ПУТЕВОДИТЕЛЬ ПОЛЬЗОВАТЕЛЯ BIBLIA HEBRAICA STUTTGARTENSIA(5nd ed.,1997)*

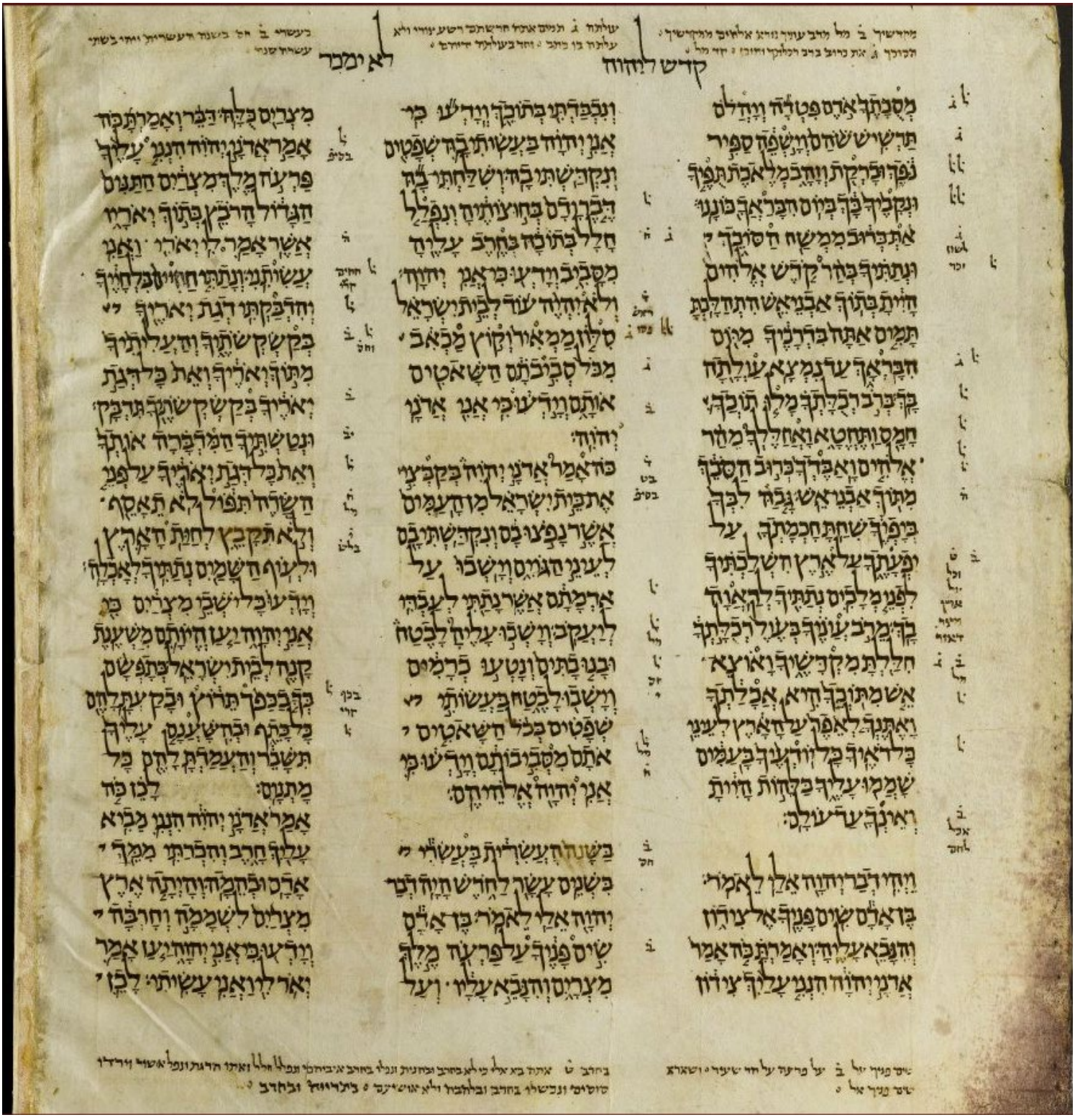

*Ссылка для скачивания:

https://archive.org/details/BibliaHebraicaStuttgartensiaBHS5th/page/n163

Содержание

Предисловие к первому изданию(I часть) 3

Предисловие к первому изданию(II часть)..... 5

Предисловие к пятому изданию.....10

Типы текстуальных ошибок.....11

Глоссарий общих терминов в Масоре Парва(Малой Масоре).....22

Знаки,символы и сокращения,используемые в критических аппаратах
BHK, BHS и LXX.....31

1.Знаки и их значения.....31

2.Варианты рукописей.....32

3.Латинские слова и сокращения.....40

Краткая инструкция пользователя
Biblia Hebraica Stuttgartensia 5th edition (1997).....58

Предисловие к первому изданию

I

По прошествии сорока лет *Biblia Hebraica* Киттеля вновь предстает перед ученым миром в новой форме. Критический аппарат, в частности, был тщательно пересмотрен, и, чтобы избежать путаницы с аппаратом более ранних изданий, особенно в научной литературе, мы решили изменить название работы таким образом, чтобы было совершенно очевидно, предназначалось ли одно из более ранних изданий или новое. Название *Biblia Hebraica Stuttgartensia* обещало гарантировать это, сохраняя при этом преемственность с работой Киттеля. Поэтому мы предлагаем, чтобы новое издание цитировалось как BHS, в отличие от BHK.

Нет необходимости отстаивать использование Ленинградского Кодекса B 19A (L) в качестве основы для издания еврейской Библии, независимо от того, что можно подумать о ее отношении к тексту Бена Ашера. С собственными взглядами П.Кале на этот вопрос можно ознакомиться в его книге *The Cairo Geniza* (Oxford, 1959, 2nd edition). В любом случае, L все еще «древнейшая датированная рукопись полной еврейской Библии».

Проблемы, возникшие при подготовке Масоры, сделали невозможным придерживаться первоначального графика выпуска двух-трех брошюр в год начиная с 1967 года. Обещанная брошюра на книгу Сираха скоро появится в качестве дополнительного тома.

BHS, следуя BHK, отклоняется от порядка библейских книг в L только при размещении 1,2 Паралипоменон в конце.

Наиболее важными различиями между BHS и BHK являются следующие:

1.ШРИФТ.Не только потеря оригинальных прессформ при бомбардировке Лейпцига, но, особенно, переход на машинный набор требовал заменить красивый еврейский шрифт BHK, приготовленный по собственным техническим характеристикам Киттеля, на новый, приспособленный к ограничениям машинного набора. Мы надеемся, что нашли работоспособную замену. Не все буквы одинаково удовлетворительны, отчасти потому что машинному набору требовалось, чтобы консонантные знаки соответствовали либо квадратам, либо полуквадратам, и, частично, из-за черточек огласовок и акцентных знаков над и под согласными, каждый из которых устанавливается индивидуально. Были необходимы бесчисленные эксперименты, и Библейское Общество Вюртемберга оказало свою поддержку как с временем, так и средствами для новых высечек и т. д. , которые были постоянно нужны, прежде чем мы почувствовали, что результаты соответствуют стандартам, необходимым для публикации. Особое признание и благодарность заслужил неутомимый наборщик Карл Хаусслер за его преданные труды.

2.ТЕКСТ. Мы подумали, что лучше всего воспроизвести текст последней рукописи L с большой точностью. Соответственно, мы воздержались от «удаления очевидных ошибок переписчиков». О том, как мы имели дело с сомнительными примерами можно увидеть в критическом аппарате на Ис. 2. 15, прим. a. Добавление силлука, который иногда отсутствует, и особенно метега, который часто опущен, было прекращено, особенно потому, что в самом L метег находится как слева, так и справа от указывающего гласного, и силлук также может появиться справа. Напротив, рафе, как и прежде, почти постоянно опускали; в противном случае возникли бы почти непрео-

долимые технические трудности. Аналогично мы отличаемся от L введением ֽ и ׆ для обозначения «параграфов», и, как и раньше, в меньшем размере шрифта. Микрофильм Ленинградского кодекса, фотокопии которого были подготовлены в Тюбингене, был доступен для сравнения с BHS. За систематизацию и повторную проверку этой рукописи мы обязаны самоотверженной работе профессора Ханса Петера Рюгера, который сам несколько раз исследовал всю рукопись, а также нескольким помощникам редактора, которые работали над частями рукописи или рассматривали ее с определенной точки зрения. Особую благодарность мы выражаем директорам Ленинградской Государственной Публичной библиотеки им. Салтыкова-Щедрина за подготовку микрофильма, особенно трудной операции, потребовавшей удаления переплета рукописи. Необходимые переговоры в Ленинграде были проведены в 1957 году профессором К. Аландом по инициативе профессора О.Айсфельдта.

3.МАСОРА. Здесь мы наконец можем выполнить обещание Киттеля представить масору Ленинградского кодекса во всей её полноте. Этим мы обязаны огромным трудам профессора Жерара Э. Вейля из Нанси, который несет исключительную ответственность за эту часть настоящего издания. Читатель найдет малую масору напечатанную, как и раньше, на полях, но полностью отредактированную на основе принципов, которые Ж.Э.Вейлю удалось обсудить с проф. Кале, который и полностью одобрил их. Большая масора была напечатана отдельно, и это хороший знак того времени, что она была опубликована совместно в 1971 году Вюртембергским Библейским обществом, Штутгарт, и Папским библейским Институтом, Рим, как MASSORA GEDOLÅH (Masora magna), том 1, и как BHS, том 2. В настоящем издании BHS, том 1, первый аппарат, напечатанный тем же размером шрифта, что и масора на полях, относится к большой масоре(Mm). Более подробная информация приводится во второй части этого предисловия.

4. АППАРАТ. Критический аппарат на нижнем поле каждой страницы представляет собой полную ревизию, отражающую не просто изменения в составе редакции. Наиболее поразительным является отказ от сомнительного различия между «незначительными вариантами и менее важными элементами информации» с одной стороны, и «реальными текстуальными изменениями и другими более существенными вопросами» с другой стороны. Читатель заметит, что авторы оценили материал, накопленный со времени последнего издания, извлекая методологическую пользу из успехов в изучении истории текстов и проявляя значительную сдержанность в предположениях и интерпретациях древних версий.

Следует надеяться, что эти характеристики будут способствовать повышению полезности работы. Мы должны с благодарностью признать щедрую помощь профессора Ж. Циглера из Вюрцбурга и профессора Х. П. Рюгера из Тюбингена, которые консультировали по Септуагинте и традиционным Таргумам соответственно, предлагая свои рекомендации после тщательного изучения имеющихся свидетельств. Вряд ли стоит подчеркивать, что мы должны выразить глубочайшую благодарность тем, кто внес свой вклад в это дело, поскольку некоторых из них уже нет с нами. Некоторые из тех, кто внес свой вклад несколько лет назад, не жалеют усилий для продолжения представления информации. Отдельную благодарность заслуживают также помощники редакторов: д-р Манфред Дитрих (1960-1962), Зигхарт Каппус(1961-1963), д-р Вернер Фусс(1964-1966), г-жа Урсула Мантель-Рихтер(1966-1967),и, особенно, доктор Дитер Келлерманн (1962-1964, 1967-1975). В заключение редакторы, которые унаследовали свою работу от А. Альта и О.Айсфельдта в 1954 году и которые всегда находили в Х. П. Рюгере преданного помощника в этой работе, при-

знались, что это была не только приятная обязанность, но и моральный долг, чтобы выразить нашу большую благодарность немецкому научно-исследовательскому совету(Deutsche Forschungsgemeinschaft) за их всегда готовую помощь во многих финансовых трудностях, не в последнюю очередь за значительный грант для покрытия расходов на печать.

Предложение, которым Р. Киттель завершил свое предисловие в 1929 году, может снова быть уместным здесь. «Даже о такой *Biblia Hebraica* по прежнему будут говорить:"Один день наставляет другой". Пусть она найдет везде справедливых критиков, но, особенно, среди читателей достойных величия этого проекта!»

Тюбинген, Мюнстер 1967/77 Карл Эллигер, Вильгельм Рудольф

II

В предисловии к первой брошюре третьего издания BHK, написанной в 1929 году, в год своей смерти Киттель объявил, что берет Ленинградскую рукопись (L), датированную в 1009 или 1008 году нашей эры, как основу Масоретского текста, «чтобы сделать возможным представить ученому миру впервые саму масору, большую и малую, в новой форме.» Редактор планировал предложить своим читателям полную масору рукописи L, поместив *Masora parva*(Mp)[1] на внешнем поле рядом с текстом и дополнив ее *Masora magna*(Mm)[2], расположенной в алфавитном порядке вместе с подробным указателем масоретских терминов и сокращений в отдельном томе. Однако эти планы были выполнены лишь частично. Третье издание BHK, вышедшее в 1937 году, дало только Mp рукописи L в полном объеме, и даже это было сделано совершенно не критично. Хотя Пауль Кале в своем предисловии отмечал многочисленные ошибки, несоответствия и дефектные ссылки в рукописи, все заметки на полях L были воспроизведены с почти фотографической точностью. Он редактировал Mp с дотошной зависимостью от рукописи, исправляя только ее худшие ошибки - в квадратных скобках.[3] Шероховатость такого изложения Mp только уменьшала полезность аппарата, оставляя его неполным и трудным для понимания, без попыток интегрировать его и сделать менее загадочным.[4] Что касается редактирования Mm, то личные неудачи, перенесенные профессором Кале и его группой в 1930-х годах, рассеяние и исчезновение его коллег, а также его собственное изгнание сделали невозможной реализацию этой важной части первоначального плана.

Находясь в Оксфорде в течение последнего десятилетия своей жизни, профессор Кале предложил двух редакторов новой BHS, с которыми я сотрудничаю в подготовке Mm и Mp. Они позволили мне разработать совершенно новый метод редактирования масоры. Результатом стала нынешняя попытка, за которую я несу полную ответственность — вторая в своем роде после попытки Якоба Бен Хайима ибн Адонии в Раввинской Библии 1525 года, известной как второе издание Бомберга.

[1] מסורה קטנה [2] הרוסמ הלודג [3] См. BHK, Mp, Быт.1.16-28

[4] Еще в XVI веке Элиас Левита писал во втором рифмованном предисловии к своей *Massoreth Hamassoreth* (Венеция, 1538), что язык масоры был непонятен, сама лаконичность его стиля делала его таким же секретным, как слова запечатанной книги.

На протяжении столетий масореты разрабатывали Мр как условное обозначение справочной системы отсчета на полях рукописей, главным образом, в виде записи частотной статистики для слов, форм и фраз. Эти краткие заметки были адекватны читателям того времени, которые были хорошо знакомы с библейским текстом. Но чтобы сделать эту систему полезной для нашего времени, необходимо было разработать определенную процедуру, которая позволила бы легко и точно переходить от слов текста через Мп к спискам мм, которые соотносят отдельные заметки с их контекстом сравнительных данных. Это означало прежде всего удостовериться в том, что каждая заметка верна и находится на своем месте,а затем, начиная с первого появления каждой заметки, снабдить ее всеми ссылками, которые до сих пор не были введены,[5] не загромождая полей сиглами, характерными для научных изданий. Тот факт, что около 70% этих данных никогда не указывались или, в лучшем случае, указывались лишь частично в той или иной книге, объясняется тем, как были составлены крупные библейские рукописи.[6] Великие масоретские манускрипты, такие как L, были составлены путем расшифровки текстов из отдельных рукописей различных частей Библии. Эти манускрипты сами были скопированы с манускриптов, подготовленных ранее учителями для использования их учениками, добавляя заметки на полях, полученных из различных комментариев, часто представляющих конкурирующие школы писцов и масоретов.[7]

Для установления формата, который будет увязывать и интегрировать обе формы масоры, требуется система перекрестных ссылок, которая позволит установить прямую связь между примечаниями на полях Мр и полными списками Mm. А так как большая часть масоретских заметок (Mm) Ленинградской рукописи не могла быть включена в формат BHS, было решено отредактировать их отдельно в серии дополнительных томов, которые будут изданы в Риме под названием *Massorah Gedolah*.[8] Эта процедура позволила бы предусмотреть на полях BHS полный, пересмотренный, интегрированный и понятный аппарат, основанный исключительно на примечаниях в Мр кодекса L. Под «интегрированным» подразумевается просто то,

[5]См.G. E. Weil, «La nouvelle edition de la Massorah (BHK IV) et L'histoire de la Massorah,» in Congress Volume, Bonn, 1962, Supplements to Vetus Testamentum IX, Leiden, 1962,pp. 43-67; также «Massorah,» REJ, CXXXI, Paris, 1972, pp. 5-102.

[6]См. G. E. Weil, «La formation du commentaire de la Mm marginale dans les grands codex bibliques. Etude comparee des listes de Dt 28,17 a 34,12 dans les manuscrits A et L,» in Revue d'Histoire des Textes, I, Paris, 1971, pp. 1-48.

[7]О словах в тексте см.רמעלרדכ, написанное как одним словом в Быт. 14,1.4.5.9 и רמעל־רדכ, написанным как два слова в Быт.14,17. Об Мр см. הלהא на Быт.9,21;12,8;13,3; и 35,21, где только Быт.13,3 имеет ירק в поле, а в других случаях имеется заметка ה כת ד связывающая с Mm 83. Об отличиях в Мр между двумя разными книгами на то же самое слово, см. רענה на Быт.24,14 и Втор.22,15. Об отличиях между МТ, Mm, и Мр, см. מהיתביבס на Быт.35,5, Mm 257; и другой пример на Пс.9,1 и 48,15,где תומלע в первом случае записывается одно слово, а во втором - два слова, и масоретские примечания в обоих случаях имеют разные мнения.

[8]G. E. Weil, *Massorah Gedolah iuxta codicem Leningradensem B19a.* Vol. I *Catalogi*, Pontificium Institutum Biblicum, Rome, 1971, XXVII + 463 + 69 pp. Vol. II посвящен палеографическому и филологическому комментарию к спискам Mm, vol. III рассматривает Мр, которая не связана с Mm и vol. IV обсуждает окончательную масору(Mf) и содержит общее введение в масору и эссе об использовании масоретских рукописей до 12 века.

что терминология и аббревиатуры примечаний были согласованы на всем протяжении, а под «полным» - то, что если заметка найдена в L на любом из ряда параллельных отрывков, читатель всегда найдет соответствующую заметку на полях BHS в каждом из параллельных отрывков, где ее следует ожидать. Единственное исключение из этого правила состоит в том, что мы не предоставили заметки на полях, когда число параллелей превышает 100, например,ינדא (Mp: קלד = 134раза)[9], שאר (Mp: קנ = 150раз)[10], יניעב(Mp: קלט = 139раз)[11]. полные списки для этих исключений приведены в нашей *Massorah Gedolah*, vol. III. Сравнение с BHK покажет, что добавление этих примечаний почти утроил размер аппарата на полях.

Списки Mm, которые находятся в верхнем и нижнем полях на каждой странице библейского текста на протяжении L, приведены в *Massorah Gedolah*, vol. I, в своем порядке появления в Библии по книге, главе и стиху. В этом первом томе записывается только первое появление каждого списка, исключая все дублеты и другие повторы, даже если они отмечены значительными различиями. Списки нумеруются последовательно от 1 до 4271, что является общим числом списков, опубликованных в нашем первом томе Mm, не считая вариантов списков, которые суммируются в приложении к первому тому, и который будет опубликован с полным комментарием во втором томе. Я не следовал алфавитному порядку, предложенному профессором Кале для редактирования списков, но принял перечисление в порядке появления списков, потому что этот метод более ясно, чем любой другой, демонстрирует различные этапы в разработке рукописи L, и далее, она идеально адаптирована к нашей системе перекрестных ссылок. Алфавитный порядок может быть легко восстановлен из индекса корней в конце второго тома на основе нумерованных списков. Каждый из этих нумерованных списков в нашем издании Mm в конечном счете был соотнесен с примечаниями Mp на полях BHS с помощью согласующего аппарата, где каждая заметка относится к своему связанному списку. Это обозначается надстрочным индексным номером для каждой заметки, указывающим на запись в согласующем аппарате. Этот новый аппарат в BHS вставляется между библейским текстом и критическим текстовым аппаратом и нумеруется в последовательности главы за главой таким же шрифтом, что и Mp. Как правило, он содержит номера соответствующих списков в Mm (например, Mm 350), также иногда включая ссылки на дополнительные тома в нашем издании масоры и краткие заметки, когда это необходимо, о существенных различиях между масорой и текстом. Метод, используемый в этом издании, позволяет читателю теперь впервые перейти от текста через Mp к Mm и обратно.

Индекс используется для представления различных ситуаций.

1. Когда примечание в Mp не имеет номера индекса, примечание не зависит от Mm, и не представляет никакой особой проблемы формы или содержания. Это примечание будет обсуждаться в нашей *Massorah Gedolah*, vol. III, которая является исчерпывающим комментарием к Mp BHS, где она не зависит от Mm, найденной в L. В этом комментарии целая статья посвящена первому появлению каждой заметки в Mp, которая не зависит от L. Каждая статья дает читателю полный список отрывков, из которых получена конкретная заметка, и указывает рукописные источники, в которых находится список. Помимо чисто качественных примечаний, таких как לכ אורית סח "всегда(*scriptio*) *defectiva* в Торе" на עֲבֹדַת(Числ.4,47), или לכ סיפ◌ למ "всегда (*scriptio*) *plena*

[9]Быт.18,3;Исх.34,9;3Цар.3,10;Пс.37,16 [10]Пс.136,6;Неем.11,17 [11]Втор.31,29

в этой книге" на וּשְׁמוֹנָה(1Пар.12,25), Mp также включает количественные примечания, т.е. статистические данные о частоте выражений, которые происходят из списка в Mm, даже если конкретный список не найден в L. Следует также отметить, что комментарий в нашем *Massorah Gedolah*, vol. Ill, включает в себя слова самого библейского текста, где они показывают какие-либо особенности или отличия от текста L, или от так называемого Textus Receptus, даже если они не замечены в Mp и Mm. Текст этого комментария следует порядку слов библейского текста по книге, главе и стиху, так что заинтересованный читатель может в любое время проверить состояние текста и общий вклад масоры.

2. Когда примечание в Mp имеет индексный номер, но не зависит от Mm, указывается одно из следующих условий.

a) Примечание на полях לְ ("однажды") встречается в L вместе со ссылкой на слово в другом месте, которое само квалифицируется примечанием на полях לְ, и значительное различие между этими двумя словами указывается масорой. Еврейские ссылки часто отсутствуют в соответствующем отрывке. Поэтому мы регулярно восполняли отсутствие в Mp соответствующим отрывком, дающим ссылку на книгу, главой и стихом, вместе с еврейским словом, о котором идет речь, в согласующемся аппарате, чтобы избежать переполнения поля. Например, Ис.1,1 ссылается на 2Пар. 32,32, или же, Ис.28,4, где соответствующая заметка в Mp на параллель в Ос. 9,10 отсутствует.

b) Примечание בְּ("дважды") находится на полях L вместе с ссылкой на параллельный отрывок. Здесь снова, когда соответствующее примечание отсутствовало на параллельный отрывок, мы ставили ссылку в обоих местах, чтобы просто показывать параллельную ссылку в согласующем аппарате в современных терминах. Таким образом, Ис.1,3 L связана через сноску בְּ с בְּאֵין אֱלֹהִים(ср. ВНК) в Пр.14,4; в Прит. же Mp имело только сноску בְּ напротив אֵבוּס в тексте, но без соответствующей ссылки на Ис.1,3. В обоих случаях мы предоставили соответствующие ссылки в согласующем аппарате.

c) Mp или Mm противоречат какому-либо слову в тексте. Индекс Mp относится к согласующему аппарату, в котором место MT излагается по сравнению с чтениями L и таких классических рукописей MT, как British Museum Ms. Or. 4445, Cairo Prophets Codex (C) и Paris Bibliothéque Nationalé MS.15 (P). Мы также сравнили наиболее важные издания MT, такие как Вторая Раввинская Библия Даниэля Бомберга (Венеция, 1524-1525) и издание Кристиана Д. Гинсберга (Лондон, 1908-1926), а также масоретские комментарии, такие как תחנמ ש״י Shelomo Yedidya Norzi (Mantua, 1742) и R. Gordis, *The Biblical Text in the Making*(Philadelphia, 1937), хотя мы не цитировали последний явно в согласующемся аппарате. При необходимости приводятся только ссылки на комментарии *Okhla we-Okhla*, следуя парижской рукописи под редакцией Френсдорфа[12] и рукописи Галле под редакцией Фернандо Диаса-Эстебана[13](например, Da. 6,28 «Okhl 196»).

d) Номер индекса относится к примечанию, которое гласит «sub loco». Заметка указывает, что мы исправили ошибку в Mp из L, или что трудность связана с отсутствием связанного списка в Mm из L. Эти экземпляры обсуждаются полностью в нашей *Massorah Gedolah*, vol. III

[12]*Das Buch Ochlah W^eochlah (Massora)*, Hannover, 1864.

[13]Consejo Superior de Investigaciones Cientificas, Madrid.

3. Примечание Mp зависит от Mm.

a) индексный номер относится к примечанию в согласующем аппарате, который обычно обозначает список, содержащийся в Mm. Читатель найдет список, из которого Mp является производным в нашем *Massorah Gedolah*, vol. I, под номером, указанным в согласующем аппарате.

b) когда одно слово в тексте квалифицируется группой примечаний на полях, каждое примечание в группе имеет свой собственный индексный номер; примечание в Mp может быть получено из комбинации общего списка с ограниченным списком на основе одной книги или раздела Библии. Например, בְּמוֹעֲדֹו (Числ.9,2) имеет примечание в Mp, где примечание 2 отсылает к Mm 3003, а примечание 3 – к Mm 3727.

Текстовый знак в виде приподнятого кружка в Mp обозначается в соответствии со следующими правилами.

a) Если одно слово в тексте имеет *одну* заметку в Mp, то кружок, ссылающийся на эту заметку помещается над словом как можно ближе к его центру, как ограничение разрешения на печать. Соответствующая заметка в Mp печатается на полях, разделенная точкой для следующей заметки.

b) Если одно слово в тексте содержит *группу* заметок в Mp, где каждая заметка несёт в себе некоторые различные аспекты, вся группа заметок связывается одним кружком над центром слова, и вся группа разделяется от любой следующей заметки точкой. По соображениям ясности мы не всегда связывали отдельные заметки внутри группы (которые получены из разных источников) с простым *waw copulativum*: слишком часто это было бы невозможно, как в Иез.14,15, где וְאִלּ["О,если бы"] было отмечено в Mp כְּכֹ וֹ ר״פ [что означает] "22 раза, и 6 раз в начале стиха[в Танахе]"- мы предпочли форму כְּכֹ וֹ מנה ר״פ [что означает] "22 раза, 6 из которых находятся в начале стиха". Когда וְהנמ "из которых" неуместно, мы использовали דחו וְמ "а также один из ... ", как в Иез.29,11, где לֹא отмечено в Mp ה ר״פ בסיפ דחו וְמ ו פסוק אל אל אלו [что означает] "5 раз в книге в начале стиха, а также один из 6 стихов с אל אל אלו".

c) Когда фраза из *двух или более* последовательных слов имеет одну запись в Mp, приподнятый кружок расположен как можно ближе между слов фразы, например, в Быт. 2,18 и Ис. 1,20.

d) Когда группа из *нескольких* слов отмечена кружками в соответствии с правилом c),а два или более слов в этой группе образуют выражение, которое является предметом записи в другом месте Mp, для записи этой подгруппы последовательно предоставляется место в поле везде, где оно есть; она отделяется от первой записи точкой, и подгруппа в тексте (которая обычно простирается до конца группы) отмечает группу дополнительным кружком между первыми двумя словами; например, Ис. 3,15 נְאֻם־אֲדֹנָי יְהוִה צְבָאוֹת имеет две заметки в Mp: ד.הי "целые выражения встречаются 4 раза; אֲדֹנָי יְהוִה תִּצְבָאוֹ встречается только 15 раз".

Таким образом, приподнятый кружок может быть найден в трех положениях:

1.один кружок *над* одним словом: правила (a) и (b),

2.один кружок *между* двумя или более словами: правило (c),

3.*дополнительный* кружок *между* двумя словами: правило (d).

Это предисловие не место для обсуждения терминологии, которую мы использовали при редактировании Mp; детальный разбор оставляет за собой наша *Massorah Gedolah*,

vol. III. Читателю не следует забывать, что кроме связанных терминов, указанных на стр. 7 согласно правилу b), мы не придумали и не добавили ничего нового. Мы всегда использовали первую форму, которая встречается в Mp или Mm L, или, когда одна и та же запись встречается в нескольких разных формах, мы выбрали форму, которая встречается чаще всего. Такие связные термины, как וגנמ или וחד, которые встречаются в других комментариях масоры, стали необходимыми в результате нашей попытки согласовать списки Mm с примичаниями Mp — попытки координации и интеграции, никогда прежде не предпринимавшейся, что объясняет неравномерность и дефектное состояние заметок на полях в масоре, которые бросали вызов нашим усилиям.

Наконец, читатель найдет указатель масоретских терминов и сокращений используемых в этом издании. Мы стандартизировали орфографию, которая варьируется в L в зависимости от образца, из которого были получены ее заметки, потому что автор Mp точно сохранил формы, которые он нашел в своих источниках. Мы надеемся, что этот алфавитный указатель с ключом к аббревиатурам и их переводам будет полезен тем, кто его использует. Он также служит хорошим введением в использование Mm, к которому все термины имеют отношение.

В заключение хочу поблагодарить всех, кто дал мне возможность выполнить эту работу, и кто принимал участие в подготовке нового издания масоры. Прежде всего я благодарен моей жене Нинетт Вейль, г-же С. Сагот, г-же А.-М. Жуен и моему старейшему коллеге г-ну Г. Джобину - всем кто являются членами Biblical and Masoretic Section of the Institute of Textual Research and History (C. N. R. S.), и которые посвящали себя целиком этому изданию на протяжении более десяти лет. Не могу забыть и о редакторах BHS, редакции в Тюбингене (Вюртембергское Библейское общество), которая взяла на себя ответственность за это издание и Немецкий Исследовательский Совет, который сделал возможным дорогостоящий процесс печати.

Нанси, 1967/77 Жерар Э. Вейль

Предисловие к пятому изданию

Настоящая редакция подготовлена покойным Хансом Петером Рюгером, она ограничивается исправлением ошибок в тексте, втором аппарате и масоре. Здесь выражается благодарность многим коллегам, которые указали на возможные ошибки. В тексте были исправлены только отличия от рукописи Фирковича B 19A (L) в библиотеке Салтыкова-Щедрина в Санкт-Петербурге. С рукописью снова ознакомились на основе новых фотографий. (Эти поправки вызвали несколько замечаний во втором аппарате.) В масоре как установлено Ж.Вейлем, а во втором аппарате были исправлены только очевидные ошибки. Никакого другого вмешательства предпринято не было.

С другой стороны, глоссарий латинских сокращений, используемых в критическом аппарате этой Библии является новым. Он был создан Хансом Питером Рюгером и предназначен для максимально широкого использования данного аппарата.

Фрибург, Швейцария, 1997 Адриан Шенкер

Типы текстуальных ошибок

Следующая информация подробно объясняет некоторые термины, взятые из ключа(см.ниже), и которые встречаются в критическом аппарате. Материал взят из A GUIDE TO THE USE OF THE BHS CRITICAL APPARATUS(PAUL W. FERRIS JR., PH.D) и двух книг Gleason L. Archer Jr.: A Survey of Old Testament и Encyclopedia of Bible Difficulties.

В отличие от высшей критики, которая занимается вопросами авторства и целостности текстов библейских книг, наука низшей критики (или текстуальной критики) занимается задачей восстановления оригинального текста на основе различных сохранившихся копий. Она пытается работать через доказательства, представленные вариантами или различными чтениями, где сохранившиеся рукописи не согласны друг с другом, и с использованием научной системы, приходят к тому, что, скорее всего, было текстом, использованным первоначальным автором.

Хорошо известно, что некоторые характерные типы ошибок могут сопровождать копирование любого письменного документа. Иногда переписчик заменял слово с похожим звуком на то, которое использовалось в оригинале; он мог непреднамеренно написать одно и то же слово дважды; или он мог изменить порядок букв. Типы ошибок, которые могут быть перечислены в этой связи, действительно очень многочисленны. Обычно их можно обнаружить из самого контекста, и умный читатель легко может сказать, что на самом деле хотел написать переписчик.

Но есть некоторые типы небрежности писца, которые могут быть объяснены любым из нескольких различных способов, и необходим какой-то стандартный метод или система, чтобы прийти к тому исправлению, которое, скорее всего, было словом или выражением, используемым в оригинале. В передаче священного текста Святого Писания, мы находим, что те же типы ошибок переписчика, которые появляются в светских трудах, прокрались в копии библейских книг. Как уже было сказано, для того, чтобы сделать возможным непогрешимую копию непогрешимого оригинала, не потребуется ничего, кроме чуда. Бог не счел нужным совершать такие чудеса, как Писания, которые были переданы от экземпляра к экземпляру между временем первоначального состава и изобретением печатного станка. Для этого нет особых причин. Поэтому мы должны разумно решать проблемы, связанные с ошибками передачи, и рассматривать их как объективные и систематические, насколько это возможно. Такова особая задача библейской низшей критики.

…Прежде всего необходимо проанализировать различные типы ошибок, которые были склонны совершать переписчики, и понаблюдайте за контекстами, в которых такие ошибки наиболее вероятны. Это необходимая подготовка перед приступаем к их исправлению. Некоторые из наиболее распространенных классов ошибок перечислены ниже и иллюстрируется большей частью в сравнении с первым Кумранским свитком Исайи (1QIsa[a]).

1.Гаплография(haplogr) - написание буквы, слога или слова только один раз, когда оно должно было быть написано более одного раза. По сути, означает написание однажды того, что должно было быть написано дважды. В студенческих работах часто читается occurence вместо occurrence: r был написан только один раз — что сделало бы слово звучать как o-cure-ence, согласно нашим обычным английским правилам орфографии. На иврите это может быть одна согласная, которая появляется там, где должно было быть две. А может быть, тут замешаны две согласные или даже два слова.

Например, в Ис.26:3 написано: «Твердого духом Ты хранишь в совершенном мире, ибо на Тебя уповает он». Заключительные слова «на Тебя уповает он» следуют за «Уповайте на Господа» ст.4. На иврите последнее слово ст.3 это batuah(«уповает он»,буквально «уповающий») без огласовок b-t-w-h; первое слово ст.4 это bithu(«Уповайте»), без огласовок b-t-h-w. Если эти два слова соединить без гласных(а первоначальный текст Танаха писался без них), то получится b-t.-w-h b-t-h-w. Поэтому эти два слова практически идентичны по внешнему виду, хотя первое является прилагательным мужского рода единственного числа, а второе - множественным императивом глагола. Свиток 1QIsa имеет только b-k b-t-h-w, опуская предыдущий b-t.-w-h в целом. Поэтому Свитки Мертвого моря Исайи сокращают стихи 3 и 4: «Разум поддерживающий Тебя, Ты сохранишь в настоящем мире, ибо на Тебя… они уповают[или новое предложение «Уповайте] на Господа на веки». Следует добавить, что слово, переведенное как «Уповайте» подразумевает гласную, указывающую на bithu; контекст же 1QIsa может подразумевать другую огласлвку, т.е. bathu(«они уповают»). В LXX имеется только один salom и один глагол bathu, ибо он переводит весь раздел (включая ст. 2) следующим образом: «Откройте врата, пусть войдут люди, которые соблюдают правду и соблюдают истину, [очевидно, читая ye.ser («разум») как причастие noser ("наблюдение, сохранение")] и сохраняют мир. Ибо на Тебя [ст. 4] они надеялись [или «доверенные»], Господи [регулярной заменой Yahueh] всегда [«de-ad» букв. «навек»]». Перевод подтверждают как МТ, так и исправленное чтение 1QIsa .

В других случаях гаплография могла иметь место в самом МТ, как, например, в Судей 20:13. Обычное использование Ветхого Завета состоит в том, что ссылаться на соплеменников Вениамина как на b^{e}ne-binyamin, но согласный текст соферимов читает только имя колена binyamin (которое также иногда встречается). Но LXX указывает нормальное чтение «сыновей Вениамина» (hoi hum Beniamin) в обоих версиях: A и B (Судьи в LXX имеют две разные греческие версии, обе, видимо, восходят к одному и тому же еврейскому Vorlage). Интересно, что даже масоретские писцы верили, что «сыны» должны быть там, потому что они включали гласные для b^{e}ne («сыны») хотя они не чувствовали себя вольными вставлять согласные слова таким образом, чтобы изменить согласный текст соферимов, который был передан им.

Случайное упущение буквы также известно как гаплография, даже если удвоение не требуется. Например, в Свитке Исайи написано יָד כְּחֻזְקַת «сильной рукой»(8:11), а в МТ – הַיָּד כְּחֻזְקַת «сильной рукой(с опред. артиклем ה)».

Другие примеры гаплографии – Быт.41:43;1Пар.17:27;Пс.93:1.

2.Диттография(dttg). Эта распространенная транскрипционная ошибка состоит в том, что пишется дважды то, что должно быть написано только один раз. Ясный пример этого находится в Иез.48:16 h^{a}mes h^{a}mes meot(«пять пятьсот»). Заметив эту ошибку, масореты опустили второй h^{a}mes без огласовки, указывающее на то, что слово должно быть полностью опущено при чтении. В 1QIsa, Ис.30:30 читаем hasmia' hasmia'(«Слушайте,слушайте») вместо одного hasmia' , встречающегося в МТ и засвидетельствованное версиями.

Другой пример вероятной диттографии встречается в Исаии 9: 5-6 (6-7 в Синод.), где читается в конце ст. 5 sar-salom ("князь мира") и в начале ст. 6 l^{e}marbeh hammisrah (“Умножению владычества”). На иврите это вполне понятно, но есть одна особенность в написании l^{e}marbeh. М (мем) пишется в специальной форме, которая встречается в конце слова(ם). Это ясно указывает на то, что соферимы нашли две разных традиции, касающиеся этого чтения: та, которая читала только salom (в конце стиха 5) и начинала стих 6 с r-b-h (который могло быть оглосовано как rabbah,(«великим»); то есть“Великим будет владычество”).

Последний пример диттографии взят из последнего стиха псалма 22: «и я пребуду в доме Господнем многие дни». Как указывали масореты, глагольная форма w^{e}sabti должна была означать “и я вернусь [в дом]" - как если бы псалмопевец покинул дом Господа и теперь надеялся вернуться в него навсегда. Но если согласные указаны w^{e}sibti, то у нас есть чтение LXX: kai to katoikein me (“и мое жилище” [будет в доме]). Это довольно необычно с точки зрения еврейского стиля, хотя отнюдь не невозможно. Пожалуй, наиболее привлекательным вариантом, однако, чтобы понять это слово, как в случае гаплографии. С введением квадратной еврейской формы алфавита после возвращения из Вавилонской плена форма w (вав) сильно напоминала y (йюд); и к периоду 1QIsa часто случалось, что длиннохвостый йюд выглядел в точности как короткохвостая вав. В таком случае гаплография будет легко происходить всякий раз, когда йюд и вав происходят вместе. Значит, греческий переписчик мог увидеть то, что выглядело как две вав вместе, и понять, что это ошибка вместо одной вав, и, следовательно, опустить вторую, которая на самом деле должна была быть йюдом. Если эта реконструкция верна, то первоначальная формулировка, использованная Давидом, была w^{e}yasabti, что означало «и я пребуду», выраженное обычным еврейским способом.

Другие примеры диттографии – Втор.12:5;Наум.1:10-11.

3. Метатезис - изменение правильного положения букв или слов. Например, 1QIsa имеет в конце Ис.32:19 фразу «лес падет» вместо исправленного чтения МТ «город полностью выровнен.»(в Синод. - «город спустится в долину.») Так получилось, что слово «лес»(ya'ar) пишется с теми же согласными, что и слово «город» ('ir). Поскольку глагол tispal («полностью выровнен») имеет женский род, а ya'ar - мужской, слово

«город»(имеет женский род) - единственно возможное чтение. Но путаница писца свитка Исайи понятна, поскольку слово ya'ar встречается в предыдущем полустишии этого стиха: «хотя град сглаживает лес [hayya'ar]»(в Синод. – «И град будет падать на лес»).

В Иез. 42: 16, однако, очевидно, что МТ ошибается, читая: «пять локтей тростей»(h^{a}mes-emot qanim) вместо «пятьсот тростей»(h^{a}mes me'ot qanim),что является коррекцией, указанной масоретами, поскольку их гласные точки идут со словом «сотни», а не со словом «тростей». LXX, Латинская Вульгата и все остальные варианты здесь читают "пятьсот“, а не "пять локтей".

Также см. 2Пар.3:4.

4.Слияние - объединение последней буквы первого слова с первой буквой следующего слова, или же объединения двух отдельных слов в одно составное слово. Вероятный пример последнего типа можно найти в Амос. 6:12, где МТ гласит: «бегают ли лошади по скалистым утесам? Не пашут ли на волах?»(в Синод. – «Бегают ли кони по скале? Можно ли распахивать ее волами?»). Очевидно, фермер пашет быками, в то время как лошади не бегают по скалистым утесам. Теперь можно вставить «их», после слова «пашут»(так в NASB) или вставить наречие «там»(так в KJV, NIV). Но на самом деле в древнееврейском тексте нет слова ни для «их», ни для «там»; и поэтому было бы лучше отделить множественное окончание -i(y)m от слова b^{e}qari(y)m («волы») и понять его как слово yam («море»). Тогда измененная часть будет гласить: «Пашут ли на воле море?- ...иллюстрация бесполезной или бессмысленной процедуры, подобной бегу лошадей по голой скале. Единственная проблема с этой поправкой, поддерживаемая критическим аппаратом *Kittel's Biblia Hebraica*(и *BHS*), заключается в том, что ни одна древняя версия или сохранившаяся еврейская рукопись не разделяет ее таким образом.

Другой текстовой проблемой, имеющей более далеко идущие последствия, является очевидное упоминание таинственного "Азазеля" в Лев. 16:8. В порядке, предписанном для Дня искупления, первосвященник должен бросить два жребия для двух козлов, выбранных для жертвоприношения. NIV читает: «один жребий для Господа, а другой для козла отпущения['^{a}za'zel]»(в Синод. – «один жребий для Господа, а другой жребий для отпущения»). МТ указывает на какое-то неизвестное имя собственное, Азазель, которое средневековые раввины объясняли как обозначение волосатого пустынного демона. Аарон, стало быть, многое готовил для демона. Так как нигде в Торе не предусмотрено ни служения, ни поклонения демонам, то крайне маловероятно, чтобы оно появилось здесь (и в следующих стихах той же главы). Очевидное решение этой загадки заключается в разделении на две части '^{a}za'zel, на ez 'azel, то есть «козел отпущения, или освобождения». Другими словами, как ясно сказано в ст. 10, эта второй козел должен быть уведен в пустыню и там отпущен, символически унося грехи всего Израиля из лагеря еврейского народа. Бесспорно, LXX так понимал его с его *to apopompaio* («для того, чтобы отослать»), а также Vulgate с её

capro emissario («для козла, который должен быть отослан»). Таким образом,если мы разделим два слова, которые были неправильно слиты вместе в еврейском тексте, мы получим чтение, которое имеет смысл в контексте и которое не вызывает в остальном беспрецедентной уступки демонологии. Иными словами, «козел отпущения»(KJV, NASB, NIV,Синод.) это действительно правильный перевод, а не «для Азазель» (ASV, RSV).

Другой пример – Ис.3:15.

5.Деление. Это относится к неправильному разделению одного слова на два. Например, в Ис. 61:1 последнее слово на иврите – p^{e} qah-qoah согласно МТ. Кроме этого отрывка, в Ветхом Завете,да и во всей еврейской литературе, нет ни одной такой отдельной qoah. Даже 1QIsa читает это слово как одну редуплицированную глагольную основу pqhqwh, как и многие более поздние еврейские рукописи. Ни одна из версий не указывает на осознание здесь двух слов, но все они переводят иврит как “освобождение” или “отпущение”, или даже “восстановление зрения”, связывая pqhqwh с корнем pqh, который относится к открытию глаз, чтобы видеть ясно. Поэтому, без сомнения, дефис (или маккеф) должен быть удален из текста и слово читаться как единое целое.

Другим интересным примером деления является Ис. 2: 20, где МТ читает lahpor perot_ (”в нору крысам",в Синод. – «кротам»). Это отнюдь не трудное чтение, и оно дает удовлетворительный смысл как подходящее место для отбрасывания языческих идолов. Но, с другой стороны, чтение 1QIsa объединяет их в lhrprm (с мужским множественным окончанием, а не женским), что, вероятно, означает «полевым мышам». Грек Феодотион не знал, как понимать это слово, и поэтому просто перевел его на бессмысленный pharpharoth, но, по крайней мере, это указывает на то, что еврейский Vorlage читает две части как одно слово. Это означало бы, что полевые мыши будут хорошо грызть языческих идолов, выброшенных в поле их разочарованными поклонниками. Однако следует признать, что доводы в пользу этого исправления не вполне убедительны и его следует рассматривать лишь как предварительное исправление.

Рипинс цитирует МТ כִּי דְרָכַיִךְ (“потому что пути твои") в Иез. 7:4, утверждая, что первоначально читалось כִּדְרָכַיִךְ (”по путям твоим"). И все же это последнее исправление лишено какой-либо сильной поддержки.

6. Гомофония. В каждом языке часто случается, что слова, имеющие совершенно разное значение могут звучать одинаково, как английские слова "beat” и "beet"; или даже существительное ”well", глагол "well (up)“ и наречие "well". Мы уже ссылались на примечательный пример в Ис.9:3, где לוֹ (”для него“) было неправильно дано в МТ как לֹא (”не"). Другим очевидным примером является Мих. 1: 15, где МТ читает אָבִי לָךְ (“мой отец для тебя”), а не אָבוֹ לָךְ ("я приведу к тебе" —значение, очевидно, требуемое контекстом). Запись в масоретском тексте на полях способствует добавлению בוֹ א к.

LXX так переводит это (agago soi), а также Вульгата (adducam tibi). На самом деле, вполне возможно, что во времена Михея (VIII век до н. э.) несовершенный глагол "привести", возможно, был написан без алеф, из-за большей краткости указания звука.

7. Неправильное прочтение похожих на вид букв. Этот тип ошибки может быть фактически датирован в истории, потому что на разных этапах развития алфавита некоторые буквы, которые позже были написаны совсем по-другому, похожи друг на друга по форме. Ярким примером этого является буква י(йод), что сильно напоминало ו(вав) в период послевавилонского периода, когда была введена квадратная еврейская форма алфавита. В Нагорной проповеди Иисус говорил о "йоте"(ιωτα) как о самой маленькой букве в алфавите — «ни одна иота или ни одна черта не прейдет из закона, пока не исполнится все.»(МФ. 5:18). Но до начала VI века до н. э. йод была такой же большой буквой, как и многие другие в алфавите, и не имел никакого сходства с вав. Поэтому мы можем с уверенностью датировать все примеры смешения йод и вав третьим веком до нашей эры или позже.

Примеры неправильного прочтения подобных букв изобилуют в 1QIsa. В Ис. 33:13 чтение yd'w (“познают”) вместо того, что в MT: wd'w (“и познайте”). Более примечательным мы находим MT в Пс. 22:17 (16англ./русск.) странную фразу: “как лев руки мои и ноги мои”(ka^{a}ri yaday w^{e} raglay) в контексте, который гласит: “псы окружили меня; банда злых людей окружила меня—как лев мои руки и ноги!"(в Синод. – «псы окружили меня, скопище злых обступило меня, пронзили руки мои и ноги мои»). Это действительно не имеет смысла, потому что львы не окружают ноги своих жертв. Скорее, они набрасываются на них и кусают их своими зубами. Кроме того, написание слова a^{a}ri(«лев») отображается больше чем сомнительным, имея ввиду тот факт, что в ст. 13 (14MT) слово "лев" появляется в нормальном виде, как ’aryeh. Крайне маловероятно, что автор использовал бы два разных написания одного и того же слова в пределах трех стихов друг от друга. Гораздо чаще поддерживается чтение большинством версий: ka'ru («они [т. е. собаки или злодеи] пронзили» руки мои и ноги мои). Это включает в себя просто чтение последней буквы י как ו, что сделает его глаголом прошедшего времени множественного числа третьего лица. Это, по-видимому, то, что читала LXX: oryxan (“они прокопали") отражает евр. karu от глагола kur (“прокалывать, копать”). В Вульгате соответствует этому foderunt (”они прокопали"). Сирийская Пешитта имеет baz’w,что означает " они пронзили/проникли." Вероятно, ’(алеф) в ka’ru представляет собой просто удлинитель гласных, который иногда появляется в хасмонейских рукописях, таких как 1QIsa и сектантской литературе второго века до н. э. См. также Пс.84:2;Ис.5:29

Еще одна пара, легко приводящих к путанице букв - ד(далет) и ר(реш). Так получилось, что на всех этапах древнееврейского алфавита, как древний эпиграфический, так и более поздний иврит, эти две всегда были похожи. Таким образом, мы находим, что народ в Быт. 10: 4 известный как "Доданим“, появляется в

1Пар. 1:7 как "Роданим". Принято считать, что "Роданим" чтение лучшее, потому что в нем говорится о родосцах, живущих на побережье Малой Азии. Довольно странное отклонение в переводе LXX Зах. 12: 10 лучше всего объясняется путаницей ד и ר. MT гласит: "и они воззрят на Меня, Которого пронзили [daqaru]." Но греческая версия гласит: "они будут смотреть на Меня, потому что они будут танцевать, торжествуя надо [Мной]." Неуместный "танец" исходит от неправильного толкования daqaru как raqadu, который включает в себя чтение d как r и r как d, все в одном слове. Но Феодотион сохраняет правильное чтение путем правильного перевода: exekntesan (”они пронзили насквозь"). См. также Ис.9:8

Один из самых интересных и связанных с путаницей в буквах случаев встречается в переводе LXX имени языческого бога, упомянутого в Ам. 5:26. MT пишет это имя как kywn (”Ремфан" в Синод.), но LXX передает его как Raiphan, подразумевая, что rypn - это чтение Vorlage Семидесятью. Теперь так случилось, что в период папирусов Элефантины(V до н.э.), כ (каф) был сформирован очень похожим на ר (реш), а ו (вав) очень похожим на פ (пе). Это означало, что kywn, возможно, приняли за rypn. Если Vorlage, читаемый LXX, выглядел как rypn, то у переводчиков не было возможности исправить его на лучшее чтение, потому что это было иностранное, языческое имя. Но теперь мы знаем из аккадского написания имени этого бога, связанного с планетой Сатурн и произносимое как Kaiwanu, что kywn было истинное, историческое написание имени во времена Амоса. Интересная особенность Райфана, однако, в том, что оно так написано в цититовании Стефана Амоса 5: 26(Деян. 7: 43). Обращаясь к смешанной аудитории грекоязычных и арамейскоязычных евреев и представляя, как он это делает, Грекоязычное рассеяние евреев, он цитирует LXX, а не возвращается к первоначальному еврейскому языку. Для миссионерских целей большинство апостолов цитировали LXX просто потому, что это была единственная форма Ветхого Завета, доступная грекоязычному населению Римской Империи. Если они должны были” исследовать Писания", чтобы увидеть, справедливо ли Павел и другие христианские евангелисты относятся к Ветхому Завету, они должны были проверить версию LXX, чтобы подтвердить апостольское послание как истину Бога.

С другой стороны, есть некоторые случаи, когда LXX, похоже, сохраняет лучшее чтение, чем MT, хотя это происходит редко. В Иерусалиме на церковном совете, описанном в Деян. 15:17, Иаков приводит решающий аргумент в пользу божественного предписания, разрешающего приобщение язычников к церкви, не заставляя их становиться еврейскими прозелитами. Он опирается на обещание Ам. 9: 11-12, который он цитирует как “чтобы взыскали Господа прочие человеки и все народы, между которыми возвестится имя Мое.” Исходный текст гласит: " чтобы они овладели остатком Едома и всеми народами, между которыми возвестится имя Мое." Если это было чтение еврейского текста в середине первого века нашей эры, тогда Иаков был бы отвергнут как сильно искажающий Писание, ибо весь смысл отрывка, согласно Иакову, состоял в том, что “прочие человеки” собирались “искать Господа." Но если бы единственным достоверным толкованием было бы yir^{e}su (“овладели"), а не

yidr^{e}su ("что они могут искать"), подразумеваемое LXX ,то аргумент Иакова был бы совершенно неуместен. Прогресс искажения текста легко реконструируется. Если мы предположим, что первоначальный текст читался как l^{e} ma'an yidr^{e}su 'oto(w) s^{e}'erit 'adam ("чтобы прочие человеки могли искать его"), то мы можем видеть, что слово 'adam ("человеки") могло быть ошибочно истолковано как 'edom ("Едом"), поскольку в более ранней орфографии они были бы идентичны по внешнему виду. Возможно, yidr^{e}su выглядел как yirr^{e}su, особенно после того, как ד(далет) приобрел короткий хвост в период Lachish Ostraca (во время Иеремии); и переписчик, возможно, подумал, что он видит диттограф, который необходимо исправить: yir^{e}su —что, в свою очередь, может быть истолковано как эквивалент yi(y)r^{e}su (от yaras, "обладать"), поскольку второе «у» вряд ли появилось бы в письменной форме в соответствии с более старой орфографией. Масоретский 'et, который является знаком прямого дополнения, возможно, был неправильно скопирован вместо оригинального 'oto(w), который не смог пройти с предполагаемой конечной w (вав). Вся эта вариация могла возникнуть из-за неправильного прочтения только двух букв: r вместо d, и конечная w случайно выпала из 'oto(w). Сам факт, что еврейские собратья Иакова, погруженные в еврейские Писания, не возражали на основании неправильной цитаты, является очень убедительным доказательством того, что LXX был верен оригинальному еврейскому тексту на данный момент.

8. Гомеотелевтон(homtel). Этот греческий термин означает "имеющий такое же окончание" и определяет потерю текста, что может произойти, когда глаз переписчика невольно пропускает все слова, предшествующие заключительной фразе, которая идентична той, которая замыкает предложение непосредственно перед или сразу после. Оторвав взгляд от Vorlage , чтобы записать то, что он только что прочитал, он поворачивается к нему и видит, что только что закончил записывать. Предположив, что он готов перейти к следующему предложению, он не замечает, что опустил все слова, предшествовавшие второму появлению повторенной фразы. Например, в Ис.4:4-6 переписчик, написавший 1QIsa, столкнулся со стихами, которые имели два yomam ("днем"). Полный текст должен гласить следующее: "И сотворит Господь над всяким местом горы Сиона и над собраниями ее облако днем и дым и блистание пылающего огня ночью; ибо над всем чтимым будет полог. И будет шатер для осенения днем от зноя и для убежища и защиты от грозы и от дождя."(как в MT). Когда же взор писца[писавшего 1QIsa] перескочил с первого "днем" на второе "днем", он опустил четырнадцать еврейских слов между ними[включая одно "днем"]. К сожалению, это могло произойти даже в более тщательно сохраненной текстовой традиции самого MT. Один примечательный пример встречается в Псалме 144, который является алфавитным акростихом. Каждый последующий стих начинается со следующей буквы из двадцати двух букв еврейского алфавита. Так случилось, что MT ст. 13 начинается с מ(мем), то есть первое слово - malkutha ("Царство Твое"). Но затем ст. 14 начинается не с נ (нун, следующая буква в алфавите), а с ס (самех, буква, следую-

щая за нун): somek YHWH l^{e}kol-hannop^{e}lim (“Яхве поддерживает всех падающих ”). Где стих между ними? К счастью, он сохранился в греческом языке LXX, и, переведя его обратно на иврит, мы получаем вероятную исходную строку: ne^{e}man YHWH b^{e}kol-d^{e}barayw w^{e} hasid b^{e}kol-m^{a}asayw “(”Яхве верен во всех своих словах и милостив во всех своих делах"). Повторение YHWH b^{e}kol (”Яхве во всех“) вскоре после YHWH l^{e}kol (”Яхве всех") было достаточно, чтобы сбить писца с толку; и через некоторое время после того, как перевод Псалтири был завершен, стих, начинающийся с נ, полностью потерялся в Масоретском тексте.

Другие примеры:Лев.1:8;27:33;Втор.2:27;12:11; 1Цар.14:41(LXX) ср. MT;Неем.8:3

9. Гомеоарктон(homark). Это означает “то, что имеет подобное начало” и влечет за собой аналогичную потерю промежуточные слова, когда глаз писца перепрыгивает с одного начала на другое. Поразительный пример можно найти в 1 Цар.14:41, где в MT сказано: “И Саул сказал Яхве: "О, Боже Израилев, даруй совершенный [т.е. праведный жребий].’”Ситуация требовала открытия Божьего руководства во время национального кризиса. Но согласно версии LXX, Саул предварял эту просьбу о правильном жребии длинным прошением, говоря: "почему ты не ответил сегодня рабу Твоему? Если вина лежит на мне или на моем сыне Ионафане, ответь Урим; если же виноваты мужи Израиля, ответь Туммимом”. Написание «совершенный» (tamim) и «туммим»(tummim) было одинаковым в согласном тексте еврейского Vorlage. (Следует пояснить, что Урим и Туммим были двумя драгоценными камнями, содержащиеся в специальном отделении нагрудника первосвященника и предназначенные для выяснения воли Бога, когда нужно было сделать выбор между двумя альтернативами.) Саулу и его армии, преследовавшим побежденных филистимлян, нужно было знать, позволит ли Бог им продолжить погоню еще на один день; но Бог отказался дать им какое-либо четкое руководство. Поэтому Саул пришел к выводу, что кто-то в его армии, должно быть, преступил против Господа, и он был готов прибегнуть к жеребьевке, чтобы выяснить, кто был виновником. Случилось так, что Ионафан, не зная обета Саула, навязанного любому, кто будет есть пищу до того, как филистимляне будут полностью уничтожены, наткнулся на гребень дикого меда в лесу; и поэтому он быстро схватил немного меда себе в рот. Таким образом, случилось так, что он, который был величайшим героем часа - поскольку он начал разгром Филистимлян вопреки невероятным разногласиям, - собирался быть отмеченным на смерть. Но взгляд писца на иврите, к сожалению, перескочил с первого ’^{e}lohe yisra’el («О, Боже Израилев») на второе, пропуская между ними не менее двадцати шести еврейских слов. Но здесь снова LXX снабжает нас всеми недостающими словами на греческом, и из этого мы можем восстановить их на иврите, как это было сделано в критическом аппарате издании Киттеля.

10.Случайное упущение слов. Гомеотелевтон и гомеоарктон объясняют упущение существенного количества слов. Здесь, однако, мы рассматриваем потерю случайного

слова, где схожие фразы не являются источником трудности, но где некоторые древние версии, такие как LXX, дают нам ключ к тому, что слово было потеряно в полученном еврейском тексте. Иногда это упущение имело место до III в. до н.э., и поэтому даже LXX не может восстановить его для нас. Таким примером является 1 Цар. 13:1, в которой говорится: "Саул был. . . лет, когда он начал править". Числительное полностью выпало, и нет никакого способа установить что это было. Многие текстовые критики предлагают другие места, где слово исключено; но это относится к классу простых предположений и остается вопросом мнения, ничего больше. Нам лучше довольствоваться объективными данными полученного текста и ранних версий. В отсутствие специального руководства от Бога ни одно такое предположение не имеет большей ценности, чем простая догадка.

11.Варианты, основанные только на гласных. Как мы уже видели, древнееврейские Писания существовали только в форме согласных в течение всего ветхозаветного периода и вплоть до VII или VIII века н. э. Нет четких доказательств использования гласных показателей до периода масоретов. Аналогичная задержка во вставке гласных также очевидна для сирийского и арабского языков. Но существовала вполне определенная устная традиция, сохранившаяся в ордене писцов относительно того, как следует произносить согласные. Из LXX мы можем многое узнать о более раннем произношении иврита в III и II веках до н. э., ибо есть много имен собственных, написанных греческими гласными. На самом деле, ученый по имени Ориген в третьем веке нашей эры подготовил вокализацию Ветхого Завета с использованием греческой транслитерации во второй колонке своей Гексаплы, но, к сожалению, от неё сохранилось довольно мало.

Позднее происхождение гласных, которые не были систематически вставлены в согласный текст до масоретского периода означает, что мы должны в значительной степени полагаться на устную традицию иудейских хранителей ветхозаветного оригинала. Можно смело предположить, что в подавляющем большинстве случаев их гласные соответствуют смыслу первоначального автора. Но остается небольшой процент спорных отрывков, где немного другое указание может значительно повлиять на смысл. В целом, конечно, иврит вполне понятен тем, кто регулярно говорит на иврите, хотя гласных не указано. Практически все документы в Израиле сегодня печатаются только в согласных, и нет никаких споров относительно звука или значения написанных таким образом слов. (То же самое относится и к арабскому, и сирийскому языкам.) Тем не менее, когда речь идет о литературе, написанной две тысячи лет назад, остается верным, что речевые модели гораздо более разнообразны — особенно в поэтических жанрах—чем это было бы верно для современного иврита; и гласные являются очень необходимой гарантией точной интерпретации.

Чтобы проиллюстрировать некоторые проблемы, связанные с правильным указанием гласных, позвольте мне обсудить несколько отрывков, относящихся к Господу Иисусу. Каждая из них отмечена масоретами иначе, чем в ранних версиях или

(в некоторых случаях) в Новом Завете.

1.Ис.7:11 содержит предложение царю Ахазу назначить любое чудесное знамение, которым он захочет подтвердить, что послание Исайи об избавлении Иудеи от Бога действительно от Господа. Затем Исаия говорит (согласно MT): "Проси знамения для себя у Господа, Бога твоего; сделай просьбу глубокой или высокой ее". Это равносильно предложению назначить любое чудо на небесах вверху или на земле внизу. Интересно, что все греческие версии указывают на огласовку s^{e}alah а именно, s'lah, что означает "Шеол [Аид]". Септуагинта имеет eis bathos ("бездну"); точно так же Акила, Симмах и Феодотион делают перевод его eis bathos или eis Haden ("ад"). То же самое делает и Иероним в Вульгате: in profundum inferni ("в глубину ада"). Это добавляет значительный вес на стороне исправления.

2.В Ис. 9:5(в Синод.- 6) MT гласит: "И один [или 'он'] назовет ему имя: Чудный". Но LXX (который очень небрежен в своем переводе этого отрывка, чтобы быть уверенным) делает его настоящим пассивным kaleitai, что означает "его имя названо". В Вульгате - vocabitur - также является пассивным: "будет называться"; в сирийской версии ethqri в настоящем времени. пассивном залоге, как и LXX. Все это дает достаточно веские основания для перерисовки масоретского yiqra' в пассивный yiqqare' ("будет называться"). Это делает немного лучше смысл в контексте и не предполагает изменения согласных.

3.В Мих. 5: 1 (в Синод.- 2) пророчество о рождении Христа в Вифлееме,MT читает: "Ты мал, чтобы быть среди тысяч ['alpe] Иуды", что означает - быть причисленным к общинам, имеющим тысячу и более семей." Но в Мат.2:6 это цитируется так: "Ты очень мал среди вождей Иуды." Греческое слово "вожди" (hegemosin) отражает еврейское 'allupe вместо 'alpe. Это, кстати, не отражает LXX, поскольку он поддержал бы MT греческим chiliasin ("тысячи"). Поэтому LXX должна исходить от более ранних, независимых традиций.

4.Пс. 2: 9, в котором Бог Отец обращается к Своему мессианскому Сыну, говорит: (согласно MT), "Ты сокрушишь их жезлом железным", ссылаясь на враждебных царей, которые восстанут против Него. Это указывает на то, что tro'em ("сокрушишь"), похоже, подтверждает вторую половину стиха: "Ты разобьешь их на куски, как глиняную посуду." С другой стороны, LXX читает poimaneis ("Ты будешь править"), подразумевая гласную, указывающую на tir'em. Это подтверждается словом "жезл", которое есть sebet, обычное слово для посоха пастуха или скипетра царя. Весьма примечательно, что этот стих цитируется в Откровении 2:27: "Он будет править [или "пасти"] ими железным скипетром; он разобьет их на куски, как глиняную посуду". Опять же, в Отк.12:5 мы читаем: "И родила она младенца мужеского пола, которому надлежит пасти [poimainein] все народы жезлом железным". В обоих отрывках акцент делается не столько на разрушении или сокрушении, сколько на пастырстве или управлении в качестве правителя всей землей. Вероятно что мы должны переогласовать MT t^{e}ro'em как tir'em. За последним чтением следуют Вульгата (reges) и сирийский (ter'e'), ибо оба означают "ты будешь править".

5.В Пс. 22, псалме о распятии, читаем в ст. 9(в Синод. – 21:9), согласно МТ: "Уповай [gol] на Яхве; Он спасет его, [или: "да спасет его"], избавит его [т. е. псалмопевца в своем страдании и унижении], ибо Он находит удовольствие в нем." Этот стих включает в себя довольно неуклюжее смешение второго лица ("Уповай") и третьего лица ("его"), относящееся к тому же человеку в том же стихе. Но LXX переводят так: "он уповал на Господа; пусть Он избавит его". Это подразумевает указание, что gol как gal имеет те же согласные, но другую гласную. Это не только поддерживается Вульгатой (speravit), но также поддерживается сирийским переводом ('ettekel). Самое главное, Мат. 27: 43 делает его третьим лицом единственного числа: "Он уповает [pepoithen] на Бога. Пусть Бог спасет его". Соображения контекста, ранние версии и цитата из Нового Завета - все это очень хороший повод для изменения gol на gal

6.Псалом 90:2(в Синод. – 89:3), в МТ читаем: "Прежде нежели родились горы, или Ты дал происхождение [watt^{e}holel] земле или вселенной, . . . Ты Бог". Но почти во всех в ранних версиях глагол «дал происхождение» читается как пассивный (watt^{e}holal, "было дано происхождение"), тем самым делая второй глагол пассивным, гармонизируя с первым глаголом, "родились". LXX, Аквила, Симмах, Иероним и даже арамейский таргум (который обычно соответствует МТ) объединяются в создании второго глагола пассивным. Есть даже одна древнееврейская рукопись из Каирской Генизы (Ecl),которая читает пассивный глагол вместо активного. Поэтому мы можем смело принять эту поправку и сделать ее пассивной — "было дано происхождение", что предполагает корчиться от боли, как роженица.

Глоссарий общих терминов в Масоре Парва(Малой Масоре)

Переведено из книги A SIMPLIFIED GUIDE TO BHS CRITICAL APPARATUS, MASORA, ACCENTS, UNUSUAL LETTERS AND OTHER MARKINGS (3RD ED.),pp.37-51

алфавит, в алфавитном порядке (например,Пс.118)	ב״א=אפלא אתיב
еврейские буквы без точек - согласные	א,ב,ג...ת
еврейские буквы с точками - числительные	א,ב,ג...ת
тетраграмматон(Пс.118:115)	הרכדא
Пятикнижие	אוֹ ,אורית=אוריתא
буква(ы)	אות=תויתוא
висящие буквы(Суд. 18:30)	תוא תויולת
Указывает, что слово זכר встречается дважды в Псалма кроме тех мест, где оно соединяется с одним из этих трех слов.	אֹזֶן=אני,זאת,נא
Иова(книга)	איוב

пехотинец	איש רגל
есть, существует	תיא
есть в них, они содержат	תיא והב
в них все буквы алфавита	תיא והב ב״א
женщина	איתּ=אתתיא
существительное от глагола אכל (Суд.7:24)	אכילה
существительное от глагола אמר	אמירה
человек	אנש
лев(Иер.39:7)	אריה
арамейский	מראי
признак винительного падежа	את
атнах(֑), акцент	אתנחּ=אתחנתא
в них	והב
колодец, цистерна	באר
существительное от глагола בוא (Иер.17:27)	ביאה
грабеж, добыча(Ис.33:23)	ביזה
между ними	ביניהּ=והיניב
существительное от глагола בכה(2Цар.1:24)	בכיה
кроме	בּמּ=בר מן
Тиберийская масоретская традиция, исходящая от Бен Ашер(Пс.30:12)	בן אשר
Тиберийская масоретская традиция, исходящая от Бен Нафтали(Ис.44:20)	בן נפתלי
Бытие	תישארב
человек	שנרב
после	בתר
последний(Числ.35:15)	בתרּ=בתרא
метег(ֽ) , акцент	איעג
гереш(׳), акцент	שירג
арамейская относительная частица (как приставка = кто, который и т.д.)	ד
дагеш(ּ)	שגדּ=אשגיד
алеф с **дагешем**(т.е. **маппик**,Быт.43:26)	שגדּ א
Паралипоменон	ד״ה =דברי הימים
каждое место, в котором וידבר יהוה אל משה или подобное написано(Исх.16:34)	דבור משה
этот(Лев.14:31)	וית

бедный,нищий דל

подобное(Быт.41:26) ויימד

число 15(не יה, и не טו) הי

существительное от глагола הלך(Быт.37:27) הליכה

и, и . . . также ו

Левит ויקרא

этот זה

с этим, в этом(Иов.5:27) בזה

пары(слова или фразы, объединенные какой-либо особенностью) זיגוז

мужской род רכז

маленькая(ие) (буква[ы]) זיריעז

закеф,**атнах** и **соф пасук** ז א וס״פ=זקף אתנח וסוף פסוק

указывает, что если слог акцентируется **закефом**, гласная **патах**(ַ)должна быть произнесенной זקף פתּ

указывает, что если слог акцентируется **закефом**, гласная **камац**(ָ)должна быть произнесенной זקף קמּ

зарка(ֽ), акцент זרקא

зарка следующая перед **сеголтой**(Быт.37:22) סמיכ לזרקא

один, однажды דח ,הדח

один из זמ דח

общее, обыденное(не святое,Быт.26:4) לוח

Пятикнижие שמוח

пять мегиллот(свитков), то есть: שמוח המגילות

Руфь, Песнь Песней,Екклесиаст, Плач Иеремии, Есфирь(Лев.7:9)

хатаф,половина (т. е. краткий гласный, без метега) חטח

несоответствие, изменение; חולח

различная форма /порядок(Руф.4:9)

дефектный, дефектно написанный חסּ=רסח וחסּ

указывает на то,что признак вин. падежа отсутствует חסּ את

желательно указывать имя בן נבט (3Цар.14:16) חסּ בן נבט

слово дважды ошибочно написано(Быт.45:22) חסּ דחסּ

желательно указывать имя האלה(Быт.24:66) חסּ האלה

середина, половина יצח

половина букв в Пятикнижии(Лев.11:42) יצח תויתוא בתור

середина книг пророков (по стихам,Ис.17:3) יצח הנביאים

середина книги по стихам יצח הספר בפסוקים

середина Пятикнижия по стихам(Лев.8:8) יצח התורה בפסוק

יצח התורה בתיבות середина Пятикнижия по словам(Лев.10:16)

טנוף испачканный(экскрементами,выделениями и т. д.,Ис.30:22)

טע, סעט=סעט, עטמין акцент

בזה הטע с этим акцентом(Иов.5:27)

בטע דין с этим акцентом(Лев.14:31)

בטע לאחור с препозитивным акцентом(Лев.5:2)

יהושע **Иисуса Навина**

יהזק=יהזקאל **Иезекииля**

יי тетраграмматон

ירמיה **Иеремии**

ישעיה **Исаии**

יש"ת =יהושע, שפטים,תלים **Иисус Навин, Судьи, Псалтирь**

ריתי лишнее, парагогическое(с добавлением буквы или слога к последнему слову). Буквальное значение = "более" или "добавочное"

ריתי ס"ת =ריתי סוף תיבותא парагогика в последнем слове (буквенный слог добавляется к последнему слову,Нав.10:24)

כות=תוכיה, כותיהון похоже,подобно

כי число 30(не לֹ)

כינוי ליצחק прозвище Исаака(Иер.33:26)

לכ все

כלייה существительное от глагола כלה(Втор.28:32)

כן так, таким образом

כ כת, כת כן так написано

לכ תורה כת כן так написано во всём Пятикнижии(Быт.32:12)

כפתוי דשמשון связывание Самсона(указывает на пасаж связывания Самсона в Суд.15:12)

כת=ביתכ кетив(«написано») [Быт.42:24]

כת א, כת ה написанная буква א, написанная буква ה

כתיב =ויביתכ Писания (последнее из трех основных структурных подразделений Еврейской Библии, также называемое **Хагиографа**)

ל знак дательного падежа

ל=תיל нет (другого), это слово или сочетание слов не встречаются кроме этого места. Имеет фактический смысл "единожды" или "уникальный"

דלית ווהב которые уникальны в них(Исх.20:13)

לגר=הימרגל **легармех**(акцент)

язык, значение,похожие формы(в арам.яз.)	לישׁ,לישנ =לישן ,לישנין
двойное значение(Исх.5:18)	תרי לישנ = תרי לישנין
согласно большой масоре (Mm)[Соф.1:1]	לפי מג =לפי מסורה גדולה
согласно малой масоре(Mp)[Соф.1:1]	לפי מק =לפי מסורה קטנה
язык, значение,похожие формы(в евр.яз.)	לשון
значение «кушать»(Суд.7:24)	לשון אכילה
значение «лев»(Иер.39:7)	לשון אריה
на арамейском языке	לשון ארמי
значение «войти»(Иер.17:27)	לשון ביאה
значение «грабить»(Ис.33:23)	לשון ביזה
значение «плакать»(2Цар.1:24)	לשון בכיה
значение «бедность»	לשון דל
значение «гнев»(Быт.27:37)	לשון הליכה
мужской род	לשון זרכ
значение «общее, обыденное(не святое)»[Быт.26:4]	לשון לוח
значение «мерзкий»(Ис.30:22)	לשון טנוף
значение «бедность»(Втор.1:21)	לשון מסכינו
женский род(Быт.31:9)	לשון נקיבה
значение «восходить»(Исх.32:4)	לשון עלייה
значение «облака»(Иер.10:13)	לשון ענו
на священном языке(иврит,Ps 61:8[Пс.60:8])	לשון קדש
множественное число(Числ.13:22[в Синод.-23])	לשון רבים
значение «ненавидеть»(Ис.14:21)	לשון שנאה
значение «торговцы»(Иов.40:30[в Синод.-25])	לשון תגרייא
на языке таргумов(арамейский)	לשון תרגום
метег(акцент),здесь называется **маарик**; также называется **гайя**(4Цар.1:2)	מאריך
Есфирь(буквально «свиток».Хотя есть другие свитки, "этот" свиток - **Есфирь**.)	הלגמ
Мегиллот(5 свитков,Лев.7:9)	מגלות
Восточная(Вавилонская) традиция	מדינ =מדינחאי
с измененным порядком(Дан.4:9)	סדקומ ומאוחר
те, которые иначе читаются (т. е. существует вариантная традиция)	מחליפ=מחליפין
приводя к ошибке(т. е. этот отрывок имеет тенденцию вызвать ошибку)	מטע=ויעטמ
приводя к ошибке акцентуации	מטע בטע
своеобразное(указывает на необычное использование слова или группы слов)	מיחד=וידחימ

слово, слова הלימ ,וילימ

и (одно) слово между ними ומילה (חדה) ביניה

полностью написанное(полное написание), מלֹ = אלמ

обычно относится к наличию ו в слове

а также полностью написано ומלֹ

Царств(книга) מלכים

сверху(обозначает ударение, поставленное ליעלמ

на предпоследнем слоге)

снизу(указывает на ударение, поставленное ערלמ

в последнем слоге)

от них, среди них מנהֹ=והנמ

точка(и), огласованное(1Пар.27:1) דקונמ ,וידקונמ

огласованное с **сеголом**(гласная,Быт.26:25) וידקונמ בתלת

число, это число(Быт.30:30) מגין

число пеших солдат(Быт.30:30) מגין איש רגלי

бедность(Втор.1:21) מסכינו

Западная(Палестинская) традиция מערבֿ=יאברעמ

средина стиха, внутри стиха ק״מ=עצמ קוספ

маппик(указывает, что буква в этом случае должна מפקֹ=קיפמ,מפקין

произноситься так, чтобы восприниматься на слух)

указывает на буквы א и ה в этом случае должны מפקֹ א ,מפקֹ ה

произноситься так, чтобы восприниматься на слух,Быт.38:27)

середина, внутри אעצמ,אעצים

макеф(Быт.30:19) מקפ

с **шальшелет**(א֮),акцент מרעימין

Притчи(книга) משלי

Второзаконие(Исх.20:24) הנשמ הרות

отличающийся(Быт.41:26) משנֹי

с другим акцентом(Ps 55:24[Пс.54:24]) וינשמ בטעֹ

в середине слова, внутри слова(1Цар.18:1) ת״מ=עצמ אתובית

двойное размещение(Быт.22:11) וימיאתמ

четыре раза повторяются имена(Втор.3:4) ד שמואתא וימיאתמ

несоответствие(в порядке מתחלפֹ=ויפלחתמ

в акцентуации и т. д.,Втор.8:11)

указывает,что слово встречается только(в этих местах) рядом с נא נא

Пророки נביאֹ=יאיבנם

большая буква נ(Числ.27:5) ונ יתבר

маленькие буквы נ(Ис.44:14) ונין ריעזין

Пророки и Писания ך״נ=יאיבנם וכתובים

в том числе, с, добавлено(Числ.35:15) ויביסנ ,נסבין

с копулятивной вав(вав-соединительный) נסיבּ ו=ויביסנ ו

добавлено(Быт.24:35)

puncta extraordinaria (специальные точки,Быт.16:5) נקוד=תודוקנ

женский род(Быт.31:9) הביקנ

Себир, предполагаемое, но не включенное סביר=ריבס ,ויריבס

в текст чтение

примечание, знак, глава, раздел זמיס

ссылка, с помощью которой различные זמיס כתמפוס =

последовательности сокращений הכנעני והחתי

имена шести народов указывают והאמרי והפרזי

на разные стихи Писания. Список והחוי

комбинации и их эквивалент см. в BHS(стр. LVI) והיבוסי

ссылка, с помощью которой различные זמיס תגמכפוס =החתי

последовательности сокращений имен והגרגשי והאמרי

семи народов указывают на различные ו הכנעני והפרזי

стихи Писания, как показано в BHS(стр. LVI) והחוי והיבוסי

ссылка, в которой указывается זמיס כתפסעאצמ =לכנעני החתי

последовательность из восьми הפרזי היבוסי העמני

народов(Ездр.9:1) המאבי המצרי והאמרי

ссылка, с помощью которой различные צפק זמיס=

последовательности сокращений для מצותין

трех слов указывают на различные стихи ומשפטין

Писания, как показано в BHS(стр. LVII) וחקתין

ссылка, с помощью которой различные קצפ זמיס(צקפ זמיס или) =

последовательности сокращений для חקיו

трех слов указывают на разные стихи ומצותיו

Писания, как показано в BHS(стр. LVII) ומשפטיו

примечание к Числ.29:33, полученное из זמיס בוז מים

ключевых букв различных стихов Числ.29(19,31,33),

так что буквы מים относятся к возлиянию воды

ссылка, с помощью которой различные זמיס מוחמו = מחלה

последовательности сокращений для ונעה ,חגלה

имен пяти дочерей Салпаада указывают מלכה ותרצה

на разные стихи Писания, как показано в BHS(стр. LVII)

ссылка на написание כל מחלה תכה זמיס=תורה :

в Пятикнижии(Исх.15:26) כל המחלה

מלכים : כל מחלה=מלכס ומיס и в книге Царств(3Цар.8:37)

דברי הימים :וכל מחלה=דוס ומיס и в Паралипоменон(2Пар.6:28)

ארפיס=סיפ книга

סיפרי=סיפ מוגה исправленная или тщательно написанная рукопись(и)[которые были использованы как образцы,Еккл.7:23]

סוכס всего

דימס,ויכימס=סמיכ соединенный с, близко предшествующий, близко следующий(Лев.6:10)

סמיכ לזרקא предшествуемый **заркой**, следующий за **заркой** (т.е.**сеголта**,Быт.37:22)

פוס קוסף ,סופי פסוקין=פ״ס конец стиха(ов)

פוס אתובית ,יפוס אתובית=ת״ס конец слова(в)[Быт.32:15]

עזרא **Ездра и Неемия**(книга)

עינ ,עינ=ניניע ,ניניעין контекст,раздел(Быт.10:15)

עלייה существительное от глагола עלה(Исх.32:4)

ענן облака(Иер.10:13)

פלג=פלגין есть те, кто читает иначе (т. е. существуют разногласия,Иез.10:13)

ינולפ кто-то

בלבו ,בלבו פלוני=אמירה места, в которых написано ויאמר בלבו или подобное(Быт.17:17)

פסיק,אתקיספ **пасек**(Ездр.6:9)

השרפ=פרש **парашах**,один из 54 разделов Пятикнижия(Исх.21:7)

פשתין פתֿ указывает слог с ударением на **пашта**, **патах** (гласная) произносится(Ps 22:1[Пс.21:1])

חתפ=פתֿ **патах**(гласная)

פתֿ וטק **сегол**(гласная,Иов.21:18)

צדה רבתי большая буква צ(Втор.32:4)

צורת הבית описание храма(Иез.40:7)

ק,קר=ירק **кере**

קדמ=אמדק первый(Числ.35:15)

כספא דקדים указывает на слово כספא,которое предшествует слову דהבא(Дан.2:35)

דקדמין לעצים указывает на слово אבן,которое предшествует слову עצ(Лев.14:45)

שדק священный,святой(Ps.61:8[Пс.60:7])

קהלת **Екклесиаст**(книга)

קלד число 134(Быт.18:3)

камац(гласная) קמּ=צמק

цере(гласная) קמּ וטק

Священное Писание אירק

во всем Писании другой порядок(Руф.4:9) וכל אירק חלוף

приближение смерти(Быт.47:29) קריבה למיתה

город,селение,место הירק

начало слова שאר אתובית

начало книги **Двенадцать пророков** שאר תרי עשר

Рабби Пинхас(Ps.144:13[Пс.143:13]) רבי פינחס

много, мн.ч.(Числ.13:22) סיבר

большие(из больших букв,Числ.27:5) יתבר

начало стиха(ов) פ״ר=שאר קוסף, ריש קוספא, שארי קוספין, רישי קוספין

рафе פרי =יפר, ויפר

начало слова ר״ת אתובית

буря שאה

другие,остальные(Исх.17:8) ראש

семейство,колено(Числ.2:14) שבט

спать(Иер.51:39) שינה

Песнь Песней שיר השירים

три שלשׁ=שלשה

Три Книги(**Псалтирь**,**Иов**,**Притчи**) שלשׁ ספרים

имя שם

женское имя(Ис.6:6) שם איתּ

мужское имя(Исх.29:40) שם אֹנש,ברנש

название колодца(Быт.26:33) שם באר

название города(Нав.15:24) שם קריה

слово из **Таргума**(Исх.16:13) שם תרגום

Самуила(книга) אומשל

имя повторяется(Быт.22:11) שמואתא מתאימין

(со) значением «услышать голос (повиноваться)» [Быт.3:17] שמיעה לכול

Самсон(Быт.42:24) שמשון

вражда(Ис.14:21) שנאה

Судей(книга) שפטים

торговцы(Иов.40:30[в Синод.-25]) תגרייא

книга **Двенадцати пророков**, **Паралипоменон**, **Притчи** и **Екклесиаст** תדמק=תרי עשר, דברי הימים, משלי, קהלת

Пятикнижие תור=תורה

слово	אתובית
висящие буквы(Суд. 18:30)	תויולת
Псалтирь(книга)	סילת,תהלים
три(точки под буквой אָ), сегол(Быт.26:25)	תלת
приношение жертв в присутствии Бога(Ис.33:20)	תנופֹ=תנופה
второй	תניִנ=אנינת
Таргум, язык Таргума(арамейский)	סוגרת
два	רתי=תרי,תרין,תרתי ,תרתין
два акцента(4Цар.17:13)	רתי טעם
два значения(Исх.5:18)	רתי לישנ
написано как одно слово, но читается	כת מילה חדה
как два(Быт.30:11)	וקר תרי
пишется с двойной буквой ו(Исх.37:8)	כת תרי ו
Двенадцати пророков(книга)	ירת רשע

Знаки, символы и сокращения, используемые в критических аппаратах BHK, BHS и LXX

Переведено с *Signs, Symbols, and Abbreviations Used in the Hebrew Text-Critical Apparatus*

1. ЗНАКИ И ИХ ЗНАЧЕНИЯ

II параллельные вертикальные линии используются для разделения записей

\+ используется для обозначения добавленных слов

\- используется для обозначения пропущенных слов

> используется, чтобы указать, что чего-то не хватает, отсутствует или необходимо в рукописи

* в BHS: вероятная конъюктура текста
в LXX: показывает первоначально чтение рукописи

(*)в LXX: показывает чтение, которое имеет только частичную коррекцию

† только рукописи, которые были процитированы и, самое большее, не более чем один минускул, который не был упомянут и поддерживает сомнительное чтение

(†)как † , хотя один (или больше) подобное чтение в других рукописях

^{c} корректор, т. е. тот, кто заменил оригинальный и все еще узнаваемый текст другим текстом

p часть рукописей

^{r} рескриптор, т. е. тот, кто в своем исправлении настолько полностью изменил исходный текст, что его уже нельзя узнать

^{s} супплетор, т. е. тот, кто предоставил определенные слова, которые либо не были первоначально в рукописи, либо были потеряны

^{mg} поле

^{txt} текст

[ ] показывает, что слова в скобках не принадлежат исходному тексту LXX

ˆ Упущение в рукописи из-за гаплографии (случайное упущение в слове(ах) в тексте писцом, из-за повторения слова или фразы в смежных предложениях, которые путают глаза)

( ) в критическом аппарате показывает, что буквы в скобках отсутствуют из числа упомянутых рукописей

‹ › показывает, что буквы в скобках (надстрочных) являются добавлением редактора Ральфса

Знаки из Александрийских филологических исследований (используется Оригеном в тексте его Гексаплы):

※ звездочка ↙ метобелос -,¯,÷ обелос

а) Слова в LXX, которых не хватало в оригинальном тексте, и которые, строго говоря, должны быть удалены, помещены между обелосом и метобелосом, например, ÷εἰς φαῦσιν τῆς γῆς↙ (Быт. 1: 14)

б) Заимствованные слова в исходном тексте, отсутствующие в LXX, из другой версии и вставлены в столбец LXX, расположенные между звездочкой и метобелосом, например, ※καὶ ἐγένετο οὕτως↙ (Быт.1:7)

2. ВАРИАНТЫ РУКОПИСЕЙ

𐤔 Самаритянское Пятикнижие(по A. von Gall, *Der hebraische Pentateuch der Samaritaner, 1914-1918)*

𐤔$^{Ms(s)}$ рукописи Самаритянского Пятикнижия согласно критического аппарата A. von Gall

𐤔^{T} Самаритянский Таргум

𐤔^{W} Самаритянское Пятикнижие(по London Polyglot, ed. B. Walton,1654)

α′ греческий перевод Акилы(ок.130г.)[«A» в BHK]

ϵ′ Квинта(пятый столбец, который в некоторых версиях Гексаплы Оригена следует за α′Ϭ σ′θ′[«E′» в BHK])

θ′ греческий перевод Феодотиона [«Θ» в BHK]

ο εβρ′ еврейский текст Оригена [«h^{o}» в BHK]

οι γ′ три более поздние греческие версии(из Оригена)

οι λ' так же, как выше

σ′ греческий перевод Симмаха [«Σ» в BHK]

א Кодекс Алеппо(начало 10в.), возможно, лучшая еврейская рукопись, которая у нас есть. Это символ кодекса Алеппо в еврейском *Hebrew Univ. Bible Project*.[Однако у LXX и в большинстве греческих изданий Нового Завета это означает Синайский кодекс]

מ [такой же, как 𝔅 (ниже);מ означает מקראות גדולות еврейское название Раввинской Библии]

Dead Sea Scrolls Свитки Мёртвого моря(ниже приведены только небольшая выборка из десятков рукописей и фрагментов)

1QGenAp Бытие(апокриф)

1QH Благодарственные гимны

1QIsa[a] Свиток Исайи из монастыря св.Марка(Иерусалим)

1QIsa[b] Свиток Исайи из Еврейского университета(Иерусалим)

1QM Свиток Войны(Милхама)

1QpHab комментарий к книге пророка Аввакума

1QS Устав Общины

4QpIsa[a] Пешер на Исайю,рукопись «a»

4QpIsa[c] Пешер на Исайю,рукопись «c»

4QPsb Фрагмент книги Псалтирь(Псс.90-117)

11QpaleoLev Палео-Левит(свиток книги Левит на палеоиврите)

11QPs[a] Свиток Псалтиря

𝔄 Арабская версия(и) [примерно начало 928 г.]

𝔄 Эфиопская версия, засвидетельствованная в рукописях 13 века

A в LXX представляет Александрийский кодекс [см. под $\mathfrak{G}^{A}$]

Ambr Амвросий

Aq Акила [см. α′ выше]

Arm Армянская версия [основана на LXX и Пешитте и переведена примерно в 430 г.]

𝔅 Вторая Раввиниская Библия Якова бен Хайима, опубликованная Даниэлем Бомбергом в Венеции примерно в 1524г. Также обозначена символом מ

B в LXX представляет Ватиканского кодекса [см. под $\mathfrak{G}^{B}$]

BHK Biblia Hebraica, изданная Р.Киттелем(предшественница BHS)

BHS Biblia Hebraica Stuttgartensia, издание Еврейской Библии, пересмотренное BHK, разработанное на протяжении 1967-77 и основано на Ленинградской рукописи B19^{A}

Bo Бохарская версия

BT Вавилонский Талмуд

𝔠 Фрагменты еврейских рукописей в коллекции Каирской Генизы(отмечены под номерами,например, $\mathfrak{C}^{2}$, $\mathfrak{C}^{3}$ и т.д.)

C Каирский кодекс, содержащий ранних и поздних пророков,

написанный и огласованый Моше бен Ашерем в 895г. В LXX ,однако, C обозначается $\mathfrak{G}^{C}$(кодекс Ефрема),а *C* (курсивная) представляет рецензию большой Катены (синтаксическая и морфологическая единица, тесно связанная с грамматиками зависимостей), найденную в 16 пророках

CD Дамасский Документ из Каирской Генизы

cit(t) цитаты из раввинской и средневековой еврейской литературы по V. Aptowitzer

Cyr Кирилл, Патриарх Александрийский (412-444), через свои комментарии по ряду ветхозаветних книг, которые являются важным свидетельством текста, используемого в Александрии [также сокр. $\mathfrak{G}^{Cyr}$ в BHK]

D см. $\mathfrak{G}^{D}$[ниже]

E′ см. ϵ′ [выше]

Ea 1-27;Eb 1-30;Ec 1-24 Фрагменты еврейских рукописей с *простым* вавилонским написанием(в коллекции Каирской Генизы). [Это обозначение было ранее использовано в BHK;в BHS - символ C]

Ed(d) издание(я) еврейских текстов по B. Kennicott, L B. de Rossi, and C. D. Ginsburg [также обозначаемые «Ms(s)»]

Eus Евсевий Памфил Кесарийский (260/65 – 339)

Eus Onom Ономастикон Евсевия(словарь библ.географии)

F см. $\mathfrak{G}^{F}$

Frensdorff Mm S. Frensdorff, *Die Massora Magna*, I, 1876

G Chr. D. Ginsburg, *The Massorah Compiled from Manuscripts* 1880-1885, 1905 ["Ginsb(urg Mass)" в BHK;в LXX G обозначает $\mathfrak{G}^{G}$]

Ga Галльская Псалтирь(часть римского издания Вульгаты)

Gn R Genesis Rabba(Берешит Рабба)[см. cit(t) выше]

Ginsb(urg Mass) см. G[выше]

$\mathfrak{G}$ традиционная греческая Септуагинта[часто под аббрив. «LXX»]

$\mathfrak{G}^{*}$ оригинальный греческий текст, т.е. непересмотренная форма текста в отличие от просмотренной и исправленной

$\mathfrak{G}^{\aleph}$ Синайский кодекс(4в.)

$\mathfrak{G}^{\aleph\ c.a,c.b,c.c}$ вторая,третия и четвертая корректировка Синайского кодекса

$\mathfrak{G}^{A}$ Александрийский кодекс(5в.)

$\mathfrak{G}^{B}$ исправленный Ватиканский кодекс(4в.)

$\mathfrak{G}^{B*}$ оригинальный Ватиканский кодекс

$\mathfrak{G}^{Beatty}$ Папирус Честера Битти, включающий фрагменты из девяти книг В.З. и пятнадцати книг Н.З.(2-4вв.)

$\mathfrak{G}^{C}$ переписанный кодекс Ефрема Сирина, палимпсест включающий Иова, Притчи, Екклесиаста, Песнь Песней, Премудрости Соломона,

Сираха и некоторые книги Н.З.

$\mathfrak{G}^{C}$ греческий текст Катены(«цепь комментариев»,составленная из экзегетических комментариев некоторых Отцов Церкви)

$\mathfrak{G}^{C(om)pl}$ издание Септуагинты, используемой в Комплютенской Полиглотте(1514-1517)

$\mathfrak{G}^{Cyr}$ см. Cyr(выше)

$\mathfrak{G}^{F}$ кодекс Амвросия, рукопись содержащая с пропусками Быт.31:15 – Нав.12:12(5в.)

$\mathfrak{G}^{h}$ в ВНК это представляет рецензию Септуагинты из Гексаплы Оригена, написанную приблизительно в 616 или 617г.[в BHS,однако, обозначается $\mathfrak{G}^{O}$]

$\mathfrak{G}^{L}$ рецензия Лукиана, пресвитера из Антиохии(ум.312г.)[в ВНК обозначается $\mathfrak{G}^{Luc}$, а $\mathfrak{G}^{L}$ в ВНК представляет издание Лагарда, содержащее Бытие-Руфь]

$\mathfrak{G}^{L\ I,II}$ I и II подгруппы рецензии Лукиана

$\mathfrak{G}^{Lp}$ рецензия Лукиана в частях

$\mathfrak{G}^{M}$ Коаленовский кодекс(7в.), рукопись содержащая с некоторыми пропусками Бытие – 3Цар.

$\mathfrak{G}^{maj}$ греческие унциальные(маюскулы) рукописи

($\mathfrak{G}^{maj}$) греческий унциальный манускрипт издания Холмса-Парсонса под номером XI [в ВНК обозначается $\mathfrak{G}^{XI}$]

$\mathfrak{G}^{min}$ греческие минускулы

($\mathfrak{G}^{min}$) греческие минускулы издания Холмса-Парсонса под номерами 62, 147[в ВНК обозначается $\mathfrak{G}^{62.147(Parsons)}$]

$\mathfrak{G}^{Ms(s)}$ рукописи по изданию Холмса-Парсонса, *Vetus Testamentum Graecum cum variis lectionibus (1798-1827)* [обозначаемые в ВНК $\mathfrak{G}^{Mss(Holmes-)Parsons}$]

Следующие обозначения использовались в ВНК для отдельных унциальных рукописей, но были просто обозначены $\mathfrak{G}^{Ms}$ в BHS:

$\mathfrak{G}^{\Gamma}$ *Codex rescriptus Cryptoferratensis*, палимпсест пророков; нижний слой текста датируется 8в., а верхний – 13в.

$\mathfrak{G}^{\theta}$ *Codex Freer*(15в.), рукопись, содержащая большую часть Втор. и Нав.

$\mathfrak{G}^{D}$ *Codex Cottonianus Geneseos*(6/7в.), содержит фрагменты Бытия

$\mathfrak{G}^{E}$ *Codex Bodleianus Geneseos*(9/10в.), содержит Быт.1 - 42(с пропусками)

$\mathfrak{G}^{G}$ *Codex Colberto-Sarravianus*(4/5в.), содержит Быт.31:5 - Суд. 21:12

$\mathfrak{G}^{K}$ *Codex Lipsiensis*(7/8в.), палимпсест,содержащий фрагменты из Числ. – Суд.

$\mathfrak{G}^{W}$ *Codex Atheniensis*(13в.), рукопись, содержащая исторические книги и Есфирь[в BHS,однако, $\mathfrak{G}^{W}$ обозначает другую рукопись]

$\mathfrak{G}^{N}$ *Codex Basiliano-Vaticanus* (= IX Parsons), рукопись 8в., содержащая большие фрагменты из Быт. – Лев.13:59 и Псалтирь

$\mathfrak{G}^{O}$ рецензия Септуагинты из Гексаплы Оригена[в BHK – $\mathfrak{G}^{h}$]

$\mathfrak{G}^{Op}$ $\mathfrak{G}^{O}$ по частям

$\mathfrak{G}^{Pap\ Lond}$ в BHK это обозначает Папирус 37, находящийся в Британском музее(7в.), содержащий Псс.9:23-17:6;19:14-33:6[в BHS – $\mathfrak{G}^{U}$]

$\mathfrak{G}^{Q}$ *Codex Marchalianus* (= XII Parsons), рукопись 6в., содержит Ис., Иер., Иез., Дан. и 12 Малых пророков

$\mathfrak{G}^{Qc}$ исправленный *Codex Marchalianus*

$\mathfrak{G}^{Qmg}$ заметки на полях *Codex Marchalianus*

$\mathfrak{G}^{R}$ *Codex Veronensis*

$\mathfrak{G}^{S}$ в BHS так обозначается Синайский кодекс, а в BHK - $\mathfrak{G}^{\aleph}$

$\mathfrak{G}^{-S}$ традиционный греческий, за исключением $\mathfrak{G}^{S}$

$\mathfrak{G}^{S1.2.3.4}$ первая,вторая,третья,четвёртая корректировка Синайского кодекса [в BHK - $\mathfrak{G}^{\aleph\ c.a,c.b,c.c}$]

$\mathfrak{G}^{U}$ см. $\mathfrak{G}^{Pap\ Lond}$ (выше)

$\mathfrak{G}^{V}$ *Codex Venetus* (= 23 Parsons), вторая часть *Codex Basiliano- Vaticanus*

$\mathfrak{G}^{Vn}$ в BHK это обозначает Альдинское издание(поздний текст небольшой ценности)

$\mathfrak{G}^{W}$ в BHS так обозначается фрагмент 1Цар.18:8-25 по изданию Хангера[в BHK это обозначает *Codex Atheniensis*]

$\mathfrak{G}^{XI}$ см. ($\mathfrak{G}^{maj}$)

$\mathfrak{G}^{22.26}$ рукописи-минускулы у Ральфса(1914г.)

$\mathfrak{G}^{62.147(Parsons)}$ см. ($\mathfrak{G}^{min}$)

Hier Иероним(345-419гг.)

Hill *Codex Hillel*(прибл.600г.),рабби Гиллел цитирует средневековых масоретов и грамматистов

Jirec *Codex Jericho*

jJeb Иерушалми Ябомот[см. cit(t)]

Jos Ant Иудейские Древности(Иосиф Флавий)

JT Иерусалимский Талмуд

Just Иустин Мученик(ум.167г.)

$\mathfrak{K}$ Коптская версия(и),старейшая из которых на саидском диалекте (верхнеегипетском),датируемая 3в.; а также на акмимском (4в.) и на богаирском

K Кетив(«что написано»)

K^{Occ} Кетив согласно западным масоретам (Occidentales)

K^{Or} Кетив согласно восточным масоретам (Orientales)

Ka 1-22,Kb 1-15,Kc 1-14 фрагменты еврейских рукописей со *сложной* вавилонской пунктуацией(из коллекции в Каирской Генизе)[это обозначение раннее использовалось в BHK; в BHS используется $\mathfrak{C}$]

L(или ל) Ленинградский кодекс($B19^{A}$),основанный на рукописях Аарона бен Моше; текст кодекса послужил основанием для *Biblia Hebraica*

Stuttgartensia [L* is *Codex L.*, первоисточник; L^0 - оригинал] В LXX, однако, L обозначает *Codex Purpureus Vindobonensis*, а *L* (курсивная) - рецензию Лукиана(см.$\mathfrak{G}^L$)

$\mathfrak{L}$ Старолатинские версии

$\mathfrak{L}^{91}$ *Codex Legionensis*

$\mathfrak{L}^{93}$ копия *Codex Legionensis*

$\mathfrak{L}^{94}$ инкунабула(книга, напечатанная до 1501г.) 54 маргиналия

$\mathfrak{L}^{115}$ Неапольский кодекс лат. 1(прежде Виндоб.17)

$\mathfrak{L}^{116}$ фрагменты Кведлинбургский и Магдебургский

$\mathfrak{L}^{117}$ фрагмент Виндобоненский

$\mathfrak{L}^{(Berger)}$ Старолатинский перевод, изданный S. Berger, *Notices et Extraits ... , Tome 34, 1893*

$\mathfrak{L}^{CY}$ Киприан, *Testimonia*

$\mathfrak{L}^{D}$ Старолатинский перевод, edit. A.Dold, *Konstanzer altlateinische Propheten- und Evangelienbruchstrucke mit Glossen, 1923; датируется 5в.*

$\mathfrak{L}^{G}$ *Codex Parisinus Latinus*

$\mathfrak{L}^{gl}$ Старолатинский глоссарий(8/9в.), «вероятно, почерпнутый из глянцевой Библии»,edit. D. de Bruyne

$\mathfrak{L}^{h}$ Старолатинский перевод по Ranke, *Par palimpsestorum Wirceburgensium*, 1871;фрагменты Пятикнижия и Пророков(5в.)

$\mathfrak{L}^{L}$ *Codex Lugdunensis*, унциал(7в.),содержащий части Быт.16:9-Суд.20:31

$\mathfrak{L}^{Lg}$ заметки на полях на старолатинском, взятые из *Codex Gothicus Legionensis*(960г.)

$\mathfrak{L}^{R}$ *Codicis Veronensis*

$\mathfrak{L}^{S}$ фрагменты из монастыря св.Галла(Швейцария)

$\mathfrak{L}^{TE}$ *Tertullianus, Adversus Marcionem*

$\mathfrak{L}^{Vind}$ *Palimpsestus Vindobonensis*, рукопись(5в.), содержащая части из Быт., Исх.,Лев.

$\mathfrak{M}$ *Masora*, Масоретский Текст(см. MT)

M в LXX представляет $\mathfrak{G}^M$(см.выше)

Mas *Masora* для Ленинградского кодекса

Mm,Mas.M. *Masora magna*

Mp *Masora parva*

Ms(s) издание(я) еврейского текста по Б.Кенникотта, Ж.Б. де Росси, К.Д.Гинсбурга[также обозначается «Ed(d)» и MSS].Например, $MS(S)^{Ken}$ Кенникотт $MS(S)^{Wr}$ Райт *Книга Руфь*(1884)

MT Масоретский Текст

Mur еврейские рукописи из Вади Мураба′ат *Discoveries in the Judean Desert, II,* 1960

Naft *бен Нафтали*

O см. $\mathfrak{G}^O$

Occ *Occidentales*, Западная масоретская, или Палестинская, школа с центром в Тиберии

Okhl *Ochla w^{e}Ochla*, см. изд.Френсдорффа *Das Buch Ochla w^{e}Ochla*, 1960 [в BHK обозначается *Ochla*]

Or *Orientales*, Восточная масоретская, или Вавилонская, школа с центрами в Суре, Пумпадите, Нагардее

Orig Ориген

Pes R Песикта Рабба[см. cit(t)]

𝔔 свитки Кумрана, см. *Discoveries in the Judean Desert, I.* Кроме того, для полного перечисления рукописей Мёртвого моря см. раздел "The Sources" в *The Dictionary of Classical Hebrew*, 8 vols., ed. David J. A. Clines (Sheffield: Sheffield Academic Press)

$𝔔^{a}$ То же, что и $1QIsa^{a}$

$𝔔^{b}$ То же, что и $1QIsa^{b}$

Q кере (что следует читать, согласно масоретам).

Q^{Occ} кере согласно западным масоретам

Q^{Or} кере согласно восточным масоретам

R см. $𝔊^{R}$

S Сирийская версия(Пешитта), происхождение которой приходится на середину 1 века, хотя значительная часть более поздняя работа. LXX оказала на неё значительное влияние[S обычно представляет собой согласование S^{W} и S^{A}]

S^{A} *Codex Ambrosianus*(Западно-сирийская Пешитта), 6/7в.

S^{Aphr} цитаты Афраата(сирийского богослова 4в.) из Сирийской Библии в 23 письмах-беседах(337-345), формирование старейшей сохранившейся оригинальной работы в Сирии

S^{B} *Codex Londini*, Британский музей(Brit. Lib. Add. 14,431)

$S^{Bar\ Hebr}$ выдержки из схолии(комментариев) Григория Бар-Гебрея

S^{C} *Codex Leningradensis*, Public Library №2

S^{D} кодекс Brit. Lib. Add. 14,442

S^{h} Сирогексапла(так в BHK; в BHS – Syh)

$S^{Jac\ edess}$ Сирийская версия Якова Эдесского

S^{L} издание Самуилом Ли Пешитты(1821), основанное на Лондонской Полиглотте

S^{M} издание *Mausiliensis*, 1891(так называемое Мосулское издание)

S^{Mss} рукописи сирийской Пешитты

S^{U} Пешитта, издание Урмии(город в Иране), которая основана на восточной сирийской традиции(1852)

S^{W} Сирийская Пешитта в Лондонской Полиглотте изд. B.Walton

Sa Сахидская версия, коптский перевод с греческого, сделанный ок.3в. [в BHK – Sah]

Samar самаритянское произношение в соответствии с П. Э. Кале 1959: 318-335стр.

Seb Себир(סְבִיר«поддерживаеый») примечание на полях к необычному слову, употребленному в тексте, которое переходит к приданию обычной формы

Sev *Codex Severi* Средневековый список, найденный в рукописях в Париже и в Праге; перечисляет тридцать два варианта чтения Пятикнижия; рукопись из синагоги Севелуса в Риме

Sor Soraei, или масореты Суры в Вавилонском регионе

Syh Сирогексапла[в BHK – S^{h}]

Sym см. σ′(выше)

𝔗 Таргум по A. Sperber, vols. 1-3, 1959-62, и P. A. de Lagarde, 1873 (см. A. Sperber, *The Bible in Aramaic*, Leiden: Brill)

$𝔗^{B}$ Таргум во Второй Раввинской Библии

$𝔗^{Buxt}$ Таргум, изд. J. Buxtorf(*Basiliae*, 1618-19)

$𝔗^{ed\ princ}$ Таргум, editio princeps, pub. in Leiria of Portugal, 1494

$𝔗^{f}$ Таргум, *Codex Reuchlinianus* по аппарату A. Sperber's edition

$𝔗^{J}$ Таргум Псевдо-Йонатана, изд. Ginsburg, 1903

$𝔗^{J\ II}$ Таргум Иерусалимский II, изд. Ginsburg, *Das Fragmententhargum*, 1899

$𝔗^{L}$ Таргум, издание П. А. де Лагарда, на Кетувим(Писания)

$𝔗^{M}$ A. Merx, *Chrestomathia Targumica*

$𝔗^{Ms(s),Ed(d)}$ рукописи или издания Таргумов по аппарата изд. A. Sperber

$𝔗^{O}$ Таргум Онкелоса

$𝔗^{P}$ Таргум Палестинский, изд. Kale, *Masoreten des Westens II*, 1930

$𝔗^{Pr}$ Таргум, изд. F. Praetorius(Нав.,Суд.)

$𝔗^{W}$ Таргум из Лондонской Полиглоты изд. B.Walton

T в LXX представляет *Codex Turicensis*

Tert Тертулиан

Th Феодотион

Tiq soph *Tiqqun sopherim* ("исправления переписчиков")

Tyc Тихоний, североафриканский писатель из донатистов(4в.)

𝔙 Вульгата

$𝔙^{A}$ *Codex Amiatinus* Вульгаты

V в LXX представляет ^{V}

V(ar) варианты чтения[либо V, либо Var; но V также может представлять в LXX *Codex Venetos*, хотя этот кодекс обычно символизируется $𝔊^{V}$ в BHK и BHS]

Var^{B} варианты, цитируемые в изд. S. Baer

$Var^{E\ 1.2.3}$ варианты в трех *Erfurt Codices*

Var^{F} варианты в первом собрании А. Фирковича, Гаркави и Штрака, *Katalog der hebr. Bibelhandschr.,* 1875 [может появится и как V^{F}]

Var^{G} варианты по изд. Ginsburg
Var^{J} варианты из Йеменских рукописей; Hörning, *Karaite MSS*, 1889
Var^{Ka} варианты из Вавилонских рукописей, собранных П. Э. Кале 1913, 1928 [ср. ZAW 46 (1928): 113-1371]
Var^{Ken} варианты по изд. B Kennicott, *Vet. Test.*, 1776 [может появится и как $V^{Ken\ 69\ etc}$]
Var^{M} варианты по изд. J. H. Michaelist, 1720
Var^{O} варианты по Одо, епископа Лукки(Италия); цитируется Дж. Фишером, *Biblica*, 1934, 1936
V^{P} или Var^{P} варианты по *Petersburg Codex of the Prophets*
Var^{pal} варианты согласно фрагментам с палестинской огласовкой, под редакцией Кале *Mas. des Westens*, *II*, 1930
V^{S} или Var^{S} варианты в неопубликованных рукописях, цитируемых Штраком, *Grammatik des Biblisch-Aramäischen*, 6th ed., 1921
Var^{W} варианты по W. Wickes, *Hebrew Accents*, 1881-87
Vrs многие или все версии

3. ЛАТИНСКИЕ СЛОВА И СОКРАЩЕНИЯ

A

a, ab - из Числ.32,32c
abrev - сокращает или ограничивает;сокращённый
abbreviatio, onis - сокращение(я*) Нав.15,49a * - род. падеж
abbreviatum - сокращённо Исх.38,6b
aberratio oculi - визуальная ошибка Числ. 9,23a-a
abhi(u)*nc - отсюда Исх.36,8b *др. возм. форма написания
abiit - он ушёл 2 Пар.21,20b_b
abripiens - выхватывающий [отрывающий]
abs*(olutus) - абсолютный Числ.8,12a *сокращённо
abstractum, i - отвлечённое(ые) Иер.7,32a
absumuntur - истреблены Ps.37,20 a_a[в синод. пер. - Пс.36,20]
abundantia - изобилие Ps.72,16a[Пс.71,16]
abundavit - он изобиловал Ис.57,9a
ac - и, и кроме того Лев.16,10a; 2Цар.10,6b
acc(entus,us) - акцент(а) Быт.35,22a_a
accuratisque - тщательный, точный
acc(usativus) - винительный падеж Лев. 27,31a
accusavit - он обвинил Ис.41,27b
acervus mergitum - куча зерна
acetum eorum - их уксусом(острым)
acrioris vocis - резкого звука; жесткого слова
act(ivum) - активный Исх.31,15a
acuta, ae - резкий, с акцентом Лев18,28a
ad - с, к Быт.4,7 b_b
add redactoris - дополнение редактора(ов)
add(e) - добавить Числ.24,24g_g
addendum est - оно было добавлено; добавляемое
addit - добавляет Неем.9,10a
additamentum, i - добавление(я) 2Пар12,11a
add(itum) - добавлено Быт.2,19c_c
addunt - добавляют Нав.22,34b

adeps - тучный, напыщенный
adig - присоединяет, добавляет
adjunget - он присоединится к Ис.33,13a_a
admodum - очень Исх.36,8b
adnot - комментирует, отмечает
adscribitur - написано(добавлено) к
adverbialis - обстоятельство(грам.) Дан.11,7c
aeg(yptiacus,a,um; e) - (на) египетском Нав.15,9a_a
aemulatus est - он ревнует (соперничает)
aeneus,a,um - медный(ая,ое) 1Пар18,8g
aequalitas - сходство Иез.48, 2-7a_a
aequavit - по сравнению Иер.48,6b
aes - медь, бронза Суд.5,14d
aeth(iopicus,a,um; e) - (на) эфиопском 1Цар.19,20b
aeva - поколения Ps90,5a[Пс.89,5]
afflictans, antis - притесняющий Иер.46,16e
agente - активно, живо
agnoscitur - общепринятое, воспринимаемое
agnus - агнец Ис.5,17b
agri, orum - поля(ей) Иер.39,10a
акк(adicus,a,um; e) - (на) аккадском Нав.13,3a
al loc - в другом(их) месте(ах) Ветхого Завета
alias - в другом месте 4Цар.14,29a
alibi - см. alias 2Цар.2,7b
alibi... alibi - здесь... там
aliena - чужая,иностранная Лев.18,21b
aliqui - некоторые Лев.18,11a
aliquid - что-нибудь, кое-что, что-то
aliquot - некоторые 2Цар.17,8b
aliquoties - несколько раз
alit(er) - иначе Исх.4,25a_a
al(ius,a,ud; ii,ae,a) - прочие(и) Быт. 32,18a
altare,is - жертвенник(а) Нав.22,34b
alter, a, um - другой(ая,ое) Иов.16,20a_a
alterutrum - либо, одно из двух 3Цар.5,14b
altus - выше Ис.11,11a
aluid - см. alter
alumnus - воспитанник, малолетний
Ambros - св. Амвросий
amicissimus - очень дружно
amicus - друг Ис.44,28a
amplius - больше Исх.20,19a_a
an - или Иез.1,8b_b
anacrusis - один или два безударных слога с префиксом к стихотворной строке
anchusa - растение, используемое в косметике
angeli, orum - ангелы(ов) Ps.89,7a[Пс.88,7]
angulus, i - угол(а) Иез.8,3c
anhelare - дышать Втор.33,21a
animadversio - заметка Иов.4,20a
animalia - животные Ps.50,11b [Пс.49:11]
annuere - кивнуть головй
annus - год Числ.20,1a
ante - до Быт.49,26a_a
antea - до этого Суд.2,16a
antiq(uore) - старый; античные
aperiens - открытие Исх.13,13a
aperte - открыто Ps.12,6d_d[Пс.11:6]
apertio - открытие Авв.2,3a
apertus - открытый Числ.24,3b
apud - на, с Суд.20,27a_a
aquae, arum - воды(д) Иер.51,12a_a
aquosi - изобилующий водой Иер.31,40d
arab(icus,a,um; e) - (на) арабском Числ. 16,1a
aram(aicus,a,um; e) - (на) арамейском Быт.15,2a_a
aranea - паутина Ps.90,9d[Пс.89:9]
arbor, oris - дерево(а) Ис.44,44a
art(iculus) - артикль Есф.2,14a
ascensus, us - восхождение(я) 2Пар.9,4c
ass(yr) - ассирийский язык
asseritur - присоединяется Иер.25,14a
assimilatum - ассимилировались Дан. 4,14b
ast(eriscus, i) - звездочка Втор.4,21c
В 5 колонке Гексапле Оригена звездочка указывала на отсутствующие слова в Септуагинте, которые заменялись из колонки с еврейским текстом
at - но Дан.2,5a
Atba(sch) - атбаш(устройство, в котором слово пишется с

подстановкой:последняя буква алфавита к первой,предпоследняя ко второй и т. д. ; отсюда название "алеф-тав-бет-шин") Иер.25,25a
atn — athnah - атнах(акцент в середине стиха в евр. тексте)
attinet - относится к, ссылается на
attulit - он принес Ис.61,64a
auctoritas - авторитет
auctus - дополненный, расширенный Авв.3,22a
aucupes - птицеловы Иер.5,26a_a
audacia - храбрость Дан.3,29a
audax - смелый, храбрый
auster,tri - юг(а) Ps.107,3c[Пс.106,3]
aut; aut...aut - или; либо...или Числ.15,28 a;15,29a
autem - но, с другой стороны, же, напротив
auxiliator - помошник Ps.62,8b [Пс.61,8]
aversio,onis - обращение(я) Иер. 31,19a
aves ,ium - птицы(ц) Втор.14,12a
avis/em - птица

B

bab(ylonicus, a,um) - Вавилонский Ис.52,14c
B-Asch - традиция Бен Ашера
B-Napht/ben Naft - традиция Бен Нафтали
bellator - воин Исх.15,3b
bene - благо 2Пар.4,2a_a
benedixit -он благословил 3Цар.5,1c
bestia, arum - зверь(я) Ос.9,13a_a
bis - дважды Исх.6,2a
bonum-хороший 2Пар.3,6a
boves - волы, быки 1Пар.18,8g
brachium - рука Ис.63,5c
brevis - короткий Иез.8,14b
brevius - короче Втор.29,14a

C

c(um) – с Быт.1,11a_a
c ast – помечено звездочкой в 5-ом столбце Гексаплы Оригена, чтобы указать, что слово(а) не найдено в LXX и замещается словом с еврейского столбца
c ob(elisco) – отмечен обелиском в 5-ом столбце Гексаплы Оригена, чтобы указать, что слово (а) отсутствует в еврейском столбце и поставляется из другого столбца
(Акила, Симмах, Феодотион)
ca - около (в количестве)
calami,lapsus – ошибка писца; скольжение пера
campus, i – поле(я) Иер.31,40d
canticum - песня Втор.3,23a
cap(ut) – глава
Capella - Капелла (звезда первой величины в созвездии Возничего, с восходом которой (весною) связывалось наступление дождливой поры) Ам.5,9d
capillus,i - волосы на голове Ис.57,9b
captivitas - плен Плач.1:20a_a
carmen - песня
castella - замки,цитадели 2Цар.20,14a
castigatio - наказание Иов.36,18b
casus pendens - подлежащие, которое стоит отдельно по отношению к сказуемому
catena, ae - цепь(и), оковы(в) Ps. 66,11b[Пс.65,11]
cave - остерегайтесь Иов.36,18a
cdd - кодекс(ы);книга(и)
ceci dit - он упалPs.55,5a[Пс.54,5]
celeriter parere – ускорять;давать быстрый результат; с готовностью являться
celeriter - быстро Исх.12,21b_b
celerius - быстрее Иов 4,19a
certe - конечно, действительно
cet (eri,ae,a) - другие, остальные 1Цар. 1,15a
cf - confer - сравнить Быт.1,6a
cf(r) - собирать, собрание; сравнить
cibat - он ест
cibus - пища
cingere - окружать, огораживать
circelli - маленькие кружочки в тексте, которые отсылают к Масоре Парва (см.

Мр)
circuitus - цикл, окружность
circumire - окружить
citat - цитировать, цитата
cito volans - быстро летать; поспешно
cj - conjunge, conjungit, conjungunt - соединение, это соединяет, они соединяют Быт.1,11a_a
clandestine - скрытый 4Цар.11,6b
clemens - милосердный Ис.9,16a
cod(d/ex) – кодекс(ы), древняя(ие) рукопись(и) Лев.18,11a
cogitare, cogitaverunt -рассматривать, они рассматривают Иов.21,27a
coinis (i.e. crinis) capitis - волосы головы
collect(ivum) - собирательное существительное Быт. 40,10b
collocabit - поставит Дан.11,39a
comm - частичные комментарии на пешер книги Аввакума из Кумрана
commeatus, us - провизия(и) Ис.61,62a
commutati - замены, изменения
commutatum, commutavit - изменить, был изменён 2Пар.25,23a_a
compl(ures) - несколько Мал.2,15c
compone - расставить Иер.40,1a
compos – складывать вместе, сравнивать
concretum - конкретно Иер.7,32a
confisus est - доверяет Прит.18,10a
confusus,a,um – запутанный(ая, ое) Исх.36,8b
conj - конъектура редактора
conjg - conjungendum - быть связанным Неем.12,25b
conservatus,i - сохранился Дан.7,11a
consilia - советы Прит.31,3c
constituit - он назначил 1Пар.26,1b
construction,onis - конструкция Иов. 31,11c_c
consuetudo,inis - традиция 2Цар.2,27a
contam ex - осквернять чем либо
contaminatum - осквернённые Нав.8,33c
contemptores - презирающий Соф.9,1c_c
contendo - я утверждаю, я оспариваю Иов.16,20a_a
contentio,onis - состязание, борьба Ps. 55,19c[Пс. 54,19]
contextus,us - контекст Дан.7,11a_a
continens - присоединение
continent - они содержат Прит.25,20a
continet – это зависит от
continuantur, continuatur – они соединены, это присоединино Иер.19,2a_a
contra - против Числ.31,16b_b
contrarium - напротив, наоборот Числ. 12,1b_b
contumax - упрямый, дерзкий
conveniut - они согласуются, соответствуют
conventus,us - встреча(и), собрание(я) Дан.6,7a
conversatio,onis - разговор(а), общение(я)
copiae,arum - вооруженные силы Дан.11,6b
copt - коптский
cop(ula, ae) - связь Исх.1,1a
coram - в присутствии, перед Ps.18,41a_a[Пс.17,41]
cornu - рог Исх.19,13a_a
correctio - исправление Иов.1,5a
corr(ectus,a,um) - исправленный(ая,ое) 2Пар.16,5 a-a
corrigens - исправлять Иез.43,11d_d
corrupto - порчей; искажено
corruptum - поврежден 1Пар. 27,4b_b
cp - caput, itis - см. cap(ut) Быт.32,2a
crrp - corruptus,a,um – испорченный(ая, ое) Исх.14,9a
crudele - жестокий Числ.21,64a
cs - causa - по причине, из-за Иер.4,8a
cstr - constructus - конструкция Ps.75,7d[Пс.74,7]
cui - кому, чему, которому
cum - когда Исх.19,13a_a
cupivit - он желает, стремится
curat - он заботится о Иов. 20,20a_a
curculio - хлебный жучок Ис.41,14a
curiouse inquirentes - тщательно расспрашивать
cursus - бежать Иов.4,20 a
custodia - стража Наум.2,2c
custos,odis – сторож(а)

Ps.141,3a[Пс.140,3]

D

dag(es) - дагеш
dare, dat - давать, это дает Втор.6,3d 43
de - из,из-за, по причине Числ.31,18a
de industria - преднамеренно, умышленно
decidere - выпасть,опускаться
dedisti - ты дал Ps.8,2a_a[Пс.8,2]
deest - отсутствует Числ.13,7a_a
defatigare - до усталости, изнеможения Прит.6,3c
defect – дефектный, дефектно
deficiens, entis – неполный(ого) глагол(а) Езр.10,36a
deficient - они падут Дан.12,4a
deformare - деформировать Прит.28,12b
deinde - отсюда, далее, потом, вслед за тем, после того
del(etum) – стирать, стерто, стертое
deliciae, arum – роскошь(и) Иер.6,2 a_a
delirium – безумно Ps.31,19a [Пс.30,19]
deminutio - уменьшение, снижение Агг. 2,19a
dependentes - зависеть от, висеть
deprecari - осуждать, молиться против Ис.47,11b
deriv – производит(ят), производить
descendant - да сойдут Ps.31,18a [Пс.30,18]
descriptio,onis - описание, изображение Иез.40,7 / 8 / 9b
desiderare - желание Втор.33,21a
desideratus – желанным 2Пар.21,20b_b
designat - это обозначает Дан.1,1a
desiit - оно остановилось, оно перестало Ос.7,16b_b
destinatus - предназначен Иов. 15,22a
desunt - они отсутствуют Исх.2,1a
detentus - заключили Ps.88,9b [Пс.87,9]
detrahere - снимать Неем.3,15d
deus - Бог Ps.4,2b[Пс.4:2]
dicteria,iorum - насмешки Иов17,6a
dies - день Зах.1,1a
differentum - различный, непохожий
differt - отличается Дан. 3,31a
dii – богоподобный
dilecta - возлюбленная Иер.49,4b
direxit - он привел Ис.60,4a
distinctius - сильно отличаются 1Пар. 10,7a
dittogr(ahfia) - диттография (случайное, ошибочное повторение буквы, слова, фразы или комбинации букв переписчиком или копировщиком)
diu - давно Ps.35,15a[Пс.34,15]
divinum - божественный Втор.33,27e
divisit - он отделился Числ.16,1a
divitiae - богатство, состояние
divulgavit - он разгласил Иов33,27a
dl - dele, delendus,a,um - удалить, удаленный(ое,ая) Быт.1,11c
doce - научить Ps.119,29a[Пс.118:29]
doctor – учитель
doctrina,ae – учение(я) Прит.22,18a
domicilium - жилище 1Пар.4,41b
domina,ae – госпожа(и), любовница(и) Иер. 31,22b_b
dominabuntur - они будут править Авд.20a_a
dominus,i – Господь(а)Числ.31,16b_b
domus - дом Ps.46,5b[Пс.45,5]
dttg - см. dittogr(ahfia) Быт.20, 4b_b
du(alis) - дуализм Втор.2,7c
dub(ius,a,um) - сомнительные Числ. 18,29 b_b
ducens(unt) – тянуть, вынимать; они тянут
duces - он управляет
ducunt - они вытекают, идут(?)Иер.44,10a
duo - два
duodecies - двенадцать раз Нав.10,24e
dupl (ex,icis) - двойной Быт.35,22a_a
dupl(um, i) - дважды Быт.18,6a
durus - жёстко Иер.17,9a
dux, ducis - вождь 1Пар.27,4b_b
dysenteria - дизентерия Мих.6,14c

E

e, ex - из, от Быт.16,11a

ea/odem - тот (же) самый
Ed(d) - издание(я)
ecce - вот Исх.17,16a
edamus - будем есть, поглощать; да съедят, поглотят
egerunt,egit - действовал(и) Числ.16,1a
egredientur - выйдут из Числ.24,24a
eiciendum - перемещены Прит.22,17b_b
ejiciendi - быть выброшенным
elabi - убежать
elations - высоту, действия подъема вверх Иов. 36,29b
electi,orum - избранны Числ.31,5a
elige - избери Ps.37,37b[Пс.36,37]
emend(atum) - исправлять, исправлен
emendatus - исправлен Зах.5,6a_a
emissarius - посланца Ис.39,1b
emphatic um - эмфатические Иов. 11,11a
en - вот Исх.2,9a
encliticum - энклитика[слово, произносимое безударно и слитно с предыдущим] Суд.3,2b
energicus,a,um - активный(ая, ое) Суд.5,26a
enumerare - подсчитывать
eo, ab - от него
equavit - это было сделано похожим на
eques,itis - всадник(а) Ps. 33,17a[Пс.32,17]
equi - кони Зах.6,6a_a
eras(um) - стерто 2Цар.10,16a
erat - это было Числ.27,11d
erimus - мы будем Ps.20,8b[Пс.19,8]
error,oris - ошибка(и) Иов. 4,18a
error scriptoris - ошибка записи
es, esse, est - вы, быть, он, она, это Быт. 20,16b_b
et; et...et - и;оба...и Быт.1,6a; Иер.43,13a_a
etc - et cetera - и так далее Лев.1,7a_a
etiam - также Втор.30,16c
etsi - хотя 1Пар.28,7a_a
euphemismus - эвфемизм[замена грубых, неприличных или неуместных в данном контексте выражений нейтральными словами или словосочетаниями] Иов.1,5a
ex cs - например
exalti - поднимающихся Ps.56,3c_c [Пс.55,3]
exarescere - засохло Иов. 5,3a
exaudivisti - услышал Ps.38,16a_a [Пс.37,16]
exc - exciderunt, excidisse, excidit - выпадать, исчезать, утрачивать [силу, значение] Исх.2,25a
excelsum egit, se praestitit - он выполнил, он представляет себя
excepto -за исключением, кроме Втор.14,12a
exc(id) - вырезать, выпал(и)
excipit - продолжается Ос.2,19a [Ос.2,17]
excitantes, excitaverunt - поднимаются, поднимались Ps.140,3b[Пс. 139,3]
excl - исключающий, исключенный
exegesis,eos - толкование(я) Втор.32,1a
exemplum,i - пример 1Цар.15,4a
exercitus - войско 4Цар.25,11b
explanant - они объясняют
eplanatio - объяснение
explicitum – объясняющее 2Цар.13,39a
expone - вставь(напоказ) Числ.25,4c
exstat - существует Исх.36,8b
exsultare - ликовал Иов.31,29a
extendere - прострет Ps.68,32c_c [Пс.67,32]
extra - вне, внешнее
extr(aordinarius,a,um) - необыкновенный(ая, ое) Быт.16,5a

F

facilior - проще Нав.11,2a
false - неверно Нав.1,1c
falso - ложно Числ.25,8a_a
falsum - ложь Иер.21,13d
favor - благосклонность
fecit - сделал Ps105,20 a_a [Пс.104,20]
fefellit me - я попутал
f/em(ininus,a,um) - женский(ая,ое) Быт.38,2a, Иер.49,15a
femora - бедра
fere - почти Нав.16,10a
fides - верность Ps.17,15b[Пс.16,15]
fiducia - доверие, уверенность Ps.84,6c [Пс.83,6]

filius,ii - сын 1Пар.7,15c
finire - заканчивать Иов.27,8a
fin(is,is) - конец(а) Исх.36,8b; in fin - в конце стиха
finit(um) - конечный Ис.46,1a
firmus - крепкий, сильный Ис.44,12c
flagitium - нечестие Ps.36,2b_b [Пс.35,2]
fluctus - волнение, смятение
fluvius,ii - реки Иов.20,28b
foetus - потомок
follis - кузнечный мех Прит.26,21a
fontes - источники Иов 28,11a_a
forma(m) - форма(ой) Быт.16,11a
forma mixta - смешанная форма
fortis,e - мощный(ого) Ps.20,8b [Пс.19,8]
f(o)rt(asse) - случайно, возможно
forte - случайно
fortitudo - крепость Числ.23,22c
fossa - ров,канава Дан.9,25c
fovea, ae - яма(ы) Ps.17,14e [Пс.16,14]
fragmentum - фрагмент Зах.7,7a
franges - сокрушишь Ps.18,41 [Пс.17,41]
frater,tris - брат Иов.20,20a_a
fraus - обман, мошейничество
fremitus - рев Иов.4,14a
frequentavit - часто посещаемый Ис.44,9b
frt - fortasse - см. f(o)rt(asse) Быт.1,21a
fruamur - давайте наслаждаться
frumentum - зерно, пшеница
fugere - спастись бегством
fugiant - побежали Ps.60,6c[Пс.59,6]
fui, fuit - я был, он был Дан.10,13a_a
fulge - осияй Ps.35,3a[Пс.34,3]
fundavit - он основал
funis - верёвка, канат
furor - ярость, гнев Ps81,16b [Пс.80,16]

G

gemma - украшение Прит.26,8b
generation - в целом, обычно Числ.7,19a - 23a
genet - генитив(род.пад.)
genitor - создатель, отец 1Пар.8,7b
genus - род Ис.40,20a
gladius,ii - меч(а) Ps.17,13a[Пс.16,13]
gloria - слава Ps.8,3a[Пс.8,3]
gl(ossa) - глоссема, устарелое или редкое слово, нуждающееся в пояснении Быт.4,7 b_b
glossator - толкователь Иер.48,6b
greece - по-гречески 1Пар.27,33a
gratis - даром, безвозмездно

H

hab(ent,et) - они имеют, они уважают; это имеет Исх.20,17a
habita - обитать, жить Ps.11,1b [Пс.10,1]
habitaculum - обитание Ps.46,5b [Пс.45,5]
haplogr - хаплография[пропуск повторяющихся букв, слогов или слов] Быт.41,31a
hasta,ae - копье(я),пика(и) Ps.35,3a [Пс.34,3]
haud - нет;нисколько, конечно
hebr(aicus,a,um; e) - (на) иврите Втор. 17,9a_a
hemist(ichus) - полустишие Ис.9,5c
heptam(etrum) - семистопный стих
Hex, hex - шестой столбец в оригеновой Гексапале, содержащий Ветхий Завет на иврите
hic, haec, hoc; hi, hae, haec - это; эти Ps. 147,8a[Пс.146,8]
hic - здесь, сюда Быт.4,8a
Hie(r) - перевод Вульгаты св. Иеронима
Hif - хифиль(порода евр.глагола)
Hill - кодекс Гиллеля
hinc - поэтому, отсюда Ос.5,15b
his(ce rebus) - в этих
hoc vel illud - здесь или там; это или то
hod - из, или относящийся к; сегодня, теперь; acc hod, ad hod - до ныне
homark - схожие начала Быт.31,18a_a
homines - люди Числ.24,17h
homoc(o)archt - см. homark
homtel - гомеотеле́втон[вид морфемного повтора, при котором на относительно небольшом отрезке текста встречается значительное количество слов с одинаковой финальной частью] Лев. 1,8b_b

honor - честь Прит.5,9b
hora,ae - час(а) Есф.9,4b_b
horum - (из) этих
hostes - враги Ps.9,7b[Пс.9,7]
hpgr – см. haplogr
hpleg - слово или выражение, встретившееся в тексте всего один раз Суд.3,23a
huc - сюда Быт.1,6a
hui/jus - этого
humilis - простой Иов.12,18a
hunc - до этого места; сюда

I

iam - уже, теперь Втор.33,2c
ibi - там 2Пар.5,10b
ibidem - там же Иер.39,8a
id(em) - та же(книга) Числ.1,9a
idem, eadem - тот же 3Цар.8, 16b
id est - т. е., то есть
ignis - огонь Иов.18,15a_a
iidem - тот раз
illud - там, то
imbres - проливной дождь Наум.1,12a
immergite - погрузите[бросьте] Иер.51,12 a_a
impar - неравный 1Цар.17,8b
imp(erativus) - императив [повелительное наклонение] Втор.2,4b_b
imperia - власти Ps.47,10c [Пс.46,10]
impetus - штурм, атака Ис.14,31b
impf - несовершенный[вид глагола] 1Цар.2,28a
imprimis - прежде всего, особенно
improbabiliter - неприемлемо 2Цар.18,14b
impudice - бессовестно Числ.16,1a
in - в Быт.20,16b_b
incendere - поджечь Числ.21,14b
in(certus,a,um) - неопределенный(ая, ое), сомнительный(ая,ое) Лев.21,4a
inchoant - начинают
incip(it,aint) - начинается, начинают Быт.32,2a
incolae - жители 1Пар.2,55a
incultus - необразованный, грубый (о человеке)
inde - оттуда Дан.3,31a
indef - неопределённый вид глагола
index - доказательство Иер.29,24a_a
indic - изъявительный, указывать
industria,de - нарочно, специально, намеренно
inest - это в
infans - младенец, безмолвный
inf(initivus) - инфинитив Лев.14,43c
inf abs(ol) - абсолютный инфинитив
inf cstr - составной инфинитив
ifirmitas - немощь, слабость Мих.6,14c
infodi - закопал Неем.13,25b
iniquus - неправедного Ps.36,2b_b [Пс.35,2]
init(ium) - начало Числ.17,2/3e_e
iniuste - несправедливо Числ.31,16b
inscription,onis - надпись(и) [запись] Ps 119,130a[Пс.118,130]
ins(ere, erit) - вставить, он вставляет Быт.1,7a_a
inserti,orum - вставлено[добавлено] Иер. 39,13a
insolite - необычно Дан.4,27a
intelligentia - понимание
intenta - намерение Иез.48,2-7a_a
inter - между, среди Числ.22,5c
interpretatio - толкование Иер.46,2a
interpretes - толкователи
interrogativum - вопросительный Втор. 20,19b
interv(allum) - интервал(между словами или стихами) Быт.4,8a
intransitivum - непереходный [глагол] Дан.9,1a
introducens,entis - вводный [вступительный] Дан.3,23a
introducentibus - представляющий, внедряющий
inundationes - наводнения Наум.1,12a_a
inusitatum - необычное Дан.1,2a
invenies - вы найдете Исх.36,8b
invenisse - возможно записать, быть читаемым
invers - в обратном порядке Быт.19,28a_a
inverte - поверни Ps.34,16a [Пс.33,16]

ipsi - сами Иер.15,11b
ira(ae) - гнев(а),ярость(и) Ps.7,14a [Пс.7,14]
ira exardescit - приводит в ярость
irrepsit - прокрался в Дан.9,3a
irreptum - вкрадываться, втерся
irritator - тот, кто раздражает Ps. 15,4b[Пс.14,4]
is, ea, id; ii, eae, ea - он, она, оно, они Иер. 51,12a_a
ita - так, таким образом
it(em) - аналогично Исх.3,8c
item postea - также после этого
iter - путь Ис.60,4a
iterum - снова Дан.6,2a
iudicium - суждение Иов.19,29a
iurare - давать клятву, клясться
iuravi - я дал клятву 2Пар 7,18a
iustificata - оправдать Быт.20,16b_b
iuvenes, um - молодые(ых) люди(ей) Дан.3,23a

J

jacere sortem - бросать жребий
jaculare - бросить
jdaram - Judaeo-aramaic us, a, um - иудейско-арамейский Дан.4,12a
Jer - Иеровоам
Jub - книга Юбилеев(апокриф В.З.)
juba - грива
judaicus,a,um - иудейский(ая, ое) Иер.46,2a
judices - судьи Исх.21,6a
juste - справедливо, законно

K

kopt(icus, a, um; e) - (на) коптском Ис. 19,10a

L

l - см. lege(ndum)
laceravi - я разодрал на куски Иов. 19,20b
lacuna - пробел, пропуск Исх.18,11a
laetantur - они радуются Ps.126,1b [Пс.125,1]
lamentare - оплакивай,сетуй
lamentationes, um - причитания(ий)
lapis sepulcralis - могильный камень
lap(sus) - ошибка(и), lapsus calami - скольжение пера (ошибка писца) Исх. 23,3a
laquei,orum - силки(ов), сети(ей) Ps.35,7b_b[Пс.34,7]
largum - обильное Прит.13,23a
latet - это скрыто
latitudo - ширина, широта 2Пар.3,4a
lect(io) - чтение Быт.18,22a_a
lectio origin - исходное чтение
lector, oris - или чтецом Иер.2,31a_a
legatur -- пусть будет прочитано 1Пар. 27,27b
lege(ndum) - читать,читай Быт. 1,11b
leg(ere,it,unt) - прочитать, он читает, они читают Числ.28,7b
legem simulabunt, in - они прочтут, сбившись с пути закона
legens - чтение
legiones - легионы Числ.24,24a
legisse, legit - прочитал, он читал, следует читать Иер.5,24c
levabit - это поднимет
liber,bri - книга (книги, в книге) Дан.1,1a
libera - свободная Иер.34,5b
libera - освободить, избавить Ps.12,8b[Пс.11,8]
liberator - освободитель
libere - свободно, без ограничений Втор. 5,6a
library - установить[утвердить]
licet - разрешено Исх.19,13b
lignum,i - дерево(а) Ис.40,20a
lin - линия(и)
lit - буква алфавита
lit maior - большая буква
loc(o) - в каком либо месте; разместить
locus,i - место(а) Числ.13,7a_a
locusta - саранча Ис.51,6a_a
longitudo inis - длина(ы) 2Пар.6,13b_b
longum/e - долго
loqui - говорить
loquitur - он говорит, говорит

luna crescens - новая луна Ис.14,12a
luxa - смести[с места] Числ. 25,4c

M

magi - чародея Ис.2,6a
magnificus - великолепный Исх.15,11a
maiestas - величие Числ.23,21a
maj/is - большая буква
maj(or,oris) - больше Быт.34,31a
malam partem, in - в плохом смысле
male - плохо Дан.4,19a
maledicta - злословия Иер.31,22b_b
malum - зло Ps 10,6/7a_a[Пс.9,27]
mandaice - мандеев язык[членов гностической секты, выжившей в Ираке и претендующей на происхождение от Иоанна Крестителя]
mandatum - повеление Ps.17,4b[Пс.16,4]
mandere - жевать
mansuetus - мягкий, нежный Joel.4,11c_c[Иоил.3,11]
manus,us - рука(и) Ps.68,32c_c[Пс.67,32]
marg — margine(inalis) - на полях[текста] Лев.25,22a;2Цар.11,1a
margo,inis - поле(я) [страницы] Иов.9,6a
Mas - масореты, масоретский
m(asculinum) - мужской род Числ.34,6c
masculum - мужского пола Исх.13,13a
mavis - ты желаешь Прит.13,4a
nisi mavis - если ты не желаешь
m cs - metri causa - по причине стихосложения Втор.32,9 c
me - я Иер.31,19a
mediator - посредник, ходатай Иов. 16,20a_a
mediatur - он замышляет Ps.10,6/7a_a [Пс.9,27]
mel(ior) - лучший 3Цар.7,18d_d
melius - лучшее Втор.32,18b
menda - ошибки
mendacium,i - ложь(и) Ps.139,24a[Пс.138,24]
mendax - лживый Ps.15,3a[Пс.14,3]
mendicus - нищий
mendosus - ошибочный Ездр.1,11a_a
mensa,ae - стол(а) 2Цар.9,11c
men(ses) - месяц(ы)
mensis,is -- месяц(а) Нав.5,10b
mercede conducti sunt - нанятые за плату
mere - чисто, просто;только
meritum - награда Ps.119,56a [Пс.118,56]
Messias,ae - Мессия(и) Числ.24,17c
Metatheticum - постпозитивный [энклитический] Нав.10,24e
metropolis,eos - столица(ы) Числ.22,39b_b
metrum - см. mtr Наум.3,17b_b
meus, a, um - мой[моя, моё] Иер.31,19a
mg, marg, in marg - заметки на полях
miles - воин[войско]
min - минускулы[строчные буквы в средневековых рукописях; рукописи, написанные такими буквами]; маленькая буква
min(us) - меньше
ministerium - служение Ps.26,8b [Пс.25,8]
ministraverunt - они служили Исх.32,35a
min(or) - меньший Быт.2,25a
misit - он послал 3Цар.5,15c
mixtus,a,um - смешанный(ая,ое) Иез.9,8b
mlt multi, ae, a - много (например, очень много рукописей) Быт.2,18a
Mm - Масора Магна; масоретские пометки на нижних полях текста
momordi - я грыз Иов.19,20b
morbus meus - моя болезнь
mors,tis - смерть(и) Иер.11,19b
morte - см. mors,tis
morus - тутовое дерево Ис.40,20a
Mp - Масора Парва; масоретские пометки на боковых полях текста
mss - рукописи
mtr - metrum,I - мера(ы) [стихотворный размер] Иез.31,5a_a
m(tr) c(s) - см. m cs
mucro - меч
mugire - мычать, реветь Иер.31,39d
mulier - жена, женщина Лев.18,21b
mu(lti) - см. mlt
multo - гораздо много
munus - подарок, взятка 3Цар.13,33b_b
murus - стена Ps.122,3c[Пс.121,3]
mutanda,atum,atur - быть измененным,изменено, он изменился Ездр.1,9b

mutatio(nem) - изменение(ем)
mutilatus,a,um - испорченны(ая, ое) Мих.1,10a

N

Nabataeenses - Набатейские [набатеи, народ в Каменистой Аравии, к югу от Мертвого моря (с главн. городом Петра)] Дан.4,13a
nab(ataeus,a,um; e) - (на) набатейском Втор.33,3a_a
narratio - повествование, рассказ
narratum - рассказывать 3Цар.11,19a_a
navis - корабль Ис.2,16a
ne - чтобы не Ps.60,6c[Пс.59,6]
necavi - я убил Неем.13,15a
nectunt - они плетут Иер.5,26a_a
nefarii - беззаконники, нечестивые Ps.119,23a[Пс.118,23]
neglecto - без внимания [невнимательно] Дан.3,17a
neglectum - пренебречь
neohb - neohebraicus,a,um - современный иврит Иов.18,34a
nequaquam - никоим образом Дан.9,13a
neque - и не[также не]
neutrum - средний род Иов.31,11a
Nif - Niphal - Нифаль(порода евр. глагола)
niger - чёрный Иов.3,5a
nil - ничего Иер.5,24c
nil nisi - ничего, кроме
nisi - кроме, разве лишь; если не Иер.5,24c
nobiles - знатные,знаменитые Ис.43,14a
noluerit - он не желает 1Пар.28,7a_a
nom(en, inis) - имя(ени) Нав.15,25a
nomen loci - название места
nom(en) propr(ium) - собственное имя
non - не Исх.23,5 a_a
nona,ae - девятый(ого) Ездр.9,4b_b
non nisi - за исключением; только
nonn(ulli, ae,a) - некоторые, несколько (например,некоторые рукописи) Быт. 1,30a
nostrum - нашу Ездр.4,14a
nota - примечание , заметка, знак 2Цар. 11,1a
not mas - запись на полях масоретского текста
notum - известным Иов.33,27a
novum - новый Ps.115,12a[Пс.114,12]
nubes - облако(а) Числ.23,10c_c
nullus,ius - не любая Иов.10,22b_b
num - ли(вопросительная частица) Исх. 2,25a
numerus,i - число Исх.36,8 b
nunc - ныне, теперь Иов.9,6a
nuntius,ii - вестник(а) Числ.22,18a

O

ob - obelisk - обелиск (тире между двумя точками)[специальный символ в 5-ой колонке Гексапалы для указания, что это слово отсутствует в тексте на иврите заменено словом из другого места (Акила,Симмах, Феодотион)]
obducti, orum –покрывающиеся (ихся) Ps.68,31b[Пс.67,31]
ob(elus,i) - обелус(а)[пометка на полях против подозрительных или неясных мест текста] Втор.4,22a
obj(ectum) - предмет Иов.17,6a
oblitus est - он обесчестил Ис.44,9a
obolus - 1/6 часть драхмы
obscoeno - непристойное, неприличное
obscurare - делать неясным, непонятным
obscure - неясно Исх.23,5a_a
obscurus - неясный
observatio - наблюдение Еккл.3,17a
obsistere - противопоставленно Иов.38,11a_a
obturare - загараживать, закрывать Иов. 18,3a
Occ - вавилонское прочтение
offerebat - выдвигал, предлагал 3Цар.13,33b_b
omisso - с пропуском Есф.9,29a_a
om(ittit, unt) - пропущено(ы) Быт.10,4a
omnis,e - все, каждый (например, каждая рукопись) Иов.10,8a_a
onus - бремя, обязанность
operam dare - тяжело работать, сделать лучше

operati sunt - они работали Ps.73,7b[Пс.72,7]
operuerunt - они покрыли Ps.55,5a[Пс.54,5]
oppositum - пртивоположно Дан.4,5a
ops - мощь,сила
opt - лучшие (рукописи)
or(atio)onis - молитва, моление Дан.3,23a
oratione - на языке, языком
ora/um - проистекает из; возникает из. ; источник(и)
ordinant, at - они располагаются в порядке, приводит в порядок Исх. 20,13a
ordo,inis - порядок, расположение Числ.36,11a
Orig - Origen - Ориген, компилятор и редактор Гексаплы
orig(inalis) - первоначальный Быт.18,22a_a
orig(inaliter) - первоначально Быт.4,7b_b
ortus,a,um - возник(ла, ло) Иез.40,14a

P

paene verbotenus - почти буквально
paenituit me - я каялся Иер.31,19a
paenultima - предпоследний слог Лев.18,28a
palma - пальма
papyrus,i - папирус(а) Дан.3,6c
par(allelismus,i) - параллелизм(а) Втор.33, 13b
pars,tis - часть, доля Ps.35,3a [Пс.34,3]
part(icip) - причастие
particula - частица(грам.) 1Цар.2,27a
p(artim) - частично, в части Исх.36,8b
partivum – разделительный Дан.11,7b_b
pascuum,i - пастбище(а) Иер.6,2a_a
Paseq - вертикальная черта, используемая как разделитель в тексте
pass(im) - здесь и там; без разбора Иер. 2,33b
pass(ivum) - пассивный Быт.45,2b
patronymicum - отчество Числ.13,7a_a
pau(ci) - несколько манускриптов
paulo - с немногими; немного; незначительно
paululum - очень немного, чуть-чуть Ис.57,17b
paulum - немного, чуть Иер.49,34a
pausa - (в) паузе; форма паузы
pavor - страх Ps.55,5a[Пс.54,5]
pc - pauci, ae, a - несколько Быт.1,11b
ped(es) - стихотворная стопа
pellis, is - кожа(ы), шкура(ы) Неем.3,15d
per - через; per errorem - по ошибке
perdiderunt - разрушением Ps.35,12a[Пс.34,12]
perduces - Ты приведешь Ps.49,20a[Пс.48,20]
perfectus - совершенными Иов.10,8a_a
perf experientiae - идеальный опыт; сравните гномический аорист (употребляемый в древнегреческом языке в поговорках, афоризмах)
perge(ns) - продолжить; продолжение
periphrasis, eos - перефраз(а) Исх. 14,20a_a
permlt - per multi, ae, a - очень много 1Цар.2,10c
perm(u)It - очень много (рукописей)
permutantur - они меняются
perscrutari - для поиска
personarum - личностей
pertinens,et - принадлежащий, ему принадлежит; удлинять, удлиняет до Неем.13,28a
pertransiens - пересекать над или через
perturbatus,i - расстраивать, нарушать порядок, запутывать Втор.26,17a
pessum data - будешь уничтожен Наум. 3,11b
petent - будут вопрошать, будут просить Ps.18,42b_b [Пс.17,42]
pf - perfectum - совершенное Лев. 18,28a
Phoenicem - финикийский язык
phoneticum - фонетическая Иов.36,27b
Pi - пиэль(порода евр. гл.)
pinguis - тучный Иов.33,25a
pinguis fuit - он стал тучным
plaga - удар, рана Ps.39,11a [Пс.38,11]
plane - всецело, полностью

plenilunium - полная луна
pleri/umque - очень много или большинство(рукописей)
plerumque - как правило Втор.31,16c
pl(uralis) - множественное число (например, несколько манускриптов)Быт.13,18b [но в LXX это указывает на более, чем 3/4 известных минускулов]
plur(es, a) - много Нав.19,47c
pluvia - дождь
poetica - поэтическая(форма) Иов.37,12c
pon(e) - класть
populous,i - народ(а) Иер.33,13a_a
porta - ворота Дан.8,2c_c
possessio - имение Иов.15,29a
post(erius) - после, позднее Быт.14,1d_d
postea - после этого, впоследствии Быт.47,5a
postquam - после того как; после этого; как только Песнь.П.4,6a
postulat - требует
potens,entis - могучий(его) Втор.32,15f
potest - он способен
potius - скорее, предпочтительнее Быт.48,20b
prae - перед
praebent,praebet - они представляют, это представляет; он показывает себя Исх.36,8b
praec(edens) - предыдущий Мал.2,15c
praecipue - главным образом, особенно
praecones - провозглашает Исх.36,6a_a
praedicabit - он будет возвещать, хвалить Ps.22,9a [Пс.21,9]
praefers - он предпочитает; он ставит перед, предлагает
pr(ae)m - это предполагает; они предполагают
pr(aemitte, mittendum, mittit, mittunt) - предпосылки; положенный перед, стояло перед, стояли перед Быт.1,30a
praepos(itio,onis) - предлог(а) 2Цар.3,27c
praestit - он выделяется, превосходит
praeter - кроме Числ.22,22c
praeterea - за исключением Исх.29,20a
prb - probabiliter - с большой степенью вероятности Иер.2,16b
primogenitum - первенец Исх.13,13a
prim(us,a,um) - первый(ая,ое) 1Пар.7,15c
prim man - из первых рук
princeps,ipis - вождь(я) Числ.24,17e
priore - первых; прежний
pro - относительно, вместо Быт.11,31c
pr(o)b(abiliter) - вероятными; вероятно
probavit - он испытал, он проверил Ис.66,16b
procella - шторм
proclamaverunt - они кричали Исх.36,6a_a
procurrens - торчащая Иов.39,8a
proficiscens - марширующие; выступающие,действующие
prolem - потомство
promiscue - беспорядочно; без разбору
pron(omen) - местоимение 1Цар.1,17a
prop - редактор(или другой ученый) предлагает
propago,inis - разводить Ps.80,16a [Пс.79,16]
prope - близко, рядом с
propheta loquitur - говорящий пророк
proprius,a,um - собственный(ая,ое) Исх.2,1a
propter - из-за Числ.5,26b_b
propterea - поэтому, от, по причине Дан.7,15a_a
prosperitas,atis pr - процветание Иов. 20,20a_a
protection,onis - защита(ы) Ps.42,5a_a[Пс.41,5]
prp - propositum -было предложено; редактор предложил Ис.26,11a
prs - personalis,e - личное 1Цар.1,17a
ps - псалом
pseudoprophete - лжепророки
pt - participium – причастие 1Цар.14,26a
publica via - дороги общего пользования
pudicitia,ae - целомудрие(я), стыдливость(и) Числ.31,18a
pulchra - красивая Числ.12,1a
pulvis, eris - пыль(и) Числ.23,10c_c
punct(um, i) - точка(и) [см. punct(is)] Быт. 16,5a

punct(is) - обозначенное точками, сделанными масоретами из-за текстологической проблемы
pun(icus,a,um) - карфагенский Дан.7,17a
purus - чистый Прит.26,28b
pyramida - пирамида

Q

quae - который
quaed - определенный человек или вещь
quaeri se passus est - он позволил себя искать
quam - чем Иов.4,19a
quamvis - хотя, сколько бы ни Втор.29,4c_c
quare - посредством чего, что означает, почему
quasi - как, как будто, подобно тому, как - Иер.5,26a_a
quater - четыре раза, снова и снова
quattuor - четыре Иез.5,12a
qui, quae, quod; qui, quae, quae - кто, который Числ.13,7a_a
quid - что-нибудь
quo - (от) которого, (от) кого
quoad - до каких пор, насколько 1Пар.27,4b_b
quocum - с кем Иов.16,20a_a
quoque - каждый
quotes - как часто, очень часто Иов.7,4b

R

radice - от корня
radius - луч, сияние Иер.23,5b
radix - корень
raph - raphatum [от еврейского Rafe] - non dagessatum - масоретское указание на отсутствие сильного дагеша
rasura - стёртое место в тексте Исх.36,29b;sub rasure - под стиранием
rebellaverunt - они восстали Числ. 31,16b_b
rebellis - мятежник, бунтарь
rebia - ревиа(точка над началом ударного слога; часто печатается как маленький бриллиант) Дан.3,17a
recte - правильно Быт.31,46a
frt recte - возможно правильно, правильно
rectius - правильнее Иер.4,20a
rectus,a,um - правильный(ая, ое) Иез.32,6a
redacti - отредактирован, доведен до своей нынешней формы
redact(oris) - редактором или с ним
redii - я вернулся Дан.4,33d
redime - Ты искупишь Ps.12,8b [Пс.11:8]
reditu - возвращение
regalis - царский, царственный Иов. 12,18a
regens - переходный; подлежащее [существительное в составной конструкции] Иез.43,7a; Иов.31,18a
regis - царя
regulariter - регулярно Дан.5,27a
relat(ivum) - относительное 1Цар.14,21a
rel(iqui,ae,a) - остальные(из рукоп.) Суд. 14,2d
reliquum,i - остальная часть Ис.9,6a
removeris - Ты удалил Ps.22,2b_b [Пс.21,2]
repens - ползущего Иер.46,22a_a
repetitus,a,um - повторяется; повторение Числ.25,8a_a
reponut - они возвращают обратно
res, rerum - вещи Быт.20,16b_b
responsum - ответ
restant - они остаются
restare - устаивает Прит.11,7f
restitui - возвращать или восстановить
rete - сеть Иер.5,26a_a
retente - крепко держать, сохранить; удерживать
retento - сохраненное Иер.18,14b
retinens - сохранённый
retinetur - он возвращается
reversi sunt - они возвращаются
rex, regis - царь Нав.15,9a_a
robur - сила Ис.54,8a
rodentes me - меня гложет
Romani,orum - римляне(н) Числ.24,24b_b
rufi - красноватый Зах.6,6a_a
rugae meae - мои морщины

rursus - опять Иер.31,19a

S

s, ss - следующий(ие)
s ast - без звездочки в Гексапле
saepe - часто Исх.21,28b
saepissime - наиболее часто
saepius - чаще Нав.10,24c
saginati - разжиревшие Ps.37,20 [Пс.36,20]
sagitta,ae - стрела(ы) Ps.64,4a [Пс.63,4]
sagittarius - лучник; стрелок; созвездие Стрельца Прит. 26,10b
sal - соль Ездр.4,14a
Sal - Соломон
salus,utis - спасение(я) Ps.22,2b_b [Пс.21,2]
Samar - Самаритянское Пятикнижие
samarit linguam - самаритянский язык
sam(aritanus,a,um) - самаритянин Нав.17,7b
sanctificate - освящать, делать святым 2Пар.35,3b
sapientis - мудрого[разумного]
satiabor - я буду сыт Ps.16,11a [Пс.15,11]
satiatus - насыщенный; удовлетворенный Иов.10,15a
Satyria - сатиры
saxetum,i - скалистое(каменистое) место(а) Числ.20,19a
saxum - скала Иов.39,8a
scandendum - для чтения вслух Иоил. 2,9a
sciatis - вы знаете Иов.19,29a
scil(icet) - именно; как ни странно Быт. 27,40a
scl - (такие же как выше)
scopus - цель
scribae - писца
scribendum - быть написано Прит. 22,17b-b
scriptor,oris - писатель, писец Иов.26,12a
se - сам, себе Иер.33,13a_a
Seb - Sebir, Sebirin(указания в рукописях на полях, указывающие на проблемное чтение)
s(e)c – следующее
sec man - вторая рука
sec(und um) - согласно, по Иер.4,20a
secundus,a,um - второй Иез.8,34d_d
sed - но Быт.22,14a
semel - однажды, один раз Нав.2,1e
semper - всегда Быт.13,18a
senior - старший 1Цар.19,20b
sensus,us - смысл; значение Иер.10,5b; adsense um - согласно значению
sententia - намерение; высказывание Ис.44,28a
sepeliuntur - они похоронены
septies - семь раз Нав.2,1e
sepulchrum - гроб, могила Ис.53,9c
sepultura - захоронение 2Пар.26,23b
seq - следующие; контекст
sequitur - следует 2Пар.25,23a_a
sera - засов (для замыкания дверей) 1Пар. 12,16b
serpens - змея Иер.46,22b_b
servatur - сохраняется, остаётся
seu - или; ли...или Быт.38,29a
Sev - кодекс Северия Гебрея
sexta, ae - шестая [или, шестая колонка Гексаплы Оригена] 2Цар.24,15b_b
sg - singularis - единственное Быт.7,13a
si - если; в любом случае Исх.23,5a_a
sic - так;таким образом Быт.2,18a
sicut - как, так как
significant - оно указывает
signum - знак, отметка
silex - кремень Иер.18,14b
sim(ilis,e) - подобный Быт.11,11a
simillima - очень похожие 1Пар.28,20b
sine - без Быт.26,12a
s(in)g - единственное число
sive - или, если; ли...или; если...или Исх.16,32b
sol(um) - только Числ.16,24a_a
solus - один, только Втор 32,50b
soph pas - соф пасук (масоретский разделитель предложений)
sordes - грязь, нечистота Прит.10,20b
soror - сестра 1Пар.2,25b
sors - часть, доля Прит.12,9a
spatio - промежуток [пробел]
sperabunt, sperate - будут надеяться, надежда, надейтесь Ps.52,8b_b [Пс.51,8]

spes,ei - надежда Ps.55,23a[Пс.54,23]
splendor,oris - великолепие, блеск Иер.23,5b
sponsor - спонсор; поручитель
sq - sequens - следующий Исх.8,12c
sqq - sequentes - следующий Числ.3, 12b
stabilis - твёрдо[уверенно]
statim - тотчас Иов.18,8a
stat(us) - состояние 1Цар.12,23b
stella crinita - комета Числ.24,17c
stercilinium - навозная куча Наум.1,14c_c
stich(us) - стих; строки поэзии Суд.5,11c
stillare - сбрасывать, капать Иов. 36,27a_a
stropha - строфа(в поэзии) Наум.1,4b
studium - рвение, изучение Прит.19,2b
suam/um - его, свое
sub - под, ниже Исх.36,83b
subj(ectum) - подлежащее 1Цар.20,33b
subscriptis - подписано , подписался; написано внизу
subsellia - скамья 2Пар.9,11a
subst(antivum) - субстантивный, существительное 2Цар.19,43b
suff(ixum) - суффикс Быт.7,13a
sum - меня Ps.88,9b[Пс.87,9]
sumite - возьмите Исх.12,21b_b
summa - высший,начальник
summarium,ii - краткое изложение Дан. 5,25a
sunt - они Мих.1,10a
super - надо[выше] Ps.56,3c_c [Пс.55,3]
superesse - остаться Наум.3,14b
superfl - излишний
superscriptum - написан на, над, выше
supervacaneus - излишне Дан.10,13a_a
suppl - снабжено; снабжают
supra - вверху Ис.54,13a
surripuerunt - они унесли прочь, украли
susp - неясное, сомнительное
suspensum - поднята; висит Суд.18,30a
suspirare - вздохнуть
suus,a,um - его Ps.33,17a[Пс.32,17]
syr(iacus, a, um; e) - (на) сирийском Иер. 10,5a_a
Syrus hex - сирийская Гексапла

T

tacuerit, tacui - она будет молчать, я молчал Исх.19,13a_a
tale - такая, такого рода
tale quid - что-то в этом роде
talpa - крот Ps.58,9b[Пс.57,9]
tam - так, настолько, столь, до такой степени
tantum - только; так много, так далеко; как далеко Числ.8,16a_a
tantummodo - только
tarditas - медлительность, неторопливость Прит.29,11a
taurus - Телец (созвездие) Ам.5,9c
te - ты Ps.16,2/3b_b[Пс.15,2/3]
technicus - технический Иез.41,6c
tegere - покрывать Иов.23,9a
tegimen - покрывало, покров Наум. 2,4a_a
tegmentum,i – покрывало(а), покров(а) Иов.23,9a
temere - случайно, неожиданно; опрометчиво
tempestas - беда; несчастье
templum,i - храм(а) 2Пар.7,9a
tempore pestilentiae - во время чумы
tenente - понимание
ter - трижды; трижды Иоил.1,15a
terminus - термин Иез.41,6c
terra - земля Числ.22,5c
tertius,ii - третий(го) Иез.40,7/8/9b
teste - в качестве свидетеля
testiculati - имеющие свои яички Иер. 5,8b
testis,is - свидетель Лев.18,11a
tetragrammaton – тетраграмматон, четырехбуквенное непроизносимое имя Всевышнего 2Цар.2,27a
textor - ткач Ис.19,10a
textus,us - текст(а) Мих.5,4b_b
threnus, i - плач(а) Иез.32,18c
tibi - тебе Втор.6,3d
Tiq soph - исправление переписчика, чтобы избежать грубой фразы
titillare - щекотать
titulus - название Прит.22,17b_b
tonitrus - гром Ис.33,3a

tot(us,a,um) - весь(вся,всё) Втор.9,1a
tr(anspone) - перемещать; перемещено;переместил слова Быт.1,6a
tradit - объясняет, интерпритирует Втор.5,6a
traditio - традиция Ис.52,14c
trah(endum) - волочить, тянуть
tranquille vivunt - они живут спокойно
transcendere - пересекать Иов.39,8a
transcription, onis - транскрипция(и), путём переноса; транслитерация 2Пар.22,1a
transferunt - они перевозят
transfigere - пронзить
transl dupl - двойной перевод
translate – переведено
transl(atio) - перевод Наум.3,2a
transponitur - перемещается
trium - из троих
tu - ты Быт.20,16b_b
tum - тогда, в таком случае Лев.17,4d_d
tum...tum - первый . . затем
tumultuati sunt - они сделали смятение Дан.6,16b
tumultuose - в смятении Дан.6,7a
tumulus sepulcralis - могильный холм
tunc - тогда Иоил.2,9a
turma,ae - группа(ы) 1Пар.27,4b_b
tuus,a,um - Твоей Ps.17,15b [Пс.16,15]
txt - textus - текст Втор.33,2c

U

ubi - где Есф.8,16c_c
ubique - везде Числ.2,6a
ug(ariticus, a, um; e) - (на) угаритском Втор.1,44b
ulciscendo - мстящий кому-либо Ос.9,12a
ultima - последний [или последний слог] Числ.36,11a
ululatus - вой, плач Иер.4,31b
umbra, ae - тень(и) Ps.31,21c [Пс.30,21]
una avis - одна птица
una c(um) - вместе с 3Цар.9,16a
unde - откуда Иез.28,13c_c
unus,a,um - один(а, о) Дан.11,7b_b
urbs, urbis - город(а) Иер.39,3b_b
urentes - горящий Числ.21,6a
usque ad - прямо до, вплоть до; непрерывно до Исх.36,8b
ut - как; как так; так что Быт.6,20b; Иов. 19,29a
uter,tris - кожаный мех, бурдюк(а) Ps.33,7a[Пс.32,7]
utique - в любом случае,непременно
utrum(que) - оба, всякий; в обоих случаях; с обоих сторон Наум.1,10/11c_c

V

vadum, i - брод(а) Числ.21,11a
vage/um - там и сям, рассеянно, широко; неопределенный
valde - очень много Дан.3,31a
valde antiq - очень старый, чрезвычайно старый
vallis - долина Ps.84,7b[Пс.83,7]
var(ia; varia lectio) - вариант; вариант чтения 3Цар.7,18d_d
vasa - сосуды Иов.21,24a
vb — verbum,i;/ verba, orum - слово(а) Исх. 2,25a
vel - или Быт.1,1a
venae meae - мои вены
venenum - яд Иер.11,19b
venerunt, veniet - они пришли, это придет Дан.6,7a
verba - слова Лев.10,18a
vbor - слов
verbatim - буквально Нав.16,10a
verberatio - наказание Иов.36,18b
verbotenus - дословно Числ.10,11a
verb(um) - глагол 1Цар.1,6a
vere - подлинно, действительно Иов.6,13a
verecundia - аккуратность, правильность[по Дворецкому: стыдливость, робость;уважение]
veritas,atis - истина(ы) Ps.7,12a [Пс.7,12]
versibus - на стихи[стихам(и)]
vers(io,onis) – версия(а),перевод(а) Ездр2,48a [verss(мн. ч.) показывает все или очень много]
versio duplex - двойной перевод
versum – стихов

v(ersus) - стих Лев.24,2a
versus, uum - стихи Иер.19,2a_a
verterat - ветхий
vertit - переведено Втор.8,13a
vertunt - перевели, изменили; интерпритирует(ют) Числ.12,1b_b; Иер.5,10b_b
vestimenta,orum - одежд(ы) Дан.3,21a_a
vestis - одежда 4Цар.23,7b
vetus - давний Числ.28,7b
vexant - мучили Иов.6,4a
via - дорога, путь Ps.2,11,12 [Пс.2,11,12]
vicinus - сосед[ближний]
vid(e), videns - видеть, смотреть; это видно,они видны; появляются, кажутся, обдумывать Иер.38,28a; Иов 10,15a
vid(entur,etur,esse) - они выглядят, это выглядит; это, появляется Быт.10,4b
vincire - привязать
vindemiator - звезда в созвездии Девы Ам.5,9c
vindex - избавитель Ps.4,2b[Пс.4:2]
vinum - вино Числ.28,7b
vita, ae - жизнь(и) Ps.143,10c [Пс.142,10]
vivum - живой 2Пар.33,11a
vix - едва ли, едва Ос.6,5d
vobis - вам Исх.19,13b
voc(ales) - гласная(ые) 1Пар.11,22b
voc exc - слова выпали
vocabula - имя
vocales ignotae - неизвестные гласные
vocativus - звательный[падеж] Ps. 113,1a[Пс.112,1]
vocis - сло́ва
vos - вы сами 2Пар.35,3b
vox - слово 2Цар.8,7b
vrb - verbum - глагол Суд.5,14a
vulva,ae - утроба(ы)[матка] Исх.13,13a
vv - versus,uum - стихи(ов) 3Цар. 2,46a

Для более детального изучения смотрите:

Ernst Wurthwein, *The Text of the Old Testament*;
Emanuel Tov, *The Text-Critical Use of the Septuagint in Biblical Research*;
Paul D. Wegner, *A Student's Guide to Textual Criticism of the Bible*;
Richard Wonneberger, *Understanding BHS*

Краткая инструкция пользователя Biblia Hebraica Stuttgartensia 5th edition (1997),взято с

https://sites.google.com/site/ toolsforstudyingthehebrewbible/ critical-editions

31 מְיֻדָּי בַּעֲבוּר תִּהְיֶה־לִּי לְעֵדָה כִּי חָפַרְתִּי אֶת־הַבְּאֵר הַזֹּאת׃ 31 עַל־
32 כֵּן קָרָא לַמָּקוֹם הַהוּא בְּאֵר שָׁבַע כִּי שָׁם נִשְׁבְּעוּ שְׁנֵיהֶם׃ 32 וַיִּכְרְתוּ
בְּרִית בִּבְאֵר שָׁבַע וַיָּקָם אֲבִימֶלֶךְ וּפִיכֹל שַׂר־צְבָאוֹ וַיָּשֻׁבוּ אֶל־אֶרֶץ
33 פְּלִשְׁתִּים׃ 33 וַיִּטַּע אֶשֶׁל בִּבְאֵר שָׁבַע וַיִּקְרָא־שָׁם בְּשֵׁם יְהוָה אֵל
34 עוֹלָם׃ 34 וַיָּגָר אַבְרָהָם בְּאֶרֶץ פְּלִשְׁתִּים יָמִים רַבִּים׃ פ
22 וַיְהִי אַחַר הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה וְהָאֱלֹהִים נִסָּה אֶת־אַבְרָהָם
2 וַיֹּאמֶר אֵלָיו אַבְרָהָם וַיֹּאמֶר הִנֵּנִי׃ 2 וַיֹּאמֶר קַח־נָא אֶת־בִּנְךָ אֶת־
יְחִידְךָ אֲשֶׁר־אָהַבְתָּ אֶת־יִצְחָק וְלֶךְ־לְךָ אֶל־אֶרֶץ הַמֹּרִיָּה וְהַעֲלֵהוּ
3 שָׁם לְעֹלָה עַל אַחַד הֶהָרִים אֲשֶׁר אֹמַר אֵלֶיךָ׃ 3 וַיַּשְׁכֵּם אַבְרָהָם
בַּבֹּקֶר וַיַּחֲבֹשׁ אֶת־חֲמֹרוֹ וַיִּקַּח אֶת־שְׁנֵי נְעָרָיו אִתּוֹ וְאֵת יִצְחָק בְּנוֹ
וַיְבַקַּע עֲצֵי עֹלָה וַיָּקָם וַיֵּלֶךְ אֶל־הַמָּקוֹם אֲשֶׁר־אָמַר־לוֹ הָאֱלֹהִים׃
4 בַּיּוֹם הַשְּׁלִשִׁי וַיִּשָּׂא אַבְרָהָם אֶת־עֵינָיו וַיַּרְא אֶת־הַמָּקוֹם מֵרָחֹק׃
5 וַיֹּאמֶר אַבְרָהָם אֶל־נְעָרָיו שְׁבוּ־לָכֶם פֹּה עִם־הַחֲמוֹר וַאֲנִי וְהַנַּעַר
6 נֵלְכָה עַד־כֹּה וְנִשְׁתַּחֲוֶה וְנָשׁוּבָה אֲלֵיכֶם׃ 6 וַיִּקַּח אַבְרָהָם אֶת־עֲצֵי
הָעֹלָה וַיָּשֶׂם עַל־יִצְחָק בְּנוֹ וַיִּקַּח בְּיָדוֹ אֶת־הָאֵשׁ וְאֶת־הַמַּאֲכֶלֶת
7 וַיֵּלְכוּ שְׁנֵיהֶם יַחְדָּו׃ 7 וַיֹּאמֶר יִצְחָק אֶל־אַבְרָהָם אָבִיו וַיֹּאמֶר אָבִי
8 וַיֹּאמֶר הִנֵּנִי בְנִי וַיֹּאמֶר הִנֵּה הָאֵשׁ וְהָעֵצִים וְאַיֵּה הַשֶּׂה לְעֹלָה׃ 8 וַיֹּאמֶר
אַבְרָהָם אֱלֹהִים יִרְאֶה־לּוֹ הַשֶּׂה לְעֹלָה בְּנִי וַיֵּלְכוּ שְׁנֵיהֶם יַחְדָּו׃
9 וַיָּבֹאוּ אֶל־הַמָּקוֹם אֲשֶׁר אָמַר־לוֹ הָאֱלֹהִים וַיִּבֶן שָׁם אַבְרָהָם אֶת־
הַמִּזְבֵּחַ וַיַּעֲרֹךְ אֶת־הָעֵצִים וַיַּעֲקֹד אֶת־יִצְחָק בְּנוֹ וַיָּשֶׂם אֹתוֹ עַל־
10 הַמִּזְבֵּחַ מִמַּעַל לָעֵצִים׃ 10 וַיִּשְׁלַח אַבְרָהָם אֶת־יָדוֹ וַיִּקַּח אֶת־
הַמַּאֲכֶלֶת לִשְׁחֹט אֶת־בְּנוֹ׃ 11 וַיִּקְרָא אֵלָיו מַלְאַךְ יְהוָה מִן־הַשָּׁמַיִם
12 וַיֹּאמֶר אַבְרָהָם אַבְרָהָם וַיֹּאמֶר הִנֵּנִי׃ 12 וַיֹּאמֶר אַל־תִּשְׁלַח יָדְךָ
אֶל־הַנַּעַר וְאַל־תַּעַשׂ לוֹ מְאוּמָה כִּי עַתָּה יָדַעְתִּי כִּי־יְרֵא אֱלֹהִים
13 אַתָּה וְלֹא חָשַׂכְתָּ אֶת־בִּנְךָ אֶת־יְחִידְךָ מִמֶּנִּי׃ 13 וַיִּשָּׂא אַבְרָהָם אֶת־

Masora parva

[26]Mm 144. Cp 22 [1]Mm 145. [2]Mm 1500. [3]Mm 146. [4]Mm 187. [5]Mm 2714. [6]Mp sub loco. [7]Mm 1511. [8]Mm 2019. [9]Mm 147. [10]Mm 148. [11]Mm 2687. [12]Mm 3450. Masora magna

Critical Apparatus →

32 [a] cf 22[a] ‖ 33 [a] prb ins c 𝔲𝔊𝔖𝔙 אַבְרָהָם ‖ [b] 𝔲[Mss] הָעִ׳ ‖ Cp 22,1 [a] prb ins c 2 Mss 𝔊𝔙[Mss] אַבְרָהָם ‖ 2 [a] 𝔲 המוראה 𝔲[T] *hzjth*, σ′(𝔙) *τῆς ὀπτασίας* = הַמַּרְאָה cf 𝔗[J], 𝔖 *'mwrj'* = הָאֱמֹרִי ‖ 12 [a] 𝔲𝔊𝔙 עַל ‖ [b] sic L, mlt Mss Edd מְאוּמָה–.

Типичная страница BHS разделена на четыре части:

1. Библейский текст находится в центре. Этот текст вокализован и отмечен знаками кантиляции, следуя Ленинградскому кодексу. Кроме того, следуя этому кодексу, некоторые буквы имеют маленькие кружочки над ними, которые являются ключами к заметкам масоретов на полях. Это может быть видно, к примеру, на слове וְהָאֱלֹהִים в Бытие 22:1. К тому же некоторые слова помечены надстрочными английскими буквами; см., например, "a" после אַבְרָהָם в 22:1. Эти цифры отсылают к текстовым заметкам редактора книги в нижней части страницы BHS и будут объяснены ниже.

2.В самом низу страницы находится критический аппарат, который соединен с основным текстом английскими буквами. История библейского текста сложна; достаточно отметить, что текст, который находится в Ленинградском кодексе B19A, является примером того, что называется Масоретским текстом (сокращенно MT). Это не единственный библейский текст, который у нас есть – это просто самый ранний полный вокализованный еврейский текст. Сохранились гораздо более ранние частичные еврейские тексты, такие как фрагменты свитков Мертвого моря, имеющие согласный текст, который в некоторых местах отличается от Ленинградского. Кроме того, Библия была переведена на несколько языков в древности, и эти переводы иногда отличаются от MT способами, которые подразумевают, что переводимый текст (называемый "Vorlage", что означает с немецкого текст, который “лежит перед" переводчиком) отличался от MT. Некоторые из этих древних переводов (также называемые "версиями") засвидетельствованы в копиях, которые предшествовали Ленинградскому B19A на несколько столетий. BHS выбрала то, что ее редакторы посчитали наиболее значимыми различиями между MT и другими версиями, и поместила их в свой короткий критический аппарат. Редакторы иногда также отмечают, считают ли они MT правильным, или чтение, сохраненное в одной или многих версиях, лучшим. Наконец, в тех случаях, когда MT труден, редакторы могут предложить изменить его без поддержки версий; это называется "гипотетической поправкой".

Этот раздел BHS очень важен и для его правильного использования требуется большая подготовка и понимание дисциплины, называемой "текстуальной критикой". Один пример из Бытия 22 иллюстрирует тип материала, содержащегося в этом критическом аппарате. Примечание в критическом аппарате на стих 1 отмечено **Ср 22,1**, "prb ins c 2 Mss 𝔊𝔇Mss אַבְרָהָם" означает "вероятно, вставка с двух еврейских рукописях, Септуагинты (главный, древнегреческий перевод Библии,под символом 𝔊), рукописи Вульгаты (символ 𝔇, главный древний латинский перевод Библии) слово אַבְרָהָם". Вторая часть стиха 1 (то, что мы называем 1b; первая часть 1a) будет читаться וַיֹּאמֶר אֵלָיו אַבְרָהָם סאַבְרָהָם וַיֹּאמֶר הִנֵּנִי Это создает симметрию между стихами 1 и 11 שָׁמַיִם־מִן־הַ וַיֹּאמֶר אֵלָיו אַבְרָהָם אַבְרָהָם וַיֹּאמֶר הִנֵּנִי ... וַיִּקְרָא אֵלָיו מַלְאַךְ יְהוָה а также подходит в некоторых других случаях, когда Бог начинает речь, повторяя чье-то имя (см. Исход 3:4 и 1 Царств 3:10).

Вопрос, который нужно задать, это то, что более вероятно:

а. почему אַבְרָהָם выпал из еврейского текста ст. 1 спустя некоторое время после перевода Септуагинты (вероятно, в III веке до н. э.), и сохранился правильно в Септуагинте и Вульгате и двух средневековых еврейских рукописях;

б. почему MT с одним אַבְרָהָם правильно, а другие тексты (сознательно или подсознательно) добавили второй אַבְרָהָם, чтобы оно создало симметрию до ст. 11 и/или это шаблон удвоения имени.

Как видно из этого простого примера, вопросы, касающиеся текстовой критики, необходимо изучать постепенно и с осторожностью, и часто нет четких ответов на вопросы, возникающие в связи с различиями между MT и одной из версий. Тем, кто заинтересован в дальнейшем рассмотрении этих вопросов, рекомендуется взглянуть на Ernst Würthwein, The Text of the Old Testament, third edition (Grand Rapids: Eerdmans, 2014), который также содержит фотографии многих рукописей и редакций, J. Weingreen, Introduction to the Critical Study of the Text of the Hebrew Bible (Oxford: Oxford University Press, 1982), P. Kyle McCarter, Textual Criticism: Recovering the Text of the Hebrew Bible (Minneapolis: Fortress, 2011) и для более продвинутых студентов, Emanuel Tov, Textual Criticism of the Hebrew Bible, third edition (Minneapolis: Fortress, 2012). Большинство версий BHS поставляются с кратким справочным руководством, которое переводит стандартные латинские определения на английский язык. Более подробная информация содержится в книге Reinard Wonneberger, Understanding BHS (Rome: Biblical Institute Press, 1984) и в книге William R. Scott, A Simplified Guide to BHS (Berkeley: BIBAL Press, 1987).

3.На внешней стороне поля страницы в BHS находится מָסוֹרָה קְטַנָּה. Это также известно под латинским названием **Masora parva**. Это заметки, написанные в сочетании арамейского и аббревиатуры,которые помогают копировщикам и читателям сохранить текст точно, отметив необычные формы. Например, וְהָאֱלֹהִים в ст. 1 имеет круг над ним; это связывает его с примечаниями на поле слева от этого стиха, первое из которых ז, представляющую цифру 7. (ז-седьмая буква еврейского алфавита). Это означает, что слово וְהָאֱלֹהִים (как в совокупности с определенным артиклем) встречается семь раз в еврейской Библии. Система, лежащая в основе этих заметок, довольно сложна и не будет рассмотрена здесь; тем, кто интересуется, следует обратиться к Israel Yeivin, Introduction to the Tiberian Masorah, translated and edited by E. J. Revell (1985) или к его новой еврейской книге הרוסמה ארקמל, опубликованной в 2003 году, а также к The Masorah of Biblia Hebraica Stuttgartensia: Introduction and Annotated Glossary, by Page Kelley (1998).

4.Видоизмененная форма מָסוֹרָה גְּדוֹלָה находится в BHS непосредственно под библейским текстом. Также известная как **Masora magna**. Основная функция גְּדוֹלָה

מָסוֹרָה выяснить некоторые заметки в מָסוֹרָה קְטַנָּה, добавив конкретные библейские ссылки. Например, מָסוֹרָה גְּדוֹלָה отмечает, что слово וְהָאֱלֹהִים в Быт. 22:1 является одним из семи нахождений слова וְהָאֱלֹהִים в этой форме, и מָסוֹרָה גְּדוֹלָה может указать, где остальные шесть экземпляров. Однако, поскольку эти заметки были составлены до нумерации глав и стихов, которые были вставлены позже в еврейской Библии, традиционные מָסוֹרָה גְּדוֹלָה сделали это, процитировав часть стиха от каждого нахождения. В этом уже нет необходимости, так BHS создал новый тип מָסוֹרָה גְּדוֹלָה, разложив заметки מָסוֹרָה גְּדוֹלָה в книге G. E. Weil, Massorah Gedolah. Например, מָסוֹרָה קְטַנָּה на 22:1 отметил, что וְהָאֱלֹהִים встречается семь раз; за этим ז следует приписка 1, которая является маркером сноски, ссылаясь на 1, который следует за **Ср 22** (Глава 22) в первой строке ниже конца еврейского текста. Эта заметка гласит [1]Mm 145, что означает, что семь экземпляров можно найти, посмотрев Weil's Massorah Gedolah (1971), под номером 145. Эти заметки иногда полезны для поиска определенных форм или шаблонов, которые отмечены в Масоре, но обычно есть более простые способы найти ту же информацию, например, с помощью конкорданса.

Поскольку текстуальный критицизм - такое же искусство, как и наука, и каждое издание научного труда несет в себе определенные предположения и понимание его редакторов, BHS или любое издание Библии не может считаться окончательным. Кроме того, со времени завершения BHS были опубликованы дополнительные текстовые свидетельства, особенно из свитков Мертвого моря. Поэтому неудивительно, что в настоящее время осуществляются по крайней мере три других проекта по выпуску критических изданий еврейской Библии. Тем не менее BHS остается особенно важным, поскольку это последнее полное научное издание Библии.

Основные данные, используемые BHS и другими критическими изданиями Библий

Каждая из версий также документирована в различных рукописях и существует в критических изданиях, основанных на том, что ее редакторы считают лучшей или самой оригинальной версией. Эти нееврейские "текстовые свидетели" подробно обсуждаются в Tov, Textual Criticism of the Hebrew Bible, 23-154.Студенты, которые не имеют доступа к оригинальным языкам и ресурсам, найдут следующие два полезных ресурса: Eugene Ulrich, The Biblical Qumran Scrolls: Transcriptions and Textual Variants (Brill, 2010) и A New English Translation of the Septuagint, by Albert Pietersma and Benjamin G. Wright (Oxford University Press, 2007).

Перевод и адаптация Руслана С. Отзывы и пожелания направляйте по адресу: gendalf494@yandex.ru

תורה נביאים וכתובים

BIBLIA HEBRAICA STUTTGARTENSIA

quae antea cooperantibus
A. Alt, O. Eißfeldt, P. Kahle ediderat
R. Kittel

EDITIO FUNDITUS RENOVATA

adjuvantibus H. Bardtke, W. Baumgartner, P. A. H. de Boer,
O. Eißfeldt, J. Fichtner, G. Gerleman, J. Hempel, F. Horst, A. Jepsen,
F. Maass, R. Meyer, G. Quell, Th. H. Robinson, D. W. Thomas

cooperantibus H. P. Rüger et J. Ziegler
ediderunt
K. ELLIGER ET W. RUDOLPH

Textum Masoreticum curavit H. P. Rüger
MASORAM ELABORAVIT G. E. WEIL

Editio quinta emendata
opera
A. Schenker

DEUTSCHE BIBELGESELLSCHAFT

[ס] **1** 1 בְּרֵאשִׁית[a] בָּרָא ׀ אֱלֹהִים אֵת ׀ הַשָּׁמַיִם ׀ וְאֵת ׀ הָאָרֶץ׃ 2 וְהָאָרֶץ
הָיְתָה תֹהוּ ׀ וָבֹהוּ וְחֹשֶׁךְ עַל־פְּנֵי ׀ תְהוֹם וְרוּחַ ׀ אֱלֹהִים מְרַחֶפֶת עַל־פְּנֵי
3 4 הַמָּיִם׃ 3 וַיֹּאמֶר ׀ אֱלֹהִים יְהִי ׀ אוֹר וַיְהִי־אוֹר׃ 4 וַיַּרְא אֱלֹהִים אֶת־
5 הָאוֹר כִּי־טוֹב וַיַּבְדֵּל אֱלֹהִים בֵּין הָאוֹר וּבֵין הַחֹשֶׁךְ׃ 5 וַיִּקְרָא
אֱלֹהִים ׀ לָאוֹר יוֹם וְלַחֹשֶׁךְ קָרָא לָיְלָה וַיְהִי־עֶרֶב וַיְהִי־בֹקֶר יוֹם ׀
6 אֶחָד׃ פ 6 וַיֹּאמֶר ׀ אֱלֹהִים יְהִי רָקִיעַ בְּתוֹךְ הַמָּיִם וִיהִי מַבְדִּיל
7 בֵּין מַיִם לָמָּיִם[a]׃ 7 וַיַּעַשׂ ׀ אֱלֹהִים אֶת־הָרָקִיעַ וַיַּבְדֵּל בֵּין הַמַּיִם ׀ אֲשֶׁר
8 מִתַּחַת לָרָקִיעַ וּבֵין הַמַּיִם אֲשֶׁר מֵעַל לָרָקִיעַ[a] וַיְהִי־כֵן[a]׃ 8 וַיִּקְרָא
אֱלֹהִים לָרָקִיעַ שָׁמָיִם וַיְהִי־עֶרֶב וַיְהִי־בֹקֶר יוֹם ׀ שֵׁנִי׃ פ
9 וַיֹּאמֶר ׀ אֱלֹהִים יִקָּווּ הַמַּיִם מִתַּחַת הַשָּׁמַיִם ׀ אֶל־מָקוֹם[a] ׀ אֶחָד וְתֵרָאֶה
10 הַיַּבָּשָׁה וַיְהִי־כֵן[b]׃ 10 וַיִּקְרָא אֱלֹהִים ׀ לַיַּבָּשָׁה אֶרֶץ וּלְמִקְוֵה הַמַּיִם
11 קָרָא יַמִּים וַיַּרְא אֱלֹהִים כִּי־טוֹב׃ 11 וַיֹּאמֶר ׀ אֱלֹהִים תַּדְשֵׁא הָאָרֶץ
[a]דֶּשֶׁא עֵשֶׂב[a] מַזְרִיעַ זֶרַע עֵץ[b] פְּרִי ׀ לְמִינוֹ[c] אֲשֶׁר זַרְעוֹ־בוֹ
12 עַל־הָאָרֶץ וַיְהִי־כֵן׃ 12 וַתּוֹצֵא הָאָרֶץ דֶּשֶׁא עֵשֶׂב מַזְרִיעַ זֶרַע לְמִינֵהוּ
13 וְעֵץ עֹשֶׂה פְּרִי אֲשֶׁר זַרְעוֹ־בוֹ לְמִינֵהוּ וַיַּרְא אֱלֹהִים כִּי־טוֹב׃ 13 וַיְהִי־
14 עֶרֶב וַיְהִי־בֹקֶר יוֹם שְׁלִישִׁי׃ פ 14 וַיֹּאמֶר ׀ אֱלֹהִים יְהִי מְאֹרֹת
בִּרְקִיעַ הַשָּׁמַיִם לְהַבְדִּיל בֵּין הַיּוֹם וּבֵין הַלָּיְלָה וְהָיוּ לְאֹתֹת וּלְמוֹעֲדִים
15 וּלְיָמִים וְשָׁנִים׃ 15 וְהָיוּ לִמְאוֹרֹת בִּרְקִיעַ הַשָּׁמַיִם לְהָאִיר עַל־הָאָרֶץ
16 וַיְהִי־כֵן׃ 16 וַיַּעַשׂ ׀ אֱלֹהִים אֶת־שְׁנֵי הַמְּאֹרֹת הַגְּדֹלִים אֶת־הַמָּאוֹר

ת ג[1] ר״פ ורב[2] מ״פ. ג בתור[3]. יג[4] ול[5] בליש. ח ר״פ[6]

ב[7]. ב[8]. ב. ח ב[9] מנה בליש וכל שמואל דכות ב מ ה רוח יי. ל

כה[10]. ל

ג[11]

ז[12]. ל[13]. י ב[14] מנה ס״פ בתור

כה[10] ג[15] מנה בטע בעינ. לב

ל. י[16]. ג[11]

ב[17]. ו בעינ

כה[10]. ל. ג[18]. ל[19]

ו בעינ. ל[20]. ל

כה[10]. ל

ב. ב. ד[21]

ב בעינ. ג ב מל וחד חס[22]. ב. יד[24]

יד. ג ר״פ

כה[10]. ב חס

ב חד מל וחד חס

ב[23]

ו בעינ. ד[16]. יה פסוק את את ואת ואת. ב חס. ל

Cp 1 [1]Mm 1. [2]Mm 2. [3]Mm 3. [4]Mm 3139. [5]Mp sub loco. [6]Mm 4. [7]Jer 4,23, cf Mp sub loco. [8]Hi 38,19. [9]2 Ch 24,20. [10]Mm 5. [11]Mm 6. [12]Mm 3105. [13]וחד לחשך Hi 28,3. [14]Mm 200. [15]Mm 7. [16]Mm 1431. [17]Mm 2773. [18]Mm 3700. [19]Mm 736. [20]וחד לְנַפְשָׁח Ps 66,6. [21]Mm 722. [22]Mm 2645. [23]Qoh 6,3.

Cp 1, 1 [a] Orig *Βρησιθ* vel *Βαρησηθ (-σεθ)*, Samar *bārâšīt* ‖ **6** [a] huc tr 7[a–a] cf G et 9.11.15.20.24.30 ‖ **7** [a–a] cf 6 [a]; ins אלהים וירא cf 4.10.12.18.21.31 et 8 (G) ‖ **9** [a] G *συναγωγήν* = מָקוֶה cf מקוה המים 10 ‖ [b] G + *καὶ συνήχθη τὸ ὕδωρ τὸ ὑποκάτω τοῦ οὐρανοῦ εἰς τὰς συναγωγὰς αὐτῶν καὶ ὤφθη ἡ ξηρά* = וַיִּקָּווּ הַמַּיִם מִתַּחַת הַשָּׁמַיִם אֶל־מְקוֹמָם וַתֵּרָא הַיַּבָּשָׁה ‖ **11** [a–a] GV cj עשב c דשא ‖ [b] 1 c pc Mss ωGSC עץ cf 12 ‖ [c] prb dl cf 12.

ג[24].ל.ג[24] הַגָּדֹל לְמֶמְשֶׁלֶת הַיּוֹם וְאֶת־הַמָּאוֹר הַקָּטֹן לְמֶמְשֶׁלֶת הַלַּיְלָה וְאֶת
הַכּוֹכָבִים׃ 17 וַיִּתֵּן אֹתָם אֱלֹהִים בִּרְקִיעַ הַשָּׁמָיִם לְהָאִיר עַל־הָאָרֶץ׃ 17
ל וחס.ה[25].ב[28] 18 וְלִמְשֹׁל בַּיּוֹם וּבַלַּיְלָה וְלַהַבְדִּיל בֵּין הָאוֹר וּבֵין הַחֹשֶׁךְ וַיַּרְא אֱלֹהִים 18
ג ר״פ.ל.כה[27] 19 כִּי־טוֹב׃ 19 וַיְהִי־עֶרֶב וַיְהִי־בֹקֶר יוֹם רְבִיעִי׃ פ 20 וַיֹּאמֶר 20
ג[28] מנה בטע בעינ׳
ל[29].ב.כא פסוק על על ומילה חדה ביניה[30] אֱלֹהִים יִשְׁרְצוּ הַמַּיִם שֶׁרֶץ נֶפֶשׁ חַיָּה וְעוֹף יְעוֹפֵף עַל־הָאָרֶץ עַל־פְּנֵי
ב.ג חס בחור[31] רְקִיעַ הַשָּׁמָיִם׃ 21 וַיִּבְרָא אֱלֹהִים אֶת־הַתַּנִּינִם הַגְּדֹלִים וְאֵת כָּל־נֶפֶשׁ 21
ג.יד הַחַיָּה הָרֹמֶשֶׁת אֲשֶׁר שָׁרְצוּ הַמַּיִם לְמִינֵהֶם וְאֵת כָּל־עוֹף כָּנָף לְמִינֵהוּ
ה בתור[32] וַיַּרְא אֱלֹהִים כִּי־טוֹב׃ 22 וַיְבָרֶךְ אֹתָם אֱלֹהִים לֵאמֹר פְּרוּ וּרְבוּ 22
ד.ה[33].ג[34].ב.ג ר״פ וּמִלְאוּ אֶת־הַמַּיִם בַּיַּמִּים וְהָעוֹף יֵרֶב בָּאָרֶץ׃ 23 וַיְהִי־עֶרֶב וַיְהִי־בֹקֶר 23
ל.כה[27] יוֹם חֲמִישִׁי׃ פ 24 וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים תּוֹצֵא הָאָרֶץ נֶפֶשׁ חַיָּה לְמִינָהּ 24
ל.ו בעינ׳.ד[35] בְּהֵמָה וָרֶמֶשׂ וְחַיְתוֹ־אֶרֶץ לְמִינָהּ וַיְהִי־כֵן׃ 25 וַיַּעַשׂ אֱלֹהִים אֶת־חַיַּת 25
ל בלית[36] יד הָאָרֶץ לְמִינָהּ וְאֶת־הַבְּהֵמָה לְמִינָהּ וְאֵת כָּל־רֶמֶשׂ הָאֲדָמָה לְמִינֵהוּ
כה[27] ג[28] מנה בטע בעינ׳ וַיַּרְא אֱלֹהִים כִּי־טוֹב׃ 26 וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים נַעֲשֶׂה אָדָם בְּצַלְמֵנוּ 26
ג.ה פסוק ובכל ובכל[37] כִּדְמוּתֵנוּ[a] וְיִרְדּוּ בִּדְגַת הַיָּם וּבְעוֹף הַשָּׁמַיִם וּבַבְּהֵמָה וּבְכָל־[b]הָאָרֶץ
ב וּבְכָל־הָרֶמֶשׂ הָרֹמֵשׂ עַל־הָאָרֶץ׃ 27 וַיִּבְרָא אֱלֹהִים | אֶת־הָאָדָם 27
ל.ג[38].ה בתור[32] בְּצַלְמוֹ[a] בְּצֶלֶם אֱלֹהִים בָּרָא אֹתוֹ זָכָר וּנְקֵבָה בָּרָא אֹתָם׃ 28 וַיְבָרֶךְ 28
כמ[39] וכל ד״ה ועזרא אֹתָם אֱלֹהִים וַיֹּאמֶר לָהֶם אֱלֹהִים פְּרוּ וּרְבוּ וּמִלְאוּ אֶת־הָאָרֶץ וְכִבְשֻׁהָ
דכות׳ ב מ ה חס בליש. ד.ל.ו וחס וּרְדוּ בִּדְגַת הַיָּם וּבְעוֹף הַשָּׁמַיִם[a] וּבְכָל־חַיָּה[b] הָרֹמֶשֶׁת עַל־הָאָרֶץ׃
ג.ג
כה[27] 29 וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים הִנֵּה נָתַתִּי לָכֶם אֶת־כָּל־עֵשֶׂב | זֹרֵעַ זֶרַע אֲשֶׁר עַל־ 29
ב[40] פְּנֵי כָל־הָאָרֶץ וְאֶת־כָּל־הָעֵץ אֲשֶׁר־בּוֹ פְרִי־עֵץ זֹרֵעַ זָרַע לָכֶם יִהְיֶה
ד ר״פ.ל ר״פ[32] ו בלית[36].ל.ב מל לְאָכְלָה׃ 30 וּלְכָל־חַיַּת הָאָרֶץ וּלְכָל־עוֹף הַשָּׁמַיִם וּלְכֹל | רוֹמֵשׂ 30
ו בעינ׳ עַל־הָאָרֶץ אֲשֶׁר־בּוֹ נֶפֶשׁ חַיָּה אֶת[a]־כָּל־יֶרֶק עֵשֶׂב לְאָכְלָה וַיְהִי־כֵן׃
ל 31 וַיַּרְא אֱלֹהִים אֶת־כָּל־אֲשֶׁר עָשָׂה וְהִנֵּה־טוֹב מְאֹד וַיְהִי־עֶרֶב וַיְהִי־ 31
ל.ל.ד.ו בֹקֶר יוֹם הַשִּׁשִּׁי׃ פ **2** 1 וַיְכֻלּוּ הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ וְכָל־צְבָאָם׃ **2**

[24]Mm 3428. [25]Mm 2309. [26]Mm 714. [27]Mm 5. [28]Mm 7. [29]Mm 1687 ומד וישרצו Ex 1,7. [30]Mm 686. [31]Mm 8. [32]Mp sub loco. [33]Mm 720. [34]Mm 726. [35]Mm 1431. [36]Mm 9. [37]Mm 2543. [38]Mm 10. [39]Mm 11. [40]Lv 23,40. Cp **2** [1]Mm 13.

20 [a] 𝔊 + *καὶ ἐγένετο οὕτως*, ins ויהי־כן cf 6[a] || **21** [a] 𝔲 ניהם– cf 𝔊𝔙; frt l נָהָם– cf 4,4[a] || **26** [a] 𝔲 וכ׳ cf 𝔊𝔙 || [b] 𝔖 + *ḥjwt'*, ins חַיַּת || **27** [a] > 𝔊*, frt dl || **28** [a] 𝔊 + *καὶ πάντων τῶν κτηνῶν καὶ πάσης τῆς γῆς*; 𝔖 + *wbb'jr'*, ins ובבהמה cf 26 || [b] 𝔲 החיה || **30** [a] nonn Mss 𝔊 ואת; prb pr נָתַתִּי cf 9,3.

2 וַיְכַל אֱלֹהִים בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי[a] מְלַאכְתּוֹ אֲשֶׁר עָשָׂה וַיִּשְׁבֹּת בַּיּוֹם ל. ב חס[2]
3 הַשְּׁבִיעִי מִכָּל־מְלַאכְתּוֹ אֲשֶׁר עָשָׂה: 3 וַיְבָרֶךְ אֱלֹהִים אֶת־יוֹם ב. ג
הַשְּׁבִיעִי וַיְקַדֵּשׁ אֹתוֹ כִּי בוֹ שָׁבַת מִכָּל־מְלַאכְתּוֹ אֲשֶׁר־בָּרָא אֱלֹהִים ב. ג בתור[3]
ס(ג) לַעֲשׂוֹת: פ 4 אֵלֶּה[a] תוֹלְדוֹת הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ בְּהִבָּרְאָם[b] ד ר״פ[4]. ב מל. ל
ה[5]. ג[6] ר״פ וכל ופ אות וחד מן ה ר״פ בסיפ וחד מן ל ר״פ וכל ומ״פ וכל. ה
5 בְּיוֹם עֲשׂוֹת יְהוָה אֱלֹהִים [c]אֶרֶץ וְשָׁמָיִם[c]: 5 וְכֹל | שִׂיחַ הַשָּׂדֶה ל
טֶרֶם יִהְיֶה בָּאָרֶץ וְכָל־עֵשֶׂב הַשָּׂדֶה טֶרֶם יִצְמָח כִּי לֹא הִמְטִיר יְהוָה
6 אֱלֹהִים עַל־הָאָרֶץ וְאָדָם אַיִן לַעֲבֹד אֶת־הָאֲדָמָה: 6 וְאֵד יַעֲלֶה מִן־ ט. ל זקף פת[7]. ב חד חס וחד מל[8]
7 הָאָרֶץ וְהִשְׁקָה אֶת־כָּל־פְּנֵי־הָאֲדָמָה: 7 וַיִּיצֶר יְהוָה אֱלֹהִים אֶת־ ג[9]. ב חד חס וחד מל
הָאָדָם עָפָר מִן־הָאֲדָמָה וַיִּפַּח בְּאַפָּיו נִשְׁמַת חַיִּים וַיְהִי הָאָדָם לְנֶפֶשׁ ל. ל
8 חַיָּה: 8 וַיִּטַּע יְהוָה אֱלֹהִים גַּן־בְּעֵדֶן מִקֶּדֶם וַיָּשֶׂם שָׁם אֶת־הָאָדָם אֲשֶׁר ג. פד לג מבה בתור
9 יָצָר: 9 וַיַּצְמַח יְהוָה אֱלֹהִים מִן־הָאֲדָמָה כָּל־עֵץ נֶחְמָד לְמַרְאֶה וְטוֹב ל. ל[10]. ב[11]. ב[12]. יז[13]
לְמַאֲכָל וְעֵץ הַחַיִּים בְּתוֹךְ הַגָּן וְעֵץ הַדַּעַת טוֹב וָרָע: 10 וְנָהָר יוֹצֵא ל. יג[14]. ב דמעט[15]
11 מֵעֵדֶן לְהַשְׁקוֹת אֶת־הַגָּן וּמִשָּׁם יִפָּרֵד וְהָיָה לְאַרְבָּעָה רָאשִׁים: 11 שֵׁם ח[16]. ב[17]. ד בתור
הָאֶחָד פִּישׁוֹן הוּא הַסֹּבֵב אֵת כָּל־אֶרֶץ הַחֲוִילָה[a] אֲשֶׁר־שָׁם הַזָּהָב: יא זוגין בטע[18]. ב חס[19]
12 וּזְהַב הָאָרֶץ הַהִוא טוֹב[a] שָׁם הַבְּדֹלַח וְאֶבֶן הַשֹּׁהַם: 13 וְשֵׁם־הַנָּהָר ל ובטע[20]. ב. יג ר״פ[21]
יג זוגין בטע[18]. יג ר״פ[21] 14 הַשֵּׁנִי גִּיחוֹן הוּא הַסּוֹבֵב אֵת כָּל־אֶרֶץ כּוּשׁ: 14 וְשֵׁם הַנָּהָר הַשְּׁלִישִׁי
ל[22] חִדֶּקֶל הוּא הַהֹלֵךְ קִדְמַת אַשּׁוּר וְהַנָּהָר הָרְבִיעִי הוּא פְּרָת:
ב וחס[23]. ל. ל 15 וַיִּקַּח יְהוָה אֱלֹהִים אֶת־הָאָדָם וַיַּנִּחֵהוּ בְּגַן־עֵדֶן לְעָבְדָהּ וּלְשָׁמְרָהּ:
ג וכל על האדם ועל הבהמה דכות[24]. יז[25] 16 וַיְצַו יְהוָה אֱלֹהִים עַל־הָאָדָם לֵאמֹר מִכֹּל עֵץ־הַגָּן אָכֹל תֹּאכֵל:
ל[26] 17 וּמֵעֵץ הַדַּעַת טוֹב וָרָע לֹא תֹאכַל מִמֶּנּוּ כִּי בְיוֹם אֲכָלְךָ מִמֶּנּוּ מוֹת
ד בעינ[27] 18 תָּמוּת: 18 וַיֹּאמֶר יְהוָה אֱלֹהִים לֹא־טוֹב הֱיוֹת הָאָדָם לְבַדּוֹ אֶעֱשֶׂה־[a]
ב חד חס וחד מל[27]. יג פסוק כל כל וכל 19 לוֹ עֵזֶר כְּנֶגְדּוֹ: 19 וַיִּצֶר יְהוָה אֱלֹהִים[a] מִן־הָאֲדָמָה[b] כָּל־חַיַּת הַשָּׂדֶה
נא[28]. יח מבה בתור. ל וְאֵת כָּל־עוֹף הַשָּׁמָיִם וַיָּבֵא אֶל־הָאָדָם לִרְאוֹת מַה־יִּקְרָא־לוֹ[q] וְכֹל
ג. ט מל בתור[29] 20 אֲשֶׁר יִקְרָא־לוֹ הָאָדָם [c]נֶפֶשׁ חַיָּה[c] הִוא שְׁמוֹ: 20 וַיִּקְרָא הָאָדָם שֵׁמוֹת

[2] Mm 14. [3] Mm 3. [4] Mm 48. [5] Mm 2360. [6] Okhl 316. [7] Mm 3699. [8] וחד לאדר Hi 36,27. [9] Mm 3048. [10] וחד וַיִּצְמַח Ez 17,6. [11] Prv 21,20. [12] Mm 2878. [13] Mm 1088. [14] Mm 2273. [15] Mm 3227. [16] Mm 1349. [17] Prv 19,4. [18] Mm 915. [19] Mm 3684. [20] Mm 3843. [21] Mm 33. [22] וחד חִדֶּקֶל Da 10,4. [23] Mm 1964. [24] Mm 15. [25] Mm 787. [26] וחד אֲכָלְךָ Lv 25,37. [27] Mp sub loco. [28] Mm 639. [29] Mm 834.

Cp 2,2 [a] ⅏GS הַשִּׁשִּׁי ‖ **4** [a] G *αὕτη ἡ βίβλος* cf 5,1 ‖ [b] frt 1 בְּבָרְאָם אֱלֹהִים ‖ [c–c] ⅏S שָׁמַיִם וָאָרֶץ ‖ **11** [a] ⅏[Mss] ח ‖ **12** [a] Ms ⅏ + מאד ‖ **18** [a] sic L, mlt Mss Edd ה_ ‖ **19** [a] ⅏G + עוד ‖ [b] ins c ⅏ אֶת ‖ [c–c] frt add.

ג לְכָל־הַבְּהֵמָה וּלְעוֹף[a] הַשָּׁמַיִם וּלְכֹל חַיַּת הַשָּׂדֶה וּלְאָדָם[b] לֹא־מָצָא
ג[30] . ג וכל על האדם ועל הבהמה דכות[31] . ג עֵזֶר כְּנֶגְדּוֹ׃ 21 וַיַּפֶּל[c] יְהוָה אֱלֹהִים תַּרְדֵּמָה עַל־הָאָדָם וַיִּישָׁן וַיִּקַּח 21
ב בתור . ל אַחַת מִצַּלְעֹתָיו וַיִּסְגֹּר בָּשָׂר תַּחְתֶּנָּה׃ 22 וַיִּבֶן יְהוָה אֱלֹהִים[d] אֶת־הַצֵּלָע 22
ד ב חס וב מל[32] . ל ב בטע ר״פ ה מנה בתור אֲשֶׁר־לָקַח מִן־הָאָדָם לְאִשָּׁה וַיְבִאֶהָ אֶל־הָאָדָם׃ 23 וַיֹּאמֶר[e] הָאָדָם 23
ה[33] זֹאת הַפַּעַם עֶצֶם מֵעֲצָמַי וּבָשָׂר מִבְּשָׂרִי
ב . כא[34] . ל לְזֹאת יִקָּרֵא אִשָּׁה כִּי מֵאִישׁ[a] לֻקְחָה־זֹּאת׃
ל . ג עַל־כֵּן יַעֲזָב־אִישׁ אֶת־אָבִיו וְאֶת־אִמּוֹ וְדָבַק בְּאִשְׁתּוֹ וְהָיוּ[a] לְבָשָׂר 24
ד . מל ב דגש וב רפ[35] אֶחָד׃ 25 וַיִּהְיוּ שְׁנֵיהֶם עֲרוּמִּים[a] הָאָדָם וְאִשְׁתּוֹ וְלֹא יִתְבּוֹשָׁשׁוּ׃
ל[1] 3 1 וְהַנָּחָשׁ הָיָה עָרוּם מִכֹּל חַיַּת הַשָּׂדֶה אֲשֶׁר עָשָׂה יְהוָה אֱלֹהִים 3
ו[2] וַיֹּאמֶר אֶל־הָאִשָּׁה אַף[a] כִּי־אָמַר אֱלֹהִים לֹא תֹאכְלוּ מִכֹּל עֵץ הַגָּן׃
ג[3] 2 2 וַתֹּאמֶר הָאִשָּׁה אֶל־הַנָּחָשׁ מִפְּרִי[a] עֵץ־הַגָּן נֹאכֵל׃ 3 וּמִפְּרִי הָעֵץ[a] 3
ו[2] אֲשֶׁר בְּתוֹךְ־הַגָּן אָמַר אֱלֹהִים לֹא תֹאכְלוּ מִמֶּנּוּ וְלֹא תִגְּעוּ בּוֹ פֶּן־ תָּמֻתוּן׃ 4 וַיֹּאמֶר הַנָּחָשׁ אֶל־הָאִשָּׁה לֹא־מוֹת תְּמֻתוּן׃ 5 כִּי יֹדֵעַ 4 5
ד ג חס וחד מל[4] . ל ד ג חס וחד מל[4] . ל
יג . ג[5] אֱלֹהִים כִּי בְּיוֹם אֲכָלְכֶם מִמֶּנּוּ וְנִפְקְחוּ עֵינֵיכֶם וִהְיִיתֶם כֵּאלֹהִים יֹדְעֵי
לא פסוק כי וכו[6] טוֹב וָרָע׃ 6 וַתֵּרֶא הָאִשָּׁה כִּי טוֹב הָעֵץ לְמַאֲכָל וְכִי תַאֲוָה־הוּא
ד ב פת וב קמ ול[7] בליש . ל לָעֵינַיִם וְנֶחְמָד הָעֵץ[a] לְהַשְׂכִּיל וַתִּקַּח מִפִּרְיוֹ וַתֹּאכַל וַתִּתֵּן גַּם־לְאִישָׁהּ
ל . ג[8] . ל וחס עִמָּהּ וַיֹּאכַל[b]׃ 7 וַתִּפָּקַחְנָה עֵינֵי שְׁנֵיהֶם וַיֵּדְעוּ כִּי עֵירֻמִּם הֵם וַיִּתְפְּרוּ
ב כת ה . ל וחס עֲלֵה[a] תְאֵנָה וַיַּעֲשׂוּ לָהֶם חֲגֹרֹת׃ 8 וַיִּשְׁמְעוּ אֶת־קוֹל יְהוָה אֱלֹהִים
ל . ל . ג[9] ב[9] מנה בתור מִתְהַלֵּךְ בַּגָּן לְרוּחַ הַיּוֹם וַיִּתְחַבֵּא הָאָדָם וְאִשְׁתּוֹ מִפְּנֵי יְהוָה אֱלֹהִים
ב . ל ומל בְּתוֹךְ עֵץ הַגָּן׃ 9 וַיִּקְרָא יְהוָה אֱלֹהִים אֶל־הָאָדָם וַיֹּאמֶר לוֹ אַיֶּכָּה׃ 9
ב חס . ג[10] . ח[11] בטע וכל זקף אתנח וס״פ דכות ב מ א 10 וַיֹּאמֶר אֶת־קֹלְךָ שָׁמַעְתִּי בַגָּן וָאִירָא[a] כִּי־עֵירֹם אָנֹכִי וָאֵחָבֵא׃
ג . ג[12] . ב מל בתור 11 וַיֹּאמֶר מִי הִגִּיד לְךָ כִּי עֵירֹם אָתָּה הֲמִן־הָעֵץ אֲשֶׁר צִוִּיתִיךָ לְבִלְתִּי
ל אֲכָל־מִמֶּנּוּ אָכָלְתָּ׃ 12 וַיֹּאמֶר הָאָדָם הָאִשָּׁה אֲשֶׁר נָתַתָּה עִמָּדִי הִוא
ד בעיב . ח[13] נָתְנָה־לִּי מִן־הָעֵץ וָאֹכֵל׃ 13 וַיֹּאמֶר יְהוָה אֱלֹהִים לָאִשָּׁה מַה־זֹּאת

[30]Mm 16. [31]Mm 15. [32]Mm 3861. [33]Mm 527. [34]Mm 17. [35]Mm 18. Cp 3 [1]Mp sub loco. [2]Mm 19. [3]Mm 3184. [4]Mm 20. [5]Mm 21. [6]Mm 2059. [7]Mm 3598. [8]Mm 3174. [9]Mm 3083. [10]Mm 3541. [11]Mm 1571. [12]Mm 949. [13]Mm 867.

20 [a] l c nonn Mss GSC^{j}V וּלְכָל־עוֹף ‖ [b] l וְלָאָ ‖ **23** [a] mGC הָשָּׁה– ‖ **24** [a] G(SC^{j}V) + *οἱ δύο* = שְׁנֵיהֶם cf m ‖ **25** [a] L ו min ‖ **Cp 3,1** [a] l הָאַף? ‖ **2** [a] G^{A} *ἀπὸ παντός* ‖ [b] S *'jln' … klhwn* = כָּל־עֵץ ‖ **3** [a] m + הזה ‖ **6** [a] > GV ‖ [b] mG כֻּלּוֹ– ‖ **7** [a] nonn Mss m GCC^{j}V עָלֵי ‖ **10** [a] S *whzjt* = וָאֵרֶא.

14 עָשִׂית וַתֹּאמֶר הָאִשָּׁה הַנָּחָשׁ הִשִּׁאַנִי וָאֹכֵל׃ 14 וַיֹּאמֶר יְהוָה אֱלֹהִים | ל. ד בעי׳ אֶל־הַנָּחָשׁ

כִּי עָשִׂיתָ זֹּאת אָרוּר אַתָּה [a]מִכֹּל־הַבְּהֵמָה וּמִכֹּל[a] חַיַּת הַשָּׂדֶה
עַל־גְּחֹנְךָ תֵלֵךְ וְעָפָר תֹּאכַל כָּל־יְמֵי חַיֶּיךָ׃ ל וחס

15 וְאֵיבָה | אָשִׁית בֵּינְךָ וּבֵין הָאִשָּׁה וּבֵין זַרְעֲךָ וּבֵין זַרְעָהּ ל. ל
הוּא יְשׁוּפְךָ רֹאשׁ וְאַתָּה תְּשׁוּפֶנּוּ עָקֵב׃ ס ל. ל. ג ס״פ

16 אֶל[a]־הָאִשָּׁה אָמַר ל ר״פ

הַרְבָּה אַרְבֶּה עִצְּבוֹנֵךְ וְהֵרֹנֵךְ[b] בְּעֶצֶב[c] תֵּלְדִי בָנִים ג[14]
וְאֶל־אִישֵׁךְ[d] תְּשׁוּקָתֵךְ וְהוּא יִמְשָׁל־בָּךְ[d]׃ ס ל. ג מל ול בלית

17 וּלְאָדָם[a] אָמַר כִּי־שָׁמַעְתָּ לְקוֹל אִשְׁתֶּךָ וַתֹּאכַל מִן־הָעֵץ אֲשֶׁר ג. יז שמיעה לקול[15]
צִוִּיתִיךָ לֵאמֹר לֹא תֹאכַל מִמֶּנּוּ ב מל בתור׳
אֲרוּרָה הָאֲדָמָה בַּעֲבוּרֶךָ
בְּעִצָּבוֹן תֹּאכְלֶנָּה[b] כֹּל יְמֵי חַיֶּיךָ׃ ל. ב[16]

18 וְקוֹץ וְדַרְדַּר תַּצְמִיחַ לָךְ וְאָכַלְתָּ אֶת־עֵשֶׂב הַשָּׂדֶה׃ ג ומל[17]. ל. ב[18]

19 בְּזֵעַת אַפֶּיךָ תֹּאכַל לֶחֶם ל
עַד שׁוּבְךָ אֶל־הָאֲדָמָה כִּי מִמֶּנָּה לֻקָּחְתָּ ל. ו[19]. ל
כִּי־עָפָר אַתָּה וְאֶל־עָפָר תָּשׁוּב׃ כן מלעיל. ב

20 וַיִּקְרָא הָאָדָם שֵׁם אִשְׁתּוֹ חַוָּה כִּי הִוא הָיְתָה אֵם כָּל־חָי׃ 21 וַיַּעַשׂ ג. ז בתור[20]. ב ס״פ[21]

[1]ס יְהוָה אֱלֹהִים לְאָדָם[a] וּלְאִשְׁתּוֹ כָּתְנוֹת עוֹר וַיַּלְבִּשֵׁם׃ פ 22 וַיֹּאמֶר ב מל[22]. ב וחס. ל בעי׳
יְהוָה אֱלֹהִים הֵן הָאָדָם הָיָה כְּאַחַד מִמֶּנּוּ לָדַעַת טוֹב וָרָע וְעַתָּה | פֶּן־ יג[23]
יִשְׁלַח יָדוֹ וְלָקַח גַּם מֵעֵץ הַחַיִּים וְאָכַל וָחַי לְעֹלָם׃ 23 וַיְשַׁלְּחֵהוּ יְהוָה יה[24] חס י מנח בתור. ד
אֱלֹהִים מִגַּן־עֵדֶן לַעֲבֹד אֶת־הָאֲדָמָה אֲשֶׁר לֻקַּח מִשָּׁם׃ 24 וַיְגָרֶשׁ אֶת־ ה[25]. יב פסוק את את ראת את
הָאָדָם וַיַּשְׁכֵּן[a] מִקֶּדֶם לְגַן־עֵדֶן[b] אֶת־הַכְּרֻבִים וְאֵת לַהַט הַחֶרֶב ב. כל אוריית חס[26]. ל
הַמִּתְהַפֶּכֶת לִשְׁמֹר אֶת־דֶּרֶךְ עֵץ הַחַיִּים׃ ס ל

[14] Mm 22. [15] Mm 23. [16] Mm 2783. [17] Mm 4020 [18] Ho 10, 8. [19] Mm 24. [20] Mm 381. [21] Mm 3433. [22] Mp sub loco. [23] Mm 361. [24] Mm 25. [25] Mm 1496. [26] Mm 543.

14 [a–a] מכל־חבהמה ו frt add ‖ **16** [a] l c ɯGSʊ ואל ‖ [b] frt l c ɯ וְהֵרְיוֹנֵךְ; G *καὶ τὸν στεναγμόν σου* = והגינך ‖ [c] ɯ בעצבון ‖ [d–d] cf 4, 7[b–b] ‖ **17** [a] l ולא׳ ‖ [b] l תַּעַבְדָנָּה ‖ **21** [a] cf 17[a] ‖ **24** [a] G + *αὐτόν* = אתו ‖ [b] G + *καὶ ἔταξεν* = וַיָּשֶׂם.

4 1 וְהָאָדָם יָדַע אֶת־חַוָּה אִשְׁתּוֹ וַתַּהַר וַתֵּלֶד אֶת־קַיִן וַתֹּאמֶר 4
קָנִיתִי אִישׁ [a]אֶת־יְהוָה: 2 וַתֹּסֶף לָלֶדֶת אֶת־אָחִיו אֶת־הָבֶל וַיְהִי־הֶבֶל 2
רֹעֵה צֹאן וְקַיִן הָיָה עֹבֵד אֲדָמָה: 3 וַיְהִי מִקֵּץ יָמִים וַיָּבֵא קַיִן מִפְּרִי 3
הָאֲדָמָה מִנְחָה לַיהוָה: 4 וְהֶבֶל הֵבִיא גַם־הוּא מִבְּכֹרוֹת צֹאנוֹ 4
וּמֵחֶלְבֵהֶן [a]וַיַּשַׁע יְהוָה אֶל־הֶבֶל וְאֶל־מִנְחָתוֹ: 5 וְאֶל־קַיִן וְאֶל־מִנְחָתוֹ 5
לֹא שָׁעָה וַיִּחַר לְקַיִן מְאֹד וַיִּפְּלוּ פָנָיו: 6 וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־קַיִן לָמָּה 6
חָרָה לָךְ וְלָמָּה נָפְלוּ פָנֶיךָ: 7 הֲלוֹא אִם־תֵּיטִיב שְׂאֵת וְאִם לֹא 7
תֵּיטִיב [a]לַפֶּתַח חַטָּאת רֹבֵץ [b]וְאֵלֶיךָ תְּשׁוּקָתוֹ וְאַתָּה תִּמְשָׁל־בּוֹ:
8 וַיֹּאמֶר קַיִן אֶל־הֶבֶל אָחִיו [a]וַיְהִי בִּהְיוֹתָם בַּשָּׂדֶה וַיָּקָם קַיִן אֶל־הֶבֶל 8
אָחִיו וַיַּהַרְגֵהוּ: 9 וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־קַיִן אֵי הֶבֶל אָחִיךָ וַיֹּאמֶר לֹא 9
יָדַעְתִּי הֲשֹׁמֵר אָחִי אָנֹכִי: 10 וַיֹּאמֶר מֶה עָשִׂיתָ קוֹל דְּמֵי אָחִיךָ צֹעֲקִים 10
אֵלַי מִן־הָאֲדָמָה: 11 וְעַתָּה אָרוּר אָתָּה מִן־הָאֲדָמָה אֲשֶׁר פָּצְתָה אֶת־ 11
פִּיהָ לָקַחַת אֶת־דְּמֵי אָחִיךָ מִיָּדֶךָ: 12 כִּי תַעֲבֹד אֶת־הָאֲדָמָה לֹא־ 12
תֹסֵף תֵּת־כֹּחָהּ לָךְ נָע וָנָד תִּהְיֶה בָּאָרֶץ: 13 וַיֹּאמֶר קַיִן אֶל־יְהוָה 13
גָּדוֹל עֲוֹנִי מִנְּשֹׂא: 14 הֵן גֵּרַשְׁתָּ אֹתִי הַיּוֹם מֵעַל פְּנֵי הָאֲדָמָה וּמִפָּנֶיךָ 14
אֶסָּתֵר וְהָיִיתִי נָע וָנָד בָּאָרֶץ וְהָיָה כָּל־מֹצְאִי יַהַרְגֵנִי: 15 וַיֹּאמֶר לוֹ 15
יְהוָה לָכֵן [a]כָּל־הֹרֵג קַיִן שִׁבְעָתַיִם יֻקָּם וַיָּשֶׂם יְהוָה לְקַיִן אוֹת לְבִלְתִּי
הַכּוֹת־אֹתוֹ כָּל־מֹצְאוֹ: 16 וַיֵּצֵא קַיִן מִלִּפְנֵי יְהוָה וַיֵּשֶׁב בְּאֶרֶץ־נוֹד 16
קִדְמַת־עֵדֶן:
17 וַיֵּדַע קַיִן אֶת־אִשְׁתּוֹ וַתַּהַר וַתֵּלֶד אֶת־חֲנוֹךְ וַיְהִי [a]בֹּנֶה עִיר 17
וַיִּקְרָא שֵׁם הָעִיר כְּשֵׁם [b]בְּנוֹ חֲנוֹךְ: 18 וַיִּוָּלֶד לַחֲנוֹךְ אֶת־עִירָד וְעִירָד 18
יָלַד אֶת־מְחוּיָאֵל וּמְחִיָּאֵל [a]יָלַד אֶת־מְתוּשָׁאֵל וּמְתוּשָׁאֵל יָלַד אֶת־
לֶמֶךְ: 19 וַיִּקַּח־לוֹ לֶמֶךְ שְׁתֵּי נָשִׁים שֵׁם הָאַחַת עָדָה וְשֵׁם הַשֵּׁנִית צִלָּה: 19

Cp 4 [1]Mp sub loco. [2]Mm 512. [3]Mm 1992. [4]Mm 639. [5]Mm 26. [6]Mm 27. [7]Mm 28. [8]Mm 29. [9]Ex 5,8. [10]Mm 30. [11]Mm 3538. [12]Mm 4073. [13]Mm 31. [14]Mm 32. [15]Mm 1357. [16]Mm 342. [17]1 S 1,2.

Cp 4,1 [a–a] G *διὰ τοῦ θεοῦ* ‖ **4** [a] C[3] 𝔐 ביהן–; frt 1 בְּהֶן– cf 1,21[a] ‖ **7** [a–a] G *διέλῃς, ἥμαρτες; ἡσύχασον* = לָמַּה חָטָאתָ רָבַץ ‖ [b–b] orig prb וְאֵלֶיךָ תְּשׁוּקָתוֹ וְאַתָּה תִּמְשָׁל בּוֹ, gl ad 3,16 ‖ **8** [a] mlt Mss Edd hic interv; frt ins c 𝔐GSV וְנִלְכָה הַשָּׂדֶה cf C[JJII] ‖ **15** [a] G σ′θ′ (SV) *οὐχ οὕτως* = לֹא כֵן ‖ **17** [a] nonn Mss בִּנָּה ‖ [b] pc Mss G בְּשֵׁם ‖ **18** [a] sic 𝔐ז, l c C וּמְחוּיָאֵל.

20 וַתֵּלֶד עָדָה אֶת־יָבָל הוּא הָיָה אֲבִי יֹשֵׁב [a]אֹהֶל וּמִקְנֶה[a]: 21 וְשֵׁם ל. ג[18], נ ר״פ[19]
22 אָחִיו יוּבָל הוּא הָיָה אֲבִי כָּל־תֹּפֵשׂ כִּנּוֹר וְעוּגָב: 22 וְצִלָּה גַם־הִוא ל וחס[20]
יָלְדָה אֶת־תּוּבַל קַיִן [a]לטֵשׁ כָּל־חֹרֵשׁ[ab] נְחֹשֶׁת וּבַרְזֶל וַאֲחוֹת תּוּבַל־ ו פת[21]. ו פת[21]
23 קַיִן נַעֲמָה: 23 וַיֹּאמֶר לֶמֶךְ לְנָשָׁיו

עָדָה וְצִלָּה שְׁמַעַן קוֹלִי נְשֵׁי לֶמֶךְ הַאְזֵנָּה אִמְרָתִי ל. ב[22]

כִּי אִישׁ הָרַגְתִּי לְפִצְעִי וְיֶלֶד לְחַבֻּרָתִי: ל. ב[23]. ל וחס

24 כִּי שִׁבְעָתַיִם יֻקַּם־קָיִן וְלֶמֶךְ שִׁבְעִים וְשִׁבְעָה: ו[24]. ג פת וחד קמ[25]

25 וַיֵּדַע אָדָם[a] עוֹד אֶת־אִשְׁתּוֹ וַתֵּלֶד בֵּן וַתִּקְרָא[b] אֶת־שְׁמוֹ שֵׁת[c] כִּי[d] שָׁת־ ו[20] וכל ויקרא שמן דכות ב מו. ד קמ[27]
26 לִי אֱלֹהִים זֶרַע אַחֵר תַּחַת הֶבֶל כִּי הָרָגוֹ קָיִן: 26 וּלְשֵׁת גַּם־הוּא יֻלַּד־ יא[28]. ל. ל
בֵּן וַיִּקְרָא אֶת־שְׁמוֹ אֱנוֹשׁ [a]אָז הוּחַל[a] לִקְרֹא בְּשֵׁם יְהוָה: פ ו. ל

ס[ו] 5 1 זֶה סֵפֶר תּוֹלְדֹת אָדָם בְּיוֹם בְּרֹא אֱלֹהִים אָדָם בִּדְמוּת אֱלֹהִים ל. ל
2 עָשָׂה אֹתוֹ: 2 זָכָר וּנְקֵבָה בְּרָאָם וַיְבָרֶךְ אֹתָם וַיִּקְרָא אֶת־שְׁמָם אָדָם ל. ה בתור
בְּיוֹם הִבָּרְאָם: ס 3 וַיְחִי אָדָם שְׁלֹשִׁים וּמְאַת שָׁנָה וַיּוֹלֶד[a] ל
3 בִּדְמוּתוֹ כְצַלְמוֹ[b] וַיִּקְרָא אֶת־שְׁמוֹ שֵׁת: 4 וַיִּהְיוּ יְמֵי־אָדָם אַחֲרֵי ל. ו. ג[1]
4 הוֹלִידוֹ אֶת־שֵׁת שְׁמֹנֶה מֵאוֹת שָׁנָה וַיּוֹלֶד בָּנִים וּבָנוֹת: 5 וַיִּהְיוּ כָּל־יְמֵי כל קריא חס ב מ ג מל בנבא[2]. ג חס בסיפ[3]
5 אָדָם אֲשֶׁר־חַי תְּשַׁע מֵאוֹת שָׁנָה וּשְׁלֹשִׁים שָׁנָה וַיָּמֹת: ס 6 וַיְחִי־ ה בטע[4]
6 שֵׁת חָמֵשׁ שָׁנִים וּמְאַת שָׁנָה וַיּוֹלֶד אֶת־אֱנוֹשׁ: 7 וַיְחִי־שֵׁת אַחֲרֵי הוֹלִידוֹ ו בטע[5]
7 אֶת־אֱנוֹשׁ שֶׁבַע שָׁנִים וּשְׁמֹנֶה מֵאוֹת שָׁנָה וַיּוֹלֶד בָּנִים וּבָנוֹת: 8 וַיִּהְיוּ
8 כָּל־יְמֵי־שֵׁת שְׁתֵּים עֶשְׂרֵה שָׁנָה וּתְשַׁע מֵאוֹת שָׁנָה וַיָּמֹת: ס 9 וַיְחִי ז בטע[6]
9 אֱנוֹשׁ תִּשְׁעִים שָׁנָה וַיּוֹלֶד אֶת־קֵינָן: 10 וַיְחִי אֱנוֹשׁ אַחֲרֵי הוֹלִידוֹ אֶת־
10 קֵינָן חֲמֵשׁ עֶשְׂרֵה שָׁנָה וּשְׁמֹנֶה מֵאוֹת שָׁנָה וַיּוֹלֶד בָּנִים וּבָנוֹת: 11 וַיִּהְיוּ כל קריא בטע ב מ א[7]
11 קֵינָן חֲמֵשׁ עֶשְׂרֵה שָׁנָה וּשְׁמֹנֶה מֵאוֹת שָׁנָה וַיּוֹלֶד בָּנִים וּבָנוֹת: 12 וַיִּהְיוּ
12 כָּל־יְמֵי אֱנוֹשׁ חָמֵשׁ שָׁנִים וּתְשַׁע מֵאוֹת שָׁנָה וַיָּמֹת: ס 12 וַיְחִי ז בטע[6]
13 קֵינָן שִׁבְעִים שָׁנָה וַיּוֹלֶד אֶת־מַהֲלַלְאֵל: 13 וַיְחִי קֵינָן אַחֲרֵי הוֹלִידוֹ
אֶת־מַהֲלַלְאֵל אַרְבָּעִים שָׁנָה וּשְׁמֹנֶה מֵאוֹת שָׁנָה וַיּוֹלֶד בָּנִים וּבָנוֹת:
14 וַיִּהְיוּ כָּל־יְמֵי קֵינָן עֶשֶׂר שָׁנִים וּתְשַׁע מֵאוֹת שָׁנָה וַיָּמֹת: ס

[18]Mm 1019. [19]Mm 33. [20]Mm 3447. [21]Mm 3277. [22]Mm 2327. [23]Gn 44,20. [24]Mm 31. [25]Mm 32. [26]Mm 215. [27]Mm 3014. [28]Mm 3286. Cp 5 [1]Mm 78. [2]Mm 34. [3]Mm 35. [4]Mm 36. [5]Mm 37. [6]Mm 39. [7]Mm 40.

20 [a–a] prp אָהֳלֵי מִ cf 𝔊 et 2Ch 14,14 ‖ **22** [a–a] 𝔗(𝔗^{J}) *hw' hwh rbhwn dkl djd'j 'bjdt*, l frt אֲבִי כָּל־לֹטֵשׁ ‖ [b] add? ‖ **25** [a] l הָא׳ ‖ [b] ויק׳ 𝔰 ‖ [c] 𝔊(𝔙) + *λέγουσα* = לֵאמֹר ‖ [d] 𝔗𝔗^{J} + *'mrt* = אָמְרָה (cf 16,13 29,32) ‖ **26** [a–a] 𝔊 *οὗτος ἤλπισεν* (הוֹחִל); 𝔙 *iste coepit*, l frt הֶחֱל? ‖ **Cp 5,3** [a] ins בֵּן ‖ [b–b] l c mlt Mss כְּד׳ בְּצ׳ cf 1,26.

15 וַיְחִי מַהֲלַלְאֵל חָמֵשׁ שָׁנִים וְשִׁשִּׁים שָׁנָה וַיּוֹלֶד אֶת־יָרֶד׃ 16 וַיְחִי
16 מַהֲלַלְאֵל אַחֲרֵי הוֹלִידוֹ אֶת־יָרֶד שְׁלֹשִׁים שָׁנָה וּשְׁמֹנֶה מֵאוֹת שָׁנָה
וַיּוֹלֶד בָּנִים וּבָנוֹת׃ 17 וַיִּהְיוּ כָּל־יְמֵי מַהֲלַלְאֵל חָמֵשׁ וְתִשְׁעִים שָׁנָה 17
וּשְׁמֹנֶה מֵאוֹת שָׁנָה וַיָּמֹת׃ 18 וַיְחִי־יֶרֶד שְׁתַּיִם וְשִׁשִּׁים שָׁנָה 18
וּמְאַת שָׁנָה[a] וַיּוֹלֶד אֶת־חֲנוֹךְ׃ 19 וַיְחִי־יֶרֶד אַחֲרֵי הוֹלִידוֹ אֶת־חֲנוֹךְ׃ 19
שְׁמֹנֶה מֵאוֹת[a] שָׁנָה וַיּוֹלֶד בָּנִים וּבָנוֹת׃ 20 וַיִּהְיוּ כָּל־יְמֵי־יֶרֶד[a] שְׁתַּיִם 20
וְשִׁשִּׁים שָׁנָה וּתְשַׁע מֵאוֹת[a] שָׁנָה וַיָּמֹת׃ פ 21 וַיְחִי חֲנוֹךְ חָמֵשׁ וְשִׁשִּׁים 21
שָׁנָה וַיּוֹלֶד אֶת־מְתוּשָׁלַח׃ 22 וַיִּתְהַלֶּךְ חֲנוֹךְ אֶת־הָאֱלֹהִים[a] אַחֲרֵי 22
הוֹלִידוֹ אֶת־מְתוּשֶׁלַח שְׁלֹשׁ מֵאוֹת שָׁנָה וַיּוֹלֶד בָּנִים וּבָנוֹת׃ 23 וַיִּהְיוּ[a] 23
כָּל־יְמֵי חֲנוֹךְ חָמֵשׁ וְשִׁשִּׁים שָׁנָה וּשְׁלֹשׁ מֵאוֹת שָׁנָה׃ 24 וַיִּתְהַלֶּךְ חֲנוֹךְ 24
אֶת־הָאֱלֹהִים וְאֵינֶנּוּ כִּי־לָקַח אֹתוֹ אֱלֹהִים׃ פ 25 וַיְחִי מְתוּשֶׁלַח 25
שֶׁבַע וּשְׁמֹנִים שָׁנָה וּמְאַת[a] שָׁנָה[b] וַיּוֹלֶד אֶת־לָמֶךְ׃ 26 וַיְחִי מְתוּשֶׁלַח 26
אַחֲרֵי הוֹלִידוֹ אֶת־לֶמֶךְ שְׁתַּיִם[a] וּשְׁמֹנִים שָׁנָה וּשְׁבַע מֵאוֹת[a] שָׁנָה וַיּוֹלֶד
בָּנִים וּבָנוֹת׃ 27 וַיִּהְיוּ כָּל־יְמֵי מְתוּשֶׁלַח[a] תֵּשַׁע וְשִׁשִּׁים שָׁנָה וּתְשַׁע 27
מֵאוֹת[a] שָׁנָה וַיָּמֹת׃ פ 28 וַיְחִי־לֶמֶךְ שְׁתַּיִם[a] וּשְׁמֹנִים שָׁנָה וּמְאַת[a] 28
שָׁנָה וַיּוֹלֶד בֵּן׃ 29 וַיִּקְרָא אֶת־שְׁמוֹ נֹחַ לֵאמֹר זֶה יְנַחֲמֵנוּ מִמַּעֲשֵׂנוּ[a] 29
וּמֵעִצְּבוֹן יָדֵינוּ מִן־הָאֲדָמָה אֲשֶׁר אֵרְרָהּ יְהוָה׃ 30 וַיְחִי־לֶמֶךְ אַחֲרֵי 30
הוֹלִידוֹ אֶת־נֹחַ[a] חָמֵשׁ וְתִשְׁעִים שָׁנָה וַחֲמֵשׁ מְאֹת[a] שָׁנָה וַיּוֹלֶד בָּנִים
וּבָנוֹת׃ 31 וַיִּהְיוּ[a] כָּל־יְמֵי־לֶמֶךְ[b] שֶׁבַע וְשִׁבְעִים שָׁנָה וּשְׁבַע מֵאוֹת[b] שָׁנָה 31
וַיָּמֹת׃ ס 32 וַיְהִי־נֹחַ בֶּן־חֲמֵשׁ מֵאוֹת שָׁנָה וַיּוֹלֶד נֹחַ אֶת־שֵׁם אֶת־[a] 32
חָם וְאֶת־יָפֶת׃

6 1 וַיְהִי כִּי־הֵחֵל הָאָדָם לָרֹב עַל־פְּנֵי הָאֲדָמָה וּבָנוֹת יֻלְּדוּ לָהֶם׃ **6**
2 וַיִּרְאוּ בְנֵי־הָאֱלֹהִים אֶת־בְּנוֹת הָאָדָם כִּי טֹבֹת הֵנָּה וַיִּקְחוּ לָהֶם נָשִׁים 2
מִכֹּל אֲשֶׁר בָּחָרוּ׃ 3 וַיֹּאמֶר יְהוָה לֹא־יָדוֹן רוּחִי בָאָדָם לְעֹלָם בְּשַׁגַּם[a] 3

ה בטע ג מנה בעי׳[8] — 15 ויחי מהללאל חמש שנים ושששים שנה וילד את־ירד: 16 ויחי
כל קריא חס ר ב מ ד[9] — מהללאל אחרי הולידו את־ירד שלשים שנה ושמנה מאות שנה
ויולד בנים ובנות: 17 ויהיו כל־ימי מהללאל חמש ותשעים שנה 17
ה בטע[10] — ושמנה מאות שנה וימת: ס 18 ויחי־ירד שתים ושששים שנה 18
ז בטע[11] — [a]ומאת שנה[a] ויולד את־חנוך: 19 ויחי־ירד אחרי הולידו את־חנוך 19
[a]שמנה מאות[a] שנה ויולד בנים ובנות: 20 ויהיו כל־ימי־ירד [a]שתים 20
ה בטע ג מנה בעי׳[8] — ושששים שנה ותשע מאות[a] שנה וימת: פ 21 ויחי חנוך חמש ושששים 21
ב — שנה ויולד את־מתושלח: 22 ויתהלך חנוך את־האלהים[a] אחרי 22
יב[12] — הולידו את־מתושלח שלש מאות שנה ויולד בנים ובנות: 23 ויהי[a] 23
ב — כל־ימי חנוך חמש ושששׁ שנה ושלש מאות שנה: 24 ויתהלך חנוך 24
י׳ב . ה בטע ג מנה בעי׳[8] — את־האלהים ואינֶנּוּ כי־לקח אתו אלהים: פ 25 ויחי מתושלח 25
[a]שבע ושמנים שנה ומאת[a] שנה[b] ויולד את־למך: 26 ויחי מתושלח 26
יא[13] מל וכל ד״ה דכות ב מא — אחרי הולידו את־למך [a]שתים ושמונים שנה ושבע מאות[a] שנה ויולד
בנים ובנות: 27 ויהיו כל־ימי מתושלח [a]תשע ושׁשים שנה ותשע 27
ה בטע[10] — מאות[a] שנה וימת: פ 28 ויחי־למך [a]שתים ושמנים שנה ומאת[a] 28
י״ד[14] . ה בחרי טעמ[15] . ל . ל חס[16] — שנה ויולד בן: 29 ויקרא את־שמו נח לאמר זה ינחמנו ממעשנו[a] 29
ו מל . ל . ז בטע[11] — ומעצבון ידינו מן־האדמה אשר אררה יהוה: 30 ויחי־למך אחרי 30
ג חס בסיפ[18] — הולידו את־נח [a]חמש ותשעים שנה וחמש מאת[a] שנה ויולד בנים
יב[12] — ובנות: 31 ויהי[a] כל־ימי־למך[b] שבע ושבעים שנה ושבע מאות[b] שנה 31
ה בטע[10] . ה פסוק דאית בהון ה מילין מתאימין[17] . יב פסוק את את ראת ומילה חדה ביניהו[18] — וימת: ס 32 ויהי־נח בן־חמש מאות שנה ויולד נח את־שם את־[a] 32
חם ואת־יפת:

ה חס — **6** 1 ויהי כי־החל האדם לרב על־פני האדמה ובנות ילדו להם: **6**
ד[1] . ו חס — 2 ויראו בני־האלהים את־בנות האדם כי טבת הנה ויקחו להם נשים 2
ג קמ[2] . ל[3] . יח[4] חס — 3 מכל אשר בחרו: 3 ויאמר יהוה לא־ידון רוחי באדם לעלם בשגם[a]
ל מנה בתור

[5]Mm 38. [6]Mm 41. [7]Mm 36. [8]Mm 37. [9]Mm 42. [10]Mm 43. [11]Mp sub loco. [12]Mm 2991 contra textum, acc invers. [13]Mm 35. [14]Mm 1890. [15]Mm 44. Cp 6 [1]Mm 3449. [2]Mm 45. [3]והד וידון Neh 3,7. [4]Mm 25.

18 [a–a] > Ms 𝔪 ‖ **19** [a–a] 𝔪 785 ‖ **20** [a–a] 𝔪 847 ‖ **22** [a] 𝔊[min](𝔙[Mss]) + *καὶ ἔζησεν Ενωχ* = וַיְחִי ח׳ ‖ **23** [a] 1 c mlt Mss 𝔪 וַיְהִיוּ cf 5.8.11.31 ‖ **25** [a–a] 𝔪 67 𝔊[A*]𝔏 167 ‖ [b–b] > pc Mss ‖ **26** [a–a] 𝔪 653 𝔊[A*]𝔏 802 ‖ **27** [a–a] 𝔪 720 ‖ **28** [a–a] 𝔪 53 ‖ **29** [a] mlt Mss 𝔪𝔊𝔖𝔙 שׁינו— ‖ **30** [a–a] 𝔪 600 ‖ **31** [a] 1 ויהיו cf 23[a] ‖ [b–b] 𝔪 653 ‖ **32** [a] nonn Mss 𝔪[Mss]𝔖𝔗[J] ואת ‖ **Cp 6,3** [a] mlt Mss Edd ם֫ cf 𝔊(𝔖𝔗𝔙) *διὰ τὸ εἶναι αὐτοὺς σάρκας*.

4 הַוּא בָּשָׂר וְהָיוּ יָמָיו מֵאָה וְעֶשְׂרִים שָׁנָה׃ 4 הַנְּפִלִים הָיוּ בָאָרֶץ בַּיָּמִים ג ב חס וחד מל
הָהֵם וְגַם אַחֲרֵי־כֵן אֲשֶׁר יָבֹאוּ בְּנֵי הָאֱלֹהִים אֶל־בְּנוֹת הָאָדָם וְיָלְדוּ[a] ד 5.ג 6
לָהֶם הַמָּה הַגִּבֹּרִים אֲשֶׁר מֵעוֹלָם אַנְשֵׁי הַשֵּׁם׃ פ ל
5 וַיַּרְא יְהוָה כִּי רַבָּה רָעַת הָאָדָם בָּאָרֶץ וְכָל־יֵצֶר מַחְשְׁבֹת לִבּוֹ ד בתור . ג
6 רַק רַע כָּל־הַיּוֹם׃ 6 וַיִּנָּחֶם יְהוָה כִּי־עָשָׂה אֶת־הָאָדָם בָּאָרֶץ וַיִּתְעַצֵּב ל
7 אֶל־לִבּוֹ׃ 7 וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶמְחֶה אֶת־הָאָדָם אֲשֶׁר־בָּרָאתִי מֵעַל פְּנֵי ב 7
הָאֲדָמָה מֵאָדָם עַד־בְּהֵמָה עַד־רֶמֶשׂ וְעַד־עוֹף הַשָּׁמָיִם כִּי נִחַמְתִּי כִּי ד 8. ב פסוק עד עד ועד 9
עֲשִׂיתָם׃ 8 וְנֹחַ מָצָא חֵן בְּעֵינֵי יְהוָה׃ פ לְמוֹ 9 אֵלֶּה תּוֹלְדֹת נֹחַ ס[n] פרש
10 נֹחַ אִישׁ צַדִּיק תָּמִים הָיָה בְּדֹרֹתָיו אֶת־הָאֱלֹהִים הִתְהַלֵּךְ־נֹחַ׃ 10 וַיּוֹלֶד ב 13
11 נֹחַ שְׁלֹשָׁה בָנִים אֶת־שֵׁם אֶת־[a]חָם וְאֶת־יָפֶת׃ 11 וַתִּשָּׁחֵת הָאָרֶץ לִפְנֵי יב בפסוק את את ראת ומילה חדה ביניהן 14. ל. ו וכל קהלת דכות 15
12 הָאֱלֹהִים וַתִּמָּלֵא הָאָרֶץ חָמָס׃ 12 וַיַּרְא אֱלֹהִים אֶת־הָאָרֶץ וְהִנֵּה ב בתורי וכל מעשה בראשית דכות 16
נִשְׁחָתָה כִּי־הִשְׁחִית כָּל־בָּשָׂר אֶת־דַּרְכּוֹ עַל־הָאָרֶץ׃ ס
13 וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים לְנֹחַ קֵץ כָּל־בָּשָׂר בָּא לְפָנַי כִּי־מָלְאָה הָאָרֶץ חָמָס נה 17
14 מִפְּנֵיהֶם וְהִנְנִי מַשְׁחִיתָם אֵת[a]־הָאָרֶץ׃ 14 עֲשֵׂה לְךָ תֵּבַת עֲצֵי־גֹפֶר ג. ל. ו. ל 18
15 קִנִּים[a] תַּעֲשֶׂה אֶת־הַתֵּבָה[b] וְכָפַרְתָּ אֹתָהּ מִבַּית וּמִחוּץ בַּכֹּפֶר׃ 15 וְזֶה ל דגש . ל. ל. נג ר״פ
אֲשֶׁר תַּעֲשֶׂה אֹתָהּ שְׁלֹשׁ מֵאוֹת אַמָּה אֹרֶךְ הַתֵּבָה חֲמִשִּׁים אַמָּה רָחְבָּהּ
16 וּשְׁלֹשִׁים אַמָּה קוֹמָתָהּ[a]׃ 16 צֹהַר | תַּעֲשֶׂה לַתֵּבָה [a]וְאֶל־אַמָּה תְּכַלֶּנָּה[ab] ב ומל . ל. ל. ל
מִלְמַעְלָה וּפֶתַח הַתֵּבָה בְּצִדָּהּ תָּשִׂים [c]תַּחְתִּיִּם שְׁנִיִּם וּשְׁלִשִׁים תַּעֲשֶׂהָ[c]׃ ה 19. ל. ל. ל 20. ב 21. ל
17 וַאֲנִי הִנְנִי [a]מֵבִיא [a]אֶת־הַמַּבּוּל מַיִם[ab] עַל־הָאָרֶץ לְשַׁחֵת[c] כָּל־בָּשָׂר סז ר״פ
18 אֲשֶׁר־בּוֹ רוּחַ חַיִּים מִתַּחַת הַשָּׁמָיִם כֹּל אֲשֶׁר־בָּאָרֶץ יִגְוָע׃ 18 וַהֲקִמֹתִי ז בטע 22. ג
אֶת־בְּרִיתִי אִתָּךְ וּבָאתָ אֶל־הַתֵּבָה אַתָּה וּבָנֶיךָ וְאִשְׁתְּךָ וּנְשֵׁי־בָנֶיךָ
19 אִתָּךְ׃ 19 וּמִכָּל־הָחַי[a] מִכָּל־[b]בָּשָׂר[c] שְׁנַיִם[d] מִכֹּל תָּבִיא אֶל־הַתֵּבָה ב ר״פ 23. נג 24
20 לְהַחֲיֹת אִתָּךְ זָכָר וּנְקֵבָה יִהְיוּ[e]׃ 20 מֵהָעוֹף לְמִינֵהוּ וּמִן־הַבְּהֵמָה ג. יד
לְמִינָהּ מִכֹּל[a] רֶמֶשׂ הָאֲדָמָה לְמִינֵהוּ שְׁנַיִם[b] מִכֹּל יָבֹאוּ אֵלֶיךָ לְהַחֲיוֹת׃ יד. ל

[5] Mm 3449. [6] Mm 2820. [7] Ex 17,14. [8] Mm 849. [9] Mm 56. [10] Mm 46. [11] Mm 47. [12] Mm 48. [13] Mm 3478. [14] Mm 44. [15] Mm 4077 א. [16] Mp sub loco. [17] Mm 5. [18] Mm 49. [19] Mm 2965. [20] וחד ושנים Nu 2,16, cf Mp sub loco. [21] Mm 844. [22] Mm 50. [23] Mm 4141. [24] Mm 1228.

4 [a] 𝔪 ויולידו ‖ **10** [a] nonn Mss 𝔪^{Mss} ואת ‖ **13** [a] 𝔊 pr *καί*; 𝔪^{T} *mn*, l מֵאֵת? ‖ **14** [a] ins קנים cf Philo ‖ [b] huc tr 16$^{c–c}$ ‖ **15** [a] huc tr 16$^{a–a}$ ‖ **16** [a–a] cf 15^{a} ‖ [b] sic L, mlt Mss Edd ‘ל– ‖ [c–c] cf 14^{b} ‖ **17** [a–a] > 𝔖 ‖ [b] prb gl ad המבול ‖ [c] 𝔪 להשחית ‖ **19** [a] 𝔪 החיה ‖ [b] 𝔪𝔊 ומ׳ ‖ [c] 𝔪 הבשר ‖ [d] 𝔊 (𝔖) + *δύο*, ins שְׁנַיִם ‖ [e] 𝔪 והיה (cj c 20) ‖ **20** [a] frt l c nonn Mss 𝔪𝔊𝔖𝔗^{Ms}𝔗^{Yr} ומכל ‖ [b] ut 19^{d}.

21 וְאַתָּה קַח־לְךָ מִכָּל־מַאֲכָל אֲשֶׁר יֵאָכֵל וְאָסַפְתָּ אֵלֶיךָ וְהָיָה לְךָ
22 וְלָהֶם לְאָכְלָה׃ 22 וַיַּעַשׂ נֹחַ כְּכֹל אֲשֶׁר צִוָּה אֹתוֹ אֱלֹהִים כֵּן עָשָׂה׃ ס
7 1 7 וַיֹּאמֶר יְהוָה׳ לְנֹחַ בֹּא־אַתָּה וְכָל־בֵּיתְךָ אֶל־הַתֵּבָה כִּי־אֹתְךָ
2 רָאִיתִי צַדִּיק לְפָנַי בַּדּוֹר הַזֶּה׃ 2 מִכֹּל ו הַבְּהֵמָה הַטְּהוֹרָה תִּקַּח־לְךָ
שִׁבְעָה שִׁבְעָה [a]אִישׁ וְאִשְׁתּוֹ[a] וּמִן־הַבְּהֵמָה אֲשֶׁר לֹא טְהֹרָה הִוא שְׁנַיִם[b]
[a]אִישׁ וְאִשְׁתּוֹ[a]׃ 3 גַּם מֵעוֹף הַשָּׁמַיִם[a] שִׁבְעָה שִׁבְעָה זָכָר וּנְקֵבָה לְחַיּוֹת
3
זֶרַע עַל־פְּנֵי כָל־הָאָרֶץ׃ 4 כִּי לְיָמִים עוֹד שִׁבְעָה אָנֹכִי מַמְטִיר עַל־
4
הָאָרֶץ אַרְבָּעִים יוֹם וְאַרְבָּעִים לָיְלָה וּמָחִיתִי אֶת־כָּל־הַיְקוּם אֲשֶׁר
5 עָשִׂיתִי מֵעַל פְּנֵי הָאֲדָמָה׃ 5 וַיַּעַשׂ נֹחַ כְּכֹל אֲשֶׁר־צִוָּהוּ יְהוָה׃
6 7 6 וְנֹחַ בֶּן־שֵׁשׁ מֵאוֹת שָׁנָה וְהַמַּבּוּל הָיָה מַיִם[a] עַל־הָאָרֶץ׃ 7 וַיָּבֹא נֹחַ
וּבָנָיו וְאִשְׁתּוֹ וּנְשֵׁי־בָנָיו אִתּוֹ אֶל־הַתֵּבָה מִפְּנֵי מֵי הַמַּבּוּל׃ 8 מִן־
8
הַבְּהֵמָה הַטְּהוֹרָה וּמִן־הַבְּהֵמָה אֲשֶׁר אֵינֶנָּה טְהֹרָה וּמִן־הָעוֹף וְכֹל[a]
9 אֲשֶׁר־רֹמֵשׂ עַל־הָאֲדָמָה׃ 9 שְׁנַיִם שְׁנַיִם בָּאוּ אֶל־נֹחַ אֶל־הַתֵּבָה זָכָר
10 וּנְקֵבָה כַּאֲשֶׁר צִוָּה אֱלֹהִים[a] אֶת־נֹחַ׃ 10 וַיְהִי לִשְׁבְעַת הַיָּמִים וּמֵי
11 הַמַּבּוּל הָיוּ עַל־הָאָרֶץ׃ 11 בִּשְׁנַת שֵׁשׁ[a]־מֵאוֹת שָׁנָה לְחַיֵּי־נֹחַ בַּחֹדֶשׁ
12 הַשֵּׁנִי בְּשִׁבְעָה־עָשָׂר יוֹם לַחֹדֶשׁ בַּיּוֹם הַזֶּה נִבְקְעוּ כָּל־מַעְיְנֹת תְּהוֹם
רַבָּה וַאֲרֻבֹּת הַשָּׁמַיִם נִפְתָּחוּ׃ 12 וַיְהִי הַגֶּשֶׁם עַל־הָאָרֶץ אַרְבָּעִים יוֹם
13 וְאַרְבָּעִים לָיְלָה׃ 13 בְּעֶצֶם הַיּוֹם הַזֶּה בָּא נֹחַ וְשֵׁם־וְחָם וָיֶפֶת בְּנֵי־נֹחַ
וְאֵשֶׁת נֹחַ וּשְׁלֹשֶׁת נְשֵׁי־בָנָיו אִתָּם[a] אֶל־הַתֵּבָה׃ 14 הֵמָּה וְכָל־הַחַיָּה
14
לְמִינָהּ וְכָל־הַבְּהֵמָה לְמִינָהּ וְכָל־הָרֶמֶשׂ הָרֹמֵשׂ עַל־הָאָרֶץ לְמִינֵהוּ
וְכָל־הָעוֹף לְמִינֵהוּ [a]כֹּל צִפּוֹר כָּל־כָּנָף[a]׃ 15 וַיָּבֹאוּ אֶל־נֹחַ אֶל־
15
16 הַתֵּבָה שְׁנַיִם שְׁנַיִם מִכָּל־הַבָּשָׂר אֲשֶׁר־בּוֹ רוּחַ חַיִּים׃ 16 וְהַבָּאִים זָכָר
וּנְקֵבָה מִכָּל־בָּשָׂר בָּאוּ כַּאֲשֶׁר צִוָּה אֹתוֹ אֱלֹהִים וַיִּסְגֹּר יְהוָה בַּעֲדוֹ׃
17 17 וַיְהִי הַמַּבּוּל אַרְבָּעִים יוֹם[a] עַל־הָאָרֶץ וַיִּרְבּוּ הַמַּיִם וַיִּשְׂאוּ אֶת־

[25]Mm 1053. [26]Mm 51. Cp 7 [1]Mm 1140. [2]Mm 52. [3]Mm 2177. [4]Mm 55. [5]Mm 1623. [6]Mm 47. [7]Mm 2980. [8]Mp sub loco. [9]Mm 4051. [10]Mm 3878. [11]Mm 53. [12]Mm 54. [13]Mm 1497. [14]Mm 51.

Cp 7,1 [a] 2 Mss 𝔐S אֱלֹהִים, 𝔊 + *ὁ θεός* ‖ **2** [a–a] 𝔐 Vrs זָכָר וּנְקֵבָה ‖ [b] frt ins c 𝔐𝔊S𝔙 שְׁנַיִם ‖ **3** [a] ins c 𝔐𝔊 הַטָּהוֹר ‖ **6** [a] > 𝔊, cf 6,17 ‖ **8** [a] l c 𝔐𝔊S𝔙 וּמִכֹּל ‖ **9** [a] Ms 𝔐 יהוה ‖ **11** [a] l c 𝔐 הַשֵּׁשׁ ‖ **13** [a] 𝔊S𝔘𝔔[J] suff sg, l אִתּוֹ ‖ **14** [a–a] > 𝔊, dl ‖ **17** [a] 𝔊 + *καὶ τεσσαράκοντα νύκτας* cf 7,12, ins וְאַרְבָּעִים לַיְלָה?

18 הַתֵּבָה וַתֶּרָם מֵעַל הָאָרֶץ׃ 18 וַיִּגְבְּרוּ הַמַּיִם וַיִּרְבּוּ מְאֹד עַל־הָאָרֶץ ל
19 וַתֵּלֶךְ הַתֵּבָה עַל־פְּנֵי הַמָּיִם׃ 19 וְהַמַּיִם גָּבְרוּ מְאֹד מְאֹד עַל־הָאָרֶץ י
20 וַיְכֻסּוּ כָּל־הֶהָרִים הַגְּבֹהִים אֲשֶׁר־תַּחַת כָּל־הַשָּׁמָיִם׃ 20 חֲמֵשׁ עֶשְׂרֵה ב. ל[15]
21 אַמָּה מִלְמַעְלָה גָּבְרוּ הַמָּיִם וַיְכֻסּוּ הֶהָרִים[a]׃ 21 וַיִּגְוַע כָּל־בָּשָׂר ו הָרֹמֵשׂ ג
עַל־הָאָרֶץ בָּעוֹף וּבַבְּהֵמָה וּבַחַיָּה וּבְכָל־הַשֶּׁרֶץ הַשֹּׁרֵץ עַל־הָאָרֶץ
22 וְכֹל הָאָדָם׃ 22 כֹּל אֲשֶׁר נִשְׁמַת־רוּחַ[a] חַיִּים בְּאַפָּיו מִכֹּל אֲשֶׁר בֶּחָרָבָה ב
23 מֵתוּ׃ 23 וַיִּמַּח[a] אֶת־כָּל־הַיְקוּם | אֲשֶׁר | עַל־פְּנֵי הָאֲדָמָה מֵאָדָם עַד־ ל. ג[16]. ד[17]. ב פסוק עד עד ועד[18]
בְּהֵמָה עַד־רֶמֶשׂ וְעַד־עוֹף הַשָּׁמַיִם וַיִּמָּחוּ מִן־הָאָרֶץ וַיִּשָּׁאֶר[b] אַךְ־נֹחַ ל. ל
24 וַאֲשֶׁר אִתּוֹ בַּתֵּבָה׃ 24 וַיִּגְבְּרוּ הַמַּיִם עַל־הָאָרֶץ חֲמִשִּׁים וּמְאַת יוֹם׃ ל
ס[ו] 1 8 וַיִּזְכֹּר אֱלֹהִים אֶת־נֹחַ וְאֵת כָּל־הַחַיָּה וְאֶת־כָּל־הַבְּהֵמָה אֲשֶׁר ד׳
2 אִתּוֹ בַּתֵּבָה וַיַּעֲבֵר אֱלֹהִים רוּחַ עַל־הָאָרֶץ וַיָּשֹׁכּוּ הַמָּיִם׃ 2 וַיִּסָּכְרוּ ט[4]. ל. ל
3 מַעְיְנֹת תְּהוֹם וַאֲרֻבֹּת הַשָּׁמָיִם וַיִּכָּלֵא[a] הַגֶּשֶׁם מִן־הַשָּׁמָיִם׃ 3 וַיָּשֻׁבוּ ב׳
הַמַּיִם מֵעַל הָאָרֶץ הָלוֹךְ וָשׁוֹב וַיַּחְסְרוּ הַמַּיִם [a]מִקְצֵה חֲמִשִּׁים[a] וּמְאַת ג ומל[4]
4 יוֹם׃ 4 וַתָּנַח הַתֵּבָה בַּחֹדֶשׁ הַשְּׁבִיעִי בְּשִׁבְעָה־עָשָׂר יוֹם לַחֹדֶשׁ עַל ב[5]
5 הָרֵי אֲרָרָט׃ 5 וְהַמַּיִם הָיוּ הָלוֹךְ וְחָסוֹר עַד הַחֹדֶשׁ הָעֲשִׂירִי בָּעֲשִׂירִי ד. ל. ל
6 בְּאֶחָד לַחֹדֶשׁ נִרְאוּ רָאשֵׁי הֶהָרִים׃ 6 וַיְהִי מִקֵּץ אַרְבָּעִים יוֹם וַיִּפְתַּח ד. פה. ה[3]. יב
7 נֹחַ אֶת־חַלּוֹן הַתֵּבָה אֲשֶׁר עָשָׂה׃ 7 וַיְשַׁלַּח אֶת־הָעֹרֵב[a] וַיֵּצֵא יָצוֹא כג[6]. ז ג מל וד חס[7]
וָשׁוֹב עַד־יְבֹשֶׁת הַמַּיִם מֵעַל הָאָרֶץ׃ 8 וַיְשַׁלַּח[a] אֶת־הַיּוֹנָה מֵאִתּוֹ ג ומל[4]. כג[8]
9 לִרְאוֹת הֲקַלּוּ הַמַּיִם מֵעַל פְּנֵי הָאֲדָמָה׃ 9 וְלֹא־מָצְאָה הַיּוֹנָה מָנוֹחַ ל. כל מל
לְכַף־רַגְלָהּ וַתָּשָׁב אֵלָיו אֶל־הַתֵּבָה כִּי־מַיִם עַל־פְּנֵי כָל־הָאָרֶץ [a]ג׳ ב מנה בליש. ז פסוק אל על אל
10 וַיִּשְׁלַח יָדוֹ וַיִּקָּחֶהָ וַיָּבֵא אֹתָהּ אֵלָיו אֶל־הַתֵּבָה׃ 10 וַיָּחֶל[a] עוֹד שִׁבְעַת נא[9]. יח מנה בתור. ט[10]
יָמִים אֲחֵרִים וַיֹּסֶף שַׁלַּח אֶת־הַיּוֹנָה מִן־הַתֵּבָה׃ 11 וַתָּבֹא אֵלָיו הַיּוֹנָה כי. ב חס בתור
לְעֵת עֶרֶב וְהִנֵּה עֲלֵה־זַיִת טָרָף בְּפִיהָ וַיֵּדַע נֹחַ כִּי־קַלּוּ הַמַּיִם מֵעַל ב כת ה. ב קמ[11]. ה ר מנה בטע
12 הָאָרֶץ׃ 12 וַיִּיָּחֶל[a] עוֹד שִׁבְעַת יָמִים אֲחֵרִים וַיְשַׁלַּח אֶת־הַיּוֹנָה וְלֹא־ ל[10]. כג[6]

[15] וחד הרים הגבהים Ps 104,18. [16] Mm 55. [17] Mm 849. [18] Mm 56. Cp 8 [1] Mp sub loco. [2] Mm 57. [3] Ex 36,6. [4] Mm 58. [5] Nu 11,26. [6] Mm 59. [7] Mm 1037. [8] Mm 1677. [9] Mm 639. [10] Mm 4056. [11] Mm 3010.

20 [a] 𝔊(𝔖) + *τὰ ὑψηλά*, ins frt הַגְּבֹהִים ‖ **22** [a] > 𝔊𝔘 ‖ **23** [a] l חָ֫ (ni)? ‖ [b] sic L, mlt Mss Edd וַיִּ ‖ **Cp 8,2** [a] 𝔞 ויכל ‖ **3** [a–a] 𝔞 מקץ ח׳, l מִקֵּץ חֲמִ׳ ‖ **7** [a] 𝔊 + *τοῦ ἰδεῖν εἰ κεκόπακεν τὸ ὕδωρ* cf 8 ‖ **8** [a] pr וַיְחַל שִׁבְעַת יָמִים ‖ **10.12** [a] prb l וַיְחַל.

יָסְפָּה שׁוּב־אֵלָיו עוֹד׃ 13 וַיְהִי בְּאַחַת ׀ וְשֵׁשׁ־מֵאוֹת שָׁנָה[a] בָּרִאשׁוֹן 13
בְּאֶחָד לַחֹדֶשׁ חָרְבוּ הַמַּיִם מֵעַל הָאָרֶץ וַיָּסַר נֹחַ אֶת־מִכְסֵה הַתֵּבָה
וַיַּרְא וְהִנֵּה חָרְבוּ פְּנֵי הָאֲדָמָה׃ 14 וּבַחֹדֶשׁ הַשֵּׁנִי בְּשִׁבְעָה וְעֶשְׂרִים יוֹם 14
לַחֹדֶשׁ יָבְשָׁה הָאָרֶץ׃ ס 15 וַיְדַבֵּר ׀ אֱלֹהִים אֶל־נֹחַ לֵאמֹר׃ 16 צֵא ס(ו) 15 16
מִן־הַתֵּבָה אַתָּה וְאִשְׁתֶּךָ וּבָנֶיךָ וּנְשֵׁי־בָנֶיךָ אִתָּךְ׃ 17 כָּל[a]־הַחַיָּה אֲשֶׁר־ 17
אִתְּךָ מִכָּל־בָּשָׂר בָּעוֹף וּבַבְּהֵמָה וּבְכָל־הָרֶמֶשׂ הָרֹמֵשׂ עַל־הָאָרֶץ 14
הוֹצֵא אִתָּךְ וְשָׁרְצוּ בָאָרֶץ וּפָרוּ וְרָבוּ עַל־הָאָרֶץ׃ 18 וַיֵּצֵא נֹחַ וּבָנָיו 18
וְאִשְׁתּוֹ וּנְשֵׁי־בָנָיו אִתּוֹ׃ 19 כָּל[a]־הַחַיָּה כָּל־הָרֶמֶשׂ וְכָל־הָעוֹף כֹּל 19
רוֹמֵשׂ[b] עַל־הָאָרֶץ לְמִשְׁפְּחֹתֵיהֶם יָצְאוּ מִן־הַתֵּבָה׃ 20 וַיִּבֶן נֹחַ 20
מִזְבֵּחַ לַיהוָה וַיִּקַּח מִכֹּל ׀ הַבְּהֵמָה הַטְּהוֹרָה וּמִכֹּל ׀ הָעוֹף הַטָּהֹר וַיַּעַל
עֹלֹת בַּמִּזְבֵּחַ׃ 21 וַיָּרַח יְהוָה ׀ אֶת־רֵיחַ ׀ הַנִּיחֹחַ וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־לִבּוֹ 21
לֹא־אֹסִף לְקַלֵּל עוֹד אֶת־הָאֲדָמָה בַּעֲבוּר הָאָדָם ׀ כִּי יֵצֶר לֵב ׀ הָאָדָם
רַע מִנְּעָרָיו וְלֹא־אֹסִף עוֹד לְהַכּוֹת אֶת־כָּל־חַי כַּאֲשֶׁר עָשִׂיתִי׃
22 עֹד כָּל־יְמֵי הָאָרֶץ זֶרַע וְקָצִיר וְקֹר וָחֹם
וְקַיִץ וְחֹרֶף וְיוֹם וָלָיְלָה לֹא יִשְׁבֹּתוּ׃
9 1 וַיְבָרֶךְ ׀ אֱלֹהִים אֶת־נֹחַ וְאֶת־בָּנָיו וַיֹּאמֶר ׀ לָהֶם פְּרוּ וּרְבוּ וּמִלְאוּ 9
אֶת־הָאָרֶץ׃ 2 וּמוֹרַאֲכֶם וְחִתְּכֶם יִהְיֶה עַל כָּל־חַיַּת[a] הָאָרֶץ וְעַל כָּל־ 2
עוֹף הַשָּׁמַיִם בְּכֹל[b] אֲשֶׁר תִּרְמֹשׂ הָאֲדָמָה וּבְכָל־דְּגֵי הַיָּם בְּיֶדְכֶם נִתָּנוּ׃
3 כָּל־רֶמֶשׂ אֲשֶׁר הוּא־חַי לָכֶם יִהְיֶה לְאָכְלָה כְּיֶרֶק עֵשֶׂב נָתַתִּי לָכֶם 3
4 5 אֶת־כֹּל׃ 4 אַךְ־בָּשָׂר בְּנַפְשׁוֹ דָמוֹ[a] לֹא תֹאכֵלוּ׃ 5 וְאַךְ אֶת־דִּמְכֶם
לְנַפְשֹׁתֵיכֶם אֶדְרֹשׁ מִיַּד כָּל־חַיָּה אֶדְרְשֶׁנּוּ וּמִיַּד ׀ הָאָדָם מִיַּד אִישׁ
אָחִיו[a] אֶדְרֹשׁ אֶת־נֶפֶשׁ הָאָדָם׃
6 שֹׁפֵךְ דַּם הָאָדָם בָּאָדָם דָּמוֹ יִשָּׁפֵךְ
כִּי בְצֶלֶם אֱלֹהִים עָשָׂה אֶת־הָאָדָם׃

[12] Mm 2909. [13] Ex 40,19. [14] Mm 60. [15] Mm 3661. [16] Mm 2102. [17] Mm 1343. [18] Mm 2720. [19] Mm 2175. [20] Mm 62. [21] Gn 45,6 cum dageš. Cp 9 [1] Mm 11. [2] Mm 9. [3] Ez 47,11. [4] Mm 63.

13 [a] 𝔊 + *ἐν τῇ ζωῇ τοῦ Νωε* cf 7,11 ‖ **17** [a] 𝔐𝔖 וְכָל ‖ **19** [a] 1 c 2 Mss 𝔐𝔊𝔖𝔙 וְכָל ‖ [b–b] 𝔊 *καὶ πάντα τὰ κτήνη καὶ πᾶν πετεινὸν καὶ πᾶν ἑρπετὸν κινούμενον* cf 1; 1 וְכָל־הַבְּהֵמָה ‖ **Cp 9,2** [a] 𝔊[Mss] + *καὶ ἐπὶ πᾶσι τοῖς κτήνεσι*, ins וְעַל כָּל־ וְכָל־הָעוֹף וְכֹל הָרֶמֶשׂ הָרֹמֵשׂ הַבְּהֵמָה ‖ [b] 2 Mss 𝔐[Mss] ובכל ‖ **4** [a] prb gl ad בנ׳ ‖ **5** [a] 𝔗 pc Mss 𝔐𝔖𝔗[Pγ] ואיש.

7 וְאַתֶּם פְּרוּ וּרְבוּ שִׁרְצוּ[a] בָאָרֶץ וּרְבוּ[b]־בָהּ׃ ס ל

8 וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים אֶל־נֹחַ וְאֶל־בָּנָיו אִתּוֹ לֵאמֹר׃ 9 וַאֲנִי הִנְנִי מֵקִים כה[9]. טז ר״פ
10 אֶת־בְּרִיתִי אִתְּכֶם וְאֶת־זַרְעֲכֶם אַחֲרֵיכֶם׃ 10 וְאֵת כָּל־נֶפֶשׁ הַחַיָּה ל[7]
אֲשֶׁר אִתְּכֶם בָּעוֹף בַּבְּהֵמָה[a] וְכֹל־חַיַּת הָאָרֶץ אִתְּכֶם מִכֹּל יֹצְאֵי ל. ו דגש[8]. י בליש[9]
11 הַתֵּבָה לְכֹל חַיַּת הָאָרֶץ[b]׃ 11 וַהֲקִמֹתִי אֶת־בְּרִיתִי אִתְּכֶם וְלֹא־יִכָּרֵת י בליש[9]. ד[10]
כָּל־בָּשָׂר עוֹד מִמֵּי הַמַּבּוּל וְלֹא־יִהְיֶה עוֹד מַבּוּל לְשַׁחֵת[a] הָאָרֶץ׃ ב[11]. ב
12 וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים זֹאת אוֹת־הַבְּרִית אֲשֶׁר־אֲנִי נֹתֵן בֵּינִי וּבֵינֵיכֶם וּבֵין כה[6]
13 כָּל־נֶפֶשׁ חַיָּה אֲשֶׁר אִתְּכֶם לְדֹרֹת עוֹלָם׃ 13 אֶת־קַשְׁתִּי נָתַתִּי בֶּעָנָן ל וחס. ל[12]
14 וְהָיְתָה לְאוֹת בְּרִית בֵּינִי וּבֵין הָאָרֶץ׃ 14 וְהָיָה בְּעַנְנִי עָנָן עַל־הָאָרֶץ ל
15 וְנִרְאֲתָה הַקֶּשֶׁת בֶּעָנָן׃ 15 וְזָכַרְתִּי אֶת־בְּרִיתִי אֲשֶׁר בֵּינִי וּבֵינֵיכֶם וּבֵין ו ורי״פ
כָּל־נֶפֶשׁ חַיָּה בְּכָל־בָּשָׂר וְלֹא־יִהְיֶה עוֹד הַמַּיִם לְמַבּוּל לְשַׁחֵת[a] כָּל־ ל[13]
16 בָּשָׂר׃ 16 וְהָיְתָה הַקֶּשֶׁת בֶּעָנָן וּרְאִיתִיהָ לִזְכֹּר בְּרִית עוֹלָם בֵּין ל ומל
17 אֱלֹהִים וּבֵין כָּל־נֶפֶשׁ חַיָּה בְּכָל־בָּשָׂר אֲשֶׁר עַל־הָאָרֶץ׃ 17 וַיֹּאמֶר כה[6]
אֱלֹהִים אֶל־נֹחַ זֹאת אוֹת־הַבְּרִית אֲשֶׁר הֲקִמֹתִי בֵּינִי וּבֵין כָּל־בָּשָׂר ג בטע
אֲשֶׁר עַל־הָאָרֶץ׃ ס

ס[ח] 18 וַיִּהְיוּ בְנֵי־נֹחַ הַיֹּצְאִים מִן־הַתֵּבָה שֵׁם וְחָם וָיֶפֶת וְחָם הוּא אֲבִי כְנָעַן׃
19 שְׁלֹשָׁה אֵלֶּה בְּנֵי־נֹחַ וּמֵאֵלֶּה נָפְצָה כָּל־הָאָרֶץ׃ 20 וַיָּחֶל נֹחַ ג[14]. ל. ט[15]
21 אִישׁ הָאֲדָמָה וַיִּטַּע כָּרֶם׃ 21 וַיֵּשְׁתְּ מִן־הַיַּיִן וַיִּשְׁכָּר וַיִּתְגַּל בְּתוֹךְ ג. ל
22 אָהֳלָה׃ 22 וַיַּרְא חָם אֲבִי כְנַעַן אֶת עֶרְוַת אָבִיו[a] וַיַּגֶּד לִשְׁנֵי־אֶחָיו אחלו[b] חד מן ד כת ה בליש[16]
23 בַּחוּץ׃ 23 וַיִּקַּח שֵׁם וָיֶפֶת אֶת־הַשִּׂמְלָה וַיָּשִׂימוּ עַל־שְׁכֶם שְׁנֵיהֶם וַיֵּלְכוּ ב. לה
אֲחֹרַנִּית וַיְכַסּוּ אֶת עֶרְוַת אֲבִיהֶם וּפְנֵיהֶם אֲחֹרַנִּית וְעֶרְוַת אֲבִיהֶם לֹא ו. ט. ו. ג
24 25 רָאוּ׃ 24 וַיִּיקַץ נֹחַ מִיֵּינוֹ וַיֵּדַע אֵת אֲשֶׁר־עָשָׂה־לוֹ בְּנוֹ הַקָּטָן׃ 25 וַיֹּאמֶר ט. כ
26 אָרוּר כְּנָעַן עֶבֶד עֲבָדִים יִהְיֶה לְאֶחָיו׃ 26 וַיֹּאמֶר
בָּרוּךְ יְהוָה אֱלֹהֵי שֵׁם וִיהִי כְנַעַן עֶבֶד לָמוֹ׃ ג בטע[17]. לב
27 יַפְתְּ אֱלֹהִים לְיֶפֶת וְיִשְׁכֹּן בְּאָהֳלֵי־שֵׁם וִיהִי כְנַעַן עֶבֶד לָמוֹ׃ ט. כ. לב

[5] Mm 10. [6] Mm 5. [7] וחד את זרעכם Ex 32,13. [8] Mm 64. [9] Mm 9. [10] Mm 65. [11] Mm 66. [12] וחד וקשתי Hi 29,20. [13] חד י לַמַּבּוּל Ps 29,10. [14] Mm 67. [15] Mm 4056. [16] Mm 83; Q addidi cf Gn 12,8; 13,3; 35,21 et Mp sub loco. [17] Mm 68.

7 [a] pc Mss 𝔐 Vrs וְשׁ ‖ [b] l וּרְדוּ cf 1,28 ‖ 10 [a] 𝔖𝔐𝔊𝔖𝔗[Mss JP] וּבַ ‖ [b–b] > 𝔊*, frt dl ‖ 11 [a] 𝔐 להשחית ‖ 15 [a] cf 11[a] ‖ 22 [a] 𝔊 + *καὶ ἐξελθών* = וַיֵּצֵא.

28 וַיְחִי־נֹחַ אַחַר הַמַּבּוּל שְׁלֹשׁ מֵאוֹת שָׁנָה וַחֲמִשִּׁים שָׁנָה׃ 29 וַיִּהְיוּ כָּל־
29 יְמֵי־נֹחַ תְּשַׁע מֵאוֹת שָׁנָה וַחֲמִשִּׁים שָׁנָה וַיָּמֹת׃ פ

10 1 וְאֵלֶּה תּוֹלְדֹת בְּנֵי־נֹחַ שֵׁם חָם[a] וָיֶפֶת וַיִּוָּלְדוּ לָהֶם בָּנִים אַחַר **10**
הַמַּבּוּל׃ 2 בְּנֵי יֶפֶת גֹּמֶר וּמָגוֹג וּמָדַי וְיָוָן וְתֻבַל וּמֶשֶׁךְ[a] וְתִירָס׃ 2
3 וּבְנֵי גֹמֶר אַשְׁכְּנַז[a] וְרִיפַת וְתֹגַרְמָה׃ 4 וּבְנֵי יָוָן אֱלִישָׁה[a] וְתַרְשִׁישׁ 3
4 כִּתִּים וְדֹדָנִים[b]׃ 5 מֵאֵלֶּה נִפְרְדוּ אִיֵּי הַגּוֹיִם[a] בְּאַרְצֹתָם אִישׁ לִלְשֹׁנוֹ 5
לְמִשְׁפְּחֹתָם בְּגוֹיֵהֶם׃ 6 וּבְנֵי חָם כּוּשׁ וּמִצְרַיִם וּפוּט וּכְנָעַן׃ 6
7 וּבְנֵי כוּשׁ סְבָא וַחֲוִילָה וְסַבְתָּה וְרַעְמָה וְסַבְתְּכָא וּבְנֵי רַעְמָה שְׁבָא 7
8 9 וְדְדָן׃ 8 וְכוּשׁ יָלַד[a] אֶת־נִמְרֹד הוּא הֵחֵל לִהְיוֹת גִּבֹּר בָּאָרֶץ׃ 9 הוּא־
הָיָה גִבֹּר־צַיִד לִפְנֵי יְהוָה עַל־כֵּן יֵאָמֵר כְּנִמְרֹד גִּבּוֹר צַיִד לִפְנֵי יְהוָה׃
10 וַתְּהִי רֵאשִׁית מַמְלַכְתּוֹ בָּבֶל וְאֶרֶךְ וְאַכַּד וְכַלְנֵה בְּאֶרֶץ שִׁנְעָר׃ 10
11 מִן־הָאָרֶץ הַהִוא יָצָא אַשּׁוּר וַיִּבֶן אֶת־נִינְוֵה וְאֶת־רְחֹבֹת עִיר וְאֶת־ 11
12 13 כָּלַח׃ 12 וְאֶת־רֶסֶן בֵּין נִינְוֵה וּבֵין כָּלַח הִוא הָעִיר הַגְּדֹלָה׃ 13 וּמִצְרַיִם
יָלַד אֶת־לוּדִים וְאֶת־עֲנָמִים[a] וְאֶת־לְהָבִים וְאֶת־נַפְתֻּחִים[b]׃ 14 וְאֶת־ 14
פַּתְרֻסִים וְאֶת־כַּסְלֻחִים[a] אֲשֶׁר יָצְאוּ מִשָּׁם פְּלִשְׁתִּים[a] וְאֶת־כַּפְתֹרִים׃
15 16 ס 15 וּכְנַעַן יָלַד אֶת־צִידֹן בְּכֹרוֹ וְאֶת־חֵת׃ 16 וְאֶת־הַיְבוּסִי
וְאֶת־הָאֱמֹרִי וְאֶת הַגִּרְגָּשִׁי׃ 17 וְאֶת־הַחִוִּי וְאֶת־הָעַרְקִי וְאֶת־הַסִּינִי׃ 17
18 וְאֶת־הָאַרְוָדִי וְאֶת־הַצְּמָרִי וְאֶת־הַחֲמָתִי וְאַחַר נָפֹצוּ מִשְׁפְּחוֹת 18
19 הַכְּנַעֲנִי׃ 19 וַיְהִי גְּבוּל הַכְּנַעֲנִי[a] מִצִּידֹן בֹּאֲכָה גְרָרָה עַד־עַזָּה בֹּאֲכָה
סְדֹמָה וַעֲמֹרָה וְאַדְמָה וּצְבֹיִם עַד־לָשַׁע[ab]׃ 20 אֵלֶּה בְנֵי־חָם 20
21 לְמִשְׁפְּחֹתָם לִלְשֹׁנֹתָם בְּאַרְצֹתָם בְּגוֹיֵהֶם׃ ס 21 וּלְשֵׁם יֻלַּד גַּם־
22 הוּא אֲבִי כָּל־בְּנֵי־עֵבֶר אֲחִי יֶפֶת הַגָּדוֹל׃ 22 בְּנֵי שֵׁם עֵילָם וְאַשּׁוּר
23 וְאַרְפַּכְשַׁד וְלוּד וַאֲרָם׃ 23 וּבְנֵי אֲרָם עוּץ[a] וְחוּל[b] וְגֶתֶר וָמָשׁ[c]׃

ל בתור׳ . ה׳ ל בסים וכל קריא דכות׳ ב מ א[2]

ב כת ר[2] . ב חד חס וחד מל . ג[3]

ב ר״פ[4]

ל בתור[5]

ב חד כת א וחד כת ה . ג ב כת ת וחד כת א . ב וכת א[6]

ג חס בתור׳

ג חס בתור׳ . ג[6] . ל מל בתור׳

כת . ל[7]

ג[8] ר״פ בתור׳ וכל נביא דכות׳ ב מ ה . ל חס

ב בטע

ג . ב

ב

ב עיניו דמיין[9] . ב . ו

ד[10] . ב . ב

ב . ל מל בתור׳ וחד מן נ״א[11] וכל כל אלה בני דכות׳ ב מ ב

ה בטע בסיפ[12] . ו מל . ו מל

ג . ל כת כן למערב[13] . ל

ד[14]

ה מל בתור[15]

ה[16] . ל

Cp 10 [1]Mm 1717. [2]Mp sub loco. [3]Mm 69. [4]Mm 70. [5]וחד פוט וכנען 1 Ch 1,8. [6]Mm 956. [7]וחד כלנו Am 6,2. [8]Mm 2980. [9]Mm 4003. [10]Mm 1381. [11]Mm 3361. [12]Mm 71. [13]K^{Or} sine Q^{Or} וצבוים, cf Mp sub loco et Gn 14,2.8 et Dt 29,22. [14]Mm 72. [15]Mm 73. [16]Mm 4004.

Cp 10,1 [a] $\mathfrak{C}^2$ mlt Mss $\mathfrak{SC}^{Ms}$ וחם ‖ **2** [a] $\mathfrak{m}^{Mss}$ ומושך $\mathfrak{G}$ *καὶ Μοσοχ* ‖ **3** [a] 1 אשכוז *(Ašguza Σκύθαι)*? ‖ **4** [a] $\mathfrak{m}$ om ה ‖ [b] 1 c Ms (pc Mss vid) $\mathfrak{m}\mathfrak{G}$ et 1 Ch 1,7 ורד׳; prp דְּנָנִים *(Danuna Δαναοί)* ‖ **5** [a] ins אלה בני יפת cf 20.31 ‖ **8** [a] $\mathfrak{m}$ הוליד ‖ **13** [a] $\mathfrak{m}$ עינ׳ $\mathfrak{G}$ *Ενεμετιμ (Anv-)* ‖ [b] prp פְּתֻחִים ‖ **14** [a–a] prb gl ad כפתרים ‖ **19** [a–a] $\mathfrak{m}$ מִנָּהַר מִצְרַיִם עַד הַגְּדוֹל נְהַר פְּרָת וְעַד הַיָּם הָאַחֲרוֹן וחויל ‖ [b] 1 בָּלַע? cf 14,2 ‖ **23** [a] $\mathfrak{m}^{Ms}$ חוץ ‖ [b] $\mathfrak{m}$ ומשא. ‖ [c] $\mathfrak{m}$ וחויל

24 וְאַרְפַּכְשַׁד יָלַד[a] אֶת־שֶׁלַח וְשֶׁלַח יָלַד אֶת־עֵבֶר׃ 25 וּלְעֵבֶר יֻלַּד[a] ה ג מנה ר״פ[17]. ב ורר״פ
שְׁנֵי בָנִים שֵׁם הָאֶחָד פֶּלֶג כִּי בְיָמָיו נִפְלְגָה הָאָרֶץ וְשֵׁם אָחִיו יָקְטָן׃ ד בתור. ב
26 וְיָקְטָן יָלַד אֶת־אַלְמוֹדָד וְאֶת־שֶׁלֶף וְאֶת־חֲצַרְמָוֶת וְאֶת־יָרַח׃ ב ומל. ב ומל
27 וְאֶת־הֲדוֹרָם וְאֶת־אוּזָל[a] וְאֶת־דִּקְלָה׃ 28 וְאֶת־עוֹבָל[a] וְאֶת־ ד. ב. ל
29 אֲבִימָאֵל וְאֶת־שְׁבָא׃ 29 וְאֶת־אוֹפִר וְאֶת־חֲוִילָה וְאֶת־יוֹבָב כָּל־אֵלֶּה ב. ב חד חס וחד מל[18]
30 בְּנֵי יָקְטָן׃ 30 וַיְהִי מוֹשָׁבָם מִמֵּשָׁא בּוֹאֲכָה סְפָרָה הַר הַקֶּדֶם׃ ל. ו מל. ל
31 אֵלֶּה בְנֵי־שֵׁם לְמִשְׁפְּחֹתָם לִלְשֹׁנֹתָם בְּאַרְצֹתָם לְגוֹיֵהֶם[a]׃ 32 אֵלֶּה
מִשְׁפְּחֹת בְּנֵי־נֹחַ לְתוֹלְדֹתָם בְּגוֹיֵהֶם וּמֵאֵלֶּה נִפְרְדוּ[a] הַגּוֹיִם בָּאָרֶץ ג[19]
אַחַר הַמַּבּוּל׃ פ

ס[ט] **11** 1 וַיְהִי כָל־הָאָרֶץ שָׂפָה אֶחָת וּדְבָרִים אֲחָדִים[a]׃ 2 וַיְהִי בְּנָסְעָם ב. ו[1]. ב[2]. ב[3]
3 מִקֶּדֶם וַיִּמְצְאוּ בִקְעָה בְּאֶרֶץ שִׁנְעָר וַיֵּשְׁבוּ שָׁם׃ 3 וַיֹּאמְרוּ אִישׁ אֶל־ ו בטע ר״פ[4]
רֵעֵהוּ הָבָה נִלְבְּנָה לְבֵנִים וְנִשְׂרְפָה לִשְׂרֵפָה וַתְּהִי לָהֶם הַלְּבֵנָה לְאָבֶן ג. ב[5]. ב[6]
4 וְהַחֵמָר הָיָה לָהֶם לַחֹמָר׃ 4 וַיֹּאמְרוּ הָבָה ו נִבְנֶה־לָּנוּ עִיר וּמִגְדָּל ב[7]. ו בטע ר״פ[4]. ז[8]
5 וְרֹאשׁוֹ בַּשָּׁמַיִם וְנַעֲשֶׂה־לָּנוּ שֵׁם פֶּן־נָפוּץ עַל־פְּנֵי כָל־הָאָרֶץ׃ 5 וַיֵּרֶד ד[9]. ב[10]
6 יְהוָה לִרְאֹת אֶת־הָעִיר וְאֶת־הַמִּגְדָּל אֲשֶׁר בָּנוּ בְּנֵי הָאָדָם׃ 6 וַיֹּאמֶר ג חס[11]. ל. ו וכל קהלת דכות
יְהוָה הֵן עַם אֶחָד וְשָׂפָה אַחַת לְכֻלָּם וְזֶה הַחִלָּם לַעֲשׂוֹת וְעַתָּה לֹא־ ל. ל. ל[12]
7 יִבָּצֵר מֵהֶם כֹּל אֲשֶׁר יָזְמוּ לַעֲשׂוֹת׃ 7 הָבָה נֵרְדָה וְנָבְלָה שָׁם שְׂפָתָם ל. ג[13]. ל[14]
8 אֲשֶׁר לֹא יִשְׁמְעוּ אִישׁ שְׂפַת רֵעֵהוּ׃ 8 וַיָּפֶץ יְהוָה אֹתָם מִשָּׁם עַל־פְּנֵי ג
9 כָּל־הָאָרֶץ וַיַּחְדְּלוּ לִבְנֹת[a] הָעִיר[b]׃ 9 עַל־כֵּן קָרָא שְׁמָהּ בָּבֶל כִּי־ ב[15]. ל חס
שָׁם בָּלַל יְהוָה שְׂפַת כָּל־הָאָרֶץ וּמִשָּׁם הֱפִיצָם יְהוָה עַל־פְּנֵי כָּל־ ל. ה[16]
הָאָרֶץ׃ פ

10 אֵלֶּה תּוֹלְדֹת שֵׁם בֶּן־מְאַת שָׁנָה וַיּוֹלֶד אֶת־אַרְפַּכְשַׁד שְׁנָתַיִם ד ר״פ[17]. ב[18]
11 אַחַר הַמַּבּוּל׃ 11 וַיְחִי־שֵׁם אַחֲרֵי הוֹלִידוֹ אֶת־אַרְפַּכְשַׁד חֲמֵשׁ מֵאוֹת ז בטע[19]. ל זקף קט
12 שָׁנָה וַיּוֹלֶד בָּנִים וּבָנוֹת[a]׃ ס 12 וְאַרְפַּכְשַׁד חַי [a]חֲמֵשׁ וּשְׁלֹשִׁים[a] ת ג מנה ר״פ[20]

[17] Mm 4004. [18] Mp sub loco. [19] Mm 67. **Cp 11** [1] Mm 74. [2] Mm 208. [3] Mm 75. [4] Mm 76. [5] Mp sub loco. [6] Mm 1675. [7] Mm 3531. [8] Mm 1330. [9] Mm 3498. [10] Jer 22,28. [11] Mm 608. [12] וחד ולא יבצר Hi 42,2, cf Mp sub loco. [13] Mm 318. [14] Mm 49. [15] Ex 9,33. [16] Mm 1349. [17] Mm 48. [18] Mm 1736. [19] Mm 37. [20] Mm 4004.

24 [a] 𝔊 + *τὸν Καιναν, καὶ Καιναν ἐγέννησεν* ‖ **25** [a] 𝔪 ילדו ‖ **27** [a] 𝔪 איזל 𝔊 *Αἰζηλ* ‖ **28** [a] 𝔪 et 1 Ch 1,22 עיבל ‖ **31** [a] l בְּנֵי cf 5.32 ‖ **32** [a] 𝔪𝔊 + אֵלֶּה cf 5 ‖ **Cp 11,1** [a] 𝔊 + *πᾶσιν* = וַיְהִיוּ כָל־יְמֵי שֵׁם שֵׁשׁ מֵאוֹת שָׁנָה וַיָּמָת, sim 13[c].15[b].17[b].19[b].21[b].23[b].25[b]; 𝔊 + *καὶ ἀπέθανεν* ‖ **12** [a–a] 𝔪𝔊 135.

שָׁנָה וַיּוֹלֶד אֶת־שָׁלַח׃ 13 וַיְחִי אַרְפַּכְשַׁד אַחֲרֵי הוֹלִידוֹ אֶת־שֶׁלַח[a] 13
ל שָׁלֹשׁ שָׁנִים וְאַרְבַּע מֵאוֹת[b] שָׁנָה וַיּוֹלֶד בָּנִים וּבָנוֹת[c]׃ ס 14 14 וְשֶׁלַח[°]
ז בט[21] חַי שְׁלֹשִׁים[a] שָׁנָה וַיּוֹלֶד אֶת־עֵבֶר׃ 15 וַיְחִי־שֶׁלַח אַחֲרֵי הוֹלִידוֹ אֶת־ 15
עֵבֶר [a]שָׁלֹשׁ שָׁנִים וְאַרְבַּע מֵאוֹת[a] שָׁנָה וַיּוֹלֶד בָּנִים וּבָנוֹת[b]׃ ס
ה בט[22]. ל בתור[23] 16 וַיְחִי־עֵבֶר [a]אַרְבַּע וּשְׁלֹשִׁים[a] שָׁנָה וַיּוֹלֶד אֶת־פָּלֶג׃ 17 17 וַיְחִי־עֵבֶר 16
ל קמ. ז בט[21] אַחֲרֵי הוֹלִידוֹ אֶת־פָּלֶג [a]שְׁלֹשִׁים שָׁנָה וְאַרְבַּע מֵאוֹת[a] שָׁנָה וַיּוֹלֶד
בָּנִים וּבָנוֹת[b]׃ ס 18 וַיְחִי־פֶלֶג שְׁלֹשִׁים[a] שָׁנָה וַיּוֹלֶד אֶת־רְעוּ׃ 18
ז בט[21] 19 וַיְחִי־פֶלֶג אַחֲרֵי הוֹלִידוֹ אֶת־רְעוּ [a]תֵּשַׁע שָׁנִים וּמָאתַיִם[a] שָׁנָה וַיּוֹלֶד 19
ח בט[24] בָּנִים וּבָנוֹת[b]׃ ס 20 וַיְחִי רְעוּ [a]שְׁתַּיִם וּשְׁלֹשִׁים[a] שָׁנָה וַיּוֹלֶד אֶת־ 20
שְׂרוּג׃ 21 וַיְחִי רְעוּ אַחֲרֵי הוֹלִידוֹ אֶת־שְׂרוּג [a]שֶׁבַע שָׁנִים וּמָאתַיִם[a] שָׁנָה 21
ג בט[25] וַיּוֹלֶד בָּנִים וּבָנוֹת[b]׃ ס 22 וַיְחִי שְׂרוּג שְׁלֹשִׁים[a] שָׁנָה וַיּוֹלֶד אֶת־ 22
נָחוֹר׃ 23 וַיְחִי שְׂרוּג אַחֲרֵי הוֹלִידוֹ אֶת־נָחוֹר מָאתַיִם[a] שָׁנָה וַיּוֹלֶד 23
ח בט[24] בָּנִים וּבָנוֹת[b]׃ ס 24 וַיְחִי נָחוֹר [a]תֵּשַׁע וְעֶשְׂרִים[a] שָׁנָה וַיּוֹלֶד אֶת־ 24
תָּרַח׃ 25 וַיְחִי נָחוֹר אַחֲרֵי הוֹלִידוֹ אֶת־תָּרַח [a]תְּשַׁע־עֶשְׂרֵה שָׁנָה וּמְאַת[a] 25
שָׁנָה וַיּוֹלֶד בָּנִים וּבָנוֹת[b]׃ ס 26 וַיְחִי־תֶרַח שִׁבְעִים שָׁנָה וַיּוֹלֶד 26
י ב פסוק את את ראת ומילה חדה ביניהן[26] אֶת־אַבְרָם אֶת־נָחוֹר וְאֶת־הָרָן׃
י ב פסוק את את ראת את 27 וְאֵלֶּה תּוֹלְדֹת תֶּרַח תֶּרַח הוֹלִיד אֶת־אַבְרָם אֶת־נָחוֹר וְאֶת־ 27
ל הָרָן וְהָרָן הוֹלִיד אֶת־לוֹט׃ 28 וַיָּמָת[°] הָרָן עַל־פְּנֵי תֶּרַח אָבִיו בְּאֶרֶץ 28
מוֹלַדְתּוֹ בְּאוּר[a] כַּשְׂדִּים׃ 29 וַיִּקַּח אַבְרָם וְנָחוֹר לָהֶם נָשִׁים שֵׁם אֵשֶׁת־ 29
ל זקף קמ. ל אַבְרָם שָׂרָי וְשֵׁם אֵשֶׁת־נָחוֹר מִלְכָּה בַּת־הָרָן אֲבִי־מִלְכָּה וַאֲבִי יִסְכָּה׃
ל 30 30 וַתְּהִי שָׂרַי עֲקָרָה אֵין לָהּ וָלָד׃ 31 31 וַיִּקַּח תֶּרַח אֶת־אַבְרָם בְּנוֹ
ג. ל וְאֶת־לוֹט בֶּן־הָרָן בֶּן־בְּנוֹ וְאֶת־[°]שָׂרַי כַּלָּתוֹ[a] אֵשֶׁת אַבְרָם בְּנוֹ[b] וַיֵּצְאוּ[c]

[21] Mm 37. [22] Mm 36. [23] Mp sub loco. [24] Mm 38. [25] Mm 39. [26] Mm 44.

12 [b] G *Kainan* ‖ **13** [a] cf 12[b] ‖ [b–b] 𝔐 303 G 430 ‖ [c] cf 11[a]; G + *καὶ ἔζησεν Kainan ἑκατὸν τριάκοντα ἔτη καὶ ἐγέννησεν τὸν Σαλα. καὶ ἔζησεν Kainan μετὰ τὸ γεννῆσαι αὐτὸν τὸν Σαλα ἔτη τριακόσια τριάκοντα καὶ ἐγέννησεν υἱοὺς καὶ θυγατέρας καὶ ἀπέθανεν* ‖ **14** [a] 𝔐G 130 ‖ **15** [a–a] 𝔐 303 G 330 ‖ [b] cf 11[a] ‖ **16** [a–a] 𝔐G 134 ‖ **17** [a–a] 𝔐 270 G 370 ‖ [b] cf 11[a] ‖ **18** [a] 𝔐G 130 ‖ **19** [a–a] 𝔐 109 ‖ [b] cf 11[a] ‖ **20** [a–a] 𝔐G 132 ‖ **21** [a–a] 𝔐 107 ‖ [b] cf 11[a] ‖ **22** [a] 𝔐G 130 ‖ **23** [a] 𝔐 100 ‖ [b] cf 11[a] ‖ **24** [a–a] 𝔐G 79 ‖ **25** [a–a] 𝔐 69 G 129 ‖ [b] cf 11[a] ‖ **28** [a] G *ἐν τῇ χώρᾳ* = בְּאֶרֶץ cf 31[d] 15,7[a] Neh 9,7 ‖ **30** [a] 𝔐 ילד ‖ **31** [a] 𝔐 ומלכה כלותו ‖ [b] 𝔐 ונחור בניו ‖ [c] ≤[W] sg, 1 א֫– vel c 𝔐𝔖 וַיֹּצֵא אִתָּם (pro וַיֵּצְאוּ׳).

אִתָּם מֵאוּר כַּשְׂדִּים לָלֶכֶת אַרְצָה כְּנַעַן וַיָּבֹאוּ עַד־חָרָן וַיֵּשְׁבוּ שָׁם׃ [27]

32 וַיִּהְיוּ יְמֵי־תֶרַח חָמֵשׁ שָׁנִים וּמָאתַיִם שָׁנָה וַיָּמָת תֶּרַח בְּחָרָן׃ ס [28]

12 1 וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־אַבְרָם לֶךְ־לְךָ מֵאַרְצְךָ וּמִמּוֹלַדְתְּךָ וּמִבֵּית ס פרש

2 אָבִיךָ אֶל־הָאָרֶץ אֲשֶׁר אַרְאֶךָּ׃ 2 וְאֶעֶשְׂךָ לְגוֹי גָּדוֹל וַאֲבָרֶכְךָ

3 וַאֲגַדְּלָה שְׁמֶךָ וֶהְיֵה בְּרָכָה׃ 3 וַאֲבָרְכָה מְבָרְכֶיךָ וּמְקַלֶּלְךָ אָאֹר

4 וְנִבְרְכוּ בְךָ כֹּל מִשְׁפְּחֹת הָאֲדָמָה׃ 4 וַיֵּלֶךְ אַבְרָם כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר אֵלָיו

יְהוָה וַיֵּלֶךְ אִתּוֹ לוֹט וְאַבְרָם בֶּן־חָמֵשׁ שָׁנִים וְשִׁבְעִים שָׁנָה בְּצֵאתוֹ

5 מֵחָרָן׃ 5 וַיִּקַּח אַבְרָם אֶת־שָׂרַי אִשְׁתּוֹ וְאֶת־לוֹט בֶּן־אָחִיו וְאֶת־כָּל־

רְכוּשָׁם אֲשֶׁר רָכָשׁוּ וְאֶת־הַנֶּפֶשׁ אֲשֶׁר־עָשׂוּ בְחָרָן וַיֵּצְאוּ לָלֶכֶת אַרְצָה

6 כְּנַעַן וַיָּבֹאוּ אַרְצָה כְּנָעַן׃ 6 וַיַּעֲבֹר אַבְרָם בָּאָרֶץ עַד מְקוֹם שְׁכֶם עַד

7 אֵלוֹן מוֹרֶה וְהַכְּנַעֲנִי אָז בָּאָרֶץ׃ 7 וַיֵּרָא יְהוָה אֶל־אַבְרָם וַיֹּאמֶר

לְזַרְעֲךָ אֶתֵּן אֶת־הָאָרֶץ הַזֹּאת וַיִּבֶן שָׁם מִזְבֵּחַ לַיהוָה הַנִּרְאֶה אֵלָיו׃

8 8 וַיַּעְתֵּק מִשָּׁם הָהָרָה מִקֶּדֶם לְבֵית־אֵל וַיֵּט אָהֳלָה בֵּית־אֵל מִיָּם וְהָעַי

מִקֶּדֶם וַיִּבֶן־שָׁם מִזְבֵּחַ לַיהוָה וַיִּקְרָא בְּשֵׁם יְהוָה׃ 9 וַיִּסַּע אַבְרָם

הָלוֹךְ וְנָסוֹעַ הַנֶּגְבָּה׃ פ

10 וַיְהִי רָעָב בָּאָרֶץ וַיֵּרֶד אַבְרָם מִצְרַיְמָה לָגוּר שָׁם כִּי־כָבֵד

11 הָרָעָב בָּאָרֶץ׃ 11 וַיְהִי כַּאֲשֶׁר הִקְרִיב לָבוֹא מִצְרָיְמָה וַיֹּאמֶר אֶל־

12 שָׂרַי אִשְׁתּוֹ הִנֵּה־נָא יָדַעְתִּי כִּי אִשָּׁה יְפַת־מַרְאֶה אָתְּ׃ 12 וְהָיָה כִּי־

יִרְאוּ אֹתָךְ הַמִּצְרִים וְאָמְרוּ אִשְׁתּוֹ זֹאת וְהָרְגוּ אֹתִי וְאֹתָךְ יְחַיּוּ׃

13 13 אִמְרִי־נָא אֲחֹתִי אָתְּ לְמַעַן יֵיטַב־לִי בַּעֲבוּרֵךְ וְחָיְתָה נַפְשִׁי בִּגְלָלֵךְ׃

14 14 וַיְהִי כְּבוֹא אַבְרָם מִצְרַיְמָה וַיִּרְאוּ הַמִּצְרִים אֶת־הָאִשָּׁה כִּי־יָפָה

15 הִוא מְאֹד׃ 15 וַיִּרְאוּ אֹתָהּ שָׂרֵי פַרְעֹה וַיְהַלְלוּ אֹתָהּ אֶל־פַּרְעֹה וַתֻּקַּח

16 הָאִשָּׁה בֵּית פַּרְעֹה׃ 16 וּלְאַבְרָם הֵיטִיב בַּעֲבוּרָהּ וַיְהִי־לוֹ צֹאן־וּבָקָר

17 וַחֲמֹרִים וַעֲבָדִים וּשְׁפָחֹת וַאֲתֹנֹת וּגְמַלִּים׃ 17 וַיְנַגַּע יְהוָה | אֶת־פַּרְעֹה

[27] Mm 77. [28] Mm 78. Cp 12 [1] Mm 79. [2] Mm 80. [3] Mm 81. [4] Mm 77. [5] Mm 1227. [6] Mm 82. [7] Mm 1100. [8] Mm 83; Q addidi, cf Gn 9,21; 13,3; 35,21 et Mp sub loco. [9] Mm 3660. [10] Mm 84. [11] Ho 14,8. [12] Mm 3585. [13] Mm 85. [14] 2 R 15,5.

31 [d] 𝔊 *ἐκ τῆς χώρας* cf 28 [a] ‖ **32** [a–a] 𝔐 145, cf 11,26(70) 12,4(75) Act 7,4 *(μετὰ τὸ ἀποθανεῖν τὸν πατέρα αὐτοῦ)* ‖ **Cp 12,2** [a] 𝔐 והוי cf 17,1[a]; prp וְהָיָה ‖ **3** [a] l c 𝔖 pc Mss 𝔐𝔊 וּמְקַלְלִיךָ 𝔖𝔙 ‖ **6** [a] 𝔊 + *εἰς τὸ μῆκος αὐτῆς* cf 13,17 ‖ **11** [a] 𝔐 אתי ‖ **16** [a] 𝔐 + מקנה ‖ [b] 𝔐 huc tr וחמרים.

נְגָעִים גְּדֹלִים[a] ׀ וְאֶת־בֵּיתוֹ[b] עַל־דִּבְר שָׂרַי אֵשֶׁת אַבְרָם׃ 18 וַיִּקְרָא 18
פַּרְעֹה לְאַבְרָם וַיֹּאמֶר מַה־זֹּאת עָשִׂיתָ לִּי לָמָּה לֹא־הִגַּדְתָּ לִּי כִּי 19
אִשְׁתְּךָ הִוא׃ 19 לָמָּה אָמַרְתָּ אֲחֹתִי הִוא וָאֶקַּח אֹתָהּ לִי לְאִשָּׁה וְעַתָּה
הִנֵּה אִשְׁתְּךָ[a] קַח וָלֵךְ׃ 20 וַיְצַו עָלָיו פַּרְעֹה אֲנָשִׁים וַיְשַׁלְּחוּ אֹתוֹ וְאֶת־ 20
אִשְׁתּוֹ וְאֶת־כָּל־אֲשֶׁר־לוֹ[a]׃

13 1 וַיַּעַל[a] אַבְרָם מִמִּצְרַיִם הוּא וְאִשְׁתּוֹ וְכָל־אֲשֶׁר־לוֹ וְלוֹט עִמּוֹ **13**
2 3
הַנֶּגְבָּה׃ 2 וְאַבְרָם כָּבֵד מְאֹד בַּמִּקְנֶה בַּכֶּסֶף וּבַזָּהָב׃ 3 וַיֵּלֶךְ לְמַסָּעָיו
מִנֶּגֶב וְעַד־בֵּית־אֵל עַד־הַמָּקוֹם[a] אֲשֶׁר־הָיָה שָׁם אָהֳלֹה בַּתְּחִלָּה בֵּין
בֵּית־אֵל וּבֵין הָעָי׃ 4 אֶל־מְקוֹם הַמִּזְבֵּחַ אֲשֶׁר־עָשָׂה שָׁם בְּרִאשֹׁנָה 4
וַיִּקְרָא שָׁם אַבְרָם בְּשֵׁם יְהוָה׃ 5 וְגַם־לְלוֹט הַהֹלֵךְ אֶת־אַבְרָם הָיָה 5
צֹאן־וּבָקָר וְאֹהָלִים׃ 6 וְלֹא־נָשָׂא[a] אֹתָם הָאָרֶץ לָשֶׁבֶת יַחְדָּו כִּי־הָיָה 6
רְכוּשָׁם רָב וְלֹא יָכְלוּ לָשֶׁבֶת יַחְדָּו׃ 7 וַיְהִי־רִיב בֵּין רֹעֵי מִקְנֵה־ 7
אַבְרָם וּבֵין רֹעֵי מִקְנֵה־לוֹט וְהַכְּנַעֲנִי וְהַפְּרִזִּי אָז יֹשֵׁב[a] בָּאָרֶץ׃
8 וַיֹּאמֶר אַבְרָם אֶל־לוֹט אַל־נָא תְהִי מְרִיבָה בֵּינִי וּבֵינֶיךָ וּבֵין רֹעָי 8
וּבֵין רֹעֶיךָ כִּי־אֲנָשִׁים אַחִים אֲנָחְנוּ׃ 9 הֲלֹא כָל־הָאָרֶץ לְפָנֶיךָ הִפָּרֶד 9
נָא מֵעָלָי אִם־הַשְּׂמֹאל וְאֵימְנָה וְאִם־הַיָּמִין וְאַשְׂמְאִילָה׃ 10 וַיִּשָּׂא־לוֹט 10
אֶת־עֵינָיו וַיַּרְא אֶת־כָּל־כִּכַּר הַיַּרְדֵּן כִּי כֻלָּהּ[a] מַשְׁקֶה לִפְנֵי ׀ שַׁחֵת
יְהוָה אֶת־סְדֹם וְאֶת־עֲמֹרָה כְּגַן־יְהוָה כְּאֶרֶץ מִצְרַיִם בֹּאֲכָה צֹעַר׃
11 וַיִּבְחַר־לוֹ לוֹט אֶת כָּל־כִּכַּר הַיַּרְדֵּן וַיִּסַּע לוֹט מִקֶּדֶם וַיִּפָּרְדוּ אִישׁ 11
מֵעַל אָחִיו׃ 12 אַבְרָם יָשַׁב בְּאֶרֶץ־כְּנָעַן וְלוֹט יָשַׁב בְּעָרֵי הַכִּכָּר 12
וַיֶּאֱהַל עַד־סְדֹם׃ 13 וְאַנְשֵׁי סְדֹם רָעִים וְחַטָּאִים לַיהוָה מְאֹד׃ 13
14 וַיהוָה אָמַר אֶל־אַבְרָם אַחֲרֵי הִפָּרֶד־לוֹט מֵעִמּוֹ שָׂא נָא עֵינֶיךָ 14
וּרְאֵה מִן־הַמָּקוֹם אֲשֶׁר־אַתָּה שָׁם צָפֹנָה וָנֶגְבָּה וָקֵדְמָה וָיָמָּה׃ 15 כִּי 15
אֶת־כָּל־הָאָרֶץ אֲשֶׁר־אַתָּה רֹאֶה לְךָ אֶתְּנֶנָּה וּלְזַרְעֲךָ עַד־עוֹלָם׃
16 וְשַׂמְתִּי אֶת־זַרְעֲךָ כַּעֲפַר הָאָרֶץ אֲשֶׁר ׀ אִם־יוּכַל אִישׁ לִמְנוֹת אֶת־ 16

ג פסוק ועד עד׳ . ה .
ב מיחד . אהלו ק חד מן ך כת ה בלש
כב
יג ר״פ בתור . ל
ג ור״פ
לג קמ
ג פסוק ביני וביניך ובין ובין . ב
ז פסוק בתור אם ואם . ל . ל
ז . כ . ה . ו מל
ב ר״פ . הו . ד . הו
ב . יח ד מנח ר״פ .
כב בתור
נג ח . מנה בתור . נג . ג

15 Mm 1827. 16 Mp sub loco. 17 Mm 3209. 18 Mm 173. 19 Mm 202. Cp 13 1 Mm 3938. 2 Mm 83; cf Gn 9,21; 12,8; 35,21 et Mp sub loco. 3 Mm 1743. 4 Mm 4136. 5 Mm 264. 6 Ez 34,8. 7 Jes 51,3. 8 Mm 1114. 9 Mm 86. 10 Mm 87. 11 Mm 2952. 12 Mm 88. 13 Mm 2210. 14 Mm 845. 15 Mp sub loco. 16 Mm 89. 17 Mm 90.

17 [a] 𝔊 + *καὶ πονηροῖς* ‖ [b–b] prb add cf 20,17 ‖ **19** [a] 𝔊 + *ἐναντίον σου* = לְפָנֶיךָ ‖ **20** [a] 𝔐𝔊 + וְלוֹט עִמּוֹ ‖ **Cp 13,6** [a] l c 𝔐 נָשְׂאָה ‖ **7** [a] 𝔐 ישבים ‖ **10** [a] 𝔐 כלו.

17 עֵפֶר הָאָרֶץ גַּם־זַרְעֲךָ יִמָּנֶה׃ 17 קוּם הִתְהַלֵּךְ בָּאָרֶץ לְאָרְכָּהּ ט ר״פ[18]
18 וּלְרָחְבָּהּ כִּי לְךָ אֶתְּנֶנָּה׃ 18 וַיֶּאֱהַל אַבְרָם וַיָּבֹא וַיֵּשֶׁב בְּאֵלֹנֵי[a] מַמְרֵא ל.ג
אֲשֶׁר בְּחֶבְרוֹן וַיִּבֶן־שָׁם מִזְבֵּחַ לַיהוָה׃ פ

ס[נא] **14** 1 [a]וַיְהִי ׀ בִּימֵי[a] אַמְרָפֶל מֶלֶךְ־שִׁנְעָר[b] אַרְיוֹךְ מֶלֶךְ אֶלָּסָר[c] ה[1] . ח זוגין מחליפין[2]
2 [d]כְּדָרְלָעֹמֶר[d] מֶלֶךְ עֵילָם[de] וְתִדְעָל מֶלֶךְ גּוֹיִם׃ 2 עָשׂוּ מִלְחָמָה אֶת־ ב. ל ר״פ[3]
בֶּרַע מֶלֶךְ סְדֹם וְאֶת־בִּרְשַׁע מֶלֶךְ עֲמֹרָה שִׁנְאָב ׀ מֶלֶךְ אַדְמָה ל
3 וְשֶׁמְאֵבֶר[a] מֶלֶךְ צְבוֹיִם וּמֶלֶךְ בֶּלַע הִיא־צֹעַר׃ 3 כָּל־אֵלֶּה חָבְרוּ צבוים[4] . יא כת׳ ר בתור׳ ק
4 אֶל־עֵמֶק הַשִּׂדִּים הִוא יָם הַמֶּלַח׃ 4 שְׁתֵּים עֶשְׂרֵה שָׁנָה עָבְדוּ אֶת־
5 כְּדָרְלָעֹמֶר וּשְׁלֹשׁ[a]־עֶשְׂרֵה שָׁנָה מָרָדוּ׃ 5 וּבְאַרְבַּע֯ עֶשְׂרֵה שָׁנָה בָּא ב. ה ב מנה בלישׁ[5]
כְדָרְלָעֹמֶר וְהַמְּלָכִים אֲשֶׁר אִתּוֹ וַיַּכּוּ אֶת־רְפָאִים[a] בְּעַשְׁתְּרֹת קַרְנַיִם
6 וְאֶת־הַזּוּזִים[b] בְּהָם[c] וְאֶת הָאֵימִים בְּשָׁוֵה קִרְיָתָיִם׃ 6 וְאֶת־הַחֹרִי ל. ל. ב מל
7 בְּהַרְרָם[a] שֵׂעִיר עַד אֵיל פָּארָן אֲשֶׁר עַל־הַמִּדְבָּר׃ 7 וַיָּשֻׁבוּ וַיָּבֹאוּ ל. ל
אֶל־עֵין מִשְׁפָּט הִוא קָדֵשׁ וַיַּכּוּ אֶת־כָּל־שְׂדֵה הָעֲמָלֵקִי וְגַם֯ אֶת־ ב[6] . ב[7] . ט
8 הָאֱמֹרִי הַיֹּשֵׁב בְּחַצְצֹן תָּמָר׃ 8 וַיֵּצֵא מֶלֶךְ־סְדֹם וּמֶלֶךְ עֲמֹרָה וּמֶלֶךְ ב חר מל וחד חס[8]
אַדְמָה וּמֶלֶךְ צְבוֹיִם וּמֶלֶךְ בֶּלַע הִוא־צֹעַר וַיַּעַרְכוּ אִתָּם מִלְחָמָה צבוים ק. לז
9 בְּעֵמֶק הַשִּׂדִּים׃ 9 אֶת כְּדָרְלָעֹמֶר מֶלֶךְ עֵילָם[a] וְתִדְעָל֯ מֶלֶךְ גּוֹיִם[b] ב
וְאַמְרָפֶל֯ מֶלֶךְ שִׁנְעָר[c] וְאַרְיוֹךְ מֶלֶךְ אֶלָּסָר[d] אַרְבָּעָה מְלָכִים אֶת־ ח[9] זוגין מחליפין ול בלישׁ. ל
10 הַחֲמִשָּׁה׃ 10 וְעֵמֶק הַשִּׂדִּים[a] בְּאֵרֹת בֶּאֱרֹת חֵמָר וַיָּנֻסוּ מֶלֶךְ־סְדֹם ל. ב. ב. ל
11 וַעֲמֹרָה[b] וַיִּפְּלוּ־שָׁמָּה וְהַנִּשְׁאָרִים הָרָה[c] נָסוּ׃ 11 וַיִּקְחוּ אֶת־כָּל־רְכֻשׁ ל
12 סְדֹם וַעֲמֹרָה וְאֶת־כָּל־אָכְלָם וַיֵּלֵכוּ׃ 12 וַיִּקְחוּ אֶת־לוֹט וְאֶת־רְכֻשׁוֹ
13 [a]בֶּן־אָחִי אַבְרָם[a] וַיֵּלֵכוּ וְהוּא יֹשֵׁב בִּסְדֹם׃ 13 וַיָּבֹא הַפָּלִיט
וַיַּגֶּד לְאַבְרָם הָעִבְרִי וְהוּא֯ שֹׁכֵן בְּאֵלֹנֵי[a] מַמְרֵא הָאֱמֹרִי אֲחִי אֶשְׁכֹּל֯ ה חס[9]

[18] Mm 1995. Cp 14 [1] Mm 91. [2] Mm 3964. [3] Mm 978. [4] Cf Mp sub loco, Gn 10,19; 14,8 et Dt 29,22. [5] Mp sub loco. [6] Jos 15,7. [7] Mm 1751. [8] Mm 4204. [9] Mm 92.

18 [a] 𝔊(𝔖𝔙) *παρὰ τὴν δρῦν*, l באלון (sec 12,6)? cf 14,13 18,1 Dt 11,30 (𝔑 semper pl, 𝔊𝔖𝔙 sg) ‖ **Cp 14,1** [a–a] 𝔙 *factum est autem in illo tempore, ut* 1Q GenAp *qdmt jwmj' 'ln 'th* ‖ [b] 𝔗[J] *pwnṭws* 1Q GenAp *bbl* ‖ [c] σ′(𝔙) *Πόντου* ‖ [d–d] 1Q GenAp tr post [a–a] ‖ [e] σ′ *Σκυθῶν* ‖ [f] σ′ *Παμφυλίας* 𝔖 *glj'* ‖ **2** [a] 𝔐[Mss] בד– ‖ **4** [a] l c 𝔐𝔖𝔗[J] 1Q GenAp וּבְשׁ ‖ **5** [a] l c 𝔐 הָר ‖ [b] 1Q GenAp *zwzmj'* σ′ *Ζοιζομμειν* = זַמְזֻמִּים cf Dt 2,20 ‖ [c] 𝔐[Mss] Hier בחם 𝔊(𝔖𝔙) *ἅμα αὐτοῖς* = בָּהֶם 1Q GenAp *b'mn* ‖ **6** [a] l c 𝔐 Vrs בהררי ‖ **9** [a] cf 1[e] ‖ [b] cf 1[f] ‖ [c] cf 1[b] ‖ [d] cf 1[c] ‖ **10** [a] sic L, mlt Mss Edd שׁד ‖ [b] l c Ms 𝔐𝔊𝔖 ע׳ וּמֶלֶךְ ‖ [c] 𝔐 ההרה ‖ **12** [a–a] add ‖ **13** [a] cf 13,18[a].

ג[10] וַאֲחֵי עָנֵר[11] וְהֵם בַּעֲלֵי בְרִית־אַבְרָם׃ 14 וַיִּשְׁמַע אַבְרָם כִּי נִשְׁבָּה אָחִיו 14
ל. ל וַיָּרֶק[a] אֶת־חֲנִיכָיו יְלִידֵי בֵיתוֹ שְׁמֹנָה עָשָׂר וּשְׁלֹשׁ מֵאוֹת וַיִּרְדֹּף עַד־
ל דָּן׃ 15 וַיֵּחָלֵק עֲלֵיהֶם[b] לַיְלָה הוּא וַעֲבָדָיו וַיַּכֵּם וַיִּרְדְּפֵם עַד־חוֹבָה 15
ד חס. ג ב קמ וחד פת[11]. כה. ט אֲשֶׁר מִשְּׂמֹאל לְדַמָּשֶׂק׃ 16 וַיָּשֶׁב אֶת כָּל־הָרְכֻשׁ וְגַם[c] אֶת־לוֹט אָחִיו 16
ט. יב[12] וּרְכֻשׁוֹ הֵשִׁיב וְגַם[c] אֶת־הַנָּשִׁים וְאֶת־הָעָם׃ 17 וַיֵּצֵא מֶלֶךְ־סְדֹם 17
לִקְרָאתוֹ אַחֲרֵי שׁוּבוֹ מֵהַכּוֹת אֶת־כְּדָר־לָעֹמֶר[a] וְאֶת־הַמְּלָכִים אֲשֶׁר
ל אִתּוֹ אֶל־עֶמֶק שָׁוֵה[b] הוּא עֶמֶק הַמֶּלֶךְ׃ 18 וּמַלְכִּי־צֶדֶק מֶלֶךְ שָׁלֵם 18
ז[13]. ב. צא וכל ויען ויסף דאיוב דכות הוֹצִיא לֶחֶם וְיַיִן וְהוּא כֹהֵן לְאֵל[c] עֶלְיוֹן׃ 19 וַיְבָרְכֵהוּ וַיֹּאמַר 19
ב בָּרוּךְ אַבְרָם לְאֵל[c] עֶלְיוֹן קֹנֵה שָׁמַיִם וָאָרֶץ׃
ז[14] ג[15] מגה ר״פ וּבָרוּךְ אֵל עֶלְיוֹן אֲשֶׁר־מָגַן צָרֶיךָ בְּיָדֶךָ׃ 20
ג וכל המעשר דכות וַיִּתֶּן־לוֹ מַעֲשֵׂר מִכֹּל׃ 21 וַיֹּאמֶר מֶלֶךְ־סְדֹם אֶל־אַבְרָם תֶּן־לִי הַנֶּפֶשׁ 21
ג וְהָרְכֻשׁ קַח־לָךְ׃ 22 וַיֹּאמֶר אַבְרָם אֶל־מֶלֶךְ סְדֹם הֲרִימֹתִי יָדִי אֶל־ 22
ב[16] יְהוָה[a] אֵל עֶלְיוֹן קֹנֵה שָׁמַיִם וָאָרֶץ׃ 23 אִם־מִחוּט וְעַד שְׂרוֹךְ־נַעַל 23
ל וְאִם־אֶקַּח מִכָּל־אֲשֶׁר־לָךְ וְלֹא תֹאמַר אֲנִי הֶעֱשַׁרְתִּי אֶת־אַבְרָם׃
ל ר״פ בִּלְעָדַי רַק אֲשֶׁר אָכְלוּ הַנְּעָרִים וְחֵלֶק הָאֲנָשִׁים אֲשֶׁר הָלְכוּ אִתִּי 24
ה חס[17] עָנֵר אֶשְׁכֹּל וּמַמְרֵא הֵם יִקְחוּ חֶלְקָם׃ ס
ג ר״פ. ל [ג״פ] 15 1 אַחַר[b] הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה הָיָה דְבַר־יְהוָה אֶל־אַבְרָם בַּמַּחֲזֶה ס
ג[1] לֵאמֹר אַל־תִּירָא אַבְרָם אָנֹכִי מָגֵן לָךְ שְׂכָרְךָ הַרְבֵּה[a] מְאֹד׃ 2 וַיֹּאמֶר 2
ח״ה ד מגה בחור. כז״ה מל ט״ה מגה בחור וכל משלי וקהלת דכות ב מ ה. ב. ל אַבְרָם אֲדֹנָי[c] יֱהוִה מַה־תִּתֶּן־לִי וְאָנֹכִי הוֹלֵךְ עֲרִירִי וּבֶן־מֶשֶׁק בֵּיתִי
ה הוּא דַּמֶּשֶׂק[a] אֱלִיעֶזֶר׃ 3 וַיֹּאמֶר אַבְרָם הֵן לִי לֹא נָתָתָּה זָרַע וְהִנֵּה 3
ב[5] בֶן־בֵּיתִי יוֹרֵשׁ אֹתִי׃ 4 וְהִנֵּה[c] דְבַר־יְהוָה[c] אֵלָיו לֵאמֹר לֹא יִירָשְׁךָ זֶה 4
ג״ם בטע ול בסיפ. יב מל[2]. יג[3] כִּי־אִם אֲשֶׁר יֵצֵא מִמֵּעֶיךָ הוּא יִירָשֶׁךָ׃ 5 וַיּוֹצֵא אֹתוֹ הַחוּצָה וַיֹּאמֶר 5
יא[6] הַבֶּט־נָא הַשָּׁמַיְמָה וּסְפֹר הַכּוֹכָבִים אִם־תּוּכַל לִסְפֹּר אֹתָם וַיֹּאמֶר לוֹ
ו ל רחס. ג כֹּה יִהְיֶה זַרְעֶךָ׃ 6 וְהֶאֱמִן בַּיהוָה וַיַּחְשְׁבֶהָ לּוֹ צְדָקָה׃ 7 וַיֹּאמֶר אֵלָיו
ז ג אֲנִי יְהוָה אֲשֶׁר הוֹצֵאתִיךָ מֵאוּר[a] כַּשְ�dִּים לָתֶת לְךָ אֶת־הָאָרֶץ הַזֹּאת

[10]Mm 93. [11]Mm 2732. [12]Mm 1055. [13]Mm 94. [14]Mm 1850. [15]Mm 3318. [16]Jes 5,27. [17]Mm 92. Cp 15 [1]Gn 30,28. [2]Mm 95. [3]Mm 1788. [4]Mm 935. [5]Mm 2012. [6]Mm 1039. [7]Mm 2194. [8]Mm 290. [9]Mm 1071.

13 [b] ω ענרם, 1Q Gen Ap *'rnm*, 𝔊 *Avναν* ‖ **14** [a] l c ω וַיְדֶךָ, sic frt 𝔊 *(ἠρίθμησεν)* ‖ **17** [a–a] 1.4.5.9 unum verbum רְלָ֫– [b] ω השוה ‖ **22** [a] > 𝔊𝔖 1Q Gen Ap ‖ **Cp 15,1** [a] l c ω אַרְבֶּה ‖ **2** [a–a] prb gl aram ad בן־משק ‖ **7** [a] ut 11,31[d].

8 לְרִשְׁתָּהּ׃ 8 וַיֹּאמַ֕ר אֲדֹנָ֥י יֱהוִ֖ה בַּמָּ֣ה אֵדַ֑ע כִּ֥י אִֽירָשֶׁ֖נָּה׃ 9 וַיֹּ֨אמֶר
9 אֵלָ֜יו קְחָ֤ה לִי֙ עֶגְלָ֣ה מְשֻׁלֶּ֔שֶׁת וְעֵ֥ז מְשֻׁלֶּ֖שֶׁת וְאַ֣יִל מְשֻׁלָּ֑שׁ וְתֹ֖ר וְגוֹזָֽל׃
10 וַיִּקַּ֤ח לוֹ֙ אֶת־כָּל־אֵ֔לֶּה וַיְבַתֵּ֥ר אֹתָ֖ם בַּתָּ֑וֶךְ וַיִּתֵּ֣ן אִישׁ־בִּתְרוֹ֔ לִקְרַ֖את
11 רֵעֵ֑הוּ וְאֶת־הַצִּפֹּ֖ר[a] לֹ֥א בָתָֽר׃ 11 וַיֵּ֣רֶד הָעַ֔יִט עַל־הַפְּגָרִ֖ים וַיָּ֥שֶׁב
12 אֹתָ֖ם אַבְרָֽם׃ 12 וַיְהִ֣י הַשֶּׁ֗מֶשׁ לָב֤וֹא וְתַרְדֵּמָה֙ נָפְלָ֣ה עַל־אַבְרָ֔ם וְהִנֵּ֥ה
13 אֵימָ֛ה חֲשֵׁכָ֥ה[a] גְדֹלָ֖ה נֹפֶ֥לֶת עָלָֽיו׃ 13 וַיֹּ֣אמֶר לְאַבְרָ֗ם יָדֹ֤עַ תֵּדַע֙ כִּי־
ל גֵּ֣ר ו יִהְיֶ֤ה זַרְעֲךָ֙ בְּאֶ֣רֶץ לֹ֣א לָהֶ֔ם וַעֲבָד֖וּם וְעִנּ֣וּ אֹתָ֑ם אַרְבַּ֥ע מֵא֖וֹת
14 שָׁנָֽה׃ 14 וְגַ֣ם אֶת־הַגּ֣וֹי אֲשֶׁר֩ יַעֲבֹ֨דוּ דָ֜ן אָנֹ֗כִי וְאַחֲרֵי־כֵן֙ יֵצְא֣וּ בִרְכֻ֔שׁ
15 גָּד֑וֹל׃ 15 וְאַתָּ֥ה תָבֹ֖וא אֶל־אֲבֹתֶ֑יךָ בְּשָׁל֥וֹם תִּקָּבֵ֖ר בְּשֵׂיבָ֥ה טוֹבָֽה׃
16 16 וְד֣וֹר רְבִיעִ֔י יָשׁ֖וּבוּ הֵ֑נָּה כִּ֣י לֹא־שָׁלֵ֔ם עֲוֹ֥ן הָאֱמֹרִ֖י עַד־הֵֽנָּה׃ 17 וַיְהִ֗י
ל הַשֶּׁ֤מֶשׁ בָּאָה֙ וַעֲלָטָ֣ה הָיָ֔ה וְהִנֵּ֥ה תַנּ֖וּר עָשָׁ֑ן וְלַפִּ֥יד אֵ֛שׁ אֲשֶׁ֥ר עָבַ֖ר בֵּ֥ין
18 הַגְּזָרִ֖ים הָאֵֽלֶּה׃ 18 בַּיּ֣וֹם הַה֔וּא כָּרַ֥ת יְהוָ֖ה אֶת־אַבְרָ֣ם בְּרִ֑ית לֵאמֹ֗ר
לְזַרְעֲךָ֣ נָתַ֔תִּי אֶת־הָאָ֥רֶץ הַזֹּ֖את מִנְּהַ֣ר[a] מִצְרַ֑יִם עַד־הַנָּהָ֣ר הַגָּדֹ֔ל
19 נְהַר־פְּרָ֖ת[b]׃ 19 אֶת־הַקֵּינִ֥י וְאֶת־הַקְּנִזִּ֖י וְאֶת־הַקַּדְמֹנִֽי׃ 20 וְאֶת־הַחִתִּ֥י
20 21 וְאֶת־הַפְּרִזִּ֖י וְאֶת־הָרְפָאִֽים׃ 21 וְאֶת־הָאֱמֹרִ֥י וְאֶת־הַכְּנַעֲנִ֖י וְאֶת־
הַגִּרְגָּשִׁ֥י[a] וְאֶת־הַיְבוּסִֽי׃ ס

ס[ג] 16 1 וְשָׂרַ֣י אֵ֔שֶׁת אַבְרָ֖ם לֹ֣א יָלְדָ֑ה לָ֣הּ וְלָ֔הּ שִׁפְחָ֥ה מִצְרִ֖ית וּשְׁמָ֥הּ
2 הָגָֽר׃ 2 וַתֹּ֤אמֶר שָׂרַי֙ אֶל־אַבְרָ֔ם הִנֵּה־נָ֥א עֲצָרַ֖נִי יְהוָ֑ה מִלֶּ֣דֶת בֹּא־נָ֗א
3 אֶל־שִׁפְחָתִ֔י אוּלַ֥י אִבָּנֶ֖ה מִמֶּ֑נָּה[a] וַיִּשְׁמַ֥ע אַבְרָ֖ם לְקֹ֥ול שָׂרָֽי׃ 3 וַתִּקַּ֞ח
שָׂרַ֣י אֵֽשֶׁת־אַבְרָ֗ם אֶת־הָגָר֙ הַמִּצְרִ֣ית שִׁפְחָתָ֔הּ מִקֵּ֖ץ עֶ֣שֶׂר שָׁנִ֑ים
לְשֶׁ֥בֶת אַבְרָ֖ם בְּאֶ֣רֶץ כְּנָ֑עַן וַתִּתֵּ֥ן אֹתָ֛הּ לְאַבְרָ֥ם אִישָׁ֖הּ לֹ֥ו לְאִשָּֽׁה׃
4 וַיָּבֹ֖א אֶל־הָגָ֑ר וַתַּ֣הַר וַתֵּ֔רֶא כִּ֥י הָרָ֖תָה וַתֵּקַ֥ל גְּבִרְתָּ֖הּ בְּעֵינֶֽיהָ׃
5 וַתֹּ֤אמֶר שָׂרַי֙ אֶל־אַבְרָ֔ם חֲמָסִ֥י עָלֶ֖יךָ אָנֹכִ֑י נָתַ֙תִּי֙ שִׁפְחָתִ֣י בְּחֵיקֶ֔ךָ
6 וַתֵּ֤רֶא כִּֽי־הָרָתָה֙ וָאֵקַ֣ל בְּעֵינֶ֔יהָ יִשְׁפֹּ֥ט יְהוָ֖ה בֵּינִ֥י וּבֵינֶֽיךָ[a]׃ 6 וַיֹּ֤אמֶר
אַבְרָם֙ אֶל־שָׂרַ֔י הִנֵּ֥ה שִׁפְחָתֵ֖ךְ בְּיָדֵ֑ךְ עֲשִׂי־לָ֖הּ הַטּ֥וֹב בְּעֵינָ֛יִךְ וַתְּעַנֶּ֥הָ

[10]Mp sub loco. [11]Mm 95. [12]Mm 96. [13]Mm 97. [14]Mm 740. [15]Jes 18,6. [16]Mm 2575. [17]Mm 98. [18]Mm 4158. [19]Mm 99. [20]Mm 178. [21]Qoh 1,4. [22]Esr 8,31. [23]Mm 2599. [24]Mm 100. [25]Mm 1381. [26]Mm 101. Cp 16 [1]Mm 102. [2]Mm 103. [3]Mm 23. [4]Nu 21,15. [5]Mm 1506. [6]Mm 2065. [7]Jer 51,35. [8]Mp sub loco.

10 [a] sic L, mlt Mss Edd הצ׳ ‖ **12** [a] gl? ‖ **18** [a] prp מִנַּחַל ‖ [b–b] frt add ‖ **21** [a] 𝔐𝔊 + וְאֶת־חִוִּי, ins ‖ **Cp 16,2** [a] sic L, mlt Mss Edd מִמֶּ֑נִּי ‖ **5** [a] l c 𝔐 וביניך cf punct extr.

צא לט מגה ר״פ [10] מגה בתור׳. ח [11] ד מגה בתור׳. ח קמ [12]. ל

ב. ב. ל בסיפ

ל. ה [13]. ל

ג [14]. ל [10]. ד ב [15] קמ וב פת. ל

ל

יג ר״פ בתור׳. ט. ג [16]. יד [17]

כן בטע ח [18] מגה בלישׁ. ב [19]. כל לישׁ כת כן. ד [20]

ב [21]. ל

ל. ל

ב [22]

ו ר״פ את ואת ואת [23]. ג חס [24]

כו׳ פסוק ואת ואת ואת ואת. ד [25]. ב [26]

ב ר״פ [1]. ג [2]

ל. לה [3]

ב. כה [5]

ב. ל. ד [6]

ב. ל. ו נקוד בתור׳ [8]

ב הד קמ וחד פת

ב . צא יט מנה ר״ם ל מנה בתור . לא ג מנה בתור . ב[8]

ג

שָׁרַי וַתִּבְרַח מִפָּנֶיהָ׃ 7 וַיִּמְצָאָהּ מַלְאַךְ יְהוָה עַל־עֵין הַמַּיִם בַּמִּדְבָּר 7
עַל־הָעַיִן בְּדֶרֶךְ שׁוּר׃ 8 וַיֹּאמַר הָגָר שִׁפְחַת שָׂרַי אֵי־מִזֶּה בָאת וְאָנָה 8
תֵלֵכִי וַתֹּאמֶר מִפְּנֵי שָׂרַי גְּבִרְתִּי אָנֹכִי בֹרַחַת׃ 9 וַיֹּאמֶר לָהּ מַלְאַךְ 9[10]
יְהוָה שׁוּבִי אֶל־גְּבִרְתֵּךְ וְהִתְעַנִּי תַּחַת יָדֶיהָ׃ 10 וַיֹּאמֶר לָהּ מַלְאַךְ 10 ל
יְהוָה הַרְבָּה אַרְבֶּה אֶת־זַרְעֵךְ וְלֹא יִסָּפֵר מֵרֹב׃ 11 וַיֹּאמֶר לָהּ 11 ל . ג[11]
מַלְאַךְ יְהוָה

הִנָּךְ הָרָה וְיֹלַדְתְּ[a] בֵּן וְקָרָאת שְׁמוֹ יִשְׁמָעֵאל ג חס[12] . ד[13]
כִּי־שָׁמַע יְהוָה אֶל־עָנְיֵךְ׃

ל ג ר״ם ג מנה בתור . ו ת מנה כת א וחד כת ה[14] . ז דגש[15] . הי ל
12 וְהוּא יִהְיֶה פֶּרֶא אָדָם יָדוֹ בַכֹּל וְיַד כֹּל בּוֹ
וְעַל־פְּנֵי כָל־אֶחָיו יִשְׁכֹּן׃

ל

13 וַתִּקְרָא שֵׁם־יְהוָה הַדֹּבֵר אֵלֶיהָ אַתָּה אֵל רֳאִי[a] כִּי אָמְרָה הֲגַם 13
הֲלֹם רָאִיתִי[b] אַחֲרֵי רֹאִי[c]׃ 14 עַל־כֵּן קָרָא לַבְּאֵר בְּאֵר לַחַי רֹאִי[a] 14 א . ג . ו[15]
הִנֵּה[b] בֵין־קָדֶשׁ וּבֵין בָּרֶד׃ 15 וַתֵּלֶד הָגָר לְאַבְרָם בֵּן וַיִּקְרָא אַבְרָם 15
שֵׁם־בְּנוֹ אֲשֶׁר־יָלְדָה הָגָר יִשְׁמָעֵאל׃ 16 וְאַבְרָם בֶּן־שְׁמֹנִים שָׁנָה וְשֵׁשׁ 16 ו[16]
שָׁנִים בְּלֶדֶת־הָגָר אֶת־יִשְׁמָעֵאל לְאַבְרָם׃ ס

ל . כ[1]

17 1 וַיְהִי אַבְרָם בֶּן־תִּשְׁעִים שָׁנָה וְתֵשַׁע שָׁנִים וַיֵּרָא יְהוָה אֶל־ס[17]
אַבְרָם וַיֹּאמֶר אֵלָיו אֲנִי־אֵל שַׁדָּי הִתְהַלֵּךְ לְפָנַי וֶהְיֵה תָמִים׃ 2 וְאֶתְּנָה 2[a]
בְּרִיתִי בֵּינִי וּבֵינֶךָ וְאַרְבֶּה אוֹתְךָ בִּמְאֹד מְאֹד׃ 3 וַיִּפֹּל אַבְרָם עַל־ 3 ל . יז מל בלישׁ[2] . ג[3]
פָּנָיו וַיְדַבֵּר אִתּוֹ אֱלֹהִים לֵאמֹר׃ 4 אֲנִי הִנֵּה בְרִיתִי אִתָּךְ וְהָיִיתָ לְאַב 4 ל[4]
הֲמוֹן גּוֹיִם׃ 5 וְלֹא־יִקָּרֵא עוֹד אֶת־שִׁמְךָ אַבְרָם וְהָיָה שִׁמְךָ אַבְרָהָם 5 ב[5] . כא[6]
כִּי אַב־הֲמוֹן גּוֹיִם נְתַתִּיךָ׃ 6 וְהִפְרֵתִי אֹתְךָ בִּמְאֹד מְאֹד וְנָתַתִּיךָ לְגוֹיִם 6 ג[4b] . ב מל וחד חס[7] . ג[5] . ב בתור
וּמְלָכִים מִמְּךָ יֵצֵאוּ׃ 7 וַהֲקִמֹתִי אֶת־בְּרִיתִי בֵּינִי וּבֵינֶךָ וּבֵין זַרְעֲךָ 7 ל[6] . ד[8]
אַחֲרֶיךָ לְדֹרֹתָם לִבְרִית עוֹלָם לִהְיוֹת לְךָ לֵאלֹהִים וּלְזַרְעֲךָ אַחֲרֶיךָ׃
8 וְנָתַתִּי לְךָ וּלְזַרְעֲךָ אַחֲרֶיךָ אֵת | אֶרֶץ מְגֻרֶיךָ אֵת כָּל־אֶרֶץ כְּנַעַן 8 ל

[9]Ru 2,12. [10]Jer 4,29. [11]Mm 22. [12]Mm 1480. [13]Mm 1231. [14]Mm 3560. [15]Mm 104. [16]Mm 1989. Cp 17 [1]Mm 1227. [2]Mm 541. [3]Mm 109. [4]Mm 959. [5]Mm 2563. [6]Mm 17. [7]Mm 108. [8]Mm 260. [9]Mm 105.

11 [a] forma mixta ex וְיָלַדְתְּ et וְיָלַדְתְּ? cf ad Jdc 13,5 ‖ **13** [a] 𝔪 ראה 𝔊(𝔙) *ὁ ἐπιδών με* = רֹאִי ‖ [b–b] prp אֱלֹהִים ר׳ וְאָחֵי ‖ [c] 𝔪 ראה 𝔊 *ὀφθέντα μοι* ‖ **14** [a] 𝔪[Mss] ראה 𝔊 *εἶδον* = רָאִיתִי ‖ [b] 𝔊[J] + *hj'*, frt ins הִיא ‖ **Cp 17,1** [a] 𝔪 והוי cf 12,2[a] ‖ **5** [a] > nonn Mss 𝔪.

9 לַאֲחֻזַּ֥ת עוֹלָ֖ם וְהָיִ֣יתִי לָהֶ֑ם לֵֽאלֹהִ֖ים׃ 9 וַיֹּ֨אמֶר֙ אֱלֹהִ֣ים אֶל־אַבְרָהָ֔ם
ל. כה[10]
10 וְאַתָּ֕ה אֶת־בְּרִיתִ֖י תִּשְׁמֹ֑ר אַתָּ֣ה וְזַרְעֲךָ֔ אַחֲרֶ֖יךָ לְדֹרֹתָֽם׃ 10 זֹ֣את
ו פסוק ואתה אתה[11]. כת בטע
בְּרִיתִ֗י אֲשֶׁ֤ר תִּשְׁמְרוּ֙ בֵּינִ֣י וּבֵינֵיכֶ֔ם וּבֵ֥ין זַרְעֲךָ֖ אַחֲרֶ֑יךָ הִמּ֥וֹל לָכֶ֖ם
11 כָּל־זָכָֽר׃ 11 וּנְמַלְתֶּ֗ם אֵ֚ת בְּשַׂ֣ר עָרְלַתְכֶ֔ם וְהָיָה֙[a] לְא֣וֹת בְּרִ֔ית בֵּינִ֖י
ל
12 וּבֵינֵיכֶֽם׃ 12 וּבֶן־שְׁמֹנַ֥ת יָמִ֛ים יִמּ֥וֹל לָכֶ֖ם כָּל־זָכָ֑ר לְדֹרֹתֵיכֶ֗ם יְלִיד
ל ר״פ. כל אוריית חס וכל קריא דכות ב מ א[12]
13 בָּ֤יִת וּמִקְנַת־כֶּ֙סֶף֙ מִכֹּ֣ל בֶּן־נֵכָ֔ר אֲשֶׁ֥ר לֹא־מִזַּרְעֲךָ֖ הֽוּא׃ 13 הָמֹ֣ל |
ד קמ[13]
יִמּ֣וֹל יְלִ֤יד בֵּיתְךָ֙ וּמִקְנַ֣ת כַּסְפֶּ֔ךָ וְהָיְתָ֥ה בְרִיתִ֖י בִּבְשַׂרְכֶ֑ם לִבְרִ֖ית
14 עוֹלָֽם׃ 14 וְעָרֵ֗ל | זָכָר֙ אֲשֶׁ֣ר לֹא־יִמּ֔וֹל אֶת־בְּשַׂ֖ר עָרְלָתֹ֑ו[a] וְנִכְרְתָ֣ה
ב. כה[10]
15 הַנֶּ֔פֶשׁ הַהִ֖וא מֵעַמֶּ֑יהָ אֶת־בְּרִיתִ֖י הֵפָֽר׃ ס 15 וַיֹּ֨אמֶר֙ אֱלֹהִ֣ים
ז
אֶל־אַבְרָהָ֔ם שָׂרַ֥י אִשְׁתְּךָ֖ לֹא־תִקְרָ֣א אֶת־שְׁמָ֑הּ שָׂרָ֖י כִּ֥י שָׂרָ֛ה שְׁמָֽהּ׃
ב בתור
16 וּבֵרַכְתִּ֤י אֹתָהּ֙ וְגַם֙ נָתַ֣תִּי מִמֶּ֔נָּה לְךָ֖ בֵּ֑ן וּ[a]בֵרַכְתִּ֣יהָ֔ וְהָיְתָ֖ה[a] לְגֹויִ֑ם
ל בתור
17 מַלְכֵ֥י[b] עַמִּ֖ים מִמֶּ֥נָּה[c] יִהְיֽוּ׃ 17 וַיִּפֹּ֤ל אַבְרָהָם֙ עַל־פָּנָ֔יו וַיִּצְחָ֖ק וַיֹּ֣אמֶר֙
ל בלבו ו
בְּלִבֹּ֑ו הֲלִבֶּ֣ן מֵאָ֤ה שָׁנָה֙ יִוָּלֵ֔ד[a] וְאִם־[b]שָׂרָ֥ה הֲבַת־[c]תִּשְׁעִ֖ים שָׁנָ֑ה תֵּלֵֽד׃ ל
כ. כב[14]. יח וכל חיו יחיה דכות[15]
18 וַיֹּ֥אמֶר אַבְרָהָ֖ם אֶל־הָאֱלֹהִ֑ים [a]לֻ֛ו[b] יִשְׁמָעֵ֥אל[a] יִחְיֶ֖ה לְפָנֶֽיךָ׃
כה[16]. ז. ב וחס
19 וַיֹּ֣אמֶר֮ אֱלֹהִים֒ אֲבָ֗ל שָׂרָה֙ אִשְׁתְּךָ֣ יֹלֶ֤דֶת לְךָ֙ בֵּ֔ן וְקָרָ֥אתָ אֶת־שְׁמֹ֖ו
ל
יִצְחָ֑ק וַהֲקִמֹתִ֤י אֶת־בְּרִיתִי֙ אִתֹּ֔ו לִבְרִ֥ית עֹולָ֖ם[a] לְזַרְעֹ֥ו[b] אַחֲרָֽיו׃
ב[16]. ג. ג ב מל וחד חס[17]
20 וְלִישְׁמָעֵ֕אל שְׁמַעְתִּיךָ֖ הִנֵּ֣ה | בֵּרַכְתִּ֣י אֹתֹ֗ו וְהִפְרֵיתִ֤י אֹתֹו֙ וְהִרְבֵּיתִ֣י
ה[18]. ד חס בתור כת כן[19]. ב
21 אֹתֹ֔ו בִּמְאֹ֖ד מְאֹ֑ד שְׁנֵ֣ים־עָשָׂ֤ר נְשִׂיאִם֙ יוֹלִ֔יד וּנְתַתִּ֥יו לְגֹ֖וי גָּדֹֽול׃ 21 וְאֶת־
ב
בְּרִיתִ֣י אָקִ֔ים אֶת־יִצְחָ֕ק אֲשֶׁ֧ר תֵּלֵֽד־לְךָ֛ שָׂרָ֖ה לַמֹּועֵ֣ד הַזֶּ֑ה בַּשָּׁנָ֖ה
22 הָאַחֶֽרֶת׃ 22 וַיְכַ֖ל לְדַבֵּ֣ר אִתֹּ֑ו וַיַּ֤עַל אֱלֹהִים֙ מֵעַ֣ל אַבְרָהָֽם׃
יח פסוק את ראת ראת את
23 וַיִּקַּ֣ח אַבְרָהָ֗ם אֶת־יִשְׁמָעֵאל֙ בְּנֹ֔ו וְאֵת֙ כָּל־יְלִידֵ֣י בֵיתֹ֔ו וְאֵת֙ כָּל־
ד
מִקְנַ֣ת כַּסְפֹּ֔ו כָּל־זָכָ֖ר בְּאַנְשֵׁ֣י בֵית־אַבְרָהָ֑ם וַיָּ֥מָל אֶת־בְּשַׂ֖ר עָרְלָתָ֥ם
24 בְּעֶ֛צֶם הַיֹּ֥ום הַזֶּ֖ה כַּאֲשֶׁ֥ר דִּבֶּ֖ר אִתֹּ֥ו אֱלֹהִֽים׃ 24 וְאַבְרָהָ֕ם בֶּן־תִּשְׁעִ֥ים
25 וְתֵ֣שַׁע שָׁנָ֔ה[a] בְּהִמֹּלֹ֖ו[b] בְּשַׂ֥ר עָרְלָתֹֽו׃ 25 וְיִשְׁמָעֵאל֙ בְּנֹ֔ו בֶּן־שְׁלֹ֥שׁ עֶשְׂרֵ֖ה

[10] Mm 5. [11] Cf Mm 4158 et Okhl 297. [12] 1 Ch 29,7. [13] Mm 106. [14] Mm 1444. [15] Mm 107. [16] 2 Ch 23,1. [17] Mm 108. [18] Mm 109. [19] Mm 1367.

11 [a] 2 Mss 𝔐 וְהָיְתָה ‖ **14** [a] 𝔐𝔊 + בְּיֹום הַשְּׁמִינִי cf Lv 12,3 ‖ **16** [a–a] 1 וברכתיו והיה cf 𝔊𝔖𝔙 ‖ [b–b] dl הָ שׂרה? ‖ [c] 1 c mlt Mss 𝔊𝔗[J] ומ׳ ‖ [c] 1 ממנו cf 𝔊𝔖𝔙 ‖ **17** [a] 𝔐 אוליד ‖ [b–b] 1 לוי ‖ **18** [a–a] 𝔊 *Ισμαηλ οὗτος* = זֶה י׳? ‖ [b] 𝔐 ולו ‖ **19** [a] 𝔊[Cmin] + *εἶναι αὐτῷ θεός*, ex 7 ‖ [b] 1 c 𝔖[4] mlt Mss 𝔐𝔊𝔖 ולו ‖ **24** [a] Ms 𝔐 שנים ‖ [b] 𝔐 + את.

26 שָׁנָה בְּהִמֹּלוֹ אֶת בְּשַׂר עָרְלָתוֹ׃ 26 בְּעֶצֶם הַיּוֹם הַזֶּה נִמּוֹל אַבְרָהָם
27 וְיִשְׁמָעֵאל בְּנוֹ׃ 27 וְכָל־אַנְשֵׁי בֵיתוֹ יְלִיד בָּיִת וּמִקְנַת־כֶּסֶף מֵאֵת בֶּן־
נֵכָר נִמֹּלוּ אִתּוֹ׃ פ קכו

כו 18 1 וַיֵּרָא אֵלָיו יְהוָה בְּאֵלֹנֵי[a] מַמְרֵא וְהוּא יֹשֵׁב פֶּתַח־הָאֹהֶל ס(וי) פרש
ד חס[2]. ה כְּחֹם הַיּוֹם׃ 2 וַיִּשָּׂא עֵינָיו וַיַּרְא וְהִנֵּה שְׁלֹשָׁה אֲנָשִׁים נִצָּבִים עָלָיו וַיַּרְא
צא יט מנה ר״פ י מנה בתור. קלד[3] וַיָּרָץ לִקְרָאתָם מִפֶּתַח הָאֹהֶל וַיִּשְׁתַּחוּ אָרְצָה׃ 3 וַיֹּאמַר אֲדֹנָי אִם־נָא
סו. ג[4] ב קמ וחד[5] פת מָצָאתִי חֵן[a] בְּעֵינֶיךָ אַל־נָא תַעֲבֹר מֵעַל עַבְדֶּךָ[a]׃ 4 יֻקַּח־נָא מְעַט־
ב. ל. ל מַיִם וְרַחֲצוּ רַגְלֵיכֶם וְהִשָּׁעֲנוּ תַּחַת הָעֵץ׃ 5 וְאֶקְחָה פַת־לֶחֶם וְסַעֲדוּ
ג[6]. ל לִבְּכֶם[a] אַחַר תַּעֲבֹרוּ כִּי־עַל־כֵּן עֲבַרְתֶּם עַל־עַבְדְּכֶם וַיֹּאמְרוּ כֵּן
ח[7] תַּעֲשֶׂה כַּאֲשֶׁר דִּבַּרְתָּ׃ 6 וַיְמַהֵר אַבְרָהָם הָאֹהֱלָה אֶל־שָׂרָה וַיֹּאמֶר
ל. ל מַהֲרִי שְׁלֹשׁ סְאִים קֶמַח סֹלֶת[a] לוּשִׁי וַעֲשִׂי עֻגוֹת׃ 7 וְאֶל־הַבָּקָר רָץ
ח[8] אַבְרָהָם וַיִּקַּח בֶּן־בָּקָר רַךְ וְטוֹב וַיִּתֵּן אֶל־הַנַּעַר וַיְמַהֵר לַעֲשׂוֹת אֹתוֹ׃
ג[9]. ד 8 וַיִּקַּח חֶמְאָה וְחָלָב וּבֶן־הַבָּקָר אֲשֶׁר עָשָׂה וַיִּתֵּן לִפְנֵיהֶם וְהוּא־עֹמֵד
י בקוף בתור עֲלֵיהֶם תַּחַת הָעֵץ וַיֹּאכֵלוּ׃ 9 וַיֹּאמְרוּ אֵלָיו[a] אַיֵּה שָׂרָה אִשְׁתֶּךָ וַיֹּאמֶר
י[10] הִנֵּה בָאֹהֶל׃ 10 וַיֹּאמֶר שׁוֹב אָשׁוּב אֵלֶיךָ כָּעֵת חַיָּה וְהִנֵּה־בֵן לְשָׂרָה
ג. ה[11]. ג אִשְׁתֶּךָ וְשָׂרָה שֹׁמַעַת פֶּתַח הָאֹהֶל וְהוּא[a] אַחֲרָיו׃ 11 וְאַבְרָהָם וְשָׂרָה
ג[12] זְקֵנִים בָּאִים בַּיָּמִים חָדַל לִהְיוֹת לְשָׂרָה[a] אֹרַח כַּנָּשִׁים׃ 12 וַתִּצְחַק
ל. ל שָׂרָה בְּקִרְבָּהּ לֵאמֹר אַחֲרֵי בְלֹתִי הָיְתָה־לִּי עֶדְנָה וַאדֹנִי זָקֵן׃
13 וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־אַבְרָהָם לָמָּה זֶּה צָחֲקָה שָׂרָה לֵאמֹר הַאַף אֻמְנָם
14 אֵלֵד וַאֲנִי זָקַנְתִּי׃ 14 הֲיִפָּלֵא מֵיְהוָה דָּבָר לַמּוֹעֵד אָשׁוּב אֵלֶיךָ כָּעֵת
ג. ל[13] חַיָּה וּלְשָׂרָה בֵּן׃ 15 וַתְּכַחֵשׁ שָׂרָה | לֵאמֹר לֹא צָחַקְתִּי כִּי יָרֵאָה וַיֹּאמֶר |
16 לֹא[a] כִּי צָחָקְתְּ׃ 16 וַיָּקֻמוּ מִשָּׁם הָאֲנָשִׁים וַיַּשְׁקִפוּ עַל־פְּנֵי סְדֹם
ג[14]. בב בתור. ג[15]. ב וכל הכלילות דכות וְאַבְרָהָם הֹלֵךְ עִמָּם לְשַׁלְּחָם׃ 17 וַיהוָה אָמָר הַמְכַסֶּה אֲנִי מֵאַבְרָהָם[a]
ו זוגין[16] 17 אֲשֶׁר אֲנִי עֹשֶׂה׃ 18 וְאַבְרָהָם הָיוֹ יִהְיֶה לְגוֹי גָּדוֹל וְעָצוּם וְנִבְרְכוּ בוֹ

[20]Mm 106. Cp 18 [1]Mm 1227. [2]Mm 2271. [3]Cf Okhl II, 151 et Mp sub loco. [4]Mm 110. [5]Mm 4202. [6]Mm 2450. [7]Mm 111. [8]Mm 4026. [9]Mm 112. [10]Mm 113. [11]Mm 114. [12]Mm 2275. [13]Gn 20,16. [14]Mm 115. [15]Mm 135. [16]Mm 2036.

Cp 18,1 [a] cf 13,18[a] ‖ **3** [a–a] 𝔪 עבדכם ... תעברו בעיניכם ... ‖ **5** [a] pc Mss 𝔪𝔊𝔖𝔗[J] וְאֶ׳ ‖ **6** [a] > 𝔊, dupl ‖ **9** [a] frt l לוֹ ‖ **10** [a] 𝔪 והיא cf 𝔊, l והוּא? ‖ **11** [a–a] prp כְּאִ׳ נָשִׁים cf 31,35 ‖ **15** [a] 𝔪 לה ‖ **17** [a] 𝔪𝔗[J] + אֶת־.

כל אורית מל[17].
ו פסוק למען למען[18].
ד בתור.[19]

19 כָּל גּוֹיֵי הָאָרֶץ׃ 19 כִּי יְדַעְתִּיו[a] לְמַעַן[b] אֲשֶׁר יְצַוֶּה אֶת־בָּנָיו וְאֶת־בֵּיתוֹ
אַחֲרָיו וְשָׁמְרוּ דֶּרֶךְ יְהוָה לַעֲשׂוֹת צְדָקָה וּמִשְׁפָּט לְמַעַן הָבִיא יְהוָה
20 עַל־אַבְרָהָם אֵת אֲשֶׁר־דִּבֶּר עָלָיו׃ 20 וַיֹּאמֶר יְהוָה זַעֲקַת[a] סְדֹם
21 וְעֲמֹרָה כִּי־רָבָּה וְחַטָּאתָם כִּי כְבְדָה מְאֹד׃ 21 אֵרְדָה־נָּא וְאֶרְאֶה
22 הַכִּצְעָקָתָהּ[a] הַבָּאָה[b] אֵלַי עָשׂוּ | כָלָה[c] וְאִם־לֹא אֵדָעָה׃ 22 וַיִּפְנוּ מִשָּׁם
23 הָאֲנָשִׁים וַיֵּלְכוּ סְדֹמָה [a]וְאַבְרָהָם עוֹדֶנּוּ עֹמֵד לִפְנֵי יְהוָה[a]׃ 23 וַיִּגַּשׁ
24 אַבְרָהָם וַיֹּאמַר הַאַף תִּסְפֶּה צַדִּיק עִם־רָשָׁע׃ 24 אוּלַי יֶשׁ חֲמִשִּׁים
צַדִּיקִם בְּתוֹךְ הָעִיר הַאַף תִּסְפֶּה וְלֹא־תִשָּׂא לַמָּקוֹם לְמַעַן חֲמִשִּׁים
25 הַצַּדִּיקִם אֲשֶׁר בְּקִרְבָּהּ׃[a] 25 חָלִלָה לְךָ מֵעֲשֹׂת | כַּדָּבָר הַזֶּה לְהָמִית
צַדִּיק עִם־רָשָׁע וְהָיָה כַצַּדִּיק כָּרָשָׁע חָלִלָה לָּךְ הַשֹּׁפֵט כָּל־הָאָרֶץ
26 לֹא יַעֲשֶׂה מִשְׁפָּט׃ 26 וַיֹּאמֶר יְהוָה אִם־אֶמְצָא בִסְדֹם חֲמִשִּׁים צַדִּיקִם
27 בְּתוֹךְ הָעִיר וְנָשָׂאתִי לְכָל־הַמָּקוֹם בַּעֲבוּרָם׃ 27 וַיַּעַן אַבְרָהָם וַיֹּאמַר
28 הִנֵּה־נָא הוֹאַלְתִּי לְדַבֵּר אֶל־אֲדֹנָי[a] וְאָנֹכִי עָפָר | וָאֵפֶר׃ 28 אוּלַי
יַחְסְרוּן חֲמִשִּׁים הַצַּדִּיקִם חֲמִשָּׁה הֲתַשְׁחֵת בַּחֲמִשָּׁה אֵת־כָּל־הָעִיר
29 וַיֹּאמֶר לֹא אַשְׁחִית אִם־אֶמְצָא שָׁם אַרְבָּעִים וַחֲמִשָּׁה׃ 29 וַיֹּסֶף עוֹד
לְדַבֵּר אֵלָיו וַיֹּאמֶר אוּלַי יִמָּצְאוּן שָׁם אַרְבָּעִים וַיֹּאמֶר לֹא אֶעֱשֶׂה[a]
30 בַּעֲבוּר הָאַרְבָּעִים׃ 30 וַיֹּאמֶר אַל־נָא יִחַר לַאדֹנָי וַאֲדַבֵּרָה אוּלַי
יִמָּצְאוּן שָׁם שְׁלֹשִׁים וַיֹּאמֶר לֹא אֶעֱשֶׂה[a] אִם־אֶמְצָא שָׁם שְׁלֹשִׁים׃
31 וַיֹּאמֶר הִנֵּה־נָא הוֹאַלְתִּי לְדַבֵּר אֶל־אֲדֹנָי[a] אוּלַי יִמָּצְאוּן שָׁם עֶשְׂרִים
32 וַיֹּאמֶר לֹא אַשְׁחִית בַּעֲבוּר הָעֶשְׂרִים׃ 32 וַיֹּאמֶר אַל־נָא יִחַר לַאדֹנָי
וַאֲדַבְּרָה אַךְ־הַפַּעַם אוּלַי יִמָּצְאוּן שָׁם עֲשָׂרָה וַיֹּאמֶר לֹא אַשְׁחִית
33 בַּעֲבוּר הָעֲשָׂרָה׃ 33 וַיֵּלֶךְ יְהוָה כַּאֲשֶׁר כִּלָּה לְדַבֵּר אֶל־אַבְרָהָם
וְאַבְרָהָם שָׁב לִמְקֹמוֹ׃

ג. ח קמ[20]
ל. ג[21]
ה[21]
ל. ג בטע[22]. יז מ״פ. ל
ג[23]
ו[24]. ג חס ב מנה בפסוק.
יד פסוק לך לך[25].
ב חס[26]
ל. ג חס ב מנה בפסוק. ל
צא. ג
ב. קלד[27]. ב[28]
ל. ו[24]
כי
צא וחד מן ג[29] פסוק ויאמר ויאמר. ד
ג[30]. ז כת א[31]. ד[32]
ד
ב. ד[27]
ג[33]. ז כת א[31]
ד
ב[34]

[17] Mm 152. [18] Mm 2707. [19] Mm 1827. [20] Mm 1092. [21] Mm 394. [22] Mm 344. [23] Mm 773. [24] Mm 3421. [25] Mm 1860. [26] Mm 711. [27] Cf Okhl II, 151 et Mp sub loco. [28] Mm 3566. [29] Mm 3452. [30] Mm 116. [31] Mm 2305. [32] Mm 1232. [33] Mm 117. [34] Neh 11,1.

19 [a] 𝔐𝔊𝔖𝔗𝔍𝔙 יְדַעְתִּי ‖ [b] 𝔊(𝔙) *ὅτι* ‖ **20** [a] 𝔐 צע׳ cf 21 ‖ **21** [a] 1 c cod Sev 𝔊𝔗𝔘 תָּם–? ‖ [b] 1 prb הבאָה ‖ [c] 1 כְּלָה (כְּלֹם)? ‖ **22** [a–a] Tiq soph, lect orig אברהם ... ויהוה ‖ **24** [a] 1 בּה–? ‖ **27** [a] 𝔎[3] mlt Mss יהוה ‖ **29** [a] 𝔐𝔊 אַשְׁחִית cf 𝔙 *(percutiam)* et 28.31.32 ‖ **30** [a] 𝔐𝔊 cf 29[a] ‖ **31** [a] nonn Mss יהוה.

19 1 וַיָּבֹאוּ [a]שְׁנֵי הַמַּלְאָכִים[a] סְדֹמָה בָּעֶרֶב וְלוֹט יֹשֵׁב בְּשַׁעַר־[ס״ו]

2 סְדֹם וַיַּרְא־לוֹט וַיָּקָם לִקְרָאתָם וַיִּשְׁתַּחוּ אַפַּיִם אָרְצָה׃ 2 וַיֹּאמֶר הִנֶּה־

נָא־אֲדֹנַי סוּרוּ נָא אֶל־בֵּית עַבְדְּכֶם וְלִינוּ וְרַחֲצוּ רַגְלֵיכֶם וְהִשְׁכַּמְתֶּם

וַהֲלַכְתֶּם[a] לְדַרְכְּכֶם וַיֹּאמְרוּ֙ לֹ֣א כִּ֔י בָּרְחוֹב֙ נָלִ֔ין׃ 3 וַיִּפְצַר־בָּם מְאֹד 3

וַיָּסֻרוּ אֵלָיו וַיָּבֹאוּ אֶל־בֵּיתוֹ וַיַּעַשׂ לָהֶם מִשְׁתֶּה וּמַצּוֹת אָפָה וַיֹּאכֵלוּ׃

4 טֶרֶם יִשְׁכָּבוּ וְאַנְשֵׁי הָעִיר [a]אַנְשֵׁי סְדֹם[a] נָסַבּוּ עַל־הַבַּיִת מִנַּעַר וְעַד־ 4

5 זָקֵן כָּל־הָעָם מִקָּצֶה׃ 5 וַיִּקְרְאוּ אֶל־לוֹט וַיֹּאמְרוּ לוֹ אַיֵּה הָאֲנָשִׁים[a]

אֲשֶׁר־בָּאוּ אֵלֶיךָ הַלָּיְלָה הוֹצִיאֵם אֵלֵינוּ וְנֵדְעָה אֹתָם׃ 6 וַיֵּצֵא אֲלֵהֶם 6

לוֹט הַפֶּתְחָה וְהַדֶּלֶת סָגַר[a] אַחֲרָיו׃ 7 וַיֹּאמַר אַל־נָא אַחַי תָּרֵעוּ׃ 7

8 הִנֶּה־נָא לִי שְׁתֵּי בָנוֹת אֲשֶׁר לֹא־יָדְעוּ אִישׁ אוֹצִיאָה־נָּא אֹתָן אֲלֵיכֶם 8

וַעֲשׂוּ לָהֶן כַּטּוֹב בְּעֵינֵיכֶם רַק לָאֲנָשִׁים הָאֵל[a] אַל־תַּעֲשׂוּ דָבָר כִּי־עַל־

כֵּן בָּאוּ בְּצֵל קֹרָתִי׃ 9 וַיֹּאמְרוּ גֻּשׁ־הָלְאָה וַיֹּאמְרוּ[a] הָאֶחָד בָּא־לָגוּר 9

וַיִּשְׁפֹּט שָׁפוֹט עַתָּה נָרַע לְךָ מֵהֶם וַיִּפְצְרוּ בָאִישׁ בְּלוֹט מְאֹד וַיִּגְּשׁוּ

לִשְׁבֹּר הַדָּלֶת׃ 10 וַיִּשְׁלְחוּ הָאֲנָשִׁים אֶת־יָדָם וַיָּבִיאוּ אֶת־לוֹט אֲלֵיהֶם 10

הַבַּיְתָה וְאֶת־הַדֶּלֶת סָגָרוּ׃ 11 וְאֶת־הָאֲנָשִׁים אֲשֶׁר־פֶּתַח הַבַּיִת הִכּוּ 11

בַּסַּנְוֵרִים מִקָּטָן וְעַד־גָּדוֹל וַיִּלְאוּ לִמְצֹא הַפָּתַח׃ 12 וַיֹּאמְרוּ הָאֲנָשִׁים[a] 12

אֶל־לוֹט עֹד מִי־לְךָ פֹּה חָתָן וּבָנֶיךָ[b] וּבְנֹתֶיךָ וְכֹל אֲשֶׁר־לְךָ בָּעִיר

הוֹצֵא מִן־הַמָּקוֹם[c]׃ 13 כִּי־מַשְׁחִתִים אֲנַחְנוּ אֶת־הַמָּקוֹם הַזֶּה כִּי־ 13

גָדְלָה צַעֲקָתָם אֶת־פְּנֵי יְהוָה וַיְשַׁלְּחֵנוּ יְהוָה לְשַׁחֲתָהּ[a]׃ 14 וַיֵּצֵא לוֹט 14

וַיְדַבֵּר [אֶל־חֲתָנָיו [לֹקְחֵי בְנֹתָיו וַיֹּאמֶר קוּמוּ֙ צְא֣וּ מִן־הַמָּקוֹם הַזֶּ֔ה כִּי־

מַשְׁחִית יְהוָה אֶת־הָעִיר וַיְהִי כִמְצַחֵק בְּעֵינֵי חֲתָנָיו׃ 15 וּכְמוֹ 15

הַשַּׁחַר עָלָה וַיָּאִיצוּ הַמַּלְאָכִים[a] בְּלוֹט לֵאמֹר קוּם קַח אֶת־אִשְׁתְּךָ

וְאֶת־שְׁתֵּי בְנֹתֶיךָ הַנִּמְצָאֹת[b] פֶּן־תִּסָּפֶה בַּעֲוֹן הָעִיר׃ 16 וַיִּתְמַהְמָהּ׀ 16

ג. ד

ל

ל. ב. ג׳

ב בט״ע[2]. ו[3] דגש ב מנה בסים. ד[4]. ו

ב[5]

ג[6]. ז[7]. ו וכל מלכים וישעיה דכות ב מ ד

ב[8]

ל. ו

ל. צא יט מנה ר״ם ו מנה בתור׳

ז ר״פ בתור[9]. ב

יד[10]. טז[11]. ח לשון חול[12]. ג

ל. ל

ל ומל. ב[13]. ה בתור׳

ל בתור[14]. לז. יז מל בתור[15]

יט[16]. ל. ב. ל

ג[17]. ל

יד חס[18]. ג[19]

ה[20]. ח

ג[21]. ל

ג חס[22]. ב[23]

ל. לג בתור. ב[24]

ל. ז

ו וכל ואת שתי הכליה דכות[25]. ב חד מל וחד חס. ו בט״ע מרעימיו[26]

Cp 19 [1]Mm 118. [2]Mm 1569. [3]Mm 3644. [4]Mm 2426. [5]Ex 12,8. [6]Mm 3503. [7]Mm 2952. [8]Jer 51,31. [9]Mm 165. [10]Mm 190. [11]Mm 1551. [12]Mm 119. [13]Mm 120. [14]Mm 1702. [15]Mm 250. [16]Mm 1557. [17]Mm 121. [18]Mm 62. [19]Mm 122. [20]Mm 802. [21]Mm 123. [22]Mm 1729. [23]Ex 12,31. [24]Jes 41,25. [25]Mm 124. [26]Mm 705.

Cp 19,1 [a–a] prp הָאֲנָשִׁים cf 12.16 ‖ **2** [a] sic L, mlt Mss Edd וְהֵ׳ ‖ **4** [a–a] frt gl ‖ **5** [a] sic L, L* mlt Mss Edd הָאֵ׳ ‖ **6** [a] 𝔐 סגרו ‖ **8** [a] l הָאֵל cf 𝔐 Seb (האלה) ‖ **9** [a] > 𝔊 ‖ **12** [a] 𝔐 המלאכים cf 1 ‖ [b] mlt Mss 𝔐 ב׳ ‖ [c] 𝔐𝔊𝔖 + הזה ut 13.14 ‖ **13** [a] 𝔐 להשחיתה; 𝔙 suff 3 pl, l הָם–? ‖ **15** [a] prp האנשים cf 1[a–a] ‖ [b] 𝔊 + *καὶ ἔξελθε*, prb ins וְצֵא (vel לְךָ).

וַיַּחֲזִקוּ הָאֲנָשִׁים בְּיָדוֹ וּבְיַד־אִשְׁתּוֹ וּבְיַד שְׁתֵּי בְנֹתָיו בְּחֶמְלַת יְהוָה עָלָיו ו
וַיּוֹצִאֻהוּ וַיַּנִּחֻהוּ מִחוּץ לָעִיר׃ 17 וַיְהִי כְהוֹצִיאָם אֹתָם הַחוּצָה וַיֹּאמֶר[a] 17
הִמָּלֵט עַל־נַפְשֶׁךָ אַל־תַּבֵּיט אַחֲרֶיךָ וְאַל־תַּעֲמֹד בְּכָל־הַכִּכָּר הָהָרָה 18
הִמָּלֵט פֶּן־תִּסָּפֶה׃ 18 וַיֹּאמֶר לוֹט אֲלֵהֶם[a] אַל־נָא אֲדֹנָי[b]׃ 19 הִנֵּה־נָא 19
מָצָא עַבְדְּךָ חֵן בְּעֵינֶיךָ וַתַּגְדֶּל חַסְדְּךָ אֲשֶׁר עָשִׂיתָ עִמָּדִי לְהַחֲיוֹת
אֶת־נַפְשִׁי וְאָנֹכִי לֹא אוּכַל לְהִמָּלֵט הָהָרָה פֶּן־תִּדְבָּקַנִי הָרָעָה וָמַתִּי׃
20 הִנֵּה־נָא הָעִיר הַזֹּאת קְרֹבָה לָנוּס שָׁמָּה[a] וְהִיא מִצְעָר[a] אִמָּלְטָה נָּא
שָׁמָּה הֲלֹא מִצְעָר הִוא וּתְחִי נַפְשִׁי׃ 21 וַיֹּאמֶר אֵלָיו הִנֵּה נָשָׂאתִי פָנֶיךָ 21
גַּם לַדָּבָר הַזֶּה לְבִלְתִּי הָפְכִּי אֶת־הָעִיר אֲשֶׁר דִּבַּרְתָּ׃ 22 מַהֵר הִמָּלֵט 22
שָׁמָּה כִּי לֹא אוּכַל לַעֲשׂוֹת דָּבָר עַד־בֹּאֲךָ שָׁמָּה עַל־כֵּן קָרָא שֵׁם־
הָעִיר צוֹעַר׃ 23 הַשֶּׁמֶשׁ יָצָא[a] עַל־הָאָרֶץ וְלוֹט בָּא צֹעַרָה׃ 24 [a]וַיהוָה 23 24
הִמְטִיר עַל־סְדֹם וְעַל־עֲמֹרָה גָּפְרִית וָאֵשׁ מֵאֵת יְהוָה [b]מִן־הַשָּׁמָיִם׃
25 וַיַּהֲפֹךְ אֶת־הֶעָרִים הָאֵל[a] וְאֶת כָּל־הַכִּכָּר וְאֵת כֹּל־יֹשְׁבֵי הֶעָרִים 25
וְצֶמַח הָאֲדָמָה׃ 26 וַתַּבֶּט אִשְׁתּוֹ מֵאַחֲרָיו[a] וַתְּהִי נְצִיב מֶלַח׃ 27 וַיַּשְׁכֵּם 26 27
אַבְרָהָם בַּבֹּקֶר[a] אֶל־הַמָּקוֹם אֲשֶׁר־עָמַד שָׁם אֶת־פְּנֵי יְהוָה׃ 28 וַיַּשְׁקֵף 28
עַל־פְּנֵי סְדֹם וַעֲמֹרָה וְעַל־[a]כָּל־[a]פְּנֵי[a] אֶרֶץ הַכִּכָּר וַיַּרְא וְהִנֵּה עָלָה
קִיטֹר הָאָרֶץ כְּקִיטֹר הַכִּבְשָׁן׃
29 וַיְהִי בְּשַׁחֵת[a] אֱלֹהִים אֶת־עָרֵי הַכִּכָּר וַיִּזְכֹּר ׀ אֱלֹהִים אֶת־
אַבְרָהָם וַיְשַׁלַּח אֶת־לוֹט מִתּוֹךְ הַהֲפֵכָה בַּהֲפֹךְ אֶת־הֶעָרִים אֲשֶׁר־
יָשַׁב בָּהֶן לוֹט׃ 30 וַיַּעַל ׀ לוֹט מִצּוֹעַר וַיֵּשֶׁב בָּהָר וּשְׁתֵּי בְנֹתָיו עִמּוֹ כִּי 30
יָרֵא לָשֶׁבֶת בְּצוֹעַר וַיֵּשֶׁב בַּמְּעָרָה הוּא וּשְׁתֵּי בְנֹתָיו׃ 31 וַתֹּאמֶר 31
הַבְכִירָה אֶל־הַצְּעִירָה אָבִינוּ זָקֵן וְאִישׁ אֵין בָּאָרֶץ לָבוֹא עָלֵינוּ כְּדֶרֶךְ
כָּל־הָאָרֶץ׃ 32 לְכָה[a] נַשְׁקֶה אֶת־אָבִינוּ יַיִן וְנִשְׁכְּבָה עִמּוֹ וּנְחַיֶּה 32
מֵאָבִינוּ זָרַע׃ 33 וַתַּשְׁקֶיןָ אֶת־אֲבִיהֶן יַיִן בַּלַּיְלָה הַ֫הוּא[a] וַתָּבֹא הַבְּכִירָה 33

ג. ב חד מל יחד חס[27]. ב ומל. יג[28]
ח[29]. ב[30]. יג[31]
ז ר״פ בתור[32]
ל. יג[31]. ל.
ז ר״פ בתור[32]. ב חס. ד[33]. ב.
יא[34]. ג. יט
יא חס את
ג מל. ג סביר יצאה[34]. ד. ל. כב בתור[35] מנה בטע ר״פ
ב[36]
ח לשון חול[37]. ז דמסע בטע[38]
ל
יג[39]
יד[40]
ל[41]
יג מסרק את את את. ד
כב[42]. ל
ה[43]. ח[44]. ג מל ב מנה בפסוק
ג מל ב מנה בפסוק
ב[45]
ג[46]
ז[47]. ה[48]. ב חס בתור

[27] Mp sub loco. [28] Mm 290. [29] Mm 125. [30] Mm 3081. [31] Mm 1100. [32] Mm 165. [33] Mm 126. [34] Mm 127. [35] Mm 3567. [36] Mm 3043. [37] Mm 119. [38] Mm 2139. [39] Mm 186. [40] Mm 2928. [41] וחד בקיטור Ps 119,83. [42] Mm 59. [43] Mm 87. [44] Mm 640. [45] Mm 128. [46] Mm 129. [47] Mm 1043. [48] Mm 217.

17 [a] GSV pl ‖ **18** [a] prp אֲלֵיהֶן ‖ [b] prp יְ־ ‖ **20** [a–a] gl? ‖ **23** [a] l c Seb 𝔪[Mss] יָצְאָה? cf 15,17 ‖ **24** [a] frt tr huc 26 ‖ [b–b] add? ‖ **25** [a] l (ה)הָאֵל cf 8[a] ‖ **26** [a] prp יָהּ־ ‖ **27** [a] ins וַיֵּלֶךְ? ‖ **28** [a–a] pc Mss 𝔪G[Cal]S𝔗[Ms] invers, sic l et dl c Ms ארץ? ‖ **29** [a] 𝔪 בהשחית ‖ **30** [a] 𝔪GV[Mss] + עִמּוֹ ‖ **32** [a] l c 𝔪 לְכִי? ‖ **33** [a] prb l c Seb 𝔪 הַהוּא.

34 וַתְּשַׁכֵּב אֶת־אָבִיהָ וְלֹא־יָדַע בְּשִׁכְבָהּ וּבְקוּמָהּ׃ 34 וַיְהִי מִמָּחֳרָת
וַתֹּאמֶר הַבְּכִירָה אֶל־הַצְּעִירָה הֵן־שָׁכַבְתִּי אֶמֶשׁ אֶת־אָבִי[a] נַשְׁקֶנּוּ יַיִן
35 גַּם־הַלַּיְלָה וּבֹאִי שִׁכְבִי עִמּוֹ וּנְחַיֶּה מֵאָבִינוּ זָרַע׃ 35 וַתַּשְׁקֶיןָ גַּם
בַּלַּיְלָה הַהוּא אֶת־אֲבִיהֶן יָיִן וַתָּקָם הַצְּעִירָה וַתִּשְׁכַּב עִמּוֹ וְלֹא־יָדַע
36 37 בְּשִׁכְבָהּ וּבְקוּמָהּ׃ 36 וַתַּהֲרֶיןָ שְׁתֵּי בְנוֹת־לוֹט מֵאֲבִיהֶן׃ 37 וַתֵּלֶד

ל חס . ל

ט . ט מיחד

הַבְּכִירָה בֵּן וַתִּקְרָא שְׁמוֹ מוֹאָב[a] הוּא אֲבִי־מוֹאָב עַד־הַיּוֹם׃

ט

38 וְהַצְּעִירָה גַּם־הִוא יָלְדָה בֵּן וַתִּקְרָא שְׁמוֹ[a] בֶּן־עַמִּי הוּא אֲבִי בְנֵי־ 38

ט מיחד

עַמּוֹן עַד־הַיּוֹם׃ ס

ל

20 1 וַיִּסַּע מִשָּׁם אַבְרָהָם אַרְצָה הַנֶּגֶב וַיֵּשֶׁב בֵּין קָדֵשׁ וּבֵין שׁוּר וַיָּ֫גָר (יז) ס
בִּגְרָר׃ 2 וַיֹּאמֶר אַבְרָהָם אֶל־שָׂרָה אִשְׁתּוֹ אֲחֹתִי הִוא וַיִּשְׁלַח 2
אֲבִימֶלֶךְ מֶלֶךְ גְּרָר וַיִּקַּח אֶת־שָׂרָה׃ 3 וַיָּבֹא אֱלֹהִים אֶל־אֲבִימֶלֶךְ 3
בַּחֲלוֹם הַלָּיְלָה וַיֹּאמֶר לוֹ הִנְּךָ מֵת עַל־[a]הָאִשָּׁה אֲשֶׁר־לָקַחְתָּ וְהִוא

ב' . ל . צא . ל

בְּעֻלַת בָּעַל׃ 4 וַאֲבִימֶלֶךְ לֹא קָרַב אֵלֶיהָ וַיֹּאמַר אֲדֹנָי[a] [b]הֲגוֹי גַּם־[b] 4

ה[2] . יא כת י בתור

צַדִּיק תַּהֲרֹג׃ 5 הֲלֹא הוּא אָמַר־לִי אֲחֹתִי הִוא[a] וְהִיא־גַם־הִוא[ab] 5

ל וחס

אָמְרָה אָחִי הוּא בְּתֹם־לְבָבִי וּבנִקְיֹן כַּפַּי עָשִׂיתִי זֹאת׃ 6 וַיֹּאמֶר אֵלָיו 6
הָאֱלֹהִים בַּחֲלֹם גַּם אָנֹכִי יָדַעְתִּי כִּי בְתֹם־לְבָבְךָ עָשִׂיתָ זֹּאת וָאֶחְשָׂךְ

ב חס . ג[3] . ל

גַּם־אָנֹכִי אוֹתְךָ מֵחֲטוֹ־לִי עַל־כֵּן לֹא־נְתַתִּיךָ לִנְגֹּעַ אֵלֶיהָ׃ 7 וְעַתָּה 7

יז מל בלישׁ' . ג[5] חד כת טא וחד מן ט[6] כת טר חס א וחד כת טוא . ג ב חס וחד מל[7]

ג[8] . ג

הָשֵׁב אֵשֶׁת־הָאִישׁ כִּי־נָבִיא הוּא וְיִתְפַּלֵּל בַּעַדְךָ וֶחְיֵה וְאִם־אֵינְךָ
מֵשִׁיב דַּע כִּי־מוֹת תָּמוּת אַתָּה וְכָל־אֲשֶׁר־לָךְ׃ 8 וַיַּשְׁכֵּם אֲבִימֶלֶךְ 8

כה ז מנה בתור . ה

בַּבֹּקֶר וַיִּקְרָא לְכָל־עֲבָדָיו וַיְדַבֵּר אֶת־כָּל־הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה בְּאָזְנֵיהֶם
וַיִּירְאוּ הָאֲנָשִׁים מְאֹד׃ 9 וַיִּקְרָא אֲבִימֶלֶךְ לְאַבְרָהָם וַיֹּאמֶר לוֹ מֶה־ 9

ל

[a]עָשִׂיתָ לָּנוּ[a] וּמֶה־חָטָאתִי לָךְ כִּי־הֵבֵאתָ עָלַי וְעַל־מַמְלַכְתִּי חֲטָאָה
גְדֹלָה מַעֲשִׂים אֲשֶׁר לֹא־יֵעָשׂוּ עָשִׂיתָ עִמָּדִי׃ 10 וַיֹּאמֶר אֲבִימֶלֶךְ אֶל־ 10
אַבְרָהָם [a]מָה רָאִיתָ[a] כִּי עָשִׂיתָ אֶת־הַדָּבָר הַזֶּה׃ 11 וַיֹּאמֶר אַבְרָהָם 11

[49]Mm 130. [50]Mm 2383. [51]Mm 129. [52]Mm 1043. **Cp 20** [1]Mm 1183. [2]Mm 4139. [3]Mm 131. [4]Mm 541. [5]Mm 132. [6]Mm 922. [7]Mm 133. [8]Mm 3317.

34 [a] G suff 1 pl, 1 אבינו? ‖ **37** [a] G + *λέγουσα Ἐκ τοῦ πατρός μου*, ins לֵאמֹר מֵאָבִי? ‖ **38** [a] G(ע) + *Αμμαν*, G^{Mss} + *Αμμαν λέγουσα* = עַמּוֹן לֵאמֹר ‖ **Cp 20,3** [a] ש + אדות cf 21,11.25, ins ‖ **4** [a] nonn Mss יהוה ‖ [b–b] G *ἔθνος ἀγνοοῦν καί*; prp הֲגַם (הגוי dttg) ‖ **5** [a–a] G(ע) *καὶ αὐτή*, 1 frt וגם היא ‖ [b] > 2 Mss ש ‖ **9** [a–a] S *'bdt lk*, prp עשיתי לְךָ ‖ **10** [a–a] prp מַה רָּאִיתָ cf 26,7 ‖ **11** [a] ש + כי יראתי.

כִּי אָמַרְתִּי רַק אֵין־יִרְאַת אֱלֹהִים בַּמָּקוֹם הַזֶּה וַהֲרָגֻנִי עַל־דְּבַר
12 אִשְׁתִּי׃ 12 וְגַם־אָמְנָה[a] אֲחֹתִי בַת־אָבִי הִוא אַךְ לֹא בַת־אִמִּי וַתְּהִי־לִי
13 לְאִשָּׁה׃ 13 וַיְהִי[ם] כַּאֲשֶׁר הִתְעוּ[a] אֹתִי אֱלֹהִים מִבֵּית אָבִי[b] וָאֹמַר לָהּ זֶה
חַסְדֵּךְ אֲשֶׁר תַּעֲשִׂי עִמָּדִי אֶל כָּל־הַמָּקוֹם אֲשֶׁר נָבוֹא שָׁמָּה אִמְרִי־לִי
14 אָחִי הוּא׃ 14 וַיִּקַּח אֲבִימֶלֶךְ[a] צֹאן וּבָקָר וַעֲבָדִים וּשְׁפָחֹת וַיִּתֵּן
15 לְאַבְרָהָם וַיָּשֶׁב לוֹ אֶת שָׂרָה אִשְׁתּוֹ׃ 15 וַיֹּאמֶר אֲבִימֶלֶךְ הִנֵּה אַרְצִי כה
16 לְפָנֶיךָ בַּטּוֹב בְּעֵינֶיךָ שֵׁב׃ 16 וּלְשָׂרָה אָמַר הִנֵּה נָתַתִּי אֶלֶף כֶּסֶף ט דגש[14] . סו . ב[15] . ג[16]
לְאָחִיךְ הִנֵּה הוּא־לָךְ כְּסוּת עֵינַיִם לְכֹל[a] אֲשֶׁר אִתָּךְ [b]וְאֵת כֹּל וְנֹכָחַת[b]׃ ל ובסיפ . כח . ל
17 וַיִּתְפַּלֵּל אַבְרָהָם אֶל־הָאֱלֹהִים וַיִּרְפָּא אֱלֹהִים אֶת־אֲבִימֶלֶךְ וְאֶת־ כ . ב[17]
18 אִשְׁתּוֹ וְאַמְהֹתָיו וַיֵּלֵדוּ׃ 18 כִּי־עָצֹר עָצַר יְהוָה בְּעַד כָּל־רֶחֶם לְבֵית ל . ל
אֲבִימֶלֶךְ עַל־דְּבַר שָׂרָה אֵשֶׁת אַבְרָהָם׃ ס

ס(וית) 21 1 וַיהוָה פָּקַד אֶת־שָׂרָה כַּאֲשֶׁר אָמָר וַיַּעַשׂ יְהוָה לְשָׂרָה כַּאֲשֶׁר כג בתור . ג[1]
2 דִּבֵּר׃ 2 וַתַּהַר וַתֵּלֶד שָׂרָה לְאַבְרָהָם בֵּן לִזְקֻנָיו לַמּוֹעֵד אֲשֶׁר[a]־דִּבֶּר ב וחס
3 אֹתוֹ אֱלֹהִים׃ 3 וַיִּקְרָא אַבְרָהָם אֶת־שֵׁם־בְּנוֹ הַנּוֹלַד־לוֹ אֲשֶׁר־יָלְדָה־ ט רפי וכל יחזק דכות[2] . [a]
4 לוֹ שָׂרָה יִצְחָק׃ 4 וַיָּמָל אַבְרָהָם אֶת־יִצְחָק בְּנוֹ בֶּן־שְׁמֹנַת יָמִים כל אוריית חס וכל קריא דכות[3] ב מ א[4]
5 כַּאֲשֶׁר צִוָּה אֹתוֹ אֱלֹהִים׃ 5 וְאַבְרָהָם בֶּן־מְאַת שָׁנָה בְּהִוָּלֶד לוֹ אֶת ג[5]
6 יִצְחָק בְּנוֹ׃ 6 וַתֹּאמֶר שָׂרָה צְחֹק עָשָׂה לִי אֱלֹהִים כָּל־הַשֹּׁמֵעַ יִצְחַק־ ל וחס . יא[6] . ל
7 לִי׃ 7 וַתֹּאמֶר מִי מִלֵּל לְאַבְרָהָם הֵינִיקָה בָנִים שָׂרָה כִּי־יָלַדְתִּי[a] בֵּן ב אחד מל וחד חס
8 לִזְקֻנָיו׃ 8 וַיִּגְדַּל הַיֶּלֶד וַיִּגָּמַל וַיַּעַשׂ אַבְרָהָם מִשְׁתֶּה גָּדוֹל בְּיוֹם ב וחס . ל . ב[7]
9 הִגָּמֵל אֶת־יִצְחָק׃ 9 וַתֵּרֶא שָׂרָה אֶת־בֶּן־הָגָר הַמִּצְרִית אֲשֶׁר־יָלְדָה
10 לְאַבְרָהָם מְצַחֵק[a]׃ 10 וַתֹּאמֶר לְאַבְרָהָם גָּרֵשׁ[a] הָאָמָה הַזֹּאת וְאֶת־ ג[8] . ב[9]
11 בְּנָהּ כִּי לֹא יִירַשׁ בֶּן־הָאָמָה הַזֹּאת עִם־בְּנִי עִם־יִצְחָק׃ 11 וַיֵּרַע
12 הַדָּבָר מְאֹד בְּעֵינֵי אַבְרָהָם עַל אוֹדֹת בְּנוֹ׃ 12 וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים אֶל־ לג בתור . ג חס . כה[10]
אַבְרָהָם אַל־יֵרַע בְּעֵינֶיךָ עַל־הַנַּעַר וְעַל־אֲמָתֶךָ כֹּל אֲשֶׁר תֹּאמַר סו . ל

[9]Mm 134. [10]Mm 1277. [11]Mm 71. [12]Ru 3,10. [13]Mm 254. [14]Mm 2625. [15]Gn 18,14. [16]Mm 1809. [17]2 Ch 30,20. Cp **21** [1]Mm 135. [2]Mm 136. [3]Mm 1989. [4]1 Ch 29,7. [5]Mm 51. [6]Mm 3286. [7]Est 2,18. [8]Mm 137. [9]Mm 138. [10]Mm 5.

12 [a] 𝔐 אמנם ‖ **13** [a] 𝔐 התעה ‖ [b] 𝔐 + ומארץ מולדתי cf 12,1 ‖ **14** [a] 𝔐𝔊 + אלף ‖ [a] 𝔐[Mss]𝔊 ולי ‖ [b–b] prp ואת נכחת כספך ו (= et apud hos omnes iustificata es) vel ואתך כלו נכחת (= et tu in omnibus his rebus iustificata es) ‖ **Cp 21,2** [a] 2 Mss 𝔊 כא׳, ex 1? ‖ **7** [a] 𝔐𝔗[J] + לו ‖ **9** [a] 𝔊 + *μετὰ Ισαακ τοῦ υἱοῦ αὐτῆς* ‖ **10** [a] 𝔐𝔗[J] + את.

13 אֵלֶיךָ שָׂרָה שְׁמַע בְּקֹלָהּ כִּי בְיִצְחָק יִקָּרֵא לְךָ זָרַע׃ 13 וְגַם אֶת־בֶּן־
14 הָאָמָה לְגוֹי[a] אֲשִׂימֶנּוּ כִּי זַרְעֲךָ הוּא׃ 14 וַיַּשְׁכֵּם אַבְרָהָם | בַּבֹּקֶר וַיִּקַּח־
לֶחֶם וְחֵמַת מַיִם וַיִּתֵּן אֶל־הָגָר[a] שָׂם עַל־שִׁכְמָהּ [b]וְאֶת־הַיֶּלֶד[b] וַיְשַׁלְּחֶהָ
15 וַתֵּלֶךְ וַתֵּתַע בְּמִדְבַּר בְּאֵר שָׁבַע׃ 15 וַיִּכְלוּ הַמַּיִם מִן־הַחֵמֶת וַתַּשְׁלֵךְ
16 אֶת־הַיֶּלֶד תַּחַת אַחַד הַשִּׂיחִם׃ 16 וַתֵּלֶךְ וַתֵּשֶׁב לָהּ מִנֶּגֶד הַרְחֵק
כִּמְטַחֲוֵי קֶשֶׁת כִּי אָמְרָה אַל־אֶרְאֶה בְּמוֹת הַיֶּלֶד וַתֵּשֶׁב מִנֶּגֶד [a]וַתִּשָּׂא
17 אֶת־קֹלָהּ וַתֵּבְךְּ׃[a] 17 וַיִּשְׁמַע אֱלֹהִים אֶת־קוֹל הַנַּעַר וַיִּקְרָא מַלְאַךְ
אֱלֹהִים | אֶל־הָגָר מִן־הַשָּׁמַיִם וַיֹּאמֶר לָהּ מַה־לָּךְ הָגָר אַל־תִּירְאִי כִּי־
18 שָׁמַע אֱלֹהִים אֶל־[a]קוֹל הַנַּעַר בַּאֲשֶׁר הוּא־שָׁם׃ 18 קוּמִי שְׂאִי אֶת־
19 הַנַּעַר וְהַחֲזִיקִי אֶת־יָדֵךְ בּוֹ כִּי־לְגוֹי גָּדוֹל אֲשִׂימֶנּוּ׃ 19 וַיִּפְקַח אֱלֹהִים
אֶת־עֵינֶיהָ וַתֵּרֶא בְּאֵר מָיִם וַתֵּלֶךְ וַתְּמַלֵּא אֶת־הַחֵמֶת מַיִם וַתַּשְׁקְ אֶת־
20 הַנָּעַר׃ 20 וַיְהִי אֱלֹהִים אֶת־הַנַּעַר וַיִּגְדָּל וַיֵּשֶׁב בַּמִּדְבָּר וַיְהִי [a]רֹבֶה
21 קַשָּׁת[a]׃ 21 וַיֵּשֶׁב בְּמִדְבַּר פָּארָן וַתִּקַּח־לוֹ אִמּוֹ אִשָּׁה מֵאֶרֶץ מִצְרָיִם׃
22 פ 22 וַיְהִי בָּעֵת הַהִוא וַיֹּאמֶר אֲבִימֶלֶךְ[a] וּפִיכֹל שַׂר־צְבָאוֹ
23 אֶל־אַבְרָהָם לֵאמֹר אֱלֹהִים עִמְּךָ בְּכֹל אֲשֶׁר־אַתָּה עֹשֶׂה׃ 23 וְעַתָּה
24 הִשָּׁבְעָה לִי בֵאלֹהִים הֵנָּה אִם־תִּשְׁקֹר לִי וּלְנִינִי וּלְנֶכְדִּי כַּחֶסֶד אֲשֶׁר־
25 עָשִׂיתִי עִמְּךָ תַּעֲשֶׂה עִמָּדִי וְעִם־הָאָרֶץ אֲשֶׁר־גַּרְתָּה בָּהּ׃ 24 וַיֹּאמֶר
אַבְרָהָם אָנֹכִי אִשָּׁבֵעַ׃ 25 וְהוֹכַח[a] אַבְרָהָם אֶת־אֲבִימֶלֶךְ עַל־אֹדוֹת
26 בְּאֵר הַמַּיִם אֲשֶׁר גָּזְלוּ עַבְדֵי אֲבִימֶלֶךְ׃ 26 וַיֹּאמֶר אֲבִימֶלֶךְ לֹא יָדַעְתִּי
מִי עָשָׂה אֶת־הַדָּבָר הַזֶּה וְגַם־אַתָּה לֹא־הִגַּדְתָּ לִּי וְגַם אָנֹכִי לֹא
27 שָׁמַעְתִּי בִּלְתִּי הַיּוֹם׃ 27 וַיִּקַּח אַבְרָהָם צֹאן וּבָקָר וַיִּתֵּן לַאֲבִימֶלֶךְ
28 וַיִּכְרְתוּ שְׁנֵיהֶם בְּרִית׃ 28 וַיַּצֵּב אַבְרָהָם אֶת־שֶׁבַע כִּבְשֹׂת הַצֹּאן
29 לְבַדָּהֶן׃ 29 וַיֹּאמֶר אֲבִימֶלֶךְ אֶל־אַבְרָהָם מָה [a]הֵנָּה שֶׁבַע כְּבָשֹׂת[a]
30 הָאֵלֶּה אֲשֶׁר הִצַּבְתָּ לְבַדָּנָה[b]׃ 30 וַיֹּאמֶר כִּי אֶת־שֶׁבַע כְּבָשֹׂת[a] תִּקַּח

ל חס. כא¹¹. ג ר״ם בתור. ט

ל ב

ל¹³. ג. ג.¹²ל

כה¹¹. ל. יב¹⁵

יב¹⁵

ג¹⁶. ה¹⁷. ד ר״ם¹⁸. ח

ל

ל

ל

ג¹⁹. ג

יב בתור

ב²⁰. ל

יב בתור²¹. ל. ל

ל חס²²

מז פסוק לא לא לא

ג²³. ה²⁴

ב²⁵

¹¹ Mm 17. ¹² וחד תתע Prv 7,25. ¹³ Mm 139. ¹⁴ Mm 187. ¹⁵ Mm 140. ¹⁶ Mm 3308. ¹⁷ Mm 2386. ¹⁸ Mm 3732. ¹⁹ Mm 1947. ²⁰ Mm 141. ²¹ Mp sub loco. ²² Mm 3466. ²³ Mm 142. ²⁴ Mm 143. ²⁵ Ps 74,17.

13 [a] 𝔐𝔊𝔖𝔘 + גְּדוֹל, ins ‖ **14** [a] huc tr [b–b] cf 𝔊[19.314]𝔖 ‖ [b–b] cf [a] ‖ **16** [a–a] l prb וַיִּשָּׂא אֶת־קֹלָהּ cf 𝔊 ‖ **17** [a] mlt Mss 𝔐𝔊𝔈[j] אֶת ‖ **20** [a–a] l רֹבֵה קֶשֶׁת? cf 𝔐𝔊𝔖𝔈[j]𝔙 ‖ **22** [a] 𝔊 + *καὶ Οχοζαθ ὁ νυμφαγωγὸς αὐτοῦ*, ex 26,26? ‖ **25** [a] 𝔐 ויוכיח, l frt וַיּוֹכַח ‖ **29** [a] l c 𝔐 הכבשות ‖ [b] 𝔐 לבדהן ut 28 ‖ **30** [a] cf 29[a].

31 מְיֻדָּי בַּעֲבוּר תִּהְיֶה־לִּי לְעֵדָה כִּי חָפַרְתִּי אֶת־הַבְּאֵר הַזֹּאת׃ 31 עַל־ ג20
32 כֵּן קָרָא לַמָּקוֹם הַהוּא בְּאֵר שָׁבַע כִּי שָׁם נִשְׁבְּעוּ שְׁנֵיהֶם׃ 32 וַיִּכְרְתוּ
בְּרִית בִּבְאֵר שָׁבַע וַיָּקָם אֲבִימֶלֶךְ[a] וּפִיכֹל שַׂר־צְבָאוֹ וַיָּשֻׁבוּ אֶל־אֶרֶץ ג
33 פְּלִשְׁתִּים׃ 33 וַיִּטַּע[a] אֶשֶׁל בִּבְאֵר שָׁבַע וַיִּקְרָא־שָׁם בְּשֵׁם יְהוָה אֵל ג.ל
34 עוֹלָם[b]׃ 34 וַיָּ֫גָר אַבְרָהָם בְּאֶרֶץ פְּלִשְׁתִּים יָמִים רַבִּים׃ פ

ס[ט] **22** 1 וַיְהִי אַחַר הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה וְהָאֱלֹהִים נִסָּה אֶת־אַבְרָהָם ז1. ג דה כתי שא רב כתי סה
2 וַיֹּאמֶר אֵלָיו אַבְרָהָם[a] וַיֹּאמֶר הִנֵּנִי׃ 2 וַיֹּאמֶר קַח־נָא אֶת־בִּנְךָ אֶת־ ז בתור
יְחִידְךָ אֲשֶׁר־אָהַבְתָּ אֶת־יִצְחָק וְלֶךְ־לְךָ אֶל־אֶרֶץ הַמֹּרִיָּה[a] וְהַעֲלֵהוּ יא2. ב חד מל וחד חס3
3 שָׁם לְעֹלָה עַל אַחַד הֶהָרִים אֲשֶׁר אֹמַר אֵלֶיךָ׃ 3 וַיַּשְׁכֵּם אַבְרָהָם כה4
בַּבֹּקֶר וַיַּחֲבֹשׁ אֶת־חֲמֹרוֹ וַיִּקַּח אֶת־שְׁנֵי נְעָרָיו אִתּוֹ וְאֶת יִצְחָק בְּנוֹ ל
וַיְבַקַּע עֲצֵי עֹלָה וַיָּקָם וַיֵּלֶךְ אֶל־הַמָּקוֹם אֲשֶׁר־אָמַר־לוֹ הָאֱלֹהִים׃ ל
4 בַּיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי וַיִּשָּׂא אַבְרָהָם אֶת־עֵינָיו וַיַּרְא אֶת־הַמָּקוֹם מֵרָחֹק׃ ז חס בתור
5 וַיֹּאמֶר אַבְרָהָם אֶל־נְעָרָיו שְׁבוּ־לָכֶם פֹּה עִם־הַחֲמוֹר וַאֲנִי וְהַנַּעַר ה בתור
6 נֵלְכָה עַד־כֹּה וְנִשְׁתַּחֲוֶה וְנָשׁוּבָה אֲלֵיכֶם׃ 6 וַיִּקַּח אַבְרָהָם אֶת־עֲצֵי ז[a]
הָעֹלָה וַיָּשֶׂם עַל־יִצְחָק בְּנוֹ וַיִּקַּח בְּיָדוֹ אֶת־הָאֵשׁ וְאֶת־הַמַּאֲכֶלֶת פֹּד לֵג[b] מגה בתור. ל. ג[c]
7 וַיֵּלְכוּ שְׁנֵיהֶם יַחְדָּו׃ 7 וַיֹּאמֶר יִצְחָק אֶל־אַבְרָהָם אָבִיו וַיֹּאמֶר אָבִי ב פסוק דאית בהון ד ויאמר[a]
8 וַיֹּאמֶר הִנֵּנִי בְנִי וַיֹּאמֶר הִנֵּה הָאֵשׁ וְהָעֵצִים וְאַיֵּה הַשֶּׂה לְעֹלָה׃ 8 וַיֹּאמֶר ב דגש
אַבְרָהָם אֱלֹהִים יִרְאֶה־לּוֹ הַשֶּׂה לְעֹלָה בְּנִי וַיֵּלְכוּ שְׁנֵיהֶם יַחְדָּו׃
9 וַיָּבֹאוּ אֶל־הַמָּקוֹם אֲשֶׁר אָמַר־לוֹ הָאֱלֹהִים וַיִּבֶן שָׁם אַבְרָהָם אֶת־ ל
הַמִּזְבֵּחַ וַיַּעֲרֹךְ אֶת־הָעֵצִים וַיַּעֲקֹד אֶת־יִצְחָק בְּנוֹ וַיָּשֶׂם אֹתוֹ עַל־ ל וחס. פד לג מגה בתור
הַמִּזְבֵּחַ מִמַּעַל לָעֵצִים׃ 10 וַיִּשְׁלַח אַבְרָהָם אֶת־יָדוֹ וַיִּקַּח אֶת־ ד
11 הַמַּאֲכֶלֶת לִשְׁחֹט אֶת־בְּנוֹ׃ 11 וַיִּקְרָא אֵלָיו מַלְאַךְ יְהוָה מִן־הַשָּׁמַיִם ג[a]. ב חד חס וחד מל
וְאַבְרָהָם אַבְרָהָם וַיֹּאמֶר הִנֵּנִי׃ 12 וַיֹּאמֶר אַל־תִּשְׁלַח יָדְךָ ד[a] שמואתא מתאימין וחד מן ב[b] בלוש. ז בתור
אֶל־הַנַּעַר וְאַל־תַּעַשׂ לוֹ מְאוּמָה[b] כִּי עַתָּה יָדַעְתִּי כִּי־יְרֵא אֱלֹהִים ב11. ד12
אַתָּה וְלֹא חָשַׂכְתָּ אֶת־בִּנְךָ אֶת־יְחִידְךָ מִמֶּנִּי׃ 13 וַיִּשָּׂא אַבְרָהָם אֶת־ כף מלעיל. ג. כף פסוק את ומילה חדה ביניה. ז1 וכל חלים דכות ב מ יא

[26]Mm 144. Cp 22 [1]Mm 145. [2]Mm 1500. [3]Mm 146. [4]Mm 187. [5]Mm 2714. [6]Mp sub loco. [7]Mm 1511. [8]Mm 2019. [9]Mm 147. [10]Mm 148. [11]Mm 2687. [12]Mm 3450.

32 [a] cf 22[a] || **33** [a] prb ins c 𝔐𝔊𝔖𝔙 אַבְרָהָם || [b] 𝔐[Mss] הָעֹ || **Cp 22,1** [a] prb ins c 2 Mss 𝔊𝔙[Mss] אַבְרָהָם || **2** [a] 𝔐 המוראה 𝔐[T] *ḥzith*, σ′(𝔙) *τῆς ὀπτασίας* = הַמַּרְאָה cf 𝔗, 𝔖 *'mwrj'* = הָאֱמֹרִי || **12** [a] 𝔐𝔊𝔙 עַל || [b] sic L, mlt Mss Edd וּמָה–.

עֵינָיו וַיַּרְא וְהִנֵּה־אַיִל אַחַר[a] נֶאֱחַז[b] בַּסְּבַךְ בְּקַרְנָיו וַיֵּלֶךְ אַבְרָהָם וַיִּקַּח
כל אורית חס ב מ א 14 אֶת־הָאַיִל וַיַּעֲלֵהוּ לְעֹלָה תַּחַת בְּנוֹ׃ 14 וַיִּקְרָא אַבְרָהָם שֵׁם־הַמָּקוֹם
ג 15, 16 הַהוּא יְהוָה | יִרְאֶה[a] אֲשֶׁר יֵאָמֵר הַיּוֹם בְּהַר[b] יְהוָה יֵרָאֶה[c]׃
15 ב 17 15 וַיִּקְרָא מַלְאַךְ יְהוָה אֶל־אַבְרָהָם שֵׁנִית מִן־הַשָּׁמָיִם׃ 16 וַיֹּאמֶר בִּי
16 נִשְׁבַּעְתִּי נְאֻם־יְהוָה כִּי יַעַן אֲשֶׁר עָשִׂיתָ אֶת־הַדָּבָר הַזֶּה וְלֹא חָשַׂכְתָּ
ג בתור 18 ב 19 אֶת־בִּנְךָ אֶת־יְחִידֶךָ[a]׃ 17 כִּי־בָרֵךְ אֲבָרֶכְךָ וְהַרְבָּה אַרְבֶּה אֶת־זַרְעֲךָ
ב בתור ל ישנ 20 ג חס. ל 21 כְּכוֹכְבֵי הַשָּׁמַיִם וְכַחוֹל אֲשֶׁר עַל־שְׂפַת הַיָּם וְיִרַשׁ זַרְעֲךָ אֶת שַׁעַר
כל אורית מל 22. כל אורית חס ב מ א מל 23 אֹיְבָיו׃ 18 וְהִתְבָּרְכוּ בְזַרְעֲךָ כֹּל גּוֹיֵי הָאָרֶץ עֵקֶב אֲשֶׁר שָׁמַעְתָּ בְּקֹלִי׃ 18
ל 19 19 וַיָּשָׁב אַבְרָהָם אֶל־נְעָרָיו וַיָּקֻמוּ וַיֵּלְכוּ יַחְדָּו אֶל־בְּאֵר שָׁבַע וַיֵּשֶׁב
אַבְרָהָם בִּבְאֵר שָׁבַע׃ פ
ג 24, כה 20 20 וַיְהִי אַחֲרֵי הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה וַיֻּגַּד לְאַבְרָהָם לֵאמֹר הִנֵּה יָלְדָה
ו ר״פ את ואת ואת 21 מִלְכָּה גַּם־הִוא בָּנִים לְנָחוֹר אָחִיךָ׃ 21 אֶת־עוּץ בְּכֹרוֹ וְאֶת־בּוּז אָחִיו
ג 27. ל. ל. ל 22 וְאֶת־קְמוּאֵל[a] אֲבִי אֲרָם׃ 22 וְאֶת־כֶּשֶׂד וְאֶת־חֲזוֹ וְאֶת־פִּלְדָּשׁ וְאֶת־
23 יִדְלָף וְאֶת בְּתוּאֵל׃ 23 [a]וּבְתוּאֵל יָלַד[b] אֶת־רִבְקָה[a] שְׁמֹנָה אֵלֶּה יָלְדָה
ב ר״פ 24 מִלְכָּה לְנָחוֹר אֲחִי אַבְרָהָם׃ 24 וּפִילַגְשׁוֹ[a] וּשְׁמָהּ רְאוּמָה וַתֵּלֶד גַּם־
ל שם אנש הוּא אֶת־טֶבַח וְאֶת־גַּחַם וְאֶת־תַּחַשׁ וְאֶת־מַעֲכָה׃ ס קמ״ז

23 1 וַיִּהְיוּ[a] חַיֵּי שָׂרָה מֵאָה שָׁנָה וְעֶשְׂרִים שָׁנָה וְשֶׁבַע שָׁנִים [b]שְׁנֵי פרש
חַיֵּי שָׂרָה[b]׃ 2 וַתָּמָת שָׂרָה בְּקִרְיַת אַרְבַּע[a] הִוא חֶבְרוֹן בְּאֶרֶץ כְּנָעַן
ל בתור. ל. ל 3 וַיָּבֹא אַבְרָהָם לִסְפֹּד לְשָׂרָה וְלִבְכֹּתָהּ׃ 3 וַיָּקָם אַבְרָהָם מֵעַל פְּנֵי
י בתור. ג ר״פ 4 מֵתוֹ וַיְדַבֵּר אֶל־בְּנֵי־חֵת לֵאמֹר׃ 4 גֵּר־וְתוֹשָׁב אָנֹכִי עִמָּכֶם תְּנוּ לִי
ל. יג. י בתור 5 אֲחֻזַּת־קֶבֶר עִמָּכֶם וְאֶקְבְּרָה[a] מֵתִי מִלְּפָנָי׃ 5 וַיַּעֲנוּ בְנֵי־חֵת אֶת־
ל. ל 6 אַבְרָהָם [a]לֵאמֹר לוֹ[b]׃ 6 שְׁמָעֵנוּ | אֲדֹנִי נְשִׂיא[a] אֱלֹהִים אַתָּה בְּתוֹכֵנוּ
ל ומל. ד. ג. ב 2 בְּמִבְחַר קְבָרֵינוּ קְבֹר אֶת־מֵתֶךָ אִישׁ מִמֶּנּוּ אֶת־קִבְרוֹ לֹא־יִכְלֶה מִמְּךָ

[13] Mp sub loco. [14] Nu 28,27, cf Mp sub loco. [15] Mm 149. [16] Mm 150. [17] Mm 2573. [18] Nu 14,28. [19] Mm 22. [20] Mm 3526. [21] Mm 151. [22] Mm 152. [23] Mm 153. [24] Mm 154. [25] Mm 2228. [26] Mm 2599. [27] Mm 155. [28] חור ירלף Qoh 10,18. [29] Mm 156. Cp 23 [1] Mm 2283. [2] Prv 22,8.

13 [a] l c mlt Mss 𝔐𝔊𝔖𝔗[MsJ] אֶחָד ‖ [b] pc Mss Edd ז֫ cf 𝔊𝔖 ‖ **14** [a] prp יְרֵאֶה sed cf [c] ‖ [b] 𝔊[53.75](𝔖𝔗𝔍[Mss]) + *τούτῳ* ‖ [c] prp יִרְאֶה cf 𝔖𝔙 sed cf [a] ‖ **16** [a] prb l c 𝔐𝔊𝔖𝔙 יְחִידְךָ מִמֶּנִּי cf 12 ‖ **21** [a–a] frt add ‖ **23** [a–a] frt add ‖ [b] 𝔐 הוליד ‖ **24** [a] prp לוֹ לְנֶגֶשׁ– ‖ **Cp 23,1** [a] ins שְׁנֵי cf [b–b] et 47,28 ‖ [b–b] > 𝔊𝔙, dl ‖ **2** [a] 𝔐 + אל עמק 𝔊 + *ἥ ἐστιν ἐν τῷ κοιλώματι* = אֲשֶׁר בָּעֵמֶק? ‖ **4** [a] Ms 𝔐 𝔗[J] + אֶת־ ‖ **5** [a–a] l לֵאמֹר: לוֹ ‖ [b] 𝔐𝔊 לֹא cf 11.

7 מִקִּבֶּר מֵתֶךָ׃ 7 וַיָּקָם אַבְרָהָם וַיִּשְׁתַּחוּ לְעַם־הָאָרֶץ לִבְנֵי־חֵת׃ ו . י בתור
8 וַיְדַבֵּר אִתָּם לֵאמֹר אִם־יֵשׁ אֶת־נַפְשְׁכֶם לִקְבֹּר אֶת־מֵתִי מִלְּפָנַי לג . ל . יב
9 שְׁמָעוּנִי וּפִגְעוּ־לִי בְּעֶפְרֹן בֶּן־צֹחַר[a]׃ 9 וְיִתֶּן־לִי אֶת־מְעָרַת הַמַּכְפֵּלָה ל וכל ד״ה דכות[3] . יג[4]
אֲשֶׁר־לוֹ אֲשֶׁר בִּקְצֵה שָׂדֵהוּ בְּכֶסֶף מָלֵא יִתְּנֶנָּה לִי בְּתוֹכְכֶם לַאֲחֻזַּת־ הי[5] . יב בתור
10 קָבֶר׃ 10 וְעֶפְרֹון יֹשֵׁב בְּתוֹךְ בְּנֵי־חֵת וַיַּעַן עֶפְרֹון הַחִתִּי אֶת־אַבְרָהָם י בתור ו בתור ב מנה בפסוק
11 בְּאָזְנֵי בְנֵי־חֵת לְכֹל[a] בָּאֵי שַׁעַר־עִירֹו לֵאמֹר׃ 11 לֹא[a]־אֲדֹנִי שְׁמָעֵנִי לג . י בתור ב מנה בפסוק . ב ר״ם בסיפ . ה זוגין[6] . ג
הַשָּׂדֶה נָתַתִּי לָךְ וְהַמְּעָרָה אֲשֶׁר־בּוֹ לְךָ נְתַתִּיהָ לְעֵינֵי בְנֵי־עַמִּי נְתַתִּיהָ
12 לָךְ קְבֹר מֵתֶךָ׃ 12 וַיִּשְׁתַּחוּ אַבְרָהָם לִפְנֵי עַם הָאָרֶץ׃ 13 וַיְדַבֵּר אֶל־ ל
13 עֶפְרֹון בְּאָזְנֵי עַם־הָאָרֶץ לֵאמֹר אַךְ אִם־אַתָּה לוּ[a] שְׁמָעֵנִי נָתַתִּי כֶסֶף לג . כה[7] . ג
14 הַשָּׂדֶה קַח מִמֶּנִּי וְאֶקְבְּרָה אֶת־מֵתִי שָׁמָּה׃ 14 וַיַּעַן עֶפְרֹון אֶת־ נז וכל תלים דכות ב מ יא . יח ס״ם
15 אַבְרָהָם [a]לֵאמֹר לוֹ׃[a] 15 אֲדֹנִי שְׁמָעֵנִי אֶרֶץ אַרְבַּע מֵאֹת שֶׁקֶל־כֶּסֶף ו זוגין[6] . ג . ג חס בסיפ[8]
בֵּינִי וּבֵינְךָ מַה־הִוא וְאֶת־מֵתְךָ קְבֹר׃ 16 וַיִּשְׁמַע אַבְרָהָם אֶל־עֶפְרֹון ד[9]
16 וַיִּשְׁקֹל אַבְרָהָם לְעֶפְרֹן אֶת־הַכֶּסֶף אֲשֶׁר דִּבֶּר בְּאָזְנֵי בְנֵי־חֵת אַרְבַּע ו חס[10] . לז . י בתור
17 מֵאוֹת שֶׁקֶל כֶּסֶף עֹבֵר לַסֹּחֵר׃ 17 וַיָּקָם ׀ שְׂדֵה עֶפְרֹון אֲשֶׁר ל
בַּמַּכְפֵּלָה אֲשֶׁר לִפְנֵי[a] מַמְרֵא הַשָּׂדֶה וְהַמְּעָרָה אֲשֶׁר־בּוֹ וְכָל־הָעֵץ
18 אֲשֶׁר בַּשָּׂדֶה אֲשֶׁר בְּכָל־גְּבֻלֹו סָבִיב׃[b] 18 לְאַבְרָהָם לְמִקְנָה לְעֵינֵי ה חס . ל בסיפ וכל ירמיה דכות ב מ א[11]
19 בְנֵי־חֵת בְּכֹל[a] בָּאֵי שַׁעַר־עִירֹו׃ 19 וְאַחֲרֵי־כֵן קָבַר אַבְרָהָם אֶת־ י בתור
20 שָׂרָה אִשְׁתֹּו אֶל־מְעָרַת שְׂדֵה הַמַּכְפֵּלָה[a] עַל־פְּנֵי מַמְרֵא הִוא חֶבְרֹון
בְּאֶרֶץ כְּנָעַן׃ 20 וַיָּקָם הַשָּׂדֶה וְהַמְּעָרָה אֲשֶׁר־בּוֹ לְאַבְרָהָם לַאֲחֻזַּת־
21 קֶבֶר מֵאֵת בְּנֵי־חֵת׃ ס י בתור

ס[נפ] **24** 1 וְאַבְרָהָם זָקֵן בָּא בַּיָּמִים וַיהוָה בֵּרַךְ אֶת־אַבְרָהָם בַּכֹּל׃ ד[1] . כג בתור . יב . ז דגש[2]
2 וַיֹּאמֶר אַבְרָהָם אֶל־עַבְדּוֹ זְקַן בֵּיתוֹ הַמֹּשֵׁל בְּכָל־אֲשֶׁר־לוֹ שִׂים־נָא ג[3] . כד
3 יְדְךָ תַּחַת יָרֵכִי׃ 3 וְאַשְׁבִּיעֲךָ בַּיהוָה אֱלֹהֵי הַשָּׁמַיִם וֵאלֹהֵי הָאָרֶץ ל . ו[4]
אֲשֶׁר לֹא־תִקַּח אִשָּׁה לִבְנִי מִבְּנוֹת הַכְּנַעֲנִי אֲשֶׁר אָנֹכִי יוֹשֵׁב בְּקִרְבּוֹ׃ הי[5] . יז מל בתור ג[6] מנה בסיפ
4 כִּי[a] אֶל־אַרְצִי וְאֶל־מוֹלַדְתִּי תֵּלֵךְ וְלָקַחְתָּ אִשָּׁה לִבְנִי לְיִצְחָק׃

[3]Mp sub loco. [4]Mm 157. [5]Mm 158. [6]Mm 1940. [7]Mm 1444. [8]Mm 35. [9]Mm 908. [10]Mm 365. [11]Jer 9,9. Cp 24 [1]Mm 159. [2]Mm 104. [3]Ps 133,2. [4]Mm 3880. [5]Mm 4084. [6]Mm 160.

8 [a] 𝔐 + החתי ‖ **10** [a] l frt בְּכֹל ut 18 ‖ **11** [a] l frt לֹא cf 𝔗[J] et 5[a–a] ‖ **13** [a] 𝔐𝔊𝔗[J] לי ‖ **14** [a–a] ut 5[a–a] cf 11[a] ‖ **17** [a] pc Mss 𝔐 על־פני ut 19 25,9 ‖ [b] dl : ‖ **18** [a] mlt Mss 𝔗[Ms]𝔗[J] לכל ut 10 ‖ **19** [a] mlt Mss 𝔊𝔗[Ms]𝔗[J] + אֲשֶׁר ‖ **Cp 24,4** [a] 𝔖 Seb mlt Mss 𝔐 כי־אם.

5 וַיֹּאמֶר אֵלָיו הָעֶבֶד אוּלַי לֹא־תֹאבֶה הָאִשָּׁה לָלֶכֶת אַחֲרַי אֶל־ 5 ד בסיפ[7]
הָאָרֶץ הַזֹּאת הֲהָשֵׁב אָשִׁיב אֶת־בִּנְךָ אֶל־הָאָרֶץ אֲשֶׁר־יָצָאתָ מִשָּׁם׃ ל ד בסיפ[7]
6 7 6 וַיֹּאמֶר אֵלָיו אַבְרָהָם הִשָּׁמֶר לְךָ פֶּן־תָּשִׁיב אֶת־בְּנִי שָׁמָּה׃ 7 יְהוָה ׀ ג[8] יח ס״פ . יו[9]
אֱלֹהֵי[a] הַשָּׁמַיִם[a] אֲשֶׁר לָקָחַנִי מִבֵּית[b] אָבִי וּמֵאֶרֶץ מוֹלַדְתִּי[b] וַאֲשֶׁר יא[11] . ב[10]
דִּבֶּר־לִי וַאֲשֶׁר נִשְׁבַּע־לִי לֵאמֹר לְזַרְעֲךָ אֶתֵּן אֶת־הָאָרֶץ הַזֹּאת הוּא
יִשְׁלַח מַלְאָכוֹ לְפָנֶיךָ וְלָקַחְתָּ אִשָּׁה לִבְנִי מִשָּׁם׃ 8 וְאִם־לֹא תֹאבֶה 8 ג ר״פ בסיפ[12]
הָאִשָּׁה לָלֶכֶת אַחֲרֶיךָ וְנִקִּיתָ מִשְּׁבֻעָתִי זֹאת רַק אֶת־בְּנִי לֹא תָשֵׁב[a] ל וחס . ד[13]
שָׁמָּה׃ 9 וַיָּשֶׂם הָעֶבֶד אֶת־יָדוֹ תַּחַת יֶרֶךְ אַבְרָהָם אֲדֹנָיו וַיִּשָּׁבַע לוֹ 9 יח ס״פ . פֹּר לג מנה בתור[14]
עַל־הַדָּבָר הַזֶּה׃ 10 וַיִּקַּח הָעֶבֶד עֲשָׂרָה וְגמַלִּים מִגְּמַלֵּי אֲדֹנָיו 10
וַיֵּלֶךְ[a] וְכָל־[b]טּוּב אֲדֹנָיו בְּיָדוֹ וַיָּקָם וַיֵּלֶךְ אֶל־אֲרַם נַהֲרַיִם אֶל־עִיר טו[15] בלישׁ . יט[14]
נָחוֹר׃ 11 וַיַּבְרֵךְ הַגְמַלִּים מִחוּץ לָעִיר אֶל־[a]בְּאֵר הַמָּיִם לְעֵת עֶרֶב 11 ל
לְעֵת צֵאת הַשֹּׁאֲבֹת׃ 12 וַיֹּאמֶר ׀ יְהוָה אֱלֹהֵי אֲדֹנִי אַבְרָהָם הַקְרֶה־נָא צא יט מנה ר״פ י מנה
בתור וחד מן ז[16] בטע
מרעימין. ל
לְפָנַי הַיּוֹם וַעֲשֵׂה־חֶסֶד עִם אֲדֹנִי אַבְרָהָם׃ 13 הִנֵּה אָנֹכִי נִצָּב עַל־עֵין ז ר״פ בתור[17] 13
בַּת־בְּנוֹת אַנְשֵׁי הָעִיר יֹצְאוֹת לִשְׁאֹב מָיִם׃ 14 וְהָיָה הַנַּעֲרָ[a] אֲשֶׁר אֹמַר ל חס . ס[18] 14
אֵלֶיהָ הַטִּי־נָא כַדֵּךְ וְאֶשְׁתֶּה וְאָמְרָה שְׁתֵה וְגַם־גְּמַלֶּיךָ אַשְׁקֶה אֹתָהּ ח[19] . ב[20]
הֹכַחְתָּ לְעַבְדְּךָ לְיִצְחָק וּבָהּ אֵדַע כִּי־עָשִׂיתָ חֶסֶד עִם־אֲדֹנִי׃ 15 וַיְהִי־ 15 ל חס[21] . ג[22]
הוּא טֶרֶם כִּלָּה[a] לְדַבֵּר[b] וְהִנֵּה רִבְקָה יֹצֵאת אֲשֶׁר יָלְדָה לִבְתוּאֵל בֶּן־ ב . ל וחס
מִלְכָּה אֵשֶׁת נָחוֹר אֲחִי אַבְרָהָם וְכַדָּהּ עַל־שִׁכְמָהּ׃ 16 וְהַנַּעֲרָ[a] טֹבַת 16
מַרְאֶה מְאֹד בְּתוּלָה וְאִישׁ לֹא יְדָעָהּ וַתֵּרֶד הָעַיְנָה וַתְּמַלֵּא כַדָּהּ ב[23] . ב
וַתָּעַל׃ 17 וַיָּרָץ הָעֶבֶד לִקְרָאתָהּ וַיֹּאמֶר הַגְמִיאִינִי נָא מְעַט־מַיִם 17 ל
מִכַּדֵּךְ׃ 18 וַתֹּאמֶר שְׁתֵּה אֲדֹנִי וַתְּמַהֵר וַתֹּרֶד כַּדָּהּ עַל־יָדָהּ וַתַּשְׁקֵהוּ׃ 18 ג ב חס וחד מל[24]
וַתְּכַל לְהַשְׁקֹתוֹ וַתֹּאמֶר גַּם לִגְמַלֶּיךָ אֶשְׁאָב עַד אִם־כִּלּוּ לִשְׁתֹּת׃ 19 19 ב . ל זקף קמ . ב . ז חס
וַתְּמַהֵר וַתְּעַר[a] כַּדָּהּ אֶל־הַשֹּׁקֶת וַתָּרָץ עוֹד אֶל־הַבְּאֵר לִשְׁאֹב 20 ל . ל . ל 20
וַתִּשְׁאַב לְכָל־גְּמַלָּיו׃ 21 וְהָאִישׁ מִשְׁתָּאֶה[a] לָהּ מַחֲרִישׁ לָדַעַת הַהִצְלִיחַ ל . ל 21

[7] Mm 79. [8] Mm 161. [9] Mm 3880. [10] Mm 1698. [11] Jer 9,11. [12] Mm 162. [13] Mm 163. [14] Mm 164. [15] Mm 335. [16] Mm 705. [17] Mm 165. [18] Q perpetuum; archetypus Gn contra archetypum Dt, cf Dt 22,15sqq et Mp sub loco. [19] Mm 3001. [20] Mp sub loco. [21] Mm 3466. [22] Mm 166. [23] 1 R 1,4. [24] Mm 1634.

7 [a–a] > cod Sev; prb ins וְאֵלֹהֵי הָאָרֶץ ut 3, it 𝔊 ‖ [b–b] cod Sev מִבֵּיתִי וּמֵאַרְצִי ‖ **8** [a] 𝔪 תשיב ‖ **10** [a] > 𝔊, prp dl ‖ [b] 𝔖(𝔙) *wmn kl*, prp וּמִכֹּל ‖ **11** [a] 𝔪 על ‖ **14** [a] 𝔪 ut Q, K הַנַּעַר? ‖ **15** [a] l frt יְכִלָּה cf 45 ‖ [b] 𝔪𝔊𝔙 + לְבוֹ אֶל cf 45 ‖ **16** [a] cf 14[a] ‖ **20** [a] 𝔪 ותורד cf 18 ‖ **21** [a] l משתאה?

22 יְהוָה דַּרְכּוֹ אִם־לֹא׃ 22 וַיְהִי כַּאֲשֶׁר כִּלּוּ הַגְּמַלִּים לִשְׁתּוֹת וַיִּקַּח ז ס״פ
הָאִישׁ נֶזֶם זָהָב בֶּקַע מִשְׁקָלוֹ[a] וּשְׁנֵי צְמִידִים עַל־יָדֶיהָ עֲשָׂרָה זָהָב ב[25]
23 מִשְׁקָלָם׃ 23 וַיֹּאמֶר בַּת־מִי אַתְּ הַגִּידִי נָא לִי הֲיֵשׁ בֵּית־אָבִיךְ מָקוֹם
24 לָנוּ לָלִין׃ 24 וַתֹּאמֶר אֵלָיו בַּת־בְּתוּאֵל אָנֹכִי בֶּן־מִלְכָּה אֲשֶׁר יָלְדָה ל כת כן[26]
25 לְנָחוֹר׃ 25 וַתֹּאמֶר אֵלָיו גַּם־תֶּבֶן גַּם־מִסְפּוֹא רַב עִמָּנוּ גַּם־מָקוֹם יב פסוק גם גם גם
26 27 לָלִין׃ 26 וַיִּקֹּד הָאִישׁ וַיִּשְׁתַּחוּ לַיהוָה׃ 27 וַיֹּאמֶר בָּרוּךְ יְהוָה אֱלֹהֵי
אֲדֹנִי אַבְרָהָם אֲשֶׁר לֹא־עָזַב חַסְדּוֹ וַאֲמִתּוֹ מֵעִם אֲדֹנִי אָנֹכִי[a] בַּדֶּרֶךְ ל בתור[27]
28 נָחַנִי יְהוָה בֵּית אֲחֵי[b] אֲדֹנִי׃ 28 וַתָּרָץ הַנַּעֲרָ[a] וַתַּגֶּד לְבֵית אִמָּהּ ב[28]
29 כַּדְּבָרִים הָאֵלֶּה׃ 29 וּלְרִבְקָה אָח וּשְׁמוֹ לָבָן וַיָּרָץ לָבָן אֶל־הָאִישׁ ב חד ר״פ וחד ס״פ[29]
30 הַחוּצָה אֶל־הָעָיִן׃ 30 וַיְהִי ׀ כִּרְאֹת[a] אֶת־הַנֶּזֶם וְאֶת־הַצְּמִדִים עַל־ יג[30] . ב . ב חס[31] . ל וחס
יְדֵי אֲחֹתוֹ וּכְשָׁמְעוֹ אֶת־דִּבְרֵי רִבְקָה אֲחֹתוֹ לֵאמֹר כֹּה־דִבֶּר אֵלַי
31 הָאִישׁ וַיָּבֹא אֶל־הָאִישׁ וְהִנֵּה עֹמֵד עַל־הַגְּמַלִּים עַל־הָעָיִן׃ 31 וַיֹּאמֶר ב
יג[32] מל וכל שמואל וכתיב דכות ב מ ה . ב[33] . ב[34]
בּוֹא בְרוּךְ יְהוָה לָמָּה תַעֲמֹד בַּחוּץ וְאָנֹכִי פִּנִּיתִי הַבַּיִת וּמָקוֹם לַגְּמַלִּים׃
32 וַיָּבֵא הָאִישׁ הַבַּיְתָה וַיְפַתַּח הַגְּמַלִּים וַיִּתֵּן תֶּבֶן וּמִסְפּוֹא לַגְּמַלִּים יט[35] . ב[36] . ל
33 וּמַיִם לִרְחֹץ רַגְלָיו וְרַגְלֵי הָאֲנָשִׁים אֲשֶׁר אִתּוֹ׃ 33 וַיּוּשֶׂם[a] לְפָנָיו לֶאֱכֹל ויושם[37] ק
34 וַיֹּאמֶר לֹא אֹכַל עַד אִם־דִּבַּרְתִּי דְבָרָי וַיֹּאמֶר[b] דַּבֵּר׃ 34 וַיֹּאמֶר עֶבֶד צא יט מנה ר״פ י מנה בתור
35 אַבְרָהָם אָנֹכִי׃ 35 וַיהוָה בֵּרַךְ אֶת־אֲדֹנִי מְאֹד וַיִּגְדָּל וַיִּתֶּן־לוֹ צֹאן כב בתור . יב
36 וּבָקָר וְכֶסֶף וְזָהָב וַעֲבָדִם וּשְׁפָחֹת וּגְמַלִּים וַחֲמֹרִים׃ 36 וַתֵּלֶד שָׂרָה ד פסוק דאית בהון ח מילין נסיב ר[38] . ג[39] . ל חס
אֶשֶׁת אֲדֹנִי בֵּן לַאדֹנִי אַחֲרֵי זִקְנָתָהּ[a] וַיִּתֶּן־לוֹ[b] אֵת כָּל־אֲשֶׁר־לוֹ׃ ל
37 וַיַּשְׁבִּעֵנִי אֲדֹנִי לֵאמֹר לֹא־תִקַּח אִשָּׁה לִבְנִי מִבְּנוֹת הַכְּנַעֲנִי אֲשֶׁר ל חס
38 אָנֹכִי יֹשֵׁב בְּאַרְצוֹ׃ 38 [a]אִם־לֹא[a] אֶל־בֵּית־אָבִי תֵּלֵךְ וְאֶל־מִשְׁפַּחְתִּי ח[40] . ח[41] ר״פ וכל איוב דכות ב מ ב
39 וְלָקַחְתָּ אִשָּׁה לִבְנִי׃ 39 וָאֹמַר אֶל־אֲדֹנִי אֻלַי לֹא־תֵלֵךְ הָאִשָּׁה אַחֲרָי׃ ל וחס
40 וַיֹּאמֶר אֵלַי יְהוָה אֲשֶׁר־הִתְהַלַּכְתִּי לְפָנָיו יִשְׁלַח מַלְאָכוֹ אִתָּךְ ד קמ וכל יחזק נקיבה אתנח וס״פ דכות[42]
וְהִצְלִיחַ דַּרְכֶּךָ וְלָקַחְתָּ אִשָּׁה לִבְנִי מִמִּשְׁפַּחְתִּי וּמִבֵּית אָבִי׃ 41 אָז

[25] Mp sub loco. [26] Mm 839. [27] Mm 3665. [28] Ru 1,8. [29] Mm 167. [30] Mm 290. [31] Mm 168. [32] Mm 169. [33] Gn 26,29. [34] Mm 3523. [35] Mm 1557. [36] Mm 170. [37] Mm 832. [38] Mm 4156. [39] Mm 171. [40] Mm 4084. [41] Mm 3185. [42] Mm 172.

22 [a] ins c 𝔐 וַיָּשֶׂם עַל־אַפָּהּ cf 47 ‖ **27** [a] 1 כִּי ? cf 𝔖 ‖ [b] 1 frt אֲחִי cf Vrs et 48 ‖ **28** [a] cf 14[a] ‖ **29** [a–a] frt tr post 30a ‖ **30** [a] 𝔐 כראותו ‖ **33** [a] 𝔊(𝔖[Mss]) *καὶ παρέθηκεν* = וַיָּשֶׂם ‖ [b] 𝔐𝔊𝔖 רוּ־ ‖ **36** [a] 1 תֹּה–? cf 𝔐𝔊 et 21,2 ‖ [b] sic L, mlt Mss Edd לוֹ ‖ **38** [a–a] frt l c 𝔐 כִּי אִם.

תִּנָּקֶה מֵאָלָתִי כִּי תָבוֹא אֶל־מִשְׁפַּחְתִּי וְאִם־לֹא יִתְּנוּ לָךְ וְהָיִית נָקִי יו מ״פ
מֵאָלָתִי׃ 42 וָאָבֹא הַיּוֹם אֶל־הָעָיִן וָאֹמַר יְהוָה אֱלֹהֵי אֲדֹנִי אַבְרָהָם ס[נא] ה חס׳ . ב
אִם־יֶשְׁךָ־נָא מַצְלִיחַ דַּרְכִּי אֲשֶׁר אָנֹכִי הֹלֵךְ עָלֶיהָ׃ 43 הִנֵּה אָנֹכִי נִצָּב ז ר״פ בתור[43]
עַל־עֵין הַמָּיִם וְהָיָה הָעַלְמָה הַיֹּצֵאת לִשְׁאֹב וְאָמַרְתִּי אֵלֶיהָ הַשְׁקִינִי־ ג ב מנה בתור[44]
נָא מְעַט־מַיִם מִכַּדֵּךְ׃ 44 וְאָמְרָה אֵלַי גַּם־אַתָּה שְׁתֵה וְגַם לִגְמַלֶּיךָ אֶשְׁאָב ח[45]
אֶשְׁאֲבָ הַוא הָאִשָּׁה אֲשֶׁר־הוֹכִיחַ יְהוָה לְבֶן־אֲדֹנִי׃ 45 אֲנִי טֶרֶם אֲכַלֶּה ל חס[46]
לְדַבֵּר אֶל־לִבִּי וְהִנֵּה רִבְקָה יֹצֵאת וְכַדָּהּ עַל־שִׁכְמָהּ וַתֵּרֶד הָעֲיְנָה ב . ב
וַתִּשְׁאָב וָאֹמַר אֵלֶיהָ הַשְׁקִינִי נָא׃ 46 וַתְּמַהֵר וַתּוֹרֶד כַּדָּהּ מֵעָלֶיהָ ג ב חס וחד מל[47]
וַתֹּאמֶר שְׁתֵה וְגַם־גְּמַלֶּיךָ אַשְׁקֶה וָאֶשְׁתְּ וְגַם הַגְּמַלִּים הִשְׁקָתָה׃ ב . ל
47 וָאֶשְׁאַל אֹתָהּ וָאֹמַר בַּת־מִי אָתְּ וַתֹּאמֶר בַּת־בְּתוּאֵל בֶּן־נָחוֹר אֲשֶׁר
יָלְדָה־לוֹ מִלְכָּה וָאָשִׂם הַנֶּזֶם עַל־אַפָּהּ וְהַצְּמִידִים עַל־יָדֶיהָ׃ 48 וָאֶקֹּד ט[48] ה[49] מנה חס
וָאֲשְׁתַּחֲוֶה לַיהוָה וָאֲבָרֵךְ אֶת־יְהוָה אֱלֹהֵי אֲדֹנִי אַבְרָהָם אֲשֶׁר הִנְחַנִי
בְּדֶרֶךְ אֱמֶת לָקַחַת אֶת־בַּת־אֲחִי אֲדֹנִי לִבְנוֹ׃ 49 וְעַתָּה אִם־יֶשְׁכֶם ז פסוק בתור אם ואם
עֹשִׂים חֶסֶד וֶאֱמֶת אֶת־אֲדֹנִי הַגִּידוּ לִי וְאִם־לֹא הַגִּידוּ לִי וְאֶפְנֶה עַל־[a] יו מ״פ . ל
יָמִין אוֹ עַל־[a]שְׂמֹאל׃ 50 וַיַּעַן לָבָן וּבְתוּאֵל[a] וַיֹּאמְרוּ מֵיְהוָה יָצָא[c] ל[50]
הַדָּבָר לֹא נוּכַל דַּבֵּר אֵלֶיךָ רַע אוֹ־טוֹב׃ 51 הִנֵּה־רִבְקָה לְפָנֶיךָ קַח ט[51] וכל אמירה יצר לשון עשייה ועין דכות
וָלֵךְ וּתְהִי אִשָּׁה לְבֶן־אֲדֹנֶיךָ כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר יְהוָה׃ 52 וַיְהִי כַּאֲשֶׁר שָׁמַע ב מ[51] . ז ר״פ בתור[43]
עֶבֶד אַבְרָהָם אֶת־דִּבְרֵיהֶם וַיִּשְׁתַּחוּ אָרְצָה לַיהוָה׃ 53 וַיּוֹצֵא הָעֶבֶד ה[52] . יד רפ[53]
כְּלֵי־כֶסֶף וּכְלֵי זָהָב וּבְגָדִים וַיִּתֵּן לְרִבְקָה וּמִגְדָּנוֹת נָתַן לְאָחִיהָ יב מל[54]
וּלְאִמָּהּ׃ 54 וַיֹּאכְלוּ וַיִּשְׁתּוּ הוּא וְהָאֲנָשִׁים אֲשֶׁר־עִמּוֹ וַיָּלִינוּ וַיָּקוּמוּ ב חד מל וחד חס[55]
בַּבֹּקֶר וַיֹּאמֶר שַׁלְּחֻנִי לַאדֹנִי׃ 55 וַיֹּאמֶר אָחִיהָ וְאִמָּהּ תֵּשֶׁב הַנַּעֲרָ[a] א[56] ובל ד״ה דכות . ט מל[56]
אִתָּנוּ יָמִים[b] אוֹ עָשׂוֹר אַחַר[c] תֵּלֵךְ׃ 56 וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם אַל־תְּאַחֲרוּ אֹתִי ב חד מל וחד חס
וַיהוָה הִצְלִיחַ דַּרְכִּי שַׁלְּחוּנִי וְאֵלְכָה לַאדֹנִי[a]׃ 57 וַיֹּאמְרוּ נִקְרָא לַנַּעֲרָ[a] כב בתור . ב חד חס
וְנִשְׁאֲלָה אֶת־פִּיהָ׃ 58 וַיִּקְרְאוּ לְרִבְקָה וַיֹּאמְרוּ אֵלֶיהָ הֲתֵלְכִי עִם־ ל[44] . ב . ל
הָאִישׁ הַזֶּה וַתֹּאמֶר אֵלֵךְ׃ 59 וַיְשַׁלְּחוּ אֶת־רִבְקָה אֲחֹתָם וְאֶת־מֵנִקְתָּהּ ל

[43] Mm 165. [44] Mp sub loco. [45] Mm 3001. [46] Mm 3466. [47] Mm 1634. [48] Mm 1918. [49] Mm 2528. [50] וחד יצא דבר Da 9,23. [51] Mm 824. [52] Mm 173. [53] Mm 174. [54] Mm 2194. [55] Mm 4249. [56] Mm 1663.

45 [a] 𝔐𝔖 + מְעַט מַיִם מִכַּדֵּךְ cf 𝔊[min] ‖ **49** [a] l אֶל? ‖ **50** [a] prp וּבִיתוֹ (cf 28) vel וְאִמּוֹ (cf 55) ‖ **55** [a] cf 14[a] ‖ [b] pr חֹדֶשׁ? sic 𝔖 et 29,14; 𝔐 + או חדש ‖ [c] nonn Mss 𝔐 Vrs וְאֵ׳ ‖ **56** [a] frt l c 𝔐 אֶל־אֵ׳ ‖ **57** [a] cf 14[a].

60 וְאֶת־עֶבֶד אַבְרָהָם וְאֶת־אֲנָשָׁיו׃ 60 וַיְבָרְכוּ אֶת־רִבְקָה[a] וַיֹּאמְרוּ לָהּ
אֲחֹתֵנוּ אַתְּ הֱיִי לְאַלְפֵי רְבָבָה
וְיִירַשׁ זַרְעֵךְ אֵת שַׁעַר שֹׂנְאָיו[b]׃
61 וַתָּקָם רִבְקָה וְנַעֲרֹתֶיהָ וַתִּרְכַּבְנָה עַל־הַגְּמַלִּים וַתֵּלַכְנָה אַחֲרֵי
62 הָאִישׁ וַיִּקַּח הָעֶבֶד אֶת־רִבְקָה וַיֵּלֶךְ׃ 62 וְיִצְחָק בָּא מִבּוֹא[a] בְּאֵר לַחַי
63 רֹאִי וְהוּא יוֹשֵׁב בְּאֶרֶץ הַנֶּגֶב׃ 63 וַיֵּצֵא יִצְחָק לָשׂוּחַ בַּשָּׂדֶה לְפְנוֹת
64 עֶרֶב וַיִּשָּׂא עֵינָיו וַיַּרְא וְהִנֵּה גְמַלִּים בָּאִים׃ 64 וַתִּשָּׂא רִבְקָה אֶת־עֵינֶיהָ
65 וַתֵּרֶא אֶת־יִצְחָק וַתִּפֹּל[a] מֵעַל הַגָּמָל׃ 65 וַתֹּאמֶר אֶל־הָעֶבֶד מִי־
הָאִישׁ הַלָּזֶה הַהֹלֵךְ בַּשָּׂדֶה לִקְרָאתֵנוּ וַיֹּאמֶר הָעֶבֶד הוּא אֲדֹנִי וַתִּקַּח
66 הַצָּעִיף וַתִּתְכָּס׃ 66 וַיְסַפֵּר הָעֶבֶד לְיִצְחָק אֵת כָּל־הַדְּבָרִים אֲשֶׁר
67 עָשָׂה׃ 67 וַיְבִאֶהָ יִצְחָק הָאֹהֱלָה[a] שָׂרָה אִמּוֹ[a] וַיִּקַּח אֶת־רִבְקָה וַתְּהִי־
לוֹ לְאִשָּׁה וַיֶּאֱהָבֶהָ וַיִּנָּחֶם יִצְחָק אַחֲרֵי אִמּוֹ[b]׃ פ

25 1 וַיֹּסֶף אַבְרָהָם וַיִּקַּח אִשָּׁה וּשְׁמָהּ קְטוּרָה׃ 2 וַתֵּלֶד לוֹ אֶת־
3 זִמְרָן וְאֶת־יָקְשָׁן וְאֶת־מְדָן וְאֶת־מִדְיָן וְאֶת־יִשְׁבָּק וְאֶת־שׁוּחַ׃ 3 וְיָקְשָׁן
יָלַד אֶת־שְׁבָא וְאֶת־דְּדָן[a] וּבְנֵי דְדָן הָיוּ אַשּׁוּרִם וּלְטוּשִׁים וּלְאֻמִּים[a]׃
4 וּבְנֵי מִדְיָן עֵיפָה וָעֵפֶר וַחֲנֹךְ וַאֲבִידָע וְאֶלְדָּעָה כָּל־אֵלֶּה בְּנֵי
5 קְטוּרָה׃ 5 וַיִּתֵּן אַבְרָהָם אֶת־כָּל־אֲשֶׁר־לוֹ לְיִצְחָק[a]׃ 6 וְלִבְנֵי
6 הַפִּילַגְשִׁים אֲשֶׁר לְאַבְרָהָם נָתַן אַבְרָהָם מַתָּנֹת וַיְשַׁלְּחֵם מֵעַל יִצְחָק
7 בְּנוֹ בְּעוֹדֶנּוּ חַי קֵדְמָה אֶל־אֶרֶץ קֶדֶם׃ 7 וְאֵלֶּה יְמֵי שְׁנֵי־חַיֵּי אַבְרָהָם
8 אֲשֶׁר־חָי מְאַת שָׁנָה וְשִׁבְעִים שָׁנָה וְחָמֵשׁ שָׁנִים׃ 8 וַיִּגְוַע וַיָּמָת אַבְרָהָם
9 בְּשֵׂיבָה טוֹבָה זָקֵן וְשָׂבֵעַ[a] וַיֵּאָסֶף אֶל־עַמָּיו׃ 9 וַיִּקְבְּרוּ אֹתוֹ יִצְחָק
וְיִשְׁמָעֵאל בָּנָיו אֶל־מְעָרַת הַמַּכְפֵּלָה אֶל־שְׂדֵה עֶפְרֹן בֶּן־צֹחַר הַחִתִּי
10 אֲשֶׁר עַל־פְּנֵי מַמְרֵא׃ 10 הַשָּׂדֶה אֲשֶׁר־קָנָה אַבְרָהָם מֵאֵת בְּנֵי־חֵת
11 שָׁמָּה קֻבַּר אַבְרָהָם וְשָׂרָה אִשְׁתּוֹ׃ 11 וַיְהִי אַחֲרֵי מוֹת אַבְרָהָם וַיְבָרֶךְ

[57] Mm 1799. [58] Mm 1664. [59] Mm 251. [60] Mm 151. [61] Mm 175. [62] Mm 2286. [63] Mm 160. [64] Mm 707. [65] Mm 3861. [66] Mm 111. Cp 25 [1] Mm 176. [2] Mp sub loco. [3] Mm 177. [4] Mm 2192. [5] Mm 267. [6] Mm 178. [7] Mm 3626. [8] Mm 365.

60 [a] Ms 𝔊𝔖 + אֲחֹתָם, ex 59 ‖ [b] 𝔠 2 Mss 𝔐 איביו ‖ **62** [a] 𝔐 במדבר 𝔊 *διὰ τῆς ἐρήμου*, l מִדְבַּר? ‖ **64** [a] prp וַתִּפֶּן ‖ **67** [a–a] prb add (cf האהלה) ‖ [b] prb l מוֹת אָבִיו ‖ **Cp 25,3** [a–a] > 1 Ch 1,33, frt add ‖ **5** [a] 𝔐𝔊𝔖 + בְּנוֹ, frt ins ‖ **8** [a] l c pc Mss 𝔐𝔊𝔖𝔙[Ms] וּשְׂבַע יָמִים.

ו אֱלֹהִים אֶת־יִצְחָק בְּנוֹ וַיֵּשֶׁב יִצְחָק עִם־בְּאֵר לַחַי רֹאִי׃ ס

ל חס 12 וְאֵלֶּה תּוֹלְדֹת יִשְׁמָעֵאל בֶּן־אַבְרָהָם אֲשֶׁר יָלְדָה הָגָר הַמִּצְרִית 12

י בתור 13 שִׁפְחַת שָׂרָה לְאַבְרָהָם׃ 13 וְאֵלֶּה שְׁמוֹת בְּנֵי יִשְׁמָעֵאל בִּשְׁמֹתָם

ו חס בתור[9] . ג[10] . יד פסוק בתור[11] 14 לְתוֹלְדֹתָם בְּכֹר יִשְׁמָעֵאל נְבָיֹת וְקֵדָר וְאַדְבְּאֵל וּמִבְשָׂם׃ 14 וּמִשְׁמָע

מא . ח . ב . ב שם אנש 15 וְדוּמָה וּמַשָּׂא׃ 15 חֲדַד[a] וְתֵימָא יְטוּר נָפִישׁ וָקֶדְמָה׃ 16 אֵלֶּה הֵם בְּנֵי 16

ל . ו חס בתור כת כן[12] יִשְׁמָעֵאל וְאֵלֶּה שְׁמֹתָם בְּחַצְרֵיהֶם וּבְטִירֹתָם שְׁנֵים־עָשָׂר נְשִׂיאִם

ל[13] . יג[14] ר״פ בתור וכל תלדות דכות ב מ ד לְאֻמֹּתָם׃ 17 וְאֵלֶּה שְׁנֵי חַיֵּי יִשְׁמָעֵאל מְאַת שָׁנָה וּשְׁלֹשִׁים שָׁנָה וְשֶׁבַע 17

ז ה מלעיל וב מלרע . ל 18 שָׁנִים וַיִּגְוַע וַיָּמָת וַיֵּאָסֶף אֶל־עַמָּיו׃ 18 וַיִּשְׁכְּנוּ[a] מֵחֲוִילָה עַד־שׁוּר אֲשֶׁר

ו מל . ו[15] עַל־פְּנֵי מִצְרַיִם[b] בֹּאֲכָה אַשּׁוּרָה[bc] עַל־פְּנֵי כָל־אֶחָיו נָפָל׃ פ קה

ב[16] 19 וְאֵלֶּה תּוֹלְדֹת יִצְחָק בֶּן־אַבְרָהָם אַבְרָהָם הוֹלִיד אֶת־יִצְחָק׃ סֹ[נכון] פרש

ב[17] 20 וַיְהִי יִצְחָק בֶּן־אַרְבָּעִים שָׁנָה בְּקַחְתּוֹ אֶת־רִבְקָה בַּת־בְּתוּאֵל 20

ד ב ר״פ וב מ״פ[18] הָאֲרַמִּי מִפַּדַּן אֲרָם אֲחוֹת לָבָן הָאֲרַמִּי לוֹ לְאִשָּׁה׃ 21 וַיֶּעְתַּר יִצְחָק 21

ה לַיהוָה לְנֹכַח אִשְׁתּוֹ כִּי עֲקָרָה הִוא וַיֵּעָתֶר לוֹ יְהוָה וַתַּהַר רִבְקָה

ל אִשְׁתּוֹ׃ 22 וַיִּתְרֹצֲצוּ הַבָּנִים בְּקִרְבָּהּ וַתֹּאמֶר אִם־כֵּן לָמָּה זֶּה[a] אָנֹכִי 22

וַתֵּלֶךְ לִדְרֹשׁ אֶת־יְהוָה׃ 23 וַיֹּאמֶר יְהוָה לָהּ 23

גרים[19] ק כת י וקר ו וחד מן ב[21] כת כן

שְׁנֵי גוֹיִם בְּבִטְנֵךְ וּשְׁנֵי לְאֻמִּים מִמֵּעַיִךְ יִפָּרֵדוּ

ל[23] . ל וּלְאֹם מִלְאֹם יֶאֱמָץ וְרַב יַעֲבֹד צָעִיר׃

ל וחס[23] . סד 24 וַיִּמְלְאוּ יָמֶיהָ לָלֶדֶת וְהִנֵּה תוֹמִם[a] בְּבִטְנָהּ׃ 25 וַיֵּצֵא הָרִאשׁוֹן 24 25

ב מל . ל אַדְמֹנִי כֻּלּוֹ כְּאַדֶּרֶת שֵׂעָר וַיִּקְרְאוּ[a] שְׁמוֹ עֵשָׂו׃ 26 וְאַחֲרֵי־כֵן יָצָא 26

ג[24] . ה . ו[25] אָחִיו וְיָדֹו אֹחֶזֶת בַּעֲקֵב עֵשָׂו וַיִּקְרָא[a] שְׁמוֹ יַעֲקֹב וְיִצְחָק בֶּן־שִׁשִּׁים שָׁנָה

בְּלֶדֶת אֹתָם׃ 27 וַיִּגְדְּלוּ הַנְּעָרִים וַיְהִי עֵשָׂו אִישׁ יֹדֵעַ צַיִד אִישׂ 27

ו[26] שָׂדֶה וְיַעֲקֹב אִישׁ תָּם יֹשֵׁב אֹהָלִים׃ 28 וַיֶּאֱהַב יִצְחָק אֶת־עֵשָׂו כִּי־צַיִד[a] 28

ג[27] בְּפִיו[b] וְרִבְקָה אֹהֶבֶת אֶת־יַעֲקֹב׃ 29 וַיָּזֶד יַעֲקֹב נָזִיד[a] וַיָּבֹא עֵשָׂו מִן־ 29

[9] Mm 410. [10] Mm 179. [11] Mm 750. [12] Mm 1367. [13] Mm 49, חד לְאֻמֹּתָם Thr 2,12. [14] Mm 267. [15] Mm 2136. [16] Mm 148. [17] Jer 40,1. [18] Mm 180. [19] Mm 832. [20] Mm 2195. [21] Mm 181. [22] Mm 3602. [23] Mm 331. [24] Mm 182. [25] Mm 183 et Mm 215. [26] Mm 247. [27] Mp sub loco.

15 [a] mlt Mss Edd חדר, חדר ‖ **18** [a] GV sg ‖ [b–b] add? ‖ [c] = שׁוּרָה cf 16,7 20,1 ‖ **22** [a] S + *hj'* cf 27,46, prb ins חַיָּה ‖ **24** [a] ms תאמים ut 38,27 ‖ **25** [a] GSV sg ut 26 ‖ **26** [a] C ms אוֹ ‖ **28** [a] msG צֵידוֹ ‖ [b] I prb לְפִיו ‖ **29** [a] G$^{19.314}$ + *φακοῦ* cf 34.

30 הַשָּׂדֶה וְהוּא עָיֵף׃ 30 וַיֹּאמֶר עֵשָׂו אֶל־יַעֲקֹב הַלְעִיטֵנִי נָא מִן־הָאָדֹם חּ28. ל
31 הָאָדֹם הַזֶּה כִּי עָיֵף אָנֹכִי עַל־כֵּן קָרָא־שְׁמוֹ אֱדוֹם׃ 31 וַיֹּאמֶר יַעֲקֹב חּ28
32 מִכְרָה כַיּוֹם אֶת־בְּכֹרָתְךָ לִי׃ 32 וַיֹּאמֶר עֵשָׂו הִנֵּה אָנֹכִי הוֹלֵךְ לָמוּת ל 29. כז29 מל ט30 מנה בתור׳ וכל משלי וקהלת דכות ב מ ח
33 וְלָמָּה־זֶּה לִי בְּכֹרָה׃ 33 וַיֹּאמֶר יַעֲקֹב הִשָּׁבְעָה לִּי כַּיּוֹם וַיִּשָּׁבַע לוֹ ג31
34 וַיִּמְכֹּר אֶת־בְּכֹרָתוֹ לְיַעֲקֹב׃ 34 וְיַעֲקֹב נָתַן לְעֵשָׂו לֶחֶם וּנְזִיד עֲדָשִׁים ג32
וַיֹּאכַל וַיֵּשְׁתְּ וַיָּקָם וַיֵּלַךְ וַיִּבֶז עֵשָׂו אֶת־הַבְּכֹרָה׃ ס ג 33. ב34

26 1 וַיְהִי רָעָב בָּאָרֶץ מִלְּבַד הָרָעָב הָרִאשׁוֹן אֲשֶׁר הָיָה בִּימֵי ס ל
2 אַבְרָהָם וַיֵּלֶךְ יִצְחָק אֶל־אֲבִימֶלֶךְ[a] מֶלֶךְ־פְּלִשְׁתִּים גְּרָרָה׃ 2 וַיֵּרָא ל 1
אֵלָיו יְהוָה וַיֹּאמֶר אַל־תֵּרֵד מִצְרַיְמָה שְׁכֹן בָּאָרֶץ אֲשֶׁר אֹמַר אֵלֶיךָ׃ כה2
3 גּוּר בָּאָרֶץ הַזֹּאת וְאֶהְיֶה עִמְּךָ וַאֲבָרְכֶךָּ כִּי־לְךָ וּלְזַרְעֲךָ אֶתֵּן אֶת־ יב בתור׳
כָּל־הָאֲרָצֹת הָאֵל[a] וַהֲקִמֹתִי אֶת־הַשְּׁבֻעָה אֲשֶׁר נִשְׁבַּעְתִּי לְאַבְרָהָם ח לשון חול 3. ג חס
4 אָבִיךָ׃ 4 וְהִרְבֵּיתִי אֶת־זַרְעֲךָ כְּכוֹכְבֵי הַשָּׁמַיִם וְנָתַתִּי לְזַרְעֲךָ אֶת כָּל־
5 הָאֲרָצֹת הָאֵל[a] וְהִתְבָּרֲכוּ בְזַרְעֲךָ כֹּל גּוֹיֵי הָאָרֶץ׃ 5 עֵקֶב אֲשֶׁר־שָׁמַע ח לשון חול 3 כל אורית מל 4
6 אַבְרָהָם[a] בְּקֹלִי וַיִּשְׁמֹר מִשְׁמַרְתִּי מִצְוֹתַי חֻקּוֹתַי וְתוֹרֹתָי׃ 6 וַיֵּשֶׁב יִצְחָק כל אורית חס ב מ א מל 5. ג 6. ל מל בתור׳ 7 ב. יד פסוק בתור׳ 8
7 בִּגְרָר׃ 7 וַיִּשְׁאֲלוּ אַנְשֵׁי הַמָּקוֹם לְאִשְׁתּוֹ וַיֹּאמֶר אֲחֹתִי הִוא כִּי יָרֵא ג
לֵאמֹר אִשְׁתִּי[a] פֶּן־יַהַרְגֻנִי אַנְשֵׁי הַמָּקוֹם עַל־רִבְקָה כִּי־טוֹבַת מַרְאֶה ל וחס. ל
8 הִיא׃ 8 וַיְהִי כִּי אָרְכוּ־לוֹ שָׁם הַיָּמִים וַיַּשְׁקֵף אֲבִימֶלֶךְ מֶלֶךְ פְּלִשְׁתִּים ל. ד9
9 בְּעַד הַחַלּוֹן וַיַּרְא וְהִנֵּה יִצְחָק מְצַחֵק אֵת רִבְקָה אִשְׁתּוֹ׃ 9 וַיִּקְרָא
אֲבִימֶלֶךְ לְיִצְחָק וַיֹּאמֶר אַךְ הִנֵּה אִשְׁתְּךָ הִוא וְאֵיךְ אָמַרְתָּ אֲחֹתִי הִוא ז
10 וַיֹּאמֶר אֵלָיו יִצְחָק כִּי אָמַרְתִּי פֶּן־אָמוּת עָלֶיהָ׃ 10 וַיֹּאמֶר אֲבִימֶלֶךְ
מַה־זֹּאת עָשִׂיתָ לָּנוּ כִּמְעַט שָׁכַב אַחַד הָעָם אֶת־אִשְׁתֶּךָ וְהֵבֵאתָ עָלֵינוּ כה10. ב. ד
11 אָשָׁם׃ 11 וַיְצַו אֲבִימֶלֶךְ אֶת־כָּל־הָעָם[a] לֵאמֹר הַנֹּגֵעַ בָּאִישׁ הַזֶּה ח בתור׳
12 וּבְאִשְׁתּוֹ מוֹת יוּמָת׃ 12 וַיִּזְרַע יִצְחָק בָּאָרֶץ הַהִוא וַיִּמְצָא ל
13 בַּשָּׁנָה הַהִוא מֵאָה שְׁעָרִים וַיְבָרְכֵהוּ יְהוָה׃ 13 וַיִּגְדַּל הָאִישׁ וַיֵּלֶךְ הָלוֹךְ
14 וְגָדֵל[a] עַד כִּי־גָדַל מְאֹד׃ 14 וַיְהִי־לוֹ מִקְנֵה־צֹאן וּמִקְנֵה בָקָר וַעֲבֻדָּה ג. ג11. ג12. ב

28 Mm 184. 29 Mm 1788. 30 Mm 935. 31 Mm 185. 32 Mm 247. 33 Mm 175. 34 Est 3,6. **Cp 26** 1 Mm 1227. 2 Mm 84. 3 Mm 119. 4 Mm 152. 5 Mm 153. 6 Mm 2148. 7 Mm 1902. 8 Mm 750. 9 Mm 186. 10 Mm 187. 11 Mp sub loco. 12 Mm 188.

Cp 26,1 [a] sic L, mlt Mss Edd מ sine dageš ‖ **3** [a] 1 הָאֵל cf 𝔐 Seb (האלה) et 19,8[a].25[a] ‖ **4** [a] ut 3 [a] ‖ **5** [a] 𝔐𝔊 + אֲבִיךָ ‖ **7** [a] ins c 𝔐𝔊 הִיא ‖ **11** [a] 𝔐𝔊 עַמּוֹ ‖ **13** [a] 1 וְגָדֵל?

15 רַבָּה וַיְקַנְאוּ֙ אֹת֣וֹ פְּלִשְׁתִּ֔ים׃ 15 וְכָל־הַבְּאֵרֹ֗ת אֲשֶׁ֤ר חָפְרוּ֙ עַבְדֵ֣י אָבִ֔יו
16 בִּימֵ֣י אַבְרָהָ֔ם אָבִ֖יו סִתְּמ֣וּם פְּלִשְׁתִּ֑ים וַיְמַלְאֻם֙ עָפָ֔ר׃ 16 וַיֹּ֥אמֶר
17 אֲבִימֶ֖לֶךְ אֶל־יִצְחָ֑ק לֵ֚ךְ מֵעִמָּ֔נוּ כִּי־עָצַ֥מְתָּ מִמֶּ֖נּוּ מְאֹֽד׃ 17 וַיֵּ֥לֶךְ מִשָּׁ֖ם
18 יִצְחָ֑ק וַיִּחַ֗ן בְּנַ֙חַל־גְּרָ֔ר וַיֵּ֖שֶׁב שָֽׁם׃ 18 וַיָּ֣שָׁב יִצְחָ֗ק וַיַּחְפֹּ֙ר֙ אֶת־בְּאֵרֹ֣ת
הַמַּ֔יִם אֲשֶׁ֥ר חָפְר֖וּ בִּימֵי[a] אַבְרָהָ֣ם אָבִ֑יו וַיְסַתְּמ֣וּם פְּלִשְׁתִּ֔ים אַחֲרֵ֖י מ֣וֹת
19 אַבְרָהָ֑ם וַיִּקְרָ֤א לָהֶן֙ שֵׁמ֣וֹת כַּשֵּׁמ֔וֹת אֲשֶׁר־קָרָ֥א לָהֶ֖ן אָבִֽיו׃ 19 וַיַּחְפְּר֥וּ
20 עַבְדֵי־יִצְחָ֖ק בַּנָּ֑חַל וַיִּמְצְא֣וּ־שָׁ֔ם בְּאֵ֖ר מַ֥יִם חַיִּֽים׃ 20 וַיָּרִ֙יבוּ֙ רֹעֵ֣י גְרָ֔ר
עִם־רֹעֵ֖י יִצְחָ֑ק לֵאמֹ֣ר לָ֔נוּ הַמָּ֖יִם וַיִּקְרָ֣א שֵׁם־הַבְּאֵ֔ר עֵ֥שֶׂק כִּ֖י הִתְעַשְּׂק֥וּ
עִמּֽוֹ׃ 21 וַיַּחְפְּרוּ֙ בְּאֵ֣ר אַחֶ֔רֶת וַיָּרִ֖יבוּ גַּם־עָלֶ֑יהָ וַיִּקְרָ֣א שְׁמָ֔הּ שִׂטְנָ֖ה׃ 21
22 וַיַּעְתֵּ֣ק מִשָּׁ֔ם וַיַּחְפֹּ֖ר בְּאֵ֣ר אַחֶ֑רֶת וְלֹ֥א רָ֙בוּ֙ עָלֶ֔יהָ וַיִּקְרָ֣א שְׁמָ֔הּ
רְחֹבֹ֖ות וַיֹּ֣אמֶר כִּֽי־עַתָּ֞ה הִרְחִ֤יב יְהוָה֙ לָ֔נוּ וּפָרִ֖ינוּ בָּאָֽרֶץ׃ 23 וַיַּ֥עַל 23
מִשָּׁ֖ם בְּאֵ֥ר שָׁבַֽע׃ 24 וַיֵּרָ֥א אֵלָ֛יו יְהוָ֖ה בַּלַּ֣יְלָה הַה֑וּא וַיֹּ֗אמֶר אָנֹכִ֤י 24
אֱלֹהֵי֙ אַבְרָהָ֣ם אָבִ֔יךָ אַל־תִּירָ֖א כִּֽי־אִתְּךָ֣ אָנֹ֑כִי וּבֵרַכְתִּ֙יךָ֙ וְהִרְבֵּיתִ֣י
אֶת־זַרְעֲךָ֔ בַּעֲב֖וּר אַבְרָהָ֥ם עַבְדִּֽי׃ 25 וַיִּבֶן־שָׁ֥ם מִזְבֵּ֖חַ וַיִּקְרָ֣א בְּשֵׁ֣ם 25
יְהוָ֑ה וַיֵּ֤ט שָׁם֙ אָהֳלֹ֔ו וַיִּכְר֥וּ שָׁ֛ם עַבְדֵי־יִצְחָ֖ק בְּאֵֽר׃ 26 וַאֲבִימֶ֣לֶךְ 26
27 הָלַ֣ךְ אֵלָ֔יו מִגְּרָ֖ר וַאֲחֻזַּ֣ת מֵרֵעֵ֑הוּ וּפִיכֹ֖ל שַׂר־צְבָאֹֽו׃ 27 וַיֹּ֥אמֶר אֲלֵהֶ֖ם
יִצְחָ֑ק מַדּ֗וּעַ בָּאתֶ֙ם֙ אֵלַ֔י וְאַתֶּ֥ם שְׂנֵאתֶ֖ם אֹתִ֑י וַתְּשַׁלְּחֻ֖נִי מֵאִתְּכֶֽם׃
28 וַיֹּ֣אמְרוּ֙ רָא֣וֹ רָאִ֔ינוּ כִּֽי־הָיָ֥ה יְהוָ֖ה וְ֣אֹמְרָ֑ה וְנֹֽאמְרָ֗ה תְּהִי־נָ֙א֙ אָלָ֣ה בֵּינֹתֵ֔ינוּ 28
29 בֵּינֵ֣ינוּ[a] וּבֵינֶ֔ךָ וְנִכְרְתָ֥ה בְרִ֖ית עִמָּֽךְ׃ 29 אִם־תַּעֲשֶׂ֣ה[a] עִמָּ֗נוּ רָעָ֛ה כַּאֲשֶׁ֥ר
לֹ֣א נְגַעֻ֑נוּךָ וְכַאֲשֶׁ֨ר עָשִׂ֤ינוּ עִמְּךָ֙ רַק־טֹ֔וב וַנְּשַׁלְּחֲךָ֖ בְּשָׁלֹ֑ום [b]אַתָּ֥ה עַתָּ֖ה[b]
30 בְּר֥וּךְ יְהוָֽה׃ 30 וַיַּ֥עַשׂ לָהֶ֖ם מִשְׁתֶּ֑ה וַיֹּאכְל֖וּ וַיִּשְׁתּֽוּ׃ 31 וַיַּשְׁכִּימ֣וּ בַבֹּ֔קֶר 31
32 וַיִּשָּׁבְעוּ֙ אִ֣ישׁ לְאָחִ֔יו[a] וַיְשַׁלְּחֵ֥ם יִצְחָ֖ק וַיֵּלְכ֣וּ מֵאִתֹּ֑ו בְּשָׁל�ֽוֹם׃ 32 וַיְהִ֣י 32
בַּיֹּ֣ום הַה֗וּא וַיָּבֹ֙אוּ֙ עַבְדֵ֣י יִצְחָ֔ק וַיַּגִּ֥דוּ לֹ֖ו עַל־אֹדֹ֣ות הַבְּאֵ֑ר אֲשֶׁ֥ר חָפָ֖רוּ
וַיֹּ֣אמְרוּ֙ לֹ֔ו[a] מָצָ֖אנוּ מָֽיִם׃ 33 וַיִּקְרָ֣א אֹתָ֔הּ שִׁבְעָ֑ה עַל־כֵּ֗ן שֵׁם־הָעִיר֙ 33
בְּאֵ֣ר שָׁבַ֔ע עַד־הַיֹּ֖ום הַזֶּֽה׃ ס 34 וַיְהִ֣י עֵשָׂ֔ו בֶּן־אַרְבָּעִ֥ים שָׁנָ֖ה וַיִּקַּ֥ח 34

[13] Mm 189. [14] Mm 190. [15] Mm 834. [16] Mm 191. [17] Mm 1227. [18] Mm 60. [19] 1 Ch 15,1. [20] Mp sub loco. [21] Mm 192. [22] Mm 193. [23] Mm 194. [24] Gn 24,31. [25] Mm 2192. [26] Mm 195.

18 [a] prb l c ⅏GO עַבְדֵי cf 15.19.25 et S𝔗J ‖ **28** [a] > Vrs, dl? ‖ **29** [a] sic L, mlt Mss Edd ה֫ ‖ [b–b] ⅏G invers (G pr *καὶ*) ‖ **31** [a] ⅏G לְרֵעֵהוּ ‖ **32** [a] G *οὐχ*.

אִשָּׁה אֶת־יְהוּדִית בַּת־בְּאֵרִי הַחִתִּי וְאֶת־בָּשְׂמַת בַּת־אֵילֹן הַחִתִּי׃ [a] ז. ב[27]

35 וַתִּהְיֶיןָ מֹרַת רוּחַ לְיִצְחָק וּלְרִבְקָה׃ ס

ל בתור. ב חד ר״פ וחד ס״פ[28]

ס[פ] 27 1 וַיְהִי כִּי־זָקֵן יִצְחָק וַתִּכְהֶיןָ עֵינָיו מֵרְאֹת וַיִּקְרָא אֶת־עֵשָׂו ו ל. ל חס

2 בְּנוֹ הַגָּדֹל וַיֹּאמֶר אֵלָיו בְּנִי וַיֹּאמֶר אֵלָיו הִנֵּנִי׃ 2 וַיֹּאמֶר הִנֵּה־נָא ז בתור

3 זָקַנְתִּי לֹא יָדַעְתִּי יוֹם מוֹתִי׃ 3 וְעַתָּה שָׂא־נָא כֵלֶיךָ תֶּלְיְךָ[a] וְקַשְׁתֶּךָ ל. ב בליש

4 וְצֵא הַשָּׂדֶה וְצוּדָה לִי צַיִד׃[b] 4 וַעֲשֵׂה־לִי מַטְעַמִּים כַּאֲשֶׁר אָהַבְתִּי בי. ציד ק. ג ר״פ[2]

5 וְהָבִיאָה[a] לִי וְאֹכֵלָה בַּעֲבוּר תְּבָרֶכְךָ נַפְשִׁי בְּטֶרֶם אָמוּת׃ 5 וְרִבְקָה ל[3]. ג

שֹׁמַעַת בְּדַבֵּר יִצְחָק אֶל־עֵשָׂו בְּנוֹ וַיֵּלֶךְ עֵשָׂו הַשָּׂדֶה לָצוּד צַיִד לְהָבִיא׃[a] ה[4]. ב[5]. ל

6 וְרִבְקָה אָמְרָה אֶל־יַעֲקֹב בְּנָהּ לֵאמֹר הִנֵּה שָׁמַעְתִּי אֶת־אָבִיךָ מְדַבֵּר ג

7 אֶל־עֵשָׂו אָחִיךָ לֵאמֹר׃ 7 הָבִיאָה לִי צַיִד וַעֲשֵׂה־לִי מַטְעַמִּים וְאֹכֵלָה ג[3]

8 וַאֲבָרֶכְכָה לִפְנֵי יְהוָה לִפְנֵי מוֹתִי׃ 8 וְעַתָּה בְנִי שְׁמַע בְּקֹלִי לַאֲשֶׁר אָנֹכִי ב חד מל וחד חס[6]. כל אורית חס ב מ א מל[7]. ב

9 מְצַוָּה אֹתָךְ׃ 9 לֶךְ־נָא אֶל־הַצֹּאן וְקַח־לִי מִשָּׁם שְׁנֵי גְדָיֵי עִזִּים טֹבִים ל. ל. ג[8]. ה חס

10 וְאֶעֱשֶׂה אֹתָם מַטְעַמִּים לְאָבִיךָ כַּאֲשֶׁר אָהֵב׃ 10 וְהֵבֵאתָ לְאָבִיךָ ט[9]

11 וְאָכַל בַּעֲבֻר אֲשֶׁר יְבָרֶכְךָ לִפְנֵי מוֹתוֹ׃ 11 וַיֹּאמֶר יַעֲקֹב אֶל־רִבְקָה ב חס

12 אִמּוֹ הֵן עֵשָׂו אָחִי אִישׁ שָׂעִר וְאָנֹכִי אִישׁ חָלָק׃ 12 אוּלַי יְמֻשֵּׁנִי אָבִי ל וחס. ג[10]

13 וְהָיִיתִי בְעֵינָיו כִּמְתַעְתֵּעַ וְהֵבֵאתִי עָלַי קְלָלָה וְלֹא בְרָכָה׃ 13 וַתֹּאמֶר נא

14 לוֹ אִמּוֹ עָלַי קִלְלָתְךָ בְּנִי אַךְ שְׁמַע בְּקֹלִי וְלֵךְ קַח־לִי׃ 14 וַיֵּלֶךְ וַיִּקַּח כל אורית חס ב מ א מל[7]. יא[11]

15 וַיָּבֵא לְאִמּוֹ וַתַּעַשׂ אִמּוֹ מַטְעַמִּים כַּאֲשֶׁר אָהֵב אָבִיו׃ 15 וַתִּקַּח רִבְקָה נא[12] יח מנה בתור. ט[9]

אֶת־בִּגְדֵי עֵשָׂו בְּנָהּ הַגָּדֹל חֲמֻדֹת אֲשֶׁר אִתָּהּ בַּבָּיִת וַתַּלְבֵּשׁ אֶת־ ל וחס[13]

16 יַעֲקֹב בְּנָהּ הַקָּטֹן׃ 16 וְאֵת עֹרֹת גְּדָיֵי הָעִזִּים הִלְבִּישָׁה עַל־יָדָיו וְעַל ל ומל

17 חֶלְקַת צַוָּארָיו׃[a] 17 וַתִּתֵּן אֶת־הַמַּטְעַמִּים וְאֶת־הַלֶּחֶם אֲשֶׁר עָשָׂתָה ג. ה[14]

18 בְּיַד יַעֲקֹב בְּנָהּ׃ 18 וַיָּבֹא אֶל־אָבִיו וַיֹּאמֶר אָבִי וַיֹּאמֶר הִנֵּנִי מִי ב דגש

19 אַתָּה בְנִי׃ 19 וַיֹּאמֶר יַעֲקֹב אֶל־אָבִיו אָנֹכִי עֵשָׂו בְּכֹרֶךָ עָשִׂיתִי כַּאֲשֶׁר ב וחס

דִּבַּרְתָּ אֵלָי קוּם־נָא שְׁבָה וְאָכְלָה מִצֵּידִי בַּעֲבוּר תְּבָרְכַנִּי נַפְשֶׁךָ׃

20 וַיֹּאמֶר יִצְחָק אֶל־בְּנוֹ מַה־זֶּה מִהַרְתָּ לִמְצֹא בְנִי וַיֹּאמֶר כִּי הִקְרָה ל. ל

[27]Ho 1,1. [28]Mm 167. Cp 27 [1]Ex 17,9. [2]Mm 196. [3]Mm 3060. [4]Mm 114. [5]Prv 23,16. [6]Mp sub loco. [7]Mm 153. [8]Mm 936. [9]Mm 3212. [10]Mm 3648. [11]Mm 1500. [12]Mm 639. [13]Mm 3918. [14]Mm 197.

34 [a] frt l c 𝔐 𝔊*𝔖 הַחִוִּי ‖ **Cp 27,3** [a] 𝔐 תליתך ‖ [b] K צֵידָה? ‖ **4** [a] 𝔐 והבאת ‖ **5** [a] 𝔊 *τῷ πατρὶ αὐτοῦ*, l (לְאָבִיהָ) לְאָבִיו ‖ **16** [a] 𝔐 רו–.

יְהוָה אֱלֹהֶיךָ לְפָנָי׃ 21 וַיֹּאמֶר יִצְחָק אֶל־יַעֲקֹב גְּשָׁה־נָּא וַאֲמֻשְׁךָ בְּנִי 21 ל
הַאַתָּה זֶה בְּנִי עֵשָׂו אִם־לֹא׃ 22 וַיִּגַּשׁ יַעֲקֹב אֶל־יִצְחָק אָבִיו וַיְמֻשֵׁהוּ 22 ד[15] . ז ס״פ
וַיֹּאמֶר הַקֹּל קוֹל יַעֲקֹב וְהַיָּדַיִם יְדֵי עֵשָׂו׃ 23 וְלֹא הִכִּירוֹ כִּי־הָיוּ יָדָיו 23 ל חס
כִּידֵי עֵשָׂו אָחִיו שְׂעִרֹת וַיְבָרְכֵהוּ׃ 24 וַיֹּאמֶר אַתָּה[a] זֶה בְּנִי עֵשָׂו וַיֹּאמֶר 24
אָנִי׃ 25 וַיֹּאמֶר הַגִּשָׁה לִּי וְאֹכְלָה מִצֵּיד בְּנִי לְמַעַן תְּבָרֶכְךָ נַפְשִׁי וַיַּגֶּשׁ־ 25 ג חס בלישׁ . ה[16] ול בלישׁ
לוֹ וַיֹּאכַל וַיָּבֵא לָוֹ יָיִן וַיִּשְׁתְּ׃ 26 וַיֹּאמֶר אֵלָיו יִצְחָק אָבִיו גְּשָׁה־נָּא 26 נא[17] יח מנה בתור׳ . יד בטע[18]
וּשְׁקָה־לִּי בְּנִי׃ 27 וַיִּגַּשׁ וַיִּשַּׁק־לוֹ וַיָּרַח אֶת־רֵיחַ בְּגָדָיו וַיְבָרְכֵהוּ וַיֹּאמֶר 27 ב
רְאֵה רֵיחַ בְּנִי כְּרֵיחַ שָׂדֶה[a] אֲשֶׁר בֵּרַכוֹ יְהוָה׃ ב . ד[19]
וְיִתֶּן־לְךָ הָאֱלֹהִים מִטַּל הַשָּׁמַיִם וּמִשְׁמַנֵּי הָאָרֶץ סׄ[נה] 28 יג[20] . ג . ל
וְרֹב דָּגָן וְתִירֹשׁ׃ ג חס[21]
יַעַבְדוּךָ עַמִּים וְיִשְׁתַּחֲוֻ[a] לְךָ לְאֻמִּים 29 וישתחוו חד מן ז בלישׁ ק
הֱוֵה גְבִיר לְאַחֶיךָ וְיִשְׁתַּחֲווּ[b] לְךָ בְּנֵי אִמֶּךָ ב חד כת ה וחד כת א . ז
אֹרְרֶיךָ אָרוּר וּמְבָרֲכֶיךָ בָּרוּךְ׃
וַיְהִי כְּאֲשֶׁר כִּלָּה יִצְחָק לְבָרֵךְ אֶת־יַעֲקֹב וַיְהִי אַךְ יָצֹא יָצָא יַעֲקֹב 30 ט[22] . ז ג מל וד חס[23]
מֵאֵת פְּנֵי יִצְחָק אָבִיו וְעֵשָׂו אָחִיו בָּא מִצֵּידוֹ׃ 31 וַיַּעַשׂ גַּם־הוּא מַטְעַמִּים 31 ה[24]
וַיָּבֵא לְאָבִיו וַיֹּאמֶר לְאָבִיו[a] יָקֻם אָבִי וְיֹאכַל מִצֵּיד בְּנוֹ בַּעֲבוּר נא[17] יח מנה בתור׳ . ל חס . ה . ב חס
תְּבָרֲכַנִי נַפְשֶׁךָ׃ 32 וַיֹּאמֶר לוֹ יִצְחָק אָבִיו מִי־אָתָּה וַיֹּאמֶר אֲנִי בִנְךָ 32
בְכֹרְךָ עֵשָׂו׃ 33 וַיֶּחֱרַד יִצְחָק חֲרָדָה גְּדֹלָה עַד־מְאֹד וַיֹּאמֶר מִי־אֵפוֹא 33
הוּא הַצָּד־צַיִד וַיָּבֵא לִי וָאֹכַל מִכֹּל[a] בְּטֶרֶם תָּבוֹא וָאֲבָרְכֵהוּ גַּם־[b] נא[17] יח מנה בתור׳ . ב חד כמ וחד פת[25]
בָּרוּךְ יִהְיֶה׃ 34 כִּשְׁמֹעַ[a] עֵשָׂו אֶת־דִּבְרֵי אָבִיו וַיִּצְעַק צְעָקָה גְּדֹלָה 34
וּמָרָה עַד־מְאֹד וַיֹּאמֶר לְאָבִיו בָּרְכֵנִי גַם־אֲנִי אָבִי׃ 35 וַיֹּאמֶר בָּא 35
אָחִיךָ בְּמִרְמָה וַיִּקַּח בִּרְכָתֶךָ׃ 36 וַיֹּאמֶר הֲכִי קָרָא שְׁמוֹ יַעֲקֹב 36 ב[26] . ז פסוק ג ויאמר ויאמר[27] . ה[28]
וַיַּעְקְבֵנִי זֶה פַּעֲמַיִם אֶת־בְּכֹרָתִי לָקָח וְהִנֵּה עַתָּה לָקַח בִּרְכָתִי וַיֹּאמֶר ה פסוק דמיין איה בהון ב מילין חד פת וחד מן ב[29] זקף קמ׳ . ג[30] . צא
הֲלֹא־אָצַלְתָּ לִּי בְּרָכָה׃ 37 וַיַּעַן יִצְחָק וַיֹּאמֶר לְעֵשָׂו הֵן גְּבִיר שַׂמְתִּיו ל
לָךְ וְאֶת־כָּל־אֶחָיו נָתַתִּי לוֹ לַעֲבָדִים וְדָגָן וְתִירֹשׁ סְמַכְתִּיו וּלְכָה ג חס[21] . ל . ד[31] מל וכל לשון הליכה דכות׳ ב מג

[16]Mm 198. [16]Mm 356. [17]Mm 639. [18]Mm 3948. [19]Mm 4126. [20]Mm 157. [21]Mm 2631. [22]Mm 969. [23]Mm 1037. [24]Mm 713. [25]Jes 51,2. [26]Ps 3,9. [27]Mm 3452. [28]Mm 207. [29]Ez 18,17. [30]Mm 244. [31]Mm 2214.

24 [a] ms הא׳ ‖ **27** [a] msGV[Mss] + מָלֵא ‖ **29** [a] ms ut Q וו— ‖ [b] sic L, mlt Mss Edd וו— ‖ **31** [a] > G[min], frt dl ‖ **33** [a] l c msS וְגַם ‖ **34** [a] frt pr c msG וַיְהִי.

38 אֲפֹוא מָה אֶעֱשֶׂה בְנִי׃ 38 וַיֹּאמֶר עֵשָׂו אֶל־אָבִיו הֲבָרָכָה אַחַת הִוא־ ל
39 לְךָ אָבִי בָּרְכֵנִי גַם־אֲנִי אָבִי[a] וַיִּשָּׂא עֵשָׂו קֹלוֹ וַיֵּבְךְּ׃ 39 וַיַּעַן יִצְחָק ל בטע ר״פ[32]
אָבִיו וַיֹּאמֶר אֵלָיו

הִנֵּה מִשְׁמַנֵּי הָאָרֶץ יִהְיֶה מוֹשָׁבֶךָ וּמִטַּל הַשָּׁמַיִם מֵעָל׃ ג.ג[33]
חצי הספר בפסוקים[32]
40 וְעַל־חַרְבְּךָ תִּחְיֶה וְאֶת־אָחִיךָ תַּעֲבֹד ל.ל[34]
וְהָיָה כַּאֲשֶׁר תָּרִיד[a] וּפָרַקְתָּ עֻלּוֹ מֵעַל צַוָּארֶךָ׃

41 וַיִּשְׂטֹם עֵשָׂו אֶת־יַעֲקֹב עַל־הַבְּרָכָה אֲשֶׁר בֵּרְכוֹ אָבִיו וַיֹּאמֶר עֵשָׂו ד[85]. אמירה פלוני בלבו ו
בְּלִבּוֹ יִקְרְבוּ יְמֵי אֵבֶל אָבִי וְאַהַרְגָה אֶת־יַעֲקֹב אָחִי׃ 42 וַיֻּגַּד לְרִבְקָה ל[36] כה[37]
אֵת דִּבְרֵי עֵשָׂו בְּנָהּ הַגָּדֹל וַתִּשְׁלַח וַתִּקְרָא לְיַעֲקֹב בְּנָהּ הַקָּטָן וַתֹּאמֶר ה קמ וכל אתנח וס״פ דכול[38]
אֵלָיו הִנֵּה עֵשָׂו אָחִיךָ מִתְנַחֵם לְךָ לְהָרְגֶךָ׃ 43 וְעַתָּה בְנִי שְׁמַע בְּקֹלִי ג[39]. כל אורית חס
וְקוּם בְּרַח־לְךָ אֶל־לָבָן אָחִי חָרָנָה׃ 44 וְיָשַׁבְתָּ עִמּוֹ יָמִים אֲחָדִים עַד ב מ א מל[40]
אֲשֶׁר־תָּשׁוּב חֲמַת אָחִיךָ׃ 45 עַד־שׁוּב אַף־אָחִיךָ מִמְּךָ וְשָׁכַח ד.ב.ד[41]
עָשִׂיתָ לּוֹ וְשָׁלַחְתִּי וּלְקַחְתִּיךָ מִשָּׁם לָמָּה אֶשְׁכַּל גַּם־שְׁנֵיכֶם יוֹם אֶחָד׃ ל.ו ב[42] מנה ס״פ בתור
46 וַתֹּאמֶר רִבְקָה אֶל־יִצְחָק קַצְתִּי בְחַיַּי מִפְּנֵי בְּנוֹת חֵת אִם־ ל
לֹקֵחַ יַעֲקֹב אִשָּׁה מִבְּנוֹת־חֵת כָּאֵלֶּה מִבְּנוֹת[a] הָאָרֶץ לָמָּה לִי חַיִּים׃ ח[43]

28 1 וַיִּקְרָא יִצְחָק אֶל־יַעֲקֹב וַיְבָרֶךְ אֹתוֹ וַיְצַוֵּהוּ וַיֹּאמֶר לוֹ לֹא־תִקַּח ו בתור
אִשָּׁה מִבְּנוֹת כְּנָעַן׃ 2 קוּם לֵךְ פַּדֶּנָה אֲרָם בֵּיתָה בְתוּאֵל אֲבִי אִמֶּךָ ט ר״פ[1]. ד
וְקַח־לְךָ מִשָּׁם אִשָּׁה מִבְּנוֹת לָבָן אֲחִי אִמֶּךָ׃ 3 וְאֵל שַׁדַּי יְבָרֵךְ אֹתְךָ יג[2]. ב[3]
וְיַפְרְךָ וְיַרְבֶּךָ וְהָיִיתָ לִקְהַל עַמִּים׃ 4 וְיִתֶּן־לְךָ אֶת־בִּרְכַת אַבְרָהָם[a] ל.ל.ב.יג[4]
לְךָ וּלְזַרְעֲךָ אִתָּךְ לְרִשְׁתְּךָ אֶת־אֶרֶץ מְגֻרֶיךָ אֲשֶׁר־נָתַן אֱלֹהִים[b]
לְאַבְרָהָם׃ 5 וַיִּשְׁלַח[a] יִצְחָק אֶת־יַעֲקֹב וַיֵּלֶךְ פַּדֶּנָה אֲרָם אֶל־לָבָן ד
בֶּן־בְּתוּאֵל הָאֲרַמִּי אֲחִי רִבְקָה אֵם יַעֲקֹב וְעֵשָׂו׃ 6 וַיַּרְא עֵשָׂו כִּי־ ז בתור[5]
בֵּרַךְ יִצְחָק אֶת־יַעֲקֹב וְשִׁלַּח[a] אֹתוֹ פַּדֶּנָה אֲרָם לָקַחַת־לוֹ מִשָּׁם אִשָּׁה יט.ד
בְּרָכְוֹ אֹתוֹ וַיְצַו עָלָיו לֵאמֹר לֹא־תִקַּח אִשָּׁה מִבְּנוֹת כְּנָעַן׃ 7 וַיִּשְׁמַע ל.ב[6]

[32] Mp sub loco. [33] Mm 362. [34] Mm 481. [35] Mm 4126. [36] Mm 1874. [37] Mm 2228. [38] Mm 3741. [39] Mm 199. [40] Mm 153. [41] Mm 208. [42] Mm 200. [43] Mm 201. Cp 28 [1] Mm 1995. [2] Mm 936. [3] Gn 43,14. [4] Mm 157. [5] Mm 381. [6] Mm 202.

38 [a] 𝔊 + *κατανυχθέντος δὲ Ισαακ* ‖ **40** [a] 𝔪 תאדר (= תֵּאָדֵר?) 𝔊(𝔘) *καθέλῃς* = תֹּרִיד; prp תַּאֲרִיךְ (scil יָמִים) vel תִּמְרוֹד ‖ **46** [a–a] > 𝔊*, frt add ‖ **Cp 28,4** [a] Ms 𝔪𝔊^{A} + אָבִיךָ 𝔊^{rel} + *τοῦ πατρός μου* ‖ [b] 𝔪 יהוה ‖ **5** [a] Or וַיְשַׁלַּח ‖ **6** [a] l וַיִּשְׁלַח?

ד יַעֲקֹב אֶל־אָבִיו וְאֶל־אִמּוֹ וַיֵּלֶךְ פַּדֶּנָה אֲרָם׃ 8 וַיַּרְא עֵשָׂו כִּי רָעוֹת 8
לג בתור בְּנוֹת כְּנַעַן בְּעֵינֵי יִצְחָק אָבִיו׃ 9 וַיֵּלֶךְ עֵשָׂו אֶל־יִשְׁמָעֵאל וַיִּקַּח 9
ד. ל אֶת־מָחֲלַת[a] | בַּת־יִשְׁמָעֵאל בֶּן־אַבְרָהָם אֲחֹת נְבָיוֹת עַל־נָשָׁיו לוֹ
ב לְאִשָּׁה׃ ס קו 10 וַיֵּצֵא יַעֲקֹב מִבְּאֵר שָׁבַע וַיֵּלֶךְ חָרָנָה׃ [ס(נו) פרש
פד׳ לג מנה בתור 11 וַיִּפְגַּע בַּמָּקוֹם וַיָּלֶן שָׁם כִּי־בָא הַשֶּׁמֶשׁ וַיִּקַּח מֵאַבְנֵי הַמָּקוֹם וַיָּשֶׂם 11
ח. ג[a] מְרַאֲשֹׁתָיו וַיִּשְׁכַּב בַּמָּקוֹם הַהוּא׃ 12 וַיַּחֲלֹם וְהִנֵּה סֻלָּם מֻצָּב אַרְצָה 12
ד[a]. יא[10]. ב בסיפ וְרֹאשׁוֹ מַגִּיעַ הַשָּׁמָיְמָה וְהִנֵּה מַלְאֲכֵי אֱלֹהִים עֹלִים וְיֹרְדִים בּוֹ׃
ד[11]. צא. ב 13 וְהִנֵּה יְהוָה נִצָּב עָלָיו וַיֹּאמַר אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵי אַבְרָהָם אָבִיךָ וֵאלֹהֵי 13
יִצְחָק הָאָרֶץ אֲשֶׁר אַתָּה שֹׁכֵב עָלֶיהָ לְךָ אֶתְּנֶנָּה וּלְזַרְעֶךָ׃ 14 וְהָיָה 14
גג ח[12] מנה בתור ח[13] מנה בלישׁ. כז זַרְעֶךָ כַּעֲפַר הָאָרֶץ וּפָרַצְתָּ יָמָּה וָקֵדְמָה וְצָפֹנָה וָנֶגְבָּה וְנִבְרְכוּ בְךָ
ג[14]. ה[15]. ג. ג[10] כֹּל מִשְׁפְּחֹת הָאֲדָמָה וּבְזַרְעֶךָ[a]׃ 15 וְהִנֵּה אָנֹכִי עִמָּךְ וּשְׁמַרְתִּיךָ בְּכֹל
אֲשֶׁר־תֵּלֵךְ וַהֲשִׁבֹתִיךָ אֶל־הָאֲדָמָה הַזֹּאת כִּי לֹא אֶעֶזָבְךָ עַד אֲשֶׁר
ב[19]. יח[20] אִם־עָשִׂיתִי אֵת אֲשֶׁר־דִּבַּרְתִּי לָךְ׃ 16 וַיִּיקַץ יַעֲקֹב מִשְּׁנָתוֹ וַיֹּאמֶר אָכֵן 16
ל[21]. יב[22] ב מנה ר״פ. צא יֵשׁ יְהוָה בַּמָּקוֹם הַזֶּה וְאָנֹכִי לֹא יָדָעְתִּי׃ 17 וַיִּירָא וַיֹּאמַר מַה־נּוֹרָא 17
ה הַמָּקוֹם הַזֶּה אֵין זֶה כִּי אִם־בֵּית אֱלֹהִים וְזֶה שַׁעַר הַשָּׁמָיִם׃ 18 וַיַּשְׁכֵּם 18
ח. פד׳ לג מנה בתור יַעֲקֹב בַּבֹּקֶר וַיִּקַּח אֶת־הָאֶבֶן אֲשֶׁר־שָׂם מְרַאֲשֹׁתָיו וַיָּשֶׂם אֹתָהּ מַצֵּבָה
ז. כ[23] וַיִּצֹק שֶׁמֶן עַל־רֹאשָׁהּ׃ 19 וַיִּקְרָא אֶת־שֵׁם־הַמָּקוֹם הַהוּא בֵּית־אֵל 19
ג נוגן[24]. ב[25]. ג[26] וְאוּלָם לוּז שֵׁם־הָעִיר לָרִאשֹׁנָה׃ 20 וַיִּדַּר יַעֲקֹב נֶדֶר לֵאמֹר אִם־ 20
ל[27]. ל. כז[28] מל ט[29] מנה בתור וכל משלי וקהלת דכות ב מ ה יִהְיֶה אֱלֹהִים עִמָּדִי וּשְׁמָרַנִי בַּדֶּרֶךְ הַזֶּה אֲשֶׁר אָנֹכִי הוֹלֵךְ וְנָתַן־לִי
ב[30]. ב מלרע[27]. ו[31] לֶחֶם לֶאֱכֹל וּבֶגֶד לִלְבֹּשׁ׃ 21 וְשַׁבְתִּי בְשָׁלוֹם אֶל־בֵּית אָבִי וְהָיָה יְהוָה 21
ה לִי לֵאלֹהִים׃ 22 וְהָאֶבֶן הַזֹּאת אֲשֶׁר־שַׂמְתִּי מַצֵּבָה יִהְיֶה בֵּית אֱלֹהִים 22
ב. ל וְכֹל אֲשֶׁר תִּתֶּן־לִי עַשֵּׂר אֲעַשְּׂרֶנּוּ לָךְ׃

29 1 וַיִּשָּׂא יַעֲקֹב רַגְלָיו וַיֵּלֶךְ אַרְצָה בְּנֵי־קֶדֶם׃ 2 וַיַּרְא וְהִנֵּה **29**
בְּאֵר בַּשָּׂדֶה וְהִנֵּה־שָׁם שְׁלֹשָׁה עֲדְרֵי־צֹאן רֹבְצִים עָלֶיהָ כִּי מִן־הַבְּאֵר
ג[1]. ד. י מיללין ר״פ ורבתר שמה[2] הַהִוא יַשְׁקוּ הָעֲדָרִים וְהָאֶבֶן[a] גְּדֹלָה עַל־פִּי הַבְּאֵר׃ 3 וְנֶאֶסְפוּ־שָׁמָּה 3

[7]Mm 203. [8]Mm 1449. [9]Mm 3498. [10]Mm 1071. [11]Mm 2013. [12]Mm 845. [13]Mm 1325. [14]Mm 81. [15]Mm 1377. [16]Mm 204. [17]Mm 2167. [18]Mm 24. [19]Ex 32,34. [20]Mm 1941. [21]Mm 1626. [22]Mm 1590. [23]Nu 11,34. [24]Mm 509. [25]Mm 1505. [26]Mm 1474. [27]Mp sub loco. [28]Mm 1788. [29]Mm 935. [30]Lv 21,10. [31]Mm 2154. Cp 29 [1]Mm 3370. [2]Mm 1123.

9 [a] S *bsmt* cf 𝔗[J] et 36,3 ‖ **14** [a] frt add cf 12,3 18,18 ‖ **Cp 29,2** [a] 𝔐𝔗[PN] א׳, prb l.

כָּל־הָעֲדָרִים[a] וְגָלְלוּ אֶת־הָאֶבֶן מֵעַל פִּי הַבְּאֵר וְהִשְׁקוּ אֶת־הַצֹּאן ב
וְהֵשִׁיבוּ אֶת־הָאֶבֶן עַל־פִּי הַבְּאֵר לִמְקֹמָהּ׃ 4 וַיֹּאמֶר לָהֶם יַעֲקֹב אַחַי 4
מֵאַיִן אַתֶּם וַיֹּאמְרוּ מֵחָרָן אֲנָחְנוּ׃ 5 וַיֹּאמֶר לָהֶם הֲיְדַעְתֶּם אֶת־לָבָן 5
בֶּן־נָחוֹר וַיֹּאמְרוּ יָדָעְנוּ׃ 6 וַיֹּאמֶר לָהֶם הֲשָׁלוֹם לוֹ וַיֹּאמְרוּ שָׁלוֹם וְהִנֵּה 6
רָחֵל בִּתּוֹ בָּאָה עִם־הַצֹּאן׃ 7 וַיֹּאמֶר הֵן עוֹד הַיּוֹם גָּדוֹל לֹא־עֵת הֵאָסֵף 7
הַמִּקְנֶה הַשְׁקוּ הַצֹּאן וּלְכוּ רְעוּ׃ 8 וַיֹּאמְרוּ לֹא נוּכַל עַד אֲשֶׁר יֵאָסְפוּ 8
כָּל־הָעֲדָרִים[a] וְגָלְלוּ אֶת־הָאֶבֶן מֵעַל פִּי הַבְּאֵר וְהִשְׁקִינוּ הַצֹּאן׃ ב
עוֹדֶנּוּ מְדַבֵּר עִמָּם וְרָחֵל בָּאָה עִם־הַצֹּאן אֲשֶׁר לְאָבִיהָ כִּי רֹעָה 9
הִוא׃ 10 וַיְהִי כַּאֲשֶׁר רָאָה יַעֲקֹב אֶת־רָחֵל בַּת־לָבָן אֲחִי אִמּוֹ וְאֶת־ 10
צֹאן לָבָן אֲחִי אִמּוֹ וַיִּגַּשׁ יַעֲקֹב וַיָּגֶל אֶת־הָאֶבֶן מֵעַל פִּי הַבְּאֵר וַיַּשְׁקְ
אֶת־צֹאן לָבָן אֲחִי אִמּוֹ׃ 11 וַיִּשַּׁק יַעֲקֹב לְרָחֵל וַיִּשָּׂא אֶת־קֹלוֹ וַיֵּבְךְּ׃ 11
12 וַיַּגֶּד יַעֲקֹב לְרָחֵל כִּי אֲחִי אָבִיהָ הוּא וְכִי בֶן־רִבְקָה הוּא וַתָּרָץ וַתַּגֶּד 12
לְאָבִיהָ׃ 13 וַיְהִי כִּשְׁמֹעַ לָבָן אֶת־שֵׁמַע יַעֲקֹב בֶּן־אֲחֹתוֹ וַיָּרָץ לִקְרָאתוֹ 13
וַיְחַבֵּק־לוֹ וַיְנַשֵּׁק־לוֹ וַיְבִיאֵהוּ אֶל־בֵּיתוֹ וַיְסַפֵּר לְלָבָן אֵת כָּל־
הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה׃ 14 וַיֹּאמֶר לוֹ לָבָן אַךְ עַצְמִי וּבְשָׂרִי אָתָּה וַיֵּשֶׁב 14
עִמּוֹ חֹדֶשׁ יָמִים׃ 15 וַיֹּאמֶר לָבָן לְיַעֲקֹב הֲכִי־אָחִי אַתָּה וַעֲבַדְתָּנִי חִנָּם 15
הַגִּידָה לִּי מַה־מַּשְׂכֻּרְתֶּךָ׃ 16 וּלְלָבָן שְׁתֵּי בָנוֹת שֵׁם הַגְּדֹלָה לֵאָה וְשֵׁם 16
הַקְּטַנָּה רָחֵל׃ 17 וְעֵינֵי לֵאָה רַכּוֹת וְרָחֵל הָיְתָה יְפַת־תֹּאַר וִיפַת 17
מַרְאֶה׃ 18 וַיֶּאֱהַב יַעֲקֹב אֶת־רָחֵל וַיֹּאמֶר אֶעֱבָדְךָ שֶׁבַע שָׁנִים בְּרָחֵל 18
בִּתְּךָ הַקְּטַנָּה׃ 19 וַיֹּאמֶר לָבָן טוֹב תִּתִּי אֹתָהּ לָךְ מִתִּתִּי אֹתָהּ לְאִישׁ 19
אַחֵר שְׁבָה עִמָּדִי׃ 20 וַיַּעֲבֹד יַעֲקֹב בְּרָחֵל שֶׁבַע שָׁנִים וַיִּהְיוּ בְעֵינָיו 20
כְּיָמִים אֲחָדִים בְּאַהֲבָתוֹ אֹתָהּ׃ 21 וַיֹּאמֶר יַעֲקֹב אֶל־לָבָן הָבָה אֶת־ 21
אִשְׁתִּי כִּי מָלְאוּ יָמָי וְאָבוֹאָה אֵלֶיהָ׃ 22 וַיֶּאֱסֹף לָבָן אֶת־כָּל־אַנְשֵׁי 22
הַמָּקוֹם וַיַּעַשׂ מִשְׁתֶּה׃ 23 וַיְהִי בָעֶרֶב וַיִּקַּח אֶת־לֵאָה בִתּוֹ וַיָּבֵא אֹתָהּ 23
אֵלָיו וַיָּבֹא אֵלֶיהָ׃ 24 וַיִּתֵּן לָבָן לָהּ אֶת־זilpָה שִׁפְחָתוֹ לְלֵאָה בִתּוֹ 24
שִׁפְחָה[a]׃ 25 וַיְהִי בַבֹּקֶר וְהִנֵּה־הִוא לֵאָה וַיֹּאמֶר[a] אֶל־לָבָן מַה־זֹּאת 25

[3]Mm 11. [4]Mm 1499. [5]Mm 279. [6]Mm 205. [7]Mm 2059. [8]Mm 206. [9]Mm 1618. [10]Mm 207. [11]Mm 1432. [12]Mm 208. [13]Mm 209. [14]Mm 4234. [15]Mm 639.

3 [a] 𝔐𝔊[56.129]𝔏 הָרֹעִים, prb l ‖ **8** [a] 𝔐𝔊 הָרֹעִים cf 3[a], prb l ‖ **24** [a] l c 𝔖 pc Mss 𝔐𝔗[JP] לְשִׁפְחָה ‖ **25** [a] 𝔊 + *Iακωβ*, ins יַעֲקֹב?

ב בתור׳ בלישׁ.
כנ״[3] וכל ד״ה ועזרא דכות׳ ב מ ה חס בלישׁ
כנ״[3] וכל ד״ה ועזרא דכות׳ ב מ ה חס בלישׁ. ג׳[4]
כנ״[3] וכל ד״ה ועזרא דכות׳ ב מ ה חס בלישׁ
יא׳[5] בטע וכל מלכים ויחזק׳ דכות׳ ב מ ב
ל. ג בטע ר״פ
ה. ג ב מלרע וחד מלעיל[6]
ל
ב ובתרי׳ לישנ׳
לא[8] פסוק כי וכי[7].
ב פסוק דמטע הוא הוא
ה[8]
ה[9] מל וכל כתיב דכות׳ ב מ א. כה ז מנה בתור׳
ה[10]. כו מלעיל. ל
ל. ל
י ג מנה ר״פ. ב ומל. ה
ג בתור׳. ד[13] כ ה מנה בתור׳[14]
נא[15] יח מנה בתור׳

26 עָשִׂיתָ לִּי הֲלֹא בְרָחֵל עָבַדְתִּי עִמָּךְ וְלָמָּה רִמִּיתָנִי׃ 26 וַיֹּאמֶר לָבָן לֹא־ 16ב
27 יֵעָשֶׂה כֵן בִּמְקוֹמֵנוּ לָתֵת הַצָּעִירָה לִפְנֵי הַבְּכִירָה׃ 27 מַלֵּא שְׁבֻעַ זֹאת 17ה.18ה
10ג וְנִתְּנָה[a] לְךָ גַּם־אֶת־זֹאת בַּעֲבֹדָה אֲשֶׁר תַּעֲבֹד עִמָּדִי עוֹד שֶׁבַע־שָׁנִים
ט אֲחֵרוֹת׃ 28 וַיַּעַשׂ יַעֲקֹב כֵּן וַיְמַלֵּא שְׁבֻעַ זֹאת וַיִּתֶּן־לוֹ אֶת־רָחֵל בִּתּוֹ 28
ל לוֹ[a] לְאִשָּׁה׃ 29 וַיִּתֵּן לָבָן לְרָחֵל בִּתּוֹ אֶת־בִּלְהָה שִׁפְחָתוֹ לָהּ לְשִׁפְחָה׃ 29
ל 30 וַיָּבֹא גַּם אֶל־רָחֵל וַיֶּאֱהַב גַּם[a]־אֶת־רָחֵל מִלֵּאָה וַיַּעֲבֹד עִמּוֹ עוֹד 30
ד בתור שֶׁבַע־שָׁנִים אֲחֵרוֹת׃ 31 וַיַּרְא יְהוָה כִּי־שְׂנוּאָה לֵאָה וַיִּפְתַּח אֶת־ סנז
ה.ט רַחְמָהּ וְרָחֵל עֲקָרָה׃ 32 וַתַּהַר לֵאָה וַתֵּלֶד בֵּן וַתִּקְרָא שְׁמוֹ רְאוּבֵן כִּי 32
20ה.ל אָמְרָה כִּי־רָאָה יְהוָה בְּעָנְיִי כִּי עַתָּה יֶאֱהָבֵנִי אִישִׁי׃ 33 וַתַּהַר עוֹד 33
וַתֵּלֶד בֵּן וַתֹּאמֶר כִּי־שָׁמַע יְהוָה כִּי־שְׂנוּאָה אָנֹכִי וַיִּתֶּן־לִי גַּם־אֶת־זֶה
ט.ל וַתִּקְרָא שְׁמוֹ שִׁמְעוֹן׃ 34 וַתַּהַר עוֹד וַתֵּלֶד בֵּן וַתֹּאמֶר עַתָּה הַפַּעַם יִלָּוֶה 34
20ה אִישִׁי אֵלַי כִּי־יָלַדְתִּי לוֹ שְׁלֹשָׁה בָנִים[a] עַל־כֵּן קָרָא[ab]־שְׁמוֹ לֵוִי׃
ל.ג 35 וַתַּהַר עוֹד וַתֵּלֶד בֵּן וַתֹּאמֶר הַפַּעַם אוֹדֶה אֶת־יְהוָה עַל־כֵּן קָרְאָה 35
שְׁמוֹ יְהוּדָה וַתַּעֲמֹד מִלֶּדֶת׃ **30** 1 וַתֵּרֶא רָחֵל כִּי לֹא יָלְדָה לְיַעֲקֹב **30**
ל בטע וַתְּקַנֵּא רָחֵל בַּאֲחֹתָהּ וַתֹּאמֶר אֶל־יַעֲקֹב הָבָה־לִּי בָנִים וְאִם־אַיִן מֵתָה
ג.ל אָנֹכִי׃ 2 וַיִּחַר־אַף יַעֲקֹב בְּרָחֵל וַיֹּאמֶר הֲתַחַת אֱלֹהִים אָנֹכִי אֲשֶׁר־ 2
ל מָנַע מִמֵּךְ פְּרִי־בָטֶן׃ 3 וַתֹּאמֶר הִנֵּה אֲמָתִי בִלְהָה בֹּא אֵלֶיהָ וְתֵלֶד 3
ל עַל־בִּרְכַּי וְאִבָּנֶה גַּם־אָנֹכִי מִמֶּנָּה׃ 4 וַתִּתֶּן־לוֹ אֶת־בִּלְהָה שִׁפְחָתָהּ 4
5 לְאִשָּׁה וַיָּבֹא אֵלֶיהָ יַעֲקֹב׃ 5 וַתַּהַר בִּלְהָה וַתֵּלֶד לְיַעֲקֹב בֵּן׃ 6 וַתֹּאמֶר 5 6
כל אוריית חס ב מ א מל2ג רָחֵל דָּנַנִי אֱלֹהִים וְגַם שָׁמַע בְּקֹלִי וַיִּתֶּן־לִי בֵּן עַל־כֵּן קָרְאָה שְׁמוֹ דָּן׃
7 7 וַתַּהַר עוֹד וַתֵּלֶד בִּלְהָה שִׁפְחַת רָחֵל בֵּן שֵׁנִי לְיַעֲקֹב׃ 8 וַתֹּאמֶר 8
ט.3ג.ל רָחֵל נַפְתּוּלֵי אֱלֹהִים נִפְתַּלְתִּי עִם־אֲחֹתִי גַּם־[a]יָכֹלְתִּי וַתִּקְרָא שְׁמוֹ
4ה נַפְתָּלִי׃ 9 וַתֵּרֶא לֵאָה כִּי עָמְדָה מִלֶּדֶת וַתִּקַּח אֶת־זִלְפָּה שִׁפְחָתָהּ 9
וַתִּתֶּן אֹתָהּ לְיַעֲקֹב לְאִשָּׁה׃ 10 וַתֵּלֶד[a] זִלְפָּה שִׁפְחַת לֵאָה לְיַעֲקֹב בֵּן׃ 10

[16]Mm 1691. [17]Mm 210. [18]Mm 211. [19]Mm 212. [20]Mm 1776. Cp 30 [1]Mm 370. [2]Mm 153. [3]Mm 213. [4]Mm 3690.

27 [a] ωGSC^{Pv} וְאֶתֵּן ‖ **28** [a] > C nonn Mss SC^{JP}, dl? ‖ **30** [a] dl cf G ‖ **34** [a–a] C^{P} *wqr't jt* = וַתִּקְרָא אֵת ‖ [b] prb l (ה)קָרָא cf ωG^{-AS} ‖ **Cp 30,8** [a] nonn Mss ωC^{MssP} וְגַם ‖ **10** [a] G pr *eἰσῆλθεν δὲ πρὸς αὐτὴν Ιακωβ.*

בא גד חד מן ה[5] כת מיל ק חדה וקר תרי . [6]ס וכל ויקרא שמו דכות ב ג

11 וַתֹּאמֶר לֵאָה בָּגָד[a] וַתִּקְרָא אֶת־שְׁמוֹ גָּד׃ 12 וַתֵּלֶד זִלְפָּה שִׁפְחַת
ל.ל לֵאָה בֵּן שֵׁנִי לְיַעֲקֹב׃ 13 וַתֹּאמֶר לֵאָה בְּאָשְׁרַי[a] כִּי אִשְּׁרוּנִי[b] בָּנוֹת
14 וַתִּקְרָא אֶת־שְׁמוֹ אָשֵׁר׃ 14 וַיֵּלֶךְ רְאוּבֵן בִּימֵי קְצִיר־חִטִּים וַיִּמְצָא
דוּדָאִים בַּשָּׂדֶה וַיָּבֵא אֹתָם אֶל־לֵאָה אִמּוֹ וַתֹּאמֶר רָחֵל אֶל־לֵאָה [6]וכל ויקרא שמו דכות ב מ ו
ל.נא[7] יח מנה בתורי תְּנִי־נָא לִי מִדּוּדָאֵי בְנֵךְ׃ 15 וַתֹּאמֶר לָהּ[a] הַמְעַט
ל.ח[8] לָקַחְתֵּךְ[b] גַּם אֶת־דּוּדָאֵי בְנִי וַתֹּאמֶר רָחֵל לָכֵן יִשְׁכַּב עִמָּךְ הַלַּיְלָה תַּחַת
ד רפ[9] דּוּדָאֵי בְנֵךְ׃ 16 וַיָּבֹא יַעֲקֹב מִן־הַשָּׂדֶה בָּעֶרֶב וַתֵּצֵא לֵאָה לִקְרָאתוֹ
ל.ל.ז[10] וַתֹּאמֶר אֵלַי תָּבוֹא כִּי שָׂכֹר שְׂכַרְתִּיךְ בְּדוּדָאֵי בְנִי וַיִּשְׁכַּב עִמָּהּ בַּלַּיְלָה׃
17 הוא[a]׃ 17 וַיִּשְׁמַע אֱלֹהִים אֶל־לֵאָה וַתַּהַר וַתֵּלֶד לְיַעֲקֹב בֵּן חֲמִישִׁי׃
ב[a].ט 18 וַתֹּאמֶר לֵאָה נָתַן אֱלֹהִים שְׂכָרִי אֲשֶׁר־נָתַתִּי שִׁפְחָתִי לְאִישִׁי וַתִּקְרָא
19 שְׁמוֹ יִשָּׂשכָר׃ 19 וַתַּהַר עוֹד לֵאָה וַתֵּלֶד בֵּן־שִׁשִּׁי לְיַעֲקֹב׃ 20 וַתֹּאמֶר
ד מקף לֵאָה זְבָדַנִי אֱלֹהִים אֹתִי זֶבֶד טוֹב הַפַּעַם יִזְבְּלֵנִי אִישִׁי כִּי־יָלַדְתִּי לוֹ
ל.ל.ח[8] שִׁשָּׁה בָנִים וַתִּקְרָא אֶת־שְׁמוֹ זְבֻלוּן׃ 21 וְאַחַר יָלְדָה בַּת וַתִּקְרָא אֶת־ [6]וכל ויקרא שמו דכו ב מ ו. ט[11] כת כן וכל כתיב דכות ב מ א
22 שְׁמָהּ דִּינָה׃ 22 וַיִּזְכֹּר אֱלֹהִים אֶת־רָחֵל וַיִּשְׁמַע אֵלֶיהָ אֱלֹהִים וַיִּפְתַּח ד
ס[נח] אֶת־רַחְמָהּ׃ 23 וַתַּהַר וַתֵּלֶד בֵּן וַתֹּאמֶר אָסַף אֱלֹהִים אֶת־חֶרְפָּתִי׃ ג
23 24 וַתִּקְרָא אֶת־שְׁמוֹ יוֹסֵף לֵאמֹר יֹסֵף יְהוָה לִי בֵּן אַחֵר׃ 25 וַיְהִי [6]וכל ויקרא שמו דכות ב מ ו
כַּאֲשֶׁר יָלְדָה רָחֵל אֶת־יוֹסֵף וַיֹּאמֶר יַעֲקֹב אֶל־לָבָן שַׁלְּחֵנִי וְאֵלְכָה
ל 26 אֶל־מְקוֹמִי וּלְאַרְצִי׃ 26 תְּנָה אֶת־נָשַׁי וְאֶת־יְלָדַי אֲשֶׁר עָבַדְתִּי אֹתְךָ
ה[12]. ב[13]. ט[14] וכל קריא דכות ב מ יב 27 בָּהֶן וְאֵלֵכָה כִּי אַתָּה יָדַעְתָּ אֶת־עֲבֹדָתִי אֲשֶׁר עֲבַדְתִּיךָ׃ 27 וַיֹּאמֶר
ט ו.ל אֵלָיו לָבָן אִם־נָא מָצָאתִי חֵן בְּעֵינֶיךָ נִחַשְׁתִּי וַיְבָרְכֵנִי יְהוָה בגללך׃
צא יט מנה ר״ם ו מנה בתורי. ב[15]. ב[16] 28 וַיֹּאמֶר נָקְבָה שְׂכָרְךָ עָלַי וְאֶתֵּנָה׃ 29 וַיֹּאמֶר אֵלָיו אַתָּה יָדַעְתָּ אֵת
30 אֲשֶׁר עָבַדְתִּיךָ וְאֵת אֲשֶׁר־הָיָה מִקְנְךָ אִתִּי׃ 30 כִּי מְעַט אֲשֶׁר־הָיָה לְךָ
ח[17] ב[18] מנה בליש וכל מנין איש רגלי דכות לְפָנַי וַיִּפְרֹץ לָרֹב וַיְבָרֶךְ יְהוָה אֹתְךָ לְרַגְלִי וְעַתָּה מָתַי אֶעֱשֶׂה גַּם־
ט[19] 31 אָנֹכִי לְבֵיתִי׃ 31 וַיֹּאמֶר מָה אֶתֶּן־לָךְ וַיֹּאמֶר יַעֲקֹב לֹא־תִתֶּן־לִי
יא חס את מְאוּמָה אִם־תַּעֲשֶׂה־לִּי הַדָּבָר הַזֶּה אָשׁוּבָה אֶרְעֶה צֹאנְךָ אֶשְׁמֹר[a]׃

[5]Mm 214. [6]Mm 215. [7]Mm 639. [8]Mm 1776. [9]Mm 216. [10]Mm 217. [11]Mm 218. [12]Mm 640. [13]Mm 219. [14]Mm 230. [15]Gn 15,1. [16]Ps 51,18. [17]Mm 3533. [18]Ps 119,105. [19]Mp sub loco.

11 [a] SCJJIIIP ut Q, prb l c K GV בְּגָד ‖ **13** [a] T(TJ) *tšbḥ' hwt lj* = בָּא אָשְׁרִי? ‖ [b] l יְאַשְּׁרוּנִי? ‖ **15** [a] G *Λεια*, l frt לֵאָה; S + *lj'* ‖ [b] l וְלָקַחְתָּ? ‖ **16** [a] Seb ㎥ ההוא ‖ **19** [a] sic L, mlt Mss Edd לִי ‖ **31** [a] dl?

ל . ל 32 אֶֽעֱבֹ֤ר בְּכָל־צֹאנְךָ֙ הַיּ֣וֹם הָסֵ֤ר מִשָּׁם֙ כָּל־שֶׂ֣ה | [a]נָקֹ֣ד וְטָלוּא֮ וְכָל־שֶׂה־ 32
ז בלישׁ[20] . י חוּם֒ בַּכְּשָׂבִ֔ים וְטָל֥וּא וְנָקֹ֖ד בָּעִזִּ֑ים וְהָיָ֥ה שְׂכָרִֽי׃ 33 וְעָנְתָ֤ה־בִּי֙ צִדְקָתִ֔י 33
ב[21] בְּי֨וֹם מָחָ֜ר כִּֽי־תָבֹ֣וא[a] עַל־שְׂכָרִ֗י לְפָנֶ֙יךָ֙ כֹּ֣ל אֲשֶׁר־אֵינֶ֤נּוּ נָקֹד֙ וְטָלוּא֙
ז בלישׁ[20] . כב[22] בָּעִזִּ֔ים וְחוּם֙ בַּכְּשָׂבִ֔ים גָּנ֖וּב הֽוּא־ 34 וַיֹּ֥אמֶר לָבָ֖ן הֵ֣ן לוּ֑ יְהִי 34
יג חס כִּדְבָרֶֽךָ׃ 35 וַיָּ֣סַר בַּיּ֣וֹם הַה֗וּא אֶת־הַתְּיָשִׁ֤ים הָעֲקֻדִּים֙[a] וְהַטְּלֻאִ֔ים וְאֵ֥ת 35
יג פסוק כל כל וכל . ל . ז בלישׁ[20] כָּל־הָעִזִּ֖ים הַנְּקֻדֹּ֣ות וְהַטְּלֻאֹ֑ת כֹּ֚ל אֲשֶׁר־לָבָ֣ן בּ֔וֹ וְכָל־חוּם֙ בַּכְּשָׂבִ֔ים
פד לג מנה בתור . יד[23] וַיִּתֵּ֖ן בְּיַד־בָּנָֽיו׃ 36 וַיָּ֣שֶׂם דֶּ֔רֶךְ שְׁלֹ֥שֶׁת יָמִ֖ים בֵּינ֑וֹ[a] וּבֵ֣ין יַעֲקֹ֔ב וְיַעֲקֹ֕ב 36
ג ב חס וחד מל[24] ג ב פת וחד קמ[24] רֹעֶ֖ה אֶת־צֹ֥אן לָבָ֖ן הַנּוֹתָֽרֹת׃ 37 וַיִּקַּ֨ח־לוֹ֙ יַעֲקֹ֣ב מַקַּ֔ל לִבְנֶ֖ה לָ֑ח וְלוּז֙ 37
ה[25] . ל . ד ב מל וב חס[26] וְעֶרְמ֔וֹן וַיְפַצֵּ֥ל בָּהֶ֖ן פְּצָלֹ֑ות לְבָנֹ֥ות מַחְשֹׂ֖ף הַלְּבָנֹ֥ות אֲשֶׁר֙ עַל־הַמַּקְלֹ֔ות׃
ב[27] . ל חס 38 וַיַּצֵּ֗ג אֶת־הַמַּקְלוֹת֙ אֲשֶׁ֣ר פִּצֵּ֔ל בָּרָהָטִ֖ים בְּשִׁקְתֹ֣ות[a] הַמַּ֑יִם אֲשֶׁ֥ר תָּבֹ֛אן 38
ב חד חס וחד מל[28] הַצֹּ֖אן לִשְׁתֹ֣ות לְנֹ֑כַח הַצֹּ֖אן וַיֵּחַ֥מְנָה בְּבֹאָ֖ן לִשְׁתֹּֽות׃ 39 וַיֶּחֱמ֥וּ הַצֹּ֖אן 39
ל חס . ז ול בלישׁ[20] אֶל־הַמַּקְלֹ֑ות וַתֵּלַ֤דְןָ֙ הַצֹּ֣אן עֲקֻדִּ֔ים נְקֻדִּ֖ים וּטְלָאִֽים׃ 40 וְהַכְּשָׂבִ֖ים 40
ג . ו[29] הִפְרִ֣יד יַעֲקֹ֔ב וַיִּתֵּ֥ן פְּנֵ֖י הַצֹּ֑אן אֶל־[a]עָקֹ֕ד וְכָל־חוּם֙ בְּצֹ֣אן לָבָ֔ן וַיָּ֥שֶׁת־
ל . ל לֹ֥ו עֲדָרִ֖ים לְבַדֹּ֑ו וְלֹ֥א שָׁתָ֖ם עַל־[b]צֹ֥אן לָבָֽן׃ 41 וְהָיָ֗ה בְּכָל־[a]יַחֵם֙ הַצֹּ֣אן 41
ל . ח[30] הַמְקֻשָּׁרֹ֔ות וְשָׂ֥ם יַעֲקֹ֖ב אֶת־הַמַּקְלֹ֑ות לְעֵינֵ֣י הַצֹּ֔אן בָּרָהָטִ֖ים לְיַחֲמֵ֥נָה
ב חד חס וחד מל[31][32] בַּמַּקְלֹֽות׃ 42 וּבְהַעֲטִ֥יף הַצֹּ֖אן לֹ֣א יָשִׂ֑ים וְהָיָ֤ה[a] הָעֲטֻפִים֙ לְלָבָ֔ן
ו וְהַקְּשָׁרִ֖ים לְיַעֲקֹ֑ב׃ 43 וַיִּפְרֹ֥ץ הָאִ֛ישׁ מְאֹ֥ד מְאֹ֖ד וַיְהִי־לֹ֣ו צֹ֤אן רַבֹּות֙ 43
וּשְׁפָחֹ֣ות וַעֲבָדִ֔ים וּגְמַלִּ֖ים וַחֲמֹרִֽים׃

31 1 וַיִּשְׁמַ֣ע אֶת־דִּבְרֵ֗י בְּנֵי־לָבָן֙ לֵאמֹ֔ר לָקַ֥ח יַעֲקֹ֖ב אֵ֣ת כָּל־ **31**
ב חס . ג[1] אֲשֶׁ֣ר לְאָבִ֑ינוּ וּמֵאֲשֶׁ֣ר לְאָבִ֔ינוּ עָשָׂ֖ה אֵ֥ת כָּל־הַכָּבֹ֖ד הַזֶּֽה׃ 2 וַיַּ֥רְא 2
ג[2] . ז[3] . ב מל בתור[4] יַעֲקֹ֛ב אֶת־פְּנֵ֥י לָבָ֖ן וְהִנֵּ֣ה[a] אֵינֶ֑נּוּ עִמּ֥וֹ כִתְמ֖וֹל שִׁלְשֹֽׁום׃ 3 וַיֹּ֥אמֶר יְהוָ֖ה סֿ[פט] 3
ג מל . ל אֶל־יַעֲקֹ֔ב שׁ֚וּב אֶל־אֶ֣רֶץ אֲבֹתֶ֔יךָ וּלְמֹולַדְתֶּ֖ךָ וְאֶהְיֶ֥ה עִמָּֽךְ׃ 4 וַיִּשְׁלַ֤ח 4
ל . ל . יז[5] יַעֲקֹב֙ וַיִּקְרָ֣א לְרָחֵ֔ל וּלְלֵאָ֖ה הַשָּׂדֶ֑ה אֶל־צֹאנֹֽו׃ 5 וַיֹּ֣אמֶר לָהֶ֔ן רֹאֶ֕ה
ז[3] וחד מן ד[6] חס בלישׁ אָנֹכִ֗י אֶת־פְּנֵ֤י אֲבִיכֶן֙ כִּֽי־אֵינֶ֣נּוּ[a] אֵלַ֔י כִּתְמ֖וֹל שִׁלְשֹׁ֑ם וֵאלֹהֵ֤י אָבִי֙ הָיָ֣ה

[20]Mm 220. [21]Prv 27,1. [22]Mm 1444. [23]Mm 247. [24]Mm 221. [25]Mm 640. [26]Mm 222. [27]Jdc 8,27. [28]Mm 223. [29]Mm 3666. [30]Mm 224. [31]1 S 17,43. [32]Mm 225. Cp 31 [1]Ex 29,27. [2]Mm 226. [3]Mm 401. [4]Mm 1164. [5]Mm 190. [6]Mm 518.

32 [a–a] > 𝔊 ‖ **33** [a] frt l c 𝔐 יבוא; 𝔗[P] *'jl* = אבוא ‖ **35** [a] 𝔊 *τοὺς ῥαντούς* = הַנְּקֻדִּים cf 32,33 ‖ **36** [a] 𝔐 בינם ‖ **38** [a] 𝔐 בהשקות ‖ **40** [a] prb ins כָּל־ ‖ [b] Seb עִם ‖ **41** [a] frt ins עֵת cf 𝔊𝔖𝔗[J] et 31,10 ‖ **42** [a] 2 Mss 𝔐 והיו ‖ **Cp 31,2.5** [a] 𝔐 אינם.

6 עַמָּדִי׃ 6 וְאַתֶּנָּה יְדַעְתֶּן כִּי בְּכָל־כֹּחִי עָבַדְתִּי אֶת־אֲבִיכֶן׃ 7 וַאֲבִיכֶן
7 ג׳.ל.נ׳[8]
הֵתֶל בִּי וְהֶחֱלִף[a] אֶת־מַשְׂכֻּרְתִּי עֲשֶׂרֶת מֹנִים וְלֹא־נְתָנוֹ אֱלֹהִים[b] לְהָרַע ב.ד.ה׳.ו׳[10]
8 עִמָּדִי׃ 8 אִם־כֹּה יֹאמַר נְקֻדִּים יִהְיֶה שְׂכָרֶךָ וְיָלְדוּ כָל־הַצֹּאן נְקֻדִּים
9 וְאִם־כֹּה יֹאמַר עֲקֻדִּים יִהְיֶה שְׂכָרֶךָ וְיָלְדוּ כָל־הַצֹּאן עֲקֻדִּים׃ 9 וַיַּצֵּל ל
10 אֱלֹהִים[a] אֶת־מִקְנֵה אֲבִיכֶם[b] וַיִּתֶּן־לִי׃ 10 וַיְהִי בְּעֵת יַחֵם הַצֹּאן וָאֶשָּׂא ל כת ם בל שון נקיבה
עֵינַי וָאֵרֶא בַּחֲלוֹם וְהִנֵּה הָעַתֻּדִים הָעֹלִים עַל־הַצֹּאן עֲקֻדִּים נְקֻדִּים
11 וּבְרֻדִּים׃ 11 וַיֹּאמֶר אֵלַי מַלְאַךְ הָאֱלֹהִים בַּחֲלוֹם יַעֲקֹב וָאֹמַר הִנֵּנִי׃ ח׳.ז׳ בתור׳
12 וַיֹּאמֶר שָׂא־נָא עֵינֶיךָ וּרְאֵה כָּל־הָעַתֻּדִים הָעֹלִים עַל־הַצֹּאן
עֲקֻדִּים נְקֻדִּים וּבְרֻדִּים כִּי רָאִיתִי אֵת כָּל־אֲשֶׁר לָבָן עֹשֶׂה לָךְ׃
13 אָנֹכִי הָאֵל[a] בֵּית־אֵל אֲשֶׁר מָשַׁחְתָּ שָׁם מַצֵּבָה אֲשֶׁר[b] נָדַרְתָּ לִי שָׁם ל[11]
14 נֶדֶר עַתָּה קוּם צֵא מִן־הָאָרֶץ הַזֹּאת וְשׁוּב אֶל־אֶרֶץ מוֹלַדְתֶּךָ׃ 14 וַתַּעַן
15 רָחֵל וְלֵאָה וַתֹּאמַרְנָה לוֹ הַעוֹד לָנוּ חֵלֶק וְנַחֲלָה בְּבֵית אָבִינוּ׃ 15 הֲלֹא ל כל מל בתור׳.ב׳[12]
יב מל בתור׳[13]
16 נָכְרִיּוֹת נֶחְשַׁבְנוּ לוֹ כִּי מְכָרָנוּ וַיֹּאכַל גַּם־אָכוֹל אֶת־כַּסְפֵּנוּ׃ 16 כִּי כָל־ ג׳.י מל ב[14] מנה בתור׳
17 הָעֹשֶׁר אֲשֶׁר הִצִּיל אֱלֹהִים[a] מֵאָבִינוּ לָנוּ הוּא וּלְבָנֵינוּ וְעַתָּה כֹּל אֲשֶׁר ב[15]
17 אָמַר אֱלֹהִים אֵלֶיךָ עֲשֵׂה׃ 17 וַיָּקָם יַעֲקֹב וַיִּשָּׂא אֶת־בָּנָיו[a] וְאֶת־נָשָׁיו[b] ו[16].ד׳ בתור׳[17]
18 עַל־הַגְּמַלִּים׃ 18 וַיִּנְהַג אֶת־כָּל־מִקְנֵהוּ וְאֶת־כָּל־רְכֻשׁוֹ[a] אֲשֶׁר רָכָשׁ ה׳[17] פסוק דמיין אית בהון ב מיליין חד פת ורתר קמ ול בליש
18 [b]מִקְנֵה קִנְיָנוֹ[ab] אֲשֶׁר רָכַשׁ בְּפַדַּן אֲרָם לָבוֹא אֶל־יִצְחָק אָבִיו אַרְצָה׃ ח׳[18]
19 כְּנָעַן׃ 19 וְלָבָן הָלַךְ לִגְזֹז אֶת־צֹאנוֹ וַתִּגְנֹב רָחֵל אֶת־הַתְּרָפִים אֲשֶׁר ג
20 לְאָבִיהָ׃ 20 וַיִּגְנֹב יַעֲקֹב אֶת־לֵב לָבָן הָאֲרַמִּי עַל־[a]בְּלִי הַגִּיד לוֹ כִּי ב[19] ול בתור׳
21 בֹרֵחַ הוּא׃ 21 וַיִּבְרַח הוּא וְכָל־אֲשֶׁר־לוֹ וַיָּקָם וַיַּעֲבֹר אֶת־הַנָּהָר וַיָּשֶׂם פד לג מנה בתור׳
22 אֶת־פָּנָיו הַר הַגִּלְעָד׃ 22 וַיֻּגַּד לְלָבָן בַּיּוֹם הַשְּׁלִשִׁי כִּי בָרַח יַעֲקֹב׃ כד[20]
23 וַיִּקַּח אֶת־אֶחָיו עִמּוֹ וַיִּרְדֹּף אַחֲרָיו דֶּרֶךְ שִׁבְעַת יָמִים וַיַּדְבֵּק אֹתוֹ ב[21].ל
24 בְּהַר הַגִּלְעָד׃ 24 וַיָּבֹא אֱלֹהִים אֶל־לָבָן הָאֲרַמִּי בַּחֲלֹם הַלָּיְלָה וַיֹּאמֶר ב חס
25 לוֹ הִשָּׁמֶר לְךָ פֶּן־תְּדַבֵּר עִם־יַעֲקֹב מִטּוֹב עַד־רָע׃ 25 וַיַּשֵּׂג לָבָן ל

[7]Mm 2930. [8]Ez 16,45. [9]Mm 1397. [10]Mm 227. [11]Mp sub loco. [12]Mm 1466. [13]Mm 27. [14]Mm 718. [15]Dt 29,28. [16]Mm 19. [17]Mm 1657. [18]Mm 77. [19]Mm 3514. [20]Mm 2228. [21]Mm 2048.

7 [a] ga'ya eras, frt l c 𝔐 וַיַּחֲלֵף cf 41 ‖ [b] 𝔐 יהוה ‖ **9** [a] ut 7[b] ‖ [b] 𝔖[2] mlt Mss 𝔐 כן– ‖ **13** [a] 𝔊 (𝔖[JP]) + *ὁ ὀφθείς σοι ἐν*, prb ins הַנִּרְאָה אֵלֶיךָ בְּ ‖ [b] l c pc Mss 𝔐𝔊 ׳נא cf 𝔗[P] ‖ **16** [a] 𝔐 יהוה ‖ **17** [a.b] 𝔐𝔊 invers ‖ **18** [a–a] > 𝔊*𝔖, homark ‖ [b–b] 𝔗(𝔗[J]) *gjtwhj wqnjnjh* = מקנהו וק׳ ‖ **20** [a] ins אֲשֶׁר?

יד[22]. ג אֶת־יַעֲקֹב וַיַּעֲקֹב תָּקַע אֶת־אָהֳלוֹ בָּהָר[a] וְלָבָן תָּקַע אֶת־אֶחָיו[b] בְּהַר
ל הַגִּלְעָד׃ 26 וַיֹּאמֶר לָבָן לְיַעֲקֹב מֶה עָשִׂיתָ וַתִּגְנֹב אֶת־לִבִּי וַתְּנַהֵג 26
ל וחס. ל. ב אֶת־בְּנֹתַי כִּשְׁבֻיוֹת חָרֶב׃ 27 לָמָּה נַחְבֵּאתָ לִבְרֹחַ וַתִּגְנֹב אֹתִי וְלֹא־ 27
ב חד חס וחד מל הִגַּדְתָּ לִּי וָאֲשַׁלְּחֲךָ בְּשִׂמְחָה וּבְשִׁרִים בְּתֹף וּבְכִנּוֹר׃ 28 וְלֹא נְשַׁקְתַּנִי 28
ד[23] ול כת ר לְבָנַי וְלִבְנֹתָי עַתָּה הִסְכַּלְתָּ עָשׂוֹ[a]׃ 29 יֶשׁ־לְאֵל יָדִי לַעֲשׂוֹת 29
ו[24] עִמָּכֶם[a] רָע וֵאלֹהֵי אֲבִיכֶם[b] אֶמֶשׁ[c] אָמַר אֵלַי לֵאמֹר הִשָּׁמֶר לְךָ מְדַבֵּר
ד[25] חס וכל ירמיה דכות ב מ ו עִם־יַעֲקֹב מִטּוֹב עַד־רָע׃ 30 וְעַתָּה הָלֹךְ הָלַכְתָּ כִּי־נִכְסֹף נִכְסַפְתָּה 30
לְבֵית אָבִיךָ לָמָּה[a] גָנַבְתָּ אֶת־אֱלֹהָי׃ 31 וַיַּעַן יַעֲקֹב וַיֹּאמֶר לְלָבָן [a]כִּי 31
ג מל[26] יָרֵאתִי[a] כִּי אָמַרְתִּי פֶּן־תִּגְזֹל אֶת־בְּנוֹתֶיךָ מֵעִמִּי׃ 32 עִם אֲשֶׁר תִּמְצָא 32
יח וכל חיך יהיה דכות[27]. יד פסוק לך לך[28]. ה קמ דסמלכ[29]. יג[30]. יא[31] ו מנה בתור אֶת־אֱלֹהֶיךָ לֹא יִחְיֶה נֶגֶד אַחֵינוּ הַכֶּר־לְךָ מָה עִמָּדִי וְקַח־לָךְ וְלֹא־
ל. ב וכפסוק יָדַע יַעֲקֹב כִּי רָחֵל גְּנָבָתַם׃ 33 וַיָּבֹא לָבָן[a] בְּאֹהֶל יַעֲקֹב וּבְאֹהֶל לֵאָה 33
ב וכפסוק. ב חד חס וחד מל[32] וּבְאֹהֶל שְׁתֵּי הָאֲמָהֹת וְלֹא מָצָא וַיֵּצֵא מֵאֹהֶל לֵאָה וַיָּבֹא בְּאֹהֶל רָחֵל׃
ה. ל וחס. ל. יב[33] 34 וְרָחֵל לָקְחָה אֶת־הַתְּרָפִים וַתְּשִׂמֵם בְּכַר הַגָּמָל וַתֵּשֶׁב עֲלֵיהֶם 34
ל וַיְמַשֵּׁשׁ לָבָן אֶת־כָּל־הָאֹהֶל וְלֹא מָצָא׃ 35 וַתֹּאמֶר אֶל־אָבִיהָ אַל־ 35
לג בתור. לה מל ב מנה בתור. ג יִחַר בְּעֵינֵי אֲדֹנִי כִּי לֹוא אוּכַל לָקוּם מִפָּנֶיךָ כִּי־דֶרֶךְ נָשִׁים לִי וַיְחַפֵּשׂ[a]
וְלֹא מָצָא אֶת־הַתְּרָפִים׃ 36 וַיִּחַר לְיַעֲקֹב וַיָּרֶב בְּלָבָן וַיַּעַן יַעֲקֹב 36
ל. ל וַיֹּאמֶר לְלָבָן מַה־פִּשְׁעִי מַה[a] חַטָּאתִי כִּי דָלַקְתָּ אַחֲרָי׃ 37 כִּי־מִשַּׁשְׁתָּ 37
כד אֶת־כָּל־כֵּלַי מַה־מָּצָאתָ מִכֹּל כְּלֵי־בֵיתֶךָ שִׂים כֹּה נֶגֶד אַחַי וְאַחֶיךָ
ל. ג ומל[35]. ג. ל. ל וְיוֹכִיחוּ בֵּין שְׁנֵינוּ׃ 38 זֶה עֶשְׂרִים שָׁנָה אָנֹכִי[a] עִמָּךְ רְחֵלֶיךָ וְעִזֶּיךָ לֹא 38
ל ס״פ קמ[36] שִׁכֵּלוּ וְאֵילֵי צֹאנְךָ לֹא אָכָלְתִּי׃ 39 טְרֵפָה לֹא־הֵבֵאתִי אֵלֶיךָ אָנֹכִי 39
ל. ל. ל אֲחַטֶּנָּה מִיָּדִי תְּבַקְשֶׁנָּה גְּנֻבְתִּי יוֹם וּגְנֻבְתִּי לָיְלָה׃ 40 הָיִיתִי בַיּוֹם אֲכָלַנִי 40
יז בליש. ל. ל. ד[37] חֹרֶב וְקֶרַח בַּלָּיְלָה וַתִּדַּד שְׁנָתִי מֵעֵינָי׃ 41 זֶה־לִּי עֶשְׂרִים שָׁנָה בְּבֵיתֶךָ
ל עֲבַדְתִּיךָ אַרְבַּע־עֶשְׂרֵה שָׁנָה בִּשְׁתֵּי בְנֹתֶיךָ וְשֵׁשׁ שָׁנִים בְּצֹאנֶךָ וַתַּחֲלֵף
ג. ב. ב[38] אֶת־מַשְׂכֻּרְתִּי עֲשֶׂרֶת מֹנִים׃ 42 לוּלֵי אֱלֹהֵי אָבִי[a] אֱלֹהֵי אַבְרָהָם וּפַחַד

[22] Mm 247. [23] Mm 3631. [24] Mm 615. [25] Mm 1408. [26] Mm 228. [27] Mm 107. [28] Mm 1860. [29] Mm 592. [30] Mm 936. [31] Mm 130. [32] Mm 660. [33] Mm 140. [34] Mm 681. [35] Mm 229. [36] תד אכלתי Neh 5,14. [37] Mm 2446. [38] Ps 31,12.

25 [a] prp בְּהַר הַמִּצְפָּה cf 49 || [b] l אָהֳלוֹ || 28 [a] 𝔐 עשות || 29 [a] frt l c 𝔐 𝔊 עִמְּךָ || [b] frt l c Ms 𝔐 𝔊𝔗[P] ך– || 30 [a] frt l וְלִ cf 𝔊[A]𝔙 || 31 [a–a] > 𝔊*, add? || 33 [a] ins c 𝔐𝔊 וַיָּבֹא לָבָן? (𝔐[Mss] ויחבש) || 35 [a] 𝔐[Mss] ויחבש; 𝔊 + *Λαβαν ἐν ὅλῳ τῷ οἴκῳ*, frt ins לָבָן בְּכָל־הָאֹהֶל || 36 [a] frt l c cod Jericho mlt Mss 𝔐𝔊𝔖𝔗[Ms]𝔙[Ms] ומה.

יִצְחָק הָיָה לִי כִּי ׀ עַתָּה הֲרִיקֹתָ שִׁלַּחְתָּנִי וְאֶת־יְגִיעַ כַּפַּי רָאָה כל אוריית כי עתה ב מ ט
43 אֱלֹהִים וַיּוֹכַח אָמֶשׁ׃ 43 וַיַּעַן לָבָן וַיֹּאמֶר אֶל־יַעֲקֹב הַבָּנוֹת בְּנֹתַי ל
וְהַבָּנִים בָּנַי וְהַצֹּאן צֹאנִי וְכֹל אֲשֶׁר־אַתָּה רֹאֶה לִי־הוּא וְלִבְנֹתַי מָה־ ג40. ב וכל יחזק דכות
44 אֶעֱשֶׂה לָאֵלֶּה הַיּוֹם אוֹ לִבְנֵיהֶן אֲשֶׁר יָלָדוּ׃ 44 וְעַתָּה לְכָה נִכְרְתָה[a] ה41. ג בלישׁ. ל ומל42
45 בְרִית אֲנִי וָאָתָּה[b] וְהָיָה לְעֵד[c] בֵּינִי וּבֵינֶךָ׃ 45 וַיִּקַּח יַעֲקֹב אֶבֶן וַיְרִימֵהָ ג ב קמ וחד פת43. ל
46 מַצֵּבָה׃ 46 וַיֹּאמֶר יַעֲקֹב[a] לְאֶחָיו לִקְטוּ אֲבָנִים וַיִּקְחוּ[b] אֲבָנִים וַיַּעֲשׂוּ־גָל ל
47 וַיֹּאכְלוּ שָׁם עַל־הַגָּל׃ 47 וַיִּקְרָא־לוֹ לָבָן יְגַר שָׂהֲדוּתָא וְיַעֲקֹב קָרָא ל. ל. יג44
48 לוֹ גַּלְעֵד׃ 48 וַיֹּאמֶר לָבָן הַגַּל הַזֶּה עֵד בֵּינִי וּבֵינְךָ הַיּוֹם עַל־כֵּן קָרָא־ מ45
49 שְׁמוֹ גַּלְעֵד׃ 49 וְהַמִּצְפָּה[a] אֲשֶׁר אָמַר יְצֹף יְהוָה בֵּינִי וּבֵינֶךָ כִּי נִסָּתֵר ל
50 אִישׁ מֵרֵעֵהוּ׃ 50 אִם־תְּעַנֶּה אֶת־בְּנֹתַי וְאִם־תִּקַּח נָשִׁים עַל־בְּנֹתַי אֵין ב46. ל
51 אִישׁ עִמָּנוּ רְאֵה אֱלֹהִים עֵד בֵּינִי וּבֵינֶךָ׃ 51 וַיֹּאמֶר לָבָן לְיַעֲקֹב הִנֵּה ב47
52 הַגַּל הַזֶּה וְהִנֵּה הַמַּצֵּבָה[a] אֲשֶׁר יָרִיתִי בֵּינִי וּבֵינֶךָ׃ 52 עֵד הַגַּל הַזֶּה ל48
וְעֵדָה הַמַּצֵּבָה אִם־אָנִי לֹא־[a]אֶעֱבָר אֵלֶיךָ[b] אֶת־הַגַּל הַזֶּה[b] וְאִם־[c]אַתָּה ז פסוק בתור אם ראם. ל
53 לֹא־[a]תַעֲבֹר אֵלַי אֶת־הַגַּל הַזֶּה וְאֶת־הַמַּצֵּבָה הַזֹּאת לְרָעָה׃ 53 אֱלֹהֵי ג פסוק דמיין49
אַבְרָהָם וֵאלֹהֵי נָחוֹר יִשְׁפְּטוּ[a] בֵּינֵינוּ[b] אֱלֹהֵי אֲבִיהֶם[b] וַיִּשָּׁבַע יַעֲקֹב
54 בְּפַחַד אָבִיו יִצְחָק׃ 54 וַיִּזְבַּח יַעֲקֹב זֶבַח בָּהָר וַיִּקְרָא לְאֶחָיו לֶאֱכָל־
32 לֶחֶם וַיֹּאכְלוּ לֶחֶם וַיָּלִינוּ בָהָר׃ **32** 1 וַיַּשְׁכֵּם לָבָן בַּבֹּקֶר וַיְנַשֵּׁק
2 לְבָנָיו וְלִבְנֹתָיו וַיְבָרֶךְ אֹתָם וַיֵּלֶךְ וַיָּשָׁב לָבָן לִמְקֹמוֹ׃ 2 וְיַעֲקֹב ג מל1. ח2. יד3
3 הָלַךְ לְדַרְכּוֹ וַיִּפְגְּעוּ־בוֹ מַלְאֲכֵי אֱלֹהִים׃ 3 וַיֹּאמֶר יַעֲקֹב כַּאֲשֶׁר רָאָם ב בסיפ. ב4
מַחֲנֵה אֱלֹהִים זֶה וַיִּקְרָא שֵׁם־הַמָּקוֹם הַהוּא מַחֲנָיִם׃ פ קמח
סוֹ(ל) פרשׁ 4 וַיִּשְׁלַח יַעֲקֹב מַלְאָכִים לְפָנָיו אֶל־עֵשָׂו אָחִיו אַרְצָה ׀ שֵׂעִיר ל
5 שְׂדֵה אֱדוֹם׃ 5 וַיְצַו אֹתָם לֵאמֹר כֹּה תֹאמְרוּן לַאדֹנִי לְעֵשָׂו כֹּה אָמַר ט5
6 עַבְדְּךָ יַעֲקֹב עִם־לָבָן גַּרְתִּי וָאֵחַר עַד־עָתָּה׃ 6 וַיְהִי־לִי שׁוֹר וַחֲמוֹר ב6. ז7

39 Cf Mm 230 כי אתה ט. 40 Mm 231. 41 Mm 232. 42 Mp sub loco. 43 Mm 233. 44 Mm 247. 45 K^{Or} unum verbum, K^{Occ} duo verba גל־עד; cf N et Mp sub loco. 46 Ex 22,22. 47 Ps 84,10. 48 Mm וחד וירימהו Jos 18,6. 49 Mm 3356 et Mm 3838. Cp 32 1 Mm 3941. 2 Mm 234. 3 Mm 247. 4 Mm 2685. 5 Mm 235. 6 Ps 120,5. 7 Mm 236.

44 a mlt Mss $\mathfrak{C}^{J}$ וְנ׳ ‖ b prp ins נַעֲשֶׂה גַל vel pro c–c 1 הִנֵּה אֵין אִישׁ עִמָּנוּ רְאֵה אֱלֹהִים עֵד (cf 50ayb) cf $\mathfrak{G}$ ‖ c–c cf b ‖ 46 a $\mathfrak{C}$ *Laban*, recte? ‖ b $\mathfrak{G}$ *καὶ συνέλεξαν* = וַיִּלְקְטוּ ‖ 49 a $\mathfrak{m}$ צבה–, sed cf יצף ‖ 51 a sic L, mlt Mss Ed הַמַּי ‖ 52 a dl? ‖ b–b > $\mathfrak{G}$* ‖ 53 a $\mathfrak{m}\mathfrak{G}$ ישפט ‖ b–b > 2 Mss $\mathfrak{G}$* ‖ Cp 32,2 a $\mathfrak{B}\mathfrak{S}^{W}\mathfrak{C}\mathfrak{V}$ hic incip cp.

מז צֹאן[a] וְעֶבֶד וְשִׁפְחָה וְאֶשְׁלְחָה לְהַגִּיד לַאדֹנִי לִמְצֹא־חֵן בְּעֵינֶיךָ׃
7 וַיָּשֻׁבוּ הַמַּלְאָכִים אֶל־יַעֲקֹב לֵאמֹר בָּאנוּ אֶל־אָחִיךָ אֶל־עֵשָׂו וְגַם 7
ג[9] ב מגה ר״פ . ג[9] הֹלֵךְ לִקְרָאתֶךָ וְאַרְבַּע־מֵאוֹת אִישׁ עִמּוֹ׃ 8 וַיִּירָא יַעֲקֹב מְאֹד וַיֵּצֶר 8
ל[10] . ל[10] לוֹ וַיַּחַץ אֶת־הָעָם אֲשֶׁר־אִתּוֹ וְאֶת־הַצֹּאן וְאֶת־הַבָּקָר וְהַגְּמַלִּים[a]
ז מל בתור לִשְׁנֵי מַחֲנוֹת׃ 9 וַיֹּאמֶר אִם־יָבֹוא עֵשָׂו אֶל־הַמַּחֲנֶה הָאַחַת[a] וְהִכָּהוּ 9
יב בטע ר״פ ה מגה בתור וְהָיָה הַמַּחֲנֶה הַנִּשְׁאָר לִפְלֵיטָה׃ 10 וַיֹּאמֶל[o] יַעֲקֹב אֱלֹהֵי אָבִי אַבְרָהָם 10
ל ומל וֵאלֹהֵי אָבִי יִצְחָק יְהוָה הָאֹמֵר אֵלַי שׁוּב לְאַרְצְךָ וּלְמוֹלַדְתְּךָ וְאֵיטִיבָה
עִמָּךְ׃ 11 קָטֹנְתִּי מִכֹּל הַחֲסָדִים וּמִכָּל־הָאֱמֶת אֲשֶׁר עָשִׂיתָ אֶת־עַבְדֶּךָ 11
ו כִּי בְמַקְלִי עָבַרְתִּי אֶת־הַיַּרְדֵּן[o] הַזֶּה וְעַתָּה הָיִיתִי לִשְׁנֵי מַחֲנוֹת׃
ז מל בתור . ב חד קמ וחד פת[12] . ז בתור[13] . ב 12 הַצִּילֵנִי נָא מִיַּד אָחִי מִיַּד עֵשָׂו כִּי־יָרֵא אָנֹכִי אֹתוֹ פֶּן־יָבֹוא וְהִכַּנִי אֵם[o] 12
כל תורה כת כן עַל־בָּנִים׃ 13 וְאַתָּה אָמַרְתָּ הֵיטֵב אֵיטִיב עִמָּךְ וְשַׂמְתִּי אֶת־זַרְעֲךָ כְּחֹול 13
נ הַיָּם אֲשֶׁר לֹא־יִסָּפֵר מֵרֹב׃ 14 וַיָּלֶן שָׁם בַּלַּיְלָה הַהוּא וַיִּקַּח מִן־הַבָּא 14
ב פסוק בתור כל ס״ת מ[15] . ב[15] בְּיָדוֹ מִנְחָה לְעֵשָׂו אָחִיו׃ 15 עִזִּים מָאתַיִם וּתְיָשִׁים עֶשְׂרִים רְחֵלִים 15
ז בלישׁ וחד מן ד[16] מל בתור וכל נביא דכות ב מ ג מָאתַיִם וְאֵילִים עֶשְׂרִים׃ 16 גְּמַלִּים מֵינִיקוֹת וּבְנֵיהֶם[a] שְׁלֹשִׁים פָּרוֹת 16
ג . ב חס[17] אַרְבָּעִים וּפָרִים עֲשָׂרָה אֲתֹנֹת עֶשְׂרִים וַעְיָרִם[b] עֲשָׂרָה׃ 17 וַיִּתֵּן בְּיַד־ 17
ל[18] עֲבָדָיו עֵדֶר עֵדֶר לְבַדּוֹ וַיֹּאמֶר אֶל־עֲבָדָיו עִבְרוּ לְפָנַי וְרֶוַח תָּשִׂימוּ
סר . ל[19] בֵּין עֵדֶר וּבֵין עֵדֶר׃ 18 וַיְצַו אֶת־הָרִאשׁוֹן לֵאמֹר כִּי יִפְגָּשְׁךָ[a] עֵשָׂו אָחִי 18
כו מלעיל . ג[19] וְשָׁאֲלָךְ[b] לֵאמֹר לְמִי־אַתָּה וְאָנָה תֵלֵךְ וּלְמִי אֵלֶּה לְפָנֶיךָ׃ 19 וְאָמַרְתָּ 19
ג ב מל וחד חס[20] לְעַבְדְּךָ לְיַעֲקֹב מִנְחָה הִוא שְׁלוּחָה לַאדֹנִי לְעֵשָׂו וְהִנֵּה גַם־הוּא
יב פסוק גם גם . ל[21] אַחֲרֵינוּ׃ 20 וַיְצַו גַּם אֶת־הַשֵּׁנִי גַּם אֶת־הַשְּׁלִישִׁי גַּם אֶת־כָּל־הַהֹלְכִים 20
ל . ל אַחֲרֵי הָעֲדָרִים לֵאמֹר כַּדָּבָר הַזֶּה תְּדַבְּרוּן אֶל־עֵשָׂו בְּמֹצַאֲכֶם אֹתוֹ׃
ב[22] 21 וַאֲמַרְתֶּם גַּם הִנֵּה עַבְדְּךָ יַעֲקֹב[a] אַחֲרֵינוּ כִּי־אָמַר אֲכַפְּרָה פָנָיו 21
ל . ג ב חס וחד מל[23] . ל זקף קמ . לן בַּמִּנְחָה הַהֹלֶכֶת לְפָנָי וְאַחֲרֵי־כֵן אֶרְאֶה פָנָיו אוּלַי יִשָּׂא פָנָי׃ 22 וַתַּעֲבֹר 22
הַמִּנְחָה עַל־פָּנָיו וְהוּא לָן בַּלַּיְלָה הַהוּא בַּמַּחֲנֶה׃

[8]Mm 1590. [9]Mm 1767. [10]Mm 237. [11]Mm 1225. [12]Mp sub loco. [13]Mm 381. [14]Mm 1005. [15]Mm 4197. [16]Mm 879. [17]Mm 238. [18]וחד ריחח Est 4,14. [19]Mm 239. [20]Mm 240. [21]וחד ואת השבי Lv 5,10. [22]Ex 32,30. [23]Mm 241.

6 [a] l c 2Mss Vrs וְצֹאן ‖ **8** [a] > 𝔊*, dl? ‖ **9** [a] 𝔲 האחד ‖ **16** [a] l הֵנִק–? ‖ [b] sic L, mlt Mss Edd וְעַ– ‖ **18** [a] sic L, al יָ– (יָגָ–) c raphe ‖ [b] mlt Mss Edd וְשָׁ– ‖ **21** [a] frt ins c 𝔲𝔊𝔗𝔗^{j} בָּא.

23 וַיָּקָם ׀ בַּלַּיְלָה ׀ הוּא[a] וַיִּקַּח אֶת־שְׁתֵּי נָשָׁיו וְאֶת־שְׁתֵּי שִׁפְחֹתָיו ד[24]. יוֹ פסוק את ואת ואת את . ו וכל ואת שתי הכלית דכורת[25]
24 וְאֶת־אַחַד עָשָׂר יְלָדָיו וַיַּעֲבֹר אֵת מַעֲבַר יַבֹּק[b]: 24 וַיִּקָּחֵם וַיַּעֲבִרֵם ל . כה[26] . ג[27] . ב חד מל וחד חס[28]
25 אֶת־הַנָּחַל וַיַּעֲבֵר אֶת־[a]אֲשֶׁר־לוֹ[b]: 25 וַיִּוָּתֵר יַעֲקֹב לְבַדּוֹ וַיֵּאָבֵק אִישׁ ט[29] . ל
26 עִמּוֹ עַד עֲלוֹת הַשָּׁחַר: 26 וַיַּרְא כִּי לֹא יָכֹל לוֹ וַיִּגַּע בְּכַף־יְרֵכוֹ וַתֵּקַע ו . ד . ל וכל יחזק דכורת
27 כַּף־יֶרֶךְ יַעֲקֹב בְּהֵאָבְקוֹ עִמּוֹ: 27 וַיֹּאמֶר שַׁלְּחֵנִי כִּי עָלָה הַשָּׁחַר
28 וַיֹּאמֶר לֹא אֲשַׁלֵּחֲךָ כִּי אִם־בֵּרַכְתָּנִי: 28 וַיֹּאמֶר אֵלָיו מַה־שְּׁמֶךָ
29 וַיֹּאמֶר יַעֲקֹב: 29 וַיֹּאמֶר לֹא יַעֲקֹב יֵאָמֵר עוֹד שִׁמְךָ כִּי אִם־יִשְׂרָאֵל
30 כִּי־שָׂרִיתָ עִם־אֱלֹהִים וְעִם־אֲנָשִׁים וַתּוּכָל: 30 וַיִּשְׁאַל יַעֲקֹב וַיֹּאמֶר ל . ג[30] . ל . ג
הַגִּידָה־נָּא שְׁמֶךָ וַיֹּאמֶר לָמָּה זֶּה תִּשְׁאַל לִשְׁמִי וַיְבָרֶךְ אֹתוֹ שָׁם:
31 וַיִּקְרָא יַעֲקֹב שֵׁם הַמָּקוֹם פְּנִיאֵל[a] כִּי־רָאִיתִי אֱלֹהִים פָּנִים ׀ אֶל־ ל כת כן[31] . ה[32]
32 פָּנִים וַתִּנָּצֵל נַפְשִׁי: 32 וַיִּזְרַח־לוֹ הַשֶּׁמֶשׁ כַּאֲשֶׁר עָבַר אֶת־פְּנוּאֵל ה
33 וְהוּא צֹלֵעַ עַל־יְרֵכוֹ: 33 עַל־כֵּן לֹא־יֹאכְלוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל אֶת־גִּיד ל . ט בטע ח[33] מנה ר״פ
הַנָּשֶׁה אֲשֶׁר עַל־כַּף הַיָּרֵךְ עַד הַיּוֹם הַזֶּה כִּי נָגַע בְּכַף־יֶרֶךְ יַעֲקֹב
בְּגִיד הַנָּשֶׁה:

33 1 וַיִּשָּׂא יַעֲקֹב עֵינָיו וַיַּרְא וְהִנֵּה עֵשָׂו בָּא וְעִמּוֹ אַרְבַּע מֵאוֹת ח בטע[1]
אִישׁ וַיַּחַץ אֶת־הַיְלָדִים עַל־לֵאָה וְעַל־רָחֵל וְעַל שְׁתֵּי הַשִּׁפְחוֹת: ג[2] . ל . ל
2 וַיָּשֶׂם אֶת־הַשִּׁפְחוֹת וְאֶת־יַלְדֵיהֶן רִאשֹׁנָה וְאֶת־לֵאָה וְיַלְדֶיהָ אַחֲרֹנִים[a] פד לג מנה בחור . י . ל
3 וְאֶת־רָחֵל וְאֶת־יוֹסֵף אַחֲרֹנִים: 3 וְהוּא עָבַר לִפְנֵיהֶם וַיִּשְׁתַּחוּ אַרְצָה ל . ל . לג ר״פ ג מנה בחור
4 שֶׁבַע פְּעָמִים עַד־גִּשְׁתּוֹ עַד־אָחִיו: 4 וַיָּרָץ עֵשָׂו לִקְרָאתוֹ וַיְחַבְּקֵהוּ
5 וַיִּפֹּל עַל־צַוָּארָו[a] וַיִּשָּׁקֵהוּ[b] וַיִּבְכּוּ[c]: 5 וַיִּשָּׂא אֶת־עֵינָיו וַיַּרְא אֶת־הַנָּשִׁים צואריו[3] . י נקוד בתור . ך יב פסוק את את ואת את
וְאֶת־הַיְלָדִים וַיֹּאמֶר מִי־אֵלֶּה לָךְ וַיֹּאמֶר הַיְלָדִים אֲשֶׁר־חָנַן אֱלֹהִים ל . י פסוק ויאמר ויאמר[4] . צא . ל
6 אֶת־עַבְדֶּךָ: 6 וַתִּגַּשְׁן הַשִּׁפְחוֹת הֵנָּה וְיַלְדֵיהֶן וַתִּשְׁתַּחֲוֶיןָ: 7 וַתִּגַּשׁ גַּם־ ב
7 8 לֵאָה וְיַלְדֶיהָ וַיִּשְׁתַּחֲווּ וְאַחַר נִגַּשׁ [a]יוֹסֵף וְרָחֵל[a] וַיִּשְׁתַּחֲווּ: 8 וַיֹּאמֶר מִי ה
לְךָ כָּל־הַמַּחֲנֶה הַזֶּה אֲשֶׁר פָּגָשְׁתִּי וַיֹּאמֶר לִמְצֹא־חֵן בְּעֵינֵי אֲדֹנִי: ל . לג בתור
9 וַיֹּאמֶר עֵשָׂו יֶשׁ־לִי רָב אָחִי יְהִי לְךָ אֲשֶׁר־לָךְ: 10 וַיֹּאמֶר יַעֲקֹב אַל־ יד פסוק לך לך[5]

[24] Mm 217. [25] Mm 124. [26] Mm 187. [27] Mm 3559. [28] Ps 78,13. [29] Mm 57. [30] Mm 242. [31] Mm 839. [32] Mm 243. [33] Mm 3781. Cp 33 [1] Mm 3915. [2] Mm 237. [3] Q addidi, cf Gn 45,14 et Mp sub loco. [4] Mm 3452. [5] Mm 1860.

23 [a] l c Seb 𝔪 הַהוּא ut 14.22 || [b] 𝔪 הִי׳ || **24** [a] Ms 𝔪 Vrs + ־כָּל, ins || [b] sic L, mlt Mss Edd לוֹ || **31** [a] 𝔪 σ′ Sy פנואל || **Cp 33,2** [a] l אַחֲרִיהֶם? || **4** [a] Q^{Mss} ריו– K רו– || [b] frt add cf punct extr || [c] l וַיִּבְכְּךָ || **7** [a–a] 𝔊𝔖 invers cf 2.

סו נָא אֶת־בִּרְכָתִי אֲשֶׁר־הֻבָא לָךְ כִּי־חַנָנִי אֱלֹהִים וְכִי יֶשׁ־לִי כֹל וַיִפְצַר־בּוֹ וַיִקָח׃ 11 קַח־נָא אֶת־בִּרְכָתִי אֲשֶׁר הֻבָאת[a] 11
ב חס[5]. כ. ל וחס. יב ר״פ. ג׳. ל וחס׳
לא פסוק כי וכו[8]. ל. ל. ד. ל פָּנֶיךָ כִּרְאֹת פְּנֵי אֱלֹהִים וַתִרְצֵנִי׃ 12 וַיֹאמֶר נִסְעָה 12
ב[9] וְנֵלֵכָה וְאֵלְכָה לְנֶגְדֶךָ׃ 13 וַיֹאמֶר אֵלָיו אֲדֹנָי יֹדֵעַ כִּי־הַיְלָדִים רַכִּים 13
ה[10]. ל. י. ה[11] וְהַצֹאן וְהַבָקָר עָלוֹת עָלָי וְדָפְקוּם[a] יוֹם אֶחָד וָמֵתוּ כָּל־הַצֹאן׃
ל. ל 14 יַעֲבָר־נָא אֲדֹנִי לִפְנֵי עַבְדּוֹ וַאֲנִי אֶתְנַהֲלָה לְאִטִי לְרֶגֶל הַמְלָאכָה 14
ה חס. ג[12] אֲשֶׁר־לְפָנַי וּלְרֶגֶל הַיְלָדִים עַד אֲשֶׁר־אָבֹא אֶל־אֲדֹנִי שֵׂעִירָה׃
ל. יב בתור 15 וַיֹאמֶר אַצִיגָה־נָּא עִמְּךָ מִן־הָעָם אֲשֶׁר אִתִי וַיֹאמֶר לָמָּה זֶּה 15
לג בתור. ג[13] אֶמְצָא־[a]חֵן בְּעֵינֵי אֲדֹנִי׃ 16 וַיָשָׁב בַּיּוֹם הַהוּא עֵשָׂו לְדַרְכּוֹ שֵׂעִירָה׃ 16
יד[14]. ב[15] 17 וְיַעֲקֹב נָסַע סֻכֹּתָה וַיִבֶן לוֹ בָּיִת וּלְמִקְנֵהוּ עָשָׂה סֻכֹּת עַל־כֵּן קָרָא 17
ב מל בתור שֵׁם־הַמָקוֹם סֻכּוֹת׃ ס 18 וַיָבֹא יַעֲקֹב שָׁלֵם[a] עִיר שְׁכֶם אֲשֶׁר[ס][לא]
ד ג מנח ר״פ בְּאֶרֶץ כְּנָעַן בְּבֹאוֹ מִפַדַן אֲרָם וַיִחַן אֶת־פְּנֵי הָעִיר׃ 19 וַיִקֶן אֶת־
ה חֶלְקַת הַשָׂדֶה אֲשֶׁר נָטָה־שָׁם אָהֳלוֹ מִיַד בְּנֵי־חֲמוֹר אֲבִי שְׁכֶם בְּמֵאָה
ג[15]. כה[16] קְשִׂיטָה׃ 20 וַיַצֵב־שָׁם [a]מִזְבֵחַ וַיִקְרָא־לוֹ[a] אֵל אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל׃ ס 20
ב׳ 34 1 וַתֵצֵא דִינָה בַת־לֵאָה אֲשֶׁר יָלְדָה לְיַעֲקֹב לִרְאוֹת בִּבְנוֹת 34
הָאָרֶץ׃ 2 וַיַרְא אֹתָהּ שְׁכֶם בֶן־חֲמוֹר הַחִוִי נְשִׂיא הָאָרֶץ וַיִקַח אֹתָהּ
ב[2] וַיִשְׁכַב אֹתָהּ[a] וַיְעַנֶהָ׃ 3 וַתִדְבַק נַפְשׁוֹ בְּדִינָה בַּת־יַעֲקֹב וַיֶאֱהַב אֶת־ 3
ג[3]. ג[4] הַנַעֲרָ[a] וַיְדַבֵּר עַל־לֵב הַנַעֲרָ[a]׃ 4 וַיֹאמֶר שְׁכֶם אֶל־חֲמוֹר אָבִיו לֵאמֹר 4
ל. יג[4] קַח־לִי אֶת־הַיַלְדָה הַזֹאת לְאִשָׁה׃ 5 וְיַעֲקֹב שָׁמַע כִּי טִמֵא אֶת־דִינָה 5
ל. ז חס 3 מנח בלישׁ[5] בְּתּוֹ וּבָנָיו הָיוּ אֶת־מִקְנֵהוּ בַּשָׂדֶה וְהֶחֱרַשׁ[a] יַעֲקֹב עַד־בֹאָם׃ 6 וַיֵצֵא 6
ל חֲמוֹר אֲבִי־שְׁכֶם אֶל־יַעֲקֹב לְדַבֵּר אִתּוֹ׃ 7 וּבְנֵי יַעֲקֹב בָּאוּ מִן־הַשָׂדֶה
כְּשָׁמְעָם וַיִתְעַצְבוּ הָאֲנָשִׁים וַיִחַר לָהֶם מְאֹד כִּי־נְבָלָה עָשָׂה בְיִשְׂרָאֵל
ז ה פת וב קמ. לז[6] לִשְׁכַב אֶת־בַּת־יַעֲקֹב [a]וְכֵן לֹא[a] יֵעָשֶׂה׃ 8 וַיְדַבֵּר חֲמוֹר אִתָם לֵאמֹר 8
ל שְׁכֶם בְּנִי חָשְׁקָה נַפְשׁוֹ בְּבִתְּכֶם תְנוּ נָא אֹתָהּ לוֹ לְאִשָׁה׃ 9 וְהִתְחַתְנוּ 9

[6]Mm 168. [7]Mm 244. [8]Mm 2059. [9]Mm 3353. [10]Mm 245. [11]Mm 3068. [12]Mm 246. [13]Mm 247. [14]Mm 248. [15]Mm 249. [16]Mm 2364. Cp 34 [1]Jdc 14,3. [2]2 S 13,14. [3]Q perpetuum; archetypus Gn contra archetypum Dt, cf Dt 22,15 sqq et Mp sub loco. [4]Mm 247. [5]Mp sub loco. [6]Mm 210.

11 [a] 𝔐 Vrs הֻבָאתִי, frt l ‖ **13** [a] frt l c 𝔐[Mss] Vrs וּדְפָקוּתִים ‖ **15** [a] pr אִם? ‖ **18** [a] 𝔐 שלום ‖ **20** [a–a] prp לָהּ ... מַצֵבָה ‖ **Cp 34,2** [a] 𝔊(ⅅ𝔗𝔙) *μετ' αὐτῆς*, l אִתָּהּ ‖ **3** [a] cf 24,14[a] ‖ **5** [a] 𝔐[Mss] וחריש (pro וַיַחֲרִישׁ?) ‖ **7** [a–a] 𝔊[L] *καὶ εἶπον οὐχ οὕτως*, l וַיֹאמְרוּ כן לא?

10 אִתָּנוּ[a] בְּנֹתֵיכֶם תִּתְּנוּ־לָנוּ וְאֶת־בְּנֹתֵינוּ תִּקְחוּ לָכֶם׃ 10 וְאִתָּנוּ תֵּשְׁבוּ
11 וְהָאָרֶץ תִּהְיֶה לִפְנֵיכֶם שְׁבוּ וְסִחֲרוּהָ וְהֵאָחֲזוּ[a] בָּהּ׃ 11 וַיֹּאמֶר שְׁכֶם ה בתור . ב[7]
אֶל־אָבִיהָ[a] וְאֶל־אַחֶיהָ אֶמְצָא־חֵן בְּעֵינֵיכֶם וַאֲשֶׁר תֹּאמְרוּ אֵלָי אֶתֵּן׃ ח[9]
12 הַרְבּוּ עָלַי מְאֹד מֹהַר וּמַתָּן[a] וְאֶתְּנָה כַּאֲשֶׁר תֹּאמְרוּ אֵלָי וּתְנוּ־לִי ב[8] . ל . ל
13 אֶת־הַנַּעֲרָ[b] לְאִשָּׁה׃ 13 וַיַּעֲנוּ בְנֵי־יַעֲקֹב אֶת־שְׁכֶם וְאֶת־חֲמוֹר אָבִיו ס[9]
14 [a]בְּמִרְמָה וַיְדַבְּרוּ[a] אֲשֶׁר טִמֵּא אֶת דִּינָה אֲחֹתָם׃ 14 וַיֹּאמְרוּ אֲלֵיהֶם לֹא ג . יז מל בתור[10]
נוּכַל לַעֲשׂוֹת הַדָּבָר הַזֶּה לָתֵת אֶת־אֲחֹתֵנוּ לְאִישׁ אֲשֶׁר־לוֹ עָרְלָה כִּי־ לא חס את . ד ג חס וחד מל[11]
15 חֶרְפָּה הִוא לָנוּ׃ 15 אַךְ־בְּזֹאת נֵאוֹת לָכֶם אִם תִּהְיוּ כָמֹנוּ לְהִמּוֹל לָכֶם ד ג חס וחד מל[12] . ל חס
16 כָּל־זָכָר׃ 16 וְנָתַנּוּ אֶת־בְּנֹתֵינוּ לָכֶם וְאֶת־בְּנֹתֵיכֶם נִקַּח־לָנוּ וְיָשַׁבְנוּ ל[13]
17 אִתְּכֶם וְהָיִינוּ לְעַם אֶחָד׃ 17 וְאִם־לֹא תִשְׁמְעוּ אֵלֵינוּ לְהִמּוֹל וְלָקַחְנוּ ג ר״פ בסיפ[14]
18 אֶת־בִּתֵּנוּ וְהָלָכְנוּ׃ 18 וַיִּיטְבוּ דִבְרֵיהֶם בְּעֵינֵי חֲמוֹר וּבְעֵינֵי שְׁכֶם ל . ל . לג בתור . י
19 [a]בֶּן־חֲמוֹר׃ 19 וְלֹא־אֵחַר הַנַּעַר לַעֲשׂוֹת הַדָּבָר כִּי חָפֵץ בְּבַת־יַעֲקֹב א . יא חס את . ב[15]
20 וְהוּא נִכְבָּד מִכֹּל בֵּית אָבִיו׃ 20 וַיָּבֹא חֲמוֹר וּשְׁכֶם בְּנוֹ אֶל־
21 שַׁעַר עִירָם וַיְדַבְּרוּ אֶל־אַנְשֵׁי עִירָם לֵאמֹר׃ 21 הָאֲנָשִׁים הָאֵלֶּה ה ר״פ מיחד[16]
שְׁלֵמִים הֵם אִתָּנוּ וְיֵשְׁבוּ[a] בָּאָרֶץ וְיִסְחֲרוּ אֹתָהּ וְהָאָרֶץ הִנֵּה רַחֲבַת־ ב . ד[17] . ל
יָדַיִם לִפְנֵיהֶם אֶת־בְּנֹתָם נִקַּח־לָנוּ לְנָשִׁים וְאֶת־בְּנֹתֵינוּ נִתֵּן לָהֶם׃ יד . ו[18]
22 אַךְ־בְּזֹאת יֵאֹתּוּ לָנוּ הָאֲנָשִׁים לָשֶׁבֶת אִתָּנוּ לִהְיוֹת לְעַם אֶחָד בְּהִמּוֹל ל
23 לָנוּ כָּל־זָכָר כַּאֲשֶׁר הֵם נִמֹּלִים׃ 23 מִקְנֵהֶם וְקִנְיָנָם וְכָל־בְּהֶמְתָּם ד חס בלית
24 הֲלוֹא לָנוּ הֵם אַךְ נֵאוֹתָה לָהֶם וְיֵשְׁבוּ אִתָּנוּ׃ 24 וַיִּשְׁמְעוּ אֶל־חֲמוֹר יב מל בתור[19] . ל . ד[17]
וְאֶל־שְׁכֶם בְּנוֹ כָּל־יֹצְאֵי שַׁעַר עִירוֹ וַיִּמֹּלוּ כָּל־זָכָר כָּל־יֹצְאֵי שַׁעַר ל
25 עִירוֹ׃ 25 וַיְהִי בַּיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי בִּהְיוֹתָם כֹּאֲבִים וַיִּקְחוּ שְׁנֵי־בְנֵי־יַעֲקֹב ל
שִׁמְעוֹן וְלֵוִי אֲחֵי דִינָהּ אִישׁ חַרְבּוֹ וַיָּבֹאוּ עַל־הָעִיר בֶּטַח וַיַּהַרְגוּ כָּל־ יז[20] וכל וגנותי דכות ב מא
26 זָכָר׃ 26 וְאֶת־חֲמוֹר וְאֶת־שְׁכֶם בְּנוֹ הָרָגוּ לְפִי־חָרֶב וַיִּקְחוּ אֶת־דִּינָה ג
27 מִבֵּית שְׁכֶם וַיֵּצֵאוּ׃ 27 בְּנֵי[a] יַעֲקֹב בָּאוּ עַל־הַחֲלָלִים[b] וַיָּבֹזּוּ הָעִיר כא[21] . ל ר״פ

[7] Jos 22,19. [8] Mm 3061. [9] Q perpetuum; archetypus Gn contra archetypum Dt, cf Dt 22,15 sqq et Mp sub loco. [10] Mm 250. [11] Mm 251. [12] Mm 252. [13] Mm 3739. [14] Mm 162. [15] Thr 2,5. [16] Mm 944. [17] Mm 253. [18] Mm 1442. [19] Mm 27. [20] Mm 1174. [21] Mm 98.

9 [a] S(ℭℭ^{JP}) *ʿmn*, l אִתָּנוּ ‖ **10** [a] 𝔐 ואחזו ‖ **11** [a] sic L, mlt Mss Edd הָ– ‖ **12** [a] > 𝔊*, frt add ‖ [b] cf 24,14[a] ‖ **13** [a–a] S invers, recte? ‖ **18** [a–a] 𝔐S בְּנוֹ ‖ **21** [a] 𝔐𝔊 יְ, l? ‖ **27** [a] prb l c Ms 𝔐𝔊S וּבְנֵי ‖ [b] prp הַחֹלִים.

28 אֲשֶׁר טִמְּאוּ אֲחוֹתָם׃ 28 אֶת־צֹאנָם וְאֶת־בְּקָרָם וְאֶת־חֲמֹרֵיהֶם וְאֵת 29
אֲשֶׁר־בָּעִיר וְאֵת־אֲשֶׁר בַּשָּׂדֶה לָקָחוּ׃ 29 וְאֶת־כָּל־חֵילָם וְאֶת־כָּל־
טַפָּם וְאֶת־נְשֵׁיהֶם שָׁבּוּ וַיָּבֹזּוּ וְאֵת כָּל־אֲשֶׁר בַּבָּיִת׃ 30 וַיֹּאמֶר יַעֲקֹב 30
אֶל־שִׁמְעוֹן וְאֶל־לֵוִי עֲכַרְתֶּם אֹתִי לְהַבְאִישֵׁנִי בְּיוֹשֵׁב הָאָרֶץ בַּכְּנַעֲנִי
וּבַפְּרִזִּי וַאֲנִי מְתֵי מִסְפָּר וְנֶאֶסְפוּ עָלַי וְהִכּוּנִי וְנִשְׁמַדְתִּי אֲנִי וּבֵיתִי׃
31 וַיֹּאמְרוּ הַכְזוֹנָה יַעֲשֶׂה אֶת־אֲחוֹתֵנוּ׃ פ 31

35 1 וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים אֶל־יַעֲקֹב קוּם עֲלֵה בֵית־אֵל וְשֶׁב־שָׁם 35
וַעֲשֵׂה־שָׁם מִזְבֵּחַ לָאֵל הַנִּרְאָה אֵלֶיךָ בְּבָרְחֲךָ מִפְּנֵי עֵשָׂו אָחִיךָ׃
2 וַיֹּאמֶר יַעֲקֹב אֶל־בֵּיתוֹ וְאֶל כָּל־אֲשֶׁר עִמּוֹ הָסִרוּ אֶת־אֱלֹהֵי הַנֵּכָר 2
3 אֲשֶׁר בְּתוֹכְכֶם וְהִטַּהֲרוּ וְהַחֲלִיפוּ שִׂמְלֹתֵיכֶם׃ 3 וְנָקוּמָה וְנַעֲלֶה בֵּית־
אֵל וְאֶעֱשֶׂה־שָּׁם מִזְבֵּחַ לָאֵל הָעֹנֶה אֹתִי בְּיוֹם צָרָתִי וַיְהִי עִמָּדִי בַּדֶּרֶךְ
אֲשֶׁר הָלָכְתִּי׃ 4 וַיִּתְּנוּ אֶל־יַעֲקֹב אֵת כָּל־אֱלֹהֵי הַנֵּכָר אֲשֶׁר בְּיָדָם 4
וְאֶת־הַנְּזָמִים אֲשֶׁר בְּאָזְנֵיהֶם וַיִּטְמֹן אֹתָם יַעֲקֹב תַּחַת הָאֵלָה אֲשֶׁר עִם־
שְׁכֶם׃ 5 וַיִּסָּעוּ וַיְהִי חִתַּת אֱלֹהִים עַל־הֶעָרִים אֲשֶׁר סְבִיבֹתֵיהֶם וְלֹא 5
רָדְפוּ אַחֲרֵי בְּנֵי יַעֲקֹב׃ 6 וַיָּבֹא יַעֲקֹב לוּזָה אֲשֶׁר בְּאֶרֶץ כְּנַעַן הִוא 6
בֵּית־אֵל הִוא וְכָל־הָעָם אֲשֶׁר־עִמּוֹ׃ 7 וַיִּבֶן שָׁם מִזְבֵּחַ וַיִּקְרָא לַמָּקוֹם 7
אֵל בֵּית־אֵל כִּי שָׁם נִגְלוּ אֵלָיו הָאֱלֹהִים בְּבָרְחוֹ מִפְּנֵי אָחִיו׃ 8 וַתָּמָת 8
דְּבֹרָה מֵינֶקֶת רִבְקָה וַתִּקָּבֵר מִתַּחַת לְבֵית־אֵל תַּחַת הָאַלּוֹן וַיִּקְרָא
שְׁמוֹ אַלּוֹן בָּכוּת׃ פ 9 וַיֵּרָא אֱלֹהִים אֶל־יַעֲקֹב עוֹד בְּבֹאוֹ מִפַּדַּן ס[לג]
אֲרָם וַיְבָרֶךְ אֹתוֹ׃ 10 וַיֹּאמֶר־לוֹ אֱלֹהִים שִׁמְךָ יַעֲקֹב לֹא־יִקָּרֵא שִׁמְךָ 10
עוֹד יַעֲקֹב כִּי אִם־יִשְׂרָאֵל יִהְיֶה שְׁמֶךָ וַיִּקְרָא אֶת־שְׁמוֹ יִשְׂרָאֵל׃
11 וַיֹּאמֶר לוֹ אֱלֹהִים אֲנִי אֵל שַׁדַּי פְּרֵה וּרְבֵה גּוֹי וּקְהַל גּוֹיִם יִהְיֶה 11
מִמֶּךָּ וּמְלָכִים מֵחֲלָצֶיךָ יֵצֵאוּ׃ 12 וְאֶת־הָאָרֶץ אֲשֶׁר נָתַתִּי לְאַבְרָהָם 12
וּלְיִצְחָק לְךָ אֶתְּנֶנָּה וּלְזַרְעֲךָ אַחֲרֶיךָ אֶתֵּן אֶת־הָאָרֶץ׃ 13 וַיַּעַל 13

---

22 Mm 2881. 23 Mm 1929. 24 Mm 251. Cp 35 1 Mm 5. 2 Mp sub loco. 3 Mm 82. 4 Mm 254. 5 Mm 255. 6 Mm 3078. 7 Mm 256. 8 Mm 257 contra textum. 9 Mm 258. 10 Mm 259. 11 Mm 183 et Mm 215. 12 Mm 1227. 13 Mm 17. 14 חד פדה Ps 25,22. 15 Mm 260. 16 Mm 105. 17 Mm 2574.

28 a prb l c pc Mss 𝔐𝔊𝔖 ואת ‖ b sic L, mlt Mss Edd הֶם– ‖ **29** a–a prb l c 𝔐𝔖 שָׁבוּ וי׳ ‖ b > 2 Mss ‖ c 𝔖 *bqrjt'* cf 𝔊 (dupl), l frt בָּעִיר ‖ **31** a mlt Mss 𝔗 maj ‖ **Cp 35,1** a 𝔊 + *εἰς τὸν τόπον* cf 7.15 ‖ b sic L, mlt Mss Edd בברחך ‖ **4** a 𝔊 + *καὶ ἀπώλεσεν αὐτὰ ἕως τῆς σήμερον ἡμέρας* cf 20 ‖ **7** a > 𝔊*𝔖𝔙 ‖ b 𝔐𝔊𝔖𝔗𝔙 גֹּלָה.

ג 22 . ל מל בתור
ב פסוק ואת ואת ואת ואת
ד בטע מלרע 23
ל . ל
ה . ד . ל . ל
ל . ד ג חס וחד מל 24
כה 1
יא 2 . ב
ב בסיפ 4 . יא וכל ד״ה דכות . ב חס 5
יב בתור ב מנה חס . ל . ג 6
יא
ח
ב חד ר״פ וחד ס״פ 7 . ל . ב מל 8
ד 9
נא 2 מ״פ וכל ר״פ דכות ב מ ג . יא וכל ד״ה דכות
ב . ג
ג חס 10 . ו 11
ג . ל . ב 12 . ל
כא 13
ו
ל 14 . ל
ל 15 . ב . ה וכל את השמים ואת הארץ דכות 17
ל

Cp 35,1 a 𝔊 + *εἰς τὸν τόπον* cf 7.15 ‖ b sic L, mlt Mss Edd בברחך ‖ **4** a 𝔊 + *καὶ ἀπώλεσεν αὐτὰ ἕως τῆς σήμερον ἡμέρας* cf 20 ‖ **7** a > 𝔊*𝔖𝔙 ‖ b 𝔐𝔊𝔖𝔗𝔙 גֹּלָה.

14 מֵעָלָיו אֱלֹהִים [a]בַּמָּקוֹם אֲשֶׁר־דִּבֶּר אִתּוֹ[a]: 14 וַיַּצֵּב יַעֲקֹב מַצֵּבָה
[a–a] בַּמָּקוֹם אֲשֶׁר־דִּבֶּר אִתּוֹ[a] מַצֶּבֶת אֶבֶן וַיַּסֵּךְ עָלֶיהָ נֶסֶךְ וַיִּצֹק עָלֶיהָ [19 ג]
15 שָׁמֶן: 15 וַיִּקְרָא יַעֲקֹב אֶת־שֵׁם הַמָּקוֹם אֲשֶׁר דִּבֶּר אִתּוֹ שָׁם אֱלֹהִים
16 בֵּית־אֵל: 16 וַיִּסְעוּ מִבֵּית אֵל וַיְהִי־עוֹד כִּבְרַת־הָאָרֶץ לָבוֹא [ג בטע . ג]
17 אֶפְרָתָה וַתֵּלֶד רָחֵל וַתְּקַשׁ[a] בְּלִדְתָּהּ: 17 וַיְהִי בְּהַקְשֹׁתָהּ בְּלִדְתָּהּ [ג בסיפ . ל . ל]
[ה פסוק דאית בהון ה מלין מהאימתין[19] . ה בטע בסיפ[20]]
18 וַתֹּאמֶר לָהּ הַמְיַלֶּדֶת אַל־תִּירְאִי כִּי־גַם־זֶה לָךְ בֵּן: 18 וַיְהִי בְּצֵאת
ט . ט[21] . יז מל[22] 19 נַפְשָׁהּ כִּי מֵתָה[a] וַתִּקְרָא שְׁמוֹ בֶן־אוֹנִי וְאָבִיו קָרָא־לוֹ בִנְיָמִין: 19 וַתָּמָת
[ג בסיפ] 20 רָחֵל וַתִּקָּבֶר בְּדֶרֶךְ אֶפְרָתָה[a] הִוא בֵּית לָחֶם: 20 וַיִּצֵּב יַעֲקֹב מַצֵּבָה
[ג וחט בליש[23] . ט מיחד] 21 עַל־קִבְרָתָהּ הִוא מַצֶּבֶת קִבְרַת־רָחֵל עַד־הַיּוֹם[a]: 21 וַיִּסַּע יִשְׂרָאֵל
[אזלי ק חד מן ד כת ה בליש[24] . ל] 22 וַיֵּט אָהֳלָה מֵהָלְאָה לְמִגְדַּל־עֵדֶר: 22 וַיְהִי בִּשְׁכֹּן יִשְׂרָאֵל בָּאָרֶץ הַהִוא
[ba] וַיֵּלֶךְ רְאוּבֵן [a]וַיִּשְׁכַּב אֶת־בִּלְהָה פִּילֶגֶשׁ אָבִיו וַיִּשְׁמַע יִשְׂרָאֵל[ba] פ
ד[25] 23 וַיִּהְיוּ בְנֵי־יַעֲקֹב שְׁנֵים עָשָׂר: 23 בְּנֵי לֵאָה בְּכֹר יַעֲקֹב רְאוּבֵן וְשִׁמְעוֹן
ט[26] כת כן וכל כתיב דכות ב מ א . ל 24 25 וְלֵוִי וִיהוּדָה וְיִשָּׂשכָר וּזְבוּלֻן: 24 בְּנֵי[a] רָחֵל יוֹסֵף וּבִנְיָמִן: 25 וּבְנֵי
ל 26 בִלְהָה שִׁפְחַת רָחֵל דָּן וְנַפְתָּלִי: 26 וּבְנֵי זִלְפָּה שִׁפְחַת לֵאָה גָּד וְאָשֵׁר
27 אֵלֶּה בְּנֵי יַעֲקֹב אֲשֶׁר יֻלַּד[a]־לוֹ בְּפַדַּן אָרָם: 27 וַיָּבֹא יַעֲקֹב אֶל־יִצְחָק
ב . ד 28 אָבִיו מַמְרֵא[a] קִרְיַת הָאַרְבַּע[a] הִוא חֶבְרוֹן אֲשֶׁר־גָּר־שָׁם אַבְרָהָם
ה . ג[27] 28 29 וְיִצְחָק: 28 וַיִּהְיוּ יְמֵי יִצְחָק מְאַת שָׁנָה וּשְׁמֹנִים שָׁנָה: 29 וַיִּגְוַע יִצְחָק
ז ה מלעיל וב מלרע . ג[28] . ו[29] וַיָּמָת וַיֵּאָסֶף אֶל־עַמָּיו זָקֵן וּשְׂבַע יָמִים וַיִּקְבְּרוּ אֹתוֹ עֵשָׂו וְיַעֲקֹב
בָּנָיו: פ
ג כת כן . ל ר״פ **36** 1 וְאֵלֶּה תּוֹלְדוֹת עֵשָׂו הוּא אֱדוֹם: 2 עֵשָׂו לָקַח אֶת־נָשָׁיו
ל מל בתור מִבְּנוֹת כְּנָעַן אֶת־עָדָה בַּת־אֵילוֹן הַחִתִּי וְאֶת־אָהֳלִיבָמָה בַּת־עֲנָה
3 בַּת[a]־צִבְעוֹן הַחִוִּי[b]: 3 וְאֶת־בָּשְׂמַת[a] בַּת־יִשְׁמָעֵאל אֲחוֹת נְבָיוֹת:
4 וַתֵּלֶד עָדָה לְעֵשָׂו אֶת־אֱלִיפָז וּבָשְׂמַת[a] יָלְדָה אֶת־רְעוּאֵל:

[18] Mm 261. [19] Mm 1890. [20] Mm 71. [21] Mm 3056. [22] Mm 262. [23] Mm 2921. [24] Mm 83; Q addidi, cf Gn 9,21; 12,8; 13,3 et Mp sub loco. [25] Mm 4258. [26] Mm 218 contra textum. [27] Mm 78. [28] Mm 3481. [29] Mm 247.

13 [a–a] > 𝔙, cf 14 ‖ **14** [a–a] prb add cf 13 ‖ **16** [a] l וַתִּקַּשׁ vel וַתֵּקַשׁ? ‖ **18** [a] l מֹתָה cf 19 ‖ **19** [a] pc Mss 𝕾𝕿𝕿[J] אֶפְרָת ‖ **20** [a] 𝔊[Mss](𝕮[J]𝔙) + *ταύτης* cf 𝕾 et 26,33 ‖ **22** [a–a] sic (c acc dupl) וז; 1 : יִשְׂרָאֵל ... אביו ... ‖ [b] 𝔊 + *καὶ πονηρὸν ἐφάνη ἐναντίον αὐτοῦ* cf interv in וז et 38,10 ‖ **24** [a] l c Ms 𝔪𝔊𝕾 וּבְנֵי ut 25.26 ‖ **26** [a] l c pc Mss 𝔪𝕾𝕿𝕿[J] יְלִדוּ ‖ **27** [a–a] prp קִרְיָתָה אַרְבַּע ‖ **Cp 36,2** [a] l c 𝔪𝔊𝕾 בֶּן ‖ [b] l חֳרִי cf 20 ‖ **3** [a] 𝔪 מחלת cf 28,9 ‖ **4** [a] cf 3[a].

5 וְאָהֳלִיבָמָה֙ יָלְדָ֔ה אֶת־יעוש[a] וְאֶת־יַעְלָ֖ם וְאֶת־קֹ֣רַח אֵ֑לֶּה בְּנֵ֥י עֵשָׂ֛ו 5
6 אֲשֶׁר־יֻלַּ֥ד לוֹ֙ בְּאֶ֣רֶץ כְּנָ֔עַן׃ 6 וַיִּקַּ֣ח עֵשָׂ֗ו אֶת־נָשָׁ֤יו וְאֶת־בָּנָיו֙ וְאֶת־ 6
בְּנֹתָ֔יו וְאֵ֖ת כָּל־נַפְשׁ֣וֹת בֵּית֑וֹ וְאֶת־מִקְנֵ֨הוּ֙ וְאֶת־כָּל־בְּהֶמְתּ֔וֹ וְאֵת֙ כָּל־
קִנְיָנ֔וֹ אֲשֶׁ֥ר רָכַ֖שׁ בְּאֶ֣רֶץ כְּנָ֑עַן וַיֵּ֣לֶךְ[a] אֶל־אֶ֔רֶץ[ab] מִפְּנֵ֖י יַעֲקֹ֥ב אָחִֽיו׃
7 כִּֽי־הָיָ֤ה רְכוּשָׁם֙ רָ֣ב מִשֶּׁ֔בֶת יַחְדָּ֖ו וְלֹא֙ יָכְלָ֣ה אֶ֔רֶץ מְגוּרֵיהֶ֖ם 7
8 לָשֵׂ֥את אוֹתָ֛ם מִפְּנֵ֖י מִקְנֵיהֶֽם׃ 8 וַיֵּ֥שֶׁב עֵשָׂ֖ו בְּהַ֣ר שֵׂעִ֑יר עֵשָׂ֖ו הֽוּא 8
9 אֱדֽוֹם׃ 9 וְאֵ֗לֶּה תּוֹלְדֹ֛ת עֵשָׂ֥ו אֲבִֽי־אֱדֹ֖ם בְּהַ֥ר שֵׂעִֽיר׃ 10 אֵ֚לֶּה[a] 9 10
שְׁמ֣וֹת בְּנֵי־עֵשָׂ֔ו אֱלִיפַ֖ז בֶּן־עָדָ֣ה אֵ֣שֶׁת עֵשָׂ֑ו רְעוּאֵ֖ל[b] בֶּן־בָּשְׂמַ֥ת[c] אֵ֖שֶׁת
11 עֵשָֽׂו׃ 11 וַיִּהְיוּ֙ בְּנֵ֣י אֱלִיפַ֔ז תֵּימָ֥ן אוֹמָ֖ר צְפ֣וֹ וְגַעְתָּ֑ם וְקְנַֽז׃ 12 וְתִמְנַ֤ע | 11
12 הָיְתָה֙ פִּילֶ֣גֶשׁ לֶאֱלִיפַ֔ז בֶּן־עֵשָׂ֖ו וַתֵּ֣לֶד לֶאֱלִיפַ֑ז אֶת־עֲמָלֵ֔ק אֵ֚לֶּה בְּנֵ֣י 12
עָדָ֔ה אֵ֖שֶׁת עֵשָֽׂו׃ 13 וְאֵ֚לֶּה[a] בְּנֵ֣י רְעוּאֵ֔ל נַחַ֥ת וָזֶ֖רַח שַׁמָּ֣ה וּמִזָּ֑ה אֵ֚לֶּה[a] הָי֣וּ 13
בְּנֵ֣י בָשְׂמַ֔ת[b] אֵ֖שֶׁת עֵשָֽׂו׃ 14 וְאֵ֚לֶּה[a] הָי֣וּ בְנֵ֔י אָהֳלִיבָמָ֖ה בַּת־עֲנָ֣ה בַת־ 14
צִבְעוֹ֑ן אֵ֖שֶׁת עֵשָׂ֑ו וַתֵּ֣לֶד לְעֵשָׂ֔ו אֶת־יעוש[b] וְאֶת־יַעְלָ֖ם וְאֶת־קֹֽרַח׃
15 אֵ֚לֶּה אַלּוּפֵ֣י בְנֵֽי־עֵשָׂ֔ו בְּנֵ֖י אֱלִיפַ֣ז בְּכֹ֣ר עֵשָׂ֑ו אַלּ֤וף תֵּימָן֙ אַלּ֣וף 15
16 אוֹמָ֔ר אַלּ֖וף צְפ֑וֹ אַלּ֖וף קְנַֽז׃ 16 אַלּ֤וף קֹרַח[a] אַלּ֣וף גַּעְתָּ֔ם אַלּ֖וף 16
עֲמָלֵ֑ק אֵ֚לֶּה אַלּוּפֵ֣י אֱלִיפַ֔ז בְּאֶ֖רֶץ אֱד֑וֹם אֵ֚לֶּה בְּנֵ֣י עָדָֽה׃ 17 וְאֵ֚לֶּה[a] בְּנֵ֣י 17
רְעוּאֵ֔ל בֶּן־עֵשָׂ֖ו אַלּ֣וף נַחַ֑ת אַלּ֣וף זֶ֔רַח אַלּ֖וף שַׁמָּ֣ה אַלּ֑וף מִזָּ֣ה אֵ֔לֶּה
אַלּוּפֵ֣י רְעוּאֵ֔ל בְּאֶ֖רֶץ אֱד֑וֹם אֵ֚לֶּה בְּנֵ֣י בָשְׂמַ֔ת[a] אֵ֖שֶׁת עֵשָֽׂו׃ 18 וְאֵ֚לֶּה[a] 18
בְּנֵ֣י אָהֳלִיבָמָ֔ה אֵ֖שֶׁת עֵשָׂ֑ו אַלּ֤וף יְע֨וּשׁ֙ אַלּ֣וף יַעְלָ֔ם אַלּ֖וף קֹ֣רַח אֵ֑לֶּה
אַלּוּפֵ֣י אָהֳלִיבָמָ֔ה בַּת־עֲנָ֖ה אֵ֥שֶׁת עֵשָֽׂו׃ 19 אֵ֚לֶּה בְּנֵי־עֵשָׂ֔ו וְאֵ֚לֶּה 19
אַלּוּפֵיהֶ֔ם הֽוּא־אֱד֖וֹם׃ ס 20 אֵ֚לֶּה[a] בְּנֵי־שֵׂעִ֣יר הַחֹרִ֔י יֹשְׁבֵ֖י הָאָ֑רֶץ 20
לוֹטָ֥ן וְשׁוֹבָ֖ל וְצִבְעוֹ֑ן וַעֲנָֽה׃ 21 וְדִשׁ֥וֹן וְאֵ֖צֶר וְדִישָׁ֑ן אֵ֚לֶּה אַלּוּפֵ֣י הַחֹרִ֔י 21
22 בְּנֵ֥י שֵׂעִ֖יר בְּאֶ֥רֶץ אֱדֽוֹם׃ 22 וַיִּהְיוּ֙ בְּנֵי־לוֹטָ֔ן חֹרִ֖י וְהֵימָ֑ם וַאֲחוֹת֙ לוֹטָ֔ן 22
23 תִּמְנָֽע׃ 23 וְאֵ֚לֶּה[a] בְּנֵ֣י שׁוֹבָ֔ל עַלְוָ֖ן וּמָנַ֣חַת וְעֵיבָ֑ל שְׁפִ֥וֹ וְאוֹנָֽם׃ 24 וְאֵ֚לֶּה[a] 23 24

Cp 36 [1]Mm 263. [2]Mm 2135. [3]Mm 264. [4]Mm 2859. [5]Mm 265. [6]Mm 267. [7]Mm 984. [8]וחד נחת זרח 1 Ch 1,37. [9]Mm 266. [10]וחד והומם 1 Ch 1,39.

5 [a] 𝔪 Vrs ut Q, sic l cf 18 1 Ch 1,35 ‖ **6** [a–a] 𝔪𝔊 מֵא֖ כְּנַ֑עַן ‖ [b] ins sec 𝔖 שְׂעִיר; 𝔗𝔗[1] + *'whrj* = אַחֲרִת ‖ **10** [a] pc Mss 𝔪𝔊𝔖𝔙 וְא֣ ‖ [b] l וֹר֣ cf Vrs ‖ [c] cf 3[a] ‖ **13** [a] sic L, mlt Mss Edd אֵלֶּה ‖ [b] cf 3[a] ‖ **14** [a] cf 2[a] ‖ [b] cf 5[a] ‖ **16** [a–a] > 𝔪 ‖ **17** [a] cf 3[a] ‖ **20** [a] 2 Mss 𝔪𝔊𝔖 וְא֣.

יעוש חד מן ג׳ כת כן ק בליש
ה חס . ז פסוק את ואת ואת ואת ואת ואת[2]
ל מל בתור
לג קמ[3] . ד חד חס וג מל[4]
כד
ג כת כן . ה[5]
ל
יז[6] ר״פ בתור וכל תלדות דכות ב מ ד . יג[7] . ל[8]
יז[6] ר״פ בתור וכל תלדות דכות ב מ ד . יג[7]
יעוש חד מן ג׳ כת כן ק בליש
יז[6] ר״פ בתור וכל תלדות דכות ב מ ד . יג[7]
יז[6] ר״פ בתור וכל תלדות דכות ב מ ד . יג[7]
ו בתור בליש
לי[10]
יז[6] ר״פ בתור וכל תלדות דכות ב מ ד . יג[7] . ל
יז[6] ר״פ בתור וכל תלדות דכות ב מ ד . יג[7]

בְּנֵי־צִבְעוֹן וְאַיָּהa וַעֲנָה הוּא עֲנָה אֲשֶׁר מָצָא אֶת־הַיְמִם[b] בַּמִּדְבָּר
25 בְּרֹעֲתוֹ אֶת־הַחֲמֹרִים לְצִבְעוֹן אָבִיו׃ 25 וְאֵלֶּה בְּנֵי־עֲנָה דִּשָׁן
26 וַאֲהָלִיבָמָה בַּת־עֲנָה׃ 26 וְאֵלֶּה בְּנֵי דִישָׁן[a] חֶמְדָּן וְאֶשְׁבָּן וְיִתְרָן וּכְרָן׃
27 אֵלָה בְּנֵי־אֵצֶר בִּלְהָן[a] וְזַעֲוָן[b] וַעֲקָן[c]׃ 28 אֵלֶּה בְּנֵי־דִישָׁן עוּץ וַאֲרָן׃
29 אֵלֶּה אַלּוּפֵי הַחֹרִי אַלּוּף לוֹטָן אַלּוּף שׁוֹבָל אַלּוּף צִבְעוֹן אַלּוּף
30 עֲנָה׃ 30 אַלּוּף דִּשָׁן אַלּוּף אֵצֶר אַלּוּף דִּישָׁן אֵלֶּה אַלּוּפֵי הַחֹרִי
31 לְאַלֻּפֵיהֶם[a] בְּאֶרֶץ שֵׂעִיר׃ פ 31 וְאֵלֶּה הַמְּלָכִים אֲשֶׁר מָלְכוּ
32 בְּאֶרֶץ אֱדוֹם לִפְנֵי מְלָךְ־מֶלֶךְ [a]לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל[a]׃ 32 וַיִּמְלֹךְ בֶּאֱדוֹם
33 בֶּלַע בֶּן־בְּעוֹר וְשֵׁם עִירוֹ דִּנְהָבָה׃ 33 וַיָּמָת בֶּלַע וַיִּמְלֹךְ תַּחְתָּיו יוֹבָב
34 בֶּן־זֶרַח מִבָּצְרָה׃ 34 וַיָּמָת יוֹבָב וַיִּמְלֹךְ תַּחְתָּיו חֻשָׁם מֵאֶרֶץ הַתֵּימָנִי׃
35 וַיָּמָת חֻשָׁם וַיִּמְלֹךְ תַּחְתָּיו הֲדַד בֶּן־בְּדַד הַמַּכֶּה אֶת־מִדְיָן בִּשְׂדֵה
36 מוֹאָב וְשֵׁם עִירוֹ עֲוִית׃ 36 וַיָּמָת הֲדַד וַיִּמְלֹךְ תַּחְתָּיו שַׂמְלָה מִמַּשְׂרֵקָה׃
37 וַיָּמָת שַׂמְלָה וַיִּמְלֹךְ תַּחְתָּיו שָׁאוּל מֵרְחֹבוֹת הַנָּהָר׃ 38 וַיָּמָת שָׁאוּל
39 וַיִּמְלֹךְ תַּחְתָּיו בַּעַל חָנָן בֶּן־עַכְבּוֹר׃ 39 וַיָּמָת בַּעַל חָנָן בֶּן־עַכְבּוֹר
וַיִּמְלֹךְ תַּחְתָּיו הֲדָר[a] וְשֵׁם עִירוֹ פָּעִו וְשֵׁם אִשְׁתּוֹ מְהֵיטַבְאֵל בַּת־מַטְרֵד
40 [b]בַּת[c] מֵי[b]זָהָב׃ 40 וְאֵלֶּה שְׁמוֹת אַלּוּפֵי עֵשָׂו לְמִשְׁפְּחֹתָם
41 לִמְקֹמֹתָם בְּשֵׁמֹתָם אַלּוּף תִּמְנָע אַלּוּף עַלְוָה אַלּוּף יְתֵת[a]׃ 41 אַלּוּף
42 אָהֳלִיבָמָה אַלּוּף אֵלָה אַלּוּף פִּינֹן׃ 42 אַלּוּף קְנַז אַלּוּף תֵּימָן אַלּוּף
43 מִבְצָר׃ 43 אַלּוּף מַגְדִּיאֵל אַלּוּף עִירָם אֵלֶּה אַלּוּפֵי אֱדוֹם לְמוֹשְׁבֹתָם[a]
בְּאֶרֶץ אֲחֻזָּתָם הוּא עֵשָׂו אֲבִי אֱדוֹם׃ פ קנז[22]

סוכ[לג] פרש 37 1 וַיֵּשֶׁב יַעֲקֹב בְּאֶרֶץ מְגוּרֵי אָבִיו בְּאֶרֶץ כְּנָעַן׃ 2 אֵלֶּה

תּוֹלְדוֹת יַעֲקֹב יוֹסֵף בֶּן־שְׁבַע־עֶשְׂרֵה שָׁנָה הָיָה רֹעֶה אֶת־אֶחָיו בַּצֹּאן
וְהוּא נַעַר אֶת־בְּנֵי בִלְהָה וְאֶת־בְּנֵי זִלְפָּה נְשֵׁי אָבִיו וַיָּבֵא יוֹסֵף אֶת־
3 דִּבָּתָם רָעָה אֶל־אֲבִיהֶם׃ 3 וְיִשְׂרָאֵל אָהַב אֶת־יוֹסֵף מִכָּל־בָּנָיו כִּי־

11 ב. חס ול בליש 12 ב. ל. 13 ר״פ בתור וכל תלדות דכות ב מ ד. 14 ב. ל. ג. 15 ב. ד בתור 16 ב. ל. ב חס ול בליש. 17 ר״פ בתור וכל תלדות דכות ב מ ד 18 ב. ל. ב חס ול ב מל 19 ב. ל. ב חס ול ב מל 20 ב. ל. ב חס ול ב מל 21 ב. ל. ב חס ול ב מל 22 ב. ל. ב חס ול ב מל

11 ב. ל. ב חס ול בליש. 12 ב. ל. 13 ר״פ בתור וכל תלדות דכות ב מ ד. 14 ב. ל. ג. 15 ב. ד בתור 16 ב. ל. ב חס ול ב מל 17 ב. ל. ב חס ול ב מל 18 ב. ל. ב חס ול ב מל 19 ב. ל. ב חס ול ב מל 20 ב. ל. ב חס ול ב מל 21 ב. ל. ב חס ול ב מל 22 ב. ל. ב חס ול ב מל

ל שם אנש. ו פסוק ושם ושם. ל. 18 ב. ל. ב 19 ב בתרי מילין. ו בתור 20 ב חד מל וחד חס. 21 ג 22 קנז

ב. ל חס

ב. ד ר״פ 2 ג כת כן. יב פסוק את את ואת את 3 נא יח מנה בתור 4 לג. ד 5

11 Ch 1,40. 12 Nu 6,5. 13 Mm 267. 14 Mm 984. 15 Mm 4007. 16 Mm 268. 17 Mm 269. 18 Mm 270. 19 Mm 4008. 20 Neh 12,27. 21 Mm 3024. 22 Summa sec Or, sed vere 153 vv, cf Mp sub loco. Cp 37 1 Ez 21,17. 2 Mm 48. 3 Mm 271. 4 Mm 639. 5 Mm 1078.

24 a l c pc Mss ⅏ Vrs איה cf 1 Ch 1,40 ‖ b prp הַמַּיִם cf S ‖ 26 a l c ⅏S דישון? cf 1 Ch 1,41 ‖ 27 a ⅏Mss בלען ‖ b ⅏ ווען ‖ c 1 Ch 1,42 יעקן ‖ 30 a l לְאַלְּפֵי ‖ 31 a–a 2 Mss G בְּנֵי יִשְׂ׳ ‖ 39 a mlt Mss ⅏S הדד cf 1 Ch 1,50 ‖ b–b prp מִמֵּי ‖ c G(S) *υἱοῦ*, l frt בֶּן ‖ 40 a G^Mss *Ιεθερ*, l frt יֶתֶר ‖ 43 a ⅏ למשפחתם.

4 בֶּן־זְקֻנִים הוּא לוֹ וְעָשָׂה[a] לוֹ כְּתֹנֶת פַּסִּים׃ 4 וַיִּרְאוּ אֶחָיו כִּי־אֹתּוֹ אָהַב
5 אֲבִיהֶם מִכָּל־אֶחָיו[a] וַיִּשְׂנְאוּ אֹתוֹ וְלֹא יָכְלוּ דַּבְּרוֹ[b] לְשָׁלֹם׃ 5 וַיַּחֲלֹם
6 יוֹסֵף חֲלוֹם וַיַּגֶּד לְאֶחָיו [a]וַיּוֹסִפוּ עוֹד שְׂנֹא אֹתוֹ[a]׃ 6 וַיֹּאמֶר אֲלֵיהֶם
7 שִׁמְעוּ־נָא הַחֲלוֹם הַזֶּה אֲשֶׁר חָלָמְתִּי׃ 7 וְהִנֵּה אֲנַחְנוּ מְאַלְּמִים אֲלֻמִּים
בְּתוֹךְ הַשָּׂדֶה וְהִנֵּה קָמָה אֲלֻמָּתִי וְגַם־נִצָּבָה וְהִנֵּה תְסֻבֶּינָה אֲלֻמֹּתֵיכֶם
8 וְתִשְׁתַּחֲוֶיןָ לַאֲלֻמָּתִי׃ 8 וַיֹּאמְרוּ לוֹ אֶחָיו הֲמָלֹךְ תִּמְלֹךְ עָלֵינוּ אִם־
9 מָשׁוֹל תִּמְשֹׁל בָּנוּ וַיּוֹסִפוּ עוֹד שְׂנֹא אֹתוֹ עַל־חֲלֹמֹתָיו וְעַל־דְּבָרָיו׃
9 וַיַּחֲלֹם עוֹד חֲלוֹם אַחֵר וַיְסַפֵּר אֹתוֹ[a] לְאֶחָיו וַיֹּאמֶר הִנֵּה חָלַמְתִּי
חֲלוֹם עוֹד וְהִנֵּה הַשֶּׁמֶשׁ וְהַיָּרֵחַ וְאַחַד עָשָׂר כּוֹכָבִים מִשְׁתַּחֲוִים לִי׃
10 [a]וַיְסַפֵּר אֶל־אָבִיו וְאֶל־אֶחָיו[a] וַיִּגְעַר־בּוֹ אָבִיו וַיֹּאמֶר לוֹ מָה הַחֲלוֹם
הַזֶּה אֲשֶׁר חָלָמְתָּ הֲבוֹא נָבוֹא אֲנִי וְאִמְּךָ וְאַחֶיךָ לְהִשְׁתַּחֲוֹת לְךָ אָרְצָה׃
11 11 וַיְקַנְאוּ־בוֹ אֶחָיו וְאָבִיו שָׁמַר אֶת־הַדָּבָר׃ 12 וַיֵּלְכוּ אֶחָיו
12 13 לִרְעוֹת אֶת[a]־צֹאן אֲבִיהֶם בִּשְׁכֶם׃ 13 וַיֹּאמֶר יִשְׂרָאֵל אֶל־יוֹסֵף הֲלוֹא
14 אַחֶיךָ רֹעִים בִּשְׁכֶם לְכָה וְאֶשְׁלָחֲךָ אֲלֵיהֶם וַיֹּאמֶר לוֹ הִנֵּנִי׃ 14 וַיֹּאמֶר
לוֹ לֶךְ־נָא רְאֵה אֶת־שְׁלוֹם אַחֶיךָ וְאֶת־שְׁלוֹם הַצֹּאן וַהֲשִׁבֵנִי דָּבָר
15 וַיִּשְׁלָחֵהוּ מֵעֵמֶק חֶבְרוֹן וַיָּבֹא שְׁכֶמָה׃ 15 וַיִּמְצָאֵהוּ אִישׁ וְהִנֵּה תֹעֶה
16 בַּשָּׂדֶה וַיִּשְׁאָלֵהוּ הָאִישׁ לֵאמֹר מָה־תְּבַקֵּשׁ׃ 16 וַיֹּאמֶר אֶת־אַחַי אָנֹכִי
17 מְבַקֵּשׁ הַגִּידָה־נָּא לִי אֵיפֹה הֵם רֹעִים׃ 17 וַיֹּאמֶר הָאִישׁ נָסְעוּ מִזֶּה כִּי
שָׁמַעְתִּי[a] אֹמְרִים נֵלְכָה דֹתָיְנָה וַיֵּלֶךְ יוֹסֵף אַחַר אֶחָיו וַיִּמְצָאֵם בְּדֹתָן׃
18 18 וַיִּרְאוּ אֹתוֹ מֵרָחֹק וּבְטֶרֶם יִקְרַב אֲלֵיהֶם וַיִּתְנַכְּלוּ אֹתוֹ לַהֲמִיתוֹ׃
19 19 וַיֹּאמְרוּ אִישׁ אֶל־אָחִיו הִנֵּה בַּעַל הַחֲלֹמוֹת הַלָּזֶה בָּא׃ 20 וְעַתָּה
20 לְכוּ וְנַהַרְגֵהוּ וְנַשְׁלִכֵהוּ בְּאַחַד הַבֹּרוֹת וְאָמַרְנוּ חַיָּה רָעָה אֲכָלָתְהוּ
וְנִרְאֶה מַה־יִּהְיוּ חֲלֹמֹתָיו׃ 21 וַיִּשְׁמַע רְאוּבֵן[a] וַיַּצִּלֵהוּ מִיָּדָם וַיֹּאמֶר
21 לֹא נַכֶּנּוּ נָפֶשׁ׃ 22 וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם רְאוּבֵן אַל־תִּשְׁפְּכוּ־דָם הַשְׁלִיכוּ
22 אֹתוֹ אֶל־הַבּוֹר הַזֶּה אֲשֶׁר בַּמִּדְבָּר וְיָד אַל־תִּשְׁלְחוּ־בוֹ לְמַעַן הַצִּיל

ב וחס[6]. ד[7]
ל וכל בדברו דכות. ה חס[8]
ב כת כן. ז מל בתור[9]
ב"ר פ והנה והנה. ג[10] ל. ל
ל. ב
ב. ל
ג מל בלישׁ[11]. ב כת כן. ג
ל. כה[12]. ל
ב
ל
ל[13]
י נקוד בתור. יב מל בתור[14]
יז מל בתור[9]. ז בתור
ב חד מל וחד חס[15]. ב[16]
ל. ג ב חס וחד מל[17]
י כת ה[18]
ל. ב[19]. ג
יז חס בתור. ג. ל
יז מל בתור[9]. ל
ב חס. ב
ל. ד
ד[20]. ג. ל וחס
ב דסמיך לזרקא[21]. ג
הל ג מנה קמ

[6]Okhl 70. [7]Mm 1078. [8]Mm 1614. [9]Mm 250. [10]Mm 952. [11]Mm 272. [12]Mm 187. [13]Mm 3056. [14]Mm 27. [15]Mm 300. [16]Mm 273. [17]Mm 274. [18]Mm 1750. [19]Mm 275. [20]Mm 276. [21]Mp sub loco.

Cp 37,3 [a] 𝔪 ויעש, l frt וַיַּעֲשֶׂה ‖ **4** [a] l c 𝔖 pc Mss 𝔪𝔊 בָּנָיו ‖ [b] 𝔊 *λαλεῖν αὐτῷ*, l לוֹ דַּבֵּר(לְ)? ‖ **5** [a–a] > 𝔊*, prb dl ‖ **9** [a] 𝔊 + *τῷ πατρὶ αὐτοῦ καί*, frt ins וּ לְאָבִיו ‖ **10** [a–a] > 𝔊*, dl? ‖ **12** [a] dl? cf punct extr ‖ **17** [a] l c 𝔪[Mss]𝔊𝔗[P] שְׁמַעְתִּים ‖ **21** [a] prp יהודה cf 26.

23 אֹתוֹ מְעֻדָּם לַחֲשִׁבוֹ אֶל־אָבִיו׃ 23 וַיְהִי כַּאֲשֶׁר־בָּא יוֹסֵף אֶל־אֶחָיו
וַיַּפְשִׁיטוּ אֶת־יוֹסֵף [a]אֶת־כָּתָּנְתּוֹ[a] אֶת־כְּתֹנֶת הַפַּסִּים אֲשֶׁר עָלָיו׃ ב. ב[22]
24 וַיִּקָּחֻהוּ וַיַּשְׁלִכוּ אֹתוֹ הַבֹּרָה וְהַבּוֹר רֵק אֵין בּוֹ מָיִם׃ 25 וַיֵּשְׁבוּ ב וחס[23]. ל. ב[24]. ב[25]
לֶאֱכָל־לֶחֶם וַיִּשְׂאוּ עֵינֵיהֶם וַיִּרְאוּ וְהִנֵּה אֹרְחַת יִשְׁמְעֵאלִים בָּאָה מג. ל וחס. י[26] בטע וכל מלכים ויחזק דכות ב מ ב
מִגִּלְעָד וּגְמַלֵּיהֶם נֹשְׂאִים נְכֹאת וּצְרִי וָלֹט הוֹלְכִים לְהוֹרִיד מִצְרָיְמָה׃ ב. ח. ב ובתרי לישנ[27]. ב. ל ומל. ל ומל. כה[28]
26 וַיֹּאמֶר יְהוּדָה אֶל־אֶחָיו מַה־בֶּצַע כִּי נַהֲרֹג אֶת־אָחִינוּ וְכִסִּינוּ אֶת־
27 דָּמוֹ׃ 27 לְכוּ וְנִמְכְּרֶנּוּ לַיִּשְׁמְעֵאלִים [a]וְיָדֵנוּ[a] אַל־תְּהִי־בוֹ כִּי־אָחִינוּ
28 בְּשָׂרֵנוּ[b] הוּא וַיִּשְׁמְעוּ אֶחָיו׃ 28 וַיַּעַבְרוּ אֲנָשִׁים מִדְיָנִים סֹחֲרִים וַיִּמְשְׁכוּ ב[29]
וַיַּעֲלוּ אֶת־יוֹסֵף מִן־הַבּוֹר וַיִּמְכְּרוּ אֶת־יוֹסֵף לַיִּשְׁמְעֵאלִים בְּעֶשְׂרִים
29 כֶּסֶף וַיָּבִיאוּ אֶת־יוֹסֵף מִצְרָיְמָה׃ 29 וַיָּשָׁב רְאוּבֵן אֶל־הַבּוֹר וְהִנֵּה לו. כה[28]
30 אֵין־יוֹסֵף בַּבּוֹר וַיִּקְרַע אֶת־בְּגָדָיו׃ 30 וַיָּשָׁב אֶל־אֶחָיו וַיֹּאמֶר הַיֶּלֶד צא
31 אֵינֶנּוּ וַאֲנִי אָנָה אֲנִי־בָא׃ 31 וַיִּקְחוּ אֶת־כְּתֹנֶת יוֹסֵף וַיִּשְׁחֲטוּ שְׂעִיר עִזִּים
32 וַיִּטְבְּלוּ אֶת־הַכְּתֹנֶת בַּדָּם׃ 32 וַיְשַׁלְּחוּ אֶת־כְּתֹנֶת הַפַּסִּים וַיָּבִיאוּ[a] אֶל־ לו
אֲבִיהֶם וַיֹּאמְרוּ זֹאת מָצָאנוּ הַכֶּר־נָא הַכְּתֹנֶת בִּנְךָ הִוא אִם־לֹא׃ ב. ב[30]. ז ס״ם
33 וַיַּכִּירָהּ וַיֹּאמֶר כְּתֹנֶת בְּנִי[a] חַיָּה רָעָה אֲכָלָתְהוּ טָרֹף טֹרַף יוֹסֵף׃ ל. ד. ג
34 וַיִּקְרַע יַעֲקֹב שִׂמְלֹתָיו וַיָּשֶׂם שַׂק בְּמָתְנָיו וַיִּתְאַבֵּל עַל־בְּנוֹ יָמִים פד לג מנה בתור
35 רַבִּים׃ 35 וַיָּקֻמוּ כָל־בָּנָיו וְכָל־בְּנֹתָיו לְנַחֲמוֹ וַיְמָאֵן לְהִתְנַחֵם וַיֹּאמֶר
36 כִּי־אֵרֵד אֶל־בְּנִי אָבֵל שְׁאֹלָה וַיִּבְךְּ אֹתוֹ אָבִיו׃ 36 וְהַמִּדָנִים[a] מָכְרוּ ל. י. ל
אֹתוֹ אֶל־מִצְרַיִם לְפוֹטִיפַר סְרִיס פַּרְעֹה שַׂר הַטַּבָּחִים׃ פ ג
38 1 וַיְהִי בָּעֵת הַהִוא וַיֵּרֶד יְהוּדָה מֵאֵת אֶחָיו וַיֵּט עַד־[a]אִישׁ ג[1]
2 עֲדֻלָּמִי וּשְׁמוֹ חִירָה׃ 2 וַיַּרְא־שָׁם יְהוּדָה בַּת־אִישׁ כְּנַעֲנִי וּשְׁמוֹ[a] שׁוּעַ ב[2]
3 וַיִּקָּחֶהָ וַיָּבֹא אֵלֶיהָ׃ 3 וַתַּהַר וַתֵּלֶד בֵּן וַיִּקְרָא[a] אֶת־שְׁמוֹ עֵר׃ 4 וַתַּהַר ג[3] מנה דמטע
4 וַתֵּלֶד בֵּן וַתִּקְרָא[a] אֶת־שְׁמוֹ אוֹנָן׃ 5 וַתֹּסֶף עוֹד וַתֵּלֶד בֵּן וַתִּקְרָא[a] ד[4] וכל ויקרא שמו דכות ב מ ו. ד[5] וכל ויקרא שמו דכות ב מ ו
עוֹד וַתֵּלֶד בֵּן וַתִּקְרָא[a] אֶת־שְׁמוֹ שֵׁלָה וְהָיָה[a] בְּכְזִיב[b] בְּלִדְתָּהּ אֹתוֹ׃ 6 וַיִּקַּח יְהוּדָה אִשָּׁה לְעֵר ל

22 2 S 15,32. 23 Mm 277. 24 Jer 41,9. 25 Mm 278. 26 Mm 279. 27 Mm 4121. 28 Mm 84. 29 Jer 38,13. 30 Ex 28,39. Cp 38 1 Mm 1947. 2 Mm 3180. 3 Mm 280. 4 Mm 215.

23 [a–a] > 𝔊𝔖 ‖ 27 [a] 𝔊 + *τούτοις* ‖ [b] l c 𝔐𝔊𝔖𝔙 וּבְ׳ ‖ 32 [a] prp וַיָּבִאוּ ‖ 33 [a] 𝔐𝔊𝔖 𝔗[J JII] + הִיא 𝔗[P] + *jwsp hj' d'* = יוֹסֵף הִיא ‖ 36 [a] l frt וְהַמִּדְיָנִים cf 28 ‖ Cp 38,1 [a] l אֶל? ‖ 2 [a] 𝔊 suff f cf 6; 1 בַּת־שֻׁמָהּ? cf 12 ‖ 3 [a] l c nonn Mss 𝔐𝔗[J] וַתֵּק׳ cf 4.5 ‖ 5 [a] 𝔊 *αὐτὴ δὲ ἦν*, l וְהִיא ‖ [b] 𝔐 בכזבה cf 1Ch 4,22.

בְּכֹרֹו וּשְׁמָהּ תָּמָר׃ 7 וַיְהִי עֵר בְּכוֹר יְהוּדָה רַע בְּעֵינֵי יְהוָה וַיְמִתֵהוּ 7 ג מל[5]. ט. לג בתור[6]. כל חס ב מ ח[7] מל
יְהוָה׃ 8 וַיֹּאמֶר יְהוּדָה לְאוֹנָן בֹּא אֶל־אֵשֶׁת אָחִיךָ וְיַבֵּם אֹתָהּ וְהָקֵם 8
זֶרַע לְאָחִיךָ׃ 9 וַיֵּדַע אוֹנָן כִּי לֹא[a] לוֹ יִהְיֶה הַזֶּרַע וְהָיָה אִם־בָּא אֶל־ 9 ז[8] דגש ב מנה בסיק. ה[9]. ל קמ[10].
אֵשֶׁת אָחִיו וְשִׁחֵת אַרְצָה לְבִלְתִּי נְתָן־זֶרַע לְאָחִיו׃ 10 וַיֵּרַע בְּעֵינֵי 10 לג בתור
יְהוָה אֲשֶׁר עָשָׂה וַיָּמֶת גַּם־אֹתוֹ׃ 11 וַיֹּאמֶר יְהוּדָה לְתָמָר כַּלָּתוֹ שְׁבִי 11 ח[11]
אַלְמָנָה בֵּית־אָבִיךְ עַד־יִגְדַּל שֵׁלָה בְנִי כִּי אָמַר פֶּן־יָמוּת גַּם־הוּא
כְּאֶחָיו וַתֵּלֶךְ תָּמָר וַתֵּשֶׁב בֵּית אָבִיהָ׃ 12 וַיִּרְבּוּ הַיָּמִים וַתָּמָת 12 ל. יב[12]
בַּת־שׁוּעַ אֵשֶׁת־יְהוּדָה וַיְנָחֶם יְהוּדָה וַיַּעַל עַל[a]־גֹּזְזֵי צֹאנוֹ הוּא וְחִירָה
רֵעֵהוּ הָעֲדֻלָּמִי תִּמְנָתָה׃ 13 וַיֻּגַּד לְתָמָר לֵאמֹר הִנֵּה חָמִיךְ עֹלֶה 13 כד[13]
תִּמְנָתָה לָגֹז צֹאנוֹ׃ 14 וַתָּסַר בִּגְדֵי אַלְמְנוּתָהּ מֵעָלֶיהָ וַתְּכַס[a] בַּצָּעִיף[b] 14
וַתִּתְעַלָּף וַתֵּשֶׁב[b] בְּפֶתַח עֵינַיִם[b] אֲשֶׁר עַל־דֶּרֶךְ[c] תִּמְנָתָה כִּי רָאֲתָה כִּי־ ל. יב[12]. כח.
גָדַל שֵׁלָה וְהִוא לֹא נִתְּנָה לוֹ לְאִשָּׁה׃ 15 וַיִּרְאֶהָ יְהוּדָה וַיַּחְשְׁבֶהָ לְזוֹנָה 15 ה[14] וכל על הדרך דכותיה
כִּי כִסְּתָה פָּנֶיהָ׃ 16 וַיֵּט אֵלֶיהָ אֶל־הַדֶּרֶךְ וַיֹּאמֶר הֲבָה־נָּא אָבוֹא אֵלַיִךְ 16 ג. ב. כט[15]
כִּי לֹא יָדַע כִּי כַלָּתוֹ הִוא וַתֹּאמֶר מַה־תִּתֶּן־לִי[a] כִּי תָבוֹא אֵלָי׃ ד. ב. כט[16]
17 וַיֹּאמֶר אָנֹכִי אֲשַׁלַּח גְּדִי־עִזִּים מִן־הַצֹּאן וַתֹּאמֶר אִם־תִּתֵּן עֵרָבוֹן 17 ט[17]
עַד שָׁלְחֵךְ׃ 18 וַיֹּאמֶר מָה הָעֵרָבוֹן אֲשֶׁר אֶתֶּן־לָךְ[a] וַתֹּאמֶר חֹתָמְךָ 18 יא בטע[17]. ט
וּפְתִילֶךָ וּמַטְּךָ אֲשֶׁר בְּיָדֶךָ וַיִּתֶּן־לָהּ[a] וַיָּבֹא אֵלֶיהָ וַתַּהַר לוֹ׃ 19 וַתָּקָם 19 ל. ב[18]
וַתֵּלֶךְ וַתָּסַר צְעִיפָהּ מֵעָלֶיהָ וַתִּלְבַּשׁ בִּגְדֵי אַלְמְנוּתָהּ׃ 20 וַיִּשְׁלַח
יְהוּדָה אֶת־גְּדִי הָעִזִּים בְּיַד רֵעֵהוּ הָעֲדֻלָּמִי לָקַחַת הָעֵרָבוֹן מִיַּד הָאִשָּׁה
וְלֹא[b] מְצָאָהּ׃ 21 וַיִּשְׁאַל אֶת־אַנְשֵׁי מְקֹמָהּ[a] לֵאמֹר אַיֵּה הַקְּדֵשָׁה הִוא 21 ל. ג וחד מן ב בתור בליש
בָּעֵינַיִם[c] עַל־הַדָּרֶךְ[d] וַיֹּאמְרוּ לֹא־הָיְתָה בָזֶה קְדֵשָׁה׃ 22 וַיָּשָׁב אֶל־ 22 ו[19]
יְהוּדָה וַיֹּאמֶר לֹא מְצָאתִיהָ וְגַם אַנְשֵׁי הַמָּקוֹם אָמְרוּ לֹא־הָיְתָה בָזֶה ל
קְדֵשָׁה׃ 23 וַיֹּאמֶר יְהוּדָה תִּקַּח־לָהּ פֶּן נִהְיֶה לָבוּז הִנֵּה שָׁלַחְתִּי הַגְּדִי 23 ב[20]
הַזֶּה וְאַתָּה לֹא מְצָאתָהּ׃ 24 וַיְהִי ׀ כִּמְשֻׁלָּשׁ[a] חֳדָשִׁים וַיֻּגַּד לִיהוּדָה 24 ל. ל. כו[21]

[5] Mm 281. [6] Mp sub loco. [7] Cf Mm 2137. [8] Mm 3644 et Mp sub loco. [9] Mm 282. [10] ותר ואם בא Lv 14,48. [11] Mm 283. [12] Mm 140. [13] Mm 2228. [14] Mm 3032. [15] Jes 1,21. [16] Mm 425. [17] Mm 284. [18] Ex 17,5. [19] Mm 285. [20] Mm 3605.

9 [a] sic L, mlt Mss Edd לֹא ‖ **12** [a] l אֶל? ‖ **14** [a] l c 𝔐𝔖𝔗 וַתִּתְכַּס ‖ [b–b] > 𝔖𝔙 cf Jub 41,14 ‖ [c–c] 𝔖(𝔙) *bplšt 'wrḥt' db'wrḥ'*, prp ד'רֹאשׁ על cf 𝔗𝔗[J] ‖ **16** [a] sic L, mlt Mss Edd ל sine dageš ‖ **18** [a] ut 16[a] ‖ [b] ut 16[a] ‖ **21** [a] l c 𝔐𝔊𝔖𝔗[P] המקום ut 22? ‖ [b] 𝔐 ההיא ‖ [c] > 𝔖𝔙 cf 14[b–b] ‖ [d–d] 𝔖(𝔗[P]) *djtb' bplšt 'wrḥt'* = 𝔙 *quae sedebat in bivio* cf 14[c–c] ‖ **24** [a] prb l c 𝔐 לְשָׁלֹשׁ–.

לֵאמֹר֙ זֹ֣נָתָ֔ה תָּמָ֖ר כַּלָּתֶ֑ךָ וְגַם֙ הִנֵּ֣ה הָרָ֔ה לִזְנוֹנִ֑ים וַיֹּ֣אמֶר יְהוּדָ֗ה הוֹצִיאוּהָ֙ ל. ג[21]
25 וְתִשָּׂרֵ֔ף׃ 25 הֵ֣וא מוֹצֵ֔את וְהִ֣יא שָׁלְחָ֔ה אֶל־חָמִ֖יהָ לֵאמֹ֑ר לְאִישׁ֙[a] אֲשֶׁר־ ל. ג ר״פ[22]. ל[23]. יא כת׳ בתור׳
אֵ֣לֶּה לּ֔וֹ אָנֹכִ֖י הָרָ֑ה וַתֹּ֕אמֶר הַכֶּר־נָ֣א לְמִ֔י[b] הַֽחֹתָמֶ֥ת וְהַפְּתִילִ֖ים[b] ב. ל ומל
26 וְהַמַּטֶּ֥ה הָאֵֽלֶּה׃ 26 וַיַּכֵּ֥ר יְהוּדָ֖ה וַיֹּ֣אמֶר צָדְקָ֣ה מִמֶּ֑נִּי כִּי־עַל־כֵּ֣ן לֹא־ ל. ג וכל תלים דכות ב מ יא
27 נְתַתִּ֔יהָ לְשֵׁלָ֖ה בְּנִ֑י וְלֹא־יָסַ֥ף עוֹד֙ לָדַ֣עַת אֹתָ֔הּ׃[a] 27 וַיְהִ֖י בְּעֵ֣ת לִדְתָּ֑הּ וְהִנֵּ֥ה ה[24]
28 תְאוֹמִ֖ים בִּבְטְנָֽהּ׃ 28 וַיְהִ֥י בְלִדְתָּ֖הּ וַיִּתֵּ֣ן יָ֑ד וַתִּקַּ֤ח הַמְיַלֶּדֶת֙ וַתִּקְשֹׁ֣ר ל מפק א[25]
29 עַל־יָדֹ֔ו שָׁנִ֕י לֵאמֹ֖ר זֶ֣ה יָצָ֑א רְאִשֹׁנָֽה׃ 29 וַיְהִ֗י ו כְּמֵשִׁ֤יב[a] יָדֹו֙ וְהִנֵּ֣ה יָצָ֔א ו
30 אָחִ֖יו וַתֹּ֕אמֶר מַה־פָּרַ֥צְתָּ עָלֶ֖יךָ[b] פָּ֑רֶץ וַיִּקְרָ֥א[c] שְׁמֹ֖ו פָּֽרֶץ׃ 30 וְאַחַ֥ר ו[20]
יָצָ֖א אָחִ֑יו אֲשֶׁ֥ר עַל־יָדֹ֖ו הַשָּׁנִ֔י וַיִּקְרָ֥א[a] שְׁמֹ֖ו זָֽרַח׃ ס ו[26]

ס(לה) **39** 1 וְיוֹסֵף֙ הוּרַ֣ד מִצְרַ֔יְמָה וַיִּקְנֵ֥הוּ פֽוֹטִיפַ֛ר סְרִ֥יס פַּרְעֹ֖ה שַׂ֣ר הַטַּבָּחִ֑ים י׳ ג[1] מנה ר״פ. ב[2]. כח[4]
2 אִ֣ישׁ מִצְרִ֔י מִיַּ֖ד הַיִּשְׁמְעֵאלִ֑ים אֲשֶׁ֥ר הוֹרְד֖וּהוּ שָֽׁמָּה׃ 2 וַיְהִ֤י יְהוָה֙ ב וחס. יח ס״פ
3 אֶת־יוֹסֵ֔ף וַיְהִ֥י אִ֖ישׁ מַצְלִ֑יחַ וַיְהִ֗י בְּבֵית֙ אֲדֹנָ֔יו הַמִּצְרִֽי׃ 3 וַיַּ֣רְא אֲדֹנָ֔יו
4 כִּֽי־יְהוָ֥ה אִתֹּ֖ו וְכֹל֙[c] אֲשֶׁר־הֽוּא עֹשֶׂ֔ה יְהוָ֖ה מַצְלִ֥יחַ בְּיָדֹֽו׃ 4 וַיִּמְצָ֤א יוֹסֵף֙ נא. ד[5] חס ול בליש. ח[6]
חֵ֣ן בְּעֵינָ֔יו וַיְשָׁ֖רֶת אֹת֑וֹ וַיַּפְקִדֵ֣הוּ עַל־בֵּיתֹ֔ו וְכָל־[a]יֶ֥שׁ־לֹ֖ו נָתַ֥ן בְּיָדֹֽו׃
5 וַיְהִ֗י מֵאָז֙ הִפְקִ֣יד אֹת֔וֹ בְּבֵיתֹ֖ו וְעַל֙ כָּל־אֲשֶׁ֣ר יֶשׁ־לֹ֔ו וַיְבָ֣רֶךְ יְהוָ֔ה אֶת־ ה בטע בסיפ[7]
בֵּ֥ית הַמִּצְרִ֖י בִּגְלַ֣ל יוֹסֵ֑ף וַיְהִ֣י בִרְכַּ֤ת יְהוָה֙ בְּכָל־אֲשֶׁ֣ר יֶשׁ־לֹ֔ו בַּבַּ֖יִת
6 וּבַשָּׂדֶֽה׃ 6 וַיַּעֲזֹ֣ב כָּל־אֲשֶׁר־לֹ֗ו בְּיַד־יוֹסֵף֮ וְלֹא־יָדַ֣ע אִתֹּו֒ מְאוּמָ֔ה כִּ֚י יא[8] ו מנה בתור׳
אִם־הַלֶּ֖חֶם אֲשֶׁר־ה֣וּא אֹכֵ֑ל וַיְהִ֤י יוֹסֵף֙ יְפֵה־תֹ֣אַר וְיִפֵּ֔ה ר מל[9]
7 מַרְאֶֽה׃ 7 וַיְהִ֗י אַחַר֙ הַדְּבָרִ֣ים הָאֵ֔לֶּה וַתִּשָּׂ֥א אֵֽשֶׁת־אֲדֹנָ֖יו אֶת־עֵינֶ֑יהָ
8 אֶל־יוֹסֵ֔ף וַתֹּ֖אמֶר שִׁכְבָ֥ה עִמִּֽי׃ 8 וַיְמָאֵ֗ן ו וַיֹּ֙אמֶר֙ אֶל־אֵ֣שֶׁת אֲדֹנָ֔יו הֵ֚ן ז בטע מרעימין[10]
9 אֲדֹנִ֔י לֹא־יָדַ֥ע אִתִּ֖י מַה־[a]בַּבָּ֑יִת[b] וְכֹ֛ל אֲשֶׁר־יֶשׁ־לֹ֥ו נָתַ֖ן בְּיָדִֽי׃ 9 אֵינֶ֥נּוּ נז וכל תלים דכות ב מ יא. ל[11]. נז וכל תלים דכות ב מ יא. יז מל בלשון נקיבה[12]. הי[13]
גָד֣וֹל בַּבַּ֔יִת מִמֶּ֖נִּי וְלֹא־חָשַׂ֥ךְ מִמֶּ֛נִּי מְאוּמָ֖ה כִּ֣י אִם־אֹתָ֑ךְ בַּאֲשֶׁ֥ר
אַתְּ־אִשְׁתֹּ֖ו וְאֵ֣יךְ אֶֽעֱשֶׂ֥ה הָרָעָ֖ה הַגְּדֹלָ֣ה הַזֹּ֑את וְחָטָ֥אתִי לֵאלֹהִֽים׃ ו. ד
10 וַיְהִ֗י כְּדַבְּרָהּ֙ אֶל־יוֹסֵ֣ף י֔וֹם ׀ י֖וֹם וְלֹא־שָׁמַ֣ע אֵלֶ֑יהָ לִשְׁכַּ֥ב אֶצְלָ֛הּ ל. ז[14]. ז ה פת וב קמ

[21] Mm 286. [22] Mm 2809. [23] וחד מצאת 2 S 18,22. [24] Mm 1084. [25] Mm 331. [26] Mm 183 et Mm 215. Cp 39 [1] Mm 1858. [2] Mm 308. [3] Jes 14,11. [4] Mm 84. [5] Mm 2672. [6] Mm 321. [7] Mm 71. [8] Mm 130. [9] Mm 3271. [10] Mm 705. [11] Mm 1676. [12] Mm 287. [13] Mm 2386. [14] Mm 484.

25 [a] l prb לְאִישׁ ‖ [b–b] l הַחֹתָם וְהַפְּתִיל cf 𝔐𝔊𝔖𝔗[MssJH] Pψ et 18 ‖ **26** [a] sic L, mlt Mss Edd ה– ‖ **29** [a] l כְּהָשִׁיבוֹ seu frt כְּמוֹ הֵשִׁיב cf 19,15 ‖ [b] 𝔐 עליונו ‖ [c] pc Mss 𝔐𝔖[J] וַתִּקַּ֫ר ‖ **30** [a] cf 29[a] ‖ **Cp 39,4** [a] prb ins c 𝔗 pc Mss 𝔐(𝔊𝔖𝔗𝔗[JP?]) אשר ut 5 ‖ **8** [a] 𝔐 מאומה 𝔊 cf 6 ‖ [b] 𝔐𝔊𝔖 בְּבֵיתוֹ.

11 [a]לַהֲוֹת עִמָּהּ׃ 11 וַיְהִי֙ כְּהַיּ֣וֹם הַזֶּ֔ה וַיָּבֹ֥א הַבַּ֖יְתָה לַעֲשׂ֣וֹת מְלַאכְתּ֑וֹ
12 וְאֵ֣ין אִ֔ישׁ מֵאַנְשֵׁ֥י הַבַּ֖יִת שָׁ֑ם בַּבָּֽיִת׃ 12 וַתִּתְפְּשֵׂ֤הוּ בִבְגָדוֹ֙ לֵאמֹ֔ר שִׁכְבָ֖ה
13 עִמִּ֑י וַיַּעֲזֹ֤ב בִּגְדוֹ֙ בְּיָדָ֔הּ וַיָּ֥נָס [a]וַיֵּצֵ֖א הַחֽוּצָה׃ 13 וַיְהִי֙ כִּרְאוֹתָ֔הּ כִּי־עָזַ֥ב
14 בִּגְדוֹ֙ בְּיָדָ֔הּ וַיָּ֥נָס [a]הַחֽוּצָה׃ 14 וַתִּקְרָ֣א לְאַנְשֵׁ֣י בֵיתָ֔הּ וַתֹּ֥אמֶר֙ לָהֶ֣ם
לֵאמֹ֔ר רְאוּ֙ הֵבִ֣יא לָ֔נוּ אִ֥ישׁ עִבְרִ֖י לְצַחֵ֑ק בָּ֣א אֵלַ֔י לִשְׁכַּ֖ב עִמִּ֑י
15 וָאֶקְרָ֥א בְקֹ֖ול גָּדֽוֹל׃ 15 וַיְהִ֗י כְּשָׁמְעֹו֙ כִּֽי־הֲרִימֹ֣תִי קֹולִ֔י וָאֶקְרָ֖א וַיַּעֲזֹ֥ב
16 בִּגְדֹו֙ אֶצְלִ֔י [a]וַיָּ֥נָס [b]וַיֵּצֵ֖א הַחֽוּצָה׃ 16 וַתַּנַּ֥ח בִּגְדוֹ֙ אֶצְלָ֔הּ עַד־בֹּ֖וא אֲדֹנָֽיו
17 אֶל־בֵּיתֹ֑ו׃ 17 וַתְּדַבֵּ֤ר אֵלָיו֙ כַּדְּבָרִ֣ים הָאֵ֔לֶּה לֵאמֹ֔ר בָּ֥א אֵלַ֖י הָעֶ֣בֶד
18 הָעִבְרִ֑י אֲשֶׁר־הֵבֵ֥אתָ לָּ֖נוּ לְצַחֵ֥ק בִּֽי׃ 18 וַיְהִ֗י כְּהָרִימִי֙ קֹולִ֔י וָאֶקְרָ֖א
19 וַיַּעֲזֹ֤ב בִּגְדוֹ֙ אֶצְלִ֔י וַיָּ֥נָס [a]הַחֽוּצָה׃ 19 וַיְהִ֗י כִּשְׁמֹ֤עַ אֲדֹנָיו֙ אֶת־דִּבְרֵ֣י
אִשְׁתֹּ֔ו אֲשֶׁ֥ר דִּבְּרָ֖ה אֵלָ֣יו לֵאמֹ֑ר כַּדְּבָרִ֣ים הָאֵ֔לֶּה עָשָׂ֥ה [a]לִ֖י עַבְדֶּ֑ךָ
20 וַיִּֽחַר־אַפֹּֽו׃ 20 וַיִּקַּ֤ח אֲדֹנֵי֙ יֹוסֵ֔ף אֹתֹ֖ו וַיִּתְּנֵ֑הוּ אֶל־בֵּ֣ית הַסֹּהַ֔ר מְקֹ֖ום
אֲשֶׁר־אֲסִירֵ֥י הַמֶּ֖לֶךְ אֲסוּרִ֑ים וַיְהִי־שָׁ֖ם בְּבֵ֥ית הַסֹּֽהַר׃ 21 וַיְהִ֥י יְהוָ֖ה
אֶת־יֹוסֵ֑ף וַיֵּט֩ אֵלָ֨יו חֶ֜סֶד וַיִּתֵּ֣ן חִנּ֗וֹ בְּעֵינֵי֙ שַׂ֣ר בֵּית־הַסֹּֽהַר׃ 22 וַיִּתֵּ֣ן שַׂר
בֵּית־הַסֹּהַר֮ בְּיַד־יֹוסֵף֒ אֵ֚ת כָּל־[a]הָאֲסִירִ֔ם אֲשֶׁ֥ר בְּבֵית֖ הַסֹּהַ֑ר וְאֵת
כָּל־אֲשֶׁ֥ר עֹשִׂ֖ים שָׁ֥ם הֽוּא עֹשֶׂ֑ה׃ 23 אֵין֙ שַׂ֣ר בֵּית־הַסֹּהַ֔ר רֹאֶ֕ה
אֶת־כָּל־מְאוּמָ֖ה בְּיָדֹ֑ו בַּאֲשֶׁ֥ר יְהוָ֖ה אִתֹּ֑ו וַאֲשֶׁר־[a]הֽוּא עֹשֶׂ֥ה יְהוָ֖ה
מַצְלִֽיחַ׃ ס

40 1 וַיְהִ֣י אַחַר֮ הַדְּבָרִים֒ הָאֵ֔לֶּה חָטְא֣וּ מַשְׁקֵ֤ה מֶֽלֶךְ־מִצְרַ֙יִם֙ ס[לון]
וְהָאֹפֶ֔ה לַאֲדֹנֵיהֶ֖ם לְמֶ֥לֶךְ מִצְרָֽיִם׃ 2 וַיִּקְצֹ֥ף פַּרְעֹ֖ה עַ֣ל שְׁנֵ֣י סָרִיסָ֑יו
עַל֙ שַׂ֣ר הַמַּשְׁקִ֔ים וְעַל֖ שַׂ֥ר הָאֹפִֽים׃ 3 וַיִּתֵּ֣ן אֹתָ֗ם בְּמִשְׁמַר֙ בֵּ֣ית שַׂר
הַטַּבָּחִ֔ים [a]אֶל־בֵּ֖ית הַסֹּהַ֑ר מְקֹ֗ום אֲשֶׁ֤ר יוֹסֵף֙ אָסִ֣ור שָׁ֔ם׃ 4 וַיִּפְקֹ֤ד שַׂר
הַטַּבָּחִים֙ אֶת־יֹוסֵ֔ף אִתָּ֖ם וַיְשָׁרֶ֣ת אֹתָ֑ם וַיִּהְיוּ֙ יָמִ֣ים בְּמִשְׁמָ֔ר׃ 5 וַיַּחַלְמוּ֙
חֲלֹ֣ום שְׁנֵיהֶ֔ם אִ֥ישׁ חֲלֹמֹ֖ו בְּלַ֣יְלָה אֶחָ֑ד אִ֥ישׁ כִּפְתֹּ֖ר חֲלֹמֹ֥ו הַמַּשְׁקֶ֖ה

[15] Mm 288. [16] Mm 1557. [17] Mm 289. [18] Mm 290. [19] Mm 4261. [20] Mm 3718. [21] Mm 169. [22] Mm 291. [23] Mm 3310. [24] ותר ואין שר Ho 3,4. [25] Mm 2386. Cp 40 [1] Mm 3117. [2] Mm 3059. [3] Mm 292. [4] Mm 3975.

10 [a–a] > 𝔊[100]𝔎, dupl? ‖ **12** [a] > pc Mss ‖ **13** [a] nonn Mss 𝔐𝔊 + וַיֵּצֵא ut 12.15 cf 18[a] ‖ **15** [a] 𝔐 בידי cf 12 ‖ [b] cf 12[a] ‖ **18** [a] pc Mss 𝔊𝔖 + וַיֵּצֵא cf 13[a] ‖ **19** [a] sic L, mlt Mss Edd ה֫ ‖ **22** [a] 𝔐 האסורים cf 20 ‖ **Cp 40,3** [a] sic L, mlt Mss Edd הטו ‖ **4** [a] l frt בַּמִּ.

6 וְהָאֹפֶה אֲשֶׁר לְמֶלֶךְ מִצְרַיִם אֲשֶׁר אָסְרוּ בְּבֵית הַסֹּהַר׃ 6 וַיָּבֹא
7 אֲלֵיהֶם יוֹסֵף בַּבֹּקֶר וַיַּרְא אֹתָם וְהִנָּם זֹעֲפִים׃ 7 וַיִּשְׁאַל אֶת־סְרִיסֵי יז מל בתור[6]. ב וחס
פַּרְעֹה אֲשֶׁר אִתּוֹ בְּמִשְׁמַר בֵּית אֲדֹנָיו לֵאמֹר מַדּוּעַ פְּנֵיכֶם רָעִים ג פת[8]
8 הַיּוֹם׃ 8 וַיֹּאמְרוּ אֵלָיו חֲלוֹם חָלַמְנוּ וּפֹתֵר אֵין אֹתוֹ וַיֹּאמֶר אֵלֵהֶם
9 יוֹסֵף הֲלוֹא לֵאלֹהִים פִּתְרֹנִים סַפְּרוּ־נָא לִי׃ 9 וַיְסַפֵּר שַׂר־הַמַּשְׁקִים יב מל בתור[7]. ג[8]
10 אֶת־חֲלֹמוֹ לְיוֹסֵף וַיֹּאמֶר לוֹ בַּחֲלוֹמִי וְהִנֵּה־גֶפֶן לְפָנָי׃ 10 וּבַגֶּפֶן שְׁלֹשָׁה ח. ב מל
שָׂרִיגִם וְהִיא כְּפֹרַחַת[a] עָלְתָה נִצָּהּ[b] הִבְשִׁילוּ אַשְׁכְּלֹתֶיהָ עֲנָבִים׃ ל. ל. ל. ל. ל
11 וְכוֹס פַּרְעֹה בְּיָדִי וָאֶקַּח אֶת־הָעֲנָבִים וָאֶשְׂחַט אֹתָם אֶל־כּוֹס פַּרְעֹה ל. ל
12 וָאֶתֵּן אֶת־הַכּוֹס עַל־כַּף פַּרְעֹה׃ 12 וַיֹּאמֶר לוֹ יוֹסֵף זֶה פִּתְרֹנוֹ שְׁלֹשֶׁת ב
13 הַשָּׂרִגִים שְׁלֹשֶׁת יָמִים הֵם׃ 13 בְּעוֹד | שְׁלֹשֶׁת יָמִים יִשָּׂא פַרְעֹה אֶת־ ל. יב ס״פ[9]. לז
רֹאשֶׁךָ וַהֲשִׁבְךָ עַל־כַּנֶּךָ וְנָתַתָּ כוֹס־פַּרְעֹה בְּיָדוֹ כַּמִּשְׁפָּט הָרִאשׁוֹן ד[10]. ל[11]. ל. כט חס[12]. סד
14 אֲשֶׁר הָיִיתָ מַשְׁקֵהוּ׃ 14 כִּי[a] אִם־זְכַרְתַּנִי אִתְּךָ כַּאֲשֶׁר יִיטַב לָךְ וְעָשִׂיתָ־ לב[13]. יז בתור[14]
15 נָא עִמָּדִי חֶסֶד וְהִזְכַּרְתַּנִי אֶל־פַּרְעֹה וְהוֹצֵאתַנִי מִן־הַבַּיִת הַזֶּה׃ 15 כִּי־ ל. ב[16]
גְנֹב גֻּנַּבְתִּי מֵאֶרֶץ הָעִבְרִים וְגַם־פֹּה לֹא־עָשִׂיתִי מְאוּמָה כִּי־שָׂמוּ אֹתִי ל. ל
16 בַּבּוֹר׃ 16 וַיַּרְא שַׂר־הָאֹפִים כִּי טוֹב פָּתָר וַיֹּאמֶר אֶל־יוֹסֵף ד ב קמ וב פת
17 אַף־אֲנִי בַּחֲלוֹמִי וְהִנֵּה שְׁלֹשָׁה סַלֵּי חֹרִי עַל־רֹאשִׁי׃ 17 וּבַסַּל הָעֶלְיוֹן ב מל. כו. ל
מִכֹּל מַאֲכַל פַּרְעֹה מַעֲשֵׂה אֹפֶה וְהָעוֹף אֹכֵל אֹתָם מִן־הַסַּל מֵעַל ד פת[16]. ג[17]
18 רֹאשִׁי׃ 18 וַיַּעַן יוֹסֵף וַיֹּאמֶר זֶה פִּתְרֹנוֹ שְׁלֹשֶׁת הַסַּלִּים שְׁלֹשֶׁת יָמִים כו
19 הֵם׃ 19 בְּעוֹד | שְׁלֹשֶׁת יָמִים יִשָּׂא פַרְעֹה אֶת־רֹאשְׁךָ מֵעָלֶיךָ[a] וְתָלָה יב ס״פ[9]. לז
20 אוֹתְךָ עַל־עֵץ וְאָכַל הָעוֹף אֶת־בְּשָׂרְךָ מֵעָלֶיךָ׃ 20 וַיְהִי | בַּיּוֹם יז מל בלוש[18]
הַשְּׁלִישִׁי יוֹם הֻלֶּדֶת אֶת־פַּרְעֹה וַיַּעַשׂ מִשְׁתֶּה לְכָל־עֲבָדָיו וַיִּשָּׂא אֶת־ ג
21 רֹאשׁ | שַׂר הַמַּשְׁקִים וְאֶת־רֹאשׁ שַׂר הָאֹפִים בְּתוֹךְ עֲבָדָיו׃ 21 וַיָּשֶׁב ב. כה
22 אֶת־שַׂר הַמַּשְׁקִים עַל־מַשְׁקֵהוּ וַיִּתֵּן הַכּוֹס עַל־כַּף פַּרְעֹה׃ 22 וְאֶת ג
23 שַׂר הָאֹפִים תָּלָה כַּאֲשֶׁר פָּתַר לָהֶם יוֹסֵף׃ 23 וְלֹא־זָכַר שַׂר־הַמַּשְׁקִים ד ב קמ וב פת. ג[19]
אֶת־יוֹסֵף וַיִּשְׁכָּחֵהוּ׃ ס קיט ל

[5]Mm 250. [6]Mm 292. [7]Mm 27. [8]Mm 293. [9]Mm 294. [10]Mm 2047. [11]חד מֵהֶשִׁיבְךָ Dt 28,68. [12]Mm 657. [13]1 S 1,11. והד וזכרתני [14]Mm 60. [15]Mm 295. [16]Mm 3544. [17]Mm 726. [18]Mm 541. [19]Mm 296.

10 [a] prb l כְּפָרְחָה; prp כְּמַפְרַחַת ‖ [b] l frt הַ֫ (collectivum) vel נִצָּתָה ‖ **14** [a] prp אַךְ ‖ **19** [a] > 2 Mss, dl (gl).

41 1 וַיְהִי֙ מִקֵּ֣ץ שְׁנָתַ֔יִם יָמִ֑ים וּפַרְעֹ֖ה חֹלֵ֥ם וְהִנֵּ֖ה עֹמֵ֥ד עַל־ סוף פרש
הַיְאֹֽר׃ 2 וְהִנֵּ֨ה מִן־הַיְאֹ֜ר עֹלֹ֣ת שֶׁ֣בַע פָּר֗וֹת יְפ֤וֹת מַרְאֶה֙ וּבְרִיאֹ֣ת בָּשָׂ֔ר
וַתִּרְעֶ֖ינָה בָּאָֽחוּ׃ 3 וְהִנֵּ֨ה שֶׁ֤בַע פָּרוֹת֙ אֲחֵר֣וֹת עָל֔וֹת אַחֲרֵיהֶ֖ן מִן־
הַיְאֹ֑ר רָעוֹת֙ מַרְאֶ֔ה וְדַקּ֖וֹת בָּשָׂ֑ר וַתַּעֲמֹ֨דְנָה֙ אֵצֶ֣ל הַפָּר֔וֹת עַל־שְׂפַ֖ת
הַיְאֹֽר׃ 4 וַתֹּאכַ֨לְנָה֙ הַפָּר֣וֹת רָעוֹת֔ מַרְאֶ֖ה וְדַקֹּ֑ת אֵ֚ת שֶׁ֣בַע הַפָּר֔וֹת יְפ֥וֹת
הַמַּרְאֶ֖ה וְהַבְּרִיאֹ֑ת וַיִּיקַ֖ץ פַּרְעֹֽה׃ 5 וַיִּישָׁ֖ן וַיַּחֲלֹ֥ם שֵׁנִ֖ית
וְהִנֵּ֨ה שֶׁ֤בַע שִׁבֳּלִים֙ עֹלֹ֣ת בְּקָנֶ֔ה אֶחָ֖ד בְּרִיאוֹת֙ וְטֹבוֹת֔׃ 6 וְהִנֵּ֨ה שֶׁ֤בַע
שִׁבֳּלִים֙ דַּקּ֣וֹת וּשְׁדוּפֹ֔ת קָדִ֖ים צֹמְחֹ֑ות אַחֲרֵיהֶֽן׃ 7 וַתִּבְלַ֙עְנָה֙ הַשִּׁבֳּלִ֣ים
הַדַּקּ֔וֹת אֵ֚ת שֶׁ֣בַע הַשִּׁבֳּלִ֔ים הַבְּרִיאֹ֖ות וְהַמְלֵאֹ֑ות וַיִּיקַ֖ץ פַּרְעֹ֥ה וְהִנֵּ֖ה
חֲלֽוֹם׃ 8 וַיְהִ֤י בַבֹּ֙קֶר֙ וַתִּפָּ֣עֶם רוּחֹ֔ו וַיִּשְׁלַ֗ח וַיִּקְרָ֞א אֶת־כָּל־חַרְטֻמֵּ֤י
מִצְרַ֙יִם֙ וְאֶת־כָּל־חֲכָמֶ֔יהָ וַיְסַפֵּ֥ר פַּרְעֹ֛ה לָהֶ֖ם אֶת־חֲלֹמ֑וֹ וְאֵין־פּוֹתֵ֥ר
אוֹתָ֖ם לְפַרְעֹֽה׃ 9 וַיְדַבֵּ֣ר שַׂר־הַמַּשְׁקִ֔ים אֶת־פַּרְעֹ֖ה לֵאמֹ֣ר אֶת־
חֲטָאַ֥י אֲנִ֖י מַזְכִּ֑יר הַיֹּֽום׃ 10 פַּרְעֹ֣ה קָצַ֔ף עַל־עֲבָדָ֖יו וַיִּתֵּ֣ן אֹתִ֔י בְּמִשְׁמַ֖ר
בֵּ֣ית שַׂר־הַטַּבָּחִ֑ים אֹתִ֥י וְאֶת־שַׂ֖ר הָאֹפִֽים׃ 11 וַנַּחַלְמָ֥ה חֲלֹ֖ום בְּלַ֣יְלָה
אֶחָ֑ד אֲנִ֖י וָהֽוּא אִ֥ישׁ כְּפִתְרֹ֖ון חֲלֹמֹ֥ו חָלָֽמְנוּ׃ 12 וְשָׁ֣ם אִתָּ֗נוּ נַ֚עַר עִבְרִ֣י
עֶ֔בֶד לְשַׂר֙ הַטַּבָּחִ֔ים וַנְּסַפֶּר־לֹ֖ו וַיִּפְתָּר־לָ֑נוּ אֶת־חֲלֹמֹתֵ֖ינוּ אִ֥ישׁ כַּחֲלֹמֹ֖ו
פָּתָֽר׃ 13 וַיְהִ֕י כַּאֲשֶׁ֥ר פָּתַ֖ר־לָ֑נוּ כֵּ֥ן הָיָ֖ה אֹתִ֣י הֵשִׁ֔יב עַל־כַּנִּ֖י וְאֹתֹ֥ו
תָלָֽה׃ 14 וַיִּשְׁלַ֤ח פַּרְעֹה֙ וַיִּקְרָ֣א אֶת־יוֹסֵ֔ף וַיְרִיצֻ֖הוּ מִן־הַבֹּ֑ור וַיְגַלַּ֣ח
וַיְחַלֵּ֖ף שִׂמְלֹתָ֑יו וַיָּבֹ֖א אֶל־פַּרְעֹֽה׃ 15 וַיֹּ֤אמֶר פַּרְעֹה֙ אֶל־יוֹסֵ֔ף חֲלֹ֥ום
חָלַ֖מְתִּי וּפֹתֵ֣ר אֵ֑ין אֹתֹ֗ו וַאֲנִי֙ שָׁמַ֣עְתִּי עָלֶ֔יךָ לֵאמֹ֖ר תִּשְׁמַ֣ע חֲלֹ֔ום לִפְתֹּ֖ר
אֹתֹֽו׃ 16 וַיַּ֥עַן יוֹסֵ֖ף אֶת־פַּרְעֹ֑ה לֵאמֹ֕ר בִּלְעָדָ֖י אֱלֹהִ֥ים יַעֲנֶ֖ה אֶת־
שְׁלֹ֥ום פַּרְעֹֽה׃ 17 וַיְדַבֵּ֥ר פַּרְעֹ֖ה אֶל־יוֹסֵ֑ף בַּחֲלֹמִ֗י הִנְנִ֤י עֹמֵד֙ עַל־
שְׂפַ֣ת הַיְאֹ֔ר׃ 18 וְהִנֵּ֨ה מִן־הַיְאֹ֜ר עֹלֹ֣ת שֶׁ֣בַע פָּר֗וֹת בְּרִיאֹ֤ות בָּשָׂר֙ וִיפַ֣ת
תֹּ֔אַר וַתִּרְעֶ֖ינָה בָּאָֽחוּ׃ 19 וְהִנֵּ֨ה שֶׁ֤בַע־פָּרוֹת֙ אֲחֵר֣וֹת עָל֔וֹת אַחֲרֵיהֶ֖ן
דַּלּ֣וֹת וְרָעֹ֣ות תֹּ֔אַר מְאֹ֖ד וְרַקֹּ֑ות בָּשָׂר֙ לֹא־רָאִ֣יתִי כָהֵ֔נָּה בְּכָל־אֶ֖רֶץ

יב . ג מנח בתור
יד זוגין¹ . ל מל
ב . ב . ג כת כן בתור²
ל
ל חס . יד זוגין¹
ב זקף חד פת וחד קמ³
ג כת כן בתור² . ג⁴ . ג מל בתור
ל כת כן . ל מל
ג מל
ב
ל ומל
לט מל בתור
ב ר״פ⁵ . לי . ג פת⁷
ל . ג⁸
ב⁹ . ה ר״פ¹⁰
ל
ד ב קמ וב פת . כ בטע ר״פ¹¹ . ד ב קמ וב פת . ל
ל
ב¹²
ג¹³
ג מל
ב . ב . ג כת כן בתור²
ג . ל . ד ול¹² בתור . יח

Cp 41 ¹Mm 565. ²Mm 297. ³Mm 1949. ⁴Mm 298. ⁵Mm 1935. ⁶Mm 2675. ⁷Mm 292. ⁸Mm 3975. ⁹Mm 1998. ¹⁰Mm 299. ¹¹Mm 1017. ¹²Cf Da 12, 8 et Mp sub loco. ¹³Mm 300.

Cp 41, 3 [a] l c pc Mss 𝔐 ורקות cf 19.20.27 ‖ 4 [a] ut 3[a] ‖ 8 [a] 𝔐 חלמיו ‖ [b] 𝔊 *αὐτό*, l אותו cf 15 ‖ 9 [a] l c 𝔐𝔊 אֶל ‖ 10 [a] l c 𝔐𝔙[P] אתם ‖ 13 [a] frt ins פַּרְעֹה ‖ 14 [a] l וַיְגַלַּח? ‖ 16 [a–a] 𝔐𝔊 בִּלְעָדַי אלהים לא יַעֲנֶה ‖ 19 [a] mlt Mss 𝔊𝔖𝔗𝔙[JP] ודקות.

20 מִצְרַיִם לָרָעָב׃ 20 וַתֹּאכַלְנָה הַפָּרוֹת הָרַקּוֹת[a] וְהָרָעוֹת אֶת שֶׁבַע
21 הַפָּרוֹת הָרִאשֹׁנוֹת הַבְּרִיאֹת׃ 21 וַתָּבֹאנָה אֶל־קִרְבֶּנָה וְלֹא נוֹדַע כִּי־
22 בָאוּ אֶל־קִרְבֶּנָה וּמַרְאֵיהֶן רַע כַּאֲשֶׁר בַּתְּחִלָּה וָאִיקָץ׃ 22 וָאֵרֶא[a]
23 בַּחֲלֹמִי וְהִנֵּה ו שֶׁבַע שִׁבֳּלִים עֹלֹת בְּקָנֶה אֶחָד מְלֵאוֹת וְטֹבוֹת׃ 23 וְהִנֵּה
שֶׁבַע שִׁבֳּלִים צְנֻמוֹת דַּקּוֹת שְׁדֻפוֹת[a] קָדִים צֹמְחוֹת אַחֲרֵיהֶם׃[b]
24 וַתִּבְלַעְנָה הַשִּׁבֳּלִים[a] הַדַּקֹּת אֶת שֶׁבַע הַשִּׁבֳּלִים[a] הַטֹּבוֹת וָאֹמַר אֶל־
25 הַחַרְטֻמִּים וְאֵין מַגִּיד לִי׃ 25 וַיֹּאמֶר יוֹסֵף אֶל־פַּרְעֹה חֲלוֹם פַּרְעֹה
26 אֶחָד הוּא אֵת אֲשֶׁר הָאֱלֹהִים עֹשֶׂה הִגִּיד לְפַרְעֹה׃ 26 שֶׁבַע פָּרֹת[a]
הַטֹּבֹת שֶׁבַע שָׁנִים הֵנָּה וְשֶׁבַע הַשִּׁבֳּלִים הַטֹּבֹת שֶׁבַע שָׁנִים הֵנָּה חֲלוֹם
27 אֶחָד הוּא׃ 27 וְשֶׁבַע הַפָּרוֹת הָרַקּוֹת[a] וְהָרָעֹת הָעֹלֹת אַחֲרֵיהֶן שֶׁבַע
שָׁנִים הֵנָּה וְשֶׁבַע הַשִּׁבֳּלִים[b] הָרֵלְקוֹת[c] שְׁדֻפוֹת[d] הַקָּדִים יִהְיוּ שֶׁבַע שְׁנֵי
28 רָעָב׃ 28 הַוא הַדָּבָר אֲשֶׁר דִּבַּרְתִּי אֶל־פַּרְעֹה אֲשֶׁר הָאֱלֹהִים עָשָׂה
29 הֶרְאָה אֶת־פַּרְעֹה׃ 29 הִנֵּה שֶׁבַע שָׁנִים בָּאוֹת שָׂבָע גָּדוֹל בְּכָל־אֶרֶץ
30 מִצְרָיִם׃ 30 וְקָמוּ שֶׁבַע שְׁנֵי רָעָב אַחֲרֵיהֶן וְנִשְׁכַּח כָּל־הַשָּׂבָע בְּאֶרֶץ
31 מִצְרַיִם וְכִלָּה הָרָעָב אֶת־הָאָרֶץ׃ 31 וְלֹא־יִוָּדֵע הַשָּׂבָע בָּאָרֶץ מִפְּנֵי
32 הָרָעָב הַהוּא אַחֲרֵי־כֵן כִּי־כָבֵד[a] הוּא מְאֹד׃ 32 וְעַל הִשָּׁנוֹת הַחֲלוֹם
אֶל־פַּרְעֹה פַּעֲמָיִם כִּי־נָכוֹן הַדָּבָר מֵעִם הָאֱלֹהִים וּמְמַהֵר הָאֱלֹהִים
33 לַעֲשֹׂתוֹ׃ 33 וְעַתָּה יֵרֶא פַּרְעֹה אִישׁ נָבוֹן וְחָכָם וישיתהו וישיתהו עַל־אֶרֶץ
34 מִצְרָיִם׃ 34 יַעֲשֶׂה[a] פַּרְעֹה וְיַפְקֵד פְּקִדִים עַל־הָאָרֶץ וְחִמֵּשׁ[b] אֶת־
35 אֶרֶץ מִצְרַיִם בְּשֶׁבַע שְׁנֵי הַשָּׂבָע׃ 35 וְיִקְבְּצוּ אֶת־כָּל־אֹכֶל הַשָּׁנִים
הַטֹּבֹת הַבָּאֹת הָאֵלֶּה וְיִצְבְּרוּ־בָר תַּחַת יַד־פַּרְעֹה[a] אֹכֶל בֶּעָרִים
36 וְשָׁמָרוּ׃ 36 וְהָיָה הָאֹכֶל לְפִקָּדוֹן לָאָרֶץ לְשֶׁבַע שְׁנֵי הָרָעָב אֲשֶׁר תִּהְיֶינָה
37 בְּאֶרֶץ מִצְרָיִם וְלֹא־תִכָּרֵת הָאָרֶץ בָּרָעָב׃ 37 וַיִּיטַב הַדָּבָר

ל. ג ב מל וחד חס[14]

ו ול בתור. ה ד חס וחד מל[15]. ב רבפסוק

ב רבפסוק. ד[16]. ט[17] וכל אמירה יצר לשון עשייה ועין דכות ב מ ז

ג[18]

ל. ל[19] ם בעינ׳ וכל קריא דכות ב מ א[20] ן

ל חס

ל[21]

ל ר״פ בתור וחד מן ח פסוק מן ד מילין דמיין וחלת משנ׳. ל חס

ו חס[19]. ד חס[19]

ג[24] ב מל וחד חס וחד מן ד חס בליש

ל. ל

ז ר״פ בתור[22]. ל. ב[23]. יח

ו[24] ג[25] מנה בתור׳

ל

ב[29]. ל

ה וחס[27]. ה[28]. ד. ל

ב. ד ב מל וב חס[29]. ל

ב[30]

ל[31]

ו קמ[32]

ל

14 Mm 303. 15 Mm 301. 16 Mm 302. 17 Mm 824. 18 Mm 298. 19 Mp sub loco. 20 Cf Gn 41,6. 21 וחד אין מגיד Jes 41,26. 22 Mm 165. 23 Prv 3,10. 24 Mm 1385. 25 Mm 304. 26 Mm 4179. 27 Mm 305. 28 Mm 404. 29 Mm 306. 30 Est 2,3. 31 וחד ויצברו Ex 8,10. 32 Mm 3053.

20 [a] 𝔖(𝔗) *mhjlt'* = הַדַּקּוֹת cf 𝔊 ‖ **22** [a] frt pr וְאִישַׁן שְׁנִית cf 𝔊𝔖𝔙^{Mss} et 5 ‖ **23** [a] l c nonn Mss וּשׁ cf 𝔪 ‖ [b] 𝔗 mlt Mss 𝔪𝔗^{JP} הֵן— ‖ **24** [a] sic L, mlt Mss Edd הַשִּׁ ‖ **26** [a] l c 𝔪𝔊 הַפִּ ut 27 ‖ **27** [a] 𝔊(𝔖) *ai λεπταί* = הדקות ‖ [b] cf 24[a] ‖ [c] l c 𝔪𝔊𝔖𝔗𝔗^{J} הַדַּקּוֹת ‖ [d] cf 23[a] ‖ **31** [a] l יְכַבֵּד (hpgr)? ‖ **34** [a] 𝔪 ויעש cf 𝔊𝔖 ‖ [b] 𝔊 *kaì ἀποπεμπτωσάτωσαν*, prp וְיַחֲמֵשׁוּ ‖ **35** [a] ins וְיִתְּנוּ? cf 48.

לג בתור׳ . ל בְּעֵינֵי פַרְעֹה וּבְעֵינֵי כָּל־עֲבָדָיו׃ 38 וַיֹּאמֶר פַּרְעֹה אֶל־עֲבָדָיו הֲנִמְצָא ס[לח]

ה . ה וכל שמואל דכותי ב מ ה רוח יי[33] כָזֶה אִישׁ אֲשֶׁר רוּחַ אֱלֹהִים בּוֹ׃ 39 וַיֹּאמֶר פַּרְעֹה אֶל־יוֹסֵף אַחֲרֵי

יז מל בלישׁ[34] . ד . יא ר״פ ד מנה בתור׳ הוֹדִיעַ אֱלֹהִים אוֹתְךָ אֶת־כָּל־זֹאת אֵין־נָבוֹן וְחָכָם כָּמוֹךָ׃ 40 אַתָּה

ל . ב חד קמ וחד פת[35] תִּהְיֶה עַל־בֵּיתִי וְעַל־פִּיךָ יִשַּׁק[a] כָּל־עַמִּי רַק הַכִּסֵּא אֶגְדַּל מִמֶּךָּ׃

41 וַיֹּאמֶר פַּרְעֹה אֶל־יוֹסֵף רְאֵה נְתַתִּי אֹתְךָ עַל כָּל־אֶרֶץ מִצְרָיִם׃ 41

42 וַיָּסַר פַּרְעֹה אֶת־טַבַּעְתּוֹ מֵעַל יָדוֹ וַיִּתֵּן אֹתָהּ עַל־יַד יוֹסֵף וַיַּלְבֵּשׁ 42

פד לג מנה בתור׳ . ל וחס . ה[36] אֹתוֹ בִּגְדֵי־שֵׁשׁ וַיָּשֶׂם רְבִד הַזָּהָב[a] עַל־צַוָּארוֹ׃ 43 וַיַּרְכֵּב אֹתוֹ 43

ל . ז[37] וחד מן ז[33] מל בלישׁ בְּמִרְכֶּבֶת הַמִּשְׁנֶה אֲשֶׁר־לוֹ וַיִּקְרְאוּ[a] לְפָנָיו אַבְרֵךְ[b] וְנָתוֹן אֹתוֹ עַל כָּל־

אֶרֶץ מִצְרָיִם׃ 44 וַיֹּאמֶר פַּרְעֹה אֶל־יוֹסֵף אֲנִי פַרְעֹה וּבִלְעָדֶיךָ לֹא־ 44

ל . יח יָרִים אִישׁ אֶת־יָדוֹ וְאֶת־רַגְלוֹ בְּכָל־אֶרֶץ מִצְרָיִם׃ 45 וַיִּקְרָא פַרְעֹה 45

ל . ל . ג כת תרתין מילין . ב חס שֵׁם־יוֹסֵף צָפְנַת פַּעְנֵחַ[a] וַיִּתֶּן־לוֹ אֶת־אָסְנַת בַּת־פּוֹטִי פֶרַע כֹּהֵן אֹן

יח[38] ג[39] מנה ר״פ לְאִשָּׁה וַיֵּצֵא יוֹסֵף עַל־אֶרֶץ מִצְרָיִם׃ 46 וְיוֹסֵף בֶּן־שְׁלֹשִׁים שָׁנָה 46

בְּעָמְדוֹ לִפְנֵי פַרְעֹה מֶלֶךְ־מִצְרָיִם וַיֵּצֵא יוֹסֵף מִלִּפְנֵי פַרְעֹה וַיַּעֲבֹר[a]

יח . ל בְּכָל־אֶרֶץ מִצְרָיִם׃ 47 וַתַּעַשׂ הָאָרֶץ בְּשִׁבַּע שְׁנֵי הַשָּׂבָע לְקֳמָצִים׃ 47

48 וַיִּקְבֹּץ אֶת־כָּל־אֹכֶל | שֶׁבַע[a] שָׁנִים אֲשֶׁר הָיוּ[a] בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם וַיִּתֵּן־ 48

אֹכֶל בֶּעָרִים אֹכֶל שְׂדֵה־הָעִיר אֲשֶׁר סְבִיבֹתֶיהָ נָתַן בְּתוֹכָהּ׃ 49 וַיִּצְפֹּר 49

יוֹסֵף בָּר כְּחוֹל הַיָּם הַרְבֵּה מְאֹד עַד כִּי־חָדַל לִסְפֹּר כִּי־אֵין מִסְפָּר׃

ב[40] 50 וְלִיוֹסֵף יֻלַּד[a] שְׁנֵי בָנִים בְּטֶרֶם תָּבוֹא שְׁנַת הָרָעָב אֲשֶׁר יָלְדָה־לוֹ 50

ג כת תרתין מילין . ג מל ד[41] מל בתור׳ וכל ג״ך דכות׳ ב מ א אָסְנַת בַּת־פּוֹטִי פֶרַע כֹּהֵן אֹן׃ 51 וַיִּקְרָא יוֹסֵף אֶת־שֵׁם הַבְּכֹר 51

מ[42] ל . ט . ד מְנַשֶּׁה כִּי־נַשַּׁנִי[a] אֱלֹהִים אֶת־כָּל־עֲמָלִי וְאֵת כָּל־בֵּית אָבִי׃ 52 וְאֵת 52

ל שֵׁם הַשֵּׁנִי קָרָא אֶפְרַיִם כִּי־הִפְרַנִי אֱלֹהִים בְּאֶרֶץ עָנְיִי׃ 53 וַתִּכְלֶינָה 53

ל שֶׁבַע שְׁנֵי הַשָּׂבָע אֲשֶׁר הָיָה[a] בְּאֶרֶץ מִצְרָיִם׃ 54 וַתָּחֵלְנָה שֶׁבַע שְׁנֵי 54

ל מל בתור׳ . ה הָרָעָב לָבוֹא כַּאֲשֶׁר אָמַר יוֹסֵף וַיְהִי רָעָב בְּכָל־הָאֲרָצוֹת וּבְכָל־אֶרֶץ

מִצְרַיִם הָיָה לָחֶם׃ 55 וַתִּרְעַב כָּל־אֶרֶץ מִצְרַיִם וַיִּצְעַק הָעָם אֶל־ 55

[33] Mp sub loco. [34] Mm 541. [35] Prv 24,26. [36] Mm 2613. [37] Mm 307. [38] Mm 1858. [39] Mm 308. [40] Dt 33,13. [41] Mm 1146. [42] Mm 309.

40 [a] prp יָשֹׁק; 𝔊 *ὑπακούσεται*, prp יִקְשֹׁב; 𝔖 *nsb djn'* = יִשָּׁפֵט ‖ **42** [a] 𝔪 זהב ‖ **43** [a] pc Mss 𝔪𝔊𝔖 א֗ ‖ [b] α′ *γονατίζειν* 𝔘 *ut … genuflecterent* ‖ **45** [a–a] 𝔊 *Ψονθομφανηχ* = פצנת פ׳ ‖ **46** [a] sic L, mlt Mss Edd וַיַּעֲבֹר ‖ **48** [a–a] 1 c 𝔪𝔊 הַשֶּׁ֫בַע אשר הָיָה שׁ׳ cf 34. 47. 53 ‖ **50** [a] 𝔪 Vrs יָלְדוּ ‖ **51** [a] l נַשַּׁנִי? ‖ **53** [a] nonn Mss 𝔪 הָיוּ.

43 פַּרְעֹה לָהֶם וַיֹּאמֶר פַּרְעֹה לְכָל־מִצְרַיִם לְכוּ אֶל־יוֹסֵף אֲשֶׁר־יֹאמַר
56 לָכֶם תַּעֲשׂוּ׃ 56 וְהָרָעָב הָיָה עַל כָּל־פְּנֵי הָאָרֶץ וַיִּפְתַּח יוֹסֵף אֶת־כָּל־
57 אֲשֶׁר בָּהֶם[a] וַיִּשְׁבֹּר[b] לְמִצְרַיִם וַיֶּחֱזַק הָרָעָב בְּאֶרֶץ מִצְרָיִם׃ 57 וְכָל־
הָאָרֶץ[a] בָּאוּ מִצְרַיְמָה לִשְׁבֹּר אֶל־יוֹסֵף כִּי־חָזַק הָרָעָב בְּכָל־הָאָרֶץ׃
42 1 וַיַּרְא יַעֲקֹב כִּי יֶשׁ־שֶׁבֶר בְּמִצְרָיִם וַיֹּאמֶר יַעֲקֹב לְבָנָיו לָמָּה
2 תִתְרָאוּ[a]׃ 2 וַיֹּאמֶר הִנֵּה שָׁמַעְתִּי כִּי יֶשׁ־שֶׁבֶר בְּמִצְרָיִם רְדוּ־שָׁמָּה
3 וְשִׁבְרוּ־לָנוּ מִשָּׁם וְנִחְיֶה וְלֹא נָמוּת׃ 3 וַיֵּרְדוּ אֲחֵי־יוֹסֵף עֲשָׂרָה לִשְׁבֹּר
4 בָּר מִמִּצְרָיִם[a]׃ 4 וְאֶת־בִּנְיָמִין אֲחִי יוֹסֵף לֹא־שָׁלַח יַעֲקֹב אֶת־אֶחָיו
5 כִּי אָמַר פֶּן־יִקְרָאֶנּוּ אָסוֹן׃ 5 וַיָּבֹאוּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל לִשְׁבֹּר בְּתוֹךְ הַבָּאִים
6 כִּי־הָיָה הָרָעָב בְּאֶרֶץ כְּנָעַן׃ 6 וְיוֹסֵף הוּא הַשַּׁלִּיט עַל־הָאָרֶץ הוּא[a]
הַמַּשְׁבִּיר לְכָל־עַם הָאָרֶץ וַיָּבֹאוּ אֲחֵי יוֹסֵף וַיִּשְׁתַּחֲווּ־לוֹ אַפַּיִם אָרְצָה׃
7 וַיַּרְא יוֹסֵף אֶת־אֶחָיו וַיַּכִּרֵם וַיִּתְנַכֵּר אֲלֵיהֶם וַיְדַבֵּר אִתָּם קָשׁוֹת
8 וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם מֵאַיִן בָּאתֶם וַיֹּאמְרוּ מֵאֶרֶץ כְּנַעַן לִשְׁבָּר־אֹכֶל׃ 8 וַיַּכֵּר
9 יוֹסֵף אֶת־אֶחָיו וְהֵם לֹא הִכִּרֻהוּ׃ 9 וַיִּזְכֹּר יוֹסֵף אֶת הַחֲלֹמוֹת אֲשֶׁר
חָלַם לָהֶם וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם מְרַגְּלִים אַתֶּם לִרְאוֹת אֶת־עֶרְוַת הָאָרֶץ
10 בָּאתֶם׃ 10 וַיֹּאמְרוּ אֵלָיו לֹא אֲדֹנִי וַעֲבָדֶיךָ[a] בָּאוּ לִשְׁבָּר־אֹכֶל׃
11 כֻּלָּנוּ בְּנֵי אִישׁ־אֶחָד נֶחְנוּ[a] כֵּנִים אֲנַחְנוּ לֹא־הָיוּ עֲבָדֶיךָ מְרַגְּלִים׃
12 וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם לֹא כִּי־עֶרְוַת הָאָרֶץ בָּאתֶם לִרְאוֹת׃ 13 וַיֹּאמְרוּ
שְׁנֵים עָשָׂר עֲבָדֶיךָ[a] אַחִים ׀ אֲנַחְנוּ [b]בְּנֵי אִישׁ־אֶחָד[b] בְּאֶרֶץ כְּנָעַן וְהִנֵּה
14 הַקָּטֹן אֶת־אָבִינוּ הַיּוֹם וְהָאֶחָד אֵינֶנּוּ׃ 14 וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם יוֹסֵף הוּא[a]
15 אֲשֶׁר דִּבַּרְתִּי אֲלֵכֶם לֵאמֹר מְרַגְּלִים אַתֶּם׃ 15 בְּזֹאת תִּבָּחֲנוּ חֵי פַּרְעֹה
16 אִם־תֵּצְאוּ מִזֶּה כִּי אִם־בְּבֹא אֲחִיכֶם הַקָּטֹן הֵנָּה׃ 16 שִׁלְחוּ מִכֶּם אֶחָד
וְיִקַּח אֶת־אֲחִיכֶם ׀ וְאַתֶּם הֵאָסְרוּ וְיִבָּחֲנוּ דִּבְרֵיכֶם הֲאֶמֶת אִתְּכֶם וְאִם־
17 לֹא חֵי פַּרְעֹה כִּי מְרַגְּלִים אַתֶּם׃ 17 וַיֶּאֱסֹף אֹתָם אֶל־מִשְׁמָר שְׁלֹשֶׁת

43 Mm 3073. 44 Mm 2928. 45 Mm 432. 46 Mm 310. 47 Mm 84. 48 Mm 311. Cp 42 1 Mm 471 ב. 2 Mm 312. 3 Mm 262. 4 Mm 1858. 5 Mm 308. 6 Mm 250. 7 וחד ולא הכירהו Hi 2,12. 8 Mm 1024. 9 Mm 743. 10 Mm 2069. 11 Mm 2346. 12 Mm 4234.

56 [a–a] 𝔐 + בר; prb l אִצְרוֹת בָּר cf 𝔊𝔖 ‖ [b] l וַיַּשְׁבֵּר cf $\mathfrak{M}^{Mss}$ et 42,6 ‖ **57** [a] l c 𝔐𝔊 הָאָרְצוֹת ‖ **Cp 42,1** [a] 𝔊 *ῥαθυμεῖτε*, prp תִּתְאַחֲרוּ; 𝔖(𝕮^{J}) *tdẖlwn* = תִּירָאוּ ‖ **3** [a] mlt Mss בְּמִצְ׳ 𝔙 ‖ **6** [a] l c 𝔐𝔖𝕮^{J} וְהוּא? ‖ **10** [a] $\mathfrak{M}^{Mss}$𝔊𝔖 ע׳ ‖ **11** [a] 𝔐 אנ׳ ‖ **13** [a] l עבדיך ‖ [b–b] > 𝔊* ‖ **14** [a] ins הַדָּבָר ut 41,28?

ח יָמִים׃ 18 וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם יוֹסֵף בַּיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי זֹאת עֲשׂוּ וִחְיוּ אֶת־ס
ל הָאֱלֹהִים אֲנִי יָרֵא׃ 19 אִם־כֵּנִים אַתֶּם אֲחִיכֶם֙ אֶחָד[a] יֵאָסֵר בְּבֵית 19
ג[13] מִשְׁמַרְכֶם וְאַתֶּם֮ לְכוּ הָבִיאוּ שֶׁבֶר רַעְבוֹן בָּתֵּיכֶם׃ 20 וְאֶת־אֲחִיכֶם 20
ו. ל. ז מל ג[14] מנה בתור. ז בטע ר״פ[15] הַקָּטֹן תָּבִיאוּ אֵלַי וְיֵאָמְנוּ דִבְרֵיכֶם וְלֹא תָמֻתוּ וַיַּעֲשׂוּ־כֵן׃ 21 וַיֹּאמְרוּ 21
יח פסוק אל על על[16] . ל[17] אִישׁ אֶל־אָחִיו אֲבָל֙ אֲשֵׁמִים׀ אֲנַחְנוּ֙ עַל־אָחִינוּ֙ אֲשֶׁר רָאִינוּ צָרַ֤ת[a] נַפְשׁוֹ
בְּהִתְחַנְּנוֹ֙ אֵלֵ֔ינוּ וְלֹ֥א שָׁמַ֖עְנוּ עַל־כֵּ֑ן בָּאָ֥ה אֵלֵ֖ינוּ[b] הַצָּרָ֥ה הַזֹּֽאת׃ 22 וַיַּעַן֙ 22
יב מל בתור[18] רְאוּבֵ֣ן אֹתָ֔ם לֵאמֹ֖ר הֲלוֹא֩ אָמַ֨רְתִּי אֲלֵיכֶ֜ם׀ לֵאמֹ֗ר אַל־תֶּחֱטְא֤וּ בַיֶּ֙לֶד
כג פסוק וגם וכתר חלת מ׳לין[19] . ט ר״פ[20] וְלֹ֣א שְׁמַעְתֶּ֔ם וְגַ֥ם־דָּמ֖וֹ הִנֵּ֥ה נִדְרָֽשׁ׃ 23 וְהֵ֗ם לֹ֤א יָדְעוּ֙ כִּ֣י שֹׁמֵ֣עַ יוֹסֵ֔ף כִּי 23
ל. ב[21] וכל שמואל דכות ב מ א הַמֵּלִ֖יץ בֵּינֹתָֽם׃ 24 וַיִּסֹּ֥ב מֵעֲלֵיהֶ֖ם וַיֵּ֑בְךְּ וַיָּ֣שָׁב אֲלֵהֶ֔ם וַיְדַבֵּ֥ר אֲלֵהֶ֖ם 24
ל וכל כפתורי דשמשון דכות וַיִּקַּ֤ח מֵאִתָּם֙ אֶת־שִׁמְעוֹן֙ וַיֶּאְסֹ֣ר אֹת֔וֹ לְעֵינֵיהֶ֖ם׃ 25 וַיְצַ֤ו יוֹסֵף֙ וַיְמַלְא֣וּ[a] 25
ל. ח[22] אֶת־כְּלֵיהֶ֔ם בָּ֖ר וְלְהָשִׁ֣יב כַּסְפֵּיהֶ֑ם אִ֚ישׁ אֶל־שַׂקּ֔וֹ וְלָתֵ֥ת לָהֶ֖ם צֵדָ֑ה
מג לַדָּ֔רֶךְ וַיַּ֥עַשׂ[b] לָהֶ֖ם כֵּֽן׃ 26 וַיִּשְׂא֣וּ אֶת־שִׁבְרָ֔ם עַל־חֲמֹרֵיהֶ֖ם וַיֵּלְכ֥וּ 26
מִשָּֽׁם׃ 27 וַיִּפְתַּ֤ח הָאֶחָד֙ אֶת־שַׂקּ֔וֹ[a] לָתֵ֥ת מִסְפּוֹא֖ לַחֲמֹר֑וֹ בַּמָּל֣וֹן וַיַּ֔רְא 27
ח[23] אֶת־כַּסְפּ֖וֹ וְהִנֵּ֥ה ה֛וּא בְּפִ֥י אַמְתַּחְתּֽוֹ׃ 28 וַיֹּ֣אמֶר אֶל־אֶחָ֗יו הוּשַׁ֤ב
כַּסְפִּי֙ וְגַ֣ם הִנֵּ֔ה[a] בְּאַמְתַּחְתִּ֑י וַיֵּצֵ֤א לִבָּם֙ וַיֶּחֶרְד֣וּ אִ֤ישׁ אֶל־אָחִיו֙ לֵאמֹ֔ר
ב. ח[24] מַה־זֹּ֥את עָשָׂ֖ה אֱלֹהִ֑ים לָנוּ׃ 29 וַיָּבֹ֗אוּ אֶל־יַעֲקֹב֙ אֲבִיהֶ֔ם אַ֖רְצָה֑ 29
ב מל וחד חס[25] . ג ר״פ[26] . ד[27] כְּנָעַ֔ן וַיַּגִּ֥ידוּ לוֹ֖ אֵ֥ת כָּל־הַקֹּרֹ֖ת אֹתָ֣ם לֵאמֹֽר׃ 30 דִּבֶּ֨ר הָאִ֜ישׁ אֲדֹ֣נֵי 30
הָאָ֗רֶץ אִתָּ֙נוּ֙ קָשׁ֔וֹת וַיִּתֵּ֥ן אֹתָ֛נוּ[a] כְּמְרַגְּלִ֖ים אֶת־הָאָֽרֶץ׃ 31 וַנֹּ֤אמֶר אֵלָיו֙ 31
כֵּנִ֣ים אֲנָ֔חְנוּ לֹ֥א הָיִ֖ינוּ מְרַגְּלִֽים׃ 32 שְׁנֵ֤ים עָשָׂר֙ [a]אֲנַ֣חְנוּ אַחִ֔ים[a] בְּנֵ֥י אָבִ֖ינוּ 32
הָאֶחָ֣ד אֵינֶ֑נּוּ וְהַקָּטֹ֞ן הַיּ֣וֹם אֶת־אָבִ֗ינוּ בְּאֶ֙רֶץ֙ כְּנָ֔עַן׃ 33 וַיֹּ֨אמֶר אֵלֵ֜ינוּ 33
ד[27]. ל הָאִ֣ישׁ אֲדֹ֣נֵי הָאָ֗רֶץ בְּזֹאת֙ אֵדַ֔ע כִּ֥י כֵנִ֖ים אַתֶּ֑ם אֲחִיכֶם֙ הָאֶחָ֣ד הַנִּ֣יחוּ
ג. ו[28] אִתִּ֔י וְאֶת־[a]רַעְבוֹן֙ בָּתֵּיכֶ֔ם קְח֖וּ וָלֵֽכוּ׃ 34 וְהָבִ֥יאוּ אֶת־אֲחִיכֶ֖ם הַקָּטֹ֑ן 34
ו[29] אֵלַ֗י וְאֵדְעָ֞ה כִּ֤י לֹא֙ מְרַגְּלִ֣ים אַתֶּ֔ם כִּ֥י כֵנִ֖ים אַתֶּ֑ם אֶת־[a]אֲחִיכֶם֙ אֶתֵּ֣ן
ה וכל את השמים ואת הארץ דכות[30] . ל לָכֶ֔ם וְאֶת־הָאָ֖רֶץ תִּסְחָֽרוּ׃ 35 וַיְהִי֙ הֵ֣ם מְרִיקִ֔ים שַׂקֵּיהֶ֑ם וְהִנֵּה־אִ֥ישׁ

[13] Mm 313. [14] Mm 314. [15] Mm 76. [16] Mm 658. [17] וחד ואשמים Esr 10,19. [18] Mm 27. [19] Mm 1629. [20] Mm 564. [21] Mm 4083. [22] Mm 601. [23] Mm 315. [24] Mm 77. [25] Mm 316. [26] Mm 317. [27] Mm 291. [28] Mm 593. [29] Mm 961. [30] Mm 2574.

19 [a] ⅏ הא׳ || **21** [a] ⅏ בצ׳ || [b] ⅏ עלינו || **25** [a] prp לְמַלֵּא || [b] prb 1 וַיַּעֲשׂוּ cf 𝔖𝔙 || **27** [a] 1 אַמְתַּחְתּוֹ cf 𝔊 et 28 43,12 || **28** [a] ⅏𝔊𝔖𝔗 + הוא || **30** [a] 𝔊 + *ἐν φυλακῇ* cf 40,3 41,10 42,17, ins בְּמִשְׁמָר? || **32** [a–a] ⅏𝔊𝔖^{W} invers || **33** [a] 𝔊(𝔖𝔗) + *ἀγορασμόν* cf 19, ins שֶׁבֶר || **34** [a] 1 ואת cf 𝔊𝔖𝔗^{Ms}𝔙.

צְרוֹר־כַּסְפּוֹ בְּשַׂקּוֹ וַיִּרְאוּ אֶת־צְרֹרוֹת כַּסְפֵּיהֶם הֵמָּה וַאֲבִיהֶם וַיִּירָאוּ׃ [31]
36 וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם יַעֲקֹב אֲבִיהֶם אֹתִי שִׁכַּלְתֶּם יוֹסֵף אֵינֶנּוּ וְשִׁמְעוֹן אֵינֶנּוּ [32]
37 וְאֶת־בִּנְיָמִן תִּקָּחוּ עָלַי הָיוּ כֻלָּנָה׃ 37 וַיֹּאמֶר רְאוּבֵן אֶל־אָבִיו לֵאמֹר [33] [34]
אֶת־שְׁנֵי בָנַי תָּמִית אִם־לֹא אֲבִיאֶנּוּ אֵלֶיךָ תְּנָה אֹתוֹ עַל־יָדִי וַאֲנִי ב
38 אֲשִׁיבֶנּוּ אֵלֶיךָ׃ 38 וַיֹּאמֶר לֹא־יֵרֵד בְּנִי עִמָּכֶם כִּי־אָחִיו מֵת וְהוּא
לְבַדּוֹ נִשְׁאָר וּקְרָאָתְהוּ אָסוֹן בַּדֶּרֶךְ אֲשֶׁר תֵּלְכוּ־בָהּ וְהוֹרַדְתֶּם אֶת־ ל מפק א[36]
43 שֵׂיבָתִי בְּיָגוֹן שְׁאוֹלָה׃ 43 1 וְהָרָעָב כָּבֵד בָּאָרֶץ׃ 2 וַיְהִי ו׳ ול מל בתור׳ יו׳ פסוק בתור׳[1]
כַּאֲשֶׁר כִּלּוּ לֶאֱכֹל אֶת־הַשֶּׁבֶר אֲשֶׁר הֵבִיאוּ מִמִּצְרַיִם וַיֹּאמֶר אֲלֵיהֶם יז מל בתור׳[2]
3 אֲבִיהֶם שֻׁבוּ שִׁבְרוּ־לָנוּ מְעַט־אֹכֶל׃ 3 וַיֹּאמֶר אֵלָיו יְהוּדָה לֵאמֹר כל אורית חס ב מ ג מל
הָעֵד הֵעִד בָּנוּ הָאִישׁ לֵאמֹר לֹא־תִרְאוּ פָנַי בִּלְתִּי אֲחִיכֶם אִתְּכֶם׃ ל חס[3]
4 אִם־יֶשְׁךָ מְשַׁלֵּחַ אֶת־אָחִינוּ אִתָּנוּ נֵרְדָה וְנִשְׁבְּרָה לְךָ אֹכֶל׃ 5 וְאִם־ ז. ג[4]. ג ר״פ בסוף[5]
אֵינְךָ מְשַׁלֵּחַ לֹא נֵרֵד כִּי־הָאִישׁ אָמַר אֵלֵינוּ לֹא־תִרְאוּ פָנַי בִּלְתִּי ז
6 אֲחִיכֶם אִתְּכֶם׃ 6 וַיֹּאמֶר יִשְׂרָאֵל לָמָּה הֲרֵעֹתֶם לִי לְהַגִּיד לָאִישׁ לג[6]
7 הַעוֹד לָכֶם אָח׃ 7 וַיֹּאמְרוּ שָׁאֹל שָׁאַל־הָאִישׁ לָנוּ וּלְמוֹלַדְתֵּנוּ לֵאמֹר ב[7]
הַעוֹד אֲבִיכֶם חַי הֲיֵשׁ לָכֶם אָח וַנַּגֶּד־ל֥וֹ עַל־פִּי ׳הַדְּבָרִים׳ הָאֵלֶּה ב[8]
8 הֲיָדוֹעַ נֵדַע כִּי יֹאמַר הוֹרִידוּ אֶת־אֲחִיכֶם׃ 8 וַיֹּאמֶר יְהוּדָה אֶל־ ג. ז[9] וכל משחתיך למלך דכרת ב מ א
יִשְׂרָאֵל אָבִיו שִׁלְחָה הַנַּעַר אִתִּי וְנָקוּמָה וְנֵלֵכָה וְנִחְיֶה וְלֹא נָמוּת גַּם־ ו[10]. ג[11]. יב פסוק גם גם גם
9 אֲנַחְנוּ גַּם־אַתָּה גַּם־טַפֵּנוּ׃ 9 אָנֹכִי אֶעֶרְבֶנּוּ מִיָּדִי תְּבַקְשֶׁנּוּ אִם־לֹא ד. ז
10 הֲבִיאֹתִיו אֵלֶיךָ וְהִצַּגְתִּיו לְפָנֶיךָ וְחָטָאתִי לְךָ כָּל־הַיָּמִים׃ 10 כִּי ד כת א[12]. ל[13]
11 לוּלֵא הִתְמַהְמָהְנוּ כִּי־עַתָּה שַׁבְנוּ זֶה פַּעֲמָיִם׃ 11 וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם
יִשְׂרָאֵל אֲבִיהֶם אִם־כֵּן | אֵפוֹא זֹאת עֲשׂוּ קְחוּ מִזִּמְרַת הָאָרֶץ בִּכְלֵיכֶם
וְהוֹרִידוּ לָאִישׁ מִנְחָה מְעַט צָרִי וּמְעַט דְּבַשׁ נְכֹאת וָלֹט בָּטְנִים וְשִׁקֵּדִים׃ לג[14]. ב. ב
12 וְכֶסֶף מִשְׁנֶה קְחוּ בְיֶדְכֶם וְאֶת־הַכֶּסֶף הַמּוּשָׁב בְּפִי אַמְתְּחֹתֵיכֶם ד[15]. ב[16]
13 תָּשִׁיבוּ בְיֶדְכֶם אוּלַי מִשְׁגֶּה הוּא׃ 13 וְאֶת־אֲחִיכֶם קָחוּ וְקוּמוּ שׁוּבוּ[a] ל. ג מל בתור׳[17]
סוֹמ אֶל־הָאִישׁ׃ 14 וְאֵל ׳שַׁדַּי׳ יִתֵּן לָכֶם רַחֲמִים לִפְנֵי ׳הָאִישׁ׃ וְשִׁלַּח לָכֶם ב[18]. ב
אֶת־אֲחִיכֶם אַחֵר[a] וְאֶת־בִּנְיָמִין וַאֲנִי כַּאֲשֶׁר שָׁכֹלְתִּי שָׁכָלְתִּי׃ ד[19]. יז מל[20]

[31] Mm 451. [32] Mm 4258. [33] Mm 312. [34] Prv 31,29. [35] Mm 331. Cp 43 [1] Mm 750. [2] Mm 250. [3] Mp sub loco. [4] Mm 318. [5] Mm 162. [6] Mm 319. [7] Mm 1829. [8] Mm 614. [9] Mm 1021. [10] Mm 2915. [11] Mm 3078. [12] Mm 1714. [13] Mm 320. [14] Mm 864. [15] Mm 1087. [16] Gn 28,3. [17] Mm 312. [18] Mm 262.

Cp 43,7 [a] sic L, mlt Mss Edd נַ׳ ‖ **13** [a] pc Mss ⅏ וְשׁ׳ ‖ **14** [a] ⅏G הָאֶחָד cf 42,19.

15 וַיִּקְח֣וּ הָאֲנָשִׁ֗ים אֶת־הַמִּנְחָה֙ הַזֹּ֔את וּמִשְׁנֶ֥ה[a] כֶּ֖סֶף לָקְח֣וּ בְיָדָ֑ם וְאֶת־ 15
16 בִּנְיָמִ֔ן וַיָּקֻ֙מוּ֙ וַיֵּרְד֣וּ מִצְרַ֔יִם וַיַּעַמְד֖וּ לִפְנֵ֥י יוֹסֵֽף׃ 16 וַיַּ֣רְא יוֹסֵ֗ף [a]אִתָּם֙ 16
אֶת[a]־בִּנְיָמִ֔ין וַיֹּ֣אמֶר לַאֲשֶׁ֖ר עַל־בֵּיתוֹ֑ הָבֵ֤א אֶת־הָאֲנָשִׁים֙ הַבָּ֣יְתָה וּטְבֹ֔חַ
טֶ֥בַח וְהָכֵ֖ן כִּ֣י אִתִּ֥י יֹאכְל֛וּ הָאֲנָשִׁ֖ים בַּצָּהֳרָֽיִם׃ 17 וַיַּ֣עַשׂ הָאִ֔ישׁ כַּאֲשֶׁ֖ר 17
אָמַ֣ר יוֹסֵ֑ף וַיָּבֵ֤א הָאִישׁ֙[a] אֶת־הָאֲנָשִׁ֔ים בֵּיתָ֖ה יוֹסֵֽף׃ 18 וַיִּירְא֣וּ הָאֲנָשִׁ֗ים 18
כִּ֤י הוּבְא֙וּ֙ בֵּ֣ית יוֹסֵ֔ף וַיֹּאמְר֗וּ עַל־דְּבַ֤ר הַכֶּ֙סֶף֙ הַשָּׁ֣ב[a] בְּאַמְתְּחֹתֵ֣ינוּ
בַּתְּחִלָּ֔ה אֲנַ֥חְנוּ מוּבָאִ֖ים לְהִתְגֹּלֵ֣ל עָלֵ֑ינוּ וּלְהִתְנַפֵּ֤ל עָלֵ֙ינוּ֙ וְלָקַ֣חַת
אֹתָ֔נוּ לַעֲבָדִ֖ים וְאֶת־חֲמֹרֵ֥ינוּ׃ 19 וַיִּגְּשׁ֖וּ אֶל־הָאִ֣ישׁ אֲשֶׁ֣ר עַל־בֵּ֣ית יוֹסֵ֑ף 19
וַיְדַבְּר֥וּ אֵלָ֛יו פֶּ֥תַח הַבָּֽיִת׃ 20 וַיֹּאמְר֕וּ בִּ֥י אֲדֹנִ֖י יָרֹ֣ד יָרַ֑דְנוּ בַּתְּחִלָּ֔ה 20
לִשְׁבָּר־אֹ֖כֶל׃ 21 וַיְהִ֕י כִּֽי־בָ֥אנוּ אֶל־הַמָּל֖וֹן וַנִּפְתְּחָ֣ה אֶת־אַמְתְּחֹתֵ֑ינוּ
וְהִנֵּ֤ה כֶֽסֶף־אִישׁ֙ בְּפִ֣י אַמְתַּחְתּ֔וֹ כַּסְפֵּ֖נוּ בְּמִשְׁקְלֹ֑ו וַנָּשֶׁ֥ב אֹת֛וֹ בְּיָדֵ֖נוּ׃
22 וְכֶ֣סֶף אַחֵ֔ר הוֹרַדְנ֥וּ[a] בְיָדֵ֖נוּ לִשְׁבָּר־אֹ֑כֶל לֹ֣א יָדַ֔עְנוּ מִי־שָׂ֥ם כַּסְפֵּ֖נוּ 22
בְּאַמְתְּחֹתֵ֥ינוּ׃ 23 וַיֹּ֣אמֶר שָׁל֣וֹם לָכֶ֔ם אַל־תִּירָ֖אוּ אֱלֹהֵיכֶ֣ם וֵאלֹהֵ֣י 23
אֲבִיכֶ֗ם[a] נָתַ֨ן לָכֶ֤ם מַטְמוֹן֙ בְּאַמְתְּחֹתֵיכֶ֔ם כַּסְפְּכֶ֖ם בָּ֣א אֵלָ֑י וַיּוֹצֵ֥א
אֵלֵהֶ֖ם אֶת־שִׁמְעֽוֹן׃ 24 וַיָּבֵ֤א הָאִישׁ֙ אֶת־הָאֲנָשִׁ֔ים בֵּיתָ֖ה יוֹסֵ֑ף וַיִּתֵּ֣ן 24
מַ֔יִם וַיִּרְחֲצ֖וּ רַגְלֵיהֶ֑ם וַיִּתֵּ֥ן מִסְפּ֖וֹא לַחֲמֹרֵיהֶֽם׃ 25 וַיָּכִ֨ינוּ֙ אֶת־הַמִּנְחָ֔ה 25
עַד־בּ֥וֹא יוֹסֵ֖ף בַּצָּהֳרָ֑יִם כִּ֣י שָׁמְע֤וּ כִי־שָׁם֙ יֹאכְל֣וּ[a] לָ֔חֶם׃ 26 וַיָּבֹ֥א 26
יוֹסֵ֖ף הַבַּ֑יְתָה וַיָּבִ֨יאוּ[a] ל֤וֹ אֶת־הַמִּנְחָה֙ אֲשֶׁר־בְּיָדָ֔ם הַבַּ֖יְתָה[b] וַיִּשְׁתַּחֲוּ־
ל֥וֹ[c] אָ֖רְצָה׃ 27 וַיִּשְׁאַ֤ל לָהֶם֙ לְשָׁל֔וֹם וַיֹּאמֶר֙ הֲשָׁל֣וֹם אֲבִיכֶ֔ם הַזָּקֵ֖ן אֲשֶׁר 27
אֲמַרְתֶּ֣ם הַעוֹדֶ֑נּוּ חָֽי׃ 28 וַיֹּאמְר֣וּ שָׁלוֹם֮ לְעַבְדְּךָ֣ לְאָבִ֔ינוּ עוֹדֶ֥נּוּ חַ֖י[a] 28
וַיִּקְּד֖וּ וַיִּשְׁתַּחֲוּ[b]׃ 29 וַיִּשָּׂ֤א עֵינָיו֙ וַיַּ֣רְא אֶת־בִּנְיָמִ֣ין אָחִ֔יו בֶּן־אִמּ֑וֹ וַיֹּ֙אמֶר֙ 29
הֲזֶ֣ה אֲחִיכֶ֗ם הַקָּטֹן֙ אֲשֶׁ֣ר אֲמַרְתֶּ֣ם[a] אֵלָ֔י וַיֹּ֕אמֶר אֱלֹהִ֥ים יָחְנְךָ֖ בְּנִ֑י׃
30 וַיְמַהֵ֣ר יוֹסֵ֔ף כִּֽי־נִכְמְר֥וּ רַחֲמָ֖יו אֶל־[a]אָחִ֑יו וַיְבַקֵּ֣שׁ לִבְכּ֔וֹת וַיָּבֹ֣א 30
הַחַדְרָ֔ה וַיֵּ֖בְךְּ שָׁ֑מָּה׃ 31 וַיִּרְחַ֖ץ פָּנָ֑יו וַיֵּצֵ֕א וַיִּתְאַפַּ֖ק וַיֹּ֣אמֶר שִׂ֔ימוּ לָ֖חֶם׃ 31

[19] Mm 312. [20] Mm 262. [21] Mm 321. [22] Mm 322. [23] Mm 1557. [24] Mm 639. [25] Mm 323. [26] Mm 216. [27] Mm 324. [28] Mm 328. [29] Mm 71. [30] Mm 2194. [31] Mm 1510. [32] Mm 169. [33] Mm 3916. [34] Mm 3452. [35] Mm 325. [36] Mm 2320. [37] Mm 1889. [38] Mm 3762.

15 [a] mlt Mss ה־ ‖ **16** [a–a] ωGV אִתָּם וְאֵת ‖ **17** [a] > G*S, dl? ‖ **18** [a] ω המושב ‖ **22** [a] ω לקחנו ‖ **23** [a] 2 Mss G אֲבִיכֶם ‖ **25** [a] G sg, l ל־? ‖ **26** [a] sic 𝔐 ‖ [b] > V, frt dl ‖ [c] frt ins c pc Mss GV אַפַּיִם cf 42,6 ‖ **28** [a] ωG + וַיֹּאמֶר בָּרוּךְ הָאִישׁ הַהוּא לֵאלֹהִים ‖ [b] sic L, mlt Mss Edd חוו־ ‖ **29** [a] G + *ἀγαγεῖν* = לְהָבִיא ‖ **30** [a] ωG עַל.

32 וַיִּשְׂאוּ֩ לָ֨ו לְבַדּ֜וֹ וְלָהֶ֣ם לְבַדָּ֗ם וְלַמִּצְרִ֛ים הָאֹכְלִ֥ים אִתּ֖וֹ לְבַדָּ֑ם כִּ֣י לא ל״ה. ח[39]. ל
לֹ֤א יוּכְלוּן֙ הַמִּצְרִ֔ים לֶֽאֱכָל֙ אֶת־הָ֣עִבְרִ֔ים לֶ֖חֶם כִּי־תוֹעֵבָ֣ה הִ֑וא ב. ה ד מנה בתור׳
33 לְמִצְרָ֔יִם[a]׃ וַיֵּשְׁב֤וּ לְפָנָיו֙ הַבְּכֹ֣ר כִּבְכֹֽרָת֔וֹ וְהַצָּעִ֖יר כְּצָעְרָת֑וֹ וַיִּתְמְהוּ֙ ל. ל. ל
34 הָאֲנָשִׁ֔ים אִ֖ישׁ אֶל־רֵעֵֽהוּ׃ וַיִּשָּׂ֨א מַשְׂאֹ֤ת מֵאֵת֙ פָּנָ֔יו אֲלֵהֶ֑ם וַתִּרֶב֙ ב חד מל וחד חס. ב[40]
מַשְׂאַ֣ת בִּנְיָמִ֔ן מִמַּשְׂאֹ֖ת כָּלָ֣ם חָמֵ֣שׁ יָדֹ֑ת וַיִּשְׁתּ֥וּ וַיִּשְׁכְּר֖וּ עִמּֽוֹ׃ ל. ל[41]

44 1 וַיְצַ֞ו אֶת־אֲשֶׁ֣ר עַל־בֵּיתוֹ֮ לֵאמֹר֒ מַלֵּ֣א אֶת־אַמְתְּחֹ֣ת הָאֲנָשִׁ֗ים אֹ֚כֶל ח׳. ה[2]
2 כַּאֲשֶׁ֣ר יוּכְל֣וּן שְׂאֵ֔ת וְשִׂ֥ם כֶּֽסֶף־אִ֖ישׁ בְּפִ֣י אַמְתַּחְתּֽוֹ׃ 2 וְאֶת־גְּבִיעִ֞י ב. יד. ט
גְּבִ֣יעַ הַכֶּ֗סֶף תָּשִׂ֙ים֙ בְּפִי֙ אַמְתַּ֣חַת הַקָּטֹ֔ן וְאֵ֖ת כֶּ֣סֶף שִׁבָּר֑וֹ וַיַּ֕עַשׂ כִּדְבַ֥ר ב[3]
3 יוֹסֵ֖ף אֲשֶׁ֥ר דִּבֵּֽר׃ 3 הַבֹּ֕קֶר אוֹר֙ וְהָאֲנָשִׁ֣ים שֻׁלְּח֔וּ הֵ֖מָּה וַחֲמֹרֵיהֶ֑ם ל
4 הֵ֣ם יָצְא֔וּ אֵ֥ת־הָעִ֖יר לֹ֣א הִרְחִ֑יקוּ וְיוֹסֵף֙ אָמַ֣ר לַאֲשֶׁ֣ר עַל־בֵּיתוֹ֔ קוּם י״. ח׳
רְדֹ֖ף אַחֲרֵ֣י הָאֲנָשִׁ֑ים וְהִשַּׂגְתָּ֣ם וְאָמַרְתָּ֣ אֲלֵהֶ֔ם לָמָּ֥ה שִׁלַּמְתֶּ֖ם רָעָ֥ה תַּחַ֖ת ל
5 טוֹבָֽה׃ 5 הֲלֹ֗וא[a] זֶ֤ה[b] אֲשֶׁר֙ יִשְׁתֶּ֣ה אֲדֹנִ֣י בּ֔וֹ וְה֥וּא נַחֵ֖שׁ יְנַחֵ֣שׁ בּ֑וֹ הֲרֵעֹתֶ֖ם י״ב מל בתור׳[5]
6 7 אֲשֶׁ֥ר עֲשִׂיתֶֽם׃ 6 וַיַּשֶּׂג֣ם וַיְדַבֵּ֔ר אֲלֵהֶ֖ם אֶת־הַדְּבָרִ֣ים הָאֵ֑לֶּה׃ 7 וַיֹּ֤אמְרוּ ת חס ול בלישׁ
אֵלָיו֙ לָמָּ֣ה יְדַבֵּ֤ר אֲדֹנִי֙ כַּדְּבָרִ֣ים הָאֵ֔לֶּה חָלִ֥ילָה֙ לַעֲבָדֶ֔יךָ מֵעֲשׂ֖וֹת ל
8 כַּדָּבָ֥ר הַזֶּֽה׃ 8 הֵן֩ כֶּ֨סֶף[a] אֲשֶׁר֩ מָצָ֨אנוּ בְּפִ֜י אַמְתְּחֹתֵ֗ינוּ הֱשִׁיבֹ֤נוּ אֵלֶ֙יךָ֙ ל
9 מֵאֶ֣רֶץ כְּנָ֔עַן וְאֵ֨יךְ֙ נִגְנֹ֣ב מִבֵּ֔ית אֲדֹנֶ֖יךָ כֶּ֥סֶף אוֹ־זָהָֽב׃ 9 אֲשֶׁ֨ר יִמָּצֵ֜א אִתּ֗וֹ
10 מֵעֲבָדֶ֙יךָ֙ וָמֵ֣ת[a] וְגַם־אֲנַ֔חְנוּ נִהְיֶ֥ה לַאדֹנִ֖י לַעֲבָדִֽים׃ 10 וַיֹּ֕אמֶר גַּם־עַתָּ֖ה ל
כְּדִבְרֵיכֶ֑ם כֵּן־הוּא֙ אֲשֶׁ֣ר יִמָּצֵ֣א אִתּ֔וֹ יִהְיֶה־לִּ֥י עָ֖בֶד וְאַתֶּ֥ם תִּהְי֖וּ נְקִיִּֽם׃ ג[9]. ב זקף קמ׳
11 וַיְמַהֲר֗וּ וַיּוֹרִ֙דוּ֙ אִ֣ישׁ אֶת־אַמְתַּחְתּ֔וֹ אַרְצָ֖ה וַיִּפְתְּח֥וּ אִישׁ֙ אַמְתַּחְתּ֔וֹ ב חס. ב
12 וַיְחַפֵּ֣שׂ בַּגָּד֔וֹל הַחֵ֖ל וּבַקָּטֹ֑ן וַיִּמָּצֵ֥א הַגָּבִ֖יעַ בְּאַמְתַּ֥חַת בִּנְיָמִֽן׃ ג. ל. ז[7]
13 וַיִּקְרְע֥וּ שִׂמְלֹתָ֖ם וַיַּעֲמֹ֣ס אִ֣ישׁ עַל־חֲמֹר֑וֹ וַיָּשֻׁ֖בוּ הָעִֽירָה׃ 14 וַיָּבֹ֤א ט[8]
יְהוּדָה֙ וְאֶחָ֣יו בֵּיתָ֔ה יוֹסֵ֖ף וְה֣וּא עוֹדֶ֑נּוּ שָׁ֖ם וַיִּפְּל֥וּ לְפָנָ֖יו אָ֥רְצָה׃
כ״ב[9] וכל ד״ה ועזרא דכות׳ ב מ ה חס בלישׁ. י״ב מל בתור׳[9] 15 וַיֹּ֣אמֶר֮ לָהֶם֒ יוֹסֵף֙ מָ֣ה־הַמַּעֲשֶׂ֣ה הַזֶּ֔ה אֲשֶׁ֥ר עֲשִׂיתֶ֖ם הֲלֹ֣וא יְדַעְתֶּ֑ם ל
16 כִּֽי־נַחֵ֣שׁ יְנַחֵ֔שׁ אִ֥ישׁ אֲשֶׁר־כָּמ֖וֹנִי׃ 16 וַיֹּ֣אמֶר יְהוּדָ֔ה מַה־נֹּאמַ֥ר לַאדֹנִ֖י ל. ג דגש׳[10]
מַה־נְּדַבֵּ֑ר וּמַה־נִּצְטַדָּ֣ק הָאֱלֹהִ֔ים[b] מָצָ֥א אֶת־עֲוֹ֖ן עֲבָדֶ֑יךָ הִנֶּ֥נּוּ עֲבָדִ֛ים

[39] Mm 1053. [40] 1 R 5,10. [41] Mm 326. Cp 44 [1] Mm 321. [2] Mm 211. [3] Jdc 7,15. [4] Mm 1858. [5] Mm 27. [6] Mm 2694. [7] Mm 3765. [8] Mm 1972. [9] Mm 11. [10] Mm 327.

32 [a] frt l למצרים ‖ **Cp 44,5** [a] 𝔊 pr *ἵνα τί ἐκλέψατέ μου τὸ κόνδυ τὸ ἀργυροῦν* cf 𝔖𝔙 ‖ [b] 𝔗[P] + *kljd'* = הַגְּבִיעַ ‖ **8** [a] l c ms𝔊𝔖𝔗𝔗[J] הַכֶּ֙סֶף׳ cf 43,21.22 ‖ **9** [a] ms יומת ‖ **16** [a] ms Vrs ומה ‖ [b] ms𝔊 וה׳.

ל פסוק בתור יום גם ובילה חדה ביניה
ב זקף קבי

17 לַאדֹנִי גַּם־אֲנַחְנוּ גַּם אֲשֶׁר־נִמְצָא הַגָּבִיעַ בְּיָדוֹ׃ 17 וַיֹּאמֶר חָלִילָה לִּי
מֵעֲשׂוֹת זֹאת הָאִישׁ אֲשֶׁר נִמְצָא הַגָּבִיעַ בְּיָדוֹ הוּא יִהְיֶה־לִּי עָבֶד וְאַתֶּם
(מא) ס פרש עֲלוּ לְשָׁלוֹם אֶל־אֲבִיכֶם׃ פ קמו 18 וַיִּגַּשׁ אֵלָיו יְהוּדָה וַיֹּאמַר

יא. לז. ב בִּי אֲדֹנִי יְדַבֶּר־נָא עַבְדְּךָ דָבָר בְּאָזְנֵי אֲדֹנִי וְאַל־יִחַר אַפְּךָ בְּעַבְדֶּךָ

ל כִּי כָמוֹךָ כְּפַרְעֹה׃ 19 אֲדֹנִי שָׁאַל אֶת־עֲבָדָיו לֵאמֹר הֲיֵשׁ־לָכֶם אָב 19

בי. ב וחס. יב אוֹ־אָח׃ 20 וַנֹּאמֶר אֶל־אֲדֹנִי יֶשׁ־לָנוּ אָב זָקֵן וְיֶלֶד זְקֻנִים קָטָן וְאָחִיו 20

טי. ד מֵת וַיִּוָּתֵר הוּא לְבַדּוֹ לְאִמּוֹ וְאָבִיו אֲהֵבוֹ׃ 21 וַתֹּאמֶר אֶל־עֲבָדֶיךָ 21

ג וחס. ב חד מל וחד חס. יג. כט. טז הוֹרִדֻהוּ אֵלַי וְאָשִׂימָה עֵינִי עָלָיו׃ 22 וַנֹּאמֶר אֶל־אֲדֹנִי לֹא־יוּכַל הַנַּעַר 22
לַעֲזֹב אֶת־אָבִיו וְעָזַב אֶת־אָבִיו וָמֵת׃ 23 וַתֹּאמֶר אֶל־עֲבָדֶיךָ אִם־לֹא 23

ד בלישׁ. יז. ב יֵרֵד אֲחִיכֶם הַקָּטֹן אִתְּכֶם לֹא תֹסִפוּן לִרְאוֹת פָּנָי׃ 24 וַיְהִי כִּי עָלִינוּ 24
כל אורית חס ב מ ג מל אֶל־עַבְדְּךָ אָבִי[a] וַנַּגֶּד־לוֹ אֵת דִּבְרֵי אֲדֹנִי׃ 25 וַיֹּאמֶר אָבִינוּ שֻׁבוּ שִׁבְרוּ־ 25
לָנוּ מְעַט־אֹכֶל׃ 26 וַנֹּאמֶר לֹא נוּכַל לָרֶדֶת אִם־יֵשׁ אָחִינוּ הַקָּטֹן אִתָּנוּ 26
וְיָרַדְנוּ כִּי־לֹא נוּכַל לִרְאוֹת פְּנֵי הָאִישׁ וְאָחִינוּ הַקָּטֹן אֵינֶנּוּ אִתָּנוּ׃

יט. ד 27 וַיֹּאמֶר עַבְדְּךָ אָבִי אֵלֵינוּ אַתֶּם יְדַעְתֶּם כִּי שְׁנַיִם יָלְדָה־לִּי אִשְׁתִּי׃ 27

כ. ג. ב וחס. כא 28 וַיֵּצֵא הָאֶחָד מֵאִתִּי וָאֹמַר אָךְ טָרֹף טֹרָף וְלֹא רְאִתִּיו עַד־הֵנָּה׃ 28

ו. ל וחס. כב 29 וּלְקַחְתֶּם גַּם־אֶת־זֶה מֵעִם פָּנַי וְקָרָהוּ אָסוֹן וְהוֹרַדְתֶּם אֶת־שֵׂיבָתִי 29

י. ל בְּרָעָה שְׁאֹלָה׃ 30 וְעַתָּה כְּבֹאִי אֶל־עַבְדְּךָ אָבִי וְהַנַּעַר אֵינֶנּוּ אִתָּנוּ 30

ח. ב. ב חס וְנַפְשׁוֹ קְשׁוּרָה בְנַפְשׁוֹ׃ 31 וְהָיָה כִּרְאוֹתוֹ כִּי־אֵין הַנַּעַר[a] וָמֵת וְהוֹרִידוּ 31

י. ח עֲבָדֶיךָ אֶת־שֵׂיבַת עַבְדְּךָ אָבִינוּ בְּיָגוֹן שְׁאֹלָה׃ 32 כִּי עַבְדְּךָ עָרַב אֶת־ 32

ב. ד הַנַּעַר מֵעִם אָבִי[a] לֵאמֹר אִם־לֹא אֲבִיאֶנּוּ אֵלֶיךָ וְחָטָאתִי לְאָבִי כָּל־
ל הַיָּמִים׃ 33 וְעַתָּה יֵשֶׁב־נָא עַבְדְּךָ תַּחַת הַנַּעַר עֶבֶד לַאדֹנִי וְהַנַּעַר יַעַל 33
עִם־אֶחָיו׃ 34 כִּי־אֵיךְ אֶעֱלֶה אֶל־אָבִי וְהַנַּעַר אֵינֶנּוּ אִתִּי פֶּן אֶרְאֶה 34

ג. ל בָּרָע אֲשֶׁר יִמְצָא אֶת־אָבִי׃ 45 1 וְלֹא־יָכֹל יוֹסֵף לְהִתְאַפֵּק 45
ג׳ לְכֹל הַנִּצָּבִים עָלָיו וַיִּקְרָא הוֹצִיאוּ כָל־אִישׁ מֵעָלָי וְלֹא־עָמַד אִישׁ
ל. ג אִתּוֹ בְּהִתְוַדַּע יוֹסֵף אֶל־אֶחָיו׃ 2 וַיִּתֵּן אֶת־קֹלוֹ בִּבְכִי וַיִּשְׁמְעוּ מִצְרַיִם 2

11 Mm 328. 12 Gn 4,23. 13 Okhl 70. 14 Mm 3056. 15 Mm 329. 16 Mm 2501. 17 Mm 430. 18 Mm 916. 19 Mm 2088. 20 והד יצא אחד 2 R 4,39. 21 Mm 330. 22 Mm 331. 23 Mm 2191 contra textum. Cp 45 1 Mm 1363. 2 Mp sub loco.

24 a 2 Mss ωGS אבינו || 31 a ins c ωG אָתָנוּ || 32 a ω אבינו.

3 וַיִּשָּׁמַע[a] בֵּית פַּרְעֹה׃ 3 וַיֹּאמֶר יוֹסֵף אֶל־אֶחָיו אֲנִי יוֹסֵף הַעוֹד אָבִי
4 חָי וְלֹא־יָכְלוּ אֶחָיו לַעֲנוֹת אֹתוֹ כִּי נִבְהֲלוּ מִפָּנָיו׃ 4 וַיֹּאמֶר יוֹסֵף אֶל־ כג
אֶחָיו גְּשׁוּ־נָא אֵלַי וַיִּגָּשׁוּ וַיֹּאמֶר אֲנִי יוֹסֵף אֲחִיכֶם אֲשֶׁר־מְכַרְתֶּם אֹתִי
5 מִצְרָיְמָה׃ 5 וְעַתָּה אַל־תֵּעָצְבוּ וְאַל־יִחַר בְּעֵינֵיכֶם כִּי־מְכַרְתֶּם אֹתִי כה[3]. ת בטע[4]. ב. יח
6 הֵנָּה כִּי לְמִחְיָה שְׁלָחַנִי אֱלֹהִים לִפְנֵיכֶם׃ 6 כִּי־זֶה שְׁנָתַיִם הָרָעָב
7 בְּקֶרֶב הָאָרֶץ וְעוֹד חֲמֵשׁ שָׁנִים אֲשֶׁר אֵין־חָרִישׁ וְקָצִיר[a]׃ 7 וַיְשַׁלְּחֵנִי כג. ב[5]. ב
אֱלֹהִים לִפְנֵיכֶם לָשׂוּם לָכֶם שְׁאֵרִית בָּאָרֶץ וּלְהַחֲיוֹת לָכֶם לִפְלֵיטָה[a] ג[6]
8 גְּדֹלָה׃ 8 וְעַתָּה לֹא־אַתֶּם שְׁלַחְתֶּם אֹתִי הֵנָּה כִּי[c] הָאֱלֹהִים וַיְשִׂימֵנִי ו[7]
9 לְאָב לְפַרְעֹה וּלְאָדוֹן לְכָל־בֵּיתוֹ וּמֹשֵׁל בְּכָל־[c]אֶרֶץ מִצְרָיִם׃ 9 מַהֲרוּ ל. יח. ד[8]
וַעֲלוּ אֶל־אָבִי וַאֲמַרְתֶּם אֵלָיו כֹּה אָמַר בִּנְךָ יוֹסֵף שָׂמַנִי[c] אֱלֹהִים לְאָדוֹן ל
10 לְכָל־מִצְרָיִם רְדָה אֵלַי אַל־תַּעֲמֹד׃ 10 וְיָשַׁבְתָּ בְּאֶרֶץ־גֹּשֶׁן[a] וְהָיִיתָ נ[9]
קָרוֹב אֵלַי אַתָּה וּבָנֶיךָ וּבְנֵי בָנֶיךָ וְצֹאנְךָ וּבְקָרְךָ וְכָל־אֲשֶׁר־לָךְ׃
11 וְכִלְכַּלְתִּי אֹתְךָ שָׁם כִּי־עוֹד חֲמֵשׁ שָׁנִים רָעָב פֶּן־[c]תִּוָּרֵשׁ[a] אַתָּה ב[10]. ב[11]
12 וּבֵיתְךָ וְכָל־אֲשֶׁר־לָךְ׃ 12 וְהִנֵּה עֵינֵיכֶם רֹאוֹת וְעֵינֵי אָחִי בִנְיָמִן כִּי־ יג. י. יז מל[12]
13 פִי הַמְדַבֵּר אֲלֵיכֶם׃ 13 וְהִגַּדְתֶּם לְאָבִי אֶת־כָּל־כְּבוֹדִי בְּמִצְרַיִם וְאֵת ד[13]. ל מל בחור
14 כָּל־אֲשֶׁר רְאִיתֶם וּמִהַרְתֶּם וְהוֹרַדְתֶּם אֶת־אָבִי הֵנָּה׃ 14 וַיִּפֹּל עַל־[c] ב
צַוְּארֵי בִנְיָמִן־אָחִיו וַיֵּבְךְּ וּבִנְיָמִן בָּכָה עַל־צַוָּארָיו׃ 15 וַיְנַשֵּׁק לְכָל־ ט וכל יהודה ויוסף
16 אֶחָיו וַיֵּבְךְּ עֲלֵיהֶם וְאַחֲרֵי כֵן דִּבְּרוּ אֶחָיו אִתּוֹ׃ 16 וְהַקֹּל נִשְׁמַע דכות[14]
יג חס בתור[15]. ב[16]
בֵּית פַּרְעֹה לֵאמֹר בָּאוּ אֲחֵי יוֹסֵף וַיִּיטַב בְּעֵינֵי פַרְעֹה וּבְעֵינֵי עֲבָדָיו׃ לג בחור. י
17 וַיֹּאמֶר פַּרְעֹה אֶל־יוֹסֵף אֱמֹר אֶל־אַחֶיךָ זֹאת עֲשׂוּ טַעֲנוּ אֶת־ ל
18 בְּעִירְכֶם וּלְכוּ־בֹאוּ אַרְצָה[c] כְּנָעַן׃ 18 וּקְחוּ אֶת־אֲבִיכֶם וְאֶת־בָּתֵּיכֶם ח[17]
וּבֹאוּ אֵלָי וְאֶתְּנָה לָכֶם אֶת־טוּב[c] אֶרֶץ מִצְרַיִם וְאִכְלוּ אֶת־[c]חֶלֶב הָאָרֶץ׃ ב[18]. יט בלישׁ[19]. ל[20]
19 וְאַתָּה צֻוִּיתָה[a] זֹאת עֲשׂוּ קְחוּ־לָכֶם מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם עֲגָלוֹת לְטַפְּכֶם ל
20 וְלִנְשֵׁיכֶם וּנְשָׂאתֶם אֶת־אֲבִיכֶם וּבָאתֶם׃ 20 וְעֵינְכֶם אַל־תָּחֹס עַל־ ב[21]. ב חס[22]
21 כְּלֵיכֶם כִּי־טוּב כָּל־אֶרֶץ מִצְרַיִם לָכֶם הִוא׃ 21 וַיַּעֲשׂוּ־כֵן בְּנֵי יִשְׂרָאֵל יט בלישׁ[19]

[3]Mm 84. [4]Mm 3160. [5]Gn 8,22. [6]Mm 2068. [7]Mm 1580. [8]Mm 332. [9]Ez 32,19. [10]Mm 1823. [11]Prv 20,13. [12]Mm 262. [13]Mm 333. [14]Mm 334. [15]Mm 675 contra textum. [16]Mm 3894. [17]Mm 77. [18]Mm 3926. [19]Mm 335. [20]וחד ואת חלב Lv 16,25. [21]Am 5,26. [22]Mm 2804.

Cp 45,2 [a] GS pass, l וַיִּשָּׁמַע? ‖ **6** [a] sic L, mlt Mss Edd צָ– ‖ **7** [a] l c ms G פ׳ ‖ **10** [a] G *Γεσεμ Ἀραβίας* cf Neh 6,1 ‖ **11** [a] l תִּוָּרֵשׁ (a רוּשׁ)? ‖ **19** [a] l צֻוֵּה אֹתָם? cf GV.

22 וַיִּתֵּן לָהֶם יוֹסֵף עֲגָלוֹת עַל־פִּי פַּרְעֹה וַיִּתֵּן לָהֶם צֵדָה לַדָּרֶךְ׃ 22 לְכֻלָּם
לכ²³ . ג כת כן²⁴ . ל . ב חס דחס²⁴ נָתַן לָאִישׁ חֲלִפוֹת שְׂמָלֹת וּלְבִנְיָמִן נָתַן שְׁלֹשׁ מֵאוֹת כֶּסֶף וְחָמֵשׁ חֲלִפֹת
23 שְׂמָלֹת׃ 23 וּלְאָבִיו שָׁלַח כְּזֹאת עֲשָׂרָה חֲמֹרִים נֹשְׂאִים מִטּוּב מִצְרָיִם
ג²⁵ . ל . ת . יט בלישׁ²⁶ וְעֶשֶׂר אֲתֹנֹת נֹשְׂאֹת בָּר וָלֶחֶם וּמָזוֹן לְאָבִיו לַדָּרֶךְ׃ 24 וַיְשַׁלַּח אֶת־
ב . ג . כב²⁷ . ג²⁸ אֶחָיו וַיֵּלֵכוּ וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם אַל־תִּרְגְּזוּ[a] בַּדָּרֶךְ׃ 25 וַיַּעֲלוּ מִמִּצְרַיִם
ת רמטע . ד²⁹ חס וכל שפטים ושמואל דכות ב מ ב 26 וַיָּבֹאוּ אֶרְצָה[a] כְּנָעַן אֶל־יַעֲקֹב אֲבִיהֶם׃ 26 וַיַּגִּדוּ לוֹ לֵאמֹר עוֹד יוֹסֵף
ל . יח . ל חַי וְכִי־הוּא מֹשֵׁל בְּכָל־אֶרֶץ מִצְרָיִם וַיָּפָג לִבּוֹ כִּי לֹא־הֶאֱמִין לָהֶם׃
27 וַיְדַבְּרוּ אֵלָיו אֵת כָּל־דִּבְרֵי יוֹסֵף אֲשֶׁר דִּבֶּר אֲלֵהֶם וַיַּרְא אֶת־ 27
כד . ל³⁰ הָעֲגָלוֹת אֲשֶׁר־שָׁלַח יוֹסֵף לָשֵׂאת אֹתוֹ וַתְּחִי רוּחַ יַעֲקֹב אֲבִיהֶם׃
28 וַיֹּאמֶר יִשְׂרָאֵל רַב עוֹד־יוֹסֵף בְּנִי חַי אֵלֵכָה וְאֶרְאֶנּוּ בְּטֶרֶם אָמוּת׃ 28
ד¹ . ל **46** 1 וַיִּסַּע יִשְׂרָאֵל וְכָל־אֲשֶׁר־לוֹ וַיָּבֹא בְּאֵרָה שָׁבַע וַיִּזְבַּח
כה² . ד ב מל וב חס³ זְבָחִים לֵאלֹהֵי אָבִיו יִצְחָק׃ 2 וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים ׀ לְיִשְׂרָאֵל בְּמַרְאֹת[a]
ד שמואא מתאימין⁴ . ז בתור הַלָּיְלָה וַיֹּאמֶר יַעֲקֹב ׀ יַעֲקֹב וַיֹּאמֶר הִנֵּנִי׃ 3 וַיֹּאמֶר אָנֹכִי הָאֵל אֱלֹהֵי
ל . כה⁵ 4 אָבִיךָ אַל־תִּירָא מֵרְדָה מִצְרַיְמָה כִּי־לְגוֹי גָּדוֹל אֲשִׂימְךָ שָׁם׃ 4 אָנֹכִי
יב בתור . כה⁵ . ל . ג כת ה⁶ . ל . ז ומל⁷ אֵרֵד עִמְּךָ מִצְרַיְמָה וְאָנֹכִי אַעַלְךָ גַּם־עָלֹה וְיוֹסֵף יָשִׁית יָדוֹ עַל־
מג עֵינֶיךָ׃ 5 וַיָּקָם יַעֲקֹב מִבְּאֵר שָׁבַע וַיִּשְׂאוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל אֶת־יַעֲקֹב
כד אֲבִיהֶם וְאֶת־טַפָּם וְאֶת־נְשֵׁיהֶם בָּעֲגָלוֹת אֲשֶׁר־שָׁלַח פַּרְעֹה לָשֵׂאת
אֹתוֹ׃ 6 וַיִּקְחוּ אֶת־מִקְנֵיהֶם וְאֶת־רְכוּשָׁם אֲשֶׁר רָכְשׁוּ בְּאֶרֶץ כְּנָעַן 6
כה⁵ . ל וַיָּבֹאוּ מִצְרַיְמָה יַעֲקֹב וְכָל־זַרְעוֹ אִתּוֹ׃ 7 בָּנָיו וּבְנֵי בָנָיו אִתּוֹ בְּנֹתָיו 7
כה⁵ . י בתור וּבְנוֹת בָּנָיו וְכָל־זַרְעוֹ הֵבִיא אִתּוֹ מִצְרַיְמָה׃ ס 8 וְאֵלֶּה שְׁמוֹת 8
כה⁵ . ו חס בתור⁸ בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל הַבָּאִים מִצְרַיְמָה יַעֲקֹב וּבָנָיו בְּכֹר יַעֲקֹב רְאוּבֵן׃ 9 וּבְנֵי 9
ל רְאוּבֵן חֲנוֹךְ וּפַלּוּא וְחֶצְרוֹן[a] וְכַרְמִי׃ 10 וּבְנֵי שִׁמְעוֹן יְמוּאֵל וְיָמִין 10
ב חס . ל וְאֹהַד[a] וְיָכִין וְצֹחַר[b] וְשָׁאוּל בֶּן־הַכְּנַעֲנִית׃ 11 וּבְנֵי לֵוִי גֵּרְשׁוֹן קְהָת 11
ל . ל וּמְרָרִי׃ 12 וּבְנֵי יְהוּדָה עֵר וְאוֹנָן וְשֵׁלָה וָפֶרֶץ וָזָרַח וַיָּמָת עֵר וְאוֹנָן 12

[23]Mm 319. [24]Mm 336. [25]Mm 337. [26]Mm 335. [27]Mm 338. [28]Mm 59. [29]Mm 195. [30]Mm 2025.
Cp **46** [1]Mm 339. [2]Mm 5. [3]Mm 340. [4]Mp sub loco. [5]Mm 84. [6]Mm 341. [7]Mm 1858. [8]Mm 2737.
[9]Mm 410.

24 [a] 𝔐 תתרגזו ‖ **25** [a] Seb nonn Mss 𝔐 אַרְצָה ‖ **Cp 46,2** [a] Vrs sg, l frt אֵת– ‖ **9** [a] mlt Mss 𝔐 חֶ׳ ‖ **10** [a] > Nu 26,12 et 1Ch 4,24 ‖ [b] 𝔐 וצהר, Nu 26,13 et 1Ch 4,24 זֶרַח ‖ **11** [a] mlt Mss 𝔖𝔚𝔍 וק׳.

13 בְּאֶרֶץ כְּנָעַן וַיִּהְיוּ בְּנֵי־פֶרֶץ חֶצְרוֹן וְחָמוּל[a]׃ 13 וּבְנֵי יִשָּׂשכָר[a] תּוֹלָע ל
14 וּפֻוָּה[b] וְיוֹב[c] וְשִׁמְרוֹן׃ 14 וּבְנֵי זְבוּלֻן סֶרֶד וְאֵלוֹן וְיַחְלְאֵל׃ 15 אֵלֶּה | ל וחס[10]. ט[11] כת כן
15 וכל כתיב דכות ב מ א
בְּנֵי לֵאָה אֲשֶׁר יָלְדָה לְיַעֲקֹב בְּפַדַּן אָרָם וְאֶת־דִּינָה בִתּוֹ כָּל־נֶפֶשׁ ל
16 בָּנָיו וּבְנוֹתָיו שְׁלֹשִׁים וְשָׁלֹשׁ׃ 16 וּבְנֵי גָד צִפְיוֹן[a] וְחַגִּי שׁוּנִי[b] וְאֶצְבֹּן[c] עֵרִי ג מל[12]. ל. ל חס[13]
17 וַאֲרוֹדִי וְאַרְאֵלִי׃ 17 וּבְנֵי אָשֵׁר יִמְנָה וְיִשְׁוָה וְיִשְׁוִי[a] וּבְרִיעָה וְשֶׂרַח
18 אֲחֹתָם וּבְנֵי בְרִיעָה חֶבֶר וּמַלְכִּיאֵל׃ 18 אֵלֶּה בְּנֵי זִלְפָּה אֲשֶׁר־נָתַן
19 לָבָן לְלֵאָה בִתּוֹ וַתֵּלֶד אֶת־אֵלֶּה לְיַעֲקֹב שֵׁשׁ עֶשְׂרֵה נָפֶשׁ׃ 19 בְּנֵי
20 רָחֵל אֵשֶׁת יַעֲקֹב יוֹסֵף וּבִנְיָמִן׃ 20 וַיִּוָּלֶד לְיוֹסֵף בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם אֲשֶׁר ג[14]. ה
יָלְדָה־לוֹ אָסְנַת בַּת־פּוֹטִי פֶרַע כֹּהֵן אֹן אֶת־מְנַשֶּׁה וְאֶת־אֶפְרָיִם׃ ג כת תרתין מילין. ב חס. ב
21 וּבְנֵי בִנְיָמִן בֶּלַע וָבֶכֶר וְאַשְׁבֵּל[a] גֵּרָא וְנַעֲמָן[b] אֵחִי וְרֹאשׁ מֻפִּים ל. ב בתרי לישנ[15]
22 וְחֻפִּים[b] וָאָרְד[c]׃ 22 אֵלֶּה בְּנֵי רָחֵל אֲשֶׁר יָלְדָה[a] לְיַעֲקֹב כָּל־נֶפֶשׁ
23 אַרְבָּעָה עָשָׂר׃ 23 וּבְנֵי[a] דָן חֻשִׁים[b]׃ 24 וּבְנֵי נַפְתָּלִי יַחְצְאֵל וְגוּנִי וְיֵצֶר יד פסוק בתור[16]. ל.
24 ב בתרי לישנ. ל
25 וְשַׁלֻּם[a]׃ 25 אֵלֶּה בְּנֵי בִלְהָה אֲשֶׁר־נָתַן לָבָן לְרָחֵל בִּתּוֹ וַתֵּלֶד אֶת־
26 אֵלֶּה לְיַעֲקֹב כָּל־נֶפֶשׁ שִׁבְעָה׃ 26 כָּל־הַנֶּפֶשׁ הַבָּאָה לְיַעֲקֹב מִצְרַיְמָה ו בתור. ג בטע[17]. כח[18]
27 יֹצְאֵי יְרֵכוֹ מִלְבַד נְשֵׁי בְנֵי־יַעֲקֹב כָּל־נֶפֶשׁ שִׁשִּׁים וָשֵׁשׁ׃ 27 וּבְנֵי יוֹסֵף ל
אֲשֶׁר־יֻלַּד[a]־לוֹ בְּמִצְרַיִם נֶפֶשׁ שְׁנָיִם כָּל־הַנֶּפֶשׁ לְבֵית־יַעֲקֹב הַבָּאָה ד בתור. ג בטע[17]
סנמ מִצְרַיְמָה שִׁבְעִים׃ פ 28 וְאֶת־יְהוּדָה שָׁלַח לְפָנָיו אֶל־יוֹסֵף כח[18]. ג[19]
29 לְהוֹרֹת[a] לְפָנָיו גֹּשְׁנָה וַיָּבֹאוּ[b] אַרְצָה גֹּשֶׁן׃ 29 וַיֶּאְסֹר יוֹסֵף מֶרְכַּבְתּוֹ ב
וַיַּעַל לִקְרַאת־יִשְׂרָאֵל אָבִיו גֹּשְׁנָה וַיֵּרָא אֵלָיו וַיִּפֹּל עַל־צַוָּארָיו וַיִּבְךְּ׃ ב. כ[20]
30 עַל־צַוָּארָיו עֽוֹד׃ 30 וַיֹּאמֶר יִשְׂרָאֵל אֶל־יוֹסֵף אָמוּתָה הַפָּעַם אַחֲרֵי ל
רְאוֹתִי אֶת־פָּנֶיךָ כִּי עוֹדְךָ חָי׃ 31 וַיֹּאמֶר יוֹסֵף אֶל־אֶחָיו וְאֶל־בֵּית
אָבִיו אֶעֱלֶה וְאַגִּידָה לְפַרְעֹה וְאֹמְרָה אֵלָיו אַחַי וּבֵית־אָבִי אֲשֶׁר כא[21]

[10] Mm 331. [11] Mm 218 contra textum. [12] Mm 3941. [13] L ו erasum, וחד אצבון 1 Ch 7,7. [14] Mm 342. [15] Mm 343. [16] Mm 750. [17] Mm 344. [18] Mm 84. [19] Mm 345. [20] Mm 1227. [21] וחד אומרה Ps 42,10.

12 [a] ms S וַחֲמוּאֵל ‖ **13** [a] sic L, mlt Mss יְשָׁ ‖ [b] ms S ופועה cf 1 Ch 7,1 ‖ [c] 1 וְיָשׁוּב cf ms G et Nu 26,24 1 Ch 7,1 ‖ **16** [a] ms G פֻּעִן cf Nu 26,15 ‖ [b] pc Mss ms S וְשׁ ‖ [c] frt 1 c ms S ואצבעון ‖ **17** [a] 1 prb וישׁיו ‖ **21** [a] G + *ἐγένοντο δὲ υἱοὶ Βαλα* cf 1 Ch 8,3, ins וַיִּהְיוּ בְּנֵי אַרְוד Nu 26,17 ‖ [b–b] 1 וַאֲחִירָם וְשׁוּפָם וְחוּפָם cf Nu 26,38 sq ‖ [c] 1 Ch 8,3 אַדָּר **22** [a] 1 c mlt Mss ms S יָלְדָה ‖ **23** [a] Seb וּבֶן ‖ [b] G *Ασομ* = חשום; frt 1 sec Nu 26,42 שׁוּחָם ‖ **24** [a] ms et 1 Ch 7,13 וְשִׁלּוּם ‖ **27** [a] cf 35,26[a] ‖ **28** [a] ms S לְהַרְאוֹת, G *συναντῆσαι αὐτῷ* = לְהִקָּרוֹת cf V ‖ [b] ms SV א–.

ח ר״פ
32 בְּאֶרֶץ־כְּנַעַן בָּאוּ אֵלָי׃ 32 וְהָאֲנָשִׁים רֹעֵי צֹאן כִּי־אַנְשֵׁי מִקְנֶה הָיוּ
33 וְצֹאנָם וּבְקָרָם וְכָל־אֲשֶׁר לָהֶם הֵבִיאוּ׃ 33 וְהָיָה כִּי־יִקְרָא לָכֶם
34 פַּרְעֹה וְאָמַר מַה־מַּעֲשֵׂיכֶם׃ 34 וַאֲמַרְתֶּם אַנְשֵׁי מִקְנֶה הָיוּ עֲבָדֶיךָ
ג וכמ״ל²². י פסוק בתור ומילה חדה ביניהן
מֵנְעוּרֵינוּ וְעַד־עַתָּה גַּם־אֲנַחְנוּ גַּם־אֲבֹתֵינוּ בַּעֲבוּר תֵּשְׁבוּ בְּאֶרֶץ גֹּשֶׁן
ד כת ה
כִּי־תוֹעֲבַת מִצְרַיִם כָּל־רֹעֵה צֹאן׃ 47 1 וַיָּבֹא יוֹסֵף וַיַּגֶּד 47
לְפַרְעֹה וַיֹּאמֶר אָבִי וְאַחַי וְצֹאנָם וּבְקָרָם וְכָל־אֲשֶׁר לָהֶם בָּאוּ מֵאֶרֶץ
ל. ל וחס
כְּנָעַן וְהִנָּם בְּאֶרֶץ גֹּשֶׁן׃ 2 וּמִקְצֵה אֶחָיו לָקַח חֲמִשָּׁה אֲנָשִׁים וַיַּצִּגֵם 2
לִפְנֵי פַרְעֹה׃ 3 וַיֹּאמֶר פַּרְעֹה אֶל־אֶחָיו מַה־מַּעֲשֵׂיכֶם וַיֹּאמְרוּ אֶל־ 3
ד כת ה. י פסוק בתור גם גם ומילה חדה ביניהן. ח׳ מל וכל י ש ת דכות ב מ א
פַּרְעֹה רֹעֵה צֹאן עֲבָדֶיךָ גַּם־אֲנַחְנוּ גַּם־אֲבוֹתֵינוּ׃ 4 וַיֹּאמְרוּ אֶל־ 4
פַּרְעֹה לָגוּר בָּאָרֶץ בָּאנוּ כִּי־אֵין מִרְעֶה לַצֹּאן אֲשֶׁר לַעֲבָדֶיךָ כִּי־
כ בטע. כ״ב. ג בטע
כָבֵד הָרָעָב בְּאֶרֶץ כְּנָעַן וְעַתָּה יֵשְׁבוּ־נָא עֲבָדֶיךָ בְּאֶרֶץ גֹּשֶׁן׃ 5 וַיֹּאמֶר 5
יג ר״פ
פַּרְעֹה אֶל־יוֹסֵף לֵאמֹר אָבִיךָ וְאַחֶיךָ בָּאוּ אֵלֶיךָ׃ 6 אֶרֶץ מִצְרַיִם 6
ב. כ״
לְפָנֶיךָ הִוא בְּמֵיטַב הָאָרֶץ הוֹשֵׁב אֶת־אָבִיךָ וְאֶת־אַחֶיךָ יֵשְׁבוּ בְּאֶרֶץ
ל. ב״
גֹּשֶׁן וְאִם־יָדַעְתָּ וְיֶשׁ־בָּם אַנְשֵׁי־חַיִל וְשַׂמְתָּם שָׂרֵי מִקְנֶה עַל־אֲשֶׁר־לִי׃
נא״ כ״ח מנה בתור וחד מן יו״ד ר״פ. ב וחס
7 וַיָּבֵא יוֹסֵף אֶת־יַעֲקֹב אָבִיו וַיַּעֲמִדֵהוּ לִפְנֵי פַרְעֹה וַיְבָרֶךְ יַעֲקֹב אֶת־ 7
8
9 פַּרְעֹה׃ 8 וַיֹּאמֶר פַּרְעֹה אֶל־יַעֲקֹב כַּמָּה יְמֵי שְׁנֵי חַיֶּיךָ׃ 9 וַיֹּאמֶר
ג״
יַעֲקֹב אֶל־פַּרְעֹה יְמֵי שְׁנֵי מְגוּרַי שְׁלֹשִׁים וּמְאַת שָׁנָה מְעַט וְרָעִים הָיוּ
ב. ד חד חס וג מל״
10 יְמֵי שְׁנֵי חַיַּי וְלֹא הִשִּׂיגוּ אֶת־יְמֵי שְׁנֵי חַיֵּי אֲבֹתַי בִּימֵי מְגוּרֵיהֶם׃ 10 וַיְבָרֶךְ
ל״ ה״
יַעֲקֹב אֶת־פַּרְעֹה וַיֵּצֵא מִלִּפְנֵי פַרְעֹה׃ 11 וַיּוֹשֶׁב יוֹסֵף אֶת־אָבִיו וְאֶת־ 11
אֶחָיו וַיִּתֵּן לָהֶם אֲחֻזָּה בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם בְּמֵיטַב הָאָרֶץ בְּאֶרֶץ רַעְמְסֵס
ל. ה״. ט
כַּאֲשֶׁר צִוָּה פַרְעֹה׃ 12 וַיְכַלְכֵּל יוֹסֵף אֶת־אָבִיו וְאֶת־אֶחָיו וְאֶת־כָּל־ 12
בֵּית אָבִיו לֶחֶם לְפִי הַטָּף׃
ד ר״פ. ל
13 וְלֶחֶם אֵין בְּכָל־הָאָרֶץ כִּי־כָבֵד הָרָעָב מְאֹד וַתֵּלַהּ אֶרֶץ 13
ל בתור
מִצְרַיִם וְאֶרֶץ כְּנַעַן מִפְּנֵי הָרָעָב׃ 14 וַיְלַקֵּט יוֹסֵף אֶת־כָּל־הַכֶּסֶף 14

22 Mm 2467. Cp 47 1 Mm 346. 2 Mm 534. 3 Dt 10,2. 4 Mm 639. 5 Mm 347. 6 Mm 2859. 7 Mm 2152. 8 Mm 348. 9 Mm 349.

34 a l c mlt Mss 𝔐 רֹעֵי cf 𝔖𝔗𝔗^{J} || **Cp 47,2** a frt ins c 𝔐 עִמּוֹ || **3** a 𝔐𝔊 אַחֵי יוֹסֵף || b cf 46,34a || **5** a huc c 𝔊 tr 6b; postea sec 𝔊 ins וַיָּבֹאוּ מִצְרַיִם אֶל־יוֹסֵף יַעֲקֹב וּבָנָיו וַיִּשְׁמַע פַּרְעֹה מֶלֶךְ מִצְרַיִם וַיֹּאמֶר פַּרְעֹה אֶל־יוֹסֵף לֵאמֹר || **6** a–a cf 5a || b 𝔐 הִישׁ || **13** a 𝔐 ותלא cf 19,11, 𝔊 ἐξέλιπεν δέ.

הַנִּמְצָא בְאֶרֶץ־מִצְרַיִם וּבְאֶרֶץ כְּנַעַן בַּשֶּׁבֶר אֲשֶׁר־הֵם שֹׁבְרִים וַיָּבֹא ה[10]. ל. נא[12] יח מגה בתור׳
15 יוֹסֵף אֶת־הַכֶּסֶף בֵּיתָה פַּרְעֹה׃ 15 וַיִּתֹּם הַכֶּסֶף מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם ב[12]
וּמֵאֶרֶץ כְּנָעַן וַיָּבֹאוּ כָל־מִצְרַיִם אֶל־יוֹסֵף לֵאמֹר הָבָה־לָנוּ לֶחֶם ז[13]
16 וְלָמָּה נָמוּת נֶגְדֶּךָ כִּי אָפֵס כָּסֶף[a]׃ 16 וַיֹּאמֶר יוֹסֵף הָבוּ מִקְנֵיכֶם וְאֶתְּנָה ד
17 לָכֶם[a] בְּמִקְנֵיכֶם אִם־אָפֵס כָּסֶף[b]׃ 17 וַיָּבִיאוּ אֶת־מִקְנֵיהֶם אֶל־יוֹסֵף ד. לו
וַיִּתֶּן לָהֶם יוֹסֵף לֶחֶם בַּסּוּסִים וּבְמִקְנֵה הַצֹּאן וּבְמִקְנֵה הַבָּקָר וּבַחֲמֹרִים ב. ב
18 וַיְנַהֲלֵם בַּלֶּחֶם בְּכָל־מִקְנֵהֶם בַּשָּׁנָה הַהִוא׃ 18 וַתִּתֹּם הַשָּׁנָה הַהִוא ב[14]. ז דגש[15] ד חס בלית. ב[16]
וַיָּבֹאוּ אֵלָיו בַּשָּׁנָה הַשֵּׁנִית וַיֹּאמְרוּ לוֹ לֹא־נְכַחֵד מֵאֲדֹנִי כִּי אִם־תַּם ו בתור׳
הַכֶּסֶף וּמִקְנֵה הַבְּהֵמָה[a] אֶל־אֲדֹנִי לֹא נִשְׁאַר לִפְנֵי אֲדֹנִי בִּלְתִּי אִם־ ג[17]
19 גְּוִיָּתֵנוּ וְאַדְמָתֵנוּ׃ 19 לָמָּה נָמוּת לְעֵינֶיךָ גַּם־אֲנַחְנוּ גַּם אַדְמָתֵנוּ קְנֵה־ ל. ו פסוק בתור׳ גם גם ומילה חדה ביניה
אֹתָנוּ וְאֶת־אַדְמָתֵנוּ בַּלָּחֶם וְנִהְיֶה אֲנַחְנוּ וְאַדְמָתֵנוּ עֲבָדִים לְפַרְעֹה ז דגש[15]
וְתֶן־זֶרַע וְנִחְיֶה וְלֹא נָמוּת וְהָאֲדָמָה לֹא תֵשָׁם׃ 20 וַיִּקֶן יוֹסֵף אֶת־כָּל־ ג[18]. ב חד קמ וחד פת[19]. ד ג מגה ר״פ
אַדְמַת מִצְרַיִם לְפַרְעֹה כִּי־מָכְרוּ מִצְרַיִם אִישׁ שָׂדֵהוּ כִּי־חָזַק עֲלֵהֶם ה[20]. יג חס בתור׳[21]
הָרָעָב וַתְּהִי הָאָרֶץ לְפַרְעֹה׃ 21 וְאֶת־הָעָם[a] הֶעֱבִיר אֹתוֹ לֶעָרִים[a] יג[22]
22 מִקְצֵה גְּבוּל־מִצְרַיִם וְעַד־קָצֵהוּ׃ 22 רַק אַדְמַת הַכֹּהֲנִים לֹא קָנָה כִּי
חֹק לַכֹּהֲנִים מֵאֵת פַּרְעֹה וְאָכְלוּ אֶת־חֻקָּם אֲשֶׁר נָתַן לָהֶם פַּרְעֹה עַל־ ב
23 כֵּן לֹא מָכְרוּ אֶת־אַדְמָתָם׃ 23 וַיֹּאמֶר יוֹסֵף אֶל־הָעָם הֵן קָנִיתִי אֶתְכֶם ה
הַיּוֹם וְאֶת־אַדְמַתְכֶם לְפַרְעֹה הֵא־לָכֶם זֶרַע וּזְרַעְתֶּם אֶת־הָאֲדָמָה׃ ו. ג[23]
24 וְהָיָה בַּתְּבוּאֹת[a] וּנְתַתֶּם חֲמִשִּׁת לְפַרְעֹה וְאַרְבַּע הַיָּדֹת יִהְיֶה ג[24]. ג מל[25] ג חס ול בלית
לָכֶם לְזֶרַע הַשָּׂדֶה וּלְאָכְלְכֶם[b] וְלַאֲשֶׁר בְּבָתֵּיכֶם[c] וְלֶאֱכֹל לְטַפְּכֶם[c]׃ ל. ל
25 וַיֹּאמְרוּ הֶחֱיִתָנוּ נִמְצָא־חֵן בְּעֵינֵי אֲדֹנִי וְהָיֵינוּ עֲבָדִים לְפַרְעֹה׃ ל וחס. לג בתור׳
26 וַיָּשֶׂם אֹתָהּ יוֹסֵף לְחֹק עַד־הַיּוֹם הַזֶּה עַל־אַדְמַת מִצְרַיִם[a] לְפַרְעֹה פד לג מגה בתור׳
27 לַחֳמֶשׁ[a] רַק אַדְמַת הַכֹּהֲנִים לְבַדָּם לֹא הָיְתָה לְפַרְעֹה׃ 27 וַיֵּשֶׁב
יִשְׂרָאֵל בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם בְּאֶרֶץ גֹּשֶׁן וַיֵּאָחֲזוּ בָהּ וַיִּפְרוּ וַיִּרְבּוּ מְאֹד׃ קו

[10] Mm 3981. [11] Mm 639. [12] Mm 350. [13] Mm 1698. [14] Mm 4247. [15] Mm 351. [16] 1 R 7,22. [17] Mm 188. [18] Mm 352. [19] Mm 2817. [20] Mm 311. [21] Mm 675. [22] Mm 1055. [23] Mm 3805. [24] Mm 1240. [25] Mm 828.

15 [a] l c ⅏SC׳ הַכֹּ׳ ‖ **16** [a] ins c ⅏GC^{J} לֶחֶם ‖ [b] cf 15[a] ‖ **18** [a] ins בָּא? ‖ **21** [a–a] l c ⅏G הֶעֱבִיד אתו לַעֲבָדִים cf 𝔘 ‖ **24** [a] prp מֵהַתְּבוּאוֹת vel ׳הַת cf G ‖ [b] l frt וְלֶאֱכֹל ‖ [c–c] > G*, add ‖ **26** [a–a] G *ἀποπεμπτοῦν τῷ Φαραω*, l ׳לְחַמֵּשׁ לפ.

28 וַיְחִי יַעֲקֹב בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם שְׁבַע עֶשְׂרֵה שָׁנָה וַיְהִי[a] יְמֵי־יַעֲקֹב פרש
שְׁנֵי חַיָּיו שֶׁבַע שָׁנִים וְאַרְבָּעִים וּמְאַת שָׁנָה׃ 29 וַיִּקְרְבוּ יְמֵי־יִשְׂרָאֵל[o] 29 ב[29] . ג קריבה לנייתא[27]
לָמוּת וַיִּקְרָא | לִבְנוֹ לְיוֹסֵף וַיֹּאמֶר לוֹ אִם־נָא מָצָאתִי חֵן בְּעֵינֶיךָ ח . סו
שִׂים־נָא יָדְךָ תַּחַת יְרֵכִי וְעָשִׂיתָ עִמָּדִי חֶסֶד וֶאֱמֶת אַל־נָא תִקְבְּרֵנִי כד
בְּמִצְרָיִם׃ 30 וְשָׁכַבְתִּי עִם־אֲבֹתַי וּנְשָׂאתַנִי מִמִּצְרַיִם וְקָבַרְתָּנִי בְּקִבְרָתָם[a] 30 ל[28]
וַיֹּאמַר אָנֹכִי אֶעֱשֶׂה כִדְבָרֶךָ[b]׃ 31 וַיֹּאמֶר הִשָּׁבְעָה לִּי וַיִּשָּׁבַע לוֹ 31 צא . יג חס בלישׁ
וַיִּשְׁתַּחוּ יִשְׂרָאֵל עַל־רֹאשׁ הַמִּטָּה[a]׃ פ

48 1 וַיְהִי[o] אַחֲרֵי[o] הַדְּבָרִים[o] הָאֵלֶּה וַיֹּאמֶר[a] לְיוֹסֵף הִנֵּה אָבִיךָ ס[מג] 1 ג . ח
חֹלֶה וַיִּקַּח אֶת־שְׁנֵי בָנָיו[o] עִמּוֹ אֶת־מְנַשֶּׁה וְאֶת־אֶפְרַיִם׃ 2 [a]וַיֻּגַּד 2 ח[2] . ד . ג
לְיַעֲקֹב וַיֹּאמֶר[a] הִנֵּה בִנְךָ יוֹסֵף בָּא אֵלֶיךָ וַיִּתְחַזֵּק יִשְׂרָאֵל וַיֵּשֶׁב עַל־ ח[3] . ב
הַמִּטָּה׃ 3 וַיֹּאמֶר יַעֲקֹב אֶל־יוֹסֵף אֵל שַׁדַּי נִרְאָה־אֵלַי בְּלוּז בְּאֶרֶץ 3
כְּנָעַן וַיְבָרֶךְ אֹתִי׃ 4 וַיֹּאמֶר אֵלַי הִנְנִי מַפְרְךָ וְהִרְבִּיתִךָ וּנְתַתִּיךָ לִקְהַל ל . ל 4
עַמִּים וְנָתַתִּי אֶת־הָאָרֶץ הַזֹּאת לְזַרְעֲךָ אַחֲרֶיךָ אֲחֻזַּת עוֹלָם׃ 5 וְעַתָּה 5
שְׁנֵי־בָנֶיךָ הַנּוֹלָדִים לְךָ בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם עַד־בֹּאִי אֵלֶיךָ מִצְרַיְמָה לִי־ נ[4] . כח[5]
הֵם אֶפְרַיִם[o] וּמְנַשֶּׁה כִּרְאוּבֵן וְשִׁמְעוֹן יִהְיוּ־לִי׃ 6 וּמוֹלַדְתְּךָ אֲשֶׁר־ 6 ד[6]
הוֹלַדְתָּ אַחֲרֵיהֶם לְךָ יִהְיוּ עַל שֵׁם אֲחֵיהֶם יִקָּרְאוּ בְנַחֲלָתָם׃ 7 וַאֲנִי | 7 ב . סז ר״פ
בְּבֹאִי מִפַּדָּן[a] מֵתָה עָלַי רָחֵל[b] בְּאֶרֶץ כְּנַעַן בַּדֶּרֶךְ בְּעוֹד כִּבְרַת־אֶרֶץ ל . ג
לָבֹא אֶפְרָתָה וָאֶקְבְּרָה שָׁם בְּדֶרֶךְ אֶפְרָת[c] הִוא בֵּית לָחֶם׃ 8 וַיַּרְא 8 ט חס[7] . ג בסיפ .
ב קמ ובתרי לישנ[9]
יִשְׂרָאֵל אֶת־בְּנֵי יוֹסֵף וַיֹּאמֶר מִי־אֵלֶּה[a]׃ 9 וַיֹּאמֶר יוֹסֵף אֶל־אָבִיו בָּנַי 9 ז פסוק ויאמר ויאמר[9]
הֵם אֲשֶׁר־נָתַן־לִי אֱלֹהִים בָּזֶה וַיֹּאמֶר קָחֶם־נָא אֵלַי וַאֲבָרְכֵם׃ 10 וְעֵינֵי 10 יא[10] . צא . ל[11] .
ג מנה ר״פ
יִשְׂרָאֵל כָּבְדוּ מִזֹּקֶן לֹא יוּכַל לִרְאוֹת וַיַּגֶּשׁ אֹתָם אֵלָיו וַיִּשַּׁק לָהֶם 10 ה[12]
וַיְחַבֵּק לָהֶם׃ 11 וַיֹּאמֶר יִשְׂרָאֵל אֶל־יוֹסֵף רְאֹה[a] פָּנֶיךָ לֹא פִלָּלְתִּי 11 יג[13] כת ה בחולי
ול בלישׁ . ל
וְהִנֵּה הֶרְאָה אֹתִי אֱלֹהִים גַּם אֶת־זַרְעֶךָ׃ 12 וַיּוֹצֵא יוֹסֵף אֹתָם מֵעִם 12 יג מל[14]

[28] Mm 353. [27] Mm 1874. [28] וחד כי נשאתני Ps 102,11. Cp 48 [1] Mm 154. [2] Mm 1635. [3] Mm 4195. [4] Mm 354. [5] Mm 84. [6] Mm 4258. [7] Mm 355. [8] 1 Ch 2,19. [9] Mm 3452. [10] Mm 3286. [11] וחד אברכם Nu 6,27. [12] Mm 356. [13] Mm 598. [14] Mm 2194.

28 [a] 1 c Seb pc Mss 𝔐𝔖𝔗𝔘𝔍 וַיִּהְיוּ ‖ **30** [a] 1 תִּי–? cf 50,5 ‖ [b] mlt Mss ריך– ‖ **31** [a] 𝔊(𝔖) *τῆς ῥάβδου αὐτοῦ* = הַמַּטֶּה cf Hbr 11,21 ‖ **Cp 48,1** [a] 𝔊(𝔖𝔗𝔜) *καὶ ἀπηγγέλη*, 1 frt וַיֻּגַּד ‖ [b] 𝔊 + *ἦλθεν πρὸς Ιακωβ* ‖ **2** [a–a] 1 וַיַּגֶּד לְיַעֲקֹב לֵאמֹר? cf 𝔊 ‖ **7** [a] 𝔐𝔊𝔖 + אֶרֶם ‖ [b] ins c 𝔐𝔊 אִמָּהּ? ‖ [c] 𝔐 תה– ‖ **8** [a] 𝔐𝔊 + לָהּ cf 𝔘[J] ‖ **11** [a] 1 רְאוֹת?

13 בִּרְכָּיו וַיִּשְׁתַּחוּ[a] לְאַפָּיו[b] אָרְצָה׃ 13 וַיִּקַּח יוֹסֵף אֶת־שְׁנֵיהֶם אֶת־אֶפְרַיִם ג[15]
בְּיְמִינוֹ מִשְׂמְאל יִשְׂרָאֵל וְאֶת־מְנַשֶּׁה בִּשְׂמֹאלוֹ מִימִין יִשְׂרָאֵל וַיִּגַּשׁ[a] ד חס . ב[16] . ה[17]
14 אֵלָיו׃ 14 וַיִּשְׁלַח יִשְׂרָאֵל אֶת־יְמִינוֹ וַיָּשֶׁת עַל־רֹאשׁ אֶפְרַיִם[a] וְהוּא ו[18]
הַצָּעִיר וְאֶת־שְׂמֹאלוֹ עַל־רֹאשׁ מְנַשֶּׁה שִׂכֵּל אֶת־יָדָיו כִּי מְנַשֶּׁה ל
15 הַבְּכוֹר׃ 15 וַיְבָרֶךְ[a] אֶת־יוֹסֵף וַיֹּאמַר ד[19] מל בתורי וכל ב״ד דכות׳ ב מ א . צא
הָאֱלֹהִים אֲשֶׁר הִתְהַלְּכוּ אֲבֹתַי לְפָנָיו אַבְרָהָם וְיִצְחָק ה
הָאֱלֹהִים הָרֹע�ֶה אֹתִי מֵעוֹדִי עַד־הַיּוֹם הַזֶּה׃
16 הַמַּלְאָךְ[a] הַגֹּאֵל אֹתִי מִכָּל־רָע יְבָרֵךְ אֶת־הַנְּעָרִים ט ר״פ מיחד[20]
וְיִקָּרֵא בָהֶם שְׁמִי וְשֵׁם אֲבֹתַי אַבְרָהָם וְיִצְחָק ב[21] . ה
וְיִדְגּוּ לָרֹב בְּקֶרֶב הָאָרֶץ׃ ל
17 וַיַּרְא יוֹסֵף כִּי־יָשִׁית אָבִיו יַד־יְמִינוֹ עַל־רֹאשׁ אֶפְרַיִם וַיֵּרַע בְּעֵינָיו ז ומל[22] . נא
וַיִּתְמֹךְ יַד־אָבִיו לְהָסִיר אֹתָהּ מֵעַל רֹאשׁ־אֶפְרַיִם עַל־רֹאשׁ מְנַשֶּׁה׃
18 וַיֹּאמֶר יוֹסֵף אֶל־אָבִיו לֹא כֵן אָבִי כִּי־זֶה הַבְּכֹר שִׂם יְמִינְךָ עַל־ יט[23] . כד
19 רֹאשׁוֹ׃ 19 וַיְמָאֵן אָבִיו וַיֹּאמֶר יָדַעְתִּי בְנִי יָדַעְתִּי גַּם־הוּא יִהְיֶה־לְעָם
וְגַם־הוּא יִגְדַּל וְאוּלָם אָחִיו הַקָּטֹן יִגְדַּל מִמֶּנּוּ וְזַרְעוֹ יִהְיֶה מְלֹא־ י[24] . כה[25]
20 הַגּוֹיִם׃ 20 וַיְבָרְכֵם בַּיּוֹם הַהוּא לֵאמֹר ג מל[26]
בְּךָ[a] יְבָרֵךְ[b] יִשְׂרָאֵל לֵאמֹר
יְשִׂמְךָ אֱלֹהִים כְּאֶפְרַיִם וְכִמְנַשֶּׁה[c] ב חס
21 וַיָּשֶׂם אֶת־אֶפְרַיִם לִפְנֵי מְנַשֶּׁה׃ 21 וַיֹּאמֶר יִשְׂרָאֵל אֶל־יוֹסֵף פו לג מנה בתורי
הִנֵּה אָנֹכִי מֵת וְהָיָה אֱלֹהִים עִמָּכֶם וְהֵשִׁב אֶתְכֶם אֶל־אֶרֶץ אֲבֹתֵיכֶם׃ ב[27]
22 וַאֲנִי נָתַתִּי לְךָ שְׁכֶם אַחַד[a] עַל־אַחֶיךָ אֲשֶׁר לָקַחְתִּי מִיַּד הָאֱמֹרִי פז ר״פ . ב . כה[28] . ל
בְּחַרְבִּי וּבְקַשְׁתִּי׃ פ ל . ל[29]
49 1 וַיִּקְרָא יַעֲקֹב אֶל־בָּנָיו וַיֹּאמֶר ס(מד)
הֵאָסְפוּ וְאַגִּידָה לָכֶם אֵת אֲשֶׁר־יִקְרָא אֶתְכֶם בְּאַחֲרִית הַיָּמִים׃ ל

[15] Mm 963. [16] Mm 1473. [17] Mm 356. [18] Mm 3666. [19] Mm 1146. [20] Mm 944. [21] Mm 1806. [22] Mm 2737. [23] Mm 436. [24] Mm 357. [25] Mm 970. [26] Mm 358. [27] Mm 359. [28] Mm 187. [29] וחד בקשתי Ps 44,7.

12 [a] Ms ⅏GSCP חָוּו– ‖ [b] l לוֹ? cf GS et 42,6 ‖ **13** [a] G(SV) + *αὐτούς*, ins אֹתָם cf 10 ‖ **14** [a] ⅏G + יד cf 17 ‖ **15** [a–a] G *αὐτούς* ‖ **16** [a] ⅏ המלך ‖ **20** [a] G(CP) *ἐν ὑμῖν* ‖ [b] GS pass = יִתְבָּרֵךְ vel potius יְבָרֵךְ ‖ [c] prp ומ׳ ‖ **22** [a] ⅏Mss אחת.

2 הִקָּבְצוּ וְשִׁמְעוּ בְּנֵי יַעֲקֹב וְשִׁמְעוּ אֶל־יִשְׂרָאֵל אֲבִיכֶם׃

3 רְאוּבֵן בְּכֹרִי אַתָּה כֹחִי וְרֵאשִׁית אוֹנִי
יֶתֶר שְׂאֵת[a] וְיֶתֶר עָז׃

4 פַּחַז[a] כַּמַּיִם אַל־תּוֹתַר[b] כִּי עָלִיתָ מִשְׁכְּבֵי אָבִיךָ
אָז חִלַּלְתָּ יְצוּעִי עָלָה[c]׃ פ

5 שִׁמְעוֹן וְלֵוִי אַחִים כְּלֵי[a] חָמָס מְכֵרֹתֵיהֶם[b]׃

6 בְּסֹדָם אַל־תָּבֹא נַפְשִׁי בִּקְהָלָם אַל־תֵּחַד[a] כְּבֹדִי[b]
כִּי בְאַפָּם הָרְגוּ אִישׁ וּבִרְצֹנָם עִקְּרוּ־שׁוֹר׃

7 אָרוּר אַפָּם כִּי עָז וְעֶבְרָתָם כִּי קָשָׁתָה
אֲחַלְּקֵם בְּיַעֲקֹב וַאֲפִיצֵם בְּיִשְׂרָאֵל׃ ס

8 יְהוּדָה אַתָּה יוֹדוּךָ אַחֶיךָ יָדְךָ בְּעֹרֶף אֹיְבֶיךָ
יִשְׁתַּחֲווּ[a] לְךָ בְּנֵי אָבִיךָ׃

9 גּוּר אַרְיֵה יְהוּדָה מִטֶּרֶף בְּנִי עָלִיתָ
כָּרַע רָבַץ כְּאַרְיֵה וּכְלָבִיא מִי יְקִימֶנּוּ׃

10 לֹא־יָסוּר שֵׁבֶט מִיהוּדָה וּמְחֹקֵק מִבֵּין רַגְלָיו[a]
עַד כִּי־יָבֹא שִׁילֹה[b] וְלוֹ יִקְּהַת עַמִּים׃

11 אֹסְרִי לַגֶּפֶן עִירֹה וְלַשֹּׂרֵקָה בְּנִי אֲתֹנוֹ
כִּבֵּס בַּיַּיִן לְבֻשׁוֹ וּבְדַם־עֲנָבִים סוּתֶה[a]׃

12 חַכְלִילִי עֵינַיִם מִיָּיִן וּלְבֶן־שִׁנַּיִם מֵחָלָב׃ פ

13 זְבוּלֻן לְחוֹף יַמִּים יִשְׁכֹּן[a] וְהוּא לְחוֹף[b] אֳנִיּוֹת
וְיַרְכָתוֹ עַל־צִידֹן׃ ס

14 יִשָּׂשכָר חֲמֹר גָּרֶם[a] רֹבֵץ בֵּין הַמִּשְׁפְּתָיִם׃

ד[1]. ז[2] וכל משחתיך למלך דכות ב מ א

ב בטע. כו מלעיל. ו[3]a

יד. ז קמ למערב[4]

ל. ל

ל

ל. יז חס וכל משלי דכות ב מ ד. ל. ב[5]a

ד חס בלישׁ וכל לרצנכם דכות[6]b

ז[4] קמ למערב ב מגה בזקף. ל

ל. ב

ד ר״פ[7]. ל[8]a

ב[9]

ב ר״פ בסיפ

שילו. ל ק

ל. עירו חד מן יו[10] כת ה בתור׳ ול בלישׁ ק

ב. ג חס. סותו חד מן יו[10] כת ה בתור׳ ול בלישׁ ק

ל. נחׁ. ב[11]

ל חס[12]

ל

ד חס בתור[13]. ג. ג[14]. ב

Cp 49 [1]Mm 2381. [2]Mm 1021. [3]Mm 1157. [4]Mm 3655. [5]Jes 14,20. [6]Mm 3874. [7]Mm 3997. [8]Mm 2971. [9]Ps 66,4. [10]Mm 598. [11]Hi 35,8. [12]Mp contra textum, cf Mp sub loco. [13]Mm 458. [14]Mm 28.

Cp 49,3 [a] prp שְׂאֵת (vel שְׂאֵת?) ‖ **4** [a] 𝔐𝔊𝔖𝔗 פַּחֲזַת, frt 1 ‖ [b] 𝔖 *tpwš*, prp תְּוַתֵּר ‖ [c] 𝔊 (𝔖𝔗𝔗^{J}) *ἀνέβης* ‖ **5** [a] 𝔐𝔊 כְּלוּ ‖ [b] prp מְכֻמָּרֹתֵיהֶם cf Jes 19,8 Hab 1,15 ‖ **6** [a] 𝔐𝔊 *(ἐpeí-σai)* יחר ‖ [b] 𝔊 leg כִּבְדִי ‖ **8** [a] sic L, mlt Mss Edd יו– ‖ **10** [a] 𝔐 דגליו ‖ [b] mlt Mss 𝔐^{Mss} שלה; 𝔊^{LOal} *ᾧ ἀπόκειται*, prp שֶׁלּוֹ (שָׁלָה) cf 𝔖𝔗; al prp שְׁאֵילָה vel מִשְׁלֹה ‖ **11** [a] 𝔐^{Mss} כסותו ‖ **13** [a] prp יִזְבֹּל ‖ [b] prp חֹבֶל vel חֵלֶק ‖ [c] Seb nonn Mss Vrs עַד ‖ **14** [a] 𝔐 גרים.

15 וַיַּ֣רְא מְנֻחָ֔ה כִּ֥י טֹ֖וב[a] וְאֶת־הָאָ֣רֶץ כִּֽי־נָעֲמָ֑ה
וַיֵּ֤ט שִׁכְמוֹ֙ לִסְבֹּ֔ל וַיְהִ֖י לְמַס־עֹבֵ֥ד׃ ס

16 דָּ֥ן יָדִ֖ין עַמּ֑וֹ כְּאַחַ֖ד שִׁבְטֵ֥י יִשְׂרָאֵֽל׃

17 יְהִי־דָ֤ן נָחָשׁ֙ עֲלִי־דֶ֔רֶךְ שְׁפִיפֹ֖ן עֲלִי־אֹ֑רַח
הַנֹּשֵׁךְ֙ עִקְבֵי־סּ֔וס וַיִּפֹּ֥ל רֹכְבֹ֖ו אָחֽוֹר׃

18 לִֽישׁוּעָתְךָ֖ קִוִּ֥יתִי יְהוָֽה׃

19 גָּ֖ד גְּדוּד֙ יְגוּדֶ֔נּוּ וְה֥וּא יָגֻ֖ד[a] עָקֵֽב׃ ס

20 מֵאָשֵׁר֙[a] שְׁמֶ֣נָה[b] לַחְמֹ֔ו וְהֽוּא־יִתֵּ֖ן מַעֲדַנֵּי־מֶֽלֶךְ׃ ס

21 נַפְתָּלִ֖י אַיָּלָ֣ה[a] שְׁלֻחָ֑ה הַנֹּתֵ֥ן[b] אִמְרֵי־[c]שָֽׁפֶר׃ ס

22 [a]בֵּ֣ן פֹּרָ֔ת[a] יֹוסֵ֖ף [b]בֵּ֣ן פֹּרָ֑ת[b] עֲלֵי־עָ֔יִן
בָּנֹ֥ות[c] צָעֲדָ֖ה עֲלֵי־שֽׁוּר׃

23 וַיְמָרְרֻ֥הוּ וָרֹ֖בּוּ[a] וַיִּשְׂטְמֻ֥הוּ בַּעֲלֵ֖י חִצִּֽים׃

24 וַתֵּ֤שֶׁב[a] בְּאֵיתָן֙ קַשְׁתֹּ֔ו [b]וַיָּפֻ֖זוּ זְרֹעֵ֣י יָדָ֑יו[b]
מִידֵ֣י אֲבִיר־יַעֲקֹ֔ב [c]מִשָּׁ֕ם רֹעֶ֖ה אֶ֥בֶן[c] יִשְׂרָאֵֽל׃

25 מֵאֵ֖ל אָבִ֣יךָ וְיַעְזְרֶ֑ךָּ וְאֵ֥ת[a] שַׁדַּ֖י וִיבָרְכֶ֑ךָּ
בִּרְכֹ֤ת שָׁמַ֙יִם֙ מֵעָ֔ל בִּרְכֹ֖ת תְּה֣וֹם רֹבֶ֑צֶת תַּ֖חַת
בִּרְכֹ֥ת שָׁדַ֖יִם וָרָֽחַם׃

26 בִּרְכֹ֤ת אָבִ֙יךָ֙ גָּ֣בְרוּ֔ עַל־בִּרְכֹ֖ת [a]הוֹרַ֑י עַד־[a]
תַּאֲוַ֥ת גִּבְעֹ֖ת עֹולָ֑ם
תִּֽהְיֶ֙ינָה֙[b] לְרֹ֣אשׁ יֹוסֵ֔ף וּלְקָדְקֹ֖ד נְזִ֥יר אֶחָֽיו׃ פ

[מ]ס 27 בִּנְיָמִין֙ זְאֵ֣ב יִטְרָ֔ף בַּבֹּ֖קֶר יֹאכַ֣ל עַ֑ד
וְלָעֶ֖רֶב יְחַלֵּ֥ק שָׁלָֽל׃

15 [a] 1 טֹובָה? || 19/20 [a–a] 1 עֲקֻבָם: אשר cf GSV || [b] שמן 𝔪 || 21 [a] G *στέλεχος*, prp נֹתָנָה? || [b] 1 נְתָנָה? || [c] prp אֲמֵרֵי cf G || 22 [a–a] dl? || [b–b] prp בֶּן־פָּרָה || [c] 1 בָּנוֹת? || 23 [a] 1 וַיָּרֹבּוּ vel frt c 𝔐G וַיְרִיבֻהוּ || 24 [a] G *καὶ συνετρίβη*, l prb וַתִּשְׁבֹּר || [b–b] 1 וַיְפֻזְרוּ? cf GS || [c–c] prp מִשֹּׁמֵר אבן (cf ST) vel מִשָּׁם רֹעֶה אֶבֶן || 25 [a] 1 c pc Mss 𝔐GS וְאֵל || 26 [a–a] G *ὀρέων μονίμων*, l הָרֵרֵי עַד et frt ins עַל־ ante תאות || [b] l תִּ֫הְיֶינָה.

ד חס בלישׁ[15]. ה וכל את השמים ואת הארץ רכות[16]
ג[17]
ג[18]
ל
יד פסוק בתוך[19]
ג[20]. ג ס״פ
ג פסוק דמיין
ג ב מל וחד חס[21]
ב דבפסוק. ב ובפסוק
ל. ל. ל
ג[22]. ל
ל
ו רפ[23]. ג[24]. ו רפ[23]. ג
ו רפ[23]. ל[25]
ו רפ[23]. ו רפ[23]. ד זוגין חד עד וחד על[26]
ג
כד
ין מל[27]. ב בלשון ביזוח[28]

כה 28 כָּל־אֵ֔לֶּה שִׁבְטֵ֥י יִשְׂרָאֵ֖ל שְׁנֵ֣ים עָשָׂ֑ר וְזֹ֣את אֲשֶׁר־דִּבֶּ֤ר לָהֶם֙ אֲבִיהֶ֔ם 28

ה בתור . לט מל בתור . יב . לט מל בתור 29 וַיְבָ֣רֶךְ אֹתָ֗ם אִ֚ישׁ אֲשֶׁ֣ר כְּבִרְכָתוֹ֔ בֵּרַ֖ךְ אֹתָֽם׃ 29 וַיְצַ֣ו אוֹתָ֔ם וַיֹּ֖אמֶר

ג ב פת וחד קמ . ד 29 אֲלֵהֶ֗ם אֲנִי֙ נֶאֱסָ֣ף אֶל־עַמִּ֔י קבְר֥וּ אֹתִ֖י אֶל־אֲבֹתָ֑י אֶ֚ל־הַמְּעָרָ֔ה אֲשֶׁ֣ר

בִּשְׂדֵ֖ה עֶפְרֹ֥ן הַחִתִּֽי׃ 30 בַּמְּעָרָ֞ה אֲשֶׁ֣ר בִּשְׂדֵ֣ה הַמַּכְפֵּלָ֗ה אֲשֶׁ֤ר עַל־ 30

ד חס 30 פְּנֵי־מַמְרֵא֙ בְּאֶ֣רֶץ כְּנַ֔עַן אֲשֶׁ֨ר קָנָ֧ה אַבְרָהָ֛ם אֶת־הַשָּׂדֶ֖ה מֵאֵ֣ת עֶפְרֹ֑ן

ה ר״פ 31 . ל הַחִתִּ֖י לַאֲחֻזַּת־קָֽבֶר׃ 31 שָׁ֣מָּה קָבְר֗וּ אֶת־אַבְרָהָם֙ וְאֶת־שָׂרָ֣ה אִשְׁתּ֔וֹ שָׁ֣מָּה 31

ל . ה יִצְחָ֥ק וְאֶת־רִבְקָ֖ה אִשְׁתּ֑וֹ וְשָׁ֣מָּה קָבַ֔רְתִּי אֶת־לֵאָֽה׃ 32

ו בתור 32 מִקְנֵ֣ה הַשָּׂדֶ֔ה וְהַמְּעָרָ֖ה אֲשֶׁר־בּ֑וֹ מֵאֵ֖ת בְּנֵי־חֵֽת׃ 33 וַיְכַל֙ יַעֲקֹ֣ב לְצַוֹּ֔ת 33

ד בתור . כ ה מנה בתור 32 , ז ה מלעיל רב מלרע אֶת־בָּנָ֔יו וַיֶּאֱסֹ֤ף רַגְלָיו֙ אֶל־הַמִּטָּ֔ה וַיִּגְוַ֖ע וַיֵּאָ֥סֶף אֶל־עַמָּֽיו׃

50 1 וַיִּפֹּ֤ל יוֹסֵף֙ עַל־פְּנֵ֣י אָבִ֔יו וַיֵּ֥בְךְּ עָלָ֖יו וַיִּשַּׁק־לֽוֹ׃ 2 וַיְצַ֨ו יוֹסֵ֜ף 50

יז פסוק את את את . ל . ב אֶת־עֲבָדָ֗יו אֶת־הָרֹפְאִים֙ לַחֲנֹ֣ט אֶת־אָבִ֔יו וַיַּחַנְט֖וּ הָרֹפְאִ֑ים אֶת־ 3

יִשְׂרָאֵֽל׃ 3 וַיִּמְלְא֣וּ לוֹ֮ אַרְבָּעִים֒ יוֹם֙ כִּ֣י כֵ֔ן יִמְלְא֖וּ יְמֵ֣י הַחֲנֻטִ֑ים וַיִּבְכּ֤וּ 4

אֹתוֹ֙ מִצְרַ֔יִם שִׁבְעִ֖ים יֽוֹם׃ 4 וַיַּעַבְר֗וּ יְמֵי֙ בְּכִיתוֹ֔ וַיְדַבֵּ֥ר יוֹסֵ֖ף אֶל־בֵּ֣ית

יח . לז פַּרְעֹ֑ה לֵאמֹ֗ר אִם־נָ֤א מָצָ֙אתִי֙ חֵ֣ן בְּעֵינֵיכֶ֔ם דַּבְּר֥וּ נָ֛א בְּאָזְנֵ֥י פַרְעֹ֖ה 5

לא . ל ומל לֵאמֹֽר׃ 5 אָבִ֞י הִשְׁבִּיעַ֣נִי֮ לֵאמֹר֒ הִנֵּ֣ה אָנֹכִ֗י מֵת֙ בְּקִבְרִ֔י אֲשֶׁ֥ר כָּרִ֖יתִי

לִ֑י בְּאֶ֣רֶץ כְּנַ֔עַן שָׁמָּ֥ה תִקְבְּרֵ֖נִי וְעַתָּ֣ה אֶֽעֱלֶה־נָּ֗א וְאֶקְבְּרָה֙ אֶת־אָבִ֔י 6

וְאָשׁ֖וּבָה׃ 6 וַיֹּ֥אמֶר פַּרְעֹ֖ה עֲלֵ֑ה וְקְבֹ֕ר אֶת־אָבִ֖יךָ כַּאֲשֶׁ֥ר הִשְׁבִּיעֶֽךָ׃ 7

7 וַיַּ֣עַל יוֹסֵ֔ף לִקְבֹּ֖ר אֶת־אָבִ֑יו וַיַּעֲל֣וּ אִתּ֗וֹ כָּל־עַבְדֵ֤י פַרְעֹה֙ זִקְנֵ֣י בֵיתוֹ֔ 8

יג . ת ר״פ בסיפ , יב וְכֹ֖ל זִקְנֵ֣י אֶֽרֶץ־מִצְרָ֑יִם׃ 8 וְכֹל֙ בֵּ֣ית יוֹסֵ֔ף וְאֶחָ֖יו וּבֵ֣ית אָבִ֑יו רַ֚ק טַפָּ֣ם 9

ט פסוק בתור גם גם רמילה חדה ביניה וְצֹאנָ֖ם וּבְקָרָ֥ם עָזְב֖וּ בְּאֶ֥רֶץ גֹּֽשֶׁן׃ 9 וַיַּ֤עַל עִמּוֹ֙ גַּם־רֶ֣כֶב גַּם־פָּרָשִׁ֔ים וַיְהִ֥י

הַמַּחֲנֶ֖ה כָּבֵ֥ד מְאֹֽד׃ 10 וַיָּבֹ֗אוּ עַד־גֹּ֙רֶן֙ הָאָ֣טָד אֲשֶׁ֔ר בְּעֵ֖בֶר הַיַּרְדֵּ֑ן 10

וַיִּסְפְּדוּ־שָׁ֣ם מִסְפֵּ֤ד גָּדוֹל֙ וְכָבֵ֣ד מְאֹ֔ד וַיַּ֥עַשׂ לְאָבִ֖יו אֵ֥בֶל שִׁבְעַ֖ת יָמִֽים׃

יז מל בתור ג מנה בסיפ 11 וַיַּ֣רְא יוֹשֵׁ֔ב הָאָ֖רֶץ הַֽכְּנַעֲנִ֑י אֶת־הָאֵ֕בֶל בְּגֹ֥רֶן הָאָ֖טָד וַיֹּ֣אמְר֔וּ אֵ֥בֶל־ 11

כָּבֵ֖ד זֶ֣ה לְמִצְרָ֑יִם עַל־כֵּ֗ן קָרָ֤א שְׁמָהּ֙ אָבֵ֣ל מִצְרַ֔יִם אֲשֶׁ֖ר בְּעֵ֥בֶר

ג ג . מג . ח הַיַּרְדֵּֽן׃ 12 12 וַיַּעֲשׂ֥וּ בָנָ֛יו לֹ֖ו כֵּ֥ן כַּאֲשֶׁ֥ר צִוָּֽם׃ 13 וַיִּשְׂאוּ֩ אֹת֨וֹ בָנָ֜יו אַרְצָה 13

29 Mm 364. 30 Mm 365. 31 Mm 2922. 32 Mm 4234. Cp 50 1 וחד השביעני Thr 3,15. 2 Mm 366. 3 Mm 1447. 4 Mm 160. 5 Mm 367. 6 Mm 77.

28 [a] > pc Mss 𝔊𝔖; l prb אִישׁ ‖ **29** [a] l עַמַּי cf 33 ‖ [b] l עִם? ‖ **Cp 50,5** [a] 𝔪𝔊$^{A\,al}$ + לפני מותו, ex 16 ‖ [b] 𝔪 + כאשר השביעני ‖ **11** [a] 𝔪𝔖 שְׁמוֹ ‖ [b] 𝔊(𝔗) *Πένθος* = אֵבֶל.

כְּנַעַן וַיִּקְבְּרוּ אֹתוֹ בִּמְעָרַת שְׂדֵה הַמַּכְפֵּלָה אֲשֶׁר קָנָה אַבְרָהָם אֶת־
14 הַשָּׂדֶה לַאֲחֻזַּת־קֶבֶר מֵאֵת עֶפְרֹן הַחִתִּי עַל־פְּנֵי מַמְרֵא׃ 14 וַיָּשָׁב ז חס
יוֹסֵף מִצְרַיְמָה הוּא וְאֶחָיו וְכָל־הָעֹלִים אִתּוֹ לִקְבֹּר אֶת־אָבִיו ᵃאַחֲרֵי ח
15 קָבְרוֹ אֶת־אָבִיו׃ ᵃ 15 וַיִּרְאוּ ᵃ אֲחֵי־יוֹסֵף כִּי־מֵת אֲבִיהֶם וַיֹּאמְרוּ ט
לוּ יִשְׂטְמֵנוּ יוֹסֵף וְהָשֵׁב יָשֵׁב לָנוּ אֵת כָּל־הָרָעָה אֲשֶׁר גָּמַלְנוּ אֹתוֹ׃ כג ק . ד . כד בלישׁ . ל
16 וַיְצַוּוּ ᵃ אֶל־יוֹסֵף לֵאמֹר אָבִיךָ צִוָּה לִפְנֵי מוֹתוֹ לֵאמֹר׃ 17 כֹּה־ ד ג מל וחד חס . ז
תֹאמְרוּ לְיוֹסֵף אָנָּא שָׂא נָא פֶּשַׁע אַחֶיךָ וְחַטָּאתָם כִּי־רָעָה גְמָלוּךָ ה . ל
וְעַתָּה שָׂא נָא לְפֶשַׁע עַבְדֵי אֱלֹהֵי אָבִיךָ וַיֵּבְךְּ יוֹסֵף בְּדַבְּרָם אֵלָיו׃
18 וַיֵּלְכוּ ᵃ גַּם־אֶחָיו וַיִּפְּלוּ לְפָנָיו וַיֹּאמְרוּ הִנֶּנּוּ לְךָ לַעֲבָדִים׃ 19 וַיֹּאמֶר ג דגש
20 אֲלֵהֶם יוֹסֵף אַל־תִּירָאוּ כִּי הֲתַחַת אֱלֹהִים אָנִי׃ 20 וְאַתֶּם חֲשַׁבְתֶּם עָלַי ג
רָעָה אֱלֹהִים ᵃ חֲשָׁבָהּ לְטֹבָה לְמַעַן עֲשֹׂה כַּיּוֹם הַזֶּה לְהַחֲיֹת עַם־רָב׃ ב חס . ז . ב
21 וְעַתָּה אַל־תִּירָאוּ אָנֹכִי אֲכַלְכֵּל אֶתְכֶם וְאֶת־טַפְּכֶם וַיְנַחֵם אוֹתָם ב לט מל בתור
22 וַיְדַבֵּר עַל־לִבָּם׃ 22 וַיֵּשֶׁב יוֹסֵף בְּמִצְרַיִם הוּא וּבֵית אָבִיו וַיְחִי
23 יוֹסֵף מֵאָה וְעֶשֶׂר שָׁנִים׃ 23 וַיַּרְא יוֹסֵף לְאֶפְרַיִם בְּנֵי ᵃ שִׁלֵּשִׁים גַּם בְּנֵי ה
24 מָכִיר בֶּן־מְנַשֶּׁה יֻלְּדוּ ᵇ עַל־בִּרְכֵּי ᵇ יוֹסֵף׃ 24 וַיֹּאמֶר יוֹסֵף אֶל־אֶחָיו ה וחס
אָנֹכִי מֵת וֵאלֹהִים פָּקֹד יִפְקֹד אֶתְכֶם וְהֶעֱלָה אֶתְכֶם מִן־הָאָרֶץ הַזֹּאת ה . ה וחס
25 אֶל־הָאָרֶץ אֲשֶׁר נִשְׁבַּע לְאַבְרָהָם לְיִצְחָק וּלְיַעֲקֹב׃ 25 וַיַּשְׁבַּע יוֹסֵף ד בסיפ . ד
אֶת־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לֵאמֹר פָּקֹד יִפְקֹד אֱלֹהִים אֶתְכֶם וְהַעֲלִתֶם אֶת־ ה וחס . ל חס
26 עַצְמֹתַי מִזֶּה ᵃ׃ 26 וַיָּמָת יוֹסֵף בֶּן־מֵאָה וְעֶשֶׂר שָׁנִים וַיַּחַנְטוּ אֹתוֹ וַיִּישֶׂם ᵃ ה חס בלישׁ . ב . ל ומל
בָּאָרוֹן בְּמִצְרָיִם׃ פד

סכום הפסוקים של ספר
אלף וחמש מאות
ושלשים וארבעה׃
אך לד
וחציו ועל־חרבך
וסדרים מה

7 Mm 365. **8** Mm 84. **9** Mm 1965. **10** Mm 1444. **11** Mm 1685. **12** Mm 368. **13** Mm 369. **14** Mm 327. **15** Mm 370. **16** Mm 1222. **17** Mm 3631. **18** 2 S 12,24. **19** Mm 371. **20** Mm 388. **21** Mm 79. **22** Mm 1273. **23** Mm 3723. **24** Mp sub loco. **25** Gn 27,40, cf Mp sub loco.

14 ᵃ–ᵃ > 𝔊*, dl? ‖ **15** ᵃ 𝔙(𝔖) *timentes* = leg יָרֵנוּ ‖ **16** ᵃ 𝔊(𝔖) *καὶ παρεγένοντο* cf 18, prp וַיִּגְּשׁוּ ‖ **18** ᵃ prp וַיִּבְכּוּ ‖ **20** ᵃ 𝔐 Vrs וְהָאֱ ‖ **23** ᵃ 𝔐𝔊𝔖𝔗𝔗ʲ בָּנִים ‖ ᵇ 𝔐 בימי 𝔐 ‖ **25** ᵃ nonn Mss 𝔐 Vrs + אִתְּכֶם ‖ **26** ᵃ l c 𝔐 וַיּוֹשֶׂם.

EXODUS ואלה שמות

1 1 וְאֵ֨לֶּה[a] שְׁמ֜וֹת בְּנֵ֣י יִשְׂרָאֵ֗ל הַבָּאִים֙ מִצְרַ֣יְמָה אֵ֔ת יַעֲקֹ֖ב[b] אִ֥ישׁ[s][K] ג בתורי . כתי[1]
2 וּבֵית֖וֹ בָּֽאוּ׃ 2 רְאוּבֵ֥ן[a] שִׁמְע֖וֹן לֵוִ֥י[a] וִיהוּדָֽה׃ 3 יִשָּׂשכָ֥ר[a] זְבוּלֻֽן[b] ו . יד פסוק בתורי[3] . ל
3 וּבִנְיָמִֽן׃ 4 דָּ֥ן וְנַפְתָּלִ֖י גָּ֥ד וְאָשֵֽׁר[a]׃ 5 וַיְהִ֣י[a] כָל־נֶ֔פֶשׁ יֹֽצְאֵ֖י יֶ֣רֶךְ־ ט וכל יהודה ויוסף דכותי[4]
4 יַעֲקֹ֑ב[b] שִׁבְעִ֥ים[c] נָ֖פֶשׁ וְיוֹסֵ֥ף[d] הָיָ֖ה בְּמִצְרָֽיִם׃ 6 וַיָּ֤מָת יוֹסֵף֙ וְכָל־ ח . פסוק וכל וכל ומילה חדה ביניה[5]
5 אֶחָ֔יו וְכָל־[c] הַדּ֖וֹר הַהֽוּא׃ 7 וּבְנֵ֣י יִשְׂרָאֵ֗ל פָּר֤וּ וַיִּשְׁרְצ֨וּ֙ וַיִּרְבּ֣וּ וַיַּעַצְמ֔וּ ל . לי[7]
6 בִּמְאֹ֖ד מְאֹ֑ד וַתִּמָּלֵ֥א הָאָ֖רֶץ אֹתָֽם׃ פ ו[a]
7 8 וַיָּ֥קָם מֶֽלֶךְ־חָדָ֖שׁ עַל־מִצְרָ֑יִם אֲשֶׁר֙[c] לֹא־יָדַ֣ע אֶת־יוֹסֵֽף׃ ה
8 9 וַיֹּ֖אמֶר אֶל־עַמּ֑וֹ הִנֵּ֗ה עַם֙ בְּנֵ֣י יִשְׂרָאֵ֔ל רַ֥ב וְעָצ֖וּם מִמֶּֽנּוּ׃ 10 הָבָ֣ה[a]
9 נִתְחַכְּמָ֣ה לּ֔וֹ[b] פֶּן־יִרְבֶּ֔ה[c] וְהָיָ֗ה כִּֽי־תִקְרֶ֤אנָה[d] מִלְחָמָה֙ וְנוֹסַ֣ף[c] גַּם־הוּא֮[c] ה[9] וכל כי וכי דכותי
10 עַל־שֹׂנְאֵ֒ינוּ֒ וְנִלְחַם־[c]בָּ֗נוּ וְעָלָ֤ה[c] מִן־הָאָ֙רֶץ׃ 11 וַיָּשִׂ֣מוּ[a] עָלָ֔יו[b] שָׂרֵ֖י ב מ א . ג ב פת וחד קמ[10]
11 מִסִּ֑ים לְמַ֣עַן עַנֹּתֹ֔ו[b] בְּסִבְלֹתָ֖ם וַיִּ֣בֶן עָרֵ֤י מִסְכְּנוֹת֙[c] לְפַרְעֹ֔ה אֶת־פִּתֹ֖ם ה[11] . לה
12 וְאֶת־רַעַמְסֵֽס׃[d] 12 וְכַאֲשֶׁ֥ר יְעַנּ֖וּ אֹת֑וֹ[a] כֵּ֥ן יִרְבֶּ֖ה[b] וְכֵ֥ן יִפְרֹ֛ץ[c] וַיָּקֻ֥צוּ[d] ב ר״פ[12] . ה[9] וכל כי וכי דכותי ב מ א
13 מִפְּנֵ֖י בְּנֵ֥י יִשְׂרָאֵֽל׃ 13 וַיַּעֲבִ֥דוּ מִצְרַ֛יִם אֶת־בְּנֵ֥י יִשְׂרָאֵ֖ל בְּפָֽרֶךְ׃ ל וחס
14 14 וַיְמָרְר֤וּ אֶת־חַיֵּיהֶם֙ בַּעֲבֹדָ֣ה קָשָׁ֔ה בְּחֹ֖מֶר וּבִלְבֵנִ֑ים וּבְכָל־עֲבֹדָ֖ה ל . ל
15 בַּשָּׂדֶ֑ה אֵ֚ת כָּל־עֲבֹדָתָ֔ם אֲשֶׁר־עָבְד֥וּ[c] בָהֶ֖ם בְּפָֽרֶךְ׃ 15 וַיֹּ֨אמֶר֙ ג בלישׁ[13]
16 מֶ֣לֶךְ מִצְרַ֔יִם לַמְיַלְּדֹ֖ת הָעִבְרִיֹּ֑ת אֲשֶׁ֤ר שֵׁם֙ הָאַחַ֣ת שִׁפְרָ֔ה וְשֵׁ֖ם הַשֵּׁנִ֥ית ב בתרי לישנ[14]
17 פּוּעָֽה׃ 16 וַיֹּ֕אמֶר בְּיַלֶּדְכֶ֥ן אֶת־הָעִבְרִיּ֖וֹת[a] וּרְאִיתֶ֣ן עַל־הָאָבְנָ֑יִם[a] אִם־ ז פסוק בתור אם ואם
18 בֵּ֥ן הוּא֙ וַהֲמִתֶּ֣ן אֹת֔וֹ[b] וְאִם־בַּ֥ת הִ֖יא וָחָֽיָה׃[b] 17 וַתִּירֵ֤אן הַמְיַלְּדֹת֙ אֶת־ ל[15]

Cp 1 [1]Mm 84. [2]Mm 3090. [3]Mm 750. [4]Mm 334. [5]Mm 1858. [6]Mp sub loco. [7]וחד ישרצו Gn 1,20. [8]Mm 109. [9]Mm 372. [10]Mm 3601. [11]Mm 373. [12]Mm 374. [13]Mm 2933. [14]Mm 375. [15]Mm 934.

Cp 1,1 [a] GV om cop ‖ [b] G + *τῷ πατρὶ αὐτῶν* ‖ **2** [a–a] ms S וְשׁ׳ וְל׳ ‖ [b] G om cop ‖ **3** [a] ms S וי׳ ‖ [b] ms S וז׳ ‖ [c] sic L, mlt Mss Edd וּבְ׳ ‖ **4** [a] G huc tr 5[d–d] ‖ **5** [a] ms ויהיו cf Vrs ‖ [b–b] G *ἐξ Ιακωβ* ‖ [c] G 75 ut Gn 46,27 ‖ [d–d] cf 4[a] ‖ **10** [a] Vrs pl ‖ [b] GSCTJ suff pl ‖ [c] SCTJ pl cf G ‖ [d] ms Vrs וְקָצְנוּ ‖ **11** [a] G*V sg ‖ [b] Vrs suff pl ‖ [c] G *ὀχυράς* ‖ [d] G + *καὶ Ων, ἥ ἐστιν Ἡλιούπολις* cf Jer 43,13 ‖ **12** [a] Vrs suff pl ‖ [b] ms יפרה; GSV pl ‖ [c] GSV pl; G + *σφόδρα σφόδρα* ‖ [d] G(CTJV) + *οἱ Αἰγύπτιοι* ‖ **16** [a–a] G(V) *καὶ ὄψιν πρὸς τῷ τίκτειν* ‖ [b] ms וחיתה.

הָאֱלֹהִים וְלֹא עָשׂוּ כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר אֲלֵיהֶן מֶלֶךְ מִצְרַיִם וַתְּחַיֶּיןָ אֶת־ ת[16]. ה ד מל וחד חס[17]. ב
18 הַיְלָדִים: 18 וַיִּקְרָא מֶלֶךְ־מִצְרַיִם[a] לַמְיַלְּדֹת וַיֹּאמֶר לָהֶן מַדּוּעַ יג[18]
19 עֲשִׂיתֶן[b] הַדָּבָר הַזֶּה וַתְּחַיֶּיןָ אֶת־הַיְלָדִים: 19 וַתֹּאמַרְןָ הַמְיַלְּדֹת אֶל־ ב. יא חס את. ב
פַּרְעֹה כִּי לָא כַנָּשִׁים הַמִּצְרִיֹת הָעִבְרִיֹת כִּי־חָיֹות הֵנָּה בְּטֶרֶם תָּבוֹא ג[18]. ל
20 אֲלֵהֶן הַמְיַלֶּדֶת וְיָלָדוּ: 20 וַיֵּיטֶב אֱלֹהִים לַמְיַלְּדֹת[a] וַיִּרֶב[b] הָעָם ת ד מל וחד חס[17]. ל
21 וַיַּעַצְמוּ מְאֹד: 21 וַיְהִי כִּי־יָרְאוּ הַמְיַלְּדֹת אֶת־הָאֱלֹהִים וַיַּעַשׂ[a] לָהֶם
22 בָּתִּים: 22 וַיְצַו[c] פַּרְעֹה לְכָל־עַמּוֹ לֵאמֹר כָּל־הַבֵּן הַיִּלּוֹד[a] הַיְאֹרָה ב. ג[20]
תַּשְׁלִיכֻהוּ[b] וְכָל־הַבַּת תְּחַיּוּן: ס ד פת. ל

[ס[3]] 2 1 וַיֵּלֶךְ[a] אִישׁ מִבֵּית לֵוִי וַיִּקַּח[b] אֶת[a]־בַּת־לֵוִי: 2 וַתַּהַר הָאִשָּׁה ג[1]
3 וַתֵּלֶד בֵּן וַתֵּרֶא אֹתוֹ כִּי־טֹוב הוּא וַתִּצְפְּנֵהוּ שְׁלֹשָׁה יְרָחִים: 3 וְלֹא־ ל. ד[2]. ד ר״פ בסיפ
4 יָכְלָה עוֹד[c] הַצְּפִינוֹ[c] וַתִּקַּח־לוֹ[a] תֵּבַת גֹּמֶא וַתַּחְמְרָה בַחֵמָר וּבַזָּפֶת ל ומל. ג[3]
וַתָּשֶׂם בָּהּ אֶת־הַיֶּלֶד וַתָּשֶׂם בַּסּוּף עַל־שְׂפַת הַיְאֹר: 4 וַתֵּתַצַּב[a] אֲחֹתוֹ ל
5 מֵרָחֹק לְדֵעָה מַה־יֵּעָשֶׂה[c] לוֹ: 5 וַתֵּרֶד בַּת־פַּרְעֹה לִרְחֹץ עַל־הַיְאֹר ז חס בתור. לו[4]. ה
וְנַעֲרֹתֶיהָ הֹלְכֹת עַל־יַד הַיְאֹר וַתֵּרֶא אֶת־הַתֵּבָה בְּתוֹךְ הַסּוּף וַתִּשְׁלַח ל חס
6 אֶת־אֲמָתָהּ[a] וַתִּקָּחֶהָ[a] 6 וַתִּפְתַּח[a] וַתִּרְאֵהוּ[b] אֶת־הַיֶּלֶד וְהִנֵּה־נַעַר בֹּכֶה[c] ל. ל. ד[5]
7 וַתַּחְמֹל עָלָיו[d] וַתֹּאמֶר מִיַּלְדֵי הָעִבְרִים זֶה: 7 וַתֹּאמֶר אֲחֹתוֹ אֶל־בַּת־ ל[6]. ל
פַּרְעֹה הַאֵלֵךְ וְקָרָאתִי לָךְ[c] אִשָּׁה מֵינֶקֶת מִן הָעִבְרִיֹּת וְתֵינֶק לָךְ אֶת־ ג ב מנה בתור
8 הַיָּלֶד: 8 וַתֹּאמֶר־לָהּ בַּת־פַּרְעֹה לְכִי וַתֵּלֶךְ[c] הָעַלְמָה וַתִּקְרָא אֶת־ ז בתור[7]
9 אֵם הַיָּלֶד: 9 וַתֹּאמֶר לָהּ בַּת־פַּרְעֹה הֵילִיכִי[a] אֶת־הַיֶּלֶד הַזֶּה ס
וְהֵינִקֵהוּ לִי וַאֲנִי אֶתֵּן אֶת־שְׂכָרֵךְ וַתִּקַּח הָאִשָּׁה[b] הַיֶּלֶד וַתְּנִיקֵהוּ[c]: ב[8]
10 וַיִּגְדַּל[a] הַיֶּלֶד וַתְּבִאֵהוּ לְבַת־פַּרְעֹה וַיְהִי־לָהּ לְבֵן וַתִּקְרָא שְׁמוֹ ב חס[9]. ב[10]. ט
מֹשֶׁה וַתֹּאמֶר כִּי מִן־הַמַּיִם מְשִׁיתִהוּ: 11 וַיְהִי | בַּיָּמִים הָהֵם ל וחס
11 וַיִּגְדַּל מֹשֶׁה וַיֵּצֵא אֶל־אֶחָיו וַיַּרְא בְּסִבְלֹתָם וַיַּרְא אִישׁ מִצְרִי מַכֶּה ה[11]

[16] Mm 2512. [17] Mm 1048. [18] Mm 190. [19] Mm 2275. [20] Mm 376. Cp 2 [1] Mm 377. [2] Mm 378. [3] Mm 379. [4] Mm 210. [5] Mm 1813. [6] Mm 380. [7] Mm 381. [8] Lv 20,3. [9] Mm 382. [10] Mm 383. [11] Mm 416.

18 [a–a] 𝔪 פרעה ‖ [b] 𝔪𝔊[Ms] + את ‖ **20** [a] 𝔖 + *mtl d'bd ptgm' hn'* ‖ [b] 𝔪𝔖[AL]𝔊[J] וַיִּרְבּוּ ‖ **21** [a] 𝔊 pl cf 𝔊[J] *wqnw … wbn'* (dupl) ‖ **22** [a] 𝔪𝔊𝔗𝔗[J] + לָעִבְרִים ‖ [b] 𝔪 כון — ‖ **Cp 2,1** [a] desunt frt nom propria cf 6,20 ‖ [b–b] 𝔊 *τῶν θυγατέρων* ‖ **3** [a] 𝔪𝔊 + אִמּוֹ ‖ **4** [a] 𝔪 וַתִּתְיַצַּב ‖ **5** [a] sic L, mlt Mss Edd : ‖ **6** [a] 𝔪 חָהּ ‖ [b] 𝔪𝔗𝔗[J] וַתֵּרֶא cf 𝔊𝔙 ‖ [c] 𝔊(𝔙) + *ἐν τῇ θίβει* ‖ [d] 𝔪𝔊 + בת פרעה ‖ **9** [a] 𝔗 הליכי = הֲלִיכִי (sic 𝔗[Ms𝔗[J])? 𝔊(𝔙) *διατήρησόν μοι*, 𝔖(𝔗) *h' lkj* = en tibi ‖ [b] 𝔪𝔗[Ms𝔗[J] + את ‖ [c] 𝔪[Mss] וְתֵינִי ‖ **10** [a] sic L, mlt Mss Edd ויגׄ ‖ [b] 𝔪 אל בת.

אִישׁ־עִבְרִי מֵאֶחָיו׃ 12 וַיִּפֶן כֹּה וָכֹה וַיַּרְא כִּי אֵין אִישׁ וַיַּךְ אֶת־ 12
הַמִּצְרִי וַיִּטְמְנֵהוּ בַּחֹול׃ 13 וַיֵּצֵא בַּיּוֹם הַשֵּׁנִי וְהִנֵּה שְׁנֵי־אֲנָשִׁים עִבְרִים 13
נִצִּים וַיֹּאמֶר לָרָשָׁע לָמָּה תַכֶּה רֵעֶךָ׃ 14 וַיֹּאמֶר מִי שָׂמְךָ לְאִישׁ שַׂר 14
וְשֹׁפֵט[a] עָלֵינוּ הַלְהָרְג�Ö אַתָּה אֹמֵר כַּאֲשֶׁר הָרַגְתָּ[b] אֶת־הַמִּצְרִי וַיִּירָא 15
מֹשֶׁה וַיֹּאמֶר אָכֵן[c] נוֹדַע הַדָּבָר׃ 15 וַיִּשְׁמַע פַּרְעֹה אֶת־הַדָּבָר הַזֶּה
וַיְבַקֵּשׁ לַהֲרֹג אֶת־מֹשֶׁה וַיִּבְרַח מֹשֶׁה מִפְּנֵי פַרְעֹה[a] וַיֵּשֶׁב בְּאֶרֶץ־
מִדְיָן וַיֵּשֶׁב עַל־הַבְּאֵר׃ 16 וּלְכֹהֵן מִדְיָן שֶׁבַע בָּנוֹת וַתָּבֹאנָה וַתְּדַלֶּנָה 16
וַתְּמַלֶּאנָה אֶת־הָרְהָטִים לְהַשְׁקוֹת[a] צֹאן אֲבִיהֶן׃ 17 וַיָּבֹאוּ הָרֹעִים 17
וַיְגָרְשׁוּם וַיָּקָם מֹשֶׁה וַיּוֹשִׁעָן וַיַּשְׁקְ אֶת־צֹאנָם׃ 18 וַתָּבֹאנָה אֶל־רְעוּאֵל 18
אֲבִיהֶן וַיֹּאמֶר מַדּוּעַ מְהַרְתֶּן בֹּא הַיּוֹם׃ 19 וַתֹּאמַרְן אִישׁ מִצְרִי 19
הִצִּילָנוּ מִיַּד הָרֹעִים וְגַם־דָּלֹה דָלָה לָנוּ וַיַּשְׁקְ אֶת־הַצֹּאן׃ 20 וַיֹּאמֶר 20
אֶל־בְּנֹתָיו וְאַיּוֹ לָמָּה זֶּה עֲזַבְתֶּן אֶת־הָאִישׁ קִרְאֶן לוֹ וְיֹאכַל לָחֶם׃
21 וַיּוֹאֶל מֹשֶׁה לָשֶׁבֶת אֶת־הָאִישׁ וַיִּתֵּן אֶת־צִפֹּרָה בִתּוֹ לְמֹשֶׁה[a]׃ 21
22 וַתֵּלֶד[a] בֵּן וַיִּקְרָא[b] אֶת־שְׁמוֹ גֵּרְשֹׁם[c] כִּי אָמַר גֵּר הָיִיתִי בְּאֶרֶץ 22
נָכְרִיָּה[d]׃ פ 23 וַיְהִי בַיָּמִים הָרַבִּים הָהֵם וַיָּמָת מֶלֶךְ מִצְרַיִם 23
וַיֵּאָנְחוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל מִן־הָעֲבֹדָה וַיִּזְעָקוּ וַתַּעַל שַׁוְעָתָם אֶל־הָאֱלֹהִים
מִן־הָעֲבֹדָה׃ 24 וַיִּשְׁמַע אֱלֹהִים אֶת־נַאֲקָתָם וַיִּזְכֹּר אֱלֹהִים אֶת־ 24
בְּרִיתוֹ אֶת־אַבְרָהָם אֶת[a]־יִצְחָק וְאֶת־יַעֲקֹב׃ 25 וַיַּרְא אֱלֹהִים אֶת־ 25
בְּנֵי יִשְׂרָאֵל[b] וַיֵּדַע אֱלֹהִים[b]׃ ס

3 1 וּמֹשֶׁה הָיָה רֹעֶה אֶת־צֹאן יִתְרוֹ חֹתְנוֹ כֹּהֵן מִדְיָן וַיְנַהַג אֶת־ ס[a]
הַצֹּאן אַחַר הַמִּדְבָּר וַיָּבֹא אֶל־הַר הָאֱלֹהִים[a] חֹרֵבָה׃ 2 וַיֵּרָא מַלְאַךְ 2
יְהוָה אֵלָיו בְּלַבַּת[a]־אֵשׁ מִתּוֹךְ הַסְּנֶה וַיַּרְא וְהִנֵּה הַסְּנֶה בֹּעֵר בָּאֵשׁ
וְהַסְּנֶה אֵינֶנּוּ אֻכָּל׃ 3 וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אָסֻרָה־נָּא וְאֶרְאֶה אֶת־הַמַּרְאֶה 3

ל ג. ז פסוק
ל ג. יג ויאמר ויאמרו
ל ג. טו
ל ג. טז
ל ג. יז ח ד חס וחד מל
ל ג. יט
ל ג. כ כת ה בתור׳ ול בלישׁ
ה ג. כא ול בתור׳ ל. ל. ה
ז ג. כא
ל ג. כב מנה דמטע, ו ד. כג וכל ד״ה דכות׳ ב מ ב
ל ג. כד ב בתור׳ וכל מעשה בראשית דכות׳
ז ר״פ ג. ה
יו וכל אל הר הכרמל דכות׳ ג. ד. ל. כ. ג
ל ג. ו

12 Mp sub loco. 13 Mm 3452. 14 Dt 10,22. 15 Mm 1590. 16 Mm 1941. 17 Mm 384. 18 Mm 301. 19 Mm 1043. 20 Mm 598. 21 Mm 3106. 22 Mm 280. 23 Mm 3914. **Cp 3** 1 Mm 3363. 2 Mm 1657. 3 Mm 385. 4 Mm 1227. 5 Mp sub loco. 6 Mm 394.

14 a 𝔪 וּלְשֹׁ׳ ‖ b G(SV) et Act 7,28 Jub 47,12 + *ἐχθές* = אֶתְמוֹל ‖ c G(V) *εἰ οὕτως* = הֲכֵן? ‖ **15** a–a S *w'zl l'r'* = וַיֵּלֶךְ אֶל־א׳ cf G ‖ **16** a 𝔪𝔗 + את ‖ **21** a 𝔪G + לְאִשָּׁה cf SV ‖ **22** a G pr *ἐν γαστρὶ δὲ λαβοῦσα* = וַתַּהַר ‖ b pc Mss וַתִּקְ ‖ c S (Orig) *gršwn* ‖ d GSV + add sec 18,4 ‖ **24** a pc Mss 𝔪GS𝔗[J] וְאֶת ‖ **25** a num exc vb? cf 𝔗(𝔗[J]) + *š'bwd'* = עֲנִי ‖ b–b G *καὶ ἐγνώσθη αὐτοῖς* = וַיִּוָּדַע אֲלֵיהֶם, frt recte ‖ **Cp 3,1** a > G* ‖ **2** a 𝔪 בלהבת.

4 הַנַּחַל הַזֶּה מַדּוּעַ לֹא־יִבְעַר הַסְּנֶה׃ 4 וַיַּרְא יְהוָה[a] כִּי סָר לִרְאוֹת ד בחור׳
וַיִּקְרָא אֵלָיו אֱלֹהִים[b] מִתּוֹךְ הַסְּנֶה וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה מֹשֶׁה וַיֹּאמֶר הִנֵּנִי׃ ד שמואתא מתימין[7]. ז בחור׳
5 וַיֹּאמֶר אַל־תִּקְרַב הֲלֹם שַׁל־נְעָלֶיךָ[a] מֵעַל רַגְלֶיךָ[b] כִּי הַמָּקוֹם אֲשֶׁר יא
אַתָּה עוֹמֵד עָלָיו אַדְמַת־קֹדֶשׁ הִוא׃ 6 וַיֹּאמֶר אָנֹכִי אֱלֹהֵי אָבִיךָ[a] ו מל׳. ל[8]
אֱלֹהֵי אַבְרָהָם אֱלֹהֵי[b] יִצְחָק וֵאלֹהֵי יַעֲקֹב וַיַּסְתֵּר מֹשֶׁה פָּנָיו כִּי יָרֵא ב[9]
מֵהַבִּיט אֶל־הָאֱלֹהִים׃ 7 וַיֹּאמֶר יְהוָה רָאֹה רָאִיתִי אֶת־עֳנִי עַמִּי אֲשֶׁר כ. ד ב כת ה וב כת ו[10]
בְּמִצְרָיִם וְאֶת־צַעֲקָתָם שָׁמַעְתִּי מִפְּנֵי נוֹגְשָׂיו כִּי יָדַעְתִּי אֶת־מַכְאֹבָיו[a]׃
8 וָאֵרֵד[a] לְהַצִּילוֹ | מִיַּד מִצְרַיִם וּלְהַעֲלֹתוֹ מִן־הָאָרֶץ הַהִוא אֶל־אֶרֶץ ל
טוֹבָה וּרְחָבָה אֶל־אֶרֶץ זָבַת חָלָב וּדְבָשׁ אֶל־מְקוֹם הַכְּנַעֲנִי וְהַחִתִּי[b] סימן כ ת מ פ ו ס[11]
וְהָאֱמֹרִי וְהַפְּרִזִּי[c] וְהַחִוִּי וְהַיְבוּסִי׃ 9 וְעַתָּה הִנֵּה צַעֲקַת בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל
בָּאָה אֵלָי וְגַם־רָאִיתִי אֶת־הַלַּחַץ אֲשֶׁר מִצְרַיִם לֹחֲצִים אֹתָם׃
10 וְעַתָּה לְכָה וְאֶשְׁלָחֲךָ אֶל־פַּרְעֹה וְהוֹצֵא[a] אֶת־עַמִּי בְנֵי־יִשְׂרָאֵל ל[12]
מִמִּצְרָיִם׃ 11 וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֶל־הָאֱלֹהִים מִי אָנֹכִי כִּי אֵלֵךְ אֶל־פַּרְעֹה כ. ג[13], לא פסוק
כי וכי[14]
וְכִי אוֹצִיא אֶת־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מִמִּצְרָיִם׃ 12 וַיֹּאמֶר[a] כִּי־אֶהְיֶה עִמָּךְ נ
וְזֶה־לְּךָ הָאוֹת כִּי אָנֹכִי שְׁלַחְתִּיךָ בְּהוֹצִיאֲךָ אֶת־הָעָם מִמִּצְרַיִם ד[15]. ב[15] כ מנה בלשון ארמי.
תַּעַבְדוּן אֶת־הָאֱלֹהִים עַל־הָהָר הַזֶּה׃ 13 וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֶל־
הָאֱלֹהִים הִנֵּה אָנֹכִי בָא אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְאָמַרְתִּי לָהֶם אֱלֹהֵי
אֲבוֹתֵיכֶם שְׁלָחַנִי אֲלֵיכֶם וְאָמְרוּ־לִי מַה־שְּׁמוֹ מָה אֹמַר אֲלֵהֶם׃ ז[18] מל׳ ול[17] בתור׳ וכל יהושע מלכים ירמיה יחזק וכתיב דכות׳ ב מ ח. ב. ב[18]
14 וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים אֶל־מֹשֶׁה[a] אֶהְיֶה אֲשֶׁר אֶהְיֶה[a] וַיֹּאמֶר כֹּה תֹאמַר כה[19]. ל
לִבְנֵי[b] יִשְׂרָאֵל אֶהְיֶה[c] שְׁלָחַנִי אֲלֵיכֶם׃ 15 וַיֹּאמֶר עוֹד אֱלֹהִים
אֶל־מֹשֶׁה כֹּה־תֹאמַר אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל יְהוָה אֱלֹהֵי אֲבֹתֵיכֶם אֱלֹהֵי
אַבְרָהָם אֱלֹהֵי[a] יִצְחָק וֵאלֹהֵי יַעֲקֹב שְׁלָחַנִי אֲלֵיכֶם זֶה־שְּׁמִי לְעֹלָם יח[20] חס׳ מנה בתור׳
וְזֶה זִכְרִי לְדֹר דֹּר׃ 16 לֵךְ וְאָסַפְתָּ[b] אֶת־זִקְנֵי[a] יִשְׂרָאֵל וְאָמַרְתָּ אֲלֵהֶם

[7]Mp sub loco. [8]Mm 3147. [9]Hi 3,10. [10]Mm 192. [11]Okhl 274. [12]Mm 802. [13]Mm 386. [14]Mm 2059. [15]Mm 1342. [16]Mm 1586. [17]Mm 387. [18]Jos 7,8. [19]Mm 5. [20]Mm 25.

4 [a] 𝔪 אלהים ‖ [b] 𝔊 *κύριος*; > 𝔙 ‖ **5** [a] mlt Mss 𝔪[Mss]𝔊𝔙 נַעַלְךָ ‖ [b] 𝔖 mlt Mss 𝔪[Mss] רַגְלֶךָ ‖ **6** [a] 𝔪𝔊[58.72] et Act 7,32 Just אֲבֹתֶיךָ ‖ [b] pc Mss 𝔪𝔊 ואלהי cf 15[a].16[b] 4,5[b] ‖ **7** [a] 𝔪𝔙 בו–, 𝔊𝔖𝔗[J] suff pl ‖ **8** [a] 𝔪 וְאֶרְדָּה ‖ [b] nonn Mss 𝔪𝔊[106] ה׳ ‖ [c] 𝔪𝔊 + והגרגשי, it 17[c] ‖ **10** [a] 𝔪𝔊𝔙 אֶת– ‖ **12** [a] 𝔊* + *ὁ θεὸς* (𝔊[min] *κύριος*) *Μωυσεῖ λέγων*, 𝔖 + *lh 'lh'* cf 𝔙 ‖ **14** [a–a] 𝔊 *ἐγώ εἰμι ὁ ὤν* ‖ [b] mlt Mss 𝔪 אֶל־ב׳ ‖ [c] 𝔊 *ὁ ὤν* ‖ **15** [a] 𝔪𝔊 ואלהי ‖ [b] 𝔪 וְדַר ‖ **16** [a] 𝔪𝔊*𝔖 + בְּנֵי.

יְהוָה אֱלֹהֵי אֲבֹתֵיכֶם נִרְאָה אֵלַי אֱלֹהֵי אַבְרָהָם ᵇיִצְחָק וְיַעֲקֹבᵇ לֵאמֹר ב²¹. ג²².
פָּקֹד פָּקַדְתִּי אֶתְכֶם וְאֶת־הֶעָשׂוּי לָכֶם בְּמִצְרָיִם׃ 17 וָאֹמַר אַעֲלֶה ה וחס²³. ב²⁴. ה פת²⁵.
אֶתְכֶם מֵעֳנִי מִצְרַיִם אֶל־אֶרֶץ הַכְּנַעֲנִי וְהַחִתִּי וְהָאֱמֹרִי וְהַפְּרִזִּי סימן כ ת מ פ ו ס²⁶.
וְהַחִוִּי וְהַיְבוּסִי אֶל־אֶרֶץ זָבַת חָלָב וּדְבָשׁ׃ 18 וְשָׁמְעוּ לְקֹלֶךָ וּבָאתָ ב בתור. יז שמיעה לקול²⁷. ב חס. ז בטע²⁸.
אַתָּה וְזִקְנֵי יִשְׂרָאֵל אֶל־מֶלֶךְ מִצְרַיִם וַאֲמַרְתֶּם אֵלָיו יְהוָה אֱלֹהֵי
הָעִבְרִיִּים נִקְרָה עָלֵינוּ וְעַתָּה נֵלְכָה־נָּא דֶּרֶךְ שְׁלֹשֶׁת יָמִים בַּמִּדְבָּר ל. ל כת ה
וְנִזְבְּחָה לַיהוָה אֱלֹהֵינוּ׃ 19 וַאֲנִי יָדַעְתִּי כִּי לֹא־יִתֵּן אֶתְכֶם מֶלֶךְ ט. סז ר״פ
מִצְרַיִם לַהֲלֹךְ וְלֹא בְּיָד חֲזָקָה׃ 20 וְשָׁלַחְתִּי אֶת־יָדִי וְהִכֵּיתִי אֶת־ ד וחס²⁹. ד
מִצְרַיִם בְּכֹל נִפְלְאֹתַי אֲשֶׁר אֶעֱשֶׂה בְּקִרְבּוֹ וְאַחֲרֵי־כֵן יְשַׁלַּח אֶתְכֶם׃ ל חס. יז³⁰.
21 וְנָתַתִּי אֶת־חֵן הָעָם־הַזֶּה בְּעֵינֵי מִצְרָיִם וְהָיָה כִּי תֵלֵכוּן לֹא תֵלְכוּ לג בתור. ב³¹.
רֵיקָם׃ 22 וְשָׁאֲלָה אִשָּׁה מִשְּׁכֶנְתָּהּ ᵃוּמִגָּרַת בֵּיתָהּ כְּלֵי־כֶסֶף וּכְלֵי זָהָב ל. ל
וּשְׂמָלֹת וְשַׂמְתֶּם עַל־בְּנֵיכֶם וְעַל־בְּנֹתֵיכֶם וְנִצַּלְתֶּם אֶת־מִצְרָיִם׃ ל. ל

4 1 וַיַּעַן מֹשֶׁה וַיֹּאמֶר וְהֵן לֹא־יַאֲמִינוּ לִי וְלֹא יִשְׁמְעוּ בְּקֹלִי כִּי יֹאמְרוּ ח¹. יז שמיעה לא²⁻³. ד. כל אורית חס ב מ א מל⁴
לֹא־נִרְאָה אֵלֶיךָ יְהוָה׃ 2 וַיֹּאמֶר אֵלָיו יְהוָה מַזֶּה ᵃבְּיָדֶךָ וַיֹּאמֶר ל. מה זה חד מן הי⁵ כת ק מילה אחדה וקר תרי
3 מַטֶּה׃ וַיֹּאמֶר הַשְׁלִיכֵהוּ אַרְצָה וַיַּשְׁלִיכֵהוּ אַרְצָה וַיְהִי לְנָחָשׁ וַיָּנָס ב מל. ב מל
4 מִמֶּנּוּ׃ וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה שְׁלַח יָדְךָ וְאָחֵז בִּזְנָבוֹ וַיִּשְׁלַח כג. ב⁶. ל
יָדוֹ וַיַּחֲזֶק בּוֹ וַיְהִי לְמַטֶּה בְּכַפּוֹ׃ 5 לְמַעַן יַאֲמִינוּ כִּי־נִרְאָה אֵלֶיךָ ל בטע⁷
יְהוָה ᵃאֱלֹהֵי אֲבֹתָם אֱלֹהֵי אַבְרָהָם אֱלֹהֵי ᵇיִצְחָק וֵאלֹהֵי יַעֲקֹב׃ ד⁸
6 וַיֹּאמֶר יְהוָה לוֹ עוֹד הָבֵא־נָא יָדְךָ בְּחֵיקֶךָ וַיָּבֵא יָדוֹ בְּחֵיקוֹ ג. ב חס ורחד מל⁹. נא¹⁰ יח מנה בתור
וַיּוֹצִאָהּ ᵃוְהִנֵּה יָדוֹ מְצֹרַעַת ᵇכַּשָּׁלֶג׃ 7 וַיֹּאמֶר ᵃהָשֵׁב יָדְךָ אֶל־חֵיקֶךָ ב חס
וַיָּשֶׁב יָדוֹ אֶל־חֵיקוֹ וַיּוֹצִאָהּ מֵחֵיקוֹ וְהִנֵּה־שָׁבָה כִּבְשָׂרוֹ׃ 8 וְהָיָה כה. ב. ל. ל
אִם־לֹא יַאֲמִינוּ לָךְ וְלֹא יִשְׁמְעוּ לְקֹל הָאֹת הָרִאשׁוֹן וְהֶאֱמִינוּ לְקֹל ד¹¹. יז שמיעה לקול. ב חס ורבפסוק. ג חס ב מנה בפסוק. סד. ב חס ורבפסוק
הָאֹת הָאַחֲרוֹן׃ 9 וְהָיָה אִם־לֹא יַאֲמִינוּ גַּם לִשְׁנֵי הָאֹתוֹת הָאֵלֶּה וְלֹא ג חס ב מנה בפסוק. ב מל בתור

[21] Mm 2123. [22] Mm 247. [23] Mm 388. [24] Ex 38,24. [25] Mm 389. [26] Okhl 274. [27] Mm 23. [28] Mm 50. [29] Mm 3547. [30] Mm 440. [31] Jes 52,12. Cp 4 [1] Mm 3791. [2] Mm 1613. [3] Mm 390. [4] Mm 153. [5] Mm 214. [6] 2 S 2,21. [7] Mp sub loco. [8] Mm 1218. [9] Mm 322. [10] Mm 639. [11] Mm 23.

16 [b–b] G *καὶ θεὸς Ισαακ καὶ θεὸς Ιακωβ* cf Ѵ ‖ [c] ωS וְ׳ ‖ **17** [a] G* 3sg ‖ [b] ה׳ ω ‖ [c] cf 8[c] ‖ **18** [a] 2 Mss GѴ וְאָמַרְתָּ ‖ [b] ωGCTᵒ Ѵ נקרא ut 5,3 ‖ [c] > ωGѴ ‖ **19** [a] ω הלוא; G(Ѵ) *ἐὰν μή*, l אִם לֹא? ‖ **22** [a–a] ω וְשָׁאַל אִישׁ מֵאֵת רֵעֵהוּ וְאִשָּׁה מֵאֵת רְעוּתָהּ ‖ **Cp 4,1** [a] G* *ὁ θεός, τί ἐρῶ πρὸς αὐτούς* cf 3,13 ‖ **2** [a] ω מַה זֶּה ‖ **5** [a] > G* ‖ [b] ut 3,6[b] ‖ **6** [a] pc Mss ωG + וַיּוֹצִאֵהוּ cf 7 ‖ [b] > G* ‖ **7** [a] S + *lh mrj'*.

יִשְׁמְעוּן לְקֹלֶךָ וְלִקְחְתָּ מִמִּימֵי הַיְאֹר וְשָׁפַכְתָּ הַיַּבָּשָׁה וְהָיוּ הַמַּיִם
10 אֲשֶׁר תִּקַּח מִן־הַיְאֹר וְהָיוּ[a] לְדָם בַּיַּבָּשֶׁת׃ 10 וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֶל־יְהוָה
בִּי אֲדֹנָי לֹא אִישׁ דְּבָרִים אָנֹכִי גַּם מִתְּמוֹל גַּם מִשִּׁלְשֹׁם גַּם מֵאָז דַּבֶּרְךָ[a]
11 אֶל־עַבְדֶּךָ כִּי כִבַד־פֶּה וּכְבַד לָשׁוֹן אָנֹכִי׃ 11 וַיֹּאמֶר יְהוָה אֵלָיו מִי
שָׂם פֶּה לָאָדָם אוֹ מִי־יָשׂוּם[a] אִלֵּם אוֹ חֵרֵשׁ אוֹ פִקֵּחַ אוֹ עִוֵּר הֲלֹא
12 אָנֹכִי יְהוָה[b]׃ 12 וְעַתָּה לֵךְ וְאָנֹכִי אֶהְיֶה עִם־פִּיךָ וְהוֹרֵיתִיךָ אֲשֶׁר
13 תְּדַבֵּר׃ 13 וַיֹּאמֶר בִּי אֲדֹנָי שְׁלַח־נָא בְּיַד־תִּשְׁלָח׃ 14 וַיִּחַר־
14 אַף יְהוָה בְּמֹשֶׁה וַיֹּאמֶר הֲלֹא אַהֲרֹן אָחִיךָ הַלֵּוִי יָדַעְתִּי כִּי־דַבֵּר
יְדַבֵּר הוּא וְגַם הִנֵּה־הוּא יֹצֵא לִקְרָאתֶךָ וְרָאֲךָ וְשָׂמַח בְּלִבּוֹ[a]׃
15 וְדִבַּרְתָּ אֵלָיו וְשַׂמְתָּ אֶת־הַדְּבָרִים בְּפִיו וְאָנֹכִי אֶהְיֶה עִם־פִּיךָ
16 וְעִם־פִּיהוּ וְהוֹרֵיתִי אֶתְכֶם אֵת אֲשֶׁר תַּעֲשׂוּן׃ 16 וְדִבֶּר־הוּא לְךָ אֶל־
17 הָעָם וְהָיָה הוּא יִהְיֶה־לְּךָ לְפֶה וְאַתָּה תִּהְיֶה־לּוֹ לֵאלֹהִים׃ 17 וְאֶת־
הַמַּטֶּה הַזֶּה תִּקַּח בְּיָדֶךָ אֲשֶׁר תַּעֲשֶׂה־בּוֹ אֶת־הָאֹתֹת׃ פ
18 ס[ו] 18 וַיֵּלֶךְ מֹשֶׁה וַיָּשָׁב[a] אֶל־יֶתֶר חֹתְנוֹ וַיֹּאמֶר לוֹ אֵלְכָה נָּא וְאָשׁוּבָה
אֶל־אַחַי אֲשֶׁר־בְּמִצְרַיִם וְאֶרְאֶה הֶעוֹדָם חַיִּים וַיֹּאמֶר יִתְרוֹ לְמֹשֶׁה
19 לֵךְ לְשָׁלוֹם׃ 19 וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה בְּמִדְיָן לֵךְ שֻׁב מִצְרָיִם[a] כִּי־
20 מֵתוּ כָּל־הָאֲנָשִׁים הַמְבַקְשִׁים אֶת־נַפְשֶׁךָ׃ 20 וַיִּקַּח מֹשֶׁה אֶת־אִשְׁתּוֹ
וְאֶת־בָּנָיו וַיַּרְכִּבֵם עַל־הַחֲמֹר וַיָּשָׁב אַרְצָה מִצְרָיִם וַיִּקַּח מֹשֶׁה אֶת־
21 מַטֵּה הָאֱלֹהִים בְּיָדוֹ׃ 21 וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה בְּלֶכְתְּךָ לָשׁוּב
מִצְרַיְמָה רְאֵה כָּל־הַמֹּפְתִים אֲשֶׁר־שַׂמְתִּי בְיָדֶךָ וַעֲשִׂיתָם לִפְנֵי פַרְעֹה
22 וַאֲנִי אַחֲזֵק אֶת־לִבּוֹ וְלֹא יְשַׁלַּח אֶת־הָעָם׃ 22 וְאָמַרְתָּ אֶל־פַּרְעֹה כֹּה
23 אָמַר יְהוָה בְּנִי בְכֹרִי יִשְׂרָאֵל׃ 23 וָאֹמַר אֵלֶיךָ שַׁלַּח אֶת־בְּנִי[a] וְיַעַבְדֵנִי
וַתְּמָאֵן לְשַׁלְּחוֹ הִנֵּה אָנֹכִי הֹרֵג אֶת־בִּנְךָ בְּכֹרֶךָ׃
24 24 וַיְהִי[a] בַּדֶּרֶךְ בַּמָּלוֹן וַיִּפְגְּשֵׁהוּ יְהוָה[b] וַיְבַקֵּשׁ הֲמִיתוֹ׃ 25 וַתִּקַּח צִפֹּרָה

ח[12]. יז שמיעה לקול[13]. ב חס
ל. ה
ח[14]. ח[15] בטע וכל זקף אתנח וס״פ דכולת ב מ א. יב פסוק גם גם גם
ל. ל. יז[16]. יב בטע בסיע[17]. ו ר״פ[16]
ח[19] וכל קהלת דכות ב מ א
יב. ל ומל[20]
ח[14]
יב[21]. נ[22]
ל[23]
כב. ב. יז[24]
ל
ח[26]. יז
ב חס
ל וחס. ד חס בתור[27]. ל
ב. ד בטע בסיע[28]
ח[29]. ל[30]
יב[31]
ל
ב וחס

[12] Mm 1060. [13] Mm 23. [14] Mm 392. [15] Mm 1571. [16] Mm 3615. [17] Mm 439. [18] Mm 1931. [19] Mm 391. [20] וחד הריתיך Prv 4,11. [21] Mm 2072. [22] Mm 3375. [23] Mm 426. [24] Mm 393. [25] Mm 2618 et Mm 3211. [26] Mm 394. [27] Mm 458. [28] Mm 395. [29] Mm 84. [30] וחד עשיתם Neh 9,31. [31] Mm 440.

9 [a] 𝔐𝔖𝔗[Ms] יִהְיוּ ‖ **10** [a] sic L, mlt Mss Edd ךָּ– ‖ **11** [a] 𝔐 ישים ‖ [b] 𝔊[B min] *ὁ θεός*, 𝔊[Mss] *κύριος ὁ θεός* ‖ **14** [a] 𝔐 בְּלִבָּבוֹ ‖ **18** [a] Ms 𝔐𝔖𝔗[J]𝔙 יִתְרוֹ, 𝔊 *Ιοθορ* ‖ **19** [a] pc Mss 𝔐 מָה– ‖ **23** [a] 𝔊 *τὸν λαόν μου* cf 5,1 ‖ **24** [a] 𝔖 + *mwšʾ* ‖ [b] 𝔊*(𝔗𝔗[J]) *ἄγγελος κυρίου*; 𝔊[Mss] *ἄγγελος* cf 3,2; α′ *ὁ θεός*.

צֹר וַתִּכְרֹת אֶת־עָרְלַת בְּנָהּ וַתַּגַּע לְרַגְלָיו וַתֹּאמֶר [a]כִּי חֲתַן־דָּמִים
אָתְּה לִי[a]: 26 וַיִּרֶף מִמֶּנּוּ[a] אָז אָמְרָה [b]חֲתַן דָּמִים לַמּוּלֹת[b]: פ 26
27 וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־אַהֲרֹן לֵךְ לִקְרַאת מֹשֶׁה הַמִּדְבָּרָה וַיֵּלֶךְ 27
וַיִּפְגְּשֵׁהוּ בְּהַר הָאֱלֹהִים וַיִּשַּׁק־לוֹ: 28 וַיַּגֶּד מֹשֶׁה לְאַהֲרֹן אֵת כָּל־ 28
דִּבְרֵי יְהוָה אֲשֶׁר שְׁלָחוֹ וְאֵת כָּל־הָאֹתֹת אֲשֶׁר צִוָּהוּ[a]: 29 וַיֵּלֶךְ[a] מֹשֶׁה 29
וְאַהֲרֹן וַיַּאַסְפוּ אֶת־כָּל־זִקְנֵי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל: 30 וַיְדַבֵּר אַהֲרֹן אֵת כָּל־ 30
הַדְּבָרִים אֲשֶׁר־דִּבֶּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה וַיַּעַשׂ הָאֹתֹת לְעֵינֵי הָעָם:
31 וַיַּאֲמֶן[a] הָעָם וַיִּשְׁמְעוּ[b] כִּי־פָקַד יְהוָה אֶת־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְכִי רָאָה 31
אֶת־עָנְיָם וַיִּקְּדוּ וַיִּשְׁתַּחֲווּ[c]:
5 1 וְאַחַר בָּאוּ מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן וַיֹּאמְרוּ אֶל־פַּרְעֹה כֹּה־אָמַר יְהוָה 5
אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל שַׁלַּח אֶת־עַמִּי וְיָחֹגּוּ לִי בַּמִּדְבָּר: 2 וַיֹּאמֶר פַּרְעֹה מִי 2
יְהוָה[a] אֲשֶׁר אֶשְׁמַע בְּקֹלוֹ לְשַׁלַּח אֶת־יִשְׂרָאֵל לֹא יָדַעְתִּי אֶת־יְהוָה
וְגַם אֶת־יִשְׂרָאֵל לֹא אֲשַׁלֵּחַ: 3 וַיֹּאמְרוּ אֱלֹהֵי[a] הָעִבְרִים נִקְרָא עָלֵינוּ 3
נֵלְכָה נָּא דֶּרֶךְ שְׁלֹשֶׁת יָמִים בַּמִּדְבָּר וְנִזְבְּחָה[b] לַיהוָה אֱלֹהֵינוּ[b] פֶּן־
יִפְגָּעֵנוּ בַּדֶּבֶר אוֹ בֶחָרֶב: 4 וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם מֶלֶךְ מִצְרַיִם לָמָּה מֹשֶׁה 4
וְאַהֲרֹן תַּפְרִיעוּ[a] אֶת־הָעָם מִמַּעֲשָׂיו לְכוּ לְסִבְלֹתֵיכֶם: 5 וַיֹּאמֶר 5
פַּרְעֹה הֵן־רַבִּים עַתָּה עַם[a] הָאָרֶץ וְהִשְׁבַּתֶּם אֹתָם מִסִּבְלֹתָם: 6 וַיְצַו 6
פַּרְעֹה בַּיּוֹם הַהוּא אֶת־הַנֹּגְשִׂים בָּעָם וְאֶת־שֹׁטְרָיו לֵאמֹר: 7 לֹא 7
תֹאסִפוּן[a] לָתֵת תֶּבֶן לָעָם לִלְבֹּן הַלְּבֵנִים כִּתְמוֹל שִׁלְשֹׁם הֵם יֵלְכוּ
וְקֹשְׁשׁוּ[b] לָהֶם תֶּבֶן: 8 וְאֶת־מַתְכֹּנֶת הַלְּבֵנִים אֲשֶׁר הֵם עֹשִׂים תְּמוֹל 8
שִׁלְשֹׁם תָּשִׂימוּ עֲלֵיהֶם לֹא תִגְרְעוּ מִמֶּנּוּ כִּי־נִרְפִּים הֵם עַל־כֵּן הֵם
צֹעֲקִים לֵאמֹר נֵלְכָה נִזְבְּחָה[a] לֵאלֹהֵינוּ: 9 תִּכְבַּד הָעֲבֹדָה עַל־ 9
הָאֲנָשִׁים וְיַעֲשׂוּ[a]־בָהּ וְאַל־יִשְׁעוּ[b] בִּדְבָרֵי־שָׁקֶר: 10 וַיֵּצְאוּ[a] נֹגְשֵׂי הָעָם 10

[32]Mm 396. [33]Mm 397. [34]Mp sub loco. [35]Mm 398. [36]Mm 757. [37]Mm 1623. [38]Mm 399. [39]Mm 707. [40]Nu 15,22. [41]1S 27,12. [42]Mm 2059. Cp 5 [1]Mp sub loco. [2]Mm 427. [3]Mm 430. [4]Mm 898. [5]Mm 400. [6]Mm 401. [7]Ru 2,11. [8]Gn 4,10. [9]Mm 3268. [10]Mm 2347. [11]Mm 618. [12]Mm 1848.

25 [a–a] G alit ‖ **26** [a] ⅏ מִמֶּנָּה ‖ [b–b] G alit ‖ **28** [a] 𝔖𝔗ʲ + *lm'bd* = לַעֲשׂוֹת ‖ **29** [a] ⅏𝔖 וַיָּבוֹא– ‖ **31** [a] ⅏𝔖 וַיָּנִמוּ– ‖ [b] G *καὶ ἐχάρη* = וַיִּשְׂמְחוּ ‖ [c] sic L, mlt Mss Edd וַיִּ– ‖ **Cp 5,2** [a] G *ἐστιν* = הוּא; G^{A} + *θεός*; $G^{Fc\,min}$ + *κύριος* ‖ **3** [a] 𝔖 pr *mrj'* ‖ [b–b] G* om יהוה ‖ **4** [a] ⅏ תפרידו ‖ **5** [a] ⅏ מֵעַם ‖ **7** [a] ⅏ תוסיפון ‖ [b] ⅏GTℭʸ וְיִקְּ ‖ **8** [a] nonn Mss G^{Ms}ℭʸ וְנִ ‖ **9** [a] 1 c ⅏GS וְיִשְׁעוּ ‖ [b] ⅏ וְלֹא ‖ **10** [a] G *κατέσπευδον δὲ αὐτούς*, l frt וַיַּאֲצוּ cf 13.

וְשַׁלְּחֵ֥ם וַיְדַבֵּ֖ר[b] אֶל־הָעָ֑ם לֵאמֹ֕ר כֹּ֥ה אָמַ֖ר פַּרְעֹ֥ה אֵינֶ֖נִּי נֹתֵ֥ן לָכֶֽם׃
11 תֶּֽבֶן׃ 11 אַתֶּ֗ם לְכ֤וּ קְח֙וּ לָכֶ֣ם תֶּ֔בֶן מֵאֲשֶׁ֥ר תִּמְצָ֖אוּ כִּ֣י אֵ֑ין נִגְרַ֥ע ד ר״פ
12 מֵעֲבֹדַתְכֶ֖ם דָּבָֽר׃ 12 וַיָּ֣פֶץ הָעָ֔ם בְּכָל־אֶ֥רֶץ[c] מִצְרַ֖יִם לְקֹשֵׁ֣שׁ קַ֑שׁ ג. יח. ל חס
13 לַתֶּֽבֶן׃ 13 וְהַנֹּגְשִׂ֣ים אֲצֻ֔ים[a] לֵאמֹ֖ר כַּלּ֣וּ מַעֲשֵׂיכֶ֑ם דְּבַר־י֥וֹם בְּיוֹמ֖וֹ ב״ח[19]. ל. ל פת
14 כַּאֲשֶׁ֥ר בְּהְיוֹת֙ הַתֶּ֔בֶן[b]׃ 14 וַיֻּכּ֗וּ שֹׁטְרֵי֙ בְּנֵ֣י יִשְׂרָאֵ֔ל אֲשֶׁר־שָׂ֥מוּ עֲלֵהֶ֖ם ל. יג חס בתור[14]
נוֹגְשֵׂ֣י פַרְעֹ֔ה לֵאמֹ֕ר מַדּ֛וּעַ לֹא־כִלִּיתֶ֥ם חָקְכֶ֖ם לִלְבֵּ֣ן כִּתְמ֑וֹל שִׁלְשֹׁ֖ם ז[15]
15 גַּם־תְּמ֙וֹל[a] גַּם־הַיּ֔וֹם׃ 15 וַיָּבֹ֗אוּ שֹׁטְרֵי֙ בְּנֵ֣י יִשְׂרָאֵ֔ל וַיִּצְעֲק֖וּ אֶל־פַּרְעֹ֑ה ל פסוק בתור׳ גם גם ומילה חדה ביניהו. ל. ב[16]. ז[17]
16 לֵאמֹ֔ר לָמָ֥ה[c] תַעֲשֶׂ֖ה כֹּ֣ה לַעֲבָדֶֽיךָ׃ 16 תֶּ֚בֶן אֵ֣ין נִתָּ֔ן לַעֲבָדֶ֖יךָ וּלְבֵנִ֣ים ד בטע[18]. כא[19] ד[20] מנה קמ
17 אֹמְרִ֣ים לָ֔נוּ עֲשׂ֖וּ וְהִנֵּ֣ה עֲבָדֶ֑יךָ מֻכִּ֣ים וְחַטָּאת[a] עַמֶּֽךָ׃ 17 וַיֹּ֖אמֶר[a] ל וחס
נִרְפִּ֣ים אַתֶּ֔ם נִרְפִּ֖ים עַל־כֵּ֣ן אַתֶּ֗ם אֹמְרִים֙ נֵלְכָ֣ה נִזְבְּחָ֔ה[b] לַיהוָֽה׃ ג. ג. ג זוגין[21]
18 וְתֶ֥בֶן לֹא־יִנָּתֵ֖ן לָכֶ֑ם וְתֹ֥כֶן לְבֵנִ֖ים[a] תִּתֵּֽנוּ׃[b] ב וחס ובתרי לישנ[22]. ג. ג
19 וַיִּרְא֣וּ שֹׁטְרֵי֩ בְנֵי־יִשְׂרָאֵ֨ל אֹתָ֜ם בְּרָ֣ע לֵאמֹ֗ר לֹא־תִגְרְעוּ֙[a] מִלִּבְנֵיכֶ֔ם ה[23]. ל
20 דְּבַר־י֥וֹם בְּיוֹמ֖וֹ׃ 20 וַיִּפְגְּע֗וּ אֶת־מֹשֶׁה֙ וְאֶת־אַהֲרֹ֔ן נִצָּבִ֖ים לִקְרָאתָֽם
21 בְּצֵאתָ֖ם מֵאֵ֥ת פַּרְעֹֽה׃ 21 וַיֹּֽאמְרוּ֙ אֲלֵהֶ֔ם יֵרֶ֥א[a] יְהוָ֖ה עֲלֵיכֶ֣ם וְיִשְׁפֹּ֑ט נ. ה[24]. ד[25]. ל רפי
אֲשֶׁ֤ר הִבְאַשְׁתֶּם֙ אֶת־רֵיחֵ֣נוּ בְּעֵינֵ֔י פַּרְעֹ֖ה וּבְעֵינֵ֣י עֲבָדָ֑יו לָתֵ֥ת חֶ֖רֶב לג בתור. ה זוגין[23]. ו
22 בְּיָדָ֥ם[b] לַהַרְגֵֽנוּ׃ 22 וַיָּ֣שָׁב מֹשֶׁ֔ה אֶל־יְהוָ֖ה וַיֹּאמַ֑ר[a] אֲדֹנָ֗י לָמָ֤ה הֲרֵעֹתָ֙ה צא. ג[26] ול[27] מל ס״ת בלוש
לָעָ֣ם הַזֶּ֔ה לָמָ֥ה[b] זֶּ֖ה שְׁלַחְתָּֽנִי׃ 23 וּמֵאָ֗ז בָּאתִי֙ אֶל־פַּרְעֹ֔ה לְדַבֵּ֖ר ל
6 בְּשִׁמְךָ֙ הֵרַ֣ע לָעָ֣ם הַזֶּ֔ה וְהַצֵּ֥ל לֹא־הִצַּ֖לְתָּ אֶת־עַמֶּֽךָ׃ 6 1 וַיֹּ֥אמֶר ד[28]. ב
יְהוָ֖ה אֶל־מֹשֶׁ֑ה עַתָּ֣ה[a] תִּרְאֶ֔ה אֲשֶׁ֥ר אֶֽעֱשֶׂ֖ה לְפַרְעֹ֑ה כִּ֚י בְּיָ֣ד חֲזָקָ֔ה נ
יְשַׁלְּחֵ֖ם[b] וּבְיָ֣ד חֲזָקָ֔ה[b] יְגָרְשֵׁ֖ם מֵאַרְצֽוֹ׃ ס קכד
ס(ה) פרש 2 וַיְדַבֵּ֥ר אֱלֹהִ֖ים[a] אֶל־מֹשֶׁ֑ה וַיֹּ֣אמֶר אֵלָ֔יו אֲנִ֖י יְהוָֽה׃ 3 וָאֵרָ֗א אֶל־ ג. ל
אַבְרָהָ֤ם אֶל־[a]יִצְחָק֙ וְאֶל־יַעֲקֹ֔ב[b] בְּאֵ֖ל שַׁדָּ֑י[b] וּשְׁמִ֣י יְהוָ֔ה[c] לֹ֥א נוֹדַ֖עְתִּי ל. ל
4 לָהֶֽם׃ 4 וְגַם֙ הֲקִמֹ֣תִי אֶת־בְּרִיתִ֔י אִתָּ֖ם לָתֵ֣ת לָהֶ֑ם אֶת־אֶ֥רֶץ כְּנַ֖עַן אֶת ג״ת ר״פ בתור. ג בטע. לז

[13] Mm 2585. [14] Mm 675. [15] Mm 401. [16] Mm 1642. [17] Mm 402. [18] Mm 3948. [19] Mm 2838. [20] Mm 403. [21] Mm 3268. [22] Mm 4024. [23] Mp sub loco. [24] Mm 404. [25] Mm 405. [26] Mm 406. [27] Mm 1713. [28] Mm 407.

10 [b] 𝔐 וַיְדַבְּרוּ ‖ **13** [a] 𝔊 *κατέσπευδον αὐτούς* ‖ [b] 𝔐 Vrs + נָתַן לָכֶם ‖ **14** [a–a] > 𝔊 ‖ **16** [a] 𝔊(𝔖) *ἀδικήσεις οὖν* ‖ **17** [a] 𝔖 + *lhwn pr'wn* ‖ [b] 𝔊(𝔗[J]) *τῷ θεῷ ἡμῶν* ‖ **18** [a] 𝔐 הַלְּ׳ ‖ [b] sic L, mlt Mss Edd תתנו ‖ **19** [a] 𝔐 יִגָּרַע ‖ **21** [a] 𝔐 יראה ‖ [b] 𝔐 בידו cf 𝔊𝔙 ‖ **22** [a] 𝔊 + *δέομαι* = בִּי ut 4,10.13 ‖ [b] mlt Mss 𝔐𝔊𝔖𝔗[Mss]𝔗[J] וְלִ׳ ‖ **Cp 6,1** [a] 𝔐 אתה ‖ [b–b] 𝔊(𝔖) *καὶ ἐν βραχίονι ὑψηλῷ* ‖ **2** [a] 𝔐𝔊[ming]𝔖 Just 𝔖𝔙 יהוה, 𝔠 אלהים (bis) ‖ **3** [a] 𝔐𝔊 𝔖 ואל ‖ [b–b] 𝔊 *θεὸς ὢν αὐτῶν*, 𝔖 *b'jlšdj 'lh'* ‖ [c] 𝔊(𝔖𝔗𝔙) *ἐδήλωσα.*

ד חד חס וג מל[1] . יג ר״פ בתור

5 אֶרֶץ מִגְרֵיהֶם אֲשֶׁר־גָּרוּ בָהּ׃ 5 וְגַם | אֲנִי שָׁמַעְתִּי אֶת־נַאֲקַת[a] בְּנֵי
ל וחס . ב ר״פ בתור

6 יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר מִצְרַיִם מַעֲבִדִים אֹתָם וָאֶזְכֹּר[b] אֶת־בְּרִיתִי׃ 6 לָכֵן[a] לֶ
ב חד חס וחד מל

אֱמֹר לִבְנֵי־יִשְׂרָאֵל אֲנִי יְהוָה וְהוֹצֵאתִי אֶתְכֶם מִתַּחַת סִבְלֹת מִצְרַיִם
ג[2] מל בתור וכל בנ״ך דכות׳ ב מ ג

וְהִצַּלְתִּי אֶתְכֶם מֵעֲבֹדָתָם וְגָאַלְתִּי אֶתְכֶם בִּזְרוֹעַ נְטוּיָה וּבִשְׁפָטִים
גְּדֹלִים׃ 7 וְלָקַחְתִּי אֶתְכֶם לִי לְעָם וְהָיִיתִי לָכֶם לֵאלֹהִים וִידַעְתֶּם 7
ו . ב חד מל וחד חס

כִּי אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם הַמּוֹצִיא אֶתְכֶם מִתַּחַת סִבְלוֹת מִצְרָיִם׃
ט 8 וְהֵבֵאתִי אֶתְכֶם אֶל־הָאָרֶץ אֲשֶׁר נָשָׂאתִי אֶת־יָדִי לָתֵת אֹתָהּ 8
ב בתור[3]

לְאַבְרָהָם לְיִצְחָק וְלִיַעֲקֹב וְנָתַתִּי אֹתָהּ לָכֶם מוֹרָשָׁה אֲנִי יְהוָה׃
יא זוגין דמטע בטע[4] . ל

9 וַיְדַבֵּר מֹשֶׁה כֵּן אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְלֹא שָׁמְעוּ אֶל־מֹשֶׁה מִקֹּצֶר רוּחַ 9
ל

10 11 וּמֵעֲבֹדָה קָשָׁה׃ פ 10 וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵאמֹר׃ 11 בֹּא
ל[5]

דַבֵּר אֶל־פַּרְעֹה מֶלֶךְ מִצְרַיִם וְיַשַׁלַּח אֶת־בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל מֵאַרְצוֹ׃
יא זוגין דמטע בטע[4]

12 וַיְדַבֵּר מֹשֶׁה לִפְנֵי יְהוָה לֵאמֹר הֵן בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל לֹא־שָׁמְעוּ אֵלָי 12
ל . ד בטע בטס[6] . יא[7]

וְאֵיךְ יִשְׁמָעֵנִי פַּרְעֹה וַאֲנִי עֲרַל שְׂפָתָיִם׃ פ 13 וַיְדַבֵּר יְהוָה 13
ד[a]

אֶל־מֹשֶׁה וְאֶל־אַהֲרֹן וַיְצַוֵּם [a]אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְאֶל[a]־פַּרְעֹה מֶלֶךְ
מִצְרַיִם לְהוֹצִיא אֶת־בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל מֵאֶרֶץ מִצְרָיִם׃ ס
עה . ו חס בתור[8]

14 אֵלֶּה[a] רָאשֵׁי בֵית־אֲבֹתָם בְּנֵי רְאוּבֵן בְּכֹר יִשְׂרָאֵל חֲנוֹךְ וּפַלּוּא 14
ב חס

חֶצְרוֹן וְכַרְמִי אֵלֶּה מִשְׁפְּחֹת רְאוּבֵן׃ 15 וּבְנֵי שִׁמְעוֹן יְמוּאֵל[a] וְיָמִין 15
וְאֹהַד וְיָכִין וְצֹחַר[b] וְשָׁאוּל בֶּן־הַכְּנַעֲנִית אֵלֶּה מִשְׁפְּחֹת שִׁמְעוֹן׃
ו בתור[9] . ב חס בתור . ב

16 וְאֵלֶּה שְׁמוֹת בְּנֵי־לֵוִי לְתֹלְדֹתָם גֵּרְשׁוֹן וּקְהָת וּמְרָרִי וּשְׁנֵי חַיֵּי לֵוִי 16
שַׁבָּע וּשְׁלֹשִׁים וּמְאַת שָׁנָה׃ 17 בְּנֵי[a] גֵרְשׁוֹן[b] לִבְנִי וְשִׁמְעִי לְמִשְׁפְּחֹתָם׃ 17
ה פסוק דמיין[10]

18 וּבְנֵי קְהָת עַמְרָם וְיִצְהָר וְחֶבְרוֹן[a] וְעֻזִּיאֵל וּשְׁנֵי חַיֵּי קְהָת שָׁלֹשׁ[b]
ב חס בתור

וְשִׁלֹּשִׁים וּמְאַת שָׁנָה׃ 19 וּבְנֵי מְרָרִי מַחְלִי וּמוּשִׁי אֵלֶּה מִשְׁפְּחֹת הַלֵּוִי 19
לְתֹלְדֹתָם׃ 20 וַיִּקַּח עַמְרָם אֶת־יוֹכֶבֶד דֹּדָתוֹ[a] לוֹ לְאִשָּׁה וַתֵּלֶד לוֹ 20
ג

אֶת־אַהֲרֹן וְאֶת־מֹשֶׁה[b] וּשְׁנֵי חַיֵּי עַמְרָם שֶׁבַע[c] וּשְׁלֹשִׁים וּמְאַת שָׁנָה׃

Cp 6 [1]Mm 2859. [2]Mm 408. [3]Mm 1238 ב. [4]Mm 794. [5]Mm 59. [6]Mp sub loco. [7]Mm 852. [8]Mm 409. [9]Mm 410. [10]Okhl 288.

5 [a] ms נקאת ‖ [b] ms וָאֶזְכָּרָה ‖ **6** [a] G *βάδιζε* = לְךָ־נָא vel (cf Gn 37,14) ‖ **13** [a–a] G* om וְ ‖ **14** [a] msGS א׳ ב׳ י׳ ‖ **15** [a] GB *Ιεμιηλ* ‖ [b] ms וצהר, G *καὶ Σααρ* ‖ **17** [a] msS וּבְנֵי; G pr *καὶ οὗτοι* ‖ [b] G* *Γεδσων* ‖ **18** [a] msG ח׳ ‖ [b] > G ‖ **20** [a] G *θυγατέρα τοῦ ἀδελφοῦ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ* ‖ [b] Ms msG + וְאֶת־מִרְיָם אֲחֹתָם cf S et Nu 26,59 ‖ [c] msGAmin שֵׁשׁ, GBmin 2.

21 וּבְנֵי יִצְהָר קֹרַח וְנֶפֶג וְזִכְרִי׃ 22 וּבְנֵי עֻזִּיאֵל מִישָׁאֵל[a] וְאֶלְצָפָן[b] ל
23 וְסִתְרִי׃ 23 וַיִּקַּח אַהֲרֹן אֶת־אֱלִישֶׁבַע בַּת־עַמִּינָדָב אֲחוֹת נַחְשׁוֹן לוֹ ל. ז פסוק דמיין
לְאִשָּׁה וַתֵּלֶד לוֹ אֶת־נָדָב וְאֶת־אֲבִיהוּא אֶת[a]־אֶלְעָזָר וְאֶת־אִיתָמָר׃ את את ואת את ואת[11] . ל
24 וּבְנֵי קֹרַח אַסִּיר[a] וְאֶלְקָנָה וַאֲבִיאָסָף[b] אֵלֶּה מִשְׁפְּחֹת הַקָּרְחִי׃ כל קריא מל ב מ א .
25 וְאֶלְעָזָר בֶּן־אַהֲרֹן לָקַח־לוֹ מִבְּנוֹת פּוּטִיאֵל לוֹ לְאִשָּׁה וַתֵּלֶד לוֹ יז מפק א[12] ל
26 אֶת־פִּינְחָס אֵלֶּה רָאשֵׁי אֲבוֹת הַלְוִיִּם[a] לְמִשְׁפְּחֹתָם׃ 26 הוּא אַהֲרֹן עת . ת צדיקים בחד
וּמֹשֶׁה אֲשֶׁר אָמַר יְהוָה לָהֶם הוֹצִיאוּ אֶת־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם לישׁ[13] . ב בתור
27 עַל־צִבְאֹתָם׃ 27 הֵם הַמְדַבְּרִים אֶל־פַּרְעֹה מֶלֶךְ־מִצְרַיִם לְהוֹצִיא ג[14]
אֶת־בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל מִמִּצְרָיִם[a] הוּא[b] מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן׃
28 וַיְהִי בְּיוֹם דִּבֶּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה בְּאֶרֶץ מִצְרָיִם׃ פ 29 וַיְדַבֵּר ל
יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵאמֹר אֲנִי יְהוָה דַּבֵּר אֶל־פַּרְעֹה מֶלֶךְ מִצְרַיִם אֵת
30 כָּל־אֲשֶׁר אֲנִי דֹבֵר אֵלֶיךָ׃ 30 וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה לִפְנֵי יְהוָה הֵן אֲנִי עֲרַל ב[15] . ד[16]
7 שְׂפָתַיִם וְאֵיךְ יִשְׁמַע אֵלַי[a] פַּרְעֹה׃ פ 7 1 וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה
2 רְאֵה נְתַתִּיךָ אֱלֹהִים לְפַרְעֹה וְאַהֲרֹן אָחִיךָ יִהְיֶה נְבִיאֶךָ׃ 2 אַתָּה יא ר״פ ו מנה בתור
תְדַבֵּר אֵת כָּל־אֲשֶׁר אֲצַוֶּךָּ וְאַהֲרֹן אָחִיךָ יְדַבֵּר אֶל־פַּרְעֹה וְשִׁלַּח[a]
3 אֶת־בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל מֵאַרְצוֹ׃ 3 וַאֲנִי אַקְשֶׁה אֶת־לֵב פַּרְעֹה וְהִרְבֵּיתִי ס ר״פ
4 אֶת־אֹתֹתַי וְאֶת־מוֹפְתַי בְּאֶרֶץ מִצְרָיִם׃ 4 וְלֹא־יִשְׁמַע אֲלֵכֶם פַּרְעֹה ב מל . ז ר״פ בסיפ .
וְנָתַתִּי אֶת־יָדִי בְּמִצְרָיִם וְהוֹצֵאתִי אֶת־צִבְאֹתַי אֶת־עַמִּי בְנֵי־יִשְׂרָאֵל ד[1] . ו חס בתור
5 [a]מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם[a] בִּשְׁפָטִים[b] גְּדֹלִים׃ 5 וְיָדְעוּ[a] מִצְרַיִם כִּי־אֲנִי יְהוָה ל וחס
בְּנָטֹתִי אֶת־יָדִי עַל־מִצְרַיִם וְהוֹצֵאתִי אֶת־[b]בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל מִתּוֹכָם׃
6 וַיַּעַשׂ מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֹתָם כֵּן עָשׂוּ׃ 7 וּמֹשֶׁה בֶּן־ כט בתור . ז ר״פ[2]
שְׁמֹנִים שָׁנָה וְאַהֲרֹן בֶּן־שָׁלֹשׁ וּשְׁמֹנִים שָׁנָה בְּדַבְּרָם אֶל־פַּרְעֹה׃ פ
ס[1] 8 וַיֹּאמֶר[a] יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה וְאֶל־אַהֲרֹן לֵאמֹר׃ 9 כִּי יְדַבֵּר אֲלֵכֶם ה . ו חס בתור
פַּרְעֹה לֵאמֹר תְּנוּ לָכֶם[a] מוֹפֵת וְאָמַרְתָּ אֶל־אַהֲרֹן קַח אֶת־מַטְּךָ

[11] Mm 2468. [12] Mm 411. [13] Mm 3908. [14] Mm 2145. [15] Jer 38,20. [16] Mm 412. Cp 7 [1] Mm 1179. [2] Mm 3363.

22 [a] > G*Ⅽ || [b] 𝔪(G)S ואליצ׳ cf Nu 3,30 al || 23 [a] mlt Mss GSע ואת || 24 [a] 𝔪 אסור || [b] 𝔪 ואביסף cf 1 Ch 6,8.22 9,19 || 25 [a] 𝔪 הלוי || 27 [a] pc Mss 𝔪G*S מֵאֶרֶץ || [b–b] G invers || 30 [a–a] 𝔪 Vrs ישמעני ut 12 || Cp 7,2 [a] Ⅽ וישלח || 4 [a–a] Ⅽ מִמְּ || [b] 𝔪 בְּמִשְׁפְּ || 5 [a] 𝔪G + כל || [b] 𝔪 + עַמִּי || 8 [a] 𝔪 וַיְדַבֵּר, it 14[a] || 9 [a] G ἡμῖν, S *lj*; 𝔪G + אות או.

ח בלישׁ[3] . כט בתור׳ וְהַשְׁלֵךְ לִפְנֵי־פַרְעֹה יְהִי[b] לְתַנִּין׃ 10 וַיָּבֹא מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן אֶל[a]־פַּרְעֹה 10
וַיַּעֲשׂוּ[b] כֵּן כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה וַיַּשְׁלֵךְ אַהֲרֹן אֶת־מַטֵּהוּ לִפְנֵי פַרְעֹה
ל . ח בלישׁ[3] . ב[4] וְלִפְנֵי עֲבָדָיו וַיְהִי לְתַנִּין׃ 11 וַיִּקְרָא גַּם־פַּרְעֹה לַחֲכָמִים וְלַמְכַשְּׁפִים 11
ד[5] מל וכל כתיב דכות ב מ א וַיַּעֲשׂוּ גַם־הֵם חַרְטֻמֵּי מִצְרַיִם בְּלַהֲטֵיהֶם כֵּן׃ 12 וַיַּשְׁלִיכוּ אִישׁ מַטֵּהוּ 12
ג חס בתור[6] . ב חד חס וחד מל . ה[7] וַיִּהְיוּ לְתַנִּינִם וַיִּבְלַע מַטֵּה־אַהֲרֹן אֶת־מַטֹּתָם׃ 13 וַיֶּחֱזַק לֵב פַּרְעֹה 13
וְלֹא שָׁמַע אֲלֵהֶם כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר יְהוָה׃ פ
14 וַיֹּאמֶר[a] יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה כָּבֵד לֵב פַּרְעֹה מֵאֵן לְשַׁלַּח הָעָם׃ 14
ב[8] 15 לֵךְ אֶל־פַּרְעֹה בַּבֹּקֶר הִנֵּה[a] יֹצֵא הַמָּיְמָה וְנִצַּבְתָּ לִקְרָאתוֹ עַל־ 15
שְׂפַת הַיְאֹר וְהַמַּטֶּה אֲשֶׁר־נֶהְפַּךְ לְנָחָשׁ תִּקַּח בְּיָדֶךָ׃ 16 וְאָמַרְתָּ אֵלָיו 16
ה[9] יְהוָה אֱלֹהֵי הָעִבְרִים שְׁלָחַנִי אֵלֶיךָ לֵאמֹר שַׁלַּח אֶת־עַמִּי וְיַעַבְדֻנִי
ל ס״פ בַּמִּדְבָּר וְהִנֵּה לֹא־שָׁמַעְתָּ עַד־כֹּה׃ 17 כֹּה אָמַר יְהוָה בְּזֹאת תֵּדַע כִּי 17
ה[10] . ד וכל תלים דכות[11] אֲנִי יְהוָה הִנֵּה אָנֹכִי מַכֶּה | בַּמַּטֶּה אֲשֶׁר־בְּיָדִי עַל־הַמַּיִם אֲשֶׁר בַּיְאֹר
ג . ב וְנֶהְפְּכוּ לְדָם׃ 18 וְהַדָּגָה אֲשֶׁר־בַּיְאֹר תָּמוּת וּבָאַשׁ הַיְאֹר וְנלְאוּ 18
י[12] ב בטע בסיפ מִצְרַיִם לִשְׁתּוֹת מַיִם מִן־הַיְאֹר׃[a] ס 19 וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה 19
יו חס את . ד חס[8] אֱמֹר אֶל־אַהֲרֹן קַח מַטְּךָ וּנְטֵה־יָדְךָ עַל־מֵימֵי מִצְרַיִם עַל[a]־נַהֲרֹתָם |
יא רפ[13] עַל[b]־יְאֹרֵיהֶם וְעַל־אַגְמֵיהֶם וְעַל כָּל־מִקְוֵה מֵימֵיהֶם וְיִהְיוּ־דָם[c] וְהָיָה
יח . כט בתור דָם[c] בְּכָל־אֶרֶץ מִצְרַיִם וּבָעֵצִים וּבָאֲבָנִים׃ 20 וַיַּעֲשׂוּ־כֵן מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן 20
ח דגש[14] כַּאֲשֶׁר | צִוָּה יְהוָה וַיָּרֶם בַּמַּטֶּה[a] וַיַּךְ אֶת־הַמַּיִם אֲשֶׁר בַּיְאֹר לְעֵינֵי
ו[15] . ב פַּרְעֹה וּלְעֵינֵי עֲבָדָיו וַיֵּהָפְכוּ כָּל־הַמַּיִם אֲשֶׁר־בַּיְאֹר לְדָם׃ 21 וְהַדָּגָה 21
אֲשֶׁר־בַּיְאֹר מֵתָה וַיִּבְאַשׁ הַיְאֹר וְלֹא־יָכְלוּ מִצְרַיִם לִשְׁתּוֹת מַיִם מִן־
יח הַיְאֹר וַיְהִי הַדָּם בְּכָל־אֶרֶץ מִצְרָיִם׃ 22 וַיַּעֲשׂוּ־כֵן חַרְטֻמֵּי מִצְרַיִם
ג . ח[16] בְּלָטֵיהֶם[a] וַיֶּחֱזַק לֵב־פַּרְעֹה וְלֹא־שָׁמַע אֲלֵהֶם כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר יְהוָה׃
23
ד קמ[16] . ג[17] 23 וַיִּפֶן פַּרְעֹה וַיָּבֹא אֶל־בֵּיתוֹ וְלֹא־שָׁת לִבּוֹ גַּם־לָזֹאת׃ 24 וַיַּחְפְּרוּ
24
ד חס כָּל־מִצְרַיִם סְבִיבֹת הַיְאֹר מַיִם לִשְׁתּוֹת כִּי לֹא יָכְלוּ לִשְׁתּוֹת מִמֵּימֵי
יח[18] הַיְאֹר׃ פ 25 וַיִּמָּלְאוּ[a] שִׁבְעַת יָמִים אַחֲרֵי הַכּוֹת יְהוָה אֶת־הַיְאֹר׃ 25

[3]Mm 413. [4]Mm 414. [5]Mm 415. [6]Mm 8. [7]Mm 432. [8]Mp sub loco. [9]Mm 427. [10]Mm 416. [11]Mm 741. [12]Mm 439. [13]Mm 417. [14]Mm 1573. [15]Mm 977. [16]Mm 3014. [17]Mm 418. [18]Mm 1907.

9 [b] ωGSV ויהי cf 10 ‖ **10** [a] ωG לפני cf 9 ‖ [b] sic L, mlt Mss Edd ויעשו ‖ **14** [a] cf 8[a] ‖ **15** [a] ωG + הוא ‖ **18** [a] ω + add ‖ **19** [a] GV pr cop ‖ [b] mlt Mss ωGSCV ועל ‖ [c–c] ω מים ויהי הדם ‖ **20** [a] ωG בְּמַטֵּהוּ cf S ‖ **22** [a] ω בְּלַהֲטֵיהֶם, it 8,3[a].14[a] ‖ **25** [a] ω Vrs אר־.

26 וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה בֹּא אֶל־פַּרְעֹה וְאָמַרְתָּ[a] אֵלָיו כֹּה אָמַר
27 יְהוָה שַׁלַּח אֶת־עַמִּי וְיַעַבְדֵנִי׃ 27 וְאִם־מָאֵן אַתָּה לְשַׁלֵּחַ הִנֵּה אָנֹכִי ב
28 נֹגֵף אֶת־כָּל־גְּבוּלְךָ בַּצְפַרְדְּעִים׃ 28 וְשָׁרַץ הַיְאֹר[b] צְפַרְדְּעִים וְעָלוּ ג[19] ול בליש
וּבָאוּ בְּבֵיתֶךָ[a] וּבַחֲדַר מִשְׁכָּבְךָ[b] וְעַל־מִטָּתֶךָ[c] וּבְבֵית[c] עֲבָדֶיךָ
29 וּבְעַמֶּךָ[d] וּבְתַנּוּרֶיךָ וּבְמִשְׁאֲרֹתֶיךָ׃ 29 וּבְכָה[a] וּבְעַמְּךָ וּבְכָל־עֲבָדֶיךָ[a] ל ומל . כ[20] מילין כת ה ס״ת ג׳ מנה בליש . ג
8 יַעֲלוּ הַצְפַרְדְּעִים׃[b] **8** 1 וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה אֱמֹר אֶל־אַהֲרֹן נְטֵה ד בטע בסיפ[1]
אֶת־יָדְךָ בְּמַטֶּךָ עַל־הַנְּהָרֹת עַל[a]־הַיְאֹרִים וְעַל־הָאֲגַמִּים וְהַעַל אֶת־ ו חס[2] . ב . ל . ב
2 הַצְפַרְדְּעִים עַל־אֶרֶץ מִצְרָיִם׃ 2 וַיֵּט אַהֲרֹן אֶת־יָדוֹ עַל מֵימֵי מִצְרָיִם
3 וַתַּעַל הַצְפַרְדֵּעַ וַתְּכַס אֶת־אֶרֶץ מִצְרָיִם׃ 3 וַיַּעֲשׂוּ־כֵן הַחַרְטֻמִּים[a] ג . ב
4 בְּלָטֵיהֶם[b] וַיַּעֲלוּ אֶת־הַצְפַרְדְּעִים עַל־אֶרֶץ מִצְרָיִם׃ 4 וַיִּקְרָא פַרְעֹה י . ג . ב . ז וכל תלים
לְמֹשֶׁה וּלְאַהֲרֹן וַיֹּאמֶר הַעְתִּירוּ[a] אֶל־יְהוָה וְיָסֵר הַצְפַרְדְּעִים מִמֶּנִּי דכות ב מ יא
5 וּמֵעַמָּי וַאֲשַׁלְּחָה אֶת־הָעָם וְיִזְבְּחוּ לַיהוָה׃ 5 וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה לְפַרְעֹה ב . ב
הִתְפָּאֵר עָלַי לְמָתַי ׀ אַעְתִּיר לְךָ וְלַעֲבָדֶיךָ וּלְעַמְּךָ לְהַכְרִית ל . ג[3]
6 הַצְפַרְדְּעִים[a] מִמְּךָ[b] וּמִבָּתֶּיךָ[c] רַק בַּיְאֹר תִּשָּׁאַרְנָה[d]׃ 6 וַיֹּאמֶר לְמָחָר ב . ה[4]
7 וַיֹּאמֶר כִּדְבָרְךָ לְמַעַן תֵּדַע כִּי־אֵין[a] כַּיהוָה אֱלֹהֵינוּ[a]׃ 7 וְסָרוּ ו[5]
הַצְפַרְדְּעִים מִמְּךָ וּמִבָּתֶּיךָ[a] וּמֵעֲבָדֶיךָ וּמֵעַמֶּךָ רַק בַּיְאֹר תִּשָּׁאַרְנָה׃ ל . ב
8 וַיֵּצֵא מֹשֶׁה ׀ וְאַהֲרֹן מֵעִם פַּרְעֹה וַיִּצְעַק מֹשֶׁה אֶל־יְהוָה עַל־דְּבַר כט בתור
9 הַצְפַרְדְּעִים אֲשֶׁר־שָׂם לְפַרְעֹה׃ 9 וַיַּעַשׂ יְהוָה כִּדְבַר מֹשֶׁה וַיָּמֻתוּ
10 הַצְפַרְדְּעִים מִן־הַבָּתִּים מִן[a]־הַחֲצֵרֹת וּמִן־הַשָּׂדֹת׃ 10 וַיִּצְבְּרוּ אֹתָם ד פסוק מן מן נמן[6] . ל . ד חס בתור[7] . ל חס . ל[8]
11 חֳמָרִם חֳמָרִם וַתִּבְאַשׁ הָאָרֶץ׃ 11 וַיַּרְא פַּרְעֹה כִּי הָיְתָה הָרְוָחָה ג . ג . ל
וְהַכְבֵּד[a] אֶת־לִבּוֹ וְלֹא שָׁמַע אֲלֵהֶם כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר יְהוָה׃ ס
12 וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה אֱמֹר אֶל־אַהֲרֹן נְטֵה אֶת־מַטְּךָ[a] וְהַךְ ו בטע בסיפ[1] . ב[9]

[19]Mm 1205. [20]Mm 964. Cp 8 [1]Mm 395. [2]Mp sub loco. [3]Mm 419. [4]Mm 420. [5]Mm 421. [6]Mm 422. [7]Mm 1026. [8] וחד וְיִצְבְּרוּ Gn 41,35. [9]Ez 21,19.

26 [a] 𝔐 pl ‖ **28** [a] G pl ‖ [b–b] 𝔐G וּבְחַדְרֵי־בֵיתֶךָ ‖ [c–c] 𝔐G מִטָּתֶךָ וּבְבֵתֵּי ‖ [d] G om ב ‖ **29** [a–a] G invers et sine כל, S *wbklh ʿmk* = ובכל־עמך ‖ [b] 𝔐 + add ‖ **Cp 8,1** [a] mlt Mss 𝔐GSTMsV וְעַל ‖ **3** [a] sic L, mlt Mss Edd הַחַרְטֻמִּים ‖ [b] cf 7,22[a] ‖ **4** [a] G* + *περὶ ἐμοῦ* cf 8,24 9,28[a] ‖ **5** [a] sic L, mlt Mss Edd הַצְפַרְדְּעִים ‖ [b] G + *καὶ ἀπὸ τοῦ λαοῦ σου καί* cf 7 ‖ [c] 𝔐V + וּמֵעֲבָדֶיךָ וּמֵעַמֶּךָ ‖ [d–d] > S ‖ **6** [a–a] G *ἄλλος πλὴν κυρίου* ‖ **7** [a] G suff 2 pl + *καὶ ἐκ τῶν ἐπαύλεων* cf 9 ‖ **9** [a] mlt Mss 𝔐GSTMssTJV ומן ‖ **11** [a] 𝔐 וַיַּכְבֵּד cf Vrs ‖ **12** [a] 𝔐 בְּמַ֫טְּךָ יָדְךָ cf G.

13 [a]וַיַּ֣עַשׂ־כֵּ֔ן אֶת־עֲפַ֖ר הָאָ֑רֶץ וְתְהִ֤י[b] לְכִנָּ֙ם֙[c] בְּכָל־אֶ֣רֶץ מִצְרָ֔יִם׃ 13 [a]
14 וַיַּעֲשׂ֣וּ־כֵ֔ן אֶת־עֲפַ֖ר הָאָ֑רֶץ וַתְּהִ֤י כִנִּים֙ בָּֽאָדָ֣ם וּבַבְּהֵמָ֔ה כָּל־עֲפַ֥ר הָאָ֖רֶץ הָיָ֣ה כִנִּ֑ים בְּכָל־אֶ֖רֶץ מִצְרָֽיִם׃ 14
15 וַיֹּאמְר֣וּ הַחַרְטֻמִּ֗ים אֶל־פַּרְעֹה֙ אֶצְבַּ֣ע אֱלֹהִ֔ים הִ֖וא וַיֶּחֱזַ֣ק לֵב־פַּרְעֹ֑ה וְלֹא־שָׁמַ֥ע אֲלֵהֶ֖ם כַּאֲשֶׁ֥ר דִּבֶּ֖ר יְהוָֽה׃ ס 15
16 וַיֹּ֤אמֶר יְהוָה֙ אֶל־מֹשֶׁ֔ה הַשְׁכֵּ֣ם בַּבֹּ֔קֶר וְהִתְיַצֵּ֖ב לִפְנֵ֣י פַרְעֹ֑ה ס[17] 16
17 הִנֵּ֥ה[a] יוֹצֵ֖א הַמָּ֑יְמָה וְאָמַרְתָּ֣ אֵלָ֔יו כֹּ֥ה אָמַ֖ר יְהוָ֣ה שַׁלַּ֤ח עַמִּי֙ וְיַעַבְדֵ֔נִי׃[b] 17
18 כִּ֣י אִם־אֵינְךָ֞ מְשַׁלֵּ֣חַ אֶת־עַמִּ֗י הִנְנִ֤י מַשְׁלִיחַ֙ בְּךָ֣ וּבַעֲבָדֶ֔יךָ וּבְעַמְּךָ֖ 18
וּבְבָתֶּ֑יךָ[a] אֶת־הֶעָרֹ֗ב וּמָלְא֤וּ בָתֵּי֙ מִצְרַ֔יִם אֶת־הֶעָרֹ֖ב וְגַם־הָאֲדָמָ֥ה
אֲשֶׁר־הֵ֖ם עָלֶֽיהָ׃ 19 וְהִפְלֵיתִי֩[b] בַּיּ֨וֹם הַה֜וּא אֶת־אֶ֣רֶץ גֹּשֶׁ֗ן אֲשֶׁ֤ר עַמִּי֙ 19
עֹמֵ֣ד עָלֶ֔יהָ לְבִלְתִּ֥י הֱיוֹת־שָׁ֖ם עָרֹ֑ב לְמַ֙עַן֙ תֵּדַ֣ע כִּֽי־אֲנִ֣י יְהוָ֔ה בְּקֶ֖רֶב
הָאָֽרֶץ׃ 20 וְשַׂמְתִּ֥י פְדֻ֖ת[a] בֵּ֣ין עַמִּ֑י וּבֵ֣ין עַמֶּ֔ךָ לְמָחָ֥ר יִהְיֶ֖ה הָאֹ֥ת הַזֶּֽה׃[b] 20
21 וַיַּ֣עַשׂ יְהוָ֔ה כֵּ֖ן וַיָּבֹ֣א[a] עָרֹ֑ב כָּבֵ֤ד[b] בֵּיתָה֙[c] פַּרְעֹ֔ה וּבֵ֖ית עַבָדָ֑יו 21
וּבְכָל־[d]אֶ֣רֶץ מִצְרַ֔יִם תִּשָּׁחֵ֥ת[e] הָאָ֖רֶץ מִפְּנֵ֥י הֶעָרֹֽב׃ 22 וַיִּקְרָ֥א פַרְעֹ֛ה
[a]אֶל־מֹשֶׁ֖ה וְאֶל־אַהֲרֹ֑ן וַיֹּ֣אמֶר לְכ֔וּ זִבְח֥וּ לֵאלֹהֵיכֶ֖ם בָּאָֽרֶץ׃ 22
23 וַיֹּ֣אמֶר מֹשֶׁ֔ה לֹ֥א נָכ֖וֹן לַעֲשׂ֑וֹת כִּֽי תּוֹעֲבַ֤ת מִצְרַ֙יִם֙ נִזְבַּ֣ח לַיהוָ֣ה אֱלֹהֵ֔ינוּ הֵ֚ן
נִזְבַּ֣ח אֶת־תּוֹעֲבַ֥ת מִצְרַ֖יִם לְעֵינֵיהֶ֑ם וְלֹ֥א[a] יִסְקְלֻֽנוּ׃ 23 דֶּ֣רֶךְ שְׁלֹשֶׁת 23
יָמִ֞ים נֵלֵ֣ךְ בַּמִּדְבָּ֗ר וְזָבַחְנוּ֙[a] לַיהוָ֣ה אֱלֹהֵ֔ינוּ כַּאֲשֶׁ֥ר יֹאמַ֖ר אֵלֵֽינוּ׃
24 וַיֹּ֤אמֶר פַּרְעֹה֙ אָנֹכִ֣י אֲשַׁלַּ֔ח אֶתְכֶ֖ם וּזְבַחְתֶּ֣ם לַיהוָ֣ה אֱלֹהֵיכֶ֑ם 24
בַּמִּדְבָּ֖ר רַ֥ק הַרְחֵ֛ק לֹא־תַרְחִ֥יקוּ לָלֶ֖כֶת הַעְתִּ֣ירוּ[a] בַּעֲדִֽי׃[b] 25 וַיֹּ֤אמֶר 25
מֹשֶׁה֙ הִנֵּ֣ה אָנֹכִ֔י יוֹצֵ֖א מֵֽעִמָּ֑ךְ וְהַעְתַּרְתִּי֙ אֶל־יְהוָ֔ה[a] וְסָ֥ר הֶעָרֹ֛ב

[10]Mp sub loco. [11]Mm 423. [12]Mp contra textum, cf Mp sub loco. [13]Mm 432. [14]Mm 439. [15]Mm 1268. [16]Mm 424. [17]Mm 420. [18]Mm 350. [19]Mm 425.

12 [b] ɯ וְיִהִי ‖ [c] G σκνῖφες (= לְכִנִּים) ἔν τε τοῖς ἀνθρώποις καὶ ἐν τοῖς τετράποσιν καί cf 8,13sq 9,10 et 9,9[a–a] ‖ **13** [a–a] > G* ‖ [b] ɯG הַכִּנִּים ‖ [c] pc Mss S וְכָל cf G ‖ **14** [a] cf 7,22[a] ‖ [b] cf 13[b] ‖ **16** [a] ɯG* + הוּא cf 7,15[a] ‖ [b–b] G + ἐν τῇ ἐρήμῳ cf 5,1 7,16 8,24 ‖ **17** [a] G suff 2 pl; SC[J] sg ‖ **19** [a] G(SV) διαστολήν, l פְּלֻת ‖ [b–b] G* τοῦτο ἐπὶ τῆς γῆς ‖ **20** [a] SC[Ms](C[J]) *w'jtj* = ויבא ‖ [b] ɯ + מְאֹד cf V ‖ [c] GV pl ‖ [d] ɯ בכל ‖ [e] ɯGSV וַתִּ ‖ **21** [a–a] pc Mss ɯ לְמִ ‖ **22** [a] > GSV ‖ **23** [a] ɯ וְנִזְבַּח cf Vrs ‖ **24** [a] G + οὖν, SC[Mss] + *'p* ‖ [b] G + πρὸς κύριον cf 4 9,28 ‖ **25** [a] G τὸν θεόν, it 26[a].

10 ל חס׳ יח.
11 ב. ג׳.
12 ב חס׳ י בלישׁ
13 ה׳
14 יב בטע בסיפ
15 ט מל ג מנה באור וכל תלים דכות׳ ב מ א. ב
16 ו. ל. ג
17 ג בתור׳
18 ל
19 ג ב מל וחד חס׳. ה׳. ג חס
20 ב ד סביר׳ ובבית
21 ה
22 ט
23 ל וחס
24 ט
25 ט מל ג מנה באור וכל תלים דכות׳ ב מ א

מִפַּרְעֹה[b] מֵעֲבָדָיו[c] וּמֵעַמּוֹ[c] מְחָר רַק אַל־יֹסֵף[d] פַּרְעֹה הָתֵל לְבִלְתִּי
26 שַׁלַּח אֶת־הָעָם לִזְבֹּחַ לַיהוָה׃ 26 וַיֵּצֵא מֹשֶׁה מֵעִם פַּרְעֹה וַיֶּעְתַּר ד ב ר״פ וכ מ״פ[20]
27 אֶל־יְהוָה׃[a] 27 וַיַּעַשׂ יְהוָה כִּדְבַר מֹשֶׁה וַיָּסַר הֶעָרֹב מִפַּרְעֹה מֵעֲבָדָיו[a]
28 וּמֵעַמּוֹ לֹא נִשְׁאַר אֶחָד׃ 28 וַיַּכְבֵּד פַּרְעֹה אֶת־לִבּוֹ גַּם בַּפַּעַם הַזֹּאת צ
וְלֹא שִׁלַּח אֶת־הָעָם׃ פ

9 1 וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה בֹּא אֶל־פַּרְעֹה וְדִבַּרְתָּ[a] אֵלָיו כֹּה־ ד[1]
2 אָמַר יְהוָה אֱלֹהֵי[c] הָעִבְרִים שַׁלַּח אֶת־עַמִּי וְיַעַבְדֵנִי׃ 2 כִּי אִם־מָאֵן ה[2]
3 אַתָּה לְשַׁלְּחָם וְעוֹדְךָ מַחֲזִיק בָּם׃ 3 הִנֵּה יַד־יְהוָה הֹוֶיָה[a] בְּמִקְנְךָ אֲשֶׁר ל
בַּשָּׂדֶה בַּסּוּסִים בַּחֲמֹרִים[b] בַּגְּמַלִּים[b] בַּבָּקָר וּבַצֹּאן דֶּבֶר כָּבֵד מְאֹד׃
4 4 וְהִפְלָה[a] יְהוָה[b] בֵּין מִקְנֵה יִשְׂרָאֵל וּבֵין מִקְנֵה מִצְרָיִם וְלֹא יָמ֣וּת ב הד כת א וחר כת ה
5 מִכָּל־לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל דָּבָר׃ 5 וַיָּשֶׂם יְהוָה מוֹעֵד לֵאמֹר מָחָר יַעֲשֶׂה[c] ל. פר לג מנה בחור. יא חס את
6 יְהוָה[a] הַדָּבָר הַזֶּה בָּאָרֶץ׃ 6 וַיַּעַשׂ יְהוָה אֶת־הַדָּבָר הַזֶּה מִמָּחֳרָת
7 וַיָּמָת כָּל מִקְנֵה מִצְרָיִם וּמִמִּקְנֵה בְנֵי־יִשְׂרָאֵל לֹא־מֵת אֶחָד׃ 7 וַיִּשְׁלַח[a] ל
פַּרְעֹה וְהִנֵּה לֹא־מֵת מִמִּקְנֵה[b] יִשְׂרָאֵל עַד־אֶחָד וַיִּכְבַּד לֵב פַּרְעֹה ל[a]
וְלֹא שִׁלַּח אֶת־הָעָם׃ פ

8 8 וַיֹּאמֶר יְהוָה[c] אֶל־מֹשֶׁה וְאֶל־אַהֲרֹן קְחוּ לָכֶם מְלֹא חָפְנֵיכֶם ה בטע בסיפ[4]. ה
9 פִּיחַ כִּבְשָׁן וְזָרְקוֹ מֹשֶׁה הַשָּׁמָיְמָה לְעֵינֵי פַרְעֹה[a]׃ 9 וְהָיָה לְאָבָק עַל ל וחד מן יד[5] זוגין. יא[6]
כָּל־אֶרֶץ מִצְרָיִם וְהָיָה עַל־הָאָדָם[c] וְעַל־הַבְּהֵמָה לִשְׁחִין[a] פֹּרֵחַ ו[7]
10 אַבַעְבֻּעֹת[a] בְּכָל־אֶרֶץ מִצְרָיִם׃ 10 וַיִּקְחוּ אֶת־פִּיחַ הַכִּבְשָׁן וַיַּעַמְדוּ ב. יח. ל וחד מן יד[a] וזגין
לִפְנֵי פַרְעֹה וַיִּזְרֹק אֹתוֹ מֹשֶׁה הַשָּׁמָיְמָה וַיְהִי שְׁחִין אַבַעְבֻּעֹת פֹּרֵחַ[a] יא[6]. ב
11 בָּאָדָם וּבַבְּהֵמָה׃ 11 וְלֹא־יָכְלוּ הַחַרְטֻמִּים לַעֲמֹד לִפְנֵי מֹשֶׁה מִפְּנֵי ז ר״פ בסיפ
12 הַשְּׁחִין כִּי־הָיָה הַשְּׁחִין בַּחַרְטֻמִּם[a] וּבְכָל־[b]מִצְרָיִם׃ 12 וַיְחַזֵּק יְהוָה ב חס י בליש
אֶת־לֵב פַּרְעֹה וְלֹא שָׁמַע אֲלֵהֶם כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה׃ ס

[20] Mm 180. Cp 9 [1] Mm 426. [2] Mm 427. [3] Mp sub loco. [4] Mm 395. [5] Mm 565. [6] Mm 1071. [7] Mm 15.

25 [b] G* *ἀπὸ σοῦ* ‖ [c] G* suff 2 sg ‖ [d] G 2 sg ‖ **26** [a] cf 25[a] ‖ **27** [a] ומ׳ עGSCJ ‖ Cp **9,1** [a] 2 Mss ואמרת ut 7,26 ‖ **3** [a] היה ‖ [b] וב׳ GSע ‖ **4** [a–a] G *καὶ παραδοξάσω ἐγώ*; G* + *ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ* ‖ [b] לא– ‖ **5** [a] CCJ + את ‖ **7** [a] G *ἰδὼν δέ* ‖ [b] GSCMsCJ + בְּנֵי ‖ **8** [a] G + *καὶ ἐναντίον τῶν θεραπόντων αὐτοῦ* ‖ **9** [a–a] G(ע) *φλυκτίδες ἀναζέουσαι* cf 10; S *dnwpḥ' dsgj*; G + *ἔν τε τοῖς ἀνθρώποις καὶ ἐν τοῖς τετράποσιν καί* cf 8,12[c] 9,10 ‖ **10** [a] S *wprḥ* = וַיִּפָּרַח ‖ **11** [a] sic L, mlt Mss Edd בחַר ‖ [b] 2 Mss Gע + אֶרֶץ.

13 וַיֹּ֤אמֶר יְהוָה֙ אֶל־מֹשֶׁ֔ה הַשְׁכֵּ֥ם בַּבֹּ֖קֶר וְהִתְיַצַּ֣ב לִפְנֵ֣י פַרְעֹ֑ה
ה⁸ וְאָמַרְתָּ֣ אֵלָ֔יו כֹּֽה־אָמַ֥ר יְהוָ֖ה אֱלֹהֵ֣י הָעִבְרִ֑ים שַׁלַּ֥ח אֶת־עַמִּ֖י וְיַעַבְדֻֽנִי׃
ב⁹.ל 14 כִּ֣י | בַפַּ֣עַם הַזֹּ֗את אֲנִי֙ שֹׁלֵ֣חַ אֶת־כָּל־מַגֵּפֹתַ֔י אֶל־לִבֶּ֖ךָ וּבַעֲבָדֶ֑יךָ 14
ד וּבְעַמֶּ֔ךָ[b] בַּעֲבוּר֙ תֵּדַ֔ע כִּ֥י אֵ֖ין כָּמֹ֥נִי בְּכָל־הָאָֽרֶץ׃ 15 כִּ֣י עַתָּ֗ה שָׁלַ֙חְתִּי֙ 15
ל.יז מל בלישׁ[10]. ה ר״פ וכל איוב דכות ב מ ג[11] אֶת־יָדִ֔י וָאַ֥ךְ[a] אוֹתְךָ֖ וְאֶת־עַמְּךָ֑ בַּדָּ֣בֶר וַתִּכָּחֵ֔ד מִן־הָאָ֖רֶץ׃ 16 וְאוּלָ֕ם 16
ב חד מל וחד חס[12]. ט מיחד בַּעֲבוּר֙ זֹ֣את הָעֲמַדְתִּ֔יךָ בַּעֲבוּר֙ הַרְאֹתְךָ֣ אֶת־כֹּחִ֔י וּלְמַ֥עַן סַפֵּ֖ר שְׁמִ֑י
17 בְּכָל־הָאָֽרֶץ׃ 17 עוֹדְךָ֣ מִסְתּוֹלֵ֔ל בְּעַמִּ֖י לְבִלְתִּ֥י שַׁלְּחָֽם׃ 18 הִנְנִ֗י 18
מַמְטִ֛יר כָּעֵ֥ת מָחָ֖ר בָּרָ֣ד כָּבֵ֑ד מְאֹ֕ד אֲשֶׁ֥ר לֹא־הָיְתָ֖ה כָּמֹ֥הוּ בְּמִצְרַ֖יִם
ח ג[13] מנה בתור. ל. a לְמִן־הַיּ֥וֹם[a] הַוִּסָּדָ֖ה וְעַד־עָתָֽה׃ 19 וְעַתָּ֗ה שְׁלַ֤ח הָעֵז֙ אֶת־מִקְנְךָ֔ וְאֵ֥ת 19
ב[14] כָּל־אֲשֶׁ֥ר לְךָ֖ בַּשָּׂדֶ֑ה כָּל־הָאָדָ֣ם וְהַבְּהֵמָ֗ה אֲשֶׁ֤ר יִמָּצֵא֙ בַּשָּׂדֶ֔ה וְלֹ֣א
יט[15]. יג[16] חס בתור[17]. ה[18]. ב[19] יֵאָסֵ֑ף הַבָּ֣יְתָה וְיָרַ֔ד עֲלֵהֶ֖ם הַבָּרָ֣ד וָמֵֽתוּ׃ 20 הַיָּרֵ֣א אֶת־דְּבַ֣ר יְהוָ֔ה 20
ל.יב ר״פ. ח[19] מֵעַבְדֵ֣י פַרְעֹ֔ה הֵנִ֖יס אֶת־עֲבָדָ֣יו וְאֶת־מִקְנֵ֑הוּ אֶל־הַבָּתִּֽים׃ 21 וַאֲשֶׁ֣ר 21
לֹא־שָׂ֥ם לִבּ֛וֹ אֶל[a]־דְּבַ֥ר יְהוָ֖ה וַיַּעֲזֹ֣ב אֶת־עֲבָדָ֥יו וְאֶת־מִקְנֵ֖הוּ בַּשָּׂדֶֽה׃
פ 22 וַיֹּ֤אמֶר יְהוָה֙ אֶל־מֹשֶׁ֔ה נְטֵ֥ה אֶת־יָדְךָ֖ עַל־הַשָּׁמַ֑יִם וְיִהְי֨
יב בטע בסיפ[20]. לב יא. ד[21] בָרָ֜ד בְּכָל־אֶ֣רֶץ מִצְרַ֗יִם עַל־הָאָדָם֙ וְעַל־הַבְּהֵמָ֔ה וְעַ֖ל כָּל־עֵ֣שֶׂב
כב בתור הַשָּׂדֶ֑ה בְּאֶ֖רֶץ מִצְרָֽיִם׃ 23 וַיֵּ֤ט מֹשֶׁה֙ אֶת־מַטֵּ֣הוּ[a] עַל־הַשָּׁמַ֔יִם וַיהוָ֣ה 23
ד חס[22]. לג[23] נָתַ֤ן קֹלֹת֙ וּבָרָ֔ד וַתְּהַלַּ֥ךְ אֵ֖שׁ אַ֣רְצָה וַיַּמְטֵ֥ר יְהוָ֛ה בָּרָ֖ד עַל־אֶ֥רֶץ
כד[24]. מִצְרָֽיִם׃ 24 וַיְהִי֩ בָּרָ֨ד[a] וְאֵ֜שׁ מִתְלַקַּחַ֣ת בְּתוֹךְ֮ הַבָּרָד֒ כָּבֵ֤ד מְאֹד֙
יח אֲשֶׁ֣ר לֹא־הָיְתָ֣ה כָמֹ֔הוּ[b] בְּכָל־אֶ֥רֶץ מִצְרַ֖יִם מֵאָ֑ז הָיְתָ֥ה לְגוֹֽי׃ 25 וַיַּ֤ךְ 25
יח הַבָּרָד֙ בְּכָל־אֶ֣רֶץ מִצְרַ֔יִם אֵ֥ת כָּל־אֲשֶׁ֖ר בַּשָּׂדֶ֑ה מֵֽאָדָם֙ וְעַד־בְּהֵמָ֔ה
ל.ל וְאֵת֙ כָּל־עֵ֣שֶׂב הַשָּׂדֶ֔ה הִכָּ֖ה הַבָּרָ֑ד וְאֵת֙ כָּל־עֵ֣ץ הַשָּׂדֶ֔ה שִׁבֵּֽר׃ 26 רַ֗ק 26
בְּאֶ֛רֶץ גֹּ֥שֶׁן אֲשֶׁר־שָׁ֖ם בְּנֵ֣י יִשְׂרָאֵ֑ל לֹ֥א הָיָ֖ה בָּרָֽד׃ 27 וַיִּשְׁלַ֤ח פַּרְעֹה֙ 27
יז.ל וַיִּקְרָ֣א לְמֹשֶׁ֔ה וּלְאַהֲרֹ֖ן וַיֹּ֣אמֶר אֲלֵהֶ֑ם חָטָ֥אתִי הַפָּ֖עַם יְהוָ֥ה הַצַּדִּֽיק
ל.א. ח חס בלישׁ[25]. ד חס[26]. וַאֲנִ֥י וְעַמִּ֖י הָרְשָׁעִֽים׃ 28 הַעְתִּ֣ירוּ[a] אֶל־יְהוָ֔ה וְרַ֖ב מִֽהְיֹ֣ת קֹלֹ֣ת אֱלֹהִ֑ים 28
ב. ד בלישׁ[27]. וּבָרָ֔ד[b] וַאֲשַׁלְּחָ֥ה[c] אִתְּכֶ֖ם וְלֹ֥א תֹסִפ֖וּן לַעֲמֹֽד׃ 29 וַיֹּ֤אמֶר אֵלָיו֙ מֹשֶׁ֔ה 29

[8] Mm 427. [9] Mm 428. [10] Mm 541. [11] Cf Hi 2,5; 5,8; 13,3. [12] Mm 2956. [13] Mp sub loco. [14] Mm 429. [15] Mm 1557. [16] Mm 675. [17] Mm 3068. [18] Mm 1172. [19] Mm 3985. [20] Mm 439. [21] Mm 15. [22] Mm 1589. [23] וחד תהלך Ps 73,9. [24] Ez 1,4. [25] Mm 725. [26] Mm 1589. [27] Mm 430.

14 [a] ש על ‖ [b–b] G *καὶ τῶν θεραπόντων σου καὶ τοῦ λαοῦ σου* ‖ **15** [a] ש ואכּה cf G ‖ **18** [a–a] ש למיום ‖ **21** [a] ש על ‖ **22** [a] sic L, mlt Mss Edd משׁה ‖ **23** [a] G *τὴν χεῖρα* ‖ **24** [a] שG׳ הבּ׳ ‖ [b–b] ש G במצרים ‖ **28** [a] G* + *οὐν περὶ ἐμοῦ* cf 8,4[a].24 ‖ [b] G-A* + *καὶ πῦρ* ‖ [c] C ואשלחה.

כְּצֵאתִי֙ אֶת־הָעִ֔יר אֶפְרֹ֥שׂ אֶת־כַּפַּ֖י אֶל־יְהוָ֑ה הַקֹּלֹ֣ות[a] יֶחְדָּ֔לוּן ל.1 כת כן. ל
30 וְהַבָּרָ֖ד[b] לֹ֣א יִהְיֶ֑ה־עֹ֣וד לְמַ֔עַן תֵּדַ֕ע כִּ֖י לַיהוָ֥ה הָאָֽרֶץ׃ 30 וְאַתָּ֥ה ל
31 וַעֲבָדֶ֖יךָ יָדַ֑עְתִּי כִּ֚י טֶ֣רֶם תִּירְאֻ֔ון מִפְּנֵ֖י יְהוָ֥ה[a] אֱלֹהִֽים׃ 31 וְהַפִּשְׁתָּ֖ה ב²⁸.ג ב²⁹ מנה בתור. ב
32 וְהַשְּׂעֹרָ֖ה נֻכָּ֑תָה כִּ֚י הַשִּׂבֳּלֶ֣ת אָבִ֔יב וְהַפִּשְׁתָּ֖ה גִּבְעֹֽל׃ 32 וְהַחִטָּ֥ה ג.ב.ל
33 וְהַכֻּסֶּ֖מֶת לֹ֣א נֻכֶּ֑תָה כִּ֖י אֲפִילֹ֥ת הֵֽנָּה׃ 33 וַיֵּצֵ֣א מֹשֶׁ֗ה מֵעִם֙ פַּרְעֹ֔ה אֶת־ ל.ל
הָעִ֖יר וַיִּפְרֹ֣שׂ כַּפָּ֑יו אֶל־יְהוָ֗ה וַיַּחְדְּלוּ֙ הַקֹּלֹ֣ות וְהַבָּרָ֔ד וּמָטָ֖ר[a] לֹא־נִתַּ֥ךְ ב³⁰.ג כת כן.ג³¹
34 אָ֖רְצָה׃ 34 וַיַּ֣רְא פַּרְעֹ֔ה כִּ֚י חָדַ֣ל הַמָּטָ֔ר וְהַבָּרָ֖ד וְהַקֹּלֹ֑ת וַיֹּ֣סֶף ד חס. כי
35 לַחֲטֹ֔א וַיַּכְבֵּ֥ד לִבֹּ֖ו הֽוּא וַעֲבָדָֽיו׃ 35 וַיֶּחֱזַ֣ק לֵ֔ב פַּרְעֹ֖ה וְלֹא שִׁלַּ֑ח ב.ה³²
אֶת־בְּנֵ֣י יִשְׂרָאֵ֔ל כַּאֲשֶׁ֥ר דִּבֶּ֖ר יְהוָ֑ה בְּיַד־מֹשֶֽׁה׃ פ קכא

ס[h] פרש **10** 1 וַיֹּ֤אמֶר יְהוָה֙ אֶל־מֹשֶׁ֔ה בֹּ֖א אֶל־פַּרְעֹ֑ה כִּ֣י־אֲנִ֗י הִכְבַּ֙דְתִּי ל.ג¹.ט מיחד ב²
2 אֶת־לִבֹּ֛ו וְאֶת־לֵ֥ב עֲבָדָ֖יו לְמַ֣עַן שִׁתִּ֑י[a] אֹתֹתַ֥י אֵ֛לֶּה בְּקִרְבֹּ֖ו[b] 2 וּלְמַ֣עַן מנה ר״ם
תְּסַפֵּ֞ר[c] בְּאָזְנֵ֣י בִנְךָ֗ וּבֶן־בִּנְךָ֮[a] אֵ֣ת אֲשֶׁ֣ר הִתְעַלַּ֣לְתִּי֮ בְּמִצְרַ֣יִם וְאֶת־ לז.ל
3 אֹתֹתַ֣י אֲשֶׁר־שַׂ֣מְתִּי בָ֔ם וִֽידַעְתֶּ֖ם כִּי־אֲנִ֣י יְהוָ֑ה[b] 3 וַיָּבֹ֨א מֹשֶׁ֤ה וְאַהֲרֹן֙ כט בתור
אֶל־פַּרְעֹ֔ה וַיֹּ֥אמְרוּ אֵלָ֖יו כֹּֽה־אָמַ֣ר יְהוָ֣ה אֱלֹהֵ֣י[c] הָעִבְרִ֑ים עַד־מָתַ֗י ה³
4 מֵאַ֙נְתָּ֙ לֵעָנֹ֣ת מִפָּנַ֔י שַׁלַּ֥ח עַמִּ֖י וְיַעַבְדֻֽנִי׃ 4 כִּ֣י אִם־מָאֵ֗ן אַתָּה֙ לְשַׁלֵּ֣חַ ל.ל וחס. ז
5 אֶת־עַמִּ֔י הִנְנִ֥י מֵבִ֛יא[a] מָחָ֥ר אַרְבֶּ֖ה בִּגְבֻלֶֽךָ׃ 5 וְכִסָּ֗ה אֶת־עֵ֚ין הָאָ֔רֶץ יז פסוק את את את את
וְלֹא־יוּכַ֥ל לִרְאֹ֖ת אֶת־הָאָ֑רֶץ וְאָכַ֗ל | אֶת־יֶ֙תֶר֙ הַפְּלֵטָ֣ה הַנִּשְׁאֶ֔רֶת לָכֶ֖ם ד⁴.ג חס⁵.ב.ג חס⁶
6 מִן־הַבָּרָ֔ד וְאָכַל֙ אֶת־כָּל־[a]הָעֵ֣ץ הַצֹּמֵ֔חַ לָכֶ֖ם מִן־הַשָּׂדֶֽה׃ 6 וּמָלְא֤וּ ל.ג בתור
בָתֶּ֙יךָ֙ וּבָתֵּ֣י כָל־עֲבָדֶ֔יךָ וּבָתֵּ֖י כָּל־מִצְרַ֑יִם[b] אֲשֶׁ֣ר לֹא־רָא֗וּ אֲבֹתֶ֙יךָ֙
וַאֲבֹ֣ות אֲבֹתֶ֔יךָ מִיֹּ֗ום הֱיֹותָ֙ם֙ עַל־[c]הָאֲדָמָ֔ה עַד־הַיֹּ֥ום הַזֶּ֖ה וַיִּפֶן֙[b] וַיֵּצֵ֣א
7 מֵעִ֔ם פַּרְעֹֽה׃ 7 וַיֹּאמְרוּ֙[a] עַבְדֵ֣י פַרְעֹ֔ה אֵלָ֔יו עַד־מָתַ֗י יִהְיֶ֤ה זֶה֙ לָ֣נוּ
לְמֹוקֵ֔שׁ שַׁלַּ֥ח אֶת־הָאֲנָשִׁ֖ים וְיַעַבְדוּ֙ אֶת־יְהוָ֣ה אֱלֹהֵיהֶ֔ם הֲטֶ֥רֶם תֵּדַ֖ע
8 כִּ֥י אָבְדָ֖ה מִצְרָֽיִם׃ 8 וַיּוּשַׁ֞ב אֶת־מֹשֶׁ֤ה וְאֶֽת־אַהֲרֹן֙ אֶל־פַּרְעֹ֔ה וַיֹּ֥אמֶר ל
9 אֲלֵהֶ֖ם לְכ֣וּ עִבְד֔וּ אֶת־יְהוָ֖ה אֱלֹהֵיכֶ֑ם מִי֙ וָמִ֔י הַהֹלְכִֽים׃ 9 וַיֹּ֣אמֶר ל

[28] Dt 1,29. [29] Mm 3083. [30] Gn 11,8. [31] Mm 431. [32] Mm 432. Cp 10 [1] Mm 433. [2] Mm 1113. [3] Mm 427. [4] Mm 2268. [5] Mm 608. [6] Mm 434.

29 [a] ωGV וְה׳ ‖ [b] G + *καὶ ὁ υἱετός* cf 33[a] ‖ **30** [a] > G[BminAMmin] ‖ [b] > G[AMmin]C[Ms]; C[P] + suff 1 pl ‖ **33** [a] ωG וְהַמ׳ ‖ **Cp 10,1** [a] G *ἐξῆς ἐπέλθῃ* ‖ [b] G *ἐπ' αὐτούς*, SCC[J] suff pl ‖ **2** [a–a] G *διηγήσησθε εἰς τὰ ὦτα τῶν τέκνων ὑμῶν καὶ τοῖς τέκνοις τῶν τέκνων ὑμῶν* ‖ [b] ω + אֱלֹהֵיכֶם ‖ **4** [a] G + *ταύτην τὴν ὥραν* cf 9,18 ‖ **5** [a] ω + עשב הארץ ואת כל פרי ‖ **6** [a] C + פְּנֵי ‖ [b] S pl.

ג חד מל וחד חס׳ ל חס׳ ל חס׳ מֹשֶׁה בְּנְעָרֵינוּ וּבְזִקְנֵינוּ נֵלֵךְ בְּבָנֵינוּ וּבִבְנוֹתֵינוּ בְּצֹאנֵנוּ וּבִבְקָרֵנוּ נֵלֵךְ
ד7. ט8 כִּי חַג־יְהוָה לָנוּ׃ 10 וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם יְהִי כֵן יְהוָה עִמָּכֶם כַּאֲשֶׁר אֲשַׁלַּח
י9 אֶתְכֶם וְאֶת־טַפְּכֶם רְאוּ כִּי רָעָה נֶגֶד פְּנֵיכֶם׃ 11 [a]לֹא כֵן לְכוּ־נָא
ה10 הַגְּבָרִים וְעִבְדוּ אֶת־יְהוָה כִּי אֹתָהּ אַתֶּם מְבַקְשִׁים וַיְגָרֶשׁ[b] אֹתָם מֵאֵת
יב בטע בסיפ׳ יא11. יח פסוק אל על על12. יי חס את פָּנֵי פַרְעֹה׃ פ 12 וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה נְטֵה יָדְךָ עַל־אֶרֶץ
ז רפי13. ה. ח מִצְרַיִם בָּאַרְבֶּה וְיַעַל עַל־אֶרֶץ מִצְרַיִם וְיֹאכַל אֶת־כָּל־עֵשֶׂב הָאָרֶץ
[a]אֵת כָּל־[a]אֲשֶׁר הִשְׁאִיר הַבָּרָד׃ 13 וַיֵּט מֹשֶׁה אֶת־מַטֵּהוּ[a] [b]עַל־אֶרֶץ
כב בתור מִצְרַיִם[b] וַיהוָה נִהֵג רוּחַ קָדִים בָּאָרֶץ כָּל־הַיּוֹם הַהוּא וְכָל־הַלָּיְלָה
יב14 הַבֹּקֶר הָיָה וְרוּחַ הַקָּדִים נָשָׂא[c] אֶת־הָאַרְבֶּה׃ 14 וַיַּעַל הָאַרְבֶּה עַל
טו15. ו רקדים אחריו כָּל־אֶרֶץ מִצְרַיִם וַיָּנַח בְּכֹל גְּבוּל מִצְרָיִם כָּבֵד מְאֹד לְפָנָיו לֹא־הָיָה
כֵן אַרְבֶּה כָּמֹהוּ וְאַחֲרָיו לֹא יִהְיֶה־כֵּן׃ 15 וַיְכַס אֶת־עֵין כָּל־הָאָרֶץ
לא16. ח וַתֶּחְשַׁךְ[a] הָאָרֶץ וַיֹּאכַל אֶת־כָּל־עֵשֶׂב הָאָרֶץ וְאֵת כָּל־פְּרִי הָעֵץ אֲשֶׁר
ה17. יח. ב18. יח הוֹתִיר הַבָּרָד וְלֹא־נוֹתַר כָּל־יֶרֶק בָּעֵץ וּבְעֵשֶׂב הַשָּׂדֶה בְּכָל־אֶרֶץ
יז מִצְרָיִם׃ 16 וַיְמַהֵר פַּרְעֹה לִקְרֹא לְמֹשֶׁה וּלְאַהֲרֹן וַיֹּאמֶר חָטָאתִי
לַיהוָה אֱלֹהֵיכֶם וְלָכֶם׃ 17 וְעַתָּה שָׂא[a] נָא חַטָּאתִי אַךְ הַפַּעַם
ג. ל וְהַעְתִּירוּ[b] לַיהוָה אֱלֹהֵיכֶם וְיָסֵר מֵעָלַי רַק אֶת־הַמָּוֶת הַזֶּה׃ 18 וַיֵּצֵא[a]
יט19 מֵעִם פַּרְעֹה וַיֶּעְתַּר אֶל־יְהוָה׃[b] 19 וַיַּהֲפֹךְ יְהוָה רוּחַ־יָם חָזָק מְאֹד
ל. ל. ל וַיִּשָּׂא אֶת־הָאַרְבֶּה וַיִּתְקָעֵהוּ יַמָּה סּוּף לֹא נִשְׁאַר אַרְבֶּה אֶחָד בְּכֹל
גְּבוּל מִצְרָיִם׃ 20 וַיְחַזֵּק יְהוָה אֶת־לֵב פַּרְעֹה וְלֹא שִׁלַּח אֶת־בְּנֵי
יִשְׂרָאֵל׃ פ
יב בטע בסיפ׳ יא11. יח פסוק אל על על12. יי חס את לב 21 וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה נְטֵה יָדְךָ עַל־הַשָּׁמַיִם וְיִהְיֶה חֹשֶׁךְ עַל־
ל אֶרֶץ מִצְרָיִם וְיָמֵשׁ חֹשֶׁךְ׃ 22 וַיֵּט מֹשֶׁה אֶת־יָדוֹ עַל־הַשָּׁמָיִם וַיְהִי
יח חֹשֶׁךְ־[a]אֲפֵלָה בְּכָל־אֶרֶץ מִצְרַיִם שְׁלֹשֶׁת יָמִים׃ 23 לֹא־רָאוּ אִישׁ
ב אֶת־אָחִיו וְלֹא־קָמוּ אִישׁ מִתַּחְתָּיו שְׁלֹשֶׁת יָמִים וּלְכָל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל

7 Mm 435. 8 Mm 425. 9 Mm 436. 10 Mm 713. 11 Mm 439. 12 Mm 658. 13 Mm 437. 14 Mm 438 et Mm 2845. 15 Mm 510. 16 וחד תחשך Qoh 12,2. 17 Mm 989. 18 Thr 5,13. 19 Mm 180.

11 [a–a] 𝔐 לָכֵן ‖ [b] 𝔐GS שוּ֫ ‖ **12** [a–a] 𝔐G ואת כל פרי העץ ‖ **13** [a] 𝔐G[19.130] יָדוֹ ‖ [b–b] G *εἰς τὸν οὐρανόν* cf 21sq (ex 12) ‖ [c] 𝔐 נָשְׂאָה ‖ **15** [a] G(V) *καὶ ἐφθάρη* ‖ **17** [a] 𝔐GSV שְׂאוּ ‖ [b] 𝔐 ה׳ ‖ **18** [a] nonn Mss GSV + מֹשֶׁה ‖ [b] G* *τὸν θεόν* ‖ **22** [a] G + *θύελλα* (ex Dt 4,11 5,[19]22).

24 הָיָה אוֹר בְּמוֹשְׁבֹתָם׃ 24 וַיִּקְרָא פַרְעֹה אֶל־מֹשֶׁה[a] וַיֹּאמֶר לְכוּ עִבְדוּ

25 אֶת־יְהוָה[b] רַק צֹאנְכֶם וּבְקַרְכֶם יֻצָּג גַּם־טַפְּכֶם יֵלֵךְ עִמָּכֶם׃ 25 וַיֹּאמֶר ל

מֹשֶׁה גַּם־אַתָּה תִתֵּן בְּיָדֵנוּ[a] וְזִבְחִים וְעֹלוֹת וְעָשִׂינוּ לַיהוָה אֱלֹהֵינוּ׃ כֹּז בטע . בֹּ[20] . ט

26 וְגַם־מִקְנֵנוּ יֵלֵךְ עִמָּנוּ לֹא תִשָּׁאֵר פַּרְסָה כִּי מִמֶּנּוּ נִקַּח לַעֲבֹד אֶת־ יג ר״פ בתור . ל

יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וַאֲנַחְנוּ לֹא־נֵדַע מַה־נַּעֲבֹד אֶת־יְהוָה עַד־בֹּאֵנוּ שָׁמָּה׃ ג[21] . ל

27 וַיְחַזֵּק יְהוָה אֶת־לֵב פַּרְעֹה וְלֹא אָבָה לְשַׁלְּחָם׃ 28 וַיֹּאמֶר־לוֹ[c] ג[22] . ב

פַּרְעֹה לֵךְ[a] מֵעָלַי הִשָּׁמֶר לְךָ אַל־[b]תֹּסֶף רְאוֹת פָּנַי כִּי בְיוֹם רְאֹתְךָ פָּנַי ל חס

28 תָּמוּת׃ 29 וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה כֵּן דִּבַּרְתָּ לֹא־אֹסֵף עוֹד רְאוֹת פָּנֶיךָ׃ פ יט ג מנה חס

ס[ט] **11** 1 וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה עוֹד נֶגַע אֶחָד אָבִיא עַל־פַּרְעֹה

וְעַל־מִצְרַיִם אַחֲרֵי־[a]כֵן יְשַׁלַּח[b] אֶתְכֶם מִזֶּה כְּשַׁלְּחוֹ[c] [d]כֻּלָּה גָּרֵשׁ יְגָרֵשׁ יג[2] . ל . ג[3]

2 אֶתְכֶם[d] מִזֶּה׃ 2 דַּבֶּר־נָא בְּאָזְנֵי הָעָם וְיִשְׁאֲלוּ אִישׁ[a]וּ מֵאֵת רֵעֵהוּ וְאִשָּׁה לז . ל . כב

3 מֵאֵת רְעוּתָהּ כְּלֵי־כֶסֶף וּכְלֵי זָהָב׃ 3 [a]וַיִּתֵּן יְהוָה[a] אֶת־חֵן הָעָם[b] ה

בְּעֵינֵי מִצְרָיִם[c] גַּם[a] הָאִישׁ מֹשֶׁה גָּדוֹל מְאֹד בְּאֶרֶץ[d] מִצְרַיִם בְּעֵינֵי לג בתור . לג בתור

4 עַבְדֵי־פַרְעֹה וּבְעֵינֵי הָעָם׃ ס 4 וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה כֹּה אָמַר יְהוָה ו

5 כַּחֲצֹת הַלַּיְלָה אֲנִי יוֹצֵא בְּתוֹךְ מִצְרָיִם׃ 5 וּמֵת כָּל־בְּכוֹר ל חס . ל[4] . ט[5] מל ג מנה בארר וכל תלים דכות ב מ א . ב[6]

מִצְרַיִם מִבְּכֹר פַּרְעֹה הַיֹּשֵׁב עַל־כִּסְאוֹ עַד בְּכוֹר הַשִּׁפְחָה אֲשֶׁר ב מל

6 אַחַר הָרֵחָיִם וְכֹל בְּכוֹר בְּהֵמָה׃ 6 וְהָיְתָה צְעָקָה גְּדֹלָה [a]בְּכָל־ ד . יח

7 אֶרֶץ מִצְרָיִם[a] אֲשֶׁר כָּמֹהוּ[b] לֹא נִהְיָתָה וְכָמֹהוּ לֹא תֹסֵף׃ 7 וּלְכֹל יג . ד ר״פ . ב

בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לֹא יֶחֱרַץ כֶּלֶב לְשֹׁנוֹ לְמֵאִישׁ וְעַד־בְּהֵמָה לְמַעַן תֵּדְעוּן[a] ל . ג[7] . ד[8]

8 אֲשֶׁר יַפְלֶה[b] יְהוָה בֵּין מִצְרַיִם וּבֵין יִשְׂרָאֵל׃ 8 וְיָרְדוּ כָל־עֲבָדֶיךָ ל . ו[9]

אֵלֶּה אֵלַי וְהִשְׁתַּחֲווּ[a]־לִי לֵאמֹר צֵא אַתָּה וְכָל־הָעָם אֲשֶׁר־בְּרַגְלֶיךָ ז[10] . נא[11] מ״פ וכל ר״פ דכות ב מ ג

9 וְאַחֲרֵי־כֵן אֵצֵא וַיֵּצֵא מֵעִם־פַּרְעֹה בְּחָרִי־[a]אָף׃ 9 וַיֹּאמֶר יְהוָה יא[12] . ה

אֶל־מֹשֶׁה לֹא־יִשְׁמַע אֲלֵיכֶם פַּרְעֹה לְמַעַן רְבוֹת מוֹפְתַי בְּאֶרֶץ ב מל

[20] 2 R 10,24. [21] Mm 4206. [22] Mm 115. Cp 11 [1] Mm 439. [2] Mm 440. [3] Mm 137. [4] וחד ואני יוצא Da 10,20. [5] Mm 1268. [6] Mm 1111. [7] Mm 4193. [8] Mm 1255. [9] Mm 3140. [10] Mm 441. [11] Mp sub loco. [12] Mm 1643.

24 [a] 2 Mss 𝔊𝔙 + וְאַהֲרֹן cf 𝔪 ‖ [b] Ms 𝔊𝔖 + אֱלֹהֵיכֶם ‖ **25** [a] mlt Mss בידינו, 𝔊(𝔙) *ἡμῖν* ‖ **28** [a] 𝔪𝔖 + לְךָ ‖ [b] sic L, mlt Mss Edd אַל ‖ **Cp 11,1** [a] nonn Mss 𝔊𝔖𝔗^{J}𝔙 וְאֹ ‖ [b] 𝔖 1 sg ‖ [c] 𝔖 suff 1 sg ‖ [d–d] 𝔖 *klkwn pwqw lkwn* = כְּלֻכֶם צְאוּ לָכֶם ‖ **2** [a] Ms 𝔪𝔊 + וְשִׁמְלוֹת cf 3,22 12,35 ‖ **3** [a–a] 𝔪 וְנָתַתִּי ‖ [b] 𝔪 + הַזֶּה, 𝔊(𝔙) *τῷ λαῷ αὐτοῦ* ‖ [c] 𝔪𝔊 + והשאלום (ex 12,36) ‖ [d] pc Mss 𝔊 בְּעֵינֵי ‖ **5** [a–a] 𝔪𝔊 ועד בכור כל ‖ **6** [a–a] pc Mss 𝔪 בְּמִי; 𝔖 om כל ‖ [b] 𝔪 מוֹהָ– ‖ **7** [a] 𝔪𝔊 תֵּדַע ‖ [b] 𝔪 יפלא ‖ **8** [a] sic L, mlt Mss Edd וו–; 𝔪 וְיֵשְׁ cf 𝔊.

ז ר״פ[13]. ב חד ר״פ וחד ס״פ[14] 10 מִצְרָיִם׃ 10 וּמֹשֶׁה וְאַהֲרֹן עָשׂוּ אֵת־כָּל־הַמֹּפְתִים הָאֵלֶּה לִפְנֵי פַּרְעֹה
וַיְחַזֵּק יְהוָה אֶת־לֵב פַּרְעֹה וְלֹא־שִׁלַּח אֶת־בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל מֵאַרְצוֹ׃ פ

ה **12** 1 וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה וְאֶל־אַהֲרֹן בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם לֵאמֹר׃ **12**

בי 2 הַחֹדֶשׁ הַזֶּה לָכֶם רֹאשׁ חֳדָשִׁים רִאשׁוֹן הוּא לָכֶם לְחָדְשֵׁי הַשָּׁנָה׃ 2

ג ר״פ בתור[2]. יא. ל חס. ו רפ[3] 3 דַּבְּרוּ אֶל־כָּל־עֲדַת[a] יִשְׂרָאֵל לֵאמֹר בֶּעָשֹׂר לַחֹדֶשׁ הַזֶּה וְיִקְחוּ לָהֶם 3

ב חס[4]. ב[5]. ל 4 אִישׁ שֶׂה לְבֵית אָבֹת שֶׂה לַבָּיִת׃ 4 וְאִם־יִמְעַט הַבַּיִת[a] מִהְיֹת מִשֶּׂה

ל. ב חס וְלָקַח הוּא וּשְׁכֵנוֹ הַקָּרֹב אֶל־בֵּיתוֹ בְּמִכְסַת[a] נְפָשֹׁת אִישׁ לְפִי אָכְלוֹ

ל. ל 5 תָּכְסוּ עַל־הַשֶּׂה׃ 5 שֶׂה תָמִים זָכָר בֶּן־שָׁנָה יִהְיֶה לָכֶם מִן־הַכְּבָשִׂים[a]

וּמִן־הָעִזִּים תִּקָּחוּ׃ 6 וְהָיָה לָכֶם לְמִשְׁמֶרֶת עַד אַרְבָּעָה עָשָׂר יוֹם 6

יא לַחֹדֶשׁ הַזֶּה וְשָׁחֲטוּ אֹתוֹ כָּל קְהַל עֲדַת[a]־יִשְׂרָאֵל בֵּין הָעַרְבָּיִם׃

ל. ג 7 וְלָקְחוּ מִן־הַדָּם וְנָתְנוּ עַל־שְׁתֵּי הַמְּזוּזֹת וְעַל־הַמַּשְׁקוֹף עַל הַבָּתִּים 7

אֲשֶׁר־יֹאכְלוּ אֹתוֹ בָּהֶם׃ 8 וְאָכְלוּ אֶת־הַבָּשָׂר בַּלַּיְלָה הַזֶּה צְלִי־אֵשׁ 8

ב[6]. ו וחס. ל. ב[7] וּמַצּוֹת עַל־מְרֹרִים יֹאכְלֻהוּ׃ 9 אַל־תֹּאכְלוּ מִמֶּנּוּ נָא וּבָשֵׁל מְבֻשָּׁל 9

ז ר״פ בסיפ בַּמָּיִם כִּי אִם־צְלִי־אֵשׁ רֹאשׁוֹ עַל־כְּרָעָיו וְעַל־קִרְבּוֹ׃ 10 וְלֹא־תוֹתִירוּ 10

ל וחס. ב[8] מִמֶּנּוּ עַד־בֹּקֶר[a] וְהַנּוֹתָר מִמֶּנּוּ עַד־בֹּקֶר בָּאֵשׁ תִּשְׂרֹפוּ׃ 11 וְכָכָה 11

ג חד מל וב חס ובטע. ל תֹּאכְלוּ אֹתוֹ מָתְנֵיכֶם חֲגֻרִים נַעֲלֵיכֶם[a] בִּרְגְלֵיכֶם וּמַקֲלְכֶם[b] בְּיֶדְכֶם

ג ומל וַאֲכַלְתֶּם אֹתוֹ בְּחִפָּזוֹן פֶּסַח הוּא לַיהוָה׃ 12 וְעָבַרְתִּי בְאֶרֶץ־מִצְרַיִם 12

בַּלַּיְלָה הַזֶּה וְהִכֵּיתִי כָל־בְּכוֹר בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם מֵאָדָם וְעַד־בְּהֵמָה

ל וּבְכָל־אֱלֹהֵי מִצְרַיִם אֶעֱשֶׂה שְׁפָטִים אֲנִי יְהוָה׃ 13 וְהָיָה הַדָּם לָכֶם 13

ל חס. יב[9]. ל חס לְאֹת עַל הַבָּתִּים אֲשֶׁר אַתֶּם שָׁם וְרָאִיתִי אֶת־הַדָּם וּפָסַחְתִּי עֲלֵכֶם

ב חד מל וחד חס[10] וְלֹא־יִהְיֶה בָכֶם נֶגֶף לְמַשְׁחִית בְּהַכֹּתִי בְּאֶרֶץ מִצְרָיִם׃ 14 וְהָיָה הַיּוֹם 14

ז[11] הַזֶּה לָכֶם לְזִכָּרוֹן וְחַגֹּתֶם אֹתוֹ חַג לַיהוָה לְדֹרֹתֵיכֶם חֻקַּת עוֹלָם

ל וחס. סד ב מנה בפסוק תָּחֳגֻּהוּ׃ 15 שִׁבְעַת יָמִים מַצּוֹת תֹּאכֵלוּ אַךְ בַּיּוֹם הָרִאשׁוֹן תַּשְׁבִּיתוּ 15

סד ב מנה חס וב בפסוק. ח חס ג[12] מנה בתור. ל ר״פ[13]. סד שְׂאֹר[a] מִבָּתֵּיכֶם כִּי | כָּל־אֹכֵל חָמֵץ וְנִכְרְתָה הַנֶּפֶשׁ הַהִוא מִיִּשְׂרָאֵל

מִיּוֹם הָרִאשֹׁן עַד־יוֹם הַשְּׁבִעִי׃ 16 וּבַיּוֹם הָרִאשׁוֹן מִקְרָא־קֹדֶשׁ וּבַיּוֹם 16

[13]Mm 3363. [14]Mm 442. **Cp 12** [1]Mm 443. [2]Mm 719. [3]Mm 560. [4]Mm 444. [5]Neh 9,32. [6]Gn 19,3. [7]1S 2,15. [8]Neh 5,13. [9]Mm 445. [10]Mm 446. [11]Mp sub loco. [12]Mm 490. [13]Mm 877.

Cp 12,3 [a] mlt Mss 𝔐𝔊𝔖𝔗[Ms]𝔙 + בְּנֵי cf 6[a].47[a] ‖ **4** [a] 𝔐 סוֹת– ‖ **5** [a] 𝔐 הכשבים ‖ **6** [a] > 𝔖𝔙; 𝔐𝔊𝔖𝔙 + בני cf 3[a] ‖ **7** [a] 𝔗 שָׂם ‖ **10** [a] 𝔊 + *καὶ ὀστοῦν οὐ συντρίψεται ἀπ' αὐτοῦ* ‖ **11** [a] 𝔊𝔖𝔙 pr cop ‖ [b] 𝔐 Vrs pl ‖ **15** [a] sic L, mlt Mss Edd שְׁאֹר.

14 הַשָּׁבִיעִי מִקְרָא־קֹדֶשׁ יִהְיֶה לָכֶם כָּל־מְלֶאכֶת לֹא־יֵעָשֶׂה בָהֶם אַךְ 14 ד״ה לט 16
17 אֲשֶׁר יֵאָכֶל[a] לְכָל־נָפֶשׁ הוּא לְבַדּוֹ יֵעָשֶׂה לָכֶם׃ 17 וּשְׁמַרְתֶּם אֶת־ 15 לה״ר ל
הַמַּצּוֹת[a] כִּי בְּעֶצֶם הַיּוֹם הַזֶּה הוֹצֵאתִי אֶת־צִבְאוֹתֵיכֶם מֵאֶרֶץ מִצְרָיִם ל מל בתורי
18 וּשְׁמַרְתֶּם[b] אֶת־הַיּוֹם הַזֶּה לְדֹרֹתֵיכֶם חֻקַּת עוֹלָם׃ 18 בָּרִאשֹׁן בְּאַרְבָּעָה 16 ב מנה חס
עָשָׂר יוֹם לַחֹדֶשׁ בָּעֶרֶב תֹּאכְלוּ מַצֹּת עַד יוֹם הָאֶחָד וְעֶשְׂרִים לַחֹדֶשׁ ד. ד חס. ד
19 בָּעָרֶב׃ 19 שִׁבְעַת יָמִים שְׂאֹר לֹא יִמָּצֵא בְּבָתֵּיכֶם כִּי | כָּל־אֹכֵל
מְחֻמֶּצֶת וְנִכְרְתָה הַנֶּפֶשׁ הַהִוא מֵעֲדַת יִשְׂרָאֵל בַּגֵּר וּבְאֶזְרַח הָאָרֶץ׃ יא ב מנה בליש ול בסיפ. ל. ל
20 כָּל־מְחֻמֶּצֶת לֹא תֹאכֵלוּ בְּכֹל מוֹשְׁבֹתֵיכֶם תֹּאכְלוּ מַצּוֹת׃ פ
21 וַיִּקְרָא מֹשֶׁה לְכֹל־זִקְנֵי[a] יִשְׂרָאֵל וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם[b] מֻשְׁכוּ וּקְחוּ[bc] ל
22 לָכֶם צֹאן לְמִשְׁפְּחֹתֵיכֶם וְשַׁחֲטוּ הַפָּסַח׃ 22 וּלְקַחְתֶּם[a] אֲגֻדַּת אֵזוֹב ב״ר. ג מל בתור 17
וּטְבַלְתֶּם בַּדָּם[b] אֲשֶׁר־בַּסָּף[b] וְהִגַּעְתֶּם אֶל־הַמַּשְׁקוֹף וְאֶל־שְׁתֵּי הַמְּזוּזֹת ל. ג. ל 18
מִן־הַדָּם אֲשֶׁר בַּסָּף וְאַתֶּם לֹא[c] תֵצְאוּ אִישׁ מִפֶּתַח־בֵּיתוֹ עַד־בֹּקֶר׃ ל זקף קמ
23 וְעָבַר יְהוָה לִנְגֹּף אֶת־מִצְרַיִם וְרָאָה אֶת־הַדָּם עַל־הַמַּשְׁקוֹף וְעַל ל. ל
שְׁתֵּי הַמְּזוּזֹת וּפָסַח יְהוָה עַל־הַפֶּתַח וְלֹא יִתֵּן הַמַּשְׁחִית לָבֹא אֶל־ ג״ר. ט חס 19 20
24 בָּתֵּיכֶם לִנְגֹּף׃ 24 וּשְׁמַרְתֶּם אֶת־הַדָּבָר הַזֶּה לְחָק־לְךָ וּלְבָנֶיךָ עַד־
25 עוֹלָם׃ 25 וְהָיָה כִּי־תָבֹאוּ אֶל־הָאָרֶץ אֲשֶׁר יִתֵּן יְהוָה לָכֶם כַּאֲשֶׁר
26 דִּבֶּר וּשְׁמַרְתֶּם אֶת־הָעֲבֹדָה הַזֹּאת[a]׃ 26 וְהָיָה כִּי־יֹאמְרוּ אֲלֵיכֶם
27 בְּנֵיכֶם מָה הָעֲבֹדָה הַזֹּאת לָכֶם׃ 27 וַאֲמַרְתֶּם זֶבַח־פֶּסַח הוּא לַיהוָה
אֲשֶׁר פָּסַח עַל־בָּתֵּי בְנֵי־יִשְׂרָאֵל בְּמִצְרַיִם בְּנָגְפּוֹ אֶת־מִצְרַיִם וְאֶת־ ל
28 בָּתֵּינוּ הִצִּיל וַיִּקֹּד הָעָם וַיִּשְׁתַּחֲווּ[a]׃ 28 וַיֵּלְכוּ וַיַּעֲשׂוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל כַּאֲשֶׁר
ס[ו] צִוָּה יְהוָה אֶת־מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן[a] כֵּן עָשׂוּ׃ ס 29 וַיְהִי | בַּחֲצִי הַלַּיְלָה כט בתורי 21
יְהוָה הִכָּה כָל־בְּכוֹר בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם מִבְּכֹר פַּרְעֹה הַיֹּשֵׁב עַל־ כב בתורי
כִּסְאוֹ עַד[a] בְּכוֹר הַשְּׁבִי אֲשֶׁר בְּבֵית הַבֹּור וְכֹל בְּכוֹר בְּהֵמָה׃ ת זוגין בבית 22. ד
30 וַיָּקָם פַּרְעֹה לַיְלָה הוּא[a] וְכָל־עֲבָדָיו וְכָל־מִצְרַיִם וַתְּהִי צְעָקָה ת פסוק וכל וכל ומילה חדה ביניהן 23. ז

14 Mm 591. 15 Mm 210. 16 Mm 2909. 17 Mm 4263. 18 Mm 447. 19 Mm 683. 20 Mm 355. 21 Mm 448. 22 Mm 3761. 23 Mm 449.

16 [a] G(C^{Ms}) *ποιηθήσεται* ‖ **17** [a] ωG הַמִּצְוָה ‖ [b] G *καὶ ποιήσετε* ‖ **21** [a] G*(S^{V}) + *υἱῶν* ‖ [b–b] S *b'gl sbw* = celeriter sumite ‖ [c] ω קחו ‖ **22** [a] C + לכם ‖ [b–b] S *d'mr'* = (בְּדָם) הַשֶּׂה ‖ [c] ω אַל ‖ **25** [a] ω + בַּחֹדֶשׁ הַזֶּה ‖ **27** [a] sic L, mlt Mss Edd וּ– ‖ **28** [a] > G^{BA} ‖ **29** [a] ωG^{AMmiaS} וְעַד ‖ **30** [a] > G*V.

31 וְלָלָה בְּמִצְרָיִם׃ כִּי־אֵין בַּיִת אֲשֶׁר אֵין־שָׁם מֵת׃ 31 וַיִּקְרָא[a] לְמֹשֶׁה
וְלְאַהֲרֹן לַיְלָה וַיֹּאמֶר[b] קוּמוּ צְאוּ מִתּוֹךְ עַמִּי גַּם־אַתֶּם גַּם־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
32 וְלְכוּ עִבְדוּ אֶת־יְהוָה כְּדַבֶּרְכֶם׃ 32 גַּם־צֹאנְכֶם גַּם־בְּקַרְכֶם קְחוּ
33 כַּאֲשֶׁר דִּבַּרְתֶּם וְלֵכוּ וּבֵרַכְתֶּם גַּם־אֹתִי׃ 33 וַתֶּחֱזַק מִצְרַיִם עַל־
34 הָעָם לְמַהֵר לְשַׁלְּחָם מִן־הָאָרֶץ כִּי אָמְרוּ כֻּלָּנוּ מֵתִים׃ 34 וַיִּשָּׂא
הָעָם אֶת־בְּצֵקוֹ טֶרֶם יֶחְמָץ מִשְׁאֲרֹתָם צְרֻרֹת בְּשִׂמְלֹתָם עַל־
35 שִׁכְמָם׃ 35 וּבְנֵי־יִשְׂרָאֵל עָשׂוּ כִּדְבַר מֹשֶׁה וַיִּשְׁאֲלוּ מִמִּצְרַיִם כְּלֵי־
36 כֶסֶף וּכְלֵי זָהָב וּשְׂמָלֹת׃ 36 וַיהוָה נָתַן אֶת־חֵן הָעָם בְּעֵינֵי מִצְרַיִם
וַיַּשְׁאִלוּם וַיְנַצְּלוּ אֶת־מִצְרָיִם׃ פ 37 37 וַיִּסְעוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל מֵרַעְמְסֵס
38 סֻכֹּתָה כְּשֵׁשׁ־מֵאוֹת אֶלֶף רַגְלִי הַגְּבָרִים לְבַד מִטָּף׃ 38 וְגַם־עֶרֶב
39 רַב עָלָה אִתָּם וְצֹאן וּבָקָר מִקְנֶה[a] כָּבֵד מְאֹד׃ 39 וַיֹּאפוּ אֶת־הַבָּצֵק
אֲשֶׁר הוֹצִיאוּ מִמִּצְרַיִם עֻגֹת מַצּוֹת כִּי לֹא חָמֵץ כִּי־[a]גֹרְשׁוּ מִמִּצְרַיִם[a]
40 וְלֹא יָכְלוּ לְהִתְמַהְמֵהַּ וְגַם־צֵדָה לֹא־עָשׂוּ לָהֶם׃ 40 וּמוֹשַׁב בְּנֵי
יִשְׂרָאֵל[a] אֲשֶׁר יָשְׁבוּ בְּמִצְרָיִם[b] שְׁלֹשִׁים שָׁנָה וְאַרְבַּע מֵאוֹת שָׁנָה׃
41 41 וַיְהִי מִקֵּץ שְׁלֹשִׁים שָׁנָה וְאַרְבַּע מֵאוֹת שָׁנָה וַיְהִי בְּעֶצֶם הַיּוֹם הַזֶּה
42 יָצְאוּ כָּל־צִבְאוֹת יְהוָה מֵאֶרֶץ מִצְרָיִם׃ 42 לֵיל[a] שִׁמֻּרִים הוּא לַיהוָה
לְהוֹצִיאָם מֵאֶרֶץ מִצְרָיִם הוּא־הַלַּיְלָה הַזֶּה לַיהוָה שִׁמֻּרִים לְכָל־
בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לְדֹרֹתָם׃ פ
43 43 וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן[a] זֹאת חֻקַּת הַפָּסַח כָּל־בֶּן־
44 נֵכָר לֹא־יֹאכַל בּוֹ׃ 44 וְכָל־עֶבֶד אִישׁ מִקְנַת־כֶּסֶף[a] וּמַלְתָּה אֹתוֹ אָז
45 46 יֹאכַל בּוֹ׃ 45 תּוֹשָׁב וְשָׂכִיר לֹא־יֹאכַל־בּוֹ׃ 46 בְּבַיִת אֶחָד יֵאָכֵל
לֹא־תוֹצִיא[a] מִן־הַבַּיִת מִן־הַבָּשָׂר חוּצָה וְעֶצֶם לֹא תִשְׁבְּרוּ־בוֹ׃
47 48 47 כָּל־עֲדַת[a] יִשְׂרָאֵל יַעֲשׂוּ אֹתוֹ׃ 48 וְכִי־יָגוּר אִתְּךָ[a] גֵּר וְעָשָׂה פֶּסַח
לַיהוָה הִמּוֹל לוֹ כָּל־זְכָר וְאָז יִקְרַב לַעֲשֹׂתוֹ וְהָיָה כְּאֶזְרַח הָאָרֶץ

יז מ״פ אין אין . יט
ב[24] . י פסוק בתור גם גם ומילה חדה ביניהן
ד[25] ר״פ בתור ורחד מן ב פסוק גם גם
ג . ח וכל עזרא דכות[26]
ג[27] . ג[28]
ב[29]
כב בתור . לג בתור
ל . ב[30]
ב[31] . יג ר״פ בתור . ב[32]
לז . ב[33] . ל
יז מ״פ לא ולא לא[34] . ל
ל
יב
ג[35] . ב וחס
ב וחס
ל[36] . כט בתור[36]
ח ר״פ בסיפ[37] . ל ומל
ג[38]
ל בתור
יא . יז בתור[39]
ד . ה וחס[40] . ד ג קמ וחד פת[41]

[24] Gn 19,14. [25] Mm 52. [26] Mm 1968. [27] Mm 450. [28] Mm 115. [29] Mm 451. [30] Mm 452. [31] Mm 248. [32] Mm 453. [33] Mm 2074. [34] Mm 1613. [35] Mm 454. [36] Mp sub loco. [37] Mm 645. [38] Mm 3067. [39] Mm 60. [40] Mm 305. [41] Mm 455.

30 [b] Ms G בְּכָל־אֶרֶץ מ׳, Ms S בְּאֶרֶץ מ׳ ‖ **31** [a] Ms GSʏ + פרעה ‖ [b] G(S) + αὐτοῖς ‖ **38** [a] pc Mss GSTʏ ומ׳ ‖ **39** [a–a] mGSʏ מ׳ גֹּרְשׁוּם ‖ **40** [a] mGMss + וַאֲבֹתָם ‖ [b] m בְּאֶרֶץ כְּנַעַן וּבְאֶרֶץ מ׳ cf G ‖ **42** [a] mG לֵיְלָה (cj c 41) ‖ **43** [a] nonn Mss mSTJ + וְאֶל־א׳ ‖ **44** [a] m כַּסְפּוֹ ‖ **46** [a] m Vrs –אוֹ ‖ **47** [a] pc Mss GʏV + בְּנֵי cf 3[a] ‖ **48** [a] pc Mss m Vrs אתכם.

49 וְכָל־עָרֵל לֹא־יֹאכַל בּוֹ׃ 49 תּוֹרָה אַחַת יִהְיֶה לָאֶזְרָח וְלַגֵּר הַגָּר
50 בְּתוֹכְכֶם׃ 50 וַיַּעֲשׂוּ כָּל־[a]בְּנֵי יִשְׂרָאֵל כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֶת־מֹשֶׁה יב בתור
51 וְאֶת־[b]אַהֲרֹן כֵּן עָשׂוּ׃ ס 51 וַיְהִי בְּעֶצֶם הַיּוֹם הַזֶּה הוֹצִיא יְהוָה
אֶת־בְּנֵי[s] יִשְׂרָאֵל מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם עַל־צִבְאֹתָם׃ פ
ס(יא) 13 1 וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵאמֹר׃ 2 קַדֶּשׁ־לִי כָל־בְּכוֹר פֶּטֶר ל
כָּל־רֶחֶם בִּבְנֵי יִשְׂרָאֵל בָּאָדָם וּבַבְּהֵמָה לִי הוּא׃
3 וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֶל־הָעָם זָכוֹר אֶת־הַיּוֹם הַזֶּה אֲשֶׁר יְצָאתֶם[a]
מִמִּצְרַיִם[b] מִבֵּית עֲבָדִים כִּי בְּחֹזֶק יָד הוֹצִיא יְהוָה אֶתְכֶם מִזֶּה וְלֹא׳ יז זוגין¹ . ב²
4 5 יֵאָכֵל חָמֵץ׃ 4 הַיּוֹם[a] אַתֶּם יֹצְאִים בְּחֹדֶשׁ הָאָבִיב׃ 5 וְהָיָה כִּי־יְבִיאֲךָ
יְהוָה[a] אֶל־אֶרֶץ הַכְּנַעֲנִי וְהַחִתִּי[b] וְהָאֱמֹרִי[c] וְהַחִוִּי וְהַיְבוּסִי אֲשֶׁר[d] סימן כ ת מ ו ס³
נִשְׁבַּע לַאֲבֹתֶיךָ לָתֶת לָךְ אֶרֶץ זָבַת חָלָב וּדְבָשׁ וְעָבַדְתָּ אֶת־הָעֲבֹדָה
6 הַזֹּאת בַּחֹדֶשׁ הַזֶּה׃ 6 שִׁבְעַת[a] יָמִים תֹּאכַל[b] מַצּוֹת וּבַיּוֹם הַשְּׁבִיעִי חַג ד חס
7 לַיהוָה׃ 7 מַצּוֹת יֵאָכֵל[a] אֶת שִׁבְעַת הַיָּמִים וְלֹא־[b]יֵרָאֶה לְךָ חָמֵץ ג⁴ . ח⁵ . ס⁶
8 [c]וְלֹא־יֵרָאֶה[d] לְךָ שְׂאֹר בְּכָל־גְּבֻלֶךָ׃ 8 וְהִגַּדְתָּ לְבִנְךָ בַּיּוֹם הַהוּא ס⁶
9 לֵאמֹר בַּעֲבוּר זֶה עָשָׂה יְהוָה לִי בְּצֵאתִי מִמִּצְרָיִם׃ 9 וְהָיָה[a] לְךָ
לְאוֹת עַל־יָדְךָ[b] וּלְזִכָּרוֹן בֵּין עֵינֶיךָ לְמַעַן תִּהְיֶה תּוֹרַת יְהוָה בְּפִיךָ ל⁷
10 כִּי בְיָד חֲזָקָה הוֹצִיאֲךָ יְהוָה מִמִּצְרָיִם׃ 10 וְשָׁמַרְתָּ[a] אֶת־הַחֻקָּה הַזֹּאת יז זוגין ול בעיג . ב חס
11 לְמוֹעֲדָהּ מִיָּמִים יָמִימָה׃ ס 11 וְהָיָה כִּי יְבִאֲךָ יְהוָה[a] אֶל־אֶרֶץ ל . ה⁸ . ל חס
12 הַכְּנַעֲנִי כַּאֲשֶׁר נִשְׁבַּע לְךָ וְלַאֲבֹתֶיךָ וְנָתָנָהּ לָךְ׃ 12 וְהַעֲבַרְתָּ כָּל־ יט פסוק לך לך⁹
פֶּטֶר־רֶחֶם לַיהוָה וְכָל־פֶּטֶר | שֶׁגֶר בְּהֵמָה אֲשֶׁר יִהְיֶה לְךָ הַזְּכָרִים[a]
13 לַיהוָה׃ 13 וְכָל־פֶּטֶר[a] חֲמֹר[b] תִּפְדֶּה בְשֶׂה וְאִם־[c]לֹא תִפְדֶּה[c] וַעֲרַפְתּוֹ ו ר״ם וכל ומ״ם וכל וחד מן ת¹⁰ ר״ם בסיפ . ד חס בתור¹¹ . יז מ״ם . ב
14 וְכֹל בְּכוֹר אָדָם בְּבָנֶיךָ תִּפְדֶּה׃ 14 [a]וְהָיָה כִּי־יִשְׁאָלְךָ בִנְךָ מָחָר ד
לֵאמֹר מַה־זֹּאת וְאָמַרְתָּ אֵלָיו בְּחֹזֶק יָד הוֹצִיאָנוּ יְהוָה מִמִּצְרַיִם יז זוגין¹

Cp 13 ¹Mm 456. ²Ex 21,28. ³Okhl 274. ⁴Mm 994. ⁵Mm 4051. ⁶Mm 150. ⁷חד הכרון Neh 2,20. ⁸Mm 457. ⁹Mm 1860. ¹⁰Mm 645. ¹¹Mm 458.

50 [a] > 𝔊𝔊* ‖ [b] 𝔊𝔊 om את ‖ **Cp 13,3** [a] 𝔪𝔊𝔖𝔙 + בּוֹ ‖ [b] 𝔪𝔊𝔖 מֵאֶרֶץ מ׳ ‖ **4** [a] 𝔪 cj c 3 ‖ **5** [a] pc Mss 𝔪𝔊𝔈ʲ + אֱלֹהֶיךָ ‖ [b] pc Mss 𝔪 ה׳ ‖ [c] 𝔪 + והפרזי והגרגשי cf 𝔊𝔖 ‖ [d] 𝔈𝔖 כַּא׳ ‖ **6** [a] 𝔪𝔊 שֶׁשֶׁת ‖ [b] 𝔊(𝔖) *ἔδεσθε* ‖ **7** [a] 𝔊𝔖 2 pl ‖ [b] pc Mss 𝔊𝔙 לא ‖ [c–c] > 𝔖 ‖ [d] 𝔊 *ἔσται* = יִהְיֶה ‖ **9** [a] 𝔪 וְהָיוּ ‖ [b] 𝔪 ידיך ‖ **10** [a] 𝔊 2 pl ‖ **11** [a] 2 Mss 𝔪𝔊 + אֱלֹהֶיךָ ‖ **12** [a] 𝔊(𝔈ᴳᵒ𝔙) + *ἁγιάσεις* = תַּקְדִּישׁ cf 34,19[b] ‖ **13** [a] 𝔊(𝔈ᴹˢ𝔈ʲ) + *μήτραν* cf 2.12.15 34,19; 𝔖 *bwkr' dkr' ptḥ rḥm'* = primogenitum masculum aperiens vulvam ‖ [b] 𝔖 *db'jr'* = בְּהֵמָה ‖ [c] 𝔪 תפדנו ‖ **14** [a–a] 𝔈𝔖 וְכִי.

15 מִבֵּית עֲבָדִים׃ 15 וַיְהִי כִּי־הִקְשָׁה פַּרְעֹה לְשַׁלְּחֵנוּ וַיַּהַרֹג יְהוָה כָּל־ 15
בְּכוֹר בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם מִבְּכֹר אָדָם וְעַד־בְּכוֹר בְּהֵמָה עַל־כֵּן אֲנִי
16 a זֹבֵחַ לַיהוָה כָּל־פֶּטֶר רֶחֶם הַזְּכָרִים וְכָל־בְּכוֹר a בָּנַי אֶפְדֶּה׃ 16 וְהָיָה 16
b לְאוֹת עַל־יָדְכָה b וּלְטוֹטָפֹת בֵּין עֵינֶיךָ כִּי בְּחֹזֶק יָד הוֹצִיאָנוּ c יְהוָה
מִמִּצְרָיִם׃ ס קו

17 וַיְהִי בְּשַׁלַּח פַּרְעֹה אֶת־הָעָם וְלֹא־נָחָם אֱלֹהִים דֶּרֶךְ אֶרֶץ פרש 17
פְּלִשְׁתִּים כִּי קָרוֹב הוּא | כִּי אָמַר אֱלֹהִים פֶּן־יִנָּחֵם הָעָם בִּרְאֹתָם
18 מִלְחָמָה וְשָׁבוּ מִצְרַיְמָה׃ 18 וַיַּסֵּב אֱלֹהִים | אֶת־הָעָם דֶּרֶךְ הַמִּדְבָּר
19 a יַם־סוּף וַחֲמֻשִׁים a עָלוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל מֵאֶרֶץ מִצְרָיִם׃ 19 וַיִּקַּח מֹשֶׁה
אֶת־עַצְמוֹת יוֹסֵף עִמּוֹ כִּי הַשְׁבֵּעַ הִשְׁבִּיעַ a אֶת־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לֵאמֹר
b פָּקֹד יִפְקֹד אֱלֹהִים b אֶתְכֶם וְהַעֲלִיתֶם אֶת־עַצְמֹתַי מִזֶּה אִתְּכֶם׃

20 וַיִּסְעוּ מִסֻּכֹּת וַיַּחֲנוּ בְאֵתָם a בִּקְצֵה הַמִּדְבָּר׃ 21 וַיהוָה a הֹלֵךְ 20 21
לִפְנֵיהֶם יוֹמָם בְּעַמּוּד עָנָן לַנְחֹתָם הַדָּרֶךְ וְלַיְלָה בְּעַמּוּד אֵשׁ לְהָאִיר
לָהֶם לָלֶכֶת יוֹמָם וָלָיְלָה׃ 22 לֹא־יָמִישׁ a עַמּוּד הֶעָנָן יוֹמָם וְעַמּוּד 22
הָאֵשׁ לָיְלָה לִפְנֵי הָעָם׃ פ

14 1 וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵאמֹר׃ 2 דַּבֵּר אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל **14**
וְיָשֻׁבוּ וְיַחֲנוּ לִפְנֵי a פִּי הַחִירֹת בֵּין מִגְדֹּל וּבֵין הַיָּם לִפְנֵי בַּעַל צְפֹן
3 נֹכְחוֹ תַּחֲנוּ עַל־הַיָּם׃ 3 וְאָמַר פַּרְעֹה לִבְנֵי a יִשְׂרָאֵל נְבֻכִים הֵם בָּאָרֶץ
4 a סָגַר עֲלֵיהֶם הַמִּדְבָּר׃ 4 וְחִזַּקְתִּי אֶת־לֵב־פַּרְעֹה וְרָדַף אַחֲרֵיהֶם
וְאִכָּבְדָה בְּפַרְעֹה וּבְכָל־חֵילוֹ וְיָדְעוּ מִצְרַיִם כִּי־אֲנִי יְהוָה וַיַּעֲשׂוּ־
5 כֵן׃ 5 וַיֻּגַּד לְמֶלֶךְ מִצְרַיִם כִּי בָרַח הָעָם וַיֵּהָפֵךְ לְבַב פַּרְעֹה וַעֲבָדָיו
a אֶל־הָעָם וַיֹּאמְרוּ a מַה־זֹּאת עָשִׂינוּ כִּי־שִׁלַּחְנוּ אֶת b־יִשְׂרָאֵל מֵעָבְדֵנוּ׃
6 7 6 וַיֶּאְסֹר אֶת־רִכְבּוֹ וְאֶת־עַמּוֹ לָקַח עִמּוֹ׃ 7 וַיִּקַּח שֵׁשׁ־מְאוֹת רֶכֶב
8 בָּחוּר וְכָל רֶכֶב מִצְרַיִם וְשָׁלִשִׁם עַל־כֻּלּוֹ׃ 8 וַיְחַזֵּק יְהוָה אֶת־לֵב

12 Mm 964. 13 Mm 456. 14 Mm 19. 15 Mm 1403. 16 Mm 459. 17 Mm 84. 18 Mm 388. 19 Mm 3723. 20 Mm 3230. 21 Mm 3293. Cp 14 1 Mm 2668. 2 Ez 46,9. 3 Mm 460. 4 Mm 2228. 5 Mm 2437. 6 וחד ואת רכבו Jdc 4,7. 7 Mm 461.

15 a 𝔔 + אדם בבני ‖ **16** a ut 9a; 𝔔 + לכה ‖ b 𝔔𝔪 + ידיך ‖ c 𝔪𝔊𝔖 + –אַף ‖ **18** a 𝔪^{Mss} מיש–, 𝔊 *πέμπτη δὲ γενεά* ‖ **19** a 𝔪𝔊-^{B*75} + יוֹסֵף ‖ b 𝔊 *κύριος* ‖ **20** a 𝔪𝔊^{426}𝔄 Syh ܣܬܬ^{J} + אֲשֶׁר ‖ **21** a 𝔊 *ὁ δὲ θεός* ‖ **22** a 𝔪 ימוש ‖ **Cp 14,2** a 𝔊 *τῆς ἐπαύλεως* (= חֲצֵרוֹת?), it 9b sed cf Nu 33,7sq ‖ **3** a 𝔊* *τῷ λαῷ αὐτοῦ· Οἱ υἱοί* ‖ **5** a sic L, mlt Mss Edd ויאמרו ‖ b 2 Mss 𝔊 + בְּנֵי.

פַּרְעֹה מֶלֶךְ מִצְרַיִם וַיִּרְדְּפ֣וּ אַחֲרֵי בְנֵי יִשְׂרָאֵל וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל יֹצְאִים הי׳ וכל ר״פ דכות[8]
9 בְּיָד רָמָה׃ 9 וַיִּרְדְּפ֣וּ מִצְרַ֗יִם אַחֲרֵיהֶם֮ וַיַּשִּׂיגוּ֒ אוֹתָם֙ חֹנִ֣ים עַל־הַיָּ֔ם ג[9]. לט מל בתור
כָּל־סוּס֙ רֶ֣כֶב[a] פַּרְעֹ֔ה וּפָרָשָׁ֖יו וְחֵיל֑וֹ עַל־פִּ֣י הַחִירֹ֔ת[b] לִפְנֵ֥י בַעַל
10 צְפֹ֖ן׃ 10 וּפַרְעֹ֖ה הִקְרִ֑יב וַיִּשְׂא֨וּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵ֜ל אֶת־עֵינֵיהֶ֗ם[a] וְהִנֵּ֤ה ב חס בתור. ג ב מנה בתור. מג
מִצְרַ֙יִם֙ נֹסֵ֣עַ[b] אַחֲרֵיהֶ֔ם וַיִּירְא֖וּ מְאֹ֑ד וַיִּצְעֲק֥וּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵ֖ל אֶל־יְהוָֽה׃ 10 ז[10]
11 וַיֹּ֣אמְר֔וּ אֶל־מֹשֶׁ֖ה הֲמִבְּלִ֣י אֵין־קְבָרִ֗ים בְּמִצְרַ֙יִם֙ לְקַחְתָּ֣נוּ לָמ֔וּת ג בטע ר״פ. ד[11]
12 בַּמִּדְבָּ֑ר מַה־זֹּ֣את עָשִׂ֤יתָ לָּ֙נוּ֙ לְהוֹצִיאֵ֔נוּ מִמִּצְרָֽיִם׃ 12 הֲלֹא־זֶ֥ה הַדָּבָ֛ר
אֲשֶׁר֩ דִּבַּ֨רְנוּ אֵלֶ֜יךָ בְּמִצְרַ֗יִם לֵאמֹר֙ חֲדַ֣ל מִמֶּ֔נּוּ וְנַעַבְדָ֖ה אֶת־מִצְרָ֑יִם
13 כִּ֥י טוֹ֛ב לָ֖נוּ עֲבֹ֣ד אֶת־מִצְרַ֑יִם מִמֻּתֵ֥נוּ בַמִּדְבָּֽר׃ 13 וַיֹּ֨אמֶר מֹשֶׁ֜ה אֶל־ ל וחס
הָעָ֗ם אַל־תִּירָא֙ הִתְיַצְּב֣וּ[a] וּרְא֔וּ אֶת־יְשׁוּעַ֥ת יְהוָ֖ה[b] אֲשֶׁר־יַעֲשֶׂ֣ה לָכֶ֑ם ה[12]
הַיּ֗וֹם כִּ֣י אֲשֶׁר[c] רְאִיתֶם֮ אֶת־מִצְרַ֣יִם הַיּוֹם֒ לֹ֣א תֹסִ֔יפוּ לִרְאֹתָ֥ם עֽוֹד ל
14 עַד־עוֹלָֽם׃ 14 יְהוָ֥ה יִלָּחֶם֙ לָכֶ֔ם וְאַתֶּ֖ם תַּחֲרִישֽׁוּן׃ ס ב[13] חד מל וחד מן ז[14] חס בלישׁ
ס(ט) 15 וַיֹּ֥אמֶר[a] יְהוָ֖ה אֶל־מֹשֶׁ֑ה מַה־תִּצְעַ֣ק אֵלָ֔י דַּבֵּ֥ר אֶל־בְּנֵי־יִשְׂרָאֵ֖ל
16 וְיִסָּֽעוּ׃ 16 וְאַתָּ֞ה הָרֵ֣ם אֶת־מַטְּךָ֗ וּנְטֵ֤ה אֶת־יָדְךָ֙ עַל־הַיָּ֔ם וּבְקָעֵ֑הוּ ל. ג
17 וְיָבֹ֥אוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵ֖ל בְּת֣וֹךְ הַיָּ֑ם בַּיַּבָּשָֽׁה׃ 17 וַאֲנִ֗י הִנְנִי֙ מְחַזֵּ֣ק אֶת־לֵ֣ב ז רפי[15]. סז ר״פ
מִצְרַ֔יִם וְיָבֹ֖אוּ אַחֲרֵיהֶ֑ם וְאִכָּבְדָ֣ה בְפַרְעֹ֗ה וּבְכָל־חֵיל֛וֹ בְּרִכְבּ֖וֹ ז רפי[15]. ב
18 וּבְפָרָשָֽׁיו׃ 18 וְיָדְע֥וּ[a] מִצְרַ֖יִם כִּי־אֲנִ֣י יְהוָ֑ה בְּהִכָּבְדִ֥י בְפַרְעֹ֛ה בְּרִכְבּ֖וֹ ל
19 וּבְפָרָשָֽׁיו׃ 19 וַיִּסַּ֗ע מַלְאַךְ֙ הָאֱלֹהִ֔ים הַהֹלֵ֖ךְ לִפְנֵ֣י מַחֲנֵ֣ה יִשְׂרָאֵ֑ל ח
וַיֵּ֣לֶךְ מֵאַחֲרֵיהֶ֔ם וַיִּסַּ֥ע עַמּ֛וּד הֶעָנָ֖ן מִפְּנֵיהֶ֑ם וַיַּעֲמֹ֖ד מֵאַחֲרֵיהֶֽם׃
20 וַיָּבֹ֞א בֵּין֙ מַחֲנֵ֣ה מִצְרַ֔יִם וּבֵין֙ מַחֲנֵ֣ה יִשְׂרָאֵ֔ל וַיְהִ֥י הֶעָנָ֛ן[a] וְהַחֹשֶׁךְ[b] ל
21 וַיָּאֶר֙ אֶת־הַלָּ֔יְלָה[ac] וְלֹא־קָרַ֥ב זֶ֖ה אֶל־זֶ֑ה כָּל־הַלָּ֖יְלָה׃ 21 וַיֵּ֤ט מֹשֶׁה֙ ג בתר׳ לישנ[16]. ל. ב[17]
אֶת־יָד֔וֹ עַל־הַיָּ֖ם וַיּ֣וֹלֶךְ יְהוָ֗ה | אֶת־הַיָּם֙ ר֣וּחַ קָדִ֔ים עַזָּ֖ה כָּל־הַלַּ֣יְלָה ד ג חס וחד מל[18]. ב[19]
22 וַיָּשֶׂם֙ אֶת־הַיָּ֣ם לֶחָרָבָ֔ה וַיִּבָּקְע֖וּ הַמָּֽיִם׃ 22 וַיָּבֹ֧אוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵ֛ל בְּת֥וֹךְ פר לג מנה בתור. ל[20]
23 הַיָּ֖ם בַּיַּבָּשָׁ֑ה וְהַמַּ֥יִם לָהֶ֛ם חוֹמָ֖ה מִימִינָ֥ם וּמִשְׂמֹאלָֽם׃ 23 וַיִּרְדְּפ֥וּ ב חס

[8]Mm 470. [9]Mm 462. [10]Mm 402. [11]Mm 2043. [12]Mm 463. [13]Mm 464. [14]Lectio L unica lectio plena, cf Mp sub loco. [15]Mm 465. [16]Mm 466. [17]Mm 467. [18]Mm 468. [19]Ps 48,8. [20]Mp sub loco.

9 [a] crrp? cf 23 ‖ [b] cf 2[a] ‖ **10** [a] 𝔐 + וַיִּרְאוּ cf 𝔊 ‖ [b] 𝔐 נסעים cf 𝔊𝔖𝔗𝔗; > 𝔙 ‖ **13** [a] sic L, mlt Mss Edd צ– ‖ [b] 𝔊* *τὴν παρὰ τοῦ θεοῦ* ‖ [c] 𝔗 pc Mss 𝔐𝔊𝔖𝔗[Ms]𝔗[J] כַּאֲ׳ ‖ **15** [a] 𝔖 pr *wṣlj mwš' qdm mrj'* = וַיִּצְעַק מֹשֶׁה אֶל־יהוה ‖ **18** [a] 𝔐𝔊 + כל ‖ **20** [a–a] crrp; 𝔊 *καὶ ἐγένετο σκότος καὶ γνόφος καὶ διῆλθεν ἡ νύξ*; cf periphrasin Jos 24,7 ‖ [b] 𝔙 *tenebrosa*, 𝔖 + *klh llj'* = כָּל־הַלַּיְלָה ‖ [c] 𝔖 + *lbnj 'jsr'jl*.

מִצְרַיִם וַיָּבְאוּ אַחֲרֵיהֶם כָּל סוּס פַּרְעֹה רִכְבּוֹ וּפָרָשָׁיו אֶל־תּוֹךְ הַיָּם׃

24 24 וַיְהִי בְאַשְׁמֹרֶת הַבֹּקֶר וַיַּשְׁקֵף יְהוָה אֶל[a]־מַחֲנֵה מִצְרַיִם בְּעַמּוּד אֵשׁ
25 וְעָנָן וַיָּהָם אֶת מַחֲנֵה מִצְרָיִם׃ 25 וַיָּסַר[a] אֶת אֹפַן מַרְכְּבֹתָיו וַיְנַהֲגֵהוּ
בִּכְבֵדֻת וַיֹּאמֶר מִצְרַיִם אָנוּסָה מִפְּנֵי יִשְׂרָאֵל כִּי יְהוָה נִלְחָם לָהֶם
26 בְּמִצְרָיִם[b] פ 26 וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה נְטֵה אֶת־יָדְךָ עַל־הַיָּם
27 וְיָשֻׁבוּ הַמַּיִם עַל־מִצְרַיִם עַל־רִכְבּוֹ וְעַל־פָּרָשָׁיו׃ 27 וַיֵּט מֹשֶׁה אֶת־
יָדוֹ עַל־הַיָּם וַיָּשָׁב הַיָּם לִפְנוֹת בֹּקֶר לְאֵיתָנוֹ וּמִצְרַיִם נָסִים[a] לִקְרָאתוֹ
28 וַיְנַעֵר יְהוָה אֶת־מִצְרַיִם בְּתוֹךְ הַיָּם׃ 28 וַיָּשֻׁבוּ הַמַּיִם וַיְכַסּוּ אֶת־
הָרֶכֶב וְאֶת־הַפָּרָשִׁים לְכֹל חֵיל פַּרְעֹה הַבָּאִים אַחֲרֵיהֶם בַּיָּם לֹא־
29 נִשְׁאַר בָּהֶם עַד־אֶחָד׃ 29 וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל הָלְכוּ בַיַּבָּשָׁה בְּתוֹךְ הַיָּם
30 וְהַמַּיִם לָהֶם חוֹמָה מִימִינָם וּמִשְּׂמֹאלָם[a]׃ 30 וַיּוֹשַׁע יְהוָה בַּיּוֹם הַהוּא
אֶת־יִשְׂרָאֵל מִיַּד מִצְרָיִם וַיַּרְא יִשְׂרָאֵל אֶת־מִצְרַיִם מֵת עַל־שְׂפַת
31 הַיָּם׃ 31 וַיַּרְא יִשְׂרָאֵל אֶת־הַיָּד הַגְּדֹלָה אֲשֶׁר עָשָׂה יְהוָה בְּמִצְרַיִם
וַיִּירְאוּ הָעָם אֶת־יְהוָה וַיַּאֲמִינוּ בַּיהוָה[a] וּבְמֹשֶׁה עַבְדּוֹ׃ פ

15 1 אָז יָשִׁיר־מֹשֶׁה וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת־הַשִּׁירָה הַזֹּאת לַיהוָה[a] וַיֹּאמְרוּ לֵאמֹר

אָשִׁירָה[b] לַיהוָה כִּי־גָאֹה[c] גָּאָה סוּס וְרֹכְבוֹ רָמָה בַיָּם׃
2 עָזִּי וְזִמְרָת[a] יָהּ[b] וַיְהִי־לִי[c] לִישׁוּעָה
זֶה אֵלִי וְאַנְוֵהוּ[d] אֱלֹהֵי אָבִי וַאֲרֹמְמֶנְהוּ׃
3 יְהוָה אִישׁ[a] מִלְחָמָה[b] יְהוָה שְׁמוֹ׃ [בְּיַם־סוּף׃
4 מַרְכְּבֹת פַּרְעֹה וְחֵילוֹ יָרָה בַיָּם וּמִבְחַר שָׁלִשָׁיו טֻבְּעוּ[a]
5 תְּהֹמֹת יְכַסְיֻמוּ[a] יָרְדוּ בִמְצוֹלֹת כְּמוֹ־אָבֶן׃
6 יְמִינְךָ יְהוָה נֶאְדָּרִי בַּכֹּחַ יְמִינְךָ יְהוָה תִּרְעַץ אוֹיֵב׃

[21] Mm 186. [22] Jdc 4,15. [23] Mm 2668. [24] וחד ונער Ps 136,15. [25] Mm 469. [26] Mm 3376. [27] Nu 21,5. Cp 15 [1] Mm 470. [2] Mm 598. [3] Mm 471 א. [4] Mp sub loco. [5] Mm 472. [6] Mm 3246.

24 [a] ωGS* על ‖ **25** [a] ωGS וַיֶּאְסֹר ‖ [b] sic L, mlt Mss Edd : ‖ **27** [a] ω נִסְעִים ‖ **29** [a] sic L, mlt Mss Edd : ‖ **31** [a] G *τῷ θεῷ* ‖ **Cp 15,1** [a] G* *τῷ θεῷ* ‖ [b] ω אשרו, Vrs 1 pl ‖ [c] ω וגו׳, it 21[b] ‖ **2** [a] pc Mss ωυ תִּי–, G *καὶ σκεπαστής* = וְסִתָּרְתִּי cf Dt 32,38 ‖ [b] > G ‖ [c] S *ln* ‖ [d] G(SV) *καὶ δοξάσω αὐτόν* ‖ **3** [a] ωS גִּבּוֹר, G *συντρίβων* ‖ [b] ω בַּמ׳, G pl, S *wqrbtn'* = et bellator ‖ **4** [a] G-B82(S) *κατεπόντισεν* = טִבַּע ‖ **5** [a] C תכסיומו; ω יכסמו cf G *ἐκάλυψεν αὐτούς*.

7 וּבְרֹ֣ב גְּאוֹנְךָ֗ תַּהֲרֹס֙ קָמֶ֔יךָ תְּשַׁלַּ֥ח חֲרֹנְךָ֖ יֹאכְלֵ֣מוֹ כַקַּ֑שׁ
8 וּבְר֣וּחַ אַפֶּ֔יךָ נֶ֥עֶרְמוּ מַ֖יִם נִצְּב֣וּ כְמוֹ־נֵ֑ד נָזְל֖וּ נוֹזְלִ֥ים
קָפְא֛וּ תְּהֹמֹ֖ת בְּלֵ֥ב יָֽם׃
9 אָמַ֤ר אוֹיֵב֙ אֶרְדֹּ֣ף אַשִּׂ֔יג אֲחַלֵּ֖ק שָׁלָ֑ל תִּמְלָאֵ֣מוֹ נַפְשִׁ֔י
אָרִ֥יק חַרְבִּ֖י תּוֹרִישֵׁ֥מוֹ יָדִֽי׃
10 נָשַׁ֥פְתָּ בְרוּחֲךָ֖ כִּסָּ֣מוֹ יָ֑ם צָֽלְלוּ֙ כָּעוֹפֶ֔רֶת בְּמַ֖יִם אַדִּירִֽים׃
11 מִֽי־כָמֹ֥כָה בָּאֵלִ֖ם יְהוָ֑ה מִ֚י כָּמֹ֣כָה נֶאְדָּ֔ר בַּקֹּ֖דֶשׁ
נוֹרָ֣א תְהִלֹּ֔ת עֹשֵׂ֥ה פֶֽלֶא׃ 12 נָטִ֥יתָ יְמִינְךָ֖ תִּבְלָעֵ֥מוֹ אָֽרֶץ׃
13 נָחִ֥יתָ בְחַסְדְּךָ֖ עַם־זוּ֣ גָּאָ֑לְתָּ נֵהַ֥לְתָּ בְעָזְּךָ֖ אֶל־נְוֵ֥ה קָדְשֶֽׁךָ׃
14 שָׁמְע֥וּ עַמִּ֖ים יִרְגָּזֻ֑ון חִ֚יל אָחַ֣ז יֹשְׁבֵ֔י פְּלָֽשֶׁת׃
15 אָ֣ז נִבְהֲל֔וּ אַלּוּפֵ֖י אֱד֑וֹם אֵילֵ֣י מוֹאָ֔ב יֹאחֲזֵ֖מוֹ רָעַ֑ד
נָמֹ֣גּוּ כֹ֔ל יֹשְׁבֵ֖י כְּנָֽעַן׃
16 תִּפֹּ֤ל עֲלֵיהֶם֙ אֵימָתָ֣ה וָפַ֔חַד בִּגְדֹ֥ל זְרוֹעֲךָ֖ יִדְּמ֣וּ כָאָ֑בֶן
עַד־יַעֲבֹ֣ר עַמְּךָ֣ יְהוָ֔ה עַד־יַעֲבֹ֖ר עַם־זּ֥וּ קָנִֽיתָ׃
17 תְּבִאֵ֗מוֹ וְתִטָּעֵ֙מוֹ֙ בְּהַ֣ר נַחֲלָתְךָ֔ מָכ֥וֹן לְשִׁבְתְּךָ֖ פָּעַ֣לְתָּ יְהוָ֑ה
מִקְדָּ֥שׁ אֲדֹנָ֖י כּוֹנְנ֥וּ יָדֶֽיךָ׃ 18 יְהוָ֥ה יִמְלֹ֖ךְ לְעֹלָ֥ם וָעֶֽד׃
19 כִּֽי־בָ֣א ס֧וּס פַּרְעֹ֛ה בְּרִכְבּ֥וֹ וּבְפָרָשָׁ֖יו בַּיָּ֑ם וַיָּ֨שֶׁב יְהוָ֤ה עֲלֵהֶם֙ אֶת־
מֵ֣י הַיָּ֔ם וּבְנֵ֥י יִשְׂרָאֵ֖ל הָלְכ֥וּ בַיַּבָּשָׁ֖ה בְּת֥וֹךְ הַיָּֽם׃ ס
20 וַתִּקַּ֣ח מִרְיָ֤ם הַנְּבִיאָה֙ אֲח֣וֹת אַהֲרֹ֔ן אֶת־הַתֹּ֖ף בְּיָדָ֑הּ וַתֵּצֶ֣אןָ
כָּל־הַנָּשִׁ֗ים אַחֲרֶ֛יהָ בְּתֻפִּ֖ים וּבְמְחֹלֹֽת׃ 21 וַתַּ֣עַן לָהֶ֔ם מִרְיָ֖ם
שִׁ֣ירוּ֙ לַיהוָ֔ה כִּי־גָאֹ֥ה גָּאָ֖ה ס֣וּס וְרֹכְבֹ֑ו רָמָ֖ה בַּיָּֽם׃ ס
22 וַיַּסַּ֣ע מֹשֶׁ֗ה אֶת־יִשְׂרָאֵל֙ מִיַּם־סֽוּף֙ וַיֵּצְא֣וּ אֶל־מִדְבַּר־שׁ֔וּר
וַיֵּלְכ֤וּ שְׁלֹשֶׁת־יָמִים֙ בַּמִּדְבָּ֔ר וְלֹא־מָצְא֖וּ מָֽיִם׃ 23 וַיָּבֹ֣אוּ מָרָ֔תָה וְלֹא

ב 7 . ה[a] . ל . ב

ד

ל[9] . ג

ג ב חס וחד מל . ל

ד . ל

ל . ג וכל בסיפ . ז רפי[10]

כ[11] מילין כת ה ב מנה בליש . ב . כ[11] מילין כת ה ב מנה בליש

ד[12] . ח[13] קמ קטן וכל דברים מלכים תרי עשר תלים קהלת עזרא ד״ה דכות ב מ כב . ב

ב ר״פ[14] . ב[15] . ג . ג

ג ר״פ[16] . ג[17]

ל

ד וחס[18]

ל ומל[19] . ב[20]

ג

ל . ל . ג[21]

ל . א[22] מל וכל תלים דכות ב מ ה . יח[23] חס

י מנה בחור . ט[24]

י בטע ר״פ בחור[25] . כה . יג חס בחור[26]

ה׳ וכל ר״פ דכות[27]

ה

ב[28]

ז[29] כת ה בחור ב מנה בליש . ב

ג[30]

ב בתרי לישנ[31]

---

[7] Ps 74,23. [8] Mm 473. [9] Mm 471ב. [10] Mm 753. [11] Mm 964. [12] Mm 474. [13] Mm 475. [14] Mm 3327. [15] Mm 3218. [16] Mm 3725. [17] Mm 3508. [18] Mm 2733. [19] Mm 476. [20] Mm 3511. [21] Mm 1917. [22] Mm 477. [23] Mm 25. [24] Mm 478. [25] Mm 1151. [26] Mm 675. [27] Mm 470. [28] Jdc 11,34. [29] Mm 598. [30] Mm 3493. [31] Mm 479.

9 [a] G *ἐμπλήσω*; S *tbl' 'nwn* ut 12 ‖ **10** [a] 𝔐 נָשַׁבְתָּ ‖ **11** [a] 𝔐 נֶאְדָּרִי, S *hdjr* = magnificus ‖ [b] G *ἐν ἁγίοις* = בַּקְּדֹשִׁים? ‖ **13** [a] 𝔐[Mss]𝔗[J] נַחֲלָתָ ‖ **16** [a] 𝔐 אֵימָה ‖ **17** [a] S + suff 2 sg ‖ [b] 𝔔 mlt Mss 𝔐 יהוה ‖ [c–c] S *tqnjhj b'jdjk* = תְּכוֹנֵן בְּיָ֫? ‖ **21** [a] G𝔗[Y] 1 pl ‖ [b] cf 1[c] ‖ **22** [a] 𝔐 וַיּוֹצִאֵהוּ cf G.

ד חס . ב בחרי לישנ[32] יְכֹלוּ לִשְׁתֹּת מַיִם מִמָּרָה כִּי מָרִים הֵם עַל־כֵּן קָרָא־[a]שְׁמָהּ מָרָה׃

24 25 24 וַיִּלֹּנוּ[a] הָעָם עַל־מֹשֶׁה לֵאמֹר מַה־נִּשְׁתֶּה׃ 25 וַיִּצְעַק[a] אֶל־יְהוָה

ל וַיּוֹרֵהוּ[b] יְהוָה עֵץ וַיַּשְׁלֵךְ אֶל־הַמַּיִם וַיִּמְתְּקוּ הַמָּיִם שָׁם שָׂם

ג . ל[33] שמיעה לקול . ל לוֹ חֹק וּמִשְׁפָּט וְשָׁם נִסָּהוּ׃ 26 וַיֹּאמֶר אִם־שָׁמוֹעַ תִּשְׁמַע לְקוֹל[a] יְהוָה 26

נא . ל[34] , פסוק כל כל אֱלֹהֶיךָ וְהַיָּשָׁר בְּעֵינָיו תַּעֲשֶׂה וְהַאֲזַנְתָּ לְמִצְוֹתָיו וְשָׁמַרְתָּ כָּל־חֻקָּיו ומילה חדה ביניה[35]

ל ח כ ה סימן[36] כָּל־הַמַּחֲלָה אֲשֶׁר־שַׂמְתִּי בְמִצְרַיִם לֹא־אָשִׂים עָלֶיךָ כִּי אֲנִי יְהוָה

ל . ב רֹפְאֶךָ׃ ס 27 וַיָּבֹאוּ אֵילִמָה וְשָׁם[a] שְׁתֵּים עֶשְׂרֵה עֵינֹת מָיִם 27

ו וכל תלים דכות[37] וְשִׁבְעִים תְּמָרִים וַיַּחֲנוּ־שָׁם עַל־הַמָּיִם׃

16 1 וַיִּסְעוּ מֵאֵילִם וַיָּבֹאוּ כָּל־עֲדַת בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל אֶל־מִדְבַּר־סִין 16

ג אֲשֶׁר בֵּין־אֵילִם וּבֵין סִינָי בַּחֲמִשָּׁה עָשָׂר יוֹם לַחֹדֶשׁ הַשֵּׁנִי לְצֵאתָם

ויללונו[1] ק מֵאֶרֶץ מִצְרָיִם׃ 2 וַיִּלֹּנוּ[a] כָּל־עֲדַת בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל עַל־מֹשֶׁה וְעַל־ 2

ל אַהֲרֹן בַּמִּדְבָּר׃ 3 וַיֹּאמְרוּ אֲלֵהֶם בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מִי־יִתֵּן מוּתֵנוּ בְיַד־ 3

ל . ל . ד[2] יְהוָה בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם בְּשִׁבְתֵּנוּ עַל־סִיר הַבָּשָׂר בְּאָכְלֵנוּ לֶחֶם לָשֹׂבַע

כִּי־הוֹצֵאתֶם אֹתָנוּ אֶל־הַמִּדְבָּר הַזֶּה לְהָמִית אֶת־כָּל־הַקָּהָל הַזֶּה

[ג״ל] בָּרָעָב׃ ס 4 וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה הִנְנִי מַמְטִיר לָכֶם לֶחֶם מִן־ ס

ל . ל מִן־הַשָּׁמָיִם וְיָצָא הָעָם וְלָקְטוּ דְּבַר־יוֹם בְּיוֹמוֹ לְמַעַן אֲנַסֶּנּוּ הֲיֵלֵךְ

ז ס״פ . ב[3] וכל ד״ה דכות ב מ ב . ט[4] בְּתוֹרָתִי אִם־לֹא׃ 5 וְהָיָה בַּיּוֹם הַשִּׁשִּׁי וְהֵכִינוּ אֵת אֲשֶׁר־יָבִיאוּ וְהָיָה 5

ח בטע . ז[5] . כט בתור מִשְׁנֶה עַל אֲשֶׁר־יִלְקְטוּ יוֹם יוֹם׃ ס 6 וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן אֶל־ 6

כָּל[a]־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל עֶרֶב וִידַעְתֶּם כִּי יְהוָה הוֹצִיא אֶתְכֶם מֵאֶרֶץ

ל . ג[6] מִצְרָיִם׃ 7 וּבֹקֶר וּרְאִיתֶם אֶת־כְּבוֹד יְהוָה בְּשָׁמְעוֹ אֶת־תְּלֻנֹּתֵיכֶם 7

לא . ג[7] . ח[8] . ט[9] עַל־יְהוָה וְנַחְנוּ[a] מָה כִּי תַלִּינוּ[b] עָלֵינוּ׃ 8 וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה בְּתֵת יְהוָה 8

נ לָכֶם בָּעֶרֶב בָּשָׂר לֶאֱכֹל וְלֶחֶם בַּבֹּקֶר לִשְׂבַּע בִּשְׁמֹעַ יְהוָה אֶת־

ב חס[10] . ג[9] תְּלֻנֹּתֵיכֶם אֲשֶׁר־אַתֶּם מַלִּינִם עָלָיו[a] וְנַחְנוּ[b] מָה לֹא־עָלֵינוּ תְּלֻנֹּתֵיכֶם

לא[7] כִּי עַל־יְהוָה[c]׃ 9 וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֶל־אַהֲרֹן אֱמֹר אֶל־כָּל־עֲדַת בְּנֵי 9

יִשְׂרָאֵל קִרְבוּ לִפְנֵי יְהוָה[a] כִּי שָׁמַע אֶת תְּלֻנֹּתֵיכֶם׃ 10 וַיְהִי כְּדַבֵּר 10

[30] Mm 480. [33] Mm 23. [34] Mm 481. [35] Mm 3316. [36] Mm 4166. [37] Mm 741. Cp 16 [1] Mm 832. [2] Mm 482. [3] Mm 483. [4] Mm 501. [5] Mm 484. [6] Mm 485. [7] Mm 486. [8] Mm 487. [9] Mp sub loco. [10] Mp sub loco.

23 [a–a] G(S) *τὸ ὄνομα τοῦ τόπου ἐκείνου Πικρία* cf V ‖ **24** [a] ωGV וַיָּלֶן ‖ **25** [a] ωGSV + מֹשֶׁה ‖ [b] ωGSCJV וַיַּרְאֵהוּ ‖ **26** [a] C בְּקוֹל ‖ **27** [a] ω G[314] Philo CJ וּבְאֵילִים ‖ **Cp 16,2** [a] K וַיָּלִינוּ, ω וילנו ‖ **6** [a] G + *συναγωγήν* cf 1sq.9sq ‖ **7** [a] ω וַאֲנַי, it 8[b] ‖ [b] K תְּלוֹנוֹ, ω תלנו ‖ **8** [a] G *καθ' ἡμῶν* ‖ [b] cf 7[a] ‖ [c] G *τοῦ θεοῦ* ‖ **9** [a] G *τοῦ θεοῦ*.

אַהֲרֹן אֶל־כָּל־עֲדַת בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל וַיִּפְנוּ אֶל־הַמִּדְבָּר וְהִנֵּה כְּבוֹד יְהוָה
11 נִרְאָה בֶּעָנָן׃ פ 11 וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵאמֹר׃ 12 שָׁמַעְתִּי
12 אֶת־תְּלוּנֹּת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל דַּבֵּר אֲלֵהֶם לֵאמֹר בֵּין הָעַרְבַּיִם תֹּאכְלוּ ל כת כן
13 בָשָׂר וּבַבֹּקֶר תִּשְׂבְּעוּ־לָחֶם וִידַעְתֶּם כִּי אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם׃ 13 וַיְהִי ו. י. כד ס״פ
בָּעֶרֶב וַתַּעַל הַשְּׂלָו[a] וַתְּכַס אֶת־הַמַּחֲנֶה וּבַבֹּקֶר הָיְתָה שִׁכְבַת הַטַּל ו. ל וכל שם תרגום דכות[11]
14 סָבִיב לַמַּחֲנֶה׃ 14 וַתַּעַל שִׁכְבַת הַטָּל וְהִנֵּה עַל־פְּנֵי הַמִּדְבָּר דַּק
15 [a]מְחֻסְפָּס דַּק כַּכְּפֹר עַל־הָאָרֶץ׃ 15 וַיִּרְאוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל וַיֹּאמְרוּ אִישׁ ל. ל וחס
אֶל־אָחִיו מָן הוּא כִּי לֹא יָדְעוּ מַה־הוּא וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֲלֵהֶם הוּא
16 הַלֶּחֶם אֲשֶׁר נָתַן יְהוָה לָכֶם לְאָכְלָה׃ 16 זֶה הַדָּבָר אֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה כו פסוק דאית בהון א״ב
לִקְטוּ מִמֶּנּוּ אִישׁ לְפִי אָכְלוֹ עֹמֶר לַגֻּלְגֹּלֶת מִסְפַּר נַפְשֹׁתֵיכֶם אִישׁ ג
17 לַאֲשֶׁר בְּאָהֳלוֹ תִּקָּחוּ׃ 17 וַיַּעֲשׂוּ־כֵן בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וַיִּלְקְטוּ הַמַּרְבֶּה ל
18 וְהַמַּמְעִיט׃ 18 וַיָּמֹדוּ בָעֹמֶר וְלֹא הֶעְדִּיף הַמַּרְבֶּה וְהַמַּמְעִיט לֹא ל וחס. ל
19 הֶחְסִיר אִישׁ לְפִי־אָכְלוֹ לָקָטוּ׃ 19 וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֲלֵהֶם אִישׁ אַל־
20 יוֹתֵר מִמֶּנּוּ עַד־בֹּקֶר׃ 20 וְלֹא־שָׁמְעוּ אֶל־מֹשֶׁה וַיּוֹתִרוּ אֲנָשִׁים מִמֶּנּוּ ז מל בלישׁ[12]. ן ר״פ בסיפ. ב כת כן[13]
21 עַד־בֹּקֶר וַיָּרֻם תּוֹלָעִים וַיִּבְאַשׁ וַיִּקְצֹף עֲלֵהֶם מֹשֶׁה׃ 21 וַיִּלְקְטֻהוּ ל. ל. יג חס בתור[14]
22 אִתּוֹ בַּבֹּקֶר בַּבֹּקֶר אִישׁ כְּפִי[a] אָכְלוֹ וְחַם[b] הַשֶּׁמֶשׁ וְנָמָס׃ 22 וַיְהִי | יג[15]. ג[16]. ב
בַּיּוֹם הַשִּׁשִּׁי לָקְטוּ לֶחֶם מִשְׁנֶה שְׁנֵי הָעֹמֶר לָאֶחָד וַיָּבֹאוּ כָּל־נְשִׂיאֵי ב
23 הָעֵדָה וַיַּגִּידוּ לְמֹשֶׁה׃ 23 וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם[a] הוּא[b] אֲשֶׁר דִּבֶּר יְהוָה יז
שַׁבָּתוֹן שַׁבַּת־קֹדֶשׁ לַיהוָה מָחָר אֵת אֲשֶׁר־תֹּאפּُו אֹפוּ וְאֵת אֲשֶׁר־ ל. ל. ל
תְּבַשְּׁלוּ בַּשֵּׁלוּ וְאֵת כָּל־הָעֹדֵף הַנִּיחוּ לָכֶם לְמִשְׁמֶרֶת עַד־הַבֹּקֶר׃ ד בתור
24 וַיַּנִּיחוּ אֹתוֹ עַד־הַבֹּקֶר כַּאֲשֶׁר צִוָּה מֹשֶׁה וְלֹא הִבְאִישׁ וְרִמָּה ד בתור. ב[17]
25 לֹא־הָיְתָה בּוֹ׃ 25 וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אִכְלֻהוּ הַיּוֹם כִּי־שַׁבָּת הַיּוֹם לַיהוָה ל וחס
26 הַיּוֹם לֹא תִמְצָאֻהוּ בַּשָּׂדֶה׃ 26 שֵׁשֶׁת יָמִים תִּלְקְטֻהוּ וּבַיּוֹם הַשְּׁבִיעִי ל חס
27 שַׁבָּת לֹא יִהְיֶה־בּוֹ׃ 27 וַיְהִי בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי יָצְאוּ מִן־הָעָם לִלְקֹט וְלֹא יח[18]
28 מָצָאוּ׃ ס (יז) 28 וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה עַד־אָנָה מֵאַנְתֶּם לִשְׁמֹר

[11] Mp sub loco. [12] Mm 3767. [13] Mm 2064. [14] Mm 675. [15] Mm 688. [16] Mm 1863. [17] Hi 21,26. [18] Mm 488.

13 [a] 𝔐 השלוי, 𝔊 *ὀρτυγομήτρα*, 𝔖 *slwj* ‖ **14** [a–a] 𝔊 *ὡσεὶ κόριον λευκόν* = כְּגַד לָבָן cf 31 Nu 11,7; 𝔖 *wmtqlp wqrjm* ‖ **21** [a] 𝔗 לפי ‖ [b] 𝔐 וְחַמָּה ‖ **23** [a] pc Mss 𝔊$^{-B}$𝔖𝔗^{Jvid} + מֹשֶׁה, 𝔊^{B} + *κύριος* ‖ [b] 𝔊 *τοῦτο τὸ ῥῆμά ἐστιν* cf 16.32.

מִצְוֹתַי וְתוֹרֹתָי׃ 29 רְאוּ כִּי־יְהוָה נָתַן לָכֶם הַשַּׁבָּת[a] עַל־כֵּן הוּא נֹתֵן 29
לָכֶם בַּיּוֹם הַשִּׁשִּׁי לֶחֶם יוֹמָיִם שְׁבוּ[b] אִישׁ תַּחְתָּיו אַל־יֵצֵא אִישׁ מִמְּקֹמוֹ
בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי׃ 30 וַיִּשְׁבְּתוּ הָעָם בַּיּוֹם הַשְּׁבִעִי׃ 31 וַיִּקְרְאוּ בֵית[a]־ 30 31
יִשְׂרָאֵל אֶת־שְׁמוֹ מָן וְהוּא כְּזֶרַע גַּד לָבָן וְטַעְמוֹ כְּצַפִּיחִת בִּדְבָשׁ׃
32 וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה זֶה הַדָּבָר אֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה[a] מְלֹא הָעֹמֶר מִמֶּנּוּ[b] 32
לְמִשְׁמֶרֶת לְדֹרֹתֵיכֶם לְמַעַן יִרְאוּ אֶת־הַלֶּחֶם אֲשֶׁר[c] הֶאֱכַלְתִּי אֶתְכֶם[c]
בַּמִּדְבָּר[d] בְּהוֹצִיאִי אֶתְכֶם[d] מֵאֶרֶץ מִצְרָיִם׃ 33 וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֶל־ 33
אַהֲרֹן קַח צִנְצֶנֶת[a] אַחַת וְתֵן־שָׁמָּה מְלֹא־הָעֹמֶר מָן וְהַנַּח[b] אֹתוֹ לִפְנֵי
יְהוָה[c] לְמִשְׁמֶרֶת לְדֹרֹתֵיכֶם׃ 34 [a]כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה[b] אֶל־מֹשֶׁה וַיַּנִּיחֵהוּ 34
אַהֲרֹן לִפְנֵי הָעֵדֻת[c] לְמִשְׁמָרֶת׃ 35 וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל אָכְלוּ אֶת־הַמָּן 35
אַרְבָּעִים שָׁנָה עַד־בֹּאָם אֶל־אֶרֶץ נוֹשָׁבֶת אֶת־הַמָּן אָכְלוּ עַד־בֹּאָם
אֶל־קְצֵה אֶרֶץ כְּנָעַן׃ 36 וְהָעֹמֶר עֲשִׂרִית הָאֵיפָה הוּא׃ ס 36

17 1 וַיִּסְעוּ כָּל־עֲדַת בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל מִמִּדְבַּר־סִין לְמַסְעֵיהֶם עַל־ 17
פִּי יְהוָה וַיַּחֲנוּ בִּרְפִידִים וְאֵין מַיִם לִשְׁתֹּת הָעָם׃ 2 וַיָּרֶב הָעָם עִם[a]־ 2
מֹשֶׁה וַיֹּאמְרוּ תְּנוּ[b]־לָנוּ מַיִם וְנִשְׁתֶּה וַיֹּאמֶר[c] לָהֶם מֹשֶׁה מַה־תְּרִיבוּן
עִמָּדִי מַה[c]־תְּנַסּוּן אֶת־יְהוָה׃ 3 וַיִּצְמָא שָׁם הָעָם לַמַּיִם וַיָּלֶן הָעָם עַל־ 3
מֹשֶׁה וַיֹּאמֶר לָמָּה זֶּה הֶעֱלִיתָנוּ מִמִּצְרַיִם לְהָמִית אֹתִי[a] וְאֶת־בָּנַי[a]
וְאֶת־מִקְנָי[a] בַּצָּמָא׃ 4 וַיִּצְעַק מֹשֶׁה אֶל־יְהוָה לֵאמֹר מָה אֶעֱשֶׂה לָעָם 4
הַזֶּה עוֹד מְעַט וּסְקָלֻנִי׃ 5 וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה עֲבֹר לִפְנֵי הָעָם 5
וְקַח אִתְּךָ מִזִּקְנֵי יִשְׂרָאֵל וּמַטְּךָ אֲשֶׁר הִכִּיתָ בּוֹ אֶת־הַיְאֹר קַח[a] בְּיָדֶךָ
וְהָלָכְתָּ׃ 6 הִנְנִי עֹמֵד לְפָנֶיךָ שָׁם עַל־הַצּוּר בְּחֹרֵב וְהִכִּיתָ בַּצּוּר 6
וְיָצְאוּ מִמֶּנּוּ מַיִם וְשָׁתָה הָעָם וַיַּעַשׂ כֵּן מֹשֶׁה לְעֵינֵי זִקְנֵי[a] יִשְׂרָאֵל׃
7 וַיִּקְרָא שֵׁם הַמָּקוֹם מַסָּה וּמְרִיבָה עַל־רִיב בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְעַל נַסֹּתָם 7
אֶת־יְהוָה לֵאמֹר הֲיֵשׁ יְהוָה בְּקִרְבֵּנוּ אִם־אָיִן׃ ס

[19]Mm 517. [20]Mm 2089. [21]Mm 490. [22]Mm 953. [23]Mm 491. [24]Mm 2721. [25]Mm 492. [26]Nu 3,1. Cp 17 [1]Mm 11. [2]Mm 493. [3]Mm 494. [4]Mm 439. [5]Mm 936. [6]Mm 60. [7]Gn 38,18. [8]Mm 1281. [9]Mm 1798.

29 [a] G *τὴν ἡμέραν ταύτην* ‖ [b] ms G$^{F^*}$ Orig^{lat} הַשַּׁבָּת ‖ **31** [a] pc Mss GSC^{Ms} בְּנֵי ‖ **32** [a] msGC מְלֹאוּ ‖ [b] G *τοῦ μαν* = מָן sive מָן ut 33 ‖ [c–c] G *ὃν ἐφάγετε ὑμεῖς* ‖ [d–d] G *ὡς ἐξήγαγεν ὑμᾶς κύριος* ‖ **33** [a] G *στάμνον χρυσοῦν*, V *vas* ‖ [b] ms והניח ‖ [c] G *τοῦ θεοῦ* ‖ **34** [a] num exc nonn vb? ‖ [b] CmsC^{J} את ‖ [c] G$^{B\,29}$ *τοῦ θεοῦ* ‖ Cp **17,2** [a] C על ‖ [b] mlt Mss msGSC^{J}V תְּנָה ‖ [c] mlt Mss msGSC^{Ms}C^{J} ומה ‖ **3** [a] GSC^{J}V suff 1 pl ‖ **5** [a] ms תקח ‖ **6** [a] G(S) + *τῶν υἱῶν*.

8 וַיָּבֹא עֲמָלֵק וַיִּלָּחֶם עִם־יִשְׂרָאֵל בִּרְפִידִם׃ 9 וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה ב ושאר וילחם בישראל
אֶל־יְהוֹשֻׁעַ בְּחַר־לָנוּ[a] אֲנָשִׁים[b] וְצֵא הִלָּחֶם בַּעֲמָלֵק מָחָר אָנֹכִי[c] נִצָּב ב[10]
10 עַל־רֹאשׁ הַגִּבְעָה וּמַטֵּה הָאֱלֹהִים בְּיָדִי׃ 10 וַיַּעַשׂ יְהוֹשֻׁעַ כַּאֲשֶׁר צ
אָמַר־לוֹ מֹשֶׁה לְהִלָּחֶם[a] בַּעֲמָלֵק וּמֹשֶׁה אַהֲרֹן[b] וְחוּר עָלוּ רֹאשׁ
11 הַגִּבְעָה׃ 11 וְהָיָה כַּאֲשֶׁר יָרִים מֹשֶׁה יָדוֹ[a] וְגָבַר יִשְׂרָאֵל וְכַאֲשֶׁר יָנִיחַ ג בטע בסיפ[11]
12 יָדוֹ[a] וְגָבַר עֲמָלֵק׃ 12 וְיְדֵי מֹשֶׁה כְּבֵדִים וַיִּקְחוּ־אֶבֶן וַיָּשִׂימוּ תַּחְתָּיו ו[12].ל.לת
וַיֵּשֶׁב עָלֶיהָ וְאַהֲרֹן וְחוּר תָּמְכוּ בְיָדָיו מִזֶּה אֶחָד וּמִזֶּה אֶחָד וַיְהִי[a] ל
13 יָדָיו אֱמוּנָה עַד־בֹּא הַשָּׁמֶשׁ׃ 13 וַיַּחֲלֹשׁ יְהוֹשֻׁעַ אֶת־עֲמָלֵק וְאֶת־עַמּוֹ[a] ל[13].ו[14]
לְפִי־חָרֶב׃ פ
14 וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה כְּתֹב זֹאת זִכָּרוֹן בַּסֵּפֶר וְשִׂים בְּאָזְנֵי יב בטע בסיפ[15].ט.לן
יה[18] כת ה בתור ול
15 יְהוֹשֻׁעַ כִּי־מָחֹה אֶמְחֶה אֶת־זֵכֶר עֲמָלֵק מִתַּחַת הַשָּׁמָיִם׃ 15 וַיִּבֶן בלש.ב[17]
16 מֹשֶׁה מִזְבֵּחַ[a] וַיִּקְרָא שְׁמוֹ יְהוָה נִסִּי׃ 16 וַיֹּאמֶר ו[18].ב[19]
כִּי[a]־יָד עַל־[b]כֵּס יָהּ[b] מִלְחָמָה לַיהוָה בַּעֲמָלֵק מִדֹּר דֹּר׃ פ קיו ה[20] פסוק דאית בהון
ה מילין מתאימין
ל מנה פלג.ל
סדר[גי] פרש 18 1 וַיִּשְׁמַע יִתְרוֹ כֹהֵן מִדְיָן חֹתֵן מֹשֶׁה אֵת כָּל־אֲשֶׁר עָשָׂה צ
אֱלֹהִים[a] לְמֹשֶׁה וּלְיִשְׂרָאֵל עַמּוֹ כִּי־הוֹצִיא יְהוָה אֶת־יִשְׂרָאֵל מִמִּצְרָיִם׃ יז.ו[1]
2 וַיִּקַּח יִתְרוֹ חֹתֵן מֹשֶׁה אֶת־צִפֹּרָה אֵשֶׁת מֹשֶׁה אַחַר שִׁלּוּחֶיהָ׃ 3 וְאֶת ל.ג
שְׁנֵי בָנֶיהָ אֲשֶׁר שֵׁם הָאֶחָד גֵּרְשֹׁם כִּי אָמַר גֵּר הָיִיתִי בְּאֶרֶץ נָכְרִיָּה׃ ד בתור.ד[2] וכל ד״ה דכות ב מ ב
4 וְשֵׁם הָאֶחָד אֱלִיעֶזֶר כִּי־אֱלֹהֵי אָבִי בְּעֶזְרִי וַיַּצִּלֵנִי מֵחֶרֶב פַּרְעֹה׃ יג ר״פ[3].ג.ל
5 וַיָּבֹא יִתְרוֹ חֹתֵן מֹשֶׁה וּבָנָיו וְאִשְׁתּוֹ אֶל־מֹשֶׁה אֶל־הַמִּדְבָּר אֲשֶׁר־ ב[4].ד
6 הוּא חֹנֶה שָׁם הַר הָאֱלֹהִים׃ 6 וַיֹּאמֶר[a] אֶל־מֹשֶׁה אֲנִי[b] חֹתָנְךָ יִתְרוֹ בָּא צ
7 אֵלֶיךָ וְאִשְׁתְּךָ וּשְׁנֵי בָנֶיהָ עִמָּהּ׃ 7 וַיֵּצֵא מֹשֶׁה לִקְרַאת חֹתְנוֹ וַיִּשְׁתַּחוּ[a] ג
8 וַיִּשַּׁק־לוֹ וַיִּשְׁאֲלוּ אִישׁ־לְרֵעֵהוּ לְשָׁלוֹם וַיָּבֹאוּ[b] הָאֹהֱלָה׃ 8 וַיְסַפֵּר ה[5]
מֹשֶׁה לְחֹתְנוֹ אֵת כָּל־אֲשֶׁר עָשָׂה יְהוָה לְפַרְעֹה וּלְמִצְרַיִם עַל אוֹדֹת ל.ג חס

[10]Gn 27,3. [11]Mm 495. [12]Mm 496. [13]חד ונחלש Hi 14,10. [14]Mm 461. [15]Mm 439. [16]Mm 598. [17]Gn 6,7. [18]Mm 183 et Mm 215. [19]Jes 49,22. [20]פלוגתא דרב נחמן, cf Mm 1890 et Mp sub loco. Cp 18 [1]Mm 967. [2]Mm 3914. [3]Mm 33. [4]Ps 34,8. [5]Mm 111.

9 [a] GSℭ[Ms] suff 2 sg ‖ [b] G* *ἄνδρας δυνατούς* cf 18,21.25 ‖ [c] G pr *καὶ ἰδού* cf S ‖ **10** [a] G*(S) *καὶ ἐξελθὼν παρετάξατο* ‖ [b] mlt Mss ms GSV וְאִ ‖ **11** [a] ms Vrs יָדָיו ‖ **12** [a] msGSℭTℭ[J] וַיְהִיוּ ‖ **13** [a] ms + וַיַּכֵּם ‖ **15** [a] G* + *κυρίῳ* ‖ **16** [a] S *h'* = ecce ‖ [b–b] msS כִּסֵּא, G *(ἐν χειρὶ) κρυφαίᾳ* = כְּסִיָּה, V *solium Domini* = כִּסֵּא יָהּ vel כִּסֵּא יָהּ ‖ **Cp 18,1** [a] ℭG יהוה ‖ **6** [a] GS pass ‖ [b] msGS הִנֵּה ‖ **7** [a] ms וישתחוו למשה ‖ [b] msG[BMmin] וַיְבֹאוּ (G[AFmin] suff pl).

ישְׂרָאֵל אֵת[a] כָּל־הַתְּלָאָה אֲשֶׁר מְצָאָתַם בַּדָּרֶךְ וַיַּצִּלֵם יְהוָה׃ 9 וַיִּחַדְּ[a] 9
יִתְרוֹ עַל כָּל־הַטּוֹבָה אֲשֶׁר־עָשָׂה יְהוָה לְיִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר הִצִּילוֹ מִיַּד
מִצְרָיִם׃ 10 וַיֹּאמֶר יִתְרוֹ בָּרוּךְ יְהוָה אֲשֶׁר הִצִּיל אֶתְכֶם מִיַּד מִצְרַיִם 10
וּמִיַּד פַּרְעֹה אֲשֶׁר הִצִּיל[c] אֶת־הָעָם מִתַּחַת יַד־מִצְרָיִם׃ 11 עַתָּה 11
יָדַעְתִּי כִּי־גָדוֹל יְהוָה מִכָּל־הָאֱלֹהִים כִּי בַּדָּבָר אֲשֶׁר זָדוּ עֲלֵיהֶם[a]׃
12 וַיִּקַּח[a] יִתְרוֹ חֹתֵן מֹשֶׁה עֹלָה וּזְבָחִים לֵאלֹהִים וַיָּבֹא אַהֲרֹן וְכֹל[b] 12
זִקְנֵי[b] יִשְׂרָאֵל לֶאֱכָל־לֶחֶם עִם־חֹתֵן מֹשֶׁה לִפְנֵי הָאֱלֹהִים׃
13 וַיְהִי מִמָּחֳרָת וַיֵּשֶׁב מֹשֶׁה לִשְׁפֹּט אֶת־הָעָם וַיַּעֲמֹד הָעָם עַל־מֹשֶׁה 13
מִן־הַבֹּקֶר עַד[a]־הָעָרֶב׃ 14 וַיַּרְא חֹתֵן מֹשֶׁה אֵת כָּל־אֲשֶׁר־הוּא עֹשֶׂה 14
לָעָם וַיֹּאמֶר מָה־הַדָּבָר הַזֶּה אֲשֶׁר אַתָּה עֹשֶׂה לָעָם מַדּוּעַ אַתָּה
יוֹשֵׁב לְבַדֶּךָ וְכָל־הָעָם נִצָּב עָלֶיךָ מִן־בֹּקֶר עַד[a]־עָרֶב׃ 15 וַיֹּאמֶר 15
מֹשֶׁה לְחֹתְנוֹ כִּי־יָבֹא אֵלַי הָעָם לִדְרֹשׁ אֱלֹהִים׃ 16 כִּי־יִהְיֶה לָהֶם 16
דָּבָר[a] בָּא אֵלַי וְשָׁפַטְתִּי בֵּין אִישׁ וּבֵין רֵעֵהוּ וְהוֹדַעְתִּי אֶת־חֻקֵּי
הָאֱלֹהִים וְאֶת־תּוֹרֹתָיו׃ 17 וַיֹּאמֶר חֹתֵן מֹשֶׁה אֵלָיו לֹא־טוֹב הַדָּבָר 17
אֲשֶׁר אַתָּה עֹשֶׂה׃ 18 נָבֹל תִּבֹּל גַּם־אַתָּה גַּם־הָעָם הַזֶּה אֲשֶׁר עִמָּךְ 18
כִּי־כָבֵד מִמְּךָ הַדָּבָר לֹא־תוּכַל עֲשֹׂתוֹ[a] לְבַדֶּךָּ׃ 19 עֲתָּה שְׁמַע בְּקֹלִי 19
אִיעָצְךָ וִיהִי אֱלֹהִים עִמָּךְ הֱיֵה אַתָּה לָעָם מ֫וּל הָאֱלֹהִים וְהֵבֵאתָ
אַתָּה אֶת־הַדְּבָרִים[a] אֶל־הָאֱלֹהִים׃ 20 וְהִזְהַרְתָּה אֹתָם[a] אֶת־הַחֻקִּים 20
וְאֶת־הַתּוֹרֹת[b] וְהוֹדַעְתָּ לָהֶם אֶת־הַדֶּרֶךְ[c] יֵלְכוּ בָהּ וְאֶת־הַמַּעֲשֶׂה
אֲשֶׁר יַעֲשׂוּן׃ 21 וְאַתָּה תֶחֱזֶה[a] מִכָּל־הָעָם אַנְשֵׁי־חַיִל יִרְאֵי אֱלֹהִים 21
אַנְשֵׁי אֱמֶת שֹׂנְאֵי בָצַע וְשַׂמְתָּ עֲלֹהֶם שָׂרֵי אֲלָפִים שָׂרֵי[b] מֵאוֹת שָׂרֵי
חֲמִשִּׁים וְשָׂרֵי עֲשָׂרֹת׃ 22 וְשָׁפְטוּ אֶת־הָעָם[a] בְּכָל־עֵת וְהָיָה כָּל־הַדָּבָר 22
הַגָּדֹל יָבִיאוּ אֵלֶיךָ וְכָל־הַדָּבָר הַקָּטֹן יִשְׁפְּטוּ־הֵם וְהָקֵל מֵעָלֶיךָ
וְנָשְׂאוּ אִתָּךְ׃ 23 אִם אֶת־הַדָּבָר הַזֶּה תַּעֲשֶׂה וְצִוְּךָ אֱלֹהִים וְיָכָלְתָּ 23

ג. ל. ל חס. ל[6]

יב בטע ר״פ ה מנה בתור

כה ר״פ[7]

ג[8]. ל

ג[9]

ו וכל קהלת דכוות[10]

לי מיחד מן[11]

לז מל בתור. ג וכל אתנח וס״פ דכות[12]. נא מ״פ וכל ר״פ דכות ב מ ג. לו מיחד מן[11]. ב בתור

ג[13] ל[14] מנה בלישׁ

ב ומל

ג[15]

ל. ל. ל פסוק בתור גם גם ומילה חדה בינית

ל. כה ר״פ[7]. כל אורית חס ב מ א מל[16]

ג[17]. לב

כן בטע. כ. ג[18] ב חס וחד[19] מל. ה[20]

ל

ה[21]. ב[22]

יג חס בתור[23]

ט[24]

י. ב[25]. ל

[6] וחד יחד Hi 3,6. [7] Mm 1057. [8] Mm 4155. [9] Mm 366. [10] Mm 4077 א. [11] Okhl 196. [12] Mm 497. [13] Mm 4104. [14] Mm 498. [15] Mm 499. [16] Mm 153. [17] Mm 972. [18] Mm 2779. [19] Mm 1713. [20] Mm 234. [21] Mm 500. [22] Ps 66,16. [23] Mm 675. [24] Mm 501. [25] 1S 25,30.

8 [a] 𝔖 pc Mss 𝔊𝔖𝔙 ואת ‖ **9** [a] 𝔊 *ἐξέστη δέ* ‖ **11** [a] lacuna ‖ **12** [a] 𝔖(𝔗𝔙) *wqrb* cf Gn 14,18 ‖ [b–b] 𝔐 ומז׳ ‖ **13** [a] mlt Mss 𝔐𝔖 ועד ‖ **14** [a] cf 13[a] ‖ **16** [a] 𝔊 *καὶ ἔλθωσι* ‖ **18** [a] 𝔐 עֲשׂוֹתוֹ ‖ **19** [a] 𝔊𝔖𝔗[J] + suff 3 pl ‖ **20** [a] 𝔊 + *τοῦ θεοῦ* = אֱלֹהִים (חֻקֵּי) ‖ [b] 𝔐 רָה–; 𝔊 *τὸν νόμον αὐτοῦ* cf 16 ‖ [c] nonn Mss Vrs + אֲשֶׁר ‖ **21** [a] 𝔐𝔊 + לְךָ ‖ [b] 𝔗 mlt Mss 𝔐𝔊𝔖𝔗[Ms]𝔙 וְשָׂרֵי.

24 עָמֹר וְגַם כָּל־הָעָם הַזֶּה עַל־[a]מְקֹמוֹ יָבֹא בְשָׁלוֹם׃ 24 וַיִּשְׁמַע מֹשֶׁה
ב.28.יז שמיעה לקול[27]
25 לְקוֹל חֹתְנוֹ וַיַּעַשׂ כְּכֹל אֲשֶׁר אָמָר׃ 25 וַיִּבְחַר מֹשֶׁה אַנְשֵׁי־חַיִל מִכָּל־
ג[28]
יִשְׂרָאֵל וַיִּתֵּן אֹתָם רָאשִׁים עַל־הָעָם שָׂרֵי אֲלָפִים שָׂרֵי מֵאוֹת שָׂרֵי
כ.ח וכל עזרא דכות[29]
26 חֲמִשִּׁים וְשָׂרֵי עֲשָׂרֹת׃ 26 וְשָׁפְטוּ[a] אֶת־הָעָם בְּכָל־עֵת אֶת־הַדָּבָר
ה[30].ל.ב.ל. נב ס״פ[31].נב[32]
27 הַקָּשֶׁה יְבִיאֻן אֶל־מֹשֶׁה וְכָל־הַדָּבָר הַקָּטֹן יִשְׁפְּטוּ הֵם׃ 27 וַיְשַׁלַּח
מֹשֶׁה אֶת־חֹתְנוֹ וַיֵּלֶךְ לוֹ אֶל־אַרְצוֹ׃ פ

19 1 בַּחֹדֶשׁ הַשְּׁלִישִׁי לְצֵאת בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם בַּיּוֹם
ז ר״ם[1].ג[2].ג[3]
2 הַזֶּה בָּאוּ מִדְבַּר סִינָי׃ 2 וַיִּסְעוּ מֵרְפִידִים וַיָּבֹאוּ מִדְבַּר סִינַי וַיַּחֲנוּ
ב מל
3 בַּמִּדְבָּר וַיִּחַן־שָׁם יִשְׂרָאֵל נֶגֶד הָהָר׃ 3 וּמֹשֶׁה עָלָה אֶל־[a]הָאֱלֹהִים
ז ר״ם[4].כ
וַיִּקְרָא אֵלָיו יְהוָה[b] מִן־הָהָר[c] לֵאמֹר כֹּה תֹאמַר לְבֵית יַעֲקֹב וְתַגִּיד
ג מל בלישׁ[5]
4 לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל׃ 4 אַתֶּם רְאִיתֶם אֲשֶׁר עָשִׂיתִי לְמִצְרַיִם[a] וָאֶשָּׂא אֶתְכֶם
ד ר״פ
5 עַל־[b]כַּנְפֵי נְשָׁרִים וָאָבִא אֶתְכֶם אֵלָי׃ 5 וְעַתָּה אִם־שָׁמוֹעַ תִּשְׁמְעוּ
ב חס
בְּקֹלִי וּשְׁמַרְתֶּם אֶת־בְּרִיתִי וִהְיִיתֶם לִי[a] סְגֻלָּה מִכָּל־הָעַמִּים כִּי־לִי
כל אוריית חס ב מ א מל[6]
כָּל־הָאָרֶץ׃ 6 וְאַתֶּם תִּהְיוּ־לִי מַמְלֶכֶת כֹּהֲנִים וְגוֹי קָדוֹשׁ אֵלֶּה
ס(וי) ד[7].ה[8]
7 הַדְּבָרִים אֲשֶׁר תְּדַבֵּר אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל׃ 7 וַיָּבֹא מֹשֶׁה וַיִּקְרָא לְזִקְנֵי
פד לג מנה בתור. כה ז מנה בתור.[9]
הָעָם[a] וַיָּשֶׂם לִפְנֵיהֶם אֵת כָּל־הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה אֲשֶׁר צִוָּהוּ יְהוָה׃
כה
8 וַיַּעֲנוּ כָל־הָעָם יַחְדָּו וַיֹּאמְרוּ כֹּל אֲשֶׁר־דִּבֶּר יְהוָה[a] נַעֲשֶׂה וַיָּשֶׁב
כה
9 מֹשֶׁה אֶת־דִּבְרֵי הָעָם אֶל־יְהוָה׃ 9 וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה הִנֵּה
יב בטע בסיפ[10]
אָנֹכִי בָּא אֵלֶיךָ בְּעַב הֶעָנָן בַּעֲבוּר יִשְׁמַע הָעָם בְּדַבְּרִי עִמָּךְ וְגַם־
ל.ל
10 בְּךָ יַאֲמִינוּ לְעוֹלָם וַיַּגֶּד מֹשֶׁה אֶת־דִּבְרֵי הָעָם אֶל־יְהוָה׃ 10 וַיֹּאמֶר
ב מל בתור[11]
יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה[a] לֵךְ אֶל־הָעָם[a] וְקִדַּשְׁתָּם הַיּוֹם וּמָחָר וְכִבְּסוּ שִׂמְלֹתָם׃
ל.ל[12]
11 וְהָיוּ נְכֹנִים לַיּוֹם הַשְּׁלִשִׁי כִּי | בַּיּוֹם הַשְּׁלִשִׁי יֵרֵד יְהוָה לְעֵינֵי כָל־
ב[13].ל.ג[14] חס וכל ד״ה דכות ב מ ז
12 הָעָם עַל־הַר סִינָי׃ 12 וְהִגְבַּלְתָּ אֶת־הָעָם[a] סָבִיב לֵאמֹר[b] הִשָּׁמְרוּ
ג ול ס״פ.ל
13 לָכֶם עֲלוֹת[c] בָּהָר וּנְגֹעַ בְּקָצֵהוּ כָּל־הַנֹּגֵעַ בָּהָר מוֹת יוּמָת׃ 13 לֹא־
ל וחס

[26]Mm 502. [27]Mm 23. [28]Mm 135. [29]Mm 1968. [30]Mm 2272. [31]Mm 294. [32]Mm 59. Cp 19 [1]Mm 791. [2]Mm 1028. [3]Mm 53. [4]Mm 3363. [5]Mp sub loco. [6]Mm 153. [7]Mm 503. [8]Mm 617. [9]Mm 1623. [10]Mm 439. [11]Mm 504. [12]Mm 505. [13]Mm 875. [14]Mm 506.

23 [a] 𝔪 אֶל ‖ **26** [a] 𝔪 וישפטו ‖ **Cp 19,3** [a] 𝔊 + *τὸ ὄρος* ‖ [b] Ms 𝔊*𝔖 האלהים 𝔊^{min} + *ὁ θεός* ‖ [c] 𝔊$^{B\,314}$ *τοῦ οὐρανοῦ* ‖ **4** [a] mlt Mss 𝔗^{Ms} בְּמ׳ ‖ [b] 𝔊(𝔖𝔗𝔗^{JP}) *ὡσεὶ ἐπί* ‖ **5** [a] 𝔊 (𝔗^{P}) + *λαός* ‖ **7** [a] 𝔗 ישראל ‖ **8** [a] 𝔊 *ὁ θεός* ‖ [b] cf [a] ‖ **10** [a–a] 𝔊 *καταβὰς διαμάρτυραι τῷ λαῷ* cf 21 ‖ **12** [a] 𝔪 הָהָר cf 23 ‖ [b] 𝔪 ואל העם תאמר ‖ [c] 𝔗𝔗^{J} *mlmjsq* = מע׳.

ב חד מל וחד חס׳ . ג[15] כת׳ ה בתור׳ ול בלישׁ . ל[16] תִּגַּע בּוֹ יָד כִּי־סָקוֹל יִסָּקֵל אוֹ־יָרֹה יִיָּרֶה אִם־בְּהֵמָה אִם־אִישׁ לֹא
יחי וכל חיו יחיה דכות[17] . ב יִחְיֶה [a]בִּמְשֹׁךְ [b]הַיֹּבֵל [a]הֵמָּה יַעֲלוּ בָהָר׃ 14 וַיֵּ֫רֶד מֹשֶׁה מִן־הָהָר אֶל־ 14
הָעָם וַיְקַדֵּשׁ אֶת־הָעָם וַיְכַבְּסוּ שִׂמְלֹתָם׃ 15 וַיֹּאמֶר אֶל־הָעָם הֱיוּ 15
נְכֹנִים לִשְׁלֹשֶׁת יָמִים אַל־תִּגְּשׁוּ אֶל־אִשָּׁה׃ 16 וַיְהִי בַּיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי 16
ה חס בלישׁ[18] . ד חס׳[19] . ב[20] . ד[21] . ל חס . ג[22] בִּהְיֹת הַבֹּקֶר וַיְהִי קֹלֹת וּבְרָקִים וְעָנָן כָּבֵד עַל־הָהָר וְקֹל שֹׁפָר חָזָק
יב מל[23] מְאֹד וַיֶּחֱרַד כָּל־הָעָם אֲשֶׁר בַּמַּחֲנֶה׃ 17 וַיּוֹצֵא מֹשֶׁה אֶת־הָעָם 17
ה . ל לִקְרַאת הָאֱלֹהִים מִן־הַמַּחֲנֶה וַיִּתְיַצְּבוּ בְּתַחְתִּית הָהָר׃ 18 וְהַר סִינַי 18
ל . ל עָשַׁן כֻּלּוֹ מִפְּנֵי אֲשֶׁר יָרַד עָלָיו יְהוָה [a]בָּאֵשׁ וַיַּעַל עֲשָׁנוֹ כְּעֶשֶׁן הַכִּבְשָׁן
כז[24] מל ט[25] מנה בתור׳ וכל משלי וקהלת דכות ב מ ה . ב . ב[26] וַיֶּחֱרַד כָּל־הָהָר [b]מְאֹד׃ 19 וַיְהִי קוֹל הַשּׁוֹפָר הוֹלֵךְ וְחָזֵק מְאֹד מֹשֶׁה 19
ז[27] . יד פסוק ג . ל על אל אל[28] יְדַבֵּר וְהָאֱלֹהִים יַעֲנֶנּוּ בְקוֹל׃ 20 וַיֵּ֫רֶד יְהוָה עַל־הַר סִינַי אֶל־רֹאשׁ 20
יז הָהָר וַיִּקְרָא יְהוָה לְמֹשֶׁה אֶל־רֹאשׁ הָהָר וַיַּעַל מֹשֶׁה׃ 21 וַיֹּאמֶר 21
יְהוָה [a]אֶל־מֹשֶׁה רֵד הָעֵד בָּעָם פֶּן־יֶהֶרְסוּ אֶל־יְהוָה [b]לִרְאוֹת וְנָפַל
יג ר״פ בתור׳ מִמֶּנּוּ רָב׃ 22 וְגַם הַכֹּהֲנִים הַנִּגָּשִׁים אֶל־יְהוָה [a]יִתְקַדָּשׁוּ פֶּן־יִפְרָץ 22
ה[29] . ד חס . יז וכל אל חר הכרמל דכות[30] בָּהֶם יְהוָה׃ 23 וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֶל־יְהוָה [a]לֹא־יוּכַל הָעָם לַעֲלֹת אֶל־ 23
טו[31] וכל קריא דכות ב מ יב . ל מל[32] . ב חד ר״פ וחד ס״פ[33] הַר סִינָי כִּי־אַתָּה הַעֵדֹתָה בָּנוּ לֵאמֹר הַגְבֵּל אֶת־הָהָר וְקִדַּשְׁתּוֹ׃
ל 24 וַיֹּאמֶר אֵלָיו יְהוָה לֵךְ־רֵד וְעָלִיתָ אַתָּה וְאַהֲרֹן [a]עִמָּךְ וְהַכֹּהֲנִים
ד חס וְהָעָם אַל־יֶהֶרְסוּ לַעֲלוֹת אֶל־יְהוָה [b]פֶּן־יִפְרָץ־[c]בָּם׃ 25 וַיֵּרֶד מֹשֶׁה[a] 25
אֶל־הָעָם וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם׃ ס

ג . כה ז מנה בתור׳ **20** 1 וַיְדַבֵּר אֱלֹהִים[a] אֵת כָּל־הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה לֵאמֹר׃ ס **20**
יב . ג 2 אָנֹכִי יְהוָה אֱלֹהֶיךָ אֲשֶׁר הוֹצֵאתִיךָ מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם מִבֵּית עֲבָדִים׃ 2
3 4 3 לֹא יִהְיֶה־לְךָ אֱלֹהִים אֲחֵרִים [a]עַל־[ba]פָּנָי׃ 4 לֹא תַעֲשֶׂה־לְךָ פֶּסֶל וְ
ל . ב וְכָל־תְּמוּנָה אֲשֶׁר בַּשָּׁמַיִם וּמִמַּעַל וַאֲשֶׁר בָּאָרֶץ מִתָּחַת וַאֲשֶׁר בַּמָּיִם וְ
יב מִתַּחַת לָאָרֶץ׃[a] 5 לֹא־תִשְׁתַּחֲוֶה לָהֶם וְלֹא תָעָבְדֵם כִּי אָנֹכִי יְהוָה 5

[15] Mm 598. [16] וחד ואם כל בהמה Lv 27,11. [17] Mm 107. [18] Mm 725. [19] Mm 1589. [20] Ps 18,15. [21] Mm 1342. [22] Mm 2696. [23] Mm 2194. [24] Mm 1788. [25] Mm 935. [26] Mm 507. [27] Mm 145. [28] Mm 4093. [29] Mp sub loco. [30] Mm 385. [31] Mm 230. [32] Mm 1713. [33] Mm 508. Cp 20 [1] Mm 1082.

13 [a–a] G *ὅταν αἱ φωναὶ καὶ αἱ σάλπιγγες καὶ ἡ νεφέλη ἀπέλθῃ ἀπὸ τοῦ ὄρους*, S *wm' dštqt qrn'* = et cum tacuerit cornu ‖ [b] S *šr' lkwn* = licet vobis ‖ **18** [a] G *τὸν θεόν* ‖ [b] pc Mss G הָעָם cf 12[a] ‖ **21** [a] G *ὁ θεός* ‖ [b] cf [a] ‖ **22** [a] G *κυρίῳ* (> G[Amin]) *τῷ θεῷ* ‖ **23** [a] cf 21[a] ‖ **24** [a] Ms G[19]ȤSCᵀ[P] + אָחִיךָ ‖ [b] cf 21[a] ‖ [c] G + *κύριος* ‖ **25** [a] Ms 𝔐CᵀJP + מִן־הָהָר ‖ **Cp 20,1** [a] G(V) *κύριος* ‖ **3** [a–a] G(SCCᵀJP) *πλὴν ἐμοῦ* ‖ [b] sic L, mlt Mss Edd : ‖ **4** [a] cf 3[b].

אֱלֹהֶיךָ אֵל קַנָּא[a] פֹּקֵד עֲוֹן אָבֹת עַל־בָּנִים עַל־שִׁלֵּשִׁים וְעַל־רִבֵּעִים ב חס[2]. ל[3]. ה
6 לְשֹׂנְאָי׃ 6 וְעֹשֶׂה חֶסֶד לַאֲלָפִים לְאֹהֲבַי וּלְשֹׁמְרֵי מִצְוֹתָי׃ ס 7 לֹא ד. ו
7 תִשָּׂא אֶת־שֵׁם־יְהוָה אֱלֹהֶיךָ לַשָּׁוְא כִּי לֹא יְנַקֶּה יְהוָה אֵת אֲשֶׁר־יִשָּׂא ל[4]
8 אֶת־שְׁמוֹ[a] לַשָּׁוְא׃ פ 8 זָכוֹר[a] אֶת־יוֹם הַשַּׁבָּת לְקַדְּשׁוֹ[b] 9 שֵׁשֶׁת ל[5] וחד מן ג[4] זוגין
9 יָמִים תַּעֲבֹד וְעָשִׂיתָ כָּל־מְלַאכְתֶּךָ[a] 10 וְיוֹם[a] הַשְּׁבִיעִי שַׁבָּת | לַיהוָה
10 אֱלֹהֶיךָ לֹא־תַעֲשֶׂה[b] כָּל־מְלָאכָה אַתָּה | וּבִנְךָ וּבִתֶּךָ עַבְדְּךָ[c] וַאֲמָתֶךָ[d] ל[6]
11 וּבְהֶמְתֶּךָ[e] וְגֵרְךָ[f] אֲשֶׁר בִּשְׁעָרֶיךָ[g] 11 כִּי שֵׁשֶׁת־יָמִים עָשָׂה יְהוָה אֶת־ ל[7]
12 הַשָּׁמַיִם וְאֶת־הָאָרֶץ אֶת־הַיָּם[a] וְאֶת־כָּל־אֲשֶׁר־בָּם וַיָּנַח בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי ו[8]
13 עַל־כֵּן בֵּרַךְ יְהוָה אֶת־יוֹם הַשַּׁבָּת[b] וַיְקַדְּשֵׁהוּ[c]׃ ס 12 כַּבֵּד אֶת־ יב
14 אָבִיךָ וְאֶת־אִמֶּךָ לְמַעַן[a] יַאֲרִכֻן יָמֶיךָ עַל הָאֲדָמָה[b] אֲשֶׁר־יְהוָה ג[1]
15 אֱלֹהֶיךָ נֹתֵן לָךְ׃ ס 13 לֹא[a] תִרְצָח׃ ס 14 לֹא תִנְאָף׃ ס ח[9] פסוק לא לא לא וחד מן כב[9] פסוק דלית בתרון לא ו ולא י. ל[10]. ל[11]
16 לֹא תִגְנֹב׃ ס 15 לֹא־תַעֲנֶה בְרֵעֲךָ עֵד שָׁקֶר[a]׃ ס 17 לֹא ל[12]. ל[13]. ל[14]
17 תַחְמֹד בֵּית[a] רֵעֶךָ לֹא־תַחְמֹד[b] אֵשֶׁת[c] רֵעֶךָ[d] וְעַבְדּוֹ[e] וַאֲמָתוֹ וְשׁוֹרוֹ וַחֲמֹרוֹ וְכֹל אֲשֶׁר לְרֵעֶךָ[g]׃ פ ל[15]. ל
18 וְכָל־הָעָם רֹאִים[a] אֶת־הַקּוֹלֹת[b] וְאֶת־הַלַּפִּידִם[b] וְאֵת קוֹל ח ר״פ בסיפ[12]. ל
19 הַשֹּׁפָר וְאֶת־הָהָר עָשֵׁן וַיַּרְא[c] הָעָם וַיָּנֻעוּ וַיַּעַמְדוּ מֵרָחֹק׃ 19 וַיֹּאמְרוּ ל. ב וחס. ז חס בתור
20 אֶל־מֹשֶׁה[a] דַּבֵּר־אַתָּה עִמָּנוּ וְנִשְׁמָעָה[a] וְאַל־יְדַבֵּר עִמָּנוּ אֱלֹהִים[b] פֶּן־ ל[16]
20 נָמוּת׃ 20 וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֶל־הָעָם אַל־תִּירָאוּ כִּי לְבַעֲבוּר נַסּוֹת ג[17]
21 אֶתְכֶם בָּא הָאֱלֹהִים וּבַעֲבוּר תִּהְיֶה יִרְאָתוֹ עַל־פְּנֵיכֶם לְבִלְתִּי ל[18]. ב[19]. ל
22 תֶּחֱטָאוּ׃ 21 וַיַּעֲמֹד הָעָם מֵרָחֹק וּמֹשֶׁה נִגַּשׁ אֶל־הָעֲרָפֶל אֲשֶׁר־שָׁם ב[20]. ז חס בתור. ב[21]
22 הָאֱלֹהִים׃ פ 22 וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה[a] כֹּה תֹאמַר[a] אֶל־בְּנֵי

[2] Mm 444. [3] Mm 1082. [4] Mm 509. [5] Mm 3139. [6] Mm 510. [7] Mm 1089. [8] Mm 3132. [9] Mm 878. [10] Mm 1083. [11] Mm 645. [12] וחד וְנִשְׁמָעָה 2 S 17,5. [13] Mm 511. [14] וחד בא אלהים 1 S 4,7. [15] Mm 3497. [16] Mm 3197. [17] Mm 1739.

5 [a] Pap Nash קנוא ‖ **7** [a] Pap Nash שמה ‖ **8** [a] 𝔪 שמור ‖ [b] cf 3[b] ‖ **9** [a] cf 3[b] ‖ **10** [a] Pap Nash pc Mss 𝔊𝔙 וביום ‖ [b] Pap Nash 𝔊𝔖𝔙 + בה ‖ [c] 𝔗 mlt Mss 𝔊[min]𝔖𝔗 ועׄ cf 𝔗[JP] ‖ [d] Pap Nash 𝔊 sec Dt 5,14 ‖ [e] 𝔪 בׄ; > 𝔗[J] ‖ [f–f] 𝔊 *ὁ παροικῶν ἐν σοί* ‖ [g] cf 3[b] ‖ **11** [a] mlt Mss 𝔊𝔖𝔗[Ms]𝔗[P]𝔙 ואת ‖ [b] Pap Nash 𝔊𝔖 השביעי ‖ [c] Pap Nash שו– ‖ **12** [a] Pap Nash 𝔊 + ייטב לך ולמען ‖ [b] 𝔊 + *τῆς ἀγαθῆς* ‖ **13** [a] 𝔊* ordinat 14.15.13 et Pap Nash Philo (De Decalogo 12) Lc 18,20 Rm 13,9 ordinant 14.13.15 ‖ **16** [a] Pap Nash שוא ‖ **17** [a] 𝔊 hab [a] et [c] invers, it Pap Nash? cf Dt 5,21 ‖ [b] Pap Nash תתאוה את cf Dt ‖ [c] cf [a] ‖ [d] Pap Nash pc Mss 𝔪𝔊 + שָׂדֵהוּ ‖ [e] 𝔪 עׄ, שׄ ‖ [f] 𝔊 + add sec Dt ‖ [g] 𝔪 + add ‖ **18** [a] 𝔪 Bo שמע ‖ [b–b] 𝔪 וראים את ה׳ et tr post השפר ‖ [c] 𝔪𝔊𝔖𝔗[JP]𝔙 וַיִּרְאוּ cf 20; 𝔗𝔪𝔊𝔗[JP] + כל ‖ **19** [a–a] 𝔪 amplius ‖ [b] 𝔪 הָאׄ cf 𝔊; 𝔙 *Dominus* ‖ **22** [a–a] 𝔪 לֵאמֹר דַּבֵּר.

18 יִשְׂרָאֵל אַתֶּם רְאִיתֶם כִּי מִן־הַשָּׁמַיִם דִּבַּרְתִּי עִמָּכֶם׃ 23 לֹא תַעֲשׂוּן
19 אִתִּי אֱלֹהֵי כֶסֶף וֵאלֹהֵי זָהָב לֹא תַעֲשׂוּ לָכֶם׃ 24 מִזְבַּח אֲדָמָה
20 תַּעֲשֶׂה־לִּי וְזָבַחְתָּ עָלָיו אֶת־עֹלֹתֶיךָ וְאֶת־שְׁלָמֶיךָ [a]אֶת־צֹאנְךָ וְאֶת־
21 בְּקָרֶךָ [a]בְּכָל־הַמָּקוֹם [bc]אֲשֶׁר אַזְכִּיר [d]אֶת־שְׁמִי אָבוֹא אֵלֶיךָ
וּבֵרַכְתִּיךָ׃ 25 וְאִם־מִזְבַּח אֲבָנִים תַּעֲשֶׂה־לִּי לֹא־תִבְנֶה אֹתָן גָּזִית
22 כִּי חַרְבְּךָ הֵנַפְתָּ [a]עָלֶיהָ וַתְּחַלְלֶהָ׃ 26 וְלֹא־תַעֲלֶה בְמַעֲלֹת עַל־
23 מִזְבְּחִי אֲשֶׁר לֹא־תִגָּלֶה עֶרְוָתְךָ [a]עָלָיו׃ פ עב

21 1 וְאֵלֶּה [a]הַמִּשְׁפָּטִים אֲשֶׁר תָּשִׂים לִפְנֵיהֶם׃ 2 כִּי תִקְנֶה עֶבֶד ס(נוּן) פרש
3 [a]עִבְרִי שֵׁשׁ שָׁנִים יַעֲבֹד [a]וּבַשְּׁבִעִת יֵצֵא לַחָפְשִׁי חִנָּם׃ 3 אִם־בְּגַפּוֹ
4 יָבֹא בְּגַפּוֹ [a]יֵצֵא אִם־[b]בַּעַל אִשָּׁה הוּא וְיָצְאָה אִשְׁתּוֹ עִמּוֹ׃ 4 אִם־[a]
אֲדֹנָיו יִתֶּן־לוֹ אִשָּׁה וְיָלְדָה־לוֹ בָנִים אוֹ בָנוֹת הָאִשָּׁה וְיַלְדֶיהָ תִּהְיֶה
5 לַאדֹנֶיהָ [b]וְהוּא יֵצֵא בְגַפּוֹ [c]׃ 5 וְאִם־[a]אָמֹר יֹאמַר הָעֶבֶד אָהַבְתִּי
6 אֶת־אֲדֹנִי אֶת־אִשְׁתִּי וְאֶת־בָּנָי לֹא אֵצֵא חָפְשִׁי׃ 6 וְהִגִּישׁוֹ אֲדֹנָיו
אֶל־[a]הָאֱלֹהִים וְהִגִּישׁוֹ אֶל־הַדֶּלֶת אוֹ אֶל־הַמְּזוּזָה וְרָצַע אֲדֹנָיו אֶת־
7 אָזְנוֹ בַּמַּרְצֵעַ וַעֲבָדוֹ לְעֹלָם׃ ס 7 וְכִי־יִמְכֹּר אִישׁ אֶת־בִּתּוֹ
8 לְאָמָה לֹא תֵצֵא כְּצֵאת הָעֲבָדִים׃ 8 אִם־רָעָה [a]בְּעֵינֵי אֲדֹנֶיהָ אֲשֶׁר־
9 [b]לֹא יְעָדָהּ וְהֶפְדָּהּ לְעַם נָכְרִי לֹא־יִמְשֹׁל לְמָכְרָהּ בְּבִגְדוֹ־בָהּ׃
10 וְאִם־לִבְנוֹ יִיעָדֶנָּה כְּמִשְׁפַּט הַבָּנוֹת יַעֲשֶׂה־לָּהּ׃ 10 אִם־[a]אַחֶרֶת
11 יֶקַּח־לוֹ שְׁאֵרָהּ כְּסוּתָהּ וְעֹנָתָהּ לֹא יִגְרָע׃ 11 וְאִם־שְׁלֹשׁ־אֵלֶּה לֹא
12 יַעֲשֶׂה לָהּ וְיָצְאָה חִנָּם אֵין כָּסֶף׃ ס 12 מַכֵּה אִישׁ וָמֵת מוֹת
13 יוּמָת׃ 13 וַאֲשֶׁר [c]לֹא צָדָה וְהָאֱלֹהִים אִנָּה לְיָדוֹ וְשַׂמְתִּי [a]לְךָ מָקוֹם
14 אֲשֶׁר יָנוּס שָׁמָּה׃ ס 14 וְכִי־[a]יָזִד אִישׁ עַל־רֵעֵהוּ לְהָרְגוֹ בְעָרְמָה
15 מֵעִם מִזְבְּחִי תִּקָּחֶנּוּ לָמוּת׃ ס 15 וּמַכֵּה אָבִיו וְאִמּוֹ מוֹת יוּמָת׃
16 17 וְגֹנֵב אִישׁ וּמְכָרוֹ וְנִמְצָא בְיָדוֹ מוֹת יוּמָת׃ ס 17 וּמְקַלֵּל אָבִיו

[18]Mm 393. [19]Mm 68. [20]Mm 512. [21]Mm 3285. [22]Mm 2708. [23]Mm 2410. [24]Mm 3647. **Cp 21** [1]Mm 267. [2]Mm 519. [3]ורש אם אמר 1S 20,21. [4]Mm 1487. [5]Mm 44. [6]Mm 3650. [7]Mm 25. [8]Mm 1426. [9]Mm 1795. [10]Mm 513. [11]Mm 666. [12]Mm 514. [13]Mm 3985. [14]Mm 145. [15]Mm 515. [16]Mm 1289. [17]Mm 2410.

24 [a–a] 𝔪 מִצִּ֫ ומִבִּ֫ ‖ [b–b] 𝔪 בַּמִּ֫ ‖ [c] GSCCP om ה? ‖ [d] S 2 sg, l תָּזִּ֫ ? ‖ **25** [a–a] 𝔪 עָלָיו ־הִוּ cf GS ‖ **26** [a] 𝔪 אֵלָיו ‖ **Cp 21,1** [a] 𝔪V א׳ ‖ **2** [a] 𝔪GSV יַעֲבָדֶךָ ‖ **3** [a] בגפיו 𝔪 ‖ [b] GSC[J] pr cop ‖ **4** [a] 2 Mss GSV וְאִם ‖ [b] 𝔪G*SV יו־ ‖ [c] cf 3[a] ‖ **5** [a] 𝔪 אִם ‖ **6** [a] G pr *τὸ κριτήριον*; S(CC[J]) *djn'* = judices ‖ **8** [a] 𝔪 + היא, S *snj'* = שְׂנוּאָה ‖ [b] G*CV ut Q לוֹ ‖ **10** [a] nonn Mss 𝔪GSV וְאִם ‖ **13** [a] S 3 sg. ‖ **14** [a] ga'ya eras.

18 וְאִמּוֹ מוֹת יוּמָת׃ ס 18 וְכִי־יְרִיבֻן אֲנָשִׁים וְהִכָּה־אִישׁ אֶת־רֵעֵהוּ יא בפרש. ל

19 [a]בְּאֶבֶן אוֹ בְאֶגְרֹף[a] וְלֹא יָמוּת וְנָפַל לְמִשְׁכָּב׃ 19 אִם־יָקוּם וְהִתְהַלֵּךְ׃ ג[18]. ב[10]

בַּחוּץ עַל־מִשְׁעַנְתּוֹ וְנִקָּה הַמַּכֶּה רַק שִׁבְתּוֹ יִתֵּן וְרַפֹּא יְרַפֵּא׃ ס ג[20]. ל

20 וְכִי־יַכֶּה אִישׁ אֶת־עַבְדּוֹ אוֹ אֶת־אֲמָתוֹ בַּשֵּׁבֶט[a] וּמֵת תַּחַת יָדוֹ [b]נָקֹם יא בפרש. ו

21 יִנָּקֵם[b]׃ 21 אַךְ אִם־יוֹם אוֹ יוֹמַיִם יַעֲמֹד לֹא יֻקַּם[a] כִּי כַסְפּוֹ הוּא׃ ס ה ג מל וב חס[21] ג ב פת וחד קמ[32]

22 וְכִי־יִנָּצוּ אֲנָשִׁים וְנָגְפוּ אִשָּׁה הָרָה וְיָצְאוּ יְלָדֶיהָ[a] וְלֹא יִהְיֶה אָסוֹן יא בפרש. ב[23]. ז[24]

עָנוֹשׁ יֵעָנֵשׁ כַּאֲשֶׁר יָשִׁית עָלָיו בַּעַל הָאִשָּׁה וְנָתַן בִּפְלִלִים׃ 23 וְאִם־ ל ומל. ז ומל[25]. ל. ל[20]

אָסוֹן יִהְיֶה וְנָתַתָּה נֶפֶשׁ תַּחַת נָפֶשׁ׃ 24 עַיִן תַּחַת עַיִן שֵׁן תַּחַת שֵׁן יָד ה׳ מל בסיפ

25 תַּחַת יָד רֶגֶל תַּחַת רָגֶל׃ 25 כְּוִיָּה[a] תַּחַת כְּוִיָּה[a] פֶּצַע תַּחַת פָּצַע ב בפסוק. ב בפסוק

26 חַבּוּרָה תַּחַת חַבּוּרָה׃ ס 26 וְכִי־יַכֶּה אִישׁ אֶת־עֵין עַבְדּוֹ אוֹ־ ב בפסוק. ב בפסוק. יא בפרש

27 אֶת־עֵין אֲמָתוֹ וְשִׁחֲתָתָהּ לַחָפְשִׁי יְשַׁלְּחֶנּוּ תַּחַת עֵינוֹ׃ ס 27 וְאִם־ ו. ט[27]

שֵׁן עַבְדּוֹ אוֹ־שֵׁן אֲמָתוֹ יַפִּיל לַחָפְשִׁי יְשַׁלְּחֶנּוּ תַּחַת שִׁנּוֹ׃ פ ו. ל כת כן[28]. ל

28 וְכִי־יִגַּח[a] שׁוֹר[b] אֶת־אִישׁ אוֹ אֶת־אִשָּׁה וָמֵת סָקוֹל יִסָּקֵל הַשּׁוֹר יא בפרש. ב חד מל וחד חס

29 וְלֹא יֵאָכֵל אֶת־בְּשָׂרוֹ וּבַעַל הַשּׁוֹר נָקִי׃ 29 וְאִם שׁוֹר נַגָּח הוּא מִתְּמֹל ב[28]. ד חס[30]

שִׁלְשֹׁם וְהוּעַד בִּבְעָלָיו וְלֹא יִשְׁמְרֶנּוּ[a] וְהֵמִית אִישׁ אוֹ אִשָּׁה הַשּׁוֹר ל

30 יִסָּקֵל וְגַם־בְּעָלָיו יוּמָת׃ 30 אִם־[a]כֹּפֶר יוּשַׁת עָלָיו וְנָתַן פִּדְיֹן נַפְשׁוֹ יא ס״פ[31]. ב בפסוק. ב חד מל וחד חס[32]

31 כְּכָל אֲשֶׁר־יוּשַׁת עָלָיו׃ 31 אוֹ־בֵן יִגָּח אוֹ־בַת יִגָּח כַּמִּשְׁפָּט הַזֶּה ב בפסוק. ב קמ בפסוק. ב קמ בפסוק

32 יֵעָשֶׂה לוֹ׃ 32 אִם־עֶבֶד יִגַּח הַשּׁוֹר אוֹ אָמָה כֶּסֶף ׀ שְׁלֹשִׁים שְׁקָלִים לו[33]. ה

33 יִתֵּן לַאדֹנָיו וְהַשּׁוֹר יִסָּקֵל׃ ס 33 וְכִי־יִפְתַּח אִישׁ בּוֹר אוֹ כִּי־יִכְרֶה יא בפרש

34 אִישׁ בֹּר וְלֹא יְכַסֶּנּוּ וְנָפַל־שָׁמָּה שׁוֹר אוֹ חֲמוֹר[a]׃ 34 בַּעַל הַבּוֹר יְשַׁלֵּם ל חס[34]

35 כֶּסֶף יְשַׁיֵּב לִבְעָלָיו וְהַמֵּת יִהְיֶה־לוֹ׃ ס 35 וְכִי־יִגַּף שׁוֹר־אִישׁ[a] כו׳ בלישׁ[35]. יא בפרש

אֶת־שׁוֹר רֵעֵהוּ[a] וָמֵת וּמָכְרוּ אֶת־הַשּׁוֹר הַחַי וְחָצוּ אֶת־כַּסְפּוֹ וְגַם יו׳ בסוק את את את את. ל. כג׳ פסוק וגם ובתר תלת מילין[36]. ט

36 אֶת־הַמֵּת יֶחֱצֽוּן׃ 36 אוֹ נוֹדַע כִּי שׁוֹר נַגָּח הוּא מִתְּמֹל שִׁלְשֹׁם וְלֹא ל

יְשִׁמְרֶנּוּ[a] בְּעָלָיו שַׁלֵּם יְשַׁלֵּם שׁוֹר תַּחַת הַשּׁוֹר וְהַמֵּת יִהְיֶה־לוֹ׃ ס

[18]Mm 1783. [19]Jes 58,4. [20]Mm 516. [21]Mm 517. [22]Mm 32. [23]Dt 25,11. [24]Mm 1281. [25]Mm 2737. [26]וחד פלילים Dt 32,31. [27]Mm 3145. [28]Mm 839. [29]Ex 13,3. [30]Mm 518. [31]Okhl 357. [32]Mm 3280. [33]Mm 210. [34]Mp sub loco. [35]Mm 1685. [36]Mm 1629.

18 [a–a] > 𝔪 ‖ **20** [a] > Ms 𝔪 ‖ [b–b] 𝔪 מוֹת יוּמָת ‖ **21** [a] 𝔪 יומת ‖ **22** [a–a] 𝔪𝔊 וְיָצָא ‖ **25** [a] 𝔪 מִכְוָה ‖ **28** [a] 𝔪 יַכֶּה ‖ [b] 𝔪 + אוֹ כָל בְּהֵמָה (𝔪 in sq saepe בהמה pro שור) ‖ **29** [a] 𝔊 *ἀφανίσῃ αὐτόν* = יַשְׁמִידֶנּוּ, it 36[a] ‖ **30** [a] pc Mss 𝔊𝔖𝔗 ואם ‖ **33** [a] ut 28[b] ‖ **35** [a] 𝔪 + אוֹ כָל בְּהֶמְתּוֹ ‖ **36** [a] cf 29[a].

37 כִּי[a] יִגְנֹב־אִישׁ שׁוֹר אוֹ־שֶׂה וּטְבָחוֹ אוֹ מְכָרוֹ חֲמִשָּׁה בָקָר יְשַׁלֵּם 37
22 תַּחַת הַשּׁוֹר וְאַרְבַּע־צֹאן תַּחַת הַשֶּׂה׃ 22 1 אִם־בַּמַּחְתֶּרֶת יִמָּצֵא
2 הַגַּנָּב וְהֻכָּה[a] וָמֵת אֵין לוֹ דָּמִים׃ 2 אִם־זָרְחָה[a] הַשֶּׁמֶשׁ עָלָיו דָּמִים
3 לוֹ שַׁלֵּם יְשַׁלֵּם אִם־אֵין לוֹ וְנִמְכַּר בִּגְנֵבָתוֹ׃ 3 אִם־הַמָּצֵא תִמָּצֵא
בְיָדוֹ הַגְּנֵבָה מִשּׁוֹר עַד־חֲמוֹר עַד־שֶׂה חַיִּים שְׁנָיִם[a] יְשַׁלֵּם׃ ס
4 כִּי[a] יַבְעֶר־אִישׁ שָׂדֶה אוֹ־כֶרֶם וְשִׁלַּח אֶת־בְּעִירָה וּבִעֵר בִּשְׂדֵה 4
אַחֵר[b] מֵיטַב[c] שָׂדֵהוּ וּמֵיטַב כַּרְמוֹ יְשַׁלֵּם׃ ס 5 כִּי־תֵצֵא אֵשׁ 5
וּמָצְאָה קֹצִים וְנֶאֻכַּל גָּדִישׁ אוֹ הַקָּמָה אוֹ הַשָּׂדֶה שִׁלֵּם יְשַׁלֵּם הַמַּבְעֵר
אֶת־הַבְּעֵרָה׃ ס 6 כִּי[a]־יִתֵּן אִישׁ אֶל־רֵעֵהוּ כֶּסֶף אוֹ־כֵלִים 6
לִשְׁמֹר וְגֻנַּב[b] מִבֵּית הָאִישׁ אִם־יִמָּצֵא הַגַּנָּב יְשַׁלֵּם שְׁנָיִם׃ 7 אִם[a]־לֹא 7
יִמָּצֵא הַגַּנָּב וְנִקְרַב בַּעַל־הַבַּיִת אֶל־הֱאֱלֹהִים[b] אִם־לֹא שָׁלַח יָדוֹ
בִּמְלֶאכֶת רֵעֵהוּ׃ 8 עַל־כָּל־דְּבַר־פֶּשַׁע עַל־שׁוֹר עַל־חֲמוֹר עַל־שֶׂה 8
עַל־שַׂלְמָה[a] עַל־כָּל־אֲבֵדָה אֲשֶׁר יֹאמַר כִּי־הוּא זֶה עַד־הָאֱלֹהִים[b]
יָבֹא דְּבַר־שְׁנֵיהֶם אֲשֶׁר יַרְשִׁיעֻן[c] אֱלֹהִים[d] יְשַׁלֵּם שְׁנַיִם לְרֵעֵהוּ׃ ס
9 כִּי[a]־יִתֵּן אִישׁ אֶל־רֵעֵהוּ חֲמוֹר אוֹ־שׁוֹר אוֹ־שֶׂה וְכָל־בְּהֵמָה לִשְׁמֹר 9
וּמֵת אוֹ־נִשְׁבַּר אוֹ־נִשְׁבָּה אֵין רֹאֶה׃ 10 שְׁבֻעַת יְהוָה תִּהְיֶה בֵּין שְׁנֵיהֶם 10
אִם־לֹא שָׁלַח יָדוֹ בִּמְלֶאכֶת רֵעֵהוּ וְלָקַח בְּעָלָיו וְלֹא יְשַׁלֵּם׃ 11 וְאִם־ 11
גָּנֹב יִגָּנֵב מֵעִמּוֹ יְשַׁלֵּם לִבְעָלָיו׃ 12 אִם־טָרֹף יִטָּרֵף יְבִאֵהוּ[a] עֵד 12
הַטְּרֵפָה לֹא[c] יְשַׁלֵּם׃ פ 13 וְכִי־יִשְׁאַל אִישׁ מֵעִם רֵעֵהוּ[a] וְנִשְׁבַּר 13
אוֹ־מֵת[b] בְּעָלָיו אֵין־עִמּוֹ שַׁלֵּם יְשַׁלֵּם׃ 14 אִם־בְּעָלָיו עִמּוֹ לֹא יְשַׁלֵּם 14
אִם־שָׂכִיר הוּא בָּא בִּשְׂכָרוֹ׃ ס 15 וְכִי־יְפַתֶּה אִישׁ בְּתוּלָה אֲשֶׁר 15
לֹא־אֹרָשָׂה וְשָׁכַב עִמָּהּ מָהֹר יִמְהָרֶנָּה לּוֹ לְאִשָּׁה׃ 16 אִם[a]־מָאֵן יְמָאֵן 16
אָבִיהָ לְתִתָּהּ לוֹ כֶּסֶף יִשְׁקֹל כְּמֹהַר הַבְּתוּלֹת׃ ס 17 מְכַשֵּׁפָה[a] 17

ב חד חס וחד מל . ל
בעירו חד מן יו"ו כת ה בתור׳ ול בליש . ב"ם
ג . ל .
ד ב חס וב מל[7] . ג . ל
ל . יב ר"פ אם אם[3] . ה"ם וכל איוב דכות׳ ב מ ב
כ
ל . ב"ם
ה"ם[10] בתור׳ וכל קריא דכות׳ ב מ ו . ל
ל חס
ג[11] ב מנה בתור׳
ג[12] . ה"ם[13]
ב[14]
ג . ל חס
י"א בפרש
יב ר"פ אם אם[3]
י"א בפרש . ה"ם[16]
ל . ל
ב[16] . ל[17] . יד פסוק בתור׳[18]

Cp 22 [1]Jer 2,34. [2]Mm 979. [3]Mm 519. [4]Mm 520. [5]Mm 598. [6]Lv 6,5. [7]Mm 3402. [8]Mm 3185. [9]Mm 3168. [10]Mm 1213. [11]Mm 1138. [12]Mm 93. [13]Mm 1833. [14]Mm 521. [15]Mm 522. [16]Ez 47,14. [17]וחד במהר 1S 18,25. [18]Mm 750.

37 [a] pc Mss 𝔐𝔊𝔖 וְכִי ‖ **Cp 22,1** [a] 𝔐 וְהַכָּהוּ ‖ **2** [a] 𝔐 זרח ‖ **3** [a] 𝔐 pr אחד ‖ **4** [a] 2 Mss 𝔐𝔊𝔖 וְכִי ‖ [b] 𝔐(𝔊) + (𝔊 *καταβοσκήσῃ* = יִבְעֶר) שָׁלֵם יְשַׁלֵּם מִשָּׂדֵהוּ כִּתְבוּאָתֹה (ו)מִטּוֹב ‖ [c] 𝔖 *(w)mn ṭb'* = וְאִם כָּל־הַשָּׂדֶה יִבְעֶה ‖ **6** [a] pc Mss 𝔐𝔊𝔖 וְכִי ‖ [b] 𝔐 וְנִגְנַב ‖ **7** [a] nonn Mss 𝔐𝔊𝔖 וְאִם ‖ [b] 𝔊(𝔗ʸ) + *καὶ ὁμεῖται* ‖ **8** [a] 𝔐 שמלה ‖ [b] 𝔐 יהוה ‖ [c] 𝔐 יַרְ֫שִׁיעֻן ‖ [d] 𝔐 הָאֱ' ‖ **9** [a] pc Mss 𝔐𝔊𝔖 וְכִי ‖ [b] 𝔐𝔊𝔖 אוֹ כל ‖ **12** [a] 𝔐 יביא ‖ [b] 𝔊 𝔗ʲ (dupl) 𝔙 leg עַד ‖ [c] 𝔐𝔊𝔗ʲ𝔙 ולא ‖ **13** [a] 𝔊[19](𝔖) + *κτῆνος*, 𝔗ʲ + *mdʾm*, 𝔙 + *quidquam horum*, exc vb? ‖ [b] 𝔊* + *ἢ αἰχμάλωτον γένηται* cf 9 ‖ **16** [a] nonn Mss 𝔐𝔊𝔖 וְאִם ‖ **17** [a] 𝔊 *φαρμακούς* cf 7,11; 𝔖𝔗𝔗ʲ m (ך֫ה?).

18 לֹ֥א תְחַיֶּֽה׃ ס 18 כָּל־שֹׁכֵ֖ב עִם־בְּהֵמָ֑ה מ֥וֹת יוּמָֽת׃ ס 19 זֹבֵ֤חַ°
19 לָֽאֱלֹהִים֙ [a]יָחֳרָ֔ם [b]בִּלְתִּ֥י לַיהוָ֖ה לְבַדּ֑וֹ[b]׃ ג ב פת וחד קמ[10]

20 וְגֵ֣ר לֹא־תוֹנֶ֔ה [a]וְלֹ֥א תִלְחָצֶ֖נּוּ[a] [b]כִּי־גtill יִם הֱיִיתֶ֥ם בְּאֶֽרֶץ מִצְרָֽיִם׃
21 כָּל־אַלְמָנָ֥ה וְיָת֖וֹם לֹ֥א תְעַנּֽוּן׃ 22 אִם־עַנֵּ֥ה תְעַנֶּ֖ה [a]אֹת֑וֹ[a] [b]כִּ֣י אִם־ ח[20]. ל[21]. ל[22].
23 צָעֹ֥ק יִצְעַ֖ק [c]אֵלַ֑י שָׁמֹ֥עַ אֶשְׁמַ֖ע צַעֲקָתֹ֑ו[d]׃ 23 וְחָרָ֤ה אַפִּי֙ וְהָרַגְתִּ֣י אֶתְכֶ֔ם ל וחס. ה חס[23]. ב
ס(יא) בֶּחָ֣רֶב וְהָי֤וּ נְשֵׁיכֶם֙ אַלְמָנ֔וֹת וּבְנֵיכֶ֖ם יְתֹמִֽים׃ פ 24 אִם־כֶּ֣סֶף | ב חס
תַּלְוֶ֗ה [a]אֶת־עַמִּי֙[a] אֶת־הֶֽעָנִ֣י עִמָּ֔ךְ לֹא־תִהְיֶ֥ה לֹ֖ו כְּנֹשֶׁ֑ה לֹא־[b]תְשִׂימ֥וּן[c] כו פסוק את את ומילה חדה ביניהן. ל[24].
25 עָלָ֖יו נֶֽשֶׁךְ׃ 25 אִם־חָבֹ֤ל תַּחְבֹּל֙ שַׂלְמַ֣ת[a] רֵעֶ֔ךָ עַד־בֹּ֥א הַשֶּׁ֖מֶשׁ תְּשִׁיבֶ֥נּוּ[b] ד[25] בתור וכל קריא דכותו ב מ ו
26 לֹֽו׃ 26 כִּ֣י הִ֣וא כְסוּתָ֔הּ לְבַדָּ֖הּ הִ֣וא שִׂמְלָתֹ֑ו לְמֶ֥ה יִשְׁכַּ֖ב בְּמַ֣ה וְהָיָ֔ה כסותו חד מן ק[26] בת ה ק בתור ול בליש. ל זקף קמ
כִּֽי־יִצְעַ֥ק אֵלַ֖י וְשָׁמַעְתִּ֑י כִּי־חַנּ֖וּן אָֽנִי׃ ס 27 אֱלֹהִ֣ים לֹ֤א תְקַלֵּל֙ ל בתור. [חצי הספר בפסוקים][27]
28 וְנָשִׂ֥יא בְעַמְּךָ֖ לֹ֥א תָאֹֽר׃ 28 מְלֵאָתְךָ֥ וְדִמְעֲךָ֖ לֹ֣א תְאַחֵ֑ר בְּכֹ֥ור בָּנֶ֖יךָ ג[28]. ל. ד[29]
29 תִּתֶּן־לִֽי׃ 29 כֵּן־תַּעֲשֶׂ֥ה לְשֹׁרְךָ֖ [a]לְצֹאנֶ֑ךָ[a] שִׁבְעַ֤ת יָמִים֙ יִהְיֶ֣ה עִם־אִמּ֔וֹ ל חס
בַּיּ֥וֹם[b] הַשְּׁמִינִ֖י תִּתְּנ֥וֹ־לִֽי׃ 30 וְאַנְשֵׁי־קֹ֖דֶשׁ תִּהְיֻ֣ון לִ֑י וּבָשָׂ֣ר בַּשָּׂדֶ֔ה [a]טְרֵפָ֖ה לֹ֣א תֹאכֵ֑לוּ לַכֶּ֖לֶב[b] תַּשְׁלִכ֥וּן אֹתֹֽו׃ ס ל[30]. ד[31] מנה ר״פ. ח[32]. ל. ל וחס

23 1 לֹ֣א תִשָּׂ֔א שֵׁ֥מַע שָׁ֖וְא אַל־תָּ֣שֶׁת יָדְךָ֑ עִם־רָשָׁ֖ע לִֽהְיֹ֥ת עֵ֖ד ה[1]. ח חס בליש[2]
2 חָמָֽס׃ ס 2 לֹא־תִהְיֶ֣ה אַחֲרֵי־רַבִּ֣ים לְרָעֹ֔ת וְלֹא־תַעֲנֶ֣ה [a]עַל־רִ֔ב ד חס בליש. ה חס בליש[3]
3 לִנְטֹ֥ת אַחֲרֵי־רַבִּ֖ים לְהַטֹּֽת׃ 3 וְדָ֖ל[a] לֹ֣א תֶהְדַּ֑ר בְּרִיבֹֽו׃ ס ל חס. ל חס. ל. ד
4 כִּֽי־ 5 כִּֽי תִפְגַּ֞ע שֹׁ֤ור אֹיִבְךָ֙ אֹ֣ו חֲמֹרֹ֔[a] תֹּעֶ֖ה הָשֵׁ֣ב תְּשִׁיבֶ֑נּוּ לֹֽו׃ ס ו בטעמ ר״פ בתור[4]. ג ב חס וחד מל
תִרְאֶ֞ה חֲמ֣וֹר שֹׂנַאֲךָ֗ רֹבֵץ֙ תַּ֣חַת מַשָּׂאֹ֔ו וְחָדַלְתָּ֥ מֵעֲזֹ֖ב לֹ֑ו [a]עָזֹ֥ב תַּעֲזֹ֖ב[a] ב[5]. ג[6]. ל וחס
6 עִמֹּֽו׃ ס 6 לֹ֥א תַטֶּ֖ה מִשְׁפַּ֣ט אֶבְיֹנְךָ֑ בְּרִיבֹֽו׃ 7 מִדְּבַ֥ר־שֶׁ֖קֶר תִּרְחָ֑ק ב חס[7]. ו. ג
7 וְנָקִ֥י וְצַדִּ֖יק אַל־תַּהֲרֹ֑ג כִּ֥י[a] לֹא־אַצְדִּ֖יק[b] רָשָֽׁע׃ 8 וְשֹׁ֣חַד לֹ֣א[a] תִקָּ֔ח ג[8].
8 כִּֽי הַשֹּׁ֣חַד יְעַוֵּ֔ר פִּקְחִ֖ים וְיסַלֵּ֣ף דִּבְרֵ֥י צַדִּיקִֽים׃ 9 וְגֵ֣ר לֹא תִלְחָ֑ץ[a] ב. ל מל בתור

19 Mm 523. 20 Mm 524. 21 Mm 519. 22 Gn 31,50. 23 Mm 1115. 24 Mm 2697. 25 Mm 1213. 26 Mm 598. 27 Mp sub loco. 28 Mm 525. 29 Mm 526. 30 Mm 2952. 31 Mm 88. 32 Mm 527. Cp 23 1 Mm 206. 2 Mm 725. 3 Mm 3480. 4 Mm 1151. 5 Mm 3643. 6 Mm 28. 7 Mp sub loco. 8 Mm 528.

19 [a] 𝔐𝔊[Amin] + אֲחֵרִים, ins (hpgr)? || [b–b] > 𝔐 || **20** [a] 𝔐𝔊𝔖𝔗𝔗[J] 2 pl || [b] 𝔐𝔖𝔗𝔗[J] תְּלַחֲצוּ cf 𝔊 || **22** [a] 𝔐𝔊𝔖𝔗[P]𝔙 תענו || [b] 𝔊(𝔖𝔗[P]𝔙) *αὐτούς* || [c] 𝔊𝔖𝔙 pl || [d] 𝔊𝔖𝔙 suff pl; 𝔗[P] + *'rwm ḥnn wrḥmn 'nh 'mr mmrh djhwh* = כִּי חַנּוּן וְרַחוּם אֲנִי אָמַר יהוה || **24** [a–a] 𝔊* *τῷ ἀδελφῷ* || [b] Seb 𝔖𝔗[Ms]𝔗[P]𝔙 וְלא || [c] 𝔊𝔖𝔙 sg || **25** [a] 𝔐 שמלת || [b] 𝔐 יֶנָּה || **29** [a] 𝔐𝔊𝔖𝔗[J]𝔙 וּלְ, 𝔊 + *καὶ τὸ ὑποζύγιόν σου* || [b] mlt Mss 𝔐𝔊𝔖𝔗[Mss]𝔗[J] וּבְ || **30** [a] > Vrs || [b] 𝔐 הַשָּׁלֵךְ || **Cp 23,2** [a–a] 𝔊 *μετὰ πλήθους* || [b] 𝔊 + *κρίσιν* || **3** [a] דל lapsus pro גדל? cf Lv 19,15 || **4** [a] ut 21,35[a] || **5** [a–a] obscure, si non crrp; 𝔊 *συνεγερεῖς αὐτό*, 𝔖 *mšql šqwl*, 𝔙 *sublevabis* || **7** [a] 𝔊 *καί* || [b] 𝔊 2 sg || [c] 𝔊* + *ἕνεκεν δώρων* || **8** [a] 𝔐 [b] nonn Mss 𝔐𝔊𝔖𝔗𝔗[J] + עִוֵּר cf Dt 16,19 Sir 20,29 || **9** [a] 𝔐𝔊𝔖𝔗𝔗[J] צוּ־.

וְאַתֶּם יְדַעְתֶּם אֶת־נֶפֶשׁ הַגֵּר כִּי־גֵרִים הֱיִיתֶם בְּאֶרֶץ מִצְרָיִם׃
10 11
10 וְשֵׁשׁ שָׁנִים תִּזְרַע אֶת־אַרְצֶךָ וְאָסַפְתָּ אֶת־תְּבוּאָתָהּ׃ 11 וְהַשְּׁבִיעִת
תִּשְׁמְטֶנָּה וּנְטַשְׁתָּהּ וְאָכְלוּ אֶבְיֹנֵי עַמֶּךָ וְיִתְרָם תֹּאכַל חַיַּת הַשָּׂדֶה
12 כֵּן־תַּעֲשֶׂה לְכַרְמְךָ לְזֵיתֶךָ׃ 12 שֵׁשֶׁת יָמִים תַּעֲשֶׂה מַעֲשֶׂיךָ וּבַיּוֹם
הַשְּׁבִיעִי תִּשְׁבֹּת לְמַעַן יָנוּחַ שׁוֹרְךָ וַחֲמֹרֶךָ וְיִנָּפֵשׁ בֶּן־אֲמָתְךָ וְהַגֵּר׃
13 וּבְכֹל אֲשֶׁר־אָמַרְתִּי אֲלֵיכֶם תִּשָּׁמֵרוּ וְשֵׁם אֱלֹהִים אֲחֵרִים לֹא
תַזְכִּירוּ לֹא יִשָּׁמַע עַל־פִּיךָ׃
14 15
14 שָׁלֹשׁ רְגָלִים תָּחֹג לִי בַּשָּׁנָה׃ 15 אֶת־חַג הַמַּצּוֹת תִּשְׁמֹר שִׁבְעַת
יָמִים תֹּאכַל מַצּוֹת כַּאֲשֶׁר צִוִּיתִךָ לְמוֹעֵד חֹדֶשׁ הָאָבִיב כִּי־בוֹ יָצָאתָ
מִמִּצְרָיִם וְלֹא־יֵרָאוּ פָנַי רֵיקָם׃ 16 וְחַג הַקָּצִיר בִּכּוּרֵי מַעֲשֶׂיךָ אֲשֶׁר
תִּזְרַע בַּשָּׂדֶה וְחַג הָאָסִף בְּצֵאת הַשָּׁנָה בְּאָסְפְּךָ אֶת־מַעֲשֶׂיךָ מִן־
הַשָּׂדֶה׃ 17 שָׁלֹשׁ פְּעָמִים בַּשָּׁנָה יֵרָאֶה כָּל־זְכוּרְךָ אֶל־פְּנֵי הָאָדֹן |
יְהוָה׃ 18 לֹא־תִזְבַּח עַל־חָמֵץ דַּם־זִבְחִי וְלֹא־יָלִין חֵלֶב־חַגִּי עַד־
בֹּקֶר׃ 19 רֵאשִׁית בִּכּוּרֵי אַדְמָתְךָ תָּבִיא בֵּית יְהוָה אֱלֹהֶיךָ לֹא־תְבַשֵּׁל
גְּדִי בַּחֲלֵב אִמּוֹ׃ ס
20 הִנֵּה אָנֹכִי שֹׁלֵחַ מַלְאָךְ לְפָנֶיךָ לִשְׁמָרְךָ בַּדָּרֶךְ וְלַהֲבִיאֲךָ אֶל־ ס
הַמָּקוֹם אֲשֶׁר הֲכִנֹתִי׃ 21 הִשָּׁמֶר מִפָּנָיו וּשְׁמַע בְּקֹלוֹ אַל־תַּמֵּר בּוֹ
כִּי לֹא יִשָּׂא לְפִשְׁעֲכֶם כִּי שְׁמִי בְּקִרְבּוֹ׃ 22 כִּי אִם־שָׁמֹעַ תִּשְׁמַע
בְּקֹלוֹ וְעָשִׂיתָ כֹּל אֲשֶׁר אֲדַבֵּר וְאָיַבְתִּי אֶת־אֹיְבֶיךָ וְצַרְתִּי אֶת־
צֹרְרֶיךָ׃ 23 כִּי־יֵלֵךְ מַלְאָכִי לְפָנֶיךָ וֶהֱבִיאֲךָ אֶל־הָאֱמֹרִי וְהַחִתִּי
וְהַפְּרִזִּי וְהַכְּנַעֲנִי הַחִוִּי וְהַיְבוּסִי וְהִכְחַדְתִּיו׃ 24 לֹא־תִשְׁתַּחֲוֶה
לֵאלֹהֵיהֶם וְלֹא תָעָבְדֵם וְלֹא תַעֲשֶׂה כְּמַעֲשֵׂיהֶם כִּי הָרֵס תְּהָרְסֵם
וְשַׁבֵּר תְּשַׁבֵּר מַצֵּבֹתֵיהֶם׃ 25 וַעֲבַדְתֶּם אֵת יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם וּבֵרַךְ

ג ר״ס[9]

ל. ל. ב חד חס וחד מל[10]. ב[11]

ל

ת[12]. ל. ד פסוק דאית בהון לא לא ומילה חדה ביניהו[13]

ב[14]. [15]ג

ו רפ[16]

[17]ג

ב חד חס וחד מל

[18]ג. [19]ט. וכל צורת הבית דכות ב מ ד. ב חס

ג זוגין[20]

כת. [21]ג

ל

[22]ס

ל חס. כג. ל

[22]ס. לז

ל. [23]ב

סימן מת פ כ ו[24]

ז. ל. לד פסוק לא ולא ולא[25]

[26]ג

[27]ג

[9]Mm 4173 ב. [10]Mm 529. [11]Hi 22,20. [12]Mm 781. [13]Mm 2267. [14]Mm 530. [15]Mm 3112. [16]Mm 613. [17]Mm 1916. [18]Mm 150. [19]Mm 3937. [20]Mm 509. [21]Mm 1228. [22]Mp falsa, ms L cum ר erasum videtur contra Mm 1115. [23]Jes 29,3. [24]Okhl 274. [25]Mm 771. [26]Mm 531. [27]Mm 1538.

11 [a] pc Mss 𝔐GSV וּלְ׳ ‖ **12** [a–a] 𝔐 עַבְדְּךָ וַאֲמָתֶךָ כָּמוֹךָ וְכָל בְּהֶמְתֶּךָ ‖ [a] 𝔐GS ‖ **13** [a] 𝔐GS וְכֹל ‖ [b] 𝔗 mlt Mss 𝔐GS𝔗^{Mss}𝔗^{Y}V וְלֹא cf S ‖ **14** [a] GS𝔗^{Ms}𝔗^{Y}V pl ‖ **17** [a] 𝔐 את ut 34,23 ‖ [b–b] G(SV) *κυρίου τοῦ θεοῦ σου* ‖ [c] 𝔐 ארון cf 34,23[a] ‖ **18** [a] G* pr nonn vb ex 34,24 ‖ **19** [a] 𝔐 + add ‖ **20** [a] 𝔐GV כִּי– ut 23 ‖ [b] G(S) *τὴν γῆν* ‖ **21** [a] G *ἀπείθει* = ܬܡܪ S *tthr'* ‖ **22** [a] 𝔐G עִו– ‖ [b] 𝔐G לִי– ‖ **23** [a] G + *καὶ Γεργεσαῖον* cf 𝔐 ‖ [b] mlt Mss 𝔐GS𝔗^{Ms}V וְהִ׳ ‖ [c] Vrs suff pl ‖ **25** [a] G sg ‖ [b] G suff sg ‖ [c] GV 1 sg.

26 אֶת־לַחְמֹ֖ךְ[d] וְאֶת־מֵימֶ֑יךָ וַהֲסִרֹתִ֥י מַחֲלָ֖ה מִקִּרְבֶּֽךָ[e]׃ 26 לֹ֥א תִהְיֶ֛ה
מְשַׁכֵּלָ֥ה וַעֲקָרָ֖ה בְּאַרְצֶ֑ךָ אֶת־מִסְפַּ֥ר יָמֶ֖יךָ אֲמַלֵּֽא׃
27 אֶת־אֵימָתִ֖י אֲשַׁלַּ֣ח לְפָנֶ֑יךָ וְהָמֹתִ֗י אֶת־כָּל־הָעָ֛ם אֲשֶׁ֥ר תָּבֹ֖א
בָּהֶ֑ם וְנָתַתִּ֞י אֶת־כָּל־אֹיְבֶ֧יךָ אֵלֶ֛יךָ עֹ֖רֶף׃ 28 וְשָׁלַחְתִּ֥י אֶת־הַצִּרְעָ֖ה
לְפָנֶ֑יךָ וְגֵרְשָׁ֣ה[a] אֶת־הַחִוִּ֗י[b] אֶת־[c]הַֽכְּנַעֲנִי֙ וְאֶת־הַחִתִּ֔י מִלְּפָנֶֽיךָ׃ 29 לֹ֥א
אֲגָרְשֶׁ֖נּוּ[a] מִפָּנֶ֑יךָ בְּשָׁנָ֣ה אַחַ֔ת פֶּן־תִּהְיֶ֥ה הָאָ֖רֶץ שְׁמָמָ֑ה וְרַבָּ֥ה עָלֶ֖יךָ חַיַּ֥ת
הַשָּׂדֶֽה׃ 30 מְעַ֥ט מְעַ֖ט אֲגָרְשֶׁ֣נּוּ[a] מִפָּנֶ֑יךָ עַ֚ד אֲשֶׁ֣ר תִּפְרֶ֔ה וְנָחַלְתָּ֖ אֶת־
הָאָֽרֶץ׃ 31 וְשַׁתִּ֤י אֶת־גְּבֻלְךָ֙ מִיַּם־סוּף֙ וְעַד־[a]יָ֣ם פְּלִשְׁתִּ֔ים וּמִמִּדְבָּ֖ר עַד־
הַנָּהָ֑ר כִּֽי־[a]אֶתֵּ֞ן בְּיֶדְכֶ֣ם אֶת־[a]יֹשְׁבֵ֣י הָאָ֔רֶץ וְגֵרַשְׁתָּ֥מוֹ[b] מִפָּנֶֽיךָ׃ 32 לֹֽא־
תִכְרֹ֥ת לָהֶ֛ם וְלֵאלֹהֵיהֶ֖ם בְּרִֽית׃ 33 לֹ֥א יֵשְׁב֖וּ בְּאַרְצְךָ֑ פֶּן־יַחֲטִ֤יאוּ
אֹתְךָ֙ לִ֔י כִּ֥י תַעֲבֹ֖ד אֶת־אֱלֹהֵיהֶ֑ם כִּֽי־[a]יִהְיֶ֥ה לְךָ֖ לְמוֹקֵֽשׁ׃ פ

24 1 וְאֶל־מֹשֶׁ֣ה אָמַ֔ר עֲלֵ֥ה אֶל־יְהוָ֖ה אַתָּ֣ה וְאַהֲרֹ֑ן נָדָ֥ב וַאֲבִיה֖וּא[a]
2 וְשִׁבְעִ֥ים מִזִּקְנֵ֖י יִשְׂרָאֵ֑ל וְהִשְׁתַּחֲוִיתֶ֖ם[b] מֵרָחֹֽק[c]׃ 2 וְנִגַּ֥שׁ מֹשֶׁ֛ה לְבַדּ֖וֹ
3 אֶל־יְהוָ֑ה[a] וְהֵ֣ם לֹ֤א יִגְּשׁוּ֙ וְהָעָ֣ם לֹא־[b]יַעֲל֔וּ עִמּ֖וֹ׃ 3 וַיָּבֹ֣א מֹשֶׁ֔ה וַיְסַפֵּ֖ר
לָעָ֑ם אֵ֚ת כָּל־דִּבְרֵ֣י יְהוָ֔ה[a] וְאֵת֙ כָּל־הַמִּשְׁפָּטִ֔ים וַיַּ֥עַן[c] כָּל־הָעָ֖ם קֹ֣ול
4 אֶחָ֑ד וַיֹּאמְר֗וּ כָּל־הַדְּבָרִ֛ים אֲשֶׁר־דִּבֶּ֥ר יְהוָ֖ה נַעֲשֶֽׂה[b]׃ 4 וַיִּכְתֹּ֥ב מֹשֶׁ֖ה
אֵ֣ת כָּל־דִּבְרֵ֣י יְהוָ֑ה וַיַּשְׁכֵּ֣ם בַּבֹּ֗קֶר וַיִּבֶן֙ מִזְבֵּ֣חַ תַּ֣חַת הָהָ֔ר וּשְׁתֵּ֥ים
5 עֶשְׂרֵ֖ה מַצֵּבָ֑ה[a] לִשְׁנֵ֥ים עָשָׂ֖ר שִׁבְטֵ֥י יִשְׂרָאֵֽל׃ 5 וַיִּשְׁלַ֕ח אֶת־נַעֲרֵ֖י בְּנֵ֣י
6 יִשְׂרָאֵ֑ל וַיַּעֲל֣וּ עֹלֹ֔ת וַיִּזְבְּח֥וּ זְבָחִ֛ים [c]שְׁלָמִ֥ים לַיהוָ֖ה[a] פָּרִֽים[b]׃ 6 וַיִּקַּ֣ח
7 מֹשֶׁ֗ה חֲצִ֤י הַדָּם֙ וַיָּ֣שֶׂם בָּאֲגָנֹ֔ת וַחֲצִ֥י הַדָּ֖ם זָרַ֥ק עַל־הַמִּזְבֵּֽחַ׃ 7 וַיִּקַּ֕ח
סֵ֖פֶר הַבְּרִ֑ית וַיִּקְרָ֣א בְּאָזְנֵ֣י הָעָ֔ם וַיֹּאמְר֕וּ כֹּ֖ל אֲשֶׁר־דִּבֶּ֣ר יְהוָ֑ה [a]נַעֲשֶׂ֖ה
וְנִשְׁמָֽע[a]׃ 8 וַיִּקַּ֣ח מֹשֶׁ֗ה אֶת־הַדָּם֙ וַיִּזְרֹ֣ק עַל־[a]הָעָ֔ם וַיֹּ֕אמֶר הִנֵּ֥ה דַם־
הַבְּרִ֖ית אֲשֶׁ֣ר כָּרַ֣ת יְהוָ֔ה עִמָּכֶ֖ם עַ֣ל כָּל־הַדְּבָרִ֑ים[a] הָאֵֽלֶּה׃

---

25 [d] 𝔊* + *καὶ τὸν οἶνόν σου* ‖ [e] 𝔊 *ἀφ' ὑμῶν* cf 𝔖 ‖ **28** [a] 𝔊^{B} 2 sg, 𝔊$^{A\,min}$𝔖 1 sg ‖ [b] 𝔊 + *καὶ τοὺς Ἀμορραίους* ‖ [c] 𝔈 mlt Mss 𝔊𝔗^{Ms}𝔗^{J}𝔙 ואת ‖ **29** [a] 𝔊𝔖𝔗𝔗^{J}𝔙 suff pl ‖ **30** [a] cf 29[a] ‖ **31** [a] 𝔈 nonn Mss 𝔗^{J} + כל ‖ [b] 𝔪 תָּם– cf 𝔊𝔙 ‖ **32** [a] ga'ya eras ‖ **33** [a] 𝔪𝔊𝔖𝔗𝔗^{J} יהיו ‖ **Cp 24,1** [a] 𝔪 + אֶלְעָזָר וְאִיתָמָר, it 9[a] ‖ [b] 𝔊 3 pl ‖ [c] 𝔊 + *τῷ κυρίῳ* ‖ **2** [a] 𝔊 *τὸν θεόν* ‖ [b] 𝔊 *μετ' αὐτῶν* ‖ **3** [a] 𝔊 *τοῦ θεοῦ* ‖ [b] 𝔊 + *καὶ ἀκουσόμεθα* cf 7 ‖ **4** [a] 𝔪𝔊 אֲבָנִים ‖ **5** [a] 𝔊* *τῷ θεῷ* ‖ [b] 𝔪 + בְּנֵי בָקָר ‖ **7** [a–a] 𝔊^{FS} invers ‖ **8** [a] 𝔈 הַמִּשְׁפָּטִים.

---

[28] Mm 532. [29] Mm 2036. [30] Mm 3590. [31] Mm 425. [32] Mp sub loco. [33] Mm 1379. [34] Okhl 274. [35] Mm 533. [36] וחד שתי Ps 73,28. [37] Mm 3938. [38] Mm 1081. [39] Mm 534. Cp 24 [1] Mp sub loco. [2] Mm 568. [3] Mm 1968.

[28] ג זוגין[29]. [30] ג. [31] ל. יו[32] חס וכל משלי דכות ב מ ד. [33] ג. [34] סימן וכח. [35] ד. [36] ל. ג פסוק ועד עד[37]. [38] ד. ב. [39] ל. כ. ל. [1] ז חס בתור. [2] פו לג מנה בתור. ל וחס. [3] לז. ג ב פ"ק וחד קמ[2]. ח וכל עזרא דכוה[3]. ח בטע

9 וַיַּ֣עַל מֹשֶׁ֗ה וְאַהֲרֹן֙ נָדָ֣ב וַאֲבִיה֔וּא[a] וְשִׁבְעִ֖ים מִזִּקְנֵ֥י יִשְׂרָאֵֽל׃ 10 וַיִּרְא֕וּ
9 10
כט בתור

אֵ֖ת[a] אֱלֹהֵ֣י יִשְׂרָאֵ֑ל וְתַחַת֙ רַגְלָ֣יו כְּמַעֲשֵׂ֣ה לִבְנַ֔ת הַסַּפִּ֖יר וּכְעֶ֥צֶם
כה[4]. ב חד פת וחד קמ[5]. ל

הַשָּׁמַ֥יִם לָטֹהַֽר׃ 11 וְאֶל־אֲצִילֵ֣י[a] בְנֵי־יִשְׂרָאֵ֗ל לֹ֤א שָׁלַח֙ יָדֹ֔ו וַיֶּחֱזוּ[b] אֶת־
ל. ב. ב[6]

הָאֱלֹהִ֖ים[a] וַיֹּאכְל֥וּ וַיִּשְׁתּֽוּ׃ ס 12 וַיֹּ֤אמֶר יְהוָה֙ אֶל־מֹשֶׁ֔ה עֲלֵ֥ה אֵלַ֖י
יב בטע בסיפ[7]

הָהָ֑רָה וֶהְיֵה־שָׁ֗ם וְאֶתְּנָ֣ה לְךָ֡ אֶת־לֻחֹת֩ הָאֶ֨בֶן וְהַתּוֹרָ֜ה[a] וְהַמִּצְוָ֗ה אֲשֶׁ֤ר
יג[8]. ל. ב[9]

כָּתַ֙בְתִּי֙ לְהוֹרֹתָ֔ם׃ 13 וַיָּ֥קָם מֹשֶׁ֖ה וִיהוֹשֻׁ֣עַ מְשָׁרְתֹ֑ו וַיַּ֥עַל[a] מֹשֶׁ֖ה[b] אֶל־
ל. יו וכל אל הר הכרמל דכות[10]

הַר֥[a] הָאֱלֹהִֽים׃ 14 וְאֶל־הַזְּקֵנִ֣ים אָמַ֔ר שְׁבוּ־לָ֥נוּ בָזֶ֖ה עַ֣ד אֲשֶׁר־נָשׁ֣וּב
ו. ל. ה בתור

אֲלֵיכֶ֑ם וְהִנֵּ֤ה אַהֲרֹן֙ וְחוּר֙ עִמָּכֶ֔ם מִי־בַ֥עַל דְּבָרִ֖ים יִגַּ֥שׁ אֲלֵהֶֽם׃
15 16

15 וַיַּ֥עַל מֹשֶׁ֖ה[a] אֶל־הָהָ֑ר וַיְכַ֥ס הֶעָנָ֖ן אֶת־הָהָֽר׃ 16 וַיִּשְׁכֹּ֤ן כְּבוֹד־יְהוָה[a]
ה ד חס וחד מל[11]

עַל־הַ֙ר֙ סִינַ֔י וַיְכַסֵּ֥הוּ הֶעָנָ֖ן שֵׁ֣שֶׁת יָמִ֑ים וַיִּקְרָ֨א[b] אֶל־מֹשֶׁ֜ה בַּיֹּ֣ום
ג. ב[12]

הַשְּׁבִיעִ֗י מִתֹּוךְ֙ הֶעָנָֽן׃ 17 וּמַרְאֵ֣ה כְּבֹוד־יְהוָ֔ה כְּאֵ֥שׁ אֹכֶ֖לֶת בְּרֹ֣אשׁ
ז[13]. לה[14]

הָהָ֑ר לְעֵינֵ֖י בְּנֵ֥י יִשְׂרָאֵֽל׃ 18 וַיָּבֹ֥א מֹשֶׁ֖ה בְּתֹ֣וךְ הֶעָנָ֑ן וַיַּ֥עַל אֶל־הָהָ֖ר
ג[15]

וַיְהִ֥י מֹשֶׁ֖ה[a] בָּהָ֑ר אַרְבָּעִ֥ים יֹ֖ום וְאַרְבָּעִ֥ים לָֽיְלָה׃ פ קו״ח

סנ״ן פרש 25 1 וַיְדַבֵּ֥ר יְהוָ֖ה אֶל־מֹשֶׁ֥ה לֵאמֹֽר׃ 2 דַּבֵּ֞ר אֶל־בְּנֵ֣י יִשְׂרָאֵ֗ל
ו רפי[1]. ל

וְיִקְח֥וּ־לִ֙י֙ תְּרוּמָ֔ה מֵאֵ֖ת כָּל־אִ֣ישׁ אֲשֶׁר־יִדְּבֶ֣נּוּ לִבּ֑וֹ תִּקְח֖וּ אֶת־תְּרוּמָתִֽי׃
3 4

כה יו[2] מנה ר״פ. ג 3 וְזֹ֥את֙ הַתְּרוּמָ֔ה אֲשֶׁ֥ר תִּקְח֖וּ מֵאִתָּ֑ם זָהָ֥ב וָכֶ֖סֶף וּנְחֹֽשֶׁת׃ 4 וּתְכֵ֥לֶת
5

וְאַרְגָּמָ֖ן וְתוֹלַ֣עַת שָׁנִ֑י וְשֵׁ֖שׁ וְעִזִּֽים׃ 5 וְעֹרֹ֤ת אֵילִם֙ מְאָדָּמִ֔ים וְעֹרֹ֖ת
6

תְּחָשִׁ֑ים וַעֲצֵ֥י שִׁטִּֽים׃ 6 שֶׁ֖מֶן לַמָּאֹ֑ר בְּשָׂמִ֗ים לְשֶׁ֙מֶן֙ הַמִּשְׁחָ֔ה וְלִקְטֹ֖רֶת
ח זוגין מחליפין[3]. ג חד חס ורב מל בסיפ

7 8

הַסַּמִּֽים׃ 7 אַבְנֵי־שֹׁ֙הַם֙ וְאַבְנֵ֣י מִלֻּאִ֔ים לָאֵפֹ֖ד וְלַחֹשֶֽׁן׃ 8 וְעָשׂ֥וּ[a] לִ֖י
ח. הסמים[3]. ג ב מל וחד חס

9

יז מל בלישׁ[4] מִקְדָּ֑שׁ[b] וְשָׁכַנְתִּ֖י בְּתֹוכָֽם׃[b] 9 כְּכֹ֣ל[a] אֲשֶׁ֤ר אֲנִי֙ מַרְאֶ֣ה אֹתְךָ֔[b] אֵ֖ת
ל. ב[5]

תַּבְנִ֣ית הַמִּשְׁכָּ֑ן וְאֵ֖ת[c] תַּבְנִ֥ית כָּל־כֵּלָ֖יו וְכֵ֣ן תַּעֲשֽׂוּ׃[c] ס
10

10 וְעָשׂ֥וּ[a] אֲרֹ֖ן עֲצֵ֣י שִׁטִּ֑ים אַמָּתַ֤יִם וָחֵצִי֙ אָרְכֹּ֔ו וְאַמָּ֥ה וָחֵצִ֖י רָחְבֹּ֑ו
11

ל בתור וְאַמָּ֥ה וָחֵצִ֖י קֹמָתֹֽו׃ 11 וְצִפִּ֥יתָ אֹתֹ֛ו זָהָ֥ב טָה֖וֹר מִבַּ֣יִת וּמִח֑וּץ תְּצַפֶּ֣נּוּ

[4]Mm 2364. [5]Mm 535. [6]Mm 3729. [7]Mm 439. [8]Mm 1100. [9]Mm 536. [10]Mm 385. [11]Mm 537. [12]Mm 538. [13]Mm 539. [14]Mm 2840. [15]Mm 540. Cp 25 [1]Mm 560. [2]Mm 856. [3]Mm 3964. [4]Mm 541. [5]Mm 1438.

9 [a] cf 1[a] ‖ **10** [a] 𝔊 *τὸν τόπον οὗ εἱστήκει ἐκεῖ* (> 𝔊$^{BO\,min}$) cf 11[a–a] ‖ **11** [a–a] 𝔊 *καὶ τῶν ἐπιλέκτων τοῦ Ισραηλ οὐ διεφώνησεν οὐδὲ εἷς· καὶ ὤφθησαν ἐν τῷ τόπῳ τοῦ θεοῦ* ‖ [b] 𝔪^{Mss} וַיֶּאֱחֲזוּ ‖ **12** [a] 𝔪𝔊 הַ׳ ‖ **13** [a] 𝔊 pl ‖ [b] > 𝔊 ‖ **15** [a] 𝔊* + *καὶ Ιησοῦς* cf 13 ‖ **16** [a] 𝔊 *τοῦ θεοῦ* ‖ [b] 𝔊(S) + *κύριος* ‖ **18** [a] 𝔊 *ἐκεῖ* ‖ **Cp 25,8** [a] 𝔊 2 sg cf 10[a] ‖ [b–b] 𝔊 *καὶ ὀφθήσομαι ἐν ὑμῖν* ‖ **9** [a] 𝔊 pr *καὶ ποιήσεις μοι* (ex 8) ‖ [b] 𝔪𝔊 + בָּהָר ‖ [c] 𝔪𝔊 ועשׂית תעשׂה ‖ **10** [a] 𝔪𝔊

12 וְעָשִׂיתָ עָלָיו[a] זֵר זָהָב סָבִיב׃ 12 וְיָצַקְתָּ לּוֹ אַרְבַּע טַבְּעֹת זָהָב וְנָתַתָּה — הי מל בסיפ
עַל אַרְבַּע פַּעֲמֹתָיו וּשְׁתֵּי טַבָּעֹת עַל־צַלְעוֹ הָאֶחָת וּשְׁתֵּי טַבָּעֹת עַל־
13 צַלְעוֹ הַשֵּׁנִית׃ 13 וְעָשִׂיתָ בַדֵּי עֲצֵי שִׁטִּים וְצִפִּיתָ אֹתָם זָהָב׃ 14 וְהֵבֵאתָ[a] — ג
14 אֶת־הַבַּדִּים בַּטַּבָּעֹת עַל צַלְעֹת הָאָרֹן לָשֵׂאת אֶת־הָאָרֹן בָּהֶם׃ — כו
15 בְּטַבְּעֹת הָאָרֹן יִהְיוּ הַבַּדִּים לֹא יָסֻרוּ מִמֶּנּוּ׃ 16 וְנָתַתָּ אֶל־הָאָרֹן — ל חס׳. כט חס[6].
17 אֶת הָעֵדֻת אֲשֶׁר אֶתֵּן אֵלֶיךָ׃ 17 וְעָשִׂיתָ כַּפֹּרֶת זָהָב טָהוֹר אַמָּתַיִם
18 וָחֵצִי אָרְכָּהּ וְאַמָּה וָחֵצִי רָחְבָּהּ׃ 18 וְעָשִׂיתָ שְׁנַיִם כְּרֻבִים זָהָב מִקְשָׁה[b] — כל אוריית חס וכל נביא וכתיב מל ב מ יב[9]
19 תַּעֲשֶׂה אֹתָם מִשְׁנֵי קְצוֹת הַכַּפֹּרֶת׃ 19 וַעֲשֵׂה[a] כְּרוּב אֶחָד מִקָּצָהּ — ג ר״פ[10]
מִזֶּה וּכְרוּב־אֶחָד מִקָּצָה מִזֶּה מִן־הַכַּפֹּרֶת תַּעֲשׂוּ[b] אֶת־הַכְּרֻבִים עַל־
20 שְׁנֵי קְצוֹתָיו׃ 20 וְהָיוּ הַכְּרֻבִים פֹּרְשֵׂי כְנָפַיִם לְמַעְלָה סֹכְכִים
בְּכַנְפֵיהֶם עַל־הַכַּפֹּרֶת וּפְנֵיהֶם אִישׁ אֶל־אָחִיו אֶל־הַכַּפֹּרֶת יִהְיוּ פְּנֵי — יד פסוק על אל אל[11]. ט. ב
21 הַכְּרֻבִים׃ 21 וְנָתַתָּ אֶת־הַכַּפֹּרֶת עַל־הָאָרֹן מִלְמָעְלָה וְאֶל־הָאָרֹן — כט חס[6]. ה בליש[7]. ל[8]
22 תִּתֵּן אֶת־הָעֵדֻת[a] אֲשֶׁר אֶתֵּן אֵלֶיךָ[a]׃ 22 וְנוֹעַדְתִּי[a] לְךָ שָׁם וְדִבַּרְתִּי — ב חד מל וחד חס[12]
אִתְּךָ מֵעַל הַכַּפֹּרֶת מִבֵּין שְׁנֵי הַכְּרֻבִים אֲשֶׁר עַל־אֲרֹן הָעֵדֻת[b] אֵת[c] — יו בתור[13]. יב[14]
כָּל־[b]אֲשֶׁר אֲצַוֶּה אוֹתְךָ אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל׃ פ — יז מל בליש[15]
23 וְעָשִׂיתָ שֻׁלְחַן[a] עֲצֵי שִׁטִּים[a] אַמָּתַיִם אָרְכּוֹ וְאַמָּה רָחְבּוֹ וְאַמָּה
24 וָחֵצִי קֹמָתוֹ׃ 24 [a]וְצִפִּיתָ אֹתוֹ זָהָב טָהוֹר[a] וְעָשִׂיתָ לוֹ זֵר זָהָב סָבִיב׃
25 וְעָשִׂיתָ לוֹ מִסְגֶּרֶת טֹפַח סָבִיב וְעָשִׂיתָ זֵר־זָהָב לְמִסְגַּרְתּוֹ סָבִיב׃
26 וְעָשִׂיתָ לּוֹ[a] אַרְבַּע טַבְּעֹת זָהָב וְנָתַתָּ אֶת־הַטַּבָּעֹת עַל אַרְבַּע הַפֵּאֹת — כט חס[6]. ב וחס
27 אֲשֶׁר לְאַרְבַּע רַגְלָיו׃ 27 לְעֻמַּת הַמִּסְגֶּרֶת תִּהְיֶיןָ הַטַּבָּעֹת לְבָתִּים — כד
28 לְבַדִּים לָשֵׂאת אֶת־הַשֻּׁלְחָן׃ 28 וְעָשִׂיתָ אֶת־הַבַּדִּים עֲצֵי שִׁטִּים וְצִפִּיתָ
29 אֹתָם זָהָב וְנִשָּׂא[a]־בָם אֶת־הַשֻּׁלְחָן׃ 29 וְעָשִׂיתָ קְעָרֹתָיו וְכַפֹּתָיו וּקְשׂוֹתָיו — יג[16]
30 וּמְנַקִּיֹתָיו אֲשֶׁר יִסַּךְ[a] בָּהֶן[b] זָהָב טָהוֹר תַּעֲשֶׂה אֹתָם׃ 30 וְנָתַתָּ עַל־ — ב. ה[17]. כט חס[6]
הַשֻּׁלְחָן לֶחֶם[c] פָּנִים לְפָנַי תָּמִיד׃ פ — ל

[6]Mm 657. [7]Mm 2775. [8]Mm 542. [9]Cf Mm 543. [10]Mm 196. [11]Mm 4093. [12]Mm 544. [13]Mm 60. [14]Mm 853. [15]Mm 541. [16]Mm 545. [17]Mm 640.

11 [a] pc Mss 𝔐𝔊𝔖𝔗[Ms] לוֹ cf 30,3 ‖ **14** [a] ga'ya eras ‖ **19** [a] 𝔐𝔊 יַעֲשׂוּ (𝔐 cj c 18) ‖ [b] 𝔗 cod Hillel pc Mss 𝔐𝔗[MssJ] תעשׂה cf 𝔊(𝔖) *καὶ ποιήσεις* ‖ **21** [a–a] > 𝔐 ‖ **22** [a] 𝔊 *καὶ γνωσθήσομαι* = וְנוֹדַעְתִּי ‖ [b–b] 𝔊 *καὶ κατὰ πάντα* ‖ [c] mlt Mss ואת ‖ **23** [a–a] 𝔊* *χρυσίου καθαροῦ* cf 24 ‖ **24** [a–a] > 𝔊* ‖ **26** [a] > 𝔊*𝔙 ‖ **28** [a] 𝔐𝔖𝔗𝔗[J] וְנָשְׂאוּ ‖ **29** [a] 𝔐 יְסַכּוּ ‖ [b] mlt Mss 𝔐 בהם.

31 וְעָשִׂיתָ מְנֹרַת זָהָב טָהוֹר מִקְשָׁה תֵּעָשֶׂה הַמְּנוֹרָה יִרְכָּהּ וְקָנָהּ [b] 31

וְגְבִיעֶיהָ כַּפְתֹּרֶיהָ וּפְרָחֶיהָ מִמֶּנָּה יִהְיוּ׃ 32 וְשִׁשָּׁה קָנִים יֹצְאִים מִצִּדֶּיהָ 32

שְׁלֹשָׁה | קְנֵי מְנֹרָה מִצִּדָּהּ הָאֶחָד וּשְׁלֹשָׁה קְנֵי מְנֹרָה מִצִּדָּהּ הַשֵּׁנִי׃

33 שְׁלֹשָׁה גְבִעִים מְשֻׁקָּדִים בַּקָּנֶה הָאֶחָד כַּפְתֹּר וָפֶרַח וּשְׁלֹשָׁה גְבִעִים 33

מְשֻׁקָּדִים בַּקָּנֶה הָאֶחָד כַּפְתֹּר וָפָרַח כֵּן [a] לְשִׁשַּׁת הַקָּנִים הַיֹּצְאִים

מִן־הַמְּנֹרָה׃ 34 וּבַמְּנֹרָה אַרְבָּעָה גְבִעִים מְשֻׁקָּדִים [a] כַּפְתֹּרֶיהָ וּפְרָחֶיהָ׃ 34

35 וְכַפְתֹּר תַּחַת שְׁנֵי הַקָּנִים מִמֶּנָּה וְכַפְתֹּר תַּחַת שְׁנֵי [a] הַקָּנִים מִמֶּנָּה 35

וְכַפְתֹּר תַּחַת־שְׁנֵי הַקָּנִים מִמֶּנָּה לְשִׁשַּׁת [b] הַקָּנִים הַיֹּצְאִים מִן־הַמְּנֹרָה׃

36 כַּפְתֹּרֵיהֶם וְקָנֹתָם מִמֶּנָּה יִהְיוּ כֻלָּהּ מִקְשָׁה אַחַת זָהָב טָהוֹר׃ 36

37 וְעָשִׂיתָ אֶת־נֵרֹתֶיהָ שִׁבְעָה וְהֶעֱלָה [a] אֶת־נֵרֹתֶיהָ וְהֵאִיר [b] עַל־עֵבֶר 37

פָּנֶיהָ׃ 38 וּמַלְקָחֶיהָ וּמַחְתֹּתֶיהָ זָהָב טָהוֹר׃ [a] 39 כִּכַּר זָהָב טָהוֹר 38 39

יַעֲשֶׂה [a] אֹתָהּ אֶת [b] כָּל־הַכֵּלִים הָאֵלֶּה׃ 40 וּרְאֵה וַעֲשֵׂה בְּתַבְנִיתָם [a] 40

אֲשֶׁר־אַתָּה מָרְאֶה בָּהָר׃ ס

26 1 וְאֶת־הַמִּשְׁכָּן תַּעֲשֶׂה עֶשֶׂר יְרִיעֹת שֵׁשׁ מָשְׁזָר וּתְכֵלֶת וְאַרְגָּמָן [נא]ס

וְתוֹלַעַת שָׁנִי כְּרֻבִים מַעֲשֵׂה חֹשֵׁב תַּעֲשֶׂה אֹתָם׃ 2 אׇרֶךְ | הַיְרִיעָה 2

הָאַחַת שְׁמֹנֶה וְעֶשְׂרִים בָּאַמָּה וְרׇחַב אַרְבַּע בָּאַמָּה הַיְרִיעָה הָאֶחָת

מִדָּה אַחַת לְכָל־הַיְרִיעֹת׃ 3 חֻמָּשׁ [a] הַיְרִיעֹת תִּהְיֶיןָ חֹבֶרֶת [b] אִשָּׁה 3

אֶל־אֲחֹתָהּ [b] וְחָמֵשׁ יְרִיעֹת חֹבֶרֶת [b] אִשָּׁה אֶל־אֲחֹתָהּ [b]׃ 4 וְעָשִׂיתָ לֻלְאֹת 4

תְּכֵלֶת עַל שְׂפַת הַיְרִיעָה הָאֶחָת [a] מִקָּצָה בַּחֹבָרֶת [a] וְכֵן תַּעֲשֶׂה בִּשְׂפַת

הַיְרִיעָה הַקִּיצוֹנָה בַּמַּחְבֶּרֶת הַשֵּׁנִית׃ 5 חֲמִשִּׁים לֻלָאֹת תַּעֲשֶׂה בַּיְרִיעָה 5

הָאֶחָת וַחֲמִשִּׁים לֻלָאֹת תַּעֲשֶׂה בִּקְצֵה הַיְרִיעָה אֲשֶׁר בַּמַּחְבֶּרֶת

הַשֵּׁנִית מַקְבִּילֹת הַלֻּלָאֹת אִשָּׁה אֶל־אֲחֹתָהּ׃ 6 וְעָשִׂיתָ חֲמִשִּׁים קַרְסֵי 6

זָהָב וְחִבַּרְתָּ אֶת־הַיְרִיעֹת אִשָּׁה אֶל־אֲחֹתָהּ בַּקְּרָסִים וְהָיָה הַמִּשְׁכָּן

אֶחָד׃ פ 7 וְעָשִׂיתָ יְרִיעֹת עִזִּים לְאֹהֶל עַל־הַמִּשְׁכָּן עַשְׁתֵּי־ 7

[18] Mm 546. [19] Mm 547. [20] Ex 37,20. [21] Mm 548. Cp 26 [1] Mm 549. [2] Okhl 222. [3] Mm 2960. [4] Ex 26,10. [5] Mm 550. [6] Mm 456.

31 [a] mlt Mss ωGSℭ^{Ms}ℭ^{J} תַּעַ׳ ‖ [b–b] ω ירכיה קניה ‖ **33** [a] ωℰ + תעשה ‖ **34** [a] > S; G + ἐν τῷ ἑνὶ καλαμίσκῳ cf 33 ‖ **35** [a] G* 4 ‖ [b] G(S) pr οὕτως cf 33 ‖ **37** [a] ωGSℭV ‖ [b] ω Vrs רו– ‖ **38** [a] G + ποιήσεις ‖ **39** [a] pc Mss ωGSℭ^{Ms} תַּעַ׳ ‖ [b] pc Mss ωS ואת cf 37,24 ‖ **40** [a] nonn Mss ℭ^{Ms} כְּת׳ cf GV ‖ **Cp 26,3** [a] ωG ׳וח ‖ [b–b] ω אַחַת אֶל אַחַת, it in 5sq.17 cf 36,10.12sq.22 ‖ **4** [a–a] ω בְּקָצֶה בַּמַּחְבֶּרֶת.

8 עֶשְׂרֵה יְרִיעֹת תַּעֲשֶׂה אֹתָם׃ 8 אׇרֶךְ׀ הַיְרִיעָה הָאַחַת שְׁלֹשִׁים בָּאַמָּה ד דמטע בטע⁷.ד⁸
וְרׇחַב אַרְבַּע בָּאַמָּה הַיְרִיעָה הָאֶחָת מִדָּה אַחַת לְעַשְׁתֵּי עֶשְׂרֵה
9 יְרִיעֹת׃ 9 וְחִבַּרְתָּ אֶת־חֲמֵשׁ הַיְרִיעֹת לְבָד וְאֶת־שֵׁשׁ הַיְרִיעֹת לְבָד
10 וְכָפַלְתָּ אֶת־הַיְרִיעָה הַשִּׁשִּׁית אֶל־מוּל פְּנֵי הָאֹהֶל׃ 10 וְעָשִׂיתָ חֲמִשִּׁים ל וחס. ב בתור
לֻלָאֹת עַל שְׂפַת הַיְרִיעָה הָאֶחָת הַקִּיצֹנָה[a] בַּחֹבָרֶת[b] וַחֲמִשִּׁים לֻלָאֹת ב[b] וחד מן ג[9] וזגין
11 עַל שְׂפַת הַיְרִיעָה הַחֹבֶרֶת הַשֵּׁנִית׃ 11 וְעָשִׂיתָ קַרְסֵי נְחֹשֶׁת חֲמִשִּׁים
וְהֵבֵאתָ אֶת־הַקְּרָסִים בַּלֻּלָאֹת וְחִבַּרְתָּ אֶת־הָאֹהֶל[a] וְהָיָה אֶחָד׃
12 וְסֶרַחְתָּ הָעֹדֵף בִּירִיעֹת הָאֹהֶל חֲצִי הַיְרִיעָה הָעֹדֶפֶת תִּסְרַח עַל ל. ל. ל. ב בלישׁ[11]
13 אֲחֹרֵי הַמִּשְׁכָּן׃ 13 וְהָאַמָּה מִזֶּה וְהָאַמָּה מִזֶּה בָּעֹדֵף[a] בְּאׇרֶךְ יְרִיעֹת [12]ג
14 הָאֹהֶל יִהְיֶה סָרוּחַ עַל־צִדֵּי הַמִּשְׁכָּן מִזֶּה וּמִזֶּה לְכַסֹּתוֹ׃ 14 וְעָשִׂיתָ ל. ל חס
מִכְסֶה לָאֹהֶל עֹרֹת אֵילִם מְאָדָּמִים וּמִכְסֵה עֹרֹת תְּחָשִׁים מִלְמָעְלָה׃ ב. ג[13]
ס 15 וְעָשִׂיתָ אֶת־הַקְּרָשִׁים לַמִּשְׁכָּן עֲצֵי שִׁטִּים עֹמְדִים׃ 16 עֶשֶׂר
17 אַמּוֹת אׇרֶךְ[a] הַקָּרֶשׁ[b] וְאַמָּה וַחֲצִי הָאַמָּה רׇחַב הַקֶּרֶשׁ הָאֶחָד׃ 17 שְׁתֵּי
יָדוֹת[a] לַקֶּרֶשׁ הָאֶחָד מְשֻׁלָּבֹת אִשָּׁה אֶל־אֲחֹתָהּ כֵּן תַּעֲשֶׂה לְכׇל קַרְשֵׁי
18 הַמִּשְׁכָּן׃ 18 וְעָשִׂיתָ אֶת־הַקְּרָשִׁים לַמִּשְׁכָּן עֶשְׂרִים קֶרֶשׁ[a] לִפְאַת [b]נֶגְבָּה יד. ל[14]. כז
19 תֵּימָנָה[b]׃ 19 וְאַרְבָּעִים אַדְנֵי־כֶסֶף תַּעֲשֶׂה תַּחַת עֶשְׂרִים הַקֶּרֶשׁ שְׁנֵי
אַדְנִים תַּחַת־הַקֶּרֶשׁ הָאֶחָד לִשְׁתֵּי יְדֹתָיו וּשְׁנֵי אַדְנִים תַּחַת־הַקֶּרֶשׁ ל[15]
20 הָאֶחָד לִשְׁתֵּי יְדֹתָיו׃ 20 וְלִצֶּלַע הַמִּשְׁכָּן הַשֵּׁנִית לִפְאַת צָפוֹן עֶשְׂרִים ב. יד
21 קָרֶשׁ׃ 21 וְאַרְבָּעִים אַדְנֵיהֶם כֶּסֶף שְׁנֵי אַדְנִים תַּחַת הַקֶּרֶשׁ הָאֶחָד
22 וּשְׁנֵי אַדְנִים תַּחַת הַקֶּרֶשׁ הָאֶחָד׃ 22 וְלִירְכְּתֵי הַמִּשְׁכָּן יָמָּה תַּעֲשֶׂה ס
23 שִׁשָּׁה קְרָשִׁים׃ 23 וּשְׁנֵי קְרָשִׁים[a] תַּעֲשֶׂה לִמְקְצֹעֹת[b] הַמִּשְׁכָּן בַּיַּרְכָתָיִם׃ ב. יא רפ[16]
24 וְיִהְיוּ[a] תְּאֹמִים מִלְמַטָּה וְיַחְדָּו יִהְיוּ תַּמִּים[b] עַל־[c]רֹאשׁוֹ אֶל־הַטַּבַּעַת ב. ג[17]. לב
25 הָאַחַת כֵּן יִהְיֶה[d] לִשְׁנֵיהֶם לִשְׁנֵי הַמִּקְצֹעֹת יִהְיוּ׃ 25 וְהָיוּ שְׁמֹנָה קְרָשִׁים
וְאַדְנֵיהֶם כֶּסֶף שִׁשָּׁה עָשָׂר אַדָנִים שְׁנֵי אֲדָנִים[a] תַּחַת הַקֶּרֶשׁ הָאֶחָד[a]

[7] Okhl 222. [8] Mm 551. [9] Ex 26,4. [10] Mm 456 [11] Ez 41,15. [12] Mm 3642. [13] Mm 633. [14] Mm 552. [15] Mm 553. [16] Mm 417. [17] Mm 634.

10 [a] 𝔠 הַחִיצוֹנָה, 𝔊 *τῆς ἀνὰ μέσον* = הַתִּיכוֹנָה cf 36,33 ‖ [b] 𝔪 בַּמַּחְבֶּרֶת ‖ **11** [a] 𝔊 *τὰς δέρρεις* cf 9 ‖ **13** [a] 𝔊 + *τῶν δέρρεων* ‖ **16** [a] 𝔊* *ποιήσεις* ‖ [b] 𝔪𝔊𝔖 + הָאֶחָד ‖ **17** [a] 𝔊 *ἀγκωνίσκους* ‖ **18** [a] pc Mss 𝔪𝔊𝔖𝔗𝔗[J] קְרָשִׁים, it in 19sq 36,23.25 ‖ [b–b] 𝔊 *πρὸς βορρᾶν* = צָפוֹנָה ut 35 ‖ **23** [a] 𝔠 אדנים ‖ [b] l לְמִקְצֹעַת cf 24 ‖ **24** [a] pc Mss 𝔪 Vrs וְהָיוּ ‖ [b] 𝔪𝔊𝔗𝔗[J] תְּאֹמִים ‖ [c] 𝔪 אֶל ‖ [d] 𝔊 *ποιήσεις* ‖ **25** [a–a] > 𝔪.

וּשְׁנֵי[b] אֲדָנִים [c]תַּחַת הַקֶּרֶשׁ[c] הָאֶחָד׃ 26 וְעָשִׂיתָ בְרִיחִם עֲצֵי 26
שִׁטִּים חֲמִשָּׁה לְקַרְשֵׁי צֶלַע־הַמִּשְׁכָּן הָאֶחָד׃ 27 וַחֲמִשָּׁה בְרִיחִם 27 [18]ל
לְקַרְשֵׁי צֶלַע־הַמִּשְׁכָּן הַשֵּׁנִית וַחֲמִשָּׁה בְרִיחִם לְקַרְשֵׁי צֶלַע הַמִּשְׁכָּן
לַיַּרְכָתָיִם יָמָּה׃ 28 וְהַבְּרִיחַ הַתִּיכֹן בְּתוֹךְ הַקְּרָשִׁים מִבְרַח מִן־הַקָּצֶה 28 [19]ג חס בליש
אֶל־הַקָּצֶה׃ 29 וְאֶת־הַקְּרָשִׁים תְּצַפֶּה זָהָב וְאֶת־טַבְּעֹתֵיהֶם תַּעֲשֶׂה 29 ב. ל
זָהָב בָּתִּים לַבְּרִיחִם וְצִפִּיתָ אֶת־הַבְּרִיחִם זָהָב׃ 30 וַהֲקֵמֹתָ אֶת־ 30 [20]ב וחס
הַמִּשְׁכָּן כְּמִשְׁפָּטוֹ אֲשֶׁר הָרְאִיתָ בָּהָר׃ ס 31 וְעָשִׂיתָ פָּרֹכֶת תְּכֵלֶת ס[נפ] [ב חד מל וחד חס]
וְאַרְגָּמָן וְתוֹלַעַת שָׁנִי וְשֵׁשׁ מָשְׁזָר מַעֲשֵׂה חֹשֵׁב יַעֲשֶׂה[a] אֹתָהּ כְּרֻבִים׃
32 וְנָתַתָּה אֹתָהּ עַל־אַרְבָּעָה עַמּוּדֵי שִׁטִּים מְצֻפִּים זָהָב וָוֵיהֶם זָהָב 32 [ה׳ מל בסיפ׳]
עַל־אַרְבָּעָה אַדְנֵי־כָסֶף׃ 33 וְנָתַתָּה אֶת־הַפָּרֹכֶת תַּחַת[a] הַקְּרָסִים[b] 33 [21]ד מל בסיפ׳
וְהֵבֵאתָ שָׁמָּה מִבֵּית לַפָּרֹכֶת אֶת אֲרוֹן הָעֵדֻת וְהִבְדִּילָה הַפָּרֹכֶת [ה׳ מל בסיפ׳]
לָכֶם בֵּין הַקֹּדֶשׁ וּבֵין קֹדֶשׁ הַקָּדָשִׁים׃ 34 וְנָתַתָּ אֶת־הַכַּפֹּרֶת[a] עַל 34 [22]יב ח מל בתור[23]. ל
אֲרוֹן הָעֵדֻת בְּקֹדֶשׁ הַקָּדָשִׁים׃ 35 וְשַׂמְתָּ אֶת־הַשֻּׁלְחָן מִחוּץ לַפָּרֹכֶת 35 [24]נס חס
וְאֶת־הַמְּנֹרָה נֹכַח הַשֻּׁלְחָן עַל צֶלַע[a] הַמִּשְׁכָּן תֵּימָנָה וְהַשֻּׁלְחָן תִּתֵּן 36 [25]יב[22] ג רפ׳
עַל־צֶלַע צָפוֹן׃ 36 וְעָשִׂיתָ מָסָךְ[b] לְפֶתַח הָאֹהֶל תְּכֵלֶת וְאַרְגָּמָן [26]ג
וְתוֹלַעַת שָׁנִי וְשֵׁשׁ מָשְׁזָר מַעֲשֵׂה רֹקֵם׃ 37 וְעָשִׂיתָ לַמָּסָךְ חֲמִשָּׁה 37 ג קמ וכל המסך דכות
עַמֻּדֵי שִׁטִּים וְצִפִּיתָ אֹתָם זָהָב[a] וָוֵיהֶם זָהָב וְיָצַקְתָּ לָהֶם חֲמִשָּׁה [27]ל
אַדְנֵי נְחֹשֶׁת׃ ס [ד׳ מל בסיפ׳]

27 1 וְעָשִׂיתָ [a]אֶת־הַמִּזְבֵּחַ[a] עֲצֵי שִׁטִּים חֲמֻשׁ אַמּוֹת אָרְכּוֹ וַחֲמֵשׁ 27
אַמּוֹת רָחְבּוֹ רָבוּעַ יִהְיֶה הַמִּזְבֵּחַ וְשָׁלֹשׁ אַמּוֹת קֹמָתוֹ׃ 2 וְעָשִׂיתָ קַרְנֹתָיו 2
עַל אַרְבַּע פִּנֹּתָיו מִמֶּנּוּ תִּהְיֶיןָ קַרְנֹתָיו וְצִפִּיתָ אֹתוֹ[a] נְחֹשֶׁת׃ 3 וְעָשִׂיתָ 3
[a]סִּירֹתָיו לְדַשְּׁנוֹ[a] וְיָעִיו וּמִזְרְקֹתָיו וּמִזְלְגֹתָיו וּמַחְתֹּתָיו לְכָל־כֵּלָיו [b]ל. ל
תַּעֲשֶׂה נְחֹשֶׁת׃ 4 וְעָשִׂיתָ לוֹ מִכְבָּר מַעֲשֵׂה רֶשֶׁת נְחֹשֶׁת וְעָשִׂיתָ עַל־ 4 ב
הָרֶשֶׁת[a] אַרְבַּע טַבְּעֹת נְחֹשֶׁת עַל אַרְבַּע קְצוֹתָיו׃ 5 וְנָתַתָּה אֹתָהּ[a] תַּחַת 5 [ה׳ מל בסיפ׳]

[18]Mm 636. [19]Mm 554. [20]Mm 555. [21]Mm 637. [22]Mm 853. [23]Mm 556. [24]Mm 657. [25]Mm 557. [26]Mm 584. [27]חד לְמָקָף Ps 105,39. Cp 27 [1]Mm 959.

25 [b] 𝔐 שְׁנֵי ‖ [c–c] 𝔐 לַקֶּרֶשׁ ‖ **31** [a] 𝔖 pc Mss 𝔊𝔖 תַּעֲ׳ ‖ **33** [a] 𝔊 *ἐπί* = עַל ‖ [b] 𝔖𝔊 הַקְּרָשִׁים ‖ **34** [a] 𝔊 *τῷ καταπετάσματι* = הַפָּרֹכֶת ut 33 ‖ **35** [a] 𝔖𝔐 יֶרֶךְ ‖ [b] 𝔐 huc tr 30,1—10 ‖ **37** [a] 𝔐 + טָהוֹר ‖ **Cp 27,1** [a–a] 𝔐𝔊 מזבח ‖ **2** [a] 𝔊 *αὐτά* ‖ **3** [a–a] 𝔊 *στεφάνην τῷ θυσιαστηρίῳ* cf Nu 4,13 ‖ [b] 𝔖𝔗[j] כל, 𝔊*(𝔖) *καὶ πάντα* ‖ **4** [a] 𝔊 *τῇ ἐσχάρᾳ* = מִכְבָּד ‖ **5** [a] 𝔐 אתו, 𝔊(𝔙) *αὐτούς*.

6 כַּרְכֹּב הַמִּזְבֵּחַ מִלְמָטָּה וְהָיְתָה הָרֶשֶׁת עַד חֲצִי הַמִּזְבֵּחַ׃ 6 וְעָשִׂיתָ
7 בַדִּים לַמִּזְבֵּחַ בַּדֵּי עֵצֵי שִׁטִּים וְצִפִּיתָ אֹתָם נְחֹשֶׁת׃ 7 וְהוּבָא[a] אֶת־ ג
בַּדָּיו בַּטַּבָּעֹת וְהָיוּ הַבַּדִּים עַל־שְׁתֵּי צַלְעֹת הַמִּזְבֵּחַ בְּשְׂאֵת אֹתוֹ׃ ל
8 נְבוֹב לֻחֹת תַּעֲשֵׂה אֹתוֹ כַּאֲשֶׁר הֹרְאָה אֹתְךָ בָּהָר כֵּן יַעֲשׂוּ׃ ס כ
9 וְעָשִׂיתָ אֶת חֲצַר הַמִּשְׁכָּן לִפְאַת נֶגֶב־תֵּימָנָה קְלָעִים לֶחָצֵר[a] שֵׁשׁ יד . כ[2]
10 מָשְׁזָר מֵאָה בָאַמָּה אֹרֶךְ לַפֵּאָה הָאֶחָת׃ 10 וְעַמֻּדָיו[a] עֶשְׂרִים וְאַדְנֵיהֶם כ[3]
11 עֶשְׂרִים נְחֹשֶׁת [b]וָוֵי הָעַמֻּדִים[b] וַחֲשֻׁקֵיהֶם כָּסֶף׃ 11 וְכֵן לִפְאַת צָפוֹן יא חס[4] . יד
בָּאֹרֶךְ[a] קְלָעִים מֵאָה אֹרֶךְ[b] וְעַמֻּדָיו[c] עֶשְׂרִים וְאַדְנֵיהֶם עֶשְׂרִים נְחֹשֶׁת ועמודיו] ול כת כן
12 וָוֵי הָעַמֻּדִים וַחֲשֻׁקֵיהֶם כָּסֶף׃ 12 וְרֹחַב הֶחָצֵר לִפְאַת־יָם קְלָעִים יא חס[5] . יד
13 חֲמִשִּׁים אַמָּה עַמֻּדֵיהֶם עֲשָׂרָה וְאַדְנֵיהֶם עֲשָׂרָה[a]׃ 13 וְרֹחַב הֶחָצֵר
14 לִפְאַת קֵדְמָה מִזְרָחָה חֲמִשִּׁים אַמָּה׃ 14 וַחֲמֵשׁ עֶשְׂרֵה אַמָּה[a] קְלָעִים יד . ל ר״פ
15 לַכָּתֵף עַמֻּדֵיהֶם שְׁלֹשָׁה וְאַדְנֵיהֶם שְׁלֹשָׁה׃ 15 וְלַכָּתֵף הַשֵּׁנִית חָמֵשׁ[a]
16 עֶשְׂרֵה[b] קְלָעִים עַמֻּדֵיהֶם שְׁלֹשָׁה וְאַדְנֵיהֶם שְׁלֹשָׁה׃ 16 וּלְשַׁעַר הֶחָצֵר
מָסָךְ | עֶשְׂרִים אַמָּה[a] תְּכֵלֶת וְאַרְגָּמָן וְתוֹלַעַת שָׁנִי וְשֵׁשׁ מָשְׁזָר מַעֲשֵׂה ג קמ וכל המסך דכות
רֹקֵם עַמֻּדֵיהֶם אַרְבָּעָה וְאַדְנֵיהֶם אַרְבָּעָה׃ 17 כָּל־עַמּוּדֵי הֶחָצֵר ד מל בסיפ[6]
סָבִיב מְחֻשָּׁקִים כֶּסֶף וָוֵיהֶם[a] כֶּסֶף וַאֲדָנֵיהֶם נְחֹשֶׁת׃ 18 אֹרֶךְ הֶחָצֵר ל חס
מֵאָה בָאַמָּה[a] וְרֹחַב | חֲמִשִּׁים בַּחֲמִשִּׁים[b] וְקוֹמָה חָמֵשׁ אַמּוֹת שֵׁשׁ מָשְׁזָר
וַאֲדָנֵיהֶם נְחֹשֶׁת׃ 19 לְכֹל[a] כְּלֵי הַמִּשְׁכָּן בְּכָל[b] עֲבֹדָתוֹ[d] וְכָל־יְתֵדֹתָיו ה פסוק וכל וכל ומילה חדה ביניה
(נפ) וְכָל־יְתֵדֹת הֶחָצֵר נְחֹשֶׁת[e]׃ ס צו 20 וְאַתָּה[c] תְּצַוֶּה | אֶת־בְּנֵי ס פרש ב ר״פ[8]
יִשְׂרָאֵל וְיִקְחוּ אֵלֶיךָ שֶׁמֶן זַיִת זָךְ כָּתִית לַמָּאוֹר לְהַעֲלֹת נֵר תָּמִיד׃ א רפ[7] . ב קמ .
21 בְּאֹהֶל מוֹעֵד[c] מִחוּץ לַפָּרֹכֶת אֲשֶׁר עַל־הָעֵדֻת יַעֲרֹךְ[c] אֹתוֹ אַהֲרֹן ג ב מל וחד חס בסיפ . ג[9] ב[9] מנה בתור
וּבָנָיו מֵעֶרֶב עַד־בֹּקֶר לִפְנֵי יְהוָה חֻקַּת[c] עוֹלָם[c] לְדֹרֹתָם[a] מֵאֵת בְּנֵי ב פסוק דמטע בתור
יִשְׂרָאֵל׃ ס ב[10]

[2]Mm 552. [3]דמ לְמֵאָה Neh 9,22. [4]Mm 558. [5]Mm 637. [6]Mm 559. [7]Mm 560. [8]Mm 1523. [9]Mm 561. [10]Mm 562.

7 [a] 𝔪𝔊𝔖𝔗𝔙 וְהֻבְאַת ‖ **9** [a] 𝔖 + המשכן ‖ **10** [a] 𝔊 suff pl ‖ [b–b] 𝔪 וויהם cf 𝔊 *καὶ οἱ κρίκοι αὐτῶν* ‖ **11** [a] > 𝔊 ‖ [b] 𝔪 בָּאַמָּה, 𝔊 *πηχῶν μῆκος* ‖ [c] 𝔪𝔊𝔈[J] דֵּיהֶם–, 𝔖 תימנה ‖ **12** [a] 𝔪 + נְחֹשֶׁת, it in 14—16 ‖ **14** [a] 𝔊 + *τὸ ὕψος* cf 15 ‖ **15** [a] sic L, mlt Mss Edd חֲמֵשׁ ‖ [b] 𝔪𝔊 + אַמָּה cf 14 ‖ **16** [a] ut 14[a] ‖ **17** [a] 𝔊𝔖 pr cop ‖ **18** [a] 𝔊 *ἐφ' ἑκατόν* = בְּמֵאָה ‖ [b] 𝔪 בָּאַמָּה, 𝔊[58.75] + *πήχεων* ‖ **19** [a] 𝔪 וְעָשִׂיתָ את כל, 𝔊 *καὶ πᾶσα* ‖ [b] 𝔊(𝔖) *καὶ πάντα* ‖ [c] 𝔖 תָּם– ‖ [d–d] > 𝔊 ‖ [e] 𝔪𝔊[min] + וְעָשִׂיתָ בגדי תְּכֵלֶת וְאַרְגָּמָן וְתוֹלַעַת שָׁנִי וְשֵׁשׁ מָשְׁזָר מַעֲשֵׂה רֹקֵם עַמֻּדֵיהֶם אַרְבָּעָה וְאַדְנֵיהֶם אַרְבָּעָה ‖ **21** [a] 𝔪𝔊𝔖 תֵּיכֶם–.

28 1 וְאַתָּה הַקְרֵב אֵלֶיךָ אֶת־אַהֲרֹן אָחִיךָ וְאֶת־בָּנָיו אִתּוֹ מִתּוֹךְ
2 בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לְכַהֲנוֹ־לִי אַהֲרֹן נָדָב וַאֲבִיהוּא אֶלְעָזָר וְאִיתָמָר בְּנֵי
3 אַהֲרֹן: 2 וְעָשִׂיתָ בִגְדֵי־קֹדֶשׁ לְאַהֲרֹן אָחִיךָ לְכָבוֹד וּלְתִפְאָרֶת: 3 וְאַתָּה תְּדַבֵּר אֶל־כָּל־חַכְמֵי־לֵב אֲשֶׁר מִלֵּאתִיו רוּחַ חָכְמָה וְעָשׂוּ
4 אֶת־בִּגְדֵי אַהֲרֹן לְקַדְּשׁוֹ לְכַהֲנוֹ־לִי: 4 וְאֵלֶּה הַבְּגָדִים אֲשֶׁר יַעֲשׂוּ
חֹשֶׁן וְאֵפוֹד וּמְעִיל וּכְתֹנֶת תַּשְׁבֵּץ מִצְנֶפֶת וְאַבְנֵט וְעָשׂוּ בִגְדֵי־קֹדֶשׁ
5 לְאַהֲרֹן אָחִיךָ וּלְבָנָיו לְכַהֲנוֹ־לִי: 5 וְהֵם יִקְחוּ אֶת־הַזָּהָב וְאֶת־
6 הַתְּכֵלֶת וְאֶת־הָאַרְגָּמָן וְאֶת־תּוֹלַעַת הַשָּׁנִי וְאֶת־הַשֵּׁשׁ: פ 6 וְעָשׂוּ
אֶת־הָאֵפֹד זָהָב תְּכֵלֶת וְאַרְגָּמָן תּוֹלַעַת שָׁנִי וְשֵׁשׁ מָשְׁזָר מַעֲשֵׂה חֹשֵׁב:
7 8 שְׁתֵּי כְתֵפֹת חִבְּרֹת יִהְיֶה־לּוֹ אֶל־שְׁנֵי קְצוֹתָיו וְחֻבָּר: 8 וְחֵשֶׁב
אֲפָדָתוֹ אֲשֶׁר עָלָיו כְּמַעֲשֵׂהוּ מִמֶּנּוּ יִהְיֶה זָהָב תְּכֵלֶת וְאַרְגָּמָן וְתוֹלַעַת
9 שָׁנִי וְשֵׁשׁ מָשְׁזָר: 9 וְלָקַחְתָּ אֶת־שְׁתֵּי אַבְנֵי־שֹׁהַם וּפִתַּחְתָּ עֲלֵיהֶם
10 שְׁמוֹת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל: 10 שִׁשָּׁה מִשְׁמֹתָם עַל הָאֶבֶן הָאֶחָת וְאֶת־שְׁמוֹת
11 הַשִּׁשָּׁה הַנּוֹתָרִים עַל־הָאֶבֶן הַשֵּׁנִית כְּתוֹלְדֹתָם: 11 מַעֲשֵׂה חָרַשׁ אֶבֶן
פִּתּוּחֵי חֹתָם תְּפַתַּח אֶת־שְׁתֵּי הָאֲבָנִים עַל־שְׁמֹת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מֻסַבֹּת
12 מִשְׁבְּצוֹת זָהָב תַּעֲשֶׂה אֹתָם: 12 וְשַׂמְתָּ אֶת־שְׁתֵּי הָאֲבָנִים עַל כִּתְפֹת
הָאֵפֹד אַבְנֵי זִכָּרֹן לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל וְנָשָׂא אַהֲרֹן אֶת־שְׁמוֹתָם לִפְנֵי יְהוָה
13 עַל־שְׁתֵּי כְתֵפָיו לְזִכָּרֹן: ס 13 וְעָשִׂיתָ מִשְׁבְּצֹת זָהָב: 14 וּשְׁתֵּי
14 שַׁרְשְׁרֹת זָהָב טָהוֹר מְגֻבָּלֹת תַּעֲשֶׂה אֹתָם מַעֲשֵׂה עֲבֹת וְנָתַתָּה אֶת־
15 שַׁרְשְׁרֹת הָעֲבֹתֹת עַל־הַמִּשְׁבְּצֹת: ס 15 וְעָשִׂיתָ חֹשֶׁן מִשְׁפָּט
מַעֲשֵׂה חֹשֵׁב כְּמַעֲשֵׂה אֵפֹד תַּעֲשֶׂנּוּ זָהָב תְּכֵלֶת וְאַרְגָּמָן וְתוֹלַעַת שָׁנִי
16 וְשֵׁשׁ מָשְׁזָר תַּעֲשֶׂה אֹתוֹ: 16 רָבוּעַ יִהְיֶה כָּפוּל זֶרֶת אָרְכּוֹ וְזֶרֶת
17 רָחְבּוֹ: 17 וּמִלֵּאתָ בוֹ מִלֻּאַת אֶבֶן אַרְבָּעָה טוּרִים אֶבֶן טוֹר אֹדֶם
18 פִּטְדָה וּבָרֶקֶת הַטּוּר הָאֶחָד: 18 וְהַטּוּר הַשֵּׁנִי נֹפֶךְ סַפִּיר וְיָהֲלֹם:

ג בטע ר״פ בתור . ד[1]

ג [2]

ג . ל[3]

ג . יז[4] ר״פ בתור וכל תלדות דכות ב מ ד . ל

ל . ג[2]

ג . ט ר״פ . ו[5]

ו [6]

ב בטע . ב

ג . ז[7] . ל בתור

ג [8]

ל . ל

ל . ג[9]

ל . ג חס בסיפ

ג מל

ג חס בלישׁ . יז . ב מל בתור[a]

ז ג מגה חס בלישׁ . יד פסוק בתור[10]

ל . הי מל בסיפ

ל [b]

ל בתור . ב בטע

ג . ג[11]

Cp 28 [1]Mm 847. [2]Mm 563. [3]Mm 2218. [4]Mm 267. [5]Mm 564. [6]Mm 1904. [7]Mm 2071. [8]Mm 2375. [9]Mm 905. [10]Mm 750. [11]Mm 650.

Cp 28,1 [a] ωG (vid)S ן_, it in 3sq ‖ **3** [a] Ms ω חָכָם ‖ [b] G *εἰς τὸ ἅγιον* ‖ **5** [a] C mlt Mss את ‖ **7** [a] C על ‖ [b] ω יְחִי cf 39,4 ‖ **9** [a] G + *λίθους* ‖ [b] ω את הן— ‖ **12** [a] ω + הֲנָה cf G ‖ [b] G pro suff *τῶν υἱῶν Ισραηλ* ‖ [c] G + *περὶ αὐτῶν* ‖ **14** [a] > CGV ‖ [b] G + *κατὰ τὰς παρομίδας αὐτῶν ἐκ τῶν ἐμπροσθίων* ‖ **15** [a] ωG הָא' ‖ **17** [a] > ω ‖ [b] S(CC[1]) *sdr' qdmj'* = הַטּוּר הָרִאשׁוֹן.

19 וְהַטּוּר הַשְּׁלִישִׁי לֶשֶׁם שְׁבוֹ וְאַחְלָמָה׃ 20 וְהַטּוּר הָרְבִיעִי תַּרְשִׁישׁ ב
ב בתרי לישנ[12].
21 וְשֹׁהַם וְיָשְׁפֵה[a] מְשֻׁבָּצִים[b] זָהָב יִהְיוּ בְּמִלּוּאֹתָם[c]׃ 21 וְהָאֲבָנִים תִּהְיֶיןָ ג. ב חד מל וחד חס
עַל־שְׁמֹת בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל שְׁתֵּים עֶשְׂרֵה עַל־שְׁמֹתָם פִּתּוּחֵי חוֹתָם אִישׁ ג חס בסיפ
22 עַל־שְׁמוֹ תִּהְיֶיןָ לִשְׁנֵים עָשָׂר שָׁבֶט׃ 22 וְתַעַשׂ עַל־הַחֹשֶׁן[a] שַׁרְשֹׁת גַּבְלֹת[a] ו בליש[13]. ל
23 מַעֲשֵׂה עֲבֹת זָהָב טָהוֹר׃ 23 וְעָשִׂיתָ עַל־הַחֹשֶׁן[a] שְׁתֵּי טַבְּעוֹת זָהָב ז מל
24 וְנָתַתָּ אֶת־שְׁתֵּי[b] הַטַּבָּעֹת עַל־שְׁנֵי[b] קְצוֹת הַחֹשֶׁן׃ 24 וְנָתַתָּה אֶת־שְׁתֵּי כתי חס[14]. ז מל.
עַבְתֹת הַזָּהָב עַל־שְׁתֵּי הַטַּבָּעֹת אֶל־קְצוֹת הַחֹשֶׁן׃ 25 וְאֶת־שְׁתֵּי קְצוֹת הי מל בסיפ. יד זוגין[15]
שְׁתֵּי הָעֲבֹתֹת תִּתֵּן עַל־שְׁתֵּי הַמִּשְׁבְּצוֹת וְנָתַתָּה עַל־כִּתְפוֹת הָאֵפֹד ו וכל ואת שתי הכלית רבות[16]
אֶל־מוּל פָּנָיו׃ 26 וְעָשִׂיתָ שְׁתֵּי טַבְּעוֹת זָהָב וְשַׂמְתָּ אֹתָם עַל־שְׁנֵי[a] ג מל. הי מל בסיפ.
קְצוֹת הַחֹשֶׁן עַל־שְׂפָתּוֹ אֲשֶׁר־אֶל־עֵבֶר הָאֵפֹד בֵּיתָה׃ 27 וְעָשִׂיתָ ב מל בתרי
שְׁתֵּי טַבְּעוֹת זָהָב וְנָתַתָּה אֹתָם עַל־שְׁתֵּי כִתְפוֹת הָאֵפוֹד מִלְמַטָּה ח[17]
מִמּוּל פָּנָיו לְעֻמַּת מַחְבַּרְתּוֹ מִמַּעַל לְחֹשֶׁב הָאֵפוֹד׃ 28 וְיִרְכְּסוּ אֶת־ ז מל. הי מל בסיפ.
הַחֹשֶׁן מִטַּבְּעֹתָו אֶל־טַבְּעֹת הָאֵפֹד בִּפְתִיל תְּכֵלֶת לִהְיוֹת עַל־חֵשֶׁב ב מל בתרי
הָאֵפוֹד וְלֹא־יִזַּח הַחֹשֶׁן מֵעַל הָאֵפוֹד׃ 29 וְנָשָׂא אַהֲרֹן אֶת־שְׁמוֹת בְּנֵי־ ל
יִשְׂרָאֵל בְּחֹשֶׁן הַמִּשְׁפָּט עַל־לִבּוֹ בְּבֹאוֹ אֶל־הַקֹּדֶשׁ לְזִכָּרֹן לִפְנֵי־יְהוָה מטבעתיו
תָּמִיד׃ 30 וְנָתַתָּ[a] אֶל[b]־חֹשֶׁן הַמִּשְׁפָּט אֶת־הָאוּרִים וְאֶת־הַתֻּמִּים וְהָיוּ ק
עַל־לֵב אַהֲרֹן בְּבֹאוֹ לִפְנֵי יְהוָה וְנָשָׂא אַהֲרֹן אֶת־מִשְׁפַּט בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל ז מל. ב. ז
עַל־לִבּוֹ לִפְנֵי יְהוָה תָּמִיד׃ ס 31 וְעָשִׂיתָ אֶת־מְעִיל הָאֵפוֹד ז מל. ב. יז
כְּלִיל תְּכֵלֶת׃ 32 וְהָיָה פִּי־רֹאשׁוֹ בְּתוֹכוֹ שָׂפָה יִהְיֶה לְפִיו סָבִיב ז ג מנה חס בליש
מַעֲשֵׂה אֹרֵג כְּפִי תַחְרָא יִהְיֶה־לּוֹ לֹא יִקָּרֵעַ׃ 33 וְעָשִׂיתָ עַל־שׁוּלָיו כתי חס[14]. יח
רִמֹּנֵי תְכֵלֶת וְאַרְגָּמָן וְתוֹלַעַת שָׁנִי[a] עַל־שׁוּלָיו סָבִיב וּפַעֲמֹנֵי זָהָב אל על[18]. ל
בְּתוֹכָם סָבִיב׃ 34 פַּעֲמֹן זָהָב וְרִמֹּון פַּעֲמֹן זָהָב וְרִמֹּון עַל־שׁוּלֵי
הַמְּעִיל סָבִיב׃ 35 וְהָיָה עַל־אַהֲרֹן לְשָׁרֵת וְנִשְׁמַע קֹולוֹ בְּבֹאוֹ אֶל־ ח[21]. ג ב סת וחד קמ[22].
ל מל בתר[23].
36 הַקֹּדֶשׁ לִפְנֵי יְהוָה וּבְצֵאתוֹ וְלֹא יָמוּת׃ ס 36 וְעָשִׂיתָ צִיץ זָהָב כ[24]
37 טָהוֹר וּפִתַּחְתָּ עָלָיו פִּתּוּחֵי חֹתָם קֹדֶשׁ לַיהוָה׃ 37 וְשַׂמְתָּ אֹתוֹ עַל־ ג

[12] Mm 4117. [13] Mm 874. [14] Mm 657. [15] Mm 565. [16] Mm 124. [17] Mm 651. [18] Mm 658. [19] Mm 566. [20] Mm 653. [21] Mm 567. [22] Mm 568. [23] Mm 1669. [24] 2 Ch 23,7.

20 [a] mlt Mss ה֫ ‖ [b] 𝔐 מוסבת מְשֻׁבָּצוֹת ‖ [c] 𝔊 *κατὰ στίχον αὐτῶν* = כְּטוּרָם ‖ **22** [a–a] 𝔐𝔊 שַׁרְשֹׁרוֹת גְּבָלוֹת ‖ **23** [a] 𝔐 + וְתָשַׂמְתָּ שְׁתֵּי מִשְׁבְּצוֹת זָהָב ‖ [b] > 𝔐 ‖ **26** [a] 𝔗 שתי ‖ **30** [a] 𝔐 pr וְשֵׂם מָשָׂךְ ‖ [b] 𝔐𝔊 עַל ‖ **33** [a] 𝔐𝔊 + שֵׁשׁ וְתָשַׂרְתָּ אֶת־הָאֲרִים וְאֶת־הַתֻּמִּים

פְּתִיל תְּכֵלֶת וְהָיָה עַל־הַמִּצְנֶפֶת אֶל־מוּל פְּנֵי־הַמִּצְנֶפֶת יִהְיֶה׃
38 וְהָיָה עַל־מֵצַח אַהֲרֹן וְנָשָׂא אַהֲרֹן אֶת־עֲוֹן הַקֳּדָשִׁים אֲשֶׁר יַקְדִּישׁוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לְכֹל מַתְּנֹת קָדְשֵׁיהֶם וְהָיָה עַל־מִצְחוֹ תָּמִיד לְרָצוֹן לָהֶם לִפְנֵי יְהוָה׃ 39 וְשִׁבַּצְתָּ הַכְּתֹנֶת שֵׁשׁ וְעָשִׂיתָ מִצְנֶפֶת שֵׁשׁ וְאַבְנֵט תַּעֲשֶׂה מַעֲשֵׂה רֹקֵם׃ 40 וְלִבְנֵי אַהֲרֹן תַּעֲשֶׂה כֻתֳּנֹת וְעָשִׂיתָ לָהֶם אַבְנֵטִים וּמִגְבָּעוֹת תַּעֲשֶׂה לָהֶם לְכָבוֹד וּלְתִפְאָרֶת׃ 41 וְהִלְבַּשְׁתָּ אֶת־אַהֲרֹן אָחִיךָ וְאֶת־בָּנָיו אִתּוֹ וּמָשַׁחְתָּ אֹתָם וּמִלֵּאתָ אֶת־יָדָם וְקִדַּשְׁתָּ אֹתָם וְכִהֲנוּ לִי׃ 42 וַעֲשֵׂה לָהֶם מִכְנְסֵי־בָד לְכַסּוֹת בְּשַׂר עֶרְוָה מִמָּתְנַיִם וְעַד־יְרֵכַיִם יִהְיוּ׃ 43 וְהָיוּ עַל־אַהֲרֹן וְעַל־בָּנָיו בְּבֹאָם אֶל־אֹהֶל מוֹעֵד אוֹ בְגִשְׁתָּם אֶל־הַמִּזְבֵּחַ לְשָׁרֵת בַּקֹּדֶשׁ וְלֹא־יִשְׂאוּ עָוֹן וָמֵתוּ חֻקַּת עוֹלָם לוֹ וּלְזַרְעוֹ אַחֲרָיו׃ ס

29 1 וְזֶה הַדָּבָר אֲשֶׁר־תַּעֲשֶׂה לָהֶם לְקַדֵּשׁ אֹתָם לְכַהֵן לִי לְקַח סוכ׳ן
פַּר אֶחָד בֶּן־בָּקָר וְאֵילִם שְׁנָיִם תְּמִימִם׃ 2 וְלֶחֶם מַצּוֹת וְחַלֹּת מַצֹּת בְּלוּלֹת בַּשֶּׁמֶן וּרְקִיקֵי מַצּוֹת מְשֻׁחִים בַּשָּׁמֶן סֹלֶת חִטִּים תַּעֲשֶׂה אֹתָם׃ 3 וְנָתַתָּ אוֹתָם עַל־סַל אֶחָד וְהִקְרַבְתָּ אֹתָם בַּסָּל וְאֶת־הַפָּר וְאֶת שְׁנֵי הָאֵילִם׃ 4 וְאֶת־אַהֲרֹן וְאֶת־בָּנָיו תַּקְרִיב אֶל־פֶּתַח אֹהֶל מוֹעֵד וְרָחַצְתָּ אֹתָם בַּמָּיִם׃ 5 וְלָקַחְתָּ אֶת־הַבְּגָדִים וְהִלְבַּשְׁתָּ אֶת־אַהֲרֹן אֶת־הַכֻּתֹּנֶת וְאֶת מְעִיל הָאֵפֹד וְאֶת־הָאֵפֹד וְאֶת־הַחֹשֶׁן וְאָפַדְתָּ לוֹ בְּחֵשֶׁב הָאֵפֹד׃ 6 וְשַׂמְתָּ הַמִּצְנֶפֶת עַל־רֹאשׁוֹ וְנָתַתָּ אֶת־נֵזֶר הַקֹּדֶשׁ עַל־הַמִּצְנֶפֶת׃ 7 וְלָקַחְתָּ אֶת־שֶׁמֶן הַמִּשְׁחָה וְיָצַקְתָּ עַל־רֹאשׁוֹ וּמָשַׁחְתָּ אֹתוֹ׃ 8 וְאֶת־בָּנָיו תַּקְרִיב וְהִלְבַּשְׁתָּם כֻּתֳּנֹת׃ 9 וְחָגַרְתָּ אֹתָם אַבְנֵט אַהֲרֹן וּבָנָיו וְחָבַשְׁתָּ לָהֶם מִגְבָּעֹת וְהָיְתָה לָהֶם כְּהֻנָּה לְחֻקַּת עוֹלָם וּמִלֵּאתָ יַד־אַהֲרֹן וְיַד־בָּנָיו׃ 10 וְהִקְרַבְתָּ אֶת־הַפָּר לִפְנֵי אֹהֶל מוֹעֵד וְסָמְכוּ אַהֲרֹן וּבָנָיו אֶת־יְדֵיהֶם עַל־רֹאשׁ הַפָּר׃ 11 וְשָׁחַטְתָּ אֶת־הַפָּר לִפְנֵי יְהוָה פֶּתַח אֹהֶל מוֹעֵד׃ 12 וְלָקַחְתָּ מִדַּם

25 וחד ומצח Jer 3,3. 26 Mm 481. 27 Gn 37,32. 28 Mm 196. 29 Mm 567. 30 Mm 583. 31 Mm 3068.
Cp 29 1 Mm 569. 2 Mm 349. 3 Mm 657. 4 Mm 570. 5 Mm 481. 6 Mm 571. 7 Mm 671.

40 a–a > G ‖ Cp 29,2 a–a > 𝔐 ‖ 5 a–a 𝔐 וְחָגַרְתָּ אֹתוֹ אַבְנֵט וְהִלְבַּשְׁתָּ אֹתוֹ אֵת הַמְּעִיל ‖ b > GS ‖ 9 a 𝔐 Vrs טִים– ‖ b–b > G ‖ 10 a G *ἐπὶ τὰς θύρας* cf 11; 𝔐 + יהוה פֶּתַח.

25 ב. יז
ל
26 ל. ב
27 ב.
ל. ב מל ול בלוש
28 ג ר״פ. ל זקף קמ וכל הבר דכות
29 ה
30 ט. ד. כ
31 ח
כג ר״פ. ד ר״פ. ב
ז בלוש. ד ר״פ. ו חס
כט חס. לט מל בתור. ג
כט חס. לט מל בתור. ג
ג
כו מסורק את את ומילה חדה ביניהן
ל. ג
ל. לב. כט חס
לג
ג
ה ו
ז

הַפָּר וְנָתַתָּה עַל־קַרְנֹת הַמִּזְבֵּחַ בְּאֶצְבָּעֶךָ וְאֶת־כָּל־הַדָּם תִּשְׁפֹּךְ אֶל־ חי מל בסיפ
יסוד המזבח: 13 וְלָקַחְתָּ אֶת־כָּל־הַחֵלֶב הַמְכַסֶּה אֶת־הַקֶּרֶב וְאֵת יר פסוק את את ראת ראת
הַיֹּתֶרֶת עַל־הַכָּבֵד וְאֵת שְׁתֵּי הַכְּלָיֹת וְאֶת־הַחֵלֶב אֲשֶׁר עֲלֵיהֶן
וְהִקְטַרְתָּ הַמִּזְבֵּחָה: 14 וְאֶת־בְּשַׂר הַפָּר וְאֶת־עֹרוֹ וְאֶת־פִּרְשׁוֹ תִּשְׂרֹף ב[8] . ג[9]
בָּאֵשׁ מִחוּץ לַמַּחֲנֶה חַטָּאת הוּא: 15 וְאֶת־הָאַיִל הָאֶחָד תִּקָּח וְסָמְכוּ ד[10] . ה[11]
אַהֲרֹן וּבָנָיו אֶת־יְדֵיהֶם עַל־רֹאשׁ הָאָיִל: 16 וְשָׁחַטְתָּ [a]אֶת־הָאַיִל[a]
וְלָקַחְתָּ אֶת־דָּמוֹ וְזָרַקְתָּ עַל־הַמִּזְבֵּחַ סָבִיב: 17 וְאֶת־הָאַיִל תְּנַתַּח ה[11] . ל
לִנְתָחָיו וְרָחַצְתָּ קִרְבּוֹ וּכְרָעָיו וְנָתַתָּ עַל־נְתָחָיו [a]וְעַל־ רֹאשׁוֹ[a]: פט חס[12] . לב
וְהִקְטַרְתָּ אֶת־כָּל־הָאַיִל הַמִּזְבֵּחָה עֹלָה הוּא לַיהוָה רֵיחַ [a]נִיחֹחַ ח וכל אשה ריח ניחח דכות . ג מל בתור׳
אִשֶּׁה לַיהוָה הוּא: 19 וְלָקַחְתָּ אֶת הָאַיִל הַשֵּׁנִי וְסָמַךְ אַהֲרֹן וּבָנָיו אֶת־ ל וכל קריא אשה הוא ליי
יְדֵיהֶם עַל־רֹאשׁ הָאָיִל: 20 וְשָׁחַטְתָּ אֶת־הָאַיִל וְלָקַחְתָּ מִדָּמוֹ וְנָתַתָּה חי מל בסיפ
עַל־תְּנוּךְ [a]אֹזֶן אַהֲרֹן[a] וְעַל־תְּנוּךְ אֹזֶן בָּנָיו הַיְמָנִית וְעַל־בֹּהֶן יָדָם ח[13] . כה . ח[13] . כה
הַיְמָנִית וְעַל־בֹּהֶן רַגְלָם הַיְמָנִית וְזָרַקְתָּ אֶת־הַדָּם עַל־הַמִּזְבֵּחַ סָבִיב:
21 [a]וְלָקַחְתָּ מִן־הַדָּם אֲשֶׁר עַל־הַמִּזְבֵּחַ וּמִשֶּׁמֶן הַמִּשְׁחָה וְהִזֵּיתָ עַל־[a] ל . ח[14]
אַהֲרֹן וְעַל־בְּגָדָיו וְעַל־בָּנָיו וְעַל־בִּגְדֵי בָנָיו אִתּוֹ [b]וְקָדַשׁ הוּא וּבְגָדָיו[b] ל[15] . ד
וּבָנָיו וּבִגְדֵי[b] בָּנָיו אִתּוֹ: 22 וְלָקַחְתָּ מִן־הָאַיִל הַחֵלֶב וְהָאַלְיָה [a]וְאֶת־[a] ה וכל ואת שתי הכליות דכות[16]
הַחֵלֶב | הַמְכַסֶּה אֶת־הַקֶּרֶב וְאֵת יֹתֶרֶת הַכָּבֵד וְאֶת | שְׁתֵּי הַכְּלָיֹת
וְאֶת־הַחֵלֶב אֲשֶׁר עֲלֵהֶן וְאֵת שׁוֹק הַיָּמִין כִּי אֵיל מִלֻּאִים הוּא:
23 וְכִכַּר לֶחֶם אַחַת וַחַלַּת לֶחֶם שֶׁמֶן אַחַת וְרָקִיק אֶחָד מִסַּל הַמַּצּוֹת ב
24 אֲשֶׁר לִפְנֵי יְהוָה: וְשַׂמְתָּ הַכֹּל עַל כַּפֵּי אַהֲרֹן וְעַל כַּפֵּי בָנָיו וְהֵנַפְתָּ
25 אֹתָם תְּנוּפָה לִפְנֵי יְהוָה: וְלָקַחְתָּ אֹתָם מִיָּדָם וְהִקְטַרְתָּ [a]הַמִּזְבֵּחָה
עַל־הָעֹלָה[b] לְרֵיחַ נִיחֹחַ [c]לִפְנֵי יְהוָה[c] אִשֶּׁה הוּא לַיהוָה: 26 וְלָקַחְתָּ יז[17] . ג מל בתור׳ . ג[18]
אֶת־הֶחָזֶה מֵאֵיל הַמִּלֻּאִים אֲשֶׁר לְאַהֲרֹן וְהֵנַפְתָּ אֹתוֹ תְּנוּפָה לִפְנֵי
27 יְהוָה וְהָיָה לְךָ לְמָנָה: 27 וְקִדַּשְׁתָּ אֶת | חֲזֵה הַתְּנוּפָה וְאֵת שׁוֹק

[8] Mm 2564. [9] Mm 572. [10] Mm 573. [11] Mm 872. [12] Mm 657. [13] Mm 742. [14] Mm 567. [15] Mp sub loco. [16] Mm 669. [17] Mm 574. [18] Mm 575.

16 [a–a] 𝔊*(𝔙) *αὐτόν*, it in 20 ‖ **17** [a–a] 𝔊 *σὺν τῇ κεφαλῇ* ‖ **18** [a] pc Mss 𝔊𝔖𝔗^{j} לר׳ ‖ **20** [a] 𝔊(𝔖^{L}𝔙) + *τοῦ δεξιοῦ* (𝔊 praeterea + *καὶ ἐπὶ τὸ ἄκρον τῆς δεξιᾶς χειρὸς καὶ ἐπὶ τὸ ἄκρον τοῦ ποδὸς τοῦ δεξιοῦ*) ‖ **21** [a] 𝔪 tr post 28 ‖ [b–b] 𝔪 וְקִדַּשְׁתּוֹ וְאֶת־בְּ׳ וְאֶת־ב׳ =וְקִדַּשְׁתָּ מִן הָאַיִל ‖ **22** [a] 𝔪 אֶת־הָא׳ ‖ **25** [a] 𝔖 + *ḥdj' mn dkr'* =הֶחָזֶה מִן הָאַיִל ‖ [b–b] 𝔊 *καὶ ἀνοίσεις ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον τῆς ὁλοκαυτώσεως* ‖ [c–c] > 𝔪.

ל . ב חד קמ וחד פת
הַתְּרוּמָה אֲשֶׁר הוּנַף וַאֲשֶׁר הוּרַם מֵאֵיל הַמִּלֻּאִים מֵאֲשֶׁר לְאַהֲרֹן
ב . ו
וּמֵאֲשֶׁר לִבָנָיו׃ 28 וְהָיָה לְאַהֲרֹן וּלְבָנָיו לְחָק־עוֹלָם מֵאֵת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל 28
ד דמטע 20
כִּי תְרוּמָה הִוא וּתְרוּמָה יִהְיֶה מֵאֵת בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל מִזִּבְחֵי שַׁלְמֵיהֶם
ל
תְּרוּמָתָם לַיהוָה׃ 29 וּבִגְדֵי הַקֹּדֶשׁ אֲשֶׁר לְאַהֲרֹן יִהְיוּ לְבָנָיו 29
ל . ל
אַחֲרָיו לְמָשְׁחָה בָּהֶם וּלְמַלֵּא־בָם אֶת־יָדָם׃ 30 שִׁבְעַת יָמִים יְלַבָּשָׁם 30
הַכֹּהֵן תַּחְתָּיו מִבָּנָיו אֲשֶׁר יָבֹא אֶל־אֹהֶל מוֹעֵד לְשָׁרֵת בַּקֹּדֶשׁ׃ 31 וְאֶת 31
ל חס . יג חס 21
אֵיל הַמִּלֻּאִים תִּקַּח וּבָשַׁלְתָּ אֶת־בְּשָׂרוֹ בְּמָקוֹם קָדֹשׁ׃ 32 וְאָכַל אַהֲרֹן 32
ג
וּבָנָיו אֶת־בְּשַׂר הָאַיִל וְאֶת־הַלֶּחֶם אֲשֶׁר בַּסַּל פֶּתַח אֹהֶל מוֹעֵד׃
ל
33 וְאָכְלוּ אֹתָם אֲשֶׁר כֻּפַּר בָּהֶם לְמַלֵּא אֶת־יָדָם לְקַדֵּשׁ אֹתָם וְזָר 33
ג . 22 . יב ס״פ 23 . ל
לֹא־יֹאכַל[a] כִּי־קֹדֶשׁ הֵם׃ 34 וְאִם־יִוָּתֵר מִבְּשַׂר הַמִּלֻּאִים וּמִן־הַלֶּחֶם 34
ד בתור
עַד־הַבֹּקֶר וְשָׂרַפְתָּ אֶת־הַנּוֹתָר בָּאֵשׁ לֹא יֵאָכֵל כִּי־קֹדֶשׁ הוּא׃
ל ומל
35 וְעָשִׂיתָ לְאַהֲרֹן וּלְבָנָיו כֹּכָה כְּכֹל אֲשֶׁר־צִוִּיתִי אֹתָךְ שִׁבְעַת 35
ל . כ 24 . ג 25
יָמִים תְּמַלֵּא יָדָם׃ 36 וּפַר חַטָּאת תַּעֲשֶׂה לַיּוֹם עַל־הַכִּפֻּרִים וְחִטָּאתָ 36
ל
עַל־הַמִּזְבֵּחַ בְּכַפֶּרְךָ עָלָיו וּמָשַׁחְתָּ אֹתוֹ לְקַדְּשׁוֹ׃ 37 שִׁבְעַת יָמִים 37
ב . ג
תְּכַפֵּר עַל־הַמִּזְבֵּחַ וְקִדַּשְׁתָּ אֹתוֹ וְהָיָה הַמִּזְבֵּחַ קֹדֶשׁ קָדָשִׁים כָּל־
הַנֹּגֵעַ בַּמִּזְבֵּחַ יִקְדָּשׁ׃ ס
נג ר״פ . כ 24
38 וְזֶה אֲשֶׁר תַּעֲשֶׂה עַל־הַמִּזְבֵּחַ כְּבָשִׂים בְּנֵי־שָׁנָה שְׁנַיִם לַיּוֹם[a] 38
ד 26
תָּמִיד׃ 39 אֶת־הַכֶּבֶשׂ הָאֶחָד תַּעֲשֶׂה בַבֹּקֶר וְאֵת הַכֶּבֶשׂ הַשֵּׁנִי תַּעֲשֶׂה 39
ה ג מל וכ חס 27 . ד .
ו רמ 28 . ב וכל שם אנש דכות . ל . ב 29
בֵּין הָעַרְבָּיִם׃ 40 וְעִשָּׂרֹן סֹלֶת בָּלוּל בְּשֶׁמֶן כָּתִית רֶבַע הַהִין וְנֶסֶךְ 40
ד 26
רְבִעִת הַהִין יַיִן לַכֶּבֶשׂ הָאֶחָד׃ 41 וְאֵת הַכֶּבֶשׂ הַשֵּׁנִי תַּעֲשֶׂה בֵּין 41
ל . יג 30
הָעַרְבָּיִם כְּמִנְחַת הַבֹּקֶר וּכְנִסְכָּהּ[a] תַּעֲשֶׂה־לָּהּ[b] לְרֵיחַ[c] נִיחֹחַ אִשֶּׁה 42
ד 31
לַיהוָה׃ 42 עֹלַת תָּמִיד לְדֹרֹתֵיכֶם פֶּתַח אֹהֶל־מוֹעֵד לִפְנֵי יְהוָה אֲשֶׁר
ה מסורק שמה שם 32 . ב חד מל וחד חס 33 .
[a]אִוָּעֵד לָכֶם[a] שָׁמָּה לְדַבֵּר אֵלֶיךָ שָׁם׃ 43 [a]וְנוֹעַדְתִּי שָׁמָּה[a] לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל 43
ל מילין ר״פ ובחר שמה 34
ד 35
וְנִקְדַּשׁ[b] בִּכְבֹדִי׃ 44 וְקִדַּשְׁתִּי אֶת־אֹהֶל מוֹעֵד וְאֶת־הַמִּזְבֵּחַ וְאֶת־אַהֲרֹן 44
וְאֶת־בָּנָיו אֲקַדֵּשׁ לְכַהֵן לִי׃ 45 וְשָׁכַנְתִּי בְתוֹךְ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְהָיִיתִי לָהֶם 45

19 Gn 31,1. 20 Mm 811. 21 Mm 783. 22 Mm 942. 23 Mm 294. 24 Mm 875. 25 Mm 2973. 26 Mm 576. 27 Mm 999. 28 Mm 577. 29 Ex 30,9. 30 Mm 574. 31 Mm 578. 32 Mm 2341. 33 Mm 544. 34 Mm 1123. 35 Mm 760.

28 [a] cf 21[a] ‖ **33** [a] G(V) + *ἀπ' αὐτῶν* (G[B] *-τοῦ*) ‖ **38** [a] 𝔐 + עֹלַת תָּמִיד, G + *ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον* ‖ **41** [a] 𝔐 כְּ– ‖ [b] 𝔐 לוֹ ‖ [c] 𝔐 ריח ‖ **42** [a–a] G *γνωσθήσομαί σοι* = אִוָּדַע לְךָ, it in 30,6.36 Nu 17,19 ‖ **43** [a–a] 𝔐 וְנִדְרַשְׁתִּי שָׁם, G *καὶ τάξομαι ἐκεῖ*, V *ibique praecipiam* ‖ [b] GSTT[J] 1 sg.

46 לֵאלֹהִים׃ 46 וְיָדְעוּ֙ כִּ֣י אֲנִ֣י יְהוָ֔ה אֱלֹהֵיהֶ֑ם אֲשֶׁ֣ר הוֹצֵאתִ֤י אֹתָם֙ מֵאֶ֣רֶץ ח
מִצְרַ֔יִם לְשָׁכְנִ֥י בְתוֹכָ֖ם אֲנִ֣י יְהוָ֑ה אֱלֹהֵיהֶֽם׃ פ ל.ח

סנ[נח] 30 1 [a]וְעָשִׂ֥יתָ מִזְבֵּ֖חַ מִקְטַ֣ר קְטֹ֑רֶת עֲצֵ֥י שִׁטִּ֖ים תַּעֲשֶׂ֥ה אֹתֽוֹ׃ ל
2 אַמָּ֤ה אָרְכּוֹ֙ וְאַמָּ֣ה רָחְבּ֔וֹ רָבוּ֙עַ֙ יִהְיֶ֔ה וְאַמָּתַ֥יִם קֹמָת֖וֹ מִמֶּ֑נּוּ קַרְנֹתָ֖יו׃
3 וְצִפִּ֣יתָ אֹת֗וֹ זָהָב֙ טָה֣וֹר אֶת־גַּגּ֔וֹ וְאֶת־קִירֹתָ֖יו סָבִ֑יב וְאֶת־קַרְנֹתָ֖יו ד[1].ד[2]
4 וְעָשִׂ֥יתָ לּ֛וֹ זֵ֥ר זָהָ֖ב סָבִֽיב׃ 4 וּשְׁתֵּ֨י טַבְּעֹ֜ת זָהָ֣ב תַּעֲשֶׂה־לּ֗וֹ | מִתַּחַת
לְזֵרֹו֙ עַ֣ל שְׁתֵּ֣י צַלְעֹתָ֔יו תַּעֲשֶׂ֖ה עַל־שְׁנֵ֣י צִדָּ֑יו וְהָיָה֙ [a]לְבָתִּ֣ים לְבַדִּ֔ים ב.ל
5 לָשֵׂ֖את אֹתֹ֥ו בָּהֵֽמָּה׃ 5 וְעָשִׂ֥יתָ אֶת־הַבַּדִּ֖ים עֲצֵ֣י שִׁטִּ֑ים וְצִפִּ֥יתָ אֹתָ֖ם ג[3]
6 זָהָֽב׃ 6 וְנָתַתָּ֣ה אֹתוֹ֮ לִפְנֵי֒ הַפָּרֹ֣כֶת אֲשֶׁ֣ר עַל־אֲרֹ֣ן [a]הָעֵדֻת֮ [b]לִפְנֵי֒ ה׳.ג חס. יב[4]
7 הַכַּפֹּ֣רֶת אֲשֶׁ֣ר עַל־הָעֵדֻת֮ [a]אֲשֶׁ֣ר אִוָּעֵ֣ד[c] לְךָ֣ שָׁמָּֽה׃ 7 וְהִקְטִ֤יר עָלָיו֙ ד[5].ג[6].ל
אַהֲרֹ֣ן קְטֹֽרֶת־[a]סַמִּ֔ים בַּבֹּ֖קֶר בַּבֹּ֑קֶר בְּהֵיטִיבֹ֖ו אֶת־הַנֵּרֹ֥ת יַקְטִירֶ֖נָּה׃ ל[7]
8 וּבְהַעֲלֹ֣ת אַהֲרֹ֗ן אֶת־הַנֵּרֹת֙ בֵּ֣ין הָעַרְבַּ֔יִם [a]יַקְטִירֶ֖נָּה קְטֹ֣רֶת תָּמִ֑יד ל[7]
9 לִפְנֵ֥י יְהוָ֖ה לְדֹרֹתֵיכֶֽם׃ 9 לֹא־תַעֲלוּ֩ עָלָ֨יו קְטֹ֜רֶת זָרָ֗ה וְעֹלָה֙ וּמִנְחָ֔ה ב
10 וְנֶ֥סֶךְ֙ לֹ֣א תִסְּכ֔וּ עָלָֽיו׃ 10 וְכִפֶּ֤ר אַהֲרֹן֙ עַל־קַרְנֹתָ֔יו אַחַ֥ת בַּשָּׁנָ֖ה ב[8]
[a]מִדַּ֣ם חַטַּ֣את הַכִּפֻּרִ֗ים אַחַ֨ת בַּשָּׁנָ֤ה יְכַפֶּר־עָלָיו֙ לְדֹרֹתֵיכֶ֔ם קֹ֥דֶשׁ־ ז[9] פת וכל תרי עשר דכות ב מ א. ז[10] ו[11] מנח בחור
קָדָשִׁ֖ים הֽוּא־ליהוָֽה׃ פ קא

פרש 11 וַיְדַבֵּ֥ר יְהוָ֖ה אֶל־מֹשֶׁ֥ה לֵאמֹֽר׃ 12 כִּֽי־תִשָּׂ֞א אֶת־רֹ֣אשׁ בְּנֵי־ י בטע ר״פ בחור[12]
יִשְׂרָאֵ֗ל לִפְקֻדֵיהֶם֙ וְנָתְנ֣וּ אִ֔ישׁ כֹּ֖פֶר נַפְשׁ֑וֹ לַיהוָ֔ה [a]בִּפְקֹ֥ד אֹתָ֖ם[a] וְלֹא־ ב ובפסוק
יִהְיֶ֥ה בָהֶ֛ם נֶ֖גֶף בִּפְקֹ֥ד אֹתָֽם׃ 13 זֶ֚ה | יִתְּנ֔וּ כָּל־הָעֹבֵ֖ר עַל־הַפְּקֻדִּ֑ים ב ובפסוק. ג ר״פ בטע לגר[13]
מַחֲצִ֣ית הַשֶּׁ֔קֶל בְּשֶׁ֥קֶל הַקֹּ֖דֶשׁ[a] עֶשְׂרִ֣ים גֵּרָ֑ה[b] הַשֶּׁ֕קֶל[b] מַחֲצִ֥ית[c] הַשֶּׁ֖קֶל ה ג כת ה וב בלישׁ שם ברגש כת א[14]
תְּרוּמָ֥ה לַיהוָֽה׃ 14 כֹּ֣ל הָעֹבֵ֗ר עַל־הַפְּקֻדִּים֙ מִבֶּ֣ן עֶשְׂרִ֔ים שָׁנָ֖ה וָמָ֑עְלָה
15 יִתֵּ֥ן תְּרוּמַ֖ת יְהוָֽה׃ 15 הֶעָשִׁ֤יר לֹא־יַרְבֶּה֙ וְהַדַּ֣ל לֹ֔א יַמְעִ֖יט מִמַּחֲצִ֣ית י ב וכל דל ואביון דכות ול בלישׁ
16 הַשֶּׁ֑קֶל לָתֵ֗ת אֶת־תְּרוּמַ֛ת יְהוָ֖ה לְכַפֵּ֥ר עַל־נַפְשֹׁתֵיכֶֽם׃ 16 וְלָקַחְתָּ֞ אֶת־ כט חס[15]. כל אורית חס
כֶּ֣סֶף הַכִּפֻּרִ֗ים[a] מֵאֵת֙ בְּנֵ֣י יִשְׂרָאֵ֔ל וְנָתַתָּ֥ אֹתוֹ֖ עַל־עֲבֹדַ֣ת אֹ֣הֶל מוֹעֵ֑ד ו[16]
וְהָיָ֤ה לִבְנֵי֙ יִשְׂרָאֵ֣ל לְזִכָּר֔וֹן לִפְנֵ֖י יְהוָ֑ה לְכַפֵּ֖ר עַל־נַפְשֹׁתֵיכֶֽם׃ פ

Cp 30 [1]Mm 641. [2]Mm 642. [3]Mm 579. [4]Mm 853. [5]Mm 580. [6]Mm 688. [7]Mm 581. [8]Ex 29,40. [9]Mm 676. [10]Mm 4108. [11]Mm 831. [12]Mm 1151. [13]Mm 3714. [14]Mm 1405. [15]Mm 657. [16]Mp sub loco.

Cp 30,1 [a] 𝔪 tr 1–10 post 26,35 ‖ **4** [a] 𝔪𝔊𝔖𝔗^{Ms}𝔙 וְהָיוּ ‖ **6** [a–a] > mlt Mss 𝔪𝔊 ‖ [b] 𝔗 mlt Mss 𝔗^{Ms} ולי ‖ [c] cf 29,42 [a–a] ‖ **7** [a] 𝔪 נז–, 𝔊 *θυμάσει ἐπ' αὐτοῦ* cf 7 ‖ **8** [a] sic L, mlt Mss Edd העֵרֹ ‖ **12** [a–a] > 𝔊 ‖ **13** [a] 𝔪 + הוּא ‖ [b] 𝔪 וְשֶׁקֶל הַקֹּדֶשׁ ‖ [c] > 𝔪 ‖ **16** [a] 𝔊 *τῆς εἰσφορᾶς* = הַתְּרוּמָה?

17 17 וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵאמֹר׃ 18 וְעָשִׂיתָ כִּיּוֹר נְחֹשֶׁת וְכַנּוֹ 18
נְחֹשֶׁת לְרָחְצָה וְנָתַתָּ אֹתוֹ בֵּין־אֹהֶל מוֹעֵד וּבֵין הַמִּזְבֵּחַ וְנָתַתָּ שָׁמָּה
מָיִם׃ 19 וְרָחֲצוּ[a] אַהֲרֹן וּבָנָיו מִמֶּנּוּ אֶת־יְדֵיהֶם וְאֶת־רַגְלֵיהֶם׃ 19
20 בְּבֹאָם אֶל־אֹהֶל מוֹעֵד יִרְחֲצוּ־מַיִם וְלֹא יָמֻתוּ אוֹ בְגִשְׁתָּם אֶל־ 20
הַמִּזְבֵּחַ לְשָׁרֵת לְהַקְטִיר אִשֶּׁה לַיהוָה׃ 21 וְרָחֲצוּ יְדֵיהֶם וְרַגְלֵיהֶם[a] 21
וְלֹא יָמֻתוּ וְהָיְתָה לָהֶם חָק־עוֹלָם לוֹ וּלְזַרְעוֹ לְדֹרֹתָם׃ פ
22 22 וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵאמֹר׃ 23 וְאַתָּה קַח־לְךָ בְּשָׂמִים 23
רֹאשׁ מָר־דְּרוֹר חֲמֵשׁ מֵאוֹת וְקִנְמָן־בֶּשֶׂם מַחֲצִיתוֹ חֲמִשִּׁים וּמָאתָיִם
24 וּקְנֵה־בֶשֶׂם חֲמִשִּׁים וּמָאתָיִם׃ 24 וְקִדָּה חֲמֵשׁ מֵאוֹת בְּשֶׁקֶל הַקֹּדֶשׁ
וְשֶׁמֶן זַיִת הִין׃ 25 וְעָשִׂיתָ אֹתוֹ שֶׁמֶן מִשְׁחַת־קֹדֶשׁ רֹקַח מִרְקַחַת מַעֲשֵׂה
רֹקֵחַ שֶׁמֶן מִשְׁחַת־קֹדֶשׁ יִהְיֶה׃ 26 וּמָשַׁחְתָּ בּוֹ אֶת־אֹהֶל מוֹעֵד וְאֶת 26
27 אֲרוֹן הָעֵדֻת׃ 27 וְאֶת־הַשֻּׁלְחָן וְאֶת־כָּל־כֵּלָיו וְאֶת־הַמְּנֹרָה וְאֶת־[a] 27
28 כֵּלֶיהָ וְאֶת מִזְבַּח הַקְּטֹרֶת׃ 28 וְאֶת־מִזְבַּח הָעֹלָה וְאֶת־כָּל־כֵּלָיו 28
29 וְאֶת־הַכִּיֹּר וְאֶת־כַּנּוֹ׃ 29 וְקִדַּשְׁתָּ אֹתָם וְהָיוּ קֹדֶשׁ קָדָשִׁים כָּל־הַנֹּגֵעַ
30 בָּהֶם יִקְדָּשׁ׃ 30 וְאֶת־אַהֲרֹן וְאֶת־בָּנָיו תִּמְשֹׁחַ וְקִדַּשְׁתָּ אֹתָם לְכַהֵן לִי׃
31 31 וְאֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל תְּדַבֵּר לֵאמֹר שֶׁמֶן מִשְׁחַת־קֹדֶשׁ יִהְיֶה זֶה לִי[a] 31
32 לְדֹרֹתֵיכֶם׃ 32 עַל־בְּשַׂר אָדָם לֹא יִיסָךְ[a] וּבְמַתְכֻּנְתּוֹ לֹא תַעֲשׂוּ כָּמֹהוּ 32
קֹדֶשׁ הוּא קֹדֶשׁ יִהְיֶה לָכֶם׃ 33 אִישׁ אֲשֶׁר יִרְקַח כָּמֹהוּ וַאֲשֶׁר יִתֵּן 33
מִמֶּנּוּ עַל־זָר וְנִכְרַת מֵעַמָּיו׃ ס 34 וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה קַח־ 34
לְךָ סַמִּים נָטָף וּשְׁחֵלֶת וְחֶלְבְּנָה סַמִּים וּלְבֹנָה זַכָּה בַּד בְּבַד יִהְיֶה׃
35 35 וְעָשִׂיתָ אֹתָהּ קְטֹרֶת רֹקַח מַעֲשֵׂה רוֹקֵחַ מְמֻלָּח טָהוֹר קֹדֶשׁ׃
36 וְשָׁחַקְתָּ מִמֶּנָּה הָדֵק וְנָתַתָּה מִמֶּנָּה לִפְנֵי הָעֵדֻת בְּאֹהֶל מוֹעֵד אֲשֶׁר 36
אִוָּעֵד[a] לְךָ שָׁמָּה קֹדֶשׁ קָדָשִׁים תִּהְיֶה לָכֶם׃ 37 וְהַקְּטֹרֶת אֲשֶׁר תַּעֲשֶׂה[a] 37
בְּמַתְכֻּנְתָּהּ לֹא תַעֲשׂוּ לָכֶם קֹדֶשׁ תִּהְיֶה לְךָ[b] לַיהוָה׃ 38 אִישׁ אֲשֶׁר־ 38
יַעֲשֶׂה כָמוֹהָ לְהָרִיחַ בָּהּ וְנִכְרַת מֵעַמָּיו׃ ס

ג בלוש וחד מן ג[17] מל ורתוך וכל נביא דכות ב מ ב

ג[18] . כט חס[19] . כט חס[19] . ב

ט[20]

ה[21]

ל מהליפין . ל

ל

יב[22] . ג . ג[23]

ט . כו פסוק ואת ואת ואת ראת . ט

ג

ל[24]

ל קמ . ל[25]

ל

ל . ל . ל . ג[26]

ב מ[27]

הי מל בסיפ

ל[28]

ל

ו[29] . ל

[17] Mm 582. [18] Mm 659. [19] Mm 657. [20] Mm 583. [21] Mm 2476. [22] Mm 853. [23] Mm 584. [24] Mm 585. [25] Mm 2981. [26] Mm 586. [27] Mm 587. [28] Mp sub loco. [29] Mm 588.

19 [a] ⅏G יָן_ ‖ **21** [a] G + *ὕδατι· ὅταν εἰσπορεύονται εἰς τὴν σκηνὴν τοῦ μαρτυρίου, νίψονται ὕδατι* ‖ **27** [a] pc Mss ⅏G + כל ‖ **31** [a] G *ὑμῖν* cf 37[b] ‖ **32** [a] ⅏ יוסך cf G ‖ **36** [a] cf 29,42[a–a] ‖ **37** [a] S pl ‖ [b] ⅏GC[J] לָכֶם cf 31[a].

31 1 וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵאמֹר׃ 2 רְאֵה קָרָאתִי בְשֵׁם
3 בְּצַלְאֵל בֶּן־אוּרִי[a] בֶּן־חוּר לְמַטֵּה יְהוּדָה׃ 3 וָאֲמַלֵּא אֹתוֹ רוּחַ אֱלֹהִים
4 בְּחָכְמָה וּבִתְבוּנָה[a] וּבְדַעַת וּבְכָל־מְלָאכָה׃ 4 לַחְשֹׁב[a] מַחֲשָׁבֹת
5 לַעֲשׂוֹת בַּזָּהָב וּבַכֶּסֶף וּבַנְּחֹשֶׁת׃ 5 וּבַחֲרֹשֶׁת אֶבֶן לְמַלֹּאת[a] וּבַחֲרֹשֶׁת
6 עֵץ לַעֲשׂוֹת בְּכָל־מְלָאכָה׃ 6 וַאֲנִי הִנֵּה נָתַתִּי אִתּוֹ[a] אֶת אָהֳלִיאָב[b]
בֶּן־אֲחִיסָמָךְ לְמַטֵּה־דָן וּבְלֵב כָּל־חֲכַם־לֵב נָתַתִּי חָכְמָה וְעָשׂוּ אֵת
7 כָּל־אֲשֶׁר צִוִּיתֶךָ׃ 7 אֶת־אֹהֶל מוֹעֵד וְאֶת־הָאָרֹן לָעֵדֻת וְאֶת־הַכַּפֹּרֶת
8 אֲשֶׁר עָלָיו וְאֵת כָּל־כְּלֵי הָאֹהֶל׃ 8 וְאֶת־הַשֻּׁלְחָן[a] וְאֶת־כֵּלָיו וְאֶת־
9 הַמְנֹרָה הַטְּהֹרָה וְאֶת־כָּל־כֵּלֶיהָ וְאֶת־מִזְבַּח הַקְּטֹרֶת׃ 9 וְאֶת־מִזְבַּח
10 הָעֹלָה וְאֶת־כָּל־כֵּלָיו וְאֶת־הַכִּיֹּר וְאֶת־כַּנּוֹ׃ 10 וְאֶת־בִּגְדֵי הַשָּׂרָד[a]
11 וְאֶת־בִּגְדֵי הַקֹּדֶשׁ לְאַהֲרֹן הַכֹּהֵן וְאֶת־בִּגְדֵי בָנָיו לְכַהֵן[b]׃ 11 וְאֶת שֶׁמֶן
הַמִּשְׁחָה וְאֶת־קְטֹרֶת הַסַּמִּים לַקֹּדֶשׁ כְּכֹל אֲשֶׁר־צִוִּיתִךָ יַעֲשׂוּ׃ פ
12 וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵאמֹר׃ 13 וְאַתָּה דַּבֵּר אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
לֵאמֹר אַךְ אֶת־שַׁבְּתֹתַי תִּשְׁמֹרוּ כִּי אוֹת הִוא בֵּינִי וּבֵינֵיכֶם לְדֹרֹתֵיכֶם
14 לָדַעַת כִּי אֲנִי יְהוָה מְקַדִּשְׁכֶם[a]׃ 14 וּשְׁמַרְתֶּם אֶת־הַשַּׁבָּת כִּי קֹדֶשׁ
הִוא לָכֶם מְחַלְלֶיהָ מוֹת יוּמָת כִּי כָּל־הָעֹשֶׂה בָהּ מְלָאכָה וְנִכְרְתָה
15 הַנֶּפֶשׁ הַהִוא[a] מִקֶּרֶב עַמֶּיהָ׃ 15 שֵׁשֶׁת יָמִים יֵעָשֶׂה[a] מְלָאכָה וּבַיּוֹם
הַשְּׁבִיעִי שַׁבַּת שַׁבָּתוֹן קֹדֶשׁ לַיהוָה כָּל־הָעֹשֶׂה מְלָאכָה בְּיוֹם הַשַּׁבָּת
16 מוֹת יוּמָת׃ 16 וְשָׁמְרוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל אֶת־הַשַּׁבָּת לַעֲשׂוֹת[a] אֶת־הַשַּׁבָּת[a]
17 לְדֹרֹתָם בְּרִית עוֹלָם׃ 17 בֵּינִי וּבֵין בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אוֹת הִוא לְעֹלָם כִּי־
שֵׁשֶׁת יָמִים עָשָׂה יְהוָה אֶת־הַשָּׁמַיִם וְאֶת־הָאָרֶץ[a] וּבַיּוֹם הַשְּׁבִיעִי
שָׁבַת וַיִּנָּפַשׁ׃ ס
18 וַיִּתֵּן אֶל־מֹשֶׁה כְּכַלֹּתוֹ לְדַבֵּר אִתּוֹ בְּהַר סִינָי שְׁנֵי לֻחֹת הָעֵדֻת
לֻחֹת אֶבֶן כְּתֻבִים בְּאֶצְבַּע אֱלֹהִים׃

ל[1] . ח וכל שמואל דכות ב מ ה רוח יי

ה . ג חס

ב ר״פ . ו ב חס ורי מל[2] . ב מ״פ

סו ר״פ

ל ו חס

ג . ג[3] . ד[4]

ט . כו פסוק ואת ואת ואת ואת . ט

ג . ג[5] מל בתורי וכל נביא דכות ב מ ב . ז[6]

ד[6] . ו . ז

ל . ד[7]

ה

ד[8] . ד

ד קמ וכל אחנח ום״פ דכות[9]

ל וכל מעמיה דכות . ל[10] . ד[11]

יח[12] חס י מנח בתורי

ג[13]

ל

ג

ל

Cp 31 [1] Mm 3590. [2] Mm 4269. [3] Mm 589. [4] Mm 584. [5] Mm 582. [6] Mm 2895. [7] Mm 1933. [8] Mm 775. [9] Mm 590. [10] Mm 210. [11] Mm 591. [12] Mm 25. [13] Mm 3139.

Cp 31,2 [a] $\mathfrak{w}^{Mss}\mathfrak{w}^{T}$ חורי || **3** [a] nonn Mss ב׳ || [b] $\mathfrak{GV}$ om cop || **4** [a] pc Mss $\mathfrak{w}\mathfrak{C}^{Ms}$ ולׄ || **5** [a] > $\mathfrak{CG}$ || **6** [a] $\mathfrak{G}$ *αὐτὸν καί* = אתוֹ ן || [b] $\mathfrak{G}$ *Ελιαβ*, $\mathfrak{S}$ *'ljhb* || **8** [a] $\mathfrak{C}$ mlt Mss $\mathfrak{w}\mathfrak{GS}$ + כל cf 30,27[a] || **10** [a] pc Mss + לשרת בקדש cf 35,19 39,1; $\mathfrak{w}^{Mss}$ הַשָּׁרֶת cf $\mathfrak{GSCC}^{J}$ || [b] $\mathfrak{G}$ (S) + *μοι* || **13** [a] $\mathfrak{C}$ שם– || **14** [a–a] pc Mss $\mathfrak{SC}^{MsC}$ מע׳ || **15** [a] $\mathfrak{G}$ 2 sg et $\mathfrak{SV}$ 2 pl act || **16** [a–a] $\mathfrak{G}(\mathfrak{V})$ *αὐτά* || **17** [a] $\mathfrak{G}^{426}(\mathfrak{S})$ + *καὶ τὴν θάλασσαν καὶ πάντα τὰ ἐν αὐτοῖς*.

32 1 וַיַּ֣רְא הָעָ֗ם כִּ֤י בֹשֵׁשׁ֙ מֹשֶׁ֔ה לָרֶ֖דֶת מִן־הָהָ֑ר וַיִּקָּהֵ֤ל הָעָם֙ 32
עַל־אַהֲרֹ֔ן וַיֹּאמְרוּ֩ אֵלָ֨יו קוּם֙ ׀ עֲשֵׂה־לָ֣נוּ אֱלֹהִ֗ים אֲשֶׁ֤ר יֵלְכוּ֙ לְפָנֵ֔ינוּ
כִּֽי־זֶ֞ה ׀ מֹשֶׁ֣ה הָאִ֗ישׁ אֲשֶׁ֨ר הֶֽעֱלָ֜נוּ מֵאֶ֣רֶץ מִצְרַ֗יִם לֹ֤א יָדַ֙עְנוּ֙ מֶה־הָ֣יָה
לֽוֹ׃ 2 וַיֹּ֤אמֶר אֲלֵהֶם֙ אַהֲרֹ֔ן פָּרְק֗וּ נִזְמֵי֙ הַזָּהָ֔ב אֲשֶׁ֖ר בְּאָזְנֵ֣י נְשֵׁיכֶ֑ם
בְּנֵיכֶ֥ם וּבְנֹתֵיכֶ֖ם וְהָבִ֥יאוּ אֵלָֽי׃ 3 וַיִּתְפָּרְק֣וּ כָל־הָעָ֗ם אֶת־נִזְמֵי֙ הַזָּהָ֔ב
אֲשֶׁ֖ר בְּאָזְנֵיהֶ֑ם וַיָּבִ֖יאוּ אֶל־אַהֲרֹֽן׃ 4 וַיִּ֣קַּח מִיָּדָ֔ם וַיְצַ֥ר אֹת֖וֹ בַּחֶ֑רֶט
וַיַּֽעֲשֵׂ֥הוּ עֵ֙גֶל֙ מַסֵּכָ֔ה וַיֹּאמְר֕וּ אֵ֚לֶּה אֱלֹהֶ֔יךָ יִשְׂרָאֵ֕ל אֲשֶׁ֥ר הֶֽעֱל֖וּךָ
מֵאֶ֥רֶץ מִצְרָֽיִם׃ 5 וַיַּ֤רְא אַהֲרֹן֙ וַיִּבֶן֙ מִזְבֵּ֣חַ לְפָנָ֔יו וַיִּקְרָ֥א אַהֲרֹ֖ן
וַיֹּ֣אמֶר חַ֔ג לַיהוָ֖ה מָחָֽר׃ 6 וַיַּשְׁכִּימ֣וּ מִמָּחֳרָ֔ת וַיַּעֲל֖וּ עֹלֹ֑ת וַיַּגְּשׁ֣וּ
שְׁלָמִ֗ים וַיֵּ֤שֶׁב הָעָם֙ לֶֽאֱכֹ֣ל וְשָׁתוֹ֔ וַיָּקֻ֖מוּ לְצַחֵֽק׃ פ 7 וַיְדַבֵּ֥ר
יְהוָ֖ה אֶל־מֹשֶׁ֑ה לֶךְ־רֵ֕ד כִּ֥י שִׁחֵ֖ת עַמְּךָ֥ אֲשֶׁר־הֶעֱלִ֖יתָ מֵאֶ֥רֶץ מִצְרָֽיִם׃
8 סָ֣רוּ מַהֵ֗ר מִן־הַדֶּ֙רֶךְ֙ אֲשֶׁ֣ר צִוִּיתִ֔ם עָשׂ֥וּ לָהֶ֖ם עֵ֣גֶל מַסֵּכָ֑ה וַיִּשְׁתַּחֲוּ־
לוֹ֙ וַיִּזְבְּחוּ־לוֹ֙ וַיֹּ֣אמְרוּ֔ אֵ֚לֶּה אֱלֹהֶ֔יךָ יִשְׂרָאֵ֕ל אֲשֶׁ֥ר הֶֽעֱל֖וּךָ מֵאֶ֥רֶץ
מִצְרָֽיִם׃ 9 וַיֹּ֥אמֶר יְהוָ֖ה אֶל־מֹשֶׁ֑ה רָאִ֙יתִי֙ אֶת־הָעָ֣ם הַזֶּ֔ה וְהִנֵּ֥ה עַם־
קְשֵׁה־עֹ֖רֶף הֽוּא׃ 10 וְעַתָּ֞ה הַנִּיחָ֤ה לִּי֙ וְיִחַר־אַפִּ֣י בָהֶ֔ם וַאֲכַלֵּ֑ם
וְאֶֽעֱשֶׂ֥ה אוֹתְךָ֖ לְגוֹי־גָּד֥וֹל׃ 11 וַיְחַ֣ל מֹשֶׁ֔ה אֶת־פְּנֵ֖י יְהוָ֣ה אֱלֹהָ֑יו וַיֹּ֣אמֶר
לָ֣מָּה יְהוָ֗ה יֶֽחֱרֶ֤ה אַפְּךָ֙ בְּעַמֶּ֔ךָ אֲשֶׁ֥ר הוֹצֵ֖אתָ מֵאֶ֣רֶץ מִצְרַ֑יִם בְּכֹ֖חַ
גָּד֥וֹל וּבְיָ֖ד חֲזָקָֽה׃ 12 לָ֣מָּה֮ יאמְרוּ֒ מִצְרַ֗יִם לֵאמֹ֤ר בְּרָעָה֙ הוֹצִיאָ֣ם
לַהֲרֹ֔ג אֹתָ֖ם בֶּֽהָרִ֑ים וּלְכַלֹּתָ֕ם מֵעַ֖ל פְּנֵ֣י הָאֲדָמָ֑ה שׁ֚וּב מֵחֲרוֹן֙ אַפֶּ֔ךָ
וְהִנָּחֵ֖ם עַל־הָרָעָ֥ה לְעַמֶּֽךָ׃ 13 זְכֹר֙ לְאַבְרָהָ֣ם לְיִצְחָ֔ק וּלְיִשְׂרָאֵ֖ל
עֲבָדֶ֑יךָ אֲשֶׁ֨ר נִשְׁבַּ֤עְתָּ לָהֶם֙ בְּךָ֔ וַתְּדַבֵּ֥ר אֲלֵהֶ֖ם אַרְבֶּ֣ה אֶת־זַרְעֲכֶ֑ם
כְּכוֹכְבֵ֣י הַשָּׁמַ֔יִם וְכָל־הָאָ֥רֶץ הַזֹּ֖את אֲשֶׁ֣ר אָמַ֑רְתִּי אֶתֵּ֥ן לְזַרְעֲכֶ֖ם
וְנָחֲל֥וּ לְעֹלָֽם׃ 14 וַיִּנָּחֶם֙ יְהוָ֔ה עַל־הָרָעָ֖ה אֲשֶׁר־דִּבֶּ֥ר לַעֲשׂ֖וֹת לְעַמּֽוֹ׃ פ
15 וַיִּפֶן֙ וַיֵּ֣רֶד מֹשֶׁ֔ה מִן־הָהָ֖ר וּשְׁנֵ֣י לֻחֹ֣ת הָעֵדֻ֑ת בְּיָדֹ֔ו לֻחֹ֥ת כְּתֻבִ֖ים ס(נפ)

Cp 32 [1]Jdc 5,28. [2]Jer 26,9. [3]Mm 567. [4]Mm 592. [5]Mm 593. [6]Mp sub loco. [7]Mm 1908, lect Mm frt inc. [8]Mm 1601. [9]Mm 594. [10]Jdc 16,26. [11]Mm 595. [12]Mm 541. [13]Mm 596. [14]Mm 597. [15]Mm 3354. [16]Mm 4147. [17]Mm 967. [18]Mm 310. [19]Mm 25.

Cp 32,5 [a] S leg וַיֵּרָא ‖ **6** [a] G sg ‖ [b] S + *wqrbw qwrbn'* ‖ **7** [a–a] G *βάδιζε τὸ τάχος ἐντεῦθεν* cf Dt 9,12, S *ḥwt zl lk mnk'* = מְהֵה רֵד לְךָ־לְךָ מִזֶּה ‖ **8** [a] Ms GV סָ֫ם ‖ **9** [a] > G, add ex Dt 9,13? ‖ **10** [a] ωGʼ[58] + add ex Dt 9,20 ‖ **11** [a–a] ω יְחַר ׳י לְ׳, S *l' mrj' l' ntqp* = אַל יהוה אַל יְחַר ‖ [b–b] ωGʼ[129]ȽS מִמְּ׳ ‖ [c–c] ω וּבְזְרוֹעַ נְטוּיָה cf GS et 6,1[b–b] Dt 9,29 ‖ **13** [a] ωGʼ וּלְיַעֲקֹב ‖ [b] ω pr הרבה cf G ‖ [c–c] G* *εἰπας δοῦναι αὐτοῖς* ‖ [d] ωGʼ S וְנָחֲלוּהָ.

16 מִשְּׁנֵי עִבְרֵיהֶם מִזֶּה וּמִזֶּה הֵם כְּתֻבִים׃ 16 וְהַלֻּחֹת מַעֲשֵׂה אֱלֹהִים ל.ל.ל
17 הֵמָּה וְהַמִּכְתָּב מִכְתַּב אֱלֹהִים הוּא חָרוּת עַל־הַלֻּחֹת׃ 17 וַיִּשְׁמַע ה פסוק דמיין דאית בהון ב׳ מילין חד קמ וחד פת׳. ל
יְהוֹשֻׁעַ אֶת־קוֹל הָעָם בְּרֵעֹה וַיֹּאמֶר אֶל־מֹשֶׁה קוֹל מִלְחָמָה בַּמַּחֲנֶה׃ ברעו ק חד מן יו״ד כת ה בתור ול בלי״ש
18 וַיֹּאמֶר אֵין קוֹל עַנּוֹת גְּבוּרָה ו אין ואין ר״פ
וְאֵין קוֹל עַנּוֹת חֲלוּשָׁה
קוֹל עַנּוֹת אָנֹכִי שֹׁמֵעַ׃ ב׳ . ל
19 וַיְהִי כַּאֲשֶׁר קָרַב אֶל־הַמַּחֲנֶה וַיַּרְא אֶת־הָעֵגֶל וּמְחֹלֹת וַיִּחַר־ ל
20 אַף מֹשֶׁה וַיַּשְׁלֵךְ מִיָּדָו אֶת־הַלֻּחֹת וַיְשַׁבֵּר אֹתָם תַּחַת הָהָר׃ 20 וַיִּקַּח מידין ק חד מן ה כת חס
אֶת־הָעֵגֶל אֲשֶׁר עָשׂוּ וַיִּשְׂרֹף בָּאֵשׁ וַיִּטְחַן עַד אֲשֶׁר־דַּק וַיִּזֹר עַל־פְּנֵי ל
21 הַמַּיִם וַיַּשְׁקְ אֶת־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל׃ 21 וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֶל־אַהֲרֹן מֶה־עָשָׂה
22 לְךָ הָעָם הַזֶּה כִּי־הֵבֵאתָ עָלָיו חֲטָאָה גְדֹלָה׃ 22 וַיֹּאמֶר אַהֲרֹן אַל־
23 יִחַר אַף אֲדֹנִי אַתָּה יָדַעְתָּ אֶת־[a]הָעָם כִּי בְרָע[b] הוּא[a]׃ 23 וַיֹּאמְרוּ לִי ה . ב
עֲשֵׂה־לָנוּ אֱלֹהִים אֲשֶׁר יֵלְכוּ לְפָנֵינוּ כִּי־זֶה | מֹשֶׁה הָאִישׁ אֲשֶׁר הֶעֱלָנוּ
24 מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם לֹא יָדַעְנוּ מֶה־הָיָה לוֹ׃ 24 וָאֹמַר לָהֶם לְמִי זָהָב כד[23]
25 הִתְפָּרָקוּ וַיִּתְּנוּ־לִי וָאַשְׁלִכֵהוּ בָּאֵשׁ וַיֵּצֵא הָעֵגֶל הַזֶּה׃ 25 וַיַּרְא מֹשֶׁה ל.ל
26 אֶת־הָעָם כִּי פָרֻעַ הוּא כִּי־פְרָעֹה אַהֲרֹן לְשִׁמְצָה בְּקָמֵיהֶם׃ 26 וַיַּעֲמֹד ב חד מל וחד חס[24] יו כת ה בתור[25] . ל . ל
מֹשֶׁה בְּשַׁעַר הַמַּחֲנֶה וַיֹּאמֶר מִי לַיהוָה אֵלָי וַיֵּאָסְפוּ אֵלָיו כָּל־בְּנֵי יג
27 לֵוִי׃ 27 וַיֹּאמֶר לָהֶם כֹּה־אָמַר יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל שִׂימוּ אִישׁ־חַרְבּוֹ כו[26] וכל ר״ה ועזרא דכות ב מ ה חס בלי״ש . כד ב מנה בתור . יו
עַל־יְרֵכוֹ עִבְרוּ[a] וָשׁוּבוּ מִשַּׁעַר לָשַׁעַר בַּמַּחֲנֶה וְהִרְגוּ אִישׁ־אֶת־אָחִיו ג מל בתור[27] . ל
28 וְאִישׁ אֶת־רֵעֵהוּ וְאִישׁ אֶת־קְרֹבוֹ׃ 28 וַיַּעֲשׂוּ בְנֵי־לֵוִי כִּדְבַר מֹשֶׁה ג חס[28]
29 וַיִּפֹּל מִן־הָעָם בַּיּוֹם הַהוּא כִּשְׁלֹשֶׁת אַלְפֵי אִישׁ׃ 29 וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה
מִלְאוּ[a] יֶדְכֶם[b] הַיּוֹם לַיהוָה כִּי[c] אִישׁ בִּבְנוֹ וּבְאָחִיו וְלָתֵת[d] עֲלֵיכֶם יג[29]
30 הַיּוֹם בְּרָכָה׃ 30 וַיְהִי מִמָּחֳרָת וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֶל־הָעָם אַתֶּם ב[30]
חֲטָאתֶם חֲטָאָה גְדֹלָה וְעַתָּה אֶעֱלֶה אֶל־יְהוָה[a] אוּלַי אֲכַפְּרָה[b] בְּעַד

[20] Mm 598, Q[Occ] addidi, Or sine Q, cf Mp sub loco. [21] Mm 1269. [22] Mm 2421. [23] Mm 592. [24] Mm 599. [25] Mm 598. [26] Mm 11. [27] Mm 1087. [28] Mm 600. [29] Mm 601. [30] Gn 32,21.

17 [a] sic L, mlt Mss Edd גָּה– ‖ **18** [a] G[Fc min](ℭS) + *Μωυσῆς* ‖ [b] G + *οἴνου* cf ℭ, frt exc vb ‖ **19** [a] 𝔐 וְאֶת־הַמְ׳ ‖ [b] 𝔐STℭ[J] בְּתַחְתִּית ‖ **22** [a–a] G *τὸ ὅρμημα* (= עֶבְרָת?) *τοῦ λαοῦ τούτου* ‖ [b] 𝔐 פרוע cf 25 ‖ **27** [a] 𝔐GS וְ׳ ‖ **29** [a] G(V) *ἐπληρώσατε* ‖ [b] nonn Mss 𝔐GSTV יְדֵיכֶם ‖ [c] > GSV ‖ [d] GSV om cop ‖ **30** [a] G *τὸν θεόν* ‖ [b] 𝔐 ל־.

31 חַטָּאתָ֖ם׃ 31 וַיָּ֣שָׁב מֹשֶׁ֔ה אֶל־יְהוָ֖ה וַיֹּאמַ֑ר אָנָּ֣א חָטָ֤א הָעָם֙ הַזֶּ֔ה

32 חַטָּאָ֣ה גְדֹלָ֔ה וַיַּֽעֲשׂ֥וּ לָהֶ֖ם אֱלֹהֵ֥י זָהָֽב׃ 32 וְעַתָּ֕ה אִם־תִּשָּׂ֥א חַטָּאתָ֖ם

33 וְאִם־אַ֑יִן מְחֵ֣נִי נָ֗א מִֽסִּפְרְךָ֙ אֲשֶׁ֣ר כָּתָ֔בְתָּ׃ 33 וַיֹּ֣אמֶר יְהוָ֔ה אֶל־מֹשֶׁ֕ה

34 מִי אֲשֶׁ֥ר חָטָ֖א לִ֑י אֶמְחֶ֖נּוּ מִסִּפְרִֽי׃ 34 וְעַתָּ֕ה לֵ֖ךְ | נְחֵ֣ה אֶת־הָעָ֑ם אֶל

35 אֲשֶׁר־דִּבַּ֥רְתִּי ׀ לָ֛ךְ הִנֵּ֥ה מַלְאָכִ֖י יֵלֵ֣ךְ לְפָנֶ֑יךָ וּבְי֗וֹם פָּקְדִ֙י וּפָקַדְתִּ֤י

עֲלֵיהֶם֙ חַטָּאתָ֔ם׃ 35 וַיִּגֹּ֥ף יְהוָ֖ה אֶת־הָעָ֑ם עַ֚ל אֲשֶׁ֣ר עָשׂ֔וּ אֶת־הָעֵ֕גֶל

אֲשֶׁ֥ר עָשָׂ֖ה אַהֲרֹֽן׃ ס

33 1 וַיְדַבֵּ֣ר יְהוָ֔ה אֶל־מֹשֶׁ֖ה לֵ֣ךְ עֲלֵ֗ה מִזֶּ֛ה אַתָּ֥ה וְהָעָ֖ם אֲשֶׁר

הֶֽעֱלִ֣יתָ מֵאֶ֣רֶץ מִצְרַ֑יִם אֶל־הָאָ֗רֶץ אֲשֶׁ֤ר נִשְׁבַּ֙עְתִּי֙ לְאַבְרָהָ֣ם לְיִצְחָ֔ק

וְלִיעֲקֹ֖ב לֵאמֹ֑ר לְזַרְעֲךָ֖ אֶתְּנֶֽנָּה׃ 2 וְשָׁלַחְתִּ֥י לְפָנֶ֖יךָ מַלְאָ֑ךְ וְגֵרַשְׁתִּי

אֶת־הַֽכְּנַעֲנִ֣י הָאֱמֹרִ֔י וְהַֽחִתִּ֖י וְהַפְּרִזִּ֑י וְהַֽחִוִּ֖י וְהַיְבוּסִֽי׃ 3 אֶל־אֶ֕רֶץ

זָבַ֥ת חָלָ֖ב וּדְבָ֑שׁ כִּ֣י לֹ֤א אֶֽעֱלֶה֙ בְּקִרְבְּךָ֔ כִּ֥י עַם־קְשֵׁה־עֹ֖רֶף אָ֑תָּה פֶּן־

אֲכַלְךָ֖ בַּדָּֽרֶךְ׃ 4 וַיִּשְׁמַ֤ע הָעָם֙ אֶת־הַדָּבָ֣ר הָרָ֔ע הַזֶּ֖ה וַיִּתְאַבָּ֑לוּ וְלֹא־

שָׁ֥תוּ אִ֛ישׁ עֶדְיִ֖ו עָלָֽיו׃ 5 וַיֹּ֨אמֶר֙ יְהוָ֔ה אֶל־מֹשֶׁ֖ה אֱמֹ֣ר אֶל־בְּנֵי־יִשְׂרָאֵ֑ל

אַתֶּ֞ם עַם־קְשֵׁה־עֹ֗רֶף רֶ֚גַע אֶחָ֔ד אֶֽעֱלֶה֙ בְּקִרְבְּךָ֔ וְכִלִּיתִ֖יךָ וְעַתָּ֗ה

הוֹרֵ֤ד עֶדְיְךָ֙ מֵֽעָלֶ֔יךָ וְאֵדְעָ֥ה מָֽה־אֶֽעֱשֶׂה־לָּֽךְ׃ 6 וַיִּתְנַצְּל֥וּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵ֖ל

אֶת־עֶדְיָ֑ם מֵהַ֖ר חוֹרֵֽב׃

7 וּמֹשֶׁ֞ה יִקַּ֣ח אֶת־הָאֹ֗הֶל וְנָֽטָה־לּ֛וֹ | מִח֥וּץ לַֽמַּחֲנֶ֖ה הַרְחֵ֣ק מִן־

הַֽמַּחֲנֶ֑ה וְקָרָ֣א לוֹ֮ אֹ֣הֶל מוֹעֵד֒ וְהָיָה֙ כָּל־מְבַקֵּ֣שׁ יְהוָ֔ה יֵצֵ֕א אֶל־אֹ֖הֶל

מוֹעֵ֑ד אֲשֶׁ֖ר מִח֥וּץ לַֽמַּחֲנֶֽה׃ 8 וְהָיָ֗ה כְּצֵאת֙ מֹשֶׁ֣ה אֶל־הָאֹ֔הֶל יָקוּמ֣וּ

כָל־הָעָ֗ם וְנִצְּב֛וּ אִ֥ישׁ פֶּ֖תַח אָהֳל֑וֹ וְהִבִּ֣יטוּ אַחֲרֵ֣י מֹשֶׁ֔ה עַד־בֹּא֖וֹ

הָאֹהֱלָֽה׃ 9 וְהָיָ֗ה כְּבֹא֙ מֹשֶׁ֣ה הָאֹהֱלָ֔ה יֵרַ֥ד עַמּ֖וּד הֶֽעָנָ֑ן וְעָמַ֖ד פֶּ֥תַח

הָאֹהֶ֛ל וְדִבֶּ֥ר עִם־מֹשֶֽׁה׃ 10 וְרָאָ֣ה כָל־הָעָ֗ם אֶת־עַמּ֛וּד הֶֽעָנָ֖ן עֹמֵ֣ד

פֶּ֣תַח הָאֹהֶ֑ל וְקָם֙ כָּל־הָעָ֔ם וְהִשְׁתַּֽחֲו֖וּ אִ֥ישׁ פֶּ֖תַח אָהֳלֽוֹ׃ 11 וְדִבֶּ֥ר יְהוָ֛ה

[31] Mm 3160. [32] Mm 602. [33] Gn 28,15. [34] Mm 675 contra textum. Cp 33 [1] Mm 603. [2] Okhl 274. [3] Mm 2796. [4] Mm 439. [5] Mm 604. [6] Mm 961. [7] Mm 3363. [8] Mm 495. [9] Mm 1426. [10] Mm 1216. [11] Mm 3177. [12] Mm 111. [13] Mp sub loco. [14] Mm 441.

31 [a] 𝔪 הַזֶּה, 𝔊 + *κύριε*, 𝔖 + *mrj' 'lh'* ‖ **32** [a] 𝔪𝔊𝔗[J] + שָׂא ‖ [b] > 𝔪𝔊𝔖𝔙 ‖ **34** [a] Ms 𝔊𝔗𝔗[J] + הַמָּקוֹם ‖ **35** [a] 𝔖(𝔗) *plḥw* = ministraverunt cf 𝔙 *pro reatu* ‖ **Cp 33,2** [a] 𝔊 + suff 1 sg ‖ [b] nonn Mss 𝔪𝔖𝔗[Ms]𝔙 וְהִ֣ ‖ [c] 𝔪 + וְהַגְּרַגְּשִׁי cf 𝔊 ‖ [d] 𝔗 mlt Mss 𝔪𝔊𝔖𝔗𝔙 וְהִ֣ ‖ **3** [a] 𝔊 pr *καὶ εἰσάξω* (𝔊[Mss] *-ξει*) *σε* cf 6,8; 𝔙 pr *et intres* ‖ **5** [a] 𝔊 *καὶ δείξω σοι* = וְאוֹדִיעֲךָ ‖ **8** [a] 𝔊 *σκοπεύοντες* = וְצָפוּ? ‖ **10** [a] sic L, mlt Mss Edd וּ־.

אֶל־מֹשֶׁה פָּנִים ׀ אֶל־פָּנִים כַּאֲשֶׁר יְדַבֵּר אִישׁ אֶל־רֵעֵהוּ וְשָׁב אֶל־ ח[15]
הַמַּחֲנֶה וּמְשָׁרְתוֹ יְהוֹשֻׁעַ בִּן־נוּן נַעַר לֹא יָמִישׁ[a] מִתּוֹךְ הָאֹהֶל׃ ס ז[16] ב מנה בתור
12 וַיֹּאמֶר ׀ מֹשֶׁה ׀ אֶל־יְהוָה רְאֵה אַתָּה אֹמֵר אֵלַי הַעַל אֶת־הָעָם ה
הַזֶּה וְאַתָּה לֹא הוֹדַעְתַּנִי אֵת אֲשֶׁר־תִּשְׁלַח עִמִּי וְאַתָּה אָמַרְתָּ יְדַעְתִּיךָ ב ומל[17]
13 בְשֵׁם[a] וְגַם־מָצָאתָ חֵן בְּעֵינָי׃ 13 וְעַתָּה אִם־נָא מָצָאתִי חֵן בְּעֵינֶיךָ כנ פסוק וגם ובתר תלת מילין[18] . סו
[a]הוֹדִעֵנִי נָא אֶת־דְּרָכֶךָ[a] וְאֵדָעֲךָ לְמַעַן אֶמְצָא־חֵן בְּעֵינֶיךָ וּרְאֵה כִּי ג חס[19] . סו
עַמְּךָ הַגּוֹי הַזֶּה׃ 14 וַיֹּאמֶר[a] פָּנַי יֵלֵכוּ[b] וַהֲנִחֹתִי לָךְ׃ 15 וַיֹּאמֶר אֵלָיו 14
15
16 אִם־אֵין [a]פָּנֶיךָ הֹלְכִים[a] אַל־תַּעֲלֵנוּ[b] מִזֶּה׃ 16 וּבַמֶּה ׀ יִוָּדַע אֵפוֹא כִּי־ ב מיחד וכל במה ובמה דכות[21]
מָצָאתִי חֵן בְּעֵינֶיךָ אֲנִי וְעַמֶּךָ הֲלוֹא בְּלֶכְתְּךָ עִמָּנוּ וְנִפְלִינוּ אֲנִי וְעַמְּךָ סו . יב מל בתור[22] . ל
17 מִכֹּל־הָעָם אֲשֶׁר עַל־פְּנֵי הָאֲדָמָה׃ ס 17 וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־
מֹשֶׁה גַּם אֶת־הַדָּבָר הַזֶּה אֲשֶׁר דִּבַּרְתָּ אֶעֱשֶׂה כִּי־מָצָאתָ חֵן בְּעֵינַי 18
19 וָאֵדָעֲךָ בְּשֵׁם[a]׃ 18 וַיֹּאמֶר [a]הַרְאֵנִי נָא אֶת־כְּבֹדֶךָ[a]׃ 19 וַיֹּאמֶר [a]אֲנִי ל . צא ל מנה ר״פ י מנה בתור . ב חס[23]
אַעֲבִיר כָּל־טוּבִי עַל־פָּנֶיךָ[a] וְקָרָאתִי בְשֵׁם[b] יְהוָה לְפָנֶיךָ וְחַנֹּתִי אֶת־ ג . ב ומל[24] . ב[25]
20 אֲשֶׁר אָחֹן וְרִחַמְתִּי אֶת־אֲשֶׁר אֲרַחֵם׃ 20 וַיֹּאמֶר לֹא תוּכַל לִרְאֹת ׀ ל . ג חס[26] . ב
21 אֶת־פָּנָי כִּי לֹא־יִרְאַנִי הָאָדָם וָחָי׃ 21 וַיֹּאמֶר יְהוָה הִנֵּה מָקוֹם אִתִּי
22 וְנִצַּבְתָּ עַל־הַצּוּר׃ 22 וְהָיָה בַּעֲבֹר כְּבֹדִי וְשַׂמְתִּיךָ בְּנִקְרַת הַצּוּר ל . ל
23 וְשַׂכֹּתִי כַפִּי עָלֶיךָ עַד־עָבְרִי׃ 23 וַהֲסִרֹתִי אֶת־כַּפִּי וְרָאִיתָ אֶת־אֲחֹרָי ל . ט[27] . ל
וּפָנַי לֹא יֵרָאוּ׃ ס ג[28]
ס[נח] 34 1 וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה פְּסָל־לְךָ שְׁנֵי־לֻחֹת אֲבָנִים יח פסוק אל על על[1]
כָּרִאשֹׁנִים[a] וְכָתַבְתִּי עַל־הַלֻּחֹת אֶת־הַדְּבָרִים אֲשֶׁר הָיוּ עַל־הַלֻּחֹת ד[2]
2 הָרִאשֹׁנִים אֲשֶׁר שִׁבַּרְתָּ׃ 2 וֶהְיֵה נָכוֹן לַבֹּקֶר וְעָלִיתָ בַבֹּקֶר אֶל־הַר כג . יז וכל אל הר הכרמל דכות[3]
3 סִינַי וְנִצַּבְתָּ לִי שָׁם עַל־רֹאשׁ ׀ הָהָר׃ 3 וְאִישׁ לֹא־יַעֲלֶה עִמָּךְ וְגַם־אִישׁ ה[4] . ב[5]
אַל־יֵרָא בְּכָל־הָהָר גַּם[a]־הַצֹּאן וְהַבָּקָר אַל־יִרְעוּ אֶל־מוּל הָהָר

[15]Mm 243. [16]Mm 3293. [17]Mm 3797. [18]Mm 1629. [19]Mm 605. [20]Mm 606. [21]Mm 607. [22]Mm 27. [23]Mm 3974. [24]Mm 2635. [25]Mm 3495. [26]Mm 608. [27]Mm 609. [28]Mm 610. Cp 34 [1]Mm 658. [2]Mm 611. [3]Mm 385. [4]Mm 1680. [5]Mm 2608.

11 [a] ש ימוש ‖ **12** [a] G *παρὰ πάντας* ‖ **13** [a–a] G *ἐμφάνισόν μοι σεαυτόν* cf 18[a–a]; V *ostende mihi faciem tuam* ‖ **14** [a] G[Fc min] + *αὐτῷ κύριος*, S + *mrj' lmwšy'* ‖ [b–b] G *αὐτὸς προπορεύσομαί σου*, S *qdmj zl* = לְפָנֶיךָ ‖ **15** [a–a] G *αὐτὸς σὺ πορεύῃ* (G[Mss] + *μεθ' ἡμῶν* cf S et 16) ‖ [b] G suff sg ‖ **17** [a] ut 12[a] ‖ **18** [a–a] G *ἐμφάνισόν μοι σεαυτόν* cf 13[a–a] ‖ **19** [a–a] G *ἐγὼ παρελεύσομαι πρότερός σου τῇ δόξῃ μου* ‖ [b] G *ἐπὶ τῷ ὀνόματί μου* ‖ **Cp 34,1** [a] G + *καὶ ἀνάβηθι πρός με εἰς τὸ ὄρος* (ex 24,12) ‖ **3** [a] ש C[Ms] וְגַם.

ד[c] הַהֻוא׃ 4 וַיִּפְסֹל[a] שְׁנֵי־לֻחֹת אֲבָנִים כָּרִאשֹׁנִים וַיַּשְׁכֵּם מֹשֶׁה[b] בַּבֹּקֶר 4
ויו וכל אל הר הכרמל דכוה? וַיַּעַל אֶל־הַר סִינַי כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֹתוֹ וַיִּקַּח בְּיָדוֹ[c] שְׁנֵי לֻחֹת
אֲבָנִים׃ 5 וַיֵּרֶד יְהוָה בֶּעָנָן וַיִּתְיַצֵּב עִמּוֹ שָׁם וַיִּקְרָא בְּשֵׁם יְהוָה׃ 5
ג 6 וַיַּעֲבֹר יְהוָה | עַל־פָּנָיו וַיִּקְרָא יְהוָה יְהוָה[a] אֵל רַחוּם וְחַנּוּן אֶרֶךְ 6
ב.ל.לה.ל אַפַּיִם וְרַב־חֶסֶד וֶאֱמֶת׃ 7 נֹצֵר חֶסֶד לָאֲלָפִים נֹשֵׂא עָוֹן וָפֶשַׁע וְחַטָּאָה 7
ה וְנַקֵּה לֹא יְנַקֶּה פֹּקֵד | עֲוֹן אָבוֹת עַל־בָּנִים וְעַל־בְּנֵי בָנִים עַל־שִׁלֵּשִׁים
וְעַל־רִבֵּעִים׃ 8 וַיְמַהֵר מֹשֶׁה וַיִּקֹּד אַרְצָה וַיִּשְׁתָּחוּ׃ 9 וַיֹּאמֶר אִם־ 8
9
סו.קלד[a].קלד[a] נָא מָצָאתִי חֵן בְּעֵינֶיךָ אֲדֹנָי[a] יֵלֵךְ־נָא אֲדֹנָי[b] בְּקִרְבֵּנוּ כִּי עַם־קְשֵׁה־
ל.ל עֹרֶף הُוא וְסָלַחְתָּ לַעֲוֹנֵנוּ[c] וּלְחַטָּאתֵנוּ וּנְחַלְתָּנוּ׃ 10 וַיֹּאמֶר[a] הִנֵּה אָנֹכִי 10
ל חס כֹּרֵת[b] בְּרִית נֶגֶד כָּל־עַמְּךָ אֶעֱשֶׂה נִפְלָאֹת אֲשֶׁר לֹא־נִבְרְאוּ בְכָל־
ל.ב הָאָרֶץ וּבְכָל־הַגּוֹיִם וְרָאָה כָל־הָעָם אֲשֶׁר־אַתָּה בְקִרְבּוֹ אֶת־מַעֲשֵׂה
יְהוָה כִּי־נוֹרָא הُוא אֲשֶׁר אֲנִי עֹשֶׂה עִמָּךְ׃ 11 שְׁמָר־לְךָ אֵת אֲשֶׁר אָנֹכִי 11
סימן מ כ ת פ ו ס[e] מְצַוְּךָ הַיּוֹם הִנְנִי גֹרֵשׁ מִפָּנֶיךָ אֶת־[a]הָאֱמֹרִי וְהַכְּנַעֲנִי[a] וְהַחִתִּי[b] וְהַפְּרִזִּי
יז מל בתור ב מנה בלישׁ ובסיפ וְהַחִוִּי וְהַיְבוּסִי׃ 12 הִשָּׁמֶר לְךָ פֶּן־תִּכְרֹת בְּרִית לְיוֹשֵׁב הָאָרֶץ אֲשֶׁר 12
אַתָּה בָּא עָלֶיהָ[a] פֶּן־יִהְיֶה לְמוֹקֵשׁ בְּקִרְבֶּךָ׃ 13 כִּי אֶת־מִזְבְּחֹתָם 13
ב.ג.ל.ל תִּתֹּצוּן וְאֶת־מַצֵּבֹתָם תְּשַׁבֵּרוּן וְאֶת־אֲשֵׁרָיו[a] תִּכְרֹתוּן[b]׃ 14 כִּי לֹא 14
ל תִּשְׁתַּחֲוֶה[a] לְאֵל[c] אַחֵר[a] כִּי יְהוָה קַנָּא שְׁמוֹ אֵל קַנָּא הُוא׃ 15 פֶּן־ 15
יז מל בתור ב מנה בלישׁ ובסיפ תִּכְרֹת בְּרִית לְיוֹשֵׁב[a] הָאָרֶץ וְזָנוּ | אַחֲרֵי אֱלֹהֵיהֶם וְזָבְחוּ לֵאלֹהֵיהֶם
ל וְקָרָא לְךָ וְאָכַלְתָּ מִזִּבְחוֹ׃ 16 וְלָקַחְתָּ מִבְּנֹתָיו לְבָנֶיךָ[a] וְזָנוּ בְנֹתָיו[b] 16
ה.ט.ה.ט אַחֲרֵי אֱלֹהֵיהֶן וְהִזְנוּ אֶת־[c]בָּנֶיךָ אַחֲרֵי אֱלֹהֵיהֶן׃ 17 אֱלֹהֵי מַסֵּכָה 17
לֹא תַעֲשֶׂה־לָּךְ׃ 18 אֶת־חַג הַמַּצּוֹת תִּשְׁמֹר שִׁבְעַת יָמִים תֹּאכַל מַצּוֹת 18
ו רפו[11] אֲשֶׁר[a] צִוִּיתִךָ לְמוֹעֵד חֹדֶשׁ הָאָבִיב כִּי[b] בְּחֹדֶשׁ הָאָבִיב יָצָאתָ

[6]Mm 611. [7]Mm 385. [8]Cf Okhl II, 151 et Mp sub loco. [9]Okhl 274. [10]Mm 612. [11]Mm 613.

4 [a] ωG[426]𝔏 + מֹשֶׁה ‖ [b] > ωϑ ‖ [c] G *Μωυσῆς* (G[Mss] + *μεθ' ἑαυτοῦ*) ‖ **6** [a] > G* ‖ **9** [a] > G ‖ [b] G* *ὁ κύριός μου* ‖ [c] 𝔗 mlt Mss נינו– ‖ **10** [a] G + *κύριος πρὸς Μωυσῆν* cf ϑ ‖ [b] G[-A] + *σοι* ‖ **11** [a–a] ωS invers ‖ [b] ω + וְהַגִּרְגָּשִׁי cf G ‖ **12** [a] ω עליו ‖ **13** [a] Ms GS𝔗𝔗[J] יהֶם– cf ω ‖ [b] G + *καὶ τὰ γλυπτὰ τῶν θεῶν αὐτῶν κατακαύσετε ἐν πυρί* cf Dt 7,5.25 12,3 ‖ **14** [a] G pl ‖ **15** [a] G[BA^{c15}] + *πρὸς ἀλλοφύλους*, G[407] + *ἀλλοφύλοις* ‖ **16** [a] G(S) + *καὶ τῶν θυγατέρων σου δῷς τοῖς υἱοῖς αὐτῶν* ‖ [b] G suff 2 sg, S suff 2 pl ‖ [c–c] G *καὶ ἐκπορνεύσωσιν* ‖ **18** [a] 𝔗 mlt Mss ωGS𝔗[Ms]𝔗[J]ϑ כַּא׳ ‖ [b–b] ω בו.

19 מִמִּצְרָיִם׃ 19 כָּל־פֶּטֶר רֶחֶם לִי וְכָל־מִקְנְךָ[a] תִּזָּכָר[b] פֶּטֶר שׁוֹר ל
20 וָשֶׂה׃ 20 וּפֶטֶר חֲמוֹר תִּפְדֶּה בְשֶׂה וְאִם־לֹא תִפְדֶּה[a] וַעֲרַפְתּוֹ[b] כֹּל[c] ה. יז מ״פ. ב
21 בְּכוֹר[d] בָּנֶיךָ תִּפְדֶּה וְלֹא־יֵרָאוּ פָנַי רֵיקָם׃ 21 שֵׁשֶׁת יָמִים תַּעֲבֹד וּבַיּוֹם ד[12]
22 הַשְּׁבִיעִי תִּשְׁבֹּת בֶּחָרִישׁ[a] וּבַקָּצִיר תִּשְׁבֹּת׃ 22 וְחַג שָׁבֻעֹת תַּעֲשֶׂה לְךָ[a] ב חס[13]
23 בִּכּוּרֵי קְצִיר חִטִּים וְחַג הָאָסִיף תְּקוּפַת הַשָּׁנָה׃ 23 שָׁלֹשׁ פְּעָמִים ב חד חס וחד מל
24 בַּשָּׁנָה יֵרָאֶה כָּל־זְכוּרְךָ אֶת־פְּנֵי הָאָדֹן[a] | יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל׃ 24 כִּי־ ג[14]. ב חס
אוֹרִישׁ גּוֹיִם[a] מִפָּנֶיךָ וְהִרְחַבְתִּי אֶת־גְּבוּלֶךָ וְלֹא־יַחְמֹד אִישׁ אֶת־
אַרְצְךָ בַּעֲלֹתְךָ לֵרָאוֹת אֶת־פְּנֵי יְהוָה אֱלֹהֶיךָ שָׁלֹשׁ פְּעָמִים בַּשָּׁנָה׃ ל. ג[15]
25 לֹא־תִשְׁחַט עַל־חָמֵץ דַּם־זִבְחִי וְלֹא־יָלִין לַבֹּקֶר זֶבַח חַג הַפָּסַח׃ ג זוטין[16]
26 רֵאשִׁית בִּכּוּרֵי אַדְמָתְךָ תָּבִיא בֵּית יְהוָה אֱלֹהֶיךָ לֹא־תְבַשֵּׁל גְּדִי כה. יג[17]
בַּחֲלֵב אִמּוֹ׃ פ

ס(פ) 27 וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה כְּתָב־לְךָ אֶת־הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה כִּי עַל־ ב[18]
28 פִּי הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה כָּרַתִּי אִתְּךָ בְּרִית וְאֶת־יִשְׂרָאֵל׃ 28 וַיְהִי־שָׁם[a] יז בתור[19]
עִם[b]־יְהוָה אַרְבָּעִים יוֹם וְאַרְבָּעִים לַיְלָה לֶחֶם לֹא אָכַל וּמַיִם לֹא כ[20]
29 שָׁתָה וַיִּכְתֹּב עַל־הַלֻּחֹת אֶת דִּבְרֵי הַבְּרִית עֲשֶׂרֶת הַדְּבָרִים׃ 29 וַיְהִי
בְּרֶדֶת מֹשֶׁה מֵהַר סִינַי וּשְׁנֵי לֻחֹת הָעֵדֻת[a] בְּיַד־מֹשֶׁה[a] בְּרִדְתּוֹ מִן־ ד. ל. ג. ל
30 הָהָר וּמֹשֶׁה לֹא־יָדַע כִּי קָרַן עוֹר פָּנָיו בְּדַבְּרוֹ אִתּוֹ׃ 30 וַיַּרְא אַהֲרֹן ג
וְכָל־בְּנֵי[a] יִשְׂרָאֵל אֶת־מֹשֶׁה וְהִנֵּה[b] קָרַן עוֹר פָּנָיו וַיִּירְאוּ מִגֶּשֶׁת אֵלָיו׃ ג. 21[1]
31 וַיִּקְרָא אֲלֵהֶם מֹשֶׁה וַיָּשֻׁבוּ אֵלָיו אַהֲרֹן וְכָל־הַנְּשִׂאִים בָּעֵדָה וַיְדַבֵּר ג. ל
32 מֹשֶׁה אֲלֵהֶם׃ 32 וְאַחֲרֵי־כֵן נִגְּשׁוּ[a] כָּל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וַיְצַוֵּם אֵת כָּל־אֲשֶׁר כב[21]
33 דִּבֶּר יְהוָה אִתּוֹ בְּהַר סִינָי׃ 33 וַיְכַל מֹשֶׁה מִדַּבֵּר אִתָּם וַיִּתֵּן עַל־פָּנָיו ח[22]. לז
34 מַסְוֶה׃ 34 וּבְבֹא מֹשֶׁה לִפְנֵי יְהוָה לְדַבֵּר אִתּוֹ יָסִיר אֶת־הַמַּסְוֶה עַד־ ד בלישׁ ב מל וב חס[23]. ב
35 צֵאתוֹ וְיָצָא וְדִבֶּר אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֵת אֲשֶׁר יְצֻוֶּה[a]׃ 35 וְרָאוּ בְנֵי־ ל

[12] Mm 1916. [13] Mm 1148. [14] Mm 150. [15] Mm 2209. [16] Mm 509. [17] Mm 1228. [18] Mm 614. [19] Mm 60. [20] Esr 10,6. [21] Mm 1436. [22] Mm 409. [23] Mm 615. [24] Mm 616.

19 [a–a] > G* ‖ [b] 𝔪[Mss] תזכיר crrp, G *τὰ ἀρσενικά* cf 𝔙; > 𝔖; 𝔗(𝔗[J]) + *tqdjš dkrjn* ‖ **20** [a] 𝔪G*𝔖𝔙 תפדנו ‖ [b] G *τιμὴν δώσεις* ‖ [c] 𝔗 mlt Mss 𝔪𝔗[J] וְכֹל ‖ [d] 𝔪 + אָדָם בְּ ‖ **21** [a] G(𝔖𝔗) *τῷ σπόρῳ* ‖ **22** [a] G *μοι* ‖ **23** [a] 𝔪 הָאָרוֹן cf 23,17[c] ‖ **24** [a] Ms + גְּדוֹלִים, 𝔪 + רַבִּים ‖ **28** [a] G + *Μωυσῆς* ‖ [b] 𝔪G לִפְנֵי ‖ **29** [a–a] 𝔪𝔘 בְּיָדוֹ ‖ **30** [a] G* *οἱ πρεσβύτεροι* ‖ [b] 𝔗 כי cf 29 ‖ **32** [a] 𝔪GS𝔙 + אֵלָיו ‖ **34** [a] 𝔪G יְצַוֵּהוּ, G + *κύριος*.

ג יִשְׂרָאֵל֙ אֶת־פְּנֵ֣י מֹשֶׁ֔ה כִּ֥י קָרַ֖ן עוֹר֙ פְּנֵ֣י מֹשֶׁ֔ה וְהֵשִׁ֥יב מֹשֶׁ֖ה[a] אֶת־
ב הַמַּסְוֶ֑ה עַל־פָּנָ֔יו עַד־בֹּא֖וֹ לְדַבֵּ֥ר אִתּֽוֹ׃ ס קלט

35 1 וַיַּקְהֵ֣ל מֹשֶׁ֔ה אֶת־כָּל־עֲדַ֖ת בְּנֵ֣י יִשְׂרָאֵ֑ל וַיֹּ֣אמֶר אֲלֵהֶ֗ם פרש
ה[1] 2 אֶלֶּה֙ הַדְּבָרִ֔ים אֲשֶׁר־צִוָּ֥ה יְהוָ֖ה לַעֲשֹׂ֥ת אֹתָֽם׃ 2 שֵׁ֣שֶׁת יָמִ֗ים תֵּעָשֶׂ֤ה[a]
ב[2] מְלָאכָה֙ וּבַיּ֣וֹם הַשְּׁבִיעִ֔י יִהְיֶ֥ה לָכֶ֖ם קֹ֣דֶשׁ שַׁבַּ֣ת שַׁבָּת֑וֹן לַיהוָ֔ה כָּל־
ל ג חס[3] הָעֹשֶׂ֥ה בּ֖וֹ מְלָאכָ֥ה יוּמָֽת׃ 3 לֹא־תְבַעֲר֥וּ[a] אֵ֖שׁ בְּכֹ֣ל מֹשְׁבֹתֵיכֶ֑ם בְּי֖וֹם
הַשַּׁבָּֽת׃ פ

ג 4 וַיֹּ֣אמֶר מֹשֶׁ֔ה אֶל־כָּל־עֲדַ֖ת בְּנֵ֣י יִשְׂרָאֵ֑ל לֵאמֹ֔ר זֶ֚ה הַדָּבָ֔ר 4
ת ר״פ[4] אֲשֶׁר־צִוָּ֥ה יְהוָ֖ה לֵאמֹֽר׃ 5 קְח֣וּ מֵאִתְּכֶ֔ם תְּרוּמָ֖ה לַיהוָ֑ה כֹּ֚ל נְדִ֣יב 5
ל[5] ג לִבּ֔וֹ יְבִיאֶ֕הָ[a] אֶת תְּרוּמַ֖ת יְהוָ֑ה זָהָ֥ב וְכֶ֖סֶף וּנְחֹֽשֶׁת׃ 6 וּתְכֵ֥לֶת וְאַרְגָּמָ֛ן 6
וְתוֹלַעַ֥ת שָׁנִ֖י וְשֵׁ֣שׁ וְעִזִּֽים׃ 7 וְעֹרֹ֤ת אֵילִם֙ מְאָדָּמִ֔ים וְעֹרֹ֥ת תְּחָשִׁ֖ים וַעֲצֵ֥י 7
ח זוגין מחליפין[6]. שִׁטִּֽים׃[a] 8 וְשֶׁ֥מֶן לַמָּא֖וֹר וּבְשָׂמִ֑ים לְשֶׁ֣מֶן הַמִּשְׁחָ֔ה וְלִקְטֹ֥רֶת הַסַּמִּֽים׃ 8
ג ב מל וחד חס. ה ר״פ בסיפ[7] 9 וַאֲבְנֵי־שֹׁ֔הַם וַאֲבְנֵ֥י מִלֻּאִ֖ים לָאֵפֹ֑ד וְלַחֹֽשֶׁן׃ 10 וְכָל־חַכַם־לֵ֖ב בָּכֶ֑ם 9
10
ג רפ[8] 11 יָבֹ֣אוּ וְיַעֲשׂ֗וּ[a] אֵ֚ת כָּל־אֲשֶׁ֣ר צִוָּ֔ה יְהוָ֖ה׃ 11 אֶת־הַמִּשְׁכָּ֣ן אֶת־[a]אָהֳלֹ֗ו
בריחיו ק חד מן ב[a] חס בלישׁ וְאֶת־מִכְסֵ֔הוּ אֶת־קְרָסָ֖יו וְאֶת־קְרָשָׁ֑יו אֶת־בְּרִיחֹ֗ו אֶת־עַמֻּדָ֛יו וְאֶת־
ל ר״פ את ואת את ואת[10]. ד[11]. ב[12] 12 אֲדָנָֽיו׃ אֶת־הָאָרֹ֖ן וְאֶת־בַּדָּ֑יו אֶת־הַכַּפֹּ֔רֶת וְאֶת֙ פָּרֹ֣כֶת הַמָּסָ֔ךְ׃ 12
ד[11]. ב[13]. י. כו פסוק[14] 13 אֶת־הַשֻּׁלְחָ֖ן וְאֶת־בַּדָּ֑יו וְאֶת־כָּל־כֵּלָ֔יו [a]וְאֶת לֶ֖חֶם הַפָּנִֽים׃[a] 14 וְאֶת־
14
15 מְנֹרַ֥ת הַמָּא֖וֹר וְאֶת־[a]כֵּלֶ֑יהָ [b]וְאֶת־נֵרֹתֶ֔יהָ[b] וְאֶת שֶׁ֥מֶן הַמָּאֽוֹר׃ 15 וְאֶת־
ב. ז. ט
ד[11]. ז 16 מִזְבַּ֣ח הַקְּטֹ֔רֶת וְאֶת־בַּדָּ֑יו וְאֶת שֶׁ֥מֶן הַמִּשְׁחָ֖ה וְאֶת קְטֹ֣רֶת הַסַּמִּ֑ים
וְאֶת־מָסַ֥ךְ הַפֶּ֖תַח לְפֶ֣תַח הַמִּשְׁכָּֽן׃ 16 אֵ֚ת [a]מִזְבַּ֣ח הָעֹלָ֔ה וְאֶת־מִכְבַּ֥ר
הַנְּחֹ֖שֶׁת אֲשֶׁר־לֹ֑ו אֶת־[a]בַּדָּ֔יו וְאֶת־כָּל־כֵּלָ֖יו אֶת־הַכִּיֹּ֥ר וְאֶת־כַּנֹּֽו׃
יח פסוק את את ואת ואת ו ר״פ את את ואת[14]. ל. ד ר״פ את את ואת[15] 17 אֶת קַלְעֵ֣י הֶחָצֵ֔ר אֶת־עַמֻּדָ֖יו [a]וְאֶת־אַדְנֶ֑יהָ וְאֶת מָסַ֥ךְ שַׁ֖עַר הֶחָצֵֽר׃ 17
18 אֶת־יִתְדֹ֣ת הַמִּשְׁכָּ֔ן וְאֶת־יִתְדֹ֖ת הֶחָצֵ֑ר וְאֶת־מֵיתְרֵיהֶֽם׃ 19 אֶת־בִּגְדֵי 18
19
ו[15] הַשָּׂרָ֣ד לְשָׁרֵ֔ת בַּקֹּ֖דֶשׁ אֶת־בִּגְדֵ֣י הַקֹּ֑דֶשׁ לְאַהֲרֹ֣ן הַכֹּהֵ֔ן וְאֶת־בִּגְדֵ֥י בָנָ֖יו

Cp 35 [1]Mm 617. [2]Mm 546. [3]Mm 798. [4]Mm 3588. [5]Mm 3861. [6]Mm 3964. [7]Mm 645. [8]Mm 618. [9]Mm 619, Q[occ] addidi, Or sine Q, cf Mp sub loco. [10]Mm 2692. [11]Mm 620. [12]Mm 654. [13]Mm 621. [14]Mm 2599. [15]Mm 2895.

35 [a] > 𝔪 ‖ **Cp 35,2** [a] 𝔪 יעשׂה; 𝔊𝔖 leg תַּעֲצ cf 𝔙 ‖ **3** [a] 𝔪 תַּבְעִירוּ ‖ **5** [a] 𝔪𝔖𝔗𝔘 יָבִיא cf 𝔊 ‖ **7** [a] sic L, mlt Mss Edd שִׁטִּים ‖ **10** [a–a] 𝔪𝔊𝔙 יָבוֹא וְעָשָׂה ‖ **11** [a] 𝔠 nonn Mss וְאֶת, it in 12sq.16–19 ‖ **13** [a–a] > 𝔊 ‖ **14** [a] 𝔠𝔪𝔊 + כל ‖ [b–b] > 𝔪𝔊 ‖ **16** [a] 𝔠 וְאֶת ‖ **17** [a] pc Mss 𝔪 יָהּ־.

20 לְכֹהֵן׃ 20 וַיֵּצְאוּ כָּל־עֲדַת בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל מִלִּפְנֵי מֹשֶׁה׃ 21 וַיָּבֹאוּ[a] כָּל־ ב
21 אִישׁ אֲשֶׁר־נְשָׂאוֹ לִבּוֹ וְכֹל[b] אֲשֶׁר נָדְבָה רוּחוֹ אֹתוֹ הֵבִיאוּ אֶת־תְּרוּמַת ג
22 יְהוָה לִמְלֶאכֶת אֹהֶל מוֹעֵד וּלְכָל־עֲבֹדָתוֹ וּלְבִגְדֵי הַקֹּדֶשׁ׃ 22 וַיָּבֹאוּ[a]
הָאֲנָשִׁים עַל־הַנָּשִׁים כֹּל נְדִיב לֵב הֵבִיאוּ חָח וָנֶזֶם וְטַבַּעַת[b] וְכוּמָז ל״ג פסוק כל כל וכל. ל״ב
23 כָּל־כְּלִי[d] זָהָב וְכָל־אִישׁ[e] אֲשֶׁר הֵנִיף תְּנוּפַת[f] זָהָב לַיהוָה׃ 23 וְכָל־ ל״ח[16] וכל יוצר חפץ
אִישׁ אֲשֶׁר־נִמְצָא אִתּוֹ תְּכֵלֶת וְאַרְגָּמָן וְתוֹלַעַת שָׁנִי וְשֵׁשׁ וְעִזִּים וְעֹרֹת תחנה דכות ב מ א. ג׳[17] ל״ז. ח״ר בסיפ׳[18] ל״ח[19]
24 אֵילִם מְאָדָּמִים וְעֹרֹת תְּחָשִׁים הֵבִיאוּ׃ 24 כָּל־[a] מֵרִים תְּרוּמַת כֶּסֶף ג[20]
וּנְחֹשֶׁת הֵבִיאוּ אֶת תְּרוּמַת יְהוָה וְכֹל אֲשֶׁר נִמְצָא אִתּוֹ עֲצֵי שִׁטִּים
25 [b]לְכָל־מְלֶאכֶת[b] הָעֲבֹדָה הֵבִיאוּ׃ 25 וְכָל־אִשָּׁה חַכְמַת־לֵב בְּיָדֶיהָ ב[21]. ח״ר בסיפ׳[19].
טָווּ[a] וַיָּבִיאוּ מַטְוֶה אֶת־[b]הַתְּכֵלֶת וְאֶת־הָאַרְגָּמָן אֶת־[c]תּוֹלַעַת הַשָּׁנִי ג׳[22]. ל׳[23]. ל׳[24]
26 וְאֶת־הַשֵּׁשׁ׃ 26 וְכָל־הַנָּשִׁים אֲשֶׁר נָשָׂא לִבָּן אֹתָנָה בְּחָכְמָה טָווּ אֶת־ ב׳ ל׳. ל׳. ל׳. ל׳. ו׳
27 הָעִזִּים׃ 27 וְהַנְּשִׂאִם הֵבִיאוּ אֶת אַבְנֵי הַשֹּׁהַם וְאֶת אַבְנֵי הַמִּלֻּאִים ח״ר בסיפ׳[19]. ג׳[23]. ל׳. ב׳ חד מל וחד חס׳[24]. ב׳
28 לָאֵפוֹד וְלַחֹשֶׁן׃ 28 וְאֶת־הַבֹּשֶׁם וְאֶת־הַשֶּׁמֶן לְמָאוֹר וּלְשֶׁמֶן הַמִּשְׁחָה ב׳ חד מל וחד חס׳[25] חס
29 וְלִקְטֹרֶת הַסַּמִּים׃ 29 כָּל־[a]אִישׁ וְאִשָּׁה אֲשֶׁר נָדַב [b]לִבָּם [b]אֹתָם[bc] לְהָבִיא ג׳ ב׳ מל וחד חס׳. ל׳
כג
30[26] לְכָל־הַמְּלָאכָה אֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה לַעֲשׂוֹת בְּיַד־מֹשֶׁה הֵבִיאוּ בְנֵי־
יִשְׂרָאֵל נְדָבָה לַיהוָה׃ פ
ס[b] 30 וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל רְאוּ קָרָא יְהוָה בְּשֵׁם בְּצַלְאֵל
31 בֶּן־אוּרִי בֶן־חוּר לְמַטֵּה יְהוּדָה׃ 31 וַיְמַלֵּא אֹתוֹ רוּחַ אֱלֹהִים בְּחָכְמָה ט׳. ח׳ וכל שמואל דכות ב מ׳ ה׳ רוח יי
32 בְּתְבוּנָה[a] וּבְדַעַת וּבְכָל־מְלָאכָה׃ 32 וְלַחְשֹׁב מַחֲשָׁבֹת[a] לַעֲשֹׂת[b] בַּזָּהָב ל. ח׳. ב׳. ג׳ חס׳.
33 וּבַכֶּסֶף וּבַנְּחֹשֶׁת׃ 33 וּבַחֲרֶשֶׁת אֶבֶן לְמַלֹּאת וּבַחֲרֶשֶׁת עֵץ לַעֲשׂוֹת יב׳ חס׳ למערב
בְּכָל־מְלֶאכֶת מַחֲשָׁבֶת[a]׃ 34 וּלְהוֹרֹת נָתַן בְּלִבּוֹ הוּא וְאָהֳלִיאָב[a] בֶּן־ ב׳ ר״פ. ו׳ ב׳ חס׳ ור׳ מל[27]. ב׳ מ״פ
35 אֲחִיסָמָךְ לְמַטֵּה־דָן׃ 35 מִלֵּא אֹתָם חָכְמַת־לֵב לַעֲשׂוֹת כָּל־[a]מְלֶאכֶת ב׳ קמ׳. ב׳[28]
חָרָשׁ וְחֹשֵׁב וְרֹקֵם בַּתְּכֵלֶת וּבָאַרְגָּמָן בְּתוֹלַעַת[b] הַשָּׁנִי וּבַשֵּׁשׁ וְאֹרֵג ו׳ ול בלישׁ
36 עֹשֵׂי כָּל־מְלָאכָה וְחֹשְׁבֵי מַחֲשָׁבֹת׃ **36** 1 וְעָשָׂה בְצַלְאֵל וְאָהֳלִיאָב ל״ה[29] כת׳ ו וחד מן ח׳[30] קמ׳ קטן וכל דברים מלכים תרי עשר תלים קהלת עזרא ד״ה דכות ב׳ מ כב. ג׳ חס

[16] Mm 2781. [17] Mm 622. [18] Mm 1520. [19] Mm 645. [20] Mm 623. [21] Mm 4050. [22] Mm 624. [23] Mm 625. [24] Mm 626. [25] Mm 1367. [26] Mm 1360. [27] Mm 4269. [28] Lv 10,11. [29] Mm 627. [30] Mm 475.

21 [a] ωGSV ויביאו ‖ [b] S + אישׁ ‖ **22** [a] ωGSTV ויביאו ‖ [b] > pc Mss ω; pc Mss ω + עגיל; 2 Mss G + ועגיל al ordine ‖ [c] nonn Mss G^{min}STʲ וכל ‖ [d] pc Mss כלי ‖ [e] > ωG ‖ [f] T תרומת ‖ **24** [a] ωG* וכל ‖ [b–b] ω לְמִ׳ טוה ‖ **25** [a] ω ‖ [b] T ואת ‖ [c] T mlt Mss Vrs ואת ‖ **29** [a] pc Mss ωG וכל ‖ [b–b] ω invers ‖ [c] T אתם ‖ **31** [a] pc Mss ωGSTV ובי׳ ‖ **32** [a] sic L, mlt Mss Edd מחַ׳ ‖ [b] pc Mss Y ול׳ ‖ **33** [a] ω –בות ‖ **34** [a] cf 31,6[b] ‖ **35** [a] mlt Mss בכל ‖ [b] T mlt Mss ωSTʲY ובי׳.

יג.[1] ג[2] וְכֹל אִישׁ חֲכַם־לֵב אֲשֶׁר נָתַן יְהוָה[a] חָכְמָה וּתְבוּנָה בָּהֵמָּה לָדַעַת
יב חס למערב. כל אורית חס לַעֲשֹׂת אֶת־כָּל־מְלֶאכֶת עֲבֹדַת הַקֹּדֶשׁ לְכֹל אֲשֶׁר־צִוָּה יְהוָה:
2 2 וַיִּקְרָא מֹשֶׁה אֶל־בְּצַלְאֵל וְאֶל־אָהֳלִיאָב וְאֶל כָּל־אִישׁ חֲכַם־
ג לֵב אֲשֶׁר נָתַן יְהוָה חָכְמָה בִּלְבָבוֹ כֹּל אֲשֶׁר נְשָׂאוֹ לִבּוֹ לְקָרְבָה אֶל־
יב חס למערב. ב 3 הַמְּלָאכָה לַעֲשֹׂת אֹתָהּ: 3 וַיִּקְחוּ מִלִּפְנֵי מֹשֶׁה אֵת כָּל־הַתְּרוּמָה אֲשֶׁר
כל אורית חס. יב חס למערב הֵבִיאוּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל לִמְלֶאכֶת עֲבֹדַת הַקֹּדֶשׁ לַעֲשֹׂת אֹתָהּ וְהֵם הֵבִיאוּ
יג[3]. ב עוֹד נְדָבָה בַּבֹּקֶר: 4 וַיָּבֹאוּ כָּל־הַחֲכָמִים הָעֹשִׂים אֶת 4
ב. ה[4] כָּל־מְלֶאכֶת הַקֹּדֶשׁ אִישׁ־אִישׁ מִמְּלַאכְתּוֹ אֲשֶׁר־הֵמָּה עֹשִׂים:
5 5 וַיֹּאמְרוּ[a] אֶל־מֹשֶׁה לֵאמֹר מַרְבִּים הָעָם לְהָבִיא מִדֵּי הָעֲבֹדָה 5
יב חס למערב. ד[5] לַמְּלָאכָה אֲשֶׁר־צִוָּה יְהוָה לַעֲשֹׂת אֹתָהּ: 6 וַיְצַו מֹשֶׁה [a]וַיַּעֲבִירוּ קוֹל 6
נב בַּמַּחֲנֶה לֵאמֹר אִישׁ וְאִשָּׁה אַל־יַעֲשׂוּ[b] עוֹד מְלָאכָה לִתְרוּמַת הַקֹּדֶשׁ
ב[6]. ל. ג[7]. ג וַיִּכָּלֵא[c] הָעָם מֵהָבִיא: 7 וְהַמְּלָאכָה הָיְתָה דַיָּם לְכָל־הַמְּלָאכָה 7
ג[8] לַעֲשׂוֹת[a] אֹתָהּ וְהוֹתֵר[b]: ס
ג וכת׳ 8 וַיַּעֲשׂוּ כָּל־חֲכַם[a]־לֵב בְּעֹשֵׂי הַמְּלָאכָה [b]אֶת־הַמִּשְׁכָּן[c] עֶשֶׂר 8
יְרִיעֹת שֵׁשׁ מָשְׁזָר וּתְכֵלֶת וְאַרְגָּמָן וְתוֹלַעַת שָׁנִי כְּרֻבִים מַעֲשֵׂה חֹשֵׁב
י דמטע בטע[9]. ד[10] עָשָׂה אֹתָם: 9 אׇרֶךְ הַיְרִיעָה הָאַחַת שְׁמֹנֶה וְעֶשְׂרִים[c] בָּאַמָּה וְרׇחַב 9
אַרְבַּע בָּאַמָּה הַיְרִיעָה הָאֶחָת מִדָּה אַחַת לְכָל־הַיְרִיעֹת: 10 [a]וַיְחַבֵּר 10
ל אֶת־חֲמֵשׁ הַיְרִיעֹת אַחַת אֶל־אַחַת וְחָמֵשׁ יְרִיעֹת[b] חִבַּר אַחַת אֶל־
יג זוגין[11]. ב מל אֲחָת: 11 וַיַּעַשׂ לְלָאֹת תְּכֵלֶת עַל שְׂפַת הַיְרִיעָה הָאֶחָת מִקָּצָה[a] 11
בַּמַּחְבֶּרֶת כֵּן[b] עָשָׂה בִּשְׂפַת הַיְרִיעָה הַקִּיצוֹנָה בַּמַּחְבֶּרֶת הַשֵּׁנִית:

Cp 36 [1]Mm 1520. [2]Mm 579. [3]Mm 688. [4]Mm 628. [5]Mm 1826. [6]Gn 8,2. [7]Mm 629. [8]Mm 630. [9]Okhl 222. [10]Mm 2960. [11]Mm 456.

Cp 36,1 [a–a] G *ᾧ ἐδόθη* ‖ **5** [a] 𝔐 וַיְדַבְּרוּ ‖ **6** [a–a] G *καὶ ἐκήρυξεν*, S *wqrw krwz'* = et proclamaverunt praecones ‖ [b] 𝔐 יעשה ‖ [c] 𝔐 ויכל ‖ **7** [a] ga'ya eras ‖ [b] G *καὶ προσκατέλιπον* ‖ **8** [a] 𝔐STO'H חַכְמֵי ‖ [b] G abhinc usque ad fin libri ordinem partim admodum abbreviatum et confusum praebet. Invenies 𝔐, quoad exstat, in G sub his numeris: 36,8[b]–9 = 37,1sq G; 36,35–38 = 37,3–6 G; 37,1–24 = 38,1–17 G; 37,29 = 38,25 G; 38,1–7 = 38,22–24 G; 38,8 = 38,26 G; 38,9–23 = 37,7–21 G; 38, 20 = 38,21 G; 38,24–29 = 39,1–6 G; 38,30a = 39,7 G; 38,30b = 39,9 G; 38, 31a = 39,8 G; 39,1 = 39,12 G; 39,1b–31 = 36,8a–31 G; 39,32b = 39,10 G; 39,33 = 39,13 G; 39,34 = 39,20 G; 39,35 = 39,14 G; 39,36 = 39,17 G; 39,37 = 39,16 G; 39,38 = 39,15 G; 39,40 = 39,19 G; 39,41 = 39,18 G; 39,42 = 39,22 G; 39,43 = 39,45 G; Cp 40 sine 30–32 = Cp 40 G; 40,30–32 = 38,27 G ‖ [c] 𝔐 + עֲשׂוּ ‖ **10** [a] G om 10–34 ‖ [b] 𝔐 הַ׳ ‖ **11** [a] 𝔐 בְּקָ׳ ‖ [b] 𝔐 וְכֵן.

12 חֲמִשִּׁים לָלְאֹת עָשָׂה בַּיְרִיעָה הָאֶחָת וַחֲמִשִּׁים לָלְאֹת עָשָׂה בִּקְצֵה ג קמ וכל אחבת זקף ס״ם דכות׳ ב מ ב
הַיְרִיעָה אֲשֶׁר בַּמַּחְבֶּרֶת הַשֵּׁנִית מַקְבִּילֹת הַלֻּלָאֹת אַחַת אֶל־אֲחֹתָהּ:
13 וַיַּעַשׂ חֲמִשִּׁים קַרְסֵי זָהָב וַיְחַבֵּר אֶת־הַיְרִעֹת אַחַת אֶל־אֲחֹתָהּ בְּ 12
בַּקְּרָסִים וַיְהִי הַמִּשְׁכָּן אֶחָד: ס 14 וַיַּעַשׂ יְרִיעֹת עִזִּים לְאֹהֶל כל ליש חס ו ב מ ה 13
15 עַל־הַמִּשְׁכָּן עַשְׁתֵּי־עֶשְׂרֵה יְרִיעֹת עָשָׂה אֹתָם: 15 אׇרֶךְ הַיְרִיעָה ד דמטע בטע 14
הָאַחַת שְׁלֹשִׁים בָּאַמָּה וְאַרְבַּע אַמּוֹת רֹחַב הַיְרִיעָה הָאֶחָת מִדָּה ה 15
16 אַחַת לְעַשְׁתֵּי עֶשְׂרֵה יְרִיעֹת: 16 וַיְחַבֵּר אֶת־חֲמֵשׁ הַיְרִיעֹת לְבָד a
17 וְאֶת־שֵׁשׁ הַיְרִיעֹת לְבָד: 17 וַיַּעַשׂ לֻלְאֹת חֲמִשִּׁים עַל שְׂפַת הַיְרִיעָה ל
הַקִּיצֹנָה בַּמַּחְבָּרֶת וַחֲמִשִּׁים לֻלְאֹת עָשָׂה עַל־שְׂפַת הַיְרִיעָה הַחֹבֶרֶת ו זוגין 16
18 הַשֵּׁנִית: 18 וַיַּעַשׂ קַרְסֵי נְחֹשֶׁת חֲמִשִּׁים לְחַבֵּר אֶת־הָאֹהֶל לִהְיֹת a אֶחָד: ל. ח חס בליש 17
19 וַיַּעַשׂ מִכְסֶה לָאֹהֶל עֹרֹת אֵלִּים מְאָדָּמִים וּמִכְסֵה עֹרֹת תְּחָשִׁים ב. ג 18
20 מִלְמָעְלָה: ס 20 וַיַּעַשׂ אֶת־הַקְּרָשִׁים לַמִּשְׁכָּן עֲצֵי שִׁטִּים עֹמְדִים:
21 עֶשֶׂר אַמּוֹת אׇרֶךְ הַקָּרֶשׁ a וְאַמָּה b וַחֲצִי הָאַמָּה רֹחַב הַקָּרֶשׁ הָאֶחָד: ל חס
22 שְׁתֵּי יָדֹת לַקֶּרֶשׁ הָאֶחָד מְשֻׁלָּבֹת אַחַת אֶל־אֲחֹתָהּ כֵּן עָשָׂה לְכֹל ג חס
23 קַרְשֵׁי הַמִּשְׁכָּן: 23 וַיַּעַשׂ אֶת־הַקְּרָשִׁים לַמִּשְׁכָּן עֶשְׂרִים קְרָשִׁים a
24 לִפְאַת נֶגֶב תֵּימָנָה: 24 וְאַרְבָּעִים אַדְנֵי־כֶסֶף עָשָׂה תַּחַת עֶשְׂרִים יד
הַקְּרָשִׁים שְׁנֵי אֲדָנִים תַּחַת־הַקֶּרֶשׁ הָאֶחָד לִשְׁתֵּי יְדֹתָיו וּשְׁנֵי אֲדָנִים
25 תַּחַת־הַקֶּרֶשׁ הָאֶחָד לִשְׁתֵּי יְדֹתָיו: 25 וְלִצֶּלַע הַמִּשְׁכָּן הַשֵּׁנִית לִפְאַת ב. יד 19
26 צָפוֹן עָשָׂה עֶשְׂרִים קְרָשִׁים: 26 וְאַרְבָּעִים אַדְנֵיהֶם כֶּסֶף שְׁנֵי אֲדָנִים
27 תַּחַת הַקֶּרֶשׁ הָאֶחָד וּשְׁנֵי אֲדָנִים תַּחַת הַקֶּרֶשׁ הָאֶחָד: 27 וְלִירְכְּתֵי ב
28 הַמִּשְׁכָּן יָמָּה עָשָׂה שִׁשָּׁה קְרָשִׁים: 28 וּשְׁנֵי קְרָשִׁים עָשָׂה לִמְקֻצַעֹת ב
29 הַמִּשְׁכָּן בִּירֵכָתָיִם: 29 וְהָיוּ תוֹאֲמִם מִלְמַטָּה d וְיַחְדָּו a יִהְיוּ b תַּמִּים c אֶל־ ב. ג 20. ב 21
30 רֹאשׁוֹ אֶל־הַטַּבַּעַת הָאַחַת כֵּן עָשָׂה לִשְׁנֵיהֶם לִשְׁנֵי הַמִּקְצֹעֹת: 30 וְהָיוּ
שְׁמֹנָה קְרָשִׁים וְאַדְנֵיהֶם כֶּסֶף שִׁשָּׁה עָשָׂר אֲדָנִים שְׁנֵי
31 אֲדָנִים תַּחַת הַקֶּרֶשׁ הָאֶחָד: 31 וַיַּעַשׂ בְּרִיחֵי עֲצֵי שִׁטִּים חֲמִשָּׁה ל
32 לְקַרְשֵׁי הַמִּשְׁכָּן הָאֶחָת: 32 וַחֲמִשָּׁה בְרִיחִם לְקַרְשֵׁי צֶלַע־ ל. 22

12 Mm 631. 13 Cf Mm 632. 14 Okhl 222. 15 Mm 551. 16 Mm 456. 17 Mm 725. 18 Mm 633. 19 Mp sub loco. 20 Mm 634. 21 Mm 635. 22 Mm 636.

15 a ut 10 b ‖ 18 a ga'ya eras ‖ 21 a 𝔐 + הָאֶחָד ‖ b 𝔐 א׳ ‖ 23 a 𝔊 קרש cf 26,18 ‖ 29 a 𝔐 י׳ ‖ b L (sub rasura) mlt Mss 𝔐𝔖𝔊𝔗𝔍 היו ‖ c 𝔐𝔊𝔗𝔍 תאמים ‖ d 26,24 עַל.

הַמִּשְׁכָּן הַשֵּׁנִית וַחֲמִשָּׁה בְרִיחָם לְקַרְשֵׁי[a] הַמִּשְׁכָּן לַיַּרְכָתַיִם יָמָּה׃
33 וַיַּעַשׂ אֶת־הַבְּרִיחַ הַתִּיכֹן לִבְרֹחַ בְּתוֹךְ הַקְּרָשִׁים מִן־הַקָּצֶה אֶל־
ב. ל 34 הַקָּצֶה׃ 34 וְאֶת־הַקְּרָשִׁים צִפָּה זָהָב וְאֶת־טַבְּעֹתָם עָשָׂה זָהָב בָּתִּים
35 לַבְּרִיחָם וַיְצַף אֶת־הַבְּרִיחִם זָהָב׃ 35 וַיַּעַשׂ[a] אֶת־הַפָּרֹכֶת[a]
תְּכֵלֶת וְאַרְגָּמָן וְתוֹלַעַת שָׁנִי וְשֵׁשׁ מָשְׁזָר מַעֲשֵׂה חֹשֵׁב עָשָׂה אֹתָהּ[b]
ד מל בסים[23] כְּרֻבִים׃ 36 וַיַּעַשׂ לָהּ אַרְבָּעָה עַמּוּדֵי שִׁטִּים וַיְצַף אֹתָם זָהָב וָוֵיהֶם זָהָב 36
ג קמ וכל המסך דכות 37 וַיִּצֹק לָהֶם אַרְבָּעָה אַדְנֵי־כָסֶף׃ 37 וַיַּעַשׂ מָסָךְ לַפֶּתַח הָאֹהֶל תְּכֵלֶת
ל. ד מל[24] וְאַרְגָּמָן וְתוֹלַעַת שָׁנִי וְשֵׁשׁ מָשְׁזָר מַעֲשֵׂה רֹקֵם׃ 38 וְאֶת־עַמּוּדָיו 38
ג[25] חֲמִשָּׁה וְאֶת־וָוֵיהֶם וְצִפָּה רָאשֵׁיהֶם וַחֲשֻׁקֵיהֶם זָהָב וַאדְנֵיהֶם חֲמִשָּׁה
נְחֹשֶׁת׃ פ

37 1 וַיַּעַשׂ בְּצַלְאֵל אֶת־הָאָרֹן עֲצֵי שִׁטִּים אַמָּתַיִם וָחֵצִי אָרְכּוֹ סׂ[לא]
2 וְאַמָּה וָחֵצִי רָחְבּוֹ וְאַמָּה וָחֵצִי קֹמָתוֹ׃ 2 וַיְצַפֵּהוּ זָהָב טָהוֹר מִבַּיִת
3 וּמִחוּץ וַיַּעַשׂ לוֹ זֵר זָהָב סָבִיב׃ 3 וַיִּצֹק לוֹ אַרְבַּע טַבְּעֹת זָהָב עַל
אַרְבַּע פַּעֲמֹתָיו וּשְׁתֵּי טַבָּעֹת עַל־צַלְעוֹ הָאֶחָת וּשְׁתֵּי טַבָּעוֹת עַל־
4 צַלְעוֹ הַשֵּׁנִית׃ 4 וַיַּעַשׂ בַּדֵּי עֲצֵי שִׁטִּים וַיְצַף אֹתָם זָהָב׃ 5 וַיָּבֵא אֶת־ ג. נא׳ יח מנה בתור רחר מן יח ר״פ
5
כד 6 הַבַּדִּים בַּטַּבָּעֹת עַל צַלְעֹת הָאָרֹן לָשֵׂאת אֶת־הָאָרֹן[a]׃ 6 וַיַּעַשׂ
כַּפֹּרֶת זָהָב טָהוֹר אַמָּתַיִם וָחֵצִי אָרְכָּהּ[a] וְאַמָּה וָחֵצִי רָחְבָּהּ[b]׃ 7 וַיַּעַשׂ 7
שְׁנֵי כְרֻבִים זָהָב מִקְשָׁה עָשָׂה אֹתָם מִשְׁנֵי קְצוֹת הַכַּפֹּרֶת׃ 8 כְּרוּב־ 8
אֶחָד מִקָּצָהּ מִזֶּה וּכְרוּב־אֶחָד מִקָּצָה מִזֶּה מִן־הַכַּפֹּרֶת עָשָׂה אֶת־
קצותיו חד מן יא[2] כת תרי״ן. ב 9 הַכְּרֻבִים מִשְׁנֵי קְצוֹתָו׃ 9 וַיִּהְיוּ[a] הַכְּרֻבִים פֹּרְשֵׂי כְנָפַיִם לְמַעְלָה
יד פסוק על אל אל[3]. ט. ב סֹכְכִים בִּכְנָפֵיהֶם עַל־הַכַּפֹּרֶת וּפְנֵיהֶם[b] אִישׁ אֶל־אָחִיו[b] אֶל־הַכַּפֹּרֶת
10 הָיוּ פְּנֵי הַכְּרֻבִים׃ פ 10 וַיַּעַשׂ אֶת־הַשֻּׁלְחָן עֲצֵי שִׁטִּים אַמָּתַיִם
11 אָרְכּוֹ וְאַמָּה רָחְבּוֹ וְאַמָּה וָחֵצִי קֹמָתוֹ׃ 11 וַיְצַף אֹתוֹ זָהָב טָהוֹר וַיַּעַשׂ
12 לוֹ זֵר זָהָב סָבִיב׃ 12 וַיַּעַשׂ לוֹ מִסְגֶּרֶת טֹפַח סָבִיב וַיַּעַשׂ זֵר־זָהָב
13 לְמִסְגַּרְתּוֹ סָבִיב׃ 13 וַיִּצֹק לוֹ[a] אַרְבַּע טַבְּעֹת זָהָב וַיִּתֵּן אֶת־הַטַּבָּעֹת

[23] Mm 637. [24] Mm 638. [25] Mm 2897. Cp 37 [1] Mm 639. [2] Mm 648. [3] Mm 4093.

32 [a] 𝔠 mlt Mss 𝔐[J] + צֶלַע ut 26,27 ‖ **35** [a–a] 𝔐 פ׳ ‖ [b] 𝔠 mlt Mss אתם ‖ **Cp 37,5** [a] 𝔊 *αὐτὴν ἐν αὐτοῖς*, 𝔐 + בָּהֶם ‖ **6** [a] 𝔐 ארכו ‖ [b] 𝔐 רחבו ‖ **9** [a] 𝔠𝔐 וְהָיוּ ‖ [b–b] 𝔐 אֶחָד אֶל־אֶחָד ‖ **13** [a] > 𝔐.

14 עַל אַרְבַּע הַפְּאֹת אֲשֶׁר לְאַרְבַּע רַגְלָיו׃ 14 לְעֻמַּת הַמִּסְגֶּרֶת הָיוּ ב וחס
15 הַטַּבָּעֹת בָּתִּים לַבַּדִּים לָשֵׂאת אֶת־הַשֻּׁלְחָן׃ 15 וַיַּעַשׂ אֶת־הַבַּדִּים כה . ג
16 עֲצֵי שִׁטִּים וַיְצַף אֹתָם זָהָב לָשֵׂאת אֶת־הַשֻּׁלְחָן׃ 16 וַיַּעַשׂ [a]אֶת־ כה . יד פסוק את את ראת ראת ראת
הַכֵּלִים ׀ אֲשֶׁר עַל־הַשֻּׁלְחָן[a] אֶת־קְעָרֹתָיו וְאֶת־כַּפֹּתָיו וְאֶת מְנַקִּיֹתָיו
17 וְאֶת־הַקְּשָׂוֹת אֲשֶׁר יְסַךְּ בָּהֶן[b] זָהָב טָהוֹר׃ פ 17 וַיַּעַשׂ אֶת־ ב . חי[5]
הַמְּנֹרָה זָהָב טָהוֹר מִקְשָׁה עָשָׂה אֶת־הַמְּנֹרָה [a]יְרֵכָהּ וְקָנָהּ[a] וּבִיעֶיהָ
18 כַּפְתֹּרֶיהָ וּפְרָחֶיהָ מִמֶּנָּה הָיוּ׃ 18 וְשִׁשָּׁה קָנִים יֹצְאִים מִצִּדֶּיהָ שְׁלֹשָׁה ׀ כל ארוית חס
19 קְנֵי מְנֹרָה מִצִּדָּהּ הָאֶחָד וּשְׁלֹשָׁה קְנֵי מְנֹרָה מִצִּדָּהּ הַשֵּׁנִי׃ 19 שְׁלֹשָׁה ד כח י
גְבִעִים מְשֻׁקָּדִים בַּקָּנֶה הָאֶחָד כַּפְתֹּר וָפָרַח וּשְׁלֹשָׁה גְבִעִים מְשֻׁקָּדִים
בְּקָנֶה[a] אֶחָד[b] כַּפְתֹּר וָפָרַח כֵּן לְשִׁשֶּׁת הַקָּנִים הַיֹּצְאִים מִן־הַמְּנֹרָה׃ ב[6]
20 וּבַמְּנֹרָה אַרְבָּעָה גְבִעִים מְשֻׁקָּדִים כַּפְתֹּרֶיהָ וּפְרָחֶיהָ׃ 21 וְכַפְתֹּר ב[7]
תַּחַת שְׁנֵי הַקָּנִים מִמֶּנָּה וְכַפְתֹּר תַּחַת שְׁנֵי הַקָּנִים מִמֶּנָּה וְכַפְתֹּר תַּחַת־
22 שְׁנֵי הַקָּנִים מִמֶּנָּה לְשִׁשֶּׁת הַקָּנִים הַיֹּצְאִים מִמֶּנָּה[a]׃ 22 כַּפְתֹּרֵיהֶם ל
23 וְקָנֹתָם מִמֶּנָּה הָיוּ כֻּלָּהּ מִקְשָׁה אַחַת[a] זָהָב טָהוֹר׃ 23 וַיַּעַשׂ אֶת־נֵרֹתֶיהָ
24 שִׁבְעָה וּמַלְקָחֶיהָ וּמַחְתֹּתֶיהָ זָהָב טָהוֹר׃ 24 כִּכָּר[a] זָהָב טָהוֹר עָשָׂה
25 אֹתָהּ וְאֶת כָּל־כֵּלֶיהָ׃ פ 25 וַיַּעַשׂ אֶת־מִזְבַּח הַקְּטֹרֶת עֲצֵי שִׁטִּים
אַמָּה אָרְכּוֹ וְאַמָּה רָחְבּוֹ רָבוּעַ וְאַמָּתַיִם קֹמָתוֹ מִמֶּנּוּ הָיוּ קַרְנֹתָיו׃
26 וַיְצַף אֹתוֹ זָהָב טָהוֹר אֶת־גַּגּוֹ וְאֶת־קִירֹתָיו סָבִיב וְאֶת־קַרְנֹתָיו ד[8] . ד[9]
27 וַיַּעַשׂ לוֹ זֵר זָהָב סָבִיב׃ 27 וּשְׁתֵּי טַבְּעֹת זָהָב עָשָׂה־לוֹ ׀ מִתַּחַת לְזֵרוֹ ב
עַל שְׁתֵּי צַלְעֹתָיו עַל שְׁנֵי צִדָּיו לְבָתִּים לְבַדִּים לָשֵׂאת אֹתוֹ בָּהֶם׃ כה
28 וַיַּעַשׂ אֶת־הַבַּדִּים עֲצֵי שִׁטִּים וַיְצַף אֹתָם זָהָב׃ 29 וַיַּעַשׂ אֶת־שֶׁמֶן ג
הַמִּשְׁחָה קֹדֶשׁ וְאֶת־קְטֹרֶת הַסַּמִּים טָהוֹר מַעֲשֵׂה רֹקֵחַ׃ פ

38 1 וַיַּעַשׂ אֶת־מִזְבַּח הָעֹלָה עֲצֵי שִׁטִּים חָמֵשׁ אַמּוֹת אָרְכּוֹ[a]
2 וְחָמֵשׁ־אַמּוֹת רָחְבּוֹ[b] רָבוּעַ וְשָׁלֹשׁ אַמּוֹת קֹמָתוֹ׃ 2 וַיַּעַשׂ קַרְנֹתָיו עַל[c]
3 אַרְבַּע פִּנֹּתָיו מִמֶּנּוּ הָיוּ קַרְנֹתָיו וַיְצַף אֹתוֹ נְחֹשֶׁת׃ 3 וַיַּעַשׂ אֶת־כָּל־

[4]Mp sub loco. [5]Mm 640. [6]Mm 298. [7]Ex 25,34. [8]Mm 641. [9]Mm 642.

16 [a–a] > 25,29 ‖ [b] מ בהֵם ‖ **17** [a–a] מ ירכֶיהָ קניָהּ ‖ **19** [a] בַּק׳ cf מ ‖ [b] מ הָא׳ ‖ **21** [a] nonn Mss S מִן־הַמְּנוֹרָה ‖ **22** [a] מ אֶחָד ‖ **24** [a] mlt Mss ככַּר ‖ **Cp 38,1** [a] מ אֹרֶךְ ‖ [b] מ רֹחַב ‖ [c] > pc Mss מ.

כְּלֵי֙ הַמִּזְבֵּ֔חַ אֶת־הַסִּיר֥וֹת וְאֶת־הַיָּעִ֖ים וְאֶת־הַמִּזְרָ֑ק אֶת־[a]כָּל־הַמִּזְלָגֹ֣ת
וְאֶת־הַמַּחְתֹ֗ת כָּל־כֵּלָיו֙ עָשָׂ֣ה נְחֹ֔שֶׁת׃ 4 וַיַּ֣עַשׂ לַמִּזְבֵּ֗חַ מִכְבָּ֛ר מַעֲשֵׂ֥ה
רֶ֖שֶׁת נְחֹ֑שֶׁת תַּ֚חַת כַּרְכֻּבּ֣וֹ מִלְמַ֔טָּה עַד־חֶצְיֽוֹ׃ 5 וַיִּצֹ֕ק אַרְבַּ֖ע טַבָּעֹ֑ת
בְּאַרְבַּ֗ע הַקְצָוֹת֙ לְמִכְבַּ֣ר הַנְּחֹ֔שֶׁת בָּתִּ֖ים לַבַּדִּֽים׃ 6 וַיַּ֣עַשׂ אֶת־הַבַּדִּ֔ים
עֲצֵ֥י שִׁטִּ֖ים וַיְצַ֣ף אֹתָ֑ם נְחֹֽשֶׁת׃ 7 וַיָּבֵ֣א אֶת־הַבַּדִּ֗ים בַּטַּבָּעֹת֙ עַל
צַלְעֹ֣ת הַמִּזְבֵּ֔חַ לָשֵׂ֥את אֹתֹ֖ו בָּהֶ֑ם נָבֹ֥ב לֻ֖חֹת עָשָׂ֥ה אֹתֹֽו׃ ס
8 וַיַּ֣עַשׂ אֶת־הַכִּיֹּ֣ור נְחֹ֔שֶׁת וְאֶת־כַּנֹּ֖ו נְחֹ֑שֶׁת בְּמַרְאֹ֣ת הַצֹּבְאֹ֗ת אֲשֶׁ֥ר צָבְא֛וּ
פֶּ֥תַח אֹ֖הֶל מֹועֵֽד׃ ס 9 וַיַּ֣עַשׂ אֶת־הֶחָצֵ֗ר לִפְאַ֛ת [b]נֶ֥גֶב תֵּימָ֖נָה
קַלְעֵ֣י הֶחָצֵ֣ר שֵׁ֣שׁ מָשְׁזָ֔ר מֵאָ֖ה בָּאַמָּֽה׃ 10 עַמּוּדֵיהֶ֣ם עֶשְׂרִ֔ים וְאַדְנֵיהֶ֖ם
עֶשְׂרִ֣ים נְחֹ֑שֶׁת [c]וָוֵ֤י הָעַמֻּדִים֙ וַחֲשֻׁקֵיהֶ֔ם כֶּ֖סֶף׃ 11 וְלִפְאַ֣ת צָפֹ֔ון מֵאָ֖ה
בָּאַמָּ֑ה עַמּוּדֵיהֶ֣ם עֶשְׂרִ֔ים וְאַדְנֵיהֶ֖ם עֶשְׂרִ֣ים נְחֹ֑שֶׁת [c]וָוֵ֤י הָעַמּוּדִים֙
וַחֲשֻׁקֵיהֶ֔ם כֶּ֖סֶף׃ 12 וְלִפְאַ֣ת־יָ֔ם קְלָעִ֕ים חֲמִשִּׁ֥ים בָּאַמָּ֖ה [c]עַמּוּדֵיהֶ֑ם
עֲשָׂרָ֔ה וְאַדְנֵיהֶ֖ם עֲשָׂרָ֑ה [c]וָוֵ֤י הָעַמֻּדִים֙ וַחֲשׁוּקֵיהֶ֔ם כֶּ֖סֶף׃ 13 וְלִפְאַ֣ת
קֵ֣דְמָ֔ה מִזְרָחָ֖ה חֲמִשִּׁ֥ים אַמָּֽה׃ 14 קְלָעִ֗ים חֲמֵ֤שׁ־עֶשְׂרֵה֙ אַמָּ֣ה אֶל־
הַכָּתֵ֔ף עַמּוּדֵיהֶ֖ם שְׁלֹשָׁ֑ה וְאַדְנֵיהֶ֖ם שְׁלֹשָׁ֑ה 15 וְלַכָּתֵ֣ף הַשֵּׁנִ֗ית מִזֶּ֤ה
וּמִזֶּה֙ לְשַׁ֣עַר הֶחָצֵ֔ר קְלָעִ֕ים חֲמֵ֥שׁ עֶשְׂרֵ֖ה אַמָּ֑ה עַמֻּדֵיהֶ֣ם שְׁלֹשָׁ֔ה
וְאַדְנֵיהֶ֖ם שְׁלֹשָׁ֑ה 16 כָּל־קַלְעֵ֥י הֶחָצֵ֖ר סָבִ֥יב שֵׁ֣שׁ מָשְׁזָֽר׃ 17 וְהָאֲדָנִ֖ים
לָעַמֻּדִ֑ים נְחֹ֔שֶׁת [c]וָוֵ֤י הָעַמּוּדִים֙ וַחֲשׁוּקֵיהֶ֔ם [a]כֶּ֖סֶף וְצִפּ֣וּי רָאשֵׁיהֶ֑ם
כֶּ֖סֶף וְהֵ֣ם מְחֻשָּׁקִ֔ים כֶּ֖סֶף כֹּ֣ל עַמֻּדֵ֣י הֶחָצֵֽר׃ 18 וּמָסַ֣ךְ שַׁ֣עַר הֶחָצֵ֗ר
מַעֲשֵׂ֛ה רֹקֵ֖ם תְּכֵ֣לֶת וְאַרְגָּמָ֑ן וְתוֹלַ֣עַת שָׁנִ֔י וְשֵׁ֖שׁ מָשְׁזָ֑ר וְעֶשְׂרִ֣ים
אַמָּ֔ה אֹ֖רֶךְ וְקֹומָ֣ה בְרֹ֔חַב חָמֵ֥שׁ אַמֹּ֖ות לְעֻמַּ֣ת קַלְעֵ֥י הֶחָצֵֽר׃
19 וְעַמֻּדֵיהֶ֣ם אַרְבָּעָ֔ה וְאַדְנֵיהֶ֖ם אַרְבָּעָ֑ה נְחֹ֔שֶׁת וָוֵיהֶ֖ם כֶּ֣סֶף וְצִפּ֣וּי
רָאשֵׁיהֶ֔ם וַחֲשֻׁקֵיהֶ֖ם כָּ֑סֶף׃ 20 וְכָל־הַיְתֵדֹ֣ת [a]לַמִּשְׁכָּ֗ן וְלֶחָצֵר֙ [a]סָבִ֔יב
נְחֹֽשֶׁת׃ ס קסב
21 אֵ֚לֶּה פְּקוּדֵ֣י הַמִּשְׁכָּ֔ן מִשְׁכַּ֖ן הָעֵדֻ֑ת אֲשֶׁ֣ר פֻּקַּ֔ד עַל־פִּ֥י מֹשֶׁ֖ה סֹ֣ךְ (לב) פרש
עֲבֹדַ֤ת הַלְוִיִּם֙ בְּיַד֙ אִיתָמָ֔ר בֶּן־אַהֲרֹ֖ן הַכֹּהֵֽן׃ 22 וּבְצַלְאֵ֛ל בֶּן־אוּרִ֥י

ב כת כן¹ . ב³
ל³ . ג
ל . ג
נא⁴ יח מגה בתור רחד מן יח ר״פ
נד . ג
ג⁵ מל בחור וכל נביא רכזת ב מ ב . ד ב מל נב חס⁶ . ב חד חס רחד מל⁷
יד
ד מל⁸
ד מל⁸
ד מל⁸
יא חס⁹ . ב מל
ד מל⁸
ב חד חס רחד מל . ב מל . ה¹⁰ ב מגה בלישׁ . יג¹¹
ב חס¹²
ה¹⁰ ב מגה בלישׁ
יג¹¹ . ת ר״פ בסיס¹³
ת פסוק דמיין דאית בהון ב מילין חד קמ וחד פת¹⁴ . ל
כל אוריית חס . ל

Cp 38 [1]Mm 2196. [2]Mm 854. [3]Mm 959. [4]Mm 639. [5]Mm 582. [6]Mm 340. [7]Mm 1539. [8]Mm 643. [9]Mm 558. [10]Mm 644. [11]Mm 2897. [12]Nu 3,37. [13]Mm 645. [14]Mp sub loco.

3 [a] 𝔠 mlt Mss 𝔖𝔗^{Mss}𝔗^{J} וְאֵת ‖ **9** [a] 𝔊 *ἐφ' ἑκατόν* = בְּמֵאָה ‖ **10** [a] > 𝔪 ‖ **11** [a] ut 9[a] ‖ **12** [a] pc Mss 𝔪 א׳ ‖ **17** [a–a] 𝔪 וָוֵיהֶם ‖ **20** [a–a] 𝔊 *τῆς αὐλῆς*.

בֶּן־חוּר לְמַטֵּה יְהוּדָה ׀ עָשָׂה אֵת כָּל־אֲשֶׁר־צִוָּה יְהוָה אֶת־מֹשֶׁה׃ ל
23 וְאִתּוֹ אָהֳלִיאָב בֶּן־אֲחִיסָמָךְ לְמַטֵּה־דָן חָרָשׁ וְחֹשֵׁב וְרֹקֵם בַּתְּכֵלֶת
24 וְהָאַרְגָּמָן וּבְתוֹלַעַת ׀ הַשָּׁנִי וּבַשֵּׁשׁ׃ ס 24 כָּל־הַזָּהָב[a] הֶעָשׂוּי ו. ג[15]
לַמְּלָאכָה בְּכָל מְלֶאכֶת ׀ הַקֹּדֶשׁ וַיְהִי ׀ זְהַב הַתְּנוּפָה תֵּשַׁע וְעֶשְׂרִים ב. ד
25 כִּכָּר וּשְׁבַע מֵאוֹת וּשְׁלֹשִׁים שֶׁקֶל בְּשֶׁקֶל הַקֹּדֶשׁ׃ 25 וְכֶסֶף פְּקוּדֵי
הָעֵדָה מְאַת כִּכָּר וְאֶלֶף ׀ וּשְׁבַע מֵאוֹת וַחֲמִשָּׁה ׀ וְשִׁבְעִים שֶׁקֶל [a]בְּשֶׁקֶל ג
26 הַקֹּדֶשׁ׃ 26 בֶּקַע לַגֻּלְגֹּלֶת מַחֲצִית הַשֶּׁקֶל בְּשֶׁקֶל הַקֹּדֶשׁ לְכֹל הָעֹבֵר ג. ו
עַל־הַפְּקֻדִים מִבֶּן עֶשְׂרִים שָׁנָה וָמַעְלָה לְשֵׁשׁ־מֵאוֹת אֶלֶף וּשְׁלֹשֶׁת
27 אֲלָפִים וַחֲמֵשׁ מֵאוֹת וַחֲמִשִּׁים׃ 27 וַיְהִי מְאַת כִּכַּר הַכֶּסֶף לָצֶקֶת
אֶת ׀ אַדְנֵי הַקֹּדֶשׁ וְאֶת אַדְנֵי הַפָּרֹכֶת מְאַת אֲדָנִים[a] לִמְאַת ׀ הַכִּכָּר ג. ב[16]
28 כִּכָּר לָאָדֶן׃ 28 וְאֶת־הָאֶלֶף ׀ וּשְׁבַע הַמֵּאוֹת ׀ וַחֲמִשָּׁה ׀ וְשִׁבְעִים עָשָׂה ל. ו[17]. ב
29 וָוִים לָעַמּוּדִים וְצִפָּה רָאשֵׁיהֶם וְחִשַּׁק אֹתָם׃ 29 וּנְחֹשֶׁת הַתְּנוּפָה ב חד חס וחד מל. ג[18]
30 שִׁבְעִים כִּכָּר וְאַלְפַּיִם וְאַרְבַּע־מֵאוֹת שָׁקֶל׃ 30 וַיַּעַשׂ בָּהּ אֶת ׀ אַדְנֵי ל. ב
פֶּתַח אֹהֶל מוֹעֵד וְאֵת ׀ מִזְבַּח ׀ הַנְּחֹשֶׁת וְאֶת־מִכְבַּר הַנְּחֹשֶׁת אֲשֶׁר־לּוֹ ט. ב בתור
31 וְאֶת כָּל־כְּלֵי הַמִּזְבֵּחַ׃ 31 וְאֶת־אַדְנֵי הֶחָצֵר סָבִיב וְאֶת־אַדְנֵי שַׁעַר בג׳ פסוק ואת ואת ואת ואת
הֶחָצֵר וְאֵת כָּל־יִתְדֹת הַמִּשְׁכָּן וְאֶת־כָּל־יִתְדֹת הֶחָצֵר סָבִיב׃
39 1 וּמִן־הַתְּכֵלֶת וְהָאַרְגָּמָן ׀ וְתוֹלַעַת ׀ הַשָּׁנִי עָשׂוּ בִגְדֵי־שְׂרָד ו. ל
לְשָׁרֵת בַּקֹּדֶשׁ וַיַּעֲשׂוּ אֶת־בִּגְדֵי הַקֹּדֶשׁ אֲשֶׁר לְאַהֲרֹן כַּאֲשֶׁר צִוָּה
2 יְהוָה אֶת־מֹשֶׁה׃ פ 2 וַיַּעַשׂ[a] אֶת־הָאֵפֹד זָהָב תְּכֵלֶת וְאַרְגָּמָן
3 וְתוֹלַעַת שָׁנִי וְשֵׁשׁ מָשְׁזָר׃ 3 וַיְרַקְּעוּ אֶת־פַּחֵי הַזָּהָב וְקִצְּץ[a] פְּתִילִם ב
לַעֲשׂוֹת בְּתוֹךְ הַתְּכֵלֶת וּבְתוֹךְ הָאַרְגָּמָן וּבְתוֹךְ תּוֹלַעַת ׀ הַשָּׁנִי וּבְתוֹךְ ׀ יח פסוק דמיין. ו. ל
4 הַשֵּׁשׁ מַעֲשֵׂה חֹשֵׁב׃ 4 כְּתֹפֶת עָשׂוּ־לוֹ חֹבְרֹת עַל־שְׁנֵי קְצוֹתָיו חֻבָּר׃ קצותיו ק חד מן יא כת תרי ו. ל
5 וְחֵשֶׁב אֲפָדָתוֹ אֲשֶׁר עָלָיו מִמֶּנּוּ הוּא כְּמַעֲשֵׂהוּ זָהָב תְּכֵלֶת וְאַרְגָּמָן
6 וְתוֹלַעַת שָׁנִי וְשֵׁשׁ מָשְׁזָר כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֶת־מֹשֶׁה׃ 6 וַיַּעֲשׂוּ[a]
אֶת־אַבְנֵי הַשֹּׁהַם מֻסַבֹּת מִשְׁבְּצֹת זָהָב מְפֻתָּחֹת פִּתּוּחֵי חוֹתָם עַל־
7 שְׁמוֹת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל׃ 7 וַיָּשֶׂם[a] אֹתָם עַל כִּתְפֹת הָאֵפֹד אַבְנֵי זִכָּרוֹן פו׳ לג׳ מנה בתור

[15] Ex 3,16. [16] Mm 4223. [17] Mm 646. [18] Mm 2897. Cp 39 [1] Mm 647 et Mm 3911. [2] Mm 648.

24 [a] ⅏ זָ׳ ‖ **25** [a–a] > 𝔊 ‖ **27** [a] ⅏ הָא׳ ‖ **Cp 39,2** [a] 𝔖 שׂוּ־ ‖ **3** [a] 𝔖𝔗𝔗^{J} וקצצו ‖ **6** [a] 2 Mss 𝔙 שׂ־ ‖ **7** [a] 𝔖 וישמו.

8 לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֶת־מֹשֶׁה׃ פ 8 וַיַּ֫עַשׂ[a] אֶת־
חֹשֶׁן מַעֲשֵׂה חֹשֶׁב כְּמַעֲשֵׂה אֵפֹד[b] זָהָב תְּכֵלֶת וְאַרְגָּמָן וְתוֹלַעַת שָׁנִי
וְשֵׁשׁ מָשְׁזָר׃ 9 רָבוּעַ הָיָה כָּפוּל עָשׂוּ[a] אֶת־חֹשֶׁן זֶרֶת אָרְכּוֹ וְזֶרֶת 9
רָחְבּוֹ כָּפוּל׃[b] 10 וַיְמַלְאוּ־בוֹ אַרְבָּעָה טוּרֵי אָבֶן טוּר אֹדֶם פִּטְדָה 10 ג[3]
11 וּבָרְקַת הַטּוּר הָאֶחָד׃ 11 וְהַטּוּר הַשֵּׁנִי נֹפֶךְ סַפִּיר וְיָהֲלֹם[a]׃ 12 וְהַטּוּר 12 ב. ג[4]
13 הַשְּׁלִישִׁי לֶשֶׁם שְׁבוֹ וְאַחְלָמָה׃ 13 וְהַטּוּר הָרְבִיעִי תַּרְשִׁישׁ שֹׁהַם 13 ב
וְיָשְׁפֵּה מוּסַבֹּת מִשְׁבְּצוֹת זָהָב בְּמִלּוּאֹתָם׃ 14 וְהָאֲבָנִים עַל־שְׁמֹת בְּנֵי־ 14 ג. ב כת כן . ב חד מל וחד חס . ג חס בסיפ
יִשְׂרָאֵל֮ הֵנָּה שְׁתֵּים עֶשְׂרֵה עַל־שְׁמֹתָם פִּתּוּחֵי חֹתָם אִישׁ עַל־שְׁמוֹ 15 ב
לִשְׁנֵים עָשָׂר שָׁבֶט׃ 15 וַיַּעֲשׂוּ עַל־הַחֹשֶׁן שַׁרְשֹׁרֹת גַּבְלֻת מַעֲשֵׂה עֲבֹת
זָהָב טָהוֹר׃ 16 וַיַּעֲשׂוּ שְׁתֵּי֮ מִשְׁבְּצוֹת זָהָב וּשְׁתֵּי טַבְּעֹת זָהָב וַיִּתְּנוּ אֶת־ 16
17 שְׁתֵּי֮ הַטַּבָּעֹת עַל־שְׁנֵי קְצוֹת הַחֹשֶׁן׃ 17 וַיִּתְּנוּ שְׁתֵּי֮ הָעֲבֹתֹת[a] הַזָּהָב 17 יד זוגין[5]
עַל־שְׁתֵּי הַטַּבָּעֹת עַל־קְצוֹת הַחֹשֶׁן׃ 18 וְאֵת֮ שְׁתֵּי קְצוֹת שְׁתֵּי הָעֲבֹתֹת 18 ל. ן וכל ראת שתי הכלית דכות[6]
נָתְנוּ עַל־שְׁתֵּי הַמִּשְׁבְּצֹת וַיִּתְּנֻם עַל־כִּתְפֹת הָאֵפֹד אֶל־מוּל פָּנָיו׃ ג ב חס וחד מל[7]
19 וַיַּעֲשׂוּ שְׁתֵּי טַבְּעֹת זָהָב וַיָּשִׂימוּ עַל־שְׁנֵי קְצוֹת הַחֹשֶׁן עַל־שְׂפָתוֹ 19 לא
אֲשֶׁר֮ אֶל־עֵבֶר הָאֵפֹד בָּיְתָה׃ 20 וַיַּעֲשׂוּ שְׁתֵּי טַבְּעֹת זָהָב וַיִּתְּנֵם עַל־ 20 ח[8]. ג ב חס וחד מל[7]
שְׁתֵּי֮ כִּתְפֹת הָאֵפֹד מִלְמַטָּה מִמּוּל פָּנָיו לְעֻמַּת מֶחְבַּרְתּוֹ מִמַּעַל
לְחֹשֶׁב הָאֵפֹד׃ 21 וַיִּרְכְּסוּ אֶת־הַחֹשֶׁן מִטַּבְּעֹתָיו֮ אֶל־טַבְּעֹת הָאֵפֹד 21 ל
בִּפְתִיל תְּכֵלֶת לִהְיֹת֮ עַל־חֵשֶׁב הָאֵפֹד וְלֹא֮־יִזַּח הַחֹשֶׁן מֵעַל הָאֵפֹד ח חס בלישׁ[9]. ב
כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֶת־מֹשֶׁה׃[a] 22 וַיַּ֫עַשׂ[a] אֶת־[b]מְעִיל הָאֵפֹד[b] מַעֲשֵׂה 22
אֹרֶג כְּלִיל֮ תְּכֵלֶת׃ 23 וּפִי־הַמְּעִיל בְּתוֹכוֹ כְּפִי תַחְרָא שָׂפָה לְפִיו 23 ג[10]. ב
סָבִיב לֹא יִקָּרֵעַ׃ 24 וַיַּעֲשׂוּ עַל־שׁוּלֵי הַמְּעִיל רִמֹּנֵי תְּכֵלֶת וְאַרְגָּמָן 24 ב חד מל וחד חס
וְתוֹלַעַת שָׁנִי[a] מָשְׁזָר׃ 25 וַיַּעֲשׂוּ פַּעֲמֹנֵי זָהָב טָהוֹר וַיִּתְּנוּ אֶת־הַפַּעֲמֹנִים 25
בְּתוֹךְ הָרִמֹּנִים עַל־שׁוּלֵי הַמְּעִיל֮ סָבִיב בְּתוֹךְ הָרִמֹּנִים׃ 26 פַּ֫עֲמֹן[a] 26
וְרִמֹּן פַּעֲמֹן וְרִמֹּן עַל־שׁוּלֵי הַמְּעִיל סָבִיב לְשָׁרֵת כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה ט חס[11]. ט חס[11]
אֶת־מֹשֶׁה׃ ס 27 וַיַּעֲשׂוּ אֶת־הַכָּתְנֹת שֵׁשׁ מַעֲשֵׂה אֹרֶג לְאַהֲרֹן 27 ל

[3]Mm 649. [4]Mm 650. [5]Mm 565. [6]Mm 124. [7]Mm 652. [8]Mm 651. [9]Mm 725. [10]Mm 566. [11]Mm 653.

8 [a] ut 2[a] ‖ [b] ⅏G׳ הָאֵ ‖ **9** [a] ⅏ עָשָׂה ‖ [b] > ⅏ ‖ **11** [a] sic L, mlt Mss Edd ׳וַיְהִ ‖ **17** [a] ⅏ ע׳ ‖ **21** [a] ⅏ + ויעשו את־הארים ואת־התמים כאשר צוה יהוה את־משה ‖ **22** [a] ut 2[a] ‖ [b–b] ⅏ ׳הַמְּ ‖ **24** [a] pc Mss ⅏GSV + וְשֵׁשׁ ‖ **26** [a] ⅏ + זָהָב cf GSV.

28 וְלִבָנָיו׃ 28 וְאֵת הַמִּצְנֶפֶת שֵׁשׁ וְאֶת־פַּאֲרֵי הַמִּגְבָּעֹת שֵׁשׁ וְאֶת־מִכְנְסֵי [12]ב
29 הַבָּד שֵׁשׁ מָשְׁזָר׃ 29 וְאֶת־הָאַבְנֵט שֵׁשׁ מָשְׁזָר וּתְכֵלֶת[a] וְאַרְגָּמָן וְתוֹלַעַת ל
30 שָׁנִי מַעֲשֵׂה רֹקֵם כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֶת־מֹשֶׁה׃ ס 30 וַיַּעֲשׂוּ אֶת־
צִיץ נֵזֶר־הַקֹּדֶשׁ זָהָב טָהוֹר וַיִּכְתְּבוּ עָלָיו מִכְתַּב פִּתּוּחֵי חוֹתָם קֹדֶשׁ
31 לַיהוָה׃ 31 וַיִּתְּנוּ עָלָיו פְּתִיל תְּכֵלֶת לָתֵת עַל־הַמִּצְנֶפֶת מִלְמָעְלָה
כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֶת־מֹשֶׁה׃ ס
32 וַתֵּכֶל כָּל־עֲבֹדַת מִשְׁכַּן אֹהֶל מוֹעֵד וַיַּעֲשׂוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל [a]כְּכֹל ל . כל אורית חס
ס(לג) אֲשֶׁר[a] צִוָּה יְהוָה אֶת־מֹשֶׁה [b]כֵּן עָשׂוּ[b]׃ פ 33 וַיָּבִיאוּ [a]אֶת־הַמִּשְׁכָּן[a] לו
בריחיו ק חד מן ב[13] חס בלישׁ אֶל־מֹשֶׁה אֶת־הָאֹהֶל וְאֶת־כָּל־כֵּלָיו קְרָסָיו קְרָשָׁיו בְּרִיחוֹ וְעַמֻּדָיו
34 וַאֲדָנָיו׃ 34 וְאֶת־מִכְסֵה עוֹרֹת הָאֵילִם הַמְאָדָּמִים וְאֶת־מִכְסֵה עֹרֹת ל כת כן . ל
35 הַתְּחָשִׁים וְאֶת פָּרֹכֶת הַמָּסָךְ׃ 35 אֶת[a]־אֲרֹן הָעֵדֻת וְאֶת־בַּדָּיו וְאֶת ב[14] . ו ר״פ את ואת
ואת[15] . יג[16] . ל[17] .
36 הַכַּפֹּרֶת׃ 36 אֶת־הַשֻּׁלְחָן אֶת־כָּל־כֵּלָיו וְאֶת לֶחֶם הַפָּנִים׃ 37 אֶת־ ד ר״פ את את ואת[15] .
ב[18] . ב[19] . י .
37 הַמְּנֹרָה הַטְּהֹרָה אֶת[a]־נֵרֹתֶיהָ נֵרֹת הַמַּעֲרָכָה וְאֶת־כָּל־כֵּלֶיהָ וְאֶת יח פסוק את את ואת ואת
ז
38 שֶׁמֶן הַמָּאוֹר׃ 38 וְאֶת מִזְבַּח הַזָּהָב וְאֶת שֶׁמֶן הַמִּשְׁחָה וְאֶת קְטֹרֶת כו פסוק ואת ואת ואת
ואת . ט . ז
39 הַסַּמִּים וְאֵת מָסַךְ פֶּתַח הָאֹהֶל׃ 39 אֶת מִזְבַּח הַנְּחֹשֶׁת וְאֶת־מִכְבַּר ב בתורי
הַנְּחֹשֶׁת אֲשֶׁר־לוֹ אֶת־בַּדָּיו וְאֶת־כָּל־כֵּלָיו אֶת־הַכִּיֹּר וְאֶת־כַּנּוֹ׃
40 אֶת קַלְעֵי הֶחָצֵר אֶת[a]־עַמֻּדֶיהָ וְאֶת־אַדְנֶיהָ וְאֶת־הַמָּסָךְ לְשַׁעַר ד
הֶחָצֵר אֶת־מֵיתָרֶיו[b] וְיִתְדֹתֶיהָ וְאֶת כָּל־כְּלֵי עֲבֹדַת הַמִּשְׁכָּן לְאֹהֶל כל אורית חס . ה
מוֹעֵד׃ 41 אֶת[a]־בִּגְדֵי הַשְּׂרָד לְשָׁרֵת בַּקֹּדֶשׁ אֶת[b]־בִּגְדֵי הַקֹּדֶשׁ ד ר״פ את את ואת[15]
לְאַהֲרֹן הַכֹּהֵן וְאֶת־בִּגְדֵי בָנָיו לְכַהֵן׃ 42 כְּכֹל אֲשֶׁר־צִוָּה יְהוָה אֶת־ [20]ו
43 מֹשֶׁה כֵּן עָשׂוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֵת כָּל־הָעֲבֹדָה׃ 43 וַיַּרְא מֹשֶׁה אֶת־ ה בתורי
כָּל־הַמְּלָאכָה וְהִנֵּה עָשׂוּ אֹתָהּ כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה כֵּן עָשׂוּ וַיְבָרֶךְ
אֹתָם מֹשֶׁה׃ פ
סד **40** 1 וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵאמֹר׃ 2 בְּיוֹם־הַחֹדֶשׁ הָרִאשׁוֹן
יב[1] 3 בְּאֶחָד לַחֹדֶשׁ תָּקִים אֶת־מִשְׁכַּן[a] אֹהֶל מוֹעֵד׃ 3 וְשַׂמְתָּ שָׁם אֶת אֲרוֹן

[12]Ez 44,18. [13]Mm 619. [14]Mm 654. [15]Mm 2599. [16]Mm 853. [17]Mm 620. [18]Mm 655. [19]Mm 621. [20]Mm 2895. **Cp 40** [1]Mm 853.

29 [a] pc Mss ms𝔖𝔙 תׄ ׀ **32** [a–a] Ms m𝔗[J] כַּא׀ ‖ [b–b] > pc Mss 𝔙 ‖ **33** [a–a] 𝔊 *τὰς στολάς* ‖ **35** [a] nonn Mss 𝔊𝔖𝔗[J] ואת ‖ **37** [a] 𝔈m𝔖𝔗[Ms𝔗J] ואת ‖ **40** [a] 𝔈 m𝔖𝔗[J]𝔙 ואת ‖ [b] m ריהֿ– ‖ **41** [a] 𝔈𝔖𝔙 ואת ‖ [b] m𝔖𝔗[Mss] ואת ‖ **Cp 40,2** [a] m הַמִּשְׁכָּן, it 6[a].29[b]; > 𝔈𝔊.

ת מל בתור[2].
יו פסוק את את את את
ג[3]. ל וטעם באות ת.
הי מל בסיפ[4]
יב[5]
הי מל בסיפ[4]. ב[6]
כט חס[7]. כט חס[7]. ו. ב
כט חס[7]
ית פסוק את את ואת ואת
ג
ת חס בלישׁ[9].
ב בתרי לישנ[9]
סד. ג[10]. כ[11]
פד לג מנה בתור
כ[11]. ד מל[12].
פד לג מנה בתור. ב[13]
יח פסוק אל על על[14].
ב[15]. פד לג מנה בתור
נא[16] יח מנה בתור וחד
מן יח ר״פ. ג בלישׁ[17]
פד לג מנה בתור. ד[18].
יב[4]. ח מל בתור[2]
נג ח[19] מנה בתור. ל
פד לג מנה בתור
כז

4 הָעֲלוֹת וְסַכֹּתָ עַל־הָאָרֹן אֶת־הַפָּרֹכֶת׃ 4 וְהֵבֵאתָ אֶת־הַשֻּׁלְחָן
5 וְעָרַכְתָּ אֶת־עֶרְכּוֹ וְהֵבֵאתָ אֶת־הַמְּנֹרָה וְהַעֲלִיתָ אֶת־נֵרֹתֶיהָ׃ 5 וְנָתַתָּה
אֶת־מִזְבַּח הַזָּהָב לִקְטֹרֶת לִפְנֵי אֲרֹן הָעֵדֻת וְשַׂמְתָּ אֶת־מָסַךְ הַפֶּתַח
6 לַמִּשְׁכָּן׃ 6 וְנָתַתָּה אֶת מִזְבַּח הָעֹלָה לִפְנֵי פֶּתַח מִשְׁכַּן אֹהֶל־מוֹעֵד׃
7 וְנָתַתָּ אֶת־הַכִּיֹּר בֵּין־אֹהֶל מוֹעֵד וּבֵין הַמִּזְבֵּחַ וְנָתַתָּ שָׁם מָיִם׃
8 וְשַׂמְתָּ אֶת־הֶחָצֵר סָבִיב וְנָתַתָּ אֶת־מָסַךְ שַׁעַר הֶחָצֵר׃ 9 וְלָקַחְתָּ
9 אֶת־שֶׁמֶן הַמִּשְׁחָה וּמָשַׁחְתָּ אֶת־הַמִּשְׁכָּן וְאֶת־כָּל־אֲשֶׁר־בּוֹ וְקִדַּשְׁתָּ
אֹתוֹ וְאֶת־כָּל־כֵּלָיו וְהָיָה קֹדֶשׁ׃ 10 וּמָשַׁחְתָּ אֶת־מִזְבַּח הָעֹלָה וְאֶת־
כָּל־כֵּלָיו וְקִדַּשְׁתָּ אֶת־הַמִּזְבֵּחַ וְהָיָה הַמִּזְבֵּחַ קֹדֶשׁ קָדָשִׁים׃ 11 וּמָשַׁחְתָּ
12 אֶת־הַכִּיֹּר וְאֶת־כַּנּוֹ וְקִדַּשְׁתָּ אֹתוֹ׃ 12 וְהִקְרַבְתָּ אֶת־אַהֲרֹן וְאֶת־בָּנָיו
13 אֶל־פֶּתַח אֹהֶל מוֹעֵד וְרָחַצְתָּ אֹתָם בַּמָּיִם׃ 13 וְהִלְבַּשְׁתָּ אֶת־אַהֲרֹן
14 אֶת בִּגְדֵי הַקֹּדֶשׁ וּמָשַׁחְתָּ אֹתוֹ וְקִדַּשְׁתָּ אֹתוֹ וְכִהֵן לִי׃ 14 וְאֶת־בָּנָיו
15 תַּקְרִיב וְהִלְבַּשְׁתָּ אֹתָם כֻּתֳּנֹת׃ 15 וּמָשַׁחְתָּ אֹתָם כַּאֲשֶׁר מָשַׁחְתָּ אֶת־
אֲבִיהֶם וְכִהֲנוּ לִי וְהָיְתָה לִהְיֹת לָהֶם מָשְׁחָתָם לְכְהֻנַּת עוֹלָם לְדֹרֹתָם׃
16 16 וַיַּעַשׂ מֹשֶׁה כְּכֹל אֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֹתוֹ כֵּן עָשָׂה׃ ס 17 17 וַיְהִי

18 בַּחֹדֶשׁ הָרִאשׁוֹן בַּשָּׁנָה הַשֵּׁנִית בְּאֶחָד לַחֹדֶשׁ הוּקַם הַמִּשְׁכָּן׃ 18 וַיָּקֶם
מֹשֶׁה אֶת־הַמִּשְׁכָּן וַיִּתֵּן אֶת־אֲדָנָיו וַיָּשֶׂם אֶת־קְרָשָׁיו וַיִּתֵּן אֶת־בְּרִיחָיו
19 וַיָּקֶם אֶת־עַמּוּדָיו׃ 19 וַיִּפְרֹשׂ אֶת־הָאֹהֶל עַל־הַמִּשְׁכָּן וַיָּשֶׂם אֶת־
מִכְסֵה הָאֹהֶל עָלָיו מִלְמָעְלָה כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֶת־מֹשֶׁה׃ ס
20 20 וַיִּקַּח וַיִּתֵּן אֶת־הָעֵדֻת אֶל־הָאָרֹן וַיָּשֶׂם אֶת־הַבַּדִּים עַל־הָאָרֹן
21 וַיִּתֵּן אֶת־הַכַּפֹּרֶת עַל־הָאָרֹן מִלְמָעְלָה׃ 21 וַיָּבֵא אֶת־הָאָרֹן אֶל־
הַמִּשְׁכָּן וַיָּשֶׂם אֶת פָּרֹכֶת הַמָּסָךְ וַיָּסֶךְ עַל אֲרוֹן הָעֵדֻת כַּאֲשֶׁר צִוָּה
22 יְהוָה אֶת־מֹשֶׁה׃ ס 22 וַיִּתֵּן אֶת־הַשֻּׁלְחָן בְּאֹהֶל מוֹעֵד עַל יֶרֶךְ
23 הַמִּשְׁכָּן צָפֹנָה מִחוּץ לַפָּרֹכֶת׃ 23 וַיַּעֲרֹךְ עָלָיו עֵרֶךְ לֶחֶם לִפְנֵי יְהוָה
24 כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֶת־מֹשֶׁה׃ ס 24 וַיָּשֶׂם אֶת־הַמְּנֹרָה בְּאֹהֶל
25 מוֹעֵד נֹכַח הַשֻּׁלְחָן עַל יֶרֶךְ הַמִּשְׁכָּן נֹגְבָּה׃ 25 וַיַּעַל הַנֵּרֹת לִפְנֵי

[2]Mm 556. [3]Mm 3562. [4]Mp sub loco. [5]Mm 853. [6]Mm 656. [7]Mm 657. [8]וחד כהן 1 Ch 5,36. [9]Mm 725. [10]Mm 2666. [11]Mm 1991. [12]Mm 638. [13]Gn 8,13. [14]Mm 658. [15]Mm 542. [16]Mm 639. [17]Mm 938. [18]Mm 1764. [19]Mm 845.

3 [a] ms הַכַּפֹּרֶת || **6** [a] cf 2[a] || **17** [a] msG + לְצֵאתָם מִמִּצְרַיִם || **19** [a] G *τὰς αὐλαίας* = הַיְרִיעוֹת vel הַקְּלָעִים || **22** [a] ms וַיָּשֶׂם cf G.

26 יְהוָה כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֶת־מֹשֶׁה׃ ס 26 וַיָּשֶׂם אֶת־מִזְבַּח הַזָּהָב פ״ד לג מנה בתור׃
27 בְּאֹהֶל מוֹעֵד לִפְנֵי הַפָּרֹכֶת׃ 27 וַיַּקְטֵר עָלָיו קְטֹרֶת סַמִּים[a] כַּאֲשֶׁר [29]ג׳
28 צִוָּה יְהוָה אֶת־מֹשֶׁה׃ פ 28 וַיָּשֶׂם אֶת־מָסַךְ הַפֶּתַח לַמִּשְׁכָּן׃ פ״ד לג מנה בתור׃
29 וְאֶת־מִזְבַּח הָעֹלָה שָׂם[a] פֶּתַח מִשְׁכַּן[b] אֹהֶל־מוֹעֵד וַיַּעַל עָלָיו אֶת־ ג׳ ר״פ ראת את ראת את[21] . ט . ב פסוק דמטע[22] . ב[23]
30 הָעֹלָה וְאֶת־הַמִּנְחָה כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֶת־מֹשֶׁה׃ ס 30 וַיָּשֶׂם ח[24] . פ״ד לג מנה בתור׃
אֶת־הַכִּיֹּר בֵּין־אֹהֶל מוֹעֵד וּבֵין הַמִּזְבֵּחַ וַיִּתֵּן שָׁמָּה מַיִם לְרָחְצָה׃ ה[25]
31 וְרָחֲצוּ[a] מִמֶּנּוּ מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן[°°] וּבָנָיו אֶת־יְדֵיהֶם וְאֶת־רַגְלֵיהֶם׃ כט בתור . ג[26]
32 בְּבֹאָם אֶל־אֹהֶל מוֹעֵד וּבְקָרְבָתָם אֶל־הַמִּזְבֵּחַ יִרְחָצוּ כַּאֲשֶׁר צִוָּה ל . ט[27]
33 יְהוָה אֶת־מֹשֶׁה׃ ס 33 וַיָּקֶם אֶת־הֶחָצֵר סָבִיב לַמִּשְׁכָּן וְלַמִּזְבֵּחַ כ[28] . ב[29]
וַיִּתֵּן אֶת־מָסַךְ שַׁעַר הֶחָצֵר
34 וַיְכַל מֹשֶׁה אֶת־[a]הַמְּלָאכָה׃ פ 34 וַיְכַס הֶעָנָן אֶת־אֹהֶל
35 מוֹעֵד וּכְבוֹד יְהוָה מָלֵא אֶת־הַמִּשְׁכָּן׃ 35 וְלֹא־יָכֹל מֹשֶׁה לָבוֹא ז ר״פ בסיפ
אֶל־אֹהֶל מוֹעֵד כִּי־שָׁכַן עָלָיו הֶעָנָן וּכְבוֹד יְהוָה מָלֵא אֶת־הַמִּשְׁכָּן׃
36 וּבְהֵעָלוֹת הֶעָנָן מֵעַל הַמִּשְׁכָּן יִסְעוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בְּכֹל מַסְעֵיהֶם׃ ל וחס
37 וְאִם־לֹא יֵעָלֶה הֶעָנָן וְלֹא[a] יִסְעוּ עַד־יוֹם הֵעָלֹתוֹ׃ 38 כִּי[a] עֲנַן יְהוָה[a] ל . ו[30]
עַל־הַמִּשְׁכָּן יוֹמָם וְאֵשׁ תִּהְיֶה [b]לַיְלָה בּוֹ[b] לְעֵינֵי כָל־בֵּית־[c]יִשְׂרָאֵל כ[31] ר מנה בתור וכל ירמיה ויחזק דכות׃ ב מ יח
בְּכָל־מַסְעֵיהֶם׃ צג

סכום הפסוקים של ספר
אלף ומאתים ותשעה׃
אר״ט
וחציו אלהים לא תקלל[32]
וסדרים לג

[20] Mm 580. [21] Mm 2692. [22] Mm 4153. [23] Mm 656. [24] Mm 1930. [25] Mm 659. [26] Mm 851. [27] Mm 583. [28] Mm 1991. [29] Jo 2,17. [30] Mm 758. [31] Mm 953. [32] Ex 22,27, cf Mp sub loco.

27 [a] 𝔐 + לִפְנֵי יהוה + 𝔐 || 29 [a] 𝔐 + לִפְנֵי cf 𝔊 || [b] ut 2[a] || 31 [a] 𝔐 וַיִּרְחַץ || 33 [a] 𝔐𝔊𝔙 + אֶת || 37 [a] Ms 𝔊𝔖𝔙 לֹא || 38 [a] > 𝔊* || [b–b] 𝔐𝔊* invers || [c] > 2 Mss 𝔊*.

LEVITICUS ויקרא

1 וַיִּקְרָ֣א אֶל־מֹשֶׁ֔ה וַיְדַבֵּ֥ר יְהוָ֖ה[a] אֵלָ֑יו מֵאֹ֣הֶל מוֹעֵ֔ד לֵאמֹ֖ר׃ [ס]

2 דַּבֵּ֞ר אֶל־בְּנֵ֤י יִשְׂרָאֵל֙ וְאָמַרְתָּ֣ אֲלֵהֶ֔ם אָדָ֕ם כִּֽי־יַקְרִ֥יב מִכֶּ֖ם קָרְבָּ֑ן
לַיהוָ֗ה מִן־הַבְּהֵמָה֙[a] מִן־הַבָּקָ֣ר וּמִן־הַצֹּ֔אן תַּקְרִ֖יבוּ אֶת־קָרְבַּנְכֶֽם׃[b]

3 אִם־עֹלָ֥ה קָרְבָּנ֖וֹ מִן־הַבָּקָ֑ר זָכָ֤ר תָּמִים֙ יַקְרִיבֶ֔נּוּ אֶל־פֶּ֥תַח אֹ֖הֶל
מוֹעֵ֥ד יַקְרִ֛יב אֹת֥וֹ לִרְצֹנ֖וֹ לִפְנֵ֥י יְהוָֽה׃[a] 4 וְסָמַ֤ךְ יָדוֹ֙ עַל־רֹ֣אשׁ הָעֹלָ֔ה[a]

5 וְנִרְצָ֥ה לוֹ֙ לְכַפֵּ֣ר עָלָ֔יו׃ 5 וְשָׁחַ֥ט[a] אֶת־בֶּן־הַבָּקָ֖ר לִפְנֵ֣י יְהוָ֑ה וְהִקְרִ֣יבוּ
בְּנֵ֤י אַהֲרֹן֙[b] הַכֹּהֲנִ֔ים[c] אֶת־הַדָּ֖ם[c] וְזָרְק֣וּ אֶת־הַדָּ֗ם עַל־הַמִּזְבֵּ֛חַ סָּבִ֖יב

אֲשֶׁר־פֶּ֥תַח אֹ֖הֶל מוֹעֵֽד׃ 6 וְהִפְשִׁ֥יט[a] אֶת־הָעֹלָ֖ה וְנִתַּ֥ח[a] אֹתָ֖הּ לִנְתָחֶֽיהָ׃

7 וְנָתְנ֣וּ[a] בְּנֵ֤י אַהֲרֹן֙[ab] הַכֹּהֵ֔ן אֵ֖שׁ עַל־הַמִּזְבֵּ֑חַ וְעָרְכ֥וּ עֵצִ֖ים עַל־הָאֵֽשׁ׃
8 וְעָרְכ֡וּ בְּנֵי֩ אַהֲרֹ֨ן הַכֹּהֲנִ֜ים אֶת־הַנְּתָחִ֗ים אֶת־[a]הָרֹ֙אשׁ֙ וְאֶת־הַפָּ֔דֶר
עַל־הָעֵצִ֛ים אֲשֶׁ֥ר[b] עַל־הָאֵ֖שׁ אֲשֶׁ֣ר[b] עַל־הַמִּזְבֵּֽחַ׃ 9 וְקִרְבּ֥וֹ וּכְרָעָ֖יו

יִרְחַ֣ץ[a] בַּמַּ֑יִם וְהִקְטִ֤יר הַכֹּהֵן֙[b] אֶת־הַכֹּ֔ל הַמִּזְבֵּ֖חָה עֹלָ֣ה[c] אִשֵּׁ֥ה רֵֽיחַ־
נִיחֹ֖חַ לַיהוָֽה׃ ס 10 וְאִם־מִן־הַצֹּ֣אן[a] קָרְבָּנ֗וֹ[b] מִן־הַכְּשָׂבִ֛ים אוֹ

מִן־הָעִזִּ֖ים לְעֹלָ֣ה[c] זָכָ֤ר תָּמִים֙ יַקְרִיבֶ֔נּוּ[d]׃ 11 וְשָׁחַ֣ט[a] אֹת֗וֹ עַל֙ יֶ֣רֶךְ
צָפ֔וֹנָה לִפְנֵ֖י יְהוָ֑ה וְזָרְק֣וּ בְנֵי֩ אַהֲרֹ֨ן הַכֹּהֲנִ֜ים אֶת־דָּמ֗וֹ עַל־
הַמִּזְבֵּ֛חַ סָּבִ֖יב׃ 12 וְנִתַּ֣ח[a] אֹת֗וֹ לִנְתָחָ֛יו וְאֶת־[b]רֹאשׁ֖וֹ וְאֶת־פִּדְרֹ֑ו וְעָרַ֣ךְ
הַכֹּהֵ֔ן אֹתָ֕ם עַל־הָעֵצִ֖ים אֲשֶׁ֣ר עַל־הָאֵ֑שׁ אֲשֶׁ֖ר עַל־הַמִּזְבֵּֽחַ׃ 13 וְהַקֶּ֥רֶב

Cp 1 [1]Mm 538. [2]Mm 660. [3]Mm 694. [4]Mm 422. [5]Mm 3874. [6]Mm 3065. [7]Mm 745. [8]Mp sub loco. [9]Mm 3746. [10]Mm 661. [11]Mm 44. [12]Lv 4,11. [13]Mm 662. [14]Mm 663. [15]Mm 220. [16]Mm 747. [17]Mm 845. [18]Mm 664.

Cp 1,1 [a] S tr post ויקרא ‖ **2** [a] V + *id est*; num huc tr ˆ? ‖ [b] mGS קָרְבָּנֵיכֶם ‖ **3** [a] > C ‖ **4** [a] S *qwrbnh* = קָרְבָּנוֹ ‖ **5** [a] G pl, it 11[a] ‖ [b] > C ‖ [c–c] > C ‖ **6** [a] mG pl, it 9[a]. 12[a].13[a] ‖ **7** [a–a] S *khn' bnj 'hrwn* = הכהנים בני אהרן cf 5.8.11 etc; > V ‖ [b] pc Mss mGST[Ms] pl ut 5.8, prb sic l ‖ **8** [a] l c pc Mss mGST[Ms] ואת ‖ [b–b] > C (homtel) ‖ **9** [a] cf 6[a] ‖ [b–b] G* pl ‖ [c] pc Mss (L sub rasura?) mG *(ἐστιν)* ST[J] + הוא ut 13.17 ‖ **10** [a] m + עלה cf [c] ‖ [b] mG + ליהוה ut 14 ‖ [c] > m ‖ [d] m + 3bα; G + *καὶ ἐπιθήσει τὴν χεῖρα ἐπὶ τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ* cf 4a ‖ **11** [a] cf 5[a] ‖ **12** [a] cf 6[a] ‖ [b–b] m יַעַלְךָ ה׳; GV pl.

וְהַכְּרָעַיִם יִרְחַץ[a] בַּמַּיִם וְהִקְרִיב הַכֹּהֵן אֶת־הַכֹּל וְהִקְטִיר הַמִּזְבֵּחָה ה ד פת וחד קמ[19]
14 עֹלָה הוּא אִשֵּׁה רֵיחַ נִיחֹחַ לַיהוָה׃ ס 14 וְאִם מִן־הָעוֹף עֹלָה
ד[20] וכל לשון ארמי וכל ד״ה דכות ב מ ז קָרְבָּנוֹ לַיהוָה וְהִקְרִיב מִן־הַתֹּרִים[a] אוֹ מִן־בְּנֵי הַיּוֹנָה אֶת־קָרְבָּנוֹ׃
15 15 וְהִקְרִיבוֹ הַכֹּהֵן אֶל־הַמִּזְבֵּחַ וּמָלַק אֶת־רֹאשׁוֹ וְהִקְטִיר הַמִּזְבֵּחָה ג[21].ט[22]
16 וְנִמְצָתָה[a] דָמוֹ עַל[b] קִיר הַמִּזְבֵּחַ׃ 16 וְהֵסִיר אֶת־מְרָאָתוֹ בְּנוֹצָתָהּ[a] ל כת ה.ל.ל
17 17 וְהִשְׁלִיךְ[b] אֹתָהּ[c] אֵצֶל הַמִּזְבֵּחַ קֵדְמָה אֶל־מְקוֹם הַדֶּשֶׁן׃ ל
23 אֹתוֹ בִּכְנָפָיו לֹא[a] יַבְדִּיל וְהִקְטִיר אֹתוֹ הַכֹּהֵן הַמִּזְבֵּחָה עַל־הָעֵצִים ל
אֲשֶׁר עַל־הָאֵשׁ עֹלָה הוּא אִשֵּׁה רֵיחַ נִיחֹחַ לַיהוָה׃ ס

2 1 וְנֶפֶשׁ כִּי־תַקְרִיב קָרְבַּן מִנְחָה לַיהוָה סֹלֶת יִהְיֶה קָרְבָּנוֹ וְיָצַק ג ר״פ[1]
2 עָלֶיהָ שֶׁמֶן וְנָתַן עָלֶיהָ לְבֹנָה׃[a] 2 וְהֵבִיאָה אֶל־[a]בְּנֵי אַהֲרֹן הַכֹּהֲנִים[a] ב ר״פ
וְקָמַץ מִשָּׁם[b] מְלֹא קֻמְצוֹ מִסָּלְתָּהּ וּמִשַּׁמְנָהּ עַל כָּל־לְבֹנָתָהּ וְהִקְטִיר ל.ג[2]
3 הַכֹּהֵן אֶת־אַזְכָּרָתָהּ הַמִּזְבֵּחָה אִשֵּׁה רֵיחַ נִיחֹחַ לַיהוָה׃ 3 וְהַנּוֹתֶרֶת
4 מִן־הַמִּנְחָה לְאַהֲרֹן וּלְבָנָיו קֹדֶשׁ קָדָשִׁים[a] מֵאִשֵּׁי יְהוָה׃ ס 4 וְכִי
ל חס בלישׁ[3]. ג מל בסיפ. ד חס תַקְרֵב קָרְבַּן מִנְחָה מַאֲפֵה תַנּוּר סֹלֶת חַלֹּת מַצּוֹת[a] בְּלוּלֹת בַּשָּׁמֶן
5 וּרְקִיקֵי מַצּוֹת[a] מְשֻׁחִים בַּשָּׁמֶן׃ ס 5 וְאִם־מִנְחָה עַל־הַמַּחֲבַת
6 קָרְבָּנֶךָ סֹלֶת בְּלוּלָה בַשֶּׁמֶן מַצָּה תִהְיֶה׃ 6 פָּתֹתָ[a] אֹתָהּ פִּתִּים וְיָצַקְתָּ ל.ב
7 עָלֶיהָ שָׁמֶן מִנְחָה הִוא׃ ס 7 וְאִם־מִנְחַת[a] מַרְחֶשֶׁת קָרְבָּנֶךָ סֹלֶת ל
8 בַּשֶּׁמֶן תֵּעָשֶׂה׃ 8 וְהֵבֵאתָ[a] אֶת־הַמִּנְחָה אֲשֶׁר יֵעָשֶׂה[b] מֵאֵלֶּה לַיהוָה ד.ל[4].ל[5]
9 וְהִקְרִיבָהּ[c] אֶל־הַכֹּהֵן וְהִגִּישָׁהּ אֶל־הַמִּזְבֵּחַ׃ 9 וְהֵרִים הַכֹּהֵן מִן־ ל.ל.ט[6]
הַמִּנְחָה אֶת־אַזְכָּרָתָהּ וְהִקְטִיר הַמִּזְבֵּחָה אִשֵּׁה רֵיחַ נִיחֹחַ לַיהוָה׃
10 10 וְהַנּוֹתֶרֶת מִן־הַמִּנְחָה לְאַהֲרֹן וּלְבָנָיו קֹדֶשׁ קָדָשִׁים מֵאִשֵּׁי יְהוָה׃
ג[7] פסוק כל כל וכל. ל[7].ל[8] 11 כָּל־הַמִּנְחָה אֲשֶׁר תַּקְרִיבוּ לַיהוָה לֹא[a] תֵעָשֶׂה חָמֵץ כִּי כָל־שְׂאֹר
ב[8].נח 12 וְכָל־דְּבַשׁ לֹא־תַקְטִירוּ[b] מִמֶּנּוּ אִשֶּׁה לַיהוָה׃ 12 קָרְבַּן רֵאשִׁית

[19] Mm 662. [20] Mm 665. [21] Mm 670. [22] Mm 583. [23] Mm 666. Cp 2 [1] Mm 680. [2] Mm 689. [3] Mm 667. [4] Mm 546. [5] Mm 210. [6] Mm 583. [7] Mm 666. [8] 2 Ch 32,12.

13 [a] cf 6[a] ‖ **14** [a] S + *lmrj'* = ליהוה ‖ **15** [a] 𝔪 צא–; G *καὶ στραγγιεῖ* et V *decurrere faciet* = וּמָצָא cf 5,9[b] ‖ [b] 𝔪 אל cf G *πρός* ‖ **16** [a] 1 c 𝔪SCJ תו–; prp וְאֶת־נ ‖ [b] C והקטיר ‖ [c] 𝔪SCJ אתו ‖ **17** [a] nonn Mss 𝔪GSCMsCJ וְלֹא ‖ **Cp 2,1** [a] 𝔪G + מנחה ‖ **2** [a–a] S *khn' br 'hrwn* = הַכֹּהֵן בֶּן־אַ ‖ [b] 𝔪G מִמֶּנָּה ‖ **3** [a] S + *hw* ‖ **4** [a–a] > C (homtel) ‖ **6** [a] G *καὶ διαθρύψεις*, prp וּפִתֹּתָ ‖ **7** [a] 𝔪 מנחה ‖ **8** [a] G 3 sg ‖ [b] G(C) *ἂν ποιῇ* = יַעֲשֶׂה ‖ [c] 1 prb וְהַקְ ‖ **11** [a] G *ποιήσετε* = תֵּעָשֶׂה ‖ [b] pc Mss 𝔪GCJ תקריבו.

13 תַּקְרִיבוּ אֹתָם לַיהוָה וְאֶל־הַמִּזְבֵּחַ לֹא־יַעֲלוּ לְרֵיחַ נִיחֹחַ׃ 13 וְכָל־ ל ג׳ . י׳ . י״א
קָרְבַּן מִנְחָתְךָ[d] בַּמֶּלַח תִּמְלָח[h] וְלֹא תַשְׁבִּית מֶלַח בְּרִית אֱלֹהֶיךָ[e] ל . ל
מֵעַל מִנְחָתֶךָ[d] עַל כָּל־קָרְבָּנְךָ[a] תַּקְרִיב[a] מֶלַח[e]׃ ס 14 וְאִם־ ח״י בטע בסיף ורחד מן ה בטע דין . ל
תַּקְרִיב מִנְחַת בִּכּוּרִים לַיהוָה אָבִיב קָלִוי בָּאֵשׁ גֶּרֶשׂ כַּרְמֶל[a] תַּקְרִיב ג . ל . ל
אֵת מִנְחַת בִּכּוּרֶיךָ[b]׃ 15 וְנָתַתָּ עָלֶיהָ שֶׁמֶן וְשַׂמְתָּ עָלֶיהָ לְבֹנָה מִנְחָה 15 ל ומל . כט חס׳ . ג חס׳
הוּא[a]׃ 16 וְהִקְטִיר הַכֹּהֵן אֶת־אַזְכָּרָתָהּ מִגִּרְשָׁהּ וּמִשַּׁמְנָהּ עַל כָּל־ 16 ל . ג׳
לְבֹנָתָהּ אִשֶּׁה לַיהוָה׃ פ

ד **3** 1 וְאִם־זֶבַח שְׁלָמִים קָרְבָּנוֹ[a] אִם מִן־הַבָּקָר הוּא מַקְרִיב אִם־ **3**
ד׳ ג מנה בתור׳ זָכָר אִם־נְקֵבָה תָּמִים יַקְרִיבֶנּוּ לִפְנֵי יְהוָה׃ 2 וְסָמַךְ יָדוֹ עַל־רֹאשׁ 2
ל קָרְבָּנוֹ וּשְׁחָטוֹ[a] פֶּתַח אֹהֶל מוֹעֵד וְזָרְקוּ בְּנֵי אַהֲרֹן הַכֹּהֲנִים אֶת־הַדָּם
עַל־הַמִּזְבֵּחַ[b] סָבִיב׃ 3 וְהִקְרִיב[a] מִזֶּבַח הַשְּׁלָמִים אִשֶּׁה לַיהוָה אֶת־ 3
ג חס בתור הַחֵלֶב הַמְכַסֶּה אֶת־הַקֶּרֶב וְאֵת כָּל־הַחֵלֶב אֲשֶׁר עַל־הַקֶּרֶב׃ 4 וְאֵת 4
שְׁתֵּי הַכְּלָיֹת וְאֶת־הַחֵלֶב אֲשֶׁר עֲלֵהֶן אֲשֶׁר עַל־הַכְּסָלִים וְאֶת־
ב מל בתור הַיֹּתֶרֶת עַל־הַכָּבֵד עַל־הַכְּלָיוֹת יְסִירֶנָּה׃ 5 וְהִקְטִירוּ אֹתוֹ[a] בְּנֵי־ 5
אַהֲרֹן[a] הַמִּזְבֵּחָה עַל־הָעֹלָה אֲשֶׁר עַל־הָעֵצִים אֲשֶׁר עַל־הָאֵשׁ[b] אִשֶּׁה
ב׳ רֵיחַ נִיחֹחַ לַיהוָה׃ פ 6 וְאִם־מִן־הַצֹּאן קָרְבָּנוֹ לְזֶבַח שְׁלָמִים 6
ז ר״פ בסיף . ל . ל זָכָר אוֹ נְקֵבָה תָּמִים יַקְרִיבֶנּוּ׃ 7 אִם־כֶּשֶׂב[a] הוּא־מַקְרִיב 7
אֶת־קָרְבָּנוֹ וְהִקְרִיב אֹתוֹ לִפְנֵי יְהוָה׃ 8 וְסָמַךְ אֶת־יָדוֹ עַל־רֹאשׁ 8
ז[a] קָרְבָּנוֹ וְשָׁחַט אֹתוֹ לִפְנֵי[a] אֹהֶל מוֹעֵד וְזָרְקוּ בְּנֵי אַהֲרֹן[b] אֶת־דָּמוֹ[c] עַל־
הַמִּזְבֵּחַ סָבִיב׃ 9 וְהִקְרִיב מִזֶּבַח הַשְּׁלָמִים אִשֶּׁה לַיהוָה[a] חֶלְבּוֹ 9
ל . ה וכל ואת שחי הכלית דכות[d] הָאַלְיָה[b] תְּמִימָה לְעֻמַּת הֶעָצֶה יְסִירֶנָּה וְאֶת[c]־הַחֵלֶב הַמְכַסֶּה אֶת־
הַקֶּרֶב וְאֵת כָּל־הַחֵלֶב אֲשֶׁר עַל־הַקֶּרֶב׃ 10 וְאֵת שְׁתֵּי הַכְּלָיֹת וְאֶת־ 10
ג חס בתור הַחֵלֶב אֲשֶׁר עֲלֵהֶן אֲשֶׁר עַל־הַכְּסָלִים וְאֶת־הַיֹּתֶרֶת עַל־הַכָּבֵד עַל־

[9]Mm 668. [10]Mm 574. [11]Mm 747. [12]Mm 657. [13]Mp sub loco. [14]Mm 689. Cp 3 [1]Mm 3065. [2]Mp sub loco. [3]Mm 671. [4]Mm 669.

12 [a] G + *κυρίῳ*, it 14[a] 3,1[a] ‖ **13** [a] G 2 pl ‖ [b] G *ἁλισθήσεται* ‖ [c] G *κυρίου* ‖ [d] G *θυσιασμάτων ὑμῶν* = מנחתיכם ‖ [e] G* pr *κυρίῳ τῷ θεῷ ὑμῶν* ‖ **14** [a] cf 12[a] ‖ [b] G *τῶν πρωτογενημάτων* = הבכורים ‖ **15** [a] היא C ‖ **Cp 3,1** [a] cf 2,12[a] ‖ **2** [a] G[B] + *ἐναντίον κυρίου*, ex 1 ‖ [b] G + *τῶν ὁλοκαυτωμάτων* ‖ **3** [a] GV pl ‖ **5** [a–a] > V; G + *οἱ ἱερεῖς*, it 8[b] ‖ [b] ωG* + אשר על־המזבח ut 1,8.12 ‖ **7** [a] pc Mss כֶּבֶשׂ ‖ **8** [a] G + *τὰς θύρας* cf 13[b]; S + *mrj' btr'' d* = יהוה פֶּתַח ‖ [b] G + *οἱ ἱερεῖς* cf 5[a–a] ‖ [c] ωG* הַדָּם ‖ **9** [a] G* *τῷ θεῷ* ‖ [b] GV pr cop cf 7,3[a] 8,25 Ex 29,22 ‖ [c] mlt Mss ωCC[J] את.

11 הַכְּלָיֹת יְסִירֶנָּה׃ 11 וְהִקְטִירוֹ הַכֹּהֵן הַמִּזְבֵּחָה לֶחֶם אִשֶּׁה לַיהוָה׃ פ
12 וְאִם עֵז קָרְבָּנוֹ וְהִקְרִיבוֹ לִפְנֵי יְהוָה׃ 13 וְסָמַךְ אֶת־יָדוֹ עַל־רֹאשׁוֹ ג5
וְשָׁחַט[a] אֹתוֹ לִפְנֵי[b] אֹהֶל מוֹעֵד וְזָרְקוּ בְּנֵי אַהֲרֹן[c] אֶת־דָּמוֹ עַל־הַמִּזְבֵּחַ ד6
14 סָבִיב׃ 14 וְהִקְרִיב[a] מִמֶּנּוּ קָרְבָּנוֹ אִשֶּׁה לַיהוָה אֶת־הַחֵלֶב הַמְכַסֶּה
15 אֶת־הַקֶּרֶב וְאֵת כָּל־הַחֵלֶב אֲשֶׁר עַל־הַקֶּרֶב׃ 15 וְאֵת שְׁתֵּי הַכְּלָיֹת
וְאֶת־הַחֵלֶב אֲשֶׁר עֲלֵהֶן אֲשֶׁר עַל־הַכְּסָלִים וְאֶת־הַיֹּתֶרֶת עַל־הַכָּבֵד ג חס בתור
16 עַל־הַכְּלָיֹת יְסִירֶנָּה׃ 16 וְהִקְטִירָם הַכֹּהֵן הַמִּזְבֵּחָה לֶחֶם אִשֶּׁה[d] לְרֵיחַ ב. ב7. יז8
17 נִיחֹחַ[a] כָּל־חֵלֶב לַיהוָה׃ 17 חֻקַּת[d] עוֹלָם לְדֹרֹתֵיכֶם בְּכֹל מוֹשְׁבֹתֵיכֶם ו. ל ר״פ
כָּל־חֵלֶב וְכָל־דָּם לֹא תֹאכֵלוּ׃ פ ז. ד9

ס(ג) 4 1 וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵאמֹר׃ 2 דַּבֵּר אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
לֵאמֹר[d] נֶפֶשׁ כִּי־תֶחֱטָא[a] בִּשְׁגָגָה מִכֹּל מִצְוֹת יְהוָה אֲשֶׁר לֹא תֵעָשֶׂינָה
3 וְעָשָׂה מֵאַחַת מֵהֵנָּה׃ 3 אִם הַכֹּהֵן הַמָּשִׁיחַ יֶחֱטָא לְאַשְׁמַת הָעָם ז1. ז ר״פ בסיפ . ב2
וְהִקְרִיב עַל חַטָּאתוֹ[d] אֲשֶׁר חָטָא פַּר בֶּן־בָּקָר תָּמִים לַיהוָה לְחַטָּאת[a]׃ ח בטע בסיפ3
4 וְהֵבִיא אֶת־הַפָּר אֶל־פֶּתַח אֹהֶל מוֹעֵד לִפְנֵי יְהוָה וְסָמַךְ אֶת־יָדוֹ ט5 פסוק את את בסיפ
5 עַל־רֹאשׁ הַפָּר[a] וְשָׁחַט אֶת־הַפָּר לִפְנֵי יְהוָה׃ 5 וְלָקַח הַכֹּהֵן הַמָּשִׁיחַ
6 מִדַּם הַפָּר וְהֵבִיא אֹתוֹ אֶל־אֹהֶל מוֹעֵד׃ 6 וְטָבַל הַכֹּהֵן אֶת־אֶצְבָּעוֹ[a]
בַּדָּם וְהִזָּה מִן־הַדָּם שֶׁבַע פְּעָמִים[b] לִפְנֵי יְהוָה אֶת־פְּנֵי[c] פָּרֹכֶת הַקֹּדֶשׁ׃ ל
7 וְנָתַן הַכֹּהֵן מִן־הַדָּם עַל־קַרְנוֹת מִזְבַּח[a] קְטֹרֶת הַסַּמִּים[d] לִפְנֵי יְהוָה ד מל בתור4
אֲשֶׁר בְּאֹהֶל מוֹעֵד וְאֶת כָּל־דַּם[b] הַפָּר יִשְׁפֹּךְ אֶל־יְסוֹד מִזְבַּח הָעֹלָה
8 אֲשֶׁר־פֶּתַח אֹהֶל מוֹעֵד׃ 8 וְאֶת־כָּל־חֵלֶב פַּר הַחַטָּאת[a] יָרִים מִמֶּנּוּ ד
אֶת־הַחֵלֶב הַמְכַסֶּה[c] עַל[b]־הַקֶּרֶב וְאֵת כָּל־הַחֵלֶב אֲשֶׁר עַל־הַקֶּרֶב׃ ל
9 וְאֵת שְׁתֵּי הַכְּלָיֹת וְאֶת־הַחֵלֶב אֲשֶׁר[a] עֲלֵיהֶן אֲשֶׁר עַל־[a]הַכְּסָלִים
10 וְאֶת־הַיֹּתֶרֶת עַל־הַכָּבֵד עַל־הַכְּלָיוֹת יְסִירֶנָּה׃ 10 כַּאֲשֶׁר יוּרַם ב מל בתור . ל
11 מִשּׁוֹר זֶבַח הַשְּׁלָמִים וְהִקְטִירָם הַכֹּהֵן עַל מִזְבַּח הָעֹלָה׃ 11 וְאֶת־ נ

5 Mm 670 6 Mm 671. 7 Mm 672. 8 Mm 574. 9 Mm 673. Cp 4 1 Mm 2967. 2 Mm 674. 3 Mm 747. 4 Mm 704.

13 [a] G pl ‖ [b] G + *κυρίου παρὰ τὰς θύρας* cf 8[a] ‖ [c] ωG + הכהנים ‖ **14** [a] G *καὶ ἀνοίσει* = והקטיר ‖ **16** [a] ωG + ליהוה ‖ **Cp 4,2** [a] G + *ἔναντι κυρίου*, it 4[a] ‖ **3** [a] GS suff 3 sg = תו– ‖ **4** [a] cf 2[a] ‖ **5** [a] ωG + אֲשֶׁר מִלֵּא אֶת־יָדוֹ ‖ **6** [a] > C ‖ [b] ωG^{-BA} + בְּאֶצְבָּעוֹ ‖ **7** [a] C המ׳; C + יהוה ‖ [b] C ω הדם ‖ **8** [a] > C ‖ [b] mlt Mss ωGSC^{Mss}C^{J} אֶת ‖ **9** [a–a] > C.

ג[5].ב[6].ל עֹור הַפָּר וְאֶת־כָּל־בְּשָׂרוֹ עַל־רֹאשׁוֹ וְעַל־כְּרָעָיו וְקִרְבֹּו וּפִרְשֹׁו׃
ד.ל 12 וְהוֹצִיא[a] אֶת־כָּל־הַפָּר אֶל־מִחוּץ לַמַּחֲנֶה אֶל־מָקֹום טָהֹור אֶל־
ל שֶׁפֶךְ הַדֶּשֶׁן וְשָׂרַף[a] אֹתֹו עַל־עֵצִים בָּאֵשׁ עַל־שֶׁפֶךְ הַדֶּשֶׁן יִשָּׂרֵף׃ פ
יא.ב[7].ד[8] 13 וְאִם כָּל־עֲדַת יִשְׂרָאֵל יִשְׁגּוּ וְנֶעְלַם דָּבָר מֵעֵינֵי הַקָּהָל וְעָשׂוּ אַחַת 13
ל.ב ומל מִכָּל־מִצְוֹת יְהוָה אֲשֶׁר לֹא־תֵעָשֶׂינָה וְאָשֵׁמוּ׃ 14 וְנֹודְעָה הַחַטָּאת 14
ד[9] אֲשֶׁר חָטְאוּ עָלֶיהָ וְהִקְרִיבוּ הַקָּהָל פַּר[a] בֶּן־בָּקָר[b] לְחַטָּאת וְהֵבִיאוּ
ו[10] אֹתֹו לִפְנֵי[c] אֹהֶל מֹועֵד׃ 15 וְסָמְכוּ זִקְנֵי הָעֵדָה אֶת־יְדֵיהֶם עַל־רֹאשׁ 15
הַפָּר לִפְנֵי יְהוָה וְשָׁחַט[a] אֶת־הַפָּר לִפְנֵי יְהוָה׃ 16 וְהֵבִיא הַכֹּהֵן 16
הַמָּשִׁיחַ מִדַּם הַפָּר אֶל־אֹהֶל מֹועֵד׃ 17 וְטָבַל הַכֹּהֵן אֶצְבָּעֹו מִן־ 17
ל הַדָּם וְהִזָּה[a] שֶׁבַע פְּעָמִים לִפְנֵי יְהוָה אֶת פְּנֵי הַפָּרֹכֶת[b]׃ 18 וּמִן־הַדָּם 18
יִתֵּן[a] | עַל־קַרְנֹת הַמִּזְבֵּחַ[b] אֲשֶׁר לִפְנֵי יְהוָה אֲשֶׁר בְּאֹהֶל מֹועֵד וְאֶת
כָּל־הַדָּם יִשְׁפֹּךְ אֶל־יְסֹוד מִזְבַּח הָעֹלָה אֲשֶׁר־פֶּתַח אֹהֶל מֹועֵד[c]׃
19 19 וְאֶת כָּל־חֶלְבֹּו יָרִים מִמֶּנּוּ וְהִקְטִיר הַמִּזְבֵּחָה׃ 20 וְעָשָׂה לַפָּר 20
ל.יג חס בתור'[11].ב כַּאֲשֶׁר עָשָׂה לְפַר הַחַטָּאת כֵּן יַעֲשֶׂה־לֹּו וְכִפֶּר עֲלֵהֶם[a] הַכֹּהֵן וְנִסְלַח
לָהֶם׃ 21 וְהוֹצִיא[a] אֶת־הַפָּר אֶל־מִחוּץ לַמַּחֲנֶה וְשָׂרַף[a] אֹתֹו[b] כַּאֲשֶׁר 21
סד.ו[12] פת וכל תרי עשר רכות ב מ א.ד[13] שָׂרַף[a] אֶת הַפָּר הָרִאשֹׁון חַטַּאת הַקָּהָל הִוא[c]׃ פ
22 אֲשֶׁר נָשִׂיא יֶחֱטָא וְעָשָׂה אַחַת מִכָּל־מִצְוֹת יְהוָה אֱלֹהָיו אֲשֶׁר 22
ל לֹא־תֵעָשֶׂינָה[a] בִּשְׁגָגָה וְאָשֵׁם׃ 23 אֹו[a] הודַע[a] אֵלָיו חַטָּאתֹו אֲשֶׁר חָטָא 23
ד[14] ג מגה בתור בֹּה וְהֵבִיא אֶת־קָרְבָּנֹו שְׂעִיר עִזִּים זָכָר תָּמִים׃ 24 וְסָמַךְ יָדֹו עַל־ 24
רֹאשׁ הַשָּׂעִיר וְשָׁחַט[a] אֹתֹו בִּמְקֹום אֲשֶׁר־יִשְׁחַט[a] אֶת־הָעֹלָה לִפְנֵי יְהוָה
ד[13] חַטָּאת הִוא[b]׃ 25 וְלָקַח הַכֹּהֵן מִדַּם הַחַטָּאת בְּאֶצְבָּעֹו וְנָתַן עַל־קַרְנֹת 25
ב[15] מִזְבַּח הָעֹלָה[a] וְאֶת־דָּמֹו[b] יִשְׁפֹּךְ אֶל־יְסֹוד מִזְבַּח הָעֹלָה[a]׃ 26 וְאֶת־ 26
כָּל־חֶלְבֹּו יַקְטִיר הַמִּזְבֵּחָה כְּחֵלֶב זֶבַח הַשְּׁלָמִים וְכִפֶּר עָלָיו הַכֹּהֵן

[5]Mm 754. [6]Lv 1,9. [7]Ez 34,6. [8]Mm 866. [9]Mm 749. [10]Mm 671. [11]Mm 675. [12]Mm 676. [13]Mm 573. [14]Mm 3065. [15]Mm 677.

12 [a] 𝔐𝔊 pl ‖ **14** [a] 𝔖 + *hd* = אֶחָד ‖ [b] 𝔐𝔊 + תָּמִים ‖ [c] 𝔊 *παρὰ τὰς θύρας*, 𝔙 *ad ostium* ‖ **15** [a] 𝔊𝔖 pl ‖ **17** [a] pc Mss 𝔐 + מִן־הַדָּם cf 𝔗^{J} ‖ [b] Ms 𝔐𝔊 פ׳ הקדש ut 6 ‖ **18** [a] 𝔐𝔊 + הכהן ‖ [b] 𝔐𝔊 מִזְבַּח קְטֹרֶת הַסַּמִּים ‖ [c] > 𝔖 ‖ **20** [a] 𝔖 עליהן ‖ **21** [a] 𝔊 pl ‖ [b] 𝔖 + מחוץ למחנה ‖ [c] 𝔐 היא ‖ **22** [a] 𝔖 תשינה ‖ **23** [a–a] 𝔊 *καὶ γνωσθῇ*, 𝕊 *'n 'tjd'* = אִם נוֹדַע, it 28[a–a] ‖ **24** [a] 𝔊 pl, it 29[b].33[a] ‖ [b] 𝔐𝔗 היא ‖ **25** [a–a] > 𝔖 (homtel) ‖ [b] pc Mss 𝔊 + כָּל.

27 מֵחַטָּאתוֹ וְנִסְלַח לוֹ׃ פ 27 וְאִם־נֶפֶשׁ אַחַת תֶּחֱטָא בִּשְׁגָגָה מֵעַם
28 הָאָרֶץ ׀ בַּעֲשֹׂתָהּ אַחַת מִמִּצְוֹת[a] יְהוָה אֲשֶׁר לֹא־תֵעָשֶׂינָה וְאָשֵׁם׃ 28 אוֹ [ל]
הוֹדַע[a] אֵלָיו חַטָּאתוֹ אֲשֶׁר חָטָא[b] וְהֵבִיא קָרְבָּנוֹ שְׂעִירַת עִזִּים תְּמִימָה [ב]
29 נְקֵבָה עַל־חַטָּאתוֹ אֲשֶׁר חָטָא׃ 29 וְסָמַךְ אֶת־יָדוֹ עַל רֹאשׁ הַחַטָּאת
30 [a]וְשָׁחַט[b] אֶת־הַחַטָּאת[a] בִּמְקוֹם הָעֹלָה׃ 30 וְלָקַח הַכֹּהֵן מִדָּמָהּ [ל] ח[18] מנה בתור׳
בְּאֶצְבָּעוֹ וְנָתַן עַל־קַרְנֹת מִזְבַּח הָעֹלָה וְאֶת־כָּל־דָּמָהּ יִשְׁפֹּךְ אֶל־
31 יְסוֹד הַמִּזְבֵּחַ[a]׃ 31 וְאֶת־כָּל־חֶלְבָּהּ יָסִיר כַּאֲשֶׁר הוּסַר[a] חֵלֶב מֵעַל [ב][17]
זֶבַח הַשְּׁלָמִים ׀ וְהִקְטִיר הַכֹּהֵן הַמִּזְבֵּחָה [b]לְרֵיחַ נִיחֹחַ לַיהוָה[b] וְכִפֶּר [18][ל]
32 עָלָיו הַכֹּהֵן וְנִסְלַח לוֹ׃ פ 32 וְאִם־כֶּבֶשׂ[a] יָבִיא קָרְבָּנוֹ לְחַטָּאת [19][ל]
33 נְקֵבָה תְּמִימָה יְבִיאֶנָּה׃ 33 וְסָמַךְ אֶת־יָדוֹ עַל רֹאשׁ הַחַטָּאת וְשָׁחַט[a]
34 אֹתָהּ לְחַטָּאת בִּמְקוֹם אֲשֶׁר יִשְׁחַט[a] אֶת־הָעֹלָה׃ 34 וְלָקַח הַכֹּהֵן מִדַּם
הַחַטָּאת בְּאֶצְבָּעוֹ וְנָתַן עַל־קַרְנֹת מִזְבַּח הָעֹלָה וְאֶת־כָּל־דָּמָהּ יִשְׁפֹּךְ
35 אֶל־יְסוֹד הַמִּזְבֵּחַ׃ 35 וְאֶת־כָּל־חֶלְבָּהּ[a] יָסִיר כַּאֲשֶׁר יוּסַר[b] חֵלֶב־ [20][ל]
הַכֶּשֶׂב ׀ מִזֶּבַח הַשְּׁלָמִים ׀ וְהִקְטִיר הַכֹּהֵן ׀ אֹתָם[c] הַמִּזְבֵּחָה עַל אִשֵּׁי יְהוָה [ו. ז[21]. ט[22]. כת׳ וכל מאשי דכות׳]
וְכִפֶּר עָלָיו הַכֹּהֵן עַל־חַטָּאתוֹ אֲשֶׁר־חָטָא וְנִסְלַח לוֹ׃ פ
ס[ג] 5 1 וְנֶפֶשׁ כִּי־תֶחֱטָא וְשָׁמְעָה קוֹל אָלָה וְהוּא עֵד אוֹ רָאָה אוֹ יָדָע [ג ר״פ[1]. ל]
2 אִם־לֹוא יַגִּיד וְנָשָׂא עֲוֹנוֹ׃ 2 אוֹ נֶפֶשׁ אֲשֶׁר[a] תִּגַּע ׀ בְּכָל־דָּבָר טָמֵא אוֹ ׀ [לה מל ב[2] מנה בתור׳. יז]
בִּנְבֵלַת חַיָּה טְמֵאָה אוֹ ׀ בִּנְבֵלַת בְּהֵמָה ׀ טְמֵאָה אוֹ בִּנְבֶלֶת שֶׁרֶץ טָמֵא [יא בטע לאחור. ב]
3 [b]וְנֶעְלַם מִמֶּנּוּ וְהוּא טָמֵא[c] וְאָשֵׁם[b]׃ 3 אוֹ כִי יִגַּע ׀ בְּטֻמְאַת אָדָם לְכֹל ׀
4 טֻמְאָתוֹ אֲשֶׁר יִטְמָא בָּהּ וְנֶעְלַם מִמֶּנּוּ וְהוּא יָדָע וְאָשֵׁם׃ 4 אוֹ נֶפֶשׁ כִּי [ל. ג[3]. ל[4]]
תִשָּׁבַע ׀ לְבַטֵּא בִשְׂפָתַיִם לְהָרַע ׀ אוֹ לְהֵיטִיב ׀ לְכֹל אֲשֶׁר יְבַטֵּא הָאָדָם
5 בִּשְׁבֻעָה וְנֶעְלַם מִמֶּנּוּ וְהוּא־יָדַע וְאָשֵׁם לְאַחַת מֵאֵלֶּה׃ 5 [a]וְהָיָה כִּי־ [ב]
6 יֶאְשַׁם[b] לְאַחַת מֵאֵלֶּה[a] וְהִתְוַדָּה[c] אֲשֶׁר חָטָא עָלֶיהָ׃ 6 וְהֵבִיא אֶת־ [ח בטע בסיע[5]. ל]
אֲשָׁמוֹ לַיהוָה עַל חַטָּאתוֹ ׀ אֲשֶׁר חָטָא נְקֵבָה מִן־הַצֹּאן כִּשְׂבָּה אוֹ־

[18]Mm 678. [17]Da 12,11. [18]Mm 574. [19]Mm 679. [20] וחד ישר Jes 26,1. [21]Mm 664. [22]Mp sub loco. Cp 5 [1]Mm 680. [2]Mm 681. [3]Mm 227. [4] וחד ויבטא Ps 106,33. [5]Mm 747.

27 [a] pc Mss 𝔊 מִכָּל־מצות ‖ **28** [a–a] cf 23[a–a] ‖ [b] 𝔊 + עָלֶיהָ ‖ **29** [a–a] > 𝔠 (homtel) ‖ [b] cf 24[a] ‖ **30** [a] 𝔐 מזבח העלה ut 34 ‖ **31** [a] 𝔐 יסיר, it 35[b] ‖ [b–b] 𝔠 על אשי יהוה ‖ **32** [a] 𝔐 כִּשְׂבָּה ‖ **33** [a] cf 24[a] ‖ **35** [a] sic L, mlt Mss Edd בָּהּ– ‖ [b] cf 31[a] ‖ [c] > 𝔐 ‖ Cp 5,2 [a] pc Mss 𝔊 כִּי ‖ [b–b] > 𝔊* ‖ [c] 𝔠 ידע ut 3.4 ‖ **5** [a–a] > 𝔊𝔖*𝔙 (homtel?) ‖ [b] 𝔐 יחטא ‖ [c] 𝔊(𝔠[1]) + *τὴν ἁμαρτίαν* cf 𝔐.

ב שְׂעִירַת עִזִּים לְחַטָּאת וְכִפֶּר עָלָיו הַכֹּהֵן מֵחַטָּאתוֹ[a]׃ 7 וְאִם־לֹא 7
ו תַגִּיעַ[a] יָדוֹ דֵּי שֶׂה וְהֵבִיא [b]אֶת־אֲשָׁמוֹ[b] אֲשֶׁר חָטָא שְׁתֵּי תֹרִים אוֹ־שְׁנֵי
בְנֵי־יוֹנָה לַיהוָה[c] אֶחָד לְחַטָּאת וְאֶחָד לְעֹלָה׃ 8 וְהֵבִיא אֹתָם אֶל־ 8
הַכֹּהֵן וְהִקְרִיב אֶת־אֲשֶׁר לַחַטָּאת[a] רִאשֹׁנָה וּמָלַק[b] אֶת־רֹאשׁוֹ מִמּוּל ל 6. ג 7 מנה מל
ל[a] עָרְפּוֹ וְלֹא יַבְדִּיל׃ 9 וְהִזָּה מִדַּם הַחַטָּאת עַל־[a]קִיר הַמִּזְבֵּחַ וְהַנִּשְׁאָר 9
בַּדָּם יִמָּצֶה[a] אֶל־יְסוֹד הַמִּזְבֵּחַ חַטָּאת[c] הוּא׃ 10 וְאֶת־הַשֵּׁנִי יַעֲשֶׂה עֹלָה 10 ל כת ה. ד 9. ל 10
כַּמִּשְׁפָּט וְכִפֶּר עָלָיו הַכֹּהֵן מֵחַטָּאתוֹ אֲשֶׁר־חָטָא וְנִסְלַח לוֹ׃ ס
11 וְאִם־לֹא תַשִּׂיג יָדוֹ לִשְׁתֵּי תֹרִים אוֹ לִשְׁנֵי בְנֵי־יוֹנָה וְהֵבִיא אֶת־ 11
ב חס קָרְבָּנוֹ אֲשֶׁר חָטָא עֲשִׂרֹנֶת הָאֵפָה סֹלֶת לְחַטָּאת לֹא־יָשִׂים[a] עָלֶיהָ שֶׁמֶן
ג 13. ב ר״פ וְלֹא־יִתֵּן עָלֶיהָ לְבֹנָה כִּי חַטָּאת הִיא׃ 12 וְהֵבִיאָהּ אֶל־הַכֹּהֵן וְקָמַץ 12
ב מל 12. ט כת י וכל מאשי דכות הַכֹּהֵן [מִמֶּנָּה מְלוֹא קֻמְצוֹ אֶת־אַזְכָּרָתָהּ[a] וְהִקְטִיר הַמִּזְבֵּחָה עַל אִשֵּׁי
יְהוָה חַטָּאת הִוא׃ 13 וְכִפֶּר[a] עָלָיו הַכֹּהֵן עַל־חַטָּאתוֹ[a] אֲשֶׁר־חָטָא 13
ל מֵאַחַת מֵאֵלֶּה וְנִסְלַח לוֹ וְהָיְתָה[a] לַכֹּהֵן כַּמִּנְחָה[b]׃ ס
14 14 וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵאמֹר׃ 15 נֶפֶשׁ כִּי־תִמְעֹל מַעַל וְחָטְאָה 15
בִּשְׁגָגָה מִקָּדְשֵׁי יְהוָה וְהֵבִיא[a] אֶת־אֲשָׁמוֹ לַיהוָה אַיִל תָּמִים מִן־הַצֹּאן
בְּעֶרְכְּךָ כֶּסֶף־שְׁקָלִים בְּשֶׁקֶל־הַקֹּדֶשׁ לְאָשָׁם׃ 16 וְאֵת אֲשֶׁר[a] חָטָא מִן־ 16
ג 13. מל וכל שם ברגש דכות ול בתור הַקֹּדֶשׁ יְשַׁלֵּם וְאֶת־חֲמִישִׁתוֹ יוֹסֵף עָלָיו וְנָתַן אֹתוֹ לַכֹּהֵן וְהַכֹּהֵן יְכַפֵּר
עָלָיו בְּאֵיל הָאָשָׁם וְנִסְלַח לוֹ׃ פ 17 [a]וְאִם־נֶפֶשׁ כִּי[a] תֶחֱטָא[b] 17
יא 14. ו מנה בתור וְעָשְׂתָה אַחַת מִכָּל־מִצְוֹת יְהוָה אֲשֶׁר לֹא תֵעָשֶׂינָה וְלֹא יָדָע וְאָשֵׁם
יז וְנָשָׂא עֲוֹנוֹ׃ 18 וְהֵבִיא אַיִל תָּמִים מִן־הַצֹּאן בְּעֶרְכְּךָ לְאָשָׁם אֶל־הַכֹּהֵן 18
ח בטע בסיף 15. ל וְכִפֶּר עָלָיו הַכֹּהֵן עַל שְׁגִגָתוֹ אֲשֶׁר־שָׁגָג וְהוּא לֹא יָדָע וְנִסְלַח לוֹ׃
19 19 אָשָׁם הוּא[a] אָשֹׁם אָשַׁם לַיהוָה׃ פ 20 [a]וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה 20 ב חד חס וחד מל 16. ג 17
יח 18 ג לֵאמֹר׃ 21 נֶפֶשׁ כִּי תֶחֱטָא וּמָעֲלָה מַעַל בַּיהוָה וְכִחֵשׁ בַּעֲמִיתוֹ 21

[6] Mp sub loco. [7] Mm 682. [8] Mm 666. [9] Mm 573. [10] וחד את השני Gn 32,20. [11] Mm 683. [12] Mm 684. [13] Mm 3038 א. [14] Mm 130. [15] Mm 747. [16] Mm 685. [17] Mm 863. [18] Mm 3471.

6 [a] ⅏G על ח׳ אשר חטא ונסלח לו cf 4,35; C ונסלח לו מח׳ ‖ **7** [a] sic L, mlt Mss Edd תשיג ⅏ע–; ⅏G ‖ [b–b] G *περὶ τῆς ἁμαρτίας αὐτοῦ* = את־חַטָּאתוֹ ‖ [c] > S ‖ **8** [a] C לעלה ‖ [b] ⅏G + הכהן ‖ **9** [a] ⅏ אל ‖ [b] ⅏ ימצא cf 1,15[a] ‖ [c] ⅏C היא ‖ **11** [a] ⅏GS יְצֹק **12** [a] sic L, mlt Mss Edd –תה ‖ **13** [a] G(V) *τὸ δὲ καταλειφθὲν ἔσται* = וְהָיָה הַנּוֹתָר ‖ [b] G *ὡς ἡ θυσία τῆς σεμιδάλεως* ‖ **17** [a–a] G *καὶ ἡ ψυχὴ ἣ ἂν* ‖ [b] V + *per ignorantiam* ‖ **19** [a–a] > G ‖ **20** [a] hic G[Edd]V incip cp 6.

22 בְּפִקָּדוֹן אוֹ־בִתְשׂוּמֶת יָד אוֹ בְגָזֵל אוֹ עָשַׁק אֶת־עֲמִיתוֹ׃ 22 אוֹ־מָצָא
אֲבֵדָה וְכִחֵשׁ בָּהּ וְנִשְׁבַּע עַל־שֶׁקֶר עַל־אַחַת מִכֹּל אֲשֶׁר־יַעֲשֶׂה הָאָדָם
23 לַחֲטֹא בָהֵנָּה׃ 23 וְהָיָה כִּי־יֶחֱטָא וְאָשֵׁם וְהֵשִׁיב אֶת־הַגְּזֵלָה אֲשֶׁר גָּזָל
אוֹ אֶת־הָעֹשֶׁק אֲשֶׁר עָשָׁק אוֹ אֶת־הַפִּקָּדוֹן אֲשֶׁר הָפְקַד אִתּוֹ אוֹ אֶת־
24 הָאֲבֵדָה אֲשֶׁר מָצָא׃ 24 אוֹ[a] מִכֹּל[b] אֲשֶׁר־יִשָּׁבַע עָלָיו לַשֶּׁקֶר וְשִׁלַּם
אֹתוֹ בְּרֹאשׁוֹ וַחֲמִשְׁתָּיו[c] יֹסֵף עָלָיו לַאֲשֶׁר הוּא לוֹ יִתְּנֶנּוּ בְּיוֹם אַשְׁמָתוֹ׃
25 וְאֶת־אֲשָׁמוֹ יָבִיא לַיהוָה אַיִל תָּמִים מִן־הַצֹּאן בְּעֶרְכְּךָ לְאָשָׁם
26[a] אֶל־הַכֹּהֵן׃ 26 וְכִפֶּר עָלָיו הַכֹּהֵן לִפְנֵי יְהוָה וְנִסְלַח לוֹ עַל־אַחַת
מִכֹּל אֲשֶׁר־יַעֲשֶׂה לְאַשְׁמָה בָהּ׃ פ קיא

פרש 6 1 וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵאמֹר׃ 2 צַו אֶת־אַהֲרֹן וְאֶת־בָּנָיו
לֵאמֹר זֹאת תּוֹרַת הָעֹלָה הִוא הָעֹלָה עַל[a] מוֹקְדָהּ[a] עַל־הַמִּזְבֵּחַ כָּל־
3 הַלַּיְלָה עַד־הַבֹּקֶר וְאֵשׁ הַמִּזְבֵּחַ תּוּקַד בּוֹ׃ 3 וְלָבַשׁ הַכֹּהֵן מִדּוֹ[a] בַּד
וּמְכְנְסֵי־בַד[b] יִלְבַּשׁ עַל־בְּשָׂרוֹ וְהֵרִים אֶת־הַדֶּשֶׁן אֲשֶׁר תֹּאכַל הָאֵשׁ
4 אֶת־הָעֹלָה עַל[c]־הַמִּזְבֵּחַ וְשָׂמוֹ אֵצֶל הַמִּזְבֵּחַ׃ 4 וּפָשַׁט אֶת־בְּגָדָיו
וְלָבַשׁ בְּגָדִים אֲחֵרִים וְהוֹצִיא אֶת־הַדֶּשֶׁן אֶל־מִחוּץ לַמַּחֲנֶה אֶל־
5 מָקוֹם טָהוֹר׃ 5 וְהָאֵשׁ עַל־הַמִּזְבֵּחַ תּוּקַד־בּוֹ לֹא תִכְבֶּה וּבִעֵר[a] עָלֶיהָ
הַכֹּהֵן עֵצִים בַּבֹּקֶר בַּבֹּקֶר[b] וְעָרַךְ עָלֶיהָ הָעֹלָה וְהִקְטִיר עָלֶיהָ חֶלְבֵי
6 הַשְּׁלָמִים׃ 6 אֵשׁ תָּמִיד תּוּקַד עַל־הַמִּזְבֵּחַ לֹא תִכְבֶּה׃[a] ס
7 וְזֹאת[a] תּוֹרַת הַמִּנְחָה הַקְרֵב[b] אַהֲרֹן בְּנֵי־אַהֲרֹן לִפְנֵי יְהוָה אֶל־פְּנֵי
8 הַמִּזְבֵּחַ׃ 8 וְהֵרִים מִמֶּנּוּ[a] בְּקֻמְצוֹ מִסֹּלֶת הַמִּנְחָה וּמִשַּׁמְנָהּ וְאֵת כָּל־
הַלְּבֹנָה אֲשֶׁר עַל־הַמִּנְחָה וְהִקְטִיר הַמִּזְבֵּחָה[b] רֵיחַ נִיחֹחַ אַזְכָּרָתָהּ
9 לַיהוָה׃ 9 וְהַנּוֹתֶרֶת מִמֶּנָּה יֹאכְלוּ[a] אַהֲרֹן וּבָנָיו מַצּוֹת תֵּאָכֵל בְּמָקוֹם
10 קָדֹשׁ בַּחֲצַר אֹהֶל־מוֹעֵד יֹאכְלוּהָ׃ 10 לֹא תֵאָפֶה חָמֵץ חֶלְקָם נְתַתִּי

[19] ל. ל[19]
[20] ג. בא פסוק על על ומילה חדה ביניהם. ב[20]
[21] ג. יו פסוק את את את. ג ב מגח זקף קמ[22]
[22] ל זקף קמ. ב[23]
[23] ג
[24] יד. ל וקמ. ל. ב. ל[24]
[25] ל. ג[25]
[26] ב
[a] ב
[b] ב
[c] ד בתור. ה. ב[2]
[a] ל[3]
[b] ל
[c] ד. ג. ה. ד[4]. ב[5]
[a] ג[6]
[b] ה. ד[4]
[a] כה יו[7] מנח ר״פ. ד[8]. ט[9] וכל צורת הבית דכות. ב מ ד
[a] ו סביר ממנח[10]. ג[11]
[a] ג בלישׁ[12]. ח וכל אשה ריח ביחח דכות
[b] ט[13]
[a] יג חס[14]

[19] Ps 62,11. [20] Mm 3471. [21] Mm 686. [22] Mm 909. [23] Qoh 2,21. [24] Mm 679. [25] 1 Ch 21,3. Cp 6 [1] Mm 686. [2] S 20,8. [3] Mm 2842. [4] Mm 687. [5] Ex 22,4. [6] Mm 688. [7] Mm 856. [8] Mm 847. [9] Mm 3937. [10] Mm 2038. [11] Mm 689. [12] Mm 4235. [13] Mm 690. [14] Mm 783.

24 [a] > 𝔊 ‖ [b] 𝔐𝔊𝔖𝔗[J] + דָּבָר ‖ [c] mlt Mss 𝔐𝔖𝔗[MsJ] תּוֹ– cf 16; 𝔊[BA](𝔙) *καὶ τὸ πέμπτον* = חֻמְשׁוֹ ‖ **25** [a–a] > 𝔐𝔊 cf 15 ‖ **Cp 6,2** [a] mlt Mss מ min; 𝔐 הַמּ֫; 1 ה֫– ‖ [b] 𝔊* + *οὐ σβεσθήσεται* cf 5.6 ‖ **3** [a] 𝔐𝔖𝔗𝔗[J] מִדֵּי ‖ [b] pc Mss יְחִיו ut 16,4 ‖ [c] 𝔊 *ἀπό*; 𝔖 *d'l* = אֶל־על ‖ **5** [a] 𝔗 ונתן ‖ [b] > 𝔊* ‖ **6** [a] sic L, mlt Mss Edd בה– ‖ **7** [a] Ms 𝔊𝔙 זאת ‖ [b] 𝔐 הקריבו; 𝔊(𝔗[J]𝔙) *ἣν προσάξουσιν* = אֲשֶׁר יַקְרִיבוּ ‖ **8** [a] 𝔗𝔐𝔗[Ms] נָּה– ‖ [b] 𝔗 הובח, 𝔐 הָ֫ה–; Ms 𝔐𝔊 + אשה ut 2,2 etc ‖ **9** [a] 𝔐𝔊 sg.

ל. ה דסמיכ בתור׳ 11 אַתָּה[a] מֵאִשֵּׁי[b] קֹדֶשׁ קָדָשִׁים הֽוּא[c] כַּחַטָּאת וְכָאָשָׁם׃ 11 כָּל־זָכָר[a] בִּבְנֵי
ה[15] אַהֲרֹן יֹאכְלֶנָּה חָק־עוֹלָם לְדֹרֹתֵיכֶם מֵאִשֵּׁי יְהוָה כָּל אֲשֶׁר־יִגַּע בָּהֶם
יִקְדָּשׁ׃ ס(ו) פ 12 וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵאמֹר׃ 13 זֹאת קָרְבַּן אַהֲרֹן
ב חס וּבָנָיו אֲשֶׁר־יַקְרִיבוּ לַיהוָה בְּיוֹם הִמָּשַׁח אֹתוֹ עֶשִׂרִת הָאֵפָה סֹלֶת
ל. ל. ג[16] מִנְחָה[a] תָּמִיד מַחֲצִיתָהּ בַּבֹּקֶר וּמַחֲצִיתָהּ בָּעָרֶב[b]׃ 14 עַל־מַחֲבַת
ז[17]. ב. ל. ל. ב. ח וכל אשה ריח ניחח דכות בַּשֶּׁמֶן תֵּעָשֶׂה מָרְבֶּכֶת תָּבִיאֶנָּה[a] תַּפְּתֵי[b] מִנְחַת פִּתִּים תַּקְרִיב[c] רֵיחַ־
ה[16] נִיחֹחַ לַיהוָה׃ 15 וְהַכֹּהֵן הַמָּשִׁיחַ תַּחְתָּיו מִבָּנָיו יַעֲשֶׂה אֹתָהּ חָק־
ל. ל עוֹלָם[a] לַיהוָה כָּלִיל תְּקֻטָר׃ 16 וְכָל־מִנְחַת כֹּהֵן כָּלִיל תִּהְיֶה לֹא
ט[18] תֵאָכֵל׃ פ 17 וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵאמֹר׃ 18 דַּבֵּר אֶל־
ג אַהֲרֹן וְאֶל־בָּנָיו לֵאמֹר זֹאת תּוֹרַת הַחַטָּאת בִּמְקוֹם אֲשֶׁר תִּשָּׁחֵט
ב. ה דסמיכ בתור׳ הע׳ ר״פ מיחד[20] הָעֹלָה תִּשָּׁחֵט הַחַטָּאת לִפְנֵי יְהוָה קֹדֶשׁ קָדָשִׁים הִוא׃ 19 הַכֹּהֵן
ל. יג חס׳. ט[19] הַמְחַטֵּא אֹתָהּ יֹאכְלֶנָּה בְּמָקוֹם קָדֹשׁ תֵּאָכֵל בַּחֲצַר אֹהֶל מוֹעֵד׃
ב. ו ה[22] מנה בתור׳. ב 20 כָּל אֲשֶׁר־יִגַּע בִּבְשָׂרָהּ יִקְדָּשׁ וַאֲשֶׁר יִזֶּה מִדָּמָהּ עַל־הַבֶּגֶד אֲשֶׁר יִזֶּה
יג חס[21]. ל עָלָיו[a] תְּכֻבָּס[b] בְּמָקוֹם קָדֹשׁ׃ 21 וּכְלִי־חֶרֶשׂ אֲשֶׁר תְּבֻשַּׁל־בּוֹ יִשָּׁבֵר
ל. ל. ל וְאִם־בִּכְלִי נְחֹשֶׁת בֻּשְּׁלָה וּמֹרַק וְשֻׁטַּף בַּמָּיִם׃ 22 כָּל־זָכָר בַּכֹּהֲנִים
ה דסמיכ בתור׳. ה[23]. ו ה[22] מנה בתור יֹאכַל הִוא קֹדֶשׁ קָדָשִׁים הִוא[a]׃ 23 וְכָל־חַטָּאת אֲשֶׁר יוּבָא[a] מִדָּמָהּ
ט[18]. ד אֶל־אֹהֶל מוֹעֵד לְכַפֵּר בַּקֹּדֶשׁ לֹא תֵאָכֵל בָּאֵשׁ תִּשָּׂרֵף׃ פ
כה יו[1] מנה ר״פ. ז[2] ו[3] מנה בתור 7 1 וְזֹאת תּוֹרַת הָאָשָׁם קֹדֶשׁ קָדָשִׁים הִוא׃ 2 בִּמְקוֹם אֲשֶׁר
ג[4] יִשְׁחֲטוּ אֶת־הָעֹלָה יִשְׁחֲטוּ אֶת־הָאָשָׁם[a] וְאֶת־דָּמוֹ יִזְרֹק עַל־הַמִּזְבֵּחַ
ג ר״פ ואת את ראת את[5]. ה וכל ואת שתי הכלית רכות[6] סָבִיב׃ 3 וְאֶת כָּל־חֶלְבּוֹ יַקְרִיב מִמֶּנּוּ אֶת[a] הָאַלְיָה וְאֶת־הַחֵלֶב
הַמְכַסֶּה אֶת־הַקֶּרֶב[b]׃ 4 וְאֵת שְׁתֵּי הַכְּלָיֹת וְאֶת־הַחֵלֶב אֲשֶׁר עֲלֵיהֶן
אֲשֶׁר עַל־הַכְּסָלִים וְאֶת־הַיֹּתֶרֶת עַל־הַכָּבֵד עַל־הַכְּלָיֹת יְסִירֶנָּה׃
5 5 וְהִקְטִיר אֹתָם הַכֹּהֵן הַמִּזְבֵּחָה אִשֶּׁה לַיהוָה אָשָׁם הוּא׃ 6 כָּל־זָכָר
6 7 בַּכֹּהֲנִים יֹאכְלֶנּוּ בְּמָקוֹם קָדוֹשׁ יֵאָכֵל קֹדֶשׁ קָדָשִׁים הוּא׃ 7 כַּחַטָּאת
ז[2] ו[3] מנה בתור

[15] Mm 2476. [16] Mm 693. [17] Mm 546. [18] Mm 690. [19] Q היא suppressi, cf Lv 13,20, Dt 13,16 et Mp sub loco. [20] Mm 944. [21] Mm 783. [22] Mm 678. [23] Mm 691. Cp 7 [1] Mm 856. [2] Mm 4108. [3] Mm 831. [4] Mm 677. [5] Mm 2692. [6] Mm 669.

10 [a] G *aὐτοῖς* || [b] pc Mss ωGV יהוה־ ut 11 || [c] היא C || **11** [a–a] G *τῶν ἱερέων* || **13** [a] ωG למ׳ || [b] ω בין הערבים || **14** [a] GV 3 sg || [b] crrp? prp תְּפַתְּנָה (a פתת) sec S || [c] G *θυσίαν* || **15** [a] > G* || **20** [a] ω עליו || [b] ωGSC יְכַבֵּס || **22** [a] G + *κυρίου* || **23** [a] ω יָבוֹא || **Cp 7,2** [a] G + *ἔναντι κυρίου* || **3** [a] G pr cop cf 3,9[b] || [b] ωG ins ואת כל־החלב אשר על־הקרב.

8 כֶּאָשָׁם תּוֹרָה אַחַת לָהֶם הַכֹּהֵן אֲשֶׁר יְכַפֶּר־בּוֹ לוֹ יִהְיֶה׃ 8 וְהַכֹּהֵן
הַמַּקְרִיב אֶת־עֹלַת אִישׁ עוֹר הָעֹלָה אֲשֶׁר הִקְרִיב[a] לַכֹּהֵן[b] לוֹ[c] יִהְיֶה׃ ב
ל״ר״פ וכל ומ״פ וכל . 9 וְכָל־מִנְחָה אֲשֶׁר תֵּאָפֶה בַּתַּנּוּר וְכָל־נַעֲשָׂה בַמַּרְחֶשֶׁת וְעַל־מַחֲבַת[a]
ל. ח׳ קמ וכל חומש המגילות דכות ב מ ב . ג׳
10 לַכֹּהֵן הַמַּקְרִיב אֹתָהּ לוֹ[b] תִּהְיֶה׃ 10 וְכָל־מִנְחָה בְלוּלָה־בַשֶּׁמֶן
וְחֹרָבָה לְכָל־בְּנֵי אַהֲרֹן תִּהְיֶה אִישׁ כְּאָחִיו׃ פ ל[b]. ב
כה יו[10] מנה ר״פ . ז ר״פ בסיפ 11 וְזֹאת[a] תּוֹרַת זֶבַח הַשְּׁלָמִים אֲשֶׁר יַקְרִיב[b] לַיהוָה׃ 12 אִם עַל־
ג מל בסיפ תּוֹדָה יַקְרִיבֶנּוּ וְהִקְרִיב | עַל־זֶבַח הַתּוֹדָה חַלֹּת מַצּוֹת בְּלוּלֹת בַּשֶּׁמֶן
וּרְקִיקֵי מַצּוֹת מְשֻׁחָים בַּשָּׁמֶן וְסֹלֶת מֻרְבֶּכֶת[a] חַלֹּת בְּלוּלֹת[a] בַּשָּׁמֶן׃ ב
13 עַל־חַלֹּת לֶחֶם חָמֵץ יַקְרִיב קָרְבָּנוֹ עַל־זֶבַח תּוֹדַת שְׁלָמָיו׃
ה״[11]. ל 14 וְהִקְרִיב[a] מִמֶּנּוּ אֶחָד מִכָּל־קָרְבָּן[a] תְּרוּמָה לַיהוָה לַכֹּהֵן הַזֹּרֵק אֶת־
ו דַּם הַשְּׁלָמִים לוֹ יִהְיֶה׃ 15 וּבְשַׂר[a] זֶבַח תּוֹדַת שְׁלָמָיו[a] בְּיוֹם קָרְבָּנוֹ
16 יֵאָכֵל לֹא־יַנִּיחַ[b] מִמֶּנּוּ עַד־בֹּקֶר׃ 16 וְאִם־נֶדֶר | אוֹ נְדָבָה זֶבַח קָרְבָּנוֹ
יב. ל[12]. ג בְּיוֹם הַקְרִיבוֹ אֶת־זִבְחוֹ יֵאָכֵל וּמִמָּחֳרָת[a] וְהַנּוֹתָר מִמֶּנּוּ יֵאָכֵל[a]׃
17 וְהַנּוֹתָר[a] מִבְּשַׂר הַזֶּבַח בַּיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי בָּאֵשׁ יִשָּׂרֵף׃ 18 וְאִם הֵאָכֹל[a]
יֵאָכֵל מִבְּשַׂר־זֶבַח שְׁלָמָיו בַּיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי לֹא יֵרָצֶה הַמַּקְרִיב אֹתוֹ לֹא
ג[13] ב מנה בפסוק 19 יֵחָשֵׁב לוֹ פִּגּוּל יִהְיֶה וְהַנֶּפֶשׁ הָאֹכֶלֶת מִמֶּנּוּ עֲוֹנָהּ תִּשָּׂא׃ 19 וְהַבָּשָׂר
ג[13] ב מנה בפסוק אֲשֶׁר־יִגַּע בְּכָל־טָמֵא לֹא יֵאָכֵל בָּאֵשׁ יִשָּׂרֵף[a] וְהַבָּשָׂר כָּל־טָהוֹר
20 יֹאכַל בָּשָׂר׃ 20 וְהַנֶּפֶשׁ אֲשֶׁר־תֹּאכַל בָּשָׂר מִזֶּבַח הַשְּׁלָמִים אֲשֶׁר
21 לַיהוָה וְטֻמְאָתוֹ עָלָיו וְנִכְרְתָה הַנֶּפֶשׁ הַהִוא מֵעַמֶּיהָ׃ 21 וְנֶפֶשׁ כִּי־
ב. ג ר״פ[14]
ד רפי בסיפ[15] . תִגַּע בְּכָל־טָמֵא בְּטֻמְאַת אָדָם אוֹ | בִּבְהֵמָה טְמֵאָה אוֹ בְּכָל־שֶׁקֶץ[a]
ל וכל קריא שרץ טמא טָמֵא וְאָכַל מִבְּשַׂר־זֶבַח הַשְּׁלָמִים אֲשֶׁר לַיהוָה וְנִכְרְתָה הַנֶּפֶשׁ הַהִוא
מֵעַמֶּיהָ׃ פ
ד בטע בסיפ[16] 22 וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵאמֹר׃ 23 דַּבֵּר אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לֵאמֹר
ד. ו. ל קמ 24 כָּל־חֵלֶב שׁוֹר וְכֶשֶׂב וָעֵז לֹא תֹאכֵלוּ׃ 24 וְחֵלֶב נְבֵלָה וְחֵלֶב טְרֵפָה
ל[17]. ל וחס יֵעָשֶׂה לְכָל־מְלָאכָה וְאָכֹל לֹא תֹאכְלֻהוּ׃ 25 כִּי[a] כָּל־אֹכֵל חֵלֶב מִן־

[7]Mm 692. [8]Mm 693. [9]Mm 3935. [10]Mm 856. [11]Mm 694. [12]Mm 695. [13]Mm 1130. [14]Mm 680. [15]Mm 829. [16]Mm 696. [17]Mm 210.

8 [a] 𝔐 יקריבו ‖ [b] > 𝔊 ‖ [c] > 𝔖, it 9[b] ‖ **9** [a] 𝔐 המ׳ ‖ [b] cf 8[c] ‖ **11** [a] 𝔊𝔖𝔙 om cop ‖ [b] 𝔐𝔊 pl ‖ **12** [a–a] > 𝔊 ‖ **14** [a–a] 𝔊 *ἓν ἀπὸ πάντων τῶν δώρων αὐτοῦ* ‖ **15** [a] 𝔊 + *αὐτῷ ἔσται* cf 14 ‖ [b] 𝔊 pl ‖ **16** [a–a] > 𝔊 ‖ **17** [a] 𝔗 + מזבח ‖ **18** [a] 𝔐 אָכֹל ‖ **19** [a] 𝔐 ה׳; > 𝔊𝔖𝔙 ‖ **21** [a] pc Ms 𝔐𝔖𝔗[Ms] שרץ ut 5,2 ‖ **25** [a] > 𝔊.

הַבְּהֵמָה אֲשֶׁר יַקְרִיב[b] מִמֶּנָּה אִשֶּׁה[c] לַיהוָה וְנִכְרְתָה הַנֶּפֶשׁ הָאֹכֶלֶת
26 מֵעַמֶּיהָ׃ 26 וְכָל־דָּם לֹא תֹאכְלוּ בְּכֹל מוֹשְׁבֹתֵיכֶם לָעוֹף וְלַבְּהֵמָה׃ 20ג. 19ל. 18ד
27 27 כָּל־נֶפֶשׁ[a] אֲשֶׁר־תֹּאכַל כָּל־דָּם וְנִכְרְתָה הַנֶּפֶשׁ הַהִוא מֵעַמֶּיהָ׃ פ ל ר״פ
28 29 28 וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵאמֹר׃ 29 [a]דַּבֵּר אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל[a] ד בטע בסיפ 21
22 לֵאמֹר הַמַּקְרִיב אֶת־זֶבַח שְׁלָמָיו לַיהוָה יָבִיא אֶת־קָרְבָּנוֹ לַיהוָה 22ג
ל ומל. ג פסוק את את את בסיפ. ט כת י וכל בי׳ראשי דכות
30 מִזֶּבַח שְׁלָמָיו׃ 30 יָדָיו תְּבִיאֶינָה אֶת אִשֵּׁי יְהוָה אֶת־הַחֵלֶב עַל־הֶחָזֶה
31 יְבִיאֶנּוּ אֵת[a] הֶחָזֶה[b] לְהָנִיף אֹתוֹ תְּנוּפָה לִפְנֵי יְהוָה׃ 31 וְהִקְטִיר הַכֹּהֵן
32 אֶת־הַחֵלֶב הַמִּזְבֵּחָה וְהָיָה הֶחָזֶה לְאַהֲרֹן וּלְבָנָיו׃ 32 וְאֵת שׁוֹק הַיָּמִין
33 תִּתְּנוּ תְרוּמָה לַכֹּהֵן[a] מִזִּבְחֵי שַׁלְמֵיכֶם׃ 33 הַמַּקְרִיב אֶת־דַּם הַשְּׁלָמִים
ה וכל ואת שתי הכלית דכות[23]. ו זוגין[24]
34 וְאֶת־הַחֵלֶב מִבְּנֵי אַהֲרֹן לוֹ תִּהְיֶה שׁוֹק הַיָּמִין לְמָנָה׃ 34 כִּי אֶת־חֲזֵה
הַתְּנוּפָה[a] וְאֶת שׁוֹק הַתְּרוּמָה לָקַחְתִּי מֵאֵת בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל מִזִּבְחֵי
1 שַׁלְמֵיהֶם[b] וָאֶתֵּן אֹתָם לְאַהֲרֹן הַכֹּהֵן וְלִבָנָיו לְחָק־עוֹלָם מֵאֵת בְּנֵי
ל 35 יִשְׂרָאֵל׃ 35 זֹאת מִשְׁחַת אַהֲרֹן וּמִשְׁחַת בָּנָיו מֵאִשֵּׁי יְהוָה בְּיוֹם
36 הַקְרִיב אֹתָם לְכַהֵן לַיהוָה׃ 36 אֲשֶׁר[a] צִוָּה יְהוָה לָתֵת לָהֶם בְּיוֹם
ב 25 37 מָשְׁחוֹ אֹתָם מֵאֵת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל חֻקַּת עוֹלָם לְדֹרֹתָם׃ 37 זֹאת הַתּוֹרָה
ה 26 ג 27. ל. ב מל בלישׁ 28 לָעֹלָה לַמִּנְחָה[a] וְלַחַטָּאת וְלָאָשָׁם וְלַמִּלּוּאִים וּלְזֶבַח הַשְּׁלָמִים׃
ג פסוק את את בסיפ. ל 29 38 אֲשֶׁר[a] צִוָּה יְהוָה אֶת־מֹשֶׁה בְּהַר סִינָי[b] בְּיוֹם צַוֹּתוֹ אֶת־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
ל. ל וכל וידבר דכות ב מ ב 38 לְהַקְרִיבָם אֶת־קָרְבְּנֵיהֶם לַיהוָה בְּמִדְבַּר סִינָי׃ פ
יב ר״פ. ז פסוק את ואת ואת ואת ואת ואת[1] 8 1 וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵאמֹר׃ 2 קַח אֶת־אַהֲרֹן וְאֶת־בָּנָיו ס(ה)
ל. ז. ב. ג אִתּוֹ וְאֵת הַבְּגָדִים וְאֵת שֶׁמֶן הַמִּשְׁחָה וְאֵת פַּר הַחַטָּאת וְאֵת שְׁנֵי
ד מל בתוך וכל נביא דכות ב מ ג. ג 3 הָאֵילִם וְאֵת סַל הַמַּצּוֹת׃ 3 וְאֶת כָּל־הָעֵדָה הַקְהֵל אֶל־פֶּתַח אֹהֶל
ב 4 מוֹעֵד׃ 4 וַיַּעַשׂ מֹשֶׁה כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֹתוֹ וַתִּקָּהֵל[a] הָעֵדָה אֶל־פֶּתַח
5 אֹהֶל מוֹעֵד׃ 5 וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֶל־הָעֵדָה זֶה הַדָּבָר אֲשֶׁר־צִוָּה יְהוָה
6 לַעֲשׂוֹת׃ 6 וַיַּקְרֵב מֹשֶׁה אֶת־אַהֲרֹן וְאֶת־בָּנָיו וַיִּרְחַץ אֹתָם בַּמָּיִם׃
יג פסוק את את בסיפ 7 7 וַיִּתֵּן עָלָיו אֶת־הַכֻּתֹּנֶת וַיְחַגֹּר אֹתוֹ בָּאַבְנֵט וַיַּלְבֵּשׁ אֹתוֹ אֶת־הַמְּעִיל

18 Mm 673. 19 ותד לָעוֹף Prv 26,2. 20 Mm 697. 21 Mm 696. 22 Mm 679. 23 Mm 669. 24 Mm 2036. 25 Mm 562. 26 Mm 698. 27 Mm 699. 28 Mm 700. 29 ותד בצותו Ez 10,6. Cp 8 1 Mm 2135. 2 Mm 879. 3 Mm 701. 4 Mm 702.

25 [b] nonn Mss 𝔐[Mss]𝔗 pl ‖ [c] 𝔖 קרבן ‖ 27 [a] 𝔐 הַנ׳ ‖ 29 [a–a] 𝔐𝔊 ואל־ב׳ י׳ תדבר ‖ 30 [a] mlt Mss 𝔊𝔗[ʸ] ואת ע׳ ‖ [b] 𝔊 *τὸν λοβὸν τοῦ ἥπατος* = יֹתֶרֶת הַכָּבֵד? ‖ 32 [a] 𝔖 *lmrjʾ* = ליהוה ‖ 34 [a] > 𝔖 ‖ [b] pc Mss 𝔊𝔗[ʲ] יכם– ‖ 36 [a] 𝔊 *καθά* cf 38[a] ‖ 37 [a] mlt Mss 𝔐𝔊𝔖𝔗[Ms] ולי׳ ‖ 38 [a] 𝔊 *ὃν τρόπον* cf 36[a] ‖ [b] > 𝔖 ‖ Cp 8,4 [a] 𝔊 *καὶ ἐξεκκλησίασεν* = וַיַּקְהֵל cf 3.

ל.
חצי התורה בפסוק
פד לג מנה בתורי

ל. פד לג מנה בתורי וחד מן ב פסוק וישם וישם

לג פסוק את את את בסיפ. פד לג מנה בתורי

8 וַיִּתֵּן עָלָיו אֶת־הָאֵפֹד וַיַּחְגֹר אֹתוֹ בְּחֵשֶׁב הָאֵפֹד וַיֶּאְפַּד לוֹ בּוֹ׃ 8 וַיָּשֶׂם
9 עָלָיו אֶת־הַחֹשֶׁן וַיִּתֵּן אֶל[a]־הַחֹשֶׁן אֶת־הָאוּרִים וְאֶת־הַתֻּמִּים׃ 9 וַיָּשֶׂם
עַל־רֹאשׁוֹ וַיָּשֶׂם[a] עַל־הַמִּצְנֶפֶת אֶל־מוּל פָּנָיו אֵת צִיץ
10 הַזָּהָב נֵזֶר הַקֹּדֶשׁ כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֶת־מֹשֶׁה׃ 10 וַיִּקַּח מֹשֶׁה[a] אֶת־
שֶׁמֶן[a] הַמִּשְׁחָה[b] וַיִּמְשַׁח אֶת־הַמִּשְׁכָּן וְאֶת־כָּל־אֲשֶׁר־בּוֹ וַיְקַדֵּשׁ אֹתָם[b]׃
11 וַיִּז מִמֶּנּוּ עַל־הַמִּזְבֵּחַ שֶׁבַע פְּעָמִים וַיִּמְשַׁח אֶת־הַמִּזְבֵּחַ[a] וְאֶת־כָּל־ ב[5]
12 כֵּלָיו וְאֶת־הַכִּיֹּר וְאֶת־כַּנּוֹ לְקַדְּשָׁם׃ 12 וַיִּצֹק מִשֶּׁמֶן הַמִּשְׁחָה עַל ג
13 רֹאשׁ אַהֲרֹן וַיִּמְשַׁח אֹתוֹ לְקַדְּשׁוֹ׃ 13 וַיַּקְרֵב מֹשֶׁה אֶת־בְּנֵי אַהֲרֹן
וַיַּלְבִּשֵׁם כֻּתֳּנֹת וַיַּחְגֹּר אֹתָם אַבְנֵט[a] וַיַּחֲבֹשׁ לָהֶם מִגְבָּעוֹת כַּאֲשֶׁר צִוָּה ב וחס. ב מל בלישׁ[6]
14 יְהוָה אֶת־מֹשֶׁה׃ 14 וַיַּגֵּשׁ[a] אֶת פַּר הַחַטָּאת וַיִּסְמֹךְ אַהֲרֹן וּבָנָיו אֶת־ ז[7]
15 יְדֵיהֶם עַל־רֹאשׁ פַּר הַחַטָּאת׃ 15 וַיִּשְׁחָט[a] וַיִּקַּח מֹשֶׁה אֶת־[b]הַדָּם ג קמ וחד מן יא[8] וזגין בטע
וַיִּתֵּן עַל־קַרְנוֹת הַמִּזְבֵּחַ סָבִיב בְּאֶצְבָּעוֹ וַיְחַטֵּא[c] אֶת־הַמִּזְבֵּחַ וְאֶת־ ד מל בתורי[9]
16 הַדָּם יָצַק אֶל־יְסוֹד הַמִּזְבֵּחַ[c] וַיְקַדְּשֵׁהוּ לְכַפֵּר עָלָיו׃ 16 וַיִּקַּח[a] אֶת־ י[10]
כָּל־הַחֵלֶב אֲשֶׁר עַל־הַקֶּרֶב וְאֵת יֹתֶרֶת הַכָּבֵד וְאֶת־שְׁתֵּי הַכְּלָיֹת
17 וְאֶת־חֶלְבְּהֶן[b] וַיַּקְטֵר מֹשֶׁה הַמִּזְבֵּחָה׃ 17 וְאֶת־הַפָּר וְאֶת־עֹרוֹ וְאֶת־ יא[11]
בְּשָׂרוֹ וְאֶת־פִּרְשׁוֹ שָׂרַף בָּאֵשׁ מִחוּץ לַמַּחֲנֶה כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֶת־
18 מֹשֶׁה׃ 18 וַיַּקְרֵב[a] אֶת־אֵיל הָעֹלָה וַיִּסְמְכוּ[b] אַהֲרֹן וּבָנָיו אֶת־יְדֵיהֶם ל
19 עַל־רֹאשׁ[c] הָאָיִל׃ 19 וַיִּשְׁחָט[a] וַיִּזְרֹק מֹשֶׁה אֶת־הַדָּם עַל־הַמִּזְבֵּחַ ג קמ
20 סָבִיב׃ 20 וְאֶת־הָאַיִל נִתַּח לְנִתָחָיו וַיַּקְטֵר מֹשֶׁה אֶת־הָרֹאשׁ וְאֶת־ יב[12]. לא
21 הַנְּתָחִים וְאֶת־הַפָּדֶר׃ 21 [a]וְאֶת־הַקֶּרֶב[a] [b]וְאֶת־הַכְּרָעַיִם[b] רָחַץ בַּמָּיִם ל. ג
וַיַּקְטֵר מֹשֶׁה אֶת־כָּל־הָאַיִל הַמִּזְבֵּחָה עֹלָה הִוא לְרֵיחַ־נִיחֹחַ אִשֶּׁה יג[13]. ג[14]
22 הוּא לַיהוָה כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֶת־מֹשֶׁה׃ 22 וַיַּקְרֵב[a] אֶת־הָאַיִל הַשֵּׁנִי
אֵיל הַמִּלֻּאִים וַיִּסְמְכוּ[b] אַהֲרֹן וּבָנָיו אֶת־יְדֵיהֶם עַל־רֹאשׁ הָאָיִל׃

[5] Mm 703. [6] Mp sub loco. [7] Mm 356. [8] Mm 915. [9] Mm 704. [10] Mm 745. [11] Mm 570. [12] Mm 872. [13] Mm 574. [14] Mm 575.

8 [a] ⅏GS על ‖ **9** [a] ⅏ ויתן ‖ **10** [a–a] G *ἀπό τοῦ ἐλαίου* = משׁ׳ ‖ [b–b] G tr post 11 ‖ **11** [a] G + *καὶ ἡγίασεν αὐτό* = ויקדשהו ut 15 ‖ **13** [a] ⅏ Vrs pl ‖ **14** [a] G + *Μωυσῆς*, it 16[a]. 18[a].19[a].22[a].24[a].28[a] ‖ **15** [a] > 𝔠; ⅏ cj c 14, prb sic l cf 19[a].23[a] ‖ [b] G(S𝔗[Ms]) *ἀπό*, l frt מן ‖ [c–c] > 𝔠 (homtel) ‖ **16** [a] cf 14[a] ‖ [b] ⅏ ביהן—, it 25[a] ‖ **18** [a] ⅏ ויגש; cf 14[a] ‖ [b] ⅏G sg ut 14, it 22[b] ‖ [c] > 𝔠 ‖ **19** [a] cf 14[a]; S *wnksh mwšʾ* = וַיַּגֵּשׁ מֹשֶׁה—; prb huc tr : cf 15[a] ‖ **21** [a–a] ⅏ cj c 20 ‖ [b–b] ⅏ והכ׳ ‖ **22** [a] cf 14[a] ‖ [b] cf 18[b].

23 וַיִּשָּׁחֵט[a] | וַיִּקַּח מֹשֶׁה מִדָּמוֹ וַיִּתֵּן עַל־תְּנוּךְ אֹזֶן־אַהֲרֹן הַיְמָנִית וְעַל־ 23
24 בֹּהֶן יָדוֹ הַיְמָנִית וְעַל־בֹּהֶן רַגְלוֹ הַיְמָנִית: 24 וַיַּקְרֵב[a] אֶת־בְּנֵי אַהֲרֹן
ג קמ וחד מן ז[15] בטע מרעימין וחד מן יא[16] זורגין בטע . ח[17] . כה
ח[17] . 5 וַיִּתֵּן מֹשֶׁה מִן־הַדָּם עַל־תְּנוּךְ אָזְנָם הַיְמָנִית וְעַל־בֹּהֶן יָדָם הַיְמָנִית
וְעַל־בֹּהֶן רַגְלָם הַיְמָנִית וַיִּזְרֹק מֹשֶׁה אֶת־הַדָּם עַל־הַמִּזְבֵּחַ סָבִיב:
ז פסוק את ואת ואת ואת ראת ראת ראת[18] 25 וַיִּקַּח אֶת־הַחֵלֶב וְאֶת־הָאַלְיָה וְאֶת־כָּל־הַחֵלֶב[b] אֲשֶׁר עַל־הַקֶּרֶב
וְאֵת יֹתֶרֶת הַכָּבֵד וְאֶת־שְׁתֵּי הַכְּלָיֹת וְאֶת־חֶלְבְּהֶן[a] וְאֵת שׁוֹק הַיָּמִין:
ל 26 וּמִסַּל הַמַּצּוֹת[a] אֲשֶׁר | לִפְנֵי יְהוָה לָקַח חַלַּת מַצָּה אַחַת וַחֲלַת לֶחֶם
ב . פר לג מנה בתור 27 שֶׁמֶן אַחַת וְרָקִיק אֶחָד וַיָּשֶׂם עַל־הַחֲלָבִים וְעַל שׁוֹק הַיָּמִין: 27 וַיִּתֵּן
אֶת־הַכֹּל עַל כַּפֵּי אַהֲרֹן וְעַל כַּפֵּי בָנָיו וַיָּנֶף אֹתָם תְּנוּפָה לִפְנֵי
יְהוָה: 28 וַיִּקַּח מֹשֶׁה אֹתָם מֵעַל כַּפֵּיהֶם וַיַּקְטֵר[a] הַמִּזְבֵּחָה עַל־ 28
יג . יט[19] . כ[20] הָעֹלָה מִלֻּאִים הֵם לְרֵיחַ נִיחֹחַ אִשֶּׁה הוּא לַיהוָה: 29 וַיִּקַּח מֹשֶׁה 29
יג אֶת־הֶחָזֶה וַיְנִיפֵהוּ תְנוּפָה לִפְנֵי יְהוָה מֵאֵיל הַמִּלֻּאִים לְמֹשֶׁה הָיָה
לְמָנָה כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֶת־מֹשֶׁה: 30 וַיִּקַּח מֹשֶׁה מִשֶּׁמֶן הַמִּשְׁחָה וּמִן־ 30
ב[21] . ח[22] הַדָּם[a] אֲשֶׁר עַל־הַמִּזְבֵּחַ וַיַּז עַל־אַהֲרֹן עַל־[a]בְּגָדָיו וְעַל־בָּנָיו וְעַל־
יח פסוק את את בִּגְדֵי בָנָיו אִתּוֹ ראת . ז[23] [b]וַיְקַדֵּשׁ אֶת־אַהֲרֹן אֶת[c]־בְּגָדָיו וְאֶת־בָּנָיו וְאֶת־בִּגְדֵי
ל בָּנָיו אִתּוֹ[b]: 31 וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֶל־אַהֲרֹן וְאֶל־בָּנָיו בַּשְּׁלוּ אֶת־הַבָּשָׂר
ג פֶּתַח[a] אֹהֶל מוֹעֵד[b] וְשָׁם תֹּאכְלוּ אֹתוֹ וְאֶת־הַלֶּחֶם אֲשֶׁר בְּסַל הַמִּלֻּאִים
ה . ד וחס 32 כַּאֲשֶׁר צִוֵּיתִי[c] לֵאמֹר אַהֲרֹן וּבָנָיו יֹאכְלֻהוּ: 32 וְהַנּוֹתָר בַּבָּשָׂר
ז דגש[24] . ב וּבַלֶּחֶם בָּאֵשׁ תִּשְׂרֹפוּ: 33 וּמִפֶּתַח[a] אֹהֶל מוֹעֵד לֹא תֵצְאוּ שִׁבְעַת יָמִים 33
ז[25] עַד יוֹם מְלֹאת יְמֵי מִלֻּאֵיכֶם כִּי שִׁבְעַת יָמִים יְמַלֵּא אֶת־יֶדְכֶם[a]:
ו[26] . יב חס למערב . ח[27] 34 כַּאֲשֶׁר עָשָׂה בַּיּוֹם הַזֶּה צִוָּה יְהוָה לַעֲשֹׂת לְכַפֵּר עֲלֵיכֶם: 35 וּפֶתַח 34
35 אֹהֶל מוֹעֵד[a] תֵּשְׁבוּ יוֹמָם וָלַיְלָה שִׁבְעַת יָמִים וּשְׁמַרְתֶּם אֶת־מִשְׁמֶרֶת
ז מל ג[28] מנה בתור . ח[29] . יג חס האלה[30] יְהוָה וְלֹא תָמֻתוּ כִּי־כֵן צִוֵּיתִי[b]: 36 וַיַּעַשׂ אַהֲרֹן וּבָנָיו אֵת כָּל־ 36
יט[31] הַדְּבָרִים אֲשֶׁר־צִוָּה יְהוָה בְּיַד־מֹשֶׁה: ס צ[1]

[15] Mm 705. [16] Mm 915. [17] Mm 742. [18] Mm 2135. [19] Mm 574. [20] Mm 575. [21] Mm 703. [22] Mm 567. [23] Mm 2895. [24] Mm 351. [25] Mm 706. [26] Mm 53. [27] Mm 2965. [28] Mm 314. [29] Mm 2811. [30] Mm 707. [31] Mm 1360.

23 [a] prb huc tr : cf 15[a] ‖ **24** [a] cf 14[a] ‖ **25** [a] cf 16[b] ‖ **26** [a] **G** *τῆς τελειώσεως* = המלאים, ex 31 ‖ **28** [a] cf 14[a] ‖ **30** [a] mlt Mss ω Vrs **C**[J] ועל cf Ex 29,21 ‖ [b–b] > **G**[B*A] ‖ [c] mlt Mss ωGS**C**[Ms]**C**[J] ואת ‖ **31** [a] **G** *ἐν τῇ αὐλῇ* = בַּחֲצַר? ‖ [b] > **C**, it 35[a]; **G** + *ἐν τόπῳ ἁγίῳ* ‖ [c] GS**C** pass, l prb צִוָּה ut 35 10,13, cf 10,18[a] ‖ **33** [a] pc Mss ωGS pl ‖ **35** [a] cf 31[b] ‖ [b] **G** *ἐνετείλατό μοι κύριος ὁ θεός*.

פרש **9** 1 וַיְהִי֙ בַּיּ֣וֹם הַשְּׁמִינִ֔י קָרָ֣א מֹשֶׁ֔ה לְאַהֲרֹ֖ן וּלְבָנָ֑יו [a]וּלְזִקְנֵ֖י ל
2 יִשְׂרָאֵ֥ל[a]׃ 2 וַיֹּ֣אמֶר אֶל־אַהֲרֹ֗ן קַח־לְךָ֞ עֵ֤גֶל בֶּן־בָּקָר֙ לְחַטָּ֔את וְאַ֖יִל
3 לְעֹלָ֑ה תְּמִימִ֖ם וְהַקְרֵ֥ב לִפְנֵ֖י יְהוָֽה׃ 3 וְאֶל־בְּנֵי֙[a] יִשְׂרָאֵ֣ל תְּדַבֵּ֔ר ל¹.²
לֵאמֹ֗ר קְח֤וּ שְׂעִיר־עִזִּים֙ לְחַטָּ֔את וְעֵ֥גֶל וָכֶ֖בֶשׂ בְּנֵי־שָׁנָ֣ה תְמִימִ֑ם
4 לְעֹלָֽה׃ 4 וְשׁ֤וֹר וְאַ֙יִל֙ לִשְׁלָמִ֔ים לִזְבֹּ֖חַ לִפְנֵ֣י יְהוָ֑ה וּמִנְחָ֕ה בְּלוּלָ֖ה ה
5 בַּשָּׁ֣מֶן כִּ֣י הַיּ֔וֹם יְהוָ֖ה נִרְאָ֥ה[a] אֲלֵיכֶֽם׃ 5 וַיִּקְח֗וּ אֵ֚ת אֲשֶׁ֣ר צִוָּ֔ה מֹשֶׁ֖ה
6 אֶל־פְּנֵ֣י אֹהֶל֮ מוֹעֵד֒ וַיִּקְרְב֣וּ כָל־הָעֵדָ֔ה וַיַּעַמְד֖וּ לִפְנֵ֥י יְהוָֽה׃ 6 וַיֹּ֣אמֶר ט³ וכל צוררת הבית דכות׳ ב מ ד
מֹשֶׁ֗ה זֶ֚ה הַדָּבָ֣ר אֲשֶׁר־צִוָּ֣ה יְהוָ֔ה תַּעֲשׂ֖וּ וְיֵרָ֣א אֲלֵיכֶ֑ם כְּב֖וֹד יְהוָֽה׃
7 7 וַיֹּ֤אמֶר מֹשֶׁה֙ אֶל־אַהֲרֹ֔ן קְרַ֖ב אֶל־הַמִּזְבֵּ֑חַ וַעֲשֵׂ֞ה[a] אֶת־חַטָּאתְךָ֣ ט⁴.ב⁵
וְאֶת־עֹלָתֶ֗ךָ וְכַפֵּ֥ר בַּֽעַדְךָ֖ וּבְעַ֣ד הָעָ֑ם[b] וַעֲשֵׂה֙[a] אֶת־קָרְבַּ֣ן הָעָ֔ם וְכַפֵּ֖ר ג.ד⁶.ד⁶
8 בַּֽעֲדָ֑ם כַּאֲשֶׁ֖ר צִוָּ֥ה יְהוָֽה׃ 8 וַיִּקְרַ֣ב אַהֲרֹ֗ן אֶל־הַמִּזְבֵּ֙חַ֙ וַיִּשְׁחַ֣ט אֶת־ ג ס״פ. ה פת⁷.ט⁴
9 עֶ֣גֶל הַחַטָּ֔את[a] אֲשֶׁר־לֽוֹ׃[a] 9 וַיַּקְרִ֤בוּ בְנֵי֙ אַהֲרֹ֔ן אֶת־הַדָּ֖ם אֵלָ֑יו וַיִּטְבֹּ֤ל ט⁴ חס ב מנה בליש
אֶצְבָּעוֹ֙ בַּדָּ֔ם וַיִּתֵּ֖ן עַל־קַרְנ֣וֹת הַמִּזְבֵּ֑חַ וְאֶת־הַדָּ֗ם יָצַ֛ק אֶל־יְס֥וֹד ד מל בתור⁹
10 הַמִּזְבֵּֽחַ׃ 10 וְאֶת־הַחֵ֙לֶב֙ וְאֶת־הַכְּלָיֹ֔ת וְאֶת־הַיֹּתֶ֖רֶת מִן־הַכָּבֵ֑ד מִן־ ה וכל ואת שתי הכלית דכות׳¹⁰
11 הַחַטָּ֔את הִקְטִ֖יר הַמִּזְבֵּ֑חָה כַּאֲשֶׁ֥ר צִוָּ֖ה יְהוָ֥ה אֶת־מֹשֶֽׁה׃ 11 וְאֶת־
12 הַבָּשָׂ֣ר וְאֶת־הָעֹ֔ור שָׂרַ֥ף בָּאֵ֖שׁ מִח֥וּץ לַמַּחֲנֶֽה׃ 12 וַיִּשְׁחַ֖ט אֶת־הָעֹלָ֑ה
וַיִּמְצְא֣וּ בְנֵי֩ אַהֲרֹ֨ן אֵלָ֜יו אֶת־הַדָּ֗ם וַיִּזְרְקֵ֤הוּ עַל־הַמִּזְבֵּ֙חַ֙ סָבִ֔יב׃ ב וחס
13 13 וְאֶת־הָעֹלָ֖ה הִמְצִ֣יאוּ אֵלָ֑יו לִנְתָחֶ֖יהָ וְאֶת־הָרֹ֥אשׁ וַיַּקְטֵ֖ר עַל־ ג¹¹.ל.לז.ג בליש¹²
14 הַמִּזְבֵּֽחַ׃ 14 וַיִּרְחַ֥ץ אֶת־הַקֶּ֖רֶב וְאֶת־הַכְּרָעָ֑יִם וַיִּקְטֵ֥ר עַל־הָעֹלָ֖ה
15 הַמִּזְבֵּֽחָה׃ 15 וַיַּקְרֵּ֖ב אֶת קָרְבַּ֣ן הָעָ֑ם וַיִּקַּ֞ח אֶת־שְׂעִ֤יר הַחַטָּאת֙ אֲשֶׁר
16 לָעָ֔ם וַיִּשְׁחָטֵ֖הוּ וַיְחַטְּאֵ֥הוּ כָרִאשֹׁ֖ון׃ 16 וַיַּקְרֵ֣ב אֶת־הָעֹלָ֔ה[a] וַיַּעֲשֶׂ֖הָ ל.ל.ב
17 כַּמִּשְׁפָּֽט׃ 17 וַיַּקְרֵ֣ב אֶת־הַמִּנְחָ֔ה וַיְמַלֵּ֥א כַפֹּ֖ו[a] מִמֶּ֑נָּה וַיַּקְטֵ֖ר עַל־ ט.ג בליש¹²
18 הַמִּזְבֵּ֥חַ מִלְּבַ֖ד עֹלַ֥ת הַבֹּֽקֶר׃ 18 וַיִּשְׁחַ֤ט אֶת־הַשֹּׁור֙ וְאֶת־הָאַ֔יִל זֶ֖בַח ה¹³
הַשְּׁלָמִ֑ים אֲשֶׁ֥ר לָעָ֖ם וַיִּמְצְא֣וּ בְנֵי֩ אַהֲרֹ֨ן אֶת־הַדָּ֜ם אֵלָ֗יו וַיִּזְרְקֵ֤הוּ עַל־ ב וחס
19 הַמִּזְבֵּ֙חַ֙ סָבִ֔יב׃ 19 וְאֶת־הַחֲלָבִ֗ים מִן־הַשֹּׁור֙ וּמִן־הָאַ֔יִל הָאַלְיָ֖ה

Cp 9 [1]Mm 847. [2]Mm 585. [3]Mm 3937. [4]Mm 583. [5]Mm 708. [6]Mm 709. [7]Mm 710. [8]Mm 667. [9]Mm 704. [10]Mm 669. [11]Mm 2983. [12]Mm 4235. [13]Mm 872.

Cp 9,1 [a–a] dl? cf 3[a] ‖ **3** [a] ⅏G וְזִקְנֵי ‖ **4** [a] G(ⅅ𝔗𝔚𝔙) ὀφθήσεται = נראה cf וירא 6 ‖ **7** [a–a] > 𝔏 (homtel) ‖ [b] G τοῦ οἴκου σου cf 16,17 ‖ **8** [a–a] > G* ‖ **16** [a] קרבן 𝔏 ‖ **17** [a] ⅏G כפיו.

לה [a]וְהַמְּכִסֶּה וְהַכְּלָיֹת[a] וְיֹתֶרֶת הַכָּבֵד׃ 20 וַיָּשִׂמוּ[a] אֶת־הַחֲלָבִים עַל־ 20
21 הֶחָזוֹת וַיַּקְטֵר[b] הַחֲלָבִים הַמִּזְבֵּחָה׃ 21 וְאֶת הֶחָזוֹת וְאֵת שׁוֹק הַיָּמִין
22 הֵנִיף אַהֲרֹן תְּנוּפָה לִפְנֵי יְהוָה כַּאֲשֶׁר צִוָּה[a] מֹשֶׁה[b]׃ 22 וַיִּשָּׂא
ידיו חד מן ה כתי ק חס . ב חס[14] אַהֲרֹן אֶת־יָדָו אֶל[a]־הָעָם וַיְבָרְכֵם וַיֵּרֶד מֵעֲשֹׂת הַחַטָּאת וְהָעֹלָה
כט בתור וְהַשְּׁלָמִים׃ 23 וַיָּבֹא מֹשֶׁה ׳ וְאַהֲרֹן אֶל־אֹהֶל מוֹעֵד וַיֵּצְאוּ וַיְבָרְכוּ 23
ג. ט[15]. ל[16] [a]אֶת־הָעָם וַיֵּרָא כְּבוֹד־יְהוָה אֶל־כָּל־הָעָם׃ 24 וַתֵּצֵא ׳ אֵשׁ מִלִּפְנֵי 24
כ יְהוָה וַתֹּאכַל עַל־הַמִּזְבֵּחַ אֶת־הָעֹלָה וְאֶת־הַחֲלָבִים וַיַּרְא[a] כָּל־הָעָם
ל וַיָּרֹנּוּ וַיִּפְּלוּ עַל־פְּנֵיהֶם׃

הי[1] **10** 1 וַיִּקְחוּ בְּנֵי־אַהֲרֹן נָדָב וַאֲבִיהוּא[a] אִישׁ מַחְתָּתוֹ וַיִּתְּנוּ בָהֵן **10**
לה. יד בטע[2] אֵשׁ וַיָּשִׂימוּ עָלֶיהָ[b] קְטֹרֶת וַיַּקְרִבוּ לִפְנֵי יְהוָה[c] אֵשׁ זָרָה[c] אֲשֶׁר ׳ לֹא
ג. לט מל בתור צִוָּה[d] אֹתָם׃ 2 וַתֵּצֵא ׳ אֵשׁ מִלִּפְנֵי יְהוָה וַתֹּאכַל אוֹתָם וַיָּמֻתוּ לִפְנֵי 2
יְהוָה׃ 3 וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֶל־אַהֲרֹן הוּא אֲשֶׁר־דִּבֶּר יְהוָה | לֵאמֹר
ל. ל. ל בִּקְרֹבַי אֶקָּדֵשׁ וְעַל־פְּנֵי כָל־הָעָם אֶכָּבֵד
ב[3] וַיִּדֹּם אַהֲרֹן׃ 4 וַיִּקְרָא מֹשֶׁה אֶל־מִישָׁאֵל[a] וְאֶל אֶלְצָפָן[b] בְּנֵי עֻזִּיאֵל[c] 4
ה בתרי טעמ[4]. ה[5] דֹּד אַהֲרֹן וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם קִרְבוּ שְׂאוּ אֶת־אֲחֵיכֶם מֵאֵת ׳ פְּנֵי־הַקֹּדֶשׁ
ב חד חס וחד מל[6] אֶל־מִחוּץ לַמַּחֲנֶה׃ 5 וַיִּקְרְבוּ[a] וַיִּשָּׂאֵם בְּכֻתָּנְתָּם אֶל־מִחוּץ לַמַּחֲנֶה
6 כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר מֹשֶׁה׃ 6 וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֶל־אַהֲרֹן וּלְאֶלְעָזָר[a] וּלְאִיתָמָר[a] |
ו. ב[7]. ל בָּנָיו[b] רָאשֵׁיכֶם אַל[c]־תִּפְרָעוּ | וּבִגְדֵיכֶם לֹא־תִפְרֹמוּ וְלֹא תָמֻתוּ וְעַל
כ[9] ד מנה בתור וכל ירמיה ויחזק דכות ב מ יה כָּל־הָעֵדָה יִקְצֹף ׳ וַאֲחֵיכֶם כָּל־בֵּית ׳ יִשְׂרָאֵל יִבְכּוּ אֶת־הַשְּׂרֵפָה
ב אֲשֶׁר שָׂרַף יְהוָה׃ 7 וּמִפֶּתַח אֹהֶל מוֹעֵד לֹא תֵצְאוּ פֶּן־תָּמֻתוּ כִּי־ 7
שֶׁמֶן מִשְׁחַת יְהוָה עֲלֵיכֶם וַיַּעֲשׂוּ כִּדְבַר מֹשֶׁה׃ פ
ב. ל ר״פ 8 וַיְדַבֵּר ׳ יְהוָה ׳ אֶל־אַהֲרֹן לֵאמֹר׃ 9 יַיִן וְשֵׁכָר אַל־תֵּשְׁתְּ | אַתָּה | וְסֹ
ד. ד קמ וכל יחזק נקיבה אחנה וס״פ דכות[10]. ג[11] וּבָנֶיךָ ׳ אִתָּךְ בְּבֹאֲכֶם אֶל־אֹהֶל מוֹעֵד[a] וְלֹא תָמֻתוּ חֻקַּת עוֹלָם

[14]Mm 711. [15]Mm 1227. [16]Mm 712. Cp 10 [1]Mm 640. [2]Mm 3948. [3]Mm 3247. [4]Mm 2991. [5]Mm 713. [6]1 Ch 23,22. [7]Mm 1215. [8]Mm 3593. [9]Mm 953. [10]Mm 172. [11]Mm 920.

19 [a–a] 𝔊 *καὶ τὸ στέαρ τὸ κατακαλύπτον ἐπὶ τῆς κοιλίας καὶ τοὺς δύο νεφροὺς καὶ τὸ στέαρ τὸ ἐπ' αὐτῶν* cf 4,9 ‖ **20** [a] 𝔐𝔊𝔖 sg ‖ [b] 𝔊 pl ‖ **21** [a] mlt Mss 𝔐𝔊 + יְהוָה אֶת, prb sic l; 𝔖 pass ‖ [b] > 𝔗 ‖ **22** [a] 𝔐𝔊𝔖 על ‖ **23** [a] 𝔊 + *πάντα* ‖ **24** [a] 𝔐𝔗[J] pl ‖ **Cp 10,1** [a] 𝔊 *καὶ Αβιουδ* ‖ [b] 𝔐𝔖𝔗[Ms] עֲלֵיהֶן ‖ [c–c] > 𝔗 ‖ [d] 𝔊 + *κύριος*; 𝔘 pass ‖ **4** [a] 𝔊* *Μισαδαι* ‖ [b] 𝔐𝔊𝔖 אליצפן ‖ [c] 𝔗 עזאל, 𝔊[B] *Αζιηλ* ‖ **5** [a] 𝔗 ויקריבו ‖ **6** [a] 𝔐 ואל א׳ ‖ [b] 𝔊(𝔖) + *τοὺς καταλελειμμένους* cf 12 ‖ [c] 𝔐 לא ‖ **9** [a] 𝔊 + *ἢ προσπορευομένων ὑμῶν πρὸς τὸ θυσιαστήριον.*

10 לְהַדִּ֥יל[a] בֵּ֣ין הַקֹּ֔דֶשׁ וּבֵ֖ין הַחֹ֑ל וּבֵ֣ין הַטָּמֵ֔א[b] וּבֵ֖ין
11 הַטָּהֽוֹר׃ וּלְהוֹרֹ֗ת אֶת־בְּנֵ֤י יִשְׂרָאֵל֙ אֵ֣ת כָּל־הַחֻקִּ֔ים[a] אֲשֶׁ֥ר דִּבֶּֽר
12 יְהוָ֖ה אֲלֵיהֶ֑ם בְּיַד־מֹשֶׁ֔ה׃ פ 12 וַיְדַבֵּ֣ר מֹשֶׁ֔ה[a] אֶל־אַהֲרֹ֖ן וְאֶל
אֶלְעָזָ֣ר וְאֶל־אִיתָמָ֑ר ׀ בָּנָ֣יו הַנּוֹתָרִ֗ים קְח֤וּ אֶת־הַמִּנְחָה֙ הַנּוֹתֶ֣רֶת מֵאִשֵּׁ֔י
13 יְהוָ֖ה וְאִכְל֣וּהָ מַצּ֑וֹת אֵ֚צֶל הַמִּזְבֵּ֔חַ כִּ֥י קֹֽדֶשׁ־קָדָשִׁ֖ים הִֽוא׃ 13 וַאֲכַלְתֶּ֣ם
14 אֹתָ֗הּ בְּמָקוֹם֙ קָד֔וֹשׁ כִּ֣י חָקְךָ֔ וְחָק־בָּנֶ֖יךָ הִ֣וא מֵאִשֵּׁ֣י יְהוָ֑ה כִּי־כֵ֖ן צֻוִּ֥יתִי׃
14 וְאֶת֩ חֲזֵ֨ה הַתְּנוּפָ֜ה וְאֶת־ ׀ שׁ֣וֹק הַתְּרוּמָ֗ה תֹּֽאכְל֛וּ בְּמָק֥וֹם טָה֖וֹר[a]
אַתָּ֣ה וּבָנֶ֑יךָ וּבְנֹתֶ֣יךָ[b] אִתָּ֔ךְ כִּֽי־חָקְךָ֥ וְחָק־בָּנֶ֖יךָ נִתְּנ֥וּ מִזִּבְחֵ֖י שַׁלְמֵ֥י
15 בְּנֵ֥י יִשְׂרָאֵֽל׃ 15 שׁ֣וֹק הַתְּרוּמָ֗ה וַחֲזֵ֤ה הַתְּנוּפָה֙ עַ֣ל אִשֵּׁ֣י הַחֲלָבִ֔ים
יָבִ֖יאוּ לְהָנִ֣יף תְּנוּפָ֑ה לִפְנֵ֣י יְהוָ֔ה וְהָיָ֥ה לְךָ֖[a] וּלְבָנֶ֥יךָ אִתְּךָ֛ לְחָק־עוֹלָ֖ם
16 כַּאֲשֶׁ֥ר צִוָּ֖ה יְהוָֽה׃[b] 16 וְאֵת֙ ׀ שְׂעִ֣יר הַחַטָּ֔את דָּרֹ֥שׁ דָּרַ֖שׁ מֹשֶׁ֑ה
וְהִנֵּ֣ה שָׂרַ֔ף וַיִּקְצֹ֖ף עַל־אֶלְעָזָ֣ר וְעַל־אִיתָמָ֑ר בְּנֵ֥י אַהֲרֹ֖ן הַנּוֹתָרִ֥ם
17 לֵאמֹֽר׃ 17 מַדּ֣וּעַ לֹא־אֲכַלְתֶּ֞ם אֶת־הַחַטָּ֣את[a] בִּמְק֣וֹם הַקֹּ֗דֶשׁ[b] כִּֽי־קֹ֤דֶשׁ
קָדָשִׁ֙ים֙ הִ֔וא[b] וְאֹתָ֣הּ ׀ נָתַ֣ן לָכֶ֗ם[c] לָשֵׂ֤את אֶת־עֲוֹן֙ הָעֵדָ֔ה לְכַפֵּ֥ר עֲלֵיהֶ֖ם
18 לִפְנֵ֥י יְהוָֽה׃ 18 הֵ֣ן לֹא־הוּבָ֗א אֶת־דָּמָהּ֙ אֶל־הַקֹּ֔דֶשׁ פְּנִימָ֖ה אָכֹ֣ל
תֹּאכְל֑וּ אֹתָ֕הּ בַּקֹּ֖דֶשׁ כַּאֲשֶׁ֥ר צִוִּֽיתִי׃[a] 19 וַיְדַבֵּ֣ר אַהֲרֹ֔ן אֶל־מֹשֶׁ֖ה הֵ֣ן
הַיּ֗וֹם הִקְרִ֙יבוּ֙ אֶת־חַטָּאתָ֔ם וְאֶת־עֹלָתָ֖ם לִפְנֵ֣י יְהוָ֑ה וַתִּקְרֶ֣אנָה אֹתִ֔י
כָּאֵ֔לֶּה וְאָכַלְתִּי֙ חַטָּ֣את הַיּ֔וֹם הֲיִיטַ֖ב[a] בְּעֵינֵ֥י יְהוָֽה׃ 20 וַיִּשְׁמַ֥ע מֹשֶׁ֖ה
וַיִּיטַ֥ב בְּעֵינָֽיו׃ פ

11 1 וַיְדַבֵּ֥ר יְהוָ֖ה אֶל־מֹשֶׁ֣ה וְאֶל־אַהֲרֹ֑ן לֵאמֹ֖ר אֲלֵהֶֽם׃[a] 2 דַּבְּר֣וּ
אֶל־בְּנֵ֣י יִשְׂרָאֵ֔ל לֵאמֹ֑ר זֹ֣את הַחַיָּ֗ה אֲשֶׁ֤ר תֹּֽאכְלוּ֙[a] מִכֹּל־הַבְּהֵמָ֔ה אֲשֶׁ֖ר
3 עַל־הָאָֽרֶץ׃ 3 כֹּ֚ל ׀ מַפְרֶ֣סֶת פַּרְסָ֔ה וְשֹׁסַ֥עַת שֶׁ֖סַע[a] פְּרָסֹ֑ת מַעֲלַ֣ת[b]
4 גֵּרָ֔ה בַּבְּהֵמָ֕ה אֹתָ֖הּ תֹּאכֵֽלוּ׃ 4 אַ֚ךְ אֶת־זֶ֔ה לֹ֥א תֹאכְל֖וּ מִמַּעֲלֵ֣י הַגֵּרָ֑ה

12 Mm 714. 13 Mm 715. 14 Ex 35,34. 15 Mm 250. 16 Mm 2811. 17 Mm 122. 18 Mm 716. 19 Mm 747. 20 Mm 501. 21 Mm 60. 22 Mm 717. 23 Mm 718. Cp 11 1 Mm 852. 2 Mm 719. 3 Mm 3964. 4 Mm 1405. 5 Mm 64.

10 [a] GS om cop ‖ [b–b] > C ‖ **11** [a] C הדברים ‖ **12** [a] C יהוה ‖ **14** [a] G *ἁγίῳ* cf 13.17 ‖ [b] G *καὶ ὁ οἶκός σου* = וּבֵיתֶךָ ‖ **15** [a] ɯG + וְלִבְנֹתֶיךָ ‖ [b] G + *τῷ Μωυσῇ* ‖ **17** [a] ga'ya eras ‖ [b–b] > C ‖ [c] G + *φαγεῖν* = לֶאֱכֹל ‖ **18** [a] SCMsTY pass cf 8,31[c]; G *μοι συνέταξεν κύριος*; S + verba ex 8,31 ‖ **19** [a] G *μὴ ἀρεστόν*, 1 frt הַיִ֫ ‖ **Cp 11,1** [a] C להם; > GV ‖ **2** [a] > C ‖ **3** [a] pc Mss ɯGS + שְׁתֵּי ut Dt 14,6 ‖ [b] GSV pr cop.

וּמְמַפְרִיסֵי הַמַּפְרֶסֶת[a] אֶת־הַגָּמָל כִּי־מַעֲלֵה גֵרָה הוּא וּפַרְסָה[b] אֵינֶנּוּ
מַפְרִיס טָמֵא הוּא לָכֶם׃ 5 וְאֶת־הַשָּׁפָן כִּי־מַעֲלֵה גֵרָה הוּא וּפַרְסָה[b]
לֹא יַפְרִיס טָמֵא הוּא לָכֶם׃ 6 [a]וְאֶת־הָאַרְנֶבֶת כִּי־מַעֲלַת גֵּרָה הִוא
וּפַרְסָה לֹא הִפְרִיסָה טְמֵאָה הִוא לָכֶם[a]׃ 7 וְאֶת־הַחֲזִיר כִּי־מַפְרִיס
פַּרְסָה הוּא וְשֹׁסַע שֶׁסַע פַּרְסָה וְהוּא גֵּרָה לֹא־יִגָּר[a] טָמֵא הוּא לָכֶם׃
8 מִבְשָׂרָם לֹא תֹאכֵלוּ וּבְנִבְלָתָם לֹא תִגָּעוּ טְמֵאִים הֵם לָכֶם׃ 9 [a]אֶת־
זֶה תֹּאכְלוּ מִכֹּל אֲשֶׁר בַּמָּיִם כֹּל אֲשֶׁר־לוֹ סְנַפִּיר וְקַשְׂקֶשֶׂת בַּמַּיִם
בַּיַּמִּים וּבַנְּחָלִים אֹתָם תֹּאכֵלוּ׃ 10 וְכֹל[a] אֲשֶׁר אֵין־לוֹ סְנַפִּיר וְקַשְׂקֶשֶׂת[a]
בַּיַּמִּים וּבַנְּחָלִים מִכֹּל שֶׁרֶץ הַמַּיִם וּמִכֹּל נֶפֶשׁ הַחַיָּה אֲשֶׁר בַּמָּיִם
שֶׁקֶץ הֵם לָכֶם׃ 11 וְשֶׁקֶץ יִהְיוּ לָכֶם מִבְשָׂרָם לֹא תֹאכֵלוּ וְאֶת־
נִבְלָתָם תְּשַׁקֵּצוּ׃ 12 כֹּל[a] אֲשֶׁר אֵין־לוֹ סְנַפִּיר וְקַשְׂקֶשֶׂת בַּמָּיִם שֶׁקֶץ
הוּא לָכֶם׃ 13 וְאֶת־אֵלֶּה תְּשַׁקְּצוּ מִן־הָעוֹף לֹא יֵאָכְלוּ[a] שֶׁקֶץ
הֵם אֶת־הַנָּשֶׁר וְאֶת־הַפֶּרֶס וְאֶת הָעָזְנִיָּה׃ 14 וְאֶת־הַדָּאָה וְאֶת־הָאַיָּה
לְמִינָהּ׃ 15 [a]אֵת[b] כָּל־עֹרֵב לְמִינוֹ׃ 16 וְאֶת בַּת הַיַּעֲנָה וְאֶת־הַתַּחְמָס
וְאֶת־הַשָּׁחַף[a] וְאֶת־הַנֵּץ לְמִינֵהוּ׃ 17 וְאֶת־הַכּוס וְאֶת־הַשָּׁלָךְ וְאֶת־
הַיַּנְשׁוּף׃ 18 וְאֶת־הַתִּנְשֶׁמֶת וְאֶת־הַקָּאָת וְאֶת־הָרָחָם׃ 19 [a]וְאֶת
הַחֲסִידָה[b] הָאֲנָפָה לְמִינָהּ וְאֶת־הַדּוכִיפַת[c] וְאֶת־הָעֲטַלֵּף׃ 20 כָּל[a]
שֶׁרֶץ הָעוֹף הַהֹלֵךְ עַל־אַרְבַּע שֶׁקֶץ הוּא לָכֶם׃ ס 21 אַךְ[a] אֶת־
זֶה תֹּאכְלוּ מִכֹּל שֶׁרֶץ הָעוֹף הַהֹלֵךְ עַל־אַרְבַּע אֲשֶׁר־לָאו[a] כְרָעַיִם
מִמַּעַל לְרַגְלָיו לְנַתֵּר בָּהֵן[c] עַל־הָאָרֶץ׃ 22 אֶת־אֶלֶּה מֵהֶם תֹּאכֵלוּ
אֶת־הָאַרְבֶּה לְמִינֵהוּ וְאֶת־הַסָּלְעָם לְמִינֵהוּ וְאֶת־הַחַרְגֹּל לְמִינֵהוּ וְאֶת־
הֶחָגָב לְמִינֵהוּ׃ 23 וְכֹל[a] שֶׁרֶץ הָעוֹף אֲשֶׁר־לוֹ אַרְבַּע רַגְלִים שֶׁקֶץ
הוּא לָכֶם׃ 24 וּלְאֵלֶּה תִּטַּמְּאוּ כָּל־הַנֹּגֵעַ בְּנִבְלָתָם יִטְמָא עַד־הָעָרֶב׃

ה ג כת ה וב בליש שם ברגש כת א[6]

ל

ל. ל

ה[7]

ה[7]

ל. ל

ל. ו זוגיין[8]

ל

ל. ל

ל[9]. ד[10]. כן פסוק ואת ואת ואת ואת ראת. ה[11]. ב

יד. ל

ל. ל

ב. ל. ל. ל

לן חד מן ז[12] כת כן ק

ד[13]. ה[14]. יך פסוק את את ואת ואת ואת

ד[10]. ל. יד. ל. יד

ב[15]. יד

ג ר״פ[16]. ב חס[17]

[6]Mm 1405. [7]Mm 720. [8]Mm 2036. [9]Mm 721. [10]Mm 722. [11]Mm 768. [12]Mm 1795. [13]Mm 396. [14]Mm 640. [15]Qoh 12,5. [16]Mm 2803. [17]Lv 11,31.

4/5 [a] G + *καὶ ὀνυχιζόντων ὀνυχιστῆρας* (it G Dt 14,7) cf 3 || [b–b] > C (homtel) || **6** [a–a] > C (homtel) || **7** [a] 𝔪 יגור cf Dt 14,8 || **9** [a] Ms 𝔪GS ואת || **10** [a] 𝔪 + במים cf G || **12** [a] nonn Mss 𝔪GS וכל || **13** [a] 𝔪 תאכלו || **15** [a] v 15 > G^{B*Amin}, it Dt 14,14 || [b] mlt Mss 𝔪GSC^{Ly} ואת || **16** [a] 𝔪G + לְמִינוֹ || **19** [a] G* pr *καὶ γλαῦκα* = והתחמס ut 16 Dt 14,15 || [b] G + *καί*, ins frt ואת || [c] 𝔪 הדגיפת || **20** [a] pc Mss 𝔪GSC^{J} וכל || **21** [a] > CG^{Mss} || [b] C Vrs לו || [c] mlt Mss 𝔪 בהם || **23** [a] pc Mss G* כל.

25 וְכָל־הַנִּשְׂא מִנִּבְלָתָם[a] יְכַבֵּס בְּגָדָיו[b] וְטָמֵא עַד־הָעָרֶב׃ 26 לְכָל־
הַבְּהֵמָה אֲשֶׁר הוּא מַפְרֶסֶת פַּרְסָה וְשֶׁסַע אֵינֶנָּה[b] שְׁסַעַת וְגֵרָה אֵינֶנָּה
27 מַעֲלָה טְמֵאִים הֵם לָכֶם כָּל־הַנֹּגֵעַ בָּהֶם[c] יִטְמָא׃ 27 וְכָל | הוֹלֵךְ עַל־
כַּפָּיו[a] בְּכָל־הַחַיָּה הַהֹלֶכֶת עַל־אַרְבַּע טְמֵאִים הֵם לָכֶם כָּל־הַנֹּגֵעַ
28 בְּנִבְלָתָם יִטְמָא עַד־הָעָרֶב׃ 28 וְהַנֹּשֵׂא[a] אֶת־נִבְלָתָם[a] יְכַבֵּס בְּגָדָיו
29 וְטָמֵא עַד־הָעָרֶב טְמֵאִים הֵמָּה לָכֶם׃ ס 29 וְזֶה לָכֶם הַטָּמֵא
בַּשֶּׁרֶץ הַשֹּׁרֵץ עַל־הָאָרֶץ הַחֹלֶד וְהָעַכְבָּר[a] וְהַצָּב לְמִינֵהוּ[b]׃
30 וְהָאֲנָקָה וְהַכֹּחַ וְהַלְטָאָה וְהַחֹמֶט וְהַתִּנְשָׁמֶת׃ 31 אֵלֶּה הַטְּמֵאִים
לָכֶם בְּכָל[a]־הַשֶּׁרֶץ כָּל־הַנֹּגֵעַ בָּהֶם בְּמֹתָם יִטְמָא עַד־הָעָרֶב׃
32 וְכֹל אֲשֶׁר־יִפֹּל־עָלָיו מֵהֶם | בְּמֹתָם יִטְמָא מִכָּל־כְּלִי־עֵץ אוֹ בֶגֶד
אוֹ־עוֹר אוֹ שָׂק כָּל־כְּלִי אֲשֶׁר־יֵעָשֶׂה[ד] מְלָאכָה בָּהֶם בַּמַּיִם יוּבָא[a]
וְטָמֵא עַד־הָעָרֶב וְטָהֵר׃ 33 וְכָל־כְּלִי־חֶרֶשׂ אֲשֶׁר־יִפֹּל מֵהֶם אֶל־
34 תּוֹכוֹ כֹּל אֲשֶׁר בְּתוֹכוֹ יִטְמָא וְאֹתוֹ תְשַׁבֵּרוּ׃ 34 מִכָּל־הָאֹכֶל אֲשֶׁר
יֵאָכֵל אֲשֶׁר יָבוֹא עָלָיו מָיִם יִטְמָא וְכָל־מַשְׁקֶה אֲשֶׁר יִשָּׁתֶה בְּכָל־
כְּלִי יִטְמָא׃ 35 וְכֹל אֲשֶׁר־יִפֹּל מִנִּבְלָתָם | עָלָיו יִטְמָא תַּנּוּר וְכִירַיִם
יִתָּץ[a] טְמֵאִים הֵם וְטְמֵאִים יִהְיוּ לָכֶם׃ 36 אַךְ מַעְיָן[a] וּבּוֹר מִקְוֵה־מָיִם
37 יִהְיֶה טָהוֹר וְנֹגֵעַ בִּנִבְלָתָם יִטְמָא׃ 37 וְכִי יִפֹּל מִנִּבְלָתָם עַל־כָּל־
38 זֶרַע זָרוּעַ אֲשֶׁר יִזָּרֵעַ טָהוֹר הוּא׃ 38 וְכִי יֻתַּן־מַיִם עַל־זֶרַע[a] וְנָפַל
39 מִנִּבְלָתָם עֲלֵיהֶם טָמֵא הוּא לָכֶם׃ ס 39 וְכִי יָמוּת מִן־הַבְּהֵמָה
אֲשֶׁר־הִיא[a] לָכֶם לְאָכְלָה הַנֹּגֵעַ בִּנִבְלָתָהּ יִטְמָא עַד־הָעָרֶב׃
40 וְהָאֹכֵל מִנִּבְלָתָהּ יְכַבֵּס בְּגָדָיו וְטָמֵא עַד־הָעָרֶב וְהַנֹּשֵׂא[a] אֶת־
41 נִבְלָתָהּ[a] יְכַבֵּס בְּגָדָיו[b] וְטָמֵא עַד־הָעָרֶב׃ 41 וְכָל־הַשֶּׁרֶץ הַשֹּׁרֵץ
עַל־הָאָרֶץ שֶׁקֶץ הוּא לֹא יֵאָכֵל׃ 42 כֹּל[a] הוֹלֵךְ עַל־גָּחוֹן[b] וְכֹל | הוֹלֵךְ

[18]Mm 3909. [19]Mm 1788. [20]Mm 935. [21]Mm 241. [22]Mp sub loco. [23]Lv 11,24. [24]Mm 2484. [25]Mm 210. [26]Mm 591. [27]Mm 691. [28]Mm 945. [29]Dt 21,4. [30]Mm 723. [31]Mm 724. [32]Littera ו major est quam aliae litterae.

25 [a] ℭ pc Mss 𝔖 אֶת־נ׳ ut 28.40 || [b] 𝔐 + ורחץ במים cf 40[b] || **26** [a] pc Mss 𝔊*𝔖 וּל׳ || [b] > 𝔊 || [c] pc Mss 𝔊 בִּנְבִלָתָם || **27** [a] ℭ גחון || **28** [a–a] 𝔐𝔊 מִנּ׳ ut 25 || **29** [a] 𝔐 –בור || [b] > 𝔊* || **31** [a] 𝔐𝔊 מִכּל || **32** [a] 𝔐 יָבוֹא 𝔊 *βαφήσεται* || **35** [a] 𝔐𝔊𝔖𝔗𝔗[J] pl || **36** [a] 𝔐 𝔊 מעין מים || **38** [a] 𝔐 הַזּ׳; 𝔊 pr *πᾶν* = כָּל־ || **39** [a] ℭ הוא || **40** [a–a] 𝔊 *ἀπὸ θνησιμαίων αὐτῶν* = מנבלתם ut 25 || [b] 𝔊* + *καὶ λούσεται ὕδατι* cf 25[b] || **42/43** [a] pc Mss 𝔊𝔖𝔗 וכל || [b] mlt Mss ו maj.

ג[18] קמ ול בליש . כן[19] מל ט[20] מנה בתור׳ ג בסיפ וכל משלי וקהלת דכות ב מ ה

ג ב חס וחד מל[21]

כג ר״פ

ז׳

ב[22] . ל . ל . ל . ב ול בסיפ[23]

ב חס[23]

ד קמ וכל בשק אחנה וס״פ דכות[24] . לז[25] . ד[26] . ה[27]

ה[28]

ז מל בתור׳ . ל

ל

ל . ל

ל[22] . ל

ל . ב בתור׳[29] . ז[30]

ב[31]

יא כת׳ י בתור׳

ח פסוק כל וכל כל . כן[10] מל ט[20] מנה בתור׳ ג בסיפ וכל משלי וקהלת דכות ב מ ה .

חצי אותיות בתור׳[32] כן[19] מל ט[20] מנה בתור׳ ג בסיפ וכל משלי וקהלת דכות ב מ ה

עַל־אַרְבַּע עַד[c] כָּל־מַרְבֵּה רַגְלַיִם לְכָל־הַשֶּׁרֶץ הַשֹּׁרֵץ עַל־הָאָרֶץ
ל. יב ס״פ[33] לֹא תֹאכְלוּם כִּי־שֶׁקֶץ הֵם׃ 43 אַל־תְּשַׁקְּצוּ אֶת־נַפְשֹׁתֵיכֶם בְּכָל־
ט[34] כת חס א ול בלישׁ. ג. ל 44 הַשֶּׁרֶץ הַשֹּׁרֵץ[d] וְלֹא תִטַּמְּאוּ בָהֶם וְנִטְמֵתֶם בָּם׃ 44 כִּי אֲנִי יְהוָה
אֱלֹהֵיכֶם וְהִתְקַדִּשְׁתֶּם וִהְיִיתֶם קְדֹשִׁים כִּי קָדוֹשׁ אֲנִי[a] וְלֹא תְטַמְּאוּ
א[a] 45 אֶת־נַפְשֹׁתֵיכֶם בְּכָל־הַשֶּׁרֶץ הָרֹמֵשׂ עַל־הָאָרֶץ׃ 45 כִּי | אָנֹכִי יְהוָה
ח חס בלישׁ[35] הַמַּעֲלֶה אֶתְכֶם מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם לִהְיֹת לָכֶם לֵאלֹהִים וִהְיִיתֶם קְדֹשִׁים
ג[36] ג[37]. 46 כִּי קָדוֹשׁ אָנִי[b]׃ 46 זֹאת תּוֹרַת הַבְּהֵמָה וְהָעוֹף וְכֹל נֶפֶשׁ
ג. ל[37] הַחַיָּה הָרֹמֶשֶׁת בַּמָּיִם וּלְכָל־נֶפֶשׁ הַשֹּׁרֶצֶת עַל־הָאָרֶץ׃ 47 לְהַבְדִּיל
ה חס. ל בֵּין הַטָּמֵא וּבֵין הַטָּהֹר וּבֵין הַחַיָּה הַנֶּאֱכֶלֶת וּבֵין הַחַיָּה אֲשֶׁר לֹא
ט[38] תֵאָכֵל׃ פ צא

12 1 וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵאמֹר׃ 2 דַּבֵּר אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל סתום[ה] פרש
ל לֵאמֹר אִשָּׁה כִּי תַזְרִיעַ[a] וְיָלְדָה זָכָר וְטָמְאָה שִׁבְעַת יָמִים כִּימֵי נִדַּת
3 4 ל דְּוֹתָהּ תִּטְמָא׃ 3 וּבַיּוֹם הַשְּׁמִינִי יִמּוֹל[a] בְּשַׂר עָרְלָתוֹ׃ 4 וּשְׁלֹשִׁים
ג. ל זקף קמ יוֹם וּשְׁלֹשֶׁת יָמִים תֵּשֵׁב בִּדְמֵי טָהֳרָהּ בְּכָל־קֹדֶשׁ לֹא־תִגָּע וְאֶל־
ז[1] חס וכל משלי דכות ב מ״ד 5 הַמִּקְדָּשׁ לֹא תָבֹא עַד־מְלֹאת יְמֵי טָהֳרָהּ׃ 5 וְאִם־נְקֵבָה תֵּלֵד
ל. יב וְטָמְאָה שְׁבֻעַיִם כְּנִדָּתָהּ וְשִׁשִּׁים יוֹם וְשֵׁשֶׁת יָמִים תֵּשֵׁב עַל־דְּמֵי
ג. ב רפ״ח חד חס וחד מלא[2] ג[3]. 6 טָהֳרָהּ׃ 6 וּבִמְלֹאת | יְמֵי טָהֳרָהּ לְבֵן אוֹ לְבַת תָּבִיא כֶּבֶשׂ בֶּן־שְׁנָתוֹ
לְעֹלָה וּבֶן־יוֹנָה אוֹ־תֹר לְחַטָּאת אֶל־פֶּתַח אֹהֶל־מוֹעֵד אֶל־הַכֹּהֵן׃
ג[4]. ב חד מל וחד חס. ג[5] 7 וְהִקְרִיבוֹ לִפְנֵי יְהוָה וְכִפֶּר עָלֶיהָ[a] וְטָהֲרָה[b] מִמְּקֹר דָּמֶיהָ זֹאת תּוֹרַת
ו 8 הַיֹּלֶדֶת לַזָּכָר אוֹ לַנְּקֵבָה׃ 8 וְאִם־לֹא תִמְצָא יָדָהּ דֵּי שֶׂה וְלָקְחָה
ל. ל שְׁתֵּי־תֹרִים אוֹ שְׁנֵי[a] בְּנֵי יוֹנָה אֶחָד לְעֹלָה וְאֶחָד לְחַטָּאת וְכִפֶּר עָלֶיהָ
ל הַכֹּהֵן וְטָהֳרָה׃ פ

יא[1] **13** 1 וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה וְאֶל־אַהֲרֹן לֵאמֹר׃ 2 אָדָם כִּי־
יד יִהְיֶה בְעוֹר־בְּשָׂרוֹ שְׂאֵת אוֹ־סַפַּחַת אוֹ בַהֶרֶת וְהָיָה בְעוֹר־בְּשָׂרוֹ
ל. כה[2] לְנֶגַע צָרָעַת וְהוּבָא אֶל־אַהֲרֹן הַכֹּהֵן אוֹ אֶל־אַחַד מִבָּנָיו הַכֹּהֲנִים׃

[33] Mm 294. [34] Mm 922. [35] Mm 725. [36] Mm 726. [37] Mm 766. [38] Mm 690. **Cp 12** [1] Mp sub loco. [2] Mm 727. [3] Mm 1228. [4] Mm 670. [5] Mm 2303. **Cp 13** [1] Mm 852. [2] Mm 187.

42/43 [c] > Ms ‖ [d–d] > 𝔊 (homtel) ‖ **44** [a] 𝔊 + *κύριος ὁ θεὸς ὑμῶν* ‖ **45** [a] 𝔚𝔖 + אלהיכם ‖ [b] 𝔊* + *κύριος* ‖ **Cp 12,2** [a] 𝔚𝔊 תִּזְרַע ‖ **3** [a] 𝔚 + את ‖ **7** [a] Ms 𝔚𝔊𝔖 𝔗[J] + הכהן ut 8 ‖ [b] 𝔊 *καὶ καθαριεῖ αὐτήν* = וְטִהֲרָה ‖ **8** [a] 𝔗 לשני.

3 וְרָאָה הַכֹּהֵן אֶת־הַנֶּגַע בְּעוֹר־הַבָּשָׂר וְשֵׂעָר בַּנֶּגַע הָפַךְ | לָבָן וּמַרְאֵה ל.1a
הַנֶּגַע עָמֹק מֵעוֹר בְּשָׂרוֹ נֶגַע צָרַעַת הוּא וְרָאָהוּ[a] הַכֹּהֵן וְטִמֵּא אֹתוֹ: כל חס ב מ ב[4] מל. ד. ה[5]
4 וְאִם־בַּהֶרֶת לְבָנָה הִוא בְּעוֹר בְּשָׂרוֹ וְעָמֹק אֵין־מַרְאֶהָ מִן־הָעוֹר[a] כל חס ב מ ב[4] מל
וּשְׂעָרָהּ[b] לֹא־הָפַךְ לָבָן וְהִסְגִּיר הַכֹּהֵן אֶת־הַנֶּגַע שִׁבְעַת יָמִים: ל. ד זוגין[6]
5 וְרָאָהוּ[a] הַכֹּהֵן בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי וְהִנֵּה הַנֶּגַע עָמַד בְּעֵינָיו[b] לֹא־פָשָׂה ה[6]. נא
הַנֶּגַע בָּעוֹר וְהִסְגִּירוֹ הַכֹּהֵן שִׁבְעַת יָמִים שֵׁנִית: 6 וְרָאָהוּ הַכֹּהֵן[a] אֹתוֹ ג ובעינ
בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי שֵׁנִית וְהִנֵּה כֵהָה הַנֶּגַע וְלֹא־פָשָׂה הַנֶּגַע בָּעוֹר וְטִהֲרוֹ[a] ל. ד. ד בפרש
הַכֹּהֵן מִסְפַּחַת הִוא וְכִבֶּס בְּגָדָיו וְטָהֵר: 7 וְאִם־פָּשֹׂה תִּפְשֶׂה ט[7] וכל במדבר דכות ב מ ב
הַמִּסְפַּחַת בָּעוֹר אַחֲרֵי הֵרָאֹתוֹ אֶל־הַכֹּהֵן לְטָהֳרָתוֹ וְנִרְאָה שֵׁנִית ל. ה[8]
8 אֶל־הַכֹּהֵן: 8 וְרָאָה הַכֹּהֵן וְהִנֵּה פָּשְׂתָה הַמִּסְפַּחַת בָּעוֹר וְטִמְּאוֹ הַכֹּהֵן ד בעינ
9 צָרַעַת הִוא: פ 9 נֶגַע[a] צָרַעַת כִּי תִהְיֶה[b] בְּאָדָם וְהוּבָא אֶל־ יא ר״פ וס״פ נ[9]. ד[10]
10 הַכֹּהֵן: 10 וְרָאָה הַכֹּהֵן וְהִנֵּה שְׂאֵת־לְבָנָה בָּעוֹר וְהִוא הָפְכָה שֵׂעָר יד. יא כת י בתור
11 לָבָן וּמִחְיַת בָּשָׂר חַי בַּשְּׂאֵת: 11 צָרַעַת נוֹשֶׁנֶת הִוא בְּעוֹר בְּשָׂרוֹ ל. ל[11]. ל
12 וְטִמְּאוֹ הַכֹּהֵן לֹא יַסְגִּרֶנּוּ כִּי טָמֵא הוּא: 12 וְאִם־פָּרוֹחַ תִּפְרַח הַצָּרַעַת ד בעינ. ל וחס. ב[12] ול מל
בָּעוֹר וְכִסְּתָה הַצָּרַעַת אֵת כָּל־עוֹר הַנֶּגַע מֵרֹאשׁוֹ וְעַד־רַגְלָיו לְכָל־ ל. ל
13 מַרְאֵה עֵינֵי הַכֹּהֵן: 13 וְרָאָה הַכֹּהֵן וְהִנֵּה כִסְּתָה הַצָּרַעַת אֶת־כָּל־ ד. ג[13]
14 בְּשָׂרוֹ וְטִהַר אֶת־הַנֶּגַע כֻּלּוֹ הָפַךְ לָבָן טָהוֹר הוּא: 14 וּבְיוֹם הֵרָאוֹת ד[14]
15 בּוֹ בָּשָׂר חַי יִטְמָא: 15 וְרָאָה הַכֹּהֵן אֶת־הַבָּשָׂר הַחַי וְטִמְּאוֹ הַבָּשָׂר ד בעינ
16 הַחַי טָמֵא הוּא צָרַעַת הִוא[a]: 16 אוֹ כִי יָשׁוּב הַבָּשָׂר הַחַי וְנֶהְפַּךְ לְלָבָן ד
17 וּבָא אֶל־הַכֹּהֵן: 17 וְרָאָהוּ[a] הַכֹּהֵן וְהִנֵּה נֶהְפַּךְ הַנֶּגַע לְלָבָן וְטִהַר ה[15]
18 הַכֹּהֵן אֶת־הַנֶּגַע טָהוֹר הוּא: פ 18 וּבָשָׂר כִּי־יִהְיֶה[a] בּוֹ־בְעֹרֵוֹ[a] ח[15]
19 שְׁחִין וְנִרְפָּא: 19 וְהָיָה בִּמְקוֹם הַשְּׁחִין שְׂאֵת לְבָנָה אוֹ בַהֶרֶת לְבָנָה יד
20 אַדְמְדֶמֶת וְנִרְאֶה אֶל־הַכֹּהֵן: 20 וְרָאָה הַכֹּהֵן וְהִנֵּה מַרְאֶהָ[a] שָׁפֵל[b] ח[8]
מִן־הָעוֹר וּשְׂעָרָהּ[c] הָפַךְ לָבָן וְטִמְּאוֹ הַכֹּהֵן נֶגַע־צָרַעַת הִוא בַּשְּׁחִין ל. ד. ד בעינ. ד דסמיכ[16]
21 פָּרָחָה: 21 וְאִם | יִרְאֶנָּה[a] הַכֹּהֵן וְהִנֵּה אֵין־בָּהּ שֵׂעָר לָבָן וּשְׁפָלָה

[3]Mm 539. [4]Cf Mm 3990. [5]Mm 728. [6]Mm 1940. [7]Mm 734. [8]Mm 732. [9]Mm 729. [10]Mm 730. [11]Mm 3750. [12]Mp sub loco. [13]Mm 754. [14]Mm 731. [15]Mm 527. [16]Q היא suppressi, cf Lv 6,18.22; Dt 13,16 et Mp sub loco.

Cp 13,3 [a] ms G וראה, it 5[a].17[a].27[a].36[a] || **4** [a] G* + *αὐτῆς* || [b] Or 𝔗𝔗^{J} ה– cf G + *αὐτοῦ* || **5** [a] cf 3[a] || [b] G *ἐναντίον αὐτοῦ* cf ועינו 55 || **9** [a] ms GS ונ ut 18.29 etc || [b] 𝔖 יהיה || **15** [a] ms 𝔗 היא || **17** [a] cf 3[a], it 𝔖 || **18** [a–a] l c ms בו vel c pc Mss GSV בערו (cf 24) || **20** [a] ms G[58] הו– || [b] 𝔖 עמק || [c] 𝔖 pr לא || **21** [a] ms G*S יראה, it 26[a].

יא כת י בתור

22 וְאִם־פָּשֹׂה תִפְשֶׂה בָעוֹר וְטִמֵּא הַכֹּהֵן אֹתוֹ נֶגַע הוּא: 23 וְאִם־תַּחְתֶּיהָ תַּעֲמֹד הַבַּהֶרֶת לֹא פָשְׂתָה צָרֶבֶת הַשְּׁחִין הוּא וְטִהֲרוֹ הַכֹּהֵן: ס

ג רבעינ. ל

ו. ל בפרש

24 אוֹ בָשָׂר כִּי־יִהְיֶה בְעֹרוֹ מִכְוַת־אֵשׁ וְהָיְתָה מִחְיַת הַמִּכְוָה בַּהֶרֶת לְבָנָה אַדַמְדֶּמֶת אוֹ לְבָנָה: 25 וְרָאָה אֹתָהּ הַכֹּהֵן וְהִנֵּה נֶהְפַּךְ שֵׂעָר לָבָן בַּבַּהֶרֶת וּמַרְאֶהָ עָמֹק מִן־הָעוֹר צָרַעַת הִוא בַּמִּכְוָה פָּרָחָה

כל חס ב מ ב17 מל

ד דסמיכ

וְטִמֵּא אֹתוֹ הַכֹּהֵן נֶגַע צָרַעַת הִוא: 26 וְאִם וּרְאָנָּה הַכֹּהֵן וְהִנֵּה אֵין־בַּבַּהֶרֶת שֵׂעָר לָבָן וּשְׁפָלָה אֵינֶנָּה מִן־הָעוֹר וְהִוא כֵּהָה וְהִסְגִּירוֹ

ח18

הַכֹּהֵן שִׁבְעַת יָמִים: 27 וְרָאָהוּ הַכֹּהֵן בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי אִם־פָּשֹׂה תִפְשֶׂה

ג רבעינ. ד דסמיכ

בָּעוֹר וְטִמֵּא הַכֹּהֵן אֹתוֹ נֶגַע צָרַעַת הִוא: 28 וְאִם־תַּחְתֶּיהָ תַּעֲמֹד

יד. ו. ל בפרש

הַבַּהֶרֶת לֹא־פָשְׂתָה בָעוֹר וְהִוא כֵּהָה שְׂאֵת הַמִּכְוָה הִוא וְטִהֲרוֹ הַכֹּהֵן כִּי־צָרֶבֶת הַמִּכְוָה הִוא: ס 29 וְאִישׁ אוֹ אִשָּׁה כִּי־יִהְיֶה בּוֹ נֶגַע בְּרֹאשׁ אוֹ בְזָקָן: 30 וְרָאָה הַכֹּהֵן אֶת־הַנָּגַע וְהִנֵּה מַרְאֵהוּ עָמֹק

[ט] ס

לה19. כל חס ב מ ב17 מל

ד

מִן־הָעוֹר וּבוֹ שֵׂעָר צָהֹב דָּק וְטִמֵּא אֹתוֹ הַכֹּהֵן נֶתֶק הוּא צָרַעַת

לז. ג20. ל

הָרֹאשׁ אוֹ הַזָּקָן הִוא: 31 וְכִי־יִרְאֶה הַכֹּהֵן אֶת־נֶגַע הַנֶּתֶק וְהִנֵּה

יז. מ״ם אין אין. כל חס ב מ ב17 מל

אֵין־מַרְאֵהוּ עָמֹק מִן־הָעוֹר וְשֵׂעָר שָׁחֹר אֵין בּוֹ וְהִסְגִּיר הַכֹּהֵן אֶת־נֶגַע הַנֶּתֶק שִׁבְעַת יָמִים: 32 וְרָאָה הַכֹּהֵן אֶת־הַנֶּגַע בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי

כה. ז21

וְהִנֵּה לֹא־פָשָׂה הַנֶּתֶק וְלֹא־הָיָה בּוֹ שֵׂעָר צָהֹב וּמַרְאֵה הַנֶּתֶק אֵין

כל חס ב מ ב17 מל. ל. ל

עָמֹק מִן־הָעוֹר: 33 וְהִתְגַּלָּח וְאֶת־הַנֶּתֶק לֹא יְגַלֵּחַ וְהִסְגִּיר הַכֹּהֵן

ב. כל חס ב מ ב17 מל

אֶת־הַנֶּתֶק שִׁבְעַת יָמִים שֵׁנִית: 34 וְרָאָה הַכֹּהֵן אֶת־הַנֶּתֶק בַּיּוֹם

ט22 וכל במדבר דכות ב מ ב

הַשְּׁבִיעִי וְהִנֵּה לֹא־פָשָׂה הַנֶּתֶק בָּעוֹר וּמַרְאֵהוּ אֵינֶנּוּ עָמֹק מִן־הָעוֹר

וְטִהַר אֹתוֹ הַכֹּהֵן וְכִבֶּס בְּגָדָיו וְטָהֵר: 35 וְאִם־פָּשֹׂה יִפְשֶׂה הַנֶּתֶק

יח18

בָּעוֹר אַחֲרֵי טָהֳרָתוֹ: 36 וְרָאָהוּ הַכֹּהֵן וְהִנֵּה פָּשָׂה הַנֶּתֶק בָּעוֹר לֹא־

ל. נא

יְבַקֵּר הַכֹּהֵן לַשֵּׂעָר הַצָּהֹב טָמֵא הוּא: 37 וְאִם־בְּעֵינָיו עָמַד הַנֶּתֶק

ל. ו. ל בפרש

וְשֵׂעָר שָׁחֹר צָמַח־בּוֹ נרפא הַנֶּתֶק טָהוֹר הוּא וְטִהֲרוֹ הַכֹּהֵן: ס

17 Cf Mm 3990. 18 Mm 728. 19 Mm 2840. 20 Mm 733. 21 Mm 539. 22 Mm 734.

22 a 𝔊 + ἐν τῷ ἕλκει ἐξήνθησεν (ex 20), it 27b ‖ **26** a cf 21a ‖ b > 𝔖 ‖ c sic L, mlt Mss Edd בְּבַ׳ ‖ **27** a cf 3a ‖ b cf 22a ‖ **28** a > 𝔖 ‖ **30** a 𝔐 היא ‖ **31** a > 𝔖 ‖ **32** a 𝔐 הנתק cf 53a ‖ **33** a mlt Mss ג maj ‖ **36** a cf 3a ‖ **37** a l נוֹ–? cf 5b ‖ b > 𝔖.

38 וְאִישׁ אוֹ־אִשָּׁה כִּי־יִהְיֶה בְעוֹר־בְּשָׂרָם בֶּהָרֹת בֶּהָרֹת לְבָנֹת: ד ב חס ו ב מל[23]
39 וְרָאָה הַכֹּהֵן וְהִנֵּה בְּעוֹר־בְּשָׂרָם בֶּהָרֹת כֵּהוֹת לְבָנֹת בָּהַק הֻוּא ד ב חס ו ב מל[23] . ל
40 פֹּרֵחַ בָּעוֹר טָהֹור הֻוא: ס 40 וְאִישׁ כִּי יִמָּרֵט רֹאשׁוֹ קָרֵחַ הֻוא
41 טָהֹור הֻוא: 41 וְאִם מִפְּאַת פָּנָיו [a]יִמָּרֵט רֹאשׁוֹ[a] גִּבֵּחַ הֻוא טָהֹור הֻוא:
42 וְכִי־יִהְיֶה בַּקָּרַחַת[a] אֹו בַּגַּבַּחַת[a] נֶגַע לָבָן אֲדַמְדֶּם צָרַעַת פֹּרַחַת ד[24]
43 הִוא בְּקָרְחָתֹו אֹו בְגַבַּחְתֹּו: 43 וְרָאָה אֹתֹו[a] הַכֹּהֵן וְהִנֵּה שְׂאֵת־הַנֶּגַע ג . יד
לְבָנָה אֲדַמְדֶּמֶת בְּקָרְחָתֹו אֹו בְגַבַּחְתֹּו כְּמַרְאֵה צָרַעַת עֹור בָּשָׂר: ג
44 אִישׁ־צָרוּעַ הֻוא טָמֵא הֻוא טַמֵּא יְטַמְּאֶנּוּ הַכֹּהֵן בְּרֹאשֹׁו נִגְעֹו: ב[25] . יד . ב[28]
45 וְהַצָּרוּעַ אֲשֶׁר־בֹּו הַנֶּגַע בְּגָדָיו יִהְיוּ פְרֻמִים וְרֹאשֹׁו יִהְיֶה פָּרֹועַ ל . ד[27] ב חד מל וחד חס[28]
46 וְעַל־שָׂפָם יַעְטֶה[a] וְטָמֵא | טָמֵא יִקְרָא: 46 כָּל־יְמֵי אֲשֶׁר הַנֶּגַע בֹּו יִטְמָא ד[28]
47 טָמֵא הֻוא בָּדָד יֵשֵׁב מִחוּץ לַמַּחֲנֶה מוֹשָׁבֹו: ס 47 וְהַבֶּגֶד כִּי־ ח[30] . ב[31] . ב[32]
48 יִהְיֶה בֹּו נֶגַע צָרַעַת בְּבֶגֶד צֶמֶר אֹו בְּבֶגֶד פִּשְׁתִּים: 48 אֹו בְשְׁתִי אֹו ל
49 בְעֵרֶב לַפִּשְׁתִּים וְלַצֶּמֶר אֹו בְעֹור אֹו בְכָל־מְלֶאכֶת עֹור: 49 וְהָיְתָה ל
הַנֶּגַע יְרַקְרַק | אֹו אַדַמְדָּם בַּבֶּגֶד אֹו בָעֹור אֹו־בַשְׁתִי אֹו־בָעֵרֶב אֹו ל
50 בְּכָל־כְּלִי־עֹור נֶגַע צָרַעַת הִוא וְהָרְאָה אֶת־הַכֹּהֵן: 50 וְרָאָה הַכֹּהֵן ו . ל
51 אֶת־הַנָּגַע וְהִסְגִּיר[a] אֶת־הַנֶּגַע שִׁבְעַת יָמִים: 51 וְרָאָה אֶת־הַנֶּגַע בַּיֹּום
הַשְּׁבִיעִי כִּי־פָשָׂה הַנֶּגַע בַּבֶּגֶד אֹו־בַשְׁתִי אֹו־בָעֵרֶב אֹו בָעֹור לְכָל
אֲשֶׁר־יֵעָשֶׂה הָעֹור לִמְלָאכָה צָרַעַת מַמְאֶרֶת[a] הַנֶּגַע טָמֵא הֻוא: ל[30] . ל וכל יחזק דכות[34]
52 וְשָׂרַף אֶת־הַבֶּגֶד אֹו אֶת־הַשְׁתִי | אֹו אֶת־הָעֵרֶב בַּצֶּמֶר אֹו בַפִּשְׁתִּים יו פסוק את את את . ל
אֹו אֶת־כָּל־כְּלִי הָעֹור אֲשֶׁר־יִהְיֶה בֹּו הַנֶּגַע כִּי־צָרַעַת מַמְאֶרֶת[a] הִוא
53 בָּאֵשׁ תִּשָּׂרֵף: 53 וְאִם יִרְאֶה הַכֹּהֵן וְהִנֵּה לֹא־פָשָׂה הַנֶּגַע[a] בַּבֶּגֶד אֹו ו . ב בטע בעינ
54 בַּשְׁתִי אֹו בָעֵרֶב אֹו בְּכָל־כְּלִי־עֹור: 54 וְצִוָּה הַכֹּהֵן וְכִבְּסוּ אֵת אֲשֶׁר־
55 בֹּו הַנֶּגַע וְהִסְגִּירוֹ[a] שִׁבְעַת־יָמִים שֵׁנִית: 55 וְרָאָה הַכֹּהֵן אַחֲרֵי | הֻכַּבֵּס ב[35]
אֶת־הַנֶּגַע וְהִנֵּה לֹא־הָפַךְ הַנֶּגַע אֶת־עֵינֹו[a] וְהַנֶּגַע לֹא־פָשָׂה טָמֵא הֻוא ט[36] . ל
56 בָּאֵשׁ תִּשְׂרְפֶנּוּ פְּחֶתֶת הִוא בְּקָרְחָתֹו אֹו בְגַבַּחְתֹּו: 56 וְאִם רָאָה הַכֹּהֵן ל . ג . ב בטע בעינ[37]

[23] Mm 222. [24] Mm 1147. [25] Lv 20,3. [26] 2 Ch 6,29. [27] Mm 3498. [28] Mm 599. [29] Mm 2703. [30] Mm 2544. [31] 1 S 20,25. [32] Mm 737. [33] Mm 210. [34] Cf Ez 15,3.4.5. [35] Mm 735. [36] Mm 3145. [37] Mp sub loco.

41 [a–a] > 𝔠 ‖ 42 [a] 𝔐𝔊𝔖𝔗[Ms] וְחָתוֹ– ‖ 43 [a] 𝔐 אתה ‖ 45 [a] 𝔐 יעטא ‖ 50 [a] 2 Mss 𝔊𝔖 + הַכֹּהֵן cf 54[a] ‖ 51 [a] 𝔐 ממראת, it 52[a] 14,44[b] ‖ 52 [a] cf 51[a] ‖ 53 [a] 𝔠 הנתק cf 32[a] ‖ 54 [a] pc Mss 𝔊𝔖𝔗 + הַכֹּהֵן cf 50[a] ‖ 55 [a] 𝔐 עיניו ut 5.37.

ב[38]. ב. ג פסוק מן מן מן מן וְהִנֵּה֙ כֵּהָ֣ה הַנֶּ֔גַע אַחֲרֵ֖י הֻכְּבַּ֣ס[a] אֶתּ֑וֹ וְקָרַ֥ע[b] אֹת֛וֹ מִן־הַבְּגָדִ֥ים אוֹ֖ מִן־
ב[39] הָעֹ֑ור אֹ֥ו מִן־הַשְׁתִ֖י אֹ֥ו מִן־הָעֵֽרֶב׃ 57 וְאִם־תֵּרָאֶ֥ה עֹ֛וד בַּבֶּ֖גֶד אֹ֣ו 57
בַּשְׁתִ֑י אֹו־בָעֵ֣רֶב אֹ֔ו בְּכָל־כְּלִי־עֹ֖ור פָּרַ֣חַת הֵ֑וא בָּאֵ֣שׁ תִּשְׂרְפֶ֔נּוּ אֶת
ב[40] אֲשֶׁר־בֹּ֥ו הַנָּ֖גַע׃ 58 וְהַבֶּ֣גֶד אֹו־הַשְׁתִ֣י אֹו־הָעֵ֔רֶב אֹ֥ו כָּל־כְּלִ֖י הָעֹ֑ור 58
ג אֲשֶׁ֤ר תְּכַבֶּס֙ וְסָ֣ר מֵהֶ֣ם הַנֶּ֔גַע וְכֻבַּ֥ס שֵׁנִ֖ית וְטָהֵֽר׃ 59 זֹ֣את תֹּורַ֔ת נֶ֖גַע־ 59
ל צָרַ֣עַת[a] בֶּ֣גֶד֮ הַצֶּ֣מֶר׀ אֹ֣ו הַפִּשְׁתִּים֒ אֹ֤ו הַשְׁתִי֙ אֹ֣ו הָעֵ֔רֶב אֹ֥ו כָּל־כְּלִי־
עֹ֖ור[b] לְטַהֲרֹ֥ו אֹ֛ו לְטַמְּאֹ֖ו׃ פ ט[1]

סוף פרש׳ (ג) 14 1 וַיְדַבֵּ֥ר יְהוָ֖ה אֶל־מֹשֶׁ֥ה לֵאמֹֽר׃ 2 זֹ֣את תִּהְיֶ֤ה תֹורַת֙ הַמְּצֹרָ֔ע
בְּיֹ֖ום טָהֳרָתֹ֑ו וְהוּבָ֖א אֶל־הַכֹּהֵֽן׃ 3 וְיָצָ֥א הַכֹּהֵ֖ן אֶל־מִח֣וּץ לַֽמַּחֲנֶ֑ה
ג[1] וְרָאָ֣ה הַכֹּהֵ֗ן וְהִנֵּ֤ה נִרְפָּא֙ נֶ֣גַע־הַצָּרַ֔עַת מִן־הַצָּרֹ֖ועַ׃ 4 וְצִוָּ֣ה הַכֹּהֵ֗ן
וְלָקַח֩[a] לַמִּטַּהֵ֨ר שְׁתֵּי־צִפֳּרִ֜ים [b]חַיֹּ֧ות טְהֹרֹ֛ות[b] וְעֵ֥ץ אֶ֖רֶז וּשְׁנִ֣י תֹולַ֑עַת
ז[2] וְאֵזֹֽב׃ 5 וְצִוָּ֣ה הַכֹּהֵן֮ וְשָׁחַט֒[a] אֶת־הַצִּפֹּ֣ור הָאֶחָ֔ת אֶל־כְּלִי־חֶ֖רֶשׂ עַל־ 5
ל מַ֥יִם חַיִּֽים׃ 6 אֶת[a]־הַצִּפֹּ֣ור הַחַיָּ֗ה יִקַּ֤ח אֹתָהּ֙ וְאֶת־עֵ֣ץ הָאֶ֔רֶז וְאֶת־ 6
ל[1] ג[2] ול פסיק שְׁנִ֥י הַתֹּולַ֖עַת וְאֶת־הָאֵ֑זֹב וְטָבַ֣ל אֹתָ֗ם וְאֶת֙ הַצִּפֹּ֣ור הַחַיָּ֔ה בְּדַ֖ם
ב חד מל וחד חס׳. ד וכל חלים רכות׳. ל[2]. ג הַצִּפֹּ֣ור[b] הַשְׁחוּטָ֑ה עַל֙ [c]הַמַּ֣יִם הַחַיִּ֔ים[c]׃ 7 וְהִזָּ֣ה עַל֮ הַמִּטַּהֵר֒ מִן־ 7
ו הַצָּרַ֣עַת שֶׁ֗בַע פְּעָמִים֙ וְטִהֲרֹ֔ו[a] וְשִׁלַּ֥ח אֶת־הַצִּפֹּ֖ור הַחַיָּ֑ה עַל־פְּנֵ֖י
ט[2] וכל במדבר דכות׳ ב מ ב הַשָּׂדֶֽה׃ 8 וְכִבֶּ֣ס הַמִּטַּהֵר֮ אֶת־בְּגָדָיו֒ וְגִלַּ֣ח אֶת־כָּל־שְׂעָרֹ֗ו וְרָחַ֥ץ
ז מל בתור׳ בַּמַּ֖יִם וְטָהֵ֑ר וְאַחַ֛ר יָבֹ֥וא אֶל־הַמַּחֲנֶ֖ה וְיָשַׁ֥ב מִח֛וּץ לְאָהֳלֹ֖ו שִׁבְעַ֥ת
ב יָמִֽים׃ 9 וְהָיָ֣ה בַּיֹּ֣ום הַשְּׁבִיעִ֗י יְגַלַּ֤ח אֶת־כָּל־שְׂעָרֹו֙ אֶת־רֹאשֹׁ֣ו וְאֶת־ 9
ט[2] וכל במדבר דכות׳ ב מ ב זְקָנֹ֔ו וְאֵ֖ת גַּבֹּ֣ת עֵינָ֑יו וְאֶת־כָּל־שְׂעָרֹ֗ו יְגַלַּ֤ח וְכִבֶּ֙ס֙ אֶת־בְּגָדָ֔יו וְרָחַ֖ץ
אֶת־בְּשָׂרֹ֥ו בַּמַּ֖יִם וְטָהֵֽר׃ 10 וּבַיֹּ֣ום הַשְּׁמִינִ֗י יִקַּ֤ח שְׁנֵֽי־כְבָשִׂים֙ 10
תְּמִימִ֔ם[a] וְכִבְשָׂ֥ה אַחַ֛ת בַּת־שְׁנָתָ֖הּ תְּמִימָ֑ה וּשְׁלֹשָׁ֣ה עֶשְׂרֹנִ֗ים סֹ֚לֶת
ל מִנְחָ֣ה בְלוּלָ֔ה בַּשָּׁ֖מֶן וְלֹ֣ג[b] אֶחָֽד שָֽׁמֶן׃[b] 11 וְהֶעֱמִ֤יד הַכֹּהֵן֙ הַמְטַהֵ֔ר 11
ג ב מל וחד חס׳ אֶת־הָאִ֥ישׁ הַמִּטַּהֵ֖ר וְאֹתָ֑ם לִפְנֵ֖י יְהוָ֥ה פֶּ֖תַח אֹ֥הֶל מֹועֵֽד׃ 12 וְלָקַ֤ח 12
הַכֹּהֵן֙ אֶת־הַכֶּ֣בֶשׂ הָאֶחָ֔ד וְהִקְרִ֖יב אֹתֹ֣ו לְאָשָׁ֑ם וְאֶת־לֹ֣ג הַשָּׁ֗מֶן וְהֵנִ֤יף

[38] Mm 735. [39] Mm 736. [40] Mm 737. Cp 14 [1] Mm 738. [2] Mm 739. [3] Mm 740. [4] Mm 741. [5] Mm 880. [6] Mm 734. [7] Mm 2807.

56 [a] מ הכבסו ‖ [b] מ pl ‖ **59** [a] מ הצ׳ ‖ [b] מ הע׳ ‖ **Cp 14,4** [a] מGS pl, it 5[a] ‖ [b–b] > 𝔠 ‖ **5** [a] cf 4[a] ‖ **6** [a] pc Mss מGSV ואת ‖ [b] > 𝔠 ‖ [c–c] מ מ׳ ח׳ ‖ **7** [a] G *καὶ καθαρὸς ἔσται* cf 8.9 ‖ **10** [a] מG + בני שנה ‖ [b–b] מG invers cf 21[a].

13 אֹתָם תְּנוּפָה לִפְנֵי יְהוָה׃ 13 וְשָׁחַט אֶת־הַכֶּבֶשׂ בִּמְקוֹם אֲשֶׁר יִשְׁחַט[a]
ג[8] אֶת־הַחַטָּאת וְאֶת־הָעֹלָה בִּמְקוֹם הַקֹּדֶשׁ כִּי כַחַטָּאת הָאָשָׁם[b] הוּא
14 לַכֹּהֵן קֹדֶשׁ קָדָשִׁים הוּא׃ 14 וְלָקַח הַכֹּהֵן מִדַּם הָאָשָׁם וְנָתַן הַכֹּהֵן[a]
ז[9] י[10] מנה בתורי עַל־תְּנוּךְ אֹזֶן הַמִּטַהֵר הַיְמָנִית וְעַל־בֹּהֶן יָדוֹ הַיְמָנִית וְעַל־בֹּהֶן רַגְלוֹ
ח[11]. כה
15 הַיְמָנִית׃ 15 וְלָקַח הַכֹּהֵן מִלֹּג הַשָּׁמֶן וְיָצַק עַל־כַּף הַכֹּהֵן הַשְּׂמָאלִית׃
16 וְטָבַל הַכֹּהֵן אֶת־אֶצְבָּעוֹ הַיְמָנִית מִן־הַשָּׁמֶן אֲשֶׁר עַל־כַּפּוֹ
הַשְּׂמָאלִית וְהִזָּה מִן־הַשֶּׁמֶן בְּאֶצְבָּעוֹ[a] שֶׁבַע פְּעָמִים לִפְנֵי יְהוָה׃
17 וּמִיֶּתֶר הַשֶּׁמֶן אֲשֶׁר עַל־כַּפּוֹ יִתֵּן הַכֹּהֵן עַל־תְּנוּךְ אֹזֶן הַמִּטַהֵר
ל. ח[11]. כה הַיְמָנִית וְעַל־בֹּהֶן יָדוֹ הַיְמָנִית וְעַל־בֹּהֶן רַגְלוֹ הַיְמָנִית עַל[a] דַּם
18 הָאָשָׁם׃ 18 וְהַנּוֹתָר בַּשֶּׁמֶן אֲשֶׁר עַל־כַּף הַכֹּהֵן יִתֵּן עַל־רֹאשׁ הַמִּטַהֵר
19 וְכִפֶּר עָלָיו הַכֹּהֵן לִפְנֵי יְהוָה׃ 19 וְעָשָׂה הַכֹּהֵן אֶת־הַחַטָּאת וְכִפֶּר[a]
20 עַל־הַמִּטַהֵר מִטֻּמְאָתוֹ וְאַחַר יִשְׁחַט[a] אֶת־הָעֹלָה׃ 20 וְהֶעֱלָה הַכֹּהֵן ג
אֶת־הָעֹלָה וְאֶת־הַמִּנְחָה הַמִּזְבֵּחָה[a] וְכִפֶּר עָלָיו הַכֹּהֵן וְטָהֵר׃ ס
ח[12]. ח[13] וכל הקטרה דכות׃ ב מ ג
21 וְאִם־דַּל הוּא וְאֵין יָדוֹ מַשֶּׂגֶת וְלָקַח כֶּבֶשׂ אֶחָד אָשָׁם לִתְנוּפָה
י[14]. י[15] וכל דל ואבין דכות׃ ל[16]. ל לְכַפֵּר עָלָיו וְעִשָּׂרוֹן סֹלֶת אֶחָד בָּלוּל בַּשֶּׁמֶן לְמִנְחָה וְלֹג שָׁמֶן[a]׃
ו[16]. ה ג מל וב חס[17]. ו 22 וּשְׁתֵּי תֹרִים אוֹ שְׁנֵי בְנֵי יוֹנָה אֲשֶׁר תַּשִּׂיג יָדוֹ וְהָיָה אֶחָד[a] חַטָּאת
ד[18] 23 וְהָאֶחָד[b] עֹלָה׃ 23 וְהֵבִיא אֹתָם בַּיּוֹם הַשְּׁמִינִי לְטָהֳרָתוֹ אֶל־הַכֹּהֵן
24 אֶל־פֶּתַח אֹהֶל־מוֹעֵד לִפְנֵי יְהוָה׃ 24 וְלָקַח הַכֹּהֵן אֵת כֶּבֶשׂ הָאָשָׁם
25 וְאֶת־לֹג הַשָּׁמֶן וְהֵנִיף אֹתָם הַכֹּהֵן[a] תְּנוּפָה לִפְנֵי יְהוָה׃ 25 וְשָׁחַט אֶת־
ח[11]. כה כֶּבֶשׂ הָאָשָׁם וְלָקַח הַכֹּהֵן מִדַּם הָאָשָׁם וְנָתַן עַל־תְּנוּךְ אֹזֶן־הַמִּטַהֵר
26 הַיְמָנִית וְעַל־בֹּהֶן יָדוֹ הַיְמָנִית וְעַל־בֹּהֶן רַגְלוֹ הַיְמָנִית׃ 26 וּמִן־הַשֶּׁמֶן ל
27 יִצֹּק הַכֹּהֵן עַל־כַּף הַכֹּהֵן הַשְּׂמָאלִית׃ 27 [a]וְהִזָּה הַכֹּהֵן בְּאֶצְבָּעוֹ
הַיְמָנִית מִן־הַשֶּׁמֶן אֲשֶׁר עַל־כַּפּוֹ הַשְּׂמָאלִית[a] שֶׁבַע פְּעָמִים לִפְנֵי
28 יְהוָה׃ 28 וְנָתַן הַכֹּהֵן מִן־הַשֶּׁמֶן[|] אֲשֶׁר עַל־כַּפּוֹ עַל־תְּנוּךְ אֹזֶן הַמִּטַהֵר
ח[11]. כה הַיְמָנִית וְעַל־בֹּהֶן יָדוֹ הַיְמָנִית וְעַל־בֹּהֶן רַגְלוֹ הַיְמָנִית עַל־מְקוֹם דַּם
ג[19]

[8]Mm 2983. [9]Mm 4108. [10]Mm 831. [11]Mm 742. [12]Mm 1930. [13]Mm 4235. [14]וחד אם דל Ru 3,10. [15]וחד למשנת 1Ch 21,12. [16]Mm 745. [17]Mm 999. [18]Mm 743. [19]Mm 744.

13 [a] 𝔐𝔊 pl ‖ [b] Ms 𝔐 אָ֫שָׁם ‖ **14** [a] > pc Mss 𝔐𝔊^{min} ‖ **16** [a] > 𝔐 ‖ **17** [a] 𝔊$\mathfrak{S}\mathfrak{C}^{J}$ + *τὸν τόπον* cf 28 ‖ **19** [a] 𝔊 + *ὁ ἱερεύς* ‖ **20** [a] 𝔐𝔊 + לפני יהוה ‖ **21** [a] 𝔊 *ἐλαίου μίαν* cf 10^{b-b} ‖ **22** [a] 𝔊($\mathfrak{S}\mathfrak{C}\mathfrak{T}^{J}$) *ἡ μία* = הָאֶחָד ut 22bβ.31 ‖ [b] 𝔐𝔊^{min} ואחד ‖ **24** [a] > 𝔈 Ms 𝔐𝔊$\mathfrak{C}^{J}$ ‖ **27** [a–a] > 𝔈 (homtel).

29 הָאָשָׁם׃ 29 וְהַנּוֹתָר [a]מִן־הַשֶּׁמֶן[a] אֲשֶׁר עַל־כַּף הַכֹּהֵן יִתֵּן עַל־רֹאשׁ
ו[20] 30 הַמִּטַהֵר לְכַפֵּר עָלָיו לִפְנֵי יְהוָה׃ 30 וְעָשָׂה אֶת־הָאֶחָד מִן־הַתֹּרִים
ד[21] וכל לשון ארמי וכל ד״ה דכות ב מן . ד ר״פ את את ראת[22] 31 אוֹ מִן־[c]בְּנֵי הַיּוֹנָה מֵאֲשֶׁר תַּשִּׂיג יָדוֹ׃ 31 [a]אֵת אֲשֶׁר־תַּשִּׂיג יָדוֹ[a] אֶת־
ד[23] . ח[24] בטע בסיפ וחד מן ח בטע דין . ג 32 הָאֶחָד חַטָּאת וְאֶת־הָאֶחָד עֹלָה עַל־הַמִּנְחָה וְכִפֶּר הַכֹּהֵן[b] עַל־
ל הַמִּטַהֵר לִפְנֵי יְהוָה׃ 32 זֹאת תּוֹרַת אֲשֶׁר־בּוֹ נֶגַע צָרָעַת אֲשֶׁר לֹא־
ס[נ״א] תַשִּׂיג יָדוֹ בְּטָהֳרָתוֹ׃ פ
י[א][25] 33 וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה וְאֶל־אַהֲרֹן לֵאמֹר׃ 34 כִּי תָבֹאוּ אֶל־
אֶרֶץ כְּנַעַן אֲשֶׁר אֲנִי נֹתֵן לָכֶם לַאֲחֻזָּה וְנָתַתִּי נֶגַע צָרַעַת בְּבֵית אֶרֶץ
יו ר״פ . ל . ב[26] 35 אֲחֻזַּתְכֶם׃ 35 וּבָא אֲשֶׁר־לוֹ הַבַּיִת וְהִגִּיד לַכֹּהֵן לֵאמֹר כְּנֶגַע נִרְאָה לִי
יז פסוק את את את בסיפ 36 בַּבָּיִת׃ 36 וְצִוָּה הַכֹּהֵן וּפִנּוּ אֶת־הַבַּיִת בְּטֶרֶם יָבֹא הַכֹּהֵן לִרְאוֹת
ב אֶת־הַנֶּגַע וְלֹא יִטְמָא כָּל־אֲשֶׁר בַּבַּיִת וְאַחַר[a] כֵּן יָבֹא הַכֹּהֵן לִרְאוֹת
ל 37 אֶת־הַבָּיִת׃ 37 וְרָאָה[a] אֶת־הַנֶּגַע וְהִנֵּה הַנֶּגַע בְּקִירֹת הַבַּיִת שְׂקַעֲרוּרֹת
ל . ל . ד[27] יְרַקְרַקֹּת אוֹ אֲדַמְדָּמֹת וּמַרְאֵיהֶן שָׁפֵל מִן־הַקִּיר׃ 38 וְיָצָא הַכֹּהֵן
39 מִן־הַבַּיִת אֶל־פֶּתַח הַבָּיִת וְהִסְגִּיר אֶת־הַבַּיִת שִׁבְעַת יָמִים׃ 39 וְשָׁב
ג בעיו 40 הַכֹּהֵן בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי וְרָאָה[a] וְהִנֵּה פָּשָׂה הַנֶּגַע בְּקִירֹת הַבָּיִת׃ 40 וְצִוָּה
ל . ה[28] הַכֹּהֵן וְחִלְּצוּ אֶת־הָאֲבָנִים אֲשֶׁר בָּהֶן הַנֶּגַע וְהִשְׁלִיכוּ אֹתָהֶן אֶל־
ה[29] . ל וחס 41 מִחוּץ לָעִיר אֶל־מָקוֹם טָמֵא׃ 41 וְאֶת־הַבַּיִת יַקְצָעַ[a] מִבַּיִת סָבִיב
ל וְשָׁפְכוּ אֶת־הֶעָפָר [b]אֲשֶׁר הִקְצוּ[b][c] אֶל־מִחוּץ לָעִיר אֶל־מָקוֹם טָמֵא׃
ד[30] 42 וְלָקְחוּ אֲבָנִים[a] אֲחֵרוֹת[b] וְהֵבִיאוּ אֶל־תַּחַת הָאֲבָנִים וְעָפָר אַחֵר
ל קמ . ל[31] 43 יִקָּח[c] וְטָחַ[c] אֶת־הַבָּיִת׃ 43 וְאִם־יָשׁוּב הַנֶּגַע וּפָרַח בַּבַּיִת אַחַר[a] חִלֵּץ[b]
ג . יז ר״פ 44 אֶת־הָאֲבָנִים וְאַחֲרֵי הִקְצוֹת[c] אֶת־הַבַּיִת וְאַחֲרֵי הִטָּחַ׃ 44 וּבָא
ג בעיו הַכֹּהֵן וְרָאָה וְהִנֵּה פָּשָׂה[a] הַנֶּגַע בַּבַּיִת צָרַעַת מַמְאֶרֶת[b] הִוא[c] בַּבַּיִת
יח פסוק את את ראת . ל[32] . ה דקדמין לעצים[33] . ב טָמֵא הוּא׃ 45 וְנָתַץ[a] אֶת־הַבַּיִת אֶת־אֲבָנָיו וְאֶת־עֵצָיו וְאֵת כָּל־עֲפַר
נ[34] 46 הַבַּיִת וְהוֹצִיא[b] אֶל־מִחוּץ לָעִיר אֶל־מָקוֹם טָמֵא׃ 46 וְהַבָּא[c] אֶל־

[20] Mm 745. [21] Mm 665. [22] Mm 2599. [23] Mm 746. [24] Mm 747. [25] Mm 852. [26] Jer 31,3. [27] Mm 302. [28] Mm 640. [29] Mm 748. [30] Mm 749. [31] Mm 2172. [32] וחר ראת אבניו Sach 5,4. [33] Mm 4157. [34] 2 Ch 23,7.

29 [a–a] 𝔐 בַּשֶּׁמֶן ‖ **31** [a–a] > 𝔊𝔖, dl (dttg) ‖ [b] > 𝔐 ‖ **36** [a] 𝔐 יֵרֵי cf 43[a] ‖ **37** [a] 𝔐𝔊[Mmin] 𝔗𝔗[J] + הכהן ‖ **39** [a] 𝔊 + *τὴν οἰκίαν* ‖ **41** [a] 𝔐𝔊𝔖𝔗𝔗[J] pl ‖ [b–b] > 𝔊* ‖ [c] 𝔐 הקיצו; l prb הִקְצָעוּ cf 𝔊[Mss]𝔖𝔗𝔗[J] et 43[c] ‖ **42** [a] 𝔊 + *ἀπεξυσμένους* ‖ [b] 𝔊[BA] *στερεούς* ‖ [c] 𝔐𝔊 pl ‖ **43** [a] cf 36[a] ‖ [b] 𝔊(𝔖𝔗𝔗[J]) *τὸ ἐξελεῖν* = חֵלֵץ, 𝔐 וחלצו ‖ [c] crrp; 𝔊(𝔖𝔗𝔗[J]) *τὸ ἀποξυσθῆναι* (ad inf cf והטוח), l הַקְצִיעַ cf 41[c] ‖ **44** [a] 𝔐 פרח, it 48[a] ‖ [b] cf 13,51[a] ‖ [c] > 𝔐 ‖ **45** [a] 𝔐𝔊𝔖𝔗𝔗[J] pl ‖ [b] 𝔐𝔊𝔖 pl.

47 הַבַּיִת כָּל־יְמֵי הִסְגִּיר אֹתוֹ וְטָמֵא עַד־הָעָרֶב׃ 47 וְהַשֹּׁכֵב בַּבַּיִת יְכַבֵּס
48 אֶת־בְּגָדָיו[a] וְהָאֹכֵל בַּבַּיִת יְכַבֵּס אֶת־בְּגָדָיו[a]׃ 48 וְאִם־בֹּא יָבֹא הַכֹּהֵן ל
וְרָאָה וְהִנֵּה לֹא־פָשָׂה[a] הַנָּגַע בַּבַּיִת אַחֲרֵי הִסַּח אֶת־הַבַּיִת וְטִהֲרַ ג בעינ׳. ב ול חס
49 הַכֹּהֵן אֶת־הַבַּיִת כִּי נִרְפָּא הַנָּגַע׃ 49 וְלָקַח[a] לְחַטֵּא אֶת־הַבַּיִת שְׁתֵּי ל
50 צִפֳּרִים[b] וְעֵץ אֶרֶז וּשְׁנִי תוֹלַעַת וְאֵזֹב׃ 50 וְשָׁחַט אֶת־הַצִּפֹּר הָאֶחָת
51 אֶל־כְּלִי־חֶרֶשׂ עַל־מַיִם חַיִּים׃ 51 וְלָקַח אֶת־עֵץ־הָאֶרֶז [a]וְאֶת־הָאֵזֹב 35 ו
וְאֶת | שְׁנִי הַתּוֹלַעַת[a] וְאֶת־ הַצִּפֳּר הַחַיָּה וְטָבַל אֹתָם[b] בְּדַם הַצִּפֹּר 36 ג
52 הַשְּׁחוּטָה וּבַמַּיִם הַחַיִּים וְהִזָּה אֶל־הַבַּיִת שֶׁבַע פְּעָמִים׃ 52 וְחִטֵּא אֶת־ ב חד מל וחד חס. ל
הַבַּיִת בְּדַם הַצִּפּוֹר וּבַמַּיִם הַחַיִּים וּבַצִּפֹּר הַחַיָּה וּבְעֵץ הָאֶרֶז [a]וּבָאֵזֹב ט מל בתור. ל
53 וּבְשְׁנִי הַתּוֹלַעַת׃ 53 וְשִׁלַּח אֶת־הַצִּפֹּר הַחַיָּה אֶל־מִחוּץ לָעִיר אֶל־ ט37 וכל צורת הבית דכות׳ ב מ ד
54 פְּנֵי הַשָּׂדֶה וְכִפֶּר עַל־הַבַּיִת וְטָהֵר׃ 54 זֹאת הַתּוֹרָה לְכָל־נֶגַע הַצָּרַעַת ד וכל מלכים וישעיה דכות׳ ב מ ד. ג38
55 וְלַנָּתֶק׃ 55 וּלְצָרַעַת הַבֶּגֶד וְלַבָּיִת׃ 56 וְלַשְּׂאֵת וְלַסַּפַּחַת וְלַבֶּהָרֶת׃ ל. יד פסוק בתור38. ל וחד מן יד39 פסוק בתור. ל. ל
57 לְהוֹרֹת[a] בְּיוֹם הַטָּמֵא וּבְיוֹם הַטָּהֹר זֹאת תּוֹרַת הַצָּרָעַת׃ ס ת חס

סיג[a] 15 1 וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה וְאֶל־אַהֲרֹן לֵאמֹר׃ 2 דַּבְּרוּ[a] אֶל־ יא1. ג ר״פ בתור2
בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וַאֲמַרְתֶּם[a] אֲלֵהֶם אִישׁ אִישׁ[b] כִּי יִהְיֶה זָב[b] מִבְּשָׂרוֹ זוֹבוֹ ב
3 טָמֵא הוּא׃ 3 וְזֹאת תִּהְיֶה[a] טֻמְאָתוֹ בְּזוֹבוֹ רָר בְּשָׂרוֹ אֶת־זוֹבוֹ אוֹ־ כה יד3 מנה ר״פ. ל
4 הֶחְתִּים בְּשָׂרוֹ מִזּוֹבוֹ[b] טֻמְאָתוֹ הִוא׃ 4 כָּל[a]־הַמִּשְׁכָּב אֲשֶׁר יִשְׁכַּב ל
5 עָלָיו הַזָּב יִטְמָא וְכָל־הַכְּלִי אֲשֶׁר־יֵשֵׁב עָלָיו יִטְמָא׃ 5 וְאִישׁ אֲשֶׁר ב
6 יִגַּע בְּמִשְׁכָּבוֹ יְכַבֵּס בְּגָדָיו וְרָחַץ בַּמַּיִם וְטָמֵא עַד־הָעָרֶב׃ 6 וְהַיֹּשֵׁב ב
עַל־הַכְּלִי אֲשֶׁר־יֵשֵׁב עָלָיו הַזָּב יְכַבֵּס בְּגָדָיו וְרָחַץ בַּמַּיִם וְטָמֵא עַד־ חצי הספר בפסוקים ג בתור
7 הָעָרֶב׃ 7 וְהַנֹּגֵעַ בִּבְשַׂר הַזָּב יְכַבֵּס בְּגָדָיו וְרָחַץ בַּמַּיִם וְטָמֵא עַד־
8 הָעָרֶב׃ 8 וְכִי־יָרֹק הַזָּב בַּטָּהוֹר וְכִבֶּס[a] בְּגָדָיו וְרָחַץ בַּמַּיִם וְטָמֵא ג בח חס וחד מל4. ט5 ד מנה בעינ׳ וכל במדבר דכות׳ ב מ ב
9 עַד־הָעָרֶב׃ 9 וְכָל־הַמֶּרְכָּב אֲשֶׁר יִרְכַּב[a] עָלָיו הַזָּב יִטְמָא׃ 10 וְכָל־
10 הַנֹּגֵעַ בְּכֹל אֲשֶׁר יִהְיֶה תַחְתָּיו יִטְמָא עַד־הָעָרֶב וְהַנּוֹשֵׂא אוֹתָם יְכַבֵּס ל מל. לט מל בתור

35 Mm 739. 36 Mm 740. 37 Mm 3937. 38 Mm 738. 39 Mm 750. Cp 15 1 Mm 852. 2 Mm 719. 3 Mm 856. 4 Mm 751. 5 Mm 734.

47 [a] G + *καὶ ἀκάθαρτος ἔσται ἕως ἑσπέρας* || 48 [a] cf 44[a] || 49 [a] 𝔲 pl || [b] G* + *ζῶντα καθαρά* cf 4 || 51 [a–a] 𝔲G invers ut 49 || [b] G[BA] *αὐτό* = אתה || 52 [a–a] 𝔲 invers || 57 [a] pc Mss GS וּלְ || Cp 15,2 [a] G sg || [b–b] G *ᾧ ἐὰν γένηται ῥύσις* || 3 [a] G *ὁ νόμος* cf 32 || [b] 𝔲G + טמא הוא כל־ימי־זוב בשרו או החתים בשרו מזובו || 4 [a] pc Mss S וְכָל || 8 [a] 𝔲GST[Ms] יכבס cf 11[b] || 9 [a] > C 1°, 2° ישכב || [b] G + *ἕως ἑσπέρας*.

11 בְּנִדָּיו וְרָחַץ בַּמַּיִם וְטָמֵא עַד־הָעָרֶב׃ 11 וְכֹל אֲשֶׁר יִגַּע־בּוֹ הַזָּב
ד. ט⁶ ד מנה בעינ׳ וכל במדבר דכות ב מ ב וְלֹא־שָׁטַף בַּמַּיִם וְכִבָּסa בְּנִדָּיו וְרָחַץ בַּמַּיִם וְטָמֵא עַד־הָעָרֶב׃
ה⁷ 12 וּכְלִי־חֶרֶשׂ אֲשֶׁר־יִגַּע־בּוֹ הַזָּב יִשָּׁבֵר a וְכָל־כְּלִי־עֵץ יִשְׁטֵף בַּמָּיִם׃ 12
ל. ט⁶ ד מנה בעינ׳ וכל במדבר דכות ב מ ב 13 וְכִי־יִטְהַר הַזָּב מִזּוֹבוֹ וְסָפַר לוֹ שִׁבְעַת יָמִים לְטָהֳרָתוֹ וְכִבֶּס בְּגָדָיו 13
ד⁸, ז רפי⁹ וְרָחַץ בְּשָׂרוֹ בְּמַיִם חַיִּים a וְטָהֵר׃ 14 וּבַיּוֹם הַשְּׁמִינִי יִקַּח־לוֹ שְׁתֵּי 14
תֹרִים אוֹ שְׁנֵי בְנֵי יוֹנָה וּבָא a | לִפְנֵי יְהוָה אֶל־פֶּתַח אֹהֶל מוֹעֵד וּנְתָנָם
ו¹⁰ אֶל־הַכֹּהֵן׃ 15 וְעָשָׂה אֹתָם הַכֹּהֵן אֶחָד חַטָּאת וְהָאֶחָד a עֹלָה וְכִפֶּר 15
עָלָיו הַכֹּהֵן לִפְנֵי יְהוָה מִזּוֹבוֹ׃ ס 16 וְאִישׁ כִּי־תֵצֵא מִמֶּנּוּ 16
ג¹¹, ח פסוק וכל וכל ומילה חדה ביניה וחד מן ר״פ וכל ומ״פ וכל שִׁכְבַת־זֶרַע וְרָחַץ בַּמַּיִם אֶת־כָּל־בְּשָׂרוֹ וְטָמֵא עַד־הָעָרֶב׃ 17 וְכָל־ 17
ל. ב בֶּגֶד וְכָל־עוֹר אֲשֶׁר־יִהְיֶה עָלָיו שִׁכְבַת־זֶרַע וְכֻבַּס בַּמַּיִם וְטָמֵא
כב עַד־הָעָרֶב׃ ס 18 וְאִשָּׁה אֲשֶׁר יִשְׁכַּב אִישׁ a אֹתָהּ שִׁכְבַת־זָרַע 18
כב וְרָחֲצוּ בַמַּיִם וְטָמְאוּ עַד־הָעָרֶב׃ 19 וְאִשָּׁה כִּי־תִהְיֶה זָבָה דָּם יִהְיֶה 19
ב זֹבָהּ בִּבְשָׂרָהּ שִׁבְעַת יָמִים תִּהְיֶה בְנִדָּתָהּ וְכָל־הַנֹּגֵעַ בָּהּ יִטְמָא עַד־
י רפי¹³ וכל ומ״פ וכל הָעָרֶב׃ 20 וְכֹל אֲשֶׁר תִּשְׁכַּב עָלָיו בְּנִדָּתָהּ יִטְמָא וְכֹל אֲשֶׁר־תֵּשֵׁב 20
עָלָיו יִטְמָא׃ 21 וְכָל־הַנֹּגֵעַ בְּמִשְׁכָּבָהּ יְכַבֵּס בְּגָדָיו וְרָחַץ בַּמַּיִם וְטָמֵא 21
עַד־הָעָרֶב׃ 22 וְכָל־הַנֹּגֵעַ a בְּכָל־כְּלִי b אֲשֶׁר־תֵּשֵׁב עָלָיו a יְכַבֵּס 22
בְּגָדָיו וְרָחַץ בַּמַּיִם וְטָמֵא עַד־הָעָרֶב׃ 23 וְאִם עַל־הַמִּשְׁכָּב הוּא a אוֹ 23
ב. ח חס¹² עַל־הַכְּלִי אֲשֶׁר־הִוא יֹשֶׁבֶת־עָלָיו בְּנָגְעוֹ־בוֹ יִטְמָא עַד־הָעָרֶב׃
יו רפי¹³. ב 24 וְאִם שָׁכֹב יִשְׁכַּב אִישׁ a אֹתָהּ וּתְהִי נִדָּתָהּ עָלָיו וְטָמֵא b שִׁבְעַת יָמִים 24
כב ב מנה בטע וְכָל־הַמִּשְׁכָּב אֲשֶׁר־יִשְׁכַּב עָלָיו יִטְמָא׃ ס 25 וְאִשָּׁה כִּי־יָזוּב (נ)ס 25
זוֹב דָּמָהּ יָמִים רַבִּים בְּלֹא עֶת־נִדָּתָהּ אוֹ כִי־תָזוּב עַל־נִדָּתָהּ כָּל־
יג פסוק כל כל וכל יְמֵי זוֹב טֻמְאָתָהּ כִּימֵי נִדָּתָהּ תִּהְיֶה טְמֵאָה הִוא׃ 26 כָּל־a הַמִּשְׁכָּב 26
ב. ב אֲשֶׁר־תִּשְׁכַּב עָלָיו כָּל־יְמֵי זוֹבָהּ כְּמִשְׁכַּב נִדָּתָהּ יִהְיֶה־לָּהּ וְכָל־
ג¹⁴. ג מל¹⁵ הַכֵּלִי אֲשֶׁר תֵּשֵׁב עָלָיו טָמֵא יִהְיֶה כְּטֻמְאַת נִדָּתָהּ׃ 27 וְכָל־a הַנּוֹגֵעַ 27
ט⁶ ד מנה בעינ׳ וכל במדבר דכות ב מ ב בָּם b יִטְמָא וְכִבֶּס בְּגָדָיו וְרָחַץ בַּמַּיִם וְטָמֵא עַד־הָעָרֶב׃ 28 וְאִם־ 28

[6] Mm 734. [7] Mm 945. [8] Mm 752. [9] Mm 753. [10] Mm 743. [11] Mm 754. [12] Mm 2184. [13] Mm 174. [14] Ez 36,17. [15] Mm 755.

11 [a] pc Mss 𝔐 וידו ‖ [b] 𝔐GS ut 8[a] ‖ **12** [a–a] Ms GU וכלי ‖ **13** [a] > G[BA] ‖ **14** [a] G(SC[J]) *καὶ οἴσει αὐτά* = וְהֵבִיאָם cf 29 ‖ **15** [a] 𝔐GSCC[J] ואחד ‖ **18** [a] 𝔐 אישה, it 24[a] ‖ **22** [a–a] > C ‖ [b] 𝔐CC[J] הכלי ‖ **23** [a] 𝔐 היא ‖ **24** [a] cf 18[a] ‖ [b] 𝔐 יטמא ‖ **26** [a] pc Mss G*SC[J] וכל ‖ **27** [a] 2 Mss G om cop ‖ [b] pc Mss G בה.

29 טָהֳרָה מִזּוֹבָהּ וְסָפְרָה לָהּ שִׁבְעַת יָמִים וְאַחַר תִּטְהָר׃ 29 וּבַיּוֹם ל
ל[16] . לט מל בתור הַשְּׁמִינִי תִּקַּח־לָהּ שְׁתֵּי תֹרִים אוֹ שְׁנֵי בְנֵי יוֹנָה וְהֵבִיאָה אוֹתָם אֶל־
30 הַכֹּהֵן אֶל־פֶּתַח אֹהֶל מוֹעֵד׃ 30 וְעָשָׂה הַכֹּהֵן אֶת־הָאֶחָד חַטָּאת
ו[17] וְאֶת־הָאֶחָד עֹלָה וְכִפֶּר עָלֶיהָ הַכֹּהֵן לִפְנֵי יְהוָה מִזּוֹב טֻמְאָתָהּ׃
ל . ב . ל 31 וְהִזַּרְתֶּם[a] אֶת־בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל מִטֻּמְאָתָם וְלֹא יָמֻתוּ בְּטַמְּאָתָם אֶת־מִשְׁכָּנִי
ג[18] . ל 32 אֲשֶׁר בְּתוֹכָם׃ 32 זֹאת תּוֹרַת הַזָּב וַאֲשֶׁר תֵּצֵא
33 מִמֶּנּוּ שִׁכְבַת־זֶרַע לְטָמְאָה־בָהּ׃ 33 וְהַדָּוָה בְּנִדָּתָהּ וְהַזָּב אֶת־זוֹבוֹ ל
לַזָּכָר וְלַנְּקֵבָה וּלְאִישׁ אֲשֶׁר יִשְׁכַּב עִם־טְמֵאָה׃ פ צ ג[19]

פרש **16** 1 וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה אַחֲרֵי מוֹת שְׁנֵי בְּנֵי אַהֲרֹן בְּקָרְבָתָם[a]
י בתור . ג בטע לְפְנֵי־יְהוָה וַיָּמֻתוּ׃ 2 וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה דַּבֵּר אֶל־אַהֲרֹן אָחִיךָ
ב[1] . ט[2] וכל צורת חבית דכות ב מ ר וְאַל־יָבֹא בְכָל־עֵת אֶל־הַקֹּדֶשׁ מִבֵּית לַפָּרֹכֶת[a] אֶל־פְּנֵי הַכַּפֹּרֶת[a]
ב . ה[3] 3 אֲשֶׁר עַל־הָאָרֹן וְלֹא יָמוּת כִּי בֶּעָנָן אֵרָאֶה עַל־הַכַּפֹּרֶת׃ 3 בְּזֹאת
ב[4] יָבֹא אַהֲרֹן אֶל־הַקֹּדֶשׁ בְּפַר בֶּן־בָּקָר לְחַטָּאת וְאַיִל לְעֹלָה׃
ל זקף קמ[5] 4[a] כְּתֹנֶת־בַּד קֹדֶשׁ יִלְבָּשׁ וּמִכְנְסֵי־בַד יִהְיוּ עַל־בְּשָׂרוֹ וּבְאַבְנֵט בַּד
ל . ג[6] . ז[7] יַחְגֹּר וּבְמִצְנֶפֶת בַּד יִצְנֹף בִּגְדֵי־קֹדֶשׁ הֵם וְרָחַץ בַּמַּיִם אֶת־[b]בְּשָׂרוֹ
5 וּלְבֵשָׁם׃ 5 וּמֵאֵת עֲדַת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל יִקַּח שְׁנֵי־שְׂעִירֵי עִזִּים לְחַטָּאת ל
6 וְאַיִל אֶחָד לְעֹלָה׃ 6 וְהִקְרִיב אַהֲרֹן אֶת־פַּר הַחַטָּאת אֲשֶׁר־לוֹ וְכִפֶּר
7 בַּעֲדוֹ וּבְעַד בֵּיתוֹ׃ 7 וְלָקַח אֶת־שְׁנֵי הַשְּׂעִירִם וְהֶעֱמִיד אֹתָם לִפְנֵי
ל חס[8] יְהוָה פֶּתַח אֹהֶל מוֹעֵד׃ 8 וְנָתַן אַהֲרֹן עַל־שְׁנֵי הַשְּׂעִירִם גּוֹרָלוֹת
ב[9] 9 גּוֹרָל אֶחָד לַיהוָה וְגוֹרָל אֶחָד לַעֲזָאזֵל[a]׃ 9 וְהִקְרִיב אַהֲרֹן אֶת־
10 הַשָּׂעִיר אֲשֶׁר עָלָה עָלָיו הַגּוֹרָל לַיהוָה וְעָשָׂהוּ חַטָּאת׃ 10 וְהַשָּׂעִיר ל
ל . ג[10] אֲשֶׁר עָלָה עָלָיו הַגּוֹרָל לַעֲזָאזֵל[a] יָעֳמַד־[b]חַי לִפְנֵי יְהוָה לְכַפֵּר עָלָיו
יב[11] 11 לְשַׁלַּח אֹתוֹ לַעֲזָאזֵל[a] הַמִּדְבָּרָה׃ 11 וְהִקְרִיב אַהֲרֹן אֶת־פַּר
הַחַטָּאת [b]אֲשֶׁר־לוֹ[b] וְכִפֶּר בַּעֲדוֹ וּבְעַד בֵּיתוֹ וְשָׁחַט אֶת־פַּר הַחַטָּאת
12 אֲשֶׁר־לוֹ׃ 12 וְלָקַח מְלֹא־הַמַּחְתָּה גַּחֲלֵי־אֵשׁ מֵעַל הַמִּזְבֵּחַ מִלִּפְנֵי

[16] Mm 4173 א. [17] Mm 746. [18] Mm 756. [19] Mm 1710. Cp 16 [1] 2 Ch 23,6. [2] Mm 3937. [3] Mm 405. [4] 2 Ch 13,9. [5] Mp sub loco. [6] Mm 563. [7] Mm 942. [8] Mm 4119 contra textum. [9] Jes 17,14. [10] Mm 745. [11] Mm 757.

31 [a] prb l c ⅏S והזהרתם, G *καὶ εὐλαβεῖς ποιήσετε* .‖ **Cp 16,1** [a] G(SCV) *ἐν τῷ προσ-άγειν αὐτοὺς πῦρ ἀλλότριον*, ex Nu 3,4 ‖ **2** [a–a] > C (homtel) ‖ **4** [a] ⅏GS וכ׳ ‖ [b] ⅏G + כל ‖ **8** [a] G *τῷ ἀποπομπαίῳ*, S *l'zz'jl* cf 10[a].26[a] ‖ **10** [a] GS sim ac 8[a] ‖ [b] G *στήσει αὐτόν* = יַעֲמִיד אֹתוֹ ‖ **11** [a] > C ‖ [b–b] G[BA] *τὸν αὐτοῦ καὶ τοῦ οἴκου αὐτοῦ μόνον*.

13 יְהוָה וּמִלְּאׇ חָפְנָיו קְטֹרֶת סַמִּים דַּקָּה וְהֵבִיא מִבֵּית לַפָּרֹכֶת׃ 13 וְנָתַן
14 אֶת־הַקְּטֹרֶת עַל־הָאֵשׁ לִפְנֵי יְהוָה וְכִסָּה | עֲנַן הַקְּטֹרֶת אֶת־הַכַּפֹּרֶת
אֲשֶׁר עַל־הָעֵדֻת וְלֹא יָמוּת׃ 14 וְלָקַח מִדַּם הַפָּר וְהִזָּה בְאֶצְבָּעוֹ
עַל־פְּנֵי הַכַּפֹּרֶת קֶדְמָה וְלִפְנֵי הַכַּפֹּרֶת יַזֶּה שֶׁבַע־פְּעָמִים מִן־הַדָּם
בְּאֶצְבָּעוֹ׃ 15 וְשָׁחַט אֶת־שְׂעִיר הַחַטָּאת אֲשֶׁר לָעָם וְהֵבִיא אֶת־דָּמוֹ
אֶל־מִבֵּית לַפָּרֹכֶת וְעָשָׂה אֶת־דָּמוֹ כַּאֲשֶׁר עָשָׂה לְדַם הַפָּר וְהִזָּה
אֹתוֹ עַל־הַכַּפֹּרֶת וְלִפְנֵי הַכַּפֹּרֶת׃ 16 וְכִפֶּר עַל־הַקֹּדֶשׁ מִטֻּמְאֹת
בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וּמִפִּשְׁעֵיהֶם לְכָל־חַטֹּאתָם וְכֵן יַעֲשֶׂה לְאֹהֶל מוֹעֵד הַשֹּׁכֵן
אִתָּם בְּתוֹךְ טֻמְאֹתָם׃ 17 וְכָל־אָדָם לֹא־יִהְיֶה | בְּאֹהֶל מוֹעֵד בְּבֹאוֹ
לְכַפֵּר בַּקֹּדֶשׁ עַד־צֵאתוֹ וְכִפֶּר בַּעֲדוֹ וּבְעַד בֵּיתוֹ וּבְעַד כָּל־קְהַל
יִשְׂרָאֵל׃ 18 וְיָצָא אֶל־הַמִּזְבֵּחַ אֲשֶׁר לִפְנֵי־יְהוָה וְכִפֶּר עָלָיו וְלָקַח
מִדַּם הַפָּר וּמִדַּם הַשָּׂעִיר וְנָתַן עַל־קַרְנוֹת הַמִּזְבֵּחַ סָבִיב׃ 19 וְהִזָּה
עָלָיו מִן־הַדָּם בְּאֶצְבָּעוֹ שֶׁבַע פְּעָמִים וְטִהֲרוֹ וְקִדְּשׁוֹ מִטֻּמְאֹת בְּנֵי
יִשְׂרָאֵל׃ 20 וְכִלָּה מִכַּפֵּר אֶת־הַקֹּדֶשׁ וְאֶת־אֹהֶל מוֹעֵד וְאֶת־הַמִּזְבֵּחַ
וְהִקְרִיב אֶת־הַשָּׂעִיר הֶחָי׃ 21 וְסָמַךְ אַהֲרֹן אֶת־שְׁתֵּי יָדָו עַל רֹאשׁ
הַשָּׂעִיר הַחַי וְהִתְוַדָּה עָלָיו אֶת־כָּל־עֲוֹנֹת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְאֶת־כָּל־
פִּשְׁעֵיהֶם לְכָל־חַטֹּאתָם וְנָתַן אֹתָם עַל־רֹאשׁ הַשָּׂעִיר וְשִׁלַּח בְּיַד־
אִישׁ עִתִּי הַמִּדְבָּרָה׃ 22 וְנָשָׂא הַשָּׂעִיר עָלָיו אֶת־כָּל־עֲוֹנֹתָם אֶל־אֶרֶץ
גְּזֵרָה וְשִׁלַּח אֶת־הַשָּׂעִיר בַּמִּדְבָּר׃ 23 וּבָא אַהֲרֹן אֶל־אֹהֶל מוֹעֵד
וּפָשַׁט אֶת־בִּגְדֵי הַבָּד אֲשֶׁר לָבַשׁ בְּבֹאוֹ אֶל־הַקֹּדֶשׁ וְהִנִּיחָם שָׁם׃
24 וְרָחַץ אֶת־בְּשָׂרוֹ בַמַּיִם בְּמָקוֹם קָדוֹשׁ וְלָבַשׁ אֶת־בְּגָדָיו וְיָצָא וְעָשָׂה
אֶת־עֹלָתוֹ וְאֶת־עֹלַת הָעָם וְכִפֶּר בַּעֲדוֹ וּבְעַד הָעָם׃ 25 וְאֶת חֵלֶב
הַחַטָּאת יַקְטִיר הַמִּזְבֵּחָה׃ 26 וְהַמְשַׁלֵּחַ אֶת־הַשָּׂעִיר לַעֲזָאזֵל יְכַבֵּס
בְּגָדָיו וְרָחַץ אֶת־בְּשָׂרוֹ בַּמָּיִם וְאַחֲרֵי־כֵן יָבוֹא אֶל־הַמַּחֲנֶה׃ 27 וְאֶת
פַּר הַחַטָּאת וְאֶת | שְׂעִיר הַחַטָּאת אֲשֶׁר הוּבָא אֶת־דָּמָם לְכַפֵּר

ב[12]. ד[13]. ב
ד[14]. ב
ה מל בתור[15]
יז וכל לפני ולפני דכות[16]. ב
יג פסוק את את את בסיפ
יז וכל לפני ולפני דכות
ל. ט בלישׁ וכל בחטאתם ובחטאתם דכות[17]. ה
לז. ל
ט[18]
ד מל בתור[19]
ו. ל
ג[20] ג[21] מנה בתור. יח פסוק את ואת ואת את. ה. ד[22]
ידיין חד מן ה כת חס ק
ב. ד חס
ט בלישׁ וכל בחטאתם ובחטאתם דכות[17]
יב[23]. יז
ל. יז ר״ם
ג
כד[24]
ל
ז מל בתור. ב
ג

[12] Mm 1745. [13] Mm 580. [14] Mm 758. [15] Mm 556. [16] Jes 52,15. [17] Mm 759 et Mm 929. [18] Mm 583. [19] Mm 704. [20] Mm 1385. [21] Mm 304. [22] Mm 760. [23] Mm 757. [24] ורחד את חלב Gn 45,18.

15 [a] G + *ἔναντι κυρίου* ‖ [b–b] G *ἀπὸ τοῦ αἵματος αὐτοῦ* ‖ **17** [a] G*(S) + *υἱῶν* ‖ **19** [a] v 19 > C ‖ **20** [a] G + *καὶ περὶ τῶν ἱερέων καθαριεῖ* ‖ **21** [a] > C ‖ **24** [a] G + *καὶ περὶ τοῦ οἴκου αὐτοῦ* ‖ [b] G + *ὡς περὶ τῶν ἱερέων* ‖ **26** [a] G *τὸν διεσταλμένον εἰς ἄφεσιν*, S ut 8[a] ‖ **27** [a–a] > C (homtel) ‖ [b] C + לעם.

בַּקֹּדֶשׁ יוֹצִיא אֶל־מִחוּץ לַמַּחֲנֶה וְשָׂרְפוּ[c] בָּאֵשׁ אֶת־עֹרֹתָם וְאֶת־
28 בְּשָׂרָם וְאֶת־פִּרְשָׁם׃ 28 וְהַשֹּׁרֵף אֹתָם יְכַבֵּס בְּגָדָיו וְרָחַץ אֶת־בְּשָׂרוֹ
29 בַּמַּיִם וְאַחֲרֵי־כֵן יָבוֹא אֶל־הַמַּחֲנֶה׃ 29 וְהַיְתָה[a] לָכֶם לְחֻקַּת ז מל בתורי
עוֹלָם בַּחֹדֶשׁ הַשְּׁבִיעִי בֶּעָשׂוֹר לַחֹדֶשׁ תְּעַנּוּ אֶת־נַפְשֹׁתֵיכֶם וְכָל־ ג25
30 מְלָאכָה לֹא תַעֲשׂוּ הָאֶזְרָח וְהַגֵּר הַגָּר בְּתוֹכְכֶם׃ 30 כִּי־בַיּוֹם הַזֶּה יכ בתורי . ו26
יְכַפֵּר[a] עֲלֵיכֶם לְטַהֵר אֶתְכֶם מִכֹּל חַטֹּאתֵיכֶם לִפְנֵי יְהוָה תִּטְהָרוּ׃
31 שַׁבַּת שַׁבָּתוֹן הִוא[a] לָכֶם וְעִנִּיתֶם אֶת־נַפְשֹׁתֵיכֶם חֻקַּת עוֹלָם׃ יא כת י בתורי
32 וְכִפֶּר[a] הַכֹּהֵן אֲשֶׁר־יִמְשַׁח[b] אֹתוֹ וַאֲשֶׁר יְמַלֵּא[c] אֶת־יָדוֹ לְכַהֵן תַּחַת ז27
אָבִיו וְלָבַשׁ אֶת־בִּגְדֵי הַבָּד בִּגְדֵי הַקֹּדֶשׁ׃ 33 וְכִפֶּר אֶת־מִקְדַּשׁ
הַקֹּדֶשׁ וְאֶת־אֹהֶל מוֹעֵד וְאֶת־הַמִּזְבֵּחַ יְכַפֵּר וְעַל[a] הַכֹּהֲנִים וְעַל־ ה. ד28 . ל29
34 כָּל־עַם הַקָּהָל יְכַפֵּר׃ 34 וְהָיְתָה־זֹּאת לָכֶם לְחֻקַּת עוֹלָם לְכַפֵּר
עַל־בְּנֵי[ו] יִשְׂרָאֵל מִכָּל־חַטֹּאתָם אַחַת בַּשָּׁנָה וַיַּעַשׂ[a] כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה ז30. ט בליש וכל בחטאתם ובחטאתם דכות31
אֶת־מֹשֶׁה׃ פ

ס(יז) 17 1 וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵאמֹר׃ 2 דַּבֵּר אֶל־אַהֲרֹן וְאֶל־
בָּנָיו וְאֶל[ו] כָּל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְאָמַרְתָּ אֲלֵיהֶם זֶה הַדָּבָר אֲשֶׁר־צִוָּה יְהוָה יז מל בתורי
3 לֵאמֹר׃ 3 אִישׁ אִישׁ מִבֵּית[a] יִשְׂרָאֵל[b] אֲשֶׁר יִשְׁחַט שׁוֹר אוֹ־כֶשֶׂב אוֹ־עֵז ו. ב2
4 בַּמַּחֲנֶה אוֹ אֲשֶׁר יִשְׁחַט מִחוּץ לַמַּחֲנֶה׃ 4 וְאֶל־פֶּתַח אֹהֶל מוֹעֵד לֹא
הֱבִיאוֹ[a] לְהַקְרִיב[b] קָרְבָּן לַיהוָה לִפְנֵי מִשְׁכַּן יְהוָה דָּם יֵחָשֵׁב לָאִישׁ ב3. ח4 . לב5
5 הַהוּא[c] דָּם שָׁפָךְ וְנִכְרַת[d] הָאִישׁ הַהוּא[cd] מֵקֶרֶב[c] עַמּוֹ׃ 5 לְמַעַן[a] אֲשֶׁר ב זקף קמ . ג
יָבִיאוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת־זִבְחֵיהֶם[a] אֲשֶׁר הֵם זֹבְחִים עַל־פְּנֵי הַשָּׂדֶה[a] ט6 . יז פסוק על אל אל7
וְהֵבִיאָם לַיהוָה אֶל־פֶּתַח אֹהֶל מוֹעֵד אֶל־הַכֹּהֵן וְזָבְחוּ זִבְחֵי שַׁלְמִים ג ב מל וחד תט8
6 לַיהוָה אוֹתָם׃ 6 וְזָרַק הַכֹּהֵן אֶת־הַדָּם[a] עַל־מִזְבַּח יְהוָה[b] פֶּתַח אֹהֶל לט מל בתורי
7 מוֹעֵד וְהִקְטִיר הַחֵלֶב[c] לְרֵיחַ נִיחֹחַ לַיהוָה׃ 7 וְלֹא־יִזְבְּחוּ עוֹד[a] אֶת־ יז9

25 Mm 2558. 26 Mm 53. 27 Mm 706. 28 Mm 760. 29 Mm 761. 30 Mm 762. 31 Mm 759 et Mm 929. Cp 17 1 Mm 250. 2 Mm 764. 3 Mm 3332. 4 Mm 694. 5 Mm 319. 6 Mm 501. 7 Mm 4093. 8 Mm 763. 9 Mm 574.

27 [c] 𝔐 sg ‖ **29** [a] 𝔊 + *τοῦτο* cf 34 et 𝔗ʸʰ ‖ **30** [a] 𝔖 *nthṣ'*, 1 frt יְכֻפַּר cf 𝔙 *expiatio erit* ‖ **31** [a] 𝔠𝔐𝔗ʲ הוא ‖ **32** [a] 𝔐𝔊 יכפר ‖ [b] 𝔊 pl; 𝔖𝔙 pass ‖ [c] 𝔊 pl ‖ **33** [a] pc Mss Or 𝔐 על ‖ **34** [a] 𝔊 *(ἅπαξ τοῦ ἐνιαυτοῦ) ποιηθήσεται*; 𝔖 pl ‖ **Cp 17,3** [a] Ms 𝔊 מבני ut 13, it 8[a].10[b] ‖ [b] 𝔊* + *ἢ τῶν προσηλύτων τῶν προσκειμένων ἐν ὑμῖν* cf 16,29 17,8.10.13 ‖ **4** [a] 𝔐𝔊 + לַעֲשׂוֹת אֹתוֹ עֹלָה אוֹ שְׁלָמִים לַיהוה לְרְצוֹנְכֶם לְרֵיחַ נִיחֹחַ וְיִשָּׁחֲטֵהוּ בַּחוּץ וְאֵל־ פֶּתַח אֹהֶל מועד לא הביאו ‖ [b] 𝔐 בו — ‖ [c–c] > 𝔠 (homtel) ‖ [d–d] 𝔊 *ἡ ψυχὴ ἐκείνη* (cf 22,3) et tum *τοῦ λαοῦ αὐτῆς* pro עמו ‖ **6** [a] 𝔊 *τὸ θυσιαστήριον κύκλῳ ἀπέναντι* ‖ [b] 𝔐 + אשר ‖ [c] > 𝔠.

ל זִבְחֵיהֶם לַשְּׂעִירִם אֲשֶׁר הֵם זֹנִים אַחֲרֵיהֶם חֻקַּת עוֹלָם תִּהְיֶה־זֹּאת
8 לָהֶם לְדֹרֹתָם׃ 8 וַאֲלֵהֶם תֹּאמַר אִישׁ אִישׁ מִבֵּית[a] יִשְׂרָאֵל
ב חד חס וחד מל . ו[10] וּמִן־הַגֵּר אֲשֶׁר־יָגוּר בְּתוֹכָם[b] אֲשֶׁר־יַעֲלֶה[c] עֹלָה אוֹ־זָבַח׃ 9 וְאֶל־
9 פֶּתַח אֹהֶל מוֹעֵד לֹא יְבִיאֶנּוּ לַעֲשׂוֹת אֹתוֹ לַיהוָה וְנִכְרַת הָאִישׁ הַהוּא
ב בטע . ו[10] מֵעַמָּיו׃ 10 [a]וְאִישׁ אִישׁ מִבֵּית[b] יִשְׂרָאֵל וּמִן־הַגֵּר הַגָּר בְּתוֹכָם[c]
ד[11] אֲשֶׁר יֹאכַל כָּל־דָּם[d] וְנָתַתִּי פָנַי בַּנֶּפֶשׁ הָאֹכֶלֶת אֶת־הַדָּם וְהִכְרַתִּי
ג . ב פסוק דמטע[12] אֹתָהּ מִקֶּרֶב עַמָּהּ׃ 11 כִּי נֶפֶשׁ הַבָּשָׂר בַּדָּם[a] הִוא וַאֲנִי נְתַתִּיו לָכֶם
11 עַל־הַמִּזְבֵּחַ לְכַפֵּר עַל־נַפְשֹׁתֵיכֶם כִּי־הַדָּם הוּא בַּנֶּפֶשׁ יְכַפֵּר׃
12 עַל־כֵּן אָמַרְתִּי לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל כָּל־נֶפֶשׁ מִכֶּם לֹא־תֹאכַל דָּם וְהַגֵּר
יב בחור . ב בטע 13 הַגָּר בְּתוֹכְכֶם לֹא־יֹאכַל דָּם׃ ס 13 וְאִישׁ אִישׁ מִבְּנֵי[a] יִשְׂרָאֵל
ל וּמִן־הַגֵּר הַגָּר בְּתוֹכָם[b] אֲשֶׁר יָצוּד צַיִד חַיָּה אוֹ־עוֹף אֲשֶׁר יֵאָכֵל
ב פסוק דמטע[13] וְשָׁפַךְ[a] אֶת־דָּמוֹ וְכִסָּהוּ בֶּעָפָר׃ 14 כִּי־נֶפֶשׁ כָּל־בָּשָׂר דָּמוֹ בְנַפְשׁוֹ[a]
הוּא[b] וָאֹמַר לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל דַּם כָּל־בָּשָׂר לֹא תֹאכֵלוּ כִּי נֶפֶשׁ כָּל־
ג[14] בָּשָׂר דָּמוֹ הוּא כָּל־אֹכְלָיו[c] יִכָּרֵת׃ 15 וְכָל־נֶפֶשׁ אֲשֶׁר תֹּאכַל
ט[15] וכל במדבר דכות נְבֵלָה וּטְרֵפָה בָּאֶזְרָח וּבַגֵּר וְכִבֶּס בְּגָדָיו וְרָחַץ בַּמַּיִם וְטָמֵא עַד־
ב מ ב הָעָרֶב וְטָהֵר[a]׃ 16 וְאִם לֹא יְכַבֵּס וּבְשָׂרוֹ לֹא יִרְחָץ וְנָשָׂא עֲוֹנוֹ׃ פ
ה ד פת וחד קמ[16] . יז **18** 1 וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵאמֹר׃ 2 דַּבֵּר אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל ס[ה]
כד ס״פ וְאָמַרְתָּ אֲלֵהֶם אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם׃ 3 כְּמַעֲשֵׂה אֶרֶץ־מִצְרַיִם אֲשֶׁר
מז פסוק לא לא לא . ב[1] יְשַׁבְתֶּם־בָּהּ לֹא תַעֲשׂוּ וּכְמַעֲשֵׂה אֶרֶץ־כְּנַעַן אֲשֶׁר אֲנִי מֵבִיא אֶתְכֶם
ג[2] . ה[3] שָׁמָּה לֹא תַעֲשׂוּ וּבְחֻקֹּתֵיהֶם לֹא תֵלֵכוּ׃ 4 אֶת־מִשְׁפָּטַי תַּעֲשׂוּ וְאֶת־
4 חֻקֹּתַי תִּשְׁמְרוּ לָלֶכֶת בָּהֶם אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם׃ 5 וּשְׁמַרְתֶּם אֶת־
כד ס״פ חֻקֹּתַי וְאֶת־מִשְׁפָּטַי אֲשֶׁר יַעֲשֶׂה אֹתָם הָאָדָם וָחַי[a] בָּהֶם אֲנִי יְהוָה[b]׃
5 ס 6 אִישׁ אִישׁ אֶל־כָּל־שְׁאֵר בְּשָׂרוֹ לֹא תִקְרְבוּ לְגַלּוֹת עֶרְוָה
ג . כל אתנח וס״פ כת כך[4] אֲנִי יְהוָה׃ ס 7 עֶרְוַת אָבִיךָ וְעֶרְוַת אִמְּךָ לֹא תְגַלֵּה אִמְּךָ הִוא
7 לֹא תְגַלֶּה עֶרְוָתָהּ׃ ס 8 עֶרְוַת אֵשֶׁת־אָבִיךָ לֹא תְגַלֵּה עֶרְוַת

[10]Mm 764. [11]Mm 2825. [12]Mm 765. [13]Mm 765. [14]Mm 766. [15]Mm 734. [16]Mm 662. **Cp 18** [1]Mm 2598. [2]Mm 818. [3]Mm 2786. [4]Mm 767.

8 [a] cf 3[a] ‖ [b] 2 Mss 𝔊𝔖𝔙 בָּכֶם–, it 10[c] ‖ [c] 𝔐𝔊 יעשה cf 9 ‖ **10** [a] 𝔗 om 10–12 (homark) ‖ [b] cf 3[a] ‖ [c] cf 8[b] ‖ [d] > 2 Mss 𝔖𝔙 ‖ **11** [a] 𝔊 *αἷμα αὐτοῦ* cf 14 ‖ **13** [a] pc Mss 𝔐𝔗[J] מבית ut 3 ‖ [b] 𝔐[Mss]𝔊𝔖𝔗[Mss]𝔗[J]𝔙 בָּכֶם– ‖ **14** [a] > 𝔊𝔖𝔙 ‖ [b] 𝔗 היא ‖ [c] 𝔐𝔊 𝔖𝔗𝔗[J] לו–, it 19,8[a] ‖ **15** [a] > 𝔐 ‖ **Cp 18,5** [a] 𝔐 וְחָיָה ‖ [b] 𝔊 + *ὁ θεὸς ὑμῶν*.

9 אָבִיךָ הִוא׃ ס 9 עֶרְוַת אֲחוֹתְךָ בַּת־אָבִיךָ אֹו בַת־אִמֶּךָ מוֹלֶדֶת
10 בַּיִת אֹו מוֹלֶדֶת חוּץ לֹא תְגַלֶּה עֶרְוָתָן׃ ס 10 עֶרְוַת בַּת־בִּנְךָ אֹו ב
11 בַּת־בִּתְּךָ לֹא תְגַלֶּה עֶרְוָתָן כִּי עֶרְוָתְךָ הֵנָּה׃ ס 11 עֶרְוַת בַּת־ ב
אֶשֶׁת אָבִיךָ[a] מוֹלֶדֶת אָבִיךָ אֲחוֹתְךָ הִוא לֹא תְגַלֶּה עֶרְוָתָהּ׃ ס
12 עֶרְוַת אֲחוֹת־אָבִיךָ לֹא תְגַלֶּה[a] שְׁאֵר אָבִיךָ הִוא׃ ס 13 עֶרְוַת
14 אֲחוֹת־אִמְּךָ לֹא תְגַלֶּה כִּי־[a]שְׁאֵר אִמְּךָ הִוא׃ ס 14 עֶרְוַת אֲחִי־
15 אָבִיךָ לֹא תְגַלֶּה[a] אֶל־[b]אִשְׁתּוֹ לֹא תִקְרָב דֹּדָתֵךְ הִוא׃ ס 15 עֶרְוַת ל זקף קמ.
16 כַּלָּתְךָ לֹא תְגַלֶּה אֵשֶׁת בִּנְךָ הִוא לֹא תְגַלֶּה עֶרְוָתָהּ׃ ס 16 עֶרְוַת
17 אֵשֶׁת־אָחִיךָ לֹא תְגַלֶּה עֶרְוַת אָחִיךָ הִוא׃ ס 17 עֶרְוַת אִשָּׁה
וּבִתָּהּ לֹא תְגַלֶּה אֶת־בַּת־בִּנָּהּ וְאֶת־בַּת־בִּתָּהּ לֹא תִקַּח לְגַלּוֹת ה[5]
18 עֶרְוָתָהּ[a] שַׁאֲרָה[b] הֵנָּה זִמָּה הִוא 18 וְאִשָּׁה אֶל־אֲחֹתָהּ לֹא תִקָּח לִצְרֹר ל.כב.ל
19 לְגַלּוֹת עֶרְוָתָהּ עָלֶיהָ בְּחַיֶּיהָ׃ 19 וְאֶל־אִשָּׁה בְּנִדַּת טֻמְאָתָהּ ג בליש[6].ב[7].ב[8]
20 לֹא תִקְרַב לְגַלּוֹת עֶרְוָתָהּ׃ 20 וְאֶל־אֵשֶׁת עֲמִיתְךָ לֹא־תִתֵּן שְׁכָבְתְּךָ
21 לְזָרַע לְטָמְאָה־בָהּ׃ 21 וּמִזַּרְעֲךָ לֹא־תִתֵּן לְהַעֲבִיר[a] לַמֹּלֶךְ[b] וְלֹא ל
22 תְחַלֵּל אֶת־שֵׁם אֱלֹהֶיךָ[c] אֲנִי יְהוָה׃ 22 וְאֶת־זָכָר לֹא תִשְׁכַּב מִשְׁכְּבֵי ס
23 אִשָּׁה תּוֹעֵבָה הִוא׃ 23 וּבְכָל־בְּהֵמָה לֹא־תִתֵּן שְׁכָבְתְּךָ לְטָמְאָה־בָהּ
24 וְאִשָּׁה לֹא־תַעֲמֹד לִפְנֵי בְהֵמָה לִרְבָעָהּ[a] תֶּבֶל הִוא[b]׃ 24 אַל־ כב.ל
תִּטַּמְּאוּ בְּכָל־אֵלֶּה כִּי בְכָל־אֵלֶּה נִטְמְאוּ הַגּוֹיִם אֲשֶׁר־אֲנִי מְשַׁלֵּחַ ו
25 מִפְּנֵיכֶם׃ 25 וַתִּטְמָא הָאָרֶץ וָאֶפְקֹד עֲוֹנָהּ עָלֶיהָ וַתָּקִא הָאָרֶץ אֶת־ ג.ל וחס
26 יֹשְׁבֶיהָ׃ 26 וּשְׁמַרְתֶּם אַתֶּם[a] אֶת־חֻקֹּתַי וְאֶת־מִשְׁפָּטַי וְלֹא תַעֲשׂוּ י[10]ג
27 מִכֹּל הַתּוֹעֵבֹת הָאֵלֶּה הָאֶזְרָח וְהַגֵּר הַגָּר בְּתוֹכְכֶם׃ 27 כִּי אֶת־כָּל־ יב בתור
הַתּוֹעֵבֹת הָאֵל[a] עָשׂוּ אַנְשֵׁי־הָאָרֶץ אֲשֶׁר לִפְנֵיכֶם וַתִּטְמָא הָאָרֶץ׃ ח לשון חול[11].ג
28 וְלֹא־תָקִיא הָאָרֶץ אֶתְכֶם בְּטַמַּאֲכֶם אֹתָהּ כַּאֲשֶׁר קָאָה[a] אֶת־הַגּוֹי[b] כ.ל.ל

[5]Mm 768. [6]Mm 769. [7]Mm 2848. [8]Mm 3924. [9]Mm 776. [10]Mm 770. [11]Mm 119.

9 [a] nonn Mss 𝔐𝔊𝔖 תה– ‖ **11** [a] 𝔊 + *οὐκ ἀποκαλύψεις* = לא תגלה, it aliqui codd teste R. Elia Karaeo ‖ **12** [a] pc Mss 𝔊𝔖𝔙 + כִּי, it 14[a] ‖ **13** [a] > pc Mss 𝔐 ‖ **14** [a] cf 12[a] ‖ [b] nonn Mss 𝔐𝔊𝔖𝔗[Ms]𝔗[J]𝔙 ואל ‖ **17** [a] 𝔊𝔖 suff 3 pl f = תָן– ‖ [b] 𝔊 *οἰκεῖαι γάρ σου*; l prb שְׁאֵרָה ‖ **21** [a] 𝔐 יד– cf 𝔊 *λατρεύειν* ‖ [b] 𝔊 *ἄρχοντι*, α′σ′θ′ *τῷ Μολοχ*, 𝔖 *(b)nwkrjt'* mulier aliena, it 20,2°.3[a].4[a] ‖ [c] 𝔊 *τὸ ἅγιον* cf 20,3 22,2.32 ‖ **23** [a] cf עָה– 20,16 ‖ [b] 𝔐𝔖𝔗[Ms]𝔗[J] היא ‖ **26** [a] > pc Mss 𝔐𝔊𝔖𝔙 ‖ **27** [a] 𝔐 האלה ‖ **28** [a] l frt paenultimam acutam (3 f pf) ‖ [b] 𝔊𝔖𝔗 pl cf 24.

ג[12] אֲשֶׁר לִפְנֵיכֶם׃ 29 כִּי כָּל־אֲשֶׁר יַעֲשֶׂה מִכֹּל הַתּוֹעֵבוֹת הָאֵלֶּה וְנִכְרְתוּ 29
ל וחס הַנְּפָשׁוֹת הָעֹשֹׂת מִקֶּרֶב עַמָּם׃ 30 וּשְׁמַרְתֶּם אֶת־מִשְׁמַרְתִּי לְבִלְתִּי 30
ל ומל[10]. כד ס״פ עֲשׂוֹת מֵחֻקּוֹת הַתּוֹעֵבֹת אֲשֶׁר נַעֲשׂוּ לִפְנֵיכֶם וְלֹא תִטַּמְּאוּ בָהֶם[a] אֲנִי
יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם׃ פ פ

19 1 וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵאמֹר׃ 2 דַּבֵּר אֶל־[a]כָּל־עֲדַת[a] בְּנֵי־ ס (ג״ן) פרש
כד ס״פ יִשְׂרָאֵל וְאָמַרְתָּ אֲלֵהֶם קְדֹשִׁים תִּהְיוּ כִּי קָדוֹשׁ אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם׃
ל וכל קריא אביו ואמו. ט[1]. כד ס״פ 3 אִישׁ [a]אִמּוֹ וְאָבִיו[a] תִּירָאוּ וְאֶת־שַׁבְּתֹתַי תִּשְׁמֹרוּ אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם׃ 3
ב חס בלישׁ[2]. כד ס״פ 4 אַל־תִּפְנוּ אֶל־הָאֱלִילִם וֵאלֹהֵי מַסֵּכָה לֹא תַעֲשׂוּ לָכֶם אֲנִי יְהוָה 4
ד. ד[3]. ל וחס אֱלֹהֵיכֶם׃ 5 וְכִי תִזְבְּחוּ זֶבַח שְׁלָמִים לַיהוָה לִרְצֹנְכֶם תִּזְבָּחֻהוּ׃ 5
ג[4] 6 בְּיוֹם זִבְחֲכֶם יֵאָכֵל וּמִמָּחֳרָת וְהַנּוֹתָר עַד־יוֹם הַשְּׁלִישִׁי בָּאֵשׁ 6
יִשָּׂרֵף׃ 7 וְאִם הֵאָכֹל [a]יֵאָכֵל בַּיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי פִּגּוּל הוּא לֹא יֵרָצֶה׃ 7
לז 8 וְאֹכְלָיו[a] עֲוֹנוֹ יִשָּׂא כִּי־אֶת־קֹדֶשׁ יְהוָה חִלֵּל וְנִכְרְתָה הַנֶּפֶשׁ הַהִוא 8
ב מֵעַמֶּיהָ׃ 9 וּבְקֻצְרְכֶם אֶת־קְצִיר אַרְצְכֶם לֹא תְכַלֶּה פְּאַת 9
שָׂדְךָ לִקְצֹר וְלֶקֶט קְצִירְךָ לֹא תְלַקֵּט׃ 10 וְכַרְמְךָ לֹא תְעוֹלֵל וּפֶרֶט 10
כד ס״פ כַּרְמְךָ לֹא תְלַקֵּט לֶעָנִי וְלַגֵּר תַּעֲזֹב אֹתָם אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם׃
11 12
לד פסוק לא ולא ולא[5]. ל 11 לֹא תִגְנֹבוּ וְלֹא־תְכַחֲשׁוּ וְלֹא־תְשַׁקְּרוּ אִישׁ בַּעֲמִיתוֹ׃ 12 וְלֹא־
ג ר״פ לא ולא לא[6] תִשָּׁבְעוּ בִשְׁמִי לַשָּׁקֶר וְחִלַּלְתָּ[a] אֶת־שֵׁם אֱלֹהֶיךָ[a] אֲנִי יְהוָה׃[b] 13 לֹא־ 13
יו בתור[7] תַעֲשֹׁק אֶת־רֵעֲךָ וְלֹא תִגְזֹל לֹא־[a]תָלִין פְּעֻלַת שָׂכִיר אִתְּךָ עַד־בֹּקֶר׃
יו וכל לפני ולפני דכות. ל וחס 14 לֹא־תְקַלֵּל חֵרֵשׁ וְלִפְנֵי עִוֵּר לֹא תִתֵּן מִכְשֹׁל וְיָרֵאתָ מֵאֱלֹהֶיךָ[a] אֲנִי 14
ו ר״פ לא לא ולא[8]. ח[9] דגש וכל איוב דכות ב מ א. ל יְהוָה׃[b] 15 לֹא־תַעֲשׂוּ[a] עָוֶל בַּמִּשְׁפָּט לֹא[b]־תִשָּׂא פְנֵי־דָל וְלֹא 15
ל מל תֶהְדַּר פְּנֵי גָדוֹל בְּצֶדֶק תִּשְׁפֹּט עֲמִיתֶךָ׃ 16 לֹא־תֵלֵךְ רָכִיל בְּעַמֶּיךָ[a] 16
לֹא[b] תַעֲמֹד עַל־דַּם רֵעֶךָ אֲנִי יְהוָה׃[c] 17 לֹא־תִשְׂנָא אֶת־אָחִיךָ 17
י. ג[10] בִּלְבָבֶךָ הוֹכֵחַ תּוֹכִיחַ אֶת־עֲמִיתֶךָ וְלֹא[a]־תִשָּׂא עָלָיו חֵטְא׃ 18 לֹא[b]־ 18
ל. ל תִקֹּם[ac] וְלֹא־תִטֹּר אֶת־בְּנֵי עַמֶּךָ וְאָהַבְתָּ לְרֵעֲךָ כָּמוֹךָ אֲנִי יְהוָה׃

[12]Qoh 3,14. [13]Mm 2640. Cp 19 [1]Mm 3056. [2]Mp contra textum, lectio L plena sicut K[or], cf 26,1 et Mp sub loco. [3]Mm 789. [4]Mm 695. [5]Mm 771. [6]Mm 3021. [7]Mm 60. [8]Mm 1245. [9]Mm 772. [10]Mm 773.

30 [a] > 𝔊; 𝔐 בהן ‖ **Cp 19,2** [a–a] > 𝔊 pc Mss; 𝔊* om כל־ ‖ **3** [a–a] 𝔊𝔖𝔗[Ms]𝔙 invers cf 21,2[a–a] ‖ **7** [a] 𝔐 אָכֹל ‖ **8** [a] cf 17,14[c] ‖ **12** [a] 𝔊 pl ‖ [b] 𝔊 + *ὁ θεὸς ὑμῶν*, it 14[b]. 16[c]. 28[b]. 32[a]. 37[a] ‖ **13** [a] mlt Mss 𝔐𝔊𝔗[Ms]𝔗[J] וְלֹא ‖ **14** [a] 𝔊 *κύριον τὸν θεόν σου* ‖ [b] cf 12[b]; 𝔖 *'n' 'n'* cf 2[b] ‖ **15** [a] 𝔐 sg ‖ [b] pc Mss 𝔖 וְלֹא ‖ **16** [a] mlt Mss 𝔐 Vrs בעמך ‖ [b] mlt Mss 𝔐[Mss]𝔖𝔗[Mss] וְלֹא ‖ [c] cf 12[b] ‖ **17** [a] pc Mss לא ‖ **18** [a–a] > 𝔖 ‖ [b] 𝔊 pr cop ‖ [c] 𝔊 + *σου ἡ χείρ*.

19 אֶת־חֻקֹּתַי[a] תִּשְׁמֹרוּ בְּהֶמְתְּךָ לֹא־תַרְבִּיעַ כִּלְאַיִם שָׂדְךָ[b] לֹא־תִזְרַע מז פסוק לא לא לא
20 כִּלְאָיִם וּבֶגֶד כִּלְאַיִם שַׁעַטְנֵז לֹא יַעֲלֶה עָלֶיךָ׃ פ 20 וְאִישׁ כִּי־ ב
20 יִשְׁכַּב אֶת־אִשָּׁה שִׁכְבַת־זֶרַע וְהִוא שִׁפְחָה נֶחֱרֶפֶת לְאִישׁ וְהָפְדֵּה[a] לֹא ל. ל. ח פסוק לא לא לא[11]
נִפְדָּתָה אוֹ חֻפְּשָׁה לֹא נִתַּן־לָהּ בִּקֹּרֶת תִּהְיֶה[b] לֹא יומתו[c] כִּי־לֹא ל. כא[12]. ל
21 חֻפָּשָׁה׃ 21 וְהֵבִיא אֶת־אֲשָׁמוֹ לַיהוָה אֶל־פֶּתַח אֹהֶל מוֹעֵד אֵיל ל
22 אָשָׁם׃ 22 וְכִפֶּר עָלָיו הַכֹּהֵן בְּאֵיל הָאָשָׁם לִפְנֵי יְהוָה עַל־חַטָּאתוֹ
ס[13] אֲשֶׁר חָטָא וְנִסְלַח לוֹ מֵחַטָּאתוֹ אֲשֶׁר חָטָא׃ פ 23 וְכִי־תָבֹאוּ ב[13]
אֶל־הָאָרֶץ[a] וּנְטַעְתֶּם כָּל־עֵץ מַאֲכָל וַעֲרַלְתֶּם עָרְלָתוֹ אֶת־פִּרְיוֹ ג בסיפ[14]. ל[15]. ל
24 שָׁלֹשׁ שָׁנִים יִהְיֶה לָכֶם עֲרֵלִים לֹא יֵאָכֵל׃ 24 וּבַשָּׁנָה הָרְבִיעִת יִהְיֶה[a]
25 כָּל־פִּרְיוֹ[b] קֹדֶשׁ הִלּוּלִים[c] לַיהוָה׃ 25 וּבַשָּׁנָה הַחֲמִשִּׁת תֹּאכְלוּ אֶת־ ב ומל[16]
ה ג מל וב חס[17]
26 פִּרְיוֹ לְהוֹסִיף לָכֶם תְּבוּאָתוֹ אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם׃ 26 לֹא ד. כד ס״פ.
ו ר״פ לא לא ולא[18]
27 תֹאכְלוּ[a] עַל־הַדָּם[a] לֹא[b] תְנַחֲשׁוּ וְלֹא תְעוֹנֵנוּ׃ 27 לֹא[a] תַקִּפוּ פְּאַת ל וחס
28 רֹאשְׁכֶם וְלֹא תַשְׁחִית[b] אֶת פְּאַת זְקָנֶךָ[c]׃ 28 וְשֶׂרֶט[a] לָנֶפֶשׁ לֹא תִתְּנוּ ל. ג
29 בִּבְשַׂרְכֶם וּכְתֹבֶת קַעֲקַע לֹא תִתְּנוּ בָכֶם אֲנִי יְהוָה[b]׃ 29 אַל־תְּחַלֵּל ל. ל
ל
אֶת־בִּתְּךָ לְהַזְנוֹתָהּ וְלֹא־תִזְנֶה הָאָרֶץ וּמָלְאָה הָאָרֶץ זִמָּה׃
30 אֶת־שַׁבְּתֹתַי תִּשְׁמֹרוּ וּמִקְדָּשִׁי תִּירָאוּ אֲנִי יְהוָה׃ 31 אַל־תִּפְנוּ אֶל־ מו ר״פ אל אל[19]
הָאֹבֹת וְאֶל־הַיִּדְּעֹנִים אַל־תְּבַקְשׁוּ לְטָמְאָה בָהֶם אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם׃ כד ס״פ
32 מִפְּנֵי שֵׂיבָה תָּקוּם וְהָדַרְתָּ פְּנֵי זָקֵן וְיָרֵאתָ מֵאֱלֹהֶיךָ אֲנִי יְהוָה[a]׃ כל ליש כת כן
פ 33 וְכִי־יָגוּר אִתְּךָ[a] גֵּר בְּאַרְצְכֶם לֹא תונו אתו׃ 34 כְּאֶזְרָח יו״ד בתוך[20]. ל.
ד ג קמ וחד פת[21]
מִכֶּם יִהְיֶה לָכֶם הַגֵּר | הַגָּר אִתְּכֶם וְאָהַבְתָּ לוֹ כָּמוֹךָ כִּי־גֵרִים הֱיִיתֶם ב
35 בְּאֶרֶץ מִצְרָיִם אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם׃ 35 לֹא־תַעֲשׂוּ עָוֶל בַּמִּשְׁפָּט כד ס״פ. ח[22] דגש וכל
איוב דכות׳ ב מ א
36 בַּמָּדָּה בַּמִּשְׁקָל וּבַמְּשׂוּרָה׃ 36 מֹאזְנֵי צֶדֶק אַבְנֵי־צֶדֶק[a] אֵיפַת צֶדֶק[a] ג דגש[23]. ד דגש[24]. ל
וְהִין צֶדֶק יִהְיֶה לָכֶם אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם אֲשֶׁר־הוֹצֵאתִי אֶתְכֶם מֵאֶרֶץ ל

[11]Mm 3132. [12]Mm 2838. [13]Mm 892. [14]Mm 793. [15]Mp sub loco. [16]Mm 1453. [17]Mm 1976. [18]Mm 1245. [19]Mm 3261. [20]Mm 60. [21]Mm 455. [22]Mm 772. [23]Mm 774. [24]Mm 820.

19 [a] G *τὸν νόμον μου* ‖ [b] G *καὶ τὸν ἀμπελῶνά σου* ‖ **20** [a] l frt וְהָפְדֵּה ‖ [b] 𝔐 + לו, G + *αὐτοῖς* ‖ [c] 𝔐 sg ‖ **23** [a] G + *ἣν κύριος ὁ θεὸς δίδωσιν ὑμῖν* ‖ **24** [a] 𝔐 pl ‖ [b] dl ‖ [c] 𝔐 חל׳ ‖ **26** [a–a] G *ἐπὶ τῶν ὀρέων* cf Ez 18,6.11.15 22,9 ‖ [b] 2 Mss 𝔐G ולא ‖ **27** [a] Ms 𝔐G[19.314]𝔗𝔙𝔄 ולא ‖ [b] 𝔐GS𝔗[J] pl ‖ [c] 𝔐GS𝔗[J] וְקִנְכֶם ‖ **28** [a] 𝔐 ושרטה cf 21,5 ‖ [b] pc Mss GS + אֱלֹהֵיכֶם cf 12[b] ‖ **32** [a] cf 12[b]; G[54.75](𝔖𝔄) + *ὁ θεός σου* ‖ **33** [a] 𝔐 Vrs אתכם ‖ **36** [a–a] > G.

מִצְוֹתָי: 37 וּשְׁמַרְתֶּם אֶת־כָּל־חֻקֹּתַי וְאֶת־כָּל־מִשְׁפָּטַי וַעֲשִׂיתֶם אֹתָם 37
אֲנִי יְהוָה[a]: פ

20 1 וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵאמֹר: 2 וְאֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל תֹּאמַר[a] **20**
אִישׁ אִישׁ מִבְּנֵי[b] יִשְׂרָאֵל וּמִן־הַגֵּר | הַגָּר בְּיִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר יִתֵּן מִזַּרְעוֹ
לַמֹּלֶךְ[c] מוֹת יוּמָת עַם הָאָרֶץ יִרְגְּמֻהוּ בָאָבֶן: 3 וַאֲנִי אֶתֵּן אֶת־פָּנַי 3 סדן ר״פ. ב¹. ג פסוק את את את בסיפ
בָּאִישׁ הַהוּא וְהִכְרַתִּי אֹתוֹ מִקֶּרֶב עַמּוֹ כִּי מִזַּרְעוֹ נָתַן לַמֹּלֶךְ[a] לְמַעַן ה בתור. ג
טַמֵּא אֶת־מִקְדָּשִׁי וּלְחַלֵּל[b] אֶת־שֵׁם קָדְשִׁי: 4 וְאִם הַעְלֵם יַעְלִימוּ עַם 4 ב². ל
הָאָרֶץ אֶת־עֵינֵיהֶם מִן־הָאִישׁ הַהוּא בְּתִתּוֹ מִזַּרְעוֹ לַמֹּלֶךְ[a] לְבִלְתִּי ה בתור. ל
הָמִית אֹתוֹ: 5 וְשַׂמְתִּי אֲנִי אֶת־פָּנַי בָּאִישׁ הַהוּא וּבְמִשְׁפַּחְתּוֹ וְהִכְרַתִּי 5
אֹתוֹ וְאֶת | כָּל־הַזֹּנִים אַחֲרָיו לִזְנוֹת אַחֲרֵי[a] הַמֹּלֶךְ[a] מִקֶּרֶב עַמָּם:
ל חט 6 וְהַנֶּפֶשׁ אֲשֶׁר תִּפְנֶה אֶל־הָאבֹת וְאֶל־הַיִּדְּעֹנִים לִזְנוֹת אַחֲרֵיהֶם וְנָתַתִּי 6
ג 7 אֶת־פָּנַי בַּנֶּפֶשׁ הַהִוא וְהִכְרַתִּי אֹתוֹ[a] מִקֶּרֶב עַמּוֹ[b]: 7 וְהִתְקַדִּשְׁתֶּם[a]
ו. כד ס״פ וִהְיִיתֶם קְדֹשִׁים כִּי[b] אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם: 8 וּשְׁמַרְתֶּם אֶת־[a]חֻקֹּתַי 8
ד[a] וַעֲשִׂיתֶם אֹתָם אֲנִי יְהוָה מְקַדִּשְׁכֶם: 9 כִּי־אִישׁ אִישׁ אֲשֶׁר יְקַלֵּל אֶת־ 9
ג אָבִיו וְאֶת־אִמּוֹ מוֹת יוּמָת אָבִיו וְאִמּוֹ קִלֵּל דָּמָיו[a] בּוֹ: 10 וְאִישׁ אֲשֶׁר 10
יִנְאַף אֶת־אֵשֶׁת[a] אִישׁ אֲשֶׁר[b] יִנְאַף אֶת־אֵשֶׁת[a] רֵעֵהוּ מוֹת־יוּמַת[c] הַנֹּאֵף
ל וְהַנֹּאָפֶת: 11 וְאִישׁ אֲשֶׁר יִשְׁכַּב אֶת־אֵשֶׁת אָבִיו עֶרְוַת אָבִיו גִּלָּה מוֹת־ 11
יוּמְתוּ שְׁנֵיהֶם דְּמֵיהֶם בָּם: 12 וְאִישׁ אֲשֶׁר יִשְׁכַּב אֶת־כַּלָּתוֹ מוֹת יוּמְתוּ 12
ל[a] שְׁנֵיהֶם תֶּבֶל עָשׂוּ דְּמֵיהֶם בָּם: 13 וְאִישׁ אֲשֶׁר יִשְׁכַּב אֶת־זָכָר מִשְׁכְּבֵי 13
ג אִשָּׁה תּוֹעֵבָה עָשׂוּ שְׁנֵיהֶם[a] מוֹת יוּמָתוּ דְּמֵיהֶם בָּם: 14 וְאִישׁ אֲשֶׁר 14
ח[s] יִקַּח אֶת־אִשָּׁה וְאֶת־אִמָּהּ זִמָּה הִוא בָּאֵשׁ יִשְׂרְפוּ אֹתוֹ וְאֹתָהֶן וְלֹא־
יב בתור. ל רפ׳ בסיפ[s] תִהְיֶה זִמָּה בְּתוֹכְכֶם: 15 וְאִישׁ אֲשֶׁר יִתֵּן שְׁכָבְתּוֹ בִּבְהֵמָה מוֹת יוּמָת 15
כב. ל וְאֶת־הַבְּהֵמָה תַּהַרְגוּ: 16 וְאִשָּׁה אֲשֶׁר תִּקְרַב אֶל־כָּל־בְּהֵמָה לְרִבְעָה 16
ג אֹתָהּ[a] וְהָרַגְתָּ אֶת־הָאִשָּׁה וְאֶת־הַבְּהֵמָה מוֹת יוּמָתוּ דְּמֵיהֶם בָּם:
יג פסוק את את את בסיפ 17 וְאִישׁ אֲשֶׁר־יִקַּח אֶת־אֲחֹתוֹ בַּת־אָבִיו אוֹ בַת־אִמּוֹ וְרָאָה אֶת־ 17

Cp 20 [1]Ex 2,9. [2]Lv 13,44. [3]Mm 775. [4]Mm 776. [5]Mm 777. [6]Mm 829.

37 [a] cf 12[b] || **Cp 20,2** [a] 𝔪 תדבר || [b] 𝔪 מבית || [c] cf 18,21[b] || **3** [a] cf 18,21[b] || [b] 𝔪 וחלל || **4** [a] cf 18,21[b] || **5** [a–a] 𝔊 εἰς τοὺς ἄρχοντας || **6** [a] 𝔪𝔊 אתה || [b] 𝔪𝔊 עמה || **7** [a] > 𝔪𝔊* || [b] pc Mss 𝔊 + קָדוֹשׁ cf 26 || **8** [a] 𝔪 + כל || **9** [a] 𝔪 דמו || **10** [a–a] > 𝔊[min], dl (dttg) || [b] pc Mss 𝔊𝔖𝔗[Ms]𝔗[V] ואי ע || [c] 𝔊*𝔖𝔙 pl ut 11–13 || **13** [a] 𝔪𝔊[72]𝔄 tr post יומתו || **16** [a] cf 18,23[a]; 𝔊(𝔖) ὑπ' αὐτοῦ.

יא כת י בתור עֶרְוָתָהּ וְהִיא־תִרְאֶה אֶת־עֶרְוָתוֹ חֶסֶד הֵוּא וְנִכְרְתוּ לְעֵינֵי בְנֵי עַמָּם
לוֹ . יוֹ פסוק את את עֶרְוַת אֲחֹתוֹ גִּלָּה [a]עֲוֹנוֹ יִשָּׂא׃ 18 וְאִישׁ אֲשֶׁר־יִשְׁכַּב אֶת־אִשָּׁה דָּוָה
18 וְגִלָּה אֶת־עֶרְוָתָהּ אֶת־[a]מְקֹרָהּ הֶעֱרָה וְהִיא גִלְּתָה אֶת־מְקוֹר דָּמֶיהָ
ב חד מל וחד חס . ג . ל . יו . יב . יג . ג . ט . ג . ט . ג . ט

בְּעַמָּיו׀ לְהֶחֳלוֹ׃ 5 לֹא־יִקְרְחָה[a] קָרְחָה בְּרֹאשָׁם[b] וּפְאַת זְקָנָם לֹא 5
יְגַלֵּחוּ וּבִבְשָׂרָם לֹא יִשְׂרְטוּ שָׂרָטֶת[c]׃ 6 קְדֹשִׁים יִהְיוּ לֵאלֹהֵיהֶם וְלֹא 6
יְחַלְּלוּ֗ שֵׁם֮ אֱלֹהֵיהֶם֒ כִּי֩ אֶת־אִשֵּׁ֨י יְהוָ֜ה לֶ֣חֶם אֱלֹהֵיהֶ֗ם הֵ֤ם מַקְרִיבִם֙
וְהָיוּ קֹ֖דֶשׁ׃ 7 אִשָּׁה֩ זֹנָ֨ה וַחֲלָלָ֜ה לֹ֣א יִקָּ֗חוּ וְאִשָּׁ֤ה גְרוּשָׁה֙ מֵאִישָׁ֣הּ לֹ֣א 7
יִקָּ֔חוּ[a] כִּ֥י־קָדֹ֖שׁ הִ֣וא לֵאלֹהֶ֑יהָ׃ 8 וְקִדַּשְׁתּ֣וֹ[a] כִּי־אֶת־לֶ֤חֶם אֱלֹהֶ֙יךָ֙[b] הֽוּא 8
מַקְרִ֔יב קָד֥וֹשׁ יִהְיֶה־לְּךָ֖ כִּ֣י קָד֑וֹשׁ אֲנִ֥י יְהוָ֛ה מְקַדִּשְׁכֶ֖ם׃[c] 9 וּבַת־אִ֕ישׁ 9
כֹּהֵ֖ן כִּ֣י תָחֵ֑ל לִזְנ֥וֹת אֶת־אָבִ֛יהָ הִ֥יא מְחַלֶּ֖לֶת בָּאֵ֣שׁ תִּשָּׂרֵ֑ף׃ ס

וְהַכֹּהֵן֮ הַגָּדוֹל֒ מֵאֲחָיו֙ אֲשֶׁר־יוּצַ֣ק עַל־רֹאשׁ֔וֹ שֶׁ֥מֶן הַמִּשְׁחָ֖ה וּמִלֵּ֣א 10
אֶת־יָד֑וֹ לִלְבֹּ֣שׁ אֶת־הַבְּגָדִ֗ים אֶת־רֹאשׁוֹ֙ לֹ֣א יִפְרָ֔ע וּבְגָדָ֖יו לֹ֥א יִפְרֹֽם׃
וְעַ֖ל כָּל־נַפְשֹׁ֣ת[a] מֵ֑ת לֹ֥א יָבֹ֖א לְאָבִ֥יו וּלְאִמּ֖וֹ לֹ֥א יִטַּמָּֽא׃ 12 וּמִן־ 11 12
הַמִּקְדָּ֖שׁ לֹ֣א יֵצֵ֑א וְלֹ֤א יְחַלֵּל֙ אֶת־מִקְדַּ֣שׁ אֱלֹהָ֔יו כִּ֣י נֵ֥זֶר שֶׁ֨מֶן מִשְׁחַ֧ת
אֱלֹהָ֛יו עָלָ֖יו אֲנִ֥י יְהוָֽה׃ 13 וְה֗וּא אִשָּׁה֙ בִּבְתוּלֶ֣יהָ[a] יִקָּֽח׃ 14 אַלְמָנָ֥ה 13 14
וּגְרוּשָׁ֛ה וַחֲלָלָ֥ה זֹנָ֖ה[a] אֶת־אֵ֑לֶּה לֹ֣א יִקָּ֔ח כִּ֣י אִם־בְּתוּלָ֔ה מֵעַמָּ֖יו יִקַּ֥ח
אִשָּׁ֑ה׃ 15 וְלֹא־יְחַלֵּ֥ל זַרְעוֹ֙ בְּעַמָּ֔יו[a] כִּ֥י אֲנִ֖י יְהוָ֥ה מְקַדְּשֽׁוֹ׃ פ 15
16
17
וַיְדַבֵּ֥ר יְהוָ֖ה אֶל־מֹשֶׁ֥ה לֵאמֹֽר׃ 17 דַּבֵּ֞ר אֶל־אַהֲרֹ֣ן לֵאמֹ֗ר אִ֣ישׁ 16 17
מִזַּרְעֲךָ֤ לְדֹרֹתָם֙ אֲשֶׁר־יִהְיֶ֣ה בּ֔וֹ מ֖וּם לֹ֣א יִקְרַ֑ב לְהַקְרִ֥יב[a] לֶ֖חֶם
אֱלֹהָֽיו׃ 18 כִּ֣י[a] כָל־אִ֗ישׁ אֲשֶׁר־בּוֹ֙ מ֔וּם לֹ֥א יִקְרָ֖ב אִ֣ישׁ עִוֵּ֑ר אֽוֹ־פִסֵּ֥חַ 18
אֽוֹ־חָרֻ֖ם אֽוֹ־שָׂרוּ֥עַ׃ 19 אֽוֹ־אִ֖ישׁ אֲשֶׁר־יִהְיֶ֣ה בּ֑וֹ שֶׁ֥בֶר רָ֖גֶל אֽוֹ־שֶׁ֥בֶר יָֽד׃ 19
אֽוֹ־גִבֵּ֥ן אֽוֹ־דַ֖ק אֽוֹ־תְבַלֻּ֣ל בְּעֵינֹ֑ו[a] אֽוֹ־גָרָ֥ב אֽוֹ־יַלֶּ֖פֶת אֽוֹ־מְרוֹחַ֥ אָשֶֽׁךְ׃ 20
כָּל־אִ֗ישׁ אֲשֶׁר־בּוֹ֙ מ֣וּם מִזֶּ֣רַע אַהֲרֹ֣ן הַכֹּהֵ֔ן לֹ֥א 21[a] 20 21
יִגַּ֖שׁ לְהַקְרִ֣יב[a] אִשֵּׁ֣י יְהוָ֔ה[b] מ֥וּם בּ֖וֹ[c] אֶת־לֶ֥חֶם אֱלֹהָ֛יו[c] לֹ֥א יִגַּ֖שׁ לְהַקְרִֽיב׃
מִקָּדְשֵׁ֣י הַקֳּדָשִׁ֔ים וּמִן־הַקֳּדָשִׁ֖ים יֹאכֵֽל׃ 23 אַ֚ךְ אֶל־ 22[a] 22
הַפָּרֹ֥כֶת לֹ֣א יָבֹ֑א וְאֶל־הַמִּזְבֵּ֥חַ לֹ֣א יִגַּ֔שׁ כִּי־מ֥וּם בּ֖וֹ וְלֹ֣א יְחַלֵּ֔ל אֶת־ 23

ד בטע ס״פ׳. מז׳ פסרק׳ לא לא לא ד׳ מנה ר״פ. יקרחו חד מן ז׳ד׳ כת׳ ה וקר׳ ו. ח׳. ה׳
ל. ל. ל
ל. ט כת׳ י וכל מאשי דכות׳. ל חס׳
ג חס׳. ג׳ כב׳
ג׳ חס׳. ג׳ חס׳. ב חד ר״פ וחד ס״פ
ג׳ חס׳. ד׳
יא כת׳ י בתור׳. ד׳
ב מל בתור׳. ח׳ מל בתור׳. ב מל׳. ל׳
ג׳ פסוק׳ את את את בסים׳. ב׳. ל׳. ד׳
ל׳. ל חס׳. ה׳
לג ר״פ ג מנה בתור׳. ל
ג חס׳
ל וחס׳
ל וחס׳. ב׳. ל׳. ל
ט כת׳ י וכל מאשי דכות׳
יח ג׳
ג׳

[4]Mm 4015. [5]Mm 814. [6]Mm 782. [7]Mm 2876. [8]Mm 1853. [9]Mm 783. [10]Mm 508. [11]Mm 775. [12]Mm 2114. [13]Mm 73. [14]Hi 22,16. [15]Gn 28,20. [16]Mm 712. [17]Mm 870. [18]Mm 784. [19]Mm 668.

4 [b] cf 1[a] ‖ **5** [a–a] 𝔪 ולא יקרחו ‖ [b] 𝔊 + *ἐπὶ νεκρῷ*, ex Dt 14,1 ‖ [c] 𝔪 שרטה ‖ **6** [a] 𝔪 Vrs קדשים ‖ **7** [a–a] > 𝔊 ‖ [b] 𝔊 pr *τῷ κυρίῳ* ‖ **8** [a] 𝔊 3 sg ‖ [b] 𝔊 *κυρίου θεοῦ ὑμῶν* ‖ [c] 𝔪𝔊 שֵׁם– ut 23, cf 22,32[a] ‖ **9** [a] 𝔊(𝔙) + *τὸ ὄνομα* ‖ **11** [a] 𝔊𝔖 sg ut Nu 6,6 ‖ **13** [a] 𝔊 + *ἐκ τοῦ γένους αὐτοῦ* ‖ **14** [a] 𝔪𝔊𝔗𝔙 וְ ‖ [b] cf 1[a] ‖ **15** [a] cf 1[a] ‖ **17** [a] > 𝔖; 𝔪 להגיש ‖ **18** [a] > Ms 𝔊𝔙 ‖ **20** [a] 𝔪𝔖𝔗𝔗[j] וְ– cf 𝔊 ‖ **21** [a–a] 𝔪 יגיש ‖ [b–b] 𝔊 *τὰς θυσίας τῷ θεῷ σου· ὅτι* ‖ [c–c] 𝔪 tr ad fin ‖ **22** [a–a] > 𝔪.

24 מְקַדְּשֶׁ֑ם[a] כִּ֥י אֲנִ֖י יְהוָ֥ה מְקַדְּשָֽׁם׃ 24 וַיְדַבֵּ֥ר מֹשֶׁ֖ה אֶל־אַהֲרֹ֣ן וְאֶל־ ל. ד[20]
בָּנָ֑יו וְאֶל־כָּל־בְּנֵ֖י יִשְׂרָאֵֽל׃ פ

22 1 וַיְדַבֵּ֥ר יְהוָ֖ה אֶל־מֹשֶׁ֥ה לֵאמֹֽר׃ 2 דַּבֵּ֞ר אֶל־אַהֲרֹ֣ן וְאֶל־
בָּנָ֗יו וְיִנָּזְרוּ֙ מִקָּדְשֵׁ֣י בְנֵֽי־יִשְׂרָאֵ֔ל וְלֹ֥א יְחַלְּל֖וּ אֶת־שֵׁ֣ם קָדְשִׁ֑י אֲשֶׁ֥ר הֵ֛ם ל
3 מַקְדִּישִׁ֥ם לִ֖י אֲנִ֣י יְהוָ֑ה׃ 3 אֱמֹ֣ר אֲלֵהֶ֗ם לְדֹרֹֽתֵיכֶם֮ כָּל־אִ֣ישׁ | אֲשֶׁר־ ו חס ב מנה בלישׁ
יִקְרַ֣ב[a] מִכָּל־זַרְעֲכֶ֣ם׀ אֶל־הַקֳּדָשִׁ֣ים אֲשֶׁר֩ יַקְדִּ֨ישׁוּ בְנֵֽי־יִשְׂרָאֵ֜ל לַיהוָ֗ה
4 וְטֻמְאָת֥וֹ עָלָ֛יו וְנִכְרְתָ֥ה הַנֶּ֖פֶשׁ הַהִ֣וא מִלְּפָנַ֑י אֲנִ֖י יְהוָֽה[b]׃ 4 אִ֣ישׁ אִ֣ישׁ ב. יג
מִזֶּ֣רַע אַהֲרֹ֗ן[a] וְהוּא֙ צָרוּעַ֣ א֔וֹ זָ֖ב בַּקֳּדָשִׁ֑ים לֹ֣א יֹאכַ֔ל עַ֚ד אֲשֶׁ֣ר יִטְהָ֔ר
5 וְהַנֹּגֵ֣עַ בְּכָל־טְמֵ֣א נָ֔פֶשׁ א֖וֹ אִ֣ישׁ אֲשֶׁר־תֵּצֵ֥א מִמֶּ֖נּוּ שִׁכְבַת־זָֽרַע׃ 5 א֣וֹ ג בתור. ד
אִ֣ישׁ אֲשֶׁ֣ר יִגַּ֔ע בְּכָל־שֶׁ֥רֶץ[a] אֲשֶׁר֙ יִטְמָא־ל֔וֹ א֖וֹ בְּאָדָ֑ם אֲשֶׁ֥ר יִטְמָא־ל֖וֹ ד[1]
6 לְכֹ֥ל טֻמְאָתֽוֹ׃ 6 נֶ֚פֶשׁ אֲשֶׁר֙ תִּגַּ֣ע־בּ֔וֹ וְטָמְאָ֖ה עַד־הָעֶ֑רֶב וְלֹֽא־[6]יֹאכַ֥ל ל
7 מִן־הַקֳּדָשִׁ֖ים כִּ֥י אִם־רָחַ֥ץ בְּשָׂרֽוֹ׃ 7 וּבָ֣א הַשֶּׁ֔מֶשׁ וְטָהֵ֖ר וְאַחַ֑ר ג. ד[2]. יז ר״פ
8 יֹאכַ֥ל מִן־הַקֳּדָשִׁ֖ים כִּ֥י לַחְמ֥וֹ הֽוּא׃ 8 נְבֵלָ֥ה וּטְרֵפָ֖ה לֹ֣א יֹאכַ֑ל[a]
9 לְטָמְאָה־בָ֖הּ אֲנִ֥י יְהוָֽה׃ 9 וְשָׁמְר֣וּ אֶת־מִשְׁמַרְתִּ֔י וְלֹא־[7]יִשְׂאוּ֙ עָלָ֣יו חֵ֔טְא ד. כ
10 וּמֵ֥תוּ בוֹ֖ כִּ֣י יְחַלְּלֻ֑הוּ אֲנִ֥י[a] יְהוָ֖ה מְקַדְּשָֽׁם׃ 10 וְכָל־זָ֗ר לֹא־יֹאכַל֮ קֹ֣דֶשׁ ד[3]
11 תּוֹשַׁ֣ב כֹּהֵ֔ן וְשָׂכִ֥יר לֹא־יֹאכַ֖ל קֹֽדֶשׁ׃ 11 וְכֹהֵ֗ן כִּֽי־יִקְנֶ֤ה נֶ֙פֶשׁ֙ קִנְיַ֣ן ל פת.
ב חד ר״פ וחד ס״פ
12 כַּסְפּ֔וֹ ה֥וּא יֹאכַ֖ל בּ֑וֹ וְיִלִּ֥יד[a] בֵּיתוֹ֙ הֵ֣ם יֹאכְל֔וּ בְּלַחְמ֖וֹ׃ 12 וּבַת־כֹּהֵ֗ן ג[4]
13 כִּֽי תִהְיֶ֤ה לְאִישׁ֙ זָ֔ר הִ֖וא בִּתְרוּמַ֣ת הַקֳּדָשִׁ֑ים לֹ֥א תֹאכֵֽל׃ 13 וּבַת־כֹּהֵ֗ן ה[5]
כִּֽי תִהְיֶ֤ה אַלְמָנָה֙ וּגְרוּשָׁ֣ה וְזֶ֔רַע אֵ֥ין לָ֖הּ וְשָׁבָ֣ה אֶל־בֵּ֣ית אָבִ֑יהָ ג בטע מלרע ב מנה בלישׁ
כִּנְעוּרֶ֣יהָ[a] מִלֶּ֣חֶם אָבִ֔יהָ תֹּאכֵ֖ל וְכָל־זָ֥ר לֹא־יֹאכַ֖ל בּֽוֹ׃ ס ל ומל. יז[5]
14 וְאִ֕ישׁ כִּֽי־יֹאכַ֥ל קֹ֖דֶשׁ בִּשְׁגָגָ֑ה וְיָסַ֥ף חֲמִשִׁתּ֖וֹ עָלָ֑יו וְנָתַ֥ן לַכֹּהֵ֖ן אֶת־
15 הַקֹּֽדֶשׁ׃ 15 וְלֹ֣א יְחַלְּל֗וּ אֶת־קָדְשֵׁ֛י בְּנֵ֥י יִשְׂרָאֵ֖ל אֵ֣ת אֲשֶׁ֣ר־יָרִ֔ימוּ
16 לַיהוָֽה׃ 16 וְהִשָּׂ֤יאוּ אוֹתָם֙ עֲוֹ֣ן אַשְׁמָ֔ה בְּאָכְלָ֖ם אֶת־קָדְשֵׁיהֶ֑ם כִּ֥י אֲנִ֖י ב[6]. לט מל באור. ב[7]. ד[8]
יְהוָ֥ה מְקַדְּשָֽׁם׃ פ
ס(יט) 17 וַיְדַבֵּ֥ר יְהוָ֖ה אֶל־מֹשֶׁ֥ה לֵאמֹֽר׃ 18 דַּבֵּ֞ר אֶל־אַהֲרֹ֣ן וְאֶל־בָּנָ֗יו

[20] Mm 785. Cp 22 [1] Mm 730. [2] Mm 752. [3] Mm 785. [4] Mm 786. [5] Mm 787. [6] 2 S 17,13. [7] Mm 788.

23 [a] 𝔊 *τὸ ἅγιον τοῦ θεοῦ αὐτοῦ* ‖ Cp 22,3 [a–a] 2 Mss 𝔊^{B*min}𝔙 מִזּ ‖ [b] 𝔊* + *ὁ θεὸς ὑμῶν* ‖ **4** [a] pc Mss 𝔊 + הַכֹּהֵן ‖ **5** [a] 𝔐𝔊 + טמא ‖ **8** [a] 𝔐𝔙 pl ‖ **9** [a] 𝔊* + *ὁ θεός* ‖ **11** [a] 𝔐^{Mss}𝔊𝔖𝔗𝔘 יד– ‖ **13** [a] nonn Mss בְּנ.

וְאֶל כָּל־בְּנֵי[a] יִשְׂרָאֵל וְאָמַרְתָּ אֲלֵהֶם אִישׁ אִישׁ מִבֵּית[b] יִשְׂרָאֵל וּמִן־ ח[a]
הַגֵּר[c] בְּיִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר יַקְרִיב קָרְבָּנוֹ לְכָל־נִדְרֵיהֶם וּלְכָל־נִדְבוֹתָם ל ומ
אֲשֶׁר־יַקְרִיבוּ לַיהוָה[d] לְעֹלָה: 19 לִרְצֹנְכֶם תְּמִים זָכָר בַּבָּקָר 19 ד[a]
בַּכְּשָׂבִים וּבָעִזִּים: 20 כָּל אֲשֶׁר־בּוֹ מוּם[a] לֹא תַקְרִיבוּ[b] כִּי־לֹא לְרָצוֹן 20 ז בלישׁ[10]
יִהְיֶה לָכֶם: 21 וְאִישׁ כִּי־יַקְרִיב זֶבַח־שְׁלָמִים לַיהוָה לְפַלֵּא־נֶדֶר אוֹ 21 ד. ג[11]
לִנְדָבָה[a] בַּבָּקָר אוֹ בַצֹּאן תָּמִים יִהְיֶה לְרָצוֹן כָּל־מוּם לֹא יִהְיֶה־בּוֹ:
עִוֵּר אוֹ שָׁבוּר אוֹ־חָרוּץ אוֹ־יַבֶּלֶת אוֹ גָרָב אוֹ יַלֶּפֶת לֹא־תַקְרִיבוּ 22 22 נ
אֵלֶּה לַיהוָה וְאִשֶּׁה לֹא־תִתְּנוּ מֵהֶם עַל־הַמִּזְבֵּחַ לַיהוָה: 23 וְשׁוֹר 23 ל. ה
וָשֶׂה שָׂרוּעַ וְקָלוּט נְדָבָה תַּעֲשֶׂה[a] אֹתוֹ וְלֶנֶדֶר לֹא יֵרָצֶה: 24 וּמָעֲכוּךְ[a] 24 ה. ל. ה ול בלישׁ. ל וחד מן ג[12] פסוק מן ד׳ מללין נסבין ו ר״פ
וְכָתוּת וְנָתוּק וְכָרוּת לֹא תַקְרִיבוּ[b] לַיהוָה וּבְאַרְצְכֶם לֹא תַעֲשׂוּ: ל. ל. ל
וּמִיַּד בֶּן־נֵכָר לֹא תַקְרִיבוּ אֶת־לֶחֶם אֱלֹהֵיכֶם מִכָּל־אֵלֶּה כִּי 25 25
מָשְׁחָתָם בָּהֶם מוּם בָּם לֹא יֵרָצוּ לָכֶם: פ ב בתרי לישנ׳. ל
וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵאמֹר: 27 שׁוֹר אוֹ־כֶשֶׂב אוֹ־עֵז כִּי יִוָּלֵד 26 27 ו
וְהָיָה שִׁבְעַת יָמִים תַּחַת אִמּוֹ וּמִיּוֹם הַשְּׁמִינִי וָהָלְאָה יֵרָצֶה לְקָרְבַּן ל. ל
אִשֶּׁה לַיהוָה: 28 וְשׁוֹר[a] אוֹ־שֶׂה[a] אֹתוֹ וְאֶת־בְּנוֹ לֹא תִשְׁחֲטוּ בְּיוֹם אֶחָד: 28 ה. ב
וְכִי־תִזְבְּחוּ זֶבַח־תּוֹדָה לַיהוָה לִרְצֹנְכֶם תִּזְבָּחוּ[a]: 30 בַּיּוֹם הַהוּא 29 30 ד[a]
יֵאָכֵל לֹא־תוֹתִירוּ מִמֶּנּוּ עַד־בֹּקֶר אֲנִי יְהוָה: 31 וּשְׁמַרְתֶּם 31
מִצְוֹתַי וַעֲשִׂיתֶם אֹתָם[a] אֲנִי יְהוָה: 32 וְלֹא תְחַלְּלוּ[a] אֶת־שֵׁם קָדְשִׁי 32
וְנִקְדַּשְׁתִּי בְּתוֹךְ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֲנִי יְהוָה מְקַדִּשְׁכֶם[a]: 33 הַמּוֹצִיא אֶתְכֶם 33 ד[13]
מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם לִהְיוֹת לָכֶם לֵאלֹהִים אֲנִי יְהוָה: פ

23 1 וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵאמֹר: 2 דַּבֵּר אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל **23**
וְאָמַרְתָּ אֲלֵהֶם מוֹעֲדֵי יְהוָה אֲשֶׁר־תִּקְרְאוּ אֹתָם מִקְרָאֵי[a] קֹדֶשׁ אֵלֶּה ז׳
הֵם מוֹעֲדָי: 3 שֵׁשֶׁת יָמִים תֵּעָשֶׂה[a] מְלָאכָה וּבַיּוֹם הַשְּׁבִיעִי שַׁבַּת 3
שַׁבָּתוֹן מִקְרָא־קֹדֶשׁ[b] כָּל־מְלָאכָה לֹא תַעֲשׂוּ[c] שַׁבָּת הִוא לַיהוָה
בְּכֹל מוֹשְׁבֹתֵיכֶם: פ

[8] Mm 764. [9] Mm 789. [10] Mm 220. [11] Mm 790. [12] Mm 4162. [13] Mm 775. Cp 23 [1] Mm 546.

18 [a] G *συναγωγῆ* = עֵדַת || [b] G(C^{Ms}) *ἀπὸ τῶν υἱῶν* = מִבְּנֵי || [c] nonn Mss ωGSV + הַגֵּר || [d] G* *τῷ θεῷ* || **20** [a] > C || [b] G + *κυρίῳ* || **21** [a] ωC^{J} נ׳ || **23** [a] ω pl || **24** [a] ωGV מ׳ || [b] G* *προσάξεις αὐτά* || **28** [a–a] ωG* ושה ut 23 || **29** [a] pc Mss ωGS חהו– ut 19,5 || **30** [a] Ms G^{52}SΣΩ Bo ולא || **31** [a–a] > ωG* || **32** [a] ωC^{Ms} דשם– cf 21,8^{c} || **Cp 23,2** [a] CC sg cf 4^{b} || **3** [a] ω יעשה, G *ποιήσεις*, G^{min}(SV) -σετε || [b] G(S) + *τῷ κυρίῳ* || [c] G* sg.

4 אֱלֶה[a] מוֹעֲדֵי יְהוָה מִקְרָאֵי[b] קֹדֶשׁ אֲשֶׁר־תִּקְרְאוּ אֹתָם בְּמוֹעֲדָם׃
5 בַּחֹדֶשׁ הָרִאשׁוֹן בְּאַרְבָּעָה עָשָׂר[a] לַחֹדֶשׁ בֵּין הָעַרְבַּיִם פֶּסַח לַיהוָה׃ ז ר״פ[2]. סד
6 וּבַחֲמִשָּׁה עָשָׂר יוֹם לַחֹדֶשׁ הַזֶּה חַג הַמַּצּוֹת לַיהוָה שִׁבְעַת יָמִים ג ר״פ[3]
7 מַצּוֹת תֹּאכֵלוּ׃ 7 בַּיּוֹם הָרִאשׁוֹן מִקְרָא־קֹדֶשׁ יִהְיֶה לָכֶם כָּל־מְלֶאכֶת סד
8 עֲבֹדָה לֹא תַעֲשׂוּ׃ 8 [a]וְהִקְרַבְתֶּם אִשֶּׁה[b] לַיהוָה שִׁבְעַת יָמִים בַּיּוֹם[c]
הַשְּׁבִיעִי מִקְרָא־קֹדֶשׁ כָּל־מְלֶאכֶת עֲבֹדָה לֹא תַעֲשׂוּ׃ פ
ס(נ) 9 וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵאמֹר׃ 10 דַּבֵּר אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְאָמַרְתָּ
אֲלֵהֶם כִּי־תָבֹאוּ אֶל־הָאָרֶץ אֲשֶׁר אֲנִי נֹתֵן לָכֶם וּקְצַרְתֶּם אֶת־קְצִירָהּ ג בסיפ[4]. ב[5]
11 וַהֲבֵאתֶם אֶת־עֹמֶר[a] רֵאשִׁית קְצִירְכֶם אֶל־הַכֹּהֵן׃ 11 וְהֵנִיף אֶת־ כה
12 הָעֹמֶר לִפְנֵי יְהוָה לִרְצֹנְכֶם מִמָּחֳרַת הַשַּׁבָּת יְנִיפֶנּוּ הַכֹּהֵן׃ 12 וַעֲשִׂיתֶם ד[6]. יא זוגין
דמטע בטע[7]
בְּיוֹם הֲנִיפְכֶם אֶת־הָעֹמֶר כֶּבֶשׂ תָּמִים בֶּן־שְׁנָתוֹ לְעֹלָה לַיהוָה׃ ל
13 וּמִנְחָתוֹ[8] שְׁנֵי עֶשְׂרֹנִים סֹלֶת בְּלוּלָה בַשֶּׁמֶן אִשֶּׁה לַיהוָה רֵיחַ נִיחֹחַ[a] ח וכל אשה ריח ניחח דכות
וְנִסְכּוֹ[8] חצי מן יין[9]
14 וְנִסְכָּהּ[b] יַיִן רְבִיעִת הַהִין׃ 14 וְלֶחֶם וְקָלִי וְכַרְמֶל לֹא תֹאכְלוּ עַד־ כת ה בתור׳ ול בליש. ד ר״פ[10]. ג[11]. ב[12]
עֶצֶם הַיּוֹם הַזֶּה עַד הֲבִיאֲכֶם אֶת־קָרְבַּן אֱלֹהֵיכֶם חֻקַּת עוֹלָם
לְדֹרֹתֵיכֶם בְּכֹל מוֹשְׁבֹתֵיכֶם׃ ס 15 וּסְפַרְתֶּם לָכֶם מִמָּחֳרַת ג חס[13]. ל
הַשַּׁבָּת מִיּוֹם הֲבִיאֲכֶם אֶת־עֹמֶר הַתְּנוּפָה שֶׁבַע שַׁבָּתוֹת תְּמִימֹת ל ומל
16 תִּהְיֶינָה[a]׃ 16 עַד מִמָּחֳרַת הַשַּׁבָּת הַשְּׁבִיעִת תִּסְפְּרוּ חֲמִשִּׁים יוֹם
17 וְהִקְרַבְתֶּם מִנְחָה חֲדָשָׁה לַיהוָה׃ 17 מִמוֹשְׁבֹתֵיכֶם[a] תָּבִיאוּ ו לֶחֶם ו חד מן יד[14] מילין דגש
א וחד מן יד[15] מפקל א
תְּנוּפָה שְׁתַּיִם[b] שְׁנֵי[c] עֶשְׂרֹנִים סֹלֶת תִּהְיֶינָה חָמֵץ תֵּאָפֶינָה בִּכּוּרִים
18 לַיהוָה׃ 18 וְהִקְרַבְתֶּם עַל־הַלֶּחֶם שִׁבְעַת[a] כְּבָשִׂים תְּמִימִם[b] בְּנֵי שָׁנָה ב
וּפַר[c] בֶּן־בָּקָר אֶחָד וְאֵילִם שְׁנָיִם[b] יִהְיוּ עֹלָה לַיהוָה וּמִנְחָתָם וְנִסְכֵּיהֶם ב[16]. ד[17]. ו בליש
19 אִשֵּׁה רֵיחַ־נִיחֹחַ לַיהוָה׃ 19 וַעֲשִׂיתֶם[a] שְׂעִיר־עִזִּים אֶחָד לְחַטָּאת[b] ב בסיפ[18]. יא זוגין דמטע בטע[7]
וּשְׁנֵי כְבָשִׂים בְּנֵי שָׁנָה לְזֶבַח שְׁלָמִים[c]׃ 20 וְהֵנִיף הַכֹּהֵן[d] אֹתָם עַל[e] ד. ב. ד[19]. ח בטע בסיפ[20]. ב

[2]Mm 791. [3]Mm 792. [4]Mm 793. [5]Jes 27,11. [6]Mm 789. [7]Mm 794. [8]Q ונסכו addidi, cf Mp sub loco. [9]Mm 598. [10]Mm 349. [11]Mm 1802. [12]Mm 795. [13]Mm 798. [14]Mp sub loco. [15]Mm 411. [16]Mm 2974. [17]Mm 998. [18]Mm 663. [19]Mm 664. [20]Mm 747.

4 [a] 𝔐 וְאֵ׳ ‖ [b] 𝔖𝔗[Mss] sg cf 2[a] ‖ **5** [a] 𝔐𝔊𝔙 + יוֹם ‖ **8** [a] v 8 > 𝔖 ‖ [b] 𝔖 + עולה ‖ [c] Ms 𝔐𝔊𝔖 וּבַ׳ ‖ **10** [a] 𝔐𝔗[J] הָעֵ׳ ‖ **13** [a] 𝔊 + *κυρίῳ* ‖ [b] 𝔐 כו׳ — ‖ **15** [a] > 𝔊*; 𝔊[FMmin] *ἀριθμήσεις*; 𝔊[376.426](𝔖) + *ὑμῖν* ‖ **17** [a] 𝔙 *ex omnibus habitaculis* = מִכָּל־מ׳ ‖ [b] 𝔐 𝔊𝔖𝔗𝔗[J] + חַלּוֹת ‖ [c] 𝔊(𝔖𝔙) *ἐκ δύο* = מִשְׁ׳ ‖ **18** [a] 𝔐𝔗𝔗[J] שִׁבְעָה ‖ [b] 𝔐𝔊 + תמימם ‖ **19** [a] 𝔊* 3 pl ‖ [b] 𝔖 ליהוה ‖ [c] 𝔐 שַׁלְ׳, 𝔊 + *μετὰ τῶν ἄρτων τοῦ πρωτογενήματος*, ex 20.

ב חד מל וחד חס
לֶחֶם הַבִּכּוּרִים תְּנוּפָה לִפְנֵי יְהוָה [a]עַל־שְׁנֵי כְּבָשִׂים[b] קֹדֶשׁ יִהְיוּ
לַיהוָה לַכֹּהֵן׃ 21 וְקָרָאתֶם [a]בְּעֶצֶם[c] הַיּוֹם הַזֶּה מִקְרָא־[a]קֹדֶשׁ [b]יִהְיֶה 21
ח בטע 21 לָכֶם[b] כָּל־מְלֶאכֶת עֲבֹדָה לֹא תַעֲשׂוּ חֻקַּת עוֹלָם בְּכֹל־מוֹשְׁבֹתֵיכֶם
ב לְדֹרֹתֵיכֶם׃ 22 וּבְקֻצְרְכֶם אֶת־קְצִיר אַרְצְכֶם לֹא־תְכַלֶּה פְּאַת שָׂדְךָ
כד ס״פ בְּקֻצְרֶךָ[a] וְלֶקֶט קְצִירְךָ לֹא תְלַקֵּט לֶעָנִי וְלַגֵּר תַּעֲזֹב אֹתָם אֲנִי יְהוָה׃
ל בטע בסיפ 22 אֱלֹהֵיכֶם׃ ס 23 וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵאמֹר׃ 24 דַּבֵּר אֶל־ 23 24
בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לֵאמֹר בַּחֹדֶשׁ הַשְּׁבִיעִי בְּאֶחָד לַחֹדֶשׁ יִהְיֶה לָכֶם שַׁבָּתוֹן
ג 23 זִכְרוֹן תְּרוּעָה מִקְרָא־קֹדֶשׁ׃ 25 כָּל־מְלֶאכֶת עֲבֹדָה לֹא תַעֲשׂוּ 25
וְהִקְרַבְתֶּם אִשֶּׁה[a] לַיהוָה׃ ס 26 וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵאמֹר[a]׃ 26
ל 27 אַךְ בֶּעָשׂוֹר לַחֹדֶשׁ הַשְּׁבִיעִי הַזֶּה יוֹם הַכִּפֻּרִים[a] הוּא מִקְרָא־קֹדֶשׁ 27
ג 24 יִהְיֶה לָכֶם וְעִנִּיתֶם אֶת־נַפְשֹׁתֵיכֶם וְהִקְרַבְתֶּם אִשֶּׁה לַיהוָה׃ 28 וְכָל־ 28
ל מְלָאכָה לֹא תַעֲשׂוּ בְּעֶצֶם הַיּוֹם הַזֶּה כִּי יוֹם כִּפֻּרִים הוּא לְכַפֵּר
ו בתור. ל עֲלֵיכֶם לִפְנֵי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם׃ 29 כִּי כָל־הַנֶּפֶשׁ אֲשֶׁר לֹא־תְעֻנֶּה 29
ו בתור בְּעֶצֶם הַיּוֹם הַזֶּה וְנִכְרְתָה מֵעַמֶּיהָ׃ 30 וְכָל־הַנֶּפֶשׁ אֲשֶׁר תַּעֲשֶׂה כָּל־ 30
ג מְלָאכָה בְּעֶצֶם הַיּוֹם הַזֶּה וְהַאֲבַדְתִּי אֶת־הַנֶּפֶשׁ הַהִוא מִקֶּרֶב עַמָּהּ[a]׃
ל ר״פ. ג חס 25 31 כָּל־[a]מְלָאכָה לֹא תַעֲשׂוּ חֻקַּת עוֹלָם לְדֹרֹתֵיכֶם בְּכֹל מוֹשְׁבֹתֵיכֶם׃ 31
ו 32 שַׁבַּת שַׁבָּתוֹן הִוא לָכֶם וְעִנִּיתֶם אֶת־נַפְשֹׁתֵיכֶם בְּתִשְׁעָה לַחֹדֶשׁ 32
ל. ל בָּעֶרֶב[a] מֵעֶרֶב עַד־עֶרֶב תִּשְׁבְּתוּ[b] שַׁבַּתְּכֶם׃ פ 33 וַיְדַבֵּר יְהוָה 33
ל בטע בסיפ 22 אֶל־מֹשֶׁה לֵאמֹר׃ 34 דַּבֵּר אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לֵאמֹר בַּחֲמִשָּׁה עָשָׂר
יוֹם לַחֹדֶשׁ הַשְּׁבִיעִי הַזֶּה חַג הַסֻּכּוֹת שִׁבְעַת יָמִים לַיהוָה׃ 35 בַּיּוֹם 34 35
סד הָרִאשׁוֹן מִקְרָא־קֹדֶשׁ[a] כָּל־מְלֶאכֶת עֲבֹדָה לֹא תַעֲשׂוּ׃ 36 שִׁבְעַת 36
יָמִים תַּקְרִיבוּ אִשֶּׁה לַיהוָה בַּיּוֹם[a] הַשְּׁמִינִי מִקְרָא־קֹדֶשׁ יִהְיֶה לָכֶם
וְהִקְרַבְתֶּם אִשֶּׁה לַיהוָה עֲצֶרֶת הִוא כָּל־מְלֶאכֶת עֲבֹדָה לֹא תַעֲשׂוּ׃
37 אֵלֶּה מוֹעֲדֵי יְהוָה אֲשֶׁר־תִּקְרְאוּ אֹתָם מִקְרָאֵי קֹדֶשׁ 37

[21] Mm 796. [22] Mm 696. [23] Mm 797. [24] Mm 2558. [25] Mm 798.

20 [a–a] 𝔙 *cedent in usum eius* ‖ [b] 𝔐𝔊 ׳הַכ ‖ [c] 𝔊 + *τῷ προσφέροντι αὐτὰ αὐτῷ ἔσται* ‖ **21** [a–a] 𝔊(𝔙) *ταύτην τὴν ἡμέραν κλητήν·* ‖ [b–b] > 𝔖 ‖ **22** [a] 𝔐 לְקֻצֹר ‖ **25** [a] 𝔊 *ὁλοκαύτωμα* = עֹלָה? ‖ **26** [a] 𝔖 + *mll ʿm bnj ʾjsrjl wʾmr lhwn* = דַּבֵּר אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לֵאמֹר ‖ **27** [a] 𝔐𝔊 כִּי ‖ **30** [a] 𝔐 עמיה cf 29 ‖ **31** [a] pc Mss 𝔐𝔖 וְכָל ‖ **32** [a] > Ms 𝔊𝔙 ‖ [b] 𝔐 תשביתו ‖ **35** [a] 𝔊^{min}(𝔖) + *ἔσται ὑμῖν* ‖ **36** [a] 𝔐 ׳וּבַ cf 𝔊𝔖𝔙.

לְהַקְרִיב אִשֶּׁה לַיהוָה [a]עֹלָה וּמִנְחָה זֶבַח וְנְסָכִים [a]דְּבַר־יוֹם בְּיוֹמוֹ׃
38 מִלְּבַד שַׁבְּתֹת יְהוָה וּמִלְּבַד[a] מַתְּנוֹתֵיכֶם וּמִלְּבַד כָּל־נִדְרֵיכֶם
39 וּמִלְּבַד כָּל־נִדְבוֹתֵיכֶם אֲשֶׁר תִּתְּנוּ לַיהוָה׃ 39 אַךְ בַּחֲמִשָּׁה
עָשָׂר יוֹם לַחֹדֶשׁ הַשְּׁבִיעִי בְּאָסְפְּכֶם אֶת־תְּבוּאַת הָאָרֶץ תָּחֹגּוּ אֶת־ ל . ב
חַג־יְהוָה שִׁבְעַת יָמִים בַּיּוֹם הָרִאשׁוֹן שַׁבָּתוֹן וּבַיּוֹם הַשְּׁמִינִי שַׁבָּתוֹן׃ ד[27] . סד . ב מ״פ[28]
40 וּלְקַחְתֶּם לָכֶם בַּיּוֹם הָרִאשׁוֹן פְּרִי עֵץ הָדָר כַּפֹּת תְּמָרִים וַעֲנַף[a] ו[29] . סד . ב[30] . ב חס׳[31]
עֵץ־עָבֹת וְעַרְבֵי־נָחַל וּשְׂמַחְתֶּם לִפְנֵי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם שִׁבְעַת יָמִים׃ כל חס ב מ ב[32] מל . ל
41 [a]וְחַגֹּתֶם אֹתוֹ חַג לַיהוָה שִׁבְעַת יָמִים[a] בַּשָּׁנָה חֻקַּת עוֹלָם לְדֹרֹתֵיכֶם
42 בַּחֹדֶשׁ הַשְּׁבִיעִי תָּחֹגּוּ אֹתוֹ׃ 42 בַּסֻּכֹּת תֵּשְׁבוּ שִׁבְעַת יָמִים כָּל־הָאֶזְרָח ב
43 בְּיִשְׂרָאֵל יֵשְׁבוּ בַּסֻּכֹּת׃ 43 לְמַעַן יֵדְעוּ דֹרֹתֵיכֶם כִּי בַסֻּכּוֹת הוֹשַׁבְתִּי כ[33] . יב[34] . ב מל בתור
אֶת־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בְּהוֹצִיאִי אוֹתָם מֵאֶרֶץ מִצְרָיִם אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם׃ ג . לט מל בתור . כד ס״פ
ג[35] חס בלישׁ וכל במעדו דכות ב מ ב באור
44 וַיְדַבֵּר מֹשֶׁה אֶת־מֹעֲדֵי יְהוָה אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל׃ פ

ו רפי[1]
24 1 וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵאמֹר׃ 2 צַו אֶת־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְיִקְחוּ ס[נפא]
ב קמ ול בסיפ . ג[2] ב[3] מנה בתור . ב פסוק דמטע בתור
3 אֵלֶיךָ[a] שֶׁמֶן זַיִת זָךְ כָּתִית לַמָּאוֹר לְהַעֲלֹת נֵר תָּמִיד׃ 3 מִחוּץ לְפָרֹכֶת
הָעֵדֻת בְּאֹהֶל מוֹעֵד יַעֲרֹךְ אֹתוֹ אַהֲרֹן[a] מֵעֶרֶב עַד־בֹּקֶר לִפְנֵי יְהוָה
4 תָּמִיד חֻקַּת עוֹלָם לְדֹרֹתֵיכֶם׃ 4 [a]עַל הַמְנֹרָה הַטְּהֹרָה יַעֲרֹךְ[b] אֶת־
ב[2] מל בתור וכל נ״ך דכות ב מ א . ל
5 הַנֵּרֹת לִפְנֵי יְהוָה תָּמִיד[c]׃ פ 5 וְלָקַחְתָּ[a] סֹלֶת וְאָפִיתָ[a] אֹתָהּ
ג מל בסיפ
6 שְׁתֵּים עֶשְׂרֵה חַלֹּות שְׁנֵי עֶשְׂרֹנִים יִהְיֶה הַחַלָּה הָאֶחָת׃ 6 וְשַׂמְתָּ[a]
לט מל בתור . ב . ה חס
אוֹתָם שְׁתַּיִם[b] מַעֲרָכוֹת שֵׁשׁ הַמַּעֲרָכֶת עַל הַשֻּׁלְחָן הַטָּהֹר לִפְנֵי יְהוָה׃
כט חס[5] . ג חס . ג[6] . ו[7]
7 וְנָתַתָּ[a] עַל־הַמַּעֲרֶכֶת[b] לְבֹנָה זַכָּה[c] וְהָיְתָה לַלֶּחֶם לְאַזְכָּרָה אִשֶּׁה
8 לַיהוָה׃ 8 בְּיוֹם הַשַּׁבָּת [a]בְּיוֹם הַשַּׁבָּת יַעַרְכֶנּוּ לִפְנֵי יְהוָה תָּמִיד מֵאֵת
ג
ג[8] חס . ו[9] ו[10] מנה בתור . ד דמטע[11] . ח[12]
בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל בְּרִית עוֹלָם׃ 9 וְהָיְתָה לְאַהֲרֹן וּלְבָנָיו וַאֲכָלֻהוּ[a] בְּמָקוֹם
קָדֹשׁ כִּי קֹדֶשׁ קָדָשִׁים[b] הוּא[c] לוֹ מֵאִשֵּׁי יְהוָה חָק־עוֹלָם׃ ס

[26] Mm 647 et Mm 3911. [27] Mm 435. [28] Mm 877. [29] Mp sub loco. [30] Gn 1,29. [31] Mm 799. [32] Cf Mm 800. [33] Mm 534. [34] Mm 801. [35] Mm 3727. Cp 24 [1] Mm 560. [2] Mm 1523. [3] Mm 561. [4] Mm 882. [5] Mm 657. [6] Mm 586. [7] Mm 3073. [8] Mm 783. [9] Mm 4108. [10] Mm 831. [11] Mm 811. [12] Mm 2476.

37 [a–a] 𝔊 *ὁλοκαυτώματα καὶ θυσίας αὐτῶν καὶ σπονδὰς αὐτῶν* = עלות(יהם) וְזִבְחֵיהֶם וְנִסְכֵּיהֶם ‖ **38** [a] 𝔐 + כל ‖ **40** [a] 𝔐 pl ‖ **41** [a–a] > 𝔊 ‖ **Cp 24,2** [a] 𝔊* *μοι* ‖ **3** [a] nonn Mss 𝔐𝔊 + ובניו ‖ **4** [a] v 4 > 𝔖 ‖ [b] 𝔊 2 pl, it 5[a].6[a].7[a] ‖ [c] 𝔐𝔊 עד בקר ‖ **5** [a] cf 4[b] ‖ **6** [a] cf 4[b] ‖ [b] 𝔐 שתי ‖ **7** [a] cf 4[b] ‖ [b] 𝔖𝔗[J] pl ‖ [c] 𝔊 + *καὶ ἄλα* ‖ **8** [a–a] > pc Mss 𝔊𝔖 ‖ **9** [a] 𝔐 ולו– ‖ [b] > 𝔖 ‖ [c] 𝔐 היא.

10 וַיֵּצֵא בֶּן־אִשָּׁה יִשְׂרְאֵלִית וְהוּא בֶּן־אִישׁ מִצְרִי בְּתוֹךְ בְּנֵי
יִשְׂרָאֵל וַיִּנָּצוּ בַּמַּחֲנֶה בֶּן הַיִּשְׂרְאֵלִית וְאִישׁ הַיִּשְׂרְאֵלִי[a]: 11 וַיִּקֹּב בֶּן־
הָאִשָּׁה הַיִּשְׂרְאֵלִית אֶת־הַשֵּׁם[a] וַיְקַלֵּל וַיָּבִיאוּ אֹתוֹ אֶל־מֹשֶׁה וְשֵׁם אִמּוֹ
שְׁלֹמִית בַּת־דִּבְרִי לְמַטֵּה־דָן: 12 וַיַּנִּיחֻהוּ בַּמִּשְׁמָר לִפְרֹשׁ לָהֶם עַל־
13
14 פִּי יְהוָה: פ 13 וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵאמֹר: 14 הוֹצֵא אֶת־
הַמְקַלֵּל אֶל־מִחוּץ לַמַּחֲנֶה וְסָמְכוּ כָל־הַשֹּׁמְעִים אֶת־יְדֵיהֶם עַל־
רֹאשׁוֹ וְרָגְמוּ אֹתוֹ כָּל־הָעֵדָה: 15 וְאֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל תְּדַבֵּר לֵאמֹר
אִישׁ אִישׁ כִּי־יְקַלֵּל אֱלֹהָיו[a] וְנָשָׂא חֶטְאוֹ: 16 וְנֹקֵב שֵׁם־יְהוָה מוֹת
יוּמָת רָגוֹם יִרְגְּמוּ־בוֹ כָּל־הָעֵדָה כַּגֵּר כְּאֶזְרָח בְּנָקְבוֹ־שֵׁם[a] יוּמָת:
17
18 17 וְאִישׁ כִּי יַכֶּה כָל־נֶפֶשׁ אָדָם[a] מוֹת יוּמָת: 18 וּמַכֵּה נֶפֶשׁ־בְּהֵמָה[b]
יְשַׁלְּמֶנָּה נֶפֶשׁ תַּחַת נָפֶשׁ: 19 וְאִישׁ כִּי־יִתֵּן מוּם בַּעֲמִיתוֹ כַּאֲשֶׁר עָשָׂה
כֵּן יֵעָשֶׂה לּוֹ: 20 שֶׁבֶר תַּחַת שֶׁבֶר עַיִן תַּחַת עַיִן שֵׁן תַּחַת שֵׁן כַּאֲשֶׁר
יִתֵּן מוּם בָּאָדָם כֵּן יִנָּתֶן בּוֹ: 21 [a]וּמַכֵּה בְהֵמָה יְשַׁלְּמֶנָּה[a] וּמַכֵּה אָדָם[b]
יוּמָת: 22 מִשְׁפַּט[a] אֶחָד יִהְיֶה לָכֶם כַּגֵּר כְּאֶזְרָח יִהְיֶה כִּי אֲנִי יְהוָה
אֱלֹהֵיכֶם: 23 וַיְדַבֵּר מֹשֶׁה אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וַיּוֹצִיאוּ אֶת־הַמְקַלֵּל אֶל־
מִחוּץ לַמַּחֲנֶה וַיִּרְגְּמוּ אֹתוֹ אָבֶן[a] וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל עָשׂוּ כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה
אֶת־מֹשֶׁה: פ קכד

25 1 וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה בְּהַר סִינַי לֵאמֹר: 2 דַּבֵּר אֶל־בְּנֵי פרש
יִשְׂרָאֵל וְאָמַרְתָּ אֲלֵהֶם כִּי תָבֹאוּ אֶל־הָאָרֶץ אֲשֶׁר אֲנִי נֹתֵן לָכֶם
וְשָׁבְתָה הָאָרֶץ שַׁבָּת לַיהוָה: 3 שֵׁשׁ שָׁנִים תִּזְרַע שָׂדֶךָ וְשֵׁשׁ שָׁנִים
תְּזַמֹּר כַּרְמֶךָ וְאָסַפְתָּ אֶת־תְּבוּאָתָהּ: 4 וּבַשָּׁנָה הַשְּׁבִיעִת שַׁבַּת שַׁבָּתוֹן
יִהְיֶה לָאָרֶץ שַׁבָּת לַיהוָה שָׂדְךָ לֹא תִזְרָע וְכַרְמְךָ לֹא תְזַמֹּר: 5 [a]אֶת
סְפִיחַ[b] קְצִירְךָ לֹא תִקְצוֹר וְאֶת־עִנְּבֵי נְזִירֶךָ[c] לֹא תִבְצֹר שְׁנַת שַׁבָּתוֹן
יִהְיֶה לָאָרֶץ: 6 וְהָיְתָה שַׁבַּת הָאָרֶץ לָכֶם לְאָכְלָה לְךָ[a] וּלְעַבְדְּךָ

13 2 S 14,6. 14 Mm 3746. 15 Mp sub loco. 16 Mm 802. 17 Mm 585. 18 Mm 590. 19 Mm 804. 20 Mm 803. 21 Mm 210. 22 Mm 2610. 23 Mm 470. Cp 25 1 Mm 793. 2 Mm 1181. 3 Mm 805. 4 Mp sub loco. 5 Mm 806.

10 [a] ms ישׂ' ‖ **11** [a] G[59](L^{Ms}) *τὸ ὄνομα κυρίου* cf 16 ‖ **15** [a] G^{BA} *θεόν* ‖ **16** [a] G(V) *τὸ ὄνομα κυρίου* cf 11[a] ‖ **17** [a] G + *καὶ ἀποθάνῃ*, it 18[b].21[b] ‖ **18** [a] > C pc Mss GV ‖ [b] cf 17[a] ‖ **21** [a–a] > G ‖ [b] cf 17[a] ‖ **22** [a] 1 ט‗ ut Nu 15,16 ‖ **23** [a] S + *wmjt* = וַיָּמֻת ‖ **Cp 25,5** [a] msGS ואת ‖ [b] msC ספחי cf 11 ‖ [c] nonn Mss ריח– ‖ **6** [a–a] ms pl it 44[a–a].

7 וְלַאֲמָתֶךָ וּלְשָׂכִירְךָ וּלְתוֹשָׁבְךָ[a] הַגָּרִים עִמָּךְ׃ 7 וְלִבְהֶמְתְּךָ וְלַחַיָּה ל.ל.ו קמ⁶.ל.ל
8 אֲשֶׁר בְּאַרְצֶךָ תִּהְיֶה כָּל־תְּבוּאָתָהּ לֶאֱכֹל׃ ס 8 וְסָפַרְתָּ לְךָ ל
שֶׁבַע שַׁבְּתֹת שָׁנִים שֶׁבַע שָׁנִים שֶׁבַע פְּעָמִים וְהָיוּ לְךָ יְמֵי שֶׁבַע שַׁבְּתֹת ל.ל
9 הַשָּׁנִים תֵּשַׁע וְאַרְבָּעִים שָׁנָה׃ 9 וְהַעֲבַרְתָּ שׁוֹפַר תְּרוּעָה בַּחֹדֶשׁ ב מל בתור ול פת
הַשְּׁבִעִי בֶּעָשׂוֹר לַחֹדֶשׁ בְּיוֹם הַכִּפֻּרִים תַּעֲבִירוּ שׁוֹפָר בְּכָל־אַרְצְכֶם׃ ח חס[7] . ב מל בתור
10 וְקִדַּשְׁתֶּם אֵת שְׁנַת הַחֲמִשִּׁים שָׁנָה וּקְרָאתֶם דְּרוֹר בָּאָרֶץ לְכָל־ ח[8] . ב
יֹשְׁבֶיהָ יוֹבֵל הִוא[a] תִּהְיֶה לָכֶם וְשַׁבְתֶּם אִישׁ אֶל־אֲחֻזָּתוֹ וְאִישׁ אֶל־ ח מל[9]
11 מִשְׁפַּחְתּוֹ תָּשֻׁבוּ׃ 11 יוֹבֵל הִוא[a] שְׁנַת הַחֲמִשִּׁים שָׁנָה תִּהְיֶה לָכֶם לֹא ח מל[9] . ח[8] . לד פסוק לא ולו ולא ולא[10]
12 תִזְרָעוּ וְלֹא תִקְצְרוּ אֶת־סְפִיחֶיהָ וְלֹא תִבְצְרוּ אֶת־נְזִרֶיהָ׃ 12 כִּי יוֹבֵל ב . ב ומל[11] . ב חד חס וחד מל . ח מל[9]
הִוא[a] קֹדֶשׁ תִּהְיֶה לָכֶם מִן־הַשָּׂדֶה תֹּאכְלוּ אֶת־תְּבוּאָתָהּ׃
ס(נפ) 13 בִּשְׁנַת הַיּוֹבֵל הַזֹּאת תָּשֻׁבוּ אִישׁ אֶל־אֲחֻזָּתוֹ׃ 14 וְכִי־תִמְכְּרוּ[a] ח מל[9]
מִמְכָּר לַעֲמִיתֶךָ אוֹ קָנֹה מִיַּד עֲמִיתֶךָ[b] אַל־תּוֹנוּ אִישׁ אֶת־אָחִיו׃ ג חד כת ו וב כת ה[12]
15 בְּמִסְפַּר שָׁנִים אַחַר הַיּוֹבֵל תִּקְנֶה מֵאֵת עֲמִיתֶךָ[b] בְּמִסְפַּר שְׁנֵי־ ח מל[9]
16 תְבוּאֹת יִמְכָּר־לָךְ׃ 16 לְפִי | רֹב הַשָּׁנִים תַּרְבֶּה מִקְנָתוֹ וּלְפִי מְעַט ז[13] . ל
17 הַשָּׁנִים תַּמְעִיט מִקְנָתוֹ כִּי מִסְפַּר תְּבוּאֹת הוּא מֹכֵר לָךְ׃ 17 וְלֹא ז[13] . ל
תוֹנוּ אִישׁ אֶת־עֲמִיתוֹ וְיָרֵאתָ מֵאֱלֹהֶיךָ[a] כִּי[b] אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם׃ י . כל ס״פ
18 וַעֲשִׂיתֶם אֶת־חֻקֹּתַי וְאֶת־[b]מִשְׁפָּטַי תִּשְׁמְרוּ וַעֲשִׂיתֶם אֹתָם[c] וִישַׁבְתֶּם
19 [d]עַל־הָאָרֶץ לָבֶטַח׃ 19 וְנָתְנָה הָאָרֶץ פִּרְיָהּ וַאֲכַלְתֶּם לָשֹׂבַע[d] וִישַׁבְתֶּם ד[14]
20 לָבֶטַח עָלֶיהָ׃ 20 וְכִי תֹאמְרוּ מַה־נֹּאכַל בַּשָּׁנָה הַשְּׁבִיעִת הֵן לֹא נִזְרָע ל זקף קמ
21 וְלֹא נֶאֱסֹף אֶת־תְּבוּאָתֵנוּ[a]׃ 21 וְצִוִּיתִי אֶת־בִּרְכָתִי לָכֶם בַּשָּׁנָה הַשִּׁשִּׁית ל . ג[15] . ב בתור
22 וְעָשְׂתָה[a] אֶת־הַתְּבוּאָה[b] לִשְׁלֹשׁ הַשָּׁנִים׃ 22 וּזְרַעְתֶּם אֶת הַשָּׁנָה[a] הַשְּׁמִינִת ב וחס[16]
וְאֲכַלְתֶּם מִן־הַתְּבוּאָה יָשָׁן עַד | הַשָּׁנָה הַתְּשִׁעִת עַד־בּוֹא תְּבוּאָתָהּ יד[17] מל וכל שמואל וכתיב דכות ב מ ה
23 תֹּאכְלוּ[b] יָשָׁן׃ 23 וְהָאָרֶץ לֹא תִמָּכֵר לִצְמִתֻת כִּי־לִי הָאָרֶץ כִּי־גֵרִים ת ר״פ[18] . ל

[6]Mm 807. [7]Mm 490. [8]Mm 808. [9]Mm 1270. [10]Mm 771. [11]Hi 14,19. [12]Mm 1861. [13]Mm 1240. [14]Mm 482. [15]Mm 244. [16]Mm 809. [17]Mm 169. [18]Mm 4.

10 [a] ℭ היא ‖ **11** [a] cf 10[a] ‖ **12** [a] cf 10[a] ‖ **14/15** [a] 𝔲 Vrs sg ‖ [b–b] > ℭ (homtel) cf 18/19[d–d] ‖ **17** [a] 𝔊* *κύριον τὸν θεόν σου*, it 43[a] ‖ [b] > 𝔊 ‖ [c] 𝔖 suff 2 sg ‖ **18/19** [a] 𝔊 + *πάντα* ‖ [b] 𝔊 + *πάσας* ‖ [c] ℭ + אני יהוה ‖ [d–d] > ℭ, cf 14/15[b–b] ‖ **20** [a] mlt Mss 𝔲[Mss] 𝔊𝔖𝔙 אתיכו– ‖ **21** [a] 𝔲 ועשתה ‖ [b] 𝔲𝔊 תבואתה ‖ **22** [a] L marg ‖ [b] 𝔊 *παλαιὰ παλαιῶν* cf 26,10a.

ה 24 וְתוֹשָׁבִים אַתֶּם עִמָּדִי׃ 24 וּבְכֹל אֶרֶץ אֲחֻזַּתְכֶם גְּאֻלָּה תִּתְּנוּ לָאָרֶץ׃ 24

ל[19] ס 25 כִּי־[a]יָמוּךְ אָחִיךָ[b] וּמָכַר מֵאֲחֻזָּתוֹ וּבָא וְגֹאֵל הַקָּרֹב אֵלָיו 25

ל וְגָאַל אֵת מִמְכַּר אָחִיו׃ 26 וְאִישׁ כִּי לֹא יִהְיֶה־לּוֹ גֹּאֵל וְהִשִּׂגָה יָדוֹ 26

וּמָצְאָה כְּדֵי גְאֻלָּתוֹ׃ 27 וְחִשַּׁב אֶת־שְׁנֵי מִמְכָּרוֹ וְהֵשִׁיב אֶת־הָעֹדֵף 27

לְאִישׁ אֲשֶׁר מָכַר־לוֹ וְשָׁב לַאֲחֻזָּתוֹ׃ 28 וְאִם לֹא־מָצְאָה יָדוֹ דֵּי הָשִׁיב 28

לב[20] .ו.ב לוֹ וְהָיָה מִמְכָּרוֹ בְּיַד הַקֹּנֶה אֹתוֹ עַד שְׁנַת הַיֹּבֵל וְיָצָא בַּיֹּבֵל וְשָׁב

ח מל[21] לַאֲחֻזָּתוֹ׃ 29 וְאִישׁ כִּי־יִמְכֹּר בֵּית־מוֹשַׁב עִיר חוֹמָה וְהָיְתָה גְאֻלָּתוֹ 29

עַד־תֹּם שְׁנַת מִמְכָּרוֹ[a] יָמִים תִּהְיֶה גְאֻלָּתוֹ׃ 30 וְאִם לֹא־יִגָּאֵל עַד־ 30

לו חד מן יו[22] כת כן · ק ג[22] חס בתור וכל מלכים דכות ב מ ב מְלֹאת לוֹ שָׁנָה תְּמִימָה וְקָם הַבַּיִת אֲשֶׁר־בָּעִיר אֲשֶׁר־לֹא[a] חֹמָה

לַצְּמִיתֻת לַקֹּנֶה אֹתוֹ לְדֹרֹתָיו לֹא יֵצֵא בַּיֹּבֵל׃ 31 וּבָתֵּי הַחַצֵּרִים 31

ג[23] חס בתור וכל מלכים דכות ב מ ב אֲשֶׁר אֵין־לָהֶם חֹמָה סָבִיב עַל־שְׂדֵה הָאָרֶץ יֵחָשֵׁב[a] גְּאֻלָּה תִּהְיֶה־לּוֹ

וּבַיֹּבֵל יֵצֵא׃ 32 וְעָרֵי הַלְוִיִּם בָּתֵּי עָרֵי אֲחֻזָּתָם גְּאֻלַּת עוֹלָם תִּהְיֶה 32

יב ר״פ .ל לַלְוִיִּם׃ 33 וַאֲשֶׁר[a] יִגָּאֵל מִן־הַלְוִיִּם וְיָצָא מִמְכַּר־[b]בַּיִת וְעִיר[b] אֲחֻזָּתוֹ 33

ב חד כת י וחד כת ה בַּיֹּבֵל כִּי בָתֵּי עָרֵי הַלְוִיִּם הֵוא אֲחֻזָּתָם בְּתוֹךְ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל׃ 34 וְשְׂדֵה 34

ד דמטע[24] .ב[19] מִגְרַשׁ עָרֵיהֶם לֹא יִמָּכֵר כִּי־אֲחֻזַּת עוֹלָם הִוא[a] לָהֶם[b]׃ ס 35 וְכִי־ 35 ס[35]

יָמוּךְ אָחִיךָ וּמָטָה יָדוֹ עִמָּךְ וְהֶחֱזַקְתָּ[a] בּוֹ גֵּר[b] וְתוֹשָׁב וָחָי[c] עִמָּךְ׃

36 אַל־תִּקַּח מֵאִתּוֹ נֶשֶׁךְ וְתַרְבִּית וְיָרֵאתָ מֵאֱלֹהֶיךָ[a] וְחֵי אָחִיךָ עִמָּךְ׃ 36

37 38 ב .ל[25] אֶת־כַּסְפְּךָ לֹא־תִתֵּן[a] לוֹ בְּנֶשֶׁךְ וּבְמַרְבִּית[a] לֹא־תִתֵּן אָכְלֶךָ׃ 38 אֲנִי

יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם אֲשֶׁר־הוֹצֵאתִי אֶתְכֶם מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם לָתֵת לָכֶם אֶת־

ב[19] אֶרֶץ כְּנַעַן לִהְיוֹת לָכֶם לֵאלֹהִים׃ ס 39 וְכִי־יָמוּךְ אָחִיךָ עִמָּךְ 39

כל אוריית חס .ב[26] וְנִמְכַּר־לָךְ לֹא־[a]תַעֲבֹד בּוֹ[a] עֲבֹדַת עָבֶד׃ 40 כְּשָׂכִיר כְּתוֹשָׁב יִהְיֶה

ד עִמָּךְ עַד־שְׁנַת הַיֹּבֵל יַעֲבֹד עִמָּךְ׃ 41 וְיָצָא מֵעִמָּךְ הוּא וּבָנָיו[c] עִמּוֹ 41

ז חס בתור וְשָׁב אֶל־מִשְׁפַּחְתּוֹ וְאֶל־אֲחֻזַּת אֲבֹתָיו יָשׁוּב׃ 42 כִּי־עֲבָדַי הֵם אֲשֶׁר־ 42

הוֹצֵאתִי אֹתָם מֵאֶרֶץ מִצְרָיִם לֹא יִמָּכְרוּ מִמְכֶּרֶת עָבֶד׃ 43 לֹא־ 43

[19]Mm 810 et Mm 2373. [20]Mm 319. [21]Mm 1270. [22]Mm 1795. [23]Mm 469. [24]Mm 811. [25] וחד אֶבְלָךְ Gn 2,17. [26]Mm 812.

25 [a] nonn Mss ⅏GS וְכִי ‖ [b] G + *ὁ μετά σου* cf 39 ‖ **29** [a] > G ‖ **30** [a] ⅏ Vrs לו; prp לָהּ ‖ **31** [a] ⅏GSCJ pl ‖ **33** [a] V + *non*, frt recte ‖ [b–b] I בתי עיר ? cf בתי ערי ‖ **34** [a] ⅏ היא ‖ [b] pc Mss לכֶם ‖ **35** [a] ⅏ וחזקת ‖ [b] G pr *ὡς* ‖ [c] 2 Mss ⅏G + אחיך, ex 36 ‖ **36** [a] G + *ἐγὼ κύριος* ‖ **37** [a] ⅏ ובתר׳ ‖ **39** [a–a] G *δουλεύσει σοι*.

44 תִּרְדֶּה בּוֹ בְּפָרֶךְ וְיָרֵאתָ מֵאֱלֹהֶיךָ׃ [a] 44 וְעַבְדְּךָ וַאֲמָתְךָ [a] אֲשֶׁר יִהְיוּ־ ל
45 לָךְ מֵאֵת הַגּוֹיִם אֲשֶׁר סְבִיבֹתֵיכֶם מֵהֶם תִּקְנוּ עֶבֶד וְאָמָה׃ 45 וְגַם יג ר״פ בתור
מִבְּנֵי הַתּוֹשָׁבִים הַגָּרִים עִמָּכֶם מֵהֶם תִּקְנוּ וּמִמִּשְׁפַּחְתָּם אֲשֶׁר עִמָּכֶם ד קמ[27]. ל
46 אֲשֶׁר הוֹלִידוּ בְּאַרְצְכֶם וְהָיוּ לָכֶם לַאֲחֻזָּה׃ 46 וְהִתְנַחַלְתֶּם [a] אֹתָם כ חד מל וחד חס[28]. ב[29]
לִבְנֵיכֶם אַחֲרֵיכֶם לָרֶשֶׁת אֲחֻזָּה לְעֹלָם [b] בָּהֶם תַּעֲבֹדוּ [b] וּבְאַחֵיכֶם יח[30] חס׳ מנה בחור.
ג בלישׁ[31]. ל
47 בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל אִישׁ בְּאָחִיו לֹא־תִרְדֶּה בוֹ בְּפָרֶךְ׃ ס 47 וְכִי תַשִּׂיג
יַד גֵּר וְתוֹשָׁב עִמָּךְ וּמָךְ אָחִיךָ עִמּוֹ וְנִמְכַּר לְגֵר תּוֹשָׁב [a] עִמָּךְ [b] אוֹ ל.ל
48 לְעֵקֶר [b] מִשְׁפַּחַת גֵּר׃ 48 אַחֲרֵי נִמְכַּר גְּאֻלָּה תִּהְיֶה־לּוֹ אֶחָד מֵאֶחָיו ל
49 יִגְאָלֶנּוּ׃ 49 אוֹ־ [a] דֹדוֹ אוֹ בֶן־דֹּדוֹ יִגְאָלֶנּוּ אוֹ־מִשְׁאַר בְּשָׂרוֹ מִמִּשְׁפַּחְתּוֹ
50 יִגְאָלֶנּוּ אוֹ־ [b] הִשִּׂיגָה יָדוֹ וְנִגְאָל׃ 50 וְחִשַּׁב עִם־קֹנֵהוּ מִשְּׁנַת הִמָּכְרוֹ ל.ל
לוֹ עַד שְׁנַת הַיֹּבֵל וְהָיָה כֶּסֶף מִמְכָּרוֹ בְּמִסְפַּר שָׁנִים כִּימֵי שָׂכִיר
51 יִהְיֶה עִמּוֹ׃ 51 אִם־עוֹד רַבּוֹת בַּשָּׁנִים לְפִיהֶן יָשִׁיב וְאֶלְתּוֹ מִכֶּסֶף ל ר״פ בסוף. כד בלישׁ[32].
52 מִקְנָתוֹ׃ 52 וְאִם־מְעַט נִשְׁאַר בַּשָּׁנִים עַד־שְׁנַת הַיֹּבֵל וְחִשַּׁב־לוֹ כְּפִי
53 שָׁנָיו יָשִׁיב אֶת־גְּאֻלָּתוֹ׃ 53 כִּשְׂכִיר שָׁנָה בְּשָׁנָה יִהְיֶה עִמּוֹ לֹא־יִרְדֶנּוּ ג[33]. כד בלישׁ[32]. ל
54 בְּפֶרֶךְ לְעֵינֶיךָ׃ 54 וְאִם־לֹא יִגָּאֵל בְּאֵלֶּה וְיָצָא בִּשְׁנַת הַיֹּבֵל הוּא
וּבָנָיו עִמּוֹ׃ ד
55 כִּי־לִי בְנֵי־יִשְׂרָאֵל עֲבָדִים עֲבָדַי הֵם אֲשֶׁר־הוֹצֵאתִי אוֹתָם לט מל בתור
כד ס״פ.
מז פסוק לא לא לא ד׳ מנה ר״פ. ב חס בלישׁ
26 מֵאֶרֶץ מִצְרָיִם אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם׃ **26** 1 לֹא־תַעֲשׂוּ לָכֶם אֱלִילִם
וּפֶסֶל וּמַצֵּבָה לֹא־תָקִימוּ לָכֶם וְאֶבֶן מַשְׂכִּית לֹא תִתְּנוּ בְּאַרְצְכֶם ב[2]. ל
2 לְהִשְׁתַּחֲוֹת עָלֶיהָ כִּי [a] אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם׃ 2 אֶת־שַׁבְּתֹתַי [a] תִּשְׁמֹרוּ י. כד ס״פ
וּמִקְדָּשִׁי תִּירָאוּ אֲנִי יְהוָה׃ ס נז
סנה[34] פרש 3 אִם־בְּחֻקֹּתַי תֵּלֵכוּ וְאֶת־מִצְוֹתַי תִּשְׁמְרוּ וַעֲשִׂיתֶם אֹתָם׃ 4 וְנָתַתִּי ו ר״פ בסוף
5 גִּשְׁמֵיכֶם בְּעִתָּם וְנָתְנָה הָאָרֶץ יְבוּלָהּ וְעֵץ הַשָּׂדֶה יִתֵּן פִּרְיוֹ׃ 5 וְהִשִּׂיג ז חס את בלישׁ[3]
לָכֶם דַּיִשׁ אֶת־בָּצִיר וּבָצִיר יַשִּׂיג אֶת־זָרַע [a] וַאֲכַלְתֶּם לַחְמְכֶם לָשֹׂבַע ד[4]

[27] Mm 807. [28] Mm 2989. [29] Mm 813. [30] Mm 25. [31] Mm 2933. [32] Mm 1685. [33] Mm 3553. **Cp 26** [1] Mm 814. [2] Jes 19,19. [3] Mm 2932. [4] Mm 482.

43 [a] cf 17[a] ‖ **44** [a–a] cf 6[a–a] ‖ **46** [a] sic L, mlt Mss Edd ונחלתם– ‖ [b–b] > 𝔊 ‖ **47** [a] pc Mss 𝔐[Mss]𝔊𝔖 ותו; 𝔐 ולת ‖ [b–b] > 𝔊 ‖ **49** [a] > 𝔊 ‖ [b] 𝔊(𝔖) *ἐὰν δέ* = ואם ‖ **Cp 26,1** [a] > 𝔊𝔖 ‖ **2** [a] 𝔖 *pwqdnj* = מצותי ‖ **5** [a] 𝔐 והז.

וְיָשַׁבְתֶּם לָבֶטַח בְּאַרְצְכֶם׃ 6 וְנָתַתִּי שָׁלוֹם בָּאָרֶץ וּשְׁכַבְתֶּם וְאֵין 6
מַחֲרִיד וְהִשְׁבַּתִּי חַיָּה רָעָה מִן־הָאָרֶץ [a]וְחֶרֶב לֹא־תַעֲבֹר בְּאַרְצְכֶם׃ 5
וּרְדַפְתֶּם אֶת־אֹיְבֵיכֶם וְנָפְלוּ לִפְנֵיכֶם לָחֶרֶב׃ 8 וְרָדְפוּ מִכֶּם חֲמִשָּׁה 7 8
מֵאָה וּמֵאָה מִכֶּם רִבְבָה יִרְדֹּפוּ וְנָפְלוּ אֹיְבֵיכֶם לִפְנֵיכֶם לָחֶרֶב׃ ד
וּפָנִיתִי אֲלֵיכֶם וְהִפְרֵיתִי אֶתְכֶם וְהִרְבֵּיתִי אֶתְכֶם [a]וַהֲקִמֹתִי אֶת־ 9 ג ב מל וחד חס6. ד כת כן7
בְּרִיתִי אִתְּכֶם׃ 10 וַאֲכַלְתֶּם יָשָׁן נוֹשָׁן וְיָשָׁן מִפְּנֵי חָדָשׁ תּוֹצִיאוּ׃ 10 ל
וְנָתַתִּי מִשְׁכָּנִי [a]בְּתוֹכְכֶם וְלֹא־תִגְעַל נַפְשִׁי אֶתְכֶם׃ 12 וְהִתְהַלַּכְתִּי 11 12 ג. יג בתור׳ ג[a]
בְּתוֹכְכֶם וְהָיִיתִי לָכֶם לֵאלֹהִים וְאַתֶּם תִּהְיוּ־לִי לְעָם׃ 13 אֲנִי יְהוָה 13 יג בתור׳. ג בטע בתור׳
אֱלֹהֵיכֶם אֲשֶׁר הוֹצֵאתִי אֶתְכֶם מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם [a]מִהְיוֹת לָהֶם [b]עֲבָדִים [a] ת חס בלישׁ9
וָאֶשְׁבֹּר מֹטֹת עֻלְּכֶם וָאוֹלֵךְ אֶתְכֶם קוֹמְמִיּוּת׃ פ 14 וְאִם־לֹא 14 ד10. ל
תִשְׁמְעוּ לִי וְלֹא תַעֲשׂוּ אֵת כָּל־[a]הַמִּצְוֹת הָאֵלֶּה׃ 15 וְאִם־[a]בְּחֻקֹּתַי 15 ג11. ת פסוק ואם
תִּמְאָסוּ וְאִם אֶת־מִשְׁפָּטַי תִּגְעַל נַפְשְׁכֶם לְבִלְתִּי עֲשׂוֹת אֶת־כָּל־מִצְוֹתָי 14 אם האם ואם
לְהַפְרְכֶם אֶת־בְּרִיתִי׃ 16 אַף־אֲנִי אֶעֱשֶׂה־זֹּאת לָכֶם [a]וְהִפְקַדְתִּי 16 כן בטע13. ג12
עֲלֵיכֶם בֶּהָלָה [b]אֶת־הַשַּׁחֶפֶת וְאֶת־הַקַּדַּחַת מְכַלְּוֹת עֵינַיִם וּמְדִיבַת ל. ל. כח. ל
נֶפֶשׁ וּזְרַעְתֶּם לָרִיק זַרְעֲכֶם וַאֲכָלֻהוּ אֹיְבֵיכֶם׃ 17 וְנָתַתִּי [a]פָּנַי בָּכֶם 17 ג15
וְנִגַּפְתֶּם לִפְנֵי אֹיְבֵיכֶם וְרָדוּ [a]בָכֶם שֹׂנְאֵיכֶם וְנַסְתֶּם וְאֵין־רֹדֵף 17 ל. ב16. ג17
אֶתְכֶם׃ ס 18 וְאִם־עַד־אֵלֶּה לֹא תִשְׁמְעוּ לִי וְיִסַּרְתִּי לָכֶם שֶׁבַע 18 ל
אֶתְכֶם׃ 19 וְשָׁבַרְתִּי אֶת־גְּאוֹן עֻזְּכֶם וְנָתַתִּי אֶת־ 19 י זוגין18
שְׁמֵיכֶם כַּבַּרְזֶל וְאֶת־אַרְצְכֶם כַּנְּחֹשֶׁת׃ 20 וְתַם לָרִיק כֹּחֲכֶם וְלֹא־ 20 ג. ב חס בלישׁ19
תִתֵּן אַרְצְכֶם אֶת־יְבוּלָהּ וְעֵץ הָאָרֶץ [a]לֹא יִתֵּן פִּרְיוֹ׃ 21 וְאִם־תֵּלְכוּ 21
עִמִּי קֶרִי וְלֹא תֹאבוּ לִשְׁמֹעַ לִי וְיָסַפְתִּי עֲלֵיכֶם מַכָּה שֶׁבַע
כְּחַטֹּאתֵיכֶם׃ 22 וְהִשְׁלַחְתִּי [a]בָכֶם אֶת־חַיַּת הַשָּׂדֶה [b]וְשִׁכְּלָה אֶתְכֶם 22 ל. ל זוגין18 ל. ג
וְהִכְרִיתָה אֶת־בְּהֶמְתְּכֶם וְהִמְעִיטָה אֶתְכֶם וְנָשְׁמוּ דַּרְכֵיכֶם׃ 23 וְאִם־ 23
בְּאֵלֶּה לֹא תִוָּסְרוּ לִי וַהֲלַכְתֶּם עִמִּי קֶרִי׃ 24 וְהָלַכְתִּי אַף־[a]אֲנִי עִמָּכֶם 24

[5]Mm 815. [6]Mm 108. [7]Mm 816. [8]Mm 756. [9]Mm 725. [10]Mm 817. [11]Mm 770. [12]Mm 4191. [13]Mm 3887. [14]Mm 818. [15]Mm 2825. [16]Jes 14,2. [17]Mm 819. [18]Mm 456. [19]Mm 3564.

6 [a–a] 𝔊[B] tr ad fin 5 ‖ **9** [a] cod Hillel אִתָּם ‖ **11** [a] 𝔊[BA] *τὴν διαθήκην μου* = בְּרִיתִי ‖ **13** [a–a] > 𝔖 (homtel) ‖ [b] > 𝔊 ‖ **14** [a] > 𝔊 ‖ **15** [a] pc Mss 𝔐[Mss]𝔖𝔙 אִם; 𝔊 *ἀλλά* ‖ **16** [a] > 𝔖 ‖ [b] 𝔐 בחלה ‖ **17** [a] 𝔊 *καὶ διώξονται* = וְרָדְפוּ ‖ **20** [a] 𝔖 nonn Mss 𝔐𝔊𝔗[J] השדה ut 4 ‖ **22** [a] 𝔐 ושלחתי ‖ [b–b] > 𝔖 ‖ **24** [a] 𝔐 גם.

25 בְּקֶרְבְּכֶם וּנְתַתֶּם בְּיַד־אוֹיֵב׃ 26 בְּשִׁבְרִי לָכֶם מַטֵּה־לָחֶם וְאָפוּ
26 עֲשֶׂר נָשִׁים לַחְמְכֶם בְּתַנּוּר אֶחָד וְהֵשִׁיבוּ לַחְמְכֶם בַּמִּשְׁקָל וַאֲכַלְתֶּם
27 וְלֹא תִשְׂבָּעוּ׃ ס 27 וְאִם־בְּזֹאת לֹא תִשְׁמְעוּ לִי וַהֲלַכְתֶּם עִמִּי
28 בְּקֶרִי׃ 28 וְהָלַכְתִּי עִמָּכֶם בַּחֲמַת־קֶרִי וְיִסַּרְתִּי אֶתְכֶם אַף־אֲנִי שֶׁבַע
29 עַל־חַטֹּאתֵיכֶם׃ 29 וַאֲכַלְתֶּם בְּשַׂר בְּנֵיכֶם וּבְשַׂר בְּנוֹתֵיכֶם תֹּאכֵלוּ׃
30 וְהִשְׁמַדְתִּי אֶת־בָּמֹתֵיכֶם וְהִכְרַתִּי אֶת־חַמָּנֵיכֶם וְנָתַתִּי אֶת־פִּגְרֵיכֶם
31 עַל־פִּגְרֵי גִלּוּלֵיכֶם וְגָעֲלָה נַפְשִׁי אֶתְכֶם׃ 31 וְנָתַתִּי אֶת־עָרֵיכֶם חָרְבָּה
32 וְהֶשְׁמֹותִי אֶת־מִקְדְּשֵׁיכֶם[a] וְלֹא אָרִיחַ בְּרֵיחַ נִיחֹחֲכֶם׃ 32 וַהֲשִׁמֹתִי
33 אֲנִי אֶת־הָאָרֶץ וְשָׁמְמוּ עָלֶיהָ אֹיְבֵיכֶם הַיֹּשְׁבִים בָּהּ׃ 33 וְאֶתְכֶם
אֲזָרֶה בַגּוֹיִם וַהֲרִיקֹתִי אַחֲרֵיכֶם חָרֶב וְהָיְתָה אַרְצְכֶם שְׁמָמָה וְעָרֵיכֶם
34 יִהְיוּ חָרְבָּה׃ 34 אָז תִּרְצֶה הָאָרֶץ אֶת־שַׁבְּתֹתֶיהָ כָּל יְמֵי הֶשֹּׁמָמָה[a]
35 וְאַתֶּם בְּאֶרֶץ אֹיְבֵיכֶם אָז תִּשְׁבַּת[b] הָאָרֶץ וְהִרְצָת[c] אֶת־שַׁבְּתֹתֶיהָ׃
35 כָּל־יְמֵי הֶשֹּׁמָמָה[a] תִּשְׁבֹּת אֵת אֲשֶׁר לֹא־שָׁבְתָה בְּשַׁבְּתֹתֵיכֶם בְּשִׁבְתְּכֶם
36 עָלֶיהָ׃ 36 וְהַנִּשְׁאָרִים בָּכֶם וְהֵבֵאתִי מֹרֶךְ בִּלְבָבָם בְּאַרְצֹת אֹיְבֵיהֶם
וְרַדֵּף אֹתָם קוֹל עָלֶה נִדָּף וְנָסוּ מְנֻסַּת־חֶרֶב וְנָפְלוּ וְאֵין רֹדֵף׃
37 וְכָשְׁלוּ אִישׁ־בְּאָחִיו כְּמִפְּנֵי־חֶרֶב וְרֹדֵף אֵין וְלֹא־תִהְיֶה לָכֶם
38 תְּקוּמָה לִפְנֵי אֹיְבֵיכֶם׃ 38 וַאֲבַדְתֶּם בַּגּוֹיִם וַאֲכָלָה אֶתְכֶם אֶרֶץ
39 אֹיְבֵיכֶם׃ 39 וְהַנִּשְׁאָרִים בָּכֶם יִמַּקּוּ בַּעֲוֹנָם[a] בְּאַרְצֹת אֹיְבֵיכֶם[b] וְאַף[c]
40 בַּעֲוֹנֹת אֲבֹתָם אִתָּם יִמָּקּוּ׃ 40 וְהִתְוַדּוּ אֶת־עֲוֹנָם[a] וְאֶת־עֲוֹן אֲבֹתָם
41 בְּמַעֲלָם אֲשֶׁר מָעֲלוּ־בִי וְאַף אֲשֶׁר־הָלְכוּ עִמִּי בְּקֶרִי׃ 41 אַף־אֲנִי
אֵלֵךְ עִמָּם בְּקֶרִי וְהֵבֵאתִי[a] אֹתָם בְּאֶרֶץ אֹיְבֵיהֶם[b] אוֹ־אָז[b] יִכָּנַע

[20] Mm 456. [21] Jdc 16,28. [22] Mm 820. [23] וחר כי אם בזאת Jer 9,23. [24] Mm 3066. [25] Ez 20,41. [26] Mm 2816. [27] Mal 3,10. [28] Mm 4270. [29] Mm 4271. [30] Neh 6,3. [31] Mm 821. [32] Mm 777. [33] Mm 794. [34] Mm 862.

31 [a] mlt Mss 𝔲𝔖 מקדשכם ‖ **34** [a] 𝔲 אשמה, it 35[a]; 𝔊 + *αὐτῆς* ‖ [b–b] > 𝔇 ‖ [c] 𝔲 צָתָה– cf 43[a] ‖ **35** [a] cf 34[a] ‖ **39** [a] 𝔊 *διὰ τὰς ἁμαρτίας ὑμῶν* ‖ [b] cod Muga (Q) mlt Mss 𝔲 Vrs יהם– ‖ [c–c] > 𝔊 ‖ **40** [a] 𝔇 חטאתם ‖ **41** [a] 𝔊 *καὶ ἀπολῶ* = והאבדתי? ‖ [b–b] 𝔖 *whjdjn* = וְאָז cf 𝔊.

ל זוגין[20] ב[21] לב בתור . ל לג[22] ל . ד דגש לד[23] ל זוגין[20] . ד . ל לה[24] . ב[25] לו[26] ג[27] ד ג חס וחד מל[28] . ג[29] ב[30] . ל . ד ג חס וחד מל[28] ג[29] . ב לז[31] ל . ט . ב חס . ג בפרש ד . ל וחס ג . ח[32] ב חס . לא זוגין דמטע בטע[33] לז . ב[34] לא זוגין דמטע בטע[33] ג בפרש[31]

ד . ד[36] . ד ור״פ .
ג פסוק את את בסיפ .
ה מל[36]

42 לְבָבָם הֶעָרֵל וְאָז יִרְצוּ אֶת־עֲוֹנָם׃ 42 וְזָכַרְתִּי אֶת־בְּרִיתִי[a] יַעֲקוֹב
וְאַף אֶת־בְּרִיתִי[a] יִצְחָק וְאַף אֶת־בְּרִיתִי[a] אַבְרָהָם אֶזְכֹּר וְהָאָרֶץ
ת ר״פ[37] . ל . ד ג חס וחד מל[38] . ל 43 אֶזְכֹּר׃ 43 וְהָאָרֶץ תֵּעָזֵב מֵהֶם וְתֶרֶץ[a] אֶת־שַׁבְּתֹתֶיהָ בְּהִשָּׁמְמָה[b] מֵהֶם
ד[35] . ב . ה[39] וְהֵם יִרְצוּ אֶת־עֲוֹנָם יַעַן וּבְיַעַן[c] בְּמִשְׁפָּטַי מָאָסוּ וְאֶת־חֻקֹּתַי גָּעָלָה
ט ר״פ[40] . ג בפרש[41] . ל 44 נַפְשָׁם׃ 44 וְאַף־גַּם־זֹאת[a] בִּהְיוֹתָם בְּאֶרֶץ[b] אֹיְבֵיהֶם לֹא־מְאַסְתִּים
ל . לז . ה וְלֹא־גְעַלְתִּים לְכַלֹּתָם לְהָפֵר בְּרִיתִי אִתָּם כִּי אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיהֶם׃[c]
ד ור״פ . ח[42] 45 וְזָכַרְתִּי לָהֶם בְּרִית רִאשֹׁנִים אֲשֶׁר הוֹצֵאתִי־אֹתָם מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם
לְעֵינֵי הַגּוֹיִם לִהְיוֹת לָהֶם לֵאלֹהִים אֲנִי יְהוָה׃ 46 אֵלֶּה הַחֻקִּים
ל וְהַמִּשְׁפָּטִים וְהַתּוֹרֹת[a] אֲשֶׁר נָתַן יְהוָה בֵּינוֹ וּבֵין בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בְּהַר
סִינַי בְּיַד־מֹשֶׁה׃ פ

27 1 וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵאמֹר׃ 2 דַּבֵּר אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְס(פה)
ד חס בלישׁ . ב חס וְאָמַרְתָּ אֲלֵהֶם אִישׁ כִּי יַפְלֶא[a] נֶדֶר בְּעֶרְכְּךָ נְפָשֹׁת לַיהוָה׃ 3 וְהָיָה 3
עֶרְכְּךָ הַזָּכָר מִבֶּן עֶשְׂרִים שָׁנָה וְעַד בֶּן־שִׁשִּׁים שָׁנָה וְהָיָה עֶרְכְּךָ
חֲמִשִּׁים שֶׁקֶל כֶּסֶף בְּשֶׁקֶל הַקֹּדֶשׁ׃ 4 וְאִם־נְקֵבָה הִוא וְהָיָה עֶרְכֶּךָ 4
שְׁלֹשִׁים שֶׁקֶל׃ 5 וְאִם מִבֶּן־חָמֵשׁ שָׁנִים וְעַד בֶּן־עֶשְׂרִים שָׁנָה וְהָיָה 5
עֶרְכְּךָ הַזָּכָר עֶשְׂרִים שְׁקָלִים וְלַנְּקֵבָה עֲשֶׂרֶת שְׁקָלִים׃ 6 וְאִם מִבֶּן־ 6
חֹדֶשׁ וְעַד בֶּן־חָמֵשׁ שָׁנִים וְהָיָה עֶרְכְּךָ הַזָּכָר חֲמִשָּׁה שְׁקָלִים כֶּסֶף
ג פסוק ואם אם[1] וְלַנְּקֵבָה עֶרְכֵּךְ שְׁלֹשֶׁת שְׁקָלִים כָּסֶף[a]׃ 7 וְאִם מִבֶּן־שִׁשִּׁים שָׁנָה 7
וָמַעְלָה אִם־זָכָר וְהָיָה עֶרְכְּךָ חֲמִשָּׁה עָשָׂר שֶׁקֶל[a] וְלַנְּקֵבָה עֲשָׂרָה[b]
ל שְׁקָלִים׃ 8 וְאִם־מָךְ הוּא מֵעֶרְכֶּךָ וְהֶעֱמִידוֹ לִפְנֵי הַכֹּהֵן וְהֶעֱרִיךְ אֹתוֹ 8
הַכֹּהֵן עַל־פִּי אֲשֶׁר תַּשִּׂיג יַד הַנֹּדֵר יַעֲרִיכֶנּוּ הַכֹּהֵן׃ ס 9 וְאִם־ 9
ה[2] . ו סביר ממנה[3] בְּהֵמָה אֲשֶׁר יַקְרִיבוּ[a] מִמֶּנָּה קָרְבָּן לַיהוָה כָּל[a] אֲשֶׁר יִתֵּן מִמֶּנּוּ[b] לַיהוָה
ה . ט[4] וכל אמירה יצר לשון עשייה רעין דכות ב מ ז . ד רפ[5] יִהְיֶה־קֹדֶשׁ׃ 10 לֹא יַחֲלִיפֶנּוּ וְלֹא־יָמִיר אֹתוֹ טוֹב בְּרָע אוֹ־רַע בְּטוֹב 10
ד רפי בסיפ[6] וְאִם־הָמֵר יָמִיר בְּהֵמָה בִּבְהֵמָה וְהָיָה־הוּא וּתְמוּרָתוֹ[a] יִהְיֶה־קֹדֶשׁ׃

[35] Mm 3282. [36] Mm 822. [37] Mm 4. [38] Mm 4270. [39] Mm 2786. [40] Mp sub loco. [41] Mm 821. [42] Mm 823.
Cp 27 [1] Mm 2723. [2] Mm 694. [3] Mm 2038. [4] Mm 824. [5] Mm 825. [6] Mm 829.

42 [a] 𝔊 om suff; 𝔖 + *d'm* = עִם ‖ **43** [a] 𝔐 והרצתה cf 34[c] ‖ [b] 𝔐 באשמה cf 34[a] ‖ [c] 𝔐 ב׳ ‖ **44** [a] 𝔗[Ms] *bd'*, prp בזאת ut 27 ‖ [b] 𝔐 pl ‖ [c] nonn Mss 𝔊[min]Bo יכם– ‖ **46** [a] 𝔊 sg ‖ **Cp 27,2** [a] prp יַפְלֵא cf 22,21 ‖ **6** [a] > 𝔊*𝔖 ‖ **7** [a] 𝔊 + *ἀργυρίου* = כֶּסֶף (שֶׁקֶל) ‖ [b] Ms 𝔐 עֲשָׂרֹת ‖ **9** [a] nonn Mss 𝔐𝔗[Ms]𝔙 sg cf 11[a] ‖ [b] Ms 𝔐[Mss]𝔊𝔖 ממנה ‖ **10** [a] 𝔐 ותמורו, it 33[d].

11 וְאִם כָּל־בְּהֵמָה טְמֵאָה אֲשֶׁר לֹא־יַקְרִיבוּ[a] מִמֶּנָּה קָרְבָּן לַיהוָה
12 וְהֶעֱמִיד אֶת־הַבְּהֵמָה לִפְנֵי הַכֹּהֵן: 12 וְהֶעֱרִיךְ הַכֹּהֵן אֹתָהּ[a] בֵּין טוֹב
13 וּבֵין רָע כְּעֶרְכְּךָ הַכֹּהֵן כֵּן יִהְיֶה: 13 וְאִם־גָּאֹל יִגְאָלֶנָּה[a] וְיָסַף חֲמִשִׁתוֹ
14 עַל־עֶרְכֶּךָ: 14 וְאִישׁ כִּי־יַקְדִּישׁ אֶת־בֵּיתוֹ קֹדֶשׁ לַיהוָה
וְהֶעֱרִיכוֹ הַכֹּהֵן בֵּין טוֹב וּבֵין רָע כַּאֲשֶׁר יַעֲרִיךְ אֹתוֹ הַכֹּהֵן כֵּן יָקוּם:
15 וְאִם־הַמַּקְדִּישׁ יִגְאַל אֶת־בֵּיתוֹ וְיָסַף חֲמִשִׁית כֶּסֶף־עֶרְכְּךָ עָלָיו
16 וְהָיָה לוֹ: 16 וְאִם | מִשְׂדֵה אֲחֻזָּתוֹ יַקְדִּישׁ אִישׁ לַיהוָה וְהָיָה
17 עֶרְכְּךָ לְפִי זַרְעוֹ זֶרַע חֹמֶר שְׂעֹרִים בַּחֲמִשִּׁים שֶׁקֶל כָּסֶף: 17 אִם־[a]
18 מִשְּׁנַת הַיֹּבֵל יַקְדִּישׁ שָׂדֵהוּ כְּעֶרְכְּךָ יָקוּם: 18 וְאִם־אַחַר הַיֹּבֵל יַקְדִּישׁ
שָׂדֵהוּ וְחִשַּׁב־לוֹ הַכֹּהֵן אֶת־הַכֶּסֶף עַל־פִּי הַשָּׁנִים הַנּוֹתָרֹת עַד שְׁנַת
19 הַיֹּבֵל וְנִגְרַע מֵעֶרְכֶּךָ: 19 וְאִם־גָּאֹל יִגְאַל אֶת־הַשָּׂדֶה הַמַּקְדִּישׁ אֹתָהּ
20 וְיָסַף חֲמִשִׁית כֶּסֶף־עֶרְכְּךָ עָלָיו וְקָם לוֹ: 20 וְאִם־לֹא יִגְאַל אֶת־
21 הַשָּׂדֶה וְאִם־מָכַר אֶת־הַשָּׂדֶה לְאִישׁ אַחֵר לֹא יִגָּאֵל עוֹד: 21 וְהָיָה
הַשָּׂדֶה בְּצֵאתוֹ בַיֹּבֵל קֹדֶשׁ לַיהוָה כִּשְׂדֵה הַחֵרֶם לַכֹּהֵן תִּהְיֶה אֲחֻזָּתוֹ:
22 וְאִם אֶת־שְׂדֵה מִקְנָתוֹ אֲשֶׁר לֹא מִשְׂדֵה אֲחֻזָּתוֹ יַקְדִּישׁ[a]
23 לַיהוָה: 23 וְחִשַּׁב־לוֹ הַכֹּהֵן אֶת מְכֻסַּת[a] הָעֶרְכְּךָ עַד שְׁנַת הַיֹּבֵל וְנָתַן
24 אֶת־הָעֶרְכְּךָ בַּיּוֹם הַהוּא קֹדֶשׁ לַיהוָה: 24 בִּשְׁנַת[a] הַיֹּבֵל יָשׁוּב הַשָּׂדֶה
25 לַאֲשֶׁר קָנָהוּ מֵאִתּוֹ לַאֲשֶׁר־לוֹ אֲחֻזַּת הָאָרֶץ: 25 וְכָל־עֶרְכְּךָ יִהְיֶה
26 בְּשֶׁקֶל הַקֹּדֶשׁ עֶשְׂרִים גֵּרָה יִהְיֶה[a] הַשָּׁקֶל: ס 26 אַךְ־[a]בְּכוֹר
אֲשֶׁר־יִבָּכֵר לַיהוָה בִּבְהֵמָה לֹא־יַקְדִּישׁ אִישׁ אֹתוֹ אִם־שׁוֹר אִם־שֶׂה
לַיהוָה הוּא: 27 וְאִם בַּבְּהֵמָה הַטְּמֵאָה וּפָדָה בְעֶרְכֶּךָ וְיָסַף חֲמִשְׁתּוֹ
28 עָלָיו[a] וְאִם־לֹא יִגָּאֵל וְנִמְכַּר בְּעֶרְכֶּךָ: 28 אַךְ־כָּל־חֵרֶם אֲשֶׁר יַחֲרִם
אִישׁ לַיהוָה מִכֹּל־אֲשֶׁר־לוֹ מֵאָדָם וּבְהֵמָה וּמִשְׂדֵה אֲחֻזָּתוֹ לֹא יִמָּכֵר
וְלֹא יִגָּאֵל כָּל־חֵרֶם קֹדֶשׁ־קָדָשִׁים הוּא לַיהוָה: 29 כָּל־חֵרֶם אֲשֶׁר
30 יָחֳרַם מִן־הָאָדָם לֹא יִפָּדֶה מוֹת יוּמָת: 30 וְכָל־מַעְשַׂר הָאָרֶץ

[7] וחד אם בחמה Ex 19,13. [8] Mm 694. [9] Mm 826 א. [10] Mm 827. [11] Mm 828. [12] Mm 826 ב. [13] Mm 4191. [14] Mm 1270. [15] Mm 829. [16] Mm 830. [17] Mm 64. [18] Mm 4108. [19] Mm 831. [20] Mm 523.

11 [a] 2 Mss ⅏ sg cf 9[a] ‖ **12** [a] ⅏𝔊[mlnt]𝔗[Ms] אתו ‖ **13** [a] ⅏𝔊[B*59]𝔗[Mss]𝔗[J] נו– ‖ **17** [a] nonn Mss ⅏𝔖 ואם ‖ **22** [a] Ms 𝔖 + איש ‖ **23** [a] ⅏ pl ‖ **24** [a] 𝔊𝔖 pr cop ‖ **25** [a] > 2 Mss ⅏ ‖ **26** [a] ⅏𝔊 + כל ‖ **27** [a] 𝔊 + *καὶ ἔσται αὐτῷ*, it 31[b].

31 מִזֶּרַע הָאָרֶץ מִפְּרִי[a] הָעֵץ לַיהוָה הוּא קֹדֶשׁ לַיהוָה׃ 31 וְאִם־גָּאֹל
ג וחס בסיפ[1?]
32 יִגְאַל אִישׁ מִמַּעַשְׂרוֹ[a] חֲמִשִׁתּוֹ יֹסֵף עָלָיו[b]׃ 32 וְכָל־מַעְשַׂר בָּקָר וָצֹאן
ל. [22]ף
33 כֹּל אֲשֶׁר־יַעֲבֹר תַּחַת הַשָּׁבֶט הָעֲשִׂירִי יִהְיֶה־קֹדֶשׁ לַיהוָה׃ 33 לֹא
ג ר״פ לא ולא לא[23]
[24]ף
יְבַקֵּר בֵּין־טוֹב לְרָע וְלֹא יְמִירֶנּוּ[a] וְאִם־הָמֵר יְמִירֶנּוּ[bc] וְהָיָה־הוּא
וּתְמוּרָתוֹ[d] יִהְיֶה־קֹדֶשׁ לֹא יִגָּאֵל׃ 34 אֵלֶּה הַמִּצְוֹת אֲשֶׁר צִוָּה 34
יְהוָה אֶת־מֹשֶׁה אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בְּהַר סִינָי׃ עח

סכום הפסוקים של ספר
שמונה מאות
וחמשים ותשעה׃
טנף
וחציו והנגע בבשר[25]
וסדרים כה

[21] Mm 827. [22] Mm 3688. [23] Mm 3021. [24] Mm 3570. [25] Lv 15,7, cf Mp sub loco.

30 [a] mlt Mss ωGSV ומ׳ ‖ **31** [a] GV acc = מע׳ ‖ [b] cf 27[a] ‖ **33** [a–a] G ἀλλάξεις καλὸν πονηρῷ = תָּמִיר טוֹב בְּרָע ‖ [b–b] > C (homtel) ‖ [c] G 2 sg ‖ [d] cf 10[a].

ס[8] **1** 1 וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה בְּמִדְבַּר סִינַי בְּאֹהֶל מוֹעֵד בְּאֶחָד ל בתור׳
2 לַחֹדֶשׁ הַשֵּׁנִי בַּשָּׁנָה הַשֵּׁנִית לְצֵאתָם מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם לֵאמֹר׃ 2 שְׂאוּ ג. יא ר״פ׳
אֶת־רֹאשׁ כָּל־עֲדַת בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל לְמִשְׁפְּחֹתָם לְבֵית אֲבֹתָם בְּמִסְפַּר כל עינ חס
3 שֵׁמוֹת כָּל־זָכָר לְגֻלְגְּלֹתָם׃ 3 מִבֶּן עֶשְׂרִים שָׁנָה וָמַעְלָה כָּל־יֹצֵא ט מל בתור׳. ל. ג׳
4 צָבָא בְּיִשְׂרָאֵל תִּפְקְדוּ אֹתָם לְצִבְאֹתָם אַתָּה וְאַהֲרֹן׃ 4 וְאִתְּכֶם יִהְיוּ ג
5 אִישׁ אִישׁ לַמַּטֶּה אִישׁ רֹאשׁ לְבֵית־אֲבֹתָיו הוּא׃ 5 וְאֵלֶּה שְׁמוֹת ז חס בתור. ל. י בתור
6 הָאֲנָשִׁים אֲשֶׁר יַעַמְדוּ אִתְּכֶם לִרְאוּבֵן אֱלִיצוּר בֶּן־שְׁדֵיאוּר׃ 6 לְשִׁמְעוֹן
7 שְׁלֻמִיאֵל בֶּן־צוּרִישַׁדָּי׃ 7 לִיהוּדָה נַחְשׁוֹן בֶּן־עַמִּינָדָב׃ 8 לְיִשָּׂשכָר ג בטע בעינ
8 נְתַנְאֵל בֶּן־צוּעָר׃ 9 לִזְבוּלֻן אֱלִיאָב בֶּן־חֵלֹן׃ 10 לִבְנֵי יוֹסֵף לְאֶפְרַיִם
9 אֱלִישָׁמָע בֶּן־עַמִּיהוּד לִמְנַשֶּׁה גַּמְלִיאֵל בֶּן־פְּדָהצוּר׃ 11 לְבִנְיָמִן ג בטע בעינ
10 אֲבִידָן בֶּן־גִּדְעֹנִי׃ 12 לְדָן אֲחִיעֶזֶר בֶּן־עַמִּישַׁדָּי׃ 13 לְאָשֵׁר פַּגְעִיאֵל
11 בֶּן־עָכְרָן׃ 14 לְגָד אֶלְיָסָף בֶּן־דְּעוּאֵל׃ 15 לְנַפְתָּלִי אֲחִירַע בֶּן־עֵינָן׃ ו. ג בטע בעינ. ח
12 אֵלֶּה קְרִיאֵי הָעֵדָה נְשִׂיאֵי מַטּוֹת אֲבוֹתָם רָאשֵׁי אַלְפֵי יִשְׂרָאֵל קרואי ק׳. כ מל בתור׳. עה
13 הֵם׃ 17 וַיִּקַּח מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן אֶת הָאֲנָשִׁים הָאֵלֶּה אֲשֶׁר נִקְבוּ בְּשֵׁמוֹת׃ יב ס״פ. כט בתור
14 וְאֶת כָּל־הָעֵדָה הִקְהִילוּ בְּאֶחָד לַחֹדֶשׁ הַשֵּׁנִי וַיִּתְיַלְּדוּ עַל־ ל. ל
15 מִשְׁפְּחֹתָם לְבֵית אֲבֹתָם בְּמִסְפַּר שֵׁמוֹת מִבֶּן עֶשְׂרִים שָׁנָה וָמַעְלָה כל עינ חס. ט מל בתור׳
16 לְגֻלְגְּלֹתָם׃ 19 כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֶת־מֹשֶׁה וַיִּפְקְדֵם בְּמִדְבַּר סִינָי׃ 19
פ 20 וַיִּהְיוּ בְנֵי־רְאוּבֵן בְּכֹר יִשְׂרָאֵל תּוֹלְדֹתָם לְמִשְׁפְּחֹתָם ו חס בתור׳
לְבֵית אֲבֹתָם בְּמִסְפַּר שֵׁמוֹת לְגֻלְגְּלֹתָם כָּל־זָכָר מִבֶּן עֶשְׂרִים שָׁנָה כל עינ חס. ב בטע בעינ. ט מל בתור׳

Cp 1 [1]Mp sub loco. [2]Mm 834. [3]Mm 836. [4]Mm 832. [5]Mm 833 et Mm 3967. [6]Mm 294. [7]Mm 410. [8]Mm 834.

Cp 1,2 [a] > 𝔪 ‖ **3** [a] 𝔪𝔖 sg ‖ **4** [a] prp יְהִיוּ cf 44 ‖ **9** [a] 𝔪𝔊* חילן, id 2,7 7,24.29 10,6 ‖ **11** [a] 𝔪 מים– semper in 𝔪 ‖ **12** [a] nonn Mss עמי שדי ‖ **14** [a] 𝔊(𝔖) *Ραγουηλ* = רַעוּ, id 7,42.47 10,20 cf 𝔄 2,14 ‖ **16** [a] K 𝔪𝔖𝔙 קרוי, Q cf 𝔊 *ἐπίκλητοι*; cf 26,9 ‖ **18** [a] 𝔊 *τοῦ δευτέρου ἔτους* ‖ [b] 𝔊^{B} *καὶ ἐπεσκέπησαν* ut 19 ‖ **19** [a–a] cj c 18 ‖ [b] prp מִדְבַּר– ‖ **20** [a–a] 𝔪𝔖 כל־ז׳ לג׳.

כל קריא חס ב מ א מל[9]

21 וַמַּעְלָה כֹּל יֹצֵא צָבָא׃ 21 פְּקֻדֵיהֶם לְמַטֵּה רְאוּבֵן שִׁשָּׁה וְאַרְבָּעִים
22 אֶלֶף וַחֲמֵשׁ מֵאוֹת׃ פ 22 לִבְנֵי שִׁמְעוֹן תּוֹלְדֹתָם לְמִשְׁפְּחֹתָם

כל עינ חס . ו ול בעינ[10] . ב בטע בעינ . ט מל בתור[11]

לְבֵית אֲבֹתָם פְּקֻדָיו[a] בְּמִסְפַּר שֵׁמוֹת לְגֻלְגְּלֹתָם כָּל־זָכָר מִבֶּן עֶשְׂרִים
שָׁנָה וָמַעְלָה כֹּל יֹצֵא צָבָא׃ 23 פְּקֻדֵיהֶם לְמַטֵּה שִׁמְעוֹן תִּשְׁעָה 23
וַחֲמִשִּׁים אֶלֶף וּשְׁלֹשׁ מֵאוֹת׃ פ 24 לִבְנֵי[a] גָד תּוֹלְדֹתָם לְמִשְׁפְּחֹתָם 24

כל עינ חס . ט מל בתור[11] . כל אוריית חס ב מ ג מל[12]

לְבֵית אֲבֹתָם בְּמִסְפַּר שֵׁמוֹת מִבֶּן עֶשְׂרִים שָׁנָה וָמַעְלָה כֹּל יֹצֵא
צָבָא׃ 25 פְּקֻדֵיהֶם לְמַטֵּה גָד חֲמִשָּׁה וְאַרְבָּעִים אֶלֶף וְשֵׁשׁ מֵאוֹת 25
וַחֲמִשִּׁים׃ פ 26 לִבְנֵי יְהוּדָה תּוֹלְדֹתָם לְמִשְׁפְּחֹתָם לְבֵית 26

כל אוריית חס ב מ א מל[13]

אֲבֹתָם בְּמִסְפַּר שֵׁמוֹת מִבֶּן עֶשְׂרִים שָׁנָה וָמַעְלָה כֹּל יֹצֵא צָבָא׃

כל עינ חס . ח חס בעינ[10]

27 פְּקֻדֵיהֶם לְמַטֵּה יְהוּדָה אַרְבָּעָה וְשִׁבְעִים אֶלֶף וְשֵׁשׁ מֵאוֹת׃ פ 27
28 לִבְנֵי יִשָּׂשכָר תּוֹלְדֹתָם לְמִשְׁפְּחֹתָם לְבֵית אֲבֹתָם בְּמִסְפַּר שֵׁמוֹת

כל עינ חס . ח חס בעינ[10]

כל קריא חס ב מ א מל[9]

מִבֶּן עֶשְׂרִים שָׁנָה וָמַעְלָה כֹּל יֹצֵא צָבָא׃ 29 פְּקֻדֵיהֶם לְמַטֵּה יִשָּׂשכָר 29
אַרְבָּעָה וַחֲמִשִּׁים אֶלֶף וְאַרְבַּע מֵאוֹת׃ פ 30 לִבְנֵי זְבוּלֻן 30

כל אוריית חס וכל עינ ב מ ב[14] מל . ח חס בעינ[10]

תּוֹלְדֹתָם לְמִשְׁפְּחֹתָם לְבֵית אֲבֹתָם בְּמִסְפַּר שֵׁמוֹת מִבֶּן עֶשְׂרִים שָׁנָה
וָמַעְלָה כֹּל יֹצֵא צָבָא׃ 31 פְּקֻדֵיהֶם לְמַטֵּה זְבוּלֻן שִׁבְעָה וַחֲמִשִּׁים 31
אֶלֶף וְאַרְבַּע מֵאוֹת׃ פ 32 לִבְנֵי יוֹסֵף לִבְנֵי אֶפְרַיִם תּוֹלְדֹתָם 32

כל עינ חס . ח חס בעינ[10]

לְמִשְׁפְּחֹתָם לְבֵית אֲבֹתָם בְּמִסְפַּר שֵׁמוֹת מִבֶּן עֶשְׂרִים שָׁנָה וָמַעְלָה
כֹּל יֹצֵא צָבָא׃ 33 פְּקֻדֵיהֶם לְמַטֵּה אֶפְרַיִם אַרְבָּעִים אֶלֶף וַחֲמֵשׁ 33
מֵאוֹת׃ פ 34 לִבְנֵי מְנַשֶּׁה תּוֹלְדֹתָם לְמִשְׁפְּחֹתָם לְבֵית אֲבֹתָם 34

כל עינ חס

ט מל בתור[11]

בְּמִסְפַּר שֵׁמוֹת מִבֶּן עֶשְׂרִים שָׁנָה וָמַעְלָה כֹּל יֹצֵא צָבָא׃ 35 פְּקֻדֵיהֶם 35
לְמַטֵּה מְנַשֶּׁה שְׁנַיִם וּשְׁלֹשִׁים אֶלֶף וּמָאתָיִם׃ פ 36 לִבְנֵי בִנְיָמִן 36

כל עינ חס . ח חס בעינ[10]

תּוֹלְדֹתָם לְמִשְׁפְּחֹתָם לְבֵית אֲבֹתָם בְּמִסְפַּר שֵׁמוֹת מִבֶּן עֶשְׂרִים שָׁנָה
וָמַעְלָה כֹּל יֹצֵא צָבָא׃ 37 פְּקֻדֵיהֶם לְמַטֵּה בִנְיָמִן חֲמִשָּׁה וּשְׁלֹשִׁים 37

כל קריא חס ב מ ד מל[15]

אֶלֶף וְאַרְבַּע מֵאוֹת׃ פ 38 לִבְנֵי דָן תּוֹלְדֹתָם לְמִשְׁפְּחֹתָם לְבֵית 38

כל אוריית חס וכל עינ ב מ ב[14] מל . ח חס בעינ[10] . כל אוריית חס ב מ ג מל[16]

אֲבֹתָם בְּמִסְפַּר שֵׁמוֹת מִבֶּן עֶשְׂרִים שָׁנָה וָמַעְלָה כֹּל יֹצֵא צָבָא׃
39 פְּקֻדֵיהֶם לְמַטֵּה דָן שְׁנַיִם וְשִׁשִּׁים אֶלֶף וּשְׁבַע מֵאוֹת׃ פ 39

[9] Cf Mm 858. [10] Mp sub loco. [11] Mm 834. [12] Ex 8,16.25 et 11,4. [13] Nu 4,38. [14] Cf Mm 833. [15] Est 4,11 et 1Ch 11,15.25 et 2Ch 16,12. [16] Ex 8,16.25 et 11,4.

22 [a] > nonn Mss 𝔊*𝔖𝔗[J], dl; 𝔐 דֵיהֶם– ut 21 etc || 24 [a] 𝔊 24sq post 37.

40 לִבְנֵי אָשֵׁר תּוֹלְדֹתָם לְמִשְׁפְּחֹתָם לְבֵית אֲבֹתָם בְּמִסְפַּר שְׁמֹת מִבֶּן כל עינ׳ חס . ה חס בעינ׳[17]
41 עֶשְׂרִים שָׁנָה וָמַעְלָה כֹּל יֹצֵא צָבָא: 41 פְּקֻדֵיהֶם לְמַטֵּה אָשֵׁר אֶחָד
42 וְאַרְבָּעִים אֶלֶף וַחֲמֵשׁ מֵאוֹת: פ 42 בְּנֵי[a] נַפְתָּלִי תּוֹלְדֹתָם ב בסיפ[18]
לְמִשְׁפְּחֹתָם לְבֵית אֲבֹתָם בְּמִסְפַּר שְׁמֹת מִבֶּן עֶשְׂרִים שָׁנָה וָמַעְלָה כל עינ׳ חס . ה חס בעינ׳[17]
43 כֹּל יֹצֵא צָבָא: 43 פְּקֻדֵיהֶם לְמַטֵּה נַפְתָּלִי שְׁלֹשָׁה וַחֲמִשִּׁים אֶלֶף
44 וְאַרְבַּע מֵאוֹת: פ 44 אֵלֶּה הַפְּקֻדִים אֲשֶׁר פָּקַד מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן ל בטע . כ׳ בתור
וּנְשִׂיאֵי יִשְׂרָאֵל שְׁנֵים עָשָׂר אִישׁ־אֶחָד[b] לְבֵית־אֲבֹתָיו[c] הָיוּ[a]: ב . ו חס בתור
45 וַיִּהְיוּ כָּל־פְּקוּדֵי בְנֵי־יִשְׂרָאֵל[a] לְבֵית אֲבֹתָם[a] מִבֶּן עֶשְׂרִים שָׁנָה כל עינ׳ חס
46 וָמַעְלָה כָּל־יֹצֵא צָבָא בְּיִשְׂרָאֵל: 46 וַיִּהְיוּ כָּל־הַפְּקֻדִים שֵׁשׁ־מֵאוֹת ג[19]
47 אֶלֶף וּשְׁלֹשֶׁת אֲלָפִים וַחֲמֵשׁ מֵאוֹת וַחֲמִשִּׁים: 47 וְהַלְוִיִּם לְמַטֵּה אֲבֹתָם כל עינ׳ חס
48 לֹא הָתְפָּקְדוּ בְּתוֹכָם: פ 48 וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵּאמֹר: ד[20]
49 אַךְ[a] אֶת־מַטֵּה לֵוִי[b] לֹא תִפְקֹד וְאֶת־רֹאשָׁם לֹא תִשָּׂא בְּתוֹךְ בְּנֵי ד . ל[21]
50 יִשְׂרָאֵל: 50 וְאַתָּה הַפְקֵד אֶת־הַלְוִיִּם עַל־מִשְׁכַּן הָעֵדֻת וְעַל כָּל־ ב בטע׳ ר״פ בתור . ב[22] . ל . ו בסיפ[23]
כֵּלָיו וְעַל כָּל־אֲשֶׁר־לוֹ[a] הֵמָּה יִשְׂאוּ אֶת־הַמִּשְׁכָּן וְאֶת־כָּל־כֵּלָיו וְהֵם ו בסיפ[23] . כ
יְשָׁרְתֻהוּ וְסָבִיב לַמִּשְׁכָּן יַחֲנוּ: 51 וּבִנְסֹעַ הַמִּשְׁכָּן יוֹרִידוּ אֹתוֹ הַלְוִיִּם ל וחס . ב . ל . ב מל בלישׁ[24]
וּבֵחֲנֹת הַמִּשְׁכָּן יָקִימוּ אֹתוֹ הַלְוִיִּם וְהַזָּר הַקָּרֵב יוּמָת: 52 וְחָנוּ בְּנֵי ל כת כן[25] . ד . ו
יִשְׂרָאֵל אִישׁ עַל־מַחֲנֵהוּ וְאִישׁ עַל־דִּגְלוֹ[a] לִצְבָאֹתָם: 53 וְהַלְוִיִּם יַחֲנוּ ל . ב
סָבִיב לְמִשְׁכַּן הָעֵדֻת וְלֹא־יִהְיֶה קֶצֶף[a] עַל־עֲדַת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְשָׁמְרוּ
54 הַלְוִיִּם אֶת־מִשְׁמֶרֶת מִשְׁכַּן הָעֵדֻת: 54 וַיַּעֲשׂוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל כְּכֹל ה מל בתור[26]
אֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֶת־מֹשֶׁה[a] כֵּן עָשׂוּ: פ

ס(פ) 2 1 וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה וְאֶל־אַהֲרֹן לֵאמֹר: 2 אִישׁ עַל־דִּגְלוֹ[a] י״א . ב
בְּאֹתֹת לְבֵית אֲבֹתָם יַחֲנוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מִנֶּגֶד סָבִיב לְאֹהֶל־מוֹעֵד ה
3 יַחֲנוּ[b]: 3 וְהַחֹנִים קֵדְמָה[a] מִזְרָחָה דֶּגֶל מַחֲנֵה יְהוּדָה לְצִבְאֹתָם וְנָשִׂיא
4 לִבְנֵי יְהוּדָה נַחְשׁוֹן בֶּן־עַמִּינָדָב: 4 וּצְבָאוֹ וּפְקֻדֵיהֶם[a] אַרְבָּעָה ט[2]

[17] Mp sub loco. [18] Mm 835. [19] Mm 836. [20] Mm 837. [21] Mm 838. [22] Mm 3387. [23] Mm 884. [24] Mm 1493. [25] Mm 839. [26] Mm 556. Cp 2 [1] Mm 852. [2] Mm 842.

42 [a] 1 c nonn Mss ms𝔊𝔖𝔙 לְבָ׳ ‖ **44** [a–a] prb dl ‖ [b] ms𝔊 + לְמַטֵּה אֶחָד לְמַטֵּה; ins לְמַטֵּה אֶחָד אִישׁ רֹאשׁ cf 4 ‖ [c] 2 Mss ms$\mathfrak{G}^{AOL}$ תָּם– ‖ **45** [a–a] ms𝔊 לְצִבְאֹתָם ut 52 ‖ **49** [a] 𝔊 *ὅρα* ‖ [b] ms לֵוִ׳ ‖ **50** [a] prp בּוֹ cf 𝔊*𝔖 ‖ **52** [a] ms יָדוֹ ‖ **53** [a] 𝔊 *ἁμάρτημα* ‖ **54** [a] 𝔊* + *καὶ Ααρων* ‖ **Cp 2,2** [a] ms דגליו ‖ [b] prb tr huc 17b ‖ **3** [a] $\mathfrak{G}^{BL}$ *κατὰ νότον*, $\mathfrak{G}^{rel}$ *πρῶτοι* ‖ **4** [a] ms קודיו– cf 6[a].

וְשִׁבְעִים אֶלֶף וְשֵׁשׁ מֵאוֹת׃ 5 וְהַחֹנִים עָלָיו מַטֵּה יִשָּׂשכָר וְנָשִׂיא לִבְנֵי 5
ג 1 יִשָּׂשכָר נְתַנְאֵל בֶּן־צוּעָר׃ 6 וּצְבָאוֹ וּפְקֻדֵיו[a] אַרְבָּעָה וַחֲמִשִּׁים אָלֶף 6
ב ר״פ[3] וְאַרְבַּע מֵאוֹת׃ ס 7 מַטֵּה[a] זְבוּלֻן וְנָשִׂיא לִבְנֵי זְבוּלֻן אֱלִיאָב בֶּן־ 7
ג 1 חֵלֹן[b]׃ 8 וּצְבָאוֹ וּפְקֻדָיו[a] שִׁבְעָה וַחֲמִשִּׁים אֶלֶף וְאַרְבַּע מֵאוֹת׃ 9 כָּל־ 8
הַפְּקֻדִים לְמַחֲנֵה יְהוּדָה מְאַת אֶלֶף וּשְׁמֹנִים אֶלֶף וְשֵׁשֶׁת־אֲלָפִים 9
ו וְאַרְבַּע־מֵאוֹת לְצִבְאֹתָם רִאשֹׁנָה יִסָּעוּ׃ ס 10 דֶּגֶל מַחֲנֵה רְאוּבֵן 10
ג תֵּימָנָה לְצִבְאֹתָם וְנָשִׂיא לִבְנֵי רְאוּבֵן אֱלִיצוּר בֶּן־שְׁדֵיאוּר׃ 11 וּצְבָאוֹ 11
ו ל חס[4] וּפְקֻדָיו[a] שִׁשָּׁה וְאַרְבָּעִים אֶלֶף וַחֲמֵשׁ מֵאוֹת׃ 12 וְהַחֹנִם עָלָיו מַטֵּה 12
ט[5] שִׁמְעוֹן וְנָשִׂיא לִבְנֵי שִׁמְעוֹן שְׁלֻמִיאֵל בֶּן־צוּרִי־שַׁדָּי׃ 13 וּצְבָאוֹ 13
וּפְקֻדָיו[a] תִּשְׁעָה וַחֲמִשִּׁים אֶלֶף וּשְׁלֹשׁ מֵאוֹת׃ 14 וּמַטֵּה[a] גָּד וְנָשִׂיא 14
ו ל בשבט. יב ר״פ בסיפ[6]. ט[5] לִבְנֵי גָד אֶלְיָסָף בֶּן־רְעוּאֵל[b]׃ 15 וּצְבָאוֹ וּפְקֻדֵיהֶם חֲמִשָּׁה וְאַרְבָּעִים 15
אֶלֶף וְשֵׁשׁ מֵאוֹת וַחֲמִשִּׁים׃ 16 כָּל־הַפְּקֻדִים לְמַחֲנֵה רְאוּבֵן מְאַת 16
ל[7] אֶלֶף וְאֶחָד וַחֲמִשִּׁים אֶלֶף וְאַרְבַּע־מֵאוֹת וַחֲמִשִּׁים לְצִבְאֹתָם וּשְׁנִים[a]
ג חס[8] יִסָּעוּ׃ ס 17 וְנָסַע אֹהֶל־מוֹעֵד מַחֲנֵה[a] הַלְוִיִּם בְּתוֹךְ הַמַּחֲנֹת 17
[b]כַּאֲשֶׁר יַחֲנוּ כֵּן יִסָּעוּ אִישׁ עַל־יָדוֹ לְדִגְלֵיהֶם[b]׃ ס 18 דֶּגֶל מַחֲנֵה 18
אֶפְרַיִם לְצִבְאֹתָם יָמָּה וְנָשִׂיא לִבְנֵי אֶפְרַיִם אֱלִישָׁמָע בֶּן־עַמִּיהוּד׃ 19
ט[5] ל 1. 5 וּצְבָאוֹ וּפְקֻדֵיהֶם אַרְבָּעִים אֶלֶף וַחֲמֵשׁ מֵאוֹת׃ 20 וְעָלָיו[a] מַטֵּה 20
ט[5] מְנַשֶּׁה וְנָשִׂיא לִבְנֵי מְנַשֶּׁה גַּמְלִיאֵל בֶּן־פְּדָהצוּר׃ 21 וּצְבָאוֹ וּפְקֻדֵיהֶם 21
שְׁנַיִם וּשְׁלֹשִׁים אֶלֶף וּמָאתָיִם׃ 22 וּמַטֵּה בִנְיָמִן וְנָשִׂיא לִבְנֵי בִנְיָמִן 22
ט[5] אֲבִידָן בֶּן־גִּדְעֹנִי׃ 23 וּצְבָאוֹ וּפְקֻדֵיהֶם חֲמִשָּׁה וּשְׁלֹשִׁים אֶלֶף וְאַרְבַּע 23
כל אוריית חס וכל קריא דכות ב מ א[9] מֵאוֹת׃ 24 כָּל־הַפְּקֻדִים לְמַחֲנֵה אֶפְרַיִם מְאַת אֶלֶף וּשְׁמֹנַת־אֲלָפִים 24
ב[10]. נג ח[11] מנה בתור וּמֵאָה לִצְבָאֹתָם וּשְׁלִשִׁים[a] יִסָּעוּ׃ ס 25 דֶּגֶל מַחֲנֵה דָן צָפְנָה 25
ט[5] לִצְבָאֹתָם וְנָשִׂיא לִבְנֵי דָן אֲחִיעֶזֶר בֶּן־עַמִּישַׁדָּי[a]׃ 26 וּצְבָאוֹ וּפְקֻדֵיהֶם 26
שְׁנַיִם וְשִׁשִּׁים אֶלֶף וּשְׁבַע מֵאוֹת׃ 27 וְהַחֹנִים עָלָיו מַטֵּה אָשֵׁר וְנָשִׂיא 27
ט[5] לִבְנֵי אָשֵׁר פַּגְעִיאֵל בֶּן־עָכְרָן׃ 28 וּצְבָאוֹ וּפְקֻדֵיהֶם אֶחָד וְאַרְבָּעִים 28

[3] Mm 840. [4] Mm 841. [5] Mm 842. [6] Mp sub loco. [7] והד שנים Gn 6,16. [8] Mm 843. [9] 1 Ch 29,7. [10] Mm 844. [11] Mm 845.

6 [a] l דִּגְלֵיהֶם– ut 4.13 etc, id 8.11; 𝔪 ubique = 𝔊𝔏 ‖ **7** [a] l c pc Mss 𝔐𝔖 ומ׳ ut 14.22.29 ‖ [b] cf 1,9[a] ‖ **8** [a] cf 6[a] ‖ **11** [a] cf 6[a] ‖ **14** [a] sic L, mlt Mss Edd ומ׳ ‖ [b] l c mlt Mss 𝔐𝔙 דע׳ ut 1,14 ‖ **16** [a] 𝔊*𝔖𝔗𝔚𝔙 om cop, dl cf 9.31 ‖ **17** [a] 𝔊 pr cop ‖ [b–b] cf 2[b] ‖ **20** [a] l וְהַחֹנִים ע׳? cf 𝔊 et 5.12.27 ‖ **24** [a] ut 16[a] ‖ **25** [a] cf 1,12[a].

29 אֶלֶף וַחֲמֵשׁ מֵאוֹת׃ 29 וּמַטֵּה נַפְתָּלִי וְנָשִׂיא לִבְנֵי נַפְתָּלִי אֲחִירַע בֶּן־
30 עֵינָן׃ 30 וּצְבָאוֹ וּפְקֻדֵיהֶם שְׁלֹשָׁה וַחֲמִשִּׁים אֶלֶף וְאַרְבַּע מֵאוֹת׃ ח. ט¹²
31 כָּל־הַפְּקֻדִים לְמַחֲנֵה דָן מְאַת אֶלֶף וְשִׁבְעָה וַחֲמִשִּׁים אֶלֶף וְשֵׁשׁ ל בטע בעינ
32 מֵאוֹת לָאַחֲרֹנָה יִסְעוּ לְדִגְלֵיהֶם׃ ס 32 אֵלֶּה פְקוּדֵי בְנֵי־יִשְׂרָאֵל ב¹³
לְבֵית אֲבֹתָם כָּל־פְּקוּדֵי הַמַּחֲנֹת לְצִבְאֹתָם שֵׁשׁ־מֵאוֹת אֶלֶף וּשְׁלֹשֶׁת ג חס¹⁴
33 אֲלָפִים וַחֲמֵשׁ מֵאוֹת וַחֲמִשִּׁים׃ 33 וְהַלְוִיִּם לֹא הָתְפָּקְדוּ בְּתוֹךְ בְּנֵי ד¹⁵
34 יִשְׂרָאֵל כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֶת־מֹשֶׁה׃ 34 וַיִּעֲשׂוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל כְּכֹל אֲשֶׁר־
צִוָּה יְהוָה אֶת־מֹשֶׁה כֵּן־חָנוּ לְדִגְלֵיהֶם וְכֵן נָסָעוּ אִישׁ לְמִשְׁפְּחֹתָיו ה¹⁶
עַל־בֵּית אֲבֹתָיו׃ ג¹⁷ וכל מלכים ישעיה וירמיה דכות׳ ב מ יא. ז חס בתור׳

ס(ג) 3 1 וְאֵלֶּה תּוֹלְדֹת אַהֲרֹן וּמֹשֶׁה בְּיוֹם דִּבֶּר יְהוָה אֶת־מֹשֶׁה בְּהַר ב בתור. ב בסיפ
2 סִינָי׃ 2 וְאֵלֶּה שְׁמוֹת בְּנֵי־אַהֲרֹן הַבְּכוֹר | נָדָב וַאֲבִיהוּא אֶלְעָזָר ו בתור
3 וְאִיתָמָר׃ 3 אֵלֶּה שְׁמוֹת בְּנֵי אַהֲרֹן הַכֹּהֲנִים הַמְּשֻׁחִים אֲשֶׁר־מִלֵּא ה¹
4 יָדָם לְכַהֵן׃ 4 וַיָּמָת נָדָב וַאֲבִיהוּא לִפְנֵי יְהוָה בְּהַקְרִבָם אֵשׁ זָרָה ב חד מל וחד מן ²ג
לִפְנֵי יְהוָה בְּמִדְבַּר סִינַי וּבָנִים לֹא־הָיוּ לָהֶם וַיְכַהֵן אֶלְעָזָר וְאִיתָמָר חס בלישׁ
5 עַל־פְּנֵי אַהֲרֹן אֲבִיהֶם׃ ס 5 וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵאמֹר׃
6 הַקְרֵב אֶת־מַטֵּה לֵוִי וְהַעֲמַדְתָּ אֹתוֹ לִפְנֵי אַהֲרֹן הַכֹּהֵן וְשֵׁרְתוּ אֹתוֹ׃ ד³. ד⁴. ל
7 וְשָׁמְרוּ אֶת־מִשְׁמַרְתּוֹ וְאֶת־מִשְׁמֶרֶת כָּל־הָעֵדָה לִפְנֵי אֹהֶל מוֹעֵד ג. ד⁵. ז⁶
8 לַעֲבֹד אֶת־עֲבֹדַת הַמִּשְׁכָּן׃ 8 וְשָׁמְרוּ אֵת־כָּל־כְּלֵי אֹהֶל מוֹעֵד וְאֶת־ כל אוריה חס. ד⁵
9 מִשְׁמֶרֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לַעֲבֹד אֶת־עֲבֹדַת הַמִּשְׁכָּן׃ 9 וְנָתַתָּה אֶת־ כל אוריה חס
הַלְוִיִּם לְאַהֲרֹן וּלְבָנָיו נְתוּנִם נְתוּנִם הֵמָּה לוֹ מֵאֵת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל׃ ד. ז
10 וְאֶת־אַהֲרֹן וְאֶת־בָּנָיו תִּפְקֹד וְשָׁמְרוּ אֶת־כְּהֻנָּתָם וְהַזָּר הַקָּרֵב ד. ז
11 יוּמָת׃ ס 11 וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵאמֹר׃ 12 וַאֲנִי הִנֵּה לָקַחְתִּי סו ר״פ
אֶת־הַלְוִיִּם מִתּוֹךְ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל תַּחַת כָּל־בְּכוֹר פֶּטֶר רֶחֶם מִבְּנֵי
13 יִשְׂרָאֵל וְהָיוּ לִי הַלְוִיִּם׃ 13 כִּי לִי כָל־בְּכוֹר בְּיוֹם הַכֹּתִי כָל־בְּכוֹר ו. ד⁷
בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם הִקְדַּשְׁתִּי לִי כָל־בְּכוֹר בְּיִשְׂרָאֵל מֵאָדָם עַד־בְּהֵמָה

¹²Mm 842. ¹³Mm 846. ¹⁴Mm 843. ¹⁵Mm 837. ¹⁶Mm 4028. ¹⁷Mm 324. Cp 3 ¹Mm 265. ²Mm 667. ³Mm 847. ⁴Mm 838. ⁵Mm 848. ⁶Mm 671. ⁷Mm 849.

31 ᵃ prp לְצִבְאֹתָם cf 9.16.24 ‖ **Cp 3,1** ᵃ dl ‖ **3** ᵃ mlt Mss 𝔐ᴹˢˢ𝔗ᴶ וְאֵ ‖ ᵇ 𝔊*𝔖 pl ‖ **4** ᵃ–ᵃ > Ms 𝔐𝔙, sed cf Lv 10,3 ‖ **8** ᵃ–ᵃ frt add ‖ **9** ᵃ nonn Mss 𝔐𝔊 לִי ut 8,16 ‖ ᵇ 𝔐𝔖 מִתּוֹךְ ut 12 8,16 ‖ **10** ᵃ 𝔊 + nonn vb cf 𝔐 18,6sq ‖ **12** ᵃ mlt Mss 𝔐𝔙 בִּבְנֵי ut 41sq.45 ‖ ᵇ 𝔐𝔊 + פְּדוּיֵהֶם יִהְיוּ cf 46sqq ‖ **13** ᵃ 𝔐 הכיתי.

14 לִי יִהְיוּ אֲנִי יְהוָה׃ ס 14 וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה בְּמִדְבַּר סִינָי
15 לֵאמֹר׃ 15 פְּקֹד אֶת־בְּנֵי לֵוִי לְבֵית אֲבֹתָם לְמִשְׁפְּחֹתָם כָּל־זָכָר מִבֶּן־
16 חֹדֶשׁ וָמָעְלָה תִּפְקְדֵם׃ 16 וַיִּפְקֹד אֹתָם מֹשֶׁה[a] עַל־פִּי יְהוָה כַּאֲשֶׁר
17 נצ. ב [b]צֻוָּה׃ 17 וַיִּהְיוּ־אֵלֶּה[b] בְּנֵי־לֵוִי בִּשְׁמֹתָם גֵּרְשׁוֹן וּקְהָת[c] וּמְרָרִי׃
18 ׳ בתור . ה פסוק דמיין 18 וְאֵלֶּה שְׁמוֹת בְּנֵי־גֵרְשׁוֹן לְמִשְׁפְּחֹתָם לִבְנִי וְשִׁמְעִי׃ 19 וּבְנֵי קְהָת
19
20 לְמִשְׁפְּחֹתָם עַמְרָם וְיִצְהָר חֶבְרוֹן[a] וְעֻזִּיאֵל׃ 20 וּבְנֵי[s] מְרָרִי לְמִשְׁפְּחֹתָם[a]
21 מַחְלִי וּמוּשִׁי אֵלֶּה הֵם מִשְׁפְּחֹת הַלֵּוִי[b] לְבֵית אֲבֹתָם׃ 21 לְגֵרְשׁוֹן
מִשְׁפַּחַת הַלִּבְנִי וּמִשְׁפַּחַת הַשִּׁמְעִי אֵלֶּה הֵם מִשְׁפְּחֹת הַגֵּרְשֻׁנִּי׃
22 פְּקֻדֵיהֶם[a] בְּמִסְפַּר כָּל־זָכָר מִבֶּן־חֹדֶשׁ וָמָעְלָה פְּקֻדֵיהֶם[b] שִׁבְעַת
יא[g] וכל כל אלה בני דכות ב מ ב 23 אֲלָפִים וַחֲמֵשׁ מֵאוֹת׃ 23 מִשְׁפְּחֹת הַגֵּרְשֻׁנִּי אַחֲרֵי[s] הַמִּשְׁכָּן יַחֲנוּ יָמָּה׃
24
ו . יא 24 וְנָשִׂיא בֵית־אָב לַגֵּרְשֻׁנִּי אֶלְיָסָף בֶּן־לָאֵל׃ 25 וּמִשְׁמֶרֶת בְּנֵי־גֵרְשׁוֹן
ל 26 בְּאֹהֶל מוֹעֵד הַמִּשְׁכָּן וְהָאֹהֶל מִכְסֵּהוּ[a] וּמָסַךְ פֶּתַח אֹהֶל מוֹעֵד׃
נ 26 וְקַלְעֵי הֶחָצֵר [a]וְאֶת־מָסַךְ[a] פֶּתַח הֶחָצֵר אֲשֶׁר עַל־הַמִּשְׁכָּן וְעַל־
ל . יח פסוק דמיין[10] הַמִּזְבֵּחַ סָבִיב [b]וְאֶת מֵיתָרָיו[b] לְכָל עֲבֹדָתוֹ׃ 27 וְלִקְהָת מִשְׁפַּחַת
הָעַמְרָמִי וּמִשְׁפַּחַת הַיִּצְהָרִי וּמִשְׁפַּחַת הֶחֱבְרֹנִי וּמִשְׁפַּחַת הָעُזִּיאֵלִי
28 אֵלֶּה הֵם מִשְׁפְּחֹת הַקְּהָתִי׃ 28 בְּמִסְפַּר[a] כָּל־זָכָר מִבֶּן־חֹדֶשׁ וָמָעְלָה
כל אורית חס וכל קריא דכות ב מ א[11] 29 שְׁמֹנַת אֲלָפִים וְשֵׁשׁ[b] מֵאוֹת שֹׁמְרֵי מִשְׁמֶרֶת הַקֹּדֶשׁ׃ 29 מִשְׁפְּחֹת בְּנֵי־
יא[g] וכל כל אלה בני דכות ב מ ב 30 קְהָת יַחֲנוּ עַל יֶרֶךְ הַמִּשְׁכָּן תֵּימָנָה׃ 30 וְנָשִׂיא בֵית־אָב לְמִשְׁפְּחֹת
נ 31 הַקְּהָתִי אֱלִיצָפָן בֶּן־עُזִּיאֵל׃ 31 וּמִשְׁמַרְתָּם הָאָרֹן וְהַשֻּׁלְחָן וְהַמְּנֹרָה
ב חס בלישׁ[12] וְהַמִּזְבְּחֹת וּכְלֵי הַקֹּדֶשׁ אֲשֶׁר יְשָׁרְתוּ בָהֶם וְהַמָּסָךְ וְכָל עֲבֹדָתוֹ[a]׃
32 וְנָשִׂיא נְשִׂיאֵי הַלֵּוִי[a] אֶלְעָזָר בֶּן־אַהֲרֹן הַכֹּהֵן פְּקֻדַּת[b] שֹׁמְרֵי מִשְׁמֶרֶת
33 הַקֹּדֶשׁ׃ 33 לְמָרְרִי מִשְׁפַּחַת הַמַּחְלִי וּמִשְׁפַּחַת הַמּוּשִׁי אֵלֶּה
ל רפ 34 הֵם מִשְׁפְּחֹת מְרָרִי׃ 34 וּפְקֻדֵיהֶם בְּמִסְפַּר כָּל־זָכָר מִבֶּן־חֹדֶשׁ וָמָעְלָה
יא[g] וכל כל אלה בני דכות ב מ ב 35 שֵׁשֶׁת אֲלָפִים וּמָאתָיִם׃ 35 וְנָשִׂיא בֵית־אָב לְמִשְׁפְּחֹת מְרָרִי צוּרִיאֵל
נג ה[13] 36 בֶּן־אֲבִיחָיִל[a] עַל יֶרֶךְ [s]הַמִּשְׁכָּן יַחֲנוּ צָפֹנָה׃ 36 וּפְקֻדַּת מִשְׁמֶרֶת בְּנֵי

[8]Mm 1040. [9]Mm 3361. [10]Mm 3911. [11]1Ch 29,7. [12]Mp sub loco. [13]Mm 845. [14]Mm 850.

16/17 [a] G + *καὶ Ααρων* ‖ [b–b] l צֻוָּהוּ יהוה׃ וְאִ׳ cf 𝔐(G) et 51 ‖ [c] 𝔐G ק׳ ‖ **19** [a] mlt Mss SC[J] וח׳ ‖ **20** [a] > mlt Mss ‖ [b] S(C[J]) *dlwj'* = הלוים ‖ **22** [a] 𝔐S ופ׳ ‖ [b] > SV, dl ‖ **25** [a] pc Mss 𝔐GSV ומ׳ ‖ **26** [a–a] l ומסך ‖ [b–b] l ומי׳ ‖ **28** [a] pr c Ms SV פְּקֻדֵיהֶם ut 22.34 ‖ [b] G[L] *τριακόσιοι*, l (מ׳) ושלש ‖ **31** [a] 𝔐G תָּם– ‖ **32** [a] 𝔐SCC[J] הלוים ‖ [b] G(S) recte *καθεσταμένος* cf CC[J] ‖ **35** [a] 𝔐[Mss]S חֵל–.

מְרָרִי׃ קְרְשֵׁי הַמִּשְׁכָּן וּבְרִיחָיו וְעַמֻּדָיו וַאֲדָנָיו וְכָל־כֵּלָיו וְכָל עֲבֹדָתוֹ׃ ח פסוק וכל וכל ומילה חדה ביניה
37 וְעַמֻּדֵי הֶחָצֵר סָבִיב וַאֲדָנֵיהֶם וְיִתְדֹתָם וּמֵיתְרֵיהֶם׃ 38 וְהַחֹנִים ב חס[15]
לִפְנֵי[a] הַמִּשְׁכָּן קֵדְמָה לִפְנֵי[b] אֹהֶל־מוֹעֵד | מִזְרָחָה מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן[b] וּבָנָיו ו[16]. בט בתור. ג[17]
שֹׁמְרִים[c] מִשְׁמֶרֶת הַמִּקְדָּשׁ[d] לְמִשְׁמֶרֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְהַזָּר[e] הַקָּרֵב ד. ז
39 יוּמָת׃ 39 כָּל־פְּקוּדֵי הַלְוִיִּם אֲשֶׁר פָּקַד מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן[a] עַל־פִּי יְהוָה כל קריא מל ב מ א[18]. הי נקוד י מנה בתור[19].
לְמִשְׁפְּחֹתָם כָּל־זָכָר מִבֶּן־חֹדֶשׁ וָמַעְלָה שְׁנַיִם וְעֶשְׂרִים אָלֶף׃ ס
40 וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה פְּקֹד כָּל־בְּכֹר זָכָר לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל מִבֶּן־ ט בטע בסיפ. י חס בתור[20]
41 חֹדֶשׁ וָמַעְלָה וְשָׂא אֶת מִסְפַּר שְׁמֹתָם׃ 41 וְלָקַחְתָּ אֶת־הַלְוִיִּם לִי אֲנִי ג[21]
יְהוָה תַּחַת כָּל־בְּכֹר בִּבְנֵי יִשְׂרָאֵל וְאֶת בְּהֵמַת הַלְוִיִּם תַּחַת כָּל־ ו חס בתור[20]. ל
42 בְּכוֹר בִּבְהֵמֹת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל׃ 42 וַיִּפְקֹד מֹשֶׁה כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֹתוֹ
43 אֶת־כָּל־בְּכֹר בִּבְנֵי יִשְׂרָאֵל׃ 43 וַיִּהְיוּ[a] כָּל־בְּכוֹר זָכָר בְּמִסְפַּר שֵׁמוֹת
מִבֶּן־חֹדֶשׁ וָמַעְלָה לִפְקֻדֵיהֶם שְׁנַיִם וְעֶשְׂרִים אֶלֶף שִׁלֹּשָׁה וְשִׁבְעִים
44 וּמָאתָיִם׃ ס 44 וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵאמֹר׃ 45 יב ר״פ
45 קַח אֶת־ הַלְוִיִּם תַּחַת כָּל־בְּכוֹר בִּבְנֵי יִשְׂרָאֵל וְאֶת־בְּהֵמַת הַלְוִיִּם תַּחַת
46 בְּהֵמְתָּם וְהָיוּ־לִי הַלְוִיִּם אֲנִי יְהוָה׃ 46 וְאֶת פְּדוּיֵי[a] הַשְּׁלֹשָׁה וְהַשִּׁבְעִים ל
47 וְהַמָּאתָיִם הָעֹדְפִים עַל־הַלְוִיִּם מִבְּכוֹר[b] בְּנֵי יִשְׂרָאֵל׃ 47 וְלָקַחְתָּ ב בלישׁ[22]. ב מל
חֲמֵשֶׁת חֲמֻשֹׁת שְׁקָלִים לַגֻּלְגֹּלֶת בְּשֶׁקֶל הַקֹּדֶשׁ תִּקָּח עֶשְׂרִים גֵּרָה ג. ב זקף קמ
48 הַשָּׁקֶל׃ 48 וְנָתַתָּה הַכֶּסֶף לְאַהֲרֹן וּלְבָנָיו פִּדְוֵיי[a] הָעֹדְפִים בָּהֶם׃
49 וַיִּקַּח מֹשֶׁה אֶת כֶּסֶף הַפְּדֻיִם[a] מֵאֵת הָעֹדְפִים עַל פִּדוּיֵי[b] הַלְוִיִּם׃ ל
50 מֵאֵת בְּכוֹר[a] בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לָקַח אֶת־הַכֶּסֶף חֲמִשָּׁה וְשִׁשִּׁים וּשְׁלֹשׁ
51 מֵאוֹת וָאֶלֶף בְּשֶׁקֶל הַקֹּדֶשׁ׃ 51 וַיִּתֵּן מֹשֶׁה אֶת־כֶּסֶף הַפְּדֻיִם[a] לְאַהֲרֹן ד ב קמ וב פת[23]. ל וחס
וּלְבָנָיו עַל־פִּי יְהוָה כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֶת־מֹשֶׁה׃ ס
4 1 וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה וְאֶל־אַהֲרֹן[a] לֵאמֹר׃ 2 נְשֹׂא אֶת־רֹאשׁ יא[1]
3 בְּנֵי קְהָת מִתּוֹךְ בְּנֵי לֵוִי לְמִשְׁפְּחֹתָם לְבֵית אֲבֹתָם׃ 3 מִבֶּן שְׁלֹשִׁים[a]

[15] Ex 38,17. [16] Mm 671. [17] Mm 851. [18] 2R 11,15. [19] Mp sub loco. [20] Mm 410. [21] Mm 3237. [22] Mm 2982. [23] Mm 986. Cp 4 [1] Mm 852.

38 [a] 𝔐 אַתְּ־פִּ׳ || [b] nonn Mss 𝔐 א׳ || [c] pc Mss 𝔐 שִׁמְרֵי || [d] 𝔐 הַקֹּדֶשׁ || **39** [a] > nonn Mss 𝔐S, dl cf 𝔐̈ (punct extr) || **43** [a] 2 Mss 𝔐 Vrs pl || **46** [a] 𝔐Mss פְּדוּי, id 48sq || [b] 𝔐 Vrs pl, id 50 || **48** [a] cf 46[a] || **49** [a] 1 c 𝔐 הַפְּדוּיִם cf 51[a] || [b] cf 46[a] || **50** [a] cf 46[b] || **51** [a] Q[Mss]𝔐 הַפְּדוּיִם || **Cp 4,1** [a–a] > pc Mss || **3** [a] 𝔊 25 (ex 8,24), id 23.30sqq.

ל שָׁנָה וָמַעְלָה וְעַד בֶּן־חֲמִשִּׁים שָׁנָה כָּל־בָּא֑[b] לַצָּבָא לַעֲשׂוֹת מְלָאכָה
4 בְּאֹהֶל מוֹעֵד׃ 4 זֹאת עֲבֹדַת בְּנֵי־קְהָת בְּאֹהֶל מוֹעֵד קֹדֶשׁ הַקָּדָשִׁים׃ 4
כל אוריות חס
5 וּבָא֙ אַהֲרֹ֣ן וּבָנָ֔יו בִּנְסֹ֥עַ הַמַּחֲנֶ֖ה וְהוֹרִ֣דוּ אֵת֙ פָּרֹ֣כֶת הַמָּסָ֔ךְ וְכִסּ֥וּ 5
יז רש״פ . ב חס[2]
6 בָּ֖הּ אֵ֥ת אֲרֹ֖ן הָעֵדֻֽת׃ 6 וְנָתְנ֣וּ עָלָ֗יו כְּסוּי֙[a] ע֣וֹר תְּחָ֔שׁ וּפָרְשׂ֥וּ[b] בֶּ֖גֶד־
ג חס . יב[3]
7 כְּלִ֣יל[c] תְּכֵ֑לֶת מִלְמַ֙עְלָה֙ וְשָׂמ֣וּ[c] בַּדָּ֔יו׃ 7 וְעַל֙ שֻׁלְחַ֣ן[c] הַפָּנִ֔ים יִפְרְשׂ֖וּ 7
ג . ב . ל . י[4]
בֶּ֣גֶד תְּכֵ֑לֶת וְנָתְנ֗וּ עָלָ֛יו אֶת־הַקְּעָרֹ֥ת וְאֶת־הַכַּפֹּ֖ת וְאֶת־הַמְנַקִּיֹּ֑ת וְאֶת
ב חס[5]
קְשׂ֣וֹת הַנֶּ֔סֶךְ וְלֶ֥חֶם הַתָּמִ֖יד עָלָ֥יו יִהְיֶֽה׃ 8 וּפָרְשׂ֥וּ[a] עֲלֵיהֶ֛ם בֶּ֥גֶד 8
9 תּוֹלַ֣עַת שָׁנִ֑י וְכִסּ֣וּ אֹתוֹ֩ בְּמִכְסֵ֨ה עוֹר֙ תְּחָ֔שׁ[b] וְשָׂמ֖וּ אֶת־[c]בַּדָּֽיו׃ 9 וְלָקְח֣וּ בֶּ֔גֶד
ל . ג
תְּכֵ֑לֶת וְכִסּ֗וּ אֶת־[c]מְנֹרַ֤ת הַמָּאוֹר֙ וְאֶת־נֵרֹתֶ֔יהָ וְאֶת־מַלְקְחֶ֖יהָ וְאֶת־
ל[6]
10 מַחְתֹּתֶ֑יהָ וְאֶת֙ כָּל־כְּלֵ֣י שַׁמְנָ֔הּ אֲשֶׁ֥ר יְשָׁרְתוּ־לָ֖הּ בָּהֶֽם׃ 10 וְנָתְנ֣וּ 10
ב
11 אֹתָ֣הּ וְאֶת־כָּל־כֵּלֶ֔יהָ אֶל־מִכְסֵ֖ה עוֹר־תָּ֑חַשׁ[a] וְנָתְנ֖וּ עַל־הַמּֽוֹט׃ 11 וְעַל֙ 11
מִזְבַּ֣ח הַזָּהָ֔ב יִפְרְשׂ֖וּ בֶּ֣גֶד תְּכֵ֑לֶת וְכִסּ֗וּ אֹתוֹ֙ בְּמִכְסֵ֣ה עוֹר־תָּ֔חַשׁ וְשָׂמ֖וּ
ל . ג
12 אֶת־בַּדָּֽיו׃ 12 וְלָקְח֣וּ אֶת־כָּל־כְּלֵ֣י הַשָּׁרֶ֔ת אֲשֶׁ֥ר יְשָׁרְתוּ־[a]בָּ֖ם בַּקֹּ֑דֶשׁ 12
ל . לט מל בתור
וְנָתְנ֣וּ אֶל־[b]בֶּ֔גֶד תְּכֵ֑לֶת וְכִסּ֗וּ אוֹתָ֛ם בְּמִכְסֵ֥ה עוֹר־תָּ֖חַשׁ וְנָתְנ֥וּ עַל־
13
הַמּֽוֹט׃ 13 וְדָשְׁנ֣וּ[a] אֶת־הַמִּזְבֵּ֔חַ וּפָרְשׂ֥וּ עָלָ֖יו בֶּ֣גֶד אַרְגָּמָֽן׃ 14 וְנָתְנ֣וּ עָלָ֗יו 14
ב . ז[8]
14 אֶת־כָּל־כֵּלָ֛יו אֲשֶׁ֥ר יְשָׁרְתוּ֙ עֲלֵיהֶ֔ם בָּהֶ֔ם אֶת־הַמַּחְתֹּ֖ת אֶת־[a]הַמִּזְלָגֹ֣ת
וְאֶת־הַיָּעִ֑ים וְאֶת־הַמִּזְרָקֹ֗ת כֹּ֚ל כְּלֵ֣י הַמִּזְבֵּ֔חַ וּפָרְשׂ֥וּ עָלָ֖יו כְּסוּי֣ עוֹר
ב . ג . ל חס[9] ג[10] מנה בתור .
15 תָּחַ֑שׁ[b] וְשָׂמ֖וּ[c] בַּדָּֽיו׃ 15 וְכִלָּ֣ה אַהֲרֹ֣ן וּבָנָ֗יו לְכַסֹּת֙ אֶת־הַקֹּ֣דֶשׁ וְאֶת־ 15
כד
כָּל־כְּלֵ֣י הַקֹּ֔דֶשׁ בִּנְסֹ֥עַ הַמַּחֲנֶ֖ה וְאַחֲרֵי־כֵ֑ן יָבֹ֣אוּ בְנֵי־קְהָ֗ת לָשֵׂ֣את
ח[11] . מא
וְלֹ֥א יִגְּע֖וּ אֶל־הַקֹּ֑דֶשׁ וָמֵ֔תוּ אֵ֚לֶּה מַשָּׂ֣א[a] בְּנֵי־קְהָ֔ת בְּאֹ֖הֶל מוֹעֵ֑ד׃
ג[12] וחד מן ז[13] פסוק . ל
16 וּפְקֻדַּ֣ת אֶלְעָזָ֗ר ׀ בֶּן־אַהֲרֹן֙ הַכֹּהֵ֔ן שֶׁ֖מֶן הַמָּא֑וֹר וּקְטֹ֣רֶת֙ הַסַּמִּ֔ים 16
וּמִנְחַ֥ת הַתָּמִ֖יד וְשֶׁ֣מֶן הַמִּשְׁחָ֑ה פִּקֻּדַּ֗ת כָּל־הַמִּשְׁכָּן֙ וְכֹ֣ל אֲשֶׁר־בּ֔וֹ
ג רמ״ו[14] . יא[15]
בְּקֹ֥דֶשׁ וּבְכֵלָ֖יו[a]׃ ס 17 וַיְדַבֵּ֥ר יְהוָ֖ה אֶל־מֹשֶׁ֥ה וְאֶל־אַהֲרֹ֖ן ס[16] 17
יא[16] וכל כל אלה בני דכות ב מ ב
18 לֵאמֹ֑ר׃ 18 אַל־תַּכְרִ֔יתוּ אֶת־שֵׁ֖בֶט מִשְׁפְּחֹ֣ת הַקְּהָתִ֔י מִתּ֖וֹךְ הַלְוִיִּֽם׃ 18

[2]Mm 1176. [3]Mm 853. [4]Mm 566. [5]Mm 799. [6]Mm 689. [7]Mm 655. [8]Mm 854. [9]Mm 1385. [10]Mm 304. [11]Mm 3068. [12]Mm 850. [13]Mm 855. [14]Mm 557. [15]Mm 852. [16]Mm 3361.

3 [b] l c Seb 𝔪 הַבָּא ut 23.30 etc ‖ **6** [a] 𝔊 *ὑακίνθινον* = תְּכֶלֶת, id 8.10.14 ‖ [b] ins c 2 Mss 𝔪𝔊𝔗[J] עָלָיו ‖ **8** [a] 𝔪 + כסוי ‖ [b] cf 6[a] ‖ [c] > 𝔪 ‖ **10** [a] cf 6[a] ‖ **12** [a] 𝔪 בָּהֶם ‖ **13** [a–a] 𝔊 alit ‖ **14** [a] mlt Mss 𝔊𝔖𝔗𝔗[J] ואת ‖ [b] cf 6[a] ‖ [c] 𝔪𝔊 + וְלָקְחוּ בֶּגֶד אַרְגָּמָן וְכִסּוּ אֶת־הַכִּיּוֹר וְאֶת־כַּנּוֹ וְנָתְנוּ אֹתָם אֶל־מִכְסֵה עוֹר תַּחַשׁ וְנָתְנוּ עַל־הַמּוֹט ‖ **15** [a] 𝔪𝔖𝔙 pl ‖ **16** [a] 𝔊* *(καὶ) ἐν πᾶσι τοῖς ἔργοις.*

19 וְזֹאת[a] | עֲשׂוּ לָהֶם וְחָיוּ וְלֹא יָמֻתוּ בְּגִשְׁתָּם אֶת־[b]קֹדֶשׁ הַקָּדָשִׁים אַהֲרֹן בה יו[17] מנה ר״פ . ב
20 וּבָנָיו יָבֹאוּ וְשָׂמוּ אוֹתָם אִישׁ אִישׁ[c] עַל־עֲבֹדָתוֹ וְאֶל־[d]מַשָּׂאוֹ׃ 20 וְלֹא לט מל בתור . ל
פרש יָבֹאוּ לִרְאוֹת כִּבַּלַּע אֶת־הַקֹּדֶשׁ וָמֵתוּ׃ פ קנט 21 וַיְדַבֵּר יְהוָה ל . ח[18]
22 אֶל־מֹשֶׁה לֵאמֹר׃ 22 נְשֹׂא אֶת־רֹאשׁ בְּנֵי גֵרְשׁוֹן גַּם־הֵם לְבֵית אֲבֹתָם
23 לְמִשְׁפְּחֹתָם׃ 23 מִבֶּן שְׁלֹשִׁים[a] שָׁנָה וָמַעְלָה עַד[b] בֶּן־חֲמִשִּׁים שָׁנָה ב בטע בעינ . ל
תִּפְקֹד אוֹתָם כָּל־הַבָּא לִצְבָא צָבָא לַעֲבֹד עֲבֹדָה בְּאֹהֶל מוֹעֵד׃ לט מל בתור
24 זֹאת עֲבֹדַת מִשְׁפְּחֹת הַגֵּרְשֻׁנִּי לַעֲבֹד וּלְמַשָּׂא׃ 25 וְנָשְׂאוּ אֶת־יְרִיעֹת כל אורית חס . יא[19] וכל כל אלה בני דכות ב מ ב . י
הַמִּשְׁכָּן וְאֶת־אֹהֶל מוֹעֵד מִכְסֵּהוּ וּמִכְסֵה[a] הַתַּחַשׁ אֲשֶׁר־עָלָיו ה
מִלְמָעְלָה וְאֵת־מָסַךְ פֶּתַח אֹהֶל מוֹעֵד׃ 26 וְאֵת קַלְעֵי הֶחָצֵר וְאֶת־
מָסַךְ | פֶּתַח | שַׁעַר הֶחָצֵר אֲשֶׁר עַל־הַמִּשְׁכָּן וְעַל־הַמִּזְבֵּחַ סָבִיב וְאֶת ב
מֵיתְרֵיהֶם[a] וְאֶת־כָּל־כְּלֵי עֲבֹדָתָם וְאֵת כָּל־אֲשֶׁר יֵעָשֶׂה לָהֶם וְעָבָדוּ׃ לו[20]
27 עַל־פִּי אַהֲרֹן וּבָנָיו תִּהְיֶה כָּל־עֲבֹדַת בְּנֵי הַגֵּרְשֻׁנִּי לְכָל־מַשָּׂאָם כל אורית חס
28 וּלְכָל עֲבֹדָתָם וּפְקַדְתֶּם[a] עֲלֵהֶם בְּמִשְׁמֶרֶת[b] אֵת כָּל־מַשָּׂאָם[c]׃ 28 זֹאת יג חס בתור[21]
עֲבֹדַת מִשְׁפְּחֹת[a] בְּנֵי הַגֵּרְשֻׁנִּי בְּאֹהֶל מוֹעֵד וּמִשְׁמַרְתָּם בְּיַד אִיתָמָר כל אורית חס . ב
בֶּן־אַהֲרֹן הַכֹּהֵן׃ פ 29 בְּנֵי מְרָרִי לְמִשְׁפְּחֹתָם לְבֵית־אֲבֹתָם
30 תִּפְקֹד אֹתָם׃ 30 מִבֶּן שְׁלֹשִׁים[a] שָׁנָה וָמַעְלָה וְעַד בֶּן־חֲמִשִּׁים שָׁנָה ב בטע בעינ
31 כָּל־הַבָּא לַצָּבָא לַעֲבֹד אֶת־עֲבֹדַת אֹהֶל מוֹעֵד׃ 31 וְזֹאת כל אורית חס . כה יו[17] מנה ר״פ
מִשְׁמֶרֶת מַשָּׂאָם לְכָל־עֲבֹדָתָם בְּאֹהֶל מוֹעֵד קַרְשֵׁי הַמִּשְׁכָּן וּבְרִיחָיו
32 וַעֲמוּדָיו וַאֲדָנָיו[a]׃ 32 וַעֲמוּדֵי הֶחָצֵר סָבִיב וַאֲדָנֵיהֶם[a] וְיִתֵדֹתָם ד מל[22]
וּמֵיתְרֵיהֶם לְכָל־כְּלֵיהֶם וּלְכָל עֲבֹדָתָם וּבְשֵׁמֹת תִּפְקְדוּ אֶת[b]־כְּלֵי
33 מִשְׁמֶרֶת מַשָּׂאָם׃ 33 זֹאת עֲבֹדַת מִשְׁפְּחֹת בְּנֵי מְרָרִי לְכָל־עֲבֹדָתָם כל אורית חס
34 בְּאֹהֶל מוֹעֵד בְּיַד אִיתָמָר בֶּן־אַהֲרֹן הַכֹּהֵן׃ 34 וַיִּפְקֹד מֹשֶׁה נח
וְאַהֲרֹן וּנְשִׂיאֵי הָעֵדָה אֶת־בְּנֵי הַקְּהָתִי לְמִשְׁפְּחֹתָם וּלְבֵית[a] אֲבֹתָם׃ 24[1] . 23[1]
35 מִבֶּן שְׁלֹשִׁים[a] שָׁנָה וָמַעְלָה וְעַד בֶּן־חֲמִשִּׁים שָׁנָה כָּל־הַבָּא לַצָּבָא

[17]Mm 856. [18]Mm 3068. [19]Mm 3361. [20]Mm 210. [21]Mm 675. [22]Mm 638. [23]Mm 1749. [24]Mm 857.

19 [a] pc Mss 𝔐𝔊 ז׳ ‖ [b] mlt Mss 𝔐 אֶל ‖ [c] > 2 Mss 𝔐 ‖ [d] Seb mlt Mss 𝔐 וְעַל ‖ **23** [a] cf 3[a] ‖ [b] mlt Mss 𝔐𝔖𝔗[J] ועד ut 𝔘𝔗 30.35sqq ‖ **25** [a] 𝔐[Mss] מ׳ ‖ **26** [a] cf 3,26[b–b] ‖ **27** [a] 𝔊* sg; prp ופקדתם ‖ [b] 𝔊 ἐξ ὀνομάτων, l בְּשֵׁמוֹת ut 32 ‖ [c] prb dl cf a ‖ **28** [a] > pc Mss 𝔊* ‖ **30** [a] cf 3[a] ‖ **31** [a] 𝔊 + nonn vb ‖ **32** [a] 𝔊 + nonn vb ‖ [b] l c Ms 𝔐𝔊𝔗[J] אֵת־כָּל־ ‖ **34** [a] pc Mss 𝔐𝔊𝔖 ל׳ ‖ **35** [a] cf 3[a], id in 39.43.47.

כל קריא חס ב מ א מל[25]

לַעֲבֹדָה בְּאֹהֶל מוֹעֵד׃ 36 וַיִּהְיוּ פְקֻדֵיהֶם לְמִשְׁפְּחֹתָם חֲמִשִּׁים וּמָאתַיִם אָלֶף שְׁבַע[a] 36
מֵאוֹת וַחֲמִשִּׁים׃ 37 אֵלֶּה פְקוּדֵי מִשְׁפְּחֹת הַקְהָתִי כָּל־הָעֹבֵד בְּאֹהֶל 37

כט ו[26] מוֹעֵד אֲשֶׁר פָּקַד מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן עַל־פִּי יְהוָה בְּיַד־מֹשֶׁה׃ ס

ח מל בארו ובנביא[27] . ו[28] . ג[29] 38 וּפְקוּדֵי בְנֵי גֵרְשׁוֹן לְמִשְׁפְּחֹתָם וּלְבֵית[a] אֲבֹתָם׃ 39 מִבֶּן שְׁלֹשִׁים 38 39
שָׁנָה וָמַעְלָה וְעַד בֶּן־חֲמִשִּׁים שָׁנָה כָּל־הַבָּא לַצָּבָא לַעֲבֹדָה בְּאֹהֶל
מוֹעֵד׃ 40 וַיִּהְיוּ פְקֻדֵיהֶם לְמִשְׁפְּחֹתָם לְבֵית אֲבֹתָם אַלְפַּיִם וְשֵׁשׁ 40
מֵאוֹת וּשְׁלֹשִׁים׃ 41 אֵלֶּה פְקוּדֵי מִשְׁפְּחֹת בְּנֵי גֵרְשׁוֹן כָּל־הָעֹבֵד 41

כט בתור בְּאֹהֶל מוֹעֵד אֲשֶׁר פָּקַד מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן עַל־פִּי יְהוָה׃[a] 42 וּפְקוּדֵי 42
מִשְׁפְּחֹת בְּנֵי מְרָרִי לְמִשְׁפְּחֹתָם לְבֵית אֲבֹתָם׃ 43 מִבֶּן שְׁלֹשִׁים[a] שָׁנָה 43
וָמַעְלָה וְעַד בֶּן־חֲמִשִּׁים שָׁנָה כָּל־הַבָּא לַצָּבָא לַעֲבֹדָה בְּאֹהֶל מוֹעֵד׃
44 וַיִּהְיוּ פְקֻדֵיהֶם לְמִשְׁפְּחֹתָם שְׁלֹשֶׁת אֲלָפִים וּמָאתָיִם׃ 45 אֵלֶּה 44 45

כט בתור . ו[26] פְּקוּדֵי מִשְׁפְּחֹת בְּנֵי מְרָרִי אֲשֶׁר פָּקַד מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן עַל־פִּי יְהוָה בְּיַד־
כט בתור . ב מֹשֶׁה׃ 46 כָּל־הַפְּקֻדִים אֲשֶׁר פָּקַד מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן וּנְשִׂיאֵי יִשְׂרָאֵל 46

ג[29] . ו[28] אֶת־הַלְוִיִּם לְמִשְׁפְּחֹתָם וּלְבֵית[a] אֲבֹתָם׃ 47 מִבֶּן שְׁלֹשִׁים[a] שָׁנָה 47
כל אורית חס . מא וָמַעְלָה וְעַד בֶּן־חֲמִשִּׁים שָׁנָה כָּל־הַבָּא לַעֲבֹד עֲבֹדַת עֲבֹדָה וַעֲבֹדַת מַשָּׂא

כל אורית חס וכל קריא דכות ב מ א[30] בְּאֹהֶל מוֹעֵד׃ 48 וַיִּהְיוּ פְקֻדֵיהֶם שְׁמֹנַת אֲלָפִים וַחֲמֵשׁ מֵאוֹת וּשְׁמֹנִים׃ 48
ו[26] . לט מל בתור . ל 49 עַל־פִּי יְהוָה פָּקַד[a] אוֹתָם[b] בְּיַד־מֹשֶׁה[b] אִישׁ אִישׁ עַל־עֲבֹדָתוֹ וְעַל־ 49

ו מַשָּׂאוֹ וּפְקֻדָּיו[c] אֲשֶׁר[d]־צִוָּה יְהוָה אֶת־מֹשֶׁה׃[e] פ

ל 5 1 וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵאמֹר׃ 2 צַו אֶת־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְיִשַׁלְּחוּ 5

ט פסוק כל וכל וכל[1] . ל . ג ול קמ מִן־הַמַּחֲנֶה כָּל־צָרוּעַ וְכָל־זָב וְכֹל טָמֵא לָנָפֶשׁ׃ 3[a] מִזָּכָר עַד־[b]נְקֵבָה 3

ל . ל . ב תְּשַׁלְּחוּ אֶל־מִחוּץ לַמַּחֲנֶה תְּשַׁלְּחֻם[a] וְלֹא יְטַמְּאוּ אֶת־מַחֲנֵיהֶם אֲשֶׁר

לט מל בתור אֲנִי שֹׁכֵן בְּתוֹכָם׃ 4 וַיַּעֲשׂוּ־כֵן בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וַיְשַׁלְּחוּ אוֹתָם אֶל־מִחוּץ 4
לַמַּחֲנֶה כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה כֵּן עָשׂוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל׃ פ

5 5 וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵאמֹר׃ 6 דַּבֵּר אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל[a] אִישׁ אוֹ־ 5 6

ו חס[2] . ל אִשָּׁה כִּי יַעֲשׂוּ מִכָּל־חַטֹּאת הָאָדָם לִמְעֹל מַעַל בַּיהוָה וְאָשְׁמָה

[25] Cf Mm 858. [26] Mm 860. [27] Mm 859. [28] Mm 1749. [29] Mm 857. [30] 1 Ch 29,7. **Cp 5** [1] Mm 1981. [2] Mm 861.

36 [a] Seb pc Mss 𝔲𝔖𝔗^{J} ושׁ׳ ל ‖ **38** [a] pc Mss 𝔲𝔊𝔖𝔗^{J} ל׳ ‖ **39** [a] cf 3[a] ‖ **41** [a] frt ins c pc Mss 𝔊𝔗^{J} בְּיַד מֹשֶׁה ‖ **43** [a] cf 3[a] ‖ **46** [a] cf 34[a] ‖ **47** [a] cf 3[a] ‖ **49** [a] prp pl ‖ [b–b] tr post על־פי׳ ut 37. (41.) 45 ‖ [c] dl? vel l וַיִּתְפָּקְדוּ cf 𝔊𝔖 ‖ [d] Seb Ms 𝔲 כַּא׳ cf 𝔊𝔖𝔗^{MssJ}ע ‖ [e] prp בְּיַד = 𝔗^{Ms} ‖ **Cp 5,3** [a–a] add? ‖ [b] mlt Mss 𝔲𝔖𝔗^{J} ועד ‖ **6** [a] 𝔲𝔖^{L} + לאמר.

7 הַנֶּפֶשׁ הַהִוא׃ 7 וְהִתְוַדּוּ אֶת־חַטָּאתָם אֲשֶׁר עָשׂוּ וְהֵשִׁיב אֶת־אַשָּׁמוֹ בְּרֹאשׁוֹ וַחֲמִישִׁתוֹ יֹסֵף עָלָיו וְנָתַן לַאֲשֶׁר אָשַׁם לוֹ׃ 8 וְאִם־אֵין לָאִישׁ
8 גֹּאֵל לְהָשִׁיב הָאָשָׁם אֵלָיו הָאָשָׁם הַמּוּשָׁב לַיהוָה לַכֹּהֵן מִלְבַד אֵיל
9 הַכִּפֻּרִים אֲשֶׁר יְכַפֶּר־בּוֹ עָלָיו׃ 9 וְכָל־תְּרוּמָה לְכָל־קָדְשֵׁי
10 בְנֵי־יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר־יַקְרִיבוּ לַכֹּהֵן לוֹ יִהְיֶה׃ 10 וְאִישׁ אֶת־קָדָשָׁיו לוֹ
יִהְיוּ אִישׁ אֲשֶׁר־יִתֵּן לַכֹּהֵן לוֹ יִהְיֶה׃ פ
11 וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵאמֹר׃ 12 דַּבֵּר אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
13 וְאָמַרְתָּ אֲלֵהֶם אִישׁ אִישׁ כִּי־תִשְׂטֶה אִשְׁתּוֹ וּמָעֲלָה בּוֹ מָעַל׃ 13 וְשָׁכַב
אִישׁ אֹתָהּ שִׁכְבַת־זֶרַע וְנֶעְלַם מֵעֵינֵי אִישָׁהּ וְנִסְתְּרָה וְהִיא נִטְמָאָה
14 וְעֵד אֵין בָּהּ וְהִוא לֹא נִתְפָּשָׂה׃ 14 וְעָבַר עָלָיו רוּחַ־קִנְאָה וְקִנֵּא אֶת־
אִשְׁתּוֹ וְהִוא נִטְמָאָה אוֹ־עָבַר עָלָיו רוּחַ־קִנְאָה וְקִנֵּא אֶת־אִשְׁתּוֹ וְהִיא
15 לֹא נִטְמָאָה׃ 15 וְהֵבִיא הָאִישׁ אֶת־אִשְׁתּוֹ אֶל־הַכֹּהֵן וְהֵבִיא אֶת־
קָרְבָּנָהּ עָלֶיהָ עֲשִׂרֹת הָאֵיפָה קֶמַח שְׂעֹרִים לֹא־יִצֹק עָלָיו שֶׁמֶן
וְלֹא־יִתֵּן עָלָיו לְבֹנָה כִּי־מִנְחַת קְנָאֹת הִוא מִנְחַת זִכָּרוֹן מַזְכֶּרֶת
16 עָו�ֹן׃ 16 וְהִקְרִיב אֹתָהּ הַכֹּהֵן וְהֶעֱמָדָהּ לִפְנֵי יְהוָה׃ 17 וְלָקַח הַכֹּהֵן
17 מַיִם קְדֹשִׁים בִּכְלִי־חֶרֶשׂ וּמִן־הֶעָפָר אֲשֶׁר יִהְיֶה בְּקַרְקַע הַמִּשְׁכָּן
18 יִקַּח הַכֹּהֵן וְנָתַן אֶל־הַמָּיִם׃ 18 וְהֶעֱמִיד הַכֹּהֵן אֶת־הָאִשָּׁה לִפְנֵי יְהוָה
וּפָרַע אֶת־רֹאשׁ הָאִשָּׁה וְנָתַן עַל־כַּפֶּיהָ אֶת מִנְחַת הַזִּכָּרוֹן מִנְחַת
19 קְנָאֹת הִוא וּבְיַד הַכֹּהֵן יִהְיוּ מֵי הַמָּרִים הַמְאָרֲרִים׃ 19 וְהִשְׁבִּיעַ
אֹתָהּ הַכֹּהֵן וְאָמַר אֶל־הָאִשָּׁה אִם־לֹא שָׁכַב אִישׁ אֹתָךְ וְאִם־לֹא
שָׂטִית טֻמְאָה תַּחַת אִישֵׁךְ הִנָּקִי מִמֵּי הַמָּרִים הַמְאָרֲרִים הָאֵלֶּה׃
20 20 וְאַתְּ כִּי שָׂטִית תַּחַת אִישֵׁךְ וְכִי נִטְמֵאת וַיִּתֵּן אִישׁ בָּךְ אֶת־שְׁכָבְתּוֹ
21 מִבַּלְעֲדֵי אִישֵׁךְ׃ 21 וְהִשְׁבִּיעַ הַכֹּהֵן אֶת־הָאִשָּׁה בִּשְׁבֻעַת הָאָלָה
וְאָמַר הַכֹּהֵן לָאִשָּׁה יִתֵּן יְהוָה אוֹתָךְ לְאָלָה וְלִשְׁבֻעָה בְּתוֹךְ עַמֵּךְ

[3] Mm 862. [4] Mm 2851. [5] Mm 863. [6] Mm 319. [7] Mm 864. [8] Mm 881. [9] Mm 855. [10] Mm 865. [11] Mm 866. [12] Mm 1506. [13] Mm 683. [14] Mm 811. [15] Am 9,3. [16] Mm 66. [17] Mm 2059. [18] Mm 867. [19] Mm 287. [20] Mm 868.

7 [a] nonn vb exc? ‖ **8** [a] 1 יְהוָה, 𝔊(𝔖𝔙) + *ἔσται* ‖ **9** [a] cj c לו, cf Lv 7,8; Ms pr ליהוה cf 𝔊 ‖ **10** [a] 2 Mss לא ‖ [b] nonn Mss 𝔪𝔖𝔗 יהיה ‖ [c] nonn Mss 𝔪𝔖𝔙 וְאִ׳ ‖ [d] cj c לו cf 9[a] ‖ **13** [a] = אִתָּהּ ‖ [b] 𝔪[Mss] למה– ‖ **15** [a] pc Mss 𝔪𝔗[J] עליה ‖ [b] Seb הִיא ‖ **17** [a] 𝔪 קְדוּשִׁים, 𝔊 *καθαρὸν ζῶν*, 𝔗 כְּיוֹר (מֵי) cf Ex 30,17sqq ‖ [b] 𝔖 *dmdbḥ'* = הַמִּזְבֵּחַ ‖ **18** [a] 𝔪 (𝔪[T]) הַמְאָרְרִים 𝔊 *τοῦ ἐλεγμοῦ* id?; prp הָאוֹרִים vel הַמּוֹרִים, 1 𝔐 cf 𝔖𝔙 ‖ [b] 𝔖 *bḥr'* = הַמְאֹרִים?, id 19. 22. 24. (27) ‖ **19** [a] cf 13[a] ‖ [b] cf 18[a] ‖ [c] cf 18[b] ‖ **21** [a–a] add?

ל כת ה בְּתֵּת יְהוָה אֶת־יְרֵכֵךְ נֹפֶלֶת וְאֶת־בִּטְנֵךְ צָבָה׃ 22 וּבָאוּ הַמַּיִם 22
ל . ו חס בלישׁ[21] . ח[22] הַמְאָרְרִים[a] הָאֵלֶּה בְּמֵעַיִךְ לַצְבּוֹת[b] בֶּטֶן וְלַנְפֵּל[c] יָרֵךְ וְאָמְרָה הָאִשָּׁה
ב[23] . ג ב מל וחד חס[24] . ר . ג[25] אָמֵן ׀ אָמֵן׃ 23 וְכָתַב אֶת־הָאָלוֹת הָאֵלֶּה הַכֹּהֵן בַּסֵּפֶר וּמָחָה אֶל־מֵי 23
ג[26] . כו פסוק את את ומילה חדה ביניה הַמָּרִים[a]׃ 24 וְהִשְׁקָה אֶת־הָאִשָּׁה אֶת־מֵי [a]הַמָּרִים הַמְאָרֲרִים[a] וּבָאוּ 24
ב בָהּ הַמַּיִם [a]הַמְאָרְרִים לְמָרִים[a]׃ 25 וְלָקַח הַכֹּהֵן מִיַּד הָאִשָּׁה אֶת 25
ס[27] מִנְחַת הַקְּנָאֹת וְהֵנִיף אֶת־הַמִּנְחָה לִפְנֵי יְהוָה וְהִקְרִיב אֹתָהּ אֶל־
הַמִּזְבֵּחַ׃ 26 וְקָמַץ[a] הַכֹּהֵן מִן־הַמִּנְחָה אֶת־אַזְכָּרָתָהּ וְהִקְטִיר הַמִּזְבֵּחָה 26
ל[28] . ל . ל [b]וְאַחַר יַשְׁקֶה אֶת־הָאִשָּׁה אֶת־הַמָּיִם[b]׃ 27 [a]וְהִשְׁקָהּ אֶת־הַמַּיִם[a] וְהָיְתָה[b] 27
אִם־נִטְמְאָה וַתִּמְעֹל מַעַל בְּאִישָׁהּ וּבָאוּ בָהּ הַמַּיִם [c]הַמְאָרְרִים
ב . ב בתור לְמָרִים[c] וְצָבְתָה בִטְנָהּ וְנָפְלָה יְרֵכָהּ וְהָיְתָה הָאִשָּׁה לְאָלָה בְּקֶרֶב
ל[28] . ל . ל עַמָּהּ׃ 28 וְאִם־לֹא נִטְמְאָה הָאִשָּׁה וּטְהֹרָה הִוא וְנִקְּתָה וְנִזְרְעָה[a] 28
ב . כה[29] זָרַע׃ 29 זֹאת תּוֹרַת הַקְּנָאֹת אֲשֶׁר תִּשְׂטֶה אִשָּׁה תַּחַת אִישָׁהּ
וְנִטְמָאָה׃ 30 אוֹ אִישׁ אֲשֶׁר תַּעֲבֹר עָלָיו רוּחַ קִנְאָה וְקִנֵּא אֶת־אִשְׁתּוֹ 30
וְהֶעֱמִיד אֶת־הָאִשָּׁה לִפְנֵי יְהוָה וְעָשָׂה לָהּ הַכֹּהֵן אֵת כָּל־הַתּוֹרָה
ג[31] . ה[31] הַזֹּאת׃ 31 וְנִקָּה הָאִישׁ מֵעָוֹן וְהָאִשָּׁה הַהִוא תִּשָּׂא אֶת־עֲוֹנָהּ׃ פ 31

ס[נ] **6** 1 וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵאמֹר׃ 2 דַּבֵּר אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל 1 2
ד חס בלישׁ וְאָמַרְתָּ אֲלֵהֶם אִישׁ אוֹ־אִשָּׁה כִּי יַפְלִא[a] לִנְדֹּר נֶדֶר נָזִיר[b] לְהַזִּיר
מז פסוק לא לא לא לַיהוָה׃ 3 מִיַּיִן וְשֵׁכָר יַזִּיר חֹמֶץ־יַיִן וְחֹמֶץ שֵׁכָר לֹא יִשְׁתֶּה וְכֹל־ 3
ל . יג[1] מִשְׁרַת[a] עֲנָבִים לֹא יִשְׁתֶּה וַעֲנָבִים לַחִים וִיבֵשִׁים לֹא יֹאכֵל׃ 4 כֹּל 4
ל[2] . ל . ל . יג[1] יְמֵי נִזְרוֹ מִכֹּל[a] אֲשֶׁר יֵעָשֶׂה מִגֶּפֶן הַיַּיִן מֵחַרְצַנִּים וְעַד־זָג לֹא יֹאכֵל׃
ב[3] חס ול בלישׁ 5 כֹּל־יְמֵי נֶדֶר[a] נִזְרוֹ תַּעַר לֹא־יַעֲבֹר עַל־רֹאשׁוֹ עַד־מְלֹאת הַיָּמִם 5
יג חס[4] . ל . ל . ד[5] אֲשֶׁר־יַזִּיר לַיהוָה קָדֹשׁ יִהְיֶה גַּדֵּל פֶּרַע שְׂעַר רֹאשׁוֹ׃ 6 כָּל־יְמֵי 6

[21] Mm 1317. [22] Mm 3001. [23] Neh 8,6. [24] Mm 1221. [25] Mm 869. [26] Mm 3048. [27] Mm 583. [28] Mm 1140. [29] Mm 1506. [30] Mm 516. [31] Mm 1758. **Cp 6** [1] Mm 784. [2] Mm 210. [3] Gn 36,24. [4] Mm 783. [5] Mm 1782.

21 [b] 𝔐 צבא ‖ **22** [a] cf 18[b] ‖ [b] 1 לְצִבּוֹת ‖ [c] 𝔊 *καὶ διαπεσεῖν*, 1 וְלִנְפֹּל ‖ **23** [a] cf 18[a], 𝔊 (𝔙) + *τοῦ ἐπικαταρομένου* = הַמְאָרְרִים ut 18.19.24; 𝔖 *bhr'* = מְאָרִים? ut 22 ‖ **24** [a–a] 𝔐𝔊𝔖 sim ac 18 ‖ **26** [a] 𝔐𝔖 והרים ‖ [b–b] add (gl ad 24 propter 27) ‖ **27** [a–a] > 𝔊*𝔖 (homtel) ‖ [b] 1 c 𝔐𝔗[J] וְהָיָה ‖ [c–c] cf 24[a–a] ‖ **28** [a] 𝔐[Mss] ע– ‖ **Cp 6,2** [a] prp יַפְלֵא cf Lv 27,2 ‖ [b] 𝔊(𝔖𝔗𝔗[J]) *ἁγνείαν* = נֶזֶר ‖ **3** [a] 𝔐 משארת; α′σ′(𝔖) recte *ἀπόβρεξιν* ‖ **5** [a] dl c pc Mss cf 8 (dttg)?

7 הַזֹּרֹו לַיהוָה עַל־נֶפֶשׁ מֵת לֹא יָבֹא׃ 7 לְאָבִיו וּלְאִמּוֹ לְאָחִיו וּלְאַחֹתוֹ ל. ל
8 לֹא־יִטַּמָּא לָהֶם בְּמֹתָם כִּי נֵזֶר אֱלֹהָיו עַל־רֹאשׁוֹ׃ 8 כֹּל יְמֵי ה בתור[6]
9 נִזְרוֹ קָדֹשׁ הוּא לַיהוָה׃ 9 וְכִי־יָמוּת מֵת עָלָיו בְּפֶתַע פִּתְאֹם וְטִמֵּא יג חס[7]. ב[8]
10 רֹאשׁ נִזְרוֹ וְגִלַּח רֹאשׁוֹ בְּיוֹם טָהֳרָתוֹ בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי יְגַלְּחֶנּוּ׃ 10 וּבַיּוֹם
הַשְּׁמִינִי יָבִא שְׁתֵּי תֹרִים אוֹ שְׁנֵי בְנֵי יוֹנָה אֶל־הַכֹּהֵן אֶל־פֶּתַח אֹהֶל יג[9] ה[10] מגה חס
11 מוֹעֵד׃ 11 וְעָשָׂה הַכֹּהֵן אֶחָד לְחַטָּאת וְאֶחָד לְעֹלָה וְכִפֶּר עָלָיו מֵאֲשֶׁר
12 חָטָא עַל־הַנָּפֶשׁ וְקִדַּשׁ אֶת־רֹאשׁוֹ בַּיּוֹם הַהוּא׃ 12 וְהִזִּיר לַיהוָה אֶת־ ל
יְמֵי נִזְרוֹ [a]וְהֵבִיא כֶּבֶשׂ בֶּן־שְׁנָתוֹ לְאָשָׁם[a] וְהַיָּמִים הָרִאשֹׁנִים יִפְּלוּ כִּי כי
13 [b]טָמֵא[b] נִזְרוֹ׃ 13 וְזֹאת תּוֹרַת הַנָּזִיר בְּיוֹם מִלֹּאת יְמֵי נִזְרוֹ יָבִיא[a] כה יו[11] מגה ר״פ . יג[12]
14 אֹתוֹ אֶל־פֶּתַח אֹהֶל מוֹעֵד׃ 14 וְהִקְרִיב אֶת־קָרְבָּנוֹ לַיהוָה כֶּבֶשׂ[ף]
בֶּן־שְׁנָתוֹ תָּמִים אֶחָד[a] לְעֹלָה וְכַבְשָׂה אַחַת בַּת־שְׁנָתָהּ תְּמִימָה
15 לְחַטָּאת וְאַיִל־אֶחָד תָּמִים לִשְׁלָמִים׃ 15 וְסַל מַצּוֹת סֹלֶת חַלֹּת
בְּלוּלֹת בַּשֶּׁמֶן וּרְקִיקֵי מַצּוֹת מְשֻׁחִים בַּשָּׁמֶן וּמִנְחָתָם וְנִסְכֵּיהֶם׃
16 ה[13] 16 וְהִקְרִיב הַכֹּהֵן לִפְנֵי יְהוָה וְעָשָׂה אֶת־חַטָּאתוֹ וְאֶת־עֹלָתוֹ׃ 17 וְאֶת־ ד. ל
הָאַיִל יַעֲשֶׂה זֶבַח [ס]שְׁלָמִים[ס] לַיהוָה עַל סַל הַמַּצּוֹת וְעָשָׂה הַכֹּהֵן אֶת־ ל
18 מִנְחָתוֹ וְאֶת־[ס]נִסְכּוֹ׃ 18 וְגִלַּח הַנָּזִיר פֶּתַח אֹהֶל מוֹעֵד אֶת־רֹאשׁ נִזְרוֹ ל
וְלָקַח אֶת־שְׂעַר רֹאשׁ נִזְרוֹ וְנָתַן עַל־הָאֵשׁ אֲשֶׁר־תַּחַת זֶבַח הַשְּׁלָמִים׃ יד[14]
19 וְלָקַח הַכֹּהֵן אֶת־הַזְּרֹעַ בְּשֹׁלָהּ מִן־הָאַיִל וַחַלַּת מַצָּה אַחַת מִן־ ל
הַסַּל וּרְקִיק מַצָּה אֶחָד וְנָתַן עַל־כַּפֵּי הַנָּזִיר אַחַר הִתְגַּלְּחוֹ אֶת־נִזְרוֹ׃ ל
20 וְהֵנִיף אֹתָם הַכֹּהֵן [ס]תְּנוּפָה[ס] לִפְנֵי יְהוָה קֹדֶשׁ הוּא לַכֹּהֵן[a] עַל חֲזֵה לט מל בתור
21 הַתְּנוּפָה וְעַל שׁוֹק הַתְּרוּמָה וְאַחַר יִשְׁתֶּה הַנָּזִיר יָיִן׃ 21 זֹאת
תּוֹרַת הַנָּזִיר[a] אֲשֶׁר [b]יִדֹּר[b] קָרְבָּנוֹ לַיהוָה עַל־נִזְרוֹ [c]מִלְבַד אֲשֶׁר־תַּשִּׂיג
[ס][ו][c] יָדוֹ[c] [d]כְּפִי נִדְרוֹ[d] אֲשֶׁר יִדֹּר כֵּן יַעֲשֶׂה עַל[ס] תּוֹרַת נִזְרוֹ׃ פ 22 וַיְדַבֵּר ל
23 יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵאמֹר׃ 23 דַּבֵּר אֶל־אַהֲרֹן וְאֶל־בָּנָיו לֵאמֹר כֹּה
תְבָרֲכוּ אֶת־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אָמוֹר[a] לָהֶם׃ ס ג מל[15]

[6] Mm 870. [7] Mm 783. [8] Mm 724. [9] Mm 679. [10] Mm 871. [11] Mm 856. [12] Mm 679. [13] Mm 872. [14] Mm 1782. [15] Mm 873.

12 [a–a] add? ‖ [b] l טָמֵא רֹאשׁ, cf G et 9 ‖ **13** [a] l יָבוֹא (דל את) vel יָבִיאוּ ‖ **14** [a] tr post כבש? ‖ **20** [a] ⅏G + יְהֹוָה ‖ **21** [a] tr huc [c–c] ‖ [b] l וא׳ ‖ [c–c] cf [a] ‖ [d] nonn Mss Edd נזרו cf 4[a] ‖ **23** [a] prp לֵאמֹר vel אִמְרוּ, l זז.

24 יְבָרֶכְךָ יְהוָה וְיִשְׁמְרֶךָ׃ ס
25 יָאֵר[a] יְהוָה | פָּנָיו אֵלֶיךָ וִיחֻנֶּךָּ[b]׃ ס
26 יִשָּׂא יְהוָה | פָּנָיו אֵלֶיךָ וְיָשֵׂם לְךָ שָׁלוֹם׃ ס
27 [a]וְשָׂמוּ[b] אֶת־שְׁמִי עַל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וַאֲנִי[c] אֲבָרְכֵם׃ פ

7 1 וַיְהִי בְּיוֹם כַּלּוֹת מֹשֶׁה לְהָקִים אֶת־הַמִּשְׁכָּן וַיִּמְשַׁח אֹתוֹ וַיְקַדֵּשׁ
אֹתוֹ וְאֶת־כָּל־כֵּלָיו וְאֶת־הַמִּזְבֵּחַ וְאֶת־כָּל־כֵּלָיו וַיִּמְשָׁחֵם וַיְקַדֵּשׁ
אֹתָם׃ 2 וַיַּקְרִיבוּ[a] נְשִׂיאֵי יִשְׂרָאֵל רָאשֵׁי בֵּית אֲבֹתָם הֵם נְשִׂיאֵי הַמַּטֹּת
הֵם הָעֹמְדִים עַל־הַפְּקֻדִים׃ 3 וַיָּבִיאוּ אֶת־קָרְבָּנָם לִפְנֵי יְהוָה שֵׁשׁ־
עֶגְלֹת צָב וּשְׁנֵי[a] עָשָׂר בָּקָר עֲגָלָה עַל־שְׁנֵי הַנְּשִׂאִים וְשׁוֹר לְאֶחָד[b]
וַיַּקְרִיבוּ אוֹתָם לִפְנֵי הַמִּשְׁכָּן׃ 4 וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵּאמֹר׃ 5 קַח
מֵאִתָּם וְהָיוּ לַעֲבֹד אֶת־עֲבֹדַת אֹהֶל מוֹעֵד וְנָתַתָּה אוֹתָם אֶל־הַלְוִיִּם
אִישׁ כְּפִי עֲבֹדָתוֹ׃ 6 וַיִּקַּח מֹשֶׁה אֶת־הָעֲגָלֹת וְאֶת־הַבָּקָר וַיִּתֵּן אוֹתָם
אֶל־הַלְוִיִּם׃ 7 [a]אֵת | שְׁתֵּי הָעֲגָלֹת וְאֵת אַרְבַּעַת הַבָּקָר נָתַן לִבְנֵי
גֵרְשׁוֹן כְּפִי עֲבֹדָתָם׃ 8 וְאֵת | אַרְבַּע[a] הָעֲגָלֹת וְאֵת שְׁמֹנַת הַבָּקָר נָתַן
לִבְנֵי מְרָרִי כְּפִי עֲבֹדָתָם בְּיַד אִיתָמָר בֶּן־אַהֲרֹן הַכֹּהֵן׃ 9 וְלִבְנֵי קְהָת
לֹא נָתָן כִּי־עֲבֹדַת הַקֹּדֶשׁ עֲלֵהֶם בַּכָּתֵף יִשָּׂאוּ׃ 10 וַיַּקְרִיבוּ הַנְּשִׂאִים
אֶת[a] חֲנֻכַּת הַמִּזְבֵּחַ בְּיוֹם הִמָּשַׁח אֹתוֹ וַיַּקְרִיבוּ הַנְּשִׂאִים אֶת־קָרְבָּנָם
לִפְנֵי הַמִּזְבֵּחַ׃ 11 וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה נָשִׂיא אֶחָד לַיּוֹם נָשִׂיא אֶחָד
לַיּוֹם יַקְרִיבוּ אֶת־קָרְבָּנָם לַחֲנֻכַּת הַמִּזְבֵּחַ׃ ס 12 וַיְהִי הַמַּקְרִיב
בַּיּוֹם הָרִאשׁוֹן אֶת־קָרְבָּנוֹ נַחְשׁוֹן בֶּן־עַמִּינָדָב[a] לְמַטֵּה יְהוּדָה׃
13 וְקָרְבָּנוֹ[a] קַעֲרַת־כֶּסֶף אַחַת שְׁלֹשִׁים וּמְאָה מִשְׁקָלָהּ מִזְרָק אֶחָד
כֶּסֶף שִׁבְעִים שֶׁקֶל בְּשֶׁקֶל הַקֹּדֶשׁ שְׁנֵיהֶם | מְלֵאִים סֹלֶת בְּלוּלָה
בַּשָּׁמֶן לְמִנְחָה׃ 14 כַּף אַחַת עֲשָׂרָה זָהָב מְלֵאָה קְטֹרֶת׃ 15 פַּר אֶחָד
16 בֶּן־בָּקָר אַיִל אֶחָד כֶּבֶשׂ־אֶחָד בֶּן־שְׁנָתוֹ לְעֹלָה׃ 16 שְׂעִיר[a]־עִזִּים

[16] Mm 750. [17] Mm 2636. [18] Mm 3309. [19] Mm 3131. [20] Mm 762. [21] וחד ואברכם Gn 48,9. Cp 7 [1] Mm 760. [2] Mm 874. [3] 1 Ch 29,7. [4] Mm 675. [5] Mm 1367. [6] Mm 875. [7] Cf Mm 699. [8] Mm 878. [9] Mm 876.

25 [a] יאיר 𝔐 ‖ [b] 𝔖 *wnḥjk* = וְיחֻנֶּךָ ‖ **27** [a] 𝔊* tr post 23 ‖ [b] 𝔐 ושימו ‖ [c] 𝔊 + *κύριος* ‖ **Cp 7,2** [a] prp וַיַּקְרִבוּ, 𝔐^{Mss} ויקרבו ‖ **3** [a] Seb 𝔐 שְׁנֵי עָגְלוֹת ‖ [b] 𝔏 לְ? cf שְׁנֵי הַנְּ ‖ **7** [a] pc Mss וְאֵת ‖ **8** [a] nonn Mss 𝔐 עת– ‖ **10** [a] 𝔊 *εἰς* 𝔙 *in*, cf 11 ‖ **12** [a] 𝔊(𝔖𝔗^{J}) + *ἄρχων* = נָשִׂיא cf 18.24 etc ‖ **13** [a] 𝔊 *καὶ προσήνεγκεν τὸ δῶρον αὐτοῦ* cf 19 ‖ **16** [a] Ms 𝔐𝔊𝔖𝔙 וּשְׂ, id 22.28 etc.

ד פסוק בתור[16]. ד מיחד וכל תלים דכות[17]. ל
ב[18]
לז ד מנה ר״פ. ו רפי[19]
ז[20]. ל[21]
ל
ד׳ עה
ל. יא בתור ובגביא. לו
ג חס. ל. ו בלישׁ[2]. ה
לט מל בתור. ה. יב ר״פ
כל אורית חס. לט מל בתור. ב
ג חס. לט מל בתור
ב
ג חס. כל אורית חס וכל קריא דכות ב מ א[3]
כל אורית חס. יג חס בתור[4]. ו
ד חס בתור כת כן[5]
ב[6]
כ[6]. ל
סד
ל. כל קמ
כל מל. כל כת כן
כל קריא רפי ב מ ב דגש[7]. כב פסוק דלית בהון לא ו ולא י[8]. כל לישׁ חס
כל עינינ שעיר ר״פ[9]

17 אֶחָד לְחַטָּאת׃ 17 וּלְזֶבַח הַשְּׁלָמִים בָּקָר שְׁנַיִם אֵילִם חֲמִשָּׁה יב ר״פ
עַתּוּדִים חֲמִשָּׁה כְּבָשִׂים בְּנֵי־שָׁנָה חֲמִשָּׁה זֶה קָרְבַּן נַחְשׁוֹן בֶּן־ ב מל בתור׳ . ל
18 עַמִּינָדָב׃ פ 18 בַּיּוֹם ׀ הַשֵּׁנִי הִקְרִיב נְתַנְאֵל בֶּן־צוּעַר נְשִׂיא[a] ל ר״פ[10]
19 יִשָּׂשכָר׃ 19 [ba]הִקְרֵב[c] אֶת־קָרְבָּנוֹ[b] קַעֲרַת־כֶּסֶף אַחַת שְׁלֹשִׁים וּמֵאָה הל[11] ר״פ מיחד וחד
מִן [12]חס בלישׁ
מִשְׁקָלָהּ מִזְרָק אֶחָד כֶּסֶף שִׁבְעִים שֶׁקֶל בְּשֶׁקֶל הַקֹּדֶשׁ שְׁנֵיהֶם ׀ מְלֵאִים כל קמ׳ . כל מל . כל כת כן
20 סֹלֶת בְּלוּלָה בַשָּׁמֶן לְמִנְחָה׃ 20 [a]כַּף אַחַת עֲשָׂרָה זָהָב מְלֵאָה בט פסוק דלית בהון
21 קְטֹרֶת׃ 21 [a]פַּר אֶחָד בֶּן־בָּקָר אַיִל אֶחָד כֶּבֶשׂ־אֶחָד בֶּן־שְׁנָתוֹ לא ר ולא ל[13]
22 לְעֹלָה׃ 22 [a]שְׂעִיר־[b]עִזִּים אֶחָד לְחַטָּאת׃ 23 [a]וּלְזֶבַח הַשְּׁלָמִים בָּקָר כל ליש חס
23 שְׁנַיִם אֵילִם חֲמִשָּׁה עַתּוּדִים חֲמִשָּׁה כְּבָשִׂים בְּנֵי־שָׁנָה חֲמִשָּׁה זֶה קָרְבַּן יב ר״פ
נַתַּנְאֵל בֶּן־צוּעָר׃ פ 24 בַּיּוֹם ׀ הַשְּׁלִישִׁי נָשִׂיא לִבְנֵי זְבוּלֻן אֱלִיאָב ל
24 בֶּן־חֵלֹן׃[a] 25 [a]קָרְבָּנוֹ[b] קַעֲרַת־כֶּסֶף אַחַת שְׁלֹשִׁים וּמֵאָה מִשְׁקָלָהּ י ר״פ
מִזְרָק אֶחָד כֶּסֶף שִׁבְעִים שֶׁקֶל בְּשֶׁקֶל הַקֹּדֶשׁ שְׁנֵיהֶם ׀ מְלֵאִים סֹלֶת כל קמ׳ . כל מל . כל כת כן
26 בְּלוּלָה בַשָּׁמֶן לְמִנְחָה׃ 26 [a]כַּף אַחַת עֲשָׂרָה זָהָב מְלֵאָה קְטֹרֶת׃ בט פסוק דלית בהון
27 [a]פַּר אֶחָד בֶּן־בָּקָר אַיִל אֶחָד כֶּבֶשׂ־אֶחָד בֶּן־שְׁנָתוֹ לְעֹלָה׃ לא ר ולא ל[13] . כל ליש חס
28 [a]שְׂעִיר־[b]עִזִּים אֶחָד לְחַטָּאת׃ 29 [a]וּלְזֶבַח הַשְּׁלָמִים בָּקָר שְׁנַיִם יב ר״פ
אֵילִם חֲמִשָּׁה עַתֻּדִים חֲמִשָּׁה כְּבָשִׂים בְּנֵי־שָׁנָה חֲמִשָּׁה זֶה קָרְבַּן
30 אֱלִיאָב בֶּן־חֵלֹן׃[b] פ 30 בַּיּוֹם ׀ הָרְבִיעִי נָשִׂיא לִבְנֵי רְאוּבֵן כל ר״פ ביום הרביעי . ב מ ג וביום הרביעי[10] . כל קריא מל ב מ ג[14] חס
31 אֱלִיצוּר בֶּן־שְׁדֵיאוּר׃ 31 [a]קָרְבָּנוֹ[b] קַעֲרַת־כֶּסֶף אַחַת שְׁלֹשִׁים וּמֵאָה י ר״פ
מִשְׁקָלָהּ מִזְרָק אֶחָד כֶּסֶף שִׁבְעִים שֶׁקֶל בְּשֶׁקֶל הַקֹּדֶשׁ שְׁנֵיהֶם ׀ מְלֵאִים כל קמ׳ . כל מל . כל כת כן
32 סֹלֶת בְּלוּלָה בַשָּׁמֶן לְמִנְחָה׃ 32 [a]כַּף אַחַת עֲשָׂרָה זָהָב מְלֵאָה קְטֹרֶת כל דגש ב מ ג[15] רפי . בט פסוק דלית בהון לא ר ולא ל[13] . כל ליש חס
33 [a]פַּר אֶחָד בֶּן־בָּקָר אַיִל אֶחָד כֶּבֶשׂ־אֶחָד בֶּן־שְׁנָתוֹ לְעֹלָה׃
34 [a]שְׂעִיר־עִזִּים אֶחָד לְחַטָּאת׃ 35 [a]וּלְזֶבַח הַשְּׁלָמִים בָּקָר שְׁנַיִם אֵילִם יב ר״פ
חֲמִשָּׁה עַתֻּדִים חֲמִשָּׁה כְּבָשִׂים בְּנֵי־שָׁנָה חֲמִשָּׁה זֶה קָרְבַּן אֱלִיצוּר
36 בֶּן־שְׁדֵיאוּר׃ פ 36 בַּיּוֹם ׀ הַחֲמִישִׁי נָשִׂיא לִבְנֵי שִׁמְעוֹן שְׁלֻמִיאֵל ל ר״פ[10] . כל קריא מל ב מ ג[16] חס
37 בֶּן־צוּרִישַׁדָּי׃ 37 [a]קָרְבָּנוֹ[b] קַעֲרַת־כֶּסֶף אַחַת שְׁלֹשִׁים וּמֵאָה מִשְׁקָלָהּ י ר״פ

[10]Mm 877 et cf Mm 3920. [11]Mm 944. [12]Mm 667. [13]Mm 878. [14]Cf Mm 4113. [15]Cf Mm 577. [16]Cf Mm 2853.

18 [a] 𝔊(𝔖𝔗𝔗𝔘) + *τῆς φυλῆς* = לְמַטֵּה (נָ) cf 12 ‖ **19**[a]–**23**[a] generatim sine punctis, sed cum accentibus ‖ **19** [b–b] 𝔖 *qwrbnh* = קרבנו cf 13[a].25[a] ‖ [c] 𝔊 pr cop cf 13[a] ‖ **22** [b] cf 16[a] ‖ **24** [a] cf 1,9[a] ‖ **25**[a]–**29**[a] cf 19[a]–23[a] ‖ **25** [b] 𝔪 וְק׳ ‖ **28** [b] cf 16[a] ‖ **29** [b] cf 1,9[a] ‖ **31**[a]–**35**[a] cf 19[a]–23[a] ‖ **31** [b] cf 25[b] ‖ **37**[a]–**41**[a] cf 19[a]–23[a] ‖ **37** [b] cf 25[b].

מִזְרָק אֶחָד כֶּסֶף שִׁבְעִים שֶׁקֶל בְּשֶׁקֶל הַקֹּדֶשׁ שְׁנֵיהֶם מְלֵאִים סֹלֶת כל קמ. כל מל. כל כת כן
בְּלוּלָה בַשָּׁמֶן לְמִנְחָה׃ 38 כַּף אַחַת עֲשָׂרָה זָהָב מְלֵאָה קְטֹרֶת׃ 38 בב פסוק דלית בהון לא ו ולא ל[17]. כל ליש חס
39 פַּר אֶחָד בֶּן־בָּקָר אַיִל אֶחָד כֶּבֶשׂ־אֶחָד בֶּן־שְׁנָתוֹ לְעֹלָה׃ 40 שְׂעִיר־ 39 40
עִזִּים אֶחָד לְחַטָּאת 41 וּלְזֶבַח הַשְּׁלָמִים בָּקָר שְׁנַיִם אֵילִם חֲמִשָּׁה 41 יב ר״פ
עַתֻּדִים חֲמִשָּׁה כְּבָשִׂים בְּנֵי־שָׁנָה חֲמִשָּׁה זֶה קָרְבַּן שְׁלֻמִיאֵל בֶּן־ כל אוריית חס ב מ ב מל[18]. ל
צוּרִישַׁדָּי׃ פ 42 בַּיּוֹם הַשִּׁשִּׁי נָשִׂיא לִבְנֵי גָד אֶלְיָסָף בֶּן־דְּעוּאֵל׃ 42 ל ר״פ[19]. ו
43 קְעָרַת־כֶּסֶף אַחַת שְׁלֹשִׁים וּמֵאָה מִשְׁקָלָהּ מִזְרָק אֶחָד 43 ז ר״פ. כל קמ
כֶּסֶף שִׁבְעִים שֶׁקֶל בְּשֶׁקֶל הַקֹּדֶשׁ שְׁנֵיהֶם מְלֵאִים סֹלֶת בְּלוּלָה בַשָּׁמֶן כל מל. כל כת כן
לְמִנְחָה׃ 44 כַּף אַחַת עֲשָׂרָה זָהָב מְלֵאָה קְטֹרֶת׃ 45 פַּר אֶחָד בֶּן־ 44 45 בב פסוק דלית בהון לא ו ולא ל[17]. כל ליש חס
בָּקָר אַיִל אֶחָד כֶּבֶשׂ־אֶחָד בֶּן־שְׁנָתוֹ לְעֹלָה׃ 46 שְׂעִיר־עִזִּים אֶחָד 46
לְחַטָּאת׃ 47 וּלְזֶבַח הַשְּׁלָמִים בָּקָר שְׁנַיִם אֵילִם חֲמִשָּׁה עַתֻּדִים חֲמִשָּׁה 47 יב ר״פ
כְּבָשִׂים בְּנֵי־שָׁנָה חֲמִשָּׁה זֶה קָרְבַּן אֶלְיָסָף בֶּן־דְּעוּאֵל׃ פ ו
48 בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי נָשִׂיא לִבְנֵי אֶפְרַיִם אֱלִישָׁמָע בֶּן־עַמִּיהוּד׃ 49 קְעָרַת־כֶּסֶף 48 ב ר״פ[19]. ז ר״פ
אַחַת שְׁלֹשִׁים וּמֵאָה מִשְׁקָלָהּ מִזְרָק אֶחָד כֶּסֶף שִׁבְעִים כל קמ. כל מל
שֶׁקֶל בְּשֶׁקֶל הַקֹּדֶשׁ שְׁנֵיהֶם מְלֵאִים סֹלֶת בְּלוּלָה בַשָּׁמֶן לְמִנְחָה׃ כל כת כן
50 כַּף אַחַת עֲשָׂרָה זָהָב מְלֵאָה קְטֹרֶת׃ 51 פַּר אֶחָד בֶּן־בָּקָר אַיִל 50 51 בב פסוק דלית בהון לא ו ולא ל[17]. כל ליש חס
אֶחָד כֶּבֶשׂ־אֶחָד בֶּן־שְׁנָתוֹ לְעֹלָה׃ 52 שְׂעִיר־עִזִּים אֶחָד לְחַטָּאת׃ 52
53 וּלְזֶבַח הַשְּׁלָמִים בָּקָר שְׁנַיִם אֵילִם חֲמִשָּׁה עַתֻּדִים חֲמִשָּׁה כְּבָשִׂים 53 יב ר״פ. כל אוריית חס ב מ ד[20]
בְּנֵי־שָׁנָה חֲמִשָּׁה זֶה קָרְבַּן אֱלִישָׁמָע בֶּן־עַמִּיהוּד׃ פ 54 בַּיּוֹם 54 ג ר״פ[21]
הַשְּׁמִינִי נָשִׂיא לִבְנֵי מְנַשֶּׁה גַּמְלִיאֵל בֶּן־פְּדָה־צוּר׃ 55 קְעָרַת־ 55 ז ר״פ
כֶּסֶף אַחַת שְׁלֹשִׁים וּמֵאָה מִשְׁקָלָהּ מִזְרָק אֶחָד כֶּסֶף שִׁבְעִים שֶׁקֶל כל[22] אוריית וד״ה חס ב מ ד[23] מל. כל קמ. כל מל
בְּשֶׁקֶל הַקֹּדֶשׁ שְׁנֵיהֶם מְלֵאִים סֹלֶת בְּלוּלָה בַשָּׁמֶן לְמִנְחָה׃ 56 כַּף 56 כל כת כן. בב פסוק דלית בהון לא ו ולא ל[17]
אַחַת עֲשָׂרָה זָהָב מְלֵאָה קְטֹרֶת׃ 57 פַּר אֶחָד בֶּן־בָּקָר אַיִל אֶחָד 57 כל ליש חס
כֶּבֶשׂ־אֶחָד בֶּן־שְׁנָתוֹ לְעֹלָה׃ 58 שְׂעִיר־עִזִּים אֶחָד לְחַטָּאת׃ 58

[17] Mm 878. [18] Nu 7,17 et Dt 32,14. [19] Mm 877. [20] Cf Mm 879. [21] Mm 1006. [22] Mp sub loco. [23] Cf Mm 4060.

42 [a] cf 1,14[a] || **43**[a]—**47**[a] cf 19[a]—23[a] || **43** [b] cf 25[b] || **46** [b] cf 16[a] || **47** [b] cf 1,14[a] || **49**[a]—**53**[a] cf 19[a]—23[a] || **49** [b] cf 25[b] || **55**[a]—**59**[a] cf 19[a]—23[a] || **55** [b] cf 25[b] || [c] sic L, mlt Mss Edd cum : || **58** [b] cf 16[a].

59 וּלְזֶ֖בַח הַשְּׁלָמִ֑ים בָּקָ֞ר שְׁנַ֣יִם׀ אֵילִ֗ם חֲמִשָּׁה֙ עַתֻּדִ֣ים חֲמִשָּׁ֔ה כְּבָשִׂ֖ים יב ר״פ
60 בְּנֵי־שָׁנָ֣ה חֲמִשָּׁ֑ה זֶ֚ה קָרְבַּ֣ן גַּמְלִיאֵ֔ל בֶּן־פְּדָהצ֖וּר׃ פ 60 בַּיּ֥וֹם
61 הַתְּשִׁיעִ֖י נָשִׂ֣יא לִבְנֵ֣י בִנְיָמִ֑ן אֲבִידָ֖ן בֶּן־גִּדְעֹנִֽי׃ 61a קָרְבָּנ֔וֹb קַעֲרַת־כֶּ֖סֶף כל קריא מל ב מ ג27. כל קריא חס ב מ א28. י ר״פ
אַחַ֣ת שְׁלֹשִׁ֣ים וּמְאָ֔ה מִזְרָ֖ק אֶחָ֑ד כֶּ֣סֶף שִׁבְעִ֗ים שֶׁ֚קֶל בְּשֶׁ֣קֶל כל קמ. כל מל
62 הַקֹּ֔דֶשׁ שְׁנֵיהֶ֖ם׀ מְלֵאִ֣ים סֹ֑לֶת בְּלוּלָ֖ה בַּשָּׁ֥מֶן לְמִנְחָֽה׃ 62a כַּף֙ אַחַ֣ת כל כת כן. כל רפי ב מ ב דגש29. כב פסוק דלית בהון לא ו ולא ל30
63 עֲשָׂרָ֥ה זָהָ֖ב מְלֵאָ֥ה קְטֹֽרֶת׃ 63a פַּ֤ר אֶחָד֙ בֶּן־בָּקָ֔ר אַ֖יִל אֶחָ֑ד כל ליש חס
64 כֶּ֥בֶשׂ־אֶחָ֛ד בֶּן־שְׁנָת֖וֹ לְעֹלָֽה׃ 64a שְׂעִיר־עִזִּ֥ים אֶחָ֖ד לְחַטָּֽאת׃ 65a וּלְזֶ֖בַח יב ר״פ
65 הַשְּׁלָמִ֑ים בָּקָ֞ר שְׁנַ֣יִם׀ אֵילִ֗ם חֲמִשָּׁה֙ עַתֻּדִ֣ים חֲמִשָּׁ֔ה כְּבָשִׂ֖ים בְּנֵי־שָׁנָ֣ה ל. כל קריא חס ב מ א28. כל אורית מל וכל נ״ך דכות ב מ ד31
66 חֲמִשָּׁ֑ה זֶ֚ה קָרְבַּ֣ן אֲבִידָ֔ן בֶּן־גִּדְעֹנִֽי׃ פ 66 בַּיּ֥וֹם הָעֲשִׂירִ֖י נָשִׂ֣יא
67 לִבְנֵ֣י דָ֔ן אֲחִיעֶ֖זֶר בֶּן־עַמִּישַׁדָּֽי׃a 67a קָרְבָּנ֔וֹb קַעֲרַת־כֶּ֖סֶף י ר״פ
אַחַ֣ת שְׁלֹשִׁ֣ים וּמְאָ֔ה מִזְרָ֖ק אֶחָ֑ד כֶּ֣סֶף שִׁבְעִ֗ים שֶׁ֚קֶל בְּשֶׁ֣קֶל הַקֹּ֔דֶשׁ שְׁנֵיהֶ֖ם׀ כל קמ. כל מל
68 מְלֵאִ֣ים סֹ֑לֶת בְּלוּלָ֖ה בַּשָּׁ֥מֶן לְמִנְחָֽה׃ 68a כַּף֙ אַחַ֣ת עֲשָׂרָ֥ה זָהָ֖ב מְלֵאָֽה כל כת כן. כב פסוק דלית בהון לא ו ולא ל30
69 קְטֹֽרֶתb׃ 69a פַּ֤ר אֶחָד֙ בֶּן־בָּקָ֔ר אַ֖יִל אֶחָ֑ד כל ליש חס. כל אורית חס ב מ א32
כֶּ֥בֶשׂ־אֶחָ֛ד בֶּן־שְׁנָת֖וֹ לְעֹלָֽה׃ 70a שְׂעִיר־עִזִּ֥ים אֶחָ֖ד לְחַטָּֽאת׃ 71a וּלְזֶ֖בַח יב ר״פ
הַשְּׁלָמִ֑ים בָּקָ֞ר שְׁנַ֣יִם׀ אֵילִ֗ם חֲמִשָּׁה֙ עַתֻּדִ֣ים חֲמִשָּׁ֔ה כְּבָשִׂ֖ים בְּנֵי־שָׁנָ֣ה כל אורית חס ב מ ב33. ל
72 חֲמִשָּׁ֑ה זֶ֚ה קָרְבַּ֣ן אֲחִיעֶ֔זֶר בֶּן־עַמִּישַׁדָּֽי׃b פ 72 בְּיוֹם֙ עַשְׂתֵּ֣י עָשָׂ֔ר יוֹם֙ נָשִׂ֣יא לִבְנֵ֣י אָשֵׁ֔ר פַּגְעִיאֵ֖ל ב רפי בעינ
73 בֶּן־עָכְרָֽן׃ 73a קָרְבָּנ֔וֹb קַעֲרַת־כֶּ֖סֶף אַחַ֣ת שְׁלֹשִׁ֣ים וּמְאָ֔ה מִשְׁקָלָ֖הּ י ר״פ
מִזְרָ֖ק אֶחָ֑ד כֶּ֣סֶף שִׁבְעִ֗ים שֶׁ֚קֶל בְּשֶׁ֣קֶל הַקֹּ֔דֶשׁ שְׁנֵיהֶ֖ם׀ מְלֵאִ֣ים סֹ֑לֶת כל קמ. כל מל. כל כת כן
74 בְּלוּלָ֖ה בַּשָּׁ֥מֶן לְמִנְחָֽה׃ 74a כַּף֙ אַחַ֣ת עֲשָׂרָ֥ה זָהָ֖ב מְלֵאָ֥ה קְטֹֽרֶת׃ כב פסוק דלית בהון לא ו ולא ל34. כל ליש חס
75 פַּ֤ר אֶחָד֙ בֶּן־בָּקָ֔ר אַ֖יִל אֶחָ֑ד כֶּ֣בֶשׂ־אֶחָ֛ד בֶּן־שְׁנָת֖וֹ לְעֹלָֽה׃
76 שְׂעִיר־עִזִּ֥ים אֶחָ֖ד לְחַטָּֽאת׃ 77a וּלְזֶ֖בַח הַשְּׁלָמִ֑ים בָּקָ֞ר שְׁנַ֣יִם׀ אֵילִ֗ם יב ר״פ
חֲמִשָּׁה֙ עַתֻּדִ֣ים חֲמִשָּׁ֔ה כְּבָשִׂ֖ים בְּנֵי־שָׁנָ֣ה חֲמִשָּׁ֑ה זֶ֚ה קָרְבַּ֣ן פַּגְעִיאֵ֔ל בֶּן־ ל
78 עָכְרָֽן׃ פ 78 בְּיוֹם֙ שְׁנֵ֣ים עָשָׂ֔ר יוֹם֙ נָשִׂ֣יא לִבְנֵ֣י נַפְתָּלִ֔י אֲחִירַ֖ע בֶּן־ ב רפי בעינ
79 עֵינָֽן׃ 79a קָרְבָּנ֔וֹb קַעֲרַת־כֶּ֖סֶף אַחַ֣ת שִׁבְעִ֑ים וּמְאָ֔ה מִשְׁקָלָ֖הּ מִזְרָֽק ח. י ר״פ. כל קמ
אֶחָ֑ד כֶּ֣סֶף שִׁבְעִ֗ים שֶׁ֚קֶל בְּשֶׁ֣קֶל הַקֹּ֔דֶשׁ שְׁנֵיהֶ֖ם׀ מְלֵאִ֣ים סֹ֑לֶת בְּלוּלָ֖ה כל מל. כל כת כן

[27] Cf Mm 2670. [28] Nu 10,24. [29] Cf Mm 699. [30] Mm 878. [31] Jer 39,1 et 1 Ch 24,11. [32] Nu 28,27. [33] Nu 7,17 et Dt 32,14. [34] Mm 878.

61[a]—**65**[a] cf 19[a]—23[a] || **61**[b] cf 25[b] || **66**[a] cf 1,12[a] || **67**[a]—**71**[a] cf 19[a]—23[a] || **67**[b] cf 25[b] || **68**[b] sic L, mlt Mss Edd cum : || **71**[b] cf 1,12[a] || **73**[a]—**77**[a] cf 19[a]—23[a] || **73**[b] cf 25[b] || **79**[a]—**83**[a] cf 19[a]—23[a] || **79**[b] cf 25[b].

כל קריא רפי ב מ ב דגש[35]. כב פסוק דלית בתרן לא ר ולא ל[36]. כל ליש חס

עלה לעלה ועלה העלה כל אורית חס ב מ א[37]

80 בַּשֶּׁמֶן לְמִנְחָה׃ 80 [a]כַּף אַחַת עֲשָׂרָה זָהָב מְלֵאָה קְטֹרֶת׃ 81 [a]פַּר אֶחָד 81
82 בֶּן־בָּקָר אַיִל אֶחָד כֶּבֶשׂ־אֶחָד בֶּן־שְׁנָתוֹ לְעֹלָה׃ 82 [a]שְׂעִיר־עִזִּים אֶחָד 82
83 לְחַטָּאת׃ 83 [a]וּלְזֶבַח הַשְּׁלָמִים בָּקָר שְׁנַיִם אֵילִם חֲמִשָּׁה עַתֻּדִים 83

יב ר״פ

ל. ה חֲמִשָּׁה כְּבָשִׂים בְּנֵי־שָׁנָה חֲמִשָּׁה זֶה קָרְבַּן אֲחִירַע בֶּן־עֵינָן׃ פ

ב בעינ[38]. ל וחס. ל 84 זֹאת חֲנֻכַּת הַמִּזְבֵּחַ בְּיוֹם הִמָּשַׁח אֹתוֹ מֵאֵת נְשִׂיאֵי יִשְׂרָאֵל קַעֲרֹת 84
כֶּסֶף שְׁתֵּים עֶשְׂרֵה מִזְרְקֵי־כֶסֶף שְׁנֵים עָשָׂר כַּפּוֹת זָהָב שְׁתֵּים עֶשְׂרֵה׃

כל[38] אורית וד״ה חס ב מ ד מל[39]. ל. ל[40] 85 שְׁלֹשִׁים וּמֵאָה הַקְּעָרָה הָאַחַת כֶּסֶף [a]וְשִׁבְעִים הַמִּזְרָק הָאֶחָד כָּל 85
86 כֶּסֶף הַכֵּלִים אַלְפַּיִם וְאַרְבַּע־מֵאוֹת בְּשֶׁקֶל הַקֹּדֶשׁ׃ 86 כַּפּוֹת זָהָב

כל ליש חס שְׁתֵּים־עֶשְׂרֵה מְלֵאוֹת קְטֹרֶת עֲשָׂרָה עֲשָׂרָה הַכַּף בְּשֶׁקֶל הַקֹּדֶשׁ כָּל־

ד. ה[41] 87 זְהַב הַכַּפּוֹת עֶשְׂרִים וּמֵאָה׃ 87 כָּל־הַבָּקָר לָעֹלָה שְׁנֵים עָשָׂר פָּרִים
אֵילִם שְׁנֵים־עָשָׂר כְּבָשִׂים בְּנֵי־שָׁנָה שְׁנֵים עָשָׂר וּמִנְחָתָם [a]וּשְׂעִירֵי

ט ר״פ בסיפ[42]. ל 88 עִזִּים שְׁנֵים עָשָׂר לְחַטָּאת׃ 88 וְכֹל בְּקַר | זֶבַח הַשְּׁלָמִים עֶשְׂרִים
וְאַרְבָּעָה פָּרִים אֵילִם שִׁשִּׁים עַתֻּדִים שִׁשִּׁים כְּבָשִׂים בְּנֵי־שָׁנָה

ב בעינ. ד בליש ב מל רב חס[43] 89 שִׁשִּׁים זֹאת חֲנֻכַּת הַמִּזְבֵּחַ [a]אַחֲרֵי הִמָּשַׁח אֹתוֹ׃ 89 וּבְבֹא

ח[44] מֹשֶׁה אֶל־אֹהֶל מוֹעֵד לְדַבֵּר אִתּוֹ וַיִּשְׁמַע אֶת־הַקּוֹל [a]מִדַּבֵּר [b]אֵלָיו

ג חס. יב[45] מֵעַל הַכַּפֹּרֶת אֲשֶׁר עַל־אֲרֹן הָעֵדֻת מִבֵּין שְׁנֵי הַכְּרֻבִים וַיְדַבֵּר
אֵלָיו׃ פ קעו

ס[ט] פרש 8 1 וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵאמֹר׃ 2 דַּבֵּר אֶל־אַהֲרֹן וְאָמַרְתָּ

ל. ג מל בתור[1] אֵלָיו בְּהַעֲלֹתְךָ אֶת־הַנֵּרֹת אֶל־מוּל פְּנֵי הַמְּנוֹרָה יָאִירוּ שִׁבְעַת

נ[2] מל בתור וכל נ״ך רכות ב מ א. ג מל בתור[1] הַנֵּרוֹת׃ 3 וַיַּעַשׂ כֵּן אַהֲרֹן אֶל־מוּל פְּנֵי הַמְּנוֹרָה הֶעֱלָה נֵרֹתֶיהָ כַּאֲשֶׁר 3

כג ר״פ צִוָּה יְהוָה אֶת־מֹשֶׁה׃ 4 וְזֶה מַעֲשֵׂה הַמְּנֹרָה מִקְשָׁה זָהָב עַד־יְרֵכָהּ [a] 4

ה[3] עַד־[b]פִּרְחָהּ [c]מִקְשָׁה הִוא כַּמַּרְאֶה אֲשֶׁר הֶרְאָה יְהוָה אֶת־מֹשֶׁה כֵּן
עָשָׂה אֶת־הַמְּנֹרָה׃ פ

יב ר״פ 5 וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵאמֹר׃ 6 קַח אֶת־הַלְוִיִּם מִתּוֹךְ בְּנֵי 5 6

ג ר״פ. ג[4]. ל יִשְׂרָאֵל וְטִהַרְתָּ אֹתָם׃ 7 וְכֹה־תַעֲשֶׂה לָהֶם לְטַהֲרָם הַזֵּה עֲלֵיהֶם מֵי 7

[35] Cf Mm 699. [36] Mm 878. [37] Nu 28,27. [38] Mp sub loco. [39] Cf Mm 4060. [40] Mm 880. [41] Mm 698. [42] Mm 881. [43] Mm 616. [44] Mm 615. [45] Mm 853. Cp 8 [1] Mm 547. [2] Mm 882. [3] Mm 883. [4] Mm 887.

79[a]–83[a] cf 19[a]–23[a] ‖ 85[a] 𝔐 חֲמִשִּׁים ‖ 87[a] 𝔊 + *καὶ αἱ σπονδαὶ αὐτῶν* ‖ 88[a] 𝔊 + nonn vb ‖ 89[a] 𝔊 *τὴν φωνὴν κυρίου* ‖ [b] 𝔊 *λαλοῦντος* 𝔖 *dmmll*, 1 מְדַבֵּר? ‖ [c] 𝔗(𝔗[J]) *wmtmll* = וַיְדַבֵּר ‖ **Cp 8,4** [a] 𝔐 כֵּיהּ– ‖ [b] Seb nonn Mss 𝔐𝔗[J] וְעַד ‖ [c] l c 𝔐 פִּרְחָיְךָ cf 𝔊𝔙.

חַטָּאת וְהֵעֲבִירוּ תַעַר עַל־כָּל־בְּשָׂרָם וְכִבְּסוּ בִגְדֵיהֶם וְהִטָּהָרוּ׃ ו בסיפ׳ . ל[6]
8 וְלָקְחוּ פַּר בֶּן־בָּקָר[a] וּמִנְחָתוֹ סֹלֶת בְּלוּלָה בַּשָּׁמֶן וּפַר־שֵׁנִי[b] בֶּן־בָּקָר ל
9 תִּקַּח לְחַטָּאת׃ 9 וְהִקְרַבְתָּ אֶת־הַלְוִיִּם לִפְנֵי אֹהֶל מוֹעֵד וְהִקְהַלְתָּ ז
10 אֶת־כָּל־עֲדַת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל׃ 10 וְהִקְרַבְתָּ אֶת־הַלְוִיִּם לִפְנֵי יְהוָה
11 וְסָמְכוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל אֶת־יְדֵיהֶם עַל־הַלְוִיִּם׃ 11 וְהֵנִיף אַהֲרֹן אֶת־
הַלְוִיִּם תְּנוּפָה לִפְנֵי יְהוָה מֵאֵת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְהָיוּ לַעֲבֹד אֶת־עֲבֹדַת כל אוריית חס . ג[8]
12 יְהוָה׃ 12 וְהַלְוִיִּם יִסְמְכוּ אֶת־יְדֵיהֶם עַל רֹאשׁ הַפָּרִים וַעֲשֵׂה[a] יו ר״פ וס״פ חד
אֶת־הָאֶחָד חַטָּאת וְאֶת־הָאֶחָד עֹלָה לַיהוָה לְכַפֵּר עַל־הַלְוִיִּם׃ ד[9]
13 וְהַעֲמַדְתָּ אֶת־הַלְוִיִּם[a] לִפְנֵי אַהֲרֹן וְלִפְנֵי בָנָיו וְהֵנַפְתָּ אֹתָם תְּנוּפָה
14 לַיהוָה[b]׃ 14 וְהִבְדַּלְתָּ אֶת־הַלְוִיִּם מִתּוֹךְ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְהָיוּ לִי הַלְוִיִּם׃[a]
15 וְאַחֲרֵי־כֵן יָבְאוּ הַלְוִיִּם לַעֲבֹד אֶת־[a]אֹהֶל מוֹעֵד וְטָהַרְתָּ[b] אֹתָם
16 וְהֵנַפְתָּ אֹתָם תְּנוּפָה[c]׃ 16 כִּי נְתֻנִים נְתֻנִים הֵמָּה לִי מִתּוֹךְ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
תַּחַת[a] פִּטְרֹת כָּל־רֶחֶם בְּכוֹר כֹּל[a] מִבְּנֵי[b] יִשְׂרָאֵל לָקַחְתִּי אֹתָם לִי׃ ל
17 כִּי לִי כָל־בְּכוֹר בִּבְנֵי יִשְׂרָאֵל בָּאָדָם וּבַבְּהֵמָה בְּיוֹם הַכֹּתִי[a] כָל־
18 בְּכוֹר בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם הִקְדַּשְׁתִּי אֹתָם לִי׃ 18 וָאֶקַּח אֶת־הַלְוִיִּם תַּחַת ו
19 כָּל־בְּכוֹר בִּבְנֵי יִשְׂרָאֵל׃ 19 וָאֶתְּנָה אֶת־הַלְוִיִּם נְתֻנִים[a] | לְאַהֲרֹן ל בסיפ[10]
וּלְבָנָיו מִתּוֹךְ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לַעֲבֹד אֶת־עֲבֹדַת בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל בְּאֹהֶל ד בפסוק . כל אוריית חס .
מוֹעֵד וּלְכַפֵּר עַל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְלֹא יִהְיֶה בִּבְנֵי יִשְׂרָאֵל [b]נֶגֶף בְּגֶשֶׁת ד בפסוק
20 בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל[b] אֶל־הַקֹּדֶשׁ׃ 20 וַיַּעַשׂ מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן וְכָל־עֲדַת בְּנֵי־ ד בפסוק . כט בתור . ג[13]
יִשְׂרָאֵל לַלְוִיִּם כְּכֹל אֲשֶׁר־צִוָּה יְהוָה אֶת־מֹשֶׁה לַלְוִיִּם כֵּן־עָשׂוּ לָהֶם
21 בְּנֵי יִשְׂרָאֵל׃ 21 וַיִּתְחַטְּאוּ הַלְוִיִּם וַיְכַבְּסוּ בִגְדֵיהֶם וַיָּנֶף אַהֲרֹן אֹתָם
22 תְּנוּפָה לִפְנֵי יְהוָה וַיְכַפֵּר עֲלֵיהֶם אַהֲרֹן לְטַהֲרָם׃ 22 וְאַחֲרֵי־כֵן בָּאוּ ג[14]
הַלְוִיִּם לַעֲבֹד אֶת־עֲבֹדָתָם בְּאֹהֶל מוֹעֵד לִפְנֵי אַהֲרֹן וְלִפְנֵי בָנָיו
כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֶת־מֹשֶׁה עַל־הַלְוִיִּם כֵּן עָשׂוּ לָהֶם׃ ס

[5] Mm 884. [6] וחד הטהרו 2 Ch 30,18. [7] Mm 671. [8] Mm 885. [9] Mm 746. [10] Mm 886. [11] Mm 3865. [12] Mm 762. [13] Mm 1915. [14] Mm 887.

8 [a] frt ins לְעֹלָה ‖ [b] 𝔊 *ἐνιαύσιον* ‖ **12** [a] 1 וְעָשָׂה (cf 𝔊*) vel וְעָשֹׂה (inf abs) ‖ **13** [a] 𝔊 + *ἔναντι κυρίου καί* ‖ [b] mlt Mss 𝔊* לִפְנֵי יהוה ‖ **14** [a] > 𝔊* ‖ **15** [a] ins c pc Mss 𝔐𝔊𝔗 עֲבֹדַת ‖ [b] prp ט׳ כִּי ‖ [c] 𝔊 *ἔναντι κυρίου*, $\mathfrak{G}^{LO}$(𝔈𝔖) *ἀπόδομα (δόμα) ἔναντι κυρίου* = ת׳ לִפְנֵי יהוה ut 11.13.21 ‖ **16** [a–a] Seb 𝔐 כל־בכור פֶּטֶר רחם cf 𝔖, sed tr tantum כל 2° ante בכור ‖ [b] nonn Mss 𝔐𝔘 בְּנֵי ‖ **17** [a] 𝔐 הכיתי ‖ **19** [a] 𝔊 *ἀπόδομα δεδομένους* cf 16 ‖ [b–b] 𝔊* *προσεγγίζων*.

23 וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵאמֹר׃ 24 זֹאת אֲשֶׁר לַלְוִיִּם מִבֶּן חָמֵשׁ
24 וְעֶשְׂרִים שָׁנָה וָמַעְלָה יָבוֹא לִצְבָא צָבָא בַּעֲבֹדַת אֹהֶל מוֹעֵד׃
25 25 וּמִבֶּן חֲמִשִּׁים שָׁנָה יָשׁוּב מִצְּבָא הָעֲבֹדָה וְלֹא יַעֲבֹד עוֹד׃ 26 וְשֵׁרֵת
26 אֶת־אֲחָיו[a] בְּאֹהֶל מוֹעֵד לִשְׁמֹר מִשְׁמֶרֶת וַעֲבֹדָה לֹא יַעֲבֹד כָּכָה
תַּעֲשֶׂה לַלְוִיִּם בְּמִשְׁמְרֹתָם׃ פ

9 1 וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה בְּמִדְבַּר־סִינַי בַּשָּׁנָה הַשֵּׁנִית לְצֵאתָם 9
מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם בַּחֹדֶשׁ הָרִאשׁוֹן לֵאמֹר׃ 2 וְיַעֲשׂוּ[a] בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל אֶת־ 2
הַפָּסַח בְּמוֹעֲדוֹ[b]׃ 3 בְּאַרְבָּעָה עָשָׂר־יוֹם[a] בַּחֹדֶשׁ הַזֶּה[a] בֵּין הָעַרְבַּיִם[b] 3
תַּעֲשׂוּ[c] אֹתוֹ בְּמוֹעֲדוֹ[d] כְּכָל־חֻקֹּתָיו[e] וּכְכָל־מִשְׁפָּטָיו[e] תַּעֲשׂוּ[f] אֹתוֹ׃ 4
4 וַיְדַבֵּר מֹשֶׁה אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לַעֲשֹׂת הַפָּסַח׃ 5 וַיַּעֲשׂוּ[a] אֶת־הַפֶּסַח[a] 5
בָּרִאשׁוֹן בְּאַרְבָּעָה עָשָׂר יוֹם לַחֹדֶשׁ[b] בֵּין הָעַרְבַּיִם[b] בְּמִדְבַּר סִינָי
כְּכֹל אֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֶת־מֹשֶׁה כֵּן עָשׂוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל׃ 6 וַיְהִי[a] 6
אֲנָשִׁים[b] אֲשֶׁר הָיוּ טְמֵאִים לְנֶפֶשׁ אָדָם וְלֹא־יָכְלוּ לַעֲשֹׂת הַפֶּסַח
בַּיּוֹם הַהוּא וַיִּקְרְבוּ לִפְנֵי מֹשֶׁה וְלִפְנֵי אַהֲרֹן בַּיּוֹם הַהוּא׃ 7 וַיֹּאמְרוּ 7
הָאֲנָשִׁים הָהֵמָּה אֵלָיו אֲנַחְנוּ טְמֵאִים לְנֶפֶשׁ אָדָם לָמָּה נִגָּרַע לְבִלְתִּי
הַקְרֵב אֶת־קָרְבַּן יְהוָה בְּמֹעֲדוֹ[a] בְּתוֹךְ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל׃ 8 וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם 8
מֹשֶׁה עִמְדוּ וְאֶשְׁמְעָה מַה־יְצַוֶּה יְהוָה לָכֶם׃ פ 9 וַיְדַבֵּר יְהוָה 9
אֶל־מֹשֶׁה לֵאמֹר׃ 10 דַּבֵּר אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לֵאמֹר אִישׁ אִישׁ כִּי־ 10
יִהְיֶה־טָמֵא[a] | לָנֶפֶשׁ אוֹ בְדֶרֶךְ רְחֹקָה[a] לָכֶם אוֹ לְדֹרֹתֵיכֶם וְעָשָׂה פֶּסַח
לַיהוָה׃ 11 בַּחֹדֶשׁ הַשֵּׁנִי בְּאַרְבָּעָה עָשָׂר יוֹם בֵּין הָעַרְבַּיִם יַעֲשׂוּ 11
אֹתוֹ עַל־מַצּוֹת וּמְרֹרִים יֹאכְלֻהוּ׃ 12 לֹא־יַשְׁאִירוּ מִמֶּנּוּ עַד־בֹּקֶר 12
וְעֶצֶם לֹא יִשְׁבְּרוּ־בוֹ כְּכֹל חֻקַּת הַפֶּסַח יַעֲשׂוּ אֹתוֹ׃ 13 וְהָאִישׁ אֲשֶׁר־ 13
הוּא טָהוֹר וּבְדֶרֶךְ[a] לֹא־הָיָה וְחָדַל לַעֲשׂוֹת הַפֶּסַח וְנִכְרְתָה הַנֶּפֶשׁ

ז מל בתורי

ב׳ . ל . ב ר״פ[16]

ב חד חס וחד מל[17]

י בתורי . ג

סד . ג רפי[1]

ל . ג[2] מל ב[a] מנה בתורי

ה . ד[4]

יב חס למערכ

ח[5]

יב חס למערכ

יב[6] . ל

ל . ג

ל

ג . הי נקוד י מנה בתורי

ז ר״פ[7]

ד וחס . ז ר״פ בטיפ

ד[8] . ב[9]

[16] Mm 888. [16] Mm 889. [17] Mm 890. Cp 9 [1] Mm 618. [2] Mm 3003. [3] Mm 3727. [4] Lectio plen TM crrp contra Mm 3003 et Mm 3727. [5] Mm 2909. [6] Mm 891. [7] Mm 791. [8] Mm 3194. [9] Ps 49,9.

26 [a–a] **G** *ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ* || **Cp 9,2** [a] **G** pr *εἰπόν*, pr אֱמֹר (hpgr); **Sʏ** om cop || [b] 𝔐 יו–, id 3.7.13 || **3** [a–a] **G** *τοῦ μηνὸς τοῦ πρώτου* || [b] sic L, mlt Mss Edd הָעַרְ׳ || [c] pc Mss 𝔐**G**^{L}**S** יַע׳, **G**^{Mss}(**L**) *ποιήσεις* = תַּעֲשֶׂה || [d] 𝔐**G**^{Mss} יד׳– cf 2[b] || [e] **G** sg cf 14 || [f] 𝔐**G**^{L}**S** יַע׳, **G*** *ποιήσεις* = תַּעֲשֶׂה || **5** [a–a] > **G*** || [b–b] > **G*** || **6** [a] Seb pc Mss 𝔐 **GCC**^{J} pl || [b] **G** *οἱ ἄνδρες* cf **CC**^{J} || **7** [a] cf 2[b] || **10** [a] sic 𝔐 (ה punct extr) || **13** [a] **G** + *μακρᾷ (-άν)* cf 10.

הַהוּא מֵעַמֶּיהָ כִּי קָרְבָּן יְהוָה לֹא הִקְרִיב בְּמֹעֲדוֹ[b] חֶטְאוֹ יִשָּׂא הָאִישׁ לט
הַהוּא׃ 14 וְכִי־יָגוּר אִתְּכֶם גֵּר וְעָשָׂה פֶּסַח לַיהוָה כְּחֻקַּת 14
הַפֶּסַח וּכְמִשְׁפָּטוֹ[a] כֵּן יַעֲשֶׂה חֻקָּה ׀ אַחַת יִהְיֶה לָכֶם וְלַגֵּר וּלְאֶזְרַח ב. לט
הָאָרֶץ׃ פ 15 וּבְיוֹם[a] הָקִים אֶת־הַמִּשְׁכָּן כִּסָּה הֶעָנָן אֶת־הַמִּשְׁכָּן 15
לְאֹהֶל הָעֵדֻת וּבָעֶרֶב יִהְיֶה[b] עַל־הַמִּשְׁכָּן כְּמַרְאֵה־אֵשׁ עַד־בֹּקֶר׃ ד 11
16 כֵּן יִהְיֶה תָּמִיד הֶעָנָן יְכַסֶּנּוּ[a] וּמַרְאֵה־אֵשׁ לָיְלָה׃ 17 וְלִפְּי ׀ הֶעָלוֹת ז 12. ל. ב ומל 13
הֶעָנָן מֵעַל הָאֹהֶל וְאַחֲרֵי־כֵן יִסְעוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וּבִמְקוֹם אֲשֶׁר יִשְׁכָּן־ ב
שָׁם הֶעָנָן שָׁם יַחֲנוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל׃ 18 עַל־פִּי יְהוָה יִסְעוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל 18
וְעַל־פִּי יְהוָה יַחֲנוּ כָּל־יְמֵי אֲשֶׁר יִשְׁכֹּן הֶעָנָן עַל־הַמִּשְׁכָּן יַחֲנוּ׃
19 וּבְהַאֲרִיךְ הֶעָנָן עַל־הַמִּשְׁכָּן יָמִים רַבִּים וְשָׁמְרוּ בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל אֶת־ ל
20 מִשְׁמֶרֶת יְהוָה[a] וְלֹא יִסָּעוּ׃ 20 וְיֵשׁ אֲשֶׁר יִהְיֶה הֶעָנָן יָמִים[a] מִסְפָּר[b] 20
21 עַל־הַמִּשְׁכָּן עַל־פִּי יְהוָה יַחֲנוּ וְעַל־פִּי יְהוָה יִסָּעוּ׃ 21 וְיֵשׁ אֲשֶׁר 21
יִהְיֶה הֶעָנָן מֵעֶרֶב עַד־[a]בֹּקֶר וְנַעֲלָה הֶעָנָן בַּבֹּקֶר וְנָסָעוּ[b] אוֹ יוֹמָם
22 וָלַיְלָה[b] וְנַעֲלָה הֶעָנָן וְנָסָעוּ[c]׃ 22 [a]אוֹ־יֹמַיִם אוֹ־חֹדֶשׁ אוֹ־יָמִים[a] יב פסוק דמיון[14]. הג מל וב חס[15]
בְּהַאֲרִיךְ הֶעָנָן [b]עַל־הַמִּשְׁכָּן[b] לִשְׁכֹּן עָלָיו יַחֲנוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל וְלֹא יִסָּעוּ ל
23 [b]וּבְהַעֲלֹתוֹ יִסָּעוּ[b]׃ 23 [a]עַל־פִּי יְהוָה יַחֲנוּ וְעַל[a]־פִּי יְהוָה יִסָּעוּ אֶת־ ל
מִשְׁמֶרֶת יְהוָה שָׁמָרוּ עַל־פִּי יְהוָה ׀ בְּיַד־מֹשֶׁה׃ פ ו קמ[16]. ז[17]

ס[ון] **10** 1 וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵאמֹר׃ 2 עֲשֵׂה ׀ לְךָ שְׁתֵּי חֲצֹצְרֹת ז. ל כת כן
כֶּסֶף מִקְשָׁה תַּעֲשֶׂה אֹתָם וְהָיוּ לְךָ לְמִקְרָא הָעֵדָה וּלְמַסַּע אֶת־
3 הַמַּחֲנוֹת׃ 3 וְתָקְעוּ[a] בָּהֶן[b] וְנוֹעֲדוּ אֵלֶיךָ[c] כָּל־הָעֵדָה אֶל־פֶּתַח אֹהֶל הי 1
4 מוֹעֵד׃ 4 וְאִם־בְּאַחַת יִתְקָעוּ וְנוֹעֲדוּ אֵלֶיךָ[a] הַנְּשִׂיאִים רָאשֵׁי[b] ל מל דמל[25]. עה
5 אַלְפֵי יִשְׂרָאֵל׃ 5 וּתְקַעְתֶּם תְּרוּעָה וְנָסְעוּ הַמַּחֲנוֹת הַחֹנִים קֵדְמָה׃
6 וּתְקַעְתֶּם תְּרוּעָה שֵׁנִית וְנָסְעוּ הַמַּחֲנוֹת הַחֹנִים תֵּימָנָה[a] תְּרוּעָה

[10]Mp sub loco. [11]Mm 2812. [12]Mm 539. [13]Mp contra textum, cf Mp sub loco. [14]Mm 3896. [15]Mm 517. [16]Mm 3053. [17]Mm 860. **Cp 10** [1]Mm 640. [2]Mm 1367.

13 [b] cf 2[b] ‖ **14** [a] 𝔐𝔖𝔙 pl cf 𝔐𝔘 3 ‖ **15** [a] 𝔐 הוּקַם ‖ [b] prp הָיָה ‖ **16** [a] 𝔊(𝔖𝔗𝔍𝔙) + *ἡμέρας*, ins יוֹמָם ‖ **19** [a] 𝔊 *τοῦ θεοῦ* ‖ **20** [a] prb l יְמֵי ‖ [b] 𝔐 בְּמִ׳ cf 𝔊 *ἀριθμῷ* ‖ **21** [a] nonn Mss 𝔖𝔗[J] וְעַד ‖ [b–b] 𝔊 *ἡμέρας ἢ νυκτός*, prb l אוֹ יוֹם וְלַ׳ ‖ [c–c] > 𝔊* ‖ **22** [a–a] 𝔊* *μηνὸς ἡμέρας*, pc Mss 𝔊 om אוֹ 3° ‖ [b–b] > 𝔊* ‖ **23** [a–a] 𝔊* *ὅτι διά*, tantum ־כִּי עַל (aberratio oculi) ‖ **Cp 10,3** [a] 𝔊(𝔙) *καὶ σαλπίσεις* ‖ [b] mlt Mss בָּהֶם ‖ [c] > 𝔊* ‖ **4** [a] 2 Mss 𝔊 + ־כָּל ‖ [b] 𝔖𝔗𝔙 pr cop ‖ **6** [a] 𝔐 צפונה; 𝔊 + nonn vb cf 𝔙.

יתקעו למסעיהם׃ 7 ובהקהיל את־הקהל תתקעו ולא תריעו׃ 8 ובני אהרן הכהנים יתקעו בחצוצרות והיו לכם לחקת עולם 9 לדרתיכם׃ 9 וכי־תבאו מלחמה בארצכם על־הצר הצרר אתכם והרעתם בחצוצרות ונזכרתם לפני יהוה אלהיכם ונושעתם 10 מאויביכם׃ 10 וביום שמחתכם ובמועדיכם ובראשי חדשיכם ותקעתם בחצצרת על עלתיכם ועל זבחי שלמיכם והיו לכם 11 לזכרון לפני אלהיכם אני יהוה אלהיכם׃ פ 11 ויהי בשנה 12 השנית בחדש השני בעשרים בחדש נעלה הענן מעל משכן העדת׃ 12 ויסעו בני־ישראל למסעיהם ממדבר סיני וישכן הענן במדבר 13 פארן׃ 13 ויסעו בראשנה על־פי יהוה ביד־משה׃ 14 ויסע דגל 14 מחנה בני־יהודה בראשנה לצבאתם ועל־צבאו נחשון בן־ 15 עמינדב׃ 15 ועל־צבא מטה בני ישכר נתנאל בן־צוער׃ 16 ועל־ 16 צבא מטה בני זבולן אליאב בן־חלון׃ 17 והורד המשכן ונסעו 17 בני־גרשון ובני מרדי נשאי המשכן׃ ס 18 ונסע דגל מחנה 18 ראובן לצבאתם ועל־צבאו אליצור בן־שדיאור׃ 19 ועל־צבא 19 מטה בני שמעון שלמיאל בן־צורי שדי׃ 20 ועל־צבא מטה בני־גד 20 אליסף בן־דעואל׃ 21 ונסעו הקהתים נשאי המקדש והקימו את־ 21 המשכן עד־באם׃ ס 22 ונסע דגל מחנה בני־אפרים לצבאתם 22 ועל־צבאו אלישמע בן־עמיהוד׃ 23 ועל־צבא מטה בני מנשה 23 גמליאל בן־פדה־צור׃ 24 ועל־צבא מטה בני בנימן אבידן בן־ 24 גדעוני׃ ס 25 ונסע דגל מחנה בני־דן מאסף לכל־המחנת 25 לצבאתם ועל־צבאו אחיעזר בן־עמי שדי׃ 26 ועל־צבא מטה 26 בני אשר פגעיאל בן־עכרן׃ 27 ועל־צבא מטה בני נפתלי אחירע 27 בן־עינן׃ 28 אלה מסעי בני־ישראל לצבאתם ויסעו׃ ס 28

[3] וחד ויקהיל Hi 11,10. [4] Mm 892. [5] Mm 893. [6] Mp contra textum. [7] Mm 2936. [8] Mm 993. [9] Mm 894. [10] Mm 537. [11] Mm 1743. [12] Mm 860. [13] Mm 895. [14] Mm 4208. [15] Mm 896. [16] Mm 843. [17] Mm 256.

7 [a] 𝔊 *σημασίᾳ* ‖ **9** [a] prp לְמ׳ ‖ [b] sic L, mlt Mss Edd וְ׳ ‖ **10** [a] 𝔐 pl ‖ [b] nonn Mss 𝔐 + יהוה ‖ **11** [a] 𝔐 Syh[mg] pr Dt 1,6–8 (non verbotenus) ‖ [b] 𝔗[J] *ljrḥ'* = לח׳ ‖ **12** [a] 𝔐 פראן ‖ **14** [a] prp c pc Mss וְנָסַע (cf 17sqq) vel וַיִּסַּע ‖ [b] dl ב? cf 2,9 ‖ **15** [a] sic L, mlt Mss Edd יְשָׂ׳ ‖ **16** [a] cf 1,9[a] ‖ **18** [a] pc Mss 𝔐𝔙 pr בְּנֵי ‖ **20** [a] cf 1,14[a] ‖ **22** [a] > pc Mss 𝔊*𝔖 cf 18[a] ‖ **25** [a–a] mlt Mss Edd עמישדי ‖ **28** [a] 𝔊 *ai στρατιαί* ‖ [b–b] 𝔊 invers; 𝔖 om ויסעו.

29 וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה לְחֹבָב בֶּן־רְעוּאֵל הַמִּדְיָנִי חֹתֵן[a] מֹשֶׁה נֹסְעִים |
אֲנַחְנוּ אֶל־הַמָּקוֹם אֲשֶׁר אָמַר יְהוָה אֹתוֹ אֶתֵּן לָכֶם לְכָה[b] אִתָּנוּ
ב. ג[18] 30 וְהֵטַבְנוּ לָךְ כִּי־יְהוָה דִּבֶּר־טוֹב עַל־יִשְׂרָאֵל: 31 וַיֹּאמֶר אֵלָיו לֹא
ל 31 אֵלֵךְ כִּי אִם־אֶל־אַרְצִי וְאֶל־מוֹלַדְתִּי אֵלֵךְ: 32 וַיֹּאמֶר אַל־נָא תַּעֲזֹב
ל. ל[19] 32 אֹתָנוּ כִּי | עַל־כֵּן יָדַעְתָּ חֲנֹתֵנוּ[ab] בַּמִּדְבָּר וְהָיִיתָ לָּנוּ לְעֵינָיִם[c]: 33 וְהָיָה
ל כִּי־תֵלֵךְ עִמָּנוּ וְהָיָה | הַטּוֹב הַהוּא אֲשֶׁר יֵיטִיב יְהוָה עִמָּנוּ וְהֵטַבְנוּ
כו׳ בליש וכל מלכים דכות׳ ב מנה בסיפ׳ 33 לָךְ: וַיִּסְעוּ מֵהַר יְהוָה דֶּרֶךְ שְׁלֹשֶׁת יָמִים וַאֲרוֹן בְּרִית־יְהוָה נֹסֵעַ
ל[20]. ל 34 לִפְנֵיהֶם[a] דֶּרֶךְ שְׁלֹשֶׁת יָמִים[a] לָתוּר לָהֶם מְנוּחָה: 34[ba] וַעֲנַן[b] יְהוָה
ב[21]. כ בטע ר״פ[22]. ב 35 עֲלֵיהֶם יוֹמָם[c] בְּנָסְעָם מִן־הַמַּחֲנֶה: ס 35 וַיְהִי בִּנְסֹעַ הָאָרֹן
וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה
ב[23] בטע וכל תלים דכות׳ ב מ א. ב. ג. קוּמָה | יְהוָה וְיָפֻצוּ אֹיְבֶיךָ וְיָנֻסוּ מְשַׂנְאֶיךָ מִפָּנֶיךָ:
יו[24] כת׳ ה בתור ול בליש 36 וּבְנֻחֹה[a] יֹאמַר
ת בטע׳ ג׳ גע״א ול בליש בסיפ׳ שׁוּבָה[b] יְהוָה רִבְבוֹת[c] אַלְפֵי יִשְׂרָאֵל: ס

ל. ט׳ וכל אמירה יצר׳ לשון עשייה ועין דכות׳ ב מ ז. לז. ג׳ 11 1 וַיְהִי הָעָם כְּמִתְאֹנְנִים רַע[a] בְּאָזְנֵי[b] יְהוָה וַיִּשְׁמַע יְהוָה וַיִּחַר
2 אַפּוֹ וַתִּבְעַר־בָּם אֵשׁ יְהוָה וַתֹּאכַל בִּקְצֵה הַמַּחֲנֶה: 2 וַיִּצְעַק הָעָם
ל 3 אֶל־מֹשֶׁה וַיִּתְפַּלֵּל מֹשֶׁה אֶל־יְהוָה וַתִּשְׁקַע הָאֵשׁ: 3 וַיִּקְרָא שֵׁם־
מת כת׳ א לא קר׳ ול בליש[3] 4 הַמָּקוֹם הַהוּא תַּבְעֵרָה כִּי־בָעֲרָה בָם אֵשׁ יְהוָה: 4 וְהָאסַפְסֻף
אֲשֶׁר בְּקִרְבּוֹ הִתְאַוּוּ תַּאֲוָה וַיָּשֻׁבוּ[a] וַיִּבְכּוּ[b] גַּם בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וַיֹּאמְרוּ
ב וחס 5 מִי יַאֲכִלֵנוּ בָּשָׂר: 5 זָכַרְנוּ אֶת־הַדָּגָה אֲשֶׁר־נֹאכַל בְּמִצְרַיִם חִנָּם אֵת
ל. ל. ל הַקִּשֻּׁאִים וְאֶת הָאֲבַטִּחִים וְאֶת־הֶחָצִיר וְאֶת־הַבְּצָלִים וְאֶת־הַשּׁוּמִים:
ב בטע. ל 6 וְעַתָּה נַפְשֵׁנוּ יְבֵשָׁה אֵין כֹּל בִּלְתִּי אֶל־הַמָּן עֵינֵינוּ[a]: 7 וְהַמָּן כִּזְרַע־
ב[4]. ל. ב. ל. ל 8 גַּד הוּא וְעֵינֵנוּ כְּעֵין הַבְּדֹלַח: 8 שָׁטוּ הָעָם וְלָקְטוּ וְטָחֲנוּ בָרֵחַיִם אוֹ
ל. ל. ג[5]. ד[6] דָכוֹ בַּמְּדֹכָה וּבִשְּׁלוּ בַּפָּרוּר וְעָשׂוּ אֹתוֹ עֻגוֹת וְהָיָה טַעְמוֹ כְּטַעַם

[18] Mm 897. [19] Mm 3598. [20] Mm 758. [21] Mm 75. [22] Mm 1017. [23] Mm 4168. [24] Mm 598. **Cp 11** [1] Mm 824. [2] Mm 1570. [3] Mm 898. [4] Mm 491. [5] Mm 899. [6] Mm 2721.

29 [a] prb l חֲתַן ‖ [b] 𝔐 לך ‖ **31** [a–a] 𝔊* *ἤσθα μεθ' ἡμῶν* cf 𝔗𝔗[J] ‖ [b] 𝔐 חנתינו ‖ [c] 𝔊 *πρεσβύτης* 𝔙 *ductor* ‖ **33** [a–a] dl (ex 33a); 𝔖 *mrd' jwm' ḥd* = דרך יום אחד ‖ **34** [a] 𝔊 tr post 36 ‖ [b–b] 𝔊 *καὶ ἡ νεφέλη ἐγένετο σκιάζουσα* cf 𝔗𝔗[J] ‖ [c] prp יום יום ‖ **36** [a] 𝔐 ובמנוחה ‖ [b] frt l שָׁבָה ‖ [c] 𝔊[LC](𝔈[L]𝔖𝔗𝔙) pr *ἐν*, prp וּבְרִכְתָּ (vel pr hoc vb) vel וְרִבְתָּ ‖ **Cp 11,1** [a] prp רָעָב ‖ [b] mlt Mss בְּעֵינֵי ut 10; l 𝔐 cf 18 ‖ **4** [a] 𝔊 *καὶ καθίσαντες* 𝔙 *sedens* = וַיִּשְׁבוּ ‖ [b] 𝔖 *'bkjw* = וַיִּבְכּוּ ‖ **6** [a] pc Mss 𝔐 עינו.

9 לִשְׁכַּ֖ב הַטַּ֑ל עַל־הַמַּחֲנֶ֗ה לָ֚יְלָה יֵרֵ֣ד הַמָּ֔ן עָלָ֖יו׃ 9 וּבֵרַ֣ד הַטַּ֔ל עַל־הַמַּחֲנֶ֗ה לָ֚יְלָה יֵרֵ֣ד הַמָּ֔ן עָלָ֖יו׃ ל. ל
10 וַיִּשְׁמַ֤ע מֹשֶׁה֙ אֶת־הָעָ֔ם בֹּכֶ֖הa לְמִשְׁפְּחֹתָ֑יו אִ֚ישׁ לְפֶ֣תַח אָהֳל֔וֹ וַיִּֽחַר־ 10 וַיִּשְׁמַ֤ע מֹשֶׁה֙ אֶת־הָעָ֔ם בֹּכֶ֖הa לְמִשְׁפְּחֹתָ֑יו אִ֚ישׁ לְפֶ֣תַח אָהֳל֔וֹ וַיִּֽחַר־ ז׳. ח׳. ל
9 אַ֥ף יְהוָ֖ה מְאֹ֑ד וּבְעֵינֵ֥יb מֹשֶׁ֖ה רָֽע׃ 11 וַיֹּ֤אמֶר מֹשֶׁה֙ אֶל־יְהוָ֔ה לָמָ֥ה 11 אַ֥ף יְהוָ֖ה מְאֹ֑ד וּבְעֵינֵ֥יb מֹשֶׁ֖ה רָֽע׃ 11 וַיֹּ֤אמֶר מֹשֶׁה֙ אֶל־יְהוָ֔ה לָמָ֥ה י. כל עשייה רע פת ב מ ז קמ. ה. מא
10 הֲרֵעֹ֙תָ֙ לְעַבְדֶּ֔ךָ וְלָמָ֥ה לֹא־מָצָ֛תִיa חֵ֥ן בְּעֵינֶ֖יךָ לָשׂ֣וּם אֶת־מַשָּׂ֑א כָּל־ 12 הֲרֵעֹ֙תָ֙ לְעַבְדֶּ֔ךָ וְלָמָ֥ה לֹא־מָצָ֛תִיa חֵ֥ן בְּעֵינֶ֖יךָ לָשׂ֣וּם אֶת־מַשָּׂ֑א כָּל־ ג׳. י׳. ז׳׳ וכל אתנה וט״פ דכות ח״ס א ול בלישׁ. ט׳. כת. ל׳
11 הָעָ֥ם הַזֶּ֖ה עָלָֽי׃ 12 הֲאָנֹכִ֤י הָרִ֙יתִי֙ אֶת כָּל־הָעָ֣ם הַזֶּ֔ה אִם־אָנֹכִ֖י 13 הָעָ֥ם הַזֶּ֖ה עָלָֽי׃ 12 הֲאָנֹכִ֤י הָרִ֙יתִי֙ אֶת כָּל־הָעָ֣ם הַזֶּ֔ה אִם־אָנֹכִ֖י ב׳. ל״ת
13 יְלִדְתִּ֑יהוּ כִּֽי־תֹאמַ֤ר אֵלַי֙ שָׂאֵ֣הוּ בְחֵיקֶ֔ךָ כַּאֲשֶׁ֥ר יִשָּׂ֖א הָאֹמֵ֣ן אֶת־הַיֹּנֵ֑ק 14 יְלִדְתִּ֑יהוּ כִּֽי־תֹאמַ֤ר אֵלַי֙ שָׂאֵ֣הוּ בְחֵיקֶ֔ךָ כַּאֲשֶׁ֥ר יִשָּׂ֖א הָאֹמֵ֣ן אֶת־הַיֹּנֵ֑ק ל. ב. לז. ל. ל
14 עַל־a הָאֲדָמָ֔ה אֲשֶׁ֥ר נִשְׁבַּ֖עְתָּb לַאֲבֹתָֽיו׃ 15 מֵאַ֥יִן לִי֙ בָּשָׂ֔ר לָתֵ֥ת לְכָל־ 15 עַל־a הָאֲדָמָ֔ה אֲשֶׁ֥ר נִשְׁבַּ֖עְתָּb לַאֲבֹתָֽיו׃ 15 מֵאַ֥יִן לִי֙ בָּשָׂ֔ר לָתֵ֥ת לְכָל־ ז׳ ר״פ בסיפ
16 הָעָ֣ם הַזֶּ֑ה כִּֽי־יִבְכּ֤וּ עָלַי֙ לֵאמֹ֔ר תְּנָה־לָּ֖נוּ בָּשָׂ֥ר וְנֹאכֵֽלָה׃ 16 לֹֽא־אוּכַ֥ל 17 הָעָ֣ם הַזֶּ֑ה כִּֽי־יִבְכּ֤וּ עָלַי֙ לֵאמֹ֔ר תְּנָה־לָּ֖נוּ בָּשָׂ֥ר וְנֹאכֵֽלָה׃ 16 לֹֽא־אוּכַ֥ל כד. ג׳ וכל תלים דכות
17 אָנֹכִ֖י לְבַדִּ֑י לָשֵׂ֣את אֶת־כָּל־הָעָ֣ם הַזֶּ֔ה כִּ֥י כָבֵ֖ד מִמֶּֽנִּי׃ 17 וְאִם־כָּ֣כָה | 18 אָנֹכִ֖י לְבַדִּ֑י לָשֵׂ֣את אֶת־כָּל־הָעָ֣ם הַזֶּ֔ה כִּ֥י כָבֵ֖ד מִמֶּֽנִּי׃ 17 וְאִם־כָּ֣כָה | ב מ יא. ג פסוק ואם אם
18 אַתְּ־עֹשֶׂ֤הa לִּי֙ הָרְגֵ֣נִי נָ֔א הָרֹ֖גb אִם־מָצָ֣אתִי חֵ֣ן בְּעֵינֶ֑יךָ וְאַל־אֶרְאֶ֖ה 19 אַתְּ־עֹשֶׂ֤הa לִּי֙ הָרְגֵ֣נִי נָ֔א הָרֹ֖גb אִם־מָצָ֣אתִי חֵ֣ן בְּעֵינֶ֑יךָ וְאַל־אֶרְאֶ֖ה ג׳ בלשון זכר. ג׳. ל
19 בָּרָעָתִ֥יc׃ פ 20 וַיֹּ֤אמֶר יְהוָה֙ אֶל־מֹשֶׁ֔ה אֹ֚סֶף־לִ֣י שִׁבְעִ֔ים אִישׁ֙ ס 20 בָּרָעָתִ֥יc׃ פ 21 וַיֹּ֤אמֶר יְהוָה֙ אֶל־מֹשֶׁ֔ה אֹ֚סֶף־לִ֣י שִׁבְעִ֔ים אִישׁ֙ ס ט בטע בסיפ. ל. כל מל
20 מִזִּקְנֵ֣י יִשְׂרָאֵ֔ל אֲשֶׁ֥ר יָדַ֖עְתָּ כִּֽי־הֵ֣ם זִקְנֵ֣י הָעָ֔ם וְשֹׁטְרָ֑יו וְלָקַחְתָּ֣ אֹתָ֔ם 21 מִזִּקְנֵ֣י יִשְׂרָאֵ֔ל אֲשֶׁ֥ר יָדַ֖עְתָּ כִּֽי־הֵ֣ם זִקְנֵ֣י הָעָ֔ם וְשֹׁטְרָ֑יו וְלָקַחְתָּ֣ אֹתָ֔ם
21 אֶל־אֹ֖הֶל מוֹעֵ֑ד וְהִתְיַצְּבוּ֙ שָׁ֣ם עִמָּֽךְ׃ 22 וְיָרַ֣דְתִּי֮ וְדִבַּרְתִּי֣ עִמְּךָ֣ שָׁם֒ 22 אֶל־אֹ֖הֶל מוֹעֵ֑ד וְהִתְיַצְּבוּ֙ שָׁ֣ם עִמָּֽךְ׃ 23 וְיָרַ֣דְתִּי֮ וְדִבַּרְתִּי֣ עִמְּךָ֣ שָׁם֒ יב בתור
23 וְאָצַלְתִּי֙a מִן־הָר֣וּחַ אֲשֶׁ֣ר עָלֶ֔יךָ וְשַׂמְתִּי֙ עֲלֵיהֶ֔ם וְנָשְׂא֥וּ אִתְּךָ֖ בְּמַשָּׂ֑א 24 וְאָצַלְתִּי֙a מִן־הָר֣וּחַ אֲשֶׁ֣ר עָלֶ֔יךָ וְשַׂמְתִּי֙ עֲלֵיהֶ֔ם וְנָשְׂא֥וּ אִתְּךָ֖ בְּמַשָּׂ֑א ל. י. יז׳ בתור ד׳ מגה בסיפ
24 וְלֹֽא־תִשָּׂ֥א אַתָּ֖ה לְבַדֶּֽךָ׃ 25 וְאֶל־הָעָ֣ם תֹּאמַ֔ר הִתְקַדְּשׁ֥וּ לְמָחָ֖ר 25 וְלֹֽא־תִשָּׂ֥א אַתָּ֖ה לְבַדֶּֽךָ׃ 26 וְאֶל־הָעָ֣ם תֹּאמַ֔ר הִתְקַדְּשׁ֥וּ לְמָחָ֖ר ג׳. ה׳ ג׳
26 וַאֲכַלְתֶּ֣ם בָּשָׂ֔ר כִּ֥י בְכִיתֶ֖ם בְּאָזְנֵ֣י יְהוָ֑ה לֵאמֹ֗ר מִ֤י יַאֲכִלֵ֙נוּ֙ בָּשָׂ֔ר כִּי־ 27 וַאֲכַלְתֶּ֣ם בָּשָׂ֔ר כִּ֥י בְכִיתֶ֖ם בְּאָזְנֵ֣י יְהוָ֑ה לֵאמֹ֗ר מִ֤י יַאֲכִלֵ֙נוּ֙ בָּשָׂ֔ר כִּי־ לז. ג׳. ב וחס
27 טוֹב֙ לָ֣נוּ בְּמִצְרָ֔יִם וְנָתַ֥ן יְהוָ֛ה לָכֶ֖ם בָּשָׂ֑ר וַאֲכַלְתֶּֽם׃ 28 לֹ֣א יוֹם֮ אֶחָד֒ 28 טוֹב֙ לָ֣נוּ בְּמִצְרָ֔יִם וְנָתַ֥ן יְהוָ֛ה לָכֶ֖ם בָּשָׂ֑ר וַאֲכַלְתֶּֽם׃ 29 לֹ֣א יוֹם֮ אֶחָד֒ ז׳ ר״פ בסיפ פסוק לא ולא ולא ולא ולא. ל
29 תֹּאכְל֣וּן וְלֹ֔א יוֹמַ֖יִם וְלֹ֣א | חֲמִשָּׁ֣ה יָמִ֔ים וְלֹ֣א עֲשָׂרָ֔ה יָמִ֖ים וְלֹ֣א עֶשְׂרִ֑ים 30 תֹּאכְל֣וּן וְלֹ֣א יוֹמַ֔יִם וְלֹ֣א | חֲמִשָּׁ֣ה יָמִ֔ים וְלֹ֣א עֲשָׂרָ֔ה יָמִ֖ים וְלֹ֣א עֶשְׂרִ֑ים ל. ה ג מל וכ חס
30 יוֹם֙׃ 31 עַ֣ד | חֹ֔דֶשׁ יָמִ֖ים עַ֣ד אֲשֶׁר־יֵצֵ֣א מֵאַפְּכֶ֑ם וְהָיָ֥ה לָכֶ֖ם לְזָרְאָ֥ה 32 יוֹם֙׃ 33 עַ֣ד | חֹ֔דֶשׁ יָמִ֖ים עַ֣ד אֲשֶׁר־יֵצֵ֣א מֵאַפְּכֶ֑ם וְהָיָ֥ה לָכֶ֖ם לְזָרְאָ֥ה ל כת א
31 יַ֚עַן כִּֽי־מְאַסְתֶּ֣ם אֶת־יְהוָ֔ה אֲשֶׁ֥ר בְּקִרְבְּכֶ֖ם וַתִּבְכּ֣וּ לְפָנָ֑יו לֵאמֹ֕ר לָמָ֥ה 32 יַ֚עַן כִּֽי־מְאַסְתֶּ֣ם אֶת־יְהוָ֔ה אֲשֶׁ֥ר בְּקִרְבְּכֶ֖ם וַתִּבְכּ֣וּ לְפָנָ֑יו לֵאמֹ֕ר לָמָ֥ה יב בטע ר״פ ה מגה בתור
32 זֶּ֖ה יָצָ֥אנוּ מִמִּצְרָֽיִם׃ 33 וַיֹּ֤אמֶר מֹשֶׁה֙ שֵׁשׁ־מֵא֣וֹת אֶ֔לֶף רַגְלִ֖י הָעָ֣ם אֲשֶׁ֑ר 34 זֶּ֖ה יָצָ֥אנוּ מִמִּצְרָֽיִם׃ 35 וַיֹּ֤אמֶר מֹשֶׁה֙ שֵׁשׁ־מֵא֣וֹת אֶ֔לֶף רַגְלִ֖י הָעָ֣ם אֲשֶׁ֑ר
33 אָנֹכִ֖י בְּקִרְבּ֑וֹ וְאַתָּ֣ה אָמַ֔רְתָּ בָּשָׂ֥ר אֶתֵּ֖ן לָהֶ֑ם וְאָכְל֖וּa חֹ֥דֶשׁ יָמִֽים׃ 34 אָנֹכִ֖י בְּקִרְבּ֑וֹ וְאַתָּ֣ה אָמַ֔רְתָּ בָּשָׂ֥ר אֶתֵּ֖ן לָהֶ֑ם וְאָכְל֖וּa חֹ֥דֶשׁ יָמִֽים׃ ל
34 הֲצֹ֣אן וּבָקָ֣רa יִשָּׁחֵ֣ט לָהֶ֔ם וּמָצָ֖א לָהֶ֑ם אִם־אֵ֥ת כָּל־דְּגֵ֛י הַיָּ֥ם יֵאָסֵ֖ף 35 הֲצֹ֣אן וּבָקָ֣רa יִשָּׁחֵ֣ט לָהֶ֔ם וּמָצָ֖א לָהֶ֑ם אִם־אֵ֥ת כָּל־דְּגֵ֛י הַיָּ֥ם יֵאָסֵ֖ף ל
35 לָהֶ֥ם וּמָצָ֖א לָהֶֽם׃ פ 36 וַיֹּ֤אמֶר יְהוָה֙ אֶל־מֹשֶׁ֔ה הֲיַ֥ד יְהוָ֖ה תִּקְצָ֑ר ס 36 לָהֶ֥ם וּמָצָ֖א לָהֶֽם׃ פ 37 וַיֹּ֤אמֶר יְהוָה֙ אֶל־מֹשֶׁ֔ה הֲיַ֥ד יְהוָ֖ה תִּקְצָ֑ר ס ב״ל קמ

[7] Mm 1813. [8] Mm 4028. [9] Mm 824. [10] Mm 406. [11] Mm 1660. [12] Mm 922. [13] וחד ואת משא Ez 24,25. [14] Mm 3501. [15] Mm 2723. [16] Mm 900. [17] Mm 901. [18] Mm 60. [19] Mm 940. [20] Mm 773. [21] Mm 420. [22] Mm 1570. [23] Mm 2466. [24] Mm 517. [25] Mm 1780.

10 [a] Seb (G)SCTJ בכים ‖ [b] prp נָיו– ‖ **11** [a] ms מָצָאתִי ‖ **12** [a] msGSCTJ אֶל ‖ [b] Ms msMssGminSC תִּי– ‖ **15** [a–a] l vel תַּעֲשֶׂה vel תַּעֲשֶׂה אַתְּ; ms את pro אתה ‖ [b] pc Mss ms ואם ‖ [c] Tiq soph pro בְּרָעָתֶךָ ‖ **17** [a] ms וְהִצ׳ ‖ **20** [a] ms רה– ‖ **21** [a] SebOr mlt Mss לָכֶם ‖ **22** [a] ms והב׳.

24 עַתָּה[a] תִּרְאֶה הֲיִקָּרְךָ[b] דְּבָרִי אִם־לֹא׃ 24 וַיֵּצֵא[a] מֹשֶׁה וַיְדַבֵּר אֶל־ ב. ל. יג[26]. ז ס״פ
ח. כ מנה בתור[27]. כל מל. ד[28] וכל ד״ח דכות ב מ ז
הָעָם אֶת־דִּבְרֵי יְהוָה וַיֶּאֱסֹף[b] שִׁבְעִים אִישׁ מִזִּקְנֵי הָעָם וַיַּעֲמֵד אֹתָם
מח כתי א לא קר וכ בלישׁ[29] 25 סָבִיבֹת הָאֹהֶל׃ 25 וַיֵּרֶד יְהוָה | בֶּעָנָן וַיְדַבֵּר אֵלָיו וַיָּאצֶל[a] מִן־הָרוּחַ
כל מל. ב[30] אֲשֶׁר עָלָיו וַיִּתֵּן עַל־שִׁבְעִים אִישׁ הַזְּקֵנִים וַיְהִי כְּנוֹחַ עֲלֵיהֶם הָרוּחַ
ל. ד בתורי 26 וַיִּתְנַבְּאוּ וְלֹא יָסָפוּ[b]׃ 26 וַיִּשָּׁאֲרוּ שְׁנֵי־אֲנָשִׁים | בַּמַּחֲנֶה שֵׁם הָאֶחָד
ב[31]. יג חס בתור[32] אֶלְדָּד[a] וְשֵׁם הַשֵּׁנִי מֵידָד[b] וַתָּנַח עֲלֵיהֶם הָרוּחַ וְהֵמָּה בַּכְּתֻבִים וְלֹא
ח[33]. יז. צא 27 יָצָאוּ הָאֹהֱלָה וַיִּתְנַבְּאוּ בַּמַּחֲנֶה׃ 27 וַיָּרָץ הַנַּעַר וַיַּגֶּד לְמֹשֶׁה וַיֹּאמֶר
ב[34] אֶלְדָּד[a] וּמֵידָד[b] מִתְנַבְּאִים בַּמַּחֲנֶה׃ 28 וַיַּעַן יְהוֹשֻׁעַ בִּן־נוּן מְשָׁרֵת
צא. ל. ל 29 מֹשֶׁה מִבְּחֻרָיו[a] וַיֹּאמֶר אֲדֹנִי מֹשֶׁה כְּלָאֵם׃ 29 וַיֹּאמֶר לוֹ מֹשֶׁה הַמְקַנֵּא
ב[35] אַתָּה לִי וּמִי | יִתֵּן כָּל־עַם יְהוָה נְבִיאִים כִּי־יִתֵּן יְהוָה אֶת־רוּחוֹ
ז ה מלעיל וב מלרע[36] 30 עֲלֵיהֶם׃ 30 וַיֵּאָסֵף מֹשֶׁה אֶל־הַמַּחֲנֶה הוּא וְזִקְנֵי יִשְׂרָאֵל׃ 31 וְרוּחַ
יא 31 נָסַע | מֵאֵת יְהוָה וַיָּגָז[a] שַׂלְוִים[b] מִן־הַיָּם וַיִּטֹּשׁ עַל[c]־הַמַּחֲנֶה כְּדֶרֶךְ יוֹם
ב[37]. ב[38] כֹּה וּכְדֶרֶךְ יוֹם כֹּה סְבִיבוֹת הַמַּחֲנֶה וּכְאַמָּתַיִם עַל־פְּנֵי[d] הָאָרֶץ׃
ל. ה 32 וַיָּקָם הָעָם כָּל־הַיּוֹם[a] הַהוּא וְכָל־הַלַּיְלָה | וְכָל יוֹם[a] הַמָּחֳרָת
ט פסוק כל וכל וכל[39]. ל וַיַּאַסְפוּ אֶת־הַשְּׂלָו[b] הַמַּמְעִיט אָסַף עֲשָׂרָה חֳמָרִים וַיִּשְׁטְחוּ[c] לָהֶם
ל[40]. ג. ג. ל 33 שָׂטוֹחַ[d] סְבִיבוֹת הַמַּחֲנֶה׃ 33 הַבָּשָׂר עוֹדֶנּוּ בֵּין שִׁנֵּיהֶם טֶרֶם יִכָּרֵת וְאַף
ל. ל ר״פ. ב[41]. ל 34 יְהוָה חָרָה בָּעָם וַיַּךְ יְהוָה בָּעָם מַכָּה רַבָּה מְאֹד׃ 34 וַיִּקְרָא אֶת־[a]שֵׁם־
ה[42]. ב[43] הַמָּקוֹם הַהוּא קִבְרוֹת הַתַּאֲוָה כִּי־שָׁם קָבְרוּ אֶת־הָעָם הַמִּתְאַוִּים׃
ב[44] 35 מִקִּבְרוֹת הַתַּאֲוָה נָסְעוּ הָעָם חֲצֵרוֹת[a] וַיִּהְיוּ בַּחֲצֵרוֹת׃ פ

ל 12 1 וַתְּדַבֵּר מִרְיָם וְאַהֲרֹן בְּמֹשֶׁה עַל־אֹדוֹת הָאִשָּׁה הַכֻּשִׁית[a]
ל. ל 2 אֲשֶׁר לָקָח[b] כִּי־אִשָּׁה כֻשִׁית לָקָחַ[b]׃ 2 וַיֹּאמְרוּ הֲרַק אַךְ־בְּמֹשֶׁה דִּבֶּר
עניין ול וחס[ל] 3 יְהוָה הֲלֹא גַם־בָּנוּ דִבֵּר וַיִּשְׁמַע יְהוָה׃ 3 וְהָאִישׁ מֹשֶׁה עָנָו מְאֹד מִכֹּל

[26] Mm 902. [27] Mm 4234. [28] Mm 903. [29] Mm 898. [30] Mm 1256. [31] Gn 8,4. [32] Mm 675 contra textum. [33] Mm 111. [34] Jos 1,1. [35] Mm 1455. [36] Mp sub loco. [37] Hi 1,20. [38] Mm 128. [39] Mm 1981. [40] Mm 399. [41] Ps 57,5. [42] Mm 2987. [43] Gn 28,19. [44] Am 5,18.

23 [a] 𝔪 אתה || [b] 𝔪[Mss] ראך—; prp הֲיָקוֹם || **24** [a] 1 c Ms 𝔖 וַיֵּבֵא cf 𝔙 || [b] nonn Mss 𝔖[J]𝔙 יִסְפוּ || **25** [a] 𝔪 ויצל = וַיֵּצֶל cf 17[a] || [b] 𝔪 יאס, 𝔗𝔗[J](𝔙) *psqjn* = יָסְפוּ cf Dt 5,22; 1 זז || **26** [a] 34,21 אֶלִידָד || [b] 𝔪𝔊 מוֹלִידָד cf Gn 10,26 || **27** [a.b] cf 26[a.b] || **28** [a] 𝔪[Mss] מבחיריו, 𝔊 *ὁ ἐκλεκτὸς (αὐτοῦ)*; 𝔖𝔗𝔗[J] = זז || **31** [a] 1 ויגז? || [b] 1 c 𝔪 שלוי (מ) dttg) vel שְׁלָו || [c] 𝔪 אל || [d] mlt Mss + כל־ || **32** [a] 𝔪 הי׳ || [b] pc Mss השליו; 1 זז vel c 𝔪 לוי— || [c] 𝔊[B] *καὶ ἔσφαξαν* = וישחטו cf [d]; pr hoc vb (hpgr) cf 𝔊[OL] || [d] 𝔪 שחוט 𝔪[Mss] שְׁחוּטָה || **34** [a] > 𝔪 || **35** [a] 𝔪 החס || **Cp 12,1** [a] 𝔊(𝔙) *Αἰθιόπισσα* 𝔗 *špjrt'* = pulchra || [b–b] 𝔗𝔗[J] vertunt sensum in contrarium.

ט בטע בסיפ 4 הָאָדָם אֲשֶׁר עַל־פְּנֵי הָאֲדָמָה׃ ס 4 וַיֹּאמֶר יְהוָה פִּתְאֹם אֶל־
ל. ל משֶׁה [a]וְאֶל־אַהֲרֹן וְאֶל־מִרְיָם [a]צְאוּ שְׁלָשְׁתְּכֶם אֶל־אֹהֶל מוֹעֵד וַיֵּצְאוּ
ל שְׁלָשְׁתָּם׃ 5 וַיֵּ֫רֶד יְהוָה בְּעַמּוּד עָנָן [a]וַיַּעֲמֹד פֶּתַח הָאֹהֶל וַיִּקְרָא אַהֲרֹן 5
ג׳ וּמִרְיָם וַיֵּצְאוּ [b]שְׁנֵיהֶם׃ 6 וַיֹּאמֶר [a]
ל שִׁמְעוּ־נָא דְבָרָי אִם־יִהְיֶה נְבִיאֲכֶם [b]יְהוָה [c]
ב קמ. ל בַּמַּרְאָה אֵלָיו אֶתְוַדָּע [d]בַּחֲלוֹם [e]אֲדַבֶּר־בּוֹ׃
ז רי״פ בסיפ. יט[2]. ב 7 לֹא־כֵן עַבְדִּי מֹשֶׁה בְּכָל־בֵּיתִי נֶאֱמָן הוּא׃
ב[3]. ל. 4[3] 8 פֶּה־אֶל־פֶּה אֲדַבֶּר־בּוֹ וּמַרְאֶה [a]וְלֹא בְחִידֹת וּתְמֻנַת [b]יְהוָה יַבִּיט
ג. [a-a] וּמַדּוּעַ לֹא יְרֵאתֶם לְדַבֵּר בְּעַבְדִּי בְמֹשֶׁה׃
9 10 [a]9 וַיִּחַר אַף־יְהוָה בָּם וַיֵּלַךְ׃ 10 וְהֶעָנָן סָר מֵעַל הָאֹהֶל וְהִנֵּה מִרְיָם
11 מְצֹרַעַת כַּשָּׁלֶג וַיִּפֶן אַהֲרֹן אֶל־מִרְיָם וְהִנֵּה מְצֹרָעַת׃ 11 וַיֹּאמֶר
ז. [2] אַהֲרֹן אֶל־מֹשֶׁה בִּי֫ אֲדֹנִי אַל־נָא תָּשֶׁת [a]עָלֵינוּ חַטָּאת אֲשֶׁר נוֹאַלְנוּ
ל. ל וַאֲשֶׁר חָטָאנוּ׃ 12 אַל־נָא תְהִי [a]כַּמֵּת [b]אֲשֶׁר בְּצֵאתוֹ מֵרֶחֶם אִמּוֹ [c]
ב חד כת פא וחד כת פה [a] 13 וַיֹּאכַל חֲצִי בְשָׂרוֹ [c]׃ 13 וַיִּצְעַק מֹשֶׁה אֶל־יְהוָה לֵאמֹר אֵל [a]נָא רְפָא
ט בטע בסיפ. ל. ג ב חס וחד מל. [b] נָא לָהּ׃ פ 14 וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה [a]וְאָבִיהָ יָרֹק יָרַק בְּפָנֶיהָ
ל. ל הֲלֹא תִכָּלֵם שִׁבְעַת יָמִים תִּסָּגֵר שִׁבְעַת יָמִים מִחוּץ לַמַּחֲנֶה וְאַחַר
ל תֵּאָסֵף׃ 15 וַתִּסָּגֵר מִרְיָם מִחוּץ לַמַּחֲנֶה שִׁבְעַת יָמִים וְהָעָם לֹא נָסַע 15
[a] עַד־הֵאָסֵף [b]מִרְיָם׃ 16 [a]וְאַחַר נָסְעוּ הָעָם מֵחֲצֵרוֹת וַיַּחֲנוּ בְּמִדְבַּר 16
[b]פָּארָן׃ פ קלו
ל 13 1 [a]וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵאמֹר׃ 2 שְׁלַח־לְךָ֫ אֲנָשִׁים וְיָתֻרוּ ס[ניג] פרש
את־אֶרֶץ כְּנַעַן אֲשֶׁר־אֲנִי נֹתֵן לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל אִישׁ אֶחָד אִישׁ אֶחָד
ז חס בתור. ל לְמַטֵּה אֲבֹתָיו תִּשְׁלָחוּ [a]כֹּל נָשִׂיא בָהֶם׃ 3 וַיִּשְׁלַח אֹתָם מֹשֶׁה מִמִּדְבַּר

Cp 12 [1]Mm 904. [2]Mm 436. [3]Mm 3925. [4]Mm 539. [5]Mm 1454. [6]Mm 175. [7]Mm 328. [8]Mm 3298. [9]Mm 751.

4 [a–a] G* invers cf 1 ‖ **5** [a] 𝔪[Mss] הע׳ ‖ [b] l וַיִּבָּאוּ? cf 11,24[a] ‖ **6** [a] tr huc יהוה ex 6b; G(S) + (G[L][S] *κύριος*) *πρὸς αὐτούς* ‖ [b] l נְבִיא בָּכֶם cf 𝔙 ‖ [c] dl, cf [a]; G(𝔙) *κυρίῳ* = ליהוה; S(𝔗) *'n' mrj'* = אֲנִי יהוה ‖ [d] 𝔪 הת׳ ‖ [e] l c 𝔪GSʕ וב׳ ‖ **8** [a] pc Mss GSʕ בְּמ׳ 𝔪 בממ׳, prp וְאֹמְרָה; dl (gl ad ותמנת cf [b]) ‖ [b] G(S) *καὶ τὴν δόξαν* cf 𝔗 ‖ **9** [a–a] sic L, mlt Mss Edd וַיֶּחַר־אַף ‖ **11** [a] 𝔪 תשית ‖ **12** [a] 𝔪 תהיה; S *nhw'* = יְהִי ‖ [b] G(𝔙) + *ὡσεὶ ἔκτρωμα* ‖ [c] Tiq soph pro אִמֵּנוּ et בְּשָׂרֵנוּ; G(𝔙) *τῶν σαρκῶν αὐτῆς* ‖ **13** [a] l אֵל ‖ **14** [a] nonn vb exc? ‖ **15** [a] 𝔪 נסעו ‖ [b] 𝔪 פה– G *ἐκαθαρίσθη* ‖ **16** [a] 𝔅 hic incip cp 13 (cf G𝔙) ‖ [b] 𝔪 ut 10,12[a] ‖ **Cp 13,1** [a] 𝔪G[min] Syh pr vb sec Dt 1,20–23a ‖ **2** [a] 𝔪GS sg.

4 פָּארָן[a] עַל־פִּי יְהוָה כֻּלָּם אֲנָשִׁים רָאשֵׁי בְנֵי־יִשְׂרָאֵל הֵמָּה׃ 4 וְאֵלֶּה
עה. יו׳ ר״ם בתור׳ וכל תלדות דכות ב מ ד
5 שְׁמוֹתָם לְמַטֵּה רְאוּבֵן שַׁמּוּעַ בֶּן־זַכּוּר׃ 5 לְמַטֵּה שִׁמְעוֹן שָׁפָט בֶּן־
ב מל בתור[2]
6 חוֹרִי׃ 6 לְמַטֵּה יְהוּדָה כָּלֵב בֶּן־יְפֻנֶּה׃ 7 לְמַטֵּה יִשָּׂשכָר יִגְאָל[a] בֶּן־
ל
8 יוֹסֵף׃ 8 לְמַטֵּה אֶפְרַיִם הוֹשֵׁעַ[a] בִּן־נוּן׃ 9 לְמַטֵּה בִנְיָמִן פַּלְטִי בֶּן־
ל קמ וכל אתנח וסו״פ דכות[3]. ג בתור׳ בליש
10 רָפֻא[a]׃ 10 לְמַטֵּה זְבוּלֻן גַּדִּיאֵל בֶּן־סוֹדִי׃ 11 לְמַטֵּה[a] יוֹסֵף לְמַטֵּה
יב יתיר א ס״ת[4]. ל
12 מְנַשֶּׁה גַּדִּי בֶן־סוּסִי׃ 12 לְמַטֵּה דָן עַמִּיאֵל בֶּן־גְּמַלִּי׃ 13 לְמַטֵּה אָשֵׁר
ל. ל
14 סְתוּר בֶּן־מִיכָאֵל׃ 14 לְמַטֵּה נַפְתָּלִי נַחְבִּי בֶן־וָפְסִי[a]׃ 15 לְמַטֵּה גָד
ל בתור׳. ל. ל
16 גְּאוּאֵל[a] בֶּן־מָכִי[b]׃ 16 אֵלֶּה שְׁמוֹת הָאֲנָשִׁים אֲשֶׁר־שָׁלַח מֹשֶׁה לָתוּר
ל. ל. ה[5]
17 אֶת־הָאָרֶץ וַיִּקְרָא מֹשֶׁה לְהוֹשֵׁעַ[a] בִּן־נוּן יְהוֹשֻׁעַ׃ 17 וַיִּשְׁלַח
ג בתור׳ בליש
אֹתָם מֹשֶׁה[a] לָתוּר אֶת־אֶרֶץ כְּנָעַן וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם עֲלוּ זֶה בַּנֶּגֶב
18 וַעֲלִיתֶם אֶת־הָהָר׃ 18 וּרְאִיתֶם אֶת־הָאָרֶץ מַה־הִוא וְאֶת־הָעָם
ד[6]. יב[7]
19 הַיֹּשֵׁב עָלֶיהָ הֶחָזָק הוּא הָרָפֶה[a] הַמְעַט הוּא אִם־רָב׃ 19 וּמָה הָאָרֶץ
ל
אֲשֶׁר־הוּא יֹשֵׁב בָּהּ הַטּוֹבָה הִוא אִם־רָעָה וּמָה הֶעָרִים אֲשֶׁר־הוּא
ל
20 יוֹשֵׁב בָּהֵנָּה[a] [b]הַבְּמַחֲנִים אִם בְּמִבְצָרִים[b]׃ 20 וּמָה הָאָרֶץ הַשְּׁמֵנָה
יז מל בתור׳. ג[8]. ל. אם האם ואם כן בטע[9]. ג[10]
הִוא אִם־רָזָה הֲיֵשׁ־בָּהּ עֵץ אִם־אָיִן וְהִתְחַזַּקְתֶּם וּלְקַחְתֶּם מִפְּרִי
ד[11]. ו
21 הָאָרֶץ וְהַיָּמִים יְמֵי[a] בִּכּוּרֵי[b] עֲנָבִים׃ 21 וַיַּעֲלוּ[a] וַיָּתֻרוּ אֶת־הָאָרֶץ
ל
22 מִמִּדְבַּר־צִן עַד־רְחֹב לְבֹא חֲמָת[b]׃ 22 וַיַּעֲלוּ בַנֶּגֶב וַיָּבֹא[a] עַד־חֶבְרוֹן
ט חס[12]. ת סביר לשון רבים
וְשָׁם אֲחִימַן שֵׁשַׁי וְתַלְמַי יְלִידֵי הָעֲנָק[b] וְחֶבְרוֹן שֶׁבַע שָׁנִים נִבְנְתָה
ל
23 לִפְנֵי צֹעַן מִצְרָיִם׃ 23 וַיָּבֹאוּ עַד־נַחַל אֶשְׁכֹּל וַיִּכְרְתוּ[a] מִשָּׁם זְמוֹרָה
ת חס[13]
וְאֶשְׁכּוֹל עֲנָבִים אֶחָד וַיִּשָּׂאֻהוּ[b] בַּמּוֹט בִּשְׁנָיִם וּמִן־הָרִמֹּנִים וּמִן־
ד חס[14]. ל
24 הַתְּאֵנִים׃ 24 לַמָּקוֹם הַהוּא קָרָא[a] נַחַל אֶשְׁכּוֹל עַל אֹדוֹת הָאֶשְׁכּוֹל
25 אֲשֶׁר־כָּרְתוּ מִשָּׁם בְּנֵי יִשְׂרָאֵל׃ 25 וַיָּשֻׁבוּ מִתּוּר הָאָרֶץ[a] מִקֵּץ אַרְבָּעִים
26 יוֹם׃ 26 וַיֵּלְכוּ וַיָּבֹאוּ אֶל־מֹשֶׁה וְאֶל־אַהֲרֹן וְאֶל־כָּל־עֲדַת בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל

Cp 13 [1]Mm 267. [2]Mm 905. [3]Mm 906. [4]Mm 907. [5]Mm 265. [6]Mm 908. [7]Mm 1055. [8]Mm 909. [9]Mm 3887. [10]Mp sub loco. [11]Mm 1798. [12]Mm 355. [13]Mm 92. [14]Mm 1737.

3 [a] 𝔐 ut 10,12[a] ‖ **7** [a–a] crrp ex לְבְנֵי יִ׳, quod tr in 11 loco למטה יו׳; deest patronymicum Jigali ‖ [b] huc tr 10.11 ‖ **8** [a] 𝔐 יהושע, id 16 ‖ **9** [a] 𝔖 *dpw* ‖ **10** [a] cf 7[b] ‖ **11** [a] l לְבְנֵי cf 7[a–a] et 1,10 ‖ **14** [a] 𝔊 *Ιαβι* ‖ **15** [a] 𝔊 *Γουδιηλ* = 10 ‖ [b] 𝔐 מיכי ‖ **16** [a] cf 8[a] ‖ **17** [a] > 𝔐 ‖ **18** [a] 𝔐 –פא ‖ **19** [a] 𝔐 בהן ‖ [b–b] 𝔐 המבחנים אך מבצרים ‖ **20** [a] 𝔊 + *ἔαρος* ‖ [b] 𝔐 בכרות ‖ **21** [a] 𝔐 וילכו ויבאו ut 26 ‖ [b] 𝔐 תה– ‖ **22** [a] l c Seb pc Mss 𝔐 Vrs pl ‖ [b] 𝔐 ענק ut עֲנָקִי 33, id 28 ‖ **23** [a] pr וַיִּתְּרֻהוּ? (hpgr) cf 𝔊 *καὶ κατεσκέψαντο αὐτήν* ‖ [b] 𝔐 וישאו ‖ **24** [a] 𝔐𝔊𝔖𝔗[J] pl ‖ **25** [a] 𝔐𝔗[J] את ה׳.

ב15 . ג16 מנה מל . ל
אֶל־מִדְבַּר פָּארָן[a] קָדֵשָׁה וַיָּשִׁיבוּ אוֹתָם דָּבָר וְאֶת־כָּל־הָעֵדָה וַיַּרְאוּם
אֶת־פְּרִי הָאָרֶץ׃ 27 וַיְסַפְּרוּ־לוֹ וַיֹּאמְרוּ בָּאנוּ אֶל־הָאָרֶץ אֲשֶׁר 27
שְׁלַחְתָּנוּ וְגַם זָבַת חָלָב וּדְבַשׁ הִוא וְזֶה־פִּרְיָהּ׃ 28 אֶפֶס כִּי־עַז הָעָם 28
הַיֹּשֵׁב בָּאָרֶץ וְהֶעָרִים בְּצֻרוֹת גְּדֹלֹת מְאֹד וְגַם־יְלִדֵי הָעֲנָק[a] רָאִינוּ
ל . ב חס
שָׁם׃ 29 עֲמָלֵק יוֹשֵׁב בְּאֶרֶץ הַנֶּגֶב וְהַחִתִּי[a] וְהַיְבוּסִי וְהָאֱמֹרִי יוֹשֵׁב 29
יז מל בתור . סימן ח ס מ ב17 . יז מל בתור
בָּהָר וְהַכְּנַעֲנִי יוֹשֵׁב עַל־הַיָּם וְעַל־יַד הַיַּרְדֵּן׃ 30 וַיַּהַס[a] כָּלֵב אֶת־ 30
יז מל בתור18 . ל . ל
הָעָם אֶל־מֹשֶׁה וַיֹּאמֶר[b] עָלֹה נַעֲלֶה וְיָרַשְׁנוּ אֹתָהּ כִּי־יָכוֹל נוּכַל לָהּ׃
ג כת ח19 . ד מל20
וְהָאֲנָשִׁים אֲשֶׁר־עָלוּ עִמּוֹ אָמְרוּ לֹא נוּכַל לַעֲלוֹת אֶל־הָעָם כִּי־ 31
ה ר״פ
חָזָק הוּא מִמֶּנּוּ׃ 32 וַיּוֹצִיאוּ דִבַּת הָאָרֶץ אֲשֶׁר תָּרוּ אֹתָהּ אֶל־בְּנֵי 32
יב21
יִשְׂרָאֵל לֵאמֹר הָאָרֶץ אֲשֶׁר עָבַרְנוּ בָהּ לָתוּר אֹתָהּ אֶרֶץ אֹכֶלֶת
ב מל22 . נא23 מ״פ וכל ר״פ דכות ב מ ג . ת ר״פ24
יוֹשְׁבֶיהָ הִוא וְכָל־הָעָם אֲשֶׁר־רָאִינוּ בְתוֹכָהּ אַנְשֵׁי מִדּוֹת׃ 33 וְשָׁם 33
ג ב חס וחד מל . ג ב חס וחד מל . ג25 . ב26
רָאִינוּ אֶת־הַנְּפִילִים[a] בְּנֵי עֲנָק מִן־הַנְּפִלִים[a] וַנְּהִי בְעֵינֵינוּ כַּחֲגָבִים וְכֵן
ו
הָיִינוּ בְּעֵינֵיהֶם[b]׃ **14** 1 וַתִּשָּׂא[a] כָּל־הָעֵדָה וַיִּתְּנוּ אֶת־קוֹלָם **14**
2 וַיִּבְכּוּ[b] הָעָם בַּלַּיְלָה הַהוּא׃ 2 וַיִּלֹּנוּ עַל־מֹשֶׁה וְעַל־אַהֲרֹן כָּל בְּנֵי
כג1 יִשְׂרָאֵל[a] וַיֹּאמְרוּ אֲלֵהֶם כָּל־הָעֵדָה לוּ־מַתְנוּ בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם אוֹ
כג1 . ל
בַּמִּדְבָּר הַזֶּה לוּ־מָתְנוּ׃ 3 וְלָמָּה יְהוָה מֵבִיא אֹתָנוּ אֶל־הָאָרֶץ הַזֹּאת 3
ד דגש2 . יב מל בתור3 . יד בטע4 . כח5
לִנְפֹּל בַּחֶרֶב נָשֵׁינוּ וְטַפֵּנוּ יִהְיוּ לָבַז הֲלֹוא טוֹב לָנוּ שׁוּב מִצְרַיְמָה׃
ד6 . כח5
4 וַיֹּאמְרוּ אִישׁ אֶל־אָחִיו נִתְּנָה[a] רֹאשׁ וְנָשׁוּבָה[b] מִצְרַיְמָה׃ 5 וַיִּפֹּל 4 5
כט בחור . יא זוגין בטע7
מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן עַל־פְּנֵיהֶם לִפְנֵי כָּל־קְהַל[a] עֲדַת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל׃ 6 וִיהוֹשֻׁעַ 6
ג
בִּן־נוּן וְכָלֵב בֶּן־יְפֻנֶּה מִן־הַתָּרִים[a] אֶת־הָאָרֶץ קָרְעוּ בִּגְדֵיהֶם׃
ג
7 וַיֹּאמְרוּ אֶל־כָּל־עֲדַת בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל לֵאמֹר הָאָרֶץ אֲשֶׁר עָבַרְנוּ בָהּ 7
ו . ו ר״פ
לָתוּר אֹתָהּ טוֹבָה הָאָרֶץ מְאֹד מְאֹד׃ 8 אִם־חָפֵץ בָּנוּ יְהוָה וְהֵבִיא 8
אֹתָנוּ אֶל־הָאָרֶץ הַזֹּאת וּנְתָנָה לָנוּ אֶרֶץ אֲשֶׁר־הִוא זָבַת חָלָב וּדְבָשׁ׃
9 אַךְ בַּיהוָה אַל־תִּמְרֹדוּ וְאַתֶּם אַל־תִּירְאוּ אֶת־עַם הָאָרֶץ כִּי לַחְמֵנוּ 9

15Mm 1469. 16Mm 910. 17Okhl 274. 18Mp contra textum. 19Mm 341. 20Mm 911. 21Mm 2610. 22Mm 2896. 23Mp sub loco. 24Mm 299. 25Jes 64, 5. 26Jes 40, 22. Cp 14 1Mm 1444. 2Mm 2758. 3Mm 27. 4Mm 3948. 5Mm 84. 6Mm 2714. 7Mm 915.

26 [a] 𝔐 ut 10,12[a] ‖ **28** [a] cf 22[b] ‖ **29** [a] ins c 𝔐𝔊 וְהַחִוִּי ‖ **30** [a] sic L, mlt Mss Edd ס maj ‖ [b] 𝔐 על ‖ [c] 𝔐𝔊 + לוֹ ‖ **33** [a–a] dl cf 𝔊* ‖ [b] 𝔐 + vb sec Dt 1,27—33; id Syh post 14,2a ‖ **Cp 14,1** [a] l ותּרֶא? ‖ [b] 𝔐𝔊𝔖𝔙 ויבך ‖ **2** [a] cf 13,33[b] ‖ **4** [a] 𝔐 נתן ‖ [b] 𝔐 ונשוב ‖ **5** [a] > 𝔊*𝔗J, dl cf 7 ‖ **6** [a] 𝔐 האת׳ 𝔐Mss האתורים.

10 הֵם סָר צִלָּם[a] מֵעֲלֵיהֶם וַיהוָה אִתָּנוּ אַל־תִּירָאֻם׃ 10 וַיֹּאמְרוּ[a] כָּל־ ל. כב בתור. ב חד מל וחד חס
הָעֵדָה לִרְגֹּם אֹתָם בָּאֲבָנִים וּכְבוֹד יְהוָה נִרְאָה בְּאֹהֶל[b] מוֹעֵד אֶל־
ס(יא) כָּל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל׃ פ 11 וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה עַד־אָנָה יְנַאֲצֵנִי יז פסוק עד ועד[8]. ל
הָעָם הַזֶּה וְעַד־אָנָה לֹא־יַאֲמִינוּ בִי בְּכֹל הָאֹתוֹת אֲשֶׁר עָשִׂיתִי ל. ב מל בתור
12 בְּקִרְבּוֹ׃ 12 אַכֶּנּוּ בַדֶּבֶר וְאוֹרִשֶׁנּוּ וְאֶעֱשֶׂה אֹתְךָ[a] לְגוֹי־גָּדוֹל וְעָצוּם ל
13 מִמֶּנּוּ׃ 13 וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֶל־יְהוָה וְשָׁמְעוּ מִצְרַיִם כִּי־הֶעֱלִיתָ בְכֹחֲךָ ה. ב בתור. ג[9]
14 אֶת־הָעָם הַזֶּה מִקִּרְבּוֹ׃ 14 [a]וְאָמְרוּ אֶל־[a]יוֹשֵׁב הָאָרֶץ הַזֹּאת[b] שָׁמְעוּ ל. יז מל בתור
כִּי־אַתָּה יְהוָה בְּקֶרֶב הָעָם הַזֶּה אֲשֶׁר־עַיִן בְּעַיִן נִרְאָה[c] | אַתָּה יְהוָה ט[10] וכל קריא דכות
15 וַעֲנָנְךָ עֹמֵד עֲלֵהֶם וּבְעַמֻּד עָנָן אַתָּה הֹלֵךְ לִפְנֵיהֶם יוֹמָם וּבְעַמּוּד אֵשׁ ב מ יב. ג[11]
16 לָיְלָה׃ 15 וְהֵמַתָּה אֶת־הָעָם הַזֶּה כְּאִישׁ אֶחָד וְאָמְרוּ הַגּוֹיִם אֲשֶׁר־ ל. יג חס בתור[12].
17 שָׁמְעוּ אֶת־שִׁמְעֲךָ[a] לֵאמֹר׃ 16 מִבִּלְתִּי יְכֹלֶת יְהוָה לְהָבִיא אֶת־הָעָם ב חס ול בליש
18 הַזֶּה אֶל־הָאָרֶץ אֲשֶׁר־נִשְׁבַּע לָהֶם וַיִּשְׁחָטֵם[a] בַּמִּדְבָּר׃ 17 וְעַתָּה יג[13]
יִגְדַּל־[a]נָא כֹּחַ אֲדֹנָי[b] כַּאֲשֶׁר דִּבַּרְתָּ לֵאמֹר׃ 18 יְהוָה אֶרֶךְ אַפַּיִם קלקל[17]
וְרַב־חֶסֶד[a] נֹשֵׂא עָוֹן וָפֶשַׁע[b] וְנַקֵּה לֹא[c] יְנַקֶּה פֹּקֵד עֲוֹן אָבוֹת עַל־בָּנִים לה
19 עַל־[d]שִׁלֵּשִׁים וְעַל־רִבֵּעִים׃ 19 סְלַח־נָא לַעֲוֹן הָעָם הַזֶּה כְּגֹדֶל חַסְדֶּךָ ה. ב ר״פ בתור[18]. ב
20 וְכַאֲשֶׁר נָשָׂאתָה לָעָם הַזֶּה מִמִּצְרַיִם וְעַד־הֵנָּה׃ 20 וַיֹּאמֶר יְהוָה ל מל[20]. ד[21]
21 סָלַחְתִּי כִּדְבָרֶךָ[a]׃ 21 וְאוּלָם חַי־אָנִי וְיִמָּלֵא[a] כְּבוֹד־יְהוָה אֶת־כָּל־ יג חס בליש. ה ר״פ וכל איוב רכות ב מ ג[22].
22 הָאָרֶץ׃ 22 כִּי כָל־הָאֲנָשִׁים הָרֹאִים אֶת־כְּבֹדִי וְאֶת־אֹתֹתַי אֲשֶׁר־ ב[23]. יף
עָשִׂיתִי בְּמִצְרַיִם וּבַמִּדְבָּר וַיְנַסּוּ אֹתִי זֶה עֶשֶׂר פְּעָמִים וְלֹא שָׁמְעוּ ג[24]
23 בְּקוֹלִי׃ 23 אִם־יִרְאוּ אֶת־הָאָרֶץ אֲשֶׁר נִשְׁבַּעְתִּי לַאֲבֹתָם[a] וְכָל־ ל מל בתור[25]. ו ר״פ בסיפ
24 מְנַאֲצַי לֹא יִרְאוּהָ׃ 24 וְעַבְדִּי כָלֵב עֵקֶב הָיְתָה רוּחַ אַחֶרֶת עִמּוֹ ל. ל
וַיְמַלֵּא אַחֲרַי וַהֲבִיאֹתִיו אֶל־הָאָרֶץ אֲשֶׁר־בָּא שָׁמָּה וְזַרְעוֹ יוֹרְשֶׁנָּה[a]׃ ט ול בסיפ[26]. ז[27]. ב[28].

[8]Mm 912. [9]Mm 603. [10]Mm 230. [11]Mm 1169. [12]Mm 675. [13]Mm 1607. [14]Mm 1514. [15]Ez 16,28. [16]Mm 2007. [17]Cf Okhl II, 151 et Mp sub loco. [18]Mm 594. [19]Ps 79,11. [20]Mm 1713. [21]Mm 913. [22]Cf Hi 2,5; 5,8; 13,3. [23]Mm 3319. [24]Mm 1052. [25]Mm 153. [26]Mp sub loco. [27]Mm 970.

9 [a] G *ὁ καιρός* ‖ **10** [a] pr וַיְמָאֲנוּ (hpgr)? ‖ [b] G(SCI) *ἐν νεφέλῃ ἐπὶ τῆς σκηνῆς*, frt l וְגַם כָּל־ ‖ **12** [a] wG + וְאֶת־בֵּית אָבִיךָ ‖ **14** [a–a] crrp; G *ἀλλὰ καὶ πάντες*, l בֶּעָנָן עַל־א׳ cf SV? ‖ [b] ins אֲשֶׁר אַתָּה cf SCI? ‖ [c] l נִרְאֹה ‖ **15** [a] G *τὸ ὄνομά σου* = שִׁמְךָ ‖ **16** [a] G *κατέστρωσεν αὐτούς* = וַיִּשְׁטָחֵם ‖ **17** [a] sic L, mlt Mss Edd י maj ‖ [b] mlt Mss Edd יהוה ‖ **18** [a] pc Mss wG + וֶאֱמֶת ‖ [b] pc Mss wG + וְחַטָּאָה ‖ [c] w לו ‖ [d] pc Mss wMss וְעַל ‖ **20** [a] mlt Mss w –ריך ‖ **21** [a] l וימָלְא? ‖ **23** [a] w + לתת להם; G + nonn vb ex Dt 1,39 ‖ **24** [a] w יִרְשֶׁנָּה.

25 [a] וְהָעֲמָלֵקִי וְהַכְּנַעֲנִי יוֹשֵׁב בָּעֵמֶק [a] מָחָר פְּנוּ וְסָעוּ לָכֶם הַמִּדְבָּרָה [b]
26 דֶּרֶךְ יַם־סוּף׃ פ 26 וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה וְאֶל־אַהֲרֹן לֵאמֹר׃
27 עַד־מָתַי [a] לָעֵדָה הָרָעָה הַזֹּאת אֲשֶׁר הֵמָּה מַלִּינִים עָלַי אֶת־תְּלֻנּוֹת
28 בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר הֵמָּה מַלִּינִים עָלַי [b] שָׁמָעְתִּי׃ 28 אֱמֹר אֲלֵהֶם חַי־
29 אֲנִי נְאֻם־יְהוָה אִם־לֹא כַּאֲשֶׁר דִּבַּרְתֶּם בְּאָזְנָי כֵּן אֶעֱשֶׂה לָכֶם׃
29 בַּמִּדְבָּר הַזֶּה יִפְּלוּ פִגְרֵיכֶם וְכָל־פְּקֻדֵיכֶם לְכָל־ [a] מִסְפַּרְכֶם מִבֶּן
30 עֶשְׂרִים שָׁנָה וָמַעְלָה אֲשֶׁר הֲלִינֹתֶם עָלָי׃ 30 אִם־אַתֶּם תָּבֹאוּ אֶל־
הָאָרֶץ אֲשֶׁר נָשָׂאתִי אֶת־יָדִי לְשַׁכֵּן אֶתְכֶם בָּהּ כִּי אִם־כָּלֵב בֶּן־יְפֻנֶּה
31 וִיהוֹשֻׁעַ בִּן־נוּן׃ 31 וְטַפְּכֶם אֲשֶׁר אֲמַרְתֶּם לָבַז יִהְיֶה [a] וְהֵבֵאתִי אֹתָם
32 וְיָדְעוּ [b] אֶת־הָאָרֶץ אֲשֶׁר מְאַסְתֶּם בָּהּ׃ 32 וּפִגְרֵיכֶם אַתֶּם יִפְּלוּ
33 בַּמִּדְבָּר הַזֶּה׃ 33 וּבְנֵיכֶם יִהְיוּ רֹעִים [a] בַּמִּדְבָּר אַרְבָּעִים שָׁנָה וְנָשְׂאוּ
34 אֶת־זְנוּתֵיכֶם [b] עַד־תֹּם פִּגְרֵיכֶם בַּמִּדְבָּר׃ 34 בְּמִסְפַּר הַיָּמִים אֲשֶׁר־
35 תַּרְתֶּם אֶת־הָאָרֶץ אַרְבָּעִים יוֹם יוֹם לַשָּׁנָה [a] יוֹם לַשָּׁנָה תִּשְׂאוּ אֶת־
עֲוֹנֹתֵיכֶם אַרְבָּעִים שָׁנָה וִידַעְתֶּם אֶת־תְּנוּאָתִי [b]׃ 35 אֲנִי יְהוָה דִּבַּרְתִּי
אִם־לֹא זֹאת אֶעֱשֶׂה לְכָל־הָעֵדָה הָרָעָה הַזֹּאת הַנּוֹעָדִים עָלָי
בַּמִּדְבָּר הַזֶּה יִתַּמּוּ וְשָׁם יָמֻתוּ׃ 36 וְהָאֲנָשִׁים אֲשֶׁר־שָׁלַח מֹשֶׁה לָתוּר
36 אֶת־הָאָרֶץ וַיָּשֻׁבוּ וַיַּלִּינוּ [a] עָלָיו [b] אֶת־כָּל־הָעֵדָה לְהוֹצִיא דִבָּה עַל־
37 הָאָרֶץ׃ 37 וַיָּמֻתוּ הָאֲנָשִׁים מוֹצְאֵי דִבַּת־הָאָרֶץ רָעָה בַּמַּגֵּפָה לִפְנֵי
38 יְהוָה׃ 38 וִיהוֹשֻׁעַ בִּן־נוּן וְכָלֵב בֶּן־יְפֻנֶּה חָיוּ מִן־הָאֲנָשִׁים הָהֵם
39 הַהֹלְכִים לָתוּר אֶת־הָאָרֶץ׃ 39 וַיְדַבֵּר מֹשֶׁה אֶת־ [a] הַדְּבָרִים
40 הָאֵלֶּה אֶל־כָּל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וַיִּתְאַבְּלוּ הָעָם מְאֹד׃ 40 וַיַּשְׁכִּמוּ בַבֹּקֶר
וַיַּעֲלוּ אֶל־רֹאשׁ הָהָר לֵאמֹר הִנֵּנוּ וְעָלִינוּ אֶל־הַמָּקוֹם אֲשֶׁר־אָמַר
41 יְהוָה כִּי חָטָאנוּ [a]׃ 41 וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה לָמָּה זֶּה אַתֶּם עֹבְרִים אֶת־פִּי יְהוָה

[28] Mm 852. [29] Gn 22,16. [30] Mm 519. [31] Ez 4,6. [32] Mm 914. [33] Mm 839. [34] Mm 1030. [35] Mm 915. [36] Mp sub loco. [37] Mm 327. [38] Mm 916.

25 [a–a] cj c 24 (l נְשֹׁב) ‖ [b] Seb nonn Mss 𝔐 ברה– ‖ **27** [a] ins לִי cf Jer 2,18 ‖ [b] 𝔊 *περὶ ὑμῶν* ‖ **29** [a] pc Mss 𝔖 וכל; 𝔊* *καί* ‖ **31** [a] 𝔖 + nonn vb ex Dt 1,39 (cf 23) ‖ [b] prp וְיָרְעוּ cf 33, 𝔊* *καὶ κληρονομήσουσιν*; l 𝔐 ‖ **33** [a] prp תֹּעִים (cf 𝔗$^{ Neof}$) vel נָעִים (cf 32,13); l 𝔐 ‖ [b] l תְּלֻנּוֹתֵיכֶם? cf 27 ‖ **34** [a–a] > pc Mss ‖ [b] 𝔊 *τὸν θυμὸν τῆς ὀργῆς μου*, 𝔖𝔗^{J} alit ‖ **36** [a] l ut Q; K וַיְלוֹנוּ ‖ [b] 𝔊 *κατ' αὐτῆς* ‖ **39** [a] nonn Mss 𝔊^{O}𝔙 + כָּל־ ‖ **40** [a] 𝔐 Syh + Dt 1,42.

42 וְהָוא לֹא תִצְלָחַ׃ 42 אַל־תַּעֲלוּ כִּי אֵין יְהוָה בְּקִרְבְּכֶם וְלֹא תִנָּגְפוּ
43 לִפְנֵי אֹיְבֵיכֶם׃ 43 כִּי הָעֲמָלֵקִי וְהַכְּנַעֲנִי שָׁם לִפְנֵיכֶם וּנְפַלְתֶּם בֶּחָרֶב
44 כִּי־עַל־כֵּן שַׁבְתֶּם מֵאַחֲרֵי יְהוָה וְלֹא־יִהְיֶה יְהוָה עִמָּכֶם׃ 44 וַיַּעְפְּלוּ ל וחס
לַעֲלוֹת אֶל־רֹאשׁ הָהָר וַאֲרוֹן בְּרִית־יְהוָה וּמֹשֶׁה לֹא־מָשׁוּ מִקֶּרֶב כו בלישׁ וכל מלכים דכות ב מנה בסיף
45 הַמַּחֲנֶה׃ 45 וַיֵּרֶד הָעֲמָלֵקִי וְהַכְּנַעֲנִי הַיּוֹשֵׁב בָּהָר הַהוּא וַיַּכּוּם יא[39]
וַיַּכְּתוּם עַד־הַחָרְמָה׃ פ ל

ס(וה) 15 1 וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵאמֹר׃ 2 דַּבֵּר אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
וְאָמַרְתָּ אֲלֵהֶם כִּי תָבֹאוּ אֶל־אֶרֶץ מוֹשְׁבֹתֵיכֶם אֲשֶׁר אֲנִי נֹתֵן לָכֶם׃
3 וַעֲשִׂיתֶם אִשֶּׁה לַיהוָה עֹלָה אוֹ־זֶבַח לְפַלֵּא־נֶדֶר אוֹ בִנְדָבָה אוֹ ג[1]
בְּמֹעֲדֵיכֶם לַעֲשׂוֹת רֵיחַ נִיחֹחַ לַיהוָה מִן־הַבָּקָר אוֹ מִן־הַצֹּאן׃ ב[2] חד מל וחד מן ג חס בלישׁ . ח וכל אשה ריח ניחח דכות
4 וְהִקְרִיב הַמַּקְרִיב קָרְבָּנוֹ לַיהוָה מִנְחָה סֹלֶת עִשָּׂרוֹן בָּלוּל ד
5 בִּרְבִעִית הַהִין שָׁמֶן׃ 5 וְיַיִן לַנֶּסֶךְ רְבִיעִית הַהִין תַּעֲשֶׂה עַל־הָעֹלָה ד מל[3]
6 אוֹ לַזָּבַח לַכֶּבֶשׂ הָאֶחָד׃ 6 אוֹ לָאַיִל תַּעֲשֶׂה מִנְחָה סֹלֶת שְׁנֵי עֶשְׂרֹנִים ב[4]
7 בָּלוּלָה בְּשֶׁמֶן שְׁלִשִׁת הַהִין׃ 7 וְיַיִן לַנֶּסֶךְ שְׁלִשִׁת הַהִין תַּקְרִיב
8 רֵיחַ־נִיחֹחַ לַיהוָה׃ 8 וְכִי־תַעֲשֶׂה בֶן־בָּקָר עֹלָה אוֹ־זֶבַח לְפַלֵּא־ ת וכל אשה ריח ניחח דכות . ל . ג[1]
9 נֶדֶר אוֹ־שְׁלָמִים לַיהוָה׃ 9 וְהִקְרִיב עַל־בֶּן־הַבָּקָר מִנְחָה סֹלֶת ב[5] . ב
10 שְׁלֹשָׁה עֶשְׂרֹנִים בָּלוּל בַּשֶּׁמֶן חֲצִי הַהִין׃ 10 וְיַיִן תַּקְרִיב לַנֶּסֶךְ חֲצִי ד
11 הַהִין אִשֵּׁה רֵיחַ־נִיחֹחַ לַיהוָה׃ 11 כָּכָה יֵעָשֶׂה לַשּׁוֹר הָאֶחָד אוֹ לָאַיִל ד[6] . לו[7] . ל
12 הָאֶחָד אוֹ־לַשֶּׂה בַּכְּבָשִׂים אוֹ בָעִזִּים׃ 12 כַּמִּסְפָּר אֲשֶׁר תַּעֲשׂוּ כָּכָה ל . ל
13 תַּעֲשׂוּ לָאֶחָד כְּמִסְפָּרָם׃ 13 כָּל־הָאֶזְרָח יַעֲשֶׂה־כָּכָה אֶת־אֵלֶּה ב
14 לְהַקְרִיב אִשֵּׁה רֵיחַ־נִיחֹחַ לַיהוָה׃ 14 וְכִי־יָגוּר אִתְּכֶם גֵּר אוֹ אֲשֶׁר־ יג בתור
בְּתוֹכְכֶם לְדֹרֹתֵיכֶם וְעָשָׂה אִשֵּׁה רֵיחַ־נִיחֹחַ לַיהוָה כַּאֲשֶׁר תַּעֲשׂוּ ב
15 כֵּן יַעֲשֶׂה׃ 15 הַקָּהָל חָקָה אַחַת לָכֶם וְלַגֵּר הַגָּר חָקַּת עוֹלָם ב
16 לְדֹרֹתֵיכֶם כָּכֶם כַּגֵּר יִהְיֶה לִפְנֵי יְהוָה׃ 16 תּוֹרָה אַחַת וּמִשְׁפָּט אֶחָד ל

[39]Mm 917. Cp 15 [1]Mm 790. [2]Mm 918. [3]Mm 919. [4]1S 16,5. [5]Mp sub loco. [6]Mm 1191. [7]Mm 210.

41 [a] ms תצליח ‖ **45** [a] ms Syh + nonn vb sec Dt 1,44 ‖ [b] msT חרמה; add c msG וַיָּשֻׁבוּ אֶל־הַמַּחֲנֶה cf Dt 1,45a ‖ **Cp 15,3** [a] msS נ׳ ‖ **4** [a] את ק׳ ms ‖ [b] G(V) + *τοῦ οἰφί* ‖ **5** [a] G + nonn vb (cf 10b) ‖ **6** [a] G + nonn vb (cf 5[a]) ‖ [b] ms בלול ‖ **9** [a] prp וְהִקְרַבְתָּ (cf SV?) ‖ **11** [a] Seb בכשבים ‖ **12** [a] ms כְּמִסְפָּרָם ‖ [b] nonn Mss ms במ׳ ‖ **15** [a] > SV, dl (dttg); msG cj c 14, G + *κυρίῳ* ‖ [b] frt ins אִתְּכֶם cf GS et 16.

ב יִהְיֶה לָכֶם וְלַגֵּר הַגָּר אִתְּכֶם׃ פ 17 וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵאמֹר׃ 17
ג 8 18 דַּבֵּר אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְאָמַרְתָּ אֲלֵהֶם בְּבֹאֲכֶם אֶל־הָאָרֶץ אֲשֶׁר 18
יח ס״פ. ל 19 אֲנִי מֵבִיא אֶתְכֶם שָׁמָּה׃ 19 וְהָיָה בַּאֲכָלְכֶם מִלֶּחֶם הָאָרֶץ תָּרִימוּ
כה. ג ול חס 20 תְּרוּמָה לַיהוָה׃ 20 רֵאשִׁית עֲרִסֹתֵיכֶם חַלָּה תָּרִימוּ תְּרוּמָה כִּתְרוּמַת
ה 9. ג 21 גֹּרֶן כֵּן תָּרִימוּ אֹתָהּ׃ 21 מֵרֵאשִׁית עֲרִסֹתֵיכֶם תִּתְּנוּ לַיהוָה תְּרוּמָה
ד בטעי ס״פ 10. ג 11 22 לְדֹרֹתֵיכֶם׃ ס 22 וְכִי תִשְׁגּוּ וְלֹא תַעֲשׂוּ אֶת כָּל־הַמִּצְוֹת הָאֵלֶּה
ב בתור 12. ג 13 23 אֲשֶׁר־דִּבֶּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה׃ 23 אֵת כָּל־אֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֲלֵיכֶם[a]
24 בְּיַד־מֹשֶׁה מִן־[b] הַיּוֹם אֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה וָהָלְאָה לְדֹרֹתֵיכֶם׃ 24 וְהָיָה
ד. ג 14 15 אִם מֵעֵינֵי הָעֵדָה נֶעֶשְׂתָה לִשְׁגָגָה[a] וְעָשׂוּ כָל־הָעֵדָה פַּר בֶּן־בָּקָר
16 אֶחָד לְעֹלָה לְרֵיחַ נִיחֹחַ לַיהוָה וּמִנְחָתוֹ וְנִסְכּוֹ[b] כַּמִּשְׁפָּט וּשְׂעִיר־
ט 17 כת חס א ול בלישׁ. ו בסיף 18. ב 25 עִזִּים אֶחָד לְחַטָּאת[c]׃ 25 וְכִפֶּר הַכֹּהֵן עַל־כָּל־עֲדַת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְנִסְלַח
לָהֶם כִּי־שְׁגָגָה הִוא וְהֵם הֵבִיאוּ אֶת־קָרְבָּנָם אִשֶּׁה לַיהוָה וְחַטָּאתָם
ו פסוק לכל לכל לִפְנֵי יְהוָה עַל־שִׁגְגָתָם׃ 26 וְנִסְלַח לְכָל־עֲדַת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְלַגֵּר הַגָּר
בְּתוֹכָם כִּי לְכָל־הָעָם בִּשְׁגָגָה[a]׃ ס 27 וְאִם־נֶפֶשׁ אַחַת תֶּחֱטָא
ל בִּשְׁגָגָה וְהִקְרִיבָה עֵז בַּת־שְׁנָתָהּ לְחַטָּאת׃ 28 וְכִפֶּר הַכֹּהֵן עַל־
ל. ל. ל 19 הַנֶּפֶשׁ הַשֹּׁגֶגֶת בְּחֶטְאָהּ[a] בִּשְׁגָגָה לִפְנֵי יְהוָה לְכַפֵּר עָלֶיהָ וְנִסְלַח לָהּ׃
29 הָאֶזְרָח[a] בִּבְנֵי יִשְׂרָאֵל וְלַגֵּר[a] הַגָּר בְּתוֹכָם תּוֹרָה אַחַת יִהְיֶה לָכֶם[b]
ל 20 ג. 30 לָעֹשֶׂה בִּשְׁגָגָה׃ 30 וְהַנֶּפֶשׁ אֲשֶׁר־תַּעֲשֶׂה | בְּיָד רָמָה מִן־הָאֶזְרָח וּמִן־
ג 31 הַגֵּר אֶת־יְהוָה[a] הִוא מְגַדֵּף וְנִכְרְתָה הַנֶּפֶשׁ הַהִוא מִקֶּרֶב עַמֶּהָ[b]׃ 31 כִּי
ח 21. ל. ב. ל 22 דְבַר[a]־יְהוָה בָּזָה וְאֶת־מִצְוָתוֹ[b] הֵפֵר הִכָּרֵת | תִּכָּרֵת הַנֶּפֶשׁ הַהִוא עֲוֹנָהּ[c]
ה. 22 ל 32 בָהּ׃ פ 32 וַיִּהְיוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל בַּמִּדְבָּר וַיִּמְצְאוּ אִישׁ מְקֹשֵׁשׁ עֵצִים
ל וחס 33 בְּיוֹם הַשַּׁבָּת׃ 33 וַיַּקְרִיבוּ אֹתוֹ הַמֹּצְאִים אֹתוֹ מְקֹשֵׁשׁ עֵצִים אֶל־מֹשֶׁה
ב. ל 34 וְאֶל־אַהֲרֹן וְאֶל כָּל־הָעֵדָה׃ 34 וַיַּנִּיחוּ אֹתוֹ בַּמִּשְׁמָר כִּי לֹא פֹרַשׁ
ה. 22 ל 35 מַה־יֵּעָשֶׂה לּוֹ׃ ס 35 וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה מוֹת יוּמַת הָאִישׁ

[8] Mm 920. [9] Mm 921. [10] Mm 4015. [11] Mm 770. [12] Ex 4,30. [13] Mm 1360. [14] Mm 866. [15] Mm 998. [16] Mm 574. [17] Mm 922. [18] Mm 884. [19] Mm 745. [20] Mm 462. [21] Mm 2353. [22] Mm 210.

23 [a] 𝔊 לַעֲשׂוֹת ‖ [b] pc Mss 𝔐 לְמִן ‖ **24** [a] pc Mss שְׁ ut 27.29 Lv 4,22 ‖ [b] 𝔐[Mss] pl ‖ [c] 𝔐 תאת — ‖ **26** [a] l שֶׁהַ? ‖ **28** [a] = בחטאה; aut l בְּחַטָּאה? ‖ **29** [a] l aut הָאֵ et וְהַגֵּר aut לָאֵ et ולגר ‖ [b] 𝔊 *αὐτοῖς* ‖ **30** [a] 𝔊 *τὸν θεόν* ‖ [b] 𝔐 עַמֶּיהָ, prb sic l ‖ **31** [a] 𝔐 את ד׳ ‖ [b] 𝔐𝔊𝔖𝔗 pl ‖ [c] = נה—.

36 רָגוֹם[a] אֹתָו בָּאֲבָנִים כָּל־הָעֵדָה מִחוּץ[b] לַמַּחֲנֶה׃ 36 וַיּוֹצִיאוּ אֹתוֹ כָּל־ יצ²³
הָעֵדָה אֶל־מִחוּץ לַמַּחֲנֶה וַיִּרְגְּמוּ אֹתוֹ בָּאֲבָנִים וַיָּמֹת כַּאֲשֶׁר צִוָּה
37 יְהוָה אֶת־מֹשֶׁה׃ פ 37 וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵּאמֹר׃ 38 דַּבֵּר ה
38 אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְאָמַרְתָּ אֲלֵהֶם וְעָשׂוּ לָהֶם צִיצִת[a] עַל־כַּנְפֵי בִגְדֵיהֶם ית פסוק אל על
לְדֹרֹתָם וְנָתְנוּ עַל־צִיצִת הַכָּנָף פְּתִיל תְּכֵלֶת׃ 39 וְהָיָה[a] לָכֶם לְצִיצִת[b] ו בלי²⁵ . ל
39 וּרְאִיתֶם אֹתוֹ[c] וּזְכַרְתֶּם אֶת־כָּל־מִצְוֹת יְהוָה וַעֲשִׂיתֶם אֹתָם וְלֹא ג²⁶
תָתֻרוּ אַחֲרֵי לְבַבְכֶם וְאַחֲרֵי עֵינֵיכֶם אֲשֶׁר־אַתֶּם זֹנִים אַחֲרֵיהֶם׃ יג
40 לְמַעַן תִּזְכְּרוּ וַעֲשִׂיתֶם אֶת־כָּל־מִצְוֹתָי וִהְיִיתֶם קְדֹשִׁים[a] לֵאלֹהֵיכֶם׃
41 אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם אֲשֶׁר הוֹצֵאתִי אֶתְכֶם מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם לִהְיוֹת ב בטע בתור
לָכֶם לֵאלֹהִים אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם׃ פ קי״ט כד ט״פ

16 1 וַיִּקַּח[a] קֹרַח בֶּן־יִצְהָר בֶּן־קְהָת בֶּן־לֵוִי וְדָתָן וַאֲבִירָם בְּנֵי ג׳ ס(י)
2 אֱלִיאָב וְאוֹן[b] בֶּן־פֶּלֶת[c] בְּנֵי[d] רְאוּבֵן׃ 2 וַיָּקֻמוּ לִפְנֵי מֹשֶׁה וַאֲנָשִׁים ג מל ול בליש . ב² . ג³
מִבְּנֵי־יִשְׂרָאֵל חֲמִשִּׁים וּמָאתַיִם נְשִׂיאֵי עֵדָה קְרָאֵי מוֹעֵד אַנְשֵׁי־שֵׁם׃ ל
3 וַיִּקָּהֲלוּ עַל־מֹשֶׁה וְעַל־אַהֲרֹן וַיֹּאמְרוּ אֲלֵהֶם רַב־לָכֶם[a] כִּי כָל־ ב בטע
הָעֵדָה כֻּלָּם קְדֹשִׁים וּבְתוֹכָם יְהוָה וּמַדּוּעַ תִּתְנַשְּׂאוּ עַל־קְהַל יְהוָה׃ ג׳ . ל
4 וַיִּשְׁמַע מֹשֶׁה [a]וַיִּפֹּל עַל[a]־פָּנָיו׃ 5 וַיְדַבֵּר אֶל־קֹרַח וְאֶל־כָּל־עֲדָתוֹ ל
לֵאמֹר[a] בֹּקֶר וְיֹדַע[a] יְהוָה[b] אֶת־אֲשֶׁר־לוֹ וְאֶת־הַקָּדוֹשׁ וְהִקְרִיב[c] ל וחס . ד מל⁵
6 אֵלָיו וְאֶת אֲשֶׁר יִבְחַר־בּוֹ יַקְרִיב אֵלָיו׃ 6 זֹאת עֲשׂוּ קְחוּ־לָכֶם ג מל . ל . הו⁶ .
7 מַחְתֹּות קֹרַח וְכָל־עֲדָתוֹ׃ 7 וּתְנוּ בָהֶן[a] אֵשׁ וְשִׂימוּ עֲלֵיהֶן קְטֹרֶת לִפְנֵי ז וכל בליה דכות⁷ .
יְהוָה מָחָר וְהָיָה הָאִישׁ אֲשֶׁר־יִבְחַר יְהוָה הוּא הַקָּדוֹשׁ רַב־לָכֶם כל ליש חס
8 בְּנֵי לֵוִי׃ 8 וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֶל־קֹרַח [a]שִׁמְעוּ־נָא[a] בְּנֵי לֵוִי׃ 9 הַמְעַט ד מל⁵
מִכֶּם כִּי־הִבְדִּיל אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל אֶתְכֶם מֵעֲדַת יִשְׂרָאֵל לְהַקְרִיב כח⁸ . יא ב מנה בליש

[23] Mm 2610. [24] Mm 658. [25] Mm 923. [26] Mm 924. Cp 16 [1] Mm 925. [2] 1 Ch 2,33. [3] Mm 2882. [4] Mm 1454. [5] Mm 2223. [6] Mm 640. [7] Mm 1197. [8] Mm 2364.

35 [a] 𝔪 רגמו ‖ [b] mlt Mss Edd אל־מ ut 36 ‖ **38** [a] 𝔪 ציציות cf 39 ‖ **39** [a] 𝔪 והיו ‖ [b] 𝔪 ציציות; prp לאות vel למצות? ‖ [c] 𝔪𝔊𝔖𝔙 אתם ‖ **40** [a] 𝔪 קדישים ‖ **Cp 16,1** [a] 𝔊 *καὶ ἐλάλησεν*, 𝔖(𝔗) *w'tplg* (= et divisit se), 𝔙 *ecce autem*; l ויקם? cf ο εβρ′ *ὑπερηφανεύθη*; prp ויקח (a* יקח = arab *waqiḥa*) impudice egit ‖ [b] l הוא (ראובן–הוא gl ex 26,8.5) ‖ [c] l c 26,5.8 (Gn 46,9 etc) פלוא ‖ [d] l c Ms 𝔪𝔊* בן ‖ **3** [a] ins ex 7 בני לוי? ‖ **4** [a–a] prp ויפל cf Gn 4,5 ‖ **5** [a–a] 𝔊 *ἐπέσκεπται καὶ ἔγνω* = בקר וידע ‖ [b] 𝔊 *ὁ θεός* cf 11[b], sed 𝔈 2Tim 2,19 *κύριος* = יהוה ‖ [c] 𝔪 ′יק; prp והקרוב ‖ **8** [a–a] 𝔊 *εἰσακούσατέ μου* = שמעוני (cf 20,10[a–a]).

כל אורית חס . ג[9] אֶתְכֶם אֶלָּיו לַעֲבֹד אֶת־עֲבֹדַת מִשְׁכַּן יְהוָה וְלַעֲמֹד לִפְנֵי הָעֵדָה
ג[10] לְשָׁרְתָם׃ 10 וַיַּקְרֵב אֹתְךָ וְאֶת־כָּל־אַחֶיךָ בְּנֵי־לֵוִי אִתָּךְ וּבְקַשְׁתֶּם
ל חס . לא[11] גַּם־כְּהֻנָּה׃ 11 לָכֵן אַתָּה וְכָל־[a]עֲדָתְךָ הַנֹּעָדִים[a] עַל־יְהוָה[b] וְאַהֲרֹן
תלינו ק 12 מַה־הוּא כִּי תלונו[c] עָלָיו׃ 12 וַיִּשְׁלַח מֹשֶׁה לִקְרֹא לְדָתָן וְלַאֲבִירָם
ג בְּנֵי אֱלִיאָב וַיֹּאמְרוּ לֹא נַעֲלֶה׃ 13 הַמְעַט כִּי הֶעֱלִיתָנוּ מֵאֶרֶץ זָבַת
ל . ל חָלָב וּדְבַשׁ לַהֲמִיתֵנוּ בַּמִּדְבָּר כִּי־תִשְׁתָּרֵר עָלֵינוּ גַּם־הִשְׁתָּרֵר׃
ל 14 [a]אַף לֹא[a] אֶל־אֶרֶץ זָבַת חָלָב וּדְבַשׁ הֲבִיאֹתָנוּ וַתִּתֶּן־לָנוּ נַחֲלַת
ל . ב . ל . יז שָׂדֶה וָכָרֶם הֲעֵינֵי הָאֲנָשִׁים הָהֵם תְּנַקֵּר לֹא נַעֲלֶה׃ 15 וַיִּחַר לְמֹשֶׁה
ג[12] מְאֹד וַיֹּאמֶר אֶל־יְהוָה אַל־תֵּפֶן אֶל־מִנְחָתָם[a] לֹא חֲמוֹר[b] אֶחָד מֵהֶם
יט . כה[19] . ב בתור נָשָׂאתִי וְלֹא הֲרֵעֹתִי אֶת־אַחַד מֵהֶם׃ 16 וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֶל־קֹרַח
ל [a]אַתָּה וְכָל־[a]עֲדָתְךָ הֱיוּ לִפְנֵי יְהוָה אַתָּה וְהֵם וְאַהֲרֹן מָחָר׃ 17 וּקְחוּ
כל לישׁ חס אִישׁ מַחְתָּתוֹ וּנְתַתֶּם עֲלֵיהֶם[a] קְטֹרֶת וְהִקְרַבְתֶּם לִפְנֵי יְהוָה אִישׁ
מַחְתָּתוֹ חֲמִשִּׁים וּמָאתַיִם מַחְתֹּת וְאַתָּה וְאַהֲרֹן אִישׁ מַחְתָּתוֹ׃ 18 וַיִּקְחוּ
לה . כל לישׁ חס אִישׁ מַחְתָּתוֹ וַיִּתְּנוּ עֲלֵיהֶם[a] אֵשׁ וַיָּשִׂמוּ עֲלֵיהֶם[b] קְטֹרֶת וַיַּעַמְדוּ פֶּתַח
ב חד ר״פ וחד ס״פ[14] אֹהֶל מוֹעֵד וּמֹשֶׁה[c] וְאַהֲרֹן׃ 19 וַיַּקְהֵל עֲלֵיהֶם קֹרַח אֶת־כָּל־הָעֵדָה
ג[15] אֶל־פֶּתַח אֹהֶל מוֹעֵד וַיֵּרָא[a] כְּבוֹד־יְהוָה אֶל־כָּל־הָעֵדָה׃ פ
יא[16] . ל 20 וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה וְאֶל־אַהֲרֹן לֵאמֹר׃ 21 הִבָּדְלוּ מִתּוֹךְ הָעֵדָה
ב הַזֹּאת וַאֲכַלֶּה[a] אֹתָם כְּרָגַע׃ 22 וַיִּפְּלוּ עַל־פְּנֵיהֶם וַיֹּאמְרוּ אֵל אֱלֹהֵי
ז[17] . ח בטע . ו בסיפ[18] הָרוּחֹת לְכָל־בָּשָׂר[a] [b]הֶאָישׁ אֶחָד[b] יֶחֱטָא וְעַל כָּל־הָעֵדָה תִּקְצֹף׃
23 פ 23 וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵאמֹר׃ 24 דַּבֵּר אֶל־הָעֵדָה לֵאמֹר
ל[19] הֵעָלוּ מִסָּבִיב לְמִשְׁכַּן־[a]קֹרַח דָּתָן וַאֲבִירָם[a]׃ 25 וַיָּקָם מֹשֶׁה
דנ׳ וילך אֶל־דָּתָן וַאֲבִירָם וַיֵּלְכוּ אַחֲרָיו זִקְנֵי יִשְׂרָאֵל׃ 26 וַיְדַבֵּר אֶל־
הָעֵדָה לֵאמֹר סוּרוּ נָא מֵעַל[c] אָהֳלֵי הָאֲנָשִׁים הָרְשָׁעִים הָאֵלֶּה וְאַל־
כ[20] . ט בליש וכל בחטאתם ובחטאתם דכות[21] . ב[22] תִּנָּעוּ בְּכָל־אֲשֶׁר לָהֶם פֶּן־תִּסָּפּוּ בְּכָל־חַטֹּאתָם׃ 27 וַיֵּעָלוּ מֵעַל

[9]Mm 3775. [10]Mm 926. [11]Mm 486. [12]Mm 3551. [13]Mm 187. [14]Mm 442. [15]Mm 1227. [16]Mm 852. [17]Mm 927. [18]Mm 884. [19]Mm 959. [20]Mm 928. [21]Mm 759 et Mm 929. [22]Mm 930.

11 [a–a] l prb עדתכה נע׳ ‖ [b] G ut 5[b]; S in 11a alit ‖ [c] l c Q תלינו cf 14,36[a] ‖ **14** [a–a] G *εἰ καί* = לו אף? ‖ **15** [a] prp תכחתם vel אנחתם ‖ [b] G *ἐπιθύμημα* = חמוד ‖ **16** [a–a] G *ἁγίασον* ‖ **17** [a] 𝔐 הן– cf 7 ‖ **18** [a] nonn Mss 𝔐 בָּהֵן cf 7 ‖ [b] 𝔐 ut 17[a] ‖ [c] 2 Mss GSΨ מ׳ ‖ **19** [a] 𝔐[Mss] ויראה ‖ **21** [a] sic L, mlt Mss Edd ׳נָאַ ‖ **22** [a] 𝔐 הַב׳ ‖ [b–b] 𝔐 הָאִישׁ הָאֶחָד, l sic vel ׳הַאִישׁ א; ‖ **24** [a–a] G* sol *Κορε*; originaliter prb יהוה.

מִשְׁכַּן֙ [a]קֹ֣רַח֔ [b]דָּתָ֖ן וַאֲבִירָ֑ם [a]מִסָּבִ֣יב וְדָתָ֔ן וַאֲבִירָ֖ם יָצְא֥וּ נִצָּבִ֛ים פֶּ֥תַח [24]ג.
ט. יֹ֣ב בטע ר״פ ה מנה בתור. [25]ד
28 אָהֳלֵיהֶ֑ם וּנְשֵׁיהֶ֗ם וּבְנֵיהֶם֙ וְטַפָּ֔ם׃ 28 וַיֹּ֣אמֶר֔ מֹשֶׁ֖ה בְּזֹ֣את֑ תֵּֽדְעֽוּן כִּֽי־
29 יְהוָ֣ה שְׁלָחַ֔נִי לַעֲשׂ֖וֹת אֶת־כָּל־הַֽמַּעֲשִׂ֣ים הָאֵ֑לֶּה כִּי־לֹ֥א מִלִּבִּֽי׃ 29 אִם־
ו ר״פ בסיפ כְּמ֥וֹת כָּל־הָאָדָ֖ם יְמֻתֻ֣ון אֵ֑לֶּה וּפְקֻדַּ֥ת כָּל־הָאָדָ֖ם יִפָּקֵ֥ד עֲלֵיהֶ֛ם לֹ֥א [26]ג. ב חד חס וחד מל [27]ג. ל
30 יְהוָ֣ה שְׁלָחָֽנִי׃ 30 וְאִם־[a]בְּרִיאָ֞ה [b]יִבְרָ֣א [a]יְהוָ֗ה וּפָצְתָ֤ה הָאֲדָמָה֙ אֶת־
ב חד מל וחד חס פִּ֣יהָ וּבָלְעָ֔ה אֹתָ֖ם [c]וְאֶת־כָּל־אֲשֶׁ֣ר לָהֶ֑ם וְיָרְד֤וּ חַיִּים֙ שְׁאֹ֔לָה וִֽידַעְתֶּ֕ם [29]ז.
בִּ֥י נִאֲצ֖וּ הָאֲנָשִׁ֣ים הָאֵ֑לֶּה אֶת־יְהוָֽה׃ 31 וַיְהִ֗י [30]ב. כת ו מנה בתור כְּכַלֹּתוֹ֙ לְדַבֵּ֣ר אֶת־כָּל־
ד 31 הַדְּבָרִ֣ים הָאֵ֔לֶּה וַתִּבָּקַ֖ע הָאֲדָמָ֥ה אֲשֶׁר־תַּחְתֵּיהֶֽם׃ 32 וַתִּפְתַּ֤ח הָאָ֙רֶץ֙
אֶת־פִּ֔יהָ וַתִּבְלַ֥ע אֹתָ֖ם וְאֶת־בָּתֵּיהֶ֑ם וְאֵת֙ כָּל־הָאָדָ֔ם אֲשֶׁ֖ר לְקֹ֥רַח וְאֶת
33 כָּל־הָרְכֻֽוש׃ 33 וַיֵּֽרְד֨וּ הֵ֜ם וְכָל־אֲשֶׁ֣ר לָהֶ֗ם חַיִּים֙ שְׁאֹ֔לָה וַתְּכַ֥ס עֲלֵיהֶ֖ם ל מל בתור. ו
34 הָאָ֑רֶץ וַיֹּאבְד֥וּ מִתּ֖וֹךְ הַקָּהָֽל׃ 34 וְכָל־יִשְׂרָאֵ֨ל אֲשֶׁ֤ר סְבִיבֹתֵיהֶם֙ נָ֣סוּ [32]ב. ט ר״פ בסיפ [33]ג
35 לְקֹלָ֔ם כִּ֥י אָמְר֖וּ פֶּן־תִּבְלָעֵ֥נוּ הָאָֽרֶץ׃ 35 וְאֵ֕שׁ יָצְאָ֖ה מֵאֵ֣ת יְהוָ֑ה וַתֹּ֣אכַל ג חס [34]
אֶת־הַחֲמִשִּׁ֣ים[a] וּמָאתַ֔יִם אִ֖ישׁ מַקְרִיבֵ֥י הַקְּטֹֽרֶת׃ פ [35]ח

17 1 וַיְדַבֵּ֥ר יְהוָ֖ה אֶל־מֹשֶׁ֥ה [a]לֵאמֹֽר׃ 2 אֱמֹ֞ר אֶל־[a]אֶלְעָזָ֣ר בֶּן־
ב רפי. ג אַהֲרֹ֣ן הַכֹּהֵ֗ן וְיָרֵם֙[b] אֶת־הַמַּחְתֹ֣ת מִבֵּ֣ין הַשְּׂרֵפָ֔ה וְאֶת־הָאֵ֖שׁ זְרֵ֣ה[c]־
ל. ג מל. ב. ב חס בלישׁ 3 הָלְאָ֑ה [c]כִּ֥י קָדֵֽשׁוּ׃ 3 אֶת־[c]מַחְתּ֣וֹת׀ הַחַטָּאִ֣ים הָאֵ֗לֶּה בְּנַפְשֹׁתָ֔ם [a]וְיַעֲשׂוּ֙[b]
ל וחס. ה. ל וחס. ל אֹתָ֣ם רִקְעֵי־פַחִ֔ים צִפּ֖וּי לַמִּזְבֵּ֑חַ[a] כִּֽי־הִקְרִיבָ֣ם לִפְנֵי־יְהוָ֔ה וַיִּקְדָּ֖שׁוּ
יא רפי. ג מל 4 וַיִּֽהְיוּ[c] לְא֥וֹת לִבְנֵי־יִשְׂרָאֵֽל׃ 4 וַיִּקַּ֣ח אֶלְעָזָ֗ר[a] הַכֹּהֵן֙ אֵ֣ת מַחְתֹּ֣ות
5 הַנְּחֹ֔שֶׁת אֲשֶׁ֥ר הִקְרִ֖יבוּ הַשְּׂרֻפִ֑ים וַיִּרְקְעֻם֙ צִפּ֣וּי לַמִּזְבֵּ֔חַ׃ 5 זִכָּר֙וֹן
ל וחס. ל. ה לִבְנֵ֣י יִשְׂרָאֵ֔ל לְמַ֗עַן אֲשֶׁ֤ר לֹא־יִקְרַב֙ אִ֣ישׁ זָ֔ר אֲשֶׁ֥ר לֹא־מִזֶּ֖רַע אַהֲרֹ֑ן
הוּא֙ לְהַקְטִ֣יר קְטֹ֔רֶת לִפְנֵ֥י יְהוָ֖ה וְלֹא־יִהְיֶ֣ה כְקָרַ֔ח וְכַעֲדָתֹ֑ו כַּאֲשֶׁ֣ר כל לישׁ חס. ל. ל
6 דִּבֶּ֥ר יְהוָ֖ה בְּיַד־מֹשֶׁ֥ה לֽוֹ׃ 6 וַיָּלֻ֣נוּ כָל־עֲדַ֣ת בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל֮ ב[c] ול בליש
מִמָּחֳרָת֒ עַל־מֹשֶׁ֣ה וְעַל־אַהֲרֹ֔ן לֵאמֹ֕ר אַתֶּ֥ם הֲמִתֶּ֖ם אֶת־עַ֥ם יְהוָֽה׃
ל 7 וַיְהִ֗י בְּהִקָּהֵל֙ הָעֵדָ֔ה עַל־מֹשֶׁ֖ה וְעַל־אַהֲרֹ֑ן וַיִּפְנ֣וּ אֶל־אֹ֔הֶל מוֹעֵ֖ד

[23]Mm 959. [24]Mm 925. [25]Mm 1255. [26]Mm 931. [27]Mm 2396. [28]Mm 850. [29]Mm 3140. [30]1S 2,17. [31]Mm 932. [32]Mm 933. [33]Mm 881. [34]Mm 1693. [35]Mm 808. Cp 17 [1]Mm 4264. [2]1S 15,18. [3]Mm 2557. [4]Mm 644. [5]Mm 417. [6]Mm 934.

27 [a–a] cf 24[a–a] ‖ [b] sic L, mlt Mss Edd קֹרַח ‖ **30** [a–a] G *ἐν φάσματι* (vel *χάσματι*) *δείξει* = בְּרִאי יַרְאֶה? ‖ [b] 𝔐 בריה ‖ [c] G + nonn vb cf 32 ‖ **35** [a] 𝔐 ח׳ ‖ **Cp 17,1/2** [a–a] G *καὶ πρός* ‖ [b] G *ἀνέλεσθε* ‖ [c] l יִהְיֶה? ‖ [d] huc tr 3[a–a]? ‖ **2/3** [e–e] l כִּי קָדְשׁוּ ? cf 𝔖𝔙, quod init 3; G *ἡγίασαν* pro קדשׁו ‖ **3** [a–a] cf 2[d] ‖ [b] G(S) *καὶ ποίησον* ‖ [c] 𝔐 והיו ‖ **4** [a] 𝔐G + בֶּן־אַהֲרֹן ut 2.

וְהִנֵּה כִסָּהוּ הֶעָנָן וַיֵּרָא[a] כְּבוֹד יְהוָה׃ 8 וַיָּבֹא מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן אֶל־פְּנֵי 8
אֹהֶל מוֹעֵד׃ פ 9 וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה[a] לֵאמֹר׃ 10 הֵרֹמּוּ 9 10
מִתּוֹךְ הָעֲדָה הַזֹּאת וַאֲכַלֶּה אֹתָם כְּרֶגַע וַיִּפְּלוּ עַל־פְּנֵיהֶם׃ 11 וַיֹּאמֶר 11
מֹשֶׁה אֶל־אַהֲרֹן קַח אֶת־הַמַּחְתָּה וְתֵן־עָלֶיהָ אֵשׁ מֵעַל הַמִּזְבֵּחַ וְשִׂים
קְטֹרֶת[a] וְהוֹלֶךְ מְהֵרָה[a] אֶל־הָעֵדָה וְכַפֵּר עֲלֵיהֶם כִּי־יָצְאָ הַקֶּצֶף
מִלִּפְנֵי יְהוָה הֵחֵל הַנָּגֶף׃ 12 וַיִּקַּח אַהֲרֹן כַּאֲשֶׁר | דִּבֶּר מֹשֶׁה וַיָּרָץ 12
אֶל־תּוֹךְ[a] הַקָּהָל וְהִנֵּה הֵחֵל הַנֶּגֶף בָּעָם וַיִּתֵּן אֶת־הַקְּטֹרֶת וַיְכַפֵּר עַל־
הָעָם׃ 13 וַיַּעֲמֹד בֵּין־הַמֵּתִים וּבֵין הַחַיִּים וַתֵּעָצַר הַמַּגֵּפָה׃ 14 וַיִּהְיוּ 13 14
הַמֵּתִים בַּמַּגֵּפָה אַרְבָּעָה עָשָׂר אֶלֶף וּשְׁבַע מֵאוֹת מִלְּבַד הַמֵּתִים עַל־
דְּבַר־קֹרַח׃ 15 וַיָּשָׁב אַהֲרֹן אֶל־מֹשֶׁה אֶל־פֶּתַח אֹהֶל מוֹעֵד וְהַמַּגֵּפָה 15
נֶעֱצָרָה׃ פ 16 וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵאמֹר׃ 17 דַּבֵּר | אֶל־בְּנֵי ס(יז)
יִשְׂרָאֵל וְקַח מֵאִתָּם מַטֶּה מַטֶּה לְבֵית אָב מֵאֵת כָּל־נְשִׂיאֵהֶם לְבֵית
אֲבֹתָם שְׁנֵים עָשָׂר מַטּוֹת[a] אִישׁ אֶת־שְׁמוֹ תִּכְתֹּב עַל־מַטֵּהוּ׃ 18 וְאֶת 18
שֵׁם אַהֲרֹן תִּכְתֹּב עַל־מַטֵּה לֵוִי[a] כִּי מַטֶּה אֶחָד לְרֹאשׁ בֵּית אֲבוֹתָם[a]׃
19 וְהִנַּחְתָּם בְּאֹהֶל מוֹעֵד לִפְנֵי הָעֵדוּת אֲשֶׁר אִוָּעֵד לָכֶם[a] שָׁמָּה׃ 19
20 וְהָיָה הָאִישׁ אֲשֶׁר אֶבְחַר־בּוֹ מַטֵּהוּ יִפְרָח וְהַשְׁכֹּתִי מֵעָלַי אֶת־תְּלֻנּוֹת 20
חצי הספר בפסוקים
בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר הֵם מַלִּינִם עֲלֵיכֶם׃ 21 וַיְדַבֵּר מֹשֶׁה אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל 21
וַיִּתְּנוּ אֵלָיו | כָּל־נְשִׂיאֵיהֶם מַטֶּה לְנָשִׂיא אֶחָד מַטֶּה לְנָשִׂיא אֶחָד לְבֵית
אֲבֹתָם שְׁנֵים עָשָׂר מַטּוֹת[a] וּמַטֵּה אַהֲרֹן בְּתוֹךְ מַטּוֹתָם[a]׃ 22 וַיַּנַּח מֹשֶׁה 22
אֶת־הַמַּטּוֹת לִפְנֵי יְהוָה בְּאֹהֶל הָעֵדֻת׃ 23 וַיְהִי מִמָּחֳרָת וַיָּבֹא מֹשֶׁה[a] 23
אֶל־אֹהֶל הָעֵדֻת וְהִנֵּה פָּרַח מַטֵּה־אַהֲרֹן לְבֵית לֵוִי וַיֹּצֵא פֶּרַח וַיָּצֵץ
צִיץ וַיִּגְמֹל שְׁקֵדִים[b]׃ 24 וַיּוֹצֵא מֹשֶׁה אֶת־כָּל־הַמַּטֹּת מִלִּפְנֵי יְהוָה אֶל־ 24
כָּל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וַיִּרְאוּ וַיִּקְחוּ אִישׁ מַטֵּהוּ׃ ס 25 וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־ 25
מֹשֶׁה הָשֵׁב אֶת־מַטֵּה אַהֲרֹן לִפְנֵי הָעֵדֻת לְמִשְׁמֶרֶת לְאוֹת לִבְנֵי־מֶרִי

כ⁷. כט בתור . ט⁸ וכל צורת הבית דכותה ב מ ד׳
ל ב
ג ט
כל לישׁ חס. כז⁹ מל וכל¹⁰ בלישׁ וכל משלי וקהלת דכות ב מ ה . ד¹¹ . ב בסיפ
ה וכל עזרא דכות¹²
יא זוגין בטע¹³
ל . ב בטע
יג¹⁴ . ב חד מל וחד חס
ד¹⁵
ד¹⁶ . כו . ב מל בתור¹⁷
ל¹⁸ . ה מל בתור¹⁹ . יח ס״פ
חצי הספר בפסוקים
ד ב קמ ורב פת²⁰ . ל
ל . ב חס
ב חד מל וחד חס
ב חד מל וחד חס . ז²¹
ל בטע בתור
ה מל בתור²² . יג חס²³
ל וחס . יג חס²³
ט בטע בסיפ
ה מל בתור²² . ל . ד²⁴

⁷Mm 1227. ⁸Mm 3937. ⁹Mm 1788. ¹⁰Mm 935. ¹¹Mm 709. ¹²Mm 1968. ¹³Mm 915. ¹⁴Mm 936. ¹⁵Mm 309. ¹⁶Mm 838. ¹⁷Mm 833 et Mm 3967. ¹⁸Mm 1260. ¹⁹Mm 556. ²⁰Mm 937. ²¹Mm 2011. ²²Mm 556. ²³Mm 1509. ²⁴Mm 1611.

7 [a] 𝔪[Mss] וירא ‖ **9** [a] G(S) + *καὶ Ααρων*, ins וְאֶל־אַהֲרֹן cf 23[a] ‖ **11** [a–a] 𝔪 והלך מהר ‖ **12** [a] sic L, mlt Mss Edd תּוֹךְ ‖ **16** [a] GSV hic init cp 17 ‖ **17** [a] huc tr 18[a–a]? ‖ **18** [a–a] cf 17[a] ‖ **19** [a] l c pc Mss 𝔪GV לְךָ ‖ **21** [a–a] V *absque virga Aaron* ‖ **23** [a] G + *καὶ Ααρων* cf 9[a] ‖ [b] 𝔪[Mss] שקידים.

26 וְתִכָּל[a] תְּלוּנֹתָם מֵעָלַי וְלֹא יָמֻתוּ׃ 26 וַיַּעַשׂ מֹשֶׁה[a] כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה ל
27 אֹתוֹ[b] כֵּן עָשָׂה׃ ס 27 וַיֹּאמְרוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֶל־מֹשֶׁה לֵאמֹר הֵן
28 גָּוַעְנוּ אָבַדְנוּ כֻּלָּנוּ אָבָדְנוּ׃ 28 כָּל הַקָּרֵב[a] | הַקָּרֵב אֶל־מִשְׁכַּן יְהוָה ז.ג.[25] ול בליש
יָמוּת[b] הַאִם תַּמְנוּ לִגְוֹעַ׃ ס ב[29] ול[27] בטע

18 1 וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־אַהֲרֹן אַתָּה וּבָנֶיךָ וּבֵית־אָבִיךָ אִתָּךְ[a] ג.[1]ג.[2]
תְּשָׂאוּ אֶת־עֲוֹן הַמִּקְדָּשׁ וְאַתָּה וּבָנֶיךָ אִתָּךְ[b] תִּשְׂאוּ אֶת־עֲוֹן כְּהֻנַּתְכֶם׃ ג.[2] ד
2 וְגַם אֶת־אַחֶיךָ מַטֵּה לֵוִי שֵׁבֶט אָבִיךָ הַקְרֵב[a] אִתָּךְ וְיִלָּווּ עָלֶיךָ ג.[3]ד.[4]ל.
3 וְיָשְׁרְתֻךָ וְאַתָּה וּבָנֶיךָ אִתָּךְ לִפְנֵי אֹהֶל הָעֵדֻת׃ 3 וְשָׁמְרוּ מִשְׁמַרְתְּךָ ג.[2] ד
וּמִשְׁמֶרֶת כָּל־הָאֹהֶל אַךְ אֶל־כְּלֵי הַקֹּדֶשׁ וְאֶל־הַמִּזְבֵּחַ לֹא יִקְרָבוּ ג
4 וְלֹא־יָמֻתוּ גַּם־הֵם גַּם־אַתֶּם׃ 4 וְנִלְווּ עָלֶיךָ וְשָׁמְרוּ אֶת־מִשְׁמֶרֶת אֹהֶל ל מסרק בתור גם גם ומילה חדה ביניהו. ד[6]
5 מוֹעֵד לְכֹל עֲבֹדַת הָאֹהֶל וְזָר לֹא־יִקָּרֵב אֲלֵיכֶם׃ 5 וּשְׁמַרְתֶּם אֶת כל אורית חס
מִשְׁמֶרֶת הַקֹּדֶשׁ וְאֶת־מִשְׁמֶרֶת הַמִּזְבֵּחַ וְלֹא־יִהְיֶה עוֹד קֶצֶף עַל־בְּנֵי ו.[7]ז.[8]
6 יִשְׂרָאֵל׃ 6 וַאֲנִי הִנֵּה לָקַחְתִּי אֶת־אֲחֵיכֶם הַלְוִיִּם מִתּוֹךְ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל טז ר״פ
לָכֶם[a] מַתָּנָה נְתֻנִים לַיהוָה לַעֲבֹד אֶת־עֲבֹדַת אֹהֶל מוֹעֵד׃ 7 וְאַתָּה כל אורית חס. ג[2]
וּבָנֶיךָ אִתְּךָ תִּשְׁמְרוּ אֶת־כְּהֻנַּתְכֶם לְכָל־דְּבַר הַמִּזְבֵּחַ וּלְמִבֵּית ל[10] ול[9] בתור ל[10] מנה בסיפ. ל
לַפָּרֹכֶת וַעֲבַדְתֶּם[a] עֲבֹדַת[b] מַתָּנָה[c] אֶתֵּן אֶת־כְּהֻנַּתְכֶם וְהַזָּר הַקָּרֵב כל אורית חס. ד. ז
יוּמָת׃ ס 8 וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־אַהֲרֹן וַאֲנִי הִנֵּה נָתַתִּי לְךָ אֶת־ ב
מִשְׁמֶרֶת תְּרוּמֹתָי לְכָל־קָדְשֵׁי בְנֵי־יִשְׂרָאֵל לְךָ נְתַתִּים לְמָשְׁחָה ל.[11]
9 וְלִבָנֶיךָ לְחָק־עוֹלָם׃ 9 זֶה־יִהְיֶה לְךָ מִקֹּדֶשׁ[a] הַקֳּדָשִׁים מִן־הָאֵשׁ[b] ו[12]. ל בתור
כָּל־קָרְבָּנָם לְכָל־מִנְחָתָם וּלְכָל־חַטָּאתָם וּלְכָל־אֲשָׁמָם אֲשֶׁר יָשִׁבוּ[d] ל[c]
10 לִי קֹדֶשׁ קָדָשִׁים לְךָ הוּא וּלְבָנֶיךָ׃ 10 בְּקֹדֶשׁ הַקָּדָשִׁים תֹּאכְלֶנּוּ כָּל־ ג רפ״ה[13]
11 זָכָר יֹאכַל אֹתוֹ קֹדֶשׁ יִהְיֶה־לָּךְ׃ 11 וְזֶה־לְּךָ תְּרוּמַת מַתָּנָם[a] לְכָל־ כג ר״פ
תְּנוּפֹת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לְךָ נְתַתִּים וּלְבָנֶיךָ וְלִבְנֹתֶיךָ אִתָּךְ לְחָק־עוֹלָם ג.[11] ול[9] בתור ז[10] מנה בסיפ. ו[12]
כָּל־טָהוֹר בְּבֵיתְךָ יֹאכַל אֹתוֹ׃ 12 כָּל חֵלֶב יִצְהָר וְכָל־חֵלֶב תִּירֹשׁ ל וכל קריא דגן ותירוש

[25]Mm 938. [26]Mm 3469. [27]Mm 3887. Cp **18** [1]Mm 398. [2]Mm 939. [3]Mm 838. [4]Mm 847. [5]Mm 668. [6]Mm 3146. [7]Mm 848. [8]Mm 762. [9]Mm 60. [10]Mm 940. [11]Mm 941. [12]Mp sub loco. [13]Mm 557.

25 [a] prb l וְתִכֶּל ‖ **26** [a] G ut 23[a] cf [b] et [c] ‖ [b] G* *τῷ Μωυσῇ* ‖ [c] G* pl ‖ **28** [a] > GSV, 𝔐[Mss] הקרוב; dl? ‖ [b] 𝔐 יומת ‖ Cp **18,1** [a] > Ms G* ‖ [b] > pc Mss G* ‖ **2** [a] 𝔐[Mss] הקריב ‖ **6** [a] > G*SV ‖ **7** [a] dl (dttg) ‖ [b] 𝔐[Mss]GS דָּה–, quod c 7a cj ‖ [c] 𝔐[Mss] יאשמו ‖ [d] 𝔐 מקדשי ‖ [b] G *τῶν καρπωμάτων*, 1 הָאִשֶּׁה ‖ [c] pc Mss 𝔗 לְכל ‖ ומ׳ **9** [a] 𝔐 ‖ **11** [a] prb l מַתְּנֹתָם? cf 29.

13 וְדָגָן רֵאשִׁיתָם אֲשֶׁר־יִתְּנוּ לַיהוָה לְךָ נְתַתִּים: 13 בִּכּוּרֵי כָל־אֲשֶׁר
14 בְּאַרְצָם אֲשֶׁר־יָבִיאוּ לַיהוָה לְךָ יִהְיֶה כָּל־טָהוֹר בְּבֵיתְךָ יֹאכְלֶנּוּ:
15 14 כָּל־חֵרֶם בְּיִשְׂרָאֵל לְךָ יִהְיֶה: 15 כָּל־פֶּטֶר רֶחֶם לְכָל־בָּשָׂר אֲשֶׁר־
16 יַקְרִיבוּ לַיהוָה בָּאָדָם וּבַבְּהֵמָה יִהְיֶה־לָּךְ אַךְ | פָּדֹה תִפְדֶּה[a] אֶת
17 בְּכֹר הָאָדָם וְאֶת בְּכוֹר־הַבְּהֵמָה הַטְּמֵאָה תִּפְדֶּה: 16 וּפְדוּיָו[a] מִבֶּן־
18 חֹדֶשׁ תִּפְדֶּה[c] בְּעֶרְכְּךָ כֶּסֶף[b] חֲמֵשֶׁת שְׁקָלִים בְּשֶׁקֶל הַקֹּדֶשׁ עֶשְׂרִים
19 גֵּרָה הִוא: 17 אַךְ בְּכוֹר־שׁוֹר אוֹ־בְכוֹר כֶּשֶׂב אוֹ־בְכוֹר עֵז לֹא תִפְדֶּה
קֹדֶשׁ הֵם אֶת־דָּמָם תִּזְרֹק עַל־הַמִּזְבֵּחַ וְאֶת־חֶלְבָּם תַּקְטִיר אִשֶּׁה
לְרֵיחַ[b] נִיחֹחַ לַיהוָה: 18 וּבְשָׂרָם יִהְיֶה־לָּךְ כֶּחָזֵה הַתְּנוּפָה וּכְשׁוֹק
20 הַיָּמִין לְךָ יִהְיֶה: 19 כָּל | תְּרוּמַת[a] הַקֳּדָשִׁים אֲשֶׁר יָרִימוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל
לַיהוָה נָתַתִּי לְךָ וּלְבָנֶיךָ וְלִבְנֹתֶיךָ אִתָּךְ לְחָק־עוֹלָם בְּרִית מֶלַח
עוֹלָם הוּא לִפְנֵי יְהוָה לְךָ וּלְזַרְעֲךָ אִתָּךְ: 20 וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־אַהֲרֹן
בְּאַרְצָם לֹא תִנְחָל וְחֵלֶק לֹא־יִהְיֶה לְךָ בְּתוֹכָם אֲנִי חֶלְקְךָ וְנַחֲלָתְךָ
בְּתוֹךְ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל: ס 21 וְלִבְנֵי לֵוִי הִנֵּה נָתַתִּי כָּל־מַעֲשֵׂר
בְּיִשְׂרָאֵל לְנַחֲלָה חֵלֶף עֲבֹדָתָם אֲשֶׁר־הֵם עֹבְדִים אֶת־עֲבֹדַת אֹהֶל
מוֹעֵד: 22 וְלֹא־יִקְרְבוּ עוֹד בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֶל־אֹהֶל מוֹעֵד לָשֵׂאת חֵטְא
לָמוּת: 23 [a]וְעָבַד הַלֵּוִי הוּא[a] אֶת־עֲבֹדַת אֹהֶל מוֹעֵד וְהֵם יִשְׂאוּ
עֲוֹנָם[b] חֻקַּת עוֹלָם לְדֹרֹתֵיכֶם וּבְתוֹךְ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לֹא יִנְחָלוּ נַחֲלָה:
24 כִּי אֶת־מַעְשַׂר בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר יָרִימוּ לַיהוָה תְּרוּמָה נָתַתִּי
לַלְוִיִּם לְנַחֲלָה עַל־כֵּן אָמַרְתִּי לָהֶם בְּתוֹךְ[a] בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לֹא יִנְחָלוּ
25 26 נַחֲלָה: פ 25 וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵאמֹר: 26 וְאֶל־הַלְוִיִּם
תְּדַבֵּר וְאָמַרְתָּ אֲלֵהֶם כִּי־תִקְחוּ מֵאֵת בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל אֶת־הַמַּעֲשֵׂר אֲשֶׁר
נָתַתִּי לָכֶם מֵאִתָּם בְּנַחֲלַתְכֶם[a] וַהֲרֵמֹתֶם מִמֶּנּוּ תְּרוּמַת[b] יְהוָה מַעֲשֵׂר
מִן־הַמַּעֲשֵׂר: 27 וְנֶחְשַׁב לָכֶם תְּרוּמַתְכֶם[a] כַּדָּגָן מִן־הַגֹּרֶן וְכַמְלֵאָה

14 Mm 941. 15 Mm 501. 16 Mm 927. 17 Ps 49,8. 18 Mm 942. 19 Mm 672. 20 Mm 574. 21 Mm 1708. 22 Mm 60. 23 Mm 940. 24 Mm 398. 25 Mm 1949. 26 Mm 943. 27 Mm 2819.

15 [a] prp תַּפְדֶּה, id 16sq (cf Ex 21,8) ‖ **16** [a] 𝔐 ופדיו ‖ [b–b] 𝔊* *ἡ συντίμησις* ‖ [c] cf 15[a] ‖ **17** [a] mlt Mss 𝔊𝔖𝔗[J] ואת ‖ [b] pc Mss 𝔐 ריח ‖ **19** [a] Ms 𝔊𝔖𝔗 sg ‖ **21** [a] Seb 𝔗[J] כ׳־אֶת ‖ **23** [a–a] 𝔖𝔗𝔗[J]𝔙 pl ‖ [b] Seb ׳א־ע ‖ **24** [a] 𝔐[Mss] ׳וב ut 23 ‖ **26** [a] 𝔐 pl ‖ [b] 𝔐 ׳ת אֶת ‖ **27** [a] 𝔐𝔊 pl.

28 מִן־הַיֹּקֶב׃ 28 כֵּן תָּרִימוּ גַּם־אַתֶּם תְּרוּמַת[a] יְהוָה מִכֹּל מַעְשְׂרֹתֵיכֶם
אֲשֶׁר תִּקְחוּ מֵאֵת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וּנְתַתֶּם מִמֶּנּוּ אֶת־תְּרוּמַת יְהוָה לְאַהֲרֹן
29 הַכֹּהֵן׃ 29 מִכֹּל מַתְּנֹתֵיכֶם תָּרִימוּ אֶת כָּל־[a]תְּרוּמַת יְהוָה מִכָּל־חֶלְבּוֹ ד
30 [b]אֶת־מִקְדְּשׁוֹ[b] מִמֶּנּוּ׃ 30 וְאָמַרְתָּ אֲלֵהֶם בַּהֲרִימְכֶם אֶת־חֶלְבּוֹ מִמֶּנּוּ ל
31 וְנֶחְשַׁב לַלְוִיִּם כִּתְבוּאַת גֹּרֶן וְכִתְבוּאַת יָקֶב׃ 31 וַאֲכַלְתֶּם אֹתוֹ בְּכָל־ ב. ד
מָקוֹם אַתֶּם וּבֵיתְכֶם[a] כִּי־שָׂכָר הוּא לָכֶם תַּחַלְף עֲבֹדַתְכֶם בְּאֹהֶל ל. ל
32 מוֹעֵד׃ 32 וְלֹא־תִשְׂאוּ עָלָיו חֵטְא בַּהֲרִימְכֶם אֶת־חֶלְבּוֹ מִמֶּנּוּ וְאֶת־ ד ר״פ ולא לא ולא. ל
קָדְשֵׁי בְנֵי־יִשְׂרָאֵל לֹא תְחַלֵּלוּ וְלֹא תָמֻתוּ׃ פ צה ז מל ג[28] מנה בתור

ס[ח] פרש 19 1 וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה וְאֶל־אַהֲרֹן[a] לֵאמֹר׃ 2 זֹאת חֻקַּת יא[1]. ב
הַתּוֹרָה[a] אֲשֶׁר־צִוָּה יְהוָה לֵאמֹר דַּבֵּר | אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְיִקְחוּ אֵלֶיךָ ב בטע. ו רפ[2]
פָּרָה אֲדֻמָּה תְּמִימָה אֲשֶׁר אֵין־בָּהּ מוּם אֲשֶׁר[b] לֹא־עָלָה עָלֶיהָ עֹל׃ ל בתד מן ד[3] בתד לשון. ל
3 וּנְתַתֶּם[a] אֹתָהּ אֶל־אֶלְעָזָר הַכֹּהֵן וְהוֹצִיא[b] אֹתָהּ אֶל־מִחוּץ לַמַּחֲנֶה
4 וְשָׁחַט אֹתָהּ לְפָנָיו׃ 4 וְלָקַח אֶלְעָזָר הַכֹּהֵן מִדָּמָהּ בְּאֶצְבָּעוֹ וְהִזָּה ו ה[4] מנה בתור
5 אֶל־נֹכַח פְּנֵי אֹהֶל־מוֹעֵד מִדָּמָהּ שֶׁבַע פְּעָמִים׃ 5 וְשָׂרַף[a] אֶת־הַפָּרָה ו ה[5] מנה בתור. יח פסוק את את ראת ראת
לְעֵינָיו אֶת־עֹרָהּ וְאֶת־בְּשָׂרָהּ וְאֶת־דָּמָהּ עַל־פִּרְשָׁהּ יִשְׂרֹף[b]׃ 6 וְלָקַח ח
הַכֹּהֵן עֵץ אֶרֶז וְאֵזוֹב וּשְׁנִי תוֹלָעַת וְהִשְׁלִיךְ אֶל־תּוֹךְ שְׂרֵפַת הַפָּרָה׃ ג מל בתור[5]
7 וְכִבֶּס בְּגָדָיו הַכֹּהֵן וְרָחַץ בְּשָׂרוֹ[a] בַּמַּיִם וְאַחַר יָבוֹא אֶל־הַמַּחֲנֶה ד[6]. ז מל בתור
8 וְטָמֵא הַכֹּהֵן עַד־הָעָרֶב׃ 8 וְהַשֹּׂרֵף אֹתָהּ יְכַבֵּס בְּגָדָיו בַּמַּיִם[a] וְרָחַץ ב בסיפ[7]. ד[6]
בְּשָׂרוֹ[b] בַּמַּיִם[c] וְטָמֵא עַד־הָעָרֶב׃ 9 וְאָסַף | אִישׁ טָהוֹר אֶת אֵפֶר ג
הַפָּרָה וְהִנִּיחַ מִחוּץ לַמַּחֲנֶה בְּמָקוֹם טָהוֹר וְהָיְתָה לַעֲדַת בְּנֵי־ ד
יִשְׂרָאֵל לְמִשְׁמֶרֶת לְמֵי נִדָּה חַטָּאת הִוא׃ 10 וְכִבֶּס הָאֹסֵף אֶת־אֵפֶר ל
הַפָּרָה אֶת־בְּגָדָיו וְטָמֵא עַד־הָעָרֶב וְהָיְתָה לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל וְלַגֵּר
11 הַגָּר בְּתוֹכָם לְחֻקַּת עוֹלָם׃ 11 הַנֹּגֵעַ בְּמֵת לְכָל־נֶפֶשׁ אָדָם וְטָמֵא[a] הי ר״פ מיחד[8]. ב
12 שִׁבְעַת יָמִים׃ 12 הוּא יִתְחַטָּא־בּוֹ בַּיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי וּבַיּוֹם הַשְּׁבִיעִי

[28] Mm 314. Cp 19 [1] Mm 852. [2] Mm 560. [3] Mm 1347. [4] Mm 678. [5] Mm 447. [6] Mm 752. [7] Mm 734. [8] Mm 944.

28 [a] ⅏ את ת׳ ‖ **29** [a] > nonn Mss 𝔊*𝔗𝔙, dl ‖ [b–b] dub; מ׳ = מקדשו? ‖ **31** [a] pc Mss ⅏ Vrs ובתיכם ‖ **Cp 19,1** [a–a] > pc Mss, add? sed cf 3a ‖ **2** [a] prp הפרה (cf 𝔙) ‖ [b] ⅏𝔊𝔙 ואי ‖ **3** [a] 𝔊𝔙[Mss] sg ‖ [b] 𝔊 pl, sic l? ‖ **5** [a] cf 3[b] ‖ [b] l pl? ‖ **7** [a] ⅏ את ב׳ ‖ **8** [a] > pc Mss 𝔊*𝔖(𝔙) ‖ [b] ⅏ את ב׳ ‖ [c] > 𝔊*(𝔙) ‖ **11** [a] ⅏ יט׳.

יט מ״פ יִטְהָר[a] וְאִם־לֹא יִתְחַטָּא בַּיּוֹם הַשְּׁלִשִׁי וּבַיּוֹם הַשְּׁבִיעִי לֹא יִטְהָר׃
ל 13 כָּל־הַנֹּגֵעַ בְּמֵת בְּנֶפֶשׁ הָאָדָם[a] אֲשֶׁר־יָמוּת וְלֹא יִתְחַטָּא אֶת־מִשְׁכַּן
ב וחס יְהוָה טִמֵּא וְנִכְרְתָה הַנֶּפֶשׁ הַהִוא מִיִּשְׂרָאֵל כִּי מֵי נִדָּה לֹא־זֹרַק עָלָיו
טָמֵא יִהְיֶה עוֹד טֻמְאָתוֹ בּוֹ׃ 14 זֹאת[a] הַתּוֹרָה אָדָם כִּי־יָמוּת 14
ו[g] בְּאֹהֶל[b] כָּל־הַבָּא אֶל־הָאֹהֶל וְכָל־אֲשֶׁר בָּאֹהֶל יִטְמָא שִׁבְעַת יָמִים׃
ט ר״פ בסיפ[10]. ח[11]. יח[12] וכל יוצר חפץ חמרה דכות ב מ א. ד[13]. ט ר״פ בסיפ[10] 15 וְכָל־כְּלִי[c] פָּתוּחַ אֲשֶׁר אֵין־צָמִיד פָּתִיל[a] עָלָיו טָמֵא הוּא׃ 16 וְכֹל 15
16
ל אֲשֶׁר־יִגַּע עַל־פְּנֵי הַשָּׂדֶה בַּחֲלַל־חֶרֶב אוֹ בְמֵת אוֹ־בְעֶצֶם אָדָם אוֹ
ל בְּקֶבֶר יִטְמָא שִׁבְעַת יָמִים׃ 17 וְלָקְחוּ לַטָּמֵא מֵעֲפַר שְׂרֵפַת הַחַטָּאת 17
ב ול בתור׳. ג מל בתור[14] וְנָתַן[a] עָלָיו מַיִם חַיִּים אֶל־כֶּלִי׃ 18 וְלָקַח אֵזוֹב וְטָבַל בַּמַּיִם אִישׁ 18
ו בסיפ[15] טָהוֹר וְהִזָּה עַל־הָאֹהֶל[a] וְעַל־כָּל־[b]הַכֵּלִים וְעַל־[c]הַנְּפָשׁוֹת אֲשֶׁר הָיוּ־
ב. ל. ג[16]. ה חס שָׁם וְעַל־הַנֹּגֵעַ בַּעֶצֶם אוֹ בֶחָלָל אוֹ בַמֵּת אוֹ בַקָּבֶר׃ 19 וְהִזָּה הַטָּהֹר 19
ל עַל־הַטָּמֵא בַּיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי וּבַיּוֹם הַשְּׁבִיעִי וְחִטָּאוֹ בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי וְכִבֶּס
בְּגָדָיו וְרָחַץ בַּמַּיִם [a]וְטָהַר בָּעָרֶב[a]׃ 20 וְאִישׁ[a] אֲשֶׁר־יִטְמָא וְלֹא 20
ה יִתְחַטָּא וְנִכְרְתָה הַנֶּפֶשׁ הַהִוא מִתּוֹךְ הַקָּהָל כִּי אֶת־מִקְדַּשׁ יְהוָה טִמֵּא
ב וחס. ל מֵי נִדָּה לֹא־זֹרַק עָלָיו טָמֵא הוּא׃ 21 וְהָיְתָה לָהֶם[a] לְחֻקַּת עוֹלָם וּמַזֵּה 21
ב בסיפ[17]. ג בתור׳ ה[18]. ט ר״פ בסיפ[10] מֵי־הַנִּדָּה יְכַבֵּס בְּגָדָיו וְהַנֹּגֵעַ בְּמֵי הַנִּדָּה יִטְמָא עַד־הָעָרֶב׃ 22 וְכֹל 22
ג וחס בלישׁ[19] אֲשֶׁר־יִגַּע־בּוֹ הַטָּמֵא יִטְמָא וְהַנֶּפֶשׁ הַנֹּגַעַת תִּטְמָא עַד־הָעָרֶב׃ פ
סד **20** 1 וַיָּבֹאוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל כָּל־הָעֵדָה מִדְבַּר־צִן[a] בַּחֹדֶשׁ הָרִאשׁוֹן **20**
כה ג מגה ר״פ וַיֵּשֶׁב הָעָם בְּקָדֵשׁ וַתָּמָת שָׁם מִרְיָם וַתִּקָּבֵר שָׁם׃ 2 וְלֹא־[a]הָיָה מַיִם 2
לָעֵדָה וַיִּקָּהֲלוּ עַל־מֹשֶׁה וְעַל־אַהֲרֹן׃ 3 וַיָּרֶב הָעָם עִם־מֹשֶׁה[a] 3
ג. כב[1] ג[2] מגה בלישׁ. ג[3] וַיֹּאמְרוּ[b] לֵאמֹר וְלוּ[c] גָוַעְנוּ בִּגְוַע אַחֵינוּ לִפְנֵי יְהוָה׃ 4 וְלָמָּה הֲבֵאתֶם 4
ל אֶת־קְהַל יְהוָה אֶל־הַמִּדְבָּר הַזֶּה [a]לָמוּת שָׁם אֲנַחְנוּ[a] וּבְעִירֵנוּ׃
ב וחס 5 וְלָמָּה[a] הֶעֱלִיתֻנוּ מִמִּצְרַיִם לְהָבִיא אֹתָנוּ אֶל־הַמָּקוֹם הָרָע הַזֶּה לֹא |5
כט בתור מְקוֹם זֶרַע וּתְאֵנָה[b] וְגֶפֶן וְרִמּוֹן וּמַיִם אֵין לִשְׁתּוֹת׃ 6 וַיָּבֹא מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן 6

[9]Mm 113. [10]Mm 881. [11]Mm 945. [12]Mm 2781. [13]Mm 946. [14]Mm 447. [15]Mm 884. [16]Mm 1966. [17]Mm 734. [18]Mm 1013. [19]Mm 947. Cp 20 [1]Mm 1444. [2]Mm 1808. [3]Mm 1650.

12 [a] l c ωGSV וְטָהַר ‖ **13** [a] ω אדם cf 11a ‖ **14** [a] ωG ו׳ ‖ [b] G *ἐν οἰκίᾳ* cf 18[a] ‖ **15** [a] G *καταδέδεται*, l prb לָפוּת ‖ **17** [a] ωGSV pl ‖ **18** [a] G *ἐπὶ τὸν οἶκον* cf 14[b] ‖ [b] > pc Mss ωG*S ‖ [c] pc Mss S + ־כָּל ‖ **19** [a–a] GV ut 𝔐 7.8.10.(21 sq) ‖ **20** [a] ω והא׳ ‖ **21** [a] l c nonn Mss ωGSC[J] לָכֶם ‖ **Cp 20,1** [a] exc annus? ‖ **3** [a] Ms S + ־וְעִם אַהֲרֹן (Ms bis עַל pro עִם) ‖ [b] prp וַיִּמְרוּ cf 10 ‖ [c] ω ולוי ‖ **4** [a–a] G *ἀποκτεῖναι ἡμᾶς*, cf 21,5[c] et Ex 17,3 ‖ **5** [a] G + *τοῦτο*, cf 21,5[a] et Ex 17,3 ‖ [b] ω[Mss] ת׳.

מִפְּנֵי הַקָּהָל אֶל־פֶּתַח אֹהֶל מוֹעֵד וַיִּפְּלוּ עַל־פְּנֵיהֶם וַיֵּרָא כְּבוֹד־ כפ⁴
7 יְהוָה אֲלֵיהֶם׃ פ 7 וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵאמֹר׃ 8 קַח אֶת־ יז מל בתור⁵ . יב ר״פ
8 הַמַּטֶּה וְהַקְהֵל אֶת־הָעֵדָה אַתָּה וְאַהֲרֹן אָחִיךָ וְדִבַּרְתֶּם אֶל־הַסֶּלַע כו⁶
לְעֵינֵיהֶם וְנָתַן מֵימָיו וְהוֹצֵאתָ[a] לָהֶם מַיִם מִן־הַסֶּלַע וְהִשְׁקִיתָ[a] אֶת־ ל בתור
9 הָעֵדָה וְאֶת־בְּעִירָם׃ 9 וַיִּקַּח מֹשֶׁה אֶת־הַמַּטֶּה מִלִּפְנֵי יְהוָה כַּאֲשֶׁר ז⁷ . ל . בט בתור . טז⁸ וכל צורת הבית דכות׳ ב מ ד . כב⁹ וכל ד״ה ועזרא דכות׳ ב מ ה חס בליש
10 צִוָּהוּ׃ 10 וַיַּקְהִלוּ מֹשֶׁה[ש] וְאַהֲרֹן אֶת־הַקָּהָל אֶל־פְּנֵי הַסֶּלַע וַיֹּאמֶר[ס] ה¹⁰ וול בליש .
11 לָהֶם שִׁמְעוּ־נָא[a] הַמֹּרִים הֲמִן־הַסֶּלַע הַזֶּה נוֹצִיא לָכֶם מָיִם׃ 11 וַיָּרֶם יא¹¹ . יח דגש¹²
מֹשֶׁה אֶת־יָדוֹ וַיַּךְ[ש] אֶת־הַסֶּלַע בְּמַטֵּהוּ פַּעֲמָיִם וַיֵּצְאוּ מַיִם רַבִּים וַתֵּשְׁתְּ
12 הָעֵדָה וּבְעִירָם׃ ס 12 וַיֹּאמֶר[ס] יְהוָה[ס] אֶל־מֹשֶׁה[ס] וְאֶל־אַהֲרֹן[ש] יַעַן ה
לֹא־הֶאֱמַנְתֶּם בִּי לְהַקְדִּישֵׁנִי לְעֵינֵי[ש] בְּנֵי[ש] יִשְׂרָאֵל לָכֵן לֹא תָבִיאוּ אֶת־ ב . ג¹³ . ו
13 הַקָּהָל הַזֶּה אֶל־הָאָרֶץ אֲשֶׁר־נָתַתִּי לָהֶם׃ 13 הֵמָּה מֵי מְרִיבָה[a] אֲשֶׁר־ יט ר״פ¹⁴
רָבוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל אֶת־יְהוָה וַיִּקָּדֵשׁ בָּם[b]׃ ס ל

ס(יט) 14 [a]וַיִּשְׁלַח מֹשֶׁה מַלְאָכִים מִקָּדֵשׁ אֶל־מֶלֶךְ[b] אֱדוֹם[c] כֹּה אָמַר ג . ג ב פת וחד קמ¹⁵
15 אָחִיךָ יִשְׂרָאֵל אַתָּה יָדַעְתָּ אֵת כָּל־הַתְּלָאָה אֲשֶׁר מְצָאָתְנוּ׃ 15 וַיֵּרְדוּ כח¹⁶
אֲבֹתֵינוּ מִצְרַיְמָה וַנֵּשֶׁב בְּמִצְרַיִם יָמִים רַבִּים וַיָּרֵעוּ[a] לָנוּ מִצְרַיִם[b] ב . ד ג חס וחד מל
16 וְלַאֲבֹתֵינוּ[c]׃ 16 וַנִּצְעַק אֶל־יְהוָה וַיִּשְׁמַע קֹלֵנוּ וַיִּשְׁלַח מַלְאָךְ וַיּוֹצִאֵנוּ בליש¹⁷ . ג¹⁸
17 מִמִּצְרַיִם וְהִנֵּה[ס] אֲנַחְנוּ בְקָדֵשׁ עִיר קְצֵה וּבוּלֶךָ׃ 17 נַעְבְּרָה[a]־נָּא ג¹⁹ . ג²⁰ ב מנה בליש
בְאַרְצֶךָ לֹא נַעֲבֹר בְּשָׂדֶה וּבְכָרֶם וְלֹא נִשְׁתֶּה מֵי בְאֵר[b] דֶּרֶךְ הַמֶּלֶךְ יז מ״פ לא ולא לא²¹ . ה²² . ה רמ²³ . ל
18 נֵלֵךְ לֹא נָטֶה[c] יָמִין וּשְׂמֹאול עַד אֲשֶׁר־נַעֲבֹר גְּבוּלֶךָ׃ 18 וַיֹּאמֶר אֵלָיו ו
19 אֱדוֹם לֹא תַעֲבָר בִּי פֶּן־בַּחֶרֶב אֵצֵא לִקְרָאתֶךָ׃ 19 וַיֹּאמְרוּ אֵלָיו ו²⁴
בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל בַּמְסִלָּה[a] נַעֲלֶה וְאִם־מֵימֶיךָ[b] נִשְׁתֶּה אֲנִי וּמִקְנָי וְנָתַתִּי ב²⁵ . ג²⁶ . ל
20 מְכָרָם רַק אֵין־דָּבָר בְּרַגְלַי[c] אֶעֱבֹרָה[d]׃ 20 וַיֹּאמֶר לֹא תַעֲבֹר וַיֵּצֵא ג²⁷ . ל²⁸
21 אֱדוֹם לִקְרָאתוֹ בְּעַם כָּבֵד וּבְיָד חֲזָקָה׃ 21 וַיְמָאֵן | אֱדוֹם נְתֹן אֶת־ ב²⁹ . ל

[4] Mm 1227. [5] Mm 250. [6] Mm 701. [7] Mm 1623. [8] Mm 3937. [9] Mm 11. [10] Mm 948. [11] Mm 949. [12] Mm 1573. [13] Mm 540. [14] Mm 1497. [15] Mm 950. [16] Mm 84. [17] Mm 1194. [18] Mm 951. [19] Mm 952. [20] Mm 1205. [21] Mm 1613. [22] Mp sub loco. [23] Mm 957. [24] Mm 2072. [25] 1 Ch 26,16. [26] Mm 532. [27] Mm 3054. [28] וחד ואין דבר 1S 20,21. [29] Mm 3260.

8 [a] 𝔊 pl ‖ **10** [a–a] 𝔊 *ἀκούσατέ μου*, cf 16,8[a–a] ‖ **13** [a] prp שְׁנַת קָדֵשׁ– cf 13b ‖ [b] 𝔐 Syh + Dt 3,24.25.26b–28 ‖ **14** [a] 𝔐 Syh pr Dt 2,2–6 ‖ [b] add? cf 18.20sq ‖ [c] 𝔊(𝔗𝔍𝔙) + *λέγων*, ins לֵאמֹר cf 21,21 ‖ **15** [a] 𝔐 ויריעו ‖ [b] 𝔐 המ׳ ‖ [c] add ‖ **17** [a] 𝔐[Mss] ר– ‖ [b] 𝔐 בור ‖ [c] 𝔐 נסור cf Dt 2,27 ‖ **19** [a] 𝔐[Mss] במסלע = in saxeto?, cf 𝔊 ‖ [b] 𝔐𝔊𝔖 מִמֵּ׳ ‖ [c] 𝔊 *παρὰ τὸ ὄρος* ‖ [d] 𝔐 ר–.

ה חס׳ יִשְׂרָאֵל עֵבֶר[a] בִּגְבֻלוֹ וַיֵּט יִשְׂרָאֵל מֵעָלָיו׃ ס 22 וַיִּסְעוּ מִקָּדֵשׁ 22
ה 23 וַיָּבֹאוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל כָּל־הָעֵדָה הֹר הָהָר׃ 23 וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה 23
ה[30] 24 וְאֶל־אַהֲרֹן בְּהֹר הָהָר עַל־גְּבוּל אֶרֶץ־אֱדוֹם לֵאמֹר׃ 24 יֵאָסֵף אַהֲרֹן
אֶל־עַמָּיו[a] כִּי לֹא יָבֹא[b] אֶל־הָאָרֶץ אֲשֶׁר נָתַתִּי לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל עַל
ל.יג ר״פ.ב אֲשֶׁר־מְרִיתֶם אֶת־פִּי לְמֵי מְרִיבָה׃ 25 קַח אֶת־אַהֲרֹן וְאֶת־אֶלְעָזָר 25
ב.ל בְּנוֹ וְהַעַל אֹתָם הֹר הָהָר׃ 26 וְהַפְשֵׁט[a] אֶת־אַהֲרֹן אֶת־בְּגָדָיו 26
ב[31] וְהִלְבַּשְׁתָּם אֶת־אֶלְעָזָר בְּנוֹ וְאַהֲרֹן יֵאָסֵף וּמֵת[b] שָׁם׃ 27 וַיַּעַשׂ מֹשֶׁה 27
כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה וַיַּעֲלוּ[a] אֶל־הֹר הָהָר לְעֵינֵי כָּל־הָעֵדָה׃ 28 וַיַּפְשֵׁט 28
מֹשֶׁה אֶת־אַהֲרֹן אֶת־בְּגָדָיו וַיַּלְבֵּשׁ אֹתָם אֶת־אֶלְעָזָר בְּנוֹ וַיָּמָת אַהֲרֹן
לה[32] שָׁם[a] בְּרֹאשׁ הָהָר וַיֶּרֶד מֹשֶׁה וְאֶלְעָזָר מִן־הָהָר׃ 29 [a]וַיִּרְאוּ כָּל־הָעֵדָה 29
כ[33] ד מנה בתור׳ וכל ירמיה ויחזק דכות׳ ב מ לח כִּי גָוַע אַהֲרֹן וַיִּבְכּוּ אֶת־אַהֲרֹן שְׁלֹשִׁים יוֹם כֹּל בֵּית יִשְׂרָאֵל׃ ס

21 1 וַיִּשְׁמַע הַכְּנַעֲנִי [a]מֶלֶךְ־עֲרָד[a] יֹשֵׁב הַנֶּגֶב כִּי בָּא יִשְׂרָאֵל דֶּרֶךְ **21**
ל.ב.ג הָאֲתָרִים[b] וַיִּלָּחֶם בְּיִשְׂרָאֵל וַיִּשְׁבְּ | מִמֶּנּוּ שֶׁבִי׃ 2 וַיִּדַּר יִשְׂרָאֵל נֶדֶר 2
צא לַיהוָה וַיֹּאמַר אִם־נָתֹן תִּתֵּן אֶת־הָעָם הַזֶּה בְּיָדִי וְהַחֲרַמְתִּי[a] אֶת־[b]
עָרֵיהֶם׃ 3 וַיִּשְׁמַע יְהוָה בְּקוֹל יִשְׂרָאֵל וַיִּתֵּן אֶת־הַכְּנַעֲנִי[a] וַיַּחֲרֵם 3
ה[2] אֶתְהֶם[b] וְאֶת־עָרֵיהֶם וַיִּקְרָא שֵׁם־הַמָּקוֹם חָרְמָה׃ ס 4 וַיִּסְעוּ 4
ל וחס׳.ד[3] מֵהָר הָהָר דֶּרֶךְ יַם־סוּף לִסְבֹב אֶת־אֶרֶץ אֱדוֹם וַתִּקְצַר נֶפֶשׁ־הָעָם
בּ[4].ב וחס׳ בַּדָּרֶךְ׃ 5 וַיְדַבֵּר הָעָם בֵּאלֹהִים וּבְמֹשֶׁה לָמָּה[a] הֶעֱלִיתֻנוּ[b] מִמִּצְרַיִם
ל״ם אין ואין וכל ר״פ דכות׳ ב מ ב.ב. ל.ז דגש[5] ל לָמוּת[c] בַּמִּדְבָּר כִּי אֵין לֶחֶם וְאֵין מַיִם וְנַפְשֵׁנוּ קָצָה בַּלֶּחֶם הַקְּלֹקֵל׃
כב[7].ב[5] ול בלישׁ 6 וַיְשַׁלַּח יְהוָה בָּעָם אֶת הַנְּחָשִׁים הַשְּׂרָפִים[a] וַיְנַשְּׁכוּ אֶת־הָעָם וַיָּמָת
לג קמ״ו[6] עַם־רָב מִיִּשְׂרָאֵל׃ 7 וַיָּבֹא הָעָם אֶל־מֹשֶׁה וַיֹּאמְרוּ חָטָאנוּ כִּי־דִבַּרְנוּ
ל.ג בַּיהוָה וָבָךְ הִתְפַּלֵּל אֶל־יְהוָה וְיָסֵר מֵעָלֵינוּ אֶת־הַנָּחָשׁ וַיִּתְפַּלֵּל
ט בטע בסיפ׳.ז.ט[8] מֹשֶׁה בְּעַד הָעָם׃ 8 וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה עֲשֵׂה לְךָ שָׂרָף[a] וְשִׂים

[30]Mm 1348. [31]Mm 571. [32]Mm 2840. [33]Mm 953. Cp 21 [1]Mm 1474. [2]Mm 234. [3]Mm 1492. [4]Ex 14,31. [5]Mm 1269. [6]Mm 351. [7]Mm 59. [8]Mp sub loco. [9]Mm 264.

21 [a] l לעבר? cf 21,23 ‖ **24** [a] 𝔐𝔊𝔖𝔗𝔗^{J} עמו ‖ [b] 𝔊 *εἰσέλθητε* ‖ **26** [a] 𝔐 טת– ‖ [b] 𝔐 וימת ‖ **27** [a] 𝔐 ויעלהו, cf 𝔊 ‖ **28** [a] > 𝔊* ‖ **29** [a] 𝔅 hic init cp 21 ‖ **Cp 21,1** [a–a] 𝔖 *mlk' dgdr*; prb add cf Jdc 1,16 ‖ [b] α′σ′(𝔖𝔗𝔗^{J}𝔙) *κατασκοποί* = הַתָּרִים ‖ **2** [a] 𝔐𝔐^{ss} וח׳ ‖ [b] l אֹתוֹ־ ואֶת cf 𝔊 ‖ **3** [a] ins c 𝔐𝔊(𝔖) בְּיָדוֹ ‖ [b] 𝔐 אתם; l אֹתוֹ? cf 𝔊 ‖ **5** [a] 𝔊^{B} + *τοῦτο* ut 20,5[a] ‖ [b] 𝔐 הוֹצִאתָנוּ, 𝔊 *ἐξήγαγες* (vel *ἐξηγάγετε*) *ἡμᾶς* (> 𝔊^{BSmin}) ‖ [c] 𝔊 ut 20,4[a–a] ‖ **6** [a] 𝔐^{ss} השרופים, 𝔊 *τοὺς θανατοῦντας*, 𝔖^{A}(𝔗^{J}) *ḥrmn'* = crudeles, 𝔗 *qln* = urentes, 𝔙 *ignitos* ‖ **8** [a] 𝔐 שרוף, 𝔊^{Mss} (= 𝔏𝔙) *ὄφιν χαλκοῦν* ut 9.

9 אֹתוֹ עַל־נֵס[b] וְהָיָה כָּל־הַנָּשׁוּךְ וְרָאָה אֹתוֹ וָחָי׃ 9 וַיַּעַשׂ מֹשֶׁה נְחַשׁ
נְחֹשֶׁת וַיְשִׂמֵהוּ עַל־הַנֵּס וְהָיָה אִם־נָשַׁךְ הַנָּחָשׁ אֶת־אִישׁ[a] וְהִבִּיט
10 אֶל־נְחַשׁ הַנְּחֹשֶׁת וָחָי׃ 10[a] וַיִּסְעוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וַיַּחֲנוּ בְּאֹבֹת׃
11 וַיִּסְעוּ מֵאֹבֹת וַיַּחֲנוּ בְּעִיֵּי[a] הָעֲבָרִים[b] בַּמִּדְבָּר אֲשֶׁר עַל־פְּנֵי מוֹאָב
12 מִמִּזְרַח[c] הַשָּׁמֶשׁ׃ 12 מִשָּׁם נָסָעוּ וַיַּחֲנוּ בְּנַחַל זָרֶד[a]׃ 13 [a]מִשָּׁם נָסָעוּ[a]
13 וַיַּחֲנוּ מֵעֵבֶר[b] אַרְנֹן אֲשֶׁר[c] בַּמִּדְבָּר[d] הַיֹּצֵא מִגְּבוּל הָאֱמֹרִי כִּי אַרְנֹן
14 גְּבוּל מוֹאָב בֵּין מוֹאָב וּבֵין הָאֱמֹרִי׃ 14 עַל־כֵּן יֵאָמַר בְּסֵפֶר

מִלְחֲמֹת יְהוָה

15 [a]אֶת־וָהֵב[a] בְּסוּפָה[b] וְאֶת־הַנְּחָלִים[c] אַרְנֹן׃ 15 וְאֶשֶׁד[a] הַנְּחָלִים[b]
אֲשֶׁר[c] נָטָה[d] לְשֶׁבֶת עָר[e] וְנִשְׁעַן לִגְבוּל מוֹאָב׃
16 וּמִשָּׁם בְּאֵרָה הִוא הַבְּאֵר אֲשֶׁר אָמַר יְהוָה לְמֹשֶׁה[a] אֱסֹף[b] אֶת־הָעָם
17 וְאֶתְּנָה[c] לָהֶם מָיִם׃ ס 17 אָז יָשִׁיר יִשְׂרָאֵל אֶת־הַשִּׁירָה הַזֹּאת

עֲלִי[a] בְאֵר עֱנוּ־לָהּ׃

18 בְּאֵר חָפָרוּהָ שָׂרִים כָּרוּהָ[a] נְדִיבֵי הָעָם[b]
בִּמְחֹקֵק בְּמִשְׁעֲנֹתָם[c] וּמִמִּדְבָּר[d] מַתָּנָה׃
19 וּמִמַּתָּנָה[a] נַחֲלִיאֵל[b] וּמִנַּחֲלִיאֵל בָּמוֹת׃ 20 וּמִבָּמוֹת הַגַּיְא אֲשֶׁר
בִּשְׂדֵה מוֹאָב רֹאשׁ הַפִּסְגָּה וְנִשְׁקָפָה[a] עַל־פְּנֵי הַיְשִׁימֹן׃ פ
21 [a]וַיִּשְׁלַח יִשְׂרָאֵל[b] מַלְאָכִים אֶל־סִיחֹן מֶלֶךְ־הָאֱמֹרִי[c] לֵאמֹר׃
22 אֶעְבְּרָה בְאַרְצֶךָ[a] לֹא נַטֶּה[b] בְּשָׂדֶה וּבְכֶרֶם[c] לֹא נִשְׁתֶּה מֵי בְאֵר

[10]Mm 954. [11]Mm 955. [12]Mm 956. [13]Gn 16,3. [14]Mm 2243. [15]Mm 1349. [16]Mm 339. [17]Mm 2279. [18]Ps 147,7. [19]Mm 957.

8 [b] 𝔐 הנס ut 9 ‖ **9** [a] 𝔐 הָאֹ׳ ‖ **10** [a] pr Dt 10,6sq? ‖ **11** [a] 𝔊[B] *ἐν Χαλγαει* (𝔊[-B] *Αχελγαι* vel sim) cf 33,44; 𝔖 *b'jn'* = בְּעִין, 𝔗 *bmgzt* = in vado ‖ [b] 𝔊 *ἐκ τοῦ* (vel *τῷ*) *πέραν*, 𝔖𝔗 = הָעֲבָרִים ‖ [c] 𝔐 מז׳ ‖ [d] 𝔐 + Dt 2,9 ‖ **12** [a] 𝔐 + Dt 2,17—19 (sec Syh in 13) ‖ **13** [a–a] 𝔐 וַיִּסְעוּ מִנַּחַל זָרֶד ‖ [b] 2 Mss 𝔐 בע׳ ‖ [c] dl cf 𝔊*𝔖 ‖ [d] 𝔐 על־המ׳ ‖ **14** [a–a] nonn Mss אתוהב; 𝔊 *τὴν Ζωοβ* = אֶת־זָהַב (cf Dt 1,1?), 𝔖 *šlhbjt'* = להב ‖ [b] 𝔊 *ἐφλόγισεν* cf ספף aram incendere; 𝔗(𝔙) *'l jm' dswp* pro א׳ ו׳ בס׳ (= עַל יַם־סוּף?) ‖ [c] huc tr : ‖ **15** [a] 𝔐 אֲשֶׁר, 𝔖 *w'tqn* = וְאֶשַׁר > 𝔊 ‖ [b] 𝔐 הַנְּחָלִם ‖ [c] 𝔐 וא׳; > 𝔊 ‖ [d] 𝔊 *κατέστησεν* ‖ [e] 𝔐 עיר ‖ **16** [a] 𝔐 אל־מ׳ ‖ [b] 𝔐 אספה לי ‖ [c] 𝔐 ואתן ‖ **17** [a] 𝔐 עלה = עֲלֵה; 𝔊 *ἐπὶ τοῦ φρέατος* = עֲלֵי ב׳ (cj c 17a) ‖ **18** [a] 𝔐[Mss] כרואה ‖ [b] 𝔊 pl ‖ [c] 𝔙 וּבְ׳; 𝔊 *ἐν τῷ κυριεῦσαι αὐτῶν* = בְּמָשְׁלָם? ‖ [d] 𝔐𝔙 מ׳, sic l; 𝔊 *καὶ ἀπὸ φρέατος* = וּמִבְּאֵר cf 19[a] ‖ **19** [a] l מִבְּאֵר cf 18[d] ‖ [b] 𝔐 נחלאל (bis) ‖ **20** [a] l c 𝔐𝔊𝔖𝔗[J]𝔙 et 23,28 הַנִּשְׁקָף ‖ **21** [a] 𝔐 pr Dt 2,24sq ‖ [b] 𝔊* *Μωυσῆς* cf 20,14 ‖ [c] 𝔐𝔊 + דִּבְרֵי שָׁלוֹם ex Dt 2,26 ‖ **22** [a] 𝔐 + בְּדַרְכְּךָ הַמֶּלֶךְ אַל אָסוּר יָמִין וּשְׂמֹאול, 𝔊 + *τῇ ὁδῷ πορευσόμεθα* = בַּדֶּרֶךְ נֵלֵךְ; ex Dt 2,27 ‖ [b] 𝔐 אטה ‖ [c–c] 𝔐 ut Dt 2,28—29a.

ג[11] מל בתור וכל נביא דכות ב מ א . ט חס .
ג[11] מל בתור וכל נביא דכות ב מ א
ג[12]
ל חס
ל. ל. ג[11] מל בתור וכל נביא דכות ב מ א . ל
ב[13] . ב פת[14]
ח[15] . ה[16] . יז
ה[17] . ב[18]
ל
ל. ל. ב
ל. ל. ל
ל
פ
ה רפ[19]

ד . ד 20 בְּרֵכָךְ[d] הַמְּלָךְ נֵלֵךְ עַד אֲשֶׁר־נַעֲבֹר וּבְלָקֶךָּ[c]׃ 23 וְלֹא־נָתַן סִיחֹן אֶת־ 23
ה חס . כ ה מגה בתור 21 יִשְׂרָאֵל[a] עֶבֶר בִּגְבֻלוֹ[b] וַיֶּאֱסֹף סִיחֹן אֶת־כָּל־עַמּוֹ וַיֵּצֵא לִקְרַאת
ג 22 24 יִשְׂרָאֵל[a] הַמִּדְבָּרָה וַיָּבֹא יָהְצָה[c] וַיִּלָּחֶם בְּיִשְׂרָאֵל׃ 24 וַיַּכֵּהוּ יִשְׂרָאֵל[a]
ל לְפִי־חָרֶב וַיִּירַשׁ[b] אֶת־אַרְצוֹ מֵאַרְנֹן[c] עַד־יַבֹּק עַד־בְּנֵי עַמּוֹן כִּי עַז[c]
25 גְּבוּל בְּנֵי עַמּוֹן׃ 25 וַיִּקַּח יִשְׂרָאֵל אֶת כָּל־הֶעָרִים הָאֵלֶּה וַיֵּשֶׁב
26 יִשְׂרָאֵל בְּכָל־עָרֵי הָאֱמֹרִי בְּחֶשְׁבּוֹן וּבְכָל־בְּנֹתֶיהָ׃ 26 כִּי חֶשְׁבּוֹן עִיר
ג 23 . ג 24 . ס ד סִיחֹן מֶלֶךְ הָאֱמֹרִי הוּא וְהוּא נִלְחַם[a] בְּמֶלֶךְ מוֹאָב הָרִאשׁוֹן וַיִּקַּח
אֶת־כָּל־אַרְצוֹ מִיָּדוֹ[b] עַד־אַרְנֹן׃ 27 עַל־כֵּן יֹאמְרוּ הַמֹּשְׁלִים[a]
ל . ד מל בתור בָּאוּ[b] חֶשְׁבּוֹן תִּבָּנֶה וְתִכּוֹנֵן[c] עִיר סִיחֹן׃
28 כִּי־אֵשׁ יָצְאָה מֵחֶשְׁבּוֹן לֶהָבָה מִקִּרְיַת סִיחֹן
אָכְלָה עָר[a] מוֹאָב בַּעֲלֵי[b] בָּמוֹת אַרְנֹן׃
29 אוֹי־לְךָ מוֹאָב אָבַדְתָּ עַם־כְּמוֹשׁ
ל . כט וכל משיחה מצרים אשור ישראל דכוות 25 . ד מל בתור נָתַן בָּנָיו פְּלֵיטִם וּבְנֹתָיו בַּשְּׁבִית[a] לְמֶלֶךְ אֱמֹרִי[b] סִיחֹן׃
ל 30 וַנִּרְמֶם[a] אָבַד[b] חֶשְׁבּוֹן עַד־דִּיבֹן
ח' נקוד י מגה בתור ד זוגין חד עד והר על 26 וַנַּשִּׁים[c] עַד־[d]נֹפַח[e] אֲשֶׁר[f] עַד־[h]מֵידְבָא[g fi]׃
31 31 וַיֵּשֶׁב יִשְׂרָאֵל בְּאֶרֶץ[a] הָאֱמֹרִי׃ 32 וַיְשַׁלַּח מֹשֶׁה לְרַגֵּל אֶת־יַעְזֵר 32
ויורש 27 ק [a]וַתִּלְכֹּדְנָה בְנֹתֶיהָ[a] וַיִּירָשׁ[b] אֶת־הָאֱמֹרִי אֲשֶׁר־שָׁם׃ 33 וַיִּפְנוּ וַיַּעֲלוּ דֶּרֶךְ 33
ד 28 הַבָּשָׁן וַיֵּצֵא עוֹג מֶלֶךְ־הַבָּשָׁן לִקְרָאתָם הוּא וְכָל־עַמּוֹ לַמִּלְחָמָה
אֶדְרֶעִי׃ 34 וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה אַל־תִּירָא אֹתוֹ כִּי בְיָדְךָ נָתַתִּי 34
ה 29 אֹתוֹ וְאֶת־כָּל־עַמּוֹ וְאֶת־אַרְצוֹ וְעָשִׂיתָ לּוֹ כַּאֲשֶׁר עָשִׂיתָ לְסִיחֹן מֶלֶךְ
יו מל בתור הָאֱמֹרִי אֲשֶׁר יוֹשֵׁב בְּחֶשְׁבּוֹן׃ 35 וַיַּכּוּ אֹתוֹ[a] וְאֶת־בָּנָיו[a] וְאֶת־כָּל־עַמּוֹ 35
עַד־בִּלְתִּי הִשְׁאִיר־[b]לוֹ שָׂרִיד וַיִּירְשׁוּ אֶת־אַרְצוֹ׃ **22** 1 **22** וַיִּסְעוּ בְּנֵי

[20] Mm 1212. [21] Mm 4234. [22] Mm 757. [23] Mm 4229. [24] Mm 1748. [25] Mm 958. [26] Mm 1318. [27] Mm 832. [28] Mm 1062. [29] Mm 1061.

22 [d] mlt Mss 𝔖ʲ דרך ut 20,17 ‖ **23** [a] cf 20,21[a] ‖ [b] 𝔐 + Dt 2,31 ‖ [c] 𝔐 יחצה ‖ **24** [a] 𝔐 + nonn vb ex 35 ‖ [b] 𝔐𝔊𝔖 pl ‖ [c] 1 יַעְזֵר cf 𝔊 ‖ **26** [a] 𝔐 הנ׳ ‖ [b] 𝔊 *ἀπὸ Αροηρ*, prp מִבַּק (cf 24); 1 וּמִן ‖ **27** [a] 𝔖(𝔙) *bmtl'* = בְּמִשָּׁלִים ‖ [b] 𝔐 באי ‖ [c] 𝔐[Mss] ותתכ׳ ‖ **28** [a] pc Mss 𝔊(𝔖) עַד; 1 עָרֵי ‖ [b] 𝔊 *καὶ κατέπιεν*, 1 בָּלְעָה ‖ **29** [a] 2 Mss 𝔐 בשבי ‖ [b] 𝔐 הָאׄ׳ ‖ **30** [a] crrp; 𝔊 *καὶ τὸ σπέρμα αὐτῶν* = וְנִינָם? 𝔙(𝔖) *jugum ipsorum* = וְנִירָם, 𝔗 *mlkw*, 1 וּבְיָדָנוּ? ‖ [b] 𝔐 דה– ‖ [c] 𝔊 *καὶ αἱ γυναῖκες (αὐτῶν)* = וְנָשִׁים, prp (אֵשׁ . . .) וְנָשָׂם; 1 וּמִן ‖ [d] 𝔊 *ἕτι* = עַד ‖ [e] 𝔐 הנ׳ = הַנֹּפַח?, 𝔊 *προσεξέκαυσαν* = נָפְחוּ, 𝔖 *(l)nbḥ* cf Jdc 8,11; 1 וּמִן ‖ [f–f] 𝔖 *dbmdbr'* = מִדְבָּר ‖ [g] sic וּמִן (ר punct extr), 𝔐𝔊 אֵשׁ; 1 שְׁאָה? ‖ [h] 1 c pc Mss 𝔐𝔊𝔗 עַל ‖ [i] 𝔊 *Μωαβ* ‖ **31** [a] 𝔐 בערי, 𝔊 ut 25 b ‖ **32** [a–a] 𝔊 *καὶ κατελάβοντο αὐτὴν καὶ τὰς κώμας αὐτῆς*, 1 וַתָּ֫ו/ב׳ cf 2[b] ‖ [b] 1 c 𝔐𝔊𝔗ʲ וַיּוֹרֶ(י)שׁ ‖ **35** [a–a] > 𝔐 ut Dt 3,3 ‖ [b] = תַּשׁ׳.

יִשְׂרָאֵל וַיַּחֲנוּ בְּעַרְבֹת מוֹאָב מֵעֵבֶר לְיַרְדֵּן יְרֵחוֹ׃ ס פז ל מל

סנ פרש 2 וַיַּרְא בָּלָק בֶּן־צִפּוֹר אֵת כָּל־אֲשֶׁר־עָשָׂה יִשְׂרָאֵל לָאֱמֹרִי׃ ט מל בתור . ל
3 וַיָּגָר מוֹאָב מִפְּנֵי הָעָם מְאֹד כִּי רַב־הוּא וַיָּקָץ מוֹאָב מִפְּנֵי בְּנֵי ב¹
4 יִשְׂרָאֵל׃ 4 וַיֹּאמֶר מוֹאָב אֶל־זִקְנֵי מִדְיָן עַתָּה יְלַחֲכוּ[a] הַקָּהָל[b] אֶת־ ב
כָּל־סְבִיבֹתֵינוּ כִּלְחֵךְ הַשּׁוֹר אֶת יֶרֶק הַשָּׂדֶה וּבָלָק בֶּן־צִפּוֹר מֶלֶךְ[c] ל וחס .
5 לְמוֹאָב בָּעֵת הַהִוא׃ 5 וַיִּשְׁלַח מַלְאָכִים אֶל־בִּלְעָם בֶּן־בְּעוֹר פְּתוֹרָה[a] ל ט מל בתור . ל²
אֲשֶׁר[b] עַל־הַנָּהָר אֶרֶץ[b] בְּנֵי־עַמּוֹ[c] לִקְרֹא־לוֹ לֵאמֹר הִנֵּה עַם יָצָא ל . ב בסיפ
6 מִמִּצְרַיִם הִנֵּה[d] כִסָּה אֶת־עֵין הָאָרֶץ וְהוּא יֹשֵׁב מִמֻּלִי׃ 6 וְעַתָּה ד דמטע . ל וחס
לְכָה־נָּא אָרָה־לִּי אֶת־הָעָם הַזֶּה כִּי־עָצוּם הוּא[a] מִמֶּנִּי אוּלַי אוּכַל[a] ב . ג¹ וכל תלים דכות ב מ יא
נַכֶּה־בּוֹ וַאֲגָרְשֶׁנּוּ מִן־הָאָרֶץ כִּי יָדַעְתִּי אֵת אֲשֶׁר־תְּבָרֵךְ מְבֹרָךְ[b] וַאֲשֶׁר ל . ג²
7 תָּאֹר יוּאָר[c]׃ 7 וַיֵּלְכוּ זִקְנֵי מוֹאָב וְזִקְנֵי מִדְיָן וּקְסָמִים[a] בְּיָדָם וַיָּבֹאוּ ג³ . ל
8 אֶל־בִּלְעָם וַיְדַבְּרוּ אֵלָיו דִּבְרֵי בָלָק׃ 8 וַיֹּאמֶר אֲלֵיהֶם לִינוּ פֹּה יז מל בתור⁵
הַלַּיְלָה וַהֲשִׁבֹתִי אֶתְכֶם דָּבָר כַּאֲשֶׁר יְדַבֵּר יְהוָה אֵלָי וַיֵּשְׁבוּ שָׂרֵי־
9 מוֹאָב עִם־בִּלְעָם׃ 9 וַיָּבֹא אֱלֹהִים אֶל־בִּלְעָם וַיֹּאמֶר מִי[a] הָאֲנָשִׁים כ . ב חס . ל²
10 הָאֵלֶּה עִמָּךְ׃ 10 וַיֹּאמֶר בִּלְעָם אֶל־הָאֱלֹהִים בָּלָק בֶּן־צִפּוֹר מֶלֶךְ
11 מוֹאָב שָׁלַח אֵלָי[a]׃ 11 הִנֵּה[a] הָעָם הַיֹּצֵא[a] מִמִּצְרַיִם וַיְכַס אֶת־עֵין
הָאָרֶץ עַתָּה[b] לְכָה קָּבָה־לִּי אֹתוֹ אוּלַי אוּכַל לְהִלָּחֵם בּוֹ וְגֵרַשְׁתִּיו׃ ב
12 וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים אֶל־בִּלְעָם לֹא[a] תֵלֵךְ עִמָּהֶם לֹא תָאֹר אֶת־הָעָם כה² . ג⁴
13 כִּי בָרוּךְ הוּא׃ 13 וַיָּקָם בִּלְעָם בַּבֹּקֶר וַיֹּאמֶר אֶל־שָׂרֵי בָלָק לְכוּ
14 אֶל־אַרְצְכֶם[a] כִּי מֵאֵן יְהוָה[b] לְתִתִּי לַהֲלֹךְ עִמָּכֶם׃ 14 וַיָּקוּמוּ שָׂרֵי ב² . ד וחס³ . ט מל⁹
15 מוֹאָב וַיָּבֹאוּ אֶל־בָּלָק וַיֹּאמְרוּ מֵאֵן בִּלְעָם הָלֵךְ עִמָּנוּ׃ 15 וַיֹּסֶף עוֹד כה
16 בָּלָק שְׁלֹחַ שָׂרִים רַבִּים וְנִכְבָּדִים מֵאֵלֶּה׃ 16 וַיָּבֹאוּ אֶל־בִּלְעָם ל
וַיֹּאמְרוּ לוֹ כֹּה אָמַר בָּלָק בֶּן־צִפּוֹר אַל־נָא תִמָּנַע מֵהֲלֹךְ אֵלָי׃ ט מל בתור . ל

Cp 22 ¹Mm 1944. ²Mm 959. ³Mm 3392. ⁴Mm 525. ⁵Mm 250. ⁶Mm 5. ⁷2S 4,10. ⁸Mm 3547. ⁹Mm 1663.

Cp 22,4 [a] 𝔐 sg ‖ [b] ins c 𝔐𝔊𝔖𝔙 הַזֶּה ‖ **5** [a] 𝔖(𝔙) *pšwr'* = הַפּוֹתֵר cf 𝔗ʲ ‖ [b–b] 𝔊(𝔙) *ἐπὶ τοῦ ποταμοῦ γῆς* = עַל־נְהַר א׳? ‖ [c] nonn Mss 𝔐𝔖𝔙 עַמּוֹן; prp עמו = terra *'Amau* (inter Aleppo et Carchemisch) ‖ [d] Seb mlt Mss 𝔐𝔊𝔖𝔗ʲ וְהִ׳, sic l ‖ **6** [a–a] l מִמֶּנִּי אולי נוכל 𝔐𝔊𝔖𝔗ʲ (cf 𝔊)? aut יוּכַל (נכה inf pi?)? ‖ [b] 𝔐 ואת א׳ ‖ [c] 𝔐 ויאר ‖ **7** [a] 𝔐𝔖 יהם– ‖ **9** [a] 𝔐 מָה = 𝔊𝔙? ‖ **10** [a] 𝔊(𝔖𝔙) + *λέγων* ‖ **11** [a–a] l frt c 𝔐𝔊𝔖𝔗𝔗ʲ עַם יָצָא cf 5 ‖ [b] mlt Mss 𝔐𝔊𝔗ʲ ועתה, sic l ‖ **12** [a] Seb mlt Mss 𝔐𝔊𝔖𝔗𝔙 ולא, frt sic l ‖ **13** [a] 𝔊 *τὸν κύριον ὑμῶν* = אֲדֹנֵיכֶם ‖ [b] 𝔊* *ὁ θεός*.

17 כִּי־כַבֵּד אֲכַבֶּדְךָ מְאֹד וְכֹל אֲשֶׁר־תֹּאמַר אֵלַי אֶעֱשֶׂה וּלְכָה־נָּא 17
18 קָבָה־לִּי אֶת הָעָם הַזֶּה: 18 וַיַּעַן בִּלְעָם וַיֹּאמֶר אֶל־עַבְדֵי[a] בָּלָק אִם־ 18
יִתֶּן־לִי בָּלָק מְלֹא בֵיתוֹ כֶּסֶף וְזָהָב[b] לֹא אוּכַל לַעֲבֹר אֶת־פִּי יְהוָה
19 אֱלֹהָי[c] לַעֲשׂוֹת קְטַנָּה אוֹ גְדוֹלָה[d]: 19 וְעַתָּה שְׁבוּ נָא בָזֶה גַּם־אַתֶּם 19
20 הַלָּיְלָה וְאֵדְעָה מַה־יֹּסֵף יְהוָה דַּבֵּר עִמָּי: 20 וַיָּבֹא אֱלֹהִים[a] | אֶל־ 20
בִּלְעָם לַיְלָה וַיֹּאמֶר לוֹ אִם־לִקְרֹא לְךָ בָּאוּ הָאֲנָשִׁים קוּם לֵךְ אִתָּם
21 וְאַךְ אֶת־הַדָּבָר אֲשֶׁר־אֲדַבֵּר אֵלֶיךָ אֹתוֹ תַּעֲשֶׂה: 21 וַיָּקָם בִּלְעָם 21
בַּבֹּקֶר וַיַּחֲבֹשׁ אֶת־אֲתֹנוֹ וַיֵּלֶךְ עִם־שָׂרֵי מוֹאָב: 22 וַיִּחַר־אַף 22
אֱלֹהִים[a] כִּי־הוֹלֵךְ[b] הוּא וַיִּתְיַצַּב מַלְאַךְ יְהוָה[c] בַּדֶּרֶךְ לְשָׂטָן לוֹ וְהוּא
רֹכֵב עַל־אֲתֹנוֹ וּשְׁנֵי נְעָרָיו עִמּוֹ: 23 וַתֵּרֶא הָאָתוֹן אֶת־מַלְאַךְ יְהוָה 23
נִצָּב בַּדֶּרֶךְ וְחַרְבּוֹ שְׁלוּפָה בְּיָדוֹ וַתֵּט הָאָתוֹן מִן־הַדֶּרֶךְ וַתֵּלֶךְ בַּשָּׂדֶה
וַיַּךְ בִּלְעָם אֶת־הָאָתוֹן לְהַטֹּתָהּ הַדָּרֶךְ: 24 וַיַּעֲמֹד מַלְאַךְ יְהוָה 24
בְּמִשְׁעוֹל הַכְּרָמִים גָּדֵר מִזֶּה וְגָדֵר מִזֶּה: 25 וַתֵּרֶא הָאָתוֹן אֶת־מַלְאַךְ 25
יְהוָה וַתִּלָּחֵץ אֶל־הַקִּיר וַתִּלְחַץ אֶת־רֶגֶל בִּלְעָם אֶל־הַקִּיר וַיֹּסֶף
לְהַכֹּתָהּ: 26 וַיּוֹסֶף מַלְאַךְ־יְהוָה עֲבֹר וַיַּעֲמֹד בְּמָקוֹם צָר אֲשֶׁר אֵין 26
דֶּרֶךְ לִנְטוֹת יָמִין וּשְׂמֹאול: 27 וַתֵּרֶא הָאָתוֹן אֶת־מַלְאַךְ יְהוָה וַתִּרְבַּץ 27
תַּחַת בִּלְעָם וַיִּחַר־אַף בִּלְעָם וַיַּךְ אֶת־הָאָתוֹן בַּמַּקֵּל: 28 וַיִּפְתַּח 28
יְהוָה אֶת־פִּי הָאָתוֹן וַתֹּאמֶר לְבִלְעָם[a] מֶה־עָשִׂיתִי לְךָ כִּי הִכִּיתַנִי זֶה
שָׁלֹשׁ רְגָלִים: 29 וַיֹּאמֶר בִּלְעָם לָאָתוֹן כִּי הִתְעַלַּלְתְּ[a] בִּי לוּ יֶשׁ־ 29
חֶרֶב בְּיָדִי כִּי עַתָּה הַרַגְתִּיךְ: 30 וַתֹּאמֶר הָאָתוֹן אֶל־בִּלְעָם הֲלוֹא 30
אָנֹכִי אֲתֹנְךָ אֲשֶׁר־רָכַבְתָּ עָלַי מֵעוֹדְךָ עַד־הַיּוֹם הַזֶּה[a] הַהַסְכֵּן[b]
הִסְכַּנְתִּי לַעֲשׂוֹת לְךָ[a] כֹּה וַיֹּאמֶר לֹא: 31 וַיְגַל יְהוָה אֶת־עֵינֵי בִלְעָם 31
וַיַּרְא אֶת־מַלְאַךְ יְהוָה[a] נִצָּב בַּדֶּרֶךְ וְחַרְבּוֹ שְׁלֻפָה בְּיָדוֹ וַיִּקֹּד וַיִּשְׁתַּחוּ[b]
לְאַפָּיו: 32 וַיֹּאמֶר אֵלָיו מַלְאַךְ יְהוָה עַל־מָה הִכִּיתָ אֶת־אֲתֹנְךָ זֶה 32

[10] Mm 915. [11] Mm 960. [12] Mm 1193. [13] Mm 961. [14] וחד באו אנשים Ez 20,1. [15] Mm 63. [16] Mm 1788. [17] Mm 935. [18] Mm 962. [19] Mp sub loco. [20] Mm 1444. [21] Mm 27. [22] Jes 22,8. [23] Mm 963.

ב .יא וזגין בטפ[10]
ח[13] קמ וכל אחנתן וסיפ דכות׳ ב מ ב . ר[12] מל בתור וכל קריא דכות׳ ב מ ז . ה בתור
ו[13]
ג ב מנה ר״פ ול מ״פ[15]
כן[16] מל פ[17] מנה בתור׳ וכל משלי וקהלת דכות׳ ב מ ח
ל מל בתור׳ . ג
ל ומל
ל . כי
כי ו[18] מנה מל . ד מל[19]
ל
ל
ל . כב[20]
יב מל בתור[21]
ל
ל . כב[22]
כג[23]

18 [a] G τοῖς ἄρχουσιν, S l'jzgdwhj = nuntiis ‖ [b] mMssS אוֹ ז׳ ‖ [c] > G^{72}L𝔄; G* τοῦ θεοῦ ‖ [d] G + ἐν τῇ διανοίᾳ μου cf 24,13 ‖ **20** [a] m pr מלאך ‖ **22** [a] 1 c Ms mG^{FN53} יהוה ‖ [b] m הלך = הָלַךְ? cf GS ‖ [c] G* τοῦ θεοῦ = האלהים, id ubique in 23—35 praeter 34 (cf 31[a]) ‖ **28** [a] m א׳ ב׳ ‖ **29** [a] m תִּי— ‖ **30** [a—a] G μὴ ὑπεροράσει ὑπεριδοῦσα ἐποίησά σοι ‖ [b] m הס׳ ‖ **31** [a] G^{BO} = 𝔄 cf 22[c] ‖ [b] m חוי—.

שָׁלֹשׁ רְגָלִים הִנֶּה אֻנְכִי יְצָאתִי לְשָׂטָן[a] כִּי־יָרַט[b] הַדֶּרֶךְ[c] לְנֶגְדִּי׃ ה מל ג מנה בתור׳ וכל כתיב דכות׳ . ל

33 וַתִּרְאַנִי הָאָתוֹן וַתֵּט לְפָנַי[a] זֶה שָׁלֹשׁ רְגָלִים אוּלַי[b] נָטְתָה מִפָּנַי כִּי ג . ז

עַתָּה גַּם־אֹתְכָה[c] הָרָגְתִּי[d] וְאוֹתָהּ הֶחֱיֵיתִי׃ 34 וַיֹּאמֶר בִּלְעָם אֶל־ כ בטע . כ[24] מילין כת ה ס״ת ול בלישׁ . יב[25] מל ב מנה בתור׳ וכל יהושע שפטים ויחזק׳ דכות׳ ב מ ג

34 מַלְאַךְ יְהוָה חָטָאתִי כֶּי לֹא יָדַעְתִּי כִּי אַתָּה נִצָּב לְקָרָאתִי בַּדָּרֶךְ ס[26] וכל קריא דכות׳ ב מ יד . כז בטע

35 וְעַתָּה אִם־רַע בְּעֵינֶיךָ אֶשּׁוּבָה לִי׃ 35 וַיֹּאמֶר מַלְאַךְ יְהוָה אֶל־ ו בטע . טו

בִּלְעָם לֵךְ עִם־הָאֲנָשִׁים וְאֶפֶס אֶת־הַדָּבָר אֲשֶׁר־אֲדַבֵּר אֵלֶיךָ אֹתוֹ תְדַבֵּר[a] וַיֵּלֶךְ בִּלְעָם עִם־שָׂרֵי בָלָק׃ 36 וַיִּשְׁמַע בָּלָק כִּי בָא

ה[27] בִּלְעָם וַיֵּצֵא לִקְרָאתוֹ אֶל־עִיר[a] מוֹאָב אֲשֶׁר עַל־גְּבוּל[b] אַרְנֹן אֲשֶׁר

37 בִּקְצֵה הַגְּבוּל׃ 37 וַיֹּאמֶר בָּלָק אֶל־בִּלְעָם הֲלֹא שָׁלֹחַ שָׁלַחְתִּי אֵלֶיךָ ד

לִקְרֹא־לָךְ[a] לָמָּה לֹא־הָלַכְתָּ אֵלַי הֲאָמְנָם לֹא אוּכַל כַּבֶּדֶךָּ׃

ב חד מל וחד חס[28] 38 וַיֹּאמֶר בִּלְעָם אֶל־בָּלָק הִנֵּה־בָאתִי אֵלֶיךָ עַתָּה הֲיָכוֹל אוּכַל דַּבֵּר

ב 39 מְאוּמָה הַדָּבָר אֲשֶׁר יָשִׂם אֱלֹהִים[a] בְּפִי אֹתוֹ אֲדַבֵּר[b]׃ 39 וַיֵּלֶךְ בִּלְעָם

ב[29] כת כן וכל ירמיה דכות׳ ב מ א מל . ד[30] . כב[31] 40 עִם־בָּלָק וַיָּבֹאוּ[a] קִרְיַת[b] חֻצוֹת[bd]׃ 40 וַיִּזְבַּח בָּלָק בָּקָר וָצֹאן וַיִּשְׁלַח

41 לְבִלְעָם וְלַשָּׂרִים אֲשֶׁר אִתּוֹ׃ 41 וַיְהִי בַבֹּקֶר וַיִּקַּח בָּלָק אֶת־בִּלְעָם

23 וַיַּעֲלֵהוּ בָּמוֹת[a] בָּעַל וַיַּרְא מִשָּׁם קְצֵה הָעָם׃ 23 1 וַיֹּאמֶר בִּלְעָם

אֶל־בָּלָק בְּנֵה[a]־לִי בָזֶה שִׁבְעָה מִזְבְּחֹת וְהָכֵן לִי בָּזֶה שִׁבְעָה פָּרִים

ז[1] מל בתור׳ וכל נביא דכות׳ ב מ ג 2 וְשִׁבְעָה אֵילִים׃ 2 וַיַּעַשׂ בָּלָק כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר בִּלְעָם וַיַּעַל[a] בָּלָק וּבִלְעָם[a]

ג 3 פָּר וָאַיִל בַּמִּזְבֵּחַ׃ 3 וַיֹּאמֶר בִּלְעָם לְבָלָק[a] הִתְיַצֵּב[b] עַל־עֹלָתֶךָ[c]

כא ול כת ה[2] . יח וְאֵלְכָה[d] אוּלַי יִקָּרֶה[e] יְהוָה[f] לִקְרָאתִי וּדְבַר מַה־יַּרְאֵנִי וְהִגַּדְתִּי לָךְ[g]

ל . ב . ג זוגין[3] 4 וַיֵּלֶךְ שָׂפִי׃[h] 4 וַיִּקָּר[a] אֱלֹהִים[b] אֶל[c]־בִּלְעָם[d] וַיֹּאמֶר אֵלָיו[e] אֶת־שִׁבְעַת

ב חס בלישׁ[4] . ג . פד לג מנה בתור׳ 5 הַמִּזְבְּחֹת עָרַכְתִּי וָאַעַל פָּר וָאַיִל בַּמִּזְבֵּחַ׃[d] 5 וַיָּשֶׂם יְהוָה[a] דָּבָר בְּפִי

[24]Mm 964. [25]Mm 1009. [26]Mm 230. [27]Mm 1348. [28]Mp contra textum. [29]Mm 2026. [30]Mm 3688. [31]Mm 59. Cp 23 [1]Mm 879. [2]Mm 17. [3]Mm 3268. [4]Mp sub loco.

32 [a] ins לְךָ cf Sc𝔗ʸ, 𝔐𝔊 לשטנך ‖ [b] prp יָרַטְתָּ (cf S) vel יָרַט; l prb יָרַע cf 𝔐 הרע, 𝔊 *οὐκ ἀστεία* 𝔙 *perversa* ‖ [c] l c 𝔐𝔊𝔙 דַּרְכֵּךְ ‖ **33** [a] 𝔐 מלʼ ‖ [b] l (וְ)לוּלֵי cf Vrs ‖ [c] 𝔐 אתך ‖ [d] 𝔐 הכיתי ‖ **35** [a] 𝔐𝔊 תְּשָׁמֹר לְדַבֵּר, cf 23,12; S *ʾbd* = תַּעֲשֶׂה (cf 20) ‖ **36** [a] prp עָר ‖ [b] dl ‖ **37** [a] Or לְךָ ‖ **38** [a] l אֱלֹהַי? cf 18 ‖ [b] 𝔐𝔊[Mss] אֶשְׁמֹר לְדַבֵּר cf 35 ‖ **39** [a] 𝔐S𝔗 וַיְבֹאוּ ‖ [b–b] 𝔗 *lqrjt mḥwzwhj* = in metropolim eius ‖ [c] 𝔊 pl ‖ [d] 𝔐[Mss] חיצ׳, 𝔊(S) *ἐπαύλεων* = חַצֵּרוֹת ‖ **41** [a] prp בָּמַת cf 𝔊 ‖ **Cp 23,1** [a] 𝔐 עֲשֵׂה ‖ **2** [a–a] > pc Mss 𝔊*, dl cf 30 ‖ [b] huc tr 4[d–d] ‖ **3** [a] nonn Mss 𝔐𝔊 אל־ב׳ ‖ [b] ins c nonn Mss S כֹּה ut 15 ‖ [c] 𝔐S pl ‖ [d] ins כֹּה (hpgr) cf 15 ‖ [e] 𝔐 יקרא ‖ [f] 𝔐𝔊 אלהים ‖ [g] 𝔊 + nonn vb ex 3a ‖ [h–h] 𝔊 *καὶ Βαλααμ ἐπορεύθη ἐπερωτῆσαι τὸν θεὸν* (cf 15) *καὶ ἐπορεύθη εὐθεῖαν* (versio duplex?) ‖ **4** [a] 𝔐 וַיִּמְצָא ‖ [b] 𝔐 pr מלאך ‖ [c] 𝔐 את ‖ [d–d] cf 2[b] ‖ [e] 𝔊 + *Βαλααμ* (𝔊[N134] -*λακ*), sed cf 2[b] ‖ **5** [a] 𝔐 pr מלאך, 𝔊 *ὁ θεός*; dl.

בִּלְעָם וַיֹּאמֶר שׁוּב אֶל־בָּלָק וְכֹה תְדַבֵּר׃ 6 וַיָּשָׁב אֵלָיו וְהִנֵּה נִצָּב 6
עַל־עֹלָתָ֫[a]יו הוּא וְכָל־שָׂרֵי מוֹאָב[b]׃ 7 וַיִּשָּׂא מְשָׁלוֹ וַיֹּאמַר צא. ו[5]
מִן־אֲרָם[a] יַנְחֵנִי בָלָק מֶלֶךְ־מוֹאָב[b] מֵהָרְרֵי־קֶדֶם ב. ו[6]. ג[7]. ח[8]
לְכָה אָרָה־לִּי יַעֲקֹב וּלְכָה זֹּעֲמָה יִשְׂרָאֵל׃ ב. ל
8 מָה אֶקֹּב לֹא קַבָּה אֵל וּמָה אֶזְעֹם[a] לֹא זָעַם יְהוָה׃ יז[9] כת ה בתור׳ ול בלישׁ. ל
9 כִּי־מֵרֹאשׁ צֻרִים אֶרְאֶנּוּ וּמִגְּבָעוֹת אֲשׁוּרֶנּוּ יד. ל. ב
הֶן־עָם לְבָדָד יִשְׁכֹּן וּבַגּוֹיִם לֹא יִתְחַשָּׁב׃ ה וכל כל אלה דכות. יז וכל וקה אחנתן וס״פ דכות[10]. ג[11]. ד[12]
10 מִי מָנָה עֲפַר[a] יַעֲקֹב וּמִסְפָּר[b] אֶת־רֹבַע[c] יִשְׂרָאֵל סנא[ס] ב[13]. ה
תָּמָת נַפְשִׁי מ֫וֹת[d] יְשָׁרִים וּתְהִי אַחֲרִיתִי כָּמֹהוּ[e]׃ ג[14]. יד רפו[15]
11 וַיֹּאמֶר בָּלָק אֶל־בִּלְעָם מֶה עָשִׂיתָ לִּי לָקֹב אֹיְבַי לְקַחְתִּיךָ וְהִנֵּה 11
12 בֵּרַכְתָּ בָרֵךְ[a]׃ 12 וַיַּעַן וַיֹּאמֶר הֲלֹא אֵת אֲשֶׁר יָשִׂם יְהוָה[a] בְּפִי אֹתוֹ צא
אֶשְׁמֹר לְדַבֵּר׃ 13 וַיֹּאמֶר אֵלָיו בָּלָק לְךָ־[a]נָא אִתִּי אֶל־מָקוֹם 13 לכה חד מן ג[16] חס בלישׁ ק
אַחֵר אֲשֶׁר[b] תִּרְאֶנּוּ מִשָּׁם אֶ֫פֶס קָצֵהוּ תִרְאֶה וְכֻלּוֹ לֹא תִרְאֶה וְקָבְנֵהוּ־[c] ב. ל
לִי מִשָּׁם׃ 14 וַיִּקָּחֵהוּ שְׂדֵה צֹפִים אֶל־רֹאשׁ הַפִּסְגָּה וַיִּבֶן שִׁבְעָה 14 ג חד מל וב חס[18]. ב[19] וכל ההר דכות ב מ ה
15 מִזְבְּחֹת וַיַּעַל פָּר וָאַיִל בַּמִּזְבֵּחַ׃ 15 וַיֹּאמֶר[a] אֶל־בָּלָק הִתְיַצֵּב כֹּה[b] ג. ל. ב. ג זוגין[20]. פר׳ לג מנה בתור׳
16 עַל־עֹלָתֶ֫[c]ךָ וְאָנֹכִי[d] אִקָּרֶה כֹּה[d]׃ 16 וַיִּקָּר[a] יְהוָה[b] אֶל־בִּלְעָם וַיָּשֶׂם 16
17 דָּבָר בְּפִיו וַיֹּאמֶר שׁוּב אֶל־בָּלָק וְכֹה תְדַבֵּר׃ 17 וַיָּבֹא[a] אֵלָיו וְהִנֵּה[b] ג ול בלישׁ
נִצָּב עַל־עֹלָתוֹ[c] וְשָׂרֵי מוֹאָב אִתּוֹ וַיֹּאמֶר לוֹ[d] בָּלָק מַה־דִּבֶּר יְהוָה׃ צא
18 וַיִּשָּׂא מְשָׁלוֹ וַיֹּאמַר
קוּם בָּלָק וּשְׁמָע[a] הַאֲזִינָה עָדַי[b] בְּנוֹ[c] צִפֹּר׃ ה. יז. ב חס[21]
19 לֹא אִישׁ אֵל וִיכַזֵּב וּבֶן־אָדָם וְיִתְנֶחָם ז ר״פ בסיפ. ה[22]. ל

[5] Mm 965. [6] Mm 4096. [7] Mm 3233. [8] Mm 966. [9] Mm 598. [10] Mm 2120. [11] Mm 3199. [12] Mm 4000. [13] 1S 1,5. [14] Mm 3550. [15] Mm 174. [16] Mm 2214. [17] Cant 5,16. [18] Mm 1528. [19] Mm 2009. [20] Mm 3268. [21] Mp sub loco. [22] Mm 3207.

6 [a] 𝔐𝔊𝔖 pl cf 3[c] ‖ [b] 𝔊 + *καὶ ἐγενήθη πνεῦμα θεοῦ ἐπ' αὐτῷ*, cf 24,2b ‖ **7** [a] 𝔐 מא׳; prp אֱדֹם; 1 𝔐 ‖ **8** [a] 𝔐[Mss] וְעָמוֹ ‖ **10** [a] 𝔐[Mss] מע׳; prp מִסְפַּר ‖ [b] 1 c 𝔐𝔊 וּמִי סָפַר ‖ [c–c] 𝔐 מרבע(ת), prp* תַּרְבַּעַת (= nubes pulveris) vel אֶת־רִבְבַת; 1 𝔐? (רבע = pulvis?) ‖ [d] 𝔊 *ἐν ψυχαῖς* ‖ [e] 1 כָּהֵם cf Vrs (ו dttg) ‖ **11** [a] 𝔐 ברוך ‖ **12** [a] 𝔊 *ὁ θεός* ‖ **13** [a] Q לְכָה ‖ [b] > 𝔐; 𝔊 + *οὐκ* ‖ [c] = וְקָבְנֵהוּ ‖ **15** [a] ins c pc Mss 𝔊𝔖 בִּלְעָם ‖ [b] > pc Mss 𝔐𝔊 ‖ [c] mlt Mss 𝔐𝔖 pl, cf 3[c] ‖ [d–d] 𝔊 *πορεύσομαι ἐπερωτῆσαι τὸν θεόν*, 𝔐 אקרא כה (cf 3) ‖ **16** [a] 𝔐 ויקרא cf 3[c] ‖ [b] 1 c pc Mss 𝔊 אלהים (𝔐 ut 5[a]) ‖ **17** [a] Ms 𝔊𝔙 וַיָּשָׂב cf 6 ‖ [b] pc Mss 𝔐𝔗 וְהִנֵּה ‖ [c] cf 3[c] ‖ [d] 𝔐 אליו ‖ **18** [a] 𝔐 ושמעה ‖ [b] 𝔊 *μάρτυς* = עֵד, sim 𝔖; 1 עָלַי = אֵלַי? ‖ [c] Seb בֵּן.

הַהוּא אָמַר וְלֹא֥ יַעֲשֶׂה וְדִבֶּר[a] וְלֹא יְקִימֶנָּה׃ לב פסוק לא ולא ולא[23].
20 הִנֵּה[a] בָרֵךְ[b] לָקָחְתִּי[c] וּבֵרַךְ[d] וְלֹא אֲשִׁיבֶנָּה׃ ל. ל
21 לֹא־הִבִּיט[a] אָוֶן[b] בְּיַעֲקֹב וְלֹא־רָאָה[c] עָמָל בְּיִשְׂרָאֵל
יְהוָה אֱלֹהָיו עִמּוֹ וּתְרוּעַת[d] מֶלֶךְ בּוֹ׃ ז ר״פ בסיפ׳. ת. ל
22 אֵ֣ל מוֹצִיאָם[a] מִמִּצְרָיִם כְּתוֹעֲפֹת[b] רְאֵם לוֹ׃
23 כִּי[a] לֹא־נַחַשׁ בְּיַעֲקֹב וְלֹא־קֶסֶם בְּיִשְׂרָאֵל ל
כָּעֵת יֵאָמֵר לְיַעֲקֹב וּלְיִשְׂרָאֵל מַה־פָּעַל[b] אֵל׃ כה[1]
ת וכל כל אל אלה דכות. יז וכל זקף אתנח וס״ם דכות
24 הֶן־עָם כְּלָבִיא[a] יָקוּם וְכַאֲרִי[b] יִתְנַשָּׂא
לֹא יִשְׁכַּב עַד־יֹאכַל טֶרֶף וְדַם־חֲלָלִים יִשְׁתֶּה׃
25 וַיֹּאמֶר בָּלָק אֶל־בִּלְעָם גַּם־קֹב לֹא תְקָבֶנּוּ גַּם־[a]בָּרֵךְ[b] לֹא תְבָרְכֶנּוּ׃
26 וַיַּעַן בִּלְעָם וַיֹּאמֶר אֶל־בָּלָק הֲלֹא דִבַּרְתִּי אֵלֶיךָ לֵאמֹר כֹּל[a] אֲשֶׁר־ יא זוגין בטע[26]
יְדַבֵּר יְהוָה[b] אֹתוֹ אֶעֱשֶׂה׃
27 וַיֹּאמֶר בָּלָק אֶל־בִּלְעָם לְכָה־[a]נָּא אֶקָּחֲךָ אֶל־מָקוֹם אַחֵר ג מל[27]. לג בתור.
28 אוּלַי יִישַׁר בְּעֵינֵי הָאֱלֹהִים וְקִבַּתּוֹ לִי מִשָּׁם׃ 28 וַיִּקַּח בָּלָק אֶת־בִּלְעָם ב[28]. ל
29 רֹאשׁ הַפְּעוֹר הַנִּשְׁקָף עַל־פְּנֵי הַיְשִׁימֹן׃ 29 וַיֹּאמֶר בִּלְעָם אֶל־בָּלָק
בְּנֵה־לִי בָזֶה שִׁבְעָה מִזְבְּחֹת וְהָכֵן לִי בָּזֶה שִׁבְעָה פָרִים וְשִׁבְעָה
30 אֵילִים׃ 30 וַיַּעַשׂ בָּלָק כַּאֲשֶׁר אָמַר[a] בִּלְעָם וַיַּעַל פָּר וָאַיִל בַּמִּזְבֵּחַ[b]׃
24 1 וַיַּרְא בִּלְעָם כִּי טוֹב בְּעֵינֵי יְהוָה לְבָרֵךְ אֶת־יִשְׂרָאֵל וְלֹא־הָלַךְ לג בתור. ט[1]. ג[2]
ו[a]
2 כְּפַעַם־בְּפַעַם לִקְרַאת נְחָשִׁים[a] וַיָּשֶׁת אֶל־הַמִּדְבָּר פָּנָיו׃ 2 וַיִּשָּׂא ב[4]. ת וכל שמואל דכות ב מ ה רוח יי[5]
בִּלְעָם אֶת־עֵינָיו וַיַּרְא אֶת־יִשְׂרָאֵל שֹׁכֵן לִשְׁבָטָיו וַתְּהִי עָלָיו רוּחַ׃ צא
3 אֱלֹהִים׃ 3 וַיִּשָּׂא מְשָׁלוֹ וַיֹּאמַר
נְאֻם בִּלְעָם בְּנוֹ[a] בְּעֹר וּנְאֻם הַגֶּבֶר שְׁתֻם[b] הָעָיִן׃

[23] Mm 771. [24] Mm 2849. [25] Mm 967. [26] Mm 915. [27] Mm 968. [28] Mm 4099. Cp 24 [1] Mm 969. [2] Mm 2179. [3] Mm 3666. [4] Jos 7,16. [5] Mp sub loco.

19 [a] ms ΘΥ ד׳ ‖ **20** [a] ms הן ‖ [b] ms S לב׳; l בָּרְכָה? ‖ [c] ΘSY לָקַחתי ‖ [d] l prb c ms Θ (C) אֲבָרך ‖ **21** [a] ms S(CCʲ) אַבִּיט; l זז ‖ [b] ms עָוֹן ‖ [c] > CCʲ, S *hʾr ʾnʾ* = אֶרְאֶה; l זז ‖ [d] prp* וְתוֹרַעַת (= maiestas a ירע) cf ΘSC ‖ **22** [a] add? ex 24,8 ‖ [b] l c Ms Θ^{Mss}SY אוֹ– ut 24,8 ‖ [c] dub; Θ *ὡς δόξα*, S(CCʲY) *bʾwšnh* = fortitudo ‖ **23** [a] add? ‖ [b] l prb פֹּעַל ‖ **24** [a] ms יה– ‖ [b] ms יה– ‖ **25** [a] ms וגם ‖ [b] ms ut 11[a] ‖ **26** [a] ms + הדבר, Θ *τὸ ῥῆμα* ‖ [b] msΘY האלהים ‖ **27** [a] ms לְךָ cf 13 ‖ [b] ms דִּבֶּר ‖ **30** [a] pc Mss ms אֶל הַמִּ׳ ‖ [b] ms הַגְּ׳ ‖ **Cp 24,1** [a] ΘΘ׳ ‖ **3** [a] cf 23,18[c] ‖ [b] S *(d)glj'* = apertus, Y *obturatus* = שְׁתֻם; l שְׁתַם vel (pro ה׳ שׁ׳) שְׁתַמָּה עֵינוֹ cf CC.

4 [a]נְאֻם שֹׁמֵעַ אִמְרֵי־אֵל[ba]
אֲשֶׁר מַחֲזֵה שַׁדַּי[c] יֶחֱזֶה נֹפֵל[d] וּגְלוּי עֵינָיִם[e]:
כה
5 מַה־טֹּבוּ אָהָלֶיךָ יַעֲקֹב מִשְׁכְּנֹתֶיךָ[a] יִשְׂרָאֵל:
ב[a]. ג חס בלי״ש
6 כִּנְחָלִים נִטָּיוּ[a] כִּגַּנַּת עֲלֵי נָהָר
ל. ל
כַּאֲהָלִים[b] נָטַע[c] יְהוָה כַּאֲרָזִים עֲלֵי־מָיִם:
ל. ל[2]
7 [a]יִזַּל־מַיִם מִדְּלָיָו[a] [b]וְזַרְעוֹ בְּמַיִם[b] רַבִּים
ל. ל[1]. ז רמ[a]
וְיָרֹם[c] מֵאֲגַג[d] מַלְכּוֹ[e] וְתִנַּשֵּׂא[f] מַלְכֻתוֹ:
ג חס[10]
8 אֵל מוֹצִיאוֹ[a] מִמִּצְרַיִם כְּתוֹעֲפֹת[b] רְאֵם לוֹ
ל. ל
יֹאכַל גּוֹיִם[c] צָרָיו וְעַצְמֹתֵיהֶם יְגָרֵם וְחִצָּיו[d] יִמְחָץ[e]:
9 כָּרַע שָׁכַב כַּאֲרִי[a] וּכְלָבִיא[a] מִי יְקִימֶנּוּ
ל
מְבָרֲכֶיךָ בָרוּךְ וְאֹרְרֶיךָ אָרוּר[b]:
10 10 וַיִּחַר־אַף בָּלָק אֶל־בִּלְעָם וַיִּסְפֹּק אֶת־כַּפָּיו וַיֹּאמֶר בָּלָק אֶל־ ל חס[11]
בִּלְעָם לָקֹב אֹיְבַי קְרָאתִיךָ[a] וְהִנֵּה בֵּרַכְתָּ בָרֵךְ[b] זֶה שָׁלֹשׁ פְּעָמִים[c]:
11 11 וְעַתָּה בְּרַח־לְךָ אֶל־מְקוֹמֶךָ אָמַרְתִּי כַּבֵּד אֲכַבֶּדְךָ[12] וְהִנֵּה מְנָעֲךָ ב[12]
יְהוָה מִכָּבוֹד: 12 וַיֹּאמֶר בִּלְעָם אֶל־בָּלָק הֲלֹא גַּם אֶל־מַלְאָכֶיךָ
13 אֲשֶׁר־שָׁלַחְתָּ אֵלַי דִּבַּרְתִּי לֵאמֹר: 13 אִם־יִתֶּן־לִי בָלָק מְלֹא בֵיתוֹ ו ר״פ בסימ
כֶּסֶף וְזָהָב[a] לֹא אוּכַל לַעֲבֹר[b] אֶת־פִּי יְהוָה לַעֲשׂוֹת טוֹבָה אוֹ רָעָה
מִלִּבִּי אֲשֶׁר־יְדַבֵּר יְהוָה[c] אֹתוֹ אֲדַבֵּר[d]: 14 וְעַתָּה הִנְנִי הוֹלֵךְ לְעַמִּי[a] 14 כן[13] מל ט[14] מנה בתור וכל משלי וקהלת דכות ב מ ה
לְכָה[b] אִיעָצְךָ[c] אֲשֶׁר יַעֲשֶׂה הָעָם הַזֶּה לְעַמְּךָ בְּאַחֲרִית הַיָּמִים: ג[15]
15 וַיִּשָּׂא מְשָׁלוֹ וַיֹּאמַר צא
נְאֻם בִּלְעָם בְּנוֹ[a] בְּעֹר וּנְאֻם הַגֶּבֶר שְׁתֹם[b] הָעָיִן:

[6] Cant 4,10. [7] חר פְּאֵרִים Cant 5,15. [8] Mm 970. [9] Mm 753. [10] Mm 971. [11] Mm 2018. [12] 1S 25,16. [13] Mm 1788. [14] Mm 935. [15] Mm 972.

4 [a–a] > 𝔐𝔊* ‖ [b] ins 16 aβ ‖ [c] 𝔐[Mss] שדה ‖ [d] 𝔊 *ἐν ὕπνῳ* ‖ [e] 𝔐 sg ‖ **5** [a] nonn Mss 𝔐𝔖𝔗[J]𝔙 ומ׳ ‖ **6** [a] Ms 𝔐[Mss] נטוי, 𝔐 נטוים; et 𝔊𝔙 et 𝔖𝔗 ad sensum ‖ [b] 𝔗 = זוז, 𝔊𝔖𝔗[J]𝔙 כְּאֹ׳; prp כְּאֲלוֹנִים vel כְּאֵילִים ‖ [c] 𝔐𝔊𝔙 נָטָה ‖ **7** [a–a] 𝔊 *ἐξελεύσεται ἄνθρωπος ἐκ τοῦ σπέρματος αὐτοῦ*, sim 𝔖𝔗; prp יִזְּלוּ לְאֻמִּים מֵחֵילוֹ ‖ [b–b] prp וּזְרֹעוֹ בְּעַמִּים cf 𝔊𝔗 ‖ [c] l prb יָרוּם ‖ [d] 𝔐𝔊α′σ′θ′ מִגּוֹג ‖ [e] 𝔊 *βασιλεία (αὐτοῦ)* ‖ [f] l aut c 𝔐 וְתִתְנַ׳ aut וְתִנָּשֵׂא ‖ **8** [a] pc Mss 𝔖𝔗𝔗[J] אֵם– cf 23,22; 𝔐𝔊 נָהֲהוּ ‖ [b] cf 23,22[c] ‖ [c] dl ‖ [d] prp וַחֲלָצָיו cf 𝔖; l prb וְלֻחָצָיו ‖ [e] 𝔊 + *ἐχθρόν* ‖ **9** [a] 𝔐 ut 23,24 ‖ [b–b] cf Gn 27,29 ‖ **10** [a] 𝔗 לקחתיך, 𝔐 קראתי לך ‖ [b] 𝔐 ut 23,11.25 ‖ [c] pc Mss 𝔐 רָגְלַיִם ‖ **13** [a] cf 22,18[b] ‖ [b] 𝔐[Mss] (א)עבור ‖ [c] 𝔊 *ὁ θεός*, nonn Mss 𝔙 + אֱלֹהַי cf 22,18; 𝔐𝔊* + אֲלַי ‖ [d] 𝔐 רה– ‖ **14** [a] 𝔊 *εἰς τὸν τόπον μου* cf 11.25; 𝔖 *l'r'j* = לְאַרְצִי ‖ [b] 𝔐 לך ut 23,27[a] ‖ [c] 𝔐 ואעיצך ‖ **15** [a] cf 3[a] ‖ [b] cf 3[b].

16 נְאֻם[a] שֹׁמֵעַ אִמְרֵי־אֵל וְיֹדֵעַ דַּעַת עֶלְיוֹן 16ג
מַחֲזֵה שַׁדַּי[b] יֶחֱזֶה נֹפֵל[c] וּגְלוּי עֵינָיִם׃ כה
17 אֶרְאֶנּוּ[a] וְלֹא עַתָּה אֲשׁוּרֶנּוּ[b] וְלֹא קָרוֹב 17ב
דָּרַךְ[c] כּוֹכָב[d] מִיַּעֲקֹב וְקָם שֵׁבֶט[e] מִיִּשְׂרָאֵל 18 ב חד קמ וחד פת
וּמָחַץ פַּאֲתֵי[f] מוֹאָב וְקַרְקַר[g] כָּל־בְּנֵי־שֵׁת[h]׃ ל.ב
18 וְהָיָה אֱדוֹם יְרֻשָּׁה[a] וְהָיְתָה יְרֻשָּׁה שֵׂעִיר[bc] אֹיְבָיו[d] ב.ב
וְיִשְׂרָאֵל עֹשֶׂה חָיִל׃ 19 וְיֵרֶד[a] מִיַּעֲקֹב[b] 19 לג.ב
וְהַאֲבִיד שָׂרִיד מֵעִיר[cd]׃
20 וַיַּרְא אֶת־עֲמָלֵק וַיִּשָּׂא מְשָׁלוֹ וַיֹּאמֶר צא
רֵאשִׁית גּוֹיִם עֲמָלֵק וְאַחֲרִיתוֹ[a] עֲדֵי אֹבֵד[a]׃ כה.ל
21 וַיַּרְא אֶת־הַקֵּינִי וַיִּשָּׂא מְשָׁלוֹ וַיֹּאמֶר צא
אֵיתָן מוֹשָׁבֶךָ[a] וְשִׂים בַּסֶּלַע קִנֶּךָ׃ ג.ט.ג[20]
22 כִּי אִם־יִהְיֶה לְבָעֳרָ[a] קָיִן[b] עַד־מָה אַשּׁוּר תִּשְׁבְּךָ[c]׃ ל בטע.ז[21].ל
23 [a]וַיִּשָּׂא מְשָׁלוֹ וַיֹּאמַר[b] צא
אוֹי מִי יִחְיֶה[c] מִשֻּׂמוֹ[d] אֵל׃ 24 וְצִיִּים[a] מִיַּד כִּתִּים[b] יח וכל חיו יחיה דכות[22] ל
וְעִנּוּ[c] אַשּׁוּר וְעִנּוּ[d] עֵבֶר[e] וְגַם־הוּא[f] עֲדֵי אֹבֵד[g]׃ כג פסוק וגם ובתר תלת מלילן[23].ז[24]
25 וַיָּקָם בִּלְעָם וַיֵּלֶךְ וַיָּשָׁב לִמְקֹמוֹ וְגַם־בָּלָק הָלַךְ לְדַרְכּוֹ׃ ס כג פסוק וגם ובתר תלת מלילן[23]
ס[גא] 25 1 וַיֵּשֶׁב יִשְׂרָאֵל בַּשִּׁטִּים וַיָּחֶל[a] הָעָם לִזְנוֹת אֶל־[b]בְּנוֹת מוֹאָב׃ ט.ג[2]

[16] Mm 973. [17] Mp sub loco. [18] Mm 974. [19] Ps 72,8. [20] Mm 3079. [21] Mm 975. [22] Mm 107. [23] Mm 1629. [24] Mm 357. Cp 25 [1] Mm 4056. [2] Mm 2820.

16 [a] > G* ‖ [b] 𝔪[Mss] שדה ut 4[c] ‖ [c] cf 4[d] ‖ **17** [a] G *δείξω αὐτῷ* ‖ [b] G *μακαρίζω* ‖ [c] G(Sʏ) *ἀνατελεῖ* = זָרַח ‖ [d] 𝔗(𝔗ʲ) *mlk'* = rex ‖ [e] = stella crinita; G *ἄνθρωπος*, S *rjš'* = princeps, 𝔗(𝔗ʲ) *mšjḥ'* = Messias ‖ [f] 𝔪[Mss] פתי, Jer 48,45 sg, G(S𝔗𝔗ʲʏ) *τοὺς ἀρχηγούς* ‖ [g] l c 𝔪 et Jer 48,45 וְקָדְקֹד ‖ [h] Jer 48,45 שָׁאוֹן, 𝔗 pro כ' ב' ש' *bkl bnj 'nš'* = omnes homines propter Gn 4,25 ‖ **18** [a] prp יָרוּשׁ cf 𝔪[Mss] ירושה; l יְרֻשָּׁתוֹ? cf S ‖ [b–b] dl et huc tr 19[c–c] ‖ [c] 𝔪G עָשָׂה ‖ [d] tr ad fin 19a ‖ **19** [a] S(𝔗) *wnḥwt* = וְיֵרֵד; l וְיָרְדָה ‖ [b] l יעקב אֹיְבָיו cf 18[d] ‖ [c–c] cf 18[b–b] ‖ [d] l מְשַׂעִיר ‖ **20** [a–a] 𝔪 עד יא' cf Vrs; l עַ֫אְבָד cf arab *abadan* = semper ‖ **21** [a] huc tr קין ex 22 ‖ **22** [a] G *τῷ Βεωρ* ‖ [b] cf 21[a] ‖ [c–c] dub (אשור fem? ut Ez 32,22); l frt עֲרַמָּה וַאֲשֻׁפַּת מִשְׁכָּבֵךְ (G *πανουργίας* = עָרְמָה) cf Neh 3,34; 𝔪 עד מאשור תשבך ‖ **23** [a] G* pr *καὶ ἰδὼν τὸν (γ)ωγ* ‖ [b] vs 23 b/24 cf Da 11,30 ‖ [c] 𝔪 יהיה ‖ [d–d] cod Jericho Edd משמואל; dub (prp מִשָּׁמְעָ֫אל vel מִיְּשָׁמְעֵאל vel מִשָּׁמְאָל), Vrs = גזז, sed 𝔪 mlt Mss cj אל c sq ‖ **24** [a] 𝔪 יוֹצִיאֵם, G *καὶ ἐξελεύσεται* = וְיָצְאִים? S *wlgjwn' npqn* = et legiones egredientur ‖ [b–b] V *de Italia*, 𝔗 *mrwm'j* = a Romanis; prp מִיַּרְכְּתֵי יָם ‖ [c] 𝔪 יענו ‖ [d] ויענו 𝔪 ‖ [e] G(Sʏ) *Ἑβραίους* = עִבְרִים; 𝔗 *l'br prt* = עבר פָּרָת ‖ [f] Vrs pl ‖ [g–g] 𝔪 ut 20; l ut 20 et adde יֹאבֵד (hpgr) ‖ **Cp 25,1** [a] G *καὶ ἐβεβηλώθη* = וַיֵּחַל cf Lv 19,29; 21,9 ‖ [b] nonn Mss אֶת.

2 וַתִּקְרֶאןָ לָעָם לִזִבְחֵי אֱלֹהֵיהֶן וַיֹּאכַל הָעָם וַיִּשְׁתַּחֲווּ[b] לֵאלֹהֵיהֶן׃ 2 ד. ה[3]. ה[a]
3 4 וַיִּצָּמֶד יִשְׂרָאֵל[a] לְבַעַל פְּעוֹר וַיִּחַר־אַף יְהוָה בְּיִשְׂרָאֵל׃ 4 וַיֹּאמֶר° ט בטע בסיפ
3 יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה [a]קַח אֶת־כָּל־רָאשֵׁי הָעָם[b] וְהוֹקַע[c] אוֹתָם לַיהוָה נֶגֶד עה. ל. לט מל בתור
5 הַשֶּׁמֶשׁ[a] וְיָשֹׁב חֲרוֹן אַף־יְהוָה מִיִּשְׂרָאֵל׃ 5 וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֶל־שֹׁפְטֵי[a] ה[4]. ב
5 יִשְׂרָאֵל הִרְגוּ אִישׁ אֲנָשָׁיו[b] הַנִּצְמָדִים לְבַעַל פְּעוֹר׃ 6 וְהִנֵּה ה[5]. ל
6 אִישׁ מִבְּנֵי יִשְׂרָאֵל בָּא וַיַּקְרֵב [a]אֶל־אֶחָיו אֶת־[a]הַמִּדְיָנִית לְעֵינֵי מֹשֶׁה ד[6]
7 וּלְעֵינֵי כָּל־עֲדַת בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל וְהֵמָּה בֹכִים פֶּתַח אֹהֶל מוֹעֵד׃ 7 וַיַּרְא
פִּינְחָס בֶּן־אֶלְעָזָר בֶּן־אַהֲרֹן הַכֹּהֵן וַיָּקָם מִתּוֹךְ הָעֲדָה וַיִּקַּח רֹמַח ל. ל
בְּיָדוֹ׃ 8 וַיָּבֹא אַחַר אִישׁ־יִשְׂרָאֵל אֶל־הַקֻּבָּה וַיִּדְקֹר אֶת־שְׁנֵיהֶם אֶת 8
ל. ל אִישׁ יִשְׂרָאֵל וְאֶת־הָאִשָּׁה [a]אֶל־קִבְתָּהּ[a] וַתֵּעָצַר הַמַּגֵּפָה מֵעַל בְּנֵי
יִשְׂרָאֵל׃ 9 וַיִּהְיוּ הַמֵּתִים בַּמַּגֵּפָה [a]אַרְבָּעָה וְעֶשְׂרִים אָלֶף[a]׃ פ קו 9 יא זוגין בטע[7]
10 וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵאמֹר׃ 11 פִּינְחָס בֶּן־אֶלְעָזָר בֶּן־אַהֲרֹן ל ר״פ[8]
הַכֹּהֵן הֵשִׁיב אֶת־חֲמָתִי מֵעַל בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל בְּקַנְאוֹ אֶת־קִנְאָתִי בְּתוֹכָם ל
וְלֹא־כִלִּיתִי אֶת־בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל בְּקִנְאָתִי׃ 12 לָכֵן [a]אֱמֹר[a] הִנְנִי נֹתֵן לוֹ 12 ג ר״פ בתור
13 אֶת־בְּרִיתִי[b] שָׁלוֹם[c]׃ 13 וְהָיְתָה לוֹ וּלְזַרְעוֹ אַחֲרָיו בְּרִית כְּהֻנַּת עוֹלָם
14 תַּחַת אֲשֶׁר קִנֵּא לֵאלֹהָיו וַיְכַפֵּר[a] עַל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל׃ 14 וְשֵׁם ז[9]. יג ר״פ[10]
יִשְׂרָאֵל הַמֻּכֶּה אֲשֶׁר הֻכָּה אֶת־הַמִּדְיָנִית זִמְרִי בֶּן־סָלּוּא נְשִׂיא בֵּית־ ל. ג ב חס וחד מל[11]
15 אָב לְשִׁמְעֹנִי׃ 15 וְשֵׁם הָאִשָּׁה [a]הַמֻּכָּה הַמִּדְיָנִית[a] כָּזְבִּי[b] בַּת־צוּר ב חד מל וחד חס[12]. יג ר״פ[10]. ב
16 רֹאשׁ אֻמּוֹת [c]בֵּית־אָב[c] בְּמִדְיָן הִוא׃ פ 16 וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־ ל
17 18 מֹשֶׁה לֵאמֹר׃ 17 צָרֹר[a] אֶת־הַמִּדְיָנִים וְהִכִּיתֶם אוֹתָם׃ 18 כִּי צֹרְרִים ל. לט מל בתור
18 הֵם לָכֶם בְּנֻכְלֵיהֶם אֲשֶׁר־נָכְלוּ לָכֶם עַל־דְּבַר־פְּעוֹר וְעַל־דְּבַר ל. ל. ל
19 כָּזְבִּי בַת־נְשִׂיא מִדְיָן אֲחֹתָם הַמֻּכָּה בְיוֹם־הַמַּגֵּפָה עַל־דְּבַר־פְּעוֹר׃ ב

[3]Mm 612. [4]Mm 976. [5]Mm 1664. [6]Mm 977. [7]Mm 915. [8]Mm 978. [9]Mm 762. [10]Mm 33. [11]Mm 979. [12]Mm 4134.

2 [a] 𝔐 נה— ‖ [b] sic L, mlt Mss Edd וו— ‖ **3** [a] 𝔐 pr מִבְּנֵי ‖ **4** [a–a] 𝔐 אמר ויהרגו את האנשים הנצמדים לבעל פעור (cf 5) ‖ [b–b] prp רָשְׁעֵי ה׳; l הָרָשָׁעִים? ‖ [c] = et luxa? α′ *ἀνάπηξον*, σ′ *κρέμασον*, 𝔘(𝔗𝔘) *suspende*, 𝔖 *wprs'* = expone, 𝔊 *παραδειγμάτισον* ‖ **5** [a] l c 𝔐[Mss]𝔊 שִׁבְטֵי? ‖ [b] 𝔐 pr את ‖ **6** [a–a] 𝔊 *τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ πρός*; pro אחיו prp אָחֶלוֹ cf Gn 31,25b ‖ **8** [a–a] crrp? ex אל־הקבה, quod ex aα falso repetitum; 𝔖 *bqlft'* = בַּקֻּבָּה ‖ **9** [a–a] 1 Cor 10,8: 23000 ‖ **12** [a] 𝔏(𝔖) *dixi*, 𝔊 *ειπον* = *εἶπον*?, l prb אֹמַר ‖ [b] 𝔊*𝔖 sine suff ‖ [c] 𝔅 mlt Mss ו min; l שָׁלוֹם? ‖ **13** [a] prp וְכִפֶּר ‖ **15** [a–a] tr vb ‖ [b] 𝔐[Mss] ית— ‖ [c–c] gl? ad אמות ‖ **17** [a] 𝔐 צררו (cf 15,35[a]).

19 וַיְהִי אַחֲרֵי הַמַּגֵּפָה פ **26** 1 וַיֹּאמֶר[a] יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה וְאֶל
2 אֶלְעָזָר בֶּן־אַהֲרֹן הַכֹּהֵן לֵאמֹר: 2 שְׂאוּ֩ אֶת־רֹ֨אשׁ כָּל־עֲדַ֜ת בְּנֵי־ יא ר״פ
יִשְׂרָאֵ֗ל מִבֶּן֙ עֶשְׂרִ֣ים שָׁנָ֔ה וָמַ֖עְלָה לְבֵ֣ית אֲבֹתָ֑ם כֹּ֖ל יֹצֵ֥א צָבָ֖א ג׳
3 בְּיִשְׂרָאֵ֔ל: 3 וַיְדַבֵּ֣ר[a] מֹשֶׁ֔ה וְאֶלְעָזָ֥ר הַכֹּהֵ֖ן אֹתָ֑ם[b] בְּעַרְבֹ֣ת מוֹאָ֔ב עַל־ ד״פ
4 יַרְדֵּ֥ן יְרֵח֖וֹ לֵאמֹֽר: 4 מִבֶּן֙ עֶשְׂרִ֣ים שָׁנָ֔ה וָמַ֖עְלָה כַּאֲשֶׁ֣ר צִוָּ֑ה יְהוָ֗ה ט רפי וכל יחזק דכות׳[3]
5 אֶת־מֹשֶׁה[a] וּבְנֵ֣י יִשְׂרָאֵ֔ל הַיֹּצְאִ֖ים מֵאֶ֥רֶץ מִצְרָֽיִם: 5 רְאוּבֵ֖ן יא וכל ר״פ דכות׳[4]
בְּכֹ֣ור יִשְׂרָאֵ֑ל בְּנֵי֙[a] רְאוּבֵ֔ן חֲנֹ֖וךְ[b] מִשְׁפַּ֣חַת הַחֲנֹכִ֑י לְפַלּ֖וּא מִשְׁפַּ֥חַת גׂ חס בלישׁ[5]
6 הַפַּלֻּאִֽי: 6 לְחֶצְרֹ֖ן מִשְׁפַּ֣חַת הַחֶצְרֹנִ֑י לְכַרְמִ֖י מִשְׁפַּ֥חַת הַכַּרְמִֽי: ל. ל מל
7 אֵ֚לֶּה מִשְׁפְּחֹ֣ת הָרְאוּבֵנִ֔י[a] וַיִּהְי֣וּ פְקֻדֵיהֶ֔ם שְׁלֹשָׁ֥ה וְאַרְבָּעִ֖ים אֶ֣לֶף ד בטע
8 וְשֶׁבַע֙ מֵא֣וֹת וּשְׁלֹשִֽׁים: 8 וּבְנֵ֥י[a] פַלּ֖וּא אֱלִיאָֽב: 9 וּבְנֵ֣י אֱלִיאָ֔ב טז פסוק בתור[6]
9 נְמוּאֵ֥ל[a] וְדָתָ֖ן[b] וַאֲבִירָ֑ם הוּא־דָתָ֣ן וַאֲבִירָ֗ם קְרִאֵי֙[c] הָעֵדָ֔ה אֲשֶׁ֣ר ג׳. קריאי
הִצּ֣וּ[d] עַל־מֹשֶׁ֔ה וְעַל־אַהֲרֹ֖ן בַּעֲדַ֣ת־קֹ֑רַח בְּהַצֹּתָ֖ם[e] עַל־יְהוָֽה: ל. ל. לא[8]
10 וַתִּפְתַּ֤ח הָאָ֙רֶץ֙ אֶת־פִּ֔יהָ וַתִּבְלַ֥ע אֹתָ֖ם[a] וְאֶת־קֹ֑רַח בְּמ֣וֹת הָעֵדָ֗ה ל
11 בַּאֲכֹ֣ל הָאֵ֔שׁ אֵ֥ת[b] חֲמִשִּׁ֖ים וּמָאתַ֣יִם אִ֑ישׁ וַיִּהְי֖וּ לְנֵֽס: 11 וּבְנֵי־קֹ֖רַח ל
12 לֹ֥א מֵֽתוּ: ס 12 בְּנֵ֣י שִׁמְעֹ֔ון לְמִשְׁפְּחֹתָ֑ם[a] לִנְמוּאֵ֣ל[b] מִשְׁפַּ֣חַת ז בטע בעיג
13 הַנְּמוּאֵלִ֗י לְיָמִין֙ מִשְׁפַּ֣חַת הַיָּמִינִ֔י לְיָכִ֖ין[c] מִשְׁפַּ֥חַת הַיָּכִינִֽי: 13 לְזֶ֖רַח[a] ל. ל
14 מִשְׁפַּ֣חַת הַזַּרְחִ֑י לְשָׁא֖וּל מִשְׁפַּ֥חַת הַשָּׁאוּלִֽי: 14 אֵ֚לֶּה מִשְׁפְּחֹ֣ת הַשִּׁמְעֹנִ֔י[a] ד בטע
15 שְׁנַ֥יִם וְעֶשְׂרִ֖ים אֶ֣לֶף וּמָאתָֽיִם: ס 15 בְּנֵ֣י[a] גָ֔ד לְמִשְׁפְּחֹתָ֑ם[b] לִצְפ֖וֹן ז בטע בעיג
16 מִשְׁפַּ֣חַת הַצְּפֹונִ֗י[b] לְחַגִּ֛י מִשְׁפַּ֥חַת הַחַגִּ֖י לְשׁוּנִ֑י מִשְׁפַּ֥חַת הַשּׁוּנִֽי: 16 לְאָזְנִ֖י[a] ב בתרי לישנ׳[9]. ל. ל. ל
17 מִשְׁפַּ֣חַת הָאָזְנִ֑י לְעֵרִ֖י[b] מִשְׁפַּ֥חַת הָעֵרִֽי: 17 לַאֲרֹ֖וד[a] מִשְׁפַּ֣חַת הָאֲרֹדִ֑י ל. ל
18 לְאַרְאֵלִ֖י[b] מִשְׁפַּ֣חַת הָאַרְאֵלִֽי: 18 אֵ֚לֶּה[a] מִשְׁפְּחֹ֣ת בְּנֵי־גָ֔ד[a] לִפְקֻדֵיהֶ֑ם ל. ל. ג[10]
19 אַרְבָּעִ֥ים אֶ֖לֶף וַחֲמֵ֥שׁ מֵאֽוֹת: ס 19 בְּנֵ֣י יְהוּדָ֔ה עֵ֥ר וְאוֹנָ֖ן וַיִּמְלָֽת

Cp 26 [1]Mm 836. [2]Mm 664. [3]Mm 136. [4]Mm 470. [5]Mm 176. [6]Mm 750. [7]Mm 925. [8]Mm 486. [9]Mm 980. [10]Mm 985.

Cp 26,1 [a] ms וידבר ‖ **3** [a] l וַיִּפְקֹד (al וַיִּסְפְּרוּ cf 𝔗𝔗^{J} et 𝔖 4 init) ‖ [b] > 𝔊*; l וּמֹז ‖ [c] dl; cf [a] ‖ **4** [a] huc tr : ‖ **5** [a] Ms ms𝔊 *(δέ)* וּבְ׳ ‖ [b] ins למשפחתם ut 12.15 etc ‖ [c] l לַח׳ ut 12.15 etc ‖ **7** [a] sic L, mlt Mss Edd הָרְאוּ׳ ‖ **8** [a] Seb וּבֶן, ms בני ‖ **9** [a] dl (ex 12) ‖ [b] l c nonn Mss ms ד׳ ‖ [c] K קְרִיאֵי cf 𝔊 *ἐπίκλητοι*, Q msס קְרִיאֵי cf 1,16 ‖ [d] ms הועדו (pro נוֹעֲדוּ?) ‖ [e] ms בהועדתם ‖ **10** [a–a] ms הארץ cf [b] ‖ [b] ms + קרח ואת ‖ **12** [a] ms –פחת ‖ **13** [a] Gn 46,10 Ex 6,15 השמעוני cf 𝔊 ‖ [b] 𝔖 *jmnw'jl* = לימ׳ cf Gn 46,10 Ex 6,15 ‖ [c] 1 Ch 4,24 יָרִיב ‖ **13** [a] Gn 46,10 Ex 6,15 לְצֹחַר ‖ **14** [a] ins לְפָקְדֵיהֶם cf 𝔊 et (7.)18 etc ‖ **15** [a] 𝔊 15–18 post 27 ‖ [b] Gn 46,16 et 𝔖 לְצִפְיוֹנִי, הַצְּפִיוֹנִי ‖ **16** [a] Gn 46,16 אָצְבֹּן ‖ [b] pro ערי ms𝔊𝔖 עַדִּי ‖ **17** [a] Gn 46,16 ms𝔊𝔖 –דִּי ‖ [b] ms ארולי 𝔊(𝔙) *Αριηλ (Αριηλι)* ‖ **18** [a] > Ms ms𝔊^{Mss}𝔙.

ז בטע בעינ׳ עֵר וְאוֹנָן בְּאֶרֶץ כְּנָעַן׃ 20 וַיִּהְיוּ בְנֵי־יְהוּדָה לְמִשְׁפְּחֹתָם לְשֵׁלָה 20
מִשְׁפַּחַת הַשֵּׁלָנִי לְפֶרֶץ מִשְׁפַּחַת הַפַּרְצִי לְזֶרַח מִשְׁפַּחַת הַזַּרְחִי׃
ל חס 21 וַיִּהְיוּ בְנֵי־פֶרֶץ לְחֶצְרֹן מִשְׁפַּחַת הַחֶצְרֹנִי לְחָמוּל[a] מִשְׁפַּחַת 21
הַחֲמוּלִי[a]׃ 22 אֵלֶּה מִשְׁפְּחֹת יְהוּדָה לִפְקֻדֵיהֶם שִׁשָּׁה וְשִׁבְעִים אָלֶף 22
ג בטע בעינ׳׳ וַחֲמֵשׁ מֵאוֹת׃ ס 23 בְּנֵי יִשָּׂשכָר לְמִשְׁפְּחֹתָם תּוֹלָע[a] מִשְׁפַּחַת 23
ל. ל. ב חס ול בלישׁ[12] הַתּוֹלָעִי לְפֻוָּה[b] מִשְׁפַּחַת הַפּוּנִי׃ 24 לְיָשׁוּב מִשְׁפַּחַת הַיָּשׁוּבִי לְשִׁמְרֹן 24
מִשְׁפַּחַת הַשִּׁמְרֹנִי׃ 25 אֵלֶּה מִשְׁפְּחֹת יִשָּׂשכָר לִפְקֻדֵיהֶם אַרְבָּעָה 25
ז בטע בעינ׳ וְשִׁשִּׁים אָלֶף וּשְׁלֹשׁ מֵאוֹת׃ ס 26 בְּנֵי זְבוּלֻן לְמִשְׁפְּחֹתָם לְסֶרֶד 26
ל. ל מִשְׁפַּחַת הַסַּרְדִּי לְאֵלוֹן מִשְׁפַּחַת הָאֵלֹנִי לְיַחְלְאֵל מִשְׁפַּחַת הַיַּחְלְאֵלִי׃
ג[13] 27 אֵלֶּה מִשְׁפְּחֹת הַזְּבוּלֹנִי[a] לִפְקֻדֵיהֶם שִׁשִּׁים אָלֶף וַחֲמֵשׁ מֵאוֹת׃[b] ס 27
28 29 28 בְּנֵי יוֹסֵף לְמִשְׁפְּחֹתָם[a] מְנַשֶּׁה וְאֶפְרָיִם׃ 29 בְּנֵי מְנַשֶּׁה לְמָכִיר
מִשְׁפַּחַת הַמָּכִירִי וּמָכִיר הוֹלִיד אֶת־גִּלְעָד לְגִלְעָד[a] מִשְׁפַּחַת הַגִּלְעָדִי׃
ל 30 אֵלֶּה בְּנֵי גִלְעָד אִיעֶזֶר[a] מִשְׁפַּחַת הָאִיעֶזְרִי לְחֵלֶק[b] מִשְׁפַּחַת הַחֶלְקִי׃ 30
31 32 ל. ל 31 וְאַשְׁרִיאֵל[a] מִשְׁפַּחַת הָאַשְׁרִאֵלִי וְשֶׁכֶם[b] מִשְׁפַּחַת הַשִּׁכְמִי׃ 32 וּשְׁמִידָע[a]
מִשְׁפַּחַת הַשְּׁמִידָעִי וְחֵפֶר[b] מִשְׁפַּחַת הַחֶפְרִי׃ 33 וְצְלָפְחָד בֶּן־חֵפֶר 33
סימן מ ו ח מ[14] לֹא־הָיוּ[a] לוֹ בָנִים כִּי אִם־בָּנוֹת וְשֵׁם בְּנוֹת צְלָפְחָד מַחְלָה וְנֹעָה חָגְלָה
ד בטע. ג בעינ׳ מִלְכָּה[b] וְתִרְצָה׃ 34 אֵלֶּה מִשְׁפְּחֹת מְנַשֶּׁה וּפְקֻדֵיהֶם[a] שְׁנַיִם וַחֲמִשִּׁים 34
ז בטע בעינ׳ אֶלֶף וּשְׁבַע מֵאוֹת׃ ס 35 אֵלֶּה[a] בְּנֵי־אֶפְרַיִם לְמִשְׁפְּחֹתָם 35
ל. ל לְשׁוּתֶלַח מִשְׁפַּחַת הַשֻּׁתַלְחִי[b] לְבֶכֶר מִשְׁפַּחַת הַבַּכְרִי[b] לְתַחַן[c] מִשְׁפַּחַת
יז[15] ר״פ בתורי וכל תלדות דכות ב מ ד. יט[16]. ל. ג[17] הַתַּחֲנִי׃ 36 וְאֵלֶּה[a] בְּנֵי שׁוּתֶלַח לְעֵרָן[b] מִשְׁפַּחַת הָעֵרָנִי׃ 37 אֵלֶּה 36 37
מִשְׁפְּחֹת בְּנֵי־אֶפְרַיִם לִפְקֻדֵיהֶם שְׁנַיִם וּשְׁלֹשִׁים אֶלֶף וַחֲמֵשׁ מֵאוֹת
ז בטע בעינ׳ אֵלֶּה בְנֵי־יוֹסֵף לְמִשְׁפְּחֹתָם׃ ס 38 בְּנֵי בִנְיָמִן לְמִשְׁפְּחֹתָם לְבֶלַע 38
ל. ל מִשְׁפַּחַת הַבַּלְעִי לְאַשְׁבֵּל[a] מִשְׁפַּחַת הָאַשְׁבֵּלִי לַאֲחִירָם מִשְׁפַּחַת

[11]Mm 981. [12]Mm 4023 contra textum. [13]Mm 982. [14]Mm 983. [15]Mm 267. [16]Mm 984. [17]Mm 985.

21 [a] 𝔐 מואל–, מואלי–, 𝔊[Mss] *Ιαμουηλ, -λι* ‖ **23** [a] l c pc Mss 𝔐𝔊 תֹּלַע ‖ [b] mlt Mss פֻּוָּה; 𝔐𝔊𝔖𝔙 לְפוּאָה, הַפּוּאִי cf 1Ch 7,1 ‖ **27** [a] 𝔐𝔊 זְבוּלֻן ‖ [b] 𝔊 huc tr 15—18 et 44—47 ‖ **28** [a] tr post מנשה in 29 ‖ **29** [a] > 𝔐 ‖ **30** [a] 𝔐𝔊 אחיעזר, האחיעי; 𝔊[Mss] *τῷ Ἀχιεζερ*, l אֲלִי ‖ [b] pc Mss 𝔐𝔙 וְחֵי ‖ **31** [a] 𝔊 *τῷ Ἐσριηλ*, l לְאֵי; 𝔐 אשרואל ‖ [b] 𝔊 *τῷ Συχεμ*, l לְשֻׁי ‖ **32** [a] 𝔊 *τῷ Συμαερ*, l לְשֻׁי ‖ [b] 𝔊[AF] *τῷ Οφερ*, l לְחֵי ‖ **33** [a] 𝔐 היה ‖ [b] mlt Mss 𝔊𝔖𝔙 ומ׳ ‖ **34** [a] l c pc Mss 𝔐𝔊 לְפִי ‖ **35** [a] 𝔐𝔊 וְאֵי ‖ [b–b] > 𝔊* ‖ [c] 𝔐 לתחם 𝔊 *τῷ Ταναχ* ‖ **36** [a] mlt Mss 𝔐𝔊 אֵי ‖ [b] nonn Mss 𝔐𝔊𝔖 לעדן באל–, 𝔊 *Ἀσ(ο)υβηρ*.

39 הָאַחְרָמִי׃ 39 לְשֻׁפּוּפָם[a] מִשְׁפַּחַת הַשּׁוּפָמִי[b] לְחוּפָם מִשְׁפַּחַת ל.ל
40 הַחוּפָמִי[b]׃ 40 [a]וַיִּהְיוּ בְנֵי־בֶלַע אַרְדְּ[b] וְנַעֲמָן[a] מִשְׁפַּחַת[c] הָאַרְדִּי[c] ל.ל
41 לְנַעֲמָן מִשְׁפַּחַת הַנַּעֲמִי׃ 41 אֵלֶּה בְנֵי־בִנְיָמִן לְמִשְׁפְּחֹתָם[a] וּפְקֻדֵיהֶם[b] ל.ג בעי׳
42 חֲמִשָּׁה וְאַרְבָּעִים אֶלֶף וְשֵׁשׁ מֵאוֹת׃ ס 42 אֵלֶּה[c] בְּנֵי־דָן גּ בטע בעי׳[18]
לְמִשְׁפְּחֹתָם לְשׁוּחָם[a] מִשְׁפַּחַת הַשּׁוּחָמִי[a] אֵלֶּה מִשְׁפְּחֹת דָּן[b] לְמִשְׁפְּחֹתָם׃ נ
43 כָּל־מִשְׁפַּחֹת הַשּׁוּחָמִי[b] לִפְקֻדֵיהֶם[c] אַרְבָּעָה וְשִׁשִּׁים אֶלֶף וְאַרְבַּע נ
44 מֵאוֹת׃ ס 44 [a]בְּנֵי[c] אָשֵׁר לְמִשְׁפְּחֹתָם לִימְנָה[b] מִשְׁפַּחַת הַיִּמְנָה[c] ז בטע בעי׳. ל
45 לִישְׁוִי[d] מִשְׁפַּחַת הַיִּשְׁוִי לִבְרִיעָה מִשְׁפַּחַת הַבְּרִיעִי׃ 45 [a]לִבְנֵי בְרִיעָה[a] ל.ל
46 לְחֶבֶר מִשְׁפַּחַת הַחֶבְרִי לְמַלְכִּיאֵל מִשְׁפַּחַת הַמַּלְכִּיאֵלִי׃ 46 וְשֵׁם ל.ל.גּ ר״פ[19]
47 בַּת־אָשֵׁר שָׂרַח[a]׃ 47 אֵלֶּה[c] מִשְׁפְּחֹת[c] בְּנֵי־אָשֵׁר[c] לִפְקֻדֵיהֶם שְׁלֹשָׁה ג[20]
48 וַחֲמִשִּׁים אֶלֶף וְאַרְבַּע מֵאוֹת׃ ס 48 בְּנֵי[c] נַפְתָּלִי[c] לְמִשְׁפְּחֹתָם ב[21] בסי׳ וחד מן ג[18] בטע בעי׳
49 לְיַחְצְאֵל מִשְׁפַּחַת הַיַּחְצְאֵלִי לְגוּנִּי מִשְׁפַּחַת הַגּוּנִי׃ 49 לְיֵצֶר מִשְׁפַּחַת ל
50 הַיִּצְרִי לְשַׁלֻּם[a] מִשְׁפַּחַת הַשַּׁלְמִי׃ 50 אֵלֶּה מִשְׁפְּחֹת נַפְתָּלִי לְמִשְׁפְּחֹתָם[a]
51 וּפְקֻדֵיהֶם[b] חֲמִשָּׁה וְאַרְבָּעִים אֶלֶף וְאַרְבַּע מֵאוֹת׃ 51 אֵלֶּה[c] פְּקוּדֵי ג בעי׳
בְּנֵי יִשְׂרָאֵל שֵׁשׁ־מֵאוֹת אֶלֶף וְאֶלֶף שְׁבַע[a] מֵאוֹת וּשְׁלֹשִׁים׃ פ ד ב קמ׳ ורב פת׳[22]
ס(נד) 52 וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵאמֹר׃ 53 לָאֵלֶּה תֵּחָלֵק[a] הָאָרֶץ בְּנַחֲלָה ה[23]
54 בְּמִסְפַּר שֵׁמוֹת׃ 54 לָרַב תַּרְבֶּה נַחֲלָתוֹ וְלַמְעַט תַּמְעִיט נַחֲלָתוֹ אִישׁ ט מל בחור[24]
55 לְפִי פְקֻדָיו יִתֵּן נַחֲלָתוֹ׃ 55 אַךְ־בְּגוֹרָל יֵחָלֵק אֶת־הָאָרֶץ לִשְׁמוֹת ו.ז[25]
56 מַטּוֹת־אֲבֹתָם יִנְחָלוּ׃ 56 עַל־פִּי הַגּוֹרָל תֵּחָלֵק[a] נַחֲלָתוֹ בֵּין רָב י[26]
57 לִמְעָט׃ ס 57 [a]וְאֵלֶּה[c] פְּקוּדֵי[a] הַלֵּוִי[b] לְמִשְׁפְּחֹתָם לְגֵרְשׁוֹן מִשְׁפַּחַת יו״ן[27] ר״פ בחור וכל תלדות דכות ב מ׳ ד.ז
58 גֵּרְשֹׁנִי לְקְהָת מִשְׁפַּחַת הַקְּהָתִי לְמְרָרִי מִשְׁפַּחַת הַמְּרָרִי׃ 58 אֵלֶּה ל
מִשְׁפְּחֹת[c] לֵוִי[a] מִשְׁפַּחַת הַלִּבְנִי מִשְׁפַּחַת[b] הַחֶבְרֹנִי[c] מִשְׁפַּחַת[b] הַמַּחְלִי[c] ל

[18] Mm 981. [19] Mm 33. [20] Mm 985. [21] Mm 835. [22] Mm 986. [23] Mm 232. [24] Mm 834. [25] Mm 723. [26] Mm 3577. [27] Mm 267.

39 [a] G *τῷ Σωφαν*, l c pc Mss ωGSCV לְשׁוּפָם ‖ [b–b] > G*; S in 40 ‖ **40** [a–a] > ω ‖ [b] G *Ἀδαρ*, 1Ch 8,3 אַדָּר; S *'rwd* ‖ [c–c] > G*; pr c ωG^{O}V לְאַרְדָּ ‖ **41** [a] dl c S ‖ [b] l c ωGS לְפָ ‖ **42/43** [a] G *Σαμ*, G^{A} *Σαμειδη, -ηι* ‖ [b–b] add ‖ [c] ω וּפ (cf 34.41) ‖ **44** [a] cf 27[b] ‖ [b] G *τῷ Ιαμιν* ‖ [c] G *ὁ Ιαμινι*; Ms ω ני– = הַיְמִנִי? ‖ [d] ω יִשְׁוָה cf Gn 46,17, G *Ιεσου, -ουι* ‖ **45** [a–a] > pc Mss ωG ‖ **46** [a] pc Mss סרח ‖ **49** [a] ω לשלום ‖ **50** [a.b] cf 41[a.b] ‖ **51** [a] nonn Mss Seb ωG*S וש׳ ‖ **53** [a] prp תְּחַלֵּק cf 54a ‖ **55** [a] ω יחנ׳, ω^{Mss} תחנ׳ ‖ **56** [a] ω ׳י, G *μεριεῖς* ‖ **57** [a–a] G* *καὶ υἱοὶ* ut 11 etc ‖ [b] ωSC^{J} הלוים ‖ **58** [a] ωG pr בְּנֵי, SC^{J} ut 57[b] ‖ [b] ω ומ׳ ‖ [c–c] > G*.

ל . ל חס[28] . יג ר״פ[29]

59 מִשְׁפַּחַת[d] הַמּוּשִׁי[c] מִשְׁפַּחַת[d] הַקְּרְחִי וּקְהָת הוֹלִד אֶת־עַמְרָם׃ 59 וְשֵׁם
ג[30] אֵשֶׁת עַמְרָם יוֹכֶבֶד בַּת־לֵוִי אֲשֶׁר יָלְדָה אֹתָהּ[a] לְלֵוִי בְּמִצְרָיִם וַתֵּלֶד
ב . ל[31] . ג[32] לְעַמְרָם אֶת־אַהֲרֹן וְאֶת־מֹשֶׁה וְאֶת מִרְיָם אֲחֹתָם׃ 60 וַיִּוָּלֵד לְאַהֲרֹן 60
אֶת־נָדָב וְאֶת־אֲבִיהוּא אֶת־אֶלְעָזָר וְאֶת־אִיתָמָר׃ 61 וַיָּמָת נָדָב 61
ב חד מל וחד חס וַאֲבִיהוּא בְּהַקְרִיבָם אֵשׁ־זָרָה לִפְנֵי יְהוָה׃ 62 וַיִּהְיוּ פְקֻדֵיהֶם שִׁלֹּשָׁה 62
ד[33] וְעֶשְׂרִים אָלֶף כָּל־זָכָר מִבֶּן־חֹדֶשׁ וָמָעְלָה כִּי לֹא הָתְפָּקְדוּ בְּתוֹךְ
נא[34] בְּנֵי יִשְׂרָאֵל כִּי לֹא־נִתַּן לָהֶם נַחֲלָה בְּתוֹךְ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל׃ 63 אֵלֶּה 63
פְקוּדֵי מֹשֶׁה וְאֶלְעָזָר הַכֹּהֵן אֲשֶׁר פָּקְדוּ אֶת־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בְּעַרְבֹת
כט בתור מוֹאָב עַל יַרְדֵּן יְרֵחוֹ׃ 64 וּבְאֵלֶּה לֹא־הָיָה אִישׁ מִפְּקוּדֵי מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן 64
הַכֹּהֵן אֲשֶׁר פָּקְדוּ אֶת־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בְּמִדְבַּר סִינָי׃ 65 כִּי־אָמַר יְהוָה 65
ל[35] באור וכל קריא דכות ב מ ב . ה[36] לָהֶם מוֹת יָמֻתוּ[a] בַּמִּדְבָּר וְלֹא־נוֹתַר מֵהֶם אִישׁ כִּי אִם־כָּלֵב בֶּן־
יְפֻנֶּה וִיהוֹשֻׁעַ בִּן־נוּן׃ ס

27 1 וַתִּקְרַבְנָה בְּנוֹת צְלָפְחָד בֶּן־חֵפֶר בֶּן־גִּלְעָד בֶּן־מָכִיר[a] בֶּן־ 27
יא' וכל כל אלה בני דכות ב מ ב . ל בתור . סימן מ נ ג ו ר[2] מְנַשֶּׁה[a] לְמִשְׁפְּחֹת מְנַשֶּׁה[b] בֶּן־יוֹסֵף וְאֵלֶּה שְׁמוֹת בְּנֹתָיו מַחְלָה נֹעָה[d]
ל ר״פ וְחָגְלָה[c] וּמִלְכָּה[f] וְתִרְצָה׃ 2 וַתַּעֲמֹדְנָה לִפְנֵי מֹשֶׁה וְלִפְנֵי אֶלְעָזָר 2
ד חס בתור כת כן[3] . ב הַכֹּהֵן וְלִפְנֵי הַנְּשִׂיאִם וְכָל־הָעֵדָה פֶּתַח אֹהֶל־מוֹעֵד לֵאמֹר׃ 3 אָבִינוּ 3
לא[4] מֵת בַּמִּדְבָּר וְהוּא לֹא־הָיָה בְתוֹךְ הָעֵדָה הַנּוֹעָדִים עַל־יְהוָה בַּעֲדַת־
קֹרַח כִּי־בְחֶטְאוֹ מֵת[a] וּבָנִים לֹא־הָיוּ[b] לוֹ׃ 4 לָמָּה יִגָּרַע שֵׁם־אָבִינוּ 4
מִתּוֹךְ מִשְׁפַּחְתּוֹ כִּי אֵין לוֹ בֵּן תְּנָה[a]־לָּנוּ אֲחֻזָּה[b] בְּתוֹךְ אֲחֵי אָבִינוּ׃
5 5 וַיַּקְרֵב מֹשֶׁה אֶת־מִשְׁפָּטָן[a] לִפְנֵי יְהוָה׃ ס 6 וַיֹּאמֶר[a] יְהוָה אֶל־ 6
ל גדן רבתי . ה נ[5] מֹשֶׁה לֵאמֹר׃ 7 כֵּן בְּנוֹת צְלָפְחָד דֹּבְרֹת נָתֹן תִּתֵּן לָהֶם[a] אֲחֻזַּת 7
ג נקיבה . ז[6] . יז[7] . ח[8] נַחֲלָה בְּתוֹךְ אֲחֵי אֲבִיהֶם[b] וְהַעֲבַרְתָּ אֶת־נַחֲלַת אֲבִיהֶן לָהֶן׃ 8 וְאֶל־ 8
בְּנֵי יִשְׂרָאֵל תְּדַבֵּר לֵאמֹר אִישׁ כִּי־יָמוּת וּבֵן אֵין לוֹ וְהַעֲבַרְתֶּם[a]

[28] Mm 4032. [29] Mm 33. [30] Mm 987. [31] ותד את מרים 1Ch 4,17. [32] Mm 342. [33] Mm 837. [34] Mm 2838. [35] Mm 988. [36] Mm 989. Cp 27 [1] Mm 3361. [2] Mm 983. [3] Mm 1367. [4] Mm 486. [5] Mm 1898. [6] Mm 1043. [7] Mm 190. [8] Mm 585.

58 [d] ומ′ 𝔪 ‖ [c,f] 𝔐G invers ‖ **59** [a] l אֻמָּה; > 𝔊𝔗[J]; G τούτους; 𝔖𝔙 יָלְדָה pro ילדה א′ ‖ **60** [a] mlt Mss GSV ואת ‖ **61** [a] G + ἐν τῇ ἐρήμῳ Σινα cf 64 ‖ **65** [a] nonn Mss 𝔪[Mss] יומתו ‖ **Cp 27,1** [a–a] > G ‖ [b–b] > V ‖ [c] G τῶν υἱῶν = לִבְנֵי ‖ [d] pc Mss 𝔪GS𝔊𝔗 נְ′ ‖ [e] nonn Mss 𝔪 ח′ ‖ [f] nonn Mss 𝔪 מ′ ‖ **3** [a] 𝔪 + אֲבִיהוּ ‖ [b] 𝔪 היה cf 26,33 ‖ **4** [a] l c 𝔐GV תְּנוּ ‖ [b] 𝔪 זת נחלה– ut 7 ‖ **5** [a] sic 𝔐Ż (ן maj) ‖ **6** [a] 2 Mss 𝔐G וַיְדַבֵּר ‖ **7** [a] nonn Mss 𝔪 לָהֶן ‖ [b] mlt Mss 𝔪 –הֶן ‖ **8** [a] 𝔖 וּנְתַתֶּם.

9 אֶת־נַחֲלָתוֹ לִבְתּוֹ׃ 9 וְאִם־אֵין לוֹ בַּת וּנְתַתֶּם אֶת־נַחֲלָתוֹ לְאֶחָיו׃
10 וְאִם־אֵין לוֹ אַחִים וּנְתַתֶּם אֶת־נַחֲלָתוֹ לַאֲחֵי אָבִיו׃ 11 וְאִם־אֵין
אַחִים לְאָבִיו וּנְתַתֶּם אֶת־נַחֲלָתוֹ לִשְׁאֵרוֹ[a] הַקָּרֹב אֵלָיו מִמִּשְׁפַּחְתּוֹ ב בתור
וְיָרַשׁ[b] אֹתָהּ[c] וְהָיְתָה[d] לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל לְחֻקַּת מִשְׁפָּט כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה ל בטע בתור . ג[9]
אֶת־מֹשֶׁה׃ ס
12 וַיֹּאמֶר[a] יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה[b] עֲלֵה אֶל־הַר הָעֲבָרִים הַזֶּה וּרְאֵה יו וכל אל הר תכרמל
אֶת־הָאָרֶץ אֲשֶׁר נָתַתִּי לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל׃ 13 וְרָאִיתָהּ אֹתָהּ וְנֶאֱסַפְתָּ דכות[10]
גַּם־אַתָּה אֶל־עַמֶּיךָ[a] כַּאֲשֶׁר נֶאֱסַף אַהֲרֹן אָחִיךָ׃ 14 כַּאֲשֶׁר[a] מְרִיתֶם ל מ[11] . ג[12]
פִּי[b] בְּמִדְבַּר־צִן בִּמְרִיבַת הָעֵדָה לְהַקְדִּישֵׁנִי[c] בַּמַּיִם לְעֵינֵיהֶם הֵם ג מל בתור[13] . ג ב פת
מֵי־מְרִיבַת קָדֵשׁ מִדְבַּר־צִן׃ פ 15 וַיְדַבֵּר מֹשֶׁה אֶל־יְהוָה ל וחד קמ . ב חס את[14]
16 לֵאמֹר׃ 16 יִפְקֹד יְהוָה אֱלֹהֵי הָרוּחֹת לְכָל־בָּשָׂר[a] אִישׁ עַל־הָעֵדָה׃ ד . ז[15]
17 אֲשֶׁר־יֵצֵא לִפְנֵיהֶם וַאֲשֶׁר יָבֹא לִפְנֵיהֶם וַאֲשֶׁר יוֹצִיאֵם וַאֲשֶׁר ב[16]
18 יְבִיאֵם וְלֹא תִהְיֶה עֲדַת יְהוָה כַּצֹּאן אֲשֶׁר אֵין לָהֶם רֹעֶה׃ 18 וַיֹּאמֶר ח[17] . ט בטע בסיפ
יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה קַח־לְךָ אֶת־יְהוֹשֻׁעַ בִּן־נוּן אִישׁ[a] אֲשֶׁר־רוּחַ בּוֹ
19 וְסָמַכְתָּ אֶת־יָדְךָ עָלָיו׃ 19 וְהַעֲמַדְתָּ אֹתוֹ לִפְנֵי אֶלְעָזָר הַכֹּהֵן וְלִפְנֵי
20 כָּל־הָעֵדָה וְצִוִּיתָה אֹתוֹ לְעֵינֵיהֶם׃ 20 וְנָתַתָּה מֵהוֹדְךָ עָלָיו לְמַעַן[a] ב בלישׁ חד חס וחד
21 יִשְׁמְעוּ[b] כָּל־עֲדַת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל׃ 21 וְלִפְנֵי אֶלְעָזָר הַכֹּהֵן יַעֲמֹד וְשָׁאַל מן ד מל בלישׁ . ל
לוֹ בְּמִשְׁפַּט הָאוּרִים לִפְנֵי יְהוָה עַל־פִּיו יֵצְאוּ[a] וְעַל־פִּיו יָבֹאוּ[a] הוּא יו וכל לפני ולפני דכות
22 וְכָל־בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל אִתּוֹ וְכָל־הָעֵדָה׃ 22 וַיַּעַשׂ מֹשֶׁה כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה יח[18] . ב
אֹתוֹ וַיִּקַּח אֶת־יְהוֹשֻׁעַ וַיַּעֲמִדֵהוּ לִפְנֵי אֶלְעָזָר הַכֹּהֵן וְלִפְנֵי כָּל־ ב וחס
23 הָעֵדָה׃ 23 וַיִּסְמֹךְ אֶת־יָדָיו[a] עָלָיו וַיְצַוֵּהוּ כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר[b] יְהוָה[c] בְּיַד־ יט[19]
מֹשֶׁה[c]׃ פ

28 1 וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵאמֹר׃ 2 צַו[a] אֶת־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְאָמַרְתָּ

[9] Mm 990. [10] Mm 385. [11] Mm 1713. [12] Mm 4262. [13] Mm 1010. [14] Mm 991. [15] Mm 927. [16] Mm 1162. [17] Mm 777. [18] Mm 98. [19] Mm 1436.

11 [a] S(V) *l'jn' d* = לַאֲשֶׁר ‖ [b] 𝔪 וְיִירַשׁ ‖ [c] 𝔪 (G?)S אֹתוֹ ‖ [d-d] 1 וַתְּהִי? (vel וֹז = et erat?) cf bβ ‖ **12** [a] 𝔪 ut 6[a] ‖ [b] Ms 𝔪 + לאמר cf 6 ‖ **13** [a] 𝔪 Vrs עמך ‖ **14** [a] 𝔪 אשר ‖ [b] 𝔪 את פי ‖ [c] S(V) *wl' qdštwnnj* = וְלֹא־קִדַּשְׁתֶּם אוֹתִי cf Dt 32,51; G + *οὐχ ἡγιάσατέ με* ‖ **16** [a] 𝔪 הַבְּ cf 16,22 ‖ **18** [a] 𝔪 הָאִ ‖ **20** [a] 𝔪 ול ‖ [b] 𝔪 עון–; ins c GS ℭ[Y] לו? ‖ **21** [a] 𝔪V sg ‖ **23** [a] 2 Mss 𝔪S יָדוֹ cf 18 ‖ [b] nonn Mss GℭY צִוָּה cf 22a ‖ [c-c] > V; nonn Mss Gℭ[J] את־מ cf [b]; 𝔪 + וַיֹּאמֶר אֵלָיו et Dt 3,21b.22 ‖ **Cp 28,2** [a] 𝔪[Mss] צוי.

ל . ח וכל אשה ריח ניחוח דכורת . ל
אֱלֹהֵיהֶם אֶת־קָרְבָּנִי[b] לַחְמִי[c] לְאִשַּׁי רֵיחַ[d] נִיחֹחִי תִּשְׁמְרוּ לְהַקְרִיב

ג² מל ב² מנה בחור . ל בעינ
לִי בְּמוֹעֲדוֹ[e]: 3 וְאָמַרְתָּ לָהֶם זֶה הָאִשֶּׁה[a] אֲשֶׁר תַּקְרִיבוּ 3

כ³
לַיהוָה כְּבָשִׂים בְּנֵי־שָׁנָה תְּמִימִם שְׁנַיִם לַיּוֹם עֹלָה[b] תָּמִיד: 4 אֶת־ 4

ל . ד⁴
הַכֶּבֶשׂ אֶחָד[a] תַּעֲשֶׂה בַבֹּקֶר וְאֶת הַכֶּבֶשׂ הַשֵּׁנִי תַּעֲשֶׂה בֵּין

ל מל בתור . ו רפי⁶
הָעַרְבָּיִם: 5 וַעֲשִׂירִית[a] הָאֵיפָה סֹלֶת לְמִנְחָה בְּלוּלָה בְּשֶׁמֶן כָּתִית[b] 5

ל⁶ . ב חד חס וחד מל⁷ . ב בסיפ . ל⁸
רְבִיעִת הַהִין: 6 עֹלַת תָּמִיד הָעֲשִׂיָה בְּהַר סִינַי לְרֵיחַ נִיחֹחַ אִשֶּׁה 6
לַיהוָה: 7 וְנִסְכּוֹ[a] רְבִיעִת הַהִין לַכֶּבֶשׂ הָאֶחָד בַּקֹּדֶשׁ הַסֵּךְ נֶסֶךְ 7

ד⁴
שֵׁכָר[b] לַיהוָה: 8 וְאֶת הַכֶּבֶשׂ הַשֵּׁנִי תַּעֲשֶׂה בֵּין הָעַרְבַּיִם כְּמִנְחַת 8

ב
הַבֹּקֶר[a] וּכְנִסְכּוֹ תַּעֲשֶׂה אִשֵּׁה רֵיחַ נִיחֹחַ לַיהוָה: פ 9 וּבְיוֹם 9
הַשַּׁבָּת שְׁנֵי־כְבָשִׂים בְּנֵי־שָׁנָה תְּמִימִם וּשְׁנֵי עֶשְׂרֹנִים סֹלֶת מִנְחָה

ד פת וכל שבת שבתון דכורת[9] . ב[10]
בְּלוּלָה בַשָּׁמֶן וְנִסְכּוֹ: 10 עֹלַת שַׁבָּת בְּשַׁבַּתּוֹ[a] עַל־עֹלַת הַתָּמִיד 10

ב¹¹ . ה¹²
וְנִסְכָּהּ[b]: ס 11 וּבְרָאשֵׁי חָדְשֵׁיכֶם תַּקְרִיבוּ עֹלָה לַיהוָה פָּרִים 11
בְּנֵי־בָקָר שְׁנַיִם וְאַיִל אֶחָד כְּבָשִׂים בְּנֵי־שָׁנָה שִׁבְעָה תְּמִימִם:
12 וּשְׁלֹשָׁה עֶשְׂרֹנִים סֹלֶת מִנְחָה בְּלוּלָה בַשֶּׁמֶן לַפָּר הָאֶחָד וּשְׁנֵי 12

ה ג מל וב חס[13] . ב[14]
עֶשְׂרֹנִים סֹלֶת מִנְחָה בְּלוּלָה בַשֶּׁמֶן לָאַיִל הָאֶחָד: 13 וְעִשָּׂרוֹן עִשָּׂרוֹן 13

ח וכל אשה ריח ניחוח דכורת
סֹלֶת מִנְחָה בְּלוּלָה בַשֶּׁמֶן לַכֶּבֶשׂ הָאֶחָד עֹלָה רֵיחַ נִיחֹחַ אִשֶּׁה

ד חס בלית
לַיהוָה: 14 וְנִסְכֵּיהֶם חֲצִי הַהִין יִהְיֶה[a] לַפָּר[b] וּשְׁלִישִׁת הַהִין לָאַיִל[b] 14

ב¹⁵
וּרְבִיעִת הַהִין לַכֶּבֶשׂ[c] יַיִן[d] זֹאת עֹלַת חׇדֶשׁ[e] בְּחׇדְשׁוֹ לְחׇדְשֵׁי[c] הַשָּׁנָה:

ל¹⁶
15 וּשְׂעִיר עִזִּים אֶחָד לְחַטָּאת לַיהוָה עַל־עֹלַת הַתָּמִיד יֵעָשֶׂה[a] 15

ה ר״פ . סד
וְנִסְכּוֹ[b]: ס 16 וּבַחֹדֶשׁ[a] הָרִאשׁוֹן בְּאַרְבָּעָה עָשָׂר יוֹם לַחֹדֶשׁ 16

ג ר״פ¹⁷
פֶּסַח לַיהוָה: 17 וּבַחֲמִשָּׁה עָשָׂר יוֹם לַחֹדֶשׁ הַזֶּה חָג שִׁבְעַת יָמִים 17

ג¹⁸ . סד
מַצּוֹת יֵאָכֵל[a]: 18 בַּיּוֹם הָרִאשׁוֹן מִקְרָא־קֹדֶשׁ[a] כָּל־מְלֶאכֶת עֲבֹדָה 18

Cp 28 [1]Mm 3003. [2]Mm 3727. [3]Mm 875. [4]Mm 576. [5]Mm 577. [6]Mm 578. [7]Mm 992. [8]Mm 574. [9]Mm 806. [10]Jes 66,23. [11]Mm 993. [12]Mm 1001. [13]Mm 999. [14]Mm 1003. [15]Mm 443. [16]Mm 210. [17]Mm 792. [18]Mm 994.

2 [b] G(S) *τὰ δῶρά μου* = נַי–; sic l? ‖ [c] l prb לחמי cf 24 ‖ [d–d] G *καρπώματά μου εἰς ὀσμήν* l אשי לרי ‖ [e] 𝔪 דיו–, G *ἐν ταῖς ἑορταῖς μου* = דֵי– cf Lv 23,2 ‖ **3** [a] 𝔪 האש ‖ [b] l c pc Mss 𝔪 עֹלַת ut 6.15 ‖ **4** [a] l c 𝔪 הָאֶ֫חָד? ‖ **5** [a] G *καὶ ποιήσεις τὸ δέκατον*, l וַעֲשִׂיתָ 'עש? (hpgr) ‖ [b] > 𝔪G* ‖ **7** [a] G^{Mss} σ′(SV) + *τοῦ οἴνου*, ins יַיִן ‖ [b] ST leg vinum vetus ‖ **8** [a] G *αὐτοῦ* ‖ **10** [a] 𝔪STT^{j} בְּשַׁבָּת ‖ [b] 𝔪 כיהם– ‖ **14** [a] l c 𝔪SV יֵין ‖ [b] 𝔪G + הָאֶחָד (G id in 20) ‖ [c] G + *τῷ ἑνί* = האחד cf [b] ‖ [d] dl, cf SV ‖ [e] 𝔪 החד ‖ **15** [a] 𝔪 יעשו ‖ [b] 𝔪 ut 10[b] ‖ **16** [a] 𝔪 בַּ' ‖ **17** [a] Ms 𝔪G תאכלו ut Lv 23,6 ‖ **18** [a] pc Mss G + יִהְיֶה לָכֶם (ex 25).

19 לֹא תַעֲשׂוּ׃ 19 וְהִקְרַבְתֶּם אִשֶּׁה עֹלָה לַיהוָה פָּרִים ׀ בְּנֵי־בָקָר שְׁנָיִם
20 וְאַיִל אֶחָד וְשִׁבְעָה ׀ כְּבָשִׂים בְּנֵי שָׁנָה תְּמִימִם ׀ יִהְיוּ ׀ לָכֶם׃ 20 וּמִנְחָתָם
סֹלֶת בְּלוּלָה בַשָּׁמֶן שְׁלֹשָׁה ׀ עֶשְׂרֹנִים לַפָּר וּשְׁנֵי עֶשְׂרֹנִים לָאָיִל תַּעֲשׂוּ׃
21 עִשָּׂרוֹן ׀ עִשָּׂרוֹן תַּעֲשֶׂה לַכֶּבֶשׂ הָאֶחָד לְשִׁבְעַת הַכְּבָשִׂים׃ 22 וּשְׂעִיר
23 חַטָּאת אֶחָד לְכַפֵּר עֲלֵיכֶם׃ 23 מִלְבַד עֹלַת הַבֹּקֶר אֲשֶׁר לְעֹלַת
24 הַתָּמִיד תַּעֲשׂוּ ׀ אֶת־אֵלֶּה׃ 24 כָּאֵלֶּה ׀ תַּעֲשׂוּ לַיּוֹם ׀ שִׁבְעַת יָמִים
לֶחֶם אִשֵּׁה רֵיחַ־נִיחֹחַ לַיהוָה עַל־עוֹלַת הַתָּמִיד יֵעָשֶׂה ׀ וְנִסְכּוֹ׃
25 וּבַיּוֹם ׀ הַשְּׁבִיעִי מִקְרָא־קֹדֶשׁ יִהְיֶה לָכֶם כָּל־מְלֶאכֶת עֲבֹדָה לֹא
[נז] תַעֲשׂוּ׃ ס 26 וּבְיוֹם ׀ הַבִּכּוּרִים בְּהַקְרִיבְכֶם מִנְחָה חֲדָשָׁה ׀ לַיהוָה
בְּשָׁבֻעֹתֵיכֶם מִקְרָא־קֹדֶשׁ יִהְיֶה לָכֶם כָּל־מְלֶאכֶת עֲבֹדָה לֹא תַעֲשׂוּ׃
27 וְהִקְרַבְתֶּם עוֹלָה לְרֵיחַ ׀ נִיחֹחַ לַיהוָה פָּרִים ׀ בְּנֵי־בָקָר שְׁנָיִם
28 אַיִל ׀ אֶחָד שִׁבְעָה ׀ כְּבָשִׂים בְּנֵי שָׁנָה׃ 28 וּמִנְחָתָם סֹלֶת בְּלוּלָה
בַשֶּׁמֶן שְׁלֹשָׁה עֶשְׂרֹנִים לַפָּר הָאֶחָד שְׁנֵי ׀ עֶשְׂרֹנִים לָאַיִל הָאֶחָד׃
29 עִשָּׂרוֹן ׀ עִשָּׂרוֹן לַכֶּבֶשׂ הָאֶחָד לְשִׁבְעַת הַכְּבָשִׂים׃ 30 שְׂעִיר ׀ עִזִּים
31 אֶחָד ׀ לְכַפֵּר עֲלֵיכֶם׃ 31 מִלְבַּד עֹלַת הַתָּמִיד וּמִנְחָתוֹ ׀ תַּעֲשׂוּ
29 תְּמִימִם ׀ יִהְיוּ־לָכֶם ׀ וְנִסְכֵּיהֶם׃ פ **29** ׀ וּבַחֹדֶשׁ הַשְּׁבִיעִי בְּאֶחָד
לַחֹדֶשׁ מִקְרָא־קֹדֶשׁ יִהְיֶה לָכֶם כָּל־מְלֶאכֶת עֲבֹדָה לֹא תַעֲשׂוּ יוֹם
2 תְּרוּעָה יִהְיֶה לָכֶם׃ 2 וַעֲשִׂיתֶם ׀ עֹלָה לְרֵיחַ נִיחֹחַ לַיהוָה פַּר ׀ בֶּן־
3 בָּקָר ׀ אֶחָד אַיִל ׀ אֶחָד כְּבָשִׂים בְּנֵי־שָׁנָה שִׁבְעָה תְּמִימִם׃ 3 וּמִנְחָתָם
סֹלֶת בְּלוּלָה בַשָּׁמֶן שְׁלֹשָׁה עֶשְׂרֹנִים לַפָּר שְׁנֵי ׀ עֶשְׂרֹנִים לָאָיִל׃
4 וְעִשָּׂרוֹן ׀ אֶחָד לַכֶּבֶשׂ הָאֶחָד לְשִׁבְעַת הַכְּבָשִׂים׃ 5 וּשְׂעִיר־עִזִּים
6 אֶחָד חַטָּאת ׀ לְכַפֵּר עֲלֵיכֶם׃ 6 מִלְבַד ׀ עֹלַת הַחֹדֶשׁ וּמִנְחָתָהּ וְעֹלַת

[19] Mm 1001. [20] Mm 996. [21] Mp sub loco. [22] Mm 1002. [23] Mm 1000. [24] Mm 875. [25] Mm 995. [26] Mm 210. [27] Mm 2977. [28] Mm 3661. [29] Mm 574. [30] Mm 876. Cp 29 [1] Mm 997. [2] Mm 574. [3] Mm 998. [4] Mm 999.

21 [a] pc Mss ⅏Ⅎ וְע׳ ‖ [b] > 2 Mss ⅏𝔙, cf 𝔖 ‖ **22** [a–a] 2 Mss ⅏𝔊𝔖 עִזִּים אחד לְחַ׳ ut 15.30 etc ‖ **23** [a] > 𝔊* ‖ [b–b] > 𝔙(𝔊 ad init 24) ‖ **24** [a–a] ⅏ invers ‖ [b] ⅏𝔊 הִי׳ ‖ [c] ⅏𝔊𝔖 לְר׳ (אִשֶּׁה) ‖ [d] ⅏ יעשׂו cf 15, 𝔊 *ποιήσεις* ‖ [e] ⅏ ut 10.15 ‖ **26** [a] ⅏ בְּ׳ ‖ **27** [a] ⅏ אִשֶּׁה ר׳ cf 24 ‖ [b] mlt Mss ⅏𝔖𝔗[J] וְא׳ ‖ [c–c] ⅏𝔊[Mss]𝔖𝔗(𝔙) invers ut 𝔑𝔦 11 etc ‖ [d] ins c ⅏ תְּמִימִם יִהְיוּ לָכֶם, 𝔊 (cf 𝔙) + *ἀμώμους* cf 31 ‖ **28** [a] mlt Mss ⅏𝔊𝔖 וּשׂ׳ ‖ **29** [a] pc Mss ⅏𝔖 וְע׳ ! ‖ **30** [a] pc Mss ⅏𝔊𝔖𝔙 וּשׂ׳ ‖ [b] ins c pc Mss ⅏𝔊 לְחַטָּאת? ut 15 etc ‖ **31** [a] Ms ⅏ תָּה– ut 29,11 ‖ [b–b] dl cf 27[d] ‖ **Cp 29,2** [a] nonn Mss וְא׳ ‖ **3** [a] nonn Mss ⅏𝔊𝔖𝔗[J] וּשׂ׳ (cf 28,28) id 9.14 ‖ **4** [a] ⅏𝔊 עשרון ‖ **5** [a] nonn Mss ⅏𝔊𝔖𝔗[J] לְחַ׳, id 11.16.19.25.

ג. יז[5] הַתָּמִיד וּמִנְחָתָהּ וְנִסְכֵּיהֶם[a] כְּמִשְׁפָּטָם לְרֵיחַ נִיחֹחַ אִשֶּׁה לַיהוָה׃ ס

ל 7 וּבֶעָשׂוֹר לַחֹדֶשׁ הַשְּׁבִיעִי הַזֶּה מִקְרָא־קֹדֶשׁ יִהְיֶה לָכֶם וְעִנִּיתֶם אֶת־ 7

ת וכל אשה ריח ניחח דכות׃ נַפְשֹׁתֵיכֶם כָּל־[a]מְלָאכָה[b] לֹא תַעֲשׂוּ׃ 8 וְהִקְרַבְתֶּם עֹלָה לַיהוָה רֵיחַ 8

ד[6]. ג בעינ׳ נִיחֹחַ פַּר בֶּן־בָּקָר אֶחָד אַיִל[a] אֶחָד כְּבָשִׂים בְּנֵי־שָׁנָה שִׁבְעָה תְּמִימִם׃

יִהְיוּ לָכֶם׃ 9 וּמִנְחָתָם סֹלֶת בְּלוּלָה בַשָּׁמֶן שְׁלֹשָׁה עֶשְׂרֹנִים לַפָּר שְׁנֵי 9

ג[7] עֶשְׂרֹנִים לָאַיִל הָאֶחָד׃ 10 עִשָּׂרוֹן[a] עִשָּׂרוֹן לַכֶּבֶשׂ הָאֶחָד לְשִׁבְעַת 10

ב בעינ׳[8]. ז[9] פת וכל תרי עשר דכות׃ ב מ א הַכְּבָשִׂים׃ 11 שְׂעִיר[a]־עִזִּים אֶחָד חַטָּאת מִלְּבַד חַטַּאת הַכִּפֻּרִים

ג ב מנה ס״ם. ג ר״פ[10] וְעֹלַת הַתָּמִיד וּמִנְחָתָהּ[b] וְנִסְכֵּיהֶם[c]׃ פ 12 וּבַחֲמִשָּׁה עָשָׂר יוֹם 12

לַחֹדֶשׁ הַשְּׁבִיעִי[a] מִקְרָא־קֹדֶשׁ יִהְיֶה לָכֶם כָּל־מְלֶאכֶת עֲבֹדָה לֹא

תַעֲשׂוּ וְחַגֹּתֶם[b] חַג לַיהוָה שִׁבְעַת יָמִים׃ 13 וְהִקְרַבְתֶּם עֹלָה אִשֶּׁה

ה[11] רֵיחַ נִיחֹחַ לַיהוָה פָּרִים[a] בְּנֵי־בָקָר שְׁלֹשָׁה עָשָׂר אֵילִם שְׁנָיִם כְּבָשִׂים

בְּנֵי־שָׁנָה אַרְבָּעָה עָשָׂר תְּמִימִם יִהְיוּ[b]׃ 14 וּמִנְחָתָם סֹלֶת בְּלוּלָה בַשָּׁמֶן

ב בטע[12] שְׁלֹשָׁה עֶשְׂרֹנִים לַפָּר הָאֶחָד לִשְׁלֹשָׁה עָשָׂר פָּרִים[a] שְׁנֵי עֶשְׂרֹנִים

ה[13] ג מל רב חס וחש מן הי נקוד י מנה בתור. ב[14] לָאַיִל הָאֶחָד לִשְׁנֵי הָאֵילִם׃ 15 וְעִשָּׂרוֹן[a] עִשָּׂרוֹן לַכֶּבֶשׂ הָאֶחָד

ל. ג לְאַרְבָּעָה עָשָׂר כְּבָשִׂים[b]׃ 16 וּשְׂעִיר־עִזִּים אֶחָד חַטָּאת מִלְּבַד חַטַּאת הַתָּמִיד עֹלָתָהּ

ד בעינ׳[15]. ה[11] הַתָּמִיד מִנְחָתָהּ[a] וְנִסְכָּהּ[b]׃ ס 17 וּבַיּוֹם הַשֵּׁנִי פָּרִים בְּנֵי־בָקָר

שְׁנֵים עָשָׂר אֵילִם שְׁנָיִם כְּבָשִׂים בְּנֵי־שָׁנָה אַרְבָּעָה עָשָׂר תְּמִימִם׃

18 וּמִנְחָתָם וְנִסְכֵּיהֶם לַפָּרִים לָאֵילִם וְלַכְּבָשִׂים בְּמִסְפָּרָם כַּמִּשְׁפָּט׃ 18

ג. ג ב מנה ס״פ 19 וּשְׂעִיר־עִזִּים אֶחָד חַטָּאת מִלְּבַד עֹלַת הַתָּמִיד וּמִנְחָתָהּ[a] וְנִסְכֵּיהֶם[b]׃ 19

ל ר״פ[16] ס 20 וּבַיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי פָּרִים עַשְׁתֵּי־עָשָׂר אֵילִם שְׁנָיִם כְּבָשִׂים 20

בְּנֵי־שָׁנָה אַרְבָּעָה עָשָׂר תְּמִימִם׃ 21 וּמִנְחָתָם וְנִסְכֵּיהֶם לַפָּרִים

לָאֵילִם וְלַכְּבָשִׂים בְּמִסְפָּרָם כַּמִּשְׁפָּט׃ 22 וּשְׂעִיר [a]חַטָּאת אֶחָד 22

[5]Mm 574. [6]Mm 998. [7]Mm 1000. [8]Mm 876. [9]Mm 676 [10]Mm 792. [11]Mm 1001. [12]Mm 1002. [13]Mm 999. [14]Mm 1003. [15]Mm 1004. [16]Mm 877.

6 [a] 𝔪 וְנִסְכֵּיהָ ‖ **7** [a] 𝔐𝔊𝔖 וְכָל ‖ [b] pc Mss 𝔊[Mss]𝔖𝔗 עֲבֹדָה לְאֹכֶת– ut 12.35 ‖ **8** [a] pc Mss וְאֵ׳ ‖ **10** [a] pc Mss 𝔪𝔖 וְע׳ ‖ **11** [a] pc Mss 𝔪𝔊𝔖𝔙 וּש׳ ‖ [b] pc Mss 𝔖𝔗[J] תָּם– ‖ [c] 𝔪 ut 6[a] ‖ **12** [a] pc Mss 𝔪𝔊𝔖 + הַזֶּה ‖ [b] pc Mss 𝔊* + אֹתוֹ ‖ **13** [a] 𝔊 pr τῇ ἡμέρᾳ τῇ πρώτῃ ‖ [b] 𝔪 + לכם ‖ **14** [a] l c 𝔪𝔊 הַפָּ׳ ‖ **15** [a] sic וז (ו punct extr) ‖ [b] l c 𝔪𝔊 הַכְּ׳ et ins c 𝔪 וְנִסְכֵּיהֶם ‖ **16** [a] mlt Mss 𝔪𝔖𝔙 ומ׳ (ut 6), id 25.31.34 ‖ [b] 𝔪 ut 6[a] ‖ **19** [a] nonn Mss 𝔗[J] תָּם– ‖ [b] pc Mss 𝔖𝔙 כָּהּ–, 𝔪 ut 6[a] ‖ **22** [a–a] 𝔪𝔊𝔖𝔙 עִזִּים א׳ לְחַ׳, id 28 etc.

23 מִלְבַד עֹלַת הַתָּמִיד וּמִנְחָתָהּ וְנִסְכָּהּ׃ ס 23 וּבַיּוֹם ׀ הָרְבִיעִי ג ר״פ[17]
פָּרִים עֲשָׂרָה אֵילִם שְׁנָיִם כְּבָשִׂים בְּנֵי־שָׁנָה אַרְבָּעָה עָשָׂר תְּמִימִם׃
24 מִנְחָתָם[a] וְנִסְכֵּיהֶם לַפָּרִים לָאֵילִם וְלַכְּבָשִׂים בְּמִסְפָּרָם כַּמִּשְׁפָּט׃ ג ר״פ[18]
25 וּשְׂעִיר־עִזִּים ׀ אֶחָד ׀ חַטָּאת ׀ מִלְבַד ׀ עֹלַת ׀ הַתָּמִיד מִנְחָתָהּ וְנִסְכָּהּ׃ ג. ד בעינ[19]
ס 26 וּבַיּוֹם הַחֲמִישִׁי פָּרִים תִּשְׁעָה אֵילִם שְׁנָיִם כְּבָשִׂים בְּנֵי־
27 שָׁנָה אַרְבָּעָה עָשָׂר תְּמִימִם׃ 27 וּמִנְחָתָם וְנִסְכֵּיהֶם לַפָּרִים לָאֵילִם
28 וְלַכְּבָשִׂים בְּמִסְפָּרָם כַּמִּשְׁפָּט׃ 28 וּשְׂעִיר חַטָּאת אֶחָד מִלְבַד עֹלַת
29 הַתָּמִיד וּמִנְחָתָהּ וְנִסְכָּהּ׃ ס 29 וּבַיּוֹם הַשִּׁשִּׁי פָּרִים שְׁמֹנָה אֵילִם
30 שְׁנָיִם כְּבָשִׂים בְּנֵי־שָׁנָה אַרְבָּעָה עָשָׂר תְּמִימִם׃ 30 וּמִנְחָתָם וְנִסְכֵּיהֶם
31 לַפָּרִים לָאֵילִם וְלַכְּבָשִׂים בְּמִסְפָּרָם כַּמִּשְׁפָּט׃ 31 וּשְׂעִיר חַטָּאת
32 אֶחָד מִלְבַד עֹלַת הַתָּמִיד מִנְחָתָהּ וְנִסְכֶּיהָ[a]׃ פ 32 וּבַיּוֹם ל בעינ[19]. ל
הַשְּׁבִיעִי פָּרִים שִׁבְעָה אֵילִם שְׁנָיִם כְּבָשִׂים בְּנֵי־שָׁנָה אַרְבָּעָה עָשָׂר
33 תְּמִימִם׃ 33 וּמִנְחָתָם וְנִסְכֵּיהֶם לַפָּרִים לָאֵילִם וְלַכְּבָשִׂים בְּמִסְפָּרָם ב פסוק בתור כל ס״ת ס[20]
34 כְּמִשְׁפָּטָם[a]׃ 34 וּשְׂעִיר חַטָּאת אֶחָד מִלְבַד עֹלַת הַתָּמִיד מִנְחָתָהּ סימן בז ז מ׳ פ[21].
ל בעינ[19]
35 וְנִסְכָּהּ׃ פ 35 בַּיּוֹם[a] ׀ הַשְּׁמִינִי עֲצֶרֶת תִּהְיֶה לָכֶם כָּל־מְלֶאכֶת ג ר״פ[22]
36 עֲבֹדָה לֹא תַעֲשׂוּ׃ 36 וְהִקְרַבְתֶּם עֹלָה אִשֵּׁה רֵיחַ נִיחֹחַ לַיהוָה פַּר
37 אֶחָד אַיִל אֶחָד כְּבָשִׂים בְּנֵי־שָׁנָה שִׁבְעָה תְּמִימִם׃ 37 מִנְחָתָם[a] ג ר״פ[18]
38 וְנִסְכֵּיהֶם לַפָּר לָאַיִל וְלַכְּבָשִׂים בְּמִסְפָּרָם כַּמִּשְׁפָּט׃ 38 וּשְׂעִיר
39 חַטָּאת אֶחָד מִלְבַד עֹלַת הַתָּמִיד וּמִנְחָתָהּ וְנִסְכָּהּ׃ 39 אֵלֶּה
תַּעֲשׂוּ לַיהוָה בְּמוֹעֲדֵיכֶם לְבַד מִנִּדְרֵיכֶם וְנִדְבֹתֵיכֶם לְעֹלֹתֵיכֶם ב חד מל וחד חס[23]
30 וּלְמִנְחֹתֵיכֶם וּלְנִסְכֵּיכֶם וּלְשַׁלְמֵיכֶם׃ 30 1 וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֶל־בְּנֵי ל. ל. ל
יִשְׂרָאֵל כְּכֹל אֲשֶׁר־צִוָּה יְהוָה אֶת־מֹשֶׁה׃ פ קסח
ס[נ] 2 וַיְדַבֵּר מֹשֶׁה אֶל־רָאשֵׁי הַמַּטּוֹת לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל לֵאמֹר זֶה הַדָּבָר עה
פרש 3 אֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה׃ 3 אִישׁ כִּי־יִדֹּר נֶדֶר לַיהוָה אוֹ־הִשָּׁבַע[a] שְׁבֻעָה ל בטע
לֶאְסֹר אִסָּר עַל־נַפְשׁוֹ לֹא יַחֵל דְּבָרוֹ[b] כְּכָל־הַיֹּצֵא מִפִּיו יַעֲשֶׂה׃ ת[1]

[17] Mm 3920. [18] Mm 1007. [19] Mm 1004. [20] Mm 1005. [21] Okhl 293. [22] Mm 1006. [23] Mm 918.
Cp 30 [1] Mm 1008.

24 [a] mlt Mss ωSV ומ׳, id 37 || **31** [a] nonn Mss SCᵘV וְנִסְכָּהּ cf 16 etc || **33** [a] nonn Mss ωV sine suff || **35** [a] nonn Mss ωG*S ובי׳ || **37** [a] mlt Mss ωSV ומ׳ || **Cp 30,3** [a] l יר? || [b] ω ריק—.

כג . ל . ג וחס בתור

4 וְאִשָּׁה כִּי־תִדֹּר נֶדֶר לַיהוָה וְאָסְרָה אִסָּר בְּבֵית אָבִיהָ בִּנְעֻרֶיהָ׃ 4
5 וְשָׁמַע אָבִיהָ אֶת־נִדְרָהּ וֶאֱסָרָהּ[a] אֲשֶׁר אָסְרָה עַל־נַפְשָׁהּ וְהֶחֱרִישׁ 5
לָהּ אָבִיהָ וְקָמוּ כָּל־נְדָרֶיהָ וְכָל־אִסָּר[b] אֲשֶׁר־אָסְרָה עַל־נַפְשָׁהּ
יָקוּם[c]׃ 6 וְאִם־הֵנִיא[a] אָבִיהָ אֹתָהּ בְּיוֹם שָׁמְעוֹ כָּל־נְדָרֶיהָ וֶאֱסָרֶיהָ 6
אֲשֶׁר־אָסְרָה עַל־נַפְשָׁהּ לֹא יָקוּם[b] וַיהוָה יִסְלַח־לָהּ כִּי־הֵנִיא אָבִיהָ
כג בתור אֹתָהּ׃ 7 וְאִם־הָיוֹ תִהְיֶה לְאִישׁ וּנְדָרֶיהָ עָלֶיהָ אוֹ[a] מִבְטָא שְׂפָתֶיהָ 7
כה[2] אֲשֶׁר אָסְרָה עַל־נַפְשָׁהּ׃ 8 וְשָׁמַע אִישָׁהּ[a] בְּיוֹם שָׁמְעוֹ[a] וְהֶחֱרִישׁ לָהּ 8
ל . ל חס . ז חס[3] וְקָמוּ[a] נְדָרֶיהָ[b] וֶאֱסָרָהּ אֲשֶׁר־אָסְרָה עַל־נַפְשָׁהּ יָקֻמוּ׃ 9 וְאִם בְּיוֹם 9
יא[4] . כה[2] . יב[5] מל שָׁמְעַ אִישָׁהּ יָנִיא אוֹתָהּ[a] וְהֵפֵר אֶת־נִדְרָהּ[b] אֲשֶׁר עָלֶיהָ וְאֵת[c] מִבְטָא
ב מנה בתור וכל יהושע שפטים ויחזק דכות׳ ב מ ג שְׂפָתֶיהָ[a] אֲשֶׁר אָסְרָה עַל־נַפְשָׁהּ[d] וַיהוָה יִסְלַח־לָהּ׃ 10 וְנֶדֶר אַלְמָנָה 10
כג בתור . ה
ב . כה[2] וּגְרוּשָׁה כֹּל אֲשֶׁר־אָסְרָה עַל־נַפְשָׁהּ יָקוּם עָלֶיהָ׃ 11 וְאִם־בֵּית אִישָׁהּ 11
ל . כה[2] . ז חס ג מנה בליש נָדָרָה אוֹ־אָסְרָה אִסָּר עַל־נַפְשָׁהּ בִּשְׁבֻעָה׃ 12 וְשָׁמַע אִישָׁהּ וְהֶחֱרִשׁ 12
לָהּ לֹא הֵנִיא אֹתָהּ וְקָמוּ כָּל־נְדָרֶיהָ וְכָל־אִסָּר[a] אֲשֶׁר־אָסְרָה עַל־
כה[2] נַפְשָׁהּ יָקוּם[b]׃ 13 וְאִם־הָפֵר יָפֵר אֹתָם אִישָׁהּ בְּיוֹם שָׁמְעוֹ כָּל־מוֹצָא 13
ל . כה[2] . ל . כב בתור שְׂפָתֵי נִדְרֶיהָ וְלֶאְסַר[a] נַפְשָׁהּ לֹא יָקוּם[b] אִישָׁהּ הֲפֵרָם וַיהוָה יִסְלַח־
ה . ח[5] . ב חד מל וחד חס[7] . כה[2] לָהּ׃ 14 כָּל־נֶדֶר וְכֹל שְׁבֻעַת אִסָּר לְעַנֹּת נָפֶשׁ אִישָׁהּ יְקִימֶנּוּ וְאִישָׁהּ 14
כה[2] . ב[a] יְפֵרֶנּוּ׃ 15 וְאִם־הַחֲרֵשׁ יַחֲרִישׁ לָהּ אִישָׁהּ מִיּוֹם אֶל־יוֹם וְהֵקִים אֶת־ 15
ז חס ג מנה בליש כָּל־נִדְרֶיהָ אוֹ אֶת־כָּל־אֱסָרֶיהָ אֲשֶׁר עָלֶיהָ הֵקִים אֹתָם כִּי־הֶחֱרִשׁ
יז לָהּ בְּיוֹם שָׁמְעוֹ׃ 16 וְאִם־הָפֵר יָפֵר אֹתָם[a] אַחֲרֵי שָׁמְעוֹ וְנָשָׂא אֶת־ 16
ג פסוק בין בין עֲוֹנָהּ[b]׃ 17 אֵלֶּה הַחֻקִּים אֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֶת־מֹשֶׁה בֵּין אִישׁ 17
ג . ב וחס בתור לְאִשְׁתּוֹ בֵּין[a] אָב לְבִתּוֹ בִּנְעֻרֶיהָ בֵּית[b] אָבִיהָ׃ פ

31 1 וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵאמֹר׃ 2 נְקֹם[a] נִקְמַת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל סֹ[נה]
ג מל בתור[1] מֵאֵת הַמִּדְיָנִים אַחַר[b] תֵּאָסֵף אֶל־עַמֶּיךָ[c]׃ 3 וַיְדַבֵּר מֹשֶׁה אֶל־הָעָם 3

[2]Mm 1506. [3]Mm 1709. [4]Mm 2550. [5]Mm 1009. [6]Mm 1833. [7]Ps 88,1. [8]Mm 4079. Cp **31** [1]Mm 1010.

5 [a–a] 𝔐𝔖 נְדָרֶיהָ וֶאֱסָרֶיהָ ‖ [b–b] 𝔐 וֶאֱסָרֶיהָ ‖ [c] 𝔐𝔊𝔗 pl; > 𝔖 ‖ **6** [a] 𝔐𝔊 הֲנָא יָנִיא ‖ [b] 1 c 𝔐𝔊𝔖𝔗𝔗[J] יָקוּמוּ cf 5[c] ‖ [c] 𝔐[Mss] יִ ‖ **7** [a] 𝔊 *κατά* ‖ **8** [a–a] tr post לָהּ cf 𝔊 ‖ [b] nonn Mss 𝔐𝔊𝔖 pr כָּל־ ‖ **9** [a–a] 𝔊* *πᾶσαι αἱ εὐχαὶ αὐτῆς καὶ οἱ ὁρισμοὶ αὐτῆς* ‖ [b] 𝔐𝔖 נדריה ‖ [c] 𝔐 אוֹ ‖ [d] 𝔊* + *οὐ μενοῦσιν, ὅτι ὁ ἀνὴρ ἀνένευσεν ἀπ' αὐτῆς* ‖ **12** [a] 𝔐𝔊*𝔖 ריה– ‖ [b] 𝔐𝔊𝔖𝔗𝔗[J] pl ‖ **13** [a] pc Mss Or סָר– ‖ [b] 𝔐𝔖𝔗𝔗[J] pl ‖ **16** [a] 𝔊* *αὐτῆς*, 𝔊[Fcmin]𝔈 *ὁ ἀνὴρ αὐτῆς* ex 13 ‖ [b] 𝔐𝔊𝔖[U] עֲוֹנוֹ ‖ **17** [a] Ms 𝔐𝔊𝔖 וּבֵ׳ ‖ [b] 𝔐 בְּבֵ׳ ut 4 ‖ **Cp 31,2** [a] 𝔖 *'t(t)b'* = אֶקָּם cf 3b ‖ [b] nonn Mss 𝔐𝔊𝔖𝔗[J]𝔙 וְא׳ cf 27,13[a].

לֵאמֹר֙ הֵחָלְצ֣וּ[a] מֵאִתְּכֶ֔ם אֲנָשִׁ֖ים לַצָּבָ֑א וְיִהְי֥וּ[b] עַל־מִדְיָ֖ן לָתֵ֥ת נִקְמַת־ ל.יא רפ²
4 יְהוָ֖ה בְּמִדְיָֽן׃ 4 אֶ֚לֶף לַמַּטֶּ֔ה אֶ֚לֶף לַמַּטֶּ֔ה לְכֹ֖ל מַטּ֣וֹת יִשְׂרָאֵ֑ל
5 תִּשְׁלְח֖וּ לַצָּבָ֥א׃ 5 וַיִּמָּסְר֣וּ[a] מֵאַלְפֵ֣י יִשְׂרָאֵ֗ל אֶ֚לֶף לַמַּטֶּ֔ה שְׁנֵים־עָשָׂ֖ר ל
6 אֶ֣לֶף חֲלוּצֵ֑י צָבָֽא׃ 6 וַיִּשְׁלַ֤ח אֹתָם֙ מֹשֶׁ֔ה אֶ֚לֶף לַמַּטֶּ֔ה לַצָּבָ֖א אֹתָ֑ם
וְאֶת־פִּינְחָ֞ס בֶּן־אֶלְעָזָ֣ר הַכֹּהֵ֗ן לַצָּבָא֙[a] וּכְלֵ֣י הַקֹּ֔דֶשׁ וַחֲצֹצְר֖וֹת ל
7 הַתְּרוּעָ֥ה בְּיָדֽוֹ׃ 7 וַיִּצְבְּא֗וּ עַל־מִדְיָן֙ כַּאֲשֶׁ֣ר צִוָּ֔ה יְהוָ֖ה אֶת־מֹשֶׁ֑ה ל
8 וַיַּהַרְג֖וּ כָּל־זָכָֽר׃ 8 וְאֶת־מַלְכֵ֥י מִדְיָ֛ן הָרְג֥וּ עַל־חַלְלֵיהֶ֖ם אֶת־אֱוִ֣י ל
וְאֶת־רֶ֣קֶם וְאֶת־צ֔וּר וְאֶת־חוּר֙ וְאֶת־רֶ֣בַע חֲמֵ֔שֶׁת מַלְכֵ֖י מִדְיָ֑ן וְאֶת־ ג²
9 בִּלְעָ֥ם בֶּן־בְּעֹ֖ור הָרְג֥וּ בֶחָֽרֶב׃ 9 וַיִּשְׁבּ֣וּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵ֗ל אֶת־נְשֵׁ֤י מִדְיָן֙ ט⁴
וְאֶת־טַפָּ֔ם וְאֶת כָּל־בְּהֶמְתָּ֖ם וְאֶת־כָּל־מִקְנֵהֶ֣ם[a] וְאֶת־כָּל־חֵילָ֑ם בָּזָֽזוּ׃ ד חס בליש
10 וְאֶת כָּל־עָרֵיהֶם֙ בְּמוֹשְׁבֹתָ֔ם וְאֶת כָּל־טִירֹ֖תָם שָׂרְפ֥וּ בָאֵֽשׁ׃ ל
11 וַיִּקְח֣וּ אֶת־כָּל־הַשָּׁלָ֗ל וְאֶת כָּל־הַמַּלְקוֹחַ֙ בָּאָדָ֔ם וּבַבְּהֵמָ֖ה׃
12 וַיָּבִ֣יאוּ אֶל־מֹשֶׁ֣ה וְאֶל־אֶלְעָזָ֣ר הַכֹּהֵ֔ן וְאֶל־עֲדַ֖ת[a] בְּנֵי־יִשְׂרָאֵ֑ל אֶת־ לו.ל
הַשִּׁבְיָ֣ הְ וְאֶת־הַמַּלְקוֹחַ֮ וְאֶת־הַשָּׁלָל֒ אֶל־הַמַּחֲנֶ֔ה אֶל־עַרְבֹ֖ת מוֹאָ֑ב אֲשֶׁ֣ר ל
13 עַל־יַרְדֵּ֥ן יְרֵחֽוֹ׃ ס 13 וַיֵּצְא֣וּ[a] מֹשֶׁ֗ה וְאֶלְעָזָר֙ הַכֹּהֵ֔ן וְכָל־נְשִׂיאֵ֖י ב
14 הָעֵדָ֑ה לִקְרָאתָ֖ם אֶל־מִח֥וּץ לַמַּחֲנָֽה׃ 14 וַיִּקְצֹ֥ף מֹשֶׁ֖ה עַל פְּקוּדֵ֣י ד בלישׁ⁵
הֶחָיִל֮ שָׂרֵי֒ הָאֲלָפִים֙ וְשָׂרֵ֣י הַמֵּא֔וֹת הַבָּאִ֖ים מִצְּבָ֥א הַמִּלְחָמָֽה׃ ל
15 וַיֹּ֨אמֶר֙ אֲלֵיהֶ֔ם מֹשֶׁ֖ה הַחִיִּיתֶ֥ם[a] כָּל־נְקֵבָֽה׃ 16 הֵ֣ן[a] הֵ֗נָּה הָי֤וּ לִבְנֵי֙ יז מל בתור⁶.ל
יִשְׂרָאֵ֣ל בִּדְבַ֣ר בִּלְעָ֔ם[b] לִמְסָ֥ר־מַ֖עַל בַּיהוָ֑ה[b] עַל־דְּבַר־פְּעֹ֣ור[c] וַתְּהִ֥י
17 הַמַּגֵּפָ֖ה בַּעֲדַ֥ת יְהוָֽה׃ 17 וְעַתָּ֗ה הִרְג֤וּ כָל־זָכָר֙ בַּטָּ֔ף[a] וְכָל־אִשָּׁ֖ה ג
18 יֹדַ֣עַת אִ֔ישׁ לְמִשְׁכַּ֖ב זָכָ֣ר הָרֹֽגוּ׃ 18 וְכָל֙ הַטַּ֣ף בַּנָּשִׁ֔ים אֲשֶׁ֥ר לֹא־יָדְע֖וּ ג.ז.ב.ט ר״פ בסיפ⁸.
ל וכל שיר השירים דכות
19 מִשְׁכַּ֣ב זָכָ֑ר הַחֲי֖וּ לָכֶֽם׃[a] 19 וְאַתֶּ֗ם חֲנ֤וּ[a] מִח֙וּץ לַמַּחֲנֶ֔ה שִׁבְעַ֥ת יָמִ֖ים ל.ב⁹
כֹּל֙ הֹרֵ֣ג נָ֔פֶשׁ וְכֹ֖ל נֹגֵ֣עַ[b] בֶּחָלָ֑ל תִּתְחַטְּא֗וּ בַּיּ֛וֹם הַשְּׁלִישִׁ֥י וּבַיּ֖וֹם ל.ב.ל

[2]Mm 417. [3]Mm 1011. [4]Mm 1694. [5]Mp sub loco. [6]Mm 250. [7]Mm 3430. [8]Mm 881. [9]Mm 2744.

3 [a] l c 𝔪[Mss]𝔊𝔖𝔙 הַחֲלִיצוּ ‖ [b] l ליהוה? cf 𝔊 *ἔναντι κυρίου* ‖ **5** [a] 𝔙 *dederunt* = וַיִּמְסְרוּ 𝔖(𝔗𝔗[J]) *w'tgbjw* = et electi sunt; 𝔊 *καὶ ἐξηρίθμησαν*, prb l וַיִּסָּפְרוּ ‖ **6** [a] dl? cf 𝔊* ‖ **9** [a] mlt Mss 𝔪 ניהם־ ‖ **12** [a] mlt Mss 𝔪(𝔊)𝔖𝔗[J]𝔙 pr כָּל־ ‖ **13** [a] Ms 𝔪𝔊 sg ‖ **15** [a] 𝔪𝔊𝔖𝔙 לָמָּה הַחֲיִ֑יתֶם, sic l? ‖ **16** [a] 𝔪 הנה ‖ [b–b] 𝔊 *τοῦ ἀποστῆσαι καὶ ὑπεριδεῖν τὸ ῥῆμα κυρίου*, 𝔖 *wmrdw w''ljw bmrj'* = et rebellaverunt et iniuste egerunt contra Dominum cf 𝔙, l aut c 𝔗𝔗[J] למעל מ׳ ב׳ aut ׳י לָסוּר מֵעַל ‖ [c–c] add ‖ **17** [a] 𝔊 *ἐν πάσῃ τῇ ἀπαρτίᾳ* (sim 18) ‖ **18** [a] 𝔊 *αὐτάς* (de pudicitia) ‖ **19** [a] 𝔪 + לָכֶם ‖ [b] 𝔪 הנ׳.

ל. ט ר״ם בסיפ[10]. ה[11]. ג[12]

20 הַשְׁבִיעִי אַתֶּם וּשְׁבִיכֶם׃ 20 וְכָל־בֶּגֶד וְכָל־כְּלִי־עוֹר וְכָל־מַעֲשֵׂה

ה[11]. ל 21 עִזִּים וְכָל־כְּלִי־עֵץ תִּתְחַטָּאוּ׃ ס 21 וַיֹּאמֶר אֶלְעָזָר הַכֹּהֵן

ג אֶל־אַנְשֵׁי הַצָּבָא הַבָּאִים לַמִּלְחָמָה זֹאת חֻקַּת הַתּוֹרָה אֲשֶׁר־צִוָּה

ו[13]. ד[14] יְהוָה אֶת־מֹשֶׁה׃ 22 אַךְ אֶת־הַזָּהָב וְאֶת־הַכֶּסֶף אֶת־הַנְּחֹשֶׁת אֶת־

ל. ד חס 23 הַבַּרְזֶל אֶת־הַבְּדִיל וְאֶת־הָעֹפֶרֶת׃ 23 כָּל־דָּבָר אֲשֶׁר־יָבֹא בָּאֵשׁ

ה[15] תַּעֲבִירוּ בָאֵשׁ וְטָהֵר אַךְ בְּמֵי נִדָּה יִתְחַטָּא וְכֹל אֲשֶׁר לֹא־יָבֹא

ג[16] בָּאֵשׁ תַּעֲבִירוּ בַמָּיִם׃ 24 וְכִבַּסְתֶּם בִּגְדֵיכֶם בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי וּטְהַרְתֶּם

ה 25 וְאַחַר תָּבֹאוּ אֶל־הַמַּחֲנֶה׃ פ 25 וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵּאמֹר׃ ס נסתם

26 שָׂא אֶת רֹאשׁ מַלְקוֹחַ הַשְּׁבִי בָּאָדָם וּבַבְּהֵמָה אַתָּה וְאֶלְעָזָר

ו 26 הַכֹּהֵן וְרָאשֵׁי אָבוֹת הָעֵדָה׃ 27 וְחָצִיתָ אֶת־הַמַּלְקוֹחַ בֵּין תֹּפְשֵׂי

הַמִּלְחָמָה הַיֹּצְאִים לַצָּבָא וּבֵין כָּל־הָעֵדָה׃ 28 וַהֲרֵמֹתָ מֶכֶס לַיהוָה

מֵאֵת אַנְשֵׁי הַמִּלְחָמָה הַיֹּצְאִים לַצָּבָא אֶחָד נֶפֶשׁ מֵחֲמֵשׁ הַמָּאוֹת

יח פסוק דמיין[17] מִן־הָאָדָם ומִן־הַבָּקָר ומִן־הַחֲמֹרִים ומִן־הַצֹּאן׃ 29 מִמַּחֲצִיתָם

ב חס 30 תִּקָּחוּ וְנָתַתָּה לְאֶלְעָזָר הַכֹּהֵן תְּרוּמַת יְהוָה׃ 30 וּמִמַּחֲצִת בְּנֵי־

ד[18]. ה[19] יִשְׂרָאֵל תִּקַּח ׀ אֶחָד אֶחָז מִן־הַחֲמִשִּׁים מִן־הָאָדָם מִן־הַבָּקָר מִן־

הַחֲמֹרִים וּמִן־הַצֹּאן מִכֹּל הַבְּהֵמָה וְנָתַתָּה אֹתָם לַלְוִיִּם שֹׁמְרֵי

מִשְׁמֶרֶת מִשְׁכַּן יְהוָה׃ 31 וַיַּעַשׂ מֹשֶׁה וְאֶלְעָזָר הַכֹּהֵן כַּאֲשֶׁר

ל וכל בזוי דמשלי דכורת 32 צִוָּה יְהוָה אֶת־מֹשֶׁה׃ 32 וַיְהִי הַמַּלְקוֹחַ יֶתֶר הַבָּז אֲשֶׁר בָּזְזוּ עַם

33 הַצָּבָא צֹאן שֵׁשׁ־מֵאוֹת אֶלֶף וְשִׁבְעִים אֶלֶף וַחֲמִשֶּׁת־אֲלָפִים׃ 33 וּבָקָר

34 35 שְׁנַיִם וְשִׁבְעִים אָלֶף׃ 34 וַחֲמֹרִים אֶחָד וְשִׁשִּׁים אָלֶף׃ 35 וְנֶפֶשׁ אָדָם

מִן־הַנָּשִׁים אֲשֶׁר לֹא־יָדְעוּ מִשְׁכַּב זָכָר כָּל־נֶפֶשׁ שְׁנַיִם וּשְׁלֹשִׁים אָלֶף׃

ד דגש[20] 36 וַתְּהִי הַמֶּחֱצָה חֵלֶק הַיֹּצְאִים בַּצָּבָא מִסְפַּר הַצֹּאן שְׁלֹשׁ־מֵאוֹת

כ בטע ר״פ[21] 37 אֶלֶף וּשְׁלֹשִׁים אָלֶף וְשִׁבְעַת אֲלָפִים וַחֲמֵשׁ מֵאוֹת׃ 37 וַיְהִי הַמֶּכֶס

[10]Mm 881. [11]Mm 945. [12]Mm 1012. [13]Mm 1904. [14]Mm 320. [15]Mm 1013. [16]Mm 1014. [17]Mm 3911. [18]Mm 1015. [19]Mm 808. [20]Mm 1016. [21]Mm 1017.

19 [c] 𝔪 יתכם — ‖ **20** [a] 1 תִּתְחַטָּאוּ? cf 𝔊𝔖 ‖ **21** [a–a] 𝔪 משה אל א׳ ה׳ אֱמֹר ‖ [b] 1 מִמִּי? cf 𝔊𝔖𝔗[J] ‖ [c–c] > 𝔪 ‖ **22** [a] mlt Mss 𝔪𝔊𝔖𝔗[J]𝔙 ואת ‖ **23** [a–a] > 𝔊* (homtel) ‖ [b–b] 𝔙 alit ‖ **24** [a] 𝔪 + 21—24 וז ‖ **26** [a] 𝔪 המ׳ ‖ **28** [a] 𝔪 אחת, sed prb נפש dl ‖ [b] 𝔪 מֵ׳ ‖ [c] Ms 𝔊 + וּמִן־הַבְּהֵמָה (ex 30) ‖ [d–d] 𝔊* *καὶ ἀπὸ τῶν αἰγῶν* (et invers) ‖ [e] 𝔪 + ומכל הבהמה cf [c] ‖ **29** [a] 1 c 𝔐𝔖 sg? ‖ [b] 𝔪 את ת׳ ‖ **30** [a] dl? cf 𝔊*𝔖𝔙 ‖ [b] nonn Mss 𝔪𝔊 𝔖𝔗[J] ומ׳ ‖ **36** [a] 𝔪 צ׳.

38 לַיהוָה מִן־הַצֹּאן שֵׁשׁ מֵאוֹת חָמֵשׁ[a] וְשִׁבְעִים׃ 38 וְהַבָּקָר[a] שְׁשָׁה
39 וּשְׁלֹשִׁים אָלֶף וּמִכְסָם לַיהוָה שְׁנַיִם וְשִׁבְעִים׃ 39 וַחֲמֹרִים שְׁלֹשִׁים
40 אָלֶף וַחֲמֵשׁ מֵאוֹת וּמִכְסָם לַיהוָה אֶחָד וְשִׁשִּׁים׃ 40 וְנֶפֶשׁ אָדָם שְׁשָׁה יו ר״פ וס״פ חד
41 עָשָׂר אָלֶף וּמִכְסָם לַיהוָה שְׁנַיִם וּשְׁלֹשִׁים נָפֶשׁ׃ 41 וַיִּתֵּן מֹשֶׁה אֶת־
מֶכֶס תְּרוּמַת יְהוָה לְאֶלְעָזָר הַכֹּהֵן כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֶת־מֹשֶׁה׃
42 וּמִמַּחֲצִית בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר חָצָה מֹשֶׁה מִן־הָאֲנָשִׁים הַצֹּבְאִים׃ ל 32,1
43 וַתְּהִי מֶחֱצַת[a] הָעֵדָה מִן־הַצֹּאן שְׁלֹשׁ־מֵאוֹת אֶלֶף וּשְׁלֹשִׁים אָלֶף׃
44 שִׁבְעַת[b] אֲלָפִים וַחֲמֵשׁ מֵאוֹת׃ 44 וּבָקָר שְׁשָׁה וּשְׁלֹשִׁים אָלֶף׃
45 וַחֲמֹרִים שְׁלֹשִׁים אָלֶף וַחֲמֵשׁ מֵאוֹת׃ 46 וְנֶפֶשׁ אָדָם שְׁשָׁה עָשָׂר
47 אָלֶף׃ 47 וַיִּקַּח מֹשֶׁה מִמַּחֲצַת בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל[a] אֶת־הָאֶחָז[a] אֶחָד מִן־ ב חס׳
ד ספרוק מן מן ומן
הַחֲמִשִּׁים מִן־הָאָדָם וּמִן־הַבְּהֵמָה וַיִּתֵּן אֹתָם לַלְוִיִּם[b] שֹׁמְרֵי מִשְׁמֶרֶת ח
48 מִשְׁכַּן יְהוָה כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֶת־מֹשֶׁה׃ 48 וַיִּקְרְבוּ אֶל־מֹשֶׁה
הַפְּקֻדִּים אֲשֶׁר לְאַלְפֵי הַצָּבָא שָׂרֵי הָאֲלָפִים וְשָׂרֵי הַמֵּאוֹת׃ ד בליש
49 וַיֹּאמְרוּ אֶל־מֹשֶׁה עֲבָדֶיךָ נָשְׂאוּ אֶת־רֹאשׁ אַנְשֵׁי הַמִּלְחָמָה אֲשֶׁר ו
50 בְּיָדֵנוּ[a] וְלֹא־נִפְקַד מִמֶּנּוּ אִישׁ׃ 50 וַנַּקְרֵב אֶת־קָרְבַּן יְהוָה אִישׁ אֲשֶׁר
מָצָא כְלִי[a] זָהָב אֶצְעָדָה וְצָמִיד טַבַּעַת עָגִיל וְכוֹמָז לְכַפֵּר עַל־ ג 25. ל. ב
51 נַפְשֹׁתֵינוּ לִפְנֵי יְהוָה׃ 51 וַיִּקַּח מֹשֶׁה וְאֶלְעָזָר הַכֹּהֵן אֶת־הַזָּהָב מֵאִתָּם
52 כָּל כְּלִי מַעֲשֶׂה׃ 52 וַיְהִי ו כָּל־זְהַב הַתְּרוּמָה אֲשֶׁר הֵרִימוּ לַיהוָה ז 27.
שִׁשָּׁה עָשָׂר אֶלֶף שְׁבַע[b]־מֵאוֹת וַחֲמִשִּׁים שֶׁקֶל מֵאֵת שָׂרֵי הָאֲלָפִים
53 54 וּמֵאֵת שָׂרֵי הַמֵּאוֹת׃ 53 [a]אַנְשֵׁי[b] הַצָּבָא בָּזְזוּ אִישׁ לוֹ׃ 54 וַיִּקַּח מֹשֶׁה
וְאֶלְעָזָר הַכֹּהֵן אֶת־הַזָּהָב מֵאֵת שָׂרֵי הָאֲלָפִים וְהַמֵּאוֹת וַיָּבִאוּ אֹתוֹ ו 26. לו
אֶל־אֹהֶל מוֹעֵד זִכָּרוֹן לִבְנֵי־יִשְׂרָאֵל לִפְנֵי יְהוָה׃ פ
ס(ט) 1 **32** וּמִקְנֶה ו רַב הָיָה לִבְנֵי רְאוּבֵן וְלִבְנֵי־גָד[a] עָצוּם מְאֹד וַיִּרְאוּ ג׳ וחד מן יו ר״פ וס״פ חד
2 אֶת־אֶרֶץ יַעְזֵר וְאֶת־אֶרֶץ גִּלְעָד וְהִנֵּה הַמָּקוֹם מְקוֹם מִקְנֶה׃ 2 וַיָּבֹאוּ ב וכל בארץ דכות ב מ ב׳

[22]Mm 1018. [23]Mm 422. [24]Mm 808. [25]Mm 622. [26]Mm 1904. [27]Mm 2217. **Cp 32** [1]Mm 1019. [2]Jdc 10,4 et 1 Ch 2,22.

37 [a] 𝔐 שה– ‖ **38** [a] 𝔐 וב׳ ‖ **43** [a] 𝔐 צית– ‖ [b] mlt Mss 𝔐𝔊𝔖𝔗[j] וש׳ ‖ **47** [a–a] > 𝔊* 𝔖𝔙, dl? cf 30[a] ‖ [b] 𝔐 אל־הל׳ ‖ **49** [a] mlt Mss Edd דינו– ‖ **50** [a] Seb nonn Mss כלי ‖ **52** [a] > pc Mss 𝔐 ‖ [b] Seb nonn Mss 𝔐𝔊𝔖𝔗[j] וש׳ ‖ **53** [a] 𝔙 alit ‖ [b] 𝔊 *καὶ οἱ ἄνδρες*, l ואנ׳? ‖ **Cp 32,1** [a] 𝔐 + שִׁבְט הַמְנַשֶּׁה, וְלַחֲצִי, id 2 (post ראובן) 6.25.29.31 (cf 33).

בְּנֵי־גָד[a] וּבְנֵי רְאוּבֵן[a] וַיֹּאמְרוּ אֶל־מֹשֶׁה וְאֶל־אֶלְעָזָר הַכֹּהֵן וְאֶל־
נְשִׂיאֵי הָעֵדָה לֵאמֹר׃ 3 עַטָרוֹת וְדִיבֹן וְיַעְזֵר וְנִמְרָה וְחֶשְׁבּוֹן וְאֶלְעָלֵה 3
וּשְׂבָם[a] וּנְבוֹ וּבְעֹן[b]׃ 4 הָאָרֶץ אֲשֶׁר הִכָּה[a] יְהוָה לִפְנֵי עֲדַת[b] יִשְׂרָאֵל 4 ל. ל. הי ר״פ מיחד[3]. יא
גי. ל אֶרֶץ מִקְנֶה הִוא וְלַעֲבָדֶיךָ מִקְנֶה׃ ס 5 וַיֹּאמְרוּ אִם־מָצָאנוּ חֵן 5
סו. ז[5]. ל וחס בְּעֵינֶיךָ יִתֶּן אֶת־הָאָרֶץ הַזֹּאת לַעֲבָדֶיךָ לַאֲחֻזָּה אַל[a]־תַּעֲבִרֵנוּ אֶת־
ל הַיַּרְדֵּן׃ 6 וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה לִבְנֵי־גָד וְלִבְנֵי רְאוּבֵן הַאַחֵיכֶם יָבֹאוּ 6
תניאון[6]. ת ר״פ ק וְלָמָּה תְנִיאוּן[a] אֶת־לֵב בְּנֵי יִשְׂרָאֵל 7
ל מֵעֲבֹר אֶל־הָאָרֶץ אֲשֶׁר־נָתַן לָהֶם יְהוָה׃ 8 כֹּה עָשׂוּ אֲבֹתֵיכֶם בְּשָׁלְחִי 8
אֹתָם מִקָּדֵשׁ בַּרְנֵעַ לִרְאוֹת אֶת־הָאָרֶץ׃ 9 וַיַּעֲלוּ עַד־נַחַל אֶשְׁכּוֹל 9
ל וַיִּרְאוּ אֶת־הָאָרֶץ וַיְנִיאוּ אֶת־לֵב בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לְבִלְתִּי־בֹא אֶל־הָאָרֶץ
אֲשֶׁר־נָתַן לָהֶם יְהוָה׃ 10 וַיִּחַר־אַף יְהוָה בַּיּוֹם הַהוּא וַיִּשָּׁבַע לֵאמֹר׃ 10
ו ר״פ בסיפ 11 אִם־יִרְאוּ הָאֲנָשִׁים[a] הָעֹלִים מִמִּצְרַיִם מִבֶּן עֶשְׂרִים שָׁנָה וָמַעְלָה[b] 11
אֶת הָאֲדָמָה אֲשֶׁר נִשְׁבַּעְתִּי לְאַבְרָהָם לְיִצְחָק וְלְיַעֲקֹב כִּי לֹא־מִלְאוּ
ג בלית. נ אַחֲרָי׃ 12 בִּלְתִּי כָּלֵב בֶּן־יְפֻנֶּה הַקְנִזִּי[a] וִיהוֹשֻׁעַ בִּן־נוּן כִּי מִלְאוּ 12
ג חס ול בלית[7] אַחֲרֵי יְהוָה׃ 13 וַיִּחַר־אַף יְהוָה בְּיִשְׂרָאֵל וַיְנִעֵם בַּמִּדְבָּר אַרְבָּעִים 13
לג בחור שָׁנָה עַד־תֹּם כָּל־הַדּוֹר הָעֹשֶׂה הָרַע בְּעֵינֵי יְהוָה׃ 14 וְהִנֵּה קַמְתֶּם 14
ל. ל תַּחַת אֲבֹתֵיכֶם תַּרְבּוּת אַנְשִׁים חַטָּאִים לְסָפּוֹת[a] עוֹד עַל חֲרוֹן אַף־
זי וכל משחתיך למלך דכות ב מ א יְהוָה אֶל[b]־יִשְׂרָאֵל׃ 15 כִּי תְשׁוּבֻן מֵאַחֲרָיו וְיָסַף עוֹד לְהַנִּיחוֹ[a] בַּמִּדְבָּר 15
לי וְשְׁחַתֶּם לְכָל־הָעָם הַזֶּה׃ ס 16 וַיִּגְּשׁוּ אֵלָיו וַיֹּאמְרוּ גְּדֵרֹת צֹאן 16
ב בתרי לישנ[9] נִבְנֶה לְמִקְנֵנוּ[a] פֹּה וְעָרִים לְטַפֵּנוּ׃ 17 וַאֲנַחְנוּ נֶחְלָץ חֻשִׁים[a] לִפְנֵי בְּנֵי 17
ל וחס. ב[10] יִשְׂרָאֵל עַד אֲשֶׁר אִם־הֲבִיאֹנָם אֶל־מְקוֹמָם וְיָשַׁב טַפֵּנוּ בְּעָרֵי הַמִּבְצָר
ז ר״פ בסיפ. ל מִפְּנֵי יֹשְׁבֵי הָאָרֶץ׃ 18 לֹא נָשׁוּב אֶל־בָּתֵּינוּ עַד הִתְנַחֵל[a] בְּנֵי יִשְׂרָאֵל 18
ל. לז אִישׁ נַחֲלָתוֹ[b]׃ 19 כִּי לֹא נִנְחַל[b] אִתָּם מֵעֵבֶר לַיַּרְדֵּן וָהָלְאָה כִּי בָאָה 19

[a]Mm 4 et Mm 944. [4]Mm 419. [5]Mm 723. [6]Mm 1020. [7]Mm 3730. [8]Mm 1021. [9]Mp sub loco. [10]Mm 1022.

2 [a] GS invers (id G* 25.29.31, mS 6.25.29.31.33) ‖ **3** [a] 1 c mG וְשִׂבְמָה ut 38 ‖ [b] 1 בַּעַל מ׳ = בֵּית מְעֹן = וּבַעַן 38 ‖ **4** [a] G *παρέδωκεν* ‖ [b] G(SV) *τῶν υἱῶν* = בְּנֵי ‖ **5** [a] mGSV וְאֶל ‖ **7** [a] 1 c Q תְּנִיאוּן cf 9; K תְּנוּאוּן, mMss תָּנִיאוּ ‖ **11** [a] G(V) + *οὗτοι* = הָאֲלֶה ‖ [b] G + *οἱ ἐπιστάμενοι τὸ κακὸν καὶ τὸ ἀγαθόν* ‖ **12** [a] G *ὁ διακεχωρισμένος* ‖ **14** [a] 1 לְסֶפֶת cf Vrs ‖ [b] m על ‖ **15** [a] S *lmt'jwtkwn* = לַהֲנִיעֲכֶם cf 13 ‖ **16** [a] mlt Mss m גינו– ‖ **17** [a] G(V) *προφυλακήν*, 1 חֲמֻשִׁים ‖ **18** [a] m לו– ‖ [b] m נ׳ את.

20 נַחֲלָתֵנוּ אִתָּנוּ מֵעֵבֶר הַיַּרְדֵּן[a] מִזְרָחָה׃ פ 20 וַיֹּאמֶר אֲלֵיהֶם יז מל בתור[11]
מֹשֶׁה אִם־תַּעֲשׂוּן אֶת־הַדָּבָר הַזֶּה אִם[a]־תֵּחָלְצוּ לִפְנֵי יְהוָה לַמִּלְחָמָה׃ יה[12]
21 וְעָבַר לָכֶם כָּל־חָלוּץ אֶת־הַיַּרְדֵּן לִפְנֵי יְהוָה עַד הוֹרִישׁוֹ אֶת־
22 אֹיְבָיו מִפָּנָיו׃ 22 וְנִכְבְּשָׁה הָאָרֶץ לִפְנֵי יְהוָה וְאַחַר תָּשֻׁבוּ[a] וִהְיִיתֶם כג . ג
נְקִיִּם[b] מֵיְהוָה וּמִיִּשְׂרָאֵל וְהָיְתָה הָאָרֶץ הַזֹּאת לָכֶם לַאֲחֻזָּה לִפְנֵי יְהוָה׃ 23 וְאִם־לֹא תַעֲשׂוּן כֵּן הִנֵּה[a] חֲטָאתֶם לַיהוָה וּדְעוּ חַטַּאתְכֶם[b] יה[12] . ו דמטע

24 אֲשֶׁר תִּמְצָא אֶתְכֶם׃ 24 בְּנוּ־לָכֶם עָרִים לְטַפְּכֶם וּגְדֵרֹת לְצֹנַאֲכֶם[a] יד[13] . יז מפק א[15]
25 וְהַיֹּצֵא מִפִּיכֶם תַּעֲשׂוּ[b]׃ 25 וַיֹּאמְרוּ[a] בְּנֵי־גָד וּבְנֵי רְאוּבֵן אֶל־ יב סביר
26 מֹשֶׁה לֵאמֹר עֲבָדֶיךָ יַעֲשׂוּ כַּאֲשֶׁר אֲדֹנִי מְצַוֶּה׃ 26 טַפֵּנוּ[a] נָשֵׁינוּ[b] מִקְנֵנוּ[c]
27 וְכָל־בְּהֶמְתֵּנוּ יִהְיוּ־שָׁם[d] בְּעָרֵי הַגִּלְעָד׃ 27 וַעֲבָדֶיךָ יַעַבְרוּ כָּל־ טז[14]
28 חָלוּץ צָבָא לִפְנֵי יְהוָה לַמִּלְחָמָה כַּאֲשֶׁר אֲדֹנִי דֹבֵר׃ 28 וַיְצַו יז[15]
לָהֶם מֹשֶׁה אֶת אֶלְעָזָר הַכֹּהֵן וְאֶת יְהוֹשֻׁעַ בִּן־נוּן וְאֶת־רָאשֵׁי אֲבוֹת ז דמטע בטע[18] . יט[16] . ל . עח
29 הַמַּטּוֹת לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל׃ 29 וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֲלֵהֶם אִם־יַעַבְרוּ בְנֵי־גָד
וּבְנֵי־רְאוּבֵן | אִתְּכֶם אֶת־הַיַּרְדֵּן כָּל־חָלוּץ לַמִּלְחָמָה לִפְנֵי יְהוָה
וְנִכְבְּשָׁה הָאָרֶץ לִפְנֵיכֶם וּנְתַתֶּם לָהֶם אֶת־אֶרֶץ הַגִּלְעָד לַאֲחֻזָּה׃ ג
30 וְאִם־לֹא יַעַבְרוּ חֲלוּצִים אִתְּכֶם[a] וְנֶאֶחֲזוּ בְתֹכְכֶם בְּאֶרֶץ כְּנָעַן׃ יג בתור ב מנה חס
31 וַיַּעֲנוּ בְנֵי־גָד וּבְנֵי רְאוּבֵן לֵאמֹר אֵת[a] אֲשֶׁר דִּבֶּר יְהוָה[b] אֶל־עֲבָדֶיךָ ה
32 כֵּן נַעֲשֶׂה׃ 32 נַחְנוּ[a] נַעֲבֹר חֲלוּצִים לִפְנֵי יְהוָה אֶרֶץ[b] כְּנָעַן וְאִתָּנוּ[c] ג ב פת וחד קמ[20] . ד . ה דמטע
33 אֲחֻזַּת נַחֲלָתֵנוּ מֵעֵבֶר לַיַּרְדֵּן׃ 33 וַיִּתֵּן לָהֶם | מֹשֶׁה לִבְנֵי־גָד וְלִבְנֵי יא ר״פ וס״פ נ[21]
רְאוּבֵן וְלַחֲצִי | שֵׁבֶט | מְנַשֶּׁה[a] בֶּן־יוֹסֵף אֶת־מַמְלְכֹת סִיחֹן מֶלֶךְ ל
הָאֱמֹרִי וְאֶת־מַמְלְכֹת עוֹג מֶלֶךְ הַבָּשָׁן הָאָרֶץ[c] לְעָרֶיהָ בִּגְבֻלֹת עָרֵי ל . ל . ל וכת חס[22]
34 הָאָרֶץ סָבִיב׃ 34 וַיִּבְנוּ בְנֵי־גָד אֶת־דִּיבֹן וְאֶת־עֲטָרֹת וְאֶת עֲרֹעֵר׃ ל חס

[11] Mm 250. [12] Mm 393. [13] Mm 1023. [14] Jos 15,41. [15] Mm 411. [16] וחד בערי גלעד Jdc 12,7. [17] Dt 25,10. [18] Mm 2139. [19] Mm 1065. [20] Mm 1024. [21] Mm 729. [22] Mm 2241.

19 [a] mlt Mss 𝔐 לי׳ ‖ **20** [a] nonn Mss 𝔐[Mss] ואם ‖ **22** [a] 𝔐 בון– ‖ [b] 𝔐 נקוים, 𝔐[Mss] נקואים ‖ **23** [a] > 𝔊𝔖; Seb והׄ ‖ [b] 𝔐𝔖 pl ‖ **24** [a] 1 c mlt Mss 𝔐 לצאנכם ‖ [b] 𝔐 שון– ‖ **25** [a] 1 c Seb nonn Mss 𝔐𝔊𝔖𝔙 pl ‖ **26** [a] mlt Mss טפינו ‖ [b] 𝔐𝔊𝔖𝔙 ונ׳ ‖ [c] mlt Mss 𝔐 ut 16[a], Ms 𝔐𝔖𝔙 ומ׳; > 𝔊* ‖ [d–d] 𝔊*𝔖𝔙 om שם, in 6.16 פה (recte); l ונושבם cf 17b ‖ **30** [a] 𝔊 + add ‖ **31** [a] 2 Mss 𝔖[J] + כל־ ‖ [b] l אֲדֹנִי? ut 25.27 ‖ **32** [a] 𝔐 אנ׳ ‖ [b] Seb ארצה ‖ [c] 𝔊 *καὶ δώσετε* = ותנו, prp תְּנָה וְאַתָּה(ה) aut וְאָתְנוּ (a אתה cf 19b); l prb וֹז ‖ **33** [a] 𝔐 המ׳ cf 1[a] ‖ [b] 𝔊* *υἱῶν* ut 36,12[b] ‖ [c] 𝔐 א׳.

35 וְאֶת־עַטְרֹת[a] שׁוֹפָן[b] וְאֶת־יַעְזֵר וְיָגְבְּהָה[c]׃ 36 וְאֶת־בֵּית[a] נִמְרָה וְאֶת־ 35 36
ל חס. ל. ב
בֵּית הָרָן עָרֵי מִבְצָר וְגִדְרֹת צֹאן׃ 37 וּבְנֵי רְאוּבֵן בָּנוּ אֶת־חֶשְׁבּוֹן 37
ג[23]
וְאֶת־אֶלְעָלֵא[a] וְאֶת קִרְיָתָיִם׃ 38 [a]וְאֶת־נְבוֹ[a] וְאֶת־[b]בַּעַל מְעוֹן[b] [c]מוּסָּבֹת[c] 38
ל כת א. ב כת כן
שֵׁם[c] וְאֶת־שִׂבְמָה וַיִּקְרְאוּ בְשֵׁמוֹת[d] אֶת־שְׁמוֹת הֶעָרִים אֲשֶׁר בָּנוּ׃
ג בלישׁ[24] ה ג מל וב חס[25]
39 [a]וַיֵּלְכוּ בְּנֵי[a] מָכִיר בֶּן־מְנַשֶּׁה גִּלְעָדָה וַיִּלְכְּדֻהָ[b] וַיּוֹרֶשׁ[c] אֶת הָאֱמֹרִי 39
אֲשֶׁר־בָּהּ׃ 40 וַיִּתֵּן מֹשֶׁה אֶת־הַגִּלְעָד לְמָכִיר בֶּן־מְנַשֶּׁה וַיֵּשֶׁב בָּהּ׃ 40
יו ר״פ וס״פ חד. ל
41 וְיָאִיר בֶּן־מְנַשֶּׁה הָלַךְ וַיִּלְכֹּד אֶת־חַוֹּתֵיהֶם[a] וַיִּקְרָא אֹתָן חַוֹּת 41
יד בטע[26]. ג לא מפק ה[27]
יָאִיר׃ 42 וְנֹבַח[a] הָלַךְ וַיִּלְכֹּד אֶת־קְנָת וְאֶת־בְּנֹתֶיהָ וַיִּקְרָא לָהּ[b] 42
נֹבַח[c] בִּשְׁמוֹ׃ פ קיב

33 1 אֵלֶּה מַסְעֵי בְנֵי־יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר יָצְאוּ מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם לְצִבְאֹתָם סוף (נא) פרש
ב וס״פ. לט בתור. ל
בְּיַד־מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן׃ 2 וַיִּכְתֹּב מֹשֶׁה אֶת־מוֹצָאֵיהֶם לְמַסְעֵיהֶם עַל־פִּי 2
לי. סד
יְהוָה וְאֵלֶּה מַסְעֵיהֶם לְמוֹצָאֵיהֶם׃ 3 וַיִּסְעוּ מֵרַעְמְסֵס בַּחֹדֶשׁ הָרִאשׁוֹן 3
סד
בַּחֲמִשָּׁה עָשָׂר יוֹם לַחֹדֶשׁ הָרִאשׁוֹן[a] מִמָּחֳרַת הַפֶּסַח יָצְאוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל
ג[2]. ב[3]
בְּיָד רָמָה לְעֵינֵי כָל־מִצְרָיִם׃ 4 וּמִצְרַיִם מְקַבְּרִים אֵת[a] אֲשֶׁר הִכָּה 4
ל
יְהוָה בָּהֶם [b]כָּל־בְּכוֹר[b] וּבֵאלֹהֵיהֶם עָשָׂה יְהוָה שְׁפָטִים׃ 5 וַיִּסְעוּ 5
בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל מֵרַעְמְסֵס וַיִּחֲנוּ בְסֻכֹּת׃ 6 וַיִּסְעוּ מִסֻּכֹּת וַיִּחֲנוּ בְּאֵתָם 6
אֲשֶׁר בִּקְצֵה הַמִּדְבָּר׃ 7 וַיִּסְעוּ מֵאֵתָם וַיָּשָׁב[a] עַל־פִּי הַחִירֹת אֲשֶׁר 7
ג דמט[4]
עַל־פְּנֵי בַּעַל צְפֹן וַיַּחֲנוּ לִפְנֵי מִגְדֹּל׃ 8 וַיִּסְעוּ מִפְּנֵי[a] הַחִירֹת וַיַּעַבְרוּ 8
יב[5]. ג[6]
בְּתוֹךְ־הַיָּם הַמִּדְבָּרָה וַיֵּלְכוּ דֶּרֶךְ שְׁלֹשֶׁת יָמִים בְּמִדְבַּר אֵתָם[b] וַיַּחֲנוּ
ב. ל
בְּמָרָה׃ 9 וַיִּסְעוּ מִמָּרָה וַיָּבֹאוּ אֵילִמָה וּבְאֵילִם שְׁתֵּים עֶשְׂרֵה עֵינֹת 9
מַיִם וְשִׁבְעִים תְּמָרִים וַיַּחֲנוּ־שָׁם׃ 10 וַיִּסְעוּ מֵאֵילִם וַיַּחֲנוּ עַל־יַם־סוּף׃ 10
11 וַיִּסְעוּ מִיַּם־סוּף וַיַּחֲנוּ בְּמִדְבַּר־סִין׃ 12 וַיִּסְעוּ מִמִּדְבַּר־סִין וַיַּחֲנוּ 11 12
ל. ל. ל. ל
13 14 בִּדְפָקָה[a]׃ 13 וַיִּסְעוּ מִדְּפָקָה[a] וַיַּחֲנוּ בְּאָלוּשׁ[b]׃ 14 וַיִּסְעוּ מֵאָלוּשׁ[a] 13 14

[23]Mm 4039. [24]Mm 1859. [25]Mm 1301. [26]Mm 3948. [27]Mm 3154. Cp 33 [1] תד למוצאיהם Prv 4,22. [2]Mm 462. [3]Mm 2953. [4]Mm 1025. [5]Mm 757. [6]Mm 1730.

35 [a] > G*; 𝔙 + *et* ‖ [b] 𝔐 שפים, G *Σωφαρ (-φαν)* ‖ [c] 𝔐[Mss] –בחה ‖ **36** [a] > G* ‖ **37** [a] nonn Mss 𝔐 –לה ‖ **38** [a–a] > G* ‖ [b–b] 𝔐[Mss]S בעלמון ‖ [c–c] l בַּת שֵׁם –(gl ad בעל מ׳ propter בען in 3) ‖ [d] G(S) *κατὰ τὰ ὀνόματα αὐτῶν*, l בִּשְׁמֹתָן ‖ **39** [a–a] G sg (Ms בֶּן־); l וילך cf 40 ‖ [b] l דָּהּ –‖ [c] 𝔐S𝔗[J] ויורישו ‖ **41** [a] 𝔐 תים– ‖ **42** [a] G *καὶ Ναβαν* cf [c] ‖ [b] G *αὐτάς* = לָהֶן ‖ [c] G *Ναβωθ* cf [a] ‖ **Cp 33,3** [a] ga'ya eras ‖ **4** [a] huc tr [b–b]? cf S𝔙 ‖ [b–b] cf [a] ‖ **7** [a] l c 𝔐𝔗[J] pl; G(S) *καὶ παρενέβαλον* = וַיַּחֲנוּ cf Ex 14,2 ‖ **8** [a] l c Seb mlt Mss 𝔐S𝔙 מִפְּי? ‖ [b] G *αὐτοί* = אֹתָם? ‖ **12** [a]. **13** [a] G(S) *Ραφακα* = רַ׳ ‖ **13** [b]. **14** [a] 𝔐 אלישׁ.

15 וַיִּחֲנוּ בִּרְפִידִם וְלֹא־הָיָה שָׁם מַיִם לָעָם לִשְׁתּוֹת׃ 15 וַיִּסְעוּ מֵרְפִידִם כח
16 וַיִּחֲנוּ בְּמִדְבַּר סִינָי׃ 16 וַיִּסְעוּ מִמִּדְבַּר סִינָי וַיִּחֲנוּ בְּקִבְרֹת הַתַּאֲוָה׃
17 וַיִּסְעוּ מִקִּבְרֹת הַתַּאֲוָה וַיַּחֲנוּ בַּחֲצֵרֹת׃ 18 וַיִּסְעוּ מֵחֲצֵרֹת וַיַּחֲנוּ ד חס בתור7. ד חס בתור7
19 בְּרִתְמָה׃ 19 וַיִּסְעוּ מֵרִתְמָה וַיַּחֲנוּ בְּרִמֹּן פָּרֶץ׃ 20 וַיִּסְעוּ מֵרִמֹּן פָּרֶץ ל.ל.ט חס בלי׳8.
20 21 וַיַּחֲנוּ בְּלִבְנָה׃ 21 וַיִּסְעוּ מִלִּבְנָה[a] וַיַּחֲנוּ בְּרִסָּה׃ 22 וַיִּסְעוּ מֵרִסָּה ט חס בלי׳8
22 23 וַיַּחֲנוּ בְּקְהֵלָתָה׃ 23 וַיִּסְעוּ מִקְּהֵלָתָה[a] וַיַּחֲנוּ בְּהַר־שָׁפֶר׃ 24 וַיִּסְעוּ ל.ל.
24 25 מֵהַר־שָׁפֶר וַיַּחֲנוּ בַּחֲרָדָה׃ 25 וַיִּסְעוּ מֵחֲרָדָה וַיַּחֲנוּ בְּמַקְהֵלֹת׃ ל.ל. ב חד מל ורחד חס9
26 וַיִּסְעוּ מִמַּקְהֵלֹת וַיַּחֲנוּ בְּתָחַת׃ 27 וַיִּסְעוּ מִתָּחַת[a] וַיַּחֲנוּ בְּתָרַח׃
28 וַיִּסְעוּ מִתָּרַח וַיַּחֲנוּ בְּמִתְקָה׃ 29 וַיִּסְעוּ מִמִּתְקָה[a] וַיַּחֲנוּ בְּחַשְׁמֹנָה[b]׃ ל.ל.
30 וַיִּסְעוּ מֵחַשְׁמֹנָה[ba] וַיַּחֲנוּ בְּמֹסֵרוֹת׃ 31 וַיִּסְעוּ מִמֹּסֵרוֹת וַיַּחֲנוּ בִּבְנֵי־ ל
32 יַעֲקָן׃ 32 וַיִּסְעוּ מִבְּנֵי־יַעֲקָן וַיַּחֲנוּ בְּחֹר[a] הַגִּדְגָּד[b]׃ 33 וַיִּסְעוּ מֵחֹר[a] ל.ל.
34 הַגִּדְגָּד[b] וַיַּחֲנוּ בְיָטְבָתָה׃ 34 וַיִּסְעוּ מִיָּטְבָתָה וַיַּחֲנוּ בְּעַבְרֹנָה׃ 35 וַיִּסְעוּ ל.ל.
35 36 מֵעַבְרֹנָה וַיַּחֲנוּ בְּעֶצְיֹן גָּבֶר׃ 36 וַיִּסְעוּ מֵעֶצְיֹן גָּבֶר[a] וַיַּחֲנוּ בְּמִדְבַּר־ ל
37 צִן[b] הִוא קָדֵשׁ׃ 37 וַיִּסְעוּ מִקָּדֵשׁ וַיַּחֲנוּ בְּהַר הָהָר בִּקְצֵה אֶרֶץ אֱדוֹם׃
38 38 וַיַּעַל אַהֲרֹן הַכֹּהֵן [a]אֶל־הֹר הָהָר[a] עַל־פִּי יְהוָה וַיָּמָת שָׁם בִּשְׁנַת י10
39 הָאַרְבָּעִים לְצֵאת בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם בַּחֹדֶשׁ הַחֲמִישִׁי[b] יא 11 . יב 12
39 בְּאֶחָד לַחֹדֶשׁ׃ 39 וְאַהֲרֹן בֶּן־שָׁלֹשׁ וְעֶשְׂרִים וּמְאַת שָׁנָה בְּמֹתוֹ בְּהֹר יג חס13
40 הָהָר׃ ס 40 וַיִּשְׁמַע הַכְּנַעֲנִי מֶלֶךְ עֲרָד[a] וְהוּא־יֹשֵׁב בַּנֶּגֶב בְּאֶרֶץ
41 כְּנַעַן בְּבֹא בְּנֵי יִשְׂרָאֵל׃ 41 וַיִּסְעוּ מֵהֹר הָהָר וַיַּחֲנוּ בְּצַלְמֹנָה׃ 42 וַיִּסְעוּ
43 44 מִצַּלְמֹנָה וַיַּחֲנוּ בְּפוּנֹן׃ 43 וַיִּסְעוּ מִפּוּנֹן[a] וַיַּחֲנוּ בְּאֹבֹת׃ 44 וַיִּסְעוּ ל.ל
45 מֵאֹבֹת וַיַּחֲנוּ בְּעִיֵּי[a] הָעֲבָרִים[b] בִּגְבוּל מוֹאָב׃ 45 וַיִּסְעוּ מֵעִיִּם[a] וַיַּחֲנוּ
46 47 בְּדִיבֹן גָּד׃ 46 וַיִּסְעוּ מִדִּיבֹן גָּד וַיַּחֲנוּ בְּעַלְמֹן דִּבְלָתָיְמָה׃ 47 וַיִּסְעוּ ל.ל.ב
48 מֵעַלְמֹן דִּבְלָתָיְמָה וַיַּחֲנוּ בְּהָרֵי הָעֲבָרִים לִפְנֵי נְבוֹ׃ 48 וַיִּסְעוּ מֵהָרֵי ב
49 הָעֲבָרִים וַיַּחֲנוּ בְּעַרְבֹת מוֹאָב עַל יַרְדֵּן יְרֵחוֹ׃ 49 וַיַּחֲנוּ עַל־הַיַּרְדֵּן
מִבֵּית[a] הַיְשִׁמֹת עַד אָבֵל הַשִּׁטִּים[b] בְּעַרְבֹת מוֹאָב׃ ס יד 14

[7] Mm 1026. [8] Mm 653. [9] Mm 1027. [10] 1 Ch 26,31. [11] Mm 116. [13] Mm 1028. [13] Mm 1029. [14] Mm 2891.

20 [a]. **21** [a] 𝔐(G) לִבוֹנָה ‖ **22** [a]. **23** [a] G *Μακελλαθ* cf 25sq ‖ **26** [a]. **27** [a] G *Κατααθ* ‖ **28** [a]. **29** [a] 𝔐^{Mss} מתיקה ‖ **29** [b]. **30** [a] G *Σελμονα* ‖ **30** [b] huc tr 36b–41a? ‖ **32** [a]. **33** [a] nonn Mss GS הַר ‖ **32** [b]. **33** [b] 𝔐 דה– ‖ **36** [a] cf 30[b] ‖ [b] G + add ‖ **38** [a–a] > G* ‖ [b] S *qdmj'* = primo ‖ **40** [a] S ut 21,1 ‖ **42** [a]. **43** [a] 𝔐GS פינן ‖ **44** [a]. **45** [a] G *Γαι* = עַי?, ST ut 21,11[a] ‖ **44** [b] G *ἐν τῷ πέραν*, ST ut 21,11 (id 47sq) ‖ **49** [a] G *ἀνὰ μέσον* ‖ [b] 𝔐 שְׁ.

50 וַיְדַבֵּ֣ר יְהוָ֔ה אֶל־מֹשֶׁ֖ה בְּעַרְבֹ֣ת מוֹאָ֑ב עַל־יַרְדֵּ֥ן יְרֵחֹ֖ו לֵאמֹֽר׃ 50
51 דַּבֵּ֤ר אֶל־בְּנֵי֙ יִשְׂרָאֵ֔ל וְאָמַרְתָּ֖ אֲלֵהֶ֑ם כִּ֣י אַתֶּ֗ם עֹבְרִים֙ אֶת־הַיַּרְדֵּ֔ן 51
52 אֶל־אֶ֖רֶץ כְּנָֽעַן׃ 52 וְהֹורַשְׁתֶּ֣ם אֶת־כָּל־יֹשְׁבֵ֣י הָאָ֔רֶץ מִפְּנֵיכֶ֖ם וְאִבַּדְתֶּ֣ם 52
אֶת־כָּל־מַשְׂכִּיֹּתָ֗ם וְאֶת־כָּל־צַלְמֵי֙ מַסֵּכֹתָ֣ם תְּאַבֵּ֔דוּ וְאֶת־כָּל־בָּמֹתָ֖ם
53 תַּשְׁמִֽידוּ׃ 53 וְהֹורַשְׁתֶּ֣ם אֶת־הָאָ֔רֶץ וִישַׁבְתֶּ֖ם בָּ֑הּ כִּ֣י לָכֶ֤ם נָתַ֙תִּי֙ אֶת־ 53
54 הָאָ֔רֶץ לָרֶ֥שֶׁת אֹתָֽהּ׃ 54 וְהִתְנַחַלְתֶּ֣ם אֶת־הָאָ֔רֶץ בְּגֹורָ֖ל לְמִשְׁפְּחֹתֵיכֶ֑ם 54
55 לָרַ֣ב תַּרְבֶּ֔ה אֶת־נַחֲלָתֹ֖ו וְלַמְעַ֣ט תַּמְעִ֔יט אֶת־נַחֲלָתֹ֑ו אֶל־אֲשֶׁר־יֵצֵ֥א 55
לֹ֛ו שָׁ֖מָּה הַגֹּורָ֥ל לֹ֖ו יִהְיֶ֑ה לְמַטֹּ֥ות אֲבֹתֵיכֶ֖ם תִּתְנָחָֽלוּ׃ 55 וְאִם־לֹ֣א
תֹורִ֗ישׁוּ אֶת־יֹשְׁבֵ֤י הָאָ֙רֶץ֙ מִפְּנֵיכֶ֔ם וְהָיָ֗ה אֲשֶׁ֤ר תֹּותִירוּ֙ מֵהֶ֣ם לְשִׂכִּ֔ים
בְּעֵינֵיכֶ֖ם וְלִצְנִנִ֣ם בְּצִדֵּיכֶ֑ם וְצָרְרוּ֙ א�ֹתְכֶ֔ם עַל־הָאָ֕רֶץ אֲשֶׁ֥ר אַתֶּ֖ם
56 יֹשְׁבִ֥ים בָּֽהּ׃ 56 וְהָיָ֕ה כַּאֲשֶׁ֥ר דָּמִ֖יתִי לַעֲשֹׂ֣ות לָהֶ֑ם אֶעֱשֶׂ֖ה לָכֶֽם׃ פ 56
34 1 וַיְדַבֵּ֥ר יְהוָ֖ה אֶל־מֹשֶׁ֥ה לֵאמֹֽר׃ 2 צַ֚ו אֶת־בְּנֵ֣י יִשְׂרָאֵ֔ל וְאָמַרְתָּ֥ סמ(לט)
אֲלֵהֶ֖ם כִּֽי־אַתֶּ֣ם בָּאִ֔ים אֶל־הָאָ֖רֶץ כְּנָ֑עַן זֹ֣את הָאָ֔רֶץ אֲשֶׁ֥ר תִּפֹּ֖ל
3 לָכֶ֣ם בְּנַחֲלָ֑ה אֶ֥רֶץ כְּנָ֖עַן לִגְבֻלֹתֶֽיהָ׃ 3 וְהָיָ֥ה לָכֶ֛ם פְּאַת־נֶ֖גֶב מִמִּדְבַּר־
צִ֑ן עַל־יְדֵ֣י אֱדֹ֔ום וְהָיָ֨ה לָכֶ֤ם גְּבוּל֙ נֶ֔גֶב מִקְצֵ֖ה יָ֥ם הַמֶּֽלַח קֵֽדְמָה׃
4 4 וְנָסַ֥ב לָכֶ֖ם הַגְּבוּ֑ל מִנֶּ֣גֶב לְמַעֲלֵ֔ה עַקְרַבִּ֔ים וְעָבַ֖ר צִ֣נָה וְהָיְתָ֔ה
תְּוֹצְאֹתָ֥יו מִנֶּ֖גֶב לְקָדֵ֣שׁ בַּרְנֵ֑עַ וְיָצָ֖א חֲצַר־אַדָּ֥ר וְעָבַ֖ר עַצְמֹֽנָה׃ 5 וְנָסַ֥ב 5
הַגְּבוּל֙ מֵעַצְמֹ֔ון נַ֖חְלָה מִצְרַ֣יִם וְהָיְו֑ תֹּוצְאֹתָ֖יו הַיָּ֥מָּה׃ 6 וּגְבוּל־יָ֖ם 6
הַגָּדֹ֥ול וּגְבֻ֛ל וְזֶ֥ה יִהְיֶ֖ה לָכֶ֥ם הַיָּֽם׃ 7 וְזֶ֥ה־יִהְיֶ֛ה לָכֶ֖ם גְּבֻ֣ול יָ֑ם׃ 7
8 לָכֶ֣ם גְּבוּל֔ צָפֹ֑ון מִן־הַיָּ֣ם הַגָּדֹ֔ל תְּתָאֻ֖ו לְהֹ֥ר הָהָֽר׃ 8 מֵהֹ֣ר
הָהָ֔ר תְּתָאֻ֖ו לְבֹ֣א חֲמָ֑ת וְהָיְו֙ תֹּוצְאֹ֣ת הַגְּבֻ֔ל צְדָדָ֖ה׃ 9 וְיָצָ֥א הַגְּבֻ֖ל 9
זִפְרֹ֣נָה וְהָיְו֔ תֹּוצְאֹתָ֖יו חֲצַ֣ר עֵינָ֑ן זֶ֥ה־יִהְיֶ֖ה לָכֶ֥ם גְּבֻֽול׃

15 Mm 1296. 16 Mm 1122. 17 Mm 813. 18 Mm 602. 19 Mm 1030. 20 Jes 14,24. Cp 34 1 Mm 1031. 2 Mm 1335. 3 Mm 1032. 4 Mm 73. 5 Mm 355. 6 Mp sub loco.

54 a nonn Mss 𝔐 בה– ‖ b 𝔐 שֵׁם, 𝔊 *τὸ ὄνομα αὐτοῦ ἐκεῖ* = שְׁמֹה שָׁם, > 𝔖 ‖ c > 𝔊* ‖ **55** a 𝔐 ולצנים ‖ b > 𝔊* ‖ **56** a 𝔐 pr כן ‖ **Cp 34,2** a–a Seb pc Mss 𝔐 ארץ כ׳; dl כנען ‖ **3** a 𝔐𝔊 בה– ‖ **4** a 𝔖 *sprwjm* = סְפָרַיִם ‖ b K 𝔐 וְהָיָה (𝔐 id 5.8.9.12), Q וְהָיוּ ‖ c Jos 15,3 חֶצְרוֹן ‖ **5** a 𝔐𝔊𝔙 מונה– cf 4 ‖ b 𝔐 נחל ‖ c 𝔐 וְהָיָה cf 4b ‖ d l c 𝔐𝔊 הַיָּם; adde Jos 15,4b? ‖ **6** a 𝔐 ימה (cf קדמה 10) ‖ b 𝔐𝔊𝔖 יִהְיֶה ‖ c cf Jos 15,12.47 (13,23.27 Dt 3,16sq); 𝔐𝔊 יִגְבַּל, 𝔖 + suff 3 m sg ‖ **7** a 𝔐𝔊 נה– ‖ b 𝔊* *παρὰ τὸ ὄρος* cf 𝔙 ‖ **8** a 𝔊 *καὶ ἀπὸ τοῦ ὄρους*; 𝔐𝔖 ומ׳ ‖ b 𝔐 תה– ‖ c 𝔐 cf 5c ‖ d 𝔐𝔊 תוצאתו ‖ e 𝔐𝔊^{O} צר׳ ‖ **9** a 𝔐 cf 5c ‖ b cf 7a.

10 וְהִתְאַוִּיתֶם[a] לָכֶם לִגְבוּל[b] קֶדְמָה מֵחֲצַר עֵינָן שְׁפָמָה׃ 11 וְיָרַד
ח. ל
הַגְּבֻל מִשְּׁפָם[a] הָרִבְלָה[b] מִקֶּדֶם לָעָיִן[c] וְיָרַד הַגְּבוּל וּמָחָה[d] עַל־[e]כֶּתֶף
ט חס. ל. ל. ג חד פת וחד קמ[7]. ט חס[8]. ד. ה[9]
יָם־כִּנֶּרֶת קֶדְמָה׃ 12 וְיָרַד הַגְּבוּל הַיִּרְדֵּנָה וְהָיוּ[a] תּוֹצְאֹתָיו יָם הַמֶּלַח
ד[10]
זֹאת תִּהְיֶה לָכֶם הָאָרֶץ לִגְבֻלֹתֶיהָ סָבִיב׃ 13 וַיְצַו מֹשֶׁה אֶת־
ד[11]
בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לֵאמֹר זֹאת הָאָרֶץ אֲשֶׁר תִּתְנַחֲלוּ אֹתָהּ בְּגוֹרָל אֲשֶׁר צִוָּה
יְהוָה לָתֵת לְתִשְׁעַת הַמַּטּוֹת וַחֲצִי הַמַּטֶּה׃ 14 כִּי לָקְחוּ מַטֵּה בְּנֵי
ו בטעמ ר״פ בתור[12]
הָרֹאובֵנִי לְבֵית אֲבֹתָם וּמַטֵּה בְנֵי־הַגָּדִי לְבֵית אֲבֹתָם וַחֲצִי[c] מַטֵּה
ג וכל מחצי דכות
מְנַשֶּׁה לָקְחוּ נַחֲלָתָם׃ 15 שְׁנֵי הַמַּטּוֹת וַחֲצִי הַמַּטֶּה לָקְחוּ נַחֲלָתָם
מֵעֵבֶר לִירֵחוֹ יַרְחוֹ קֶדְמָה[a] מִזְרָחָה׃ פ 16 וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־
ה[13]
מֹשֶׁה לֵאמֹר׃ 17 אֵלֶּה[c] שְׁמוֹת הָאֲנָשִׁים אֲשֶׁר־יְנַחֲלוּ[a] לָכֶם אֶת־הָאָרֶץ
אֶלְעָזָר הַכֹּהֵן וִיהוֹשֻׁעַ בִּן־נוּן׃ 18 וְנָשִׂיא אֶחָד נָשִׂיא אֶחָד מִמַּטֵּה
ב[14]. ו בתור
תִּקְחוּ לִנְחֹל[a] אֶת־הָאָרֶץ׃ 19 וְאֵלֶּה[c] שְׁמוֹת הָאֲנָשִׁים לְמַטֵּה יְהוּדָה
הי בתור[15]. ל בתור
כָּלֵב בֶּן־יְפֻנֶּה׃ 20 וּלְמַטֵּה[a] בְּנֵי[b] שִׁמְעוֹן שְׁמוּאֵל בֶּן־עַמִּיהוּד׃
ל. הי בתור[15]
לְמַטֵּה בִנְיָמִן אֱלִידָד[a] בֶּן־כִּסְלוֹן׃ 22 וּלְמַטֵּה[c] בְּנֵי־דָן נָשִׂיא[b] בֻּקִּי[c]
ל. ל. ל שם אנש
בֶּן־יָגְלִי׃ 23 לִבְנֵי יוֹסֵף לְמַטֵּה בְנֵי־מְנַשֶּׁה נָשִׂיא[a] חַנִּיאֵל[b] בֶּן־אֶפֹד[c]׃
הי בתור[15]. ג[16]. הי בתור[15]
24 וּלְמַטֵּה[c] בְּנֵי־אֶפְרַיִם נָשִׂיא[b] קְמוּאֵל בֶּן־שִׁפְטָן׃ 25 וּלְמַטֵּה[c] בְּנֵי־
ל. הי בתור[15]
זְבוּלֻן נָשִׂיא[b] אֱלִיצָפָן בֶּן־פַּרְנָךְ׃ 26 וּלְמַטֵּה[c] בְּנֵי־יִשָּׂשכָר[b] נָשִׂיא[c]
ל. הי בתור[15]
פַּלְטִיאֵל בֶּן־עַזָּן׃ 27 וּלְמַטֵּה[c] בְּנֵי־אָשֵׁר נָשִׂיא[b] אֲחִיחُוד[c] בֶּן־שְׁלֹמִי׃
ל. ב חס
28 וּלְמַטֵּה[c] בְּנֵי־נַפְתָּלִי נָשִׂיא[b] פְּדַהְאֵל[c] בֶּן־עַמִּיהُוד[d]׃ 29 אֵלֶּה אֲשֶׁר
הי בתור[15]
צִוָּה יְהוָה לְנַחֵל אֶת־בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל בְּאֶרֶץ כְּנָעַן׃ פ
ל
35 1 וַיְדַבֵּר[c] יְהוָה[c] אֶל־מֹשֶׁה בְּעַרְבֹת מוֹאָב עַל־יַרְדֵּן יְרֵחוֹ
י בתור

[7]Mm 2815. [8]Mp contra textum. [9]Mm 1033. [10]Mm 1441. [11]Mm 1031. [12]Mm 1151. [13]Mm 265. [14]Mm 1358. [15]Mm 895. [16]Mm 155.

10 [a] l וְתַאֲיתֶם– vel cf 7sq ‖ [b] l הַגְּ ‖ **11** [a] 𝔐 מה– ‖ [b] 𝔐[Mss] האר׳ cf 𝔊 ‖ [c] prp לְעַיִן cf 1 R 15,20; 𝔙 + *Daphnim* ‖ [d] 𝔊 *Βηλα, Αρβηλα* ‖ [e] 𝔐 אל ‖ **12** [a] 𝔐 cf 5[c] ‖ **15** [a] 𝔊 *ἀπὸ νότου* ‖ **17** [a] 𝔐[Mss] ינחילו; l יְנַחֲלוּ cf 𝔖 et 29 ‖ **18** [a] l לְנַחֵל cf 𝔊𝔖 et 29 ‖ **20** [a] pc Mss 𝔐𝔊𝔖𝔙 ל׳ ‖ [b] > pc Mss 𝔊*𝔖𝔗𝔍 ‖ **21** [a] nonn Mss 𝔐𝔊𝔖 אלדד cf 11,26sq ‖ **22** [a] nonn Mss 𝔐𝔊𝔖𝔗𝔍 ל׳ ‖ [b] > Ms 𝔊*𝔖 ‖ [c] 𝔊[BL] *Βακχιρ* ‖ **23** [a] > 2 Mss 𝔖𝔙 ‖ [b] 𝔐 חנאל ‖ [c] 𝔊 *Ουφι(δ)* ‖ **24** [a] Ms 𝔐𝔊𝔖𝔗𝔙 ל׳ ‖ [b] > 𝔖𝔙 ‖ **25** [a] pc Mss 𝔊𝔖𝔙 ל׳ ‖ [b] > 𝔊*𝔖𝔙 ‖ **26** [a] 𝔊𝔖𝔙 ל׳ ‖ [b] sic L, mlt Mss Edd יְשָׂשכָר ‖ [c] > 𝔖 ‖ [d] 𝔊 *Οζα*, 𝔖 *ʿzwr* = עֲזוּר ‖ **27** [a] 𝔊𝔖𝔙 ל׳ ‖ [b] > 𝔖𝔙 ‖ [c] 𝔊* *Αχιωρ* ‖ **28** [a] 𝔊𝔖𝔗𝔍 ל׳ ‖ [b] > 2 Mss 𝔊*𝔖𝔙 ‖ [c] nonn Mss Edd דָּ– ‖ [d–d] 𝔊* *υἱὸς Βεναμιουδ* (versio duplex).

2 לֵאמֹר׃ 2 צַו[a] אֶת־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל֙ וְנָתְנ֣וּ לַלְוִיִּ֔ם מִנַּחֲלַ֖ת אֲחֻזָּתָ֑ם עָרִ֣ים
ל 3 לָשָׁ֔בֶת וּמִגְרָ֥שׁ לֶֽעָרִים֙ סָבִ֣יב לָהֶ֔ם תִּתְּנ֖וּ לַלְוִיִּֽם׃ 3 וְהָי֤וּ הֶֽעָרִים֙ לָהֶ֔ם
4 לָשָׁ֑בֶת וּמִגְרְשֵׁיהֶם[a] יִהְי֣וּ לִבְהֶמְתָּ֔ם וְלִרְכֻשָׁ֖ם וּלְכָל־חַיָּתָֽם׃ 4 וּמִגְרְשֵׁ֣י
ל בחור[1]. ל. ל 5 הֶֽעָרִ֗ים אֲשֶׁ֤ר תִּתְּנוּ֙ לַלְוִיִּ֔ם מִקְּיר֥ הָעִ֖יר וָח֑וּצָה[a] אֶ֚לֶף[b] אַמָּ֣ה סָבִֽיב׃
ל. יז בטפ[2] 5 וּמַדֹּתֶ֣ם מִח֗וּץ לָעִיר֙ אֶת־פְּאַ֣ת־קֵדְמָ֔ה אַלְפַּ֖יִם בָּאַמָּ֑ה וְאֶת־פְּאַת־
נֶ֣גֶב[a] אַלְפַּ֤יִם בָּאַמָּה֙ וְאֶת־פְּאַת־יָ֔ם[a] | אַלְפַּ֖יִם בָּאַמָּ֑ה וְאֶת פְּאַ֥ת צָפ֛וֹן[a]
ה[a]. ל וכל קריא זה יהיה לכם אַלְפַּ֥יִם בָּאַמָּ֖ה וְהָעִ֣יר בַּתָּ֑וֶךְ זֶ֚ה יִֽהְיֶ֣ה לָהֶ֔ם[b] מִגְרְשֵׁ֖י הֶֽעָרִֽים׃ 6 וְאֶת[a]
ל. ד[4]. ב חס 6 הֶֽעָרִ֗ים אֲשֶׁר֙[b] תִּתְּנ֣וּ לַלְוִיִּ֔ם אֵ֖ת שֵׁ֣שׁ־עָרֵ֣י הַמִּקְלָ֑ט אֲשֶׁ֤ר תְּתֵּ֙נוּ֙[c] לָנֻ֔ס
שִׁבְעָ֥ה הָרֹצֵ֖חַ[d] וַעֲלֵיהֶ֣ם[e] תִּתְּנ֔וּ אַרְבָּעִ֥ים וּשְׁתַּ֖יִם עִֽיר׃ 7 כָּל־הֶֽעָרִ֗ים 7
ל בחור וכל יהושע דכות ב מ א[5] אֲשֶׁ֤ר תִּתְּנוּ֙ לַלְוִיִּ֔ם[a] אַרְבָּעִ֥ים וּשְׁמֹנֶ֖ה עִ֑יר אֹתָ֥ן וְאֶת־מִגְרְשֵׁיהֶֽן׃
ל 8 וְהֶֽעָרִים֙ אֲשֶׁ֣ר תִּתְּנ֔וּ מֵאֲחֻזַּ֖ת בְּנֵ֣י יִשְׂרָאֵ֑ל מֵאֵ֤ת הָרַב֙[a] תַּרְבּ֔וּ 8
ג[6] וּמֵאֵ֖ת הַמְעַ֣ט תַּמְעִ֑יטוּ אִ֚ישׁ כְּפִ֣י נַחֲלָת֔וֹ אֲשֶׁ֥ר יִנְחָ֖לוּ[b] יִתֵּ֥ן מֵעָרָ֖יו
לַלְוִיִּֽם׃ פ
9 וַיְדַבֵּ֥ר יְהוָ֖ה אֶל־מֹשֶׁ֥ה לֵאמֹֽר׃ 10 דַּבֵּ֞ר אֶל־בְּנֵ֣י יִשְׂרָאֵ֗ל וְאָמַרְתָּ֤ סֿ(לג)
ח[7] אֲלֵהֶם֙ כִּ֣י אַתֶּ֔ם עֹבְרִ֥ים אֶת־הַיַּרְדֵּ֖ן אַרְצָ֑ה[a] כְּנָֽעַן׃ 11 וְהִקְרִיתֶ֤ם
לָכֶם֙ עָרִ֔ים עָרֵ֥י מִקְלָ֖ט תִּהְיֶ֣ינָה לָכֶ֑ם וְנָ֣ס שָׁ֔מָּה רֹצֵ֥חַ[a] מַכֵּה־[b]נֶ֖פֶשׁ
בִּשְׁגָגָֽה׃ 12 וְהָי֤וּ לָכֶם֙ הֶֽעָרִ֣ים לְמִקְלָ֔ט מִגֹּאֵ֖ל[a] וְלֹ֣א יָמ֑וּת[b] הָרֹצֵ֥חַ עַד־ 12
ד. ה[8]. ג עָמְד֛וֹ לִפְנֵ֥י הָעֵדָ֖ה לַמִּשְׁפָּֽט׃ 13 וְהֶֽעָרִ֗ים אֲשֶׁ֤ר תִּתֵּ֙נוּ֙ שֵׁ֣שׁ־עָרֵ֣י מִקְלָ֔ט 13
ל תִּהְיֶ֥ינָה לָכֶֽם׃ 14 אֶת | שְׁלֹ֣שׁ הֶֽעָרִים֮ תִּתְּנוּ֒ מֵעֵ֣בֶר לַיַּרְדֵּ֔ן וְאֶת־שְׁלֹ֥שׁ 14
ל. ד פסוק דאית בהון ד מלין ר״פ ב קדמ לא נסבין ו וב בתר נסבין ו׳ הֶֽעָרִים֙ תִּתְּנ֣וּ בְאֶ֣רֶץ כְּנָ֔עַן עָרֵ֥י מִקְלָ֖ט תִּהְיֶ֑ינָה׃ 15 לִבְנֵ֤י יִשְׂרָאֵל֙ 15
ל וְלַגֵּ֔ר וְלַתּוֹשָׁ֖ב בְּתוֹכָ֑ם תִּהְיֶ֣ינָה שֵׁ֣שׁ הֶֽעָרִ֣ים הָאֵ֔לֶּה לְמִקְלָ֖ט לָנ֥וּס
שָׁמָּ֖ה כָּל־מַכֵּה־נֶ֥פֶשׁ בִּשְׁגָגָֽה׃ 16 וְאִם־בִּכְלִי֙ בַּרְזֶ֔ל | הִכָּ֖הוּ 16
ג[9] וַיָּ֣מָת רֹצֵ֣חַ הֽוּא מ֥וֹת יוּמַ֖ת הָרֹצֵֽחַ׃ 17 וְאִם֙ בְּאֶ֣בֶן יָ֔ד אֲשֶׁר־יָמ֥וּת בָּ֖הּ 17
הִכָּ֑הוּ וַיָּ֣מָת רֹצֵ֤חַ הֽוּא מ֥וֹת יוּמַ֖ת[a] הָרֹצֵֽחַ׃ 18 אֽוֹ[a] בִכְלִי־עֵ֥ץ יָ֖ד אֲשֶׁר־ 18

Cp 35 [1]Mp sub loco. [2]Mm 3998. [3]Mm 97. [4]Mm 1034. [5]Jos 14,4. [6]Mm 3577. [7]Mm 77. [8]Mm 1035. [9]Mm 1783.

Cp 35,2 [a] ms צוי ‖ **3** [a] ms הן– ‖ **4** [a] ms החי ‖ [b] G* *διοσχιλίους* cf 5 ‖ **5** [a] ms נגבה, ימה, צפונה ‖ [b] Seb mlt Mss Edd msGSC[J] לָכֶם ‖ **6** [a] 1 ואלה ‖ [b] > G* ‖ [c] 1 תִּהְיֶ֣ינָה? cf S ‖ [d] S + nonn vb ‖ [e] ms הן– ‖ **7** [a] huc tr 7b? ‖ **8** [a] pc Mss Edd הָרָב ‖ [b] Ms msS sg ‖ **10** [a] ms אל ארץ ‖ **11** [a] dl? ms הרי ‖ [b] pc Mss G מ׳ כָּל ‖ **12** [a] ins frt הַדָּם cf Vrs et 19sq ‖ [b] ms[Mss] יומת cf 17 ‖ **17** [a] ms ימות ‖ **18** [a] pc Mss msGSH וְאִם.

19 יָמ֣וּת בּ֔וֹ הַכֹּהֵ֖ן וַיָּמֹ֣ת רֹצֵ֑חַ הֽוּא־מ֥וֹת יוּמָ֖ת הָרֹצֵ֥חַ׃ 19 גֹּאֵ֛ל
20 הַדָּ֗ם הֽוּא־יָמִ֛ית אֶת־הָרֹצֵ֖חַ בְּפִגְעוֹ־[a]בֽוֹ הֽוּא־יְמִיתֶֽנּוּ׃ 20 וְאִם־בִּשְׂנְאָ֞ה 10 ח . ב . ה חס בלישׁ 11
21 יֶהְדָּפְנ֣וּ אֽוֹ־הִשְׁלִ֤יךְ עָלָיו֙ בִּצְדִיָּ֔ה וַיָּמֹֽת׃ 21 אֽוֹ־בְאֵיבָ֥ה הִכָּ֖הוּ ל
בְּיָד֑וֹ וָמֹ֣ת יוּמָ֔ת הַמַּכֶּ֥ה רֹצֵ֖חַ הֽוּא גֹּאֵ֥ל הַדָּ֛ם יָמִ֥ית אֶת־הָרֹצֵ֖חַ 19 ח
22 בְּפִגְעוֹ־בֽוֹ׃ 22 וְאִם־בִּפְתַ֞ע בְּלֹא־אֵיבָ֗ה הֲדָפָ֤ם[a] אֽוֹ־הִשְׁלִ֙יךְ ב . ג 12
23 עָלָ֔יו כָּל־כְּלִ֖י בְּלֹ֣א צְדִיָּֽה׃ 23 אֽוֹ בְכָל־[a]אֶ֙בֶן֙ אֲשֶׁר־יָמ֣וּת בָּ֔הּ בְּלֹא ל
רְא֖וֹת וַיַּפֵּ֣ל עָלָ֑יו וָמֹ֣ת וְה֗וּא לֹא־אוֹיֵ֤ב לוֹ֙ וְלֹ֣א מְבַקֵּ֔שׁ רָעָתֽוֹ׃ 13 ג
24 וְשָׁפְט֣וּ הָעֵדָ֔ה בֵּ֥ין הַמַּכֶּ֖ה וּבֵ֣ין גֹּאֵ֑ל הַדָּ֖ם עַל־הַמִּשְׁפָּטִ֥ים הָאֵֽלֶּה׃ ח בטע 14
25 וְהִצִּ֤ילוּ הָעֵדָה֙ אֶת־הָרֹצֵ֔חַ [a]מִיַּד֙ גֹּאֵ֣ל הַדָּ֔ם וְהֵשִׁ֥יבוּ אֹת֖וֹ הָעֵדָ֑ה
אֶל־עִ֣יר מִקְלָטֽוֹ אֲשֶׁר־נָ֤ס שָׁמָּה֙ וְיָשַׁ֣ב בָּ֔הּ עַד־מ֖וֹת הַכֹּהֵ֣ן הַגָּדֹ֑ל
26 אֲשֶׁר־מָשְׁח֥וּ אֹת֛וֹ בְּשֶׁ֥מֶן הַקֹּֽדֶשׁ׃ 26 וְאִם־יָצֹ֤א יֵצֵא֙ הָרֹצֵ֔חַ אֶת־גְּב֖וּל ו רפ״ו 15 . ז ג מל ור חס 16
27 עִ֣יר מִקְלָט֑וֹ אֲשֶׁ֥ר יָנ֖וּס שָׁמָּֽה׃ 27 וּמָצָ֤א אֹתוֹ֙ גֹּאֵ֣ל הַדָּ֔ם מִח֖וּץ לִגְב֣וּל יח ס״פ
28 עִ֣יר מִקְלָט֑וֹ וְרָצַ֤ח גֹּאֵל֙ הַדָּ֔ם אֶת־הָרֹצֵ֖חַ אֵ֥ין לוֹ֖ דָּֽם׃ 28 כִּ֣י בְעִ֔יר
מִקְלָט֖וֹ יֵשֵׁ֑ב עַד־מ֣וֹת הַכֹּהֵ֣ן הַגָּדֹ֔ל וְאַחֲרֵ֖י מ֣וֹת הַכֹּהֵ֣ן הַגָּדֹ֑ל יָשׁ֥וּב ב 14
29 הָרֹצֵ֖חַ אֶל־אֶ֥רֶץ אֲחֻזָּתֽוֹ׃ 29 וְהָי֥וּ אֵ֛לֶּה לָכֶ֥ם לְחֻקַּת־[a]מִשְׁפָּ֖ט לְדֹרֹתֵיכֶ֑ם ב 17
30 בְּכֹ֖ל מוֹשְׁבֹתֵיכֶֽם׃ 30 כָּל־מַכֵּה־נֶ֛פֶשׁ לְפִ֥י עֵדִ֖ים יִרְצַ֣ח אֶת־
31 הָרֹצֵ֑חַ וְעֵד֙ אֶחָ֣ד לֹא־יַעֲנֶ֔ה בְּנֶ֖פֶשׁ לָמֽוּת׃ 31 וְלֹא־תִקְח֣וּ כֹ֔פֶר לְנֶ֖פֶשׁ
32 רֹצֵ֣חַ אֲשֶׁר־הֽוּא־רָשָׁ֔ע לָמ֖וּת כִּי־מ֣וֹת יוּמָֽת׃ 32 וְלֹא־תִקְח֥וּ כֹ֛פֶר
לָנ֥וּס[a] אֶל־עִ֖יר מִקְלָטֽוֹ לָשׁ֣וּב לָשֶׁ֔בֶת בָּאָ֖רֶץ עַד־מ֣וֹת הַכֹּהֵ֑ן[b]׃
33 וְלֹ֤א תַחֲנִיפ֙וּ֙ אֶת־הָאָ֔רֶץ אֲשֶׁ֖ר אַתֶּ֣ם[a] בָּ֑הּ כִּ֣י הַדָּ֗ם הֽוּא־יַחֲנִ֙יף֙ אֶת־ יז ר״פ ולא לא 18
הָאָ֔רֶץ וְלָאָ֥רֶץ לֹא־יְכֻפַּ֖ר לַדָּ֑ם אֲשֶׁ֥ר שֻׁפַּךְ־בָּ֖הּ כִּ֥י־אִם בְּדַ֖ם שֹׁפְכֽוֹ׃ ל . ד . ל . ל . 19 ג 20 בטע ול בסיפ
34 וְלֹ֤א תְטַמֵּא֙[a] אֶת־הָאָ֔רֶץ אֲשֶׁ֥ר אַתֶּ֖ם יֹשְׁבִ֣ים בָּ֑הּ אֲשֶׁ֥ר אֲנִ֛י שֹׁכֵ֥ן
בְּתוֹכָ֖הּ כִּ֣י אֲנִ֣י יְהוָ֔ה שֹׁכֵ֥ן בְּתוֹךְ־בְּנֵ֖י יִשְׂרָאֵֽל׃ פ

36 1 וַיִּקְרְב֗וּ רָאשֵׁי֙ הָאָב֣וֹת לְמִשְׁפַּ֣חַת בְּנֵי־גִלְעָ֣ד בֶּן־מָכִ֣יר בֶּן־ עח . ג . ב 2
מְנַשֶּׁ֔ה מִמִּשְׁפְּח֖וֹת[a] בְּנֵי֣[b] יוֹסֵ֑ף וַיְדַבְּר֗וּ לִפְנֵי֙ מֹשֶׁ֣ה[c] וְלִפְנֵ֣י הַנְּשִׂאִ֔ים

10 Mm 1873. 11 Mm 1036 contra textum. 12 Jer 46,15. 13 Mm 16. 14 Mp sub loco. 15 Mm 577. 16 Mm 1037. 17 Mm 990. 18 Mm 2708. 19 Mm 1038. 20 Mm 1039. Cp 36 1 Mm 4048. 2 Mm 3361.

19 [a] Q^{Or} nonn Mss כְּ ‖ 22 [a] 𝔐 הִדִּי ‖ 23 [a] l prb כָּל ‖ 25 [a] 𝔐 הַמַּכֶּה ‖ 29 [a] 𝔖 *l'lm* = עוֹלָם ‖ 32 [a] prp לַנָּֽס ‖ [b] Ms 𝔐𝔊𝔖 + הַגָּדוֹל ut 28 ‖ 33 [a] ins c pc Mss 𝔐𝔊𝔖𝔙 יִשְׁבִים ut 34? ‖ 34 [a] l c pc Mss 𝔐𝔊𝔖𝔗𝔗^{j} pl ‖ Cp 36,1 [a] Ms 𝔊𝔖𝔙 sg ‖ [b] nonn Mss 𝔖 מְנַשֶּׁה בֶּן־ ‖ [c] 𝔊(𝔖) + *καὶ ἔναντι Ελεαζαρ τοῦ ἱερέως*, ins prb וְלִפְנֵי אֶלְעָזָר הַכֹּהֵן.

עה רָאשֵׁי אָבוֹת[d] לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל׃ 2 וַיֹּאמְרוּ אֶת־אֲדֹנִי צִוָּה יְהוָה לָתֵת 2
ב[a] אֶת־הָאָרֶץ בְּנַחֲלָה בְּגוֹרָל לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל וַאדֹנִי[a] צִוָּה בַיהוָה[a] לָתֵת
ג[b] אֶת־נַחֲלַת צְלָפְחָד אָחִינוּ לִבְנוֹתָיו׃ 3 וְהָיוּ לְאֶחָד מִבְּנֵי שִׁבְטֵי[c] בְּנֵי־ 3
יִשְׂרָאֵל[c] לְנָשִׁים וְנִגְרְעָה נַחֲלָתָן מִנַּחֲלַת אֲבֹתֵינוּ[a] וְנוֹסַף[b] עַל נַחֲלַת ג[5] יד . ד . ג ב פת וחד קמ
ד[g] הַמַּטֶּה אֲשֶׁר תִּהְיֶינָה לָהֶם וּמִגּוֹרָל נַחֲלָתֵנוּ[c] יִגָּרַע׃ 4 וְאִם־יִהְיֶה הַיֹּבֵל[f] 4
ד לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל[e] וְנוֹסְפָה נַחֲלָתָן עַל נַחֲלַת הַמַּטֶּה אֲשֶׁר תִּהְיֶינָה לָהֶם
ה וּמִנַּחֲלַת מַטֵּה אֲבֹתֵינוּ[a] יִגָּרַע נַחֲלָתָן׃ 5 וַיְצַו מֹשֶׁה אֶת־בְּנֵי 5
ו יִשְׂרָאֵל עַל־פִּי יְהוָה לֵאמֹר כֵּן מַטֵּה בְנֵי־יוֹסֵף דֹּבְרִים׃ 6 זֶה הַדָּבָר 6
ב דגש[7] . ו ול בנקיבה אֲשֶׁר־צִוָּה יְהוָה לִבְנוֹת צְלָפְחָד לֵאמֹר לַטּוֹב בְּעֵינֵיהֶם תִּהְיֶינָה
יד . ג בנקיבה . יד לְנָשִׁים אַךְ לְמִשְׁפַּחַת מַטֵּה אֲבִיהֶם[a] תִּהְיֶינָה לְנָשִׁים׃ 7 וְלֹא־תִסֹּב 7
ז חס בתור נַחֲלָה לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל מִמַּטֶּה אֶל־מַטֶּה כִּי אִישׁ בְּנַחֲלַת מַטֵּה אֲבֹתָיו
ט[8] ר״פ בסיס וחד מן ג[9] ר״פ וכל ופ אותה יִדְבְּקוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל׃ 8 וְכָל־בַּת יֹרֶשֶׁת נַחֲלָה מִמַּטּוֹת[h] בְּנֵי יִשְׂרָאֵל 8
לְאֶחָד מִמִּשְׁפַּחַת מַטֵּה אָבִיהָ תִּהְיֶה לְאִשָּׁה לְמַעַן יִירְשׁוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
ז חס בתור אִישׁ נַחֲלַת[a] אֲבֹתָיו׃ 9 וְלֹא־תִסֹּב נַחֲלָה מִמַּטֶּה לְמַטֶּה[a] אַחֵר כִּי־ 9
י אִישׁ בְּנַחֲלָתוֹ יִדְבְּקוּ מַטּוֹת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל׃ 10 כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה 10
סימן מ״ת וי״ו[10] יא אֶת־מֹשֶׁה כֵּן עָשׂוּ בְּנוֹת צְלָפְחָד׃ 11 וַתִּהְיֶינָה מַחְלָה[a] תִּרְצָה[b] וְחָגְלָה[c] 11
ל . יד וּמִלְכָּה[d] וְנֹעָה בְּנוֹת צְלָפְחָד לִבְנֵי דֹדֵיהֶן לְנָשִׁים׃ 12 מִמִּשְׁפְּחֹת[a] 12
יד . ד בְּנֵי־מְנַשֶּׁה בֶן־יוֹסֵף הָיוּ לְנָשִׁים וַתְּהִי נַחֲלָתָן עַל־מַטֵּה מִשְׁפַּחַת
יא[11] , יב[12] אֲבִיהֶן׃ 13 אֵלֶּה הַמִּצְוֹת וְהַמִּשְׁפָּטִים אֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה בְּיַד־ 13
מֹשֶׁה אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בְּעַרְבֹת מוֹאָב עַל יַרְדֵּן יְרֵחוֹ׃ קלב

סכום הפסוקים של ספר
אלף ומאתים שמונים
ושמונה׃
א פ ר ח
וחציו והיה האיש[13]
וסדרים לג

[3] Mm 1040. [4] Mm 1041. [5] Mm 3601. [6] Mm 3420. [7] Mm 1042. [8] Mm 881. [9] Okhl 316. [10] Mm 983. [11] Mm 1043. [12] Mm 1360. [13] Nu 17,20, cf Mp sub loco.

1 [d] 𝔐 הָאֹ׳ ‖ **2** [a–a] prp ר׳ וְאֶתְנוּ צִוָּה יְ׳ vel ר׳ ו׳ צוה בְשֵׁם יְ׳ ‖ **3** [a] 𝔖 *d'bwhjn* = אֲבִיהֶן, id 4 ‖ [b] 𝔐 פה– ut 4 ‖ [c] mlt Mss תינו– ‖ **4** [a] cf 3[a] ‖ **6** [a] mlt Mss 𝔐 הן– ‖ **8** [a] 𝔐 ג׳ את ‖ **9** [a] 𝔐 מ׳ אל ut 7 ‖ **11** [a] ordo nominum in 𝔐 = 26,33 27,1, in 𝔊* *Maala* = מחלה ultima ‖ [b] nonn Mss 𝔐𝔖𝔙 ת׳ וְת׳ ‖ [c] 𝔐 ח׳ ‖ [d] 𝔐 מ׳ ‖ **12** [a] Ms 𝔊𝔖𝔙 sg ‖ [b] 𝔊* *υἱῶν* ut 32,33[b].

סֹ[א] **1** 1 אֵ֚לֶּה[a] הַדְּבָרִ֔ים אֲשֶׁ֥ר דִּבֶּ֛ר מֹשֶׁ֖ה אֶל־כָּל־יִשְׂרָאֵ֑ל בְּעֵ֣בֶר ה¹
הַיַּרְדֵּ֗ן בַּמִּדְבָּר֙ בָּֽעֲרָבָ֔ה מ֚וֹל ס֣וּף בֵּין־פָּארָ֔ן וּבֵ֥ין תֹּ֖פֶל וְלָבָ֑ן וַחֲצֵרֹ֖ת ב. ל. ג. ד חס בחור²
2 וְדִ֥י זָהָֽב׃ 2 אַחַ֥ד עָשָׂ֛ר י֖וֹם מֵחֹרֵ֑ב דֶּ֚רֶךְ הַר־שֵׂעִ֔יר עַ֖ד קָדֵ֥שׁ בַּרְנֵֽעַ׃ ל. כח³
3 וַיְהִ֗י בְּאַרְבָּעִ֤ים שָׁנָה֙ בְּעַשְׁתֵּ֣י־עָשָׂ֔ר חֹ֖דֶשׁ בְּאֶחָ֣ד לַחֹ֑דֶשׁ דִּבֶּ֥ר מֹשֶׁ֛ה ב. ג⁴. ⁵
4 אֶל־בְּנֵי[a] יִשְׂרָאֵ֖ל כְּ֠כֹל אֲשֶׁ֨ר צִוָּ֧ה יְהוָ֛ה אֹת֥וֹ אֲלֵהֶ֖ם׃ 4 אַחֲרֵ֣י הַכֹּתֹ֗ו יא בטע לאחור. יז מל בחור
אֶת־סִיחֹ֤ן מֶֽלֶךְ־הָאֱמֹרִי֙ אֲשֶׁ֣ר יוֹשֵׁ֔ב בְּחֶשְׁבּ֖וֹן וְאֶת־עוֹג֙ מֶ֣לֶךְ־הַבָּשָׁ֔ן
5 אֲשֶׁר־יוֹשֵׁ֥ב בְּעַשְׁתָּרֹ֖ת בְּאֶדְרֶעִ֑י[a]׃ 5 בְּעֵ֣בֶר הַיַּרְדֵּ֔ן בְּאֶ֖רֶץ מוֹאָ֑ב יז מל בחור. ל
6 הוֹאִ֣יל מֹשֶׁ֔ה בֵּאֵ֖ר אֶת־הַתּוֹרָ֥ה הַזֹּ֖את לֵאמֹֽר׃ 6 יְהוָ֣ה אֱלֹהֵ֔ינוּ דִּבֶּ֥ר ג ומל[6]. ל⁷
7 אֵלֵ֖ינוּ בְּחֹרֵ֣ב לֵאמֹ֑ר רַב־לָכֶ֥ם שֶׁ֛בֶת בָּהָ֥ר הַזֶּֽה׃ 7 פְּנ֥וּ | וּסְע֖וּ לָכֶ֑ם
וּבֹ֗אוּ הַ֚ר הָאֱמֹרִי֙ וְאֶל־כָּל־שְׁכֵנָ֔יו בָּֽעֲרָבָ֥ה בָּהָ֖ר וּבַשְּׁפֵלָ֣ה[a] וּבַנֶּ֑גֶב[b]
וּבְחֹ֥וף הַיָּ֖ם אֶ֣רֶץ הַֽכְּנַעֲנִ֔י וְהַלְּבָנ֑וֹן עַד־הַנָּהָ֥ר הַגָּדֹ֖ל נְהַר־פְּרָֽת׃ ה[8] ג מגה בחור
8 רְאֵ֣ה[a] נָתַ֤תִּי לִפְנֵיכֶם֙ אֶת־הָאָ֔רֶץ בֹּ֣אוּ וּרְשׁ֗וּ אֶת־הָאָ֛רֶץ אֲשֶׁ֥ר נִשְׁבַּ֖ע ה
יְהוָ֣ה[b] לַאֲבֹתֵיכֶ֑ם לְאַבְרָהָ֣ם לְיִצְחָ֔ק וּלְיַעֲקֹ֖ב לָתֵ֥ת לָהֶ֛ם וּלְזַרְעָ֥ם[c]
אַחֲרֵיהֶֽם׃ 9 וָאֹמַ֥ר אֲלֵכֶ֖ם בָּעֵ֣ת הַהִ֑וא לֵאמֹ֙ר לֹא־אוּכַ֥ל לְבַדִּ֖י ו חס בחור
10 שְׂאֵ֥ת אֶתְכֶֽם׃ 10 יְהוָ֣ה אֱלֹהֵיכֶ֗ם הִרְבָּ֤ה אֶתְכֶם֙ וְהִנְּכֶ֣ם הַיּ֔וֹם כְּכוֹכְבֵ֖י יד. ג⁹
11 הַשָּׁמַ֑יִם לָרֹֽב׃ 11 יְהוָ֣ה אֱלֹהֵ֣י אֲבֹתֵיכֶ֗ם יֹסֵ֤ף עֲלֵיכֶם֙ כָּכֶ֔ם אֶ֖לֶף ל כת כן בחור[10]
12 פְּעָמִ֑ים וִיבָרֵ֣ךְ אֶתְכֶ֔ם כַּאֲשֶׁ֥ר דִּבֶּ֖ר לָכֶֽם׃ 12 אֵיכָ֥ה אֶשָּׂ֛א לְבַדִּ֖י ב. יז[11]. כג[12]
13 טָרְחֲכֶ֑ם וּמַשַּׂאֲכֶ֖ם[a] וְרִיבְכֶֽם׃ 13 הָבוּ֩ לָכֶ֨ם אֲנָשִׁ֜ים חֲכָמִ֣ים וּנְבֹנִ֗ים ל. ל
14 וְיֹדְעִ֛ים לְשִׁבְטֵיכֶ֖ם וַאֲשִׂימֵ֥ם בְּרָאשֵׁיכֶֽם׃ 14 וַתַּעֲנ֣וּ אֹתִ֔י וַתֹּאמְר֖וּ טֹ֣וב ג. ל[13]

Cp 1 [1]Mm 617. [2]Mm 1026. [3]Mm 187. [4]Mm 1415. [5]Mm 2683. [6]Mm 1044. [7]Mp sub loco. [8]Mm 1243. [9]Mm 1045. [10]Mm 387. [11]Mm 3442. [12]Mm 1095. [13]וחד אשימם 1R 5,23.

Cp 1,1 [a] 2 Mss $\mathfrak{G}^{AS^{W}}$ ואי cf 12,1[a] ‖ **3** [a] pc Mss $\mathfrak{G}^{-L}\alpha'\sigma'\theta'$ pr כל, pc Mss כל ut 1 ‖ **4** [a] Ms $\mathfrak{GSV}$ ובי cf Jos 12,4; pc Mss ורעי—; add ex 3,1? ‖ **7** [a] V^{Ken9} pc Mss $\mathfrak{C}^{J}$ בי ‖ [b] $\mathfrak{mV}$ בי ‖ **8** [a] Ms $\mathfrak{Q}$ $\mathfrak{mGSTC}^{J}$ pl, sed l $\mathfrak{M}$ ut 4,5[a] 11,26[a] cf שמע 4,1 ‖ [b–b] $\mathfrak{mG}^{-LO}$ נשבעתי cf 36 [b–b] ‖ [c–c] Ms $\mathfrak{m}$ לורעם ‖ **12** [a] $\mathfrak{m}$ מ׳.

עה
15 הַדָּבָר אֲשֶׁר־דִּבַּרְתָּ לַעֲשׂוֹת׃ 15 וָאֶקַּח [a]אֶת־רָאשֵׁי שִׁבְטֵיכֶם [a]אֲנָשִׁים
ב. לט מל בתור[14]. ס. יח פסוק דמיין[15]
חֲכָמִים וִידֻעִים וְאֶתֵּן אֹתָם רָאשִׁים עֲלֵיכֶם שָׂרֵי אֲלָפִים וְשָׂרֵי מֵאוֹת
[b]וְשָׂרֵי חֲמִשִּׁים וְשָׂרֵי עֲשָׂרֹת וְשֹׁטְרִים לְשִׁבְטֵיכֶם׃ [c] 16 וָאֲצַוֶּה אֶת־
ה חס[16]
שֹׁפְטֵיכֶם בָּעֵת הַהִוא לֵאמֹר שָׁמֹעַ [a]בֵּין־אֲחֵיכֶם וּשְׁפַטְתֶּם צֶדֶק בֵּין־
ל. ה[17] דגש וכל איוב דכות. ב. מ א. ג[18]. ג חס[19]
17 אִישׁ וּבֵין־אָחִיו וּבֵין גֵּרוֹ׃ 17 [a]לֹא־תַכִּירוּ פָנִים בַּמִּשְׁפָּט כַּקָּטָן כַּגָּדֹל
ג[20]
תִּשְׁמָעוּן לָאִישׁ [b]תָּגוּרוּ מִפְּנֵי־אִישׁ כִּי הַמִּשְׁפָּט לֵאלֹהִים הִוא [a]וְהַדָּבָר
ו חס בלישׁ[21]
אֲשֶׁר יִקְשֶׁה מִכֶּם תַּקְרִבוּן אֵלַי וּשְׁמַעְתִּיו׃ 18 וָאֲצַוֶּה אֶתְכֶם בָּעֵת
יג חס האלה[22]. יד[23]
19 הַהִוא אֵת כָּל־הַדְּבָרִים אֲשֶׁר תַּעֲשׂוּן׃ 19 וַנִּסַּע מֵחֹרֵב וַנֵּלֶךְ
ה מל בתור[24]
אֵת כָּל־הַמִּדְבָּר הַגָּדוֹל וְהַנּוֹרָא הַהוּא אֲשֶׁר רְאִיתֶם דֶּרֶךְ הַר
ג חס[25]
הָאֱמֹרִי כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ אֹתָנוּ וַנָּבֹא עַד קָדֵשׁ בַּרְנֵעַ׃
ו חס בתור
20 וָאֹמַר אֲלֵכֶם בָּאתֶם עַד־הַר הָאֱמֹרִי אֲשֶׁר־יְהוָה אֱלֹהֵינוּ נֹתֵן לָנוּ׃
ג ב חס וחד מל וכל לשון מסכינו דכות[26]
21 [a]רְאֵה נָתַן יְהוָה אֱלֹהֶיךָ לְפָנֶיךָ אֶת־הָאָרֶץ עֲלֵה רֵשׁ כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר
ג[27]
יְהוָה אֱלֹהֵי אֲבֹתֶיךָ לָךְ אַל־תִּירָא וְאַל־תֵּחָת׃ 22 וַתִּקְרְבוּן אֵלַי
ג ב מל וחד חס[28]
כֻּלְּכֶם וַתֹּאמְרוּ נִשְׁלְחָה אֲנָשִׁים לְפָנֵינוּ וְיַחְפְּרוּ־לָנוּ אֶת־הָאָרֶץ וְיָשִׁבוּ
ג חס[25]
אֹתָנוּ דָּבָר אֶת־הַדֶּרֶךְ אֲשֶׁר נַעֲלֶה־בָּהּ וְאֶת הֶעָרִים אֲשֶׁר נָבֹא
ה ד מל וחד חס[29]
[a]אֲלֵיהֶן׃ 23 וַיִּיטַב בְּעֵינַי הַדָּבָר וָאֶקַּח [a]מִכֶּם שְׁנֵים [a]עָשָׂר אֲנָשִׁים אִישׁ
ג[30]. ג[31]. ה חס[32]
24 אֶחָד לַשָּׁבֶט׃ 24 וַיִּפְנוּ וַיַּעֲלוּ הָהָרָה וַיָּבֹאוּ עַד־נַחַל אֶשְׁכֹּל וַיְרַגְּלוּ
ב חס[33]. ד
25 אֹתָהּ[a]׃ 25 וַיִּקְחוּ בְיָדָם מִפְּרִי הָאָרֶץ וַיּוֹרִדוּ אֵלֵינוּ [a]וַיָּשִׁבוּ אֹתָנוּ דָּבָר [a]
ז ר״ם בסיפ[34]. ב[35]
וַיֹּאמְרוּ טוֹבָה הָאָרֶץ אֲשֶׁר־יְהוָה אֱלֹהֵינוּ נֹתֵן לָנוּ׃ 26 וְלֹא [a]אֲבִיתֶם
ד חס. ל
26 לַעֲלֹת וַתַּמְרוּ אֶת־פִּי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם׃ [a] 27 וַתֵּרָגְנוּ בְאָהֳלֵיכֶם וַתֹּאמְרוּ
בְּשִׂנְאַת יְהוָה אֹתָנוּ הוֹצִיאָנוּ מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם לָתֵת אֹתָנוּ בְּיַד הָאֱמֹרִי
ב בטע מלרע[36]. ל. ד וחס[37]
28 לְהַשְׁמִידֵנוּ[a]׃ 28 אָנָה [a]אֲנַחְנוּ עֹלִים אַחֵינוּ[a] הֵמַסּוּ אֶת־לְבָבֵנוּ[b] לֵאמֹר

[14] Mp contra textum, cf Mp sub loco. [15] Mm 3911. [16] Mm 1115. [17] Mm 772. [18] Mm 4123. [19] Mm 1195. [20] Mm 1046. [21] Mm 667. [22] Mm 707. [23] Mm 393. [24] Mm 73. [25] Mm 2080. [26] Mm 2032. [27] Mm 1085. [28] Mm 1047. [29] Mm 1048. [30] Mm 1049. [31] Mm 1100. [32] Mm 92. [33] Mm 910. [34] Mm 1165. [35] Mm 2319. [36] Mm 1050. [37] Mm 1051.

15 [a–a] G ἐξ ὑμῶν = מִכֶּם ut 23; prb dl ‖ [b] V[Ken9.107] mlt Mss ωG[min]T[Ms]T[J] שׁ׳ ‖ [c] G τοῖς κριταῖς ὑμῶν = לְשֹׁפְטֵי, V alit; prb l 𝔐 ‖ **16** [a] ω Vrs T[J] שמעו ‖ **17** [a–a] frt dl (G sg) ‖ [b] V[Ken69] pc Mss T[J]ΥΠΙΛ ולא ‖ **21** [a] frt dl (sg), sed GST[J] pl ‖ **22** [a] ω ׳על ‖ **23** [a–a] Q מכמה שני ‖ **24** [a] QSV הארץ ‖ **25** [a–a] > G-L V ‖ **26** [a] G-AFMO[min]SV 1 pl ‖ **27** [a] G[ΘLmin]V pr cop ‖ **28** [a] ω ׳ואנ; G-ΘO[min] 2 pl ‖ [b] V[Ken1.9.69.107] mlt Mss ΣΠΙ(?) pl.

ב . ב כת כן
עַם ׀ גָּדוֹל ׀ וָרָם׃ מִמֶּנּוּ׃ עָרִים׃ גְּדֹלֹת וּבְצוּרֹת בַּשָּׁמָיִם וְגַם־בְּנֵי עֲנָקִים
29 רָאִינוּ שָׁם׃ 29 וָאֹמַר אֲלֵכֶם לֹא־תַעַרְצוּן וְלֹא־תִירְאוּן מֵהֶם׃ 30 יְהוָה
ו חס בתור . ב[38] 30 אֱלֹהֵיכֶם׃ הַהֹלֵךְ לִפְנֵיכֶם הוּא יִלָּחֵם לָכֶם ׀ כְּכֹל אֲשֶׁר ׀ עָשָׂה ׀ אִתְּכֶם
ב
ח . ג[39] . ח פסוק מן ך מילין דמיין ותלת משנ׳ . ל
31 בְּמִצְרַיִם לְעֵינֶיכֶם׃ 31 וּבַמִּדְבָּר׃ אֲשֶׁר׃ רָאִיתָ אֲשֶׁר נְשָׂאֲךָ׃ יְהוָה
ל ז
אֱלֹהֶיךָ כַּאֲשֶׁר ׀ יִשָּׂא־אִישׁ אֶת־בְּנוֹ׃ בְּכָל־הַדֶּרֶךְ׃ אֲשֶׁר הֲלַכְתֶּם עַד־
ה . ב . ל חס
32 בֹּאֲכֶם עַד־הַמָּקוֹם הַזֶּה׃ 32 וּבַדָּבָר ׀ הַזֶּה אֵינְכֶם׃ מַאֲמִינִם בַּיהוָה
ל חס
33 אֱלֹהֵיכֶם׃ 33 הַהֹלֵךְ לִפְנֵיכֶם׃ בַּדֶּרֶךְ לָתוּר לָכֶם מָקוֹם לַחֲנֹתְכֶם׃
ל
בָּאֵשׁ ׀ לַיְלָה לַרְאֹתְכֶם׃ בַּדֶּרֶךְ׃ אֲשֶׁר תֵּלְכוּ־בָהּ וּבֶעָנָן יוֹמָם׃
ד ר״פ בסיפ׳[40]
34 וַיִּשְׁמַע יְהוָה אֶת־קוֹל דִּבְרֵיכֶם וַיִּקְצֹף וַיִּשָּׁבַע לֵאמֹר׃ 35 אִם־יִרְאֶה
ג
אִישׁ בָּאֲנָשִׁים הָאֵלֶּה׃ הַדּוֹר הָרָע הַזֶּה׃ אֶת הָאָרֶץ הַטּוֹבָה אֲשֶׁר
36 נִשְׁבַּעְתִּי לָתֵת׃ לַאֲבֹתֵיכֶם׃ 36 זוּלָתִי כָּלֵב בֶּן־יְפֻנֶּה הוּא יִרְאֶנָּה וְלוֹ־
ג בטע[41] . ב
אֶתֵּן אֶת־הָאָרֶץ אֲשֶׁר דָּרַךְ־בָּהּ וּלְבָנָיו יַעַן אֲשֶׁר׃ מִלֵּא ׀ אַחֲרֵי ׀ יְהוָה׃
ד ר״פ בתור[42]
יז חס וכל משלי דכות
ב מ ד . יב[43]
37 גַּם־בִּי הִתְאַנַּף יְהוָה בִּגְלַלְכֶם לֵאמֹר גַּם־אַתָּה לֹא־תָבֹא ׀ שָׁם׃
ל ר״פ[44] . ב מלעיל . ד[45]
38 יְהוֹשֻׁעַ בִּן־נוּן הָעֹמֵד לְפָנֶיךָ הוּא יָבֹא שָׁמָּה אֹתוֹ חַזֵּק׃ כִּי־הוּא
ל חס
39 יַנְחִלֶנָּה אֶת־יִשְׂרָאֵל׃ 39 וְטַפְּכֶם ׀ אֲשֶׁר אֲמַרְתֶּם לָבַז יִהְיֶה׃ וּבְנֵיכֶם׃
ח[46]
אֲשֶׁר לֹא־יָדְעוּ הַיּוֹם טוֹב וָרָע הֵמָּה׃ יָבֹאוּ שָׁמָּה וְלָהֶם אֶתְּנֶנָּה וְהֵם
ב . יב[47]
40 יִירָשُוּהָ׃ 40 וְאַתֶּם פְּנוּ לָכֶם וְסָעוּ הַמִּדְבָּרָה דֶּרֶךְ יַם־סוּף׃ 41 וַתַּעֲנוּ ׀
41
ה
וַתֹּאמְרוּ אֵלַי חָטָאנוּ לַיהוָה׃ אֲנַחְנוּ נַעֲלֶה וְנִלְחַמְנוּ כְּכֹל אֲשֶׁר־צִוָּנוּ
ל . ד חס . יג[48]
יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וַתַּחְגְּרוּ אִישׁ אֶת־כְּלִי מִלְחַמְתּוֹ וַתָּהִינוּ לַעֲלֹת הָהָרָה׃
ח בטע ר״פ בסיפ׳ . לד פסוק לא ולא ולא[49] . ב[50]
42 וַיֹּאמֶר ׀ יְהוָה אֵלַי אֱמֹר לָהֶם לֹא תַעֲלוּ וְלֹא־תִלָּחֲמוּ כִּי אֵינֶנִּי
43 בְּקִרְבְּכֶם וְלֹא תִנָּגְפוּ לִפְנֵי אֹיְבֵיכֶם׃ 43 וָאֲדַבֵּר אֲלֵיכֶם וְלֹא שְׁמַעְתֶּם
ל וחס . יג[48]
44 וַתַּמְרוּ אֶת־פִּי יְהוָה׃ וַתָּזִדוּ וַתַּעֲלוּ הָהָרָה׃ 44 וַיֵּצֵא הָאֱמֹרִי׃ הַיֹּשֵׁב

[38] Ex 9,30. [39] Mm 1052. [40] Mp sub loco. [41] Mm 2597. [42] Mm 52. [43] Mm 2938. [44] Mm 978. [45] Mm 2112. [46] Mm 1053. [47] Mm 757. [48] Mm 1100. [49] Mm 771. [50] Mm 4180.

28 [c] pc Mss 𝔐 ורב, 𝔊 pr *καὶ πολύ* = ורב (dupl cf 2,10.21) ‖ [d] $\mathfrak{G}^{B*min}$ 2 pl cf 2,21[a] ‖ [e] 𝔐𝔊𝔖 וע׳ ‖ **30** [a] $\mathfrak{G}^{FM\Theta 963 Lmin}$ 1 pl ‖ **31** [a–a] frt dl (sg), sed 𝔖 pl ‖ **32** [a] $\mathfrak{G}^{BN 963 min}$ 1 pl ‖ **33** [a] $\mathfrak{G}^{963Ms}$ 1 pl ‖ [b] 𝔊 *ὁδηγῶν ὑμᾶς* = לַנְחֹתכם (hi נחה) cf Ex 13,21 ‖ **35** [a–a] > $\mathfrak{G}^{-963LO}$ cf Nu 14,22sq ‖ [b] > pc Mss 𝔐$\mathfrak{G}^{-min}$𝔙 ‖ [c] $\mathfrak{G}^{-963 Omin}$𝔖𝔗 3 pl ‖ **36** [a] 𝔐 כי ‖ [b–b] prp אחרי cf Ms, sed cf 1,8[b–b] נשבע יהוה ‖ **37** [a] $\mathfrak{V}^{Ken 69.107}$ mlt Mss 𝔐𝔖𝔗𝔙 שמה cf 38sq ‖ **38** [a] 𝔐 ק(י)החזו, $\mathfrak{M}^{Mss}$ אחזו ק(י) ‖ **39** [a–a] > $\mathfrak{G}^{BM\Theta 963 OLmin}$ (add ex Nu 14, 31?) ‖ [b] 𝔊 *καὶ πᾶν παιδίον νέον* = וְכֹל טַף? ‖ [c–c] 𝔐 הם ‖ **41** [a] 2 Mss 𝔐𝔊𝔖 + אלהינו ‖ **43** [a] 𝔐 + אלהיכם ut 26, $\mathfrak{G}^{min}$ + *τοῦ θεοῦ* ‖ **44** [a] 𝔐 העמלקי והכנעני.

בָּהָר הַהוּא לִקְרַאתְכֶם וַיִּרְדְּפוּ אֶתְכֶם כַּאֲשֶׁר תַּעֲשֶׂינָה הַדְּבֹרִים [51] ג בלישׁ ב מל וחד חס
וַיְכַתּוּ אֶתְכֶם בְּשֵׂעִיר[b] עַד־חָרְמָה׃ 45 וַתָּשֻׁבוּ[a] וַתִּבְכּוּ לִפְנֵי יְהוָה[b] 45 ל
וְלֹא־שָׁמַע יְהוָה בְּקֹלְכֶם וְלֹא הֶאֱזִין אֲלֵיכֶם׃ 46 וַתֵּשְׁבוּ בְקָדֵשׁ יָמִים 46 ב וחס
רַבִּים כַּיָּמִים אֲשֶׁר יְשַׁבְתֶּם׃ [52] ד

2 1 וַנֵּפֶן וַנִּסַּע הַמִּדְבָּרָה דֶּרֶךְ יַם־סוּף כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר יְהוָה אֵלָי 2 [1] ב
וַנָּסָב אֶת־הַר־שֵׂעִיר יָמִים רַבִּים׃ ס 2 וַיֹּאמֶר יְהוָה אֵלַי לֵאמֹר׃ ס [ג] ל
רַב־לָכֶם סֹב אֶת־הָהָר הַזֶּה פְּנוּ לָכֶם צָפֹנָה׃ 4 וְאֶת־הָעָם צַו[a] 3 4 3 [2] ו וחס . ג ח [3] מנה בתור . ב [4]
לֵאמֹר אַתֶּם עֹבְרִים בִּגְבוּל אֲחֵיכֶם בְּנֵי־עֵשָׂו הַיֹּשְׁבִים בְּשֵׂעִיר וְיִירְאוּ[b] [5] ה ומל
מִכֶּם[b] וְנִשְׁמַרְתֶּם[c] מְאֹד׃ 5 אַל־תִּתְגָּרוּ בָם[a] כִּי לֹא־אֶתֵּן לָכֶם מֵאַרְצָם[b] [5] ה
עַד מִדְרַךְ כַּף־רָגֶל כִּי־יְרֻשָּׁה לְעֵשָׂו נָתַתִּי אֶת־הַר שֵׂעִיר׃ 6 אָכֶל 6
תִּשְׁבְּרוּ מֵאִתָּם בַּכֶּסֶף וַאֲכַלְתֶּם וְגַם־מַיִם תִּכְרוּ מֵאִתָּם בַּכֶּסֶף
וּשְׁתִיתֶם׃ 7 כִּי[a] יְהוָה אֱלֹהֶיךָ[b] בֵּרַכְךָ בְּכֹל[c] מַעֲשֵׂה יָדֶךָ[c] יָדַע[d] לְכָתְךָ[b] 7
אֶת־הַמִּדְבָּר הַגָּדֹל[e] הַזֶּה זֶה[f] אַרְבָּעִים שָׁנָה יְהוָה אֱלֹהֶיךָ עִמָּךְ לֹא
חָסַרְתָּ דָּבָר[f]׃ 8 וַנַּעֲבֹר מֵאֵת[a] אַחֵינוּ[b] בְּנֵי־עֵשָׂו הַיֹּשְׁבִים בְּשֵׂעִיר 8
מִדֶּרֶךְ[c] הָעֲרָבָה מֵאֵילַת וּמֵעֶצְיֹן גָּבֶר ס וַנֵּפֶן וַנַּעֲבֹר דֶּרֶךְ מִדְבַּר
מוֹאָב׃ 9 [a]וַיֹּאמֶר יְהוָה אֵלַי אֶל־[b]תָּצַר אֶת־מוֹאָב וְאַל־תִּתְגַּר [c]בָּם 9 ה בטע ר״פ בסיפ . ל
מִלְחָמָה[c] כִּי לֹא־אֶתֵּן לְךָ מֵאַרְצוֹ יְרֻשָּׁה כִּי לִבְנֵי־לוֹט נָתַתִּי אֶת־עָר
יְרֻשָּׁה׃ 10 הָאֵמִים לְפָנִים יָשְׁבוּ[a] בָּהּ עַם גָּדוֹל וְרַב וָרָם כָּעֲנָקִים׃ 10
רְפָאִים יֵחָשְׁבוּ אַף־הֵם כָּעֲנָקִים וְהַמֹּאָבִים יִקְרְאוּ לָהֶם אֵמִים׃ 11 ב חד חס וחר מל 11
וּבְשֵׂעִיר יָשְׁבוּ הַחֹרִים[a] לְפָנִים וּבְנֵי עֵשָׂו יִרָשׁוּם[b] וַיַּשְׁמִידוּם מִפְּנֵיהֶם[b] 12 ל . ג ב חס וחד מל 12
וַיֵּשְׁבוּ תַּחְתָּם כַּאֲשֶׁר עָשָׂה יִשְׂרָאֵל לְאֶרֶץ יְרֻשָּׁתוֹ אֲשֶׁר־נָתַן יְהוָה
לָהֶם׃ 13 עַתָּה[a] קֻמוּ[b] וְעִבְרוּ לָכֶם אֶת־נַחַל זֶרֶד וַנַּעֲבֹר אֶת־נַחַל 13 כה ר״פ . ל חס

[51] Mm 3401. [52] Mm 3162. Cp 2 [1] Mm 757. [2] Mm 1054. [3] Mm 845. [4] Mm 1055. [5] Mm 1056. [6] Mm 1070. [7] Mm 1057.

44 [b] G(SV) *ἀπὸ Σηειρ* = וּמִשֵּׂעִיר (cf ug) ‖ **45** [a] ωGS וַתָּשֻׁבוּ ut 46 ‖ [b] G^{Bmin} + *τοῦ θεοῦ ἡμῶν (ὑμῶν)* ‖ **Cp 2,4** [a] ω צוּ cf 3,28[a] ‖ [b–b] prp וְיִרְאוּ לָכֶם (imp qal cf Jos 24,14) ‖ [c] G^{-963}(V) *καὶ εὐλαβηθήσονται ὑμᾶς* ‖ **5** [a] G + *πόλεμον* cf 9.19[c].24; G Da 11,25 ‖ [b] ω S + יִרְשָׁה ‖ **7** [a] frt dl (sg) ‖ [b] G^{-OMss} suff pl cf S^{J} ‖ [c] mlt Mss CωGV du ut 16,15 24,19 et 31,29, cf S^{J} ‖ [d] G *διάγνωθι*; S pr cop ‖ [e] G + *καὶ τὴν φοβερὰν* = והנורא ut 1,19 ‖ [f] ω + Nu 20,14.17sq ‖ **8** [a] G(V) *τούς*, frt 1 את (מן add ex Nu 20,21) ‖ [b] G^{B*min} 2 pl ‖ [c] G(V) *παρὰ τὴν ὁδόν* = דרך ‖ **9** [a] G pl ‖ [b] sic L, mlt Mss Edd אַל ‖ [c–c] ω בו ‖ **10** [a] C יָשְׁבוּ ‖ **12** [a] 2 Mss ωG sg ‖ [b] ω וישמ(י)דם יהוה מ׳ ויירשום ut 21 ‖ **13** [a] pc Mss ωC^{Ms} ועז cf G (+ *οὖν*) ‖ [b] ωG^{-AO} + סעו ut 24.

14 זָֽרֶד׃ 14 וְהַיָּמִים אֲשֶׁר־הָלַכְנוּ מִקָּדֵשׁ בַּרְנֵעַ עַד אֲשֶׁר־עָבַרְנוּ אֶת־
נַחַל זֶרֶד שְׁלֹשִׁים וּשְׁמֹנֶה שָׁנָה עַד־תֹּם כָּל־הַדּוֹר אַנְשֵׁי הַמִּלְחָמָה[a]
15 מִקֶּרֶב הַמַּחֲנֶה כַּאֲשֶׁר נִשְׁבַּע יְהוָה[b] לָהֶם׃ 15 וְגַם יַד־יְהוָה הָיְתָה בָּם יג ר״פ בתור׃
16 לְהָמֵם מִקֶּרֶב הַמַּחֲנֶה עַד תֻּמָּם׃ 16 וַיְהִי כַּאֲשֶׁר־תַּמּוּ כָּל־ ב
17 אַנְשֵׁי הַמִּלְחָמָה לָמוּת מִקֶּרֶב הָעָם׃ ס 17 וַיְדַבֵּר יְהוָה אֵלַי׃ ל
18 לֵאמֹר׃ 18 אַתָּה עֹבֵר הַיּוֹם אֶת־גְּבוּל מוֹאָב אֶת־עָר׃ 19 וְקָרַבְתָּ[a] יא ר״פ ד מנה בתור׃ ל[8]
19
מוּל בְּנֵי עַמּוֹן אַל־תְּצֻרֵם[b] וְאַל־תִּתְגָּר[b] בָּם[c] כִּי לֹא־אֶתֵּן מֵאֶרֶץ בְּנֵי־ ל
20 עַמּוֹן לְךָ יְרֻשָּׁה כִּי לִבְנֵי־לוֹט נְתַתִּיהָ יְרֻשָּׁה׃ 20 אֶרֶץ־רְפָאִים תֵּחָשֵׁב יג ר״פ
אַף־הִוא רְפָאִים יָשְׁבוּ־בָהּ לְפָנִים וְהָעַמֹּנִים יִקְרְאוּ לָהֶם זַמְזֻמִּים׃ ל
21 עַם גָּדוֹל וְרַב וָרָם[a] כָּעֲנָקִים וַיַּשְׁמִידֵם יְהוָה מִפְּנֵיהֶם וַיִּירָשֵׁם וַיֵּשְׁבוּ ג חד מל רב חס
22 תַּחְתָּם׃ 22 כַּאֲשֶׁר עָשָׂה לִבְנֵי עֵשָׂו הַיֹּשְׁבִים בְּשֵׂעִיר אֲשֶׁר הִשְׁמִיד אֶת־
23 הַחֹרִי מִפְּנֵיהֶם וַיִּירָשֵׁם וַיֵּשְׁבוּ תַּחְתָּם עַד הַיּוֹם הַזֶּה׃ 23 וְהָעַוִּים ג חד מל רב חס . ד
הַיֹּשְׁבִים בַּחֲצֵרִים[a] עַד־עַזָּה כַּפְתֹּרִים[b] הַיֹּצְאִים מִכַּפְתֹּור[c] הִשְׁמִידֵם ב חד חס וחד מל[9]
24 וַיֵּשְׁבוּ תַּחְתָּם׃ 24 קוּמוּ סְעוּ וְעִבְרוּ אֶת־נַחַל אַרְנֹן רְאֵה נָתַתִּי בְיָדְךָ[a]
אֶת־סִיחֹן מֶלֶךְ־חֶשְׁבּוֹן הָאֱמֹרִי וְאֶת־אַרְצוֹ הָחֵל רָשׁ[b] וְהִתְגָּר בּוֹ ה[10] . ג קמ[11]
25 מִלְחָמָה׃ 25 הַיּוֹם הַזֶּה אָחֵל[a] תֵּת פַּחְדְּךָ וְיִרְאָתְךָ עַל־פְּנֵי[b] הָעַמִּים ג[12]
תַּחַת כָּל־[c]הַשָּׁמַיִם אֲשֶׁר יִשְׁמְעוּן[d] שִׁמְעֲךָ וְרָגְזוּ וְחָלוּ מִפָּנֶיךָ׃ מ[13]
26 וָאֶשְׁלַח מַלְאָכִים מִמִּדְבַּר קְדֵמוֹת אֶל־סִיחֹן מֶלֶךְ חֶשְׁבּוֹן ו מל בתור
27 דִּבְרֵי שָׁלוֹם לֵאמֹר׃ 27 אֶעְבְּרָה בְאַרְצֶךָ בַּדֶּרֶךְ בַּדֶּרֶךְ[a] אֵלֵךְ לֹא
28 אָסוּר יָמִין וּשְׂמֹאול׃ 28 אָכֶל בַּכֶּסֶף תַּשְׁבִּרֵנִי וְאָכַלְתִּי וּמַיִם בַּכֶּסֶף ל
29 תִּתֶּן־לִי וְשָׁתִיתִי רַק אֶעְבְּרָה בְרַגְלָי׃ 29 כַּאֲשֶׁר עָשׂוּ־לִי בְּנֵי עֵשָׂו
הַיֹּשְׁבִים בְּשֵׂעִיר וְהַמּוֹאָבִים הַיֹּשְׁבִים בְּעָר עַד אֲשֶׁר־אֶעֱבֹר אֶת־ ב חד חס וחד מל
30 הַיַּרְדֵּן אֶל־הָאָרֶץ אֲשֶׁר־יְהוָה אֱלֹהֵינוּ נֹתֵן לָנוּ׃ 30 וְלֹא אָבָה סִיחֹן יז ר״פ בסיפ[14]

[8]Mm 481. [9]Mm 1058. [10]Mm 1061. [11]Mm 1546. [12]Mm 1059. [13]Mm 1060. [14]Mm 1165.

14 [a] $\mathfrak{G}^{BLmin}$ + *ἀποθνήσκοντες* = למות ut 16 ‖ [b] $\mathfrak{G}^{B*min}$ *ὁ θεός* = אלהים cf $\mathfrak{G}^{MNmin}$ ‖ **19** [a] $\mathfrak{GT}^{J}$ pl ‖ [b] $\mathfrak{G}$ pl ‖ [c] $\mathfrak{G}(\mathfrak{TT}^{J})$ + *εἰς πόλεμον* = מלחמה cf $5^{a}.9.24$ ‖ **21** [a] $\mathfrak{G}^{\Theta O min}$ *δυνατώτερον (ὑμῶν)* ‖ **23** [a] $\mathfrak{G}^{BMs}$ *Ασηδωθ* = אשדוד? $\mathfrak{G}^{rel}(\mathfrak{L})$ *Ασηρωθ* = חצרות cf Nu 11,35 et saepe ‖ [b] $\mathfrak{G}(\mathfrak{STT}^{J}\mathfrak{V})$ *Καππάδοκες* ‖ [c] $\mathfrak{G}(\mathfrak{STT}^{J}\mathfrak{V})$ *ἐκ Καππαδοκίας* ‖ **24** [a] $\mathfrak{GS}$ du cf $\mathfrak{T}^{J}$ ‖ [b] $\mathfrak{G}(\mathfrak{V})$ *κληρονομεῖν* cf 31^{b-b} ‖ **25** [a] Ms $\mathfrak{w}\mathfrak{G}$ החל ut 24 ‖ [b] Ms $\mathfrak{CG}$ + כל ‖ [c] > $V^{Ken\,80}$ Ms $\mathfrak{G}^{-LO}\mathfrak{S}$ ‖ [d] $\mathfrak{w}$ + את ‖ **27** [a] > $\mathfrak{G}$; $\mathfrak{V}$ *publica*; l הַמֶּלֶךְ (homtel? cf Nu 21,22).

מֶלֶךְ חֶשְׁבּוֹן הַעֲבְרֵנוּ בּוֹ [a]כִּי־הִקְשָׁה יְהוָה אֱלֹהֶיךָ[b] אֶת־רוּחוֹ וְאִמֵּץ ל וחס
אֶת־לִבּוֹ לְמַעַן תִּתּוֹ בְיָדְךָ[c] כַּיּוֹם[d] הַזֶּה׃ [a]31 וַיֹּאמֶר יְהוָה אֵלַי סֹ[a] ג[15] ול[16] בסיפ
רְאֵה הַחִלּוֹתִי תֵּת לְפָנֶיךָ אֶת־סִיחֹן[a] וְאֶת־אַרְצוֹ הָחֵל רָשׁ לָרֶשֶׁת[b] ב[17]. ה[18]. ג קמ[19]
אֶת־אַרְצוֹ׃ 32 וַיֵּצֵא סִיחֹן לִקְרָאתֵנוּ הוּא וְכָל־עַמּוֹ לַמִּלְחָמָה יָהְצָה׃ 32 ו[20]
33 וַיִּתְּנֵהוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ לְפָנֵינוּ[a] וַנַּךְ אֹתוֹ וְאֶת־בָּנָיו[b] וְאֶת־כָּל־עַמּוֹ׃ 33 בניר חד מן ד[21] כת ק חס בלוש
34 וַנִּלְכֹּד אֶת־כָּל־עָרָיו בָּעֵת הַהִוא וַנַּחֲרֵם אֶת־כָּל־עִיר[a] מְתִם 34
ל. ל 35 וְהַנָּשִׁים[b] וְהַטָּף לֹא הִשְׁאַרְנוּ שָׂרִיד׃ 35 רַק הַבְּהֵמָה בָּזַזְנוּ לָנוּ וּשְׁלַל
36 הֶעָרִים אֲשֶׁר לָכָדְנוּ׃ 36 מֵעֲרֹעֵר אֲשֶׁר עַל־שְׂפַת־נַחַל אַרְנֹן וְהָעִיר
ל אֲשֶׁר בַּנַּחַל וְעַד־הַגִּלְעָד לֹא הָיְתָה קִרְיָה אֲשֶׁר שָׂגְבָה מִמֶּנּוּ אֶת־הַכֹּל
ב. ל 37 נָתַן יְהוָה אֱלֹהֵינוּ לְפָנֵינוּ׃ 37 [a]רַק אֶל־אֶרֶץ בְּנֵי־עַמּוֹן לֹא קָרָבְתָּ[b]
כָּל־יַד נַחַל יַבֹּק[c] וְעָרֵי הָהָר וְכֹל[d] אֲשֶׁר־צִוָּה[e] יְהוָה אֱלֹהֵינוּ[a]׃

3 1 וַנֵּפֶן וַנַּעַל דֶּרֶךְ הַבָּשָׁן וַיֵּצֵא עוֹג מֶלֶךְ־הַבָּשָׁן לִקְרָאתֵנוּ הוּא **3**
ל[1] 2 וְכָל־עַמּוֹ[a] לַמִּלְחָמָה אֶדְרֶעִי[b]׃ 2 וַיֹּאמֶר יְהוָה אֵלַי אַל־תִּירָא אֹתוֹ כִּי
ה[2] בְיָדְךָ[a] נָתַתִּי אֹתוֹ וְאֶת־כָּל־עַמּוֹ וְאֶת־אַרְצוֹ וְעָשִׂיתָ לּוֹ כַּאֲשֶׁר עָשִׂיתָ
יז מל בתור לְסִיחֹן מֶלֶךְ הָאֱמֹרִי אֲשֶׁר יוֹשֵׁב בְּחֶשְׁבּוֹן׃ 3 וַיִּתֵּן יְהוָה אֱלֹהֵינוּ בְּיָדֵנוּ[a] 3
גַּם אֶת־עוֹג מֶלֶךְ־הַבָּשָׁן וְאֶת־כָּל־עַמּוֹ וַנַּכֵּהוּ[b] עַד־בִּלְתִּי הִשְׁאִיר־לוֹ
שָׂרִיד׃ 4 וַנִּלְכֹּד אֶת־כָּל־עָרָיו בָּעֵת הַהִוא לֹא הָיְתָה קִרְיָה אֲשֶׁר ד
לֹא־לָקַחְנוּ מֵאִתָּם שִׁשִּׁים עִיר כָּל־חֶבֶל[a] אַרְגֹּב[b] מַמְלֶכֶת עוֹג בַּבָּשָׁן׃
ח[3] רס״פ בסיפ. ב חס[3] 5 כֹּל־אֵלֶּה[a] עָרִים[b] בְּצֻרוֹת חוֹמָה גְבֹהָה דְּלָתַיִם וּבְרִיחַ לְבַד מֵעָרֵי
ב. לט מל בתור הַפְּרָזִי הַרְבֵּה מְאֹד׃ 6 וַנַּחֲרֵם אוֹתָם כַּאֲשֶׁר עָשִׂינוּ לְסִיחֹן מֶלֶךְ
חֶשְׁבּוֹן הַחֲרֵם כָּל־עִיר מְתִם הַנָּשִׁים[a] וְהַטָּף׃ 7 וְכָל־הַבְּהֵמָה וּשְׁלַל

[15]Mm 2753. [16]Mp sub loco. [17]1S 22,15, cf Mp sub loco. [18]Mm 1061. [19]Mm 1546. [20]Mm 1062. [21]Mm 1063. Cp 3 [1]Mm 1062. [2]Mm 1061. [3]Mp contra textum, cf Mp sub loco.

30 [a–a] dl? (sg, sed cf 𝔊) ‖ [b] 𝔖 2 pl, 𝔊 1 pl; 𝔊^{min} *ὁ θεός* ‖ [c] 𝔊𝔙 du cf 𝔖 ‖ [d] 𝔊$^{B\,963\,min}$ (𝔗^{J}) *ἐν τῇ ἡμέρᾳ* = בַּיּוֹם ‖ **31** [a] 𝔐𝔊 + מלך חשבון האמרי ut 24 ‖ [b–b] 𝔊-$^{\Theta Ms}$(𝔙) *κληρονομῆσαι* cf 24[b] ‖ **33** [a] 𝔊$^{963\,Ms}$(𝔏) *εἰς τὰς χεῖρας ἡμῶν* quod pr 𝔊$^{\Theta LO\,min}$; 𝔙 *vobis* ‖ [b] K sg, 𝔙$^{Ken\,1.107}$ mlt Mss 𝔗 𝔐 Vrs 𝔗^{J} pl ut Q ‖ **34** [a] 𝔐 עריו ‖ [b] 𝔙$^{Ken\,9}$ pc Mss 𝔐 𝔖^{W} ה׳ ut 3,6 ‖ **36** [a] 𝔐 בידנו cf 𝔊; 𝔙 *nobis* cf 33[a] ‖ **37** [a–a] dl? vel cf [b] ‖ [b] l c 𝔊𝔖𝔙 1 pl vel cf [a–a] ‖ [c] 𝔐 ה׳ cf 𝔗𝔗^{J} et 3,16[d] ‖ [d] l כְּכֹל cf 𝔊𝔗^{J} ‖ [e] 𝔐𝔊-$^{O\,min}$𝔖 צונו cf 𝔙 ‖ **Cp 3,1** [a] 𝔊-$^{B\Theta\,963\,LO\,min}$ + *μετ' αὐτοῦ* = עמו (dupl) ‖ [b] pc Mss רעי– cf 1,4[a] ‖ **2** [a] 𝔊𝔖 du ‖ **3** [a] mlt Mss 𝔗𝔊𝔙 du ‖ [b] 𝔐 ונכנו ‖ **4** [a] pc Mss חֶבֶל cf 13[b] 14[b] ‖ [b] 𝔙$^{Ken\,69}$ 𝔐 האי ut 13 ‖ **5** [a] > Ms 𝔊-$^{O\,min}$𝔙 ‖ [b] 𝔙$^{Ken\,69.107}$ 𝔐^{Mss} העי (dttg) ‖ **6** [a] 𝔙$^{Ken\,1}$ pc Mss 𝔗 (?) Vrs 𝔗^{J} וה׳ ut 2,34.

8 הָעֲרִים בַּזֹּאת[a] לָנוּ׃ 8 וַנִּקַּח בָּעֵת הַהִוא אֶת־הָאָרֶץ מִיַּד שְׁנֵי ל
מַלְכֵי הָאֱמֹרִי אֲשֶׁר בְּעֵבֶר הַיַּרְדֵּן מִנַּחַל אַרְנֹן עַד־[a]הַר חֶרְמוֹן׃ ד[4]
9 צִידֹנִים[a] יְקָרְאוּ לְחֶרְמוֹן שִׂרְיֹן וְהָאֱמֹרִי יִקְרְאוּ־לוֹ שְׂנִיר׃ 10 כָּל | ל ר״פ. ל וחס. ב. ח ר״פ בסיפ
עָרֵי הַמִּישֹׁר וְכָל־הַגִּלְעָד וְכָל־הַבָּשָׁן עַד־סַלְכָה וְאֶדְרֶעִי[a] עָרֵי ט פסוק כל וכל וכל[5]. ג
11 מַמְלֶכֶת עוֹג[c] בַּבָּשָׁן׃ 11 כִּי רַק־עוֹג מֶלֶךְ הַבָּשָׁן נִשְׁאַר[b] מִיֶּתֶר הָרְפָאִים ד. י בטע ר״פ בתור[6]
הִנֵּה[a] עַרְשׂוֹ עֶרֶשׂ בַּרְזֶל הֲלֹה[b] הִוא בְּרַבַּת בְּנֵי עַמּוֹן תֵּשַׁע אַמּוֹת ד דמטע. ל. ל כת ה. ג
אָרְכָּהּ וְאַרְבַּע אַמּוֹת רָחְבָּהּ בְּאַמַּת־אִישׁ׃ 12 וְאֶת־[s]הָאָרֶץ הַזֹּאת ל. ה וכל את השמים ואת הארץ דכות[7]
יָרַשְׁנוּ בָּעֵת הַהִוא מֵעֲרֹעֵר אֲשֶׁר־עַל־[a]נַחַל[c] אַרְנֹן וַחֲצִי הַר־הַגִּלְעָד ב[8]
13 וְעָרָיו נָתַתִּי לָרְאוּבֵנִי[b] וְלַגָּדִי׃ 13 וְיֶתֶר הַגִּלְעָד וְכָל־הַבָּשָׁן מַמְלֶכֶת
עוֹג נָתַתִּי לַחֲצִי שֵׁבֶט[c] הַמְנַשֶּׁה[a] כֹּל חֶבֶל[b] הָאַרְגֹּב לְכָל־[c]הַבָּשָׁן[d] הַהִוא ל בתור. ל. ל
14 יִקָּרֵא אֶרֶץ רְפָאִים׃ 14 יָאִיר[a] בֶּן־מְנַשֶּׁה לָקַח אֶת־כָּל־חֶבֶל[b] אַרְגֹּב[c] כא[9]. ל ר״פ[10]
עַד־גְּבוּל הַגְּשׁוּרִי וְהַמַּעֲכָתִי[d] וַיִּקְרָא אֹתָם עַל־שְׁמוֹ אֶת־הַבָּשָׁן חַוֹּת יב
15 יָאִיר עַד הַיּוֹם הַזֶּה׃ 15 וּלְמָכִיר נָתַתִּי אֶת־הַגִּלְעָד׃ 16 וְלָרְאוּבֵנִי[a] ל. ב[11]
וְלַגָּדִי נָתַתִּי מִן־הַגִּלְעָד וְעַד[b]־נַחַל אַרְנֹן תּוֹךְ הַנַּחַל וּגְבֻל וְעַד[c] יַבֹּק[d] ב ול בתור[12]. יד פסוק ועד ועד[13]. ט חס ג[14] מנה בליש
17 הַנַּחַל גְּבוּל בְּנֵי עַמּוֹן׃ 17 וְהָעֲרָבָה וְהַיַּרְדֵּן וּגְבֻל מִכִּנֶּרֶת וְעַד־[e]יָם ב. ג[15]. ט חס ג[14] מנה בליש. ד[16]
18 הָעֲרָבָה יָם הַמֶּלַח תַּחַת אַשְׁדֹּת הַפִּסְגָּה מִזְרָחָה׃ 18 וָאֲצַו ל
אֶתְכֶם בָּעֵת הַהִוא לֵאמֹר יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם נָתַן לָכֶם[a] אֶת־הָאָרֶץ הַזֹּאת
לְרִשְׁתָּהּ חֲלוּצִים תַּעַבְרוּ לִפְנֵי אֲחֵיכֶם בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל כָּל־בְּנֵי־חָיִל׃
19 רַק[a] נְשֵׁיכֶם[c] וְטַפְּכֶם[b] וּמִקְנֵכֶם[ac] יָדַעְתִּי כִּי־מִקְנֶה רָב לָכֶם יֵשְׁבוּ ל. ד חס ול בליש. כ[17]
בְּעָרֵיכֶם אֲשֶׁר נָתַתִּי לָכֶם׃ 20 עַד[a] אֲשֶׁר־יָנִיחַ יְהוָה | לַאֲחֵיכֶם כָּכֶם ד בטע בסיפ
וְיָרְשׁוּ גַם־הֵם אֶת־הָאָרֶץ אֲשֶׁר [b]יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם[b] נֹתֵן לָהֶם[c] בְּעֵבֶר

[4] Mm 2193. [5] Mm 1981. [6] Mm 1151. [7] Mm 2574. [8] Mm 2104. [9] Mm 17. [10] Mm 978. [11] Mm 1246. [12] Mp sub loco. [13] Mm 1244. [14] Mm 1320. [15] Mm 1064. [16] Mm 1081. [17] Mm 534.

7 [a] 𝔐 בזנו ut 2,35 ‖ 8 [a] pc Mss 𝔐𝔊[BNΘ*L*min]𝔖 וְעַד ‖ 9 [a] 𝔊 *οἱ Φοίνικες* ‖ 10 [a] cf 1[b] ‖ 11 [a] 𝔙[Ken80] nonn Mss וה׳; > 𝔖 ‖ [b] 1 c mlt Mss 𝔎𝔐𝔗 הָלֹא cf 𝔊𝔖𝔗[J]; 𝔙 *qui est* ‖ 12 [a] 𝔙[Ken80.107] nonn Mss 𝔐𝔊𝔖𝔗[Ms]𝔙 + שֶׁפֶת ut 2,36 4,48 ‖ [b] sic L, mlt Mss Edd לְרֹאשׁ ‖ 13 [a] tr ad הארגב ‖ [b] cf 4[a] ‖ [c] 𝔙[Ken9.69] mlt Mss 𝔊[NΘ*L*min]𝔖𝔗[Ms]𝔘[J]𝔙[Edd] וכל, sed l וז ‖ [d] tr Zaqef ad ההוא ‖ 14 [a] 𝔐𝔊𝔖𝔗[J] וי׳ ‖ [b] cf 4[a] ‖ [c] 𝔙[Ken69] pc Mss 𝔐 הארג(ו)ב cf 4[b] ‖ [d] 𝔐 והמכעתי ‖ 16 [a] cf 12[b] ‖ [b] 𝔙[Ken9.69.107] pc Mss 𝔊𝔙 עד ‖ [c] 𝔐 𝔙 עד ‖ [d] 𝔐[Mss] הי׳ cf 2,37[c] ‖ 18 [a] 𝔊[963BNΘmin] 1 pl cf 1,26[a].30[a] ‖ 19 [a–a] 𝔙 sine suff; 𝔐 טפ׳ ונש׳ ומק׳ ‖ [b] 𝔙[Ken80] Ms 𝔐 ט׳ ‖ [c] mlt Mss 𝔎 𝔐 –ניכם ‖ 20 [a] 𝔊[963*L*min] + *ὁ θεὸς ἡμῶν* (𝔊[rel] *ὑμῶν*); 𝔙[Ken107] + עֲלֵיכֶם ‖ [b–b] 𝔊[AB963*LO*min] *κύριος ὁ θεὸς ἡμῶν*; > 𝔙 ‖ [c] Seb mlt Mss 𝔗[Mss] לכם.

21 הַיַּרְדֵּן וְשִׁבְתֶּם אֲיִשׁ לִירֻשָּׁתוֹ אֲשֶׁר נָתַתִּי לָכֶם׃ 21 וְאֶת־יְהוֹשֻׁעַ
צִוִּיתִי בָּעֵת הַהִוא לֵאמֹר עֵינֶיךָ[a] הָרֹאֹת אֵת כָּל־[b]אֲשֶׁר עָשָׂה יְהוָה
אֱלֹהֵיכֶם[c] לִשְׁנֵי הַמְּלָכִים הָאֵלֶּה כֵּן־יַעֲשֶׂה יְהוָה[d] לְכָל־הַמַּמְלָכוֹת
אֲשֶׁר אַתָּה עֹבֵר שָׁמָּה׃ 22 [a]לֹא תִירָאוּם[b] כִּי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם הוּא
הַנִּלְחָם לָכֶם׃ ס קה

23 וָאֶתְחַנַּן[a] אֶל־יְהוָה בָּעֵת הַהִוא לֵאמֹר׃ 24 אֲדֹנָי יְהוִה[a] אַתָּה
הַחִלּוֹתָ לְהַרְאוֹת אֶת־עַבְדְּךָ אֶת־גָּדְלְךָ וְאֶת־יָדְךָ הַחֲזָקָה[b] אֲשֶׁר מִי־
אֵל בַּשָּׁמַיִם וּבָאָרֶץ אֲשֶׁר־יַעֲשֶׂה כְמַעֲשֶׂיךָ וְכִגְבוּרֹתֶךָ׃[c] 25 אֶעְבְּרָה־
נָּא וְאֶרְאֶה אֶת־הָאָרֶץ הַטּוֹבָה[a] אֲשֶׁר בְּעֵבֶר הַיַּרְדֵּן הָהָר הַטּוֹב הַזֶּה[b]
וְהַלְּבָנוֹן׃ 26 וַיִּתְעַבֵּר יְהוָה בִּי לְמַעַנְכֶם וְלֹא שָׁמַע אֵלָי וַיֹּאמֶר יְהוָה
אֵלַי רַב־לָךְ אַל־תּוֹסֶף דַּבֵּר אֵלַי עוֹד בַּדָּבָר הַזֶּה׃ 27 עֲלֵה[a] רֹאשׁ | רְאֵשׁ
הַפִּסְגָּה[b] וְשָׂא עֵינֶיךָ יָמָּה וְצָפֹנָה וְתֵימָנָה וּמִזְרָחָה וּרְאֵה בְעֵינֶיךָ כִּי־
לֹא תַעֲבֹר אֶת־הַיַּרְדֵּן הַזֶּה׃ 28 וְצַו[a] אֶת־יְהוֹשֻׁעַ וְחַזְּקֵהוּ וְאַמְּצֵהוּ
כִּי־הוּא יַעֲבֹר לִפְנֵי הָעָם הַזֶּה וְהוּא יַנְחִיל אוֹתָם אֶת־הָאָרֶץ אֲשֶׁר
תִּרְאֶה׃ 29 וַנֵּשֶׁב בַּגָּיְא מוּל בֵּית פְּעוֹר׃ פ

4 1 וְעַתָּה יִשְׂרָאֵל שְׁמַע אֶל־הַחֻקִּים וְאֶל־הַמִּשְׁפָּטִים אֲשֶׁר אָנֹכִי
מְלַמֵּד אֶתְכֶם[a] לַעֲשׂוֹת לְמַעַן תִּחְיוּ וּבָאתֶם וִירִשְׁתֶּם אֶת־הָאָרֶץ אֲשֶׁר
יְהוָה אֱלֹהֵי אֲבֹתֵיכֶם[b] נֹתֵן לָכֶם׃ 2 לֹא תֹסִפוּ עַל־הַדָּבָר אֲשֶׁר אָנֹכִי
מְצַוֶּה אֶתְכֶם[a] וְלֹא תִגְרְעוּ מִמֶּנּוּ לִשְׁמֹר אֶת־מִצְוֹת יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם[b]
אֲשֶׁר אָנֹכִי מְצַוֶּה אֶתְכֶם׃[c] 3 עֵינֵיכֶם הָרֹאֹת אֵת[a] אֲשֶׁר־עָשָׂה יְהוָה
[b]בְּבַעַל פְּעוֹר[b] כִּי כָל־הָאִישׁ אֲשֶׁר הָלַךְ אַחֲרֵי בַּעַל־פְּעוֹר הִשְׁמִידוֹ

[18] Mm 1065. [19] Mm 1066. [20] Mm 3719. [21] Mm 1374 a. [22] Mp sub loco. [23] Mm 95. [24] Mm 44. [25] Mm 1926. [26] Mm 2439. [27] Mm 394. [28] Mm 1243. [29] Mm 3237. [30] Mm 845. [31] Mm 1325. [32] Mm 1225. Cp 4 [1] Mm 1067. [2] Mp sub loco. [3] Mm 3719.

21 [a] G 2 pl, G^{min} 1 pl, G^{963} 3 pl ‖ [b] > pc Mss ms ‖ [c] > 2 Mss ms; G^{-AMs} 1 pl ‖ [d] G$^{-\Theta min}$ + *ὁ θεὸς ἡμῶν (ὑμῶν)* ‖ **22** [a] dl? ‖ [b] nonn Mss CmsG$^{B*?}$Y אַם– ‖ **23** [a] pc Mss נָן– ‖ **24** [a–a] G$^{B*?}$ *κύριε ὁ θεός* cf SCTJ ‖ [b] G(S) + *καὶ τὸν βραχίονά (σου) τὸν ὑψηλόν* = וְאֶת־זְרוֹעֲךָ הַנְּטוּיָה cf 4,34 ‖ [c] V$^{Ken80.107}$ Ms ms תֵּיךְ– ‖ **25** [a] G(Y) + *ταύτην* = הַזֹּאת ‖ [b] > G^{B*F963min} ‖ **27** [a] ms + אל ‖ [b] G *(τοῦ) λελαξευμένου* cf SCTJ et 4,49 ‖ **28** [a] ms וצו cf 2,4[a] ‖ **Cp 4,1** [a] G(S) + *σήμερον* = הַיּוֹם cf 2[a.c] ‖ [b] G$^{B^c}$ Θ963*L*^{min} 1 pl cf 2[b] ‖ **2** [a] G$^{BabL^{min}}$ (A c ob) + *σήμερον* = הַיּוֹם cf 1[a] ‖ [b] G$^{B?N\Theta 963}$ *L*^{min} 1 pl cf 1[b] ‖ [c] G-F?Ms + *σήμερον* = הַיּוֹם cf 1[a] ‖ **3** [a] pc Mss G-Θ^{min}SY + כל ut 3,21 ‖ [b–b] pc Mss GS לְבעל פ׳, Y *contra Beelphegor.*

4 יְהוָה אֱלֹהֶיךָ[c] מִקִּרְבֶּךָ[d]׃ 4 וְאַתֶּם הַדְּבֵקִים בַּיהוָה אֱלֹהֵיכֶם[a] חַיִּים ל
5 כֻּלְּכֶם הַיּוֹם׃ 5 רְאֵה[a] | לִמַּדְתִּי אֶתְכֶם חֻקִּים וּמִשְׁפָּטִים כַּאֲשֶׁר צִוַּנִי
יְהוָה אֱלֹהָי[b] לַעֲשׂוֹת כֵּן בְּקֶרֶב הָאָרֶץ אֲשֶׁר אַתֶּם בָּאִים שָׁמָּה כ . ב ושאר עבריים שמה לרשתה[2]
6 לְרִשְׁתָּהּ׃ 6 וּשְׁמַרְתֶּם וַעֲשִׂיתֶם כִּי הִוא חָכְמַתְכֶם וּבִינַתְכֶם לְעֵינֵי[a]
הָעַמִּים אֲשֶׁר יִשְׁמְעוּן אֶת כָּל־הַחֻקִּים הָאֵלֶּה וְאָמְרוּ רַק עַם־חָכָם ה[5]
7 וְנָבוֹן הַגּוֹי הַגָּדוֹל הַזֶּה׃ 7 כִּי מִי־גוֹי גָּדוֹל אֲשֶׁר־לוֹ אֱלֹהִים קְרֹבִים[a]
8 אֵלָיו כַּיהוָה אֱלֹהֵינוּ בְּכָל־קָרְאֵנוּ אֵלָיו׃ 8 וּמִי גוֹי גָּדוֹל אֲשֶׁר־לוֹ ד[7] . ב[8]
חֻקִּים וּמִשְׁפָּטִים צַדִּיקִם כְּכֹל הַתּוֹרָה הַזֹּאת אֲשֶׁר אָנֹכִי נֹתֵן לִפְנֵיכֶם ו
9 הַיּוֹם׃ 9 רַק[a] הִשָּׁמֶר לְךָ וּשְׁמֹר נַפְשְׁךָ מְאֹד פֶּן־תִּשְׁכַּח אֶת־[b]
הַדְּבָרִים אֲשֶׁר־רָאוּ עֵינֶיךָ וּפֶן־יָסוּרוּ מִלְּבָבְךָ כֹּל יְמֵי חַיֶּיךָ וְהוֹדַעְתָּם ח . ב מל[9]
10 לְבָנֶיךָ וְלִבְנֵי בָנֶיךָ׃ 10 יוֹם אֲשֶׁר עָמַדְתָּ[a] לִפְנֵי יְהוָה אֱלֹהֶיךָ[b] בְּחֹרֵב
בֶּאֱמֹר יְהוָה אֵלַי הַקְהֶל־לִי אֶת־הָעָם וְאַשְׁמִעֵם אֶת־דְּבָרַי אֲשֶׁר ג[10] . ג[11] . ב חד חס וחד מל[12]
יִלְמְדוּן לְיִרְאָה אֹתִי כָּל־הַיָּמִים אֲשֶׁר הֵם חַיִּים עַל־הָאֲדָמָה וְאֶת־ ב[13] . ג[14] . ה[15]
11 בְּנֵיהֶם יְלַמֵּדוּן׃ 11 וַתִּקְרְבוּן וַתַּעַמְדוּן תַּחַת הָהָר וְהָהָר בֹּעֵר ל . ל[16] . ג
12 בָּאֵשׁ עַד־לֵב[a] הַשָּׁמַיִם חֹשֶׁךְ עָנָן וַעֲרָפֶל[b]׃ 12 וַיְדַבֵּר יְהוָה אֲלֵיכֶם
מִתּוֹךְ הָאֵשׁ קוֹל דְּבָרִים אַתֶּם שֹׁמְעִים וּתְמוּנָה אֵינְכֶם רֹאִים זוּלָתִי
13 קוֹל׃ 13 וַיַּגֶּד לָכֶם אֶת־בְּרִיתוֹ אֲשֶׁר צִוָּה אֶתְכֶם לַעֲשׂוֹת עֲשֶׂרֶת
14 הַדְּבָרִים וַיִּכְתְּבֵם עַל־שְׁנֵי לֻחוֹת אֲבָנִים׃ 14 וְאֹתִי צִוָּה יְהוָה בָּעֵת
הַהִוא לְלַמֵּד אֶתְכֶם חֻקִּים וּמִשְׁפָּטִים לַעֲשֹׂתְכֶם אֹתָם בָּאָרֶץ אֲשֶׁר ב חד חס וחד מל[17]
15 אַתֶּם עֹבְרִים שָׁמָּה לְרִשְׁתָּהּ׃ 15 וְנִשְׁמַרְתֶּם מְאֹד לְנַפְשֹׁתֵיכֶם כִּי לֹא ח[18]
רְאִיתֶם כָּל־תְּמוּנָה בְּיוֹם דִּבֶּר יְהוָה אֲלֵיכֶם בְּחֹרֵב מִתּוֹךְ הָאֵשׁ׃
16 פֶּן־תַּשְׁחִתוּן וַעֲשִׂיתֶם לָכֶם פֶּסֶל תְּמוּנַת כָּל־סָמֶל תַּבְנִית זָכָר אוֹ ז[19] חס ב מנה בלישׁ
17 נְקֵבָה׃ 17 תַּבְנִית כָּל־בְּהֵמָה אֲשֶׁר בָּאָרֶץ תַּבְנִית כָּל־צִפּוֹר כָּנָף אֲשֶׁר ט מל בתור
18 תָּעוֹף בַּשָּׁמָיִם׃ 18 תַּבְנִית כָּל־[a]רֹמֶשׂ בָּאֲדָמָה[b] תַּבְנִית כָּל־דָּנָה אֲשֶׁר־ ל

[4]Dt 30,18. [5]Mm 1060. [6]Mm 73. [7]Mm 421. [8]Ps 20,10. [9]Mm 3015. [10]Mm 1068. [11]Mm 701. [12]Mm 2388. [13]Mm 3098. [14]Mm 1925. [15]Mm 1069. [16]Mm 1085. [17]Mm 2490. [18]Mm 1070. [19]Mm 1757.

3 [c–c] > 𝔙; 𝔊𝔖 2 pl, 𝔊^{min} 1 pl; frt dl? ‖ [d] 𝔊 1 pl, 𝔊^{min}𝔖𝔙 2 pl; frt dl? ‖ **4** [a] 𝔊^{BabMΘ} 963^{Lmin} 1 pl cf 1^{b}.2^{b} ‖ **5** [a] 𝔪 Vrs 𝔗^{J} pl, sed l 𝔑ה cf 1,8^{a} ‖ [b] > Ms 𝔊^{Bmin}; 𝔖 sine suff ‖ **6** [a] Ms 𝔊 + כל ‖ **7** [a] 𝔊𝔖𝔗^{J} sg ‖ **9** [a] > 𝔊 ‖ [b] Ms 𝔊𝔖 + כל ‖ **10** [a] 𝔊𝔖𝔗^{J} pl ‖ [b] 𝔊^{AMNLminS}𝔗^{J} 2 pl, 𝔊^{BΘ963min} 1 pl ‖ **11** [a] 𝔪 לבב; > 𝔊𝔙 ‖ [b] 𝔊^{BLmin} + *φωνὴ μεγάλη* (ex 5,22?) ‖ **18** [a] 𝔊(𝔙) + *ἑρπετοῦ* = רֶמֶשׂ ‖ [b] 𝔅 בַּא׳.

ה.יא[20] בַּמַּיִם מִתַּחַת לָאָרֶץ׃ 19 וּפֶן־תִּשָּׂא עֵינֶיךָ הַשָּׁמַיְמָה[a] וְרָאִיתָ אֶת־ 19
ל[21] הַשֶּׁמֶשׁ וְאֶת־הַיָּרֵחַ וְאֶת־הַכּוֹכָבִים כֹּל צְבָא הַשָּׁמַיִם וְנִדַּחְתָּ וְהִשְׁתַּחֲוִיתָ
ד[22] לָהֶם וַעֲבַדְתָּם אֲשֶׁר חָלַק יְהוָה אֱלֹהֶיךָ אֹתָם לְכֹל הָעַמִּים תָּחַת
ד[23] כָּל־הַשָּׁמָיִם׃ 20 וְאֶתְכֶם לָקַח יְהוָה[a] וַיּוֹצֵא אֶתְכֶם מִכּוּר הַבַּרְזֶל 20
כב בחור מִמִּצְרַיִם לִהְיוֹת לוֹ לְעַם נַחֲלָה כַּיּוֹם הַזֶּה׃ 21 וַיהוָה הִתְאַנַּף[a]־בִּי עַל־ 21
דִּבְרֵיכֶם וַיִּשָּׁבַע[b] לְבִלְתִּי עָבְרִי אֶת־הַיַּרְדֵּן[c] וּלְבִלְתִּי־בֹא[d] אֶל־
הָאָרֶץ הַטּוֹבָה[e] אֲשֶׁר יְהוָה אֱלֹהֶיךָ[f][g] נֹתֵן לְךָ[h] נַחֲלָה׃ 22 כִּי אָנֹכִי מֵת 22
בָּאָרֶץ הַזֹּאת אֵינֶנִּי עֹבֵר אֶת־הַיַּרְדֵּן[a] וְאַתֶּם עֹבְרִים וִירִשְׁתֶּם אֶת־
הָאָרֶץ הַטּוֹבָה הַזֹּאת׃ 23 הִשָּׁמְרוּ לָכֶם פֶּן־תִּשְׁכְּחוּ אֶת־בְּרִית יְהוָה 23
אֱלֹהֵיכֶם[a] אֲשֶׁר כָּרַת עִמָּכֶם וַעֲשִׂיתֶם לָכֶם פֶּסֶל תְּמוּנַת כֹּל אֲשֶׁר[b]
ה[24] צִוָּךְ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ[c]׃ 24 כִּי יְהוָה אֱלֹהֶיךָ[a] אֵשׁ אֹכְלָה הוּא אֵל קַנָּא׃ פ 24
25 כִּי־תוֹלִיד[a] בָּנִים וּבְנֵי בָנִים וְנוֹשַׁנְתֶּם בָּאָרֶץ וְהִשְׁחַתֶּם וַעֲשִׂיתֶם סח
לג בתור פֶּסֶל תְּמוּנַת כֹּל וַעֲשִׂיתֶם הָרַע בְּעֵינֵי יְהוָה־אֱלֹהֶיךָ[b] לְהַכְעִיסוֹ׃
נ מל. יג[25]. ד 26 הַעִידֹתִי בָכֶם הַיּוֹם אֶת־הַשָּׁמַיִם וְאֶת־הָאָרֶץ כִּי־אָבֹד תֹּאבֵדוּן 26
מַהֵר[a] מֵעַל הָאָרֶץ אֲשֶׁר אַתֶּם עֹבְרִים אֶת־הַיַּרְדֵּן שָׁמָּה לְרִשְׁתָּהּ לֹא־
ב. ל תַאֲרִיכֻן יָמִים עָלֶיהָ כִּי הִשָּׁמֵד תִּשָּׁמֵדוּן׃ 27 וְהֵפִיץ יְהוָה אֶתְכֶם 27
ה בָּעַמִּים[a] וְנִשְׁאַרְתֶּם מְתֵי מִסְפָּר בַּגּוֹיִם[b] אֲשֶׁר יְנַהֵג יְהוָה אֶתְכֶם שָׁמָּה׃
ס פסוק לא ולא ולא ולא 28 וַעֲבַדְתֶּם־שָׁם אֱלֹהִים[a] מַעֲשֵׂה יְדֵי אָדָם עֵץ וְאָבֶן אֲשֶׁר לֹא־יִרְאוּן
ה[26]. ב חד מל 27. ג[28] וחד חס וְלֹא יִשְׁמְעוּן וְלֹא יֹאכְלוּן וְלֹא יְרִיחֻן׃ 29 וּבִקַּשְׁתֶּם[a] מִשָּׁם אֶת־יְהוָה 29
אֱלֹהֶיךָ וּמָצָאתָ[b] כִּי תִדְרְשֶׁנּוּ בְּכָל־לְבָבְךָ וּבְכָל־נַפְשֶׁךָ׃ 30 בַּצַּר 30
ב. כט[29]. ה[30] לְךָ[a] וּמְצָאוּךָ כֹּל הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה בְּאַחֲרִית הַיָּמִים וְשַׁבְתָּ עַד־יְהוָה

[20]Mm 1071. [21]Mm 1072. [22]Mm 1073. [23]Mm 1074. [24]Mm 1128. [25]Mm 3139. [26]Mm 1060. [27]Mm 3393. [28]Mm 926. [29]Mm 1075. [30]Mm 1076.

19 [a] 𝔐 השמים ‖ **20** [a] 𝔊$^{B\Theta 963 min}$ *ὁ θεός* 𝔊^{rel} (𝔊^{O} c ob) *κύριος ὁ θεός* ‖ **21** [a] 𝔙 בַּךְ — ‖ [b] > Ms 𝔐 ‖ [c] Ms 𝔊$^{-O min}$𝔖 + הזה cf 22[a] ‖ [d] 𝔊(𝔖𝔗^{J}𝔙) *εἰσέλθω* = בֹּאִי ‖ [e] > 𝔊$^{-L}$ ^{min}(𝔊^{O} c ast)𝔗^{J} ‖ [f–f] > 𝔙 ‖ [g] 𝔊$^{AFN963 L min}$ *ὁ θεός*, 𝔊$^{\Theta}$𝔖𝔗^{J} 2 pl, 𝔊^{min} 1 pl ‖ [h] 𝔊$^{\Theta min}$𝔖𝔗^{J}𝔙 2 pl ‖ **22** [a] 𝔊$^{ABa FMN963 min}$(𝔊^{O} c ob)(𝔖) + *τοῦτον* cf 21[c] ‖ **23** [a] 𝔊$^{N963 LO min}$ 1 pl ‖ [b] Seb Ms (?) כַּאֲשֶׁר ‖ [c] > 𝔙; 𝔈𝔖𝔗^{J} pl ‖ **24** [a] Hbr 12,29 1 pl, 𝔈𝔖𝔗^{J} 2 pl ‖ **25** [a] 𝔐𝔈𝔖𝔗𝔗^{J}𝔙 pl, 1 𝔘𝔦 ‖ [b] 𝔐𝔊𝔖𝔗^{J}𝔙 2 pl, 𝔊$^{N min}$ 1 pl; 1 𝔘𝔦 ‖ **26** [a] > 𝔊$^{-min}$, 𝔊^{O} c ast; cf 9,3[b].16[b] ‖ **27** [a] 𝔊$^{-L}$(𝔙) *ἐν πᾶσιν τοῖς ἔθνεσιν* = בכל העמים ‖ [b] 𝔊$^{ABc min}$ *ἐν πᾶσι(ν) τοῖς ἔθνεσιν* = בכל הגוים ‖ **28** [a] pc Mss 𝔊 + אֲחֵרִים (> 𝔘𝔦, homtel) cf 𝔗𝔗^{J} ‖ **29** [a] prb l c 𝔐𝔗𝔙 sg ‖ [b] 𝔐𝔙 וּמְצָאתוֹ cf 𝔊$^{-B\Theta min}$𝔖; 𝔐^{Mss} hic fin 29 ‖ **30** [a] 𝔐^{Mss} hic fin 29.

31 אֱלֹהֶיךָ וְשָׁמַעְתָּ בְּקֹלוֹ׃ 31 כִּי אֵל רַחוּם יְהוָה אֱלֹהֶיךָ לֹא יַרְפְּךָ וְלֹא
32 יַשְׁחִיתֶךָ וְלֹא יִשְׁכַּח אֶת־בְּרִית אֲבֹתֶיךָ אֲשֶׁר נִשְׁבַּע לָהֶם׃ 32 כִּי
שְׁאַל־נָא [a]לְיָמִים רִאשֹׁנִים[a] אֲשֶׁר־הָיוּ לְפָנֶיךָ לְמִן־הַיּוֹם אֲשֶׁר בָּרָא
אֱלֹהִים אָדָם עַל־הָאָרֶץ וּלְמִקְצֵה הַשָּׁמַיִם וְעַד־קְצֵה הַשָּׁמַיִם הֲנִהְיָה[b]
כַּדָּבָר הַגָּדוֹל הַזֶּה אוֹ הֲנִשְׁמַע כָּמֹהוּ׃ 33 הֲשָׁמַע עָם קוֹל אֱלֹהִים[a]
מְדַבֵּר מִתּוֹךְ־הָאֵשׁ כַּאֲשֶׁר־שָׁמַעְתָּ אַתָּה וַיֶּחִי[b]׃ 34 אוֹ הֲנִסָּה אֱלֹהִים
לָבוֹא לָקַחַת לוֹ גוֹי מִקֶּרֶב גּוֹי בְּמַסֹּת בְּאֹתֹת וּבְמוֹפְתִים וּבְמִלְחָמָה
וּבְיָד חֲזָקָה וּבִזְרוֹעַ נְטוּיָה וּבְמוֹרָאִים גְּדֹלִים כְּכֹל אֲשֶׁר־עָשָׂה לָכֶם[a]
יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם[b] בְּמִצְרַיִם לְעֵינֶיךָ[c]׃ 35 אַתָּה הָרְאֵתָ לָדַעַת כִּי יְהוָה[a]
הוּא הָאֱלֹהִים אֵין עוֹד מִלְבַדּוֹ[b]׃ 36 מִן־הַשָּׁמַיִם הִשְׁמִיעֲךָ אֶת־קֹלוֹ
לְיַסְּרֶךָּ וְעַל־הָאָרֶץ הֶרְאֲךָ אֶת־אִשּׁוֹ הַגְּדוֹלָה וּדְבָרָיו שָׁמַעְתָּ מִתּוֹךְ
[a]הָאֵשׁ׃ 37 [a]וְתַחַת כִּי אָהַב אֶת־אֲבֹתֶיךָ [b]וַיִּבְחַר בְּזַרְעוֹ אַחֲרָיו[b] [c]וַיּוֹצִאֲךָ[c]
בְּפָנָיו בְּכֹחוֹ[d] הַגָּדֹל מִמִּצְרָיִם׃ 38 לְהוֹרִישׁ גּוֹיִם גְּדֹלִים וַעֲצֻמִים מִמְּךָ
מִפָּנֶיךָ לַהֲבִיאֲךָ לָתֶת־לְךָ אֶת־אַרְצָם נַחֲלָה כַּיּוֹם הַזֶּה׃ 39 [a]וְיָדַעְתָּ
הַיּוֹם[a] וַהֲשֵׁבֹתָ אֶל[b]־לְבָבֶךָ כִּי יְהוָה הוּא הָאֱלֹהִים בַּשָּׁמַיִם מִמַּעַל
40 וְעַל־הָאָרֶץ מִתָּחַת אֵין עוֹד׃ 40 וְשָׁמַרְתָּ אֶת־חֻקָּיו וְאֶת־מִצְוֹתָיו אֲשֶׁר
אָנֹכִי מְצַוְּךָ הַיּוֹם אֲשֶׁר יִיטַב לְךָ וּלְבָנֶיךָ אַחֲרֶיךָ וּלְמַעַן תַּאֲרִיךְ
יָמִים עַל־הָאֲדָמָה אֲשֶׁר יְהוָה אֱלֹהֶיךָ נֹתֵן לְךָ כָּל־הַיָּמִים׃ פ
סוף 41 אָז יַבְדִּיל מֹשֶׁה שָׁלֹשׁ עָרִים בְּעֵבֶר הַיַּרְדֵּן [a]מִזְרְחָה שָׁמֶשׁ[a]׃
42 לָנֻס שָׁמָּה רוֹצֵחַ[a] אֲשֶׁר יִרְצַח אֶת־רֵעֵהוּ בִּבְלִי־דַעַת וְהוּא לֹא־
43 שֹׂנֵא לוֹ מִתְּמֹל שִׁלְשׁוֹם וְנָס אֶל־אַחַת מִן־הֶעָרִים הָאֵל[b] וָחָי׃ 43 אֶת־

ג חס ס״ם בסיפ׳, לד׳ פסוק לא ולא ולא[31]

ב[32] . י בטע ר״ם בתור׳[33]

ה . ח[34] . ח ג מנה בתור׳ . ג בתור׳[35]

ה[36] . ל

ג . ה מל בתור׳[37] . ב[38] . ל . יז וכל קהל אחנה וס״ם דכות׳[30]

כו׳ פסוק דאית בהון א״ב . ב[40]

ג ב מנה מל בליש בתור׳ . ג[41]

ג[42] מל בתור׳ וכל בנ״ך דכות׳ ב מ ג . ל מל

יא ר״ם י מנה בתור׳ . ב חד מל וחד חס

ג[43] ר״ם בתור׳ וכל נביא דכות׳ ב מ ה

ב[44] . ד[45] מל בתור׳ וכל קריא דכות׳ ב מ ז . ה[46]

ב ר״ם . ד[47] . ב חד חס וחד מל[48]

ה[49]

ב[50]

ג[51] . ג[52]

ט מיחד

ז בטע בסיפ

ג . ל

ב חס . י מילין ר״ם ובתר שמה[55] . ד מל

ז חס[54] . ג[55] . ה לשון חול[56] . ג[57] ר״ם בסיפ וחד מן ו[58] ר״ם את ואת ואת

[31] Mm 771. [32] 2 Ch 35,21. [33] Mm 1151. [34] Mm 823. [35] Mm 3. [36] Mm 2525. [37] Mm 73. [38] Mm 4001. [39] Mm 2120. [40] Mm 3458. [41] Mm 3000. [42] Mm 408. [43] Mm 2980. [44] Hi 18,5. [45] Mm 1193. [46] Mm 1077. [47] Mm 1078. [48] Mp sub loco. [49] Mm 3008. [50] Mm 1219. [51] Mm 1920. [52] Mm 1079. [53] Mm 1123. [54] Mm 518 contra textum. [55] Mm 4192. [56] Mm 119. [57] Mm 1143. [58] Mm 2599.

32 [a–a] Ms 𝔐𝔖𝔗 לְיָמִים רִאשֹׁנִים ‖ [b] 𝔐 הֵן הִיה, 𝔗𝔗[J] *hhwh* = הֲנִהְיָה ‖ **33** [a] 2 Mss 𝔐𝔊𝔗[J] + (הַ)חַיִּים ut 5,26 ‖ [b] 𝔊𝔙 2 sg, 𝔖 2 pl cf 37.42 ‖ **34** [a] > V[Ken 80] Ms 𝔊[AB Θ 963 min] 𝔖; cf [b] ‖ [b] prb 1 c 𝔊[-N min] 1 pl ‖ [c] Ms 𝔐𝔖𝔗 2 pl cf 𝔗[J] ‖ **35** [a] 𝔊 + *ὁ θεός σου* (> 𝔊[129]), cf 𝔊 39 ‖ [b] 𝔅 מִלְּךָ ‖ **36/37** [a–a] prb 1 הָאֵשׁ וַתְּחִי cf 33 ‖ [b–b] 𝔐𝔊𝔖𝔗𝔙 3 pl ut 10,15; 𝔊 + *ὑμᾶς*; 𝔊[Lmin] + *παρὰ πάντα τὰ ἔθνη* ex 10,15 ‖ [c] 𝔗𝔖 suff 2 pl ‖ [d] 𝔐 וּבְ ‖ **39** [a–a] > 𝔊[Θ min] ‖ [b] 𝔐 עַל ‖ **41** [a–a] Ms 𝔐[Mss]𝔗𝔗[J] מזרח השׁ cf 𝔖, Ms 𝔐 מִ השׁ; cf 47[b–b] ‖ **42** [a] 𝔐𝔊 הר׳ cf 𝔖𝔗𝔗[J] et 19,4 ‖ [b] 1 c Seb Ms 𝔐 הָאֱלָה cf 7,22[a] 19,11[c].

ג בלישׁ[50]. ג כת כן בַּבָּצֶר בַּמִּדְבָּר בְּאֶרֶץ הַמִּישֹׁר לָרְאוּבֵנִי[a] וְאֶת־רָאמֹת בַּגִּלְעָד לַגָּדִי
ד בלישׁ[60] וְאֶת־גּוֹלָן בַּבָּשָׁן לַמְנַשִּׁי׃

כה יו[61] מנה ר״ם 44 וְזֹאת[a] הַתּוֹרָה אֲשֶׁר־שָׂם מֹשֶׁה לִפְנֵי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל׃ 45 אֵלֶּה
44 45 הָעֵדֹת[a] וְהַחֻקִּים[b] וְהַמִּשְׁפָּטִים אֲשֶׁר דִּבֶּר מֹשֶׁה אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל[c]
46 בְּצֵאתָם מִמִּצְרָיִם׃ 46 בְּעֵבֶר הַיַּרְדֵּן בַּגַּיְא מוּל בֵּית פְּעוֹר בְּאֶרֶץ
יז מל בתוך . הי וכל ר״פ דכות[62] סִיחֹן מֶלֶךְ הָאֱמֹרִי אֲשֶׁר יוֹשֵׁב בְּחֶשְׁבּוֹן אֲשֶׁר הִכָּה מֹשֶׁה וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל
47 בְּצֵאתָם מִמִּצְרָיִם׃ 47 וַיִּירְשׁוּ אֶת־אַרְצוֹ[a] וְאֶת־אֶרֶץ וְעוֹג מֶלֶךְ־הַבָּשָׁן
ל שְׁנֵי מַלְכֵי הָאֱמֹרִי אֲשֶׁר בְּעֵבֶר הַיַּרְדֵּן[b] מִזְרָחָ שָׁמֶשׁ׃[b] 48 מֵעֲרֹעֵר אֲשֶׁר
48
ל. ג עַל־שְׂפַת־נַחַל אַרְנֹן וְעַד־הַר שִׂיאֹן הוּא חֶרְמוֹן׃ 49 וְכָל־הָעֲרָבָה
49
ד[63] עֵבֶר הַיַּרְדֵּן[a] מִזְרָחָה וְעַד יָם הָעֲרָבָה[a] תַּחַת אַשְׁדֹּת הַפִּסְגָּה[b]׃ פ

5 5 1 וַיִּקְרָא מֹשֶׁה אֶל־כָּל־יִשְׂרָאֵל וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם שְׁמַע יִשְׂרָאֵל
ד אֶת־הַחֻקִּים וְאֶת־הַמִּשְׁפָּטִים אֲשֶׁר אָנֹכִי דֹּבֵר בְּאָזְנֵיכֶם הַיּוֹם[a]
ד ב חס רב מל[1] וּלְמַדְתֶּם אֹתָם וּשְׁמַרְתֶּם לַעֲשֹׂתָם׃ 2 יְהוָה אֱלֹהֵינוּ כָּרַת עִמָּנוּ בְּרִית
2 3 בְּחֹרֵב׃ 3 לֹא[a] אֶת־אֲבֹתֵינוּ כָּרַת יְהוָה אֶת־הַבְּרִית הַזֹּאת כִּי אִתָּנוּ
4 אֲנַחְנוּ אֵלֶּה פֹּה[b] הַיּוֹם כֻּלָּנוּ חַיִּים׃ 4 פָּנִים | בְּפָנִים דִּבֶּר יְהוָה עִמָּכֶם
5 בָּהָר[a] מִתּוֹךְ הָאֵשׁ׃ 5 אָנֹכִי[a] עֹמֵד בֵּין־יְהוָה וּבֵינֵיכֶם בָּעֵת הַהִוא
ג. ל לְהַגִּיד לָכֶם אֶת־דְּבַר[b] יְהוָה כִּי יְרֵאתֶם מִפְּנֵי הָאֵשׁ וְלֹא־עֲלִיתֶם
בָּהָר לֵאמֹר׃ ס

ג. ב 6 [a]אָנֹכִי יְהוָה אֱלֹהֶיךָ אֲשֶׁר הוֹצֵאתִיךָ מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם מִבֵּית
6 7 8 עֲבָדִים׃ 7 לֹא[a] יִהְיֶה־לְךָ אֱלֹהִים אֲחֵרִים עַל־פָּנָי׃ 8 לֹא־
ל[2] תַעֲשֶׂה־לְךָ פֶּסֶל | כָּל־תְּמוּנָה[a] אֲשֶׁר בַּשָּׁמַיִם | מִמַּעַל וַאֲשֶׁר בָּאָרֶץ
נ מִתָּחַת וַאֲשֶׁר בַּמַּיִם | מִתַּחַת לָאָרֶץ׃ 9 לֹא־תִשְׁתַּחֲוֶה לָהֶם וְלֹא
9 יג תָעָבְדֵם[a] כִּי אָנֹכִי יְהוָה אֱלֹהֶיךָ אֵל קַנָּא פֹּקֵד עֲוֹן אָבוֹת עַל־בָּנִים

[59]Mm 1080. [60]Mm 4130. [61]Mm 856. [62]Mm 470. [63]Mm 1081. Cp 5 [1]Mp sub loco. [2]Mm 1082.

43 [a] sic L, mlt Mss Edd לָרְאוּ ‖ **44** [a] 2 Mss 𝔊𝔖𝔙 וזאת ‖ **45** [a] l העדות? cf 𝔊 *τὰ μαρτύρια* ut 𝔊 2 R 17,15 ‖ [b] $V^{Ken\,69}$ pc Mss 𝔐 ה׳ ‖ [c] $𝔊^{-Bmin}$ + *ἐν τῇ ἐρήμῳ* cf 6,3 8,3 ‖ **47** [a] $𝔊^{\Theta min}$ 3 pl ‖ [b–b] Ms שׁ חה–, pc Mss 𝔐𝔗𝔍 מ׳ השׁ cf 𝔖, $𝔐^{Mss}$ חה השׁ׳–; cf 41 [a–a] ‖ **49** [a–a] prb > 𝔔; 𝔐 + ים המלח ut 3,17 ‖ [b] 𝔊 *τὴν λαξευτήν*, $𝔊^{L}$ *τὴν λελαξευμένην* cf 𝔗𝔍 et 3,27[b] ‖ **Cp 5,1** [a] 𝔔𝔊 + הזה ‖ **3** [a] 𝔔 ולא ‖ [b] pc Mss פֹּה ‖ **4** [a] > Ms $𝔔𝔊^{A}$ ‖ **5** [a] 𝔐𝔊𝔖 וא׳ ‖ [b] Ms 𝔐 Vrs דִּבְרֵי ‖ **6** [a] 6–21 $𝔗^{J}$ libere tradit ‖ **7** [a] 𝔔 כי לא ‖ **8** [a–a] mlt Mss 𝔔𝔐𝔖$𝔗^{Ms}$$𝔗^{J}$ וכל־ת׳ ut Ex 20,4; 𝔊 *οὐδὲ παντὸς ὁμοίωμα* ‖ **9** [a] prb recte, 𝔔 תעוב׳; prp תַּעַ cf 13,3[a].

10 וְעַל־שִׁלֵּשִׁים וְעַל־רִבֵּעִים לְשַׂנְאָי׃ 10 וְעֹשֶׂה[a] חֶסֶד לַאֲלָפִים לְאֹהֲבַי[b]
11 וּלְשֹׁמְרֵי מִצְוֹתָו׃ ס 11 לֹא תִשָּׂא אֶת־שֵׁם־יְהוָה אֱלֹהֶיךָ לַשָּׁוְא
12 כִּי לֹא יְנַקֶּה יְהוָה אֵת[a] אֲשֶׁר־יִשָּׂא אֶת־שְׁמוֹ לַשָּׁוְא[b]׃ ס 12 שָׁמוֹר
13 אֶת־יוֹם הַשַּׁבָּת לְקַדְּשׁוֹ כַּאֲשֶׁר צִוְּךָ | יְהוָה אֱלֹהֶיךָ 13 שֵׁשֶׁת יָמִים
14 תַּעֲבֹד וְעָשִׂיתָ כָּל־מְלַאכְתֶּךָ׃ 14 וְיוֹם[a] הַשְּׁבִיעִי שַׁבָּת | לַיהוָה אֱלֹהֶיךָ
לֹא תַעֲשֶׂה[b] כָל־מְלָאכָה אַתָּה וּבִנְךָ־וּבִתֶּךָ וְעַבְדְּךָ[c] וַאֲמָתֶךָ[d] וְשׁוֹרְךָ
וַחֲמֹרְךָ וְכָל־בְּהֶמְתֶּךָ וְגֵרְךָ אֲשֶׁר בִּשְׁעָרֶיךָ לְמַעַן יָנוּחַ עַבְדְּךָ
וַאֲמָתְךָ כָּמוֹךָ׃ 15 וְזָכַרְתָּ כִּי־עֶבֶד הָיִיתָ | בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם וַיֹּצִאֲךָ יְהוָה
אֱלֹהֶיךָ מִשָּׁם בְּיָד חֲזָקָה וּבִזְרֹעַ נְטוּיָה עַל־כֵּן צִוְּךָ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ
לַעֲשׂוֹת אֶת־יוֹם הַשַּׁבָּת׃[a] ס 16 כַּבֵּד אֶת־אָבִיךָ וְאֶת־אִמֶּךָ
כַּאֲשֶׁר צִוְּךָ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ לְמַעַן | וְאֲרִיכֻן יָמֶיךָ וּלְמַעַן יִיטַב לָךְ עַל
הָאֲדָמָה אֲשֶׁר־יְהוָה אֱלֹהֶיךָ נֹתֵן לָךְ׃ ס 17 לֹא תִרְצָח׃ ס

18 וְלֹא[a] תִּנְאָף׃ ס 19 וְלֹא[a] תִּגְנֹב׃ ס 20 וְלֹא[a]־תַעֲנֶה בְרֵעֲךָ
21 עֵד שָׁוְא[b]׃ ס 21(18) וְלֹא[a] תַחְמֹד אֵשֶׁת[b] רֵעֶךָ ס וְלֹא[c]
תִתְאַוֶּה[d] בֵּית רֵעֶךָ שָׂדֵהוּ וְעַבְדּוֹ וַאֲמָתוֹ שׁוֹרוֹ וַחֲמֹרוֹ וְכֹל אֲשֶׁר
22 לְרֵעֶךָ[g]׃ ס 22(19) אֶת־הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה דִּבֶּר יְהוָה אֶל־כָּל־
קְהַלְכֶם בָּהָר מִתּוֹךְ הָאֵשׁ הֶעָנָן וְהָעֲרָפֶל[a] קוֹל גָּדוֹל וְלֹא יָסָף
23 וַיִּכְתְּבֵם עַל־שְׁנֵי לֻחֹת אֲבָנִים[b] וַיִּתְּנֵם אֵלָי׃ 23(20) וַיְהִי
כְּשָׁמְעֲכֶם אֶת־הַקּוֹל מִתּוֹךְ הַחֹשֶׁךְ[a] וְהָהָר בֹּעֵר בָּאֵשׁ וַתִּקְרְבוּן
24 אֵלַי כָּל־רָאשֵׁי שִׁבְטֵיכֶם וְזִקְנֵיכֶם׃ 24(21) וַתֹּאמְרוּ[a] הֵן הֶרְאָנוּ יְהוָה
אֱלֹהֵינוּ אֶת־כְּבֹדוֹ [b]וְאֶת־גָּדְלוֹ[b] וְאֶת־קֹלוֹ שָׁמַעְנוּ מִתּוֹךְ הָאֵשׁ הַיּוֹם

[3]Mm 1082. [4]Mm 475. [5]Mm 3811. [6]Mm 509. [7]Mp sub loco. [8]Mm 1089. [9]Mm 647 et Mm 3911. [10]Mm 1083. [11]Mm 1165. [12]Mm 1143. [13]Mm 1084. [14]Mm 1085.

9 [b] mlt Mss Vrs 𝔗[J] על ut Ex 20,5 ‖ **10** [a] 𝔔 עושי ‖ [b] 𝔔 אוהבי ‖ [c] l c Q mlt Mss 𝔖𝔲 Vrs 𝔗[J] תי– ut Ex 20,6 ‖ **11** [a] 𝔔𝔗[J] + ל(ו)כ, 1 𝔲𝔪 ut Ex 20,7 ‖ [b–b] > 𝔔 ‖ **13** [a] 𝔔 את כ(ו)ל ‖ **14** [a] V[Ken 69] pc Mss 𝔔 Pap Nash וביום cf Ex 20,10; 𝔔 כי ביום ‖ [b] 𝔔 Pap Nash + ב(ו)ה, 𝔲𝔪GSV + בו ‖ [c] Ms 𝔔𝔲𝔪GV ע׳ ut Ex 20,10 cf 12,18[a] 16,11[a] ‖ [d] Ms 𝔔 Pap Nash 𝔲𝔪G ש׳ ‖ **15** [a] G-^{O} + *καὶ ἁγιάζειν αὐτήν* = ולקדשו cf Ex 20,11 ‖ **18** [a] V[Ken 107] pc Mss 𝔲𝔪GST[J] לא ut Ex 20,14sqq ‖ **19** [a] cf 18[a] ‖ **20** [a] V[Ken 107] 2 Mss 𝔲𝔪GST[J] לא cf 18[a] ‖ [b] nonn Mss שֶׁקֶר ut Ex 20,16 ‖ **21** [a] cf 18[a] ‖ [b] 2 Mss 𝔲 בית ‖ [c] GSV om cop ut Ex 20,17 ‖ [d–d] 𝔲 תחמד אשת ‖ [e] Ms 𝔲 ע׳ ‖ [f] mlt Mss 𝔖G *(οὔτε)* S ושׁ׳ ‖ [g] 𝔲 + 27,2sqq ‖ **22** [a–a] 𝔲𝔪G חשך ענן וערפל = 4,11bβ ‖ [b] 𝔔 הא׳ ‖ **23** [a] Ms G הָאֵשׁ, 2 Mss + הָאֵשׁ ‖ **24** [a] 𝔔 ואתם ת׳ ‖ [b–b] > G-^{LO}.

25 הַזֹּה רָאִינוּ כִּי־יְדַבֵּר אֱלֹהִים[c] אֶת־הָאָדָם וָחָי׃ 25(22) וְעַתָּה לָמָּה
נָמוּת כִּי תֹאכְלֵנוּ הָאֵשׁ הַגְּדֹלָה הַזֹּאת אִם־יֹסְפִים[ו] אֲנַחְנוּ לִשְׁמֹעַ אֶת־
ה[15] 26 קוֹל יְהוָה אֱלֹהֵינוּ עוֹד וָמָתְנוּ׃ 26(23) כִּי מִי כָל־בָּשָׂר אֲשֶׁר שָׁמַע
ד[16] ג חס וחד מל 27 [a]קוֹל[ק] אֱלֹהִים חַיִּים[a] מְדַבֵּר מִתּוֹךְ־הָאֵשׁ כָּמָנוּ וַיֶּחִי׃ 27(24) קְרַב
ה . ג בלשון זכר[17] אַתָּה וּשְׁמַע אֵת כָּל־אֲשֶׁר יֹאמַר יְהוָה אֱלֹהֵינוּ[a] וְאַתָּה[b] ו תְּדַבֵּר אֵלֵינוּ
28 אֵת כָּל־אֲשֶׁר יְדַבֵּר יְהוָה אֱלֹהֵינוּ[c] אֵלֶיךָ וְשָׁמַעְנוּ וְעָשִׂינוּ׃ 28(25) וַיִּשְׁמַע
יְהוָה אֶת־קוֹל דִּבְרֵיכֶם בְּדַבֶּרְכֶם אֵלַי[e] וַיֹּאמֶר יְהוָה אֵלַי[ל] שָׁמַעְתִּי[d]
ל[18] אֶת־קוֹל דִּבְרֵי הָעָם הַזֶּה[e] אֲשֶׁר דִּבְּרוּ אֵלֶיךָ הֵיטִיבוּ[ל] כָּל־אֲשֶׁר
דִּבֵּרוּ׃[f] 29(26) מִי־יִתֵּן[a] וְהָיָה[ט] לְבָבָם זֶה[b] לָהֶם לְיִרְאָה אֹתִי וְלִשְׁמֹר
יח[19] חס י מנה בתור[c] אֶת־כָּל־מִצְוֹתַי כָּל־הַיָּמִים לְמַעַן יִיטַב לָהֶם וְלִבְנֵיהֶם לְעֹלָם׃
30 ג מל בחור[20] 30(27) לֵךְ אֱמָר לָהֶם שׁוּבוּ לָכֶם לְאָהֳלֵיכֶם׃ 31(28) וְאַתָּה פֹּה עֲמֹד
31 עִמָּדִי[ט] וַאֲדַבְּרָה אֵלֶיךָ אֶת כָּל־[a]הַמִּצְוָה וְהַחֻקִּים[b] וְהַמִּשְׁפָּטִים אֲשֶׁר
ז 32 תְּלַמְּדֵם וְעָשׂוּ בָּאָרֶץ אֲשֶׁר אָנֹכִי[ט] נֹתֵן לָהֶם לְרִשְׁתָּהּ׃ 32(29) וּשְׁמַרְתֶּם
ל חס לַעֲשׂוֹת כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם אֶתְכֶם לֹא תָסֻרוּ יָמִין וּשְׂמֹאל׃
33 33(30) בְּכָל־הַדֶּרֶךְ אֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה [a]אֱלֹהֵיכֶם אֶתְכֶם תֵּלֵכוּ[a] לְמַעַן
ב . יז[21] . ל תְּחְיוּן וְטוֹב לָכֶם וְהַאֲרַכְתֶּם יָמִים בָּאָרֶץ אֲשֶׁר תִּירָשׁוּן׃
כה יו[1] מנה ר״פ **6** 1 וְזֹאת[a] הַמִּצְוָה הַחֻקִּים[a] וְהַמִּשְׁפָּטִים אֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם
לְלַמֵּד אֶתְכֶם לַעֲשׂוֹת בָּאָרֶץ אֲשֶׁר אַתֶּם עֹבְרִים שָׁמָּה לְרִשְׁתָּהּ׃
2 [a]2 לְמַעַן תִּירָא אֶת־יְהוָה אֱלֹהֶיךָ[ל] לִשְׁמֹר אֶת־כָּל־חֻקֹּתָיו[b] וּמִצְוֹתָיו
ג ב דגש וחד רפ[2] . ג[3] אֲשֶׁר אָנֹכִי מְצַוְּךָ[c] אַתָּה[d] וּבִנְךָ וּבֶן־בִּנְךָ[d] כָּל יְמֵי חַיֶּיךָ וּלְמַעַן יַאֲרִכֻן
יד פסוק לך לך[4] יָמֶיךָ׃ 3 וְשָׁמַעְתָּ יִשְׂרָאֵל[ל] וְשָׁמַרְתָּ לַעֲשׂוֹת אֲשֶׁר[a] יִיטַב לְךָ[d] וַאֲשֶׁר
ל תִּרְבֹּון[b] מְאֹד[c] כַּאֲשֶׁר[ל] דִּבֶּר יְהוָה אֱלֹהֵי אֲבֹתֶיךָ לָךְ[d] אֶרֶץ זָבַת
חָלָב וּדְבָשׁ׃ פ

[15]Mm 1086. [16]Mm 252. [17]Mm 900. [18]Mm 1160. [19]Mm 25. [20]Mm 1087. [21]Mm 1088. Cp 6 [1]Mm 856. [2]Mp sub loco. [3]Mm 1089. [4]Mm 1860.

24 [c] Q יהוה cf S ‖ **26** [a–a] Q pr את, Q ק׳ חי א׳ ‖ **27/28** [a] QG^{A}SV + אליכה ‖ [b] l c pc Mss ɯ (ה)ואתָּ ‖ [c–c] > Q ‖ [d] Q שמעת (= שמעתָּ ?) ‖ [e] > S ‖ [f–f] > Q ‖ **29** [a] Q ינתן ‖ [b–b] Q זה לבבם ‖ [c–c] > V$^{Ken\,69}$ Ms; V$^{Ken\,1}$ Ms om את, ɯG^{-LO} om כל ‖ **31** [a] > G^{-LO}T^{J} ‖ [b] V$^{Ken\,69}$ pc Mss ɯ ה׳ cf 6,1 7,11 ‖ **33** [a–a] Q תלכונו ‖ **Cp 6,1** [a] V$^{Ken\,9}$ pc Mss GS ה׳, Q וחקים ‖ **2** [a] > Q ‖ [b] ɯ חקיו ‖ [c] Ms QɯG + היום ‖ [d–d] GV pl ‖ **3** [a] Q כאשר ‖ [b] ɯSV sg ‖ [c] Q מואדה ‖ [d] G pr *δοῦναί*, S + *dntl lk* = dare tibi; prb nonn vb exc, cf 26,15 27,3.

סוכ[1] 4 שְׁמַע[a] יִשְׂרָאֵל יְהוָה אֱלֹהֵינוּ יְהוָה | אֶחָד׃ 5 וְאָהַבְתָּ אֵת יְהוָה
6 אֱלֹהֶיךָ בְּכָל־לְבָבְךָ וּבְכָל־נַפְשְׁךָ וּבְכָל־מְאֹדֶךָ׃ 6 וְהָיוּ הַדְּבָרִים
7 הָאֵלֶּה אֲשֶׁר אָנֹכִי מְצַוְּךָ הַיּוֹם עַל־לְבָבֶךָ׃ 7 וְשִׁנַּנְתָּם לְבָנֶיךָ וְדִבַּרְתָּ ג[5].ל
8 בָּם בְּשִׁבְתְּךָ בְּבֵיתֶךָ[a] וּבְלֶכְתְּךָ[b] בַדֶּרֶךְ וּבְשָׁכְבְּךָ[c] וּבְקוּמֶךָ׃ 8 וּקְשַׁרְתָּם ג.ב.ל
9 לְאוֹת עַל־יָדֶךָ[a] וְהָיוּ לְטוֹטָפֹת בֵּין עֵינֶיךָ׃ 9 [a]וּכְתַבְתָּם עַל־מְזוּזוֹת ל חס.ב
10 בֵּיתֶךָ[b] וּבִשְׁעָרֶיךָ[c]׃ ס 10 וְהָיָה כִּי יְבִיאֲךָ | יְהוָה אֱלֹהֶיךָ אֶל- ב
11 הָאָרֶץ אֲשֶׁר נִשְׁבַּע לַאֲבֹתֶיךָ לְאַבְרָהָם לְיִצְחָק וּלְיַעֲקֹב לָתֶת לָךְ
ד חס[6].ד[7]. כל כת כן. עָרִים גְּדֹלֹת וְטֹבֹת אֲשֶׁר לֹא־בָנִיתָ׃ 11 וּבָתִּים[a] מְלֵאִים כָּל־טוּב יט בלישׁ[8]
מז פסוק לא לא לא. אֲשֶׁר לֹא־מִלֵּאתָ וּבֹרֹת[b] חֲצוּבִים אֲשֶׁר לֹא־חָצַבְתָּ כְּרָמִים וְזֵיתִים ל חס.ב מל
12 אֲשֶׁר לֹא נָטָעְתָּ וְאָכַלְתָּ וְשָׂבָעְתָּ׃ 12 [a]הִשָּׁמֶר לְךָ פֶּן־תִּשְׁכַּח אֶת־ ג[12]
13 יְהוָה[b] אֲשֶׁר הוֹצִיאֲךָ מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם מִבֵּית עֲבָדִים׃ 13 אֶת־יְהוָה י ר״פ בסיפ[9]
14 אֱלֹהֶיךָ תִּירָא וְאֹתוֹ תַעֲבֹד[a] וּבִשְׁמֹו תִּשָּׁבֵעַ׃ 14 [a]לֹא[b] תֵלְכוּן אַחֲרֵי ד זוגין[10].ג[11].ל
15 אֱלֹהִים אֲחֵרִים מֵאֱלֹהֵי הָעַמִּים אֲשֶׁר סְבִיבוֹתֵיכֶם׃ 15 כִּי אֵל קַנָּא ל מל בחור
יְהוָה אֱלֹהֶיךָ בְּקִרְבֶּךָ פֶּן־יֶחֱרֶה[a] אַף־יְהוָה אֱלֹהֶיךָ בָּךְ וְהִשְׁמִידְךָ ג[12]
16 מֵעַל פְּנֵי הָאֲדָמָה׃ ס 16 לֹא תְנַסּוּ אֵת־יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם כַּאֲשֶׁר
ב חד כת סה וחד כת שא. ג מל בתור. ה[13]. ו בטע ה[9] מגה בליש. ה 17 נִסִּיתֶם בַּמַּסָּה׃ 17 שָׁמוֹר תִּשְׁמְרוּן אֶת־מִצְוֹת יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם וְעֵדֹתָיו
18 וְחֻקָּיו אֲשֶׁר צִוָּךְ׃ 18 וְעָשִׂיתָ הַיָּשָׁר וְהַטּוֹב בְּעֵינֵי יְהוָה[a] לְמַעַן יִיטַב ד[14]. לג בתור
לָךְ וּבָאתָ וְיָרַשְׁתָּ אֶת־הָאָרֶץ הַטֹּבָה אֲשֶׁר־נִשְׁבַּע יְהוָה לַאֲבֹתֶיךָ׃ ג בטע[15]. ג חס[16]
19 לְהַדֹּף[a] אֶת־כָּל־אֹיְבֶיךָ מִפָּנֶיךָ כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר יְהוָה׃ ס 20 כִּי[a]־ ל[17] בליש ול כת כן. ל מל[5]
יִשְׁאָלְךָ בִנְךָ מָחָר לֵאמֹר מָה הָעֵדֹת וְהַחֻקִּים[b] וְהַמִּשְׁפָּטִים אֲשֶׁר ג[18]
21 צִוָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ[c] אֶתְכֶם[d]׃ 21 וְאָמַרְתָּ לִבְנֶךָ עֲבָדִים הָיִינוּ לְפַרְעֹה
22 בְּמִצְרָיִם וַיּוֹצִיאֵנוּ יְהוָה מִמִּצְרַיִם בְּיָד חֲזָקָה׃ 22 וַיִּתֵּן יְהוָה אוֹתֹת
וּמֹפְתִים גְּדֹלִים וְרָעִים | בְּמִצְרַיִם בְּפַרְעֹה וּבְכָל־בֵּיתוֹ לְעֵינֵינוּ׃

[5]Mm 1219. [6]Mp sub loco. [7]Mm 1090. [8]Mm 335. [9]Mm 1143. [10]Mm 2810. [11]Mm 3170. [12]Mm 597. [13]Mm 2153. [14]Mm 2170. [15]Mm 2016. [16]Mm 1116. [17]Mm 951 contra textum. [18]Mm 347.

4 [a] G pr nonn vb ‖ **7** [a] ms G(G^{L} pl) בבית cf 11,19[a] ‖ [b] ms ב′ cf 11,19[b] ‖ [c] pc Mss ms ב′ cf 11,19[c] ‖ **8** [a] mlt Mss Cms ידיך ‖ **9** [a] G pl ‖ [b] msG^{S} pl cf 11,20[c] ‖ [c] V^{Ken69} ש′ cf G (2 pl) V ‖ **11** [a] ms G-^{O}V ב′ ‖ [b] ms GV ברות ‖ **12** [a] C^{J} 2 pl ‖ [b] mlt Mss msG^{S} + אלהיך ‖ **13** [a] pc Mss G + ובו תדבק ex 10,20 ‖ **14** [a] dl (pl)? ‖ [b] CG^{Mmin} להדיף ms ולא ‖ **15** [a] ms יחר ‖ **18** [a] ms G (G^{B*min}C τοῦ θεοῦ ὑμῶν) S + אלהיך ‖ **19** [a] ms (hi נדף) cf 9,4[a] ‖ **20** [a] Ms msG pr וְהָיָה ‖ [b] pc Mss ms ה′ cf 4,45[b] ‖ [c] C 2 sg, G^{Lmin} ὁ θεός, G^{min}C 2 pl ‖ [d] G^{min}V 1 pl.

23 וְאוֹתָנוּ הוֹצִיא מִשָּׁם לְמַעַן הָבִיא אֹתָנוּ לָתֶת לָנוּ אֶת־הָאָרֶץ אֲשֶׁר 23
24 נִשְׁבַּע[a] לַאֲבֹתֵינוּ׃ 24 וַיְצַוֵּנוּ יְהוָה לַעֲשׂוֹת אֶת־כָּל־הַחֻקִּים הָאֵלֶּה
25 לְיִרְאָה אֶת־יְהוָה אֱלֹהֵינוּ לְטוֹב לָנוּ כָּל־הַיָּמִים לְחַיֹּתֵנוּ כְּהַיּוֹם הַזֶּה׃
25 וּצְדָקָה תִּהְיֶה־לָּנוּ כִּי־נִשְׁמֹר לַעֲשׂוֹת אֶת־כָּל־הַמִּצְוָה הַזֹּאת לִפְנֵי
ה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ כַּאֲשֶׁר צִוָּנוּ׃ ס 7 1 כִּי יְבִיאֲךָ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ אֶל־ 7
ג¹ הָאָרֶץ אֲשֶׁר־אַתָּה בָא־שָׁמָּה לְרִשְׁתָּהּ וְנָשַׁל גּוֹיִם־רַבִּים | מִפָּנֶיךָ
סימן ת ג מ כ פ ס[2] הַחִתִּי[o] וְהַגִּרְגָּשִׁי[o] וְהָאֱמֹרִי[o] וְהַכְּנַעֲנִי[o] וְהַפְּרִזִּי[o] וְהַחִוִּי[o] וְהַיְבוּסִי שִׁבְעָה
ל מל[3] גוֹיִם רַבִּים וַעֲצוּמִים מִמֶּךָּ׃ 2 וּנְתָנָם יְהוָה אֱלֹהֶיךָ לְפָנֶיךָ וְהִכִּיתָם
ל מל . ל . יז״ר[4] בסיפ וחד מן ש[5] פסוק ולא לא לא 3 הַחֲרֵם תַּחֲרִים[a] אֹתָם לֹא־תִכְרֹת לָהֶם בְּרִית וְלֹא תְחָנֵּם׃ 3 וְלֹא[a]
4 תִתְחַתֵּן בָּם בִּתְּךָ לֹא־תִתֵּן לִבְנוֹ וּבִתּוֹ לֹא־תִקַּח לִבְנֶךָ׃ 4 כִּי־יָסִיר
אֶת־בִּנְךָ מֵאַחֲרַי[a] וְעָבְדוּ[b] אֱלֹהִים אֲחֵרִים[c] וְחָרָה[d] אַף־יְהוָה בָּכֶם
ג ב חס וחד מל 5 וְהִשְׁמִידְךָ מַהֵר׃ 5 כִּי־אִם־כֹּה תַּעֲשׂוּ[e] לָהֶם מִזְבְּחֹתֵיהֶם תִּתֹּצוּ
ג מל בליש . ג וּמַצֵּבֹתָם תְּשַׁבֵּרוּ וַאֲשֵׁרֵהֶם תְּגַדָּעוּן וּפְסִילֵיהֶם תִּשְׂרְפוּן בָּאֵשׁ׃[c]
ה זוגין[6] 6 [a]כִּי עַם קָדוֹשׁ אַתָּה לַיהוָה אֱלֹהֶיךָ בְּךָ[b] בָּחַר | יְהוָה אֱלֹהֶיךָ לִהְיוֹת
6 לוֹ לְעַם סְגֻלָּה מִכֹּל הָעַמִּים אֲשֶׁר עַל־פְּנֵי הָאֲדָמָה׃ ס 7 [a]לֹא 7
ל . ב מֵרֻבְּכֶם מִכָּל־הָעַמִּים חָשַׁק יְהוָה בָּכֶם וַיִּבְחַר בָּכֶם כִּי־אַתֶּם הַמְעַט
ל . ג חס מִכָּל־הָעַמִּים׃ 8 כִּי[b] מֵאַהֲבַת יְהוָה אֶתְכֶם וּמִשָּׁמְרוֹ אֶת־הַשְּׁבֻעָה 8
אֲשֶׁר נִשְׁבַּע לַאֲבֹתֵיכֶם הוֹצִיא יְהוָה אֶתְכֶם בְּיָד חֲזָקָה[a] וַיִּפְדְּךָ מִבֵּית
עַבָדִים מִיַּד פַּרְעֹה מֶלֶךְ־מִצְרָיִם׃ 9 וְיָדַעְתָּ כִּי־יְהוָה אֱלֹהֶיךָ הוּא 9
ו. מצותיי חד מן ג בליש ק הָאֱלֹהִים הָאֵל הַנֶּאֱמָן שֹׁמֵר הַבְּרִית וְהַחֶסֶד לְאֹהֲבָיו וּלְשֹׁמְרֵי מִצְוֹתָו[a]
ג . ג[7] . ל לְאֶלֶף דּוֹר׃ 10 וּמְשַׁלֵּם לְשֹׂנְאָיו[a] אֶל־פָּנָיו[b] לְהַאֲבִידוֹ לֹא[c] יְאַחֵר
ו[a] . ו[a] לְשֹׂנְאוֹ[d] אֶל־פָּנָיו יְשַׁלֶּם־לוֹ׃ 11 וְשָׁמַרְתָּ אֶת־הַמִּצְוָה וְאֶת[a]־הַחֻקִּים
ו ב מל וב חס וְאֶת־הַמִּשְׁפָּטִים אֲשֶׁר אָנֹכִי מְצַוְּךָ הַיּוֹם לַעֲשׂוֹתָם׃ פ קי״ט

[19]Mm 1091. [20]Mm 1092. [21]Mm 288. Cp 7 [1]Mm 1096. [2]Okhl 274. [3]Mm 3063. [4]Mm 1165. [5]Mm 1139. [6]Okhl 234, 235. [7]Mm 1093. [8]Mm 1094. [9]Mm 1156.

23 [a] Ms 𝔐 + יהוה, 𝔊[AFMO min] + *κύριος ὁ θεὸς ἡμῶν* = יהוה אלהינו ‖ **Cp 7,3** [a] 2 Mss לא ‖ **4/5** [a] prp יהוה מֵאַחֲרַי, sed cf [c–c] ‖ [b] 2 Mss 𝔐𝔊𝔙 sg ‖ [c–c] dl (pl) ut 7.8a. 12a? sed cf [a] ‖ [d] $\mathfrak{M}^{Mss}$ וחר ‖ [e] 𝔐𝔏 sg ‖ **6** [a] $\mathfrak{T}^{J}$ 2 pl ‖ [b] pc Mss 𝔖𝔐𝔊𝔖 ובך cf 14,2 ‖ **7/8** [a–a] cf 4/5[c–c] ‖ [b] $\mathfrak{M}^{Mss}$ בנות– ‖ **9** [a] mlt Mss 𝔖𝔐 Vrs $\mathfrak{T}^{J}$ ut Q ‖ **10** [a] prb l c Ms –או ‖ [b] 𝔐 על ‖ [c] mlt Mss 𝔊$\mathfrak{T}^{J}$𝔙 ולא ‖ [d] 2 Mss 𝔐𝔊𝔖$\mathfrak{T}\mathfrak{T}^{J}$ pl ut 10a; 𝔘 *eis* ‖ **11** [a] nonn Mss 𝔐 את cf 5,31 6,1.

12 [a]יְהָיֶה | עֵקֶב תִּשְׁמְעוּן אֶת־ הַמִּשְׁפָּטִים הָאֵלֶּה וּשְׁמַרְתֶּם וַעֲשִׂיתֶם ל [10]. ל
אֹתָם[a] וְשָׁמַר יְהוָה אֱלֹהֶיךָ לְךָ אֶת־ הַבְּרִית וְאֶת־ הַחֶסֶד אֲשֶׁר נִשְׁבַּע ל
13 לַאֲבֹתֶיךָ: 13 וַאֲהֵבְךָ וּבֵרַכְךָ וְהִרְבֶּךָ וּבֵרַךְ פְּרִי־ בִטְנְךָ וּפְרִי־ אַדְמָתֶךָ [1]ספוק מן ד מילין
דְּגָנְךָ[a] וְתִירֹשְׁךָ[b] וְיִצְהָרֶךָ שְׁגַר־ אֲלָפֶיךָ וְעַשְׁתְּרֹת צֹאנֶךָ עַל הָאֲדָמָה נסבין ר ר״פ [11]. ג [12]
14 [13]ד אֲשֶׁר־ נִשְׁבַּע[c] לַאֲבֹתֶיךָ לָתֶת לָךְ: 14 בָּרוּךְ תִּהְיֶה מִכָּל־ הָעַמִּים לֹא־
15 יִהְיֶה בְךָ עָקָר וַעֲקָרָה וּבִבְהֶמְתֶּךָ: 15 וְהֵסִיר יְהוָה מִמְּךָ כָּל־ חֳלִי ב. ל
וְכָל־ מַדְוֵי[a] מִצְרַיִם הָרָעִים אֲשֶׁר יָדַעְתָּ לֹא יְשִׂימָם בָּךְ וּנְתָנָם ב חד כת ה וחד כת [14]
16 בְּכָל־ שֹׂנְאֶיךָ: 16 וְאָכַלְתָּ אֶת־ כָּל־ הָעַמִּים אֲשֶׁר יְהוָה אֱלֹהֶיךָ נֹתֵן
לָךְ לֹא־ תָחֹס עֵינְךָ עֲלֵיהֶם וְלֹא תַעֲבֹד אֶת־ אֱלֹהֵיהֶם כִּי־ מוֹקֵשׁ ל
17 הוּא לָךְ: ס 17 כִּי תֹאמַר בִּלְבָבֶךָ רַבִּים הַגּוֹיִם הָאֵלֶּה מִמֶּנִּי נז וכל תלים דכות
18 אֵיכָכָה[a] אוּכַל לְהוֹרִישָׁם: 18 לֹא תִירָא מֵהֶם זָכֹר תִּזְכֹּר אֵת אֲשֶׁר־ ב מ יא
19 עָשָׂה יְהוָה אֱלֹהֶיךָ לְפַרְעֹה וּלְכָל־ מִצְרָיִם: 19 הַמַּסֹּת הַגְּדֹלֹת אֲשֶׁר־ ב חד חס וחד מל
רָאוּ עֵינֶיךָ וְהָאֹתֹת[a] וְהַמֹּפְתִים וְהַיָּד הַחֲזָקָה וְהַזְּרֹעַ הַנְּטוּיָה אֲשֶׁר ל
הוֹצִאֲךָ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ כֵּן־ יַעֲשֶׂה יְהוָה אֱלֹהֶיךָ לְכָל־ הָעַמִּים אֲשֶׁר־ ב חס
20 אַתָּה יָרֵא מִפְּנֵיהֶם: 20 וְגַם אֶת־ הַצִּרְעָה יְשַׁלַּח יְהוָה אֱלֹהֶיךָ בָּם עַד־ יג ר״פ בתרה .
21 אֲבַד הַנִּשְׁאָרִים וְהַנִּסְתָּרִים מִפָּנֶיךָ: 21 לֹא תַעֲרֹץ מִפְּנֵיהֶם כִּי יְהוָה ט . ג [17]. יג [18]
22 אֱלֹהֶיךָ בְּקִרְבֶּךָ אֵל גָּדוֹל וְנוֹרָא: 22 וְנָשַׁל יְהוָה אֱלֹהֶיךָ אֶת־ הַגּוֹיִם י [19]. ג [20]
הָאֵל[a] מִפָּנֶיךָ[b] מְעַט מְעָט לֹא תוּכַל כַּלֹּתָם מַהֵר פֶּן־ תִּרְבֶּה עָלֶיךָ ח לשון חול [21]. ב חס
23 חַיַּת הַשָּׂדֶה: 23 וְנָתַנָם יְהוָה אֱלֹהֶיךָ לְפָנֶיךָ וְהָמָם[a] מְהוּמָה גְּדֹלָה ב חד קמ וחד פת
24 עַד הִשָּׁמְדָם: 24 וְנָתַן מַלְכֵיהֶם בְּיָדֶךָ[a] וְהַאֲבַדְתָּ[b] אֶת־ שְׁמָם מִתַּחַת
25 הַשָּׁמָיִם לֹא־ יִתְיַצֵּב אִישׁ בְּפָנֶיךָ[c] עַד הִשְׁמְדֶךָ אֹתָם: 25 פְּסִילֵי ב . ה חס בלישׁ [22]
אֱלֹהֵיהֶם תִּשְׂרְפוּן בָּאֵשׁ לֹא־ תַחְמֹד כֶּסֶף וְזָהָב עֲלֵיהֶם וְלָקַחְתָּ לָךְ ג
26 פֶּן תִּוָּקֵשׁ בּוֹ כִּי תוֹעֲבַת יְהוָה אֱלֹהֶיךָ הוּא: 26 וְלֹא־ תָבִיא תוֹעֵבָה יז ר״פ בסיף [23]. ל [24]. יג [25]
אֶל־ בֵּיתֶךָ וְהָיִיתָ חֵרֶם כָּמֹהוּ שַׁקֵּץ | תְּשַׁקְּצֶנּוּ וְתַעֵב | תְּתַעֲבֶנּוּ כִּי־ ל
חֵרֶם הוּא: פ

[10] Mm 3155. [11] Mm 4162. [12] Mm 1538. [13] Mp sub loco. [14] Dt 28,60. [15] Mm 1095. [16] Mm 3355. [17] Mm 1379. [18] Mm 440. [19] Mm 3040. [20] Mm 1096. [21] Mm 119. [22] Mm 1983. [23] Mm 1165. [24] וחד לא תביא Dt 23,19. [25] Mm 1228.

12 [a–a] cf 4/5[c–c] ‖ **13** [a] pc Mss 𝔪 דגיך ‖ [b] V[Ken107] nonn Mss 𝔪𝔊[min] ת׳ ‖ [c] 2 Mss 𝔪𝔊 + יהוה ‖ **15** [a] mlt Mss 𝔊𝔊[min] מדוה cf 28,60 ‖ **17** [a] 𝔔 𝔪 איך ‖ **19** [a] V[Ken9] nonn Mss 𝔪𝔊-[OMs]𝔖𝔊[Ms*]𝔗[J] ה׳ ‖ **22** [a] Ms 𝔪 הָאֵלָה cf 4,42[b] ‖ [b] 𝔪 מלפ׳ ‖ **23** [a] prp וַהֲמָמָם cf Vrs ‖ **24** [a] pc Mss 𝔊𝔖𝔙 בידיך cf 𝔊 ‖ [b] 𝔪 ואבדת ‖ [c] Ms 𝔪 לפ׳.

8 1 כָּל־הַמִּצְוָה אֲשֶׁר אָנֹכִי מְצַוְּךָ הַיּוֹם תִּשְׁמְרוּן לַעֲשׂוֹת [a]לְמַעַן 8
ב תִּחְיוּן וּרְבִיתֶם וּבָאתֶם וִירִשְׁתֶּם אֶת־הָאָרֶץ אֲשֶׁר־נִשְׁבַּע יְהוָה
לַאֲבֹתֵיכֶם[a]: 2 וְזָכַרְתָּ אֶת־כָּל־הַדֶּרֶךְ אֲשֶׁר הֹלִיכְךָ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ 2
ב זֶה אַרְבָּעִים שָׁנָה בַּמִּדְבָּר לְמַעַן עַנֹּתְךָ לְנַסֹּתְךָ לָדַעַת אֶת־[a]אֲשֶׁר
ל. מצותיו חד מן ג ק בליש. ז ס״פ בְּלְבָבְךָ הֲתִשְׁמֹר מִצְוֹתָו[b] אִם־לֹא: 3 וַיְעַנֶּךָ וַיַּרְעִבֶךָ וַיַּאֲכִלְךָ אֶת־ 3
יח מן״פ לא ולא לא[2]. ב. ל. ב הַמָּן אֲשֶׁר לֹא־יָדַעְתָּ וְלֹא יָדְעוּן[a] אֲבֹתֶיךָ לְמַעַן הוֹדִעֲךָ[b] כִּי לֹא עַל־
יח וכל חיו יחיה דכות[3]. ה בסיפ. יח וכל חיו יחיה דכות[3] הַלֶּחֶם לְבַדּוֹ יִחְיֶה הָאָדָם כִּי עַל־כָּל־מוֹצָא פִי־יְהוָה יִחְיֶה הָאָדָם:
ב 4 שִׂמְלָתְךָ לֹא בָלְתָה מֵעָלֶיךָ וְרַגְלְךָ[a] לֹא בָצֵקָה זֶה אַרְבָּעִים שָׁנָה: 4
ל 5 וְיָדַעְתָּ עִם־לְבָבֶךָ כִּי כַּאֲשֶׁר יִיַּסֵּר אִישׁ אֶת־בְּנוֹ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ 5
ל. ב מְיַסְּרֶךָּ: 6 וְשָׁמַרְתָּ אֶת־מִצְוֹת יְהוָה אֱלֹהֶיךָ לָלֶכֶת בִּדְרָכָיו וּלְיִרְאָה 6
בָּ[4] זקף קמ וכל אתנח וס״פ דכות ב מ ג אֹתוֹ: 7 כִּי יְהוָה אֱלֹהֶיךָ מְבִיאֲךָ אֶל־אֶרֶץ טוֹבָה[a] אֶרֶץ נַחֲלֵי מָיִם 7
ב חד ר״פ וחד ס״פ. יג ר״פ. ב עֲיָנֹת וּתְהֹמֹת יֹצְאִים בַּבִּקְעָה וּבָהָר: 8 אֶרֶץ חִטָּה וּשְׂעֹרָה וְגֶפֶן[a] 8
יג ר״פ. ל וּתְאֵנָה[b] וְרִמּוֹן אֶרֶץ־זֵית שֶׁמֶן וּדְבָשׁ: 9 אֶרֶץ אֲשֶׁר לֹא בְמִסְכֵּנֻת 9
ג תֹּאכַל־בָּהּ לֶחֶם לֹא[a]־תֶחְסַר כֹּל בָּהּ אֶרֶץ אֲשֶׁר אֲבָנֶיהָ בַרְזֶל
ל וּמֵהָרָרֶיהָ תַּחְצֹב נְחֹשֶׁת: 10 וְאָכַלְתָּ וְשָׂבָעְתָּ וּבֵרַכְתָּ אֶת־יְהוָה אֱלֹהֶיךָ 10
ג חס״ פ[5] עַל־[a]הָאָרֶץ הַטֹּבָה אֲשֶׁר נָתַן־לָךְ: 11 הִשָּׁמֶר לְךָ פֶּן־תִּשְׁכַּח אֶת־ 11
ו פסוק מן ג מילין מתחלפ צ פ ק סימן[6] יְהוָה אֱלֹהֶיךָ לִבְלְתִּי שְׁמֹר מִצְוֹתָיו וּמִשְׁפָּטָיו וְחֻקֹּתָיו אֲשֶׁר אָנֹכִי
ד[7]. ה חס״[8] מְצַוְּךָ הַיּוֹם: 12 פֶּן־תֹּאכַל וְשָׂבָעְתָּ וּבָתִּים טוֹבִים תִּבְנֶה וְיָשָׁבְתָּ: 12
ל וחס״. ג[9]. ה[10] ב מנוח בפסוק וכל כי וכי דכות ב מ א 13 וּבְקָרְךָ וְצֹאנְךָ יַרְבְּיֻן[a] וְכֶסֶף וְזָהָב יִרְבֶּה־לָּךְ וְכֹל אֲשֶׁר־לְךָ יִרְבֶּה: 13
ל בסיפ 14 וְרָם לְבָבֶךָ וְשָׁכַחְתָּ אֶת־יְהוָה אֱלֹהֶיךָ הַמּוֹצִיאֲךָ מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם
מִבֵּית עֲבָדִים: 15 הַמּוֹלִיכְךָ בַּמִּדְבָּר | הַגָּדֹל וְהַנּוֹרָא נָחָשׁ | שָׂרָף[a] 15
ב. ל״[11] וְעַקְרָב[a] וְצִמָּאוֹן אֲשֶׁר אֵין־מָיִם הַמּוֹצִיא לְךָ מַיִם מִצּוּר הַחַלָּמִישׁ:
ב. ב 16 הַמַּאֲכִלְךָ מָן בַּמִּדְבָּר אֲשֶׁר לֹא־יָדְעוּן[a] אֲבֹתֶיךָ לְמַעַן עַנֹּתְךָ וּלְמַעַן 16
ח חס בליש[12]. ל נַסֹּתֶךָ לְהֵיטִבְךָ בְּאַחֲרִיתֶךָ: 17 וְאָמַרְתָּ בִּלְבָבֶךָ כֹּחִי וְעֹצֶם יָדִי עָשָׂה 17
לִי אֶת־הַחַיִל הַזֶּה: 18 וְזָכַרְתָּ אֶת־יְהוָה אֱלֹהֶיךָ כִּי הוּא הַנֹּתֵן לְךָ 18

Cp 8 [1]Mm 2153. [2]Mm 1613. [3]Mm 107. [4]Mm 1097. [5]Mm 1116. [6]Okhl 276. [7]Mm 1090. [8]Textus contra Mp, cf Mp sub loco. [9]Mm 171. [10]Mm 372. [11]וחד בחלמיש Hi 28,9. [12]Mm 1098.

Cp 8,1 [a–a] dl (pl)? ‖ **2** [a] > Ms 𝔐 ‖ [b] mlt Mss 𝔖𝔐Vrs 𝔗[J] ut Q ‖ **3** [a] Ms 𝔐 עו– cf 16 [a] ‖ **4** [a] 𝔐𝔖 ליד– ‖ **7** [a] Ms 𝔔𝔐𝔊(𝔊[O] c ob) + ורחבה cf Ex 3,8 ‖ **8** [a] 𝔐𝔊 ג׳ ‖ [b] 𝔐𝔊-FNO^{min} ת׳ ‖ **9** [a] Ms 𝔊𝔖 ולא cf 𝔙 ‖ **10** [a] pc Mss 𝔐 אל ‖ **13** [a] 𝔐 ירבון, 𝔙 libere vertit ‖ **15** [a–a] 𝔐 שרוף ע׳ ‖ **16** [a] 𝔐 עו– cf 3[a].

כִּֽחַ לַעֲשׂוֹת חַיִל לְמַעַן[a] הָקִים אֶת־בְּרִיתוֹ אֲשֶׁר־נִשְׁבַּע לַאֲבֹתֶיךָ[b]
19 כַּיּוֹם הַזֶּה׃ פ 19 וְהָיָה אִם־שָׁכֹחַ תִּשְׁכַּח אֶת־יְהוָה אֱלֹהֶיךָ וְהָלַכְתָּ
13 ר אַחֲרֵי אֱלֹהִים אֲחֵרִים וַעֲבַדְתָּם וְהִשְׁתַּחֲוִיתָ לָהֶם [a]הַעִדֹתִי בָכֶם
20 הַיּוֹם כִּי אָבֹד תֹּאבֵדוּן[a]׃ 20 כַּגּוֹיִם אֲשֶׁר יְהוָה מַאֲבִיד[a] מִפְּנֵיכֶם כֵּן
14 ג ר תֹּאבֵדוּן עֵקֶב לֹא תִשְׁמְעוּן בְּקוֹל יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם׃ פ
15 ר

ס(ע) **9** 1 [a]שְׁמַע יִשְׂרָאֵל אַתָּה עֹבֵר הַיּוֹם אֶת־הַיַּרְדֵּן לָבֹא לָרֶשֶׁת גּוֹיִם
1 ט חס
2 ב חס . ב גְּדֹלִים וַעֲצֻמִים מִמֶּךָּ[b] עָרִים גְּדֹלֹת וּבְצֻרֹת בַּשָּׁמָיִם׃ 2 עַם־[a]גָּדוֹל
ל וָרָם בְּנֵי עֲנָקִים אֲשֶׁר אַתָּה יָדַעְתָּ וְאַתָּה שָׁמַעְתָּ מִי יִתְיַצֵּב לִפְנֵי בְּנֵי
3 עֲנָק׃ 3 וְיָדַעְתָּ הַיּוֹם כִּי יְהוָה אֱלֹהֶיךָ הוּא הָעֹבֵר לְפָנֶיךָ אֵשׁ אֹכְלָה
ה ר הוּא יַשְׁמִידֵם וְהוּא יַכְנִיעֵם לְפָנֶיךָ וְהוֹרַשְׁתָּם וְהַאֲבַדְתָּם[a] מַהֵר[b] כַּאֲשֶׁר
4 ד דִּבֶּר יְהוָה לָךְ׃ 4 אַל־תֹּאמַר בִּלְבָבְךָ בַּהֲדָפָ[a] יְהוָה אֱלֹהֶיךָ אֹתָם |
מִלְּפָנֶיךָ[b] לֵאמֹר בְּצִדְקָתִי הֱבִיאַנִי יְהוָה לָרֶשֶׁת אֶת־הָאָרֶץ הַזֹּאת ר . ב . ד
5 וּבְרִשְׁעַת הַגּוֹיִם הָאֵלֶּה יְהוָה מוֹרִישָׁם מִפָּנֶיךָ׃ 5 לֹא בְצִדְקָתְךָ וּבְיֹשֶׁר ב
ל לְבָבְךָ אַתָּה בָּא לָרֶשֶׁת אֶת־אַרְצָם כִּי בְּרִשְׁעַת | הַגּוֹיִם הָאֵלֶּה יְהוָה
ט מיחד 6 אֱלֹהֶיךָ[a] מוֹרִישָׁם מִפָּנֶיךָ וּלְמַעַן הָקִים אֶת־הַדָּבָר אֲשֶׁר נִשְׁבַּע יְהוָה[b]
6 לַאֲבֹתֶיךָ לְאַבְרָהָם לְיִצְחָק וּלְיַעֲקֹב׃ 6 וְיָדַעְתָּ כִּי לֹא בְצִדְקָתְךָ
יְהוָה אֱלֹהֶיךָ נֹתֵן לְךָ אֶת־הָאָרֶץ הַטֹּבָה הַזֹּאת לְרִשְׁתָּהּ כִּי עַם־
7 קְשֵׁה־עֹרֶף אָתָּה׃ 7 זְכֹר אַל[a]־תִּשְׁכַּח אֵת אֲשֶׁר־הִקְצַפְתָּ אֶת־
יְהוָה אֱלֹהֶיךָ בַּמִּדְבָּר לְמִן־הַיּוֹם אֲשֶׁר־יָצָאתָ[b] | מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם עַד־ ח ג מגה בתור
8 בֹּאֲכֶם עַד־הַמָּקוֹם הַזֶּה מַמְרִים הֱיִיתֶם עִם־יְהוָה׃ 8 וּבְחֹרֵב ה . ל
9 הִקְצַפְתֶּם אֶת־יְהוָה וַיִּתְאַנַּף יְהוָה בָּכֶם לְהַשְׁמִיד אֶתְכֶם׃ 9 בַּעֲלֹתִי
יג ז . ה חס . ד ח חס הָהָרָה לָקַחַת לוּחֹת הָאֲבָנִים לוּחֹת הַבְּרִית אֲשֶׁר־כָּרַת יְהוָה עִמָּכֶם
ה וָאֵשֵׁב בָּהָר אַרְבָּעִים יוֹם וְאַרְבָּעִים לַיְלָה לֶחֶם לֹא אָכַלְתִּי וּמַיִם לֹא

[13]Mm 1073. [14]Mm 2144. [15]Mm 3155. Cp 9 [1]Mm 355. [2]Mm 1128. [3]Mm 3519. [4]Mm 1099. [5]Mm 1932. [6]Mp sub loco. [7]Mm 1100. [8]Mm 1101. [9]Mm 2778.

18 [a] 𝔔𝔐𝔊-BMNLmin וְלִ ‖ [b] 𝔐𝔊^{L} + לאברהם ליצחק וליעקב ut 9,5 ‖ **19** [a–a] frt dl (ex 4,26)? 𝔊-B*ΘO pr *τόν τε οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν* ex 4,26 ‖ **20** [a] 𝔐 מאבד ‖ **Cp 9,1** [a] 𝔔^{J} tot cp 2 pl pro 2 sg ‖ [b] 𝔊 2 pl ‖ **2** [a] 𝔊 + *καὶ πολύν* = וְרָב cf 1,28^{c} ‖ **3** [a] 𝔐 וְאִ ‖ [b] > 𝔊^{B} cf 4,26^{a} ‖ **4** [a] 𝔐 דִּיף–, 2 Mss דוף– cf 6,19^{a} ‖ [b] V^{Ken1} Ms 𝔐 מִפָּ֫נֶיךָ cf 7,22 ‖ **5** [a] > 2 Mss 𝔐𝔊 ‖ [b] > V^{Ken1} Ms 𝔐𝔊$^{B\,min}$𝔖 ‖ **7** [a] V^{Ken69} 𝔐𝔖𝔙 וְאִל ‖ [b] 𝔐𝔊𝔖 pl; 𝔄 *eduxit te.*

ה חס׳. ד[10] שָׁתִיתִי׃ 10 וַיִּתֵּן יְהוָה אֵלַי אֶת־שְׁנֵי לוּחֹת ׀ הָאֲבָנִים כְּתֻבִים בְּאֶצְבַּע
אֱלֹהִים וַעֲלֵיהֶם כְּכָל־[a]הַדְּבָרִים אֲשֶׁר דִּבֶּר יְהוָה עִמָּכֶם[b] בָּהָר[c]
ג׳ב [d]מִתּוֹךְ הָאֵשׁ[d] [e]בְּיוֹם הַקָּהָל[e]׃ 11 וַיְהִי ׀ מִקֵּץ אַרְבָּעִים יוֹם וְאַרְבָּעִים 11
ד[10]. ה בטע׳ ר״פ בסיפ לַיְלָה נָתַן יְהוָה אֵלַי אֶת־שְׁנֵי לֻחֹת ׀ הָאֲבָנִים[a] לֻחֹת הַבְּרִית׃ 12 וַיֹּאמֶר ׀ 12
יְהוָה אֵלַי קוּם רֵד מַהֵר מִזֶּה כִּי שִׁחֵת עַמְּךָ אֲשֶׁר הוֹצֵאתָ מִמִּצְרָיִם
סָרוּ מַהֵר מִן־הַדֶּרֶךְ אֲשֶׁר צִוִּיתִם עָשׂוּ לָהֶם[a] מַסֵּכָה׃ 13 וַיֹּאמֶר יְהוָה 13
אֵלַי לֵאמֹר רָאִיתִי אֶת־הָעָם הַזֶּה וְהִנֵּה עַם־קְשֵׁה[a]־עֹרֶף הוּא׃
ו׳. ז׳ן וכל תלים דכות ב מ יא. ל. ל 14 הֶרֶף מִמֶּנִּי ׀ וְאַשְׁמִידֵם וְאֶמְחֶה אֶת־שְׁמָם מִתַּחַת הַשָּׁמָיִם וְאֶעֱשֶׂה 14
ז׳ן מל בלישׁ[11]. ג׳[12]. ה[13]. ב. ג׳ אוֹתְךָ לְגוֹי־[a]עָצוּם וְרָב מִמֶּנּוּ׃ 15 וָאֵפֶן וָאֵרֵד ׀ מִן־הָהָר וְהָהָר בֹּעֵר 15
ה חס׳[14]. כב׳[15] בָּאֵשׁ וּשְׁנֵי ׀ לֻחֹת הַבְּרִית עַל שְׁתֵּי יָדָי׃ 16 וָאֵרֶא וְהִנֵּה חֲטָאתֶם ׀ לַיהוָה 16
אֱלֹהֵיכֶם עֲשִׂיתֶם לָכֶם עֵגֶל[a] מַסֵּכָה סַרְתֶּם[b] מַהֵר מִן־הַדֶּרֶךְ אֲשֶׁר
כב׳[15] צִוָּה יְהוָה אֶתְכֶם׃ 17 וָאֶתְפֹּשׂ ׀ בִּשְׁנֵי הַלֻּחֹת ׀ וָאַשְׁלִכֵם מֵעַל שְׁתֵּי יָדָי 17
ח׳. ב׳[16] וָאֲשַׁבְּרֵם לְעֵינֵיכֶם׃ 18 וָאֶתְנַפַּל[?] לִפְנֵי יְהוָה כָּרִאשֹׁנָה אַרְבָּעִים יוֹם ׀ 18
ה בסיפ וְאַרְבָּעִים לַיְלָה לֶחֶם לֹא אָכַלְתִּי וּמַיִם לֹא שָׁתִיתִי עַל ׀ כָּל־
לג בתור חַטַּאתְכֶם[a] אֲשֶׁר חֲטָאתֶם לַעֲשׂוֹת הָרַע בְּעֵינֵי יְהוָה[b] לְהַכְעִיסוֹ׃ 19 כִּי 19
ד וחס׳[17]. ג׳[18] יָגֹרְתִי מִפְּנֵי הָאַף ׀ וְהַחֵמָה אֲשֶׁר קָצַף יְהוָה עֲלֵיכֶם לְהַשְׁמִיד אֶתְכֶם
וַיִּשְׁמַע יְהוָה אֵלַי גַּם בַּפַּעַם הַהִוא׃ 20 וּבְאַהֲרֹן הִתְאַנַּף [a]יְהוָה מְאֹד[a] 20
ח׳[19] לְהַשְׁמִידוֹ ׀ וָאֶתְפַּלֵּל גַּם־בְּעַד אַהֲרֹן בָּעֵת הַהִוא׃ 21 וְאֶת־חַטַּאתְכֶם[a] 21
ל אֲשֶׁר־עֲשִׂיתֶם אֶת־הָעֵגֶל לָקַחְתִּי ׀ וָאֶשְׂרֹף אֹתוֹ ׀ בָּאֵשׁ וָאֶכֹּת אֹתוֹ
ל. כל תורה כות כן ג. ב חד מל וחד חס׳ טָחוֹן הֵיטֵב עַד אֲשֶׁר־דַּק לְעָפָר ׀ וָאַשְׁלֵךְ אֶת־עֲפָרוֹ אֶל־הַנַּחַל הַיֹּרֵד 20
ל. ל מִן־הָהָר׃ 22 וּבְתַבְעֵרָה ׀ וּבְמַסָּה ׀ וּבְקִבְרֹת הַתַּאֲוָה מַקְצְפִים 22
ל הֱיִיתֶם אֶת־יְהוָה׃ 23 וּבְשָׁלְחַ יְהוָה אֶתְכֶם מִקָּדֵשׁ בַּרְנֵעַ לֵאמֹר עֲלוּ 23
וּרְשׁוּ אֶת־הָאָרֶץ אֲשֶׁר נָתַתִּי לָכֶם וַתַּמְרוּ אֶת־פִּי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם וְלֹא

[10]Mm 1101. [11]Mm 541. [12]Mm 1102. [13]Mm 1103. [14]TM et Mp לוחת contra L, cf Mp sub loco. [15]Mm 1104. [16]Da 11,29. [17]Mm 3404. [18]Mm 2669. [19]Mm 2851. [20]Mm 1105.

10 [a] $V^{Ken\,69}$ Ms $\mathfrak{GSY}$ כל ‖ [b] $\mathfrak{m}$ אליכם ut 10,4 ‖ [c] > $\mathfrak{G}^{min}$ ‖ [d–d] > $\mathfrak{G}^{B\Theta\,min}$, $\mathfrak{G}^{O}$ c ast ‖ [e–e] > $\mathfrak{G}^{A*min}$ cf 10,4[b–b] ‖ **11** [a–a] > $\mathfrak{m}$ ‖ **12** [a] 2 Mss $\mathfrak{m}$ + עֵגֶל ut 16 Ex 32,8 ‖ **13** [a] pc Mss $\mathfrak{m}^{Mss}$ קשי ‖ **14** [a] nonn Mss $\mathfrak{G}^{-O}$ + גדול ‖ **16** [a] > $\mathfrak{G}^{B\Theta\,min}$ ut 12 ‖ [b] > pc Mss $\mathfrak{m}^{Mss}\mathfrak{G}^{BN\Theta}$, $\mathfrak{G}^{O}$ c ast pro ob cf 4,26[a] ‖ **18** [a] $V^{Ken\,69.107}$ pc Mss $\mathfrak{m}\mathfrak{GSC}^{ju}$ תיכם– cf 21[a] ‖ [b] $V^{Ken\,9.69}$ pc Mss + אלהיך, $\mathfrak{G}$ + *τοῦ θεοῦ ὑμῶν* ($\mathfrak{G}^{L\,min}$ *ἡμῶν*), $\mathfrak{G}^{B}$ + *τοῦ θεοῦ* ‖ **20** [a–a] > $\mathfrak{G}^{B}$ ‖ **21** [a] $\mathfrak{m}$ cf 18[a].

24 הֱיִיתֶם עִם־יְהוָה מִיּוֹם ג חס ס״פ בסיפ׳
24 מַמְרִים
25 דַּעְתִּי[a] אֶתְכֶם׃ 25 וָאֶתְנַפַּל לִפְנֵי יְהוָה אֵת אַרְבָּעִים הַיּוֹם וְאֵת׳ ל. ל
אַרְבָּעִים הַלַּיְלָה אֲשֶׁר הִתְנַפָּלְתִּי כִּי־אָמַר יְהוָה לְהַשְׁמִיד אֶתְכֶם׃
26 וָאֶתְפַּלֵּל אֶל־יְהוָה וָאֹמַר אֲדֹנָי יְהוִה אַל־תַּשְׁחֵת עַמְּךָ וְנַחֲלָתְךָ ב. ח[21] ד מנה בחור׳
27 אֲשֶׁר פָּדִיתָ בְגָדְלֶךָ[a] אֲשֶׁר־הוֹצֵאתָ מִמִּצְרַיִם[b] בְּיָד חֲזָקָה׃ 27 זְכֹר ב[22]
לַעֲבָדֶיךָ לְאַבְרָהָם לְיִצְחָק וְלִיעֲקֹב[a] אַל־[b]תֵּפֶן אֶל־[c]קְשִׁי הָעָם הַזֶּה ג[23]. ל
28 וְאֶל־[d]רִשְׁעוֹ[e] וְאֶל־חַטָּאתוֹ׃ 28 פֶּן־יֹאמְרוּ[a] הָאָרֶץ אֲשֶׁר הוֹצֵאתָנוּ[b] ל. ל
מִשָּׁם מִבְּלִי[c] יְכֹלֶת יְהוָה לַהֲבִיאָם[d] אֶל־הָאָרֶץ אֲשֶׁר־דִּבֶּר לָהֶם ב[24]
29 וּמִשְׂנְאָתוֹ אוֹתָם הוֹצִיאָם לַהֲמִתָם בַּמִּדְבָּר׃ 29 וְהֵם עַמְּךָ וְנַחֲלָתֶךָ ל[ט] מל בחור. ב חך חס׳ וחד מל[24]. ט ר״פ[25]
אֲשֶׁר הוֹצֵאתָ[a] בְּכֹחֲךָ הַגָּדֹל[b] וּבִזְרֹעֲךָ הַנְּטוּיָה׃ פ ה חס[26]

ס[ט] **10** 1 בָּעֵת הַהִוא אָמַר יְהוָה אֵלַי פְּסָל־לְךָ שְׁנֵי־לוּחֹת אֲבָנִים ה חס
2 כָּרִאשֹׁנִים וַעֲלֵה אֵלַי הָהָרָה וְעָשִׂיתָ לְךָ אֲרוֹן עֵץ׃ 2 וְאֶכְתֹּב עַל־ ד[1]. ג[2]. ל
הַלֻּחֹת אֶת־הַדְּבָרִים אֲשֶׁר הָיוּ עַל־הַלֻּחֹת הָרִאשֹׁנִים אֲשֶׁר שִׁבַּרְתָּ כי
3 וְשַׂמְתָּם בָּאָרוֹן׃ 3 וָאַעַשׂ אֲרוֹן עֲצֵי שִׁטִּים וָאֶפְסֹל שְׁנֵי־לֻחֹת אֲבָנִים ב[3]
4 כָּרִאשֹׁנִים וָאַעַל הָהָרָה וּשְׁנֵי הַלֻּחֹת בְּיָדִי׃ 4 וַיִּכְתֹּב עַל־הַלֻּחֹת ד[1]. ג[2]
כַּמִּכְתָּב הָרִאשׁוֹן אֵת עֲשֶׂרֶת הַדְּבָרִים אֲשֶׁר דִּבֶּר יְהוָה אֲלֵיכֶם[a] ל. מד
5 בָּהָר מִתּוֹךְ הָאֵשׁ[a] בְּיוֹם הַקָּהָל[b] וַיִּתְּנֵם יְהוָה אֵלָי׃ 5 וָאֵפֶן וָאֵרֵד מִן־ ג[4]
הָהָר וָאָשִׂם אֶת־הַלֻּחֹת בָּאָרוֹן אֲשֶׁר עָשִׂיתִי וַיִּהְיוּ שָׁם כַּאֲשֶׁר צִוַּנִי ט[5] ה[6] מנה חס
6 יְהוָה׃ 6 וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל נָסְעוּ[a] מִבְּאֵרֹת בְּנֵי־יַעֲקָן מוֹסֵרָה[a][cb] שָׁם כל אורית חס וכל שמואל דכות׳ ב מ א[7]
7 מֵת[c] אַהֲרֹן וַיִּקָּבֵר שָׁם וַיְכַהֵן אֶלְעָזָר בְּנוֹ תַּחְתָּיו[b]׃ 7 מִשָּׁם נָסְעוּ[a]
8 הַגִּדְגֹּדָה[b] וּמִן־הַגִּדְגֹּדָה יָטְבָתָה[b] אֶרֶץ נַחֲלֵי[c] מָיִם׃ 8 בָּעֵת

[21] Mm 95. [22] Mm 2914. [23] Mm 3551. [24] Mp sub loco. [25] Mm 564. [26] Mm 1927. Cp 10 [1] Mm 611. [2] Mm 1100. [3] Gn 47,6. [4] Mp sub loco. [5] Mm 1918. [6] Mm 2528. [7] 2 S 4,2.

24 [a] ⅏G תו– ‖ **26** [a] G[-Bmin] *ἐν τῇ ἰσχύι σου (τῇ μεγάλῃ)* ‖ [b–b] ⅏G[-O] בידך החז׳ ut 3,24 cf 11,2; G[-min] *ἐν τῇ ἰσχύι σου (τῇ μεγάλῃ)* cf 29 et 𝔗[J] ‖ **27** [a] 𝔔 קוב–; G[-O] + *οἵς ὤμοσας κατὰ σεαυτοῦ* ‖ [b] G[minO]𝔗[J] pr cop ‖ [c] 𝔅 שקֵ_ ‖ [d] V[Ken107] nonn Mss G[Ms] 𝔗[Mss]𝔗[J] אל ‖ [e] G𝔗𝔗[J] pl ‖ **28** [a] ⅏ + עם pro עַמִּי ut 28,10; G(S𝔗𝔗[J]V) + *οἱ κατοικοῦντες* ‖ [b] 𝔔 (ו)יוצאנ ‖ [c] V[Ken9.69] Ms ⅏ מבלתי ‖ [d] ⅏ להביא אתם ‖ **29** [a] ⅏G[-Ms] + ממצרים ‖ [b] G[B] + *καὶ ἐν τῇ χειρί σου τῇ κραταιᾷ* ex 26 (Ex 32,11) ‖ **Cp 10,4** [a] pc Mss ⅏[Mss] עַמָּכֶם ut 5,4 9,10 ‖ [b–b] > 𝔖G[-ML] (*O* c ast); G[Θ] *ἐν τῇ ἐρήμῳ* cf 9,10 ‖ **6** [a–a] ⅏ ממסרות ויחנו בבני יעקן ut Nu 33,31 ‖ [b–b] ⅏ tr post ההר in 7 ‖ [c–c] ⅏ וימת שם ‖ **7** [a] ⅏ + ויחנו ‖ [b–b] ⅏ משם נסעו ויחנו ביטבתה ‖ [c] ⅏ + pl vb et 6[b–b] cf Nu 33,34sqq.

הַהֹוא הִבְדִּיל יְהוָה אֶת־שֵׁבֶט הַלֵּוִי לָשֵׂאת אֶת־אֲרוֹן ׀ בְּרִית־יְהוָה
לְעָמְדa לִפְנֵי יְהוָהb לְשָׁרְתוֹc וּלְבָרֵךְ בִּשְׁמוֹ עַד הַיּוֹם הַזֶּה׃ 9 עַל־כֵּן
לֹא־הָיָה לְלֵוִי חֵלֶק וְנַחֲלָה עִם־אֶחָיו יְהוָה הוּא נַחֲלָתוֹ כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר
יְהוָהa אֱלֹהֶיךָa לוֹ׃ 10 וְאָנֹכִי עָמַדְתִּי בָהָר a כַּיָּמִים הָרִאשֹׁנִיםa אַרְבָּעִים
יוֹם וְאַרְבָּעִים לָיְלָה וַיִּשְׁמַע יְהוָה אֵלַי גַּם בַּפַּעַם הַהִוא לֹא־אָבָה
יְהוָה הַשְׁחִיתֶךָc׃ 11 וַיֹּאמֶר יְהוָה אֵלַי קוּם לֵךְ לְמַסָּע לִפְנֵי הָעָם
וְיָבֹאוּ וְיִרְשׁוּb אֶת־הָאָרֶץ אֲשֶׁר־נִשְׁבַּעְתִּי לַאֲבֹתָם c לָתֵת לָהֶם׃ ס
12 וְעַתָּה יִשְׂרָאֵל מָה יְהוָה אֱלֹהֶיךָ שֹׁאֵל מֵעִמָּךְ כִּי אִם־לְיִרְאָה
אֶת־יְהוָה אֱלֹהֶיךָ לָלֶכֶת a בְּכָל־דְּרָכָיו וּלְאַהֲבָה אֹתוֹ וְלַעֲבֹד אֶת־
יְהוָה אֱלֹהֶיךָ בְּכָל־לְבָבְךָ וּבְכָל־נַפְשֶׁךָ׃ 13 לִשְׁמֹר a אֶת־מִצְוֹת יְהוָהb
וְאֶת־חֻקֹּתָיו אֲשֶׁר אָנֹכִי מְצַוְּךָ הַיּוֹם לְטוֹב לָךְ׃ 14 הֵן לַיהוָה אֱלֹהֶיךָ
הַשָּׁמַיִם וּשְׁמֵי הַשָּׁמַיִם הָאָרֶץ וְכָל־אֲשֶׁר־בָּהּ׃ 15 רַק a בַּאֲבֹתֶיךָ חָשַׁק
יְהוָה לְאַהֲבָה אוֹתָם וַיִּבְחַר בְּזַרְעָם אַחֲרֵיהֶם בָּכֶם מִכָּל־הָעַמִּים
כַּיּוֹם הַזֶּה׃ 16 a וּמַלְתֶּם אֶת עָרְלַת לְבַבְכֶם וְעָרְפְּכֶם לֹא תַקְשׁוּ עוֹד׃ 16
כִּי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם הוּא אֱלֹהֵי הָאֱלֹהִים a וַאֲדֹנֵי b הָאֲדֹנִים a הָאֵל 17
הַגָּדֹל הַגִּבֹּרc וְהַנּוֹרָא אֲשֶׁר לֹא־יִשָּׂא פָנִים וְלֹא יִקַּח שֹׁחַד׃ 18 עֹשֶׂה
מִשְׁפַּט יָתוֹם וְאַלְמָנָה וְאֹהֵב גֵּר לָתֶת לוֹ לֶחֶם וְשִׂמְלָה׃ 19 וַאֲהַבְתֶּם
אֶת־הַגֵּר כִּי־גֵרִים הֱיִיתֶם בְּאֶרֶץ מִצְרָיִם׃ 20 אֶת־יְהוָה אֱלֹהֶיךָ תִּירָא
אֹתוֹa תַּעֲבֹד וּבוֹ תִדְבָּקb וּבִשְׁמוֹ תִּשָּׁבֵעַ׃ 21 הוּא תְהִלָּתְךָ וְהוּא אֱלֹהֶיךָ
אֲשֶׁר־עָשָׂה אִתְּךָ אֶת־הַגְּדֹלֹת וְאֶת־הַנּוֹרָאֹת הָאֵלֶּה a אֲשֶׁר b רָאוּ
עֵינֶיךָb׃ 22 בְּשִׁבְעִים נֶפֶשׁ יָרְדוּ אֲבֹתֶיךָ a מִצְרַיְמָה וְעַתָּה שָׂמְךָ יְהוָה
אֱלֹהֶיךָ כְּכוֹכְבֵי הַשָּׁמַיִם לָרֹב׃

11 1 a וְאָהַבְתָּ אֶת יְהוָה

ג׳ . כו בלישׁ וכל מלכים דכות
ד 8a
ג 9a
ט ר״פ וכל תרי עשר דכות 10a . ד 11a . כי
ג 12a
ל
ז רפ 13a . ל . ג 14a
ה 15a . ג . ב
לט מל בתור
ל . ג 16a
ט פת ול 17a בלישׁ . ג 17a
ט פת בלישׁ . ב 18a
ג חס בתור . לז . ג 19a . כב 20a ג מנה בסיפ
ב 21a . ג
י ר״פ בסיפ 22a
ד זוגין 23a . ל . ג 24a
יו בתור 25a
כה 26a . ב 27a

[a] Mm 1106. [b] Mm 987. [c] Mm 1472. [d] Mm 3162. [e] Mm 1107. [f] Mm 465. [g] Jos 1,6. [h] Mm 1108. [i] Mm 1109. [j] Mm 291. [k] Mm 3980. [l] Mm 1110. [m] Mm 475. [n] Ps 11,5. [o] Mm 1143. [p] Mm 2810. [q] Mm 3170. [r] Mm 60. [s] Mm 84. [t] Ex 2,14.

8 [a] pc Mss 𝔔𝔲𝔪[Mss]𝔖𝔙 ולעמוד ‖ [b–b] 𝔙 *coram eo* ‖ [c] 𝔊-L(𝔊O c ast)(𝔙) *λειτουργεῖν* = לְשָׁרֵת cf 18,5 ‖ **9** [a–a] > Ms 𝔊-L(O c ast) ‖ **10** [a–a] > 𝔊* ‖ [b] V[Ken1.9.69]𝔔 mlt Mss 𝔲𝔊-min𝔖[Ms]𝔙 ולא ‖ [c] 𝔊-O *ἐξολεθρεῦσαι ὑμᾶς* (𝔊[Ms] *ἡμᾶς*) ‖ **11** [a] Ms 𝔲 𝔊* + הזה ‖ [b] mlt Mss 𝔅 וייר ‖ [c] pc Mss 𝔲[Mss] לאבותם, 𝔔 לאבותיהמה ‖ **12** [a] 2 Mss 𝔊[Bmin]𝔖𝔙 ול cf 11,22 19,9 30,16 ‖ **13** [a] 𝔲𝔖𝔙 ול ‖ [b] 𝔔𝔲𝔊-Ms𝔖 + אלהיך cf V[Ken 69] ‖ **15** [a] 𝔔 על כן ‖ **16** [a] 16–19 dl (pl)? ‖ **17** [a–a] 𝔗𝔗[J] *wmrj mlkjn* ‖ [b] 𝔲𝔖 ון — ‖ [c] Ms 𝔔𝔲𝔊-ALMs𝔖𝔙 והגו(י)בר ‖ **20** [a] mlt Mss 𝔔 Vrs 𝔗[J] ואת cf ut 6,13 ‖ [b] 𝔔 תקרב cf 𝔗𝔗[J] ‖ **21** [a] > 𝔔𝔖 Arm ‖ [b–b] 𝔔 ביעיניכם ‖ **22** [a] pc Mss 𝔔𝔲[Mss] אבות, ‖ **Cp 11,1** [a] 𝔗[J] 2 pl.

אֱלֹהֶיךָ [b]וְשָׁמַרְתָּ מִשְׁמַרְתּוֹ וְחֻקֹּתָיו[b] וּמִשְׁפָּטָיו וּמִצְוֹתָיו כָּל־הַיָּמִים׃ ג. ו פסוק מן ג מילין מתחלפ קפ צ סימן
2 וְיִדַעְתֶּם הַיּוֹם כִּי | לֹא אֶת־בְּנֵיכֶם אֲשֶׁר לֹא־יָדְעוּ וַאֲשֶׁר לֹא־רָאוּ מז פסוק לא לא לא. יֵ֫ש פסוק את את את.
אֶת־מוּסַר יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם אֶת־גָּדְלוֹ אֶת[a]־יָדוֹ הַחֲזָקָה וּזְרֹעוֹ[b] הַנְּטוּיָה׃ ג בלישׁ
3 וְאֶת[a]־אֹתֹתָיו וְאֶת־מַעֲשָׂיו אֲשֶׁר עָשָׂה בְּתוֹךְ מִצְרַיִם לְפַרְעֹה [b]מֶלֶךְ־ ג. ב[4]
4 מִצְרַיִם[b] וּלְכָל־אַרְצוֹ׃ 4 וַאֲשֶׁר עָשָׂה לְחֵיל מִצְרַיִם לְסוּסָיו וּלְרִכְבּוֹ יב ר״פ. ז[5]
אֲשֶׁר הֵצִיף[a] אֶת־מֵי יַם־סוּף עַל־פְּנֵיהֶם בְּרָדְפָם אַחֲרֵיכֶם[b] וַיְאַבְּדֵם ל. ל
5 יְהוָה עַד הַיּוֹם הַזֶּה׃ 5 וַאֲשֶׁר עָשָׂה לָכֶם בַּמִּדְבָּר עַד־בֹּאֲכֶם עַד־ יב ר״פ. ז[5] ה.
6 הַמָּקוֹם הַזֶּה׃ 6 וַאֲשֶׁר עָשָׂה לְדָתָן וְלַאֲבִירָם בְּנֵי אֱלִיאָב בֶּן־רְאוּבֵן יב ר״פ. ז[5]
אֲשֶׁר פָּצְתָה הָאָרֶץ אֶת־פִּיהָ וַתִּבְלַעֵם[a] וְאֶת־בָּתֵּיהֶם וְאֶת־אָהֳלֵיהֶם ב. ל
7 וְאֵת כָּל־הַיְקוּם אֲשֶׁר בְּרַגְלֵיהֶם בְּקֶרֶב כָּל־יִשְׂרָאֵל׃ 7 כִּי עֵינֵיכֶם[a] ג. ט[6]
8 הָרֹאֹת אֶת־כָּל־מַעֲשֵׂה יְהוָה הַגָּדֹל אֲשֶׁר עָשָׂה׃[a] 8 וּשְׁמַרְתֶּם[a] ד. ב[7]
אֶת־כָּל־[a]הַמִּצְוָה אֲשֶׁר אָנֹכִי מְצַוְּךָ[b] הַיּוֹם לְמַעַן תֶּחֱזְקוּ וּבָאתֶם ב[8] ר״פ וחד מן ט מיחד
9 וִירִשְׁתֶּם אֶת־הָאָרֶץ אֲשֶׁר אַתֶּם עֹבְרִים[c] שָׁמָּה לְרִשְׁתָּהּ׃ 9 וּלְמַעַן ג
[a]תַּאֲרִיכוּ יָמִים[a] עַל־הָאֲדָמָה אֲשֶׁר נִשְׁבַּע יְהוָה לַאֲבֹתֵיכֶם לָתֵת [b]לָהֶם
ס(א) וּלְזַרְעָם[b] אֶרֶץ זָבַת חָלָב וּדְבָשׁ׃ ס 10 כִּי הָאָרֶץ אֲשֶׁר [a]אַתָּה ה[10]
בָּא[a]־שָׁמָּה לְרִשְׁתָּהּ לֹא כְאֶרֶץ מִצְרַיִם הִוא [b]אֲשֶׁר יְצָאתֶם מִשָּׁם[b]
11 אֲשֶׁר תִּזְרַע אֶת־זַרְעֲךָ וְהִשְׁקִיתָ בְרַגְלְךָ[c] כְּגַן הַיָּרָק׃ 11 [a]וְהָאָרֶץ ל בטע. ז. ח ר״פ[11]
אֲשֶׁר [b]אַתֶּם עֹבְרִים[b] שָׁמָּה לְרִשְׁתָּהּ[a] אֶרֶץ הָרִים וּבְקָעֹת[c] לִמְטַר ל חט
12 הַשָּׁמַיִם תִּשְׁתֶּה־מָּיִם׃ 12 [a]אֶרֶץ[a] אֲשֶׁר־יְהוָה אֱלֹהֶיךָ דֹּרֵשׁ יג ר״פ
עֵינֵי יְהוָה אֱלֹהֶיךָ בָּהּ מֵרֵשִׁית[b] הַשָּׁנָה[c] וְעַד אַחֲרִית[d] שָׁנָה׃ ס ה[12] וחד מן ט[13] כת חס א. ל

Cp 11 [1]Okhl 276. [2]Mm 3985. [3]Mp sub loco. [4]Mm 1111. [5]Mm 1112. [6]Mm 55. [7]Mm 3719. [8]Mm 1400. [9]Mm 1113. [10]Mm 1114. [11]Mm 4. [12]Mm 921. [13]Mm 922.

1 [b–b] Ms 𝔐 וש׳ משמרתו חקתיו, frt l ושׁ׳ משְׁמֶרֶת חקתיו cf $V^{Ken\,69}$ et Jos 22,3 ‖ **2** [a] mlt Mss 𝔔𝔖𝔐𝔊𝔖𝔗^{J}𝔙 ואת ‖ [b] 𝔐 ואת ז׳ ‖ **3** [a] pc Mss 𝔔𝔐𝔙 את ‖ [b–b] > 𝔐𝔊^{Ms} ‖ **4** [a] 𝔙 alit ‖ [b] $V^{Ken\,9.69}$ mlt Mss 𝔗^{Mss} יהם– ‖ **6** [a] 𝔐 + ואת כל האדם אשר לקרח ‖ [b] > Ms 𝔊^{Ms}𝔙 ‖ **7** [a] 𝔊 + *(ἐν) ὑμῖν (ἡμῖν) σήμερον* ‖ **8** [a] > Ms ‖ [b] Ms 𝔔𝔐𝔊$^{AFMO\,min}$ 𝔖𝔗^{J}𝔙 מצוה אתכם ‖ [c] 𝔔𝔐𝔙 באים ‖ **9** [a–a] 𝔔 ירבו ימיכם ‖ [b–b] 𝔐 לזרעם ‖ **10** [a–a] 𝔔𝔐𝔊-B$^{\Theta\,min}$𝔖 pl cf 11 ‖ [b–b] > $V^{Ken\,9}$ Ms (homtel); 𝔄(𝔈) = א׳ יָצָאתָ מ׳ (homtel), sic l vel dl? 𝔊^{Ms} om משם (homtel) ‖ [c] 𝔐 לֶיךָ–; 𝔊(𝔊^{O} c ast) *τοῖς ποσίν* (𝔊^{B} + *αὐτῶν*); > 𝔙; prp בְּדָלְיְךָ cf Nu 24,7 ‖ **11** [a–a] > 𝔙, frt dl, sed cf [b–b] ‖ [b–b] 𝔊 *εἰσπορεύῃ*, frt l אתה בא, sed cf [a–a] ‖ [c] $V^{Ken\,9.69.107}$ nonn Mss 𝔐 עות– cf 𝔔 ‖ **12** [a] 𝔐^{Mss}𝔖^{MU} 𝔗^{J} הארץ ‖ [b] mlt Mss 𝔐 מראש׳ ut 21,17 26,2 ‖ [c] pc Mss 𝔔 שָׁנָה cf [d] ‖ [d] mlt Mss 𝔐𝔖𝔗^{J} הַשָּׁנָה.

13 [a]וְהָיָה אִם־שָׁמֹעַ תִּשְׁמְעוּ אֶל־מִצְוֹתַי[b] אֲשֶׁר אָנֹכִי מְצַוֶּה אֶתְכֶם 13
הַיּוֹם לְאַהֲבָה אֶת־יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם וּלְעָבְדוֹ[c] בְּכָל־לְבַבְכֶם וּבְכָל־
14 נַפְשְׁכֶם׃ 14 וְנָתַתִּי[a] מְטַר־אַרְצְכֶם[b] בְּעִתּוֹ יוֹרֶה[c] וּמַלְקוֹשׁ וְאָסַפְתָּ[d]
דְגָנֶךָ וְתִירֹשְׁךָ[e] וְיִצְהָרֶךָ׃ 15 וְנָתַתִּי[a] עֵשֶׂב בְּשָׂדְךָ לִבְהֶמְתֶּךָ וְאָכַלְתָּ[b]
16 וְשָׂבָעְתָּ׃ 16 [a]הִשָּׁמְרוּ לָכֶם פֶּן יִפְתֶּה לִבַבְכֶם[a] וְסַרְתֶּם וַעֲבַדְתֶּם
17 אֱלֹהִים אֲחֵרִים וְהִשְׁתַּחֲוִיתֶם לָהֶם׃ 17 וְחָרָה אַף־יְהוָה בָּכֶם וְעָצַר
אֶת־הַשָּׁמַיִם[a] וְלֹא־יִהְיֶה[b] מָטָר וְהָאֲדָמָה לֹא תִתֵּן אֶת־יְבוּלָהּ וַאֲבַדְתֶּם
18 מְהֵרָה[a] מֵעַל הָאָרֶץ הַטֹּבָה אֲשֶׁר יְהוָה נֹתֵן לָכֶם׃ 18 וְשַׂמְתֶּם אֶת־
דְּבָרַי אֵלֶּה עַל־לְבַבְכֶם וְעַל־נַפְשְׁכֶם וּקְשַׁרְתֶּם אֹתָם לְאוֹת עַל־
19 יֶדְכֶם[a] וְהָיוּ לְטוֹטָפֹת בֵּין עֵינֵיכֶם׃ 19 וְלִמַּדְתֶּם אֹתָם אֶת־בְּנֵיכֶם
לְדַבֵּר בָּם בְּשִׁבְתְּךָ בְּבֵיתֶךָ[a] וּבְלֶכְתְּךָ[b] בַּדֶּרֶךְ וּבְשָׁכְבְּךָ[c] וּבְקוּמֶךָ׃
20 21 וּכְתַבְתָּם עַל־מְזוּזוֹת בֵּיתֶךָ[c] וּבִשְׁעָרֶיךָ[bd]׃ 21 לְמַעַן יִרְבּוּ יְמֵיכֶם
וִימֵי בְנֵיכֶם עַל הָאֲדָמָה אֲשֶׁר נִשְׁבַּע יְהוָה לַאֲבֹתֵיכֶם לָתֵת לָהֶם
כִּימֵי[c] הַשָּׁמַיִם עַל־הָאָרֶץ׃ ס 22 כִּי אִם־שָׁמֹר תִּשְׁמְרוּן אֶת־כָּל־ 22
הַמִּצְוָה הַזֹּאת אֲשֶׁר [a]אָנֹכִי מְצַוֶּה[a] אֶתְכֶם לַעֲשֹׂתָהּ[a] לְאַהֲבָה אֶת־יְהוָה
אֱלֹהֵיכֶם[b] לָלֶכֶת[c] בְּכָל־דְּרָכָיו וּלְדָבְקָה־בוֹ׃ 23 וְהוֹרִישׁ[c] יְהוָה אֶת־ 23
כָּל־הַגּוֹיִם הָאֵלֶּה מִלִּפְנֵיכֶם[a] וִירִשְׁתֶּם גּוֹיִם גְּדֹלִים וַעֲצֻמִים מִכֶּם[b]׃
24 כָּל־הַמָּקוֹם אֲשֶׁר תִּדְרֹךְ כַּף־רַגְלְכֶם בּוֹ לָכֶם יִהְיֶה מִן־הַמִּדְבָּר 24
וְהַלְּבָנוֹן[a] מִן־[b]הַנָּהָר[c] נְהַר־פְּרָת וְעַד[c] הַיָּם הָאַחֲרוֹן יִהְיֶה גְּבֻלְכֶם׃
25 25 לֹא־[a]יִתְיַצֵּב אִישׁ בְּפָנֶיכֶם[a] פַּחְדְּכֶם וּמוֹרַאֲכֶם יִתֵּן יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם
עַל־פְּנֵי כָל־הָאָרֶץ אֲשֶׁר תִּדְרְכוּ־בָהּ כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר לָכֶם׃ ס קיא

[14]Mm 1115. [15]Mm 2321. [16]Mm 352. [17]Mm 915. [18]Mm 1116. [19]Mm 3782. [20]וחד כימי שמים Ps 89,30. [21]Mm 2153. [22]Mm 1067. [23]Mp sub loco. [24]Mm 1108. [25]Mm 1117. [26]Mm 1118. [27]Mm 1243. [28]Mm 1119.

13 [a] frt dl vel l 2 sg cf $\mathfrak{G}^{Mss}$ ‖ [b] $\mathfrak{G}$ *πάσας τὰς ἐντολὰς αὐτοῦ* (> $\mathfrak{G}^{B}$, $\mathfrak{G}^{Ms}$ *μου*) ‖ [c] $\mathfrak{V}^{Ken9}\mathfrak{G}^{Ms}$ ל ‖ [d] $\mathfrak{Q}$ בכול ‖ **14** [a] $\mathfrak{mG}$-Θ^{min} $\mathfrak{V}$ ונתן cf 15[a] ‖ [b] Ms $\mathfrak{mG}$ ארצך (ל) ‖ [c] $\mathfrak{m}$ יורא ‖ [d] $\mathfrak{V}$ 2 pl ‖ [e] ($\mathfrak{V}^{Ken69}$) pc Mss ת cf 12,17 ‖ **15** [a] > $\mathfrak{CV}$; $\mathfrak{mG}^{BN\Theta Lmin}$ ונתן cf 14[a] $\mathfrak{G}^{AFMOmin}$ *καὶ δώσεις* = וְנָתַתָּ ‖ [b] $\mathfrak{V}$ 2 pl ‖ **16** [a–a] $\mathfrak{G}$-^{min} sg ‖ **17** [a] מהר $\mathfrak{m}$ ‖ **18** [a] $\mathfrak{mG}^{Ms}\mathfrak{CSV}$ יֵדֵיכם cf 6,8 ‖ **19** [a] $\mathfrak{V}^{Ken69}$ pc Mss תיך–, $\mathfrak{C}$ בבאתיך; $\mathfrak{mG}$-^{O} בַּבַּיִת cf 6,7 ‖ [b] $\mathfrak{m}$ ב׳ ‖ [c] $\mathfrak{V}^{Ken69}$ pc Mss $\mathfrak{m}$ ב׳ ‖ **20** [a] $\mathfrak{GSTO}^{J}$ 2 pl pro 2 sg ‖ [b–b] $\mathfrak{V}$ *scribes ea super postes et ianuas domus tuae* ‖ [c] $\mathfrak{mGSTO}^{J}$ rectius pl cf 6,9[b] ‖ [d] $\mathfrak{G}$-^{min} *καὶ τῶν πυλῶν ὑμῶν* ‖ **22** [a–a] $\mathfrak{G}^{Bmin}$ *ἐντέλλομαί σοι*; pc Mss $\mathfrak{mG}(\mathfrak{G}^{O}$ c ob)$\mathfrak{S}$ + היום ‖ [b] $\mathfrak{G}$-$M\Theta LO^{min}$ *τὸν θεὸν ἡμῶν* ‖ [c] $\mathfrak{CG}^{Bmin}\mathfrak{SV}$ ול׳ ‖ **23** [a] $\mathfrak{m}$ יך– ‖ [b] $\mathfrak{m}$ ממך ‖ **24** [a] prb l ועד הל׳ cf Jos 1,4 ‖ [b] pc Mss $\mathfrak{mGS}$ ומן ‖ [c] pc Mss $\mathfrak{CGTO}^{Ms}\mathfrak{V}$ + הגדול ‖ **25** [a] $\mathfrak{m}$ לפ׳.

פרש 26 רְאֵה[a] אָנֹכִי נֹתֵן לִפְנֵיכֶם הַיּוֹם בְּרָכָה וּקְלָלָה׃ 27 אֶת־הַבְּרָכָה
אֲשֶׁר תִּשְׁמְעוּ אֶל־מִצְוֹת יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם אֲשֶׁר אָנֹכִי[a] מְצַוֶּה
28 הַיּוֹם׃ 28 וְהַקְּלָלָה אִם־לֹא תִשְׁמְעוּ אֶל־מִצְוֹת יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם וְסַרְתֶּם
מִן־הַדֶּרֶךְ אֲשֶׁר אָנֹכִי[a] מְצַוֶּה אֶתְכֶם הַיּוֹם לָלֶכֶת אַחֲרֵי אֱלֹהִים
29 אֲחֵרִים אֲשֶׁר לֹא־יְדַעְתֶּם ס 29 וְהָיָה כִּי יְבִיאֲךָ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ
אֶל־הָאָרֶץ אֲשֶׁר־אַתָּה בָא־שָׁמָּה לְרִשְׁתָּהּ וְנָתַתָּה אֶת־הַבְּרָכָה עַל־ יה פסוק אל על על[31]
30 [a]הַר גְּרִזִים[a] וְאֶת־הַקְּלָלָה עַל־הַר עֵיבָל׃ 30 [a]הֲלֹא־הֵמָּה[a] בְּעֵבֶר ל. ד[32]
הַיַּרְדֵּן אַחֲרֵי דֶּרֶךְ מְבוֹא הַשֶּׁמֶשׁ בְּאֶרֶץ הַכְּנַעֲנִי הַיֹּשֵׁב בָּעֲרָבָה מוּל
31 הַגִּלְגָּל אֵצֶל אֵלֹנֵי[b] מֹרֶה[c]׃ 31 כִּי אַתֶּם עֹבְרִים אֶת־הַיַּרְדֵּן לָבֹא ל מל . ה חס[33] . ט חס[34]
לָרֶשֶׁת אֶת־הָאָרֶץ אֲשֶׁר־יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם נֹתֵן לָכֶם וִירִשְׁתֶּם אֹתָהּ[a]
32 וִישַׁבְתֶּם־בָּהּ׃ 32 וּשְׁמַרְתֶּם לַעֲשׂוֹת אֵת כָּל־הַחֻקִּים וְאֶת־הַמִּשְׁפָּטִים
אֲשֶׁר אָנֹכִי נֹתֵן לִפְנֵיכֶם הַיּוֹם׃ ף

12 1 אֵלֶּה[a] הַחֻקִּים וְהַמִּשְׁפָּטִים אֲשֶׁר תִּשְׁמְרוּן לַעֲשׂוֹת[b] בָּאָרֶץ ה[1]
אֲשֶׁר נָתַן יְהוָה אֱלֹהֵי אֲבֹתֶיךָ[c] לְךָ[d] לְרִשְׁתָּהּ[b] כָּל־הַיָּמִים אֲשֶׁר־אַתֶּם
2 חַיִּים עַל־הָאֲדָמָה׃ 2 אַבֵּד תְּאַבְּדוּן אֶת־כָּל־הַמְּקֹמֹת אֲשֶׁר עָבְדוּ־
שָׁם הַגּוֹיִם אֲשֶׁר אַתֶּם יֹרְשִׁים אֹתָם אֶת־אֱלֹהֵיהֶם עַל־הֶהָרִים הָרָמִים ב חד מל וחד חס
3 וְעַל־הַגְּבָעוֹת וְתַחַת כָּל־עֵץ רַעֲנָן׃ 3 וְנִתַּצְתֶּם אֶת־מִזְבְּחֹתָם[a] ג. ג
וְשִׁבַּרְתֶּם אֶת־מַצֵּבֹתָם[b] וַאֲשֵׁרֵיהֶם תִּשְׂרְפוּן בָּאֵשׁ וּפְסִילֵי אֱלֹהֵיהֶם
4 תְּגַדֵּעוּן[b] וְאִבַּדְתֶּם אֶת־שְׁמָם מִן־הַמָּקוֹם הַהוּא׃ 4 לֹא־תַעֲשׂוּן ב[2]. יד[3]
5 כֵּן לַיהוָה אֱלֹהֵיכֶם׃ 5 כִּי אִם־אֶל־הַמָּקוֹם אֲשֶׁר־יִבְחַר[a] יְהוָה
אֱלֹהֵיכֶם מִכָּל־שִׁבְטֵיכֶם לָשׂוּם[b] אֶת־שְׁמוֹ שָׁם לְשִׁכְנוֹ[c] תִּדְרְשׁוּ[d] וּבָאתָ[d] ג. ו פסוק שם שמה[4]
6 שָּׁמָּה[d]׃ 6 וַהֲבֵאתֶם שָׁמָּה עֹלֹתֵיכֶם[a] וְזִבְחֵיכֶם[b] וְאֵת מַעְשְׂרֹתֵיכֶם[b] י מילין ר״פ ובתר שמה[5]

[29]Mm 1143. [30]Mp sub loco. [31]Mm 658. [32]Mm 1120. [33]Mm 1121. [34]Mm 355. Cp 12 [1]Mm 2153. [2]Mm 1122. [3]Mm 393. [4]Mm 2057. [5]Mm 1123.

26 [a] > $V^{Ken\,69}$ Ms; $S^{MU}\mathfrak{C}\mathfrak{T}^{J}$ pl, sed cf 1,8[a] ‖ **27** [a] 𝔔 אנוכי ‖ **28** [a] 𝔔 אנוכי ‖ **29** [a–a] 𝔅 הר גרזים, 𝔔 𝔪 הר גריזים, $\mathfrak{m}^{Mss}$ הרגר(י)זים cf 27,12 ‖ [b] 𝔊(S)α′σ′θ′ *τῆς δρυός*, 1 אלון cf $\mathfrak{m}^{W}$; 𝔗 *mjšrj*, $\mathfrak{T}^{J}$ *ḥzwj*; 𝔙 alit; cf Gn 12,6 ‖ [c] $V^{Ken\,9}$ 𝔪 מורא, $S\mathfrak{T}^{J}$ *mmr'* = מַמְרֵא; 𝔪 + מול שכם ‖ **31** [a] $\mathfrak{G}^{-Ms}$ + *πάσας τὰς ἡμέρας* = כָּל־הַיָּמִים ex 4,40 ‖ **Cp 12,1** [a] $\mathfrak{G}^{-min}$ pr cop cf 1,1[a] ‖ [b–b] frt dl (sg) ‖ [c] $\mathfrak{G}^{ABmin}$ 1 pl, $\mathfrak{G}^{rel}S\mathfrak{T}^{J}$ 2 pl ‖ [d] $\mathfrak{G}S\mathfrak{T}^{J}$ 2 pl ‖ **3** [a] sic L, mlt Mss Edd ′בְּ—; 𝔪 תיהם— ‖ [b–b] 𝔊 ut 7,5; dl? ‖ **5** [a] 𝔪 בחר ut semper ‖ [b] 𝔪 לשים ‖ [c] 𝔗𝔗[J] cf 11[d]; prb l לְשַׁכְּנוֹ cf $\mathfrak{m}^{Mss}$ לשכינו, frt gl; 𝔊 *ἐπικληθῆναι* ut semper ‖ [d–d] 𝔪$\mathfrak{G}^{-N}S\mathfrak{T}\mathfrak{T}^{J}$ ובאתם שמה; prb dl (dttg cf 𝔙) ‖ **6** [a–a] > $\mathfrak{G}^{B}$ (homtel) ‖ [b–b] > $\mathfrak{G}^{-O}$ (dupl).

ל וְאֵת [o]תְּרוּמַת יֶדְכֶם[c] וְנִדְרֵיכֶם[a] וְנִדְבֹתֵיכֶם וּבְכֹרֹת בְּקַרְכֶם וְצֹאנְכֶם׃
7 7 וַאֲכַלְתֶּם־שָׁם לִפְנֵי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם וּשְׂמַחְתֶּם בְּכֹל מִשְׁלַח יֶדְכֶם[a]
יד[e] אַתֶּם וּבָתֵּיכֶם [b]אֲשֶׁר בֵּרַכְךָ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ׃[b] 8 8 לֹא תַעֲשׂוּן כְּכֹל
נא אֲשֶׁר אֲנַחְנוּ עֹשִׂים פֹּה הַיּוֹם אִישׁ כָּל־הַיָּשָׁר בְּעֵינָיו׃ 9 9 כִּי לֹא־בָאתֶם[a]
ד[7]. ג בלש[8] עַד־עָתָּה אֶל־הַמְּנוּחָה וְאֶל־הַנַּחֲלָה אֲשֶׁר־יְהוָה אֱלֹהֶיךָ[b] נֹתֵן לָךְ׃[c]
10 10 וַעֲבַרְתֶּם אֶת־הַיַּרְדֵּן וישבתם[ישַׁבְתֶּם] בְּאֶרֶץ אֲשֶׁר־יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם מַנְחִיל
11 אֶתְכֶם וְהֵנִיחַ לָכֶם מִכָּל־אֹיְבֵיכֶם מִסָּבִיב וִישַׁבְתֶּם־בֶּטַח׃ 11 וְהָיָה
ו. 9 פסוק שם שמח[9] הַמָּקוֹם אֲשֶׁר־יִבְחַר[a] יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם[b] בּוֹ לְשַׁכֵּן[c] שְׁמוֹ[d] שָׁם שָׁמָּה תָּבִיאוּ
ה מיחד חס הימים וכל העם רכוות[10]. ב כת כן[f] אֵת כָּל־אֲשֶׁר אָנֹכִי מְצַוֶּה[מְצַוֶּה] אֶתְכֶם[c] עוֹלֹתֵיכֶם וְזִבְחֵיכֶם מַעְשְׂרֹתֵיכֶם
ל חס[g] וּתְרֻמַּת יֶדְכֶם[g] וְכֹל מִבְחַר נִדְרֵיכֶם אֲשֶׁר תִּדְּרוּ לַיהוָה׃ 12 12 וּשְׂמַחְתֶּם
ב לִפְנֵי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם אַתֶּם וּבְנֵיכֶם[וּבְנֹתֵיכֶם] וְעַבְדֵיכֶם[a] וְאַמְהֹתֵיכֶם[b]
13 וְהַלֵּוִי אֲשֶׁר בְּשַׁעֲרֵיכֶם כִּי אֵין לוֹ חֵלֶק וְנַחֲלָה אִתָּכֶם׃ 13 הִשָּׁמֶר לְךָ
ד[11]. י בטע ר״ם בתוך 14 פֶּן־תַּעֲלֶה עֹלֹתֶיךָ [a]בְּכָל־מָקוֹם[a] אֲשֶׁר תִּרְאֶה׃ 14 כִּי אִם־בַּמָּקוֹם
[b]אֲשֶׁר־יִבְחַר[a] יְהוָה בְּאַחַד שְׁבָטֶיךָ שָׁם תַּעֲלֶה עֹלֹתֶיךָ וְשָׁם תַּעֲשֶׂה כָּל[b]
15 אֲשֶׁר אָנֹכִי מְצַוֶּךָּ׃[c] 15 רַק בְּכָל־אַוַּת נַפְשְׁךָ תִּזְבַּח וְאָכַלְתָּ
ב[12]. ה בָשָׂר כִּבְרָכַת יְהוָה אֱלֹהֶיךָ אֲשֶׁר נָתַן־לְךָ בְּכָל־שְׁעָרֶיךָ הַטְּמֵאָ[a]
ג[13] וְהַטָּהוֹר[b] יֹאכְלֶנּוּ כַּצְּבִי וְכָאַיָּל׃ 16 16 רַק הַדָּם לֹא תֹאכֵלוּ[a] עַל־הָאָרֶץ
כת כן[14] תִּשְׁפְּכֶנּוּ כַּמָּיִם׃ 17 17 לֹא־תוּכַל לֶאֱכֹל בִּשְׁעָרֶיךָ מַעְשַׂר דְּגָנְךָ וְתִירֹשְׁךָ[a]
וְיִצְהָרֶךָ וּבְכֹרֹת בְּקָרְךָ וְצֹאנֶךָ וְכָל־נְדָרֶיךָ אֲשֶׁר תִּדֹּר וְנִדְבֹתֶיךָ
18 וּתְרוּמַת יָדֶךָ[b]׃ 18 כִּי אִם־לִפְנֵי יְהוָה אֱלֹהֶיךָ תֹּאכְלֶנּוּ בַּמָּקוֹם אֲשֶׁר

[6]Mm 393. [7]Mm 236. [8]Mm 1124. [9]Mm 2057. [10]Mm 1067. [11]Mm 1151. [12]Mm 1125. [13]Mm 1126. [14]Mm 1127.

6 [c–c] 𝔪𝔊-^{O}(𝔊^{O} c ast) תְּרוּמֹתֵיכֶם; 𝔖 *(w)pwršn' d'jdjkwn* cf 11[g–g] || **7** [a] 𝔪𝔊-^{Bmin}(𝔊^{O} c ast)𝔖 יֶדֵיכֶם cf 17 || [b–b] frt dl (sg, sed cf 𝔖𝔗^{J}𝔙) || **9** [a] sic L, mlt Mss Edd בָּ || [b] 𝔪𝔊$^{NLO\,min}$𝔖𝔗^{J}𝔙𝔄 2 pl, 𝔊^{rel} 1 pl; cf 11,22 || [c] 𝔪𝔊𝔖𝔗^{J}𝔙 2 pl, 𝔊^{O} 1 pl || **11** [a] cf 5[a] || [b] 𝔊^{BMs} *ὁ θεός σου*, 𝔊^{Ms} *ὁ θεὸς ἡμῶν*; > 𝔗^{J} || [c] 𝔊 *ἐπικληθῆναι* cf 5[c] || [d] 𝔪 pr את ut semper; 𝔗𝔗^{J} *škjntjh* ut semper, sed cf 5,11; 32,3 *šm' (šwm)* || [e] 𝔊(𝔊^{O} c ob) + *σήμερον* = היום ut 11,8 et saepe cf 14,28 (𝔄 homtel) || [f] 2 Mss 𝔪𝔊𝔖𝔙 ומ׳ || [g–g] 𝔪 ותרמתיכם ונדבתיכם; 𝔊(𝔖) *τὰς ἀπαρχὰς τῶν χειρῶν ὑμῶν* = ותרמת ידיכם cf 6[c–c] || **12** [a] 𝔪𝔊-^{O}𝔙 ע׳ cf 18 || [b] 𝔪^{Mss} ואמתיכם || **13** [a–a] V$^{Ken\,69}$ pc Mss 𝔪^{W}𝔗𝔗^{J} בכל־הַמָּקוֹם 𝔊 *ἐν παντὶ τόπῳ* 𝔙 *in omni loco* || **14** [a] cf 5[a] || [b] V$^{Ken\,69.107}$ pc Mss 𝔪 pr את || [c] 𝔊-^{Ms}(𝔊^{O} c ob) + *σήμερον* cf 11[e] || **15** [a] 𝔊-^{Ms} + *ἐν σοί* (𝔊^{Ms} c ob) cf 22 || [b] 𝔊(𝔊^{O} c ob) + *ἐπὶ τὸ αὐτό* = יַחְדָּו cf 22 || **16** [a] frt tot v dl (𝔊 2 pl ut 24) || [b] pc Mss 𝔪𝔙 תאכל, pc Mss תֹּאכְלוּ || **17** [a] V$^{Ken\,69.107}$ nonn Mss 𝔪𝔗𝔗^{J} ת׳ cf 7,13 11,14 || [b] mlt Mss 𝔪𝔊^{B}𝔙 ידיך, 𝔊^{rel}(𝔖) *τῶν χειρῶν ὑμῶν* = ידיכם.

יְבָחַר יְהוָה אֱלֹהֶיךָ בּוֹ אֹתָה וּבְנֹךָ וּבִתֶּךָ וְעַבְדְּךָ[a] וַאֲמָתֶךָ וְהַלֵּוִי
אֲשֶׁר בִּשְׁעָרֶיךָ[b] וְשָׂמַחְתָּ לִפְנֵי יְהוָה אֱלֹהֶיךָ בְּכֹל מִשְׁלַח יָדֶךָ[c]׃
19 הִשָּׁמֶר לְךָ פֶּן־תַּעֲזֹב אֶת־הַלֵּוִי כָּל־יָמֶיךָ[a] עַל־אַדְמָתֶךָ[b]׃ ס
ס[נג] 20 כִּי־יַרְחִיב יְהוָה אֱלֹהֶיךָ אֶת־גְּבוּלְךָ כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר־לָךְ וְאָמַרְתָּ
ת[15] אׇכְלָה בָשָׂר כִּי־תְאַוֶּה נַפְשְׁךָ לֶאֱכֹל בָּשָׂר בְּכׇל־אַוַּת נַפְשְׁךָ תֹּאכַל
21 בָּשָׂר׃ 21 כִּי־יִרְחַק מִמְּךָ הַמָּקוֹם אֲשֶׁר יִבְחַר יְהוָה אֱלֹהֶיךָ לָשׂוּם[a]
שְׁמוֹ שָׁם וְזָבַחְתָּ מִבְּקָרְךָ וּמִצֹּאנְךָ אֲשֶׁר נָתַן יְהוָה לְךָ כַּאֲשֶׁר צִוִּיתִךָ[b]
22 וְאָכַלְתָּ בִּשְׁעָרֶיךָ בְּכׇל אַוַּת נַפְשֶׁךָ׃ 22 אַךְ כַּאֲשֶׁר יֵאָכֵל אֶת־הַצְּבִי
23 וְאֶת־הָאַיָּל כֵּן תֹּאכְלֶנּוּ הַטָּמֵא[a] וְהַטָּהוֹר יַחְדָּו יֹאכְלֶנּוּ׃ 23 רַק חֲזַק
ל . ג[16] לְבִלְתִּי אֲכׇל הַדָּם כִּי הַדָּם הוּא הַנָּפֶשׁ וְלֹא־תֹאכַל[a] הַנֶּפֶשׁ עִם־
24 הַבָּשָׂר׃ 24 [ba]לֹא תֹאכְלֶנּוּ[b] עַל־הָאָרֶץ תִּשְׁפְּכֶנּוּ[c] כַּמָּיִם׃ 25 לֹא
25 תֹּאכְלֶנּוּ לְמַעַן יִיטַב לְךָ וּלְבָנֶיךָ אַחֲרֶיךָ כִּי־תַעֲשֶׂה הַיָּשָׁר[a] בְּעֵינֵי לג בתור
26 יְהוָה[b]׃ 26 רַק קׇדָשֶׁיךָ אֲשֶׁר־יִהְיוּ לְךָ וּנְדָרֶיךָ תִּשָּׂא וּבָאתָ אֶל־הַמָּקוֹם ב[17]
27 אֲשֶׁר־יִבְחַר יְהוָה[a]׃ 27 וְעָשִׂיתָ עׇלֹתֶיךָ הַבָּשָׂר וְהַדָּם[a] עַל־מִזְבַּח יְהוָה
ג[18] . יט[19] אֱלֹהֶיךָ וְדַם־זְבָחֶיךָ יִשָּׁפֵךְ[b] עַל־מִזְבַּח[b] יְהוָה אֱלֹהֶיךָ וְהַבָּשָׂר תֹּאכֵל׃
28 שְׁמֹר וְשָׁמַעְתָּ[a] אֵת כׇּל־הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה[b] אֲשֶׁר אָנֹכִי מְצַוֶּךָּ[c] לְמַעַן כה ז מגה בתור
יִיטַב לְךָ וּלְבָנֶיךָ אַחֲרֶיךָ עַד־עוֹלָם כִּי תַעֲשֶׂה[d] הַטּוֹב וְהַיָּשָׁר[d] בְּעֵינֵי ד[20] . לג בתור
29 יְהוָה אֱלֹהֶיךָ׃ ס 29 כִּי־יַכְרִית יְהוָה אֱלֹהֶיךָ אֶת־הַגּוֹיִם אֲשֶׁר לט מל בתור
אַתָּה בָא־שָׁמָּה לָרֶשֶׁת אוֹתָם מִפָּנֶיךָ וְיָרַשְׁתָּ אֹתָם וְיָשַׁבְתָּ בְּאַרְצָם׃
ה 30 הִשָּׁמֶר לְךָ פֶּן־תִּנָּקֵשׁ[a] אַחֲרֵיהֶם[a] אַחֲרֵי הִשָּׁמְדָם מִפָּנֶיךָ[b] וּפֶן־תִּדְרֹשׁ
כא[21] לֵאלֹהֵיהֶם לֵאמֹר אֵיכָה[c] יַעַבְדוּ הַגּוֹיִם הָאֵלֶּה אֶת־אֱלֹהֵיהֶם וְאֶעֱשֶׂה־
ג 31 כֵּן גַּם־אָנִי׃ 31 לֹא־תַעֲשֶׂה כֵּן לַיהוָה אֱלֹהֶיךָ כִּי כׇל־[a]תּוֹעֲבַת יְהוָה

[15] Mm 1128. [16] Mm 1129. [17] Mm 3506. [18] Mm 1130. [19] Mm 787. [20] Mm 1131. [21] Mm 1095.

18 [a] 𝔪𝔊-Ms ע׳ cf 5,14[c] 12,12 ‖ [b] 𝔊(𝔗[J]) *ἐν ταῖς πόλεσιν ὑμῶν* ‖ [c] mlt Mss 𝔪 יד׳ cf 15,10 23,21 28,8.20 ‖ **19** [a] 𝔊[AMss] 3 sg cf 𝔗[J] ‖ [b–b] 𝔊(𝔖𝔙) *ἐπὶ τῆς γῆς* = עַל־הָאֲדָמָה ‖ **21** [a] 𝔪 לשכן את ‖ [b] 𝔅𝔪 צויתיך ‖ **22** [a] 𝔪𝔊-Ms(𝔊[O]c ob) + בך cf 15[a] 15,22[a] ‖ **23** [a] 𝔊 *βρωθήσεται* = תֵּאָכֵל ‖ **24** [a] frt dl ut 16 ‖ [b–b] > 𝔙; 𝔊-L(𝔊[O]c ast) *οὐ φάγεσθε* = לא תאכלו ‖ [c] 𝔊-min *ἐκχεεῖτε αὐτό* = תִּשְׁפְּכֻנּוּ; 𝔙 *fundes* = תִּשְׁפֹּךְ ‖ **25** [a] Ms 𝔊-Ms (𝔊[O]c ob) הַטּוֹב וְהי׳ cf 28 13,19 ‖ [b] 𝔊(𝔖) + *τοῦ θεοῦ σου* = אלהיך ‖ **26** [a] 𝔊 + *ὁ θεός σου ἐπικληθῆναι τὸ ὄνομα αὐτοῦ ἐκεῖ* ut 11 ‖ **27** [a] > 𝔊 ‖ [b–b] 𝔊 *πρὸς τὴν βάσιν τοῦ θυσιαστηρίου* ‖ **28** [a] 𝔪𝔊(𝔊[O]c ob) + וְעָשִׂיתָ ‖ [b] > 𝔊-L(𝔊[O]c ast)𝔗[J] ‖ [c] Ms 𝔊[MLOmin]𝔖 + היום cf 11[c] ‖ [d–d] 𝔪 הי׳ והט׳ ‖ **30** [a] prp תוקש ut 7,25 ‖ [b–b] > Ms; 𝔪[Mss] א׳ הַשְׁמִידָם מ׳ cf 𝔖; frt dl ‖ [c] 𝔪 איך ‖ **31** [a] > 𝔊-LO.

ה[22] . ה חס
וכל עוֹרא דכות[23]
אֲשֶׁר שָׂנֵא עָשׂוּ לֵאלֹהֵיהֶם כִּי גַם[b] אֶת־בְּנֵיהֶם וְאֶת־בְּנֹתֵיהֶם יִשְׂרְפוּ
בָאֵשׁ לֵאלֹהֵיהֶם׃

ו ר״פ[1] . ה מיחד חס
היום וכל העם דכות[2] .
ב בסיפ[3]
13 1 אֵת כָּל־הַדָּבָר אֲשֶׁר אָנֹכִי [a]מְצַוֶּה אֶתְכֶם[a] אֹתוֹ תִשְׁמְרוּ[b] **13**
ג[4] לַעֲשׂוֹת לֹא־תֹסֵף[c] עָלָיו וְלֹא תִגְרַע[c] מִמֶּנּוּ׃ פ

ה בלישׁ[5]
ז[6] 2 כִּי־יָקוּם בְּקִרְבְּךָ נָבִיא אוֹ חֹלֵם חֲלוֹם וְנָתַן אֵלֶיךָ אוֹת אוֹ מוֹפֵת׃

ז ר״פ
3 וּבָא הָאוֹת וְהַמּוֹפֵת אֲשֶׁר־דִּבֶּר אֵלֶיךָ לֵאמֹר נֵלְכָה אַחֲרֵי
ד[6] . ל בתור
אֱלֹהִים אֲחֵרִים אֲשֶׁר לֹא־יְדַעְתָּם וְנָעָבְדֵם׃ 4 [a]לֹא תִשְׁמַע[b] אֶל־
ל מל בתור
דִּבְרֵי[c] הַנָּבִיא הַהוּא[c] אוֹ אֶל־חוֹלֵם[d] הַחֲלוֹם הַהוּא כִּי מְנַסֶּה יְהוָה
ל
אֱלֹהֵיכֶם אֶתְכֶם לָדַעַת הֲיִשְׁכֶם אֹהֲבִים אֶת־יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם בְּכָל־
לְבַבְכֶם וּבְכָל־נַפְשְׁכֶם׃ 5 [a]אַחֲרֵי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם [b]תֵּלֵכוּ וְאֹתוֹ תִירָאוּ[b]
ג[7] . ב חד מל והד חס[8] . ל
וְאֶת־מִצְוֹתָיו תִּשְׁמֹרוּ[c] וּבְקֹלוֹ תִשְׁמָעוּ וְאֹתוֹ תַעֲבֹדוּ וּבוֹ תִדְבָּקוּן׃
ג ר״פ[9] . ל קמ וכל אתנח
וס״פ דכות[10] . לא[11]
6 [a]וְהַנָּבִיא הַהוּא[a] אוֹ חוֹלֵם[b] הַחֲלוֹם הַהוּא יוּמָת כִּי דִבֶּר־סָרָה עַל־
ל
יְהוָה [c]אֱלֹהֵיכֶם הַמּוֹצִיא אֶתְכֶם[c] | מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם וְהַפֹּדְךָ מִבֵּית
עֲבָדִים לְהַדִּיחֲךָ מִן־הַדֶּרֶךְ אֲשֶׁר צִוְּךָ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ לָלֶכֶת בָּהּ
[d]וּבָעַרְתָּ הָרָע[e] מִקִּרְבֶּךָ[d]׃ 7 כִּי יְסִיתְךָ[a] אָחִיךָ[a] בֶּן־אִמֶּךָ אוֹ־
ב
בִנְךָ אוֹ־בִתְּךָ אוֹ | אֵשֶׁת חֵיקֶךָ אוֹ רֵעֲךָ אֲשֶׁר כְּנַפְשְׁךָ בַּסֵּתֶר לֵאמֹר
נֵלְכָה וְנַעַבְדָה אֱלֹהִים אֲחֵרִים אֲשֶׁר לֹא יָדַעְתָּ אַתָּה וַאֲבֹתֶיךָ׃
8 מֵאֱלֹהֵי הָעַמִּים [a]אֲשֶׁר סְבִיבֹתֵיכֶם[a] הַקְּרֹבִים אֵלֶיךָ אוֹ הָרְחֹקִים
ה[12] . ג פסוק לא ולא ולא
ולא ולא[13] . ד[14]
מִמְּךָ מִקְצֵה הָאָרֶץ וְעַד־קְצֵה הָאָרֶץ׃ 9 [a]לֹא־תֹאבֶה לוֹ[a] וְלֹא תִשְׁמַע
ה[15] . ב[16] . ג
אֵלָיו וְלֹא־תָחוֹס עֵינְךָ עָלָיו וְלֹא־תַחְמֹל וְלֹא־תְכַסֶּה עָלָיו׃ 10 [a]כִּי
ג[17] . כב[18] ח[19] מנה
מל . ה׳
הָרֹג תַּהַרְגֶנּוּ[a] יָדְךָ[b] תִּהְיֶה[c]־בּוֹ בָרִאשֹׁנָה לַהֲמִיתוֹ וְיַד[d] כָּל־הָעָם

[22] Mm 1150. [23] Mm 1132. **Cp 13** [1] Mm 1143. [2] Mm 1067. [3] Mm 1189. [4] Mm 30. [5] Mm 2775. [6] Mm 1133. [7] Mm 1079. [8] Mm 1387. [9] Mm 1134. [10] Mm 590. [11] Mm 486. [12] Mm 2525. [13] Mm 2466. [14] Mm 2475. [15] Mm 2789. [16] Mm 1606. [17] Mm 901. [18] Mm 1743. [19] Mm 1135.

31 [b] > $\mathfrak{G}^{\mathrm{ABO}\mathfrak{L}\mathrm{min}}\mathfrak{C}\mathfrak{T}^{\mathrm{Ms}}\mathfrak{Y}$ ‖ **Cp 13,1** [a–a] $\mathfrak{mG}$-$^{\mathrm{B}}\mathfrak{S}\mathfrak{Y}$ מצוך; $\mathfrak{mG}$-^{Ms}($\mathfrak{G}^{\mathrm{O}}$ c ob) + היום cf 12,28 ‖ [b] $\mathfrak{G}$-$^{\mathrm{min}}\mathfrak{S}\mathfrak{Y}$ sg; $\mathfrak{G}^{\Theta\mathfrak{L}}$ inf, sed cf [c] ‖ [c] Ms $\mathfrak{m}$ pl ‖ **3** [a] prb l ונעבדם cf 14 5,9[a] ‖ **4** [a] dl (pl)? ‖ [b] $\mathfrak{GT}^{\mathrm{J}}$ pl ‖ [c–c] $\mathfrak{Q}$ הנבי ההוואה cf 6[a–a] ‖ [d] $\mathfrak{m}$ החלם cf 6[b] ‖ **5** [a] dl (pl)? cf 4[a] ‖ [b–b] $\mathfrak{m}$ תלכון ואתו תיראון, $\mathfrak{Q}$ תלכון ואותו תעבד ‖ [c] $\mathfrak{Q}$ תשמר ‖ **6** [a–a] cf 4[c–c] ‖ [b] $\mathfrak{m}^{\mathrm{Ms}}$ החלם cf 4[d] ‖ [c–c] $\mathfrak{mG}$ אלהיך המוציאך ‖ [d–d] $\mathfrak{G}$-^{B}min pl ‖ [e] $\mathfrak{G}^{\mathrm{min}}$($\mathfrak{S}$ *bjšt'*) *τὸ πονηρόν*, $\mathfrak{G}^{\mathrm{rel}}$ *τὸν πονηρόν*, $\mathfrak{T}$ *'bjd dbjš* cf 17,7.12 19,19 21,21 22,21sq 24,7; $\mathfrak{T}^{\mathrm{J}}$ *'bdj bjšt'* ‖ **7** [a] add c $\mathfrak{mG}$ בן אביך או ‖ **8** [a–a] prb dl (pl), sed $\mathfrak{G}^{\mathrm{min}}$ sg ‖ **9** [a] $\mathfrak{m}$ אליו, $\mathfrak{V}^{\mathrm{Ken}}$80 לא ‖ [b] $\mathfrak{V}^{\mathrm{Ken}}$1 $\mathfrak{m}^{\mathrm{Ms}}$ לא ‖ **10** [a–a] $\mathfrak{G}$ *ἀναγγέλλων ἀναγγελεῖς περὶ αὐτοῦ* = הַגֵּד ‖ [b] $\mathfrak{G}^{\mathrm{Bmin}}$ *αἱ χεῖρές σου* = ידיך; $\mathfrak{T}^{\mathrm{J}}$ *jdjkwn* = ידיכם ‖ [c] $\mathfrak{G}^{\mathrm{Bmin}}$ pl ‖ [d] $\mathfrak{G}$-$^{\Theta\mathfrak{L}\mathrm{O}\mathrm{min}}$ pl.

11 בָּאַחֲרֹנָה׃ 11 וּסְקַלְתֻּ֣הוּ[a] בָאֲבָנִ֖ים וָמֵ֑ת כִּ֣י בִקֵּ֗שׁ לְהַדִּיחֲךָ֙ מֵעַ֣ל יְהוָ֔ה ל
12 אֱלֹהֶ֔יךָ הַמּוֹצִיאֲךָ֙ מֵאֶ֣רֶץ מִצְרַ֔יִם מִבֵּ֖ית עֲבָדִֽים׃ 12 וְכָל־יִשְׂרָאֵ֖ל
יִשְׁמְעוּ֙ וְיִרָ֣אוּן וְלֹא־יוֹסִ֔פוּ לַעֲשׂ֖וֹת[a] כַּדָּבָ֣ר הָרָ֑ע הַזֶּ֖ה בְּקִרְבֶּֽךָ׃[b] ס ל. ט בלישׁ ד[20] מנה כת כן
13 כִּֽי־תִשְׁמַ֣ע בְּאַחַ֔ת עָרֶ֖יךָ[a] אֲשֶׁ֣ר יְהוָ֔ה אֱלֹהֶ֖יךָ נֹתֵ֣ן לְךָ֑ לָשֶׁ֥בֶת שָׁ֖ם
14 לֵאמֹֽר׃ 14 יָצְא֣וּ אֲנָשִׁ֣ים בְּנֵי־בְלִיָּ֣עַל מִקִּרְבֶּ֔ךָ[a] וַיַּדִּ֖יחוּ אֶת־יֹשְׁבֵ֣י
עִירָ֑ם[b] לֵאמֹ֗ר נֵלְכָ֞ה וְנַעַבְדָ֤ה אֱלֹהִים֙ אֲחֵרִ֔ים אֲשֶׁ֥ר לֹא־יְדַעְתֶּֽם׃
15 וְדָרַשְׁתָּ֣[a] וְחָקַרְתָּ֣[b] וְשָׁאַלְתָּ֣[a] הֵיטֵ֔ב וְהִנֵּ֥ה אֱמֶ֖ת נָכ֣וֹן הַדָּבָ֑ר נֶעֱשְׂתָ֥ה ל. כל תורה כת כן
16 הַתּוֹעֵבָ֥ה הַזֹּ֖את בְּקִרְבֶּֽךָ׃[c] 16 הַכֵּ֣ה תַכֶּ֔ה אֶת־יֹשְׁבֵ֖י הָעִ֣יר הַהִ֑וא לְפִי־ ב ר״פ[21]. ההיא[22] ק
חָ֙רֶב֙ הַחֲרֵ֣ם[a] אֹתָ֔הּ וְאֶת־כָּל־אֲשֶׁר־בָּ֖הּ וְאֶת־בְּהֶמְתָּ֑הּ לְפִי־חָֽרֶב׃[b]
17 וְאֶת־כָּל־שְׁלָלָ֣הּ תִּקְבֹּ֔ץ אֶל־תּ֖וֹךְ רְחֹבָ֑הּ וְשָׂרַפְתָּ֨ בָאֵ֜שׁ אֶת־הָעִ֗יר כל חס
וְאֶת־כָּל־שְׁלָלָ֛הּ כָּלִ֥יל לַיהוָ֖ה אֱלֹהֶ֑יךָ וְהָיְתָ֥ה תֵ֛ל עוֹלָ֖ם לֹ֥א תִבָּנֶֽה׃ ב ול בתור
18 עוֹד׃ 18 וְלֹא־יִדְבַּ֥ק בְּיָדְךָ֖ מְא֣וּמָה מִן־הַחֵ֑רֶם לְמַ֣עַן יָשׁ֗וּב יְהוָה֙ יז ר״פ בסיפ[23]. ל[24]
מֵחֲר֣וֹן אַפּ֔וֹ וְנָתַ֥ן לְךָ֖ רַחֲמִ֑ים וְרִחַמְךָ֙ וְהִרְבֶּ֣ךָ כַּאֲשֶׁ֔ר נִשְׁבַּ֖ע לַאֲבֹתֶֽיךָ׃ ל
19 כִּֽי־תִשְׁמַ֣ע בְּקוֹל֮ יְהוָה֒ אֱלֹהֶ֔יךָ לִשְׁמֹ֗ר אֶת־כָּל־מִצְוֹתָ֛יו אֲשֶׁ֥ר אָנֹכִ֖י ד בתור
סוי֙ מְצַוְּךָ֣ הַיּ֔וֹם לַעֲשׂ֖וֹת הַיָּשָׁ֥ר[a] בְּעֵינֵ֖י יְהוָ֥ה אֱלֹהֶֽיךָ׃ ס 14 1 בָּנִ֣ים לג בתור
אַתֶּ֗ם לַיהוָה֙ אֱלֹהֵיכֶ֔ם לֹ֥א תִתְגֹּדְד֖וּ וְלֹא־תָשִׂ֣מוּ קָרְחָ֑ה בֵּ֥ין עֵינֵיכֶ֖ם ל. ל. יג
2 לָמֵֽת׃ 2 כִּ֣י עַ֤ם קָדוֹשׁ֙ אַתָּ֣ה לַיהוָ֔ה אֱלֹהֶ֑יךָ וּבְךָ֞[a] בָּחַ֤ר יְהוָה֙ לִהְי֣וֹת ל. ל וחד מן ה זוגין[1]
לוֹ֔ לְעַ֕ם סְגֻלָּ֖ה מִכֹּ֣ל הָעַמִּ֑ים אֲשֶׁ֖ר עַל־פְּנֵ֥י הָאֲדָמָֽה׃ ס
3 לֹ֥א תֹאכַ֖ל כָּל־תּוֹעֵבָֽה׃ 4 זֹ֣את[a] הַבְּהֵמָ֔ה אֲשֶׁ֥ר תֹּאכֵ֖לוּ[b] שׁ֣וֹר שֵׂ֑ה[c] ד ג כת ה וחד כת א[2]
5 כְּשָׂבִ֖ים[d] וְשֵׂ֥ה עִזִּֽים׃ 5 אַיָּ֥ל וּצְבִ֖י וְיַחְמ֑וּר[a] וְאַקּ֣וֹ[b] וְדִישֹׁ֔ן וְתֹאֲ֥ו[c] וְזֶֽמֶר[d] ז בלישׁ[3]. ד ג כת ה וחד כת א[2]. ג. ב. ל. ד בתור בלישׁ. ל
6 וְכָל־[a]בְּהֵמָ֖ה מַפְרֶ֣סֶת פַּרְסָ֑ה וְשֹׁסַ֣עַת שֶׁ֔סַע שְׁתֵּ֣י פְרָסֹ֔ות מַעֲלַ֥ת[b] ח זוגין מחליפין[4]. ג[5] ב מנה בתור

[20] Mm 3031. [21] 2 R 14,10. [22] Mp sub loco. [23] Mm 1165. [24] Mm 1136. Cp 14 [1] Okhl 234, 235. [2] Mm 1137. [3] Mm 220. [4] Mm 3964. [5] Mm 1138.

11 [a] 𝔊 3 pl; 𝔖(𝔗^{Mss}) *wrwgmwhj* = וסקלתוהו cf 𝔗^{J} ‖ **12** [a] 𝔪𝔊𝔙 pr עוד; 𝔙$^{Ken\,69}$ mlt Mss 𝔊^{min} + עוד ‖ [b] > 𝔊^{Mss}𝔙; 𝔊^{Ms} 1 pl, 𝔊^{rel}𝔖𝔗^{J} 2 pl ‖ **13** [a] עריכה 𝔔 ‖ **14** [a] 𝔊$^{B\,min}$𝔗^{J} 2 pl, 𝔊^{rel} 1 pl cf 12[b] ‖ [b] 𝔔 עירמה (?) ‖ **15** [a–a] 𝔊-^{O} 2 vb ‖ [b] 𝔅 mlt Mss תֵּ֫— ‖ [c] 𝔊$^{\Theta}$ *ἐν Ισραηλ* = בקרב ישראל; 𝔊^{rel}𝔗^{J} 2 pl; > 𝔙; cf 12.14 ‖ **16** [a] 𝔊-^{Ms} *ἀναθεματιεῖτε* ‖ [b–b] > 𝔊(𝔊^{O} c ast); 𝔙 om לפי־ח, 𝔠 om ואת בהמתה ‖ **18** [a] 𝔠𝔊-^{B} לא ‖ **19** [a] 𝔪𝔊(𝔊^{O} c ob) + וַהֲטוֹב cf 12,25 ‖ **Cp 14,2** [a] > 𝔙; 𝔙$^{Ken\,9.107}$ nonn Mss 𝔪𝔊𝔖 + אלהיך ut 7,6 cf 𝔗^{J} ‖ **3** [a] l c 𝔪𝔊𝔖𝔗𝔙 תאכלו cf 4[b] ‖ **4** [a] 2 Mss 𝔪 וז׳ ‖ [b] 𝔙$^{Ken\,9.69}$ Ms תאכל cf 3[a] ‖ [c] 𝔪𝔊𝔈𝔖𝔗^{J}𝔙 ושה ‖ [d] nonn Mss כְּבָשִׂים cf Ex 12,5; 𝔗𝔙 alit ‖ **5** [a] 𝔙 *bubalum* ‖ [b] 2 Mss 𝔪 אקו cf 𝔙 ‖ [c] 𝔪 תאי cf 𝔊^{B}𝔙 ‖ [d] 𝔙 om cop ‖ **6** [a] 𝔙$^{Ken\,107}$𝔠𝔪𝔊𝔖𝔙 כל ‖ [b] 𝔊𝔙 pr cop, sed cf Lv 11,3.

ו דגש[e] . יח פסוק את את ראת ראת

7 גֵּרָה בְּבְהֵמָה אֹתָהּ תֹּאכֵלוּ׃ 7 אַךְ אֶת־זֶה לֹא תֹאכְלוּ מִמַּעֲלֵי[a] הַגֵּרָה
ל וּמִמַּפְרִיסֵי הַפַּרְסָה הַשְּׁסוּעָה[b] אֶת־הַגָּמָל וְאֶת־הָאַרְנֶבֶת וְאֶת־הַשָּׁפָן
כִּי־מַעֲלֵי[c] גֵּרָה הֵמָּה וּפַרְסָה לֹא הִפְרִיסוּ טְמֵאִים הֵם לָכֶם׃ 8 וְאֶת־ 8
ו פסוק ולא לא לא[7] הַחֲזִיר כִּי־מַפְרִיס פַּרְסָה הוּא[a] וְלֹא גֵרָה[a] טָמֵא הוּא לָכֶם מִבְשָׂרָם
י ר״פ בסיפ[8] לֹא תֹאכֵלוּ וּבְנִבְלָתָם לֹא תִגָּעוּ׃ ס 9 אֶת־[a]זֶה תֹּאכְלוּ מִכֹּל 9
ו זוגין[9] אֲשֶׁר בַּמָּיִם כֹּל אֲשֶׁר־לוֹ סְנַפִּיר וְקַשְׂקֶשֶׂת תֹּאכֵלוּ׃ 10 וְכֹל אֲשֶׁר 10
אֵין־לוֹ סְנַפִּיר וְקַשְׂקֶשֶׂת לֹא תֹאכֵלוּ טָמֵא הוּא לָכֶם׃ ס
ח ר״פ בסיפ[10] כ מל בתור . ה[10] . נג ר״פ 11 כָּל־צִפּוֹר טְהֹרָה תֹּאכֵלוּ׃ 12 וְזֶה אֲשֶׁר לֹא־תֹאכְלוּ מֵהֶם 11 12
ל הַנֶּשֶׁר[a] וְהַפֶּרֶס וְהָעָזְנִיָּה׃ 13 וְהָרְאָה[a] וְאֶת־הָאַיָּה וְהַדַּיָּה[b] לְמִינָהּ׃ 13
14 וְאֵת כָּל־עֹרֵב[a] לְמִינוֹ׃ 15 וְאֶת בַּת הַיַּעֲנָה וְאֶת־הַתַּחְמָס וְאֶת־ 14 15
ל[11] . ד[12] . כו פסוק ואת ואת ראת ראת . ה[13] . ב הַשָּׁחַף[a] וְאֶת־הַנֵּץ לְמִינֵהוּ׃[b] 16 אֶת־[a]הַכּוֹס[b] וְאֶת־הַיַּנְשׁוּף וְהַתִּנְשֶׁמֶת׃ 16
ל . יד . י ר״פ בסיפ[3] . ב ול בסיפ
17 וְהַקָּאָת וְאֶת־הָרָחָמָה[a] וְאֶת־הַשָּׁלָךְ׃ 18 וְהַחֲסִידָה וְהָאֲנָפָה לְמִינָהּ 17 18
ל . ל . ל 19 וְהַדּוּכִיפַת[a] וְהָעֲטַלֵּף׃ 19 וְכֹל שֶׁרֶץ הָעוֹף טָמֵא הוּא לָכֶם לֹא[a]
ב . ח ר״פ בסיפ 20 21 יֵאָכֵלוּ[a]׃ 20 כָּל־עוֹף טָהוֹר תֹּאכֵלוּ׃ 21 לֹא תֹאכְלוּ כָּל־נְבֵלָה
ל . ל לַגֵּר אֲשֶׁר־בִּשְׁעָרֶיךָ תִּתְּנֶנָּה וַאֲכָלָהּ אוֹ מָכֹר[a] לְנָכְרִי כִּי עַם קָדוֹשׁ
ל[14] אַתָּה לַיהוָה אֱלֹהֶיךָ לֹא־תְבַשֵּׁל[b] גְּדִי בַּחֲלֵב אִמּוֹ׃[b] פ
ג . ל . ל 22 עַשֵּׂר תְּעַשֵּׂר אֵת כָּל־[b]תְּבוּאַת זַרְעֶךָ הַיֹּצֵא[a] הַשָּׂדֶה שָׁנָה שָׁנָה[b]׃ 22
23 וְאָכַלְתָּ[a] [b]לִפְנֵי | יְהוָה אֱלֹהֶיךָ[b] בַּמָּקוֹם אֲשֶׁר־יִבְחַר[c] לְשַׁכֵּן שְׁמוֹ 23
שָׁם מַעְשַׂר דְּגָנְךָ[d] תִּירֹשְׁךָ וְיִצְהָרֶךָ וּבְכֹרֹת בְּקָרְךָ וְצֹאנֶךָ לְמַעַן
ח ר״פ בסיפ . ל תִּלְמַד לְיִרְאָה אֶת־יְהוָה אֱלֹהֶיךָ[e] כָּל־הַיָּמִים׃ 24 וְכִי־יִרְבֶּה[a] מִמְּךָ 24

[6] Mm 64. [7] Mm 1139. [8] Mm 1143. [9] Mm 2036. [10] Mm 1140. [11] Mm 721. [12] Mm 722. [13] Mm 768. [14] Mp sub loco.

7 [a] pc Mss 𝔪[Mss] הלה–, sed cf [c] ‖ [b] > 𝔪 ‖ [c] V[Ken9] nonn Mss 𝔪𝔗[J] לי– cf [a] ‖ **8** [a–a] l c 𝔪𝔊(𝔊[O] c ob) (יגור vel) וְשֹׂעַ שְׂעַע פַּרְסָה וְהוּא גֵּרָה לֹא יָגוּר cf Lv 11,7 ‖ **9** [a] V[Ken69] 𝔪𝔊𝔖 ואת ‖ **12** [a] in 12–18 𝔪𝔙 ואת ante omnia nomina avium (excepto והאנפה 18) ut Lv 11,13 ‖ **13** [a] V[Ken1] pc Mss 𝔊 והדאה cf 𝔪 ‖ [b] > pc Mss 𝔗𝔪𝔊, dl cf Lv 11,14 ‖ **14** [a] 𝔊-B𝔊[Lmin] huc tr ואת הנץ 15 ‖ **15** [a] 𝔪[Ms] השאף ‖ [b–b] 𝔪 למינו ואת הנץ ‖ **16** [a] mlt Mss 𝔗𝔪𝔊𝔖 וְאֶת ut Lv 11,17 ‖ [b] 𝔪 huc tr ואת השלך 17 cf Ms ‖ **17** [a] Lv 11,18 הרחם, sed cf Lv 11,19 החסידה ut Dt 14,18 ‖ **18** [a] 𝔪 הד(ו)ג(י)פת ut 𝔪 Lv 11,19 ‖ **19** [a–a] 2 Mss 𝔗𝔙 לא יאכל, 𝔪𝔊 לא תֹאכְלוּ מֵהֶם (ἀπ' αὐτῶν = מֵהֶם c ob) ‖ **21** [a] 𝔪𝔖𝔗 רה– ‖ [b–b] 𝔊(FM)Θ[min] (prb sec Σαμ) + ὃς γὰρ ποιεῖ τοῦτο ὡσεὶ θύ(σ)ει ἀσφάλακα μήνιμά (𝔊[min] ὅτι μίασμά) ἐστιν τῷ θεῷ Ιακωβ cf 𝔪 Ex 23,19 ‖ **22** [a] 𝔪 יוצא ‖ [b] pc Mss 𝔖 בְּשנה cf 15,20 ‖ **23** [a] 𝔪𝔊(𝔊[O] c ob) וַאֲכַלְתּוֹ ‖ [b–b] > 𝔊[B] ‖ [c] 𝔊-[min](𝔊[O] c ob) + κύριος ὁ θεός σου = יהוה אלהיך cf 𝔪 ‖ [d] 𝔪[Mss] דגניך ‖ [e] 𝔔 אלוהיכה cf 24[e] ‖ **24** [a] Seb תרבה cf 19,6.

15 הַדָּרֶךְ כִּי לֹא תוּכַל שְׂאֵתוֹ כִּי־יִרְחַק מִמְּךָ הַמָּקוֹם אֲשֶׁר יִבְחַר
25 יְהוָה אֱלֹהֶיךָ לָשׂוּם שְׁמוֹ שָׁם כִּי יְבָרֶכְךָ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ׃ 25 וְנָתַתָּה
בַּכָּסֶף וְצַרְתָּ הַכֶּסֶף בְּיָדֶךָ וְהָלַכְתָּ אֶל־הַמָּקוֹם אֲשֶׁר יִבְחַר יְהוָה
26 אֱלֹהֶיךָ בּוֹ׃ 26 וְנָתַתָּה הַכֶּסֶף בְּכֹל אֲשֶׁר־תְּאַוֶּה נַפְשְׁךָ בַּבָּקָר וּבַצֹּאן
וּבַיַּיִן וּבַשֵּׁכָר וּבְכֹל אֲשֶׁר תִּשְׁאָלְךָ נַפְשֶׁךָ וְאָכַלְתָּ שָׁם לִפְנֵי יְהוָה
27 אֱלֹהֶיךָ וְשָׂמַחְתָּ אַתָּה וּבֵיתֶךָ׃ 27 וְהַלֵּוִי אֲשֶׁר־בִּשְׁעָרֶיךָ לֹא תַעַזְבֶנּוּ
כִּי אֵין לוֹ חֵלֶק וְנַחֲלָה עִמָּךְ׃ ס 28 מִקְצֵה | שָׁלֹשׁ שָׁנִים תּוֹצִיא
29 אֶת־כָּל־מַעְשַׂר תְּבוּאָתְךָ בַּשָּׁנָה הַהִוא וְהִנַּחְתָּ בִּשְׁעָרֶיךָ׃ 29 וּבָא
הַלֵּוִי כִּי אֵין־לוֹ חֵלֶק וְנַחֲלָה עִמָּךְ וְהַגֵּר וְהַיָּתוֹם וְהָאַלְמָנָה אֲשֶׁר
בִּשְׁעָרֶיךָ וְאָכְלוּ וְשָׂבֵעוּ לְמַעַן יְבָרֶכְךָ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ בְּכֹל־מַעֲשֵׂה
15 יָדְךָ אֲשֶׁר תַּעֲשֶׂה׃ ס 15 1 מִקֵּץ שֶׁבַע־שָׁנִים תַּעֲשֶׂה שְׁמִטָּה׃
2 וְזֶה דְּבַר הַשְּׁמִטָּה שָׁמוֹט כָּל־בַּעַל מַשֵּׁה יָדוֹ אֲשֶׁר יַשֶּׁה בְּרֵעֵהוּ
3 לֹא־יִגֹּשׂ אֶת־רֵעֵהוּ וְאֶת־אָחִיו כִּי־קָרָא שְׁמִטָּה לַיהוָה׃ 3 אֶת־
4 הַנָּכְרִי תִּגֹּשׂ וַאֲשֶׁר יִהְיֶה לְךָ אֶת־אָחִיךָ תַּשְׁמֵט יָדֶךָ׃ 4 אֶפֶס כִּי לֹא
יִהְיֶה־בְּךָ אֶבְיוֹן כִּי־בָרֵךְ יְבָרֶכְךָ יְהוָה בָּאָרֶץ אֲשֶׁר יְהוָה אֱלֹהֶיךָ
5 נֹתֵן־לְךָ נַחֲלָה לְרִשְׁתָּהּ׃ 5 רַק אִם־שָׁמוֹעַ תִּשְׁמַע בְּקוֹל יְהוָה אֱלֹהֶיךָ
לִשְׁמֹר לַעֲשׂוֹת אֶת־כָּל־הַמִּצְוָה הַזֹּאת אֲשֶׁר אָנֹכִי מְצַוְּךָ הַיּוֹם׃
6 כִּי־יְהוָה אֱלֹהֶיךָ בֵּרַכְךָ כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר־לָךְ וְהַעֲבַטְתָּ גּוֹיִם רַבִּים
וְאַתָּה לֹא תַעֲבֹט וּמָשַׁלְתָּ בְּגוֹיִם רַבִּים וּבְךָ לֹא יִמְשֹׁלוּ׃ ס 7 כִּי־
יִהְיֶה בְךָ אֶבְיוֹן מֵאַחַד אַחֶיךָ בְּאַחַד שְׁעָרֶיךָ בְּאַרְצְךָ אֲשֶׁר־יְהוָה

15Hi 13,11. 16Mm 1141. 17Mm 781. 18Mm 1142. Cp 15 1Mm 2661. 2Hi 11,6. 3Mm 1143. 4Mm 2636.

24 b Ϙ לשׁתו cf V^Ken9 || c Ϙ כיא || d 𝔐 לשכן את || e cf 23e || 25 a 𝔗 ונתת; 𝔊(𝔊^O c ob) (𝔖) + αὐτά = ונתתו (ונתתו?); 𝔙 + omnia || b 𝔊 pl || c 𝔊^B*min + ἐπικληθῆναι τὸ ὄνομα αὐτοῦ ἐκεῖ ex 23 sq || 26 a pc Mss בין, 𝔊^O min ἢ ἐπὶ οἴνῳ = או ביין || 27 a Ms רך– || b–b > V^Ken69 𝔊 || c 𝔐^W לה || 28 a 𝔐𝔊 תו– cf 26,10 || b 𝔗 בשערך cf 27a, 𝔗^J bqjrwjkwn = בשעריכם || 29 a–a 𝔊* ἐν πᾶσιν τοῖς ἔργοις (σου) = בכל מעשׂיך ut 15,10; V^Ken1.9 nonn Mss 𝔊^Lmin(𝔊^O c ast)𝔖𝔙 בכל מ׳ יָדֶיךָ, 𝔗^J bkl 'wbdj jdjkwn = בכל מעשי ידיכם || b–b > 𝔊^min || Cp 15,2 a 𝔊 2 sg ut 3 || b frt ins מַשֵּׁה את || c–c > 𝔊 || d–d > Ms; pc Mss 𝔐 את־א׳, dl (gl)? 𝔗^J libere vertit || 4 a dl? || b pc Mss 𝔗𝔐𝔊(𝔊^O c ob)𝔖𝔙 + אלהיך || 5 a dl ? || b 𝔊-(A)min pl || c V^Ken9 2 Mss 𝔐𝔊𝔖 ׳ול, > 𝔊^A𝔙 cf 24,8 || 6 a dl? || 7 a–a 𝔗 ḥd m'ḥk = אַחַד מֵאַחֶיךָ, 𝔖 ḥd mn 'ḥjkwn = אַחַד מֵאַחֵיכֶם || b 𝔐 באחת ut semper || c > pc Mss; 𝔐𝔊𝔖𝔙 בְּאָרֶץ.

אֱלֹהֶיךָ נֹתֵן לָךְ לֹא[d] תְאַמֵּץ אֶת־לְבָבְךָ וְלֹא תִקְפֹּץ אֶת־יָדְךָ מֵאָחִיךָ
הָאֶבְיוֹן׃ 8 כִּי־פָתֹחַ תִּפְתַּח אֶת־[a]יָדְךָ[b] לוֹ וְהַעֲבֵט[c] תַּעֲבִיטֶנּוּ דֵּי מַחְסֹרוֹ 8 ג ב חס וחד מל 1.
אֲשֶׁר יֶחְסַר לוֹ׃[d] 9 הִשָּׁמֶר לְךָ פֶּן־יִהְיֶה דָבָר[a] עִם־לְבָבְךָ בְלִיַּעַל 9
לֵאמֹר קָרְבָה שְׁנַת־הַשֶּׁבַע שְׁנַת הַשְּׁמִטָּה וְרָעָה עֵינְךָ בְּאָחִיךָ הָאֶבְיוֹן ל. ט[s]
וְלֹא תִתֵּן לוֹ וְקָרָא עָלֶיךָ אֶל־יְהוָה וְהָיָה בְךָ חֵטְא[b]׃ 10 נָתוֹן תִּתֵּן לוֹ[a] 10 ב. ב. ו מל בלישׁ
וְלֹא־יֵרַע לְבָבְךָ בְּתִתְּךָ לוֹ כִּי בִּגְלַל | הַדָּבָר הַזֶּה יְבָרֶכְךָ יְהוָה ב[s]
אֱלֹהֶיךָ בְּכָל־מַעֲשֶׂךָ[b] וּבְכֹל מִשְׁלַח יָדֶךָ[c]׃ 11 כִּי לֹא־יֶחְדַּל אֶבְיוֹן[a] 11 ל חס
מִקֶּרֶב הָאָרֶץ עַל־כֵּן אָנֹכִי מְצַוְּךָ לֵאמֹר פָּתֹחַ תִּפְתַּח אֶת־[b]יָדְךָ[c] ג ב חס וחד מל
לְאָחִיךָ לַעֲנִיֶּךָ וּלְאֶבְיֹנְךָ בְּאַרְצֶךָ׃ ס 12 כִּי־יִמָּכֵר לְךָ אָחִיךָ 12 ג חד חס וב מל[7]. ב חס[8]
הָעִבְרִי אוֹ הָעִבְרִיָּה וַעֲבָדְךָ שֵׁשׁ שָׁנִים וּבַשָּׁנָה הַשְּׁבִיעִת תְּשַׁלְּחֶנּוּ ל. ב בלישׁ[9]
חָפְשִׁי מֵעִמָּךְ׃ 13 וְכִי־תְשַׁלְּחֶנּוּ חָפְשִׁי מֵעִמָּךְ לֹא תְשַׁלְּחֶנּוּ רֵיקָם׃ 13 ת ר״פ בסתם
הַעֲנִיק תַּעֲנִיק לוֹ מִצֹּאנְךָ וּמִגָּרְנְךָ[a] וּמִיִּקְבֶךָ[b] אֲשֶׁר[c] בֵּרַכְךָ יְהוָה[d] 14 14 ל ומל. ב
אֱלֹהֶיךָ תִּתֶּן־לוֹ׃ 15 וְזָכַרְתָּ כִּי עֶבֶד הָיִיתָ בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם וַיִּפְדְּךָ יְהוָה 15
אֱלֹהֶיךָ עַל־כֵּן אָנֹכִי מְצַוְּךָ[b] אֶת־הַדָּבָר הַזֶּה הַיּוֹם[c]׃ 16 וְהָיָה כִּי־ 16
יֹאמַר אֵלֶיךָ לֹא אֵצֵא מֵעִמָּךְ כִּי אֲהֵבְךָ וְאֶת־בֵּיתֶךָ כִּי־טוֹב לוֹ עִמָּךְ׃ ל
וְלָקַחְתָּ אֶת־הַמַּרְצֵעַ וְנָתַתָּה בְאָזְנוֹ וּבַדֶּלֶת וְהָיָה לְךָ עֶבֶד עוֹלָם 17 17 ל
וְאַף לַאֲמָתְךָ תַּעֲשֶׂה־כֵּן׃ 18 לֹא[a]־יִקְשֶׁה בְעֵינְךָ[b] בְּשַׁלְּחֲךָ אֹתוֹ חָפְשִׁי 18 סו ו[10] מנה חס
מֵעִמָּךְ כִּי מִשְׁנֶה[c] שְׂכַר שָׂכִיר עֲבָדְךָ שֵׁשׁ שָׁנִים וּבֵרַכְךָ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ ה ר״פ בסתם, ו[11] מל
בְּכֹל אֲשֶׁר תַּעֲשֶׂה׃ פ 19 כָּל־הַבְּכוֹר אֲשֶׁר יִוָּלֵד בִּבְקָרְךָ 19 בתור וכל נ״ך דכות
וּבְצֹאנְךָ הַזָּכָר תַּקְדִּישׁ לַיהוָה אֱלֹהֶיךָ לֹא תַעֲבֹד בִּבְכֹר שׁוֹרֶךָ וְלֹא ב מ א
תָגֹז בְּכוֹר צֹאנֶךָ׃ 20 לִפְנֵי יְהוָה אֱלֹהֶיךָ תֹּאכְלֶנּוּ שָׁנָה בְּשָׁנָה בַּמָּקוֹם 20 ל וחס

[5] Mm 1144. [6] IS 22,13. [7] Mm 3315. [8] Mp sub loco. [9] Mm 2662. [10] Mm 1145. [11] Mm 1146.

7 [d] 𝔖 ולא ‖ 8 [a] > 𝔪 ‖ [b] 𝔊-ΘLOmin pl, sed l 𝔘𝔗 ‖ [c] Ms 𝔪𝔊-Mmin העבט ‖ [d–d] > 𝔊min(𝔈)𝔙, sed cf 10 ‖ 9 [a] 𝔊-Ms(𝔊O c ob) + *κρυπτόν*, ins מְסַתֵּר vel tr post לבבך ‖ [b] 𝔊 (𝔊O c ob) + *μεγάλη* = גְּדוֹל ‖ 10 [a] 𝔊-O + *καὶ δάνειον δανιεῖς αὐτῷ ὅσον ἐπιδέεται* (𝔊BLO *καθότι ἐνδεεῖται*) = (ex 8 אשר יחסר לו) והעבט תעביטנו די מחסרו ‖ [b] mlt Mss 𝔗𝔪 𝔊-Bmin𝔖 שֵׂיךְ– cf 𝔙 et 14,29; 𝔗J 'wbdjkwn = מעשׂיכם ‖ [c] mlt Mss 𝔪 ידיך cf 12,18; 𝔗J jdjkwn = ידיכם ‖ 11 [a] 𝔪𝔖𝔗 הָאֹ֫; 𝔙 pl ‖ [b] > 𝔪 ‖ [c] 𝔊-ΘOmin pl; 𝔗J jdjkwn = ידיכם ‖ 14 [a] nonn Mss 𝔗Mss מ cf 𝔗J ‖ [b] 𝔅 ומיקבך ‖ [c] 𝔪𝔊ΘLmin כאשר ‖ [d] 𝔔 אדני ‖ 15 [a] 𝔊-min(𝔊O c ob) + *ἐκεῖθεν* ‖ [b] 𝔔𝔊min(𝔊O c ob)𝔗J + לעשׂות ‖ [c] > 𝔊-Lmin(𝔊O c ast) ‖ 18 [a] pc Mss 𝔪𝔊min𝔈𝔖 ולא ‖ [b] mlt Mss 𝔗𝔪 בעיניך, 𝔊 *ἐναντίον σου* ‖ [c] pc Mss 𝔅 מִשְׁנֶה, prb recte.

21 אֲשֶׁר־יִבְחַר יְהוָה אַתָּה וּבֵיתֶךָ׃ 21 וְכִי־יִהְיֶה בּוֹ מוּם פִּסֵּחַ אוֹ עִוֵּר ת ר״פ בסיפ׳ . ד12
22 כָּל[a] מוּם רָע לֹא תִזְבָּחֶנּוּ לַיהוָה אֱלֹהֶיךָ׃ 22 בִּשְׁעָרֶיךָ תֹּאכְלֶנּוּ
23 הַטָּמֵא[a] וְהַטָּהוֹר[b] יַחְדָּו כִּצְבִי[c] וְכָאַיָּל׃ 23 רַק אֶת־דָּמוֹ לֹא תֹאכֵל ב13 . יז14
עַל־הָאָרֶץ תִּשְׁפְּכֶנּוּ כַּמָּיִם׃ פ

16 1 שָׁמוֹר[a] אֶת־חֹדֶשׁ הָאָבִיב וְעָשִׂיתָ פֶּסַח לַיהוָה אֱלֹהֶיךָ כִּי ג מל בתור
2 בְּחֹדֶשׁ הָאָבִיב[a] הוֹצִיאֲךָ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ[a] מִמִּצְרַיִם לָיְלָה׃ 2 וְזָבַחְתָּ
פֶּסַח לַיהוָה אֱלֹהֶיךָ צֹאן וּבָקָר בַּמָּקוֹם[a] אֲשֶׁר־יִבְחַר יְהוָה[a] לְשַׁכֵּן
3 שְׁמוֹ שָׁם׃ 3 לֹא־תֹאכַל[a] עָלָיו[b] חָמֵץ שִׁבְעַת יָמִים תֹּאכַל[a]־עָלָיו מַצּוֹת
לֶחֶם עֹנִי[c] כִּי בְחִפָּזוֹן יָצָאתָ[d] מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם לְמַעַן תִּזְכֹּר אֶת־יוֹם ג ומל
4 צֵאתְךָ מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם כֹּל יְמֵי חַיֶּיךָ׃[c] 4 וְלֹא[a]־יֵרָאֶה לְךָ[b] שְׂאֹר בְּכָל־ יז ר״פ בסיפ׳ . יג2
גְּבֻלְךָ שִׁבְעַת יָמִים וְלֹא־יָלִין מִן־הַבָּשָׂר אֲשֶׁר תִּזְבַּח בָּעֶרֶב[c] בַּיּוֹם
5 הָרִאשׁוֹן לַבֹּקֶר׃ 5 לֹא[a] תוּכַל לִזְבֹּחַ אֶת־הַפֶּסַח בְּאַחַד[b] שְׁעָרֶיךָ ס ד
6 אֲשֶׁר־יְהוָה אֱלֹהֶיךָ נֹתֵן לָךְ׃ 6 כִּי אִם־[a]אֶל־הַמָּקוֹם[a] אֲשֶׁר־יִבְחַר
יְהוָה אֱלֹהֶיךָ[b] לְשַׁכֵּן[c] שְׁמוֹ שָׁם[c] תִּזְבַּח אֶת־הַפֶּסַח בָּעֶרֶב כְּבוֹא הַשֶּׁמֶשׁ
7 מוֹעֵד צֵאתְךָ מִמִּצְרָיִם׃ 7 וּבִשַּׁלְתָּ[a] וְאָכַלְתָּ בַּמָּקוֹם אֲשֶׁר יִבְחַר יְהוָה
8 אֱלֹהֶיךָ בּוֹ וּפָנִיתָ בַבֹּקֶר וְהָלַכְתָּ לְאָהָלֶיךָ׃ 8 שֵׁשֶׁת יָמִים תֹּאכַל מַצּוֹת
וּבַיּוֹם הַשְּׁבִיעִי עֲצֶרֶת[a] לַיהוָה אֱלֹהֶיךָ לֹא תַעֲשֶׂה מְלָאכָה[b]׃ ס
9 שִׁבְעָה שָׁבֻעֹת תִּסְפָּר־לָךְ מֵהָחֵל חֶרְמֵשׁ בַּקָּמָה תָּחֵל לִסְפֹּר שִׁבְעָה ב חס3 . ב4 . ל5
10 שָׁבֻעוֹת׃ 10 וְעָשִׂיתָ חַג שָׁבֻעוֹת לַיהוָה אֱלֹהֶיךָ מִסַּת[a] נִדְבַת יָדְךָ[b] ג כת כן . ג כת כן . ל
11 אֲשֶׁר תִּתֵּן[c] כַּאֲשֶׁר יְבָרֶכְךָ[d] יְהוָה אֱלֹהֶיךָ׃ 11 וְשָׂמַחְתָּ לִפְנֵי | יְהוָה

12 Mm 1147. 13 Mm 1126. 14 Mm 787. **Cp 16** 1 Mm 1165. 2 Mm 150. 3 Mm 1148. 4 Mm 1149. 5 Mm 3816.

21 [a] ms 𝔖𝔙 pr או, 𝔊-B pr *(ἢ)* καί ‖ **22** [a] 𝔊-Ms(𝔊O c ob) + ἐν σοί cf 12,15.22 ‖ **Cp 16,1** [a–a] 𝔊-O ἐξῆλθες (Ex 34,18), sed l 𝔐𝔗 ‖ **2** [a] 2 Mss ms𝔖𝔗Ms𝔙 + אלהיך, 𝔊-min + ὁ θεός σου *(αὐτόν)* ‖ **3** [a] ms𝔗J pl ‖ [b] > 𝔖 ‖ [c–c] 𝔊𝔗J 2 pl (dl?) ‖ [d] 𝔖 2 pl ‖ **4** [a] 𝔔 לוא(ו); 2 Mss 𝔊-min לא; 𝔗J libere vertit ‖ [b] 𝔔 לכה ‖ [c] ms בֵּין הָעַרְבַּיִם cf Ex 12,6 ‖ **5** [a] V Ken 69 Ms ms ולא ‖ [b] ms באחת cf 15,7 ‖ **6** [a–a] V Ken 69 om אל (homark); ms𝔖𝔗Mss𝔗J𝔙 בַּמקום ‖ [b] 𝔔 (אלו)היכה בו cf 2 ‖ [c–c] l c ms𝔊ΘLmin שמו שָׁם (את) cf 12,11.14 ‖ **7** [a] 𝔊(𝔊O c ob) + καὶ ὀπτήσεις cf Ex 12, sed l 𝔐𝔗 ‖ **8** [a] ms חג ‖ [b] V Ken 69 pc Mss 𝔊(𝔊O c ob)𝔖 pr כל; ms מלאכת עבדה כל; 𝔊(𝔊O c ob) ἐν αὐτῇ πᾶν ἔργον, πλὴν ὅσα ποιηθήσεται ψυχῇ ‖ **9** [a] ms𝔊-min𝔖 מֵהַחֵלְךָ cf 𝔙 ‖ **10** [a] prp כְּמַתְּנַת ut 17, sed 𝔊 καθότι … ἰσχύει, 𝔊 17 κατὰ δύναμιν ‖ [b] V Ken 69 ms𝔖 ידיך ‖ [c] 𝔊 δῷ = יתן, 𝔊-B(Ms) + σοί ‖ [d–d] ms𝔊𝔈 כ׳ בֵּרַכְךָ; > 𝔊B; cf 15,14, sed 16,15.

אֱלֹהֶיךָ אַתָּה וּבִנְךָ וּבִתֶּךָ וְעַבְדְּךָ[a] וַאֲמָתֶךָ וְהַלֵּוִי אֲשֶׁר בִּשְׁעָרֶיךָ וְהַגֵּר
וְהַיָּתוֹם וְהָאַלְמָנָה אֲשֶׁר בְּקִרְבֶּךָ בַּמָּקוֹם אֲשֶׁר יִבְחַר יְהוָה אֱלֹהֶיךָ
ב לְשַׁכֵּן שְׁמוֹ שָׁם: 12 וְזָכַרְתָּ כִּי־עֶבֶד הָיִיתָ[b] בְּמִצְרָיִם[a] וְשָׁמַרְתָּ וְעָשִׂיתָ
אֶת־הַחֻקִּים הָאֵלֶּה: פ

ל חס בחור[6]. ל. ב 13 חַג הַסֻּכֹּת תַּעֲשֶׂה לְךָ שִׁבְעַת יָמִים בְּאָסְפְּךָ מִגָּרְנְךָ וּמִיִּקְבֶךָ: 13
14 וְשָׂמַחְתָּ בְחַגֶּךָ אַתָּה וּבִנְךָ וּבִתֶּךָ וְעַבְדְּךָ[a] וַאֲמָתֶךָ וְהַלֵּוִי וְהַגֵּר 14
וְהַיָּתוֹם וְהָאַלְמָנָה אֲשֶׁר בִּשְׁעָרֶיךָ: 15 שִׁבְעַת יָמִים תָּחֹג לַיהוָה 15
אֱלֹהֶיךָ בַּמָּקוֹם אֲשֶׁר־יִבְחַר יְהוָה[a] כִּי יְבָרֶכְךָ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ בְּכֹל
יא[2] מל כל חלים רכות ב מ ה. ה מל ג מנה בתור וכל כתיב דכות תְּבוּאָתְךָ וּבְכֹל מַעֲשֵׂה יָדֶיךָ[b] וְהָיִיתָ אַךְ שָׂמֵחַ: 16 שָׁלוֹשׁ 16
יג[3] פְּעָמִים | בַּשָּׁנָה יֵרָאֶה[a] כָּל־זְכוּרְךָ אֶת־פְּנֵי | יְהוָה אֱלֹהֶיךָ בַּמָּקוֹם אֲשֶׁר
ל זקף קמ. ג כת כן. יג[3] יִבְחָר[b] בְּחַג הַמַּצּוֹת וּבְחַג הַשָּׁבֻעוֹת וּבְחַג הַסֻּכּוֹת וְלֹא יֵרָאֶה[c] אֶת־
ב[3] פְּנֵי יְהוָה רֵיקָם: 17 אִישׁ כְּמַתְּנַת יָדוֹ כְּבִרְכַּת יְהוָה אֱלֹהֶיךָ אֲשֶׁר
נָתַן־לָךְ: ס קכו
ה. ד בטע בסיפ 18 שֹׁפְטִים וְשֹׁטְרִים תִּתֶּן־לְךָ בְּכָל־שְׁעָרֶיךָ אֲשֶׁר יְהוָה[a] אֱלֹהֶיךָ ס(ן)
פרש נֹתֵן לְךָ לִשְׁבָטֶיךָ[a] וְשָׁפְטוּ אֶת־הָעָם מִשְׁפַּט־צֶדֶק: 19 לֹא־תַטֶּה 19
ל זכל קריא צדקה ומשפט רכות. ו ר״פ לא לא ולא[10] מִשְׁפָּט[a] לֹא[b] תַכִּיר[c] פָּנִים וְלֹא־תִקַּח שֹׁחַד כִּי הַשֹּׁחַד יְעַוֵּר עֵינֵי
ב חֲכָמִים וְיסַלֵּף דִּבְרֵי צַדִּיקִם: 20 צֶדֶק צֶדֶק תִּרְדֹּף לְמַעַן תִּחְיֶה[a] 20
וְיָרַשְׁתָּ[a] אֶת־הָאָרֶץ אֲשֶׁר־יְהוָה אֱלֹהֶיךָ נֹתֵן לָךְ: ס 21 לֹא־תִטַּע 21
יד פסוק לך לך[11] לְךָ אֲשֵׁרָה כָּל־עֵץ אֵצֶל מִזְבַּח יְהוָה אֱלֹהֶיךָ אֲשֶׁר תַּעֲשֶׂה־לָּךְ: ס
יז ר״פ בסיפ[12]. ה[13] 22 וְלֹא־תָקִים לְךָ מַצֵּבָה אֲשֶׁר שָׂנֵא[a] יְהוָה אֱלֹהֶיךָ: ס 17 1 לֹא־17
ה תִזְבַּח לַיהוָה אֱלֹהֶיךָ שׁוֹר וָשֶׂה אֲשֶׁר יִהְיֶה בּוֹ מוּם כֹּל דָּבָר רָע כִּי
תוֹעֲבַת יְהוָה אֱלֹהֶיךָ הוּא: ס 2 כִּי־יִמָּצֵא בְקִרְבְּךָ בְּאַחַד[a] 2

[6]Mp sub loco. [7]Mm 477. [8]Mm 150. [9]Mm 1125. [10]Mm 1245. [11]Mm 1860. [12]Mm 1165. [13]Mm 1150.

11 [a] 𝔐𝔊[-min]𝔙 ע׳ ut 15,14; cf 14[a] 5,14 12,12 ‖ **12** [a] V[Ken1.69] pc Mss 𝔐𝔊[-Ms](𝔊[O] c ob) בארץ מ׳ cf 5,15 (24,18) ‖ **14** [a] 𝔐𝔊𝔙 ע׳ cf 11[a], sed > 𝔗[J] ‖ **15** [a] Ms 𝔐𝔙 + אלהיך, 𝔊(𝔊[O] c ob) + *ὁ θεός σου αὐτόν* cf 2 ‖ [b] V[Ken1.69] nonn Mss ידך ‖ **16** [a] l יֵרָאֶה ‖ [b] 𝔐 + בו, 𝔊 + *αὐτὸν* (> 𝔊[AMO min]𝔏) *κύριος* ‖ [c] Ms 𝔐 יראו (Ex 23,15; 34,20 יֵרָאוּ); l יִרְאוּ ‖ **18** [a] 𝔊 *κατὰ φύλας* = לִשְׁבָטִים, 𝔗[J] *lšbṭjkwn* = לִשְׁבָטֵיכֶם ‖ **19** [a–a] > 𝔊[BMs], 𝔊[rel] *οὐκ ἐκκλινοῦσιν κρίσιν* = לֹא יַטּוּ מ׳ cf 𝔙 ‖ [b] V[Ken9.69] mlt Mss 𝔖𝔐𝔊[min] *(οὐδέ)* 𝔖𝔗[J] ולא ‖ [c] 𝔊 3 pl ‖ **20** [a] 𝔊𝔗[J] 2 pl ‖ **22** [a] 𝔐 שְׂנֵאָה ‖ **Cp 17,2** [a] V[Ken69] Ms 𝔐 באחת cf 15,7.

שְׁעָרֶיךָ אֲשֶׁר־יְהוָה אֱלֹהֶיךָ נֹתֵן לָךְ אִישׁ אוֹ־אִשָּׁה אֲשֶׁר יַעֲשֶׂה אֶת־ 2
3 הָרַע בְּעֵינֵי יְהוָה־אֱלֹהֶיךָ לַעֲבֹר בְּרִיתוֹ׃ 3 וַיֵּלֶךְ וַיַּעֲבֹד אֱלֹהִים לג בחול
אֲחֵרִים וַיִּשְׁתַּחוּ[a] לָהֶם וְלַשֶּׁמֶשׁ[b] | וְאוֹ לַיָּרֵחַ אוֹ לְכֹל־צְבָא הַשָּׁמַיִם אֲשֶׁר ל
4 לֹא־צִוִּיתִי[c]׃ ה זוגין[1] . כל תורה כת כן 4 וְהֻגַּד־[a]לְךָ וְשָׁמָעְתָּ[b] וְדָרַשְׁתָּ הֵיטֵב וְהִנֵּה אֱמֶת נָכוֹן
5 הַדָּבָר נֶעֱשְׂתָה הַתּוֹעֵבָה הַזֹּאת בְּיִשְׂרָאֵל׃ 5 וְהוֹצֵאתָ אֶת־הָאִישׁ
הַהוּא אוֹ אֶת־הָאִשָּׁה הַהִוא[a] אֲשֶׁר עָשׂוּ אֶת־הַדָּבָר הָרָע[b] הַזֶּה[c] אֶל־[d]
6 שְׁעָרֶיךָ[ad]e אֶת־הָאִישׁ אוֹ אֶת־הָאִשָּׁה[e] וּסְקַלְתֶּם בָּאֲבָנִים וָמֵתוּ׃ 6 עַל־ ח[2] . ד זוגין[3]
פִּי[f] שְׁנַיִם[a] עֵדִים אוֹ[b] שְׁלֹשָׁה עֵדִים יוּמַת הַמֵּת לֹא יוּמַת עַל־פִּי עֵד
7 אֶחָד׃ 7 יַד הָעֵדִים תִּהְיֶה־בּוֹ בָרִאשֹׁנָה לַהֲמִיתוֹ וְיַד כָּל־הָעָם כג . ח[4]
8 בָּאַחֲרֹנָה וּבִעַרְתָּ הָרָע[a] מִקִּרְבֶּךָ׃ פ 8 כִּי[c] יִפָּלֵא[c] מִמְּךָ[c] דָּבָר ל בסע ר״פ בתור[5] .
לְמִשְׁפָּט בֵּין־דָּם[f] לְדָם בֵּין־דִּין לְדִין וּבֵין[c] נֶגַע לָנֶגַע דִּבְרֵי־[a] רִיבֹת ב פסוק דמסע[6]
בִּשְׁעָרֶיךָ וְקַמְתָּ וְעָלִיתָ אֶל־הַמָּקוֹם אֲשֶׁר יִבְחַר יְהוָה אֱלֹהֶיךָ בּוֹ[d]׃ ח[7] . ב[8]
9 וּבָאתָ אֶל־[a]הַכֹּהֲנִים[c] הַלְוִיִּם וְאֶל־[ab]הַשֹּׁפֵט אֲשֶׁר יִהְיֶה בַּיָּמִים הָהֵם ז בסע[9] . יג[10]
וְדָרַשְׁתָּ[c] וְהִגִּידוּ לְךָ אֶת דְּבַר הַמִּשְׁפָּט׃ 10 וְעָשִׂיתָ עַל־פִּי הַדָּבָר חצי הספר בפסוקים
אֲשֶׁר יַגִּידוּ לְךָ[a] מִן־הַמָּקוֹם הַהוּא[b] אֲשֶׁר יִבְחַר יְהוָה[ac] וְשָׁמַרְתָּ לַעֲשׂוֹת
11 כְּכֹל אֲשֶׁר יוֹרוּךָ[d]׃ 11 עַל־פִּי הַתּוֹרָה[a] אֲשֶׁר יוֹרוּךָ[a] וְעַל־[b]הַמִּשְׁפָּט ל
אֲשֶׁר־יאמְרוּ לְךָ תַּעֲשֶׂה לֹא[c] תָסוּר מִן־הַדָּבָר אֲשֶׁר־יַגִּידוּ לְךָ יָמִין
12 וּשְׂמֹאל׃ 12 וְהָאִישׁ אֲשֶׁר־יַעֲשֶׂה בְזָדוֹן לְבִלְתִּי שְׁמֹעַ אֶל־הַכֹּהֵן הָעֹמֵד יא[11]
לְשָׁרֶת[a] שָׁם אֶת־יְהוָה אֱלֹהֶיךָ[b] אוֹ אֶל־[b]הַשֹּׁפֵט וּמֵת הָאִישׁ הַהוּא ל בסע

Cp 17 [1]Mp dub, cf Mp sub loco. [2]Mm 3068. [3]Mm 2810. [4]Mm 1743. [5]Mm 1151. [6]Mm 1152. [7]Mm 1035. [8]Mm 1153. [9]Mm 50. [10]Mm 1188. [11]Mm 2550.

3 [a] 𝔪 חוי–, pc Mss חוו– ‖ [b] V^{Ken9} pc Mss 𝔊𝔗^{Ms}𝔙 ’ל; 𝔊^{ΘL}(𝔖) *ἢ τῷ ἡλίῳ* = אוֹ ל’ ‖ [c] Ms תים–, 𝔪 יו–, 𝔊-^{BO} *προσέταξά σοι* = יךָ–, 𝔊^{BO} *προσέταξεν* = צִוָּה ‖ **4** [a] 𝔪 וְהִגִּידוּ ‖ [b] > 𝔊-$^{L\,min}$(𝔊^{O} c ast) cf 13,15 ‖ **5** [a–a] > 𝔊$^{B\,min}$(𝔊^{O} c ast) ‖ [b] pc Mss 𝔅 הָרַע id 7 ‖ [c] > 𝔙 ‖ [d–d] 𝔗 *ltr’ bjt djnk* cf 𝔗^{J} ‖ [e–e] > 𝔊𝔙 ‖ [f] > 𝔙 ‖ **6** [a] 𝔪 שני ‖ [b] pc Mss 𝔖𝔪 𝔊-$^{F\,min}$𝔖^{AMU} + עַל־פִּי cf 19,5 ‖ **7** [a] cf 5[b]; 𝔊-^{min} *τὸ πονηρόν*, 𝔊^{rel} *τὸν πονηρόν* cf 13,6 ‖ **8** [a–a] prp בֵּין דָּן לְדָן וּבֵין נֶגַע לְנֶגַע דִּבְרֵי 𝔗 ‖ [b] nonn Mss 𝔖𝔪𝔊𝔖𝔗^{J} ובין ‖ [c] V$^{Ken1.9}$ nonn Mss 𝔗 בין ‖ [d] > 𝔪𝔊^{min}; 𝔊^{B}(𝔈) *ἐκεῖ*, 𝔊^{O}(c ast)^{L} *ἐν αὐτῷ*, 𝔊(𝔊^{O} c ob)-$^{B\,min}$ + *ἐπικληθῆναι τὸ ὄνομα αὐτοῦ ἐκεῖ* ‖ **9** [a–a] > 𝔊^{B} (homtel hebr?); 𝔖 *khn’ ’w lwt lwj’ ’w lwt* = הכהן או אל הלוי או אל ‖ [b] Ms 𝔊$^{ΘLO\,min}$ או אל ‖ [c] 𝔪𝔊 וְדָרְשׁוּ ‖ **10** [a–a] > 𝔊^{min} ‖ [b] > 𝔊-^{LO} ‖ [c] 𝔪𝔊^{B} + אלהיך, 𝔊^{rel}(𝔊^{O} c ob) *ὁ θεός σου ἐπικληθῆναι τὸ ὄνομα αὐτοῦ ἐκεῖ* = אֱלֹהֶיךָ לְשַׁכֵּן שְׁמוֹ שָׁם ‖ [d] 𝔊 pass *(νομοθετηθῇ σοι* vel sim, 𝔊^{min} om *σοι)* ‖ **11** [a–a] > 𝔊𝔙; 𝔊^{L}(𝔊^{O} c ast) *οἳ ἂν φωτίσωσίν (-ίσουσίν, -ιοῦσίν) σοι* (a יְאוֹר) ‖ [b] 𝔪 + פי ‖ [c] Ms Edd 𝔪𝔖 ולא ‖ **12** [a–a] 𝔊 *ἐπὶ τῷ ὀνόματι* = אֶת־שֵׁם ‖ [b–b] 𝔪^{Mss}𝔙 ואל.

ו¹² ל . 12 וּבִעַרְתָּ הָרָע[c] מִיִּשְׂרָאֵל׃ 13 וְכָל־הָעָם יִשְׁמְעוּ וְיִרָאוּ וְלֹא יְזִדֹנוּן עוֹד׃ ס 13

יז חס וכל משלי דכות ב מ ד 14 כִּי־תָבֹא אֶל־הָאָרֶץ אֲשֶׁר יְהוָה אֱלֹהֶיךָ נֹתֵן לָךְ וִירִשְׁתָּהּ וְיָשַׁבְתָּה בָּהּ וְאָמַרְתָּ אָשִׂימָה עָלַי מֶלֶךְ כְּכָל־הַגּוֹיִם אֲשֶׁר סְבִיבֹתָי׃ 14

ל מל . ד 14

ב 15 שׂוֹם תָּשִׂים עָלֶיךָ מֶלֶךְ אֲשֶׁר יִבְחַר יְהוָה אֱלֹהֶיךָ בּוֹ מִקֶּרֶב אַחֶיךָ תָּשִׂים עָלֶיךָ מֶלֶךְ לֹא תוּכַל לָתֵת עָלֶיךָ אִישׁ נָכְרִי אֲשֶׁר לֹא־אָחִיךָ הוּא׃ 15

יז מ״ם לא ולא לא 18 . כד בלישׁ 17 . כח 18 16 רַק לֹא־יַרְבֶּה־לּוֹ סוּסִים וְלֹא־יָשִׁיב אֶת־הָעָם מִצְרַיְמָה 16

כב בתור . ד בלישׁ 19 לְמַעַן הַרְבּוֹת[a] סוּס וַיהוָה אָמַר[b] לָכֶם[c] לֹא תֹסִפוּן לָשׁוּב בַּדֶּרֶךְ הַזֶּה 19

יז 20 ר״ם בסיפ והד מן ך פסוק ולא ולא לא . ג 21 עוֹד׃ 17 וְלֹא יַרְבֶּה־לּוֹ נָשִׁים וְלֹא יָסוּר לְבָבוֹ וְכֶסֶף[c] וְזָהָב לֹא יַרְבֶּה־ 17

ב 22 . ב . ד 23 לּוֹ מְאֹד׃ 18 וְהָיָה כְשִׁבְתּוֹ עַל כִּסֵּא[c] מַמְלַכְתּוֹ וְכָתַב לוֹ[a] אֶת־מִשְׁנֶה 18

ג 24 הַתּוֹרָה הַזֹּאת[a] עַל־סֵפֶר מִלִּפְנֵי הַכֹּהֲנִים[c] הַלְוִיִּם׃ 19 וְהָיְתָה עִמּוֹ 19

וְקָרָא בוֹ[a] כָּל־יְמֵי חַיָּיו לְמַעַן יִלְמַד לְיִרְאָה אֶת־יְהוָה אֱלֹהָיו[b] לִשְׁמֹר

ד 25 . ד ב מל וב חס אֶת־כָּל־דִּבְרֵי[c] הַתּוֹרָה הַזֹּאת[c] וְאֶת־הַחֻקִּים[d] הָאֵלֶּה לַעֲשֹׂתָם׃

20 לְבִלְתִּי רוּם[a]־לְבָבוֹ מֵאֶחָיו וּלְבִלְתִּי סוּר[b] מִן־הַמִּצְוָה יָמִין וּשְׂמֹאול 20

לְמַעַן יַאֲרִיךְ יָמִים[c] עַל־מַמְלַכְתּוֹ הוּא וּבָנָיו בְּקֶרֶב יִשְׂרָאֵל׃ ס

ל 1 . ל 18 1 לֹא־יִהְיֶה[a] לַכֹּהֲנִים הַלְוִיִּם כָּל־שֵׁבֶט לֵוִי חֵלֶק וְנַחֲלָה עִם־

ט כת י וכל מאשי דכות . ל ישְׂרָאֵל אִשֵּׁי[b] יְהוָה וְנַחֲלָתוֹ[c] יֹאכֵלוּן׃ 2 וְנַחֲלָה לֹא־יִהְיֶה־לּוֹ בְּקֶרֶב 2

כג ר״ם אֶחָיו יְהוָה הוּא נַחֲלָתוֹ כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר־לוֹ׃ ס 3 וְזֶה יִהְיֶה מִשְׁפַּט 3

ב 2 . ב 3 הַכֹּהֲנִים מֵאֵת[a] הָעָם מֵאֵת זֹבְחֵי הַזֶּבַח אִם־שׁוֹר אִם־שֶׂה וְנָתַן לַכֹּהֵן

ל . ל . כח . ו 4 הַזְּרֹעַ וְהַלְּחָיַיִם וְהַקֵּבָה׃ 4 רֵאשִׁית דְּגָנְךָ[a] תִּירֹשְׁךָ וְיִצְהָרֶךָ וְרֵאשִׁית

ב 5 גֵּז צֹאנְךָ תִּתֶּן־לוֹ׃ 5 כִּי בוֹ בָּחַר יְהוָה אֱלֹהֶיךָ[a] מִכָּל־שְׁבָטֶיךָ לַעֲמֹד[b] 5

[12]Mm 1180. [13]Mm 1713. [14]Mm 1565. [15]Mm 1154. [16]Mm 1613. [17]Mm 1685. [18]Mm 84. [19]Mm 430. [20]Mm 1165. [21]Mm 171. [22]Mm 1988. [23]Mm 1155. [24]Mm 1188. [25]Mm 1156. Cp 18 [1]Mm 2451. [2]Ho 13,2. [3]Mm 830. [4]Mm 1157. [5]Ps 72,6.

12 [c] 𝔊[min] *τὸ πονηρόν*, 𝔊[rel] *τὸν πονηρόν* cf 7 ‖ **16** [a] 𝔊-[Ms](𝔖𝔗𝔗[J]𝔙) + *ἑαυτῷ* ‖ [b] 𝔐[Mss] האמר ‖ [c] > V[Ken9]𝔊[BΘ min]; V[Ken1.107] Ms אֵלַי ‖ **18** [a–a] 𝔊 *τὸ δευτερονόμιον τοῦτο* cf 𝔙 ‖ **19** [a] Seb 𝔐𝔗 בָּהּ ‖ [b] V[Ken69.107] pc Mss 𝔊[BΘ min] אלהיך ‖ [c–c] 𝔊 *τὰς ἐντολὰς ταύτας* = הדברים האלה, 𝔊[Fmin] *τὰς ἐντολὰς αὐτοῦ* = דבריו ‖ [d] V[Ken69]𝔗[J] pr כל ‖ **20** [a] 𝔐 רם, 𝔐[Mss] ראם ‖ [b] 𝔐 סר ‖ [c–c] 𝔐 על כסא מ׳ ‖ **Cp 18,1** [a–a] 𝔖 *lkhn' wllwj'* = לכהן וללוי ‖ [b] pc Mss 𝔐[Mss] אשה ‖ [c] 𝔊-[min] *ὁ κλῆρος αὐτῶν* = נַחֲלָתָם ‖ **2** [a] add ex 10,9? ‖ **3** [a] Seb 𝔖𝔗[J] מִן ‖ **4** [a] 𝔐[Mss] דגניך cf 12,17 ‖ **5** [a] > 𝔊[BFmin]𝔏 ‖ [b] 𝔐𝔊-[min] + לפני יהוה אלהיך cf 10,8.

6 לְשָׁרַתְ[c] בְּשֵׁם־יְהוָה[d] הֽוּא וּבָנָיו[e] כָּל־הַיָּמִים[e]׃ ס 6 וְכִי־יָבֹא ח ר״פ בסיפ
הַלֵּוִי מֵאַחַד[a] שְׁעָרֶיךָ מִכָּל־יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר־הוּא גָר־שָׁם וּבָא בְּכָל־אַוַּת י
7 נַפְשׁוֹ אֶל־הַמָּקוֹם אֲשֶׁר־יִבְחַר יְהוָה׃ 7 וְשֵׁרֵת בְּשֵׁם יְהוָה אֱלֹהָיו ב ר״פ[6]
8 כְּכָל־אֶחָיו הַלְוִיִּם הָעֹמְדִים שָׁם לִפְנֵי יְהוָה׃ 8 חֵלֶק כְּחֵלֶק יֹאכֵלוּ[a] יא בתור ובנביא . ב
לְבַד מִמְכָּרָיו[b] עַל־הָאֲבֹת׃ ס ל
9 כִּי אַתָּה בָּא אֶל־הָאָרֶץ אֲשֶׁר־יְהוָה אֱלֹהֶיךָ נֹתֵן לָךְ לֹא־תִלְמַד ס[7] וכל קריא דכות ב מ יב
10 לַעֲשׂוֹת כְּתוֹעֲבֹת הַגּוֹיִם הָהֵם׃ 10 לֹא־יִמָּצֵא בְךָ מַעֲבִיר בְּנוֹ־וּבִתּוֹ
11 בָּאֵשׁ קֹסֵם קְסָמִים מְעוֹנֵן וּמְנַחֵשׁ[a] וּמְכַשֵּׁף[b]׃ 11 וְחֹבֵר[a] חָבֶר וְשֹׁאֵל[b]
12 אוֹב וְיִדְּעֹנִי וְדֹרֵשׁ[c] אֶל־הַמֵּתִים׃ 12 כִּי־תוֹעֲבַת יְהוָה[a] כָּל־עֹשֵׂה אֵלֶּה ד למערב[8] . ג וחס[9] . ג
13 וּבִגְלַל הַתּוֹעֵבֹת הָאֵלֶּה יְהוָה אֱלֹהֶיךָ[b] מוֹרִישׁ אוֹתָם[b] מִפָּנֶיךָ׃ 13 תָּמִים[a] לט מל בתור
14 תִּהְיֶה עִם יְהוָה אֱלֹהֶיךָ׃ ס 14 כִּי ו הַגּוֹיִם הָאֵלֶּה אֲשֶׁר[a] אַתָּה ס(יא)
יוֹרֵשׁ[a] אוֹתָם אֶל־מְעֹנְנִים[b] וְאֶל־קֹסְמִים[c] יִשְׁמָעוּ וְאַתָּה לֹא כֵּן נָתַן לְךָ לט מל בתור . ג ב מל וחד חס[10] . יט[11]
15 יְהוָה אֱלֹהֶיךָ׃ 15 נָבִיא[a] מִקִּרְבְּךָ מֵאַחֶיךָ[a] כָּמֹנִי יָקִים לְךָ יְהוָה יא ר״פ וס״פ ג[12]
16 אֱלֹהֶיךָ אֵלָיו תִּשְׁמָעוּן׃ 16 כְּכֹל אֲשֶׁר־שָׁאַלְתָּ מֵעִם יְהוָה אֱלֹהֶיךָ ט ומן ראש דמלכים עד וירא כל ישראל דכות[13]
בְּחֹרֵב בְּיוֹם הַקָּהָל לֵאמֹר לֹא אֹסִף[a] לִשְׁמֹעַ אֶת־קוֹל יְהוָה אֱלֹהָי[b] ג . ח[14] קמ וכל אחנה וס״פ דכות ב מ ב
17 וְאֶת־הָאֵשׁ הַגְּדֹלָה הַזֹּאת[d] לֹא־אֶרְאֶה[d] עוֹד וְלֹא אָמוּת[e]׃ 17 וַיֹּאמֶר ב
18 יְהוָה אֵלַי הֵיטִיבוּ[a] אֲשֶׁר דִּבֵּרוּ׃ 18 נָבִיא[a] אָקִים לָהֶם מִקֶּרֶב אֲחֵיהֶם ל[15] . ב
כָּמוֹךָ[b] וְנָתַתִּי דְבָרַי[c] בְּפִיו וְדִבֶּר אֲלֵיהֶם[c] אֵת כָּל־אֲשֶׁר אֲצַוֶּנּוּ׃ יז מל בתור[16]
19 וְהָיָה הָאִישׁ אֲשֶׁר לֹא־יִשְׁמַע אֶל־דְּבָרַי[a] אֲשֶׁר יְדַבֵּר[b] בִּשְׁמִי אָנֹכִי ג
20 אֶדְרֹשׁ מֵעִמּוֹ׃ 20 אַךְ הַנָּבִיא אֲשֶׁר יָזִיד לְדַבֵּר דָּבָר בִּשְׁמִי אֵת אֲשֶׁר ב תר מל וחד חס

[6]Mm 889. [7]Mm 230. [8]Mm 1158. [9]Mm 1159. [10]Mm 1457. [11]Mm 436. [12]Mm 729. [13]Mm 3417. [14]Mm 960. [15]Mm 1160. [16]Mm 250.

5 [c] 𝔐𝔊[L] לשרתו(ן) = 10,8; 𝔐𝔊[-Ms](𝔊[O] c ob) + ולברך cf 10,8 21,5 ‖ [d–d] 𝔐𝔊[BNΘLOmin] בשמו cf 10,8 21,5; 𝔖 + *'lhk* = אלהיך ‖ [e–e] 𝔊[BM(N)Θmin] pr *ἐν τοῖς υἱοῖς Ισραηλ* (= 17,20; 32,51); > 𝔊[B] ‖ **6** [a] 𝔐 מאחת cf 15,7 (12,15) ‖ **8** [a] 𝔐[Mss]𝔊[-N] יאכל cf 𝔙 ‖ [b] frt 1 מִמְכָּרָיו vel מִמֶּכָּרָיו cf 2 R 12,6.8; 𝔗[J] alit ‖ **10** [a] V[Ken9] pc Mss 𝔐 מ׳ ‖ [b] 𝔐𝔊 מ׳ ‖ **11** [a] 𝔐𝔊 ח׳ ‖ [b] 𝔐𝔊 ש׳ ‖ [c] 𝔊[BΘmin] om cop ‖ **12** [a] pc Mss 𝔐𝔊(𝔊[O] c ob)𝔖𝔗[Ms] + אלהיך ‖ [b–b] Ms 𝔐 מוֹרִישָׁם ‖ **13** [a] 𝔅 ת maj ‖ **14** [a–a] 𝔐𝔗[J] pl ‖ [b] 𝔐𝔖𝔗 המ׳ ‖ [c] 𝔐𝔖𝔗 הק׳ ‖ **15** [a–a] 𝔐𝔊(𝔊[O] c ast) מִקִּרְבְּךָ אַחֶיךָ ut 17,15 cf 18,18 ‖ **16** [a] V[Ken107] pc Mss 𝔐[Mss] אס(ו)ף; 𝔊𝔗[J] 1 pl ‖ [b] 𝔊[B] 2 sg, 𝔊[min] 2 pl, 𝔊[rel]𝔗[J] 1 pl cf 5,25 ‖ [c] 𝔐 𝔊[Ms] אִשּׁוֹ ‖ [d] 𝔊𝔗[J] 1 pl; > 𝔊[Ms]𝔏 ‖ [e] 𝔊𝔗[J] 1 pl ‖ **17** [a] pc Mss + אֶת, pc Mss 𝔈𝔊[-Ms](𝔊[O] c ob)𝔖𝔙 + כל ‖ **18** [a] 𝔔 נבי ‖ [b–b] 𝔔 כמוכה (sic!) לאהם מקרב אחיהמה ‖ [c–c] 𝔔 בפיהו (sic!) וידבר אליהמה ‖ **19** [a] > 𝔊[BΘmin]; 𝔊[O] *πάντα* = כל; 𝔐𝔊[rel] ורי־ ‖ [b] 𝔔𝔊[-min] + הנביא; 𝔊[BMs] + *ἐκεῖνος* (ex 22?).

ל לֹא־צִוִּיתִיו לְדַבֵּר וַאֲשֶׁר יְדַבֵּר בִּשְׁמִי אֱלֹהִים אַחֵרִים וּמֵת הַנָּבִיא
21 הַהוּא׃ 21 וְכִי תֹאמַר בִּלְבָבֶךָ אֵיכָה[a] נֵדַע[b] אֶת־הַדָּבָר אֲשֶׁר לֹא־ 21 יח ר״פ בסיפ׳. יז[17]
22 דִּבְּרוֹ יְהוָה׃ 22 אֲשֶׁר יְדַבֵּר הַנָּבִיא בְּשֵׁם יְהוָה וְלֹא[a]־יִהְיֶה הַדָּבָר׀ 22
נ וְלֹא יָבוֹא הוּא הַדָּבָר אֲשֶׁר לֹא־דִבְּרוֹ יְהוָה בְּזָדוֹן דִּבְּרוֹ הַנָּבִיא
[b]לֹא תָגוּר[c] מִמֶּנּוּ[b]׃ ס

19 1 כִּי־יַכְרִית יְהוָה אֱלֹהֶיךָ אֶת־הַגּוֹיִם אֲשֶׁר יְהוָה אֱלֹהֶיךָ נֹתֵן **19**
ה מל ג מגה בתור וכל כתיב דכות לְךָ אֶת־אַרְצָם וְיָרַשְׁתָּם וְיָשַׁבְתָּ בְעָרֵיהֶם וּבְבָתֵּיהֶם׃ 2 שָׁלוֹשׁ עָרִים 2
ג תַּבְדִּיל לָךְ בְּתוֹךְ אַרְצְךָ אֲשֶׁר יְהוָה אֱלֹהֶיךָ נֹתֵן לְךָ לְרִשְׁתָּהּ[a]׃
ב׳ 3 תָּכִין לְךָ הַדָּרֶךְ וְשִׁלַּשְׁתָּ אֶת־גְּבוּל אַרְצְךָ אֲשֶׁר יַנְחִילְךָ יְהוָה 3
כג ר״פ אֱלֹהֶיךָ וְהָיָה לָנוּס שָׁמָּה כָּל־רֹצֵחַ׃ 4 וְזֶה דְּבַר הָרֹצֵחַ אֲשֶׁר־יָנוּס 4
ד חס[2] שָׁמָּה וָחָי אֲשֶׁר יַכֶּה אֶת־רֵעֵהוּ בִּבְלִי־דַעַת וְהוּא לֹא־שֹׂנֵא לוֹ מִתְּמֹל
יב ר״פ. ב[a]. ז פסוק דמיין בטעמ שִׁלְשֹׁם׃ 5 וְאֶשֶׁת יָבֹא אֶת־רֵעֵהוּ בַיַּעַר לַחְטֹב עֵצִים וְנִדְּחָה[a] יָדוֹ 5
ל. ג[4] בַגַּרְזֶן לִכְרֹת הָעֵץ וְנָשַׁל הַבַּרְזֶל מִן־הָעֵץ וּמָצָא אֶת־רֵעֵהוּ וָמֵת הוּא
יָנוּס אֶל־אַחַת הֶעָרִים[a]־הָאֵלֶּה וָחָי׃ 6 פֶּן־יִרְדֹּף גֹּאֵל הַדָּם אַחֲרֵי 6
ב חד קמ וחד פת[5]. ב חד קמ וחד פת[6] הָרֹצֵחַ כִּי־יֵחַם לְבָבוֹ וְהִשִּׂגוֹ כִּי־יִרְבֶּה[a] הַדֶּרֶךְ וְהִכָּהוּ נֶפֶשׁ[b] וְלוֹ אֵין
ב מל בתור[7] מִשְׁפַּט־מָוֶת כִּי לֹא שֹׂנֵא הוּא לוֹ מִתְּמֹל שִׁלְשֹׁם׃ 7 עַל־כֵּן אָנֹכִי 7
מְצַוְּךָ לֵאמֹר שָׁלֹשׁ עָרִים תַּבְדִּיל לָךְ׃ ס 8 וְאִם־יַרְחִיב יְהוָה 8
יד אֱלֹהֶיךָ אֶת־גְּבֻלְךָ כַּאֲשֶׁר נִשְׁבַּע לַאֲבֹתֶיךָ וְנָתַן לְךָ אֶת־כָּל־הָאָרֶץ
אֲשֶׁר דִּבֶּר לָתֵת לַאֲבֹתֶיךָ׃ 9 כִּי־תִשְׁמֹר אֶת־כָּל־הַמִּצְוָה הַזֹּאת 9
נ. ד[8] לַעֲשֹׂתָהּ אֲשֶׁר אָנֹכִי מְצַוְּךָ הַיּוֹם לְאַהֲבָה אֶת־יְהוָה אֱלֹהֶיךָ וְלָלֶכֶת[a]
ל בִּדְרָכָיו[b] כָּל־הַיָּמִים וְיָסַפְתָּ לְךָ עוֹד שָׁלֹשׁ עָרִים עַל־הַשָּׁלֹשׁ הָאֵלֶּה׃
יז ר״פ בסיפ׳ 10 וְלֹא יִשָּׁפֵךְ דָּם[a] נָקִי[b] בְּקֶרֶב אַרְצְךָ אֲשֶׁר יְהוָה אֱלֹהֶיךָ נֹתֵן לְךָ 10
יח ר״פ בסיפ׳. ד[11] נַחֲלָה וְהָיָה עָלֶיךָ דָּמִים׃ ס 11 וְכִי־יִהְיֶה[a] אִישׁ שֹׂנֵא לְרֵעֵהוּ

[17]Mm 1161. [18]Mm 1095. Cp 19 [1]1S 20,19. [2]Mm 518. [3]Mm 1162. [4]Mm 1096. [5]Mm 1163. [6]Mm 2428. [7]Mm 1164. [8]Mp sub loco. [9]Mm 1196. [10]Mm 1165. [11]Mm 1147.

21 [a] 𝔪 איך ‖ [b] 𝔪 נודע, 𝔊[Ms](𝔖𝔙) *γνώσομαι* = אֵדַע ‖ **22** [a] pc Mss 𝔪 לא ‖ [b–b] add? ‖ [c] Ms Vrs 𝔗[J] pl ‖ **Cp 19,2** [a] > 𝔊* ‖ **5** [a] 𝔪 ונדח ‖ [b] Ms 𝔪 pr מן cf 11[b] ‖ **6** [a] Seb תרבה cf 14,24 ‖ [b] 𝔊-B[min] + *καὶ ἀποθάνῃ* = ומת cf 11 ‖ **9** [a] 𝕍[Ken9.69.107] pc Mss 𝔪[Mss]𝔊-Θ[LO] ל cf 11,22 30,16 ‖ [b] 𝔊-[Ms] *ἐν πάσαις ταῖς ὁδοῖς αὐτοῦ* = בְּכל ד׳ ut 𝔊 10,12 11,22 30,16 ‖ **10** [a] pc Mss דָּם cf 13 ‖ [b] 𝔪 נקיא ut 13 21,8sq 24,5 27,25 ‖ **11** [a] 𝔪 כִּי.

וְאָרַב לוֹ וְקָם עָלָיו וְהִכָּהוּ נֶפֶשׁ וָמֵת וְנָס אֶל־אַחַת הֶעָרִים[b] הָאֵל[c]׃ ה לשון תול[12]
12 וְשָׁלְחוּ זִקְנֵי עִירוֹ וְלָקְחוּ אֹתוֹ מִשָּׁם וְנָתְנוּ אֹתוֹ בְּיַד גֹּאֵל הַדָּם וָמֵת[a]׃
13 לֹא־תָחוֹס עֵינְךָ עָלָיו וּבִעַרְתָּ דַם־הַנָּקִי[b] מִיִּשְׂרָאֵל וְטוֹב לָךְ׃ ס ג[13] . ז[14]
14 לֹא תַסִּיג גְּבוּל רֵעֲךָ אֲשֶׁר גָּבְלוּ רִאשֹׁנִים בְּנַחֲלָתְךָ אֲשֶׁר תִּנְחַל ל . ה[15] ; ב זקף חד קמ וחד פת[16]
15 בָּאָרֶץ אֲשֶׁר יְהוָה אֱלֹהֶיךָ נֹתֵן לְךָ[a] לְרִשְׁתָּהּ׃ ס 15 לֹא־יָקוּם ג
עֵד אֶחָד בְּאִישׁ לְכָל־עָוֹן וּלְכָל־חַטָּאת[a] בְּכָל־חֵטְא אֲשֶׁר יֶחֱטָא[b]
16 עַל־פִּי שְׁנֵי עֵדִים אוֹ עַל־פִּי שְׁלֹשָׁה־עֵדִים יָקוּם[c] דָּבָר׃ 16 כִּי־[a]יָקוּם ו זגרין[17]
17 עֵד־חָמָס בְּאִישׁ לַעֲנוֹת בּוֹ סָרָה׃ 17 וְעָמְדוּ שְׁנֵי־הָאֲנָשִׁים[a] אֲשֶׁר־ ד[18]
לָהֶם הָרִיב לִפְנֵי יְהוָה לִפְנֵי[b] הַכֹּהֲנִים וְהַשֹּׁפְטִים אֲשֶׁר יִהְיוּ[c] בַּיָּמִים ב ומל[19] . ל[20]
18 הָהֵם׃ 18 וְדָרְשׁוּ הַשֹּׁפְטִים הֵיטֵב וְהִנֵּה עֵד־שֶׁקֶר הָעֵד שָׁקַר עָנָה ד[20] . כל תורה כת כן
19 בְּאָחִיו׃ 19 וַעֲשִׂיתֶם[a] לוֹ כַּאֲשֶׁר זָמַם לַעֲשׂוֹת לְאָחִיו וּבִעַרְתָּ[b] הָרָע[c]
20 מִקִּרְבֶּךָ[d]׃ 20 וְהַנִּשְׁאָרִים יִשְׁמְעוּ וְיִרָאוּ וְלֹא־יֹסְפוּ לַעֲשׂוֹת עוֹד כַּדָּבָר ו[21] . ט בלישׁ ול חס דחס
21 הָרָע הַזֶּה בְּקִרְבֶּךָ׃ 21 וְלֹא[a] תָחוֹס עֵינֶךָ נֶפֶשׁ בְּנֶפֶשׁ עַיִן בְּעַיִן שֵׁן ז״ק ר״ם בסיס[22] . ה[23] . סו ו[24] מנח חס . ג[25]
בְּשֵׁן יָד בְּיָד רֶגֶל בְּרָגֶל׃ ס
ס[1] **20** 1 כִּי־תֵצֵא לַמִּלְחָמָה עַל־אֹיְבֶיךָ[a] וְרָאִיתָ סוּס וְרֶכֶב עָם[b] רַב ב חס
מִמְּךָ לֹא תִירָא מֵהֶם כִּי־יְהוָה אֱלֹהֶיךָ עִמָּךְ הַמַּעֲלֶךָ מֵאֶרֶץ מִצְרָיִם׃ ו[2] . ב[3]
2 [a]וְהָיָה כְּקָרַבְכֶּם אֶל־הַמִּלְחָמָה וְנִגַּשׁ הַכֹּהֵן וְדִבֶּר אֶל־הָעָם׃ 3 [a]וְאָמַר ל . ל
אֲלֵהֶם שְׁמַע יִשְׂרָאֵל אַתֶּם קְרֵבִים הַיּוֹם לַמִּלְחָמָה עַל־אֹיְבֵיכֶם אַל־ ג[4]
4 יֵרַךְ לְבַבְכֶם אַל־תִּירְאוּ וְאַל־[b]תַּחְפְּזוּ וְאַל־תַּעַרְצוּ[b] מִפְּנֵיהֶם׃ 4 [a]כִּי ג[5]
יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם הַהֹלֵךְ עִמָּכֶם לְהִלָּחֵם לָכֶם עִם־אֹיְבֵיכֶם לְהוֹשִׁיעַ[b]

[12]Mm 119. [13]Mm 1166. [14]Mm 1088. [15]Mm 823. [16]Mm 1949. [17]Mm 2810. [18]Mm 1167. [19]Mm 3619. [20]Mm 1168. [21]Mm 1180. [22]Mm 1165. [23]Mm 2789. [24]Mm 1145. [25]Mm 1169. Cp 20 [1]Mp sub loco. [2]Mm 3355. [3]Mm 1170. [4]Mm 2964. [5]Mm 1171.

11 [b] 𝔊𝔲[W] pr מן cf 5[b] ‖ [c] Seb 2 Mss 𝔲 הָאֱלֹה cf 4,42[b] ‖ **12** [a] 𝔲 והומת, 𝔗[J] *wjtqtjl* cf 𝔖 ‖ **13** [a] Ms 𝔲𝔖 הַדָּם cf 21,9 ‖ [b] 𝔲 הנקיא, 𝔊𝔗[J] *zk(')j* ‖ **14** [a] 𝔊 + נחלה ‖ **15** [a] 𝔲 חטא ‖ [b–b] frt dl cf 𝔊[Lmin] ‖ [c] 𝔊-Ms(𝔊[O] c ob)𝔙 + *πᾶν* = כָּל ‖ **16** [a] 𝔲𝔖 וכי cf 𝔊 δέ ‖ **17** [a] 𝔲Mss א cf 𝔊𝔗[J] ‖ [b] V[Ken 69] pc Mss 𝔲Mss𝔊(𝔊[O] c ob)𝔖 ולו ‖ [c] pc Mss 𝔲Mss sg ‖ **19** [a] 𝔊[AΘ min] *καὶ ποιήσεται* = וְנַעֲשָׂה vel וְיַעֲשֶׂה cf Lv 7,9 vel Dt 25,9? prp וְעָשִׂיתָ ‖ [b] 𝔊-B⊖LO min 𝔖𝔗[J] 2 pl ‖ [c] 𝔊-F*Ms *τὸν πονηρόν* cf 13,6 ‖ [d] 𝔊𝔖𝔗[J] 2 pl ‖ **20** [a] 𝔊𝔖𝔗[J] 2 pl; > 𝔙 ‖ **21** [a] V[Ken 69] pc Mss 𝔲𝔊-N𝔖𝔙 לא ‖ **Cp 20,1** [a] (V[Ken 69]) mlt Mss 𝔅 איבך ‖ [b] 𝔲𝔊𝔙 ועם; 𝔗[J] pl ‖ **2** [a] frt dl (pl) ‖ **3** [a] frt dl (pl) ‖ [b–b] 𝔲 תע׳ ואל תח׳ ‖ **4** [a] cf 2[a] ‖ [b] 𝔲 𝔊-Bmin ׳ול; 𝔊Mmin(𝔖) *καὶ διασώσει* = וְיוֹשִׁיעַ.

אֶתְכֶם׃ 5 וְדִבְּרוּ הַשֹּׁטְרִים אֶל־הָעָם לֵאמֹר מִי־הָאִישׁ אֲשֶׁר בָּנָה 5
הי⁶ בַּיִת־חָדָשׁ וְלֹא חֲנָכוֹ יֵלֵךְ וְיָשָׁב לְבֵיתוֹ פֶּן־יָמוּת בַּמִּלְחָמָה וְאִישׁ
ל. ב. הי⁶ אַחֵר יַחְנְכֶנּוּ׃ 6 וּמִי[a]־הָאִישׁ אֲשֶׁר־נָטַע כֶּרֶם וְלֹא חִלְּלוֹ יֵלֵךְ וְיָשָׁב 6
ב לְבֵיתוֹ פֶּן־יָמוּת בַּמִּלְחָמָה וְאִישׁ אַחֵר יְחַלְּלֶנּוּ׃ 7 וּמִי[a]־הָאִישׁ אֲשֶׁר־ 7
הי⁶ אֵרַשׂ אִשָּׁה וְלֹא לְקָחָהּ יֵלֵךְ וְיָשָׁב לְבֵיתוֹ פֶּן־יָמוּת בַּמִּלְחָמָה וְאִישׁ
אַחֵר יִקָּחֶנָּה׃ 8 וְיָסְפוּ[a] הַשֹּׁטְרִים לְדַבֵּר אֶל־הָעָם וְאָמְרוּ מִי־הָאִישׁ 8
ב. ל. הי⁶ הַיָּרֵא וְרַךְ הַלֵּבָב יֵלֵךְ וְיָשָׁב לְבֵיתוֹ וְלֹא יִמַּס[b] אֶת־לְבַב אֶחָיו
ב. ל. הי⁶ כִּלְבָבוֹ׃ 9 וְהָיָה כְּכַלֹּת הַשֹּׁטְרִים לְדַבֵּר אֶל־הָעָם וּפָקְדוּ שָׂרֵי 9
ל. ל חס צְבָאוֹת בְּרֹאשׁ הָעָם׃ ס 10 כִּי־תִקְרַב אֶל[a]־עִיר לְהִלָּחֶם עָלֶיהָ סוס
ל בתור. לה¹⁰ וְקָרָאתָ אֵלֶיהָ לְשָׁלוֹם׃ 11 וְהָיָה אִם־שָׁלוֹם תַּעֲנְךָ וּפָתְחָה לָךְ וְהָיָה 11
ל. ל כָּל־הָעָם הַנִּמְצָא־בָהּ יִהְיוּ לְךָ לָמַס וַעֲבָדוּךָ׃ 12 וְאִם־לֹא תַשְׁלִים 12
יב בתור׳, ב¹² עִמָּךְ וְעָשְׂתָה עִמְּךָ מִלְחָמָה וְצַרְתָּ עָלֶיהָ׃ 13 וְנָתָנָהּ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ 13
ה בטע. ל בְּיָדֶךָ[a] וְהִכִּיתָ אֶת־כָּל־זְכוּרָהּ לְפִי־חָרֶב׃ 14 רַק הַנָּשִׁים וְהַטַּף 14
וְהַבְּהֵמָה וְכֹל אֲשֶׁר יִהְיֶה בָּעִיר כָּל[a]־שְׁלָלָהּ תָּבֹז לָךְ וְאָכַלְתָּ אֶת־
שְׁלַל אֹיְבֶיךָ אֲשֶׁר נָתַן יְהוָה אֱלֹהֶיךָ לָךְ׃ 15 כֵּן תַּעֲשֶׂה לְכָל־הֶעָרִים 15
הָרְחֹקֹת מִמְּךָ מְאֹד אֲשֶׁר לֹא־מֵעָרֵי הַגּוֹיִם־הָאֵלֶּה הֵנָּה׃ 16 רַק 16
ג מֵעָרֵי הָעַמִּים הָאֵלֶּה אֲשֶׁר יְהוָה אֱלֹהֶיךָ נֹתֵן לְךָ נַחֲלָה לֹא תְחַיֶּה
סימן ת מ כ פ ו ס¹³ כָּל־נְשָׁמָה׃ 17 כִּי־הַחֲרֵם תַּחֲרִימֵם[a] הַחִתִּי וְהָאֱמֹרִי הַכְּנַעֲנִי[ab] וְהַפְּרִזִּי 17
ז הַחִוִּי[c] וְהַיְבוּסִי[d] כַּאֲשֶׁר צִוְּךָ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ׃ 18 לְמַעַן אֲשֶׁר לֹא־ 18
ב. ה יְלַמְּדוּ[b] אֶתְכֶם לַעֲשׂוֹת כְּכֹל תּוֹעֲבֹתָם אֲשֶׁר עָשׂוּ לֵאלֹהֵיהֶם וַחֲטָאתֶם
ל לַיהוָה אֱלֹהֵיכֶם׃ 19 כִּי־תָצוּר אֶל[a]־עִיר יָמִים רַבִּים לְהִלָּחֶם 19
ל. ל. זי¹⁵ עָלֶיהָ לְתָפְשָׂהּ לֹא־תַשְׁחִית אֶת־עֵצָהּ לִנְדַּח עָלָיו גַּרְזֶן כִּי מִמֶּנּוּ תֹאכֵל
ט חס¹⁶ וְאֹתוֹ לֹא תִכְרֹת כִּי הָאָדָם[b] עֵץ הַשָּׂדֶה לָבֹא מִפָּנֶיךָ בַּמָּצוֹר׃ 20 רַק 20

[6] Mm 976. [7] Mm 1172. [8] וחד ורך לבב 2 Ch 13,7. [9] Mm 1173. [10] Mm 2840. [11] Mm 1141. [12] Mm 1283. [13] Okhl 274. [14] Jer 31,34. [15] Mm 787. [16] Mm 355.

6 [a] 𝔊 מי ‖ **7** [a] 𝔊 מי ‖ **8** [a] 𝔐 ‖ ויוסיפו 𝔐 ‖ [b] 𝔐𝔊𝔖𝔙(י)𝔖 יָמֵּ(י)ס ‖ **10** [a] 𝔐 על ‖ **13** [a] nonn Mss 𝔊𝔖 בידיך ‖ **14** [a] mlt Mss 𝔊𝔖 וכל ‖ **17** [a–a] 𝔐 הכ׳ והא׳ והח׳ ‖ [b] 𝔙$^{Ken\,69(107)}$ mlt Mss 𝔖𝔙 וה׳ והגרגשי, 𝔐 + ‖ [c] 𝔙$^{Ken\,69(107)}$ mlt Mss 𝔐𝔊-^{L}𝔖𝔗𝔙 וה׳ ‖ [d] 𝔊-B*Ms + *καὶ Γεργεσαῖον* = וְהַגִּרְגָּשִׁי ut 7,1 ‖ **18** [a] frt dl (pl) cf 2[a] ‖ [b–b] 𝔖 *nlpwnk* = יְלַמְּדוּךָ ‖ **19** [a] Ms 𝔐^{J} על cf 10[a] ‖ [b] 𝔊 *μὴ ἄνθρωπος*, l הָאָדָם (ה interrogativum); 𝔖 *l' hw' 'jk brnš'* = לֹא כָּאָדָם cf 𝔗^{J}; 𝔙 *et non homo*.

עֵץ אֲשֶׁר־תֵּדַע כִּי־לֹא־עֵץ מַאֲכָל הוּא אֹתוֹ תַשְׁחִית וְכָרַתָּ וּבָנִיתָ ל
מָצוֹר עַל־הָעִיר אֲשֶׁר־הִוא עֹשָׂה[a] עִמְּךָ מִלְחָמָה עַד רִדְתָּהּ: פ
כִּי־יִמָּצֵא חָלָל בָּאֲדָמָה אֲשֶׁר יְהוָה אֱלֹהֶיךָ נֹתֵן לְךָ לְרִשְׁתָּהּ נפל בַּשָּׂדֶה לֹא[a] נוֹדַע מִי הִכָּהוּ: 2 וְיָצְאוּ זְקֵנֶיךָ וְשֹׁפְטֶיךָ[a] וּמָדְדוּ
אֶל[b]־הֶעָרִים אֲשֶׁר סְבִיבֹת הֶחָלָל: 3 וְהָיָה הָעִיר הַקְּרֹבָה אֶל־הֶחָלָל
וְלָקְחוּ זִקְנֵי הָעִיר הַהִוא עֶגְלַת בָּקָר אֲשֶׁר לֹא־עֻבַּד בָּהּ אֲשֶׁר[a] לֹא־
מָשְׁכָה בְעֹל: 4 וְהוֹרִדוּ זִקְנֵי הָעִיר הַהִוא אֶת־הָעֶגְלָה אֶל־נַחַל אֵיתָן
אֲשֶׁר לֹא־יֵעָבֵד בּוֹ וְלֹא יִזָּרֵעַ וְעָרְפוּ־שָׁם אֶת־הָעֶגְלָה בַּנָּחַל: 5 וְנִגְּשׁוּ
הַכֹּהֲנִים בְּנֵי לֵוִי כִּי בָם בָּחַר יְהוָה אֱלֹהֶיךָ לְשָׁרְתוֹ[a] וְלָבָרֵךְ בְּשֵׁם
יְהוָה וְעַל־פִּיהֶם יִהְיֶה כָּל־רִיב וְכָל־נָגַע: 6 וְכֹל זִקְנֵי הָעִיר הַהִוא
הַקְּרֹבִים[a] אֶל־הֶחָלָל יִרְחֲצוּ אֶת־יְדֵיהֶם עַל־הָעֶגְלָה הָעֲרוּפָה בַּנָּחַל:
וְעָנוּ וְאָמְרוּ יָדֵינוּ[a] לֹא שָׁפְכָה[b] אֶת־הַדָּם הַזֶּה וְעֵינֵינוּ לֹא רָאוּ:
כַּפֵּר לְעַמְּךָ יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר־פָּדִיתָ יְהוָה[a] וְאַל־תִּתֵּן דָּם נָקִי[b] בְּקֶרֶב
עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל וְנִכַּפֵּר לָהֶם הַדָּם: 9 וְאַתָּה תְּבַעֵר הַדָּם הַנָּקִי[a] מִקִּרְבֶּךָ[b]
כִּי־תֵצֵא לַמִּלְחָמָה סוכ״פ ס צ״ת 10 כִּי־תֵצֵא לַמִּלְחָמָה
עַל־אֹיְבֶיךָ[a] וּנְתָנוֹ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ בְּיָדֶךָ[b] וְשָׁבִיתָ שִׁבְיוֹ: 11 וְרָאִיתָ
בַּשִּׁבְיָה אֵשֶׁת[a] יְפַת־תֹּאַר וְחָשַׁקְתָּ בָּהּ וְלָקַחְתָּ[b] לְךָ לְאִשָּׁה: 12 וַהֲבֵאתָהּ
אֶל־תּוֹךְ בֵּיתֶךָ וְגִלְּחָה[a] אֶת־רֹאשָׁהּ וְעָשְׂתָה[a] אֶת־צִפָּרְנֶיהָ: 13 וְהֵסִירָה[a]
אֶת־שִׂמְלַת שִׁבְיָהּ מֵעָלֶיהָ וְיָשְׁבָה בְּבֵיתֶךָ וּבָכְתָה אֶת־אָבִיהָ וְאֶת־
אִמָּהּ יֶרַח יָמִים וְאַחַר כֵּן תָּבוֹא אֵלֶיהָ וּבְעַלְתָּהּ וְהָיְתָה לְךָ לְאִשָּׁה:
וְהָיָה אִם־לֹא חָפַצְתָּ בָּהּ וְשִׁלַּחְתָּהּ לְנַפְשָׁהּ וּמָכֹר לֹא־תִמְכְּרֶנָּה[a]
בַּכֶּסֶף לֹא־תִתְעַמֵּר[b] בָּהּ תַּחַת אֲשֶׁר עִנִּיתָהּ: ס 15 כִּי־תִהְיֶיןָ

[17]Mm 1174. [18]Mm 1175. [19]Mm 284. Cp 21 [1]Mm 1281. [2]Ho 13,10. [3]Ez 43,10. [4]Jes 14,3. [5]Mm 1176. [6]Lv 11,37. [7]Mm 1106. [8]Mm 366. [9]Mm 782. [10]Mm 880. [11]Mm 1397. [12]Mm 1177. [13]Mm 2134.

[17] וכל דנוסחי דכות ב מ א . [18] ב בחור . [19] א בטעמ . ל

ג

21 1 ב

ב

ב חד מל וחד חס

ג . ב [4]

ב חס [5]

ל . ב בחור [6]

ד [7]

ל . ג [8]

ו מל . שפכו חד מן ד [9] כת ה וקר ו

ג

ל . ל [10]

ל ג בחור

ל [11]

ל

ל [12]

ל . ז . ל [12]

ל

ב . ב . ל [13]

מן פסוק לא לא לא . ל . ל

ב קמ בחור . ל . ל

20 [a] V^{Ken69} pc Mss עוֹשָׂה, 𝔐 עָשְׂתָה ‖ **Cp 21,1** [a] pc Mss 𝔊𝔖𝔙 ולא ‖ **2** [a] 𝔐 ושטריך (dl?) ‖ [b] $𝔐^{Mss}$ על ‖ **3** [a] Ms $𝔐𝔊𝔖𝔗^{Mss}𝔗^{J}$ ואל ‖ **5** [a] 𝔐 לשרת cf 18,5 ‖ **6** [a] prp הַקְּרֻבָה ‖ **7** [a] 𝔖 sg ‖ [b] K 𝔖 שָׁפְכָה; pc Mss 𝔖𝔐𝔗 ut Q שָׁפְכוּ cf 𝔊 ἐξέχεαν; $𝔗^{J}$ alit ‖ **8** [a] $𝔊^{-B\,Ms}$ + ἐκ γῆς Αἰγύπτου = מארץ מצרים ‖ [b] 𝔐 נקיא cf 19,10 ‖ **9** [a] 𝔐 הנקיא cf 8^{b} ‖ [b] $𝔊^{NΘLO\,min}$ + καὶ εὖ σοι ἔσται ex 19,13 ‖ **10** [a] V^{Ken69} Edd 𝔗 אֹיְבֶךָ ‖ [b] nonn Mss 𝔖 בידיך, $𝔗^{J}$ *bjdkwn* ‖ **11** [a–a] 𝔐 בְּשִׁבְיוֹ אִשָּׁה cf 𝔖 ‖ [b] V^{Ken1} $𝔐𝔊𝔖𝔗$ ולקחתה cf $𝔗^{J}$ ‖ **12** [a] 𝔊 2 sg ‖ **13** [a] 𝔊 2 sg ‖ **14** [a] 𝔊(𝔙) *πραθήσεται* = תִּמָּכֵר ‖ [b] 𝔊 *ἀθετήσεις* = תַּעֲמֵר (?) cf 24,7.

לְאִישׁ שְׁתֵּי נָשִׁים הָאַחַת[a] אֲהוּבָה וְהָאַחַת[b] שְׂנוּאָה וְיָלְדוּ־לוֹ בָנִים ל בסיפ וכל בראשית דכות׳ ב מ א[14]
הָאֲהוּבָה וְהַשְּׂנוּאָה וְהָיָה הַבֵּן הַבְּכוֹר לַשְּׂנוּאָה[c]׃ 16 וְהָיָה ׀ בְּיוֹם 16 ל כת כן[15] . ה
הַנְחִילוֹ אֶת־בָּנָיו אֵת אֲשֶׁר־יִהְיֶה לוֹ לֹא יוּכַל לְבַכֵּר אֶת־בֶּן־הָאֲהוּבָה ל . ד בתור . ל
עַל־פְּנֵי בֶן־הַשְּׂנוּאָה הַבְּכֹר׃ 17 כִּי אֶת־הַבְּכֹר בֶּן־הַשְּׂנוּאָה יַכִּיר[a] 17
לָתֵת לוֹ פִּי שְׁנַיִם בְּכֹל אֲשֶׁר־יִמָּצֵא לוֹ כִּי־הוּא רֵאשִׁית אֹנוֹ לוֹ[b] מִשְׁפַּט ג . כה . ג חס[16]
הַבְּכֹרָה׃ ס 18 כִּי־יִהְיֶה לְאִישׁ בֵּן סוֹרֵר וּמוֹרֶה[a] אֵינֶנּוּ שֹׁמֵעַ 18
בְּקוֹל אָבִיו וּבְקוֹל אִמּוֹ וְיִסְּרוּ אֹתוֹ וְלֹא יִשְׁמַע אֲלֵיהֶם׃ 19 וְתָפְשׂוּ בוֹ 19 ב . ד[17] . יז מל בתור[18]
אָבִיו וְאִמּוֹ וְהוֹצִיאוּ אֹתוֹ אֶל־זִקְנֵי עִירוֹ וְאֶל־[a]שַׁעַר[b] מְקוֹמוֹ׃ 20 וְאָמְרוּ 20 ו
אֶל־זִקְנֵי[a] עִירוֹ בְּנֵנוּ זֶה סוֹרֵר וּמֹרֶה[b] אֵינֶנּוּ שֹׁמֵעַ בְּקֹלֵנוּ זוֹלֵל וְסֹבֵא׃ ל חס . ה חס[19] . ד ג חס ורחר מל בלישׁ[20] . ל
21 וּרְגָמֻהוּ כָּל־[a]אַנְשֵׁי עִירוֹ בָאֲבָנִים וָמֵת וּבִעַרְתָּ הָרָע[b] מִקִּרְבֶּךָ[c] 21
וְכָל־יִשְׂרָאֵל[d] יִשְׁמְעוּ וְיִרָאוּ׃ ס 22 וְכִי־[a]יִהְיֶה בְּאִישׁ חֵטְא 22 לה וכל ר״פ דכות׳ . ו ה ר״פ בסיפ . ד[21] . [22]
מִשְׁפַּט־מָוֶת וְהוּמָת וְתָלִיתָ אֹתוֹ עַל־עֵץ[b]׃ 23 לֹא־תָלִין נִבְלָתוֹ עַל־ 23
הָעֵץ[a] כִּי־קָבֹר תִּקְבְּרֶנּוּ בַּיּוֹם הַהוּא כִּי־[b]קִלְלַת אֱלֹהִים תָּלוּי[b] וְלֹא ל מל . ג[23] . ג[24]
תְטַמֵּא[c] אֶת־אַדְמָתְךָ אֲשֶׁר יְהוָה אֱלֹהֶיךָ נֹתֵן לְךָ נַחֲלָה׃ ס
22 1 לֹא־תִרְאֶה אֶת־שׁוֹר אָחִיךָ אוֹ אֶת־שֵׂיוֹ[a] נִדָּחִים וְהִתְעַלַּמְתָּ 22 ל
מֵהֶם הָשֵׁב תְּשִׁיבֵם לְאָחִיךָ׃ 2 וְאִם־לֹא קָרוֹב אָחִיךָ אֵלֶיךָ וְלֹא 2 ל
יְדַעְתּוֹ וַאֲסַפְתּוֹ אֶל־תּוֹךְ בֵּיתֶךָ וְהָיָה עִמְּךָ עַד דְּרֹשׁ אָחִיךָ אֹתוֹ[a] כ[1] . יב בתור
וַהֲשֵׁבֹתָ לוֹ׃ 3 וְכֵן[a] תַּעֲשֶׂה לַחֲמֹרוֹ וְכֵן תַּעֲשֶׂה לְשִׂמְלָתוֹ וְכֵן תַּעֲשֶׂה 3 ה[2] . ה[2] . ה[2]
לְכָל־אֲבֵדַת אָחִיךָ אֲשֶׁר־תֹּאבַד מִמֶּנּוּ וּמְצָאתָהּ לֹא תוּכַל לְהִתְעַלֵּם׃
ס 4 לֹא־תִרְאֶה אֶת־חֲמוֹר אָחִיךָ אוֹ שׁוֹרוֹ[a] נֹפְלִים בַּדָּרֶךְ 4
וְהִתְעַלַּמְתָּ מֵהֶם הָקֵם תָּקִים עִמּוֹ׃ ס 5 לֹא־יִהְיֶה כְלִי־גֶבֶר עַל־ 5 יח[3] וכל יוצר חפץ חמדה דכות׳ ב מ א . ב

[14]Gn 10,1. [15]Mm 839. [16]Mm 1178. [17]Mm 1179. [18]Mm 250. [19]Mm 1121. [20]Mm 1194. [21]Mm 1180. [22]Mm 1147. [23]Mm 1459. [24]Mm 1807. **Cp 22** [1]Mm 2066. [2]Mm 550. [3]Mm 2781.

15 [a] V^{Ken69} ms א׳ ‖ [b] V^{Ken69} ms ואי ‖ [c] ms נואה — ‖ **17** [a] frt 1 יְבַכֵּר cf ע ‖ [b] V^{Ken69} nonn Mss msGSע וְלוֹ ‖ **18** [a] ms^{Mss} רא — id 20 ‖ **19** [a] pc Mss ms אל ‖ [b] $\mathfrak{C}(\mathfrak{C}^{J})$ + *bjt djn* cf 17,5 (22,15 25,7) ‖ **20** [a–a] msG *(τοῖς ἀνδράσιν)* אֶל־אַנְשֵׁי cf 21; ע *ad eos* ‖ [b] cf 18[a] ‖ **21** [a] > $G^{-L}(G^{O}$ c ast)ע ‖ [b] G^{min} *τὸ πονηρόν*, G^{rel} *τὸν πονηρόν* cf 13,6 ‖ [c] GSTJע 2 pl ‖ [d–d] $G^{-\Theta min}$ *καὶ οἱ ἐπίλοιποι* = וְהַנִּשְׁאָרִים ex 19,20 ‖ **22** [a] V^{Ken1} msG^{N} כִּי ‖ [b] Ms msG^{min}T^{J} העץ cf S ‖ **23** [a] Ms G^{-min} עץ ‖ [b–b] ms ק׳ א׳ תלאי; G *κεκαταραμένος (-ηραμένος) ὑπὸ τοῦ θεοῦ πᾶς* (G^{O} c ob?) *κρεμάμενος ἐπὶ ξύλου*, G 3,13 *ἐπικατάρατος πᾶς ὁ κρεμάμενος ἐπὶ ξύλου*; S alit ‖ [c] GT^{J} pl ‖ **Cp 22,1** [a] ms + **או את כל בהמתו** cf 4[b] ‖ **2** [a] ms + מעמך ‖ **3** [a] pc Mss msGSע כֵּן ‖ **4** [a] V^{Ken107} 2 Mss msT^{Ms} + אֶת ‖ [b] cf 1[a].

אִשָּׁה וְלֹא־יִלְבַּשׁ גֶּבֶר שִׂמְלַת אִשָּׁה כִּי תוֹעֲבַת יְהוָה אֱלֹהֶיךָ כָּל־
עֹשֵׂה אֵלֶּה׃ פ

כא[4] ס[א3] 6 כִּי יִקָּרֵא קַן־צִפּוֹר | לְפָנֶיךָ בַּדֶּרֶךְ בְּכָל־עֵץ | אוֹ עַל־הָאָרֶץ
ז בתור[5].ג אֶפְרֹחִים אוֹ בֵיצִים וְהָאֵם רֹבֶצֶת עַל־הָאֶפְרֹחִים אוֹ עַל־הַבֵּיצִים
ז בתור[5].ב.ה[6]. 7 לֹא־תִקַּח הָאֵם עַל־הַבָּנִים׃ שַׁלֵּחַ תְּשַׁלַּח אֶת־הָאֵם וְאֶת־הַבָּנִים
8 תִּקַּח־לָךְ לְמַעַן יִיטַב לָךְ וְהַאֲרַכְתָּ יָמִים׃ ס 8 כִּי תִבְנֶה בַּיִת
ל.ל.ל חָדָשׁ וְעָשִׂיתָ מַעֲקֶה לְגַגֶּךָ וְלֹא־תָשִׂים דָּמִים בְּבֵיתֶךָ כִּי־יִפֹּל הַנֹּפֵל
ל מִמֶּנּוּ׃ ס 9 לֹא־תִזְרַע כַּרְמְךָ כִּלְאָיִם פֶּן־תִּקְדַּשׁ[a] הַמְלֵאָה הַזֶּרַע
ב זקף קמ[7].ג וחס[8]. ד חס בתור[9] אֲשֶׁר תִּזְרָע וּתְבוּאַת הַכָּרֶם׃ ס 10 לֹא־תַחֲרֹשׁ[a] בְּשׁוֹר־וּבַחֲמֹר
יַחְדָּו׃ ס 11 לֹא תִלְבַּשׁ שַׁעַטְנֵז צֶמֶר וּפִשְׁתִּים יַחְדָּו׃ ס ב.ג[10]
12 גְּדִלִים תַּעֲשֶׂה־לָּךְ עַל־אַרְבַּע כַּנְפוֹת כְּסוּתְךָ אֲשֶׁר תְּכַסֶּה[a]־בָּהּ׃ ב.ג
ב[11].ג.ה[12].ו 13 כִּי־יִקַּח אִישׁ אִשָּׁה וּבָא אֵלֶיהָ וּשְׂנֵאָהּ׃ 14 וְשָׂם לָהּ עֲלִילֹת
ל חס דְּבָרִים וְהוֹצִיא עָלֶיהָ שֵׁם רָע וְאָמַר אֶת־הָאִשָּׁה הַזֹּאת לָקַחְתִּי
ה[13].הנערה[14] ק וָאֶקְרַב אֵלֶיהָ וְלֹא־מָצָאתִי לָהּ בְּתוּלִים׃ 15 וְלָקַח אֲבִי הַנַּעֲרָ[a]
ו.ב בסיפ.הנערה[14] ג. ק וְאִמָּהּ וְהוֹצִיאוּ אֶת־בְּתוּלֵי הַנַּעֲרָ[a] אֶל־זִקְנֵי הָעִיר הַשָּׁעָרָה[b]׃ 16 וְאָמַר
הנערה[14] ק. לב[15].ב חד ר״פ וחד ס״פ אֲבִי הַנַּעֲרָ אֶל־הַזְּקֵנִים אֶת־בִּתִּי נָתַתִּי לָאִישׁ הַזֶּה לְאִשָּׁה וַיִּשְׂנָאֶהָ׃
ה[16].ד 17 וְהִנֵּה־הוּא שָׂם[a] עֲלִילֹת דְּבָרִים לֵאמֹר לֹא־מָצָאתִי לִבְתֵּךְ בְּתוּלִים
18 וְאֵלֶּה בְּתוּלֵי בִתִּי וּפָרְשׂוּ[b] הַשִּׂמְלָה לִפְנֵי זִקְנֵי הָעִיר׃ 18 וְלָקְחוּ זִקְנֵי
ב הָעִיר־הַהִוא אֶת־הָאִישׁ[a] וְיִסְּרוּ אֹתוֹ׃ 19 וְעָנְשׁוּ אֹתוֹ מֵאָה כֶסֶף וְנָתְנוּ
ל מל בתור לַאֲבִי הַנַּעֲרָה כִּי הוֹצִיא שֵׁם רָע עַל בְּתוּלַת יִשְׂרָאֵל וְלוֹ־תִהְיֶה
ל.ל[17] לְאִשָּׁה לֹא־יוּכַל לְשַׁלְּחָהּ[a] כָּל־יָמָיו׃ ס 20 וְאִם־אֱמֶת הָיָה
לנערה[14] ק. א.ב בסיפ. הנערה[14] ק 21 הַדָּבָר הַזֶּה[a] לֹא־נִמְצְאוּ בְתוּלִים לַנַּעֲרָ׃ וְהוֹצִיאוּ[b] אֶת־הַנַּעֲרָ אֶל־
פֶּתַח בֵּית־אָבִיהָ וְסָקְלוּהָ[c] אַנְשֵׁי עִירָהּ[a] בָּאֲבָנִים וָמֵתָה כִּי־עָשְׂתָה

[4]Mm 17. [5]Mm 381. [6]Mm 473. [7]Mm 1181. [8]Prv 3,29. [9]Mm 458. [10]Mm 1182. [11]Mm 3716. [12]Mm 224. [13]Mm 2875. [14]Q perpetuum; archetypus Dt contra archetypum Dt, cf Gn 24,14sqq et Mp sub loco. [15]Mm 319. [16]Mm 315. [17]Mm 959.

9 [a] ɯ דיש–, Ⅎ(Ⅴ pl) *ttqdš* = (ו)תתקדשׁ ‖ **10** [a] ɯ ריש–, sed pc Mss רוש– ‖ **12** [a] Ⅎ(Ⓒ) *(d)mtks''nt* = תִּתְכַּסֶּה cf Ⓒ'Ⅴ et Gn 38,14 ‖ **15** [a] mlt Mss Ⓒɯ ut Q הנַּעֲרָה cf saepe in 15—29 ‖ [b] cf 21,19[b] ‖ **16** [a] 𝔊-min(𝔊^{O} c ob) + *ταύτην* = הזאת ‖ **17** [a] V^{Ken69} pc Mss Ⓒ𝔊(𝔊^{O} c ob)Ⅎⅴ + הָהוּא ‖ [b] ɯ pr שׂ– ‖ **18** [a] Ms ɯ𝔊-Ms(𝔊^{O} c ob)Ⅎ + הַהוּא ‖ **19** [a] Ms ɯ שְׁלָחָהּ cf 29 ‖ **20** [a] > V^{Ken9} 𝔊^{Ms} ‖ **21** [a–a] V$^{Ken69.107}$ mlt Mss Ⓒ^{Ms} pr כל; > 𝔊^{B}.

נְבָלָה בְּיִשְׂרָאֵל לִזְנוֹת[b] בֵּית אָבִיהָ וּבִעַרְתָּ הָרָע[c] מִקִּרְבֶּךָ[d]: ס

[19] ב 22 כִּי־יִמָּצֵא אִישׁ שֹׁכֵב | עִם־אִשָּׁה בְּעֻלַת־[a]בַּעַל וּמֵתוּ גַּם־שְׁנֵיהֶם 22

[10] ה הָאִישׁ הַשֹּׁכֵב עִם־הָאִשָּׁה וְהָאִשָּׁה וּבִעַרְתָּ הָרָע[b] מִיִּשְׂרָאֵל: ס

[20] נערה ק 23 כִּי יִהְיֶה נַעֲרָ[a] בְתוּלָה מְאֹרָשָׂה לְאִישׁ וּמְצָאָהּ אִישׁ בָּעִיר וְשָׁכַב 23

יב פסוק את את ואת את ,
[21] יה פסוק אל על על עַמָּהּ: 24 וְהוֹצֵאתֶם אֶת־שְׁנֵיהֶם אֶל־שַׁעַר | הָעִיר הַהִוא וּסְקַלְתֶּם 24

[20] הנערה ק [22] ח אֹתָם בָּאֲבָנִים וָמֵתוּ אֶת־הַנַּעֲרָ עַל־דִּבְרַ אֲשֶׁר לֹא־צָעֲקָה בָּעִיר

[23] ב וְאֶת־הָאִישׁ עַל־דְּבַר אֲשֶׁר־עִנָּה אֶת־אֵשֶׁת רֵעֵהוּ וּבִעַרְתָּ הָרָע[a]

[20] הנערה ק מִקִּרְבֶּךָ: ס 25 וְאִם־בַּשָּׂדֶה יִמְצָא הָאִישׁ אֶת־הַנַּעֲרָ הַמְאֹרָשָׂה 25

וְהֶחֱזִיק־בָּהּ הָאִישׁ וְשָׁכַב עִמָּהּ וּמֵת הָאִישׁ אֲשֶׁר־שָׁכַב עִמָּהּ לְבַדּוֹ:

[20] לנערה . לנערה ק 26 וְלַנַּעֲרָ לֹא־תַעֲשֶׂה[a] דָבָר[b] אֵין לַנַּעֲרָ חֵטְא מָוֶת כִּי כַאֲשֶׁר יָקוּם 26

[24] ה . ל אִישׁ עַל־רֵעֵהוּ וּרְצָחוֹ נֶפֶשׁ כֵּן הַדָּבָר הַזֶּה: 27 כִּי בַשָּׂדֶה מְצָאָהּ 27

[20] הנערה ק צָעֲקָה הַנַּעֲרָ הַמְאֹרָשָׂה וְאֵין מוֹשִׁיעַ לָהּ: ס 28 כִּי־יִמָּצֵא אִישׁ 28

[20] נערה ק נַעֲרָ בְתוּלָה אֲשֶׁר לֹא־אֹרָשָׂה וּתְפָשָׂהּ וְשָׁכַב עִמָּהּ וְנִמְצָאוּ[a]: 29 וְנָתַן 29

[20] הנערה ק הָאִישׁ הַשֹּׁכֵב עִמָּהּ לַאֲבִי הַנַּעֲרָ חֲמִשִּׁים כֶּסֶף וְלוֹ־תִהְיֶה לְאִשָּׁה תַּחַת

[25] ל אֲשֶׁר עִנָּהּ לֹא־[1]יוּכַל[c] שַׁלְּחָהּ[a] כָּל־יָמָיו: ס **23** 1 לֹא־יִקַּח אִישׁ **23**

ג[1] 2 אֶת־אֵשֶׁת אָבִיו וְלֹא יְגַלֶּה כְּנַף אָבִיו: ס 2 לֹא־[2]יָבֹא פְצוּעַ־דַּכָּא[a] 2

ל . ב[2] וּכְרוּת שָׁפְכָה בִּקְהַל יְהוָה: ס 3 לֹא־יָבֹא מַמְזֵר בִּקְהַל יְהוָה 3

ה מל[3] [a]גַּם דּוֹר עֲשִׂירִי לֹא־יָבֹא לוֹ בִּקְהַל יְהוָה[a]: ס 4 לֹא־יָבֹא עַמּוֹנִי 4

וּמוֹאָבִי בִּקְהַל יְהוָה [a]גַּם[b] דּוֹר עֲשִׂירִי לֹא־יָבֹא לָהֶם בִּקְהַל יְהוָה[a]

ה . ז דגש[4] עַד־עוֹלָם: 5 עַל־דְּבַר אֲשֶׁר [a]לֹא־קִדְּמוּ אֶתְכֶם בַּלֶּחֶם וּבַמָּיִם 5

ב עַל־דֶּרֶךְ בְּצֵאתְכֶם מִמִּצְרָיִם וַאֲשֶׁר[a] שָׂכַר[b] עָלֶיךָ אֶת־בִּלְעָם בֶּן־בְּעוֹר

[5] יז ר״פ בסיפ מִפְּתוֹר[c] אֲרַם נַהֲרַיִם לְקַלְלֶךָּ: 6 [a]וְלֹא־אָבָה יְהוָה אֱלֹהֶיךָ לִשְׁמֹעַ 6

אֶל־בִּלְעָם וַיַּהֲפֹךְ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ לְךָ אֶת־הַקְּלָלָה לִבְרָכָה כִּי אֲהֵבְךָ

[18] Mm 1183. [19] Mm 1758. [20] Q perpetuum; archetypus Dt contra archetypum Dt, cf Gn 24,14 sqq et Mp sub loco. [21] Mm 658. [22] Mm 3068. [23] Mm 1184. [24] Mm 515. [25] Mm 959. Cp 23 [1] Mm 1185. [2] Sach 9,6. [3] Mm 4063. [4] Mm 351. [5] Mm 1165.

21 [b] 𝔐𝔊(𝔊-^{O}) לַהֲזֹנוֹת ‖ [c] $\mathfrak{G}^{min}$ *τὸ πονηρόν*, $\mathfrak{G}^{rel}$ *τὸν πονηρόν* cf 13,6 ‖ [d] 𝔊𝔖𝔗^{J} 2 pl, $\mathfrak{V}^{Mss}$ *de medio Israhel* = מקרב ישראל ‖ **22** [a] 𝔐^{Mss} בעילת, $V^{Ken\,69}$ pc Mss בעולת ‖ [b] $\mathfrak{G}^{min}$ *τὸ πονηρόν*, $\mathfrak{G}^{rel}$ *τὸν πονηρόν* cf 13,6 ‖ **24** [a] cf 22[b] ‖ **26** [a] 𝔐𝔊𝔖𝔗^{J} שׁוּ–, $\mathfrak{G}^{A\Theta\,min}$ *ποιήσεται* = תַּעֲשֶׂה cf $\mathfrak{V}$ ‖ [b] $V^{Ken\,9}$ Ms $\mathfrak{G}^{Ms}\mathfrak{S}$ + כִּי ‖ **28** [a] 𝔊 sg, $\mathfrak{V}$ alit ‖ **29** [a] $V^{Ken\,9}$ pc Mss $\mathfrak{V}$ לשׁ ut 19 ‖ **Cp 23,2** [a] mlt Mss Edd 𝔗𝔐 דכה ‖ **3** [a–a] > 𝔊; $\mathfrak{G}^{O}$ c ast; frt dl? (cf Neh 13,13) ‖ **4** [a–a] frt dl? cf 3[a–a] ‖ [b] > $\mathfrak{G}^{Ms}$; $\mathfrak{G}^{rel}$ *(καὶ) ἕως* ‖ **5** [a–a] cf 4[a–a] (dl pl)? ‖ [b] 𝔊-$^{min}\mathfrak{V}$ pl ‖ [c] 𝔐 פתרה ‖ **6** [a] cf 4[a–a].

יְהוָה אֱלֹהֶיךָ׃ 7 [a]לֹא־תִדְרֹשׁ שְׁלֹמָם וְטֹבָתָם כָּל־יָמֶיךָ לְעוֹלָם׃ ס
8 לֹא־תְתַעֵב אֲדֹמִי כִּי אָחִיךָ הוּא ס לֹא[a]־תְתַעֵב מִצְרִי כִּי־גֵר
9 הָיִיתָ בְאַרְצוֹ׃ 9 בָּנִים אֲשֶׁר־יִוָּלְדוּ לָהֶם[a] דּוֹר שְׁלִישִׁי יָבֹא לָהֶם
ס(23,10) בִּקְהַל יְהוָה׃ ס 10 כִּי־תֵצֵא מַחֲנֶה עַל־אֹיְבֶיךָ וְנִשְׁמַרְתָּ מִכֹּל
11 דָּבָר רָע׃ 11 כִּי־יִהְיֶה בְךָ אִישׁ אֲשֶׁר לֹא־יִהְיֶה טָהוֹר מִקְרֵה־לָיְלָה ל
12 וְיָצָא אֶל־מִחוּץ לַמַּחֲנֶה לֹא[a] יָבֹא אֶל־תּוֹךְ הַמַּחֲנֶה׃ 12 [a]וְהָיָה לִפְנוֹת־
13 עֶרֶב יִרְחַץ בַּמָּיִם וּכְבֹא הַשֶּׁמֶשׁ יָבֹא אֶל־תּוֹךְ[b] הַמַּחֲנֶה[a]׃ 13 וְיָד[a] תִּהְיֶה ה ד פת וחד קמ[7]. ג ב מל וחד חס[8]. הי ג מנה קמ
14 לְךָ מִחוּץ לַמַּחֲנֶה וְיָצָאתָ שָּׁמָּה חוּץ[b]׃ 14 וְיָתֵד תִּהְיֶה לְךָ עַל־אָזְנֶךָ[a] ל
15 וְהָיָה בְּשִׁבְתְּךָ חוּץ[b] וְחָפַרְתָּה בָּהּ וְשַׁבְתָּ וְכִסִּיתָ אֶת־צֵאָתֶךָ׃ 15 כִּי[9] ב חד חס וחד[10] מל . ל
יְהוָה אֱלֹהֶיךָ מִתְהַלֵּךְ | בְּקֶרֶב מַחֲנֶךָ[a] לְהַצִּילְךָ וְלָתֵת אֹיְבֶיךָ[b] לְפָנֶיךָ ל חס . ג . ח[11]
וְהָיָה מַחֲנֶיךָ[c] קָדוֹשׁ וְלֹא־יִרְאֶה בְךָ עֶרְוַת דָּבָר וְשָׁב מֵאַחֲרֶיךָ׃ ס ו[12]
16 לֹא־תַסְגִּיר עֶבֶד אֶל־אֲדֹנָיו אֲשֶׁר־יִנָּצֵל אֵלֶיךָ מֵעִם אֲדֹנָיו׃ 17 עִמְּךָ י[13] ב בתור ול ר״פ
יֵשֵׁב [a]בְּקִרְבְּךָ בַּמָּקוֹם אֲשֶׁר־יִבְחַר בְּאַחַד[b] שְׁעָרֶיךָ[a] בַּטּוֹב לוֹ לֹא ט רגש[13] . ו בתור
18 תוֹנֶנּוּ׃ ס 18 לֹא־תִהְיֶה קְדֵשָׁה מִבְּנוֹת יִשְׂרָאֵל וְלֹא־יִהְיֶה קָדֵשׁ ב
19 מִבְּנֵי יִשְׂרָאֵל׃ 19 לֹא־תָבִיא אֶתְנַן זוֹנָה וּמְחִיר כֶּלֶב בֵּית יְהוָה אֱלֹהֶיךָ ל[14] . י[15] . ה פת . ב[16]
לְכֹל־נֶדֶר כִּי תוֹעֲבַת יְהוָה אֱלֹהֶיךָ גַּם־שְׁנֵיהֶם׃ 20 לֹא־תַשִּׁיךְ
21 לְאָחִיךָ נֶשֶׁךְ כֶּסֶף נֶשֶׁךְ[a] אֹכֶל נֶשֶׁךְ[a] כָּל־דָּבָר אֲשֶׁר יִשָּׁךְ[b]׃ 21 לַנָּכְרִי ב . ל[17]
תַּשִּׁיךְ וּלְאָחִיךָ לֹא תַשִּׁיךְ לְמַעַן יְבָרֶכְךָ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ בְּכֹל [a]מִשְׁלַח
ס(23,22) יָדֶךָ[a] עַל־הָאָרֶץ אֲשֶׁר־אַתָּה בָא־שָׁמָּה לְרִשְׁתָּהּ׃ ס 22 כִּי[a]־תִדֹּר
נֶדֶר לַיהוָה אֱלֹהֶיךָ לֹא תְאַחֵר לְשַׁלְּמוֹ כִּי־דָרֹשׁ יִדְרְשֶׁנּוּ יְהוָה ו[18]
אֱלֹהֶיךָ מֵעִמָּךְ וְהָיָה בְךָ חֵטְא׃ 23 וְכִי[a] תֶחְדַּל לִנְדֹּר לֹא־יִהְיֶה בְךָ ח ר״פ בטיפ
24 חֵטְא׃ 24 מוֹצָא שְׂפָתֶיךָ תִּשְׁמֹר וְעָשִׂיתָ כַּאֲשֶׁר נָדַרְתָּ[a] לַיהוָה אֱלֹהֶיךָ[a]

[6]Mm 504. [7]Mm 662. [8]Mm 1186. [9]Mm 1187. [10]Mm 1713. [11]Mm 601. [12]Mm 2624. [13]Mm 2625. [14]וחד ולא תביא Dt 7,26. [15]Mm 1228. [16]Prv 27,26. [17]Prv 23,32. [18]Mm 526.

7 [a] cf 4[a–a] ‖ **8** [a] mlt Mss 𝔐𝔖 ולא ‖ **9** [a] huc tr ˆ cf 3sq ‖ **11** [a] V^{Ken9} nonn Mss 𝔊-N כי אם רחץ בשרו במים ובא השמש ואחרי כן יבוא אל המחנה ‖ 𝔖𝔙 ולא ‖ **12** [a–a] 𝔐 כי יבוא אל המחנה cf 14[b] ‖ [b] > Ms 𝔐𝔙 cf 𝔊 ‖ **13** [a] 𝔊(𝔖𝔙) *καὶ τόπος* cf 𝔗𝔗[J] ‖ [b] 𝔐 החוצה cf 14[b] ‖ **14** [a] V^{Ken} 69.107 mlt Mss 𝔖 אָזְנֶיךָ, 𝔊 *ἐπὶ τῆς ζώνης σου* = אֶזְרֶךָ, sed cf frt Jes 8,9 הַאֲזִינוּ pro תָּאֲזִינוּ ‖ [b] cf 13[b] ‖ **15** [a] mlt Mss 𝔖𝔐[Mss] ניך– cf aγ; 𝔗[J] 2 pl ‖ [b] 𝔊 sg ‖ [c] V^{Ken9} mlt Mss 𝔖𝔐 𝔊𝔖𝔗 נך– ut aα ‖ **17** [a–a] 𝔊[B] *ἐν ὑμῖν· κατοικήσει οὗ ἐὰν ἀρέσῃ αὐτῷ* ‖ [b] 𝔐 באחת ‖ **20** [a] 𝔊(𝔖𝔙) pr cop ‖ [b] 𝔊[MΘL](𝔊[O] c ob) + *τῷ ἀδελφῷ σου* = לאחיך ‖ **21** [a–a] $V^{Ken1.107}$ mlt Mss 𝔐 מ׳ ידיך cf 12,18; 𝔊(𝔙) *τοῖς ἔργοις σου* = מַעֲשֶׂיךָ cf 15,10 ‖ **22** [a] Ms 𝔖 וְכִי ‖ **23** [a] Ms 𝔐[Mss]𝔙 כִּי ‖ **24** [a–a] 𝔊[B min](𝔈) *τῷ θεῷ (σου)*.

נז[19] חס וכל משלי דכות ב מ ד

ב. ל. יז חס וכל משלי דכות ב מ ד

ל. ל. ל[20]

נא

ג ב חס וחד מל

ב

ג ב חס וחד מל

סד

ל. ל

ד דגש[1]

ל. ל[2]

ג. ל קמ בתור

ג[3]. ה[4]

יג[5]. ב בסיפ[6]

ל

מח כת א לא קרי ול בלישן[7]

יז חס וכל משלי דכות ב מ ד. ב ר"פ[8]

ב. יז[9]. ג[10]

25 כִּי תָבֹא[a] בְּכֶרֶם רֵעֶךָ וְאָכַלְתָּ[ס] עֲנָבִים[b] כְּנַפְשְׁךָ שָׂבְעֶךָ[b] וְאֶל־כֶּלְיְךָ לֹא תִתֵּן׃ ס 26 כִּי תָבֹא בְּקְמַת[26] רֵעֶךָ וְקָטַפְתָּ מְלִילֹת בְּיָדֶךָ[a] וְחֶרְמֵשׁ לֹא תָנִיף עַל קְמַת רֵעֶךָ׃ ס

24 1 כִּי־יִקַּח אִישׁ אִשָּׁה[a] וּבְעָלָהּ וְהָיָה אִם־לֹא תִמְצָא־חֵן בְּעֵינָיו כִּי־ 2 מָצָא בָהּ עֶרְוַת דָּבָר וְכָתַב לָהּ סֵפֶר כְּרִיתֻת[b] וְנָתַן בְּיָדָהּ וְשִׁלְּחָהּ 3 מִבֵּיתוֹ׃ 2 וְיָצְאָה[a] מִבֵּיתוֹ וְהָלְכָה[a] וְהָיְתָה לְאִישׁ־אַחֵר׃ 3 וְשְׂנֵאָהּ הָאִישׁ הָאַחֲרוֹן וְכָתַב לָהּ סֵפֶר כְּרִיתֻת וְנָתַן בְּיָדָהּ[a] וְשִׁלְּחָהּ מִבֵּיתוֹ אוֹ כִּי יָמוּת הָאִישׁ[b] הָאַחֲרוֹן אֲשֶׁר־לְקָחָהּ[c] לוֹ לְאִשָּׁה׃ 4 לֹא־יוּכַל בַּעְלָהּ הָרִאשׁוֹן אֲשֶׁר־שִׁלְּחָהּ לָשׁוּב לְקַחְתָּהּ לִהְיוֹת לוֹ לְאִשָּׁה אַחֲרֵי אֲשֶׁר הֻטַּמְּאָה כִּי־תוֹעֵבָה הִוא לִפְנֵי יְהוָה וְלֹא תַחֲטִיא[a] אֶת־הָאָרֶץ אֲשֶׁר יְהוָה אֱלֹהֶיךָ נֹתֵן לְךָ נַחֲלָה׃ ס 5 כִּי־יִקַּח אִישׁ אִשָּׁה חָדָשָׁה לֹא יֵצֵא בַּצָּבָא וְלֹא־יַעֲבֹר עָלָיו לְכָל־דָּבָר[a] נָקִי[b] יִהְיֶה לְבֵיתוֹ שָׁנָה אַחַת וְשִׂמַּח[c] אֶת־אִשְׁתּוֹ אֲשֶׁר־לָקָח׃ ס 6 לֹא־יַחֲבֹל[a] רֵחַיִם וָרָכֶב כִּי־נֶפֶשׁ הִוא חֹבֵל׃ ס 7 כִּי־יִמָּצֵא אִישׁ גֹּנֵב נֶפֶשׁ מֵאֶחָיו מִבְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְהִתְעַמֶּר־בּוֹ[a] וּמְכָרוֹ[b] וּמֵת הַגַּנָּב הַהוּא וּבָעַרְתָּ הָרָע[c] מִקִּרְבֶּךָ[d]׃ 8 הִשָּׁמֶר בְּנֶגַע־הַצָּרַעַת לִשְׁמֹר מְאֹד וְלַעֲשׂוֹת[a] כְּכֹל[b] אֲשֶׁר־יוֹרוּ אֶתְכֶם הַכֹּהֲנִים[c] הַלְוִיִּם[d] כַּאֲשֶׁר צִוִּיתִם תִּשְׁמְרוּ לַעֲשׂוֹת[c]׃ ס 9 זָכוֹר אֵת אֲשֶׁר־עָשָׂה יְהוָה אֱלֹהֶיךָ לְמִרְיָם בַּדֶּרֶךְ בְּצֵאתְכֶם מִמִּצְרָיִם[a]׃ ס 10 כִּי־תַשֶּׁה[a] בְרֵעֲךָ[b] מַשַּׁאת מְאוּמָה לֹא־תָבֹא אֶל־בֵּיתוֹ לַעֲבֹט עֲבֹטוֹ׃ 11 בַּחוּץ תַּעֲמֹד וְהָאִישׁ אֲשֶׁר אַתָּה נֹשֶׁה[a] בּוֹ יוֹצִיא[b] אֵלֶיךָ אֶת־הָעֲבוֹט הַחוּצָה׃ 12 וְאִם־אִישׁ עָנִי הוּא לֹא

[19] Mp sub loco. [20] Mm 3816. Cp 24 [1] Mm 1016. [2] Mm 492. [3] Mm 738. [4] Mm 1376. [5] Mm 1188. [6] Mm 1189. [7] Mm 898. [8] Mm 3536. [9] Mm 290. [10] Mm 1190.

25 [a] 𝔊[min] *ἐπέλθῃς*, 𝔊[rel] *εἰσέλθῃς* ‖ [b–b] 𝔊[min] *ὅσον (ἄν) ψυχή σου (ἐμ)πλησθείη (-σθῇ)* (𝔊[A min] *ἐμπλησθῆναι*), 𝔊[rel] *ὅσον τὴν ψυχήν σου ἐμπλησθῆναι* ‖ **26** [a] 𝕍[Ken80] pc Mss 𝔊 בידיך ‖ **Cp 24,1** [a] 𝔐 + ובא אליה ‖ [b] 𝔊 pl, id 3; 𝔗[J] alit; 𝔖(𝔙) *lh* = לָהּ ‖ **2** [a–a] > 𝔊; 𝔊[O] c ast ‖ **3** [a] cf 1[b] ‖ [b] 𝔐 בעלה ut 4; 𝔊[FMNO min] + *αὐτῆς* ‖ [c–c] > 𝔙 ‖ **4** [a] 𝔐𝔊[-Ms] pl ‖ **5** [a] pc Mss 𝔊𝔗[Ms]𝔗[J] כל ‖ [b] 𝔐 נקיא cf 19,10 ‖ [c] 𝔖(𝔗[J]𝔙) *wnḥd'* = וְשָׂמַח ‖ **6** [a] 𝔊 (𝔖𝔗[Ms]𝔙) *ἐνεχυράσεις*, 1 תַּחְבֹּל ‖ **7** [a] 𝔊 *καταδυναστεύσας* (𝔊[min] *-σῃ*) cf 𝔏 *deprehendens* et 21,14 ‖ [b] Seb בָּהּ ‖ [c] 𝔊[min] *τὸ πονηρόν*, 𝔊[rel] *τὸν πονηρόν* cf 13,6 ‖ [d] 𝔊𝔖 2 pl ‖ **8** [a] 𝕍[Ken9] Ms 𝔐𝔊 ׳ל, sed cf 15,5 ‖ [b] 𝔐𝔊 + הַתּוֹרָה; 𝔖 om כל ‖ [c–c] dl (pl)? ‖ [d] 𝔖 pr cop cf 18,1 ‖ **9** [a–a] dl (pl)? vel l מ׳ בצאתך ut 𝔙 25,17 ‖ **10** [a] Ms 𝔐 תשא ‖ [b] sic L, mlt Mss Edd ברעך ‖ **11** [a] 2 Mss 𝔐 נשא ‖ [b] 𝔔𝔐 יוצא.

13 תָּשֵׁב֙ תָּשִׁ֣יב לּ֔וֹ אֶת־הַֽעֲבוֹט֖[a] כְּבֹ֣א הַשֶּׁ֑מֶשׁ וְשָׁכַב֙ ל. ל ר״פ. ג[11]
בְּשַׂלְמָתֹ֔[b] וּבֵרַכְךָ֖ וּלְךָ֣ תִהְיֶ֣ה צְדָקָ֔ה[c] לִפְנֵ֖י יְהוָ֥ה אֱלֹהֶֽיךָ׃ ס ד[12] בתור׳ ול בליש וכל קריא דכות ב מ ו
14 לֹֽא־תַעֲשֹׁ֤ק שָׂכִיר֙[a] עָנִ֣י וְאֶבְי֔וֹן מֵאַחֶ֖יךָ[b] אֽוֹ מִגֵּרְךָ֑[b] אֲשֶׁ֥ר בְּאַרְצְךָ֖[c]
15 בִּשְׁעָרֶֽיךָ׃[d] בְּיוֹמ֣וֹ תִתֵּ֔ן שְׂכָר֖וֹ וְלֹא־תָבֹ֣וא עָלָ֑יו הַשֶּׁ֣מֶשׁ כִּ֤י עָנִי֙ הֽוּא ג
וְאֵלָ֣יו הֽוּא־נֹשֵׂ֔א אֶת־נַפְשׁ֖וֹ וְלֹא־יִקְרָ֥א עָלֶ֛יךָ אֶל־יְהוָ֖ה וְהָיָ֥ה בְךָ֖ ל. לח
16 חֵֽטְא׃ ס לֹֽא־יוּמְת֤וּ[a] אָבוֹת֙ עַל־בָּנִ֔ים וּבָנִ֖ים לֹא־יוּמְת֣וּ[b] עַל־ ג פסוק דמטע[13]
17 אָבֹ֑ות אִ֚ישׁ בְּחֶטְא֣וֹ יוּמָ֔תוּ[c] ס לֹֽא־תַטֶּ֥ה מִשְׁפַּט־גֵּ֖ר יָת֑וֹם[b] וְלֹ֣א
18 תַחֲבֹ֔ל בֶּ֖גֶד אַלְמָנָֽה׃[a] וְזָכַרְתָּ֣ כִּ֤י עֶ֙בֶד֙ הָיִ֣יתָ֔ בְּמִצְרַ֖יִם[a] וַיִּפְדְּךָ֣ יְהוָ֔ה ב
אֱלֹהֶ֑יךָ מִשָּׁ֗ם[b] עַל־כֵּ֤ן אָנֹכִי֙ מְצַוְּךָ֔ לַעֲשׂ֖וֹת אֶת־הַדָּבָ֥ר הַזֶּֽה׃ ס
19 כִּֽי־תִקְצֹ֤ר קְצִירְךָ֙[a] בְּשָׂדֶ֔ךָ וְשָׁכַחְתָּ֥ עֹמֶ֖ר בַּשָּׂדֶ֑ה לֹ֣א תָשׁ֗וּב לְקַחְתּ֔וֹ[a] ל בטע ר״פ בתור[14]
לַגֵּ֥ר לַיָּת֖וֹם[b] וְלָאַלְמָנָ֑ה[c] יִהְיֶ֗ה לְמַ֙עַן֙ יְבָרֶכְךָ֣ יְהוָ֔ה אֱלֹהֶ֖יךָ בְּכֹ֥ל
20 מַעֲשֵׂ֖ה יָדֶֽיךָ׃[d] כִּֽי־תַחְבֹּ֤ט זֵיתְךָ֙ לֹ֣א תְפָאֵ֔ר אַחֲרֶ֖יךָ[a] לַגֵּ֣ר ל״א[15] מל וכל תלים דכות ב מ ה. ל
21 לַיָּת֥וֹם[b] וְלָאַלְמָנָ֖ה[c] יִהְיֶֽה׃ ס כֶּ֥רֶם֙ תִּבְצֹ֣ר כַּרְמֶ֔ךָ לֹ֥א תְעוֹלֵ֖ל
22 אַחֲרֶ֑יךָ[a] לַגֵּ֥ר לַיָּת֖וֹם[b] וְלָאַלְמָנָ֥ה יִהְיֶ֖ה׃ וְזָכַרְתָּ֣ כִּֽי־עֶ֙בֶד֙ הָיִ֣יתָ
בְּאֶ֣רֶץ מִצְרַ֔יִם עַל־כֵּ֗ן אָנֹכִ֛י מְצַוְּךָ֖ לַעֲשׂ֥וֹת אֶת־הַדָּבָ֖ר הַזֶּֽה׃ ס
25 1 כִּֽי־יִהְיֶ֤ה רִיב֙ בֵּ֣ין אֲנָשִׁ֔ים וְנִגְּשׁ֖וּ אֶל־הַמִּשְׁפָּ֑ט וּשְׁפָט֣וּם[a] וְהִצְדִּ֔יקוּ ל. ל
2 אֶת־הַצַּדִּ֖יק וְהִרְשִׁ֣יעוּ אֶת־הָרָשָׁ֑ע׃ וְהָיָ֗ה אִם־בֶּן־הַכּוֹת֙ הָרָשָׁ֔ע ב
3 וְהִפִּילֹ֥ו הַשֹּׁפֵ֖ט וְהִכָּ֣הוּ לְפָנָ֑יו[a] כְּדֵ֥י רִשְׁעָת֖וֹ[b] בְּמִסְפָּֽר׃[c] אַרְבָּעִ֥ים ב ר״פ[1]
יַכֶּ֖נּוּ לֹ֣א יֹסִ֑יף פֶּן־יֹסִ֤יף לְהַכֹּתֹו֙ עַל־אֵ֣לֶּה מַכָּ֔ה רַבָּ֔ה וְנִקְלָ֥ה[a] אָחִ֖יךָ ד׳ כת כן ב[2] מנה בתור׳ ד׳ כת כן ב[2] מנה בתור׳ ב
4 לְעֵינֶֽיךָ׃ ס לֹֽא־תַחְסֹ֥ם שׁ֖וֹר בְּדִישֹׁ֑ו׃ ס כִּֽי־יֵשְׁב֤וּ אַחִים֙ ל. ל. כ[3]

[11] Mm 161. [12] Mm 1213. [13] Mm 4221. [14] Mm 1151. [15] Mm 477. Cp 25 [1] Mm 3359. [2] Mm 3038 ב. [3] Mm 534.

13 [a] $V^{Ken\,1.9.69.107}$ mlt Mss 𝔔 העבט ‖ [b] $\mathfrak{m}^{W}$ בְּשַׂלְמָתוֹ ‖ [c] cf 6,25 ‖ **14** [a] $V^{Ken\,9}$ Ms 𝔔 שכר ‖ [b] $\mathfrak{m}^{Mss}$𝔊𝔗^{J} pl ‖ [c] > 2 Mss $\mathfrak{G}^{-O}$𝔖 ‖ [d] 𝔗 sg ‖ **16** [a] $\mathfrak{m}^{Mss}$𝔊𝔖𝔗 יָמוּתוּ, 2 Mss (ן)ימתו; $\mathfrak{T}^{J}$ cf 19,12 ‖ [b] cf [a], $V^{Ken\,1}$ ימתו ‖ [c] $V^{Ken\,1}$ $\mathfrak{m}$ יומת ut Q 2 R 14,6; Ms 𝔔 Σαμ 𝔊𝔖𝔙 יָמוּת ut K 𝔊𝔖𝔙 2 R 14,6; 𝔗 ut [a] ‖ **17** [a–a] frt dl ‖ [b] $V^{Ken\,9}$ 2 Mss $\mathfrak{G}^{-Ms}$𝔖$\mathfrak{T}^{Mss}$ $\mathfrak{T}^{J}$𝔙 ויתום; $\mathfrak{G}$($\mathfrak{G}^{O}$ c ob) + *καὶ χήρας* cf 19,20sq 27,19 ‖ **18** [a] pc Mss $\mathfrak{G}^{-Ms}$($\mathfrak{G}^{O}$ c ob)$\mathfrak{T}^{J}$ בְּאֶרֶץ מ׳ ‖ [b] > Ms $\mathfrak{m}$ ‖ **19** [a] $\mathfrak{G}^{-B\,min}$($\mathfrak{G}^{O}$ c ob vel ast?) + *τῷ πτωχῷ καί* = לָאֶבְיוֹן ו׳ cf 20sq ‖ [b] 2 Mss 𝔊𝔖𝔙 ול׳ ‖ [c] Ms $\mathfrak{G}^{Ms}$ ל׳ cf 20 ‖ [d] $V^{Ken\,9}$ mlt Mss ידך; $\mathfrak{T}^{J}$ 2 pl ‖ **20** [a] $\mathfrak{G}^{\Theta\,min}$ + *τῷ πτωχῷ καί* = לאביון ו׳ cf 19 ‖ [b] pc Mss 𝔊𝔖𝔙^{Mss} ול׳ ‖ [c] Ms ל׳ ‖ **21** [a] $\mathfrak{G}^{\Theta\,min}$ + *τῷ πτωχῷ καί* = לאביון ו׳ cf 19 ‖ [b] $\mathfrak{G}^{-Ms}$𝔖 pr cop ‖ Cp **25,1** [a] > $\mathfrak{G}^{B}$, $\mathfrak{G}^{O}$ c ast? 𝔙 libere vertit ‖ **2** [a–a] $\mathfrak{G}^{B}$ *καθιεῖς αὐτὸν ἐναντίον αὐτῶν* = הִפִּלְתּוֹ לְפָנֵיהֶם, $\mathfrak{G}^{Ms}$ *καὶ καθιεῖ* (vel *καθίει* imp?) *αὐτὸν ἐν(αντίον αὐτ)οῦ καὶ μαστιγῶσιν (αὐτὸν ἐναντίον αὐ)τῶν*, $\mathfrak{G}^{rel}$ + *ἔναντι τῶν κριτῶν* ($\mathfrak{G}^{\Theta}$ *τῶν κριμάτων*) *καὶ μαστιγώσωσι αὐτόν* ‖ [b–b] > $\mathfrak{G}^{B}$ ‖ [c] $\mathfrak{G}^{B}$ pr cop et tr ad init 3 ‖ **3** [a] $\mathfrak{m}^{Mss}$ ל–.

כה׳. ב בתור׳ . ו בתור׳. יג[a]

יַחְדָּו וּמֵת אַחַד מֵהֶם וּבֵן אֵין־לוֹ לֹא־תִהְיֶה אֵשֶׁת־הַמֵּת הַחוּצָה
ל לְאִישׁ זָר יְבָמָהּ יָבֹא עָלֶיהָ[a] וּלְקָחָהּ לוֹ לְאִשָּׁה וְיִבְּמָהּ׃ 6 וְהָיָה 6
ד[a] מל בתור וכל נ״ך דכות ב מ א הַבְּכוֹר[a] אֲשֶׁר תֵּלֵד יָקוּם עַל־שֵׁם אָחִיו הַמֵּת וְלֹא־יִמָּחֶה שְׁמוֹ
מִיִּשְׂרָאֵל׃ 7 וְאִם־לֹא יַחְפֹּץ הָאִישׁ לָקַחַת אֶת־יְבִמְתּוֹ וְעָלְתָה יְבִמְתּוֹ 7
ג. ח[7] הַשַּׁעְרָה אֶל־הַזְּקֵנִים וְאָמְרָה מֵאֵן[a] יְבָמִי לְהָקִים לְאָחִיו שֵׁם בְּיִשְׂרָאֵל
ג[8] לֹא[b] אָבָה יַבְּמִי׃ 8 וְקָרְאוּ־לוֹ זִקְנֵי־עִירוֹ וְדִבְּרוּ אֵלָיו וְעָמַד וְאָמַר לֹא 8
חָפַצְתִּי לְקַחְתָּהּ׃ 9 וְנִגְּשָׁה יְבִמְתּוֹ אֵלָיו לְעֵינֵי הַזְּקֵנִים וְחָלְצָה נַעֲלוֹ 9
ל. ה[9]. ד[10]. ל[11]. ח[7]. לג[12] מֵעַל רַגְלוֹ וְיָרְקָה בְּפָנָיו וְעָנְתָה וְאָמְרָה כָּכָה יֵעָשֶׂה לָאִישׁ אֲשֶׁר לֹא־
ב[13] יִבְנֶה אֶת־בֵּית אָחִיו׃ 10 וְנִקְרָא שְׁמוֹ בְּיִשְׂרָאֵל בֵּית חֲלוּץ הַנָּעַל׃ ס 10
ב[14]. ל 11 כִּי־יִנָּצוּ אֲנָשִׁים יַחְדָּו אִישׁ וְאָחִיו וְקָרְבָה אֵשֶׁת הָאֶחָד לְהַצִּיל אֶת־ 11
כה[15]. ב. ל. ל אִישָׁהּ מִיַּד מַכֵּהוּ וְשָׁלְחָה יָדָהּ וְהֶחֱזִיקָה בִּמְבֻשָׁיו[a]׃ 12 וְקִצֹּתָה אֶת־ 12
ג[16]. סו. ד[17] מנה חס כַּפָּהּ לֹא תָחוֹס עֵינֶךָ[a]׃ ס 13 לֹא־יִהְיֶה לְךָ בְּכִיסְךָ אֶבֶן וָאָבֶן 13
ד[18] מל בתור וכל קריא דכות ב מ ז. ד[18] מל בתור וכל קריא דכות ב מ ז גְּדוֹלָה וּקְטַנָּה׃ ס 14 לֹא־יִהְיֶה לְךָ בְּבֵיתְךָ אֵיפָה וְאֵיפָה גְּדוֹלָה 14
ד. ל וּקְטַנָּה׃ 15 אֶבֶן שְׁלֵמָה וָצֶדֶק יִהְיֶה־לָּךְ אֵיפָה שְׁלֵמָה וָצֶדֶק יִהְיֶה־לָּךְ 15
לְמַעַן יַאֲרִיכוּ יָמֶיךָ עַל הָאֲדָמָה אֲשֶׁר־יְהוָה אֱלֹהֶיךָ נֹתֵן לָךְ׃ 16 כִּי 16
תּוֹעֲבַת יְהוָה אֱלֹהֶיךָ[a] כָּל־עֹשֵׂה אֵלֶּה כֹּל עֹשֵׂה עָוֶל׃ פ 17 זָכוֹר 17
אֵת אֲשֶׁר־עָשָׂה לְךָ עֲמָלֵק בַּדֶּרֶךְ בְּצֵאתְכֶם[a] מִמִּצְרָיִם׃ 18 אֲשֶׁר 18
ל. ל. ל. ח[19] קָרְךָ בַּדֶּרֶךְ וַיְזַנֵּב בְּךָ כָּל־הַנֶּחְשָׁלִים אַחֲרֶיךָ[a] וְאַתָּה עָיֵף וְיָגֵעַ וְלֹא
ל יָרֵא אֱלֹהִים[b]׃ 19 וְהָיָה בְּהָנִיחַ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ | לְךָ מִכָּל־אֹיְבֶיךָ 19
ב מִסָּבִיב בָּאָרֶץ אֲשֶׁר יְהוָה־אֱלֹהֶיךָ נֹתֵן לְךָ נַחֲלָה לָרִשְׁתָּהּ תִּמְחֶה
ל[20] אֶת־זֵכֶר עֲמָלֵק מִתַּחַת הַשָּׁמָיִם לֹא תִשְׁכָּח׃ פ קי

26 1 וְהָיָה כִּי־תָבוֹא אֶל־הָאָרֶץ אֲשֶׁר יְהוָה אֱלֹהֶיךָ נֹתֵן לְךָ נַחֲלָה סנה פרש
ה׳ וִירִשְׁתָּהּ וְיָשַׁבְתָּ בָּהּ׃ 2 וְלָקַחְתָּ מֵרֵאשִׁית | כָּל־[a]פְּרִי הָאֲדָמָה 2

[4]Mm 187. [5]Mm 290. [6]Mm 1146. [7]Mm 3001. [8]Mm 1107. [9]Mm 3008. [10]Mm 1191. [11]Mm 210. [12]Mm 319. [13]Nu 32,27. [14]Ex 21,22. [15]Mm 1506. [16]Mm 1192. [17]Mm 1145. [18]Mm 1193. [19]Mm 184. [20]Mm 1136. Cp **26** [1]Mm 921.

5 [a] 𝔐 אליה ‖ **6** [a] 𝔐 pr הַבֵּן; 𝔊 *τὸ παιδίον* (𝔊[L] + *τὸ πρωτότοκον*) ‖ **7** [a] sic L, mlt Mss Edd מֹאֵן ‖ [b] nonn Mss 𝔐[Ms]𝔊[N]𝔖𝔙 ולא ‖ **11** [a] 𝔐 בִּבְשָׁרוֹ ‖ **12** [a] 𝔙[Ken1.9] nonn Mss 𝔈𝔊 עיניך, 𝔗[J] *'jnjkwn* = עֵינֵיכֶם; 𝔊(𝔖𝔙) + *ἐπ' αὐτῇ* = עָלֶיהָ ‖ **16** [a] > 𝔙[Ken9] nonn Mss 𝔈𝔈 ‖ **17** [a] 𝔊-Θ[Lmin]𝔙 2 sg cf 23,5 24,9 ‖ **18** [a] sic L, mlt Mss Edd אָחֵר ‖ [b] 𝔊[A] *τὸν κύριον* = יהוה, 𝔖 *mrj' 'lhk* = יהוה אלהיך ‖ **Cp 26,2** [a] > 𝔙[Ken80] 2 Mss 𝔐𝔊; 𝔊[O] c ast.

ג[2] . ד בטע בסיפ

[b]אֲשֶׁר תָּבִיא מֵאַרְצְךָ[b] אֲשֶׁר ׀ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ נֹתֵן לָךְ וְשַׂמְתָּ בַּמֶּנָא
וְהָלַכְתָּ אֶל־הַמָּקוֹם אֲשֶׁר יִבְחַר יְהוָה אֱלֹהֶיךָ לְשַׁכֵּן שְׁמוֹ שָׁם׃
3 וּבָאתָ אֶל־הַכֹּהֵן אֲשֶׁר יִהְיֶה בַּיָּמִים הָהֵם וְאָמַרְתָּ אֵלָיו הִגַּדְתִּי הַיּוֹם ז בטע[3]
לַיהוָה אֱלֹהֶיךָ[a] כִּי־בָאתִי אֶל־הָאָרֶץ אֲשֶׁר נִשְׁבַּע יְהוָה[b] לַאֲבֹתֵינוּ
4 לָתֶת לָנוּ׃ 4 וְלָקַח הַכֹּהֵן הַטֶּנָא מִיָּדֶךָ[a] וְהִנִּיחוֹ לִפְנֵי מִזְבַּח יְהוָה
5 אֱלֹהֶיךָ׃ 5 וְעָנִיתָ וְאָמַרְתָּ לִפְנֵי ׀ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ[a] אֲרַמִּי אֹבֵד[a] אָבִי וַיֵּרֶד ד
מִצְרַיְמָה וַיָּגָר שָׁם בִּמְתֵי מְעָט וַיְהִי־שָׁם לְגוֹי גָּדוֹל עָצוּם[b] וָרָב[c]׃ כח[4] . ח[5]
6 וַיָּרֵעוּ אֹתָנוּ הַמִּצְרִים וַיְעַנּוּנוּ וַיִּתְּנוּ עָלֵינוּ עֲבֹדָה קָשָׁה׃ 7 וַנִּצְעַק ה ד מנה בתור . ל . ב
אֶל־יְהוָה אֱלֹהֵי אֲבֹתֵינוּ וַיִּשְׁמַע יְהוָה אֶת־קֹלֵנוּ וַיַּרְא אֶת־עָנְיֵנוּ וְאֶת־ יח פסוק את את ואת ואת .
עֲמָלֵנוּ וְאֶת־לַחֲצֵנוּ׃ 8 וַיּוֹצִאֵנוּ יְהוָה מִמִּצְרַיִם בְּיָד חֲזָקָה וּבִזְרֹעַ ד ג חס[6] וחד מל בליש[6]
נְטוּיָה[a] וּבְמֹרָא גָּדֹל[a] וּבְאֹתוֹת וּבְמֹפְתִים׃ 9 וַיְבִאֵנוּ אֶל־הַמָּקוֹם הַזֶּה ג[7] בליש ול כת כן
וַיִּתֶּן־לָנוּ אֶת־הָאָרֶץ הַזֹּאת אֶרֶץ זָבַת חָלָב וּדְבָשׁ׃ 10 וְעַתָּה הִנֵּה ב חד חס וחד מל .
הֵבֵאתִי אֶת־רֵאשִׁית פְּרִי הָאֲדָמָה אֲשֶׁר־נָתַתָּה לִּי יְהוָה[a] וְהִנַּחְתּוֹ ג חס[8] . ג . ל חס
לִפְנֵי יְהוָה אֱלֹהֶיךָ וְהִשְׁתַּחֲוִיתָ לִפְנֵי יְהוָה אֱלֹהֶיךָ׃ 11 וְשָׂמַחְתָּ בְכָל־ כח . ל
הַטּוֹב אֲשֶׁר נָתַן־לְךָ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ[a] וּלְבֵיתֶךָ אַתָּה[a] וְהַלֵּוִי וְהַגֵּר אֲשֶׁר
בְּקִרְבֶּךָ׃ ס

12 כִּי תְכַלֶּה לַעְשֵׂר[a] אֶת־כָּל־מַעְשַׂר תְּבוּאָתְךָ בַּשָּׁנָה הַשְּׁלִישִׁת ל בטע ר״פ בתור[9]
שְׁנַת הַמַּעְשֵׂר וְנָתַתָּה[b] לַלֵּוִי ׀ לַגֵּר[c] לַיָּתוֹם[d] וְלָאַלְמָנָה וְאָכְלוּ בִשְׁעָרֶיךָ ג בליש[10] . ד חס בליש[11]
13 וְשָׂבֵעוּ׃ 13 וְאָמַרְתָּ לִפְנֵי ׀ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ בִּעַרְתִּי הַקֹּדֶשׁ מִן־הַבַּיִת[a] וְגַם
נְתַתִּיו לַלֵּוִי וְלַגֵּר[b] לַיָּתוֹם[c] וְלָאַלְמָנָה[d] כְּכָל־מִצְוָתְךָ[e] אֲשֶׁר צִוִּיתָנִי ב[12]

[2]Mm 1228. [3]Mm 50. [4]Mm 84. [5]Mm 1103. [6]Mm 1194. [7]Mm 951. [8]Mm 1195. [9]Mm 1151. [10]Mm 3986. [11]Mp sub loco. [12]Ps 119,96.

2 [b–b] > 𝔊-*O*Ms ‖ **3** [a] 𝔊-F*MO min τῷ θεῷ μου = אֱלֹהָי (כ dttg) ‖ [b] 𝔖 + *'lhk* = אלהיך ‖ **4** [a] pc Mss 𝔊-Ms מידיך ‖ **5** [a–a] 𝔊B *Συριαν ἀπέβαλεν* (pro *ἀπέλαβεν* ut 𝔊AF*min ?), 𝔊MNmin *Συριαν κατέλ(ε)ιπεν*; pc Mss 𝔈 אר׳ אובד cf 𝔗(𝔙) *lbn 'rm'h b" l'wbd' jt*; 𝔖𝔗J alit ‖ [b] pc Mss 𝔪W𝔊L𝔖𝔗J𝔙 ׳וע; > 𝔊rel ‖ [c] > 𝔖 ‖ **8** [a–a] 𝔪 אה גדול–; 𝔊 pl ut 4,34 ‖ **10** [a] 𝔊 + *γῆν ῥέουσαν γάλα καὶ μέλι* ex 9 ‖ **11** [a–a] 𝔊min(𝔏) *σὺ καὶ ἡ οἰκία σου*, 𝔊AOmin *καὶ τῇ οἰκίᾳ σου* (𝔊min + *σὺ*) *καί*; 𝔈 תיך–; 𝔙 *tibi et domui tuae* ‖ **12** [a] l לַעֲשֵׂר vel לַעֲשֵׂר (pro לְהַעֲשִׂיר) ‖ [b–b] 𝔊 *τὸ δεύτερον ἐπιδέκατον δώσεις* = שְׁנַת המ׳ ג׳; 𝔪 ונתתו ‖ [c] 2 Mss 𝔈𝔊𝔖𝔙 ול׳ ‖ [d] pc Mss 𝔈𝔊𝔖𝔙 ול׳ ‖ **13** [a] 𝔊-min(𝔙) *ἐκ τῆς οἰκίας μου*, 𝔊rel 2 sg ‖ [b] mlt Mss 𝔪𝔊Ms𝔗J לגר ut 12; > 𝔊N ‖ [c] V Ken 69 pc Mss 𝔊-Ms𝔖𝔙 ול׳ ‖ [d] 𝔊Ms om cop ‖ [e] V Ken 69 𝔪𝔖 מצותיך cf 𝔊.

14 לֹא־עָבַרְתִּי מִמִּצְוֹתֶיךָ [f]וְלֹא שָׁכָחְתִּי׃ 14 לֹא[a]־אָכַלְתִּי בְאֹנִי מִמֶּנּוּ
וְלֹא[b]־בִעַרְתִּי מִמֶּנּוּ בְּטָמֵא וְלֹא־נָתַתִּי מִמֶּנּוּ לְמֵת שָׁמַעְתִּי בְּקוֹל יְהוָה
אֱלֹהָי עָשִׂיתִי [d]כְּכֹל אֲשֶׁר[d] צִוִּיתָנִי׃ 15 הַשְׁקִיפָה[a] מִמְּעוֹן קָדְשְׁךָ מִן־ 15
הַשָּׁמַיִם וּבָרֵךְ אֶת־עַמְּךָ [c]אֶת־יִשְׂרָאֵל וְאֶת הָאֲדָמָה אֲשֶׁר נָתָתָה לָנוּ
כַּאֲשֶׁר נִשְׁבַּעְתָּ לַאֲבֹתֵינוּ אֶרֶץ זָבַת חָלָב וּדְבָשׁ׃ ס

16 הַיּוֹם הַזֶּה יְהוָה אֱלֹהֶיךָ מְצַוְּךָ לַעֲשׂוֹת אֶת־הַחֻקִּים הָאֵלֶּה 16
וְאֶת־הַמִּשְׁפָּטִים וְשָׁמַרְתָּ וְעָשִׂיתָ אוֹתָם בְּכָל־לְבָבְךָ וּבְכָל־נַפְשֶׁךָ׃
17 [a]אֶת־יְהוָה הֶאֱמַרְתָּ הַיּוֹם לִהְיוֹת לְךָ לֵאלֹהִים וְלָלֶכֶת בִּדְרָכָיו 17
וְלִשְׁמֹר חֻקָּיו וּמִצְוֹתָיו וּמִשְׁפָּטָיו[b] וְלִשְׁמֹעַ בְּקֹלוֹ׃ 18 [a]וַיהוָה הֶאֱמִירְךָ 18
הַיּוֹם לִהְיוֹת[b] לוֹ לְעַם סְגֻלָּה כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר־לָךְ[c] וְלִשְׁמֹר כָּל־מִצְוֹתָיו׃
19 וְלִתֶּתְךָ עֶלְיוֹן עַל[a] כָּל־הַגּוֹיִם אֲשֶׁר עָשָׂה לִתְהִלָּה וּלְשֵׁם[b] 19
וּלְתִפְאָרֶת וְלִהְיוֹתְךָ עַם־קָדֹשׁ לַיהוָה אֱלֹהֶיךָ כַּאֲשֶׁר דִּבֵּר׃ ס

27 1 וַיְצַו מֹשֶׁה[a] וְזִקְנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת־הָעָם[a] לֵאמֹר שָׁמֹר[b] אֶת־כָּל־ 27
הַמִּצְוָה אֲשֶׁר אָנֹכִי מְצַוֶּה אֶתְכֶם הַיּוֹם׃ 2 וְהָיָה בַּיּוֹם אֲשֶׁר תַּעַבְרוּ 2
אֶת־הַיַּרְדֵּן[o] אֶל־הָאָרֶץ אֲשֶׁר־יְהוָה אֱלֹהֶיךָ נֹתֵן לָךְ וַהֲקֵמֹתָ לְךָ אֲבָנִים
גְּדֹלוֹת[o] וְשַׂדְתָּ אֹתָם בַּשִּׂיד׃ 3 וְכָתַבְתָּ עֲלֵיהֶן אֶת־כָּל־דִּבְרֵי הַתּוֹרָה 3
הַזֹּאת בְּעָבְרֶךָ[a] לְמַעַן אֲשֶׁר תָּבֹא[b] אֶל־הָאָרֶץ אֲשֶׁר־יְהוָה[c] אֱלֹהֶיךָ |
נֹתֵן לְךָ אֶרֶץ זָבַת חָלָב וּדְבַשׁ כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר יְהוָה אֱלֹהֵי־אֲבֹתֶיךָ לָךְ׃
4 [a]וְהָיָה בְּעָבְרְכֶם אֶת־הַיַּרְדֵּן תָּקִימוּ אֶת־הָאֲבָנִים הָאֵלֶּה אֲשֶׁר אָנֹכִי 4
מְצַוֶּה אֶתְכֶם הַיּוֹם [b]בְּהַר עֵיבָל[b] וְשַׂדְתָּ אוֹתָם בַּשִּׂיד׃ 5 וּבָנִיתָ שָׁם 5
מִזְבַּח לַיהוָה אֱלֹהֶיךָ מִזְבַּח אֲבָנִים לֹא־תָנִיף עֲלֵיהֶם[a] בַּרְזֶל׃
6 אַבְנֵים שְׁלֵמוֹת תִּבְנֶה אֶת־מִזְבַּח יְהוָה אֱלֹהֶיךָ וְהַעֲלִיתָ עָלָיו עֹלֹת 6

לד פסוק לא ולא ולא[13]

ל. נ[14]. ב

ח[15] קמ וכל אחבות וס״פ דכות׳ ב מ ב

ג[16]. יב פסוק את את ואת ואת המילה חדה ביניהה[17]. ב[18]

לט מל בתור׳

י ר״פ בסיפ[19]. ד[20]

ו פסוק מן ג מילין מתחלפ קצפ סימן[21]. ג חס ס״פ בסיפ. כב בתור׳. ל

ל. ת בסיפ. י. ד[22]

ל וחס. יג חס[23]

ג

ב וחס[1]

ב כת כן בתור׳. ז וכל כליה דכות[2]

יז[3] חס וכל משלי דכות׳ ב מ ד

יד פסוק לך לך[4]

לט מל בתור׳

ג[5]. ג כת כן בתור׳ ובחלים[6]

[13]Mm 771. [14]Mm 3535. [15]Mm 960. [16]Mm 3245. [17]Mm 44. [18]Mm 2646. [19]Mm 1143. [20]Mm 1196. [21]Okhl 276. [22]Mm 72. [23]Mm 783. Cp 27 [1]Mm 555. [2]Mm 1197. [3]Mp sub loco. [4]Mm 1860. [5]Mm 1198. [6]Mm 297.

13 [f] ℭG תך– || **14** [a] pc Mss G^{-NO}S ולא || [b] G^{-Ms} om cop || [c] G^{-Lmin} om cop || [d–d] G(S) *καθά* = כַּאֲשֶׁר, 𝔙 *omnia sicut* = כל אשר || **15** [a] 𝔪 השקף || **17** [a] 17–19 perturbati; frt l 17a.19a.18.17b.19b || [b] > Ms 𝔪G* cf 8,11[a] || **18** [a] cf 17[a] || [b] G^{-min} *γενέσθαι σε* = לִהְיוֹתְךָ || [c] > Ms G^{BΘmin}; 𝔗^{J} pl || **19** [a] cf 17[a] || [b] V^{Ken9} nonn Mss 𝔪G^{Ms} ל׳ || **Cp 27,1** [a–a] G^{-LO} om את־העם; frt l את ז׳ י׳ || [b] V^{Ken107} pc Mss שמור, 𝔪SℭℭJ רו– || **3** [a] G^{-Ms}(ℭ^{J}) *ὡς ἂν διαβῆτε* = בְּעָבְרְכֶם ut 4 || [b] G^{-AMmin}𝔗^{J} pl || [c] sic L || **4** [a] dl (pl)? || [b–b] l c 𝔪 בהר גריזים cf 𝔪^{Mss} בהרגר(י)זים, Σαμ *αργαρ(ι)ζιμ*, Ł *Garzin* || **5** [a] mlt Mss 𝔪^{Mss} הן–.

7 לַיהוָה אֱלֹהֶיךָ׃ 7 וְזָבַחְתָּ שְׁלָמִים[a] וְאָכַלְתָּ שָׁם וְשָׂמַחְתָּ לִפְנֵי יְהוָה
8 אֱלֹהֶיךָ׃ 8 וְכָתַבְתָּ עַל־הָאֲבָנִים אֵת כָּל־דִּבְרֵי הַתּוֹרָה הַזֹּאת בַּאֵר[a] ל
9 הֵיטֵב׃ ס 9 וַיְדַבֵּר מֹשֶׁה וְהַכֹּהֲנִים הַלְוִיִּם[a] אֶל כָּל־יִשְׂרָאֵל כל תורה כת׳ כן . ג׳
לֵאמֹר הַסְכֵּת וּשְׁמַע יִשְׂרָאֵל הַיּוֹם הַזֶּה נִהְיֵיתָ לְעָם[b] לַיהוָה אֱלֹהֶיךָ׃ ל . ל
10 וְשָׁמַעְתָּ בְּקוֹל יְהוָה אֱלֹהֶיךָ וְעָשִׂיתָ אֶת־מִצְוֹתָו[a] וְאֶת־חֻקָּיו[b] אֲשֶׁר מצותיו[8] חד מן ג בלישׁ . ק ל בתור
11 אָנֹכִי מְצַוְּךָ הַיּוֹם׃ ס 11 וַיְצַו מֹשֶׁה אֶת־הָעָם בַּיּוֹם הַהוּא לֵאמֹר׃
12 אֵלֶּה יַעַמְדוּ לְבָרֵךְ אֶת־הָעָם עַל־[a]הַר גְּרִזִים[a] בְּעָבְרְכֶם אֶת־ ט[9]
13 הַיַּרְדֵּן שִׁמְעוֹן וְלֵוִי[b] וִיהוּדָה[c] וְיִשָּׂשכָר[d] וְיוֹסֵף[e] וּבִנְיָמִן׃ 13 וְאֵלֶּה ל[10] . יט[11] ר״ם בתור וכל תלדות דכות ב מ ר׳
יַעַמְדוּ עַל־הַקְּלָלָה בְּהַר עֵיבָל רְאוּבֵן גָּד וְאָשֵׁר וּזְבוּלֻן[a] דָּן[b] וְנַפְתָּלִי׃
14 וְעָנוּ הַלְוִיִּם וְאָמְרוּ אֶל־כָּל־אִישׁ יִשְׂרָאֵל קוֹל רָם׃ ס 15 אָרוּר
הָאִישׁ אֲשֶׁר יַעֲשֶׂה פֶּסֶל וּמַסֵּכָה תּוֹעֲבַת יְהוָה מַעֲשֵׂה יְדֵי חָרָשׁ וְשָׂם ג . ה[12]
16 בַּסָּתֶר וְעָנוּ כָּל־הָעָם וְאָמְרוּ אָמֵן׃ ס 16 אָרוּר מַקְלֶה[a] אָבִיו ו קמ[13] . ז בטע . ל
17 וְאִמּוֹ וְאָמַר[b] כָּל־הָעָם אָמֵן׃ ס 17 אָרוּר מַסִּיג גְּבוּל רֵעֵהוּ וְאָמַר[a] ז בטע
18 כָּל־הָעָם אָמֵן׃ ס 18 אָרוּר מַשְׁגֶּה עִוֵּר בַּדָּרֶךְ וְאָמַר[a] כָּל־הָעָם ז בטע . ב[14]
19 אָמֵן׃ ס 19 אָרוּר מַטֶּה[a] מִשְׁפַּט גֵּר־יָתוֹם[b] וְאַלְמָנָה וְאָמַר[c] כָּל־ ה בטע[15]
20 הָעָם אָמֵן׃ ס 20 אָרוּר שֹׁכֵב עִם־אֵשֶׁת אָבִיו כִּי גִלָּה כְּנַף אָבִיו ה בטע[15]
21 וְאָמַר[a] כָּל־הָעָם אָמֵן׃ ס 21 אָרוּר שֹׁכֵב עִם־כָּל־בְּהֵמָה וְאָמַר[a] ז בטע
22 כָּל־הָעָם אָמֵן׃ ס 22 אָרוּר שֹׁכֵב עִם־[a]אֲחֹתוֹ בַּת־אָבִיו אוֹ בַת־ ה בטע[15]
23 אִמּוֹ[a] וְאָמַר[b] כָּל־הָעָם אָמֵן׃ ס 23 אָרוּר שֹׁכֵב עִם־חֹתַנְתּוֹ וְאָמַר[a] ז בטע . ל
24 כָּל־הָעָם אָמֵן׃ ס 24 אָרוּר מַכֵּה רֵעֵהוּ בַּסָּתֶר וְאָמַר[a] כָּל־ ז בטע . ד קמ[13]
25 הָעָם אָמֵן׃ ס 25 אָרוּר לֹקֵחַ שֹׁחַד לְהַכּוֹת נֶפֶשׁ[a] דָּם נָקִי[a] וְאָמַר[b] ח[16]

[7]Mm 1199. [8]Q addidi, cf Dt 7,9; 8,2 et Mp sub loco. [9]Mm 969. [10]Mm 1858. [11]Mm 267. [12]Mm 224. [13]Mm 1202. [14]Mm 1200. [15]Mm 1201. [16]Mm 201.

7 [a] 𝔊[F*Nmin] + *κυρίῳ*, 𝔊[AFaΘLmin] + *κυρίῳ τῷ θεῷ σου* ‖ **8** [a] mlt Mss בָּ; > 𝔊[min]; 𝔏 *diligenter*, 𝔙 *et lucide* (a ואר) ‖ **9** [a] V[Ken1] pc Mss 𝔊[AΘLmin]𝔖 וְה׳ ‖ [b] 𝔐𝔊[Ms] + קָדֵשׁ cf 28,9 ‖ **10** [a] K מִצְוֹתָו, Q mlt Mss 𝔈𝔐𝔖𝔗𝔗[J] מִצְוֹתָיו cf 𝔙; 𝔊 pr *πάσας* = כל ‖ [b] 𝔐 חקתיו ‖ **12** [a–a] 𝔅 הר גרזים ut 11,29; 𝔐[Ms] הרגרזים ut 4; 𝔈 הר גריזי(ן)ם ‖ [b] V[Ken9.69] pc Mss 𝔊[-Aγ] ל׳ ‖ [c] 𝔐𝔊[γ] י׳ ‖ [d] pc Mss 𝔊[γ] י׳ ‖ [e] pc Mss 𝔐𝔊[minγ] י׳ ‖ **13** [a] V[Ken1] Ms 𝔐 ז׳ ‖ [b] 𝔖 *wdn* = וָדָן ‖ **16** [a] 2 Mss הֵלֵּ–; prp c 2 Mss מְקַלֵּל (Ex 21,17), sed cf 𝔊 *(ὁ ἀτιμάζων)* 𝔗[J]𝔖𝔙 ‖ [b] 𝔐 pl ut 15 cf 𝔗[J] ‖ **17** [a] cf 16[b] ‖ **18** [a] cf 16[b] ‖ **19** [a] nonn Mss 𝔅 מַטֵּה ‖ [b] 𝔊𝔖 pr cop cf 26,13 ‖ [c] cf 16[b] ‖ **20** [a] cf 16[b] ‖ **21** [a] cf 16[b] ‖ **22** [a–a] 𝔊[BMs] *ἀδελφῆς πατρὸς ἢ μητρὸς αὐτοῦ* = אחות אביו ואמו ‖ [b] cf 16[b] ‖ **23** [a] cf 16[b] ‖ **24** [a] cf 16[b] ‖ **25** [a–a] 𝔅 (א) דַּם נָקִי cf 19,10 ‖ [b] cf 16[b].

כָּל־הָעָם אָמֵן׃ ס 26 אָרוּר אֲשֶׁר לֹא־יָקִים אֶת־דִּבְרֵי[b] הַתּוֹרָה׃ 26 — ה בטע[17] . ב[18]

הַזֹּאת[c] לַעֲשׂוֹת אוֹתָם[c] וְאָמַר[d] כָּל־הָעָם אָמֵן׃ פ — לט מל בתור

28 1 וְהָיָה[a] אִם־שָׁמֹעַ תִּשְׁמַע בְּקוֹל יְהוָה אֱלֹהֶיךָ לִשְׁמֹר לַעֲשׂוֹת[b] ס[נה]

אֶת־כָּל־מִצְוֹתָיו אֲשֶׁר אָנֹכִי מְצַוְּךָ הַיּוֹם וּנְתָנְךָ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ עֶלְיוֹן — ד בתור

עַל־כָּל־גּוֹיֵי[c] הָאָרֶץ׃ 2 וּבָאוּ עָלֶיךָ כָּל־הַבְּרָכוֹת הָאֵלֶּה וְהִשִּׂיגֻךָ כִּי 2 — ה בסיק . כל אורית מל[1] . ג ב מל וחד חס

תִשְׁמַע בְּקוֹל יְהוָה אֱלֹהֶיךָ׃ 3 בָּרוּךְ אַתָּה בָּעִיר וּבָרוּךְ אַתָּה בַּשָּׂדֶה׃ 3 — ז[2]

4 בָּרוּךְ פְּרִי־בִטְנְךָ וּפְרִי אַדְמָתְךָ[a] וּפְרִי בְהֶמְתֶּךָ[a] שְׁגַר אֲלָפֶיךָ 4 — ג[3]

וְעַשְׁתְּרוֹת צֹאנֶךָ׃ 5 בָּרוּךְ טַנְאֲךָ וּמִשְׁאַרְתֶּךָ׃ 6 בָּרוּךְ אַתָּה בְּבֹאֶךָ 5 6 — ל מל בתור . יד פסוק בתור[4]

וּבָרוּךְ אַתָּה בְּצֵאתֶךָ׃ 7 יִתֵּן יְהוָה אֶת־אֹיְבֶיךָ הַקָּמִים[a] עָלֶיךָ 7 — ו[5]

נִגָּפִים לְפָנֶיךָ בְּדֶרֶךְ אֶחָד[b] יֵצְאוּ אֵלֶיךָ וּבְשִׁבְעָה דְרָכִים יָנוּסוּ[c] — יד[6] . ב מל

לְפָנֶיךָ׃ 8 יְצַו[a] יְהוָה אִתְּךָ אֶת־הַבְּרָכָה בַּאֲסָמֶיךָ[b] וּבְכֹל מִשְׁלַח 8 — ל . יו בתור[7] . ל

יָדֶךָ[c] וּבֵרַכְךָ בָּאָרֶץ אֲשֶׁר־יְהוָה אֱלֹהֶיךָ נֹתֵן לָךְ׃ 9 יְקִימְךָ יְהוָה לוֹ 9 — ל

לְעַם קָדוֹשׁ כַּאֲשֶׁר נִשְׁבַּע־לָךְ[a] כִּי תִשְׁמֹר אֶת־מִצְוֹת יְהוָה אֱלֹהֶיךָ

וְהָלַכְתָּ בִּדְרָכָיו׃ 10 וְרָאוּ כָל־עַמֵּי הָאָרֶץ כִּי שֵׁם יְהוָה נִקְרָא עָלֶיךָ 10

וְיָרְאוּ מִמֶּךָּ׃ 11 וְהוֹתִרְךָ[a] יְהוָה לְטוֹבָה[b] בִּפְרִי[s] בִטְנְךָ וּבִפְרִי 11 — ב . ב חד מל וחד חס

בְהֶמְתְּךָ[c] וּבִפְרִי אַדְמָתֶךָ עַל הָאֲדָמָה אֲשֶׁר נִשְׁבַּע יְהוָה לַאֲבֹתֶיךָ

לָתֵת לָךְ׃ 12 יִפְתַּח יְהוָה ׀ לְךָ אֶת־אוֹצָרוֹ הַטּוֹב אֶת־הַשָּׁמַיִם לָתֵת 12

מְטַר־[a]אַרְצְךָ בְּעִתּוֹ וּלְבָרֵךְ[b] אֵת כָּל־מַעֲשֵׂה יָדֶךָ[c] וְהִלְוִיתָ גּוֹיִם רַבִּים — ד[8] . ד[9]

וְאַתָּה לֹא תִלְוֶה׃ 13 וּנְתָנְךָ[a] יְהוָה לְרֹאשׁ וְלֹא לְזָנָב וְהָיִיתָ רַק 13 — כו

לְמַעְלָה וְלֹא תִהְיֶה לְמָטָּה כִּי־תִשְׁמַע אֶל־מִצְוֹת ׀ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ אֲשֶׁר — ח[10]

אָנֹכִי מְצַוְּךָ[b] הַיּוֹם לִשְׁמֹר וְלַעֲשׂוֹת׃ 14 וְלֹא תָסוּר[a] מִכָּל־הַדְּבָרִים 14 — ה[11] . יו ר״ם בסיק[12] . ל

אֲשֶׁר אָנֹכִי[b] מְצַוֶּה אֶתְכֶם[b] הַיּוֹם[a] יָמִין וּשְׂמֹאול לָלֶכֶת אַחֲרֵי אֱלֹהִים

[17]Mm 1201. [18]Mm 1203. Cp 28 [1]Mm 152. [2]Mm 1850. [3]Mp sub loco. [4]Mm 750. [5]Mm 98. [6]Mm 2255. [7]Mm 60. [8]Mm 2321. [9]Mm 1106. [10]Mm 777. [11]Mm 1376. [12]Mm 1165.

26 [a] $\mathfrak{T}^{J}$ alit ‖ [b] pc Mss $\mathfrak{mG}^{min}$ pr לכל cf G 3,10 ‖ [c–c] $\mathfrak{m}$ לַעֲשׂוֹתָם ‖ [d] cf 16[b] ‖ **Cp 28,1** [a] $\mathfrak{G}^{Bmin}$ pr 27,2a, sed 2 pl ‖ [b] V^{Ken69} pc Mss $\mathfrak{mG}^{-Ms}\mathfrak{T}^{J}$ ׳וְל cf $\mathfrak{S}\mathfrak{V}$ et 15 15,5 ‖ [c] pc Mss $\mathfrak{m}$ גוי ‖ **4** [a–a] > $\mathfrak{G}^{-Ms}$ (homtel) cf 18[a] ‖ **7** [a] $\mathfrak{m}^{Mss}$ הקאמים ‖ [b] $\mathfrak{m}^{Mss}$ אחת ‖ **8** [a] $\mathfrak{m}$ יצוה ‖ [b] $\mathfrak{m}$ באסימך ‖ [c] mlt Mss $\mathfrak{C}\mathfrak{m}\mathfrak{V}$ ידיך cf 20 et 12,18[c]; $\mathfrak{T}^{J}$ *jdjkwn* = ידיכם ‖ **9** [a] $\mathfrak{G}^{-min}$ *τοῖς πατράσιν σου* = לַאֲבוֹתֶיךָ; $\mathfrak{T}^{J}$ 2 pl ‖ **11** [a] ga'ya eras ‖ [b] $\mathfrak{m}$ ב– ‖ [c] sic L, mlt Mss Edd בהמ׳ ‖ **12** [a] $\mathfrak{m}$ pr את ‖ [b] V^{Ken9} $\mathfrak{m}^{Mss}\mathfrak{G}$ ל׳ ‖ [c] mlt Mss $\mathfrak{C}\mathfrak{m}\mathfrak{G}\mathfrak{S}\mathfrak{V}$ ידיך cf 2,7[a]; $\mathfrak{T}^{J}$ ut 8[c] ‖ [d] $\mathfrak{G}^{-B*min}\mathfrak{C}$ + 15,6 bγ ($\mathfrak{G}^{O}$ c ob) ‖ **13** [a] $\mathfrak{G}^{-Ms}\mathfrak{S}\mathfrak{V}$ om cop ‖ **14** [a–a] $\mathfrak{V}$ *ab eis* ‖ [b–b] Ms $\mathfrak{m}\mathfrak{G}\mathfrak{S}$ מְצַוְּךָ.

15 אֲחֵרִים לְעָבְדָם׃ ס 15 [a]וְהָיָה אִם־לֹא תִשְׁמַע בְּקוֹל יְהוָה אֱלֹהֶיךָ
[b–b]לִשְׁמֹר לַעֲשׂוֹת [c]אֶת־[d]כָּל־מִצְוֹתָיו וְחֻקֹּתָיו [e]אֲשֶׁר אָנֹכִי מְצַוְּךָ הַיּוֹם[b] ד בתור
16 וּבָאוּ עָלֶיךָ כָּל־הַקְּלָלוֹת הָאֵלֶּה וְהִשִּׂיגוּךָ׃ 16 אָרוּר אַתָּה בָּעִיר ג ב מל וחד חס
17 18 וְאָרוּר אַתָּה בַּשָּׂדֶה׃ 17 אָרוּר טַנְאֲךָ וּמִשְׁאַרְתֶּךָ׃ 18 אָרוּר פְּרִי־ יד פסוק בתור[13]
19 בִטְנְךָ וּפְרִי אַדְמָתֶךָ [a]שְׁגַר אֲלָפֶיךָ וְעַשְׁתְּרוֹת צֹאנֶךָ׃ 19 אָרוּר אַתָּה ד[14]
20 בְּבֹאֶךָ וְאָרוּר אַתָּה בְּצֵאתֶךָ׃ 20 יְשַׁלַּח יְהוָה ׀ בְּךָ אֶת־הַמְּאֵרָה[a] יב[15]. יג[16] פסוק את את ואת ומילה חדה ביניהם . ב
אֶת־[b]הַמְּהוּמָה וְאֶת־הַמִּגְעֶרֶת בְּכֹל־מִשְׁלַח יָדְךָ [d]אֲשֶׁר תַּעֲשֶׂה[d] עַד יז[17]. ל.
[e]הִשָּׁמְדְךָ וְעַד־אֲבָדְךָ[e] [f]מַהֵר מִפְּנֵי רֹעַ מַעַלְלֶיךָ[f] אֲשֶׁר עֲזַבְתָּנִי[g]׃ יח[18] פסוק עד ועד
21 יַדְבֵּק יְהוָה בְּךָ אֶת־הַדָּבֶר עַד־[g]כַּלֹּתוֹ אֹתְךָ מֵעַל הָאֲדָמָה אֲשֶׁר־ ל. ג
22 אַתָּה בָא־שָׁמָּה לְרִשְׁתָּהּ׃ 22 יַכְּכָה[a] יְהוָה בַּשַּׁחֶפֶת וּבַקַּדַּחַת וּבַדַּלֶּקֶת ה פסוק ראית בתוך מילין נסיב יט[19]. ל. ל
23 וּבַחַרְחֻר וּבַחֶרֶב[b] וּבְשִׁדָּפוֹן וּבִירַקּוֹן [c]וּרְדָפוּךָ עַד אָבְדֶךָ׃ 23 וְהָיוּ ל וחס . יא בטע[20] . ל
24 שָׁמֶיךָ[a] אֲשֶׁר עַל־רֹאשְׁךָ נְחֹשֶׁת וְהָאָרֶץ אֲשֶׁר־תַּחְתֶּיךָ בַּרְזֶל׃ 24 יִתֵּן ג ומל[21]
יְהוָה אֶת־מְטַר אַרְצְךָ וְעָפָר מִן־הַשָּׁמַיִם יֵרֵד עָלֶיךָ עַד כב[22]
25 הִשָּׁמְדֶךָ[a]׃ 25 יִתֶּנְךָ יְהוָה ׀ נָגָף[a] לִפְנֵי אֹיְבֶיךָ בְּדֶרֶךְ אֶחָד[a] תֵּצֵא אֵלָיו ד. ג
וּבְשִׁבְעָה דְרָכִים תָּנוּס לְפָנָיו וְהָיִיתָ לְזַעֲוָה[b] לְכֹל מַמְלְכוֹת הָאָרֶץ׃
26 וְהָיְתָה נִבְלָתְךָ לְמַאֲכָל [a]לְכָל־עוֹף[a] הַשָּׁמַיִם וּלְבֶהֱמַת הָאָרֶץ וְאֵין ל
27 מַחֲרִיד׃ 27 יַכְּכָה יְהוָה בִּשְׁחִין מִצְרַיִם וּבָעְפָלִים[a] וּבַגָּרָב ג[23]. ובטחרים ק
28 וּבֶחָרֶס[b] אֲשֶׁר לֹא־תוּכַל לְהֵרָפֵא׃ 28 יַכְּכָה יְהוָה בְּשִׁגָּעוֹן וּבְעִוָּרוֹן[a] כב[24]
29 וּבְתִמְהוֹן[b] לֵבָב׃ 29 וְהָיִיתָ מְמַשֵּׁשׁ בַּצָּהֳרַיִם[a] כַּאֲשֶׁר יְמַשֵּׁשׁ הָעִוֵּר יב
בָּאֲפֵלָה וְלֹא תַצְלִיחַ אֶת־דְּרָכֶיךָ[b] וְהָיִיתָ אַךְ[c] עָשׁוּק וְגָזוּל כָּל־ ב[25]. ד ג מל וחד חס[26]

[13]Mm 750. [14]Mp sub loco. [15]Mm 440. [16]Mm 44. [17]Mm 2868. [18]Mm 912. [19]Mm 4156. [20]Mm 284. [21]Mm 1204. [22]Mm 2321. [23]Mm 3455. [24]2 R 9,20. [25]Mm 2581. [26]Mm 3009.

15 [a] $\mathfrak{C}^{J}$ alit ‖ [b–b] > $\mathfrak{G}^{min}$ ‖ [c] > $\mathfrak{mG}^{B}$; V^{Ken107} pc Mss $\mathfrak{G}$-BFmin$\mathfrak{Y}$ ולו cf $\mathfrak{S}$ ‖ [d–d] > $\mathfrak{mG}^{min}$ ‖ [e] > V^{Ken69} pc Mss $\mathfrak{G}^{-Ms}$($\mathfrak{G}^{O}$ c ast)$\mathfrak{S}$ ‖ **18** [a] Ms + ופרי בהמתך cf 4[a] ‖ **20** [a] $\mathfrak{m}$ המרה ‖ [b] L* mlt Mss $\mathfrak{C}\mathfrak{m}$ Vrs α′ ואת ‖ [c] V^{Ken69} pc Mss $\mathfrak{m}$ ידיך ut 8; $\mathfrak{C}^{J}$ *jdkwn* = ידכם; > $\mathfrak{Y}$ ‖ [d–d] > $\mathfrak{G}^{B}$ ‖ [e–e] $\mathfrak{m}$ השמיד(ו)ך ועד (ה)אב(י)ד(ו)ך cf 24.45 ‖ [f–f] frt dl (1 sg), sed cf [g] ‖ [g] $\mathfrak{G}^{L}$ *ἐγκατέλιπες κύριον* ($\mathfrak{G}^{Ms}$ *αὐτόν*) ‖ **22** [a] $\mathfrak{m}$ יכך, id 27.28.35 ‖ [b] > $\mathfrak{G}^{B}$; $\mathfrak{Y}$ *et aestu* ‖ [c–c] $\mathfrak{mS}$ ירדפוך עד אב(י)ד(ו)ך (הבידוך $\mathfrak{m}^{Mss}$) cf $\mathfrak{G}$-963 *ἕως ἂν ἀπολέσωσίν* ($\mathfrak{G}^{963}$ *ἀπολέσῃ*) *σε* ‖ **23** [a] $\mathfrak{G}^{BNΘ\,963\,Lmin}$ *σοι* (*ὁ*) *οὐρανός*; $\mathfrak{S}$($\mathfrak{CC}^{J}$ $\mathfrak{Y}$) *šmj'* = השמים ‖ **24** [a] $\mathfrak{m}^{Mss}$ השמידוך cf 20; $\mathfrak{G}^{B}$ + *ἐν τάχει* = מַהֵר cf 63[a] 7,4 ‖ **25** [a] cf 7[b] ‖ [b] V^{Ken1} $\mathfrak{m}$ לְזַוָּעָה cf Jes 28,19 ‖ **26** [a–a] V^{Ken69} pc Mss $\mathfrak{mG}$-^{L}($\mathfrak{G}^{O}$ c ast)$\mathfrak{S}$ לעוף ‖ **27** [a] K וּבָעָפָלִים, $V^{Ken9.69}$ nonn Mss $\mathfrak{SCC}^{J}$ ut Q וּבַטְּחֹרִים ‖ [b] $\mathfrak{m}^{Mss}$ ובהרס ‖ **28** [a] $\mathfrak{G}^{B\,963\,min}$ om cop ‖ [b] $\mathfrak{G}^{963\,min}$ om cop ‖ **29** [a] $\mathfrak{B}$ בַּצָּהֳרַיִם ‖ [b] V^{Ken9} nonn Mss $\mathfrak{mS}$ דַּרְכְּךָ; $\mathfrak{C}^{J}$ 2 pl ‖ [c] $\mathfrak{m}$ רַק ut 33; $\mathfrak{C}$ *brm* ut 13 pro רק.

ישכבנה ק 30 הַיְמִים וְאֵין[d] מוֹשִׁיעַ׃ 30 אִשָּׁה תֶּאָרֵשׂ וְאִישׁ אַחֵר יִשְׁגָּלֶנָּה[a] בַּיִת תִּבְנֶה
ל 27 וְלֹא־תֵשֵׁב בּוֹ כֶּרֶם תִּטַּע וְלֹא תְחַלְּלֶנּוּ׃ 31 שׁוֹרְךָ טָבוּחַ לְעֵינֶיךָ
ג 20 . ג . 28 וְלֹא תֹאכַל מִמֶּנּוּ חֲמֹרְךָ גָּזוּל מִלְּפָנֶיךָ וְלֹא יָשׁוּב לָךְ צֹאנְךָ נְתֻנוֹת
ז לְאֹיְבֶיךָ וְאֵין לְךָ מוֹשִׁיעַ׃ 32 בָּנֶיךָ וּבְנֹתֶיךָ נְתֻנִים לְעַם אַחֵר וְעֵינֶיךָ
ל . ג כלייה אל 31 רֹאוֹת וְכָלוֹת אֲלֵיהֶם כָּל־הַיּוֹם[a] וְאֵין לְאֵל יָדֶךָ׃ 33 פְּרִי[a] אַדְמָתְךָ
ד ג מל וחד חס 32 וְכָל־יְגִיעֲךָ יֹאכַל עַם אֲשֶׁר לֹא יָדָעְתָּ וְהָיִיתָ רַק עָשׁוּק וְרָצוּץ כָּל־
ג וחס 33 34 הַיָּמִים׃ 34 וְהָיִיתָ מְשֻׁגָּע מִמַּרְאֵה עֵינֶיךָ אֲשֶׁר תִּרְאֶה׃ 35 יַכְּכָה יְהוָה
ל . ג 34 בִּשְׁחִין רָע עַל־הַבִּרְכַּיִם וְעַל־הַשֹּׁקַיִם אֲשֶׁר לֹא־תוּכַל לְהֵרָפֵא מִכַּף
א בטע 35 רַגְלְךָ וְעַד קָדְקֳדֶךָ׃ 36 יוֹלֵךְ[a] יְהוָה אֹתְךָ וְאֶת־מַלְכְּךָ[b] אֲשֶׁר תָּקִים
עָלֶיךָ אֶל־גּוֹי אֲשֶׁר לֹא־יָדַעְתָּ אַתָּה וַאֲבֹתֶיךָ[c] וְעָבַדְתָּ[d] שָׁם אֱלֹהִים
ג אֲחֵרִים עֵץ וָאָבֶן׃ 37 וְהָיִיתָ לְשַׁמָּה[a] לְמָשָׁל[b] וְלִשְׁנִינָה בְּכֹל הָעַמִּים 37
אֲשֶׁר־יְנַהֲגֶךָ יְהוָה שָׁמָּה׃ 38 זֶרַע רַב תּוֹצִיא הַשָּׂדֶה וּמְעַט
ב 36 . ל תֶּאֱסֹף כִּי יַחְסְלֶנּוּ הָאַרְבֶּה׃ 39 כְּרָמִים תִּטַּע וְעָבָדְתָּ וְיַיִן לֹא־תִשְׁתֶּה
ב חס 37 . ג 39 ב מגה בלישׁ וְלָקְאָה[a] כִּי תֹאכְלֶנּוּ הַתֹּלָעַת׃ 40 זֵיתִים יִהְיוּ לְךָ בְּכָל־גְּבוּלֶךָ
ב . ג וכל יחוז דכות ב מ א וְשֶׁמֶן לֹא תָסוּךְ כִּי יִשָּׁל[a] זֵיתֶךָ׃ 41 בָּנִים וּבָנוֹת תּוֹלִיד וְלֹא־יִהְיוּ לָךְ כִּי
42 יֵלְכוּ בַּשֶּׁבִי׃ 42 כָּל־עֵצְךָ וּפְרִי אַדְמָתֶךָ יְיָרֵשׁ[a] הַצְּלָצַל׃ 43 הַגֵּר אֲשֶׁר
ח ר״פ בסיפ . ל 43 בְּקִרְבְּךָ יַעֲלֶה עָלֶיךָ מַעְלָה מָעְלָה וְאַתָּה תֵּרֵד מַטָּה מָטָּה׃ 44 הוּא
ג ס״פ ב מנה דגש 39 כה יַלְוְךָ וְאַתָּה לֹא תַלְוֶנּוּ הוּא יִהְיֶה לְרֹאשׁ וְאַתָּה תִּהְיֶה לְזָנָב׃
ג ב מל וחד חס . ד 45 וּבָאוּ עָלֶיךָ כָּל־הַקְּלָלוֹת הָאֵלֶּה וּרְדָפוּךָ וְהִשִּׂיגוּךָ עַד הִשָּׁמְדֶךָ[a]
כִּי־לֹא שָׁמַעְתָּ בְּקוֹל יְהוָה אֱלֹהֶיךָ לִשְׁמֹר מִצְוֹתָיו וְחֻקֹּתָיו אֲשֶׁר צִוָּךְ׃
46 46 וְהָיוּ בְךָ לְאוֹת וּלְמוֹפֵת וּבְזַרְעֲךָ עַד־עוֹלָם׃ 47 תַּחַת אֲשֶׁר לֹא־
יט 40 ול 41 בלישׁ 48 עָבַדְתָּ[a] אֶת־יְהוָה אֱלֹהֶיךָ בְּשִׂמְחָה וּבְטוּב לֵבָב מֵרֹב כֹּל׃ 48 וְעָבַדְתָּ[a]

27 Mm 2750. 28 Mm 1129. 29 Mm 2494. 30 Mm 250. 31 Neh 5,5. 32 Mm 3009. 33 Mm 2622. 34 Mm 3455. 35 Mm 284. 36 Ps 26,9. 37 Mm 549. 38 Mm 1205. 39 Mp sub loco. 40 Mm 335. 41 Mm 3242.

29 [d] $\mathfrak{G}^{-B}(\mathfrak{G}^{O}$ c ob)($\mathfrak{S}\mathfrak{V}$) + *σοι* = לך ut 31 ‖ **30** [a] $V^{Ken9.69}$ nonn Mss $\mathfrak{T}$ ut Q; $\mathfrak{m}\mathfrak{T}^{J}\mathfrak{Y}$ ישכב עמה ‖ **32** [a–a] > V^{Ken9} $\mathfrak{G}(\mathfrak{G}^{O}$ c ast) ‖ [b] mlt Mss $\mathfrak{C}\mathfrak{S}$ יָדֶיךָ, $\mathfrak{T}^{J}$ *bjdjkwn* = ידיכם, sed prb l $\mathfrak{M}\check{\mathfrak{t}}$ cf Gn 31,29 החיל בידך ‖ **33** [a] $\mathfrak{m}$ ^{Mss} ופ׳ ‖ **36** [a] $\mathfrak{m}^{Mss}$ יוליך ‖ [b] $\mathfrak{T}^{J}$ 2 pl, $\mathfrak{G}$ *τοὺς ἄρχοντάς σου* cf 17,14 sqq ‖ [c–c] dl? ‖ [d] $\mathfrak{G}^{L}\mathfrak{L}$ (ut 64) $\mathfrak{T}^{J}$ 2 pl ‖ **37** [a] $\mathfrak{m}$ לשם, $\mathfrak{G}(\mathfrak{G}^{O}$ c ob) *ἐκεῖ ἐν αἰνίγματι* = שָׁם לְשַׁמָּה (?) ‖ [b] $\mathfrak{m}\mathfrak{G}$ ׳ול; $\mathfrak{T}^{J}$ alit ‖ **39** [a] $\mathfrak{m}^{Mss}$ תגאר, $\mathfrak{G}$ *εὐφρανθήσῃ ἐξ αὐτοῦ* ‖ **40** [a] $\mathfrak{m}^{Mss}\mathfrak{S}\mathfrak{T}\mathfrak{C}^{J}\mathfrak{Y}$ לו(ע)ישׁ ‖ **42** [a] $\mathfrak{m}$ יוריש ‖ **45** [a] $\mathfrak{m}\mathfrak{L}\mathfrak{S}$ השמיד(ו)ך cf 20.24 ‖ **48** [a] $\mathfrak{G}^{963\,min}$ + *ἐκεῖ*.

אֶת־אֹיְבֶיךָ[b] אֲשֶׁר יְשַׁלְּחֶנּוּ יְהוָה בָּךְ בְּרָעָב[c] וּבְצָמָא וּבְעֵירֹם[c] וּבְחֹסֶר ח[42]
49 כֹּל וְנָתַן עֹל בַּרְזֶל עַל־צַוָּארֶךָ עַד הַשְׁמִידוֹ אֹתָךְ׃ 49 יִשָּׂא לז ד מנה ר״פ
יְהוָה עָלֶיךָ גּוֹי מֵרָחוֹק מִקְצֵה הָאָרֶץ כַּאֲשֶׁר יִדְאֶה[a] הַנָּשֶׁר גּוֹי אֲשֶׁר ז חס בתור[43]. ב
50 לֹא־תִשְׁמַע לְשֹׁנוֹ׃ 50 גּוֹי עַז[c] פָּנִים אֲשֶׁר לֹא־יִשָּׂא פָנִים אֲשֶׁר לֹא יְחָנֵּן לְזָקֵן וְנַעַר לֹא ב[44]. לז
51 יָחֹן׃ 51 וְאָכַל פְּרִי בְהֶמְתְּךָ וּפְרִי־אַדְמָתְךָ עַד הִשָּׁמְדֶךָ[a] אֲשֶׁר לֹא־ ל וחס. ד
יַשְׁאִיר לְךָ דָּגָן תִּירוֹשׁ[b] וְיִצְהָר שְׁגַר אֲלָפֶיךָ וְעַשְׁתְּרֹת צֹאנֶךָ עַד ב[45]. ד[46]
52 הַאֲבִידוֹ אֹתָךְ׃ 52 וְהֵצַר לְךָ[a] בְּכָל־שְׁעָרֶיךָ[a] עַד רֶדֶת חֹמֹתֶיךָ ב ובפסוק. ה. ב[47]
הַגְּבֹהוֹת וְהַבְּצֻרוֹת אֲשֶׁר אַתָּה בֹטֵחַ בָּהֶן בְּכָל־אַרְצֶךָ[b] וְהֵצַר לְךָ כז בטע. ה[48]. ב ובפסוק
53 בְּכָל־שְׁעָרֶיךָ[c] בְּכָל־אַרְצְךָ[bd] אֲשֶׁר נָתַן יְהוָה אֱלֹהֶיךָ[e] לָךְ׃ 53 וְאָכַלְתָּ ה
פְּרִי־בִטְנְךָ בְּשַׂר בָּנֶיךָ וּבְנֹתֶיךָ אֲשֶׁר נָתַן־לְךָ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ[a] בְּמָצוֹר
54 וּבְמָצוֹק אֲשֶׁר יָצִיק[b] לְךָ אֹיְבֶךָ[c]׃ 54 הָאִישׁ הָרַךְ בְּךָ וְהֶעָנֹג מְאֹד תָּרַע ב חס. הי ר״פ מיחד
עֵינוֹ בְּאָחִיו וּבְאֵשֶׁת חֵיקוֹ וּבְיֶתֶר בָּנָיו אֲשֶׁר יוֹתִיר׃ 55 מִתֵּת | לְאַחַד ולז ר״פ בלישׁ[49]
מֵהֶם מִבְּשַׂר בָּנָיו אֲשֶׁר יֹאכֵל מִבְּלִי הִשְׁאִיר־לוֹ כֹּל בְּמָצוֹר וּבְמָצוֹק ט[50]. ב. ב[51]. ז[52]
אֲשֶׁר יָצִיק לְךָ אֹיִבְךָ[a] בְּכָל־שְׁעָרֶיךָ׃ 56 הָרַכָּה בְךָ[a] וְהָעֲנֻגָּה[b] אֲשֶׁר ג[53]
לֹא־נִסְתָּה כַף־רַגְלָהּ הַצֵּג[c] עַל־הָאָרֶץ מֵהִתְעַנֵּג וּמֵרֹךְ תֵּרַע עֵינָהּ ה. ל. ל
57 בְּאִישׁ חֵיקָהּ וּבִבְנָהּ[d] וּבִבְתָּהּ׃ 57 וּבְשִׁלְיָתָהּ הַיּוֹצֵאת[a] | מִבֵּין רַגְלֶיהָ ג[54] ב מנה בליש. ל. ל
וּבְבָנֶיהָ[b] אֲשֶׁר תֵּלֵד כִּי־תֹאכְלֵם בְּחֹסֶר־כֹּל בַּסֵּתֶר בְּמָצוֹר וּבְמָצוֹק ל. ט[55] כת חס א ול בליש וחד מן ה מלרע
58 אֲשֶׁר יָצִיק לְךָ אֹיִבְךָ[c] בִּשְׁעָרֶיךָ[d]׃ 58 אִם־לֹא תִשְׁמֹר לַעֲשׂוֹת ד קמ[56]
אֶת־כָּל־דִּבְרֵי הַתּוֹרָה הַזֹּאת הַכְּתוּבִים בַּסֵּפֶר הַזֶּה לְיִרְאָה אֶת־ ד ר״פ בסיפ. ח[57] ר״פ וכל איוב דכות. ב מ ב
59 הַשֵּׁם הַנִּכְבָּד וְהַנּוֹרָא הַזֶּה אֵת יְהוָה אֱלֹהֶיךָ׃ 59 וְהִפְלָא יְהוָה[a] אֶת־ ב חד כת א וחד כת ה
מַכֹּתְךָ[b] וְאֶת מַכּוֹת זַרְעֶךָ מַכּוֹת גְּדֹלוֹת וְנֶאֱמָנוֹת וְחֳלָיִם[c] רָעִים ב כת כן בתור. ט[55] כת חס א ול בליש

[42] Mm 1206. [43] Mp contra textum, cf Mp sub loco. [44] Mm 3856. [45] Mm 4242. [46] Mp sub loco. [47] Mm 2298. [48] Mm 640. [49] Mm 944 et Mm 978. [50] Mm 3145. [51] Qoh 4,17. [52] Mm 1207. [53] Mm 784. [54] Mm 1677. [55] Mm 922. [56] Mm 1202. [57] Mm 3185.

48 [b] 𝔙 *inimico tuo* = אֹיְבֶיךָ, 𝔗[J] *b'lj dbbjkwn* = אֹיְבֵיכֶם ‖ [c–c] > 𝔊[B] ‖ **49** [a] 𝔪 יראה ‖ **51** [a] 𝔙[Ken69] 𝔪𝔖 הַשְׁמִידְךָ, 𝔏 = הַשְׁמִידוֹ cf 45 ‖ [b] nonn Mss 𝔪𝔏𝔖 ות׳ ‖ **52** [a–a] 𝔊[B] om כל ‖ [b–b] frt dl (dttg) ‖ [c–c] cf [a–a] ‖ [d–d] > 𝔊-[L](𝔊[O] c ast) ‖ [e–e] > 𝔊[B] cf 53[a–a] ‖ **53** [a–a] > 𝔪𝔊[B] cf 52[e–e]; Ms om אלהיך ‖ [b] 𝔪𝔗[J] pl ‖ [c] mlt Mss 𝔊𝔪 איבך; 𝔗[J] *sn'jkwn* = איביכם; 𝔊[mjn] + *ἐν (πάσαις) ταῖς πόλεσίν σου* ex 55.57 ‖ **55** [a–a] 𝔪𝔊-[AMs]𝔖𝔙 קו לך איבך– cf 53 ‖ **56** [a] > 𝔙; 𝔊𝔗[J] 2 pl ‖ [b] 𝔅 נָהּ–; 𝔊-[BΘO] + *σφόδρα* ex 54 ‖ [c] 𝔪 הצינה ‖ [d] 𝔪𝔊[Ms]𝔙 ב׳ ‖ **57** [a] mlt Mss 𝔪 היו(ו)צאת ‖ [b] 𝔊-[BΘLO min](𝔖) *καὶ τὸ τέκνον αὐτῆς* ‖ [c–c] 𝔪 cf 55[a–a] ‖ [d] 𝔊-[BΘLO](𝔖) *ἐν πάσαις ταῖς πόλεσίν σου* cf 55 ‖ **59** [a] 𝔙[Ken9] 𝔪 + אלהיך ‖ [b] pc Mss 𝔖𝔙 מכ(ו)תיך ‖ [c] 𝔙[Ken1.9] nonn Mss וחלאים, 𝔙[Ken107] Ms 𝔈 וחליים.

ב חד כת ה וחד כת ל[58] וְנַאֲמָנִים׃ 60 וְהֵשִׁיב בְּךָ אֵת כָּל־מַדְוֵה[a] מִצְרַיִם אֲשֶׁר יָגֹרְתָ מִפְּנֵיהֶם 60

ד ר״פ בתור[59] וְדָבְקוּ[b] בָּךְ׃ 61 גַּם כָּל־חֳלִי וְכָל־מַכָּה אֲשֶׁר לֹא כָתוּב בְּסֵפֶר הַתּוֹרָה 61

ל. ד. ז קמ וכל אתנח וס״פ דכות[60] הַזֹּאת[a] יַעְלֵם יְהוָה עָלֶיךָ עַד הִשָּׁמְדֶךָ׃ 62 [b]וְנִשְׁאַרְתֶּם בִּמְתֵי מְעָט 62

תַּחַת אֲשֶׁר הֱיִיתֶם כְּכוֹכְבֵי הַשָּׁמַיִם לָרֹב כִּי־לֹא שָׁמַעְתָּ[b] בְּקוֹל יְהוָה

ד[61] אֱלֹהֶיךָ׃ 63 [a]וְהָיָה כַּאֲשֶׁר־שָׂשׂ יְהוָה עֲלֵיכֶם לְהֵיטִיב אֶתְכֶם וּלְהַרְבּוֹת 63

ד. ד[62] אֶתְכֶם כֵּן יָשִׂישׂ יְהוָה עֲלֵיכֶם לְהַאֲבִיד אֶתְכֶם וּלְהַשְׁמִיד אֶתְכֶם

ל וְנִסַּחְתֶּם[b] מֵעַל הָאֲדָמָה אֲשֶׁר־אַתָּה בָא־שָׁמָּה לְרִשְׁתָּהּ׃ 64 וֶהֱפִיצְךָ 64

ח[63] יְהוָה בְּכָל־הָעַמִּים מִקְצֵה הָאָרֶץ וְעַד־קְצֵה הָאָרֶץ [a]וְעָבַדְתָּ שָׁם

ד[64] אֱלֹהִים אֲחֵרִים אֲשֶׁר לֹא־יָדַעְתָּ אַתָּה וַאֲבֹתֶיךָ עֵץ וָאָבֶן׃ 65 [a]וּבַגּוֹיִם 65

כל מל. ו[65] חס וכל כתיב דכות ב מ א. ז הָהֵם לֹא תַרְגִּיעַ וְלֹא־יִהְיֶה מָנוֹחַ לְכַף־רַגְלֶךָ וְנָתַן יְהוָה לְךָ שָׁם לֵב

ל. ל וכל שם אנש דכות. נה. ב חד חס וחד מל[66] רַגָּז וְכִלְיוֹן[a] עֵינַיִם וְדַאֲבוֹן[b] נָפֶשׁ׃ 66 וְהָיוּ חַיֶּיךָ תְּלָאִים לְךָ מִנֶּגֶד 66

ג וָפָחַדְתָּ לַיְלָה וְיוֹמָם וְלֹא תַאֲמִין בְּחַיֶּיךָ׃ 67 בַּבֹּקֶר תֹּאמַר מִי־יִתֵּן 67

ד[67]. ל קמ. ב עֶרֶב וּבָעֶרֶב תֹּאמַר מִי־יִתֵּן בֹּקֶר מִפַּחַד לְבָבְךָ אֲשֶׁר תְּפָחָד וּמִמַּרְאֵה

ל[68]. ד[69] עֵינֶיךָ אֲשֶׁר תִּרְאֶה׃ 68 וְהֵשִׁיבְךָ יְהוָה [a]מִצְרַיִם[a] בָּאֳנִיּוֹת[b] [c]בְּדֶרֶךְ[c] אֲשֶׁר 68

יג ג מגה כת כן אָמַרְתִּי לְךָ[d] לֹא־תֹסִיף[d] עוֹד לִרְאֹתָהּ[c] וְהִתְמַכַּרְתֶּם[e] שָׁם לְאֹיְבֶיךָ[f]

לַעֲבָדִים וְלִשְׁפָחוֹת וְאֵין קֹנֶה׃ ס 69 [a]אֵלֶּה דִּבְרֵי הַבְּרִית אֲשֶׁר־ 69

צִוָּה יְהוָה אֶת־מֹשֶׁה לִכְרֹת אֶת־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בְּאֶרֶץ מוֹאָב מִלְבַד

לז הַבְּרִית אֲשֶׁר־כָּרַת אִתָּם בְּחֹרֵב׃ פ

29 1 וַיִּקְרָא מֹשֶׁה אֶל־כָּל־יִשְׂרָאֵל וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם אַתֶּם רְאִיתֶם **29**

ח אֵת כָּל־אֲשֶׁר עָשָׂה יְהוָה לְעֵינֵיכֶם בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם לְפַרְעֹה וּלְכָל־

ב חד מל וחד חס עֲבָדָיו וּלְכָל־אַרְצוֹ׃ 2 [a]הַמַּסֹּת הַגְּדֹלֹת אֲשֶׁר רָאוּ עֵינֶיךָ[b] הָאֹתֹת[c] 2

יז ר״פ בסיפ׳. ד[2] וְהַמֹּפְתִים הַגְּדֹלִים הָהֵם׃ 3 וְלֹא־נָתַן יְהוָה לָכֶם לֵב לָדַעַת וְעֵינַיִם 3

[58] Dt 7,15. [59] Mm 52. [60] Mm 1208. [61] Mm 1210. [62] Mm 1209. [63] Mm 2525. [64] Mm 4000. [65] Mm 1267. [66] Mm 3029. [67] Mm 2812. [68] וחד וַתְּשִׁיבֵךְ Gn 40,13. [69] Mm 1211. Cp 29 [1] Mm 1165. [2] Mm 1212.

60 [a] γ^{Ken107} nonn Mss $\mathfrak{C}\mathfrak{w}\mathfrak{S}\mathfrak{T}\mathfrak{C}^{J}\mathfrak{V}$ מַדְוֵי ut 7,15 || [b] $\mathfrak{w}$ ק— || **61** [a] nonn Mss $\mathfrak{w}\mathfrak{G}^{Lmin}\mathfrak{C}$ $\mathfrak{S}\mathfrak{C}^{J}$ הַזֶּה ut 29,20 30,10 31,26 || [b] γ^{Ken69} $\mathfrak{w}^{Mss}\mathfrak{S}\mathfrak{V}$ השמידך ut 51 || **62** [a] add (pl)? || [b] $\mathfrak{w}\mathfrak{G}^{-B}\mathfrak{C}\mathfrak{T}^{J}$ 2 pl || [c] cf [b]; $\mathfrak{G}^{\Theta min}$ 1 pl || **63** [a] add (pl)? || [b] $\mathfrak{G}^{B}$ + ἐν τάχει = מהר cf 24 || **64** [a–a] = 36 aγ. b, sed tr אשר ... אבתיך || **65** [a] $\mathfrak{w}$ כ׳ || [b] $\mathfrak{w}$ ודיבון $\mathfrak{w}^{Ms}$ ומדיבון || **68** [a] Seb $\mathfrak{w}$ יָמָּה– cf $\mathfrak{S}\mathfrak{C}\mathfrak{T}^{J}$; pc Mss צ maj || [b] $\mathfrak{w}^{Ms}$ באונ׳ || [c–c] frt dl ut 20 (1 sg) || [d] $\mathfrak{w}\mathfrak{C}^{J}$ 2 pl || [e] $\mathfrak{V}$ *venderis* = התמכרת, sed cf [f]; pc Mss כ maj || [f] frt 1 c $\mathfrak{w}\mathfrak{G}\mathfrak{S}\mathfrak{C}\mathfrak{T}^{J}$ לאיביכם, sed cf [e] || **69** [a] $\mathfrak{w}\mathfrak{G}^{Ms}$ ואלה cf 1,1 || Cp **29,2** [a] dl (sg)? || [b] $\mathfrak{G}^{L}\mathfrak{S}\mathfrak{C}^{J}$ 2 pl || [c] $\gamma^{Ken69.107}$ Ms $\mathfrak{G}^{Ms}\mathfrak{C}$ וה׳.

4 לִרְאוֹת וְאָזְנַיִם לִשְׁמֹעַ עַד הַיּוֹם הַזֶּה׃ 4 וָאוֹלֵךְ[a] אֶתְכֶם אַרְבָּעִים [3]
שָׁנָה בַּמִּדְבָּר לֹא־בָלוּ שַׂלְמֹתֵיכֶם[b] מֵעֲלֵיכֶם וְנַעַלְךָ[c] לֹא־בָלְתָה מֵעַל ד. ד[4] בתור בלישׁ וכל קריא דכותׁ ב מ ו. נ
5 רַגְלֶךָ׃ 5 לֶחֶם לֹא אֲכַלְתֶּם וְיַיִן וְשֵׁכָר לֹא שְׁתִיתֶם לְמַעַן תֵּדְעוּ[a] כִּי ו[5] חס וכל כתיב דכותׁ ב מ א. ג[6]. י
6 אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם׃ 6 וַתָּבֹאוּ אֶל־הַמָּקוֹם הַזֶּה וַיֵּצֵא סִיחֹן מֶלֶךְ־ כתׁ ס״פ
7 חֶשְׁבּוֹן וְעוֹג מֶלֶךְ־הַבָּשָׁן לִקְרָאתֵנוּ[a] לַמִּלְחָמָה וַנַּכֵּם׃ 7 וַנִּקַּח ל. ה[7] ג מגה בתור.
8 אֶת־אַרְצָם וַנִּתְּנָהּ[a] לְנַחֲלָה[b] לָרְאוּבֵנִי וְלַגָּדִי וְלַחֲצִי שֵׁבֶט הַמְנַשִּׁי׃ ד בלישׁ[8]
8 וּשְׁמַרְתֶּם אֶת־[a]דִּבְרֵי הַבְּרִית הַזֹּאת וַעֲשִׂיתֶם אֹתָם לְמַעַן תַּשְׂכִּילוּ ז[9]. ד ר״פ
9 אֵת כָּל־אֲשֶׁר תַּעֲשׂוּן׃ פ קכב 9 אַתֶּם נִצָּבִים הַיּוֹם כֻּלְּכֶם [ז] ס פרש
10 לִפְנֵי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם [a]רָאשֵׁיכֶם שִׁבְטֵיכֶם[a] זִקְנֵיכֶם וְשֹׁטְרֵיכֶם כֹּל אִישׁ י[10]
11 יִשְׂרָאֵל׃ 10 טַפְּכֶם נְשֵׁיכֶם[a] וְגֵרְךָ אֲשֶׁר בְּקֶרֶב מַחֲנֶיךָ[b] מֵחֹטֵב עֵצֶיךָ ל ר״פ[11]
12 עַד[c] שֹׁאֵב מֵימֶיךָ׃ 11 לְעָבְרְךָ[a] בִּבְרִית יְהוָה אֱלֹהֶיךָ וּבְאָלָתוֹ אֲשֶׁר ל. ג[12]. ל. ג[13]. ל
13 יְהוָה אֱלֹהֶיךָ כֹּרֵת עִמְּךָ הַיּוֹם׃ 12 לְמַעַן הָקִים־אֹתְךָ הַיּוֹם ו לוֹ לְעָם יב בתור
14 וְהוּא יִהְיֶה־לְּךָ לֵאלֹהִים כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר־לָךְ וְכַאֲשֶׁר נִשְׁבַּע לַאֲבֹתֶיךָ יד פסוק לך לך[14]
15 לְאַבְרָהָם לְיִצְחָק וְלְיַעֲקֹב׃ 13 וְלֹא אִתְּכֶם לְבַדְּכֶם אָנֹכִי כֹּרֵת אֶת־ טז ר״פ בסיף[15]
16 הַבְּרִית הַזֹּאת וְאֶת־הָאָלָה הַזֹּאת׃ 14 [a]כִּי אֶת־אֲשֶׁר יֶשְׁנוֹ פֹּה עִמָּנוּ ז[16]
17 עֹמֵד הַיּוֹם לִפְנֵי יְהוָה אֱלֹהֵינוּ[b] וְאֵת אֲשֶׁר אֵינֶנּוּ פֹּה עִמָּנוּ[c] הַיּוֹם׃
15 כִּי־אַתֶּם יְדַעְתֶּם אֵת אֲשֶׁר־יָשַׁבְנוּ בְּאֶרֶץ מִצְרָיִם וְאֵת אֲשֶׁר־
16 עָבַרְנוּ בְּקֶרֶב הַגּוֹיִם אֲשֶׁר עֲבַרְתֶּם׃ 16 וַתִּרְאוּ אֶת־שִׁקּוּצֵיהֶם וְאֶת
17 גִּלֻּלֵיהֶם[a] עֵץ וְאֶבֶן כֶּסֶף וְזָהָב אֲשֶׁר עִמָּהֶם׃ 17 פֶּן־יֵשׁ בָּכֶם אִישׁ אוֹ ל חס בתור
אִשָּׁה אוֹ מִשְׁפָּחָה אוֹ־שֵׁבֶט אֲשֶׁר לְבָבוֹ פֹנֶה הַיּוֹם[a] מֵעִם יְהוָה ג[17]. טז ומן ראשׁ המלכים עד וירא כל ישׂראל דכותׁ[18]
אֱלֹהֵינוּ[b] לָלֶכֶת לַעֲבֹד אֶת־אֱלֹהֵי הַגּוֹיִם הָהֵם פֶּן־יֵשׁ בָּכֶם שֹׁרֶשׁ פֹּרֶה ל[19]

[3]Mm 817. [4]Mm 1213. [5]Mm 1267. [6]Mm 1214. [7]Mm 943. [8]Mm 4130. [9]Mm 393. [10]Mm 1215. [11]Mm 978. [12]Mm 532. [13]Mm 1641. [14]Mm 1860. [15]Mm 1165. [16]Mm 1662. [17]Mm 1326. [18]Mm 3417. [19]וחד פורה Ps 34,23.

4 [a] $\mathfrak{G}^{-Ms}\mathfrak{S}\mathfrak{V}$ 3 m sg ‖ [b] $\mathrm{V}^{Ken\,69.80}$ pc Mss $\mathfrak{m}$ שִׂמְלֹ(ו)תֵיכֶם cf 8,4 24,13 ‖ [c–c] frt dl (sg); quamvis $\mathfrak{m}\mathfrak{G}\mathfrak{S}\mathfrak{T}^{J}\mathfrak{V}$ ונעליכם לא בלו מעל רגליכם ‖ **5** [a–a] $\mathfrak{G}^{B}$ *ὅτι οὗτός (ἐστιν) κύριος ὁ θεὸς ὑμῶν* ‖ **6** [a] $\mathfrak{G}^{BLO\,min}$ 2 pl ‖ **7** [a] $\mathfrak{G}$ 1 sg ‖ [b] > Ms; $\mathfrak{m}\mathfrak{S}\mathfrak{T}^{J}$ נ׳ ‖ **8** [a] $\mathfrak{G}^{-min}(\mathfrak{G}^{O}$ c ob) + *πάντας* = כל ‖ **9** [a–a] $\mathfrak{S}(\mathfrak{T}^{J})$ *rjšj šbtjkwn*, prb l רָאשֵׁי שׁ׳ (cf $\mathfrak{G}$ *οἱ ἀρχίφυλοι ὑμῶν*) vel ר׳ שִׁפְטֵיכֶם ut Jos 23,2 24,1 ($\mathfrak{G}$ *οἱ κρίται ὑμῶν* inter וק׳ et ושט׳) ‖ **10** [a] $\mathfrak{Q}\mathfrak{m}\mathfrak{G}^{AMO\,min}\mathfrak{S}$ $\mathfrak{T}^{J}$ ונ׳ ע׳ ‖ [b] $\mathrm{V}^{Ken\,1.9.69}$ pc Mss $\mathfrak{m}\mathfrak{S}$ מַחֲנֶךָ, $\mathfrak{G}$ *τῆς παρεμβολῆς ὑμῶν* = מַחֲנֵיכֶם, $\mathfrak{T}^{J}$ *mšrwjjkwn* = מַחֲנֵיכֶם ‖ [c] Ms $\mathfrak{m}\mathfrak{G}^{BF*963(?)\,Lmin}\mathfrak{S}\mathfrak{V}$ וְעַד ‖ **11** [a] $\mathfrak{S}$ 2 pl pro 2 sg, $\mathfrak{m}^{Mss}\mathfrak{T}$ לְהַעֲבִירְךָ, $\mathfrak{T}^{J}$ *l'lwtkwn* = לְהַעֲבִירְכֶם ‖ **14** [a] $\mathfrak{V}$ brevius ‖ [b] $\mathfrak{G}^{-min}$ 2 pl ‖ [c] $\mathfrak{Q}\mathfrak{G}^{\Theta\,963\,min}\mathfrak{L}$ 2 pl ‖ **16** [a] $\mathfrak{Q}$ $\mathrm{V}^{Ken\,1.69}$ mlt Mss $\mathfrak{S}\mathfrak{V}$ גלוליהם ‖ **17** [a] > $\mathfrak{G}^{-L}$; $\mathfrak{G}^{O}$ c ast ‖ [b] $\mathfrak{G}^{-O\,Ms}$ 2 pl.

ג[20]. ל רֹאשׁ וְלַעֲנָה׃ 18 וְהָיָה בְּשָׁמְעוֹ אֶת־דִּבְרֵי הָאָלָה הַזֹּאת וְהִתְבָּרַךְ 18
ה[21]. ב בִּלְבָבוֹ לֵאמֹר שָׁלוֹם יִהְיֶה־לִּי כִּי בִּשְׁרִרוּת לִבִּי אֵלֵךְ לְמַעַן [a]סְפוֹת
ל. ל. ל חס. ב [b]הָרָוָה׃ אֶת־הַצְּמֵאָה׃ 19 לֹא־יאבֶה יְהוָה סְלַח[a] לוֹ כִּי אָז יֶעְשַׁן 19
ה בתור. ל אַף־יְהוָה וְקִנְאָתוֹ בָּאִישׁ הַהוּא וְרָבְצָה[c] בּוֹ כָּל־הָאָלָה הַכְּתוּבָה
ו. ל בַּסֵּפֶר הַזֶּה וּמָחָה יְהוָה אֶת־שְׁמוֹ מִתַּחַת הַשָּׁמָיִם׃ 20 וְהִבְדִּילוֹ יְהוָה 20
לְרָעָה מִכֹּל שִׁבְטֵי יִשְׂרָאֵל כְּכֹל אָלוֹת הַבְּרִית הַכְּתוּבָה[a] בְּסֵפֶר
ג מל בתור[22] הַתּוֹרָה הַזֶּה׃[b] 21 וְאָמַר הַדּוֹר הָאַחֲרוֹן בְּנֵיכֶם אֲשֶׁר יָקוּמוּ 21
ל מל בתור מֵאַחֲרֵיכֶם וְהַנָּכְרִי אֲשֶׁר יָבֹא מֵאֶרֶץ רְחוֹקָה וְרָאוּ[a] אֶת־מַכּוֹת הָאָרֶץ
ב בתרי לישג[23]. ל הַהִוא וְאֶת־תַּחֲלֻאֶיהָ אֲשֶׁר־חִלָּהּ[b] יְהוָה בָּהּ׃ 22 גָּפְרִית וָמֶלַח שְׂרֻפָה 22
ל. לד מסרק לא נלא ולא[24]. ל חס. ג[25] כָּל־אַרְצָהּ לֹא תִזָּרַע[a] וְלֹא תַצְמִח וְלֹא־יַעֲלֶה בָהּ כָּל־עֵשֶׂב כְּמַהְפֵּכַת
וצבוים ק סְדֹם וַעֲמֹרָה אַדְמָה וּצְבֹיִים[b] אֲשֶׁר הָפַךְ יְהוָה בְּאַפּוֹ וּבַחֲמָתוֹ׃
23 וְאָמְרוּ כָּל־הַגּוֹיִם עַל־מָה עָשָׂה יְהוָה כָּכָה לָאָרֶץ הַזֹּאת מֶה[a] 23
ג[26]. ח מל בתור[27] חֲרִי הָאַף הַגָּדוֹל הַזֶּה׃ 24 וְאָמְרוּ עַל אֲשֶׁר עָזְבוּ אֶת־בְּרִית יְהוָה 24
ד[28]. ב ומל[29] אֱלֹהֵי אֲבֹתָם אֲשֶׁר כָּרַת עִמָּם בְּהוֹצִיאוֹ אֹתָם מֵאֶרֶץ מִצְרָיִם׃
25 וַיֵּלְכוּ וַיַּעַבְדוּ אֱלֹהִים אֲחֵרִים [a]וַיִּשְׁתַּחֲווּ[b] לָהֶם[a] אֱלֹהִים[c] אֲשֶׁר לֹא־ 25
יְדָעוּם וְלוֹא חָלַק לָהֶם׃ 26 וַיִּחַר־אַף יְהוָה בָּאָרֶץ הַהִוא לְהָבִיא 26
ל עָלֶיהָ אֶת־כָּל־הַקְּלָלָה הַכְּתוּבָה בַּסֵּפֶר הַזֶּה׃ 27 וַיִּתְּשֵׁם יְהוָה מֵעַל 27
ל חס אַדְמָתָם בְּאַף וּבְחֵמָה וּבְקֶצֶף גָּדוֹל וַיַּשְׁלִכֵם[a] אֶל־אֶרֶץ אַחֶרֶת כַּיּוֹם
הֹ בתור. ט. ל וחס. ג[30] הַזֶּה׃ 28 הַנִּסְתָּרֹת לַיהוָה [c]אֱלֹהֵינוּ[a] וְהַנִּגְלֹת [b]לָנוּ וּלְבָנֵינוּ[b] עַד־עוֹלָם 28
לַעֲשׂוֹת אֶת־כָּל־דִּבְרֵי הַתּוֹרָה הַזֹּאת׃ ס

30 1 וְהָיָה כִּי־יָבֹאוּ עָלֶיךָ כָּל־הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה הַבְּרָכָה וְהַקְּלָלָה 30
נ[1]. ג אֲשֶׁר נָתַתִּי לְפָנֶיךָ וַהֲשֵׁבֹתָ אֶל־[a]לְבָבְךָ בְּכָל־הַגּוֹיִם אֲשֶׁר הִדִּיחֲךָ[b]
ה[3] יְהוָה [c]אֱלֹהֶיךָ שָׁמָּה׃ 2 וְשַׁבְתָּ עַד־יְהוָה אֱלֹהֶיךָ וְשָׁמַעְתָּ בְקֹלוֹ כְּכֹל 2

[20]Mm 485. [21]Mm 2238. [22]Mm 1216. [23]Mm 4254. [24]Mm 771. [25]Mm 1217. [26]Mm 2669. [27]Mm 73. [28]Mm 1218. [29]Mm 1919. [30]Gn 31,16 et Mp sub loco. Cp 30 [1]Mm 1219. [2]Mm 1220. [3]Mm 1076.

18 [a–a] 𝔊 *συναπολέσῃ ὁ ἁμαρτωλὸς τὸν ἀναμάρτητον* cf 𝔏; 𝔗𝔗[J] alit ‖ [b] 𝔪[Mss] הרווחה, 𝔪[Mss] הרואה ‖ **19** [a] 𝔪𝔖𝔗𝔗[J] לס׳ ‖ [b] 𝔪 יחר ‖ [c] 𝔪 צו– ‖ **20** [a] 𝔪𝔖 בים –, sed cf 𝔊[AFMmin] *τῆς γεγραμμένης* ‖ [b] 𝔖𝔙 f cf 𝔊 ‖ **21** [a] 𝔪 וראה ‖ [b] Ms 𝔪[Mss] חלא ‖ **22** [a] 𝔪 תְּזוּרִיעַ ‖ [b] 𝔙[Ken107] nonn Mss 𝔔𝔪[Mss] וּצְבֹיִים, 𝔪𝔗 וצבו(ו)אים, 𝔗[J] *wṣbwjjm* cf Gn 10,19; 𝔊 *καὶ Σεβωειμ* (𝔊[AFOMs -ειν, -ιν]) ‖ **23** [a] 𝔙[Ken9.69] nonn Mss 𝔪𝔖 ומה ‖ **25** [a–a] > 𝔊[BMs] ‖ [b] sic L, mlt Mss Edd וּ– ‖ [c] > 𝔊[-L](𝔊[O] c ast) ‖ **27** [a] mlt Mss 𝔅 ל maj ‖ **28** [a] 𝔊[BΘmin] 2 pl ‖ [b–b] 𝔊[BΘLmin] 2 pl ‖ **Cp 30,1** [a] 𝔪[Mss] על ‖ [b] 𝔪 יַד׳ ‖ [c] > 𝔊[BΘmin]𝔏𝔗[J].

אֲשֶׁר־אָנֹכִי מְצַוְּךָ הַיּוֹם [a]אַתָּה וּבָנֶיךָ[a] בְּכָל־לְבָבְךָ וּבְכָל־נַפְשֶׁךָ׃
3 וְשָׁב[a] יְהוָה אֱלֹהֶיךָ אֶת־שְׁבוּתְךָ[b] וְרִחֲמֶךָ וְשָׁב וְקִבֶּצְךָ מִכָּל־הָעַמִּים ל.ל
4 אֲשֶׁר הֱפִיצְךָ[c] יְהוָה אֱלֹהֶיךָ שָׁמָּה׃ 4 אִם־יִהְיֶה נִדַּחֲךָ בִּקְצֵה הַשָּׁמָיִם ו ר״פ בסיפ[4] . ל
5 מִשָּׁם יְקַבֶּצְךָ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ וּמִשָּׁם יִקָּחֶךָ[a]׃ 5 וְהֵבִיאֲךָ יְהוָה[a] אֱלֹהֶיךָ[b] ל . ח[5]
אֶל־הָאָרֶץ אֲשֶׁר־יָרְשׁוּ אֲבֹתֶיךָ וְיָרַשְׁתָּהּ וְהֵיטִבְךָ[c] וְהִרְבְּךָ מֵאֲבֹתֶיךָ׃ ת חס בלישׁ[6]
6 וּמָל יְהוָה אֱלֹהֶיךָ אֶת־לְבָבְךָ וְאֶת־לְבַב זַרְעֶךָ לְאַהֲבָה אֶת־יְהוָה ל.ל
7 אֱלֹהֶיךָ בְּכָל־לְבָבְךָ וּבְכָל־נַפְשֶׁךָ לְמַעַן חַיֶּיךָ׃ 7 וְנָתַן יְהוָה אֱלֹהֶיךָ
אֶת כָּל־הָאָלוֹת הָאֵלֶּה עַל־אֹיְבֶיךָ[a] וְעַל־שֹׂנְאֶיךָ אֲשֶׁר רְדָפוּךָ׃ ג ב מל וחד חס[7]
8 וְאַתָּה תָּשׁוּב וְשָׁמַעְתָּ בְּקוֹל יְהוָה[a] וְעָשִׂיתָ אֶת־כָּל־מִצְוֹתָיו אֲשֶׁר ד בתור
9 אָנֹכִי מְצַוְּךָ הַיּוֹם׃ 9 וְהוֹתִירְךָ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ בְּכֹל מַעֲשֵׂה יָדֶךָ[a] בִּפְרִי ב חד מל וחד חס
בִטְנְךָ וּבִפְרִי[b] בְהֶמְתְּךָ וּבִפְרִי אַדְמָתְךָ[b] לְטוֹבָה כִּי וָשׁוּב יְהוָה לָשׂוּשׂ ב חס[8] . ל
10 עָלֶיךָ לְטוֹב כַּאֲשֶׁר־שָׂשׂ עַל־אֲבֹתֶיךָ׃ 10 כִּי תִשְׁמַע בְּקוֹל יְהוָה ד[9] . ג[10]
אֱלֹהֶיךָ לִשְׁמֹר מִצְוֹתָיו וְחֻקֹּתָיו הַכְּתוּבָה[a] [b]בְּסֵפֶר הַתּוֹרָה[b] הַזֶּה[c] כִּי
ס(נח) תָשׁוּב אֶל־יְהוָה אֱלֹהֶיךָ בְּכָל־לְבָבְךָ וּבְכָל־נַפְשֶׁךָ׃ פ 11 כִּי
הַמִּצְוָה הַזֹּאת אֲשֶׁר אָנֹכִי מְצַוְּךָ הַיּוֹם לֹא־נִפְלֵאת הִוא[a] מִמְּךָ וְלֹא ל
12 רְחֹקָה הִוא׃ 12 לֹא בַשָּׁמַיִם הֵוא[a] לֵאמֹר מִי יַעֲלֶה־לָּנוּ הַשָּׁמַיְמָה[b] יא[11]
וְיִקָּחֶהָ לָּנוּ וְיַשְׁמִעֵנוּ אֹתָהּ וְנַעֲשֶׂנָּה׃ 13 וְלֹא־מֵעֵבֶר לַיָּם הִוא[a] לֵאמֹר ג . ב וחס . יז ר״פ בסיפ[12]
מִי יַעֲבָר־לָנוּ אֶל־עֵבֶר הַיָּם וְיִקָּחֶהָ לָּנוּ וְיַשְׁמִעֵנוּ אֹתָהּ וְנַעֲשֶׂנָּה׃ ג . ב וחס
14 כִּי־קָרוֹב אֵלֶיךָ הַדָּבָר מְאֹד בְּפִיךָ וּבִלְבָבְךָ לַעֲשֹׂתוֹ׃ ס ה וחס[13]
15 רְאֵה נָתַתִּי לְפָנֶיךָ הַיּוֹם[a] אֶת־הַחַיִּים וְאֶת־הַטּוֹב וְאֶת־הַמָּוֶת וְאֶת־ ג[14] . ל . ב[15]
16 הָרָע׃ 16 אֲשֶׁר[a] אָנֹכִי מְצַוְּךָ הַיּוֹם לְאַהֲבָה אֶת־יְהוָה אֱלֹהֶיךָ לָלֶכֶת[b]

[4]Mp sub loco. [5]Mm 1349. [6]Mm 1098. [7]Mm 1221. [8]Mm 1222. [9]Mm 1210. [10]Mm 2187. [11]Mm 1071. [12]Mm 1165. [13]Mm 305. [14]Mm 1223. [15]Hi 2,10.

2 [a–a] > 𝔊$^{-L}$(𝔊^{O} c ast); homtel hebr ‖ **3** [a] 𝔊 *καὶ ἰάσεται (-ηται)*, 𝔊$^{LO\,min}$ *καὶ ἐξιλάσεται* ‖ [b] 𝔐 שובתך ‖ [c–c] 𝔊$^{B\Theta\,min}$ om אלהיך; > 𝔙? ‖ **4** [a] 𝔊$^{BN\,963\,min}$ + *κύριος ὁ θεός σου* ‖ **5** [a] > 𝔊^{B}(𝔙)? ‖ [b] > 𝔙? 𝔊$^{-B\,Ms}$ + *ἐκεῖθεν* ‖ [c] > 𝔐, homtel ‖ **7** [a] 𝔙$^{Ken\,9}$ Ms 𝔖 איבך ‖ **8** [a] pc Mss 𝔐𝔊𝔖𝔙 + אלהיך; 2 Mss sine punctis ‖ **9** [a] mlt Mss 𝔖𝔐𝔊𝔖𝔙 ידיך, 𝔗^{J} *jdjkwn* = יְדֵיכֶם cf 2,7[a] ‖ [b–b] 𝔐 אד׳ וב׳ בה׳ ‖ **10** [a] 𝔖𝔗𝔗^{J} *dktjbjn* = הַכְּתוּבִים, sed cf 29,20 הכתובה ... אָלוֹת ‖ [b–b] 𝔖 *bktb'*, 𝔙 *in ... lege* ‖ [c] 𝔖 f, 𝔊 *(τοῦ νόμου) τούτου* cf 28,61 ‖ **11** [a] mlt Mss ו maj ‖ **12** [a] cf 11[a] ‖ [b] 𝔐 ם– cf 4,19 ‖ **13** [a] cf 11[a] ‖ **15** [a] > 𝔐 ‖ **16** [a] 𝔊$^{-Ms}$ pr *(καὶ) εἰσακούσῃς τὰς ἐντολὰς κυρίου τοῦ θεοῦ σου*, ins (ו)אִם תִּשְׁמַע אֶל מִצְוֹת יהוה אֱלֹהֶיךָ cf 11,27 ‖ [b] pc Mss 𝔐^{Ms}𝔊^{LO}𝔖𝔗^{J}𝔙 ול׳ cf 10,12 11,22 19,9.

בְּרָכָ֑יו׃ וְלִשְׁמֹ֣ר [d]מִצְוֹתָ֗יו וְחֻקֹּתָ֛יו[d] וּמִשְׁפָּטָ֖יו [e]וְתָנֵ֥יתָ וְרָבִ֛יתָ[e] וּבֵרַכְךָ֥ 16
[f]יְהוָ֖ה אֱלֹהֶ֑יךָ[f] בָּאָ֣רֶץ אֲשֶׁר־אַתָּ֥ה בָא־שָׁמָּ֖ה לְרִשְׁתָּֽהּ׃ 17 וְאִם־יִפְנֶ֣ה 17
לְבָבְךָ֔ וְלֹ֥א [c]תִשְׁמָ֖ע וְנִדַּחְתָּ֣[c] וְהִשְׁתַּחֲוִיתָ֣ לֵאלֹהִ֔ים אֲחֵרִ֖ים וַעֲבַדְתָּֽם׃ 18
הִגַּ֤דְתִּי לָכֶם֙[a] הַיּ֔וֹם כִּ֥י אָבֹ֖ד תֹּאבֵ֑דוּן לֹא־[b]תַאֲרִיכֻ֣ן יָמִ֗ים עַל־ 18
הָאֲדָמָ֞ה אֲשֶׁ֤ר [e]אַתָּה֙ עֹבֵ֣ר[e] אֶת־הַיַּרְדֵּ֔ן [d]לָבֹ֥א׃[d] שָׁמָּ֖ה לְרִשְׁתָּֽהּ׃
הַעִידֹתִ֨י בָכֶ֜ם הַיּ֗וֹם אֶת־[c]הַשָּׁמַ֤יִם׃ וְאֶת־הָאָ֙רֶץ֙[c] הַחַיִּ֣ים וְהַמָּ֔וֶת נָתַ֥תִּי 19
לְפָנֶ֖יךָ[a] הַבְּרָכָ֥ה וְהַקְּלָלָ֑ה וּבָחַרְתָּ֣ בַּחַיִּ֔ים לְמַ֥עַן תִּחְיֶ֖ה אַתָּ֥ה וְזַרְעֶֽךָ׃
לְאַהֲבָ֣ה אֶת־יְהוָ֣ה אֱלֹהֶ֔יךָ לִשְׁמֹ֥עַ[a] בְּקֹל֖וֹ וּלְדָבְקָה־בֹ֑ו כִּ֥י הֽוּא 20
חַיֶּ֣יךָ וְאֹרֶ֔ךְ יָמֶ֖יךָ לָשֶׁ֣בֶת עַל־הָאֲדָמָ֗ה אֲשֶׁ֨ר נִשְׁבַּ֤ע יְהוָה֙ לַאֲבֹתֶ֔יךָ
לְאַבְרָהָ֥ם לְיִצְחָ֖ק וְלִיעֲקֹ֑ב לָתֵ֥ת לָהֶֽם׃[b] ס

31 1 [a]וַיֵּ֣לֶךְ מֹשֶׁ֔ה וַיְדַבֵּ֖ר[a] אֶת־[b]הַדְּבָרִ֥ים הָאֵ֛לֶּה אֶל־כָּל־[c]יִשְׂרָאֵ֑ל׃ **31**
וַיֹּ֣אמֶר אֲלֵהֶ֗ם בֶּן־מֵאָ֨ה וְעֶשְׂרִ֤ים שָׁנָה֙ אָנֹכִ֣י הַיֹּ֔ום לֹא־אוּכַ֥ל עֹ֖וד 2
לָצֵ֣את וְלָבֹ֑וא וַיהוָ֣ה אָמַ֤ר[a] אֵלַי֙ לֹ֣א תַעֲבֹ֔ר אֶת־הַיַּרְדֵּ֖ן הַזֶּֽה׃ 3 יְהוָ֞ה 3
אֱלֹהֶ֣יךָ הֽוּא־[a]עֹבֵ֤ר לְפָנֶ֙יךָ֙ הֽוּא־יַשְׁמִ֣יד אֶת־הַגֹּויִ֣ם הָאֵ֔לֶּה מִלְּפָנֶ֖יךָ 4
וְיָרַשְׁתָּ֣ם יְהֹושֻׁ֑עַ [b]הֽוּא עֹבֵ֥ר[b] [c]לְפָנֶ֖יךָ כַּאֲשֶׁ֥ר דִּבֶּ֖ר יְהוָֽה׃ 4 [a]וְעָשָׂ֣ה׃ 4
יְהוָ֣ה לָהֶ֔ם כַּאֲשֶׁ֥ר עָשָׂ֖ה לְסִיחֹ֣ן וּלְעֹ֑וג [b]מַלְכֵ֣י הָאֱמֹרִ֔י[b] וּלְאַרְצָ֖ם אֲשֶׁ֥ר
הִשְׁמִ֥יד אֹתָֽם׃ 5 [a]וְנָתָ֥ם יְהוָ֖ה לִפְנֵיכֶ֑ם [b]וַעֲשִׂיתֶ֣ם לָהֶ֔ם [c]כְּכָל־הַמִּצְוָ֖ה 5
אֲשֶׁ֥ר [c]צִוִּיתִ֖י אֶתְכֶֽם׃ 6 [a]חִזְק֤וּ וְאִמְצוּ֙ אַל־תִּירְאוּ֙ וְאַל־תַּעַרְצוּ֙ מִפְּנֵיהֶ֔ם 6
כִּֽי־יְהוָ֣ה אֱלֹהֶ֔יךָ הֽוּא־ הַהֹלֵ֖ךְ עִמָּ֑ךְ[b] לֹ֥א יַרְפְּךָ֖ וְלֹ֥א יַעַזְבֶֽךָּ׃ ס
וַיִּקְרָ֣א מֹשֶׁ֔ה לִיהֹושֻׁ֖עַ וַיֹּ֣אמֶר אֵלָ֑יו לְעֵינֵ֣י כָל־יִשְׂרָאֵ֗ל חֲזַ֤ק וֶאֱמָץ֙ 7

[10]Okhl 276. [17]Jer 38,17, cf Mp sub loco. [18]Mm 2475. [19]Mm 1073. [20]Mp sub loco. [21]Dt 4,5. [22]Mm 3139. Cp 31 [1]Mm 1224. [2]Mm 1225. [3]Mm 1226. [4]Jes 25,6.

16 [c] G(G^{O} c ob) *ἐν πάσαις ταῖς ὁδοῖς σου* = בכל דרכיך cf 10,12 11,22, sed etiam 19,9 ‖ [d–d] ‖G$^{FMN\Theta min}$ חקיו ומ׳, G$^{BL\,min}$(G^{O} c ast) om מצותיו ‖ [e–e] dl (G pl)? ‖ [f–f] G^{963} *κύριος ὁ θεός* = אלהים; > 𝔖𝔙 ‖ **18** [a] GIV 2 sg ‖ [b] V^{Ken9} pc Mss GSTIV ולא; > G^{Ms}, sed cf 4,26 (G *οὐχί*) ‖ [c–c] ‖GSTJ pl ut 4,26 ‖ [d] > G^{MsL}(O ast vel ob?) ut 𝔐̈ 4,26 ‖ **19** [a] GSTJV 2 pl ut 11,26 ‖ **20** [a] 2 Mss CG^{Ms}‖^{Mss}ESV ול׳ ‖ [b] ‖G^{L} 2 pl, G^{min}S 2 sg ‖ **Cp 31,1** [a–a] QG *καὶ ἐλάλησεν Μωυσῆς πρὸς πάντα Ισραηλ τοὺς λόγους τούτους* ‖ [b] V$^{Ken\,1.69}$ mlt Mss QCGSV + כל ‖ [c] G + (G$^{NL\,min}$ *τοὺς*) *υἱούς* cf 7; 1,1 ‖ **2** [a] ‖^{Mss} האמר ‖ **3** [a] ‖G׳ הָעֹבֵר ut 𝔐̈ 9,3; Q עובר ‖ [b] ‖GIV וי׳ ‖ [c] 2 Mss ‖G׳ הָעֹבֵר ‖ **4** [a] dl 4–6 vel 6a (pl)? ‖ [b] G^{-Ms}(G^{O} c ob) + *τοῖς δυσί* = לִשְׁנֵי ut 3,21 ‖ [c] G^{-min}(G^{O} c ob) + *οἳ ἦσαν πέραν τοῦ Ιορδανου* = אֲשֶׁר בְּעֵבֶר הַיַּרְדֵּן ex 3,8 4,47 ‖ **5** [a] cf 4[a] ‖ [b] Q 2 sg ‖ [c–c] G^{-L}(G^{O} c ast)(V) *καθότι* = כַּאֲשֶׁר cf 12,21; (24,8) ‖ **6** [a] cf 4[a] ‖ [b] GTJ pl; > G^{min}; G$^{B\Theta min}$ + *ἐν ὑμῖν*.

כִּי־אַתָּה תָבוֹא[a] אֶת־הָעָם הַזֶּה אֶל־הָאָרֶץ אֲשֶׁר נִשְׁבַּע יְהוָה לַאֲבֹתָם ט״ו וכל קריא דכות ב מ יב . ב״ב[5]
8 לָתֵת לָהֶם וְאַתָּה תַּנְחִילֶנָּה אוֹתָם: 8 וַיהוָה הוּא[a] | הַהֹלֵךְ לְפָנֶיךָ לט מל בחור . כב בחור
[b]הוּא יִהְיֶה[c] עִמָּךְ לֹא יַרְפְּךָ וְלֹא יַעַזְבֶךָּ לֹא תִירָא וְלֹא תֵחָת: [7]1
9 וַיִּכְתֹּב מֹשֶׁה אֶת־הַתּוֹרָה הַזֹּאת וַיִּתְּנָהּ אֶל־הַכֹּהֲנִים בְּנֵי לֵוִי הַנֹּשְׂאִים כו בליש וכל מלכים
10 אֶת־אֲרוֹן בְּרִית־יְהוָה וְאֶל־כָּל־זִקְנֵי יִשְׂרָאֵל: 10 וַיְצַו מֹשֶׁה אוֹתָם דכות . לט מל בחור
ג[8] חס בליש וכל במעדר
11 לֵאמֹר מִקֵּץ | שֶׁבַע שָׁנִים בְּמֹעֵד שְׁנַת הַשְּׁמִטָּה בְּחַג הַסֻּכּוֹת: 11 בְּבֹא דכות . ב מ ב באור . ט מל[9]
כָּל־יִשְׂרָאֵל לֵרָאוֹת[a] אֶת־פְּנֵי יְהוָה אֱלֹהֶיךָ בַּמָּקוֹם אֲשֶׁר [b]יִבְחָר ג[10]
12 תִּקְרָא[bc] אֶת־הַתּוֹרָה הַזֹּאת נֶגֶד כָּל־יִשְׂרָאֵל בְּאָזְנֵיהֶם: 12 הַקְהֵל ב[11] . ת . ג[12]
אֶת־הָעָם הָאֲנָשִׁים וְהַנָּשִׁים וְהַטַּף וְגֵרְךָ אֲשֶׁר בִּשְׁעָרֶיךָ לְמַעַן יִשְׁמְעוּ
וּלְמַעַן יִלְמְדוּ וְיָרְאוּ אֶת־יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם[a] וְשָׁמְרוּ לַעֲשׂוֹת אֶת־כָּל־ ב
13 דִּבְרֵי הַתּוֹרָה הַזֹּאת: 13 וּבְנֵיהֶם אֲשֶׁר לֹא־יָדְעוּ יִשְׁמְעוּ וְלָמְדוּ
לְיִרְאָה אֶת־יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם[a] כָּל־הַיָּמִים אֲשֶׁר אַתֶּם[b] חַיִּים עַל־
הָאֲדָמָה אֲשֶׁר אַתֶּם עֹבְרִים אֶת־הַיַּרְדֵּן שָׁמָּה לְרִשְׁתָּהּ: פ
ס(נט) 14 וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה הֵן קָרְבוּ יָמֶיךָ לָמוּת קְרָא אֶת־יְהוֹשֻׁעַ ה״ג קריבה למיתא[13]
וְהִתְיַצְּבוּ בְאֹהֶל[a] מוֹעֵד וַאֲצַוֶּנּוּ וַיֵּלֶךְ מֹשֶׁה וִיהוֹשֻׁעַ וַיִּתְיַצְּבוּ בְּאֹהֶל ה
15 מוֹעֵד: 15 וַיֵּרָא[a] יְהוָה בָּאֹהֶל[b] [c]בְּעַמּוּד עָנָן[c] וַיַּעֲמֹד עַמּוּד הֶעָנָן עַל־ כ״ד . 14[14] . 15[15]
16 פֶּתַח הָאֹהֶל[d]: ס 16 וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה הִנְּךָ שֹׁכֵב עִם־
אֲבֹתֶיךָ וְקָם הָעָם הַזֶּה וְזָנָה | אַחֲרֵי אֱלֹהֵי[a] נֵכַר־הָאָרֶץ אֲשֶׁר הוּא ל . 16[16] . ל
בָא־שָׁמָּה[b] בְּקִרְבּוֹ[a] וַעֲזָבֻנִי[c] וְהֵפֵר אֶת־בְּרִיתִי אֲשֶׁר כָּרַתִּי אִתּוֹ:
17 וְחָרָה אַפִּי בוֹ בַיּוֹם־הַהוּא וַעֲזַבְתִּים[a] וְהִסְתַּרְתִּי פָנַי מֵהֶם [b]וְהָיָה
לֶאֱכֹל[b] וּמְצָאֻהוּ רָעוֹת רַבּוֹת וְצָרוֹת וְאָמַר בַּיּוֹם הַהוּא הֲלֹא עַל כִּי־ ל חס . ב

[5]Mm 230. [6]Mm 1265. [7]Mm 3355. [8]Mm 3727. [9]Mm 2069. [10]Mm 2209. [11]Mm 1763. [12]Mm 701. [13]Mm 1874. [14]Mm 1227. [15]Mm 113. [16]Mm 1384.

7 [a] $\mathfrak{V}^{Ken1.9.107}$ mlt Mss תבא, pc Mss $\mathfrak{w}\mathfrak{S}\mathfrak{V}$ תביא cf 23 ‖ [b] $\mathfrak{G}$ *πρὸ προσώπου* = לִפְנֵי ‖ **8** [a] > $\mathfrak{G}^{-Ms}(\mathfrak{G}^{O}$ c ast) ‖ [b–b] > $\mathfrak{G}^{-L}(\mathfrak{G}^{O}$ c ast) ‖ [c] $\mathfrak{C}^{J}$ *wmjmrjh* ‖ **11** [a] $\mathfrak{w}$ להראות; l לְרָאוֹת cf 16,16 ‖ [b–b] $\mathfrak{w}$ בחר יקרא (pro תִּקְרָא ב׳?) ‖ [c] $\mathfrak{G}$ *ἀναγνώσεσθε* = תִּקְרָאוּ, $\mathfrak{G}^{O}$ *ἀναγνώση* = תִּקְרָא cf $\mathfrak{C}^{J}$ ‖ **12** [a] Seb $\mathfrak{V}^{Ken107}$ mlt Mss $\mathfrak{w}\mathfrak{G}^{Ms}$ 3 pl ‖ **13** [a] pc Mss $\mathfrak{w}\mathfrak{S}\mathfrak{V}$ 3 pl, $\mathfrak{G}^{B}$ 2 sg, $\mathfrak{G}^{Nmin}$ 1 pl ‖ [b] $\mathfrak{w}\mathfrak{G}\mathfrak{V}$ הֵם ‖ **14** [a] $\mathfrak{G}$ *παρὰ τὰς θύρας τῆς σκηνῆς* = עַל פֶּתַח הָאֹהֶל ut 15 ‖ **15** [a] $\mathfrak{w}^{Mss}$ אה–; $\mathfrak{G}$ *καὶ κατέβη* = וַיֵּרֶד ‖ [b] > $\mathfrak{G}^{-L}(\mathfrak{G}^{O}$ c ast); $\mathfrak{S}$ + *zbn'* = מוֹעֵד ‖ [c–c] $\mathfrak{G}^{B*\Theta min}\mathfrak{C}$ om עמוד ‖ [d] Ms $\mathfrak{G}^{ABLmin}\mathfrak{S}$ אֹהֶל מוֹעֵד ‖ **16** [a–a] Ms הארץ; > $\mathfrak{G}^{min}$ ‖ [b] $\mathfrak{w}^{Mss}\mathfrak{C}^{J}$ שם ‖ [c] $\mathfrak{w}\mathfrak{G}\mathfrak{C}\mathfrak{C}^{J}$ 3 pl ut plerumque 16–21 ‖ **17** [a] pc Mss $\mathfrak{w}$ תם– ‖ [b–b] $\mathfrak{w}\mathfrak{S}$ והיו לאכלה cf $\mathfrak{C}\mathfrak{C}^{J}$.

יא[17]. ט ר״פ וכל תרי עשר דכות[18]

18 [a]אֲנִי אַלְמֵ֣ד בְּקָרְבִּ֔י מְצָאוּנִי הָרָעוֹת הָאֵ֑לֶּה׃ 18 וְאָנֹכִי [a]הַסְתֵּ֣ר אַסְתִּ֔יר

ח בטע׳. ג בליש[19]

פָּנַ֣י[b] בַּיּ֔וֹם הַה֖וּא עַ֣ל[c] כָּל־הָרָעָ֑ה אֲשֶׁ֥ר עָשָׂ֖ה[d] כִּ֥י פָנָ֛ה אֶל־אֱלֹהִ֥ים

ל

אֲחֵרִֽים׃ 19 וְעַתָּ֗ה [a]כִּתְבוּ־לָכֶם֙ אֶת־הַשִּׁירָ֣ה הַזֹּ֔את [b]וְלַמְּדָ֥ה אֶת־בְּנֵ֖י 19

ל

יִשְׂרָאֵ֑ל שִׂימָ֥ה[a] בְּפִיהֶ֖ם לְמַ֣עַן תִּֽהְיֶה־[b]לִּ֥י הַשִּׁירָ֥ה הַזֹּ֖את לְעֵ֥ד בִּבְנֵ֥י

ג חס׳. ז[20]

יִשְׂרָאֵֽל׃ 20 כִּֽי־אֲבִיאֶ֨נּוּ[a] אֶל־הָאֲדָמָ֜ה[b] אֲשֶׁ֣ר נִשְׁבַּ֣עְתִּי֮ לַאֲבֹתָיו֒[c] זָבַ֤ת 20

ב[21]. ל[22]

חָלָב֙ וּדְבַ֔שׁ וְאָכַ֖ל וְשָׂבַ֣ע וְדָשֵׁ֑ן וּפָנָ֗ה אֶל־אֱלֹהִ֤ים אֲחֵרִים֙ וַעֲבָדֻ֔ם

ל

וְנִאֲצ֖וּנִי וְהֵפֵ֥ר אֶת־בְּרִיתִֽי׃ 21 [a]וְהָיָ֗ה כִּֽי־תִמְצֶ֤אןָ אֹתוֹ֙ רָעוֹת֙ רַבּ֣וֹת 21

ב. ו

וְצָרוֹת֔[a] וְעָנְתָ֥ה הַשִּׁירָ֛ה הַזֹּ֖את לְפָנָ֑יו[b] לְעֵ֕ד כִּ֥י לֹ֛א תִּשָּׁכַ֖ח מִפִּ֣י זַרְעֽוֹ

ב[23]. כב[24] ג מגה בסיפ

כִּֽי יָדַ֙עְתִּי֙ אֶת־יִצְרוֹ֔ אֲשֶׁ֥ר הֽוּא־עֹשֶׂ֖ה הַיּ֑וֹם בְּטֶ֙רֶם֙ אַבִיאֶ֔נּוּ אֶל־הָאָ֖רֶץ[c]

22 אֲשֶׁ֥ר נִשְׁבַּ֖עְתִּי[d]׃ 22 וַיִּכְתֹּ֤ב מֹשֶׁה֙ אֶת־הַשִּׁירָ֣ה הַזֹּ֔את בַּיּ֖וֹם הַה֑וּא

23 וַיְלַמְּדָ֖הּ אֶת־בְּנֵ֥י יִשְׂרָאֵֽל׃ 23 וַיְצַ֣ו אֶת־יְהוֹשֻׁ֔עַ בִּן־נ֖וּן וַיֹּ֑אמֶר

כה[25] וכל קריא דכות ב מ יב[26]. ל[26]

חֲזַ֤ק וֶאֱמָץ֙ כִּ֣י אַתָּ֔ה תָּבִ֖יא אֶת־בְּנֵ֣י יִשְׂרָאֵ֑ל אֶל־הָאָ֗רֶץ [a]אֲשֶׁר־נִשְׁבַּ֤עְתִּי

ב

לָהֶם֙ וְאָנֹכִ֣י אֶֽהְיֶ֔ה עִמָּֽךְ[a]׃ 24 וַיְהִ֗י | כְּכַלּ֤וֹת מֹשֶׁה֙ לִכְתֹּ֣ב אֶת־ 24

ב[27]

[a]דִּבְרֵ֣י הַתּוֹרָ֣ה[b] הַזֹּ֔את עַל־סֵ֖פֶר עַ֥ד תֻּמָּֽם׃ 25 וַיְצַ֣ו מֹשֶׁ֗ה אֶת־הַלְוִיִּם֙ 25

כו. כו בליש וכל מלכים דכות. ד[28]

נֹשְׂאֵ֣י אֲרוֹן֮ בְּרִית־יְהוָה֒ לֵאמֹ֔ר׃ 26 לָקֹ֣חַ[a] אֵת֮ סֵ֣פֶר הַתּוֹרָה֒[b] הַזֶּ֔ה[c]

כו בליש וכל מלכים דכות

וְשַׂמְתֶּ֥ם אֹת֛וֹ מִצַּ֥ד אֲרוֹן֖ בְּרִית־יְהוָ֣ה אֱלֹהֵיכֶ֑ם וְהָיָ֥ה־שָׁ֛ם בְּךָ֖ לְעֵֽד׃

ג[29]. ל. ל. ח[30]

27 כִּ֣י אָנֹכִ֤י יָדַ֙עְתִּי֙ אֶת־מֶ֣רְיְךָ֔ וְאֶת־עָרְפְּךָ֖ הַקָּשֶׁ֑ה הֵ֣ן בְּעוֹדֶ֤נִּי חַי֙ עִמָּכֶ֔ם 27

ב חס׳. ל

הַיּ֖וֹם מַמְרִ֣ים הֱיִתֶ֑ם עִם־יְהוָ֔ה[a] וְאַ֖ף כִּֽי־אַחֲרֵ֥י מוֹתִֽי׃ 28 הַקְהִ֨ילוּ֙ אֵלַ֔י 28

ה

אֶת־כָּל־זִקְנֵ֥י[a] שִׁבְטֵיכֶ֖ם[b] וְשֹׁטְרֵיכֶ֑ם[c] וַאֲדַבְּרָ֤ה בְאָזְנֵיהֶם֙ אֶת־הַדְּבָרִ֣ים[d]

ח[31]. ג[32]

הָאֵ֔לֶּה וְאָעִ֥ידָה בָּ֛ם אֶת־הַשָּׁמַ֖יִם וְאֶת־הָאָֽרֶץ׃ 29 כִּ֣י יָדַ֔עְתִּי אַחֲרֵ֖י 29

[17]Mm 2580. [18]Mm 1472. [19]Mm 1987. [20]Mm 24. [21]1 Ch 23,1. [22]וחד דשן Jes 30,23. [23]Hab 2,18. [24]Mm 475. [25]Mm 230. [26]Mm 1228. [27]Mm 1203. [28]Mm 1229. [29]Mm 131. [30]Mm 2272. [31]Mm 1230. [32]Mm 3139.

18 [a–a] 𝔪[Mss] אסתר הסתיר ‖ [b] V[Ken69] 2 Mss 𝔐𝔊-[O]𝔖𝔗[J] + מֵהֶם ut 17 ‖ [c] Seb 𝔐𝔊-[N]𝔖 𝔗[J] עשׂו; > 𝔊[44] ‖ [d] 𝔐𝔊-[Ms] פנו cf 𝔖𝔗[J] ‖ **19** [a–a] 𝔖 *ktwb lhwn … = …* כתב להם; l כְּתָב־לְךָ cf 22 vel (𝔐𝔖[A] ושימה) שִׂימָה … וְלַמְּדָהּ cf 𝔊𝔈𝔙 et 32,44b ‖ [b–b] > 𝔖[W] ‖ **20** [a] Seb 𝔖𝔗[J] 3 pl ‖ [b] 𝔊(𝔊[O] c ob) + *τὴν ἀγαθήν* = הַטּוֹבָה ‖ [c] Seb 𝔊[BL] + לתת להם; 𝔊-[min] + *γῆν* ‖ **21** [a–a] > 𝔊[BMNΘ min](𝔊[O] c ast), sed l 𝔐𝔗 ‖ [b] > 2 Mss 𝔙; 𝔊[BΘ min](𝔈) *κατὰ πρόσωπον* (𝔊[O] + *αὐτοῦ* = 𝔐𝔗; 𝔊[rel] + *αὐτῶν* = 𝔗[J] cf 𝔖) ‖ [c] 𝔪 האדמה ‖ [d] Ms 𝔊𝔖 + לַאֲבֹתָם cf 7.20, 𝔪 + לַאֲבֹתָיו, 𝔙 + *ei* = לוֹ cf 16 ‖ **23** [a–a] > Ms; 𝔊 *ἣν ὤμοσεν κύριος αὐτοῖς* (𝔊[min][𝔈] *τοῖς πατράσιν αὐτῶν*)· *καὶ αὐτὸς ἔσται μετὰ σοῦ* ‖ **24** [a] pc Mss 𝔊-[Ms] + כָּל cf 28 ‖ [b] 2 Mss הַשִּׁירָה; > V[Ken69] ‖ **26** [a] 𝔐𝔊 pl cf 𝔖𝔗[J]𝔙 ‖ [b] > 𝔙 ‖ [c] 𝔗𝔊 הזאת ‖ **27** [a] 𝔊 *τὸν θεόν* ‖ **28** [a] > V[Ken69.80]; V[Ken107] pc Mss 𝔊-[B min] רָאשֵׁי ‖ [b] 𝔊-[B min] + *καὶ τοὺς πρεσβυτέρους ὑμῶν* = וְזִקְנֵיכֶם ‖ [c] 𝔊-[O] pr *καὶ τοὺς κριτὰς ὑμῶν* = וְשֹׁפְטֵיכֶם cf 29,9 ‖ [d] V[Ken9] nonn Mss 𝔊𝔗[Ms]𝔗[J] pr כָּל.

מוֹתִי כִּי־הַשָּׁחֵת תַּשְׁחִתוּן וְסַרְתֶּם מִן־הַדֶּרֶךְ אֲשֶׁר ׳ צִוִּיתִי אֶתְכֶם
וְקָרָאת[a] אֶתְכֶם הָרָעָה בְּאַחֲרִית הַיָּמִים כִּי־תַעֲשׂוּ ׳ אֶת־הָרַע[b] בְּעֵינֵי
30 יְהוָה[c] לְהַכְעִיסוֹ בְּמַעֲשֵׂה יְדֵיכֶם׃ 30 וַיְדַבֵּר מֹשֶׁה בְּאָזְנֵי כָּל־קְהַל
יִשְׂרָאֵל אֶת־דִּבְרֵי הַשִּׁירָה הַזֹּאת עַד תֻּמָּם׃ פ ע

ס פרש 32 1 [a] הַאֲזִינוּ הַשָּׁמַיִם וַאֲדַבֵּרָה וְתִשְׁמַע הָאָרֶץ אִמְרֵי־פִי[b]׃
2 יַעֲרֹף כַּמָּטָר לִקְחִי תִּזַּל[a] כַּטַּל אִמְרָתִי
כִּשְׂעִירִם עֲלֵי־דֶשֶׁא וְכִרְבִיבִים עֲלֵי־עֵשֶׂב׃
3 כִּי שֵׁם[a] יְהוָה אֶקְרָא הָבוּ[b] גֹדֶל לֵאלֹהֵינוּ׃
4 הַצּוּר[a] תָּמִים פָּעֳלוֹ כִּי כָל־דְּרָכָיו מִשְׁפָּט
אֵל ׳ אֱמוּנָה וְאֵין עָוֶל צַדִּיק וְיָשָׁר הוּא[b]׃
5 [a] שִׁחֵת לוֹ ׳ לֹא בָּנָיו מוּמָם[a] דּוֹר עִקֵּשׁ וּפְתַלְתֹּל׃
6 [a] הֲ־לַיהוָה[a] תִּגְמְלוּ־זֹאת עַם נָבָל וְלֹא חָכָם
הֲלוֹא־הוּא אָבִיךָ קָנָךְ[b] הוּא עָשְׂךָ וַיְכֹנְנֶךָ׃
7 [a] זְכֹר יְמוֹת[a] עוֹלָם בִּינוּ[b] שְׁנוֹת דֹּר־וָדֹר
שְׁאַל אָבִיךָ וְיַגֶּדְךָ זְקֵנֶיךָ וְיֹאמְרוּ לָךְ׃
8 בְּהַנְחֵל[a] עֶלְיוֹן גּוֹיִם בְּהַפְרִידוֹ בְּנֵי ׳ אָדָם
יַצֵּב[b] גְּבֻלֹת עַמִּים לְמִסְפַּר[c] [d] בְּנֵי יִשְׂרָאֵל[d]׃
9 [ba] כִּי חֵלֶק[b] יְהוָה עַמּוֹ[c] יַעֲקֹב חֶבֶל נַחֲלָתוֹ[ad]׃
10 יִמְצָאֵהוּ[a] בְּאֶרֶץ מִדְבָּר[b] [c] וּבְתֹהוּ יְלֵל[d] יְשִׁמֹן[c]

[33]Mm 1757. [34]Mm 1231. [35]Mp sub loco. [36]2 Ch 29,31. [37]Mm 4256. Cp 32 [1]Mm 1232. [2]2 Ch 20,9. [3]Mm 1997. [4]Cf Mm 4181. [5]Mp contra textum lectio צ parva, cf Okhl 82,83 et Mp sub loco. [6]Mm 282. [7]Mm 27. [8]וחד כיתיב Ps 90,15. [9]Mm 1233. [10]Mp sub loco. [11]Mm 2241.

29 [a] 𝔐 וקרתה, 𝔐[Mss] תה– ‖ [b] 𝔊[B] *τὰ πονηρά*, 𝔊[rel] (et Fuad) *τὸ πονηρόν* = 𝔏𝔖𝔙 ‖ [c] 𝔊[Lmin] + *τοῦ θεοῦ (ὑμῶν* vel *ἡμῶν)* ‖ **Cp 32,1** [a] Cp 32 et sq 𝔗𝔗[J] saepe libere vertunt et exegesim praebent ‖ [b] 𝔐 פיי ‖ **2** [a] 𝔐𝔊 *(καὶ καταβήτω)* 𝔖𝔗[J] ותיִ, 𝔐[Mss] ותזאל ‖ **3** [a] 𝔐𝔗 בְּשֵׁם ‖ [b] 𝔐 וה׳ ‖ **4** [a] 𝔅 צ maj; 𝔊 *θεός* cf 15[e].18[a].30[c] (𝔊 30 *ὁ θεός* pro צורם) ‖ [b] 𝔊 *(ὁ) κύριος* ‖ **5** [a–a] 1 c 𝔐 שחתו לו לא בניו מום vel שְׁחָתוּ לוֹ לֹא בָנָיו מוּמָם; 𝔊 *ἡμάρτοσαν, οὐκ αὐτῷ τέκνα, μωμητά* = ש׳ ולא לו ב׳ מ׳ cf 𝔗; 𝔖 *ḥblw wl' lh bnj' dmwm'* = ש׳ ולא לו בני מום; 𝔙 *peccaverunt ei (et) non filii eius in sordibus*; 𝔗[J] alit ‖ **6** [a–a] mlt Mss הל יהוה vel הליהוה; mlt Mss ה maj ‖ [b] pc Mss 𝔅𝔗 קניך, 𝔐[Ms] קנאך ‖ **7** [a–a] 𝔐 זכרו יומת יומת, 2 Mss זכו(ו)ר ימת ‖ [b] 𝔖𝔗𝔙 sg, prp בִּינָה vel בִּין ‖ **8** [a] 2 Mss 𝔐[Mss] חיל– ‖ [b] 𝔐[Ms] יַצִּיב ‖ [c] 𝔗[J] + 70 ‖ [d–d] 𝔔𝔊 *(ἀγγέλων θεοῦ)* 𝔖[Syh] prb recte בני אֵל vel בני אלים ‖ **9** [a–a] prb l יְהִי חֵלֶק יהוה יעקב ח׳ נ׳ ישראל (vel) ויַחַלֵק ויְהִי חלק ‖ [b–b] 𝔊 *καὶ ἐγενήθη μερίς* = יְהִי חֵלֶק ‖ [c] dl (m cs)? ‖ [d] 𝔐𝔊 + ישראל ‖ **10** [a] 𝔐 יאמצהו cf 𝔊 *αὐτάρκησεν*? ‖ [b] 𝔐 הַמּ׳ ‖ [c–c] 𝔐 ובתהללות ישׁ(י)מנהו cf 15 (Neh 9,25) ‖ [d] prp וְלֵיל cf 𝔙.

יְסֹבְבֶנְהוּ[e] יְבוֹנְנֵהוּ יִצְּרֶנְהוּ[e] כְּאִישׁוֹן עֵינוֹ׃ [12]
11 כְּנֶשֶׁר יָעִיר[a] קִנּוֹ עַל־גּוֹזָלָיו יְרַחֵף[b] [13]
יִפְרֹשׂ כְּנָפָיו יְקָחֲהוּ[c] יִשָּׂאֵהוּ[d] עַל־אֶבְרָתוֹ׃ [14]
12 יְהוָה בָּדָד יַנְחֶנּוּ וְאֵין עִמּוֹ אֵל נֵכָר׃ [15]
13 יַרְכִּבֵהוּ עַל־בָּמֳתֵי[a] אָרֶץ וַיֹּאכַל[b] תְּנוּבֹת שָׂדָי [16]
וַיֹּנִקֵהוּ[c] דְּבַשׁ מִסֶּלַע וְשֶׁמֶן מֵחַלְמִישׁ צוּר׃ [17]
14 חֶמְאַת[a] בָּקָר וַחֲלֵב צֹאן עִם־חֵלֶב[a] כָּרִים [18]
וְאֵילִים בְּנֵי־בָשָׁן וְעַתּוּדִים עִם־חֵלֶב כִּלְיוֹת חִטָּה
וְדַם־עֵנָב תִּשְׁתֶּה־חָמֶר[b]׃ [19]
15 וַיִּשְׁמַן[a] יְשֻׁרוּן וַיִּבְעָט[b] שָׁמַנְתָּ עָבִיתָ כָּשִׂיתָ[c] [20]
וַיִּטֹּשׁ אֱלוֹהַּ[d] עָשָׂהוּ וַיְנַבֵּל[e] צ֫וּר[f] יְשֻׁעָתוֹ׃ [21]
16 יַקְנִאֻהוּ[a] בְּזָרִים[b] בְּתוֹעֵבֹת[c] יַכְעִיסֻהוּ[d]׃ [22]
17 יִזְבְּחוּ לַשֵּׁדִים לָ֫א אֱלֹהַּ[a] אֱלֹהִים לָא יְדָעוּם [23]
חֲדָשִׁים מִקָּרֹב בָּאוּ לֹא שְׂעָרוּם אֲבֹתֵיכֶם[b]׃ [24]
18 צ֫וּר[a] יְלָדְךָ תֶּשִׁי[b] וַתִּשְׁכַּח אֵל מְחֹלְלֶךָ[c]׃ [25]
19 וַיַּ֫רְא יְהוָה[a] וַיִּנְאָץ מִכַּעַס[a] בָּנָיו וּבְנֹתָיו׃ [26]
20 וַיֹּאמֶר אַסְתִּירָה פָנַי מֵהֶם אֶרְאֶה[a] מָּה אַחֲרִיתָם [27]
כִּי דוֹר[b] תַּהְפֻּכֹת הֵמָּה[b] בָּנִים לֹא־אֶמֻן[c] בָּם׃ [28]
21 הֵם קִנְאֻנִי בְלֹא־אֵל כִּעֲסוּנִי בְּהַבְלֵיהֶם[a] [29]
וַאֲנִי אַקְנִיאֵם בְּלֹא־עָם בְּגוֹי נָבָל אַכְעִיסֵם׃ [30]

ל. ל. ל. ג. ט[12]
ד. ח. ג. ל[13]
ל בתור. ב. ל[14]
ה[15]. ב. ב
ל וחס. במתי[16] ק חד מן ג[17] יתיר ו.
ל[18] קמ וכל אחנח וס״פ ד׳כוות ב מ ד. ל[19]
ל. ל
ג
ז בלישׁ וחד מן ד[20] מל בתור וכל נביא דכות׳ ב מ ג. ה[21] ב מנה מל. ב מל
ל. ל
ב. ל. ל. ל. ל
ל. ו חס בלישׁ[17]
ב חד ר״פ וחד ס״פ
ג. מז פסוק לא לא לא. ב חס בלישׁ[22]
ב חס. ל ומל
ל. ל
ד בתור ול בסיפ
ל
ה חס בלישׁ[23]
ל ומל. ג
ל

[12] Mm 3145. [13] Mm 3635. [14] וחד באברהו Ps 91,4. [15] Mm 2544. [16] Q addidi, cf Mi 1,3 et Mp sub loco. [17] Mp sub loco. [18] Mm 1234. [19] וחד מתנוכת Thr 4,9. [20] Mm 879. [21] Mm 2338. [22] Sine mappiq, cf Da 11,38 et Mp sub loco. [23] Mm 2116.

10 e–e ms G רִ֫י וַיְצִ֫ר ‖ **11** a V^{Ken69} Ms ms יער, G σκεπάσαι = יְצַר? cf T ‖ b V^{Ken69} Ms ms GSTJ וְעַל (hpgr) ‖ c ms וי; S suff 3 pl ‖ d S suff 3 pl ‖ **13** a K בָּמוֹתֵי, Q pc Mss T בָּמֳתֵי cf mlt Mss? G τὴν ἰσχύν cf ST ‖ b ms G יַאֲכַ(י)לֵהוּ cf S; T(T^J) w'wkljlnwn = וַיַּאֲכִילֵם ‖ c ms S יני; TT^J suff 3 pl; G ἐθήλασαν = יְיֹנְקוּ cf 33,19 ‖ **14** a חמת ms ‖ b ms^{Mss} עמר; ins c ms G יאכל יַעֲקֹב וַיִּשְׂבַּע (ו) vel huc tr 15aβ et dl 14b? ‖ **15** a ms T ע ‖ b ב עט– ‖ c–c G 3 sg ‖ d sic L, mlt Mss Edd הַ– ‖ e ms 3 pl ‖ f cf 4a; S hic et 18. (30) *liqjp'* potentem ‖ **16** a ms^{Mss} ויקניאהו, G^{-F} *παρώξυνάν με* = יַקְנִאֻנִי ‖ b ע *in diis alienis*, 1 בֵּאלֹהִים זָרִים m cs ‖ c msTS ובו׳; ins זרות? ‖ d G^{-B} *ἐξεπίκρανάν με* = יַכְעִיסֻנִי ‖ **17** a cf 15d ‖ b $G^{-O}T$ 3 pl ‖ **18** a cf 4a. 15e ‖ b mlt Mss י min; frt l c ms תַּשֶּׁה vel melius תְּשֵׁה ‖ c ms מהל׳ ‖ **19** a–a prp וַיִּכְעַס וַיִּנְאַץ ‖ **20** a 2 Mss msTS וא׳; G *καὶ δείξω*, frt l וַאֲרֵאֶה ‖ b–b ms הפ(י)כות הם cf Gn 19,29 ‖ c ms הא׳ ‖ **21** a ms באב׳.

22 כִּי־אֵשׁ קָדְחָה בְאַפִּי וַתִּיקַד[a] עַד־שְׁאוֹל תַּחְתִּית ל באורית . ל כת כן[24]
וַתֹּאכַל[b] אֶרֶץ וִיבֻלָהּ וַתְּלַהֵט[c] מוֹסְדֵי הָרִים׃ ל[25]
23 אַסְפֶּה[a] עָלֵימוֹ רָעוֹת חִצַּי[b] אֲכַלֶּה־בָּם׃
24 מְזֵי[a] רָעָב וּלְחֻמֵי[b] רֶשֶׁף וְקֶטֶב[c] מְרִירִי[d] ל . ל . ג . ל[26]
וְשֶׁן־בְּהֵמוֹת אֲשַׁלַּח־בָּם עִם־חֲמַת זֹחֲלֵי[e] עָפָר׃ ל . ט[27]
25 מִחוּץ תְּשַׁכֵּל־חָרֶב וּמֵחֲדָרִים[a] אֵימָה ג[28] . ל
גַּם־בָּחוּר וּבְתוּלָה יוֹנֵק[b] עִם־אִישׁ שֵׂיבָה׃ ל פסוק בחור גם גם ומילה חדה ביניהו . כל לישׁ כת כן
26 אָמַרְתִּי אַפְאֵיהֶם[a] אַשְׁבִּיתָה[b] מֵאֱנוֹשׁ זִכְרָם׃ ל . ל
27 לוּלֵי[a] כַּעַס אוֹיֵב[b] אָגוֹר פֶּן־יְנַכְּרוּ[c] צָרֵימוֹ[d] ב . ל . ל
פֶּן־יֹאמְרוּ יָדֵינוּ[e] רָמָה וְלֹא יְהוָה[f] פָּעַל כָּל־זֹאת׃ ס[29] . ג מלעיל[30]
28 כִּי־גוֹי אֹבַד[a] עֵצוֹת הֵמָּה[a] וְאֵין בָּהֶם תְּבוּנָה׃ ב
29 לוּ[a] חָכְמוּ יַשְׂכִּילוּ[b] זֹאת יָבִינוּ[c] לְאַחֲרִיתָם׃ כב[31] ו[32] מנה ר״פ
30 אֵיכָה[a] יִרְדֹּף אֶחָד אֶלֶף וּשְׁנַיִם יָנִיסוּ רְבָבָה יו[33] . ל כת כן[24] . ד
אִם־לֹא כִּי־[b] צוּרָם[c] מְכָרָם וַיהוָה[d] הִסְגִּירָם׃ כב בתור
31 כִּי לֹא כְצוּרֵנוּ צוּרָם וְאֹיְבֵינוּ[a] פְּלִילִים[b]׃ ל[34]
32 כִּי־מִגֶּפֶן סְדֹם גַּפְנָם וּמִשַּׁדְמֹת עֲמֹרָה
עֲנָבֵמוֹ[a] עִנְּבֵי־[b] רוֹשׁ[c] אַשְׁכְּלֹת מְרֹרֹת לָמוֹ׃ ל . ו[35] כת חס כן וחד מן ט[38] כת חס א[37] . ב
33 חֲמַת תַּנִּינָם יֵינָם וְרֹאשׁ פְּתָנִים אַכְזָר׃ ג חס בתור[38] יא[39] ול בתור . ל בתור
34 הֲלֹא־הוּא כָּמֻס[a] עִמָּדִי חָתוּם בַּאוֹצְרֹתָי׃ פלג[40] . ל וחס . ג
35 לִי[a] נָקָם וְשִׁלֵּם[b] לְעֵת תָּמוּט רַגְלָם ל וכל שם ברגש כת כן

[24] Mm 839. [25] וחד וקלקט Ps 97,3. [26] וחד קטב Jes 28,2. [27] Mm 425. [28] Mm 3191. [29] TM contra Mp Dt 21,7, cf Mp sub loco. [30] Mm 1235. [31] Mm 1444. [32] Mm 1236. [33] Mm 1095. [34] וחד בפללים Ex 21,22. [35] Mm 1237. [36] Mm 922. [37] Mp sub loco. [38] Mm 8. [39] Mm 1554. [40] Mm 27 contra textum, mlt var.

22 [a] **G**-*o* min om cop cf **T**; Ms 𝔪 ותוקד ‖ [b] 𝔪**GST** ת׳ ‖ [c] 𝔪**GT** ת׳ ‖ **23** [a] prp אֹסִפָּה; **G** *συνάξω* **V** *congregabo* cf **S**; cf Mi 4,6 ‖ [b] 𝔪**GSV** וח׳ ‖ **24** [a] Ms **C**𝔪 מזה ‖ [b] 𝔙 ל׳; 𝔪 לחמו cf **TT**^{ly} et Prv 9,5; **S** alit ‖ [c] pc Mss וקטף, 𝔪**V** קטף ‖ [d] 𝔪 מררים ‖ [e] 𝔪^{Mss} זהלי ‖ **25** [a] 𝔪^{Ms} ומהדׄ ‖ [b] 𝔪 וינק (= וְיֹנֵק) cf **S** ‖ **26** [a] 𝔪, 𝔪^{Mss} אפיהם, 𝔪^{Mss} אפי הם; l אֵיפוֹ הֵם cf α′**SV** vel אַפְאֵיצֵם? cf **G** *διασπερῶ αὐτούς* ‖ [b] Ms 𝔔𝔪 ית— ‖ **27** [a] V^{Ken107} Ms לולא, 𝔪 לו לא, **G** *εἰ μή* ‖ [b] 𝔪 אֹיְבֵי, **GV** pl ‖ [c] prp רָנִי–(?) ‖ [d] 𝔪**G**$^{O(?)}$ צרינו (pro צָרֵינִי?) ‖ [e] mlt Mss **C**𝔪**GSV** יָדֵנוּ ‖ [f] 𝔔 אדני ‖ **28** [a–a] 𝔪 עצותם cf **S**; 𝔪^{Mss} עצותיהם ‖ **29** [a] pc Mss 𝔪^{Mss}**G** לא, 𝔪 ולא ‖ [b] **G**^{Lmin}(**C**) + *πάντα* = כל ‖ [c] 𝔪**SV** ו׳ cf **T**^{J} ‖ **30** [a] 𝔪 איך ‖ [b] > 2 Mss 𝔪 cf **G** ‖ [c] cf 4^{a}.15^{e}.18^{a} ‖ [d] frt ins הוא m cs ‖ **31** [a] frt ins כָּלָם m cs ‖ [b] **G** *ἀνόητοι* = אֱוִילִים? ‖ **32** [a] 𝔪**S** עִנְּבֵיהֶם ‖ [b] 𝔅 עִנְּ ‖ [c] pc Mss 𝔪 ראֹשׁ ‖ **34** [a] frt l c 𝔪 כָּנוּס cf **G** *συνῆκται* ‖ **35** [a] 𝔪**G** ליום ‖ [b] prp וְשִׁלֵּם cf Ho 9,7; **TT**^{ly} et Rm 12,19 H 10,30 prb leg 1 sg cf **S**.

כִּי קָרוֹב יוֹם אֵידָם וְחָשׁ עֲתִדֹת לָמוֹ׃ ל . ל כת כן[41]
36 כִּי־יָדִין יְהוָה עַמּוֹ וְעַל־עֲבָדָיו יִתְנֶחָם ג[42]
כִּי יִרְאֶה כִּי־אָזְלַת יָד[a] וְאֶפֶס עָצוּר וְעָזוּב׃ ל . ח . ב[43]
37 וְאָמַר[a] אַיֵּ[b] אֱלֹהֵימוֹ צוּר[c] חָסָיוּ בוֹ׃ לא ג מנה בתור . ל . ל
38 אֲשֶׁר חֵלֶב[a] זִבְחֵימוֹ יֹאכֵלוּ[b] יִשְׁתּוּ[c] יֵין נְסִיכָם[d] ל . י בליש
יָקוּמוּ וְיַעְזְרֻכֶם[e] יְהִי[f] עֲלֵיכֶם סִתְרָה׃ ג מל בתור[44] . ג חס ול בליש
39 רְאוּ עַתָּה כִּי אֲנִי אֲנִי הוּא וְאֵין אֱלֹהִים עִמָּדִי ג . יג פסוק ואין ראין[45] . ג
אֲנִי אָמִית וַאֲחַיֶּה מָחַצְתִּי וַאֲנִי אֶרְפָּא וְאֵין מִיָּדִי מַצִּיל׃ ל[46]
40 כִּי־אֶשָּׂא אֶל־שָׁמַיִם[a] יָדִי וְאָמַרְתִּי חַי אָנֹכִי לְעֹלָם׃ ג יחד מן ח[47] חס את . ל[48] . ל ושאר חי אני . יוה[49] חס י מנה בתור
41 אִם־שַׁנּוֹתִי[a] בָּרָק חַרְבִּי וְתֹאחֵז[b] בְּמִשְׁפָּט יָדִי ד ר״פ בסיפ . ל
אָשִׁיב נָקָם לְצָרָי וְלִמְשַׂנְאַי אֲשַׁלֵּם׃ ל זקף קמ
42 אַשְׁכִּיר[a] חִצַּי מִדָּם וְחַרְבִּי תֹּאכַל בָּשָׂר ל
מִדַּם חָלָל וְשִׁבְיָה מֵרֹאשׁ פַּרְעוֹת אוֹיֵב׃ ל . יד . ל ומל
43 הַרְנִינוּ גוֹיִם[a] עַמּוֹ[b] כִּי[c] דַם־עֲבָדָיו[d] יִקּוֹם ב ר״ם[50] .
וְנָקָם יָשִׁיב לְצָרָיו[e] וְכִפֶּר[f] אַדְמָתוֹ[g] עַמּוֹ[h]׃ פ ב חד מל וחד חס[51]
כד בליש[52]
44 וַיָּבֹא מֹשֶׁה וַיְדַבֵּר אֶת־כָּל־דִּבְרֵי הַשִּׁירָה־הַזֹּאת בְּאָזְנֵי הָעָם 44 לד[a]
45 הוּא וְהוֹשֵׁעַ בִּן־נוּן׃ 45 וַיְכַל מֹשֶׁה לְדַבֵּר[a] אֶת־כָּל־הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה[a] ג בתור בליש . כה ז מנה בתור
46 אֶל־כָּל־יִשְׂרָאֵל׃ 46 וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם שִׂימוּ לְבַבְכֶם לְכָל[a]־הַדְּבָרִים יו
אֲשֶׁר אָנֹכִי מֵעִיד בָּכֶם הַיּוֹם אֲשֶׁר תְּצַוֻּם[b] אֶת־בְּנֵיכֶם לִשְׁמֹר לַעֲשׂוֹת ל
47 אֶת־כָּל־דִּבְרֵי הַתּוֹרָה הַזֹּאת׃ 47 כִּי לֹא־דָבָר רֵק הוּא מִכֶּם כִּי־הוּא ב[53]

[41] Mm 839. [42] Mm 2675. [43] Mm 1971. [44] Mm 1216. [45] Mm 2004. [46] וחד אחיה Jer 49,11. [47] Mm 1830. [48] Mm 1923. [49] Mm 25. [50] Mm 3335. [51] Jos 10,13. [52] Mm 1685. [53] Mm 278.

36 [a] prp יָדוֹ ‖ **37** [a] 𝔊𝔔 + יהוה; 𝔪 pl ‖ [b] 𝔪𝔗𝔗[J] אַיֵּה ‖ [c–c] 𝔊 *ἐφ' οἷς ἐπεποίθεισαν ἐπ' αὐτοῖς* cf 𝔖𝔙 ‖ **38** [a] 𝔗 חלבי cf 𝔙 ‖ [b] 𝔊 2 pl ‖ [c] 𝔪𝔊𝔖𝔙 וי; 𝔊 2 pl ‖ [d] Ms 𝔪 נִסְכָּם ‖ [e] 𝔙[Ken 9] pc Mss 𝔪𝔖𝔙 (וְ)יַעֲזֹרוּכֶם ‖ [f] 𝔪 Vrs pl ‖ **40** [a] 𝔪𝔖𝔗𝔗[J] הַשׁ׳ ‖ **41** [a] 𝔙[Ken 1.107] nonn Mss 𝔪 שׁנתי; Ms שַׁנּוֹתִי ‖ [b] prp ׳תַ ‖ **42** [a] 𝔔 רה– ‖ **43** [a] frt 1 c 𝔔𝔊 שמים ‖ [b] Ms pr אֵת; 𝔊 *ἅμα αὐτῷ* = עִמּוֹ; frt 1 עַם עַמּוֹ; 𝔔𝔊 et H 1,6 + אלהים (כל) והשתחוו לו vel בני אל ‖ [c] 𝔊 pr (partim ex aα) *εὐφράνθητε, ἔθνη, μετὰ τοῦ λαοῦ αὐτοῦ, καὶ ἐνισχυσάτωσαν αὐτῷ πάντες ἄγγελοι θεοῦ* ‖ [d] 𝔔𝔊 בָּנָיו ‖ [e] 𝔙 *in hostes eorum* = לְצָרֵימוֹ; 𝔔𝔊 + ולשנאיו ישלם cf 41b 7,10 ‖ [f] 𝔔 ויכ׳; 𝔊[F*min] + *κύριος* ‖ [g] 𝔔𝔪𝔊𝔙 ת– ‖ [h] 𝔖𝔗𝔗[J] pr cop ‖ **44** [a] prb dl cf 31,30; 𝔊[Ms] pr 31,22 ‖ **45** [a–a] > 𝔊[BΘmin]; pc Mss 𝔪𝔊[-LO]𝔖 om כל ‖ **46** [a] 𝔪 על כל ‖ [b] pc Mss 𝔪𝔊𝔖𝔙 ול׳ cf 28,1.

חַיֵּיכֶם וּבַדָּבָר הַזֶּה תַּאֲרִיכוּ יָמִים עַל־הָאֲדָמָה אֲשֶׁר אַתֶּם עֹבְרִים ג.ב
אֶת־הַיַּרְדֵּן שָׁמָּה לְרִשְׁתָּהּ׃ פ

48 וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה בְּעֶצֶם הַיּוֹם הַזֶּה לֵאמֹר׃ 49 עֲלֵה אֶל־ ו בתור . יו וכל אל הר הכרמל דכוות[54]
הַר הָעֲבָרִים הַזֶּה הַר־נְבוֹ[a] אֲשֶׁר בְּאֶרֶץ מוֹאָב אֲשֶׁר עַל־פְּנֵי יְרֵחוֹ
50 וּרְאֵה אֶת־אֶרֶץ כְּנַעַן אֲשֶׁר אֲנִי נֹתֵן לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל לַאֲחֻזָּה׃ 50 וּמֻת ל וחס
בָּהָר אֲשֶׁר אַתָּה עֹלֶה שָׁמָּה וְהֵאָסֵף אֶל־עַמֶּיךָ[a] כַּאֲשֶׁר־מֵת אַהֲרֹן ל . ג מל בתור[55]
51 אָחִיךָ בְּהֹר הָהָר וַיֵּאָסֶף אֶל־עַמָּיו[b]׃ 51 עַל אֲשֶׁר מְעַלְתֶּם בִּי[a] בְּתוֹךְ ז ה מלעיל וכ מלרע
בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בְּמֵי־מְרִיבַת קָדֵשׁ מִדְבַּר־צִן עַל אֲשֶׁר לֹא־קִדַּשְׁתֶּם ה[56]
52 אוֹתִי בְּתוֹךְ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל׃ 52 כִּי מִנֶּגֶד תִּרְאֶה אֶת־הָאָרֶץ וְשָׁמָּה לֹא כו[57] מל ול בתור . ח
תָבוֹא[a] אֶל־הָאָרֶץ אֲשֶׁר־אֲנִי נֹתֵן לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל[a]׃ פ נב

סדר פרש (לא) 33 1 וְזֹאת הַבְּרָכָה אֲשֶׁר בֵּרַךְ מֹשֶׁה אִישׁ הָאֱלֹהִים אֶת־בְּנֵי כה יו׳ מנה ר״פ . יב . ו[2]
2 יִשְׂרָאֵל לִפְנֵי מוֹתוֹ׃ 2 וַיֹּאמַר צא יט ר״פ ו מנה בתור
יְהוָה מִסִּינַי בָּא וְזָרַח מִשֵּׂעִיר לָמוֹ[a] ג[3]
הוֹפִיעַ מֵהַר פָּארָן וְאָתָה מֵרִבְבֹת קֹדֶשׁ[b] ג[4] . ל . ב[5]
מִימִינוֹ אשדת[c] אֲשׁדָּת[c] לָמוֹ[d]׃ אש דת חד מן ה[6] ק כת מילה חדה וקר תרי
3 אַף חֹבֵב עַמִּים[a] כָּל־קְדֹשָׁיו[c] בְּיָדֶךָ[d] ב[7]
וְהֵם תֻּכּוּ[e] לְרַגְלֶךָ[f] יִשָּׂא מִדַּבְּרֹתֶיךָ[g]׃ ב[8] . לז
4 תּוֹרָה צִוָּה־לָנוּ מֹשֶׁה[a] מוֹרָשָׁה[b] קְהִלַּת יַעֲקֹב׃ ב בתור[9]
5 וַיְהִי בִישֻׁרוּן מֶלֶךְ[a] בְּהִתְאַסֵּף רָאשֵׁי עָם[b] ל . עה
יַחַד שִׁבְטֵי יִשְׂרָאֵל׃

[54]Mm 385. [55]Mm 1010. [56]Mm 1013. [57]Mm 1238 א. Cp 33 [1]Mm 856. [2]Mm 3890. [3]Mm 2424. [4]Mm 3357. [5]Ps 3,7. [6]Mm 214. [7]Ps 34,10. [8]Jes 1,5. [9]Mm 1238 ב.

49 [a] 𝔪 נבא, 𝔊 *Naβαυ* ‖ **50** [a] V^{Ken1} mlt Mss 𝔪𝔊𝔖𝔗𝔗^{J} עמך ‖ [b] 𝔪𝔊𝔖𝔗𝔗^{J} (solus) עמו ‖ **51** [a] 𝔊 *τῷ ῥήματί μου* = בִּדְבָרִי ‖ **52** [a–a] > 𝔊$^{-L}$(𝔊^{O} c ast) ‖ **Cp 33,2** [a] 𝔊(𝔖𝔘) *ἡμῖν* = לָנוּ; frt 1 לְעַמּוֹ? ‖ [b–b] 𝔊 *σὺν μυριάσιν Καδες* = אֶת רִבְבֹת קֹדֶשׁ; 𝔖(𝔗𝔗^{J}𝔙) *w'mh mn rbwt' dqdjš'* = וְאִתּוֹ רִבְבֹת קֹדֶשׁ; prp וְאָתָה מִמְרְבַת קֹדֶשׁ ‖ [c] 𝔅𝔪^{Mss} אֵשׁ דַּת cf 𝔙 *ignea lex*; txt iam ante 𝔪 crrp (deest 2bβ vel 3+3+3) ‖ [d–d] 𝔊 *ἄγγελοι μετ' αὐτοῦ* = אֲשֵׁרוּ אֱלִים (?) cf Act 7,53 G 3,19 H 2,2; 𝔖 hic et 3a alit ‖ **3** [a–a] 𝔪^{Mss} אב pro אף, 𝔊 *καί* (אף = etiam?) *ἐφείσατο τοῦ λαοῦ αὐτοῦ*, frt 1 אף חבב עמו (cf nab *rḥm 'mh*) vel אָפְפוּ חֹבְבֵי עמים? cf Gn 28,3 48,4 Dt 33,19 ‖ [b] 𝔪𝔊𝔖 וכל ‖ [c] 𝔊$^{-LO}$(𝔙) *οἱ ἡγιασμένοι* = קְדֹשָׁיו ‖ [d] 𝔊^{ΘLmin}(𝔙) *ὑπὸ τὰς χεῖρας αὐτοῦ* = בְּיָדָיו, 𝔖 *brk* = בְּרֶךָ ‖ [e–e] prp הֻמְתְּכוּ (a מכך); 𝔊^{min} om cop ‖ [f] mlt Mss 𝔗𝔪α′ לִיךְ– cf 𝔙 ‖ [g–g] 𝔪 𝔙 ושאו מ׳; prp יִשָּׂאוּם דַּ׳ vel cf Gn 29,1 ‖ **4** [a–a] dl et tr 4b post 5a? ‖ [b] prp שׁוֹ– ‖ **5** [a] 𝔊 *ἄρχων*; prp לְמֶלֶךְ ‖ [b] 𝔪𝔖𝔗𝔗^{J} העם, 𝔊 pl cf 21.

6 וְיִחִי רְאוּבֵן וְאַל־יָמֹת [b]וִיהִי מְתָיו מִסְפָּר[b]׃ ס

7 וְזֹאת לִיהוּדָה וַיֹּאמַר

שְׁמַע יְהוָה [a]קוֹל יְהוּדָה[a] וְאֶל־עַמּוֹ תְּבִיאֶנּוּ[b]

[c]יָדָיו רָב לּוֹ[c] וְעֵזֶר מִצָּרָיו תִּהְיֶה׃ ס

8 וּלְלֵוִי אָמַר

תֻּמֶּיךָ[a] וְאוּרֶיךָ[b] לְאִישׁ חֲסִידֶךָ[c]

אֲשֶׁר נִסִּיתוֹ[d] בְּמַסָּה תְּרִיבֵהוּ[e] עַל־מֵי מְרִיבָה׃

9 הָאֹמֵר לְאָבִיו וּלְאִמּוֹ[a] לֹא רְאִיתִיו[b]

וְאֶת־אֶחָיו לֹא הִכִּיר וְאֶת־בָּנָיו[c] לֹא יָדָע

כִּי שָׁמְרוּ[d] אִמְרָתֶךָ[e] וּבְרִיתְךָ יִנְצֹרוּ[d]׃

10 יוֹרוּ[a] מִשְׁפָּטֶיךָ לְיַעֲקֹב וְתוֹרָתְךָ[b] לְיִשְׂרָאֵל

יָשִׂימוּ קְטוֹרָה בְּאַפֶּךָ וְכָלִיל עַל־מִזְבְּחֶךָ׃

11 בָּרֵךְ יְהוָה חֵילוֹ וּפֹעַל יָדָיו[a] תִּרְצֶה

מְחַץ מָתְנַיִם[b] קָמָיו[c] וּמְשַׂנְאָיו[d] מִן־יְקוּמוּן[e]׃ ס

12 לְבִנְיָמִן[a] אָמַר

[b]יְדִיד יְהוָה[b] יִשְׁכֹּן לָבֶטַח[c] עָלָיו[d] חֹפֵף[e] עָלָיו כָּל־הַיּוֹם

וּבֵין כְּתֵפָיו[f] שָׁכֵן׃ ס

13 וּלְיוֹסֵף אָמַר

מְבֹרֶכֶת יְהוָה אַרְצוֹ מִמֶּגֶד[a] שָׁמַיִם מִטָּל[b]

וּמִתְּהוֹם רֹבֶצֶת תָּחַת׃

[10]Mm 1239. [11]Mm 856. [12]Mm 4252. [13]Mm 264. [14]Mm 987. [15]Mm 330. [16]Mm 348. [17]Mm 1063. [18]Ps 51,21. [19]Mm 2302. [20]Gn 41,50.

6 [a] 𝔪[Mss] אל ‖ [b–b] prp מס׳ מת׳ וְיִהְיוּ תָמִים מִסְפָּרוֹ vel וִיהִי מְתֵי מִסְפָּרוֹ ‖ **7** [a–a] prp קולו m cs ‖ [b] 𝔊 *(εἰσ)ἔλθοις ἄν* ‖ [c–c] 𝔊[BNmin] pr *καί*; prp לו ידי(ך) רָב (cf תהיה) vel (pt) בְּיָדָיו רָב ‖ **8** [a] 𝔔𝔊 *(δότε Λευι)* pr הבו ללוי; 𝔗[J] *twmj'* = הַתֻּמִּים ‖ [b] 𝔔, ואורך, 𝔗[J] *w'wrj'* = וְהָאוּרִים ‖ [c] mlt Mss 𝔖 דיך–; 𝔊 *τῷ ἀνδρὶ τῷ ὁσίῳ* cf 𝔖; prp חַסִידֶךָ; 𝔔 = 2Q ‖ [d] 𝔪 תהו –‖ [e] 𝔔𝔪 ותריבהו ‖ **9** [a] frt dl m cs? ‖ [b] 𝔔 לי ראיתיכהו cf 𝔪𝔙; 𝔊 suff 2 sg ‖ [c] mlt Mss 𝔖𝔊𝔖𝔙 ut Q; 𝔔 = K ‖ [d] 𝔔𝔊 sg ‖ [e] 𝔖𝔊 *(τὰ λόγια σου)* אמרתיך ‖ **10** [a] 𝔔 ויאירו (hi אור); > 𝔙 ‖ [b] 𝔔 תורתכה; 𝔪[Mss]𝔖 pl ‖ **11** [a] 2 Mss 𝔔𝔪 ידו ‖ [b] 𝔪 –ני cf 𝔙 ‖ [c] 𝔔 קמו ‖ [d] 𝔔 משנאו ‖ [e–e] 𝔔 בל יקומו, 𝔪[W] מי יקימנו (= Gn 49,9); prp מִנִּי קוּם ‖ **12** [a] 1 c pc Mss 𝔖𝔪𝔊𝔖𝔙 ולי ‖ [b–b] 𝔪 יד י׳; prp יְדִיד יה cf 2 S 12,25 et ug *jdd 'l* ‖ [c] huc tr כל־היום vel l לָבֶטַח cf 𝔖? ‖ [d] l עֶלְיוֹן (𝔊 *ὁ θεός*) vel עָלָ (ug *'lj* Baal)?; > 𝔪 ‖ [e] 𝔪 וחופף cf 𝔖 ‖ [f] 𝔪 כתפתין ‖ **13** [a] prp hic et 14–16 מִגֶּגֶד (?) cf 𝔖𝔙 ‖ [b] pc Mss מֵעַל; 𝔖(𝔗) *mn ṭl' dšmj' mn l'l* = מטל שמים מֵעָל cf Gn 49,25 et par תחת.

14 וּמִמֶּגֶד תְּבוּאֹת שָׁמֶשׁ וּמִמֶּגֶד גֶּרֶשׁ[a] יְרָחִים׃ ל[21].ל.ל[22]
15 [a]וּמֵרְאשׁ[b] הָרֵרֵי[c]־קֶדֶם וּמִמֶּגֶד גִּבְעוֹת[d] עוֹלָם׃ ג
16 וּמִמֶּגֶד אֶרֶץ וּמְלֹאָהּ[a] וּרְצוֹן שֹׁכְנִי[b] סְנֶה[c] ל.ל[23]
תָּבוֹאתָה[d] לְרֹאשׁ יוֹסֵף וּלְקָדְקֹד נְזִיר אֶחָיו׃ ל.כד
17 בְּכוֹר שׁוֹרוֹ[a] הָדָר לוֹ וְקַרְנֵי רְאֵם[b] קַרְנָיו
בָּהֶם עַמִּים יְנַגַּח יַחְדָּו[c] אַפְסֵי־אָרֶץ[d]
וְהֵם[e] רִבְבוֹת אֶפְרַיִם וְהֵם[f] אַלְפֵי מְנַשֶּׁה׃ ס ג גע׳ בלי׳[24]
18 וְלִזְבוּלֻן[a] אָמַר ל
שְׂמַח זְבוּלֻן בְּצֵאתֶךָ וְיִשָּׂשכָר[b] בְּאׇהָלֶיךָ׃ ב[25]
19 עַמִּים[a] הַר־יִקְרָאוּ[a] שָׁם[c] יִזְבְּחוּ זִבְחֵי־צֶדֶק
כִּי שֶׁפַע יַמִּים יִינָקוּ וּשְׂפוּנֵי[d] טְמוּנֵי חוֹל׃ ס
20 וּלְגָד אָמַר ל
בָּרוּךְ מַרְחִיב גָּד כְּלָבִיא[a] שָׁכֵן וְטָרַף[b] זְרוֹעַ אַף־[c]קָדְקֹד׃ ב[26].ג[27] מל בתור וכל בנ״ך דכות ב מ ג
21 וַיַּרְא רֵאשִׁית[ו] לוֹ כִּי־שָׁם[a] חֶלְקַת מְחֹקֵק[b] סָפוּן כח
וַיֵּתֵא[ו] רָאשֵׁי עָם[b] צִדְקַת יְהוָה[ו] עָשָׂה ל.עה.ה[28]
וּמִשְׁפָּטָיו עִם־יִשְׂרָאֵל׃ ס
22 וּלְדָן אָמַר ל
דָּן גּוּר[a] אַרְיֵה יְזַנֵּק[b] מִן־הַבָּשָׁן[c]׃ ל
23 וּלְנַפְתָּלִי אָמַר
נַפְתָּלִי[ו] שְׂבַע רָצוֹן[a] וּמָלֵא בִּרְכַּת יְהוָה
יָם[b] וְדָרוֹם יְרָשָׁה[c]׃ ס ל

[21] Mm 1240. [22] Mm 378. [23] Mm 2727. [24] Mp contra textum, TM רְנָנוֹת cum meteg. [25] Mm 1241. [26] Mi 5,7. [27] Mm 408. [28] Mm 1242.

14 [a] ⅏ גרושי ‖ **15** [a] > 𝔏 ‖ [b] prp וּמִמֶּגֶד ut 14.16 vel וּמִמֶּגֶד ‖ [c] ⅏ הרי ‖ [d] $V^{Ken9.107}$ nonn Mss ⅏ גבעת ‖ **16** [a] 𝔏𝔊 מ׳ ‖ [b] pc Mss 𝔖 שוכני, ⅏ שכן, 𝔊(𝔙) *τῷ ὀφθέντι* ‖ [c] prp סַנֵּי; 𝔊(𝔙) *ἐν τῷ (τῇ) βάτῳ* ‖ [d] l תְּהֵיֶן vel תָּבֹאנָה cf Gn 49,26 ‖ **17** [a] 𝔏⅏𝔊𝔖𝔙 שור ‖ [b] ⅏ מי– ‖ [c] $V^{Ken1.9.69}$ nonn Mss 𝔖 יחדיו; prp יַדְּחֶה; 𝔊(𝔙) + *ἕως* = עד ‖ [d] ⅏𝔊$^{AFL\,min}$𝔖𝔗^{J} האי ‖ [e] pc Mss ⅏𝔊𝔖𝔙 הֵם ‖ [f] > V^{Ken69} $𝔊^{min}$; prp הֵם ‖ **18** [a] 𝔏 וש׳ 𝔖 ‖ [d] prp בלון– ‖ [b] prp וְשִׂישׂ ר׳ ‖ **19** [a–a] 𝔊 alit ‖ [b] ⅏ הרי; prp הַר תָּבוֹר ‖ [c] ⅏ Vrs 𝔗^{J} יִרְשׁ. ‖ [d] prp וּצְפֻנֵי vel וְשֻׁפַּע ut ba? ‖ **20** [a] prb ins גָּד ‖ [b] ⅏ ט׳, ⅏^{Mss} טורף (pro טוֹרֵף = 𝔊 *συντρίψας*) ‖ [c] cf 3 ‖ **21** [a] prp יִשַּׁם (a נשם anhelare = desiderare)? 𝔊 + *ἐμερίσθη* = חֶלְקָה ‖ [b–b] crrp, frt l (𝔖 והעם) וְהִתְאַסְפוּן ר׳ עם et dl (gl marg ad 5) ‖ **22** [a] ⅏ גר cf 𝔗 ‖ [b] ⅏ יזה ‖ [c] ⅏ Vrs 𝔗^{J} מִבָּשָׁן (ב׳ = ug *bṯn* serpens)? ‖ **23** [a] ⅏ ור׳ ‖ [b] ⅏ Vrs 𝔗^{J} יִרַשׁ ‖ [c] l מְבָשָׂן

24 וּלְאָשֵׁר אָמַר
בָּרוּךְ מִבָּנִים אָשֵׁר יְהִי[a] רְצוּי אֶחָיו וְטֹבֵל[b] בַּשֶּׁמֶן רַגְלוֹ[c]׃
25 בַּרְזֶל וּנְחֹשֶׁת מִנְעָלֶיךָ[a] וּכְיָמֶיךָ דָּבְאֶךָ[b]׃
26 אֵין כָּאֵל[a] יְשֻׁרוּן רֹכֵב שָׁמַיִם[b] בְּעֶזְרֶךָ
וּבְגַאֲוָתוֹ[b] שְׁחָקִים׃
27 [a]מְעֹנָה[b] אֱלֹהֵי קֶדֶם וּמִתַּחַת[ac] זְרֹעֹת[d] עוֹלָם[e]
וַיְגָרֶשׁ מִפָּנֶיךָ אוֹיֵב וַיֹּאמֶר[f] הַשְׁמֵד[g]׃
28 וַיִּשְׁכֹּן[a] יִשְׂרָאֵל בֶּטַח בָּדָד עֵין[b] יַעֲקֹב
אֶל[c]־אֶרֶץ דָּגָן וְתִירֹשׁ אַף־שָׁמָיו[d] יַעַרְפוּ טָל[e]׃
29 אַשְׁרֶיךָ יִשְׂרָאֵל מִי כָמוֹךָ [a]עַם נוֹשַׁע[a] בַּיהוָה
מָגֵן[b] עֶזְרֶךָ [c]וַאֲשֶׁר־חֶרֶב[c] גַּאֲוָתֶךָ[d]
וְיִכָּחֲשׁוּ אֹיְבֶיךָ לָךְ וְאַתָּה עַל־בָּמוֹתֵימוֹ[e] תִּדְרֹךְ׃ ס

34 1 [a]וַיַּעַל מֹשֶׁה מֵעַרְבֹת מוֹאָב אֶל־הַר נְבוֹ רֹאשׁ הַפִּסְגָּה אֲשֶׁר
עַל־פְּנֵי יְרֵחוֹ וַיַּרְאֵהוּ יְהוָה אֶת־כָּל־הָאָרֶץ [b]אֶת־הַגִּלְעָד עַד־דָּן[b]׃
2 [a]וְאֶת־[b]כָּל־[b]נַפְתָּלִי וְאֶת־[c]אֶרֶץ אֶפְרַיִם וּמְנַשֶּׁה וְאֵת כָּל־אֶרֶץ יְהוּדָה[a]
עַד[d] הַיָּם הָאַחֲרוֹן׃ 3 [a]וְאֶת־הַנֶּגֶב וְאֶת־הַכִּכָּר בִּקְעַת יְרֵחוֹ עִיר
הַתְּמָרִים עַד־צֹעַר׃ 4 וַיֹּאמֶר [a]יְהוָה[a] אֵלָיו[a] זֹאת הָאָרֶץ אֲשֶׁר נִשְׁבַּעְתִּי[b]
לְאַבְרָהָם לְיִצְחָק וְלְיַעֲקֹב לֵאמֹר לְזַרְעֲךָ[c] אֶתְּנֶנָּה הֶרְאִיתִיךָ בְעֵינֶיךָ
וְשָׁמָּה לֹא תַעֲבֹר׃ 5 וַיָּמָת שָׁם[a] מֹשֶׁה עֶבֶד־יְהוָה בְּאֶרֶץ מוֹאָב עַל־פִּי

[29] Mp sub loco. [30] Mm 3035. [31] Mm 68. [32] Mm 1912. [33] Mm 537. [34] Mm 2544. [35] Mm 3425. [36] Mm 1118. Cp 34 [1] Mm 385. [2] Mm 1931.

24 [a] ⅏G וי; prp יְהִיֶה ‖ [b] G^{-LO} om cop ‖ [c] ⅏C^{J} ליו– ‖ **25** [a] mlt Mss BCS לְךָ–, G(V) *τὸ ὑπόδημα αὐτοῦ* = מִנְעָלוֹ ‖ [b] ⅏ רביך (רַבֶּיךָ vel רַבֶּיךָ?); G(S) *ἡ ἰσχύς σου* cf ug IV AB II: 21f; V libere vertit ‖ **26** [a] G(S) *ὥσπερ ὁ θεός* = כְּאֵל; C^{J} *'lh' k'lh'* cf V ‖ [b–b] prp בְּעָזוֹ רֹכֵב בגי vel בע' בְּגַאֲוָתְךָ ‖ **27** [a–a] S libere vertit ‖ [b] prp מִמַּעַל (cf V) vel מעונו ‖ [c] prp מְתַּחְתָּיו ‖ [d] ⅏^{Mss} זרועתו ‖ [e] nom proprium divinum? ‖ [f] prp הָאֱמֹרִי (וְאֶת) ‖ [g] C⅏^{Mss} מיד–; prp אַשְׁמִיד (cf S) vel יַשְׁמִיד m cs cf [f] ‖ **28** [a] V om cop ‖ [b] prp עֶין vel יָעִין (a עון) cf Jes 13,22 G *κατοικήσουσι* ‖ [c] > V$^{Ken\,69}$; ⅏ על ‖ [d–d] ⅏ ואף שמיך, S(V) *w'p šmj'* = ואף שמים ‖ [e] sic vid L ‖ **29** [a–a] ⅏ CC^{J} הָעָם הַנּוֹשָׁע ‖ [b] pr יהוה (cf S) vel l מָגִנּוֹ ‖ [c–c] prp חַ֯רְבּוֹ וְשַׁדֵּי vel l חַרְבּוֹ ‖ [d] l c ⅏ גְּאֹנְךָ? cf 26 ‖ [e] ⅏ במתם cf G ‖ **Cp 34,1** [a] C^{J} libere vertit et exegesim praebet ‖ [b–b] ⅏ מנהר מצרים עד הנהר הגדול נהר פרת ‖ **2** [a–a] > ⅏ ‖ [b] Ms G^{-Ms} + ארץ ‖ [c] Ms CGS + כל ‖ [d] ⅏ ועד ‖ **3** [a] > ⅏ ‖ **4** [a] G *πρὸς Μωυσην* = לְמֹשֶׁה ‖ [b] ⅏S + לאבתיך ‖ [c] GS pl ‖ **5** [a] > G^{BOLmin}.

6 יְהוָה׃ 6 וַיִּקְבֹּר[a] אֹתוֹ בַּגַּי[b] בְּאֶרֶץ מוֹאָב[c] מ֫וּל בֵּית פְּעוֹר וְלֹא־יָדַע
7 אִישׁ אֶת־קִבְרָתוֹ עַד הַיּוֹם הַזֶּה׃ 7 וּמֹשֶׁה בֶּן־מֵאָה וְעֶשְׂרִים שָׁנָה
8 בְּמֹתוֹ לֹא־כָהֲתָה[b] עֵינוֹ וְלֹא־נָס לֵחֹה[c]׃ 8 וַיִּבְכּוּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת־
9 מֹשֶׁה בְּעַרְבֹת מוֹאָב שְׁלֹשִׁים יוֹם וַיִּתְּמוּ יְמֵי בְכִי אֵבֶל מֹשֶׁה׃ 9 וִיהוֹשֻׁעַ
בִּן־נוּן מָלֵא רוּחַ חָכְמָה כִּי־סָמַךְ מֹשֶׁה אֶת־יָדָיו[a] עָלָיו וַיִּשְׁמְעוּ אֵלָיו
10 בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל וַיַּעֲשׂוּ כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֶת־מֹשֶׁה׃ 10 וְלֹא־קָם[a] נָבִיא
11 עוֹד[a] בְּיִשְׂרָאֵל כְּמֹשֶׁה אֲשֶׁר יְדָעוֹ יְהוָה פָּנִים אֶל־פָּנִים׃ 11 לְכָל־
הָאֹתוֹת וְהַמּוֹפְתִים אֲשֶׁר שְׁלָחוֹ יְהוָה לַעֲשׂוֹת בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם לְפַרְעֹה
12 [a]וּלְכָל־עֲבָדָיו[a] וּלְכָל־אַרְצוֹ׃ 12 וּלְכֹל הַיָּד הַחֲזָקָה וּלְכֹל הַמּוֹרָא
הַגָּדוֹל אֲשֶׁר עָשָׂה מֹשֶׁה לְעֵינֵי[a] כָּל־יִשְׂרָאֵל׃ מא

סכום הפסוקים של ספר
תשע מאות
וחמשים וחמשה׃
הֹנֵץ

וחציו ועשית על־פי[14]
וסדרים לֹא

סכום הפסוקים של תורה
חמשת אלפים
ושמונה מאות
וארבעים
וחמשה׃
הֹף מֹה

כל סדרי התורה
מאה וששים ושבעה׃
קֹסֹז

סכום התיבות של תורה
תשעה ושבעים אלף
ושמונה מאות
וחמשים
וששה

סכום האותיות של תורה ארבע מאות אלף
ותשע מאות וארבעים וחמשה

ב[3]. ג חס בלישׁ וחד מן ט[4] כת חס א. יא[5] ן מנה בתור
ז ר״פ[6]
ג חס[7]. ט[8]. ל וכת ה[9]
יז ר״פ בסיפ[10]. ב[11]
ל. ב. ה[12]
ג ב מנה מל בלישׁ בתור
ו ר״פ. ל. ד. ל
ח מל בתור[13]

[3]Mm 2180. [4]Mm 922. [5]Mm 130. [6]Mm 3363. [7]Mm 1029. [8]Mm 3145. [9]Mm 598. [10]Mm 1165. [11]Est 5,9. [12]Mm 243. [13]Mm 73. [14]Dt 17,10, cf Mp sub loco.

6 [a] 𝔐[Mss]𝔊 רו– || [b] V[Ken1] nonn Mss 𝔖𝔐 בגיא cf 3,29 4,46 || [c–c] > 𝔊[BΘLmin] || **7** [a] Ms 𝔖𝔊[min] ולא || [b] 𝔐[Ms] כחתה || [c] > 𝔊[Omin]; 𝔙 *dentes* || **9** [a] 2 Mss 𝔐 ידו cf Nu 27,18.23 || **10** [a–a] 𝔐 ע׳ נ׳ || **11** [a–a] > 𝔖 cf 𝔊[Ms] || **12** [a] mlt Mss ל maj.

1 1 וַיְהִי֙ אַחֲרֵ֣י מ֔וֹת מֹשֶׁ֖ה עֶ֣בֶד יְהוָ֑ה וַיֹּ֨אמֶר יְהוָ֜ה אֶל־יְהוֹשֻׁ֣עַ סא
בִּן־נ֗וּן מְשָׁרֵ֛ת מֹשֶׁ֥ה לֵאמֹֽר׃ 2 מֹשֶׁ֣ה עַבְדִּ֔י מֵ֖ת וְעַתָּ֣ה קוּם֮ עֲבֹר֒ אֶת־ 2
הַיַּרְדֵּ֣ן הַזֶּ֔ה אַתָּ֖ה וְכָל־הָעָ֣ם הַזֶּ֑ה אֶל־הָאָ֕רֶץ אֲשֶׁ֥ר אָנֹכִ֛י נֹתֵ֥ן לָהֶ֖ם
לִבְנֵ֥י יִשְׂרָאֵֽל׃ 3 כָּל־מָק֕וֹם אֲשֶׁ֥ר תִּדְרֹךְ־כַּף־רַגְלְכֶ֖ם בּ֣וֹ לָכֶ֑ם 3
נְתַתִּ֣יו כַּאֲשֶׁ֔ר דִּבַּ֖רְתִּי אֶל־מֹשֶֽׁה׃ 4 מֵהַמִּדְבָּ֣ר וְהַלְּבָנ֔וֹן הַזֶּ֖ה וְעַד־ 4
הַנָּהָ֣ר הַגָּד֑וֹל נְהַר־פְּרָ֕ת כֹּ֖ל אֶ֣רֶץ הַחִתִּ֑ים וְעַד־הַיָּ֣ם הַגָּד֔וֹל מְב֖וֹא
הַשֶּׁ֥מֶשׁ יִהְיֶ֖ה גְּבוּלְכֶֽם׃ 5 לֹֽא־יִתְיַצֵּ֥ב אִ֛ישׁ לְפָנֶ֖יךָ כֹּ֣ל יְמֵ֣י חַיֶּ֑יךָ 5
כַּאֲשֶׁ֤ר הָיִ֙יתִי֙ עִם־מֹשֶׁ֣ה אֶהְיֶ֔ה עִמָּ֖ךְ לֹ֣א אַרְפְּךָ֑ וְלֹ֥א אֶעֶזְבֶֽךָּ׃ 6 חֲזַ֥ק 6
וֶאֱמָ֖ץ כִּ֣י אַתָּ֣ה תַנְחִ֗יל אֶת־הָעָם֙ הַזֶּ֔ה אֶת־הָאָ֕רֶץ אֲשֶׁר־נִשְׁבַּ֥עְתִּי
לַאֲבוֹתָ֖ם לָתֵ֥ת לָהֶֽם׃ 7 רַ֣ק חֲזַ֔ק וֶאֱמָ֖ץ מְאֹ֑ד לִשְׁמֹ֗ר לַעֲשׂוֹת֙ כְּכֹ֣ל 7
הַתּוֹרָ֔ה אֲשֶׁ֥ר צִוְּךָ֖ מֹשֶׁ֣ה עַבְדִּ֑י אַל־תָּס֤וּר מִמֶּ֙נּוּ֙ יָמִ֣ין וּשְׂמֹ֔אול לְמַ֣עַן
תַּשְׂכִּ֔יל בְּכֹ֖ל אֲשֶׁ֥ר תֵּלֵֽךְ׃ 8 לֹֽא־יָמ֗וּשׁ סֵ֚פֶר הַתּוֹרָ֣ה הַזֶּ֔ה מִפִּ֖יךָ 8
וְהָגִּ֥יתָ בּ֛וֹ יוֹמָ֖ם וָלָ֑יְלָה לְמַ֣עַן תִּשְׁמֹ֗ר לַעֲשׂוֹת֙ כְּכֹ֣ל־הַכָּת֔וּב כִּ֥י אָ֖ז
תַּצְלִ֣יחַ אֶת־דְּרָכֶ֔ךָ וְאָ֖ז תַּשְׂכִּֽיל׃ 9 הֲלֹ֥א צִוִּיתִ֖יךָ חֲזַ֣ק וֶאֱמָ֑ץ אַל־ 9
תַּעֲרֹ֣ץ וְאַל־תֵּחָ֔ת כִּ֚י עִמְּךָ֣ יְהוָ֔ה אֱלֹהֶ֖יךָ בְּכֹ֥ל אֲשֶׁר־תֵּלֵֽךְ׃ פ
וַיְצַ֣ו יְהוֹשֻׁ֔עַ אֶת־שֹׁטְרֵ֖י הָעָ֑ם לֵאמֹֽר׃ 11 עִבְר֣וּ | בְקֶ֣רֶב הַמַּחֲנֶ֔ה וְצַוּ֖וּ 10 11
אֶת־הָעָ֣ם לֵאמֹ֑ר הָכִ֙ינוּ֙ לָכֶ֣ם צֵדָ֔ה כִּ֚י בְּעוֹד | שְׁלֹשֶׁת יָמִ֔ים אַתֶּ֗ם
עֹבְרִים֙ אֶת־הַיַּרְדֵּ֣ן הַזֶּ֔ה לָבוֹא֙ לָרֶ֣שֶׁת אֶת־הָאָ֔רֶץ אֲשֶׁ֥ר יְהוָ֖ה

Cp 1 [1]Mm 794. [2]Nu 11,28. [3]Mm 3363. [4]Mm 1225. [5]Mm 1118. [6]1S 25,14. [7]Mm 1243. [8]Mm 1244. [9]Mm 1245. [10]Dt 10,11. [11]Mm 2038. [12]Mm 204. [13]Mm 605. [14]Mp contra textum; mlt Mss plen, duae scholae non congruentes, cf Mp sub loco.

Cp 1,1 [a–a] > 𝔊* ‖ [b] Dt 3,21 Jdc 2,7 שׁוּעַ– ‖ [c] 𝔊 ubique *Nauη* (false pro *Nauν*) ‖ **2** [a] > 𝔊* ‖ [b–b] > 𝔊*, gl ‖ **3** [a] pc Mss 𝔊 רגליכם ‖ [b] pc Mss 𝔖 יִהְיֶה ‖ **4** [a] > 𝔊*𝔙 et Dt 11,7, dl ‖ [b] 𝔊𝔖^{A} ut Dt 11,7 עד, sic l ‖ [c–c] > 𝔊*, gl ‖ **5** [a] 𝔊𝔖𝔙 suff pl ‖ **6** [a] mlt Mss Edd אל ‖ [b] 𝔊* suff 2 pl ‖ **7** [a] > 𝔊* ‖ [b] nonn Mss 𝔊*𝔙 ולו ‖ [c–c] 𝔊 *καθότι*, l כַּאשר (cf ממנו) ‖ [d] pc Mss 𝔄 בְּכל, 2 Mss* 𝔖𝔙 כל ‖ [e] 𝔊* pr *καί* ‖ **8** [a] 𝔊𝔖 pr cop ‖ [b] Ms 𝔊𝔙 הזאת ‖ [c] Ms* בכל, 𝔊(𝔖𝔙) *πάντα* ‖ [d–d] > 𝔊*; 𝔙 om כי ‖ [e] mlt Mss 𝔊𝔗 דרכיך, 𝔙 sg ‖ **11** [a] > 𝔊* ‖ [b] 𝔊* pr *καί*.

12 אֱלֹהֵיכֶם[c] נֹתֵן לָכֶם לִרְשְׁתָּהּ[d]׃ ס 12 וְלָרֹאוּבֵנִי וְלַגָּדִי וְלַחֲצִי נ[15]
13 שֵׁבֶט הַמְנַשֶּׁה אָמַר יְהוֹשֻׁעַ לֵאמֹר׃ 13 זָכוֹר אֶת־הַדָּבָר אֲשֶׁר צִוָּה כל סיפ דכות ב מ ג[16]
אֶתְכֶם מֹשֶׁה עֶבֶד־יְהוָה לֵאמֹר יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם מֵנִיחַ לָכֶם וְנָתַן לָכֶם יד בסיפ . ל
14 אֶת־הָאָרֶץ הַזֹּאת׃ 14 נְשֵׁיכֶם טַפְּכֶם[a] וּמִקְנֵיכֶם יֵשְׁבוּ בָּאָרֶץ אֲשֶׁר נָתַן ל . כ[17]
לָכֶם[b] מֹשֶׁה בְּעֵבֶר הַיַּרְדֵּן[b] וְאַתֶּם תַּעַבְרוּ חֲמֻשִׁים לִפְנֵי אֲחֵיכֶם כָּל ד וחס
15 גִּבּוֹרֵי הַחַיִל וַעֲזַרְתֶּם אוֹתָם׃ 15 עַד אֲשֶׁר־יָנִיחַ יְהוָה | לַאֲחֵיכֶם כָּכֶם ה פת
וְיָרְשׁוּ גַם־הֵמָּה אֶת־הָאָרֶץ אֲשֶׁר־יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם נֹתֵן לָהֶם וְשַׁבְתֶּם
לְאֶרֶץ יְרֻשַּׁתְכֶם[a] וִירִשְׁתֶּם אוֹתָהּ[a] אֲשֶׁר | נָתַן לָכֶם מֹשֶׁה[b] עֶבֶד[b] ל . יד בסיפ
16 יְהוָה[b] בְּעֵבֶר הַיַּרְדֵּן מִזְרַח הַשָּׁמֶשׁ׃ 16 וַיַּעֲנוּ אֶת־יְהוֹשֻׁעַ לֵאמֹר כָּל
17 אֲשֶׁר־צִוִּיתָנוּ נַעֲשֶׂה וְאֶל־כָּל־אֲשֶׁר תִּשְׁלָחֵנוּ נֵלֵךְ׃ 17 כְּכֹל אֲשֶׁר־ ל . ל
שָׁמַעְנוּ אֶל־מֹשֶׁה כֵּן[a] נִשְׁמַע אֵלֶיךָ רַק יְהִי יְהוָה אֱלֹהֶיךָ[b] עִמָּךְ
18 כַּאֲשֶׁר הָיָה עִם־מֹשֶׁה׃ 18 כָּל־אִישׁ אֲשֶׁר־יַמְרֶה אֶת־פִּיךָ וְלֹא־יִשְׁמַע ט ר״פ בסיפ . ד[18]
אֶת[a]־דְּבָרֶיךָ[b] לְכֹל אֲשֶׁר[b]־תְּצַוֶּנּוּ יוּמָת רַק חֲזַק וֶאֱמָץ׃ ס ל
2 1 וַיִּשְׁלַח יְהוֹשֻׁעַ־בִּן־נוּן מִן־הַשִּׁטִּים[a] שְׁנַיִם־אֲנָשִׁים מְרַגְּלִים בי[1]
חֶרֶשׁ[b] לֵאמֹר לְכוּ רְאוּ[c] אֶת־הָאָרֶץ וְאֶת־יְרִיחוֹ[de] וַיֵּלְכוּ וַיָּבֹאוּ[f] בֵּית־ ב כת ש[2]
2 אִשָּׁה זוֹנָה וּשְׁמָהּ רָחָב וַיִּשְׁכְּבוּ־שָׁמָּה׃ 2 וַיֵּאָמַר לְמֶלֶךְ יְרִיחוֹ לֵאמֹר ג . יח ס״פ . ל. כתי וכל משיחה מצרים אשור ישראל דכות[3]
הִנֵּה[o] אֲנָשִׁים בָּאוּ הֲנָּה הַלַּיְלָה[a] מִבְּנֵי יִשְׂרָאֵל לַחְפֹּר אֶת־הָאָרֶץ׃ ל[4] . ג
3 וַיִּשְׁלַח מֶלֶךְ יְרִיחוֹ אֶל־רָחָב לֵאמֹר הוֹצִיאִי הָאֲנָשִׁים הַבָּאִים[a] אֵלַיִךְ׃ ל לשון נקיבה ומלעיל . כתי
4 אֲשֶׁר־בָּאוּ[a] לְבֵיתֵךְ[bc] כִּי לַחְפֹּר אֶת־כָּל־הָאָרֶץ בָּאוּ׃ 4 וַתִּקַּח ג . יד[b]
הָאִשָּׁה אֶת־שְׁנֵי[a] הָאֲנָשִׁים וַתִּצְפְּנָהוּ[b] וַתֹּאמֶר | כֵּן בָּאוּ אֵלַי הָאֲנָשִׁים ד . ל
5 וְלֹא[c] יָדַעְתִּי מֵאַיִן הֵמָּה[c]׃ 5 וַיְהִי הַשַּׁעַר לִסְגֹּר בַּחֹשֶׁךְ וְהָאֲנָשִׁים יָצָאוּ ה . ג מל[7] . ח[8]
לֹא[a] יָדַעְתִּי אָנָה הָלְכוּ הָאֲנָשִׁים[b] רִדְפוּ מַהֵר[c] אַחֲרֵיהֶם כִּי תַשִּׂיגُום׃ ל

[15] Mm 1246. [16] Jos 13,29; 22,13 et 15. [17] Mm 534. [18] Mm 1179. Cp 2 [1] Mm 1247. [2] Mm 4049. [3] Mm 958. [4] Mp sub loco. [5] Mm 1167. [6] Mm 1248. [7] Mm 3034. [8] Mm 1602.

11 [c] 𝔊* *ὁ θεὸς τῶν πατέρων ὑμῶν* cf 𝔏 ‖ [d] > 𝔊* ‖ **14** [a] 𝔏 nonn Mss 𝔊𝔖𝔗[Mss]𝔙 וְטַ֫ ‖ [b–b] > 𝔊* ‖ **15** [a–a] > 𝔊*, dl ‖ [b–b] > 𝔊* ‖ **17** [a] > 𝔊*𝔖[W] ‖ [b] 𝔊 suff 1 pl ‖ **18** [a] 𝔏 mlt Mss אל ‖ [b–b] 𝔊 *καθότι* = כַּאֲשֶׁר ‖ **Cp 2,1** [a] 𝔊* *Σαττιν*, 𝔖 *stjm*, 𝔙 *Setim* ‖ [b] > 𝔊*𝔖 ‖ [c] mlt Mss 𝔊𝔙 וראו ‖ [d–d] 𝔖 *djrjḥw* 𝔗[fMs] *jt jrjḥw*; frt hic dl et tr ad הארץ ‖ [e] sic vel יִרְחוֹ ubique in Jos Jer et septies in 1.2 R, sed Nu Dt 1.2 S Esr Neh 1.2 Chr ubique et 1.2 R semel יְרֵחוֹ ‖ [f] ins prb יריחו cf 𝔊 ‖ **2** [a] > 𝔊* ‖ **3** [a–a] > 𝔊* ‖ [b–b] > 𝔖, frt dl ‖ [c] 𝔊(𝔖) + *τὴν νύκτα* cf 2[a] ‖ [d] > pc Mss 𝔊*𝔖 ‖ **4** [a] > 𝔊*𝔙 ‖ [b] 1 וַֽ– cf 𝔊𝔖𝔗 ‖ [c–c] > 𝔊* ‖ **5** [a] mlt Mss 𝔊[min]𝔖𝔗[Ms] ולא ‖ [b] > 𝔊*𝔖𝔙 ‖ [c] > 𝔊*.

ב.ל.ל 6 וְהִיא הֶעֱלָתַם הַגַּגָּה וַתִּטְמְנֵם בְּפִשְׁתֵּי הָעֵץ הָעֲרֻכוֹת לָהּ עַל־הַגָּג׃ 6

ה ר״פ.ל.ב 7 וְהָאֲנָשִׁים רָדְפוּ אַחֲרֵיהֶם דֶּרֶךְ הַיַּרְדֵּן עַל[a] הַמַּעְבָּרוֹת וְהַשַּׁעַר סָגָרוּ 7

י ר״פ[9].ב[10] 8 [b]אַחֲרֵי כַּאֲשֶׁר[b] יָצְאוּ הָרֹדְפִים אַחֲרֵיהֶם׃ 8 וְהֵמָּה טֶרֶם יִשְׁכָּבוּן וְהִיא

9 עָלְתָה עֲלֵיהֶם עַל־הַגָּג׃ 9 וַתֹּאמֶר אֶל־הָאֲנָשִׁים יָדַעְתִּי כִּי־נָתַן יְהוָה

ל.ל.ד וחס[11] 11 לָכֶם אֶת־הָאָרֶץ וְכִי־נָפְלָה אֵימַתְכֶם עָלֵינוּ [a]וְכִי נָמֹגוּ כָּל־יֹשְׁבֵי

כל סיפ מל 10 הָאָרֶץ מִפְּנֵיכֶם׃ 10 כִּי שָׁמַעְנוּ אֶת אֲשֶׁר־הוֹבִישׁ יְהוָה אֶת־מֵי יַם־

ל 11 סוּף מִפְּנֵיכֶם בְּצֵאתְכֶם מִמִּצְרָיִם[a] וַאֲשֶׁר עֲשִׂיתֶם[b] לִשְׁנֵי מַלְכֵי הָאֱמֹרִי

ל[12] חס בנ״ך וכל אוריית דכות ב מ ד מל.ג[13] 11 אֲשֶׁר בְּעֵבֶר הַיַּרְדֵּן לְסִיחֹן וּלְעוֹג אֲשֶׁר הֶחֱרַמְתֶּם אוֹתָם׃ 11 וַנִּשְׁמַע

ד וחס[14] 12 וַיִּמַּס לְבָבֵנוּ וְלֹא־קָמָה עוֹד רוּחַ בְּאִישׁ מִפְּנֵיכֶם כִּי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם

ה[15].ג[16] 12 הוּא אֱלֹהִים בַּשָּׁמַיִם מִמַּעַל וְעַל־הָאָרֶץ מִתָּחַת׃ 12 וְעַתָּה הִשָּׁבְעוּ־

13 נָא לִי בַּיהוָה כִּי־עָשִׂיתִי עִמָּכֶם חָסֶד וַעֲשִׂיתֶם גַּם־אַתֶּם עִם־בֵּית אָבִי

ל.ל 13 חֶסֶד [a]וּנְתַתֶּם לִי אוֹת אֱמֶת׃ 13 וְהַחֲיִתֶּם אֶת־אָבִי וְאֶת־אִמִּי וְאֶת־

אחיותל תר מן ה[17] בלישׁ ק 13 אַחַי וְאֶת־אַחְוֹתַי[a] וְאֶת כָּל־אֲשֶׁר לָהֶם וְהִצַּלְתֶּם אֶת־נַפְשֹׁתֵינוּ מִמָּוֶת׃

14 וַיֹּאמְרוּ לָהּ הָאֲנָשִׁים נַפְשֵׁנוּ תַּחְתֵּיכֶם לָמוּת אָם לֹא תַגִּידוּ[a] אֶת־ 14

ב וחס 14 דְּבָרֵנוּ זֶה וְהָיָה בְּתֵת[b] יְהוָה לָנוּ אֶת־הָאָרֶץ וְעָשִׂינוּ עִמָּךְ חֶסֶד וֶאֱמֶת׃

ל.ל 15 15 וַתּוֹרִדֵם בַּחֶבֶל[a] בְּעַד הַחַלּוֹן [b]כִּי בֵיתָהּ בְּקִיר הַחוֹמָה וּבַחוֹמָה

ב חד חס וחד מל[18].ג[19] 16 הִיא יוֹשֶׁבֶת[b]׃ 16 וַתֹּאמֶר לָהֶם הָהָרָה לְכוּ פֶּן־יִפְגְּעוּ בָכֶם הָרֹדְפִים

ל וחס 16 וְנַחְבֵּתֶם שָׁמָּה שְׁלֹשֶׁת יָמִים עַד שׁוּב הָרֹדְפִים[a] וְאַחַר תֵּלְכוּ

ב.ב 17 לְדַרְכְּכֶם׃ 17 וַיֹּאמְרוּ אֵלֶיהָ הָאֲנָשִׁים נְקִיִּם אֲנַחְנוּ מִשְּׁבֻעָתֵךְ הַזֶּה[a]

ג 18 [b]אֲשֶׁר הִשְׁבַּעְתָּנוּ[bc]׃ 18 הִנֵּה אֲנַחְנוּ בָאִים בָּאָרֶץ אֶת־תִּקְוַת חוּט הַשָּׁנִי

ל.ל 18 הַזֶּה תִּקְשְׁרִי בַּחַלּוֹן אֲשֶׁר הוֹרַדְתֵּנוּ[a] בּוֹ וְאֶת־אָבִיךְ וְאֶת־אִמֵּךְ

ט.ל.כט.יט[20] 19 וְאֶת־אַחַיִךְ וְאֶת כָּל־בֵּית אָבִיךְ תַּאַסְפִי אֵלַיִךְ הַבָּיְתָה׃ 19 וְהָיָה כָּל

יג[21].יד 19 אֲשֶׁר־יֵצֵא מִדַּלְתֵי בֵיתֵךְ | הַחוּצָה דָּמוֹ בְרֹאשׁוֹ וַאֲנַחְנוּ נְקִיִּם וְכֹל

ב וחס[22] 20 אֲשֶׁר יִהְיֶה אִתָּךְ בַּבַּיִת דָּמוֹ בְרֹאשֵׁנוּ אִם־יָד תִּהְיֶה־בּוֹ׃ 20 וְאִם־

[9] Mm 1249. [10] Hi 30,17. [11] Mm 2733. [12] Mp sub loco. [13] Mm 2665. [14] Mm 1051. [15] Mm 1250. [16] Mm 1920. [17] Mm 1251. [18] Mm 2058. [19] Mm 1100. [20] Mm 1557. [21] Mm 290. [22] Mm 2023.

7 [a] mlt Mss 𝔗[f Mss] עד ‖ [b–b] l aut c pc Mss כ׳ (cf 𝔊) aut c pc Mss אחרי אשר (cf 𝔖𝔗) ‖ **9** [a–a] > 𝔊*, prb ex 24 ‖ **10** [a] Ms* 𝔊* מארץ מ׳ ‖ [b] 𝔊* 3 sg ‖ **12** [a–a] > 𝔊* ‖ **13** [a] mlt Mss ut Q, 𝔊* *πάντα τὸν οἶκόν μου* ‖ **14** [a] mlt Mss 𝔊^{OL} 𝔙 די– ‖ [b] 2 Mss כְּתֵת ‖ **15** [a] > 𝔊* ‖ [b–b] > 𝔊* ‖ **16** [a] 𝔊 + *ὀπίσω ὑμῶν* cf 5.7 ‖ **17** [a] > pc Mss; 2 Mss הזאת cf Vrs ‖ [b–b] > 𝔊* cf 20[b–b] ‖ [c] 1 frt תְּנוּ– ‖ **18** [a] ut 17[c].

תַּגִּידִי אֶת־דְּבָרֵנוּ זֶה וְהָיִינוּ נְקִיִּם מִשְּׁבֻעָתֵךְ [a]אֲשֶׁר הִשְׁבַּעְתָּנוּ[bc] : ב וחס ב . ג
21 וַתֹּאמֶל כְּדִבְרֵיכֶם כֵּן־הוּא וַתְּשַׁלְּחֵם וַיֵּלֵכוּ וַתִּקְשֹׁר אֶת־תִּקְוַת[a] 23ג
22 הַשָּׁנִי בַּחַלּוֹן : 22 וַיֵּלְכוּ וַיָּבֹאוּ הָהָרָה וַיֵּשְׁבוּ שָׁם שְׁלֹשֶׁת יָמִים [a]עַד־ 24ג
23 שָׁבוּ הָרֹדְפִים[a] וַיְבַקְשׁוּ הָרֹדְפִים בְּכָל־הַדֶּרֶךְ וְלֹא מָצָאוּ : 23 וַיָּשֻׁבוּ
24 שְׁנֵי הָאֲנָשִׁים וַיֵּרְדוּ מֵהָהָר וַיַּעַבְרוּ וַיָּבֹאוּ אֶל־יְהוֹשֻׁעַ בִּן־נוּן וַיְסַפְּרוּ־ 25ג
ל לוֹ אֵת כָּל־הַמְּצָאוֹת אוֹתָם : 24 וַיֹּאמְרוּ אֶל־יְהוֹשֻׁעַ כִּי־נָתַן יְהוָה
יד . ו וחס 26 . ה בְּיָדֵנוּ[a] אֶת־כָּל־הָאָרֶץ וְגַם־נָמֹגוּ כָּל־יֹשְׁבֵי הָאָרֶץ מִפָּנֵינוּ : ס
ל 3 1 וַיַּשְׁכֵּם יְהוֹשֻׁעַ בַּבֹּקֶר וַיִּסְעוּ מֵהַשִּׁטִּים וַיָּבֹאוּ עַד־הַיַּרְדֵּן[a] הוּא
ו . ה 2 וְכָל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל[a] וַיָּלִנוּ שָׁם טֶרֶם יַעֲבֹרוּ : 2 וַיְהִי מִקְצֵה שְׁלֹשֶׁת
ד ג מל וחד חס 2 . ג 3 יָמִים וַיַּעַבְרוּ הַשֹּׁטְרִים בְּקֶרֶב הַמַּחֲנֶה : 3 וַיְצַוּוּ אֶת־הָעָם לֵאמֹר
ל . כו בלישׁ וכל מלכים דכות . 3ג . ה כִּרְאוֹתְכֶם אֵת אֲרוֹן[a] בְּרִית־יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם וְהַכֹּהֲנִים הַלְוִיִּם[a] נֹשְׂאִים
ל 4 אֹתוֹ וְאַתֶּם[b] תִּסְעוּ מִמְּקוֹמְכֶם וַהֲלַכְתֶּם אַחֲרָיו : 4 אַךְ | רָחוֹק יִהְיֶה
וביניו חד מן ב 4 בלישׁ . ק ב . ג דגש 5 . ל בֵּינֵיכֶם וּבֵינוֹ[a] כְּאַלְפַּיִם אַמָּה בַּמִּדָּה אַל[b]־תִּקְרְבוּ אֵלָיו לְמַעַן אֲשֶׁר־
תֵּדְעוּ אֶת־הַדֶּרֶךְ אֲשֶׁר תֵּלְכוּ־בָהּ כִּי לֹא עֲבַרְתֶּם בַּדֶּרֶךְ מִתְמוֹל
יו . ג קמ שִׁלְשׁוֹם : ס 5 וַיֹּאמֶר יְהוֹשֻׁעַ אֶל־הָעָם הִתְקַדָּשׁוּ כִּי מָחָר יַעֲשֶׂה
יו 6 יְהוָה בְּקִרְבְּכֶם נִפְלָאוֹת : 6 וַיֹּאמֶר יְהוֹשֻׁעַ אֶל־הַכֹּהֲנִים לֵאמֹר שְׂאוּ
מג אֶת־אֲרוֹן הַבְּרִית וְעִבְרוּ לִפְנֵי הָעָם וַיִּשְׂאוּ אֶת־אֲרוֹן הַבְּרִית וַיֵּלְכוּ
ס ג 6 לִפְנֵי הָעָם : ס 7 וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־יְהוֹשֻׁעַ הַיּוֹם הַזֶּה אָחֵל גַּדֶּלְךָ
ל . ג 7 בְּעֵינֵי[a] כָּל־יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר יֵדְעוּן כִּי כַאֲשֶׁר הָיִיתִי עִם־מֹשֶׁה אֶהְיֶה
ב ר״פ 8 . כו עִמָּךְ : 8 וְאַתָּה תְּצַוֶּה אֶת־הַכֹּהֲנִים נֹשְׂאֵי אֲרוֹן־הַבְּרִית לֵאמֹר
ג וחס 9 . יו כְּבֹאֲכֶם[a] עַד־קְצֵה מֵי הַיַּרְדֵּן בַּיַּרְדֵּן תַּעֲמֹדוּ : פ 9 וַיֹּאמֶר
ג וחס 10 . ה יְהוֹשֻׁעַ אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל גְּשׁוּ הֲנָה וְשִׁמְעוּ אֶת־דִּבְרֵי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם :
יו . ד 11 . ב בסיפ 10 [a]וַיֹּאמֶר יְהוֹשֻׁעַ בְּזֹאת תֵּדְעוּן כִּי אֵל חַי בְּקִרְבְּכֶם וְהוֹרֵשׁ יוֹרִישׁ
סימן 12 כתופ ג מ מִפְּנֵיכֶם אֶת־הַכְּנַעֲנִי וְאֶת־הַחִתִּי וְאֶת־הַחִוִּי וְאֶת־הַפְּרִזִּי וְאֶת־הַגִּרְגָּשִׁי

23 Mm 2694. 24 Mm 1100. 25 Mm 1167. 26 Mm 2733. Cp 3 1 Mm 1436. 2 Mm 368. 3 Mm 1199. 4 Mm 1284. 5 Mm 774. 6 Mm 1059. 7 Mm 1252. 8 Mm 559. 9 Mm 1253. 10 Mm 1254. 11 Mm 1255. 12 Okhl 274 et Mp sub loco.

20 [a] 2 Mss 𝔊*𝔖𝔙 + הַזֶּה cf 17 || [b–b] > 𝔊* cf 17[b–b] || [c] ut 17[c] || **21** [a] pc Mss + חוּט cf 18 || **22** [a–a] > 𝔊* || **24** [a] mlt Mss 𝔖𝔗[ʳ]𝔙 בידינו || Cp **3,1** [a–a] > 𝔊* || **3** [a] nonn Mss 𝔊*𝔖𝔗[Edd] וְה׳ || [b] > 𝔊* || **4** [a] K נוֹ–, mlt Mss ut Q || [b] 𝔊 pr στήσεσθε || **7** [a] nonn Mss לְעֵ׳ || **8** [a] pc Mss 𝔗[fMs] בְּבֹ׳ || **9** [a] 𝔊𝔗[Mss]𝔙 sg || **10** [a–a] > 𝔊*.

ל וְהָאֹמְרִי וְהַיְבוּסִי׃ 11 הִנֵּה אֲרוֹן הַבְּרִית אֲדוֹן כָּל־הָאָרֶץ עֹבֵר 11
ו בלישׁ[13] לִפְנֵיכֶם בַּיַּרְדֵּן׃ 12 וְעַתָּה[a] קְחוּ לָכֶם שְׁנֵי[b] עָשָׂר אִישׁ מִשִּׁבְטֵי[c] יִשְׂרָאֵל 12
ג[14]. נ[15] אִישׁ־אֶחָד אִישׁ־אֶחָד לַשָּׁבֶט׃ 13 וְהָיָה כְּנֻחַ[a] כַּפּוֹת רַגְלֵי הַכֹּהֲנִים 13
פו. כה[16] ז[17] מגה בסיפ. ה[18]. ב נִשְׂאֵי אֲרוֹן יְהוָה אֲדוֹן כָּל־הָאָרֶץ בִּמְנֻחַ הַיַּרְדֵּן מֵי הַיַּרְדֵּן יִכָּרֵתוּן
ב הַמָּיִם[b] הַיֹּרְדִים מִלְמָעְלָה וְיַעַמְדוּ[c] נֵד[d] אֶחָד׃ 14 וַיְהִי בִּנְסֹעַ הָעָם 14
כה. ל מֵאָהֳלֵיהֶם לַעֲבֹר אֶת־הַיַּרְדֵּן וְהַכֹּהֲנִים נֹשְׂאֵי הָאָרוֹן[a] הַבְּרִית לִפְנֵי
ג ב מל וחד חס[19]. כה. כו הָעָם׃ 15 וּכְבֹאוּ[a] נֹשְׂאֵי הָאָרוֹן עַד־הַיַּרְדֵּן וְרַגְלֵי הַכֹּהֲנִים נֹשְׂאֵי הָאָרוֹן 15
ג[20]. ג בסיפ. ד[21] וְטָבְלוּ בִּקְצֵה הַמָּיִם וְהַיַּרְדֵּן מָלֵא עַל־כָּל־גְּדוֹתָיו כֹּל יְמֵי קָצִיר׃
16 וַיַּעַמְדוּ הַמַּיִם הַיֹּרְדִים מִלְמַעְלָה קָמוּ נֵד־אֶחָד הַרְחֵק[a] מְאֹד 16
מאדם ק בֶּאָדָם[b] הָעִיר אֲשֶׁר מִצַּד צָרְתָן[a] וְהַיֹּרְדִים עַל־יָם הָעֲרָבָה יָם־הַמֶּלַח
כה. כו ול בלישׁ תַּמּוּ נִכְרָתוּ וְהָעָם עָבְרוּ נֶגֶד יְרִיחוֹ׃ 17 וַיַּעַמְדוּ הַכֹּהֲנִים נֹשְׂאֵי הָאָרוֹן[a] 17
לה וכל ר״פ דכות בְּרִית־יְהוָה בֶּחָרְבָה בְּתוֹךְ הַיַּרְדֵּן הָכֵן וְכָל־יִשְׂרָאֵל עֹבְרִים בֶּחָרָבָה
עַד אֲשֶׁר־תַּמּוּ כָּל־הַגּוֹי לַעֲבֹר אֶת־הַיַּרְדֵּן׃
ד מל[1]. ג **4** 1 וַיְהִי כַּאֲשֶׁר־תַּמּוּ כָל־הַגּוֹי לַעֲבֹר אֶת־הַיַּרְדֵּן פ וַיֹּאמֶר **4**
ה ר״פ[2] יְהוָה אֶל־יְהוֹשֻׁעַ לֵאמֹר׃ 2 קְחוּ[a] לָכֶם[b] מִן־הָעָם [c]שְׁנֵים עָשָׂר[c] אֲנָשִׁים 2
ב אִישׁ־אֶחָד[d] אִישׁ־אֶחָד מִשָּׁבֶט׃ 3 וְצַוֻּם[a] אוֹתָם לֵאמֹר שְׂאוּ־לָכֶם מִזֶּה 3
ל מִתּוֹךְ הַיַּרְדֵּן [b]מִמַּצָּב רַגְלֵי הַכֹּהֲנִים[b] הָכִין שְׁתֵּים־עֶשְׂרֵה אֲבָנִים
ב[3] וְהַעֲבַרְתֶּם אוֹתָם עִמָּכֶם וְהִנַּחְתֶּם אוֹתָם בַּמָּלוֹן אֲשֶׁר־תָּלִינוּ בּוֹ
ל הַלָּיְלָה׃ ס 4 וַיִּקְרָא יְהוֹשֻׁעַ אֶל־שְׁנֵים עָשָׂר[d] הָאֲנָשִׁים אִישׁ אֲשֶׁר הֵכִין 4
כג[4] וכל ד״ה ועזרא דכות ב מ ה חס בלישׁ מִבְּנֵי יִשְׂרָאֵל אִישׁ־אֶחָד אִישׁ־אֶחָד מִשָּׁבֶט׃ 5 וַיֹּאמֶר[a] לָהֶם יְהוֹשֻׁעַ 5
כו[5] [6] מגה בסיפ עִבְרוּ[b] לִפְנֵי אֲרוֹן[c] יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם[d] אֶל־תּוֹךְ הַיַּרְדֵּן וְהָרִימוּ לָכֶם
ג[7] אִישׁ אֶבֶן אַחַת עַל־שִׁכְמוֹ לְמִסְפַּר שִׁבְטֵי [c]בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל׃ 6 לְמַעַן 6
ב תִּהְיֶה זֹאת אוֹת בְּקִרְבְּכֶם כִּי־יִשְׁאָלוּן בְּנֵיכֶם מָחָר[a] לֵאמֹר מָה

[13] Mm 874. [14] Mm 1049. [15] Mm 1256. [16] Mm 1553. [17] Mm 1257. [18] Mm 1013. [19] Mm 1186. [20] Mm 1064. [21] Mm 1258. Cp 4 [1] Mm 1259. [2] Mm 3588. [3] Mm 1260. [4] Mm 11. [5] Mm 1553. [6] Mm 1257. [7] Mm 1041.

12 [a] > 𝔊*𝔙; 𝔖 om cop ‖ [b] nonn Mss שנים ‖ [c] 𝔊* *ἀπὸ τῶν υἱῶν* = מִבְּנֵי ‖ **13** [a] 2 Mss בְּנוּחַ ‖ [b] 2 Mss וְהִ cf 𝔊 ‖ [c] 𝔊𝔖 om cop ‖ [d–d] > 𝔊* ‖ **14** [a] 2 Mss אֲ cf Vrs ‖ **15** [a] pc Mss ובבוא ‖ **16** [a–a] 𝔊* *σφόδρα σφοδρῶς ἕως μέρους Καριαθιαριμ* ‖ [b] mlt Mss Vrs ut Q ‖ **17** [a] Vrs leg אֲ cf 14[a] ‖ **Cp 4,2** [a] 𝔊𝔙 sg ‖ [b] > 𝔊𝔙 ‖ [c–c] > 𝔊* ‖ [d–d] > pc Mss ‖ **3** [a] 𝔊𝔖𝔙 sg ‖ [b–b] > 𝔊* ‖ **5** [a] > 𝔊*𝔙 ‖ [b] 𝔊 + *ἔμπροσθέν μου* ‖ [c] > 𝔊 ‖ [d] > 𝔊* ‖ **6** [a] pc Mss Edd + את־אבתם, ex 21.

7 הָאֲבָנִים הָאֵלֶּה לָכֶם׃ 7 וַאֲמַרְתֶּם לָהֶם אֲשֶׁר נִכְרְתוּ מֵימֵי הַיַּרְדֵּן ב״ס
מִפְּנֵי אֲרוֹן בְּרִית־יְהוָה בְּעָבְרוֹ בַּיַּרְדֵּן נִכְרְתוּ מֵי הַיַּרְדֵּן[a] וְהָיוּ כו בלישׁ וכל מלכים דכות
8 הָאֲבָנִים הָאֵלֶּה לְזִכָּרוֹן לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל עַד־עוֹלָם׃ 8 וַיַּעֲשׂוּ־כֵן בְּנֵי־ ז
יִשְׂרָאֵל כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוֹשֻׁעַ וַיִּשְׂאוּ שְׁתֵּי־עֶשְׂרֵה אֲבָנִים מִתּוֹךְ הַיַּרְדֵּן מג
כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר יְהוָה אֶל־יְהוֹשֻׁעַ לְמִסְפַּר שִׁבְטֵי בְנֵי־יִשְׂרָאֵל וַיַּעַבְרוּם ג׳.ל
9 עִמָּם אֶל־הַמָּלוֹן וַיִּנָּחֻום שָׁם׃ 9 וּשְׁתֵּים עֶשְׂרֵה אֲבָנִים הֵקִים יְהוֹשֻׁעַ ב חד מל וחד חס
בְּתוֹךְ הַיַּרְדֵּן תַּחַת מַצַּב רַגְלֵי הַכֹּהֲנִים נֹשְׂאֵי אֲרוֹן הַבְּרִית וַיִּהְיוּ שָׁם כו
10 עַד הַיּוֹם הַזֶּה׃ 10 וְהַכֹּהֲנִים נֹשְׂאֵי הָאָרוֹן עֹמְדִים בְּתוֹךְ הַיַּרְדֵּן עַד כו
תֻּם כָּל־הַדָּבָר אֲשֶׁר־צִוָּה יְהוָה אֶת[a]־יְהוֹשֻׁעַ לְדַבֵּר אֶל־הָעָם [b]כְּכֹל נ״ס[10]
11 אֲשֶׁר־צִוָּה מֹשֶׁה אֶת־יְהוֹשֻׁעַ[b] וַיְמַהֲרוּ הָעָם וַיַּעֲבֹרוּ׃ 11 וַיְהִי כַּאֲשֶׁר־ ב״ג.ב בטע ר״פ[12]
תַּם כָּל־הָעָם לַעֲבֹר וַיַּעֲבֹר אֲרוֹן־יְהוָה וְהַכֹּהֲנִים[a] [b]לִפְנֵי הָעָם[b]׃ ד מל[13].כו[14]; מנה בסיפ[15]
12 וַיַּעַבְרוּ בְנֵי־רְאוּבֵן וּבְנֵי־גָד וַחֲצִי שֵׁבֶט הַמְנַשֶּׁה חֲמֻשִׁים לִפְנֵי בְּנֵי ה. כל סיפ דכות
13 יִשְׂרָאֵל כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר אֲלֵיהֶם מֹשֶׁה׃ 13 כְּאַרְבָּעִים[a] אֶלֶף חֲלוּצֵי ב מ ג[16]. ד וחס
14 הַצָּבָא עָבְרוּ לִפְנֵי יְהוָה לַמִּלְחָמָה אֶל עַרְבוֹת יְרִיחוֹ׃ ס 14 בַּיּוֹם ג׳.ל.[18]
הַהוּא גִּדַּל יְהוָה אֶת־יְהוֹשֻׁעַ בְּעֵינֵי כָל־[a]יִשְׂרָאֵל וַיִּרְאוּ אֹתוֹ כַּאֲשֶׁר ב[19].ד[20] חס וכל שמואל דכות ב מ א
יָרְאוּ אֶת־מֹשֶׁה כָּל־יְמֵי חַיָּיו׃ פ
15 וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־יְהוֹשֻׁעַ לֵאמֹר׃ 16 צַוֵּה אֶת־הַכֹּהֲנִים נֹשְׂאֵי ג.ג.כו
17 אֲרוֹן הָעֵדוּת וְיַעֲלוּ מִן־הַיַּרְדֵּן׃ 17 וַיְצַו יְהוֹשֻׁעַ אֶת־הַכֹּהֲנִים לֵאמֹר יפ[21].ג
18 עֲלוּ מִן־הַיַּרְדֵּן׃ 18 וַיְהִי בַּעֲלוֹת[a] הַכֹּהֲנִים נֹשְׂאֵי אֲרוֹן בְּרִית־יְהוָה כעלות ק כו. כו בלישׁ וכל מלכים דכות
מִתּוֹךְ הַיַּרְדֵּן נִתְּקוּ כַּפּוֹת רַגְלֵי הַכֹּהֲנִים אֶל הֶחָרָבָה וַיָּשֻׁבוּ מֵי־
19 הַיַּרְדֵּן לִמְקוֹמָם וַיֵּלְכוּ כִתְמוֹל־שִׁלְשׁוֹם עַל־כָּל־גְּדוֹתָיו׃ 19 וְהָעָם ז[22].ג בנביאא[23]. ג בסיפ. ד[24]
עָלוּ מִן־הַיַּרְדֵּן בֶּעָשׂוֹר לַחֹדֶשׁ הָרִאשׁוֹן וַיַּחֲנוּ בַּגִּלְגָּל בִּקְצֵה מִזְרַח סו
20 יְרִיחוֹ׃ 20 וְאֵת שְׁתֵּים עֶשְׂרֵה הָאֲבָנִים הָאֵלֶּה אֲשֶׁר לָקְחוּ מִן־הַיַּרְדֵּן
21 הֵקִים יְהוֹשֻׁעַ בַּגִּלְגָּל׃ 21 וַיֹּאמֶר אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לֵאמֹר אֲשֶׁר יִשְׁאָלוּן ב.ב
22 בְּנֵיכֶם מָחָר אֶת־אֲבוֹתָם[a] לֵאמֹר מָה הָאֲבָנִים הָאֵלֶּה׃ 22 וְהוֹדַעְתֶּם ל

[8]Mm 1261. [9]Mm 1041. [10]Mm 4035. [11]Mm 1262. [12]Mm 1017. [13]Mm 1259. [14]Mm 1553. [15]Mm 1257. [16]Jos 13,29; 22,13 et 15. [17]Alii Mss אלהם def sicut Ex 34,31; Nu 9,8, cf Mp sub loco. [18]Mm 1263 et Mm 1415. [19]Est 3,1. [20]Mm 1891. [21]Mm 853. [22]Mm 401. [23]Mm 2119. [24]Mm 1258.

7 [a–a] > 𝔊*𝔙 ‖ **10** [a] nonn Mss אל ‖ [b–b] > 𝔊* ‖ **11** [a] 𝔊 *καὶ οἱ λίθοι* = וְהָאֲבָנִים ‖ [b–b] 𝔊 *ἔμπροσθεν αὐτῶν* = לפניהם ‖ **13** [a] 𝔊𝔖𝔙 om כְּ ‖ **14** [a] 𝔊 + *γένους* ‖ **18** [a] nonn Mss K^{Or} ut Q cf 𝔖𝔗𝔙 ‖ **21** [a–a] 𝔊 *ὑμᾶς*.

ו[26] אֶת־בְּנֵיכֶם לֵאמֹר בַּיַּבָּשָׁה עָבַר יִשְׂרָאֵל אֶת־הַיַּרְדֵּן הַזֶּה׃ 23 אֲשֶׁר־ 23
כל סיפ מל הוֹבִישׁ יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם אֶת־מֵי הַיַּרְדֵּן מִפְּנֵיכֶם עַד־עָבְרְכֶם[a] כַּאֲשֶׁר
ה עָשָׂה יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם לְיַם־סוּף אֲשֶׁר־הוֹבִישׁ מִפָּנֵינוּ עַד־עָבְרֵנוּ׃
ו[25] פסוק למען למען ג מנה ר״פ 24 לְמַעַן דַּעַת כָּל־עַמֵּי הָאָרֶץ אֶת־יַד יְהוָה כִּי חֲזָקָה הִיא לְמַעַן ס
ל יְרֵאתֶם[a] אֶת־יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם[b] כָּל־הַיָּמִים׃ ס

5 1 וַיְהִי כִשְׁמֹעַ כָּל־[a]מַלְכֵי הָאֱמֹרִי אֲשֶׁר בְּעֵבֶר הַיַּרְדֵּן יָמָּה[b] 5
ו׳. כל סיפ מל וְכָל־[c]מַלְכֵי הַכְּנַעֲנִי אֲשֶׁר עַל־הַיָּם אֵת אֲשֶׁר־הוֹבִישׁ יְהוָה אֶת־מֵי
עברים ק חד מן ז׳ חס מ בלישׁ. כה הַיַּרְדֵּן מִפְּנֵי בְנֵי־יִשְׂרָאֵל עַד־עָבְרָנוּ[c] וַיִּמַּס לְבָבָם וְלֹא־הָיָה בָּם עוֹד
רוּחַ מִפְּנֵי בְנֵי־יִשְׂרָאֵל׃ ס
ז. ב 2 בָּעֵת הַהִיא אָמַר יְהוָה אֶל־יְהוֹשֻׁעַ עֲשֵׂה לְךָ חַרְבוֹת צֻרִים 2
ב. ב וְשׁוּב[a] מֹל אֶת־בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל שֵׁנִית׃ 3 וַיַּעַשׂ־לוֹ יְהוֹשֻׁעַ חַרְבוֹת צֻרִים 3
ל. ל. כג ר״פ. ד ר״פ[a] 4 וַיָּמָל אֶת־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֶל־גִּבְעַת הָעָרְלוֹת׃ [1]וְזֶה הַדָּבָר אֲשֶׁר־מָל 4
יְהוֹשֻׁעַ כָּל־הָעָם הַיֹּצֵא מִמִּצְרַיִם הַזְּכָרִים כֹּל | אַנְשֵׁי הַמִּלְחָמָה מֵתוּ
ל בַּמִּדְבָּר בַּדֶּרֶךְ בְּצֵאתָם מִמִּצְרָיִם׃ 5 כִּי־[2]מֻלִים הָיוּ כָּל־הָעָם הַיֹּצְאִים 5
נא מ״פ וכל ר״פ דכות׳ ב מ ג. ג חס וחד מל[b] וְכָל־[3]הָעָם הַיִּלְּדִים בַּמִּדְבָּר בַּדֶּרֶךְ בְּצֵאתָם מִמִּצְרַיִם לֹא־מָלוּ׃
6 כִּי | אַרְבָּעִים[a] שָׁנָה הָלְכוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל[b] בַּמִּדְבָּר עַד־תֹּם כָּל־הַגּוֹי[b] 6
ל. ג[a] אַנְשֵׁי הַמִּלְחָמָה הַיֹּצְאִים מִמִּצְרַיִם אֲשֶׁר לֹא־שָׁמְעוּ בְּקוֹל יְהוָה אֲשֶׁר
נִשְׁבַּע יְהוָה לָהֶם לְבִלְתִּי הַרְאוֹתָם אֶת־הָאָרֶץ אֲשֶׁר[c] נִשְׁבַּע יְהוָה
ד״פ לַאֲבוֹתָם לָתֶת לָנוּ[c] אֶרֶץ זָבַת חָלָב וּדְבָשׁ׃ 7 וְאֶת־[a]בְּנֵיהֶם הֵקִים 7
ו חס בסיפ תַּחְתָּם אֹתָם מָל יְהוֹשֻׁעַ כִּי־עֲרֵלִים הָיוּ כִּי לֹא־מָלוּ אוֹתָם בַּדָּרֶךְ׃
כ בטע ר״פ[a]. יא בטע[a] 8 [a]וַיְהִי כַּאֲשֶׁר־תַּמּוּ כָל־הַגּוֹי לְהִמּוֹל[a] וַיֵּשְׁבוּ תַחְתָּם בַּמַּחֲנֶה עַד 8
ל חַיוֹתָם׃ פ 9 9 וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־יְהוֹשֻׁעַ הַיּוֹם גַּלּוֹתִי אֶת־חֶרְפַּת
מִצְרַיִם[a] מֵעֲלֵיכֶם וַיִּקְרָא שֵׁם הַמָּקוֹם הַהוּא גִּלְגָּל[b] עַד הַיּוֹם הַזֶּה׃
10 [a]וַיַּחֲנוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל בַּגִּלְגָּל[a] וַיַּעֲשׂוּ אֶת־הַפֶּסַח[b] בְּאַרְבָּעָה עָשָׂר 10

[25] Mm 1225. [26] Mm 2707. Cp 5 [1] Mm 1264. [2] Mm 1646. [3] Mm 569. [4] Mm 1733. [5] Mm 1265. [6] Mm 1069. [7] Mm 1017. [8] Mm 284.

23 [a] GS suff 3 pl ‖ **24** [a] prb l יִרְאָתָם (inf c suff) ‖ [b] Ms G^{Bal} יגו– ‖ **Cp 5,1** [a] > G* ‖ [b] > G* ‖ [c] mlt Mss Edd Vrs ut Q ‖ **2** [a] G *καὶ καθίσας* = וְשָׁב ‖ [b] > G* ‖ **6** [a] G* 42 ‖ [b] nonn Mss T^{Mss} הַדּוֹר ‖ [c] nonn Mss S לָהֶם ‖ **7** [a] T *dqmw* = הַקָּמִים cf SV ‖ **8** [a–a] G* *περιτμηθέντες* ‖ **9** [a] S(T) *dmṣrj'* = הַמִּצְרִים ‖ [b–b] > G* ‖ **10** [a–a] > G* ‖ [b] mlt Mss + בָּרִאשׁוֹן mense primo cf G^{L}S.

11 יוֹם לַחֹדֶשׁ בָּעֶרֶב בְּעַרְבוֹת יְרִיחוֹ׃ 11 וַיֹּאכְלוּ מֵעֲבוּר הָאָרֶץ [a]מִמָּחֳרָת ד. ב
12 הַפֶּסַח [a]מַצּוֹת וְקָלוּי בְּעֶצֶם הַיּוֹם הַזֶּה׃ 12 וַיִּשְׁבֹּת הַמָּן [a]מִמָּחֳרָת ל. ב חס[9]
בְּאָכְלָם [a]מֵעֲבוּר הָאָרֶץ וְלֹא־הָיָה עוֹד לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל מָן וַיֹּאכְלוּ נ[10]. ב. כה
מִתְּבוּאַת אֶרֶץ כְּנַעַן בַּשָּׁנָה הַהִיא׃ ס

13 וַיְהִי בִּהְיוֹת יְהוֹשֻׁעַ בִּירִיחוֹ וַיִּשָּׂא עֵינָיו וַיַּרְא וְהִנֵּה [a]אִישׁ עֹמֵד ח
לְנֶגְדּוֹ וְחַרְבּוֹ שְׁלוּפָה בְּיָדוֹ וַיֵּלֶךְ יְהוֹשֻׁעַ אֵלָיו וַיֹּאמֶר לוֹ הֲלָנוּ אַתָּה ל
14 אִם־לְצָרֵינוּ׃ 14 וַיֹּאמֶר | לֹא [a]כִּי אֲנִי שַׂר־צְבָא־יְהוָה עַתָּה בָּאתִי ב
וַיִּפֹּל יְהוֹשֻׁעַ אֶל־[b]פָּנָיו אַרְצָה וַיִּשְׁתָּחוּ [c]וַיֹּאמֶר לוֹ מָה אֲדֹנָי מְדַבֵּר י[11]. ב זקף קמ[12]
15 אֶל־עַבְדּוֹ׃ 15 וַיֹּאמֶר שַׂר־צְבָא יְהוָה אֶל־יְהוֹשֻׁעַ שַׁל־נַעֲלְךָ [a]מֵעַל ב
רַגְלֶךָ [b]כִּי הַמָּקוֹם אֲשֶׁר אַתָּה עֹמֵד עָלָיו קֹדֶשׁ [c]הוּא וַיַּעַשׂ יְהוֹשֻׁעַ כֵּן׃ ו[13] חס וכל כתיב דכות ב מ א. כז בטע

6 1 וִירִיחוֹ סֹגֶרֶת וּמְסֻגֶּרֶת מִפְּנֵי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֵין יוֹצֵא וְאֵין בָּא׃ ל. ל. [14] מ״פ אין ואין וכל ר״פ דכות ב מ ב. ט[2] מל וכל תלים דכות ב מ א
ס 2 וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־יְהוֹשֻׁעַ רְאֵה נָתַתִּי בְיָדְךָ אֶת־יְרִיחוֹ
3 וְאֶת־מַלְכָּהּ [a]גִּבּוֹרֵי הֶחָיִל[a]׃ 3 וְסַבֹּתֶם אֶת־הָעִיר כָּל אַנְשֵׁי הַמִּלְחָמָה ו. ל
4 הַקֵּיף אֶת־הָעִיר פַּעַם אֶחָת כֹּה תַּעֲשֶׂה[a] שֵׁשֶׁת יָמִים׃ 4 [a]וְשִׁבְעָה ל מל
כֹּהֲנִים יִשְׂאוּ שִׁבְעָה שׁוֹפְרוֹת הַיּוֹבְלִים לִפְנֵי הָאָרוֹן וּבַיּוֹם הַשְּׁבִיעִי כ. י זוגין[3]
5 תָּסֹבּוּ אֶת־הָעִיר שֶׁבַע פְּעָמִים וְהַכֹּהֲנִים יִתְקְעוּ בַּשּׁוֹפָרוֹת׃ 5 וְהָיָה
בִּמְשֹׁךְ | בְּקֶרֶן הַיּוֹבֵל [a]בְּשָׁמְעֲכֶם[b] אֶת־קוֹל הַשּׁוֹפָר[a] יָרִיעוּ כָּל־הָעָם ב. ח מל[4]. כשמעכם חר מן ג בלישׁ ק
תְּרוּעָה גְּדוֹלָה וְנָפְלָה חוֹמַת הָעִיר תַּחְתֶּיהָ וְעָלוּ הָעָם אִישׁ נֶגְדּוֹ׃
6 וַיִּקְרָא[a] יְהוֹשֻׁעַ בִּן־נוּן אֶל־הַכֹּהֲנִים וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם [b]שְׂאוּ אֶת־אֲרוֹן כ[5]ט[6] חס בנביא ב מנה בסיפ
הַבְּרִית וְשִׁבְעָה כֹהֲנִים יִשְׂאוּ שִׁבְעָה שׁוֹפְרוֹת יוֹבְלִים לִפְנֵי אֲרוֹן כ. ל[3] זוגין ול בעינ. כו[6] ז[7] מנה בסיפ
7 יְהוָה׃ 7 וַיֹּאמֶר[a] אֶל־הָעָם עִבְרוּ וְסֹבּוּ אֶת־הָעִיר וְהֶחָלוּץ יַעֲבֹר ויאמר חד מן ג בלישׁ ק כת כן וקר
8 לִפְנֵי אֲרוֹן יְהוָה׃ 8 [a]וַיְהִי כֶּאֱמֹר[b] יְהוֹשֻׁעַ אֶל־הָעָם[c] וְשִׁבְעָה הַכֹּהֲנִים כו[6] ז[7] מנה בסיפ. ל
נֹשְׂאִים שִׁבְעָה שׁוֹפְרוֹת הַיּוֹבְלִים לִפְנֵי יְהוָה עָבְרוּ וְתָקְעוּ בַּשּׁוֹפָרוֹת ח. י זוגין[3]

[9]Mm 14. [10]Mm 788. [11]Mm 1094. [12]Mm 1266. [13]Mm 1267. Cp 6 [1]Mm 1269. [2]Mm 1268. [3]Mm 456. [4]Mm 1270. [5]Mm 1954. [6]Mm 1553. [7]Mm 1257.

11 [a–a] > 𝔊* ‖ **12** [a–a] 𝔊* *μετὰ τὸ βεβρωκέναι αὐτούς* = אַחֲרֵי א׳ ‖ **13** [a] > 𝔊𝔖𝔙 ‖ **14** [a] mlt Mss 𝔊𝔖 לוֹ, false (prb ex b) ‖ [b] mlt Mss Or עַל ‖ [c] > 𝔊* ‖ **15** [a] pc Mss 𝔖 נעליך ‖ [b] mlt Mss 𝔊𝔖𝔙 רגליך ‖ [c] nonn Mss 𝔊𝔖𝔗 קְדוֹשׁ; nonn Mss 𝔊^{L}𝔗^{Mss} pr אֲדָמַת cf Ex 3,5 ‖ **Cp 6,2** [a–a] prb gl ‖ **3** [a] 𝔊^{OL}𝔖𝔙 pl ‖ **4** [a] > 𝔊* ‖ **5** [a–a] > 𝔊* ‖ [b] nonn Mss 𝔗 ut Q ‖ **6** [a] 𝔊 *καὶ εἰσῆλθεν* ‖ [b–b] > 𝔊* ‖ **7** [a] mlt Mss 𝔖𝔗𝔙^{Edd} ut Q; 𝔊 *παραγγείλατε* = וְאִמְרוּ? ‖ **8** [a–a] > 𝔊* ‖ [b] mlt Mss בָּא׳ ‖ [c] pc Mss 𝔖𝔗𝔙 + אֲרוֹן.

כו בלישׁ וכל מלכים דכות

9 וַאֲרוֹן בְּרִית־יְהוָה הָלַךְ אַחֲרֵיהֶם׃ 9 וְהַחֲלוּץ הֹלֵךְ לִפְנֵי הַכֹּהֲנִים

תקעי חד מן מח[a] כת ו ק וקר י

תֹּקְעִ֖ים[a] הַשּׁוֹפָר֑וֹת וְהַמְאַסֵּף הֹלֵךְ אַחֲרֵי הָאָרוֹן הָלוֹךְ וְתָקוֹעַ

יב[9] . לד פסוק לא ולא ולא[10] . ל . ל

בַּשּׁוֹפָרוֹת׃ 10 וְאֶת־הָעָם צִוָּה יְהוֹשֻׁעַ לֵאמֹר לֹא תָרִ֣יעוּ וְלֹא־תַשְׁמִ֣יעוּ

ב[11] . ב[12]

אֶת־קוֹלְכֶם [a]וְלֹא־יֵצֵ֥א מִפִּיכֶם דָּבָר[a] עַד־יוֹם אָמְרִ֥י אֲלֵיכֶ֖ם הָרִ֣יעוּ

כו[12] מגה בסיפ

וַהֲרִיעֻֽתֶם׃ 11 וַיַּסֵּב[a] אֲרוֹן־יְהוָה אֶת־הָעִיר הַקֵּ֖ף פַּ֣עַם אֶחָ֑ת וַיָּבֹ֥אוּ

מג

הַמַּחֲנֶ֖ה וַיָּלִ֥ינוּ בַּמַּחֲנֶֽה׃ 12 וַיַּשְׁכֵּ֤ם יְהוֹשֻׁעַ֙ בַּבֹּ֔קֶר וַיִּשְׂא֖וּ הַכֹּהֲנִֽים׃ פ

כו[13] מגה בסיפ . ח . כו[13] ¹⁴ מגה בסיפ . ח ¹⁵ זוגין ול חס בלישׁ

אֶת־אֲרוֹן יְהוָֽה׃ 13 וְשִׁבְעָה הַכֹּהֲנִים נֹשְׂאִ֞ים שִׁבְעָ֣ה שׁוֹפְר֗וֹת[a] הַיֹּבְלִים֙

כו[13] ¹⁴ מגה בסיפ

לִפְנֵי֙ אֲרוֹן֙ יְהוָ֔ה הֹלְכִ֖ים הָל֣וֹךְ וְתָקְע֑וּ[b] בַּשּׁוֹפָר֗וֹת[a] וְהֶחָלוּץ֙ הֹלֵ֣ךְ

כו[13] ¹⁴ מגה בסיפ . הלוך

לִפְנֵיהֶ֔ם וְהַמְאַסֵּ֥ף הֹלֵ֖ךְ[c] אַחֲרֵ֣י אֲרוֹן֙ יְהוָ֔ה הָל֥וֹךְ[d] וְתָקוֹעַ֖ בַּשּׁוֹפָרֽוֹת׃

ו[13] ¹⁴ זקף פת וכל חקה מדה שנה תורה וא ס פ דכות ב מ א

14 וַיָּסֹ֤בּוּ אֶת־הָעִיר֙ בַּיּ֣וֹם הַשֵּׁנִ֔י פַּ֖עַם אַחַ֑ת וַיָּשֻׁ֥בוּ הַמַּחֲנֶ֖ה כֹּ֥ה עָשׂ֛וּ

ג חס[17] 15 שֵׁ֥שֶׁת יָמִֽים׃ 15 וַיְהִי֩ ׀ בַּיּ֨וֹם הַשְּׁבִיעִ֜י וַיַּשְׁכִּ֣מוּ כַּעֲלֹ֗ות[a] הַשַּׁ֙חַר֙ וַיָּסֹ֣בּוּ

אֶת־הָעִ֤יר [b]כַּמִּשְׁפָּט֙ הַזֶּ֔ה[b] שֶׁ֥בַע פְּעָמִ֖ים [b]רַ֗ק בַּיּ֤וֹם הַהוּא֙ סָבְב֣וּ אֶת־

ו[18] הָעִ֔יר שֶׁ֥בַע פְּעָמִֽים[b]׃ 16 וַיְהִי֙ בַּפַּ֣עַם הַשְּׁבִיעִ֔ית תָּקְע֥וּ הַכֹּהֲנִ֖ים

יו בַּשּׁוֹפָר֑וֹת וַיֹּ֨אמֶר֙ יְהוֹשֻׁ֣עַ אֶל־הָעָ֔ם הָרִ֖יעוּ כִּֽי־נָתַ֥ן יְהוָ֛ה לָכֶ֖ם אֶת־

הָעִֽיר׃ 17 וְהָיְתָ֨ה הָעִ֤יר חֵרֶם֙ הִ֔יא וְכָל־אֲשֶׁר־בָּ֖הּ לַיהוָ֣ה רַ֑ק רָחָ֣ב

ל הַזּוֹנָ֤ה תִּֽחְיֶה֙ הִ֔יא וְכָל־אֲשֶׁ֥ר אִתָּ֖הּ בַּבָּ֑יִת[a] כִּ֥י הֶחְבֵּ֖אתָה[b] אֶת־הַמַּלְאָכִ֥ים

ל . ב . ו 18 אֲשֶׁ֥ר שָׁלָ֖חְנוּ[a]׃ 18 וְרַ֕ק־אַתֶּ֖ם שִׁמְר֣וּ[a] מִן־הַחֵ֑רֶם פֶּן־תַּחֲרִ֣ימוּ[b] וּלְקַחְתֶּ֤ם

ב . כד מל ד מגה בסיפ 19 מִן־הַחֵרֶם֙ וְשַׂמְתֶּ֣ם אֶת־מַחֲנֵ֔ה יִשְׂרָאֵ֖ל לְחֵ֑רֶם וַעֲכַרְתֶּ֖ם אוֹתָֽוֹ׃[c] 19 וְכָל־

ל מל בסיפ כֶּ֣סֶף וְזָהָ֔ב וּכְלֵ֥י נְחֹ֖שֶׁת וּבַרְזֶ֑ל קֹ֚דֶשׁ הֽוּא֙ לַיהוָ֔ה אוֹצַ֖ר[a] יְהוָ֥ה יָבֹֽוא[b]׃

ב . ל חס 20 [a]וַיָּרַ֣ע[b] הָעָ֔ם[a] וַיִּתְקְע֖וּ בַּשֹּׁפָר֑וֹת וַיְהִי֙[c] כִּשְׁמֹ֣עַ הָעָ֔ם אֶת־קֹ֖ול הַשֹּׁפָ֑ר

ד מל . ט[19] וַיָּרִ֤יעוּ[d] הָעָם֙ תְּרוּעָ֣ה גְדוֹלָ֔ה וַתִּפֹּ֥ל הַחוֹמָ֖ה תַּחְתֶּ֑יהָ וַיַּ֤עַל הָעָם֙ הָעִ֣ירָה

21 אִ֔ישׁ נֶ֖גְדּוֹ וַיִּלְכְּד֥וּ אֶת־הָעִֽיר׃ 21 וַיַּחֲרִ֣ימוּ אֶת־כָּל־אֲשֶׁר֩ בָּעִ֨יר מֵאִ֜ישׁ

ג פסוק ועד ועד ועד[20] . ה . ל 22 וְעַד־אִשָּׁ֣ה מִנַּ֔עַר וְעַד־זָקֵ֖ן וְעַד־שׁ֣וֹר וְשֶׂ֑ה וַחֲמ֥וֹר לְפִי־חָֽרֶב׃ 22 וְלִשְׁנַ֛יִם

[8]Mm 3811. [9]Mm 1055. [10]Mm 771. [11]Mm 3113. [12]Mm 3474. [13]Mm 1553. [14]Mm 1257. [15]Mm 456. [16]Mm 492. [17]Mp sub loco. [18]Mm 1703. [19]Mm 1972. [20]Mm 56.

9 [a] mlt Mss 𝔖𝔗 ut Q, K תָּקְעוּ ‖ **10** [a–a] > 𝔊* ‖ **11** [a] 𝔊(𝔖𝔙) *καὶ περιελθοῦσα* = וַיָּסָב ‖ **13** [a–a] 𝔊* *προεπορεύοντο ἐναντίον κυρίου* = הלכים לפני יהוה cf 𝔖 ‖ [b] l ותקוע ut 9b ‖ [c] > 𝔊 ‖ [d] mlt Mss ut Q, K הוֹלֵךְ ‖ **15** [a] K^{Or} al בַּעֲ cf 4,18[a] ‖ [b–b] > 𝔊* ‖ **17** [a–a] > 𝔊* ‖ [b] 25 החביאה ‖ **18** [a] l prb חָשְׂ cf Vrs ‖ [b] 𝔊 *ἐνθυμηθέντες*, l תַּחְמְדוּ cf 7,21 ‖ [c] Ms אתם ‖ **19** [a] Ms 𝔖𝔗 + בֵּית, frt ex 1Ch 29,8 cf 24 ‖ [b] 𝔊(𝔗) *εἰσενεχθήσεται* = יובא ‖ **20** [a–a] > 𝔊* ‖ [b] Ms* 𝔖𝔗 וירעו ‖ [c] C כְּ ‖ [d] pc Mss 𝔊 + כל.

הָאֲנָשִׁים הַמְרַגְּלִים אֶת־הָאָרֶץ אָמַר יְהוֹשֻׁעַ בְּאוּ בֵית־הָאִשָּׁה הַזּוֹנָה 21
וְהוֹצִיאוּ מִשָּׁם אֶת־הָאִשָּׁה וְאֶת־כָּל־אֲשֶׁר־לָהּ כַּאֲשֶׁר נִשְׁבַּעְתֶּם לָהּ׃ 22
23 וַיָּבֹאוּ הַנְּעָרִים הַמְרַגְּלִים וַיּוֹצִיאוּ אֶת־רָחָב וְאֶת־אָבִיהָ וְאֶת־אִמָּהּ 23
וְאֶת־אַחֶיהָ וְאֶת־כָּל־אֲשֶׁר־לָהּ [a]וְאֶת כָּל־מִשְׁפְּחֹתֶיהָ[b] הוֹצִיאוּ[a]
וַיַּנִּיחוּם מִחוּץ לְמַחֲנֵה יִשְׂרָאֵל׃ 24 וְהָעִיר שָׂרְפוּ בָאֵשׁ וְכָל־אֲשֶׁר־ 24
בָּהּ רַק הַכֶּסֶף וְהַזָּהָב וּכְלֵי הַנְּחֹשֶׁת וְהַבַּרְזֶל נָתְנוּ אוֹצַר בֵּית־[a]יְהוָה׃
25 וְאֶת־רָחָב הַזּוֹנָה וְאֶת־בֵּית אָבִיהָ וְאֶת־כָּל־אֲשֶׁר־לָהּ הֶחֱיָה יְהוֹשֻׁעַ 25
וַתֵּשֶׁב בְּקֶרֶב יִשְׂרָאֵל עַד הַיּוֹם הַזֶּה כִּי הֶחְבִּיאָה אֶת־הַמַּלְאָכִים[a]
26 אֲשֶׁר־שָׁלַח יְהוֹשֻׁעַ לְרַגֵּל אֶת־יְרִיחוֹ׃ פ 26 וַיַּשְׁבַּע יְהוֹשֻׁעַ בָּעֵת
הַהִיא לֵאמֹר אָרוּר הָאִישׁ [a]לִפְנֵי יְהוָה[a] אֲשֶׁר יָקוּם וּבָנָה אֶת־הָעִיר
סּ הַזֹּאת [b]אֶת־יְרִיחוֹ[b] בִּבְכֹרוֹ יְיסְּדֶנָּה וּבִצְעִירוֹ יַצִּיב דְּלָתֶיהָ׃ 27 וַיְהִי׃ 27
יְהוָה אֶת־יְהוֹשֻׁעַ וַיְהִי שָׁמְעוֹ בְּכָל־הָאָרֶץ׃
7 1 וַיִּמְעֲלוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל מָעַל בַּחֵרֶם וַיִּקַּח עָכָן[a] בֶּן־כַּרְמִי בֶּן־ 1
זַבְדִּי[b] בֶּן־זֶרַח לְמַטֵּה יְהוּדָה מִן־הַחֵרֶם וַיִּחַר־אַף יְהוָה [c]בִּבְנֵי
2 יִשְׂרָאֵל׃ 2 וַיִּשְׁלַח יְהוֹשֻׁעַ אֲנָשִׁים מִיְּרִיחוֹ הָעַי אֲשֶׁר [a]עִם־בֵּית אָוֶן
מִקֶּדֶם לְבֵית־אֵל[a] וַיֹּאמֶר אֲלֵיהֶם לֵאמֹר עֲלוּ וְרַגְּלוּ אֶת־הָאָרֶץ
3 וַיַּעֲלוּ הָאֲנָשִׁים וַיְרַגְּלוּ אֶת־הָעָי׃ 3 וַיָּשֻׁבוּ אֶל־יְהוֹשֻׁעַ וַיֹּאמְרוּ אֵלָיו
אַל־יַעַל כָּל־הָעָם כְּאַלְפַּיִם[a] אִישׁ אוֹ כִשְׁלֹשֶׁת אֲלָפִים אִישׁ יַעֲלוּ וְיַכּוּ
4 אֶת־הָעָי[b] אַל־תַּיְגַע־שָׁמָּה אֶת־כָּל־הָעָם כִּי מְעַט הֵמָּה׃ 4 וַיַּעֲלוּ מִן־
5 הָעָם שָׁמָּה כִּשְׁלֹשֶׁת אֲלָפִים אִישׁ וַיָּנֻסוּ לִפְנֵי אַנְשֵׁי הָעָי׃ 5 וַיַּכּוּ מֵהֶם
אַנְשֵׁי הָעַי כִּשְׁלֹשִׁים וְשִׁשָּׁה אִישׁ וַיִּרְדְּפוּם לִפְנֵי הַשַּׁעַר עַד־הַשְּׁבָרִים
6 וַיַּכֻּם בַּמּוֹרָד וַיִּמַּס לְבַב־הָעָם וַיְהִי לְמָיִם׃ 6 וַיִּקְרַע יְהוֹשֻׁעַ שִׂמְלֹתָיו
וַיִּפֹּל[a] עַל־פָּנָיו אַרְצָה לִפְנֵי אֲרוֹן[a] יְהוָה עַד־הָעֶרֶב הוּא וְזִקְנֵי יִשְׂרָאֵל
7 וַיַּעֲלוּ עָפָר עַל־רָאשָׁם׃ 7 וַיֹּאמֶר יְהוֹשֻׁעַ אֲהָהּ | אֲדֹנָי יְהוִה לָמָּה

[21] Mm 880. [22] Mm 2610. [23] Mm 1271. [24] Mm 1272. [25] Mm 140. [26] Mm 1273. [27] Mp sub loco. Cp 7 [1] Mm 1274. [2] Mm 1275. [3] Mm 917. [4] Mm 1213. [5] Mm 1553. [6] Mm 1257.

23 [a–a] prb add ‖ [b] 𝔊𝔖 sg ‖ **24** [a] > Ms 𝔊*𝔙, frt ex 1 Ch 29,8 ‖ **25** [a] 𝔊(𝔖) *τοὺς κατασκοπεύσαντας* = הַמְרַגְּלִים ‖ **26** [a–a] > Ms* 𝔊*; $𝔊^{BL}$ tr ante לאמר ‖ [b–b] > 𝔊*, prb gl ‖ **Cp 7,1** [a] 𝔊*(𝔖) *Αχαρ* cf 1 Ch 2,7; id in 18 · 20.24 ‖ [b] 𝔊* *Ζαμβρι* = זִמְרִי cf 1 Ch 2,6 𝔐𝔲 et 𝔊 ‖ [c–c] nonn Mss $𝔗^{f}$ בְּיִשׂ׳ ‖ **2** [a–a] 𝔊* sol *κατὰ Βαιθηλ*; א׳ עם־ב׳ frt gl ‖ **3** [a] 𝔊(𝔖) *ἀλλ' ὡς …* = כִּי אִם כ׳ cf 𝔙 ‖ [b] 𝔊(𝔙) *τὴν πόλιν* = העיר ‖ **6** [a] > 𝔊*.

ל. ל [a]הֲתַעֲבִרְתָּ הַעֲבִיר[ab] אֶת־הָעָם הַזֶּה אֶת־הַיַּרְדֵּן לָתֵת אֹתָנוּ[c] בְּיַד הָאֱמֹרִי
ל. כב[7] ג[8] מנה בלישׁ. ל. ה[9]. ב[10] 8 לְהַאֲבִידֵנוּ וְלוּ הוֹאַלְנוּ וַנֵּשֶׁב בְּעֵבֶר הַיַּרְדֵּן׃ 8 [a]בִּי אֲדֹנָי[a] מָה אֹמַר
ב. ה[11] 9 אַחֲרֵי אֲשֶׁר הָפַךְ יִשְׂרָאֵל עֹרֶף לִפְנֵי אֹיְבָיו׃ 9 וְיִשְׁמְעוּ הַכְּנַעֲנִי וְכֹל[c]
ל. ד[12] יֹשְׁבֵי הָאָרֶץ וְנָסַבּוּ עָלֵינוּ וְהִכְרִיתוּ אֶת־שְׁמֵנוּ מִן־הָאָרֶץ וּמַה־תַּעֲשֶׂה
ב חס 10 לִשְׁמֶךָ הַגָּדוֹל׃ ס 10 וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־יְהוֹשֻׁעַ קוּם לְךָ לָמָּה זֶּה
11 אַתָּה נֹפֵל עַל־פָּנֶיךָ׃ 11 חָטָא[a] יִשְׂרָאֵל וְגַם עָבְרוּ אֶת־בְּרִיתִי אֲשֶׁר
יא ס״פ[13] צִוִּיתִי אוֹתָם וְגַם לָקְחוּ מִן־הַחֵרֶם וְגַם גָּנְבוּ וְגַם כִּחֲשׁוּ וְגַם שָׂמוּ
ל פסוק ולא לא לא[14]. יא[15] ב[16] מנה חס. ל 12 [a]בִכְלֵיהֶם׃ 12 וְלֹא יָכְלוּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל לָקוּם לִפְנֵי אֹיְבֵיהֶם עֹרֶף יִפְנוּ[a]
ב. יט לִפְנֵי אֹיְבֵיהֶם כִּי הָיוּ לְחֵרֶם לֹא אוֹסִיף לִהְיוֹת עִמָּכֶם אִם־לֹא
ט[17] ר״פ ב מנה חס 13 תַשְׁמִידוּ הַחֵרֶם מִקִּרְבְּכֶם׃ 13 קוּם קַדֵּשׁ אֶת־הָעָם וְאָמַרְתָּ הִתְקַדְּשׁוּ
ה[18]. ת לְמָחָר כִּי כֹה אָמַר יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל חֵרֶם בְּקִרְבְּךָ[a] יִשְׂרָאֵל לֹא
ל 14 [b]תוּכַל לָקוּם לִפְנֵי אֹיְבֶיךָ[c] עַד־הָסִירְכֶם הַחֵרֶם מִקִּרְבְּכֶם׃
14 וְנִקְרַבְתֶּם בַּבֹּקֶר לְשִׁבְטֵיכֶם וְהָיָה הַשֵּׁבֶט אֲשֶׁר־יִלְכְּדֶנּוּ יְהוָה
ל יִקְרַב[a] לַמִּשְׁפָּחוֹת וְהַמִּשְׁפָּחָה אֲשֶׁר־יִלְכְּדֶנָּה יְהוָה תִּקְרַב[a] לַבָּתִּים
וְהַבַּיִת אֲשֶׁר יִלְכְּדֶנּוּ יְהוָה יִקְרַב[a] לַגְּבָרִים׃ 15 וְהָיָה הַנִּלְכָּד בַּחֵרֶם
לא פסוק כי וכי[19]. ל יִשָּׂרֵף בָּאֵשׁ אֹתוֹ וְאֶת־כָּל־אֲשֶׁר־לוֹ כִּי עָבַר אֶת־בְּרִית יְהוָה וְכִי־
עָשָׂה נְבָלָה בְּיִשְׂרָאֵל׃
ב[20]. ג זוגין[21] 16 וַיַּשְׁכֵּם יְהוֹשֻׁעַ בַּבֹּקֶר וַיַּקְרֵב אֶת־יִשְׂרָאֵל[a] לִשְׁבָטָיו וַיִּלָּכֶד
ג בסיפ[22]. ל זוגין[21]. ג בסיפ[22] וכל בעינ. ג בסיפ[22] שֵׁבֶט יְהוּדָה׃ 17 וַיַּקְרֵב אֶת־מִשְׁפַּחַת[a] יְהוּדָה וַיִּלְכֹּד[b] אֶת מִשְׁפַּחַת
ג בסיפ[22]. ל זוגין[21] 18 הַזַּרְחִי וַיַּקְרֵב אֶת־מִשְׁפַּחַת הַזַּרְחִי לַגְּבָרִים[c] וַיִּלָּכֶד זַבְדִּי׃ 18 וַיַּקְרֵב
ל זוגין[21] אֶת־בֵּיתוֹ לַגְּבָרִים[a] וַיִּלָּכֵד עָכָן בֶּן־כַּרְמִי בֶן־זַבְדִּי[b] בֶּן־זֶרַח לְמַטֵּה
יג. כד יְהוּדָה׃ 19 וַיֹּאמֶר יְהוֹשֻׁעַ אֶל־עָכָן בְּנִי שִׂים־נָא כָבוֹד לַיהוָה אֱלֹהֵי
נז וכל תלים דכות ב מ יא יִשְׂרָאֵל וְתֶן־לוֹ תוֹדָה וְהַגֶּד־נָא לִי מָה עָשִׂיתָ אַל[a]־תְּכַחֵד מִמֶּנִּי׃

[7]Mm 1444. [8]Mm 1808. [9]Mm 392. [10]Ex 3,13. [11]Mm 2556. [12]Mm 193. [13]Okhl 357. [14]Mm 1139. [15]Mm 2545. [16]Mm 1276. [17]Mm 1995. [18]Mm 420. [19]Mm 2059. [20]Nu 24,2. [21]Mm 456. [22]Mm 3361.

7 [a–a] 𝔊* *διεβίβασεν ὁ παῖς σου* = הֶעֱבִיר עַבְדְּךָ ‖ [b] prb l הֶעֱבִיר ‖ [c] Ms אֹתָם, 𝔊 *αὐτόν* = אֹתוֹ ‖ **8** [a–a] > 𝔊* ‖ **11** [a] 𝔊 *ὁ λαός* = הָעָם cf 16[a] 24[b] ‖ **12** [a] 𝔗 יְ ‖ **13** [a] 𝔊 suff pl cf fin v ‖ [b] 𝔊𝔗 pl ‖ [c] 2 Mss אֹיְבֶךָ, Ms* 𝔊𝔗 יכם ‖ **14** [a] 𝔊 *προσάξετε* ‖ **16** [a] 𝔊 *τὸν λαόν* cf 11[a] ‖ **17** [a] 𝔗 pc Mss 𝔗[Mss] חוֹת, frt l cf 𝔊 *κατὰ δήμους*; cf 𝔖 ‖ [b] 𝔊(𝔖𝔗) *καὶ ἐνεδείχθη* = וַיִּלָּכֵד ‖ [c] 𝔗 לְ, pc Mss 𝔖 לַבָּתִּים ‖ **18** [a] 𝔗 ut 17[c] ‖ [b] cf 1[b] ‖ **19** [a] 𝔊𝔖 pr cop.

20 וַיַּ֣עַן עָכָ֔ן אֶת־יְהוֹשֻׁ֖עַ וַיֹּאמַ֑ר אָמְנָ֗ה אָנֹכִ֞י חָטָ֤אתִי לַיהוָה֙ אֱלֹהֵ֣י צא . ב²³
21 יִשְׂרָאֵ֔ל וְכָזֹ֥את עָשִׂ֖יתִי׃ 21 וָאֶרְאֶ֣ה בַּשָּׁלָ֗ל אַדֶּ֤רֶת שִׁנְעָר֙ אַחַ֣ת ב²¹ . ראה ק
טוֹבָ֔ה וּמָאתַ֥יִם שְׁקָלִ֖ים כֶּ֣סֶף וּלְשׁ֣וֹן זָהָ֑ב אֶחָד֙ חֲמִשִּׁ֣ים שְׁקָלִ֔ים מִשְׁקָלוֹ֙ ה²⁵
וָאֶחְמְדֵ֖ם וָאֶקָּחֵ֑ם וְהִנָּ֤ם טְמוּנִים֙ בָּאָ֔רֶץ בְּת֥וֹךְ הָאָהֳלִ֖י וְהַכֶּ֥סֶף ל . ל . ל . ל
תַּחְתֶּ֔יהָ׃ 22 וַיִּשְׁלַ֤ח יְהוֹשֻׁעַ֙ מַלְאָכִ֔ים וַיָּרֻ֖צוּ הָאָהֳלָ֑ה וְהִנֵּ֤ה טְמוּנָה֙ ה²⁶ . ל
בְּאָהֳל֔וֹ וְהַכֶּ֥סֶף תַּחְתֶּ֖יהָ׃ 23 וַיִּקָּחוּם֙ מִתּ֣וֹךְ הָאֹ֔הֶל וַיְבִאוּם֙ אֶל־ ב ומל²⁷ . ל חס
יְהוֹשֻׁ֔עַ וְאֶל־כָּל־בְּנֵ֥י יִשְׂרָאֵ֖ל וַיַּצִּיקֻ֣ם לִפְנֵ֑י יְהוָֽה׃ 24 וַיִּקַּ֞ח יְהוֹשֻׁ֣עַ ל וחס
אֶת־עָכָ֣ן בֶּן־זֶ֗רַח וְאֶת־הַכֶּ֙סֶף֙ וְאֶת־הָאַדֶּ֣רֶת וְאֶת־לְשׁ֣וֹן הַזָּהָ֔ב ז²⁸ . ל
וְאֶת־בָּנָ֥יו וְאֶת־בְּנֹתָ֖יו וְאֶת־שׁוֹר֑וֹ וְאֶת־חֲמֹר֣וֹ וְאֶת־צֹאנ֗וֹ וְאֶת־אָהֳלוֹ֙ ז וכל אוריית דכות ב מ ד . ל
וְאֶת־כָּל־אֲשֶׁר־לוֹ֔ וְכָל־יִשְׂרָאֵ֖ל עִמּ֑וֹ וַיַּעֲל֣וּ אֹתָ֔ם עֵ֖מֶק עָכֹֽור׃ לה וכל ר״פ דכות . ז חס בסיפ
25 וַיֹּ֣אמֶר יְהוֹשֻׁ֗עַ מֶ֚ה עֲכַרְתָּ֣נוּ יַעְכָּרְךָ֔ יְהוָ֖ה בַּיּ֣וֹם הַזֶּ֑ה וַיִּרְגְּמ֤וּ אֹתוֹ֙ כָּל־יִשְׂרָאֵ֔ל אֶ֖בֶן וַיִּשְׂרְפ֥וּ אֹתָ֛ם בָּאֵ֖שׁ וַיִּסְקְל֣וּ אֹתָ֑ם בָּאֲבָנִֽים׃ כז . ל . ל . ל²⁹ ז חס בסיפ . ז חס בסיפ
26 וַיָּקִ֨ימוּ֙ עָלָ֔יו גַּ֥ל־אֲבָנִ֖ים גָּד֣וֹל עַד־הַיֹּ֣ום הַזֶּ֑ה וַיָּ֣שָׁב יְהוָ֔ה מֵחֲר֣וֹן ג
אַפּ֔וֹ עַל־כֵּ֗ן קָרָ֤א שֵׁם־הַמָּקֹום֙ הַה֣וּא עֵ֔מֶק עָכֹ֖ור עַ֣ד הַיֹּ֑ום הַזֶּֽה׃ ס ב בטע

ס ה 8 1 וַיֹּ֨אמֶר יְהוָ֜ה אֶל־יְהוֹשֻׁ֗עַ אַל־תִּירָ֤א וְאַל־תֵּחָת֙ קַ֣ח עִמְּךָ֔ אֶת ב זקף קמ׳ . יד פסוק את את ואת ואת ואת
כָּל־עַ֖ם הַמִּלְחָמָ֑ה וְק֗וּם עֲלֵ֤ה הָעַי֙ רְאֵ֔ה נָתַ֥תִּי בְיָדְךָ֖ אֶת־מֶ֣לֶךְ הָעַ֑י ד
2 וְאֶת־עַמּ֥וֹ וְאֶת־עִירֹ֖ו וְאֶת־אַרְצֹ֑ו׃ 2 וְעָשִׂ֣יתָ לָעַ֔י וּלְמַלְכָּ֖הּ כַּאֲשֶׁ֣ר ב . ה³
עָשִׂ֣יתָ לִירִיחֹ֔ו וּלְמַלְכָּ֖הּ רַ֣ק־שְׁלָלָ֑הּ וּבְהֶמְתָּ֖הּ תָּבְז֥וּ לָכֶ֛ם שִׂ֥ים־לְךָ֖ כד
אֹרֵ֥ב לָעִ֖יר מֵאֲחֲרֶֽיהָ׃ 3 וַיָּ֣קָם יְהוֹשֻׁ֔עַ וְכָל־עַ֖ם הַמִּלְחָמָ֑ה לַעֲלֹ֣ות ג
הָעַ֔י וַיִּבְחַ֣ר יְהוֹשֻׁ֗עַ שְׁלֹשִׁ֥ים אֶ֛לֶף אִ֥ישׁ גִּבּוֹרֵ֖י הַחָ֑יִל וַיִּשְׁלָחֵ֖ם לָ֥יְלָֽה׃ ה פת . ד
4 וַיְצַ֣ו אֹתָ֔ם לֵאמֹ֖ר רְא֣וּ אַתֶּ֗ם אֹרְבִים֙ לָעִ֔יר מֵאֲחֲרֵ֖י הָעִ֑יר אַל־ ד חס בסיפ
5 תַּרְחִ֣יקוּ מִן־הָעִ֔יר מְאֹ֖ד וִהְיִיתֶ֥ם כֻּלְּכֶ֖ם נְכֹנִֽים׃ 5 וַאֲנִ֞י וְכָל־הָעָ֤ם סד ר״פ . נא מ״פ וכל ר״פ דכות ב מ ג
אֲשֶׁר־אִתִּ֙י נִקְרַ֣ב אֶל־הָעִ֔יר וְהָיָ֕ה כִּֽי־יֵצְא֥וּ לִקְרָאתֵ֖נוּ כָּרִאשֹׁנָ֑ה וְנָסִ֥ינוּ ה²⁵ . כב⁶
6 לִפְנֵיהֶֽם׃ 6 וְיָצְא֣וּ אַחֲרֵינוּ֮ עַד־הִתִּקְנוּם֒ אֹתָ֣ם מִן־הָעִ֔יר כִּ֥י ב . ז⁷ ל
וְנָסְנ֖וּ לִפְנֵיהֶ֑ם׃ 7 וַאֲתֶּ֣ם נָסִ֔ים לִפְנֵיהֶ֖ם וְנָסְנ֥וּ לִפְנֵיהֶֽם׃ 7 וַאֲתֶּ֣ם כב⁶ . ב

[23] Mm 277. [24] Mm 1800. [25] Mm 1278. [26] Mm 111. [27] Mm 1279. [28] Mm 320. [29] Mm 53. Cp 8 [1] Mm 1280. [2] Mm 461. [3] Mm 1061. [4] Mm 2108. [5] Mm 98. [6] Mm 1743. [7] Mm 1281.

21 [a] K Q[Or] וָאֶרְאֶה, K[Or] nonn Mss ut Q ‖ [b] dl הָ (cf 𝔊𝔖𝔗) vel l הָאֹהֶל (cf 𝔗[Ms]) ‖ **23** [a] 𝔖 וַיְצִיקֵם ‖ **24** [a–a] > 𝔊* ‖ [b] 𝔊* ὁ λαός cf 11[a] ‖ **25** [a] sic L 𝔅; 𝔖 יַעַכָּךְ, Edd יְ֫עַכֶּךָּ ‖ [b] pc Mss 𝔗[r] הַיּוֹם ‖ [c–c] > 𝔊* ‖ [d–d] > 𝔖𝔙 ‖ **26** [a–a] > 𝔊* ‖ **Cp 8,6** [a–a] > 𝔊*.

ב חד מל וחד חס׳ ג מל בלישׁ׳, בי״ב
תָּקִ֖ימוּ מֵהָאֹ֑רֶב [a]וְהוֹרַשְׁתֶּ֣ם אֶת־הָעִ֔יר [c]וּנְתָנָ֥הּ יְהוָ֖ה אֱלֹהֵיכֶ֥ם
בְּיֶדְכֶֽם׃ 8 [a]וְהָיָ֕ה כְּתָפְשְׂכֶ֥ם אֶת־הָעִ֖יר תַּצִּ֣יתוּ אֶת־הָעִ֑יר כִּדְבַ֥ר 8
[c]יְהוָ֖ה תַּעֲשׂ֣וּ רְאוּ֔ צִוִּ֥יתִי אֶתְכֶֽם׃ 9 וַיִּשְׁלָחֵ֖ם יְהוֹשֻׁ֑עַ וַיֵּלְכ֣וּ 9 ד
[b]אֶל־הַמַּאְרָ֗ב וַיֵּשְׁבוּ֙ בֵּ֣ין בֵּֽית־אֵ֔ל וּבֵ֖ין הָעַ֣י מִיָּ֑ם לְעֵ֣י [a]לָ֔נוּן יְהוֹשֻׁ֖עַ
בַּלַּ֥יְלָה הַה֖וּא בְּת֥וֹךְ הָעָֽם׃ 10 וַיַּשְׁכֵּ֥ם יְהוֹשֻׁ֖עַ בַּבֹּ֑קֶר וַיִּפְקֹ֤ד אֶת־הָעָם֙ וַיַּ֣עַל הוּא֔ וְזִקְנֵ֖י יִשְׂרָאֵ֑ל 10
לִפְנֵ֣י הָעָ֔ם הָעָֽי׃ 11 וְכָל־הָעָ֖ם [a]הַמִּלְחָמָ֣ה אֲשֶׁר־אִתּ֑וֹ עָל֙וּ֙ וַיִּגְּשׁ֔וּ וַיָּבֹ֕אוּ 11 ל
נֶ֖גֶד הָעִ֑יר [b]וַיַּחֲנ֗וּ מִצְּפ֥וֹן לָעַ֛י וְגַ֥יְא בֵינָ֖ם [c]וּבֵ֥ין הָעָֽי׃ 12 [b]וַיִּקַּ֕ח כַּחֲמֵ֥שֶׁת 12 ג חס׳ בינ״ק חד מן כ״ו בלישׁ
אֲלָפִ֖ים אִ֑ישׁ וַיָּ֣שֶׂם אוֹתָ֗ם אֹרֵ֛ב בֵּ֥ין בֵּֽית־אֵ֖ל [a]וּבֵ֣ין הָעַ֑י מִיָּ֖ם לָעִֽיר׃ 13 פר׳ ס״ת 11
[a]וַיָּשִׂ֤ימוּ הָעָם֙ אֶת־כָּל־הַמַּחֲנֶ֔ה אֲשֶׁ֖ר מִצְּפ֣וֹן לָעִ֑יר [b]וְאֶת־עֲקֵבֹ֖ו מִיָּֽם 13 לה
לָעֲיִ֔ר וַיֵּ֣לֶךְ [c]יְהוֹשֻׁ֔עַ בַּלַּ֥יְלָה הַה֖וּא בְּת֥וֹךְ הָעֵֽמֶק׃ 14 וַיְהִ֗י כִּרְא֛וֹת 14 ד בטע בסיפ
מֶ֥לֶךְ־הָעַ֖י [a]וַיְמַהֲר֣וּ וַיַּשְׁכִּ֔ימוּ וַיֵּצְא֣וּ אַנְשֵׁי־הָעִ֗יר [a]לִקְרַאת־יִשְׂרָאֵל
לַמִּלְחָמָ֔ה הֽוּא וְכָל־עַמּ֖וֹ [b]לַמּוֹעֵ֑ד לִפְנֵ֣י הָעֲרָבָ֔ה וְה֥וּא לֹ֖א יָדַ֥ע 15 ד״ה
כִּֽי־אֹרֵ֥ב לֹ֛ו מֵאַחֲרֵ֖י הָעִֽיר׃ 15 וַיִּנָּגְע֥וּ יְהוֹשֻׁ֖עַ וְכָל־יִשְׂרָאֵ֣ל לִפְנֵיהֶ֑ם 15 ל. לה וכל ר״פ דכות
[a]וַיָּנֻ֖סוּ דֶּ֣רֶךְ הַמִּדְבָּֽר׃ 16 [a]וַיִּזָּעֲק֣וּ כָל־הָעָ֔ם אֲשֶׁ֖ר בָּעֲיָ֑ר [b]לְרָדְפָ֣ם 16 בעי
וַיִּרְדְּפ֣וּ אַחֲרֵ֔י יְהוֹשֻׁ֖עַ [c]וַיִּנָּתְק֥וּ מִן־הָעִֽיר׃ 17 וְלֹֽא־נִשְׁאַ֥ר 17 ל. יז ר״פ ולא לא׳ . ד״ה
אַחֲרֵיהֶ֑ם [a]וַיִּרְדְּפ֣וּ אַחֲרֵ֔י יְהוֹשֻׁ֖עַ [c]וַיִּנָּתְק֥וּ מִן־הָעִֽיר׃ 17 וְלֹֽא־נִשְׁאַר
אִ֣ישׁ בָּעַ֔י [a]וּבֵֽית־אֵ֖ל [a]אֲשֶׁ֣ר לֹא־יָצְא֑וּ אַחֲרֵ֖י יִשְׂרָאֵ֔ל וַיַּעַזְב֥וּ אֶת־ 18 ג בטע וחד מן סביהר ובביח
הָעִ֖יר פְּתוּחָ֑ה [b]וַיִּרְדְּפ֖וּ אַחֲרֵ֥י יִשְׂרָאֵֽל׃ פ 18 וַיֹּ֤אמֶר יְהוָה֙ אֶל־ 18 ג מל
יְהוֹשֻׁ֔עַ נְטֵ֥ה בַכִּידֹ֖ן אֲשֶׁר־בְּיָדְךָ֑ אֶל־הָעַ֣י [a]כִּ֥י בְיָדְךָ֖ אֶתְּנֶ֑נָּה וַיֵּ֣ט 19 ג מל בלישׁ
יְהוֹשֻׁ֔עַ בַּכִּידֹ֖ן אֲשֶׁר־בְּיָד֑וֹ אֶל־הָעִֽיר׃ 19 [b]וְהָאֹרֵ֕ב קָ֥ם מְהֵרָ֖ה יז חס׳ את׳ ה ג מל וב חס״ו
מִמְּקוֹמֹ֑ו וַיָּרֻ֣וצוּ כְנָטֹ֔ותָ֖ יָדֹ֑ו וַיָּבֹ֣אוּ הָעִ֔יר וַיִּלְכְּד֖וּהָ וַיְמַהֲר֥וּ וַיַּצִּ֖יתוּ

[8] Mm 1282. [9] Mm 1283. [10] Mm 1284. [11] Alii Mss Q לעי, cf Mp sub loco. [12] Mm 1062. [13] Mm 2708. [14] Mm 1285. [15] Mm 3956. [16] Mm 1301.

7 [a] prp מֵהַמַּאְרָב sec 9 ‖ [b–b] 𝔊 *καὶ πορεύσεσθε εἰς* = וְנִגַּשְׁתֶּם אל cf 11 ‖ [c–c] > 𝔊* ‖ **8** [a–a] > 𝔊* ‖ [b–b] 𝔊 *κατὰ τὸ ῥῆμα τοῦτο* = כִּדְבַר הַזֶּה ‖ **9** [a] 𝔖 *dmdjnt'* = לעיר ‖ [b–b] > 𝔊* ‖ [c] l prb העמק ut 13 ‖ **11** [a] Ms 𝔗 עַם ut 3 ‖ [b–b] > 𝔊* ‖ [c] K בינו, nonn Mss ut Q; cf 3,4[a] ‖ **12** [a] Ms K[Or] 𝔊[Omin] אָוֶן ‖ [b] pc Mss Q[Or] 𝔊[Omin]𝔗𝔙 לעֵי ‖ **13** [a] > 𝔊* ‖ [b] pc Mss לעֵי ‖ [c] l frt c nonn Mss וַיֵּלֶן ut 9 ‖ [d] 𝔖 *'m'* = הָעָם ut 9 ‖ **14** [a–a] 𝔊* *ἔσπευσεν καὶ ἐξῆλθεν* = וימהר ויצא cf 𝔙 ‖ [b–b] > 𝔊* ‖ **15/16** [a–a] > 𝔊* ‖ [b] K בעיר, id K in C𝔅 et Q[Ms] 𝔉[f]; Q[C Or Mss] K[Ms] 𝔊[OL]𝔖𝔗 ut Q; 𝔗[Ed] *dhqrt' b'j* = בָּעִיר הָעַי ‖ [c] 𝔊 *τῶν υἱῶν Ισραηλ* ‖ **17** [a–a] > 𝔊*, dl ‖ **18** [a] 𝔊 *τὴν πόλιν* = העיר ‖ [b] pc Mss הָעַי ‖ **19** [a] nonn Mss בְּנ׳.

20 אֶת־הָעָיר בָּאֵשׁ׃ 20 וַיִּפְנוּ אַנְשֵׁי[a] הָעַי[b] אַחֲרֵיהֶם וַיִּרְאוּ וְהִנֵּה עָלָה
יא[17]. כה. ו׳ ול בסיפ[18] עָשַׁן הָעִיר הַשָּׁמָיְמָה וְלֹא־הָיָה בָהֶם יָדַיִם לָנוּס הֵנָּה וְהֵנָּה וְהָעָם[c]
ג ב חס וחד מל[19]. ב מל בלישׁ[20]. לה וכל ר״פ דכות. לא פסוק כי וכל[21] 21 הַנָּסָס הַמִּדְבָּר[c] נֶהְפָּךְ אֶל־הָרֹדֵף׃ 21 וְיהוֹשֻׁעַ וְכָל־יִשְׂרָאֵל רָאוּ כִּי־
לָכַד הָאֹרֵב אֶת־הָעִיר וְכִי עָלָה עֲשַׁן הָעִיר וַיָּשֻׁבוּ וַיַּכּוּ אֶת־אַנְשֵׁי
ח פסוק דמיין[22]. ה[23] 22 הָעָי׃ 22 וְאֵלֶּה יָצְאוּ מִן־הָעִיר לִקְרָאתָם וַיִּהְיוּ לְיִשְׂרָאֵל בְּתוֹךְ אֵלֶּה
ל ס״פ מִזֶּה וְאֵלֶּה מִזֶּה וַיַּכּוּ אוֹתָם עַד־בִּלְתִּי הִשְׁאִיר־לוֹ[b] שָׂרִיד וּפָלִיט׃
ד[24]. ה[25] חס ב מגה בלישׁ 23 וְאֶת־מֶלֶךְ הָעַי תָּפְשׂוּ חַי וַיַּקְרִבוּ אֹתוֹ אֶל־יְהוֹשֻׁעַ׃
24 וַיְהִי כְכַלּוֹת יִשְׂרָאֵל לַהֲרֹג אֶת־כָּל־יֹשְׁבֵי הָעַי בַּשָּׂדֶה בַּמִּדְבָּר
ל ומל אֲשֶׁר רָדָפُום בּוֹ וַיִּפְּלוּ כֻלָּם לְפִי־חָרֶב[a] עַד־תֻּמָּם וַיָּשֻׁבוּ[b] כָּל־
ג[26] חס ב מגה בסיפ 25 יִשְׂרָאֵל[c] הָעַי וַיַּכּוּ[d] אֹתָהּ לְפִי־חָרֶב׃ 25 וַיְהִי כָּל־הַנֹּפְלִים בַּיּוֹם הַהוּא
26 מֵאִישׁ וְעַד־אִשָּׁה שְׁנֵים עָשָׂר אֶלֶף כֹּל אַנְשֵׁי[a] הָעָי׃ 26 וִיהוֹשֻׁעַ[a] לֹא־
הֵשִׁיב יָדוֹ אֲשֶׁר נָטָה בַּכִּידוֹן עַד אֲשֶׁר הֶחֱרִים אֵת כָּל־יֹשְׁבֵי הָעָי׃
ל 27 רַק הַבְּהֵמָה וּשְׁלַל הָעִיר הַהִיא בָּזְזוּ לָהֶם יִשְׂרָאֵל[a] כִּדְבַר יְהוָה
ב חד מל וחד חס. ב 28 אֲשֶׁר צִוָּה אֶת־יְהוֹשֻׁעַ׃ 28 וַיִּשְׂרֹף יְהוֹשֻׁעַ אֶת־הָעָי[a] וַיְשִׂימֶהָ תֵּל־
ד[24] עוֹלָם שְׁמָמָה עַד הַיּוֹם הַזֶּה׃ 29 וְאֶת־מֶלֶךְ הָעַי תָּלָה עַל־הָעֵץ עַד־
ג ב מל וחד חס[27] עֵת הָעֶרֶב וּכְבוֹא הַשֶּׁמֶשׁ צִוָּה יְהוֹשֻׁעַ וַיּוֹרִידוּ אֶת־נִבְלָתוֹ מִן־הָעֵץ
ד[28] מל וכל כתיב דכות ב מ א. ג וַיַּשְׁלִיכוּ אוֹתָהּ אֶל־[a]פֶּתַח שַׁעַר הָעִיר[a] וַיָּקִימוּ עָלָיו גַּל־אֲבָנִים גָּדוֹל
עַד הַיּוֹם הַזֶּה׃ פ
30 אָז יִבְנֶה יְהוֹשֻׁעַ מִזְבֵּחַ לַיהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל בְּהַר עֵיבָל׃
יד בסיפ. ל בסיפ[18]. ג ול בלישׁ בסיפ[19] 31 כַּאֲשֶׁר צִוָּה מֹשֶׁה עֶבֶד־יְהוָה אֶת־[a]בְּנֵי יִשְׂרָאֵל כַּכָּתוּב[b] בִּסֵּפֶר[c]
ז וכל כלית דכות[29] תּוֹרַת[b] מֹשֶׁה מִזְבַּח אֲבָנִים שְׁלֵמוֹת אֲשֶׁר לֹא־הֵנִיף עֲלֵיהֶן בַּרְזֶל וַיַּעֲלוּ
32 עָלָיו עֹלוֹת לַיהוָה וַיִּזְבְּחוּ שְׁלָמִים׃ 32 וַיִּכְתֹּב־שָׁם עַל־הָאֲבָנִים אֵת
ס׳ ד[30] מִשְׁנֵה תּוֹרַת מֹשֶׁה [a]אֲשֶׁר כָּתַב[a] לִפְנֵי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל׃ 33 וְכָל־יִשְׂרָאֵל

[17] Mm 1071. [18] Mp sub loco. [19] Mm 1286. [20] Mm 1287. [21] Mm 2059. [22] Mm 3838. [23] Mm 97. [24] Mm 1752. [25] Mm 667. [26] Mm 1009. [27] Mm 1186. [28] Mm 415. [29] Mm 1197. [30] Mm 1155.

20 [a] G *οἱ κάτοικοι* = יֹשְׁבֵי cf 25[a] || [b] pc Mss ע העיר || [c–c] > G* || [d] nonn Mss pr אֶל || **21** [a] pc Mss העיר || **22** [a] G(Ⓣ) *καταλειφθῆναι*, l הִשְׁאִי(י)ר cf 10,33[a] 11,8[c]; prp הַ cf S || [b] mlt Mss BSⓉ לָהֶם || **24** [a–a] > G* || [b] G sg || [c–c] G *Ἰησοῦς* || **25** [a] G *τοὺς κατοικοῦντας* cf 20[a] et 24.26 || **26** [a] > G*, homtel? || **27** [a] Ⓒ mlt Mss GSⓉ[f Ms]ע pr בְּנֵי || **28** [a] Ms* GO העיר || **29** [a–a] G* *τὸν βόθρον* = הַפֶּחָת || **30** [a] G tr 30–35 post 9,2 || **31** [a] pc Mss אל || [b–b] Ms* G בתורת cf 34[a–a] || **32** [a–a] > G*, prb gl.

וּזְקֵנָיו וְשֹׁטְרִים[a] וְשֹׁפְטָיו עֹמְדִים מִזֶּה וּמִזֶּה לָאָרוֹן נֶגֶד הַכֹּהֲנִים ב[31] . ל . יג[32]
הַלְוִיִּם נֹשְׂאֵי בְּרִית־יְהוָה כַּגֵּר כָּאֶזְרָח חֶצְיוֹ אֶל־מוּל הַר־ כו . נו בלוש וכל מלכים דכות . ג[33] . ו בנביא[34]
גְּרִזִים[b] וְהֶחְצְיוֹ[c] אֶל־מוּל הַר־עֵיבָל כַּאֲשֶׁר צִוָּה מֹשֶׁה עֶבֶד־יְהוָה ל . ו בנביא . יד בסיפ
לְבָרֵךְ אֶת־הָעָם יִשְׂרָאֵל בָּרִאשֹׁנָה׃ 34 וְאַחֲרֵי־כֵן קָרָא אֶת־כָּל־ 34 ט[35] . ג[36] . כב[37] . ל וכל אוריית דכות ב מ ב[38]
דִּבְרֵי הַתּוֹרָה הַבְּרָכָה וְהַקְלָלָה כְּכֹל־הַכָּתוּב[a] בְּסֵפֶר הַתּוֹרָה׃
35 לֹא־הָיָה דָבָר מִכֹּל אֲשֶׁר־צִוָּה מֹשֶׁה אֲשֶׁר לֹא־קָרָא יְהוֹשֻׁעַ נֶגֶד 35 ז ר״ם בסיפ
כָּל־קְהַל יִשְׂרָאֵל וְהַנָּשִׁים[a] וְהַטַּף וְהַגֵּר הַהֹלֵךְ בְּקִרְבָּם׃ פ

9 1 וַיְהִי כִּשְׁמֹעַ כָּל־הַמְּלָכִים אֲשֶׁר בְּעֵבֶר הַיַּרְדֵּן בָּהָר וּבַשְּׁפֵלָה 9
וּבְכֹל חוֹף הַיָּם הַגָּדוֹל אֶל־מוּל הַלְּבָנוֹן הַחִתִּי וְהָאֱמֹרִי[a] הַכְּנַעֲנִי[b] ו בנביא . סימן׳ ת מ כ פ ס
הַפְּרִזִּי[c] הַחִוִּי[d] וְהַיְבוּסִי׃ 2 וַיִּתְקַבְּצוּ יַחְדָּו לְהִלָּחֵם עִם־יְהוֹשֻׁעַ וְעִם־ 2 ז . ל בסיפ
יִשְׂרָאֵל פֶּה אֶחָד׃[a] פ 3 וְיֹשְׁבֵי גִבְעוֹן שָׁמְעוּ אֵת[a] אֲשֶׁר עָשָׂה 3 ג
יְהוֹשֻׁעַ[b] לִירִיחוֹ וְלָעָי׃ 4 וַיַּעֲשׂוּ גַם־הֵמָּה בְּעָרְמָה וַיֵּלְכוּ וַיִּצְטַיָּרוּ[a] 4 ל . ב[2] . ל
וַיִּקְחוּ שַׂקִּים בָּלִים לַחֲמוֹרֵיהֶם וְנאֹדוֹת יַיִן בָּלִים וּמְבֻקָּעִים וּמִצְרָרִים׃ ג . ל מל . ג . ל וחס
5 וּנְעָלוֹת בָּלוֹת וּמְטֻלָּאוֹת בְּרַגְלֵיהֶם וּשְׂלָמוֹת בָּלוֹת עֲלֵיהֶם וְכֹל־ 5 ל ומל . ד . ל
לֶחֶם צֵידָם יָבֵשׁ הָיָה נִקֻּדִּים׃[a] 6 וַיֵּלְכוּ אֶל־יְהוֹשֻׁעַ אֶל־הַמַּחֲנֶה 6 ב
הַגִּלְגָּל וַיֹּאמְרוּ אֵלָיו[a] וְאֶל־אִישׁ[b] יִשְׂרָאֵל מֵאֶרֶץ רְחוֹקָה בָּאנוּ וְעַתָּה ב[a]
כִּרְתוּ־לָנוּ בְּרִית׃ 7 וַיֹּאמְרוּ[a] אִישׁ[b]־יִשְׂרָאֵל אֶל־הַחִוִּי אוּלַי בְּקִרְבִּי 7 ויאמר חד מן ג כת כן ק וקר׳ יא[a]
אַתָּה יוֹשֵׁב וְאֵיךְ אֶכְרָת[c]־לְךָ בְּרִית׃ 8 וַיֹּאמְרוּ אֶל־יְהוֹשֻׁעַ עַבְדֶיךָ 8 מט[a] מל בנביא ול בסיפ . אכרת ק חד מן ב[c] כת מל בלישׁ
אֲנָחְנוּ וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם יְהוֹשֻׁעַ מִי אַתֶּם וּמֵאַיִן תָּבֹאוּ׃ 9 וַיֹּאמְרוּ אֵלָיו ה[2]
מֵאֶרֶץ רְחוֹקָה מְאֹד בָּאוּ עֲבָדֶיךָ לְשֵׁם יְהוָה אֱלֹהֶיךָ כִּי־שָׁמַעְנוּ
שִׁמְעֹה[a] וְאֵת כָּל־אֲשֶׁר עָשָׂה בְּמִצְרָיִם׃ 10 וְאֵת ׀ כָּל־אֲשֶׁר עָשָׂה לִשְׁנֵי 10 ד וכל נדרים דכות
מַלְכֵי הָאֱמֹרִי אֲשֶׁר בְּעֵבֶר הַיַּרְדֵּן לְסִיחוֹן מֶלֶךְ חֶשְׁבּוֹן וּלְעוֹג מֶלֶךְ־

[31] Mm 3374. [32] Mm 1188. [33] Mm 804. [34] Mp sub loco. [35] Mm 969. [36] Mm 1288. [37] Mm 1743. [38] Dt 27,26 et 31,24. Cp 9 [1] Okhl 274. [2] Mm 1289. [3] Mm 1290. [4] Mm 2580. [5] Mp sub loco. [6] Mm 1291. [7] Mm 1292.

33 [a] pc Mss 𝔊$^{\text{B min}}$𝔖𝔗 יָרִיו– ‖ [b] sic L, mlt Mss Edd זִים– ‖ [c] prb contaminatum ex והחצי (cf 𝔊* *ἥμισυ*) et חציו ‖ **34** [a–a] 𝔊 *ἐν τῷ νόμῳ Μωυσῆ* cf 31 [b–b] ‖ **35** [a] 𝔊 pr *τοῖς ἀνδράσιν* = הָאֲנָשִׁים ‖ **Cp 9,1** [a] 𝔊 + *καὶ οἱ Γεργεσαῖοι* = וְהַגִּרְגָּשִׁי ‖ [b] pc Mss 𝔊𝔖𝔗^{Ms} וְה׳ ‖ [c] nonn Mss 𝔊𝔖𝔗^{Ms} וְה׳ ‖ [d] pc Mss 𝔊𝔖 וְה׳ ‖ **2** [a] cf 8,30[a] ‖ **3** [a] pc Mss 𝔊𝔙 + כָּל– ‖ [b] 𝔊* *κύριος* = יהוה ‖ **4** [a] l prb c nonn Mss Vrs ידו– cf 12 ‖ **5** [a] 𝔊 pr *καί* ‖ **6** [a] 𝔊 *πρὸς Ἰησοῦν* ‖ [b] Ms 𝔄 בְּנֵי, 𝔊^{OLC}(𝔙) *πάντα* = כָּל– ‖ **7** [a] mlt Mss 𝔗 ut Q, K 𝔊 𝔖𝔗^{Edd}𝔙 רוּ– cf 6,7[a] ‖ [b] 𝔊 *οἱ υἱοί* = בְּנֵי ‖ [c] K רוֹת– ‖ **9** [a] 𝔊(𝔖𝔗$^{\text{f Ms}}$) *τὸ ὄνομα αὐτοῦ* = שְׁמוֹ.

11 הַבָּשָׁן אֲשֶׁר בְּעַשְׁתָּרוֹת׃ 11 וַיֹּאמְרוּ אֲלֵינוּ זִקְנֵינוּ וְכֹל־יֹשְׁבֵי אַרְצֵנוּ ב חד מל וחד חס . ח[8]
לֵאמֹר קְחוּ בְיֶדְכֶם צֵידָה לַדָּרֶךְ וּלְכוּ לִקְרָאתָם וַאֲמַרְתֶּם אֲלֵיהֶם כ
12 עַבְדֵיכֶם אֲנָחְנוּ וְעַתָּה כִּרְתוּ־לָנוּ בְּרִית׃ 12 זֶה ׀ לַחְמֵנוּ חַם הִצְטַיַּדְנוּ ג ר״פ בטע לגר[9]
אֹתוֹ מִבָּתֵּינוּ[a] בְּיוֹם צֵאתֵנוּ לָלֶכֶת אֲלֵיכֶם וְעַתָּה הִנֵּה יָבֵשׁ וְהָיָה
13 נִקְדָּים׃ 13 וְאֵלֶּה נאדות נְאדוֹת הַיַּיִן אֲשֶׁר מִלֵּאנוּ חֲדָשִׁים וְהִנֵּה הִתְבַּקָּעוּ ב . ל . ל
14 [a]וְאֵלֶּה שַׂלְמוֹתֵינוּ[a] וּנְעָלֵינוּ בָּלוּ[a] מֵרֹב הַדֶּרֶךְ מְאֹד׃ 14 וַיִּקְחוּ הָאֲנָשִׁים[a] ל ומל . ד . ל
15 מִצֵּידָם וְאֶת־פִּי[b] יְהוָה לֹא שָׁאָלוּ׃ 15 וַיַּעַשׂ לָהֶם יְהוֹשֻׁעַ שָׁלוֹם וַיִּכְרֹת ל . ג
לָהֶם בְּרִית לְחַיוֹתָם וַיִּשְׁבְּעוּ לָהֶם נְשִׂיאֵי הָעֵדָה׃ ל ומל[10]
16 וַיְהִי ׀ מִקְצֵה שְׁלֹשֶׁת יָמִים אַחֲרֵי אֲשֶׁר־כָּרְתוּ לָהֶם בְּרִית ה
17 וַיִּשְׁמְעוּ כִּי־קְרֹבִים הֵם אֵלָיו וּבְקִרְבּוֹ הֵם יֹשְׁבִים׃ 17 וַיִּסְעוּ בְנֵי־ ג[11]
יִשְׂרָאֵל וַיָּבֹאוּ אֶל־עָרֵיהֶם [a]בַּיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי[a] וְעָרֵיהֶם גִּבְעוֹן וְהַכְּפִירָה
18 וּבְאֵרוֹת וְקִרְיַת יְעָרִים׃ 18 וְלֹא הִכּוּם בְּנֵי יִשְׂרָאֵל כִּי־נִשְׁבְּעוּ לָהֶם ב ומל[12]
נְשִׂיאֵי הָעֵדָה בַּיהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל וַיִּלֹּנוּ כָל־הָעֵדָה עַל־הַנְּשִׂיאִם׃ ל
19 וַיֹּאמְרוּ כָל־הַנְּשִׂיאִם אֶל־כָּל־הָעֵדָה אֲנַחְנוּ נִשְׁבַּעְנוּ לָהֶם בַּיהוָה ל
20 אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל וְעַתָּה לֹא נוּכַל לְנֹגַּע בָּהֶם׃ 20 זֹאת נַעֲשֶׂה לָהֶם ג ב חס וחד מל[13]
וְהַחֲיֶה אוֹתָם וְלֹא־יִהְיֶה עָלֵינוּ קֶצֶף עַל־הַשְּׁבוּעָה אֲשֶׁר־נִשְׁבַּעְנוּ ל
21 לָהֶם׃ 21 [a]וַיֹּאמְרוּ[a] אֲלֵיהֶם הַנְּשִׂיאִם[a] יְחָיּוּ[b] וַיִּהְיוּ[b] חֹטְבֵי עֵצִים וְשֹׁאֲבֵי־ ב בנביא[14] . ז[15]
22 מַיִם לְכָל־הָעֵדָה[c] כַּאֲשֶׁר דִּבְּרוּ לָהֶם הַנְּשִׂיאִם׃ 22 וַיִּקְרָא ׀ לָהֶם ל
יְהוֹשֻׁעַ וַיְדַבֵּר אֲלֵיהֶם לֵאמֹר לָמָּה רִמִּיתֶם אֹתָנוּ לֵאמֹר רְחוֹקִים ז מל בליש[16]
23 אֲנַחְנוּ מִכֶּם מְאֹד וְאַתֶּם בְּקִרְבֵּנוּ יֹשְׁבִים׃ 23 וְעַתָּה אֲרוּרִים אַתֶּם ג ומל[17]
וְלֹא[a] יִכָּרֵת מִכֶּם עֶבֶד וְחֹטְבֵי[b] עֵצִים [c]וְשֹׁאֲבֵי[d]־מַיִם[c] לְבֵית אֱלֹהָי׃ ד[18] . ל
24 וַיַּעֲנוּ אֶת־יְהוֹשֻׁעַ וַיֹּאמְרוּ כִּי ׀ הֻגַּד הֻגַּד לַעֲבָדֶיךָ אֵת[a] אֲשֶׁר צִוָּה ב[19]
יְהוָה אֱלֹהֶיךָ אֶת־מֹשֶׁה עַבְדּוֹ לָתֵת לָכֶם אֶת־כָּל־הָאָרֶץ וּלְהַשְׁמִיד יד . ד[20]
אֶת־כָּל־יֹשְׁבֵי ׀ הָאָרֶץ מִפְּנֵיכֶם וַנִּירָא מְאֹד לְנַפְשֹׁתֵינוּ מִפְּנֵיכֶם וַנַּעֲשֶׂה ד[21] . ל ומל ותרי[22] דכות נירא . ל

[8] Mm 2556. [9] Mm 3714. [10] וחד ולחייהם Ps 33,19. [11] Mm 3646. [12] Mm 1293. [13] Mm 133. [14] Mp sub loco. [15] Mm 1294. [16] Mm 3780. [17] Mm 1682. [18] Mm 65. [19] Mm 1295. [20] Mm 1209. [21] Mm 1296. [22] Jer 5,24 et Ps 46,3.

10 [a] G + *καὶ ἐν Εδραΐν* cf 12,4 et Dt 1,4 ‖ **12** [a] > G* ‖ **13** [a–a] G*(L) *καὶ τὰ ἱμάτια ἡμῶν* = וְשׂ ‖ **14** [a] G *οἱ ἄρχοντες* = הַנְּשִׂיאִם ‖ [b] > G* ‖ **17** [a–a] > G* ‖ **21** [a–a] > G*L ‖ [b] G(ST) *καὶ ἔσονται* = וְהָיוּ ‖ [c] G^{Mss} + *καὶ ἐποίησαν (-σεν) πᾶσα ἡ συναγωγή* = וַיַּעֲשׂוּ כָל־הָעֵדָה; S^{W} + *whww lqtj qjs' wmljn mj' lknwšth dmrj' 'dm' ljwmn'* = וַיִּהְיוּ חטבי עצים ושאבי מים לַעֲדַת יְהוָה cf S^{A} ‖ **23** [a] G om cop ‖ [b] mlt Mss G^{Mss} ST^{fMs}L ח׳; GSL sg ‖ [c–c] > G* ‖ [d] G^{OLC}SL sg ‖ **24** [a] 2 Mss + כל cf G.

25 אֶת־הַדָּבָר הַזֶּה׃ 25 וְעַתָּה הִנֵּנוּ בְיָדֶךָ כַּטּוֹב ׀ וְכַיָּשָׁר בְּעֵינֶיךָ לַעֲשׂוֹת
26 לָנוּ עֲשֵׂה׃ 26 וַיַּעַשׂ לָהֶם כֵּן [a]וַיַּצֵּל אוֹתָם מִיַּד בְּנֵי־[b]יִשְׂרָאֵל וְלֹא
27 הָרָגֻם׃ 27 וַיִּתְּנֵם יְהוֹשֻׁעַ בַּיּוֹם הַהוּא חֹטְבֵי עֵצִים וְשֹׁאֲבֵי מַיִם לָעֵדָה [a]
פ וּלְמִזְבַּח יְהוָה [b] עַד־הַיּוֹם הַזֶּה אֶל [c]־הַמָּקוֹם אֲשֶׁר יִבְחָר [d]׃

10 1 וַיְהִי ׀ כִּשְׁמֹעַ [a]אֲדֹנִי־צֶדֶק [b] מֶלֶךְ יְרוּשָׁלַם כִּי־לָכַד יְהוֹשֻׁעַ
אֶת־הָעַי ׀ וַיַּחֲרִימָהּ ׀ כַּאֲשֶׁר עָשָׂה לִירִיחוֹ וּלְמַלְכָּהּ כֵּן־עָשָׂה לָעָי
וּלְמַלְכָּהּ וְכִי ׀׀ הוֹשְׁלִימוּ ׀ יֹשְׁבֵי ׀ גִּבְעוֹן ׀ אֶת־[c]יִשְׂרָאֵל וַיִּהְיוּ בְּקִרְבָּם׃
2 וַיִּירְאוּ [a] מְאֹד כִּי עִיר גְּדוֹלָה גִּבְעוֹן כְּאַחַת עָרֵי הַמְּמְלָכָה וְכִי ׀ [b]הָיְא
גְדוֹלָה מִן־הָעַי [b] וְכָל־אֲנָשֶׁיהָ גִּבֹּרִים׃ 3 וַיִּשְׁלַח [a]אֲדֹנִי־צֶדֶק [a] מֶלֶךְ
3 יְרוּשָׁלַם אֶל־הוֹהָם מֶלֶךְ־חֶבְרוֹן וְאֶל־פִּרְאָם מֶלֶךְ־יַרְמוּת וְאֶל־
יָפִיעַ מֶלֶךְ־לָכִישׁ וְאֶל־דְּבִיר מֶלֶךְ־עֶגְלוֹן לֵאמֹר׃ 4 עֲלוּ־אֵלַי וְעִזְרֻנִי
4 וְנַכֶּה אֶת־גִּבְעוֹן כִּי־הִשְׁלִימָה ׀ אֶת־יְהוֹשֻׁעַ וְאֶת־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל׃ 5 וַיֵּאָסְפוּ
5 וַיַּעֲלוּ חֲמֵשֶׁת ׀ מַלְכֵי הָאֱמֹרִי מֶלֶךְ יְרוּשָׁלַם מֶלֶךְ־חֶבְרוֹן מֶלֶךְ־יַרְמוּת
מֶלֶךְ־לָכִישׁ מֶלֶךְ־עֶגְלוֹן הֵם וְכָל־מַחֲנֵיהֶם וַיַּחֲנוּ עַל־גִּבְעוֹן וַיִּלָּחֲמוּ
6 עָלֶיהָ׃ 6 וַיִּשְׁלְחוּ אַנְשֵׁי [a] גִּבְעוֹן אֶל־יְהוֹשֻׁעַ אֶל־הַמַּחֲנֶה הַגִּלְגָּלָה
לֵאמֹר אַל־תֶּרֶף יָדֶיךָ [b] מֵעֲבָדֶיךָ עֲלֵה אֵלֵינוּ מְהֵרָה וְהוֹשִׁיעָה לָּנוּ
7 וְעָזְרֵנוּ כִּי נִקְבְּצוּ אֵלֵינוּ כָּל־מַלְכֵי הָאֱמֹרִי יֹשְׁבֵי הָהָר׃ 7 וַיַּעַל יְהוֹשֻׁעַ
פ מִן־הַגִּלְגָּל הוּא וְכָל־עַם הַמִּלְחָמָה עִמּוֹ וְכָל־[a]גִּבּוֹרֵי הֶחָיִל׃
8 וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־יְהוֹשֻׁעַ אַל־תִּירָא ׀ מֵהֶם כִּי בְיָדְךָ [a] נְתַתִּים סׄ
9 לֹא־[b]יַעֲמֹד אִישׁ מֵהֶם בְּפָנֶיךָ׃ 9 וַיָּבֹא אֲלֵיהֶם יְהוֹשֻׁעַ פִּתְאֹם כָּל־
הַלַּיְלָה עָלָה מִן־הַגִּלְגָּל׃ 10 וַיְהֻמֵּם יְהוָה לִפְנֵי יִשְׂרָאֵל וַיַּכֵּם [a] מַכָּה־
גְדוֹלָה בְּגִבְעוֹן וַיִּרְדְּפֵם [b] דֶּרֶךְ מַעֲלֵה בֵית־חוֹרֹן וַיַּכֵּם [b] עַד־עֲזֵקָה

[23] Mm 1297. [24] חד והרגום 1 Ch 7,21. [25] Mm 1298. **Cp 10** [1] Mm 2059. [2] Mm 3633. [3] Mm 271. [4] Mm 1817. [5] Mm 3578. [6] Mm 477. [7] Mm 4189. [8] Mm 2108. [9] Mm 3222. [10] Mm 912.

26 [a] > 𝔏 ‖ [b] > 2 Mss* 𝔖 ‖ **27** [a] 𝔊 *πάσῃ τῇ συναγωγῇ* = לְכָל־הָעֵדָה ‖ [b] 𝔊 *τοῦ θεοῦ* = אֱלֹהִים; 𝔊* + *διὰ τοῦτο ἐγένοντο οἱ κατοικοῦντες Γαβαων ξυλοκόποι καὶ ὑδροφόροι τοῦ θυσιαστηρίου τοῦ θεοῦ*, 𝔄𝔯 homtel? ‖ [c] 𝔊 pr *καί* ‖ [d] 𝔊*(𝔖𝔙) + *κύριος* ‖ **Cp 10,1** [a] 𝔏 כְּ (ben Naft) ‖ [b–b] 𝔊 *Αδωνιβεζεκ* cf Jdc 1,5–7 ‖ [c] 𝔊 + *Ἰησοῦν καὶ πρός* = יְהוֹשֻׁעַ וְאֶת־ cf 4 ‖ **2** [a] Ms 𝔖^{W}𝔙 sg ‖ [b–b] > 𝔊* ‖ **3** [a–a] ut 1 [b–b] ‖ **6** [a] 𝔊(𝔙) *οἱ κατοικοῦντες* = יֹשְׁבֵי ‖ [b] nonn Mss Edd יד בידיך ‖ **7** [a] > 𝔙, 𝔊 om וְ ‖ **8** [a] 𝔎 in 𝔅 et 𝔊𝔖𝔙 בְּיָדֶיךָ ‖ [b] pc Mss 𝔖𝔗 וְלֹא ‖ **10** [a] 𝔊* + *κύριος*, 𝔖(𝔗^{f}) *wmḥw 'nwn* = וַיַּכֵּם ‖ [b] 𝔊*𝔖𝔗^{f} pl = ם֫.

11 וְעַד־מַקֵּדָה׃ 11 וַיְהִי בְּנָסָם | מִפְּנֵי[a] יִשְׂרָאֵל הֵם בְּמוֹרַד בֵּית־חוֹרֹן ד בטע בסיפ׳. ג ב פת וחד קמ[11]
וַיהוָה הִשְׁלִיךְ עֲלֵיהֶם אֲבָנִים גְּדֹלוֹת מִן־הַשָּׁמַיִם עַד־עֲזֵקָה וַיָּמֻתוּ
רַבִּים אֲשֶׁר־מֵתוּ בְּאַבְנֵי הַבָּרָד מֵאֲשֶׁר הָרְגוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בֶּחָרֶב׃ ס
12 אָז יְדַבֵּר יְהוֹשֻׁעַ לַיהוָה בְּיוֹם תֵּת יְהוָה[a] אֶת־הָאֱמֹרִי לִפְנֵי בְּנֵי[b] ב[12]
יִשְׂרָאֵל וַיֹּאמֶר | לְעֵינֵי[c] יִשְׂרָאֵל[d] ל
שֶׁמֶשׁ בְּגִבְעוֹן דֹּם וְיָרֵחַ בְּעֵמֶק אַיָּלוֹן׃ ג[13]. ט. ט[13]
13 וַיִּדֹּם הַשֶּׁמֶשׁ וְיָרֵחַ עָמָד עַד־יִקֹּם גּוֹי אֹיְבָיו[a] ב[15]. ט. ב. ב חד חס וחד מל[15]
הֲלֹא־הִיא כְתוּבָה[c] עַל־סֵפֶר[e] הַיָּשָׁר[b] וַיַּעֲמֹד הַשֶּׁמֶשׁ בַּחֲצִי הַשָּׁמַיִם ג. ב. ל
14 וְלֹא־אָץ לָבוֹא כְּיוֹם תָּמִים׃ 14 וְלֹא הָיָה כַיּוֹם הַהוּא לְפָנָיו וְאַחֲרָיו ו. יא[17]. כח[12] ג מנה ר״פ. ל. ד דקדים אחריו
לִשְׁמֹעַ יְהוָה[a] בְּקוֹל אִישׁ כִּי יְהוָה נִלְחָם לְיִשְׂרָאֵל׃ פ
15 [a]וַיָּשָׁב יְהוֹשֻׁעַ וְכָל־יִשְׂרָאֵל עִמּוֹ אֶל־הַמַּחֲנֶה הַגִּלְגָּלָה׃ 16 וַיָּנֻסוּ לה וכל ר״פ דכות. ו[18]
17 חֲמֵשֶׁת הַמְּלָכִים הָאֵלֶּה וַיִּחְבְּאוּ בַמְּעָרָה בְּמַקֵּדָה׃ 17 וַיֻּגַּד לִיהוֹשֻׁעַ ל. כד[19]
18 לֵאמֹר נִמְצְאוּ חֲמֵשֶׁת הַמְּלָכִים נֶחְבְּאִים בַּמְּעָרָה בְּמַקֵּדָה׃ 18 וַיֹּאמֶר ל. יז
יְהוֹשֻׁעַ גֹּלּוּ אֲבָנִים גְּדֹלוֹת אֶל־פִּי הַמְּעָרָה וְהַפְקֵדוּ עָלֶיהָ אֲנָשִׁים ב וחס. ה[20]. ל
19 לְשָׁמְרָם׃ 19 וְאַתֶּם אַל־תַּעַמְדוּ רִדְפוּ אַחֲרֵי אֹיְבֵיכֶם וְזַנַּבְתֶּם אוֹתָם
אַל־תִּתְּנוּם לָבוֹא אֶל־עָרֵיהֶם כִּי נְתָנָם יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם בְּיֶדְכֶם׃
20 וַיְהִי כְכַלּוֹת יְהוֹשֻׁעַ וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל לְהַכּוֹתָם מַכָּה גְּדוֹלָה־מְאֹד עַד־ הי וכל ר״פ דכות[21]. ב
21 תֻּמָּם וְהַשְּׂרִידִים שָׂרְדוּ מֵהֶם וַיָּבֹאוּ אֶל־עָרֵי הַמִּבְצָר׃ 21 וַיָּשֻׁבוּ כָל־ ב בליש
הָעָם [a]אֶל־הַמַּחֲנֶה אֶל־יְהוֹשֻׁעַ מַקֵּדָה בְּשָׁלוֹם לֹא־חָרַץ לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל ל
22 לְאִישׁ[b] אֶת־לְשֹׁנוֹ׃ 22 וַיֹּאמֶר יְהוֹשֻׁעַ פִּתְחוּ אֶת־פִּי הַמְּעָרָה וְהוֹצִיאוּ יו. ו
23 אֵלַי אֶת־חֲמֵשֶׁת הַמְּלָכִים הָאֵלֶּה מִן־הַמְּעָרָה׃ 23 וַיַּעֲשׂוּ כֵן וַיֹּצִיאוּ יג[22]
אֵלָיו אֶת־חֲמֵשֶׁת הַמְּלָכִים הָאֵלֶּה מִן־הַמְּעָרָה אֶת | מֶלֶךְ יְרוּשָׁלַם אֶת־
מֶלֶךְ חֶבְרוֹן אֶת־מֶלֶךְ יַרְמוּת אֶת־מֶלֶךְ לָכִישׁ אֶת־מֶלֶךְ עֶגְלוֹן׃
24 וַיְהִי כְהוֹצִיאָם[a] [b]אֶת־הַמְּלָכִים הָאֵלֶּה[b] אֶל־יְהוֹשֻׁעַ וַיִּקְרָא יְהוֹשֻׁעַ ב רמל

[11] Mm 1299. [12] Mp sub loco. [13] Mm 3263. [14] Mm 1356. [15] Mm 3247. [16] Dt 32,43. [17] Mm 1630. [18] Mm 1817. [19] Mm 2228. [20] Mm 1334. [21] Mm 470. [22] Mm 2610.

11 [a] 2 Mss 𝔊𝔗[Mss]𝔙 + בְּנֵי ‖ **12** [a] 𝔊* ὁ θεός ‖ [b] > 𝔊*𝔖 ‖ [c] 𝔊(𝔖) + Ἰησοῦς ‖ [d–d] > 𝔊* ‖ [e] Ms* 𝔖 + בְּנֵי ‖ **13** [a] 𝔊𝔗 suff pl ‖ [b–b] > 𝔊* ‖ [c–c] Ms* 𝔖𝔙 בְּסֵפֶר ‖ **14** [a] 𝔊 θεόν ‖ **15** [a] > 𝔊* ‖ **21** [a–a] > 𝔊* ‖ [b] prb dl ל (dttg) cf 𝔊; frt l כֻּלָּם sec Ex 11,7 ‖ **24** [a] 2 Mss בְּהַ׳ ‖ [b–b] > 𝔊.

יב יתיר א ס״ת[23] אֶל־כָּל־אִישׁ[b] יִשְׂרָאֵל וַיֹּאמֶר[c] אֶל־קְצִינֵי אַנְשֵׁי הַמִּלְחָמָה הַהֹלְכִים[e]
יז . ב אִתּוֹ קִרְבוּ שִׂימוּ אֶת־רַגְלֵיכֶם עַל־צַוְּארֵי הַמְּלָכִים הָאֵלֶּה וַיִּקְרְבוּ
לה 25 וַיָּשִׂימוּ אֶת־רַגְלֵיהֶם עַל־צַוְּארֵיהֶם׃ 25 וַיֹּאמֶר אֲלֵיהֶם יְהוֹשֻׁעַ אַל־
ג . ב[24] תִּירְאוּ וְאַל־תֵּחַתּוּ חִזְקוּ וֶאֱמָצוּ כִּי כָּכָה יַעֲשֶׂה יְהוָה לְכָל־אֹיְבֵיכֶם
ל . ד[25] , ל 26 אֲשֶׁר אַתֶּם נִלְחָמִים אוֹתָם[a]׃ 26 וַיַּכֵּם יְהוֹשֻׁעַ אַחֲרֵי־כֵן וַיְמִיתֵם וַיִּתְלֵם
ל . ד בטע בסיפ 27 עַל חֲמִשָּׁה עֵצִים וַיִּהְיוּ תְלוּיִם עַל־הָעֵצִים עַד־הָעָרֶב׃ 27 וַיְהִי לְעֵת |
יד[20] מל וכל שמואל וכתיב דכות׳ ב מ״ה . ל ומל . ב חד מל נחד חס[27] 27 בְּוֹא הַשֶּׁמֶשׁ צִוָּה יְהוֹשֻׁעַ וַיּוֹרִידוּם מֵעַל הָעֵצִים וַיַּשְׁלִכוּם אֶל־הַמְּעָרָה
לה ד מנה חס . ג[28] אֲשֶׁר נֶחְבְּאוּ־שָׁם וַיָּשִׂמוּ אֲבָנִים גְּדֹלוֹת עַל־פִּי הַמְּעָרָה עַד־עֶצֶם הַיּוֹם׃
ל . ג 28 הַזֶּה׃ פ 28 וְאֶת־מַקֵּדָה לָכַד יְהוֹשֻׁעַ בַּיּוֹם הַהוּא וַיַּכֶּהָ לְפִי־חָרֶב
ו . ל חס [a]וְאֶת־מַלְכָּהּ[a] הֶחֱרִם אוֹתָם[b] וְאֶת־כָּל־הַנֶּפֶשׁ אֲשֶׁר־בָּהּ לֹא הִשְׁאִיר
כט וכל משיחה מצרים אשור ישראל דכות[20] . כט וכל משיחה מצרים אשור ישראל דכות[29] שָׂרִיד וַיַּעַשׂ לְמַלְכָּהּ מַקֵּדָה כַּאֲשֶׁר עָשָׂה לְמֶלֶךְ יְרִיחוֹ׃ 29 וַיַּעֲבֹר
לה וכל ר״פ דכות 30 יְהוֹשֻׁעַ וְכָל־יִשְׂרָאֵל עִמּוֹ מִמַּקֵּדָה לִבְנָה וַיִּלָּחֶם עַם[a]־לִבְנָה׃ 30 וַיִּתֵּן
ו . ג יְהוָה גַּם־[a]אוֹתָהּ בְּיַד יִשְׂרָאֵל וְאֶת־מַלְכָּהּ וַיַּכֶּהָ לְפִי־חָרֶב וְאֶת־כָּל־
ל הַנֶּפֶשׁ אֲשֶׁר־בָּהּ לֹא־הִשְׁאִיר בָּהּ[b] שָׂרִיד וַיַּעַשׂ לְמַלְכָּהּ כַּאֲשֶׁר עָשָׂה
כט וכל משיח המצרים אשור ישראל דכות[29] . לה וכל ר״פ דכות לְמֶלֶךְ יְרִיחוֹ׃ ס 31 וַיַּעֲבֹר יְהוֹשֻׁעַ וְכָל־יִשְׂרָאֵל עִמּוֹ מִלִּבְנָה
ו[30] 32 לָכִישָׁה וַיִּחַן עָלֶיהָ וַיִּלָּחֶם בָּהּ׃ 32 וַיִּתֵּן יְהוָה אֶת־לָכִישׁ בְּיַד יִשְׂרָאֵל
ג וַיִּלְכְּדָהּ בַּיּוֹם הַשֵּׁנִי וַיַּכֶּהָ לְפִי־חָרֶב [a]וְאֶת־כָּל־הַנֶּפֶשׁ אֲשֶׁר־בָּהּ[a]
ל וחס [b]כְּכֹל אֲשֶׁר־[b]עָשָׂה לִלִבְנָה׃ פ 33 אָז עָלָה הֹרָם מֶלֶךְ גֶּזֶר לַעְזֹר
לא[f] אֶת־לָכִישׁ וַיַּכֵּהוּ יְהוֹשֻׁעַ וְאֶת־עַמּוֹ עַד־בִּלְתִּי הִשְׁאִיר[a]־לוֹ שָׂרִיד׃
לה וכל ר״פ דכות . ל 34 וַיַּעֲבֹר יְהוֹשֻׁעַ וְכָל־יִשְׂרָאֵל עִמּוֹ מִלָּכִישׁ עֶגְלֹנָה וַיִּחֲנוּ עָלֶיהָ וַיִּלָּחֲמוּ
ה ג מל וב חס[32] . ד 34 עָלֶיהָ׃ 35 וַיִּלְכְּדוּהָ בַּיּוֹם הַהוּא וַיַּכֻּהָ לְפִי־חָרֶב וְאֵת כָּל־הַנֶּפֶשׁ
אֲשֶׁר־בָּהּ [a]בַּיּוֹם הַהוּא[a] הֶחֱרִים [b]כְּכֹל אֲשֶׁר־[b]עָשָׂה לְלָכִישׁ׃ פ
לה וכל ר״פ דכות . ל . ט[33] ה מנה מל 36 וַיַּעַל יְהוֹשֻׁעַ וְכָל־יִשְׂרָאֵל עִמּוֹ מֵעֶגְלֹנָה חֶבְרוֹנָה וַיִּלָּחֲמוּ עָלֶיהָ׃
ה ג מל וב חס[32] . ד . כו פסוק ואת ואת ואת ואת . ו 37 וַיִּלְכְּדוּהָ וַיַּכֻּהָ־לְפִי־חָרֶב וְאֶת־מַלְכָּהּ וְאֶת־כָּל־עָרֶיהָ וְאֶת־כָּל־

[23] Mm 907. [24] Hi 1,5. [25] Mp sub loco. [26] Mm 169. [27] Mm 1300. [28] Mm 795. [29] Mm 958. [30] Mm 2126. [31] Mm 461. [32] Mm 1301. [33] Mm 1302.

24 [c–c] > S ‖ [d] > pc Mss G* ‖ [e] א metatheticum duodecies in 𝔐, saepius in 𝔔 ‖ [f] GSV pr cop ‖ **25** [a] frt pro אֹתָם cf 1 R 20,25 sed etiam Ps 109,3 (וַיִּלָּחֲמוּנִי) ‖ **28** [a–a] > G* ‖ [b] mlt Mss G^{LC}T^{Mss} א(ו)תָהּ ‖ **29** [a] pc Mss G^{O}V על ‖ **30** [a] > pc Mss G*𝔐V ‖ [b] > mlt Mss ‖ **32** [a–a] *καὶ ἐξωλέθρευσαν (-σεν) αὐτήν* ‖ [b–b] Ms* GSTf באשר ע ‖ **33** [a] GTf Mss pass, l frt הִשְׁאִיר cf 8,22[a] 11,8[c]; prp ה׳ cf S ‖ **35** [a–a] > G*S ‖ [b–b] GSTf ut 32[b–b].

הַנֶּפֶשׁ אֲשֶׁר־בָּהּ לֹא־הִשְׁאִיר שָׂרִיד [a]כְּכָל אֲשֶׁר־עָשָׂה לְעֶגְלוֹן וַיַּחֲרֵם
38 אוֹתָהּ וְאֶת־כָּל־הַנֶּפֶשׁ אֲשֶׁר־בָּהּ׃ ס 38 וַיָּשָׁב יְהוֹשֻׁעַ וְכָל־יִשְׂרָאֵל לה וכל ר״פ דכות
39 עִמּוֹ דְּבְרָה וַיִּלָּחֶם עָלֶיהָ׃ 39 וַיִּלְכְּדֶהָ[a] וְאֶת־מַלְכָּהּ וְאֶת־כָּל־עָרֶיהָ ב וחס 1.
וַיַּכּוּם לְפִי־חָרֶב וַיַּחֲרִימוּ אֶת־כָּל־נֶפֶשׁ אֲשֶׁר־בָּהּ לֹא הִשְׁאִיר שָׂרִיד יא 34. ל
כַּאֲשֶׁר עָשָׂה לְחֶבְרוֹן כֵּן־עָשָׂה לִדְבִרָה וּלְמַלְכָּהּ [b]וְכַאֲשֶׁר עָשָׂה ל וחס
40 לִלְבְנָה וּלְמַלְכָּהּ[b]׃ 40 וַיַּכֶּה יְהוֹשֻׁעַ אֶת־כָּל־הָאָרֶץ הָהָר וְהַנֶּגֶב יג 35. יד
וְהַשְּׁפֵלָה וְהָאֲשֻׁדוֹת וְאֶת כָּל־מַלְכֵיהֶם לֹא הִשְׁאִיר שָׂרִיד וְאֵת כָּל־ ל ומל. ב 36
41 הַנְּשָׁמָה הֶחֱרִים כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל׃ 41 וַיַּכֵּם יְהוֹשֻׁעַ ג 37
ס מִקָּדֵשׁ בַּרְנֵעַ וְעַד־עַזָּה וְאֶת כָּל־אֶרֶץ גֹּשֶׁן וְעַד־גִּבְעוֹן׃ 42 וְאֶת כָּל־ יד פסוק ועד ועד 38. ב 39
מַלְכֵי הָאֵלֶּה וְאֶת־אַרְצָם לָכַד יְהוֹשֻׁעַ פַּעַם אֶחָת כִּי יְהוָה אֱלֹהֵי ג 40. ד 41 ג מנה בנביא
43 יִשְׂרָאֵל נִלְחָם לְיִשְׂרָאֵל׃ 43 [a]וַיָּשָׁב יְהוֹשֻׁעַ וְכָל־יִשְׂרָאֵל עִמּוֹ אֶל־ ל. לה וכל ר״פ דכות
הַמַּחֲנֶה הַגִּלְגָּלָה׃ ס 42ו

11 1 וַיְהִי כְּשָׁמְעַ יָבִין מֶלֶךְ־חָצוֹר וַיִּשְׁלַח אֶל־יוֹבָב מֶלֶךְ מָדוֹן[a]
2 וְאֶל־מֶלֶךְ שִׁמְרוֹן[b] וְאֶל־מֶלֶךְ אַכְשָׁף[c]׃ 2 וְאֶל־הַמְּלָכִים אֲשֶׁר מִצָּפוֹן[a] ג׳
3 בָּהָר וּבָעֲרָבָה [b]נֶגֶב כִּנֶּרוֹת[b] וּבַשְּׁפֵלָה וּבְנָפוֹת[d] דּוֹר מִיָּם׃ 3 הַכְּנַעֲנִי ב. ל. ל ר״פ
מִמִּזְרָח וּמַיִּם וְהָאֱמֹרִי וְהַחִתִּי וְהַפְּרִזִּי וְהַיְבוּסִי בָּהָר וְהַחִוִּי תַּחַת וסימן כמתפטו
4 חֶרְמוֹן בְּאֶרֶץ הַמִּצְפָּה[a]׃ 4 וַיֵּצְאוּ הֵם וְכָל־מַחֲנֵיהֶם עִמָּם עַם־רָב ל׳ בסיק וכל קריא דכות
5 כַּחוֹל אֲשֶׁר עַל־שְׂפַת־הַיָּם לָרֹב וְסוּס וָרֶכֶב רַב־מְאֹד׃ 5 וַיִּוָּעֲדוּ ב׳ ב מ״ב. לג קמ״ו
כֹּל הַמְּלָכִים הָאֵלֶּה וַיָּבֹאוּ וַיַּחֲנוּ יַחְדָּו אֶל־[a]מֵי מְרוֹם[b] לְהִלָּחֶם עִם־ ג׳
6 יִשְׂרָאֵל׃ ס 6 וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־יְהוֹשֻׁעַ אַל־תִּירָא מִפְּנֵיהֶם כִּי־ ב׳
מָחָר כָּעֵת הַזֹּאת אָנֹכִי נֹתֵן [a]אֹתָם כֻּלָּם חֲלָלִים לִפְנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת־ ז. ל
7 סוּסֵיהֶם תְּעַקֵּר וְאֶת־מַרְכְּבֹתֵיהֶם תִּשְׂרֹף בָּאֵשׁ׃ 7 וַיָּבֹא יְהוֹשֻׁעַ וְכָל־ ל. נ. ג׳ 9. ז 10
עַם הַמִּלְחָמָה עִמּוֹ עֲלֵיהֶם עַל[a]־מֵי מְרוֹם[b] פִּתְאֹם וַיִּפְלוּ בָהֶם׃ ל
8 וַיִּתְּנֵם יְהוָה בְּיַד־יִשְׂרָאֵל וַיַּכּוּם וַיִּרְדְּפוּם עַד־צִידוֹן רַבָּה וְעַד יא 11. ב

34 Mm 917. 35 Mm 1303. 36 Ps 150,6. 37 Mm 1304. 38 Mm 1244. 39 Mm 1305. 40 Mm 1306. 41 Mp sub loco. 42 Mm 1817. **Cp 11** 1 Mm 1307. 2 Okhl 274. 3 Mm 2281. 4 Jos 11,8 et Jes 21,8. 5 Mm 264. 6 Hi 2,11. 7 Mm 869. 8 Mm 1308. 9 Mm 572. 10 Mm 2108. 11 Mm 917.

37 [a–a] GSʏ ut 32[b–b] ‖ **39** [a] pc Mss GCᶠ דּוּהָ– ‖ [b–b] > Ms* G* ‖ **43** [a] > G*S ‖ **Cp 11,1** [a] G*(S) *Μαρρων* = מרון cf 5[b] 7[b] ‖ [b] G* *Συμοων* = שמעון ‖ [c] G* *Αζιφ* prb = ף– ‖ **2** [a] sic; Ms מִצָּ֫ prb lect facilior ‖ [b–b] prb gl ‖ [c] G *ἀπέναντι* = (מ)נֶגֶד ‖ [d] G^{AOL}S sg ut 12,23 ‖ **3** [a] v 8 ה֫– ‖ **5** [a] 2 Mss GSC עַל cf 7[a] ‖ [b] G*(S) *Μαρρων* cf 1[a], it 7[b] ‖ **6** [a–a] G* *αὐτούς* = אֹתָם ‖ **7** [a] Ms Sʏ אֶל cf 5[a] ‖ [b] cf 5[b].

ג[13] וכל יהושע דכות ב מא. יא[13]

[a]מִשְׂרְפוֹת מַיִם[a] וְעַד־בִּקְעַת מִצְפֶּה[b] מִזְרָחָה וַיַּכֻּם עַד־בִּלְתִּי הִשְׁאִיר־[c]
לָהֶם שָׂרִיד׃ 9 וַיַּעַשׂ לָהֶם יְהוֹשֻׁעַ כַּאֲשֶׁר אָמַר־לוֹ יְהוָה אֶת־סוּסֵיהֶם 9
ל. ג עָקֹר וְאֶת־מַרְכְּבֹתֵיהֶם שָׂרַף בָּאֵשׁ׃ ס

ל. ג[14] ו 10 וַיָּשָׁב יְהוֹשֻׁעַ בָּעֵת הַהִיא וַיִּלְכֹּד[ ] אֶת־חָצוֹר וְאֶת־מַלְכָּהּ הִכָּה 10

ל 11 בְּחֶרֶב כִּי־חָצוֹר לְפָנִים הִיא רֹאשׁ כָּל[a]־הַמַּמְלָכוֹת הָאֵלֶּה׃ 11 וַיַּכּוּ[a]
אֶת־כָּל־הַנֶּפֶשׁ אֲשֶׁר־בָּהּ לְפִי־חֶרֶב הַחֳרֵם לֹא נוֹתַר כָּל־נְשָׁמָה ל וכל משנה תורה דכות
וְאֶת־חָצוֹר שָׂרַף[b] בָּאֵשׁ׃ 12 וְאֶת־כָּל־עָרֵי הַמְּלָכִים־הָאֵלֶּה וְאֶת־ 12
כָּל־מַלְכֵיהֶם לָכַד יְהוֹשֻׁעַ וַיַּכֵּם לְפִי־חֶרֶב הֶחֳרִים אוֹתָם כַּאֲשֶׁר
צִוָּה מֹשֶׁה[ ] עֶבֶד[ ] יְהוָה׃ 13 רַק כָּל־הֶעָרִים הָעֹמְדוֹת עַל־תִּלָּם[a] לֹא 13 יד בסרפ . ג[15] . ל[16]
שָׂרָפָם יִשְׂרָאֵל זוּלָתֵי אֶת־חָצוֹר לְבַדָּהּ שָׂרַף יְהוֹשֻׁעַ׃ 14 וְכָל שְׁלָל 14 ל[18] . ב[14] . ג פסוק וכל כל כל וחד מן ג[17] ר״פ וכל ופ אות
[a]הֶעָרִים הָאֵלֶּה וְהַבְּהֵמָה[a] בָּזְזוּ לָהֶם בְּנֵי יִשְׂרָאֵל רַק אֶת־כָּל־
הָאָדָם הִכּוּ לְפִי־חֶרֶב עַד־הַשְׁמְדָם[b] אוֹתָם לֹא הִשְׁאִירוּ כָּל־ ה חס בלישׁ[18]
ל נְשָׁמָה׃ 15 כַּאֲשֶׁר[ ] צִוָּה[ ] יְהוָה[ ] אֶת־מֹשֶׁה[ ] עַבְדּוֹ כֵּן־צִוָּה מֹשֶׁה אֶת־ 15
יְהוֹשֻׁעַ וְכֵן עָשָׂה יְהוֹשֻׁעַ לֹא־הֵסִיר דָּבָר מִכֹּל אֲשֶׁר־צִוָּה[a] יְהוָה
אֶת־מֹשֶׁה[a]׃

יד 16 וַיִּקַּח יְהוֹשֻׁעַ אֶת־כָּל־הָאָרֶץ[ ] הַזֹּאת הָהָר[ ] וְאֶת־כָּל־הַנֶּגֶב 16
ל. ל וְאֵת כָּל־אֶרֶץ[ ] הַגֹּשֶׁן וְאֵת־הַשְּׁפֵלָה וְאֶת־הָעֲרָבָה וְאֶת־הַר[ ] יִשְׂרָאֵל
ל וכת ה[20] . ה[20] מל וחד מן ג בלישׁ וּשְׁפֵלָתָהּ׃ 17 מִן־הָהָר הֶחָלָק הָעוֹלֶה שֵׂעִיר וְעַד־בַּעַל גָּד בִּבְקְעַת 17
ד הַלְּבָנוֹן תַּחַת הַר־חֶרְמוֹן וְאֵת כָּל־מַלְכֵיהֶם לָכַד וַיַּכֵּם וַיְמִיתֵם[a]׃

ג ר״פ[21] . ל ר״פ 18 יָמִים[ ] רַבִּים עָשָׂה יְהוֹשֻׁעַ אֶת־כָּל־הַמְּלָכִים הָאֵלֶּה מִלְחָמָה׃ 18
ז ר״פ בסרפ 19 לֹא הָיְתָה עִיר[a] אֲשֶׁר הִשְׁלִימָה אֶל[b]־בְּנֵי[a] יִשְׂרָאֵל[c] בִּלְתִּי הַחִוִּי 19
יֹשְׁבֵי גִבְעוֹן[c] אֶת־הַכֹּל לָקְחוּ בַּמִּלְחָמָה׃ 20 כִּי מֵאֵת יְהוָה ו הָיְתָה 20
ל. ו פסוק למען[22] . ב לְחַזֵּק אֶת־לִבָּם[ ] לִקְרַאת[ ] הַמִּלְחָמָה אֶת־יִשְׂרָאֵל[ ] לְמַעַן הַחֲרִימָם
ל[16] לְבִלְתִּי הֱיוֹת־לָהֶם תְּחִנָּה כִּי לְמַעַן הַשְׁמִידָם כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֶת־
ב. ב פסוק מן מן מן 21 מֹשֶׁה׃ ס 21 וַיָּבֹא יְהוֹשֻׁעַ בָּעֵת הַהִיא וַיַּכְרֵת אֶת־הָעֲנָקִים מִן־

[12] Mm 2281. [13] Mm 917. [14] Mm 1311. [15] Mm 1309. [16] Mm 1310. [17] Okhl 316. [18] Mm 1983. [19] Mp sub loco. [20] Mm 1624. [21] Mm 3300. [22] Mm 2707.

8 [a–a] 𝔊* *Μασερων* ‖ [b] v 3 ה־ ‖ [c] 𝔊𝔗[Mss] pass cf 8,22[a]; 𝔖 *šbq(w)* prb = הֵ׳ ‖ **10** [a] mlt Mss 𝔗[f Mss] לְכֹל ‖ **11** [a] 𝔊[A min]𝔖𝔙 sg ‖ [b] 𝔊* pl ‖ **13** [a] 𝔖 *tll'* = תִּלִּים ‖ **14** [a–a] > 𝔊* ‖ [b] l הֵ׳ cf 𝔖𝔗 et 20; 𝔊* *ἀπώλεσεν* ‖ **15** [a–a] 𝔊* *αὐτῷ Μωυσῆς* ‖ **17** [a] C[mg] K[Or] תּוּם– ‖ **19** [a–a] 𝔊* *ἦν οὐκ ἔλαβεν* ‖ [b] mlt Mss 𝔗 את ut 10,1 ‖ [c–c] > 𝔊*.

כל סיפ חס ב מ א[23] ב פסוק ומכל ומכל[24]

הָהָר מִן־חֶבְרוֹן מִן[a]־דְּבִר מִן[b]־עֲנָב וּמִכֹּל הַר יְהוּדָה וּמִכֹּל הַר
22 יִשְׂרָאֵל עִם־עָרֵיהֶם הֶחֱרִימָם יְהוֹשֻׁעַ׃ 22 לֹא־נוֹתַר עֲנָקִים בְּאֶרֶץ

ז ר״פ בסיפ

23 בְּנֵי יִשְׂרָאֵל רַק בְּעַזָּה בְּגַת וּבְאַשְׁדּוֹד נִשְׁאָרוּ׃ 23 וַיִּקַּח יְהוֹשֻׁעַ אֶת־

יג

כָּל־הָאָרֶץ כְּכֹל אֲשֶׁר דִּבֶּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה וַיִּתְּנָהּ יְהוֹשֻׁעַ לְנַחֲלָה [25]ח
לְיִשְׂרָאֵל כְּמַחְלְקֹתָם[a] לְשִׁבְטֵיהֶם וְהָאָרֶץ שָׁקְטָה מִמִּלְחָמָה׃ פ

ג. ב

ד חס

12 1 וְאֵלֶּה ׀ מַלְכֵי הָאָרֶץ אֲשֶׁר הִכּוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל וַיִּרְשׁוּ אֶת־

ג. ד[1]

אַרְצָם בְּעֵבֶר הַיַּרְדֵּן מִזְרְחָה הַשֶּׁמֶשׁ מִנַּחַל אַרְנוֹן עַד[a]־הַר חֶרְמוֹן

ב. ה בסיפ ד מל וחד חס

2 וְכָל־הָעֲרָבָה מִזְרָחָה׃ 2 סִיחוֹן מֶלֶךְ הָאֱמֹרִי הַיּוֹשֵׁב בְּחֶשְׁבּוֹן מָשַׁל
מֵעֲרוֹעֵר אֲשֶׁר עַל־שְׂפַת־נַחַל אַרְנוֹן וְתוֹךְ[a] הַנַּחַל וַחֲצִי הַגִּלְעָד וְעַד[b]

ב. יז פסוק עד ועד[2] . ד[3]

3 יַבֹּק הַנַּחַל גְּבוּל בְּנֵי עַמּוֹן׃ 3 וְהָעֲרָבָה עַד[a]־יָם כִּנְרוֹת[b] מִזְרָחָה וְעַד־

ד[4] . ל

יָם הָעֲרָבָה יָם־הַמֶּלַח מִזְרָחָה דֶּרֶךְ בֵּית הַיְשִׁמוֹת וּמִתֵּימָן תַּחַת

ה בסיפ ד מל וחד חס

4 אַשְׁדוֹת הַפִּסְגָּה׃ 4 וּגְבוּל[a] עוֹג מֶלֶךְ הַבָּשָׁן מִיֶּתֶר הָרְפָאִים הַיּוֹשֵׁב

יג[5]

5 בְּעַשְׁתָּרוֹת וּבְאֶדְרֶעִי׃ 5 וּמָשַׁל[a] בְּהַר[b] חֶרְמוֹן [c]וּבְסַלְכָה וּבְכָל־
הַבָּשָׁן עַד־גְּבוּל הַגְּשׁוּרִי וְהַמַּעֲכָתִי וַחֲצִי הַגִּלְעָד[d] גְּבוּל סִיחוֹן מֶלֶךְ־

ג ר״פ[6] . יד בסיפ . ה[1] וכל ר״פ דכות[7] . ב ומל[8] . יד בסיפ

6 חֶשְׁבּוֹן׃ 6 מֹשֶׁה עֶבֶד־יְהוָה וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל הִכּוּם וַיִּתְּנָהּ[a] מֹשֶׁה [b]עֶבֶד־

כל סיפ דכות ב מ ג[9]

7 יְהוָה[b] יְרֻשָּׁה לָרְאוּבֵנִי[c] וְלַגָּדִי וְלַחֲצִי שֵׁבֶט הַמְנַשֶּׁה׃ ס 7 וְאֵלֶּה

ה[1] וכל ר״פ דכות[7]

מַלְכֵי הָאָרֶץ אֲשֶׁר הִכָּה יְהוֹשֻׁעַ וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל בְּעֵבֶר הַיַּרְדֵּן יָמָּה

ג. ג[10]

מִבַּעַל גָּד בִּבְקְעַת הַלְּבָנוֹן וְעַד[a]־הָהָר הֶחָלָק הָעֹלֶה שֵׂעִירָה וַיִּתְּנָהּ

ג

8 יְהוֹשֻׁעַ לְשִׁבְטֵי יִשְׂרָאֵל יְרֻשָּׁה כְּמַחְלְקֹתָם[b]׃ 8 בָּהָר וּבַשְּׁפֵלָה

ב. ל. ג[11] . סימן תמ כ פ ו ס[12] . ב

וּבָעֲרָבָה וּבָאֲשְׁדוֹת וּבַמִּדְבָּר וּבַנֶּגֶב הַחִתִּי ׀ הָאֱמֹרִי וְהַכְּנַעֲנִי הַפְּרִזִּי

ו

הַחִוִּי וְהַיְבוּסִי׃ פ

כל קריא יריחו בת ב מ א[13]

9 [a]מֶלֶךְ יְרִיחוֹ אֶחָד מֶלֶךְ הָעַי אֲשֶׁר־מִצַּד בֵּית־אֵל אֶחָד׃
10 מֶלֶךְ יְרוּשָׁלַם אֶחָד מֶלֶךְ חֶבְרוֹן אֶחָד׃

[23] Jos 10,3. [24] Mm 4259. [25] Mm 943. Cp 12 [1] Mm 2193. [2] Mm 912. [3] Mm 1081. [4] Mm 2891. [5] Mp sub loco. [6] Mm 3363. [7] Mm 470. [8] Mm 1293. [9] Jos 13,29; 22,13 et 15. [10] Mm 246. [11] Mm 1052. [12] Okhl 274. [13] Mm 1312.

21 [a] GSC[Ms]Y pr cop ‖ [b] mlt Mss GSC[f Ms]Y ומן ‖ **23** [a] mlt Mss GSC[Edd] מִמִּ ‖ **Cp 12,1** [a] C nonn Mss SC[Mss] ועד ‖ **2** [a] G *κατὰ μέρος* (vel *κατὰ μέσον* = בְּתוֹךְ) ‖ [b] G om cop ‖ **3** [a] 2 Mss ועד ‖ [b] G *Χεν(ν)ερεθ* = כִּנֶּרֶת ‖ **4** [a–a] G* *καὶ Ωγ*, 1 ועוג cf 1 ‖ **5** [a] G om cop ‖ [b] G *ἀπὸ ὄρους* = מֵהר ‖ [c] G *καὶ ἀπὸ Σελχα* = וּמִסְּ ‖ [d] GO + *ἕως*, ins עַד (hpgr) ‖ **6** [a] 2 Mss נָם– ‖ [b–b] > G*Y ‖ [c] sic L, mlt Mss Edd לְרָאוּבֵנִי ‖ **7** [a] C 2 Mss ע עד Y ‖ [b] mlt Mss SC[Edd] מִמִּ cf 11,23[a], 2 Mss* לְמִ ‖ **9** [a] 9–24 a G* om אחד.

11 מֶלֶךְ יַרְמוּת אֶחָד מֶלֶךְ לָכִישׁ אֶחָד :
12 מֶלֶךְ עֶגְלוֹן אֶחָד מֶלֶךְ גֶּזֶר אֶחָד :
13 מֶלֶךְ דְּבִר אֶחָד מֶלֶךְ גֶּדֶר אֶחָד :
14 מֶלֶךְ חָרְמָה אֶחָד מֶלֶךְ עֲרָד אֶחָד :
15 מֶלֶךְ לִבְנָה אֶחָד מֶלֶךְ עֲדֻלָּם אֶחָד :
16 מֶלֶךְ מַקֵּדָה אֶחָד [a]מֶלֶךְ בֵּית־אֵל אֶחָד [a] :
17 מֶלֶךְ תַּפּוּחַ אֶחָד מֶלֶךְ חֵפֶר אֶחָד :
18 מֶלֶךְ אֲפֵק אֶחָד [a]מֶלֶךְ לַשָּׁרוֹן [b] אֶחָד [a] :
19 [a]מֶלֶךְ מָדוֹן אֶחָד [a] מֶלֶךְ חָצוֹר אֶחָד :
20 מֶלֶךְ שִׁמְרוֹן [a] מְרֹאוֹן [b] אֶחָד מֶלֶךְ אַכְשָׁף [c] אֶחָד :
21 [a]מֶלֶךְ תַּעְנַךְ אֶחָד מֶלֶךְ מְגִדּוֹ אֶחָד :
22 מֶלֶךְ קֶדֶשׁ אֶחָד מֶלֶךְ־יָקְנְעָם לַכַּרְמֶל אֶחָד :
23 מֶלֶךְ דּוֹר לְנָפַת [a] דּוֹר אֶחָד מֶלֶךְ־גּוֹיִם [b] לְגִלְגָּל [c] אֶחָד :
24 מֶלֶךְ תִּרְצָה אֶחָד כָּל־מְלָכִים [a] שְׁלֹשִׁים וְאֶחָד [a] : ס

13 1 וִיהוֹשֻׁעַ זָקֵן בָּא בַּיָּמִים וַיֹּאמֶר יְהוָה אֵלָיו אַתָּה זָקַנְתָּה בָּאתָ בַּיָּמִים וְהָאָרֶץ נִשְׁאֶרֶה הַרְבֵּה־מְאֹד לְרִשְׁתָּהּ : 2 זֹאת הָאָרֶץ
2 הַנִּשְׁאֶרֶת כָּל־גְּלִילוֹת הַפְּלִשְׁתִּים [a] וְכָל־הַגְּשׁוּרִי [b] : 3 מִן־הַשִּׁיחוֹר | 3
עַל־פְּנֵי מִצְרַיִם וְעַד־גְּבוּל עֶקְרוֹן [a] צָפוֹנָה לַכְּנַעֲנִי תֵּחָשֵׁב חֲמִשָּׁה | סַרְנֵי
4 פְלִשְׁתִּים הָעַזָּתִי וְהָאַשְׁדּוֹדִי [b] הָאֶשְׁקְלוֹנִי הַגִּתִּי [b] וְהָעֶקְרוֹנִי וְהָעַוִּים : 4
מִתֵּימָן [a] כָּל־אֶרֶץ הַכְּנַעֲנִי וּמְעָרָה [b] אֲשֶׁר לַצִּידֹנִים עַד־אֲפֵקָה עַד
5 גְּבוּל [c] הָאֱמֹרִי : 5 וְהָאָרֶץ [c] הַגִּבְלִי וְכָל־הַלְּבָנוֹן מִזְרַח הַשֶּׁמֶשׁ מִבַּעַל
6 גָּד תַּחַת הַר־חֶרְמוֹן עַד לְבוֹא חֲמָת : 6 כָּל־יֹשְׁבֵי הָהָר מִן־הַלְּבָנוֹן
עַד־מִשְׂרְפֹת מַיִם כָּל־צִידֹנִים אָנֹכִי אוֹרִישָׁם מִפְּנֵי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל רַק

ל. מה[16] כת א לא קר
ול בליש. ל.[17]
ל. ל
ל. ל
ל. ל
ל. ל
ל. ל
ל. ל
ל. ל
ל. ל
ל. ל. ל
ב[18]
ד'. ב חד מל וחד חס[2]
ל
ל. ח[3]
יב ד[4] מנה בליש. נג. ג
ל. ל. ל. ד
ג. ל. ג[5]. יב
ח ר"פ[6] ל
ט ר"פ בסיפ
ל. ל חס

[14]Mm 878. [15]Jos 10,3. [16]Mm 898. [17]Mm 1307. [18]Mm 1313. Cp 13 [1]Mm 159. [2]Mm 1314. [3]Mm 1315. [4]Mm 2906. [5]Mm 1316. [6]Mm 4.

16 [a–a] > 𝔊* ‖ **18** [a–a] > 𝔊[Mss] ‖ [b] orig gl ad אפק cf 𝔊*𝔏 ‖ **19** [a–a] > 𝔊*, sed cf 20[b] ‖ **20** [a] 𝔊* *Συμοων* cf 11,1[b] ‖ [b] > pc Mss 𝔙𝔘; 𝔊 *βασιλέα Μαρρων* cf 19[a–a] ‖ [c] 𝔊* *Αζιφ* cf 11,1[c] ‖ **21** [a] 𝔊* tr huc 22a ‖ **23** [a] pc Mss 𝔗 לנפות ‖ [b] 𝔊* *Γεσι* ‖ [c] 𝔊* *τῆς Γαλιλαίας*, l frt לַגָּלִיל ‖ **24** [a–a] 𝔊* 29 cf 16.18[a–a] ‖ **Cp 13,2** [a] pc Mss תי– ‖ [b] 𝔊* *ὁ Γεσιρι* (id in 11.13) cf 1 S 27,8 Q 𝔊 ‖ **3** [a] 𝔊 *Ακκαρων* akk *Amqarruna* ‖ [b–b] Mss 𝔊𝔖𝔗[Ms] וָהָ֫, וְהַ֫, al הא֫ וְהַ֫ ‖ **4** [a] cj c 3 cf 𝔖 et 𝔙 ‖ [b] inc; 𝔊 *ἐναντίον* (𝔊[OL] *ἀπὸ*) *Γάζης* = מֵעַזָּה ‖ **4/5** [c–c] crrp; frt dl.

7 הַפֻּלָּהָ[a] לִישְׂרָאֵל בְּנַחֲלָה כַּאֲשֶׁר צִוִּיתִיךָ׃ 7 וְעַתָּה חַלֵּק אֶת־הָאָרֶץ ז חס בלש⁷. ל
8 הַזֹּאת בְּנַחֲלָה לְתִשְׁעַת הַשְּׁבָטִים וַחֲצִי הַשֵּׁבֶט הַמְנַשֶּׁה׃[a] 8 עִמּוֹ ל. ל. ד ר״פ⁸
הָרְאוּבֵנִי וְהַגָּדִי לָקְחוּ נַחֲלָתָם אֲשֶׁר נָתַן לָהֶם מֹשֶׁה בְּעֵבֶר הַיַּרְדֵּן
9 מִזְרָחָה כַּאֲשֶׁר נָתַן לָהֶם מֹשֶׁה עֶבֶד יְהוָה׃ 9 מֵעֲרוֹעֵר אֲשֶׁר עַל־ יד בסיפ
שְׂפַת־נַחַל אַרְנֹן וְהָעִיר אֲשֶׁר בְּתוֹךְ־הַנַּחַל וְכָל־הַמִּישֹׁר מֵידְבָא[a] ב
10 עַד־דִּיבֹן׃ 10 וְכֹל עָרֵי סִיחוֹן מֶלֶךְ הָאֱמֹרִי אֲשֶׁר מָלַךְ בְּחֶשְׁבּוֹן ג מל
11 עַד־גְּבוּל בְּנֵי עַמּוֹן׃ 11 וְהַגִּלְעָד וּגְבוּל הַגְּשׁוּרִי וְהַמַּעֲכָתִי וְכֹל הַר יב. ג. ב⁹
12 חֶרְמוֹן וְכָל־הַבָּשָׁן עַד־סַלְכָה׃ 12 כָּל־מַמְלְכוּת עוֹג בַּבָּשָׁן אֲשֶׁר־ ג ב מיחד ס״פ¹⁰. ט ר״פ בסיפ. ד ב מנה בסיפ
מָלַךְ בְּעַשְׁתָּרוֹת וּבְאֶדְרֶעִי הוּא נִשְׁאַר מִיֶּתֶר הָרְפָאִים וַיַּכֵּם מֹשֶׁה
13 וַיֹּרִשֵׁם׃ 13 וְלֹא הוֹרִישׁוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת־הַגְּשׁוּרִי וְאֶת־הַמַּעֲכָתִי ל וחס
14 וַיֵּשֶׁב גְּשׁוּר וּמַעֲכָת בְּקֶרֶב יִשְׂרָאֵל עַד הַיּוֹם הַזֶּה׃ 14 רַק לְשֵׁבֶט ל
הַלֵּוִי לֹא נָתָן[a] נַחֲלָה אִשֵּׁי[b] יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל הוּא נַחֲלָתוֹ כַּאֲשֶׁר ט כת י וכל מאשי דכות
15 דִּבֶּר־לוֹ׃ ס 15 וַיִּתֵּן מֹשֶׁה לְמַטֵּה בְּנֵי־רְאוּבֵן לְמִשְׁפְּחֹתָם׃
16 וַיְהִי לָהֶם הַגְּבוּל מֵעֲרוֹעֵר אֲשֶׁר עַל־שְׂפַת־נַחַל אַרְנֹן וְהָעִיר אֲשֶׁר
17 בְּתוֹךְ־הַנַּחַל וְכָל־הַמִּישֹׁר עַל[a]־מֵידְבָא׃ 17 חֶשְׁבּוֹן וְכָל־עָרֶיהָ[a] ב. ד זוגגן חד עד וחד על¹¹
18 אֲשֶׁר בַּמִּישֹׁר דִּיבוֹן וּבָמוֹת בַּעַל וּבֵית בַּעַל מְעוֹן׃ 18 וְיַהְצָה וּקְדֵמֹת ל חס
19 וּמֵפָעַת׃ 19 וְקִרְיָתַיִם וְשִׂבְמָה וְצֶרֶת הַשַּׁחַר בְּהַר הָעֵמֶק׃ 20 וּבֵית ל
20 21 פְּעוֹר וְאַשְׁדּוֹת הַפִּסְגָּה וּבֵית הַיְשִׁמוֹת׃ 21 וְכֹל עָרֵי הַמִּישֹׁר וְכָל־ ד¹². י ר״פ וכל ומ״ם וכל
מַמְלְכוּת סִיחוֹן מֶלֶךְ הָאֱמֹרִי[a] אֲשֶׁר מָלַךְ בְּחֶשְׁבּוֹן[a] אֲשֶׁר הִכָּה מֹשֶׁה
אֹתוֹ וְאֶת־נְשִׂיאֵי מִדְיָן אֶת־אֱוִי וְאֶת־רֶקֶם וְאֶת־צוּר וְאֶת־חוּר וְאֶת־
22 רֶבַע נְסִיכֵי סִיחוֹן יֹשְׁבֵי הָאָרֶץ׃ 22 וְאֶת־בִּלְעָם בֶּן־בְּעוֹר הַקּוֹסֵם הָרְגוּ ל. ג¹³
23 בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל[a] בַּחֶרֶב[b] אֶל[c]־חַלְלֵיהֶם[b]׃ 23 וַיְהִי גְּבוּל בְּנֵי רְאוּבֵן ל
הַיַּרְדֵּן וּגְבוּל זֹאת נַחֲלַת בְּנֵי־רְאוּבֵן לְמִשְׁפְּחֹתָם הֶעָרִים וְחַצֵּרֵיהֶן[a]׃ פ ח חס מטה¹⁴. ח מל באור ובגביא¹⁵

[7] Mm 1317. [8] Mm 3479. [9] Mm 2359. [10] Mp sub loco. [11] Mm 1318. [12] Mm 2891. [13] Mm 1011. [14] Mm 1350. [15] Mm 859 contra textum.

6 [a] Ms + לְגוֹרָל cf Nu 36,2 || **7** [a] 𝔊 + *ἀπὸ τοῦ Ἰορδάνου ἕως τῆς θαλάσσης τῆς μεγάλης κατὰ δυσμὰς ἡλίου δώσεις αὐτήν, ἡ θάλασσα ἡ μεγάλη ὁριεῖ.* (8) *ταῖς δὲ δύο φυλαῖς καὶ τῷ ἡμίσει φυλῆς Μανασση,* 𝔐 homtel? || **9** [a] 𝔊 pr *ἀπό,* 1 מִמִּי || [b] 2 Mss וְעַד || **14** [a] pc Mss 𝔗[f] + משה, prb ex 33 || [b] > 𝔊* et 33, prb gl || **16** [a] 1 c mlt Mss 𝔊𝔖𝔗 עד || **17** [a] 𝔊* 𝔖 om suff || **21** [a–a] > 𝔊* || **22** [a–a] > 𝔊* || [b–b] > 𝔊 || [c] 1 c nonn Mss 𝔖𝔗 עַל ut Nu 31,8 || **23** [a] nonn Mss 𝔊𝔗𝔘 יהֶם– cf 28[a].

24 וַיִּתֵּן מֹשֶׁה [a]לְמַטֵּה־גָּד[a] [b]לִבְנֵי־גָד[b] לְמִשְׁפְּחֹתָם׃ 25 וַיְהִי לָהֶם הַגְּבוּל 24
25 יַעְזֵר וְכָל־עָרֵי הַגִּלְעָד וַחֲצִי אֶרֶץ בְּנֵי עַמּוֹן עַד־עֲרוֹעֵר אֲשֶׁר עַל־ 25
26 פְּנֵי רַבָּה׃ 26 וּמֵחֶשְׁבּוֹן עַד־רָמַת הַמִּצְפֶּה וּבְטֹנִים וּמַמְחֲנַיִם עַד־גְּבוּל 26
27 לִדְבִר[a]׃ 27 וּבָעֵמֶק בֵּית הָרָם וּבֵית נִמְרָה וְסֻכּוֹת וְצָפוֹן יֶתֶר מַמְלְכוּת 27
סִיחוֹן מֶלֶךְ חֶשְׁבּוֹן הַיַּרְדֵּן וּגְבֻל עַד־קְצֵה יָם־כִּנֶּרֶת[a] עֵבֶר הַיַּרְדֵּן
מִזְרָחָה׃ 28 זֹאת נַחֲלַת בְּנֵי־גָד לְמִשְׁפְּחֹתָם הֶעָרִים וְחַצְרֵיהֶם[a]׃ 28
29 וַיִּתֵּן מֹשֶׁה לַחֲצִי שֵׁבֶט מְנַשֶּׁה [a]וַיְהִי לַחֲצִי מַטֵּה בְנֵי־מְנַשֶּׁה[a] 29
30 לְמִשְׁפְּחֹתָם׃ 30 וַיְהִי גְבוּלָם מִמַּחֲנַיִם[a] כָּל־[b]הַבָּשָׁן כָּל־מַמְלְכוּת | 30
עוֹג מֶלֶךְ־הַבָּשָׁן וְכָל־חַוֹּת יָאִיר אֲשֶׁר בַּבָּשָׁן שִׁשִּׁים עִיר׃ 31 וַחֲצִי 31
הַגִּלְעָד וְעַשְׁתָּרוֹת וְאֶדְרֶעִי עָרֵי מַמְלְכוּת עוֹג בַּבָּשָׁן לִבְנֵי מָכִיר
בֶּן־מְנַשֶּׁה לַחֲצִי בְנֵי־מָכִיר לְמִשְׁפְּחֹתָם׃ 32 אֵלֶּה אֲשֶׁר־נִחַל מֹשֶׁה 32
בְּעַרְבוֹת מוֹאָב מֵעֵבֶר לְיַרְדֵּן יְרִיחוֹ מִזְרָחָה׃ ס 33 [a]וְלִשֵּׁבֶט 33
הַלֵּוִי לֹא־נָתַן מֹשֶׁה נַחֲלָה יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל הוּא נַחֲלָתָם כַּאֲשֶׁר
דִּבֶּר לָהֶם׃

14 1 וְאֵלֶּה אֲשֶׁר־נָחֲלוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל בְּאֶרֶץ כְּנָעַן אֲשֶׁר נָחֲלוּ 14
אוֹתָם אֶלְעָזָר הַכֹּהֵן וִיהוֹשֻׁעַ בִּן־נוּן וְרָאשֵׁי אָבוֹת הַמַּטּוֹת לִבְנֵי
יִשְׂרָאֵל׃ 2 [a]בְּגוֹרָל נַחֲלָתָם[a] כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה בְּיַד־מֹשֶׁה לְתִשְׁעַת[b] 2
הַמַּטּוֹת וַחֲצִי הַמַּטֶּה׃ 3 כִּי־נָתַן מֹשֶׁה נַחֲלַת שְׁנֵי הַמַּטּוֹת וַחֲצִי הַמַּטֶּה 3
מֵעֵבֶר לַיַּרְדֵּן וְלַלְוִיִּם לֹא־נָתַן נַחֲלָה בְּתוֹכָם׃ 4 כִּי־הָיוּ בְנֵי־יוֹסֵף 4
שְׁנֵי מַטּוֹת מְנַשֶּׁה וְאֶפְרָיִם וְלֹא־נָתְנוּ חֵלֶק לַלְוִיִּם בָּאָרֶץ כִּי אִם־
עָרִים לָשָׁבֶת וּמִגְרְשֵׁיהֶם לְמִקְנֵיהֶם וּלְקִנְיָנָם׃ 5 כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה 5
אֶת־מֹשֶׁה כֵּן עָשׂוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וַיְחַלְּקוּ אֶת־הָאָרֶץ׃ פ 6 וַיִּגְּשׁוּ 6
בְּנֵי־יְהוּדָה אֶל־יְהוֹשֻׁעַ בַּגִּלְגָּל וַיֹּאמֶר אֵלָיו כָּלֵב [b]בֶּן־יְפֻנֶּה הַקְנִזִּי
אַתָּה יָדַעְתָּ אֶת־הַדָּבָר אֲשֶׁר־דִּבֶּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה אִישׁ־הָאֱלֹהִים

חצי הספר בפסוקים
ל. ל. יב

ב חד חס וחד מל[16]. ל. ל. ב

ט חס ג[17] מנה בלישׁ

ה חס מטה[18]. ל בסיפ

ג בסיפ. ל

ח מל. יג פסוק כל כל וכל. ל

ד ב מנה בסיפ

ח מל בארו' ובנביא[19]. ז ר"פ בנביא[20]. ב חד קמ וחד פת[21]

ל[22]

ב. יו. ב

ו

ד[a] פת וחד מן ד רפי בלישׁ וכל וידבר דכות'[23].

ב[a] מיחד וכל לכהנים וללוים דכות' ב מ א

ל בסיפ וכל קריא דכות' ב מ א[24]

ל

ג בלישׁ

ו[25]

[16]Mm 1319. [17]Mm 1320. [18]Mm 1350. [19]Mm 859 contra textum. [20]Mm 3164. [21]Mm 2889. [22]וחד ובשבט Ps 78,67. Cp 14 [1]Mm 1321. [2]Mm 3420. [3]Mm 1360. [4]Mm 1322. [5]Nu 35,7. [6]Mm 3890.

24 [a–a] > 𝔊 ‖ [b–b] > 𝔖 ‖ **26** [a] 𝔊𝔖𝔙 om ל; prb l דְּבַר (לוֹ) לֹא cf 2 S 9,4.5 17,27 Am 6,13 ‖ **27** [a] 𝔊^{AOC} *Χενερσώθ* cf 11,2 ‖ **28** [a] nonn Mss 𝔖 יִתֵּן— cf 23[a] ‖ **29** [a–a] > 𝔊* ‖ **30** [a] l prb מִחֲ (dttg) ‖ [b] l prb c nonn Mss 𝔊𝔖𝔔^{f} וְכָל ‖ **33** [a] > 𝔊* cf 14 ‖ **Cp 14,2** [a–a] inc; 𝔊 *κατὰ κλήρους ἐκληρονόμησαν*, prp בַּגּוֹרָל נַחֲלוּ אוֹתָם ‖ [b] nonn Mss 𝔖𝔔^{f} pr לָתֵת cf Nu 34,13, frt lect facilior.

7 עַל אַדְמָתִי וְעַל אַדְמָתֵיךָ בְּקֶדֶשׁ בַּרְנֵעַ׃ 7 בֶּן־אַרְבָּעִים שָׁנָה אָנֹכִי
בְּשָׁלַח מֹשֶׁה עֶבֶד־יְהוָה אֹתִי מִקָּדֵשׁ בַּרְנֵעַ לְרַגֵּל אֶת־הָאָרֶץ וָאָשֵׁב
8 אֹתוֹ דָּבָר כַּאֲשֶׁר[a] עִם־לְבָבִי[b]׃ 8 וְאַחַי אֲשֶׁר עָלוּ עִמִּי הִמְסִיו[a] אֶת־
9 לֵב הָעָם וְאָנֹכִי מִלֵּאתִי אַחֲרֵי יְהוָה אֱלֹהָי׃ 9 וַיִּשָּׁבַע מֹשֶׁה בַּיּוֹם
הַהוּא לֵאמֹר אִם־לֹא הָאָרֶץ אֲשֶׁר דָּרְכָה רַגְלְךָ בָּהּ תִּהְיֶה לְנַחֲלָה
10 וּלְבָנֶיךָ עַד־עוֹלָם כִּי מִלֵּאתָ אַחֲרֵי יְהוָה אֱלֹהָי׃ 10 וְעַתָּה הִנֵּה הֶחֱיָה
יְהוָה ׀ אֹתִי כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר זֶה אַרְבָּעִים וְחָמֵשׁ שָׁנָה מֵאָז דִּבֶּר יְהוָה אֶת־
הַדָּבָר הַזֶּה אֶל־מֹשֶׁה אֲשֶׁר־הָלַךְ יִשְׂרָאֵל בַּמִּדְבָּר וְעַתָּה הִנֵּה אָנֹכִי
11 הַיּוֹם בֶּן־חָמֵשׁ וּשְׁמוֹנִים שָׁנָה׃ 11 עוֹדֶנִּי הַיּוֹם חָזָק כַּאֲשֶׁר בְּיוֹם שָׁלְחַ
12 אוֹתִי מֹשֶׁה כְּכֹחִי[a] אָז וּכְכֹחִי[b] עַתָּה לַמִּלְחָמָה וְלָצֵאת וְלָבוֹא׃ 12 וְעַתָּה
תְּנָה־לִי אֶת־הָהָר הַזֶּה אֲשֶׁר־דִּבֶּר יְהוָה בַּיּוֹם הַהוּא כִּי אַתָּה־שָׁמַעְתָּ
בַּיּוֹם הַהוּא כִּי־עֲנָקִים שָׁם וְעָרִים גְּדֹלוֹת בְּצֻרוֹת אוּלַי יְהוָה אוֹתִי[a]
13 וְהוֹרַשְׁתִּים כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר יְהוָה׃ 13 וַיְבָרְכֵהוּ יְהוֹשֻׁעַ וַיִּתֵּן אֶת־חֶבְרוֹן
14 לְכָלֵב בֶּן־יְפֻנֶּה[a] לְנַחֲלָה׃ 14 עַל־כֵּן הָיְתָה־חֶבְרוֹן לְכָלֵב בֶּן־יְפֻנֶּה
הַקְנִזִּי לְנַחֲלָה עַד הַיּוֹם הַזֶּה יַעַן אֲשֶׁר מִלֵּא אַחֲרֵי יְהוָה אֱלֹהֵי
סׄ יִשְׂרָאֵל׃ 15 וְשֵׁם חֶבְרוֹן לְפָנִים קִרְיַת אַרְבַּע הָאָדָם הַגָּדוֹל בָּעֲנָקִים
הוּא וְהָאָרֶץ שָׁקְטָה מִמִּלְחָמָה׃ פ

15 1 וַיְהִי הַגּוֹרָל לְמַטֵּה בְּנֵי יְהוּדָה לְמִשְׁפְּחֹתָם אֶל־גְּבוּל אֱדוֹם
2 מִדְבַּר־צִן נֶגְבָּה מִקְצֵה תֵימָן׃ 2 וַיְהִי לָהֶם גְּבוּל נֶגֶב מִקְצֵה יָם הַמֶּלַח
3 מִן־הַלָּשׁוֹן הַפֹּנָה נֶגְבָּה׃ 3 וְיָצָא אֶל־מִנֶּגֶב[a] לְמַעֲלֵה עַקְרַבִּים וְעָבַר
צְנָה וְעָלָה מִנֶּגֶב לְקָדֵשׁ בַּרְנֵעַ וְעָבַר חֶצְרוֹן וְעָלָה אַדָּרָה וְנָסַב
4 הַקְרְקָעָה׃ 4 וְעָבַר עַצְמוֹנָה וְיָצָא נַחַל מִצְרַיִם וְהָיְתָה[a] תֹּצְאוֹת הַגְּבוּל
5 יָמָּה זֶה־יִהְיֶה לָכֶם[b] גְּבוּל נֶגֶב׃ 5 וּגְבוּל קֵדְמָה יָם הַמֶּלַח עַד־קְצֵה
6 הַיַּרְדֵּן וּגְבוּל לִפְאַת צָפוֹנָה מִלְּשׁוֹן הַיָּם מִקְצֵה הַיַּרְדֵּן׃ 6 וְעָלָה
הַגְּבוּל בֵּית חָגְלָה וְעָבַר מִצְפּוֹן לְבֵית הָעֲרָבָה וְעָלָה הַגְּבוּל אֶבֶן בֹּהַן

[7]Mm 1323. [8]Mm 1238 א. [9]Mm 1324. [10]Mm 943. [11]Mp sub loco. [12]Mm 1224. [13]Mm 33. [14]Mm 880.
Cp 15 [1]Mp sub loco. [2]Mm 2988.

7 [a] pc Mss 𝔖𝔗𝔄 + הָיָה ‖ [b] Ms* 𝔊 לבבו ‖ 8 [a] aram (Ms יִן–) pro הֵמַסּוּ cf Dt 1,28 ‖
11 [a] Ms בְּכֹחִי ‖ [b] Ms וּבְכֹחִי ‖ 12 [a] 𝔗 mlt Mss אתי (Vrs leg אֹתִי) ‖ 13 [a] pc Mss 𝔊 +
הקנזי ut 6.14 ‖ Cp 15,3 [a] 𝔊 *ἀπέναντι* = מנגד ‖ 4 [a] K ה֫, nonn Mss ut Q ‖ [b] 𝔊
αὐτῶν = להם.

ב וחס. נג ח[3] מנה בלישׁ. ג וחס[4]

7 בֶּן־רְאוּבֵן׃ 7 וְעָלְתָה הַגְּבוּל וּ[a]דְבִרָה[5] מֵעֵמֶק[a] עָכוֹר[6] וְ[b]צָפוֹנָה פֹּנֶה[b] אֶל־
ל[5] הַגִּלְגָּל[c] אֲשֶׁר־נֹכַח לְמַעֲלֵה[7] אֲדֻמִּים אֲשֶׁר מִנֶּגֶב לַנָּחַל וְעָבַר הַגְּבוּל
8 אֶל־[d]מֵי־עֵין[d] שֶׁמֶשׁ וְהָיוּ תֹצְאוֹתָיו אֶל־עֵין רֹגֵל׃ 8 וְעָלְתָה הַגְּבוּל גֵּי בֶן־[a]
ג[5] ט כה י וכל יהושע דכות[8] הִנֹּם אֶל־כֶּתֶף הַיְבוּסִי[9] מִנֶּגֶב [b]הִיא יְרוּשָׁלָ͏ִם[b] וְעָלְתָה הַגְּבוּל אֶל־רֹאשׁ
9 הָהָר אֲשֶׁר עַל־פְּנֵי גֵי־[c]הִנֹּם יָמָּה אֲשֶׁר בִּקְצֵה עֶמֶק־רְפָאִים צָפֹנָה׃
ג. נג יד. ד. ב 9 וְתָאַר הַגְּבוּל מֵרֹאשׁ הָהָר אֶל־מַעְיַן [a]מֵי נֶפְתּוֹחַ[a] וְיָצָא אֶל־עָרֵי[b]
הַר־עֶפְרוֹן וְתָאַר הַגְּבוּל בַּעֲלָה הִיא קִרְיַת יְעָרִים׃ 10 וְנָסַב הַגְּבוּל
ל. יו וכל אל הר הכרמל דכות[9]. נג 10 מִבַּעֲלָה יָמָּה אֶל־הַר שֵׂעִיר וְעָבַר אֶל־כֶּתֶף הַר־יְעָרִים מִצָּפוֹנָה
ג 11 הִיא כְסָלוֹן וְיָרַד בֵּית־שֶׁמֶשׁ וְעָבַר תִּמְנָתָה׃ 11 וְיָצָא הַגְּבוּל אֶל־כֶּתֶף
נג. ל. ל. ל עֶקְרוֹן צָפוֹנָה וְתָאַר הַגְּבוּל שִׂכְרוֹנָה וְעָבַר הַר־הַבַּעֲלָה וְיָצָא יַבְנְאֵל
ל 12 וְהָיוּ תֹצְאוֹת הַגְּבוּל יָמָּה׃ 12 וּגְבוּל [a]יָם הַיָּמָּה[a] הַגָּדוֹל וּגְבוּל זֶה גְּבוּל
ל 13 בְּנֵי־יְהוּדָה סָבִיב לְמִשְׁפְּחֹתָם׃ 13 וּלְכָלֵב בֶּן־יְפֻנֶּה נָתַן חֵלֶק בְּתוֹךְ
ה[10] בְּנֵי־יְהוּדָה אֶל־[a]פִּי יְהוָה לִיהוֹשֻׁעַ אֶת־קִרְיַת אַרְבַּע אֲבִי[a] הָעֲנָק
ב חס. יח פסוק את את ראת ראת. יו מל וכל מגלה דכות[11] הִיא חֶבְרוֹן׃ 14 וַיֹּרֶשׁ מִשָּׁם כָּלֵב אֶת־שְׁלֹשָׁה בְּנֵי הָעֲנָק אֶת־שֵׁשַׁי
כל סיפ חס ב מ א[12] וְאֶת־אֲחִימַן וְאֶת־תַּלְמַי [a]יְלִידֵי הָעֲנָק[a]׃ 15 וַיַּעַל מִשָּׁם אֶל־יֹשְׁבֵי דְּבִר
כל סיפ חס ב מ א[12] וְשֵׁם־דְּבִר לְפָנִים [a]קִרְיַת־סֵפֶר[a]׃ 16 וַיֹּאמֶר כָּלֵב אֲשֶׁר־יַכֶּה [a]אֶת־
17 קִרְיַת־סֵפֶר[a] וּלְכָדָהּ וְנָתַתִּי לוֹ אֶת־עַכְסָה בִתִּי לְאִשָּׁה׃ 17 וַיִּלְכְּדָהּ
18 עָתְנִיאֵל בֶּן־קְנַז אֲחִי כָלֵב [a]וַיִּתֶּן־לוֹ אֶת־עַכְסָה בִתּוֹ לְאִשָּׁה׃ 18 וַיְהִי
ב מל. ב. ג וכל בסיפ בְּבוֹאָהּ וַתְּסִיתֵהוּ[a] לִשְׁאוֹל מֵאֵת־אָבִיהָ שָׂדֶה וַתִּצְנַח מֵעַל הַחֲמוֹר
19 וַיֹּאמֶר־לָהּ כָּלֵב מַה־לָּךְ׃ 19 וַתֹּאמֶר תְּנָה[a]־לִּי בְרָכָה כִּי אֶרֶץ הַנֶּגֶב
ב. ז חס. ז חס. ז חס נְתַתָּנִי וְנָתַתָּה לִי גֻּלֹּת[b] מָיִם וַיִּתֶּן־לָהּ[c] אֶת [d]גֻּלֹּת עִלִּיּוֹת וְאֶת גֻּלֹּת
ז ומל[13] תַּחְתִּיּוֹת[d]׃ פ 20 זֹאת נַחֲלַת מַטֵּה בְנֵי־יְהוּדָה לְמִשְׁפְּחֹתָם׃ 20
ל. כז ול בלישׁ 21 וַיִּהְיוּ [e]הֶעָרִים מִקְצֵה לְמַטֵּה בְנֵי־יְהוּדָה אֶל־גְּבוּל אֱדוֹם בַּנֶּגְבָּה

[3] Mm 1325. [4] Mm 1326. [5] Mm 959. [6] Mm 869. [7] Gn 14,7. [8] Mm 3989. [9] Mm 385. [10] Mm 1334. [11] Mm 2959. [12] Jos 10,3. [13] Mm 1327.

7 [a–a] inc; 𝔊 *ἐπὶ τὸ τέταρτον τῆς φάραγγος* ‖ [b–b] 𝔊* *καὶ καταβαίνει* = וּפָנָה ‖ [c] 18,7 prb recte גְּלִילוֹת cf 𝔖 ‖ [d–d] 𝔗 pc Mss מעין cf 𝔖 et 18,17 ‖ **8** [a] > 𝔊* ‖ [b–b] prb gl cf 18,16 ‖ [c] nonn Mss 𝔖 + בֶּן־ ‖ **9** [a–a] prp מינפתח = Merenptach (rex aeg) ‖ [b] > 𝔊*; 𝔖 *qrn'* = קָרֶן ‖ **10** [a] pc Mss תֵּימָנָה ‖ **12** [a–a] 𝔗 *m'rb' jm'*, l frt יָמָּה הַיָּם ‖ **13** [a] 𝔊* *μητρόπολιν* cf 14,15 ‖ **14** [a–a] > 𝔊* ‖ **15** [a–a] 𝔊 *Πόλις γραμμάτων*, sim 16[a–a]; Jdc 1,11 𝔊[B] *Καριασσωφαρ* — ק' סֹפֵר ‖ **16** [a–a] cf 15[a–a] ‖ **17** [a] 𝔊-B[120.129] + *ὁ νεώτερος* = הַקָּטֹן מִמֶּנּוּ ut Jdc 1,13 ‖ **18** [a] 𝔊[L] suff f (it Jdc 1,14 𝔊𝔙) = וַיִּסְּתָהּ ‖ **19** [a] Jdc 1,15 הָבָה ‖ [b] 𝔊𝔖𝔗 sg ‖ [c] 𝔗 mlt Mss 𝔊[AOLC]𝔖𝔗[fMs]𝔙 + כָּלֵב ut Jdc 1,13 ‖ [d–d] Vrs semper sg cf Jdc 1,15 𝔊.

22 קַבְצְאֵל[a] וְעֵדֶר וְיָגוּר: 22 וְקִינָה וְדִימוֹנָה[a] וְעַדְעָדָה[b]: 23 וְקֶדֶשׁ וְחָצוֹר ל.ל.ל.ל
23
24 וְיִתְנָן: 24 זִיף וְטֶלֶם[a] וּבְעָלוֹת: 25 וְחָצוֹר | חֲדַתָּה וּקְרִיּוֹת[a] חֶצְרוֹן ל.ב חד שם קריה וחד שם ברנש[14]. ב. ל"ק וס"פ חד[15].
24
25
26 הִיא חָצוֹר[b]: 26 אֲמָם וּשְׁמַע וּמוֹלָדָה: 27 וַחֲצַר גַּדָּה וְחֶשְׁמוֹן וּבֵית ל.ל.ל.ל
27
28 פָּלֶט: 28 וַחֲצַר שׁוּעָל וּבְאֵר שָׁבַע וּבִזְיוֹתְיָה[a]: 29 בַּעֲלָה[a] וְעִיִּים[b] וָעֶצֶם: ד[16]. ל. ב
29
30 וְאֶלְתּוֹלַד[a] וּכְסִיל[b] וְחָרְמָה: 31 וְצִקְלַג[a] וּמַדְמַנָּה וְסַנְסַנָּה[a]: 32 וּלְבָאוֹת[a] ב. ל. ל וחד מן ד[17] פסוק מן ד מילין נסבין ו ר"פ
30
31
32 וְשִׁלְחִים[b] וְעַיִן וְרִמּוֹן[c] כָּל[d]־עָרִים עֶשְׂרִים וָתֵשַׁע וַחֲצֵרֵיהֶן: ס ל. ד[18]. ל. ג[19]
33 בַּשְּׁפֵלָה אֶשְׁתָּאוֹל וְצָרְעָה וְאַשְׁנָה: 34 וְזָנוֹחַ וְעֵין גַּנִּים תַּפּוּחַ ג וחד מן ב מל בלוש ובסיפ. ח[20]
33
34 וְהָעֵנָם: 35 יַרְמוּת וַעֲדֻלָּם שׂוֹכָה וַעֲזֵקָה: 36 וְשַׁעַרַיִם וַעֲדִיתַיִם ל. ב. ב"ת כן[21]. ל. ל וחד מן ד[17] פסוק נון ל מילין נסבין ו ר"פ. ל
35
36
37 וְהַגְּדֵרָה וּגְדֵרֹתָיִם[a] עָרִים אַרְבַּע־עֶשְׂרֵה וַחֲצֵרֵיהֶן: 37 צְנָן וַחֲדָשָׁה ל. ל
38 וּמִגְדַּל־גָּד: 38 וְדִלְעָן וְהַמִּצְפֵּה[a] וְיָקְתְּאֵל: 39 לָכִישׁ וּבָצְקַת וְעֶגְלוֹן: ת[22]. ל. ב. ל. ל
39
40 וְכַבּוֹן וְלַחְמָס[a] וְכִתְלִישׁ: 41 וּגְדֵרוֹת בֵּית[a]־דָּגוֹן וְנַעֲמָה וּמַקֵּדָה ל. ל. ל. ב[23]
42 עָרִים שֵׁשׁ־עֶשְׂרֵה וַחֲצֵרֵיהֶן: ס 42 לִבְנָה וְעֶתֶר[a] וְעָשָׁן: 43 וְיִפְתָּח ב. ה שם קריה[24]. ג ב קמ וחד פת[25]
43
44 וְאַשְׁנָה וּנְצִיב: 44 וּקְעִילָה וְאַכְזִיב וּמָרֵאשָׁה[a] עָרִים תֵּשַׁע וַחֲצֵרֵיהֶן: ל
45 עֶקְרוֹן וּבְנוֹתֶיהָ וַחֲצֵרֶיהָ: 46 מֵעֶקְרוֹן וָיָמָּה כֹּל[a] אֲשֶׁר־עַל־יַד ה חס בגבול ב מנה בסיפ. ג[26]
47 אַשְׁדּוֹד[b] וְחַצֵרֶיהָן: 47 אַשְׁדּוֹד בְּנוֹתֶיהָ וַחֲצֵרֶיהָ עַזָּה בְּנוֹתֶיהָ וַחֲצֵרֶיהָ ז. הגדול. ב חד ר"פ וחד ס"פ. ב מל
48 עַד־נַחַל מִצְרַיִם וְהַיָּם הַגָּדוֹל[a] וּגְבוּל: ס 48 וּבָהָר שָׁמִיר וְיַתִּיר
49 וְשׂוֹכָה: 49 וְדַנָּה וְקִרְיַת־סַנָּה[a] [b]הִיא דְבִר[b]: 50 וַעֲנָב וְאֶשְׁתְּמֹה[a] וְעָנִים: ל וכת בֶּן[21]. כל סיפ חס ב מ א[27]. ל כת ה[21]
50
51 וְגֹשֶׁן וְחֹלֹן וְגִלֹה עָרִים אַחַת־עֶשְׂרֵה וַחֲצֵרֵיהֶן: 52 אֲרַב וְרוּמָה[a] ב חס. ל כת ה[21]. ל. ל

[14] Mm 1328. [15] Mm 1329. [16] Mm 3062. [17] Mm 4162. [18] Mm 3629. [19] Mm 1361. [20] Mm 3900. [21] Mp sub loco. [22] Mm 1330. [23] Nu 32,24. [24] Mm 1346. [25] Mm 1331. [26] Mm 89. [27] Jos 10,3.

21 [a] Neh 11,25 יְקַ׳ ‖ **22** [a] Neh 11,25 דִּיבֹן ‖ [b] 1 prb וערערה; 𝔊* *Αρουηλ* (𝔊[120] *-ηρ*) = וַעֲרֹעֵר cf 1 S 30,28 ‖ **24** [a] 1 וְטֶלֶם? 1 S 15,4 טֶלָאִם = ‖ **25** [a] cj c nom sq cf 𝔖 ‖ [b–b] > 𝔖, add ‖ **28** [a] 1 וּבְנוֹתֶיהָ cf 𝔊 et Neh 11,27 ‖ **29** [a] 19,3 בִּלְהָה, 1 Ch 4,29 בִּלְהָה ‖ [b] > 19,3 et 1 Ch 4,29 ‖ **30** [a] Ms תּ֫ד, pc Mss ואל ת׳, 1 Ch 4,29 תּוֹלָד ‖ [b] 𝔊[B 120.129] *Βαιθηλ* cf 1 S 30,27; 19,4 בְּתוּאֵל, 1 Ch 4,30 בְּתוּאֵל ‖ **31** [a–a] 19,5 וּבֵית־הַמַּרְכָּבוֹת וַחֲצַר סוּסָה (𝔊 leg סוּסִים ... ut 1 Ch 4,31), Neh 11,28 מְכֹנָה וּבְנוֹתֶיהָ ‖ **32** [a] 19,6 בֵּית לׇ׳, 1 Ch 4,31 בֵּית בִּרְאִי ‖ [b] 19,6 frt rectius שָׂרוּחֵן (aeg *šʾraḥuna*, prp שַׁרְחֵן); 1 Ch 4,31 crrp שַׁעֲרַיִם ‖ [c–c] 1 c Neh 11,29 וְעֵין ר׳ cf 𝔊[B min] et Jos 19,7 1 Ch 4,32 ‖ [d] > 𝔊* ‖ **36** [a] 𝔊 *καὶ αἱ ἐπαύλεις αὐτῆς* = וְגִדְרֹתֶיהָ ‖ **38** [a] 𝔊 *καὶ Μασφα* ‖ **40** [a] mlt Mss 𝔗(𝔙) ולחמם (false) ‖ **41** [a] 𝔊𝔖𝔙 pr cop ‖ **42** [a] 𝔊[B 129] *καὶ Ιθακ* (𝔊[120] *Ιαθακ* 𝔊[L] *Αθακ*), 1 frt וַעֲתָךְ ut 1 S 30,30; cf 19,7[b] et 1 Ch 4,32 (וְתֹכֶן) ‖ **44** [a] 𝔗 pc Mss ומרשה ‖ **46** [a] 𝔊𝔖 pr cop ‖ [b] 𝔊[B min] *Ασηδωθ* (ex 10,40) ‖ **47** [a] mlt Mss Edd Vrs ut Q ‖ **49** [a] 𝔊(𝔖) *γραμμάτων* = סֵפֶר, frt false ex abbreviatione ס׳ cf 15 ‖ [b–b] frt orig add ad ק׳ סֵפֶר (cf [a]) ‖ **50** [a] 1 מַע– ut 21,14 1 S 30,28 1 Ch 4,17.19 ‖ **52** [a] sic L mlt Mss Edd 𝔊[Mss]𝔖𝔙 (false), mlt Mss Edd 𝔊[Mss]𝔗 ודומה.

53 וְאֶשְׁתָּעֵן׃ 53 וְיָנִים[a] וּבֵית־תַּפּוּחַ וַאֲפֵקָה׃ 54 וְחֻמְטָה וְ[a]קִרְיַת אַרְבַּע 54
ויגום[28] ל 29 ק
ל . ך פסוק דאית בהרון ד מילין ר״פ ב קדמ לא נסבין ו רב בתר נסבין ו[30]
היא[a] חֶבְרוֹן וְצִיעֹר עָרִים תֵּשַׁע וְחַצְרֵיהֶן׃ ס 55 מָעוֹן[ ] כַּרְמֶל[ ] 55
ל . ל . ל . ג
זִיף[ ] וּיוּטָּה׃ 56 וְיִזְרְעֶאל וְיָקְדְעָם וְזָנוֹחַ׃ 57 הַקַּיִן[a] גִּבְעָה וְתִמְנָה 56 57
ל . ל
עָרִים עֶשֶׂר[b] וְחַצְרֵיהֶן׃ 58 חַלְחוּל בֵּית־צ֫וּר וְגְדוֹר׃ 59 וּמַעֲרָת 58 59
ל . ל
וּבֵית־עֲנוֹת וְאֶלְתְּקֹן עָרִים שֵׁשׁ וְחַצְרֵיהֶן׃[a] 60 קִרְיַת־בַּעַל הִיא[a] 60
ל . ל
קִרְיַת יְעָרִים וְהָרַבָּה עָרִים שְׁתַּיִם וְחַצְרֵיהֶן׃ ס 61 בַּמִּדְבָּר בֵּית 61
ל
הָעֲרָבָה מִדִּין וְסָכָכָה׃ 62 וְהַנִּבְשָׁן [a]וְעִיר־הַמֶּלַח[a] וְעֵין גֶּדִי עָרִים שֵׁשׁ 62
ג[31] . ל . ל . ל . ח[32]
וְחַצְרֵיהֶן׃ 63 וְאֶת־הַיְבוּסִי יוֹשְׁבֵי יְרוּשָׁלַ֫ם לֹא־יָ֫כְלוּ[a] בְּנֵי־יְהוּדָה 63
לד מל[30] . יכלו ק
לְהוֹרִישָׁם וַיֵּשֶׁב הַיְבוּסִי [b]אֶת־בְּנֵי יְהוּדָה[b] בִּירוּשָׁלַ֫ם עַד הַיּוֹם הַזֶּה׃
פ **16** 1 [a]וַיֵּצֵא הַגּוֹרָל[a] לִבְנֵי יוֹסֵף מִיַּרְדֵּן יְרִיחוֹ לְמֵי יְרִיחוֹ מִזְרָחָה
ד׳ ל
הַמִּדְבָּר עֹלֶ֫ה[b] מִירִיחוֹ בָּהָר בֵּית־אֵל׃ 2 וְיָצָא מִבֵּית־אֵל לוּזָ֫ה וְעָבַר 2
ל . יז פסוק עד ועד[2] . יב
אֶל־גְּבוּל הָאַרְכִּי עֲטָרוֹת׃ 3 וְיָרַד יָפְלֵטִי עַד[ ] גְּבוּל 3
תצאתיו ק
בֵּית־חוֹרֹן תַּחְתּוֹן וְעַד־גָּזֶר וְהָיוּ תֹצְאֹתָו[a] יָמָּה[b]׃ 4 וַיִּנְחֲלוּ בְנֵי־ 4
כ בטע ר״פ[a] . ד בטע בסיפ
יוֹסֵף מְנַשֶּׁה וְאֶפְרָיִם׃ 5 [a]וַיְהִי גְּבוּל בְּנֵי־אֶפְרַיִם לְמִשְׁפְּחֹתָם וַיְהִי 5
גְּבוּל נַחֲלָתָם מִזְרָחָה[b] עֲטָרוֹת אַדָּר עַד־בֵּית חוֹרֹן עֶלְיוֹן׃[c] 6 וְיָצָא 6
כד[c] מל ד מנה בסיפ . ל
הַגְּבוּל הַיָּמָּה מִכְמְתָת[ ] מִצָּפוֹן[a] וְנָסַב הַגְּבוּל מִזְרָחָה תַּאֲנַת שִׁלֹה 5 . ל
וְעָבַר אוֹתוֹ[b] מִמִּזְרַח יָנוֹחָה׃ 7 וְיָרַד מִיָּנוֹחָה עֲטָרוֹת וְנַעֲרָתָה[a] וּפָגַע 7
ל
בִּירִיחוֹ וְיָצָא הַיַּרְדֵּן׃ 8 מִתַּפּוּחַ יֶלֶךְ[ ] הַגְּבוּל יָמָּה נַחַל קָנָה וְהָיוּ 8
תֹּצְאֹתָיו הַיָּמָּה[a] זֹאת נַחֲלַת מַטֵּה בְנֵי־אֶפְרַיִם לְמִשְׁפְּחֹתָם׃ 9 וְהֶעָרִים 9
ל
הַמְבֻדָּלוֹת[a] לִבְנֵי אֶפְרַיִם בְּתוֹךְ נַחֲלַת בְּנֵי־מְנַשֶּׁה כָּל־הֶעָרִים
ה בסיפ ד מל וחד חס
וְחַצְרֵיהֶן׃ 10 וְלֹא הוֹרִישׁוּ אֶת־הַכְּנַעֲנִי הַיּוֹשֵׁב בְּגֶזֶר וַיֵּשֶׁב 10
ג[a]
הַכְּנַעֲנִי בְּקֶרֶב אֶפְרַיִם[ ] עַד־הַיּוֹם הַזֶּה[a] [b]וַיְהִי לְמַס־עֹבֵד[b]׃ פ

[28]Mm 832. [29]Mm 1316. [30]Mp sub loco. [31]Mm 1332. [32]Mm 3900. **Cp 16** [1]Mm 258. [2]Mm 912. [3]Mm 1017. [4]Mm 1333. [5]Mp sub loco. [6]Mm 1937 et cf Mp 2 Ch 8, 8.

53 [a] K יִם– cf 𝔊[BLmin], 𝔖𝔙 mlt Mss 𝔊[MssT] ut Q ‖ **54** [a–a] add cf 13 14,15 ‖ **57** [a] 𝔊 cj c 56 (*Ζανωακιμ* vel sim) ‖ [b] 𝔊* 9 ‖ **59** [a] 𝔊 + *Θεκω* (= תְּקוֹעַ) *καὶ Εφραθα* (= אֶפְרָתָה) *αὕτη ἐστὶν Βαιθλεεμ* (= בֵּית־לֶחֶם) *καὶ Φαγωρ* (פְּעוֹר) *καὶ Αιταν* (-αμ, = עֵיטָם) *καὶ Κουλον καὶ Ταταμ(ι) καὶ Σωρης* (𝔊[B] *Εωβης*) *καὶ Καρεμ καὶ Γαλλιμ* (𝔊[B] *Γαλεμ*) *καὶ Βαιθηρ* (cf *bittīr*; 𝔊[BO] *Θεθηρ*) *καὶ Μανοχω, πόλεις ἕνδεκα καὶ αἱ κῶμαι αὐτῶν*; 𝔙 homtel ‖ **60** [a–a] add cf 18, 14 ‖ **62** [a–a] prb = *ḫirbet qumrān* ‖ **63** [a] K יִ, 𝔖 mlt Mss ut Q ‖ [b–b] > 𝔊* ‖ **Cp 16,1** [a–a] 𝔊 *καὶ ἐγένετο τὰ ὅρια* cf 5 ‖ [b] 𝔊 *καὶ ἀναβήσεται*, l וְעָלָה ‖ **3** [a] 𝔖 mlt Mss ut Q ‖ [b] 𝔖 nonn Mss הַיְמָה ‖ **5** [a] prb tr 5–10 post 17,13 ‖ [b] > 𝔖 ‖ [c] 𝔖 Ms הָע ‖ **6** [a] 𝔊[Bmin] + *Θερμα* ‖ [b] > 𝔊*𝔖𝔙 ‖ **7** [a] 1 Ch 7,28 נַעֲרָן ‖ **8** [a] pc Mss 𝔙 יַם־הַמֶּלַח (false) ‖ **9** [a] forma mixta, l vel הַגֵּב vel הַמָּב ‖ **10** [a] 𝔊 ins fere verbatim 1 R 9,16 (= 3 R 15,14b 𝔊) ‖ [b–b] > 𝔊*.

17 1 וַיְהִי[a] הַגּוֹרָל[b] לְמַטֵּה מְנַשֶּׁה כִּי־הוּא בְּכוֹר יוֹסֵף לְמָכִיר[ׇ] בְּכוֹר מְנַשֶּׁה אֲבִי הַגִּלְעָד כִּי הָיָה אִישׁ מִלְחָמָה וַיְהִי־לוֹ הַגִּלְעָד
2 וְהַבָּשָׁן׃ 2 וַיְהִי לִבְנֵי מְנַשֶּׁה הַנּוֹתָרִים[ׇ] לְמִשְׁפְּחֹתָם[ׇ] לִבְנֵי אֲבִיעֶזֶר
וְלִבְנֵי־חֵלֶק וְלִבְנֵי אַשְׂרִיאֵל[ׇ] וְלִבְנֵי־שֶׁכֶם וְלִבְנֵי־חֵפֶר וְלִבְנֵי שְׁמִידָע
3 אֵלֶּה בְּנֵי מְנַשֶּׁה בֶּן[a]־יוֹסֵף הַזְּכָרִים לְמִשְׁפְּחֹתָם׃ 3 וּלְצְלָפְחָד[ׇ] בֶּן־ ל
חֵפֶר בֶּן־גִּלְעָד בֶּן־מָכִיר בֶּן־מְנַשֶּׁה לֹא־הָיוּ לוֹ בָּנִים כִּי אִם־בָּנוֹת
ס יח וְאֵלֶּה שְׁמוֹת בְּנוֹתָיו מַחְלָה וְנֹעָה חָגְלָה מִלְכָּה[a] וְתִרְצָה׃ 4 וַתִּקְרַבְנָה סימן מוחמו[1]
לִפְנֵי אֶלְעָזָר הַכֹּהֵן וְלִפְנֵי | יְהוֹשֻׁעַ בִּן־נוּן וְלִפְנֵי הַנְּשִׂיאִם לֵאמֹר
יְהוָה[a] צִוָּה אֶת[b]־מֹשֶׁה לָתֵת־לָנוּ נַחֲלָה בְּתוֹךְ אַחֵינוּ וַיִּתֵּן לָהֶם[c] אֶל־פִּי ה[2]
ז[3]. ל וכל בחבלי דכות
יְהוָה נַחֲלָה בְּתוֹךְ אֲחֵי אֲבִיהֶן׃ 5 וַיִּפְּלוּ חַבְלֵי־מְנַשֶּׁה עֲשָׂרָה לְבַד
6 מֵאֶרֶץ הַגִּלְעָד וְהַבָּשָׁן אֲשֶׁר מֵעֵבֶר לַיַּרְדֵּן׃ 6 כִּי בְּנוֹת מְנַשֶּׁה נָחֲלוּ ד[4]
נַחֲלָה בְּתוֹךְ בָּנָיו וְאֶרֶץ הַגִּלְעָד הָיְתָה לִבְנֵי־מְנַשֶּׁה הַנּוֹתָרִים׃
כ[5]. יד פסוק על אל אל[6]. ל 7 וַיְהִי גְבוּל־[a]מְנַשֶּׁה מֵאָשֵׁר הַמִּכְמְתָת אֲשֶׁר עַל־פְּנֵי שְׁכֶם וְהָלַךְ[ׇ]
8 הַגְּבוּל[ׇ] אֶל־הַיְמִין אֶל־יֹשְׁבֵי[b] עֵין תַּפּוּחַ׃ 8 לִמְנַשֶּׁה הָיְתָה אֶרֶץ תַּפּוּחַ נ
9 וְתַפּוּחַ אֶל־גְּבוּל מְנַשֶּׁה לִבְנֵי אֶפְרָיִם׃ 9 וְיָרַד הַגְּבוּל[ׇ] נַחַל קָנָה נֶגְבָּה ג ב מל וחד חס[7]. כז[8]
לַנַּחַל עָרֵים הָאֵלֶּה[a] לְאֶפְרַיִם בְּתוֹךְ עָרֵי מְנַשֶּׁה וּגְבוּל מְנַשֶּׁה מִצְּפוֹן
10 לַנַּחַל וַיְהִי[b] תֹּצְאֹתָיו הַיָּמָּה[c]׃ 10 נֶגְבָּה לְאֶפְרַיִם וְצָפוֹנָה לִמְנַשֶּׁה ב[9]. כז[10]. נג ה[10] מנה בליש
11 וַיְהִי[a] הַיָּם[ׇ] גְּבוּלָו[b] וּבְאָשֵׁר[ׇ] יִפְגְּעוּן מִצָּפוֹן וּבְיִשָּׂשכָר מִמִּזְרָח׃ 11 וַיְהִי ל
לִמְנַשֶּׁה בְּיִשָּׂשכָר וּבְאָשֵׁר בֵּית־שְׁאָן[ׇ] וּבְנוֹתֶיהָ וְיִבְלְעָם וּבְנוֹתֶיהָ[a] וְאֶת־[ׇ] ט[11]
יח[12] פסוק דמיין[12]. ד כת א. ב חס מיחד. ס[13]. ה חס בנביא ב מנה בסיפ
יֹשְׁבֵי דֹאר וּבְנוֹתֶיהָ[a] וְיוֹשְׁבֵי עֵין־דֹּר[c] וּבְנוֹתֶיהָ[cd] וְיוֹשְׁבֵי תַעְנַךְ[c] וּבְנוֹתֶיהָ[d]
12 וְיוֹשְׁבֵי מְגִדּוֹ וּבְנוֹתֶיהָ[e] שְׁלֹשֶׁת[f] הַנָּפֶת׃ 12 וְלֹא יָכְלוּ בְּנֵי מְנַשֶּׁה לְהוֹרִישׁ ל
13 אֶת־הֶעָרִים הָאֵלֶּה וַיּוֹאֶל[ׇ] הַכְּנַעֲנִי לָשֶׁבֶת בָּאָרֶץ הַזֹּאת׃ 13 וַיְהִי כִּי ו
חָזְקוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וַיִּתְּנוּ אֶת־הַכְּנַעֲנִי לָמַס וְהוֹרֵשׁ לֹא הוֹרִישׁוֹ׃[a] ס ג[14]. ב בסיפ

Cp 17 [1]Mm 983. [2]Mm 1334. [3]Mm 1043. [4]Mm 1321. [5]Mm 1333. [6]Mm 4093. [7]Mm 4013. [8]Mp sub loco. [9]Mm 1335. [10]Mm 1325. [11]Mm 1395. [12]Mm 3911. [13]Textus contra Mp ה חס בנביא ב מנה בסיפ, cf Jos 15,45; Jer 49,2 et Mp sub loco. [14]Mm 1336.

Cp 17,1 [a] Ms* ויצא ע (ex 16,1) ‖ [b] G *τὰ ὅρια* = הַגְּבוּל cf 16,1[a–a] ‖ **2** [a] ⅁ בֶּן ‖ **3** [a] nonn Mss Edd GSע ומ׳ ‖ **4** [a] G *ὁ θεός* ‖ [b] mlt Mss Edd G𝔗[Ms]ע בְּיַד ‖ [c] Ms Edd GS להן ‖ **7** [a] G(S) + *υἱῶν* = בְּנֵי ‖ [b] G *Iασσιβ* cf arab *jāsūf* sam (ה)יסופ, l יָשׁוּב ‖ **9** [a–a] prb crrp; dl הא׳? (vel l הָעָ׳) ‖ [b] nonn Mss 𝔗 ויהו ‖ [c] 𝔗 ימה ‖ **10** [a] G(𝔗) *καὶ ἔσται* = וְהָיָה ‖ [b] GS suff pl ‖ **11** [a–a] > S, add ex Jdc 1,27 Q mlt Mss ‖ [b–b] > 𝔗*G*𝔗[r] ‖ [c–c] S om ישבי ‖ [d–d] > G* ‖ [e–e] inc, frt gl ad דאר cf נָפַת דֹּאר 11,2 12,23 1 R 4,11 ‖ [f] G(Ψ) *καὶ τὸ τρίτον* = וּשְׁלִשִׁית ‖ **13** [a] cf 16,5[a].

14 וַיְדַבְּרוּ בְנֵי יוֹסֵף אֶת־יְהוֹשֻׁעַ לֵאמֹר מַדּוּעַ נָתַתָּה לִי נַחֲלָה 14
גּוֹרָל אֶחָד וְחֶבֶל אֶחָד וַאֲנִי עַם־רָב עַד[b] אֲשֶׁר־[c]עַדכָּה[c] בֵּרַכַנִי ב15 . לג קמ16
יְהוָה׃ 15 וַיֹּאמֶר אֲלֵיהֶם יְהוֹשֻׁעַ אִם־עַם־רַב אַתָּה לְךָ עֲלֵה לְךָ הַיַּעְרָה ל . ל 15
וּבֵרַאתָ לְךָ שָׁם בְּאֶרֶץ הַפְּרִזִּי וְהָרְפָאִים כִּי־אָזַל לְךָ הַר־אֶפְרָיִם׃ ל . ו
16 וַיֹּאמְרוּ בְּנֵי יוֹסֵף לֹא־יִמָּצֵא לָנוּ הָהָר וְרֶכֶב בַּרְזֶל בְּכָל־הַכְּנַעֲנִי 16
הַיֹּשֵׁב בְּאֶרֶץ־הָעֵמֶק [a]לַאֲשֶׁרb בְּבֵית־שְׁאָן וּבְנוֹתֶיהָ וְלַאֲשֶׁר בְּעֵמֶק ה ד מל ול17 חס בסיפ
יִזְרְעֶאל׃a 17 וַיֹּאמֶר יְהוֹשֻׁעַ [a]אֶל־בֵּית יוֹסֵף [b]לְאֶפְרַיִם וְלִמְנַשֶּׁהb ל . יז 17
לֵאמֹר עַם־רַב אַתָּה וְכֹחַ גָּדוֹל לָךְ לֹא־יִהְיֶה לְךָ גּוֹרָל אֶחָד׃ 18 כִּי ב . ל פסוק 18
כי כי כי כי כי
הָר יִהְיֶה־לָּךְ כִּי־יַעַר הוּא וּבֵרַאתּוֹ וְהָיָה[a] לְךָ תְּצִאֹתָיו כִּי־[b]תוֹרִישׁ ל . יט 19
אֶת־הַכְּנַעֲנִי כִּי רֶכֶב בַּרְזֶל לוֹ [c]כִּי חָזָק הוּא׃c ס

ל 18 1 וַיִּקָּהֲלוּ כָּל־עֲדַת בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל שִׁלֹה וַיִּשְׁכִּינוּ שָׁם אֶת־אֹהֶל
מוֹעֵד וְהָאָרֶץ נִכְבְּשָׁה לִפְנֵיהֶם׃ 2 וַיִּוָּתְרוּ בִּבְנֵי[a] יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר לֹא ל . ל 2
חָלְקוּ אֶת[b]־נַחֲלָתָם שִׁבְעָה שִׁבְטִים׃ 3 וַיֹּאמֶר יְהוֹשֻׁעַ אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל ב . יט 3
עַד־אָנָה אַתֶּם מִתְרַפִּים לָבוֹא לָרֶשֶׁת אֶת־הָאָרֶץ אֲשֶׁר נָתַן לָכֶם ל . ב בסיפ
יְהוָה אֱלֹהֵי אֲבוֹתֵיכֶם׃ 4 הָבוּ לָכֶם שְׁלֹשָׁה אֲנָשִׁים לַשָּׁבֶט וְאֶשְׁלְחֵם כל סיפ מל . ל . ג 4
וְיָקֻמוּ וְיִתְהַלְּכוּ בָאָרֶץ וְיִכְתְּבוּ אוֹתָהּ לְפִי נַחֲלָתָם וְיָבֹאוּ[a] אֵלָי׃ ל . ז רפ2
5 וְהִתְחַלְּקוּ אֹתָהּ לִשְׁבָעָה חֲלָקִים יְהוּדָה יַעֲמֹד עַל־גְּבוּלוֹ מִנֶּגֶב 5 ג3 חס ב מנה בסיפ .
ב4 . ד5 . ה חס
וּבֵית[a] יוֹסֵף יַעַמְדוּ עַל־גְּבוּלָם מִצָּפוֹן׃ 6 וְאַתֶּם תִּכְתְּבוּ אֶת־הָאָרֶץ ב6 . ד בטפ6 6
שִׁבְעָה[a] חֲלָקִים וַהֲבֵאתֶם אֵלַי הֵנָּה וְיָרִיתִי לָכֶם גּוֹרָל פֹּה[b] לִפְנֵי יְהוָה ל9 . ד5 . ל10
אֱלֹהֵינוּ׃ 7 כִּי אֵין־חֵלֶק לַלְוִיִּם בְּקִרְבְּכֶם כִּי־כְהֻנַּת יְהוָה נַחֲלָתוֹ[a] 7 ל בסיפ
וְגָד וּרְאוּבֵן וַחֲצִי שֵׁבֶט הַמְנַשֶּׁה לָקְחוּ נַחֲלָתָם מֵעֵבֶר לַיַּרְדֵּן מִזְרָחָה ב11 . כל סיפ דכות ב מ ג12
אֲשֶׁר נָתַן לָהֶם מֹשֶׁה עֶבֶד יְהוָה׃ 8 וַיָּקֻמוּ הָאֲנָשִׁים וַיֵּלְכוּ וַיְצַו יד בסיפ . ב13 8
יְהוֹשֻׁעַ אֶת־הַהֹלְכִים לִכְתֹּב אֶת־הָאָרֶץ לֵאמֹר לְכוּ וְהִתְהַלְּכוּ בָאָרֶץ

15 Mi 2,10, cf Mp sub loco. 16 Mm 264. 17 Mm 2620. 18 Mm 1337. 19 Mm 1335. Cp 18 1 Mm 1049. 2 Mm 465. 3 Mm 1009. 4 Mm 1338. 5 Mm 2993. 6 Mm 3082. 7 Mm 3130. 8 Mm 1451. 9 Mm 1338. 10 וחד ירית Gn 31,51. 11 Mm 1339. 12 Jos 13,29; 22,13 et 15. 13 Mm 1340.

14 [a] mlt Mss אל || [b] > pc Mss cf GV; prp על vel ע׳ ד׳ = עַל דְּבַר || [c–c] > GV || [d] > C mlt Mss || [e] G *ὁ θεός* || **16** [a–a] prb add || [b] nonn Mss ו׳ || **17** [a–a] G *toῖς υἱοῖς* = אֶל־בְּנֵי cf 14.16 || [b–b] > G*, frt add || **18** [a] nonn Mss Q^Mss ŚC^f.Mss והיו || [b] prb ins לֹא || [c–c] G *σὺ γὰρ ὑπερισχύ(σ)εις αὐτοῦ (-τόν)* || **Cp 18,2** [a] C*G בני || [b] > C Ms || **4** [a] V *referantque* = וְיָבֹאוּ cf 6 || **5** [a] G *καὶ οἱ υἱοί* cf 17,17[a–a] || **6** [a] C mlt Mss G^ming ŚMUW C ׳לש || [b] > G*Ś || 7 [a] 2 Mss G^Mss ŚC תָּם–.

וְכִתְבוּ אוֹתָהּ וְשׁוּבוּ אֵלַי וּפֹה אַשְׁלִיךְ לָכֶם גּוֹרָל לִפְנֵי יְהוָה בְּשִׁלֹה׃ 9 וַיֵּלְכוּ הָאֲנָשִׁים[a] וַיַּעַבְרוּ בָאָרֶץ[b] וַיִּכְתְּבוּהָ לֶעָרִים לְשִׁבְעָה חֲלָקִים
10 עַל־סֵפֶר וַיָּבֹאוּ[c] אֶל־יְהוֹשֻׁעַ אֶל־הַמַּחֲנֶה שִׁלֹה׃ 10 וַיַּשְׁלֵךְ לָהֶם
יְהוֹשֻׁעַ גּוֹרָל בְּשִׁלֹה לִפְנֵי יְהוָה [a]וַיְחַלֶּק־שָׁם יְהוֹשֻׁעַ אֶת־הָאָרֶץ לִבְנֵי
11 יִשְׂרָאֵל כְּמַחְלְקֹתָם[ab]׃ פ 11 וַיַּעַל[a] גּוֹרָל מַטֵּה בְנֵי־בִנְיָמִן
12 לְמִשְׁפְּחֹתָם וַיֵּצֵא גְּבוּל גּוֹרָלָם בֵּין בְּנֵי יְהוּדָה וּבֵין בְּנֵי יוֹסֵף׃ 12 וַיְהִי
לָהֶם הַגְּבוּל לִפְאַת[ˢ] צָפוֹנָה מִן־הַיַּרְדֵּן וְעָלָה הַגְּבוּל[ˢ] אֶל־כֶּתֶף יְרִיחוֹ
מִצָּפוֹן וְעָלָה בָהָר וָיָמָּה וְהָיוּ[a] תְּצֹאֹתָיו מִדְבָּרָה בֵּית אָוֶן׃ 13 וְעָבַר[ˢ]
מִשָּׁם הַגְּבוּל לוּזָה [a]אֶל־כֶּתֶף לוּז[a] נֶגְבָּה הִיא בֵּית־אֵל וְיָרַד הַגְּבוּל[ˢ]
14 עַטְרוֹת אַדָּר עַל־הָהָר אֲשֶׁר מִנֶּגֶב לְבֵית־חֹרוֹן תַּחְתּוֹן׃ 14 וְתָאַר
הַגְּבוּל[ˢ] וְנָסַב לִפְאַת־יָם נֶגְבָּה מִן־הָהָר אֲשֶׁר עַל־פְּנֵי[ˢ] בֵּית־חֹרוֹן[ˢ]
נֶגְבָּה[ˢ] וְהָיוּ[a] תְּצֹאֹתָיו אֶל־קִרְיַת־בַּעַל הִיא קִרְיַת יְעָרִים עִיר בְּנֵי
15 יְהוּדָה זֹאת[ˢ] פְּאַת־יָם׃ 15 וּפְאַת־נֶגְבָּה מִקְצֵה [a]קִרְיַת יְעָרִים[a] וְיָצָא
16 הַגְּבוּל[ˢ] [b]יָמָּה וְיָצָא[b] אֶל־מַעְיַן [c]מֵי נֶפְתּוֹחַ[c]׃ 16 וְיָרַד הַגְּבוּל אֶל־[ˢ]קְצֵה
הָהָר אֲשֶׁר עַל־פְּנֵי גֵי בֶן־הִנֹּם אֲשֶׁר [a]בְּעֵמֶק רְפָאִים[a] צָפוֹנָה וְיָרַד[ˢ] גֵּי[b]
17 הִנֹּם אֶל־כֶּתֶף הַיְבוּסִי[ˢ] נֶגְבָּה וְיָרַד עֵין רֹגֵל׃ 17 וְתָאַר מִצָּפוֹן וְיָצָא
עֵין שֶׁמֶשׁ וְיָצָא אֶל־גְּלִילוֹת[a] אֲשֶׁר־נֹכַח מַעֲלֵה[b] אֻדֻמִּים וְיָרַד אֶבֶן
18 בֹּהַן בֶּן־רְאוּבֵן׃ 18 וְעָבַר אֶל־כֶּתֶף [a]מוּל־הָעֲרָבָה[a] צָפוֹנָה וְיָרַד
19 [b]הָעֲרָבָתָה׃ 19 וְעָבַר[b] הַגְּבוּל אֶל־כֶּתֶף בֵּית־חָגְלָה[ˢ] צָפוֹנָה[c] וְהָיָה[c]
תֹּצְאוֹתָיו[d] הַגְּבוּל אֶל־לְשׁוֹן יָם־הַמֶּלַח[ˢ] צָפוֹנָה אֶל־קְצֵה הַיַּרְדֵּן
20 נֶגְבָּה זֶה גְּבוּל נֶגֶב׃ 20 וְהַיַּרְדֵּן [a]יִגְבֹּל־אֹתוֹ[a] לִפְאַת־קֵדְמָה זֹאת[ˢ]
21 נַחֲלַת[ˢ] בְּנֵי בִנְיָמִן לִגְבוּלֹתֶיהָ סָבִיב לְמִשְׁפְּחֹתָם׃ 21 וְהָיוּ[a] הֶעָרִים

ב חד כת ה וחד כת א[14]

ב[15] . ד[16]

יד פסוק על אל אל[17]

ג . ל

ג . ד[18] ב מנה בליש

יד . ג[19] . נג[20]

ק והיו חד מן ז בליש כת ה וקר ו ה מנה בליש . ה ג קמ וב[21] פת

ד[22] . ד[22] . כז

ו[23] . ג כת כן

יד . כז . ז פסוק דמיין בטע . ג כת כן

ק והיו חד מן ז בליש כת ה וקר ו ה מנה בליש

ב . ח . כז

ד . ב[20] . ז פסוק אל על אל . ו

נג . ג

ל . נג ב מנה בפסוק . ק והיו חד מן ז בליש כת ה וקר ו ה מנה בליש

תצאות . נג ב מנה בפסוק . ו

כז . ג[25] . יד[20] . ה חס מטה[20]

ד[27]

[14] Mm 3556. [15] Mm 1338. [16] Mm 2993. [17] Mm 4093. [18] Mm 3420. [19] Mm 2988. [20] Mp sub loco. [21] Mm 1341. [22] Mm 258. [23] Mm 1342. [24] Mm 959. [25] Mm 1064. [26] Mm 1350. [27] Mm 1031.

9 [a] > 𝔊* ‖ [b] 𝔊 + *καὶ εἶδοσαν αὐτήν* = וַיִּרְאוּהָ cf 2,1 ‖ [c] 𝔊 *καὶ ἤνεγκαν* = ו׳ב– cf 4[a] ‖ **10** [a–a] > 𝔊* ‖ [b] mlt Mss Edd 𝔖𝔗[Ed] במ׳ cf 11,23[a] 12,7[b] ‖ **11** [a] 𝔊 *καὶ ἐξῆλθεν* = וַיֵּצֵא it 19,10[a] ‖ **12** [a] K ה֫, 𝔗 mlt Mss ut Q ‖ **13** [a–a] > 𝔊[min]𝔙 (homtel) ‖ **14** [a] cf 12[a] ‖ **15** [a–a] 𝔊 *Καριαθβααλ* = ק׳ בַּעַל cf 14 ‖ [b–b] 𝔊 *εἰς Γα(σ)ιν* ‖ [c–c] cf 15,9[a–a] ‖ **16** [a–a] 𝔊(𝔙) *ἐκ μέρους Εμεκραφαιν* = ׳בְּקֵצֵה ע׳ ר ut 15,8 ‖ [b] 𝔖(𝔗[f]) + *dbr* = בֶּן־ ‖ **17** [a] 𝔗[Mss] *lglgl'* = הַגִּלְגָּל ut 15,7 ‖ [b] mlt Mss 𝔊 לְמ׳ ut 15,7 ‖ **18** [a–a] 𝔊 *Βαιθαραβα*, l prb ׳בֵּית־ע ‖ **18/19** [b–b] > 𝔊*, וַיּ prb dttg (הערבה—הערבתה) ‖ [c] cf 12[a] ‖ [d] K יו֫, 𝔗 mlt Mss Edd 𝔊𝔖𝔗 ut Q cf 15,4 ‖ **20** [a–a] prp וגבל cf 13,23.27 15,47 (𝔊* om אתו) ‖ **21** [a] Vrs leg וַיִּהְיוּ.

לְמַטֵּה בְּנֵי בִנְיָמִן לְמִשְׁפְּחֹתֵיהֶם׃ יְרִיחוֹ וּבֵית־חָגְלָה וְעֵמֶק קְצִיץ׃ 22 וּבֵית הָעֲרָבָה וּצְמָרַיִם וּבֵית־אֵל׃ 23 וְהָעַוִּים וְהַפָּרָה וְעָפְרָה׃ 24 וּכְפַר הָעַמֹּנִי וְהָעָפְנִי וְגֶבַע עָרִים שְׁתֵּים־עֶשְׂרֵה וְחַצֵּרֵיהֶן׃ 25 גִּבְעוֹן וְהָרָמָה וּבְאֵרוֹת׃ 26 וְהַמִּצְפֵּה וְהַכְּפִירָה וְהַמֹּצָה׃ 27 וְרֶקֶם וְיִרְפְּאֵל וְתַרְאֲלָה׃ 28 וְצֵלַע הָאֶלֶף וְהַיְבוּסִי הִיא יְרוּשָׁלַ͏ִם גִּבְעַת קִרְיַת עָרִים אַרְבַּע־עֶשְׂרֵה וְחַצֵּרֵיהֶן זֹאת נַחֲלַת בְּנֵי־בִנְיָמִן לְמִשְׁפְּחֹתָם׃ ס

19 1 וַיֵּצֵא הַגּוֹרָל הַשֵּׁנִי לְשִׁמְעוֹן לְמַטֵּה בְּנֵי־שִׁמְעוֹן לְמִשְׁפְּחוֹתָם

ל 2 וַיְהִי לְתוֹךְ נַחֲלָתָם בְּנַחֲלַת בְּנֵי־יְהוּדָה׃ 2 וַיְהִי לָהֶם בְּנַחֲלָתָם בְּאֵר־

ל.ב.ב 3 שֶׁבַע וְשֶׁבַע וּמוֹלָדָה׃ 3 וַחֲצַר שׁוּעָל וּבָלָה וָעֶצֶם׃ 4 וְאֶלְתּוֹלַד

ל.ב.ל 5 וּבְתוּל וְחָרְמָה׃ 5 וְצִקְלַג וּבֵית־הַמַּרְכָּבוֹת וַחֲצַר סוּסָה׃ 6 וּבֵית

ל.ל.ד פסוק ראשית בהון ד מילין ר״פ ב קדמ׳ לא נסבין ו וב בתר׳ נסבין ר׳ב׳. ב 6 לְבָאוֹת וְשָׁרוּחֶן עָרִים שְׁלֹשׁ־עֶשְׂרֵה וְחַצֵּרֵיהֶן׃ 7 עֵין רִמּוֹן וָעֶתֶר

ה שם קריה 8 וְעָשָׁן עָרִים אַרְבַּע וְחַצֵּרֵיהֶן׃ 8 וְכָל־חַצֵּרִים אֲשֶׁר סְבִיבוֹת הֶעָרִים

ל כת כן הָאֵלֶּה עַד־בַּעֲלַת בְּאֵר רָאמַת נֶגֶב זֹאת נַחֲלַת מַטֵּה בְּנֵי־שִׁמְעוֹן

נ 9 לְמִשְׁפְּחֹתָם׃ 9 מֵחֶבֶל בְּנֵי יְהוּדָה נַחֲלַת בְּנֵי שִׁמְעוֹן כִּי־הָיָה חֵלֶק

בְּנֵי־יְהוּדָה רַב מֵהֶם וַיִּנְחֲלוּ בְּנֵי־שִׁמְעוֹן בְּתוֹךְ נַחֲלָתָם׃ ס

10 וַיַּעַל הַגּוֹרָל הַשְּׁלִישִׁי לִבְנֵי זְבוּלֻן לְמִשְׁפְּחֹתָם וַיְהִי גְּבוּל נַחֲלָתָם

ל.ל 11 עַד־שָׁרִיד׃ 11 וְעָלָה גְּבוּלָם וְלַיְמָה וּמַרְעָלָה וּפָגַע בְּדַבֶּשֶׁת וּפָגַע

אֶל־הַנַּחַל אֲשֶׁר עַל־פְּנֵי יָקְנְעָם׃ 12 וְשָׁב מִשָּׁרִיד קֶדְמָה מִזְרַח

ה ל.ל וחס 13 הַשָּׁמֶשׁ עַל גְּבוּל כִּסְלֹת תָּבֹר וְיָצָא אֶל־הַדָּבְרַת וְעָלָה יָפִיעַ׃

ח ל.ל 13 וּמִשָּׁם עָבַר קֶדְמָה מִזְרָחָה גִּתָּה חֵפֶר עִתָּה קָצִין וְיָצָא רִמּוֹן

ל.ל 14 הַמְּתֹאָר הַנְּעָה׃ 14 וְנָסַב אֹתוֹ הַגְּבוּל מִצָּפוֹן חַנָּתֹן וְהָיוּ תֹּצְאֹתָיו גֵּי

28 Mm 1343. 29 וחד צמרים 2 Ch 13,4. 30 Mm 1347. 31 Mm 1344. 32 Mm 3558. 33 Mm 646. 34 Mm 1345. 35 Mm 1350. Cp 19 1 Mm 859. 2 Mp sub loco. 3 Mm 1346. 4 Mm 1354. 5 Mm 1348. 6 Mm 1349.

21 b ℭ pc Mss חתם– cf 28 || **24** a K יֵ– cf 𝔊B, 𝔊O ut Q || b > 𝔊*, frt dl (dttg) || **26** a 𝔊AL *καὶ Μασφα* cf 15,38a || **27** a ℭ ותרעלה || **28** a 𝔊(ϹϢ) *καὶ Ιεβους*, frt l וְיבוּס || b–b frt add cf Jdc 19,10 || c l וְגִ֫ cf 𝔊AOCϚ || d 𝔊ACmin *καὶ πόλις Ιαριμ* cf Ϛ, l וְקִ֫ יְעָרִים (hpgr) || e–e 𝔊 13 || **Cp 19,1** a > Ϣ, frt dl cf 24.40 13,15 15,1 18,11 || **2** a > 1 Ch 4,28; 𝔊* *καὶ Σαμαα* cf 𝔏 *(et Sama)* et 1 Ch 𝔊 *(καὶ Σαμα)*, l prb וּשְׁמַע ut 15,26 || **3** a cf 15,29a || **4** a C pc Mss ואל־ת׳ || b cf 15,30b || **5** a–a cf 15,31a–a || **6** a–a cf 15, 32a || b cf 15,32b || **7** a l prb עֵין cf 𝔊B et 15,32c–c || b frt l וַעֲתָךְ cf 15,42a || **10** a cf 18,11a || b l prb למטה בני ut 1 || c prp שָׁדוּד cf 𝔊L-𝔏Ϛ || **11** a 𝔊L *Λαχα(α)* 𝔏 *Lancha*; frt crrp || **12** a prp מְשָׁדוּד cf 10c || b ℭ Ms* אֶל || **13** a–a prb crrp; prp נָה וְתָצַר– cf 21,35a || **14** a > 𝔊.

15 יִפְתַּח־אֵל׃ 15 וְקַטָּת[a] וְנַהֲלָל[b] וְשִׁמְרוֹן[c] וְיִדְאֲלָה[d] וּבֵית לָחֶם עָרִים
16 שְׁתֵּים־עֶשְׂרֵה וְחַצְרֵיהֶן׃ 16 זֹאת ׀ נַחֲלַת[a] בְּנֵי־זְבוּלֻן לְמִשְׁפְּחוֹתָם
17 הֶעָרִים ׀ הָאֵלֶּה[b] וְחַצְרֵיהֶן׃ פ 17 לְיִשָּׂשכָר יָצָא הַגּוֹרָל הָרְבִיעִי
18 [a]לִבְנֵי יִשָּׂשכָר לְמִשְׁפְּחוֹתָם[a]׃ 18 וַיְהִי גְבוּלָם יִזְרְעֶאלָה[a] וְהַכְּסֻלֹת[b]
19 וְשׁוּנֵם׃ 19 וַחֲפָרַיִם וְשִׁיאֹן[a] וַאֲנָחַרַת׃ 20 וְהָרַבִּית[a] וְקִשְׁיוֹן וָאָבֶץ׃
21 21 וְרֶמֶת[a] וְעֵין־גַּנִּים וְעֵין חַדָּה וּבֵית פַּצֵּץ׃ 22 וּפָגַע ׀ הַגְּבוּל בְּתָבוֹר
וְשַׁחַצֻמָה[a] וּבֵית שֶׁמֶשׁ וְהָיוּ תֹצְאוֹת ׀ גְּבוּלָם הַיַּרְדֵּן עָרִים שֵׁשׁ־עֶשְׂרֵה
23 וְחַצְרֵיהֶן׃ 23 זֹאת נַחֲלַת מַטֵּה בְנֵי־יִשָּׂשכָר לְמִשְׁפְּחֹתָם הֶעָרִים
24 וְחַצְרֵיהֶן׃ פ 24 וַיֵּצֵא הַגּוֹרָל הַחֲמִישִׁי לְמַטֵּה בְנֵי־אָשֵׁר
25 לְמִשְׁפְּחֹתָם׃ 25 וַיְהִי גְבוּלָם חֶלְקַת[a] וַחֲלִי וּבֶטֶן וְאַכְשָׁף׃ 26 וְאַלַמֶּלֶךְ ׀
26 27 וְעַמְעָד וּמִשְׁאָל וּפָגַע בְּכַרְמֶל הַיָּמָּה וּבְשִׁיחֹור לִבְנָת׃ 27 וְשָׁב מִזְרַח
הַשֶּׁמֶשׁ בֵּית דָּגֹן וּפָגַע ׀ בִּזְבֻלוּן וּבְגֵי[a] יִפְתַּח־אֵל צָפֹנָה[b] בֵּית הָעֵמֶק
28 וְנְעִיאֵל וְיֹצֵא אֶל־כָּבוּל מִשְׂמְאל[c]׃ 28 וְעִבְרֹן[a] וּרְחֹב וְחַמָּון וְקָנָה עַד
29 צִידוֹן רַבָּה׃ 29 וְשָׁב הַגְּבוּל ׀ הָרָמָה וְעַד־עִיר מִבְצַר־צֹר וְשָׁב הַגְּבוּל ׀
30 חֹסָה וְיָהְיוּ[a] תֹּצְאֹתָיו הַיָּמָּה מֵחֶבֶל[b] אַכְזִיבָה[c]׃ 30 וְעַמָּה[a] וַאֲפֵק[b] וּרְחֹב
31 עָרִים עֶשְׂרִים וּשְׁתַּיִם וְחַצְרֵיהֶן׃ 31 זֹאת נַחֲלַת מַטֵּה בְנֵי־אָשֵׁר
32 לְמִשְׁפְּחֹתָם הֶעָרִים ׀ הָאֵלֶּה[a] וְחַצְרֵיהֶן׃ פ 32 [a]לִבְנֵי נַפְתָּלִי[a] יָצָא
33 הַגּוֹרָל הַשִּׁשִּׁי [b]לִבְנֵי[c] נַפְתָּלִי לְמִשְׁפְּחֹתָם[b]׃ 33 וַיְהִי גְבוּלָם מֵחֵלֶף
מֵאֲלוֹן בְּצַעֲנַנִּים[a] וַאֲדָמִי הַנֶּקֶב וְיַבְנְאֵל עַד־לַקּוּם וַיְהִי ׀ תֹּצְאֹתָיו
34 הַיַּרְדֵּן׃ 34 וְשָׁב הַגְּבוּל יָמָּה אַזְנוֹת תָּבוֹר וְיָצָא מִשָּׁם חוּקֹקָה וּפָגַע

[7] Mm 1350. [8] Mm 859. [9] Mm 1351. [10] Mm 3900. [11] Mm 3295. [12] Mm 1352. [13] Mm 1307. [14] Mm 4162. [15] Mm 535. [16] Mm 218. [17] Mp sub loco. [18] Mm 1353. [19] Mm 1354. [20] Mm 1448. [21] Mm 1355. [22] Mm 1335.

15 [a] Jdc 1,30 קִטְרוֹן ‖ [b] 𝔊[Mss] *Νααλωλ* cf Jdc 1,30 ‖ [c] 𝔊* *Συμεων* cf 11,1[b] ‖ [d] nonn Mss Edd וּיִרְאֵלָה ‖ **16** [a] nonn Mss 𝔊𝔗[fMs]𝔙 + מַטֵּה ‖ [b] > 𝔊*𝔙 cf 23,39 ‖ **17** [a–a] > 𝔊* ‖ **18** [a] 𝔊[Mss]𝔖𝔗[Mss]𝔙 om ה ‖ [b] 𝔠 סְלוֹת ‖ **19** [a] 𝔊[B*min] + *καὶ Ρειφρωθ*, 𝔊[Mss] + *καὶ Ρεναθ*, prb ins וּבְאֵרוֹת (cf 22b) ‖ **20** [a] 21,28 1Ch 6,57 דָּבְרַת ‖ **21** [a] 21,29 יַרְמוּת 1Ch 6,58 רָאמוֹת ‖ **22** [a] K צוּ–, nonn Mss 𝔖𝔗𝔙 ut Q ‖ **25** [a] prp מְחַ cf 𝔊[BC] ‖ **27** [a] 𝔠 וגי ‖ [b] 𝔊 + *καὶ εἰσελεύσεται ὅρια* = וְהָלַךְ הַגְּבוּל ‖ [c] prb l וּמִשְׁאָל cf 21,30 ‖ **28** [a] l prb c 𝔠 nonn Mss וַעַבְדּוֹן cf 21,30 1Ch 6,39 ‖ **29** [a] K וַיְהִיו, mlt Mss ut Q ‖ [b] crrp; prp וּמֵחֶלֵב cf 𝔊[B] *(καὶ ἀπὸ Λεβ)* et ad Jdc 1,31 (akk *Maḥalliba*) ‖ [c] 𝔊[O] *καὶ Αχζειβ* cf Jdc 1,31, l prb וְאכזיב ‖ **30** [a] sic 𝔏𝔅, C Mss מִ–; 𝔊[C] *καὶ Ακκω* cf Jdc 1,31, prb l וְעַכּה ‖ [b] Jdc 1,31 אפיק ‖ **31** [a] > 𝔊*𝔙 cf 16[b] ‖ **32** [a–a] 𝔊 *καὶ τῷ Νεφθαλι* = וּלְנ; prb dl et postea l וַיֵּצֵא cf 𝔖 et 1 ‖ [b–b] > 𝔊* ‖ [c] cf 10[b] ‖ **33** [a] Jdc 4,11 K בַּצַּעֲנִים.

בְּזֹבֶלוֹן מִנֶּגֶב וּבְאָשֵׁר פְּנֵעָ מִיָּם [a] וּבִיהוּדָה הַיַּרְדֵּן [a] מִזְרַח הַשָּׁמֶשׁ׃
35 [a] וְעָרֵי מִבְצָר הַצִּדִּים צֶר [a] וְחֲמַת רַקַּת וְכִנֶּרֶת׃ 36 וַאֲדָמָה וְהָרָמָה
37 וְחָצוֹר׃ 37 וְקֶדֶשׁ וְאֶדְרֶעִי וְעֵין חָצוֹר׃ 38 וְיִרְאוֹן וּמִגְדַּל־אֵל חֹרֶם [a]
38 וּבֵית־עֲנָת וּבֵית שֶׁמֶשׁ עָרִים תִּשַּׁע־עֶשְׂרֵה וְחַצֵרֵיהֶן׃ 39 זֹאת נַחֲלַת
39 מַטֵּה בְנֵי־נַפְתָּלִי לְמִשְׁפְּחֹתָם הֶעָרִים וְחַצֵרֵיהֶן׃ פ 40 לְמַטֵּה
40 בְּנֵי־דָן לְמִשְׁפְּחֹתָם יָצָא הַגּוֹרָל הַשְּׁבִיעִי׃ 41 וַיְהִי גְּבוּל נַחֲלָתָם
41 צָרְעָה וְאֶשְׁתָּאוֹל וְעִיר [a] שֶׁמֶשׁ׃ 42 וְשַׁעַלַבִּין [a] וְאַיָּלוֹן וְיִתְלָה׃ 43 וְאֵילוֹן
42 43 וְתִמְנָתָה [a] וְעֶקְרוֹן׃ 44 וְאֶלְתְּקֵה [a] וְגִבְּתוֹן וּבַעֲלָת׃ 45 וְיֵהֻד וּבְנֵי־בְרַק
44 45 וְגַת־רִמּוֹן׃ 46 וּמֵי [a] הַיַּרְקוֹן וְהָרַקּוֹן [b] עִם־הַגְּבוּל מוּל יָפוֹ׃ 47 [a] וַיֵּצֵא
46 47 גְּבוּל־בְּנֵי־דָן מֵהֶם [a] וַיַּעֲלוּ בְנֵי־דָן וַיִּלָּחֲמוּ עִם־לֶשֶׁם [b] וַיִּלְכְּדוּ אוֹתָהּ |
וַיַּכּוּ אוֹתָהּ לְפִי־חָרֶב וַיִּרְשׁוּ אוֹתָהּ וַיֵּשְׁבוּ בָהּ וַיִּקְרְאוּ לְלֶשֶׁם [b] דָּן
כְּשֵׁם דָּן אֲבִיהֶם׃ 48 זֹאת נַחֲלַת מַטֵּה בְנֵי־דָן לְמִשְׁפְּחֹתָם הֶעָרִים
48 הָאֵלֶּה [a] וְחַצֵרֵיהֶן׃ פ 49 וַיְכַלּוּ לִנְחֹל אֶת־הָאָרֶץ לִגְבוּלֹתֶיהָ
49 וַיִּתְּנוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל נַחֲלָה לִיהוֹשֻׁעַ בִּן־נוּן בְּתוֹכָם׃ 50 עַל־פִּי יְהוָה
50 נָתְנוּ לוֹ אֶת־הָעִיר אֲשֶׁר שָׁאָל אֶת־ [a] תִּמְנַת־סֶרַח [a] בְּהַר אֶפְרָיִם וַיִּבֶן
אֶת־הָעִיר וַיֵּשֶׁב בָּהּ׃
51 אֵלֶּה הַנַּחֲלֹת אֲשֶׁר נָחֲלוּ אֶלְעָזָר הַכֹּהֵן | וִיהוֹשֻׁעַ בִּן־נוּן וְרָאשֵׁי סׂ
הָאָבוֹת לְמַטּוֹת בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל | בְּגוֹרָל | בְּשִׁלֹה לִפְנֵי יְהוָה פֶּתַח אֹהֶל
מוֹעֵד וַיְכַלּוּ מֵחַלֵּק אֶת־הָאָרֶץ׃ פ

20 1 וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־יְהוֹשֻׁעַ לֵאמֹר׃ 2 דַּבֵּר אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
לֵאמֹר תְּנוּ לָכֶם אֶת־עָרֵי הַמִּקְלָט אֲשֶׁר־דִּבַּרְתִּי אֲלֵיכֶם בְּיַד־מֹשֶׁה׃
3 לָנוּס שָׁמָּה רוֹצֵחַ מַכֵּה־נֶפֶשׁ בִּשְׁגָגָה [a] בִּבְלִי־דָעַת [a] וְהָיוּ לָכֶם [b]

[23] Mm 218. [24] Mm 2147. [25] Mm 1705. [26] Mm 3900. [27] Mm 1330. [28] Mm 1356. [29] Mm 1357. [30] Mm 1263. [31] Mm 1359. [32] Mm 1358. [33] Mm 1031. [34] Mm 1445. [35] Mm 4227. [36] וחד ויבן העיר 1 Ch 11,8. [37] Mm 3164. [38] Mm 3998. [39] Mm 4048. Cp 20 [1] Mm 1034. [2] Mm 1123.

34 [a–a] prb crrp; 𝔊* *καὶ ὁ Ἰορδάνης* ‖ **35** [a–a] crrp ex 29aβ.28b ‖ **38** [a] K^{Or} 𝔖 חֳרֹם, al חוֹרָם (𝔊^{AOmin} *Ωραμ*) et חָרֵם (𝔊^{BC} *Αριμ* 𝔄 *ḥarīm*) ‖ **41** [a] pc Mss Edd וְעֵין, pc Mss 𝔗$^{f\,Ms}$ וּבֵית ‖ **42** [a] pc Mss Edd שַׁעַלְבִים ut Jdc 1,35 1 R 4,9 ‖ **43** [a] 𝔊^{Mss}(𝔖) *καὶ Θαμνα* -- -נה– ‖ **44** [a] 𝔊^{Mss} *καὶ Ελθεκω* (akk *Altaqū*) ‖ **46** [a] 𝔊* *καὶ ἀπὸ θαλάσσης*, l prb וּמִיָּם ‖ [b] > 𝔊*, prb dl (dttg) ‖ [c] l frt c Ms 𝔖 עַד; > 𝔊 ‖ [d] 𝔊 huc tr 48 ‖ **47** [a–a] 𝔊* alit cf Jdc 1,34 ‖ [b] Jdc 18,7.27.29 לַיִשׁ; prp לֶשֶׁם ‖ [c] 𝔊 + plur vb cf Jdc 1,35 ‖ **48** [a] > 𝔊* 𝔙 cf 16[b] ‖ **50** [a–a] 𝔊^{B*} *Θαμαρχαρις* 𝔏 *Chamahares* = חָרֵס ת׳ ut Jdc 2,9 cf 24,30[a–a] ‖ **Cp 20,3** [a–a] > 𝔊*𝔙 ‖ [b] 𝔊 + *αἱ πόλεις* cf Nu 35,12.

4 לְמִקְלָט[c] מִגֹּאֵל הַדָּם׃ 4 [a]וְנָס אֶל־אַחַת | מֵהֶעָרִים[b] הָאֵלֶּה וְעָמַד [a-3]
פֶּתַח שַׁעַר הָעִיר וְדִבֶּר בְּאָזְנֵי זִקְנֵי הָעִיר־הַהִיא אֶת־דְּבָרָיו וְאָסְפוּ [1]
5 אֹתוֹ הָעִירָה אֲלֵיהֶם וְנָתְנוּ־לוֹ מָקוֹם וְיָשַׁב עִמָּם׃ 5 וְכִי יִרְדֹּף גֹּאֵל [4]
הַדָּם אַחֲרָיו וְלֹא־יַסְגִּרוּ אֶת־הָרֹצֵחַ בְּיָדוֹ כִּי בִבְלִי־דַעַת הִכָּה אֶת־ ב חד חס וחד מל
6 רֵעֵהוּ וְלֹא־שֹׂנֵא הוּא לוֹ מִתְמוֹל שִׁלְשׁוֹם׃ 6 וְיָשַׁב | בָּעִיר הַהִוא[a] עַד־ [5] ד חס וכל אוריית דכות
עָמְדוֹ לִפְנֵי הָעֵדָה לַמִּשְׁפָּט[b] עַד־מוֹת הַכֹּהֵן הַגָּדוֹל אֲשֶׁר יִהְיֶה בַּיָּמִים [6] ד . הה
הָהֵם אָז | יָשׁוּב הָרוֹצֵחַ וּבָא אֶל־עִירוֹ וְאֶל־בֵּיתוֹ[c] אֶל־הָעִיר[c] אֲשֶׁר־ ד מל . ג . ל
7 נָס מִשָּׁם[b]׃ 7 וַיַּקְדִּישׁוּ[a] אֶת־קֶדֶשׁ בַּגָּלִיל בְּהַר נַפְתָּלִי וְאֶת־שְׁכֶם בְּהַר [7] ו חס בלישׁ . ב
8 אֶפְרַיִם וְאֶת־קִרְיַת אַרְבַּע הִיא חֶבְרוֹן בְּהַר יְהוּדָה׃ 8 וּמֵעֵבֶר [8] ל
[a]לְיַרְדֵּן יְרִיחוֹ מִזְרָחָה[a] נָתְנוּ אֶת־בֶּצֶר בַּמִּדְבָּר בַּמִּישֹׁר מִמַּטֵּה רְאוּבֵן
וְאֶת־רָאמֹת בַּגִּלְעָד מִמַּטֵּה־גָד וְאֶת־גּוֹלָן[b] בַּבָּשָׁן מִמַּטֵּה מְנַשֶּׁה׃ [9] ג[a] . ג כת כן . גולן ק
9 אֵלֶּה הָיוּ עָרֵי הַמּוֹעָדָה לְכָל | בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְלַגֵּר הַגָּר בְּתוֹכָם לָנוּס [9] ז ר״פ בנביא
שָׁמָּה כָּל־מַכֵּה־נֶפֶשׁ בִּשְׁגָגָה וְלֹא יָמוּת בְּיַד גֹּאֵל הַדָּם עַד־עָמְדוֹ [9] ל
לִפְנֵי הָעֵדָה׃ פ

21 1 וַיִּגְּשׁוּ רָאשֵׁי אֲבוֹת הַלְוִיִּם אֶל־אֶלְעָזָר הַכֹּהֵן וְאֶל־יְהוֹשֻׁעַ [1] עה ב מנה בפסוק
2 בִּן־נוּן וְאֶל־רָאשֵׁי אֲבוֹת הַמַּטּוֹת לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל׃ 2 וַיְדַבְּרוּ אֲלֵיהֶם [2] עה ב מנה בפסוק
בְּשִׁלֹה בְּאֶרֶץ כְּנַעַן לֵאמֹר יְהוָה צִוָּה בְיַד־מֹשֶׁה לָתֵת־לָנוּ עָרִים [1]
3 לָשָׁבֶת וּמִגְרְשֵׁיהֶן לִבְהֶמְתֵּנוּ׃ 3 וַיִּתְּנוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל לַלְוִיִּם מִנַּחֲלָתָם [3]
4 אֶל־פִּי יְהוָה אֶת־הֶעָרִים הָאֵלֶּה וְאֶת־מִגְרְשֵׁיהֶן׃ 4 וַיֵּצֵא הַגּוֹרָל [4] ה[a]
לְמִשְׁפְּחֹת הַקְּהָתִי וַיְהִי לִבְנֵי אַהֲרֹן הַכֹּהֵן מִן־הַלְוִיִּם מִמַּטֵּה [4] ג חס בנביא . ג[a]
יְהוּדָה וּמִמַּטֵּה הַשִּׁמְעֹנִי וּמִמַּטֵּה בִנְיָמִן בְּגוֹרָל עָרִים שְׁלֹשׁ עֶשְׂרֵה׃ [4] ז דגש[a]
ס 5 וְלִבְנֵי קְהָת הַנּוֹתָרִים מִמִּשְׁפְּחֹת מַטֵּה[a]־אֶפְרַיִם וּמִמַּטֵּה־דָן [5] ג בטע בעינ . ג חס בנביא
6 וּמֵחֲצִי מַטֵּה מְנַשֶּׁה בְּגוֹרָל עָרִים עֶשֶׂר׃ ס 6 וְלִבְנֵי גֵרְשׁוֹן [6] ז דגש[a]
[a]מִמִּשְׁפְּחוֹת[b] מַטֵּה[a]־יִשָּׂשכָר וּמִמַּטֵּה־אָשֵׁר וּמִמַּטֵּה נַפְתָּלִי וּמֵחֲצִי [6] ס

[3] Mm 1517. [4] Mm 1972. [5] Mm 3599. [6] Mm 1035. [7] Mp sub loco. [8] Mm 1080. [9] Mm 3164. **Cp 21** [1] Mm 1360. [2] Mm 1334. [3] Mm 661. [4] Mm 4037. [5] Mp sub loco. [6] Cf Mp sub loco.

3 [c] 𝔊 + *καὶ οὐκ ἀποθανεῖται ὁ φονευτής*, ex Nu 35,12 ‖ **4** [a] $\mathfrak{G}^{Mss}$ om usque ad 6[a] cf Nu 35,12 ‖ [b] 2 Mss 𝔊𝔙 ה׳ ‖ **6** [a] cf 4[a] ‖ [b–b] > $\mathfrak{G}^{Mss}$ cf Nu 35,12 ‖ [c–c] > 𝔗 Ms ‖ **7** [a] 𝔊 *διέστειλαν (-εν)*, prb l וַיַּקְרִיו cf Nu 35,11 ‖ **8** [a–a] 𝔊* sol *τοῦ Ἰορδάνου* = יַ֫לַּ, prb dl מ׳ י (ex 13,32) ‖ [b] 𝔗 mlt Mss $\mathfrak{G}^{Mss}$𝔖𝔗 et Dt 4,43 ut Q; $\mathfrak{G}^{BLmin}$(𝔙) *Γαυλων* ‖ **Cp 21,5** [a–a] 𝔊*(𝔖𝔙) *ἐκ τῆς φυλῆς* = ממטה; prp לְמִשְׁפְּחֹתָם מִמַּטֵּה ‖ **6** [a–a] cf 5[a–a] ‖ [b] 𝔗 Mss 𝔅 חת– cf 10[a].

ז דגש[7] . ג בטע בעינ

7 מַטֵּה מְנַשֶּׁה בַּבָּשָׁן בַּגּוֹרָל עָרִים שְׁלֹשׁ עֶשְׂרֵה׃ ס 7 לִבְנֵי[a] מְרָרִי לְמִשְׁפְּחֹתָם מִמַּטֵּה רְאוּבֵן וּמִמַּטֵּה־גָד וּמִמַּטֵּה זְבוּלֻן[b] עָרִים שְׁתֵּים עֶשְׂרֵה׃ 8 וַיִּתְּנוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל לַלְוִיִּם אֵת־הֶעָרִים הָאֵלֶּה וְאֶת־ 8 מִגְרְשֵׁיהֶן כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה בְּיַד־מֹשֶׁה בַּגּוֹרָל׃ פ 9 וַיִּתְּנוּ מִמַּטֵּה 9

ז . ז דגש[8] . ח

בְּנֵי יְהוּדָה וּמִמַּטֵּה בְּנֵי שִׁמְעוֹן אֵת הֶעָרִים הָאֵלֶּה[a] אֲשֶׁר־יִקָּרְאוּ[b] אֹתָן בְּשֵׁם׃ 10 וַיִּהְיוּ לִבְנֵי אַהֲרֹן מִמִּשְׁפְּחוֹת[a] הַקְהָתִי מִבְּנֵי לֵוִי כִּי 10 לָהֶם הָיָה הַגּוֹרָל רִאשֹׁנָה׃ 11 וַיִּתְּנוּ לָהֶם אֶת־[a]קִרְיַת אַרְבַּע אָבִי[b] 11

ו ול[a] כת כן . כת בעינ

הָעֲנָק[c] הִיא חֶבְרוֹן בְּהַר יְהוּדָה וְאֶת־מִגְרְשָׁהּ סְבִיבֹתֶיהָ׃ 12 וְאֶת־ 12 שְׂדֵה הָעִיר וְאֶת־חֲצֵרֶיהָ נָתְנוּ לְכָלֵב בֶּן־יְפֻנֶּה בַּאֲחֻזָּתוֹ׃ ס

ג[10] . יד פסוק את את ואת ואת . כת בעינ

13 וְלִבְנֵי[] אַהֲרֹן הַכֹּהֵן[a] נָתְנוּ אֶת־עִיר מִקְלַט הָרֹצֵחַ אֶת־חֶבְרוֹן 13

כו פסוק ואת ואת ואת ואת

וְאֶת־מִגְרְשָׁהּ וְאֶת־לִבְנָה וְאֶת־מִגְרְשָׁהּ׃ 14 וְאֶת־[a]יַתִּר וְאֶת־מִגְרְשָׁהּ 14

כו פסוק ואת ואת ואת ואת . ב חס . ל . כל סיפ חס ב מ א[11]

וְאֶת־אֶשְׁתְּמֹעַ וְאֶת־מִגְרְשָׁהּ׃ 15 וְאֶת־חֹלֹן[a] וְאֶת־מִגְרְשָׁהּ וְאֶת־דְּבִר 15

ל

וְאֶת־מִגְרְשָׁהּ׃ 16 וְאֶת־עַיִן[a] וְאֶת־מִגְרְשָׁהּ וְאֶת־יוּטָה וְאֶת־מִגְרְשָׁהּ 16

כת בעינ[a]

אֶת[b]־בֵּית שֶׁמֶשׁ וְאֶת־מִגְרְשָׁהּ עָרִים תֵּשַׁע מֵאֵת שְׁנֵי הַשְּׁבָטִים הָאֵלֶּה׃

יז מל[12] . כת בעינ . כת בעינ

פ 17 וּמִמַּטֵּה בִנְיָמִן אֶת־גִּבְעוֹן וְאֶת־מִגְרְשָׁהּ אֶת־גֶּבַע וְאֶת־ 17

כת בעינ . ל . ז

מִגְרְשָׁהּ׃ 18 אֶת[a]־עֲנָתוֹת וְאֶת־מִגְרְשָׁהּ וְאֶת[b]־עַלְמוֹן[c] וְאֶת־מִגְרְשָׁהּ 18

ט ר״פ בסיפ

עָרִים אַרְבַּע׃ 19 כָּל־עָרֵי בְנֵי־אַהֲרֹן הַכֹּהֲנִים שְׁלֹשׁ־עֶשְׂרֵה עָרִים 19

וּמִגְרְשֵׁיהֶן׃ ס 20 וּלְמִשְׁפְּחוֹת[a] בְּנֵי־קְהָת הַלְוִיִּם הַנּוֹתָרִים מִבְּנֵי 20

ל . יד פסוק את את ואת ואת

קְהָת וַיְהִי עָרֵי גְּורָלָם[b] מִמַּטֵּה אֶפְרָיִם׃ 21 וַיִּתְּנוּ לָהֶם אֶת־עִיר 21

כת בעינ

מִקְלַט הָרֹצֵחַ אֶת־שְׁכֶם וְאֶת־מִגְרְשָׁהּ בְּהַר אֶפְרָיִם וְאֶת־גֶּזֶר וְאֶת־

כו פסוק ואת ואת ואת ואת

מִגְרְשָׁהּ׃ 22 וְאֶת־קִבְצַיִם[a] וְאֶת־מִגְרְשָׁהּ וְאֶת־בֵּית חוֹרֹן וְאֶת־מִגְרְשָׁהּ 22

כת בעינ . ל כת א . כת בעינ

עָרִים אַרְבַּע׃ ס 23 וּמִמַּטֵּה־דָן אֶת־אֶלְתְּקֵא[a] וְאֶת־מִגְרְשָׁהּ אֶת[b]־ 23

כת בעינ . ט[13] . כת בעינ

גִּבְּתוֹן וְאֶת־מִגְרְשָׁהּ׃ 24 אֶת[a]־אַיָּלוֹן[b] וְאֶת־מִגְרְשָׁהּ אֶת־גַּת־רִמּוֹן וְאֶת־ 24

[7] Mm 4037. [8] Mm 1360. [9] Mp sub loco. [10] Mm 661. [11] Jos 10,3. [12] Mm 262 contra textum. [13] Mm 1356.

7 [a] pc Mss GSʏ וְלִ׳ || [b] G + *κληρωτί*, ins בַּגּוֹרָל cf 5.6 || **9** [a] > G*SCMssʏ || [b] prp יִקָּרֵא cf GC || **10** [a] C Mss B חת– cf GS (sg) et 1 Ch 6,39 || [b] > pc Mss G* et 1 Ch 6,39 || **11** [a—a] prb add ex 15,13 cf 1 Ch 6,40 || [b] G* *μητρόπολιν* ut 15,13[a] || [c] C nonn Mss הענק cf 15,13 הענק || **13** [a] > G[Bmin]C et 1 Ch 6,42 || **14** [a] G[Bmin] *Αιλωμ* cf 1 Ch 6,42 G || **15** [a] 1 Ch 6,43 חילן || **16** [a] G[Mss] *Ασα(ν)* cf C et 15,42 19,7 1 Ch 6,44, prb l עָשָׁן || [b] C mlt Mss Edd GSCᵀʏ ואת || **18** [a] mlt Mss GSʏ ואת || [b] pc Mss Edd CMs את || [c] G[L]C ut 1 Ch 6,45 עַלְמֹת || **20** [a] C mlt Mss חת– cf S (sg) et 26[a] || [b] G ut 1 Ch 6,51 גְּבוּלָם || **22** [a] 1 Ch 6,53 יָקְנְעָם || **23** [a] cf 19,44[a] || [b] mlt Mss Edd GSCEd ואת ʏ || **24** [a] pc Mss Edd GSCEdʏ ואת || [b] KMs אלון cf GMss.

מִגְרָשֶׁהָ עָרִים אַרְבַּע׃ ס 25 וּמִמַּחֲצִית מַטֵּה מְנַשֶּׁה אֶת־תַּעְנַךְ׃ ז. כתי בעי׳
וְאֶת־מִגְרָשֶׁהָ וְאֶת־[a]נַּת־רִמּוֹן[a] וְאֶת־מִגְרָשֶׁהָ עָרִים שְׁתָּיִם׃ 26 כָּל־ ט ר״פ בסיפ . ג[14]
עָרִים עֶשֶׂר וּמִגְרְשֵׁיהֶן לְמִשְׁפְּחוֹת[a] בְּנֵי־קְהָת הַנּוֹתָרִים׃ ס
27 וְלִבְנֵי גֵרְשׁוֹן מִמִּשְׁפַּחַת הַלְוִיִּם מֵחֲצִי מַטֵּה מְנַשֶּׁה אֶת־עִיר מִקְלָט ג חס בנביא[15] . יד פסוק את את ואת ואת ואת
הָרֹצֵחַ אֶת־גֹּלָן[a] בַּבָּשָׁן וְאֶת־מִגְרָשָׁהּ וְאֶת־בְּעֶשְׁתְּרָה[b] וְאֶת־מִגְרָשֶׁהָ כתי בעי׳ . גולן[ק] . ל
עָרִים שְׁתָּיִם׃ ס 28 וּמִמַּטֵּה יִשָּׂשכָר אֶת־קִשְׁיוֹן[a] וְאֶת־מִגְרָשֶׁהָ כתי בעי׳ . ל
אֶת־דָּבְרַת וְאֶת־מִגְרָשָׁהּ׃ 29 אֶת־יַרְמוּת[a] וְאֶת־מִגְרָשָׁהּ אֶת־[b]עֵין גַּנִּים כתי בעי׳ . כתי בעי׳ כתי בעי׳
וְאֶת־מִגְרָשֶׁהָ עָרִים אַרְבַּע׃ ס 30 וּמִמַּטֵּה אָשֵׁר אֶת־מִשְׁאָל וְאֶת־ ז . כתי בעי׳ . ל מפק א[16]
מִגְרָשֶׁהָ עָרִים אַרְבַּע׃ 31 אֶת־[a]חֶלְקָת[b] וְאֶת־מִגְרָשֶׁהָ כתי בעי׳ . כתי בעי׳ . ל
וְאֶת־רְחֹב וְאֶת־מִגְרָשֶׁהָ עָרִים אַרְבַּע׃ ס 32 וּמִמַּטֵּה נַפְתָּלִי ז . ג בטע בעי׳
אֶת־עִיר | מִקְלַט הָרֹצֵחַ אֶת־קֶדֶשׁ בַּגָּלִיל וְאֶת־מִגְרָשָׁהּ וְאֶת־[a]חַמֹּת כתי בעי׳
דֹּאר[a] וְאֶת־מִגְרָשָׁהּ וְאֶת־קַרְתָּן[b] וְאֶת־מִגְרָשֶׁהָ עָרִים שָׁלֹשׁ׃ ד כת א
כָּל־עָרֵי הַגֵּרְשֻׁנִּי לְמִשְׁפְּחֹתָם שְׁלֹשׁ־עֶשְׂרֵה עִיר וּמִגְרְשֵׁיהֶן׃ ט ר״פ בסיפ
ס 34 וְלִמְשְׁפְּחוֹת[a] בְּנֵי־מְרָרִי הַלְוִיִּם הַנּוֹתָרִים מֵאֵת מַטֵּה
זְבוּלֻן אֶת־יָקְנְעָם וְאֶת־מִגְרָשָׁהּ אֶת־[b]קַרְתָּה וְאֶת־מִגְרָשָׁהּ׃ 35 אֶת־ כתי בעי׳ . כתי בעי׳ . ל . כתי בעי׳
דִּמְנָה[a] וְאֶת־מִגְרָשָׁהּ אֶת־נַהֲלָל וְאֶת־מִגְרָשָׁהּ עָרִים אַרְבַּע׃ כתי בעי׳ . ל . ז[16]
36 [ba]וּמִמַּטֵּה רְאוּבֵן[b] אֶת־בֶּצֶר[c] וְאֶת־מִגְרָשָׁהּ וְאֶת־יַהְצָה וְאֶת־מִגְרָשָׁהּ׃ 37 אֶת־קְדֵמוֹת וְאֶת־
מִגְרָשָׁהּ וְאֶת־מֵיפָּעַת וְאֶת־מִגְרָשָׁהּ עָרִים אַרְבַּע׃ ס 38 וּמִמַּטֵּה־גָד אֶת־עִיר ז . יד פסוק את את ואת ואת ואת
מִקְלַט הָרֹצֵחַ אֶת־רָמֹת בַּגִּלְעָד וְאֶת־מִגְרָשָׁהּ וְאֶת־מַחֲנַיִם וְאֶת־ כתי בעי׳
מִגְרָשָׁהּ׃ 39 אֶת־חֶשְׁבּוֹן וְאֶת־מִגְרָשָׁהּ אֶת־יַעְזֵר וְאֶת־מִגְרָשָׁהּ כָּל־ כתי בעי׳ . ג[17] . כתי בעי׳ . ג[14]
עָרִים אַרְבַּע׃ 40 כָּל־הֶעָרִים לִבְנֵי מְרָרִי לְמִשְׁפְּחֹתָם הַנּוֹתָרִים ט ר״פ בסיפ
מִמִּשְׁפְּחוֹת הַלְוִיִּם וַיְהִי גוֹרָלָם[a] עָרִים שְׁתֵּים עֶשְׂרֵה׃ 41 כָּל־עָרֵי ט ר״פ בסיפ

[14]Mm 1361. [15]Mp sub loco. [16]Mm 331. [17]Mm 4037.

25 [a–a] 𝔊[Bmin] *Ιεβαθα* cf 1 Ch 6,55 Mss 𝔊[AT], prp יִבְלְעָם; 𝔊[-Bmin] *Βαιθσα(ν)* = בֵּית־שָׁאן ‖ **26** [a] 𝔗 Mss 𝔅 חת– cf 𝔖 et 1 Ch 6,55 (sg); cf 20[a] ‖ **27** [a] 𝔗 mlt Mss 𝔊[MssS𝔖] et 1 Ch 6,56 ut Q, cf 20,8[b] ‖ [b] 𝔖 ut 1 Ch 6,56 עַשְׁתָּרוֹת ‖ **28** [a] 1 Ch 6,56 קֶדֶשׁ ‖ **29** [a] 𝔊[B 129] *Ρεμμαθ* cf 19,21[a] ‖ [b] mlt Mss Edd Vrs וְאֶת ‖ **31** [a] pc Mss 𝔊𝔖𝔙 וְאֶת ‖ [b] 1 Ch 6,60 חוּקֹק ‖ **32** [a–a] 𝔊* ut 19,35 חַמַּת; 1 Ch 6,61 חַמּוֹן ‖ [b] 19,35 רַקַּת, 1 Ch 6,61 קַרְיָתַיִם ‖ **34** [a] Mss 𝔅 חת– cf 𝔊𝔖 (sg) ‖ [b] mlt Mss Edd 𝔖𝔗𝔙 וְאֶת ‖ **35** [a] 19,13 רִמּוֹנוֹ, 1 Ch 6,62 רִמּוֹנוֹ ‖ **36** [a] v 36.37 > LC Mss 𝔅𝔗 (Syh c ob); exstat in mlt Mss Edd 𝔊𝔗[Mss]𝔙 cf 1 Ch 6,63 sq; 𝔖 tr post 34a ‖ [b–b] 𝔊 ut 1 Ch 6,63 וּמֵעֵבֶר לַיַּרְדֵּן מִמַּטֵּה רְאוּבֵן אֶת־עִיר מִקְלַט הָרֹצֵחַ cf 20,8, prb l ‖ [c] nonn Mss + בַּמִּדְבָּר ut 1 Ch; 𝔊 + *ἐν τῇ ἐρήμῳ τῇ Μισωρ* cf 20,8, prb ins בַּמִּדְבָּר בַּמִּישֹׁר ‖ **40** [a] 𝔊 *τὰ ὅρια* (𝔊[O] + *αὐτῶν*) = גְּבוּלָם.

הַלְוִיִּם בְּתוֹךְ אֲחֻזַּת בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל עָרִים אַרְבָּעִים וּשְׁמֹנֶה וּמִגְרְשֵׁיהֶן׃

ל ר״פ . ב מל[18] 42 42 תְּהִיֶינָה[a] הֶעָרִים הָאֵלֶּה עִיר עִיר וּמִגְרָשֶׁיהָ סְבִיבֹתֶיהָ כֵּן לְכָל־ הֶעָרִים הָאֵלֶּה׃ ס

יד 43 וַיִּתֵּן יְהוָה לְיִשְׂרָאֵל אֶת־כָּל־הָאָרֶץ אֲשֶׁר נִשְׁבַּע לָתֵת לַאֲבוֹתָם ס[1]

ל חס . ו[19] וַיִּרְשׁוּהָ וַיֵּשְׁבוּ בָהּ׃ 44 וַיָּנַח יְהוָה לָהֶם מִסָּבִיב כְּכֹל אֲשֶׁר־נִשְׁבַּע 44

ג[20] . ב לַאֲבוֹתָם וְלֹא־עָמַד אִישׁ בְּפְנֵיהֶם מִכָּל־אֹיְבֵיהֶם אֶת כָּל־אֹיְבֵיהֶם

ז ר״פ בסיפ נָתַן יְהוָה בְּיָדָם׃ 45 לֹא־נָפַל דָּבָר מִכֹּל הַדָּבָר הַטּוֹב אֲשֶׁר־דִּבֶּר 45

כ[21] וכל ירמיה ויחזק דכות ב מ״ה יְהוָה אֶל־בֵּית יִשְׂרָאֵל הַכֹּל בָּא׃ פ

ג וכל מחצי דכות 22 1 אָז יִקְרָא יְהוֹשֻׁעַ לָרְאוּבֵנִי וְלַגָּדִי וְלַחֲצִי מַטֵּה[a] מְנַשֶּׁה[b] 22

יד בסיפ 2 וַיֹּאמֶר אֲלֵיהֶם אַתֶּם שְׁמַרְתֶּם אֵת כָּל־אֲשֶׁר צִוָּה אֶתְכֶם מֹשֶׁה עֶבֶד 2

ז ר״פ בסיפ יְהוָה וַתִּשְׁמְעוּ בְקוֹלִי לְכֹל אֲשֶׁר־צִוִּיתִי אֶתְכֶם׃ 3 לֹא עֲזַבְתֶּם אֶת־ 3

ג[1] . ו בטע ל[25] מנה בלישׁ ובסיפ אֲחֵיכֶם זֶה יָמִים רַבִּים עַד הַיּוֹם הַזֶּה וּשְׁמַרְתֶּם[a] אֶת־מִשְׁמֶרֶת מִצְוַת יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם׃ 4 וְעַתָּה הֵנִיחַ יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם לַאֲחֵיכֶם כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר 4

לָהֶם וְעַתָּה פְּנוּ[a] וּלְכוּ[a] לָכֶם לְאָהֳלֵיכֶם אֶל־[b] אֶרֶץ אֲחֻזַּתְכֶם אֲשֶׁר |

יד בסיפ נָתַן לָכֶם מֹשֶׁה עֶבֶד יְהוָה בְּעֵבֶר הַיַּרְדֵּן׃ 5 רַק | שִׁמְרוּ מְאֹד לַעֲשׂוֹת 5

ל . יד בסיפ אֶת־הַמִּצְוָה וְאֶת־הַתּוֹרָה אֲשֶׁר צִוָּה אֶתְכֶם מֹשֶׁה עֶבֶד־יְהוָה לְאַהֲבָה

ד[2] . ד אֶת־יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם[a] וְלָלֶכֶת בְּכָל־דְּרָכָיו[a] וְלִשְׁמֹר מִצְוֹתָיו וּלְדָבְקָה־

ב . ב בסיפ . ט[5] בוֹ וּלְעָבְדוֹ בְּכָל־לְבַבְכֶם וּבְכָל־נַפְשְׁכֶם׃ 6 וַיְבָרְכֵם יְהוֹשֻׁעַ וַיְשַׁלְּחֵם 6

ב . כל סיפ דכות ב מ״ג[6] וַיֵּלְכוּ אֶל־אָהָלֵיהֶם׃ ס 7 וְלַחֲצִי[7] שֵׁבֶט הַמְנַשֶּׁה נָתַן מֹשֶׁה בַּבָּשָׁן 7

ל . בעבר ק וּלְחֶצְיוֹ נָתַן יְהוֹשֻׁעַ עִם־אֲחֵיהֶם מֵעֵבֶר[a] הַיַּרְדֵּן יָמָּה וְגַם כִּי שִׁלְּחָם

ב . ב בסיפ . ל יְהוֹשֻׁעַ אֶל־אָהֳלֵיהֶם וַיְבָרְכֵם׃ 8 וַיֹּאמֶר אֲלֵיהֶם לֵאמֹר בִּנְכָסִים 8

ל . הו[7] . ג[8] רַבִּים שׁוּבוּ אֶל־אָהֳלֵיכֶם וּבְמִקְנֶה רַב־מְאֹד בְּכֶסֶף וּבְזָהָב וּבִנְחֹשֶׁת

ד ול בלישׁ וּבְבַרְזֶל וּבְשַׂלְמוֹת הַרְבֵּה מְאֹד חִלְקוּ שְׁלַל־אֹיְבֵיכֶם עִם־אֲחֵיכֶם׃ פ

ה[2] . כל סיפ דכות ב מ״ג[6] 9 וַיָּשֻׁבוּ וַיֵּלְכוּ בְּנֵי־רְאוּבֵן וּבְנֵי־גָד וַחֲצִי שֵׁבֶט הַמְנַשֶּׁה מֵאֵת בְּנֵי 9

יִשְׂרָאֵל מִשִּׁלֹה אֲשֶׁר בְּאֶרֶץ־כְּנַעַן לָלֶכֶת אֶל־אֶרֶץ הַגִּלְעָד אֶל־

[18] Mm 1362. [19] Mm 510. [20] Mm 1363. [21] Mm 953. Cp 22 [1] Mm 1364. [2] Mp sub loco. [3] Mm 1196. [4] Mm 1108. [5] Mm 2192. [6] Jos 13,29; 22,13. 15. [7] Mm 158. [8] Mm 1365.

42 [a] prp וַתְּ ‖ **Cp 22,1** [a] mlt Mss שִׁבְטֵ ut 13.15 ‖ [b] mlt Mss מַ ut 7.9—11.21 ‖ **3** [a] **G*** om cop ‖ **4** [a] pc Mss וְסִעוּ, frt ex Nu 14,25 Dt 1,7 ‖ [b] **GSV** pr cop ‖ **5** [a—a] > **S** ‖ **7** [a] K **C**[f] מֵ ut 17,5, nonn Mss **GSC** ut Q.

10 אֶרֶץ אֲחֻזָתָם אֲשֶׁר נָאחֲזוּ־בָהּ עַל־פִּי יְהוָה בְּיַד־מֹשֶׁה׃ 10 וַיָּבֹאוּ ו⁹
אֶל־גְּלִילוֹת הַיַּרְדֵּן אֲשֶׁר בְּאֶרֶץ כְּנָעַן וַיִּבְנוּ בְנֵי־רְאוּבֵן וּבְנֵי־גָד ב . ה
וַחֲצִי שֵׁבֶט הַמְנַשֶּׁה שָׁם מִזְבֵּחַ עַל־הַיַּרְדֵּן מִזְבֵּחַ גָּדוֹל לְמַרְאֶה׃ כל סיפ דכות ב מ ג¹⁰ . ב¹¹
11 וַיִּשְׁמְעוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל לֵאמֹר הִנֵּה בָנוּ בְנֵי־רְאוּבֵן וּבְנֵי־גָד וַחֲצִי ה . כל סיפ דכות ב מ ג¹⁰
שֵׁבֶט הַמְנַשֶּׁה אֶת־הַמִּזְבֵּחַ אֶל־מוּל[a] אֶרֶץ כְּנָעַן אֶל־גְּלִילוֹת הַיַּרְדֵּן ו בנביא . ב
12 אֶל־עֵבֶר בְּנֵי יִשְׂרָאֵל׃ 12 [a]וַיִּשְׁמְעוּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל[a] וַיִּקָּהֲלוּ כָּל־עֲדַת
בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל שִׁלֹה לַעֲלוֹת עֲלֵיהֶם לַצָּבָא׃ פ 13 וַיִּשְׁלְחוּ בְנֵי־ ב¹²
יִשְׂרָאֵל אֶל־בְּנֵי־רְאוּבֵן וְאֶל־בְּנֵי־גָד וְאֶל־חֲצִי שֵׁבֶט־מְנַשֶּׁה אֶל־ ג בסיפ
אֶרֶץ הַגִּלְעָד אֶת־פִּינְחָס בֶּן־אֶלְעָזָר[a] הַכֹּהֵן׃ 14 וַעֲשָׂרָה נְשִׂאִים עִמּוֹ ד¹³ חס בנ״ך וכל אוריית דכות ב מ ד
נָשִׂיא אֶחָד נָשִׂיא אֶחָד[a] לְבֵית אָב[a] לְכֹל מַטּוֹת יִשְׂרָאֵל וְאִישׁ רָאשׁ ל
[a]בֵּית־אֲבוֹתָם[a] הֵמָּה לְאַלְפֵי יִשְׂרָאֵל׃ 15 וַיָּבֹאוּ אֶל־בְּנֵי־רְאוּבֵן וְאֶל־ ל
בְּנֵי־גָד וְאֶל־חֲצִי שֵׁבֶט־מְנַשֶּׁה אֶל־אֶרֶץ הַגִּלְעָד וַיְדַבְּרוּ אִתָּם לֵאמֹר׃ ג בסיפ . ל . לז
16 כֹּה אָמְרוּ כָּל [a]עֲדַת יְהוָה מָה־הַמַּעַל הַזֶּה אֲשֶׁר מְעַלְתֶּם בֵּאלֹהֵי כה¹⁴
יִשְׂרָאֵל לָשׁוּב הַיּוֹם מֵאַחֲרֵי יְהוָה בִּבְנוֹתְכֶם לָכֶם מִזְבֵּחַ לִמְרָדְכֶם ב חד מל וחד חס . ל
הַיּוֹם בַּיהוָה׃ 17 הַמְעַט־לָנוּ אֶת־עֲוֹן פְּעוֹר אֲשֶׁר לֹא־הִטַּהַרְנוּ מִמֶּנּוּ ל
עַד הַיּוֹם הַזֶּה וַיְהִי הַנֶּגֶף בַּעֲדַת יְהוָה׃ 18 וְאַתֶּם תָּשֻׁבוּ הַיּוֹם מֵאַחֲרֵי ל . ל
יְהוָה וְהָיָה אַתֶּם[a] תִּמְרְדוּ הַיּוֹם בַּיהוָה וּמָחָר אֶל[b]־כָּל־עֲדַת יִשְׂרָאֵל ו¹⁵ . יא
יִקְצָף[c]׃ 19 וְאַךְ אִם־טְמֵאָה אֶרֶץ אֲחֻזַּתְכֶם עִבְרוּ לָכֶם אֶל־אֶרֶץ ג¹⁶ ב מנה ר״פ
אֲחֻזַּת יְהוָה אֲשֶׁר שָׁכַן־שָׁם מִשְׁכַּן יְהוָה וְהֵאָחֲזוּ בְתוֹכֵנוּ וּבַיהוָה אַל־ ב¹⁷ . ב
תִּמְרֹדוּ וְאֹתָנוּ[a] אֶל[b]־תִּמְרֹדוּ[c] בִּבְנוֹתְכֶם לָכֶם מִזְבֵּחַ מִבַּלְעֲדֵי מִזְבַּח ב חד מל וחד חס
יְהוָה אֱלֹהֵינוּ׃ 20 הֲלוֹא [a]עָכָן בֶּן־זֶרַח מָעַל מַעַל בַּחֵרֶם וְעַל[b]־כָּל ג בסיפ
עֲדַת יִשְׂרָאֵל הָיָה קֶצֶף וְהוּא אִישׁ אֶחָד לֹא נָוַע בַּעֲוֹנוֹ׃ פ יא . ל
21 וַיַּעֲנוּ בְּנֵי־רְאוּבֵן וּבְנֵי־גָד וַחֲצִי שֵׁבֶט הַמְנַשֶּׁה וַיְדַבְּרוּ אֶת־[a]רָאשֵׁי ה . כל סיפ דכות ב מ ג¹⁰ . עה
אַלְפֵי יִשְׂרָאֵל׃ 22 אֵל[a] אֱלֹהִים יְהוָה אֵל אֱלֹהִים יְהוָה הוּא יֹדֵעַ ח בטע¹⁸ . ג¹⁹ . ג¹⁹

[9] Mm 860. [10] Jos 13, 29; 22, 13. 15. [11] Mm 2878. [12] Mm 1366. [13] Mm 1367. [14] Mm 2364. [15] Mm 505. [16] Mm 63. [17] Gn 34, 10. [18] Mm 4137. [19] Mm 1368.

11 [a] 𝔊 *ὁρίων* = גְּבוּל ‖ **12** [a–a] > pc Mss 𝔊*𝔖𝔙 ‖ **13** [a] 𝔊 + *υἱοῦ Ααρων* ‖ **14** [a–a] > 𝔖, prb dl ‖ **16** [a] pc Mss Edd $\mathfrak{T}^{Ms}$ יִשְׂרָאֵל, Ms Ms^{mg} 𝔊^{52}𝔄 בְּנֵי יִשְׂרָאֵל cf $\mathfrak{G}^{O}$ ‖ **18** [a] 𝔊 *ἐάν* ($\mathfrak{G}^{O}$ + *ὑμεῖς*) = אִם? ‖ [b] l עַל ut 20 ‖ [c] 𝔊(𝔖𝔗) *ἔσται ἡ ὀργή* cf 20 ‖ **19** [a] $\mathfrak{T}$ *wbn'* = וּבָנוּ ‖ [b] sic L, mlt Mss Edd אַל ‖ [c] prp תַּמְרְדוּ ‖ **20** [a] 𝔊*(𝔖) *Αχαρ* cf 7,1[a] ‖ [b] Or וְאֶל cf 18 ‖ **21** [a] mlt Mss אל.

וְיִשְׂרָאֵל הוּא יֵדָע אִם־בְּמֶרֶד וְאִם־בְּמַעַל בַּיהוָה אַל־תּוֹשִׁיעֵנוּ[a] הַיּוֹם ל.ג. יט[20]. ל.
הַזֶּה׃ 23 לִבְנוֹת[a] לָנוּ מִזְבֵּחַ לָשׁוּב מֵאַחֲרֵי יְהוָה וְאִם־לְהַעֲלוֹת עָלָיו ח פסוק ואם ואם[21]. ג[22] ול מל
עוֹלָה וּמִנְחָה וְאִם־לַעֲשׂוֹת עָלָיו זִבְחֵי שַׁלְמִים יְהוָה הוּא יְבַקֵּשׁ׃ ג מל בסים[23]
24 וְאִם־לֹא מִדְאָגָה מִדָּבָר עָשִׂינוּ אֶת־זֹאת לֵאמֹר מָחָר יֹאמְרוּ בְנֵיכֶם ל.ל
25 לִבְנֵינוּ לֵאמֹר מַה־לָּכֶם וְלַיהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל׃ 25 וּגְבוּל נָתַן יְהוָה כ[24]
בֵּינֵינוּ וּבֵינֵיכֶם [a]בְּנֵי־רְאוּבֵן וּבְנֵי־גָד[a] אֶת־הַיַּרְדֵּן אֵין־לָכֶם חֵלֶק ל חס
בַּיהוָה וְהִשְׁבִּיתוּ בְנֵיכֶם אֶת־בָּנֵינוּ לְבִלְתִּי יְרֹא אֶת־יְהוָה׃ 26 וַנֹּאמֶר ל.ל
נַעֲשֶׂה־נָּא לָנוּ[a] לִבְנוֹת אֶת־הַמִּזְבֵּחַ לֹא לְעוֹלָה וְלֹא לְזָבַח׃ 27 כִּי ג מל בסים[23]
עֵד הוּא בֵּינֵינוּ וּבֵינֵיכֶם וּבֵין דֹּרוֹתֵינוּ אַחֲרֵינוּ לַעֲבֹד אֶת־עֲבֹדַת ב חד חס וחד מל. ג[25]
יְהוָה לְפָנָיו בְּעוֹלוֹתֵינוּ וּבְזִבְחֵינוּ וּבִשְׁלָמֵינוּ וְלֹא־יֹאמְרוּ בְנֵיכֶם מָחָר ל.ל.ל. ב[26]
לִבְנֵינוּ אֵין־לָכֶם חֵלֶק בַּיהוָה׃ 28 וַנֹּאמֶר וְהָיָה כִּי־יֹאמְרוּ אֵלֵינוּ 28
וְאֶל־דֹּרֹתֵינוּ מָחָר וְאָמַרְנוּ רְאוּ אֶת־תַּבְנִית מִזְבַּח יְהוָה אֲשֶׁר־עָשׂוּ ב חד מל וחד חס
אֲבוֹתֵינוּ לֹא לְעוֹלָה וְלֹא לְזָבַח כִּי־עֵד הוּא בֵּינֵינוּ וּבֵינֵיכֶם׃ ג מל בסים[23]
29 חָלִילָה[a] לָּנוּ מִמֶּנּוּ לִמְרֹד בַּיהוָה וְלָשׁוּב הַיּוֹם מֵאַחֲרֵי יְהוָה לִבְנוֹת ב חד מל וחד חס. ג[27] 29
לְ מִזְבֵּחַ לְעֹלָה[a] לְמִנְחָה וּלְזָבַח מִלְבַד מִזְבַּח יְהוָה אֱלֹהֵינוּ[a] אֲשֶׁר לִפְנֵי
מִשְׁכָּנוֹ׃ פ 30 וַיִּשְׁמַע פִּינְחָס הַכֹּהֵן וּנְשִׂיאֵי הָעֵדָה וְרָאשֵׁי אַלְפֵי 30
יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר אִתּוֹ אֶת־הַדְּבָרִים אֲשֶׁר דִּבְּרוּ בְּנֵי־רְאוּבֵן וּבְנֵי־גָד
וּבְנֵי[a] מְנַשֶּׁה וַיִּיטַב בְּעֵינֵיהֶם׃ 31 וַיֹּאמֶר פִּינְחָס בֶּן־אֶלְעָזָר הַכֹּהֵן אֶל־ 31
בְּנֵי רְאוּבֵן וְאֶל־בְּנֵי־גָד [a]וְאֶל־בְּנֵי[a] מְנַשֶּׁה הַיּוֹם | יָדַעְנוּ כִּי־בְתוֹכֵנוּ ל[28]
יְהוָה אֲשֶׁר לֹא־מְעַלְתֶּם בַּיהוָה הַמַּעַל הַזֶּה אָז הִצַּלְתֶּם אֶת־בְּנֵי
יִשְׂרָאֵל מִיַּד יְהוָה׃ 32 וַיָּשָׁב פִּינְחָס בֶּן־אֶלְעָזָר הַכֹּהֵן | וְהַנְּשִׂיאִים 32 ל. ב חד מל וחד חס
מֵאֵת בְּנֵי־רְאוּבֵן וּמֵאֵת בְּנֵי־גָד[a] מֵאֶרֶץ הַגִּלְעָד אֶל־אֶרֶץ כְּנָעַן אֶל־
בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וַיָּשִׁבוּ אוֹתָם דָּבָר׃ 33 וַיִּיטַב הַדָּבָר בְּעֵינֵי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל 33 ל בלית[29]. ל[30]
וַיְבָרְכוּ אֱלֹהִים בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְלֹא אָמְרוּ לַעֲלוֹת עֲלֵיהֶם לַצָּבָא לְשַׁחֵת ד[31]. ב[32]
אֶת־הָאָרֶץ אֲשֶׁר בְּנֵי־רְאוּבֵן וּבְנֵי־גָד[a] יוֹשְׁבִים בָּהּ׃ 34 וַיִּקְרְאוּ בְנֵי־ סה[33]

[20] Mm 1369. [21] Mm 4191. [22] Mm 1523. [23] Mm 1370. [24] Prv 21,31. [25] Mm 885. [26] Mm 2579. [27] Mm 4239. [28] Mp sub loco. [29] Mm 910. [30] Mm 540. [31] Mm 1371. [32] Mm 1366.

22 [a] GSV 3 sg, l prb יו׳ || **23** [a] G(S) pr *(καὶ)* *εἰ* = וְ(אִם) || **25** [a–a] > G*S || **26** [a] prb exc vb cf S^{A}C^{f} et 34^{b} || **29** [a] S *'lh' d'jsrjl* || **30** [a] G*(SV) *καὶ τὸ ἥμισυ φυλῆς* cf 13.15 || **31** [a–a] G* *καὶ τῷ ἡμίσει φυλῆς* cf 30^{a} || **32** [a] G + *καὶ ἀπὸ τοῦ ἡμίσους φυλῆς Μανασση* cf 30^{a} || **33** [a] G + *καὶ τοῦ ἡμίσους φυλῆς Μανασση* cf 30^{a}.

ג ב מל וחד חס[33]. [34]ו׳ פ רְאוּבֵן וּבְנֵי־גָד[a] לַמִּזְבֵּחַ[b] כִּי[c] עֵד הוּא֙ בֵּינוֹתֵ֔ינוּ כִּ֥י יְהוָ֖ה הָאֱלֹהִֽים׃ פ

ג[1] 1 וַיְהִי֙ מִיָּמִ֣ים רַבִּ֔ים אַחֲרֵי֙ אֲשֶׁר־הֵנִ֣יחַ יְהוָ֔ה לְיִשְׂרָאֵ֖ל מִכָּל־ **23**

ד[2] 2 אֹיְבֵיהֶ֣ם מִסָּבִ֑יב וִיהוֹשֻׁ֙עַ֙ זָקֵ֣ן בָּ֔א בַּיָּמִֽים׃ 2 וַיִּקְרָ֣א יְהוֹשֻׁ֔עַ לְכָל־

ב[3]. כט[4] חס בנביא ב מנה בסיפ יִשְׂרָאֵ֖ל לְזִקְנָ֑יו וּלְרָאשָׁ֣יו וּלְשֹׁפְטָ֔יו וּלְשֹׁטְרֵ֖יו וַיֹּ֣אמֶר אֲלֵהֶ֔ם אֲנִ֥י זָקַ֖נְתִּי

ג 3 בָּ֥אתִי בַיָּמִֽים׃ 3 וְאַתֶּ֣ם רְאִיתֶ֔ם אֵ֚ת כָּל־אֲשֶׁ֣ר עָשָׂ֔ה יְהוָ֥ה אֱלֹהֵיכֶ֖ם

ל . ג[5] לְכָל־הַגּוֹיִ֣ם הָאֵ֔לֶּה מִפְּנֵיכֶ֑ם[a] כִּ֥י יְהוָ֖ה אֱלֹהֵיכֶ֥ם הוּא֙ הַנִּלְחָ֣ם לָכֶֽם׃

ב[6]. ו 4 רְא֣וּ הִפַּ֤לְתִּי לָכֶם֙ אֶת־הַגּוֹיִ֣ם הַנִּשְׁאָרִ֔ים הָאֵ֑לֶּה בְּנַחֲלָ֣ה לְשִׁבְטֵיכֶ֗ם

מִן־הַיַּרְדֵּן֙ וְכָל־הַגּוֹיִ֣ם אֲשֶׁר־הִכְרַ֔תִּי[a] וְהַיָּ֖ם[b] הַגָּד֥וֹל מְבוֹא֖ הַשָּֽׁמֶשׁ׃

ל . ו חס בסיפ . ג[7] 5 וַיהוָ֣ה אֱלֹהֵיכֶ֗ם הוּא֙ יֶהְדֳּפֵ֣ם מִפְּנֵיכֶ֔ם[a] וְהוֹרִ֥ישׁ אֹתָ֖ם מִלִּפְנֵיכֶ֑ם

ל 6 וִֽירִשְׁתֶּ֣ם אֶת־אַרְצָ֔ם כַּאֲשֶׁ֥ר דִּבֶּ֛ר יְהוָ֥ה אֱלֹהֵיכֶ֖ם לָכֶֽם׃ 6 וַחֲזַקְתֶּ֣ם

ה[8]. ג בליש מְאֹ֔ד לִשְׁמֹ֥ר וְלַעֲשׂ֖וֹת אֵ֣ת כָּל־הַכָּת֑וּב בְּסֵ֣פֶר תּוֹרַ֣ת מֹשֶׁ֔ה לְבִלְתִּ֥י

יו[9] מל וכל שמואל וכתיב דכות ב מ ה 7 סוּר־מִמֶּ֥נּוּ יָמִ֖ין וּשְׂמֹֽאול׃ 7 לְבִלְתִּי־בוֹא֙ בַּגּוֹיִ֣ם הָאֵ֔לֶּה[a] הַנִּשְׁאָרִ֖ים

ט פסוק לא ולא ולא ולא . ב[10] הָאֵ֑לֶּה[b] אִתְּכֶ֗ם וּבְשֵׁ֤ם אֱלֹהֵיהֶם֙ לֹ֣א־תַזְכִּ֔ירוּ[c] וְלֹ֥א תַשְׁבִּ֖יעוּ[cd] וְלֹ֣א

8 תַעַבְד֑וּם וְלֹ֥א תִשְׁתַּחֲוּ֖ לָהֶֽם׃ 8 כִּ֣י אִם־בַּיהוָ֣ה אֱלֹהֵיכֶ֔ם תִּדְבָּקֻ֖ון

9 כַּאֲשֶׁ֥ר עֲשִׂיתֶ֛ם עַד־הַיּ֥וֹם הַזֶּ֖ה׃ 9 וַיּ֨וֹרֶשׁ֙ יְהוָ֣ה מִפְּנֵיכֶ֔ם גּוֹיִ֥ם גְּדֹלִ֖ים

ד 10 וַעֲצוּמִ֑ים וְאַתֶּ֗ם לֹא־עָמַ֤ד אִישׁ֙ בְּפָנֵיכֶ֔ם עַד־הַיּ֥וֹם הַזֶּֽה׃ 10 אִישׁ־אֶחָ֣ד

ג[11] מִכֶּ֔ם יִרְדֹּ֥ף אֶ֖לֶף כִּֽי־יְהוָ֣ה אֱלֹהֵיכֶ֗ם הוּא֙ הַנִּלְחָ֣ם לָכֶ֔ם כַּאֲשֶׁ֥ר דִּבֶּ֖ר

ה[12] 11 לָכֶֽם׃ 11 וְנִשְׁמַרְתֶּ֥ם מְאֹ֖ד לְנַפְשֹׁתֵיכֶ֑ם לְאַהֲבָ֗ה אֶת־יְהוָ֥ה אֱלֹהֵיכֶֽם׃

ל מל בנביא 12 כִּֽי׀ אִם־שׁ֣וֹב תָּשׁ֗וּבוּ וּדְבַקְתֶּם֙ בִּיתֶ֣ר[a] הַגּוֹיִ֣ם הָאֵ֔לֶּה[b] הַנִּשְׁאָרִ֖ים

ל מל 13 הָאֵ֑לֶּה[be] אִתְּכֶ֗ם וְהִתְחַתַּנְתֶּם֙ בָּהֶ֔ם וּבָאתֶ֥ם בָּהֶ֖ם וְהֵ֥ם בָּכֶֽם׃ 13 יָדוֹעַ֩

כו פסוק ראית בהון א״ב תֵּדְע֨וּ כִּ֜י לֹ֣א יוֹסִ֣יף יְהוָ֣ה אֱלֹהֵיכֶ֗ם לְהוֹרִ֤ישׁ אֶת־הַגּוֹיִם֙ הָאֵ֔לֶּה

ג[13]. ב[14]. ל. ב מִלִּפְנֵיכֶ֑ם וְהָי֨וּ לָכֶ֜ם לְפַ֗ח וּלְמוֹקֵשׁ֙ וּלְשֹׁטֵ֣ט[a] בְּצִדֵּיכֶ֔ם וְלִצְנִנִּ֖ים

יח . ג בְּעֵינֵיכֶ֑ם עַד־אׇבְדְּכֶ֗ם מֵעַ֤ל הָאֲדָמָה֙ הַטּוֹבָ֔ה הַזֹּאת֙ אֲשֶׁ֣ר נָתַ֔ן לָכֶֽם

ה[14]. כז[15] מל ול בסיפ וכל משלי וקהלת דכות ב מ ה יְהוָ֥ה אֱלֹהֵיכֶֽם׃ 14 וְהִנֵּה֩ אָנֹכִ֨י הוֹלֵ֜ךְ הַיּ֗וֹם בְּדֶ֙רֶךְ֙ כׇּל־הָאָ֔רֶץ וִידַעְתֶּ֥ם

[33]Mp sub loco. [34]Mm 1372. Cp 23 [1]Mm 1374 ב. [2]Mm 159. [3]Mm 1373. [4]Mm 1954. [5]Mm 1374 א. [6]Mm 1375. [7]Mm 1117. [8]Mm 1376. [9]Mm 169. [10]Mm 530. [11]Mm 1374 א. [12]Mm 1070. [13]Mm 2234. [14]Mm 1377. [15]Mm 1788.

34 [a] 𝔊 + *καὶ τοῦ ἡμίσους φυλῆς Μανασση* cf 33[a] ‖ [b] prb exc nom altaris cf 26[a]; pc Mss Edd 𝔗[Ms Edd] addunt sive pr עֵד cf 𝔖 ‖ [c] 𝔊 pr *καὶ εἶπεν (-ον)* ‖ **Cp 23,3** [a] nonn Mss מִלִּפְּנֵי cf 5 ‖ **4** [a–a] prb add ‖ [b] 1 וּמִן־הַיָּם cf [a–a] ‖ **5** [a] 𝔊 + plur vb ‖ **7** [a] > 𝔊* ‖ [b] > 𝔖 ‖ [c–c] > 𝔊* ‖ [d] 𝔖(𝔗) *t'mwn* = תִּשְׁבָּעוּ, prb l ‖ **12** [a] mlt Mss Edd + -כָּל ‖ [b–b] > 𝔊* ‖ [c] > 𝔖 ‖ **13** [a] prp ולשטים.

בְּכָל־לְבַבְכֶם וּבְכָל־נַפְשְׁכֶם כִּי לֹא־נָפַל דָּבָר אֶחָד מִכֹּל הַדְּבָרִים
הַטּוֹבִים אֲשֶׁר דִּבֶּר יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם עֲלֵיכֶם הַכֹּל בָּאוּ לָכֶם לֹא־נָפַל
מִמֶּנּוּ דָּבָר אֶחָד׃ 15 וְהָיָה כַּאֲשֶׁר־בָּא עֲלֵיכֶם כָּל־הַדָּבָר הַטּוֹב אֲשֶׁר 15
ג16 דִּבֶּר יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם אֲלֵיכֶם כֵּן יָבִיא יְהוָה עֲלֵיכֶם אֶת כָּל־הַדָּבָר
ל. ל. ג הָרָע עַד־הַשְׁמִידוֹ אֹתְכֶם מֵעַל הָאֲדָמָה הַטּוֹבָה הַזֹּאת אֲשֶׁר נָתַן
לָכֶם יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם׃ 16 בְּעָבְרְכֶם אֶת־בְּרִית יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם אֲשֶׁר 16
צִוָּה אֶתְכֶם וַהֲלַכְתֶּם וַעֲבַדְתֶּם אֱלֹהִים אֲחֵרִים וְהִשְׁתַּחֲוִיתֶם לָהֶם
יא זוגין בטע17 וְחָרָה אַף־יְהוָה בָּכֶם וַאֲבַדְתֶּם מְהֵרָה מֵעַל הָאָרֶץ הַטּוֹבָה אֲשֶׁר
נָתַן לָכֶם׃ פ

כ1 ול בסיפ . ו2 **24** 1 וַיֶּאֱסֹף יְהוֹשֻׁעַ אֶת־כָּל־שִׁבְטֵי יִשְׂרָאֵל שְׁכֶמָה וַיִּקְרָא לְזִקְנֵי
ב3 . ה . ו וכל קהלת דכות4 יִשְׂרָאֵל וּלְרֹאשָׁיו וּלְשֹׁפְטָיו וּלְשֹׁטְרָיו וַיִּתְיַצְּבוּ לִפְנֵי הָאֱלֹהִים׃
ז5 . כד 2 וַיֹּאמֶר יְהוֹשֻׁעַ אֶל־כָּל־הָעָם כֹּה־אָמַר יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל בְּעֵבֶר 2
כל סיפ מל הַנָּהָר יָשְׁבוּ אֲבוֹתֵיכֶם מֵעוֹלָם תֶּרַח אֲבִי אַבְרָהָם וַאֲבִי נָחוֹר וַיַּעַבְדוּ
יז פסוק את את את אֱלֹהִים אֲחֵרִים׃ 3 וָאֶקַּח אֶת־אֲבִיכֶם אֶת־אַבְרָהָם מֵעֵבֶר 3
ד6 . וארבה ק הַנָּהָר וָאוֹלֵךְ אוֹתוֹ בְּכָל־אֶרֶץ כְּנַעַן וָאַרְבֶּה a אֶת־זַרְעוֹ וָאֶתֵּן־לוֹ אֶת־
ב7 יִצְחָק׃ 4 וָאֶתֵּן לְיִצְחָק אֶת־יַעֲקֹב וְאֶת־עֵשָׂו וָאֶתֵּן לְעֵשָׂו אֶת־הַר 4
כד מל ד מנה בסיפ . יד8 . ד שֵׂעִיר לָרֶשֶׁת אֹתוֹ וְיַעֲקֹב וּבָנָיו יָרְדוּ מִצְרָיִם׃ 5 a וָאֶשְׁלַח אֶת־מֹשֶׁה 5
ל וְאֶת־אַהֲרֹן a וָאֶנְגֹּף אֶת־מִצְרַיִם כַּאֲשֶׁר b עָשִׂיתִי בְּקִרְבּוֹ וְאַחַר הוֹצֵאתִי
ג ב חס וחד מל . כל סיפ מל c אֶתְכֶם׃ 6 d וָאוֹצִיא c אֶת־אֲבוֹתֵיכֶם d מִמִּצְרַיִם וַתָּבֹאוּ הַיָּמָּה וַיִּרְדְּפוּ 6
כל סיפ מל . ז9 מִצְרַיִם אַחֲרֵי אֲבוֹתֵיכֶם בְּרֶכֶב וּבְפָרָשִׁים יַם־סוּף׃ 7 וַיִּצְעֲקוּ אֶל־ 7
פד . ל . ה . נא10 . ל יְהוָה וַיָּשֶׂם מַאֲפֵל a בֵּינֵיכֶם וּבֵין הַמִּצְרִים וַיָּבֵא עָלָיו אֶת־הַיָּם
ג וַיְכַסֵּהוּ וַתִּרְאֶינָה עֵינֵיכֶם אֵת אֲשֶׁר־עָשִׂיתִי בְּמִצְרָיִם וַתֵּשְׁבוּ בַּמִּדְבָּר
ואביא כן למערב5 . ד ה בסיפ ד מל וחד חס יָמִים רַבִּים׃ 8 וָאָבִיא a אֶתְכֶם אֶל־אֶרֶץ הָאֱמֹרִי הַיּוֹשֵׁב בְּעֵבֶר 8
הַיַּרְדֵּן וַיִּלָּחֲמוּ אִתְּכֶם וָאֶתֵּן אוֹתָם בְּיֶדְכֶם וַתִּירְשׁוּ אֶת־אַרְצָם
וָאַשְׁמִידֵם מִפְּנֵיכֶם׃ 9 וַיָּקָם בָּלָק בֶּן־צִפּוֹר מֶלֶךְ מוֹאָב וַיִּלָּחֶם 9

10Mm 679. 17Mm 915. Cp 24 1Mm 4234. 2Mm 274. 3Mm 1373. 4Mm 4077 א. 5Mp sub loco. 6Mm 817. 7Mm 1378. 8Mm 247. 9Mm 402. 10Mm 639.

14 a prp בָּא cf ממנו ‖ **16** a–a > 𝔊* ‖ **Cp 24,1** a sic L, mlt Mss Edd וַיֹּאמֶר ‖ **3** a K וְאֶרֶב, mlt Mss ut Q ‖ **4** a nonn Mss וַיְמַ– ‖ **5** a–a > 𝔊 ‖ b 𝔊* *ἐν σημείοις οἷς* cf 𝔖𝔙, l frt בְּאֹתוֹת א׳ cf Nu 14,11; 𝔊^{BO} *ἐν οἷς* = בַּא׳ ‖ **5/6** c–c > 𝔊 ‖ d–d > 𝔊^{Mss} ‖ **7** a prp אַפֵּל (מ dttg) ‖ **8** a K אָה–, nonn Mss ut Q.

10 בְּיִשְׂרָאֵל וַיִּשְׁלַח וַיִּקְרָא לְבִלְעָם בֶּן־בְּעוֹר לְקַלֵּל אֶתְכֶם׃ 10 וְלֹא ל
ל. ג בח סז וחד מל[11] אָבִיתִי לִשְׁמֹעַ לְבִלְעָם וַיְבָרֵךְ בָּרוֹךְ אֶתְכֶם וָאַצֵּל אֶתְכֶם מִיָּדוֹ׃
11 וַתַּעַבְרוּ אֶת־הַיַּרְדֵּן וַתָּבֹאוּ אֶל־יְרִיחוֹ וַיִּלָּחֲמוּ בָכֶם בַּעֲלֵי־יְרִיחוֹ
סימן מפ פת גוס[12]. ז [a]הָאֱמֹרִי וְהַפְּרִזִּי וְהַכְּנַעֲנִי וְהַחִתִּי וְהַגִּרְגָּשִׁי הַחִוִּי וְהַיְבוּסִי[a] וָאֶתֵּן אוֹתָם
12 בְּיֶדְכֶם׃ 12 וָאֶשְׁלַח לִפְנֵיכֶם אֶת־הַצִּרְעָה וַתְּגָרֶשׁ אוֹתָם מִפְּנֵיכֶם ג[13]
ב. ב בליש 13 שְׁנֵי[a] מַלְכֵי הָאֱמֹרִי לֹא בְחַרְבְּךָ[b] וְלֹא בְקַשְׁתֶּךָ[b]׃ 13 וָאֶתֵּן לָכֶם אֶרֶץ |
מז פסוק לא לא לא אֲשֶׁר לֹא־יָגַעְתָּ[a] בָּהּ וְעָרִים אֲשֶׁר לֹא־בָנִיתָם וַתֵּשְׁבוּ בָּהֶם כְּרָמִים
14 וְזֵיתִים אֲשֶׁר לֹא־נְטַעְתֶּם אַתֶּם אֹכְלִים׃ 14 וְעַתָּה יְרָאוּ אֶת־יְהוָה
ג יתיר א וְעִבְדוּ אֹתוֹ בְּתָמִים וּבֶאֱמֶת וְהָסִירוּ אֶת־אֱלֹהִים[a] אֲשֶׁר עָבְדוּ ל
כל סימ מל. כל יהושע ושפטים ר״פ וכל שמואל דכרה ב מ ו[14] וחד מן ח[15] פסוק דמיין אֲבוֹתֵיכֶם בְּעֵבֶר הַנָּהָר וּבְמִצְרַיִם וְעִבְדוּ אֶת־יְהוָה׃ 15 וְאִם רַע
יח. ד ב מנה בלשון ארמי בְּעֵינֵיכֶם לַעֲבֹד אֶת־יְהוָה בַּחֲרוּ לָכֶם הַיּוֹם אֶת־מִי תַּעַבְדוּן אִם
כל סימ מל. מעבר כן למדינ[16] [a]אֶת־אֱלֹהִים אֲשֶׁר־עָבְדוּ אֲבוֹתֵיכֶם[a] אֲשֶׁר בְּעֵבֶר[b] הַנָּהָר וְאִם אֶת־ ל
אֱלֹהֵי הָאֱמֹרִי אֲשֶׁר אַתֶּם יֹשְׁבִים בְּאַרְצָם וְאָנֹכִי וּבֵיתִי נַעֲבֹד אֶת־
16 יְהוָה׃ ס 16 וַיַּעַן[a] הָעָם וַיֹּאמֶר חָלִילָה לָּנוּ מֵעָזֹב אֶת־יְהוָה לַעֲבֹד ל
17 אֱלֹהִים אֲחֵרִים׃ 17 כִּי יְהוָה אֱלֹהֵינוּ הוּא הַמַּעֲלֶה אֹתָנוּ[a] וְאֶת־ ז[17]
אֲבוֹתֵינוּ[a] מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם[b] מִבֵּית עֲבָדִים וַאֲשֶׁר עָשָׂה לְעֵינֵינוּ אֶת־
הָאֹתוֹת הַגְּדֹלוֹת הָאֵלֶּה[b] וַיִּשְׁמְרֵנוּ בְּכָל־הַדֶּרֶךְ אֲשֶׁר הָלַכְנוּ בָּהּ
18 וּבְכֹל הָעַמִּים אֲשֶׁר עָבָרְנוּ בְּקִרְבָּם׃ 18 וַיְגָרֶשׁ יְהוָה אֶת־[a]כָּל־הָעַמִּים ל
ז. ה[18] וְאֶת־[a]הָאֱמֹרִי יֹשֵׁב הָאָרֶץ מִפָּנֵינוּ גַּם־אֲנַחְנוּ נַעֲבֹד אֶת־יְהוָה כִּי־הוּא
יז 19 אֱלֹהֵינוּ׃ ס 19 וַיֹּאמֶר יְהוֹשֻׁעַ אֶל[a]־הָעָם לֹא תוּכְלוּ לַעֲבֹד אֶת־
ל. ד ב מל וב חס[19]. לו יְהוָה כִּי־אֱלֹהִים קְדֹשִׁים הוּא אֵל[b]־קַנּוֹא הוּא לֹא־יִשָּׂא לְפִשְׁעֲכֶם
ד מל[20]. ג[21] 20 וְלַחַטֹּאותֵיכֶם׃ 20 כִּי תַעַזְבוּ אֶת־יְהוָה וַעֲבַדְתֶּם אֱלֹהֵי נֵכָר וְשָׁב
כב[22]. י סביר 21 וְהֵרַע לָכֶם וְכִלָּה אֶתְכֶם אַחֲרֵי אֲשֶׁר־הֵיטִיב לָכֶם׃ 21 וַיֹּאמֶר
יז 22 הָעָם אֶל־יְהוֹשֻׁעַ לֹא כִּי אֶת־יְהוָה נַעֲבֹד׃ 22 וַיֹּאמֶר יְהוֹשֻׁעַ אֶל־הָעָם
כד מל ד מנה בסיפ עֵדִים אַתֶּם בָּכֶם כִּי־אַתֶּם בְּחַרְתֶּם לָכֶם אֶת־יְהוָה לַעֲבֹד אוֹתוֹ

[11] Mm 1427. [12] Okhl 274. [13] Mm 1379. [14] Mm 1380. [15] Mm 3838. [16] Mp sub loco. [17] Mm 1112. [18] Mm 1381. [19] Mm 1382. [20] Mm 1383. [21] Mm 1384. [22] Mm 407. [23] Mm 1385.

11 [a–a] prb add ‖ **12** [a] G 12 = שנים עשר ‖ [b] S suff pl ‖ **13** [a] Vrs pl ‖ **14** [a] G + τοὺς ἀλλοτρίους cf 23 ‖ **15** [a–a] G τοῖς θεοῖς τῶν πατέρων ὑμῶν ‖ [b] K GSCEddY ב׳, pc Mss C et 17,5 ut Q cf 22,7[a] ‖ **16** [a] S + k(w)lh = ־כָּל ‖ **17** [a–a] > S ‖ [b–b] > G* ‖ **18** [a–a] frt add cf 11[a–a] ‖ **19** [a] nonn Mss + ־כָּל cf 16[a].27 ‖ [b] G καί, G^{O}(S) καὶ θεός.

וַיֹּאמְרוּ עֵדִים׃ 23 וְעַתָּה֙ הָסִ֣ירוּ אֶת־אֱלֹהֵ֣י הַנֵּכָ֔ר אֲשֶׁ֖ר בְּקִרְבְּכֶ֑ם 23
וְהַטּ֥וּ אֶת־לְבַבְכֶ֖ם אֶל־יְהוָ֥ה אֱלֹהֵ֖י יִשְׂרָאֵֽל׃ 24 וַיֹּאמְרוּ֮[a] הָעָם֒ אֶל־ 24 לג. 24
יְהוֹשֻׁ֣עַ אֶת־יְהוָ֣ה אֱלֹהֵ֔ינוּ[b] נַעֲבֹ֖ד וּבְקוֹלֹ֥ו נִשְׁמָֽע׃ 25 וַיִּכְרֹ֥ת 25 ב חר מל וחד חס 26
יְהוֹשֻׁ֛עַ בְּרִ֥ית לָעָ֖ם בַּיּ֣וֹם הַה֑וּא וַיָּ֣שֶׂם לָ֔ו חֹ֖ק וּמִשְׁפָּ֥ט בִּשְׁכֶֽם׃ 26 וַיִּכְתֹּ֣ב 26 פר. ג
יְהוֹשֻׁ֗עַ אֶת־הַדְּבָרִים֙ הָאֵ֔לֶּה בְּסֵ֖פֶר תּוֹרַ֣ת אֱלֹהִ֑ים וַיִּקַּ֞ח אֶ֣בֶן גְּדוֹלָ֗ה ל
וַיְקִימֶ֤הָ שָׁם֙ תַּ֣חַת הָאַלָּ֔ה[a] אֲשֶׁ֖ר בְּמִקְדַּ֥שׁ יְהוָֽה׃ ס 27 וַיֹּ֥אמֶר 27 ל. ה ב מנה בליש. יו
יְהוֹשֻׁ֖עַ אֶל־כָּל־[a]הָעָ֑ם הִנֵּ֨ה הָאֶ֤בֶן הַזֹּאת֙ תִּֽהְיֶה־בָּ֣נוּ לְעֵדָ֔ה כִּֽי־הִ֥יא 27 ג
שָׁמְעָ֛ה אֶת כָּל־אִמְרֵ֥י יְהוָ֖ה אֲשֶׁ֣ר דִּבֶּ֣ר עִמָּ֑נוּ[b] וְהָיְתָ֥ה בָכֶ֛ם לְעֵדָ֖ה 27 ל. ג
פֶּן־תְּכַחֲשׁ֥וּן בֵּאלֹהֵיכֶֽם׃[c] 28 וַיְשַׁלַּ֥ח יְהוֹשֻׁ֖עַ אֶת־הָעָ֑ם אִ֚ישׁ לְנַחֲלָתֹֽו׃ 28 כב 28
וַיְהִי֙ אַחֲרֵ֣י הַדְּבָרִ֣ים הָאֵ֔לֶּה וַיָּ֥מָת יְהוֹשֻׁ֖עַ בִּן־נ֣וּן עֶ֣בֶד יְהוָ֑ה 29 פ 29 ג. ב
בֶּן־מֵאָ֥ה וְעֶשֶׂר־שָׁנִֽים׃ 30 וַיִּקְבְּר֣וּ אֹתֹ֔ו בִּגְבֻ֖ול נַחֲלָתֹ֑ו[a] בְּתִמְנַת־סֶ֕רַח[ab] 30 ל
אֲשֶׁ֥ר[c] בְּהַר־אֶפְרַ֖יִם מִצְּפ֥וֹן לְהַר־גָּֽעַשׁ[d]׃ 31 [a]וַיַּעֲבֹ֤ד יִשְׂרָאֵל֙ אֶת־יְהוָ֔ה 31 ב
כָּל־ יְמֵ֣י יְהוֹשֻׁ֔עַ וְכֹ֖ל ׀ יְמֵ֣י הַזְּקֵנִ֑ים אֲשֶׁ֤ר הֶאֱרִיכוּ֙ יָמִ֔ים אַחֲרֵ֖י יְהוֹשֻׁ֥עַ 30 ה פסוק כל וכל כל. ג
וַאֲשֶׁ֣ר יָדְע֗וּ אֶת כָּל־מַעֲשֵׂה֙[b] יְהוָ֔ה אֲשֶׁ֥ר עָשָׂ֖ה לְיִשְׂרָאֵֽל׃ 32 וְאֶת־ 31 ל. ו 32
עַצְמ֣וֹת יֹוסֵ֗ף אֲשֶׁר־הֶעֱל֤וּ בְנֵֽי־יִשְׂרָאֵל֙ ׀ מִמִּצְרַ֔יִם קָבְר֥וּ בִשְׁכֶ֖ם
בְּחֶלְקַ֣ת הַשָּׂדֶ֑ה אֲשֶׁ֨ר קָנָ֜ה יַעֲקֹ֗ב מֵאֵת֙ בְּנֵי־חֲמֹ֣ור אֲבִֽי־שְׁכֶ֔ם בְּמֵאָ֖ה ה
קְשִׂיטָ֑ה וַיִּהְיוּ֙[a] לִבְנֵי־יֹוסֵ֔ף לְנַחֲלָֽה׃ 33 וְאֶלְעָזָ֣ר[a] בֶּן־אַהֲרֹ֔ן[b] מֵ֖ת וַיִּקְבְּר֥וּ 33 ג. ה 32 33
אֹתֹ֛ו בִּגְבַעַ֥ת פִּינְחָ֖ס בְּנֹ֑ו אֲשֶׁ֥ר נִתַּן־לֹ֖ו בְּהַ֥ר אֶפְרָֽיִם׃ כא 34

סכום הפסוקים של ספר
שש מאות וחמשים ושש
וחציו ומחשבון[35]
וסדרים הי

[24] Mm 3328. [25] Mm 1386. [26] Mm 1387. [27] Mm 144. [28] Mm 59. [29] Mm 154. [30] Mm 1399. [31] Mm 1836. [32] Mm 249. [33] Mm 943. [34] Mm 2838. [35] Jos 13,26, cf Mp sub loco.

24 [a] pc Mss רֹ cf GSʷ𝔙 ‖ [b] > 2 Mss G* ‖ **26** [a] al locis אֵלָה ‖ **27** [a] > G* cf 16. 19.21 ‖ [b] G + *σήμερον* = הַיּוֹם ‖ [c] G(SV) *κυρίῳ τῷ θεῷ …* = בַּיהוה אֱ׳ ‖ **30** [a–a] G *ἐν Θαμνα(θα)σαχαρ(α)* ‖ [b] Ms 𝔄 et Jdc 2,9 חֶרֶס cf 19,50[a–a] ‖ [c] > nonn Mss Edd G*𝔗[Mss] et 19,50 Jdc 2,9 ‖ [d] G + *ἐκεῖ ἔθηκαν μετ' αὐτοῦ εἰς τὸ μνῆμα, εἰς ὃ ἔθαψαν αὐτὸν ἐκεῖ, τὰς μαχαίρας τὰς πετρίνας, ἐν αἷς περιέτεμεν τοὺς υἱοὺς Ισραηλ ἐν Γαλγαλοις, ὅτε ἐξήγαγεν αὐτοὺς ἐξ Αἰγύπτου, καθὰ συνέταξεν αὐτοῖς κύριος, καὶ ἐκεῖ εἰσιν ἕως τῆς σήμερον ἡμέρας* ‖ **31** [a] G tr post 28 ‖ [b] GSV pl ‖ **32** [a] prb l וַתְּהִי cf SV ‖ **33** [a] S + *khn'* = הַכֹּהֵן ‖ [b] 2 Mss 𝔖𝔄 + הַכֹּהֵן.

[ס א] **1** 1 וַיְהִי֯ אַחֲרֵי֯ מוֹת יְהוֹשֻׁעַ וַיִּשְׁאֲלוּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל בַּיהוָה לֵאמֹר
יא זוטרין דמטע בטע׳ ד. ב׳
2 מִי יַעֲלֶה־לָּנוּ אֶל־הַכְּנַעֲנִי בַּתְּחִלָּה לְהִלָּחֶם בּוֹ׃ 2 וַיֹּאמֶר יְהוָה יְהוּדָה֯
ל
3 יַעֲלֶה הִנֵּה נָתַתִּי אֶת־הָאָרֶץ בְּיָדוֹ׃ 3 וַיֹּאמֶר יְהוּדָה֯ לְשִׁמְעוֹן֯ אָחִיו
ל
עֲלֵה אִתִּי בְגוֹרָלִי וְנִלָּחֲמָה֯ בַּכְּנַעֲנִי וְהָלַכְתִּי גַם־אֲנִי אִתְּךָ בְּגוֹרָלֶךָ
ל. ד׳. ל
4 וַיֵּלֶךְ אִתּוֹ שִׁמְעוֹן׃ 4 וַיַּעַל יְהוּדָה וַיִּתֵּן יְהוָה אֶת־הַכְּנַעֲנִי֯ וְהַפְּרִזִּי
ל
בְּיָדָם וַיַּכּוּם בְּבֶזֶק עֲשֶׂרֶת אֲלָפִים אִישׁ׃ 5 וַיִּמְצְאוּ אֶת־אֲדֹנִי בֶזֶק
יא׳
6 בְּבֶזֶק וַיִּלָּחֲמוּ בּוֹ וַיַּכּוּ אֶת־הַכְּנַעֲנִי וְאֶת־הַפְּרִזִּי׃ 6 וַיָּנָס אֲדֹנִי בֶזֶק
ג בטע׳
7 וַיִּרְדְּפוּ אַחֲרָיו וַיֹּאחֲזוּ אֹתוֹ וַיְקַצְּצוּ אֶת־בְּהֹנוֹת יָדָיו וְרַגְלָיו׃ 7 וַיֹּאמֶר
ג. ג
אֲדֹנִי־בֶזֶק שִׁבְעִים ׀ מְלָכִים בְּהֹנוֹת֯ יְדֵיהֶם וְרַגְלֵיהֶם מְקֻצָּצִים הָיוּ
ג. ל
מְלַקְּטִים֯ תַּחַת שֻׁלְחָנִי כַּאֲשֶׁר עָשִׂיתִי כֵּן שִׁלַּם־לִי֯ אֱלֹהִים וַיְבִיאֻהוּ
ב״. ל. יא׳. ז׳״
8 יְרוּשָׁלַ͏ִם וַיָּמָת שָׁם׃ פ 8 וַיִּלָּחֲמוּ בְנֵי־יְהוּדָה֯ בִּירוּשָׁלַ͏ִם וַיִּלְכְּדוּ
ד. ח״. ד׳
9 אוֹתָהּ וַיַּכּוּהָ לְפִי־חָרֶב וְאֶת־הָעִיר שִׁלְּחוּ בָאֵשׁ׃ 9 וְאַחַר יָרְדוּ בְּנֵי
ממן מל בנביא ד״י מנה בסיפ
10 יְהוּדָה לְהִלָּחֵם בַּכְּנַעֲנִי יוֹשֵׁב הָהָר וְהַנֶּגֶב וְהַשְּׁפֵלָה׃ 10 וַיֵּלֶךְ יְהוּדָה֯
אֶל־הַכְּנַעֲנִי֯ הַיּוֹשֵׁב בְּחֶבְרוֹן֯ וְשֵׁם־חֶבְרוֹן֯ לְפָנִים קִרְיַת אַרְבַּע֯
11 וַיַּכּוּ֯ אֶת־שֵׁשַׁי וְאֶת־אֲחִימַן וְאֶת־תַּלְמָי׃ 11 וַיֵּלֶךְ מִשָּׁם אֶל־יוֹשְׁבֵי
לד מל
12 דְּבִיר וְשֵׁם־דְּבִיר לְפָנִים קִרְיַת־סֵפֶר׃ 12 וַיֹּאמֶר כָּלֵב אֲשֶׁר־יַכֶּה
אֶת־קִרְיַת־סֵפֶר֯ וּלְכָדָהּ וְנָתַתִּי לוֹ אֶת־עַכְסָה בִתִּי לְאִשָּׁה׃
13 וַיִּלְכְּדָהּ עָתְנִיאֵל בֶּן־קְנַז אֲחִי כָלֵב הַקָּטֹן מִמֶּנּוּ֯ וַיִּתֶּן־לוֹ אֶת־
14 עַכְסָה בִתּוֹ לְאִשָּׁה׃ 14 וַיְהִי בְּבוֹאָהּ וַתְּסִיתֵהוּ֯ לִשְׁאָל מֵאֵת־אָבִיהָ֯
ב מל. ב. ו חס״ו. ל

Cp 1 [1]Mm 794. [2]Mm 1388. [3]Mm 1389. [4]Mm 917. [5]Mm 3870. [6]Mm 1390. [7]Mm 3286. [8]Mm 1391. [9]Mm 1392. [10]Mp sub loco. [11]Mm 1393 contra textum.

Cp 1,1 [a] frt orig מֹשֶׁה cf 2,6 ‖ **10** [a] prp כָּלֵב cf Jos 15,13sq ‖ [b] **G** ; *καὶ ἐξῆλθεν Χεβρων ἐξ ἐναντίας* ‖ [c–c] **G** *Καριαθαρβοκσεφερ* ex ק׳ א׳ et ק׳ סֵפֶר cf 11[b–b] ‖ [d] prp וַיֵּךְ ‖ **11** [a] **G*** *καὶ ἀνέβησαν*, l וַיַּעַל cf Jos 15,15 ‖ [b–b] **G** *Πόλις γραμμάτων* (**G**[Bmin] pr *Καριασσωφαρ*); **𝔄** *qrjt `lk'tb* = קִרְיַת סֵפֶר׳; cf Jos 15,15[a–a] ‖ **12** [a–a] **G** *τὴν Πόλιν τῶν γραμμάτων* ‖ **13** [a–a] cf Jos 15,17[a] ‖ **14** [a] **G**(**𝔙**) *καὶ ἐπέσεισεν αὐτήν*, l וַיְסִיתֶהָ; cf Jos 15,18[a].

15 הַשָּׂדֶה[b] וַתִּצְּנָחֵ֣[c] מֵעַ֔ל הַחֲמֹ֖ור וַיֹּ֣אמֶר־לָ֑הּ כָּלֵ֖ב מַה־לָּֽךְ׃ 15 וַתֹּ֣אמֶר
ג
לֹ֤ו הָבָ֙ה־לִּ֔י בְּרָכָ֖ה כִּ֣י אֶ֣רֶץ הַנֶּ֔גֶב נְתַתָּ֖נִי וְנָתַתָּ֣ה לִ֑י גֻּלֹּ֥ת[a] מָ֛יִם וַיִּתֶּן־
ב. ז חס
16 לָ֥הּ כָּלֵ֖ב[b] [c]אֶת גֻּלֹּ֣ת[a] עִלִּ֑ית וְאֶת גֻּלֹּ֥ת תַּחְתִּֽית[c]׃ פ 16 וּבְנֵ֣י[a] קֵינִ֗י
ז חס. ז חס. ל
חֹתֵ֤ן מֹשֶׁה֙ עָלוּ֙ מֵעִ֣יר הַתְּמָרִ֔ים אֶת־בְּנֵ֖י יְהוּדָ֑ה מִדְבַּ֣ר יְהוּדָ֗ה[b] אֲשֶׁ֤ר
ל. ל
בְּנֶ֙גֶב֙[c] עֲרָ֣ד[d] וַיֵּ֔לֶךְ[e] וַיֵּ֥שֶׁב אֶת־הָעָֽם[e]׃ 17 וַיֵּ֣לֶךְ יְהוּדָה֮ אֶת־שִׁמְעֹון֒ 17
מל בנביא
12 מנה בסיס. ל. ב
אָחִ֣יו וַיַּכֻּ֔[a] אֶת־הַכְּנַעֲנִ֖י יֹושֵׁ֣ב צְפָ֑ת וַיַּחֲרִימ֥וּ אֹותָ֛הּ וַיִּקְרָ֥א[b] אֶת־שֵׁ֖ם
הָעִ֥יר חָרְמָֽה׃ 18 וַיִּלְכֹּ֣ד[a] יְהוּדָ֗ה אֶת־עַזָּה֙ וְאֶת־גְּבוּלָ֔הּ וְאֶת־[b]אַשְׁקְלֹ֖ון 18
ו בנ״ך. ב חס
וְאֶת־גְּבוּלָ֑הּ וְאֶת־עֶקְרֹ֖ון וְאֶת־גְּבוּלָֽהּ׃ 19 וַיְהִ֤י יְהוָה֙[b] אֶת־יְהוּדָ֔ה וַיֹּ֖רֶשׁ 19
אֶת־הָהָ֑ר כִּ֣י לֹֽא[a] לְהֹורִ֗ישׁ אֶת־יֹושְׁבֵ֤י הָעֵמֶק֙ כִּי־רֶ֣כֶב בַּרְזֶ֔ל לָהֶ֖ם׃
20 וַיִּתְּנ֥וּ לְכָלֵ֖ב אֶת־חֶבְרֹ֑ון כַּאֲשֶׁ֥ר דִּבֶּ֖ר מֹשֶׁ֔ה וַיֹּ֥רֶשׁ[a] מִשָּׁ֖ם אֶת־ 20
ד. ז[12]
שְׁלֹשָׁ֥ה[b] בְּנֵ֖י הָעֲנָֽק[c]׃ 21 וְאֶת־הַיְבוּסִ֞י יֹשְׁבֵ֣י[a] יְרוּשָׁלַ֗[b]ם לֹ֤א הֹורִישׁוּ֙ בְּנֵ֣י 21
בִּנְיָמִ֔ן[b] וַיֵּ֥שֶׁב הַיְבוּסִ֖י אֶת־בְּנֵ֣י בִנְיָמִ֑ן[b] בִּירוּשָׁלַ֖[b]ם עַד־הַיֹּ֥ום הַזֶּֽה׃ ס
22 22
ג בנביא. ל
23 וַיַּעֲל֥וּ בֵית־יֹוסֵ֖ף גַּם־הֵ֑ם בֵּֽית־אֵ֔ל וַיהוָ֥ה עִמָּֽם׃ 23 וַיָּתֻ֥רוּ בֵית־
ט[13] מל וכל תלים דכות׳ ב מ א
24 יֹוסֵ֖ף בְּבֵית־אֵ֑ל וְשֵׁם־הָעִ֖יר לְפָנִ֥ים לּֽוּז׃ 24 וַיִּרְא֣וּ הַשֹּׁמְרִ֗ים אִ֤ישׁ יֹוצֵא֙
ב[14]
מִן־הָעִ֔יר וַיֹּ֣אמְרוּ֔ לֹ֖ו הַרְאֵ֣נוּ נָ֗א אֶת־מְבֹוא֙ הָעִ֔יר וְעָשִׂ֥ינוּ עִמְּךָ֖ חָֽסֶד׃
יה פסוק את את
ואת ראת. ב[15]
25 וַיַּרְאֵ֙ם֙ אֶת־מְבֹוא֙ הָעִ֔יר וַיַּכּ֥וּ אֶת־הָעִ֖יר לְפִי־חָ֑רֶב וְאֶת־הָאִ֖ישׁ 25
ל[12] . ג[16] . ב[17] . ה
וְאֶת־כָּל־מִשְׁפַּחְתֹּ֥ו שִׁלְּֽחוּ׃ 26 וַיֵּ֣לֶךְ[c] הָאִ֔ישׁ אֶ֖רֶץ[a] הַחִתִּ֑ים וַיִּבֶן֙[b] עִ֔יר 26
ג[18]. ל
וַיִּקְרָ֥א[c] שְׁמָ֖הּ לּ֣וּז[d] הִ֥וא שְׁמָ֛הּ עַד־הַיֹּ֥ום הַזֶּֽה׃ פ 27 וְלֹֽא־הֹורִ֣ישׁ 27
ה חס בנביא ב[12] מנה בפסוק ובסיס. ט[19]
מְנַשֶּׁ֗ה אֶת־בֵּית־שְׁאָן֙ וְאֶת־בְּנֹותֶ֔יהָ וְאֶת־תַּעְנָ֖ךְ וְאֶת־בְּנֹותֶ֑יהָ וְאֶת־
ישבי[12] . ט[19] . לד מל. ק ה חס בנביא ב מנה בפסוק ובסיס. ט[19] . לד מל
יֹשְׁבֵ֣[a] דֹּ֔ור וְאֶת־בְּנֹותֶ֖יהָ וְאֶת־יֹושְׁבֵ֣י יִבְלְעָ֑ם וְאֶת־בְּנֹותֶ֖יהָ וְאֶת־יֹושְׁבֵ֣י
ז. י בטע בסיס
מְגִדֹּ֔ו וְאֶת־בְּנֹותֶ֖יהָ וַיֹּואֶל֙ הַכְּנַעֲנִ֣י לָשֶׁ֔בֶת בָּאָ֥רֶץ הַזֹּֽאת׃ 28 וַיְהִ֗י כִּי־ 28

[12] Mp sub loco. [13] Mm 1268. [14] Mm 3341. [15] Mm 1184. [16] Mm 1394. [17] Mm 377. [18] Mm 191. [19] Mm 1395.

14 [b] 𝔊* *ἀγρόν*, l שָׂדֶה cf Jos 15,18 ‖ [c] 𝔊 *καὶ ἐγόγγυζεν καὶ ἔκραζεν* ‖ **15** [a] α′ sg cf Jos 15,19[b], l prb גֻּלַּת (𝔊 *λύτρωσιν* = גְּאֻלַּת ex גֻּלַּת) ‖ [b] 𝔊 + *κατὰ τὴν καρδίαν αὐτῆς*, ins frt כִּלְבָבָהּ (hpgr) ‖ [c–c] cf Jos 15,19[d–d] ‖ **16** [a] l הַקֵּינִי ut 4,11 ‖ [b] > 𝔊*, dl ‖ [c–c] prb gl, dl ‖ [d] 𝔊* pr *ἐπὶ καταβάσεως* = בְּמוֹרַד (ex במדבר) ‖ [e–e] crrp, frt l כִּי־בוּ אֶת־ הָעֲמָלֵקִי cf 𝔊* *κατῴκησαν* (pro וי׳ / וי׳) et 𝔊^{BC}𝔏 + *Αμαληκ* ‖ **17** [a] 2 Mss 𝔊^{BC} וַיַּכֶּה ‖ [b] 𝔊* pl, l וַיַּכּוּ־ ‖ **18** [a] 𝔊 *καὶ οὐκ ἐκληρονόμησεν*, l וְלֹא הוֹרִישׁ cf 19b ‖ [b] 𝔗 את ‖ **19** [a] ins c Ms Ms^{mg} 𝔊𝔗𝔙 יָכְלוּ cf Jos 15,63 ‖ **20** [a] frt nonn vb exc cf [b.c] et Jos 11,21 ‖ [b] 𝔊 + *πόλεις* (𝔊^{AO}𝔏 praeterea + *καὶ ἐξῆρεν ἐκεῖθεν τὰς τρεῖς*) ‖ [c] 𝔊^{RL} Sa Syh 𝔄 + *καὶ ἐξῆρεν ἐκεῖθεν τοὺς τρεῖς υἱοὺς Ενακ* ‖ **21** [a] nonn Mss Q^{Or} יֹשְׁבֵי cf 27[a] et Jos 15,63 ‖ [b] l c Jos 15,63 יְהוּדָה ‖ **22** [a] nonn Mss 𝔊 בְּנֵי ‖ **26** [a] pc Mss אֶל־א׳, Ms לְא׳ ‖ [b] 𝔊 + *ἐκεῖ* ‖ [c] 𝔗 pc Mss + את ‖ [d] 𝔊 *Λουζα* ‖ **27** [a] mlt Mss Vrs ut Q, l.

חָזָק יִשְׂרָאֵל וַיָּשֶׂם אֶת־הַכְּנַעֲנִי לָמַס וְהוֹרֵישׁ לֹא הוֹרִישֶׁנּוּ: ס
29 וְאֶפְרַיִם לֹא הוֹרִישׁ אֶת־הַכְּנַעֲנִי הַיּוֹשֵׁב בְּגָזֶר וַיֵּשֶׁב הַכְּנַעֲנִי בְּקִרְבּוֹ
30 בְּגָזֶר: פ 30 זְבוּלֻן לֹא הוֹרִישׁ אֶת־יוֹשְׁבֵי קִטְרוֹן וְאֶת־יוֹשְׁבֵי
31 נַהֲלֹל[a] וַיֵּשֶׁב הַכְּנַעֲנִי בְּקִרְבּוֹ וַיִּהְיוּ[b] לָמַס: ס 31 אָשֵׁר לֹא הוֹרִישׁ
אֶת־יוֹשְׁבֵי עַכּוֹ וְאֶת־יוֹשְׁבֵי צִידוֹן וְאֶת־אַחְלָב[a] וְאֶת־אַכְזִיב[b] וְאֶת־
32 חֶלְבָּה[b] וְאֶת־אֲפִיק[c] וְאֶת־רְחֹב: 32 וַיֵּשֶׁב הָאָשֵׁרִי בְּקֶרֶב הַכְּנַעֲנִי
33 יוֹשְׁבֵי[a] הָאָרֶץ כִּי לֹא הוֹרִישֻׁנּוּ[b]: ס 33 נַפְתָּלִי לֹא־הוֹרִישׁ אֶת־
יוֹשְׁבֵי בֵית־שֶׁמֶשׁ וְאֶת־יוֹשְׁבֵי בֵית־עֲנָת וַיֵּשֶׁב בְּקֶרֶב הַכְּנַעֲנִי יוֹשְׁבֵי[a]
34 הָאָרֶץ וְיוֹשְׁבֵי בֵית־שֶׁמֶשׁ וּבֵית עֲנָת הָיוּ לָהֶם לָמַס: ס 34 וַיִּלְחֲצוּ
35 הָאֱמֹרִי אֶת־בְּנֵי־דָן הָהָרָה כִּי־לֹא נְתָנוּ[a] לָרֶדֶת לָעֵמֶק: 35 וַיּוֹאֶל
הָאֱמֹרִי לָשֶׁבֶת [a]בְּהַר־חֶרֶס בְּאַיָּלוֹן וּבְשַׁעַלְבִּים וַתִּכְבַּד[b] יַד בֵּית־
36 יוֹסֵף[c] וַיִּהְיוּ[d] לָמַס: 36 וּגְבוּל הָאֱמֹרִי[a] מִמַּעֲלֵה עַקְרַבִּים מֵהַסֶּלַע[b]
וָמָעְלָה: פ

2 1 וַיַּעַל מַלְאַךְ־יְהוָה מִן־הַגִּלְגָּל אֶל־הַבֹּכִים[a] פ וַיֹּאמֶר[b]
אַעֲלֶה[c] אֶתְכֶם מִמִּצְרַיִם וָאָבִיא אֶתְכֶם אֶל־הָאָרֶץ אֲשֶׁר נִשְׁבַּעְתִּי
2 לַאֲבֹתֵיכֶם וָאֹמַר לֹא־אָפֵר בְּרִיתִי אִתְּכֶם לְעוֹלָם: 2 וְאַתֶּם לֹא־
תִכְרְתוּ בְרִית לְיוֹשְׁבֵי הָאָרֶץ הַזֹּאת מִזְבְּחוֹתֵיהֶם תִּתֹּצוּן וְלֹא־
3 שְׁמַעְתֶּם בְּקֹלִי מַה־זֹּאת עֲשִׂיתֶם: 3 וְגַם אָמַרְתִּי לֹא־אֲגָרֵשׁ[a] אוֹתָם
4 מִפְּנֵיכֶם[b] וְהָיוּ לָכֶם לְצִדִּים[c] וֵאלֹהֵיהֶם יִהְיוּ לָכֶם לְמוֹקֵשׁ: 4 וַיְהִי
כְּדַבֵּר מַלְאַךְ יְהוָה אֶת־הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה אֶל־כָּל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וַיִּשְׂאוּ
5 הָעָם אֶת־קוֹלָם וַיִּבְכּוּ: 5 וַיִּקְרְאוּ שֵׁם־הַמָּקוֹם הַהוּא בֹּכִים וַיִּזְבְּחוּ־

20 Mm 311. 21 Mm 1396. 22 Mm 1395. 23 Mm 2135. 24 Mp contra textum, cf Mp sub loco. 25 Mm 1100. 26 Mm 1397. 27 Mm 1356. 28 Mm 1893. Cp 2 1 Mm 389. 2 Mm 1586. 3 Mm 4205. 4 Mp sub loco. 5 Mm 1398.

30 a 𝔊^{11} *Εν(ν)αλα*, Jos 19,15 21,35 לַ֫ || b 𝔗 ויהי || **31** a prp מַחֲלָב cf Jos 19,29^{b} || b–b dupl ad ואת־אחלב? prb dl || c mlt Mss אֲפֵק vel אֶפֶק (sic Jos 19,30) || **32** a 𝔗 pc Mss 𝔊 ישב || b 𝔊 *ἐδυνάσθη (ἠδυνήθη) ἐξᾶραι αὐτόν*, l frt יָכֹל לְהוֹרִישׁוֹ || **33** a cf 32^{a} || **34** a Ms 𝔊*𝔖𝔗 et Jos 19,47a 𝔊 נתנום || **35** a–a Jos 19,41 עִיר שֶׁמֶשׁ || b ins עֲלֵיהֶם cf Jos 19,48a 𝔊 et c || c 𝔊 + *ἐπὶ τὸν Ἀμορραῖον* || d 𝔊* + *αὐτῷ*, 𝔊^{B} et Jos 19,48 𝔊 + *αὐτοῖς* || **36** a 𝔊^{AOL}𝔏𝔄 Syh (sub ob) + *ὁ Ἰδουμαῖος*, l הָאֲדֹמִי || b 𝔊* *ἐπὶ τῆς πέτρας*, dl מ (dttg) || **Cp 2,1** a LC al Mss 𝔅 interv || b hic frt nonn vb exc cf a et 𝔊 + *πρὸς αὐτοὺς* (𝔊^{B} *τάδε λέγει*) *κύριος* || c prp אֲ֫ || **3** a 𝔊* *προσθήσω τοῦ μετοικίσαι τὸν λαόν, ὃν εἶπα τοῦ ἐξολεθρεῦσαι αὐτούς* || b nonn Mss מִלְּפָנֶיךָ || c 𝔊(𝔏𝔙) *εἰς συνοχάς*, l frt לְצָרִים; prp 𝔐 a *צַד cf akk *ṣaddu*.

ח[20]. פו. ל מל

ה וכל מנשה ואפרים דכות[21]

לד מל. ל. ט[22]. לד מל

ל

ז פסוק את ואת ואת ואת ואת ואת[23]. ל. ט[22]. לד מל. ל

ל. ל. ל

לד מל[24]

ט[22]

ל

ל

ג[25]. ה[26]. ז.

ט[27]. ב[28]

ל

ח פת[1]

ח[2] חס ול בסיף וכל עוזא דכות. ל. ל

ג[3]. ז ב חס וחד מל[4]. ב

ב בסיף[5]. מג

כג[6] שָׁם לַיהוָה׃ פ [6] וַיְשַׁלַּח יְהוֹשֻׁעַ אֶת־הָעָם וַיֵּלְכוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל 6
ה פסוק כל וכל כל אִישׁ לְנַחֲלָתוֹ לָרֶשֶׁת אֶת־הָאָרֶץ׃ [7] וַיַּעַבְדוּ הָעָם אֶת־יְהוָה כֹּל יְמֵי ס 7
ג[8]. ג מל[9] יְהוֹשֻׁעַ וְכֹל יְמֵי הַזְּקֵנִים אֲשֶׁר הָאֲרִיכוּ יָמִים אַחֲרֵי יְהוֹשֻׁעַ אֲשֶׁר[a] רָאוּ 9
אֵת כָּל־מַעֲשֵׂה יְהוָה הַגָּדוֹל אֲשֶׁר עָשָׂה לְיִשְׂרָאֵל׃ [8] וַיָּמָת יְהוֹשֻׁעַ 8
בֶּן־נוּן עֶבֶד יְהוָה בֶּן־מֵאָה וָעֶשֶׂר שָׁנִים׃ [9] וַיִּקְבְּרוּ אֹתוֹ בִּגְבוּל 9
נַחֲלָתוֹ בְּתִמְנַת־חֶרֶס[a] בְּהַר אֶפְרַיִם מִצְּפוֹן לְהַר־גָּעַשׁ׃ [10] וְגַם כָּל־ 10
הי. ג מל[11] הַדּוֹר הַהוּא נֶאֶסְפוּ אֶל־אֲבוֹתָיו וַיָּקָם דּוֹר אַחֵר אַחֲרֵיהֶם אֲשֶׁר
לֹא־יָדְעוּ אֶת־יְהוָה וְגַם אֶת־הַמַּעֲשֶׂה אֲשֶׁר עָשָׂה לְיִשְׂרָאֵל׃ ס
ז. ב זוגין[12] [11] וַיַּעֲשׂוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל אֶת־הָרַע בְּעֵינֵי יְהוָה וַיַּעַבְדוּ אֶת־הַבְּעָלִים׃ 11
ד[13] [12] וַיַּעַזְבוּ אֶת־יְהוָה | אֱלֹהֵי אֲבוֹתָם הַמּוֹצִיא אוֹתָם מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם 12
ב מל[14] וַיֵּלְכוּ אַחֲרֵי | אֱלֹהִים אֲחֵרִים מֵאֱלֹהֵי הָעַמִּים אֲשֶׁר סְבִיבוֹתֵיהֶם
הי[15] חס בלישׁ וכל מכעסים דכות ב מ א וַיִּשְׁתַּחֲווּ לָהֶם וַיַּכְעִסוּ אֶת־יְהוָה׃ [13] וַיַּעַזְבוּ אֶת־יְהוָה וַיַּעַבְדוּ לַבַּעַל 13
ל וְלָעַשְׁתָּרוֹת׃ [14] וַיִּחַר־אַף יְהוָה בְּיִשְׂרָאֵל וַיִּתְּנֵם בְּיַד־שֹׁסִים וַיָּשֹׁסּוּ 14
ו מל אוֹתָם וַיִּמְכְּרֵם בְּיַד אוֹיְבֵיהֶם מִסָּבִיב וְלֹא־יָכְלוּ עוֹד לַעֲמֹד לִפְנֵי
ו מל אוֹיְבֵיהֶם׃ [15] בְּכֹל | אֲשֶׁר יָצְאוּ יַד־יְהוָה הָיְתָה־בָּם לְרָעָה כַּאֲשֶׁר 15
ג[16]. ב[17] דִּבֶּר יְהוָה וְכַאֲשֶׁר נִשְׁבַּע יְהוָה לָהֶם וַיֵּצַר[a] לָהֶם מְאֹד׃ [16] וַיָּקֶם[a] 16
ל. ב יְהוָה שֹׁפְטִים וַיּוֹשִׁיעוּם[b] מִיַּד שֹׁסֵיהֶם׃ [17] וְגַם אֶל־שֹׁפְטֵיהֶם לֹא 17
שָׁמְעוּ כִּי זָנוּ אַחֲרֵי אֱלֹהִים אֲחֵרִים וַיִּשְׁתַּחֲווּ לָהֶם סָרוּ מַהֵר מִן־
ל הַדֶּרֶךְ אֲשֶׁר הָלְכוּ אֲבוֹתָם לִשְׁמֹעַ מִצְוֹת־יְהוָה לֹא־עָשׂוּ כֵן׃ [18] וְכִי־ 18
ו[18]. ב מל[19] הֵקִים יְהוָה | לָהֶם שֹׁפְטִים וְהָיָה יְהוָה עִם־הַשֹּׁפֵט וְהוֹשִׁיעָם מִיַּד
ב מל. ד[20]. ל אֹיְבֵיהֶם כֹּל יְמֵי הַשּׁוֹפֵט כִּי־יִנָּחֵם יְהוָה מִנַּאֲקָתָם מִפְּנֵי לֹחֲצֵיהֶם
ל. ב מל. ז חס. ל וְרֹחֲקֵיהֶם׃ [19] וְהָיָה | בְּמוֹת הַשּׁוֹפֵט יָשֻׁבוּ וְהִשְׁחִיתוּ מֵאֲבוֹתָם לָלֶכֶת
אֲחֲרֵי אֱלֹהִים אֲחֵרִים לְעָבְדָם וּלְהִשְׁתַּחֲוֹת לָהֶם לֹא הִפִּילוּ
ל מִמַּעַלְלֵיהֶם וּמִדַּרְכָּם הַקָּשָׁה׃ [20] וַיִּחַר־אַף יְהוָה בְּיִשְׂרָאֵל וַיֹּאמֶר 20
יַעַן אֲשֶׁר עָבְרוּ הַגּוֹי הַזֶּה אֶת־בְּרִיתִי אֲשֶׁר צִוִּיתִי אֶת־אֲבוֹתָם וְלֹא

[6]Mm 59. [7]Mp sub loco. [8]Mm 1399. [9]Mm 1066. [10]Mm 1400. [11]Mm 4240. [12]Okhl 232. [13]Mm 1218. [14]Mm 257. [15]Mm 1401. [16]Mm 1767. [17]Mm 1991. [18]Mm 2154. [19]Mm 1402. [20]Mm 1403.

7 [a] nonn Mss וְאֵ׳ ‖ **9** [a] pc Mss 𝔖𝔙 et Jos 19,50 24,30 סֶרַח ‖ **15** [a] 𝔊 *καὶ ἐξέθλιψεν* (scl *κύριος*) = וַיְצַר ‖ **16** [a] ins antea sec 3,9.15 6,6 10,10 וַיִּזְעֲקוּ אֶל־יְהוָה ‖ [b] 𝔊 sg cf 15[a].

21 שָׁמְעוּ לְקוֹלִי׃ 21 גַּם־אֲנִי לֹא אוֹסִיף לְהוֹרִישׁ אִישׁ מִפְּנֵיהֶם מִן־הַגּוֹיִם
22 אֲשֶׁר־עָזַב יְהוֹשֻׁעַ וַיָּמֹת׃ 22 לְמַעַן נַסּוֹת בָּם אֶת־יִשְׂרָאֵל הֲשֹׁמְרִים
הֵם אֶת־דֶּרֶךְ יְהוָה לָלֶכֶת בָּם כַּאֲשֶׁר שָׁמְרוּ אֲבוֹתָם אִם־לֹא׃
23 וַיַּנַּח יְהוָה אֶת־הַגּוֹיִם הָאֵלֶּה לְבִלְתִּי הוֹרִישָׁם מַהֵר וְלֹא נְתָנָם בְּיַד־
3 יְהוֹשֻׁעַ׃ פ 3 1 וְאֵלֶּה הַגּוֹיִם אֲשֶׁר הִנִּיחַ יְהוָה לְנַסּוֹת בָּם אֶת־
2 יִשְׂרָאֵל אֶת כָּל־אֲשֶׁר לֹא־יָדְעוּ אֶת כָּל־מִלְחֲמוֹת כְּנָעַן׃ 2 רַק
לְמַעַן דַּעַת דֹּרוֹת בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל לְלַמְּדָם מִלְחָמָה רַק אֲשֶׁר־לְפָנִים
3 לֹא יָדָעוּם׃ 3 חֲמֵשֶׁת סַרְנֵי פְלִשְׁתִּים וְכָל־הַכְּנַעֲנִי וְהַצִּידֹנִי וְהַחִוִּי
4 יֹשֵׁב הַר הַלְּבָנוֹן מֵהַר בַּעַל חֶרְמוֹן עַד לְבוֹא חֲמָת׃ 4 וַיִּהְיוּ לְנַסּוֹת
בָּם אֶת־יִשְׂרָאֵל לָדַעַת הֲיִשְׁמְעוּ אֶת־מִצְוֹת יְהוָה אֲשֶׁר־צִוָּה אֶת־
5 אֲבוֹתָם בְּיַד־מֹשֶׁה׃ 5 וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל יָשְׁבוּ בְּקֶרֶב הַכְּנַעֲנִי הַחִתִּי
6 וְהָאֱמֹרִי וְהַפְּרִזִּי וְהַחִוִּי וְהַיְבוּסִי׃ 6 וַיִּקְחוּ אֶת־בְּנוֹתֵיהֶם לָהֶם לְנָשִׁים
וְאֶת־בְּנוֹתֵיהֶם נָתְנוּ לִבְנֵיהֶם וַיַּעַבְדוּ אֶת־אֱלֹהֵיהֶם׃ פ
7 וַיַּעֲשׂוּ בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל אֶת־הָרַע בְּעֵינֵי יְהוָה וַיִּשְׁכְּחוּ אֶת־יְהוָה
8 אֱלֹהֵיהֶם וַיַּעַבְדוּ אֶת־הַבְּעָלִים וְאֶת־הָאֲשֵׁרוֹת׃ 8 וַיִּחַר־אַף יְהוָה
בְּיִשְׂרָאֵל וַיִּמְכְּרֵם בְּיַד כּוּשַׁן רִשְׁעָתַיִם מֶלֶךְ אֲרָם נַהֲרָיִם וַיַּעַבְדוּ
9 בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל אֶת־כּוּשַׁן רִשְׁעָתַיִם שְׁמֹנֶה שָׁנִים׃ 9 וַיִּזְעֲקוּ בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל
אֶל־יְהוָה וַיָּקֶם יְהוָה מוֹשִׁיעַ לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל וַיּוֹשִׁיעֵם אֶת עָתְנִיאֵל בֶּן־
10 קְנַז אֲחִי כָלֵב הַקָּטֹן מִמֶּנּוּ׃ 10 וַתְּהִי עָלָיו רוּחַ־יְהוָה וַיִּשְׁפֹּט אֶת־
יִשְׂרָאֵל וַיֵּצֵא לַמִּלְחָמָה וַיִּתֵּן יְהוָה בְּיָדוֹ אֶת־כּוּשַׁן רִשְׁעָתָיִם מֶלֶךְ
11 אֲרָם וַתָּעָז יָדוֹ עַל כּוּשַׁן רִשְׁעָתָיִם׃ 11 וַתִּשְׁקֹט הָאָרֶץ אַרְבָּעִים שָׁנָה
וַיָּמָת עָתְנִיאֵל בֶּן־קְנַז׃ פ
12 וַיֹּסִפוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לַעֲשׂוֹת הָרַע בְּעֵינֵי יְהוָה וַיְחַזֵּק יְהוָה אֶת־
עֶגְלוֹן מֶלֶךְ־מוֹאָב עַל־יִשְׂרָאֵל עַל כִּי־עָשׂוּ אֶת־הָרַע בְּעֵינֵי יְהוָה׃
13 וַיֶּאֱסֹף אֵלָיו אֶת־בְּנֵי עַמּוֹן וַעֲמָלֵק וַיֵּלֶךְ וַיַּךְ אֶת־יִשְׂרָאֵל וַיִּירָשׁוּ

21 שמיעה לקול 22 ר״פ וכל מ״פ דכותה ב מ ה . יט
ו פסוק בם בם . ל
ח דמטע 23 . ז ס״פ
24 ו
ל . ג
ל . ל 1
ל . 24 2
סימן כ ת מ פ ו ס
יד
ו . ב זוגין 3
ג ב מנה בליש 8
ד
ד . 5 9
כ . ד 7 10
ד
ב . ד 11
כא פסוק על על ומילה חדה בינית 8 . ל . ו
כ ב מנה בסיפ 9 13

21 Mm 23. 22 Mm 2449. 23 Mm 1404. 24 Mm 2011. Cp 3 1 וחד וללמרם Da 1,4. 2 Mm 1360. 3 Okhl 274. 4 Okhl 232. 5 Mp sub loco. 6 Mm 1991. 7 Mm 2130. 8 Mm 686. 9 Mm 4234.

21 a > 𝔏 ‖ **22** a 𝔗 pl ‖ b pc Mss Seb 𝔊𝔖𝔙 בָּהּ, aut sic aut antea יַדְרְכֵי cf a ‖ **Cp 3,2** a > 𝔊, dl (gl) ‖ b ם prb non suff sed encliticum (ידעום e *jada'ūma*), l יָדְעוּ ‖ **3** a prp וְהַחִתִּי cf Jos 11,3 𝔊 ‖ **7** a 2 Mss 𝔖𝔙 הָעַשְׁתָּרוֹת ‖ **9** a–a cf 1,13b–b ‖ **13** a 𝔊𝔙 sg, l שָׂ֫.

14 אֶת־עִיר הַתְּמָרִים׃ 14 וַיַּעַבְדוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל אֶת־עֶגְלוֹן מֶלֶךְ־מוֹאָב
ג מל בנביאים וכל ד״ה דכות[10]. כ[11]
15 שְׁמֹנֶה עֶשְׂרֵה שָׁנָה׃ ס 15 וַיִּזְעֲקוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל אֶל־יְהוָה וַיָּקֶם
ה ג כת ה בלישׁ וב ברגש כת א[12]. ב
יְהוָה לָהֶם מוֹשִׁיעַ אֶת־אֵהוּד בֶּן־גֵּרָא בֶּן־הַיְמִינִי אִישׁ אִטֵּר יַד־יְמִינוֹ
16 וַיִּשְׁלְחוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל בְּיָדוֹ מִנְחָה לְעֶגְלוֹן מֶלֶךְ מוֹאָב׃ 16 וַיַּעַשׂ לוֹ
ג[13]. ל. ל. ב
אֵהוּד חֶרֶב וְלָהּ שְׁנֵי[a] פִיּוֹת גֹּמֶד אָרְכָּהּ וַיַּחְגֹּר אוֹתָהּ מִתַּחַת לְמַדָּיו
17 עַל יֶרֶךְ יְמִינוֹ׃ 17 וַיַּקְרֵב אֶת־הַמִּנְחָה לְעֶגְלוֹן מֶלֶךְ מוֹאָב וְעֶגְלוֹן
ל מל[14]. י בטע בסיפ. כנ[15]
18 אִישׁ בָּרִיא מְאֹד׃ 18 וַיְהִי כַּאֲשֶׁר כִּלָּה לְהַקְרִיב אֶת־הַמִּנְחָה וַיְשַׁלַּח
כנ. לג ר״פ. ד מל
19 אֶת־הָעָם נֹשְׂאֵי הַמִּנְחָה׃ 19 וְהוּא שָׁב מִן־הַפְּסִילִים אֲשֶׁר אֶת־הַגִּלְגָּל
ל. ב זקף קמ[16]
וַיֹּאמֶר דְּבַר־סֵתֶר לִי אֵלֶיךָ הַמֶּלֶךְ וַיֹּאמֶר הָס[a] וַיֵּצְאוּ מֵעָלָיו כָּל־
יא בתור ובנביא. ב
20 הָעֹמְדִים עָלָיו׃ 20 וְאֵהוּד | בָּא אֵלָיו וְהוּא־יֹשֵׁב בַּעֲלִיַּת הַמְקֵרָה
ג[17]
אֲשֶׁר־לוֹ לְבַדּוֹ וַיֹּאמֶר אֵהוּד דְּבַר־אֱלֹהִים לִי אֵלֶיךָ וַיָּקָם מֵעַל
ל
21 הַכִּסֵּא׃ 21 וַיִּשְׁלַח אֵהוּד אֶת־יַד שְׂמֹאלוֹ וַיִּקַּח אֶת־הַחֶרֶב מֵעַל יֶרֶךְ
ל. ל
יְמִינוֹ וַיִּתְקָעֶהָ בְּבִטְנוֹ׃ 22 וַיָּבֹא[a] גַּם־הַנִּצָּב אַחַר הַלַּהַב וַיִּסְגֹּר הַחֵלֶב
ל. ל וחס
23 בְּעַד הַלַּהַב כִּי לֹא שָׁלַף הַחֶרֶב מִבִּטְנוֹ [b]וַיֵּצֵא הַפַּרְשְׁדֹנָה[b]׃ 23 וַיֵּצֵא
ל ומל. ב חד פת וחד קמ. לג ר״פ וחד מן ח פסוק והוא הרא
24 אֵהוּד הַמִּסְרְוֹנָה[a] וַיִּסְגֹּר דַּלְתוֹת הָעֲלִיָּה[b] בַּעֲדוֹ וְנָעָל[c]׃ 24 וְהוּא
ל
יָצָא וַעֲבָדָיו בָּאוּ וַיִּרְאוּ וְהִנֵּה דַלְתוֹת הָעֲלִיָּה נְעוּלוֹת וַיֹּאמְרוּ אַךְ
ל. ב. ל. ג[18]
25 מַסִּיךְ הוּא אֶת־רַגְלָיו בַּחֲדַר הַמְקֵרָה׃ 25 וַיָּחִילוּ[a] עַד־בּוֹשׁ וְהִנֵּה
ל. ב. ב
אֵינֶנּוּ פֹתֵחַ דַּלְתוֹת הָעֲלִיָּה וַיִּקְחוּ אֶת־הַמַּפְתֵּחַ וַיִּפְתָּחוּ וְהִנֵּה אֲדֹנֵיהֶם
ל
26 נֹפֵל אָרְצָה מֵת׃ 26 וְאֵהוּד נִמְלַט עַד הָתְמַהְמְהָם וְהוּא עָבַר אֶת־
ד מל. ל. ב מל
הַפְּסִילִים וַיִּמָּלֵט הַשְּׂעִרָתָה[a]׃ 27 וַיְהִי בְּבֹאוֹ וַיִּתְקַע בַּשּׁוֹפָר בְּהַר
28 אֶפְרַיִם וַיֵּרְדוּ עִמּוֹ בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל מִן־הָהָר וְהוּא לִפְנֵיהֶם׃ 28 וַיֹּאמֶר
כט[19] חס בנביא ו[20] מגה בסיפ וחד מן ב בטע בנביא
אֲלֵהֶם רִדְפוּ[a] אַחֲרַי כִּי־נָתַן יְהוָה אֶת־אֹיְבֵיכֶם אֶת־מוֹאָב בְּיֶדְכֶם
ב. ל
וַיֵּרְדוּ אַחֲרָיו וַיִּלְכְּדוּ אֶת־מַעְבְּרוֹת [c]הַיַּרְדֵּן[c] לְמוֹאָב וְלֹא־נָתְנוּ אִישׁ
29 לַעֲבֹר׃ 29 וַיַּכּוּ אֶת־מוֹאָב בָּעֵת הַהִוא[a] כַּעֲשֶׂרֶת אֲלָפִים אִישׁ כָּל־

[10] Mm 34. [11] Mm 1991. [12] Mm 1405. [13] Mm 103. [14] וחד ובריא Ps 73,4. [15] Mm 59. [16] Mm 1406. [17] Mm 4085. [18] Mm 226. [19] Mm 1954. [20] Mm 1508.

16 [a] mlt Mss שְׁתֵּי ‖ **19** [a] 𝔊[BC] σ′ *καὶ ἐξαπέστειλεν* = וַיְשַׁלַּח ‖ **22** [a] 𝔊 *καὶ ἐπεισήνεγκεν* = וַיָּבֵא ‖ [b–b] prb dupl ad 23a, הפ׳ hpleg inc ‖ **23** [a] hpleg inc; 𝔊 *(εἰς) τὴν προστάδα* ‖ [b] sic L, mlt Mss Edd הָעַ׳ ‖ [c] prp וַיִּנְעַל ‖ **25** [a] dub; l frt וַיֶּחְלוּ (cf Gn 8,10) vel וַיּוֹחִילוּ ‖ **26** [a] 𝔊[AO] *Σε(ε)ιρωθα* ‖ **28** [a] 𝔊* *καταβαίνετε* (𝔊[BC] *κατάβητε*) = וּרְדוּ cf וַיֵּרְדוּ ‖ **29** [a] 𝔖 nonn Mss ההוא.

30 שָׁמְגַּר[b] וְכָל־אִישׁ חַיִל וְלֹא נִמְלַט אִישׁ: 30 וַתִּכָּנַע מוֹאָב[a] בַּיּוֹם הַהוּא[a] ר²¹ . ר²²
וַתִּשְׁקֹט הָאָרֶץ שְׁמֹנִים שָׁנָה: ס 31 וְאַחֲרָיו הָיָה ו[22] מל וכל ד״ה רכות ב מ א
שַׁמְגַּר בֶּן־עֲנָת וַיַּךְ אֶת־פְּלִשְׁתִּים שֵׁשׁ־מֵאוֹת אִישׁ בְּמַלְמַד הַבָּקָר ל
וַיּוֹשַׁע גַּם־הוּא אֶת־יִשְׂרָאֵל: ס

4 1 וַיֹּסִפוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לַעֲשׂוֹת הָרַע בְּעֵינֵי יְהוָה וְאֵהוּד מֵת: ל׳
2 וַיִּמְכְּרֵם יְהוָה בְּיַד יָבִין מֶלֶךְ־כְּנַעַן אֲשֶׁר מָלַךְ[c] בְּחָצוֹר וְשַׂר־צְבָאוֹ
3 סִיסְרָא וְהוּא יוֹשֵׁב בַּחֲרֹשֶׁת הַגּוֹיִם: 3 וַיִּצְעֲקוּ[a] בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל אֶל־יְהוָה מט מל בגביא
כִּי תְשַׁע מֵאוֹת רֶכֶב־בַּרְזֶל לוֹ וְהוּא לָחַץ אֶת־בְּנֵי[b] יִשְׂרָאֵל בְּחָזְקָה ד מנה בסיפ . ז[2]
עֶשְׂרִים שָׁנָה: ס 4 וּדְבוֹרָה אִשָּׁה נְבִיאָה אֵשֶׁת לַפִּידוֹת הִוא[a] ר[a]
שֹׁפְטָה אֶת־יִשְׂרָאֵל בָּעֵת הַהִיא: 5 וְהִיא יוֹשֶׁבֶת תַּחַת־תֹּמֶר דְּבוֹרָה ל . ל
בֵּין הָרָמָה וּבֵין בֵּית־אֵל בְּהַר אֶפְרָיִם וַיַּעֲלוּ אֵלֶיהָ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
לַמִּשְׁפָּט: 6 וַתִּשְׁלַח וַתִּקְרָא לְבָרָק בֶּן־אֲבִינֹעַם מִקֶּדֶשׁ נַפְתָּלִי וַתֹּאמֶר ה״[a]
אֵלָיו הֲלֹא צִוָּה יְהוָה אֱלֹהֵי־יִשְׂרָאֵל לֵךְ[a] וּמָשַׁכְתָּ בְהַר תָּבוֹר וְלָקַחְתָּ ג[5] . ל
עִמְּךָ עֲשֶׂרֶת אֲלָפִים אִישׁ מִבְּנֵי נַפְתָּלִי וּמִבְּנֵי זְבֻלוּן: 7 וּמָשַׁכְתִּי אֵלֶיךָ ט[6] כת כן וכל כתיב דכות ב מ א
אֶל־נַחַל קִישׁוֹן אֶת־סִיסְרָא שַׂר־צְבָא יָבִין וְאֶת־[a]רִכְבּוֹ וְאֶת־הֲמוֹנוֹ ל[7] . ג מל
וְנָתַתִּיהוּ בְיָדֶךָ[b]: 8 וַיֹּאמֶר אֵלֶיהָ בָּרָק אִם־תֵּלְכִי עִמִּי וְהָלָכְתִּי וְאִם־ ב[a] . יז מ״ם
לֹא תֵלְכִי עִמִּי לֹא אֵלֵךְ: 9 וַתֹּאמֶר הָלֹךְ אֵלֵךְ עִמָּךְ אֶפֶס[a] כִּי לֹא ד[a] חס וכל ירמיה דכות ב מ ו
תִהְיֶה תִּפְאַרְתְּךָ עַל־הַדֶּרֶךְ אֲשֶׁר אַתָּה הוֹלֵךְ כִּי בְיַד־אִשָּׁה יִמְכֹּר ל . פז[10] מל ב[11] מגה בסיפ וכל משלי וקהלת דכות ב מ ה
יְהוָה אֶת־סִיסְרָא וַתָּקָם דְּבוֹרָה וַתֵּלֶךְ עִם־בָּרָק קֶדְשָׁה: 10 וַיִּזְעַק ב . ד
בָּרָק אֶת־זְבוּלֻן וְאֶת־נַפְתָּלִי קֶדְשָׁה וַיַּעַל[a] בְּרַגְלָיו עֲשֶׂרֶת אֲלָפִים[a] אִישׁ ב . ל . ל
וַתַּעַל עִמּוֹ דְּבוֹרָה: 11 וְחֶבֶר הַקֵּינִי נִפְרָד מִקַּיִן מִבְּנֵי חֹבָב חֹתֵן[a] ב . ל
מֹשֶׁה וַיֵּט אָהֳלוֹ[b] עַד־אֵלוֹן בְּצַעֲנַנִּים[c] אֲשֶׁר אֵת־קֶדֶשׁ: 12 וַיַּגִּדוּ ה חס בליש בגביא[12] . בצעננים חד מן ב[13] בליש ק
לְסִיסְרָא כִּי עָלָה בָּרָק בֶּן־אֲבִינֹעַם הַר[a]־תָּבוֹר: ס 13 וַיִּזְעַק ו

[21] Mm 1407. [22] Mm 1520. [23] Mm 43. [24] Mp sub loco. Cp 4 [1] Mp sub loco. [2] Mm 402. [3] Mm 1439. [4] Mm 1035. [5] Mm 1304. [6] Mm 218. [7] והד את רכבו Ex 14,6. [8] Mm 2833. [9] Mm 1408. [10] Mm 1788. [11] Mm 1409. [12] Mm 1448. [13] Mm 1355.

29 [b] **G*** *τοὺς μαχητάς* ‖ **30** [a–a] nonn Mss S בָּעֵת הַהִיא cf 29a ‖ **Cp 4,3** [a] Ms ויזעקו ‖ [b] > pc Mss **G** ‖ **4** [a] mlt Mss והיא ‖ **6** [a] **G** *σοι* = לְךָ ‖ **7** [a] mlt Mss את ‖ [b] nonn Mss בידיך ‖ **8** [a] **G** + *ὅτι οὐκ οἶδα τὴν ἡμέραν ἐν ᾗ εὐοδοῖ κύριος τὸν ἄγγελον μετ' ἐμοῦ*, frt e gl hebr cf 14 ‖ **9** [a] **G** + *γίνωσκε* = דַּע ‖ **10** [a] pc Mss Seb אֲלָפִים cf 14 ‖ **11** [a] prp חֲתַן cf Nu 10,29 ‖ [b] pc Mss אהלה ‖ [c] Q נַיִם– ut Jos 19,33; K בַּצַּעֲנַיִם– vel ‖ **12** [a] pc Mss בְּהַר.

14 סִיסְרָא אֶת־כָּל־רִכְבּוֹ תְּשַׁע מֵאוֹת רֶכֶב בַּרְזֶל וְאֶת־כָּל־הָעָם אֲשֶׁר
15 אִתּוֹ מֵחֲרֹשֶׁת הַגּוֹיִם אֶל־[a]נַחַל קִישׁוֹן׃ 14 וַתֹּאמֶר דְּבֹרָה אֶל־בָּרָק
קוּם כִּי זֶה הַיּוֹם אֲשֶׁר נָתַן יְהוָה אֶת־סִיסְרָא בְּיָדֶךָ [a]הֲלֹא יְהוָה יָצָא
16 לְפָנֶיךָ וַיֵּרֶד בָּרָק מֵהַר תָּבוֹר וַעֲשֶׂרֶת אֲלָפִים אִישׁ אַחֲרָיו׃ 15 וַיָּהָם
יְהוָה אֶת־סִיסְרָא וְאֶת־כָּל־הָרֶכֶב וְאֶת־כָּל־הַמַּחֲנֶה [a]לְפִי־חָרֶב
17 לִפְנֵי בָרָק וַיֵּרֶד סִיסְרָא מֵעַל הַמֶּרְכָּבָה וַיָּנָס בְּרַגְלָיו׃ 16 וּבָרָק
רָדַף [a]אַחֲרֵי הָרֶכֶב וְאַחֲרֵי הַמַּחֲנֶה עַד חֲרֹשֶׁת הַגּוֹיִם וַיִּפֹּל כָּל־
מַחֲנֵה סִיסְרָא לְפִי־חָרֶב לֹא נִשְׁאַר עַד־אֶחָד׃ 17 וְסִיסְרָא נָס בְּרַגְלָיו
אֶל־אֹהֶל יָעֵל אֵשֶׁת חֶבֶר הַקֵּינִי כִּי שָׁלוֹם בֵּין יָבִין מֶלֶךְ־חָצוֹר וּבֵין
בֵּית חֶבֶר הַקֵּינִי׃ 18 וַתֵּצֵא יָעֵל לִקְרַאת סִיסְרָא וַתֹּאמֶר אֵלָיו סוּרָה
אֲדֹנִי סוּרָה אֵלַי אַל־תִּירָא וַיָּסַר אֵלֶיהָ הָאֹהֱלָה וַתְּכַסֵּהוּ בַּשְּׂמִיכָה׃
19 וַיֹּאמֶר אֵלֶיהָ הַשְׁקִינִי־נָא מְעַט־מַיִם כִּי צָמֵאתִי [a]וַתִּפְתַּח אֶת־נֹאוֹד
[b]הֶחָלָב וַתַּשְׁקֵהוּ וַתְּכַסֵּהוּ׃ 20 וַיֹּאמֶר אֵלֶיהָ עֲמֹד [a]פֶּתַח הָאֹהֶל וְהָיָה
21 אִם־אִישׁ יָבוֹא וּשְׁאֲלֵךְ וְאָמַר הֲיֵשׁ־פֹּה אִישׁ וְאָמַרְתְּ אָיִן׃ 21 וַתִּקַּח
יָעֵל אֵשֶׁת־חֶבֶר אֶת־יְתַד הָאֹהֶל וַתָּשֶׂם אֶת־הַמַּקֶּבֶת בְּיָדָהּ וַתָּבֹוא
אֵלָיו בַּלְאָט [a]וַתִּתְקַע אֶת־הַיָּתֵד בְּרַקָּתוֹ וַתִּצְנַח בָּאָרֶץ וְהוּא־נִרְדָּם
[b]וַיָּעַף [c]וַיָּמֹת׃ 22 וְהִנֵּה בָרָק רֹדֵף אֶת־סִיסְרָא וַתֵּצֵא יָעֵל לִקְרָאתוֹ
וַתֹּאמֶר לוֹ לֵךְ וְאַרְאֶךָּ אֶת־הָאִישׁ אֲשֶׁר־אַתָּה מְבַקֵּשׁ וַיָּבֹא אֵלֶיהָ
וְהִנֵּה סִיסְרָא נֹפֵל מֵת וְהַיָּתֵד בְּרַקָּתוֹ׃ 23 וַיַּכְנַע אֱלֹהִים [a]בַּיּוֹם הַהוּא
אֶת יָבִין מֶלֶךְ־כְּנַעַן לִפְנֵי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל׃ 24 וַתֵּלֶךְ יַד בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל
הָלוֹךְ וְקָשָׁה עַל יָבִין מֶלֶךְ־כְּנַעַן עַד אֲשֶׁר הִכְרִיתוּ אֶת יָבִין מֶלֶךְ־
כְּנָעַן׃ פ

5 1 וַתָּשַׁר דְּבוֹרָה וּבָרָק בֶּן־אֲבִינֹעַם בַּיּוֹם הַהוּא לֵאמֹר׃
2 בִּפְרֹעַ פְּרָעוֹת בְּיִשְׂרָאֵל בְּהִתְנַדֵּב עָם בָּרְכוּ יְהוָה׃

[14]Mm 2693. [15]Mm 259. [16]Ex 14,24. [17]Mm 1410. [18]Mm 111. [19]Mm 1411. [20]Mm 1619. [21]Mm 1742. [22]Mm 1412. [23]Mm 898. [24]Mm 1413. [25]Mm 80. [26]Mm 3382. Cp 5 [1]Mm 1414.

13 [a] pc Mss עַד ‖ **14** [a] pc Mss 𝔖𝔙 בידיך cf 7^{b} ‖ **15** [a–a] prb dl cf 16b ‖ **16** [a] 𝔊 *διώκων* cf 22 ‖ **18** [a] 2 Mss בס, $\mathfrak{G}^{B}$ *ἐπιβολαίῳ* = במכסה? 𝔊* *ἐν τῇ δέρρει αὐτῆς* ‖ **19** [a] mlt Mss 𝔅 צמתי ‖ [b] 𝔠 mlt Mss נאד, pc Mss נוד, 2 Mss נואד ‖ **20** [a] 𝔖^{WMU}𝔠 *qwmj*, prp עמדי ‖ **21** [a] mlt Mss בלט ‖ [b] nonn Mss ם‗ ‖ [c] l prb וַיַּעַף ‖ **23** [a] Ms 𝔖 יהוה; 𝔊* pr *κύριος*.

3 שִׁמְעוּ מְלָכִים הַאֲזִינוּ רוֹזְנִים [a]אֲנֹכִי [b]לַיהוָה[a] אָנֹכִי אָשִׁירָה ח. ל. ב בנביא
[c]אֲזַמֵּר לַיהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל[c]׃
4 יְהוָה בְּצֵאתְךָ מִשֵּׂעִיר בְּצַעְדְּךָ מִשְׂדֵה אֱדוֹם ל. ב
אֶרֶץ רָעָשָׁה גַּם־שָׁמַיִם נָטָפוּ[a] גַּם־עָבִים נָטְפוּ מָיִם׃ ל. ג²
5 הָרִים נָזְלוּ[a] מִפְּנֵי יְהוָה [b]זֶה סִינַי[b] מִפְּנֵי יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל׃
6 בִּימֵי שַׁמְגַּר בֶּן־עֲנָת בִּימֵי יָעֵל חָדְלוּ אֳרָחוֹת[a] ב ובפסוק
וְהֹלְכֵי[b] נְתִיבוֹת יֵלְכוּ אֳרְחוֹת[c] עֲקַלְקַלּוֹת׃ ב ובפסוק². ל
7 [a]חָדְלוּ פְרָזוֹן[b] בְּיִשְׂרָאֵל חָדָלּוּ ל ומל. ב
עַד שַׁקַּמְתִּי[c] דְּבוֹרָה שַׁקַּמְתִּי אֵם בְּיִשְׂרָאֵל׃ ב ובפסוק². ב ובפסוק
8 יִבְחַר אֱלֹהִים חֲדָשִׁים [a]אָז לָחֶם שְׁעָרִים[a] ל
מָגֵן אִם־יֵרָאֶה וְרֹמַח בְּאַרְבָּעִים אֶלֶף בְּיִשְׂרָאֵל׃ ג², ב⁴ ול⁵ בעז
9 [a]לִבִּי לְחוֹקְקֵי יִשְׂרָאֵל הַמִּתְנַדְּבִים בָּעָם בָּרֲכוּ יְהוָה׃ ל ומל. ב⁶. ה⁷
10 [a]רֹכְבֵי אֲתֹנוֹת צְחֹרוֹת יֹשְׁבֵי עַל־מְדִין וְהֹלְכֵי[b] עַל־דֶּרֶךְ שִׂיחוּ׃ ל. ג⁸. ה וכל על הדרך דבוה⁹
11 [a]מִקּוֹל מְחַצְּצִים[a] בֵּין מַשְׁאֲבִים שָׁם יִתְּנוּ[b] צִדְקוֹת יְהוָה ל. ל. ל. ד
צִדְקֹת פְּרָזוֹנוֹ בְיִשְׂרָאֵל[c] ד. ל
[d]אָז יָרְדוּ לַשְּׁעָרִים עַם־יְהוָה[d]׃ ל
12 [a]עוּרִי עוּרִי דְּבוֹרָה [b]עוּרִי עוּרִי דַּבְּרִי־שִׁיר[b] ג¹⁰
קוּם בָּרָק וְשָׁבְךָ שְׁבִיךָ[c] בֶּן־אֲבִינֹעַם׃ ל. ל
13 [a]אָז יָרַד שָׂרִיד לְאַדִּירִים[a] עַם[b] יְהוָה [c]יָרַד־לִי[c] בַּגִּבֹּרִים׃ ב. ב. ד
14 מִנִּי אֶפְרַיִם שָׁרְשָׁם[a] בַּעֲמָלֵק[b] אַחֲרֶיךָ[c] בִּנְיָמִין בְּעַמֶּמֶיךָ[c] ב ר״פ¹¹. יז מל¹². ל
מִנִּי מָכִיר יָרְדוּ מְחֹקְקִים וּמִזְבֻּלֻן מֹשְׁכִים בְּשֵׁבֶט סֹפֵר[d]׃[e] ל. ב¹³. ג¹⁴

[2]Mp sub loco. [3]Mm 150. [4]Mm 1415. [5]Mm 1263. [6]Mm 1416. [7]Mm 1414. [8]Mm 1332. [9]Mm 3032. [10]Mm 1417. [11]Mm 1418. [12]Mm 262. [13]Mm 1419. [14]Mm 1420.

Cp 5,3 [a–a] > pc Mss ‖ [b] > pc Mss 𝔊* ‖ [c–c] prb add ‖ **4** [a] 𝔊ᴬ ἐξεστάθη 𝔊* ἐταράχθη, prp נָמוֹגוּ vel נָמוֹטוּ ‖ **5** [a] 𝔊(𝔖𝔗) ἐσαλεύθησαν, l נָזְלוּ cf Jes 63,19 64,2 ‖ [b–b] frt add ‖ **6** [a] prp אֹרְחֹת ‖ [b] nonn Mss ה ‖ [c] frt dl ‖ **7** [a] tr post 8 ‖ [b] pc Mss וֹת— ‖ [c] 𝔊(𝔘) (ἐξ)ανέστη ‖ **8** [a–a] crrp; prp מֵאָז לֹא לָחֶם שְׁעָרִים cf Dt 32,17 ‖ **9** [a] prb add (dupl ad 2?) ‖ **10** [a] huc tr 12 ‖ [b] pc Mss ה cf 6ᵇ ‖ **11** [a–a] crrp; frt l קוֹל מַחֲצְצִים cf 𝔊* ‖ [b] 𝔊 δώσουσιν ‖ [c] prb stich exc ‖ [d–d] add cf 13a ‖ **12** [a] cf 10ᵃ ‖ [b–b] 𝔊* ἐξέγειρον μυριάδας μετὰ λαοῦ prb = הָעִירִי רִבְבוֹת עַם ‖ [c] l שָׁבֶיךָ cf 𝔖𝔄 et Jes 14,2 ‖ **13** [a–a] frt l יָרַד יִשְׂרָאֵל בְּאַדִּירִים (sic 𝔊ᴮᶜ) ‖ [b] l c nonn Mss 𝔊ᴮᴿᴵᴵᴵᶜ עַם ‖ [c–c] frt l יָרַד־לוֹ cf 𝔊ᴮ ‖ **14** [a] crrp; Vrs hab vrb, prp אָשְׁרוּ ‖ [b] 𝔊*θ′ ἐν κοιλάδι, l בָּעֲמָק ‖ [c] l יו— ‖ [d] prp סֵפֶר cf akk *siparru* = aes ‖ [e] huc tr 18.

15 [a]וְשָׂרַי בְּיִשָּׂשכָר[a] עִם־דְּבֹרָה [b]וְיִשָּׂשכָר[c] כֵּן בָּרָק[b] בְּעֵמֶק שֻׁלַּח
בִּפְלַגּוֹת רְאוּבֵן גְּדֹלִים חִקְקֵי[c]־לֵב: [בִּרְגְלָיו[d]]
16 לָמָּה יָשַׁבְתָּ בֵּין הַמִּשְׁפְּתַיִם לִשְׁמֹעַ שְׁרִקוֹת עֲדָרִים
[a]לִפְלַגּוֹת[b] רְאוּבֵן גְּדוֹלִים חִקְרֵי־לֵב[a]:
17 גִּלְעָד בְּעֵבֶר הַיַּרְדֵּן שָׁכֵן וְדָן[a] לָמָּה יָגוּר אֳנִיּוֹת
אָשֵׁר יָשַׁב לְחוֹף יַמִּים וְעַל מִפְרָצָיו יִשְׁכֹּן[b]:
18 [a]זְבֻלוֹן עַם חֵרֵף נַפְשׁוֹ לָמוּת וְנַפְתָּלִי עַל מְרוֹמֵי שָׂדֶה[b]:
19 בָּאוּ מְלָכִים נִלְחָמוּ אָז נִלְחֲמוּ מַלְכֵי כְנַעַן
בְּתַעְנַךְ עַל־מֵי מְגִדּוֹ בֶּצַע כֶּסֶף לֹא לָקָחוּ:
20 מִן־שָׁמַיִם[a] נִלְחָמוּ הַכּוֹכָבִים[b] מִמְּסִלּוֹתָם נִלְחֲמוּ עִם־סִיסְרָא[c]:
21 נַחַל קִישׁוֹן גָּרָפָם נַחַל[a] קְדוּמִים[b] נַחַל קִישׁוֹן
[c]תִּדְרְכִי נַפְשִׁי עֹז[c]:
22 [a]אָז הָלְמוּ עִקְבֵי־סוּס[b] מִדַּהֲרוֹת דַּהֲרוֹת אַבִּירָיו:
23 [a]אֱרוֹרוּ מֵרוֹז אָמַר מַלְאַךְ[b] יְהוָה אָרוֹר אֹרְרוּ יֹשְׁבֶיהָ
כִּי לֹא־בָאוּ לְעֶזְרַת יְהוָה [c]לְעֶזְרַת יְהוָה[c] בַּגִּבּוֹרִים:
24 תְּבֹרַךְ מִנָּשִׁים יָעֵל [a]אֵשֶׁת חֶבֶר הַקֵּינִי[a] מִנָּשִׁים בָּאֹהֶל תְּבֹרָךְ:
25 מַיִם שָׁאַל חָלָב נָתָנָה בְּסֵפֶל אַדִּירִים הִקְרִיבָה חֶמְאָה:
26 יָדָהּ לַיָּתֵד תִּשְׁלַחְנָה[a] וְיִמְנָהּ לְהַלְמוּת עֲמַלִּים
וְהָלְמָה סִיסְרָא מָחֲקָה רֹאשׁוֹ וּמָחֲצָה[b] וְחָלְפָה רַקָּתוֹ:
27 [a]בֵּין רַגְלֶיהָ כָּרַע נָפַל שָׁכָב[ab] בֵּין רַגְלֶיהָ כָּרַע נָפָל
בַּאֲשֶׁר כָּרַע שָׁם נָפַל שָׁדוּד:
28 בְּעַד הַחַלּוֹן נִשְׁקְפָה וַתְּיַבֵּב[a] אֵם סִיסְרָא בְּעַד הָאֲשְׁנָב

ב ר״פ[15] . ג חס[16] . ג[17]
ב . ב
ב . ב
ו מל[18]
ג
ת[19] . ל . ב מל[20]
ט[21] כת כן וכל כתיב דכות ב מ א . ה[22] . ג חד מל וב חס
ב ר״פ[23]
ב[22] . ל
יב פסוק דמיין[24] . ל . ל
ל
ב . ל
ג חד מל וב חס[25] . ל . ג חד מל וב חס[25]
ב . ב . ו
ג . ג . ג . ג[26] . ג
ל . ל . ל
ל . ל
ל . ל . לב בנביא ד מנה בסיפ . ל . ל
ל זקף קמ
ת[27]
ד . ל . ל

[15] Mm 102. [16] Mm 259. [17] Mm 3077. [18] Mm 1421. [19] Mm 87. [20] Mm 1422. [21] Mm 218. [22] Mp sub loco. [23] Mm 3022. [24] Mm 3896. [25] Mm 1423. [26] Mm 113. [27] Mm 2386.

15 [a–a] l שָׂרֵי בְּ cf 𝔊𝔖𝔙 et 18[b] || [b–b] > 𝔊* || [c] prp וּכְ || [d] frt huc tr : || [e] l c pc Mss 𝔖 חקרי cf 16 || **16** [a–a] dupl cf 15[b] || [b] 𝔗 nonn Mss בְּפִ֫י cf 15b || **17** [a] > 2 Mss 𝔊𝔙, dl || [b] huc tr 23 || **18** [a] cf 14[c] || [b] l שָׂדֵהוּ cf 15[a–a] || **20** [a] pc Mss הַשׁ || [b] huc tr cf 𝔊 || [c] huc tr 22 || **21** [a] dl || [b] crrp; frt l קְדֻמִּם || [c–c] prb add || **22** [a] cf 20[c] || [b] 𝔊* 𝔙 pl, l סוּסִים (מ hpgr) || **23** [a] cf 17[b] || [b] prb add || [c–c] > mlt Mss 𝔖, prb dl || **24** [a–a] prb add ex 4,17 || **26** [a] prp חֻ֫ (cf 𝔖𝔗) vel תִּשְׁלַחְנָה (? orig energicus *tišlaḥanna) || [b] prb vb exc || **27** [a–a] > nonn Mss, prb dl (dttg) || [b] > pc Mss || **28** [a] 𝔊[AO](𝔗) *καὶ κατεμάνθανεν* = וַתַּבֵּט.

מַהֲרוּעַ בֹּשֶׁשׁ רִכְבּוֹ לָבוֹא מִדִּיעַ אֶחֲרוּ פַּעֲמֵי מַרְכְּבוֹתָיו׃ ב²⁸ . ל . ב מל²⁰
29 חַכְמוֹת[a] שָׂרוֹתֶיהָ תַּעֲנֶינָּה אַף־הִיא תָּשִׁיב אֲמָרֶיהָ לָהּ׃ ב³⁰ . ל . ב³¹
30 הֲלֹא יִמְצְאוּ יְחַלְּקוּ שָׁלָל רַחַם רַחֲמָתַיִם לְרֹאשׁ גֶּבֶר ל . ה³² . כד³³ ה מנה בסיפ
שְׁלַל צְבָעִים לְסִיסְרָא[a] שְׁלַל צְבָעִים[b] ל . ל
רִקְמָה צֶבַע[c] רִקְמָתַיִם לְצַוְּארֵי שָׁלָל[d]׃
31 כֵּן יֹאבְדוּ כָל־אוֹיְבֶיךָ יְהוָה וְאֹהֲבָיו[a] כְּצֵאת הַשֶּׁמֶשׁ בִּגְבֻרָתוֹ ס³⁴ ז מל³⁴ . ג³⁵ . ל חס
וַתִּשְׁקֹט הָאָרֶץ אַרְבָּעִים שָׁנָה׃ פ

6 1 וַיַּעֲשׂוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל הָרַע בְּעֵינֵי יְהוָה וַיִּתְּנֵם יְהוָה בְּיַד־מִדְיָן ג זוגין[1]
2 שֶׁבַע שָׁנִים׃ 2 וַתָּעָז יַד־מִדְיָן עַל־יִשְׂרָאֵל מִפְּנֵי מִדְיָן עָשׂוּ[a] לָהֶם | בְּנֵי ג
יִשְׂרָאֵל אֶת־הַמְּנָהָרוֹת אֲשֶׁר בֶּהָרִים וְאֶת־הַמְּעָרוֹת וְאֶת־הַמְּצָדוֹת׃ ל . ה בלישׁ[2]
3 וְהָיָה אִם־זָרַע יִשְׂרָאֵל וְעָלָה מִדְיָן וַעֲמָלֵק וּבְנֵי־קֶדֶם [a]וְעָלוּ עָלָיו[a]׃ ל בטע
4 וַיַּחֲנוּ עֲלֵיהֶם וַיְשַׁחֲתוּ אֶת־יְבוּל הָאָרֶץ עַד־בּוֹאֲךָ עַזָּה וְלֹא־יַשְׁאִירוּ ג . ה מל
5 מָחְיָה בְּיִשְׂרָאֵל וְשֶׂה וָשׁוֹר וַחֲמוֹר׃ 5 כִּי הֵם[b] וּמִקְנֵיהֶם יַעֲלוּ[a] וְאָהֳלֵיהֶם
יָבֹאוּ[b] כְּרֵי־אַרְבֶּה לָרֹב וְלָהֶם וְלִגְמַלֵּיהֶם אֵין מִסְפָּר וַיָּבֹאוּ בָאָרֶץ ובאו . ח[4] ק
6 לְשַׁחֲתָהּ׃ 6 וַיִּדַּל יִשְׂרָאֵל מְאֹד מִפְּנֵי מִדְיָן וַיִּזְעֲקוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל אֶל־ י[5] וכל דל ואביון דכות ול בלישׁ
7 יְהוָה׃ פ 7 [a]וַיְהִי כִּי־זָעֲקוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל אֶל־יְהוָה[a] עַל אֹדוֹת ב בטע בסיפ[6]
8 מִדְיָן׃ 8 וַיִּשְׁלַח יְהוָה אִישׁ נָבִיא אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וַיֹּאמֶר לָהֶם כֹּה כב[6] וכל ד״ה ויצורא דכות ב מ ה חס בלישׁ . כד
אָמַר יְהוָה | אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל אָנֹכִי הֶעֱלֵיתִי אֶתְכֶם מִמִּצְרַיִם[a] וָאוֹצִיא ג ב חס וחד מל
9 אֶתְכֶם מִבֵּית עֲבָדִים׃ 9 וָאַצֵּל אֶתְכֶם מִיַּד מִצְרַיִם וּמִיַּד כָּל־ ג ב חס וחד מל[7]
10 לֹחֲצֵיכֶם וָאֲגָרֶשׁ[a] אוֹתָם מִפְּנֵיכֶם וָאֶתְּנָה לָכֶם אֶת־אַרְצָם׃ 10 וָאֹמַר
לָכֶם אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם לֹא תִירְאוּ אֶת־אֱלֹהֵי הָאֱמֹרִי אֲשֶׁר אַתֶּם
11 יוֹשְׁבִים בְּאַרְצָם וְלֹא שְׁמַעְתֶּם בְּקוֹלִי׃ פ 11 וַיָּבֹא[b] מַלְאַךְ יְהוָה ו מל[4]
וַיֵּשֶׁב תַּחַת הָאֵלָה אֲשֶׁר בְּעָפְרָה אֲשֶׁר לְיוֹאָשׁ אֲבִי הָעֶזְרִי וְגִדְעוֹן ג
12 בְּנוֹ חֹבֵט חִטִּים בַּגַּת לְהָנִיס מִפְּנֵי מִדְיָן׃ 12 וַיֵּרָא אֵלָיו מַלְאַךְ יְהוָה ל . ל . כ[8]

[28] Ex 32,1. [29] Mm 2472. [30] Mm 1424. [31] Mm 161. [32] Mm 1425. [33] Mp sub loco. [34] Mm 3348. [35] Mm 1426. Cp 6 [1] Okhl 232. [2] Mm 1666. [3] Mp sub loco. [4] Mm 1053. [5] Mm 1467. [6] Mm 11. [7] Mm 1427. [8] Mm 1227.

29 [a] pc Mss חכמת, l חַכְמַת cf ʂʏ || **30** [a] huc tr ˆ || [b–b] dttg, dl || [c] dl || [d] prp שֶׁגֶל, melius dl שׁ et l antea וּלְצַוָּארֵי (cf 𝔊) || **31** [a] l c 2 Mss ʂʏ בֵּיךְ– || **Cp 6,2** [a] sic L, mlt Mss Edd עשׂר || **3** [a–a] prb add || **5** [a] > ʂ cf ʏ, prb dl || [b] nonn Mss ut Q; prb l c K יָבֹאוּ cf 𝔊[B] *παρεγίνοντο*; 𝔊* *παρέφερον* || **7** [a–a] > 𝔊*ʂʏ, dupl ad 6b? || **8** [a] pc Mss 𝔊[BC]ʂ מִמָּצְרַיִם || **9** [a] pc Mss 𝔅 וָאֹצֵא.

13 וַיֹּ֣אמֶר אֵלָ֗יו בִּ֤י יְהוָה֙ עִמָּ֔נוּ וְנִבּ֖וֹר הֶחָיִ֑ל׃ 13 וַיֹּ֣אמֶר אֵלָ֗יו וּבְרַ֤עוֹן בִּֽי־ אֲדֹנִי֙ ל.ג ב פת וחד קמ[10]
וְיֵ֤שׁ יְהוָה֙ עִמָּ֔נוּ וְלָמָ֥ה מְצָאָתְנ֖וּ כָּל־זֹ֑את[a] וְאַיֵּ֗ה כָּל־נִפְלְאֹתָיו֙ אֲשֶׁר֙
סִפְּר֣וּ לָ֔נוּ אֲבוֹתֵ֖ינוּ לֵאמֹ֑ר הֲלֹ֣א מִמִּצְרַ֗יִם הֶעֱלָ֙נוּ֙ יְהוָ֔ה וְעַתָּ֖ה נְטָשָׁ֑נוּ
14 יְהוָ֔ה וַיִּתְּנֵ֖נוּ[b] בְּכַ֥ף־מִדְיָֽן׃ 14 וַיִּפֶן֩ אֵלָ֨יו יְהוָ֜ה[a] וַיֹּ֗אמֶר לֵךְ֙ בְּכֹחֲךָ֣ זֶ֔ה ל.ב[11]
15 וְהוֹשַׁעְתָּ֖ אֶת־יִשְׂרָאֵ֑ל מִכַּ֣ף מִדְיָ֔ן הֲלֹ֥א שְׁלַחְתִּ֖יךָ׃ 15 וַיֹּ֤אמֶר אֵלָיו֙ ב.ל
בִּ֣י אֲדֹנָ֔י[a] בַּמֶּ֥ה אוֹשִׁ֖יעַ אֶת־יִשְׂרָאֵ֑ל הִנֵּ֤ה אַלְפִּי֙ הַדַּ֣ל בִּמְנַשֶּׁ֔ה וְאָנֹכִי֙ ת[12]. ח קמ[13]. יב וכל דל ואבירן דכות ול בלישׁ
הַצָּעִ֖יר בְּבֵ֥ית אָבִֽי׃ 16 וַיֹּ֤אמֶר אֵלָיו֙ יְהוָ֔ה[a] כִּ֥י אֶֽהְיֶ֖ה עִמָּ֑ךְ[a] וְהִכִּ֥יתָ ח בטע[14]
16 אֶת־מִדְיָ֖ן כְּאִ֥ישׁ אֶחָֽד׃ 17 וַיֹּ֤אמֶר אֵלָיו֙ אִם־נָ֣א מָצָ֔אתִי חֵ֖ן בְּעֵינֶ֑יךָ וְעָשִׂ֤יתָ לִּי֙ אוֹת֙ שָׁאַ֣תָּה מְדַבֵּ֔ר עִמִּֽי׃ 18 אַל־נָ֥א תָמֵ֖שׁ מִזֶּ֑ה עַד־בֹּאִי֙ ב.טו[15] ל.ג[16]
אֵלֶ֔יךָ וְהֹצֵאתִ֖י אֶת־מִנְחָתִ֑י וְהִנַּחְתִּ֖י לְפָנֶ֑יךָ וַיֹּ֣אמֶר אָנֹכִ֔י אֵשֵׁ֖ב עַ֥ד ב חס. ג[16]. צא. א[17] בטע
שׁוּבֶֽךָ׃ 19 וְגִדְעוֹן֙ בָּ֔א וַיַּ֣עַשׂ גְּדִי־עִזִּ֔ים וְאֵיפַ֥ת־קֶ֖מַח מַצּ֣וֹת הַבָּשָׂ֑ר שָׂ֤ם 19
בַּסַּל֙ וְהַמָּרָ֣ק שָׂ֔ם בַּפָּר֖וּר וַיּוֹצֵ֣א אֵלָ֑יו אֶל־תַּחַת֙ הָאֵלָ֔ה וַיַּגֶּֽשׁ׃[a] ס ג[18]. יב מל[19]
20 וַיֹּ֤אמֶר אֵלָיו֙ מַלְאַ֣ךְ הָאֱלֹהִ֔ים[a] קַ֚ח אֶת־הַבָּשָׂ֔ר וְאֶת־הַמַּצּ֖וֹת וְהָנַ֑ח ח.ב 20
אֶל־הַסֶּ֥לַע הַלָּ֖ז וְאֶת־הַמָּרָ֥ק שְׁפֹ֖ךְ וַיַּ֥עַשׂ כֵּֽן׃ 21 וַיִּשְׁלַ֤ח מַלְאַךְ֙ יְהוָ֔ה 21 ב מל בלישׁ
אֶת־קְצֵ֖ה הַמַּשְׁעֶ֣נֶת אֲשֶׁר־בְּיָד֑וֹ וַיִּגַּ֞ע בַּבָּשָׂ֤ר וּבַמַּצּוֹת֙ וַתַּ֣עַל הָאֵ֔שׁ מִן־ ל.ל
הַצּ֔וּר וַתֹּ֥אכַל אֶת־הַבָּשָׂ֖ר וְאֶת־הַמַּצּ֑וֹת וּמַלְאַךְ֙ יְהוָ֔ה הָלַ֖ךְ מֵעֵינָֽיו׃ ל
22 וַיַּ֗רְא גִּדְעוֹן֙ כִּי־מַלְאַ֣ךְ יְהוָ֔ה הֽוּא׃ ס וַיֹּ֤אמֶר גִּדְעוֹן֙ אֲהָהּ֙ אֲדֹנָ֔י 22
יְהוָ֖ה כִּי־עַל־כֵּ֣ן רָאִ֑יתִי מַלְאַ֖ךְ יְהוָ֥ה פָּנִ֖ים אֶל־פָּנִֽים׃ 23 וַיֹּ֤אמֶר לוֹ֙ 23 ת[20]. ד[21] ב מנה בטע
יְהוָ֔ה שָׁל֥וֹם לָ֖ךְ אַל־תִּירָ֑א לֹ֥א תָמֽוּת׃ 24 וַיִּבֶן֩ שָׁ֨ם גִּדְעוֹ֜ן מִזְבֵּ֗חַ ג ב מנה בנביא 24
לַיהוָה֙ וַיִּקְרָא־לוֹ֙ יְהוָ֣ה שָׁל֔וֹם עַ֚ד הַיּ֣וֹם הַזֶּ֔ה עוֹדֶ֖נּוּ בְּעָפְרַ֣ת[a] אֲבִ֑י ל.ג
הָעֶזְרִֽי׃ פ 25 וַיְהִ֣י בַלַּ֣יְלָה הַה֗וּא וַיֹּ֨אמֶר֙ לוֹ֣ יְהוָ֔ה קַ֚ח[a] אֶת־פַּ֣ר ד[21] ב מנה בטע 25
הַשּׁ֔וֹר[a] אֲשֶׁ֥ר לְאָבִ֖יךָ וּפַ֣ר[b] הַשֵּׁנִ֑י[c] שֶׁ֣בַע שָׁנִ֔ים וְהָרַסְתָּ֙ אֶת־מִזְבַּ֣ח ל.ל
הַבַּ֔עַל אֲשֶׁ֥ר לְאָבִ֖יךָ וְאֶת־הָאֲשֵׁרָ֥ה אֲשֶׁר־עָלָ֖יו תִּכְרֹֽת׃ 26 וּבָנִ֗יתָ 26 ל
מִזְבֵּ֤חַ לַֽיהוָה֙ אֱלֹהֶ֔יךָ עַל֙ רֹ֣אשׁ הַמָּע֔וֹז[a] הַזֶּ֑ה בַּמַּעֲרָכָ֗ה וְלָקַחְתָּ֙ אֶת־ ב[22]

[9] Mm 328. [10] Mm 950. [11] Mp sub loco. [12] Mm 392. [13] Mm 96. [14] Mm 1514. [15] Mm 1428. [16] Mm 2873. [17] Mm 284. [18] Mm 899. [19] Mm 2194. [20] Mm 243. [21] Mm 4073. [22] Mm 1429.

13 [a] 𝔊* *τὰ κακὰ ταῦτα* = הָרָעָה הַזֹּאת ‖ [b] > 𝔏 ‖ **14** [a] Ms מלאך, 𝔊 pr *ὁ ἄγγελος* cf 11sq ‖ **15** [a] pc Mss $𝔊^{BOC}𝔗^{f}$ ר– ‖ **16** [a–a] 𝔊* *ὁ ἄγγελος κυρίου· κύριος ἔσται μετὰ σοῦ* cf 14[a] ‖ **19** [a] 𝔊* *καὶ προσεκύνησεν* ‖ **20** [a] 𝔊* *κυρίου* ‖ **24** [a] sic L, C mlt Mss Edd ת– ‖ **25** [a–a] 𝔊* *τὸν μόσχον τὸν σιτευτόν*, prb l את־הפר השני cf [c] ‖ [b] 𝔊* *τὸν μόσχον* ‖ [c] > 𝔊*, dl ‖ **26** [a] pc Mss et pc Mss^{mg} ון– (sic Soraei).

27 הַפָּ֣ר הַשֵּׁנִי֮ וְהַעֲלִ֣יתָ עוֹלָה֒ בְּעֵצֵ֣י הָאֲשֵׁרָ֔ה אֲשֶׁ֥ר תִּכְרֹֽת׃ 27 וַיִּקַּ֣ח
גִּדְעוֹן֮ עֲשָׂרָה֒ אֲנָשִׁים֙ מֵֽעֲבָדָ֔יו וַיַּ֗עַשׂ כַּאֲשֶׁ֤ר דִּבֶּר־אֵלָיו֙ יְהוָ֔ה וַיְהִי֙
כַּאֲשֶׁ֣ר יָרֵ֔א אֶת־בֵּ֥ית אָבִ֖יו וְאֶת־אַנְשֵׁ֣י הָעִ֑יר מֵֽעֲשׂ֥וֹת יוֹמָ֖ם וַיַּ֥עַשׂ
לָ֖יְלָה׃ 28 וַיַּשְׁכִּ֤ימוּ אַנְשֵׁי־הָעִיר֙ בַּבֹּ֔קֶר וְהִנֵּ֣ה נִתַּ֔ץ מִזְבַּ֖ח הַבַּ֑עַל
וְהָאֲשֵׁרָ֥ה אֲשֶׁר־עָלָ֖יו כָּרֻ֑תָה וְאֶת־הַפָּ֣ר הַשֵּׁנִ֔י הָעֹלָ֖ה עַל־הַמִּזְבֵּ֥חַ
הַבָּנֽוּי׃ 29 וַיֹּאמְר֣וּ אִ֤ישׁ אֶל־רֵעֵ֙הוּ֙ מִ֣י עָשָׂ֔ה הַדָּבָ֖ר הַזֶּ֑ה וַיִּדְרְשׁ֖וּ
וַיְבַקְשׁ֔וּ וַיֹּאמְר֕וּ גִּדְעוֹ֥ן בֶּן־יוֹאָ֖שׁ עָשָׂ֥ה הַדָּבָ֖ר הַזֶּֽה׃ 30 וַיֹּאמְר֣וּ אַנְשֵׁ֤י
הָעִיר֙ אֶל־יוֹאָ֔שׁ הוֹצֵ֥א אֶת־בִּנְךָ֖ וְיָמֻ֑ת כִּ֣י נָתַ֗ץ אֶת־מִזְבַּ֤ח הַבַּעַל֙ וְכִי־
כָרַ֣ת הָאֲשֵׁרָ֔ה אֲשֶׁר־עָלָ֖יו׃ 31 וַיֹּ֣אמֶר יוֹאָ֔שׁ לְכָל֙ אֲשֶׁר־עָמְד֣וּ עָלָ֔יו
הַאַתֶּ֥ם ׀ תְּרִיבֻ֖ן לַבַּ֑עַל אִם־אַתֶּ֥ם תוֹשִׁיעֻ֖ן אוֹת֑וֹ אֲשֶׁ֤ר יָרִיב֙ לוֹ֙
יוּמַ֣ת עַד־הַבֹּ֔קֶר אִם־אֱלֹהִ֥ים הוּא֙ יָרֵ֣ב לּ֔וֹ כִּ֥י נָתַ֖ץ אֶת־מִזְבְּחֽוֹ׃
32 וַיִּקְרָא־לוֹ֩ בַּיּ֨וֹם־הַה֜וּא יְרֻבַּ֗עַל לֵאמֹר֙ יָרֵ֣ב בּ֔וֹ הַבַּ֖עַל כִּ֣י נָתַ֑ץ אֶת־
מִזְבְּחֽוֹ׃ ס 33 וְכָל־מִדְיָ֣ן וַעֲמָלֵ֔ק וּבְנֵי־קֶ֖דֶם נֶאֶסְפ֣וּ יַחְדָּ֑ו וַיַּעַבְר֖וּ
וַיַּחֲנ֥וּ בְּעֵמֶק֙ יִזְרְעֶ֔אל׃ 34 וְר֣וּחַ יְהוָ֔ה לָבְשָׁ֖ה אֶת־גִּדְעוֹ֑ן וַיִּתְקַ֣ע
בַּשּׁוֹפָ֔ר וַיִּזָּעֵ֖ק אֲבִיעֶ֥זֶר אַחֲרָֽיו׃ 35 וּמַלְאָכִ֣ים שָׁלַ֔ח בְּכָל־מְנַשֶּׁ֖ה
וַיִּזָּעֵ֣ק גַּם־הוּא֮ אַחֲרָיו֒ וּמַלְאָכִ֣ים שָׁלַ֔ח בְּאָשֵׁ֖ר וּבִזְבֻלֻ֣ן וּבְנַפְתָּלִ֑י
וַיַּעֲל֥וּ לִקְרָאתָֽם׃ 36 וַיֹּ֣אמֶר גִּדְעוֹן֮ אֶל־הָאֱלֹהִים֒ אִם־יֶשְׁךָ֤ מוֹשִׁיעַ֙
בְּיָדִ֔י אֶת־יִשְׂרָאֵ֖ל כַּאֲשֶׁ֣ר דִּבַּ֑רְתָּ׃ 37 הִנֵּ֗ה אָנֹכִי֙ מַצִּ֣יג אֶת־גִּזַּ֣ת הַצֶּ֔מֶר
בַּגֹּ֑רֶן אִם־טַ֤ל יִהְיֶה֙ עַל־הַגִּזָּ֣ה לְבַדָּ֔הּ וְעַל־כָּל־הָאָ֖רֶץ חֹ֥רֶב וְיָדַ֕עְתִּי
כִּֽי־תוֹשִׁ֣יעַ בְּיָדִ֔י אֶת־יִשְׂרָאֵ֖ל כַּאֲשֶׁ֣ר דִּבַּ֑רְתָּ׃ 38 וַיְהִי־כֵ֔ן וַיַּשְׁכֵּ֣ם
מִמָּחֳרָ֔ת וַיָּ֥זַר אֶת־הַגִּזָּ֖ה וַיִּמְצֶ֣ה טַ֑ל מִן־הַגִּזָּ֕ה מְלֹ֥א הַסַּ֖פֹּ֥ל מָֽיִם׃
39 וַיֹּ֤אמֶר גִּדְעוֹן֙ אֶל־הָאֱלֹהִ֔ים אַל־יֶחַ֥ר אַפְּךָ֖ בִּ֑י וַאֲדַבְּרָ֣ה אַ֔ךְ הַפַּ֥עַם
אֲנַסֶּ֖ה נָּא־רַ֣ק־הַפַּ֑עַם בַּגִּזָּ֕ה יְהִי־נָ֥א חָרֵ֖ב אֶל־הַגִּזָּ֑ה וְעַל־כָּל־
הָאָ֥רֶץ יְהִי־טָֽל׃ 40 וַיַּ֣עַשׂ אֱלֹהִים֮ כֵּן֒ בַּלַּ֣יְלָה הַה֔וּא וַיְהִי־חָרֵ֥ב אֶל־
הַגִּזָּ֖ה לְבַדָּ֑הּ וְעַל־כָּל־הָאָ֥רֶץ הָיָ֖ה טָֽל׃ פ

---

27 ב ל מל בסיפ ג²³

28 ל וחס׳ ג.²⁴ ב וחס²⁵

29 ל. יא חס את

30 יא חס את

ה²⁶. ב וחס. לא פסוק כי וכי²⁷

31 ל. ג ומל²⁸. ל

ג²⁹

32 ג²⁹. הי

33 ג³⁰

34 ג

35 ג. ט³¹ כת כן וכל כתיב דכות ב מ א

36 ב. כ

37 ל. ז וכל תלים דכות ב מ ב ג מנה בסיפ. יז בלישׁ

38 ל. ל. ב מל³²

39 ב. כ

ב. יז בלישׁ. ז וכל תלים דכות ב מ ב ג מנה בסיפ

ה³³. יז בלישׁ

40 ז וכל תלים דכות ב מ ב ג מנה בסיפ

---

²³Mm 1198. ²⁴Mm 570. ²⁵Mm 1430. ²⁶Mm 802. ²⁷Mm 2059. ²⁸Mm 493. ²⁹Mm 3728. ³⁰Mm 2001. ³¹Mm 218. ³²Mm 684. ³³Mm 1431. ³⁴Mp sub loco.

26 [b] l הַשֵּׁנִי cf 25[a—a] ‖ **28** [a] l הַשֵּׁנִי cf 𝔊* et 25[a—a] ‖ **29** [a] nonn Mss + את ‖ **31** [a] 𝔙 אֵלָיו ‖ **34** [a] 𝔊[ll]𝔖 *ἐνέδυσεν* ‖ [b] l frt וַיְזַעֵק cf 𝔊* et 𝔊[ll] ‖ **35** [a] 𝔙 + הר אפרים ו ‖ [b] cf 34[b], sed l וַיִּז ‖ [c] > 𝔙 ‖ [d] l תו— cf 𝔊* ‖ **39** [a] l c mlt Mss עַל ut 37 cf 40[a] ‖ **40** [a] cf 39[a].

נא מ״פ וכל ר״פ דכות ב מ ג

7 1 וַיַּשְׁכֵּם יְרֻבַּעַל הוּא גִדְעוֹן וְכָל־הָעָם אֲשֶׁר אִתּוֹ וַיִּחֲנוּ עַל־ 7

ל. ל עֵין חֲרֹד[a] וּמַחֲנֵה מִדְיָן[b] הָיָה־לוֹ מִצָּפוֹן מִגִּבְעַת[c] הַמּוֹרֶה בָּעֵמֶק׃

ג׳ 2 וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־גִּדְעוֹן רַב הָעָם אֲשֶׁר אִתְּךָ מִתִּתִּי אֶת־מִדְיָן בְּיָדָם 2

ל 3 פֶּן־יִתְפָּאֵר עָלַי יִשְׂרָאֵל לֵאמֹר יָדִי הוֹשִׁיעָה לִי׃ 3 וְעַתָּה קְרָא נָא

לז. ה וחס[2]. ל. ל בְאָזְנֵי הָעָם לֵאמֹר מִי־יָרֵא וְחָרֵד יָשֹׁב[a] וְיִצְפֹּר מֵהַר הַגִּלְעָד[a] וַיָּשָׁב

מִן־הָעָם עֶשְׂרִים וּשְׁנַיִם אֶלֶף וַעֲשֶׂרֶת אֲלָפִים נִשְׁאָרוּ׃ ס 4 וַיֹּאמֶר 4

לג קמ[3]. ג[4]. ל יְהוָה אֶל־גִּדְעוֹן עוֹד הָעָם רָב הוֹרֵד אוֹתָם אֶל־הַמַּיִם וְאֶצְרְפֶנּוּ לְךָ

ך קמ וכל יחזק ונקיבה אחנח וס״פ דכות[5] שָׁם וְהָיָה אֲשֶׁר אֹמַר אֵלֶיךָ זֶה יֵלֵךְ אִתָּךְ הוּא יֵלֵךְ אִתָּךְ וְכֹל אֲשֶׁר־

ב[6]. ו[7] אֹמַר אֵלֶיךָ זֶה לֹא־יֵלֵךְ עִמָּךְ הוּא לֹא יֵלֵךְ׃ 5 וַיֹּרֶד אֶת־הָעָם אֶל־ 5

ז מל בליש הַמָּיִם ס וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־גִּדְעוֹן כֹּל אֲשֶׁר־יָלֹק בִּלְשֹׁנוֹ מִן־הַמַּיִם

ל וכל משכן ותרי עשר דכות כַּאֲשֶׁר יָלֹק הַכֶּלֶב תַּצִּיג אוֹתוֹ לְבָדָּד וְכֹל אֲשֶׁר־יִכְרַע עַל־בִּרְכָּיו

ב לְשָׁתוֹת[a]׃ 6 וַיְהִי מִסְפַּר הַמְלַקְקִים בְּיָדָם[a] אֶל־פִּיהֶם[a] שְׁלֹשׁ מֵאוֹת 6

ל. ב רפ בליש[8] אִישׁ וְכָל־[1] יֶתֶר הָעָם כָּרְעוּ עַל־בִּרְכֵּיהֶם לִשְׁתוֹת מָיִם׃ ס

ב 7 וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־גִּדְעוֹן בִּשְׁלֹשׁ מֵאוֹת הָאִישׁ הַמְלַקְקִים אוֹשִׁיעַ 7

נא מ״פ וכל ר״פ דכות ב מ ג. ג חס בסיפ וכל אורית ושמואל דכות[9] אֶתְכֶם וְנָתַתִּי אֶת־מִדְיָן בְּיָדֶךָ וְכָל־הָעָם יֵלְכוּ אִישׁ לִמְקֹמוֹ׃ 8 וַיִּקְחוּ 8

ג חס. ל אֶת־צֵדָה[b] הָעָם בְּיָדָם[ac] וְאֶת שׁוֹפְרֹתֵיהֶם וְאֵת כָּל־אַנְשֵׁי יִשְׂרָאֵל שִׁלַּח

ל אִישׁ לְאָהָלָיו וּבִשְׁלֹשׁ־מֵאוֹת הָאִישׁ הֶחֱזִיק וּמַחֲנֵה מִדְיָן הָיָה לוֹ מִתַּחַת

י בטע בסיפ בָּעֵמֶק׃ פ 9 וַיְהִי בַּלַּיְלָה הַהוּא וַיֹּאמֶר אֵלָיו יְהוָה קוּם רֵד 9

ג ר״פ בסיפ[9]. כז בטע. ב וחס בַּמַּחֲנֶה כִּי נְתַתִּיו בְיָדֶךָ׃ 10 וְאִם־יָרֵא אַתָּה לָרֶדֶת רֵד אַתָּה וּפֻרָה[a] 10

ה. יא[10] מל וכל תלים דכות ב מ ה נַעַרְךָ אֶל־הַמַּחֲנֶה׃ 11 וְשָׁמַעְתָּ מַה־יְדַבֵּרוּ וְאַחַר תֶּחֱזַקְנָה יָדֶיךָ 11

ב וחס. ו. ד וחס וְיָרַדְתָּ בַּמַּחֲנֶה וַיֵּרֶד הוּא וּפֻרָה[a] נַעֲרוֹ[b] אֶל־קְצֵה[b] הַחֲמֻשִׁים[c] אֲשֶׁר

ל. ו״. ה בַּמַּחֲנֶה׃ 12 וּמִדְיָן וַעֲמָלֵק וְכָל־בְּנֵי־קֶדֶם נֹפְלִים בָּעֵמֶק כָּאַרְבֶּה 12

ב לָרֹב וְלִגְמַלֵּיהֶם אֵין מִסְפָּר כַּחוֹל שֶׁעַל־שְׂפַת הַיָּם לָרֹב׃ 13 וַיָּבֹא 13

Cp 7 [1]Mm 1432. [2]Mm 1433. [3]Mm 264. [4]Mm 604. [5]Mm 172. [6]Mm 1434. [7]Mm 3042. [8]Mm 1435 et Mm 3839. [9]Mp sub loco. [10]Mm 477. [11]Mm 1436.

Cp 7,1 [a] 𝔊[BC] *Αραδ* ‖ [b] 𝔊* + *καὶ Αμαληκ* cf 12 6,32 ‖ [c–c] crrp; prp הִיא־לוֹ מִתַּחַת מִצַּר לְגִ׳ cf 8b ‖ **3** [a–a] crrp; prp (tr [1] ad יָשׁב et l) וַיִּצְרְפֵם גִּדְעוֹן cf 𝔗 et 4a ‖ **5** [a] 𝔊* + *μεταστήσεις αὐτὸν καθ' αὑτόν* cf 𝔖𝔙, prb ins תַּצִּיג אוֹתוֹ לְבָדָּד ‖ **6** [a–a] tr in fin v et hic l בִּלְשׁוֹנָם cf 𝔊* ‖ **8** [a–a] frt crrp ex וַיִּקַּח אֶת־כַּדֵּי הָעָם מִיָּדָם ‖ [b] l צִדַּת ‖ [c] prp בְּדָיִם (צִדַּת הָעָם) ‖ **10** [a] 𝔊 *καὶ Φαρα* cf 11[a] ‖ **11** [a] cf 10[a] ‖ [b–b] prb crrp; prp לְצַפּוֹת ‖ [c] 2 Mss 𝔊𝔖 חֲמֻשִׁים.

גִּדְעוֹן וְהַנֵּה־אִישׁ מְסַפֵּר לְרֵעֵהוּ חֲלוֹם וַיֹּאמֶר הִנֵּה ׀ חֲלוֹם חָלַמְתִּי ל
וְהִנֵּה צְלוֹל[a] לֶחֶם שְׂעֹרִים מִתְהַפֵּךְ בְּמַחֲנֵה מִדְיָן וַיָּבֹא עַד־הָאֹהֶל צל׳ ול בליש . ב[12]
14 וַיַּכֵּהוּ וַיִּפֹּל[b] וַיְהַפְּכֵהוּ לְמַעְלָה [c]וְנָפַל הָאֹהֶל[c]׃ 14 וַיַּעַן רֵעֵהוּ וַיֹּאמֶר ל
אֵין זֹאת בִּלְתִּי אִם־חֶרֶב גִּדְעוֹן בֶּן־יוֹאָשׁ אִישׁ יִשְׂרְאֵאל נָתַן ׀ הָאֱלֹהִים[a] ב
15 בְּיָדוֹ אֶת־מִדְיָן וְאֶת־כָּל־הַמַּחֲנֶה׃ פ 15 וַיְהִי ׀ כִּשְׁמֹעַ גִּדְעוֹן אֶת־ ב
מִסְפַּר הַחֲלוֹם וְאֶת־שִׁבְרוֹ וַיִּשְׁתַּחוּ[a] וַיָּשָׁב אֶל־מַחֲנֵה יִשְׂרָאֵל וַיֹּאמֶר ב[13]
16 קוּמוּ כִּי־נָתַן יְהוָה בְּיֶדְכֶם[b] אֶת־מַחֲנֵה מִדְיָן׃ 16 וַיַּחַץ אֶת־שְׁלֹשׁ־ ל[14]
מֵאוֹת הָאִישׁ שְׁלֹשָׁה רָאשִׁים וַיִּתֵּן שׁוֹפָרוֹת בְּיַד־כֻּלָּם ׀ וְכַדֵּים רֵקִים ל
17 וְלַפִּדִים בְּתוֹךְ הַכַּדִּים׃ 17 וַיֹּאמֶר אֲלֵיהֶם מִמֶּנִּי תִרְאוּ וְכֵן ׀ תַּעֲשׂוּ נז׳ וכל תלים דכות׳ ב מ יא . ב[15]
וְהִנֵּה ׀ אָנֹכִי בָּא בִּקְצֵה הַמַּחֲנֶה וְהָיָה כַּאֲשֶׁר־אֶעֱשֶׂה כֵּן תַּעֲשׂוּן׃ ה[16] . יד[17]
18 וְתָקַעְתִּי בַּשּׁוֹפָר אֲנֹכִי וְכָל־אֲשֶׁר אִתִּי וּתְקַעְתֶּם בַּשּׁוֹפָרוֹת גַּם־אַתֶּם
19 סָבִיבוֹת ׀ כָּל־הַמַּחֲנֶה וַאֲמַרְתֶּם[a] לַיהוָה וּלְגִדְעוֹן׃ פ 19 וַיָּבֹא ל . ג
גִּדְעוֹן וּמֵאָה־אִישׁ[a] אֲשֶׁר־אִתּוֹ בִּקְצֵה הַמַּחֲנֶה ר֯אשׁ הָאַשְׁמֹרֶת
הַתִּיכוֹנָה אַךְ הֲקֵם הֵקִימוּ אֶת־הַשֹּׁמְרִים [b]וַיִּתְקְעוּ בַּשּׁוֹפָרוֹת וְנָפֹוץ ב מל . ה . ל ומל[18]
20 הַכַּדִּים אֲשֶׁר בְּיָדָם[b]׃ 20 וַיִּתְקְעוּ שְׁלֹשֶׁת הָרָאשִׁים בַּשּׁוֹפָרוֹת וַיְשַׁבְּרוּ ב
הַכַּדִּים וַיַּחֲזִיקוּ בְיַד־שְׂמֹאוֹלָם בַּלַּפִּדִים וּבְיַד־יְמִינָם [a]הַשּׁוֹפָרוֹת ו . ל ומל
21 לִתְקֹעַ[a] וַיִּקְרְאוּ חֶרֶב[b] לַיהוָה וּלְגִדְעוֹן׃ 21 וַיַּעַמְדוּ אִישׁ תַּחְתָּיו ל . ג
22 סָבִיב לַמַּחֲנֶה וַיָּ֯רָץ[a] כָּל־הַמַּחֲנֶה[b] וַיָּרִיעוּ וַיָּנֻסוּ[c]׃ 22 וַיִּתְקְעוּ שְׁלֹשׁ־ ל . ד מל . ויגנסו[19] ק
מֵאוֹת[a] הַשּׁוֹפָרוֹת וַיָּשֶׂם יְהוָה אֶת חֶרֶב אִישׁ בִּרְעֵהוּ וּבְכָל־[b]הַמַּחֲנֶה פד . ל
וַיָּנָס[c] הַמַּחֲנֶה עַד־בֵּית הַשִּׁטָּה צְרֵרָתָה[d] עַד שְׂפַת־אָבֵל מְחוֹלָה עַל־[e] ל . ל[20]
23 טַבָּת׃ 23 וַיִּצָּעֵק[a] אִישׁ־יִשְׂרָאֵל מִנַּפְתָּלִי[b] וּמִן־אָשֵׁר וּמִן־ ׀ כָּל־מְנַשֶּׁה ל . ג . ב וכל לשון ארמי דכות
24 וַיִּרְדְּפוּ אַחֲרֵי מִדְיָן׃ 24 וּמַלְאָכִים שָׁלַח גִּדְעוֹן ׀ בְּכָל־הַר אֶפְרַיִם ה כת כן וכל לשון אכילה דכות׳[21]
לֵאמֹר רְדוּ לִקְרַאת מִדְיָן וְלִכְדוּ לָהֶם אֶת־הַמַּיִם עַד בֵּית בָּרָה

[12] Mm 1437. [13] Gn 44,2. [14] Mm 237. [15] Mm 1438. [16] Mm 1377. [17] Mm 393. [18] Mp sub loco. [19] Mm 832. [20] וחד בין סכות ובין צרדתה 2 Ch 4,17. [21] Mm 3680.

13 [a] ℭ mlt Mss ut Q ‖ [b] > 𝔊*, frt dl ‖ [c–c] > 𝔊[R], prb add ‖ **14** [a] 𝔊[AL] *κύριος* ‖ **15** [a] 𝔊 + *κυρίῳ (κύριον)* ‖ [b] 𝔊* suff 1 pl ‖ **18** [a] pc Mss 𝔊[RIIIC]𝔖𝔗 + חֶרֶב, frt ex 20 cf 20[b] ‖ **19** [a] prp הָאִישׁ cf 8,14 ‖ [b–b] 𝔊[II] (suff) sg, l ויתקע בשופר ונ׳ הכד א׳ בידו cf 20a ‖ **20** [a–a] prp הַחֶרֶב cf [b] ‖ [b] prb dl ‖ **21** [a] prp וַיִּקַּח ‖ [b] ℭ (Ms pr) העם ‖ [c] Vrs ut Q, l ‖ **22** [a] l frt הַמ׳ cf 𝔊[RIII] ‖ [b] 𝔊*𝔖𝔙 om cop, dl ‖ [c] pc Mss 𝔖 + כל ‖ [d] nonn Mss צרדתה cf 1 R 11,26 ‖ [e] pc Mss Seb עד ‖ **23** [a] 𝔊 *ἐβόησεν* = וַיִּצְעַק, l וזו ‖ [b] nonn Mss מִן־נ׳.

ב.ג וְאֶת[a]־הַיַּרְדֵּן וַיַּצְּעֻק[b] כָּל־אִישׁ אֶפְרַיִם וַיִּלְכְּדוּ אֶת־הַמַּיִם עַד בֵּית
ה כת כן וכל לשון אכילה דכות[22] ב.ב בָּרָה וְאֶת־הַיַּרְדֵּן׃ 25 וַיִּלְכְּדוּ שְׁנֵי־שָׂרֵי מִדְיָן אֶת־עֹרֵב וְאֶת־זְאֵב 25
ד מל.ד מל וַיַּהַרְגוּ אֶת־עוֹרֵב בְּצוּר־עוֹרֵב וְאֶת־זְאֵב הָרְגוּ בְּיֶקֶב־זְאֵב וַיִּרְדְּפוּ
ז[23] אֶל[a]־מִדְיָן וְרֹאשׁ־עֹרֵב וְזְאֵב הֵבִיאוּ אֶל־גִּדְעוֹן מֵעֵבֶר לַיַּרְדֵּן׃
8 1 וַיֹּאמְרוּ[a] אֵלָיו אִישׁ אֶפְרַיִם מָה־הַדָּבָר הַזֶּה עָשִׂיתָ לָּנוּ לְבִלְתִּי
ל.ל ומל.ד קָרְאֹתְךָ[b] לָּנוּ כִּי הָלַכְתָּ לְהִלָּחֶם בְּמִדְיָן וַיָּרִיבוּן אִתּוֹ בְּחָזְקָה׃ 2 וַיֹּאמֶר 2
ל כת כן אֲלֵיהֶם מֶה־עָשִׂיתִי עַתָּה כָּכֶם[a] הֲלוֹא טוֹב עֹלְלוֹת אֶפְרַיִם מִבְצִיר[b]
2a אֲבִיעֶזֶר׃ 3 בְּיֶדְכֶם נָתַן אֱלֹהִים[a] אֶת־שָׂרֵי מִדְיָן אֶת־עֹרֵב וְאֶת־זְאֵב ס
ג.ג מל[3] וּמַה־יָּכֹלְתִּי עֲשׂוֹת כָּכֶם[b] אָז רָפְתָה רוּחָם מֵעָלָיו בְּדַבְּרוֹ[c] הַדָּבָר הַזֶּה׃
ד[4] 4 וַיָּבֹא גִדְעוֹן הַיַּרְדֵּנָה עֹבֵר[a] הוּא וּשְׁלֹשׁ־מֵאוֹת הָאִישׁ אֲשֶׁר אִתּוֹ
ג עֲיֵפִים וְרֹדְפִים[b]׃ 5 וַיֹּאמֶר לְאַנְשֵׁי סֻכּוֹת תְּנוּ־נָא כִכְּרוֹת לֶחֶם לָעָם
ג.ה.ז אֲשֶׁר בְּרַגְלָי כִּי־עֲיֵפִים הֵם וְאָנֹכִי רֹדֵף אַחֲרֵי זֶבַח וְצַלְמֻנָּע מַלְכֵי
יב סביר.ב.ה.ז.ז מִדְיָן׃ 6 וַיֹּאמְרוּ[a] שָׂרֵי סֻכּוֹת הֲכַף זֶבַח וְצַלְמֻנָּע עַתָּה בְיָדֶךָ[b] כִּי־נִתֵּן
ל.ג לְצְבָאֶךָ לָחֶם׃ 7 וַיֹּאמֶר גִּדְעוֹן לָכֵן בְּתֵת יְהוָה אֶת־זֶבַח וְאֶת־צַלְמֻנָּע
ל.ל.ב בְּיָדִי וְדַשְׁתִּי אֶת־בְּשַׂרְכֶם[a] אֶת־קוֹצֵי[b] הַמִּדְבָּר וְאֶת־הַבְּרָקָנִים[a]׃
ת.ת 8 וַיַּעַל מִשָּׁם פְּנוּאֵל וַיְדַבֵּר אֲלֵיהֶם כָּזֹאת וַיַּעֲנוּ אוֹתוֹ אַנְשֵׁי פְנוּאֵל
ח כַּאֲשֶׁר עָנוּ אַנְשֵׁי סֻכּוֹת׃ 9 וַיֹּאמֶר גַּם־לְאַנְשֵׁי פְנוּאֵל לֵאמֹר בְּשׁוּבִי
ל.ל.ז בְשָׁלוֹם אֶתֹּץ אֶת־הַמִּגְדָּל הַזֶּה׃ פ 10 וְזֶבַח וְצַלְמֻנָּע בַּקַּרְקֹר
ל.ל וּמַחֲנֵיהֶם עִמָּם כַּחֲמֵשֶׁת עָשָׂר אֶלֶף כָּל הַנִּוֹתָרִים מִכֹּל מַחֲנֵה בְנֵי־
קֶדֶם וְהַנֹּפְלִים מֵאָה וְעֶשְׂרִים אֶלֶף אִישׁ שֹׁלֵף חָרֶב׃ 11 וַיַּעַל גִּדְעוֹן
ל.ל.ב דֶּרֶךְ הַשָּׁכְנֵי[a] בָּאָהֳלִים מִקֶּדֶם לְנֹבַח וְיָגְבְּהָה[b] וַיַּךְ אֶת־הַמַּחֲנֶה
ז וְהַמַּחֲנֶה הָיָה בֶּטַח[c]׃ 12 וַיָּנוּסוּ[a] זֶבַח וְצַלְמֻנָּע וַיִּרְדֹּף אַחֲרֵיהֶם וַיִּלְכֹּד
ג.ל אֶת־שְׁנֵי | מַלְכֵי מִדְיָן אֶת־זֶבַח וְאֶת־צַלְמֻנָּע וְכָל־הַמַּחֲנֶה הֶחֱרִיד[b]׃

[22]Mm 3680. [23]Mm 1554. Cp 8 [1]Mm 1439. [2]Mp sub loco. [3]Mm 213. [4]Mm 2734. [5]Mm 1440. [6]Mm 1441. [7]Mm 1442. [8]Mm 1443. [9]Mm 2664.

24 [a] l עַל cf 𝔖 ‖ [b] cf 23[a] ‖ **25** [a] l את cf 𝔊𝔖𝔙 ‖ **Cp 8,1** [a] $\mathfrak{G}^{AO}\mathfrak{L}$ sg ‖ [b] mlt Mss קרֹאת, 2 Mss קרא ‖ **2** [a] mlt Mss בָּכֶם ‖ [b] Ms 𝔅 מִבְּ ‖ **3** [a] pc Mss 𝔊𝔙 יהוה ‖ [b] cf 2[a] ‖ [c] K^{Or} כְּדִ׳ ‖ **4** [a] 𝔊(𝔖𝔙) *καὶ διέβη*, l frt וַיַּעַבְרֵהוּ ‖ [b] 𝔊* *καὶ πεινῶντες* = וּרְעֵבִים ‖ **6** [a] l c pc Mss Seb Vrs רוּ־ ‖ [b] pc Mss 𝔖𝔄 בידיך ‖ **7** [a–a] l וּבְרִ׳ ... בְּקוֹצֵי cf 𝔊 ‖ **11** [a] prp שֹׁכְנֵי ‖ [b] sic L (etiam Nu 32,35), omnes al Mss Edd וְ׳בְּ– ‖ [c] pc Mss 𝔊 בְּטַח ‖ **12** [a] sic L nonn Mss, mlt Mss Edd 𝔅𝔄 וינסו ‖ [b] $\mathfrak{G}^{A}$ *ἐξέτριψεν* Josephus Ant *διέφθειρε*, prp הִכְחִיד.

13 וַיָּ֣שָׁב גִּדְעוֹן֮ בֶּן־יוֹאָשׁ֒ מִן־הַמִּלְחָמָ֔ה [a]מִלְמַעֲלַ֖ת הֶחָרֶֽס׃ [a] 14 וַיִּלְכֹּד־ ל.ל
נַ֣עַר מֵאַנְשֵׁ֣י סֻכּ֑וֹת [a]וַיִּשְׁאָ֣לֵהוּ֮ וַיִּכְתֹּ֣ב אֵלָיו֒ אֶת־שָׂרֵ֤י סֻכּוֹת֙ וְאֶת־זִקְנֶ֔יהָ ג.ל
שִׁבְעִ֥ים וְשִׁבְעָ֖ה אִֽישׁ׃ 15 וַיָּבֹ֣א אֶל־אַנְשֵׁ֑י [a]סֻכּ֗וֹת וַיֹּ֙אמֶר֙ הִנֵּ֣ה זֶבַח֮ [10]ה
וְצַלְמֻנָּע֒ אֲשֶׁ֣ר חֵרַפְתֶּ֣ם אוֹתִי֮ לֵאמֹר֒ הֲכַ֤ף זֶ֙בַח֙ וְצַלְמֻנָּ֔ע עַתָּ֖ה בְּיָדֶ֑ךָ ז.ב.ה.ז
כִּ֥י נִתֵּ֛ן לַאֲנָשֶׁ֥יךָ הַיְעֻפִ֖ים לֶ֑חֶם׃ 16 וַיִּקַּ֞ח אֶת־זִקְנֵ֣י הָעִ֗יר וְאֶת־[11]קוֹצֵי֙ 11 ל.יח פסוק
הַמִּדְבָּ֔ר וְאֶת־הַבְּרֹקָנִ֖ים וַיַּ֣דַע [a]בָּהֶ֑ם אֶת אַנְשֵׁ֖י סֻכּֽוֹת׃ 17 וְאֶת־מִגְדַּ֥ל 12 את ואת את. ל
פְּנוּאֵ֖ל נָתַ֣ץ וַיַּהַרֹ֑ג אֶת־אַנְשֵׁ֖י הָעִֽיר׃ 18 וַיֹּ֣אמֶר אֶל־זֶ֔בַח וְאֵ֖ל־צַלְמֻנָּ֑ע ב.ל.ל
אֵיפֹ֣ה הָאֲנָשִׁ֗ים אֲשֶׁ֤ר הַרַגְתֶּם֙ בְּתָבֹ֔ור וַיֹּאמְרוּ֙ כָּמֹ֣וךָ כְמוֹתָ֔ם אֶחָ֖ד [a] ח.ל
כְּתֹ֣אַר בְּנֵ֣י הַמֶּ֑לֶךְ׃ 19 וַיֹּאמֶ֕ר אַחַ֥י בְּנֵי־אִמִּ֖י הֵ֣ם חַי־יְהוָ֑ה [13]לוּ הַחֲיִתֶ֣ם כ״ף. 13 כת ח. ג ומל
אוֹתָ֔ם לֹ֥א הָרַגְתִּי אֶתְכֶ֖ם׃ 20 וַיֹּ֣אמֶר לְיֶ֣תֶר בְּכֹורֹ֔ו קוּם֙ הָרֹ֣ג אוֹתָ֔ם ל. צא יט מנה ר״פ. 14 כת ל
וְלֹא־שָׁלַ֥ף הַנַּ֛עַר חַרְבּ֖וֹ כִּ֣י יָרֵ֑א כִּ֥י עֹודֶ֖נּוּ נָֽעַר׃ 21 וַיֹּ֣אמֶר זֶ֔בַח ג מל
וְצַלְמֻנָּ֖ע קוּם־אַתָּ֣ה וּפְגַע־בָּ֑נוּ כִּ֥י כְאִ֖ישׁ גְּבוּרָתֹ֑ו [a]וַיָּ֣קָם גִּדְעֹ֔ון וַיַּהַרֹ֖ג ה
אֶת־זֶ֥בַח וְאֶת־צַלְמֻנָּ֖ע וַיִּקַּ֣ח אֶת־הַשַּׂהֲרֹנִ֑ים אֲשֶׁ֖ר בְּצַוְּארֵ֥י גְמַלֵּיהֶֽם׃ [15]י.ל.ל
22 וַיֹּ֤אמְרוּ֙ [a]אִ֣ישׁ יִשְׂרָאֵ֔ל אֶל־גִּדְעֹ֖ון מְשָׁל־בָּ֣נוּ גַּם־אַתָּ֑ה גַּם־בִּנְךָ֖ ל.יב פסוק גם גם
גַּ֥ם בֶּן־בִּנְךָ֛ כִּי֩ הֹושַׁעְתָּ֨נוּ מִיַּ֥ד מִדְיָֽן׃ 23 וַיֹּ֤אמֶר אֲלֵהֶם֙ גִּדְעֹ֔ון לֹא־ ב. כט [17]ח בנביא
אֶמְשָׁל֥ אֲנִ֛י בָּכֶ֖ם וְלֹא־יִמְשֹׁ֣ל בְּנִ֑י בָּכֶ֖ם יְהוָ֥ה יִמְשֹׁ֖ל בָּכֶֽם׃ 24 וַיֹּ֣אמֶר [18]ל מנה בסיפ
אֲלֵהֶ֗ם גִּדְעֹון֮ אֶשְׁאֲלָ֣ה מִכֶּם֒ שְׁאֵלָ֔ה וּתְנ֥וּ־לִ֖י אִ֣ישׁ נֶ֣זֶם שְׁלָלֹ֑ו כִּֽי־ כט [17]ח בנביא
נִזְמֵ֥י זָהָ֛ב לָהֶ֖ם כִּ֥י יִשְׁמְעֵאלִ֖ים הֵֽם׃ 25 וַיֹּאמְרוּ֙ נָתֹ֣ון נִתֵּ֔ן וַיִּפְרְשׂ֥וּ [18]ל מנה בסיפ
שִׂמְלָ֖ה וַיַּשְׁלִ֣יכוּ שָׁ֑מָּה אִ֖ישׁ נֶ֣זֶם שְׁלָלֹֽו׃ 26 וַיְהִ֗י מִשְׁקַל֙ נִזְמֵ֣י [a] יב ס״פ. ז מל בלישׁ. 11
הַזָּהָ֔ב אֲשֶׁ֥ר שָׁאָ֖ל אֶלֶף֙ וּשְׁבַ֣ע־מֵאֹ֔ות זָהָ֑ב לְבַ֗ד מִן־הַשַּׂהֲרֹנִים֙ 21 ו. 22 ו מל וכל כתיב
וְהַנְּטִפֹ֔ות וּבִגְדֵ֖י הָאַרְגָּמָ֑ן שֶׁ֣עַל֙ מַלְכֵ֣י מִדְיָ֔ן וּלְבַ֖ד מִן־הָעֲנָקֹ֥ות אֲשֶׁ֛ר דכות ב מ א
בְּצַוְּארֵ֥י גְמַלֵּיהֶֽם׃ 27 וַיַּ֤עַשׂ אֹותֹו֙ גִּדְעֹ֔ון לְאֵפֹ֖וד וַיַּצֵּ֣ג אֹותֹ֑ו בְּעִירֹ֗ו ג קמ ב. ג. ב
בְּעָפְרָ֔ה וַיִּזְנֶ֨ה כָל־יִשְׂרָאֵ֥ל אַחֲרָ֛יו שָׁ֖ם וַיְהִ֣י לְגִדְעֹ֑ון וּלְבֵיתֹ֖ו לְמֹוקֵֽשׁ׃ ב [24]ב. ל. ל
28 וַיִּכָּנַ֥ע מִדְיָ֛ן לִפְנֵ֖י בְּנֵ֣י יִשְׂרָאֵ֑ל וְלֹא־[25]יָסְפ֥וּ לָשֵׂ֖את רֹאשָׁ֣ם וַתִּשְׁקֹ֔ט ל [25]ב
ג. ד [26]כד

[10] Mp sub loco. [11] Mm 1442. [12] Mm 1443. [13] Mm 1750. [14] Mm 3427. [15] Mm 1444. [16] Mm 281. [17] Mm 1954. [18] Mm 1508. [19] Mm 666. [20] Mm 294. [21] Mm 1213. [22] Mm 415. [23] Mm 1445. [24] Mm 2216. [25] Gn 30,38. [26] Mm 1716.

13 [a—a] prb crrp, 𝔊* *ἀπὸ ἀναβάσεως Αρες* = מִמַּ֫עֲלֵה חָ֫רֶס ‖ **14** [a] huc tr ‖ **15** [a] 𝔊 *τοὺς ἄρχοντας* = שָׂרֵי ‖ **16** [a] l וַיֵּדַע cf 𝔊𝔖𝔙 et 7 (𝔊* pro 16 *καὶ ἔλαβεν τοὺς ἄρχοντας τῆς πόλεως καὶ κατέξανεν αὐτοὺς ἐν ταῖς ἀκάνθαις τῆς ἐρήμου καὶ ταῖς βαρακηνιμ*?) ‖ **18** [a] 𝔗(𝔙) *hd mnhwn* (= אחד אחד?); > Ms $\mathfrak{G}^{R}\theta'\Sigma$ ‖ **21** [a] $\mathfrak{G}^{BC}$ suff 2sg ‖ **22** [a] pc Mss Seb $\mathfrak{G}^{AOL}$ ר֫ ‖ **25** [a] 𝔊 sg.

29 הָאָרֶץ אַרְבָּעִים שָׁנָה בִּימֵי[a] גִדְעוֹן׃ פ 29 וַיֵּלֶךְ יְרֻבַּעַל בֶּן־
ג 30 יוֹאָשׁ וַיֵּשֶׁב בְּבֵיתוֹ׃ 30 וּלְגִדְעוֹן הָיוּ שִׁבְעִים בָּנִים יֹצְאֵי יֶרֶךְ כִּי־
ב ר״פ[27] 31 נָשִׁים רַבּוֹת הָיוּ לוֹ׃ 31 וּפִילַגְשׁוֹ אֲשֶׁר בִּשְׁכֶם יָלְדָה־לּוֹ גַם־הִיא
פד . ל . כל ליש כת כן . ד[28] 32 בֶּן וַיָּשֶׂם אֶת־שְׁמוֹ אֲבִימֶלֶךְ׃ 32 וַיָּמָת ׀ גִּדְעוֹן בֶּן־יוֹאָשׁ בְּשֵׂיבָה ׀
ג טוֹבָה וַיִּקָּבֵר בְּקֶבֶר יוֹאָשׁ אָבִיו בְּעָפְרָה[a] אֲבִי ׀ הָעֶזְרִי׃ פ
ו מל בנביא 33 33 וַיְהִי כַּאֲשֶׁר מֵת גִּדְעוֹן וַיָּשׁוּבוּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל וַיִּזְנוּ אַחֲרֵי הַבְּעָלִים
לה . ג[29] 34 וַיָּשִׂימוּ לָהֶם בַּעַל בְּרִית לֵאלֹהִים׃ 34 וְלֹא ׀ זָכְרוּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת־
ב בליש . ח[30] 35 יְהוָה אֱלֹהֵיהֶם הַמַּצִּיל אוֹתָם מִיַּד ׀ כָּל־אוֹיְבֵיהֶם מִסָּבִיב׃ 35 וְלֹא ׀
עָשׂוּ חֶסֶד עִם־בֵּית יְרֻבַּעַל גִּדְעוֹן כְּכָל־הַטּוֹבָה אֲשֶׁר עָשָׂה[a] עִם־
יִשְׂרָאֵל[a]׃ פ

ו 9 1 וַיֵּלֶךְ אֲבִימֶלֶךְ בֶּן־יְרֻבַּעַל שְׁכֶמָה אֶל־אֲחֵי אִמּוֹ וַיְדַבֵּר 9
ג בסיפ[2] . ב[3] . לז 2 אֲלֵיהֶם וְאֶל־כָּל־מִשְׁפַּחַת בֵּית־אֲבִי אִמּוֹ לֵאמֹר׃ 2 דַּבְּרוּ־נָא בְּאָזְנֵי
ל כָּל־בַּעֲלֵי שְׁכֶם ׀ מַה־טּוֹב לָכֶם ׀ הַמֹּשֵׁל בָּכֶם שִׁבְעִים אִישׁ ׀ כֹּל בְּנֵי
ל יְרֻבַּעַל אִם־מֹשֵׁל בָּכֶם אִישׁ אֶחָד וּזְכַרְתֶּם כִּי־עַצְמְכֶם[a] ׀ וּבְשַׂרְכֶם
לז . כה[4] אָנִי׃ 3 וַיְדַבְּרוּ אֲחֵי־אִמּוֹ עָלָיו[a] בְּאָזְנֵי כָּל־בַּעֲלֵי שְׁכֶם אֵת ׀ כָּל־ 3
ל הַדְּבָרִים ׀ הָאֵלֶּה וַיֵּט לִבָּם אַחֲרֵי אֲבִימֶלֶךְ כִּי אָמְרוּ אָחִינוּ הוּא׃
4 4 וַיִּתְּנוּ־לוֹ שִׁבְעִים כֶּסֶף מִבֵּית בַּעַל בְּרִית וַיִּשְׂכֹּר ׀ בָּהֶם אֲבִימֶלֶךְ
ל . ל 5 אֲנָשִׁים רֵיקִים וּפַחָזִים וַיֵּלְכוּ אַחֲרָיו׃ 5 וַיָּבֹא בֵית־אָבִיו עָפְרָתָה
יג . יג[5] וַיַּהַרְגוּ אֶת־אֶחָיו בְּנֵי־יְרֻבַּעַל שִׁבְעִים אִישׁ עַל־אֶבֶן אַחַת וַיִּוָּתֵר יוֹתָם
6 בֶּן־יְרֻבַּעַל הַקָּטֹן כִּי נֶחְבָּא׃ ס 6 וַיֵּאָסְפוּ כָּל־בַּעֲלֵי שְׁכֶם וְכָל־
לט וכל משיחה מצרים אשור ישראל רכות[8] . ה חס בליש בנביא[7] . ג[8] בֵּית מִלּוֹא וַיֵּלְכוּ וַיַּמְלִיכוּ אֶת־אֲבִימֶלֶךְ לְמֶלֶךְ עִם־אֵלוֹן[a] מֻצָּב[b]
לה[9] אֲשֶׁר בִּשְׁכֶם׃ 7 וַיַּגִּדוּ לְיוֹתָם וַיֵּלֶךְ וַיַּעֲמֹד בְּרֹאשׁ הַר־גְּרִזִים וַיִּשָּׂא ס[4]
כב[10] וכל ד״ה ועזרא דכות ב מ ה חס בליש קוֹלוֹ וַיִּקְרָא ׀ וַיֹּאמֶר ׀ לָהֶם
ג[11] שִׁמְעוּ אֵלַי בַּעֲלֵי שְׁכֶם ׀ וְיִשְׁמַע אֲלֵיכֶם אֱלֹהִים׃
8 הָלוֹךְ הָלְכוּ הָעֵצִים ׀ לִמְשֹׁחַ עֲלֵיהֶם מֶלֶךְ

[27] Mm 156. [28] Mm 178. [29] Mm 1446. [30] Mm 2512. Cp 9 [1] Mm 274. [2] Mm 1398. [3] Mm 3361. [4] Mp sub loco. [5] Mm 1447. [6] Mm 958. [7] Mm 1448. [8] Mm 1449. [9] Mm 2840. [10] Mm 11. [11] Mm 1450.

28 [a] prp כִּימֵי vel כָּל־יְמֵי ‖ **32** [a] prb l c Ms רַת– cf 6,24 ‖ **35** [a–a] nonn Mss ע לִי׳ ‖ **Cp 9,2** [a] sic L, mlt Mss Edd מִ– ‖ **3** [a] 𝔔 אליו ‖ **6** [a] 𝔊[BC] + *τῇ εὑρετῇ* = הַנִּמְצָא ‖ [b] 𝔊 *τῆς στάσεως*; prb l הַמַּצָּבָה.

וַיֹּאמְרוּ לַזַּיִת מָלְכָה[a] עָלֵינוּ׃ מלכה ק

9 וַיֹּאמֶר[a] לָהֶם הַזַּיִת כב[12] וכל ר״ה ועזרא דכות׳ ב מ ה חס בליש
הֶחָדַלְתִּי אֶת־דְּשְׁנִי אֲשֶׁר־בִּי[b] יְכַבְּדוּ אֱלֹהִים וַאֲנָשִׁים ל. ל.[13]
וְהָלַכְתִּי לָנוּעַ עַל־הָעֵצִים׃ ד

10 וַיֹּאמְרוּ הָעֵצִים לַתְּאֵנָה לְכִי־אַתְּ מָלְכִי עָלֵינוּ׃ ב

11 וַתֹּאמֶר לָהֶם הַתְּאֵנָה
הֶחָדַלְתִּי אֶת־מָתְקִי וְאֶת־תְּנוּבָתִי הַטּוֹבָה ל
וְהָלַכְתִּי לָנוּעַ עַל־הָעֵצִים׃ ד

12 וַיֹּאמְרוּ הָעֵצִים לַגֶּפֶן לְכִי־אַתְּ מָלְכִי[a] עָלֵינוּ׃ ל. מלכי חד מן ב בליש ק

13 וַתֹּאמֶר לָהֶם הַגֶּפֶן
הֶחָדַלְתִּי אֶת־תִּירוֹשִׁי הַמְשַׂמֵּחַ אֱלֹהִים וַאֲנָשִׁים ל.[14]
וְהָלַכְתִּי לָנוּעַ עַל־הָעֵצִים׃ ד

14 וַיֹּאמְרוּ כָל־הָעֵצִים אֶל־הָאָטָד לֵךְ אַתָּה מָלְכָה־עָלֵינוּ׃ ל

15 וַיֹּאמֶר הָאָטָד אֶל־הָעֵצִים
אִם בֶּאֱמֶת אַתֶּם מְשָׁחִים אֹתִי לְמֶלֶךְ עֲלֵיכֶם ב[14] חס ול בסיפ
בֹּאוּ חֲסוּ בְצִלִּי וְאִם־אַיִן תֵּצֵא אֵשׁ[a] מִן־הָאָטָד[a]
וְתֹאכַל אֶת־אַרְזֵי הַלְּבָנוֹן׃ ו רפ[15]

16 וְעַתָּה אִם־בֶּאֱמֶת וּבְתָמִים עֲשִׂיתֶם וַתַּמְלִיכוּ אֶת־אֲבִימֶלֶךְ
וְאִם־טוֹבָה עֲשִׂיתֶם עִם־יְרֻבַּעַל וְעִם־בֵּיתוֹ וְאִם־כִּגְמוּל יָדָיו עֲשִׂיתֶם ל. ב
17 לוֹ׃ אֲשֶׁר־נִלְחַם אָבִי עֲלֵיכֶם וַיַּשְׁלֵךְ אֶת־נַפְשׁוֹ מִנֶּגֶד[a] וַיַּצֵּל אֶתְכֶם יב[16]
18 מִיַּד מִדְיָן׃ וְאַתֶּם קַמְתֶּם עַל־בֵּית אָבִי הַיּוֹם וַתַּהַרְגוּ אֶת־בָּנָיו ד בטע[17]. זג[18] וכל מלכים ישעיה וירמיה דכות׳ ב מ א
שִׁבְעִים אִישׁ עַל־אֶבֶן אֶחָת וַתַּמְלִיכוּ אֶת־אֲבִימֶלֶךְ בֶּן־אֲמָתוֹ עַל־ ו. ל
19 בַּעֲלֵי שְׁכֶם כִּי אֲחִיכֶם הוּא׃ וְאִם־בֶּאֱמֶת וּבְתָמִים עֲשִׂיתֶם עִם־ ג ר״פ בסיפ
יְרֻבַּעַל וְעִם־בֵּיתוֹ הַיּוֹם הַזֶּה שִׂמְחוּ בַּאֲבִימֶלֶךְ וְיִשְׂמַח גַּם־הוּא בָּכֶם׃ ל
20 וְאִם־אַיִן תֵּצֵא אֵשׁ מֵאֲבִימֶלֶךְ וְתֹאכַל אֶת־בַּעֲלֵי שְׁכֶם וְאֶת־ ג ר״פ בסיפ. ו רפ[15]
בֵּית מִלּוֹא וְתֵצֵא אֵשׁ מִבַּעֲלֵי שְׁכֶם וּמִבֵּית מִלּוֹא וְתֹאכַל אֶת־ ו רפ[15]

[12] Mm 11. [13] Mm 2882. [14] Mm 1238 s. [15] Mm 3171. [16] Mm 1748. [17] Mm 1451. [18] Mm 324.

8 [a] mlt Mss ut Q, Ms מולכה, K מְלוֹכָה ‖ **9** [a] pc Mss וַתֹּא ‖ [b] l בּוֹ cf $\mathfrak{G}^{B}$ ‖ **12** [a] mlt Mss ut Q, K מְלוֹכִי ‖ **15** [a–a] $\mathfrak{G}^{BC}$ *ἀπ' ἐμοῦ* = מִמֶּנִּי ‖ **17** [a] l דּוֹ־ (1 hpgr).

ד[19] אֲבִימֶלֶךְ׃ 21 וַיָּנָס יוֹתָם וַיִּבְרַח וַיֵּלֶךְ בְּאֵרָה וַיֵּשֶׁב שָׁם מִפְּנֵי אֲבִימֶלֶךְ׃ 21
ג כת ש. ל אֲחִיו׃ פ 22 וַיָּשַׂר[ז] אֲבִימֶלֶךְ עַל־יִשְׂרָאֵל שָׁלֹשׁ שָׁנִים׃ 23 וַיִּשְׁלַח[ס] 22 23
ב אֱלֹהִים רוּחַ רָעָה בֵּין אֲבִימֶלֶךְ וּבֵין בַּעֲלֵי שְׁכֶם וַיִּבְגְּדוּ בַעֲלֵי־שְׁכֶם
ל בַּאֲבִימֶלֶךְ׃ 24 לָבוֹא[a] חֲמַס שִׁבְעִים בְּנֵי־יְרֻבַּעַל וְדָמָם לָשׂוּם עַל־[ס] 24
ד. ד[20] אֲבִימֶלֶךְ אֲחִיהֶם אֲשֶׁר הָרַג אוֹתָם וְעַל בַּעֲלֵי שְׁכֶם אֲשֶׁר־חִזְּקוּ
לה אֶת־יָדָיו לַהֲרֹג אֶת־אֶחָיו׃ 25 וַיָּשִׂימוּ לוֹ בַּעֲלֵי שְׁכֶם מְאָרְבִים עַל 25
עה. ה. כד[21] רָאשֵׁי[ס] הֶהָרִים וַיִּגְזְלוּ אֵת כָּל־אֲשֶׁר־יַעֲבֹר עֲלֵיהֶם בַּדָּרֶךְ וַיֻּגַּד[a]
ל לַאֲבִימֶלֶךְ׃ פ 26 וַיָּבֹא[a] גַּעַל[a] בֶּן־עֶבֶד[b] וְאֶחָיו וַיַּעַבְרוּ[c] בִּשְׁכֶם 26
ל וַיִּבְטְחוּ־בוֹ בַּעֲלֵי שְׁכֶם׃ 27 וַיֵּצְאוּ הַשָּׂדֶה וַיִּבְצְרוּ אֶת־כַּרְמֵיהֶם 27
ל. ב ומל[22] וַיִּדְרֹכוּ וַיַּעֲשׂוּ הִלּוּלִים וַיָּבֹאוּ[a] בֵּית אֱלֹהֵיהֶם וַיֹּאכְלוּ וַיִּשְׁתּוּ וַיְקַלְלוּ
אֶת־אֲבִימֶלֶךְ׃ 28 וַיֹּאמֶר | גַּעַל[a] בֶּן־עֶבֶד[b] מִי־אֲבִימֶלֶךְ וּמִי־[c] שְׁכֶם 28
ל. ל כִּי נַעַבְדֶנּוּ הֲלֹא בֶן־יְרֻבַּעַל וּזְבֻל פְּקִידָו עִבְדוּ[d] אֶת־אַנְשֵׁי חֲמוֹר
ל[24] ב. 23 אֲבִי שְׁכֶם וּמַדּוּעַ נַעַבְדֶנּוּ אֲנָחְנוּ׃ 29 וּמִי[ס] יִתֵּן אֶת־הָעָם הַזֶּה בְּיָדִי 29
ג. ל. ל וְאָסִירָה אֶת־אֲבִימֶלֶךְ וַיֹּאמֶר[a] לַאֲבִימֶלֶךְ רַבֶּה[b] צְבָאֶךָ וְצֵא׃
30 וַיִּשְׁמַע זְבֻל שַׂר־הָעִיר אֶת־דִּבְרֵי גַּעַל[a] בֶּן־עֶבֶד[b] וַיִּחַר אַפּוֹ׃[c] 30
ל 31 וַיִּשְׁלַח[ס] מַלְאָכִים אֶל־אֲבִימֶלֶךְ בְּתָרְמָה[a] לֵאמֹר הִנֵּה[ס] גַּעַל[b] בֶּן־ 31
ל. 25 עֶבֶד[c] וְאֶחָיו בָּאִים שְׁכֶמָה וְהִנָּם[d] צָרִים אֶת־הָעִיר עָלֶיךָ׃ 32 וְעַתָּה 32
ל. 26 קוּם לַיְלָה אַתָּה וְהָעָם אֲשֶׁר־אִתָּךְ וֶאֱרֹב בַּשָּׂדֶה׃ 33 וְהָיָה[ס] בַּבֹּקֶר 33
ב וחס[27]. 15[28] וכל וגנוחי דכות ב מ א. ה[29] כִּזְרֹחַ הַשֶּׁמֶשׁ תַּשְׁכִּים וּפָשַׁטְתָּ עַל־הָעִיר וְהִנֵּה־הוּא וְהָעָם אֲשֶׁר־
אִתּוֹ יֹצְאִים אֵלֶיךָ וְעָשִׂיתָ לּוֹ כַּאֲשֶׁר תִּמְצָא יָדֶךָ׃ ס 34 וַיָּקָם[ס] 34
נא מ״ם וכל ר״פ דכות ב מ ג. יא וכל ר״ה דכות אֲבִימֶלֶךְ וְכָל־הָעָם אֲשֶׁר־עִמּוֹ לָיְלָה וַיֶּאֶרְבוּ עַל־שְׁכֶם אַרְבָּעָה
כ רָאשִׁים׃ 35 וַיֵּצֵא גַּעַל[a] בֶּן־עֶבֶד[b] וַיַּעֲמֹד פֶּתַח שַׁעַר הָעִיר וַיָּקָם 35

[19] Mm 339. [20] Mm 1452. [21] Mm 2228. [22] Mm 1453. [23] Mm 1454. [24] Mm 1455. [25] Mm 274. [26] Mp sub loco. [27] Mm 1456. [28] Mm 1174. [29] Mm 315.

23 [a] 𝔊 *ἐν τῷ οἴκῳ Αβιμελεχ* = בְּבֵית א׳ ‖ **24** [a] 𝔊 *τοῦ ἐπαγαγεῖν* = לָבִיא (ex לְהָבִיא)? ‖ **25** [a] 𝔗 וַיִּדְּדוּ ‖ **26** [a] Josephus Ant *Γυάλης*, prp גַּעַל ‖ [b] pc Mss עֶבֶר; 𝔊[72.407](𝔙) *Ωβηδ* cf 𝔊[53.509] *Ιωβηδ* (𝔊[BC] *-ηλ*), prp עֹבֵד ‖ [c] prp וַיִּשְׁבּוּ vel וַיַּעַבְדוּ (cf 28) ‖ **27** [a] 𝔊[BC] *καὶ εἰσήνεγκαν* = וַיָּבִיאוּ ‖ **28** [a] cf 26[a] ‖ [b] cf 26[b] ‖ [c] 𝔊 + *(ὁ) υἱός* ‖ [d] prp עָ֫ cf 𝔗? ‖ **29** [a] 𝔔 ויאמרו cf 𝔖𝔙; 𝔊 *καὶ ἐρῶ* = וְאֹמַר ‖ [b] pc Mss רִבָּה; prp רַבָּה ‖ **30** [a] cf 26[a] ‖ [b] cf 26[b] ‖ [c] 𝔖𝔙 + מאד ‖ **31** [a] crrp; frt l c 41 בְּאָרוּמָה; prp בֵּת אַרְמָה ‖ [b] cf 26[a] ‖ [c] cf 26[b] ‖ [d] 𝔔𝔊* והמה ‖ [e] 𝔔 על ‖ **35** [a] cf 26[a] ‖ [b] cf 26[b].

36 אֲבִימֶלֶךְ וְהָעָם אֲשֶׁר־אִתּוֹ מִן־הַמַּאְרָב׃ 36 וַיַּרְא־נַעַל[a] אֶת־הָעָם
יז וכל זקף אחנח וס״פ דכות[30] . ב מל[31] . ג
וַיֹּאמֶר אֶל־זְבֻל הִנֵּה־עָם יוֹרֵד מֵרָאשֵׁי הֶהָרִים וַיֹּאמֶר אֵלָיו זְבֻל אֶת
כי
צֵל הֶהָרִים אַתָּה רֹאֶה כְּאֲנָשִׁים[b]׃ ס 37 וַיֹּסֶף עוֹד נַעַל[a] לְדַבֵּר
יז וכל זקף אחנח וס״פ דכות[30] . ב מל[32] . ג ומל[33] . יא[34]
וַיֹּאמֶר הִנֵּה־עָם יוֹרְדִים מֵעָם טַבּוּר[b] הָאָרֶץ וְרֹאשׁ־אֶחָד בָּא מֶדֶרֶךְ
ה חס בליש בנביא[38] . ג ב מל וחד חס[36]
אֵלוֹן מְעוֹנְנִים׃ 38 וַיֹּאמֶר אֵלָיו זְבֻל אַיֵּה אֵפוֹא פִּיךָ אֲשֶׁר תֹּאמַר מִי
ב מל
אֲבִימֶלֶךְ כִּי נַעַבְדֶנּוּ הֲלֹא זֶה הָעָם אֲשֶׁר מָאַסְתָּה בּוֹ צֵא־נָא עַתָּה
וְהִלָּחֶם בּוֹ׃ ס 39 וַיֵּצֵא נַעַל[a] לִפְנֵי בַּעֲלֵי שְׁכֶם וַיִּלָּחֶם בַּאֲבִימֶלֶךְ׃
כג
40 וַיִּרְדְּפֵהוּ[a] אֲבִימֶלֶךְ וַיָּנָס מִפָּנָיו וַיִּפְּלוּ חֲלָלִים רַבִּים עַד־פֶּתַח
מח[37] כת א לא קר ול בליש . ה[38]
הַשָּׁעַר[b]׃ 41 [a]וַיֵּשֶׁב אֲבִימֶלֶךְ בָּאְרוּמָה[a] וַיְגָרֶשׁ זְבֻל אֶת־נַעַל[b] וְאֶת־
כ בטע בסיס
אֲחָיו מִשֶּׁבֶת בִּשְׁכֶם׃ 42 וַיְהִי מִמָּחֳרָת וַיֵּצֵא הָעָם הַשָּׂדֶה וַיַּגִּדוּ[a]
ל . כ
לַאֲבִימֶלֶךְ׃ 43 וַיִּקַּח אֶת־הָעָם וַיְחַצֵּם לִשְׁלֹשָׁה רָאשִׁים וַיֶּאֱרֹב בַּשָּׂדֶה
44 וַיַּרְא וְהִנֵּה הָעָם יֹצֵא מִן־הָעִיר וַיָּקָם עֲלֵיהֶם וַיַּכֵּם׃ 44 וַאֲבִימֶלֶךְ
ל . יא וכל ד״ה דכות . ב
וְהָרָאשִׁים[a] אֲשֶׁר עִמּוֹ פָּשְׁטוּ וַיַּעַמְדוּ פֶּתַח שַׁעַר הָעִיר וּשְׁנֵי הָרָאשִׁים
יא[39]
45 פָּשְׁטוּ עַל־כָּל־אֲשֶׁר בַּשָּׂדֶה וַיַּכּוּם׃ 45 וַאֲבִימֶלֶךְ נִלְחָם בָּעִיר כָּל
יב[40]
הַיּוֹם הַהוּא וַיִּלְכֹּד אֶת־הָעִיר וְאֶת־הָעָם אֲשֶׁר־בָּהּ הָרָג וַיִּתֹּץ אֶת־
46 הָעִיר וַיִּזְרָעֶהָ מֶלַח׃ פ 46 וַיִּשְׁמְעוּ כָּל־בַּעֲלֵי מִגְדַּל־שְׁכֶם וַיָּבֹאוּ
ל בטע . כד[41]
אֶל־צְרִיַח בֵּית אֵל[a] בְּרִית׃ 47 וַיֻּגַּד לַאֲבִימֶלֶךְ כִּי הִתְקַבְּצוּ כָּל־
נא מ״פ וכל ר״פ דכות ב מ ג
בַּעֲלֵי מִגְדַּל־שְׁכֶם׃ 48 וַיַּעַל אֲבִימֶלֶךְ הַר־צַלְמוֹן הוּא וְכָל־הָעָם
ל
אֲשֶׁר־אִתּוֹ וַיִּקַּח אֲבִימֶלֶךְ [a]אֶת־הַקַּרְדֻּמוֹת[a] בְּיָדוֹ וַיִּכְרֹת שׂוֹכַת עֵצִים
ל . פס . יא וכל ד״ה דכות
וַיִּשָּׂאֶהָ וַיָּשֶׂם עַל־שִׁכְמוֹ וַיֹּאמֶר אֶל־הָעָם אֲשֶׁר־עִמּוֹ מָה רְאִיתֶם
ד[42] . ב כת כן
עֲשִׂיתִי מַהֲרוּ עֲשׂוּ כָמוֹנִי׃ 49 וַיִּכְרְתוּ גַם־כָּל־הָעָם אִישׁ שׂוֹכָה[a]
לה
וַיֵּלְכוּ אַחֲרֵי אֲבִימֶלֶךְ וַיָּשִׂימוּ עַל־הַצְּרִיחַ וַיַּצִּיתוּ עֲלֵיהֶם אֶת־הַצְּרִיחַ
ל . כב
בָּאֵשׁ וַיָּמֻתוּ גַּם כָּל־אַנְשֵׁי מִגְדַּל־שְׁכֶם כְּאֶלֶף אִישׁ וְאִשָּׁה׃ פ
ל . ז[43]
50 וַיֵּלֶךְ אֲבִימֶלֶךְ אֶל־תֵּבֶץ וַיָּחַן בְּתֵבֵץ וַיִּלְכְּדָהּ׃ 51 וּמִגְדַּל־עֹז הָיָה

[30] Mm 2120. [31] Mm 3470. [32] Mm 1575. [33] Mm 2948. [34] Mm 1554. [35] Mm 1448. [36] Mm 1457. [37] Mm 898. [38] Mm 348. [39] Mm 917. [40] Mm 1055. [41] Mm 2228. [42] Mm 332. [43] Mm 1330.

36 [a] cf 26[a] ‖ [b] sic LC, al Mss 𝔅 כַּ ‖ **37** [a] cf 26[a] ‖ [b] 𝔏 טיבור ‖ **39** [a] cf 26[a] ‖ **40** [a] 𝔔 פם — ‖ [b] 𝔔 שער העיר cf 𝔊*ʼ ‖ **41** [a–a] 1 וַיֵּשֶׁב אב׳ אר׳ cf 𝔊[L] ‖ [b] cf 26[a] ‖ **42** [a] 𝔔 ויגד cf 𝔊 ἀπηγγέλη ‖ **44** [a] 𝔊[L] sg, l והראש ‖ **46** [a] 𝔊* *Baal* cf 4 ‖ **48** [a–a] 𝔊*(𝔖) ἀξίνην, prp קַחַת־הק׳ ‖ **49** [a] pc Mss שׂוכו; prp שׂוֹכָתוֹ vel שׂוֹכָה.

ל בְּתוֹךְ־הָעִיר וַיָּנֻסוּ שָׁמָּה כָּל־הָאֲנָשִׁים וְהַנָּשִׁים וְכֹל בַּעֲלֵי הָעִיר
וַיִּסְגְּרוּ בַּעֲדָם וַיַּעֲלוּ עַל־גַּג הַמִּגְדָּל׃ 52 וַיָּבֹא אֲבִימֶלֶךְ עַד־הַמִּגְדָּל 52
ל.ג44 וַיִּלָּחֶם בּוֹ וַיִּגַּשׁ עַד־פֶּתַח הַמִּגְדָּל לְשָׂרְפוֹ בָאֵשׁ׃ 53 וַתַּשְׁלֵךְ אִשָּׁה 53
ב.ל.ל אַחַת פֶּלַח רֶכֶב עַל־רֹאשׁ אֲבִימֶלֶךְ וַתָּרֶץ[a] אֶת־גֻּלְגָּלְתּוֹ׃ 54 וַיִּקְרָא 54
לח, ב חד חס וחד מל[45] מְהֵרָה אֶל־הַנַּעַר | נֹשֵׂא כֵלָיו וַיֹּאמֶר לוֹ שְׁלֹף חַרְבְּךָ[a] וּמוֹתְתֵנִי פֶּן־
ב.ל.ל יֹאמְרוּ לִי אִשָּׁה הֲרָגָתְתְּהוּ וַיִּדְקְרֵהוּ נַעֲרוֹ וַיָּמֹת׃ 55 וַיִּרְאוּ אִישׁ־יִשְׂרָאֵל 55
ג חס בסיפ וכל אוריית ושמואל דכרות[46], כה. ל כִּי מֵת אֲבִימֶלֶךְ וַיֵּלְכוּ אִישׁ לִמְקֹמוֹ׃ 56 וַיָּשֶׁב אֱלֹהִים אֶת רָעַת 56
ל אֲבִימֶלֶךְ אֲשֶׁר עָשָׂה לְאָבִיו לַהֲרֹג אֶת־שִׁבְעִים אֶחָיו׃ 57 וְאֵת כָּל־ 57
ל.ח47.ב.ג48 רָעַת אַנְשֵׁי שְׁכֶם הֵשִׁיב אֱלֹהִים בְּרֹאשָׁם וַתָּבֹא[a] אֲלֵיהֶם קִלְלַת יוֹתָם
בֶּן־יְרֻבָּעַל׃ פ

10 1 וַיָּקָם אַחֲרֵי אֲבִימֶלֶךְ לְהוֹשִׁיעַ אֶת־יִשְׂרָאֵל תּוֹלָע בֶּן־פּוּאָה ס״ו
ה מל2 בֶּן־דּוֹדוֹ[a] אִישׁ יִשָּׂשכָר[b] וְהוּא־יֹשֵׁב בְּשָׁמִיר[c] בְּהַר אֶפְרָיִם׃ 2 וַיִּשְׁפֹּט 2
ל אֶת־יִשְׂרָאֵל עֶשְׂרִים וְשָׁלֹשׁ שָׁנָה וַיָּמָת וַיִּקָּבֶר בְּשָׁמִיר׃ פ
3 וַיָּקָם אַחֲרָיו יָאִיר הַגִּלְעָדִי וַיִּשְׁפֹּט אֶת־יִשְׂרָאֵל עֶשְׂרִים וּשְׁתַּיִם 3
שָׁנָה׃ 4 וַיְהִי־לוֹ שְׁלֹשִׁים בָּנִים רֹכְבִים עַל־שְׁלֹשִׁים עֲיָרִים וּשְׁלֹשִׁים 4
ל.ג עֲיָרִים[a] לָהֶם יִקְרְאוּ | חַוֹּת יָאִיר עַד הַיּוֹם הַזֶּה אֲשֶׁר[b] בְּאֶרֶץ
ל הַגִּלְעָד׃ 5 וַיָּמָת יָאִיר וַיִּקָּבֶר בְּקָמוֹן׃ פ 5
ג כת כן[3] 6 וַיֹּסִפוּ | בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לַעֲשׂוֹת הָרַע בְּעֵינֵי יְהוָה וַיַּעַבְדוּ אֶת־ 6
הַבְּעָלִים וְאֶת־הָעַשְׁתָּרוֹת וְאֶת־אֱלֹהֵי אֲרָם וְאֶת־אֱלֹהֵי צִידוֹן וְאֶת |
אֱלֹהֵי מוֹאָב וְאֶת אֱלֹהֵי בְנֵי־עַמּוֹן וְאֶת אֱלֹהֵי פְלִשְׁתִּים וַיַּעַזְבוּ אֶת־
ג מל בלישׁ[4] יְהוָה וְלֹא עָבָדוּהוּ׃ 7 וַיִּחַר־אַף יְהוָה בְּיִשְׂרָאֵל וַיִּמְכְּרֵם בְּיַד־ 7
חצי הספר בפסוקים פְּלִשְׁתִּים וּבְיַד בְּנֵי עַמּוֹן׃ 8 וַיְרֹעֲצוּ וַיְרֻצְצוּ אֶת־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל[a] בַּשָּׁנָה 8
הַהִיא שְׁמֹנֶה עֶשְׂרֵה שָׁנָה אֶת־כָּל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר בְּעֵבֶר הַיַּרְדֵּן
בְּאֶרֶץ הָאֱמֹרִי אֲשֶׁר בַּגִּלְעָד׃ 9 וַיַּעַבְרוּ בְנֵי־עַמּוֹן אֶת־הַיַּרְדֵּן 9
יז5 מל בa מנה בלישׁ חד חס וחד מל. ב לְהִלָּחֶם גַּם־בִּיהוּדָה וּבְבִנְיָמִן וּבְבֵית אֶפְרָיִם וַתֵּצַר לְיִשְׂרָאֵל מְאֹד׃

44 Mm 139. 45 Mm 1458. 46 Mp sub loco. 47 Mm 2876. 48 Mm 1459. Cp 10 1 Mp sub loco. 2 Mm 1460. 3 Mm 1461 contra textum. 4 Mm 1462. 5 Mm 262. 6 Mm 1463.

53 a pc Mss יָרֹק, pc Mss יָרֹד ‖ 54 a 𝔊B suff 1sg ‖ 57 a pc Mss עליהם ‖ Cp 10,1 a–a nom proprium ‖ b Q יְשָׂשכָר Ben Naftali יִשָּׁכָר, K אִישׁ שָׂכָר = cf 𝔊* *Ισσαχαρ* ‖ c 𝔊* *ἐν Σαμαρείᾳ* ‖ 4 a l c Or Vrs עָרִים ‖ b > 𝔖 ‖ 8 a–a frt add.

10 וַיִּזְעֲקוּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל אֶל־יְהוָה לֵאמֹר חָטָאנוּ לָךְ וְכִי[a] עָזַבְנוּ אֶת־[b] ל
11 אֱלֹהֵינוּ וַנַּעֲבֹד אֶת־הַבְּעָלִים׃ פ 11 וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־בְּנֵי
יִשְׂרָאֵל [a]הֲלֹא מִמִּצְרַיִם וּמִן־הָאֱמֹרִי וּמִן־בְּנֵי עַמּוֹן וּמִן־פְּלִשְׁתִּים[a]׃ ב מסרק ומן ומן ומן . ד[7] וכל לשון ארמי וכל ד״ה דכות ב מ . ב[8]
12 וְצִידוֹנִים וַעֲמָלֵק וּמָעוֹן[a] לָחֲצוּ אֶתְכֶם וַתִּצְעֲקוּ אֵלַי וָאוֹשִׁיעָה ל ומל . ב[9] . ל
13 אֶתְכֶם מִיָּדָם׃ 13 וְאַתֶּם עֲזַבְתֶּם אוֹתִי וַתַּעַבְדוּ אֱלֹהִים אֲחֵרִים לָכֵן
14 לֹא־אוֹסִיף לְהוֹשִׁיעַ אֶתְכֶם׃ 14 לְכוּ וְזַעֲקוּ אֶל־הָאֱלֹהִים אֲשֶׁר יט . ג פת[10] . כ
15 בְּחַרְתֶּם בָּם הֵמָּה יוֹשִׁיעוּ לָכֶם בְּעֵת צָרַתְכֶם׃ 15 וַיֹּאמְרוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל ל
אֶל־יְהוָה חָטָאנוּ עֲשֵׂה־אַתָּה לָנוּ כְּכָל־הַטּוֹב בְּעֵינֶיךָ אַךְ הַצִּילֵנוּ נָא כ . ס׳ו
16 הַיּוֹם הַזֶּה׃ 16 וַיָּסִירוּ אֶת־אֱלֹהֵי הַנֵּכָר מִקִּרְבָּם וַיַּעַבְדוּ אֶת־יְהוָה
17 וַתִּקְצַר נַפְשׁוֹ בַּעֲמַל יִשְׂרָאֵל׃ פ 17 וַיִּצָּעֲקוּ בְּנֵי עַמּוֹן וַיַּחֲנוּ ד[11] . ג[12] . ג
18 בַּגִּלְעָד וַיֵּאָסְפוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וַיַּחֲנוּ בַּמִּצְפָּה׃ 18 וַיֹּאמְרוּ[a] הָעָם [a]שָׂרֵי יב . ג[13]
גִּלְעָד[a] אִישׁ אֶל־רֵעֵהוּ מִי הָאִישׁ אֲשֶׁר יָחֵל לְהִלָּחֵם בִּבְנֵי עַמּוֹן יִהְיֶה ה[14]
לְרֹאשׁ לְכֹל יֹשְׁבֵי גִלְעָד׃ פ כד ה מנה בסיפ

11 1 וְיִפְתָּח הַגִּלְעָדִי הָיָה גִּבּוֹר חַיִל וְהוּא בֶּן־אִשָּׁה זוֹנָה וַיּוֹלֶד[c] ג[1] ב קמ וחד פת וחד מן יו ר״פ ופ״ם חד . ל
2 גִּלְעָד אֶת־יִפְתָּח׃ 2 וַתֵּלֶד אֵשֶׁת־גִּלְעָד לוֹ בָּנִים וַיִּגְדְּלוּ בְּנֵי־הָאִשָּׁה ב[2]
וַיְגָרְשׁוּ אֶת־יִפְתָּח וַיֹּאמְרוּ לוֹ לֹא־תִנְחַל בְּבֵית־[c]אָבִינוּ כִּי בֶן־אִשָּׁה
3 אַתָּה׃ 3 וַיִּבְרַח[c] יִפְתָּח מִפְּנֵי אֶחָיו וַיֵּשֶׁב בְּאֶרֶץ[c] טוֹב וַיִּתְלַקְּטוּ ל . ל . ל
4 אֶל־יִפְתָּח אֲנָשִׁים רֵיקִים וַיֵּצְאוּ עִמּוֹ׃ פ 4 [a]וַיְהִי[c] מִיָּמִים וַיִּלָּחֲמוּ ג[3]
5 בְּנֵי־עַמּוֹן עִם־יִשְׂרָאֵל׃ 5 וַיְהִי כַּאֲשֶׁר־נִלְחֲמוּ בְּנֵי־עַמּוֹן עִם־יִשְׂרָאֵל ב בטע בסיפ[4]
6 וַיֵּלְכוּ זִקְנֵי גִלְעָד לָקַחַת אֶת־יִפְתָּח מֵאֶרֶץ[c] טוֹב׃ 6 וַיֹּאמְרוּ לְיִפְתָּח ל
7 לְכָה וְהָיִיתָה לָּנוּ לְקָצִין וְנִלָּחֲמָה בִּבְנֵי עַמּוֹן׃ 7 וַיֹּאמֶר יִפְתָּח לִזְקְנֵי[a] ג חד בלת יו״ד וב כת תרו׳ ה״ד[5] . ד[6]
גִלְעָד הֲלֹא אַתֶּם שְׂנֵאתֶם אוֹתִי וַתְּגָרְשׁוּנִי מִבֵּית אָבִי[b] וּמַדּוּעַ בָּאתֶם ל[7] . ו[8] וחד מן ו בטע
8 אֵלַי עַתָּה כַּאֲשֶׁר צַר לָכֶם׃ 8 וַיֹּאמְרוּ[a] זִקְנֵי גִלְעָד אֶל־יִפְתָּח לָכֵן כד ה מנה בסיפ
עַתָּה שַׁבְנוּ אֵלֶיךָ וְהָלַכְתָּ עִמָּנוּ וְנִלְחַמְתָּ בִּבְנֵי עַמּוֹן וְהָיִיתָ לָּנוּ לְרֹאשׁ

[7]Mm 665. [8]Mm 4196. [9]Mm 4014. [10]Mm 1464. [11]Mm 1492. [12]Mm 1465. [13]Mm 1386. [14]Mm 1008. Cp 11 [1]Mm 1331. [2]Mm 1466. [3]Mm 1374 ב. [4]Mm 1467. [5]Mm 1755. [6]Mm 1389. [7]Mp sub loco. [8]Mm 1454.

10 [a] l c nonn Mss ΘSΥ כִּי ‖ [b] pc Mss Υ + יהוה ‖ **11** [a–a] crrp; prp הלא ממ׳ ומן־הא׳ ומדין ו ‖ **12** [a] Θ* *καὶ Μαδιαμ*, l ומִדְיָן ‖ **18** [a–a] frt gl cf 11,5 ‖ **Cp 11,4** [a] > Θ[B] ‖ **7** [a] nonn Mss אֶל־ו׳ ut 9 ‖ [b] Θ + *καὶ ἐξαπεστείλατέ με ἀφ' ὑμῶν* cf Gn 26,27 ‖ **8** [a] Θ* *οὐχ οὕτως* = לֹא כֵן, cf Gn 4,15[a].

9 לְכֹל יֹשְׁבֵי גִלְעָד׃ 9 וַיֹּאמֶר יִפְתָּח אֶל־זִקְנֵי גִלְעָד אִם־מְשִׁיבִים אֹתָם
אוֹתִי לְהִלָּחֵם בִּבְנֵי עַמּוֹן וְנָתַן יְהוָה אוֹתָם לְפָנָי[a] אֲנֹכִי אֶהְיֶה לָכֶם
10 לְרֹאשׁ׃ 10 וַיֹּאמְרוּ זִקְנֵי־גִלְעָד אֶל־יִפְתָּח יְהוָה יִהְיֶה שֹׁמֵעַ בֵּינוֹתֵינוּ
11 אִם־לֹא כִדְבָרְךָ כֵּן נַעֲשֶׂה׃ 11 וַיֵּלֶךְ יִפְתָּח עִם־זִקְנֵי גִלְעָד וַיָּשִׂימוּ
12 הָעָם אוֹתוֹ עֲלֵיהֶם לְרֹאשׁ וּלְקָצִין וַיְדַבֵּר יִפְתָּח אֶת־כָּל־דְּבָרָיו לִפְנֵי
יְהוָה בַּמִּצְפָּה׃ פ 12 וַיִּשְׁלַח יִפְתָּח מַלְאָכִים אֶל־מֶלֶךְ בְּנֵי־עַמּוֹן[a]
13 לֵאמֹר מַה־לִּי וָלָךְ כִּי־בָאתָ אֵלַי לְהִלָּחֵם בְּאַרְצִי׃ 13 וַיֹּאמֶר מֶלֶךְ
בְּנֵי־עַמּוֹן[a] אֶל־מַלְאֲכֵי יִפְתָּח כִּי־לָקַח יִשְׂרָאֵל אֶת־אַרְצִי בַּעֲלוֹתוֹ
מִמִּצְרַיִם מֵאַרְנוֹן וְעַד־[b]הַיַּבֹּק וְעַד־הַיַּרְדֵּן וְעַתָּה הָשִׁיבָה אֶתְהֶן[c]
14 בְּשָׁלוֹם[d]׃ 14 וַיֹּסֶף עוֹד יִפְתָּח וַיִּשְׁלַח מַלְאָכִים אֶל־מֶלֶךְ בְּנֵי עַמּוֹן[a]׃
15 15 וַיֹּאמֶר[a] לוֹ כֹּה אָמַר יִפְתָּח לֹא־לָקַח יִשְׂרָאֵל אֶת־אֶרֶץ מוֹאָב
16 [b]וְאֶת־אֶרֶץ בְּנֵי עַמּוֹן[b]׃ 16 כִּי בַּעֲלוֹתָם מִמִּצְרָיִם וַיֵּלֶךְ יִשְׂרָאֵל
17 בַּמִּדְבָּר עַד־יַם־סוּף וַיָּבֹא קָדֵשָׁה׃ 17 וַיִּשְׁלַח יִשְׂרָאֵל מַלְאָכִים | אֶל־
מֶלֶךְ אֱדוֹם | לֵאמֹר אֶעְבְּרָה־[a]נָּא בְאַרְצֶךָ וְלֹא שָׁמַע מֶלֶךְ אֱדוֹם וְגַם
18 אֶל־מֶלֶךְ מוֹאָב שָׁלָח[e] וְלֹא אָבָה וַיֵּשֶׁב יִשְׂרָאֵל בְּקָדֵשׁ׃ 18 וַיֵּלֶךְ
בַּמִּדְבָּר וַיָּסָב אֶת־אֶרֶץ אֱדוֹם וְאֶת־אֶרֶץ מוֹאָב וַיָּבֹא מִמִּזְרַח־שֶׁמֶשׁ
לְאֶרֶץ[e] מוֹאָב וַיַּחֲנוּ בְּעֵבֶר אַרְנֹן וְלֹא־[e]בָאוּ בִּגְבוּל מוֹאָב כִּי אַרְנֹן
גְּבוּל מוֹאָב׃ 19 וַיִּשְׁלַח יִשְׂרָאֵל מַלְאָכִים אֶל־סִיחוֹן מֶלֶךְ־הָאֱמֹרִי
19 מֶלֶךְ חֶשְׁבּוֹן וַיֹּאמֶר לוֹ יִשְׂרָאֵל נַעְבְּרָה־[a]נָּא בְאַרְצְךָ עַד־מְקוֹמִי׃
20 20 וְלֹא־[a]הֶאֱמִין סִיחוֹן[a] אֶת־יִשְׂרָאֵל עֲבֹר בִּגְבֻלוֹ וַיֶּאֱסֹף סִיחוֹן אֶת־
21 כָּל־עַמּוֹ וַיַּחֲנוּ בְיָהְצָה וַיִּלָּחֶם [c]עִם־[b]יִשְׂרָאֵל[b]׃ 21 וַיִּתֵּן יְהוָה אֱלֹהֵי־
יִשְׂרָאֵל אֶת־סִיחוֹן וְאֶת־כָּל־עַמּוֹ בְּיַד יִשְׂרָאֵל וַיַּכֻּם וַיִּירַשׁ יִשְׂרָאֵל
22 אֶת כָּל־אֶרֶץ הָאֱמֹרִי יוֹשֵׁב הָאָרֶץ הַהִיא׃ 22 וַיִּירְשׁוּ אֶת כָּל־גְּבוּל

[9]Mm 1999. [10]Mm 1244. [11]Mp sub loco. [12]Mm 1468. [13]Mm 962. [14]Mm 1469. [15]Mm 4234. [16]Mm 917.

9 [a] pc Mss בְּיָדִי ‖ **12** [a] prb l מוֹאָב, it 13[a]. 14[a]. 27[a]. 28[a]. 30[a] et 31[c] ‖ **13** [a] cf 12[a] ‖ [b] l c nonn Mss 𝔊*𝔙 עד ‖ [c] 𝔊$^{L\mathfrak{M}}$𝔙 suff 3 sg f ‖ [d] 𝔊$^{BR\,1\,II\,C}$ + *καὶ πορεύσομαι* = וְאֵלְכָה 𝔊* + *καὶ ἀπέστρεψαν οἱ ἄγγελοι πρὸς Ἰεφθαε* = וַיָּשׁוּבוּ הַמַּלְאָכִים אֶל־יִפְתָּח ‖ **14** [a] cf 12[a] ‖ **15** [a] pc Mss Seb רוּ־ ‖ [b–b] prb add cf 12[a] ‖ **17** [a] pc Mss 𝔖 נַע׳ cf 19 ‖ **19** [a] mlt Mss 𝔊*𝔙 אֵע׳ cf מקומי et 17 ‖ **20** [a–a] 𝔊* *ἠθέλησεν Σηων*, prp אָבָה וַיְמָאֵן ס׳ תֵּת cf 17 Nu 20,21 ‖ [b–b] mlt Mss 𝔊^{BC} בְּי׳.

כד ה מגה בסיפ׳ . ל . ב
ג ב מל דחד חס
ל ה
כד ה מגה בסיפ׳ . ל . ב
ד[a]
ל . ג בלישׁ
יד פסוק ועד ועד[10] . ב[11] . ב . ג[12]
כי ו[13] מגה מל
יג סביר
ב[14]
ל
ל
ל . ל . ל
ה חס . כ ב מגה בסיפ[15]
ב ושאר וילחם בישראל
יא[16]
מט מל בגבוא ד מגה בסיפ

23 הָאֱמֹרִי מֵאַרְנֹן וְעַד־הַיַּבֹּק וּמִן־הַמִּדְבָּר וְעַד־הַיַּרְדֵּן׃ 23 וְעַתָּה
יְהוָה | אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל הוֹרִישׁ אֶת־הָאֱמֹרִי מִפְּנֵי עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל וְאַתָּה
24 תִּירָשֶׁנּוּ׃ 24 הֲלֹא אֵת אֲשֶׁר יוֹרִישְׁךָ[a] כְּמוֹשׁ אֱלֹהֶיךָ אוֹתוֹ תִירָשׁ וְאֵת ל. ל
25 כָּל־אֲשֶׁר הוֹרִישׁ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מִפָּנֵינוּ אוֹתוֹ נִירָשׁ׃ 25 וְעַתָּה הֲמֹטֹב ה. ל[19]
טוֹב אַתָּה מִבָּלָק בֶּן־צִפּוֹר מֶלֶךְ מוֹאָב הֲלוֹב רָב עִם־יִשְׂרָאֵל אִם־[a] ל. ג ב חס וחד מל. לג קמ[20]
26 נִלְחַם נִלְחַם בָּם׃ 26 בְּשֶׁבֶת יִשְׂרָאֵל בְּחֶשְׁבּוֹן וּבִבְנוֹתֶיהָ וּבְעַרְעֹר[a] ל. יב[21], ב[22]. ל.
וּבִבְנוֹתֶיהָ וּבְכָל־הֶעָרִים אֲשֶׁר עַל־יְדֵי אַרְנֹן שְׁלֹשׁ מֵאוֹת שָׁנָה וּמַדּוּעַ ד ב חס רב מל[23]. ד[24]
27 לְאֹ־הִצַּלְתֶּם[b] בָּעֵת הַהִיא׃ 27 וְאָנֹכִי לֹא־חָטָאתִי לָךְ וְאַתָּה עֹשֶׂה ט ר״פ וכל תרי עשר דכות[25]. ג בטע בסיפ[18]
אִתִּי רָעָה לְהִלָּחֶם בִּי יִשְׁפֹּט יְהוָה הַשֹּׁפֵט הַיּוֹם בֵּין בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וּבֵין
28 בְּנֵי עַמּוֹן[a]׃ 28 וְלֹא שָׁמַע מֶלֶךְ בְּנֵי עַמּוֹן[a] אֶל־דִּבְרֵי יִפְתָּח אֲשֶׁר שָׁלַח ל. ב[26]
29 אֵלָיו׃ פ 29 וַתְּהִי עַל־יִפְתָּח רוּחַ יְהוָה וַיַּעֲבֹר אֶת־הַגִּלְעָד וְאֶת־
מְנַשֶּׁה וַיַּעֲבֹר[a] אֶת־מִצְפֵּה גִלְעָד[a] וּמִמִּצְפֵּה גִלְעָד עָבַר[b] בְּנֵי[c] עַמּוֹן׃ ל
30 וַיִּדַּר יִפְתָּח נֶדֶר לַיהוָה וַיֹּאמַר אִם־נָתוֹן תִּתֵּן אֶת־בְּנֵי עַמּוֹן[a] בְּיָדִי׃ ג[27]. צא. ז מל בליש[18]
31 וְהָיָה הַיּוֹצֵא[a] אֲשֶׁר יֵצֵא[b] מִדַּלְתֵי בֵיתִי לִקְרָאתִי בְּשׁוּבִי בְשָׁלוֹם ד מל בנביא וכל כתיב דכות[28]
מִבְּנֵי עַמּוֹן[c] וְהָיָה לַיהוָה וְהַעֲלִיתִהוּ עוֹלָה[d]׃ פ 32 וַיַּעֲבֹר יִפְתָּח ל ס[25]
33 אֶל־בְּנֵי עַמּוֹן לְהִלָּחֶם בָּם וַיִּתְּנֵם יְהוָה בְּיָדוֹ׃ 33 וַיַּכֵּם מֵעֲרוֹעֵר[a] וְעַד־ יד פסוק ועד ועד[17]. ל
בּוֹאֲךָ מִנִּית עֶשְׂרִים עִיר וְעַד[a] אָבֵל כְּרָמִים מַכָּה גְדוֹלָה מְאֹד וַיִּכָּנְעוּ ב. ב. ב[18]
34 בְּנֵי עַמּוֹן מִפְּנֵי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל׃ פ 34 וַיָּבֹא יִפְתָּח הַמִּצְפָּה[a] אֶל־ ל. ג[29]. ב. ל
בֵּיתוֹ[a] וְהִנֵּה בִתּוֹ יֹצֵאת לִקְרָאתוֹ בְתֻפִּים[a] וּבִמְחֹלוֹת וְרַק הִיא יְחִידָה
35 אֵין־לוֹ מִמֶּנּוּ[b] בֵּן אוֹ־בַת׃ 35 וַיְהִי כִּרְאוֹתוֹ אוֹתָהּ וַיִּקְרַע אֶת־בְּגָדָיו ו סביר ממנה[30]
וַיֹּאמֶר אֲהָהּ בִּתִּי[a] הַכְרֵעַ הִכְרַעְתִּנִי[a] וְאַתְּ הָיִיתְ[b] בְּעֹכְרָי וְאָנֹכִי פָּצִיתִי־ ל. ל. ל
36 פִי אֶל־יְהוָה וְלֹא[c] אוּכַל לָשׁוּב׃ 36 וַתֹּאמֶר[c] אֵלָיו אָבִי פָּצִיתָה אֶת־ ג[31]. ו בטע זקף בסיפ. ל
פִּיךָ אֶל־יְהוָה עֲשֵׂה לִי כַּאֲשֶׁר יָצָא מִפִּיךָ אַחֲרֵי אֲשֶׁר עָשָׂה[d] לְךָ יְהוָה

[17] Mm 1244. [18] Mp sub loco. [19] Mm 1470. [20] Mm 264. [21] Mm 1748. [22] Mm 1471. [23] Mm 4030. [24] Mm 1454. [25] Mm 1472. [26] Mm 1473. [27] Mm 1474. [28] Mm 1475. [29] Ex 15,20. [30] Mm 2038. [31] Mm 3955.

24 [a] 𝔊* *κατεκληρονόμησέν σοι*; prb dl ך (dttg cf 24b) ‖ **25** [a] mlt Mss וְאִם ‖ **26** [a] 𝔊[BROC] *καὶ ἐν γῇ Aροηρ*, 𝔙 *et in Aroer* cf 33, prp וּבַעֲרֹעֵר; 𝔊* *καὶ ἐν Ιαζηρ* ‖ [b] 𝔊[BC] leg תַּם ‖ **27** [a] cf 12[a] ‖ **28** [a] cf 12[a] ‖ **29** [a–a] prb dl et postea l מִצְפֵּה גִּ (לְ)עֶבֶר cf Ms עֶבֶר et 𝔊 *εἰς τὸ πέραν* ‖ [b] nonn Mss 𝔖𝔗𝔙 + אֶל־ ‖ **30** [a] cf 12[a] ‖ **31** [a] > 𝔊*𝔖𝔙 ‖ [b] 𝔙 + *primus* ‖ [c] cf 12[a] ‖ [d] pc Mss 𝔖 לְעִ׳ ‖ **33** [a] mlt Mss עַד ‖ **34** [a] sic L, mlt Mss Edd בְּ׳ ‖ [b] Seb 𝔊*𝔖𝔗 מִמֶּנָּה ‖ **35** [a–a] 𝔊[BC] *ταραχῇ ἐτάραξάς με*, prp עָכוֹר עֲכַרְתָּנִי ‖ [b] sic L, mlt Mss Edd תִּ־.

יחˢ פסוק אל על על[32]. לז[33]. יא חס אח

37 נְקָמוֹת מֵאֹיְבֶיךָ מִבְּנֵי עַמּוֹן׃ 37 וַתֹּאמֶר אֶל־אָבִיהָ יֵעָשֶׂה־לִּי הַדָּבָר

ב. נז וכל חלים דכותי ב מ יא. ג[34]. ב[35]

הַזֶּה הַרְפֶּה מִמֶּנִּי שְׁנַיִם חֳדָשִׁים וְאֵלְכָה וְיָרַדְתִּי עַל־הֶהָרִים וְאֶבְכֶּה

ורעותי[36] ק

עַל־בְּתוּלַי אָנֹכִי וְרֵעוֹתָי׃ 38 וַיֹּאמֶר לֵכִי וַיְשַׁלַּח אוֹתָהּ שְׁנֵי חֳדָשִׁים

ל. כא פסוק על על ומילה חדה ביניהן[37]. יב

39 וַתֵּלֶךְ הִיא וְרֵעוֹתֶיהָ וַתִּבְךְּ עַל־בְּתוּלֶיהָ עַל־הֶהָרִים׃ 39 וַיְהִי מִקֵּץ

ג. ל

שְׁנַיִם חֳדָשִׁים וַתָּשָׁב אֶל־אָבִיהָ וַיַּעַשׂ לָהּ אֶת־נִדְרוֹ אֲשֶׁר נָדָר וְהִיא

ל. הˢᵉ

40 לֹא־יָדְעָה אִישׁ וַתְּהִי־חֹק בְּיִשְׂרָאֵל׃ 40 מִימִים

ב

יְמִימָה תֵּלַכְנָה בְּנוֹת יִשְׂרָאֵל לְתַנּוֹת לְבַת־יִפְתָּח הַגִּלְעָדִי אַרְבַּעַת יָמִים בַּשָּׁנָה׃ ס

ג. נג

12 1 וַיִּצָּעֵק אִישׁ אֶפְרַיִם וַיַּעֲבֹר צָפוֹנָה וַיֹּאמְרוּ לְיִפְתָּח מַדּוּעַ

ג׳

עָבַרְתָּ לְהִלָּחֶם בִּבְנֵי־עַמּוֹן וְלָנוּ לֹא קָרָאתָ לָלֶכֶת עִמָּךְ בֵּיתְךָ נִשְׂרֹף

יא

עָלֶיךָ בָּאֵשׁ׃ 2 וַיֹּאמֶר יִפְתָּח אֲלֵיהֶם אִישׁ רִיב הָיִיתִי אֲנִי וְעַמִּי וּבְנֵי־ 2

ל

עַמּוֹן מְאֹד וָאֲוַעֲק אֶתְכֶם וְלֹא־הוֹשַׁעְתֶּם אוֹתִי מִיָּדָם׃ 3 וָאֶרְאֶה 3

ב. טˢ² ד מגה בלישׁ

כִּי־אֵינְךָ מוֹשִׁיעַ וָאָשִׂימָה נַפְשִׁי בְכַפִּי וָאֶעְבְּרָה אֶל־בְּנֵי עַמּוֹן וַיִּתְּנֵם

יְהוָה בְּיָדִי וְלָמָּה עֲלִיתֶם אֵלַי הַיּוֹם הַזֶּה לְהִלָּחֶם בִּי׃ 4 וַיְקַבֵּץ יִפְתָּח 4

אֶת־כָּל־אַנְשֵׁי גִלְעָד וַיִּלָּחֶם אֶת־אֶפְרָיִם וַיַּכּוּ אַנְשֵׁי גִלְעָד אֶת־אֶפְרַיִם

ב פסוק בתוך בתוך[3]

כִּי אָמְרוּ פְלִיטֵי אֶפְרַיִם אַתֶּם גִּלְעָד בְּתוֹךְ אֶפְרַיִם בְּתוֹךְ מְנַשֶּׁה׃

ב 5 וַיִּלְכֹּד גִּלְעָד אֶת־מַעְבְּרוֹת הַיַּרְדֵּן לְאֶפְרָיִם וְהָיָה כִּי יֹאמְרוּ פְלִיטֵי 5

לˢᵗ. כו מלעיל

אֶפְרַיִם אֶעְבֳּרָה וַיֹּאמְרוּ לוֹ אַנְשֵׁי־גִלְעָד הַאֶפְרָתִי אָתָּה וַיֹּאמֶר לֹא׃

ל 6 וַיֹּאמְרוּ לוֹ אֱמָר־נָא שִׁבֹּלֶת וַיֹּאמֶר סִבֹּלֶת וְלֹא יָכִין לְדַבֵּר כֵּן 6

ל. הˢ

וַיֹּאחֲזוּ אוֹתוֹ וַיִּשְׁחָטוּהוּ אֶל־מַעְבְּרוֹת הַיַּרְדֵּן וַיִּפֹּל בָּעֵת הַהִוא

מֵאֶפְרַיִם אַרְבָּעִים וּשְׁנַיִם אָלֶף׃ 7 וַיִּשְׁפֹּט יִפְתָּח אֶת־יִשְׂרָאֵל שֵׁשׁ 7

לˢᵗ

שָׁנִים וַיָּמָת יִפְתָּח הַגִּלְעָדִי וַיִּקָּבֶר בְּעָרָי בְּגִלְעָד׃ פ

ב 8 וְיִשְׁפֹּט אַחֲרָיו אֶת־יִשְׂרָאֵל אִבְצָן מִבֵּית לָחֶם׃ 9 וַיְהִי־לוֹ 8 9

יוˢ

שְׁלֹשִׁים בָּנִים וּשְׁלֹשִׁים בָּנוֹת שִׁלַּח הַחוּצָה וּשְׁלֹשִׁים בָּנוֹת הֵבִיא לִבָנָיו

[32]Mm 658. [33]Mm 210. [34]Mp sub loco. [35]Mm 1765. [36]Mm 832. [37]Mm 686. [38]Mm 457. **Cp 12** [1]Mm 1476. [2]Mm 609. [3]Mm 1477. [4]Mp sub loco. [5]Mm 2101. [6]וחד בערי הגלעד Nu 32,26. [7]Mm 290.

36 [a–a] prb gl ‖ **37** [a] mlt Mss ut Q cf 38, sic l; K prb רַעְיֹתַי ‖ **38** [a] pc Mss שנים ‖ **39** [a] huc tr : ‖ [b] l וַיְהִי ‖ **40** [a] 𝔊 *θρηνεῖν* 𝔙 *ut…plangant* cf 𝔖𝔗 ‖ **Cp 12,1** [a] 𝔊* *Σεφινα* 𝔏 *Sefin* cf nonn Mss צפנה ‖ **2** [a] 𝔊* + *ἐταπείνουν με* = עִנּוּנִי ‖ [b] 𝔊* *πρὸς ὑμᾶς* = אֲלֵיכֶם ‖ **3** [a] l אין cf 𝔊* ‖ **4** [a–a] > 𝔊* ‖ [b] mlt Mss 𝔊𝔖𝔙 וּבְ ‖ **6** [a] nonn Mss יבין ‖ **7** [a–a] 𝔊 *ἐν (τῇ) πόλει αὐτοῦ (ἐν) Γαλααδ*, prb l בְּעִירוֹ בְּנֵי; 𝔊[L] (post *ἐν* 2°) + *Σεφ(ε)* (Josephus Ant *Σεβέη*) = ג׳ בְּמִצְפֶּה? ‖ **8** [a] 𝔊[B] *Αβαισαν* 𝔊[C] *Αβεσσαν* 𝔊[A*] *Εσ(ε)εβων* ‖ **9** [a] 𝔊* *γυναῖκες (-ας)* = נָשִׁים.

10 מִן־הַחָרֹוץ וַיִּשְׁפֹּט אֶת־יִשְׂרָאֵל שֶׁבַע שָׁנִים׃ 10 וַיָּמָת אִבְצָן[a] וַיִּקָּבֵר ב
11 בְּבֵית לָחֶם׃ פ 11 וַיִּשְׁפֹּט אַחֲרָיו אֶת־יִשְׂרָאֵל אֵילֹון הַזְּבוּלֹנִי ג״י. נ״
12 וַיִּשְׁפֹּט אֶת־יִשְׂרָאֵל עֶשֶׂר שָׁנִים׃ 12 וַיָּמָת אֵילֹון[a] הַזְּבוּלֹנִי וַיִּקָּבֵר ג״
13 בְּאַיָּלֹון[b] בְּאֶרֶץ זְבוּלֻן׃ פ 13 וַיִּשְׁפֹּט אַחֲרָיו אֶת־יִשְׂרָאֵל עַבְדֹּון ט״ו. ל בטע
14 בֶּן־הִלֵּל[a] הַפִּרְעָתֹונִי׃ 14 וַיְהִי־לֹו אַרְבָּעִים בָּנִים וּשְׁלֹשִׁים בְּנֵי בָנִים
15 רֹכְבִים עַל־שִׁבְעִים עֲיָרֹם וַיִּשְׁפֹּט אֶת־יִשְׂרָאֵל שְׁמֹנֶה שָׁנִים׃ 15 וַיָּמָת ב חס״ו. ד
עַבְדֹּון בֶּן־הִלֵּל[a] הַפִּרְעָתֹונִי וַיִּקָּבֵר בְּפִרְעָתֹון[b] בְּאֶרֶץ אֶפְרַיִם בְּהַר ל
הָעֲמָלֵקִי[b]׃ פ

13 1 וַיֹּסִפוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לַעֲשֹׂות הָרַע בְּעֵינֵי יְהוָה וַיִּתְּנֵם יְהוָה ג כת כן׳
2 בְּיַד־פְּלִשְׁתִּים אַרְבָּעִים שָׁנָה׃ פ 2 וַיְהִי אִישׁ אֶחָד מִצָּרְעָה ב
3 מִמִּשְׁפַּחַת הַדָּנִי וּשְׁמֹו מָנֹוחַ וְאִשְׁתֹּו עֲקָרָה וְלֹא יָלָדָה׃ 3 וַיֵּרָא מַלְאַךְ־ ל. כ״
יְהוָה אֶל־הָאִשָּׁה וַיֹּאמֶר אֵלֶיהָ הִנֵּה־נָא אַתְּ־עֲקָרָה וְלֹא יָלַדְתְּ וְהָרִית ג״. ל
4 וְיָלַדְתְּ בֵּן׃ 4 וְעַתָּה הִשָּׁמְרִי נָא וְאַל־תִּשְׁתִּי יַיִן וְשֵׁכָר וְאַל־תֹּאכְלִי ל״. ל. ב
5 כָּל־טָמֵא׃ 5 כִּי הִנָּךְ הָרָה וְיֹלַדְתְּ בֵּן וּמֹורָה לֹא־יַעֲלֶה עַל־רֹאשֹׁו ל. ג חס״. ב.
כִּי־נְזִיר אֱלֹהִים יִהְיֶה הַנַּעַר מִן־הַבֶּטֶן וְהוּא יָחֵל לְהֹושִׁיעַ אֶת־יִשְׂרָאֵל לב בנביא ד מנה בסיפ
ה״
6 מִיַּד פְּלִשְׁתִּים׃ 6 וַתָּבֹא הָאִשָּׁה וַתֹּאמֶר[a] לְאִישָׁהּ לֵאמֹר אִישׁ הָאֱלֹהִים[b]
בָּא אֵלַי וּמַרְאֵהוּ כְּמַרְאֵה[c] מַלְאַךְ הָאֱלֹהִים נֹורָא מְאֹד וְלֹא ב. ח
7 שְׁאַלְתִּיהוּ אֵי־מִזֶּה הוּא וְאֶת־שְׁמֹו לֹא־הִגִּיד לִי׃ 7 וַיֹּאמֶר לִי הִנָּךְ ל. לא. ח״
הָרָה וְיֹלַדְתְּ[a] בֵּן וְעַתָּה אַל־תִּשְׁתִּי יַיִן וְשֵׁכָר וְאַל־תֹּאכְלִי כָּל־טֻמְאָה[b] ג חס״. ב״
כִּי־נְזִיר אֱלֹהִים יִהְיֶה הַנַּעַר מִן־הַבֶּטֶן עַד־[c]יֹום מֹותֹו׃ פ
8 וַיֶּעְתַּר מָנֹוחַ אֶל־יְהוָה וַיֹּאמַר בִּי אֲדֹנָי אִישׁ הָאֱלֹהִים אֲשֶׁר שָׁלַחְתָּ ד. ב רס״פ ובמ״ס. צא. ה״. ו מל בלישׁ״
9 יָבוֹא־נָא עֹוד אֵלֵינוּ וְיֹורֵנוּ[a] מַה־נַּעֲשֶׂה לַנַּעַר הַיִּוָּלֵד[b]׃ 9 וַיִּשְׁמַע ג. ב מל וחד חס״. ל רמל. ל

[8]Mm 1478. [9]Mm 982. [10]Mm 1356. [11]Mm 238. Cp 13 [1]Mm 1461 contra textum. [2]Mm 1227. [3]Mm 2834. [4]Mm 1480. [5]Mm 1008. [6]Mm 1479. [7]Mp sub loco. [8]Mm 180. [9]Mm 392. [10]Mm 3182. [11]Mm 1481.

10 [a] cf 8[a] ‖ **12** [a] sic L, mlt Mss Edd אילון ‖ [b] 𝔊* *ἐν Αιλιμ (-ιν)* 𝔊[BC] *ἐν Αιλωμ* ‖ **13** [a] 𝔊[A] *Σελλημ* 𝔙 *Ellen* ‖ **15** [a] cf 13[a] ‖ [b–b] prp בהר אפרים בארץ שַׁעֲלִים cf 𝔊[L] *Σελλημ* 𝔙 *Aellen* ‖ Cp **13,4** [a] mlt Mss 𝔖𝔙 אַל ‖ **5** [a] forma mixta (ut Gn 16,11), frt 1 וְיָלַדְתְּ cf 3; nonn Mss ויולדת ‖ **6** [a] nonn Mss וַתַּגֶּד ‖ [b] prb dl cf 10 ‖ [c–c] prb ex 9; prp אלהים ‖ **7** [a] cf 5[a] ‖ [b] 𝔗 טָמֵא ‖ [c] nonn Mss וְעד ‖ **8** [a] 𝔊* *καὶ φωτισάτω ἡμᾶς* = ויאירנו ‖ [b] mlt Mss הילד.

ח הָאֱלֹהִים[a] בְּקוֹל מָנוֹחַ וַיָּבֹא[b] מַלְאַךְ[c] הָאֱלֹהִים[c] עוֹד אֶל־הָאִשָּׁה וְהִיא
כה[12] יוֹשֶׁבֶת בַּשָּׂדֶה וּמָנוֹחַ אִישָׁהּ אֵין עִמָּהּ: 10 וַתְּמַהֵר הָאִשָּׁה וַתָּרָץ וַתַּגֶּד
ל[13] לְאִישָׁהּ וַתֹּאמֶר[c] אֵלָיו הִנֵּה נִרְאָה אֵלַי[c] הָאִישׁ אֲשֶׁר־בָּא בַיּוֹם[a] אֵלָי:
11 וַיָּקָם וַיֵּלֶךְ מָנוֹחַ אַחֲרֵי אִשְׁתּוֹ וַיָּבֹא אֶל־הָאִישׁ וַיֹּאמֶר לוֹ הַאַתָּה 11
12 הָאִישׁ אֲשֶׁר־דִּבַּרְתָּ אֶל־הָאִשָּׁה וַיֹּאמֶר אָנִי: 12 וַיֹּאמֶר מָנוֹחַ עַתָּה
ג 13 יָבֹא דְבָרֶיךָ[a] מַה־יִּהְיֶה מִשְׁפַּט־הַנַּעַר וּמַעֲשֵׂהוּ: 13 וַיֹּאמֶר מַלְאַךְ
ל 14 יְהוָה אֶל־מָנוֹחַ מִכֹּל אֲשֶׁר־אָמַרְתִּי אֶל־הָאִשָּׁה[c] תִּשָּׁמֶר: 14 מִכֹּל
ג[14] אֲשֶׁר־יֵצֵא מִגֶּפֶן הַיַּיִן לֹא תֹאכַל וְיַיִן וְשֵׁכָר[c] אַל־תֵּשְׁתְּ וְכָל־טֻמְאָה
אַל־תֹּאכַל כֹּל אֲשֶׁר־צִוִּיתִיהָ תִּשָּׁמֹר: 15 וַיֹּאמֶר מָנוֹחַ אֶל־מַלְאַךְ 15
ל[15] יְהוָה נַעְצְרָה־נָּא אוֹתָךְ וְנַעֲשֶׂה לְפָנֶיךָ גְּדִי עִזִּים: 16 וַיֹּאמֶר מַלְאַךְ 16
ל יְהוָה אֶל־מָנוֹחַ אִם־תַּעְצְרֵנִי לֹא־אֹכַל בְּלַחְמֶךָ וְאִם־תַּעֲשֶׂה[a] עֹלָה
ל לַיהוָה תַּעֲלֶנָּה כִּי לֹא־יָדַע מָנוֹחַ כִּי־מַלְאַךְ יְהוָה הוּא: 17 וַיֹּאמֶר 17
ל. דברך חד מן ח[16] ק יחיר ו בלישׁ מָנוֹחַ אֶל־מַלְאַךְ יְהוָה מִי[a] שְׁמֶךָ כִּי־יָבֹא דְבָרְיךָ[b] וְכִבַּדְנוּךָ: 18 וַיֹּאמֶר 18
ל ויתיר א[17] לוֹ מַלְאַךְ יְהוָה לָמָּה זֶּה תִּשְׁאַל לִשְׁמִי וְהוּא־פֶלְאִי[a]: ס 19 וַיִּקַּח 19
ב. ח[17]. ד חס בלישׁ מָנוֹחַ אֶת־גְּדִי הָעִזִּים וְאֶת־הַמִּנְחָה וַיַּעַל עַל־הַצּוּר לַיהוָה וּמַפְלִא[a]
ב. ה[18] לַעֲשׂוֹת וּמָנוֹחַ וְאִשְׁתּוֹ רֹאִים: 20 וַיְהִי בַּעֲלוֹת[a] הַלַּהַב מֵעַל הַמִּזְבֵּחַ
יא[19]. ב הַשָּׁמַיְמָה וַיַּעַל מַלְאַךְ־יְהוָה בְּלַהַב הַמִּזְבֵּחַ וּמָנוֹחַ וְאִשְׁתּוֹ רֹאִים
ה[20]. ב וַיִּפְּלוּ עַל־פְּנֵיהֶם אָרְצָה: 21 וְלֹא־יָסַף עוֹד מַלְאַךְ יְהוָה לְהֵרָאֹה[a] 21
אֶל־מָנוֹחַ וְאֶל־אִשְׁתּוֹ אָז יָדַע מָנוֹחַ כִּי־מַלְאַךְ יְהוָה הוּא: 22 וַיֹּאמֶר 22
ל מָנוֹחַ אֶל־אִשְׁתּוֹ מוֹת נָמוּת כִּי אֱלֹהִים[c] רָאִינוּ: 23 וַתֹּאמֶר לוֹ אִשְׁתּוֹ 23
כב[21]. ז מ״ם לא ולא לא[22]. ב לוּ חָפֵץ יְהוָה לַהֲמִיתֵנוּ לֹא־לָקַח מִיָּדֵנוּ[a] עֹלָה וּמִנְחָה וְלֹא הֶרְאָנוּ
ל. ג אֶת־כָּל־אֵלֶּה וְכָעֵת[b] לֹא הִשְׁמִיעָנוּ כָּזֹאת: 24 וַתֵּלֶד הָאִשָּׁה בֵּן ס,[23]
כל[23] וקרא שמו רכות ב מ ו וַתִּקְרָא[c] אֶת־שְׁמוֹ שִׁמְשׁוֹן וַיִּגְדַּל הַנַּעַר וַיְבָרְכֵהוּ יְהוָה: 25 וַתָּחֶל רוּחַ 25
ל. ג וחד מן ב חס בלישׁ ובסיף יְהוָה לְפַעֲמוֹ בְּמַחֲנֵה־דָן בֵּין צָרְעָה וּבֵין אֶשְׁתָּאֹל: פ

[12] Mm 1506. [13] Mp sub loco. [14] Mm 1214. [15] Mm 2565. [16] Mm 1921. [17] Mm 1930. [18] Mm 1943. [19] Mm 1071. [20] Mm 1084. [21] Mm 1444. [22] Mm 1613. [23] Mm 215.

9 [a] 𝔊[58.72](𝔖𝔗) *κύριος* ‖ [b] Ms וַיָּבֹא ‖ [c] 𝔊[61](𝔖) *κυρίου* ‖ **10** [a] 𝔊* + *ἐκείνῃ* = הַהוּא ‖ **12** [a] l c mlt Mss 𝔊𝔗 דברך ‖ **15** [a] huc tr 16[b–b] ‖ **16** [a] nonn Mss 𝔖 תַּעֲלֶה ‖ [b–b] cf 15[a] ‖ **17** [a] nonn Mss מה ‖ [b] mlt Mss Or 𝔊𝔖 ut Q, sic l cf 12[a] ‖ **18** [a] Q (א)פֶּלִי cf pc Mss פליא; l c K פִּלְאִי ‖ **19** [a] prb subjectum hpgr exc; prp מ׳ והוא ‖ **20** [a] mlt Mss כעי׳ ‖ **21** [a] pro את– ‖ **23** [a] mlt Mss 𝔊[AIII] מידינו ‖ [b] > 𝔊*𝔖, frt dl כעת.

14 1 וַיֵּרֶד שִׁמְשׁוֹן תִּמְנָתָה וַיַּרְא אִשָּׁה בְּתִמְנָתָה[a] מִבְּנוֹת פְּלִשְׁתִּים׃
2 וַיַּעַל וַיַּגֶּד לְאָבִיו וּלְאִמּוֹ[a] וַיֹּאמֶר אִשָּׁה רָאִיתִי בְתִמְנָתָה[b] מִבְּנוֹת
3 פְּלִשְׁתִּים וְעַתָּה קְחוּ[c]־אוֹתָהּ לִי[d] לְאִשָּׁה׃ 3 וַיֹּאמֶר לוֹ אָבִיו וְאִמּוֹ[a]
ה. ב[1]. כד[2] מל ב[3] מגה בסיפ וכל משלי וקהלת דכות ב מ ה
הֲאֵין[b] בִּבְנוֹת אַחֶיךָ[d] וּבְכָל־עַמִּי[c] אִשָּׁה כִּי־אַתָּה הוֹלֵךְ לָקַחַת אִשָּׁה
מִפְּלִשְׁתִּים הָעֲרֵלִים וַיֹּאמֶר שִׁמְשׁוֹן אֶל־אָבִיו אוֹתָהּ קַח־לִי כִּי־הִיא
4 יָשְׁרָה בְּעֵינָי׃ 4 וְאָבִיו וְאִמּוֹ לֹא יָדְעוּ כִּי מֵיְהוָה הִיא כִּי־תֹאֲנָה הִוא־ ב. ט[4]. ל
מְבַקֵּשׁ מִפְּלִשְׁתִּים וּבָעֵת הַהִוא פְּלִשְׁתִּים מֹשְׁלִים בְּיִשְׂרָאֵל׃ פ ח[5]
5 וַיֵּרֶד שִׁמְשׁוֹן[a] וְאָבִיו וְאִמּוֹ[a] תִּמְנָתָה וַיָּבֹאוּ[b] עַד־כַּרְמֵי תִמְנָתָה[c] וְהִנֵּה ט[6]
כְּפִיר אֲרָיוֹת שֹׁאֵג לִקְרָאתוֹ׃ 6 וַתִּצְלַח עָלָיו רוּחַ יְהוָה וַיְשַׁסְּעֵהוּ ל
כְּשַׁסַּע הַגְּדִי וּמְאוּמָה אֵין בְּיָדוֹ וְלֹא הִגִּיד לְאָבִיו וּלְאִמּוֹ אֵת אֲשֶׁר ב
7 עָשָׂה׃ 7 וַיֵּרֶד וַיְדַבֵּר לָאִשָּׁה וַתִּישַׁר בְּעֵינֵי שִׁמְשׁוֹן׃ 8 וַיָּשָׁב מִיָּמִים ח. ל
לְקַחְתָּהּ וַיָּסַר לִרְאוֹת אֶת מַפֶּלֶת הָאַרְיֵה וְהִנֵּה עֲדַת דְּבוֹרִים בִּגְוִיַּת ל. ג בליש ב מל וחד חס[7]
9 הָאַרְיֵה וּדְבָשׁ׃ 9 וַיִּרְדֵּהוּ אֶל־כַּפָּיו וַיֵּלֶךְ הָלוֹךְ וְאָכֹל וַיֵּלֶךְ אֶל־ ל
אָבִיו וְאֶל־אִמּוֹ וַיִּתֵּן לָהֶם וַיֹּאכֵלוּ וְלֹא־הִגִּיד לָהֶם כִּי מִגְוִיַּת הָאַרְיֵה
10 רָדָה הַדְּבָשׁ׃ 10 וַיֵּרֶד אָבִיהוּ[a] אֶל־הָאִשָּׁה וַיַּעַשׂ שָׁם שִׁמְשׁוֹן[b] מִשְׁתֶּה ל. ב. ז מל[8]
11 כִּי כֵן יַעֲשׂוּ הַבַּחוּרִים׃ 11 וַיְהִי כִּרְאוֹתָם[a] אֹתוֹ וַיִּקְחוּ שְׁלֹשִׁים מֵרֵעִים ל
12 וַיִּהְיוּ אִתּוֹ׃ 12 וַיֹּאמֶר לָהֶם שִׁמְשׁוֹן אָחוּדָה־נָּא לָכֶם חִידָה אִם־הַגֵּד ל
תַּגִּידוּ אוֹתָהּ לִי שִׁבְעַת יְמֵי[a] הַמִּשְׁתֶּה וּמְצָאתֶם[a] וְנָתַתִּי לָכֶם שְׁלֹשִׁים ב[9]
13 סְדִינִים וּשְׁלֹשִׁים חֲלִפֹת בְּגָדִים׃ 13 וְאִם־לֹא תוּכְלוּ לְהַגִּיד לִי וּנְתַתֶּם ב. ב חס דחס[10]
אַתֶּם לִי שְׁלֹשִׁים סְדִינִים וּשְׁלֹשִׁים חֲלִיפוֹת בְּגָדִים וַיֹּאמְרוּ לוֹ חִוָּדָה ב. ל
14 חִידָתְךָ וְנִשְׁמָעֶנָּה׃ 14 וַיֹּאמֶר לָהֶם ל

מֵהָאֹכֵל יָצָא מַאֲכָל וּמֵעָז יָצָא מָתוֹק ל. ל. ל

15 וְלֹא יָכְלוּ לְהַגִּיד חִידָה שְׁלֹשֶׁת[a] יָמִים׃ 15 [a]וַיְהִי | בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי[ab]
וַיֹּאמְרוּ לְאֵשֶׁת־שִׁמְשׁוֹן פַּתִּי אֶת־אִישֵׁךְ וְיַגֶּד־לָנוּ אֶת־הַחִידָה פֶּן־ ב רפת. ל[11]

Cp 14 [1]Gn 34,1. [2]Mm 1788. [3]Mm 1409. [4]Mm 3056. [5]Mm 1482. [6]Mm 867. [7]Mm 3401. [8]Mm 1483. [9]Hi 1,5. [10]Mm 336. [11]Mm 1484.

Cp 14,1 [a] 𝔊 *εἰς Θαμναθα* ‖ **2** [a] prb dl ‖ [b] cf 1[a] ‖ [c] Ms + נָא; prp קָח ‖ [d] sic L, rel Mss Edd sine dageš ‖ **3** [a] prb dl cf 2[a] ‖ [b–b] 𝔖 *bbjt 'bwk* = בְּבֵית אָבִיךָ ‖ [c] 𝔊[L]𝔖 suff 2 sg, prb l עַמְּךָ ‖ **5** [a–a] prb dl ‖ [b] 𝔊[BC] sg, l ויבא; 𝔊* *καὶ ἐξέκλινεν* ‖ [c] cf 1[a] ‖ **10** [a] l שמשון cf [b] ‖ [b] dl ‖ **11** [a] 𝔊* *ἐν τῷ φοβεῖσθαι αὐτούς* = בְּיִרְאָתָם ‖ **12** [a] > 𝔊*𝔏, frt add ‖ **14** [a] Ms שִׁבְעַת, sed cf 15[b] ‖ **15** [a–a] > Ms ‖ [b] 𝔊*(𝔖) *τῇ τετάρτῃ*, l הָרְבִיעִי.

נְשָׂרֵךְ אוֹתָךְ וְאֶת־בֵּית אָבִיךְ בָּאֵשׁ הֲלוֹא[d] קְרָאתֶם לָנוּ הֲלֹא׃ יז מל בלשון נקיבה[12]. ל
16 וַתִּבְךְּ֨ אֵשֶׁת שִׁמְשׁ֜וֹן עָלָ֗יו וַתֹּ֙אמֶר֙ רַק־שָׂנֵ֣אתָ֔נִי וְלֹ֥א אֲהַבְתָּ֖נִי 16 ל. ל פסוק ולא לא לא[13]. ל
וְאֶת־הַחִידָ֛ה חָדְתָּ֥ לִבְנֵ֖י עַמִּ֑י וְלִ֣י לֹ֔א הִגַּ֥דְתָּ֖הּ וַיֹּ֣אמֶר לָ֗הּ הִנֵּ֤ה לְאָבַי֙ ל. ח[14]. ל מל
וְלְאִמִּ֔י לֹ֥א הִגַּ֖דְתִּי וְלָ֣ךְ אַגִּ֑יד׃ 17 וַתִּבְךְּ֨ עָלָ֜יו שִׁבְעַ֤ת׀ הַיָּמִים֙ אֲשֶׁר־ 17 ח[15]
הָיָ֣ה לָהֶ֔ם הַמִּשְׁתֶּ֖ה וַיְהִ֑י | בַּיּ֣וֹם הַשְּׁבִיעִ֗י וַיַּגֶּד־לָהּ֙ כִּ֣י הֶצִ֔יקָה ל
וַתַּגֶּ֥ד הַחִידָ֖ה לִבְנֵ֣י עַמָּ֑הּ׃ 18 וַיֹּ֨אמְרוּ֙ לוֹ֙ אַנְשֵׁ֣י הָעִ֔יר בַּיּ֖וֹם הַשְּׁבִיעִ֑י 18 ל
בְּטֶ֥רֶם יָבֹ֖א הַחַרְסָ֑ה[a] ל

מַה־מָּתוֹק מִדְּבַשׁ וּמֶה עַז מֵאֲרִי ל

וַיֹּאמֶר לָהֶם

לוּלֵא חֲרַשְׁתֶּם בְּעֶגְלָתִי לֹא מְצָאתֶם חִידָתִי׃ ד כת א[16]. ב

19 וַתִּצְלַ֤ח עָלָיו֙ רוּחַ֣ יְהוָ֔ה וַיֵּ֣רֶד אַשְׁקְל֔וֹן וַיַּ֖ךְ מֵהֶ֣ם | שְׁלֹשִׁ֑ים אִ֣ישׁ 19
וַיִּקַּ֞ח אֶת־חֲלִיצוֹתָ֗ם וַיִּתֵּן֙ הַחֲלִיפוֹת֙ לְמַגִּידֵ֣י הַחִידָ֔ה וַיִּֽחַר־אַפּ֖וֹ וַיַּ֥עַל ל. ל
בֵּ֥ית אָבִֽיהוּ׃ פ 20 וַתְּהִ֥י אֵֽשֶׁת־שִׁמְשׁ֖וֹן לְמֵרֵעֵ֑הוּ אֲשֶׁ֥ר רֵעָ֖ה לוֹ׃ 20 ז מל[17]. ב. ל

15 1 וַיְהִ֣י ׀ מִיָּמִ֗ים בִּימֵי֙ קְצִ֣יר־חִטִּ֔ים וַיִּפְקֹ֥ד שִׁמְשׁ֖וֹן אֶת־אִשְׁתּ֑וֹ 15 ג[1]
בְּגְדִ֣י עִזִּ֔ים וַיֹּ֕אמֶר אָבֹ֥אָה אֶל־אִשְׁתִּ֖י הֶחָדְרָ֑ה וְלֹא־נָתַ֥ן אֲבִיהָ֖ לָבֽוֹא׃ ל וחס[2]. ב[3]. ד. ה[4]
2 וַיֹּ֣אמֶר אָבִ֔יהָ אָמֹ֥ר אָמַ֖רְתִּי כִּי־שָׂנֹ֣א שְׂנֵאתָ֑הּ וָאֶתְּנֶ֥הָ לְמֵרֵעֶ֖ךָ הֲלֹא 2 ג חס[5]
אֲחֹתָ֛הּ הַקְּטַנָּ֥ה טוֹבָ֖ה מִמֶּ֑נָּה תִּהְיֶ֥ה נָּ֛א לְךָ֖ תַּחְתֶּֽיהָ׃ 3 וַיֹּ֤אמֶר לָהֶם֙ 3 א
שִׁמְשׁ֔וֹן נָקִ֥יתִי הַפָּ֖עַם מִפְּלִשְׁתִּ֑ים כִּֽי־אֶעֱשֶׂ֥ה אֲנִ֖י עִמָּהֶ֥ם רָעָֽה׃ 4 וַיֵּ֣לֶךְ 4 ב מל
שִׁמְשׁ֗וֹן וַיִּלְכֹּ֞ד שְׁלֹ֤שׁ־מֵאוֹת֙ שׁוּעָלִ֔ים וַיִּקַּ֖ח לַפִּדִ֑ים וַיֵּ֣פֶן זָנָ֔ב אֶל־זָנָ֖ב פד. ה[7]. ל. ג מל בלישׁ
וַיָּ֥שֶׂם לַפִּ֖יד אֶחָ֑ד בֵּ֥ין־שְׁנֵ֛י הַזְּנָבוֹ֖ת בַּתָּֽוֶךְ׃ 5 וַיַּבְעֵ֖ר־אֵ֣שׁ בַּלַּפִּידִ֑ים 5 כב[8]. יד פסוק ועד ועד[9]
וַיְשַׁלַּ֗ח בְּקָמ֛וֹת[a] פְּלִשְׁתִּ֖ים וַיַּבְעֵ֣ר מִגְּדִ֣ישׁ וְעַד־קָמָ֑ה וְעַד־כֶּ֖רֶם[b] זָֽיִת׃ ל
6 וַיֹּאמְר֣וּ פְלִשְׁתִּ֗ים מִ֤י עָשָׂה֙ זֹ֔את וַיֹּאמְר֗וּ שִׁמְשׁ֤וֹן חֲתַן֙ הַתִּמְנִ֔י כִּ֥י לָקַ֖ח 6 י[10]. ל
אֶת־אִשְׁתּ֑וֹ וַיִּתְּנָ֥הּ לְמֵרֵעֵ֖הוּ וַיַּ֣עַל פְּלִשְׁתִּ֔ים וַיִּשְׂרְפ֥וּ אוֹתָ֖הּ וְאֶת־[a]אָבִ֥יהָ ב. ב[11]
בָּאֵֽשׁ׃ 7 וַיֹּ֤אמֶר לָהֶם֙ שִׁמְשׁ֔וֹן ׀ כְּזֹ֥את כִּֽי אִם־תַּעֲשׂ֖וּן כֻּ֣נָּקְמָ֑תִי בָּכֶ֖ם 7 יד[12]. ג בלישׁ

[12] Mm 287. [13] Mm 1139. [14] Mm 1485. [15] Mm 4051. [16] Mm 1714. [17] Mm 1483. Cp 15 [1] Mm 1374 ב. [2] Mm 209. [3] Mm 1486. [4] Mm 1397. [5] Mm 1487. [6] Mp sub loco. [7] Mm 97. [8] Mm 59. [9] Mm 1244. [10] Mm 397. [11] Mm 1271. [12] Mm 393.

15 [c] Ms הליור; 𝔊* *πτωχεῦσαι … ἡμᾶς*, prp הלהורישנו ‖ [d] prb l c pc Mss Soraeis^{K} Nehardeaeis^{Q} 𝔗 הלם ‖ **18** [a] prp חַחֲדָרָה cf 15,1 ‖ **Cp 15,3** [a] 𝔊* *αὐτῷ* ‖ [b] Ms 𝔊*𝔙 עִמָּכֶם ‖ **5** [a] prp קָמַת ‖ [b] 𝔗 + *w'd*, ins וְעַד cf 𝔊𝔙 ‖ **6** [a] ins c mlt Mss 𝔊*𝔖 בֵּית cf 14,15.

8 וְאַחַר אֶחֱזֵֽל׃ 8 וַיַּךְ אוֹתָם֙ שׁ֣וֹק עַל־יָרֵ֔ךְ מַכָּ֖ה גְּדוֹלָ֑ה וַיֵּ֣רֶד[a] וַיֵּ֔שֶׁב ל
9 בִּסְעִ֥יף סֶֽלַע[b] עֵיטָֽם׃ ס 9 וַיַּעֲל֣וּ פְלִשְׁתִּ֔ים וַיַּחֲנ֖וּ בִּיהוּדָ֑ה ל. כל מל
10 וַיִּנָּטְשׁ֖וּ בַּלֶּֽחִי׃ 10 וַיֹּאמְר֣וּ אִ֤ישׁ יְהוּדָה֙ לָמָ֣ה עֲלִיתֶ֔ם עָלֵ֖ינוּ וַיֹּאמְר֑וּ ג. ל
11 לֶאֱסֹ֛ור אֶת־שִׁמְשׁ֥וֹן עָלִ֖ינוּ לַעֲשׂ֥וֹת לֹ֛ו כַּאֲשֶׁ֥ר עָשָׂ֖ה לָנ֑וּ׃ 11 וַיֵּרְד֣וּ ל מל. ב[13]
שְׁלֹ֣שֶׁת אַלְפִּ֗ים אִ֚ישׁ מִיהוּדָה֙ אֶל־סְעִ֣יף סֶ֔לַע עֵיטָ֖ם וַיֹּאמְר֣וּ לְשִׁמְשׁ֑וֹן כל מל
הֲלֹ֣א יָדַ֔עְתָּ כִּי־מֹשְׁלִ֥ים בָּ֖נוּ פְּלִשְׁתִּ֑ים וּמַה־זֹּ֥את עָשִׂ֖יתָ לָ֣נוּ וַיֹּ֥אמֶר לָהֶ֖ם ל
12 כַּאֲשֶׁ֥ר עָשׂ֛וּ לִ֖י כֵּ֣ן עָשִׂ֑יתִי לָהֶֽם׃ 12 וַיֹּאמְר֣וּ לֹו֮ לֶאֱסָרְךָ֣ יָרַ֔דְנוּ לְתִתְךָ֖
בְּיַד־פְּלִשְׁתִּ֑ים וַיֹּ֥אמֶר לָהֶ֖ם שִׁמְשׁ֑וֹן הַשָּׁבְע֥וּ לִ֛י פֶּן־תִּפְגְּעוּ־בִ֥י אַתֶּֽם׃ ל
13 וַיֹּאמְר֣וּ לֹו֮ לֹ֣א כִי־אָסֹ֣ר נֶאֱסָרְךָ֣ וּנְתַנּוּךָ֮ בְּיָדָם֒ וְהָמֵ֣ת לֹ֔א[c] ג ב חס וחד מל. ל. ל[14]. ל
14 נְמִיתֶ֣ךָּ וַיַּאַסְר֥וּהוּ בִשְׁנַ֖יִם עֲבֹתִ֣ים חֲדָשִׁ֑ים וַיַּעֲל֥וּהוּ מִן־הַסֶּֽלַע׃ 14 הוּא־ ג ב חס וחד מל
ב חד חס וחד מל
בָ֣א עַד־לֶ֔חִי וּפְלִשְׁתִּ֖ים הֵרִ֣יעוּ לִקְרָאתֹ֑ו[a] וַתִּצְלַ֤ח עָלָיו֙ רֽוּחַ־יְהוָ֔ה[a] ב
וַתִּהְיֶ֣ינָה הָעֲבֹתִ֗ים אֲשֶׁ֤ר עַל־זְרֹעֹתָיו֙ כַּפְּשְׁתִּ֔ים אֲשֶׁ֥ר בָּעֲרוּ־בָאֵ֖שׁ ל מל. ל
וַיִּמַּסּ֥וּ אֲסוּרָ֖יו מֵעַ֥ל יָדָֽיו׃ 15 וַיִּמְצָ֞א לְחִי־חֲמֹ֣ור טָרִ֗יָּה וַיִּשְׁלַ֤ח יָדֹו֙ ב[16]
וַיִּקָּחֶ֔הָ וַיַּךְ־בָּ֥הּ אֶ֖לֶף אִֽישׁ׃ 16 וַיֹּאמֶ֣ר שִׁמְשׁ֑וֹן
בִּלְחִ֣י הַחֲמֹ֔ור חֲמֹרָתַ֖יִם[a] ל
בִּלְחִ֥י הַחֲמֹ֖ור הִכֵּ֥יתִי אֶ֖לֶף אִֽישׁ׃
17 וַיְהִ֗י כְּכַלֹּתֹו֙ לְדַבֵּ֔ר וַיַּשְׁלֵךְ֙ הַלְּחִ֣י מִיָּדֹ֔ו וַיִּקְרָ֛א לַמָּקֹ֥ום הַהֹ֖וא רָמַ֥ת ד בטע בסיפ[17]. ל
18 לֶֽחִי׃ 18 וַיִּצְמָ֣א מְאֹ֔ד וַיִּקְרָ֖א אֶל־יְהוָ֑ה וַיֹּ֗אמֶר אַתָּ֤ה נָתַ֙תָּ֙ בְּיַד־עַבְדְּךָ֔ ה[18]. צא. כט חס[19]
אֶת־הַתְּשׁוּעָ֥ה הַגְּדֹולָ֖ה הַזֹּ֣את וְעַתָּ֗ה אָמ֙וּת֙ בַּצָּמָ֔א וְנָפַלְתִּ֖י בְּיַד ז חס[20]
הָעֲרֵלִֽים׃ 19 וַיִּבְקַ֥ע אֱלֹהִ֛ים[a] אֶת־הַמַּכְתֵּ֥שׁ אֲשֶׁר־בַּלֶּ֖חִי וַיֵּצְא֣וּ מִמֶּ֑נּוּ ל. ב
מַ֚יִם וַיִּשְׁתְּ֣ רוּחֹ֔ו וַיָּ֖שָׁב וַיְחִ֑י עַל־כֵּ֞ן ו קָרָ֤א שְׁמָהּ֙ עֵ֣ין הַקֹּורֵ֔א ו מל בלי ש
אֲשֶׁ֥ר בַּלֶּ֖חִי עַ֥ד הַיֹּ֥ום הַזֶּֽה׃ 20 וַיִּשְׁפֹּ֥ט אֶת־יִשְׂרָאֵ֖ל בִּימֵ֣י פְלִשְׁתִּ֑ים
עֶשְׂרִ֥ים שָׁנָֽה׃ פ
16 1 וַיֵּ֖לֶךְ שִׁמְשׁ֣וֹן[a] עַזָּ֑תָה וַיַּ֣רְא־שָׁ֗ם אִשָּׁ֤ה זוֹנָה֙ וַיָּבֹ֣א אֵלֶ֔יהָ׃ ב
2 [a]לָעַזָּתִ֗ים ו לֵאמֹר֙ בָּ֣א שִׁמְשֹׁ֣ון הֵ֔נָּה וַיָּסֹ֖בּוּ וַיֶּֽאֶרְבוּ־לֹ֣ו כָל־הַלַּ֑יְלָה[b] ל

[13] Mm 916. [14] וחד נתנוך 2 Ch 25,16. [15] Mm 4253. [16] Mm 2206. [17] Mp sub loco. [18] Cf Mp Jon 3,4. [19] Mm 657. [20] Mm 1193.

8 [a] mlt Mss S וַיֵּלֶךְ ‖ [b–b] G* *παρὰ τῷ χειμάρρῳ ἐν τῷ σπηλαίῳ*, sed cf 11 a ‖ **14** [a–a] > C ‖ **16** [a–a] G *ἐξαλείφων ἐξήλειψα αὐτούς*, prb l חָמַרְתִּים; V *delevi eos* ‖ **19** [a] V leg יהוה ‖ **Cp 16,1** [a] G* + *ἐκεῖθεν*, frt ins מִשָּׁם ‖ **2** [a] G pr *καὶ ἀπηγγέλη*, pr וַיֻּגַּד vel וַיִּוָּדַע ‖ [b] l הַיּוֹם cf 2b.

ל.ג.¹ בְּשַׁעַר הָעִיר וַיִּתְחָרְשׁוּ כָל־הַלַּיְלָה לֵאמֹר עַד־אוֹר הַבֹּקֶר וַהֲרַגְנֻהוּ׃
ג.ג² 3 וַיִּשְׁכַּב שִׁמְשׁוֹן עַד־חֲצִי הַלַּיְלָה וַיָּקָם בַּחֲצִי הַלַּיְלָה וַיֶּאֱחֹז בְּדַלְתוֹת שַׁעַר־
ל. פס. ז פסוק על אל על הָעִיר וּבִשְׁתֵּי הַמְּזוּזוֹת וַיִּסָּעֵם עִם־הַבְּרִיחַ וַיָּשֶׂם עַל־כְּתֵפָיו
י בטע בסיפ וַיַּעֲלֵם אֶל־רֹאשׁ הָהָר אֲשֶׁר עַל־פְּנֵי חֶבְרוֹן׃ פ 4 וַיְהִי אַחֲרֵי־ 4
כֵן וַיֶּאֱהַב אִשָּׁה בְּנַחַל שֹׂרֵק וּשְׁמָהּ דְּלִילָה׃ 5 וַיַּעֲלוּ אֵלֶיהָ סַרְנֵי 5
ב רפת פְּלִשְׁתִּים וַיֹּאמְרוּ לָהּ פַּתִּי אוֹתוֹ וּרְאִי בַּמֶּה כֹחוֹ גָּדוֹל וּבַמֶּה נוּכַל לוֹ
ל.ג.כא¹ וַאֲסַרְנֵהוּ לְעַנֹּתוֹ וַאֲנַחְנוּ נִתֶּן־לָךְ אִישׁ אֶלֶף וּמֵאָה כָּסֶף׃ 6 וַתֹּאמֶר 6
דְּלִילָה אֶל־שִׁמְשׁוֹן הַגִּידָה־נָּא לִי בַּמֶּה כֹחֲךָ גָּדוֹל וּבַמֶּה תֵּאָסֵר
ב חד חס וחד מל² לְעַנּוֹתֶךָ׃ 7 וַיֹּאמֶר אֵלֶיהָ שִׁמְשׁוֹן אִם־יַאַסְרֻנִי בְּשִׁבְעָה יְתָרִים לַחִים 7
ב.יג³ אֲשֶׁר לֹא־חֹרָבוּ וְחָלִיתִי וְהָיִיתִי כְּאַחַד הָאָדָם׃ 8 וַיַּעֲלוּ־לָהּ סַרְנֵי 8
ב פְּלִשְׁתִּים שִׁבְעָה יְתָרִים לַחִים אֲשֶׁר לֹא־חֹרָבוּ וַתַּאַסְרֵהוּ בָּהֶם׃
ו בטע זקף בסיפ 9 וְהָאֹרֵב יֹשֵׁב לָהּ בַּחֶדֶר וַתֹּאמֶר אֵלָיו פְּלִשְׁתִּים עָלֶיךָ שִׁמְשׁוֹן 9
ל.ג.ל וַיְנַתֵּק[a] אֶת־הַיְתָרִים כַּאֲשֶׁר יְנֻתַּק פְּתִיל־הַנְּעֹרֶת בַּהֲרִיחוֹ אֵשׁ וְלֹא
נוֹדַע כֹּחוֹ׃ 10 וַתֹּאמֶר דְּלִילָה אֶל־שִׁמְשׁוֹן הִנֵּה הֵתַלְתָּ בִּי וַתְּדַבֵּר 10
אֵלַי כְּזָבִים עַתָּה הַגִּידָה־נָּא לִי בַּמֶּה תֵּאָסֵר׃ 11 וַיֹּאמֶר אֵלֶיהָ אִם־ 11
ב חד חס וחד מל² . ב חד חס וחד מל³ . ה² קמ וכל הרמש המגילות דכות ב מ ב אָסוֹר יַאַסְרֻנִי בַּעֲבֹתִים חֲדָשִׁים אֲשֶׁר לֹא־נַעֲשָׂה בָהֶם מְלָאכָה
י.צ² וְחָלִיתִי וְהָיִיתִי כְּאַחַד הָאָדָם׃ 12 וַתִּקַּח דְּלִילָה עֲבֹתִים חֲדָשִׁים 12
וַתַּאַסְרֵהוּ בָהֶם וַתֹּאמֶר אֵלָיו פְּלִשְׁתִּים עָלֶיךָ שִׁמְשׁוֹן וְהָאֹרֵב יֹשֵׁב
ל.ל בֶּחָדֶר וַיְנַתְּקֵם מֵעַל זְרֹעֹתָיו כַּחוּט׃ 13 וַתֹּאמֶר דְּלִילָה אֶל־שִׁמְשׁוֹן 13
עַד־הֵנָּה הֵתַלְתָּ בִּי וַתְּדַבֶּר אֵלַי כְּזָבִים הַגִּידָה[a] לִּי בַּמֶּה תֵּאָסֵר
ל.ג.כו.ב וַיֹּאמֶר אֵלֶיהָ אִם־תַּאַרְגִי אֶת־שֶׁבַע מַחְלְפוֹת רֹאשִׁי עִם־הַמַּסָּכֶת[b]׃
ו בטע זקף בסיפ 14 וַתִּתְקַע[a] בַּיָּתֵד[b] וַתֹּאמֶר אֵלָיו פְּלִשְׁתִּים עָלֶיךָ שִׁמְשׁוֹן וַיִּיקַץ מִשְּׁנָתוֹ 14
ל.ב.ו בטע זקף בסיפ וַיִּסַּע אֶת־[c]הַיָּתֵד הָאָרֹג[c] וְאֶת־הַמַּסָּכֶת[d]׃ 15 וַתֹּאמֶר אֵלָיו אֵיךְ תֹּאמַר 15

Cp 16 [1]Mm 1488. [2]Mp sub loco. [3]Mm 448. [4]Mm 2838. [5]Mm 1489. [6]Mm 361. [7]Mm 692.

2 [c] sic L, mlt Mss Edd וְהַרְגֵ׳ ‖ **9** [a] pc Mss ויונתק, sic l ‖ **13** [a] nonn Mss + **נא** ut 6.10 ‖ [b] nonn vb exc, 𝔊 + *καὶ ἐγκρούσῃς ἐν τῷ πασσάλῳ εἰς τὸν τοῖχον, καὶ ἔσομαι ἀσθενὴς ὡς εἷς τῶν ἀνθρώπων* = וְתִקַּעְתְּ בְּיָתֵד אֶל־הַקִּיר וְחָלִיתִי וְהָיִיתִי כְּאַחַד הָאָדָם ‖ **14** [a] ante ותתקע nonn vb exc, 𝔊 pr *καὶ ἐκοίμισεν αὐτὸν Δαλιλα καὶ ἐδιάσατο τοὺς ἑπτὰ βοστρύχους τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ μετὰ τῆς ἐκτάσεως* = וַתְּיַשְּׁנֵהוּ וַתַּאַרֵג אֶת־שֶׁבַע מַחְלְפוֹת רֹאשׁוֹ עִם־הַמַּסָּכֶת ‖ [b] 𝔊 + *εἰς τὸν τοῖχον* = אֶל־הַקִּיר ‖ [c–c] crrp; prp הַיָּתֵד ‖ [d] 𝔊* + *καὶ οὐκ ἐγνώσθη ἡ ἰσχὺς αὐτοῦ* cf 9b.

אֲהַבְתִּיךְ וְלִבָּךְ אֵין אִתִּי זֶה שָׁלֹשׁ פְּעָמִים הִתַּלְתְּ בִּי וְלֹא־הִגַּדְתְּ לִי בַּמֶּה כֹּחֲךָ גָדוֹל׃ 16 וַיְהִי כִּי־הִצִּיקָה לוֹ בִדְבָרֶיהָ כָּל־הַיָּמִים
16 וַתְּאַלְּצֵהוּ וַתְּקַצַּר נַפְשׁוֹ לָמוּת׃ 17 וַיַּגֶּד־לָהּ אֶת־כָּל־לִבּוֹ וַיֹּאמֶר
17 לָהּ מוֹרָה לֹא־עָלָה עַל־רֹאשִׁי כִּי־נְזִיר אֱלֹהִים אֲנִי מִבֶּטֶן אִמִּי אִם־
18 גֻּלַּחְתִּי וְסָר מִמֶּנִּי כֹּחִי וְחָלִיתִי וְהָיִיתִי כְּכָל־[a]הָאָדָם׃ 18 וַתֵּרֶא
דְּלִילָה כִּי־הִגִּיד לָהּ אֶת־כָּל־לִבּוֹ וַתִּשְׁלַח וַתִּקְרָא לְסַרְנֵי פְלִשְׁתִּים
לֵאמֹר עֲלוּ הַפַּעַם כִּי־הִגִּיד לָהּ[a] אֶת־כָּל־לִבּוֹ וְעָלוּ[b] אֲלֵיהָ סַרְנֵי
19 פְלִשְׁתִּים וַיַּעֲלוּ הַכֶּסֶף[c] בְּיָדָם׃ 19 וַתְּיַשְּׁנֵהוּ עַל־[a]בִּרְכֶּיהָ וַתִּקְרָא
לָאִישׁ וַתְּגַלַּח[b] אֶת־שֶׁבַע מַחְלְפוֹת רֹאשׁוֹ וַתָּחֶל לְעַנּוֹתוֹ[c] וַיָּסַר כֹּחוֹ
20 מֵעָלָיו׃ 20 וַתֹּאמֶר פְּלִשְׁתִּים עָלַיִךְ שִׁמְשׁוֹן וַיִּקַץ מִשְּׁנָתוֹ וַיֹּאמֶר אֵצֵא
21 כְּפַעַם בְּפַעַם וְאִנָּעֵר וְהוּא לֹא יָדַע כִּי יְהוָה סָר מֵעָלָיו׃ 21 וַיֹּאחֲזוּ
פְלִשְׁתִּים וַיְנַקְּרוּ אֶת־עֵינָיו וַיּוֹרִידוּ אוֹתוֹ עַזָּתָה וַיַּאַסְרוּהוּ בַּנְחֻשְׁתַּיִם
22 וַיְהִי טוֹחֵן בְּבֵית הָאֲסִירִים[a]׃ 22 וַיָּחֶל שְׂעַר־רֹאשׁוֹ לְצְמֹחַ כַּאֲשֶׁר
23 גֻּלָּח׃ פ 23 וְסַרְנֵי פְלִשְׁתִּים נֶאֶסְפוּ לִזְבַּח זֶבַח־גָּדוֹל לְדָגוֹן
אֱלֹהֵיהֶם וּלְשִׂמְחָה וַיֹּאמְרוּ

נָתַן אֱלֹהֵינוּ בְּיָדֵנוּ אֶת שִׁמְשׁוֹן אוֹיְבֵינוּ׃

24 [a]וַיִּרְאוּ אֹתוֹ הָעָם וַיְהַלְלוּ אֶת־אֱלֹהֵיהֶם כִּי אָמְרוּ[b]

נָתַן אֱלֹהֵינוּ בְּיָדֵנוּ אֶת־[c]אוֹיְבֵנוּ[d]

וְאֵת מַחֲרִיב אַרְצֵנוּ וַאֲשֶׁר הִרְבָּה אֶת־חֲלָלֵינוּ׃

25 וַיְהִי [a]כְּי טוֹב[a] לִבָּם וַיֹּאמְרוּ קִרְאוּ לְשִׁמְשׁוֹן וִישַׂחֶק־לָנוּ וַיִּקְרְאוּ
לְשִׁמְשׁוֹן מִבֵּית הָאֲסִירִים[b] וַיְצַחֵק לִפְנֵיהֶם[c] וַיַּעֲמִידוּ אוֹתוֹ בֵּין
26 הָעַמּוּדִים׃ 26 [d]וַיֹּאמֶר שִׁמְשׁוֹן אֶל־הַנַּעַר הַמַּחֲזִיק בְּיָדוֹ הַנִּיחָה אוֹתִי
וַהֲיִמְשֵׁנִי[a] אֶת־הָעַמֻּדִים אֲשֶׁר הַבַּיִת נָכוֹן עֲלֵיהֶם וְאֶשָּׁעֵן עֲלֵיהֶם׃[b]

[8] Mm 1490. [9] Mm 1491. [10] Mm 1492. [11] Mm 319. [12] Mp sub loco. [13] Mm 3331. [14] Mm 1493. [15] Mm 4253. [16] Mm 2195. [17] Mm 4056. [18] Mm 1782. [19] Mm 1494. [20] Mp contra textum, cf Mp sub loco. [21] Mm 85. [22] Mm 1772. [23] Mm 214. [24] Ex 32,10. [25] Mm 558.

17 [a] pc Mss כאחד ut 7.11 ‖ **18** [a] mlt Mss Vrs ut Q, l ‖ [b] l c mlt Mss וַיַּעֲלוּ cf 𝔊 ‖ [c–c] prp וְהַכֶּסֶף ‖ **19** [a] 𝔊* *ἀνὰ μέσον*, frt l בֵּין ‖ [b] l c Ms חלג וַיְגַלַּח cf 𝔊* ‖ [c–c] 𝔊* *καὶ ἤρξατο ταπεινοῦσθαι* = וַיָּחֶל לְעַנּוֹת ‖ **21** [a] mlt Mss ut Q, K סְ֫רִי– ‖ **24** [a] tr post 25 ‖ [b] frt dl cf 𝔊[B] ‖ [c] Ms שִׁמְשׁוֹן; Ms + שִׁמְשׁוֹן, prb ins ‖ [d] L* mlt Mss בינו– ‖ **25** [a–a] sic L; mlt Mss Edd כִּיטוֹב, K mlt Mss כִּי־טוֹב, Q nonn Mss כְּטוֹב ‖ [b] cf 21[a] ‖ [c–c] 𝔊* *καὶ ἐνέπαιζον αὐτῷ* ‖ [d] cf 24[a] ‖ **26** [a] mlt Mss ut Q, K pc Mss וְהֵימְ(י)שֵׁנִי; pc Mss והשמני; prp וַהֲמַשֵּׁנִי a מוש ‖ [b] 𝔊* + *ὁ δὲ παῖς ἐποίησεν οὕτως* = וַיַּעַשׂ הַנַּעַר כֵּן.

ח 27 וְהַבַּיִת מָלֵא הָאֲנָשִׁים וְהַנָּשִׁים [a]וְשָׁמָּה כָּל סַרְנֵי פְלִשְׁתִּים וְעַל־הַגָּג 27
ג. כב. ב מל בנביא.[26] כִּשְׁלֹשֶׁת ׀ אֲלָפִים אִישׁ וְאִשָּׁה [a]הָרֹאִים בְּשִׂחֹק שִׁמְשׁוֹן׃ 28 וַיִּקְרָא׀ 28
צא שִׁמְשׁוֹן ׀ אֶל־יְהוָה וַיֹּאמַר אֲדֹנָי יֱהוִה זָכְרֵנִי נָא׀ וְחַזְּקֵנִי נָא אַךְ הַפַּעַם
ג. 27. ל הָאֱלֹהִים [a]הָאֱלֹהִים [b]וְאִנָּקְמָה נְקָם־אַחַת מִשְׁתֵּי עֵינַי מִפְּלִשְׁתִּים׃ 29 וַיִּלְפֹּת 29
ב. 28 שִׁמְשׁוֹן אֶת־שְׁנֵי ו עַמּוּדֵי הַתָּוֶךְ אֲשֶׁר הַבַּיִת נָכוֹן עֲלֵיהֶם וַיִּסָּמֶךְ
ג 30 עֲלֵיהֶם אֶחָד בִּימִינוֹ וְאֶחָד בִּשְׂמֹאלוֹ׃ 30 וַיֹּאמֶר שִׁמְשׁוֹן תָּמֻת נַפְשִׁי׀
ל. ב 30 עִם־פְּלִשְׁתִּים ׀ וַיֵּט ׀ בְּכֹחַ וַיִּפֹּל הַבַּיִת עַל־הַסְּרָנִים וְעַל־כָּל־הָעָם
אֲשֶׁר־בּוֹ וַיִּהְיוּ הַמֵּתִים אֲשֶׁר הֵמִית בְּמוֹתוֹ רַבִּים מֵאֲשֶׁר הֵמִית בְּחַיָּיו׃
יב.[31] ז מל.[32] מג. ג וחד מן ב חס בלישׁ ובסיפ 31 וַיֵּרְדוּ אֶחָיו וְכָל־בֵּית אָבִיהוּ וַיִּשְׂאוּ אֹתוֹ וַיַּעֲלוּ ו וַיִּקְבְּרוּ אוֹתוֹ בֵּין 31
ג צָרְעָה וּבֵין אֶשְׁתָּאֹל בְּקֶבֶר מָנוֹחַ אָבִיו וְהוּא שָׁפַט אֶת־יִשְׂרָאֵל
עֶשְׂרִים שָׁנָה׃ פ

ד קמ וכל אחנת וסיפ דכות[1]. ד בנביא וכל מלכים דכות[2] **17** 1 וַיְהִי־אִישׁ מֵהַר־אֶפְרַיִם וּשְׁמוֹ מִיכָיְהוּ׃ 2 וַיֹּאמֶר לְאִמּוֹ **17**
ה.[3] ואת ק חד מן ד כת כן. אֶלֶף וּמְאָה הַכֶּסֶף אֲשֶׁר לֻקַּח־לָךְ וְאָתְּי [a]אָלִית וְגַם אָמַרְתְּ בְּאָזְנַי [b]
ג.[3] הִנֵּה־הַכֶּסֶף אִתִּי אֲנִי לְקַחְתִּיו׀ וַתֹּאמֶר אִמּוֹ בָּרוּךְ בְּנִי לַיהוָה׃
כה. ו 3 וַיָּשֶׁב אֶת־אֶלֶף־וּמְאַה הַכֶּסֶף לְאִמּוֹ וַתֹּאמֶר אִמּוֹ הַקְדֵּשׁ הִקְדַּשְׁתִּי 3
אֶת־הַכֶּסֶף לַיהוָה מִיָּדִי לִבְנִי לַעֲשׂוֹת פֶּסֶל וּמַסֵּכָה [c]וְעַתָּה אָשִׁיבֶנּוּ
כה [a]לָךְ׃ 4 וַיָּשֶׁב אֶת־הַכֶּסֶף לְאִמּוֹ וַתִּקַּח אִמּוֹ מָאתַיִם כֶּסֶף וַתִּתְּנֵהוּ 4
ב חד מל וחד חס. ד בנביא וכל מלכים דכות[2] לַצּוֹרֵף וַיַּעֲשֵׂהוּ פֶּסֶל וּמַסֵּכָה וַיִּהְיוּ בְּבֵית מִיכָיְהוּ׃ 5 וְהָאִישׁ מִיכָה לוֹ 5
ח. ט. כה[6] בֵּית ׀ אֱלֹהִים וַיַּעַשׂ אֵפוֹד וּתְרָפִים וַיְמַלֵּא אֶת־יַד אַחַד מִבָּנָיו וַיְהִי־
ו. נא לוֹ לְכֹהֵן׃ 6 בַּיָּמִים הָהֵם אֵין מֶלֶךְ בְּיִשְׂרָאֵל אִישׁ הַיָּשָׁר בְּעֵינָיו 6
יַעֲשֶׂה׃ פ 7 וַיְהִי־נַעַר מִבֵּית לֶחֶם יְהוּדָה [a]מִמִּשְׁפַּחַת יְהוּדָה [a]7
ז פסוק והוא והוא[7]. ד. ב.[3] ג.[3] וְהוּא לֵוִי וְהוּא גָר־שָׁם׃ 8 וַיֵּלֶךְ ׀ הָאִישׁ [a]מֵהָעִיר מִבֵּית לֶחֶם [a]יְהוּדָה 8
ה[10] לָגוּר בַּאֲשֶׁר יִמְצָא וַיָּבֹא הַר־אֶפְרַיִם עַד־בֵּית מִיכָה לַעֲשׂוֹת דַּרְכּוֹ׃
ח[11] בטע וכל זקף אחנת וסיפ דכות ב מ א 9 וַיֹּאמֶר־לוֹ מִיכָה מֵאַיִן תָּבוֹא וַיֹּאמֶר אֵלָיו לֵוִי אָנֹכִי מִבֵּית לֶחֶם 9
ה[10] יְהוּדָה וְאָנֹכִי הֹלֵךְ לָגוּר בַּאֲשֶׁר אֶמְצָא׃ 10 וַיֹּאמֶר׀ לוֹ מִיכָה שְׁבָה 10

[26]Cf Mp Jon 3,4. [27]Lv 26,25. [28]Mm 2343. [29]Mm 3550. [30]Jer 44,20. [31]Mm 1447. [32]Mm 1483. Cp 17 [1]Mm 906. [2]Mm 1495. [3]Mm 1496. [4]Mm 2081. [5]Mm 1742. [6]Mm 187. [7]Mm 2017. [8]Mm 377. [9]Mm 2652. [10]Mm 2386. [11]Mm 1571.

27 [a–a] prb add ‖ **28** [a] prp יהוה ‖ [b] > 𝔊*𝔏, prb dl ‖ **Cp 17,2** [a] mlt Mss ut Q, K וְאַתְּי ‖ [b] unum aut pc vb exc ‖ [c] huc tr 3[a–a] ‖ **3** [a–a] cf 2[c] ‖ **7** [a–a] > Ms* 𝔖, gl? ‖ **8** [a–a] 𝔊[BC] *ἀπὸ Βηθλεεμ τῆς πόλεως*.

עִמָּדִי וֶהְיֵה־לּוֹ לְאָב וְלְכֹהֵן וְאָנֹכִי אֶתֵּן־לְךָ עֲשֶׂרֶת כֶּסֶף לַיָּמִים וְעֵרֶךְ
11 בְּגָדִים וּמִחְיָתֶךָ׃ [a]וַיֵּלֶךְ [b]הַלֵּוִי׃ 11 וַיּוֹאֶל הַלֵּוִי לָשֶׁבֶת אֶת־הָאִישׁ וַיְהִי
12 הַנַּעַר לוֹ כְּאַחַד מִבָּנָיו׃ 12 וַיְמַלֵּא מִיכָה אֶת־יַד הַלֵּוִי וַיְהִי־לוֹ הַנַּעַר
13 לְכֹהֵן וַיְהִי בְּבֵית מִיכָה׃ 13 וַיֹּאמֶר מִיכָה עַתָּה יָדַעְתִּי כִּי־יֵיטִיב יְהוָה

18 לִי כִּי הָיָה־לִי הַלֵּוִי לְכֹהֵן׃ 18 1 בַּיָּמִים הָהֵם אֵין מֶלֶךְ בְּיִשְׂרָאֵל
וּבַיָּמִים הָהֵם שֵׁבֶט הַדָּנִי מְבַקֵּשׁ־לוֹ נַחֲלָה לָשֶׁבֶת כִּי לֹא־נָפְלָה לוֹ
2 עַד־הַיּוֹם הַהוּא בְּתוֹךְ־שִׁבְטֵי יִשְׂרָאֵל בְּנַחֲלָה׃ ס 2 וַיִּשְׁלְחוּ
בְּנֵי־דָן | מִמִּשְׁפַּחְתָּם [a]חֲמֵשָׁה אֲנָשִׁים [b]מִקְצוֹתָם אֲנָשִׁים [b]בְּנֵי־חַיִל
מִצָּרְעָה וּמֵאֶשְׁתָּאֹל לְרַגֵּל אֶת־הָאָרֶץ וּלְחָקְרָהּ וַיֹּאמְרוּ[c] אֲלֵהֶם
לְכוּ חִקְרוּ אֶת־הָאָרֶץ וַיָּבֹאוּ הַר־אֶפְרַיִם עַד־בֵּית מִיכָה וַיָּלִינוּ[d] שָׁם׃
3 הֵמָּה עִם־בֵּית מִיכָה וְהֵמָּה הִכִּירוּ אֶת־קוֹל הַנַּעַר הַלֵּוִי וַיָּסֻרוּ שָׁם
וַיֹּאמְרוּ לוֹ מִי־הֱבִיאֲךָ הֲלֹם וּמָה־אַתָּה עֹשֶׂה בָּזֶה וּמַה־לְּךָ פֹּה׃
4 וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם כָּזֹה וְכָזֶה[a] עָשָׂה לִי מִיכָה וַיִּשְׂכְּרֵנִי וָאֱהִי־לוֹ לְכֹהֵן׃
5 וַיֹּאמְרוּ לוֹ שְׁאַל־נָא בֵאלֹהִים וְנֵדְעָה הֲתַצְלִיחַ[a] דַּרְכֵּנוּ אֲשֶׁר אֲנַחְנוּ
סנ 6 הֹלְכִים עָלֶיהָ׃ 6 וַיֹּאמֶר לָהֶם הַכֹּהֵן לְכוּ לְשָׁלוֹם נֹכַח יְהוָה דַּרְכְּכֶם
7 אֲשֶׁר תֵּלְכוּ־בָהּ׃ פ 7 וַיֵּלְכוּ חֲמֵשֶׁת הָאֲנָשִׁים וַיָּבֹאוּ לָיְשָׁה[a] וַיִּרְאוּ
אֶת־הָעָם אֲשֶׁר־בְּקִרְבָּהּ [b]יוֹשֶׁבֶת־לָבֶטַח כְּמִשְׁפַּט צִדֹנִים[b] שֹׁקֵט |
וּבֹטֵחַ [c]וְאֵין־מַכְלִים דָּבָר [c]בָּאָרֶץ [d]יוֹרֵשׁ עֶצֶר[d] וּרְחֹקִים הֵמָּה מִצִּדֹנִים
8 וְדָבָר אֵין־לָהֶם עִם־אָדָם[e]׃ 8 וַיָּבֹאוּ אֶל־אֲחֵיהֶם צָרְעָה וְאֶשְׁתָּאֹל
9 וַיֹּאמְרוּ לָהֶם אֲחֵיהֶם [a]מָה אַתֶּם[a]׃ 9 וַיֹּאמְרוּ קוּמָה[a] וְנַעֲלֶה עֲלֵיהֶם[b]
כִּי[c] רָאִינוּ אֶת־הָאָרֶץ וְהִנֵּה טוֹבָה מְאֹד וְאַתֶּם מַחְשִׁים אַל־תֵּעָצְלוּ
10 לָלֶכֶת לָבֹא לָרֶשֶׁת אֶת־הָאָרֶץ׃ 10 כְּבֹאֲכֶם[a] תָּבֹאוּ | אֶל־עַם בֹּטֵחַ
וְהָאָרֶץ רַחֲבַת יָדַיִם כִּי־נְתָנָהּ אֱלֹהִים[b] בְּיֶדְכֶם מָקוֹם אֲשֶׁר אֵין־שָׁם

[12] Mm 384. [13] Mm 2872. [14] Mm 361. Cp 18 [1] Mm 3972. [2] וחד משפחתם 1 Ch 4,27. [3] Mm 1954. [4] Mm 1508. [5] Mp sub loco. [6] Mm 1497. [7] Mm 1760. [8] Mm 11. [9] Mm 514. [10] Mm 3891. [11] Mm 3780 contra textum. [12] Mm 1498. [13] Mm 355. [14] Mm 1253.

10 [a] $\mathfrak{G}^{L}$ + *καὶ εὐδόκησεν ὁ Λευίτης*, $\mathfrak{L}$ + *et coegit eum* = וַיֵּאֶץ בַּלֵּוִי ‖ [b–b] dttg cf 11, dl ‖ **Cp 18,1** [a] pc Mss $\mathfrak{GS}$ נ׳ ‖ **2** [a] $\mathfrak{GC}$ pl ‖ [b–b] > $\mathfrak{G}^{*}\mathfrak{S}$ ‖ [c] $\mathfrak{C}$ Ms ר֫ ‖ [d] $\mathfrak{G}^{AR\mathcal{O}}(\mathfrak{L}\mathfrak{V})$ *καὶ κατέπαυσαν* ‖ **4** [a] prp וכזאת וכזאת cf 2 S 11,25 ‖ **5** [a] l c $\mathfrak{C}$ mlt Mss הַתְצְלַח cf $\mathfrak{GSV}$ ‖ **7** [a] prb ins [b–b] ‖ [b–b] cf [a] ‖ [c–c] prp וְאֵין־מֹלֵךְ מַדְבִּיר ‖ [d–d] prp נוֹגֵשׂ וְעֹצֵר cf $\mathfrak{G}^{B}\mathfrak{S}$ ‖ [e] $\mathfrak{G}^{*}\sigma'$ *Συρίας* = אֲרָם, frt l ‖ **8** [a–a] cf Rt 3,16 מִי אַתְּ ‖ **9** [a] l c Q^{Or} nonn Mss Vrs קוּמוּ ‖ [b] prb crrp e לִיְשָׁה ‖ [c] $\mathfrak{G}^{*}$ + *εἰσήλθαμεν καὶ ἐνεπεριεπατήσαμεν ἐν τῇ γῇ ἕως σιγῆσαι* ($\mathfrak{G}^{Kmin}$ *Λαισα*) *καί* ‖ **10** [a] nonn Mss בְּבֹא cf $\mathfrak{S}$ ‖ [b] Ms יהוה.

11 מַחְסוֹר כָּל־דָּבָר אֲשֶׁר בָּאָרֶץ׃ 11 וַיִּסְעוּ מִשָּׁם מִמִּשְׁפַּחַת
12 ל[15] הַדָּנִי מִצָּרְעָה וּמֵאֶשְׁתָּאֹל שֵׁשׁ־מֵאוֹת אִישׁ חָגוּר כְּלֵי מִלְחָמָה׃ 12 וַיַּעֲלוּ
ל בסים[16] . ט בטע וַיַּחֲנוּ בִּקִרְיַת יְעָרִים בִּיהוּדָה עַל־כֵּן קָרְאוּ לַמָּקוֹם הַהוּא מַחֲנֵה־דָן
עַד הַיּוֹם הַזֶּה הִנֵּה אַחֲרֵי קִרְיַת יְעָרִים׃ 13 וַיַּעַבְרוּ מִשָּׁם הַר־אֶפְרַיִם 13
וַיָּבֹאוּ עַד־בֵּית מִיכָהוּ׃ 14 וַיַּעֲנוּ חֲמֵשֶׁת הָאֲנָשִׁים הַהֹלְכִים לְרַגֵּל 14
ג[17] אֶת־הָאָרֶץ לַיִשׁ[a] וַיֹּאמְרוּ אֶל־אֲחֵיהֶם הֲיִדַעְתֶּם כִּי יֵשׁ בַּבָּתִּים הָאֵלֶּה
ב מל . י מלין ר״פ ובחר שמה[18] אֵפוֹד וּתְרָפִים וּפֶסֶל וּמַסֵּכָה וְעַתָּה דְּעוּ מַה־תַּעֲשׂוּ׃ 15 וַיָּסֻרוּ 15
שָׁמָּה וַיָּבֹאוּ אֶל־בֵּית־הַנַּעַר הַלֵּוִי [a]בֵּית מִיכָהוּ[a] וַיִּשְׁאֲלוּ־לוֹ לְשָׁלוֹם׃
ג ר״פ[19] . ג[15] . ג חד מל וד׳ חס . ל 16 וְשֵׁשׁ־מֵאוֹת [a]אִישׁ חֲגוּרִים[a] כְּלֵי [b]מִלְחַמְתָּם[b] נִצָּבִים פֶּתַח הַשָּׁעַר 16
ל . יד פסוק את את ראת ואת ראת [c]אֲשֶׁר מִבְּנֵי־דָן[c]׃ 17 וַיַּעֲלוּ[a] חֲמֵשֶׁת הָאֲנָשִׁים הַהֹלְכִים לְרַגֵּל אֶת־ 17
ב הָאָרֶץ בָּאוּ שָׁמָּה לָקְחוּ[b] אֶת־הַפֶּסֶל וְאֶת־הָאֵפוֹד וְאֶת־הַתְּרָפִים
ב[15] . ל וְאֶת־הַמַּסֵּכָה וְהַכֹּהֵן נִצָּב פֶּתַח הַשַּׁעַר [c]וְשֵׁשׁ־מֵאוֹת הָאִישׁ הֶחָגוּר
ל כְּלֵי הַמִּלְחָמָה[c]׃ 18 [a]וְאֵלֶּה בָּאוּ בֵּית מִיכָהוּ וַיִּקְחוּ [b]אֶת־פֶּסֶל הָאֵפוֹד[b] 18
וְאֶת־הַתְּרָפִים וְאֶת־הַמַּסֵּכָה[a] וַיֹּאמֶר אֲלֵיהֶם הַכֹּהֵן מָה אַתֶּם עֹשִׂים׃
כד . יא[20] 19 וַיֹּאמְרוּ לוֹ הַחֲרֵשׁ שִׂים־יָדְךָ עַל־פִּיךָ וְלֵךְ עִמָּנוּ וֶהְיֵה־לָנוּ לְאָב 19
ג[21] . ד[22] וּלְכֹהֵן הֲטוֹב | הֱיוֹתְךָ כֹהֵן לְבֵית אִישׁ אֶחָד אֲוֹ הֱיוֹתְךָ כֹהֵן לְשֵׁבֶט
ל וּלְמִשְׁפָּחָה בְּיִשְׂרָאֵל׃ 20 וַיִּיטַב[c] לֵב הַכֹּהֵן וַיִּקַּח אֶת־הָאֵפוֹד וְאֶת־ 20
ל . לה הַתְּרָפִים וְאֶת־הַפֶּסֶל וַיָּבֹא בְּקֶרֶב הָעָם׃ 21 וַיִּפְנוּ וַיֵּלֵכוּ וַיָּשִׂמוּ אֶת־ 21
ג ומל[23] . יט ר״פ[24] הַטַּף וְאֶת־הַמִּקְנֶה וְאֶת־הַכְּבוּדָּה לִפְנֵיהֶם׃ 22 הֵמָּה הִרְחִיקוּ מִבֵּית 22
ל . ג[25] מִיכָה וְהָאֲנָשִׁים[a] אֲשֶׁר בַּבָּתִּים אֲשֶׁר עִם־בֵּית מִיכָה נוֹעָקוּ וַיַּדְבִּיקוּ
ג[26] אֶת־בְּנֵי־דָן׃ 23 וַיִּקְרְאוּ אֶל־בְּנֵי דָן וַיַּסֹּבּוּ פְּנֵיהֶם וַיֹּאמְרוּ לְמִיכָהוּ 23
ב מַה־לְּךָ כִּי נִזְעָקְתָּ׃ 24 וַיֹּאמֶר אֶת־אֱלֹהַי[a] אֲשֶׁר־עָשִׂיתִי לְקַחְתֶּם וְאֶת־ 24
ל . לי הַכֹּהֵן וַתֵּלְכוּ וּמַה־לִּי עוֹד וּמַה־זֶּה תֹּאמְרוּ אֵלַי מַה־לָּךְ׃ 25 וַיֹּאמְרוּ 25
ל אֵלָיו בְּנֵי־דָן אַל־תַּשְׁמַע קוֹלְךָ עִמָּנוּ פֶּן־יִפְגְּעוּ בָכֶם אֲנָשִׁים מָרֵי נָפֶשׁ

[15] Mm 2373. [16] Mp sub loco. [17] Mm 1499. [18] Mm 1123. [19] Mm 4173 ב. [20] Mm 1500. [21] Mm 384. [22] Mm 1470. [23] Mm 1501. [24] Mm 1497. [25] Mm 1502. [26] Mm 1503.

14 [a] > 𝔊*, gl ‖ **15** [a–a] prb gl ‖ **16** [a–a] l חֲמֵשׁ מֵאוֹת אִישׁ cf $\mathfrak{G}^{BL}$ et 17 ‖ [b] huc tr [c–c] cf Syh ‖ [c–c] cf [b] ‖ **17** [a] prp וַיֹּאשְׁלוּ ‖ [b] prp לָקַחַת ‖ [c–c] prb add ‖ **18** [a–a] prb add ‖ [b–b] 𝔊 *τὸ γλυπτὸν καὶ τὸ εφουδ* = אֶת־הַפֶּ֫ל וְאֶת־הָא׳ ‖ **22** [a] pr וּמִיכָה cf 𝔊 ‖ **24** [a] 𝔊*(𝔙) + *ἐμαυτῷ*, prb ins לִי (hpgr).

26 וְאָסַפְתָּה נַפְשֶׁךָ וְנֶפֶשׁ בֵּיתֶךָ׃ 26 וַיֵּלְכוּ בְנֵי־דָן לְדַרְכָּם וַיַּרְא מִיכָה ל מל[27]
27 כִּי־חֲזָקִים הֵמָּה מִמֶּנּוּ וַיָּפֶן וַיָּשָׁב אֶל־בֵּיתוֹ׃ 27 וְהֵמָּה לָקְחוּ ל . ג[28] . ו ר״פ[29]
אֵת[a] אֲשֶׁר־עָשָׂה מִיכָה וְאֶת־הַכֹּהֵן אֲשֶׁר הָיָה־לוֹ וַיָּבֹאוּ עַל[b]־לַיִשׁ עַל־ ב . נא פסוק על על ומילה חדה ביניה[30]
עַם שֹׁקֵט וּבֹטֵחַ וַיַּכּוּ אוֹתָם[c] לְפִי־חָרֶב וְאֶת־הָעִיר שָׂרְפוּ בָאֵשׁ׃ ח[31]
28 וְאֵין מַצִּיל כִּי רְחוֹקָה־הִיא מִצִּידוֹן וְדָבָר אֵין־לָהֶם עִם־אָדָם[a] ו פסוק ואין אין
וְהִיא בָּעֵמֶק אֲשֶׁר לְבֵית־רְחוֹב וַיִּבְנוּ אֶת־הָעִיר וַיֵּשְׁבוּ בָהּ׃ 29 וַיִּקְרְאוּ 29 ג מל שם קריה[32]
שֵׁם־הָעִיר דָּן כְּשֵׁם[a] דָּן אֲבִיהֶם אֲשֶׁר יוּלַּד לְיִשְׂרָאֵל וְאוּלָם לַיִשׁ ל[33] . ב מל[34] . ג זוגין[35]
שֵׁם־הָעִיר לָרִאשֹׁנָה׃ 30 וַיָּקִימוּ לָהֶם בְּנֵי־דָן אֶת־הַפֶּסֶל וְיוֹנָתָן בֶּן־ ב[36] . ג
גֵּרְשֹׁם בֶּן־מְנַשֶּׁה[a] הוּא וּבָנָיו הָיוּ כֹהֲנִים לְשֵׁבֶט הַדָּנִי עַד־יוֹם גְּלוֹת ד[37] וכל ד״ה דכות ב מ ב . ד אותיות תלויות[38]
הָאָרֶץ׃ 31 וַיָּשִׂימוּ לָהֶם אֶת־פֶּסֶל מִיכָה אֲשֶׁר עָשָׂה כָּל־יְמֵי הֱיוֹת לה
בֵּית־הָאֱלֹהִים בְּשִׁלֹה[a]׃ פ מח

19 1 וַיְהִי בַיָּמִים הָהֵם וּמֶלֶךְ אֵין בְּיִשְׂרָאֵל וַיְהִי | אִישׁ לֵוִי גָּר ו בטע בסיפ
בִּירְכְתֵי הַר־אֶפְרַיִם וַיִּקַּח־לוֹ אִשָּׁה פִּילֶגֶשׁ מִבֵּית לֶחֶם יְהוּדָה׃
2 וַתִּזְנֶהָ[a] עָלָיו פִּילַגְשׁוֹ וַתֵּלֶךְ מֵאִתּוֹ אֶל־בֵּית אָבִיהָ אֶל־בֵּית לֶחֶם ב חד ר״פ וחד ס״פ[1]
יְהוּדָה וַתְּהִי־שָׁם יָמִים אַרְבָּעָה חֳדָשִׁים׃ 3 וַיָּקָם אִישָׁהּ וַיֵּלֶךְ אַחֲרֶיהָ כה[2]
לְדַבֵּר עַל־לִבָּהּ לַהֲשִׁיבָהּ[a] וְנַעֲרוֹ עִמּוֹ וְצֶמֶד חֲמֹרִים וַתְּבִיאֵהוּ[b] בֵּית להשיבה חד מן ח[3] כת ו ר וחד מן ג בלישׁ . ל מל
אָבִיהָ וַיִּרְאֵהוּ אֲבִי הַנַּעֲרָה וַיִּשְׂמַח לִקְרָאתוֹ׃ 4 וַיֶּחֱזַק[a]־בּוֹ חָתְנוֹ אֲבִי 4 ו בטע בסיפ
הַנַּעֲרָה וַיֵּשֶׁב אִתּוֹ שְׁלֹשֶׁת יָמִים וַיֹּאכְלוּ וַיִּשְׁתּוּ וַיָּלִינוּ[b] שָׁם׃ 5 וַיְהִי 5
בַּיּוֹם הָרְבִיעִי וַיַּשְׁכִּימוּ בַבֹּקֶר וַיָּקָם לָלֶכֶת וַיֹּאמֶר אֲבִי הַנַּעֲרָה אֶל־ ל[4] . ב . ל
חֲתָנוֹ סְעָד לִבְּךָ פַּת־לֶחֶם וְאַחַר תֵּלֵכוּ׃ 6 וַיֵּשְׁבוּ וַיֹּאכְלוּ שְׁנֵיהֶם ד[4]
יַחְדָּו וַיִּשְׁתּוּ וַיֹּאמֶר אֲבִי הַנַּעֲרָה אֶל־הָאִישׁ הוֹאֶל־נָא וְלִין וְיִטַב לִבֶּךָ׃ ד[4]
7 וַיָּקָם הָאִישׁ לָלֶכֶת וַיִּפְצַר־בּוֹ חָתְנוֹ וַיָּשָׁב[a] וַיָּלֶן שָׁם׃ 8 וַיַּשְׁכֵּם ו
בַּבֹּקֶר בַּיּוֹם הַחֲמִישִׁי לָלֶכֶת וַיֹּאמֶר | אֲבִי הַנַּעֲרָה סְעָד־נָא לְבָבֶךָ נ

[27] Mm 1713. [28] Mm 2777. [29] Mm 1249. [30] Mm 686. [31] Mm 1392. [32] Mp sub loco. [33] Mm 1263. [34] Mm 1504. [35] Mm 509. [36] Mm 1505. [37] Mm 3914. [38] Mm 3557. **Cp 19** [1] Mm 2413. [2] Mm 1506. [3] Mm 3827. [4] Mp sub loco.

27 [a] 2 Mss + הָאֱלֹהִים; prb ins cf 24 ‖ [b] frt l c mlt Mss 𝔊* עַד; pc Mss 𝔖𝔙 אֶל ‖ [c] Ms Seb אוֹתָהּ; l וֹ ‖ **28** [a] cf 7[c] ‖ **29** [a] l c mlt Mss 𝔊* כְּשֵׁם ‖ **30** [a] L mlt Mss נ suspensum, mlt Mss Edd non suspensum; l c pc Mss 𝔊*𝔙 מֹשֶׁה cf Syh ‖ **31** [a] prp בְּלָיְשָׁה vel בְּשַׁלְוָה ‖ **Cp 19,2** [a] 𝔊*(𝔙) *καὶ ὠργίσθη* (a זנה II cf akk *zenū*); prp וַתִּזְנַח ‖ **3** [a] mlt Mss ut Q, l; K ו֫ ‖ [b] 𝔊* *καὶ ἐπορεύθη*, prp וַיָּבֹא ‖ **4** [a] sic L, mlt Mss Edd וַיַּחֲזֵק ‖ [b] prp וַיָּלֶן cf $\mathfrak{G}^{HIIC}$ ‖ **7** [a] Ms $\mathfrak{G}^{BRIIIC}$ וַיֵּשֶׁב.

ל וְהִתְמַהְמְהוּ[a] עַד־נְטוֹת הַיּוֹם וַיֹּאכְלוּ[b] שְׁנֵיהֶם׃ 9 וַיָּקָם הָאִישׁ לָלֶכֶת 9
ב כת ה[5] הוּא וּפִילַגְשׁוֹ וְנַעֲרוֹ וַיֹּאמֶר לוֹ חֹתְנוֹ אֲבִי הַנַּעֲרָה הִנֵּה נָא רָפְפָה הַיּוֹם
ב. ג[6] לַעֲרֹב[a] לִינוּ־נָא הִנֵּה חַנּוֹת הַיּוֹם[a] לִין פֹּה וְיִיטַב לִבֶּךָ וְהִשְׁכַּמְתֶּם
ל חס[7] מָחָר לְדַרְכְּכֶם וְהָלַכְתָּ לְאָהָלֶךָ[b]׃ 10 וְלֹא־אָבָה הָאִישׁ לָלוּן וַיָּקָם 10
ו מל[7]. ל מל[7] וַיֵּלֶךְ וַיָּבֹא עַד־נֹכַח יְבוּס הִיא יְרוּשָׁלָם וְעִמּוֹ צֶמֶד חֲמוֹרִים חֲבוּשִׁים
ל וּפִילַגְשׁוֹ עִמּוֹ[a]׃ 11 הֵם עִם־יְבוּס וְהַיּוֹם רָד[a] מְאֹד וַיֹּאמֶר הַנַּעַר 11
אֶל־אֲדֹנָיו לְכָה־נָּא וְנָסוּרָה אֶל־עִיר־הַיְבוּסִי הַזֹּאת וְנָלִין בָּהּ׃
ל 12 וַיֹּאמֶר אֵלָיו אֲדֹנָיו לֹא[ ] נָסוּר אֶל־עִיר נָכְרִי[a] אֲשֶׁר לֹא־מִבְּנֵי 12
ב. לכה[8] ק חס בלישׁ[9] יִשְׂרָאֵל[ ] הֵנָּה[b] וְנַעַבְרָה עַד־גִּבְעָה[c]׃ 13 וַיֹּאמֶר לְנַעֲרוֹ לְךָ[a] וְנִקְרְבָה 13
ל בְּאַחַד[b] הַמְּקֹמוֹת וְלַנּוּ בַּגִּבְעָה אוֹ בָרָמָה׃ 14 וַיַּעַבְרוּ וַיֵּלֵכוּ וַתָּבֹא 14
לָהֶם הַשֶּׁמֶשׁ אֵצֶל הַגִּבְעָה אֲשֶׁר לְבִנְיָמִן׃ 15 וַיָּסֵרוּ שָׁם[a] לָבוֹא לָלִין 15
ז[10]. ד. יט[11] בַּגִּבְעָה יַ֫יְבֹא[b] וַיֵּשֶׁב[b] בִּרְחוֹב הָעִיר וְאִין[ ] אִישׁ מְאַסֵּף־אוֹתָם הַבַּיְתָה
ב ר״פ בסיק[12]. ב לָלוּן׃ 16 וְהִנֵּה[ ] אִישׁ[ ] זָקֵן בָּא מִן־מַעֲשֵׂהוּ מִן־הַשָּׂדֶה בָּעֶרֶב וְהָאִישׁ 16
ח[13]. ה מֵהַר אֶפְרַיִם וְהוּא־גָר בַּגִּבְעָה וְאַנְשֵׁי הַמָּקוֹם בְּנֵי יְמִינִי׃ 17 וַיִּשָּׂא[ ] 17
ל חס. ג עֵינָיו וַיַּרְא אֶת־הָאִישׁ הָאֹרֵחַ בִּרְחוֹב הָעִיר וַיֹּאמֶר[ ] הָאִישׁ הַזָּקֵן אָנָה
ה[14] תֵלֵךְ וּמֵאַיִן תָּבוֹא׃ 18 וַיֹּאמֶר אֵלָיו עֹבְרִים אֲנַחְנוּ מִבֵּית־לֶחֶם יְהוּדָה
עַד־יַרְכְּתֵי הַר־אֶפְרָיִם[ ] מִשָּׁם אָנֹכִי וָאֵלֵךְ עַד־בֵּית לֶחֶם יְהוּדָה
ז[10]. ד. יט[11]. ז[10]. ה[15] ח פסוק דמיין[16] וְאֶת־בֵּיתִי יְהוָה[a] אֲנִי[ ] הֹלֵךְ וְאֵין[ ] אִישׁ מְאַסֵּף אוֹתִי הַבָּיְתָה׃ 19 וְגַם־ 19
ל מל[7]. ז[17] תֶּבֶן גַּם־מִסְפּוֹא יֵשׁ לַחֲמוֹרֵינוּ[a] וְגַם לֶחֶם וָיַיִן יֶשׁ־לִי וְלַאֲמָתֶךָ וְלַנַּעַר
נ. ג עִם־עֲבָדֶיךָ[b] אֵין מַחְסוֹר כָּל־דָּבָר׃ 20 וַיֹּאמֶר[ ] הָאִישׁ[ ] הַזָּקֵן שָׁלוֹם[ ] סׂ[18] 20
ל[19]. ד[20]. ב. ה[21] מל וכל כתיב רכות ב מ א לְךָ רַק כָּל־מַחְסֹרְךָ עָלַי רַק בָּרְחוֹב אַל־תָּלֶן׃ 21 וַיְבִיאֵהוּ לְבֵיתוֹ 21
ויבל[a] ק ו מל[7]. יט ר״פ[22] וַיָּבָל[a] לַחֲמוֹרִים וַיִּרְחֲצוּ רַגְלֵיהֶם וַיֹּאכְלוּ וַיִּשְׁתּוּ׃ 22 הֵמָּה 22
מֵיטִיבִים אֶת־לִבָּם[ ] וְהִנֵּה[ ] אַנְשֵׁי הָעִיר אַנְשֵׁי[a] בְנֵי־בְלִיַּעַל נָסַבּוּ אֶת־

[5] Mm 4045. [6] Mm 118. [7] Mm 1507. [8] Q addidí, cf Mp sub loco. [9] Mm 2214. [10] Mm 289. [11] Mm 1557. [12] Mm 1413. [13] Mm 2952. [14] Mm 1292. [15] Mm 1766. [16] Mm 3838. [17] Mm 94. [18] Mp sub loco. [19] וחד ומחסרך Prv 6,11. [20] Mm 2426. [21] Mm 1618. [22] Mm 1497.

8 [a] prp וַיִּתְ׳ ‖ [b] **G*** + *καὶ ἔπιον* cf 4.6 ‖ **9** [a–a] > **G**^{B}, dl (dupl) ‖ [b] mlt Mss לִיךְ— ‖ **10** [a] l prb וְנַעֲרוֹ cf **G**^{L} Syh ‖ **11** [a] **G*** *κεκλικυῖα*, l יָרַד ‖ **12** [a] **G**^{BC}**S** f = נָהּ—; prp יִם— ‖ [b] pc Mss **T** הֵמָּה (pc Mss הֵם) ‖ [c–c] frt add cf 13sq ‖ **13** [a] Q nonn Mss לְכָה, K לֵךְ ‖ [b] mlt Mss בְּאַחַת ‖ **15** [a] **C** שמה ‖ [b–b] **G*** pl ‖ **18** [a–a] **G** *καὶ εἰς* (cf **T**) *τὸν οἶκόν μου* cf 29, l וְאֶל־בֵּיתִי ‖ **19** [a] nonn Mss רנו— ‖ [b] l c mlt Mss **ST** עַבְדֶּךָ cf **V** ‖ **21** [a] mlt Mss ut Q, K ויבול vel וַיָּבוֹל ‖ **22** [a] > **G*V** ‖ [b] > pc Mss **S**.

הַבַּ֑יִת מְתַדְּפְקִ֗ים עַל־הַֽדֶּ֙לֶת֙ וַיֹּ֣אמְרוּ֩ אֶל־הָאִ֨ישׁ בַּֽעַל־הַבַּ֜יִת הַזָּקֵ֗ן ל. נך פסוק על אל אל[23]. ל. ל
23 לֵאמֹ֤ר הוֹצִיא֙ אֶת־הָאִ֣ישׁ אֲשֶׁר־בָּ֣א אֶל־בֵּיתְךָ֔ וְנֵדָ֖עֲנוּ׃ 23 וַיֵּצֵ֣א ח[24]. ל
אֲלֵיהֶ֣ם הָאִ֣ישׁ בַּֽעַל־הַבַּ֗יִת וַיֹּ֙אמֶר֙ אֲלֵהֶ֔ם אַל־אַחַ֖י אַל־תָּרֵ֣עוּ נָ֑א כטי[25] חס בנביא
אַֽחֲרֵי֙ אֲשֶׁר־בָּ֣א הָאִ֣ישׁ הַזֶּ֔ה אַל־תַּֽעֲשׂ֖וּ אֶת־הַנְּבָלָ֥ה הַזֹּֽאת׃ ג ו[26] מנה בסיפ. ג
24 הִנֵּ֨ה בִתִּ֜י הַבְּתוּלָ֗ה וּפִֽילַגְשֵׁ֙הוּ֙ אוֹצִ֣יאָה נָּ֔א אוֹתָ֖ם וְעַנּ֣וּ אוֹתָ֑ם וַֽעֲשׂ֣וּ ל. ב. ל
לָהֶ֗ם הַטּ֙וֹב֙ בְּעֵינֵיכֶ֔ם וְלָאִ֥ישׁ הַזֶּ֖ה לֹֽא־תַֽעֲשׂ֣וּ דָבָ֣ר הַנְּבָלָ֣ה הַזֹּֽאת׃ יח. ל[27]
25 וְלֹא־אָבוּ֙ הָֽאֲנָשִׁ֣ים לִשְׁמֹ֣עַ ל֔וֹ וַיַּחֲזֵ֥ק הָאִ֛ישׁ בְּפִֽילַגְשׁ֖וֹ וַיֹּצֵ֣א אֲלֵיהֶ֑ם יג חס[28]. ב[29]
הַח֙וּץ וַיֵּֽדְעֻ֣הָ אֹתָ֔הּ וַיִּתְעַלְּלוּ־בָ֖הּ כָּל־הַלַּ֑יְלָה עַד־הַבֹּ֖קֶר וַיְשַׁלְּח֥וּהָ ו[30]. ל
26 בַּֽעֲלוֹת[a] הַשָּׁ֔חַר׃ 26 וַתָּבֹ֨א הָאִשָּׁ֜ה לִפְנ֣וֹת ׀ הַבֹּ֗קֶר וַתִּפֹּ֙ל פֶּ֣תַח בֵּית־ כעלות. ל ק
27 הָאִ֔ישׁ אֲשֶׁר־אֲדוֹנֶ֖יהָ שָׁ֣ם עַד־הָאֽוֹר׃ 27 וַיָּ֤קָם אֲדוֹנֶ֙יהָ֙ בַּבֹּ֔קֶר וַיִּפְתַּ֕ח[a] ו מל בלישׁ[31]
דַּלְתוֹת֙ הַבַּ֔יִת וַיֵּצֵ֖א לָלֶ֣כֶת לְדַרְכּ֑וֹ וְהִנֵּ֨ה הָאִשָּׁ֜ה פִּֽילַגְשׁ֗וֹ נֹפֶ֛לֶת פֶּ֥תַח ל
הַבַּ֖יִת וְיָדֶ֥יהָ עַל־הַסַּֽף׃ 28 וַיֹּ֣אמֶר אֵלֶ֔יהָ קוּמִ֖י וְנֵלֵ֑כָה וְאֵ֣ין ׀ עֹנֶ֗ה וַיִּקָּחֶ֙הָ֙ ל בסיפ. יא. ל[32]. ה
29 עַל־הַחֲמ֔וֹר וַיָּ֖קָם הָאִ֥ישׁ וַיֵּ֛לֶךְ לִמְקֹמֽוֹ׃ 29 וַיָּבֹ֤א אֶל־בֵּיתוֹ֙ וַיִּקַּ֣ח אֶת־ ג חס בסיפ וכל אוריית ושמואל דכוות[32]
הַמַּאֲכֶ֔לֶת וַיַּחֲזֵ֥ק בְּפִֽילַגְשׁ֖וֹ וַיְנַתְּחָ֑הּ לַעֲצָמֶ֕יהָ לִשְׁנֵ֥ים עָשָׂ֖ר נְתָחִ֑ים ג[33]. ל[32]
וַיְשַׁלְּחֶ֖הָ בְּכֹ֣ל גְּב֣וּל יִשְׂרָאֵ֑ל׃ 30 וְהָיָ֣ה כָל־הָרֹאֶ֗ה וְאָמַ֙ר֙ לֹֽא־נִֽהְיְתָ֣ה ב
וְלֹא־נִרְאֲתָ֔ה כְּזֹ֥את לְמִיּ֛וֹם עֲלֹ֥ות בְּנֵֽי־יִשְׂרָאֵ֖ל מֵאֶ֣רֶץ מִצְרַ֑יִם עֲד ג[34]. ו ול בסיפ ומל
20 הַיּ֥וֹם הַזֶּ֖ה שִׂ֣ימוּ־לָכֶ֑ם עָלֶ֖יהָ עֲצ֥וּ[c] וְדַבֵּֽרוּ׃ פ 20 1 וַיֵּצְא֣וּ כָל־ יט. ב וחס[35]
בְּנֵ֣י יִשְׂרָאֵ֗ל וַתִּקָּהֵ֤ל הָעֵדָה֙ כְּאִ֣ישׁ אֶחָ֔ד לְמִדָּ֖ן וְעַד־בְּאֵ֣ר שֶׁ֑בַע וְאֶ֖רֶץ בי. כ[2]
2 הַגִּלְעָ֔ד אֶל־יְהוָ֖ה הַמִּצְפָּֽה׃ 2 וַיִּתְיַצְּב֗וּ פִּנּ֛וֹת כָּל־הָעָ֖ם כָּל שִׁבְטֵ֣י ה. י פסוק בל כל ומילה חדה בינית[3]
יִשְׂרָאֵ֑ל בִּקְהַ֣ל עַם־הָאֱלֹהִ֗ים אַרְבַּ֤ע מֵאוֹת֙ אֶ֣לֶף אִ֔ישׁ רֹ֖כְלֵי שָֽׁלֶף׃ יא[4]
3 חָֽרֶב׃ פ 3 וַיִּשְׁמְע֣וּ[a] בְּנֵ֣י בִנְיָמִ֔ן כִּֽי־עָל֥וּ בְנֵֽי־יִשְׂרָאֵ֖ל הַמִּצְפָּ֑ה[b]

[23] Mm 4093. [24] Mm 802. [25] Mm 1954. [26] Mm 1508. [27] Mm 319. [28] Mm 1509. [29] Mm 1510. [30] Mm 3174. [31] Mm 3182. [32] Mp sub loco. [33] Mm 1511. [34] Mm 1512. [35] Mm 1513. Cp 20 [1] Mm 702. [2] Mm 1514. [3] Mm 3316. [4] Mm 1747.

23 [a] sic L, mlt Mss Edd אֵל ‖ **24** [a] dl cf 25 ‖ [b] l אותה cf [a] ‖ [c] mlt Mss לָהֶן; l הָ cf [a] ‖ [d] mlt Mss כַּטּוֹב ‖ [e] mlt Mss 𝔊*ʿ אַל ‖ **25** [a] mlt Mss ut Q ‖ **27** [a] mlt Mss + אֶת ‖ **30** [a] 𝔊* + *καὶ ἐνετείλατο τοῖς ἀνδράσιν, οἷς ἐξαπέστειλεν, λέγων Τάδε ἐρεῖτε πρὸς πάντα ἄνδρα Ισραηλ Εἰ γέγονεν κατὰ τὸ ῥῆμα τοῦτο ἀπὸ τῆς ἡμέρας ἀναβάσεως υἱῶν Ισραηλ ἐξ Αἰγύπτου ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης;* ins וַיְצַו הָאֲנָשִׁים אֲשֶׁר שָׁלַח לֵאמֹר כֹּה תֹאמְרוּ ‖ לְכָל־אִישׁ יִשְׂרָאֵל הַנִּהְיָתָה כַּדָּבָר הַזֶּה לְמִיּוֹם עֲלוֹת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם עַד הַיּוֹם הַזֶּה [b] pc Mss 𝔗 לְבַבְכֶם ‖ [c] prp עֲצוּ עֵצָה cf 𝔊 ‖ **Cp 20,3** [a] 𝔗 + כל ‖ [b] frt nonn vb exc (prp ויתיצבו פנות [2a] וישמעו בני בנימן כי־עלו בני־ישראל המצפה [וַיְמַאֲנוּ לָבוֹא בְתוֹכָם] [3a] ויאמרו [ל]בני ישראל [3b] כל־העם בקהל עם האלהים ...).

יז[3] ל 4 וַיֹּאמְרוּ֙ בְּנֵ֣י יִשְׂרָאֵ֔ל דַּבְּרוּ֙ אֵילָ֔ה נְהִיתָ֖ה הָרָעָ֣ה הַזֹּ֑את׃ 4 וַיַּ֣עַן הָאִ֔ישׁ°
ל צא 5 הַלֵּוִ֖י אֵ֣שֶׁת הַנִּרְצָחָ֑ה וַיֹּ֣אמֶר הַגִּבְעָתָ֗ה אֲשֶׁ֤ר לְבִנְיָמִן֙ בָּֽאתִי֙ אֲנִ֣י
וּפִילַגְשִׁ֔י לָלֽוּן׃ 5 וַיָּקֻ֤מוּ עָלַי֙ בַּעֲלֵ֣י הַגִּבְעָ֔ה וַיָּסֹ֥בּוּ עָלַ֛י אֶת־הַבַּ֖יִת 5
ל.ל.ל.ל 6 לָ֣יְלָה אוֹתִ֑י דִּמּ֣וּ לַהֲרֹ֔ג וְאֶת־פִּילַגְשִׁ֖י עִנּ֣וּ[a] וַתָּמֹֽת׃ 6 וָאֹחֶז֙ בְּפִילַגְשִׁ֔י
ל.ל וַאֲנַתְּחָ֖הָ וָאֲשַׁלְּחָ֑הָ בְּכֹ֣ל׀ שְׂדֵ֣ה נַחֲלַ֣ת יִשְׂרָאֵ֔ל כִּ֥י עָשׂ֛וּ[a] זִמָּ֥ה וּנְבָלָ֖ה[a]
יא בְּיִשְׂרָאֵֽל׃ 7 הִנֵּ֥ה כֻלְּכֶ֖ם בְּנֵ֣י יִשְׂרָאֵ֑ל הָב֥וּ לָכֶ֛ם דָּבָ֥ר וְעֵצָ֖ה הֲלֹֽם[a]׃ 7
כ 8 וַיָּ֨קָם֙ כָּל־הָעָ֣ם כְּאִ֣ישׁ אֶחָ֔ד לֵאמֹ֑ר לֹ֥א נֵלֵ֛ךְ אִ֥ישׁ לְאָהֳלֹ֖ו וְלֹ֣א נָס֑וּר 8
ז רפי וכל וידבר דכות[7] אִ֖ישׁ לְבֵיתֹֽו׃ 9 וְעַתָּ֣ה זֶ֔ה הַדָּבָ֖ר אֲשֶׁ֣ר נַעֲשֶׂ֑ה לַגִּבְעָ֖ה עָלֶ֥יהָ[a] בְּגוֹרָֽל׃ 9
ל.ג חס בגביא. ב.ל 10 וְלָקַחְנ֣וּ עֲשָׂרָ֣ה אֲנָשִׁ֗ים לַמֵּאָה֙ לְכֹ֣ל׀ שִׁבְטֵ֣י יִשְׂרָאֵ֔ל וּמֵאָ֖ה לָאֶ֑לֶף 10
ז ה מלעיל ובי מלרע[7] וְאֶ֙לֶף֙ לָרְבָבָ֔ה לָקַ֖חַת צֵדָ֑ה לָעָ֗ם[a] לַעֲשׂ֤וֹת לְבוֹאָם֙[a] לְגֶ֣בַע[b] בִּנְיָמִ֔ן
כְּכֹ֥ל־הַנְּבָלָ֖ה אֲשֶׁ֣ר עָשְׂתָ֑ה[c] בְּיִשְׂרָאֵֽל׃ 11 וַיֵּאָסֵ֥ף כָּל־אִ֛ישׁ יִשְׂרָאֵ֖ל 11
כ.ב[9] אֶל־הָעִ֥יר[a] כְּאִ֣ישׁ אֶחָ֑ד חֲבֵרִֽים[b]׃ פ 12 וַיִּשְׁלְח֣וּ[a] שִׁבְטֵ֤י יִשְׂרָאֵל֙ 12
ב[10] אֲנָשִׁ֔ים בְּכָל־שִׁבְטֵ֥י[b] בִנְיָמִ֖ן לֵאמֹ֑ר מָ֣ה הָרָעָ֤ה הַזֹּאת֙ אֲשֶׁ֣ר נִהְיְתָ֔ה
בָּכֶֽם׃ 13 וְעַתָּ֣ה תְּנ֗וּ אֶת־הָאֲנָשִׁים֙ בְּנֵי־בְלִיַּ֣עַל אֲשֶׁ֣ר בַּגִּבְעָ֔ה וְנָמִ֥יתָה֙ 13
ל. בני חד מן ל[11] קו׳ ולא כת׳ וְנַבְעֲרָ֣ה רָעָ֔ה מִיִּשְׂרָאֵ֑ל וְלֹ֥א אָבוּ֙[b] בִּנְיָמִ֔ן לִשְׁמֹ֖עַ בְּקֹ֥ול אֲחֵיהֶֽם
יב.ג[12] בְּנֵ֥י יִשְׂרָאֵֽל׃ 14 וַיֵּאָסְפ֣וּ בְנֵי־בִנְיָמִן֮ מִן־הֶ֣עָרִים֒[a] הַגִּבְעָתָ֔ה לָצֵ֖את 14
ל לַמִּלְחָמָ֑ה עִם־בְּנֵ֖י יִשְׂרָאֵֽל׃ 15 וַיִּתְפָּקְד֣וּ בְנֵי בִנְיָמִן֮ בַּיּוֹם֒ הַהוּא֙ 15
ד[13].ג חד חס ובי מל[14] מֵהֶ֣עָרִ֔ים עֶשְׂרִ֖ים וְשִׁשָּׁ֑ה[a] אֶ֚לֶף אִ֣ישׁ שֹׁלֵ֣ף חָ֔רֶב לְבַ֖ד מִיֹּשְׁבֵ֥י
ב הַגִּבְעָ֖ה הִתְפָּקְד֥וּ[b] שְׁבַ֖ע מֵא֥וֹת[c] אִ֖ישׁ בָּחֽוּר[c]׃ 16 מִכֹּ֣ל | הָעָ֣ם הַזֶּ֔ה
ב. ב חד חס ותד מל[15] שְׁבַ֥ע מֵא֛וֹת אִ֖ישׁ בָּח֣וּר אִטֵּ֑ר יַד־יְמִינֹ֔ו כָּל־זֶ֕ה קֹלֵ֖עַ בָּאֶ֥בֶן אֶל־
ד חס. ב[2] הַשַּׂעֲרָ֖ה וְלֹ֥א יַחֲטֵֽא׃ פ 17 וְאִ֣ישׁ יִשְׂרָאֵ֗ל הִתְפָּקְדוּ֙ לְבַ֣ד מִבִּנְיָמִ֔ן 17
ו אַרְבַּ֥ע מֵא֖וֹת אֶ֣לֶף אִ֑ישׁ שֹׁלֵ֥ף חָ֖רֶב כָּל־זֶ֥ה אִ֖ישׁ מִלְחָמָֽה׃ 18 וַיָּקֻ֙מוּ֙ 18
ז וַיַּעֲל֣וּ בֵית־אֵ֔ל וַיִּשְׁאֲל֖וּ°בֵּאלֹהִ֑ים וַיֹּ֣אמְרוּ֙ בְּנֵ֣י יִשְׂרָאֵ֔ל מִ֤י יַעֲלֶה־לָּ֙נוּ֙

[5]Mm 1095. [6]Mm 1514. [7]Mp sub loco. [8]Mm 1515. [9]Cant 8,13. [10]Mm 1516. [11]Mm 2745. [12]Mm 4192. [13]Mm 1517. [14]Mm 1518. [15]Mm 2509.

5 [a] G* + *καὶ ἐνέπαιξαν αὐτῇ* cf 19,25 ‖ **6** [a–a] G* om ו זמה ‖ **7** [a] > G* ‖ **9** [a] G pr *ἀναβησόμεθα*, pr נַעֲלֶה ‖ **10** [a–a] G* *τοῖς εἰσπορευομένοις ἐπιτελέσαι*, l לַבָּאִים לע׳ ‖ [b] Ms לְגִבְעַת, prp לְגִבְעָה ‖ [c] l c Ms G*S עָשׂוּ ‖ **11** [a–a] G*Ⓛ *ἐκ τῶν πόλεων* ‖ [b] G* *ἐρχόμενοι* ex *ἐχόμενοι* = חֹבְרִ׳ ‖ **12** [a] Ms וַיִּשְׁלְחוּ ‖ [b] GV sg, l שֵׁבֶט ‖ **13** [a] prp הָרֵעָה vel הָרַע ‖ [b] mlt Mss GSⓉ ut Q, ins ‖ **14** [a] GS + suff 3 pl ‖ **15** [a] G* *καὶ πέντε* cf 35.46 ‖ [b] prb huc tr : ‖ [c–c] prb ex 16; dl cf G*SV.

בַּתְּחִלָּה לַמִּלְחָמָה עִם־בְּנֵי בִנְיָמִן וַיֹּאמֶר יְהוָה יְהוּדָה[a] בַּתְּחִלָּה: ז זוגין[16]
19 וַיָּקוּמוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל בַּבֹּקֶר וַיַּחֲנוּ עַל־הַגִּבְעָה: 20 פ וַיֵּצְאוּ ט מל[17]. ב
אִישׁ יִשְׂרָאֵל לַמִּלְחָמָה עִם[a]־בִּנְיָמִן וַיַּעַרְכוּ אִתָּם[b] אִישׁ־יִשְׂרָאֵל ז זוגין ול בעינ. לז[18]
21 מִלְחָמָה[b] אֶל־הַגִּבְעָה: 21 וַיֵּצְאוּ בְנֵי־בִנְיָמִן מִן־הַגִּבְעָה וַיַּשְׁחִיתוּ
22 בְיִשְׂרָאֵל בַּיּוֹם הַהוּא שְׁנַיִם וְעֶשְׂרִים אֶלֶף אִישׁ אָרְצָה: 22 [a]וַיִּתְחַזַּק ח[19]
הָעָם[b] אִישׁ יִשְׂרָאֵל וַיֹּסִפוּ לַעֲרֹךְ מִלְחָמָה בַּמָּקוֹם אֲשֶׁר־עָרְכוּ שָׁם
23 בַּיּוֹם הָרִאשׁוֹן: 23 וַיַּעֲלוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל[a] וַיִּבְכּוּ לִפְנֵי־יְהוָה עַד־הָעֶרֶב סד
וַיִּשְׁאֲלוּ בַיהוָה לֵאמֹר הַאוֹסִיף לָגֶשֶׁת לַמִּלְחָמָה עִם־בְּנֵי[b] בִנְיָמִן אָחִי ב[20]. ג. ב[18]. ז זוגין[16]
24 וַיֹּאמֶר יְהוָה עֲלוּ אֵלָיו: 24 פ וַיִּקְרְבוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל אֶל־בְּנֵי[a]
25 בִנְיָמִן בַּיּוֹם הַשֵּׁנִי: 25 וַיֵּצֵא בִנְיָמִן | לִקְרָאתָם | מִן־הַגִּבְעָה בַּיּוֹם הַשֵּׁנִי
וַיַּשְׁחִיתוּ בִבְנֵי יִשְׂרָאֵל עוֹד שְׁמֹנַת עָשָׂר אֶלֶף אִישׁ אָרְצָה כָּל־אֵלֶּה כל אוריית חס וכל קריא דכות ב מ א[21]. ל
26 שְׁלְפֵי חָרֶב: 26 וַיַּעֲלוּ כָל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְכָל־הָעָם וַיָּבֹאוּ בֵּית־אֵל ל. נא מ״פ וכל ר״פ דכות ב מ ג
וַיִּבְכּוּ וַיֵּשְׁבוּ שָׁם לִפְנֵי יְהוָה וַיָּצוֹמוּ בַיּוֹם־הַהוּא עַד־הָעֶרֶב וַיַּעֲלוּ ג מל[22]
ס[18],[24] עֹלוֹת וּשְׁלָמִים לִפְנֵי יְהוָה: 27 [a]וַיִּשְׁאֲלוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל בַּיהוָה[a] וְשָׁם
28 אֲרוֹן[c] בְּרִית הָאֱלֹהִים[b] בַּיָּמִים הָהֵם: 28 וּפִינְחָס בֶּן־אֶלְעָזָר בֶּן־אַהֲרֹן[a] ד[23] ול בסיפ
עֹמֵד | לְפָנָיו בַּיָּמִים הָהֵם[b] לֵאמֹר הַאוֹסִיף עוֹד לָצֵאת לַמִּלְחָמָה עִם־ ג. י זוגין[16]
בְּנֵי־בִנְיָמִן אָחִי אִם־אֶחְדַּל וַיֹּאמֶר יְהוָה עֲלוּ כִּי מָחָר אֶתְּנֵנּוּ בְיָדֶךָ[d]:
29 וַיָּשֶׂם יִשְׂרָאֵל אֹרְבִים אֶל־הַגִּבְעָה סָבִיב: 30 פ וַיַּעֲלוּ בְנֵי־ פד
יִשְׂרָאֵל אֶל־בְּנֵי בִנְיָמִן בַּיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי וַיַּעַרְכוּ אֶל־הַגִּבְעָה כְּפַעַם
31 בְּפָעַם: 31 וַיֵּצְאוּ בְנֵי־בִנְיָמִן לִקְרַאת הָעָם הֻנְתָּקוּ[a] מִן־הָעִיר [b]וַיָּחֵלּוּ ל. ד
לְהַכּוֹת מֵהָעָם חֲלָלִים כְּפַעַם | בְּפַעַם[b] בַּמְסִלּוֹת אֲשֶׁר אַחַת עֹלָה ב. ב
32 בֵּית־אֵל וְאַחַת גִּבְעָתָה[c] בַּשָּׂדֶה כִּשְׁלֹשִׁים[c] אִישׁ בְּיִשְׂרָאֵל: 32 וַיֹּאמְרוּ ב. ג
בְּנֵי בִנְיָמִן נִגָּפִים הֵם לְפָנֵינוּ כְּבָרִאשֹׁנָה וּבְנֵי[c] יִשְׂרָאֵל אָמְרוּ נָנוּסָה ה[24]. הֵי וכל ר״פ דכות[23]. ל
33 וְנִתַּקְנֻהוּ מִן־הָעִיר אֶל־הַמְסִלּוֹת: 33 וְכָל | אִישׁ יִשְׂרָאֵל קָמוּ מִמְּקוֹמוֹ ל. יז[26]

[16] Mm 456. [17] Mm 1663. [18] Mp sub loco. [19] Mm 4195. [20] Mm 1388. [21] 1 Ch 29,7. [22] Mm 1519. [23] Mm 4078. [24] Mm 1962. [25] Mm 470. [26] Mm 1520.

18 [a] 𝔊 + *ἀναβήσεται* ‖ **20** [a] mlt Mss 𝔖 + בְּנֵי, 𝔗 + *dbjt* ‖ [b–b] > $\mathfrak{G}^{BC}$ ‖ **22** [a] tr post 23 ‖ [b] > 𝔊*𝔖, prb gl ‖ **23** [a] ins בֵּית־אֵל cf 18.26 ‖ [b] > 𝔊*, dl ‖ **24** [a] > Ms 𝔊*, dl ‖ **27** [a–a] $\mathfrak{G}^{BR}$ apud 28[b] leg vid, frt recte ‖ [b] 2 Mss $\mathfrak{G}^{BR}$ יהוה א׳, 2 Mss 𝔊*𝔖 יהוה ‖ **28** [a] pc Mss 𝔖 + הַכֹּהֵן ‖ [b] cf 27[a–a] ‖ [c] > pc Mss, dl cf 23[b].24[a] ‖ [d] 2 Mss בידיך ‖ **31** [a] prp וַיִּנָּתְקוּ cf Jos 8,16 ‖ [b–b] tr post [c] ‖ [c] prp גִּבְעָנָה.

ל ו.[27] חס וכל אוריית ואיוב דכות ב מ ג

וַיַּעַרְכוּ בִּבְעַל תָּמָר וְאֹרְבֵ֣י יִשְׂרָאֵל֮ מִגִּבְעָ֣ה מִמְּקֹמוֹ֒ מִמַּעֲרֵ֣ה[a]־גָּבַ֔ע׃

34 וַיָּבֹ֗אוּ מִנֶּ֙גֶד[a] לַגִּבְעָ֔ה עֲשֶׂ֥רֶת אַלְפֵ֖ים אִ֣ישׁ בָּח֑וּר מִכָּל־יִשְׂרָאֵ֔ל

ג[28]. ל. ב[29] וחס ב מנה בליש

וְהַמִּלְחָמָ֖ה כָּבְדָ֑ה וְהֵ֣ם לֹ֔א יָדְע֕וּ כִּי־נֹגְעָ֥ה עֲלֵיהֶ֖ם הָרָעָֽה׃ פ

35 וַיִּגֹּ֥ף יְהוָ֛ה ׀ אֶת־בִּנְיָמִ֖ן לִפְנֵ֣י יִשְׂרָאֵ֑ל֙ וַיַּשְׁחִ֣יתוּ בְנֵֽי־יִשְׂרָאֵ֔ל בְּבִנְיָמִ֛ן

בַּיּ֥וֹם הַה֖וּא עֶשְׂרִ֣ים וַחֲמִשָּׁ֔ה אֶ֥לֶף וּמְאָ֖ה אִ֑ישׁ כָּל־אֵ֖לֶּה שֹׁלֵ֥ף חָֽרֶב׃

ל 36 וַיִּרְא֗וּ בְּנֵי־בִנְיָמִן֙ כִּ֣י נִגָּ֔פוּ וַיִּתְּנ֥וּ אִישׁ־יִשְׂרָאֵ֖ל מָק֣וֹם לְבִנְיָמִ֑ן כִּ֣י בָ֔טְחוּ֙ אֶל־הָאֹרֵ֔ב אֲשֶׁ֥ר

ל בטח אל[30]. ל

שָׂ֖מוּ אֶל־[b]הַגִּבְעָֽה׃ 37 וְהָאֹרֵ֖ב הֵחִ֑ישׁוּ וַיִּפְשְׁט֣וּ אֶל־הַגִּבְעָ֔ה וַיִּמְשֹׁךְ֙ הָאֹרֵ֔ב וַיַּ֥ךְ אֶת־כָּל־הָעִ֖יר לְפִי־חָֽרֶב׃

ל. ג[31]. ל[32] 38 וְהַמּוֹעֵ֞ד הָיָ֣ה לָאִ֗ישׁ יִשְׂרָאֵל֙ עִם־הָאֹרֵ֔ב הֶֽרֶב[a] לְהַעֲלוֹתָ֥ם מַשָּׂ֖את

ט וכל יהודה ויוסף דכות[33] 39 הָעָשָׁ֣ן מִן־הָעִ֑יר׃ וַיַּהֲפֹ֤ךְ אִישׁ־יִשְׂרָאֵל֙ בַּמִּלְחָמָ֔ה וּבִנְיָמִן֙ הֵחֵ֣ל[q]

ג. ל

לְהַכּ֥וֹת חֲלָלִ֖ים בְּאִ֣ישׁ־יִשְׂרָאֵ֑ל כִּשְׁלֹשִׁ֣ים ׀ אִ֗ישׁ כִּ֤י אָמְרוּ֙ אַךְ֙[r] נִגּ֣וֹף

ג. ל. ח. ח[34] ול בליש. ד[35] וכל אוריית ויהושע דכות ב מ ג

נִגָּ֣ף הוּא֮ לְפָנֵ֣ינוּ֒ כַּמִּלְחָמָ֖ה הָרִאשֹׁנָֽה׃ 40 וְהַמַּשְׂאֵ֗ת הֵחֵלָה֙ לַעֲל֣וֹת

מִן־הָעִ֔יר עַמּ֖וּד עָשָׁ֑ן וַיֶּ֤פֶן בִּנְיָמִן֙ אַחֲרָ֔יו וְהִנֵּ֥ה עָלָ֛ה כְּלִיל־הָעִ֖יר

ל[36]. א 41 הַשָּׁמָֽיְמָה׃ וְאִ֣ישׁ יִשְׂרָאֵל֮ הָפַךְ֒ וַיִּבָּהֵ֣ל אִ֔ישׁ בִּנְיָמִן֙ כִּ֣י רָאָ֔ה כִּֽי־

42 נָגְעָ֥ה עָלָ֖יו[a] הָרָעָֽה׃ וַיִּפְנ֗וּ[a] לִפְנֵי֙ אִ֣ישׁ יִשְׂרָאֵ֔ל אֶל־[b]דֶּ֖רֶךְ הַמִּדְבָּ֑ר

ג[28]. ל. ד[37] ח[30] ד מנה מל

וְהַמִּלְחָמָ֖ה הִדְבִּיקָ֣תְהוּ[c] וַאֲשֶׁ֤ר מֵהֶ֙עָרִ֔ים[c] מַשְׁחִיתִ֖ים[d] אוֹתוֹ֙ בְּתוֹכֹ֔ו[e]׃

ב חד חס וחד מל[38] 43 כִּתְּר֣וּ[a] אֶת־בִּנְיָמִן֮ הִרְדִּיפֻ֣הוּ[b] מְנוּחָה֒[c] הִדְרִיכֻ֣הוּ[d] עַד נֹ֔כַח הַגִּבְעָ֖ה[e]

43 מִמִּזְרַ֥ח־שָֽׁמֶשׁ׃ 44 וַיִּפְל֣וּ מִבִּנְיָמִ֗ן שְׁמֹנָ֤ה־עָשָׂר֙ אֶ֣לֶף אִ֔ישׁ אֶת־

ב[39] כָּל־אֵ֖לֶּה אַנְשֵׁי־חָֽיִל׃ 45 וַיִּפְנ֣וּ וַיָּנֻ֗סוּ הַמִּדְבָּ֙רָה֙ אֶל־סֶ֣לַע הָרִמּ֔וֹן

ל. ב. ב[40]. ל וַיְעֹלְלֻ֥הוּ בַּמְּסִלּ֖וֹת חֲמֵ֣שֶׁת אֲלָפִ֑ים אִ֚ישׁ וַיַּדְבִּ֣יקוּ אַחֲרָ֔יו עַד־[a]גִּדְעֹ֖ם

וַיַּכּ֥וּ מִמֶּ֛נּוּ אַלְפַּ֥יִם אִ֖ישׁ׃ 46 וַיִּהְי֣וּ כָל־הַנֹּפְלִ֗ים מִבִּנְיָמִן֙ עֶשְׂרִ֣ים וַחֲמִשָּׁ֔ה

46 אֶ֖לֶף אִ֣ישׁ שֹׁלֵ֣ף חָ֑רֶב בַּיּ֥וֹם הַה֖וּא אֶת־כָּל־אֵ֖לֶּה אַנְשֵׁי־חָֽיִל׃ 47 וַיִּפְנ֣וּ

[27] Mm 489. [28] Mm 1521. [29] Mm 947. [30] Mp sub loco. [31] Mm 1522. [32] Mm 326. [33] Mm 334. [34] Mm 3750. [35] Mm 1523. [36] Mm 1071. [37] Mm 1517. [38] Mm 1524. [39] Mm 757. [40] Mm 1502.

33 [a] 𝔊* *ἀπὸ δυσμῶν* (cf 𝔙), frt l (ג)רַב־— ‖ **34** [a] mlt Mss 𝔗 מִנֶּגֶב ‖ **36** [a] sic L, mlt Mss Edd אֲשֶׁר ‖ [b] mlt Mss עַל ‖ **38** [a] pc Mss 𝔊* חרב; > 𝔖𝔙 cf $\mathfrak{G}^{L}$, dl (dupl) ‖ **41** [a] mlt Mss אֵלָיו ‖ **42** [a] prb l וַיִּפֶן ‖ [b] pc Mss רָה־ ‖ [c] $\mathfrak{G}^{II}$ *ἐν τῇ πόλει* $\mathfrak{G}^{III}$ *ἀπὸ τῆς πόλεως* cf 𝔙, prp מֵהָעִיר (ם dttg) ‖ [d] prp שָׁתִים (הֵם) ‖ [e] prp בַּתָּוֶךְ cf 𝔖 ‖ **43** [a] 𝔊* *καὶ ἔκοψαν* ($\mathfrak{G}^{B}$ *κατέκοπτον*) = וַיְכַתְּתוּ vel וַיְכָרְתוּ; prp וַיְכַתְּרוּ ‖ [b] $\mathfrak{G}^{BC}$($\mathfrak{G}^{III}$ +) *καὶ ἐδίωξαν αὐτόν*, prp וַיִּרְדְּפֻהוּ ‖ [c] $\mathfrak{G}^{BRCIII}$ *ἀπὸ Νουα* = מִנּוֹחָה cf 1 Ch 8,2; prp ׳ממ cf 𝔗𝔙 ‖ [d] prp וַיַּדְבִּיקֻהוּ (cf 42.45) vel וַיִּדְחָקֻהוּ ‖ [e] prp גִּבְעָ ‖ **45** [a] $\mathfrak{G}^{R}$ *Γαδααμ* $\mathfrak{G}^{B}$ *Γεδαν* 𝔖 *(l)gb'wn*; prp גִּדְעָם cf 21,6.

וַיָּנֻסוּ הַמִּדְבָּרָה אֶל־סֶלַע וָהַרִמּוֹן שֵׁשׁ מֵאוֹת אִישׁ וַיֵּשְׁבוּ בְּסֶלַע רִמּוֹן יב41
אַרְבָּעָה חֳדָשִׁים: 48 וְאִישׁ יִשְׂרָאֵל שָׁבוּ אֶל־בְּנֵי בִנְיָמִן וַיַּכֻּם לְפִי־ יא42 48
חָרֶב מֵעִיר[a] מְתֹם[b] עַד־[c]בְּהֵמָה עַד[c] כָּל־הַנִּמְצָא גַּם כָּל־הֶעָרִים ד
הַנִּמְצָאוֹת שִׁלְּחוּ בָאֵשׁ: פ ב חד מל וחד חס43. ד

21 1 וְאִישׁ יִשְׂרָאֵל נִשְׁבַּע בַּמִּצְפָּה לֵאמֹר אִישׁ מִמֶּנּוּ לֹא־יִתֵּן בִּתּוֹ
2 לְבִנְיָמִן לְאִשָּׁה: 2 וַיָּבֹא[a] הָעָם בֵּית־אֵל וַיֵּשְׁבוּ שָׁם עַד־הָעֶרֶב לִפְנֵי ו וכל קהלת דכות1
3 הָאֱלֹהִים וַיִּשְׂאוּ קוֹלָם וַיִּבְכּוּ בְכִי גָדוֹל: 3 וַיֹּאמְרוּ לָמָּה יְהוָה אֱלֹהֵי מג. ג2
יִשְׂרָאֵל הָיְתָה זֹאת בְּיִשְׂרָאֵל לְהַפְקֵד הַיּוֹם מִיִּשְׂרָאֵל שֵׁבֶט אֶחָד:
4 וַיְהִי מִמָּחֳרָת וַיַּשְׁכִּימוּ הָעָם וַיִּבְנוּ־שָׁם מִזְבֵּחַ וַיַּעֲלוּ עֹלוֹת וּשְׁלָמִים: ו בטא בסיפ
5 פ 5 וַיֹּאמְרוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מִי אֲשֶׁר לֹא־עָלָה בַקָּהָל מִכֹּל־שִׁבְטֵי ו דגש3
יִשְׂרָאֵל אֶל־יְהוָה כִּי הַשְּׁבוּעָה הַגְּדוֹלָה הָיְתָה לַאֲשֶׁר לֹא־עָלָה אֶל־ ל
6 יְהוָה הַמִּצְפָּה לֵאמֹר מוֹת יוּמָת: 6 וַיִּנָּחֲמוּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל אֶל־בִּנְיָמִן ב בנביא4. ב. ל
7 אֲחִיו וַיֹּאמְרוּ נִגְרַע[a] הַיּוֹם שֵׁבֶט אֶחָד מִיִּשְׂרָאֵל: 7 מַה־נַּעֲשֶׂה לָהֶם[a]
לַנּוֹתָרִים לְנָשִׁים וַאֲנַחְנוּ נִשְׁבַּעְנוּ בַיהוָה לְבִלְתִּי תֵּת־לָהֶם מִבְּנוֹתֵינוּ יד. ד מל5
8 לְנָשִׁים: 8 וַיֹּאמְרוּ מִי אֶחָד מִשִּׁבְטֵי יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר לֹא־עָלָה אֶל־יְהוָה יד
הַמִּצְפָּה וְהִנֵּה לֹא בָא־אִישׁ אֶל־הַמַּחֲנֶה מִיָּבֵישׁ גִּלְעָד אֶל־הַקָּהָל:
9 וַיִּתְפָּקֵד הָעָם וְהִנֵּה אֵין־שָׁם מִיּוֹשְׁבֵי יָבֵישׁ גִּלְעָד: 10 וַיִּשְׁלְחוּ־ ל. ג חד חס וב מל6. ו חס
שָׁם הָעֵדָה שְׁנֵים־עָשָׂר אֶלֶף אִישׁ מִבְּנֵי הֶחָיִל וַיְצַוּוּ אוֹתָם לֵאמֹר לְכוּ ד ג מל וחד חס7
וְהִכִּיתֶם אֶת־יוֹשְׁבֵי יָבֵישׁ גִּלְעָד[a] לְפִי־חָרֶב וְהַנָּשִׁים וְהַטָּף[a]: 11 וְזֶה טו מל. ל. ו חס. כג ר״ם. ד ר״ם8
הַדָּבָר אֲשֶׁר תַּעֲשׂוּ כָּל־זָכָר וְכָל־אִשָּׁה יְדַעַת מִשְׁכַּב־זָכָר תַּחֲרִימוּ[a]: ג. ג9
12 וַיִּמְצְאוּ מִיּוֹשְׁבֵי יָבֵישׁ גִּלְעָד אַרְבַּע מֵאוֹת נַעֲרָה בְתוּלָה אֲשֶׁר לֹא ג חד חס וב מל6
יָדְעָה אִישׁ לְמִשְׁכַּב זָכָר וַיָּבִיאוּ אוֹתָם אֶל־הַמַּחֲנֶה שִׁלֹה אֲשֶׁר בְּאֶרֶץ ב. לו
13 כְּנָעַן: ס 13 וַיִּשְׁלְחוּ כָּל־הָעֵדָה וַיְדַבְּרוּ אֶל־בְּנֵי בִנְיָמִן אֲשֶׁר
14 בְּסֶלַע רִמּוֹן וַיִּקְרְאוּ לָהֶם שָׁלוֹם[a]: 14 וַיָּשָׁב בִּנְיָמִן בָּעֵת הַהִיא וַיִּתְּנוּ

41 Mm 757. 42 Mm 917. 43 Mp sub loco. Cp 21 1 Mm 4077 א. 2 Mm 1774. 3 Mm 3722. 4 Mm 988. 5 Mm 3437. 6 Mm 1518. 7 Mm 368. 8 Mm 569. 9 Mm 3430.

48 [a] prb ins וְעִיר (hpgr) ‖ [b] L* nonn Mss מתם, nonn Mss מתים; mlt Mss ut L 2°, pc מתום; l מִמְּתִים cf Sʏ ‖ [c] nonn Mss ועד ‖ **Cp 21,2** [a] nonn Mss 𝔊*Sʏ או– ‖ **6** [a] nonn Mss נגרע ‖ **7** [a] > 𝔊ᴬ ‖ **10** [a–a] > 𝔊ᴮ ‖ **11** [a] 𝔊ᴮᴿ + *τὰς δὲ παρθένους περιποιήσεσθε. καὶ ἐποίησαν οὕτως* cf 𝔊ᴸ𝔘, prb ins וְאֶת־הַבְּתוּלוֹת תְּחַיּוּ וַיַּעֲשׂוּ כֵן ‖ **13** [a] mlt Mss 𝔊 לְשׁ.

ל. ו חס לָהֶם֙ הַנָּשִׁ֔ים אֲשֶׁ֥ר חִיָּ֖ו מִנְּשֵׁ֣י יָבֵ֑שׁ גִּלְעָ֕ד וְלֹא־[a]מָצְא֥וּ לָהֶ֖ם כֵּֽן׃
15 15 וְהָעָ֗ם נִחָ֛ם לְבִנְיָמִ֖ן כִּֽי־עָשָׂ֣ה יְהוָ֔ה פֶּ֖רֶץ בְּשִׁבְטֵ֥י יִשְׂרָאֵֽל׃ 16 וַיֹּאמְר֣וּ 16
י זִקְנֵ֣י הָעֵדָ֔ה מַה־נַּעֲשֶׂ֥ה לַנּוֹתָרִ֖ים לָנָשִׁ֑ים כִּֽי־נִשְׁמְדָ֥ה מִבִּנְיָמִ֖ן אִשָּֽׁה׃
ב וחס 17 וַיֹּאמְר֗וּ יְרֻשַּׁת[a] פְּלִיטָ֛ה לְבִנְיָמִ֖ן וְלֹא־יִמָּחֶ֣ה שֵׁ֑בֶט מִיִּשְׂרָאֵֽל׃ 17
ד מל[10] 18 וַאֲנַ֣חְנוּ֮ לֹ֣א נוּכַל֒ לָתֵת־לָהֶ֣ם נָשִׁ֔ים מִבְּנוֹתֵ֑ינוּ כִּֽי־נִשְׁבָּ֥עוּ בְנֵֽי־יִשְׂרָאֵל֙ 18
ז בטע[11]. ל[12] 19 לֵאמֹ֔ר אָר֥וּר נֹתֵ֖ן אִשָּׁ֣ה לְבִנְיָמִ֑ן׃ ס 19 וַיֹּאמְר֗וּ הִנֵּה֙ חַג־יְהוָ֣ה[a] 19
ח כת ו בלישׁ. ח[14]. נג ול בלישׁ. ג[13] בְּשִׁלֹ֔ו מִיָּמִ֖ים יָמִ֑ימָה אֲשֶׁ֣ר מִצְּפ֗וֹנָה לְבֵ֤ית־אֵל֙ מִזְרְחָ֣ה הַשֶּׁ֔מֶשׁ
ל. ו[15]. ל. ויצוו חד מן ק ד[16] ג מל ול חס לִמְסִלָּ֖ה הָעֹלָ֣ה מִבֵּֽית־אֵ֑ל שְׁכֶ֣מָה וּמִנֶּ֔גְב לִלְבוֹנָֽה׃ 20 וַיְצַ֣וּ[a] אֶת־בְּנֵ֣י 20
ל. ו[17] בִנְיָמִ֗ן לֵאמֹר֙ לְכ֣וּ וַאֲרַבְתֶּ֖ם בַּכְּרָמִֽים׃ 21 וּרְאִיתֶ֗ם וְהִנֵּה֙ אִם־[a]יֵצְא֣וּ 21
ג כת כן[18]. ל[19] בְּנ֤וֹת שִׁלֹו֙ לָח֣וֹל בַּמְּחֹלֹ֔ות וִיצָאתֶ֥ם מִן־הַכְּרָמִ֖ים וַחֲטַפְתֶּ֣ם לָכֶ֗ם
ב. ג כת כן[18] אִ֚ישׁ אִשְׁתֹּ֔ו מִבְּנ֥וֹת שִׁלֹ֖ו וַהֲלַכְתֶּ֑ם[a] אֶ֖רֶץ בִּנְיָמִֽן׃ 22 וְהָיָ֗ה כִּֽי־יָבֹ֤אוּ 22
לרי״ב ק חד מן ה[20] בלישׁ. ל ומל אֲבוֹתָם֙ אֹ֣ו אַחֵיהֶ֔ם לָרִ֖ב[a] | אֵלֵ֑ינוּ[b] וְאָמַ֨רְנוּ֙ אֲלֵיהֶ֔ם חָנּ֥וּנוּ[c] אוֹתָ֖ם כִּי
ב[11] לֹ֣א לָקַ֤חְנוּ[d] אִישׁ֙ אִשְׁתֹּ֔ו בַּמִּלְחָמָ֖ה כִּ֣י לֹ֣א אַתֶּ֤ם נְתַתֶּם֙ לָהֶ֔ם כָּעֵ֖ת[e]
ב. מג תֶּאְשָּׁמ֑וּ׃ ס 23 וַיַּֽעֲשׂ֣וּ־כֵ֔ן בְּנֵ֖י בִּנְיָמִ֑ן וַיִּשְׂא֤וּ[a] נָשִׁים֙ לְמִסְפָּרָ֔ם מִן־ 23
ל. ו מל בגביא. ג בלישׁ[21] הַמְּחֹלְלֹ֖ות אֲשֶׁ֣ר גָּזָ֑לוּ וַיֵּלְכ֗וּ וַיָּשׁ֙וֹבוּ֙ אֶל־נַחֲלָתָ֔ם וַיִּבְנ֖וּ אֶת־הֶעָרִ֥ים
ל וַיֵּשְׁבוּ֙ בָּהֶ֔ם׃ 24 וַיִּתְהַלְּכ֤וּ מִשָּׁם֙ בְּנֵ֣י יִשְׂרָאֵ֔ל בָּעֵ֥ת הַהִ֖יא אִ֣ישׁ לְשִׁבְטֹ֑ו 24
ל וּלְמִשְׁפַּחְתֹּ֔ו וַיֵּצְא֥וּ מִשָּׁ֖ם אִ֣ישׁ לְנַחֲלָתֹֽו׃ 25 בַּיָּמִ֗ים הָהֵ֛ם אֵ֥ין מֶ֖לֶךְ 25
בְּיִשְׂרָאֵ֑ל אִ֛ישׁ הַיָּשָׁ֥ר בְּעֵינָ֖יו יַעֲשֶֽׂה׃

סכום הפסוקים של ספר
שש מאות ושמונה עשר׃
יח״ם
וחציו וירעצו וירצצו[22]
וסדרם יד׳

[10] Mm 3437. [11] Mp sub loco. [12] Mm 435. [13] Mm 1525. [14] Mm 457. [15] Mm 274. [16] Mm 368. [17] Mm 98. [18] Mm 2489. [19] Mm 1527. [20] Mm 1526. [21] Mm 1124. [22] Jdc 10,8.

14 [a] $\mathfrak{G}^{-L}$ om לא ‖ **17** [a] crrp; $\mathfrak{G}^{L}$ pr *πῶς ἔσται*; prp אֵיךְ תִּשָּׁאֵר vel יֵרָשָׁה (a רשה cf Sir 3,22) ‖ **19** [a] pc Mss $\mathfrak{G}^{*}$ לי׳ ‖ **20** [a] mlt Mss Vrs ut Q, l; K וַיְצַו ‖ **21** [a] pc Mss Vrs + אֵל־ ‖ **22** [a] nonn Mss ut Q, l; K לרוב ‖ [b] $\mathfrak{G}\mathfrak{V}$ suff 2 pl, l אֲלֵיכֶם ‖ [c] $\mathfrak{G}(\mathfrak{S}\mathfrak{V})$ *ἐλεήσατε*, l חָנּוּ (vel חָנַן) ‖ [d] $\mathfrak{G}^{*}(\mathfrak{S}\mathfrak{V})$ *ἔλαβον*, l לָקְחוּ ‖ [e] prb l כִּי עַתָּ ‖ **23** [a] pc Mss $\mathfrak{G}^{54\cdot 55}\mathfrak{S}$ + לָהֶם.

ס[8] **1** 1 וַיְהִי֩ אִ֨ישׁ אֶחָ֜ד[a] מִן־[b]הָרָמָתַ֗יִם צוֹפִ֤ים[b] מֵֽהַר־ אֶפְרַ֙יִם֙ וּשְׁמ֣וֹ ב.1 ב חס וחר מל[1]
2 אֶ֔לְקָנָה בֶּן־יְרֹחָ֥ם[c] בֶּן־אֱלִיה֖וּא בֶּן־תֹּ֣חוּ בֶן־צ֑וּף אֶפְרָתִֽי׃ 2 וְל֥וֹ שְׁתֵּ֖י ג.ד ר״פ[2]. ב[3]
נָשִׁ֑ים שֵׁ֣ם אַחַ֔ת[a] חַנָּ֖ה וְשֵׁ֥ם הַשֵּׁנִ֖ית פְּנִנָּ֑ה וַיְהִ֥י לִפְנִנָּ֖ה יְלָדִ֑ים וּלְחַנָּ֖ה ב.ב
3 אֵ֥ין יְלָדִֽים׃ 3 וְעָלָ֣ה הָאִ֗ישׁ הַה֤וּא מֵֽעִירוֹ֙ מִיָּמִ֣ים יָמִ֔ימָה לְהִשְׁתַּחֲוֹ֥ת ה[4]
וְלִזְבֹּ֖חַ לַיהוָ֣ה צְבָא֑וֹת בְּשִׁלֹ֔ה וְשָׁ֕ם שְׁנֵ֥י בְנֵֽי־עֵלִ֖י חָפְנִ֣י וּפִנְחָ֑ס כֹּהֲנִֽים ל.ל חס
4 לַיהוָֽה׃ 4 וַיְהִ֣י הַיּ֔וֹם וַיִּזְבַּ֕ח אֶלְקָנָ֖ה וְנָתַ֣ן לִפְנִנָּ֣ה אִשְׁתּ֑וֹ וּלְכָל־בָּנֶ֖יהָ ב
5 וּבְנוֹתֶ֔יהָ[a] מָנ֑וֹת׃ 5 וּלְחַנָּ֖ה יִתֵּ֣ן מָנָ֣ה אַחַ֔ת[a] אַפַּ֕יִם כִּֽי[a] אֶת־חַנָּ֥ה אָהֵ֖ב ב.ג.ט[6]
6 וַיהוָ֥ה סָגַ֖ר[b] רַחְמָֽהּ׃ 6 וְכִעַסַּתָּ֣הּ[a] צָרָתָ֗הּ גַּם־כַּ֤עַס[a] בַּעֲב֣וּר הַרִּיעָ֔מָהּ ל.ל.ל
7 כִּֽי־סָגַ֥ר יְהוָ֖ה בְּעַ֣ד רַחְמָֽהּ׃ 7 וְכֵ֣ן[a] יַעֲשֶׂ֔ה[b] שָׁנָ֖ה בְּשָׁנָ֑ה מִדֵּ֣י עָלֹתָ֔הּ[c] ז פסוק[7]. ג ב מל וחד חס[8]
8 בְּבֵ֣ית[d] יְהוָ֔ה כֵּ֥ן[e] תַּכְעִסֶ֖נָּה וַתִּבְכֶּ֑ה וְלֹ֥א תֹאכַֽל׃ 8 וַיֹּ֨אמֶר֙ לָ֣הּ אֶלְקָנָ֔ה לט.ה[9] חס בליש וכל מכעסים דכות ב מ א. ג[10]
אִישָׁ֔הּ חַנָּ֕ה לָמָּ֥ה תִבְכִּ֖י וְלָמָּ֣ה לֹ֣א תֹאכְלִ֑י וְלָמָּ֥ה יֵרַ֖ע לִבָּ֣ךְ הֲלֹ֔וא כה[11]. ל. ב ובפסוק. ב ובפסוק. כ
9 אָנֹכִ֥י טֽוֹב־לָ֖ךְ מֵעֲשָׂרָ֥ה בָנִֽים׃ 9 וַתָּ֤קָם חַנָּה֙ אַחֲרֵ֣י אָכְלָ֔ה[a] בְּשִׁלֹ֑ה
וְאַחֲרֵי֙[b] שָׁתָ֔הּ וְעֵלִ֖י הַכֹּהֵ֣ן יֹשֵׁ֗ב עַל־[c]הַכִּסֵּא֙ עַל־מְזוּזַ֣ת הֵיכַ֔ל[d] יְהוָֽה׃ ג כת ה[12]. כא פסוק על על ומילה תדה ביניה[13]
10 וְהִ֥יא מָֽרַת־נָ֖פֶשׁ וַתִּתְפַּלֵּ֣ל עַל־[a]יְהוָ֑ה וּבָכֹ֖ה תִּבְכֶּֽה׃ 11 וַתִּדֹּ֣ר נֶ֔דֶר ל.לא[14]
וַתֹּ֗אמֶר יְהוָ֤ה צְבָאוֹת֙ אִם־רָא֣ה תִרְאֶ֔ה[a] בְּעֳנִ֖י אֲמָתֶ֑ךָ וּזְכַרְתַּ֨נִי֙ וְלֹ֣א ה ד מלרע וחד מלעיל[15]. ד ב כת ה וב כת ו[16]. ל.ל[17]
תִשְׁכַּ֤ח אֶת־אֲמָתֶךָ֙ וְנָתַתָּ֣ה לַאֲמָתְךָ֔ זֶ֖רַע אֲנָשִׁ֑ים וּנְתַתִּ֥יו לַיהוָ֖ה כָּל־
12 יְמֵ֣י חַיָּ֑יו וּמוֹרָ֥ה[a] לֹא־יַעֲלֶ֖ה עַל־רֹאשׁ֥וֹ׃ 12 וְהָיָ֗ה כִּֽי הִרְבְּתָ֛ה לְהִתְפַּלֵּ֖ל ב.לב בנביא כ מנה בסיפ

Cp 1 [1]Mm 1528. [2]Mm 1529. [3]Gn 4,17. [4]Mm 457. [5]Nu 23,10. [6]Mm 3212. [7]Mm 855. [8]Mm 1530. [9]Mm 1401. [10]Mm 1129. [11]Mm 1506. [12]Mm 1531. [13]Mm 686. [14]Mm 486. [15]Mm 3587. [16]Mm 192. [17]Mm 1136.

Cp 1,1 [a] > Ms Pes R 𝔊[Mss] cf Jdc 13,2 ‖ [b–b] 𝔖 *rmt' ddwq'* (pl), 𝔗 *(m)rmt' mtlmjdj nhjj'*, 𝔊-[O] *Αρμαθαιμ Σειφα* cf 9,5 ‖ [c] 𝔊-[O] *Ιερεμε/ιηλ* cf 1Ch 2,25sqq ‖ **2** [a] nonn Mss האחת cf Vrs ‖ **4** [a] pc Mss Pes R ולב׳ ‖ **5** [a–a] 𝔊 (𝔊[L] + *κατὰ πρόσωπον*) …, *πλὴν ὅτι* cf 2S 12,14 ‖ [b] 2 Mss + בעד cf 𝔊 et 6 ‖ **6** [a] 𝔖𝔗𝔙 verb ‖ **7** [a] Ms כן cf 𝔊-[O]𝔊[93.94] ‖ [b] 𝔖 *'bd' hwt pnn'* ‖ [c] 𝔊[Mss] *ἀναβῆναι αὐτόν*, 𝔙 *ascenderent* ‖ [d] mlt Mss citt בית, 𝔊 *εἰς* …, 𝔖𝔗 *l* …, 𝔙 *templum* ‖ [e] Ms וכן, 𝔊-[O][p] *καί*, 𝔙 *et sic* ‖ **9** [a] 𝔊-[O][p] *(μετὰ) τὸ φάγειν αὐτούς* ‖ [b–b] > 𝔊-[OL]; 𝔊 + *καὶ κατέστη ἐνώπιον κυρίου* ‖ [c] citt pl cf 𝔊𝔗[Buxt]𝔙 ‖ [d] Ms בית, 𝔖[C] *(d)bjth* cf 3,3[a] ‖ **10** [a] mlt Mss cit אל ‖ **11** [a] pc Mss ראה–, 𝔗 *wmrwt 'nš*.

ל לִפְנֵי[a] יְהוָה וְעֵלִי שֹׁמֵר אֶת־פִּיהָ׃ 13 וְחַנָּה הִיא מְדַבֶּרֶת עַל־לִבָּהּ 13
ל.ל.נ. ד חס בליש[18] רַק שְׂפָתֶיהָ נָעוֹת וְקוֹלָהּ לֹא יִשָּׁמֵעַ וַיַּחְשְׁבֶהָ עֵלִי לְשִׁכֹּרָה׃ 14 וַיֹּאמֶר 14
ל.ד[19] אֵלֶיהָ עַד־מָתַי תִּשְׁתַּכָּרִין הָסִירִי אֶת־יֵינֵךְ מֵעָלָיִךְ׃ 15 וַתַּעַן 15
ג[20] חַנָּה וַתֹּאמֶר לֹא אֲדֹנִי אִשָּׁה[a] קְשַׁת־רוּחַ[b] אָנֹכִי וְיַיִן וְשֵׁכָר לֹא שָׁתִיתִי
וָאֶשְׁפֹּךְ אֶת־נַפְשִׁי לִפְנֵי יְהוָה׃ 16 אַל־תִּתֵּן אֶת־אֲמָתְךָ[a] לִפְנֵי בַּת־ 16
ל בְּלִיַּעַל כִּי־מֵרֹב שִׂיחִי וְכַעְסִי דִּבַּרְתִּי עַד־הֵנָּה׃ 17 וַיַּעַן עֵלִי וַיֹּאמֶר 17
כתי וכל ליש[21]. לְכִי לְשָׁלוֹם וֵאלֹהֵי יִשְׂרָאֵל יִתֶּן[a] אֶת־שֵׁלְתֵּךְ[b] אֲשֶׁר שָׁאַלְתְּ מֵעִמּוֹ׃
א[22] מילין דלא מפקי ול בליש
סו יט[23] מנה בסיפ 18 וַתֹּאמֶר תִּמְצָא שִׁפְחָתְךָ חֵן בְּעֵינֶיךָ וַתֵּלֶךְ הָאִשָּׁה לְדַרְכָּהּ וַתֹּאכַל[a] 18
וּפָנֶיהָ לֹא־[b]הָיוּ־לָהּ[b] עוֹד׃ 19 וַיַּשְׁכִּמוּ בַבֹּקֶר וַיִּשְׁתַּחֲווּ לִפְנֵי יְהוָה 19
ח[24] וַיָּשֻׁבוּ וַיָּבֹאוּ אֶל־בֵּיתָם[a] הָרָמָתָה וַיֵּדַע אֶלְקָנָה אֶת־חַנָּה אִשְׁתּוֹ
ל.ל.נ.[25] וכל ויקרא שמו דכות ב מו וַיִּזְכְּרֶהָ יְהוָה׃ 20 וַיְהִי לִתְקֻפוֹת[a] הַיָּמִים וַתַּהַר חַנָּה וַתֵּלֶד בֵּן וַתִּקְרָא[c]
אֶת־שְׁמוֹ שְׁמוּאֵל כִּי מֵיְהוָה שְׁאִלְתִּיו׃ 21 וַיַּעַל הָאִישׁ אֶלְקָנָה 21
ג[26] וְכָל־בֵּיתוֹ לִזְבֹּחַ לַיהוָה אֶת־זֶבַח הַיָּמִים וְאֶת־נִדְרוֹ[a]׃ 22 וְחַנָּה לֹא 22
ב.ד.ה[27] עָלְתָה כִּי־אָמְרָה לְאִישָׁהּ עַד[a] יִגָּמֵל הַנַּעַר וַהֲבִאֹתִיו וְנִרְאָה אֶת־פְּנֵי
כתי[28] יְהוָה וְיָשַׁב[b] שָׁם עַד־עוֹלָם[b]׃ 23 וַיֹּאמֶר לָהּ אֶלְקָנָה אִישָׁהּ עֲשֵׂי הַטּוֹב 23
ב חד פת וחד קמ. ל.ג[29].יב[30] בְּעֵינַיִךְ שְׁבִי עַד־גָּמְלֵךְ אֹתוֹ אַךְ יָקֵם יְהוָה אֶת־דְּבָרוֹ[a] וַתֵּשֶׁב הָאִשָּׁה
ל.ל וַתֵּינֶק אֶת־בְּנָהּ עַד־גָּמְלָהּ אֹתוֹ׃ 24 וַתַּעֲלֵהוּ עִמָּהּ[a] כַּאֲשֶׁר גְּמָלַתּוּ 24
ב חס[31] [b]בִּפָרִים שְׁלֹשָׁה[b] וְאֵיפָה אַחַת קֶמַח וְנֵבֶל יָיִן וַתְּבִאֵהוּ[c] בֵּית־יְהוָה
ח כת ו בליש[32].ל.לו שִׁלֹה וְהַנַּעַר[d] נָעַר׃ 25 וַיִּשְׁחֲטוּ אֶת־הַפָּר וַיָּבִיאוּ אֶת־הַנַּעַר אֶל־עֵלִי׃ 25
ז[33].כ[34] מילין כת ה סי״ת ול בליש 26 וַתֹּאמֶר בִּי אֲדֹנִי חֵי נַפְשְׁךָ אֲדֹנִי אֲנִי הָאִשָּׁה הַנִּצֶּבֶת עִמְּכָה בָּזֶה 26

[18] Mm 1532. [19] Mm 2832. [20] Mm 1214. [21] Mm 2364. [22] Mm 4069 contra textum, lect Mm frt inc. [23] Mm 1533. [24] Mm 1564. [25] Mm 215. [26] Mm 1534. [27] Mm 732. [28] Mm 1506. [29] Mm 1535. [30] Mm 140. [31] Mm 382. [32] Mm 1525. [33] Mm 328. [34] Mm 964.

12 [a] mlt Mss citt אל ‖ **13** [a] Ms אל cf Gn 24,45 ‖ **15** [a] pc Mss pr כי cf 𝔊[93.94]𝔙 sed etiam Gn 23,11 et cet ‖ [b–b] 𝔊 *ἡ* (𝔊[Mss] *ἐν*) *σκληρὰ ἡμέρα*, 𝔏[115] *dura dies* (𝔏[93.94] *dierum*) cf Hi 30,25 aut vb רוח ‖ **16** [a–a] 𝔖 *qdmjk brt*, 𝔙 *quasi unam de filiabus*, cf Hi 3,24 4,19 ‖ **17** [a] 𝔊𝔏[115]𝔖[Da]𝔙 + pron prs 2 sg dat ‖ [b] mlt Mss Q[Mss] שאל׳ ‖ **18** [a] > nonn Mss 𝔖 ‖ [b–b] 𝔊 *συνέπεσεν* cf 𝔏[93.94] ‖ **19** [a] 𝔊𝔏[115]𝔙 suff sg ‖ **20** [a] nonn Mss cit לתק(ו)פת cf Vrs ‖ **21** [a] 𝔊𝔏[115.93.94] + nonn vb ‖ **22** [a] > pc Mss, sed cf 2 S 10,5; 𝔔 + אשר ‖ [b–b] 𝔔 alit et + nonn vb (ex 1,11?) ‖ **23** [a] 𝔔 היוצא מפיך ה[cf 𝔊𝔏[93.94], 𝔖 *mltkj* ‖ **24** [a] 𝔔 שילה cf 𝔊 𝔏[115] ‖ [b–b] 𝔔 בקר משלש ולחם [..., 𝔊 *ἐν μόσχῳ τριετίζοντι καὶ ἄρτοις* cf 𝔏[93.94], 𝔖 *btwr' twlt'* ‖ [c] 𝔊 *καὶ εἰσῆλθε/ον* cf 𝔏[115] ‖ [d] 𝔊 *μετ' αὐτῶν* (𝔊[Op] *αὐτῆς*) cf 𝔏[115]; 𝔊𝔏[115.94] + mlt vb cf 𝔔 ... אשר [...] הזב [....

27 לְהִתְפַּלֵּל אֶל־יְהוָה׃ 27 [a]אֶל־הַנַּעַר הַזֶּה [a]הִתְפַּלָּלְתִּי וַיִּתֵּן יְהוָה לִי ל
28 אֶת־שְׁאֵלָתִי אֲשֶׁר שָׁאַלְתִּי מֵעִמּוֹ׃ 28 וְגַם ׀ אָנֹכִי הִשְׁאִלְתִּהוּ לַיהוָה כָּל־ ל ד״ם בסימ׳ . ת[35] . ל וחס
הַיָּמִים אֲשֶׁר [a]הָיָה הוּא [a]שָׁאוּל לַיהוָה ׀ [b]וַיִּשְׁתַּחוּ [c]שָׁם [d]לַיהוָה׃ פ ב וכל שם ברגש דכוות[36]

2 1 וַתִּתְפַּלֵּל חַנָּה [b]וַתֹּאמַר ת ד מלרע וחד מלעיל[1]

עָלַץ לִבִּי בַּיהוָה רָמָה קַרְנִי בַּיהוָה [e] ג מלעיל[2]
רָחַב פִּי עַל־אוֹיְבָי כִּי שָׂמַחְתִּי בִּישׁוּעָתֶךָ׃ ל ובטע . יא מל[3]
2 אֵין־[a]קָדוֹשׁ כַּיהוָה [b]כִּי אֵין בִּלְתֶּךָ [b]וְאֵין צוּר [c]כֵּאלֹהֵינוּ׃ ד[4] . ל
3 אַל־תַּרְבּוּ ׀ תְּדַבְּרוּ גְּבֹהָה גְּבֹהָה [a]יֵצֵא עָתָק [b]מִפִּיכֶם ל . ד
כִּי אֵל דֵּעוֹת [c]יְהוָה [d]וְלוֹ נִתְכְּנוּ עֲלִלוֹת [e]׃ ב[5] . ולו חד מן יד[6] ק כת כן . ד
4 קֶשֶׁת גִּבֹּרִים חַתִּים [a]וְנִכְשָׁלִים אָזְרוּ חָיִל׃ ז חס[7] . ב . ל
5 שְׂבֵעִים בַּלֶּחֶם נִשְׂכָּרוּ ׀ וּרְעֵבִים [a]חָדֵלוּ עַד־ ז דגש[8] . ל . ב
עֲקָרָה יָלְדָה שִׁבְעָה ׀ וְרַבַּת בָּנִים אֻמְלָלָה׃ ב
6 יְהוָה מֵמִית וּמְחַיֶּה ׀ מוֹרִיד שְׁאוֹל וַיָּעַל׃ ל[9] . ל קמ
7 יְהוָה מוֹרִישׁ וּמַעֲשִׁיר ׀ מַשְׁפִּיל אַף־מְרוֹמֵם׃ ג ב מל וחד חס[10] . ל
8 מֵקִים מֵעָפָר דָּל ׀ מֵאַשְׁפֹּת [a]יָרִים אֶבְיוֹן ב חס
לְהוֹשִׁיב [b]עִם־נְדִיבִים ׀ וְכִסֵּא כָבוֹד יַנְחִלֵם ב חד מל וחד חס[11] . ל
[c]כִּי לַיהוָה מְצֻקֵי אֶרֶץ ׀ וַיָּשֶׁת עֲלֵיהֶם תֵּבֵל[c]׃ ל[12] . חסידין ק . ז
9 [a]רַגְלֵי חֲסִידָו [b]יִשְׁמֹר ׀ וּרְשָׁעִים בַּחֹשֶׁךְ יִדָּמּוּ [a] ל
כִּי־לֹא בְכֹחַ יִגְבַּר־אִישׁ׃

[35]Mm 143. [36]Mm 2075. Cp 2 [1]Mm 3587. [2]Mm 1235. [3]Mm 3365. [4]Mm 421. [5]Hi 36,4. [6]Mm 1795. [7]Mm 3633. [8]Mm 351. [9]Mp sub loco. [10]Mm 3444. [11]Mm 4002. [12]Mm 3666.

27 [a–a] 𝔖𝔙 cj c 26 cf 𝔏[115] + *et (oravi)* ‖ **28/Cp 2,1** [a–a] Ms חיה, Ms חי, 𝔊 *ζῇ αὐτός*, 𝔏[115] *vitae quibus vivit* (𝔏[93.94] *vixerit [in] usum domino*), 𝔖 *(d)hw ḥj*, 𝔗 *(d)hw' qjjm* ‖ [b–b] > 𝔊[Mss] cf 𝔏[115] ‖ [c] pc Mss cit 𝔊[L]𝔖𝔙 pl ‖ [d] 𝔔 +]ותשתח ‖ [e] mlt Mss citt באלהי cf 𝔊 𝔏[115]𝔖[AGcorr] (> 𝔖[rel]) 𝔙[Mss] ‖ **2** [a] 𝔔 pr ו[cf? 𝔊[-A] *ὅτι* et cf 𝔏 ‖ [b–b] 𝔊[-A] tr in fin; > 𝔏[115] ‖ [c] 𝔊 *δίκαιος* cf 𝔏[115] ‖ **3** [a] > pc Mss cf 𝔊[Mss]𝔏[115]𝔖 ‖ [b] Ms pr עשק cf 𝔖 *ṭlwmj'* et Ps 119,134; 𝔏[115] *magnum* (𝔏[93.94] *malignum*) *verbum*; 𝔙 *vetera* ‖ [c] 𝔔 דעת cf 𝔊[Mss]𝔏[93.94] ‖ [d] mlt Mss ut Q cf 𝔊𝔏[115.93.94]𝔙, et [e] ‖ [e] 𝔊[Mss] + *αὐτοῦ*, 𝔏[115] + (*inventiones* [𝔏[93.94] *inquisitiones*]) *suas* (𝔏[94] *eius*), 𝔖 + *qdmwhj* ex Q? ‖ **4** [a] 𝔔 cit חתה, 𝔊 *ἠσθένησεν* cf 𝔏[115], sed etiam 10; 2 S 22,35 ‖ **5** [a–a] 𝔊 *παρῆκαν γῆν*, 𝔏[115] *transierunt* (𝔏[93.94] *habitaverunt*) *terram* (חלדו עד?) ‖ **8** [a] „mlt Mss" (de Rossi) ומ' cf 𝔊𝔏[115TE]𝔖𝔗[Ms]𝔙 ‖ [b] pc Mss citt בי—; 𝔊[Mss]𝔏[93.94TE]𝔖 + suff 3 sg, 𝔗 + suff 3 pl ‖ [c–c] 𝔊𝔏[115.93.94] alit; 𝔔]נתן]ודרך[ ]עליהם]ויברכן]נדן ‖ **9** [a–a] 𝔊𝔏[93.94] alit ‖ [b] mlt Mss ut Q cf 𝔖𝔗𝔙.

10 יְהוָה יֵחַתּוּ[a] מְרִיבָ֑ו[cb] עָלָו[d] בַּשָּׁמַ֣יִם יַרְעֵ֔ם[e] סנ
יְהוָה יָדִ֖ין אַפְסֵי־אָ֑רֶץ וְיִתֶּן־עֹ֥ז לְמַלְכּ֛וֹ
וְיָרֵ֥ם קֶ֖רֶן מְשִׁיחֽוֹ׃ פ
11 וַיֵּ֤לֶךְ אֶלְקָנָה֙ הָרָמָ֣תָה עַל־[a]בֵּיתֹ֔ו וְהַנַּ֖עַר הָיָ֣ה מְשָׁרֵ֑ת אֶת־יְהוָ֖ה 11
12 אֶת־פְּנֵ֥י עֵלִ֖י הַכֹּהֵֽן׃ 12 וּבְנֵ֥י[ס] עֵלִ֖י בְּנֵ֣י בְלִיָּעַ֑ל לֹ֥א יָדְע֖וּ אֶת־יְהוָֽה׃ 12 ל
13 13 וּמִשְׁפַּ֤ט הַכֹּהֲנִים֙ אֶת־[a]הָעָ֔ם כָּל־אִ֖ישׁ זֹבֵ֣חַ וּבָ֔א וְנַ֥עַר הַכֹּהֵ֖ן
14 כְּבַשֶּׁ֣ל הַבָּשָׂ֗ר וְהַמִּזְלָ֛ג שְׁלֹ֥שׁ הַשִּׁנַּ֖יִם בְּיָד֑וֹ׃ 14 וְהִכָּ֣ה בַכִּיּ֗וֹר א֚וֹ ל.ל.ל
15 א֣וֹ בַקַּלַּ֔חַת א֥וֹ בַפָּר֖וּר כָּל[a] אֲשֶׁ֣ר יַעֲלֶ֣ה הַמִּזְלָ֗ג יִקַּ֤ח הַכֹּהֵן֙ בּ֣וֹ[b] כָּ֔כָה ג
15 יַעֲשׂ֥וּ[c] לְכָל־יִשְׂרָאֵ֖ל הַבָּאִ֥ים שָׁ֛ם[d] בְּשִׁלֹֽה׃ 15 גַּ֣ם בְּטֶ֣רֶם יַקְטִ֔רוּן אֶת־ יב[19] ב מנה בלוש.
16 הַחֵ֖לֶב וּבָ֣א | נַ֑עַר הַכֹּהֵ֗ן וְאָמַר֙ לָאִ֣ישׁ הַזֹּבֵ֔חַ תְּנָ֥ה בָשָׂ֖ר לִצְלֹ֣ות לַכֹּהֵ֑ן לב[22] . ל
16 וְלֹא־[ס]יִקַּ֥ח[a] מִמְּךָ֖ בָּשָׂ֣ר מְבֻשָּׁ֑ל כִּ֥י אִם־חָ֖י׃ 16 וַיֹּ֤אמֶר אֵלָיו֙ הָאִ֔ישׁ קַטֵּ֥ר גּ[23] . ב
יַקְטִ֛ירוּן כַּיּ֥וֹם֙ הַחֵ֔לֶב וְקַ֥ח־לְךָ֖ כַּאֲשֶׁ֣ר[a] תְּאַוֶּ֣ה נַפְשֶׁ֑ךָ וְאָמַ֕ר | לֹ֥וא[b] כִּ֖י ב חד חס וחד מל[23] . יג[25] . ק לֹא . יב[26] לא מנה בנביא
17 עַתָּ֥ה תִתֵּ֖ן וְאִם־לֹ֣א[c] לָקַ֔חְתִּי בְּחָזְקָ֖ה[d]׃ 17 וַתְּהִי֙ חַטַּ֣את הַנְּעָרִ֔ים יז מ״ם . יז[27] . יח[28] פת וכל חרי עשר דכוח ב מא
בְּפָנֵ֖י יְהוָ֑ה כִּ֣י נָאֲצ֗וּ הָאֲנָשִׁים֙[a] אֶת־מִנְחַ֖ת יְהוָֽה׃ בי[29]
18 18 וּשְׁמוּאֵ֖ל מְשָׁרֵ֣ת אֶת־פְּנֵ֣י יְהוָ֑ה נַ֣עַר חָגוּר֙[a] אֵפֹ֣וד בָּֽד׃ 19 וּמְעִ֥יל
19 קָטֹ֛ן תַּעֲשֶׂה־[ס]לֹּ֥ו אִמֹּ֖ו וְהַעֲלְתָ֣ה לֹ֔ו מִיָּמִ֖ים[ס] יָמִ֑ימָה בַּעֲלֹתָ֥הּ אֶת־ ל. ה[30] . ג ב מל וחד חס[31]
20 אִישָׁ֖הּ לִזְבֹּ֥חַ אֶת־זֶ֖בַח הַיָּמִֽים׃ 20 וּבֵרַ֤ךְ עֵלִי֙ אֶת־אֶלְקָנָ֣ה וְאֶת־אִשְׁתֹּ֔ו כה[32] . ג[33] . ל
[a]וְאָמַ֕ר יָשֵׂ֥ם[a] יְהוָ֛ה לְךָ֥ זֶ֖רַע מִן־הָאִשָּׁ֣ה הַזֹּ֑את תַּ֚חַת הַשְּׁאֵלָ֣ה אֲשֶׁר־שָׁ֔אַל[b]
21 לַיהוָ֖ה וְהָלְכ֥וּ[c] לִמְקֹמֹֽו׃[d] 21 [a]כִּי־[a]פָקַ֣ד יְהוָ֔ה אֶת־חַנָּ֑ה [b]וַתַּ֥הַר וַתֵּ֖לֶד[b] לג[13]
שְׁלֹשָׁ֥ה־בָנִ֛ים וּשְׁתֵּ֥י בָנֹ֖ות וַיִּגְדַּ֣ל הַנַּ֔עַר[c] שְׁמוּאֵ֖ל עִם־[d]יְהוָֽה׃ ס

[13]Mp sub loco. [14]Mm 157. [15]Mm 4264. [16]Mm 1564. [17]Mm 321. [18]Mm 899. [19]Mm 2938. [20]Mm 1536. [21]Mm 1537. [22]Mm 319. [23]Mm 1110. [24]Ex 12,9. [25]Mm 936. [26]Mm 230. [27]Mm 1439. [28]Mm 676. [29]Nu 16,30. [30]Mm 457. [31]Mm 1530. [32]Mm 1506. [33]Mm 1538.

10 [a] ST sg; G$^{L115.93.94}$ alit, vb sim sg ‖ [b] mlt Mss ut Q cf SV ‖ [c] G$^{L115.93.94}$ + permlt vb partim ex Jer 9,22sq ‖ [d] mlt Mss ut Q; 2 Mss ועל(י)ו cf S *w'ljhwn*, T *'ljhwn*, V *et super ipsos* ‖ [e] Q pr cop cf G ‖ **11** [a] mlt Mss אל, Ms ל cf 10,26 ‖ **13** [a] nonn Mss מאת cf G^{L115}ST et Dt 18,3 ‖ **14** [a] G^{LMss}L^{94}SV pr cop ‖ [b] G$^{L115.93.94}$STV pron prs 3 sg dat ‖ [c] pc Mss יעשה (qal sive ni) ‖ [d] Ms שמה, G *θῦσαι (τῷ) κυρίῳ* cf L^{115}, S *ltmn*, T *ldbḥ' tmn*; > V ‖ **15** [a] cit G^{L115}SV 1 sg ‖ **16** [a] Q מכול אשר cf G ‖ [b] mlt Mss Q ut Q cf GV ‖ [c–c] pc Mss om ו; Q om אם־לא ‖ [d] Q + mlt vb cf 2,13.14 ‖ **17** [a] > Ms QG ‖ **18** [a] Q חגור cf 1 R 20,11 2 R 3,21 ‖ **20** [a] Q לאמר ישלם cf G *λέγων ἀποτίσαι*, V *dixitque* (V^{Ms} *dicens*) *reddat* et Ex 21,36 ‖ [b] Q השאילה, G *ἐχρῆσας*, S *d(')š'lt(j)*, V *commodasti* ‖ [c] Q וילך האיש cf G ‖ [d] nonn Mss למקו(ו)מם cf ST^{Mss} ‖ **21** [a–a] Q ויפקד cf G; S *w(mrj') pqd* ‖ [b–b] Q ותלד עוד cf G^{-OL} ‖ [c] > Q ‖ [d] pc Mss את, Q לפני cf GST.

22 וְעֵלִי זָקֵן מְאֹד[a] וְשָׁמַע אֵת כָּל־[b]אֲשֶׁר יַעֲשׂוּן בָּנָיו לְכָל־[c]יִשְׂרָאֵל
[d]וְאֵת אֲשֶׁר־יִשְׁכְּבוּן אֶת־הַנָּשִׁים הַצֹּבְאוֹת פֶּתַח אֹהֶל מוֹעֵד[d]:
23 וַיֹּאמֶר לָהֶם[a] לָמָּה תַעֲשׂוּן כַּדְּבָרִים הָאֵלֶּה אֲשֶׁר אָנֹכִי שֹׁמֵעַ[b] אֶת־
24 דִּבְרֵיכֶם רָעִים[b] מֵאֵת כָּל־הָעָם אֵלֶּה[c]: 24 אַל בָּנַי כִּי לוֹא־טוֹבָה
25 הַשְּׁמֻעָה אֲשֶׁר אָנֹכִי שֹׁמֵעַ מַעֲבִרִים[a] עַם־יְהוָה: 25 אִם־יֶחֱטָא אִישׁ
לְאִישׁ וּפִלְלוֹ[a] אֱלֹהִים וְאִם לַיהוָה יֶחֱטָא־אִישׁ מִי יִתְפַּלֶּל־לוֹ וְלֹא
26 יִשְׁמְעוּ לְקוֹל אֲבִיהֶם כִּי־חָפֵץ יְהוָה לַהֲמִיתָם: 26 וְהַנַּעַר שְׁמוּאֵל
הֹלֵךְ וְגָדֵל וְטוֹב גַּם עִם־יְהוָה וְגַם עִם־אֲנָשִׁים: ס
27 וַיָּבֹא אִישׁ־אֱלֹהִים אֶל־עֵלִי וַיֹּאמֶר אֵלָיו כֹּה אָמַר יְהוָה
הֲנִגְלֹה[a] נִגְלֵיתִי[b] אֶל־בֵּית[b] אָבִיךָ בִּהְיוֹתָם בְּמִצְרַיִם[c] לְבֵית פַּרְעֹה:
28 וּבָחַר[a] אֹתוֹ מִכֹּל־שִׁבְטֵי יִשְׂרָאֵל לִי לְכֹהֵן לַעֲלוֹת עַל־מִזְבְּחִי
לְהַקְטִיר קְטֹרֶת לָשֵׂאת אֵפוֹד לְפָנָי[b] וָאֶתְּנָה לְבֵית אָבִיךָ אֶת־כָּל־
29 אִשֵּׁי בְנֵי יִשְׂרָאֵל[c]: 29 לָמָּה תִבְעֲטוּ[a] בְּזִבְחִי וּבְמִנְחָתִי אֲשֶׁר צִוִּיתִי
מָעוֹן וַתְּכַבֵּד אֶת־בָּנֶיךָ מִמֶּנִּי לְהַבְרִיאֲכֶם[b] מֵרֵאשִׁית כָּל־מִנְחַת[c]
30 יִשְׂרָאֵל לְעַמִּי[d]: 30 לָכֵן נְאֻם־יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל אָמֹר אָמַרְתִּי
בֵּיתְךָ וּבֵית אָבִיךָ יִתְהַלְּכוּ לְפָנַי עַד־עוֹלָם וְעַתָּה נְאֻם־יְהוָה חָלִילָה
31 לִּי כִּי־מְכַבְּדַי אֲכַבֵּד וּבֹזַי יֵקָלּוּ: 31 הִנֵּה יָמִים בָּאִים[a] וְגָדַעְתִּי אֶת־
32 זְרֹעֲךָ וְאֶת־זְרֹעַ בֵּית אָבִיךָ[b] מִהְיוֹת זָקֵן בְּבֵיתֶךָ[b]: 32 [a]וְהִבַּטְתָּ צַר
מָעוֹן בְּכֹל אֲשֶׁר־ייטִיב אֶת־יִשְׂרָאֵל[a] וְלֹא־יִהְיֶה[b] זָקֵן בְּבֵיתְךָ[c] כָּל־
33 הַיָּמִים: 33 וְאִישׁ לֹא־אַכְרִית לְךָ מֵעִם מִזְבְּחִי לְכַלּוֹת אֶת־עֵינֶיךָ[a]
34 וְלַאֲדִיב אֶת־נַפְשֶׁךָ[a] וְכָל־מַרְבִּית בֵּיתְךָ יָמוּתוּ[b] אֲנָשִׁים: 34 וְזֶה־לְּךָ

[34]Mm 500. [35]Mm 1539. [36]Mm 11. [37]Mm 393. [38]Mm 1540. [39]Mm 1380. [40]Mm 390. [41]Mm 23. [42]Mp sub loco. [43]Mm 794. [44]Mm 4198. [45]Mm 4026. [46]Mm 1957. [47]Mm 1523. [48]Mm 2410. [49]Mm 921. [50]Mm 873. [51]Mm 1541. [52]Mm 1927. [53]Mm 408. [54]Mm 1542.

22 [a] 𝔔 + בן תשעים שנה cf 4,15 ‖ [b] > 2 Mss citt 𝔊^{Mss} ‖ [c] 𝔔 לבני cf 𝔊 ‖ [d–d] > 𝔔 𝔊^{Mss}, sed cf Ex 38,8 ‖ **23** [a] pc Mss אלהם ‖ [b–b] > 𝔊^{OLMss} ‖ [c] 𝔊 *κυρίου (τούτου)*; > 𝔙 ‖ **24** [a] 2 Mss (אתם) מעבדים, 𝔊 *τοῦ μὴ δουλεύειν* cf 𝔈$^{93.94}$ ‖ **25** [a] 𝔊 *καὶ προσεύξονται ὑπὲρ / περὶ αὐτοῦ*, 𝔈^{94} *orabunt* (𝔈^{93} *stabunt*) *pro eo* ‖ **27** [a] 𝔊𝔖𝔗$^{-Ms}$ om particulam interrogativam ‖ [b–b] 2 Mss citt לבית ‖ [c] 𝔔 + עבדים, 𝔊 *ὄντων αὐτῶν … δούλων*, 𝔗^{f} *mšṭ'bdjn* (𝔗^{rel} *wmšṭ'bdjn*) ‖ **28** [a] citt 𝔊𝔖𝔗$^{-ed\ princ}$𝔙 1 sg impf ‖ [b] > 𝔔𝔊$^{-OLMss}$; 𝔗 pr *lšmš'* ‖ [c] 𝔊 + *εἰς βρῶσιν* cf Dt 18,1 ‖ **29** [a] 𝔔𝔊 sg ‖ [b] 𝔊𝔈$^{93.94}$ a ברך; 𝔗 3 m pl ‖ [c] 𝔔 pl ‖ [d] 𝔊 *ἔμπροσθέν μου* cf 𝔈$^{93.94}$ ‖ **31** [a] pc Mss + נאם יהוה cf 𝔖 ‖ [b–b] > 𝔊$^{-O(L)}$ ‖ **32** [a–a] > 𝔊$^{-O(L)}$ ‖ [b] 𝔔 + לך, 𝔊 + *σου* ‖ [c] 𝔔𝔊 suff 1 sg ‖ **33** [a] 𝔔𝔊𝔈$^{93.94}$ suff 3 sg ‖ [b] 𝔔 + בחרב, 𝔊 + *ἐν ῥομφαίᾳ*.

ב חס בסים. [55]ג[55]
ו כת כן. [57]ג[57]

הָאוֹת אֲשֶׁר יָבֹא אֶל־שְׁנֵי בָנֶיךָ אֶל־חָפְנִי וּפִינְחָס בְּיוֹם אֶחָד יָמוּתוּ [58]שְׁנֵיהֶם׃ [35] וַהֲקִימֹתִי לִי כֹּהֵן נֶאֱמָן כַּאֲשֶׁר[a] בְּלִבָּבִי[b] וּבְנַפְשִׁי[c] יַעֲשֶׂה 35
ל וּבָנִיתִי לוֹ[d] בַּיִת נֶאֱמָן וְהִתְהַלַּךְ[e] לִפְנֵי־מְשִׁיחִי כָּל־הַיָּמִים׃ [36] וְהָיָה 36
ל כָּל־הַנּוֹתָר בְּבֵיתֶךָ יָבוֹא לְהִשְׁתַּחֲוֹת לוֹ לַאֲגוֹרַת כֶּסֶף וְכִכַּר־לָחֶם
ל. ל וְאָמַר סְפָּחֵנִי נָא אֶל־אַחַת הַכְּהֻנּוֹת לֶאֱכֹל פַּת־לָחֶם׃ ס

יא זוגין דמטע בטע. יח. ז

3 [1] וְהַנַּעַר[c] שְׁמוּאֵל מְשָׁרֵת אֶת־יְהוָה לִפְנֵי עֵלִי וּדְבַר־יְהוָה הָיָה 3
ב יָקָר בַּיָּמִים הָהֵם אֵין חָזוֹן נִפְרָץ׃ ס [2] וַיְהִי[c] בַּיּוֹם הַהוּא וְעֵלִי 2
ועיניו חד מן יא בליש ק ב מנה בסים וחד מן ח[2] כת כן שֹׁכֵב בִּמְקֹמוֹ וְעֵינָיו[a] הֵחֵלּוּ כֵהוֹת לֹא[b] יוּכַל[c] לִרְאוֹת׃ [3] וְנֵר אֱלֹהִים 3
טֶרֶם יִכְבֶּה וּשְׁמוּאֵל שֹׁכֵב בְּהֵיכַל[a] יְהוָה[b] אֲשֶׁר־שָׁם אֲרוֹן אֱלֹהִים׃
4 5 פ [4] וַיִּקְרָא יְהוָה אֶל־שְׁמוּאֵל וַיֹּאמֶר הִנֵּנִי׃ [5] וַיָּרָץ אֶל־עֵלִי
וַיֹּאמֶר הִנֵּנִי כִּי־קָרָאתָ לִי וַיֹּאמֶר לֹא־קָרָאתִי[a] שׁוּב שְׁכָב וַיֵּלֶךְ
כו. ד[a] וַיִּשְׁכָּב׃ ס[b] [6] וַיֹּסֶף יְהוָה קְרֹא עוֹד שְׁמוּאֵל[a] וַיָּקָם שְׁמוּאֵל[a] 6
וַיֵּלֶךְ אֶל־עֵלִי וַיֹּאמֶר הִנֵּנִי כִּי קָרָאתָ לִי וַיֹּאמֶר לֹא־קָרָאתִי בְנִי
שׁוּב שְׁכָב׃ [7] וּשְׁמוּאֵל טֶרֶם יָדַע אֶת־יְהוָה וְטֶרֶם יִגָּלֶה אֵלָיו דְּבַר־ 7
כו. ד[a]. ד חס בליש יְהוָה׃ [8] וַיֹּסֶף יְהוָה קְרֹא־שְׁמוּאֵל[a] בַּשְּׁלִשִׁית[a] וַיָּקָם וַיֵּלֶךְ אֶל־עֵלִי 8
ד[a] וַיֹּאמֶר הִנֵּנִי כִּי קָרָאתָ לִי וַיָּבֶן עֵלִי כִּי יְהוָה קֹרֵא לַנָּעַר׃ [9] וַיֹּאמֶר 9
עֵלִי לִשְׁמוּאֵל[a] לֵךְ שְׁכָב וְהָיָה אִם־יִקְרָא אֵלֶיךָ וְאָמַרְתָּ דַּבֵּר יְהוָה
כִּי שֹׁמֵעַ עַבְדֶּךָ וַיֵּלֶךְ שְׁמוּאֵל וַיִּשְׁכַּב בִּמְקוֹמוֹ׃ [10] וַיָּבֹא יְהוָה וַיִּתְיַצַּב 10
ה שמואלא מתאימין וַיִּקְרָא כְּפַעַם־בְּפַעַם שְׁמוּאֵל שְׁמוּאֵל[a] וַיֹּאמֶר שְׁמוּאֵל[a] דַּבֵּר כִּי שֹׁמֵעַ
ג עַבְדֶּךָ׃ פ [11] וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־שְׁמוּאֵל הִנֵּה אָנֹכִי[c] עֹשֶׂה דָבָר 11
ל וכת כן. ד[a] בְּיִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר[a] כָּל־שֹׁמְעוֹ תְּצִלֶּינָה שְׁתֵּי אָזְנָיו׃ [12] בַּיּוֹם הַהוּא אָקִים 12
ג קמ[6]. ט כת ה[7] אֶל־עֵלִי אֵת כָּל־אֲשֶׁר דִּבַּרְתִּי אֶל־בֵּיתוֹ הָחֵל וְכַלֵּה׃ [13] וְהִגַּדְתִּי לוֹ 13
כִּי־שֹׁפֵט אֲנִי אֶת־בֵּיתוֹ עַד־עוֹלָם בַּעֲוֹן אֲשֶׁר־יָדַע כִּי־מְקַלְלִים

[55]Mp sub loco. [56]Mm 2071. [57]Mm 816. [58]Mm 3216. Cp 3 [1]Mm 794. [2]Mm 1543. [3]Mm 1544. [4]Mm 1545. [5]Mm 2561. [6]Mm 1546. [7]Mm 2122.

35 [a] 2 Mss cit אשר cf 𝔊𝔙 ‖ [b] pc Mss cit כל cf 𝔖(𝔙) … *w'jk dblbj,* 𝔗 *(d)kmjmrj* ‖ [c] pc Mss וכנ cf 𝔖𝔗𝔙 ‖ [d] 2–3 Mss לי cf $\mathfrak{G}^{Ms}$ ‖ [e] sic L, mlt Mss Edd והתי ‖ **Cp 3,2** [a] mlt Mss ut Q cf Vrs ‖ [b] nonn Mss ולא cf $\mathfrak{G}\mathfrak{L}^{94}\mathfrak{S}\mathfrak{T}^{Mss}\mathfrak{V}$ ‖ [c] Ms יוכלו cf $\mathfrak{G}^{Mss}\mathfrak{V}^{Ms}$ ‖ **3** [a] Ms בבית cf $\mathfrak{G}^{Mss}$ et 1,9[d] ‖ [b] > $\mathfrak{G}^{LMss}$ ‖ **5** [a] Ms cit ins בני cf $\mathfrak{L}^{93.94}\mathfrak{S}^{C}$ ex 6 ‖ [b] Mss om interv ‖ **6** [a–a] > 2 Mss cf $\mathfrak{G}^{Mss}$ ‖ **9** [a] pc Mss citt כי cf $\mathfrak{T}^{Ms}$.

14 לָהֶם[a] בָּנָיו וְלֹא כִהֲה בָם׃ 14 וְלָכֵן נִשְׁבַּעְתִּי לְבֵית עֵלִי אִם־יִתְכַּפֵּר ה[8]
15 עֲוֹן בֵּית־עֵלִי בְּזֶבַח וּבְמִנְחָה[a] עַד־עוֹלָם׃ 15 וַיִּשְׁכַּב שְׁמוּאֵל עַד־
בֹּקֶר[a] וַיִּפְתַּח אֶת־דַּלְתוֹת בֵּית־יְהוָה וּשְׁמוּאֵל יָרֵא מֵהַגִּיד אֶת־ ב בלישׁ[9]
16 הַמַּרְאָה אֶל־עֵלִי׃ 16 וַיִּקְרָא עֵלִי אֶת[a]־שְׁמוּאֵל וַיֹּאמֶר שְׁמוּאֵל בְּנִי ד[10]
17 וַיֹּאמֶר הִנֵּנִי[b]׃ 17 וַיֹּאמֶר מָה הַדָּבָר אֲשֶׁר דִּבֶּר אֵלֶיךָ אַל־נָא תְכַחֵד נז וכל תלים דכות
מִמֶּנִּי כֹּה יַעֲשֶׂה־לְךָ אֱלֹהִים וְכֹה יוֹסִיף אִם־תְּכַחֵד מִמֶּנִּי דָּבָר מִכָּל־ ב מ יא, נז וכל תלים דכות ב מ יא
18 הַדָּבָר אֲשֶׁר־דִּבֶּר אֵלֶיךָ׃ 18 וַיַּגֶּד־לוֹ שְׁמוּאֵל אֶת־כָּל־הַדְּבָרִים[a] יג חס האלה[11]
וְלֹא כִחֵד מִמֶּנּוּ וַיֹּאמֶר יְהוָה הוּא[b] הַטּוֹב בְּעֵינָו[c] יַעֲשֶׂה׃ פ צא. בעיניו[12] חד מן יא ק בלישׁ וחד מן ח[13] כת כן
19 וַיִּגְדַּל שְׁמוּאֵל וַיהוָה הָיָה עִמּוֹ וְלֹא־הִפִּיל מִכָּל־דְּבָרָיו אָרְצָה׃
ס 20 וַיֵּדַע כָּל־יִשְׂרָאֵל מִדָּן וְעַד־בְּאֵר שֶׁבַע כִּי נֶאֱמָן שְׁמוּאֵל לְנָבִיא ב
21 לַיהוָה׃ 21 וַיֹּסֶף יְהוָה לְהֵרָאֶה בְּשִׁלֹה כִּי־נִגְלָה יְהוָה אֶל־שְׁמוּאֵל[a] כו. ב
בְּשִׁלוֹ[b] בִּדְבַר־יְהוָה[c]׃ פ ח כת ו בלישׁ[14]. ה[15]

4 1 [a]וַיְהִי דְבַר־שְׁמוּאֵל לְכָל־יִשְׂרָאֵל[ab] וַיֵּצֵא יִשְׂרָאֵל לִקְרַאת ל
פְּלִשְׁתִּים לַמִּלְחָמָה וַיִּחֲנוּ עַל־הָאֶבֶן הָעֵזֶר וּפְלִשְׁתִּים חָנוּ בַּאֲפֵק׃ ל. ב
2 וַיַּעַרְכוּ פְלִשְׁתִּים לִקְרַאת יִשְׂרָאֵל וַתִּטֹּשׁ הַמִּלְחָמָה וַיִּנָּגֶף יִשְׂרָאֵל
לִפְנֵי פְלִשְׁתִּים וַיַּכּוּ[a] בַּמַּעֲרָכָה בַּשָּׂדֶה כְּאַרְבַּעַת אֲלָפִים אִישׁ׃ ל. ל
3 וַיָּבֹא הָעָם אֶל־הַמַּחֲנֶה וַיֹּאמְרוּ זִקְנֵי[a] יִשְׂרָאֵל לָמָּה נְגָפָנוּ יְהוָה ל
הַיּוֹם לִפְנֵי פְלִשְׁתִּים נִקְחָה אֵלֵינוּ מִשִּׁלֹה אֶת־אֲרוֹן[b] בְּרִית־יְהוָה ח. כו בלישׁ וכל מלכים דכות
וְיָבֹא בְקִרְבֵּנוּ וְיֹשִׁעֵנוּ מִכַּף אֹיְבֵינוּ׃ 4 וַיִּשְׁלַח הָעָם שִׁלֹה וַיִּשְׂאוּ מִשָּׁם יא[1]. ג ב חס וחד מל[2]. ב. מג
אֶת[a] אֲרוֹן בְּרִית־יְהוָה צְבָאוֹת[a] יֹשֵׁב הַכְּרֻבִים וְשָׁם[b] שְׁנֵי בְנֵי־עֵלִי כו בלישׁ וכל מלכים דכות. יב חס וכל אורית דכות[3]
עִם־אֲרוֹן בְּרִית[c] הָאֱלֹהִים[d] חָפְנִי וּפִינְחָס׃ 5 וַיְהִי כְּבוֹא[a] אֲרוֹן ד[4].
בְּרִית־יְהוָה אֶל־הַמַּחֲנֶה וַיָּרִעוּ כָל־יִשְׂרָאֵל תְּרוּעָה גְדוֹלָה וַתֵּהֹם כו בלישׁ וכל מלכים דכות
ג חס. ג וחס[5]

[8]Mm 2231. [9]Mm 1547. [10]Mm 1548. [11]Mm 707. [12]Q addidi, cf Mp sub loco. [13]Mm 1543. [14]Mm 1525. [15]Mm 1549. Cp 4 [1]Mm 2300. [2]Mm 1550. [3]Mm 543. [4]Mm 4078. [5]Mm 3662.

13 [a] Tiq soph אלהים cf 𝔊𝔈[115.93.94]; לו cf Ginsburg ‖ **14** [a] pc Mss citt ומנחה cf $\mathfrak{G}^{Mss}$ 𝔈[115] ‖ **15** [a] 𝔊 + *καὶ ὤρθρισεν τὸ πρωΐ* cf 𝔈[115] et 1,19 ‖ **16** [a] mlt Mss אל cf $\mathfrak{T}^{Mss}$ ‖ [b] 𝔈[115] + *hic sum* ‖ **18** [a] pc Mss cit + האלה cf $\mathfrak{G}^{Ms}$ ‖ [b] > pc Mss ‖ [c] mlt Mss Mss^{Q} ויו– cf Vrs ‖ **21** [a] 𝔊𝔈[115.93.94] + mlt vb ‖ [b] > 𝔊𝔈[115] ‖ [c–c] mlt Mss כד׳ י cf $\mathfrak{T}^{eddy}$; > 𝔊𝔈[115] ‖ **Cp 4,1** [a–a] 𝔊𝔈[115] alit cf 3,21[a] ‖ [b] mlt Mss interv ‖ **2** [a] 𝔊𝔈[115]𝔖𝔙 verb pass ‖ **3** [a] 𝔈[115.94] *presbyteris* ‖ [b–b] $\mathfrak{G}^{-OLMss}$ *(κιβωτὸν) τοῦ θεοῦ* cf 𝔈[115] ‖ [c] nonn Mss איבנו ‖ **4** [a–a] $\mathfrak{G}^{-OLMss}$ *κιβωτὸν (τοῦ) κυρίου* cf 𝔈[115] ‖ [b] 𝔊𝔈[115]𝔙 om שם ‖ [c] > 2 Mss cf $\mathfrak{G}^{-OLMss}$ 𝔈[115] ‖ [d] 2 Mss יהוה cf $\mathfrak{G}^{Mss}$𝔖𝔗$\mathfrak{V}^{Mss}$; Ms יהוה האל; > $\mathfrak{G}^{-LMss}$ ‖ **5** [a] pc Mss בבא ‖ [b] > Ms cf $\mathfrak{G}^{-LMss}$𝔈[115].

כה⁶ הָאָרֶץ׃ 6 וַיִּשְׁמְעוּ פְלִשְׁתִּים אֶת־קוֹל הַתְּרוּעָה וַיֹּאמְרוּ מֶה קוֹל 6
ז.כה⁸ הַתְּרוּעָה הַגְּדוֹלָה[a] הַזֹּאת בְּמַחֲנֵה הָעִבְרִים וַיֵּדְעוּ כִּי אֲרוֹן יְהוָה בָּא
ל.ח⁹.ל¹⁰ אֶל־הַמַּחֲנֶה׃ 7 וַיִּרְאוּ הַפְּלִשְׁתִּים[a] כִּי אָמְרוּ בָּא אֱלֹהִים[a] אֶל־הַמַּחֲנֶה 7
ג.ד חס וכל אורית דכות ב מ ב וַיֹּאמְרוּ אַוי לָנוּ[b] כִּי לֹא הָיְתָה כָזֹאת אֶתְמוֹל שִׁלְשֹׁם׃ 8 אַוי לָנוּ מִי 8
ד בליש.ל¹¹ יַצִּילֵנוּ מִיַּד אֱלֹהִים הָאַדִּירִים הָאֵלֶּה אֵלֶּה הֵם הָאֱלֹהִים הַמַּכִּים
ז.ח¹²ח¹³ אֶת־מִצְרַיִם בְּכָל־מַכָּה בַּמִּדְבָּר׃[a] 9 הִתְחַזְּקוּ וִהְיוּ לַאֲנָשִׁים פְּלִשְׁתִּים 9
ל.ח¹³ פֶּן תַּעַבְדוּ לָעִבְרִים כַּאֲשֶׁר עָבְדוּ לָכֶם וְהִיִיתֶם לַאֲנָשִׁים וְנִלְחַמְתֶּם׃
ג 10 וַיִּלָּחֲמוּ פְלִשְׁתִּים וַיִּנָּגֶף יִשְׂרָאֵל וַיָּנֻסוּ אִישׁ לְאָהָלָיו[a] וַתְּהִי הַמַּכָּה 10
ל גְּדוֹלָה מְאֹד וַיִּפֹּל[b] מִיִּשְׂרָאֵל שְׁלֹשִׁים אֶלֶף רָגְלִי׃ 11 וַאֲרוֹן אֱלֹהִים 11
נלקח ושני בני־עלי מתו חפני ופינחס׃ 12 וַיָּרָץ אִישׁ־בִּנְיָמִן
ב.ב וחס¹⁴.ז¹⁵ מִן־הַמַּעֲרָכָה וַיָּבֹא שִׁלֹה בַּיּוֹם הַהוּא וּמַדָּיו קְרֻעִים וַאֲדָמָה עַל־
לג בנביא כ מנה בסיפ. ה¹⁶ מל וכל מגלה דכות ב מ ב. יד ק רֹאשׁוֹ׃ 13 וַיָּבוֹא וְהִנֵּה עֵלִי יֹשֵׁב עַל־הַכִּסֵּא[a] יָדֹ[b] דֶּרֶךְ מְצַפֶּה כִּי־הָיָה
ל לִבּוֹ חָרֵד עַל אֲרוֹן הָאֱלֹהִים וְהָאִישׁ בָּא לְהַגִּיד בָּעִיר וַתִּזְעַק כָּל־
ל.כד⁶ הָעִיר׃ 14 וַיִּשְׁמַע עֵלִי אֶת־קוֹל הַצְּעָקָה וַיֹּאמֶר מֶה קוֹל הֲמָנוֹן הַזֶּה
ב.יא ב מנה בסיפ וְהָאִישׁ מְהֵר וַיָּבֹא וַיַּגֶּד לְעֵלִי׃ 15 וְעֵלִי בֶּן־תִּשְׁעִים וּשְׁמֹנֶה שָׁנָה וְעֵינָיו[a] 15
ד מל¹⁷.ל קָמָה[b] וְלֹא יָכֹל[c] לִרְאוֹת[d]׃ 16 וַיֹּאמֶר הָאִישׁ אֶל־עֵלִי[a] אָנֹכִי הַבָּא מִן־ 16
ל.כד⁶ הַמַּעֲרָכָה[b] וַאֲנִי מִן־הַמַּעֲרָכָה נַסְתִּי הַיּוֹם וַיֹּאמֶר מֶה־הָיָה הַדָּבָר
ל בְּנִי׃ 17 וַיַּעַן הַמְבַשֵּׂר וַיֹּאמֶר נָס יִשְׂרָאֵל לִפְנֵי[a] פְלִשְׁתִּים וְגַם מַגֵּפָה 17
גדולה היתה בעם וגם־שני בניך מתו[b] חפני ופינחס[b] וַאֲרוֹן הָאֱלֹהִים
ל.ל נִלְקָחָה׃ פ 18 וַיְהִי[c] כְּהַזְכִּירוֹ[a] | אֶת־אֲרוֹן הָאֱלֹהִים וַיִּפֹּל מֵעַל־ 18
ז.ל הַכִּסֵּא אֲחֹרַנִּית[b] בְּיַד[b] הַשַּׁעַר וַתִּשָּׁבֶר מִפִּרְקְתּוֹ וַיָּמָת כִּי־זָקֵן

⁶Mm 592. ⁷Mm 3174. ⁸Mm 1553. ⁹Mm 1315. ¹⁰וחד בא האלהים Ex 20,20. ¹¹Mp sub loco. ¹²Mm 1773. ¹³Mm 1551. ¹⁴Mm 1704. ¹⁵Mm 1705. ¹⁶Mm 1552. ¹⁷Mm 911.

6 [a] > 2 Mss cf 𝔖 ‖ **7** [a–a] 𝔊 *καὶ εἶπον οὗτοι οἱ θεοὶ ἥκασιν* (𝔊^{L} *οὗτος ὁ θεὸς αὐτῶν ἥκει*) *πρὸς αὐτούς* cf 𝔈^{115} ‖ [b] 𝔊 + *ἐξέλου ἡμᾶς κύριε* cf 𝔈^{115} ex 8 ‖ **8** [a] 𝔊 pr cop ‖ **10** [a] pc Mss לאהלו cf 𝔊𝔈^{115}𝔖𝔙 ‖ [b] Ms ויפלו cf 𝔊-^{Mss}𝔈^{115}𝔖𝔗^{Mss}𝔘 ‖ **13** [a] 𝔈^{115} + *suam* ‖ [b] mlt Mss ut Q cf 𝔊𝔈^{115}𝔖𝔗; 𝔘 *contra (viam aspectans)* cf 𝔊𝔈^{115} et 18$^{b–b}$ ‖ **15** [a] nonn Mss נו– (Ms^{Q} עינו) ‖ [b] Q^{Or} קמו cf 𝔊𝔈^{115} 𝔖′𝔗𝔘 et 1R 14,4 ‖ [c] pc Mss יוכל ‖ [d] 𝔊 𝔈^{115} + mlt vb ‖ **16** [a–a] 𝔊𝔈^{115} alit cf 14 ‖ [b] 𝔊 *παρεμβολῆς*, 𝔈^{115} *castris* ‖ **17** [a] nonn Mss Mišna Soṭa 8,6 citt מפני cf 𝔊𝔈^{115}𝔖𝔗$^{-edd}$ ‖ [b–b] > 𝔊-$^{O\,Mss}$𝔈^{115} ‖ **18** [a] nonn Mss citt בה׳ cf 𝔗$^{ed\ princ}$ ‖ [b–b] cit על יד, 𝔊 *ἐχόμενος (-α)*, 𝔈^{115} *contra*, 𝔖 *'l jd*, 𝔗 *'l kjbš' wrḥ* cf 13^{b}, 𝔈$^{93.94}$𝔘 *iuxta*.

19 הָאִישׁ וְכַלָּתוֹ אֵשֶׁת־פִּינְחָס הָרָה לָלֶדֶת[a] וַתִּשְׁמַע אֶת־הַשְּׁמֻעָה אֶל־הִלָּקַח אֲרוֹן ל
הָאֱלֹהִים וּמֵת חָמִיהָ וְאִישָׁהּ וַתִּכְרַע וַתֵּלֶד כִּי־נֶהְפְּכוּ עָלֶיהָ צִרֶיהָ: ל
20 וּכְעֵת[a] מוֹתָהּ וַתְּדַבֵּרְנָה הַנִּצָּבוֹת עָלֶיהָ אַל־תִּירְאִי כִּי בֵן יָלָדְתְּ ב18 . ל . ג19 . ג20 ול21 בלישׁ
21 וְלֹא עָנְתָה וְלֹא־שָׁתָה לִבָּהּ[b]: 21 וַתִּקְרָא לַנַּעַר אִי־כָבוֹד לֵאמֹר ל . ב חד חס וחד מל למערב22 . ב23
נָלְתָה כָבוֹד מִיִּשְׂרָאֵל אֶל־הִלָּקַח אֲרוֹן הָאֱלֹהִים וְאֶל־[a]חָמִיהָ וְאִישָׁהּ: ב
22 וַתֹּאמֶר נָלְתָה כָבוֹד מִיִּשְׂרָאֵל כִּי נִלְקַח אֲרוֹן הָאֱלֹהִים: ס ב

5 1 וּפְלִשְׁתִּים לָקְחוּ אֶת אֲרוֹן הָאֱלֹהִים וַיְבִאֻהוּ מֵאֶבֶן הָעֵזֶר ז
2 אַשְׁדּוֹדָה: 2 וַיִּקְחוּ פְלִשְׁתִּים אֶת־אֲרוֹן הָאֱלֹהִים וַיְבִיאוּ אֹתוֹ בֵּית ב . לו
3 דָּגוֹן וַיַּצִּיגוּ אֹתוֹ אֵצֶל דָּגוֹן: 3 וַיַּשְׁכִּמוּ אַשְׁדּוֹדִים מִמָּחֳרָת[a] וְהִנֵּה
דָגוֹן נֹפֵל לְפָנָיו[b] אַרְצָה לִפְנֵי אֲרוֹן יְהוָה וַיִּקְחוּ[c] אֶת־דָּגוֹן וַיָּשִׁבוּ אֹתוֹ כו3 . 2
4 לִמְקוֹמוֹ[d]: 4 וַיַּשְׁכִּמוּ בַבֹּקֶר מִמָּחֳרָת[a] וְהִנֵּה דָגוֹן נֹפֵל לְפָנָיו[b] אַרְצָה
לִפְנֵי אֲרוֹן יְהוָה וְרֹאשׁ דָּגוֹן וּשְׁתֵּי | כַּפּוֹת יָדָיו כְּרֻתוֹת[c] אֶל־הַמִּפְתָּן כו2 . א4 . ב כת כן5
5 רַק דָּגוֹן[d] נִשְׁאַר עָלָיו: 5 עַל־כֵּן לֹא־יִדְרְכוּ כֹהֲנֵי דָגוֹן וְכָל־הַבָּאִים ט בטע ה"ו מנח ר"פ . ב7
6 בֵּית־דָּגוֹן עַל־מִפְתַּן דָּגוֹן בְּאַשְׁדּוֹד עַד הַיּוֹם הַזֶּה[a]: ס 6 וַתִּכְבַּד
יַד־יְהוָה אֶל[a]־הָאַשְׁדּוֹדִים וַיְשֻׁמֵּם[b] וַיַּךְ[c] אֹתָם בָּעֳפָלִים[d] אֶת־אַשְׁדּוֹד ל . ל . בטחרים ק
7 וְאֶת־גְּבוּלֶיהָ[c]: 7 וַיִּרְאוּ אַנְשֵׁי־אַשְׁדּוֹד כִּי־כֵן וְאָמְרוּ לֹא־יֵשֵׁב אֲרוֹן ג . ו
8 אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל עִמָּנוּ כִּי־קָשְׁתָה יָדוֹ עָלֵינוּ וְעַל דָּגוֹן אֱלֹהֵינוּ: 8 וַיִּשְׁלְחוּ
וַיֶּאֶסְפוּ אֶת־כָּל־סַרְנֵי פְלִשְׁתִּים אֲלֵיהֶם וַיֹּאמְרוּ מַה־נַּעֲשֶׂה לַאֲרוֹן ו . ו5
אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל [a]וַיֹּאמְרוּ גַּת יִסַּב[a] אֲרוֹן אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל וַיָּסֻבּוּ אֶת־אֲרוֹן ו . ג9 . ו
9 אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל: ס 9 וַיְהִי אַחֲרֵי | הֻסַּבּוּ אֹתוֹ[a] וַתְּהִי יַד־יְהוָה | ו בטע בסיפ

[18]Mm 4216. [19]Mm 1888. [20]Mm 2834. [21]Mm 1480. [22]Mm 3340. [23]Cf 1 S 14,3 et Mp sub loco. Cp 5 [1]Mm 1391. [2]Mm 1553. [3]Mm 910. [4]Mm 1554. [5]Mm 1555. [6]Mm 3781. [7]Mm 3892. [8]Mm 399. [9]Mm 1503.

18 [c] 𝔊-Mss𝔏93.94 20 ‖ **19** [a] Gn R 82,8 ללדת ‖ **20** [a] mlt Mss ו׳ cf 𝔊 σ′𝔖𝔗ed prince𝔙 ‖ [b] pc Mss cit pr על cf 𝔗Mss, Ms pr אל cf Hi 7,17 sed etiam Ps 62,11 Prv 24,32 ‖ **21** [a] pc Mss ואל מ(ו)ת, nonn Mss ומת cf 𝔗 ‖ **Cp 5,3** [a] > 𝔊Mss; 𝔊 + nonn vb ‖ [b] 𝔊 *ἐπὶ πρόσωπον*, 𝔖𝔗 *'l 'pwhj* cf 17,49 ‖ [c] 𝔊 *καὶ ἤγειραν*, 𝔖 *w'tqnwhj* ‖ [d] 𝔊-L𝔏93.94 + mlt vb ‖ **4** [a] > 𝔊Mss ‖ [b] ut 3[b], 𝔙 + *super faciem* ‖ [c] pc Mss citt על cf 𝔖𝔗? ‖ [d] 𝔊 pr *ἡ ῥάχις* cf 𝔏93.94 𝔖; 𝔗 *gwpjh* (𝔗ed princ. Qimḥi + *ddgwn*); 𝔙 *dagon truncus* ‖ **5** [a] 𝔊-Ms + nonn vb ‖ **6** [a] nonn Mss citt על cf Ps 32,4 ‖ [b] α′θ′ *ἐφαγεδαίνησεν* cf 7,10 a המם ‖ [c–c] 𝔊𝔏91.93.94 alit partim ex 6,4 ‖ [d] nonn Mss ut Q cf 𝔖𝔗𝔙 ‖ **8** [a–a] 𝔊 *καὶ λέγουσιν οἱ Γεθθαῖοι Μετελθέτω (… πρὸς ἡμᾶς)*, 𝔙 *responderuntque Getthei Circumducatur*, 𝔖 *w'mrw lgt thpwk*, 𝔗 *w'mrw lgt jsthr* ‖ **9** [a] 𝔔 נתה, 𝔊L *τὴν κιβωτὸν πρὸς τοὺς Γεθθαίους*.

ב בסיפ בָּעִיר[b] מְהוּמָה ׀ גְּדוֹלָה ׀ מְאֹד וַיַּךְ אֶת־אַנְשֵׁי הָעִיר מִקָּטֹן וְעַד־גָּדוֹל

טחרים ק ע[10] וכל אוריית · דכות ת מ א 10 וַיִּשְׁלְחוּ לְהֶם עַפְלִים[b]׃ 10 וַיִּשְׁלְחוּ אֶת־אֲרוֹן הָאֱלֹהִים[a] עֶקְרוֹן וַיְהִי

ל כְּבוֹא אֲרוֹן הָאֱלֹהִים עֶקְרוֹן[b] וַיִּזְעֲקוּ הָעֶקְרֹנִים לֵאמֹר הֵסַבּוּ[c] אֵלַי[d]

ז.[12] ד.[11] אֶת־אֲרוֹן ׀ אֱלֹהֵי ׀ יִשְׂרָאֵל לַהֲמִיתֵנִי[d] וְאֶת־עַמִּי׃ 11 וַיִּשְׁלְחוּ וַיַּאַסְפוּ 11

ז.[13] ה אֶת־כָּל־סַרְנֵי פְלִשְׁתִּים וַיֹּאמְרוּ שַׁלְּחוּ אֶת־אֲרוֹן ׀ אֱלֹהֵי ׀ יִשְׂרָאֵל וְיָשֹׁב

ה.[14] ח לִמְקֹמוֹ וְלֹא־יָמִית אֹתִי[a] וְאֶת־עַמִּי[a] כִּי־הָיְתָה מְהוּמַת־מָוֶת[b] בְּכָל־ 12

ל בליש[15] . ח ר״פ הָעִיר כָּבְדָה מְאֹד יַד ׀ הָאֱלֹהִים שָׁם׃ 12 וְהָאֲנָשִׁים אֲשֶׁר לֹא־מֵתוּ

בטחרים ק **6** הֻכּוּ בַּעְפָלִים[a] וַתַּעַל שַׁוְעַת הָעִיר הַשָּׁמָיִם[b]׃ **6** 1 וַיְהִי אֲרוֹן־יְהוָה

ל 2 בִּשְׂדֵה פְלִשְׁתִּים שִׁבְעָה חֳדָשִׁים׃ 2 וַיִּקְרְאוּ פְלִשְׁתִּים לַכֹּהֲנִים ׀

ל וחס . ל וְלַקֹּסְמִים לֵאמֹר מַה־נַּעֲשֶׂה לַאֲרוֹן יְהוָה הוֹדִיעֻנוּ בַּמֶּה נְשַׁלְּחֶנּוּ

ל . ז ול[1] בעינ 3 לִמְקוֹמוֹ[a]׃ 3 וַיֹּאמְרוּ אִם־מְשַׁלְּחִים[a] אֶת־אֲרוֹן[b] ׀ אֱלֹהֵי ׀ יִשְׂרָאֵל אַל־

ב . ל תְּשַׁלְּחוּ אֹתוֹ רֵיקָם כִּי־הָשֵׁב תָּשִׁיבוּ לוֹ אָשָׁם אָז תֵּרָפְאוּ וְנוֹדַע ׀ לָכֶם

ל . ב[2] לָמָּה לֹא־תָסוּר יָדוֹ מִכֶּם׃ 4 וַיֹּאמְרוּ מָה ׀ הָאָשָׁם אֲשֶׁר נָשִׁיב לוֹ 4

טחרי ק וַיֹּאמְרוּ מִסְפַּר סַרְנֵי פְלִשְׁתִּים חֲמִשָּׁה עַפְלֵי[a] זָהָב[b] וַחֲמִשָּׁה עַכְבְּרֵי

ל . טחריכם ק זָהָב[b] כִּי־מַגֵּפָה אַחַת לְכֻלָּם ׀ וּלְסַרְנֵיכֶם׃ 5 [a]וַעֲשִׂיתֶם צַלְמֵי עַפְלֵיכֶם 5

ב . ח . כח[3] ד[4] מגה בליש וְצַלְמֵי עַכְבְּרֵיכֶם[c] הַמַּשְׁחִיתִם[c] אֶת־הָאָרֶץ וּנְתַתֶּם[d] לֵאלֹהֵי ׀ יִשְׂרָאֵל[d]

ל כָּבוֹד אוּלַי יָקֵל אֶת־יָדוֹ מֵעֲלֵיכֶם וּמֵעַל ׀ אֱלֹהֵיכֶם וּמֵעַל ׀ אַרְצְכֶם׃

ה ר״פ[5] . ג 6 וְלָמָּה תְכַבְּדוּ אֶת־לְבַבְכֶם כַּאֲשֶׁר כִּבְּדוּ מִצְרַיִם וּפַרְעֹה אֶת־לִבָּם 6

ל הֲלוֹא כַּאֲשֶׁר הִתְעַלֵּל[a] בָּהֶם וַיְשַׁלְּחוּם וַיֵּלֵכוּ׃ 7 וְעַתָּה קְחוּ וַעֲשׂוּ 7

ה[6] עֲגָלָה חֲדָשָׁה אַחַת וּשְׁתֵּי פָרוֹת עָלוֹת אֲשֶׁר לֹא־עָלָה עֲלֵיהֶם עֹל

[10]Mm 1702. [11]Mm 2979. [12]Mm 399. [13]Mm 976. [14]Mm 1873. [15]Mp sub loco. Cp 6 [1]Mm 1553. [2]Mm 1556. [3]Mm 2364. [4]Mm 3921. [5]Mm 1020. [6]Mm 245.

9 [b] Ms בעם, 𝔙 *per singulas civitates* ‖ [b] pc Mss ut Q cf 𝔖𝔗, σ′ *κατὰ τῶν κρυπτῶν*, 𝔙 *prominentes extales*; 𝔊 *εἰς τὰς ἕδρας αὐτῶν* (+ nonn vb) cf 𝔏[91.93.94], α′ *αἱ ἕδραι* ‖ **10** [a] 𝔔 אלוהי ישראל, 𝔊[L] *θεοῦ Ισραηλ* ‖ [b–b] > nonn Mss cf 𝔊[Mss]𝔖𝔗[Mss]𝔙[Mss] ‖ [c] 𝔔𝔊 pr למה ‖ [d] Vrs suff 1 pl (𝔗[Mss] *lwtj*), 2 Mss תנו– ‖ **11** [a] 𝔊𝔖𝔙 suff 1 pl ‖ [b] 𝔔 יהון ‖ **12** [a] pc Mss ut Q cf 𝔖𝔗𝔙, 𝔊 *ἕδρας* ‖ [b] nonn Mss ימה– ‖ **Cp 6,1** [a] 𝔊𝔏[91.93.94] + nonn vb ‖ **2** [a] 𝔔 אל מ׳ ‖ **3** [a] pc Mss cit + אתם cf 𝔊𝔖𝔗[Mss] ‖ [b] 𝔔𝔊 + ברית יהוה ‖ **4** [a] pc Mss ut Q cf 𝔖𝔗𝔙, 𝔊 *ἕδρας*, 𝔏[115] *nates*, 𝔏[93] *sedes* ‖ [b–b] > 𝔔𝔊-*O*[Mss]𝔏[115] cf 5[a–a] ‖ [c] nonn Mss לכלכם, 𝔊(𝔏[115] [pr cop]𝔖) *ὑμῖν*, 𝔙(𝔗[-f] + *šwj'*) *omnibus vobis* ‖ **5** [a–a] 𝔊 *καὶ μῦς χρυσοῦς ὁμοίωμα* (𝔊[Mss] + *τῶν ἑδρῶν ὑμῖν καὶ*) *τῶν μυῶν ὑμῶν*, 𝔊[L] (𝔏[93.94] om *ὑμῶν*) *καὶ πέντε μύας χρυσοῦς ποιήσατε ὁμοίωμα τῶν μυῶν ὑμῶν*, 𝔏[115] *set et mures aureos similes muribus* … ‖ [b] Ms עפלים; nonn Mss ut Q cf 𝔊[Mss]𝔖𝔗𝔙 et [a–a] ‖ [c] 𝔔 העכברים ‖ [d–d] 𝔊-[Mss] *τῷ κυρίῳ* cf 𝔏[115] ‖ **6** [a] 2 Mss citt התעולל cf Ps 141,4.

ל. ל מל י. יט[7] וַאֲסַרְתֶּם אֶת־הַפָּרוֹת בָּעֲגָלָה וַהֲשֵׁבֹתֶם בְּנֵיהֶם מֵאַחֲרֵיהֶם הַבַּיְתָה׃
8 וּלְקַחְתֶּם אֶת־אֲרוֹן יְהוָה[a] וּנְתַתֶּם אֹתוֹ אֶל־הָעֲגָלָה וְאֶת־[b]כְּלֵי הַזָּהָב ו. נ[a]
אֲשֶׁר הֲשֵׁבֹתֶם לוֹ אָשָׁם תְּשִׂימוּ בַּאֲרַגָּז מִצִּדּוֹ וְשִׁלַּחְתֶּם אֹתוֹ וְהָלָךְ׃ ל
9 וּרְאִיתֶם אִם־דֶּרֶךְ גְּבוּלוֹ יַעֲלֶה בֵּית שֶׁמֶשׁ הוּא עָשָׂה לָנוּ אֶת־
ו. יז מ״פ. ב וכל קהלת דכות הָרָעָה[a] הַגְּדוֹלָה הַזֹּאת וְאִם־לֹא וְיָדַעְנוּ כִּי לֹא יָדוֹ נָגְעָה בָּנוּ מִקָּרֶהוּ׃
10 הָיְתָה לָנוּ׃ 10 וַיַּעֲשׂוּ הָאֲנָשִׁים כֵּן וַיִּקְחוּ שְׁתֵּי פָרוֹת עָלוֹת וַיַּאַסְרוּם א״ל
11 בָּעֲגָלָה וְאֶת־בְּנֵיהֶם כָּלְאוּ בַבָּיִת׃ 11 וַיָּשִׂמוּ אֶת־אֲרוֹן יְהוָה[a] אֶל־ ו. לה ד מנה חס
הָעֲגָלָה וְאֶת־הָאַרְגַּז וְאֶת־עַכְבְּרֵי הַזָּהָב [b]וְאֶת צַלְמֵי טְחֹרֵיהֶם[bc]׃ ב. ב בליש כת כן
12 וַיְשָׁרְנָה[a] הַפָּרוֹת בַּדֶּרֶךְ עַל־דֶּרֶךְ בֵּית שֶׁמֶשׁ בִּמְסִלָּה אַחַת הָלְכוּ׃ ה וכל על הדרך
דכות[12]. ל
הָלוֹךְ וְגָעוֹ[b] וְלֹא־סָרוּ יָמִין וּשְׂמֹאול וְסַרְנֵי פְלִשְׁתִּים הֹלְכִים אַחֲרֵיהֶם ו״[13] חס וכל ירמיה
13 עַד־גְּבוּל בֵּית שָׁמֶשׁ׃ 13 וּבֵית שֶׁמֶשׁ קֹצְרִים קְצִיר־חִטִּים בָּעֵמֶק דכות ב מו. ב
וַיִּשְׂאוּ אֶת־עֵינֵיהֶם וַיִּרְאוּ אֶת־הָאָרוֹן וַיִּשְׂמְחוּ לִרְאוֹת[a]׃ 14 וְהָעֲגָלָה מג
בָּאָה אֶל־שְׂדֵה יְהוֹשֻׁעַ בֵּית־הַשִּׁמְשִׁי וַתַּעֲמֹד שָׁם וְשָׁם אֶבֶן גְּדוֹלָה ב. ב
וַיְבַקְּעוּ אֶת־עֲצֵי הָעֲגָלָה וְאֶת־הַפָּרוֹת הֶעֱלוּ עֹלָה לַיהוָה׃ ס
15 וְהַלְוִיִּם הוֹרִידוּ | אֶת־אֲרוֹן יְהוָה וְאֶת־הָאַרְגַּז אֲשֶׁר־אִתּוֹ אֲשֶׁר־בּוֹ ל. ב. ב[14]
כְּלֵי־זָהָב וַיָּשִׂמוּ אֶל־[a]הָאֶבֶן הַגְּדוֹלָה וְאַנְשֵׁי בֵית־שֶׁמֶשׁ הֶעֱלוּ עֹלוֹת לה ד מנה חס. יח[15]
16 וַיְזִבְּחוּ זְבָחִים בַּיּוֹם הַהוּא לַיהוָה׃ 16 וַחֲמִשָּׁה סַרְנֵי־פְלִשְׁתִּים רָאוּ
17 וַיָּשֻׁבוּ עֶקְרוֹן בַּיּוֹם הַהוּא׃ ס 17 וְאֵלֶּה טְחֹרֵי[a] הַזָּהָב אֲשֶׁר הֵשִׁיבוּ ב בליש כת כן[13]
פְּלִשְׁתִּים אָשָׁם לַיהוָה לְאַשְׁדּוֹד אֶחָד לַעֲזָה אֶחָד לְאַשְׁקְלוֹן אֶחָד ל. ל. ל
18 לְגַת אֶחָד לְעֶקְרוֹן אֶחָד׃ ס 18 וְעַכְבְּרֵי הַזָּהָב מִסְפַּר כָּל־עָרֵי
חד פסוק ועד ועד עד[16]. ב. ב פְלִשְׁתִּים לַחֲמֵשֶׁת הַסְּרָנִים מֵעִיר מִבְצָר וְעַד כְּפַר הַפְּרָזִי וְעַד[ו]
אָבֵל[a] הַגְּדוֹלָה אֲשֶׁר הִנִּיחוּ עָלֶיהָ אֶת אֲרוֹן יְהוָה עַד הַיּוֹם הַזֶּה ו״[17] ב מנה בליש
19 בִּשְׂדֵה יְהוֹשֻׁעַ בֵּית־הַשִּׁמְשִׁי׃ 19 וַיַּךְ[a] בְּאַנְשֵׁי בֵית־שֶׁמֶשׁ כִּי רָאוּ[b] ב. ד

[7] Mm 1557. [8] Mm 1558. [9] Mm 245. [10] Mm 1069. [11] Mp sub loco. [12] Mm 3032. [13] Mm 1408. [14] Cf Mm 1553. [15] Mm 2952. [16] Mm 56. [17] Mm 1559.

8 [a] > $\mathfrak{G}^{Mss}\mathfrak{L}^{115}$ ‖ [b] pc Mss citt pr כל ‖ **9** [a] nonn Mss pr כל ‖ **11** [a] > $\mathfrak{G}^{Mss}\mathfrak{L}^{115}$; $\mathfrak{V}$ *Dei* ‖ [b–b] > $\mathfrak{G}^{-OMss}\mathfrak{L}^{115}$ ‖ [c] mlt Mss עפליהם cf Q 5,6 et cet ‖ **12** [a] sic L, mlt Mss Edd וַיְ ‖ [b] nonn Mss citt עה– ‖ **13** [a] $\mathfrak{G}^{-L}$ *εἰς ἀπάντησιν αὐτῆς* cf $\mathfrak{L}^{115}$, $\mathfrak{G}^{L}$ *καὶ ἐπορεύθησαν* cf Jdc 19,3 ‖ **15** [a] mlt Mss על cf $\mathfrak{G}\mathfrak{L}^{115}$ ‖ **17** [a] pc Mss עפלי cf Q 5,6 et cet ‖ **18** [a] pc Mss אבן cf $\mathfrak{G}\mathfrak{L}^{93.94}\mathfrak{T}$ ‖ **19** [a] $\mathfrak{G}$ *καὶ οὐκ ἠσμένισαν (οἱ) υἱοὶ Ιεχονιου*, $\mathfrak{L}^{93.94}$ *et non substinuerunt filii Jechoniae* ‖ [b] $\mathfrak{S}$ *(d)dḥlw.*

ב בְּאַנְשֵׁי בֵית־שֶׁמֶשׁ כַּאֲשֶׁר יִרְאוּ בָּעָם[c] שִׁבְעִים אִישׁ[d] חֲמִשִּׁים[c] אֶלֶף אִישׁ[d] וַיִּתְאַבְּלוּ
20 הָעָם כִּי־הִכָּה יְהוָה בָּעָם מַכָּה גְדוֹלָה׃ [i] 20 וַיֹּאמְרוּ אַנְשֵׁי בֵית־שֶׁמֶשׁ
מִי יוּכַל לַעֲמֹד[a] לִפְנֵי יְהוָה הָאֱלֹהִים הַקָּדוֹשׁ הַזֶּה וְאֶל־מִי יַעֲלֶה
21 מֵעָלֵינוּ׃ ס [b] 21 וַיִּשְׁלְחוּ מַלְאָכִים אֶל־יוֹשְׁבֵי קִרְיַת־יְעָרִים לֵאמֹר

לד׳ מל ול בסיפ

ל חס

7 הֵשִׁבוּ פְלִשְׁתִּים אֶת־אֲרוֹן יְהוָה רְדוּ הַעֲלוּ[a] אֹתוֹ אֲלֵיכֶם׃ 7 [1] וַיָּבֹאוּ

ב׳. לו׳

אַנְשֵׁי קִרְיַת יְעָרִים וַיַּעֲלוּ אֶת־אֲרוֹן יְהוָה וַיָּבִאוּ אֹתוֹ אֶל־בֵּית

ג

אֲבִינָדָב בַּגִּבְעָה[a] וְאֶת־אֶלְעָזָר בְּנוֹ קִדְּשׁוּ[b] לִשְׁמֹר אֶת־אֲרוֹן
יְהוָה׃ פ

ל׳ ל

2 [2] וַיְהִי מִיּוֹם שֶׁבֶת הָאָרוֹן בְּקִרְיַת יְעָרִים וַיִּרְבּוּ הַיָּמִים וַיִּהְיוּ

ל׳. כ״ב וכל ירמיה ויחזק דכות ב מ יח

עֶשְׂרִים שָׁנָה וַיְנָהוּ[a] כָּל־בֵּית יִשְׂרָאֵל אַחֲרֵי יְהוָה׃ ס 3 [3] וַיֹּאמֶר

כ״ב וכל ירמיה ויחזק דכות ב מ יח

שְׁמוּאֵל אֶל־כָּל־בֵּית יִשְׂרָאֵל לֵאמֹר אִם־בְּכָל־לְבַבְכֶם אַתֶּם שָׁבִים

ז

אֶל־יְהוָה הָסִירוּ אֶת־אֱלֹהֵי הַנֵּכָר מִתּוֹכְכֶם וְהָעַשְׁתָּרוֹת[a] וְהָכִינוּ
לְבַבְכֶם אֶל־יְהוָה וְעִבְדֻהוּ לְבַדּוֹ וְיַצֵּל אֶתְכֶם מִיַּד פְּלִשְׁתִּים׃

ל חס בנביא

4 [4] וַיָּסִירוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת־הַבְּעָלִים וְאֶת־הָעַשְׁתָּרֹת וַיַּעַבְדוּ אֶת־

ו בטע בסיפ . ב[a]

יְהוָה לְבַדּוֹ׃ פ 5 [5] וַיֹּאמֶר שְׁמוּאֵל קִבְצוּ אֶת־כָּל־יִשְׂרָאֵל

ח . ד[a] ג מנה בסיפ וכל ד״ה דכות ב מ א . ח

הַמִּצְפָּתָה וְאֶתְפַּלֵּל בַּעַדְכֶם[a] אֶל־יְהוָה׃ 6 [6] וַיִּקָּבְצוּ[a] הַמִּצְפָּתָה

ג מל[b]

וַיִּשְׁאֲבוּ־מַיִם וַיִּשְׁפְּכוּ ׀ לִפְנֵי יְהוָה[b] וַיָּצוֹמוּ בַיּוֹם הַהוּא וַיֹּאמְרוּ שָׁם[c]

ב

חָטָאנוּ לַיהוָה וַיִּשְׁפֹּט שְׁמוּאֵל אֶת־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בַּמִּצְפָּה׃ 7 [7] וַיִּשְׁמְעוּ

ח

פְלִשְׁתִּים כִּי־הִתְקַבְּצוּ בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל הַמִּצְפָּתָה וַיַּעֲלוּ סַרְנֵי־פְלִשְׁתִּים

ז׳ וכל משחתיך למלך דכות ב מ א

אֶל־יִשְׂרָאֵל וַיִּשְׁמְעוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וַיִּרְאוּ מִפְּנֵי פְלִשְׁתִּים׃ 8 [8] וַיֹּאמְרוּ

ל׳. ל

בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל אֶל־שְׁמוּאֵל אַל־תַּחֲרַשׁ מִמֶּנּוּ מִזְּעֹק אֶל־יְהוָה אֱלֹהֵינוּ[a]

ג ב חס וחד מל׳. וי׳עלהו . ג מל בסיפ[a] ק

וְיוֹשִׁיעֵנוּ מִיַּד פְּלִשְׁתִּים׃ 9 [9] וַיִּקַּח שְׁמוּאֵל טְלֵה חָלָב אֶחָד וַיַּעֲלֵהוּ[a] עוֹלָה 9

[18]Mm 1372. [19]Mm 2223. [20]Mm 1560. Cp 7 [1]Mm 3965. [2]Mm 953. [3]Mm 3041. [4]Mp sub loco. [5]Mm 1519. [6]Mm 1021. [7]Mm 1550. [8]Mm 1741.

19 [c] 2 Mss בהם cf 𝔊 || [d–d] > pc Mss || [e] nonn Mss citt וח׳ cf 𝔊𝔖𝔙 || [f] sic L, mlt Mss Edd : || **20** [a] 𝔊$^{-L}$ *διελθεῖν* || [b] Mss om interv || **21** [a] pc Mss וה׳ cf 𝔊𝔘^{Ms}𝔙 || **Cp 7,1** [a] mlt Mss 𝔖𝔘^{fedd} pr אשר || [b–b] 𝔊^{L} *ἡγίασεν τὸν υἱὸν αὐτοῦ Ελεαζαρ*, 𝔖 *wqdš l'lj'zr brh* || **2** [a] 𝔊$^{-L}$ *καὶ ἐπέβλεψε/αν*, 𝔊^{L} *καὶ ἐπέστρεψεν*, 𝔈$^{93.94}$ *et respexit … ire … in pace* cf Dt 31,18, 𝔗 *w'tnhj'w*, 𝔙 *et requievit* || **3** [a] 𝔊 *καὶ τὰ ἄλση* cf 𝔈$^{93.94}$ et Dt 12,3 sed etiam 4; 12,10 || **5** [a] Ms בעדם || **6** [a] 2 Mss ויתק cf 7 || [b] 𝔊 + *ἐπὶ τὴν γῆν* cf 𝔈$^{93.94}$ || [c] > 2 Mss 𝔊𝔈$^{93.94}$𝔖$^{Jac\ edess}$; 𝔖 *mṭl d…*, 𝔙 *tibi* (*ibi*?) || **8** [a] 𝔊 *θεόν σου* (𝔊^{L} + *ὑπὲρ ἡμῶν*) cf 𝔈$^{93.94}$ || **9** [a] nonn Mss ut Q cf Vrs.

כָּלִיל לַיהוָה וַיִּזְעַק שְׁמוּאֵל אֶל־יְהוָה בְּעַד יִשְׂרָאֵל וַיַּעֲנֵהוּ יְהוָה׃
10 וַיְהִי שְׁמוּאֵל מַעֲלֶה הָעוֹלָה וּפְלִשְׁתִּים נִגְּשׁוּ לַמִּלְחָמָה בְּיִשְׂרָאֵל
וַיהוָה | בְּקוֹל־גָּדוֹל בַּיּוֹם הַהוּא עַל־פְּלִשְׁתִּים וַיְהֻמֵּם וַיִּנָּגְפוּ
11 לִפְנֵי יִשְׂרָאֵל׃ 11 וַיֵּצְאוּ אַנְשֵׁי יִשְׂרָאֵל מִן־הַמִּצְפָּה וַיִּרְדְּפוּ אֶת־
12 פְּלִשְׁתִּים וַיַּכּוּם עַד־מִתַּחַת לְבֵית כָּר׃ 12 וַיִּקַּח שְׁמוּאֵל אֶבֶן אַחַת
וַיָּשֶׂם בֵּין־הַמִּצְפָּה וּבֵין הַשֵּׁן[a] וַיִּקְרָא אֶת־שְׁמָהּ אֶבֶן הָעֶזֶר וַיֹּאמֶר
13 עַד־הֵנָּה עֲזָרָנוּ[b] יְהוָה׃ 13 וַיִּכָּנְעוּ הַפְּלִשְׁתִּים וְלֹא־יָסְפוּ עוֹד לָבוֹא
14 בִּגְבוּל יִשְׂרָאֵל וַתְּהִי יַד־יְהוָה בַּפְּלִשְׁתִּים כֹּל יְמֵי שְׁמוּאֵל׃ 14 וַתָּשֻׁבְנָה
הֶעָרִים אֲשֶׁר לָקְחוּ־פְלִשְׁתִּים מֵאֵת יִשְׂרָאֵל | לְיִשְׂרָאֵל מֵעֶקְרוֹן וְעַד־
גַּת וְאֶת־גְּבוּלָן הִצִּיל יִשְׂרָאֵל מִיַּד פְּלִשְׁתִּים וַיְהִי שָׁלוֹם בֵּין יִשְׂרָאֵל
15 וּבֵין הָאֱמֹרִי׃ 15 וַיִּשְׁפֹּט שְׁמוּאֵל אֶת־יִשְׂרָאֵל כֹּל יְמֵי חַיָּיו׃ 16 וְהָלַךְ
16 מִדֵּי שָׁנָה בְּשָׁנָה וְסָבַב בֵּית־אֵל וְהַגִּלְגָּל וְהַמִּצְפָּה וְשָׁפַט אֶת־יִשְׂרָאֵל
17 אֵת[a] כָּל־הַמְּקוֹמוֹת[b] הָאֵלֶּה׃ 17 וּתְשֻׁבָתוֹ הָרָמָתָה כִּי־שָׁם בֵּיתוֹ וְשָׁם
שָׁפַט אֶת־יִשְׂרָאֵל וַיִּבֶן־שָׁם מִזְבֵּחַ לַיהוָה׃ פ
8 1 וַיְהִי כַּאֲשֶׁר[a] זָקֵן שְׁמוּאֵל וַיָּשֶׂם אֶת־בָּנָיו שֹׁפְטִים לְיִשְׂרָאֵל׃
2 וַיְהִי שֵׁם־בְּנוֹ הַבְּכוֹר יוֹאֵל וְשֵׁם מִשְׁנֵהוּ אֲבִיָּה שֹׁפְטִים בִּבְאֵר שָׁבַע׃
3 וְלֹא־הָלְכוּ בָנָיו בִּדְרָכָו[a] וַיַּטּוּ אַחֲרֵי הַבָּצַע וַיִּקְחוּ־שֹׁחַד וַיַּטּוּ
4 מִשְׁפָּט׃ פ 4 וַיֵּתַקְבְּצוּ כֹּל זִקְנֵי יִשְׂרָאֵל וַיָּבֹאוּ אֶל־שְׁמוּאֵל
5 הָרָמָתָה׃ 5 וַיֹּאמְרוּ אֵלָיו הִנֵּה אַתָּה זָקַנְתָּ וּבָנֶיךָ לֹא הָלְכוּ בִּדְרָכֶיךָ
6 עַתָּה[a] שִׂימָה־לָּנוּ מֶלֶךְ לְשָׁפְטֵנוּ כְּכָל־הַגּוֹיִם׃ 6 וַיֵּרַע הַדָּבָר בְּעֵינֵי
שְׁמוּאֵל כַּאֲשֶׁר אָמְרוּ תְּנָה־לָּנוּ מֶלֶךְ לְשָׁפְטֵנוּ וַיִּתְפַּלֵּל שְׁמוּאֵל אֶל־
7 יְהוָה׃ פ 7 וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־שְׁמוּאֵל שְׁמַע בְּקוֹל הָעָם לְכֹל
אֲשֶׁר־יֹאמְרוּ אֵלֶיךָ כִּי לֹא אֹתְךָ מָאָסוּ כִּי־אֹתִי מָאֲסוּ מִמְלֹךְ עֲלֵיהֶם׃
8 כְּכֹל־הַמַּעֲשִׂים אֲשֶׁר־עָשׂוּ[a] מִיּוֹם הַעֲלֹתִי אוֹתָם מִמִּצְרַיִם[b] וְעַד־[c]

[9]Mm 2726. [10]Mm 1741. [11]Mm 3222. [12]Mm 917. [13]Mm 191. [14]Mm 1315. [15]Mm 1716. [16]Mm 1561. [17]Mm 1562. [18]Mm 1564. Cp 8 [1]Mm 1989. [2]Mm 3210. [3]Mm 1563. [4]Mm 1564. [5]Mm 1314. [6]Mm 1565. [7]Mm 2189. [8]Mp sub loco. [9]Mp contra textum, cf Mp sub loco.

12 [a] G τῆς παλαιᾶς, $\mathfrak{L}^{93.94}$ *(novae et) veteris*, S *jšn* ‖ [b] Ms ני– cf $\mathfrak{S}^{A}$, $\mathfrak{G}^{L}$ *(λίθος τοῦ βοηθοῦ) μου* ‖ **16** [a] G *ἐν* cf $\mathfrak{L}^{93.94}\mathfrak{V}$; cit ואת cf S ‖ [b] G *τοῖς ἡγιασμένοις* cf $\mathfrak{L}^{93.94}$ ‖ **Cp 8,1** [a] pc Mss citt כי ‖ **3** [a] mlt Mss ut Q cf S$\mathfrak{C}\mathfrak{V}$ ‖ **5** [a] nonn Mss citt ׳וע cf G$\mathfrak{C}^{f}$ ‖ **8** [a] G + *μοι* ‖ [b] 2 Mss ׳מארץ מצ cf $\mathfrak{G}^{Ms}$S et 2 S 7,6[a] ‖ [c] 2 Mss עד cf G-$^{LMss}\mathfrak{C}^{f}$.

ה[10] הַיּוֹם הַזֶּה וַיַּעַזְבֻנִי וַיַּעַבְדוּ אֱלֹהִים אֲחֵרִים כֵּן הֵמָּה עֹשִׂים גַּם־לָךְ׃
9 9 וְעַתָּה שְׁמַע בְּקוֹלָם אַךְ כִּי־הָעֵד תָּעִיד בָּהֶם וְהִגַּדְתָּ לָהֶם מִשְׁפַּט
ו בטע בסיפ הַמֶּלֶךְ אֲשֶׁר יִמְלֹךְ עֲלֵיהֶם׃ ס 10 וַיֹּאמֶר שְׁמוּאֵל אֶת כָּל־דִּבְרֵי 10
יְהוָה אֶל־הָעָם הַשֹּׁאֲלִים מֵאִתּוֹ מֶלֶךְ׃ ס 11 וַיֹּאמֶר זֶה יִהְיֶה 11
ג קמ וכל אחנת וס״פ דכות[11] . ח[12] מִשְׁפַּט הַמֶּלֶךְ אֲשֶׁר יִמְלֹךְ עֲלֵיכֶם אֶת־בְּנֵיכֶם יִקַּח וְשָׂם לוֹ בְּמֶרְכַּבְתּוֹ
ב וּבְפָרָשָׁיו וְרָצוּ לִפְנֵי מֶרְכַּבְתּוֹ׃ 12 וְלָשׂוּם לוֹ שָׂרֵי אֲלָפִים וְשָׂרֵי 12
ל וחס . ל וחס . ה[13] חֲמִשִּׁים[a] וַחֲרֹשׁ חֲרִישׁוֹ וְלִקְצֹר קְצִירוֹ וְלַעֲשׂוֹת כְּלֵי־מִלְחַמְתּוֹ וּכְלֵי
13 14 רִכְבּוֹ׃ 13 וְאֶת־בְּנוֹתֵיכֶם יִקַּח לְרַקָּחוֹת וּלְטַבָּחוֹת וּלְאֹפוֹת׃ 14 וְאֶת־ 13 14
ג בנביא[14] . ל . ל . ל שְׂדוֹתֵיכֶם וְאֶת־כַּרְמֵיכֶם וְזֵיתֵיכֶם הַטּוֹבִים יִקַּח וְנָתַן לַעֲבָדָיו׃
ל ומל
15 16 ב וחס . ב[15] . כו פסוק ואת ואת ואת וזרעיכם וְזַרְעֵיכֶם וְכַרְמֵיכֶם יַעְשֹׂר וְנָתַן לְסָרִיסָיו וְלַעֲבָדָיו׃ 15 16 וְאֶת־
ל ומל . ל ומל עַבְדֵיכֶם וְאֶת־שִׁפְחֹתֵיכֶם וְאֶת־בַּחוּרֵיכֶם[a] הַטּוֹבִים וְאֶת־חֲמֹרֵיכֶם
ל . ל ר״פ . ב וחס יִקַּח וְעָשָׂה[b] לִמְלַאכְתּוֹ׃ 17 צֹאנְכֶם[a] יַעְשֹׂר וְאַתֶּם תִּהְיוּ־לוֹ לַעֲבָדִים׃ 17
ל . ה 18 וּזְעַקְתֶּם בַּיּוֹם הַהוּא מִלִּפְנֵי מַלְכְּכֶם אֲשֶׁר בְּחַרְתֶּם לָכֶם וְלֹא 18
ג[16] יַעֲנֶה יְהוָה אֶתְכֶם בַּיּוֹם הַהוּא׃[a] 19 וַיְמָאֲנוּ הָעָם לִשְׁמֹעַ בְּקוֹל שְׁמוּאֵל 19
ב בטע[17] . ו דגש[18] . ד[19] וַיֹּאמְרוּ לֹּא[a] כִּי אִם־מֶלֶךְ יִהְיֶה[b] עָלֵינוּ׃ 20 וְהָיִינוּ גַם־אֲנַחְנוּ כְּכָל־ 20
ל . ה[20] . ב וחס הַגּוֹיִם וְשָׁפְטָנוּ מַלְכֵּנוּ וְיָצָא לְפָנֵינוּ וְנִלְחַם אֶת־מִלְחֲמֹתֵנוּ׃ 21 וַיִּשְׁמַע 21
לז . ג[21] שְׁמוּאֵל אֶת כָּל־דִּבְרֵי הָעָם וַיְדַבְּרֵם בְּאָזְנֵי יְהוָה׃ פ 22 וַיֹּאמֶר 22
יְהוָה אֶל־שְׁמוּאֵל שְׁמַע בְּקוֹלָם וְהִמְלַכְתָּ לָהֶם[a] מֶלֶךְ וַיֹּאמֶר שְׁמוּאֵל
אֶל־אַנְשֵׁי יִשְׂרָאֵל לְכוּ אִישׁ לְעִירוֹ׃ פ
מבנימין חד מן ח׳ כת ק ב מילין וקר חדה וחד מן ז׳[2] מל . ל שם אנש
9 1 וַיְהִי־אִישׁ[a] מִבִּנְיָמִן[b] וּשְׁמוֹ קִישׁ בֶּן־אֲבִיאֵל בֶּן־צְרֹר בֶּן־ 9
ר ר״פ[3] בְּכוֹרַת בֶּן־אַפִּיַח בֶּן[c]־אִישׁ יְמִינִי[d] גִּבּוֹר חָיִל׃ 2 וְלוֹ־הָיָה בֵּן וּשְׁמוֹ סׄ֫א
ה[4] . ז[5] שָׁאוּל בָּחוּר וְטוֹב וְאֵין[c] אִישׁ מִבְּנֵי יִשְׂרָאֵל טוֹב מִמֶּנּוּ מִשִּׁכְמוֹ וָמַעְלָה
3 גָּבַהּ מִכָּל־הָעָם׃ 3 וַתֹּאבַדְנָה הָאֲתֹנוֹת לְקִישׁ אֲבִי שָׁאוּל וַיֹּאמֶר

[10]Mm 628. [11]Mm 1566. [12]Mm 224. [13]Mm 1376. [14]Mp sub loco. [15]Mm 1567. [16]Mm 1568. [17]Mm 1569. [18]Mm 3644. [19]Mm 1565. [20]Mm 373. [21]Mm 1570. Cp 9 [1]Mm 214. [2]Mm 262. [3]Mm 1529. [4]Mm 4026. [5]Mm 289.

12 [a] G 100, S (1000 …) 100 (… 50 … 10 …) cf Dt 1,15 ‖ **16** [a] G *βουκόλια ὑμῶν* ‖ [b] Q ועשו; G *καὶ ἀποδεκατώσει* cf 15.17 ‖ **17** [a] QG[-Ms]SV[Mss] pr cop ‖ **18** [a] G + nonn vb ‖ **19** [a] nonn Mss לו, G *αὐτῷ οὐχί*, S *lh l' hkn'* ‖ [b] pc Mss citt ימלך ‖ **22** [a] 2 Mss עלהם cf 12,1 ‖ **Cp 9,1** [a] nonn Mss + אחד cf ST[Mss] et 1,1 ‖ [b–b] pc Mss ut Q cf Vrs; G pr *(ἐξ) υἱῶν* cf L[116] ‖ [c] > G[L]S ‖ [d] S *(mn) bnjmjn*, T *(mšbṭ' dbjt) bnjm(j)n.*

כה[6] ד. ב. ג.
ל חס וכל אוריית דכות[7]. ח פסוק מן ד מלין דמיין וחלת משני. ב חס[8]

קִ֣ישׁ אֶל־שָׁא֔וּל בְּנ֖וֹ קַח־נָ֣א אִתְּךָ֣ אֶת־אַחַ֑ד מֵֽהַנְּעָרִ֖ים וְק֥וּם לֵ֖ךְ בַּקֵּ֥שׁ
4 אֶת־הָאֲתֹנֹ֑ת[a]׃ 4 וַיַּעֲבֹ֞ר[a] בְּהַר־אֶפְרַ֗יִם וַיַּעֲבֹר֙[b] בְּאֶ֣רֶץ־שָׁלִשָׁ֔ה וְלֹ֥א
מָצָ֖אוּ וַיַּעַבְרוּ֙[c] בְּאֶ֣רֶץ־שַׁעֲלִ֔ים וְאֵ֖ין וַיַּעְבֹ֣ר[d] בְּאֶ֣רֶץ־יְמִינִ֑י וְלֹ֥א מָצָ֖אוּ׃
ל
יט ר״פ[9]. יא וכל ד״ה דכות. ז[10]
5 הֵ֗מָּה בָּ֤אוּ בְאֶ֙רֶץ[a] צ֔וּף וְשָׁא֖וּל אָמַ֣ר לְנַעֲר֑וֹ אֲשֶׁר־עִמּ֣וֹ לְכָ֔ה וְנָשׁ֖וּבָה
ג[11]. ז[12]
6 פֶּן־יֶחְדַּ֤ל אָבִי֙ מִן־הָאֲתֹנ֔וֹת וְדָאַ֖ג לָ֑נוּ׃ 6 וַיֹּ֣אמֶר לוֹ֮ הִנֵּה־נָ֣א אִישׁ־
אֱלֹהִים֒ בָּעִ֣יר הַזֹּ֔את וְהָאִ֖ישׁ נִכְבָּ֣ד כֹּ֑ל אֲשֶׁר־יְדַבֵּ֣ר בֹּ֔וא יָבֹ֥וא עַתָּ֖ה[a]
7 נֵלְכָ֣ה שָּׁ֑ם אוּלַ֣י יַגִּ֤יד לָ֙נוּ֙ אֶת־דַּרְכֵּ֔נוּ אֲשֶׁר־הָלַ֖כְנוּ עָלֶֽיהָ׃ 7 וַיֹּ֣אמֶר
ל. ל. לב[13]
שָׁא֣וּל לְנַעֲר֗וֹ וְהִנֵּה[a] נֵלֵךְ֙ וּמַה־נָּבִ֣יא לָאִ֔ישׁ כִּ֣י הַלֶּ֔חֶם אָזַ֖ל מִכֵּלֵ֑ינוּ
כי
8 וְתִשׁוּרָ֕ה אֵ֥ין לְהָבִ֖יא לְאִ֣ישׁ הָאֱלֹהִ֑ים מֶ֥ה[b] אִתָּ֖נוּ׃ 8 וַיֹּ֥סֶף הַנַּ֛עַר
ב וכל שם אנש דכות
לַעֲנ֥וֹת אֶת־שָׁא֖וּל וַיֹּ֣אמֶר הִנֵּ֣ה נִמְצָ֗א בְּיָדִי֙ רֶ֣בַע שֶׁ֣קֶל כֶּ֔סֶף וְנָתַתִּ֥י[a]
9 לְאִ֖ישׁ הָאֱלֹהִ֑ים וְיַגֶּ֥ד לָ֙נוּ֙ אֶת־דַּרְכֵּ֔נוּ׃ 9 לְפָנִ֗ים | בְּיִשְׂרָאֵ֛ל כֹּה־אָמַ֥ר
ב מל בנביא[14]. יט[15] כא[16] מנה בליש. ב
הָאִ֖ישׁ בְּלֶכְתּ֣וֹ לִדְר֣וֹשׁ אֱלֹהִ֑ים לְכ֣וּ וְנֵלְכָ֔ה עַד־[a]הָרֹאֶ֖ה כִּ֣י לַנָּבִ֔יא
10 הַיּ֖וֹם יִקָּרֵ֣א[b] לְפָנִ֔ים הָרֹאֶֽה׃ 10 וַיֹּ֥אמֶר שָׁא֖וּל לְנַעֲר֑וֹ טֽוֹב־דְּבָרֵ֣ךְ
בא[17]
11 לְכָ֔ה נֵלֵ֖כָה וַיֵּלְכ֣וּ אֶל־הָעִ֗יר אֲשֶׁר־שָׁ֛ם אִ֥ישׁ הָאֱלֹהִ֖ים׃ 11 הֵ֗מָּה
ל. יט ר״פ[9]
עֹלִ֞ים בְּמַעֲלֵ֤ה הָעִיר֙ וְהֵ֣מָּה מָצְא֔וּ נְעָר֖וֹת יֹצְא֣וֹת לִשְׁאֹ֑ב מַ֔יִם וַיֹּאמְר֥וּ[a]
יד[18]. ב ומל. ד מל בסיפ
12 לָהֶ֖ן הֲיֵ֣שׁ בָּזֶ֔ה הָרֹאֶֽה׃ 12 וַתַּעֲנֶ֣ינָה אוֹתָ֔ם וַתֹּאמַ֖רְנָה יֵ֣שׁ הִנֵּ֑ה לְפָנֶ֕יךָ[a]
מַהֵּ֖ר[b] | עַתָּ֑ה[c] כִּ֣י הַיּ֗וֹם[c] בָּ֤א לָעִיר֙ כִּֽי־זֶ֣בַח הַיּ֔וֹם לָעָ֖ם בַּבָּמָֽה׃
ג וחס[19]. ב ובפסוק. ל[20]
13 כְּבֹאֲכֶ֣ם[a] הָעִ֔יר כֵּ֥ן תִּמְצְא֖וּן אֹת֑וֹ בְּטֶ֣רֶם֙ יַעֲלֶ֣ה הַבָּמָ֔תָה לֶֽאֱכֹ֖ל כִּ֣י
לֹא־יֹאכַ֣ל הָעָ֗ם עַד־בֹּאוֹ֙ כִּֽי־הוּא֙ יְבָרֵ֣ךְ הַזֶּ֔בַח אַחֲרֵי־[b]כֵ֖ן יֹאכְל֑וּ
ד וכל עזרא דכות[21]. ב ובפסוק
14 הַקְּרָאִ֖ים וְעַתָּ֥ה[c] עֲל֛וּ כִּֽי־אֹת֥וֹ[d] כְּהַיּ֖וֹם תִּמְצְא֥וּן אֹתֽוֹ׃ 14 וַיַּעֲל֥וּ הָעִ֖יר
יד[22] וכל אוריית ויהרשע דכות ב מ ג
הַבָּמָ֑תָה בָּאִ֣ים בְּתוֹךְ֮ הָעִיר֒ וְהִנֵּה֩ שְׁמוּאֵ֨ל יֹצֵ֜א לִקְרָאתָ֗ם לַעֲלֹ֥ות הַבָּמָֽה׃
כה. י
ס 15 וַיהוָ֥ה גָּלָ֛ה אֶת־אֹ֥זֶן שְׁמוּאֵ֖ל יֹ֣ום ׀ אֶחָ֑ד לִפְנֵ֣י בֹּ֔וא שָׁא֖וּל

[6]Mm 187. [7]Mm 3448. [8]Mm 2063. [9]Mm 1497. [10]Mm 2714. [11]Mm 1577. [12]Mm 1957. [13]Mm 319. [14]Mm 4226. [15]Mm 4104. [16]Mm 498. [17]Mm 17. [18]Mm 190. [19]Mm 1253. [20]Mp sub loco. [21]Mm 288. [22]Mm 1523.

3 [a] 𝔊[LMss]𝔖 + mlt vb ‖ **4** [a] 𝔊-[Ms]𝔏[116]𝔖[C]𝔙 pl ‖ [b] Ms 𝔊-[Ms]𝔏[116]𝔙 pl ‖ [c] pc Mss 𝔖[AB] 𝔗[Buxt] sg ‖ [d] 2 Mss 𝔊𝔏[116]𝔖[C]𝔗[Mss]𝔙 pl ‖ **5** [a] 𝔊-[LMss]𝔏[116] om ארץ ‖ **6** [a] pc Mss 𝔊𝔏[116] 𝔗[Ms] ועי׳ ‖ **7** [a] pc Mss ה׳ cf 𝔊[Mss]𝔖 ‖ [b] 2 Mss 𝔗[Mss] ומה ‖ **8** [a] 𝔊-[Ms] 2 sg, 𝔊[Ms]𝔖𝔗[Mss]𝔙 1 pl ‖ **9** [a] pc Mss אל ‖ [b] 𝔊 *ἐκάλει ὁ λαός* ‖ **10** [a] mlt Mss ו׳ cf 𝔊-[Mss] ‖ **11** [a] Ms citt 𝔖 *(w'mr [lhjn š'wl])* 𝔗[Mss] sg ‖ **12** [a] 𝔊 *κατὰ πρόσωπον ὑμῶν* ‖ [b] > Ms 𝔊-[OLMss] ‖ [c–c] 𝔊 *διὰ τὴν ἡμέραν* cf 13 ‖ **13** [a] nonn Mss citt בב׳ cf 𝔗[Mss] ‖ [b] mlt Mss ואו׳ cf 𝔊𝔏[93.94]𝔖𝔗[Mss]𝔙; pc Mss ואחר ‖ [c] 2 Mss ע׳ ‖ [d] > cit 𝔊𝔖𝔙.

16 לֵאמֹר׃ 16 כָּעֵת ׀ מָחָר אֶשְׁלַח אֵלֶיךָ אִישׁ מֵאֶרֶץ בִּנְיָמִן וּמְשַׁחְתֶּנּוֹ ל ר״פ בסיפ׳ .
לְנָגִיד עַל־עַמִּי יִשְׂרָאֵל וְהוֹשִׁיעַ אֶת־עַמִּי מִיַּד פְּלִשְׁתִּים כִּי רָאִיתִי ב חד מל וחד חס[23]
17 אֶת־עַמִּי כִּי בָּאָה צַעֲקָתוֹ אֵלָי׃ 17 וּשְׁמוּאֵל רָאָה אֶת־שָׁאוּל וַיהוָה ב
18 עָנָהוּ הִנֵּה הָאִישׁ אֲשֶׁר אָמַרְתִּי אֵלֶיךָ זֶה יַעְצֹר בְּעַמִּי׃ 18 וַיִּגַּשׁ שָׁאוּל ג וחס[24]
אֶת־שְׁמוּאֵל בְּתוֹךְ הַשָּׁעַר וַיֹּאמֶר הַגִּידָה־נָּא לִי אֲשֶׁר־זֶה בֵּית הָרֹאֶה׃ לא
19 19 וַיַּעַן שְׁמוּאֵל אֶת־שָׁאוּל וַיֹּאמֶר אָנֹכִי הָרֹאֶה עֲלֵה לְפָנַי הַבָּמָה ל
וַאֲכַלְתֶּם עִמִּי הַיּוֹם וְשִׁלַּחְתִּיךָ בַבֹּקֶר וְכֹל אֲשֶׁר בִּלְבָבְךָ אַגִּיד לָךְ׃ ג
20 וְלָאֲתֹנֹת הָאֹבְדוֹת לְךָ הַיּוֹם שְׁלֹשֶׁת הַיָּמִים אַל־תָּשֶׂם אֶת־לִבְּךָ ל. ג בלית
לָהֶם כִּי נִמְצָאוּ וְלִמְי כָל־חֶמְדַּת יִשְׂרָאֵל הֲלוֹא לְךָ וּלְכֹל בֵּית ג[25] . ד
21 אָבִיךָ׃ ס 21 וַיַּעַן שָׁאוּל וַיֹּאמֶר הֲלוֹא בֶן־יְמִינִי אָנֹכִי מִקְטַנֵּי ח[26] בטע וכל זקף אחנח וס״פ דכות ב מ א
שִׁבְטֵי יִשְׂרָאֵל וּמִשְׁפַּחְתִּי הַצְּעִרָה מִכֹּל מִשְׁפְּחוֹת שִׁבְטֵי בִנְיָמִן ב[27]
וְלָמָּה דִבַּרְתָּ אֵלַי כַּדָּבָר הַזֶּה׃ ס 22 וַיִּקַּח שְׁמוּאֵל אֶת־שָׁאוּל 22
וְאֶת־נַעֲרוֹ וַיְבִיאֵם לִשְׁכָּתָה וַיִּתֵּן לָהֶם מָקוֹם בְּרֹאשׁ הַקְּרוּאִים וְהֵמָּה ל. ל. לה[28] . ב מל[29]
כִּשְׁלֹשִׁים אִישׁ׃ 23 וַיֹּאמֶר שְׁמוּאֵל לַטַּבָּח תְּנָה אֶת־הַמָּנָה אֲשֶׁר נָתַתִּי ל חס . ג . ל[30]
24 לָךְ אֲשֶׁר אָמַרְתִּי אֵלֶיךָ שִׂים אִתָּהּ עִמָּךְ׃ 24 וַיָּרֶם הַטַּבָּח אֶת־הַשּׁוֹק כד . ח דגש[31]
וְהָעֲלְיָהּ וַיָּשֶׂם לִפְנֵי שָׁאוּל וַיֹּאמֶר הִנֵּה הַנִּשְׁאָר שִׂים־לְפָנֶיךָ אֱכֹל כִּי ל. פד . כד
לַמּוֹעֵד שֻׁמַּר־לְךָ לֵאמֹר הָעָם קָרָאתִי וַיֹּאכַל שָׁאוּל עִם־שְׁמוּאֵל ב[32] ול מלעיל
25 בַּיּוֹם הַהוּא׃ 25 וַיֵּרְדוּ מִן־הַבָּמָה הָעִיר וַיְדַבֵּר עִם־שָׁאוּל עַל־הַגָּג׃ ג
26 26 וַיַּשְׁכִּמוּ וַיְהִי כַּעֲלוֹת הַשַּׁחַר וַיִּקְרָא שְׁמוּאֵל אֶל־שָׁאוּל הַגָּגָה ג חס׃ ו בטע בסיפ׳ . הגגה ק חד מן ב בלית
לֵאמֹר קוּמָה וַאֲשַׁלְּחֶךָּ וַיָּקָם שָׁאוּל וַיֵּצְאוּ שְׁנֵיהֶם הוּא וּשְׁמוּאֵל ל

[23] Mm 3176. [24] Mm 4190. [25] Mm 239. [26] Mm 1571. [27] Mm 1516. [28] Mm 2840. [29] Mm 1572. [30] Mp sub loco. [31] Mm 1573. [32] Mm 1574.

16 [a] 𝔊 + *τὴν ταπείνωσιν*; 𝔗 *(glj qdmj) dḥq' (d…)* ‖ **18** [a] pc Mss citt אל cf 𝔊 sed etiam Nu 4,19 et 30,21 ‖ **19** [a] pc Mss cit אל ‖ **20** [a] pc Mss ׳י cf 30,12 ‖ [b] > 𝔊𝔙? ‖ [c] 𝔊-$^{O\,Mss}$𝔖 om כל ‖ **21** [a] 𝔖𝔗 *bnjmjn* ‖ [b–b] Ms שבט מ׳, 𝔊 *τοῦ μικρ(οτέρ)ου σκήπτρου φυλῆς* (𝔊^{L} *ἐκ τῶν φυλῶν*), 𝔖(𝔏^{115}𝔙) *mn z'wr'* (sg) *dšbṭ'* (pl) ‖ [c] > 𝔊 ‖ [d] 𝔊𝔏^{115}𝔖𝔗^{Edd}𝔙 sg; 𝔏$^{93.94}$ *minima post* (𝔏^{93} *prae*) *omnibus civitatibus* ‖ [e] 𝔊^{Mss}𝔖𝔙 om כ ‖ **22** [a] 𝔊𝔏$^{93.94}$ 70 ‖ **24** [a] 𝔊-$^{L\,Mss}$ *καὶ ἤψησεν* ‖ [b] 𝔔 ליהו[…; > 𝔊$^{O\,LMss}$𝔏^{115}𝔙 ‖ [c] 𝔊 *εἰς μαρτύριον* cf 𝔏$^{115.93.94.gl}$, σ′ *ἐπιτηδές*, 𝔙 *de industria* ‖ [d] 𝔔 שים, 𝔊 *τέθειται* ‖ [e–e] 𝔊 *παρὰ τοὺς ἄλλους* (𝔊^{LMss} *τοῦ λαοῦ*) *ἀπόκνιζε*, σ′ *τόδε παρὰ τοῦ λαοῦ …*, θ′ *ὅτι ἐλέχθη τὸν λαὸν ἐκάλεσα*, 𝔏^{115} *a populo carpe*, 𝔏$^{93.94}$ *propter caeteros manduca*, 𝔙 *quando (populum vocavi)*; > 𝔖; 𝔗 + *lšjrwt'* ‖ **25** [a] 𝔊𝔏$^{115.93.94}$𝔖-^{C} sg ‖ [b] 𝔊 *καὶ (δι)έστρωσαν (τῷ)*, 𝔏^{115} *et deduxit (Saul in domo et stra[vi]t ei)*, 𝔏$^{91.93.94}$ *et straverunt (S. in d.)* ‖ **26** [a] 𝔊𝔏$^{115.93.94}$ sg ‖ [b] nonn Mss בע׳, sed cf Jos 6,15 ‖ [c] mlt Mss ut Q cf Vrs ‖ [d–d] 𝔊𝔏^{115} sg (om ׳ש).

27 הַחוֹצָה׃ 27 הֵמָּה יוֹרְדִים בִּקְצֵה הָעִיר וּשְׁמוּאֵל אָמַר אֶל־שָׁאוּל יג33 ג״ט ר״פ34 .
אֱמֹר לַנַּעַר וְיַעֲבֹר לְפָנֵינוּ וַיַּעֲבֹר[a] וְאַתָּה עֲמֹד כַּיּוֹם וְאַשְׁמִיעֲךָ אֶת־ ג35 .ל
דְּבַר־אֱלֹהִים׃ פ ג37

10 1 וַיִּקַּח שְׁמוּאֵל אֶת־פַּךְ הַשֶּׁמֶן וַיִּצֹק[a] עַל־רֹאשׁוֹ וַיִּשָּׁקֵהוּ וַיֹּאמֶר לב בגבריא כ מנה בסיפ
2 הֲלוֹא כִי־מְשָׁחֲךָ יְהוָה[b] עַל־נַחֲלָתוֹ לְנָגִיד׃ 2 בְּלֶכְתְּךָ הַיּוֹם מֵעִמָּדִי
וּמָצָאתָ שְׁנֵי אֲנָשִׁים עִם־קִבְרַת רָחֵל בִּגְבוּל בִּנְיָמִן בְּצֶלְצַח[a] וְאָמְרוּ ג .ל
אֵלֶיךָ נִמְצְאוּ הָאֲתֹנוֹת אֲשֶׁר הָלַכְתָּ לְבַקֵּשׁ וְהִנֵּה נָטַשׁ אֲבִיךָ אֶת־ ל
3 דִּבְרֵי[b] הָאֲתֹנוֹת וְדֹאֵג לָכֶם לֵאמֹר מָה אֶעֱשֶׂה לִבְנִי׃ 3 וְחָלַפְתָּ מִשָּׁם נ׳
וָהָלְאָה וּבָאתָ עַד־אֵלוֹן תָּבוֹר[a] וּמְצָאוּךָ[b] שָׁם שְׁלֹשָׁה אֲנָשִׁים עֹלִים ה חס בלישׁ בנביא2 .ב3
אֶל־הָאֱלֹהִים בֵּית־אֵל אֶחָד נֹשֵׂא שְׁלֹשָׁה גְדָיִים וְאֶחָד נֹשֵׂא שְׁלֹשֶׁת כ .לח .ל ומל .לח
כִּכְּרוֹת[c] לֶחֶם וְאֶחָד נֹשֵׂא נֵבֶל־יָיִן׃ 4 וְשָׁאֲלוּ לְךָ לְשָׁלוֹם וְנָתְנוּ לָךְ לח
שְׁתֵּי[a]־לֶחֶם וְלָקַחְתָּ מִיָּדָם׃ 5 אַחַר[a] כֵּן תָּבוֹא[b] גִּבְעַת הָאֱלֹהִים ל
אֲשֶׁר־שָׁם נְצִבֵי[c] פְלִשְׁתִּים וְיִהְיֶה כְּבֹאֲךָ שָׁם הָעִיר וּפָגַעְתָּ חֶבֶל נְבִיאִים ל וחס .לב .ב וחס6 .
יג3 .ד חס בסיפ
יֹרְדִים מֵהַבָּמָה וְלִפְנֵיהֶם נֵבֶל וְתֹף וְחָלִיל וְכִנּוֹר וְהֵמָּה מִתְנַבְּאִים׃ כ .ב7
6 וְצָלְחָה עָלֶיךָ רוּחַ יְהוָה וְהִתְנַבֵּיתָ[a] עִמָּם וְנֶהְפַּכְתָּ לְאִישׁ אַחֵר׃ ה בסיפ .ו חס א8 .ל
7 וְהָיָה כִּי תָבֹאנָה[a] הָאֹתוֹת[b] הָאֵלֶּה לָךְ עֲשֵׂה לְךָ[c] אֲשֶׁר[d] תִּמְצָא יָדֶךָ תבאנה חד מן ב3 כת כן .
ק
כִּי הָאֱלֹהִים עִמָּךְ׃ 8 וְיָרַדְתָּ לְפָנַי הַגִּלְגָּל וְהִנֵּה אָנֹכִי יוֹרֵד אֵלֶיךָ יג10 .ב .ה11
לְהַעֲלוֹת עֹלוֹת לִזְבֹּחַ[a] זִבְחֵי שְׁלָמִים שִׁבְעַת יָמִים תּוֹחֵל עַד־בּוֹאִי ל .ל .ג מל בלישׁ12
אֵלֶיךָ וְהוֹדַעְתִּי לְךָ אֵת אֲשֶׁר תַּעֲשֶׂה׃ 9 וְהָיָה[a] כְּהַפְנֹתוֹ־שִׁכְמוֹ לָלֶכֶת ב ומל12 .ל וחס
מֵעִם שְׁמוּאֵל וַיַּהֲפָךְ־לוֹ אֱלֹהִים לֵב אַחֵר וַיָּבֹאוּ כָּל־הָאֹתוֹת הָאֵלֶּה[b]
בַּיּוֹם הַהוּא׃ ס 10 וַיָּבֹאוּ[a] שָׁם[b] הַגִּבְעָתָה וְהִנֵּה חֶבֶל־נְבִאִים יג5 .ד חס בסיפ

33Mm 290. 34Mm 1497. 35Mm 1575. 36Mm 1576. 37Mm 4085. Cp 10 1Mm 1577. 2Mm 1448. 3Mm 1075. 4Mm 2761. 5Mm 2938. 6Mp contra textum, cf Mp sub loco. 7Mm 4224. 8Mm 1578. 9Mm 1579. 10Mm 1580. 11Mm 1377. 12Mp sub loco.

27 [a] > 𝔊-^{O}𝔏^{115}𝔖 ‖ **Cp 10,1** [a] sic L ‖ [b] 𝔊𝔏^{115} + mlt vb ‖ **2** [a] pc Mss בצלצל, 𝔊-^{L} *(ἐν Σηλω ἐν Βακαλαθ) ἀλλομένους μεγάλα*, 𝔊^{L} *μεσημβρίας ἀλλ. μεγ* , 𝔏^{115} *(in selom in bac[h]allat) salientem magna stadina* (𝔏$^{91.93.94}$ *salientes magnas fossas*), 𝔙 *in meridie* ‖ [b] 2 Mss cit דבר cf Vrs ‖ **3** [a] 𝔊^{L} *τῆς ἐκλεκτῆς*, 𝔏$^{115.93.94}$ *glandis electae* ‖ [b] cit צאת– cf 𝔊𝔏^{115}, 𝔖 *mškḥ 'nt* ‖ [c] 𝔊 *ἀγγεῖα* cf 𝔏^{115} et 9,7 ‖ **4** [a] 𝔔 + תנופות ut 𝔊 + *ἀπαρχάς* cf 𝔏$^{115.93.94}$, 𝔗 + *grjṣn* ‖ **5** [a] pc Mss ואז cf 𝔊𝔏^{115}𝔖 ‖ [b] pc Mss + אל ‖ [c] 𝔊𝔏^{115}𝔖𝔙 sg cf 13,3 ‖ **6** [a] pc Mss citt באת– ‖ **7** [a] mlt Mss ut Q ‖ [b] pc Mss cit pr כל cf 𝔙 et 9 ‖ [c] 𝔊 *πάντα* cf 𝔏^{115} ‖ [d] pc Mss כאשר cf 𝔗^{Ms} ‖ **8** [a] pc Mss ול cf 𝔊𝔗^{Mss}𝔙 ‖ **9** [a] 2 Mss citt ויהי ‖ [b] > Ms 𝔊-^{LMss} ‖ **10** [a] 2 Mss 𝔊𝔖 sg ‖ [b] Ms משם cf 𝔊, Ms אל cf 𝔖𝔗-$^{ed\ prince}$𝔙.

11 לִקְרָאתוֹ וַתִּצְלַח עָלָיו רוּחַ אֱלֹהִים[c] וַיִּתְנַבֵּא בְּתוֹכָם׃ 11 וַיְהִי כָּל־
יוֹדְעוֹ מֵאֶתְמוֹל שִׁלְשֹׁם וַיִּרְאוּ וְהִנֵּה עִם־נְבִאִים נִבָּא[a] וַיֹּאמֶר[b] הָעָם
12 אִישׁ אֶל־רֵעֵהוּ מַה־זֶּה הָיָה לִבֶן־קִישׁ הֲגַם שָׁאוּל בַּנְּבִיאִים׃ 12 וַיַּעַן
אִישׁ מִשָּׁם[a] וַיֹּאמֶר וּמִי אֲבִיהֶם[b] עַל־כֵּן הָיְתָה לְמָשָׁל הֲגַם שָׁאוּל
13 בַּנְּבִאִים׃ 13 וַיְכַל[a] מֵהִתְנַבּוֹת[b] וַיָּבֹא הַבָּמָה[c]׃ 14 וַיֹּאמֶר דּוֹד שָׁאוּל
14 אֶלִיו וְאֶל־נַעֲרוֹ אָן הֲלַכְתֶּם וַיֹּאמֶר[a] לְבַקֵּשׁ אֶת־הָאֲתֹנֹת וַנַּרְא
כִּי־אַיִן וַנָּבוֹא אֶל־שְׁמוּאֵל׃ 15 וַיֹּאמֶר דּוֹד שָׁאוּל[a] הַגִּידָה־נָּא לִי
15 מָה־אָמַר לָכֶם[b] שְׁמוּאֵל׃ 16 וַיֹּאמֶר שָׁאוּל אֶל־דּוֹדוֹ הַגֵּד הִגִּיד לָנוּ
16 כִּי נִמְצְאוּ הָאֲתֹנוֹת וְאֶת־דְּבַר הַמְּלוּכָה לֹא־הִגִּיד לוֹ[a] אֲשֶׁר אָמַר
שְׁמוּאֵל[a]׃ פ
17 17 וַיַּצְעֵק שְׁמוּאֵל אֶת־הָעָם אֶל־יְהוָה הַמִּצְפָּה׃ 18 וַיֹּאמֶר אֶל־
18 בְּנֵי יִשְׂרָאֵל פ כֹּה־אָמַר יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל אָנֹכִי הֶעֱלֵיתִי
[a]אֶת־יִשְׂרָאֵל[a] מִמִּצְרָיִם וָאַצֵּיל אֶתְכֶם מִיַּד מִצְרַיִם[b] וּמִיַּד כָּל־
19 הַמַּמְלָכוֹת[c] הַלֹּחֲצִים אֶתְכֶם׃ 19 וְאַתֶּם הַיּוֹם מְאַסְתֶּם אֶת־אֱלֹהֵיכֶם
אֲשֶׁר־הוּא מוֹשִׁיעַ לָכֶם מִכָּל־רָעוֹתֵיכֶם וְצָרֹתֵיכֶם וַתֹּאמְרוּ לוֹ[a] כִּי־
מֶלֶךְ תָּשִׂים עָלֵינוּ וְעַתָּה הִתְיַצְּבוּ לִפְנֵי יְהוָה לִשִׁבְטֵיכֶם וְלַאלְפֵיכֶם׃
20 20 וַיַּקְרֵב שְׁמוּאֵל אֶת כָּל־שִׁבְטֵי[a] יִשְׂרָאֵל וַיִּלָּכֵד שֵׁבֶט בִּנְיָמִן׃
21 21 וַיַּקְרֵב אֶת־שֵׁבֶט בִּנְיָמִן לְמִשְׁפְּחֹתָו[a] וַתִּלָּכֵד מִשְׁפַּחַת הַמַּטְרִי[b]
וַיִּלָּכֵד שָׁאוּל בֶּן־קִישׁ וַיְבַקְשֻׁהוּ וְלֹא נִמְצָא׃ 22 וַיִּשְׁאֲלוּ־עוֹד בַּיהוָה
22 הֲבָא עוֹד[a] הֲלֹם אִישׁ ס[b] וַיֹּאמֶר יְהוָה הִנֵּה־הוּא נֶחְבָּא אֶל־
23 הַכֵּלִים׃ 23 וַיָּרֻצוּ וַיִּקָּחֻהוּ מִשָּׁם וַיִּתְיַצֵּב בְּתוֹךְ הָעָם וַיִּגְבַּהּ מִכָּל־

ל. ל. ד חס וכל אוריית דכות ב מ ב. ד חס בסיפ
ל. ה[14] וחד מן ב[15] מל בסיפ ובלישׁ
ה[14]. ו חס א[16]
ב[17]. ל[18]
ה מל[19]
ב[20]
ל. ב
כד
ג ב חס וחד מל[21]
ל
ל
ב וחס
יא
ב וחס[23]
למשפחתיו חד מן ד[22] ק בלישׁ

[13]Mp contra textum, cf Mp sub loco. [14]Mm 3012. [15]Mm 1636. [16]Mm 1578. [17]Hi 8,2. [18]Mm 276 et Mm 3682. [19]Mm 1460. [20]Mm 1581. [21]Mm 1427. [22]Mm 4028. [23]Mm 277.

10 [c] nonn Mss יהוה cf $\mathfrak{G}^{Mss}\mathfrak{S}\mathfrak{C}\mathfrak{V}^{Mss}$ || **11** [a] mlt Mss interv || [b] 2 Mss $\mathfrak{G}^{LMss}\mathfrak{S}^{AB}\mathfrak{T}^{Mss}\mathfrak{V}$ pl || **12** [a] $\mathfrak{G}(\mathfrak{G}^{L}$ pr *ἐξ*) *αὐτῶν* || [b] $\mathfrak{G}\mathfrak{L}^{93.94}\mathfrak{g}1\mathfrak{S}$ suff 3 sg || **13** [a] $\mathfrak{S}^{BC}$ pl || [b] pc Mss –בא(ו)ת || [c] $\mathfrak{G}$ *εἰς τὸν βουνόν* cf $\mathfrak{L}^{93.94}$, $\mathfrak{S}$ *(š'wl) mn bjm* || **14** [a] Ms $\mathfrak{G}^{Mss}\mathfrak{S}\mathfrak{C}^{Mss}\mathfrak{V}$ pl || **15** [a] $\mathfrak{G}(\mathfrak{S}\mathfrak{T}^{ed\ princ})$ *πρὸς Σαουλ*, $\mathfrak{V}$ *ei* || [b] $\mathfrak{G}\mathfrak{V}$ sg || **16** [a–a] > $\mathfrak{G}$-$^{OL}\mathfrak{L}^{115}$ || **18** [a–a] pc Mss אתכם, 2 Mss את בני יש׳ cf $\mathfrak{G}$-$^{Mss}\mathfrak{L}^{115}$ || [b] $\mathfrak{G}$ pr *Φαραὼ βασιλέως* cf $\mathfrak{L}^{115}$, $\mathfrak{S}$ *(d)plštj'* || [c] $\mathfrak{L}^{115}\mathfrak{V}$ *regum* || **19** [a] pc Mss + לא cf $\mathfrak{T}$, mlt Mss לא cf $\mathfrak{G}\mathfrak{L}^{115}\mathfrak{S}\mathfrak{V}$, pc Mss לא לי, 2 Mss לי || **20** [a] 2 Mss זקני || **21** [a] mlt Mss ut Q cf $\mathfrak{T}^{Mss}\mathfrak{V}$; $\mathfrak{G}\mathfrak{L}^{115}\mathfrak{S}$ pl sine suff || [b] $\mathfrak{G}\mathfrak{L}^{115}$ + mlt vb cf Jos 7,17sq || **22** [a] > cit $\mathfrak{G}^{Mss}\mathfrak{L}^{115.93.94}\mathfrak{S}\mathfrak{V}$ || [b] mlt Mss om interv.

ס הָעָם מִשְׁכְּמוֹ וָמָעְלָה׃ 24 וַיֹּאמֶר שְׁמוּאֵל אֶל־כָּל־הָעָם הַרְאִיתֶם ג24
אֲשֶׁר בָּחַר־בּוֹ יְהוָה כִּי אֵין כָּמֹהוּ בְּכָל־הָעָם וַיָּרִיעוּ[a] כָּל־הָעָם ג חס
וַיֹּאמְרוּ יְחִי הַמֶּלֶךְ׃ פ 25 וַיְדַבֵּר שְׁמוּאֵל אֶל־הָעָם אֵת מִשְׁפַּט ל
הַמְּלוּכָה[a] וַיִּכְתֹּב בַּסֵּפֶר וַיַּנַּח לִפְנֵי יְהוָה וַיְשַׁלַּח שְׁמוּאֵל אֶת־כָּל־ כ25 ול חס בלישׁ . ק26 . כצ27
26 הָעָם אִישׁ[b] לְבֵיתוֹ[c]׃ 26 וְגַם־שָׁאוּל הָלַךְ לְבֵיתוֹ גִּבְעָתָה וַיֵּלְכוּ עִמּוֹ ו ר״פ בסיפ . ב
27 חֵיל[a] אֲשֶׁר־נָגַע אֱלֹהִים[b] בְּלִבָּם׃ 27 וּבְנֵי בְלִיָּעַל[a] אָמְרוּ מַה־יֹּשִׁיעֵנוּ ט
זֶה וַיִּבְזֻהוּ וְלֹא־הֵבִיאוּ לוֹ מִנְחָה וַיְהִי כְּמַחֲרִישׁ׃ פ ל וחס . ל ומל

11 1 וַיַּעַל נָחָשׁ[a] הָעַמֹּנִי וַיִּחַן עַל־יָבֵשׁ גִּלְעָד וַיֹּאמְרוּ כָּל־אַנְשֵׁי ה׳ מל ב מנה בנביא . ל
2 יָבֵישׁ אֶל־נָחָשׁ כְּרָת־לָנוּ בְרִית וְנַעַבְדֶךָּ׃ 2 וַיֹּאמֶר אֲלֵיהֶם נָחָשׁ ח׳ מל ב מנה בנביא .
הָעַמֹּנִי בְּזֹאת אֶכְרֹת לָכֶם[a] בְּנָקְרִ֣ר לָכֶם כָּל־עַיִן יָמִין וְשַׂמְתִּיהָ[b] ל ומל
3 חֶרְפָּה עַל־כָּל־יִשְׂרָאֵל׃ 3 וַיֹּאמְרוּ אֵלָיו זְקֵנֵי יָבֵישׁ חֲרֹף לָנוּ שִׁבְעַת כ ג מנה בסיפ . ו
יָמִים וְנִשְׁלְחָה מַלְאָכִים בְּכָל גְּבוּל יִשְׂרָאֵל וְאִם־אֵין מוֹשִׁיעַ אֹתָנוּ
4 וְיָצָאנוּ אֵלֶיךָ׃ 4 וַיָּבֹאוּ הַמַּלְאָכִים גִּבְעַת שָׁאוּל וַיְדַבְּרוּ הַדְּבָרִים ל
5 בְּאָזְנֵי הָעָם וַיִּשְׂאוּ כָּל־הָעָם אֶת־קוֹלָם וַיִּבְכּוּ׃ 5 וְהִנֵּה שָׁאוּל בָּא ל״ז . מג
[a]אַחֲרֵי הַבָּקָר מִן־הַשָּׂדֶה וַיֹּאמֶר שָׁאוּל מַה־לָּעָם כִּי יִבְכּוּ וַיְסַפְּרוּ־ ל
6 לוֹ אֶת־דִּבְרֵי אַנְשֵׁי יָבֵישׁ׃ 6 וַתִּצְלַח רוּחַ־אֱלֹהִים[a] עַל־שָׁאוּל בְּשָׁמְעוֹ[b] ח׳ . כשמעו ק
7 אֶת־הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה וַיִּחַר אַפּוֹ מְאֹד׃ 7 וַיִּקַּח צֶמֶד בָּקָר וַיְנַתְּחֵהוּ ל בסיפ
וַיְשַׁלַּח בְּכָל־גְּבוּל יִשְׂרָאֵל בְּיַד הַמַּלְאָכִים לֵאמֹר אֲשֶׁר אֵינֶנּוּ יֹצֵא כצ3 . ל
אַחֲרֵי שָׁאוּל וְאַחֲרֵי[a] שְׁמוּאֵל כֹּה יֵעָשֶׂה לִבְקָרוֹ וַיִּפֹּל פַּחַד־יְהוָה עַל־ ל14 ה וכל עזרא דכות5
8 הָעָם וַיֵּצְאוּ[c] כְּאִישׁ אֶחָד׃ 8 וַיִּפְקְדֵם בְּבֶזֶק וַיִּהְיוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל שְׁלֹשׁ[a] כ״ פ
9 מֵאוֹת אֶלֶף וְאִישׁ יְהוּדָה שְׁלֹשִׁים[b] אָלֶף׃ 9 וַיֹּאמְרוּ[a] לַמַּלְאָכִים ו׳ . ו בטע ר״פ
הַבָּאִים כֹּה תֹאמְרוּן לְאִישׁ[b] יָבֵישׁ גִּלְעָד מָחָר תִּהְיֶה־לָּכֶם תְּשׁוּעָה ט״ פ

24Mm 2077. 25Mm 1581. 26Mm 2011. 27Mm 59. Cp 11 1Mm 4063. 2Mm 4067. 3Mm 59. 4Mm 210. 5Mm 1968. 6Mm 1514. 7Mm 2221. 8Mm 76. 9Mm 235.

24 [a] Ms וידעו cf 𝔊𝔈115.93.94 || **25** [a] 𝔊-*LMss* *τοῦ βασιλέως* cf 𝔖𝔗Buxt et 8,9.11 || [b] 𝔊 pr *καὶ (ἀπ)ἤλθε/ον (ἕκαστος)* cf 𝔈115𝔖 || [c] 𝔔 למקן, 𝔊 *εἰς τὸν τόπον* || **26** [a] 𝔔 pr בני, 𝔊 pr *(οἱ) υἱοί* cf 𝔈115.93.94 || [b] 𝔔 יהוה || [c] 𝔔 בלבבם || **27** [a] 𝔔 pr ה || [b] 𝔔corr כמו חדש, 𝔊 *ὡς μετὰ μῆνα (ἡμερῶν)* cf 𝔈115 || **Cp 11,1** [a–a] 𝔔 בנו עמון ויבאו אל || **2** [a] pc Mss cit + ברית cf 𝔊𝔈115𝔖𝔗Mss𝔙 || [b] 𝔊-*L*𝔈115 om suff; 𝔙 *ponamque vos* || **5** [a–a] 𝔊 *μετὰ τὸ πρωΐ*, 𝔈115 *mane*, 𝔈91.93.94 + *post boves* || **6** [a] 2 Mss יהוה cf 𝔊𝔈115𝔙Mss || [b] nonn Mss ut Q || **7** [a] mlt Mss ואחרי || [b] 2 Mss אל || [c] 𝔊 *καὶ ἐβόησαν* cf 𝔈115.93.94 et 12,8 || **8** [a] 𝔊𝔈93.94 6 || [b] 𝔔𝔊𝔈93.94 70 || **9** [a] 𝔊𝔈115𝔖B sg || [b] pc Mss לאנשי cf 𝔊𝔈115𝔖𝔗rg𝔙.

כתם חד מן ד[10] חס ק בלישׁ ב מל בסיפ[11] . ג

10 בְּחֹם[c] הַשֶּׁמֶשׁ וַיָּבֹאוּ הַמַּלְאָכִים וַיַּגִּידוּ לָאַנְשֵׁי יָבֵישׁ וַיִּשְׂמָחוּ׃ 10 וַיֹּאמְרוּ
ב . יח אַנְשֵׁי יָבֵישׁ מָחָר נֵצֵא אֲלֵיכֶם וַעֲשִׂיתֶם לָנוּ כְּכָל־[a]הַטּוֹב בְּעֵינֵיכֶם׃
פד . כ 11 וַיְהִי מִמָּחֳרָת וַיָּשֶׂם שָׁאוּל אֶת־הָעָם שְׁלֹשָׁה רָאשִׁים וַיָּבֹאוּ[a] 11 ס
ג . ל . ל בְתוֹךְ־[d]הַמַּחֲנֶה בְּאַשְׁמֹרֶת הַבֹּקֶר וַיַּכּוּ[b] אֶת־[c]עַמּוֹן עַד־חֹם הַיּוֹם וַיְהִי
ב חס . ב[12] . ל הַנִּשְׁאָרִים וַיָּפֻצוּ וְלֹא נִשְׁאַרוּ־[c]בָם שְׁנַיִם יָחַד׃ 12 וַיֹּאמֶר הָעָם אֶל־ 12
ל שְׁמוּאֵל מִי הָאֹמֵר שָׁאוּל יִמְלֹךְ[a] עָלֵינוּ הֲנוּ[b] הָאֲנָשִׁים וְנְמִיתֵם׃
יג[13] 13 וַיֹּאמֶר שָׁאוּל[a] לֹא־יוּמַת אִישׁ בַּיּוֹם הַזֶּה כִּי הַיּוֹם עָשָׂה יְהוָה תְּשׁוּעָה
בְּיִשְׂרָאֵל׃ ס 14 וַיֹּאמֶר שְׁמוּאֵל אֶל־הָעָם לְכוּ וְנֵלְכָה הַגִּלְגָּל 14
ל . כ[14] . ג[15] . ה חס[16] וְנְחַדֵּשׁ שָׁם הַמְּלוּכָה׃ 15 וַיֵּלְכוּ[a] כָּל־הָעָם הַגִּלְגָּל וַיַּמְלִכוּ[a] שָׁם אֶת־ 15
ב שָׁאוּל לִפְנֵי יְהוָה בַּגִּלְגָּל וַיִּזְבְּחוּ[b]־שָׁם זְבָחִים שְׁלָמִים לִפְנֵי יְהוָה
וַיִּשְׂמַח[c] שָׁם שָׁאוּל[c] וְכָל־אַנְשֵׁי יִשְׂרָאֵל עַד־מְאֹד׃ פ
ב וחס **12** 1 וַיֹּאמֶר שְׁמוּאֵל אֶל־כָּל־יִשְׂרָאֵל הִנֵּה שָׁמַעְתִּי בְקֹלְכֶם לְכֹל **12**
2 אֲשֶׁר־אֲמַרְתֶּם לִי וָאַמְלִיךְ עֲלֵיכֶם מֶלֶךְ׃ 2 וְעַתָּה הִנֵּה הַמֶּלֶךְ מִתְהַלֵּךְ |
ל לִפְנֵיכֶם וַאֲנִי זָקַנְתִּי וְשַׂבְתִּי וּבָנַי הִנָּם אִתְּכֶם וַאֲנִי הִתְהַלַּכְתִּי
ג חס . ח 3 לִפְנֵיכֶם מִנְּעֻרַי עַד־[a]הַיּוֹם הַזֶּה׃ 3 הִנֵּנִי עֲנוּ בִי[b] נֶגֶד יְהוָה וְנֶגֶד מְשִׁיחוֹ
ח בטע[2] . ג[3] אֶת־שׁוֹרֹ[c] | מִי לָקַחְתִּי וַחֲמוֹר מִי לָקַחְתִּי וְאֶת־[a]מִי עָשַׁקְתִּי אֶת־[b]מִי
ל[4] רָצַצְתִּי וּמִיַּד־מִי לָקַחְתִּי כֹּפֶר [c]וְאַעְלִים עֵינַי בּוֹ[c] וְאָשִׁיב לָכֶם׃
לד פסוק לא ולא ולא[5] . ל 4 וַיֹּאמְרוּ[a] לֹא עָשַׁקְתָּנוּ וְלֹא רַצּוֹתָנוּ וְלֹא־לָקַחְתָּ מִיַּד־אִישׁ מְאוּמָה׃ 4
יב סביר . ל 5 וַיֹּאמֶר אֲלֵיהֶם עֵד[a] יְהוָה בָּכֶם וְעֵד מְשִׁיחוֹ הַיּוֹם הַזֶּה כִּי לֹא מְצָאתֶם 5
ל בְּיָדִי מְאוּמָה וַיֹּאמְרוּ[a] עֵד׃ פ 6 וַיֹּאמֶר שְׁמוּאֵל אֶל־הָעָם יְהוָה[a] 6
ל אֲשֶׁר עָשָׂה אֶת־מֹשֶׁה וְאֶת־אַהֲרֹן וַאֲשֶׁר[c] הֶעֱלָה אֶת־אֲבֹתֵיכֶם[b] מֵאֶרֶץ

[10]Mm 2271. [11]Mm 195. [12]Mm 1582. [13]Mm 53. [14]Mm 1581. [15]Mm 1583. [16]Mm 1584. **Cp 12** [1]Mm 1585. [2]Mm 4137. [3]Mm 2306. [4]Mp sub loco. [5]Mm 771.

9 [c] mlt Mss ut Q ‖ **10** [a] $\mathfrak{G}^{L}\mathfrak{L}^{115.94}\mathfrak{S}$-$^{C}\mathfrak{T}^{Mss}\mathfrak{V}$ om כ; > $\mathfrak{G}$-$^{L}\mathfrak{S}^{C}$ ‖ **11** [a] Ms $\mathfrak{G}^{Mss}\mathfrak{S}\mathfrak{V}$ sg ‖ [b] $\mathfrak{G}^{Mss}\mathfrak{L}^{115}\mathfrak{S}$-$^{C}\mathfrak{V}$ sg ‖ [c] pc Mss pr בני cf $\mathfrak{G}\mathfrak{L}^{115}\mathfrak{S}\mathfrak{T}^{Mss}$ ‖ [d] Ms pl cf $\mathfrak{G}^{Mss}$ ‖ [e] $\mathfrak{S}$ *'štkḥw* ‖ **12** [a] 2 Mss pr לא cf Vrs ‖ [b] 2 Mss תנה cf $\mathfrak{G}\mathfrak{L}^{115}\mathfrak{S}$ ‖ **13** [a] $\mathfrak{G}^{Mss}$ *Σαμουηλ* ‖ **15** [a] $\mathfrak{G}$ *καὶ ἔχρισεν Σαμουηλ*, $\mathfrak{S}^{A}$ *w'mlk* ‖ [b] $\mathfrak{G}^{Mss}$ sg ‖ [c–c] $\mathfrak{G}$ ($\mathfrak{G}^{Mss}$ *ἐκεῖ*) *Σαμουηλ* ‖ **Cp 12,2** [a] nonn Mss ועד cf $\mathfrak{G}$-$^{Mss}\mathfrak{S}$ ‖ **3** [a] nonn Mss את ‖ [b] permlt Mss ואת cf $\mathfrak{G}\mathfrak{L}^{94}\mathfrak{S}\mathfrak{T}^{Mss}$ ‖ [c–c] $\mathfrak{G}$ *(ἢ)* ($\mathfrak{G}^{Mss}$ + *παρόψομαι ὀφθαλμοὺς ἐν αὐτῷ ἢ*) *καὶ ὑπόδημα* ($\mathfrak{G}^{L^{p}}$ + *καὶ ἀπέκρυψα τοὺς ὀφθαλμούς μου ἐν αὐτῷ* cf $\mathfrak{L}^{93.94}$); *ἀποκρίθητε* ($\mathfrak{G}^{L}$ *εἴπατε*) *κατ' ἐμοῦ* cf Si 46,19 (כופר) ותי]ם ממני לקח[ונעל(י)ם, $\mathfrak{S}$ *w'ṣdt 'jnj bh 'mrw lj* ‖ **5** [a] mlt Mss Seb pl cf $\mathfrak{G}$-^{L} ($\mathfrak{G}^{L}$ *καὶ εἶπεν ὁ λαός*) $\mathfrak{S}\mathfrak{T}^{Mss}\mathfrak{V}$ ‖ **6** [a] $\mathfrak{G}$-^{Op} pr *μάρτυς* cf 5 ‖ [b] $\mathfrak{G}$-$^{L^{p}Mss}\mathfrak{S}\mathfrak{V}$ suff 1 pl ‖ [c] 2 Mss om ארץ cf $\mathfrak{G}$.

7 מִצְרָיִם׃ 7 וְעַתָּה הִתְיַצָּבוּ וְאִשָּׁפְטָה אִתְּכֶם לִפְנֵי יְהוָה אֵת כָּל־
ד . ב . ז[8] מל וכל יהרשע שפטים מלכים ירמיה יחזק וכתיב דכות ב מ ה
8 צִדְקֹת יְהוָה אֲשֶׁר־עָשָׂה אִתְּכֶם וְאֶת־אֲבוֹתֵיכֶם׃ 8 כַּאֲשֶׁר־בָּא יַעֲקֹב
ז[9] מל וכל יהרשע שפטים מלכים ירמיה יחזק וכתיב דכות ב מ ה
מִצְרַיִם[a] וַיִּזְעֲקוּ אֲבוֹתֵיכֶם[b] אֶל־יְהוָה וַיִּשְׁלַח יְהוָה אֶת־מֹשֶׁה וְאֶת־
יג[7] . ב חד חס וחד מל[8]
אַהֲרֹן וַיּוֹצִיאוּ[c] אֶת־אֲבֹתֵיכֶם מִמִּצְרַיִם וַיֹּשְׁבֻם[d] בַּמָּקוֹם הַזֶּה׃
ל בסיפ
9 וַיִּשְׁכְּחוּ אֶת־יְהוָה אֱלֹהֵיהֶם וַיִּמְכֹּר אֹתָם בְּיַד סִיסְרָא שַׂר־צְבָא
10 חָצוֹר וּבְיַד־פְּלִשְׁתִּים וּבְיַד מֶלֶךְ מוֹאָב וַיִּלָּחֲמוּ[a] בָּם׃ 10 וַיִּזְעֲקוּ אֶל־
ויאמרו ק
יְהוָה וַיֹּאמְרוּ[a] חָטָאנוּ כִּי עָזַבְנוּ אֶת־יְהוָה וַנַּעֲבֹד אֶת־הַבְּעָלִים וְאֶת־
11 הָעַשְׁתָּרוֹת[b] וְעַתָּה הַצִּילֵנוּ מִיַּד אֹיְבֵינוּ וְנַעַבְדֶךָּ׃ 11 וַיִּשְׁלַח יְהוָה
ד[9] . ב
[a]אֶת־יְרֻבַּעַל וְאֶת־בְּדָן וְאֶת־יִפְתָּח וְאֶת־שְׁמוּאֵל[a] וַיַּצֵּל אֶתְכֶם מִיַּד
12 אֹיְבֵיכֶם מִסָּבִיב וַתֵּשְׁבוּ בֶּטַח׃ 12 וַתִּרְאוּ כִּי־נָחָשׁ מֶלֶךְ בְּנֵי־עַמּוֹן בָּא
ל . ל בסיפ
עֲלֵיכֶם וַתֹּאמְרוּ לִי[a] לֹא כִּי־מֶלֶךְ יִמְלֹךְ עָלֵינוּ וַיהוָה אֱלֹהֵיכֶם
ב[10] . ב
13 מַלְכְּכֶם׃ 13 וְעַתָּה הִנֵּה הַמֶּלֶךְ אֲשֶׁר בְּחַרְתֶּם [a]אֲשֶׁר[b] שְׁאַלְתֶּם[a] וְהִנֵּה[c]
ו ר״פ בסיפ וכל יהרשע שפטים ושמואל ואם ר״פ[11]
14 נָתַן יְהוָה עֲלֵיכֶם[d] מֶלֶךְ׃ 14 אִם־תִּירְאוּ אֶת־יְהוָה וַעֲבַדְתֶּם אֹתוֹ
ב חס
וּשְׁמַעְתֶּם בְּקֹלוֹ וְלֹא תַמְרוּ אֶת־פִּי יְהוָה וְהְיִתֶם גַּם־אַתֶּם וְגַם־הַמֶּלֶךְ
ב
15 אֲשֶׁר מָלַךְ עֲלֵיכֶם אַחַר[a] יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם׃ 15 וְאִם־לֹא תִשְׁמְעוּ בְּקוֹל
ב .
יְהוָה וּמְרִיתֶם אֶת־פִּי יְהוָה וְהָיְתָה יַד־יְהוָה בָּכֶם וּבַאֲבֹתֵיכֶם[a]׃
ג
16 גַּם־עַתָּה הִתְיַצְּבוּ וּרְאוּ אֶת־הַדָּבָר הַגָּדוֹל הַזֶּה אֲשֶׁר יְהוָה עֹשֶׂה
יא[12] . יג[13] . ו כת כן
17 לְעֵינֵיכֶם׃ 17 הֲלוֹא קְצִיר־חִטִּים הַיּוֹם אֶקְרָא אֶל־יְהוָה וְיִתֵּן קֹלוֹת
יד בסיפ
וּמָטָר וּדְעוּ וּרְאוּ כִּי־רָעַתְכֶם רַבָּה אֲשֶׁר עֲשִׂיתֶם בְּעֵינֵי יְהוָה לִשְׁאֹל
ד חס[14]
18 לָכֶם מֶלֶךְ׃ ס 18 וַיִּקְרָא שְׁמוּאֵל אֶל־יְהוָה וַיִּתֵּן יְהוָה קֹלוֹת
יב[15] ג מנה מל בלישׁ . ב
וּמָטָר בַּיּוֹם הַהוּא וַיִּירָא כָּל־הָעָם מְאֹד אֶת־יְהוָה וְאֶת־שְׁמוּאֵל׃
ד . ל
19 וַיֹּאמְרוּ כָל־הָעָם אֶל־שְׁמוּאֵל הִתְפַּלֵּל בְּעַד־עֲבָדֶיךָ אֶל־יְהוָה

[6]Mm 1586. [7]Mm 2610. [8]Mm 1587. [9]Mm 4042. [10]Mm 1588. [11]Mm 1380. [12]Mp sub loco. [13]Mm 157. [14]Mm 1589. [15]Mm 1590.

8 [a] 2 Mss cit Seb ימה– ‖ [b] $\mathfrak{G}^{Mss}$ suff 1 pl ‖ [c] $\mathfrak{G}^{MssSAB}\mathfrak{Y}$ 3 m sg ‖ [d] mlt Mss וישבם cf Vrs ($\mathfrak{T}^{Edd}$) ‖ **9** [a] $\mathfrak{G}$-$^{OLMss}\mathfrak{S}^{A}$ sg ‖ **10** [a] permlt Mss ut Q cf Vrs ‖ [b] $\mathfrak{G}$ *καὶ τοῖς ἄλσεσιν* cf $\mathfrak{L}^{93.94}$ et 7,3[a] ‖ **11** [a–a] $\mathfrak{G}$ Jerubaal (–boam), Barak, Jeftha ($\mathfrak{G}^{Ms}$ + Simson), Samuel; $\mathfrak{S}$ Debora, Barak, Gideon, Jeftha, Simson; $\mathfrak{T}$ Gideon, Simson ($\mathfrak{T}^{f}$ Bedan), Jeftha, Samuel ‖ **12** [a] > $\mathfrak{G}$-$^{L}\mathfrak{S}$ ‖ **13** [a–a] > $\mathfrak{G}^{Mss}$ ‖ [b] mlt Mss ואי cf $\mathfrak{G}$-$^{OMss}\mathfrak{S}\mathfrak{T}^{Mss}\mathfrak{Y}$ ‖ [c] nonn Mss ה׳ cf $\mathfrak{G}^{Mss}\mathfrak{S}$ ‖ [d] Ms לכם cf $\mathfrak{S}\mathfrak{Y}$, sed etiam Gn 41,41 ‖ **14** [a] mlt Mss אחרי cf 2 S 2,10 ‖ **15** [a] $\mathfrak{G}$ *καὶ ἐπὶ τὸν βασιλέα ὑμῶν* cf $\mathfrak{L}^{93.94}$ et 14; $\mathfrak{G}^{L}$ + *ἐξολοθρεῦσαι ὑμάς*.

16 אֱלֹהֶיךָ וְאַל־נָמוּת כִּי־יָסַפְנוּ עַל־כָּל־חַטֹּאתֵינוּ רָעָה לִשְׁאֹל לָנוּ
20 מֶלֶךְ׃ ס 20 וַיֹּאמֶר שְׁמוּאֵל אֶל־הָעָם אַל־תִּירָאוּ אַתֶּם עֲשִׂיתֶם
אֶת כָּל־הָרָעָה הַזֹּאת אַךְ אַל־תָּסוּרוּ מֵאַחֲרֵי יְהוָה וַעֲבַדְתֶּם אֶת־
21 יְהוָה בְּכָל־לְבַבְכֶם׃ 21 וְלֹא תָסוּרוּ כִּי | אַחֲרֵי הַתֹּהוּ אֲשֶׁר לֹא־ ד ר״ם ולא לא ולא ל וחס׳
יוֹעִילוּ וְלֹא יַצִּילוּ כִּי־תֹהוּ הֵמָּה׃ 22 כִּי לֹא־יִטֹּשׁ יְהוָה אֶת־עַמּוֹ סׄ
23 בַּעֲבוּר שְׁמוֹ הַגָּדוֹל כִּי הוֹאִיל יְהוָה לַעֲשׂוֹת אֶתְכֶם לוֹ לְעָם׃ 23 גַּם ג ומל׳
אָנֹכִי חָלִילָה לִי מֵחֲטֹא לַיהוָה מֵחְדֹּל לְהִתְפַּלֵּל בַּעַדְכֶם וְהוֹרֵיתִי ג׳ תר כת טא ותר כת טו ותר כת טרא. ל. ב. ל
24 אֶתְכֶם בְּדֶרֶךְ הַטּוֹבָה וְהַיְשָׁרָה׃ 24 אַךְ | יְרָאוּ אֶת־יְהוָה וַעֲבַדְתֶּם ל׳ג. ג יתיר א׳
25 אֹתוֹ בֶּאֱמֶת בְּכָל־לְבַבְכֶם כִּי רְאוּ אֵת אֲשֶׁר־הִגְדִּיל עִמָּכֶם׃ 25 וְאִם־ ג חס בלישׁ
26 הָרֵעַ תָּרֵעוּ גַּם־אַתֶּם גַּם־מַלְכְּכֶם תִּסָּפּוּ׃ פ ה. ל. ב׳

13 1 בֶּן־שָׁנָה שָׁאוּל בְּמָלְכוֹ וּשְׁתֵּי שָׁנִים מָלַךְ עַל־יִשְׂרָאֵל׃ **13**
2 וַיִּבְחַר־לוֹ שָׁאוּל שְׁלֹשֶׁת אֲלָפִים מִיִּשְׂרָאֵל וַיִּהְיוּ עִם־שָׁאוּל אַלְפַּיִם
בְּמִכְמָשׂ וּבְהַר בֵּית־אֵל וְאֶלֶף הָיוּ עִם־יוֹנָתָן בְּגִבְעַת בִּנְיָמִן וְיֶתֶר ל. יז מל׳
הָעָם שִׁלַּח אִישׁ לְאָהָלָיו׃ 3 וַיַּךְ יוֹנָתָן אֶת נְצִיב פְּלִשְׁתִּים אֲשֶׁר
בַּגָּבַע וַיִּשְׁמְעוּ פְּלִשְׁתִּים וְשָׁאוּל תָּקַע בַּשּׁוֹפָר בְּכָל־הָאָרֶץ לֵאמֹר
יִשְׁמְעוּ הָעִבְרִים׃ 4 וְכָל־יִשְׂרָאֵל שָׁמְעוּ לֵאמֹר הִכָּה שָׁאוּל אֶת־ 4
נְצִיב פְּלִשְׁתִּים וְגַם־נִבְאַשׁ יִשְׂרָאֵל בַּפְּלִשְׁתִּים וַיִּצָּעֲקוּ הָעָם אַחֲרֵי ל. ג
5 שָׁאוּל הַגִּלְגָּל׃ 5 וּפְלִשְׁתִּים נֶאֶסְפוּ | לְהִלָּחֵם עִם־יִשְׂרָאֵל שְׁלֹשִׁים ה׳
אֶלֶף רֶכֶב וְשִׁשָּׁת אֲלָפִים פָּרָשִׁים וְעָם כַּחוֹל אֲשֶׁר עַל־שְׂפַת־הַיָּם ג׳
לָרֹב וַיַּעֲלוּ וַיַּחֲנוּ בְמִכְמָשׂ קִדְמַת בֵּית אָוֶן׃ 6 וְאִישׁ יִשְׂרָאֵל רָאוּ 6
כִּי צַר־לוֹ כִּי נגש [נָגַשׂ] הָעָם וַיִּתְחַבְּאוּ הָעָם בַּמְּעָרוֹת וּבַחֲוָחִים וּבַסְּלָעִים ד. ל. ל
וּבַצָּרְחִים וּבַבֹּרוֹת׃ 7 וְעִבְרִים עָבְרוּ אֶת־הַיַּרְדֵּן אֶרֶץ גָּד וְגִלְעָד ל. ל. ב

16 Mm 1393. 17 Mm 1044. 18 Mm 132. 19 Mp sub loco. 20 Mm 928. Cp 13 1 Mm 262. 2 Mm 3005. 3 Mm 1598.

19 a pc Mss cit ולא cf Gn 42,2 ‖ **21** a > 2 Mss Vrs ‖ **23** a G + *καὶ δουλεύσω* (G^{L} *-σωμεν*) *τῷ κυρίῳ* ex duplice versione? ‖ b Vrs stat abs cf Ps 25,8 ‖ **24** a G^{MssV} pr cop, sed cf 1R 2,4 ‖ **Cp 13,1** a v 1 > G$^{-OpLMss}$ ‖ b G^{LpMs} 30, S 21 ‖ c–c > S ‖ **2** a mlt Mss^{G} מש– ‖ b G *ἐν Γαβεε* (G^{OpL} *βουνῷ [ἐπὶ] Γαβαα*) cf 16 ‖ c pc Mss לו– cf GSC^{Ms} ‖ **3** a G *ἐν τῷ βουνῷ* cf 2^{b} ‖ b–b G *ἠθετήκασιν οἱ δούλοι*, E$^{93.94}$ *audiant Haebrei dereliquerunt servi* cf 1R 12,19 ‖ **4** a sic L, mlt Mss Edd אַשׁ– ‖ **5** a G^{L}S 3 ‖ b–b G *Βαιθωρων κατὰ νώτου* (G^{Mss} *νότου*) ‖ **6** a G sg, sed cf Jdc 8,1 ‖ b–b G^{-L} *μὴ προσάγειν αὐτόν* (a נגש).

8 וְשָׁאוּל֙ עוֹדֶ֣נּוּ בַגִּלְגָּ֔ל וְכָל־הָעָ֖ם [a]חָרְד֣וּ אַחֲרָי֑ו׃ [a]8 וַיּ֣וֹחֶל | שִׁבְעַ֗ת נא מ״פ וכל ר״פ דכות ב מ ג. ויוחל[4] ק
יָמִים֙ לַמּוֹעֵ֔ד אֲשֶׁ֖ר שְׁמוּאֵ֑ל [b]וְלֹא־בָ֤א שְׁמוּאֵל֙ הַגִּלְגָּ֔ל וַיָּ֥פֶץ הָעָ֖ם ג.ג.[5]
9 מֵֽעָלָ֑יו׃ 9 וַיֹּ֣אמֶר שָׁא֗וּל הַגִּ֙שׁוּ֙ אֵלַ֔י הָעֹלָ֖ה וְהַשְּׁלָמִ֑ים וַיַּ֖עַל הָעֹלָֽה׃ ג חס בלישׁ[6]
10 וַיְהִ֗י כְּכַלֹּתוֹ֙ לְהַעֲל֣וֹת הָעֹלָ֔ה וְהִנֵּ֥ה שְׁמוּאֵ֖ל בָּ֑א וַיֵּצֵ֤א שָׁאוּל֙
11 לִקְרָאת֔וֹ לְבָרְכ֖וֹ׃ 11 וַיֹּ֣אמֶר שְׁמוּאֵ֔ל מֶ֥ה עָשִׂ֖יתָ וַיֹּ֣אמֶר שָׁא֗וּל כִּֽי־ ל
רָאִ֤יתִי כִּֽי־נָפֵץ֙ הָעָ֣ם מֵעָלַ֔י וְאַתָּ֥ה לֹא־בָ֖אתָ לְמוֹעֵ֣ד הַיָּמִ֑ים וּפְלִשְׁתִּ֗ים ל.ו רפי[7]
12 נֶאֱסָפִ֛ים [a]מִכְמָ֖שׂ׃ 12 וְאֹמַ֡ר עַתָּה֩ יֵרְד֨וּ פְלִשְׁתִּ֤ים אֵלַי֙ הַגִּלְגָּ֔ל וּפְנֵ֥י ג.ה[8].יו
13 יְהוָ֖ה לֹ֣א חִלִּ֑יתִי וָאֶתְאַפַּ֖ק וָאַעֲלֶ֥ה הָעֹלָֽה׃ ס 13 וַיֹּ֤אמֶר שְׁמוּאֵל֙ ב״ם.ל.ג[10]
אֶל־שָׁא֔וּל נִסְכַּ֖לְתָּ לֹ֣א[a] שָׁמַ֔רְתָּ אֶת־מִצְוַ֥ת יְהוָ֖ה אֱלֹהֶ֑יךָ אֲשֶׁ֨ר צִוָּ֔ךְ ג[12].ל זקף קפ
כִּֽי־עַתָּ֞ה הֵכִ֤ין יְהוָה֙ אֶת־מַמְלַכְתְּךָ֔ [b]אֶל־יִשְׂרָאֵ֖ל עַד־עוֹלָֽם׃ 14 וְעַתָּ֕ה יב לא מצה בגביא[13]. ג[14].ה[15].ל וכל משחתיך למלך דכות ב מ א
מַמְלַכְתְּךָ֖ לֹא־תָקֽוּם בִּקֵּ֣שׁ יְהוָ֗ה לוֹ֙ אִ֣ישׁ כִּלְבָבֹ֔ו וַיְצַוֵּ֥הוּ יְהוָ֖ה לְנָגִ֑יד ג.ב[16]
15 עַל־עַמּ֔וֹ כִּ֥י לֹ֖א שָׁמַ֥רְתָּ אֵת־אֲשֶׁר־צִוְּךָ֥ יְהוָֽה׃ פ 15 וַיָּ֣קָם שְׁמוּאֵ֔ל ה[17]
וַיַּ֣עַל מִן־הַגִּלְגָּ֔ל [a]גִּבְעַ֖ת [b]בִּנְיָמִ֑ן וַיִּפְקֹ֣ד שָׁא֗וּל אֶת־הָעָם֙ הַנִּמְצְאִ֣ים עִמּ֔וֹ י[18]ס
16 כְּשֵׁ֥שׁ מֵא֖וֹת אִֽישׁ׃ 16 וְשָׁא֤וּל וְיוֹנָתָן֙ בְּנ֔וֹ וְהָעָ֥ם הַנִּמְצָ֖א [a]עִמָּ֑ם יֹשְׁבִ֗ים ל
17 [b]בְּגֶ֙בַע֙ בִּנְיָמִ֔ן וּפְלִשְׁתִּ֖ים חָנ֥וּ [c]בְמִכְמָֽשׂ׃ 17 וַיֵּצֵ֣א הַמַּשְׁחִ֔ית מִמַּחֲנֵ֖ה
פְּלִשְׁתִּ֑ים שְׁלֹשָׁ֣ה רָאשִׁ֔ים הָרֹ֖אשׁ יִפְנֶ֣ה אֶל־[a]דֶּ֔רֶךְ עָפְרָ֖ה אֶל־ כ.לו[9]
18 אֶ֥רֶץ שׁוּעָֽל׃ 18 וְהָרֹ֣אשׁ אֶחָ֔ד יִפְנֶ֖ה דֶּ֣רֶךְ בֵּֽית־חֹרֹ֑ון וְהָרֹ֣אשׁ אֶחָ֔ד ב.ג כת כן.ב
יִפְנֶ֖ה דֶּ֣רֶךְ הַגְּבוּל֑[a] הַנִּשְׁקָ֖ף עַל־[b]גֵּ֥י הַצְּבָעִ֖ים הַמִּדְבָּרָֽה׃[c] ס ט כת[19].יב[20]
19 וְחָרָשׁ֙ לֹ֣א יִמָּצֵ֔א בְּכֹ֖ל אֶ֣רֶץ[a] יִשְׂרָאֵ֑ל כִּֽי־אָמְר֤וּ[b] פְּלִשְׁתִּים֙ פֶּן־ יַעֲשׂ֣וּ אמרי חד מן ז[21] פסוק מן ק הי מלין ו מכה רז מכה
20 הָ֣עִבְרִ֔ים חֶ֖רֶב אֹ֥ו חֲנִֽית׃ 20 וַיֵּרְד֣וּ כָל־יִשְׂרָאֵ֗ל הַפְּלִשְׁתִּים֙[a] לְלַטֵּ֣שׁ ח[22].ב מל בלישׁ
21 אִ֣ישׁ אֶת־מַחֲרֵשְׁתֹּ֗ו וְאֶת־אִתֹּו֙ וְאֶת־קַרְדֻּמֹּ֔ו וְאֶת מַחֲרֵשְׁתֹּ֖ו[b]׃ 21 וְהָיְתָ֣ה ל.ל.ל.ג בטע[23]
הַפְּצִירָ֔ה פִּ֖ים לַמַּחֲרֵשֹׁ֣ת וְלָאִתִּ֑ים וְלִשְׁלֹ֣שׁ קֶלְשֹׁ֔ון וּלְתַקֵּ֖ן הַדָּֽרְבֶּֽן׃ ל.ל.ב וחס[24]

[4]Mm 832. [5]Mm 2785. [6]Mp sub loco. [7]Mm 613. [8]Mm 2743. [9]Mm 1591. [10]Mm 3995. [11]Mm 4194. [12]Mm 1364. [13]Mm 230. [14]Mm 1592. [15]Mm 1021. [16]Mm 1173. [17]Mm 1593. [18]Mp L ג non in loco proprio, cf Mp Est 1,5; 4,16 et Mp sub loco. [19]Mm 3989. [20]Mm 757. [21]Mm 1594. [22]Mm 1315. [23]Mm 3128. [24]Mm 809.

7 [a–a] $\mathfrak{G}^{L}$ *ἐξέστησαν ἀπὸ ὄπισθεν αὐτοῦ* cf $\mathfrak{L}^{93.94}$, sed etiam Gn 42,28 ‖ **8** [a] nonn Mss ut Q ‖ [b] pc Mss pr אמר cf $\mathfrak{G}\mathfrak{L}^{93.94}\mathfrak{C}$, pc Mss pr שם ‖ **11** [a] nonn Mss במ׳ cf $\mathfrak{G}^{Mss}\mathfrak{S}$, sed etiam 2 Ch 30,13; Mss^{G} במכמש cf 2^{a} ‖ **13** [a] nonn Mss ולא cf $\mathfrak{V}$, 2 Mss citt לא כי cf $\mathfrak{G}\mathfrak{L}^{93.94}\mathfrak{S}$ ‖ [b] nonn Mss citt על cf Vrs ‖ **15** [a] $\mathfrak{G}\mathfrak{L}^{93.94}$ + mlt vb ‖ [b] $\mathfrak{G}$-^{L} *Γαβαα* ‖ **16** [a] Ms אים– cf $\mathfrak{G}$ *([καὶ] οἱ εὑρεθέντες)* $\mathfrak{C}^{Mss}$ ‖ [b] 2 Mss בגבעת ‖ [c] Mss^{G} מש– cf 2^{a} ‖ **17** [a] pc Mss ואל ‖ **18** [a] $\mathfrak{G}$ *Γαβεε* cf $\mathfrak{L}^{93.94}$ ‖ [b] nonn Mss גיא ‖ [c] $\mathfrak{S}$ pr cop; > $\mathfrak{G}$-^{Mss} ‖ **19** [a] nonn Mss גבול cf $\mathfrak{C}$ *tḫwm ʾr"* ‖ [b] mlt Mss ut Q cf Vrs ‖ **20** [a] Ms pr אל cf Vrs ‖ [b] $\mathfrak{G}$ *τὸ δρέπανον αὐτοῦ*, $\mathfrak{L}^{93.94}$ *securim suam et falcem suam* cf Dt 16,9 23,26.

22 וּלְהַצָּיִב הַדָּרְבֹן׃ 22 וְהָיָה בְּיוֹם מִלְחֶמֶת[a] וְלֹא[b] נִמְצָא חֶרֶב וַחֲנִית
בְּיַד כָּל־הָעָם אֲשֶׁר אֶת־שָׁאוּל וְאֶת־יוֹנָתָן וַתִּמָּצֵא לְשָׁאוּל וּלְיוֹנָתָן
בְּנוֹ׃ 23 23 וַיֵּצֵא מַצַּב פְּלִשְׁתִּים אֶל־מַעְבַּר מִכְמָשׁ[a]׃ ס

14 1 וַיְהִי הַיּוֹם וַיֹּאמֶר יוֹנָתָן בֶּן־שָׁאוּל אֶל־הַנַּעַר נֹשְׂא כֵלָיו לְכָה 14
וְנַעְבְרָה אֶל־מַצַּב פְּלִשְׁתִּים אֲשֶׁר מֵעֵבֶר[a] הַלָּז וּלְאָבִיו לֹא הִגִּיד׃
2 וְשָׁאוּל יוֹשֵׁב בִּקְצֵה הַגִּבְעָה תַּחַת הָרִמּוֹן אֲשֶׁר בְּמִגְרוֹן וְהָעָם אֲשֶׁר 2
עִמּוֹ כְּשֵׁשׁ מֵאוֹת אִישׁ׃ 3 וַאֲחִיָּה בֶן־אֲחִיטוּב אֲחִי אִיכָבוֹד | בֶּן־פִּינְחָס 3
בֶּן־עֵלִי כֹּהֵן | יְהוָה בְּשִׁלֹה נֹשֵׂא אֵפוֹד וְהָעָם לֹא יָדַע כִּי הָלַךְ יוֹנָתָן׃
4 וּבֵין הַמַּעְבְּרוֹת אֲשֶׁר בִּקֵּשׁ יוֹנָתָן לַעֲבֹר[c] עַל[a]־מַצַּב פְּלִשְׁתִּים שֵׁן־ 4
הַסֶּלַע מִזֶּה וְשֵׁן־הַסֶּלַע מֵהֶעָבֶר[c] מִזֶּה וְשֵׁם[d] הָאֶחָד בּוֹצֵץ
5 וְשֵׁם[e] הָאֶחָד סְנֵה[f]׃ 5 הַשֵּׁן הָאֶחָד נָצוּק[a] מִצָּפוֹן נֹמוּל[b] מִכְמָשׁ[c] וְהָאֶחָד
מִנֶּגֶב נֹמוּל[b] גָּבַע׃ ס 6 6 וַיֹּאמֶר יְהוֹנָתָן אֶל־הַנַּעַר | נֹשֵׂא כֵלָיו לְכָה
וְנַעְבְרָה[a] אֶל־מַצַּב הָעֲרֵלִים הָאֵלֶּה אוּלַי יַעֲשֶׂה יְהוָה לָנוּ כִּי אֵין
לַיהוָה מַעְצֹור לְהוֹשִׁיעַ בְּרַב אֹו בִּמְעָט׃ 7 7 וַיֹּאמֶר לוֹ נֹשֵׂא כֵלָיו עֲשֵׂה
כָּל־אֲשֶׁר [a]בִּלְבָבֶךָ נְטֵה לֶךָ[a] הִנְנִי עִמְּךָ כִּלְבָבֶךָ׃ ס 8 8 וַיֹּאמֶר
יְהוֹנָתָן הִנֵּה אֲנַחְנוּ עֹבְרִים אֶל־הָאֲנָשִׁים וְנִגְלִינוּ אֲלֵיהֶם׃ 9 9 אִם־כֹּה
יֹאמְרוּ אֵלֵינוּ דֹּמּוּ עַד־הַגִּיעֵנוּ[a] אֲלֵיכֶם וְעָמַדְנוּ תַּחְתֵּינוּ וְלֹא נַעֲלֶה
אֲלֵיהֶם׃ 10 וְאִם־כֹּה יֹאמְרוּ עֲלוּ עָלֵינוּ[a] וְעָלִינוּ כִּי־נְתָנָם יְהוָה בְּיָדֵנוּ 10
וְזֶה־לָּנוּ הָאוֹת׃ 11 וַיִּנָּלוּ שְׁנֵיהֶם אֶל־מַצַּב פְּלִשְׁתִּים וַיֹּאמְרוּ פְּלִשְׁתִּים 11
הִנֵּה עִבְרִים יֹצְאִים מִן־הַחֹרִים אֲשֶׁר הִתְחַבְּאוּ־שָׁם׃ 12 וַיַּעֲנוּ אַנְשֵׁי 12
הַמַּצָּבָה אֶת־יוֹנָתָן | וְאֶת־נֹשְׂא כֵלָיו וַיֹּאמְרוּ[a] עֲלוּ אֵלֵינוּ וְנוֹדִיעָה
אֶתְכֶם דָּבָר פ[b] וַיֹּאמֶר יוֹנָתָן אֶל־נֹשְׂא כֵלָיו עֲלֵה אַחֲרַי כִּי־

[25] וחד להציב 1 Ch 18,3. **Cp 14** [1] Mm 337. [2] Mm 2245. [3] Mm 1655. [4] Mm 1525. [5] Mm 743. [6] Mm 4012. [7] Mm 1595. [8] Mm 1380. [9] Mm 1596. [10] Mm 916.

22 [a] 𝔊 + *Μαχ(ε)μας* ‖ [b] 2 Mss cit לא cf 𝔖𝔗[Buxt. Qimḥi]𝔙 ‖ **23** [a] Mss[G] מש– cf 2[a] ‖ **Cp 14,1** [a] 𝔎 מעבר ‖ **4** [a] pc Mss אל cf 𝔗[Mss], sed etiam Jes 45,14 ‖ [b] Ms ושן cf 𝔊[-L] 𝔈[93.94]𝔖 ‖ [c] 𝔎 מהעבר; > 𝔊𝔈[93.94] ‖ [d] mlt Mss שם cf 𝔊[Mss]𝔈[93.94]𝔖𝔗[Mss]𝔙 ‖ [e] nonn Mss (ה)השני cf 1,2 ‖ [f] 𝔎 סֶנֶה cf ? 𝔈[93.94] *Sen|d(n)aar|s* ‖ **5** [a] > 𝔊𝔈[93.94] ‖ [b] 𝔎 מול cf Dt 1,1 ‖ [c] Mss[G] מש– cf 13,2[a] ‖ **6** [a] 𝔎 ברה– ‖ **7** [a–a] 𝔊 *(ποίει πᾶν ὁ ἐὰν) ἡ καρδία σου ἐκκλίνῃ* ‖ **9** [a] 𝔊 *(ἕως ἂν) ἀπαγγείλωμεν* cf 12 ‖ **10** [a] mlt Mss אלינו cf 12 ‖ [b] mlt Mss דינו– cf 𝔊𝔙 ‖ **12** [a] > pc Mss 𝔊[Mss]𝔈[93.94] ‖ [b] mlt Mss om interv.

13 נָתָ֥ן יְהוָ֖ה בְּיַ֣ד יִשְׂרָאֵ֑ל׃ 13 וַיַּ֤עַל יוֹנָתָן֙ עַל־יָדָ֣יו וְעַל־רַגְלָ֔יו וְנֹשֵׂ֥א לה ו מנה בליש

14 כֵּלָ֖יו אַחֲרָ֑יו וַיִּפְּל֣וּ[a] לִפְנֵ֤י יוֹנָתָן֙ וְנֹשֵׂ֣א כֵלָ֔יו מְמוֹתֵ֖ת[b] אַחֲרָֽיו׃ 14 וַתְּהִ֞י לה ו מנה בליש . ל

ג ב ח . לה ו מנה בליש . ב ל

הַמַּכָּ֣ה הָרִאשֹׁנָ֗ה אֲשֶׁ֤ר הִכָּה֙ יוֹנָתָ֣ן וְנֹשֵׂ֔א כֵּלָ֖יו כְּעֶשְׂרִ֣ים אִ֑ישׁ[a] כִּכְבֻ֥חֲצִי

15 מַעֲנָ֖ה צֶ֥מֶד[b] שָׂדֶֽה׃[a] 15 וַתְּהִ֥י חֲרָדָ֖ה בַּמַּחֲנֶ֣ה בַּשָּׂדֶ֑ה[a] וּבְכָל־[b]הָעָ֗ם ל . ל

הַמַּצָּ֣ב וְהַמַּשְׁחִ֔ית חָרְד֖וּ גַּם־הֵ֑מָּה וַתִּרְגַּ֣ז הָאָ֔רֶץ וַתְּהִ֖י לְחֲרָדַ֥ת אֱלֹהִֽים׃ ל

16 וַיִּרְא֣וּ הַצֹּפִ֣ים לְשָׁא֗וּל בְּגִבְעַת֙[a] בִּנְיָמִ֔ן וְהִנֵּ֥ה הֲהָמ֖וֹן[b] נָמ֣וֹג וְיָלֹ֑ךְ

17 וְהָלֹֽם׃[c] פ 17 וַיֹּ֤אמֶר שָׁאוּל֙ לָעָ֣ם אֲשֶׁ֣ר אִתּ֔וֹ[a] פִּקְד֥וּ־נָ֖א וּרְא֑וּ מִי ל

18 הָלַ֖ךְ מֵעָ֣נוּ וַיִּפְקְד֔וּ וְהִנֵּ֥ה אֵין־יוֹנָתָ֖ן וְנֹשֵׂ֣א כֵלָֽיו׃ 18 וַיֹּ֥אמֶר שָׁא֖וּל[l] לה ו מנה בליש

לְאֲחִיָּ֔ה הַנְּשֵׂ֥א[a] אֲרֹ֖ן הָאֱלֹהִ֑ים[a] כִּֽי־[b]הָיָ֧ה אֲרוֹן֩ הָאֱלֹהִ֨ים[b] בַּיּ֜וֹם הַה֗וּא

19 וּבְנֵ֥י[c] יִשְׂרָאֵ֛ל׃ 19 וַיְהִ֣י עַד־דִּבֶּ֗ר שָׁא֛וּל[l] אֶל־הַכֹּהֵ֖ן וְהֶהָמ֣וֹן אֲשֶׁר֮ הי וכל ר״פ דכות[12]

בְּמַחֲנֵ֣ה פְלִשְׁתִּ֒ים֒ וַיֵּלֶךְ֩ הָלוֹךְ֙ וָרָ֜ב פ [a]וַיֹּ֤אמֶר שָׁאוּל֙ אֶל־הַכֹּהֵ֔ן ה[13]

20 אֱסֹ֥ף יָדֶ֖ךָ[b]׃ 20 וַיִּזָּעֵ֣ק שָׁא֔וּל וְכָל־[b]הָעָ֖ם אֲשֶׁר֙ אִתּ֔וֹ וַיָּבֹ֖אוּ עַד־[c]הַמִּלְחָמָ֑ה ג . נא מ״פ וכל ר״פ דכות ב מ ג . ל

21 וְהִנֵּ֣ה הָיְתָ֣ה חֶ֣רֶב אִישׁ֩ בְּרֵעֵ֨הוּ֜ מְהוּמָ֣ה[c] גְּדוֹלָ֗ה מְאֹֽד׃ 21 וְהָעִבְרִ֗ים ב בסיפ . ל ור״פ

הָי֣וּ[a] לַפְּלִשְׁתִּים֮ כְּאֶתְמ֣וֹל שִׁלְשׁוֹם֒ אֲשֶׁ֣ר עָל֗וּ עִמָּם֙ בַּמַּחֲנֶ֔ה סָבִ֖יב[b] ב[14]

22 וְגַם־[b]הֵ֗מָּה לִֽהְיוֹת֙ עִם־יִשְׂרָאֵ֔ל אֲשֶׁ֥ר עִם־שָׁא֖וּל[c] וְיוֹנָתָֽן׃ 22 וְכָל־[qc]אִ֣ישׁ ל . ל . יז[15]

יִשְׂרָאֵ֗ל הַמִּתְחַבְּאִים֙ בְּהַ֣ר־אֶפְרַ֔יִם שָׁמְע֣וּ כִֽי־נָ֔סוּ פְּלִשְׁתִּ֖ים וַיַּדְבְּק֣וּ ג . ל

ס[h] גַּם־הֵ֗מָּה אַחֲרֵיהֶם֙ בַּמִּלְחָמָ֔ה׃ 23 וַיּ֥וֹשַׁע יְהוָ֖ה בַּיּ֣וֹם הַה֑וּא אֶת־יִשְׂרָאֵ֗ל

24 וְהַמִּלְחָמָ֖ה עָבְרָ֣ה אֶת־[a]בֵּ֣ית אָ֑וֶן[b]׃ 24 [a]וְאִישׁ־יִשְׂרָאֵל֙ נִגַּ֣שׁ[ab] בַּיּ֔וֹם ג[16] . ד[17]

הַה֖וּא וַיְאָ֣ל[c] שָׁא֣וּל אֶת־הָעָ֗ם לֵאמֹר֙ אָר֣וּר הָאִ֔ישׁ אֲשֶׁר־יֹאכַ֥ל לֶ֖חֶם ז וחד מן ב[18] חס בליש

[11] Mm 1597. [12] Mm 470. [13] Mm 1103. [14] Mm 1632. [15] Mm 1520. [16] Mm 1521. [17] Mm 1598. [18] Mm 1599.

13 [a] G *καὶ ἐπέβλεψαν* cf 𝔏[115.91.93.94] || [b] G + *καὶ ἐπάταξεν αὐτούς* cf 𝔏[93.94] || **14** [a–a] G *ἐν βόλισι* (חץ) (G[Mss] *καὶ ἐν πετροβόλοις*) *καὶ (ἐν) κόχλαξιν* (צור?) *τοῦ πεδίου*, 𝔏[115] *in sagittis et in fundibalis et in cauculis campi*, 𝔏[93.94] *in b/volidis et petrob/volis et in saxis campi*, S *'jk pswl'* (pl, a חצב) *w'jk dbrj* (pl) *pdn'* (pl) *bḥql'* || [b] 2 Mss + בקר cf 𝔗𝔙 || **15** [a] G[-OPt]𝔏[115.93.94] pr cop || [b] pc Mss וכל cf G𝔊[115.93.94]𝔙 || **16** [a] G *ἐν Γαβεε* cf 2.5 || [b] G *ἡ παρεμβόλη* (G[L] + *τῶν ἀλλοφύλων*), 𝔏[115] *castra*, S *ḥjl' dplštj'* (> S[B corr C]); 𝔗 + *mšrjt plšt'j* cf 19 || [c] pc Mss ה'; S𝔗 a הלם || **17** [a] nonn Mss עמו || **18** [a–a] citt האפוד (את) cf G𝔊[115] || [b–b] G[Mss] *ὅτι αὐτὸς ἦρεν τὸ ἐφούδ* cf [a–a] || [c] Ms cit עם בני cf S𝔗 (𝔗[Mss] *w'm*) 𝔙; G *ἐνώπιον* cf 𝔏[115] || **19** [a] mlt Mss om interv || [b] mlt Mss ידיך cf G𝔊[115.93.94] || **21** [a] G 𝔏[115.93.94]𝔙 pr pron relat || [b–b] G(𝔏[93.94]) *ἐπεστράφησαν καὶ αὐτοί*, 𝔏[115] *conversi sunt et ipsi*, S *wḥdjrjn 'p hnwn*, 𝔗[-Ms] + *tbw*, 𝔙 *reversi sunt* || **23** [a] > 2 Mss; nonn Mss עד cf 𝔏[115]𝔗(𝔗[Ms] *'d jt*)𝔙; G-L𝔏[93.94] alit || [b–b] G[L] *Βαιθωρων* cf 13,5[b–b] || [c] G𝔊[115.91] + mlt vb || **24** [a–a] G𝔊[115] alit || [b] pc Mss[G] גגש cf S𝔙 || [c] G *καὶ ἀρᾶται* cf 𝔏[115.93.94]𝔗𝔙 (a אלה).

עַד־הָעֶרֶב וְנִקַּמְתִּי מֵאֹיְבָי וְלֹא טָעַם[d] כָּל־הָעָם לָחֶם: ס [19]
וְכָל־הָאָרֶץ[a] בָּאוּ[b] בַיָּעַר וַיְהִי דְבַשׁ עַל־פְּנֵי הַשָּׂדֶה: [26] וַיָּבֹא הָעָם [25 26]
אֶל־הַיַּעַר וְהִנֵּה הֹלֶךְ[a] דְּבָשׁ וְאֵין־מַשִּׂיג יָדוֹ אֶל־פִּיו כִּי־יָרֵא הָעָם
אֶת־הַשְּׁבֻעָה: [27] וְיוֹנָתָן לֹא־שָׁמַע בְּהַשְׁבִּיעַ אָבִיו אֶת־הָעָם וַיִּשְׁלַח
אֶל־פִּיו וַתָּאֹרְנָה[b] עֵינָיו: [28] וַיַּעַן אִישׁ מֵהָעָם וַיֹּאמֶר הַשְׁבֵּעַ הִשְׁבִּיעַ
אָבִיךָ אֶת־הָעָם לֵאמֹר אָרוּר הָאִישׁ אֲשֶׁר־יֹאכַל לֶחֶם הַיּוֹם וַיֵּעָף
הָעָם: [29] וַיֹּאמֶר יוֹנָתָן עָכַר אָבִי אֶת־הָאָרֶץ רְאוּ־נָא כִּי־אָרוֹ[a] עֵינַי [28 29]
כִּי טָעַמְתִּי מְעַט דְּבַשׁ הַזֶּה: [30] אַף כִּי לוּא[a] אָכֹל אָכַל הַיּוֹם הָעָם [29 30]
מִשְׁלַל אֹיְבָיו אֲשֶׁר מָצָא כִּי עַתָּה לֹא־רַבְתָה מַכָּה בַּפְּלִשְׁתִּים: [31] וַיַּכּוּ [30 31]
בַיּוֹם הַהוּא בַּפְּלִשְׁתִּים מִמִּכְמָשׂ[a] אַיָּלֹנָה וַיֵּעַף הָעָם מְאֹד: [32] וַיַּעַשׂ[a] [31 32]
הָעָם אֶל־שָׁלָל[b] וַיִּקְחוּ צֹאן וּבָקָר וּבְנֵי בָקָר וַיִּשְׁחֲטוּ[c] אָרְצָה וַיֹּאכַל
הָעָם עַל־הַדָּם: [33] וַיַּגִּדוּ לְשָׁאוּל לֵאמֹר הִנֵּה הָעָם חֹטְאִים לַיהוָה [32 33]
לֶאֱכָל עַל־הַדָּם וַיֹּאמֶר בְּגַדְתֶּם גֹּלּוּ־אֵלַי הַיּוֹם[a] אֶבֶן גְּדוֹלָה:
וַיֹּאמֶר שָׁאוּל פִּזְּרוּ[a] בָעָם וַאֲמַרְתֶּם לָהֶם הַגִּישׁוּ אֵלַי[b] אִישׁ שׁוֹרוֹ [34]
וְאִישׁ שִׂיחוֹ[c] וּשְׁחַטְתֶּם בָּזֶה וַאֲכַלְתֶּם[d] וְלֹא־תֶחֱטְאוּ לַיהוָה לֶאֱכָל
אֶל[e]־הַדָּם וַיַּגִּשׁוּ כָל־הָעָם אִישׁ שׁוֹרוֹ בְיָדוֹ הַלַּיְלָה[f] וַיִּשְׁחֲטוּ־שָׁם:
וַיִּבֶן שָׁאוּל מִזְבֵּחַ לַיהוָה אֹתוֹ הֵחֵל לִבְנוֹת מִזְבֵּחַ לַיהוָה: פ [35]
וַיֹּאמֶר שָׁאוּל נֵרְדָה אַחֲרֵי פְלִשְׁתִּים | לַיְלָה וְנָבְזָה בָהֶם[a] | עַד־אוֹר [36]
הַבֹּקֶר וְלֹא־נַשְׁאֵר בָּהֶם אִישׁ וַיֹּאמְרוּ כָּל־הַטּוֹב בְּעֵינֶיךָ עֲשֵׂה ס[b]
וַיֹּאמֶר הַכֹּהֵן נִקְרְבָה הֲלֹם אֶל־הָאֱלֹהִים: [37] וַיִּשְׁאַל שָׁאוּל בֵּאלֹהִים [37]
הַאֵרֵד אַחֲרֵי פְלִשְׁתִּים הַתִּתֵּנֵם בְּיַד יִשְׂרָאֵל וְלֹא עָנָהוּ בַיּוֹם הַהוּא:

[19] Mm 1600. [20] Mm 310. [21] Mm 3606. [22] Mm 1009. [23] Mm 1423. [24] Mm 1444. [25] Mm 230. [26] Mm 1856. [27] Mm 195. [28] Mm 898. [29] Mp sub loco. [30] Mm 1261. [31] Mm 1601. [32] Mm 318. [33] Mm 1488. [34] Mm 1533.

24 [d–d] sic L, mlt Mss Edd ולא־טעם || 25 [a] Ms העם cf 𝔖𝔙 || [b] 𝔊 *ἠρίστα*, 𝔏[TE] *(non) prandebat* || 26 [a] 𝔊 *ἐπορεύετο (λαλῶν)* cf 𝔏[115.93.94]; 𝔖𝔙 pt act || 27 [a] > Ms 𝔏[115] || [b] nonn Mss ut Q cf α′𝔖𝔗𝔙 et 29 || 29 [a] 𝔊 *εἶδον* cf 𝔏[115] et K 27 || 30 [a] nonn Mss לא, 2 Mss לוא cf 𝔖 || 31 [a] Mss[G] מש– cf 13,2[a] || 32 [a] permlt Mss ut Q cf Vrs || [b] mlt Mss ut Q || [c] 𝔗 וישחט || 33 [a] 𝔊 *ἐνταῦθα* cf 𝔏[115] et 36 || 34 [a] 𝔗 פצו || [b] > Ms cf 𝔖; 𝔊 *ἐνταῦθα* cf 𝔏[115] || [c] 𝔗 שיהו || [d] > 𝔊-*OL*𝔖 || [e] mlt Mss על, 2 Mss את || [f] > 𝔊-*O*Mss; 𝔖𝔗 pr *b*..., 𝔙 pr *usque ad*... || 36 [a] pc Mss מהם cf 𝔖𝔙 et 2 Ch 28,8 || [b] mlt Mss om interv.

38 וַיֹּאמֶר שָׁאוּל גְּשׁוּ הֲלֹם כֹּל פִּנּוֹת הָעָם וּדְעוּ וּרְאוּ בְּמִי[a] הֶיְתָה
ג וחס[35] . יא . ח קמ[36] הַחַטָּאת הַזֹּאת הַיּוֹם׃ 39 כִּי־חַי־יְהוָה הַמּוֹשִׁיעַ אֶת־יִשְׂרָאֵל כִּי אִם־
ל יְשְׁנוֹ בְיוֹנָתָן בְּנִי כִּי מוֹת יָמוּת וְאֵין עֹנֶהוּ מִכָּל־הָעָם׃ 40 וַיֹּאמֶר אֶל־
ד[37] . ג[38] כָּל־יִשְׂרָאֵל אַתֶּם תִּהְיוּ לְעֵבֶר[a] אֶחָד וַאֲנִי וְיוֹנָתָן בְּנִי נִהְיֶה לְעֵבֶר[a]
ל אֲשֶׁר יֹאמְרוּ הָעָם אֶל־שָׁאוּל הַטּוֹב בְּעֵינֶיךָ עֲשֵׂה׃ ס 41 וַיֹּאמֶר
ג[39] . סו ל[40] מנה בסיפ שָׁאוּל אֶל־יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל[a] הָבָה תָמִים[b] וַיִּלָּכֵד יוֹנָתָן וְשָׁאוּל
ל וְהָעָם יָצָאוּ׃ 42 וַיֹּאמֶר שָׁאוּל הַפִּילוּ בֵּינִי וּבֵין יוֹנָתָן בְּנִי[a] וַיִּלָּכֵד
ח[41] יוֹנָתָן׃ 43 וַיֹּאמֶר שָׁאוּל אֶל־יוֹנָתָן הַגִּידָה לִּי מֶה עָשִׂיתָה וַיַּגֶּד־לוֹ יוֹנָתָן
ח מל וַיֹּאמֶר טָעֹם טָעַמְתִּי בִקְצֵה הַמַּטֶּה אֲשֶׁר־בְּיָדִי מְעַט דְּבַשׁ הִנְנִי אָמוּת׃
ל 44 וַיֹּאמֶר שָׁאוּל כֹּה־יַעֲשֶׂה[a] אֱלֹהִים וְכֹה יוֹסִף כִּי־מוֹת תָּמוּת[b] יוֹנָתָן׃
ה חס וַיֹּאמֶר הָעָם אֶל־שָׁאוּל הֲיוֹנָתָן וְיָמוּת אֲשֶׁר עָשָׂה הַיְשׁוּעָה[a] הַגְּדוֹלָה
ל . ג[42] . ל הַזֹּאת בְּיִשְׂרָאֵל חָלִילָה חַי־יְהוָה אִם־יִפֹּל מִשַּׂעֲרַת רֹאשׁוֹ אַרְצָה כִּי־
לֹב בנביא כ מנה בסיפ עִם־אֱלֹהִים עָשָׂה הַיּוֹם הַזֶּה וַיִּפְדּוּ הָעָם אֶת־יוֹנָתָן וְלֹא־מֵת׃ ס
ג[43] 46 וַיַּעַל שָׁאוּל מֵאַחֲרֵי פְּלִשְׁתִּים וּפְלִשְׁתִּים הָלְכוּ לִמְקוֹמָם׃ 47 וְשָׁאוּל
כ[44] לָכַד הַמְלוּכָה עַל־יִשְׂרָאֵל וַיִּלָּחֶם סָבִיב | בְּכָל־אֹיְבָיו בְּמוֹאָב |
ד[45] . ב . ג[46] . ח[47] וּבְנֵי[a]־עַמּוֹן וּבֶאֱדוֹם[b] וּבְמַלְכֵי[c] צוֹבָה וּבַפְּלִשְׁתִּים וּבְכֹל אֲשֶׁר־
ד ג מל וחד חס[48] 48 יִפְנֶה יַרְשִׁיעַ[d]׃ וַיַּעַשׂ חַיִל וַיַּךְ אֶת־עֲמָלֵק וַיַּצֵּל אֶת־יִשְׂרָאֵל מִיַּד
ל וחס . ח[49] פסוק דמיין וחד מן ו פסוק ושם ושם שֹׁסֵּהוּ׃ ס 49 וַיִּהְיוּ בְּנֵי שָׁאוּל יוֹנָתָן וְיִשְׁוִי וּמַלְכִּי־שׁוּעַ[a] וְשֵׁם
נ ר״ש[50] שְׁתֵּי בְנֹתָיו שֵׁם הַבְּכִירָה מֵרַב[b] וְשֵׁם הַקְּטַנָּה מִיכַל׃ 50 וְשֵׁם אֵשֶׁת
ל שָׁאוּל אֲחִינֹעַם בַּת־אֲחִימַעַץ וְשֵׁם שַׂר־צְבָאוֹ[a] אַבְנֵר[b] בֶּן־נֵר דּוֹד
51 שָׁאוּל׃ 51 וְקִישׁ אֲבִי־שָׁאוּל וְנֵר אֲבִי־אַבְנֵר בֶּן־אֲבִיאֵל׃ ס
נ פסוק כל כל וכל 52 וַתְּהִי הַמִּלְחָמָה חָזָקָה עַל־פְּלִשְׁתִּים כֹּל יְמֵי שָׁאוּל וְרָאָה
ל שָׁאוּל כָּל־אִישׁ גִּבּוֹר וְכָל־בֶּן־חַיִל וַיַּאַסְפֵהוּ אֵלָיו׃ ס

[35] Mm 1254. [36] Mm 96. [37] Mm 1662. [38] Mm 2085. [39] Mm 1386. [40] Mm 1533. [41] Mm 1602. [42] Mm 2250. [43] Mm 242. [44] Mm 1581. [45] Mm 1603. [46] Mm 1604. [47] Mm 781. [48] Mm 3604. [49] Mm 3838. [50] Mm 33.

38 [a] $\mathfrak{S}^{A}$ *bmnw*, $\mathfrak{T}^{Buxt}$ *bmn*, $\mathfrak{V}$ *per quem* ‖ **40** [a] 2 Mss בד– cf $\mathfrak{G}\mathfrak{L}^{93.94}$ ‖ **41** [a] $\mathfrak{G}\mathfrak{L}^{93.94}$ + mlt vb ‖ [b] $\mathfrak{G}$ *δήλους* ex duplice versione cf $\mathfrak{L}^{91.93.94}\mathfrak{V}$ ‖ **42** [a] $\mathfrak{G}\mathfrak{L}^{93.94}$ + mlt vb ‖ **44** [a] permlt Mss + לי cf $\mathfrak{G}\mathfrak{S}\mathfrak{T}^{Mss}\mathfrak{V}$ ‖ [b] pc Mss ימות cf $\mathfrak{G}^{-Ms}$ ‖ **45** [a] pc Mss citt התש (את) ‖ **47** [a] pc Mss $\mathfrak{C}$ ובני ‖ [b] $\mathfrak{G}^{-L}$ + *καὶ εἰς τὸν Βαιθ(ε)ωρ* ($\mathfrak{G}^{L}$ …*Βαιθροωβει*) ‖ [c] $\mathfrak{Q}\mathfrak{G}$ sg, $\mathfrak{S}$ *wbmlkwt'* ‖ [d] $\mathfrak{G}$ *ἐσώζετο*, $\mathfrak{L}^{93}$ *conserv/babatur* cf Ps 33,16; $\mathfrak{S}$ *zk' hw'* (pt act), $\mathfrak{V}$ *superabat* ‖ **49** [a] $\mathfrak{G}^{OpL}\mathfrak{S}$ + Išba'al ‖ [b] $\mathfrak{Q}\mathfrak{G}$ מרוב ‖ **50** [a] $\mathfrak{Q}$]הצבא cf $\mathfrak{G}$ ‖ [b] mlt Mss אבנר.

15 1 וַיֹּאמֶר שְׁמוּאֵל אֶל־שָׁאוּל אֹתִי שָׁלַח יְהוָה לִמְשָׁחֲךָ לְמֶלֶךְ **15**
עַל־עַמּוֹ עַל־יִשְׂרָאֵל[a] וְעַתָּה שְׁמַע לְקוֹל דִּבְרֵי יְהוָה׃ ס 2 כֹּה 2
אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת פָּקַדְתִּי אֵת אֲשֶׁר־עָשָׂה עֲמָלֵק לְיִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר־
שָׂם לוֹ בַּדֶּרֶךְ בַּעֲלֹתוֹ מִמִּצְרָיִם׃ 3 עַתָּה[a] לֵךְ וְהִכִּיתָה אֶת־עֲמָלֵק 3
וְהַחֲרַמְתֶּם[b] אֵת[c]־כָּל־אֲשֶׁר־לוֹ וְלֹא תַחְמֹל עָלָיו וְהֲמַתָּה מֵאִישׁ עַד־[d]
אִשָּׁה מֵעֹלֵל וְעַד־יוֹנֵק מִשּׁוֹר וְעַד־שֶׂה מִגָּמָל וְעַד־חֲמוֹר׃ ס
4 וַיִּשְׁמַע שָׁאוּל אֶת־הָעָם וַיִּפְקְדֵם בַּטְּלָאִים[a] מָאתַיִם[b] אֶלֶף רַגְלִי 4
וַעֲשֶׂרֶת[c] אַלְפֵים אֶת־אִישׁ יְהוּדָה׃ 5 וַיָּבֹא שָׁאוּל עַד־עִיר[a] עֲמָלֵק 5
וַיָּרֶב[b] בַּנָּחַל׃ 6 וַיֹּאמֶר שָׁאוּל אֶל־הַקֵּינִי לְכוּ סֻרוּ רְדוּ מִתּוֹךְ עֲמָלֵקִי[a] 6
פֶּן־אַסִּפְךָ[b] עִמּוֹ וְאַתָּה עָשִׂיתָה חֶסֶד עִם־כָּל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בַּעֲלוֹתָם
מִמִּצְרָיִם וַיָּסַר קֵינִי[c] מִתּוֹךְ עֲמָלֵק׃ 7 וַיַּךְ שָׁאוּל אֶת־עֲמָלֵק מֵחֲוִילָה 7
בּוֹאֲךָ[a] שׁוּר אֲשֶׁר עַל־פְּנֵי מִצְרָיִם׃ 8 וַיִּתְפֹּשׂ אֶת־אֲגַג מֶלֶךְ־עֲמָלֵק 8
חַי וְאֶת־כָּל־הָעָם הֶחֱרִים לְפִי־חָרֶב׃ 9 וַיַּחְמֹל שָׁאוּל וְהָעָם עַל־ 9
אֲגַג וְעַל־[a]מֵיטַב הַצֹּאן וְהַבָּקָר וְהַמִּשְׁנִים[b] וְעַל־[c]הַכָּרִים וְעַל־כָּל־[d]
הַטּוֹב וְלֹא אָבוּ הַהַרִימָם וְכָל־הַמְּלָאכָה[e] נִמְבְּזָה וְנָמֵס אֹתָהּ[e]
10 11 הֶחֱרִימוּ׃ פ 10 וַיְהִי דְבַר־יְהוָה אֶל־שְׁמוּאֵל לֵאמֹר׃ 11 נִחַמְתִּי
כִּי־הִמְלַכְתִּי אֶת־שָׁאוּל לְמֶלֶךְ כִּי־שָׁב מֵאַחֲרַי וְאֶת־דְּבָרַי לֹא הֵקִים
וַיִּחַר[a] לִשְׁמוּאֵל וַיִּזְעַק אֶל־יְהוָה כָּל־הַלָּיְלָה׃ 12 וַיַּשְׁכֵּם שְׁמוּאֵל 12
לִקְרַאת שָׁאוּל בַּבֹּקֶר וַיֻּגַּד לִשְׁמוּאֵל לֵאמֹר בָּא־שָׁאוּל הַכַּרְמֶלָה
וְהִנֵּה מַצִּיב לוֹ יָד וַיִּסֹּב[a] וַיַּעֲבֹר וַיֵּרֶד[b] הַגִּלְגָּל׃ 13 וַיָּבֹא[a] שְׁמוּאֵל 13
אֶל־שָׁאוּל וַיֹּאמֶר לוֹ שָׁאוּל בָּרוּךְ אַתָּה לַיהוָה הֲקִימֹתִי אֶת־דְּבַר

Cp 15 [1]Mm 658. [2]Mm 686. [3]Mm 1593. [4]Mp sub loco. [5]Mm 1057. [6]Mm 1605. [7]Mm 1606. [8]Mm 1607. [9]Mm 1608. [10]Mm 2693. [11] וחד המשנים 1Ch 15,18. [12]Mm 1609. [13]Mm 958. [14]Mm 2228. [15]Mm 1610. [16]Mm 816.

Cp 15,1 [a–a] pc Mss om על 2° cf 𝔙, Ms om עמו על cf 𝔊$^{-OPL}$ ‖ [b] 2 Mss דבר cf 𝔊^{L} 𝔗$^{-ed\ princ}$ ‖ **3** [a] mlt Mss ועת cf 𝔊𝔗^{Buxt}𝔙^{Ms} ‖ [b] 2 Mss citt מת– cf ? 𝔊 bis 𝔖𝔗$^{-Ms}$𝔓 ‖ [c] 𝔊 pr (*αὐτὸν*) *καί* ‖ [d] permlt Mss ועד cf 𝔊$^{-Mss}$𝔖𝔗^{Mss}𝔓 ‖ **4** [a] 𝔊 *ἐν Γαλγαλοις* cf exempli cs 11,14 ‖ [b] 𝔊$^{-Mss}$𝔊$^{93.94}$ 400, 𝔊^{A} 10 ‖ [c] 𝔊$^{-Mss}$𝔊$^{93.94}$ 30 ‖ **5** [a] 𝔊 pl ‖ [b] 2 Mss וירד; 𝔊𝔙 a ארב ‖ **6** [a] 𝔊^{L} *Αμαληκ* cf 𝔙 et 15[a]; 30,1[b] ‖ [b] 𝔖𝔗 a ספה cf Gn 18,23 Nu 32,14 Jes 30,1 ‖ [c] 2 Mss הק׳ cf Vrs ‖ **7** [a] pc Mss pr עד cf 𝔙 ‖ **9** [a] pc Mss על ‖ [b] Ms והשמנים cf ? 𝔊 *καὶ τῶν ἐδεσμάτων*, 𝔖 *wdšmjn'* (pl), 𝔗 *wšmnjn'*, 𝔙 *et vestibus* cf Jdc 14,19 ‖ [c] 2 Mss citt om על cf Vrs ‖ [d] > 𝔗 ‖ [e–e] 𝔊$^{-L}$ om אתה; Vrs a בזה et מאס ‖ **12** [a] 𝔗 ויסב ‖ [b] 𝔗 וירד ‖ **13** [a] 𝔊𝔊^{116} pr mlt vb.

14 יְהוָה׃ 14 וַיֹּאמֶר שְׁמוּאֵל וּמֶה קוֹל־הַצֹּאן הַזֶּה בְּאָזְנָי וְקוֹל הַבָּקָר
15 אֲשֶׁר אָנֹכִי שֹׁמֵעַ׃ 15 וַיֹּאמֶר שָׁאוּל מֵעֲמָלֵקִי[a] הֱבִיאוּם אֲשֶׁר חָמַל
הָעָם עַל־מֵיטַב הַצֹּאן וְהַבָּקָר לְמַעַן זְבֹּחַ לַיהוָה אֱלֹהֶיךָ וְאֶת־הַיּוֹתֶר
16 הֶחֱרַמְנוּ[b]׃ ס 16 וַיֹּאמֶר שְׁמוּאֵל אֶל־שָׁאוּל הֶרֶף וְאַגִּידָה לְךָ אֵת
ס[b] אֲשֶׁר דִּבֶּר יְהוָה אֵלָי[a] הַלָּיְלָה וַיֹּאמְרוּ[b] לוֹ דַּבֵּר׃ ס 17 וַיֹּאמֶר
שְׁמוּאֵל[a] הֲלוֹא אִם־קָטֹן אַתָּה בְּעֵינֶיךָ רֹאשׁ שִׁבְטֵי יִשְׂרָאֵל אָתָּה
18 וַיִּמְשָׁחֲךָ יְהוָה לְמֶלֶךְ עַל־יִשְׂרָאֵל׃ 18 וַיִּשְׁלָחֲךָ יְהוָה בְּדֶרֶךְ וַיֹּאמֶר
לֵךְ וְהַחֲרַמְתָּה[a] אֶת־הַחַטָּאִים אֶת־עֲמָלֵק וְנִלְחַמְתָּ בּוֹ[b] עַד כַּלּוֹתָם[c]
19 אֹתָם׃ 19 וְלָמָּה לֹא־שָׁמַעְתָּ בְּקוֹל יְהוָה וַתַּעַט אֶל[a]־הַשָּׁלָל וַתַּעַשׂ
20 הָרַע בְּעֵינֵי יְהוָה׃ ס 20 וַיֹּאמֶר שָׁאוּל אֶל־שְׁמוּאֵל אֲשֶׁר שָׁמַעְתִּי
בְּקוֹל יְהוָה וָאֵלֵךְ בַּדֶּרֶךְ אֲשֶׁר־שְׁלָחַנִי יְהוָה וָאָבִיא אֶת־אֲגַג מֶלֶךְ
21 עֲמָלֵק וְאֶת־עֲמָלֵק הֶחֱרַמְתִּי׃ 21 וַיִּקַּח הָעָם מִן־הַשָּׁלָל צֹאן וּבָקָר
22 רֵאשִׁית הַחֵרֶם לִזְבֹּחַ לַיהוָה אֱלֹהֶיךָ[a] בַּגִּלְגָּל׃ 22 וַיֹּאמֶר שְׁמוּאֵל
הַחֵפֶץ לַיהוָה בְּעֹלוֹת וְזְבָחִים[a] כִּשְׁמֹעַ[b] בְּקוֹל יְהוָה
הִנֵּה שְׁמֹעַ מִזֶּבַח טוֹב לְהַקְשִׁיב מֵחֶלֶב אֵילִים׃
23 כִּי חַטַּאת־קֶסֶם[a] מֶרִי וְאָוֶן וּתְרָפִים[b] הַפְצֵר
יַעַן מָאַסְתָּ אֶת־דְּבַר יְהוָה וַיִּמְאָסְךָ[c] מִמֶּלֶךְ[d]׃ ס
24 וַיֹּאמֶר שָׁאוּל אֶל־שְׁמוּאֵל חָטָאתִי כִּי־עָבַרְתִּי אֶת־פִּי־יְהוָה וְאֶת־
25 דְּבָרֶיךָ[a] כִּי יָרֵאתִי אֶת־הָעָם וָאֶשְׁמַע בְּקוֹלָם[b]׃ 25 וְעַתָּה שָׂא נָא אֶת־
26 חַטָּאתִי וְשׁוּב עִמִּי וְאֶשְׁתַּחֲוֶה לַיהוָה[a]׃ 26 וַיֹּאמֶר שְׁמוּאֵל אֶל־שָׁאוּל
לֹא אָשׁוּב עִמָּךְ כִּי מָאַסְתָּה אֶת־דְּבַר יְהוָה וַיִּמְאָסְךָ יְהוָה מִהְיוֹת
27 מֶלֶךְ עַל־יִשְׂרָאֵל׃ ס 27 וַיִּסֹּב שְׁמוּאֵל לָלֶכֶת וַיַּחֲזֵק[a] בִּכְנַף־

[17]Mm 592. [18]Mm 3767. [19]Mm 1533. [20]Nu 17,9. [21]Mm 1020. [22]Mm 1699. [23]Mm 3505. [24]Mm 2550. [25]Mm 676. [26]Mm 1611.

15 [a] G ἐξ *Αμαλημ* cf 𝔏[116]ⅅ𝔗[Ms]𝔙 et 6[a] ‖ [b] 𝔗 והחרמנו ‖ **16** [a] > pc Mss ‖ [b] mlt Mss ut Q cf Vrs ‖ **17** [a] pc Mss + אל שאול cf G𝔏[116]ⅅ𝔗[Ms] ‖ **18** [a] 𝔗 והחר׳ ‖ [b] 2 Mss בם cf Vrs ‖ [c] Ms תך– cf Gⅅ𝔗 ‖ **19** [a] nonn Mss את ‖ **21** [a] G θεοῦ ἡμῶν (G[Mss] *θεοῦ Ισραηλ*), 𝔙 *Deo suo*, sed cf 15 ‖ **22** [a] nonn Mss ובז cf Ⅾ𝔗[Buxt] ‖ [b] pc Mss בש, pc Mss לש, 2 Mss cit משׁ ‖ **23** [a] 𝔗 קסם ‖ [b–b] σ′ *ἡ δὲ ἀνομία τῶν εἰδώλων* ‖ [c] nonn Mss citt + יהוה cf G𝔏[93.94]𝔗[Ms]𝔙[Mss] ‖ [d] 𝔗 ממלך cf G𝔏[93.94] ‖ **24** [a] mlt Mss רך– cf G𝔗 ‖ [b] 2 Mss לק׳ ‖ **25** [a] 2 Mss + אלהיך cf G ‖ **27** [a] 𝔔G + שאול.

ו בטע בסיפ . כד[17] . יג ח מנה קמ׳

ד

ג . ז מל בלישׁ[18]

ו

ויאמר חד מן ג בלישׁ כת ק כן וקר׳ . ו בטע בסיפ

סו יט[19] מנה בסיפ

ל

ל ומל . כו׳ פסוק את את ומילה חדה ביניה׳ יט מנה בגביא . ב[20]

ה ר״פ[21]

יד בסיפ

ל . כב[22]

כח

ג[23] . ל

יא[24]

ז[25] פת וכל תרי עשר דכות ב מ א . ד[26] . ל

ג

ל

ב מל

מְעִילוֹ וַיִּקָּרַע׃ 28 וַיֹּאמֶר אֵלָיו שְׁמוּאֵל קָרַע יְהוָה אֶת־מַמְלְכוּת 28
יִשְׂרָאֵל מֵעָלֶיךָ הַיּוֹם וּנְתָנָהּ לְרֵעֲךָ הַטּוֹב מִמֶּךָּ׃ 29 וְגַם נֵצַח יִשְׂרָאֵל 29
לֹא יְשַׁקֵּר וְלֹא יִנָּחֵם כִּי לֹא אָדָם הוּא לְהִנָּחֵם׃ 30 וַיֹּאמֶר חָטָאתִי 30
עַתָּה כַּבְּדֵנִי נָא נֶגֶד זִקְנֵי־עַמִּי וְנֶגֶד יִשְׂרָאֵל וְשׁוּב עִמִּי וְהִשְׁתַּחֲוֵיתִי
לַיהוָה אֱלֹהֶיךָ׃ 31 וַיָּשָׁב שְׁמוּאֵל אַחֲרֵי שָׁאוּל וַיִּשְׁתַּחוּ שָׁאוּל לַיהוָה׃ 31
32 וַיֹּאמֶר שְׁמוּאֵל הַגִּישׁוּ אֵלַי אֶת־אֲגַג מֶלֶךְ עֲמָלֵק וַיֵּלֶךְ אֵלָיו 32
אֲגַג מַעֲדַנֹּת וַיֹּאמֶר אֲגַג אָכֵן סָר מַר־הַמָּוֶת׃ 33 וַיֹּאמֶר 33
שְׁמוּאֵל כַּאֲשֶׁר שִׁכְּלָה נָשִׁים חַרְבֶּךָ כֵּן־תִּשְׁכַּל מִנָּשִׁים אִמֶּךָ וַיְשַׁסֵּף
שְׁמוּאֵל אֶת־אֲגַג לִפְנֵי יְהוָה בַּגִּלְגָּל׃ 34 וַיֵּלֶךְ שְׁמוּאֵל הָרָמָתָה 34
וְשָׁאוּל עָלָה אֶל־בֵּיתוֹ גִּבְעַת שָׁאוּל׃ 35 וְלֹא־יָסַף שְׁמוּאֵל לִרְאוֹת 35
אֶת־שָׁאוּל עַד־יוֹם מוֹתוֹ כִּי־הִתְאַבֵּל שְׁמוּאֵל אֶל־שָׁאוּל וַיהוָה נִחָם
כִּי־הִמְלִיךְ אֶת־שָׁאוּל עַל־יִשְׂרָאֵל׃ פ

16 1 וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־שְׁמוּאֵל עַד־מָתַי אַתָּה מִתְאַבֵּל אֶל־ **16**
שָׁאוּל וַאֲנִי מְאַסְתִּיו מִמְּלֹךְ עַל־יִשְׂרָאֵל מַלֵּא קַרְנְךָ שֶׁמֶן וְלֵךְ
אֶשְׁלָחֲךָ אֶל־יִשַׁי בֵּית־הַלַּחְמִי כִּי־רָאִיתִי בְּבָנָיו לִי מֶלֶךְ׃ 2 וַיֹּאמֶר 2
שְׁמוּאֵל אֵיךְ אֵלֵךְ וְשָׁמַע שָׁאוּל וַהֲרָגָנִי ס וַיֹּאמֶר יְהוָה עֶגְלַת
בָּקָר תִּקַּח בְּיָדֶךָ וְאָמַרְתָּ לִזְבֹּחַ לַיהוָה בָּאתִי׃ 3 וְקָרָאתָ לְיִשַׁי 3
בַּזָּבַח וְאָנֹכִי אוֹדִיעֲךָ אֵת אֲשֶׁר־תַּעֲשֶׂה וּמָשַׁחְתָּ לִי אֶת אֲשֶׁר־אֹמַר
אֵלֶיךָ׃ 4 וַיַּעַשׂ שְׁמוּאֵל אֵת אֲשֶׁר דִּבֶּר יְהוָה וַיָּבֹא בֵּית לֶחֱם וַיֶּחֶרְדוּ 4
זִקְנֵי הָעִיר לִקְרָאתוֹ וַיֹּאמֶר שָׁלֹם בּוֹאֶךָ׃ 5 וַיֹּאמֶר | שָׁלוֹם לִזְבֹּחַ 5
לַיהוָה בָּאתִי הִתְקַדְּשׁוּ וּבָאתֶם אִתִּי בַּזָּבַח וַיְקַדֵּשׁ אֶת־יִשַׁי וְאֶת־

27 Mm 1612. 28 Mm 3284. 29 Mm 1613. 30 Mm 1403. 31 Mp sub loco. 32 Mm 1941. 33 Mm 1564. 34 Mm 1084. 35 Mm 3064. Cp 16 1 Mm 3064. 2 Mm 211. 3 Mm 1500. 4 Mp sub loco. 5 Mm 1614.

27 b Ms pl cf 𝔊𝔏93.94𝔖 ‖ **28** a > pc Mss 𝔙Ms ‖ b–b 𝔊 *τὴν βασιλείαν (σου) ἀπὸ Ισραηλ* ‖ **30** a 2 Mss ’ע cf 𝔊𝔙 ‖ b > pc Mss ‖ **32** a 𝔊 *τρέμων* cf 𝔏91.93.94 a מעד, α′ *ἀπὸ τρυφερέας*, σ′ *ἀβρός*, 𝔗 *mpnq’*, 𝔙 *pinguissimus* (𝔙Mss + *tremens*) a עדן ‖ b > 𝔊𝔏93.94𝔖; 𝔗 *rbwnj* cf 22,14a Jer 6,28 ‖ **Cp 16,1** a mlt Mss על cf 𝔗-Ed ‖ b 𝔊L pr *καὶ εἶπεν κύριος πρὸς Σαμουηλ* ‖ **2** a mlt Mss om interv ‖ b 𝔔 קח cf 𝔊𝔖 ‖ c nonn Mss דיך– ‖ **3** a cit לו’ cf 𝔊𝔖𝔙 et 5a ‖ **4** a mlt Mss Seb pl cf 𝔊𝔖𝔗-Ms ed princ 𝔙 ‖ b Ms ’הש cf 𝔊 et 1R 2,13 ‖ c 𝔔 + הראה cf 𝔊 ‖ **5** a 𝔊L(𝔖) *εἰς τὴν θυσίαν*, 𝔗Buxt *lšjrwt’*, 𝔙 *ut immolem*; 𝔊-L alit.

ל . ד וכל יהושע דכות[27]
ד״פ בסיפ . ד[28] כת כן ב מנה בלישׁ
יז מ״פ לא ולא לא[29] . ד[30]
ל . ח[31]
ל
ב חד חס וחד מל . יח[32] . ו בטע בסיפ
ג
ח[33]
ח[34]
ג בלישׁ[35]
ג בלישׁ[1]
ד . ה[2] . יא[3]
ג . ג
ל . ח[4]
יב סביר . ה חס[5] . ז מל[5]
ו וכל אורית דכות ב מ ד

6 בָּנָיו וַיִּקְרָא לָהֶם לַזָּבַח׃ 6 וַיְהִי בְּבוֹאָם וַיַּרְא אֶת־אֱלִיאָב וַיֹּאמֶר אַךְ
7 נֶגֶד יְהוָה מְשִׁיחוֹ׃ 7 וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־שְׁמוּאֵל אַל־תַּבֵּט אֶל־מַרְאֵהוּ
וְאֶל־גְּבַהּ קוֹמָתוֹ כִּי מְאַסְתִּיהוּ כִּי [a]לֹא אֲשֶׁר [a]יִרְאֶה הָאָדָם כִּי הָאָדָם ל.ל
8 יִרְאֶה לָעֵינַיִם [b]וַיהוָה יִרְאֶה לַלֵּבָב[c]׃ 8 וַיִּקְרָא יִשַׁי אֶל־אֲבִינָדָב ד ב[a] פת וב קמ. ל
9 וַיַּעֲבֵרֵהוּ לִפְנֵי שְׁמוּאֵל וַיֹּאמֶר גַּם־בָּזֶה לֹא־בָחַר יְהוָה׃ 9 וַיַּעֲבֵר ב וחס[9]. ט[10]
10 יִשַׁי שִׁבְעָה וַיֹּאמֶר גַּם־בָּזֶה לֹא־בָחַר יְהוָה׃ 10 וַיַּעֲבֵר יִשַׁי שִׁבְעַת בָּנָיו ט[10]
לִפְנֵי שְׁמוּאֵל וַיֹּאמֶר שְׁמוּאֵל אֶל־יִשַׁי לֹא־בָחַר יְהוָה בָּאֵלֶּה׃ ב[11]
11 וַיֹּאמֶר שְׁמוּאֵל אֶל־יִשַׁי הֲתַמּוּ[a] הַנְּעָרִים וַיֹּאמֶר עוֹד שָׁאַר הַקָּטָן ל. ל. ה קמ וכל אחנח
וְהִנֵּה רֹעֶה בַּצֹּאן וַיֹּאמֶר שְׁמוּאֵל אֶל־יִשַׁי שִׁלְחָה וְקָחֶנּוּ כִּי לֹא־ וס״ם דכות[12] ו[13]. ל
12 נָסֹב[b] עַד־בֹּאוֹ פֹּה׃ 12 וַיִּשְׁלַח וַיְבִיאֵהוּ וְהוּא אַדְמוֹנִי עִם־יְפֵה עֵינַיִם ה[14] מל וכל כתיב דכות
וְטוֹב רֹאִי פ[a] וַיֹּאמֶר יְהוָה קוּם מְשָׁחֵהוּ כִּי־זֶה הוּא׃ 13 וַיִּקַּח ב מ[a]. ה פסוק והוא הוא. ב מל. כח
שְׁמוּאֵל אֶת־קֶרֶן הַשֶּׁמֶן וַיִּמְשַׁח אֹתוֹ בְּקֶרֶב אֶחָיו וַתִּצְלַח רוּחַ־יְהוָה[a] ז[15]. ל. ו ב[16] מגה בטע. ב. ה בסיפ
אֶל־דָּוִד מֵהַיּוֹם הַהוּא וָמָעְלָה וַיָּקָם שְׁמוּאֵל וַיֵּלֶךְ הָרָמָתָה׃ ס ג. ח[17]
14 וְרוּחַ יְהוָה[a] סָרָה מֵעִם שָׁאוּל וּבִעַתָּתְהוּ רוּחַ־רָעָה מֵאֵת[b] יְהוָה׃ ס ה[18] בטיפ וחד מן ג בלישׁ. ל
15 וַיֹּאמְרוּ עַבְדֵי־שָׁאוּל אֵלָיו הִנֵּה־נָא רוּחַ־אֱלֹהִים[a] רָעָה מְבַעַתֶּךָּ׃
16 יֹאמַר־נָא אֲדֹנֵינוּ עֲבָדֶיךָ[a] לְפָנֶיךָ יְבַקְשׁוּ אִישׁ יֹדֵעַ מְנַגֵּן[b] בַּכִּנּוֹר ל חס
וְהָיָה בֶּהְיוֹת עָלֶיךָ רוּחַ־אֱלֹהִים[c] רָעָה וְנִגֵּן בְּיָדוֹ וְטוֹב לָךְ׃ פ ז[19]
17 וַיֹּאמֶר שָׁאוּל אֶל־עֲבָדָיו רְאוּ־נָא לִי אִישׁ מֵיטִיב לְנַגֵּן וַהֲבִיאוֹתֶם ל ומל
אֵלָי׃ ס 18 וַיַּעַן אֶחָד מֵהַנְּעָרִים וַיֹּאמֶר הִנֵּה רָאִיתִי בֶן־לְיִשַׁי בֵּית ל
הַלַּחְמִי יֹדֵעַ נַגֵּן וְגִבּוֹר[a] חַיִל וְאִישׁ מִלְחָמָה וְנָבוֹן דָּבָר וְאִישׁ תֹּאַר ג[19]. ב. ל
וַיהוָה עִמּוֹ׃ 19 וַיִּשְׁלַח שָׁאוּל מַלְאָכִים אֶל־יִשַׁי וַיֹּאמֶר שִׁלְחָה אֵלַי ו[20]
20 אֶת־דָּוִד בִּנְךָ [a]אֲשֶׁר בַּצֹּאן[a]׃ 20 וַיִּקַּח יִשַׁי חֲמוֹר[a] לֶחֶם וְנֹאד יַיִן וּגְדִי ג[20] כת א ול בלישׁ
21 עִזִּים אֶחָד וַיִּשְׁלַח בְּיַד־דָּוִד בְּנוֹ אֶל־שָׁאוּל׃ 21 וַיָּבֹא דָוִד אֶל־שָׁאוּל

[6]Nu 15,5. [7]Mm 1615. [8]Mm 3598. [9]Mm 1616. [10]Mm 57. [11]Mm 1617. [12]Mm 3741. [13]Mm 2915. [14]Mm 1618. [15]Mm 1088. [16]Hi 7,8. [17]Mm 1564. [18]Mm 2001. [19]Mm 3236. [20]Mm 1619.

7 [a] cit כא cf GSC || [b] S *b'jn'* (pl), C *b'jnjhwn* cf Ez 44,5 || [c] S *blb'* || **11** [a] C התמו || [b] C נסב, S *'hpwk* || **12** [a] mlt Mss om interv || **13** [a] pc Mss אלהים || **14** [a] cit אלהים cf G^{Ms}S || [b] pc Mss מעם || **15** [a] pc Mss יהוה cf G$L^{93.94}$ || **16** [a] $L^{93.94}$ *(loquantur ergo) pueri tui … (et quaerant),* V *et servi tui (… quaerant)* || [b] Ms cit נגן, 2 Mss לנגן cf Vrs et 18 || [c] > $G^{-L}L^{93.94}$S || **18** [a] 2 Mss citt ג׳ || **19** [a—a] S *hšh lj* || **20** [a] G^{-L} *γομορ* cf $L^{93.94}$ et Hos 3,2.

ב. לח[21] 22 וַיַּעֲמֹד לְפָנָיו וַיֶּאֱהָבֵהוּ[a] מְאֹד וַיְהִי־לוֹ נֹשֵׂא כֵלִים׃ 22 וַיִּשְׁלַח שָׁאוּל
23 אֶל־יִשַׁי לֵאמֹר יַעֲמָד־נָא דָוִד לְפָנַי כִּי־מָצָא חֵן בְּעֵינָי׃ 23 וְהָיָה
ל בְּהֱיוֹת רוּחַ־אֱלֹהִים[a] אֶל־שָׁאוּל וְלָקַח דָּוִד אֶת־הַכִּנּוֹר וְנִגֵּן בְּיָדוֹ
יז[22]. ג בטע וְרָוַח לְשָׁאוּל[l] וְטוֹב לוֹ וְסָרָה מֵעָלָיו רוּחַ הָרָעָה׃ פ
יז[1]. יב. ב חס 17 1 וַיֶּאַסְפוּ פְלִשְׁתִּים אֶת־מַחֲנֵיהֶם לַמִּלְחָמָה וַיֵּאָסְפוּ שֹׂכֹה
ב כת כן. ב אֲשֶׁר לִיהוּדָה וַיַּחֲנוּ בֵּין־שׂוֹכֹה וּבֵין־עֲזֵקָה [a]בְּאֶפֶס דַּמִּים׃ 2 וְשָׁאוּל
ה וְאִישׁ־יִשְׂרָאֵל[l] נֶאֶסְפוּ וַיַּחֲנוּ בְּעֵמֶק הָאֵלָה וַיַּעַרְכוּ מִלְחָמָה לִקְרַאת
ב. לג. ב פְּלִשְׁתִּים׃ 3 וּפְלִשְׁתִּים[c] עֹמְדִים אֶל־הָהָר[l] מִזֶּה וְיִשְׂרָאֵל עֹמְדִים[c] אֶל־
ב הָהָר מִזֶּה וְהַגַּיְא[a] בֵּינֵיהֶם׃ 4 וַיֵּצֵא אִישׁ־הַבֵּנַיִם[a] מִמַּחֲנוֹת[b] פְּלִשְׁתִּים
ל. לב בנביא ב מנה בסיס גָּלְיָת[l] שְׁמוֹ מִגַּת גָּבְהּוֹ שֵׁשׁ[c] אַמּוֹת וָזָרֶת׃ 5 וְכוֹבַע נְחֹשֶׁת עַל־רֹאשׁוֹ
ב מל בנביא[2] וְשִׁרְיוֹן קַשְׂקַשִּׂים הוּא לָבוּשׁ וּמִשְׁקַל[l] הַשִּׁרְיוֹן חֲמֵשֶׁת־אֲלָפִים שְׁקָלִים
6 7
ל. יעץ[K] נְחֹשֶׁת׃ 6 וּמִצְחַת[a] נְחֹשֶׁת עַל־רַגְלָיו וְכִידוֹן נְחֹשֶׁת בֵּין כְּתֵפָיו׃ 7 וְחֵן[a]
לח ו מנה בלישׁ חֲנִיתוֹ כִּמְנוֹר[l] אֹרְגִים וְלַהֶבֶת חֲנִיתוֹ שֵׁשׁ־מֵאוֹת שְׁקָלִים בַּרְזֶל וְנֹשֵׂא
ב חס[3]. כב[4] וכל ר״ה ועזרא דכות ב מ ה חס בליש הַצִּנָּה הֹלֵךְ לְפָנָיו׃ 8 וַיַּעֲמֹד וַיִּקְרָא אֶל־מַעַרְכֹת יִשְׂרָאֵל וַיֹּאמֶר[l] 8
ל לָהֶם לָמָּה תֵצְאוּ לַעֲרֹךְ מִלְחָמָה הֲלֹוא אָנֹכִי[l] הַפְּלִשְׁתִּי וְאַתֶּם עַבָדִים
ל. ו ר״פ בסיס וכל יהגשע שפטים ושמואל ואם ר״פ[5]. ב חד קמ וחד פת לְשָׁאוּל בְּרוּ[a]־לָכֶם אִישׁ וְיֵרֶד אֵלָי׃ 9 אִם־יוּכַל לְהִלָּחֵם אִתִּי וְהִכָּנִי
ל. ג[6] ב חס וחד מל וְהָיִינוּ לָכֶם לַעֲבָדִים וְאִם־אֲנִי אוּכַל־לוֹ וְהִכִּיתִיו וִהְיִיתֶם לָנוּ
לַעֲבָדִים וַעֲבַדְתֶּם אֹתָנוּ׃ 10 וַיֹּאמֶר[l] הַפְּלִשְׁתִּי אֲנִי חֵרַפְתִּי אֶת־ 10
ד[7] מַעַרְכוֹת יִשְׂרָאֵל הַיּוֹם הַזֶּה תְּנוּ־לִי אִישׁ וְנִלָּחֲמָה יָחַד׃ 11 וַיִּשְׁמַע 11
לה וכל ר״פ דכות שָׁאוּל[l] וְכָל־יִשְׂרָאֵל אֶת־דִּבְרֵי הַפְּלִשְׁתִּי הָאֵלֶּה[a] וַיֵּחַתּוּ וַיִּרְאוּ מְאֹד׃
ג 12 [a]וְדָוִד[l] בֶּן־אִישׁ אֶפְרָתִי הַזֶּה[b] מִבֵּית לֶחֶם יְהוּדָה וּשְׁמוֹ יִשַׁי 12
ג וְלוֹ שְׁמֹנָה בָנִים וְהָאִישׁ בִּימֵי שָׁאוּל זָקֵן בָּא בָאֲנָשִׁים׃[c] 13 וַיֵּלְכוּ 13

[21]Mp sub loco. [22]Mm 1088. Cp 17 [1]Mm 399. [2]Mp sub loco. [3]Mm 1620. [4]Mm 11. [5]Mm 1380. [6]Mm 1621. [7]Mm 1389.

21 [a] 𝔗 ויאהבוהו ‖ **23** [a] nonn Mss cit + רעה cf 𝔊$^{-L}$ *(πνεῦμα) πονηρον*, 𝔊^{L}(𝔖𝔙) *παρὰ θεοῦ πονηρὸν (πνεῦμα)*, 𝔗 *(rwḥ) bjš' mn qdm jhwh* ‖ **Cp 17,1** [a–a] 𝔊 *ἐν (σ)Εφερμαειμ* (sive *ἐν Αφεσδομμειν/μ*) cf 𝔏$^{93.94}$ *in Rameam in Sepherme*, 𝔖 *b'prsmjn* et 1Ch 11,13 ‖ **3** [a] pc Mss והגי cf Dt 34,6 ‖ **4** [a] 𝔗 *mbjnjhwn*; 𝔊 *δυνατός*, 𝔖 *gnbr'*; 𝔙 *spurius* cf 23[a] ‖ [b] jJeb 4,2 ממערכות cf 𝔊 et 8 ‖ [c] 𝔊^{LMss} 4, 𝔊^{Mss} 5, 𝔏^{94} 16 ‖ **6** [a] cit Vrs pl ‖ **7** [a] mlt Mss ut Q cf Vrs et 2 S 21,19 ‖ **8** [a] Vrs a בחר cf 1R 18,25 ‖ **11** [a] > 2 Mss cit cf 𝔖 ‖ **12** [a] 𝔊^{Mss} om 12—31 ‖ [b] citt היה cf 𝔖 ‖ [c] 𝔊^{LMss} *ἐν ἔτεσιν* cf 𝔖.

שְׁלֹשֶׁת בְּנֵי־יִשַׁי הַגְּדֹלִים הָלְכוּ אַחֲרֵי־שָׁאוּל לַמִּלְחָמָה וְשֵׁם | שְׁלֹשֶׁת
בָּנָיו אֲשֶׁר הָלְכוּ[a] בַּמִּלְחָמָה[b] אֱלִיאָב הַבְּכוֹר[c] וּמִשְׁנֵהוּ אֲבִינָדָב ל
וְהַשְּׁלִשִׁי שַׁמָּה׃ 14 וְדָוִד הוּא הַקָּטָן וּשְׁלֹשָׁה הַגְּדֹלִים הָלְכוּ אַחֲרֵי ג[8] חס וכל ד״ה דכות ב מ
שָׁאוּל׃ ס 15 וְדָוִד הלך וָשָׁב מֵעַל[a] שָׁאוּל לִרְעוֹת אֶת־צֹאן ג[9]. ל
אָבִיו בֵּית־לָחֶם׃ 16 וַיִּגַּשׁ הַפְּלִשְׁתִּי הַשְׁכֵּם וְהַעֲרֵב וַיִּתְיַצֵּב אַרְבָּעִים ל
יוֹם׃ פ 17 וַיֹּאמֶר יִשַׁי לְדָוִד בְּנוֹ קַח־נָא לְאַחֶיךָ אֵיפַת הַקָּלִיא[a] יב יתיר א ס״ח[10]
18 הַזֹּאת וַעֲשָׂרָה לֶחֶם[b] הַזֶּה וְהָרֵץ הַמַּחֲנֶה לְאַחֶיךָ׃ 18 וְאֶת עֲשֶׂרֶת חַרְצֵי ל. ל
הֶחָלָב הָאֵלֶּה תָּבִיא לְשַׂר־הָאֶלֶף וְאֶת־אַחֶיךָ תִּפְקֹד לְשָׁלוֹם וְאֶת־ יג[11]. ל. ב. ל[12]
19 עֲרֻבָּתָם תִּקָּח׃ 19 וְשָׁאוּל וְהֵמָּה[a] וְכָל־אִישׁ יִשְׂרָאֵל בְּעֶמֶק הָאֵלָה ל. יג[13]
20 נִלְחָמִים עִם־פְּלִשְׁתִּים׃ 20 וַיַּשְׁכֵּם דָּוִד בַּבֹּקֶר וַיִּטֹּשׁ אֶת־הַצֹּאן עַל־ ל
שֹׁמֵר וַיֵּשָׂא וַיֵּלֶךְ כַּאֲשֶׁר צִוָּהוּ יִשַׁי וַיָּבֹא הַמַּעְגָּלָה וְהַחַיִל הַיּוֹצֵא אֶל־ ב. 14[14]
21 הַמַּעֲרָכָה וְהֵרָעוּ[a] בַּמִּלְחָמָה׃ 21 וַתַּעֲרֹךְ יִשְׂרָאֵל וּפְלִשְׁתִּים מַעֲרָכָה׃ ל. ל. ל
22 לְקִרַאת מַעֲרָכָה׃ 22 וַיִּטֹּשׁ דָּוִד אֶת־הַכֵּלִים מֵעָלָיו עַל־יַד שׁוֹמֶר ו מל[15]
23 הַכֵּלִים וַיָּרָץ הַמַּעֲרָכָה וַיָּבֹא[a] וַיִּשְׁאַל לְאֶחָיו לְשָׁלוֹם׃ 23 וְהוּא | לג ר״פ[16]
24 מְדַבֵּר עִמָּם וְהִנֵּה אִישׁ הַבְּנַיִם[a] עוֹלֶה גָּלְיָת[b] הַפְּלִשְׁתִּי שְׁמוֹ מִנַּת ב. ח מל[17]
מִמַּעַרְכוֹת[b] פְּלִשְׁתִּים וַיְדַבֵּר כַּדְּבָרִים[c] הָאֵלֶּה וַיִּשְׁמַע דָּוִד׃ 24 וְכָל־[c] יג[13]. ק
25 אִישׁ יִשְׂרָאֵל בִּרְאוֹתָם אֶת־הָאִישׁ וַיָּנֻסוּ מִפָּנָיו וַיִּירְאוּ מְאֹד׃ 25 וַיֹּאמֶר | ג ב חס וחד מל[18]. כג. ל[19]
אִישׁ יִשְׂרָאֵל הֲרְאִיתֶם הָאִישׁ הָעֹלֶה הַזֶּה כִּי לְחָרֵף[a] אֶת־יִשְׂרָאֵל ג[20]. ג
עֹלֶה וְהָיָה הָאִישׁ אֲשֶׁר־יַכֶּנּוּ יַעְשְׁרֶנּוּ הַמֶּלֶךְ | עֹשֶׁר גָּדוֹל וְאֶת־בִּתּוֹ ב
26 יִתֶּן־לוֹ[b] וְאֶת בֵּית אָבִיו יַעֲשֶׂה חָפְשִׁי בְּיִשְׂרָאֵל׃ 26 וַיֹּאמֶר דָּוִד אֶל־ יא בתוך ובנביא. ל[21]. ל[22]
הָאֲנָשִׁים הָעֹמְדִים עִמּוֹ לֵאמֹר מַה־יֵּעָשֶׂה לָאִישׁ אֲשֶׁר יַכֶּה אֶת־ ל. יג[16]
הַפְּלִשְׁתִּי הַלָּזֶה וְהֵסִיר חֶרְפָּה מֵעַל יִשְׂרָאֵל כִּי מִי הַפְּלִשְׁתִּי הֶעָרֵל
27 הַזֶּה כִּי חֵרֵף מַעַרְכוֹת אֱלֹהִים חַיִּים׃ 27 וַיֹּאמֶר לוֹ הָעָם כַּדָּבָר הַזֶּה

[8]Mm 506. [9]Mm 1622. [10]Mm 907. [11]Mm 1228. [12]Mm 646. [13]Mm 1520. [14]Mm 1623. [15]Mm 3634. [16]Mp sub loco. [17]Mm 1624. [18]Mm 459. [19]Mm 1891. [20]Mm 2077. [21]Mm 210. [22]Mm 319.

13 [a] > Ms cf 𝔊[Mss]𝔖𝔙 ‖ [b] nonn Mss למ cf 𝔊𝔗[Mss]𝔙 ‖ [c] 𝔊𝔖 + suff 3 m sg ‖ **15** [a] pc Mss מעם, sed cf 2S 10,14 2R 18,14 ‖ **17** [a] nonn Mss לי– cf Mp ‖ [b] Ms ולו ‖ **19** [a] > Ms 𝔖; 𝔊-[L] *αὐτός* ‖ **20** [a] pc Mss ה ‖ **22** [a] > 𝔊[L]𝔖𝔙 ‖ **23** [a] ut 4[a]; 𝔊 *ὁ ἀμεσσαῖος* ‖ [b] mlt Mss ut Q cf 𝔊-[L]𝔗𝔙 *(ex castris)*; 𝔊[L]𝔖 sg ‖ [c] 𝔖𝔙 om כ ‖ **25** [a] 𝔗 לחרף ‖ [b] 2 Mss citt + לאשה.

28 לֵאמֹר כֹּה יֵעָשֶׂה לָאִישׁ אֲשֶׁר יַכֶּנּוּ׃ 28 וַיִּשְׁמַע אֱלִיאָב אָחִיו הַגָּדוֹל לו[23]. לב[24].
ל בְּדַבְּרוֹ אֶל־הָאֲנָשִׁים וַיִּחַר־אַף אֱלִיאָב בְּדָוִד וַיֹּאמֶר ׀ לָמָּה־זֶּה
ד[25]. ב חד חס רחד מל[26]. ל יָרַדְתָּ וְעַל־מִי נָטַשְׁתָּ מְעַט הַצֹּאן הַהֵנָּה בַּמִּדְבָּר אֲנִי יָדַעְתִּי אֶת־זְדֹנְךָ
וְאֶת רַע לְבָבֶךָ כִּי לְמַעַן רְאוֹת הַמִּלְחָמָה יָרָדְתָּ׃ 29 וַיֹּאמֶר דָּוִד מֶה 29
ו בנביא עָשִׂיתִי עַתָּה הֲלוֹא דָבָר הִוא׃ 30 וַיָּסֹב מֵאֶצְלוֹ אֶל־מוּל אַחֵר וַיֹּאמֶר 30
ב וחס. ל. סד. ל כַּדָּבָר הַזֶּה וַיָּשִׁבוּהוּ הָעָם דָּבָר כַּדָּבָר הָרִאשׁוֹן׃ 31 וַיִּשָּׁמְעוּ[a] הַדְּבָרִים 31
אֲשֶׁר דִּבֶּר דָּוִד וַיַּגִּדוּ לִפְנֵי־שָׁאוּל וַיִּקָּחֵהוּ[b]׃ 32 וַיֹּאמֶר דָּוִד אֶל־ 32
ה[27] שָׁאוּל אַל־יִפֹּל [a]לֵב־אָדָם[a] עָלָיו עַבְדְּךָ יֵלֵךְ וְנִלְחַם עִם־הַפְּלִשְׁתִּי
הַזֶּה׃ 33 וַיֹּאמֶר שָׁאוּל אֶל־דָּוִד לֹא תוּכַל לָלֶכֶת אֶל־הַפְּלִשְׁתִּי הַזֶּה 33
כו מלעיל. ו. ג ב חס וחד מל[28] לְהִלָּחֶם עִמּוֹ כִּי־נַעַר אַתָּה וְהוּא אִישׁ מִלְחָמָה מִנְּעֻרָיו׃ ס
ל 34 וַיֹּאמֶר דָּוִד אֶל־שָׁאוּל רֹעֶה הָיָה עַבְדְּךָ לְאָבִיו[a] בַּצֹּאן וּבָא הָאֲרִי 34
יז. ג ב חס וחד מל[29] [b]וְאֶת־הַדֹּב וְנָשָׂא שֶׂה מֵהָעֲדָר׃ 35 וְיָצָאתִי אַחֲרָיו וְהִכִּתִּיו וְהִצַּלְתִּי[a] 35
ג ב חס וחד מל[29]. ל ומל מִפִּיו וַיָּקָם עָלַי וְהֶחֱזַקְתִּי בִּזְקָנוֹ וְהִכִּתִּיו וַהֲמִיתִיו׃ 36 גַּם אֶת־הָאֲרִי 36
ב. יג[30] גַּם[a]־הַדֹּב[b] הִכָּה עַבְדֶּךָ וְהָיָה הַפְּלִשְׁתִּי הֶעָרֵל הַזֶּה כְּאַחַד מֵהֶם[c] כִּי
ב חס[31]. יג בטע ר״ם חֵרֵף מַעַרְכֹת אֱלֹהִים חַיִּים׃ ס 37 [a]וַיֹּאמֶר דָּוִד[a] יְהוָה אֲשֶׁר סא
ג ב מל וחד חס הִצָּלַנִי מִיַּד הָאֲרִי וּמִיַּד הַדֹּב הוּא יַצִּילֵנִי מִיַּד הַפְּלִשְׁתִּי הַזֶּה׃ ס[b]
וַיֹּאמֶר שָׁאוּל אֶל־דָּוִד לֵךְ וַיהוָה יִהְיֶה עִמָּךְ׃ 38 וַיַּלְבֵּשׁ שָׁאוּל אֶת־ 38
ל. לב בנביא כ מנה בסיפ. ל ומל דָּוִד מַדָּיו וְנָתַן קוֹבַּע[a] נְחֹשֶׁת עַל־רֹאשׁוֹ [b]וַיַּלְבֵּשׁ אֹתוֹ שִׁרְיוֹן[b]׃ 39 וַיַּחְגֹּר 39
ב. ו וחד מן ב[32] חס בלישׁ. מז פסוק לא לא לא. ו ד כת שא וב כת סה דָּוִד אֶת־חַרְבּוֹ מֵעַל לְמַדָּיו וַיָּאָל[a] לָלֶכֶת [b]כִּי לֹא נִסָּהּ[b] וַיֹּאמֶר דָּוִד
ב[33]. ב[34]. ב וחס אֶל־שָׁאוּל לֹא אוּכַל לָלֶכֶת בָּאֵלֶּה כִּי לֹא נִסֵּיתִי [c]וַיְסִרֵם[c] דָּוִד
ל. ל וחס מֵעָלָיו׃ 40 וַיִּקַּח מַקְלוֹ בְּיָדוֹ וַיִּבְחַר־לוֹ חֲמִשָּׁה חַלְּקֵי־אֲבָנִים ׀ מִן 40

[23] Mm 210. [24] Mm 319. [25] Mm 2165. [26] Mm 2211. [27] Mm 373. [28] Mm 2720. [29] Mm 1621. [30] Mm 361. [31] Mm 1620. [32] Mm 1599. [33] Mm 1617. [34] Mm 3708.

31 [a] sic L, mlt Mss Edd ויגידו ‖ [b] 2 Mss ויקחו, Ms ויקחוהו, 𝔊-^{O} *καὶ παρέλαβον αὐτὸν καὶ εἰσήγαγον (αὐτὸν) πρὸς Σαουλ*, 𝔊^{Op} *καὶ παρέστησαν αὐτὸν ἐνώπιον Σαουλ* ‖ **32** [a–a] cit לב המלך cf 𝔊 *καρδία τοῦ κυρίου μου*, 𝔏$^{93.94}$ *cor domini mei* ‖ **34** [a] mlt Mss לאבי cf 𝔖 ‖ [b] Ms citt om את ‖ **35** [a] nonn Mss citt תיו— cf 𝔖𝔗^{Mss} ‖ **36** [a] 2 Mss citt וגם, Ms citt ואת cf [b] ‖ [b] nonn Mss citt pr את cf 𝔗^{Ms} ‖ [c] 𝔊 + mlt vb cf 26 ‖ **37** [a–a] > 𝔊^{Mss} ‖ [b] mlt Mss om interv ‖ **38** [a] mlt Mss כובע ‖ [b–b] > 𝔊-^{OLMss} ‖ **39** [a] 𝔊-^{L} *καὶ ἐκοπίασεν* cf Jes 47,13, 𝔊^{L} *καὶ ἐχώλαινεν* cf 𝔏$^{93.94}$ *et claudicare coepit*, σ′ *καὶ ἔσκαζεν*, 𝔖 *wl' ṣb'* cf 𝔗 *wl' 'b'* ‖ [b–b] > 𝔊-^{LMss}; 𝔖 + *'nwn* ‖ [c–c] 𝔊 *καὶ ἀφαίρουσιν αὐτά* cf 𝔏$^{93.94}$.

הַנַּחַל וַיָּשֶׂם אֹתָם בִּכְלִי הָרֹעִים אֲשֶׁר־לוֹ וּבִיַּלְקוּט[a] וְקַלְּעוֹ בְּיָדוֹ פד . יח[35] וכל יוצר חפץ תמדה דכות ב מ א . ל
41 וַיִּגַּשׁ אֶל־הַפְּלִשְׁתִּי׃ 41 [a]וַיֵּלֶךְ הַפְּלִשְׁתִּי הֹלֵךְ וְקָרֵב אֶל־דָּוִד וְהָאִישׁ נ
42 נֹשֵׂא הַצִּנָּה לְפָנָיו׃ 42 וַיַּבֵּט הַפְּלִשְׁתִּי וַיַּרְא אֶת־דָּוִד וַיִּבְזֵהוּ כִּי־הָיָה לח . ח[36] . ל
43 נַעַר וְאַדְמֹנִי עִם־יְפֵה מַרְאֶה[a]׃ 43 וַיֹּאמֶר הַפְּלִשְׁתִּי אֶל־דָּוִד הֲכֶלֶב ל וחס
אָנֹכִי כִּי־אַתָּה בָּא־אֵלַי בַּמַּקְלוֹת וַיְקַלֵּל הַפְּלִשְׁתִּי אֶת־דָּוִד בֵּאלֹהָיו׃ ב[37] . ד
44 וַיֹּאמֶר הַפְּלִשְׁתִּי אֶל־דָּוִד לְכָה אֵלַי וְאֶתְּנָה אֶת־בְּשָׂרְךָ לְעוֹף ל בסיפ[38]
45 הַשָּׁמַיִם וּלְבֶהֱמַת הַשָּׂדֶה[a]׃ ס 45 וַיֹּאמֶר דָּוִד אֶל־הַפְּלִשְׁתִּי ל
אַתָּה בָּא אֵלַי בְּחֶרֶב וּבַחֲנִית וּבְכִידוֹן וְאָנֹכִי בָּא־אֵלֶיךָ בְּשֵׁם יְהוָה צְבָאוֹת אֱלֹהֵי מַעַרְכוֹת יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר חֵרַפְתָּ׃ 46 הַיּוֹם הַזֶּה יְסַגֶּרְךָ ח[39] . ד
46 יְהוָה בְּיָדִי וְהִכִּיתִךָ וַהֲסִרֹתִי אֶת־רֹאשְׁךָ מֵעָלֶיךָ וְנָתַתִּי פֶּגֶר[a] מַחֲנֵה ל וחס
פְּלִשְׁתִּים הַיּוֹם הַזֶּה לְעוֹף הַשָּׁמַיִם וּלְחַיַּת הָאָרֶץ וְיֵדְעוּ כָל־הָאָרֶץ י בלישׁ[40] . יא[41]
47 כִּי יֵשׁ אֱלֹהִים לְיִשְׂרָאֵל[b]׃ 47 וְיֵדְעוּ כָּל־הַקָּהָל הַזֶּה כִּי־לֹא בְחֶרֶב ב[42] . ב[43] . יא[41] . ח[38]
וּבַחֲנִית יְהוֹשִׁיעַ יְהוָה כִּי לַיהוָה הַמִּלְחָמָה וְנָתַן אֶתְכֶם בְּיָדֵנוּ[a]׃ ב ומל[44]
48 וְהָיָה כְּי־קָם הַפְּלִשְׁתִּי וַיֵּלֶךְ וַיִּקְרַב לִקְרַאת דָּוִד [a]וַיְמַהֵר דָּוִד ל . ז פת[45]
49 וַיָּרָץ הַמַּעֲרָכָה[b] לִקְרַאת הַפְּלִשְׁתִּי[a]׃ 49 וַיִּשְׁלַח דָּוִד אֶת־יָדוֹ אֶל־ ל
הַכֶּלִי וַיִּקַּח מִשָּׁם אֶבֶן וַיְקַלַּע וַיַּךְ אֶת־הַפְּלִשְׁתִּי אֶל־מִצְחָהּ[a] וַתִּטְבַּע ל . ל . ל
50 הָאֶבֶן בְּמִצְחוֹ וַיִּפֹּל עַל־פָּנָיו אָרְצָה׃ 50 [a]וַיְחַזֵּק דָּוִד מִן־הַפְּלִשְׁתִּי ח[46]
בַּקֶּלַע וּבָאֶבֶן וַיַּךְ אֶת־הַפְּלִשְׁתִּי וַיְמִיתֵהוּ וְחֶרֶב אֵין בְּיַד־דָּוִד׃ ל . לב בנביא ב מנה ח סס בסיפ[47]
51 וַיָּרָץ דָּוִד וַיַּעֲמֹד אֶל[a]־הַפְּלִשְׁתִּי וַיִּקַּח אֶת־חַרְבּוֹ וַיִּשְׁלְפֶהָ מִתַּעְרָתָהּ ד[48]
וַיְמִתֻתֵהוּ[b] וַיִּכְרֹת־בָּהּ אֶת־רֹאשׁוֹ וַיִּרְאוּ הַפְּלִשְׁתִּים כִּי־מֵת גִּבּוֹרָם ל . לב בנביא כ מנה בסיפ . ח[49]
52 וַיָּנֻסוּ׃ 52 וַיָּקֻמוּ אַנְשֵׁי יִשְׂרָאֵל ויהודה[a] וַיָּרִעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶת־הַפְּלִשְׁתִּים ג חס . ח[49]
עַד־בּוֹאֲךָ גַּיְא[a] וְעַד שַׁעֲרֵי עֶקְרוֹן[b] וַיִּפְּלוּ חַלְלֵי פְלִשְׁתִּים בְּדֶרֶךְ ג פסוק עד ועד ועד ועד . ה מל
53 שַׁעֲרַיִם וְעַד־גַּת וְעַד־עֶקְרוֹן[c] 53 וַיָּשֻׁבוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מִדֹּלֵק אַחֲרֵי ל . ל

[35] Mm 2781. [36] Mm 2070. [37] Gn 30,41. [38] Mm 886. [39] Mm 2903. [40] Mm 9. [41] Mm 1625. [42] Mm 1626. [43] Mm 4091. [44] Mm 1627. [45] Mm 710. [46] Mm 432. [47] Mp contra textum, cf Mm 2137 et Mp sub loco. [48] Mm 2862. [49] Mm 1315.

40 [a] G *εἰς συλλογήν* cf $\mathfrak{L}^{94}$; S om cop ‖ **41** [a] v 41 > G-^{OLMss} ‖ **42** [a] pc Mss עינים cf G ‖ **44** [a] mlt Mss הארץ cf GC^{Mss}V ‖ **46** [a] σ′SC^{Mss} pl; G *τὰ κῶλα σου καὶ τὰ κῶλα …* ‖ [b] nonn Mss בי׳ cf GC^{-f}V ‖ **47** [a] mlt Mss דינו– cf GS^{BC}V ‖ **48** [a–a] > G-^{OLMss} ‖ [b] G-^{Op} *εἰς τὴν παράταξιν*, SC *lsdr'*, V *ad pugnam* ‖ **49** [a] C מצחו ‖ **50** [a] v 50 > G-^{OLMss} ‖ **51** [a] pc Mss Okh על cf GSC^{MssBuxt}V et 2 S 1,9.10 ‖ [b] C תתהו–, Ms וימתהו ‖ **52** [a] G-^{AMs} *Γεθ* ‖ [b] G *Ασκαλων* ‖ [c] sic L, mlt Mss Edd :.

54 פְּלִשְׁתִּ֔ים וַיְשִׂמֵ֖הוּ אֶת־מַתֳּנֹתָ֑יו׃ 54 וַיִּקַּ֤ח דָּוִד֙ אֶת־רֹ֣אשׁ הַפְּלִשְׁתִּ֔י
ג 50 וַיְבִאֵ֖הוּ יְרוּשָׁלִָ֑ם וְאֶת־כֵּלָ֖יו שָׂ֥ם בְּאָהֳלֽוֹ׃ ס
ב 51 55 וּכְרְאֹ֣ות[a] שָׁא֗וּל אֶת־דָּוִד֙ יֹצֵ֣א לִקְרַ֣את הַפְּלִשְׁתִּ֔י אָמַ֖ר אֶל־
אַבְנֵ֣ר שַׂר־הַצָּבָ֑א[b] בֶּן־מִי־זֶ֥ה הַנַּ֛עַר אַבְנֵ֖ר[c] וַיֹּ֣אמֶר אַבְנֵ֔ר חֵ֥י־נַפְשְׁךָ֖
ל 56 הַמֶּ֑לֶךְ אִם־יָדָ֥עְתִּי׃ 56 וַיֹּ֤אמֶר הַמֶּלֶךְ֙ שְׁאַ֣ל אַתָּ֔ה בֶּן־מִי־זֶ֥ה הָֽעֶלֶם׃[a]
ל. יא 52 57 ס וּכְשׁוּב[a] דָּוִ֗ד מֵהַכּ֛וֹת אֶת־הַפְּלִשְׁתִּ֖י וַיִּקַּ֣ח אֹת֑וֹ אַבְנֵ֗ר וַיְבִאֵ֛הוּ
יא 53 לִפְנֵ֥י שָׁא֖וּל וְרֹ֣אשׁ הַפְּלִשְׁתִּ֑י בְּיָדֽוֹ׃ 58 וַיֹּ֤אמֶר אֵלָיו֙ שָׁא֔וּל בֶּן־מִ֥י אַתָּ֖ה
הַנָּ֑עַר וַיֹּ֣אמֶר דָּוִ֔ד בֶּן־עַבְדְּךָ֥ יִשַׁ֖י בֵּ֣ית הַלַּחְמִֽי׃ **18** 1 וַיְהִ֗י כְּכַלֹּתֹו֙ **18**
ל. ויאהבהו ק חד מן ג׳ חס ה מ״ת וחד מן ב בלישׁ 1 לְדַבֵּ֣ר אֶל־שָׁא֔וּל וְנֶ֨פֶשׁ֙ יְהֹונָתָ֔ן נִקְשְׁרָ֥ה בְנֶ֖פֶשׁ דָּוִ֑ד וַיֶּאֱהָבֵ֥והּ[a] יְהֹונָתָֽן
ב ובסיפ. ד. ח׳ 2 כְּנַפְשֹֽׁו׃ 2 וַיִּקָּחֵ֥הוּ שָׁא֖וּל בַּיֹּ֣ום הַה֑וּא וְלֹֽא־נְתָנֹ֥ו לָשׁ֛וּב בֵּ֥ית אָבִֽיו׃
3
ב ובסיפ 4 3 וַיִּכְרֹ֤ת יְהֹונָתָן֙ וְדָוִ֔ד בְּרִ֖ית בְּאַהֲבָתֹ֣ו אֹתֹ֑ו כְּנַפְשֹֽׁו׃ 4 וַיִּתְפַּשֵּׁ֤ט יְהֹונָתָן֙
ב. ג פסוק ועד ועד[a] ועד. ל אֶת־הַמְּעִיל֙ אֲשֶׁר־עָלָ֔יו וַיִּתְּנֵ֖הוּ לְדָוִ֑ד וּמַדָּ֣יו וְעַד־[a]חַרְבֹּ֔ו וְעַד־קַשְׁתֹּ֖ו
וְעַד־חֲגֹרֹֽו׃ 5 וַיֵּצֵ֥א דָּוִ֖ד בְּכֹ֣ל[b] אֲשֶׁר־יִשְׁלָחֶ֣נּוּ שָׁא֑וּל יַשְׂכִּ֔יל וַיְשִׂמֵ֖הוּ
ד. יד בסיפ. כג פסוק וגם ובתר תלת מילין. יד בסיפ שָׁא֣וּל עַל־[c]אַנְשֵׁ֣י הַמִּלְחָמָ֗ה וַיִּיטַ֤ב בְּעֵינֵי֙ כָּל־הָעָ֔ם וְגַ֖ם בְּעֵינֵ֥י עַבְדֵ֖י
ב ומל בסיפ שָׁאֽוּל׃ פ 6 וַיְהִ֗י בְּבֹואָם֙ בְּשׁ֣וּב דָּוִ֔ד מֵהַכֹּ֖ות אֶת־הַפְּלִשְׁתִּ֑י[a]
לשיר ק וַתֵּצֶ֨אנָה הַנָּשִׁ֜ים מִכֹּל־עָרֵ֣י יִשְׂרָאֵ֗ל[b] לָשִׁ֤ר[c] וְהַמְּחֹלֹות֙[d] לִקְרַ֣את
ל. ל. ב ומל 7 שָׁא֣וּל[e] הַמֶּ֔לֶךְ בְּתֻפִּ֖ים בְּשִׂמְחָ֑ה[e] וּבְשָׁלִשִֽׁים׃ 7 וַתַּעֲנֶ֤ינָה הַנָּשִׁים֙
ל בגביא הַמְשַׂחֲקֹ֔ות וַתֹּאמַ֖רְנָה
באלפיו ק הִכָּ֣ה שָׁא֔וּל בַּאֲלָפָ֑יו[a] וְדָוִ֖ד בִּרְבָבֹתָֽיו׃[b]
נא 8 8 וַיִּ֥חַר[a] לְשָׁא֖וּל מְאֹ֑ד וַיֵּ֣רַע בְּעֵינָ֔יו הַדָּבָ֥ר הַזֶּ֖ה וַיֹּ֣אמֶר נָתְנ֣וּ לְדָוִ֔ד
ח׳. כג. כ׳ 9 רְבָבֹ֑ות וְלִ֥י נָתְנ֖וּ הָאֲלָפִ֑ים[b] וְעֹ֥וד לֹ֛ו אַ֖ךְ הַמְּלוּכָֽה׃[b] 9 וַיְהִ֥י שָׁא֛וּל
עוין. ג ק 10 עַ֥יִן[a] אֶת־דָּוִ֖ד מֵהַיֹּ֣ום הַה֑וּא וָהָלְאָֽה׃ ס 10 וַיְהִ֗י מִמָּחֳרָ֛ת וַתִּצְלַ֥ח
רוּחַ֩ אֱלֹהִ֨ים׀ רָעָ֜ה אֶל־שָׁא֗וּל וַיִּתְנַבֵּ֥א בְתֹוךְ־הַבַּ֖יִת[b] וְדָוִ֣ד מְנַגֵּ֥ן בְּיָדֹ֑ו

[50]Mm 589. [51]Mm 1628. [52]Mp sub loco. [53]Mm 1554. **Cp 18** [1]Mm 2090. [2]Mm 1397. [3]Mm 56. [4]Mm 2199. [5]Mm 1629. [6]Mm 1615. [7]Mm 1485. [8]Mm 1581.

55 [a] 𝔊-*OL*Mss om 17,55—18,5 ‖ [b] 𝔊*L*𝔖𝔗Ms + suff 3 m sg ‖ [c] > 2 Mss citt cf 𝔊*A*Mss𝔖 ‖ **56** [a] 𝔗 העלם ‖ **57** [a] mlt Mss ובׄ ‖ **Cp 18,1** [a] mlt Mss ut Q ‖ **4** [a] pc Mss עד cf 𝔖𝔗[f] ‖ **6** [a–a] > 𝔊-*OL*Mss ‖ [b–b] > 𝔊-*O*Mss ‖ [c] mlt Mss ut Q ‖ [d] cit במח׳, 𝔖 *brbj'* (pl), 𝔗 *bḥngj'* ‖ [e] nonn Mss ובׄ cf 𝔊𝔖? 𝔗[ed princ] ‖ **7** [a] mlt Mss ut Q cf 𝔊; 𝔖𝔗 pl sed sine suff; cf 21,12[a] 29,5[a] ‖ [b] mlt Mss תו–, Q[Mss] תיו–; 𝔖𝔗 pl sed sine suff; cf 21,12[a] 29,5[b] ‖ **8** [a–a] > 𝔊-*L* ‖ [b–b] > 𝔊-*OL*Mss ‖ **9** [a] nonn Mss ut Q; nonn Mss עי(י)ן ‖ **10** [a] v 10 > 𝔊-*WOL*Mss ‖ [b] 𝔊𝔖𝔙 + suff 3 m sg.

11 כְּיֻ֣ם ׀ בְּי֣וֹם וְהַחֲנִ֖ית בְּיַד־שָׁא֑וּל׃ 11 [a]וַיְטַ֣ל[b] שָׁא֗וּל אֶת־הַחֲנִית֙ וַיֹּ֣אמֶר יא⁹.ב
12 אַכֶּ֥ה בְדָוִ֖ד וּבְקִ֣ירוֹ יַסְּ֑כֶנּוּ וְדָוִ֗ד מִפָּנָ֛יו פַּעֲמָ֥יִם׃ 12 וַיִּרָ֥א שָׁא֖וּל מִלִּפְנֵ֣י[a] כג.יג¹⁰.ל.ל
13 דָּוִ֔ד [b]כִּֽי־הָיָ֥ה יְהוָ֖ה עִמּ֑וֹ וּמֵעִ֖ם שָׁא֥וּל סָֽר[b]׃ 13 וַיְסִרֵ֥הוּ שָׁא֛וּל[b] מֵעִמּ֖וֹ
14 וַיְשִׂמֵ֣הוּ לוֹ֮ שַׂר־אֶ֒לֶף֒ וַיֵּצֵ֣א וַיָּבֹ֔א לִפְנֵ֖י הָעָֽם׃ פ 14 וַיְהִ֥י דָוִ֖ד ל ס¹³
15 לְכֹ֣ל[a]־דְּרָכָ֑יו[b] מַשְׂכִּ֣יל וַיהוָ֔ה עִמּֽוֹ׃ 15 וַיַּ֥רְא שָׁא֖וּל אֲשֶׁר־הֽוּא מַשְׂכִּ֣יל דרכיו[11] חד מן ה[12] כת כן ק
16 מְאֹ֑ד וַיָּ֖גָר מִפָּנָֽיו׃ 16 וְכָל־יִשְׂרָאֵ֥ל[b] וִיהוּדָ֖ה אֹהֵ֣ב אֶת־דָּוִ֑ד כִּֽי־ה֥וּא כה
יוֹצֵ֖א וָבָ֥א לִפְנֵיהֶֽם׃ פ ט¹³ מל וכל חלים דכות׃ ב מ א.ג¹⁴
17 [a]וַיֹּ֨אמֶר שָׁא֜וּל אֶל־דָּוִ֗ד הִנֵּ֤ה בִתִּי֙ הַגְּדוֹלָ֔ה מֵרַ֖ב אֹתָ֣הּ אֶתֵּן־לְךָ֑ ט
לְאִשָּׁ֔ה אַ֗ךְ הֱיֵה־לִ֤י לְבֶן־חַיִל֙ וְהִלָּחֶ֣ם מִלְחֲמ֔וֹת יְהוָ֖ה וְשָׁא֥וּל אָמַ֛ר
אַל־תְּהִ֥י יָדִ֖י בּ֣וֹ וּתְהִ֥י־בּ֛וֹ יַד־פְּלִשְׁתִּֽים׃ ס 18 וַיֹּ֥אמֶר דָּוִ֖ד אֶל־ יד רפ¹⁵
שָׁא֑וּל מִ֣י אָנֹכִ֗י וּמִ֤י חַיַּי֙[a] מִשְׁפַּחַ֣ת[b] אָבִ֔י בְּיִשְׂרָאֵ֖ל כִּֽי־אֶהְיֶ֥ה חָתָ֖ן י⁶ג
לַמֶּֽלֶךְ׃ 19 וַיְהִ֗י בְּעֵת֙ תֵּ֣ת אֶת־מֵרַ֣ב בַּת־שָׁא֔וּל לְדָוִ֖ד וְהִ֣יא נִתְּנָ֑ה
לְעַדְרִיאֵ֖ל[a] הַמְּחֹלָתִ֥י לְאִשָּֽׁה׃ 20 וַתֶּאֱהַ֥ב מִיכַ֖ל בַּת־שָׁא֑וּל אֶת־דָּוִ֔ד ב.ב וחס
וַיַּגִּ֖דוּ לְשָׁא֑וּל וַיִּשַׁ֥ר הַדָּבָ֖ר[a] בְּעֵינָֽיו׃ 21 וַיֹּ֣אמֶר שָׁא֔וּל אֶתְּנֶ֥נָּה לּ֖וֹ וּתְהִי־ נא.יד רפ¹⁵
לָ֣ו לְמוֹקֵ֑שׁ וּתְהִי־בּ֛וֹ יַד־פְּלִשְׁתִּ֖ים יד רפ¹⁵
וַיֹּ֥אמֶר שָׁא֛וּל[a] אֶל־דָּוִ֖ד בִּשְׁתַּ֥יִם תִּתְחַתֵּ֛ן בִּ֖י הַיּֽוֹם׃ 22 וַיְצַ֣ו שָׁא֔וּל אֶת־עֲבָדָ֑ו[a] דַּבְּרוּ֙ אֶל־דָּוִ֣ד בַּלָּ֔ט[b] עבדיו[17] חד מן ב[18] כת חס בליש. ד חד מל וג חס א[16]
לֵאמֹ֗ר הִנֵּ֤ה חָפֵץ֙ בְּךָ֣ הַמֶּ֔לֶךְ וְכָל־עֲבָדָ֖יו אֲהֵבֻ֑וךָ וְעַתָּ֖ה הִתְחַתֵּ֥ן ל.ג[20]
בַּמֶּֽלֶךְ׃ 23 וַיְדַבְּר֣וּ עַבְדֵי֮ שָׁא֣וּל[b] בְּאָזְנֵ֣י דָוִד֒ אֶת־הַדְּבָרִ֣ים הָאֵ֔לֶּה לז
וַיֹּ֥אמֶר דָּוִ֖ד הַנָּקֳלָ֣ה[a] בְּעֵינֵיכֶ֑ם הִתְחַתֵּ֥ן[b] בַּמֶּ֖לֶךְ וְאָנֹכִ֣י אִישׁ־רָ֔שׁ ל.יח
וְנִקְלֶ֖ה[c]׃ 24 וַיַּגִּ֧דוּ עַבְדֵֽי שָׁא֛וּל לֵ֥אמֹר כַּדְּבָרִ֥ים הָאֵ֖לֶּה דִּבֶּ֥ר נ
דָּוִֽד׃ פ 25 וַיֹּ֣אמֶר שָׁא֗וּל כֹּה־תֹאמְרוּ֙ לְדָוִ֔ד אֵ֣ין־חֵ֔פֶץ לַמֶּ֖לֶךְ ל[21]
בְּמֹהַ֣ר כִּֽי[a] בִּמְאַ֗ת עָרְלוֹת֙ פְּלִשְׁתִּ֔ים לְהִנָּקֵ֖ם בְּאֹיְבֵ֣י הַמֶּ֑לֶךְ וְשָׁא֥וּל לא.ה[22]
חָשַׁ֛ב לְהַפִּ֥יל אֶת־דָּוִ֖ד בְּיַד־פְּלִשְׁתִּֽים׃ 26 וַיַּגִּ֣דוּ עֲבָדָ֔יו לְדָוִ֖ד אֶת־

[9]Mm 1630. [10]Mm 1590. [11]Q addidi sec Mm 3210, cf Mp sub loco. [12]Mm 3210. [13]Mm 1268. [14]Mm 1979. [15]Mm 174. [16]Mm 386. [17]Q addidi sec Mm 2571, cf Mp sub loco. [18]Mm 2571. [19]Mm 1412. [20]Mm 449. [21]Mm 369. [22]וחד כמהר Ex 22,16.

11 [a] v 11 > 𝔊-WOLMss ‖ [b] [illegible] *al ἤρεν* cf 𝔗 et 20,33[a] ‖ **12** [a] nonn Mss cit מפני ‖ [b–b] > 𝔊WOLMss ‖ **14** [a] mlt Mss Seb בכל cf 𝔊[g93.94]𝔖𝔗[MssV] ‖ [b] mlt Mss Mss[Q] כיו– cf 𝔊𝔖 𝔗[MssV] ‖ **17** [a] 𝔊-WOLMss om 17–19 ‖ **18** [a] > 𝔊[WL] ‖ [b] pc Mss ומ׳ cf 𝔖𝔙 ‖ **19** [a] pc Mss לעזריעל cf 𝔊[Mss]𝔖 ‖ **20** [a] > 2 Mss cf 𝔊-WOLMss𝔊[g93.94]𝔙 ‖ **21** [a–a] > 𝔊[OLWMss] ‖ **22** [a] mlt Mss Mss[Q] דיו– cf Vrs ‖ [b] nonn Mss citt בלאט cf Jdc 4,21 ‖ **23** [a] 𝔗 הנקלה ‖ [b] nonn Mss citt ׳לה cf Vrs ‖ [c] 𝔗 לה– ‖ **25** [a] nonn Mss Seb K[Or] citt כי אם cf Vrs.

יד בסיפ הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה וַיִּשַׁר הַדָּבָר בְּעֵינֵי דָּוִד לְהִתְחַתֵּן בַּמֶּלֶךְ [a]וְלֹא
כה מָלְאוּ הַיָּמִים[a]׃ 27 וַיָּקָם דָּוִד וַיֵּלֶךְ | הוּא וַאֲנָשָׁיו וַיַּךְ בַּפְּלִשְׁתִּים 27
נא.כג.24 מָאתַיִם[a] אִישׁ וַיָּבֵא דָוִד אֶת־עָרְלָתֵיהֶם [b]וַיְמַלְאוּם[c] לַמֶּלֶךְ[b] לְהִתְחַתֵּן
בַּמֶּלֶךְ וַיִּתֶּן־לוֹ שָׁאוּל אֶת־מִיכַל בִּתּוֹ לְאִשָּׁה׃ ס 28 28 וַיַּרְא שָׁאוּל
ל. מח25 כת א לא קר׳ וחד מן כי׳ בליש. ל26 כת כן 29 [a]וַיֵּדַע כִּי יְהוָה עִם־דָּוִד [b]וּמִיכַל בַּת־שָׁאוּל[b] אֲהֵבָתְהוּ[c]׃ 29 וַיֹּאסֶף[a]
ג חס שָׁאוּל לְרָאֹת[b] מִפְּנֵי דָּוִד עוֹד [c]וַיְהִי שָׁאוּל אוֹיֵב אֶת־דָּוִד כָּל־הַיָּמִים[c]׃
ו.27 ל ס 30 [a]וַיֵּצְאוּ שָׂרֵי פְלִשְׁתִּים וַיְהִי | מִדֵּי צֵאתָם שָׂכַל דָּוִד מִכֹּל 30
ל עַבְדֵי שָׁאוּל וַיִּיָּקֶר שְׁמוֹ מְאֹד׃ ס
ל. ל בעינ1 **19** 1 [1]וַיְדַבֵּר שָׁאוּל אֶל־יוֹנָתָן בְּנוֹ וְאֶל־כָּל־עֲבָדָיו לְהָמִית אֶת־ **19**
2 דָּוִד וִיהוֹנָתָן בֶּן־שָׁאוּל חָפֵץ בְּדָוִד מְאֹד׃ 2 [2]וַיַּגֶּד יְהוֹנָתָן לְדָוִד לֵאמֹר
ל מְבַקֵּשׁ שָׁאוּל אָבִי לַהֲמִיתֶךָ וְעַתָּה הִשָּׁמֶר־נָא בַבֹּקֶר וְיָשַׁבְתָּ בַסֵּתֶר
ל. סד ר״פ וְנַחְבֵּאתָ׃ 3 [3]וַאֲנִי אֵצֵא וְעָמַדְתִּי לְיַד־אָבִי בַּשָּׂדֶה אֲשֶׁר אַתָּה שָׁם וַאֲנִי 3
יב2 אֲדַבֵּר בְּךָ אֶל־אָבִי וְרָאִיתִי מֶה וְהִגַּדְתִּי לָךְ׃ ס 4 [4]וַיְדַבֵּר יְהוֹנָתָן 4
ל בְּדָוִד טּוֹב אֶל־שָׁאוּל אָבִיו וַיֹּאמֶר אֵלָיו אַל־[a]יֶחֱטָא הַמֶּלֶךְ בְּעַבְדּוֹ
לה מל. פד בְּדָוִד כִּי לוֹא[b] חָטָא לָךְ וְכִי מַעֲשָׂיו טוֹב־לָךְ מְאֹד׃ 5 5 [5]וַיָּשֶׂם אֶת־
נַפְשׁוֹ בְכַפּוֹ וַיַּךְ אֶת־הַפְּלִשְׁתִּי וַיַּעַשׂ יְהוָה תְּשׁוּעָה גְדוֹלָה לְכָל־
ל קמ יִשְׂרָאֵל רָאִיתָ וַתִּשְׂמָח וְלָמָּה תֶחֱטָא בְדָם נָקִי לְהָמִית אֶת־דָּוִד חִנָּם׃
6 [6]וַיִּשְׁמַע שָׁאוּל בְּקוֹל יְהוֹנָתָן וַיִּשָּׁבַע שָׁאוּל חַי־יְהוָה אִם־יוּמָת[a]׃ 6
כה.נא3 7 [7]וַיִּקְרָא יְהוֹנָתָן לְדָוִד וַיַּגֶּד־לוֹ יְהוֹנָתָן אֶת כָּל־הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה וַיָּבֵא 7
ב4 יְהוֹנָתָן אֶת־דָּוִד אֶל־[a]שָׁאוּל וַיְהִי לְפָנָיו כְּאֶתְמוֹל שִׁלְשׁוֹם׃ ס
ג מל5 8 [8]וַתּוֹסֶף הַמִּלְחָמָה לִהְיוֹת וַיֵּצֵא דָוִד וַיִּלָּחֶם בַּפְּלִשְׁתִּים וַיַּךְ בָּהֶם
כג.ח בסיפ מַכָּה גְדוֹלָה וַיָּנֻסוּ מִפָּנָיו׃ 9 [9]וַתְּהִי [a]רוּחַ יְהוָה | רָעָה אֶל־שָׁאוּל וְהוּא 9
10 בְּבֵיתוֹ יוֹשֵׁב וַחֲנִיתוֹ בְיָדוֹ וְדָוִד מְנַגֵּן בְּיָד׃ 10 [10]וַיְבַקֵּשׁ שָׁאוּל לְהַכּוֹת

[23]Mm 639. [24]Mm 189. [25]Mm 898. [26]Mm 962. [27]Mm 1631. **Cp 19** [1]Mm 4012. [2]Mm 445. [3]Mm 639. [4]Mm 1632. [5]Mm 1633.

26 [a–a] > 𝔊-*OL* ‖ **27** [a] 𝔊𝔈94 100 cf 2 S 3,14 ‖ [b–b] > 𝔊-*OL* ‖ [c] 𝔊Mssα′θ′𝔗Mss𝔙 verb sg ‖ **28** [a] > 𝔊-*OMss* ‖ [b–b] 𝔊 *καὶ πᾶς Ισραηλ* (𝔊L pr *καὶ Μελχολ ἡ θυγάτηρ αὐτοῦ*) ‖ [c] 𝔗 אַהבתהו ‖ **29** [a] 𝔗 ויאסף, pc Mss ויוסף, nonn Mss ויסף ‖ [b] 2 Mss לירא cf Jos 22,25 ‖ [c–c] > 𝔊-*OL*Mss ‖ **30** [a] v 30 > 𝔊-*OL*Mss ‖ **Cp 19,4** [a] 𝔗 יחטא ‖ [b] nonn Mss 𝔗 לא ‖ **6** [a] 2 Mss ימות cf 𝔊𝔖 ‖ **7** [a] nonn Mss ל ‖ **9** [a] > pc Mss cf 𝔊-*OL*Mss; 𝔊*L*Mss *θεοῦ* ‖ [b] pc Mss בידו cf 𝔊Mss𝔈93𝔙 et 18,10; 𝔊-Mss *ταῖς χερσὶν αὐτοῦ* cf 𝔈94; 𝔖 *qdmwhj*.

בַּחֲנִית בְּדָוֵד וּבְקִיר וַיִּפְטַר מִפְּנֵי שָׁאוּל וַיַּךְ אֶת־הַחֲנִית בַּקִּיר וְדָוִד ל
11 נָס וַיִּמָּלֵט בַּלַּיְלָה הֽוּא׃ פ 11 וַיִּשְׁלַח שָׁאוּל מַלְאָכִים אֶל־בֵּית ל[4]
דָּוִד לְשָׁמְרוֹ וְלַהֲמִיתוֹ בַּבֹּקֶר וַתַּגֶּד לְדָוִד מִיכַל אִשְׁתּוֹ לֵאמֹר אִם־ ל.ל
12 אֵינְךָ מְמַלֵּט אֶת־נַפְשְׁךָ הַלַּיְלָה מָחָר אַתָּה מוּמָת׃ 12 וַתֹּרֶד מִיכַל ל.ג בּ חס וחד מל[7]
13 אֶת־דָּוִד בְּעַד הַחַלּוֹן וַיֵּלֶךְ וַיִּבְרַח וַיִּמָּלֵט׃ 13 וַתִּקַּח מִיכַל אֶת־
הַתְּרָפִים וַתָּשֶׂם אֶל־הַמִּטָּה וְאֵת כְּבִיר הָעִזִּים שָׂמָה מְרַאֲשֹׁתָיו ל.ח[8]
14 וַתְּכַס בַּבָּגֶד׃ ס 14 וַיִּשְׁלַח שָׁאוּל מַלְאָכִים לָקַחַת אֶת־דָּוִד ל קמ
15 וַתֹּאמֶר חֹלֶה הֽוּא׃ פ 15 וַיִּשְׁלַח שָׁאוּל אֶת־הַמַּלְאָכִים לִרְאוֹת ח[9]
16 אֶת־דָּוִד לֵאמֹר הַעֲלוּ אֹתוֹ בַּמִּטָּה אֵלַי לַהֲמִתוֹ׃ 16 וַיָּבֹאוּ הַמַּלְאָכִים ח חס בלית[10]
17 וְהִנֵּה הַתְּרָפִים אֶל־הַמִּטָּה וּכְבִיר הָעִזִּים מְרַאֲשֹׁתָיו׃ 17 וַיֹּאמֶר ח
שָׁאוּל אֶל־מִיכַל לָמָּה כָּכָה רִמִּיתִנִי וַתְּשַׁלְּחִי אֶת־אֹיְבִי וַיִּמָּלֵט ל[11].ב[12].ו
וַתֹּאמֶר מִיכַל אֶל־שָׁאוּל הוּא־אָמַר אֵלַי שַׁלְּחֵנִי[a] לָמָּה אֲמִיתֶךָּ׃ ל וחס
18 וְדָוִד בָּרַח וַיִּמָּלֵט וַיָּבֹא אֶל־שְׁמוּאֵל הָרָמָתָה וַיַּגֶּד־לוֹ אֵת כָּל־ ח[13]
19 אֲשֶׁר עָשָׂה־לוֹ שָׁאוּל וַיֵּלֶךְ הוּא וּשְׁמוּאֵל וַיֵּשְׁבוּ בְּנָיוֹת[a]׃ 19 וַיֻּגַּד בנויות ק[14].כג
20 לְשָׁאוּל לֵאמֹר הִנֵּה דָוִד בִּנְיוֹת[a] בָּרָמָה׃ 20 וַיִּשְׁלַח שָׁאוּל מַלְאָכִים בנויות ק
לָקַחַת אֶת־דָּוִד וַיַּרְא[a] אֶת־לַהֲקַת[b] הַנְּבִיאִים נִבְּאִים וּשְׁמוּאֵל עֹמֵד ל.ג מל בסיפ[15]
נִצָּב[c] עֲלֵיהֶם וַתְּהִי עַל־מַלְאֲכֵי שָׁאוּל רוּחַ אֱלֹהִים וַיִּתְנַבְּאוּ גַּם־ ל
21 הֵמָּה׃ 21 וַיֻּגְּדוּ לְשָׁאוּל וַיִּשְׁלַח מַלְאָכִים אֲחֵרִים וַיִּתְנַבְּאוּ גַּם־הֵמָּה[a]
22 וַיֹּסֶף שָׁאוּל וַיִּשְׁלַח מַלְאָכִים שְׁלִשִׁים וַיִּתְנַבְּאוּ גַּם־הֵמָּה׃ 22 וַיֵּלֶךְ כי
גַּם־הוּא הָרָמָתָה וַיָּבֹא עַד־בּוֹר הַגָּדוֹל[a] אֲשֶׁר בַּשֶּׂכוּ[b] וַיִּשְׁאַל וַיֹּאמֶר ח[16].יב סביר
23 אֵיפֹה שְׁמוּאֵל וְדָוִד וַיֹּאמֶר[c] הִנֵּה בִּנְיוֹת[d] בָּרָמָה׃ 23 וַיֵּלֶךְ שָׁם[a] אֶל־ י כת ח[17]. בנויות ק.ג
נָיוֹת[b] בָּרָמָה וַתְּהִי עָלָיו גַּם־הוּא רוּחַ אֱלֹהִים וַיֵּלֶךְ הָלוֹךְ וְיִתְנַבֵּא נויות ק[c]
24 עַד־בֹּאוֹ בִּנְיוֹת[d] בָּרָמָה׃ 24 וַיִּפְשַׁט גַּם־הוּא בְּגָדָיו וַיִּתְנַבֵּא גַּם־הוּא בנויות ק

[6]Mm 217. [7]Mm 1634. [8]Mp sub loco. [9]Mm 1635. [10]Mm 1036. [11]Mm 1691. [12]Mm 2415. [13]Mm 1564. [14]Mm 2228. [15]Mm 1636. [16]Mm 1750. [17]Mm 1637.

10 [a] pc Mss Seb ההוא ‖ **11** [a] 𝔊 om cop ‖ **13** [a] 𝔗 cit על ‖ **14** [a] 𝔊-^{L} *καὶ λέγουσιν*, 𝔙 *et responsum est* ‖ **17** [a] mlt Mss שלחני ‖ **18** [a] mlt Mss ut Q; pc Mss cit בנות cf 20,1[a] ‖ **19** [a] ut 18[a] ‖ **20** [a] Ms וירא cf 𝔊$^{\mathfrak{L}93.94}$𝔖𝔗^{Mss}𝔙 ‖ [b] Vrs a לקח, sed aeth *lhq* = senior ‖ [c] > 𝔖𝔙 ‖ **21** [a] mlt Mss^{G} interv ‖ **22** [a] 𝔊-^{O}Mss *ἄλως* ‖ [b] 𝔊-^{O}Mss *Σεφειν*, 𝔖 *swp'* ‖ [c] 𝔊-^{B*Ms}𝔖𝔗^{Ms} pl; 𝔙 *dictumque est* ‖ [d] ut 18[a] ‖ **23** [a] 𝔊-^{L} *ἐκεῖθεν*; > 𝔊^{L}𝔙 ‖ [b] ut 18[a] ‖ [c] 𝔖𝔗-^{f} inf ‖ [d] ut 18[a].

לִפְנֵי שְׁמוּאֵל וַיִּפֹּל עָרֵם כָּל־הַיּוֹם הַהוּא וְכָל־הַלָּיְלָה עַל־כֵּן יֹאמְרוּ ד חס[18]
הֲגַם שָׁאוּל בַּנְּבִיאִם׃ פ ח[19] וחד מן ג[20] כת כן בלישׁ

20 1 וַיִּבְרַח דָּוִד מִנָּוֹת[a] בָּרָמָה וַיָּבֹא וַיֹּאמֶר | לִפְנֵי יְהוֹנָתָן מַה מנויות ק
עָשִׂיתִי מַהּ־[b]עֲוֹנִי וּמַה־חַטָּאתִי לִפְנֵי אָבִיךָ כִּי מְבַקֵּשׁ אֶת־נַפְשִׁי׃ ל
2 וַיֹּאמֶר לוֹ חָלִילָה[a] לֹא תָמוּת הִנֵּה[b] לֹו־עֲשֶׂה[b] אָבִי דָּבָר גָּדוֹל אוֹ ג׳. לא חד מן ג כת ו בלישׁ. יעשה ק
דָבָר קָטֹן וְלֹא יְגַלֶּה אֶת־אָזְנִי וּמַדּוּעַ יַסְתִּיר אָבִי מִמֶּנִּי אֶת־הַדָּבָר ה[2]. [a]ג. וכל חלים דכות ב מ יא
הַזֶּה אֵין זֹאת׃ 3 וַיִּשָּׁבַע עוֹד[a] דָּוִד וַיֹּאמֶר יָדֹעַ יָדַע אָבִיךָ כִּי־מָצָאתִי ה
חֵן בְּעֵינֶיךָ וַיֹּאמֶר אַל־יֵדַע־זֹאת יְהוֹנָתָן פֶּן־יֵעָצֵב[b] וְאוּלָם חַי־יְהוָה סו[4] יט[5]. ב
וְחֵי נַפְשֶׁךָ כִּי כְפֶשַׁע בֵּינִי וּבֵין הַמָּוֶת׃ 4 וַיֹּאמֶר יְהוֹנָתָן אֶל־דָּוִד ס[ג] ל. ב
מַה־תֹּאמַר נַפְשְׁךָ וְאֶעֱשֶׂה[a]־לָּךְ׃ פ 5 וַיֹּאמֶר דָּוִד אֶל־יְהוֹנָתָן 5
הִנֵּה־חֹדֶשׁ מָחָר וְאָנֹכִי יָשֹׁב־אֵשֵׁב עִם־הַמֶּלֶךְ לֶאֱכֹול וְשִׁלַּחְתַּנִי ה וחס[6]. יג מל[7] 7
וְנִסְתַּרְתִּי בַּשָּׂדֶה עַד הָעֶרֶב הַשְּׁלִשִׁית׃ 6 אִם־פָּקֹד יִפְקְדֵנִי[a] אָבִיךָ ו ר״פ בסיפ וכל יהושע שפטים ושמואל ואם ר״פ[8]. ה וחס[9]
וְאָמַרְתָּ נִשְׁאֹל נָשָׁא[q] מִמֶּנִּי דָּוִד לָרוּץ בֵּית־לֶחֶם עִירוֹ כִּי זֶבַח הַיָּמִים ב. גז וכל חלים דכות ב מ יא. ג[10]
שָׁם לְכָל־הַמִּשְׁפָּחָה׃ 7 אִם־[a]כֹּה יֹאמַר טוֹב שָׁלוֹם לְעַבְדֶּךָ וְאִם־ 7 ל. ו ר״פ בסיפ וכל יהושע שפטים ושמואל ואם ר״פ[8]. ל
חָרֹה יֶחֱרָה לוֹ דַּע כִּי־כָלְתָה הָרָעָה מֵעִמּוֹ׃ 8 וְעָשִׂיתָ חֶסֶד עַל־[a] 8 ג[11]. ג[12]
עַבְדֶּךָ כִּי בִבְרִית יְהוָה הֵבֵאתָ אֶת־עַבְדְּךָ עִמָּךְ וְאִם־יֶשׁ־בִּי עָוֹן ז[13] וכל אתנח וס״פ דכות ב מ א. ג[14]. ג[15]
הֲמִיתֵנִי אַתָּה וְעַד־אָבִיךָ לָמָּה זֶּה תְבִיאֵנִי׃ פ 9 וַיֹּאמֶר יְהוֹנָתָן 9 ל. כו מלעיל. ל ומל
חָלִילָה לָּךְ כִּי | אִם־יָדֹעַ אֵדַע כִּי־כָלְתָה הָרָעָה מֵעִם אָבִי לָבוֹא ב
עָלֶיךָ וְלֹא אַגִּיד לָךְ׃ ס 10 וַיֹּאמֶר דָּוִד אֶל־יְהוֹנָתָן מִי 10
יַגִּיד לִי [a]אוֹ מַה־יַּעֲנֶךָ אָבִיךָ קָשֶׁה׃ ס 11 וַיֹּאמֶר יְהוֹנָתָן אֶל־ 11
דָּוִד לְכָה וְנֵצֵא הַשָּׂדֶה וַיֵּצְאוּ שְׁנֵיהֶם הַשָּׂדֶה׃ ס 12 וַיֹּאמֶר 12
יְהוֹנָתָן אֶל־דָּוִד יְהוָה[a] אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל[b] כִּי־אֶחְקֹר אֶת־אָבִי כָּעֵת |
מָחָר הַשִּׁלְשִׁית וְהִנֵּה־טוֹב אֶל־דָּוִד וְלֹא־אָז אֶשְׁלַח אֵלֶיךָ וְגָלִיתִי

[18]Mm 1638. [19]Mm 3012. [20]Cf Mp sub loco et Jer 23,30. **Cp 20** [1]Mm 1639. [2]Mp sub loco. [3]Mm 1454. [4]Mm 1533. [5]Mm 1369. [6]Mm 1433. [7]Mm 1640. [8]Mm 1380. [9]Mm 388. [10]Mm 3582. [11]Mm 597. [12]Mm 3252. [13]Mm 1660. [14]Mm 1641. [15]Mm 1784.

Cp 20,1 [a] permlt Mss מנוית; mlt Mss ut Q cf 19,18[a] ‖ [b] pc Mss cit ומה cf 𝔊𝔖 et cf Gn 31,36[a] ‖ **2** [a] 𝔊σ′θ′ + *σοι*/*σν*, 𝔖 + *lk*, sed cf 14,45 ‖ [b–b] mlt Mss ut Q cf Vrs ‖ **3** [a] > 𝔊𝔖 ‖ [b] 𝔠 יעצב ‖ **4** [a] pc Mss א׳ cf 𝔖 ‖ **5** [a] > 𝔊^{OMss}𝔏$^{93.94}$ ‖ **6** [a] 𝔠 יפקדני ‖ **7** [a] nonn Mss ואם cf 𝔊^{LMss} ‖ **8** [a] pc Mss Seb עם cf Vrs, Ms אם ‖ **10** [a–a] 𝔊 *ἐάν*, 𝔖 *dlm'*, 𝔗 *'w dlm'*, 𝔙 *si quid forte* ‖ **12** [a] 2 Mss cit pr חי; 𝔖 pr *nshd* ‖ [b] 𝔊 ins *οἶδεν* cf 𝔏$^{93.94}$.

13 אֶת־אָזְנֶךָ׃ 13 כֹּה־יַעֲשֶׂה יְהוָה[a] לִיהוֹנָתָן וְכֹה יֹסִיף כִּי־יִיטַב אֶל־ גּ חס בנביא[16] . יד כת כן . ת חס בלישׁ[17]
13 אָבִי אֶת־הָרָעָה עָלֶיךָ וְגָלִיתִי אֶת־אָזְנְךָ וְשִׁלַּחְתִּיךָ וְהָלַכְתָּ לְשָׁלוֹם גּ חס בנביא . ב
14 וַיְהִי יְהוָה עִמָּךְ כַּאֲשֶׁר הָיָה עִם־אָבִי׃ 14 וְלֹא[a] אִם־עוֹדֶנִּי חָי וְלֹא[b] לפ . ט פסוק ולא ולא דלא . ג[18]
15 תַּעֲשֶׂה עִמָּדִי חֶסֶד יְהוָה וְלֹא[c] אָמוּת׃ 15 וְלֹא[a]־תַכְרִת אֶת־חַסְדְּךָ
מֵעִם בֵּיתִי עַד־עוֹלָם וְלֹא[c] בְּהַכְרֵת יְהוָה אֶת־אֹיְבֵי דָוִד אִישׁ מֵעַל ב חד חס וחד מל
16 פְּנֵי הָאֲדָמָה׃ 16 [a]וַיִּכְרֹת יְהוֹנָתָן עִם־[a]בֵּית דָּוִד[b] וּבִקֵּשׁ יְהוָה מִיַּד אוֹיְבֵי
17 דָוִד׃ 17 וַיּוֹסֶף יְהוֹנָתָן[a] לְהַשְׁבִּיעַ אֶת[a]־דָּוִד בְּאַהֲבָתוֹ אֹתוֹ כִּי־אַהֲבַת כי ז[19] מנה מל
18 נַפְשׁוֹ אֲהֵבוֹ׃ ס 18 וַיֹּאמֶר־לוֹ יְהוֹנָתָן מָחָר חֹדֶשׁ וְנִפָּקַדְתָּ כִּי ד
19 יִפָּקֵד מוֹשָׁבֶךָ׃ 19 וְשִׁלַּשְׁתָּ[a] תֵּרֵד מְאֹד[a] וּבָאתָ אֶל־הַמָּקוֹם אֲשֶׁר־ ג . ב[20] . ז בטע[21]
20 נִסְתַּרְתָּ שָׁם בְּיוֹם הַמַּעֲשֶׂה וְיָשַׁבְתָּ אֵצֶל הָאֶבֶן[b] הָאָזֶל[c]׃ 20 וַאֲנִי ל . יט ר״פ
21 שְׁלֹשֶׁת הַחִצִּים צִדֶּה[a] אוֹרֶה לְשַׁלַּח־לִי[b] לְמַטָּרָה׃ 21 וְהִנֵּה אֶשְׁלַח ל . ב[22] . ב ר״פ והנה והנה[16]
22 אֶת־הַנַּעַר לֵךְ מְצָא אֶת־הַחִצִּים[a] אִם־אָמֹר אֹמַר לַנַּעַר הִנֵּה הַחִצִּים[b] | ל[23] . ג חס[24]
22 מִמְּךָ וָהֵנָּה קָחֶנּוּ וָבֹא כִּי־שָׁלוֹם לְךָ וְאֵין דָּבָר חַי־יְהוָה׃ 22 וְאִם־ ל . ג ב מנה בנביא . ל[25]
23 כֹּה אֹמַר לָעֶלֶם הִנֵּה הַחִצִּים[a] מִמְּךָ וָהֵלְאָה לֵךְ כִּי שִׁלַּחֲךָ יְהוָה׃ ל . ב
23 וְהַדָּבָר אֲשֶׁר דִּבַּרְנוּ אֲנִי וָאַתָּה הִנֵּה יְהוָה בֵּינִי וּבֵינֶךָ[a] עַד־עוֹלָם׃ ג[26] . ג ב קמ וחד פת[27]
ס 24 וַיִּסָּתֵר דָּוִד בַּשָּׂדֶה וַיְהִי הַחֹדֶשׁ וַיֵּשֶׁב הַמֶּלֶךְ עַל[a]־הַלֶּחֶם אל ק חד מן ג כת כן
25 לֶאֱכֹל׃ 25 וַיֵּשֶׁב הַמֶּלֶךְ עַל־מוֹשָׁבוֹ כְּפַעַם | בְּפַעַם[a] אֶל־מוֹשַׁב[a] הַקִּיר יג מל[28] . ב[29]
26 וַיָּקָם[b] יְהוֹנָתָן וַיֵּשֶׁב אַבְנֵר מִצַּד שָׁאוּל וַיִּפָּקֵד מְקוֹם דָּוִד׃ 26 וְלֹא־ יז ר״פ ולא לא[30]
דִבֶּר שָׁאוּל מְאוּמָה בַּיּוֹם הַהוּא כִּי אָמַר מִקְרֶה הוּא בִּלְתִּי טָהוֹר ב וכל קהלת דכות
27 הוּא כִּי־לֹא טָהֹור׃ ס 27 וַיְהִי מִמָּחֳרָת הַחֹדֶשׁ הַשֵּׁנִי[a] וַיִּפָּקֵד

[16] Mp sub loco. [17] Mm 1098. [18] Mm 531. [19] Mm 962. [20] Dt 19,3. [21] Mm 50. [22] Hi 27,11. [23] וחד ואם אמר Ex 21,5. [24] Mm 1487. [25] וחד אין דבר Nu 20,19. [26] Mm 1046. [27] Mm 233. [28] Mm 1640. [29] Lv 13,46. [30] Mm 2708.

13 [a] 𝔊-^{O} *ὁ θεός* cf 3,17 ‖ **14** [a] 𝔊 *καὶ ἐὰν (κὰν) μέν* (> 𝔊^{L}; 𝔊$^{O^{p}}$ *μή* cf 𝔈$^{93.94}$ *aut si non*), 𝔖 *wlwj djn*, 𝔙 *et (si vixero)* ‖ [b] 𝔊 *καί* (> 𝔊^{L}), 𝔈$^{93.94}$ *non*, 𝔖 *'l'*; > 𝔙 ‖ [c] 𝔊 *καὶ ἐάν* cf 𝔈$^{93.94}$, 𝔙 *si vero*, 𝔖 *'dl'* ‖ **15** [a] 𝔊-$^{O^{p}}$ *οὐκ* (𝔊^{L} *εἰ*); > 𝔈$^{93.94}$; 𝔙 *non* ‖ **16** [a–a] 𝔊^{Mss} *ἐξαρθῆναι τὸ ὄνομα τοῦ Ιωναθαν ἀπό* cf Ru 4,10, sed etiam 22,8 ‖ [b] 𝔊^{L} *(εἰ ἐξαρθήσεται τῷ Ιωναθαν μετὰ τοῦ οἴκου) Σαουλ* cf 𝔈$^{91.93.94}$ ‖ **17** [a–a] 𝔊 *ὀμόσαι τῷ*, 𝔙 *deierare (David)* ‖ **19** [a–a] 𝔊 *καὶ ἐπισκέψῃ*, σ′ *… ζητηθήσῃ …*, 𝔖 *mtb' 'nt ṭb*, 𝔗 *ttb'j lḥd'* ‖ [b] 𝔊-^{L} *τὸ ἐργάβ* cf 𝔈$^{93.94}$ *(lapidem) argab(el[i]tu)* et 41^{b} ‖ [c] 𝔊 *ἐκεῖνος*, 𝔖 *hj* ‖ **20** [a] > 𝔊-^{O}𝔖 ‖ [b] > 𝔊𝔖 ‖ **21** [a] 𝔊-^{L} *τὴν σχίζαν* cf 𝔈$^{93.94}$ ‖ [b] 𝔊 *ἡ σχίζα*, 𝔖^{CJacedess} *g'r'* (sg), 𝔗$^{-f}$ *grr'* ‖ **22** [a] pc Mss החצי cf 𝔊𝔈$^{93.94}$𝔖^{ACJacedess}𝔗$^{-f}$ et 21^{b} ‖ **23** [a] 2 Mss וביניך ‖ **24** [a] mlt Mss ut Q ‖ **25** [a–a] > 𝔊^{L}𝔖𝔙 ‖ [b] 𝔊 *καὶ προέφθασεν* cf 2 S 22,6.19 ‖ **27** [a] 𝔊 *τῇ ἡμέρᾳ τῇ δευτέρᾳ* cf 𝔖𝔙.

מְקֹום דָּוִד ס [b] וַיֹּאמֶר שָׁאוּל אֶל־יְהוֹנָתָן בְּנֹו מַדּוּעַ לֹא־בָא
28 בֶּן־יִשַׁי גַּם־תְּמוֹל גַּם־הַיֹּום אֶל־הַלָּחֶם׃ 28 וַיַּעַן יְהוֹנָתָן אֶת־[a]שָׁאוּל [b]
29 נִשְׁאֹל נִשְׁאַל דָּוִד מֵעִמָּדִי עַד־בֵּית לָחֶם׃ 29 וַיֹּאמֶר שַׁלְּחֵנִי נָא כִּי
זֶבַח מִשְׁפָּחָה לָנוּ בָּעִיר וְהוּא צִוָּה־לִי אָחִי וְעַתָּה אִם־מָצָאתִי חֵן
בְּעֵינֶיךָ אִמָּלְטָה נָּא וְאֶרְאֶה אֶת־אֶחָי עַל־כֵּן לֹא־בָא אֶל־שֻׁלְחַן
30 הַמֶּלֶךְ׃ ס 30 וַיִּחַר־אַף שָׁאוּל בִּיהֹונָתָן [a]וַיֹּאמֶר לֹו בֶּן־נַעֲוַת
הַמַּרְדּוּת הֲלֹוא יָדַעְתִּי כִּי־בְחֹרְךָ [b]אַתָּה לְבֶן־[c]יִשַׁי לְבָשְׁתְּךָ וּלְבֹשֶׁת
עֶרְוַת אִמֶּךָ׃ 31 כִּי כָל־הַיָּמִים אֲשֶׁר בֶּן־יִשַׁי חַי עַל־הָאֲדָמָה לֹא תִכֹּון
אַתָּה וּמַלְכוּתֶךָ וְעַתָּה שְׁלַח וְקַח אֹתוֹ אֵלַי כִּי בֶן־מָוֶת הוּא׃ ס
32 וַיַּעַן יְהוֹנָתָן אֶת־[a]שָׁאוּל אָבִיו וַיֹּאמֶר אֵלָיו לָמָּה יומת מֶה עָשָׂה׃ 32
33 וַיָּטֶל [a]שָׁאוּל אֶת־הַחֲנִית עָלָיו לְהַכֹּתֹו וַיֵּדַע יְהוֹנָתָן כִּי־כָלְתָה [b]הִיא [c]
34 מֵעִם אָבִיו לְהָמִית אֶת־דָּוִד׃ ס 34 וַיָּ[ז]קָם יְהוֹנָתָן מֵעִם הַשֻּׁלְחָן
בָּחֳרִי־אָף וְלֹא־אָכַל בְּיוֹם־הַחֹדֶשׁ הַשֵּׁנִי לֶחֶם כִּי נֶעְצַב אֶל־דָּוִד כִּי
35 הִכְלְמֹו אָבִיו׃ ס 35 וַיְהִי בַבֹּקֶר וַיֵּצֵא יְהוֹנָתָן הַשָּׂדֶה לְמוֹעֵד
36 דָּוִד וְנַעַר קָטֹן עִמֹּו׃ 36 וַיֹּאמֶר לְנַעֲרֹו רֵץ מְצָא נָא אֶת־הַחִצִּים אֲשֶׁר
37 אֲנֹכִי מֹורֶה הַנַּעַר [a]רָץ וְהוּא יָרָה הַחֵצִי [b]לְהַעְבִרֹו׃ 37 וַיָּבֹא הַנַּעַר
עַד־מְקֹום הַחֵצִי [a]אֲשֶׁר יָרָה יְהוֹנָתָן וַיִּקְרָא יְהוֹנָתָן אַחֲרֵי הַנַּעַר וַיֹּאמֶר
38 הֲלֹוא הַחֵצִי [b]מִמְּךָ וָהָלְאָה׃ 38 וַיִּקְרָא יְהוֹנָתָן אַחֲרֵי הַנַּעַר [a]מְהֵרָה
חוּשָׁה אַל־תַּעֲמֹד וַיְלַקֵּט נַעַר יְהוֹנָתָן אֶת־הַחִצִּי [b]וַיָּבֹא [c]אֶל־אֲדֹנָיו׃
39
39 וְהַנַּעַר לֹא־יָדַע מְאוּמָה אַךְ יְהוֹנָתָן וְדָוִד יָדְעוּ אֶת־הַדָּבָר׃ 40 וַיִּתֵּן
40 יְהוֹנָתָן אֶת־כֵּלָיו אֶל־הַנַּעַר אֲשֶׁר־לֹו וַיֹּאמֶר לֹו לֵךְ הָבֵיא הָעִיר׃
41 הַנַּעַר [a]בָּא וְדָוִד [a]קָם מֵאֵצֶל הַנֶּגֶב [b]וַיִּפֹּל לְאַפָּיו אַרְצָה וַיִּשְׁתָּחוּ

[31] Mm 1642. [32] Mm 1533. [33] Mm 394. [34] Mm 1890. [35] Mm 936. [36] Mm 1643. [37] Mm 1644. [38] Mm 613. [39] Mm 1645. [40] Mm 1646. [41] Mm 322. [42] Mm 944.

27 [b] mlt Mss^{G} om interv ‖ **28** [a] mlt Mss אל ‖ [b] nonn Mss + אביו cf $\mathfrak{S}\mathfrak{T}^{Ms\,ed\,princ}$ ‖ **30** [a] mlt Mss + בנו, $\mathfrak{G}$ + *σφόδρα* cf 11,6; > $\mathfrak{S}^{-AB*}$ ‖ [b] $\mathfrak{G}$ *μέτοχος εἶ* cf Ps 119,63; $\mathfrak{L}^{93.94}$ *transfiguratus* ‖ [c] pc Mss cit בבן ‖ **32** [a] nonn Mss אל ‖ **33** [a] $\mathfrak{G}(\mathfrak{S}\mathfrak{T}\mathfrak{V})$ *καὶ ἐπῆρεν* cf 18,11[b] ‖ [b] Vrs subj היא ‖ [c] nonn Mss הוא, $\mathfrak{G}$ *ἡ κακία αὐτή* ‖ **36** [a] mlt Mss ו׳ה cf $\mathfrak{G}$ $\mathfrak{S}^{Jac\,edess}\mathfrak{T}^{Ms}(\mathfrak{V})$ ‖ [b] pc Mss החצים cf $\mathfrak{G}^{L}\mathfrak{S}^{Jac\,edess}$ ‖ **37** [a] 2 Mss החצים cf $\mathfrak{G}^{L}$ ‖ [b] 2 Mss החצים ‖ **38** [a] $\mathfrak{Q}$ עלמו cf $\mathfrak{G}$ ‖ [b] permlt Mss ut Q cf Vrs ‖ [c] $\mathfrak{G}^{Mss}$ *καὶ ἤνεγκεν* cf $\mathfrak{S}\mathfrak{V}$ ‖ **41** [a] nonn Mss ו׳ה cf ? $\mathfrak{G}\mathfrak{V}$ ‖ [b] $\mathfrak{G}$ *ἐργάβ* cf 19[b].

שָׁלֹשׁ פְּעָמִים וַיִּשָּׁקוּ ׀ אִישׁ אֶת־רֵעֵהוּ וַיִּבְכּוּ אִישׁ אֶת־רֵעֵהוּ עַד־ל דָּוִד
ס וְהַנָּגִיד׃ 42 וַיֹּאמֶר יְהוֹנָתָן לְדָוִד לֵךְ לְשָׁלוֹם אֲשֶׁר נִשְׁבַּעְנוּ שְׁנֵינוּ אֲנַחְנוּ ג ומל43
בְּשֵׁם יְהוָה לֵאמֹר יְהוָה יִהְיֶה ׀ בֵּינִי וּבֵינֶךָ וּבֵין זַרְעִי וּבֵין זַרְעֶךָ ג פסוק
עַד־עוֹלָם׃ פ ביני ובינך ובין ובין44

21 1 וַיָּקָם וַיֵּלֶךְ וִיהוֹנָתָן בָּא הָעִיר׃ 2 וַיָּבֹא דָוִד נֹבָה אֶל־אֲחִימֶלֶךְ ז׳.ב
הַכֹּהֵן וַיֶּחֱרַד אֲחִימֶלֶךְ לִקְרַאת דָּוִד וַיֹּאמֶר לוֹ מְדוּעַ אַתָּה לְבַדֶּךָ ג וכל אתנח וס״פ דכות2
3 וְאִישׁ אֵין אִתָּךְ׃ 3 וַיֹּאמֶר דָּוִד לַאֲחִימֶלֶךְ הַכֹּהֵן הַמֶּלֶךְ צִוַּנִי דָּבָר יט׳.ל3
וַיֹּאמֶר אֵלַי אִישׁ אַל־יֵדַע מְאוּמָה אֶת־הַדָּבָר אֲשֶׁר־אָנֹכִי שֹׁלֵחֲךָ
וַאֲשֶׁר צִוִּיתִךָ וְאֶת־הַנְּעָרִים יוֹדַעְתִּי אֶל־מְקוֹם פְּלֹנִי אַלְמוֹנִי׃ ל.ל.4ל.5
4 וְעַתָּה מַה־יֶּשׁ תַּחַת־יָדְךָ חֲמִשָּׁה־לֶחֶם תְּנָה בְיָדִי אוֹ הַנִּמְצָא׃ ל.ל
5 וַיַּעַן הַכֹּהֵן אֶת־דָּוִד וַיֹּאמֶר אֵין־לֶחֶם חֹל אֶלא־תַּחַת יָדִי כִּי־אִם־ ו בטע בסיפ
6 לֶחֶם קֹדֶשׁ יֵשׁ אִם־נִשְׁמְרוּ הַנְּעָרִים אַךְ מֵאִשָּׁה׃b פ 6 וַיַּעַן דָּוִד ג
הַכֹּהֵן וַיֹּאמֶר לוֹ כִּי אִם־אֻשָּׁה עֻצָּרָה־לָנוּ כְּתְמוֹל׃b שִׁלְשֹׁם ל וחס׳ו6. ג בגביא7. ה חס וכל אורית דכות ב מ ב
בְּצֵאתִי וַיִּהְיוּ כְלֵי־הַנְּעָרִים קֹדֶשׁ וְהוּא דֶּרֶךְ חֹל וְאַף כִּי הַיּוֹם יְקֻדַּשׁ
7 בַּכֶּלִי׃ 7 וַיִּתֶּן־לוֹ הַכֹּהֵן קֹדֶשׁ כִּי לֹא־הָיָה שָׁם לֶחֶם כִּי־אִם־לֶחֶם ל
הַפָּנִים הַמּוּסָרִים מִלִּפְנֵי יְהוָה לָשׂוּם לֶחֶם חֹם בְּיוֹם הֻלְקְחוֹ׃ ו׳.ל.ח8. וכל אורית דכות ב מ ב.ל10
8 וְשֵׁם אִישׁ מֵעַבְדֵי שָׁאוּל בַּיּוֹם הַהוּא נֶעְצָר לִפְנֵי יְהוָה וּשְׁמוֹ דֹּאֵג ה ר״ש11.ל
9 הָאֲדֹמִי אַבִּיר הָרֹעִים אֲשֶׁר לְשָׁאוּל׃ 9 וַיֹּאמֶר דָּוִד לַאֲחִימֶלֶךְ וְאֵין ב12.ל ומל
יֶשׁ־פֹּה תַּחַת־יָדְךָ חֲנִית אוֹ־חֶרֶב כִּי גַם־חַרְבִּי וְנִשְׁקִי לֹא־לָקַחְתִּי
10 בְיָדִי כִּי־הָיָה דְבַר־הַמֶּלֶךְ נָחוּץ׃ ס 10 וַיֹּאמֶר הַכֹּהֵן חֶרֶב ל
גָּלְיָת הַפְּלִשְׁתִּי אֲשֶׁר־הִכִּיתָ ׀ בְּעֵמֶק הָאֵלָה הִנֵּה־הִיא לוּטָה בַשִּׂמְלָה אַחֲרַי ל.ל.13
הָאֵפוֹד אִם־אֹתָהּ תִּקַּח־לְךָ קָח כִּי אֵין אַחֶרֶת זוּלָתָהּ בָּזֶה וַיֹּאמֶר ב בתרי לישנא14 ול מיחפ15. יו מ״פ אין אין
11 דָּוִד אֵין כָּמוֹהָ תְּנֶנָּה לִי׃b 11 וַיָּקָם דָּוִד וַיִּבְרַח בַּיּוֹם־הַהוּא מִפְּנֵי ל16

43 Mm 229. 44 Mp sub loco. Cp 21 1 Mm 175. 2 Mm 497. 3 Mm 1369. 4 Mm 1647. 5 Mm 1648. 6 Mm 401. 7 Mm 2119. 8 Mp sub loco. 9 Mm 3083. 10 Mp sub loco. 11 Mm 299. 12 Mm 1649. 13 Mm 1213. 14 Mm 2843. 15 Mm 4202. 16 Mm 588.

41 c S(V) *brm* || **Cp 21,3** a G *διαμεμαρτύρηται, σ′ συνεταξάμην,* V *condixi* || **4** a–a Ms cit היש cf G-Mss𝔏93V *si quid* || **5** a > Ms G𝔏93.94CYSV || b 𝔔 + ואכלתם ממנו cf G *καὶ φάγε/ονται* || **6** a > pc Mss || b pc Mss citt מת׳ cf G^{L}SCV || **7** a 𝔔 המוסר || **9** a „plur MSS" (de Rossi) וְאֵין cf S *ljt*; G *ἴδε εἰ* || b 2 Mss cit S^{B} גם || **10** a–a 𝔔]אחר אפד; > G-^{OL} || b mlt Mss interv.

12 שָׁאוּל וַיִּבָּא אֶל־אָכִישׁ מֶלֶךְ גַּת׃ 12 וַיֹּאמְרוּ עַבְדֵי אָכִישׁ אֵלָיו הֲלוֹא־
17ג זֶה דָּוִד מֶלֶךְ הָאָרֶץ הֲלוֹא לָזֶה יַעֲנוּ בַּמְּחֹלוֹת לֵאמֹר
הִכָּה שָׁאוּל בַּאֲלָפָיו[a] וְדָוִד בְּרִבְבֹתָיו[a]׃ באלפיו . ברבבתיו ק ק
13 הַשֵּׁם דָּוִד אֶת־הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה בִּלְבָבוֹ וַיִּרָא מְאֹד מִפְּנֵי אָכִישׁ 13
פד . ת18 . יב18 מֶלֶךְ־גַּת׃ 14 וַיְשַׁנּוֹ אֶת־טַעְמוֹ בְּעֵינֵיהֶם[a] וַיִּתְהֹלֵל בְּיָדָם וַיִּתָּו[b] עַל־ 14
ל . ד20 . י . ל . ק ויתיו ק
21ג דַּלְתוֹת הַשַּׁעַר וַיּוֹרֶד רִירוֹ אֶל־[c] זְקָנוֹ׃ 15 וַיֹּאמֶר אָכִישׁ אֶל־עֲבָדָיו 15
ל . ו הִנֵּה תִרְאוּ אִישׁ מִשְׁתַּגֵּעַ לָמָּה תְּבִיאוּ אֹתוֹ אֵלָי׃ 16 הֶחָסֵר מְשֻׁגָּעִים 16
23ג . ל . ד22 אָנִי כִּי־הֲבֵאתֶם אֶת־זֶה לְהִשְׁתַּגֵּעַ עָלָי הַזֶּה יָבוֹא אֶל־בֵּיתִי׃ ס

22 1 וַיֵּלֶךְ דָּוִד מִשָּׁם וַיִּמָּלֵט אֶל־מְעָרַת עֲדֻלָּם וַיִּשְׁמְעוּ אֶחָיו **22**
ג1 . יח ס״פ . ט פסוק כל וכל וכל2 . יג3 וְכָל[a]־בֵּית אָבִיו וַיֵּרְדוּ אֵלָיו שָׁמָּה׃ 2 וַיִּתָּקְבְּצוּ אֵלָיו כָּל־אִישׁ מָצוֹק 2
ג כת א4 . יג5 וְכָל־אִישׁ אֲשֶׁר־לוֹ נֹשֶׁא[a] וְכָל־אִישׁ מַר־נָפֶשׁ וַיְהִי עֲלֵיהֶם לְשָׂר וַיִּהְיוּ 3
ד6 . ג5 עִמּוֹ כְּאַרְבַּע מֵאוֹת אִישׁ׃ 3 וַיֵּלֶךְ דָּוִד מִשָּׁם מִצְפֵּה מוֹאָב וַיֹּאמֶר |
אֶל־מֶלֶךְ מוֹאָב יֵצֵא־[a]נָא אָבִי וְאִמִּי אִתְּכֶם עַד אֲשֶׁר אֵדַע מַה־ 4
יא7 . ז8 יַּעֲשֶׂה־לִּי אֱלֹהִים׃ 4 וַיַּנִּחֵם[a] אֶת־פְּנֵי מֶלֶךְ מוֹאָב וַיֵּשְׁבוּ עִמּוֹ כָּל־
יְמֵי הֱיוֹת־דָּוִד בַּמְּצוּדָה׃ ס 5 וַיֹּאמֶר גָּד הַנָּבִיא אֶל־דָּוִד לֹא 5
ל . ט חֵשֶׁב בַּמְּצוּדָה לֵךְ וּבָאתָ־לְךָ אֶרֶץ[a] יְהוּדָה וַיֵּלֶךְ דָּוִד וַיָּבֹא יַעַר 6
ל . ט חָרֶת׃ ס 6 וַיִּשְׁמַע שָׁאוּל כִּי נוֹדַע דָּוִד וַאֲנָשִׁים אֲשֶׁר אִתּוֹ[a]
מט מל בנביא ח מגה בסיף . י10 . יא11 וְשָׁאוּל[b] יוֹשֵׁב בַּגִּבְעָה תַּחַת־הָאֶשֶׁל[b] בָּרָמָה[c] וַחֲנִיתוֹ בְיָדוֹ וְכָל־עֲבָדָיו
נִצָּבִים עָלָיו׃ 7 וַיֹּאמֶר שָׁאוּל לַעֲבָדָיו הַנִּצָּבִים עָלָיו שִׁמְעוּ־נָא בְנֵי 7
ל יְמִינִי גַּם־לְכֻלְּכֶם יִתֵּן בֶּן־יִשַׁי שָׂדוֹת וּכְרָמִים לְכֻלְּכֶם[a] יָשִׂים שָׂרֵי
יג12 . ל . ד23 אֲלָפִים וְשָׂרֵי מֵאוֹת׃ 8 כִּי קְשַׁרְתֶּם כֻּלְּכֶם עָלַי וְאֵין־גֹּלֶה אֶת־אָזְנִי 8
ג פסוק ואין ואין12 . ח ב מל וג חס13 . ח14

17Mm 3705. 18Mm 2238. 19Mm 1590. 20Mm 2721. 21Mm 3042. 22Mm 1650. 23Mm 325. **Cp 22** 1Mm 1447. 2Mm 1981. 3Mm 1520. 4Mm 1651. 5Mm 3144. 6Mm 1652. 7Mm 3286. 8Mm 1653. 9Mm 2882. 10Mm 553. 11Mm 449. 12Mm 2004. 13Mm 1787. 14Mp sub loco.

12 [a] mlt Mss ut Q cf 𝔊; 𝔖𝔗𝔙 pl sed sine suff cf 18,7[a] 29,5[a] ‖ **14** [a] 2 Mss לע׳ cf 𝔊𝔗^{Ms}𝔙; 𝔊𝔖 suff sg ‖ [b] pc Mss ut Q; 2 Mss ויתוא; 𝔊 dupl *καὶ ἐτυμπάνιζεν* … cf 𝔏$^{93.94}$ et *καὶ ἔπιπτεν* (𝔊^{O} *ἔτυπτεν*) …, cf 𝔏$^{91.93.94}$ … *et procidebat … et cecidit (et inruebat)* ‖ [c] nonn Mss citt על, sed cf 1R 1,33 ‖ **Cp 22,1** [a] > 𝔊-^{OL}𝔗^{Buxt} ‖ **2** [a] mlt Mss גן(ו)שה ‖ **3** [a] Ms citt ישב cf 𝔖𝔙 ex 4 ‖ **4** [a] α′ οι λ′ *ἔθετο αὐτοὺς (πρὸ προσώπου)*, 𝔖 *wšbq 'nwn*, 𝔗 *w'šrjnwn*, 𝔙 *et reliquit eos* cf Gn 19,16; 𝔊 *καὶ παρεκάλεσεν (τὸ πρόσωπον)* cf 2 S 10,2 et cet ‖ **5** [a] mlt Mss pr אל ‖ **6** [a] pc Mss עמו ‖ [b] sic L, mlt Mss Edd הָאֲ׳ ‖ [c] 𝔊-$^{O Mss}$ *ἐν Βαμα* ‖ **7** [a] 𝔊𝔖𝔙 pr cop.

בְּכֹרַת־בָּנָי עִם־בֶּן־יִשַׁי וְאֵין־חֹלָה מִכֶּם עָלָי וְנִלָּלָה אֶת־אָזְנִי כִּי הֵקִים׃ חי 15 . ה ב מל וג חס 16 .
9 בָּנָי אֶת־עַבְדֵּי עָלַי לְאֹרֵב[a] כַּיּוֹם הַזֶּה׃ ס 9 וַיַּעַן דֹּאֵג הָאֲדֹמִי
וְהוּא נִצָּב עַל־עַבְדֵי־שָׁאוּל וַיֹּאמֶר רָאִיתִי אֶת־בֶּן־יִשַׁי בָּא נֹבָה אֶל־ ב . צא . ב
10 אֲחִימֶלֶךְ בֶּן־אֲחִיטוּב׃ 10 וַיִּשְׁאַל־לוֹ בַּיהוָה[a] וְצֵידָה נָתַן לוֹ וְאֶת חֶרֶב ג חס 18
11 גָּלְיָת הַפְּלִשְׁתִּי נָתַן לוֹ׃ 11 וַיִּשְׁלַח הַמֶּלֶךְ לִקְרֹא אֶת־אֲחִימֶלֶךְ בֶּן־
אֲחִיטוּב הַכֹּהֵן וְאֵת כָּל־בֵּית אָבִיו הַכֹּהֲנִים אֲשֶׁר בְּנֹב וַיָּבֹאוּ כֻלָּם ט
12 אֶל־הַמֶּלֶךְ׃ ס 12 וַיֹּאמֶר שְׁמַע־נָא בֶן־אֲחִיטוּב וַיֹּאמֶר
13 הִנֵּנִי אֲדֹנִי׃ 13 וַיֹּאמֶר אֵלָיו[a] שָׁאוּל לָמָּה קְשַׁרְתֶּם עָלַי אַתָּה וּבֶן־יִשַׁי אלין חד מן ג כת כן
בְּתִתְךָ לּוֹ לֶחֶם וְחֶרֶב וְשָׁאַל־לוֹ בֵּאלֹהִים לָקוּם עָלַי[b] לֶאֱרֹב[c] כַּיּוֹם ב 19 . ז . ל
14 הַזֶּה׃ ס 14 וַיַּעַן אֲחִימֶלֶךְ אֶת־הַמֶּלֶךְ וַיֹּאמֶר וּמִי בְכָל־עֲבָדֶיךָ צא . ל
כְּדָוִד נֶאֱמָן וְחָתַן הַמֶּלֶךְ וְסָר[a] אֶל־מִשְׁמַעְתֶּךָ וְנִכְבָּד בְּבֵיתֶךָ׃ 15 הַיּוֹם ג מיחד וכל עשייה דכות 21 . ל
הַחִלֹּתִי לִשְׁאָל־לוֹ[a] בֵּאלֹהִים חָלִילָה לִי אַל־יָשֶׂם הַמֶּלֶךְ בְּעַבְדּוֹ ב 22 . לשאל . ז
דָּבָר בְּכָל־[b]בֵּית אָבִי כִּי לֹא־יָדַע עַבְדְּךָ בְּכָל־זֹאת דָּבָר קָטֹן אוֹ ל
16 גָּדוֹל׃ 16 וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ מוֹת תָּמוּת אֲחִימֶלֶךְ אַתָּה וְכָל־בֵּית אָבִיךָ׃ יג 23
17 וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ לָרָצִים הַנִּצָּבִים עָלָיו סֹבּוּ וְהָמִיתוּ | כֹּהֲנֵי יְהוָה כִּי ב פסוק כי וכי כי
גַם־[a]יָדָם עִם־דָּוִד וְכִי יָדְעוּ כִּי־בֹרֵחַ הוּא וְלֹא גָלוּ אֶת־אָזְנִי[b] וְלֹא ל . אזני חד מן ח בלוש וחד מן מח 24 כת ו וקר י
אָבוּ עַבְדֵי הַמֶּלֶךְ לִשְׁלַח אֶת־יָדָם לִפְגֹּעַ בְּכֹהֲנֵי יְהוָה׃ ס ז . ל
18 וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ לְדֹאֵג[a] סֹב אַתָּה וּפְגַע בַּכֹּהֲנִים וַיִּסֹּב דֹּאֵג הָאֲדֹמִי לדואג ק . ו חס 25 . דואג ק
וַיִּפְגַּע־הוּא בַּכֹּהֲנִים וַיָּמָת | בַּיּוֹם הַהוּא [b]שְׁמֹנִים וַחֲמִשָּׁה[b] אִישׁ נֹשֵׂא ה 20 . לח
19 אֵפוֹד בָּד[c]׃ 19 וְאֶת נֹב עִיר־הַכֹּהֲנִים הִכָּה לְפִי־חָרֶב מֵאִישׁ וְעַד־ יד פסוק ועד ועד 27
20 אִשָּׁה מֵעוֹלֵל וְעַד־יוֹנֵק וְשׁוֹר וַחֲמוֹר וָשֶׂה לְפִי־חָרֶב׃ 20 וַיִּמָּלֵט בֶּן־ ב חד מל ויחד חס . ה . ח . ד מקף
21 אָחָד לַאֲחִימֶלֶךְ בֶּן־אֲחִיטוּב וּשְׁמוֹ אֶבְיָתָר וַיִּבְרַח אַחֲרֵי דָוִד׃ 21 וַיַּגֶּד ג חס 16
22 אֶבְיָתָר לְדָוִד כִּי הָרַג שָׁאוּל אֶת כֹּהֲנֵי יְהוָה׃ 22 וַיֹּאמֶר דָּוִד לְאֶבְיָתָר

15 Mm 1635. 16 Mm 1787. 17 Mp sub loco. 18 Mm 1655. 19 Dt 15,10. 20 Mm 1654. 21 Mm 397. 22 Dt 2,31 et Mp sub loco. 23 Mm 1447. 24 Mm 3811. 25 Mm 1054. 26 Mm 283. 27 Mm 1244.

8 [a] G *εἰς ἐχθρόν* cf 13[c] et Mi 2,8 ‖ **10** [a] 1—2 Mss cit באלהים cf GS ‖ **13** [a] mlt Mss ut Q ‖ [b] „mlt Mss" (de Rossi) עלי ‖ [c] G *εἰς ἐχθρόν* cf 8[a] ‖ **14** [a] G *καὶ ἄρχων*, T *wrb* cf 15,32[b] Jer 6,28 ‖ **15** [a] mlt Mss ut Q ‖ [b] pc Mss citt ו׳ב cf G$^{93.94}$S ‖ **17** [a] > GSV ‖ [b] mlt Mss ut Q cf Vrs ‖ **18** [a] nonn Mss ut Q cf ST ‖ [b–b] G-^{L} 305, G^{L} $^{93.94}$ 350 ‖ [c] > G-^{O} $^{93.94}$.

דוא ק וָאָנֹכִי הָיִיתִי בַּיּוֹם הַהוּא כִּי־שָׁם דּוֵאָג[a] הָאֲדֹמִי כִּי־הַגֵּד יַגִּיד לְשָׁאוּל אָנֹכִי
ג סַבֹּתִי[b] בְּכָל־נֶפֶשׁ בֵּית אָבִיךָ׃ 23 שְׁבָה אִתִּי אַל־תִּירָא כִּי אֵת־ 23
יְבַקֶּשׁ אֶת־נַפְשִׁי וְיִבַקֶּשׁ אֶת־נַפְשֶׁךָ כִּי־מִשְׁמֶרֶת אַתָּה עִמָּדִי׃

23 1 וַיַּגִּדוּ לְדָוִד לֵאמֹר הִנֵּה פְלִשְׁתִּים נִלְחָמִים בִּקְעִילָה 23
ב. ה¹. ג² וְהֵמָּה שֹׁסִים אֶת־הַגָּרָנוֹת׃ 2 וַיִּשְׁאַל דָּוִד בַּיהוָה לֵאמֹר הַאֵלֵךְ וְהִכִּיתִי 2
ה בטע בַּפְּלִשְׁתִּים הָאֵלֶּה ס[a] וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־דָּוִד לֵךְ וְהִכִּיתָ בַּפְּלִשְׁתִּים
ב. ד וְהוֹשַׁעְתָּ אֶת־קְעִילָה׃ 3 וַיֹּאמְרוּ אַנְשֵׁי דָוִד אֵלָיו הִנֵּה אֲנַחְנוּ פֹּה 3
ב חס³ בִּיהוּדָה יְרֵאִים וְאַף כִּי־נֵלֵךְ קְעִלָה אֶל־מַעַרְכוֹת פְּלִשְׁתִּים׃ ס
כי ז⁴ מנה מל. ה 4 וַיּוֹסֶף עוֹד דָּוִד לִשְׁאַל בַּיהוָה ס[a] וַיַּעֲנֵהוּ יְהוָה וַיֹּאמֶר קוּם רֵד ס״ה
ראנשיי חד מן כה בלישׁ ק קְעִילָה כִּי־אֲנִי נֹתֵן אֶת־פְּלִשְׁתִּים בְּיָדֶךָ[b]׃ 5 וַיֵּלֶךְ דָּוִד וַאֲנָשָׁיו[a] קְעִילָה 5
ה⁵. ג חס⁶ וַיִּלָּחֶם בַּפְּלִשְׁתִּים וַיְנַהֵג אֶת־מִקְנֵיהֶם וַיַּךְ בָּהֶם מַכָּה גְדוֹלָה וַיּוֹשַׁע דָּוִד
אֶת יֹשְׁבֵי קְעִילָה׃ ס 6 וַיְהִי בִּבְרֹחַ אֶבְיָתָר בֶּן־אֲחִימֶלֶךְ אֶל־דָּוִד 6
ג⁷ קְעִילָה אֵפוֹד יָרַד בְּיָדוֹ׃ 7 וַיֻּגַּד לְשָׁאוּל כִּי־בָא דָּוִד קְעִילָה וַיֹּאמֶר 7
ב⁸ שָׁאוּל נִכַּר[a] אֹתוֹ אֱלֹהִים בְּיָדִי כִּי נִסַּגַּר לָבוֹא בְּעִיר דְּלָתַיִם וּבְרִיחַ׃
ל 8 וַיִּשְׁמַע שָׁאוּל אֶת־כָּל־הָעָם לַמִּלְחָמָה לָרֶדֶת קְעִילָה לָצוּר[a] אֶל־ 8
ל⁹ דָּוִד וְאֶל־אַנְשָׁיו׃ 9 וַיֵּדַע דָּוִד כִּי עָלָיו שָׁאוּל מַחֲרִישׁ הָרָעָה וַיֹּאמֶר 9
יב בטע ר״פ אֶל־אֶבְיָתָר הַכֹּהֵן[a] הַגִּישָׁה הָאֵפוֹד׃ ס 10 וַיֹּאמֶר דָּוִד יְהוָה 10
ה חס¹⁰ אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל שָׁמֹעַ שָׁמַע עַבְדְּךָ כִּי־מְבַקֵּשׁ שָׁאוּל לָבוֹא אֶל־קְעִילָה
ל. ל. ל לְשַׁחֵת לָעִיר[a] בַּעֲבוּרִי׃ 11 הַיִסְגְּרֻנִי בַּעֲלֵי קְעִילָה בְּיָדוֹ הֲיֵרֵד שָׁאוּל 11
ז¹¹ וכל אחנה וס״פ דכות ב מ א כַּאֲשֶׁר שָׁמַע עַבְדֶּךָ יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל[a] הֲנָגֹד־נָא[a] לְעַבְדֶּךָ ס[b]
וַיֹּאמֶר יְהוָה יֵרֵד׃ 12 וַיֹּאמֶר דָּוִד הַיִסְגְּרוּ בַּעֲלֵי קְעִילָה אֹתִי וְאֶת־ 12
ב חד מל וחד חס. כה אַנְשַׁי בְּיַד־שָׁאוּל[a] וַיֹּאמֶר יְהוָה יַסְגִּירוּ׃ ס 13 וַיָּקָם דָּוִד וַאֲנָשָׁיו 13
ב חס⁹. מו¹² כְּשֵׁשׁ[a]־מֵאוֹת אִישׁ וַיֵּצְאוּ מִקְעִלָה וַיִּתְהַלְּכוּ בַּאֲשֶׁר[b] יִתְהַלֵּכוּ וּלְשָׁאוּל
הֻגַּד כִּי־נִמְלַט דָּוִד מִקְּעִילָה וַיֶּחְדַּל לָצֵאת׃ 14 וַיֵּשֶׁב דָּוִד 14

Cp 23 [1]Mp sub loco. [2]Mm 380. [3]Mm 1656. [4]Mm 962. [5]Mm 1657. [6]Mm 1658. [7]Mm 2228. [8]Mm 1659. [9]Mm 1664. [10]Mm 1115. [11]Mm 1660. [12]Mm 2386.

22 [a] nonn Mss ut Q cf 𝔖𝔗 ut 18[a] ‖ [b] 𝔊 *εἰμι αἴτιος* cf 𝔖𝔙 ‖ **Cp 23,2** [a] mlt Mss om interv ‖ **4** [a] mlt Mss om interv ‖ [b] pc Mss דיך– cf 𝔊[-MsS] ‖ **5** [a] mlt Mss ut Q cf Vrs ‖ **7** [a] 𝔊 *πέπρακεν*, 𝔖′ *ἐξέδωκεν*, 𝔖 *'šlm(h)*, 𝔗 *msr*, 𝔙 *tradidit* ‖ **8** [a] pc Mss לצוד ‖ **9** [a] > pc Mss cit cf 𝔊[Mss] ‖ **10** [a] pc Mss העיר cf 𝔗[f] ‖ **11** [a–a] 𝔔 הגידה cf 𝔊[-AMs]? sed etiam 2 S 1,4 ‖ [b] mlt Mss om interv ‖ **12** [a] Mss[G] interv ‖ **13** [a] 𝔊𝔏[93.94] 4 cf 22,2 ‖ [b] nonn Mss כא׳.

בַּמִּדְבָּר֙ בַּמְּצָד֣וֹת וַיֵּ֖שֶׁב בָּהָ֑ר בְּמִדְבַּר־זִ֔יף וַיְבַקְשֵׁ֥הוּ שָׁא֛וּל כָּל־ ח בלישׁ[13]
15 הַיָּמִ֖ים וְלֹא־נְתָנ֥וֹ אֱלֹהִ֖ים[a] בְּיָדֽוֹ׃ 15 וַיַּ֣רְא דָּוִ֔ד[a] כִּֽי־יָצָ֥א שָׁא֖וּל לְבַקֵּ֣שׁ י. ה[14]
16 אֶת־נַפְשׁ֑וֹ וְדָוִ֕ד בְּמִדְבַּר־זִ֖יף בַּחֹ֥רְשָׁ֛ה׃ ס 16 וַיָּ֣קָם יְהוֹנָתָ֧ן בֶּן־ ג
17 שָׁא֛וּל וַיֵּ֥לֶךְ אֶל־דָּוִ֖ד חָֽרְשָׁ֑ה וַיְחַזֵּ֥ק אֶת־יָד֖וֹ בֵּאלֹהִֽים[a]׃ 17 וַיֹּ֣אמֶר ה וכל דסמיך לאדכרה דכות[15]
אֵלָ֗יו אַל־תִּירָא֙ כִּ֣י לֹ֤א תִמְצָאֲךָ֙ יַ֣ד שָׁא֣וּל אָבִ֔י וְאַתָּ֥ה תִמְלֹ֖ךְ עַל־
18 יִשְׂרָאֵ֑ל וְאָנֹכִ֥י אֶֽהְיֶה־לְּךָ֖ לְמִשְׁנֶ֑ה וְגַם־שָׁא֥וּל אָבִ֖י יֹדֵ֥עַ כֵּֽן׃ 18 וַיִּכְרְת֥וּ ב[16]
שְׁנֵיהֶ֖ם בְּרִ֣ית[a] לִפְנֵ֣י יְהוָ֑ה וַיֵּ֤שֶׁב דָּוִד֙ בַּחֹ֣רְשָׁ֔ה וְיהוֹנָתָ֖ן הָלַ֥ךְ לְבֵיתֽוֹ[b]׃ ג
ס 19 וַיַּֽעֲל֣וּ זִפִּ֔ים[a] אֶל־שָׁא֖וּל הַגִּבְעָ֣תָה לֵאמֹ֑ר הֲלוֹא֙ דָּוִ֣ד ל וחד מן יד[17] זוגין
מִסְתַּתֵּ֤ר עִמָּ֙נוּ֙ בַּמְּצָד֣וֹת בַּחֹ֣רְשָׁ֔ה בְּגִבְעַ֖ת הַחֲכִילָ֑ה[b] אֲשֶׁ֖ר מִימִ֥ין ד[18]. ח בלישׁ[13]. ג. ג[19]
20 הַיְשִׁימֽוֹן׃ 20 וְעַתָּ֗ה לְכֹל֙־אַוַּ֣ת נַפְשְׁךָ֣ הַמֶּ֔לֶךְ לָרֶ֖דֶת רֵ֑ד וְלָ֥נוּ הַסְגִּירֽוֹ ב מל[20]. ג. ל[21]
21 בְּיַ֖ד הַמֶּֽלֶךְ׃ 21 וַיֹּ֣אמֶר שָׁא֔וּל בְּרוּכִ֖ים אַתֶּ֑ם לַיהוָ֕ה כִּ֥י חֲמַלְתֶּ֖ם עָלָֽי׃ ג ב מל וחד חס[22]
22 לְכ֣וּ־נָ֗א הָכִ֙ינוּ֙[a] עוֹד֙ וּדְע֣וּ וּרְא֔וּ אֶת־מְקוֹמ֖וֹ אֲשֶׁ֣ר תִּֽהְיֶ֑ה רַגְלּ֖וֹ[b] מִי ז
23 רָאָ֥הוּ[b] שָׁ֛ם כִּֽי־אָמַ֥ר[c] אֵלַ֖י[d] עָרֹ֣ם יֵעָרֵ֑ם הֽוּא׃ 23 וּרְא֣וּ[a] וְד֔עוּ[a] מִכָּל[b] ג חס[20]
הַמַּחֲבְאִ֖ים אֲשֶׁ֣ר יִתְחַבֵּ֑א שָׁ֔ם וְשׁ֥וּבוּ אֵלַ֖י אֶל־נָכ֑וֹן[b] וְהָלַכְתִּי֙ אִתְּכֶ֔ם
24 וְהָיָ֗ה אִם־יֶשְׁנ֛וֹ בָּאָ֖רֶץ וְחִפַּשְׂתִּ֣י אֹת֑וֹ בְּכֹ֖ל אַלְפֵ֥י יְהוּדָֽה׃ 24 וַיָּקֻ֖מוּ ד[23]. ל. ט מל[24]
וַיֵּלְכ֥וּ זִיפָ֖ה לִפְנֵ֣י שָׁא֑וּל וְדָוִ֕ד וַאֲנָשָׁ֖יו בְּמִדְבַּ֥ר מָע֛וֹן בָּעֲרָבָ֖ה אֶל יְמִ֥ין כה
25 הַיְשִׁימֽוֹן׃ 25 וַיֵּ֥לֶךְ שָׁא֖וּל וַאֲנָשָׁ֑יו לְבַקֵּ֣שׁ[a] וַיַּגִּ֣דוּ לְדָוִ֔ד וַיֵּ֖רֶד הַסֶּ֑לַע ב מל[20]. כה
וַיֵּ֣שֶׁב בְּמִדְבַּ֖ר מָע֑וֹן וַיִּשְׁמַ֣ע שָׁא֔וּל וַיִּרְדֹּ֥ף אַחֲרֵי־דָוִ֖ד מִדְבַּ֥ר[b] מָעֽוֹן׃
26 וַיֵּ֤לֶךְ שָׁאוּל֙ מִצַּ֣ד הָהָ֔ר מִזֶּ֖ה וְדָוִ֣ד וַאֲנָשָׁ֑יו מִצַּ֣ד הָהָ֔ר מִזֶּ֖ה וַיְהִי כה
דָּוִ֗ד נָחְפָּז֙ לָלֶ֣כֶת מִפְּנֵ֣י שָׁא֔וּל וְשָׁא֥וּל וַאֲנָשָׁ֖יו עֹטְרִ֣ים אֶל־דָּוִ֔ד וְאֶל־ ל. כה
27 אַנְשָׁיו֙ לְתָפְשָׂ֔ם׃ 27 וּמַלְאָ֥ךְ[c] בָּ֖א אֶל־שָׁא֣וּל לֵאמֹ֑ר מַהֲרָ֣ה וְלֵ֔כָה כִּֽי־ ב. ב ר״פ[26]. ג[25]
28 פָשְׁט֥וּ פְלִשְׁתִּ֖ים עַל־הָאָֽרֶץ׃ 28 וַיָּ֣שָׁב שָׁא֔וּל מֵרְדֹּ֖ף אַחֲרֵ֣י דָוִ֑ד וַיֵּ֖לֶךְ ל בסיפ. ב
לִקְרַ֣את פְּלִשְׁתִּ֔ים עַל־כֵּ֛ן קָרְא֥וּ לַמָּק֖וֹם הַה֣וּא סֶ֣לַע הַמַּחְלְק֑וֹת׃

[13]Mm 1666. [14]Mm 1397. [15]Mm 1661. [16]Mm 3568. [17]Mm 565. [18]Mm 1678. [19]Mm 1679. [20]Mp sub loco. [21]Mm 1476. [22]Mm 3395. [23]Mm 1662. [24]Mm 1663. [25]Mm 1664. [26]Mm 1665.

14 [a] 𝔔 יהו] cf 𝔊 ‖ **15** [a] sic L, mlt Mss Edd דו ‖ **16** [a] 𝔔? הו[cf 𝔊 ‖ **18** [a] pc Mss + בחרשה ‖ [b] nonn Mss לדרכו cf $\mathfrak{C}^{Mss}$ ‖ **19** [a] 2 Mss citt הז ‖ [b] nonn Mss החב, pc Mss החוילה cf 26,1[b] ‖ **22** [a] pc Mss וה cf $\mathfrak{GC}^{fv}$; pc Mss הבינו cf 𝔖 ‖ [b–b] 𝔊 *ἐν τάχει* (a מהר) ‖ [c] 𝔖𝔗 pl ‖ [d] 𝔊 *μή ποτε* cf Gn 24,5 ‖ **23** [a–a] mlt Mss ודעו וראו cf 𝔖𝔙 et 22 ‖ [b–b] > $\mathfrak{G}^{-OL}$ ‖ **25** [a] pc Mss cit + את דוד cf $\mathfrak{G}^{-O\,BMss}\mathfrak{S}$; Ms שו– cf $\mathfrak{G}^{O\,BMss}(\mathfrak{S}^{ABC})$ ‖ [b] nonn Mss במ cf $\mathfrak{GSC}^{ed\,princ}\mathfrak{V}$; > 2 Mss.

24 1 וַיַּעַל דָּוִד מִשָּׁם וַיֵּשֶׁב בְּמִצָּדוֹת עֵין־גֶּדִי׃ 2 וַיְהִי כַּאֲשֶׁר
שָׁב שָׁאוּל מֵאַחֲרֵי פְּלִשְׁתִּים וַיַּגִּדוּ לוֹ לֵאמֹר הִנֵּה דָוִד בְּמִדְבַּר עֵין
גֶּדִי׃ ס 3 וַיִּקַּח שָׁאוּל שְׁלֹשֶׁת אֲלָפִים אִישׁ בָּחוּר מִכָּל־יִשְׂרָאֵל 3
4 וַיֵּלֶךְ לְבַקֵּשׁ אֶת־דָּוִד וַאֲנָשָׁיו עַל־פְּנֵי צוּרֵי הַיְעֵלִים׃ 4 וַיָּבֹא[a] אֶל־

גְּדֵרוֹת הַצֹּאן עַל[b]־הַדָּרֶךְ וְשָׁם מְעָרָה וַיָּבֹא שָׁאוּל לְהָסֵךְ אֶת־רַגְלָיו 5
וְדָוִד וַאֲנָשָׁיו בְּיַרְכְּתֵי הַמְּעָרָה יֹשְׁבִים׃ 5 וַיֹּאמְרוּ אַנְשֵׁי דָוִד אֵלָיו

הִנֵּה הַיּוֹם אֲשֶׁר־אָמַר יְהוָה אֵלֶיךָ הִנֵּה אָנֹכִי נֹתֵן אֶת־אֹיִבְךָ[a] בְּיָדֶךָ[b]
וְעָשִׂיתָ לּוֹ כַּאֲשֶׁר יִטַּב בְּעֵינֶיךָ וַיָּקָם דָּוִד וַיִּכְרֹת אֶת־כְּנַף־הַמְּעִיל
אֲשֶׁר־לְשָׁאוּל בַּלָּט׃ 6 וַיְהִי אַחֲרֵי־כֵן וַיַּךְ לֵב־דָּוִד אֹתוֹ עַל אֲשֶׁר 6
כָּרַת אֶת־כְּנַף[a] אֲשֶׁר לְשָׁאוּל׃ ס 7 וַיֹּאמֶר[a] לַאֲנָשָׁיו חָלִילָה לִי 7
מֵיהוָה אִם־אֶעֱשֶׂה אֶת־הַדָּבָר הַזֶּה לַאדֹנִי לִמְשִׁיחַ יְהוָה לִשְׁלַח יָדִי
בּוֹ כִּי־מְשִׁיחַ יְהוָה הוּא׃ 8 וַיְשַׁסַּע[a] דָּוִד אֶת־אֲנָשָׁיו בַּדְּבָרִים וְלֹא 8
נְתָנָם לָקוּם אֶל־שָׁאוּל וְשָׁאוּל קָם מִן־הַמְּעָרָה וַיֵּלֶךְ בַּדָּרֶךְ׃ ס

9 וַיָּקָם דָּוִד אַחֲרֵי־כֵן וַיֵּצֵא[a] מִן־הַמְּעָרָה[a] וַיִּקְרָא אַחֲרֵי־שָׁאוּל לֵאמֹר 9
אֲדֹנִי הַמֶּלֶךְ וַיַּבֵּט שָׁאוּל אַחֲרָיו וַיִּקֹּד דָּוִד אַפַּיִם אָרְצָה וַיִּשְׁתָּחוּ׃
ס 10 וַיֹּאמֶר דָּוִד לְשָׁאוּל לָמָּה תִשְׁמַע אֶת־דִּבְרֵי אָדָם לֵאמֹר 10

הִנֵּה דָוִד מְבַקֵּשׁ רָעָתֶךָ׃ 11 הִנֵּה הַיּוֹם הַזֶּה רָאוּ עֵינֶיךָ אֵת אֲשֶׁר־ 11
נְתָנְךָ יְהוָה הַיּוֹם בְּיָדִי בַּמְּעָרָה וְאָמַר[a] לַהֲרָגֶךָ[b] וַתָּחָס[c] עָלֶיךָ וָאֹמַר
לֹא־אֶשְׁלַח יָדִי בַּאדֹנִי כִּי־מְשִׁיחַ יְהוָה הוּא׃ 12 וְאָבִי רְאֵה גַּם רְאֵה 12
אֶת־כְּנַף מְעִילְךָ בְּיָדִי כִּי בְכָרְתִי אֶת־כְּנַף מְעִילְךָ וְלֹא[a] הֲרַגְתִּיךָ דַּע
וּרְאֵה כִּי אֵין בְּיָדַי רָעָה וָפֶשַׁע וְלֹא־חָטָאתִי לָךְ וְאַתָּה צֹדֶה אֶת־
נַפְשִׁי לְקַחְתָּהּ׃ 13 יִשְׁפֹּט יְהוָה בֵּינִי וּבֵינֶךָ וּנְקָמַנִי יְהוָה מִמֶּךָּ וְיָדִי 13
לֹא תִהְיֶה־בָּךְ׃ 14 כַּאֲשֶׁר יֹאמַר מְשַׁל[a] הַקַּדְמֹנִי[b] 14

מֵרְשָׁעִים יֵצֵא רֶשַׁע

Cp 24 [1]Mm 1666. [2]Mp sub loco. [3]Mm 1533. [4]Mm 1412. [5]Mm 1664. [6]Mm 214. [7]Mm 1541. [8]Mm 1881. [9]Mm 4158. [10]Mm 100. [11]Mm 1667.

Cp 24,4 [a] pc Mss pl cf $\mathfrak{G}^{Mss}$ || [b] pc Mss cit אל || **5** [a] mlt Mss permlt Mss^{Q} איבך cf Vrs || [b] pc Mss דיך– cf $\mathfrak{GS}$ || **6** [a] nonn Mss + המעיל cf $\mathfrak{GSV}$ et 5 || **7** [a] pc Mss + דוד cf $\mathfrak{GS}$ || **8** [a] α' … *συνεκάλεσεν* cf Jer 50,29 || **9** [a–a] nonn Mss ut Q || **11** [a] $\mathfrak{V}$ *et cogitavi*, $\mathfrak{S}$ *w'mrw gbr'* (pl) *d'mj*, $\mathfrak{T}$ *w'mrw 'ḥrnjn*, $\mathfrak{G}$ *καὶ οὐκ ἠβουλήθην* || [b] mlt Mss C גך– || [c] $\mathfrak{GST}^{-Q1mḥ1}$ 1 sg, $\mathfrak{V}$ *sed pepercit (tibi) oculus meus* || **12** [a] pc Mss לא || **14** [a] pc Mss משל || [b] $\mathfrak{Q}$ הקדמניים.

15 וְיָדַי לֹא תִהְיֶה־בָּךְ׃ 15 אַחֲרֵי מִי יָצָא מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל אַחֲרֵי מִי אַתָּה
16 רֹדֵף אַחֲרֵי כֶּלֶב מֵת אַחֲרֵי[a] פַּרְעֹשׁ[b] אֶחָד׃ 16 וְהָיָה יְהוָה לְדַיָּן וְשָׁפַט
17 בֵּינִי וּבֵינֶךָ וְיֵרֶא וְיָרֶב אֶת־רִיבִי וְיִשְׁפְּטֵנִי מִיָּדֶךָ[a]׃ פ 17 וַיְהִי
כְּכַלּוֹת דָּוִד לְדַבֵּר אֶת־הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה אֶל־שָׁאוּל וַיֹּאמֶר שָׁאוּל
18 הֲקֹלְךָ זֶה בְּנִי דָוִד וַיִּשָּׂא שָׁאוּל קֹלוֹ וַיֵּבְךְּ׃ 18 וַיֹּאמֶר אֶל־דָּוִד צַדִּיק
19 אַתָּה מִמֶּנִּי כִּי אַתָּה גְּמַלְתַּנִי הַטּוֹבָה וַאֲנִי גְּמַלְתִּיךָ הָרָעָה׃ 19 וְאַתָּה[a]
הִגַּדְתָּ הַיּוֹם אֵת אֲשֶׁר־עָשִׂיתָה אִתִּי טוֹבָה אֵת[b] אֲשֶׁר סִגְּרַנִי יְהוָה
20 בְּיָדֶךָ וְלֹא הֲרַגְתָּנִי׃ 20 וְכִי־יִמְצָא אִישׁ אֶת־אֹיְבוֹ וְשִׁלְּחוֹ בְּדֶרֶךְ
טוֹבָה וַיהוָה יְשַׁלֶּמְךָ טוֹבָה תַּחַת הַיּוֹם הַזֶּה אֲשֶׁר עָשִׂיתָה לִי׃
21 וְעַתָּה הִנֵּה יָדַעְתִּי כִּי מָלֹךְ תִּמְלֹךְ וְקָמָה בְּיָדְךָ מַמְלֶכֶת יִשְׂרָאֵל׃ ס
22 וְעַתָּה הִשָּׁבְעָה לִי בַּיהוָה אִם־תַּכְרִית אֶת־זַרְעִי אַחֲרָי וְאִם־
23 תַּשְׁמִיד אֶת־שְׁמִי מִבֵּית אָבִי׃ 23 וַיִּשָּׁבַע דָּוִד לְשָׁאוּל וַיֵּלֶךְ שָׁאוּל
אֶל־בֵּיתוֹ וְדָוִד וַאֲנָשָׁיו עָלוּ עַל[a]־הַמְּצוּדָה׃ פ
25 1 וַיָּמָת שְׁמוּאֵל וַיִּקָּבְצוּ כָל־יִשְׂרָאֵל וַיִּסְפְּדוּ־לוֹ וַיִּקְבְּרֻהוּ בְּבֵיתוֹ
בָּרָמָה וַיָּקָם דָּוִד וַיֵּרֶד[a] אֶל[b]־מִדְבַּר פָּארָן׃ ס
2 וְאִישׁ בְּמָעוֹן וּמַעֲשֵׂהוּ בַכַּרְמֶל וְהָאִישׁ גָּדוֹל מְאֹד וְלוֹ צֹאן
3 שְׁלֹשֶׁת־אֲלָפִים וְאֶלֶף עִזִּים וַיְהִי בְּגָזֹז אֶת־צֹאנוֹ בַּכַּרְמֶל׃ 3 וְשֵׁם
הָאִישׁ נָבָל וְשֵׁם אִשְׁתּוֹ אֲבִגַיִל וְהָאִשָּׁה טוֹבַת־שֶׂכֶל וְיִפַת תֹּאַר וְהָאִישׁ
4 קָשֶׁה וְרַע מַעַלָלִים וְהוּא כָלְבִּי[a]׃ 4 וַיִּשְׁמַע דָּוִד בַּמִּדְבָּר כִּי־גֹזֵז נָבָל
5 אֶת־צֹאנוֹ׃ 5 וַיִּשְׁלַח דָּוִד עֲשָׂרָה נְעָרִים וַיֹּאמֶר דָּוִד לַנְּעָרִים[a] עֲלוּ
6 כַרְמֶלָה וּבָאתֶם אֶל־נָבָל וּשְׁאַלְתֶּם־לוֹ בִּשְׁמִי לְשָׁלוֹם׃ 6 וַאֲמַרְתֶּם
7 כֹּה לְחָי[a] וְאַתָּה[b] שָׁלוֹם וּבֵיתְךָ שָׁלוֹם וְכֹל אֲשֶׁר־לְךָ שָׁלוֹם׃ 7 וְעַתָּה
שָׁמַעְתִּי כִּי גֹזְזִים לָךְ עַתָּה[a] הָרֹעִים אֲשֶׁר־לְךָ הָיוּ עִמָּנוּ לֹא[b] הֲכְלַמְּנוּם
8 וְלֹא־נִפְקַד לָהֶם מְאוּמָה כָּל־יְמֵי הֱיוֹתָם בַּכַּרְמֶל׃ 8 שְׁאַל אֶת־

[12]Mm 1684. [13]Mm 2154. [14]Mm 1668. [15]Mm 1669. [16]Mm 1670. **Cp 25** [1]Mm 33. [2]Mm 1758. [3]Mm 3917. [4]Mm 2272. [5]Mm 3811. [6]Mm 1610.

15 [a] 𝔔 pr או cf 𝔊 *καὶ/ἤ* ‖ [b] 𝔔 ה׳ ‖ **16** [a] pc Mss דיך– cf 𝔖 ‖ **19** [a] mlt Mss ut Q ‖ [b] > 𝔔 ‖ **23** [a] mlt Mss אל ‖ **Cp 25,1** [a] mlt Mss וילך ‖ [b] > pc Mss cf Ru 3,3.6 ‖ **3** [a] nonn Mss ut Q cf 𝔗𝔙; 𝔊 *κυνικός* cf 𝔏$^{93.94}$𝔖 *(klb)*; K cf 25 כשמו כן הוא ‖ **5** [a] 𝔔 אל הנערן ‖ **6** [a] 𝔙 *(sit) fratribus meis (et tibi pax)* ‖ [b] pc Mss א׳ ‖ **7** [a] pc Mss ועי ‖ [b] nonns Mss ולא cf 𝔊𝔖𝔗^{Mss}.

ב וכל שם ברגש דכות[12]. ל[12].

ג[14]. ל. ל

ב חד חס וחד מל. ה[13] חס ד מנה בכתיב וכל אוריית דכות ב מ א

ג וכל תלים דכות ב מ יא. ראתה ק

ה מל. ל

ל. ד. ל

ה מל

ג מל בלישׁ[16]

כה. ל

ל. ד ג מנה בסיפ וכל ד״ה דכות ב מ א

ג

ל. יג[1] ר״פ וחד מן ו פסוק ושם ושם

ל כת כן. ה[2]. ד כת ש וחד כת ס[a]

ה בלישׁ[4]. כלבי חד מן מח[5] כת ר וקר י ק

ג[6]. ל. ב ול בסיפ

ל

נְעָרֶיךָ וְיַגִּידוּ לָךְ וְיִמְצְאוּ[a] הַנְּעָרִים חֵן בְּעֵינֶיךָ כִּי־עַל־יוֹם טוֹב בָּאְנוּ[b] ד רפ[7]. טז יט[8] מנה בסיפ. ט חס א בלישׁ
ג תְּנָה־נָּא אֵת אֲשֶׁר תִּמְצָא יָדְךָ לַעֲבָדֶיךָ[c] וְלִבְנֶךָ דָּוִד׃ 9 וַיָּבֹאוּ 9
נַעֲרֵי דָוִד וַיְדַבְּרוּ אֶל־נָבָל כְּכָל[a]־הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה בְּשֵׁם דָּוִד וַיָּנוּחוּ׃ ב. ל
ו בטע בסיפ. ל 10 וַיַּעַן נָבָל אֶת־עַבְדֵי דָוִד וַיֹּאמֶר מִי דָוִד וּמִי בֶן־יִשַׁי הַיּוֹם רַבּוּ 10
ל עֲבָדִים הַמִּתְפָּרְצִים אִישׁ מִפְּנֵי אֲדֹנָיו׃ 11 וְלָקַחְתִּי אֶת־לַחְמִי וְאֶת־ 11
ל. חס מֵימַי[a] וְאֶת־טִבְחִתִּי אֲשֶׁר טָבַחְתִּי לְגֹזְזַי וְנָתַתִּי לַאֲנָשִׁים אֲשֶׁר לֹא לא. ל. ב
יָדַעְתִּי אֵי מִזֶּה הֵמָּה׃ 12 וַיֵּהָפְכוּ נַעֲרֵי־דָוִד לְדַרְכָּם וַיָּשֻׁבוּ וַיָּבֹאוּ 12
ב[10] וַיַּגִּדוּ לוֹ כְּכָל[a] הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה׃ 13 וַיֹּאמֶר דָּוִד לַאֲנָשָׁיו חִגְרוּ | 13
אִישׁ אֶת־חַרְבּוֹ [a]וַיַּחְגְּרוּ אִישׁ אֶת־חַרְבּוֹ וַיַּחְגֹּר גַּם־דָּוִד אֶת־חַרְבּוֹ[a]
ד[11]. ג[12] וַיַּעֲלוּ | אַחֲרֵי דָוִד כְּאַרְבַּע מֵאוֹת אִישׁ וּמָאתַיִם יָשְׁבוּ עַל־הַכֵּלִים׃
ל 14 וְלַאֲבִיגַיִל אֵשֶׁת נָבָל הִגִּיד נַעַר[a]־אֶחָד מֵהַנְּעָרִים לֵאמֹר הִנֵּה שָׁלַח
ב[13]. ט[14]. ח רש״ם 15 דָּוִד מַלְאָכִים | מִן־הַמִּדְבָּר לְבָרֵךְ אֶת־אֲדֹנֵינוּ וַיֵּעַט בָּהֶם׃ 15 וְהָאֲנָשִׁים
טֹבִים לָנוּ מְאֹד וְלֹא[a] הָכְלַמְּנוּ וְלֹא־פָקַדְנוּ מְאוּמָה כֹּל־יְמֵי הִתְהַלְּכֵנוּ
לז אִתָּם בִּהְיוֹתֵנוּ בַּשָּׂדֶה׃ 16 חוֹמָה הָיוּ עָלֵינוּ גַּם־לַיְלָה גַּם־יוֹמָם כָּל־ 16
ל יְמֵי הֱיוֹתֵנוּ עִמָּם רֹעִים הַצֹּאן׃ 17 וְעַתָּה דְּעִי[c] וּרְאִי מָה־תַּעֲשִׂי כִּי־ 17
ג כלייה אל. ל. ח[15] כָלְתָה[c] הָרָעָה אֶל[a]־אֲדֹנֵינוּ וְעַל[c] כָּל[b]־בֵּיתוֹ וְהוּא בֶן־בְּלִיַּעַל מִדַּבֵּר
אביגיל ק אֵלָיו׃ 18 וַתְּמַהֵר אֲבִיגַיִל[a] וַתִּקַּח מָאתַיִם לֶחֶם וּשְׁנֵי נִבְלֵי־יָיִן וְחָמֵשׁ
עשויות[16] חד מן יא[17] ק כת תרי ו בלישׁ צֹאן עֲשׂוּיוֹת[b] וְחָמֵשׁ סְאִים קָלִי וּמֵאָה[c] צִמֻקִים וּמָאתַיִם דְּבֵלִים וַתָּשֶׂם
ל. יא[18] בטע וכל מלכים ויחזק דכות ב מ ב עַל־הַחֲמֹרִים׃ 19 וַתֹּאמֶר לִנְעָרֶיהָ עִבְרוּ לְפָנַי הִנֵּנִי אַחֲרֵיכֶם בָּאָה 19
ח. כה וְלְאִישָׁהּ נָבָל לֹא הִגִּידָה׃ 20 וְהָיָה הִיא | רֹכֶבֶת עַל־הַחֲמוֹר וְיֹרֶדֶת 20
בְּסֵתֶר הָהָר וְהִנֵּה דָוִד וַאֲנָשָׁיו יֹרְדִים לִקְרָאתָהּ וַתִּפְגֹּשׁ אֹתָם׃ 21 וְדָוִד 21
ג[19] אָמַר אַךְ לַשֶּׁקֶר שָׁמַרְתִּי אֶת־כָּל־אֲשֶׁר לָזֶה בַּמִּדְבָּר וְלֹא־נִפְקַד
כה מִכָּל־אֲשֶׁר־לוֹ מְאוּמָה וַיָּשֶׁב־לִי רָעָה תַּחַת טוֹבָה׃ 22 כֹּה־יַעֲשֶׂה 22

[7]Mm 2366. [8]Mm 1533. [9]Mm 1551. [10]Mm 1664. [11]Mm 3144. [12]Mm 1652. [13]Jos 1,4. [14]Mm 969. [15]Mm 615. [16]Mp sub loco. [17]Mm 648. [18]Mm 279. [19]Mm 3705.

8 [a] S pr *whš' (nškḥwn)*, V pr *nunc ergo (inveniant)* ‖ [b] „mlt MSS" (de Rossi) באנו ‖ [c] pc Mss בדך– cf T; > G^{-OL} ‖ **9** [a] Ms om כל cf T^{f}, citt כל cf G^{MSS}SV et 12^{a} ‖ **11** [a] G *οἶνον μου* cf L$^{93.94}$, sed etiam Hos 2,7 ‖ **12** [a] Ms om כ cf G^{MSS}SV et 9^{a} ‖ **13** [a–a] > pc Mss G^{-OLMSS} (homtel) ‖ **14** [a] > Ms GV ‖ **15** [a] nonn Mss לא cf G^{-LMSS}T^{MSS} ‖ **17** [a] pc Mss על ‖ [b] > 2 Mss G^{-OL}V ‖ **18** [a] mlt Mss ut Q ‖ [b] mlt Mss ut Q ‖ [c] G *καὶ γόμορ ἕν* cf L$^{93.94}$ et 2 R 5,17 (משא).

יד כת כן אֱלֹהִים [a]לְאֹיְבֵי דָוִד[a] וְכֹה יֹסִיף אִם־אַשְׁאִיר מִכָּל־אֲשֶׁר־לוֹ עַד־
23 הַבֹּקֶר[b] מַשְׁתִּין בְּקִיר׃ 23 וַתֵּרֶא אֲבִיגַיִל אֶת־דָּוִד וַתְּמַהֵר וַתֵּרֶד מֵעַל
24 הַחֲמוֹר וַתִּפֹּל [a]לְאַפֵּי דָוִד[a] עַל־פָּנֶיהָ[a] וַתִּשְׁתַּחוּ אָרְצָה[b]׃ 24 וַתִּפֹּל עַל־ ל. ג׳ 20. ה דמטע
רַגְלָיו וַתֹּאמֶר בִּי־אֲנִי[a] אֲדֹנִי הָעָוֹן וְתַדְבֶּר־נָא אֲמָתְךָ בְּאָזְנֶיךָ וּשְׁמַע ג׳ 21. ב 22
25 אֶת דִּבְרֵי אֲמָתֶךָ׃ 25 אַל־נָא יָשֵׁם אֲדֹנִי [a]אֶת־לִבּוֹ אֶל־אִישׁ הַבְלִיַּעַל ב
הַזֶּה עַל[b]־נָבָל כִּי כִשְׁמוֹ כֵּן־הוּא נָבָל שְׁמוֹ וּנְבָלָה עִמּוֹ וַאֲנִי אֲמָתְךָ ל
26 לֹא רָאִיתִי אֶת־נַעֲרֵי אֲדֹנִי אֲשֶׁר שָׁלָחְתָּ׃ 26 וְעַתָּה אֲדֹנִי חַי־יְהוָה
וְחֵי־נַפְשְׁךָ אֲשֶׁר מְנָעֲךָ יְהוָה מִבּוֹא בְדָמִים וְהוֹשֵׁעַ יָדְךָ לָךְ וְעַתָּה ב 23. ג׳ 24
27 יִהְיוּ כְנָבָל אֹיְבֶיךָ וְהַמְבַקְשִׁים אֶל־אֲדֹנִי רָעָה׃ 27 וְעַתָּה הַבְּרָכָה[a] ל. ל
הַזֹּאת אֲשֶׁר־הֵבִיא[b] שִׁפְחָתְךָ לַאדֹנִי וְנִתְּנָה לַנְּעָרִים הַמִּתְהַלְּכִים ל. ג׳ 25
28 בְּרַגְלֵי אֲדֹנִי׃ 28 שָׂא נָא לְפֶשַׁע אֲמָתֶךָ כִּי עָשֹׂה־יַעֲשֶׂה יְהוָה לַאדֹנִי ח
בַּיִת נֶאֱמָן כִּי־מִלְחֲמוֹת יְהוָה אֲדֹנִי נִלָּחֶם וְרָעָה לֹא־תִמָּצֵא בְךָ ט 26
29 מִיָּמֶיךָ׃ 29 וַיָּקָם אָדָם לִרְדָפְךָ וּלְבַקֵּשׁ אֶת־נַפְשֶׁךָ וְהָיְתָה נֶפֶשׁ אֲדֹנִי ד 27
צְרוּרָה | בִּצְרוֹר הַחַיִּים אֵת יְהוָה אֱלֹהֶיךָ וְאֵת נֶפֶשׁ אֹיְבֶיךָ יְקַלְּעֶנָּה ל. ב 28. ד׳ 29
30 בְּתוֹךְ כַּף הַקָּלַע׃ 30 וְהָיָה כִּי־יַעֲשֶׂה יְהוָה לַאדֹנִי כְּכֹל אֲשֶׁר־דִּבֶּר
31 אֶת־הַטּוֹבָה עָלֶיךָ וְצִוָּךְ לְנָגִיד עַל־יִשְׂרָאֵל׃ 31 וְלֹא תִהְיֶה זֹאת | לְךָ ב 30. ח׳ 31
לְפוּקָה וּלְמִכְשׁוֹל לֵב לַאדֹנִי וְלִשְׁפְּכְךָ[a]־דָם חִנָּם [b]וְהוֹשִׁיעַ אֲדֹנִי לוֹ[b] ל. ל. ל. 20
32 וְהֵיטִב יְהוָה לַאדֹנִי וְזָכַרְתָּ אֶת־אֲמָתֶךָ׃ ס 32 וַיֹּאמֶר דָּוִד לַאֲבִיגָיִל ח חס בלישׁ 32. ל
ס 33 בָּרוּךְ יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר שְׁלָחֵךְ הַיּוֹם הַזֶּה לִקְרָאתִי׃ 33 וּבָרוּךְ ל. ז׳ 33. ג׳ 34 מנה ר״פ
טַעְמֵךְ וּבָרוּכָה אָתְּ אֲשֶׁר כְּלֹתַנִי הַיּוֹם הַזֶּה מִבּוֹא בְדָמִים וְהוֹשֵׁעַ יָדִי ל. ל. ל. 24 ל. ל חס 35
34 לִי׃ 34 וְאוּלָם חַי־יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר מְנָעַנִי מֵהָרַע אֹתָךְ כִּי | ה ר״פ וכל איוב דכות ב מג 36. ב
לוּלֵי[a] מִהַרְתְּ וַתָּבֹאתִי[b] לִקְרָאתִי כִּי אִם־נוֹתַר לְנָבָל עַד־אוֹר הַבֹּקֶר ותבאת ק ג׳ 37. ג׳ 37
35 מַשְׁתִּין בְּקִיר׃ 35 וַיִּקַּח דָּוִד מִיָּדָהּ אֵת אֲשֶׁר־הֵבִיאָה לוֹ וְלָהּ אָמַר ג׳ 38. ג׳ 39

20 Mp sub loco. 21 Mm 1671. 22 Mm 1672. 23 Nu 24,11. 24 Mm 2286. 25 Mm 212. 26 Mm 1144. 27 Mm 3165. 28 Mm 3486. 29 Mm 1673. 30 Ex 18,23. 31 Mm 777. 32 Mm 1098. 33 Mm 1850. 34 Mm 3318. 35 וחד ברוכה Ru 2,10. 36 Cf Hi 2,5; 5,8; 13,3. 37 Mm 1488. 38 Mm 4173 א. 39 Mm 103.

22 [a–a] G *τῷ Δαυειδ* (G^{LMss} *τοῖς ἔχθροις Δ.*), S *l'bdh dwjd* ‖ [b] permlt Mss pr אור cf T et 34 ‖ **23** [a–a] G *ἐνώπιον Δαυειδ ἐπὶ πρόσωπον αὐτῆς* cf SV et 2 S 14,33 ‖ [b] nonn Mss Seb צה– cf Gn 18,2 ‖ **24** [a] > pc Mss citt cf G ‖ **25** [a] nonn Mss אל cf 2 S 13,33 ‖ [b] pc Mss cit אל ‖ **27** [a] G pr *λάβε* cf V et Gn 33,11 ‖ [b] mlt Mss הביאה cf 35 ‖ **31** [a] pc Mss cit ל׳ cf GSV ‖ [b–b] > S; G … *σῶσαι χεῖρα* cf 33 ‖ **34** [a] mlt Mss לולא ‖ [b] mlt Mss ut Q.

36 עָלַי לְשָׁלוֹם לְבֵיתֵךְ רְאִי שָׁמַעְתִּי בְקוֹלֵךְ וָאֶשָּׂא פָּנָיִךְ׃ 36 וַתָּבֹא
אֲבִיגַיִל ׀ אֶל־נָבָל וְהִנֵּה־לוֹ מִשְׁתֶּה בְּבֵיתוֹ כְּמִשְׁתֵּה הַמֶּלֶךְ וְלֵב נָבָל
טוֹב עָלָיו וְהוּא שִׁכֹּר עַד־מְאֹד וְלֹא־הִגִּידָה לוֹ דָּבָר קָטֹן וְגָדוֹל[a]
עַד־אוֹר ׀ הַבֹּקֶר׃ 37 וַיְהִי בַבֹּקֶר בְּצֵאת הַיַּיִן מִנָּבָל וַתַּגֶּד־לוֹ אִשְׁתּוֹ 37
אֶת־הַדְּבָרִים[a] הָאֵלֶּה וַיָּמָת לִבּוֹ בְּקִרְבּוֹ וְהוּא הָיָה לְאָבֶן׃ 38 וַיְהִי 38
כַּעֲשֶׂרֶת[a] הַיָּמִים וַיִּגֹּף יְהוָה אֶת־נָבָל וַיָּמֹת׃ 39 וַיִּשְׁמַע דָּוִד כִּי מֵת 39
נָבָל ׀ וַיֹּאמֶר בָּרוּךְ יְהוָה אֲשֶׁר רָב֗ אֶת־רִיב חֶרְפָּתִי מִיַּד נָבָל וְאֶת־
עַבְדּוֹ חָשַׂךְ מֵרָעָה וְאֶת רָעַת נָבָל הֵשִׁיב יְהוָה בְּרֹאשׁוֹ וַיִּשְׁלַח דָּוִד
וַיְדַבֵּר בַּאֲבִיגַיִל לְקַחְתָּהּ ׀ לוֹ לְאִשָּׁה׃ 40 וַיָּבֹאוּ עַבְדֵי דָוִד אֶל־ 40
אֲבִיגַיִל הַכַּרְמֶלָה וַיְדַבְּרוּ אֵלֶיהָ לֵאמֹר דָּוִד שְׁלָחָנוּ אֵלַיִךְ לְקַחְתֵּךְ
לוֹ לְאִשָּׁה׃ 41 וַתָּקָם ׀ וַתִּשְׁתַּחוּ אַפַּיִם אָרְצָה וַתֹּאמֶר הִנֵּה אֲמָתְךָ 41
לִשְׁפָחָה לְרָחֵץ רַגְלֵי עַבְדֵי אֲדֹנִי׃ 42 וַתְּמַהֵר וַתָּקָם אֲבִיגַיִל וַתִּרְכַּב 42
עַל־הַחֲמוֹר וְחָמֵשׁ נַעֲרֹתֶיהָ הַהֹלְכוֹת לְרַגְלָהּ וַתֵּלֶךְ אַחֲרֵי מַלְאֲכֵי
דָוִד וַתְּהִי־לוֹ לְאִשָּׁה׃ 43 וְאֶת־אֲחִינֹעַם לָקַח דָּוִד מִיִּזְרְעֶאל וַתִּהְיֶיןָ 43
גַּם־שְׁתֵּיהֶן לוֹ לְנָשִׁים׃ ס 44 וְשָׁאוּל נָתַן אֶת־מִיכַל בִּתּוֹ אֵשֶׁת 44
דָּוִד לְפַלְטִי בֶן־לַיִשׁ[a] אֲשֶׁר מִנַּלִּים׃ **26** 1 וַיָּבֹאוּ ׀ הַזִּפִים אֶל־שָׁאוּל **26**
הַגִּבְעָתָה לֵאמֹר הֲלוֹא דָוִד מִסְתַּתֵּר[a] בְּגִבְעַת הַחֲכִילָה[b] עַל[c] פְּנֵי
הַיְשִׁימֹן׃ 2 וַיָּקָם שָׁאוּל וַיֵּרֶד[a] אֶל־מִדְבַּר־זִיף וְאִתּוֹ שְׁלֹשֶׁת־אֲלָפִים 2
אִישׁ בְּחוּרֵי ׀ יִשְׂרָאֵל לְבַקֵּשׁ אֶת־דָּוִד בְּמִדְבַּר־זִיף׃ 3 וַיִּחַן שָׁאוּל 3
בְּגִבְעַת הַחֲכִילָה[a] אֲשֶׁר עַל־פְּנֵי הַיְשִׁימֹן עַל־הַדֶּרֶךְ וְדָוִד יֹשֵׁב
בַּמִּדְבָּר וַיַּרְא כִּי בָא שָׁאוּל אַחֲרָיו הַמִּדְבָּרָה׃ 4 וַיְשַׁלַּח דָּוִד מְרַגְּלִים 4
וַיֵּדַע כִּי־בָא שָׁאוּל [a]אֶל־נָכוֹן[a]׃ 5 וַיָּקָם דָּוִד וַיָּבֹא ׀ אֶל־הַמָּקוֹם אֲשֶׁר 5
חָנָה־שָׁם שָׁאוּל ׀ [a]וַיַּרְא דָּוִד אֶת־הַמָּקוֹם ׀ אֲשֶׁר שָׁכַב־שָׁם שָׁאוּל[a] וְאַבְנֵר

[40]Mm 2279. [41]Mm 1532. [42]Mm 1674. [43]Mm 1488. [44]Mm 1675. [45]Mm 264. [46]Mm 1676. [47]Mm 1610. [48]Mm 1677. **Cp 26** [1]Mm 565. [2]Mm 1678. [3]Mm 1679. [4]Mm 757.

36 [a] pc Mss ג׳ או cf 𝔊𝔠[Mss]ע ‖ **37** [a] pc Mss pr כל cf 𝔊[Mss]𝔗[Ms] ‖ **38** [a] 2 Mss citt בע׳ ‖ **44** [a] pc Mss לוש cf K 2 S 3,15 ‖ **Cp 26,1** [a] pc Mss + עִמָּנוּ cf 𝔊 ‖ [b] mlt Mss החבילה, 1—2 Mss החוילה cf 𝔖 et 23,19[b] ‖ [c] mlt Mss pr אשר cf 𝔗 ‖ **2** [a] pc Mss citt וילך cf 𝔊[A] ‖ **3** [a] nonn Mss החבילה, 𝔖 *ḥwjl'* cf 1[b] ‖ **4** [a—a] > 𝔊[Mss] cf 23,23; 𝔊[L] *ὀπίσω αὐτοῦ* cf 𝔖, 𝔊[Mss] + *ἐκ/εἰς Κεειλα*, 𝔊[Mss] + *ἐκεῖ*, 𝔊[LMss] + *εἰς Σεκελαγ* ‖ **5** [a—a] > pc Mss 𝔊-[LMss] (homtel).

6 בֶּן־נֵר שַׂר־צְבָאוֹ וְשָׁאוּל שֹׁכֵב בַּמַּעְגָּל וְהָעָם חֹנִים סְבִיבֹתָו[b]׃ 6 וַיַּעַן סבי׳ ק
דָּוִד וַיֹּאמֶר | אֶל־אֲחִימֶלֶךְ הַחִתִּי וְאֶל־אֲבִישַׁי בֶּן־צְרוּיָה אֲחִי יוֹאָב ל
לֵאמֹר מִי־יֵרֵד אִתִּי אֶל־שָׁאוּל אֶל־הַמַּחֲנֶה וַיֹּאמֶר אֲבִישַׁי אֲנִי
7 אֵרֵד עִמָּךְ׃ 7 וַיָּבֹא דָוִד וַאֲבִישַׁי | אֶל־הָעָם לַיְלָה וְהִנֵּה שָׁאוּל שֹׁכֵב ל
יָשֵׁן בַּמַּעְגָּל וַחֲנִיתוֹ מְעוּכָּה־בָאָרֶץ מְרַאֲשֹׁתָו[a] וְאַבְנֵר וְהָעָם שֹׁכְבִים ל. מראשתיו ק חד מן ח בלישׁ
8 סְבִיבֹתָו[b]׃ ס 8 וַיֹּאמֶר אֲבִישַׁי אֶל־דָּוִד סִגַּר אֱלֹהִים הַיּוֹם אֶת־ סבי׳ ב ק
אוֹיִבְךָ[a] בְּיָדֶךָ[b] וְעַתָּה אַכֶּנּוּ נָא בַּחֲנִית וּבָאָרֶץ[c] פַּעַם אַחַת וְלֹא אֶשְׁנֶה ו[b] זקף פת׳ וכל
9 לוֹ׃ 9 וַיֹּאמֶר דָּוִד אֶל־אֲבִישַׁי אַל־תַּשְׁחִיתֵהוּ כִּי מִי שָׁלַח יָדוֹ בִּמְשִׁיחַ חקק מדה שנה תורה ראס״פ דכות׳ ב מ״א
10 יְהוָה וְנִקָּה׃ פ 10 וַיֹּאמֶר דָּוִד חַי־יְהוָה כִּי אִם־יְהוָה יִנְּפֶנּוּ[a] אוֹ־ ג[a]. ל
11 יוֹמוֹ יָבוֹא וָמֵת אוֹ בַמִּלְחָמָה יֵרֵד וְנִסְפֶּה׃ 11 חָלִילָה לִי מֵיְהוָה
מִשְׁלֹחַ יָדִי בִּמְשִׁיחַ יְהוָה וְעַתָּה קַח־נָא אֶת־הַחֲנִית אֲשֶׁר מְרַאֲשֹׁתָו[a] ל. מראשתיו ק חד מן ח בלישׁ
12 וְאֶת־צַפַּחַת הַמַּיִם וְנֵלֵכָה לָנוּ׃ 12 וַיִּקַּח דָּוִד אֶת־הַחֲנִית וְאֶת־צַפַּחַת
הַמַּיִם מֵרַאֲשֹׁתֵי[a] שָׁאוּל וַיֵּלְכוּ לָהֶם וְאֵין רֹאֶה וְאֵין יוֹדֵעַ וְאֵין מֵקִיץ ל וחס׳ ג פסוק׳ ואין ואין ואין׳ י מל וכל ת ד מ״ק דכות׳ ב מ״ג חס
13 כִּי כֻלָּם יְשֵׁנִים כִּי תַרְדֵּמַת יְהוָה נָפְלָה עֲלֵיהֶם׃ 13 וַיַּעֲבָר דָּוִד
14 הָעֵבֶר וַיַּעֲמֹד עַל־רֹאשׁ־הָהָר מֵרָחֹק רַב הַמָּקוֹם בֵּינֵיהֶם׃ 14 וַיִּקְרָא ת[7]. ה חס׳ וכל אוריית דכות׳[8]
דָּוִד אֶל־הָעָם וְאֶל־אַבְנֵר בֶּן־נֵר לֵאמֹר הֲלוֹא תַעֲנֶה אַבְנֵר וַיַּעַן
15 אַבְנֵר וַיֹּאמַר מִי אַתָּה קָרָאתָ אֶל־הַמֶּלֶךְ׃ פ 15 וַיֹּאמֶר דָּוִד ו בטע בסיפ
אֶל־אַבְנֵר הֲלוֹא־אִישׁ אַתָּה וּמִי כָמוֹךָ בְּיִשְׂרָאֵל וְלָמָּה לֹא שָׁמַרְתָּ ל
אֲדֹנֶיךָ הַמֶּלֶךְ כִּי־בָא אַחַד הָעָם לְהַשְׁחִית אֶת־הַמֶּלֶךְ אֲדֹנֶיךָ׃ כה[9]. ב
16 לֹא־טוֹב הַדָּבָר הַזֶּה אֲשֶׁר עָשִׂיתָ חַי־יְהוָה כִּי בְנֵי־מָוֶת אַתֶּם אֲשֶׁר ב ר״פ בסיפ
לֹא־שְׁמַרְתֶּם עַל־אֲדֹנֵיכֶם עַל־מְשִׁיחַ יְהוָה וְעַתָּה | רְאֵה אַיֵּה חֲנִית ל. כא פסוק׳ על על ומילה חדה ביניה[10]. ל. לא
17 הַמֶּלֶךְ וְאֶת־צַפַּחַת הַמַּיִם אֲשֶׁר מְרַאֲשֹׁתָו[a]׃ 17 וַיַּכֵּר שָׁאוּל אֶת־קוֹל מראשתיו חד מן ח בלישׁ ק
דָּוִד וַיֹּאמֶר הֲקוֹלְךָ זֶה בְּנִי דָוִד וַיֹּאמֶר דָּוִד קוֹלִי אֲדֹנִי הַמֶּלֶךְ׃ ב חד מל וחד חס
18 וַיֹּאמֶר לָמָּה זֶּה אֲדֹנִי רֹדֵף אַחֲרֵי עַבְדּוֹ כִּי מֶה עָשִׂיתִי וּמַה־בְּיָדִי ל

[5]Mm 492. [6]Mm 516. [7]Mm 1680. [8]Mm 1681. [9]Mm 187. [10]Mm 686.

5 [b] mlt Mss ut Q ‖ **7** [a] mlt Mss ut Q ‖ [b] mlt Mss ut Q ‖ **8** [a] mlt Mss K^{Mss} אן(ו)יביך ‖ [b] pc Mss דיך– cf $\mathfrak{G}^{-Ms}\mathfrak{SV}$ ‖ [c] 2 Mss ב׳ cf $\mathfrak{G}^{-L}\mathfrak{CV}$ ‖ **10** [a] sic L, mlt Mss Edd יגֹּ ‖ **11** [a] mlt Mss ut Q ‖ **12** [a] 2 Mss pr אשר cf $\mathfrak{V}$ et 11.16; $\mathfrak{G}$ pr *ἀπό* cf $\mathfrak{SC}$ ‖ **15** [a] pc Mss את cf 2 S 11,16[b] ‖ **16** [a] mlt Mss ut Q.

19 רָעָה׃ 19 וְעַתָּה יִשְׁמַע־נָא אֲדֹנִי הַמֶּלֶךְ אֶת דִּבְרֵי עַבְדּוֹ אִם־יְהוָה

ו וכל קהלת דכות . ג ומל[11] הֱסִיתְךָ בִּי יָרֵחַ מִנְחָה וְאָם ׀ בְּנֵי הָאָדָם אֲרוּרִים הֵם לִפְנֵי יְהוָה כִּי־

גֵרְשׁוֹנִי הַיּוֹם מֵהִסְתַּפֵּחַ בְּנַחֲלַת יְהוָה לֵאמֹר לֵךְ עֲבֹד אֱלֹהִים

ב[12] אֲחֵרִים׃ 20 וְעַתָּה אַל־יִפֹּל דָּמִי אַרְצָה מִנֶּגֶד פְּנֵי יְהוָה כִּי־יָצָא מֶלֶךְ

ב וכ ל שם ברנש דכות[13] יִשְׂרָאֵל לְבַקֵּשׁ אֶת־פַּרְעֹשׁ אֶחָד[a] כַּאֲשֶׁר יְרַדֹּף הַקֹּרֵא בֶּהָרִים׃

ל . ב[14] 21 וַיֹּאמֶר שָׁאוּל[a] חָטָאתִי שׁוּב בְּנִי־דָוִד כִּי לֹא־אָרַע לְךָ עוֹד תַּחַת

ל . סו יט[15] מנה בסיפ . ב חד כת ס וחד כת ש אֲשֶׁר יָקְרָה נַפְשִׁי בְעֵינֶיךָ הַיּוֹם הַזֶּה הִנֵּה הִסְכַּלְתִּי וָאֶשְׁגֶּה הַרְבֵּה

ו בטע בסיפ . חנית ק . ג[16] מְאֹד׃ 22 וַיַּעַן דָּוִד וַיֹּאמֶר הִנֵּה הַחֲנִית[a] הַמֶּלֶךְ וְיַעֲבֹר אֶחָד מֵהַנְּעָרִים

ג . ג[17] ר״פ וס״פ וחד מן לו׳ ר״פ וס״פ חד . כד בלישׁ[18] לב[19] . ה חס בלישׁ[20] 22 וְיִקָּחֶהָ׃ 23 וַיהוָה יָשֵׁב לְאִישׁ אֶת־צִדְקָתוֹ וְאֶת־אֱמֻנָתוֹ אֲשֶׁר נְתָנְךָ

23 יְהוָה ׀ הַיּוֹם בְּיָדִי[a] וְלֹא אָבִיתִי לִשְׁלֹחַ יָדִי בִּמְשִׁיחַ יְהוָה׃ 24 וְהִנֵּה

ג[21] . יד בסיפ כַּאֲשֶׁר גָּדְלָה נַפְשְׁךָ הַיּוֹם הַזֶּה בְּעֵינָי כֵּן תִּגְדַּל נַפְשִׁי בְּעֵינֵי יְהוָה

ל 24 וְיַצִּלֵנִי מִכָּל־צָרָה׃ פ 25 וַיֹּאמֶר שָׁאוּל אֶל־דָּוִד בָּרוּךְ אַתָּה ס[ח]

ח[22] בְּנִי דָוִד גַּם עָשֹׂה תַּעֲשֶׂה וְגַם יָכֹל תּוּכָל וַיֵּלֶךְ דָּוִד לְדַרְכּוֹ וְשָׁאוּל

שָׁב לִמְקוֹמוֹ׃ פ

כ בטע[1] . ו 27 1 וַיֹּאמֶר דָּוִד אֶל־לִבּוֹ עַתָּה אֶסָּפֶה יוֹם־אֶחָד בְּיַד־שָׁאוּל

ל . ל . גז וכל חלים דכות ב מ ל״א אֵין־לִי טוֹב כִּי[a] הִמָּלֵט[b] אִמָּלֵט ׀ אֶל־אֶרֶץ פְּלִשְׁתִּים וְנוֹאַשׁ מִמֶּנִּי

שָׁאוּל לְבַקְשֵׁנִי עוֹד בְּכָל־גְּבוּל יִשְׂרָאֵל וְנִמְלַטְתִּי מִיָּדוֹ׃ 2 וַיָּקָם 2

ל[א] וכל ד״ה דכות . ל ומל דָּוִד וַיַּעֲבֹר הוּא וְשֵׁשׁ־מֵאוֹת אִישׁ אֲשֶׁר עִמּוֹ אֶל־אָכִישׁ בֶּן־מָעוֹךְ

כה . ג . ו[2] מֶלֶךְ גַּת׃ 3 וַיֵּשֶׁב דָּוִד עִם־אָכִישׁ בְּגַת הוּא וַאֲנָשָׁיו אִישׁ[a] וּבֵיתוֹ דָּוִד

ת . ל בטע . ב וּשְׁתֵּי נָשָׁיו אֲחִינֹעַם הַיִּזְרְעֶאלִית וַאֲבִיגַיִל אֵשֶׁת־נָבָל הַכַּרְמְלִית[b]׃

ב ג[3] . יסף חד מן ה[4] בלישׁ 4 וַיֻּגַּד לְשָׁאוּל כִּי־בָרַח דָּוִד גַּתָּה וְלֹא־יָוסַף[a] עוֹד לְבַקְשׁוֹ׃ ס 4

סו יט[5] מנה בסיפ 5 וַיֹּאמֶר דָּוִד אֶל־אָכִישׁ אִם־נָא מָצָאתִי חֵן בְּעֵינֶיךָ יִתְּנוּ־לִי מָקוֹם

ל . ל בְּאַחַת עָרֵי הַשָּׂדֶה וְאֵשְׁבָה שָׁם וְלָמָּה יֵשֶׁב עַבְדְּךָ בָּעִיר[a] הַמַּמְלָכָה

[11]Mm 1682. [12]Mm 1683. [13]Mm 1684. [14]Mm 2596. [15]Mm 1533. [16]Mm 1576. [17]Mm 1226. [18]Mm 1685. [19]Mm 319. [20]Mm 2116. [21]Mm 123. [22]Mp sub loco. Cp 27 [1]Mp sub loco. [2]Mm 3090. [3]Mm 2228. [4]Mm 1084. [5]Mm 1533.

20 [a–a] 𝔊-^{L} *(τὴν) ψυχήν μου* ‖ **21** [a] 2 Mss + אל דוד cf 𝔖-^{Bcorr} ‖ **22** [a] mlt Mss ut Q cf Vrs ‖ **23** [a] mlt Mss + די– cf 𝔊 *(εἰς χεῖρας μου)* 𝔖; 𝔗^{Mss} *bjdj* cf 𝔙 *in manu mea* ‖ **Cp 27,1** [a] 𝔊 *ἐὰν μή* cf 𝔏^{93}, 𝔖 *'l'* ‖ [b] > 𝔊𝔖𝔙 ‖ **2** [a] 𝔊𝔏^{93} 4 ‖ **3** [a] 1–2 Mss + ואי cf 𝔖𝔗 ‖ [b] 2 Mss + לי– cf 𝔊𝔙 et 30,5 ‖ **4** [a] mlt Mss ut Q ‖ **5** [a] pc Mss + בערי.

עַמָּךְ׃ 6 וַיִּתֶּן־לוֹ אָכִישׁ בַּיּוֹם הַהוּא אֶת־צִקְלַג לָכֵן[a] הָיְתָה צִקְלַג[b]
לְמַלְכֵי יְהוּדָה עַד הַיּוֹם הַזֶּה׃ פ 7 וַיְהִי מִסְפַּר הַיָּמִים אֲשֶׁר־
יָשַׁב דָּוִד בִּשְׂדֵה פְלִשְׁתִּים[a] יָמִים וְ[a]אַרְבָּעָה חֳדָשִׁים׃ 8 וַיַּעַל דָּוִד וְ
וַאֲנָשָׁיו וַיִּפְשְׁטוּ אֶל־הַגְּשׁוּרִי וְהַגִּרְזִי[a] וְהָעֲמָלֵקִי כִּי הֵנָּה יֹשְׁבֹת הָאָרֶץ
אֲשֶׁר מֵעוֹלָם[b] בּוֹאֲךָ[c] שׁוּרָה וְעַד־אֶרֶץ מִצְרָיִם׃ 9 וְהִכָּה דָוִד אֶת־
הָאָרֶץ וְלֹא יְחַיֶּה אִישׁ וְאִשָּׁה וְלָקַח צֹאן וּבָקָר וַחֲמֹרִים וּגְמַלִּים
וּבְגָדִים וַיָּשָׁב וַיָּבֹא אֶל־אָכִישׁ׃ 10 וַיֹּאמֶר אָכִישׁ אֲל[a]־פִּשְׁטְתֶּם הַיּוֹם
וַיֹּאמֶר דָּוִד עַל[b]־נֶגֶב יְהוּדָה וְעַל[c]־נֶגֶב הַיְרַחְמְאֵלִי[d] וְאֶל[e]־נֶגֶב הַקֵּינִי׃
11 וְאִישׁ וְאִשָּׁה לֹא־יְחַיֶּה דָּוִד לְהָבִיא נַת לֵאמֹר פֶּן־יַגִּדוּ עָלֵינוּ לֵאמֹר
כֹּה־עָשָׂה דָּוִד וְכֵן מִשְׁפָּטוֹ כָּל־הַיָּמִים אֲשֶׁר יָשַׁב[a] בִּשְׂדֵה פְלִשְׁתִּים׃
12 וַיַּאֲמֶן אָכִישׁ בְּדָוִד לֵאמֹר הַבְאֵשׁ הִבְאִישׁ בְּעַמּוֹ בְיִשְׂרָאֵל[a] וְהָיָה
לִי לְעֶבֶד[b] עוֹלָם׃ פ

28 1 וַיְהִי בַּיָּמִים הָהֵם וַיְקַבְּצוּ פְלִשְׁתִּים אֶת־מַחֲנֵיהֶם לַצָּבָא
לְהִלָּחֵם בְּיִשְׂרָאֵל וַיֹּאמֶר אָכִישׁ אֶל־דָּוִד יָדֹעַ תֵּדַע כִּי אִתִּי תֵּצֵא
בַּמַּחֲנֶה[a] אַתָּה וַאֲנָשֶׁיךָ[b]׃ 2 וַיֹּאמֶר דָּוִד אֶל־אָכִישׁ לָכֵן אַתָּה[a] תֵּדַע
אֵת אֲשֶׁר־יַעֲשֶׂה עַבְדֶּךָ וַיֹּאמֶר אָכִישׁ אֶל־דָּוִד לָכֵן שֹׂמֶר לְרֹאשִׁי
אֲשִׂימְךָ כָּל־הַיָּמִים׃ פ
3 וּשְׁמוּאֵל מֵת וַיִּסְפְּדוּ־לוֹ כָּל־יִשְׂרָאֵל וַיִּקְבְּרֻהוּ בָרָמָה וּבְעִירוֹ[a]
וְשָׁאוּל הֵסִיר הָאֹבוֹת וְאֶת־הַיִּדְּעֹנִים מִן־הָאָרֶץ׃ 4 וַיִּקָּבְצוּ פְלִשְׁתִּים
וַיָּבֹאוּ וַיַּחֲנוּ בְשׁוּנֵם וַיְקַבֵּץ שָׁאוּל אֶת־כָּל־יִשְׂרָאֵל וַיַּחֲנוּ בַּגִּלְבֹּעַ׃
5 וַיַּרְא שָׁאוּל אֶת־מַחֲנֵה פְלִשְׁתִּים וַיִּרָא[a] וַיֶּחֱרַד לִבּוֹ מְאֹד׃ 6 וַיִּשְׁאַל
שָׁאוּל בַּיהוָה וְלֹא[a] עָנָהוּ יְהוָה גַּם בַּחֲלֹמוֹת גַּם בָּאוּרִים גַּם בַּנְּבִיאִם׃
7 וַיֹּאמֶר שָׁאוּל לַעֲבָדָיו בַּקְּשׁוּ־לִי אֵשֶׁת בַּעֲלַת־אוֹב וְאֵלְכָה אֵלֶיהָ

[6]Mm 87. [7]Mm 1686. [8]2 Ch 9,26. [9]Mm 1687. [10]Mm 1688. [11]Mm 1689. [12]Ex 4,31. Cp **28** [1]Mp L מת ה falsa, cf Ex 17,8; Jdc 11,20 et Mp sub loco. [2]Mm 3085. [3]Mp sub loco. [4]Mm 1590. [5]Mm 2294. [6]Mm 3012. [7]Mm 1690.

6 [a] pc Mss על כן ‖ [b] Mss^{G} צקלג ‖ **7** [a–a] > cit (?) 𝔊$^{-A}$𝔙; pc Mss om ו ‖ **8** [a] nonn Mss ut Q cf 𝔏$^{93.94}$𝔗𝔙 ‖ [b] 𝔊$^{-L}$ *ἀπὸ Τ|Γελαμ(ψουρ)* cf (?) 15,4 ‖ [c] 𝔊 pr *ἀπό* cf 𝔗^{Mss} ‖ **10** [a] 1–2 Mss cit אן cf 𝔖𝔗, 𝔔 עלן cf 𝔊(𝔙) *ἐπί τίνα* ‖ [b] nonn Mss 𝔔 אל ‖ [c] pc Mss ואל ‖ [d] sic L, mlt Mss Edd הַיְרַחְ׳ ‖ [e] mlt Mss ועל ‖ **11** [a] nonn Mss + דוד cf 𝔊$^{-OP}$𝔖 ‖ **12** [a] mlt Mss יש׳ cf 𝔏$^{93.94}$𝔖^{AB} ‖ [b] pc Mss ע׳ ‖ **Cp 28,1** [a] 𝔔 לחמה cf 𝔊 ‖ [b–b] 𝔔 alit ‖ **2** [a] Ms עתה cf 𝔊𝔙 ‖ **3** [a] 2 Mss cit ב׳ cf 𝔊𝔙; 𝔖 *bqbrh.*

ב . ג וְאֶדְרְשָׁה־בָּהּ וַיֹּאמְרוּ ׀ עֲבָדָיו אֵלָיו הִנֵּה אֵשֶׁת בַּעֲלַת־אוֹב בְּעֵין׃
ב . ל׳ 8 דּוֹר׃ [a] 8 וַיִּתְחַפֵּשׂ שָׁאוּל וַיִּלְבַּשׁ בְּגָדִים אֲחֵרִים וַיֵּלֶךְ הוּא וּשְׁנֵי׃׃
קסמי [a] יתיר ו בלישׁ ק אֲנָשִׁים ׀ עִמּוֹ וַיָּבֹאוּ אֶל־הָאִשָּׁה לָיְלָה וַיֹּאמֶר קָסְמִי־[a]נָא לִי בְּאוֹב
כט וְהַעֲלִי לִי אֶת אֲשֶׁר־אֹמַר אֵלָיְךְ׃ 9 וַתֹּאמֶר הָאִשָּׁה אֵלָיו הִנֵּה אַתָּה 9
ו למערב [a] יָדַעְתָּ אֵת אֲשֶׁר־עָשָׂה שָׁאוּל אֲשֶׁר הִכְרִית אֶת־הָאֹבוֹת וְאֶת־הַיִּדְּעֹנִי׃[a]
כז בטע׳ [a] מִן־הָאָרֶץ וְלָמָּה אַתָּה מִתְנַקֵּשׁ בְּנַפְשִׁי לַהֲמִיתֵנִי׃ 10 וַיִּשָּׁבַע לָהּ שָׁאוּל 10
ל . ח בַּיהוָה לֵאמֹר חַי־יְהוָה אִם־יִקָּרֶךְ[a] עָוֹן בַּדָּבָר ׀ הַזֶּה׃ 11 וַתֹּאמֶר הָאִשָּׁה 11
ח פת׳ אֶת־מִי אַעֲלֶה־לָּךְ וַיֹּאמֶר אֶת־שְׁמוּאֵל הַעֲלִי־לִי׃ 12 וַתֵּרֶא הָאִשָּׁה 12
ב בלישׁ [a] אֶת־שְׁמוּאֵל וַתִּזְעַק ׀ בְּקוֹל ׀ גָּדוֹל וַתֹּאמֶר ׀ הָאִשָּׁה אֶל־שָׁאוּל לֵאמֹר[a]
ג [a] לָמָּה רִמִּיתָנִי וְאַתָּה שָׁאוּל׃ 13 וַיֹּאמֶר לָהּ הַמֶּלֶךְ אַל־תִּירְאִי כִּי[a] מָה 13
ל רָאִית וַתֹּאמֶר הָאִשָּׁה אֶל־שָׁאוּל אֱלֹהִים ׀ רָאִיתִי עֹלִים מִן־הָאָרֶץ׃
ל . ב . ח פסוק והוא הוא 14 וַיֹּאמֶר לָהּ מַה־תָּאָרוֹ וַתֹּאמֶר אִישׁ ׀ זָקֵן עֹלֶה וְהוּא עָטֶה מְעִיל
וַיֵּדַע שָׁאוּל ׀ כִּי־שְׁמוּאֵל הוּא וַיִּקֹּד אַפַּיִם אָרְצָה וַיִּשְׁתָּחוּ׃ ס
ח דגש דסמיכ [14] . ל 15 וַיֹּאמֶר שְׁמוּאֵל ׀ אֶל־שָׁאוּל לָמָּה הִרְגַּזְתָּנִי לְהַעֲלוֹת אֹתִי וַיֹּאמֶר
ג . ח [15] שָׁאוּל צַר־[a]לִי ׀ מְאֹד וּפְלִשְׁתִּים ׀ נִלְחָמִים בִּי וֵאלֹהִים ׀ סָר מֵעָלַי וְלֹא־
ג מל בסיפ [16] . ל עָנָנִי עוֹד גַּם בְּיַד־הַנְּבִיאִם[a] גַּם־בַּחֲלֹמוֹת וָאֶקְרָאֶה[b] לְךָ לְהוֹדִיעֵנִי
ו בטע׳ בסיפ מָה אֶעֱשֶׂה׃ ס 16 וַיֹּאמֶר ׀ שְׁמוּאֵל וְלָמָּה[a] תִּשְׁאָלֵנִי וַיהוָה סָר
ח לשון שנאה מֵעָלֶיךָ וַיְהִי עָרֶךָ[b]׃ 17 וַיַּעַשׂ יְהוָה לוֹ[a] כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר בְּיָדִי וַיִּקְרַע יְהוָה
17 אֶת־הַמַּמְלָכָה מִיָּדֶךָ[b] וַיִּתְּנָהּ לְרֵעֲךָ לְדָוִד׃ 18 כַּאֲשֶׁר לֹא־שָׁמַעְתָּ
ל בְּקוֹל יְהוָה וְלֹא־עָשִׂיתָ חֲרוֹן־אַפּוֹ בַּעֲמָלֵק עַל־כֵּן הַדָּבָר הַזֶּה עָשָׂה־
ג [17] לְךָ יְהוָה הַיּוֹם הַזֶּה׃ 19 וְיִתֵּן ׀ יְהוָה גַּם אֶת־יִשְׂרָאֵל עִמָּךְ בְּיַד־פְּלִשְׁתִּים
ו [18] וּמָחָר[a] אַתָּה וּבָנֶיךָ עִמִּי[b] גַּם[c] אֶת־מַחֲנֵה יִשְׂרָאֵל יִתֵּן יְהוָה בְּיַד־
ג [19] פְּלִשְׁתִּים׃ 20 וַיְמַהֵר שָׁאוּל וַיִּפֹּל מְלֹא־קוֹמָתוֹ אַרְצָה וַיִּרָא מְאֹד

[8] Mp sub loco. [9] Q addidi, cf Mp sub loco. [10] Mm 1158. [11] Mm 389. [12] Neh 9,4. [13] Mm 1691. [14] Mm 3274. [15] Mm 371. [16] Mm 1636. [17] Mm 157. [18] Mm 505. [19] Mm 1590.

7 [a] mlt Mss דאר cf 𝔗[f] et Ps 83,11 ‖ **8** [a] mlt Mss ut Mp ‖ **9** [a] mlt Mss נים– ‖ **10** [a] nonn Mss יִקְרָךְ ‖ **12** [a] > 2 Mss citt 𝔊𝔖𝔙 ; 𝔊 *εἶπον*/*εἶπε* ‖ **15** [a] permlt Mss הנביאים ‖ [b] 2 Mss om ה ‖ **16** [a] pc Mss citt ל cf 𝔊𝔖𝔙 ‖ [b] σ′(𝔙) *ἀντίζηλός σου*, 𝔗 *d't b'jl dbbjh* cf Ps 139,20; 𝔊(𝔖) *μετὰ τοῦ πλησίον σου* cf 17; α′θ′ *κατά σου* ‖ **17** [a] pc Mss citt לך cf 𝔊-[L]𝔙 ‖ [b] nonn Mss דיך–; pc Mss cit מעליך cf 𝔗[-f] ‖ **19** [a] 2 Mss citt מ׳ ‖ [b] 𝔊-[L] *μετὰ σοῦ* ‖ [c] pc Mss וגם cf 𝔖-B*𝔗[Mss]𝔙.

מִדִּבְרֵי שְׁמוּאֵל גַּם־כֹּחַ לֹא־הָיָה בּוֹ כִּי לָא אָכַל לֶחֶם כָּל־הַיּוֹם[a]
21 וְכָל־הַלָּיְלָה: 21 וַתָּבֹוא הָאִשָּׁה אֶל־שָׁאוּל וַתֵּרֶא כִּי־נִבְהַל מְאֹד י מל בנביא
וַתֹּאמֶר אֵלָיו הִנֵּה שָׁמְעָה שִׁפְחָתֶךָ בְקוֹלֶךָ וָאָשִׂים נַפְשִׁי בְכַפִּי וָאֶשְׁמַע ט30. ט21 ד מנה בליש
22 אֶת־דְּבָרֶיךָ אֲשֶׁר דִּבַּרְתָּ אֵלָי: 22 וְעַתָּה שְׁמַע־נָא גַם־אַתָּה בְּקוֹל
שִׁפְחָתֶךָ וְאָשִׂימָה לְפָנֶיךָ פַּת־לֶחֶם וֶאֱכֹל וְיִהְיֶה בְךָ כֹּחַ כִּי תֵלֵךְ ב חד חס וחר מל22.
23 בַּדָּרֶךְ: 23 וַיְמָאֵן וַיֹּאמֶר לֹא אֹכֵל וַיִּפְרְצוּ[a]־בֹו עֲבָדָיו וְגַם־הָאִשָּׁה ת מל בליש23. לב
חצי הספר בפסוקים יז שמיעה לקול24. ג חס25. ח. ל26
ס יז וַיִּשְׁמַע לְקֹלָם וַיָּקָם מֵהָאָרֶץ וַיֵּשֶׁב אֶל־הַמִּטָּה: 24 וְלָאִשָּׁה עֵגֶל־ ד27. ב
מַרְבֵּק בַּבַּיִת וַתְּמַהֵר וַתִּזְבָּחֶהוּ וַתִּקַּח־קֶמַח וַתָּלָשׁ וַתֹּפֶהוּ[a] מַצּוֹת:
25 וַתָּגֶשׁ לִפְנֵי־שָׁאוּל וְלִפְנֵי עֲבָדָיו וַיֹּאכֵלוּ וַיָּקֻמוּ וַיֵּלְכוּ בַּלַּיְלָה[a] ב
הַהוּא: פ

29 1 וַיְקַבְּצוּ פְלִשְׁתִּים אֶת־כָּל־מַחֲנֵיהֶם אֲפֵקָה וְיִשְׂרְאֵל חֹנִים ד1. לג
2 בַּעֲיִן[a] אֲשֶׁר בְּיִזְרְעֶאל: 2 וְסַרְנֵי פְלִשְׁתִּים עֹבְרִים לְמֵאוֹת וְלַאֲלָפִים ב
3 וְדָוִד וַאֲנָשָׁיו עֹבְרִים בָּאַחֲרֹנָה עִם־אָכִישׁ: 3 וַיֹּאמְרוּ שָׂרֵי פְלִשְׁתִּים כה. ד1
מָה הָעִבְרִים הָאֵלֶּה וַיֹּאמֶר אָכִישׁ אֶל־שָׂרֵי פְלִשְׁתִּים הֲלוֹא־זֶה ד1
דָּוִד עֶבֶד | שָׁאוּל מֶלֶךְ־יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר הָיָה אִתִּי זֶה יָמִים אוֹ־זֶה
שָׁנִים וְלֹא־מָצָאתִי בוֹ מְאוּמָה מִיּוֹם נָפְלוֹ[a] עַד־הַיּוֹם הַזֶּה: פ ה3
4 וַיִּקְצְפוּ עָלָיו שָׂרֵי פְלִשְׁתִּים וַיֹּאמְרוּ לוֹ שָׂרֵי פְלִשְׁתִּים[a] הָשֵׁב אֶת־ ב. ד1. ב24
הָאִישׁ וְיָשֹׁב[b] אֶל־מְקוֹמוֹ[b] אֲשֶׁר הִפְקַדְתּוֹ שָׁם וְלֹא־יֵרֵד עִמָּנוּ בַּמִּלְחָמָה הי4. ל. ל
וְלֹא־יִהְיֶה־לָּנוּ לְשָׂטָן בַּמִּלְחָמָה וּבַמָּה יִתְרַצֶּה זֶה אֶל־אֲדֹנָיו הֲלוֹא ב מיחד וכל במה ובמה דכות6. ל
5 בְּרָאשֵׁי הָאֲנָשִׁים הָהֵם: 5 הֲלוֹא־זֶה דָּוִד אֲשֶׁר יַעֲנוּ־לוֹ בַּמְּחֹלוֹת ד
לֵאמֹר

הִכָּה שָׁאוּל בַּאֲלָפָיו[a] וְדָוִד בִּרְבָבֹתָו[b]: כח כן6. ברבבתיו ק

ס 6 וַיִּקְרָא אָכִישׁ אֶל־דָּוִד וַיֹּאמֶר אֵלָיו חַי־יְהוָה כִּי־יָשָׁר אַתָּה
וְטֹוב בְּעֵינַי צֵאתְךָ וּבוֹאֲךָ אִתִּי בַּמַּחֲנֶה כִּי לֹא־מָצָאתִי בְךָ רָעָה מִיּוֹם יז7

20Mm 1918. 21Mm 609. 22Mm 329. 23Mm 1692. 24Mm 23. 25Mm 1693. 26Mm 867. 27Mm 2715. Cp 29 1Mm 1316. 2Mm 1631. 3Mm 2875. 4Mm 976. 5Mm 607. 6Mp sub loco. 7Mm 1088.

20 [a] nonn Mss + ההוא cf $\mathfrak{G}^{OL}\mathfrak{SV}$ || **23** [a] mlt Mss ויפצרו cf Vrs et 2 S 13,25.27 || [b] mlt Mss על || **24** [a] nonn Mss ותאפהו, pc Mss ותופהו || **25** [a] $\mathfrak{Q}$ הלילה cf $\mathfrak{G}$ || **Cp 29,1** [a] Mss בְּעִין || **3** [a] $\mathfrak{G}$ + *πρὸς μέ* cf $\sigma'(\mathfrak{T})$ *(προσέφυγον) μοί,* $\mathfrak{V}$ *(transfugit) ad me;* $\mathfrak{S}$ *lwtn* || **4** [a–a] > $\mathfrak{GSV}$ || [b–b] nonn Mss ממק׳ || **5** [a] K^{Mss} באלפו cf 18,7[a] 21,12[a] || [b] mlt Mss ut Q cf $\mathfrak{GV}$ et 18,7[b] 21,12[a].

ג בְּאֵךְ אֵלַי עַד־הַיּוֹם הַזֶּה וּבְעֵינֵי הַסְּרָנִים לֹא־טוֹב אָתָּה׃ 7 וְעַתָּה 7
שׁוּב וְלֵךְ[a] בְּשָׁלוֹם וְלֹא־תַעֲשֶׂה רָע בְּעֵינֵי סַרְנֵי פְלִשְׁתִּים׃ ס
8 וַיֹּאמֶר דָּוִד אֶל־אָכִישׁ כִּי מֶה עָשִׂיתִי וּמַה־מָּצָאתָ בְעַבְדְּךָ מִיּוֹם 8
אֲשֶׁר הָיִיתִי לְפָנֶיךָ עַד הַיּוֹם הַזֶּה כִּי לֹא אָבוֹא וְנִלְחַמְתִּי בְּאֹיְבֵי
אֲדֹנִי הַמֶּלֶךְ׃ 9 וַיַּעַן אָכִישׁ וַיֹּאמֶר אֶל־דָּוִד יָדַעְתִּי כִּי טוֹב אַתָּה 9
בְּעֵינַי כְּמַלְאַךְ אֱלֹהִים אַךְ שָׂרֵי פְלִשְׁתִּים אָמְרוּ לֹא־יַעֲלֶה עִמָּנוּ
בַּמִּלְחָמָה׃ 10 וְעַתָּה הַשְׁכֵּם בַּבֹּקֶר וְעַבְדֵי[a] אֲדֹנֶיךָ אֲשֶׁר־בָּאוּ אִתָּךְ 10
וְהִשְׁכַּמְתֶּם בַּבֹּקֶר[c] וְאוֹר לָכֶם וָלֵכוּ׃ 11 וַיַּשְׁכֵּם דָּוִד הוּא וַאֲנָשָׁיו 11
לָלֶכֶת בַּבֹּקֶר[a] לָשׁוּב אֶל־אֶרֶץ פְּלִשְׁתִּים וּפְלִשְׁתִּים עָלוּ יִזְרְעֶאל׃ ס

30 1 וַיְהִי[c] בְּבֹא[a] דָּוִד וַאֲנָשָׁיו צִקְלַג בַּיּוֹם הַשְׁלִישִׁי וַעֲמָלֵקִי[b] פָּשְׁטוּ **30**
אֶל־נֶגֶב וְאֶל־צִקְלַג וַיַּכּוּ אֶת־צִקְלַג וַיִּשְׂרְפוּ אֹתָהּ בָּאֵשׁ׃ 2 וַיִּשְׁבּוּ 2
אֶת־הַנָּשִׁים אֲשֶׁר־בָּהּ מִקָּטֹן וְעַד־גָּדוֹל לֹא[a] הֵמִיתוּ אִישׁ וַיִּנְהֲגוּ וַיֵּלְכוּ
לְדַרְכָּם׃ 3 וַיָּבֹא דָוִד וַאֲנָשָׁיו אֶל־הָעִיר וְהִנֵּה שְׂרוּפָה בָאֵשׁ וּנְשֵׁיהֶם 3
וּבְנֵיהֶם וּבְנֹתֵיהֶם נִשְׁבּוּ׃ 4 וַיִּשָּׂא דָוִד וְהָעָם אֲשֶׁר־אִתּוֹ אֶת־קוֹלָם 4
וַיִּבְכּוּ עַד אֲשֶׁר אֵין־בָּהֶם כֹּחַ לִבְכּוֹת׃ 5 וּשְׁתֵּי נְשֵׁי־דָוִד נִשְׁבּוּ אֲחִינֹעַם 5
הַיִּזְרְעֵלִית[a] וַאֲבִיגַיִל אֵשֶׁת נָבָל הַכַּרְמְלִי[b]׃ 6 וַתֵּצַר לְדָוִד מְאֹד כִּי־ 6
אָמְרוּ הָעָם לִסְקָלוֹ כִּי־מָרָה נֶפֶשׁ כָּל־הָעָם אִישׁ עַל־בָּנָיו[a] וְעַל־
בְּנֹתָיו וַיִּתְחַזֵּק דָּוִד בַּיהוָה אֱלֹהָיו׃ ס 7 וַיֹּאמֶר דָּוִד אֶל־אֶבְיָתָר 7
הַכֹּהֵן בֶּן־אֲחִימֶלֶךְ הַגִּישָׁה־נָּא לִי הָאֵפֹד[a] וַיַּגֶּשׁ אֶבְיָתָר אֶת־הָאֵפֹד
אֶל־דָּוִד[a]׃ 8 וַיִּשְׁאַל דָּוִד בַּיהוָה לֵאמֹר אֶרְדֹּף[a] אַחֲרֵי הַגְּדוּד־הַזֶּה 8
הַאַשִּׂיגֵנּוּ וַיֹּאמֶר לוֹ רְדֹף כִּי־הַשֵּׂג תַּשִּׂיג וְהַצֵּל תַּצִּיל׃ 9 וַיֵּלֶךְ דָּוִד 9
הוּא וְשֵׁשׁ־מֵאוֹת אִישׁ אֲשֶׁר אִתּוֹ וַיָּבֹאוּ עַד־נַחַל הַבְּשׂוֹר וְהַנּוֹתָרִים
עָמָדוּ׃ 10 וַיִּרְדֹּף דָּוִד הוּא וְאַרְבַּע־מֵאוֹת אִישׁ וַיַּעַמְדוּ מָאתַיִם אִישׁ 10
אֲשֶׁר פִּגְּרוּ מֵעָבֹר אֶת־נַחַל הַבְּשׂוֹר׃ 11 וַיִּמְצְאוּ אִישׁ־מִצְרִי בַּשָּׂדֶה 11

[8]Mm 1500. [9]Mm 531. [10]Mm 824. [11]Mm 1631. [12]Mm 118. Cp 30 [1]Mm 1694. [2]Mm 1695. [3]Mm 1696. [4]Mm 1132. [5]Mm 4167. [6]Mm 1063. [7]Mm 4195. [8]Mm 356.

7 [a] pc Mss לך cf S ‖ **10** [a] G-A pr σύ cf 𝔏93.94Y ‖ [b] G𝔏93.94 + mlt vb ‖ [c–c] G καὶ ὀρθρίσατε ἐν τῇ ὁδῷ, S b'wrḥ' cf (?) Jdc 19,9 ‖ **11** [a] > G-OLS ‖ **Cp 30,1** [a] nonn Mss כבא ‖ [b] Ms citt לק– cf G et 15,6a.15a ‖ **2** [a] nonn Mss ולא cf GMs𝔏MssY ‖ **5** [a] mlt Mss QMss יזרעאלית– ‖ [b] nonn Mss לית– cf 27,3 ‖ **6** [a] mlt Mss ut Q cf Vrs ‖ **7** [a–a] > G-OL ‖ **8** [a] 2 Mss citt הנא cf G𝔏93.94 ‖ **9** [a] G 4.

יא[9].ב.ג.[9] כל עשייה רע פת ב מז[10] קמ. יד בטיפ

ל בטע. כז בטע

ל. ו[11]

ג[12]. ג. כה

ו בטע בסיפ. ל. כה

ל. טו

ל

כה. ב חד חס וחד מל[2]. ט

ג[3]. ה חס וכל עזרא דכות[4]. ה[5]

ה[5]

ה ב מנה חס. ב

ל בטע. בניר ק חד מן ד[6] כת חס בלישׁ

ח[7]

ח[8]

ח. ג ב חס וחר מל

ח חס. ב. ל

ג

ב. ג

12 וַיִּקְחוּ אֹתוֹ אֶל־דָּוִד וַיִּתְּנוּ־לוֹ לֶחֶם וַיֹּאכַל וַיַּשְׁקֻהוּ מָיִם׃ 12 וַיִּתְּנוּ־לוֹ ב בטע
פֶּלַח דְּבֵלָה וּשְׁנֵי צִמֻּקִים וַיֹּאכַל וַתָּשָׁב רוּחוֹ אֵלָיו כִּי לֹא־אָכַל לֶחֶם ב בטע
13 וְלֹא־שָׁתָה מַיִם שְׁלֹשֶׁת יָמִים וּשְׁלֹשָׁה לֵילוֹת׃ ס 13 וַיֹּאמֶר לוֹ ד״ע
כ״ז מלעיל . לא . ח״ת בטע וכל זקף אתנח וס״פ דכות ב מ א דָּוִד לְמִי־אַתָּה וְאֵי מִזֶּה אָתָּה וַיֹּאמֶר נַעַר מִצְרִי אָנֹכִי עֶבֶד לְאִישׁ
14 עֲמָלֵקִי וַיַּעַזְבֵנִי אֲדֹנִי כִּי חָלִיתִי הַיּוֹם שְׁלֹשָׁה׃ 14 אֲנַחְנוּ פָּשַׁטְנוּ ל ר״פ
נֶגֶב הַכְּרֵתִי וְעַל־אֲשֶׁר לִיהוּדָה וְעַל־נֶגֶב כָּלֵב וְאֶת־צִקְלַג שָׂרַפְנוּ ד . ל
15 בָאֵשׁ׃ 15 וַיֹּאמֶר אֵלָיו דָּוִד הֲתוֹרִדֵנִי אֶל־הַגְּדוּד הַזֶּה וַיֹּאמֶר הִשָּׁבְעָה ד . ל . ב
לִי בֵּאלֹהִים אִם־תְּמִיתֵנִי וְאִם־תַּסְגִּרֵנִי בְּיַד־אֲדֹנִי וְאוֹרִדְךָ אֶל־ ל וחס . ג
16 הַגְּדוּד הַזֶּה׃ 16 וַיֹּרִדֵהוּ וְהִנֵּה נְטֻשִׁים עַל־פְּנֵי כָל־הָאָרֶץ אֹכְלִים ב וחס
וְשֹׁתִים וְחֹגִים בְּכֹל הַשָּׁלָל הַגָּדוֹל אֲשֶׁר לָקְחוּ מֵאֶרֶץ פְּלִשְׁתִּים ו
17 וּמֵאֶרֶץ יְהוּדָה׃ 17 וַיַּכֵּם דָּוִד מֵהַנֶּשֶׁף וְעַד־הָעֶרֶב לְמָחֳרָתָם וְלֹא־ ו . ל . ל
נִמְלַט מֵהֶם אִישׁ כִּי אִם־אַרְבַּע מְאוֹת אִישׁ־נַעַר אֲשֶׁר־רָכְבוּ עַל־
18 הַגְּמַלִּים וַיָּנֻסוּ׃ 18 וַיַּצֵּל דָּוִד אֵת כָּל־אֲשֶׁר לָקְחוּ עֲמָלֵק וְאֶת־שְׁתֵּי ו וכל ואת שתי הכלית דכות
19 נָשָׁיו הִצִּיל דָּוִד׃ 19 וְלֹא נֶעְדַּר־לָהֶם מִן־הַקָּטֹן וְעַד־הַגָּדוֹל וְעַד־ ג פסוק ועד ועד ועד
בָּנִים וּבָנוֹת וּמִשָּׁלָל וְעַד כָּל־אֲשֶׁר לָקְחוּ לָהֶם הַכֹּל הֵשִׁיב דָּוִד׃ ב
20 20 וַיִּקַּח דָּוִד אֶת־כָּל־הַצֹּאן וְהַבָּקָר נָהֲגוּ לִפְנֵי הַמִּקְנֶה הַהֽוּא וַיֹּאמְרוּ ל . ל
21 זֶה שְׁלַל דָּוִד׃ 21 וַיָּבֹא דָּוִד אֶל־מָאתַיִם הָאֲנָשִׁים אֲשֶׁר־פִּגְּרוּ ו מלכת ג
אַחֲרֵי דָּוִד וַיַּשְׁבֵם בְּנַחַל הַבְּשׂוֹר וַיֵּצְאוּ לִקְרַאת דָּוִד וְלִקְרַאת ב חך חס וחד מל . ג . ל
הָעָם אֲשֶׁר־אִתּוֹ וַיִּגַּשׁ דָּוִד אֶת־הָעָם וַיִּשְׁאַל לָהֶם לְשָׁלוֹם׃ ס
22 22 וַיַּעַן כָּל־אִישׁ־רָע וּבְלִיַּעַל מֵהָאֲנָשִׁים אֲשֶׁר הָלְכוּ עִם־דָּוִד וַיֹּאמְרוּ ב . ל . ל
עַל אֲשֶׁר לֹא־הָלְכוּ עִמָּנוּ לֹא נִתֵּן לָהֶם מֵהַשָּׁלָל אֲשֶׁר הִצַּלְנוּ כִּי־ ו . ג . ל
23 אִם־אִישׁ אֶת־אִשְׁתּוֹ וְאֶת־בָּנָיו וְיִנְהֲגוּ וְיֵלֵכוּ׃ ס 23 וַיֹּאמֶר דָּוִד ו וכל אורית דכות ב מ ד
לֹא־תַעֲשׂוּ כֵן אֲחֵי אֵת אֲשֶׁר־נָתַן יְהוָה לָנוּ וַיִּשְׁמֹר אֹתָנוּ וַיִּתֵּן אֶת־

[9]Mm 1952. [10]Mm 1571. [11]Mm 978. [12]Mm 3138. [13]Mm 141. [14]Mm 2728. [15]Mm 1697. [16]Mm 1698. [17]Mm 124. [18]Mm 56. [19]Mm 2285. [20]Mm 1587. [21]Mm 1442. [22]Mm 1699.

13 [a] pc Mss + ימים cf 𝔊[93.94] *(tertia die)* α′ (?) 𝔖𝔗 ‖ **14** [a] citt pr על cf 𝔊𝔈[93.94] 𝔗𝔙 ‖ **21** [a] pc Mss בֶּן– cf 𝔊𝔖𝔗[Buxt]𝔙 ‖ [b] nonn Mss citt אל cf 𝔊𝔙 et 9,18[a]; 𝔖 *(wqrb dwjd) w('m')* ‖ [c–c] 𝔊-[L] *καὶ ἠρώτησαν αὐτόν*, σ′ … *ἠσπάσαντο αὐτούς*, 𝔖 *wš'lw (bšlm)hwn* ‖ **22** [a] pc Mss cit עִמָּנוּ cf 𝔊𝔖𝔙 ‖ [b] pc Mss ולא cf 𝔗[f] ‖ **23** [a] cit אחרי cf 𝔊-[OL] *(μετά)*.

ל.ב הַגְּדוֹד הַבָּא עָלֵינוּ בְּיָדֵנוּ׃ 24 וּמִי יִשְׁמַע לָכֶם לַדָּבָר הַזֶּה כִּי כְּחֵלֶק | 24
ז פסוק מן הי מילין ז מכה 23. ל הַיֹּרֵד[a] בַּמִּלְחָמָה וּכְחֵלֶק הַיֹּשֵׁב עַל־הַכֵּלִים יַחְדָּו יַחֲלֹקוּ׃ ס
ג.ב תר מל וחד חס ל. 25 וַיְהִי מֵהַיּוֹם הַהוּא וָמָעְלָה וַיְשִׂמֵהוּ לְחָק וּלְמִשְׁפָּט לְיִשְׂרָאֵל[a] עַד סֹ֫
כב 24. ג 25 הַיּוֹם הַזֶּה׃ פ 26 וַיָּבֹא דָוִד אֶל־צִקְלַג וַיִּשְׁלַח מֵהַשָּׁלָל לִזְקֵנֵי 26
יְהוּדָה לְרֵעֵהוּ[a] לֵאמֹר הִנֵּה לָכֶם בְּרָכָה מִשְּׁלַל אֹיְבֵי יְהוָה׃
ו כת כן 26 27 לַאֲשֶׁר בְּבֵית־אֵל[a] וְלַאֲשֶׁר בְּרָמֹות־נֶגֶב
ל. ה חס בליש וכל אוריית דכות 27 וְלַאֲשֶׁר בְּיַתִּר׃ 28 וְלַאֲשֶׁר בַּעֲרֹעֵר
וְלַאֲשֶׁר בְּשִׁפְמֹות וְלַאֲשֶׁר בְּאֶשְׁתְּמֹעַ׃ ס
ל.ל 29 [a]וְלַאֲשֶׁר בְּרָכָל וְלַאֲשֶׁר בְּעָרֵי הַיְרַחְמְאֵלִי
וְלַאֲשֶׁר בְּעָרֵי הַקֵּינִי׃ 30 וְלַאֲשֶׁר בְּחָרְמָה
ה 28 שם קריה ב מנה בליש וְלַאֲשֶׁר בְּבוֹר־[a]עָשָׁן וְלַאֲשֶׁר בְּעַתָךְ׃
31 וְלַאֲשֶׁר בְּחֶבְרוֹן וּלְכָל־הַמְקֹמוֹת אֲשֶׁר־הִתְהַלֶּךְ־שָׁם דָּוִד הוּא 31
כה וַאֲנָשָׁיו׃ פ
ל 31 1 וּפְלִשְׁתִּים נִלְחָמִים בְּיִשְׂרָאֵל וַיָּנֻסוּ אַנְשֵׁי יִשְׂרָאֵל מִפְּנֵי 31
ג 2 פְּלִשְׁתִּים וַיִּפְּלוּ חֲלָלִים בְּהַר הַגִּלְבֹּעַ׃ 2 וַיַּדְבְּקוּ פְלִשְׁתִּים אֶת־
ו וכל אוריית דכות ב מ ד שָׁאוּל וְאֶת־בָּנָיו וַיַּכּוּ פְלִשְׁתִּים אֶת־יְהוֹנָתָן וְאֶת־אֲבִינָדָב וְאֶת־מַלְכִּי־
ג. ד 2 ב מנה בליש שְׁוַע בְּנֵי שָׁאוּל׃ 3 וַתִּכְבַּד הַמִּלְחָמָה אֶל־[a]שָׁאוּל וַיִּמְצָאֻהוּ הַמּוֹרִים 3
ט 2 ל אַנְשֵׁי בַּקָּשֶׁת [b]וַיָּחֶל מְאֹד מֵהַמּוֹרִים[b]׃ 4 וַיֹּאמֶר שָׁאוּל לְנֹשֵׂא כֵלָיו 4
ב. ג מל 3 ל שְׁלֹף חַרְבְּךָ | וְדָקְרֵנִי בָהּ פֶּן־יָבוֹאוּ הָעֲרֵלִים הָאֵלֶּה וּדְקָרֻנִי
לח וְהִתְעַלְּלוּ־בִי וְלֹא אָבָה נֹשֵׂא כֵלָיו כִּי יָרֵא מְאֹד וַיִּקַּח שָׁאוּל אֶת־
לח הַחֶרֶב וַיִּפֹּל עָלֶיהָ׃ 5 וַיַּרְא נֹשֵׂא־כֵלָיו כִּי מֵת שָׁאוּל וַיִּפֹּל גַּם־הוּא 5
ל. ל. ה. לח ו מנה בליש עַל־[a]חַרְבּוֹ וַיָּמָת[b] עִמּוֹ׃ 6 וַיָּמָת שָׁאוּל וּשְׁלֹשֶׁת בָּנָיו וְנֹשֵׂא כֵלָיו [a]גַּם[b] 6
ל. ל ומחליפין 4 כָּל־אֲנָשָׁיו[a] בַּיּוֹם הַהוּא יַחְדָּו׃ 7 וַיִּרְאוּ אַנְשֵׁי־יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר־[b]בְּעֵבֶר 7

23 Mm 1594 contra textum, sine Q. 24 Mm 59. 25 Mm 1699. 26 Mm 1700. 27 Mm 4029. 28 Mm 1346. Cp 31 1 Mm 948. 2 Mm 4056. 3 Mm 3344. 4 Mm 1664.

23 [b] mlt Mss דינו– cf 𝔊𝔖 || **24** [a] Mss[K] הורד || **25** [a] mlt Mss בני cf 𝔗[Ms]𝔙 || **26** [a] 𝔊[Mss] 𝔏[94]𝔖 pr cop || **27** [a] 𝔊[-Mss] *ἐν Βαιθσο(υ)ρ*, 𝔏[93] *in Bethor* || **29** [a] 𝔊[-O]𝔏[93] pr mlt vb || **30** [a] mlt Mss בכ(ו)ר cf 𝔗[Mss] || **Cp 31,3** [a] nonn Mss על cf 1 Ch 10,3 || [b–b] 𝔊 *καὶ ἐτραυματίσθη* (𝔊[Lp] *ἐτραυμάτισαν αὐτὸν*) *εἰς τὰ ὑποχόνδρια*, 𝔏[93.94] *et sauciatus est in congressione illa*, 𝔙 *et vulneratus est* … || **6** [a–a] > 𝔊[-OL] || [b] mlt Mss וגם cf 𝔖𝔗[f].

הָעֵמֶק וַאֲשֶׁר | בְּעֶבֶר הַיִּרְדֵּן כִּי־נָסוּ אַנְשֵׁי יִשְׂרָאֵל וְכִי־מֵתוּ שָׁאוּל לא פסוק כי וכי[5]. ב
וּבָנָיו וַיַּעַזְבוּ אֶת־הֶעָרִים[a] וַיָּנֻסוּ וַיָּבֹאוּ פְלִשְׁתִּים וַיֵּשְׁבוּ בָּהֶן׃ ס ג[6]
8 וַיְהִי מִמָּחֳרָת וַיָּבֹאוּ פְלִשְׁתִּים לְפַשֵּׁט אֶת־הַחֲלָלִים וַיִּמְצְאוּ אֶת־
9 שָׁאוּל וְאֶת־שְׁלֹשֶׁת בָּנָיו נֹפְלִים בְּהַר הַגִּלְבֹּעַ׃ 9 וַיְכָרְתוּ אֶת־רֹאשׁוֹ לב בנביא כ מנה בסיפ
וַיַּפְשִׁיטוּ אֶת־כֵּלָיו וַיְשַׁלְּחוּ בְּאֶרֶץ־פְּלִשְׁתִּים סָבִיב לְבַשֵּׂר בֵּית[a] ב. ד[7] וכל אוריית דכות ב מ א
יב[8]. לה[9]
עֲצַבֵּיהֶם וְאֶת־הָעָם׃ 10 וַיָּשִׂמוּ אֶת־כֵּלָיו בֵּית עַשְׁתָּרוֹת וְאֶת־גְּוִיָּתוֹ
11 תָּקְעוּ בְּחוֹמַת בֵּית שָׁן׃[a] 11 וַיִּשְׁמְעוּ אֹלָיו[a] יֹשְׁבֵי יָבֵישׁ גִּלְעָד אֵת[10]
12 אֲשֶׁר־עָשׂוּ פְלִשְׁתִּים לְשָׁאוּל׃ 12 וַיָּקוּמוּ כָּל־אַיִשׁ חַיִל[7] וַיֵּלְכוּ כָּל־ ט מל[11]
הַלַּיְלָה וַיִּקְחוּ אֶת־גְּוִיַּת שָׁאוּל וְאֵת גְּוִיֹּת בָּנָיו מֵחוֹמַת בֵּית שָׁן[a] וַיָּבֹאוּ[b] ל[12] ב חד חס וחד מל[12].
13 יָבֵשָׁה וַיִּשְׂרְפוּ אֹתָם שָׁם׃ 13 וַיִּקְחוּ אֶת־עַצְמֹתֵיהֶם וַיִּקְבְּרוּ תַּחַת־ ג חד מל וב חס
ג חד מל וב חס הָאֶשֶׁל בְּיָבֵשָׁה וַיָּצֻמוּ שִׁבְעַת יָמִים׃ פ

1 1 וַיְהִי[c] אַחֲרֵי[c] מוֹת שָׁאוּל וְדָוִד שָׁב מֵהַכּוֹת אֶת־הָעֲמָלֵקִי[a] וַיֵּשֶׁב ד. ל
2 דָּוִד[b] בְּצִקְלַג יָמִים[c] שְׁנָיִם׃ 2 וַיְהִי | בַּיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי וְהִנֵּה אִישׁ בָּא מִן־ ב[1]. ל
הַמַּחֲנֶה מֵעִם שָׁאוּל וּבְגָדָיו קְרֻעִים וַאֲדָמָה עַל־רֹאשׁוֹ וַיְהִי בְּבֹאוֹ ד. ב וחס[2]. ז[3]. לב בנביא כ מנה בסיפ
3 אֶל־דָּוִד וַיִּפֹּל[a] אַרְצָה וַיִּשְׁתָּחוּ׃ 3 וַיֹּאמֶר לוֹ דָּוִד אַי[c] מִזֶּה תָּבוֹא לא. ב[4]
4 וַיֹּאמֶר אֵלָיו מִמַּחֲנֵה יִשְׂרָאֵל נִמְלָטְתִּי׃ 4 וַיֹּאמֶר[c] אֵלָיו דָּוִד מֶה־הָיָה ד. כג[5]
הַדָּבָר הַגֶּד־נָא לִי[c] וַיֹּאמֶר[a] אֲשֶׁר־נָס הָעָם מִן־הַמִּלְחָמָה וְגַם[a]־הַרְבֵּה
5 נָפַל מִן־הָעָם[c] וַיָּמֻתוּ[b] וְגַם שָׁאוּל וִיהוֹנָתָן בְּנוֹ מֵתוּ׃ 5 וַיֹּאמֶר דָּוִד אֶל־
6 הַנַּעַר[a] הַמַּגִּיד לוֹ אֵיךְ יָדַעְתָּ כִּי־מֵת[a] שָׁאוּל וִיהוֹנָתָן בְּנוֹ׃ 6 וַיֹּאמֶר
הַנַּעַר | [a]הַמַּגִּיד לוֹ[a] נִקְרֹא נִקְרֵיתִי[b] בְּהַר הַגִּלְבֹּעַ וְהִנֵּה שָׁאוּל נִשָּׁעָן ל. ב חד כת י
חד כת א[6]
7 עַל־חֲנִיתוֹ וְהִנֵּה הָרֶכֶב וּבַעֲלֵי הַפָּרָשִׁים הִדְבִּקֻהוּ׃ 7 וַיִּפֶן אַחֲרָיו ל וחס
8 וַיִּרְאֵנִי וַיִּקְרָא אֵלָי[a] וָאֹמַר הִנֵּנִי׃ 8 וַיֹּאמֶר[c] לִי מִי־אַתָּה וָיֹאמַר[a] אֵלָיו ה[7]. ויאמר חד מן ד[8] כת כן וקר

[5]Mm 2059. [6]Mm 1701. [7]Mm 1702. [8]Mm 1055. [9]וישמו def contra Mp ס ד 1S 6,11.15, cf Mp sub loco. [10]Mm 1703. [11]Mm 1663. [12]Mp sub loco.
Cp 1 [1]Mp sub loco. [2]Mm 1704. [3]Mm 1705. [4]Mm 1706. [5]Mm 592. [6]Mm 1707. [7]Mm 1479. [8]Mm 3960.

7 [a] 𝔊 *τὰς πόλεις αὐτῶν* cf 𝔘 et 1Ch 10,7 ‖ **9** [a] 𝔊 *τοῖς* cf $\mathfrak{L}^{93.94}$ et 1Ch 10,9 ‖ **10** [a] pc Mss citt שאן cf Jdc 1,27 ‖ **11** [a] > Ms 𝔊-$^{OL^{p}}$𝔖𝔘; pc Mss כל cf 1Ch 10,11 ‖ **12** [a] pc Mss cit שאן cf Jdc 1,27 ‖ [b] 𝔊 *καὶ φέρουσιν* cf 𝔖.
Cp 1,1 [a] nonn Mss (')קֻ– cf 𝔊 ‖ [b] > Ms 𝔘 ‖ **2** [a] 𝔊^{LA} + *ἐπὶ πρόσωπον* cf 𝔘 ‖ **4** [a–a] > 𝔊^{A} ‖ [b] 𝔊^{BAMss} sg; > 𝔊^{LMss}𝔖 cf 2,23[a] ‖ **5** [a–a] 𝔖 *ḥwnj 'jkn' mjtw* ‖ **6** [a–a] > 𝔊^{Ms}𝔖 ‖ [b] nonn Mss citt נקראתי cf 𝔊 ‖ **7** [a] permlt Mss אלי ‖ **8** [a] mlt Mss ut Q cf Vrs.

עָמָלֵקִי אָנֹכִי׃ 9 וַיֹּאמֶר אֵלַי עֲמָד־נָא עָלַי וּמְתָתֵנִי כִּי אֲחָזַנִי הַשָּׁבֶץ 9 ב חד חס וחד מל[9]. ל. ל
כִּי־כָלַ֣[a]ה עוֹדִ֣[b] נַפְשִׁי בִּי׃ 10 וָאֶעֱמָד עָלָיו וָאֲמִתֶתְהוּ כִּי יָדַעְתִּי כִּי לֹא 10 ל
יִחְיֶה אַחֲרֵי נָפְלוֹ וָאֶקַּח הַנֵּזֶר | אֲשֶׁר עַל־רֹאשׁוֹ וְאֶצְעָדָה אֲשֶׁר עַל־ יח וכל חיו יחיה דכות[10]. ל. לב בנביא כ מנה בסיפ. ל
זְרֹעוֹ וָאָבִיאֵם אֶל־אֲדֹנִי הֵנָּה׃ 11 וַיַּחֲזֵק דָּוִד בִּבְגָדָ֣[a] וַיְקָרְעֵם וְגַם 11 בבגדיו ק
כָּל־הָאֲנָשִׁים אֲשֶׁר אִתּוֹ׃ 12 וַיִּסְפְּדוּ֙ וַיִּבְכּוּ֙ וַיָּצ֣מוּ עַד־הָעֶ֔רֶב עַל־ 12 ה[11]
שָׁא֖וּל וְעַל־יְהוֹנָתָ֣ן בְּנ֑וֹ וְעַל־עַ֥ם יְהוָ֛ה[a] וְעַל־בֵּ֥ית יִשְׂרָאֵ֖ל כִּי נָפְל֥וּ יז[12] וכל מלכים ישעיה וירמיה דכות ב מ יא. כ[13] וכל ירמיה ויחזק דכות ב מ יח
בֶּחָֽרֶב׃ ס 13 וַיֹּ֤אמֶר דָּוִד֙ אֶל־הַנַּ֣עַר הַמַּגִּ֔יד לֵ֥ו אֵ֖י מִזֶּ֣ה אָתָּ֑ה 13 לא
וַיֹּ֣אמֶר בֶּן־אִ֤ישׁ גֵּר֙ עֲמָלֵקִ֔י אָנֹֽכִי׃ 14 וַיֹּ֤אמֶר אֵלָיו֙ דָּוִ֔ד אֵ֥יךְ לֹ֖א יָרֵ֑אתָ 14 ו
לִשְׁלֹ֥חַ יָדְךָ֛ לְשַׁחֵ֥ת אֶת־מְשִׁ֖יחַ יְהוָֽה׃ 15 וַיִּקְרָ֣א דָּוִ֔ד לְאַחַ֖ד מֵהַנְּעָרִ֑ים 15 יד
וַיֹּ֣אמֶר גַּ֔שׁ פְּגַע־בּ֖וֹ וַיַּכֵּ֑הוּ וַיָּמֹֽת׃ 16 וַיֹּ֤אמֶר אֵלָיו֙ דָּוִ֔ד דָּמְךָ֖[a] עַל־ 16 ל. ל. ד. דמך ק
רֹאשֶׁ֑ךָ כִּ֣י פִ֤יךָ עָנָה֙ בְּךָ֔ לֵאמֹ֕ר אָנֹכִ֥י מֹתַ֖תִּי אֶת־מְשִׁ֥יחַ יְהוָֽה׃ ס 16 טו
וַיְקֹנֵן֩ דָּוִ֨ד אֶת־הַקִּינָ֥ה הַזֹּ֛את עַל־שָׁא֖וּל וְעַל־יְהוֹנָתָ֥ן בְּנֽוֹ׃ 17 ג ב חס וחד מל[16]. ה[11]
וַיֹּ֕אמֶר לְלַמֵּ֖ד בְּנֵי־יְהוּדָ֑ה[a] הֶ֚שֶׁת[b] הִנֵּ֣ה כְתוּבָ֔ה עַל־סֵ֖פֶר הַיָּשָֽׁר׃ 18 18 ב
הַצְבִי֙ יִשְׂרָאֵ֔ל עַל־בָּמוֹתֶ֖יךָ חָלָ֑ל אֵ֖יךְ נָפְל֥וּ גִבֹּרִֽים׃ 19 ג ב מל וחד חס[17]
אַל־תַּגִּ֣ידוּ בְגַ֔ת אַל[a]־תְּבַשְּׂר֥וּ בְחֽוּצֹ֖ת אַשְׁקְל֑וֹן 20 כתי ר״פ אל אל[18]. ל כת כן[19]
פֶּן־תִּשְׂמַ֙חְנָה֙ בְּנ֣וֹת פְּלִשְׁתִּ֔ים פֶּן־[b]תַּעֲלֹ֖זְנָה בְּנ֣וֹת הָֽעֲרֵלִֽים׃
הָרֵ֤י בַגִּלְבֹּ֙עַ֙ אַל־[a]טַ֣ל וְאַל־מָטָ֔ר עֲלֵיכֶ֖ם וּ[a]שְׂדֵ֣י תְרוּמֹ֑ת 21 ל. ל. ב חד כת ה וחד מן כ[20] כת י וכל רות דכות ב מ ב. ג. ול מל[21]
כִּ֣י שָׁ֤ם נִגְעַל֙ מָגֵ֣ן גִּבּוֹרִ֔ים מָגֵ֥ן שָׁא֖וּל בְּל֣י[b] מָשִׁ֑יחַ[c] בַּשָּֽׁמֶן׃ ל בסיפ
מִדַּ֤ם חֲלָלִים֙ מֵחֶ֣לֶב[a] גִּבּוֹרִ֔ים קֶ֥שֶׁת יְהוֹנָתָ֖ן לֹ֣א נָשׁ֑וֹג[b] אָח֕וֹר 22 ל כת ש
וְחֶ֖רֶב שָׁא֥וּל לֹ֛א תָּשׁ֥וּב רֵיקָֽם׃
שָׁא֤וּל וִיהוֹנָתָן֙ הַנֶּאֱהָבִ֣ים וְהַנְּעִימִ֔ם בְּחַיֵּיהֶ֖ם וּבְמוֹתָ֣ם לֹ֥א נִפְרָ֑דוּ 23 ל ר״פ[22]. ל. ב מל
מִנְּשָׁרִ֣ים קַ֔לּוּ מֵאֲרָיוֹ֖ת[a] גָּבֵֽרוּ׃ ה ד מנה בסע. ל
בְּנ֣וֹת יִשְׂרָאֵ֔ל אֶל[a]־שָׁא֖וּל בְּכֶ֑יָנָה הַמַּלְבִּשְׁכֶ֥ם[b] שָׁנִ֛י עִם־עֲדָנִ֖ים 24 כג בליש וכל לשון בכיה על ב מ ג. ל. ד[24] חס ול בליש
הַמַּעֲלֶ֥ה עֲדִי־זָהָ֖ב עַל־לְבוּשְׁכֶֽן[c]׃ ל

[9]Mm 1458. [10]Mm 107. [11]Mm 4067. [12]Mm 324. [13]Mm 953. [14]Mm 1207. [15]Mm 2047. [16]Mm 1724. [17]Mm 2552. [18]Mm 3261. [19]Mp sub loco. [20]Mm 2329. [21]Mm 1708. [22]Mm 978. [23]Mm 2898. [24]Mm 3833.

9 [a] > 𝔊[L] ‖ [b] > Ms 𝔊[BA]𝔖 ‖ **11** [a] mlt Mss ut Q cf Vrs ‖ **12** [a] 𝔊 *Ιουδα* (ex par ישראל) ‖ **16** [a] mlt Mss ut Q ‖ **18** [a] 𝔊[L] pr *Ισραηλ και* ‖ [b] > 𝔊[-AMs] ‖ **20** [a] mlt Mss 𝔊𝔖 ואל ‖ [b] 𝔊[Mss]𝔗[Mss] pr cop ‖ **21** [a–a] 𝔊[L] *τὰ ὄρη σου ὄρη θανάτου* cf 𝔏[93.94] *montes mortis*, θ′ *θανάτου* ‖ [b] > 𝔖 ‖ [c] mlt Mss Q[2Mss] מְשִׁיחַ; in 𝔖 pertinet ad Saul ‖ **22** [a] pc Mss מחרב ‖ [b] mlt Mss נסוג ‖ **23** [a] nonn Mss ומ׳ cf 𝔊[-L]𝔖𝔗[Mss] ‖ **24** [a] nonn Mss על cf 𝔖𝔗 et 3,32[c] sed etiam Ez 27,31 ‖ [b] nonn Mss citt כן– ‖ [c] nonn Mss כם–; Ms 𝔊[-L]𝔖 שיכן–.

25 אֵיךְ נָפְלוּ גִבֹּרִים בְּתוֹךְ הַמִּלְחָמָה
יְהוֹנָתָן [a]עַל־בָּמוֹתֶיךָ חָלָל[a]׃
26 צַר־לִי עָלֶיךָ אָחִי יְהוֹנָתָן נָעַמְתָּ לִי מְאֹד
נִפְלְאַתְאַהֲבָתְךָ[a] לִי מֵאַהֲבַת נָשִׁים׃
27 אֵיךְ נָפְלוּ גִבּוֹרִים וַיֹּאבְדוּ כְּלֵי מִלְחָמָה[a]׃ פ

2 1 וַיְהִי אַחֲרֵי־כֵן וַיִּשְׁאַל[q] דָּוִד בַּיהוָה לֵאמֹר הַאֶעֱלֶה בְּאַחַת
עָרֵי יְהוּדָה וַיֹּאמֶר יְהוָה אֵלָיו עֲלֵה וַיֹּאמֶר דָּוִד אָנָה אֶעֱלֶה וַיֹּאמֶר
2 חֶבְרוֹנָה׃ 2 וַיַּעַל שָׁם דָּוִד וְגַם שְׁתֵּי נָשָׁיו אֲחִינֹעַם הַיִּזְרְעֵלִית[a] וַאֲבִיגַיִל
3 אֵשֶׁת נָבָל הַכַּרְמְלִי[b]׃ 3 [a]וַאֲנָשָׁיו[b] אֲשֶׁר־עִמּוֹ[c] הֶעֱלָה דָוִד[c] אִישׁ וּבֵיתוֹ
4 וַיֵּשְׁבוּ בְּעָרֵי חֶבְרוֹן[a]׃ 4 וַיָּבֹאוּ אַנְשֵׁי יְהוּדָה וַיִּמְשְׁחוּ־שָׁם אֶת־דָּוִד
לְמֶלֶךְ[a] עַל־בֵּית יְהוּדָה
וַיַּגִּדוּ לְדָוִד לֵאמֹר[b] אַנְשֵׁי יָבֵישׁ גִּלְעָד אֲשֶׁר[c] קָבְרוּ אֶת־שָׁאוּל׃ ס
5 וַיִּשְׁלַח דָּוִד מַלְאָכִים אֶל־אַנְשֵׁי יָבֵישׁ גִּלְעָד וַיֹּאמֶר אֲלֵיהֶם בְּרֻכִים
אַתֶּם לַיהוָה אֲשֶׁר עֲשִׂיתֶם הַחֶסֶד הַזֶּה עִם־[a]אֲדֹנֵיכֶם עִם־שָׁאוּל
6 וַתִּקְבְּרוּ אֹתוֹ׃ 6 וְעַתָּה יַעַשׂ־יְהוָה עִמָּכֶם חֶסֶד וֶאֱמֶת וְגַם אֲנֹכִי
ס 7 אֶעֱשֶׂה אִתְּכֶם הַטּוֹבָה [a]הַזֹּאת אֲשֶׁר[a] עֲשִׂיתֶם הַדָּבָר הַזֶּה׃ 7 וְעַתָּה
תֶּחֱזַקְנָה יְדֵיכֶם וִהְיוּ לִבְנֵי־חַיִל כִּי־מֵת אֲדֹנֵיכֶם שָׁאוּל וְגַם־אֹתִי
מָשְׁחוּ בֵּית־יְהוּדָה [a]לְמֶלֶךְ[b] עֲלֵיהֶם[a]׃ פ
8 וַאֲבְנֵר בֶּן־נֵר שַׂר־[a]צְבָא[a] אֲשֶׁר לְשָׁאוּל לָקַח אֶת־[b]אִישׁ בֹּשֶׁת[b]
9 בֶּן־שָׁאוּל וַיַּעֲבִרֵהוּ מַחֲנָיִם׃ 9 וַיַּמְלִכֵהוּ[a] אֶל־הַגִּלְעָד וְאֶל־הָאֲשׁוּרִי[a]
וְאֶל־יִזְרְעֶאל וְעַל־אֶפְרַיִם וְעַל־בִּנְיָמִן וְעַל־יִשְׂרָאֵל כֻּלֹּה[b]׃ פ
10 בֶּן־[a]אַרְבָּעִים שָׁנָה [a]אִישׁ־בֹּשֶׁת[a] בֶּן־שָׁאוּל בְּמָלְכוֹ עַל־יִשְׂרָאֵל

[25] Mm 3633. [26] Mm 2552. [27] Mm 933. Cp 2 [1] Mm 1302. [2] Mm 3090. [3] Mm 324. [4] Mm 3395. [5] Mm 143. [6] Mm 1773. [7] Mm 1616. [8] Mm 1592. [9] Mm 2264. [10] Mm 1323.

25 [a–a] 𝔊^{LMss} θ′ *εἰς θάνατον ἐτραυματίσθης (ἐμοί)* ‖ **26** [a] 𝔊^{Lp} *ἐπέπεσεν ἐπ' ἐμέ|ἐμοί* ‖ **27** [a] 𝔊^{L}θ′α′(?) *ἐπιθυμητά* cf 2 Ch 36,19 ‖ **Cp 2,2** [a] mlt Mss עאלית– cf 𝔗 ‖ [b] pc Mss לית– ‖ **3** [a–a] 𝔖^{AC} *wdwjd wgbrwhj 'mh slqw w'nšj bjth w(')jtbw bḥbrwn* ‖ [b] 𝔊$^{-OL}$ *καὶ οἱ ἄνδρες* cf 𝔙 ‖ [c–c] > 𝔊$^{-O}$ ‖ **4** [a] 𝔊$^{-Ms}$𝔖𝔗$^{-f}$𝔙 verb, sed cf 𝔊𝔙 7[b] ‖ [b] 𝔊$^{-L}$ + *ὅτι* cf 𝔖𝔙 ‖ [c] > 𝔊$^{-L}$ cf [b] ‖ **5** [a] 𝔔 על, 𝔊 *ἐπί* ‖ **6** [a–a] 𝔙 *eo quod* cf Dt 28,47 1S 26,21 ‖ **7** [a–a] 𝔔 עלהם לן, 𝔊 *ἐφ' ἑαυτὸν εἰς βασιλέα* ‖ [b] 𝔖𝔗$^{-f}$ verb ut alibi cf 4[a] ‖ **8** [a] 𝔔 pr ה ‖ [b–b] 𝔊^{Ms}α′σ′θ′ *Εισβααλ* cf 𝔙$^{93.94}$; nonn Mss אישבשת(־) ‖ **9** [a] 𝔖 *gšwr*, 𝔙 *Ges(s)uri*, 𝔗 *(d)bjt 'šr*, sed cf Jdc 1,32 ‖ [b] pc Mss כלו ‖ **10** [a–a] 𝔊^{Ms} *Εισβααλ*; pc Mss אישבשת.

11 וּשְׁתַּ֥יִם שָׁנִ֖ים [b]מָלַ֣ךְ אִ֑ישׁ בֵּ֖ית יְהוּדָ֥ה חָיָ֛ו אַחֲרֵ֥י דָוִ֖ד׃ 11 וַיְהִ֗י מִסְפַּר׀
יג11 וכל מלכים ישעיה וירמיה דכות׳ ב מ״א הַיָּמִ֞ים אֲשֶׁ֣ר׀ הָיָ֣ה דָוִ֗ד מֶ֚לֶךְ בְּחֶבְרוֹן֙ עַל־[c]בֵּ֣ית יְהוּדָ֔ה שֶׁ֥בַע שָׁנִ֖ים
12 וְשִׁשָּׁ֣ה חֳדָשִׁ֑ים׃ ס 12 וַיֵּצֵ֣א אַבְנֵ֣ר בֶּן־נֵ֗ר וְעַבְדֵ֛י [a]אִישׁ־בֹּ֥שֶׁת[a]
ב חד מל וחד חס12 בֶּן־שָׁא֖וּל מִמַּחֲנַ֥יִם גִּבְעֹֽנָה׃[b] 13 וְיוֹאָ֣ב בֶּן־צְרוּיָ֗ה וְעַבְדֵ֛י דָּוִ֖ד יָצְא֑וּ 13
ל ומל וַיִּפְגְּשׁ֗וּם עַל־בְּרֵכַ֛ת גִּבְעֹ֖ון וַיֵּשְׁב֣וּ אֵ֔לֶּה עַל־הַבְּרֵכָ֖ה מִזֶּ֑ה וְאֵ֣לֶּה
עַל־הַבְּרֵכָ֖ה מִזֶּֽה׃ 14 וַיֹּ֤אמֶר אַבְנֵר֙ אֶל־יוֹאָ֔ב יָקֻ֥מוּ נָ֖א הַנְּעָרִ֑ים 14
ל. ז חס13 וְיְשַׂחֲק֖וּ לְפָנֵ֑ינוּ וַיֹּ֥אמֶר יוֹאָ֖ב יָקֻֽמוּ׃ 15 וַיָּקֻ֙מוּ֙ וַיַּעַבְרוּ֙ בְּמִסְפָּ֔ר שְׁנֵ֥ים 15
ג14 עָשָׂ֖ר לְבִנְיָמִ֑ן [a]וּלְאִ֣ישׁ בֹּ֔שֶׁת[b] בֶּן־שָׁא֖וּל וּשְׁנֵ֥ים עָשָׂ֛ר מֵעַבְדֵ֥י דָוִֽד׃
ו15 בלישׁ וחד מן ד׳ חס ג16 מנה בלישׁ . לה17 16 וַיַּחֲזִ֣קוּ אִ֔ישׁ בְּרֹ֥אשׁ רֵעֵ֖הוּ וְחַרְבּ֣וֹ בְצַ֣ד רֵעֵ֔הוּ וַיִּפְּל֖וּ יַחְדָּ֑ו וַיִּקְרָ֣א 16
לַמָּקֹ֗ום הַה֛וּא חֶלְקַ֥ת הַצֻּרִ֖ים אֲשֶׁ֥ר בְּגִבְעֹֽון׃ 17 וַתְּהִ֣י הַמִּלְחָמָ֔ה קָשָׁ֥ה 17
יח18 עַד־מְאֹ֖ד בַּיֹּ֣ום הַה֑וּא וַיִּנָּ֣גֶף אַבְנֵ֗ר וְאַנְשֵׁ֛י יִשְׂרָאֵ֖ל לִפְנֵ֥י עַבְדֵ֖י דָּוִֽד׃
ל 18 וַיְהִ֤י ׀ שָׁ֙ם֙ [a]שְׁלֹשָׁ֣ה בְנֵי֩ צְרוּיָ֨ה יוֹאָ֜ב וַאֲבִישַׁ֣י וַעֲשָׂהאֵ֗ל וַעֲשָׂהאֵ֤ל קַל 18
יג19. ל וחס בְּרַגְלָ֔יו [b]כְּאַחַ֖ד הַצְּבָיִ֑ם[b] אֲשֶׁ֖ר בַּשָּׂדֶֽה׃ 19 וַיִּרְדֹּ֥ף עֲשָׂהאֵ֖ל אַחֲרֵ֣י 19
ל אַבְנֵ֑ר וְלֹא־נָטָ֥ה לָלֶ֛כֶת עַל־הַיָּמִ֥ין וְעַל־הַשְּׂמֹאול֖[a] מֵאַחֲרֵ֥י אַבְנֵֽר׃
כא20 20 וַיִּפֶן֩ אַבְנֵ֨ר אַחֲרָ֜יו וַיֹּ֗אמֶר הַאַתָּ֥ה ׀ זֶ֛ה עֲשָׂהאֵ֖ל וַיֹּ֥אמֶר אָנֹֽכִי׃ 20
ב חד מל וחד חס21. ב22 21 וַיֹּ֨אמֶר ל֜וֹ אַבְנֵ֗ר נְטֵ֤ה לְךָ֙ עַל־יְמִינְךָ֔ אֹ֖ו עַל־שְׂמֹאלֶ֑ךָ וֶאֱחֹ֥ז לְךָ֖ 21
יג23. ל אֶחָ֛ד מֵהַנְּעָרִ֖ים וְקַח־לְךָ֣ אֶת־חֲלִצָתֹ֑ו וְלֹא־אָבָ֥ה עֲשָׂהאֵ֛ל לָסֻ֥ור
כי מֵאַחֲרָ֖יו׃ 22 וַיֹּ֣סֶף עֹ֔וד עֲשָׂהאֵ֖ל לָס֣וּר אֶל־עֵ֑בֶר לְךָ֥ מֵאַחֲרָ֖י 22
ת דגש דסמיכ24. ל. כג . ל בסיפ לָמָּ֤ה אַכֶּ֙כָּה֙ אַרְצָ֔ה וְאֵ֖יךְ אֶשָּׂ֣א פָנַ֑י אֶל־יוֹאָ֖ב אָחִֽיךָ׃ 23 וַיְמָאֵ֣ן לָסֻ֔ור 23
וַיַּכֵּ֥הוּ אַבְנֵ֛ר בְּאַחֲרֵ֥י הַחֲנִ֖ית אֶל־הַחֹ֣מֶשׁ וַתֵּצֵ֣א הַחֲנִ֔ית מֵאַחֲרָ֑יו וַיִּפֹּל־
ב . תחתיו חד מן ד25 כת כן ק למערב שָׁ֣ם וַיָּ֔מָת[a] תַּחְתָּ֑ו[b] וַיְהִ֗י כָּל־הַבָּא֙ אֶל־הַמָּקֹ֣ום אֲשֶׁר־נָפַ֥ל שָׁ֛ם עֲשָׂהאֵ֖ל
ב וָיָמֹ֥ת וַיַּעֲמֹ֖דוּ׃ 24 וַיִּרְדְּפ֤וּ יוֹאָב֙ וַאֲבִישַׁ֣י אַחֲרֵ֣י אַבְנֵ֔ר וְהַשֶּׁ֥מֶשׁ בָּ֖אָה 24
ל. ל וְהֵ֣מָּה בָ֔אוּ עַד־גִּבְעַ֥ת [a]אַמָּ֖ה אֲשֶׁ֣ר עַל־פְּנֵי־[b]גִיחַ֑ דֶּ֖רֶךְ [c]מִדְבַּ֥ר גִּבְעֹֽון׃[d]
ל 25 וַיִּתְקַבְּצ֤וּ בְנֵי־בִנְיָמִן֙ אַחֲרֵ֣י אַבְנֵ֔ר וַיִּהְי֥וּ לַאֲגֻדָּ֖ה אֶחָ֑ת וַיַּעַמְד֖וּ עַל 25

11Mm 324. 12Mm 1884. 13Mm 1709. 14Mm 1710. 15Mm 2483. 16Mm 1711. 17Mm 2840. 18Mm 2952. 19Mm 361. 20Mm 198. 21Mm 1712. 22Ex 4,4. 23Mm 936. 24Mm 3274. 25Mm 3472.

10 [b] mlt Mss שנה ‖ **12** [a–a] cf 10[a–a] ‖ [b] 𝔊[Ms] *γαβαα*, 𝔊[MsL]α′θ′ *βουνός* cf 24[d], 𝔗[f] *lgb't*, sed cf 1R 3,4 ‖ **15** [a] 𝔔𝔊 לבני ב׳ ‖ [b–b] 𝔊[Ms] *Εισβααλ*, 𝔔 אישׁ; nonn Mss בשת ולאיש(־) ‖ **18** [a] > pc Mss ‖ [b–b] pc Mss citt כ׳ הצבאים cf 1Ch 12,9; 𝔊 *ὡσεὶ (καὶ) μία δορκάς* cf Gn 49,16 ‖ **19** [a] permlt Mss מאל– ‖ **23** [a] > 𝔖 cf 1,4[b] ‖ [b] mlt Mss ut 𝔔 ‖ **24** [a] α′θ′ *ὑδραγωγός* cf 𝔖 *jm'*, 𝔙 *aquae ductus* ‖ [b] 𝔊[Mss] *Γαι*, α′σ′θ′ *φάραγγος*, 𝔙 *vallis* ‖ [c] 𝔖 pr *b*, 𝔙 pr *et* ‖ [d] 𝔊[L]α′θ′ *βουνός* cf 12[b].

26 רֹאשׁ־גִּבְעָה אֲחָת׃ 26 וַיִּקְרָא אַבְנֵר אֶל־יוֹאָב וַיֹּאמֶר הֲלָנֶצַח תֹּאכַל ל
חֶרֶב הֲלוֹא יָדַעְתָּה כִּי־מָרָה תִּהְיֶה בָּאַחֲרוֹנָה וְעַד־מָתַי לֹא־תֹאמַר ל מל26. ב מל. ל
27 לָעָם לָשׁוּב מֵאַחֲרֵי אֲחֵיהֶם׃ 27 וַיֹּאמֶר יוֹאָב חַי הָאֱלֹהִים[a] כִּי לוּלֵא[b] ל. ד כת א27
28 דִבַּרְתָּ כִּי אָז מִבַּהְבֹּקֶר נַעֲלָה הָעָם אִישׁ מֵאַחֲרֵי אָחִיו׃ 28 וַיִּתְקַע יוֹאָב ג28
בַּשּׁוֹפָר וַיַּעַמְדוּ כָּל־הָעָם וְלֹא־יָרְדְפוּ[a] עוֹד אַחֲרֵי יִשְׂרָאֵל וְלֹא־ ל. ד29
29 יָסְפוּ עוֹד לְהִלָּחֵם׃ 29 וְאַבְנֵר וַאֲנָשָׁיו הָלְכוּ בָּעֲרָבָה כָּל הַלַּיְלָה כה
30 הַהוּא וַיַּעַבְרוּ אֶת־הַיַּרְדֵּן וַיֵּלְכוּ כָּל־הַבִּתְרוֹן וַיָּבֹאוּ מַחֲנָיִם׃ 30 וְיוֹאָב ל ומל
שָׁב מֵאַחֲרֵי אַבְנֵר וַיִּקְבֹּץ אֶת־כָּל־הָעָם וַיִּפָּקְדוּ מֵעַבְדֵי דָוִד תִּשְׁעָה־ ג30
31 עָשָׂר אִישׁ וַעֲשָׂהאֵל׃ 31 וְעַבְדֵי דָוִד הִכּוּ מִבִּנְיָמִן[a] וּבְאַנְשֵׁי אַבְנֵר[a] ל
32 שְׁלֹשׁ־מֵאוֹת וְשִׁשִּׁים אִישׁ מֵתוּ[b]׃ 32 וַיִּשְׂאוּ אֶת־עֲשָׂהאֵל וַיִּקְבְּרֻהוּ מג
בְּקֶבֶר אָבִיו אֲשֶׁר בֵּית[a] לָחֶם וַיֵּלְכוּ כָל־הַלַּיְלָה יוֹאָב וַאֲנָשָׁיו וַיַּאְ כה. ל
3 3 1 וַתְּהִי הַמִּלְחָמָה אֲרֻכָּה[a] בֵּין בֵּית שָׁאוּל וּבֵין ג1
בֵּית דָּוִד וְדָוִד הֹלֵךְ וְחָזֵק וּבֵית שָׁאוּל הֹלְכִים[b] וְדַלִּים׃ ס ב. ב2
2 וַיִּוָּלְדוּ[a] לְדָוִד בָּנִים בְּחֶבְרוֹן וַיְהִי בְכֹורוֹ אַמְנוֹן לַאֲחִינֹעַם ויולדו ק; ג מל; ה3 בלישׁ.
3 הַיִזְרְעֵאלִתּ[b]׃ 3 וּמִשְׁנֵהוּ כִלְאָב[a] לַאֲבִיגַל[b] אֵשֶׁת נָבָל[c] הַכַּרְמֶלִי[d] ה ב מנה חס. לאביגיל ק
4 וְהַשְּׁלִשִׁי אַבְשָׁלוֹם בֶּן־מַעֲכָה בַּת־תַּלְמַי מֶלֶךְ גְּשׁוּר׃ 4 וְהָרְבִיעִי ג6 חס וכל ד״ה דכות ב מ ז
5 אֲדֹנִיָּה בֶן־חַגִּית וְהַחֲמִישִׁי שְׁפַטְיָה בֶן־[a]אֲבִיטָל׃ 5 וְהַשִּׁשִּׁי יִתְרְעָם ה. ל
לְעֶגְלָה אֵשֶׁת דָּוִד אֵלֶּה יֻלְּדוּ לְדָוִד בְּחֶבְרוֹן׃ פ ה חס
6 וַיְהִי בִּהְיוֹת הַמִּלְחָמָה בֵּין בֵּית שָׁאוּל וּבֵין בֵּית דָּוִד וְאַבְנֵר
7 הָיָה מִתְחַזֵּק בְּבֵית שָׁאוּל׃ 7 וּלְשָׁאוּל פִּלֶגֶשׁ וּשְׁמָהּ[a] רִצְפָּה בַת־[b]אַיָּה ל. ב חס
8 וַיֹּאמֶר[c] אֶל־אַבְנֵר מַדּוּעַ בָּאתָה אֶל־פִּילֶגֶשׁ אָבִי׃ 8 וַיִּחַר[c] לְאַבְנֵר ל מל6

26 Mm 1713. 27 Mm 1714. 28 Mm 1715. 29 Mm 1716. 30 Mm 3959. **Cp 3** 1 Mm 2623. 2 Mm 507. 3 Mm 1717. 4 Mm 281. 5 Mm 506. 6 Mm 1713.

27 [a] Vrs tetragrammaton consuetudinis cs ‖ [b] pc Mss לולי cf 1S 25,34 ‖ **28** [a] pc Mss רדפו cf 𝔗[-f] ‖ **31** [a–a] 𝔊[-L] *τῶν ἀνδρῶν A.* 𝔔 מאנשין; 𝔊[L] *ἐκ τοῦ λαοῦ A.*, 𝔖 *wmn gbr' d'.*, 𝔙 *et de viris qui erant cum A.*; > 𝔈[116] ‖ [b] 𝔊[-L] *παρ' αὐτοῦ*, 𝔈[116] *ab illo* cf Jdc 19,2; > 𝔊[L]𝔖; 𝔙 *qui et mortui sunt* ‖ **32** [a] nonn Mss בב׳ cf 𝔗[Mss] sed etiam 1S 17,15 ‖ **Cp 3,1** [a] 𝔊 *ἐπὶ πολύ*, 𝔈[116] *magna*, 𝔗 *tqjp* ‖ [b] 𝔔 הולך ‖ **2** [a] mlt Mss 𝔔 (sg) ut Q ‖ [b] 𝔔 היזרעלית; 𝔊[-AMss] *Ἰσραηλίτιδος* cf 𝔈[116] ‖ **3** [a] 𝔔 דלן, 𝔊 *Δαλουια* cf 𝔊[L] 1Ch 3,1 et 𝔈[116] *da*[; 𝔖 *klb* cf 1Ch 3,1, α′σ′θ′ *Αβια* ‖ [b] mlt Mss 𝔔 ut Q; permlt Mss ׳לְאָבֵ ‖ [c–c] > 𝔊𝔈[116] ‖ [d] 𝔊 *τῆς Καρμηλίας*, 𝔈[116] *de [...]lo* cf 1Ch 3,1 ‖ **4** [a] 𝔔 ל cf 𝔊 ‖ **7** [a] > 𝔔𝔊[-L] ‖ [b] nonn Mss באת ‖ [c] pc Mss cit + איש בשת cf α′σ′θ′𝔙, 𝔔 ושאול..., 𝔊 + *Μεμφιβοσθὲ υἱὸς Σαουλ*, 𝔖 *°šbšwl* cf 4,1[a].

מְאֹד עַל־דִּבְרֵי[a] אִישׁ־בֹּשֶׁת וַיֹּאמֶר הֲרֹאשׁ כֶּלֶב אָנֹכִי[b] אֲשֶׁר לִיהוּדָה[b] ז, וכל ד״ה דכות ב מ א. ל. ח[8] בטע וכל זקף אחנח וס״פ דכות ב מ א
הַיּוֹם אֶעֱשֶׂה־חֶסֶד עִם־בֵּית | שָׁאוּל אָבִיךָ אֶל[c]־אֶחָיו וְאֶל־מְרֵעֵהוּ ל בסיפ
[d]וְלֹא הִמְצִיתָךְ בְּיַד־דָּוִד[d] וַתִּפְקֹד עָלַי עֲוֹן הָאִשָּׁה הַיּוֹם׃ 9 כֹּה־ 9 ל
יַעֲשֶׂה אֱלֹהִים לְאַבְנֵר וְכֹה יוֹסִיף לּוֹ כִּי כַּאֲשֶׁר נִשְׁבַּע יְהוָה לְדָוִד כֵּי־ יד כת כן
כֵן אֶעֱשֶׂה־לּוֹ[a]׃ 10 לְהַעֲבִיר הַמַּמְלָכָה מִבֵּית שָׁאוּל וּלְהָקִים אֶת־ 10 ל
כִּסֵּא דָוִד עַל־יִשְׂרָאֵל וְעַל־יְהוּדָה מִדָּן וְעַד־בְּאֵר שָׁבַע׃ 11 וְלֹא־ 11
יָכַל עוֹד לְהָשִׁיב אֶת־אַבְנֵר דָּבָר [b]מִיִּרְאָתוֹ אֹתוֹ[b]׃ ס 12 וַיִּשְׁלַח 12 ל
אַבְנֵר מַלְאָכִים | אֶל־דָּוִד [a]תַּחְתָּו[b] לֵאמֹר לְמִי־אֶרֶץ לֵאמֹר[ac] כָּרְתָה תחתיו ק חד מן ד״ם כת כן למערב
בְרִיתְךָ אִתִּי וְהִנֵּה[d] יָדִי עִמְּךָ לְהָסֵב אֵלֶיךָ אֶת־כָּל־יִשְׂרָאֵל׃ 13 וַיֹּאמֶר 13
טוֹב אֲנִי אֶכְרֹת אִתְּךָ בְּרִית אַךְ דָּבָר אֶחָד אָנֹכִי שֹׁאֵל[ס] מֵאִתְּךָ לֵאמֹר ג
לֹא־תִרְאֶה אֶת־פָּנַי כִּי | אִם־לִפְנֵי[a] הֲבִיאֲךָ אֶת מִיכַל בַּת־שָׁאוּל
בְּבֹאֲךָ לִרְאוֹת[ס] אֶת־פָּנָי[b]׃ ס 14 וַיִּשְׁלַח דָּוִד מַלְאָכִים אֶל־אִישׁ־ 14 נ[10]
בֹּשֶׁת בֶּן־שָׁאוּל לֵאמֹר תְּנָה אֶת־אִשְׁתִּי אֶת־מִיכַל אֲשֶׁר אֵרַשְׂתִּי[a] לִי כו׳ פסוק את את ומילה חדה ביניהן יט׳ מנה בנביא
בְּמֵאָה עָרְלוֹת פְּלִשְׁתִּים׃ 15 וַיִּשְׁלַח אִישׁ בֹּשֶׁת וַיִּקָּחֶהָ מֵעִם אִישָׁ[a] 15 ה. ל בטע
מֵעִם[b] פַּלְטִיאֵל בֶּן־לָיִשׁ[c]׃ 16 וַתֵּלֶךְ אִתָּהּ אִישָׁהּ [a]הָלוֹךְ וּ[a]בָכֹה אַחֲרֶיהָ 16 ליש. כה[11] ק
עַד־בַּחֻרִים וַיֹּאמֶר אֵלָיו אַבְנֵר לֵךְ שׁוּב וַיָּשָׁב׃ 17 וּדְבַר־ 17 ג חס. ב בס״פ[12]. יה
אַבְנֵר הָיָה עִם־זִקְנֵי יִשְׂרָאֵל לֵאמֹר גַּם־[ס]תְּמוֹל[ס] גַּם־שִׁלְשֹׁם הֱיִיתֶם ד[10]. ב. ד חס וכל אוריות דכות ב מ ב
מְבַקְשִׁים[s] אֶת־דָּוִד לִמְלֹךְ[a] עֲלֵיכֶם׃ 18 וְעַתָּה עֲשׂוּ כִּי יְהוָה אָמַר 18 כט וכל משיחה מצרים אשור ישראל דכות[13]
אֶל־דָּוִד לֵאמֹר בְּיַד | דָּוִד עַבְדִּי הוֹשִׁיעַ[a] אֶת־עַמִּי יִשְׂרָאֵל מִיַּד ב[14]
פְּלִשְׁתִּים וּמִיַּד[ס] כָּל־אֹיְבֵיהֶם׃ 19 וְיַדֵּבֵּר גַּם־אַבְנֵר בְּאָזְנֵי בִנְיָמִן וַיֵּלֶךְ 19 ב בליש[10]. לז. יז מל[15]
גַּם־אַבְנֵר לְדַבֵּר בְּאָזְנֵי דָוִד בְּחֶבְרוֹן אֵת כָּל־אֲשֶׁר־טוֹב בְּעֵינֵי לז. יה בסיפ
יִשְׂרָאֵל וּבְעֵינֵי כָּל־[ס]בֵּית בִּנְיָמִן׃ 20 וַיָּבֹא אַבְנֵר אֶל־דָּוִד חֶבְרוֹן[a] 20 ז׳. ל

[7]Mm 1718. [8]Mm 1571. [9]Mm 3472. [10]Mp sub loco. [11]Mm 1506. [12]Mm 1719. [13]Mm 958. [14]Mm 1720. [15]Mm 262.

8 [a] G sg ‖ [b–b] > GL[93.94]; V *adversum J.* ‖ [c] nonn Mss GL[93.94]ST[fr] ואל ע ‖ [d–d] G *καὶ οὐκ ἠτομόλησα εἰς τὸν οἶκον Δ.* cf L[93.94] ‖ **9** [a] G-O + *ἐν τῇ ἡμέρᾳ ταύτῃ* ‖ **11** [a] pc Mss אל ‖ [b–b] Vrs om suff ‖ **12** [a–a] G-L *εἰς θα/ειλαμ οδ ἦν* (G[AMs] *θε/ηλαμου γῆν*) *παραχρῆμα λέγων*, G[L] *εἰς Χεβρων* cf α′σ′[Ms], S *lm'mr mn' hj 'r'* ‖ [b] mlt Mss ut Q ‖ [c] > pc Mss ‖ [d] nonn Mss הנה ‖ **13** [a] > GSV ‖ [b–b] > S ‖ **14** [a] pc Mss ארסתי ‖ **15** [a] Vrs + suff 3 f sg ‖ [b] > 2 Mss ‖ [c] mlt Mss ut Q; G-O alit cf 23,26 1S 25,44 1Ch 7,37 ‖ **16** [a–a] > G-L, sed cf? Jer 41,6 ‖ **17** [a] Vrs verb ‖ **18** [a] mlt Mss אוש, Vrs 1 sg ‖ **20** [a] nonn Mss בח cf GSV.

וְאֹתוֹ עֶשְׂרִים אֲנָשִׁים וַיַּעַשׂ דָּוִד לְאַבְנֵר וְלָאֲנָשִׁים אֲשֶׁר־אִתּוֹ מִשְׁתֶּה׃ [16]ח

21 וַיֹּאמֶר אַבְנֵר אֶל־דָּוִד אָקוּמָה וְאֵלְכָה וְאֶקְבְּצָה אֶל־אֲדֹנִי הַמֶּלֶךְ [17]ג.[18]ג.ל ס נב
אֶת־כָּל־יִשְׂרָאֵל וְיִכְרְתוּ אִתְּךָ בְּרִית וּמָלַכְתָּ בְּכֹל אֲשֶׁר־תְּאַוֶּה נַפְשֶׁךָ ב
22 וַיְשַׁלַּח[a] דָּוִד אֶת־אַבְנֵר וַיֵּלֶךְ בְּשָׁלוֹם׃ 22 וְהִנֵּה[o] עַבְדֵי דָוִד וְיוֹאָב [19]כב.ל
בָּא[a] מֵהַגְּדוּד וְשָׁלָל רָב עִמָּם הֵבִיאוּ וְאַבְנֵר אֵינֶנּוּ עִם־דָּוִד בְּחֶבְרוֹן ח סביר לשון רבים.
23 כִּי שִׁלְּחוֹ וַיֵּלֶךְ בְּשָׁלוֹם׃ 23 וְיוֹאָב[o] וְכָל־הַצָּבָא אֲשֶׁר־אִתּוֹ בָּאוּ וַיַּגִּדוּ[a] ל. לג קמ[20]
לְיוֹאָב לֵאמֹר בָּא־אַבְנֵר בֶּן־נֵר אֶל־הַמֶּלֶךְ[b] וַיְשַׁלְּחֵהוּ וַיֵּלֶךְ בְּשָׁלוֹם׃ ו
24 וַיָּבֹא יוֹאָב[o] אֶל־הַמֶּלֶךְ וַיֹּאמֶר מֶה עָשִׂיתָ הִנֵּה[a] בָּא אַבְנֵר[o] אֵלֶיךָ ה מל
25 לָמָּה־זֶּה שִׁלַּחְתּוֹ וַיֵּלֶךְ[b] הָלוֹךְ[c]׃ 25 יָדַעְתָּ אֶת־אַבְנֵר בֶּן־נֵר כִּי ל. יב פסוק
את את ואת את
לְפַתֹּתְךָ בָּא וְלָדַעַת אֶת־מוֹצָאֲךָ וְאֶת־מָבוֹאֶךָ[a] וְלָדַעַת אֵת כָּל־אֲשֶׁר ל. ה[21]. מובאר. ה[21] ק
26 אַתָּה עֹשֶׂה׃ 26 וַיֵּצֵא יוֹאָב[o] מֵעִם דָּוִד וַיִּשְׁלַח מַלְאָכִים אַחֲרֵי אַבְנֵר
27 וַיָּשֻׁבוּ אֹתוֹ מִבּוֹר הַסִּרָה וְדָוִד לֹא יָדָע׃ 27 וַיָּ֫שָׁב אַבְנֵר[o] חֶבְרוֹן[a] וַיַּטֵּהוּ [22]ג. ח בלישׁ [23]ג.[24]ג
יוֹאָב[b] אֶל־תּוֹךְ[b] הַשַּׁעַר לְדַבֵּר אִתּוֹ בַּשֶּׁלִי וַיַּכֵּהוּ שָׁם הַחֹמֶשׁ[c] וַיָּמָת ל
28 בְּדַם עֲשָׂהאֵל[d] אָחִיו[e]׃ 28 וַיִּשְׁמַע דָּוִד[o] מֵאַחֲרֵי[o] כֵּן וַיֹּאמֶר נָקִי[o] אֲנֹכִי [25]ג.ל
29 וּמַמְלַכְתִּי מֵעִם[o] יְהוָה עַד־עוֹלָם מִדְּמֵי[a] אַבְנֵר בֶּן־נֵר׃ 29 יָחֻלּוּ[a] ל. ט ומן ראש דמלכים עד וירא כל ישראל דכות[26]. ל
עַל־רֹאשׁ יוֹאָב וְאֶל[b] כָּל־בֵּית אָבִיו[o] וְאַל־יִכָּרֵת מִבֵּית יוֹאָב זָב
30 וּמְצֹרָע וּמַחֲזִיק בַּפֶּלֶךְ וְנֹפֵל בַּחֶרֶב וַחֹסַר־לָחֶם׃ 30 וְיוֹאָב[o] וַאֲבִישַׁי[o] ל. ל. ב. ב
אָחִיו הָרְגוּ לְאַבְנֵר עַל[o] אֲשֶׁר הֵמִית אֶת־עֲשָׂהאֵל אֲחִיהֶם בְּגִבְעוֹן ו
31 בַּמִּלְחָמָה׃ פ 31 וַיֹּאמֶר[o] דָּוִד אֶל־יוֹאָב וְאֶל־כָּל־הָעָם אֲשֶׁר־
אִתּוֹ קִרְעוּ בִגְדֵיכֶם וְחִגְרוּ שַׂקִּים וְסִפְדוּ לִפְנֵי אַבְנֵר וְהַמֶּלֶךְ דָּוִד
32 הֹלֵךְ אַחֲרֵי הַמִּטָּה׃ 32 וַיִּקְבְּרוּ אֶת־אַבְנֵר בְּחֶבְרוֹן וַיִּשָּׂא[a] הַמֶּלֶךְ
33 אֶת־קוֹלוֹ[b] וַיֵּבְךְּ[o] אֶל[c]־קֶבֶר אַבְנֵר וַיִּבְכּוּ כָּל־הָעָם׃ פ 33 וַיְקוֹנֵן[o] ג[27] בליש וכל לשון בכיה על ב ח ג.
ג ב חס וחד מל[28]. ג[29]

[16]Mm 1551. [17]Mm 1721. [18]Mm 219. [19]Mm 59. [20]Mm 264. [21]Mm 1722. [22]Mm 910. [23]Mm 1723. [24]Mm 4072. [25]Mm 1785. [26]Mm 3417. [27]Mm 2898. [28]Mm 1724. [29]Mm 1725.

21 [a] sic L, mlt Mss Edd וַיֵּ׳ ‖ **22** [a] 2 Mss Seb 𝔊𝔖𝔗[-Buxt]𝔙 pl ‖ **23** [a] 𝔊[-L] *ἀπηγγέλη* cf 𝔖? et 6,12 ‖ [b] 𝔔𝔊 דויד ‖ **24** [a] 𝔔 הן ‖ [b] 𝔊 + *ἐν εἰρήνῃ* cf 𝔖[B*] ex par 21.22.23 ‖ [c] 𝔊 *ἢ οὐκ*, 𝔖 *l'* (init 25) ‖ **25** [a] mlt Mss ut Q ‖ **27** [a] 𝔔 ונה[... ‖ [b–b] 𝔊 *ἐκ πλαγίων* cf Nu 3,29 ‖ [c] nonn Mss pr אל, 2 Mss cit pr על, 𝔔 עד, Vrs pr praepos cf 2,23 etc ‖ [d] permlt Mss עשהאל, sed cf 23,24, pc Mss 𝔔 עשאל ‖ [e] 𝔔 אוחיהו ‖ **28** [a] 𝔔𝔊[L] ודם ‖ **29** [a] 𝔔 יחזל ‖ [b] nonn Mss 𝔔 Seb ועל cf 𝔖𝔗[-Buxt] ‖ [c] 𝔔 יואב ‖ **32** [a] sic L, mlt Mss Edd וַ׳ ‖ [b] > 𝔔 ‖ [c] pc Mss cit על cf 𝔖𝔗 et 1,24[a].

צא הַמֶּלֶךְ אֶל־[a]אַבְנֵר וַיֹּאמַר
הַכְּמוֹת נָבָל יָמוּת אַבְנֵר׃
34 [a][a]יָדֶיךָ[b] לֹא־אֻסָּרוֹת[a] וְרַגְלֶיךָ[c] לֹא־לְנְחֻשְׁתַּיִם הֻגָּשׁוּ[c]
כִּנְפֹל לִפְנֵי בְנֵי־עַוְלָה נָפַלְתָּ
ב חד מל וחד חס[30]
ב וַיִּסְפְּדוּ[d] כָּל־הָעָם[d] לִבְכּוֹת עָלָיו׃ 35 וַיָּבֹא[a] כָּל־הָעָם לְהַבְרוֹת[b] אֶת־ 35
יא[31] דָּוִד לֶחֶם בְּעוֹד הַיּוֹם וַיִּשָּׁבַע דָּוִד לֵאמֹר כֹּה יַעֲשֶׂה־לִּי אֱלֹהִים וְכֹה
יסיף כי[c] אִם־לִפְנֵי בוא־הַשֶּׁמֶשׁ אֶטְעַם־לֶחֶם אוֹ כָל־מְאוּמָה׃ 36 וְכָל־ 36
ג יד בסיפ הָעָם הִכִּירוּ וַיִּיטַב בְּעֵינֵיהֶם כְּכֹל[a] אֲשֶׁר עָשָׂה הַמֶּלֶךְ בְּעֵינֵי[b] כָּל־[c]
ו[32] . להּ וכל ר״פ דכות הָעָם טוֹב[d]׃ 37 וַיֵּדְעוּ כָל־הָעָם וְכָל־יִשְׂרָאֵל בַּיּוֹם הַהוּא כִּי לֹא 37
הָיְתָה מֵהַמֶּלֶךְ לְהָמִית אֶת־אַבְנֵר בֶּן־נֵר׃ פ 38 וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ 38
ל[34] . ח[33] אֶל־עֲבָדָיו הֲלוֹא תֵדְעוּ כִּי־שַׂר[a] וְגָדוֹל נָפַל הַיּוֹם הַזֶּה בְּיִשְׂרָאֵל[b]׃
ט ר״פ וכל תרי עשר דכות[35] 39 וְאָנֹכִי הַיּוֹם [a]רַךְ וּמָשׁוּחַ מֶלֶךְ[a] וְהָאֲנָשִׁים הָאֵלֶּה בְּנֵי צְרוּיָה קָשִׁים 39
נז וכל תלים דכות ב מ יא מִמֶּנִּי יְשַׁלֵּם יְהוָה לְעֹשֵׂה הָרָעָה כְּרָעָתוֹ׃ פ
ל . להּ וכל ר״פ דכות 4 1 וַיִּשְׁמַע בֶּן־[a]שָׁאוּל כִּי מֵת אַבְנֵר בְּחֶבְרוֹן וַיִּרְפּוּ יָדָיו וְכָל־ 4
ב . יו בטעי יִשְׂרָאֵל נִבְהָלוּ׃ 2 וּשְׁנֵי אֲנָשִׁים שָׂרֵי־גְדוּדִים הָיוּ לִבֶן־[a]שָׁאוּל שֵׁם הָאֶחָד 2
ל מל בסיפ בַּעֲנָה וְשֵׁם הַשֵּׁנִי רֵכָב בְּנֵי רִמּוֹן הַבְּאֵרֹתִי[b] מִבְּנֵי בִנְיָמִן כִּי גַם־[c]בְּאֵרוֹת
תֵּחָשֵׁב עַל־בִּנְיָמִן׃ 3 וַיִּבְרְחוּ הַבְּאֵרֹתִים גִּתָּיְמָה וַיִּהְיוּ־שָׁם גָּרִים עַד 3
ל ומל הַיּוֹם הַזֶּה׃ ס 4 וְלִיהוֹנָתָן בֶּן־שָׁאוּל בֵּן נְכֵה רַגְלַיִם בֶּן־חָמֵשׁ 4
ג חס בלישׁ[2] . ל שָׁנִים הָיָה[a] בְּבֹא שְׁמֻעַת שָׁאוּל וִיהוֹנָתָן מִיִּזְרְעֶאל וַתִּשָּׂאֵהוּ אֹמַנְתּוֹ
ו בטע בסיפ . ל וַתָּנָס וַיְהִי בְּחָפְזָהּ לָנוּס וַיִּפֹּל וַיִּפָּסַח וּשְׁמוֹ מְפִיבֹשֶׁת[b]׃ 5 וַיֵּלְכוּ בְּנֵי־ 5
ל . ד חס[3] רִמּוֹן הַבְּאֵרֹתִי רֵכָב וּבַעֲנָה וַיָּבֹאוּ כְּחֹם הַיּוֹם אֶל־בֵּית אִישׁ בֹּשֶׁת
ד . ג[4] וְהוּא שֹׁכֵב אֶת מִשְׁכַּב הַצָּהֳרָיִם׃ 6 [a]וְהֵנָּה[a] בָּאוּ עַד־[b]תּוֹךְ הַבַּיִת 6

[30]Mm 1726. [31]Mm 3286. [32]Mm 3174. [33]Mp sub loco. [34]Mm 1674. [35]Mm 1472. Cp 4 [1]Mm 3998. [2]Mm 1727. [3]Mm 2271. [4]Mm 1728.

33 [a] pc Mss 𝔔 citt על cf 1,17 ‖ **34** [a–a] 𝔔 בזקים[...]א ‖ [b] mlt Mss ידיך cf 𝔊𝔖𝔙 ‖ [c–c] 𝔔 בנחש[.]ם לא הגן.ש ‖ [d–d] > 𝔔 ‖ **35** [a] 𝔖 *w'mrw* ‖ [b] nonn Mss להכ׳ ‖ [c] 𝔖 *lj* ‖ **36** [a] > $\mathfrak{G}^{O}$; 𝔊𝔖𝔙 om כ ‖ [b] 𝔖 pr *wšpr*, 𝔗[f] pr cop ‖ [c] > $\mathfrak{G}^{-L}$ ‖ [d] > $\mathfrak{G}^{-OA}$𝔖𝔙 ‖ **38** [a] Ms $\mathfrak{G}^{Mss}$𝔖 ג׳ ‖ [b] nonn Mss (𝔖) מי׳ ‖ **39** [a–a] 𝔊 *συγγενὴς καὶ καθεσταμένος* ($\mathfrak{G}^{O}$ *κατε[σ]πασμένος*) *ὑπὸ (τοῦ) βασιλέως* cf $\mathfrak{L}^{91.93.94}$, 𝔖 *dḥl 'n'. whzjt 'n' mlk'. (d ...)*, 𝔗 *hdjwṭ wmrb' lmlkw* ($\mathfrak{T}^{Mss}$ *... lmlk'*) ‖ **Cp 4,1** [a] 𝔔 pr ...]מפיב, 𝔊 pr *Μεμφιβοσθε*; 𝔖 pr *'šbšwl* ut 3,7[c] ‖ **2** [a] 𝔔?𝔊 pr nom proprium ut 1[a] ‖ [b] sic L, mlt Mss Edd הבא׳ ‖ [c] nonn Mss בארת ‖ **4** [a] 𝔔 ויהי; 𝔊 *καὶ οὗτος* ‖ [b] $\mathfrak{G}^{L}$ *Μεμφιβααλ* ‖ **6** [a] 𝔊 *καὶ ἰδού* cf 𝔖𝔗 *wh'* ‖ [b] nonn Mss אל; > pc Mss.

7 לְקַחְתִּי חֹתְּים וַיִּכֶּהוּ אֶל־הַחֲמֵשׁ וְרֵכֶב וּבַעֲנָה אָחִיו נִמְלָטוּ׃ 7 וַיָּבֹאוּ
הַבַּיִת וְהוּא־שֹׁכֵב עַל־מִטָּתוֹ בַּחֲדַר מִשְׁכָּבוֹ וַיַּכֻּהוּ וַיְמִתֻהוּ [a]וַיְסִירוּ
אֶת־רֹאשׁוֹ[a] וַיִּקְחוּ [b]אֶת־רֹאשׁוֹ[b] וַיֵּלְכוּ דֶּרֶךְ הָעֲרָבָה כָּל־הַלָּיְלָה׃
8 וַיָּבִאוּ אֶת־רֹאשׁ אִישׁ־בֹּשֶׁת אֶל־דָּוִד חֶבְרוֹן[a] וַיֹּאמְרוּ אֶל־הַמֶּלֶךְ
הִנֵּה־רֹאשׁ אִישׁ־בֹּשֶׁת בֶּן־שָׁאוּל אֹיִבְךָ אֲשֶׁר בִּקֵּשׁ אֶת־נַפְשֶׁךָ וַיִּתֵּן
9 יְהוָה לַאדֹנִי הַמֶּלֶךְ נְקָמוֹת הַיּוֹם הַזֶּה מִשָּׁאוּל וּמִזַּרְעוֹ׃ ס 9 וַיַּעַן
דָּוִד אֶת־רֵכָב | וְאֶת־בַּעֲנָה אָחִיו בְּנֵי רִמּוֹן הַבְּאֵרֹתִי וַיֹּאמֶר לָהֶם חַי־
10 יְהוָה אֲשֶׁר־פָּדָה אֶת־נַפְשִׁי מִכָּל־צָרָה׃ 10 כִּי הַמַּגִּיד לִי לֵאמֹר הִנֵּה־
מֵת שָׁאוּל וְהוּא־הָיָה כִמְבַשֵּׂר בְּעֵינָיו[a] וָאֹחֲזָה בּוֹ וָאֲהָרְגֵהוּ בְּצִקְלָג
11 אֲשֶׁר[b] לְתִתִּי־לוֹ בְּשׂרָה׃ 11 אַף כִּי־אַנְשִׁים רְשָׁעִים הָרָגוּ אֶת־אִישׁ־
צַדִּיק בְּבֵיתוֹ עַל־מִשְׁכָּבוֹ וְעַתָּה הֲלוֹא אֲבַקֵּשׁ אֶת־דָּמוֹ מִיֶּדְכֶם
12 וּבִעַרְתִּי אֶתְכֶם מִן־הָאָרֶץ׃ 12 וַיְצַו דָּוִד אֶת־הַנְּעָרִים וַיַּהַרְגוּם וַיְקַצְּצוּ
אֶת־יְדֵיהֶם וְאֶת־רַגְלֵיהֶם וַיִּתְלוּ עַל־הַבְּרֵכָה בְּחֶבְרוֹן וְאֶת־רֹאשׁ
[a]אִישׁ־בֹּשֶׁת[a] [b]לָקְחוּ[b] וַ[b]יִּקְבְּרוּ[d] בְּקֶבֶר־אַבְנֵר[e] בְּחֶבְרוֹן[f]׃ פ
5 1 וַיָּבֹאוּ כָל־שִׁבְטֵי יִשְׂרָאֵל אֶל־דָּוִד חֶבְרוֹנָה וַיֹּאמְרוּ[a] לֵאמֹר[b]
2 הִנֵּנוּ עַצְמְךָ וּבְשָׂרְךָ אֲנָחְנוּ׃ 2 גַּם־אֶתְמוֹל גַּם־שִׁלְשׁוֹם בִּהְוֹת שָׁאוּל
מֶלֶךְ עָלֵינוּ אַתָּה [a]הָיִיתָ מוֹצִיא[a] וְהַמֵּבִיא[b] אֶת־יִשְׂרָאֵל[c] וַיֹּאמֶר יְהוָה
לְךָ אַתָּה תִרְעֶה אֶת־עַמִּי אֶת־יִשְׂרָאֵל וְאַתָּה תִּהְיֶה לְנָגִיד עַל־
3 יִשְׂרָאֵל׃ 3 וַיָּבֹאוּ כָל־זִקְנֵי יִשְׂרָאֵל אֶל־הַמֶּלֶךְ חֶבְרוֹנָה וַיִּכְרֹת לָהֶם
הַמֶּלֶךְ דָּוִד בְּרִית[a] בְּחֶבְרוֹן לִפְנֵי יְהוָה וַיִּמְשְׁחוּ[b] אֶת־דָּוִד לְמֶלֶךְ[c]
4 עַל־יִשְׂרָאֵל[d]׃ פ 4 בֶּן־שְׁלֹשִׁים שָׁנָה דָּוִד בְּמָלְכוֹ אַרְבָּעִים[a] שָׁנָה
5 מָלָךְ׃ 5 בְּחֶבְרוֹן מָלַךְ עַל־יְהוּדָה שֶׁבַע שָׁנִים וְשִׁשָּׁה חֳדָשִׁים
וּבִירוּשָׁלַם מָלַךְ שְׁלֹשִׁים וְשָׁלֹשׁ שָׁנָה עַל כָּל־יִשְׂרָאֵל וִיהוּדָה׃

ג חס[5]. ב וחס
ב וחס. ו ג[6] מנה חס
לב בנביא כ מנה בסיפ. לב בנביא כ מנה בסיפ. ג[7]
לו. ז פסוק דמיין בטע
כג[8] וכל ד״ה ועזרא דכות ב מ ה חס בלישׁ
ל
ל. ל. ב. ב
כ[a]. ג חס
לח פסוק את את ואת ואת. ל. ב
כ[10]. ב
ט׳ ח מנה מל. ג
ו[a]. ל. ג
ג חד כת י וב כת תרי ע[a]. היית המרציא[a]. והמביא ק חד מן ט חס א בלישׁ
ו. כז בטע ה[b] מנה בלישׁ
ט׳ ח מנה מל
ל ס״פ[d]
כא. כ ג מנה בסיפ

[5]Mm 1729. [6]Mm 2127. [7]Mm 1730. [8]Mm 11. [9]Nu 22,13. [10]Mm 3769. Cp 5 [1]Mm 1302. [2]Mm 1297. [3]Mm 1755 [4]Mp sub loco. [5]Mm 4158.

7 [a–a] > 𝔖𝔙 ‖ [b–b] > 𝔊[L] ‖ **8** [a] pc Mss בח׳ ‖ **10** [a] 𝔊 *ἐνώπιόν μου* cf 𝔖 ‖ [b] 𝔖 *hlp d* ‖ **12** [a–a] 𝔔 מפיבשת ‖ [b–b] > 𝔊𝔏[115] ‖ [c] 𝔔 לקח ‖ [d] Ms ורהו– cf 𝔖𝔗[Mss] ‖ [e] 𝔊 + *υἱοῦ Nηρ* cf 𝔏[115] (consuetudinis cs) ‖ [f] > 𝔊[Mss] ‖ **Cp 5,1** [a] > 𝔔; nonn Mss + לו, 2 Mss + אליו cf 𝔊[O B]𝔖𝔗[Mss]; > 𝔏[115]𝔙 ‖ [b] > 2 Mss 𝔊𝔖𝔗[Mss] ‖ **2** [a–a] nonn Mss ut Q ‖ [b] nonn Mss ut Q ‖ [c] Mss interv ‖ **3** [a] > pc Mss ‖ [b] pc Mss + שם cf 𝔗[Mss] ‖ [c] 𝔖𝔗[Mss] verb cf 2,7[a] ‖ [d] 𝔊 pr *πάντα* cf 𝔏[115] et 5 ‖ **4** [a] nonn Mss וא׳ cf 𝔊𝔖𝔗[Mss]𝔙.

כה . ה חס . מט מל בגביא ה מנה בסיפ

6 וַיֵּלֶךְ הַמֶּלֶךְ[a] וְאַנְשָׁיו יְרוּשָׁלַ֫͏ִם אֶל־הַיְבוּסִי יוֹשֵׁב הָאָ֑רֶץ וַיֹּ֥אמֶר[b]
ל . ל לְדָוִ֖ד לֵאמֹ֥ר לֹא־תָבֹ֛וא הֵ֥נָּה כִּ֖י אִם־הֵסִ֣ירְךָ֑ הָעִוְרִ֥ים ׀ וְהַפִּסְחִ֖ים
ד חס לֵאמֹ֥ר לֹא־יָבֹ֖וא דָּוִ֥ד הֵ֖נָּה׃ 7 וַיִּלְכֹּ֥ד דָּוִ֖ד אֶת־מְצֻדַ֣ת צִיּ֑וֹן הִ֖יא עִ֥יר
ה חס ול בלישׁ . ל דָּוִֽד׃ 8 וַיֹּ֤אמֶר דָּוִד֙ בַּיּ֣וֹם הַה֔וּא כָּל־מַכֶּ֥ה יְבוּסִ֖י וְיִנַּ֣ע ׀ בַּצִּנּ֑וֹר[a] וְאֶת־ 8
שנא׳ ק חד מן מח[6] כת ו וקר׳ ל הַפִּסְחִ֣ים וְאֶת־הַעִוְרִ֗ים שִׂנְאֵ֥[b] נֶ֙פֶשׁ֙ דָּוִ֔ד עַל־כֵּ֖ן יֹאמְר֑וּ עִוֵּ֥ר וּפִסֵּ֖חַ
ד חס לֹ֥א יָבֹ֖וא אֶל־הַבָּֽיִת׃ 9 וַיֵּ֤שֶׁב דָּוִד֙ בַּמְּצֻדָ֔ה וַיִּקְרָא־לָ֖הּ עִ֣יר דָּוִ֑ד וַיִּ֣בֶן 9
ב[7] . ה[8] . ל בלישׁ[9] דָּוִד֙[a] סָבִ֣יב ׀[b] מִן־הַמִּלּ֖וֹא וָ֑[b]בָּיְתָה[c]׃ 10 וַיֵּ֥לֶךְ דָּוִ֛ד הָלוֹךְ֙ וְגָד֔וֹל וַיהוָ֥ה ס כנ
ז פסוק דמיין בטע[10] אֱלֹהֵ֥י[a] צְבָאוֹ֖ת עִמּֽוֹ׃ פ 11 וַיִּשְׁלַ֨ח חִירָ֜ם מֶ֣לֶךְ־צֹ֗ר[a] מַלְאָכִים֙ אֶל־ 11
לא פסוק כי וכי[11] . כט וכל משיחה מצרים אשור ישראל דכות[12] . ל דָּוִ֔ד וַעֲצֵ֥י אֲרָזִ֖ים וְחָרָשֵׁ֣י עֵ֑ץ וְחָרָשֵׁ֣י אֶ֔בֶן[b] קִ֖יר[c] וַיִּבְנ֥וּ בַֽיִת׃ לְדָוִֽד׃
ד[13] . ט 12 וַיֵּ֣דַע דָּוִ֔ד כִּֽי־הֱכִינָ֥ו יְהוָ֖ה לְמֶ֑לֶךְ עַל־יִשְׂרָאֵ֔ל[a] וְכִ֥י ׀ נִשָּׂ֖א מַמְלַכְתּ֥וֹ 12
ד בכ״ך[10] ג ב חס וחד מל[15] בַּעֲבֻ֥ר[a] עַמּ֖וֹ יִשְׂרָאֵֽל׃ ס 13 וַיִּקַּ֤ח דָּוִד֙ ׀ עֹ֣וד פִּלַגְשִׁ֔ים וְנָשִׁ֖ים 13
ה[14] מִירוּשָׁלַ֑͏ִם אַחֲרֵ֥י בֹאֹ֖ו מֵחֶבְרֹ֑ון[a] וַיִּוָּלְד֥וּ[b] עֹ֛וד לְדָוִ֖ד בָּנִ֥ים וּבָנֽוֹת׃
ד בכ״ך[10] ג ב חס וחד מל[15] 14 וְאֵ֖לֶּה ׀ שְׁמ֣וֹת הַיִּלּ֑וֹדִים לֹ֥ו בִּירוּשָׁלָ֖͏ִם שַׁמּ֣וּעַ וְשׁוֹבָ֑ב וְנָתָ֖ן וּשְׁלֹמֹֽה׃ 14
ב 15 וְיִבְחָ֖ר וֶאֱלִישׁ֥וּעַ וְנֶ֖פֶג וְיָפִֽיעַ׃ 16 וֶאֱלִישָׁמָ֥ע וְאֶלְיָדָ֖ע וֶאֱלִיפָֽלֶט׃ פ 15
16
כט וכל משיחה מצרים אשור ישראל דכות[12] 17 וַיִּשְׁמְע֣וּ פְלִשְׁתִּ֗ים כִּֽי־מָשְׁח֤וּ אֶת־דָּוִד֙ לְמֶ֣לֶךְ[a] עַל־יִשְׂרָאֵ֔ל 17
ב . ל וַיַּעֲל֣וּ ׀ כָּל־פְּלִשְׁתִּ֗ים לְבַקֵּ֛שׁ אֶת־דָּוִ֖ד וַיִּשְׁמַ֣ע דָּוִ֑ד וַיֵּ֖רֶד אֶל־ 18
ג הַמְּצוּדָֽה׃ 18 וּפְלִשְׁתִּ֖ים בָּ֣אוּ וַיִּנָּטְשׁ֑וּ בְּעֵ֖מֶק רְפָאִֽים׃ 19 וַיִּשְׁאַ֤ל[c] 19
ה . ב[16] דָּוִד֙ ׀ בַּֽיהוָ֔ה לֵאמֹ֕ר הַאֶעֱלֶ֖ה אֶל־פְּלִשְׁתִּ֑ים הֲתִתְּנֵ֥ם בְּיָדִ֖י[a] וַיֹּ֥אמֶר
ח[17] יְהוָ֛ה אֶל־דָּוִ֖ד עֲלֵ֑ה כִּֽי־נָתֹ֥ן אֶתֵּ֛ן אֶת־הַפְּלִשְׁתִּ֖ים בְּיָדֶֽךָ[b]׃ 20 וַיָּבֹ֣א 20
ה[18] דָּוִ֗ד בְּבַעַל־[a]פְּרָצִים֙ וַיַּכֵּ֣ם שָׁ֔ם דָּוִד֙[b] וַיֹּ֕אמֶר[c] פָּרַ֥ץ יְהוָ֛ה אֶת־אֹיְבַ֖י
ד . ה[18] לְפָנַ֑י כְּפֶ֖רֶץ מָ֣יִם עַל־כֵּ֔ן קָרָ֗א שֵׁ֚ם־הַמָּקֹ֣ום הַה֔וּא בַּעַל[d] פְּרָצִֽים׃
כה 21 וַיַּעַזְב֥וּ שָׁ֛ם אֶת־עֲצַבֵּיהֶ֖ם[a] וַיִּשָּׂאֵ֣ם דָּוִ֔ד וַאֲנָשָׁ֑יו[b] פ 22 וַיֹּסִ֥פוּ 21
22

[6]Mm 3811. [7]Mm 1731. [8]Mm 1674. [9]Mm 2015. [10]Mp sub loco. [11]Mm 2059. [12]Mm 958. [13]Mm 1732. [14]Mm 1717. [15]Mm 1733. [16]Mm 1734. [17]Mm 1315. [18]Mm 1735.

6 [a] 2 Mss דוד cf $\mathfrak{G}^{-L}$; $\mathfrak{S}$ + *dwjd* ‖ [b] $\mathfrak{S}\mathfrak{T}^{Mss}$ pl ‖ **8** [a] $\mathfrak{G}$ *ἐν παραξιφίδι* cf $\mathfrak{L}^{115.93.94}\mathfrak{S}$ ‖ [b] mlt Mss ut Q, $\mathfrak{Q}$ שנאה ‖ **9** [a] > $\mathfrak{G}^{-Mss}\mathfrak{L}^{93.94}\mathfrak{Y}$; $\mathfrak{G}$ + *αὐτὴν / τὴν πόλιν* cf $\mathfrak{L}^{93.94}$ ‖ [b–b] > $\mathfrak{S}$ ‖ [c] $\mathfrak{G}$ *καὶ τὸν οἶκον αὐτοῦ* cf $\mathfrak{L}^{115.93.94}$ ‖ **10** [a] > $\mathfrak{QG}$ ‖ **11** [a] permlt Mss צָר ‖ [b] > $\mathfrak{QG}^{L}\mathfrak{L}^{115}$ ‖ [c] > $\mathfrak{G}^{-O}$ ‖ **12** [a–a] $\mathfrak{S}$ *w'ttrjmt mlkwth 'l,* $\mathfrak{T}$ *w'rj mnṭl' …* ‖ **13** [a] $\mathfrak{G}^{Mss}$ *εἰς X.* ‖ [b–b] $\mathfrak{QG}$ לדויד עוד ‖ **17** [a] $\mathfrak{S}\mathfrak{T}^{f}$ verb cf 2,7[a] ‖ **19** [a] nonn Mss C interv ‖ [b] 2 Mss דיך— cf $\mathfrak{GS}$ et 1S 16,2[c] etc ‖ **20** [a] $\mathfrak{G}$ *ἐκ τῶν ἐπάνω,* $\mathfrak{L}^{115}$ *a summo,* $\mathfrak{L}^{94}$ *de super,* $\mathfrak{L}^{93}$ *de superioribus,* $\mathfrak{S}$ *lb'l,* $\mathfrak{T}$ *bmjšr* ‖ [b] > $\mathfrak{G}^{-L}\mathfrak{L}^{115}\mathfrak{S}^{ABcorr}\mathfrak{Y}$ ‖ [c] $\mathfrak{G}(\mathfrak{L}^{115}\mathfrak{S})$ + *Δαυιδ* ‖ [d] $\mathfrak{G}$ *ἐπάνω,* $\mathfrak{L}^{115.93}$ *de super,* $\mathfrak{T}$ *mjšr* ‖ **21** [a] $\mathfrak{G}$ *τοὺς θεοὺς αὐτῶν,* $\mathfrak{L}^{115}$ *deos suos* ‖ [b] 2 Mss $\mathfrak{T}^{f}$ pr והוא; $\mathfrak{G}^{Mss}\mathfrak{L}^{115}$ + nonn vb.

23 עוֹד פְּלִשְׁתִּים לַעֲלוֹת וַיְנַשְּׁשׁוּ בְּעֵמֶק רְפָאִים׃ 23 וַיִּשְׁאַל דָּוִד בַּיהוָה
וַיֹּאמֶר לֹא תַעֲלֶה הָסֵב אֲחֲרֵיהֶם וּבָאתָ לָהֶם מִמּוּל בְּכָאִים׃ ל
24 וְיִהִי בְּשָׁמְעֲךָ אֶת־קוֹל צְעָדָה בְּרָאשֵׁי הַבְּכָאִים אָז תֵּחָרֵץ כִּי אָז
25 יָצָא יְהוָה לְפָנֶיךָ לְהַכּוֹת בְּמַחֲנֵה פְלִשְׁתִּים׃ 25 וַיַּעַשׂ דָּוִד כֵּן כַּאֲשֶׁר
צִוָּהוּ יְהוָה וַיַּךְ אֶת־פְּלִשְׁתִּים מִגֶּבַע עַד־בֹּאֲךָ גָזֶר׃ פ

6 1 וַיֹּסֶף עוֹד דָּוִד אֶת־כָּל־בָּחוּר בְּיִשְׂרָאֵל שְׁלֹשִׁים אָלֶף׃
2 וַיָּקָם וַיֵּלֶךְ דָּוִד וְכָל־הָעָם אֲשֶׁר אִתּוֹ מִבַּעֲלֵי יְהוּדָה לְהַעֲלוֹת מִשָּׁם
אֶת אֲרוֹן הָאֱלֹהִים אֲשֶׁר־נִקְרָא שֵׁם שֵׁם יְהוָה צְבָאוֹת יֹשֵׁב הַכְּרֻבִים
3 עָלָיו׃ 3 וַיַּרְכִּבוּ אֶת־אֲרוֹן הָאֱלֹהִים אֶל־עֲגָלָה חֲדָשָׁה וַיִּשָּׂאֻהוּ
מִבֵּית אֲבִינָדָב אֲשֶׁר בַּגִּבְעָה וְעֻזָּא וְאַחְיוֹ בְּנֵי אֲבִינָדָב נֹהֲגִים אֶת־
4 הָעֲגָלָה חֲדָשָׁה׃ 4 וַיִּשָּׂאֻהוּ מִבֵּית אֲבִינָדָב אֲשֶׁר בַּגִּבְעָה עִם אֲרוֹן
5 הָאֱלֹהִים וְאַחְיוֹ הֹלֵךְ לִפְנֵי הָאָרוֹן׃ 5 וְדָוִד | וְכָל־בֵּית יִשְׂרָאֵל
מְשַׂחֲקִים לִפְנֵי יְהוָה בְּכָל עֲצֵי בְרוֹשִׁים וּבְכִנֹּרוֹת וּבִנְבָלִים וּבְתֻפִּים
6 וּבִמְנַעֲנְעִים וּבְצֶלְצֵלִים׃ 6 וַיָּבֹאוּ עַד־גֹּרֶן נָכוֹן וַיִּשְׁלַח עֻזָּא אֶל־
7 אֲרוֹן הָאֱלֹהִים וַיֹּאחֶז בּוֹ כִּי שָׂמְטוּ הַבָּקָר׃ 7 וַיִּחַר־אַף יְהוָה בְּעֻזָּה
8 וַיַּכֵּהוּ שָׁם הָאֱלֹהִים עַל־הַשַּׁל וַיָּמָת שָׁם עִם אֲרוֹן הָאֱלֹהִים׃ 8 וַיִּחַר
לְדָוִד עַל אֲשֶׁר פָּרֹץ יְהוָה פֶּרֶץ בְּעֻזָּה וַיִּקְרָא לַמָּקוֹם הַהוּא פֶּרֶץ
9 עֻזָּה עַד הַיּוֹם הַזֶּה׃ 9 וַיִּרָא דָוִד אֶת־יְהוָה בַּיּוֹם הַהוּא וַיֹּאמֶר אֵיךְ
10 יָבוֹא אֵלַי אֲרוֹן יְהוָה׃ 10 וְלֹא־אָבָה דָוִד לְהָסִיר אֵלָיו אֶת־אֲרוֹן
11 יְהוָה עַל־עִיר דָּוִד וַיַּטֵּהוּ דָוִד בֵּית עֹבֵד־אֱדֹם הַגִּתִּי׃ 11 וַיֵּשֶׁב
אֲרוֹן יְהוָה בֵּית עֹבֵד אֱדֹם הַגִּתִּי שְׁלֹשָׁה חֳדָשִׁים וַיְבָרֶךְ יְהוָה אֶת־

[19] Mm 1523. [20] Mp sub loco. [21] Mm 1623. Cp 6 [1] Mm 1736. [2] Mm 543. [3] Mm 1737. [4] Mm 1738. [5] Mm 1447. [6] Mm 953. [7] 1 Ch 13,9. [8] Mm 794. [9] Mm 1739. [10] Mm 1590. [11] Mm 1553. [12] Mm 1740. [13] Mm 4072.

23 [a] G + *εἰς συνάντησιν αὐτῶν*, L[115] *o(b)via illis* ‖ [b–b] pc Mss citt מֵאַ cf GL[115]S; pc Mss om אל ‖ **24** [a] mlt Mss ut Q cf T ‖ [b] „mlt MSS" (de Rossi) הצ ‖ [c] ST[Mss]V sg ‖ **25** [a] > Ms citt G[-L]V ‖ [b] nonn Mss T[f] ועד ‖ **Cp 6,1** [a] pc Mss cit S יש; G *ἐξ I.* cf V ‖ [b] GL[93.94] 70 ‖ **2** [a] Q alit cf 1 Ch 13,6 ‖ [b] Q pr את ‖ [c] mlt Mss שָׁם cf S ‖ **3/4** [a] G[-L] *κυρίου*, T *djhwh* ut ubique ‖ [b] pc Mss Q citt על ‖ [c] pc Mss ועזה cf 6[b].7.8 ‖ [d–d] > G[-O] (homtel) ‖ **5** [a] pc Mss cit ב ‖ **6** [a] Q נודן, G[BMs] *Nωϳοδαβ* ‖ [b] permlt Mss עזה cf 3[c].7.8 ‖ [c] Ms cit + את ידו cf QGST[-Mss]V ‖ [d] mlt Mss את ‖ **7** [a] mlt Mss עזא cf 6[b] ‖ [b–b] > G ‖ **8** [a] mlt Mss Q וזא cf 6[b] ‖ [b] 2 Mss שם המ ‖ [c] mlt Mss עזא cf 6[b] ‖ **10** [a] mlt Mss אל cf? ST *l.*

כה[14]. ל כה[15]. ל

12 עַבְדֵּ֣[a] אֱדֹ֑ם[b] וְאֵ֥ת־כָּל־בֵּיתֹ֖ו׃ 12 וַיֻּגַּ֥ד לַמֶּ֛לֶךְ דָּוִ֖ד לֵאמֹ֑ר בֵּרַ֤ךְ יְהוָה֙
אֶת־בֵּ֣ית עֹבֵ֣ד אֱדֹ֔ם וְאֶת־כָּל־אֲשֶׁר־לֹ֑ו בַּעֲבֻ֖ור אֲרֹ֣ון הָאֱלֹהִ֔ים[a] וַיֵּ֣לֶךְ
דָּוִ֔ד וַיַּ֥עַל[c] אֶת־אֲרֹ֖ון הָאֱלֹהִ֑ים מִבֵּ֣ית עֹבֵ֔ד אֱדֹ֖ם עִ֥יר דָּוִ֖ד בְּשִׂמְחָֽה׃

כה[15]. כו[15]

13 וַיְהִ֗י כִּ֤י צָעֲדֵ֙ו֙ נֹשְׂאֵ֣י אֲרֹ֣ון יְהוָ֔ה שִׁשָּׁ֥ה צְעָדִ֖ים וַיִּזְבַּ֥ח שֹׁ֖ור וּמְרִיא׃ 13
14 14 וְדָוִ֕ד מְכַרְכֵּ֥ר בְּכָל־עֹ֖ז לִפְנֵ֣י יְהוָ֑ה וְדָוִ֕ד חָג֥וּר אֵפֹ֖וד בָּֽד׃ 15 וְדָוִ֣ד 15

יב[16]. כ[17] וכל ירמיה ויחזק דכות ב מ יח. כה[15]

וְכָל־בֵּ֣ית[a] יִשְׂרָאֵ֔ל מַעֲלִ֥ים אֶת־אֲרֹ֖ון יְהוָ֑ה[b] בִּתְרוּעָ֥ה וּבְקֹ֖ול שֹׁופָֽר׃

ל. כה[16]. ד

16 וְהָיָ֗ה[a] אֲרֹון֙ יְהוָ֔ה[b] בָּ֣א עִ֔יר דָּוִ֖ד[b] וּמִיכַ֣ל בַּת־שָׁא֑וּל נִשְׁקְפָ֤ה | בְּעַד 16

ל. ל. ב

הַחַלֹּ֙ון֙ וַתִּרְא֙ אֶת־הַמֶּ֣לֶךְ דָּוִ֔ד מְפַזֵּ֖ז וּמְכַרְכֵּ֣ר לִפְנֵ֣י יְהוָ֑ה וַתָּ֥בָז לֹֽו׃

לו. כה[15]. ל חס

בְּלִבָּֽהּ׃ 17 וַיָּבִ֣אוּ אֶת־אֲרֹ֣ון יְהוָ֗ה וַיַּצִּ֙יגוּ֙ אֹתֹ֔ו בִּמְקֹומֹ֑[a] בְּתֹ֣וךְ הָאֹ֔הֶל 17

אֲשֶׁ֥ר נָטָ֖ה־לֹ֣ו דָּוִ֑ד וַיַּ֤עַל דָּוִד֙ עֹלֹ֣ות לִפְנֵ֣י יְהוָ֔ה וּשְׁלָמִ֖ים׃ 18 וַיְכַ֗ל 18

ג מל בסיפ[18]. ד

דָּוִ֛ד מֵהַעֲלֹ֥ות הָעֹלָ֖ה וְהַשְּׁלָמִ֑ים וַיְבָ֥רֶךְ אֶת־הָעָ֖ם בְּשֵׁ֥ם יְהוָ֥ה צְבָאֹֽות׃

ג. ל פסוק לכל לכל[19]. ג[20]

19 וַיְחַלֵּ֞ק לְכָל־הָעָ֣ם לְכָל־הֲמֹ֣ון יִשְׂרָאֵ֗ל[a] לְמֵאַ֤ישׁ וְעַד־אִשָּׁה֙ לְאִ֣ישׁ 19

ו[21] זקף פת וכל חקה מדה שנה חורה וא ס פ דכות ב מ א. ב. ב

חַלַּ֣ת לֶ֔חֶם אַחַ֖ת וְאִשְּׁפָ֣ר[b] אֶחָ֑ד וַאֲשִׁישָׁ֣ה אֶחָ֔ת וַיֵּ֣לֶךְ כָּל־הָעָ֔ם אִ֖ישׁ

ס[22]

לְבֵיתֹֽו׃ 20 וַיָּ֣שָׁב דָּוִ֔ד לְבָרֵ֖ךְ[a] אֶת־בֵּיתֹ֑[b] וַתֵּצֵ֞א מִיכַ֣ל בַּת־שָׁא֗וּל 20

ב

לִקְרַ֣את דָּוִ֔ד וַתֹּ֣אמֶר[c] מַה־נִּכְבַּ֣ד הַיֹּ֔ום מֶ֖לֶךְ יִשְׂרָאֵ֑ל אֲשֶׁ֣ר נִגְלָ֔ה

ב מל בלישׁ. ל. כה[23]. ג חס[24]

הַיֹּ֗ום לְעֵינֵי֙ אַמְהֹ֣ות עֲבָדָ֔יו כְּהִגָּלֹ֥ות נִגְלֹ֖ות אַחַ֣ד הָרֵקִֽים׃[d] 21 וַיֹּ֤אמֶר 21

יח פסוק אל על על[25]

דָּוִד֙ אֶל־מִיכַ֔ל לִפְנֵ֖י יְהוָ֑ה[a] אֲשֶׁ֤ר[b] בָּחַר־בִּי֙ מֵאָבִ֣יךָ וּמִכָּל־בֵּיתֹ֔ו לְצַוֹּ֥ת

ל

אֹתִ֖י נָגִ֣יד[c] עַל־עַ֣ם יְהוָ֔ה[d] עַל־יִשְׂרָאֵ֑ל[e] וְשִׂחַקְתִּי֙[f] לִפְנֵ֣י יְהוָ֔ה[g]׃

ל וחס. ב חד מן ב מל בלישׁ וחד חס

22 22 וְנִקַּלְתִּ֥י עֹ֖וד מִזֹּ֑את וְהָיִ֥יתִי שָׁפָ֖ל בְּעֵינָ֑י[a] וְעִם־הָאֲמָהֹ֥ות אֲשֶׁ֖ר

ל. ל. ל[26]

23 אָמַ֣רְתְּ עִמָּ֔ם אִכָּבְדָֽה׃[b] 23 וּלְמִיכַ֣ל בַּת־שָׁא֗וּל לֹא־הָיָ֥ה לָ֛הּ יֶ֥לֶד[a]

ל

עַ֖ד יֹ֣ום מֹותָֽהּ׃ פ

[14]Mm 2228. [15]Mm 1553. [16]Mm 1447. [17]Mm 953. [18]Mm 1741. [19]Mp sub loco. [20]Mm 4193. [21]Mm 492. [22]Mm 969. [23]Mm 187. [24]Mm 4185. [25]Mm 658. [26]Mm 1742.

11 [a] nonn Mss citt pr בית cf $\mathfrak{T}^{Ms}$, $\mathfrak{G}$ pr *ὅλον τὸν οἶκον* ‖ [b] pc Mss cit + הגתי cf $\mathfrak{S}$ ‖ **12** [a] $\mathfrak{G}^{L}\mathfrak{L}^{93.94}$ + nonn vb ‖ **15** [a] > pc Mss $\mathfrak{S}$ ‖ [b] 2 Mss pr ברית cf $\mathfrak{V}$ ‖ **16** [a] $\mathfrak{Q}$ ויהי, $\mathfrak{G}$ *καὶ ἐγένετο* cf 1 Ch 15,29 ‖ [b–b] $\mathfrak{S}$ *bbjth ddwjd* ‖ **17** [a] > $\mathfrak{S}$ ‖ **19** [a] pc Mss מ cf $\mathfrak{T}^{Buxt}$ ‖ [b] nonn Mss^{G} פַּר– ‖ **20** [a] $\mathfrak{S}^{AC}$ *lm'zl*, $\mathfrak{S}^{B}$ *lm't'* ‖ [b] pc Mss interv ‖ [c] Ms + אליו ‖ [d] $\mathfrak{G}$ *τῶν ὀρχουμένων* cf $\mathfrak{L}^{93.94}$ *(unus de) saltatoribus*, $\mathfrak{V}$ *(unus de) curris* ‖ **21** [a] $\mathfrak{G}^{-A}$ + *ὀρχήσομαι* ‖ [b] $\mathfrak{G}^{-O}$ pr *(καὶ) εὐλογητὸς* ($\mathfrak{G}^{L}$ *καὶ ζῇ*) *κύριος* ‖ [c] mlt Mss לְנ֑ cf $\mathfrak{G}$, sed etiam 1R 1,35; $\mathfrak{T}$ *lmhwj (mlk')* ‖ [d] $\mathfrak{G}$ *αὐτοῦ* ‖ [e] pc Mss cit ועל; > $\mathfrak{G}^{O\text{-}L}\mathfrak{V}$ ‖ [f] $\mathfrak{G}$ + *καὶ ὀρχήσομαι* ‖ [g–g] > $\mathfrak{G}^{O}\mathfrak{V}$ ‖ **22** [a] Ms ניו–, $\mathfrak{G}$ *ἐν ὀφθαλμοῖς σου* cf $\mathfrak{L}^{93.94}$ *ante oculos tuos* ‖ [b] $\mathfrak{G}$ *(μὴ) δοξασθῆναι* ‖ **23** [a] mlt Mss K^{Or} ולד cf Gn 11,30.

7 1 וַיְהִי֙ כִּֽי־יָשַׁ֣ב הַמֶּ֔לֶךְ בְּבֵיתֹ֑ו וַיהוָ֣ה [a]הֵנִ֤יחַ־לֹו֙ מִסָּבִ֣יב מִכָּל־ הי¹
2 אֹיְבָ֔יו׃ 2 וַיֹּ֥אמֶר הַמֶּ֖לֶךְ אֶל־נָתָ֣ן הַנָּבִ֑יא רְאֵה־נָ֣א אָנֹכִ֗י [c]יוֹשֵׁב֙ בְּבֵ֣ית ה²מט מל בנביא ח מנה בסיפ
3 אֲרָזִ֔ים וַאֲרֹון֙ הָאֱלֹהִ֔ים יֹשֵׁ֖ב בְּתֹ֥וךְ הַיְרִיעָֽה׃ 3 וַיֹּ֤אמֶר נָתָן֙ אֶל־הַמֶּ֔לֶךְ
4 כָּל־אֲשֶׁ֥ר בְּלִבְבֶ֖ךָ לֵ֑ךְ [a]עֲשֵׂ֔ה[b] כִּ֥י יְהוָ֖ה עִמָּֽךְ׃ ס 4 וַיְהִי֙ בַּלַּ֣יְלָה
5 הַה֔וּא [a]וַיְהִ֥י דְבַר־יְהוָ֖ה אֶל־נָתָ֣ן[b] לֵאמֹ֑ר׃ 5 לֵ֚ךְ [c]וְאָמַרְתָּ֣ אֶל־עַבְדִּ֔י ג³
6 אֶל[a]־דָּוִ֖ד[b] כֹּ֣ה אָמַ֣ר יְהוָ֔ה הַאַתָּ֥ה [c]תִּבְנֶה־לִּ֖י בַּ֣יִת[d] לְשִׁבְתִּֽי׃ 6 כִּ֣י לֹא ל
יָשַׁ֗בְתִּי בְּבַ֛יִת לְמִיֹּ֥ום הַעֲלֹתִ֖י אֶת־בְּנֵ֣י יִשְׂרָאֵ֑ל [a]מִמִּצְרַ֥יִם וְעַד־[c]הַיֹּ֖ום ג⁴.⁵ ג ב חס וחד מל . ג
הַזֶּ֔ה וָאֶהְיֶ֥ה מִתְהַלֵּ֖ךְ בְּאֹ֣הֶל וּבְמִשְׁכָּֽן׃ 7 בְּכֹ֣ל[a] אֲשֶׁר־הִתְהַלַּ֗כְתִּי ל⁶
בְּכָל־בְּנֵ֤י[b] יִשְׂרָאֵל֙ הֲדָבָ֣ר[c] דִּבַּ֔רְתִּי אֶת־אַחַ֖ד שִׁבְטֵ֣י יִשְׂרָאֵ֑ל אֲשֶׁ֤ר ב . כה⁶
צִוִּ֙יתִי֙ לִרְעֹ֣ות אֶת־עַמִּ֔[d]י אֶת־יִשְׂרָאֵ֖ל לֵאמֹ֑ר לָמָ֣ה לֹא־בְנִיתֶ֥ם לִ֛י בֵּ֖ית ו
אֲרָזִֽים׃ 8 וְעַתָּ֕ה כֹּה־תֹאמַ֖ר לְעַבְדִּ֣י לְדָוִ֑ד[a] כֹּ֣ה [c]אָמַ֔ר יְהוָ֖ה צְבָאֹ֑ות יו⁷
אֲנִ֣י לְקַחְתִּ֗יךָ מִן־הַנָּוֶה֙ מֵאַחַ֣ר[b] הַצֹּ֔אן לִֽהְיֹ֖ות נָגִ֥יד[c] [d]עַל־עַמִּ֛[d]י עַל־[e] ל . ל . כא פסוק על על ומילה חדה ביניהם⁸
יִשְׂרָאֵֽל׃ 9 וָאֶהְיֶ֤ה עִמְּךָ֙ בְּכֹ֣ל אֲשֶׁר־הָלַ֔כְתָּ וָאַכְרִ֥תָה אֶת־כָּל־אֹיְבֶ֖יךָ ל וחס
מִפָּנֶ֑יךָ וְעָשִׂ֤תִי לְךָ֙ שֵׁ֣ם גָּדֹ֔ול[a] כְּשֵׁ֖ם הַגְּדֹלִ֑ים אֲשֶׁ֖ר בָּאָֽרֶץ׃ 10 וְשַׂמְתִּי֙ ד⁹
מָקֹ֣ום לְעַמִּ֔[c]י לְיִשְׂרָאֵ֖ל[a] וּנְטַעְתִּ֑יו וְשָׁכַ֣ן תַּחְתָּ֔יו וְלֹא־יִרְגַּ֥ז עֹ֖וד וְלֹא־ ל
יֹסִ֣יפוּ בְנֵי־עַוְלָ֔ה לְעַנֹּתֹ֖ו כַּאֲשֶׁ֥ר בָּרִֽאשֹׁנָֽה׃ 11 וְלִמִּ֗ן[a]־הַיֹּ֛ום[b] אֲשֶׁ֥ר ט בלישׁ ול חס ו . נ . בכ¹⁰ ח¹¹ מנה מל . ח ול בלישׁ
צִוִּ֖יתִי שֹׁפְטִ֑ים עַל־עַמִּ֣[c]י יִשְׂרָאֵ֔ל וַהֲנִיחֹתִ֥י לְךָ֖ מִכָּל־אֹיְבֶ֑יךָ וְהִגִּ֤יד ג
לְךָ֙ יְהוָ֔ה כִּי־בַ֥יִת יַעֲשֶׂה־[c]לְּךָ֖ יְהוָֽה׃ 12 כִּֽי | יִמְלְא֣וּ יָמֶ֔יךָ וְשָׁכַבְתָּ֖ לְ
אֶת־[a]אֲבֹתֶ֑יךָ וַהֲקִימֹתִ֤י אֶת־זַרְעֲךָ֙ אַחֲרֶ֔יךָ אֲשֶׁ֥ר יֵצֵ֖א מִמֵּעֶ֑יךָ וַהֲכִינֹתִ֖י ו כת כן¹²
אֶת־[a]מַמְלַכְתֹּֽו׃ 13 הֹ֚וא[a] יִבְנֶ֣ה־בַּ֔יִת לִשְׁמִ֑[d]י וְכֹנַנְתִּ֗י אֶת־כִּסֵּ֛א [c]מַמְלַכְתֹּ֖ו ל⁷ . ב וחס⁷ . ב
עַד־עֹולָֽם׃ 14 [a]אֲנִ֣י אֶהְיֶה־[c]לֹּ֣ו לְאָ֔ב וְה֥וּא יִהְיֶה־[c]לִּ֖י לְבֵ֑ן [a]אֲשֶׁ֤ר בְּהַעֲוֹתֹו֙[a] ל

Cp 7 [1]Mm 87. [2]Mm 4084. [3]Mm 4086. [4]Mm 3067. [5]Mm 1512. [6]Mm 187. [7]Mp sub loco. [8]Mm 686. [9]Mm 1357. [10]Mm 1743. [11]Mm 1135. [12]Mm 816.

Cp 7,1 [a–a] 𝔊 *κατεκληρονόμησεν αὐτόν* cf 1S 2,8 ‖ **3** [a] > nonn Mss 𝔖 ‖ [b] Ms 𝔊 ועז ‖ **4** [a] mlt Mss interv ‖ [b] pc Mss cit + הנביא cf 𝔊^{L}𝔖 ‖ **5** [a] > mlt Mss 𝔊𝔏^{CY}𝔖𝔗^{Ms}𝔙 ‖ [b] Mss interv ‖ [c] 𝔊 *οὐ σύ* cf 𝔏^{CY}𝔖 ‖ [d] pc Mss + לשמי cf 13 ‖ **6** [a] 2 Mss מארץ מצ׳ cf 𝔖𝔙 et 1S 8,8^{b} ‖ **7** [a] pc Mss ככל ‖ [b] > Ms 𝔊 ‖ [c] 𝔊 *εἰ λαλῶν*, 𝔙 *numquid loquens* ‖ [d] > nonn Mss ‖ **8** [a] pc Mss ד׳ cf 𝔊$^{-Mss}$𝔖 ‖ [b] mlt Mss רי—; 𝔊^{L} *ἐξ ἑνός* cf 𝔏$^{93.94}$; > 𝔊$^{-O\,Mss}$ ‖ [c] 2 Mss לנ׳ cf 𝔊 *σε εἰς* ‖ [d–d] > 𝔊^{O} ‖ [e] > nonn Mss 𝔖𝔗^{Ms}𝔙 ‖ **9** [a] > Ms cit? 𝔊$^{-L}$ ‖ **10** [a] mlt Mss 𝔖𝔗^{Mss} ישׂ׳ ‖ **11** [a] 2 Mss 𝔊$^{O\,Mss}$𝔖𝔙 ל׳ ‖ [b] 𝔊 *τῶν ἡμερῶν* ‖ [c] > pc Mss ‖ **12** [a] „mlt MSS" (de Rossi) עם cf 𝔖𝔗 ‖ **13** [a] 2 Mss 𝔊^{Ms}𝔖^{AB} וה׳ ‖ **14** [a–a] 𝔊 *καὶ ἐὰν ἔλθῃ (ἡ) ἀδικία αὐτοῦ*, 𝔖 *wbsklwth 'ksjwhj*.

15 וְחַסְדִּי לֹא־יָסוּר[a] מִמֶּנּוּ כַּאֲשֶׁר הֲסִרֹתִי[b] מֵעַם שָׁאוּל אֲשֶׁר הַסַרְתִּי מִלְפָנֶיךָ[bc]: 16 וְנֶאֱמַן בֵּיתְךָ ס וּמַמְלַכְתְּךָ עַד־עוֹלָם לְפָנֶיךָ[a] כִּסְאֲךָ[b] יִהְיֶה נָכוֹן עַד־עוֹלָם: 17 כְּכֹל הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה וּכְכֹל הַחִזָּיוֹן הַזֶּה כֵּן דִּבֶּר נָתָן אֶל־דָּוִד: ס

18 וַיָּבֹא הַמֶּלֶךְ דָּוִד וַיֵּשֶׁב לִפְנֵי יְהוָה וַיֹּאמֶר מִי אָנֹכִי אֲדֹנָי יְהוִה 19 וּמִי בֵיתִי כִּי הֲבִיאֹתָנִי עַד־הֵלֹם: וַתְּקַטֵּן עוֹד[a] זֹאת בְּעֵינֶיךָ אֲדֹנָי יְהוִה וַתְּדַבֵּר גַּם[b] אֶל־בֵּית־עַבְדְּךָ לְמֵרָחוֹק וְזֹאת תּוֹרַת הָאָדָם אֲדֹנָי יְהוִה: 20 וּמַה־יּוֹסִיף דָּוִד עוֹד[a] לְדַבֵּר אֵלֶיךָ וְאַתָּה יָדַעְתָּ אֶת־עַבְדְּךָ 21 אֲדֹנָי יְהוִה: בַּעֲבוּר דְּבָרְךָ[a] וְכִלְבָבְךָ עָשִׂיתָ אֵת כָּל־הַגְּדֻלָּה הַזֹּאת[b] לְהוֹדִיעַ אֶת־עַבְדֶּךָ: 22 עַל־כֵּן גָּדַלְתָּ[a] אֲדֹנָי יְהוִה כִּי־אֵין כָּמוֹךָ וְאֵין אֱלֹהִים זוּלָתֶךָ בְּכֹל[b] אֲשֶׁר־שָׁמַעְנוּ בְאָזְנֵינוּ: 23 וּמִי כְעַמְּךָ כְּיִשְׂרָאֵל[a] גּוֹי אֶחָד[b] בָּאָרֶץ אֲשֶׁר הָלְכוּ־[c]אֱלֹהִים לִפְדּוֹת־לוֹ לְעָם[d] וְלָשׂוּם לוֹ[e] שֵׁם וְלַעֲשׂוֹת לָכֶם[f] הַגְּדוֹלָה וְנֹרָאוֹת לְאַרְצֶךָ[g] מִפְּנֵי עַמְּךָ[h] אֲשֶׁר פָּדִיתָ[i] לְךָ מִמִּצְרַיִם[k] גּוֹיִם וֵאלֹהָיו[k]: 24 וַתְּכוֹנֵן לְךָ אֶת־עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל לְךָ[a] לְעָם עַד־עוֹלָם וְאַתָּה יְהוָה הָיִיתָ לָהֶם לֵאלֹהִים: ס

25 וְעַתָּה[a] יְהוָה אֱלֹהִים[b] הַדָּבָר אֲשֶׁר דִּבַּרְתָּ עַל־עַבְדְּךָ וְעַל־בֵּיתוֹ הָקֵם[c] עַד־עוֹלָם וַעֲשֵׂה כַּאֲשֶׁר דִּבַּרְתָּ: 26 וְיִגְדַּל שִׁמְךָ עַד־עוֹלָם לֵאמֹר יְהוָה צְבָאוֹת אֱלֹהִים עַל־[a]יִשְׂרָאֵל וּבֵית[b] עַבְדְּךָ דָּוִד יִהְיֶה נָכוֹן לְפָנֶיךָ[c]: 27 כִּי־אַתָּה יְהוָה צְבָאוֹת אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל גָּלִיתָ אֶת־ אָזֶן עַבְדְּךָ לֵאמֹר בַּיִת אֶבְנֶה־לָּךְ עַל־כֵּן מָצָא עַבְדְּךָ אֶת־לִבּוֹ

ל. 13 . ו וכל תלים ומשלי דכות ב מ ב
ו
ל. 14 . יב . ל
ב וחס. יא . ב . ס"ו יט[15] מגה בסיפ
ח . כח
ל בסיפ[16] . ד[17] . כו בטע ח[18] מגה בלישׁ
ב . ד ג מל וחד חס
ה כת בנביא . 19 מ"פ אין ואין וכל ר"פ דכות ב מ ב
ג . כת כן ופלינ[20] . ל בסיפ[21]
ל בסיפ[21] . ל בסיפ[21]
ב . ל בסיפ[21] . ה[22] . ד ג מל וחד חס . ב כת כן[23]
ג . ה כת בנביא[24] . ג[25]
ב
ל
ל מל[26]
כה

[13]Mm 1420. [14]Mm 386. [15]Mm 1533. [16]Mm 4088. [17]Mm 1732. [18]Mm 4158. [19]Mm 1269. [20]Mm 4089 contra textum. [21]Mm 4089. [22]Mm 1376. [23]Mm 4090. [24]Mp sub loco. [25]Mm 2587. [26]Mm 1713.

15 [a] pc Mss אסור cf 𝔊𝔖𝔙 ‖ [b–b] 𝔊 *ἀφ' ὧν ἀπέστησα ἐκ* (𝔊[L] *ἀπὸ*) *προσώπου μου* cf 𝔏[93], 𝔖 *mn š'wl dhw' mn qdmjk. w"brth mn qdmj* ‖ [c] Ms ני– cf [b–b] ‖ **16** [a] pc Mss ני– cf 𝔊𝔏[CY]𝔖 ‖ [b] pc Mss cit 𝔊𝔖𝔙 וכ׳ ‖ **19** [a] > 𝔊𝔏[93.94]𝔖 ‖ [b] > 2 Mss cit 𝔊𝔖 ‖ **20** [a–a] pc Mss cit ע׳ ד׳ ‖ [b] pc Mss אלהים cf 𝔖𝔗𝔙 et 25[b] ‖ **21** [a] 𝔊-*O*Mss (𝔊[L] *τὸν λόγον σου καὶ διὰ*) *τὸν δοῦλον σου*, 𝔖 *ptgmjk* ‖ **22** [a–a] permlt Mss יהוה אלהים cf 𝔖𝔗𝔙 et 25[b] ‖ [b] permlt Mss 𝔗 ככל; > 𝔖 ‖ **23** [a] nonn Mss יש׳ cf Vrs ‖ [b] 𝔊 *ἄλλο*; > 𝔙 ‖ [c] 𝔊 *ὠδήγησεν* (𝔊[L] -*ας*) *αὐτόν* cf Jos 24,3 Ps 106,9 ‖ [d] 𝔊𝔖𝔗 om ל ‖ [e] 𝔊 *σε* ‖ [f] pc Mss להם cf 𝔗[Y], 𝔖 *lh*; > Ms 𝔊 ‖ [g] 𝔊 *τοῦ ἐκβαλεῖν σε*, 𝔖 *'l 'r'* cf 𝔙 ‖ [h–h] 𝔖 *('jk d)mn qdjm. 'l 'mk* ‖ [i] 𝔊 1 m sg ‖ [k–k] 2 Mss citt וגו׳ ואו׳, Ms וגוים ואו׳, 𝔔 וא֯להים[..., 𝔊 *ἔθνη καὶ σκηνώματα* cf 𝔏[93.94], 𝔖 *'m' d'nt 'lhh*, 𝔙 *gentem et deum eius* ‖ **24** [a] > 𝔊𝔙 ‖ **25** [a] α′σ′ *καὶ ποίησον* ‖ [b–b] nonn Mss אדני יהוה cf 𝔊[Mss] et 20[b].22[a–a] ‖ [c] 𝔊 *πίστωσον* (𝔊[L] *πιστωθήτω*) ‖ **26** [a] Ms ל cf 𝔖 ‖ [b] 𝔊[O] om cop ‖ [c] Ms + לעולם cf 𝔖𝔗[Ms].

28 לְהִתְפַּלֵּל[ל] אֶל־[ך][a] אֶת־הַתְּפִלָּה הַזֹּאת׃ 28 וְעַתָּה [ו][a]אֲדֹנָי יְהוִה[a] אַתָּה־ ב27.27
הוּא הָאֱלֹהִים וּדְבָרֶיךָ יִהְיוּ אֱמֶת וַתְּדַבֵּר[ר] אֶל־עַבְדֶּךָ[ך] אֶת־הַטּוֹבָה[ה] ל28
29 הַזֹּאת׃ 29 וְעַתָּה הוֹאֵל[ל] וּבָרֵךְ[ך] אֶת־בֵּית עַבְדֶּךָ[ך] לִהְיוֹת לְעוֹלָם ד.ג29
לְפָנֶיךָ כִּי־אַתָּה [ה][a]אֲדֹנָי יְהוִה[a] דִּבַּרְתָּ וּמִבִּרְכָתְךָ יְבֹרַךְ בֵּית־עַבְדְּךָ ל.ד ב פת ו ב קמ30
לְעוֹלָם׃ ס

8 1 וַיְהִי[י] אַחֲרֵי־כֵן וַיַּךְ דָּוִד אֶת־פְּלִשְׁתִּים וַיַּכְנִיעֵם וַיִּקַּח דָּוִד
2 אֶת־מֶתֶג הָאַמָּה מִיַּד פְּלִשְׁתִּים׃ 2 וַיַּךְ אֶת־מוֹאָב[ב] וַיְמַדְּדֵם בַּחֶבֶל[ל] ל
הַשְׁכֵּב אוֹתָם אַרְצָה וַיְמַדֵּד שְׁנֵי־חֲבָלִים[ל] לְהָמִית וּמְלֹא הַחֶבֶל ל.ד מל בסיפ. ב1
3 לְהַחֲיוֹת וַתְּהִי מוֹאָב[ב] לְדָוִד[ד] לַעֲבָדִים נֹשְׂאֵי מִנְחָה׃ 3 וַיַּךְ[ך] דָּוִד אֶת־ כו. א זוגין
דמטע בטע2
הֲדַדְעֶזֶר[ר] בֶּן־רְחֹב מֶלֶךְ צוֹבָה בְּלֶכְתּוֹ לְהָשִׁיב[ב] יָדוֹ בְּנָהַר־[ה]פְּרָת׃ ב חס בגברי3. פרת
4 וַיִּלְכֹּד דָּוִד מִמֶּנּוּ[ו] אֶלֶף[ף] וּשְׁבַע־מֵאוֹת[ת] פָּרָשִׁים[ם] וְעֶשְׂרִים אֶלֶף אִישׁ[ש] חד מן 4 קר ולא כת ד5
רַגְלִי וַיְעַקֵּר דָּוִד אֶת־כָּל־הָרֶכֶב וַיּוֹתֶר מִמֶּנּוּ מֵאָה רָכֶב׃ 5 וַתָּבֹאנָה[ה] ב.ז מל בלישׁ. ל
אֲרָם[ם] דַּמֶּשֶׂק לַעְזֹר לַהֲדַדְעֶזֶר[ר] מֶלֶךְ צוֹבָה וַיַּךְ דָּוִד[ד] בַּאֲרָם[ם] עֶשְׂרִים־
6 וּשְׁנַיִם אֶלֶף אִישׁ׃ 6 וַיָּשֶׂם דָּוִד נְצִבִים[ם] בַּאֲרַם[ם] דַּמֶּשֶׂק וַתְּהִי אֲרָם[ם] פל
לְדָוִד לַעֲבָדִים[ם] נוֹשְׂאֵי מִנְחָה וַיֹּשַׁע יְהוָה[ה] אֶת־דָּוִד[ד] בְּכֹל אֲשֶׁר הָלָךְ׃ כו ול מל. ג חס7
7 וַיִּקַּח דָּוִד אֶת שִׁלְטֵי הַזָּהָב אֲשֶׁר הָיוּ[ו] אֶל[ל] עַבְדֵי הֲדַדְעֶזֶר[ר] וַיְבִיאֵם[ם]
8 יְרוּשָׁלִָם[ם]׃ 8 וּמִבֶּטַח[ח] וּמִבֵּרֹתַי עָרֵי הֲדַדְעֶזֶר[ר] לָקַח[ח] הַמֶּלֶךְ דָּוִד נְחֹשֶׁת ל.ל
9 הַרְבֵּה[ה] מְאֹד[ד]׃ ס 9 וַיִּשְׁמַע תֹּעִי[י] מֶלֶךְ חֲמָת כִּי הִכָּה דָּוִד אֶת א
10 כָּל־חֵיל הֲדַדְעֶזֶר[ר]׃ 10 וַיִּשְׁלַח תֹּעִי[י] אֶת־יוֹרָם[ם] בְּנוֹ אֶל־הַמֶּלֶךְ[ך] ג.יא[ם] ומן ובשנת חמש עד ואלישע דמלכים דכורת ב מ3
דָּוִד לִשְׁאָל־לוֹ לְשָׁלוֹם וְלִבָּרְכוֹ עַל[ל] אֲשֶׁר נִלְחַם בַּהֲדַדְעֶזֶר[ר] וַיַּכֵּהוּ ו חס10. ב. יב11
כִּי־אִישׁ מִלְחֲמוֹת תֹּעִי[י] הָיָה הֲדַדְעֶזֶר[ר] וּבְיָדוֹ הָיוּ כְּלֵי־כֶסֶף וּכְלֵי־ א

27Mp sub loco. 28וחד הטובה חס את 1Ch 17,26. 29Mm 3245. 30Mm 1744. Cp 8 1Mm 1745. 2Mm 794. 3Mm 1746. 4Mm 2745. 5Mm 1747. 6Mm 3767. 7Mm 1658. 8Mm 4018. 9Cf Mm 2087. 10Mm 1393. 11Mm 1748.

27 a Ms לפניך, Ms לך ‖ 28 a–a nonn Mss יהוה אלהים cf 𝔖𝔗 ‖ 29 a–a pc Mss יהוה אלהים cf 𝔖𝔗 ‖ Cp 8,2 a > 2 Mss 𝔊^{AMs} ‖ 3 a mlt Mss הדרעזר cf 𝔊𝔖, pc Mss 𝔗^{f} הדד עזר ‖ b 𝔊 *ἐπιστῆσαι, σ′ στῆσαι* ‖ c mlt Mss + פרת cf Vrs ‖ 4 a > 𝔔 ‖ b 𝔊 + *ἅρματα* cf 𝔈$^{93.94}$ ‖ c 𝔊𝔈$^{93.94}$ 1000 ‖ d 𝔖 *mrkbn* ‖ 5 a pc (?) Mss אד(ו)ם cf 𝔖 *'dwm w…* ‖ b cf 3a ‖ c 𝔖 cf 5a ‖ 6 a 𝔖 cf 5a ‖ b 𝔖 *'dwmj'* ‖ c 𝔔 om ל ‖ d 1–2 Mss 𝔗^{Ms} ל cf 14d ‖ 7 a pc Mss על cf 𝔖𝔗 ‖ b cf 3a, sed 𝔗 una vox ‖ c 𝔖 pr 8b ‖ d 𝔔𝔊 + nonn vb cf 1R 14,25sqq ‖ 8 a 𝔖 *mn ṭbḥ* cf 𝔊^{Mss} et Gn 22,24 ‖ b permlt Mss הדרעזר cf 3a ‖ c–c 𝔖 cf 7c ‖ d 𝔔 רבה cf 1 Ch 18,8 ‖ 9 a 𝔊-^{OL} *Θοου* cf 𝔙, 𝔖 *tw'* ‖ b permlt Mss הדרעזר cf 3a ‖ 10 a cf 9a ‖ b 𝔊 *(τὸν) Ιεδ(δ)ουρ(ρ)α(ν)* ‖ c cf 3a ‖ d > 𝔊𝔖.

זָהָב וְכֶלִי נְחֹשֶׁת׃ 11 גַּם־אֹתָם הִקְדִּישׁ הַמֶּלֶךְ דָּוִד לַיהוָה עִם־הַכֶּסֶף 11
ל. ב וְהַזָּהָב אֲשֶׁר הִקְדִּישׁ מִכָּל־הַגּוֹיִם[a] אֲשֶׁר כִּבֵּשׁ׃ 12 מֵאֱדֹם[a] וּמִמּוֹאָב 12
ל. ב חס בגבר[12] וּמִבְּנֵי עַמּוֹן וּמִפְּלִשְׁתִּים וּמֵעֲמָלֵק[b] וּמִשְׁלַל[b] הֲדַדְעֶזֶר[c] בֶּן־רְחֹב מֶלֶךְ
ל חס צוֹבָה׃ 13 וַיַּ֣עַשׂ[a] דָּוִד֮ שֵׁם֒[a] בְּשׁוּבוֹ[b] מֵהַכּוֹת[c] אֶת־אֲרָם[d] בְּגֵיא־מֶלַח[e] 13
ג מל וכל ד״ה דכות[13]. פר שְׁמֹנָה[f] עָשָׂר אָלֶף׃ 14 וַיָּ֣שֶׂם בֶּאֱד֔וֹם[a] נְצִבִ֖ים[b] בְּכָל־אֱד֣וֹם[b] שָׂ֑ם[c] 14
נְצִבִ֖ים[c] וַיִּהְי֣וּ כָל־אֱד֔וֹם עֲבָדִ֖ים לְדָוִ֑ד וַיּוֹשַׁ֥ע יְהוָ֛ה אֶת־[d]דָּוִ֖ד בְּכֹ֥ל
ל ג[13] מנה בסיפ אֲשֶׁר הָלָךְ׃ 15 וַיִּמְלֹךְ דָּוִד עַל־כָּל־[a]יִשְׂרָאֵל וַיְהִי דָּוִד עֹשֶׂה מִשְׁפָּט 15
ג וּצְדָקָה לְכָל־עַמּוֹ׃ 16 וְיוֹאָב֙ בֶּן־[a]צְרוּיָ֔ה עַל־הַצָּבָ֖א וִיהוֹשָׁפָ֥ט בֶּן־ 16
ד 13 אֲחִילוּד[b] מַזְכִּֽיר[c]׃ 17 וְצָד֤וֹק בֶּן־אֲחִיטֻב֙ [a]וַאֲחִימֶ֣לֶךְ בֶּן־אֶבְיָתָ֔ר[a] 17
ב מל בנביא[14] כֹּהֲנִ֑ים[b] וּשְׂרָיָ֖ה[c] סוֹפֵֽר׃ 18 וּבְנָיָ֥הוּ בֶן־יְהוֹיָדָ֖ע [a]וְהַכְּרֵתִ֣י וְהַפְּלֵתִ֑י[a] וּבְנֵי 18
דָּוִ֖ד כֹּהֲנִ֥ים הָיֽוּ׃ פ
ה[1]. ל 9 1 וַיֹּ֣אמֶר דָּוִ֔ד הֲכִי֙ יֵ֣שׁ־עוֹד֔ אֲשֶׁר נוֹתַ֖ר לְבֵ֣ית שָׁא֑וּל וְאֶעֱשֶׂה 9
ל[2] עִמּ֥וֹ חֶ֖סֶד בַּעֲב֥וּר יְהוֹנָתָֽן׃ 2 וּלְבֵ֣ית שָׁא֗וּל עֶ֚בֶד֙ וּשְׁמ֣וֹ צִיבָ֔א וַיִּקְרְא֥וּ־ 2
לוֹ֙ אֶל־דָּוִ֔ד וַיֹּ֥אמֶר הַמֶּ֖לֶךְ אֵלָ֑יו הַאַתָּ֥ה צִיבָ֖א וַיֹּ֥אמֶר עַבְדֶּֽךָ׃ 3 וַיֹּ֣אמֶר 3
ל. ל[3] הַמֶּ֔לֶךְ הַאֶ֥פֶס עֽוֹד־אִישׁ֙ לְבֵ֣ית שָׁא֔וּל וְאֶעֱשֶׂ֥ה עִמּ֖וֹ חֶ֣סֶד אֱלֹהִ֑ים
וַיֹּ֣אמֶר צִיבָ֔א אֶל־הַמֶּ֖לֶךְ עֽוֹד־בֵּ֣ן לִֽיהוֹנָתָ֔ן נְכֵ֥ה רַגְלָ֖יִם׃ 4 וַיֹּ֥אמֶר־לוֹ 4
י כת ח[4] הַמֶּ֔לֶךְ אֵיפֹ֖ה הֽוּא׃ וַיֹּ֣אמֶר צִיבָ֔א אֶל־הַמֶּ֖לֶךְ הִנֵּ֣ה־הוּא֑ בְּבֵ֖ית מָכִ֥יר בֶּן־
ד כת ו[5] עַמִּיאֵ֖ל מִלֹּֽא[a] דְּבָֽר׃ 5 וַיִּשְׁלַ֤ח הַמֶּ֙לֶךְ֙ דָּוִ֔ד וַיִּקָּחֵ֖הוּ מִבֵּ֣ית מָכִ֑יר בֶּן־ 5
עַמִּיאֵ֖ל מִלֹּֽא[a] דָּבָֽר׃ 6 וַיָּבֹ֣א מְפִיבֹ֗שֶׁת בֶּן־יְהוֹנָתָ֤ן בֶּן־שָׁאוּל֙ אֶל־דָּוִ֔ד 6
וַיִּפֹּ֥ל עַל־פָּנָ֖יו וַיִּשְׁתָּ֑חוּ וַיֹּ֣אמֶר דָּוִ֗ד מְפִיבֹ֣שֶׁת֮ וַיֹּ֣אמֶר הִנֵּ֣ה עַבְדֶּֽךָ׃
ח 7 וַיֹּ֤אמֶר לוֹ֙ דָּוִ֔ד אַל־תִּירָ֖א כִּ֣י עָשֹׂ֣ה אֶֽעֱשֶׂ֤ה עִמְּךָ֙ חֶ֔סֶד בַּעֲב֖וּר יְהוֹנָתָ֣ן 7
ב[5] אָבִ֑יךָ וַהֲשִׁבֹתִ֣י לְךָ֔ אֶת־כָּל־שְׂדֵ֖ה שָׁא֣וּל אָבִ֑יךָ וְאַתָּ֗ה תֹּאכַל֙ לֶ֣חֶם

[12]Mm 1746. [13]Mp sub loco. [14]Mm 2348. Cp 9 [1]Mm 207. [2]Mm 1749. [3]Mp sub loco. [4]Mm 1750. [5]Mm 1751.

11 [a] G *πόλεων* ‖ **12** [a] nonn Mss מאדם cf GS ‖ [b] S *wmn šwlṭnh* ‖ [c] cf 3[a] ‖ **13** [a–a] S *w'bd tmn dwjd qrb'*, T *wknš dwjd mšjrjn* ‖ [b] G pr *καί* ‖ [c] nonn Mss כות– ‖ [d] pc Mss אדו(ו)ם cf GS ‖ [e] 2 Mss מלך ‖ [f] S pr *(w)ḥrb* ‖ **14** [a] > L[94]S ‖ [b–b] > V ‖ [c–c] > G-*OL*L[94]S ‖ [d] pc Mss ל cf 6[d] ‖ **15** [a] > pc Mss G ‖ **16** [a] Ms interv ‖ [b] G-*OL*Mss *Αχεια*, G[O] *Αχ|βιμελεχ*, G[L] *Αχεινααβ* ‖ [c] nonn Mss ׳המ cf 20,24 1R 4,3 ‖ **17** [a–a] S *w'bjtr br 'ḥjmlk* cf 1S 23,6 30,7 ‖ [b] Mss interv ‖ [c] G-[L] *(σ)Ασα* ‖ **18** [a–a] Ms citt ועל הכ׳ ועל הפ׳ cf SCV ‖ **Cp 9,4** [a] pc Mss citt בלא cf T[f], pc Mss מלו cf GS; cf 17,27[a] ‖ **5** [a] pc Mss cit מל(ו)א cf T[f] et 17,27[a].

8 עַל־שֻׁלְחָנִי תָּמִיד׃ 8 וַיִּשְׁתַּחוּ וַיֹּאמֶר מָה עַבְדֶּךָ כִּי פָנִיתָ אֶל־הַכֶּלֶב ב
9 הַמֵּת אֲשֶׁר כָּמוֹנִי׃ 9 וַיִּקְרָא הַמֶּלֶךְ אֶל־צִיבָא [a]נַעַר שָׁאוּל[a] וַיֹּאמֶר
10 אֵלָיו כֹּל[c] אֲשֶׁר הָיָה לְשָׁאוּל וּלְכָל־בֵּיתוֹ נָתַתִּי לְבֶן־אֲדֹנֶיךָ׃ 10 וְעָבַדְתָּ
לוֹ אֶת־הָאֲדָמָה אַתָּה וּבָנֶיךָ וַעֲבָדֶיךָ וְהֵבֵאתָ וְהָיָה[a] לְבֶן[b]־אֲדֹנֶיךָ
לֶחֶם וַאֲכָלוֹ[c] וּמְפִיבֹשֶׁת בֶּן־אֲדֹנֶיךָ יֹאכַל תָּמִיד לֶחֶם עַל־שֻׁלְחָנִי ל
11 וְלִצִיבָא חֲמִשָּׁה עָשָׂר בָּנִים וְעֶשְׂרִים עֲבָדִים׃ 11 וַיֹּאמֶר צִיבָא אֶל־
הַמֶּלֶךְ כְּכֹל[a] אֲשֶׁר יְצַוֶּה אֲדֹנִי הַמֶּלֶךְ אֶת־עַבְדּוֹ כֵּן יַעֲשֶׂה עַבְדֶּךָ
12 וּמְפִיבֹשֶׁת אֹכַל[b] עַל־שֻׁלְחָנִי[c] כְּאַחַד מִבְּנֵי הַמֶּלֶךְ׃ 12 וְלִמְפִיבֹשֶׁת
בֵּן־קָטֹן וּשְׁמוֹ מִיכָא[a] וְכֹל מוֹשַׁב בֵּית־צִיבָא עֲבָדִים לִמְפִיבֹשֶׁת׃
13 וּמְפִיבֹשֶׁת יֹשֵׁב בִּירוּשָׁלַ͏ִם כִּי עַל־שֻׁלְחַן הַמֶּלֶךְ תָּמִיד הוּא אֹכֵל
וְהוּא פִּסֵּחַ שְׁתֵּי רַגְלָיו׃ פ

ל[b]. ל וחד מן יו׳ ר״ם וס״ם חד

ד מקף . ל . ה קמ וכל אתנח וס״פ דכות[?] . ב כת א וכל עזרא דכות

10 1 וַיְהִי אַחֲרֵי־כֵן וַיָּמָת מֶלֶךְ בְּנֵי עַמּוֹן וַיִּמְלֹךְ חָנוּן בְּנוֹ תַּחְתָּיו׃
2 וַיֹּאמֶר דָּוִד אֶעֱשֶׂה־חֶסֶד | עִם־חָנוּן בֶּן־נָחָשׁ כַּאֲשֶׁר עָשָׂה אָבִיו עִמָּדִי
חֶסֶד וַיִּשְׁלַח דָּוִד לְנַחֲמוֹ בְיַד־עֲבָדָיו אֶל־אָבִיו וַיָּבֹאוּ עַבְדֵי דָוִד
3 אֶרֶץ[a] בְּנֵי עַמּוֹן׃ 3 וַיֹּאמְרוּ שָׂרֵי בְנֵי־עַמּוֹן אֶל־חָנוּן אֲדֹנֵיהֶם הַמְכַבֵּד ב
דָּוִד אֶת־אָבִיךָ בְּעֵינֶיךָ כִּי־שָׁלַח לְךָ מְנַחֲמִים הֲלוֹא[c] בַּעֲבוּר[c] חֲקֹר[c]
4 אֶת־הָעִיר[a] וּלְרַגְּלָהּ[c] וּלְהָפְכָהּ שָׁלַח דָּוִד אֶת־עֲבָדָיו אֵלֶיךָ׃ 4 וַיִּקַּח ל . ל
חָנוּן אֶת־עַבְדֵי דָוִד וַיְנַלַּח[c] אֶת־חֲצִי[a] זְקָנָם וַיְכְרֵת אֶת־מַדְוֵיהֶם בַּחֲצִי ל[a] . ב ומל
5 עַד שְׁתוֹתֵיהֶם וַיְשַׁלְּחֵם׃ 5 וַיַּגִּדוּ לְדָוִד[a] וַיִּשְׁלַח לִקְרָאתָם כִּי־הָיוּ ל ומל . ט[b]
הָאֲנָשִׁים נִכְלָמִים מְאֹד וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ שְׁבוּ בִירִחוֹ עַד־[b]יְצַמַּח זְקַנְכֶם ל
6 וְשַׁבְתֶּם׃ 6 [a]וַיִּרְאוּ בְּנֵי עַמּוֹן כִּי נִבְאֲשׁוּ בְּדָוִד וַיִּשְׁלְחוּ בְּנֵי־עַמּוֹן
וַיִּשְׂכְּרוּ אֶת־אֲרַם בֵּית־רְחוֹב וְאֶת־אֲרַם צוֹבָא[b] עֶשְׂרִים אֶלֶף רַגְלִי ג מל שם קריה . ב כת א
וְאֶת־מֶלֶךְ מַעֲכָה אֶלֶף אִישׁ [c]וְאִישׁ טוֹב[c] שְׁנֵים־עָשָׂר אֶלֶף אִישׁ׃ ד[b] . ג[b]

[6]Mm 361. [7]Mm 3741. **Cp 10** [1]Mm 1533. [2]Mm 4094. [3]Mm 4095. [4]Mm 2192. [5]Mm 1752. [6]Mm 1753.

9 [a–a] > Ms S ‖ **10** [a] > Ms GSV ‖ [b] G[L] *εἰς τὸν οἶκον* ‖ [c] 2 Mss כל– cf S, G[LMss] *καὶ φάγονται* ‖ **11** [a] 2 Mss S כל ‖ [b] 2 Mss ט יאכל ‖ [c] Ms נו–; GSV mensam David/regis/tuam ‖ **12** [a] nonn Mss מיכה cf T ‖ **Cp 10,2** [a] pc Mss pr אל cf ST ‖ **3** [a] pc Mss הארץ cf T ‖ **4** [a] > Ms G ‖ **5** [a] G + *ὑπὲρ* (G[L] *περὶ*) *τῶν ἀνδρῶν* ‖ [b] pc Mss + אשר, sed cf 1S 1,22 ‖ **6** [a] Q ut 1 Ch 19,6 ‖ [b] mlt Mss T[f] צובה ac alit cf 8[b] ‖ [c–c] GSV nom proprium cf Q אישטוב.

7 וַיִּשְׁמַע דָּוִד וַיִּשְׁלַח אֶת־יוֹאָב וְאֶת־כָּל־הַצָּבָא[a] הַגִּבֹּרִים׃ 8 וַיֵּצְאוּ
7 8
בְּנֵי עַמּוֹן וַיַּעַרְכוּ מִלְחָמָה פֶּתַח הַשָּׁעַר[a] וַאֲרַם צוֹבָא[b] וְרְחוֹב וְאִישׁ־
טוֹב וּמַעֲכָה לְבַדָּם בַּשָּׂדֶה׃ 9 וַיַּרְא יוֹאָב כִּי־הָיְתָה אֵלָיו פְּנֵי[a]
9
הַמִּלְחָמָה מִפָּנִים וּמֵאָחוֹר וַיִּבְחַר מִכֹּל[b] בְּחוּרֵי בְיִשְׂרָאֵל[b] וַיַּעֲרֹךְ
10
לִקְרַאת אֲרָם׃ 10 וְאֶת־יֶתֶר הָעָם נָתַן בְּיַד אַבְשַׁי[a] אָחִיו וַיַּעֲרֹךְ
11
לִקְרַאת בְּנֵי עַמּוֹן׃ 11 וַיֹּאמֶר אִם־תֶּחֱזַק אֲרָם מִמֶּנִּי וְהָיְתָה לִי
11
לִישׁוּעָה וְאִם־בְּנֵי עַמּוֹן יֶחֱזְקוּ[a] מִמְּךָ וְהָלַכְתִּי לְהוֹשִׁיעַ לָךְ׃ 12 חֲזַק סנא
וְנִתְחַזַּק בְּעַד־עַמֵּנוּ וּבְעַד עָרֵי אֱלֹהֵינוּ וַיהוָה יַעֲשֶׂה הַטּוֹב בְּעֵינָיו׃
13
13 וַיִּגַּשׁ יוֹאָב וְהָעָם אֲשֶׁר עִמּוֹ לַמִּלְחָמָה בַּאֲרָם וַיָּנֻסוּ מִפָּנָיו׃ 14 וּבְנֵי
14
עַמּוֹן רָאוּ כִּי־נָס אֲרָם וַיָּנֻסוּ[a] מִפְּנֵי אֲבִישַׁי[b] וַיָּבֹאוּ הָעִיר וַיָּשָׁב יוֹאָב
15
מֵעַל בְּנֵי עַמּוֹן וַיָּבֹא[c] יְרוּשָׁלִָם׃ 15 וַיַּרְא אֲרָם כִּי נִגַּף לִפְנֵי יִשְׂרָאֵל
16
וַיֵּאָסְפוּ יָחַד[a]׃ 16 וַיִּשְׁלַח הֲדַדְעֶזֶר[a] וַיּוֹצֵא אֶת־אֲרָם אֲשֶׁר מֵעֵבֶר
17
הַנָּהָר וַיָּבֹאוּ[b] חֵילָם וְשׁוֹבַךְ שַׂר־צְבָא הֲדַדְעֶזֶר[a] לִפְנֵיהֶם׃ 17 וַיֻּגַּד
לְדָוִד ס[a] וַיֶּאֱסֹף אֶת־כָּל־יִשְׂרָאֵל[b] וַיַּעֲבֹר אֶת־הַיַּרְדֵּן וַיָּבֹא
18
חֵילָאָמָה[c] וַיַּעַרְכוּ אֲרָם לִקְרַאת דָּוִד וַיִּלָּחֲמוּ עִמּוֹ׃ 18 וַיָּנָס אֲרָם
מִפְּנֵי יִשְׂרָאֵל וַיַּהֲרֹג דָּוִד מֵאֲרָם שִׁבְעִ מֵאוֹת רֶכֶב וְאַרְבָּעִים אֶלֶף
19
פָּרָשִׁים[a] וְאֶת שׁוֹבַךְ שַׂר־צְבָאוֹ הִכָּה וַיָּמָת שָׁם׃ 19 וַיִּרְאוּ כָּל־
הַמְּלָכִים עַבְדֵי הֲדַדְעֶזֶר[a] כִּי נִגְּפוּ לִפְנֵי יִשְׂרָאֵל וַיְשַׁלְּמוּ אֶת־יִשְׂרָאֵל
וַיַּעַבְדוּם וַיִּרְאוּ אֲרָם לְהוֹשִׁיעַ עוֹד אֶת־בְּנֵי עַמּוֹן׃ ס

11 1 וַיְהִי[a] לִתְשׁוּבַת הַשָּׁנָה לְעֵת[a] | צֵאת הַמַּלְאָכִים[a] וַיִּשְׁלַח דָּוִד
11
אֶת־יוֹאָב וְאֶת־עֲבָדָיו עִמּוֹ וְאֶת־כָּל־יִשְׂרָאֵל[b] וַיַּשְׁחִתוּ אֶת־בְּנֵי עַמּוֹן[b]

[7]Mp contra textum, cf Mp sub loco. [8]Mm 1754. [9]Mm 4097. [10]Mm 1755. [11]Mm 1509. [12]Mm 2228. [13]Mm 4234. [14]Mm 898. **Cp 11** [1]Mm 898. [2]Mm 1756. [3]Mm 1757.

7 [a] Ms צבא cf $\mathfrak{G}^{L}\mathfrak{S}\mathfrak{Y}$ ‖ **8** [a] $\mathfrak{G}$-$^{OB\,Mss}$ *πόλεως* ‖ [b] mlt Mss $\mathfrak{C}^{f}$ צובה ac alit cf 6[a] ‖ **9** [a] > nonn Mss $\mathfrak{S}$ ‖ [b–b] 2 Mss יש׳ (ב)בחור; mlt Mss ut Q cf Vrs ‖ **10** [a] nonn Mss אבישי cf $\mathfrak{G}\mathfrak{S}\mathfrak{C}^{Ms}\mathfrak{Y}$ et 14 ‖ **11** [a] sic L, mlt Mss Edd יֶתֶר ‖ **14** [a] $\mathfrak{G}^{Op}$ + *καὶ αὐτοί* cf $\mathfrak{S}$-$^{C}\mathfrak{C}^{f}\mathfrak{Y}$ ‖ [b] pc Mss אבשי cf 10 ‖ [c] pc Mss ויבאו cf $\mathfrak{G}^{OMss}$; > $\mathfrak{L}^{115}$ ‖ **15** [a] 2 Mss יחדו ‖ **16** [a] maqqef erasum; mlt Mss הדר cf $\mathfrak{G}\mathfrak{S}$; cf 8,3[a] ‖ [b] 2 Mss ויבא cf $\mathfrak{V}$ *et adduxit*; > $\mathfrak{L}^{115}$ ‖ **17** [a] mlt Mss om interv ‖ [b] mlt Mss או– cf $\mathfrak{G}^{Mss}\mathfrak{S}\mathfrak{C}^{Mss}$ ‖ [c] 2 Mss חלמה cf $\mathfrak{C}$, pc Mss חילאמה ‖ **18** [a] $\mathfrak{G}^{L}$ *ἀνδρῶν πεζῶν* cf $\mathfrak{L}^{115}$ ‖ **19** [a] cf 8,3[a] ‖ **Cp 11,1** [a] permlt Mss המלאכים, sic etiam C + nota marg יתיר א; mlt Mss לכים– cf $\mathfrak{G}\mathfrak{L}^{115.117.93.94}\mathfrak{C}\mathfrak{Y}$ Ps Hier Quaest, $\mathfrak{S}^{ABC}$ *mlk'* (sg) ‖ [b–b] > Ms $\mathfrak{S}$.

ל. 1 מל[7]

ב כת א. 1 מל שם קריה

ב. ישראל חד מן ד[a] יתיר ק ב לא קר

ב פסוק דמטע[9]. נז וכל תלים דכות׳ ב מ יא. ג חד כת י וב כת תרי ל[10]

יא וכל ד״ח דכות. כג

ל. ב. ב. ל. נא

ל. ג

יב. יג חס[11]. ל

ל. ל. כד[12]

כ[13] ב מנה כת א בסיג. ל

מח[14] כת א לא קר ול בלישׁ

ל

ג חס בלישׁ. ד

ל בסיג. מח[1] כת א לא קר ול בלישׁ

יח פסוק את ראת ואת את. ה[2] ל. ן חס[3]

2 וַיְצַו עַל־רַבָּה וְדָוִד יוֹשֵׁב בִּירוּשָׁלִָם: ס 2 וַיְהִי | לְעֵת עֶרֶב מט¹ מל בנביא
וַיָּקָם דָּוִד מֵעַל מִשְׁכָּבוֹ וַיִּתְהַלֵּךְ עַל־גַּג בֵּית־הַמֶּלֶךְ וַיַּרְא אִשָּׁה ח מ
3 רֹחֶצֶת [a]מֵעַל הַגָּג[a] וְהָאִשָּׁה טוֹבַת מַרְאֶה מְאֹד: 3 וַיִּשְׁלַח דָּוִד וַיִּדְרֹשׁ ה⁶
לָאִשָּׁה וַיֹּאמֶר הֲלוֹא־זֹאת בַּת־שֶׁבַע בַּת־אֱלִיעָם אֵשֶׁת אוּרִיָּה הַחִתִּי: ה⁶
4 וַיִּשְׁלַח דָּוִד מַלְאָכִים וַיִּקָּחֶהָ [a]וַתָּבֹוא אֵלָיו[a] וַיִּשְׁכַּב [b]עִמָּהּ[b] וְהִיא י מל בנביא
5 מִתְקַדֶּשֶׁת מִטֻּמְאָתָהּ וַתָּשָׁב אֶל־בֵּיתָהּ: 5 וַתַּהַר הָאִשָּׁה וַתִּשְׁלַח ל. ל
6 וַתַּגֶּד לְדָוִד וַתֹּאמֶר [a]הָרָה אָנֹכִי[a]: 6 וַיִּשְׁלַח דָּוִד אֶל־יוֹאָב שִׁלַּח [a]אֵלַי
7 אֶת־אוּרִיָּה הַחִתִּי וַיִּשְׁלַח יוֹאָב אֶת־אוּרִיָּה אֶל־דָּוִד: 7 וַיָּבֹא אוּרִיָּה
ד⁷, ד⁷ ב מנה בליש. ד⁸ ב מנה בליש
אֵלָיו[a] וַיִּשְׁאַל דָּוִד לִשְׁלֹום יוֹאָב וְלִשְׁלֹום הָעָם וְלִשְׁלֹום הַמִּלְחָמָה:
8 וַיֹּאמֶר דָּוִד לְאוּרִיָּה רֵד לְבֵיתְךָ וּרְחַץ רַגְלֶיךָ וַיֵּצֵא אוּרִיָּה מִבֵּית ו⁸
9 הַמֶּלֶךְ וַתֵּצֵא אַחֲרָיו מַשְׂאֵת הַמֶּלֶךְ: 9 וַיִּשְׁכַּב אוּרִיָּה פֶּתַח בֵּית ו⁸
10 הַמֶּלֶךְ אֶת־[a]כָּל[a]־עַבְדֵי אֲדֹנָיו וְלֹא יָרַד אֶל־בֵּיתֹו: 10 וַיַּגִּדוּ לְדָוִד ל. ל
לֵאמֹר לֹא־יָרַד אוּרִיָּה אֶל־בֵּיתֹו וַיֹּאמֶר דָּוִד אֶל־אוּרִיָּה הֲלֹוא ב
מִדַּרְכְּךָ אַתָּה בָּא מַדּוּעַ[a] לֹא־יָרַדְתָּ אֶל־בֵּיתֶךָ: 11 וַיֹּאמֶר אוּרִיָּה
ז פסוק אל על אל. לג⁴
אֶל־דָּוִד הָאָרֹון וְיִשְׂרָאֵל וִיהוּדָה יֹשְׁבִים בַּסֻּכֹּות וַאדֹנִי יוֹאָב וְעַבְדֵי
אֲדֹנִי עַל־פְּנֵי הַשָּׂדֶה חֹנִים וַאֲנִי אָבֹוא אֶל־בֵּיתִי לֶאֱכֹל וְלִשְׁתֹּות
וְלִשְׁכַּב עִם־אִשְׁתִּי חַיֶּיךָ וְחֵי [a]נַפְשֶׁךָ[a] אִם־אֶעֱשֶׂה אֶת־הַדָּבָר הַזֶּה: ל. ל חס. ב
12 וַיֹּאמֶר דָּוִד אֶל־אוּרִיָּה שֵׁב בָּזֶה גַּם־הַיֹּום וּמָחָר אֲשַׁלְּחֶךָּ וַיֵּשֶׁב י⁹. ב
13 אוּרִיָּה בִּירוּשָׁלִַם בַּיֹּום הַהוּא וּמִמָּחֳרָת[a]: 13 וַיִּקְרָא־לֹו דָּוִד וַיֹּאכַל ג¹⁰
לְפָנָיו וַיֶּשְׁתְּ וַיְשַׁכְּרֵהוּ וַיֵּצֵא בָּעֶרֶב לִשְׁכַּב בְּמִשְׁכָּבוֹ עִם־עַבְדֵי אֲדֹנָיו ל. ז ה פת ו ב קמ
14 וְאֶל־בֵּיתֹו לֹא יָרָד: 14 וַיְהִי בַּבֹּקֶר וַיִּכְתֹּב דָּוִד סֵפֶר אֶל־יוֹאָב ג. ב⁵
15 וַיִּשְׁלַח בְּיַד אוּרִיָּה: 15 וַיִּכְתֹּב בַּסֵּפֶר לֵאמֹר הָבוּ[a] אֶת־אוּרִיָּה אֶל־ ו בנביא
מוּל[b] פְּנֵי הַמִּלְחָמָה הַחֲזָקָה [c]וְשׁבְתֶּם מֵאַחֲרָיו וְנִכָּה[c] וָמֵת: ס
16 וַיְהִי בְּשָׁמְרֹ[a] יוֹאָב אֶל[b]־הָעִיר וַיִּתֵּן אֶת־אוּרִיָּה אֶל־הַמָּקֹום אֲשֶׁר ל ומל⁴

[4]Mp sub loco. [5]Mm 1758. [6]Mm 867. [7]Mm 2100. [8]Mm 326. [9]Mm 505. [10]Mm 695.

2 [a–a] > S; 𝔊[115] *per porticum*, 𝔗[Mss] *'l 'jgr'*, 𝔙 *ex adverso super solarium suum* || **4** [a–a] 𝔊 *καὶ εἰσῆλθεν πρὸς αὐτήν* cf 𝔊[115.117] || [b] > 2 Mss || **5** [a–a] 𝔔𝔊 אנוכי הרה || **6** [a] 𝔔 שלחה || **7** [a] nonn Mss אל דוד cf 𝔊[115]𝔖𝔙 || **9** [a] > 𝔊[-L] || **10** [a] nonn Mss ומ׳ cf 𝔗[Mss] || **11** [a] > 2 Mss cf 25[a] || **12** [a] 𝔊[115]𝔖[A] ad 13 || **15** [a] 𝔊[-L] *εἰσάγαγε* cf 𝔊[115.117.93.94], 𝔖 *'bdjhj* (sg) || [b] > pc Mss 𝔊𝔊[115.117.93.94]𝔖 || [c–c] > 𝔊[115.117] || **16** [a] pc Mss כש׳ cf Jer 36,23 || [b] nonn Mss את cf 1S 26,15[a].

17 יָדַ֔ע כִּ֥י אַנְשֵׁי־חֵ֖יל שָֽׁם׃ 17 וַיֵּצְא֣וּ אַנְשֵׁ֔י הָעִ֖יר וַיִּלָּחֲמ֣וּ אֶת־יוֹאָ֑ב וַיִּפֹּ֗ל
18 מִן־הָעָ֛ם מֵעַבְדֵ֥י דָוִ֖ד וַיָּ֣מָת גַּם֩ אוּרִיָּ֨ה הַחִתִּ֜י׃ 18 וַיִּשְׁלַ֥ח יוֹאָ֛ב וַיַּגֶּ֥ד
19 לְדָוִ֖ד אֶת־כָּל־דִּבְרֵ֣י הַמִּלְחָמָֽה׃ 19 וַיְצַ֤ו אֶת־הַמַּלְאָךְ֙ לֵאמֹ֔ר
ב 20 כְּכַלּוֹתְךָ֞ אֶת כָּל־דִּבְרֵ֣י הַמִּלְחָמָ֗ה לְדַבֵּ֛ר אֶל־הַמֶּ֖לֶךְ׃ 20 וְהָיָ֗ה אִם־
תַּעֲלֶ֤ה חֲמַת֙ הַמֶּ֔לֶךְ וְאָמַ֥ר לְךָ֖ מַדּ֣וּעַ נִגַּשְׁתֶּ֣ם אֶל־הָעִ֔יר לְהִלָּחֵ֑ם
ז חס11 21 הֲלֹוא֙ יָדַ֣עְתָּ֔ אֶת אֲשֶׁר־יָרְ֖ו מֵעַ֣ל הַחוֹמָ֑ה׃ 21 מִי־הִכָּ֣ה אֶת־אֲבִימֶ֗לֶךְ
ל וחס . ב 22 בֶּן־יְרֻבֶּ֣שֶׁת[a] הֲלוֹא־אִשָּׁ֡ה הִשְׁלִיכָ֣ה עָלָיו֩ פֶּ֨לַח֙ רֶ֔כֶב מֵעַ֖ל הַחוֹמָ֑ה
ג וַיָּ֣מָת בְּתֵבֵ֔ץ לָמָּה֙[b] נִגַּשְׁתֶּ֣ם אֶל־הַחוֹמָ֔ה וְאָמַרְתָּ֖ גַּ֣ם עַבְדְּךָ֣ אוּרִיָּ֣ה
22 הַחִתִּ֔י מֵ֖ת׃ 22 וַיֵּ֣לֶךְ הַמַּלְאָךְ֮ וַיָּבֹא֒[a] וַיַּגֶּ֣ד לְדָוִ֔ד אֵ֚ת כָּל־אֲשֶׁ֣ר שְׁלָחֹ֔ו
ב . ויר׳ חד מן מח12 כת א 23 יוֹאָֽב׃ 23 וַיֹּ֤אמֶר[a] הַמַּלְאָךְ֙ אֶל־דָּוִ֔ד כִּי־גָבְר֥וּ עָלֵ֖ינוּ הָאֲנָשִׁ֑ים וַיֵּצְא֤וּ
ק לא קר וחד מן ז11 חס וחד מן ב13 בליש חד חס וחד מל . המרים ק חד מן מח12 כת א לא קר וחד מן ד14 ל מנה בליש ב מל15 24 אֵלֵ֣ינוּ הַשָּׂדֶ֔ה וַנְּהִי֥ עֲלֵיהֶ֖ם עַד־פֶּ֣תַח הַשָּׁ֑עַר׃ 24 [a]וַיֹּרֻ֤ו הַמּוֹרִים֙[a]
אֶל־עֲבָדֶ֔יךָ[b] מֵעַ֖ל הַחוֹמָ֑ה וַיָּמָ֤ותוּ מֵעַבְדֵ֙י הַמֶּ֔לֶךְ וְגַ֥ם עַבְדְּךָ֖ אוּרִיָּ֥ה
הַחִתִּ֖י מֵֽת׃ ס 25 וַיֹּ֤אמֶר דָּוִד֙ אֶל־הַמַּלְאָ֔ךְ כֹּ֥ה־תֹאמַ֖ר אֶל־יוֹאָ֑ב
ל בסיפ . סו יט16 מנה בסיפ . ג17 25 אַל־יֵ֤רַע[a] בְּעֵינֶ֙יךָ֙ אֶת־הַדָּבָ֣ר הַזֶּ֔ה כִּי־כָזֶ֥ה וְכָזֶ֖ה תֹּאכַ֣ל הֶחָ֑רֶב הַחֲזֵ֤ק
ל . ב מִלְחַמְתְּךָ֙ אֶל־הָעִ֔יר וְהָרְסָ֖הּ וְחַזְּקֵ֑הוּ׃ 26 וַתִּשְׁמַ֣ע אֵֽשֶׁת אוּרִיָּ֔ה כִּי־
כה18 מֵ֥ת אוּרִיָּ֖ה אִישָׁ֑הּ וַתִּסְפֹּ֥ד עַל־בַּעְלָֽהּ׃ 27 וַיַּעֲבֹ֣ר הָאֵבֶל֮ וַיִּשְׁלַ֣ח דָּוִד֒
ל . ב וַיַּאַסְפָ֤הּ אֶל־בֵּיתֹו֙ וַתְּהִי־לֹ֣ו לְאִשָּׁ֔ה וַתֵּ֥לֶד לֹ֖ו בֵּ֑ן וַיֵּ֣רַע הַדָּבָ֔ר אֲשֶׁר־
יו׳ בסיפ עָשָׂ֥ה דָוִ֖ד בְּעֵינֵ֥י יְהוָֽה׃ פ

12 1 וַיִּשְׁלַ֤ח יְהוָה֙ אֶת־נָתָ֔ן[a] אֶל־דָּוִ֖ד וַיָּבֹ֣א אֵלָ֑יו וַיֹּ֣אמֶר לֹ֔ו[b] **12**
ג מל1 שְׁנֵ֣י אֲנָשִׁ֗ים הָי֤וּ בְעִיר֙ אַחַ֣ת אֶחָ֔ד עָשִׁ֖יר וְאֶחָ֥ד רָֽאשׁ׃
ב2 2 לָעָשִׁ֣יר הָיָ֔ה צֹ֥אן וּבָקָ֖ר הַרְבֵּ֥ה מְאֹֽד׃
ל . ל 3 וְלָרָ֣שׁ אֵין־כֹּ֗ל כִּ֤י אִם־כִּבְשָׂה֙ אַחַ֣ת קְטַנָּ֔ה אֲשֶׁ֥ר קָנָ֖ה
ג בליש3 . ל וַיְחַיֶּ֑הָ וַתִּגְדַּ֤ל עִמּוֹ֙ וְעִם־בָּנָ֔יו יַחְדָּ֗ו מִפִּתּ֤וֹ תֹאכַל֙ וּמִכֹּסֹ֣ו תִּשְׁתֶּ֔ה
ב . ל זקף קמ וּבְחֵיקֹ֖ו תִּשְׁכָּ֑ב וַתְּהִי־לֹ֖ו כְּבַ֥ת[a]׃

11 Mm 1759. 12 Mm 898. 13 Mm 4266. 14 Mm 948. 15 Mm 3451. 16 Mm 1533. 17 Mm 1760. 18 Mm 1506.
Cp 12 1 Mm 1761. 2 Prv 22,16. 3 Mm 769.

21 a Θ *Ιεροβααλ/μ* cf S *(ndw)b'l* et Jdc 7,1sqq ‖ b pc Mss ʼול cf $\mathfrak{C}^f$ ‖ **22** a > 2 Mss S ‖ **23** a 2 Mss pr ויבא ‖ **24** a–a pc–nonn Mss ut Q ‖ b permlt Mss C דיך– cf 14,31a ‖ **25** a > pc Mss, Ms אל; sed etiam cf 1S 20,13 ‖ **Cp 12,1** a pc Mss + הנביא cf ΘS ‖ b $\mathfrak{G}^{LMss}$ + *ἀνάγγειλον δή μοι (τὴν) κρίσιν ταύτην* ‖ **3** a pc Mss citt לבת.

4 וַיְהִי֙ הַלָּ֣ךְ לְאִ֔ישׁ הֶֽעָשִׁ֖יר וַיִּֽחְמֹ֣ל לָקַ֑חַת מִצֹּאנ֥וֹ וּמִבְּקָר֖וֹ ב.ל
לַעֲשׂ֣וֹת לָאֹרֵ֗חַ הַבָּא־לֽוֹ וַיִּקַּ֞ח אֶת־כִּבְשַׂ֤ת הָאִישׁ֙ הָרָ֔אׁשׁ ל.ג מל[4]
וַיַּעֲשֶׂ֖הָ לָאִ֥ישׁ הַבָּ֖א אֵלָֽיו׃ ב.ל[5]

5 וַיִּֽחַר־אַ֤ף דָּוִד֙ בָּאִ֣ישׁ מְאֹ֔ד וַיֹּ֥אמֶר אֶל־נָתָ֖ן חַי־יְהוָ֑ה כִּ֥י בֶן־
6 מָ֖וֶת הָאִ֥ישׁ הָעֹשֶׂ֖ה זֹֽאת׃ 6 וְאֶת־הַכִּבְשָׂ֥ה יְשַׁלֵּ֖ם אַרְבַּעְתָּ֑יִם[a] עֵ֚קֶב ד.ט
7 אֲשֶׁ֣ר עָשָׂ֔ה אֶת־הַדָּבָ֖ר הַזֶּ֥ה וְעַל־אֲשֶׁ֖ר לֹ֥א חָמָֽל׃ 7 וַיֹּ֤אמֶר נָתָן֙ ל.ל
אֶל־דָּוִ֔ד אַתָּ֥ה הָאִ֖ישׁ[a] כֹּֽה־אָמַ֣ר יְהוָ֣ה אֱלֹהֵ֣י יִשְׂרָאֵ֗ל אָנֹכִ֞י מְשַׁחְתִּ֤יךָ ל.ל
8 לְמֶ֙לֶךְ֙[b] עַל־יִשְׂרָאֵ֔ל וְאָנֹכִ֖י הִצַּלְתִּ֑יךָ מִיַּ֖ד שָׁאֽוּל׃ 8 וָאֶתְּנָ֤ה לְךָ֙ אֶת־ ב.ט[a] וכל ירמיה ויחזק דכות ב מ יח
בֵּ֣ית אֲדֹנֶ֔יךָ וְאֶת־נְשֵׁ֥י אֲדֹנֶ֖יךָ בְּחֵיקֶ֑ךָ וָאֶתְּנָ֤ה לְךָ֙ אֶת־בֵּ֣ית יִשְׂרָאֵ֔ל
9 וְיהוּדָ֑ה וְאִם־מְעָ֣ט וְאוֹסִ֥פָה לְךָ֛ כָּהֵ֥נָּה וְכָהֵ֖נָּה׃ 9 מַדּ֣וּעַ בָּזִ֗יתָ | אֶת־ ז קמ וכל אתנח וס״פ דכות[10]. ל וחס. ד[8]. ד. ו בטע
דְּבַר[a] יְהוָה֮ לַעֲשׂ֣וֹת הָרַע֒ בְּעֵינָ֗יו[b] אֶת־אוּרִיָּ֤ה הַחִתִּי֙ הִכִּ֣יתָ בַחֶ֔רֶב בעיני ק חד מן מת[11] כת ר וקר י
10 וְאֶת־אִשְׁתּ֖וֹ לָקַ֣חְתָּ לְךָ֣ לְאִשָּׁ֑ה וְאֹת֗וֹ הָרַ֤גְתָּ בְחֶ֙רֶב֙ בְּנֵ֣י עַמּ֔וֹן׃ 10 וְעַתָּ֗ה ח[12]
לֹא־תָס֥וּר חֶ֛רֶב מִבֵּיתְךָ֖ עַד־עוֹלָ֑ם עֵ֚קֶב כִּ֣י בִזִּתָ֔נִי וַתִּקַּ֖ח אֶת־אֵ֣שֶׁת ל וחס
11 אוּרִיָּ֥ה הַחִתִּ֖י לִהְיוֹת֥ לְךָ֖ לְאִשָּֽׁה׃ ס 11 כֹּֽה | אָמַ֤ר יְהוָה֙ הִנְנִ֣י ד. ב מל בנביא[13]
מֵקִ֥ים עָלֶ֛יךָ רָעָ֖ה מִבֵּיתֶ֑ךָ וְלָקַחְתִּ֤י אֶת־נָשֶׁ֙יךָ֙ לְעֵינֶ֔יךָ וְנָתַתִּ֖י לְרֵעֶ֥ךָ[a] ד. ד קמ[14]
12 וְשָׁכַ֣ב עִם־[b]נָשֶׁ֔יךָ לְעֵינֵ֖י הַשֶּׁ֣מֶשׁ הַזֹּֽאת׃ 12 כִּ֤י אַתָּה֙ עָשִׂ֣יתָ בַסֵּ֔תֶר
וַאֲנִ֞י אֶעֱשֶׂ֣ה אֶת־הַדָּבָ֣ר הַזֶּ֗ה נֶ֚גֶד כָּל־יִשְׂרָאֵ֔ל וְנֶ֖גֶד הַשָּׁ֑מֶשׁ׃ ס ב[15]. ח
13 וַיֹּ֤אמֶר דָּוִד֙ אֶל־נָתָ֔ן חָטָ֖אתִי לַיהוָ֑ה ס[a] וַיֹּ֤אמֶר נָתָן֙ אֶל־דָּוִ֔ד ס[16]
14 גַּם־יְהוָ֥ה הֶעֱבִ֖יר חַטָּאתְךָ֑ לֹ֥א[b] תָמֽוּת׃ 14 אֲ֠פֵס כִּֽי־[a]נִאֵ֨ץ נִאַצְתָּ֜[a] אֶת־ ב[16]. ל
15 אֹיְבֵ֣י[b] יְהוָ֗ה בַּדָּבָ֤ר הַזֶּה֙ גַּ֣ם הַבֵּ֔ן הַיִּלּ֥וֹד לְךָ֖ מ֥וֹת[c] יָמֽוּת׃ 15 וַיֵּ֥לֶךְ נָתָ֖ן ח. ב[17]. ג[18]
אֶל־בֵּית֑וֹ וַיִּגֹּ֤ף יְהוָה֙[a] אֶת־הַיֶּ֔לֶד אֲשֶׁ֥ר יָלְדָ֖ה אֵ֣שֶׁת־אוּרִיָּ֑ה לְדָוִֽד ל.ל
16 וַיְאַנָּֽשׁ[b]׃ 16 וַיְבַקֵּ֤שׁ דָּוִד֙ אֶת־[a]הָאֱלֹהִ֔ים[b] בְּעַ֖ד הַנָּ֑עַר וַיְצֻ֣ם דָּוִ֔ד וַיָּבֹ֕א ל.ל
17 וַיָּלֶן֙ וְשָׁכַ֣ב[c] אָ֔רְצָה׃ 17 וַיָּקֻ֣מוּ זִקְנֵ֣י בֵיתוֹ֮ עָלָיו[a] לְהָקִ֣ים מִן־ ל.ב

[4]Mm 1761. [5]Mm 319. [6]Mm 3138. [7]Mm 1021. [8]Mp sub loco. [9]Mm 953. [10]Mm 1208. [11]Mm 3811. [12]Mm 2903. [13]Mm 1762. [14]Mm 1202. [15]Mm 1763. [16]Mm 708. [17]Mm 376. [18]Mm 2085.

6 [a] 𝔊[-L] *ἑπταπλάσιον(a)*, 𝔗[Mss] *'rb'jn* ‖ **7** [a] Mss interv ‖ [b] 𝔖 *dtmlk*, 𝔗 *lmhwj mlk'* cf 2,4[a].7[b] ‖ **9** [a] > 𝔊[L]θ′ ‖ [b] nonn Mss ut Q cf 𝔗𝔙; 2 Mss בעיני אדני cf 𝔖𝔗[Mss] ‖ **11** [a] „mlt MSS" (de Rossi) לרעך cf 𝔖𝔙 ‖ [b] pc Mss cit את ‖ **13** [a] mlt Mss om interv ‖ [b] mlt Mss ולא cf 𝔏[TE]𝔗[Ms] ‖ **14** [a–a] 𝔖 *rwrbt* cf σ′𝔗(𝔙) ‖ [b] 𝔔 בד[לן] cf 1 S 25,22 ‖ [c] 𝔔 יומת ‖ **15** [a] 𝔔 אלהים, 𝔊[LMs] *ὁ θεός* ‖ [b] > 𝔔𝔊[Ms] ‖ **16** [a] 𝔔 מן cf 𝔗 ‖ [b] 𝔊[Mss]𝔗𝔙 tetragrammaton ‖ [c–c] 𝔔 ויש[ן..., 𝔊[-L] *καὶ ἠλλίσθη / ἐκοιμήθη* (𝔊[L] *ἐκάθευδεν*) *ἐν σάκκῳ* cf 𝔏[93.94]; 𝔙 om ולן ‖ **17** [a] 𝔔 אליו; > 𝔖; 𝔙 *(venerunt) ... cogentes eum ut ...*.

18 הָאָרֶץ וְלֹא אָבָה וְלֹא־בָרָא[b] אִתָּם[c] לָחֶם׃ 18 וַיְהִי בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי וַיָּמָת
הַיָּלֶד וַיִּרְאוּ עַבְדֵי דָוִד לְהַגִּיד לוֹ | כִּי־מֵת הַיֶּלֶד כִּי אָמְרוּ הִנֵּה
בִּהְיוֹת הַיֶּלֶד חַי דִּבַּרְנוּ אֵלָיו וְלֹא־שָׁמַע בְּקוֹלֵנוּ וְאֵיךְ נֹאמַר אֵלָיו
19 מֵת הַיֶּלֶד וְעָשָׂה רָעָה׃ 19 וַיַּרְא דָּוִד כִּי עֲבָדָיו מִתְלַחֲשִׁים וַיָּבֶן דָּוִד
כִּי מֵת הַיֶּלֶד וַיֹּאמֶר דָּוִד אֶל־עֲבָדָיו הֲמֵת[a] הַיֶּלֶד וַיֹּאמְרוּ מֵת׃
20 וַיָּקָם דָּוִד מֵהָאָרֶץ וַיִּרְחַץ וַיָּסֶךְ וַיְחַלֵּף שִׂמְלֹתָו[a] וַיָּבֹא בֵית־יְהוָה
וַיִּשְׁתָּחוּ וַיָּבֹא אֶל־בֵּיתוֹ וַיִּשְׁאַל וַיָּשִׂימוּ לוֹ לֶחֶם וַיֹּאכַל׃ 21 וַיֹּאמְרוּ
עֲבָדָיו אֵלָיו מָה־הַדָּבָר הַזֶּה אֲשֶׁר עָשִׂיתָה בְּעַבּוּר[a] הַיֶּלֶד חַי צַמְתָּ
וַתֵּבְךְּ וְכַאֲשֶׁר מֵת הַיֶּלֶד קַמְתָּ וַתֹּאכַל לָחֶם׃ 22 וַיֹּאמֶר בְּעוֹד הַיֶּלֶד
חַי צַמְתִּי וָאֶבְכֶּה כִּי אָמַרְתִּי מִי יוֹדֵעַ יְחָנֵנִי[a] יְהוָה[b] וְחַי הַיָּלֶד׃
23 וְעַתָּה | מֵת לָמָּה זֶּה[a] אֲנִי צָם[b] הַאוּכַל לַהֲשִׁיבוֹ עוֹד[b] אֲנִי[c] הֹלֵךְ
אֵלָיו וְהוּא לֹא־יָשׁוּב אֵלָי׃ 24 וַיְנַחֵם דָּוִד אֶת בַּת־שֶׁבַע אִשְׁתּוֹ
וַיָּבֹא אֵלֶיהָ וַיִּשְׁכַּב עִמָּהּ וַתֵּלֶד בֵּן וַיִּקְרָא[c] אֶת־שְׁמוֹ שְׁלֹמֹה וַיהוָה
אֲהֵבְהוּ׃ 25 וַיִּשְׁלַח בְּיַד נָתָן הַנָּבִיא וַיִּקְרָא[c] אֶת־שְׁמוֹ יְדִידְיָהּ בַּעֲבוּר[a]
יְהוָה׃ פ
26 וַיִּלָּחֶם יוֹאָב בְּרַבַּת בְּנֵי עַמּוֹן וַיִּלְכֹּד אֶת־עִיר הַמְּלוּכָה׃
27 וַיִּשְׁלַח יוֹאָב מַלְאָכִים אֶל־דָּוִד וַיֹּאמֶר נִלְחַמְתִּי בְרַבָּה גַּם־[a]
לָכַדְתִּי אֶת־עִיר הַמָּיִם[b]׃ 28 וְעַתָּה אֱסֹף אֶת־יֶתֶר הָעָם וַחֲנֵה עַל־
הָעִיר וְלָכְדָהּ פֶּן־אֶלְכֹּד אֲנִי אֶת־הָעִיר וְנִקְרָא שְׁמִי עָלֶיהָ׃ 29 וַיֶּאֱסֹף
דָּוִד אֶת־כָּל־הָעָם וַיֵּלֶךְ רַבָּתָה וַיִּלָּחֶם בָּהּ וַיִּלְכְּדָהּ׃ 30 וַיִּקַּח אֶת־
עֲטֶרֶת־מַלְכָּם[a] מֵעַל רֹאשׁוֹ וּמִשְׁקָלָהּ כִּכַּר זָהָב[b] וְאֶבֶן יְקָרָה[b] וַתְּהִי
עַל־רֹאשׁ דָּוִד וְשָׁלַל הָעִיר הוֹצִיא הַרְבֵּה מְאֹד׃ 31 וְאֶת־הָעָם

[19] Mm 1017. [20] Mm 1194. [21] Mm 1545. [22] Mm 1764. [23] Mm 1213. [24] Mm 1765. [25] Mm 1766. [26] Gn 50,21. [27] Mm 3675. [28] Mm 215. [29] Mp sub loco. [30] Mm 1581. [31] Mm 1174. [32] Mm 4234. [33] Mm 1055.

17 [b] mlt Mss 𝔔 ברה ‖ [c] 𝔔 אותם ‖ **19** [a] 2 Mss מת cf 𝔗 ‖ **20** [a] mlt Mss ut Q cf 𝔊$^{-L}$𝔖; 𝔗𝔙 ut K ‖ **21** [a] 𝔊^{L} *ἕνι*, 𝔖 *kd*, 𝔗 *'d d*… cf 22 בעוד ‖ **22** [a] mlt Mss ut Q; 𝔖 *mrḥm 'lwhj* cf (?) 𝔙 *donet eum mihi …* ‖ [b] pc Mss אלהים cf 𝔖 ‖ **23** [a] > pc Mss ‖ [b–b] 𝔖 *lm' mškḥ' dtwb nhpwk* ‖ **24** [a] nonn Mss ut Q cf 𝔖𝔗 ‖ **25** [a] 𝔊^{LMss}θ′ *ἐν λόγῳ* cf 𝔈93.94 *(quod est interpretatum) in verbo (domini)* = (?) בעבור, cf KAI 26, II 6.11sq, III 11 ‖ **27** [a] mlt Mss וגם cf 𝔖𝔗^{Mss} ‖ [b] 2 Mss המלוכה cf 𝔖𝔗 et 26 ‖ **30** [a] 𝔊-^{OL} pr nom proprium cf 1R 11,5; Ms מלכה ‖ [b–b] 𝔖 *w'jt hwj bh k'p' ṭbt'* (pl) cf 𝔗𝔙.

אֲשֶׁר־בָּהּ הוֹצִיא וַיָּשֶׂם בְּמִגְרָה וּבַחֲרֹצֵי הַבַּרְזֶל [a]וּבְמַגְזֵרֹת הַבַּרְזֶל[a]
וְהֶעֱבִיר אוֹתָם בַּמַּלְבֵּן[b] וְכֵן יַעֲשֶׂה לְכָל עָרֵי בְנֵי־עַמּוֹן וַיָּשָׁב דָּוִד
וְכָל־הָעָם יְרוּשָׁלָ‍ִם׃ פ

13 1 וַיְהִי אַחֲרֵי־כֵן וּלְאַבְשָׁלוֹם בֶּן־דָּוִד אָחוֹת יָפָה וּשְׁמָהּ תָּמָר
2 וַיֶּאֱהָבֶהָ אַמְנוֹן בֶּן־דָּוִד׃ 2 וַיֵּצֶר לְאַמְנוֹן לְהִתְחַלּוֹת בַּעֲבוּר תָּמָר
אֲחֹתוֹ כִּי בְתוּלָה הִיא וַיִּפָּלֵא בְּעֵינֵי אַמְנוֹן לַעֲשׂוֹת לָהּ מְאוּמָה׃
3 וּלְאַמְנוֹן רֵעַ וּשְׁמוֹ יוֹנָדָב[a] בֶּן־שִׁמְעָה[b] אֲחִי דָוִד וְיוֹנָדָב אִישׁ חָכָם
4 מְאֹד׃ 4 וַיֹּאמֶר לוֹ מַדּוּעַ אַתָּה כָּהֶה בֶּן־הַמֶּלֶךְ בַּבֹּקֶר בַּבֹּקֶר הֲלוֹא
תַּגִּיד לִי וַיֹּאמֶר לוֹ אַמְנוֹן אֶת־תָּמָר אֲחוֹת אַבְשָׁלוֹם אָחִי אֲנִי
5 אֹהֵב׃ 5 וַיֹּאמֶר לוֹ יְהוֹנָדָב שְׁכַב עַל־מִשְׁכָּבְךָ וְהִתְחַל וּבָא אָבִיךָ
לִרְאוֹתֶךָ וְאָמַרְתָּ אֵלָיו תָּבֹא נָא תָּמָר אֲחוֹתִי וְתַכְרֵנִי לֶחֶם וְעָשְׂתָה
6 לְעֵינַי[a] אֶת־הַבְּרִיָּה לְמַעַן אֲשֶׁר אֶרְאֶה וְאָכַלְתִּי מִיָּדָהּ[b]׃ 6 וַיִּשְׁכַּב
אַמְנוֹן וַיִּתְחַל וַיָּבֹא הַמֶּלֶךְ לִרְאוֹתוֹ וַיֹּאמֶר אַמְנוֹן אֶל־הַמֶּלֶךְ תָּבוֹא־
7 נָּא תָּמָר אֲחֹתִי וּתְלַבֶּב לְעֵינַי שְׁתֵּי לְבִבוֹת וְאֶבְרֶה מִיָּדָהּ[a]׃ 7 וַיִּשְׁלַח
דָּוִד אֶל־תָּמָר הַבַּיְתָה לֵאמֹר לְכִי נָא בֵּית אַמְנוֹן אָחִיךְ וַעֲשִׂי־לוֹ
8 הַבְּרִיָּה׃ 8 וַתֵּלֶךְ תָּמָר בֵּית אַמְנוֹן אָחִיהָ וְהוּא שֹׁכֵב וַתִּקַּח אֶת־
9 הַבָּצֵק וַתָּלָושׁ[a] וַתְּלַבֵּב לְעֵינָיו וַתְּבַשֵּׁל אֶת־הַלְּבִבוֹת׃ 9 וַתִּקַּח אֶת־
הַמַּשְׂרֵת וַתִּצֹק לְפָנָיו וַיְמָאֵן לֶאֱכֹל וַיֹּאמֶר אַמְנוֹן הוֹצִיאוּ כָל־אִישׁ
10 מֵעָלַי וַיֵּצְאוּ[a] כָל־אִישׁ מֵעָלָיו׃ 10 וַיֹּאמֶר אַמְנוֹן אֶל־תָּמָר הָבִיאִי
הַבְּרִיָּה הַחֶדֶר[a] וְאֶבְרֶה מִיָּדֵךְ[b] וַתִּקַּח תָּמָר אֶת־הַלְּבִבוֹת אֲשֶׁר עָשָׂתָה
11 וַתָּבֵא לְאַמְנוֹן[c] אָחִיהָ הֶחָדְרָה׃ 11 וַתַּגֶּשׁ אֵלָיו לֶאֱכֹל וַיַּחֲזֶק־בָּהּ[a]
12 וַיֹּאמֶר לָהּ בֹּואִי שִׁכְבִי עִמִּי אֲחֹתִי׃ 12 וַתֹּאמֶר לוֹ אַל־אָחִי אַל־
תְּעַנֵּנִי כִּי לֹא־יֵעָשֶׂה כֵן בְּיִשְׂרָאֵל אַל־תַּעֲשֶׂה אֶת־הַנְּבָלָה הַזֹּאת׃

פד׳ ג. ב חד חס וחד מל[34]

ד׳ מל בסיפ. במלכן חד מן ג[35] כת כ׳ וקר׳ ב וחד מן ג[36] בלישׁ

נא[34] מ״ם וכל ר״פ דכות׳ ב מ ג

ג ומל[1]

ב. ג[2]. ל

ל. יד בסיפ

ל. ב כת׳ ה בשם גברי׳

יב וכל דל ואביון דכות׳. יג[3]

יד חס

ח[4] ול בסיפ[5]

ל רבסיפ. יז חס ג[6] מנה בנביא וכל משלי דכות׳ במ ד. ג מל[7]

ג

ל[8]

ל. ל. ב ובסיפ[9]

יט[10]

ג

וחלש חד מן ב בלישׁ. ק ל. ה. ב

ל. יג מל[11]

ג[12]

ג. ב. ב ובסיפ[13]. ב. ה

ב[14]. ב

ג מל בלישׁ[8]. ג מל[7]

לא[15]. ד[16]

[34]Mp sub loco. [35]Mm 4255. [36]Mm 2701. Cp 13 [1]Mm 2576. [2]Mm 1767. [3]Mm 688. [4]Mm 1768. [5]Mm 2667. [6]Mm 1769. [7]Mm 1770. [8]Mp sub loco. [9]Cf Mm 3680. [10]Mm 1557. [11]Mm 1640. [12]Mm 1771. [13]Mm 197. [14]Mm 1486. [15]Mm 210. [16]Mm 193.

31 [a–a] > pc Mss 𝔊[Mss] cf 𝔖 ‖ [b] mlt Mss ut Q cf 𝔊𝔙 ‖ **Cp 13,3** [a] 𝔔𝔊[L] יהונתן ‖ [b] pc Mss אע– cf 32[a] 21,21[b] Q; 𝔖 *šm'*; 𝔔 שמעיה; 1S 16,9 17,13 שמה ‖ **5** [a] 𝔖 *lj*; > 𝔙 ‖ [b] 𝔊[-L]𝔖 suff pl ‖ **6** [a] 𝔖 suff pl ‖ **8** [a] mlt Mss ut Q ‖ **9** [a] pc Mss ויוציאו cf 𝔊𝔊[fy]𝔙 ‖ **10** [a] 2 Mss רה– ‖ [b] pc Mss דיך– cf 𝔊[Ms]𝔖 ‖ [c] pc Mss אל א׳ ‖ **11** [a] Ms לה cf 15,5.

13 וְאָנִי אָנָה אוֹלִיךְ אֶת־חֶרְפָּתִי וְאַתָּה תִּהְיֶה כְּאַחַד הַנְּבָלִים בְּיִשְׂרָאֵל 13
14 וְעַתָּה דַּבֶּר־נָא אֶל־הַמֶּלֶךְ כִּי לֹא יִמְנָעֵנִי מִמֶּךָּ׃ 14 וְלֹא אָבָה לִשְׁמַע
15 בְּקוֹלָהּ וַיֶּחֱזַק מִמֶּנָּה וַיְעַנֶּהָ וַיִּשְׁכַּב אֹתָהּ׃ 15 וַיִּשְׂנָאֶהָ אַמְנוֹן שִׂנְאָה
16 גְּדוֹלָה מְאֹד כִּי גְדוֹלָה הַשִּׂנְאָה אֲשֶׁר שְׂנֵאָהּ מֵאַהֲבָה אֲשֶׁר אֲהֵבָהּ
וַיֹּאמֶר־לָהּ אַמְנוֹן קוּמִי לֵכִי׃ 16 וַתֹּאמֶר לוֹ אַל־אוֹדֹת הָרָעָה
17 הַגְּדוֹלָה הַזֹּאת מֵאַחֶרֶת אֲשֶׁר־עָשִׂיתָ עִמִּי לְשַׁלְּחֵנִי וְלֹא אָבָה לִשְׁמֹעַ
לָהּ׃ 17 וַיִּקְרָא אֶת־נַעֲרוֹ מְשָׁרְתּוֹ וַיֹּאמֶר שִׁלְחוּ־נָא אֹתָהּ מֵעָלַי
18 הַחוּצָה וּנְעֹל הַדֶּלֶת אַחֲרֶיהָ׃ 18 וְעָלֶיהָ כְּתֹנֶת פַּסִּים כִּי כֵן תִּלְבַּשְׁן
בְּנוֹת־הַמֶּלֶךְ הַבְּתוּלֹת מְעִילִים וַיֹּצֵא אוֹתָהּ מְשָׁרְתּוֹ הַחוּץ וְנָעַל
19 הַדֶּלֶת אַחֲרֶיהָ׃ 19 וַתִּקַּח תָּמָר אֵפֶר עַל־רֹאשָׁהּ וּכְתֹנֶת הַפַּסִּים
אֲשֶׁר עָלֶיהָ קָרָעָה וַתָּשֶׂם יָדָהּ עַל־רֹאשָׁהּ וַתֵּלֶךְ הָלוֹךְ וְזָעָקָה׃
20 וַיֹּאמֶר אֵלֶיהָ אַבְשָׁלוֹם אָחִיהָ הֲאַמְנוֹן אָחִיךְ הָיָה עִמָּךְ וְעַתָּה
אֲחוֹתִי הַחֲרִישִׁי אָחֶיךָ הוּא אַל־תָּשִׁיתִי אֶת־לִבֵּךְ לַדָּבָר הַזֶּה וַתֵּשֶׁב
21 תָּמָר וְשֹׁמֵמָה בֵּית אַבְשָׁלוֹם אָחִיהָ׃ 21 וְהַמֶּלֶךְ דָּוִד שָׁמַע אֵת כָּל־
הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה וַיִּחַר לוֹ מְאֹד׃ 22 וְלֹא־דִבֶּר אַבְשָׁלוֹם עִם־אַמְנוֹן
לְמֵרָע וְעַד־טוֹב כִּי־שָׂנֵא אַבְשָׁלוֹם אֶת־אַמְנוֹן עַל־דְּבַר אֲשֶׁר עִנָּה
23 אֶת תָּמָר אֲחֹתוֹ׃ פ 23 וַיְהִי לִשְׁנָתַיִם יָמִים וַיִּהְיוּ גֹּזְזִים לְאַבְשָׁלוֹם
בְּבַעַל חָצוֹר אֲשֶׁר עִם־אֶפְרָיִם וַיִּקְרָא אַבְשָׁלוֹם לְכָל־בְּנֵי הַמֶּלֶךְ׃
24 וַיָּבֹא אַבְשָׁלוֹם אֶל־הַמֶּלֶךְ וַיֹּאמֶר הִנֵּה־נָא גֹזְזִים לְעַבְדֶּךָ יֵלֶךְ־נָא
25 הַמֶּלֶךְ וַעֲבָדָיו עִם־עַבְדֶּךָ׃ 25 וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ אֶל־אַבְשָׁלוֹם אַל־בְּנִי
אַל־נָא נֵלֵךְ כֻּלָּנוּ וְלֹא נִכְבַּד עָלֶיךָ וַיִּפְרָץ־בּוֹ וְלֹא־אָבָה לָלֶכֶת
26 וַיְבָרְכֵהוּ׃ 26 וַיֹּאמֶר אַבְשָׁלוֹם וְלֹא יֵלֵךְ־נָא אִתָּנוּ אַמְנוֹן אָחִי וַיֹּאמֶר

17 Mm 361. 18 Mm 432. 19 Gn 34,2. 20 Mm 3416. 21 Mm 290. 22 Mm 3203. 23 Mm 1509. 24 Mm 1009. 25 Mp sub loco. 26 Mm 1770. 27 Mm 140. 28 Mm 3724. 29 Mm 3873. 30 Mm 1150.

14 a pc Mss עמה cf 𝔊𝔈¹¹⁵𝔖𝔗, sed cf 1S 2,22 ‖ **16** a mlt Mss על cf 𝔗 ‖ **19** a 𝔊𝔈¹¹⁵𝔖𝔙 pl ‖ b 𝔊𝔈¹¹⁵𝔖𝔗ᴹˢˢ𝔙 pt; cf 16,13 Jos 6,13 1S 19,23 Jes 31,5 ‖ **20** a nonn Mss האמנון cf 𝔊𝔈¹¹⁵𝔖𝔗ᴹˢˢ𝔙 ‖ b pc Mss אל cf 𝔊ᴹˢˢ𝔈¹¹⁵ ‖ c 2 Mss ש cf 𝔊𝔈¹¹⁵.⁹³.⁹⁴𝔙 ‖ d Seb^{Mss} בבית cf 𝔗ᴹˢ ‖ **21** a 𝔔 + כי אהבו כי בכורו הוא; 𝔊𝔈¹¹⁵.⁹¹.⁹³.⁹⁴ + mlt vb cf 1R 1,6 ‖ **23** a–a 𝔖 *wl'dn b'dn*, sed cf 14,28 et cet ‖ **24** a 𝔔 אל ‖ **25** a 𝔔 ויפצר cf Vrs et 27 1S 28,23 ‖ **26** a pc Mss ולא cf 𝔖𝔙 ‖ b 2 Mss עמנו, 𝔈¹¹⁵ *mecum*.

27 לוֹ הַמֶּלֶךְ לָמָּה יֵלֵךְ עִמָּךְ׃ 27 וַיִּפְרָץ[a]־בּוֹ אַבְשָׁלוֹם וַיְשַׁלַּח אִתּוֹ אֶת־ ב31
28 אַמְנוֹן וְאֶת כָּל־בְּנֵי הַמֶּלֶךְ[b]׃ ס 28 וַיְצַו אַבְשָׁלוֹם אֶת־נְעָרָיו ל
לֵאמֹר רְאוּ נָא כְּטוֹב לֵב־אַמְנוֹן בַּיָּיִן וְאָמַרְתִּי אֲלֵיכֶם הַכּוּ אֶת־אַמְנוֹן ד32. ל
וַהֲמִתֶּם[a] אֹתוֹ אַל־תִּירָאוּ הֲלוֹא כִי אָנֹכִי צִוִּיתִי אֶתְכֶם חִזְקוּ וְהְיוּ ב33 ול בסים. ד34
29 לִבְנֵי־חָיִל׃ 29 וַיַּעֲשׂוּ נַעֲרֵי אַבְשָׁלוֹם לְאַמְנוֹן כַּאֲשֶׁר צִוָּה[a] אַבְשָׁלוֹם
30 וַיָּקֻמוּ | כָּל־בְּנֵי הַמֶּלֶךְ וַיִּרְכְּבוּ אִישׁ עַל־פִּרְדּוֹ וַיָּנֻסוּ׃ 30 וַיְהִי הֵמָּה ב
בַּדֶּרֶךְ וְהַשְּׁמֻעָה בָּאָה אֶל־דָּוִד לֵאמֹר הִכָּה אַבְשָׁלוֹם אֶת־כָּל־בְּנֵי ה חס35
31 הַמֶּלֶךְ[a] וְלֹא־נוֹתַר מֵהֶם אֶחָד[b]׃ ס 31 וַיָּקָם הַמֶּלֶךְ וַיִּקְרַע אֶת־ ה36
בְּגָדָיו וַיִּשְׁכַּב אָרְצָה וְכָל־עֲבָדָיו נִצָּבִים[a] קְרָעֵי[b] בְגָדִים[c]׃ ס ז37. ב חס
32 וַיַּעַן יוֹנָדָב | בֶּן־שִׁמְעָה[a] אֲחִי־דָוִד וַיֹּאמֶר אַל־יֹאמַר אֲדֹנִי[b] אֶת ב בת ה בשם גברי
[c]כָּל־הַנְּעָרִים[c] בְּנֵי־הַמֶּלֶךְ הֻמָּתוּ[d] כִּי[e]־אַמְנוֹן לְבַדּוֹ מֵת כִּי־עַל־פִּי[f]
33 אַבְשָׁלוֹם הָיְתָה שׂוּמָה[g] מִיּוֹם עַנֹּתוֹ אֶת תָּמָר אֲחֹתוֹ׃ 33 וְעַתָּה אַל־ ל38. ב וחס
יָשֶׂם אֲדֹנִי הַמֶּלֶךְ אֶל־לִבּוֹ דָּבָר לֵאמֹר כָּל־בְּנֵי הַמֶּלֶךְ מֵתוּ כִּי־
34 אִם־[a]אַמְנוֹן לְבַדּוֹ מֵת׃ פ 34 וַיִּבְרַח אַבְשָׁלוֹם וַיִּשָּׂא הַנַּעַר הַצֹּפֶה אם חד מן ח39 כת ולא קר
עֵינָיו[a] וַיַּרְא וְהִנֵּה עַם־רַב הֹלְכִים[b] מִדֶּרֶךְ אַחֲרָיו מִצַּד הָהָר׃ ק חד מן ח40 כת כן עינינו בלישׁ. ל
35 וַיֹּאמֶר יוֹנָדָב אֶל־הַמֶּלֶךְ הִנֵּה בְנֵי־הַמֶּלֶךְ בָּאוּ כִּדְבַר עַבְדְּךָ כֵּן
36 הָיָה׃ 36 וַיְהִי | כְּכַלֹּתוֹ לְדַבֵּר וְהִנֵּה בְנֵי־הַמֶּלֶךְ בָּאוּ וַיִּשְׂאוּ קוֹלָם מג. ג41
37 וַיִּבְכּוּ וְגַם־הַמֶּלֶךְ וְכָל־עֲבָדָיו בָּכוּ בְכִי גָּדוֹל מְאֹד׃ 37 וְאַבְשָׁלוֹם ז37. ל
בָּרַח וַיֵּלֶךְ אֶל־תַּלְמַי בֶּן־עַמִּיחוּר[a] מֶלֶךְ גְּשׁוּר וַיִּתְאַבֵּל[b] עַל־בְּנוֹ עמיהוד חד מן ד42 כת ח וקר ה וחד מן ד43 כת ר וקר ד
38 כָּל־הַיָּמִים[c]׃ 38 וְאַבְשָׁלוֹם בָּרַח וַיֵּלֶךְ גְּשׁוּר[a] וַיְהִי־שָׁם שָׁלֹשׁ

31 Mm 1434. 32 Mm 1772. 33 Mm 934. 34 Mm 1773. 35 Mm 1540. 36 Mm 989. 37 Mm 449. 38 Mp sub loco. 39 Mm 2752. 40 Mm 1543. 41 Mm 1774. 42 Mm 3864. 43 Mm 3624.

27 [a] Vrs ut 25[a] ‖ [b] 𝔊-Mss𝔏115 + mlt vb cf 1S 25,36 ‖ **28** [a] 𝔔 ומתתם ‖ **29** [a] 𝔊 + *αὐτοῖς* cf 𝔏115𝔖𝔙 sed cf 24,19 ‖ **30** [a] sic L, mlt Mss Edd ך– ‖ [b] 2 Mss pr עד cf 𝔗Ms, 2 Mss איש cf 𝔖 sed etiam Ps 106,11 ‖ **31** [a] Ms + עליו cf 𝔗Ms, 𝔊 + *αὐτῷ* cf 𝔏115𝔙 ‖ [b] 2 Mss קרעו cf 𝔊-L𝔏115𝔖𝔙 ‖ [c] 𝔔 ובגדיו], 𝔊-L𝔏115𝔖𝔗𝔙 + suff 3 m pl ‖ **32** [a] cf 3[b] ‖ [b] 𝔊-Ms + *ὁ βασιλεύς* cf 𝔏115𝔖 ‖ [c–c] 𝔔 הנערים כול ‖ [d] pc Mss מתו cf 𝔊L𝔖𝔗Mss𝔙 ‖ [e] pc Mss + אם ‖ [f] α′σ′ *ὀργῇ* cf 𝔏115𝔙Mss et Ps 56,8 ‖ [g] mlt Mss Kor שימה ‖ **33** [a] > nonn Mss cf 𝔊AMs𝔏115𝔖𝔙 ‖ **34** [a] mlt Mss ut Q cf Vrs ‖ [b–b] 𝔊-L *ἐν τῇ ὁδῷ ὀπίσθεν αὐτοῦ*, 𝔊L *τὴν ὁδὸν τὴν Σοραιμ*, 𝔏115 *per.via (soram) … in via quae est goran*, 𝔖 *b'rwrḥ'*, 𝔗 *m'wrḥ(') m'ḥwrwhj*, 𝔙 *per iter devium* ‖ **37** [a] mlt Mss ut Q עמיהוד/הוד cf 𝔊𝔏115𝔖𝔗 ‖ [b] 𝔊 + *ὁ βασιλεὺς* (> 𝔊O cf 𝔖𝔙) *Δαυειδ* (> 𝔊LMss cf 𝔏115) ‖ [c–c] pc Mss ימים רבים cf 𝔏93.94𝔖𝔙Mss ‖ **38** [a] nonn Mss רה–.

ב. ו פת וכל ישעיה דכות[44]

39 שָׁנִים׃ 39 וַתִּכְלֶ֣ה[a] וְ֠דִוִד הַמֶּ֨לֶךְ[b] לָצֵ֜את אֶל־אַבְשָׁל֗וֹם כִּי־נִחַ֥ם עַל־

ג חס

14 אַמְנ֣וֹן כִּי־מֵ֔ת׃ ס **14** 1 וַיֵּ֣דַע יוֹאָ֗ב בֶּן־צְרוּיָה֙ כִּי־לֵ֣ב הַמֶּ֔לֶךְ[a]

ב

2 עַל־אַבְשָׁל֑וֹם׃ 2 וַיִּשְׁלַ֤ח יוֹאָב֙ תְּקוֹעָ֔ה וַיִּקַּ֥ח מִשָּׁ֖ם אִשָּׁ֣ה חֲכָמָ֑ה וַיֹּ֣אמֶר

ל. ל. ב

אֵלֶ֗יהָ הִתְאַבְּלִי־נָ֤א וְלִבְשִׁי־נָא֙ בִּגְדֵי־אֵ֔בֶל וְאַל־תָּסוֹכִ֥י שֶׁ֖מֶן וְהָיִ֣ית

ב. ב[1]. ח[2]

3 כְּאִשָּׁ֤ה זֶה֙ יָמִ֣ים רַבִּ֔ים מִתְאַבֶּ֖לֶת עַל־מֵ֑ת׃ 3 וּבָאתְ֙ אֶל־הַמֶּ֣לֶךְ

פ[3]

4 וְדִבַּרְתְּ֥ אֵלָ֖יו כַּדָּבָ֣ר הַזֶּ֑ה וַיָּ֣שֶׂם יוֹאָ֔ב אֶת־הַדְּבָרִ֖ים בְּפִֽיהָ׃ 4 וַתֹּ֤אמֶר[a]

ב חד חס וחד מל

הָאִשָּׁ֙ה הַתְּקֹ֣עִית֔ אֶל־הַמֶּ֖לֶךְ וַתִּפֹּ֣ל עַל־אַפֶּ֑יהָ אָ֥רְצָה֙ וַתִּשְׁתָּ֔חוּ וַתֹּ֖אמֶר

הוֹשִׁיעָ֥ה[b] הַמֶּֽלֶךְ׃ ס 5 וַיֹּ֤אמֶר־לָהּ֙ הַמֶּ֔לֶךְ מַה־לָּ֖ךְ וַתֹּ֣אמֶר אֲבָ֑ל

ח[3]. ב[4]

6 אִשָּׁה־אַלְמָנָה֙ אָנִ֔י וַיָּמָ֖ת אִישִֽׁי׃ 6 וּלְשִׁפְחָתְךָ֙ שְׁנֵ֣י בָנִ֔ים וַיִּנָּצ֥וּ שְׁנֵיהֶ֖ם

ל. ח[5]

בַּשָּׂדֶ֑ה וְאֵ֣ין מַצִּ֔יל בֵּינֵיהֶ֖ם וַיַּכֵּ֣הוּ הָאֶחָ֣ד אֶת־הָאֶחָ֔ד וַיְמִתֵ֖הוּ׃ 7 וְהִנֵּ֣ה

כָל־הַמִּשְׁפָּחָ֗ה עַל־[a]שִׁפְחָתֶךָ֙ וַיֹּ֣אמְרוּ֔[b] תְּנִי֙ | אֶת־מַכֵּ֣ה אָחִ֔יו

ת חס בלישׁ[6]. ל. ב

וְנָמִתָ֖הוּ בְּנֶ֣פֶשׁ אָחִ֑יו אֲשֶׁ֤ר הָרָג֙ [c]וְנַשְׁמִידָ֣ה גַּ֔ם[c] אֶת־הַיּוֹרֵ֖שׁ וְכִבּ֣וּ

שים[3]. ב[7]

אֶת־גַּחַלְתִּ֗י אֲשֶׁ֤ר נִשְׁאָרָה֙ לְבִלְתִּ֣י שִׂ֤ים[d]־לְאִישִׁ֙ שֵׁ֔ם וּשְׁאֵרִ֖ית עַל־פְּנֵ֥י

ב

הָאֲדָמָ֑ה׃ פ 8 וַיֹּ֤אמֶר הַמֶּ֙לֶךְ֙ אֶל־הָאִשָּׁ֔ה לְכִ֖י לְבֵיתֵ֑ךְ וַאֲנִ֖י

ל. ב חד מל וחד חס

9 אֲצַוֶּ֥ה עָלָֽיִךְ׃ 9 וַתֹּ֤אמֶר הָאִשָּׁה֙ הַתְּקוֹעִ֔ית אֶל־הַמֶּ֖לֶךְ עָלַ֣י אֲדֹנִ֑י

יג[7] וכל מלכים ישעיה וירמיה דכות ב מ יא

הַמֶּ֙לֶךְ֙ וְעַל־בֵּ֣ית אָבִ֔י וְהַמֶּ֖לֶךְ וְכִסְאֹ֥ו נָקִֽי׃ ס 10 וַיֹּ֣אמֶר

ד[8]. כט. ג[9]. יד כת כן

10 הַמֶּ֗לֶךְ הַמְדַבֵּ֤ר אֵלַ֙יִךְ֙ וַהֲבֵאתָ֔ו אֵלַ֖י וְלֹא־יֹסִ֣יף עֹ֔וד לְנַעֲתָ֖ךְ בָּֽךְ׃

מהרבת ק

11 וַתֹּ֣אמֶר֮ יִזְכָּר־נָא֒ הַמֶּ֣לֶךְ[a] אֶת־יְהוָ֣ה אֱלֹהֶ֔יךָ [b]מֵהַרְבֹּ֥ת גֹּאֵ֖ל הַדָּ֑ם

לשׁחת[b] וְלֹ֣א יַשְׁמִ֔ידוּ אֶת־בְּנִ֖י וַיֹּ֣אמֶר חַי־יְהוָ֑ה אִם־יִפֹּ֥ל מִשַּׂעֲרַת[d]

בְּנֵ֖ךְ אָ֥רְצָה׃ 12 וַתֹּ֤אמֶר הָאִשָּׁה֙ תְּדַבֶּר־נָ֣א שִׁפְחָתְךָ֔ אֶל־אֲדֹנִ֖י הַמֶּ֑לֶךְ

ל[10]. ל מל[11]

דָּבָ֣ר וַיֹּ֔אמֶר דַּבֵּ֖רִי׃ ס 13 וַתֹּ֤אמֶר הָאִשָּׁה֙ וְלָמָ֣ה חָשַׁ֔בְתְּ כָּזֹ֖את

[44]Mm 1775. Cp 14 [1]Mm 2548. [2]Mm 2052. [3]Mm 1776. [4]Lv 24,10. [5]Mm 283. [6]Mm 1036. [7]Mm 324. [8]Mm 333. [9]Mm 1777. [10]Mp sub loco. [11]Mm 1713.

39 [a] G *καὶ ἐκόπασεν* cf 𝔏[115] *et requievit*, 𝔖[93.94] *et proposuit*, 𝔖[ABC] *w'hmj*, 𝔖[BarHebr] *w'ttwj* (explicitum: oblitus est), 𝔗 *wḥmjdt*, 𝔙 *cessavitque* ‖ [b–b] G *ὁ βασιλεὺς Δαυειδ* cf 𝔖𝔙[Mss], G[Mss] *τὸ πνεῦμα τοῦ βασιλέως (Δαυειδ)* cf 𝔔𝔏[115] (𝔏[93.94] *rex*), 𝔗 *npš' ddwjd mlk'*, 𝔙 *David rex* ‖ [c] 2 Mss על cf 𝔗 ‖ **Cp 14,1** [a] 𝔖 + *'tr'j*; 𝔗 *([b]lb' dmlk') lmpq*, 𝔙 *versum esset* ‖ **4** [a] mlt Mss ותבא cf G𝔖𝔗[Mss]𝔙 ‖ [b] 𝔖𝔙 + suff 1 sg ‖ **7** [a] 2 Mss אל cf 1S 22,13[b] ‖ [b] pc Mss + נא ‖ [c–c] 𝔖 *wb'jn dnwbdwnh* (3 pl) ‖ [d] nonn Mss ut Q ‖ **11** [a] 2 Mss pr אדני cf G[LMs]𝔏[93.94]𝔖 ‖ [b–b] 𝔖 *bswg'' dḥwdt' ddm' l' mḥbl* ‖ [c] mlt Mss ut Q ‖ [d] Ms משערות cf G[L]𝔙; Ms + ראשו cf 𝔖𝔗 et 1S 14,45 1R 1,52 (Ms).

עַל־עַם אֱלֹהִים וּמְדַבֵּר[a] הַמֶּלֶךְ הַדָּבָר הַזֶּה כְּאָשֵׁם לְבִלְתִּי הָשִׁיב ל[12]. ל. ב
14 הַמֶּלֶךְ אֶת־נִדְחוֹ׃ 14 כִּי־מוֹת נָמוּת וְכַמַּיִם הַנִּגָּרִים אַרְצָה אֲשֶׁר לֹא ל
יֵאָסֵפוּ וְלֹא־יִשָּׂא אֱלֹהִים נֶפֶשׁ וְחָשַׁב מַחֲשָׁבוֹת לְבִלְתִּי יִדַּח מִמֶּנּוּ ב. ג[13]. לז
15 נִדָּח׃ 15 וְעַתָּה אֲשֶׁר־בָּאתִי לְדַבֵּר אֶל־הַמֶּלֶךְ אֲדֹנִי אֶת־הַדָּבָר ל
הַזֶּה כִּי יְרָאֻנִי[b] הָעָם וַתֹּאמֶר שִׁפְחָתֶךָ אֲדַבְּרָה־נָּא אֶל־הַמֶּלֶךְ אוּלַי ל[14]
16 יַעֲשֶׂה הַמֶּלֶךְ אֶת־דְּבַר אֲמָתוֹ׃ 16 כִּי יִשְׁמַע הַמֶּלֶךְ לְהַצִּיל אֶת־ ו
אֲמָתוֹ מִכַּף הָאִישׁ לְהַשְׁמִידִ[a] אֹתִי וְאֶת־בְּנִי יַחַד מִנַּחֲלַת אֱלֹהִים[b]׃ ו. ב[15]. ל
17 וַתֹּאמֶר שִׁפְחָתְךָ יְהִי־נָא[a] דְּבַר־אֲדֹנִי הַמֶּלֶךְ לְמְנוּחָה[b] כִּי ו כְּמַלְאַךְ ד חס בליש[16]. ה ב מנה בליש
הָאֱלֹהִים[c] כֵּן אֲדֹנִי הַמֶּלֶךְ לִשְׁמֹעַ הַטּוֹב וְהָרָע וַיהוָה אֱלֹהֶיךָ יְהִי[d] ל
18 עִמָּךְ׃ פ 18 וַיַּעַן הַמֶּלֶךְ וַיֹּאמֶר אֶל־הָאִשָּׁה אַל־נָא תְכַחֲדִי מִמֶּנִּי ל. נז וכל תלים דכות ב מ יא
דָּבָר אֲשֶׁר אֲנֹכִי שֹׁאֵל אֹתָךְ וַתֹּאמֶר הָאִשָּׁה יְדַבֶּר־נָא אֲדֹנִי הַמֶּלֶךְ׃
19 וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ הֲיַד יוֹאָב אִתָּךְ בְּכָל־זֹאת וַתַּעַן הָאִשָּׁה וַתֹּאמֶר חַי־ ב[17]
נַפְשְׁךָ אֲדֹנִי הַמֶּלֶךְ אִם־אֶשׂ[a] | לְהַיָּמִין וּלְהַשְׂמִיל[b] מִכֹּל אֲשֶׁר־דִּבֶּר ב חס בליש וחד מן ג[18] סביר יש. ל כת כן
אֲדֹנִי הַמֶּלֶךְ כִּי־עַבְדְּךָ יוֹאָב הוּא צִוָּנִי וְהוּא שָׂם בְּפִי שִׁפְחָתֶךָ[c] אֵת ל זקף קמ. כה
20 כָּל־הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה׃ 20 לְבַעֲבוּר סֹבֵב אֶת־פְּנֵי הַדָּבָר עָשָׂה עַבְדְּךָ ג[19]
יוֹאָב אֶת־הַדָּבָר הַזֶּה וַאדֹנִי חָכָם כְּחָכְמַת מַלְאַךְ הָאֱלֹהִים לָדַעַת ת
21 אֵת־כָּל־אֲשֶׁר בָּאָרֶץ׃ ס 21 וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ אֶל־יוֹאָב הִנֵּה־נָא א[20]
עָשִׂיתִי[a] אֶת־הַדָּבָר הַזֶּה[b] וְלֵךְ הָשֵׁב אֶת־הַנַּעַר אֶת־אַבְשָׁלוֹם׃ א[21]
22 וַיִּפֹּל יוֹאָב אֶל־פָּנָיו[a] אַרְצָה וַיִּשְׁתַּחוּ וַיְבָרֶךְ אֶת־הַמֶּלֶךְ וַיֹּאמֶר
יוֹאָב הַיּוֹם יָדַע עַבְדְּךָ כִּי־מָצָאתִי חֵן בְּעֵינֶיךָ אֲדֹנִי הַמֶּלֶךְ אֲשֶׁר־[b] מן טו יט[22] בסיפ
23 עָשָׂה הַמֶּלֶךְ אֶת־דְּבַר עַבְדּוֹ[c]׃ 23 וַיָּקָם יוֹאָב וַיֵּלֶךְ גְּשׁוּרָה וַיָּבֵא עבדך. ל. נא[23]

[12] Mm 615. [13] Mm 1778. [14] Mp sub loco. [15] Mm 1779. [16] Mm 360. [17] Mm 1780. [18] Mm 3620. [19] Mm 511. [20] Mm 1500. [21] Mm 1094. [22] Mm 1533. [23] Mm 639.

13 [a] 𝔗[-Ms] *w(m)mljl* cf Nu 7,89 Ez 2,2 43,6 ‖ **15** [a] > Ms 𝔊[Mss]𝔙 ‖ [b] 𝔊 *ὄψεταί με* cf 𝔙 *praesente (populo)* ‖ **16** [a] 𝔊 pr *τοῦ ζητοῦντος*, 𝔙 pr *(omnium qui) volebant* ‖ [b] 𝔊[L]θ′ *κυρίου*, 𝔗 *'m' djhwh* ac 20,19 21,3 1S 26,19 ‖ **17** [a] pc Mss יהי ‖ [b] permlt Mss לִמְנוּחָה, 𝔊 *εἰς θυσίαν/ς*, 𝔏[117] *velut in sacrificium misericordiae*, 𝔖[ABC] *qwrbn'*, 𝔖[Bar Hebr](𝔙) *'jk qwrbn'* ‖ [c] 𝔊[L] *κυρίου* ‖ [d] pc Mss יהיה cf 𝔊𝔏[117]𝔙 ‖ **19** [a] mlt Mss 𝔗[Q] איש; pc Mss cit Seb יש cf 𝔗; Mss interv ‖ [b] 2 Mss מאיל–, 2 Mss מיאל–, 𝔔 מאל– ‖ [c] 𝔔 אמתך ‖ **21** [a] mlt Mss עשית cf 𝔗[Mss] ‖ [b–b] 𝔊 *κατὰ τὸν λόγον σου τοῦτον*, 𝔖 *'jk d'mrt*, 𝔙 *verbum tuum* ‖ **22** [a] pc Mss cit Sor על cf 𝔗 ‖ [b] 2 Mss כי cf 𝔏[117] ‖ [c] pc Mss עבדו sine Q; mlt Mss ut Q cf 𝔊[Ms]𝔏[117]𝔗𝔙.

24 אֶת־אַבְשָׁלוֹם יְרוּשָׁלָ͏ִם׃ ס 24 וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ יָסֹב אֶל־בֵּיתוֹ וּפָנֵי
לֹא יִרְאֶה וַיָּסֹב אַבְשָׁלוֹם אֶל־בֵּיתוֹ וּפְנֵי הַמֶּלֶךְ לֹא רָאָה׃ ס
25 וּכְאַבְשָׁלוֹם לֹא־הָיָה אִישׁ יָפֶה בְּכָל־יִשְׂרָאֵל לְהַלֵּל מְאֹד מִכַּף 25
רַגְלוֹ וְעַד קָדְקֳדוֹ לֹא־הָיָה בּוֹ מוּם׃ 26 וּבְגַלְּחוֹ אֶת־רֹאשׁוֹ וְהָיָה 26
מִקֵּץ יָמִים | לַיָּמִים אֲשֶׁר יְגַלַּח כִּי־כָבֵד עָלָיו וְגִלָּחוֹ וְשָׁקַל אֶת־שְׂעַר
רֹאשׁוֹ מָאתַיִם[a] שְׁקָלִים בְּאֶבֶן הַמֶּלֶךְ׃ 27 וַיִּוָּלְדוּ לְאַבְשָׁלוֹם שְׁלוֹשָׁה 27
בָנִים וּבַת אַחַת וּשְׁמָהּ תָּמָר[a] הִיא הָיְתָה אִשָּׁה יְפַת מַרְאֶה[b]׃ ס
28 וַיֵּשֶׁב אַבְשָׁלוֹם בִּירוּשָׁלַ͏ִם שְׁנָתַיִם יָמִים וּפְנֵי הַמֶּלֶךְ לֹא רָאָה׃ 28
29 וַיִּשְׁלַח אַבְשָׁלוֹם אֶל־יוֹאָב לִשְׁלָחַ אֹתוֹ אֶל־הַמֶּלֶךְ וְלֹא אָבָה׃ 29
לָבוֹא אֵלָיו וַיִּשְׁלַח עוֹד שֵׁנִית וְלֹא אָבָה לָבוֹא׃ 30 וַיֹּאמֶר אֶל־עַבָדָיו 30
רְאוּ חֶלְקַת יוֹאָב אֶל־יָדִי וְלוֹ[a] שָׁם שְׂעֹרִים לְכוּ וְהַצִּיתֻהָ[b] בָּאֵשׁ[c]
וַיַּצִּיתוּ עַבְדֵי אַבְשָׁלוֹם אֶת־הַחֶלְקָה בָּאֵשׁ׃ ס 31 וַיָּקָם יוֹאָב 31
וַיָּבֹא אֶל־אַבְשָׁלוֹם הַבַּיְתָה וַיֹּאמֶר אֵלָיו לָמָּה הִצִּיתוּ עֲבָדֶיךָ[a] אֶת־
הַחֶלְקָה אֲשֶׁר־לִי בָּאֵשׁ׃ 32 וַיֹּאמֶר אַבְשָׁלוֹם אֶל־יוֹאָב הִנֵּה 32
שָׁלַחְתִּי אֵלֶיךָ | לֵאמֹר בֹּא הֵנָּה וְאֶשְׁלְחָה אֹתְךָ אֶל־הַמֶּלֶךְ לֵאמֹר לָמָּה בָּאתִי
מִגְּשׁוּר טוֹב לִי עֹד אֲנִי־שָׁם וְעַתָּה אֶרְאֶה פְּנֵי הַמֶּלֶךְ וְאִם[a]־יֶשׁ־בִּי
עָוֹן וְהֲמִתָנִי׃ 33 וַיָּבֹא יוֹאָב אֶל־הַמֶּלֶךְ וַיַּגֶּד־לוֹ וַיִּקְרָא אֶל־אַבְשָׁלוֹם ס כה
וַיָּבֹא אֶל־הַמֶּלֶךְ וַיִּשְׁתַּחוּ לוֹ[a] עַל־אַפָּיו אַרְצָה לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ וַיִּשַּׁק
הַמֶּלֶךְ לְאַבְשָׁלוֹם׃ ס

15 1 וַיְהִי מֵאַחֲרֵי כֵן וַיַּעַשׂ לוֹ אַבְשָׁלוֹם מֶרְכָּבָה וְסוּסִים וַחֲמִשִּׁים
אִישׁ רָצִים לְפָנָיו׃ 2 וְהַשְׁכֵּים אַבְשָׁלוֹם וְעָמַד עַל־יַד[a] דֶּרֶךְ הַשָּׁעַר[a] 2
וַיְהִי[b] כָּל־הָאִישׁ[c] אֲשֶׁר־יִהְיֶה־לוֹ־רִיב לָבוֹא אֶל־הַמֶּלֶךְ לַמִּשְׁפָּט
וַיִּקְרָא אַבְשָׁלוֹם אֵלָיו[c] וַיֹּאמֶר אֵי־מִזֶּה עִיר אַתָּה וַיֹּאמֶר מֵאַחַד
שִׁבְטֵי־יִשְׂרָאֵל עַבְדֶּךָ׃ 3 וַיֹּאמֶר אַבְשָׁלוֹם רְאֵה דְבָרֶךָ[a] טוֹבִים 3

[24] Mm 610. [25] Mm 1781. [26] Mm 2872. [27] Mm 1782. [28] Mm 1783. [29] Mm 1717. [30] Mm 2959. [31] Mp sub loco. [32] Mm 1557. [33] Mm 3274. [34] Mm 169. [35] Mm 62. [36] Mm 1784. Cp 15 [1] Mm 1785. [2] Mm 1786. [3] Mm 1035.

26 [a] 𝔊𝔈[93.94] 100 ‖ **27** [a] 𝔊[L](𝔈[93.94]) *Maaχα* ex 1R 15,2 cf [b] ‖ [b] 𝔊𝔈[117.91.93.94] + mlt vb cf 1R 15,2 ‖ **30** [a] nonn Mss ולא ‖ [b] mlt Mss ut Q ‖ [c] 𝔊𝔈[117.91] + mlt vb ‖ **31** [a] permlt Mss 𝔖 דיך– cf 11,24[b] ‖ **32** [a] pc Mss אם cf 𝔖 et 1S 20,8 ‖ **33** [a] > 𝔖𝔙 ‖ **Cp 15,2** [a–a] 𝔔 הדרך ‖ [b] 𝔔 והיה ‖ [c–c] pc Mss 𝔔 כל איש cf 𝔊 et 4 ‖ [d–d] 𝔔 וקרא לו א׳ cf 𝔊 ‖ **3** [a] sic nonn Mss Or, permlt Mss ריך–.

4 וְנִכְחָ֔ים וְשֹׁמֵ֥עַ אֵין־לְךָ֖ מֵאֵ֣ת הַמֶּ֑לֶךְ׃ 4 וַיֹּ֤אמֶר֙ אַבְשָׁל֔וֹם מִי־יְשִׂמֵ֥נִי ל
שֹׁפֵ֖ט בָּאָ֑רֶץ וְעָלַ֣י יָבֹ֔וא כָּל־אִ֕ישׁ אֲשֶׁר־יִהְיֶה־לּ֥וֹ רִ֖יב [a]וּמִשְׁפָּ֑ט ה¹.ל
5 וְהִצְדַּקְתִּ֖יו׃ [a] 5 וְהָיָ֗ה בִּקְרָב־אִ֛ישׁ לְהִשְׁתַּחֲוֹ֥ת לֹ֖ו וְשָׁלַ֣ח אֶת־יָדֹ֑ו ל.ל
6 וְהֶחֱזִ֥יק לֹ֖ו [a] וְנָשַׁ֥ק לֹֽו׃ 6 וַיַּ֣עַשׂ אַבְשָׁל֗וֹם כַּדָּבָ֤ר הַזֶּה֙ לְכָל־יִשְׂרָאֵ֔ל
אֲשֶׁר־יָבֹ֥אוּ לַמִּשְׁפָּ֖ט אֶל־הַמֶּ֣לֶךְ וַיְגַנֵּ֕ב [a] אַבְשָׁל֖וֹם אֶת־לֵ֥ב אַנְשֵׁי ה¹.ל
7 יִשְׂרָאֵֽל׃ פ 7 וַיְהִי֙ מִקֵּ֣ץ [a] אַרְבָּעִ֣ים שָׁנָ֔ה [a] וַיֹּ֥אמֶר אַבְשָׁל֖וֹם אֶל־ יב
הַמֶּ֑לֶךְ אֵלְכָ֣ה נָּ֔א וַאֲשַׁלְּמָ֥ה [b] אֶת־נִדְרִ֖י אֲשֶׁר־נָדַ֣רְתִּי לַיהוָ֑ה בְּחֶבְרֹֽון׃ ג
8 כִּֽי־נֵדֶ֨ר נָדַ֜ר עַבְדְּךָ֣ בְּשִׁבְתִּ֣י בְגֹשׁ֗וּר בַּאֲרָם֙ לֵאמֹ֔ר אִם־יָשֹׁ֥ב [a] ה.ט זוגין[a]. ישוב[7] חד מן
יָשִׁ֛יב יְהוָ֥ה אֹתִ֖י יְרוּשָׁלַ֑͏ִם וְעָבַדְתִּ֖י אֶת־יְהוָֽה׃ 9 וַיֹּ֥אמֶר־לֹ֛ו הַמֶּ֖לֶךְ לֵ֣ךְ ב ה[8] וחס בלוש ק
9 בְּשָׁלֹ֑ום וַיָּ֣קָם וַיֵּ֔לֶךְ חֶבְרֹֽונָה׃ פ 10 וַיִּשְׁלַ֤ח אַבְשָׁלֹום֙ מְרַגְּלִ֔ים ט[9] ח מנה מל
10 בְּכָל־שִׁבְטֵ֖י יִשְׂרָאֵ֑ל לֵאמֹ֗ר כְּשָׁמְעֲכֶם֙ [a] אֶת־קֹ֣ול הַשֹּׁפָ֔ר וַאֲמַרְתֶּ֕ם ג.ל חס בלוש[6]. ל
11 מָלַ֥ךְ אַבְשָׁלֹ֖ום בְּחֶבְרֹֽון׃ 11 וְאֶת־אַבְשָׁלֹ֗ום הָלְכ֤וּ מָאתַ֙יִם֙ אִ֣ישׁ ל
12 מִירוּשָׁלַ֔͏ִם קְרֻאִ֖ים וְהֹלְכִ֣ים לְתֻמָּ֑ם וְלֹ֥א יָדְע֖וּ כָּל־דָּבָֽר׃ 12 וַיִּשְׁלַ֤ח י[10]ג
אַבְשָׁלֹום֙ [a] אֶת־אֲחִיתֹ֣פֶל הַגִּילֹנִ֔י יוֹעֵ֖ץ דָּוִ֑ד מֵעִירֹ֥ו מִגִּלֹּ֖ה בְּזָבְחֹ֣ו אֶת־ ב.ל.ל
13 הַזְּבָחִ֔ים וַיְהִ֥י הַקֶּ֖שֶׁר אַמִּ֑ץ וְהָעָ֣ם הֹולֵ֔ךְ וָרָ֖ב אֶת־אַבְשָׁלֹֽום׃ 13 וַיָּבֹ֥א ב חס. כג[11] מל וכל משלי וקהלת דכות ב מ ה. ה[12]. ל
הַמַּגִּ֖יד [c] אֶל־דָּוִ֑ד לֵאמֹ֗ר הָיָ֤ה לֵב־[a] אִישׁ֙ [b] יִשְׂרָאֵ֔ל אַחֲרֵ֖י אַבְשָׁלֹֽום׃
14 וַיֹּ֣אמֶר דָּוִ֗ד לְכָל־עֲבָדָ֛יו אֲשֶׁר־אִתֹּ֥ו בִירוּשָׁלַ֖͏ִם קֻ֣ומוּ וְנִבְרָ֑חָה ל
כִּ֣י לֹא־תִהְיֶה־לָּ֤נוּ פְלֵיטָה֙ מִפְּנֵ֣י אַבְשָׁלֹ֔ום מַהֲרוּ֙ לָלֶ֣כֶת פֶּן־יְמַהֵ֔ר י[13]ד
וְהִשִּׂגָ֥נוּ וְהֵדִ֛יחַ עָלֵ֖ינוּ אֶת־הָרָעָ֑ה וְהִכָּ֥ה הָעִ֖יר לְפִי־חָֽרֶב׃ 15 וַיֹּ֣אמְרוּ ה חס ול בלוש. ל.ל
עַבְדֵי־הַמֶּ֗לֶךְ אֶל־הַמֶּ֛לֶךְ כְּכֹ֥ל [a] אֲשֶׁר־יִבְחַ֖ר אֲדֹנֵ֣י הַמֶּ֑לֶךְ הִנֵּ֥ה
עֲבָדֶֽיךָ׃ 16 וַיֵּצֵ֤א הַמֶּ֙לֶךְ֙ וְכָל־בֵּיתֹ֣ו בְּרַגְלָ֔יו וַיַּעֲזֹ֥ב הַמֶּ֛לֶךְ אֵ֥ת עֶשֶׂר [a] י[14]ג
עַבְדָּ֖יו פִּלַגְשִׁ֑ים לִשְׁמֹ֖ר הַבָּֽיִת׃ 17 וַיֵּצֵ֤א הַמֶּ֙לֶךְ֙ וְכָל־[a]הָעָ֔ם בְּרַגְלָ֑יו נא מ״פ וכל ר״פ דכות ב מג
18 וַיַּעַמְד֖וּ בֵּ֥ית הַמֶּרְחָֽק׃ 18 [a] וְכָל־עֲבָדָ֛יו עֹבְרִ֥ים עַל־יָדֹ֖ו וְכָל־הַכְּרֵתִ֑י ל.ל[15]

[4]Mm 3683. [5]Mm 1035. [6]Mp sub loco. [7]Mm 832. [8]Mm 1433. [9]Mm 1302. [10]Mm 3027. [11]Mm 1788. [12]Mm 1103. [13]Mm 332. [14]Mm 1534. [15]Mm 449.

4 [a–a] 𝔊[93.94] *et iustificabo eum*, 𝔙 *et iuste iudicem* ‖ **5** [a] mlt Mss בו cf 𝔗 et 13,11[a] ‖ **6** [a] Mišna Soṭa[Mss] 1,8 citt ויגוב cf Gn 31,20.26 ‖ **7** [a–a] 𝔊[LMs] *τέσσαρα ἔτη* cf 𝔖𝔙 ‖ [b] sic LC, permlt Mss Edd וַאֲשַׁלֵּם ‖ **8** [a] mlt Mss ut Q cf 𝔊[Mss]𝔖𝔗; > 𝔊[Mss]𝔙 ‖ **10** [a] pc Mss בש ‖ **12** [a] 𝔊-ABMs + *καὶ ἐκάλεσεν* ‖ **13** [a] 𝔙 pr *toto* ‖ [b] 𝔊[L] *παντὸς τοῦ*, 𝔙 *universus* ‖ **15** [a] pc Mss בכל cf 𝔖𝔙 ‖ **16** [a] 𝔊[93.94] 20 ‖ **17** [a] pc Mss עבדיו cf 𝔊[-L], 2 Mss citt ביתו ‖ **18** [a] 𝔊 + mlt vb ex duplice versione.

ל וְכָל־הַפְּלֶתִי וְכֹל־הַגִּתִּים שֵׁשׁ־מֵאוֹת אִישׁ אֲשֶׁר־בָּאוּ בְרַגְלוֹ[b] מִגַּת
עֹבְרִים עַל־פְּנֵי הַמֶּלֶךְ׃ 19 וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ אֶל־אִתַּי הַגִּתִּי לָמָּה תֵלֵךְ 19
גַּם־אַתָּה אִתָּנוּ[a] שׁוּב וְשֵׁב עִם־הַמֶּלֶךְ כִּי־נָכְרִי אַתָּה וְגַם־גָּלֻיתָ אַתָּה
לִמְקוֹמֶךָ[b]׃ 20 תְּמוֹל | בּוֹאֲךָ וְהַיּוֹם אֲנִוֵּעֲךָ[b] עִמָּנוּ לָלֶכֶת וַאֲנִי הוֹלֵךְ 20
אֲשֶׁר־[c]אֲנִי הוֹלֵךְ שׁוּב[c] וְהָשֵׁב[d] אֶת־אַחֶיךָ עִמָּךְ חֶסֶד וֶאֱמֶת[d]׃
21 וַיַּעַן אִתַּי אֶת־הַמֶּלֶךְ וַיֹּאמֶר חַי־יְהוָה וְחֵי אֲדֹנִי הַמֶּלֶךְ כִּי אִם־[a]21
בְּמָקוֹם אֲשֶׁר יִהְיֶה־שָּׁם | אֲדֹנִי הַמֶּלֶךְ אִם־לְמָוֶת אִם־לְחַיִּים כִּי־שָׁם ל
יִהְיֶה עַבְדֶּךָ׃ 22 וַיֹּאמֶר דָּוִד[a] אֶל־אִתַּי לֵךְ וַעֲבֹר וַיַּעֲבֹר אִתַּי הַגִּתִּי 22
וְכָל־אֲנָשָׁיו וְכָל־הַטַּף אֲשֶׁר אִתּוֹ׃ 23 וְכָל־הָאָרֶץ בּוֹכִים קוֹל[a] גָּדוֹל 23
וְכָל־הָעָם עֹבְרִים וְהַמֶּלֶךְ עֹבֵר בְּנַחַל קִדְרוֹן וְכָל־הָעָם עֹבְרִים[b]
עַל־פְּנֵי־דֶרֶךְ אֶת[c]־הַמִּדְבָּר׃ 24 וְהִנֵּה גַם־צָדוֹק וְכָל־הַלְוִיִּם אִתּוֹ[a] 24 נ
נֹשְׂאִים אֶת־אֲרוֹן בְּרִית הָאֱלֹהִים וַיַּצִּקוּ אֶת־אֲרוֹן הָאֱלֹהִים וַיַּעַל 25
אֶבְיָתָר עַד־תֹּם כָּל־הָעָם לַעֲבֹר מִן־הָעִיר׃ 25 וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ
לְצָדוֹק הָשֵׁב אֶת־אֲרוֹן הָאֱלֹהִים הָעִיר אִם־אֶמְצָא חֵן בְּעֵינֵי יְהוָה 26
וֶהֱשִׁבַנִּי וְהִרְאַנִי אֹתוֹ וְאֶת־נָוֵהוּ׃ 26 וְאִם כֹּה יֹאמַר לֹא חָפַצְתִּי בָּךְ 27
הִנֵּנִי יַעֲשֶׂה־לִּי כַּאֲשֶׁר טוֹב בְּעֵינָיו׃ ס [a] 27 וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ אֶל־
צָדוֹק הַכֹּהֵן הֲרֹאֶה[a] אַתָּה שׁוֹבָה הָעִיר בְּשָׁלוֹם וַאֲחִימַעַץ בִּנְךָ וִיהוֹנָתָן
בֶּן־אֶבְיָתָר שְׁנֵי בְנֵיכֶם אִתְּכֶם׃ 28 רְאוּ אָנֹכִי מִתְמַהְמֵהַּ בְּעַרְבוֹת 28 ק
הַמִּדְבָּר עַד בּוֹא דָבָר מֵעִמָּכֶם לְהַגִּיד לִי׃ 29 וַיָּשֶׁב צָדוֹק וְאֶבְיָתָר כה
אֶת־אֲרוֹן הָאֱלֹהִים יְרוּשָׁלַ͏ִם וַיֵּשְׁבוּ[a] שָׁם׃ 30 וְדָוִד עֹלֶה בְּמַעֲלֵה
הַזֵּיתִים עֹלֶה | וּבוֹכֶה וְרֹאשׁ לוֹ חָפוּי וְהוּא הֹלֵךְ יָחֵף וְכָל־הָעָם

ל . כו מלעיל . כג פסוק וגם ובתר תלת מילין[16] . ה ב מל וג חס[17]

ד כל . אניעך . ק . מל וכל[18] כז[19] . מל וכל משלי וקהלת דכות ב מ ה

ד[18] . כז[19] מל וכל משלי וקהלת דכות ב מ ה . ד

נא . ב[20] .

אם חד מן ח[21] כת ולא קר

ה פסוק וכל וכל ומילה הדה ביניהו . כב[22] . ל ה פסוק וכל וכל וכל[23] . ה[24] . ב מל[25]

נא ב״פ וכל ר״פ דכות ב ב . ג . נא מ״פ וכל ר״פ דכות ב מ ג

ג . ה[26] . ל וחס[25]

ד מל[27]

יד בסיפ

ל וחס

נא

ג חד מל וחד חס[28] . ב חס

בערבות ק

כה

ז[29] ב מנה בלישׁ . יא[30] נא מ״פ וכל ר״פ דכות ב מ ג

[16]Mm 1629. [17]Mm 1787. [18]Mm 1766. [19]Mm 1788. [20]Cf Jer 22, 12 et Mp sub loco. [21]Mm 2752. [22]Mm 1664. [23]Mm 2951. [24]Mm 310. [25]Mp sub loco. [26]Mm 4078. [27]Mm 1259. [28]Mm 1789. [29]Mm 1813. [30]Mm 1554.

18 [b] mlt Mss ליו– (vel לָו–) cf 𝔊 ‖ **19** [a] nonn Mss עמנו ‖ [b] Ms מִמְּ cf 𝔊𝔖𝔙 ‖ **20** [a] 𝔊 + mlt vb ex altera versione ‖ [b] mlt Mss ut Q cf Vrs ‖ [c–c] pc Mss לאשר ‖ [d–d] 𝔊 *καὶ κύριος ποιήσει μετὰ σοῦ ἔλεος/ν καὶ ἀλήθειαν*, 𝔖 *w'wtb l'ḫjk špjr*, 𝔗 *w'tjb jt 'ḫk 'mk w(')'bjd 'mhwn tjbw wqšwṭ*, 𝔙 *et reduc tecum fratres tuos ostendisti gratiam et fidem* ‖ **21** [a] sic L; > pc Mss cf 𝔊𝔖𝔙; permlt Mss ut K ‖ **22** [a] Ms המלך cf 𝔊 (𝔊^{L} + *Δ*.) ‖ **23** [a] pc Mss בקול cf Esr 3,12; pc Mss בכי ‖ [b–b] > pc Mss 𝔗^{Ms} (homtel) ‖ [c] 2 Mss אל cf (?) 𝔙; > mlt Mss ‖ **24** [a] pc Mss pr אשר ‖ **26** [a] Mss om interv ‖ **27** [a] 𝔊$^{-L}$ *ἴδετε*, 𝔊^{L} *βλέπε* ‖ **28** [a] nonn Mss ut Q cf 𝔊σ′𝔖 (sg) 𝔗𝔙 et 17,16[a] ‖ **29** [a] 𝔊$^{-LMss}$ *ἐκάθισεν*, 𝔊^{L} *ἀνέστρεψεν*, 𝔖^{C} *wjtb*.

31 אֲשֶׁר־אִתּוֹ חָפְנִי[a] אֲישׁ רֹאשׁוֹ וְעָלוּ עָלֶה וּבֹכָה׃ 31 וְדָוִד[a] הֻגַּד[b] לֵאמֹר
אֲחִיתֹפֶל בֹּקְשָׁרִים עִם־אַבְשָׁלוֹם וַיֹּאמֶר דָּוִד סַכֶּל־נָא אֶת־עֲצַת
32 אֲחִיתֹפֶל יְהוָה[c]׃ 32 וַיְהִי דָוִד בָּא עַד־הָרֹאשׁ אֲשֶׁר־יִשְׁתַּחֲוֶה שָׁם
לֵאלֹהִים וְהִנֵּה לִקְרָאתוֹ חוּשַׁי הָאַרְכִּי קָרוּעַ כֻּתָּנְתּוֹ וַאֲדָמָה עַל־
33 רֹאשׁוֹ׃ 33 וַיֹּאמֶר לוֹ דָּוִד אִם עָבַרְתָּ אִתִּי וְהָיִתָ עָלַי לְמַשָּׂא׃ 34 וְאִם־
34 הָעִיר תָּשׁוּב וְאָמַרְתָּ[ ] לְאַבְשָׁלוֹם[a] עַבְדְּךָ אֲנִי הַמֶּלֶךְ אֶהְיֶה עֶבֶד
אָבִיךָ וַאֲנִי מֵאָז וְעַתָּה וַאֲנִי עַבְדֶּךָ וְהֵפַרְתָּה לִּי אֶת עֲצַת אֲחִיתֹפֶל׃
35 וַהֲלוֹא עִמָּךְ שָׁם צָדוֹק וְאֶבְיָתָר הַכֹּהֲנִים וְהָיָה כָּל־הַדָּבָר אֲשֶׁר
36 תִּשְׁמַע מִבֵּית הַמֶּלֶךְ תַּגִּיד לְצָדוֹק וְלְאֶבְיָתָר הַכֹּהֲנִים׃ 36 הִנָּה[a]־שָׁם
עִמָּם שְׁנֵי בְנֵיהֶם אֲחִימַעַץ לְצָדוֹק וִיהוֹנָתָן לְאֶבְיָתָר וּשְׁלַחְתֶּם[b] בְּיָדָם
37 אֵלַי כָּל־דָּבָר אֲשֶׁר תִּשְׁמָעוּ[c]׃ 37 וַיָּבֹא חוּשַׁי רֵעֶה דָּוִד הָעִיר
16 וְאַבְשָׁלֹם יָבָא יְרוּשָׁלִָם׃ 16 1 וְדָוִד עָבַר מְעַט מֵהָרֹאשׁ וְהִנֵּה צִיבָא
נַעַר מְפִי־בֹשֶׁת[a] לִקְרָאתוֹ וְצֶמֶד חֲמֹרִים חֲבֻשִׁים וַעֲלֵיהֶם מָאתַיִם
2 לֶחֶם וּמְאַה צִמּוּקִים וּמְאַה קַיִץ וְנֵבֶל יָיִן׃ 2 וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ אֶל־צִיבָא
מָה־אֵלֶּה לָךְ וַיֹּאמֶר צִיבָא הַחֲמֹרִים לְבֵית־הַמֶּלֶךְ לִרְכֹּב וְהַלֶּחֶם[a]
3 וְהַקַּיִץ לֶאֱכֹל הַנְּעָרִים וְהַיַּיִן לִשְׁתּוֹת הַיָּעֵף בַּמִּדְבָּר׃ 3 וַיֹּאמֶר
הַמֶּלֶךְ וְאַיֵּה בֶן־אֲדֹנֶיךָ וַיֹּאמֶר צִיבָא אֶל־הַמֶּלֶךְ הִנֵּה[ ] יוֹשֵׁב בִּירוּשָׁלִַם
4 כִּי אָמַר הַיּוֹם יָשִׁיבוּ לִי בֵּית[a] יִשְׂרָאֵל אֶת מַמְלְכוּת אָבִי׃ 4 וַיֹּאמֶר
הַמֶּלֶךְ לְצִבָא הִנֵּה לְךָ כָּל אֲשֶׁר לִמְפִי־בֹשֶׁת[a] וַיֹּאמֶר צִיבָא הִשְׁתַּחֲוֵיתִי
5 אֶמְצָא־חֵן בְּעֵינֶיךָ אֲדֹנִי הַמֶּלֶךְ׃ 5 וּבָא הַמֶּלֶךְ דָּוִד עַד־בַּחוּרִים
וְהִנֵּה מִשָּׁם אִישׁ יוֹצֵא מִמִּשְׁפַּחַת בֵּית־שָׁאוּל וּשְׁמוֹ שִׁמְעִי בֶן־גֵּרָא
6 יֹצֵא יָצוֹא וּמְקַלֵּל׃ 6 וַיְסַקֵּל בָּאֲבָנִים אֶת־דָּוִד וְאֶת־כָּל־עַבְדֵי הַמֶּלֶךְ
7 דָּוִד וְכָל־הָעָם וְכָל־הַגִּבֹּרִים מִימִינוֹ וּמִשְּׂמֹאלוֹ׃ 7 וְכֹה־אָמַר שִׁמְעִי

31 Mm 2535. 32 Mm 341. 33 Mp sub loco. 34 Mm 1790. 35 Gn 37,23. 36 Mm 1705. 37 Mm 1755. 38 Mm 1791. 39 Mm 1541. 40 Mm 1792. 41 Mm 1892. Cp 16 1 Mm 1793. 2 Mm 1507. 3 Mm 1794. 4 Mm 1640. 5 Mm 953. 6 Mm 1612. 7 Mm 1533. 8 Mm 1268. 9 Mm 1405. 10 Mm 1037. 11 Mm 1981.

30 a pc Mss חפוי cf 𝔖𝔙 ‖ 31 a 2 Mss ולדוד, 𝔔 לדוי]ד cf 𝔊^{Mss}𝔖𝔗𝔙 ‖ b Ms הוגד cf 𝔊$^{-L}$ (𝔊^{L} ἀπήγγειλαν) 𝔖𝔗𝔙 ‖ c 𝔊$^{-Ms}$ + ὁ θεός μου ‖ 34 a 𝔊 + mlt vb cf 𝔏$^{91.93.94}$ (+ *patere me vivere*) ‖ 36 a mlt Mss ׳וה cf 𝔊^{LMss}𝔗 ‖ b Ms ושלחת cf 𝔊^{Ms}𝔖^{C} ‖ c 𝔊^{L} + mlt vb (ex 34) ‖ Cp 16,1 a cf 4,4^{b} ‖ 2 a mlt Mss ut Q cf Vrs ‖ 3 a 2 Mss בני cf 𝔊^{Ms}𝔖 ‖ 4 a cf 4,4^{b}.

ג 31. לב בנביא כ מנה בסיפ . ג כת ה 32
ל . ל
ג 33 . ג 34
ב 35 . ל 36 . לב
לב בנביא כ מנה בסיפ . ל חס 37 . ג 38
ל
ל ומל
ד ר״פ בסיפ 39 . ג 40
ל 33
ג 41
ל . ב חס בסיפ . ל
ב מל 1
ו מל 2 . ג .
והלחם חד מן ד 8 יתיר ל ק
יג מל 4
ל .
מט מל בנביא ח מנה בסיפ
כ 5 וכל ירמיה ויחזק דכות ב מ יח .
ד וכל יהושע דכות 6
ל רחס
סו יט 7 מנה בסיפ . יז ר״פ
ט 8 מל וכל תלים דכות ב מ א . ה ג כת ה וב בלישׁ שם ברגש כת א 9
ג מל וד חס 10 .
ב חד ס״פ וחד ר״פ 11
ט פסוק כל וכל וכל
נא מ״פ וכל ר״פ דכות ב מ ג . ב . ב ר״פ

ב . הי ר״פ מיחד[12]

8 בְּקַלְלוֹ צֵא צֵא אִישׁ הַדָּמִים וְאִישׁ הַבְּלִיָּעַל׃ 8 הֵשִׁיב עָלֶיךָ יְהוָה

יב . תחתיו חד מן ד[13] כת ק כן למערב . כ[14]

כָּל | דְּמֵי בֵּית־שָׁאוּל אֲשֶׁר מָלַכְתָּ תַּחְתָּו[a] וַיִּתֵּן יְהוָה אֶת־הַמְלוּכָה

בְּיַד אַבְשָׁלוֹם בְּנֶךָ וְהִנְּךָ בְרָעָתֶךָ כִּי אִישׁ דָּמִים אָתָּה׃ 9 וַיֹּאמֶר 9

ל . ב

אֲבִישַׁי בֶּן־צְרוּיָה אֶל־הַמֶּלֶךְ לָמָּה יְקַלֵּל הַכֶּלֶב הַמֵּת הַזֶּה אֶת־אֲדֹנִי

ג . לב בנביא כ מנה בסיפ

הַמֶּלֶךְ אֶעְבְּרָה־נָּא וְאָסִירָה אֶת־רֹאשׁוֹ׃ ס 10 וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ 10

ג חס . כה חד מן ג[15] כת י ק ס״ת ונקד ה . כי

מַה־לִּי וְלָכֶם בְּנֵי צְרוּיָה כִּי[a] יְקַלֵּל וְכִי[b] יְהוָה אָמַר לוֹ קַלֵּל אֶת־דָּוִד

ב . ח מל

וּמִי יֹאמַר מַדּוּעַ עָשִׂיתָה כֵּן׃ ס 11 וַיֹּאמֶר דָּוִד אֶל־אֲבִישַׁי וְאֶל־ 11

יב[16] יא מנה בנביא

כָּל־עֲבָדָיו הִנֵּה בְנִי אֲשֶׁר־יָצָא מִמֵּעַי מְבַקֵּשׁ אֶת־נַפְשִׁי וְאַף כִּי־עַתָּה

ל חס

בֶּן־הַיְמִינִי הַנַּחוּ לוֹ וְיקַלֵּל כִּי אָמַר־לוֹ יְהוָה׃ 12 אוּלַי יִרְאֶה יְהוָה 12

בעיני ק

בְּעֵינָי[a] וְהֵשִׁיב יְהוָה לִי טוֹבָה תַּחַת קִלְלָתוֹ[b] הַיּוֹם הַזֶּה׃ 13 וַיֵּלֶךְ 13

כה . ל

דָּוִד וַאֲנָשָׁיו בַּדָּרֶךְ ס[a] וְשִׁמְעִי הֹלֵךְ בְּצַלַע הָהָר לְעֻמָּתוֹ הָלוֹךְ

ד . ל

וְקַלֵּל[a] וְיסַקֵּל בָּאֲבָנִים לְעֻמָּתוֹ[b] וְעִפַּר בֶּעָפָר׃ פ 14 וַיָּבֹא 14

גא מ״פ וכל ר״פ דכות ב מג . ג . ל . גא מ״פ וכל ר״פ דכות ב מג

הַמֶּלֶךְ וְכָל־הָעָם אֲשֶׁר־אִתּוֹ עֲיֵפִים[a] וַיִּנָּפַשׁ שָׁם׃ 15 וְאַבְשָׁלוֹם וְכָל־ 15

ג[17] . יד חס

הָעָם אִישׁ יִשְׂרָאֵל בָּאוּ יְרוּשָׁלִַם וַאֲחִיתֹפֶל אִתּוֹ[a]׃ 16 וַיְהִי כְּאֲשֶׁר־בָּא 16

חוּשַׁי הָאַרְכִּי רֵעֵהּ דָּוִד אֶל־אַבְשָׁלוֹם וַיֹּאמֶר חוּשַׁי אֶל־אַבְשָׁלוֹם יְחִי

יד חס

הַמֶּלֶךְ יְחִי הַמֶּלֶךְ[a]׃ 17 וַיֹּאמֶר אַבְשָׁלוֹם אֶל־חוּשַׁי זֶה חַסְדְּךָ אֶת־ 17

יד חס

רֵעֶךָ לָמָּה[a] לֹא הָלַכְתָּ אֶת־רֵעֶךָ׃ 18 וַיֹּאמֶר חוּשַׁי אֶל־אַבְשָׁלוֹם לֹא 18

יד[18] . לו חד מן יז[19] כת כן ק

כִּי אֲשֶׁר בָּחַר[a] יְהוָה וְהָעָם הַזֶּה וְכָל־אִישׁ יִשְׂרָאֵל לוֹ[b] אֶהְיֶה וְאִתּוֹ

אֵשֵׁב׃ 19 וְהַשֵּׁנִית לְמִי אֲנִי אֶעֱבֹד[a] הֲלוֹא לִפְנֵי בְנוֹ[a] כַּאֲשֶׁר עָבַדְתִּי 19

לִפְנֵי[b] אָבִיךָ כֵּן אֶהְיֶה לְפָנֶיךָ׃ פ 20 וַיֹּאמֶר אַבְשָׁלוֹם אֶל־ 20

יד חס . ב חס[20] . ח מל[21]

אֲחִיתֹפֶל הָבוּ לָכֶם עֵצָה מַה־נַּעֲשֶׂה׃ 21 וַיֹּאמֶר אֲחִיתֹפֶל אֶל־ 21

אִבְשָׁלֹם בּוֹא אֶל־פִּלַגְשֵׁי אָבִיךָ אֲשֶׁר הִנִּיחַ לִשְׁמֹר הַבָּיִת וְשָׁמַע כָּל־

ד[22]

יִשְׂרָאֵל כִּי־נִבְאַשְׁתָּ אֶת־אָבִיךָ וְחָזְקוּ יְדֵי כָּל־אֲשֶׁר אִתָּךְ׃ 22 וַיִּטּוּ 22

[12] Mm 944. [13] Mm 3472. [14] Mm 1581. [15] Mm 1344. [16] Mm 230. [17] Mm 1892. [18] Mm 1520. [19] Mm 1795. [20] Mm 1797. [21] Mm 1796. [22] Mm 1563.

8 [a] mlt Mss ut Q ‖ **10** [a] pc Mss ut Q cf 𝔊(𝔊[Mss] pr *καί*)𝔗; 𝔙 *dimittite eum* cf 𝔖 ‖ [b] nonn Mss ut Q cf 𝔊𝔗𝔙; > (?) 𝔖 ‖ **12** [a] nonn Mss ut Q cf 𝔗; pc Mss citt בעניי cf 𝔊𝔖𝔙 ‖ [b] Mss[K] קללתי cf 𝔖 ‖ **13** [a] mlt Mss om interv ‖ [b] pc Mss pr מזה cf (?) 𝔙 ‖ **14** [a] 𝔊[Lp] + *παρὰ τὸν Ιορδάνην* (ex 17,22) ‖ **15** [a] pc Mss עמו ‖ **16** [a–a] > 2 Mss 𝔊 ‖ **17** [a] pc Mss ולו cf 𝔊[Mss] ‖ **18** [a] 2 Mss יבחר cf 𝔗[f] ‖ [b] nonn Mss ut Q cf 𝔊𝔖𝔗𝔙 ‖ **19** [a–a] 𝔖 *l' hwt b'jdj* (𝔖[C] + *hd'*) ‖ [b] nonn Mss את.

לְאַבְשָׁלֹם הָאֹהֶל עַל־הַגָּג וַיָּבֹא אַבְשָׁלוֹם אֶל־פִּלַגְשֵׁי אָבִיו לְעֵינֵי ב חס²³
23 כָּל־יִשְׂרָאֵל׃ 23 וַעֲצַת אֲחִיתֹפֶל אֲשֶׁר יָעַץ בַּיָּמִים הָהֵם כַּאֲשֶׁר
יִשְׁאַל־[a] בִּדְבַר הָאֱלֹהִים כֵּן כָּל־עֲצַת אֲחִיתֹפֶל גַּם־לְדָוִד גַּם איש חד מן ²⁴ קו׳ ולא כת
17 לְאַבְשָׁלֹם׃ ס 17 1 וַיֹּאמֶר אֲחִיתֹפֶל אֶל־[a]אַבְשָׁלֹם אֶבְחֲרָה נָּא[b] יו׳ חס . יו׳ חס . ב
[c]שְׁנֵים־עָשָׂר[c] אֶלֶף אִישׁ וְאָקוּמָה וְאֶרְדְּפָה אַחֲרֵי דָוִד הַלָּיְלָה׃ ל ².
2 וְאָבֹוא עָלָיו וְהוּא יָגֵעַ וּרְפֵה יָדָיִם וְהַחֲרַדְתִּי אֹתוֹ וְנָס כָּל־הָעָם אֲשֶׁר־אִתּוֹ וְנָס כָּל־הָעָם אֵלֶיךָ ב.ל
3 וְאָשִׁיבָה כָל־הָעָם אֵלֶיךָ׃ 3 וְאֶת־הָאִישׁ אֲשֶׁר־אַתָּה מְבַקֵּשׁ כָּל־[c]הָעָם יִהְיֶה שָׁלוֹם׃ ל ³.
4 וַיִּישַׁר הַדָּבָר בְּעֵינֵי אַבְשָׁלֹם וּבְעֵינֵי כָּל־[a]זִקְנֵי[b] יִשְׂרָאֵל׃ ס ג מל³ . יו׳ בסיפ . יו׳ חס .
5 וַיֹּאמֶר אַבְשָׁלוֹם קְרָא־[a]נָא גַּם[b] לְחוּשַׁי הָאַרְכִּי וְנִשְׁמְעָה מַה־בְּפִיו ל ⁴
6 גַּם־הוּא׃ 6 וַיָּבֹא חוּשַׁי אֶל־אַבְשָׁלוֹם וַיֹּאמֶר אַבְשָׁלוֹם אֵלָיו לֵאמֹר־[a]
כַּדָּבָר הַזֶּה דִּבֶּר אֲחִיתֹפֶל הֲנַעֲשֶׂה אֶת־דְּבָרוֹ אִם־[b]אַיִן אַתָּה דַּבֵּר׃ ל ⁵
ס [c] 7 וַיֹּאמֶר חוּשַׁי אֶל־אַבְשָׁלוֹם לֹא־טוֹבָה הָעֵצָה אֲשֶׁר־יָעַץ
8 אֲחִיתֹפֶל בַּפַּעַם הַזֹּאת׃ 8 וַיֹּאמֶר חוּשַׁי אַתָּה יָדַעְתָּ אֶת־אָבִיךָ וְאֶת־ ב ⁶
אֲנָשָׁיו כִּי גִבֹּרִים הֵמָּה וּמָרֵי נֶפֶשׁ הֵמָּה כְּדֹב שַׁכּוּל[a] בַּשָּׂדֶה[b] וְאָבִיךָ ל ⁷ . חס ⁶ ג .
9 אִישׁ מִלְחָמָה וְלֹא יָלִין אֶת־הָעָם׃ 9 הִנֵּה עַתָּה הוּא־נֶחְבָּא בְּאַחַת ד ר״פ בסיפ ¹⁰ . ל
הַפַּחְתִּים אוֹ בְאַחַד[a] הַמְּקֹמוֹת וְהָיָה כִנָּפֵל בָּהֶם[b] בַּתְּחִלָּה וְשָׁמַע ג כת כן ב חד מל׳ וחד חס ¹¹
10 הַשֹּׁמֵעַ וְאָמַר הָיְתָה מַגֵּפָה בָּעָם אֲשֶׁר אַחֲרֵי אַבְשָׁלֹם׃ 10 וְהוּא גַּם־ יו׳ חס . לג ר״פ
בֶּן־חַיִל אֲשֶׁר לִבּוֹ כְּלֵב הָאַרְיֵה הֶמֵּס יִמָּס כִּי־יֹדֵעַ כָּל־יִשְׂרָאֵל כִּי־ ה
11 גִבּוֹר אָבִיךָ וּבְנֵי־חַיִל אֲשֶׁר אִתּוֹ׃ 11 כִּי יָעַצְתִּי הֶאָסֹף[a] אֵלַי אֶת־ ל ⁸
כָּל־יִשְׂרָאֵל מִדָּן וְעַד־בְּאֵר שֶׁבַע כַּחוֹל אֲשֶׁר־עַל־הַיָּם[a] לָרֹב [b]וּפָנֶיךָ ב ⁹

²³Mm 1797. ²⁴Mm 2745. Cp 17 ¹Mm 1721. ²Mm 2212. ³Mm 968. ⁴Mm 2212 וחד וַנִּשְׁמָעָה Ex 20,19. ⁵Mm 1798. ⁶Mm 1799. ⁷Mm 1664. ⁸Mm 3633. ⁹Mm 3033. ¹⁰Mm 1541. ¹¹Mm 1726.

23 [a] mlt Mss ut Q cf 𝔊-^{OS}𝔗𝔙 ‖ **Cp 17,1** [a] pc Mss cit 𝔏 ‖ [b] 𝔊 + *ἐμαυτῷ* cf 𝔙 ‖ [c–c] 𝔊^{OpL} 10 ‖ **3** [a–a] 𝔊 *ὃν τρόπον* (𝔊^{L} *καθὼς*) *ἐπιστρέφει (ἡ) νύμφη πρὸς τὸν ἄνδρα αὐτῆς*· (cf 𝔈$^{93.94.gl}$) *πλὴν ψυχὴν ἑνὸς ἀνδρός*, 𝔖 *'jk dhpk kl 'nš (dṣbjt)*, 𝔗 *(kd) jtwbwn klhwn btr d(')jtqṭjl gbr'*, 𝔙 *quomodo omnis reverti sole(n)t unum enim virum (tu quaeris)* ‖ [b] 2 Mss כל cf 𝔖 [a–a] ‖ [c] pc Mss וכל cf 𝔊𝔖𝔗^{Mss}𝔙 ‖ **4** [a] > pc Mss cit cf 𝔗^{f} ‖ [b] > Ms cit cf 𝔖 15 ‖ **5** [a] 𝔊𝔖𝔙 pl ‖ [b] > 2 Mss cf 𝔊^{L}𝔖 ‖ **6** [a] > 2 Mss cf 𝔊^{Mss}𝔖 ‖ [b] mlt Mss ואם cf 𝔊𝔖 ‖ [c] Mss om interv ‖ **8** [a] 𝔖 *tbr'* cf 𝔗 et Hos 13,8 Prv 17,12 ‖ [b] 𝔊-^{OL} + mlt vb; 𝔙 + aliquot vb (impar) 𝔊 ‖ **9** [a] mlt Mss חת– ‖ [b] 𝔊^{L} *τὸν λαόν* ‖ **11** [a] nonn Mss pr שפת cf 𝔗^{Ms} ‖ [b–b] omnes Mss^{G} ופניך הלכים.

12 הֹלְכִים[b] בַּקָּרֶב[c]׃ 12 וּבָאנוּ אֵלָיו בְּאַחַת[a] הַמְּקוֹמֹת אֲשֶׁר נִמְצָא שָׁם
וְנַחְנוּ[b] עָלָיו כַּאֲשֶׁר יִפֹּל הַטַּל עַל[c]־הָאֲדָמָה וְלֹא־נוֹתַר בּוֹ וּבְכָל־
13 הָאֲנָשִׁים אֲשֶׁר־אִתּוֹ גַּם־אֶחָד׃ 13 וְאִם־אֶל־עִיר יֶאֱסֹף וְהֹשִׁיאוּ כָל־
יִשְׂרָאֵל אֶל־הָעִיר הַהִיא[a] חֲבָלִים וְסָחַבְנוּ אֹתוֹ[b] עַד־הַנַּחַל עַד אֲשֶׁר־
14 לֹא־נִמְצָא שָׁם גַּם־צְרוֹר׃ פ 14 וַיֹּאמֶר אַבְשָׁלוֹם וְכָל־אִישׁ
יִשְׂרָאֵל טוֹבָה עֲצַת חוּשַׁי הָאַרְכִּי מֵעֲצַת אֲחִיתֹפֶל[a] וַיהוָה צִוָּה לְהָפֵר
אֶת־עֲצַת אֲחִיתֹפֶל הַטּוֹבָה לְבַעֲבוּר הָבִיא יְהוָה אֶל[b]־אַבְשָׁלוֹם אֶת־
15 הָרָעָה׃ ס 15 וַיֹּאמֶר חוּשַׁי אֶל־צָדוֹק וְאֶל־אֶבְיָתָר הַכֹּהֲנִים
כָּזֹאת וְכָזֹאת יָעַץ אֲחִיתֹפֶל אֶת־אַבְשָׁלוֹם וְאֶת זִקְנֵי[a] יִשְׂרָאֵל וְכָזֹאת
וְכָזֹאת יָעַצְתִּי אָנִי׃ 16 וְעַתָּה שִׁלְחוּ מְהֵרָה וְהַגִּידוּ לְדָוִד לֵאמֹר אַל־
16 תָּלֶן הַלַּיְלָה בְּעַרְבוֹת[a] הַמִּדְבָּר וְגַם עָבוֹר תַּעֲבֹר פֶּן יְבֻלַּע לַמֶּלֶךְ
17 וּלְכָל־הָעָם אֲשֶׁר אִתּוֹ׃ 17 וְיהוֹנָתָן וַאֲחִימַעַץ עֹמְדִים בְּעֵין־רֹגֶל
וְהָלְכָה הַשִּׁפְחָה וְהִגִּידָה לָהֶם וְהֵם יֵלְכוּ וְהִגִּידוּ לַמֶּלֶךְ דָּוִד כִּי לֹא
18 יוּכְלוּ לְהֵרָאוֹת לָבוֹא[a] הָעִירָה׃ 18 וַיַּרְא אֹתָם נַעַר וַיַּגֶּד לְאַבְשָׁלֹם
וַיֵּלְכוּ שְׁנֵיהֶם מְהֵרָה וַיָּבֹאוּ | אֶל־בֵּית־אִישׁ בְּבַחוּרִים וְלוֹ בְאֵר
19 בַּחֲצֵרוֹ וַיֵּרְדוּ שָׁם׃ 19 וַתִּקַּח הָאִשָּׁה וַתִּפְרֹשׂ אֶת־הַמָּסָךְ עַל־פְּנֵי[a]
הַבְּאֵר וַתְּשַׁטַּח עָלָיו הָרִפֹּת וְלֹא נוֹדַע דָּבָר׃ 20 וַיָּבֹאוּ עַבְדֵי ס כי
אַבְשָׁלוֹם אֶל־הָאִשָּׁה הַבַּיְתָה וַיֹּאמְרוּ אַיֵּה אֲחִימַעַץ וְיהוֹנָתָן וַתֹּאמֶר
לָהֶם הָאִשָּׁה עָבְרוּ מִיכֶל[a] הַמָּיִם וַיְבַקְשׁוּ וְלֹא מָצְאוּ וַיָּשֻׁבוּ יְרוּשָׁלִָם׃
ס 21 וַיְהִי | אַחֲרֵי לֶכְתָּם וַיַּעֲלוּ מֵהַבְּאֵר וַיֵּלְכוּ וַיַּגִּדוּ לַמֶּלֶךְ דָּוִד
וַיֹּאמְרוּ אֶל־דָּוִד קוּמוּ וְעִבְרוּ מְהֵרָה אֶת־הַמַּיִם כִּי־כָכָה יָעַץ עֲלֵיכֶם
22 אֲחִיתֹפֶל׃ 22 וַיָּקָם דָּוִד וְכָל־הָעָם אֲשֶׁר אִתּוֹ וַיַּעַבְרוּ אֶת־הַיַּרְדֵּן

ל . באחד חד מן ז[12] יחיר ת בלישׁ . ג כת כן

ג[14] . ה[13]

ב[15]

ל

ב . יו[16]

ג[17] . ח קמ[18]

יח פסוק דמיין[19] . יד חס . ג[20] . ב[21]

ד מל . ב חד פת וחד קמ[22]

ג

ל . ו זוגין[23]

יא[24] . ד[25] ג מנה כת כן . ט[26] . יד חס

ל

ל . ל . ג דמטע[27]

ב חד חס וחד מל[28]

ג[29]

ל וכל שם אנש דכות

ל

נא מ״פ וכל ר״פ דכות ב מ ג

[13] Mm 2792. [13] Mm 487. [14] Mm 989. [15] Lv 22,16. [16] Mm 1520. [17] Mm 511. [18] Mm 1092. [19] Mm 3911. [20] Mm 2349. [21] Mm 1800. [22] Mm 3555. [23] Mm 2036. [24] Mm 2545. [25] Mm 731. [26] Mm 1972. [27] Mm 1025. [28] Mm 1801. [29] Mm 1557.

11 [c] 𝔊 *ἐν μέσῳ αὐτῶν* cf 𝔙, 𝔖 *bmṣ't'*, 𝔗 *brjšn'*, 𝔗[Mss] *brjš kwln'* || **12** [a] nonn Mss ut Q || [b] 𝔏[115] *et turbabimus eum et inruemus super eum,* 𝔖 *wšrjnn,* 𝔗 *wnšrj,* 𝔙 *et operiemus (eum)* ex 13 || [c] nonn Mss על־פני || [d] pc Mss עד cf 𝔗[f] || **13** [a] nonn Mss ההוא cf אתו || [b] Ms אתה cf Vrs || **14** [a] mlt Mss interv || [b] nonn Mss על cf 𝔗 || **15** [a] 𝔖 *kl* || **16** [a] mlt Mss בעברות cf 15,28 || **17** [a] Ms ולי cf 𝔊[L] עפצ || **19** [a] nonn Mss Seb פי cf 𝔊[L]𝔏[115] 𝔗𝔙 sed etiam Nu 33,8 || **20** [a] pc Mss citt pr את; 𝔊[L] *σπεύδοντες* cf 𝔏[115] *properantes.*

עַד־אָוֹר הַבֹּקֶר[a] עַד־אֶחָד לֹא נֶעְדָּר אֲשֶׁר לֹא־עָבַר אֶת־הַיַּרְדֵּן׃ ל[30]. כה[31]. ב זקף קמ
23 וַאֲחִיתֹפֶל רָאָה כִּי לֹא נֶעֶשְׂתָה עֲצָתוֹ וַיַּחֲבֹשׁ אֶת־הַחֲמוֹר[a] וַיָּקָם
וַיֵּלֶךְ אֶל־בֵּיתוֹ אֶל־עִירוֹ[c] וַיְצַו אֶל־בֵּיתוֹ וַיֶּחְנָק וַיָּמָת וַיִּקָּבֵר בְּקֶבֶר[d] ל. ל
24 אָבִיו׃ ס 24 וְדָוִד בָּא מַחֲנָיְמָה וְאַבְשָׁלֹם עָבַר אֶת־הַיַּרְדֵּן הוּא ג[32]. יד חס
25 וְכָל־אִישׁ[a] יִשְׂרָאֵל עִמּוֹ׃ 25 וְאֶת־עֲמָשָׂא שָׂם אַבְשָׁלֹם תַּחַת יוֹאָב ג[33]. יד חס ג[34]. יד חס
עַל־הַצָּבָא וַעֲמָשָׂא בֶּן־אִישׁ וּשְׁמוֹ יִתְרָא הַיִּשְׂרְאֵלִי[a] אֲשֶׁר־בָּא אֶל־ ה[35]. ב חד כת רה
26 אֲבִיגַל בַּת־נָחָשׁ[b] אֲחוֹת צְרוּיָה אֵם יוֹאָב׃ 26 וַיִּחַן יִשְׂרָאֵל וְאַבְשָׁלֹם וחד כת רא[36] יד חס
27 אֶרֶץ הַגִּלְעָד׃ ס 27 וַיְהִי כְּבוֹא דָוִד מַחֲנָיְמָה וְשֹׁבִי בֶן־נָחָשׁ ג[32]
מֵרַבַּת בְּנֵי־עַמּוֹן וּמָכִיר בֶּן־עַמִּיאֵל מִלֹּא[a] דְּבָר וּבַרְזִלַּי הַגִּלְעָדִי ב חס בתרי לישׁ[37]
28 מֵרֹגְלִים׃ 28 מִשְׁכָּב וְסִפּוֹת וּכְלֵי יוֹצֵר וְחִטִּים[a] וּשְׂעֹרִים וְקֶמַח וְקָלִי ב. ג[38]
29 וּפֹל וַעֲדָשִׁים וְקָלִי׃ 29 וּדְבַשׁ[a] וְחֶמְאָה וְצֹאן[a] וּשְׁפוֹת בָּקָר הֻגָּשׁוּ ב. ג[38]. י פסוק מן ד
לְדָוִד וְלָעָם אֲשֶׁר־אִתּוֹ לֶאֱכֹל כִּי אָמְרוּ הָעָם רָעֵב וְעָיֵף וְצָמֵא מלין נסבין ו ר״פ[39]. ד[40]
יג מל[41]. ח[42]
18 בַּמִּדְבָּר׃ 18 1 וַיִּפְקֹד דָּוִד אֶת־הָעָם אֲשֶׁר אִתּוֹ וַיָּשֶׂם עֲלֵיהֶם שָׂרֵי פד
2 אֲלָפִים וְשָׂרֵי מֵאוֹת׃ 2 וַיִּשְׁלַח דָּוִד אֶת־הָעָם הַשְּׁלִשִׁית בְּיַד־יוֹאָב כב[1]
וְהַשְּׁלִשִׁית בְּיַד אֲבִישַׁי בֶּן־צְרוּיָה אֲחִי יוֹאָב וְהַשְּׁלִשִׁת בְּיַד אִתַּי ב חס ורחס[2]
הַגִּתִּי ס[a] וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ אֶל־הָעָם יָצֹא אֵצֵא גַּם־אֲנִי עִמָּכֶם׃ ז ג מל וד חס[3]
3 וַיֹּאמֶר הָעָם לֹא תֵצֵא כִּי אִם־נֹס נָנוּס לֹא־יָשִׂימוּ אֵלֵינוּ לֵב[a] וְאִם־ ב. מז פסוק לא לא לא
וְאִם חס[4] וכל אורית וירמיה
דכות ב מ א.
יב[5] יא מגה בנביא.
ד ג חס וחד מל[6]
לעזור[7] חד מן ג מל בלישׁ
ק
4 וְעַתָּה טוֹב כִּי־תִהְיֶה־לָּנוּ מֵעִיר[c] לַעְזֹר[d]׃ ס 4 וַיֹּאמֶר אֲלֵיהֶם יח. ה[8] וכל מגלה
דכות ב מ א
הַמֶּלֶךְ אֲשֶׁר־יִיטַב בְּעֵינֵיכֶם אֶעֱשֶׂה וַיַּעֲמֹד הַמֶּלֶךְ אֶל[a]־יַד הַשָּׁעַר נא מ״פ וכל ר״פ דכות
ב מג. ב. יח פסוק
את ואת ואת את
5 וְכָל־הָעָם יָצְאוּ לְמֵאוֹת וְלַאֲלָפִים׃ 5 וַיְצַו הַמֶּלֶךְ אֶת־יוֹאָב וְאֶת־ ב[5]. נא מ״פ וכל ר״פ דכות ב מג
אֲבִישַׁי וְאֶת־אִתַּי לֵאמֹר לְאַט־לִי לַנַּעַר לְאַבְשָׁלוֹם וְכָל־הָעָם שֹׁמְעִים[a]

[30]Mm 1488. [31]Mm 187. [32]Mm 1895. [33]Mm 1520. [34]Mm 1882. [35]Mm 4233. [36]Mm 2265. [37]Mp sub loco. [38]Mm 1802. [39]Mm 4162. [40]Mm 1803. [41]Mm 1640. [42]Mm 184. Cp 18 [1]Mm 59. [2]Mm 1900. [3]Mm 1037. [4]Mm 1804. [5]Mm 230. [6]Mm 252. [7]Mm 832. [8]Mm 2990. [9]Mm 2230.

22 [a] $\mathfrak{G}^{L}\mathfrak{L}^{115.91.94}$ + nonn vb ‖ **23** [a] citt חמורו cf $\mathfrak{G}\mathfrak{L}^{115}\mathfrak{S}\mathfrak{V}$ ‖ [b] pc Mss את ‖ [c] mlt Mss ואל cf $\mathfrak{G}^{OpS}\mathfrak{T}^{Mss}\mathfrak{V}$ ‖ [d] $\mathfrak{G}^{OL}$ *ἐν ὄικῳ* ‖ **24** [a] > 2 Mss cf $\mathfrak{G}^{AMs}\mathfrak{S}$ ‖ **25** [a] $\mathfrak{G}^{AMss}$ *Ισμαηλιτης* cf $\mathfrak{L}^{115}$ Ps Hier, Quaest et 1Ch 2,17 ‖ [b] $\mathfrak{G}^{Mss}$ *Ιεσσαι* cf $\mathfrak{L}^{115}$ ‖ **27** [a] pc Mss מלוא cf $\mathfrak{T}^{Buxt}$, mlt Mss מלו cf $\mathfrak{T}^{f}$; cf 9,4[a].5[a] ‖ **28** [a] pc Mss ׳ח cf $\mathfrak{T}^{Ms}$ ‖ [b] > $\mathfrak{G}\mathfrak{L}^{115}\mathfrak{S}$ ‖ **29** [a–a] $\mathfrak{S}^{C}$ *wḥ'wt' d'n'* ‖ **Cp 18,2** [a] mlt Mss om interv ‖ **3** [a–a] > 2 Mss $\mathfrak{G}^{MssS}$ (homtel) ‖ [b] 2 Mss אתה cf $\mathfrak{G}^{-L}\sigma'\mathfrak{V}$ ($\mathfrak{T}$ *k'n 't…*) ‖ [c] $\mathfrak{G}$ *ἐν τῇ πόλει* cf $\mathfrak{L}^{115}\mathfrak{V}$ ‖ [d] mlt Mss ut Q ‖ **4** [a] pc Mss על cf 15,2 ‖ **5** [a] $\mathfrak{Q}$ שמעים.

בְּצֵאת הַמֶּלֶךְ אֶת־כָּל־הַשָּׂרִים עַל־דִּבְרֵ֥ר אַבְשָׁלֽוֹם׃ 6 וַיֵּצֵ֥א הָעָ֖ם 6
הַשָּׂדֶ֑ה לִקְרַ֣את יִשְׂרָאֵ֔ל וַתְּהִ֖י הַמִּלְחָמָ֥ה בְּיַ֖עַר אֶפְרָֽיִם׃ 7 וַיִּנָּגְפ֣וּ 7 ל
שָׁ֔ם עַ֖ם יִשְׂרָאֵ֑ל לִפְנֵ֣י עַבְדֵ֣י דָוִ֔ד וַתְּהִי־שָׁ֥ם הַמַּגֵּפָ֖ה גְּדוֹלָ֥ה בַּיּ֛וֹם ל
הַה֥וּא עֶשְׂרִ֖ים אָֽלֶף׃ 8 וַתְּהִי־שָׁ֣ם הַמִּלְחָמָ֔ה נָפְצ֥וֹת[a] עַל־פְּנֵ֖י כָּל־ 8 נפרצת[10] ק
הָאָ֑רֶץ וַיֶּ֣רֶב הַיַּ֔עַר לֶֽאֱכֹ֖ל בָּעָ֥ם מֵֽאֲשֶׁ֛ר אָכְלָ֥ה הַחֶ֖רֶב בַּיּ֥וֹם הַה֖וּא׃ ב[11]
9 וַיִּקָּ֥רְא֛ אַבְשָׁל֖וֹם לִפְנֵ֣י עַבְדֵ֣י דָוִ֑ד וְאַבְשָׁל֗וֹם רֹכֵב֙ עַל־הַפֶּ֣רֶד וַיָּבֹ֔א 9 ה[12]
תַּ֚חַת שׂ֣וֹךְ הָאֵלָ֣ה הַגְּדוֹלָ֔ה וַיֶּחֱזַ֥ק רֹאשׁ֛וֹ בָּאֵלָ֖ה וַיִּתֵּ֣ן[a] בֵּ֑ין ל כת כן . ה[13] . לב׳ נביא כ מנה בסיפ . ל . ל
הַשָּׁמַ֣יִם וּבֵין֙ הָאָ֔רֶץ וְהַפֶּ֖רֶד אֲשֶׁר־תַּחְתָּ֥יו עָבָֽר׃ 10 וַיַּ֣רְא אִ֔ישׁ אֶחָ֖ד[a] 10
וַיַּגֶּד֙ לְיוֹאָ֔ב וַיֹּ֣אמֶר הִנֵּ֔ה רָאִ֥יתִי אֶת־אַבְשָׁל֖וֹם תָּל֥וּי בָּאֵלָֽה׃ 11 וַיֹּ֤אמֶר 11 יד חס . ג[14]
יוֹאָב֙ לָאִ֣ישׁ הַמַּגִּ֔יד לוֹ֖[a] וְהִנֵּ֣ה רָאִ֑יתָ וּמַדּ֣וּעַ לֹא־הִכִּיתֹ֥ו שָׁ֛ם[b] אַ֥רְצָה לב[15] . ל
וְעָלַ֖י לָתֵ֣ת לְךָ֑ עֲשָׂרָ֥ה כֶ֛סֶף וַחֲגֹ֥רָה אֶחָֽת׃ 12 וַיֹּ֤אמֶר הָאִישׁ֙ אֶל־יוֹאָ֔ב 12 ז פסוק אל על אל ת[17] . ל[19]
וְלֹא֙[a] אָנֹכִ֣י שֹׁקֵ֔ל עַל־כַּפַּ֖י אֶ֣לֶף כֶּ֑סֶף לֹא־[b] אֶשְׁלַ֤ח יָדִי֙ אֶל־[c] בֶּן־ ר\ו חד מן כב[18] ק רחד מן ג[20] כלישׁ . ג[20]
הַמֶּ֔לֶךְ כִּ֣י בְאָזְנֵ֔ינוּ צִוָּ֥ה הַמֶּ֛לֶךְ אֹתְךָ֖ וְאֶת־אֲבִישַׁ֣י וְאֶת־אִתַּ֑י לֵאמֹ֗ר ו
שִׁמְר֤וּ־מִי[d] בַּנַּ֙עַר֙ בְּאַבְשָׁל֔וֹם׃ 13 אֽוֹ־עָשִׂ֥יתִי בְנַפְשׁ֖וֹ[a] שֶׁ֣קֶר וְכָל־ 13 ל . בנפשי חד מן מח[21] ק כת ו ויקר י
דָּבָ֑ר לֹא־יִכָּחֵ֥ד מִן־הַמֶּ֖לֶךְ וְאַתָּ֥ה תִתְיַצֵּ֖ב מִנֶּֽגֶד׃ 14 וַיֹּ֣אמֶר יוֹאָ֔ב 14
לֹ֣א כֵ֔ן[a] אֹחֲיָלָ֖ה[b] לְפָנֶ֑יךָ וַיִּקַּ֤ח שְׁלֹשָׁה֙ שְׁבָטִ֔ים בְּכַפּ֖וֹ וַיִּתְקָעֵ֥ם בְּלֵ֖ב יג[22] , יט[23]
אַבְשָׁל֑וֹם עוֹדֶ֥נּוּ חַ֖י בְּלֵ֥ב הָאֵלָֽה׃ 15 וַיָּסֹ֣בּוּ עֲשָׂרָ֗ה נֹשְׂאֵ֛י כְּלֵ֥י כו
יוֹאָ֖ב וַיַּכּ֣וּ אֶת־אַבְשָׁל֑וֹם וַיְמִיתֻֽהוּ׃ 16 וַיִּתְקַ֤ע יוֹאָב֙ בַּשֹּׁפָ֔ר וַיָּ֖שָׁב הָעָ֑ם ו ג[24] מנה חס . ג חס
מֵרָדְפָ֣ךְ אַחֲרֵ֔י יִשְׂרָאֵ֖ל כִּֽי־חָשַׂ֣ךְ יוֹאָ֑ב אֶת־הָעָֽם׃ 17 וַיִּקְח֣וּ אֶת־ 17 ב . ו[25]
אַבְשָׁל֗וֹם וַיַּשְׁלִיכ֤וּ אֹתוֹ֙ בַּיַּ֣עַר אֶל־הַפַּ֔חַת הַגָּד֖וֹל וַיַּצִּ֣בוּ עָלָ֑יו גַּ֚ל־ ב חס[26]
אֲבָנִ֣ים גָּד֔וֹל מְאֹ֖ד וְכָל־יִשְׂרָאֵ֥ל[a] נָ֛סוּ אִ֥ישׁ לְאָהָלָֽו[b]׃ ס[c] לת וכל ר״פ דכות . לאהליו חד מן ג[27] חס ק בלישׁ
18 וְאַבְשָׁלֹ֗ם לָקַ֤ח וַיַּצֶּב־לוֹ֙ בְּחַיָּ֔ו[a] אֶת־מַצֵּבַ֛ת אֲשֶׁ֥ר בְּעֵמֶק־הַמֶּ֖לֶךְ כִּֽי 18 יד חס . ד חס[28] בחייו ק

[10] Mp sub loco. [11] Mm 1805. [12] Mm 1806. [13] Mm 432. [14] Mm 1807. [15] Mm 319. [16] Mm 1454. [17] Mm 3683. [18] Mm 1444. [19] Mm 1808. [20] Mm 1809. [21] Mm 3811. [22] Mm 436. [23] Mm 3104. [24] Mm 2127 contra textum. [25] Mm 1676. [26] Mm 1810. [27] Mm 2124. [28] L בחייו Q contra Mm 1811, suppressi, cf Qoh 5,17 et Mp sub loco.

8 [a] nonn Mss ut Q ‖ **9** [a] 𝔔 Vrs ויתל ‖ **10** [a] > 𝔔 ‖ **11** [a] > Ms $\mathfrak{G}^{Mss}\mathfrak{S}$ ‖ [b] > 2 Mss $\mathfrak{G}^{Mss}\mathfrak{S}$ ‖ **12** [a] mlt Mss ut Q cf $\mathfrak{T}^{Mss}$ ‖ [b] 2 Mss ולא ‖ [c] Ms על cf $\mathfrak{S}$ sed etiam Gn 22,12[a] ‖ [d] > 2 Mss cf $\mathfrak{S}^{C}$; 2 Mss לי cf $\mathfrak{GS}^{-C}\mathfrak{TV}$ ‖ [e] pc Mss אב׳ cf $\mathfrak{GS}$ ‖ **13** [a] mlt Mss ut Q cf $\mathfrak{G}^{L}\mathfrak{STV}$ ‖ **14** [a–a] $\mathfrak{G}^{L}$ *διὰ τοῦτο* ‖ [b] nonn Mss אחולה cf Jer 4,19; Vrs a חלל, improbabiliter ‖ **17** [a] $\mathfrak{C}$ יִשְׂרָאֵל ‖ [b] mlt Mss ut Q cf $\mathfrak{T}$ *(lqrwwhj)* $\mathfrak{V}$ ‖ [c] Mss om interv ‖ **18** [a] mlt Mss ut Q.

אָמַר אֵין־לִי בֵּן בַּעֲבוּר הַזְכִּיר שְׁמִי וַיִּקְרָא לַמַּצֵּבֹת עַל־שְׁמוֹ וַיִּקָּרֵא ל . ה[29]
לָהּ יַד אַבְשָׁלֹם עַד הַיּוֹם הַזֶּה׃ ס

ב חד חס וחד מל . ל 19 וַאֲחִימַעַץ בֶּן־צָדוֹק אָמַר אָרוּצָה נָּא וַאֲבַשְּׂרָה אֶת־הַמֶּלֶךְ
ל . ג חס 20 כִּי־שְׁפָטוֹ יְהוָה מִיַּד אֹיְבָיו׃ 20 וַיֹּאמֶר לוֹ יוֹאָב לֹא אִישׁ בְּשֹׂרָה אַתָּה
ב[30] . כן חד מן ל[31] קר׳ ולא כת הַיּוֹם הַזֶּה וּבִשַּׂרְתָּ בְיוֹם אַחֵר וְהַיּוֹם ׀ הַזֶּה לֹא תְבַשֵּׂר כִּי־עַל־ בֶּן־
21 הַמֶּלֶךְ מֵת׃ 21 וַיֹּאמֶר יוֹאָב לַכּוּשִׁי לֵךְ הַגֶּד[a] לַמֶּלֶךְ אֲשֶׁר רָאִיתָה ל מל בגביא
כי 22 וַיִּשְׁתַּחוּ כוּשִׁי לְיוֹאָב וַיָּרֹץ׃ 22 וַיֹּסֶף עוֹד אֲחִימַעַץ בֶּן־צָדוֹק וַיֹּאמֶר
לב . ב חד חס וחד מל אֶל־יוֹאָב וְיְהִי מָה אָרֻצָּה־נָּא גַּם־אֲנִי אַחֲרֵי הַכּוּשִׁי וַיֹּאמֶר יוֹאָב
ד[32] מל וכל לשון הליכה דכות ב מג . לב[33] 23 לָמָּה־זֶּה אַתָּה רָץ בְּנִי וְלֻכָה אֵין־בְּשׂוֹרָה מֻצְלַאת׃ 23 וְיְהִי־[a] מַה
ד ג מל וחד חס[34] אָרוּץ וַיֹּאמֶר לוֹ רוּץ וַיָּרָץ אֲחִימַעַץ דֶּרֶךְ הַכִּכָּר וַיַּעֲבֹר אֶת־הַכּוּשִׁי׃
מס[35] מל בגביא ת מנה בסיפ . ל . ג 24 וְדָוִד יוֹשֵׁב בֵּין־שְׁנֵי הַשְּׁעָרִים וַיֵּלֶךְ הַצֹּפֶה אֶל־ גַּג הַשַּׁעַר אֶל־
25 הַחוֹמָה וַיִּשָּׂא אֶת־עֵינָיו וַיַּרְא וְהִנֵּה־אִישׁ רָץ לְבַדּוֹ׃ 25 וַיִּקְרָא הַצֹּפֶה
וַיַּגֶּד לַמֶּלֶךְ וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ אִם־לְבַדּוֹ בְּשׂוֹרָה בְּפִיו וַיֵּלֶךְ הָלוֹךְ
26 וְקָרֵב׃ 26 וַיַּרְא הַצֹּפֶה אִישׁ־אַחֵר רָץ ׀ וַיִּקְרָא הַצֹּפֶה[a] אֶל־הַשֹּׁעֵר[a] ב
ס לא וַיֹּאמֶר הִנֵּה־[b]אִישׁ רָץ לְבַדּוֹ וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ גַּם־זֶה מְבַשֵּׂר׃ 27 וַיֹּאמֶר[36] ב
סד . ל וחס הַצֹּפֶה אֲנִי רֹאֶה אֶת־מְרוּצַת הָרִאשׁוֹן כְּמְרֻצַּת אֲחִימַעַץ בֶּן־צָדוֹק
28 וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ אִישׁ־טוֹב זֶה וְאֶל־בְּשׂוֹרָה טוֹבָה יָבוֹא׃ 28 וַיִּקְרָא
ג . ל[37] ל[38] אֲחִימַעַץ וַיֹּאמֶר אֶל־הַמֶּלֶךְ ׀ שָׁלוֹם וַיִּשְׁתַּחוּ לַמֶּלֶךְ לְאַפָּיו אָרְצָה
ס [a] וַיֹּאמֶר בָּרוּךְ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ אֲשֶׁר סִגַּר אֶת־הָאֲנָשִׁים אֲשֶׁר־ ב
29 נָשְׂאוּ אֶת־יָדָם בַּאדֹנִי הַמֶּלֶךְ׃ 29 וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ שָׁלוֹם[a] ׀ לַנָּעַר ו . לד זרגין[39]
לְאַבְשָׁלוֹם וַיֹּאמֶר אֲחִימַעַץ רָאִיתִי ׀ הֶהָמוֹן הַגָּדוֹל לִשְׁלֹחַ אֶת־עֶבֶד
ל . ז וכל[40] אתנח וס״פ דכות ב מ א . ה[41] . ז חס[42] 30 הַמֶּלֶךְ יוֹאָב וְאֶת־[b]עַבְדֶּךָ ׀ [c]וְלֹא יָדָעְתִּי מָה׃ 30 וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ סָב[a]
ל 31 הִתְיַצֵּב כֹּה וְיִסְּבָ וַיִּתְעַמֹּד׃ 31 וְהִנֵּה הַכּוּשִׁי בָּא וַיֹּאמֶר הַכּוּשִׁי[a] יִתְבַּשַּׂר

[29] Mm 1806. [30] Mm 3744. [31] Mm 2745. [32] Mm 2214. [33] וחד מוצאת Gn 38,25. [34] Mm 1845. [35] Mp sub loco. [36] Mm 1812. [37] Mm 963. [38] Mm 959. [39] Mm 565. [40] Mm 1660. [41] Mm 1248. [42] Mm 1054.

20 [a] nonn Mss ut Q cf $\mathfrak{G}^{-L}$ ‖ **21** [a] pc Mss ׳והי cf $\mathfrak{G}^{L}$ ‖ **23** [a] $\mathfrak{G}$ pr *καὶ εἶπεν (Αχιμαας)*, $\mathfrak{S}$ pr *'mr lh*, $\mathfrak{V}$ pr *qui respondit* ‖ **26** [a–a] $\mathfrak{G}^{-L}$ *πρὸς τῇ πύλῃ*, $\mathfrak{G}^{L}$ *ἐπὶ τὴν πύλην*, $\mathfrak{V}$ *in culmine* ‖ [b] $\mathfrak{G}$ + *ἕτερος* cf $\mathfrak{S}$ *'hrn'*, $\mathfrak{T}^{\text{ed princ}}$ *'whrn*, $\mathfrak{V}$ *alter* ‖ **28** [a] mlt Mss om interv ‖ **29** [a] nonn Mss Seb ׳הַשׁ cf $\mathfrak{T}^{f}\mathfrak{V}$ ‖ [b] nonn Mss את cf $\mathfrak{G}^{\text{Mss}}\mathfrak{T}\mathfrak{V}$ ‖ [c] pc Mss לא cf $\mathfrak{G}^{\text{Mss}}\mathfrak{S}\mathfrak{V}$ ‖ **30** [a] > 2 Mss $\mathfrak{S}$ ‖ **31** [a] > $\mathfrak{G}^{-OPL}\mathfrak{S}\mathfrak{V}$.

ל בסיפ אֲדֹנָי הַמֶּלֶךְ כִּי־שְׁפָטְךָ[b] יְהוָה הַיּוֹם מִיַּד כָּל־הַקָּמִים עָלֶיךָ[c]׃ ס

יד זוגין[43]. ל 32 וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ אֶל־הַכּוּשִׁי הֲשָׁלוֹם לַנַּעַר לְאַבְשָׁלוֹם וַיֹּאמֶר הַכּוּשִׁי 32
יִהְיוּ כַּנַּעַר אֹיְבֵי אֲדֹנִי הַמֶּלֶךְ וְכֹל אֲשֶׁר־קָמוּ עָלֶיךָ[a] לָרָעָה׃ ס

ל 19 1 וַיֻּרְגַּן הַמֶּלֶךְ וַיַּעַל עַל־עֲלִיַּת הַשָּׁעַר וַיֵּבְךְּ וְכֹה | אָמַר בְּלֶכְתּוֹ[a] 19
ל בְּנִי אַבְשָׁלוֹם בְּנִי בְנִי[b] אַבְשָׁלוֹם מִי־יִתֵּן מוּתִי אֲנִי תַחְתֶּיךָ אַבְשָׁלוֹם
כד[1].ז[2].ב בְּנִי בְנִי[c]׃ 2 וַיֻּגַּד לְיוֹאָב הִנֵּה הַמֶּלֶךְ בּוֹכֶה וַיִּתְאַבֵּל[a] עַל־ 2
ו חס ול בלישׁ[3] אַבְשָׁלֹם׃ 3 וַתְּהִי הַתְּשׁוּעָה בַּיּוֹם הַהוּא לְאֵבֶל לְכָל־הָעָם כִּי־שָׁמַע 3
ל.ל הָעָם בַּיּוֹם הַהוּא לֵאמֹר נֶעֱצַב הַמֶּלֶךְ עַל־בְּנוֹ[a]׃ 4 וַיִּתְנַנֵּב הָעָם 4
בַּיּוֹם הַהוּא לָבוֹא הָעִיר כַּאֲשֶׁר יִתְנַנֵּב הָעָם הַנִּכְלָמִים בְּנוּסָם
ב[4] בַּמִּלְחָמָה[a]׃ 5 וְהַמֶּלֶךְ לָאַט אֶת־פָּנָיו וַיִּזְעַק הַמֶּלֶךְ[a] קוֹל[b] גָּדוֹל בְּנִי 5
אַבְשָׁלוֹם אַבְשָׁלוֹם[c] בְּנִי בְנִי[d]׃ ס 6 וַיָּבֹא יוֹאָב אֶל־הַמֶּלֶךְ הַבַּיְתָה[a] 6
ב חד חס וחד מל[5].ל וַיֹּאמֶר הֹבַשְׁתָּ הַיּוֹם אֶת־פְּנֵי כָל־עֲבָדֶיךָ הַמְמַלְּטִים אֶת־נַפְשְׁךָ הַיּוֹם
ד[6].ו.ל כת כן וְאֶת־נֶפֶשׁ בָּנֶיךָ וּבְנוֹתֶיךָ וְנֶפֶשׁ נָשֶׁיךָ וְנֶפֶשׁ פִּלַגְשֶׁיךָ׃ 7 לְאַהֲבָה אֶת־ 7
ב פסוק כי כי כי כי[7] שֹׂנְאֶיךָ וְלִשְׂנֹא אֶת־אֹהֲבֶיךָ כִּי | הִגַּדְתָּ הַיּוֹם כִּי אֵין לְךָ שָׂרִים וַעֲבָדִים
לו חד מן כב[8] בלישׁ כִּי | יָדַעְתִּי הַיּוֹם כִּי לֹא[a] אַבְשָׁלוֹם חַי וְכֻלָּנוּ[b] הַיּוֹם[c] מֵתִים כִּי־אָז יָשָׁר
סו יט[9] מנה בסיפ. יז ר״פ וס״פ חד.יא[10] בְּעֵינֶיךָ׃ 8 וְעַתָּה קוּם צֵא וְדַבֵּר עַל־לֵב עֲבָדֶיךָ[a] כִּי בַיהוָה נִשְׁבַּעְתִּי
ט[11] מל וכל תלים רכות כִּי־[b]אֵינְךָ יוֹצֵא אִם־יָלִין אִישׁ אִתְּךָ הַלַּיְלָה וְרָעָה לְךָ זֹאת מִכָּל־
ב מ א.ט[12] יד חס ר[13].ל[14] הָרָעָה אֲשֶׁר־בָּאָה עָלֶיךָ מִנְּעֻרֶיךָ עַד־[c]עָתָּה׃ ס 9 וַיָּקָם הַמֶּלֶךְ 9
ג.מט[3] מל בובי״א ח מנה בסיפ וַיֵּשֶׁב בַּשָּׁעַר וְלְכָל־[a]הָעָם הִגִּידוּ לֵאמֹר הִנֵּה הַמֶּלֶךְ יוֹשֵׁב בַּשָּׁעַר
ב.לג וַיָּבֹא[c] כָּל־הָעָם לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ וְיִשְׂרְאֵל[b] נָס אִישׁ לְאָהָלָיו[c]׃ ס
ל 10 וַיְהִי כָל־הָעָם נָדוֹן[a] בְּכָל־שִׁבְטֵי יִשְׂרָאֵל לֵאמֹר הַמֶּלֶךְ הִצִּילָנוּ | 10

[43]Mm 565. Cp 19 [1]Mm 2228. [2]Mm 1813. [3]Mp sub loco. [4]Mm 1814 et Mm 2230. [5]Mm 1815. [6]Mm 1673. [7]Mm 1337. [8]Mm 1444. [9]Mm 1533. [10]Mm 2041. [11]Mm 1268. [12]Mm 1144. [13]Mm 1816. [14]Mm 236.

31 [b] Ms טו– cf S || [c] S *'lwhj* cf [b].32[a] || **32** [a] G^{-L} *ἐπ' αὐτόν* cf V *adversum eum* et 31[c] || **Cp 19,1** [a] > Ms S; G^{Mss} *ἐν τῷ κλαίειν* || [b] > Ms G^{MssV} || [c] > G^{L}S || **2** [a] 2 Mss ותמ cf ST || **3** [a] pc Mss + אבשלום || **4** [a] Ms מן המ cf SV || **5** [a] > G^{OpL}S^{-C}V || [b] nonn Mss בק cf G^{Mss}ST$^{-Ms\,ed\,princ}$ || [c] > pc Mss cf G^{OpMss} || [d] > Ms G; S + *bšlwm* || **6** [a] pc Mss יתה– || **7** [a] mlt Mss Q ut Q || [b] G^{OL}S om cop || [c] > G^{L}S || **8** [a] Mss interv || [b] Ms Q Seb כי אם cf GL^{94}SC^{MssV}, 2 Mss אם || [c] mlt Mss ועד cf G^{L}ST^{f} || **9** [a] 2 Mss וכל cf G^{-L} || [b] permlt Mss וישׂראל, nonn Mss = L || [c] Ms לו– cf G^{LMss}S || **10** [a] G^{L} *γογγύζοντες* cf Nu 17,6; S *rnjn*.

מִכֶּף ׀ אֹיְבֵינוּ[b] וְהוּא מִלְּטָנוּ מִכַּף ׀ פְּלִשְׁתִּים וְעַתָּה בָּרַח מִן־הָאָרֶץ ג.ל.ל.נ בטע[15]
11 מֵאַבְשָׁלוֹם׃ 11 וְאַבְשָׁלוֹם אֲשֶׁר מָשַׁחְנוּ עָלֵינוּ מֵת בַּמִּלְחָמָה
12 וְעַתָּה לָמָּה אַתֶּם מַחְרִישִׁים[a] לְהָשִׁיב אֶת־הַמֶּלֶךְ[ba]׃ ס 12 [a]וְהַמֶּלֶךְ ז חס ול בליש . ג ר״פ
דָּוִד שָׁלַח אֶל־צָדוֹק וְאֶל־אֶבְיָתָר הַכֹּהֲנִים לֵאמֹר דַּבְּרוּ אֶל־זִקְנֵי
יְהוּדָה לֵאמֹר לָמָּה תִּהְיוּ אַחֲרֹנִים[a] לְהָשִׁיב אֶת־הַמֶּלֶךְ אֶל־בֵּיתוֹ[b]
13 [c]וּדְבַר כָּל־יִשְׂרָאֵל בָּא אֶל־הַמֶּלֶךְ[c] [d]אֶל־בֵּיתוֹ[d]׃ 13 [a]אַתֶּם עַצְמִי יה
14 וּבְשָׂרִי אַתֶּם וְלָמָּה[b] תִּהְיוּ אַחֲרֹנִים[c] לְהָשִׁיב אֶת־הַמֶּלֶךְ[dc]׃ 14 [a]וְלַעֲמָשָׂא ל.ב
תֹּאמְרוּ[a] הֲלוֹא עַצְמִי וּבְשָׂרִי אָתָּה כֹּה יַעֲשֶׂה־לִּי ׀ אֱלֹהִים וְכֹה יוֹסִיף ג חס א בליש[16] . יא[17]
15 אִם־לֹא שַׂר־צָבָא תִּהְיֶה לְפָנַי כָּל־הַיָּמִים תַּחַת יוֹאָב׃ 15 [a]וַיֵּט ג.ב.ל
לְבַב ׀ כָּל־אִישׁ־יְהוּדָה כְּאִישׁ אֶחָד וַיִּשְׁלְחוּ אֶל־הַמֶּלֶךְ[b] שׁוּב אַתָּה כ[18]
16 וְכָל־עֲבָדֶיךָ׃ 16 וַיָּשָׁב הַמֶּלֶךְ וַיָּבֹא עַד־הַיַּרְדֵּן וִיהוּדָה בָּא הַגִּלְגָּלָה י[19]
17 לָלֶכֶת[a] לִקְרַאת הַמֶּלֶךְ לְהַעֲבִיר אֶת־הַמֶּלֶךְ אֶת־הַיַּרְדֵּן׃ 17 וַיְמַהֵר כ״ז פסוק את את ומילה חדה ביניה ל״ט מנה בבביא
שִׁמְעִי בֶן־גֵּרָא בֶּן־הַיְמִינִי אֲשֶׁר מִבַּחוּרִים וַיֵּרֶד עִם־אִישׁ יְהוּדָה
18 לִקְרַאת הַמֶּלֶךְ דָּוִד׃ 18 וְאֶלֶף אִישׁ עִמּוֹ מִבִּנְיָמִן וְצִיבָא נַעַר בֵּית כ[20]
שָׁאוּל וַחֲמִשָּׁה עָשָׂר בָּנָיו וְעֶשְׂרִים עֲבָדָיו אִתּוֹ וְצָלְחוּ[a] הַיַּרְדֵּן לִפְנֵי
19 הַמֶּלֶךְ׃ 19 וְעָבְרָה[ba] הָעֲבָרָה לַעֲבִיר אֶת־בֵּית הַמֶּלֶךְ וְלַעֲשׂוֹת הַטּוֹב ל.ל כת כן[21] . הי[22]
בְּעֵינָיו[c] וְשִׁמְעִי בֶן־גֵּרָא נָפַל לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ בְּעָבְרוֹ בַּיַּרְדֵּן׃ 20 וַיֹּאמֶר בעיניו ק נא בליש וחד מן ח[23] כת כן
אֶל־הַמֶּלֶךְ אַל־יַחְשֹׁב־לִי אֲדֹנִי עָוֹן וְאַל־תִּזְכֹּר אֶת אֲשֶׁר הֶעְוָה ל.ל
עַבְדְּךָ בְּיוֹם אֲשֶׁר־יָצָא[a] אֲדֹנִי־הַמֶּלֶךְ מִירוּשָׁלִַם לָשׂוּם הַמֶּלֶךְ אֶל־ הי נקוד
21 לִבּוֹ׃ 21 כִּי יָדַע עַבְדְּךָ כִּי אָנֹכִי חָטָאתִי וְהִנֵּה־בָאתִי הַיּוֹם רִאשׁוֹן ת

[15] Mp sub loco. [16] Mm 3901. [17] Mm 3286. [18] Mm 1514. [19] Mm 1817. [20] Mm 1818. [21] Mm 839. [22] Mm 1376. [23] Mm 1543.

10 [b] Ms pr כל cf 𝔊-Mss𝔖-C ‖ **11** [a–a] 𝔊 *(τοῦ) ἐπιστρέψαι (πρὸς) τὸν βασιλέα*, 𝔖-C *dthpkwn 'm mlk'*, 𝔖C *dnhpwk lwt mlk'* ‖ [b] 𝔊𝔙Mss + mlt vb ex 12b ‖ **12** [a–a] > 𝔖, sed cf 𝔖C 13[a] ‖ [b–b] 𝔊 *τοῦ ἐπιστρέψαι (πρὸς) τὸν βασιλέα*, 𝔖 *tw nhpkjwhj lbjth* ‖ [c–c] > 𝔊Mss; 𝔊L cf 13[d] ‖ [d–d] > 𝔊𝔖; 𝔙Mss + mlt vb ‖ **13** [a] 𝔖C pr *wmlk' dwjd šlḥ lwt ṣdwq wlwt 'bjtr khn'* (pl) *lm'mr. mllw 'm sb'* (pl) *djhwd' w'mrw lhwn* cf 12[a] ‖ [b] pc Mss ל cf 𝔊BAMs𝔖𝔙 ‖ [c–c] 𝔖 *dthpkwn 'm mlk'* ‖ [d] 𝔊 + *εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ*, 𝔊L(𝔖C) + *καὶ λόγος παντὸς Ισραηλ ἤλθεν πρὸς τὸν βασιλέα* ‖ **14** [a–a] 𝔖 *w'mr l'ms'* ‖ **15** [a] pc Mss וַיֵּט, 𝔗 *w'tpnj (lb')* ‖ [b] Ms + לאמר cf 𝔊𝔖𝔙 ‖ **16** [a] nonn Mss לרדת cf 𝔊L ‖ **18** [a] 𝔊L *ἀποστέλλουσιν ἐπί* ‖ **19** [a] 𝔊 pr *καὶ ἐλειτούργησαν* (cf 𝔖 *w'bdw*) *τὴν λειτουργίαν* (𝔊L *αὐτῶν*) *τοῦ διαβιβάσαι τὸν βασιλέα* ex duplice versione ‖ [b] 𝔗 *w'brw* cf 𝔙(𝔖cf[a]) ‖ [c] mlt Mss ut Q cf 𝔊𝔖𝔗 ‖ **20** [a] 𝔗 *gl'* cf 𝔗 25.

22 לְכָל־בֵּית יוֹסֵף לְלֶדֶת לִקְרַאת אֲדֹנִי הַמֶּלֶךְ׃ ס[a] 22 וַיַּעַן אֲבִישַׁי
24 בֶּן־צְרוּיָהּ וַיֹּאמֶר הֲתַחַת זֹאת לֹא יומת[a] שִׁמְעִי כִּי קִלֵּל אֶת־מְשִׁיחַ
23 יְהוָה׃ ס[b] 23 וַיֹּאמֶר דָּוִד מַה־לִּי וְלָכֶם בְּנֵי צְרוּיָה כִּי־תִהְיוּ־לִי
הַיּוֹם לְשָׂטָן הַיּוֹם[a] יומת[b] אִישׁ בְּיִשְׂרָאֵל[c] כִּי הֲלוֹא יָדַעְתִּי כִּי הַיּוֹם
25 אֲנִי־מֶלֶךְ עַל־יִשְׂרָאֵל׃ 24 וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ אֶל־שִׁמְעִי לֹא תָמוּת וַיִּשָּׁבַע
26 לוֹ הַמֶּלֶךְ׃ ס 25 וּמְפִיבֹשֶׁת[a] בֶּן־[b]שָׁאוּל יָרַד לִקְרַאת הַמֶּלֶךְ
וְלֹא[c] עָשָׂה רַגְלָיו וְלֹא־עָשָׂה שָׂפְמוֹ וְאֶת־בְּגָדָיו לֹא כִבֵּס לְמִן־הַיּוֹם
27 לֶכְתּ[d] הַמֶּלֶךְ עַד־הַיּוֹם אֲשֶׁר־בָּא בְשָׁלוֹם׃ 26 וַיְהִי כִּי־[a]בָא יְרוּשָׁלַ͏ִם
28 לִקְרַאת הַמֶּלֶךְ וַיֹּאמֶר לוֹ הַמֶּלֶךְ לָמָּה לֹא־הָלַכְתָּ עִמִּי מְפִיבֹשֶׁת׃[b]
27 וַיֹּאמֶר אֲדֹנִי הַמֶּלֶךְ עַבְדִּי רִמָּנִי כִּי־אָמַר עַבְדְּךָ [a]אֲחַבְּשָׁה־לִּי[a]
28 הַחֲמוֹר וְאֶרְכַּב עָלָיְהוֹ וְאֵלֵךְ אֶת־[b]הַמֶּלֶךְ כִּי פִסֵּחַ עַבְדֶּךָ׃ 28 וַיִּרְגֹּל
בְּעַבְדְּךָ אֶל־אֲדֹנִי הַמֶּלֶךְ וַאדֹנִי הַמֶּלֶךְ כְּמַלְאַךְ הָאֱלֹהִים וַעֲשֵׂה
29 הַטּוֹב בְּעֵינֶיךָ׃ 29 כִּי לֹא הָיָה כָל־[a]בֵּית אָבִי כִּי אִם־אַנְשֵׁי־מָוֶת
לַאדֹנִי הַמֶּלֶךְ וַתָּשֶׁת אֶת־עַבְדְּךָ בְּאֹכְלֵי שֻׁלְחָנֶךָ וּמַה־[c]יֶּשׁ־לִי עוֹד
30 צְדָקָה וְלִזְעֹק עוֹד אֶל־הַמֶּלֶךְ׃ פ 30 וַיֹּאמֶר לוֹ הַמֶּלֶךְ לָמָּה
31 תְדַבֵּר עוֹד דְּבָרֶיךָ אָמַרְתִּי אַתָּה וְצִיבָא תַּחְלְקוּ אֶת־הַשָּׂדֶה׃
31 וַיֹּאמֶר מְפִיבֹשֶׁת[a] אֶל־הַמֶּלֶךְ גַּם אֶת־הַכֹּל יִקָּח אַחֲרֵי אֲשֶׁר־בָּא
32 אֲדֹנִי הַמֶּלֶךְ[b] בְּשָׁלוֹם אֶל־בֵּיתוֹ׃ ס 32 וּבַרְזִלַּי הַגִּלְעָדִי יָרַד
33 מֵרֹגְלִים וַיַּעֲבֹר[a] אֶת־[b]הַמֶּלֶךְ הַיַּרְדֵּן[c] לְשַׁלְּחוֹ אֶת־[d]בֵּירָדֵן׃ 33 וּבַרְזִלַּי
זָקֵן מְאֹד בֶּן־שְׁמֹנִים שָׁנָה וְהוּא־כִלְכֵּל אֶת־הַמֶּלֶךְ בְּשִׁבְתּוֹ[a] בְּמַחֲנָיִם
34 כִּי־אִישׁ גָּדוֹל הוּא מְאֹד׃ 34 וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ אֶל־בַּרְזִלַּי אַתָּה עֲבֹר
35 אִתִּי וְכִלְכַּלְתִּי אִתְּךָ[a] עִמָּדִי בִּירוּשָׁלָ͏ִם׃ 35 וַיֹּאמֶר בַּרְזִלַּי אֶל־הַמֶּלֶךְ

[24] Mm 370. [25] Mm 1819. [26] Mm 1820. [27] Mm 1821. [28] Mm 1017. [29] Mm 1533. [30] Mm 1818. [31] Mm 1822. [32] Mm 1823.

21 [a] Mss om interv ‖ **22** [a] pc Mss ימות cf S ‖ [b] Mss om interv ‖ **23** [a] G *εἰ σήμερον*, G^{Mss} *σήμερον οὐ* cf S *jwmn' l'*, V *ergone hodie* ‖ [b] S *nmwt* cf 22[a] ‖ [c] Ms cit מישׁ cf G^{-L} ‖ **25** [a] cf 4,4[b] ‖ [b] G^{Mss} pr *υἱὸς (Ιωναθαν)*, S pr *br jwntn* ‖ [c] 2 Mss citt T[f] לא ‖ [d] cf 20[a] ‖ **26** [a] pc Mss כאשר ‖ [b] cf 4,4[b] ‖ **27** [a–a] GS(V) imp ‖ [b] mlt Mss אל, sed cf Vrs ‖ **29** [a] nonn Mss בכל ‖ **31** [a] cf 4,4[b] ‖ [b] sic L, mlt Mss Edd ך— ‖ **32** [a] V *transduxit* ‖ [b] G *μετὰ (τοῦ βασ.)* cf ST ‖ [c] nonn Mss pr את ‖ [d] > pc Mss ‖ [e] mlt Mss ut Q cf GT ‖ **33** [a] nonn Mss בשבתו cf Vrs, 2 Mss בשיבתו ‖ **34** [a] G^{-A} *τὸ γῆρας* cf L$^{93.94}$ *senectutem tuam*.

ו בטע בסיפ . ג[24]
ב[25]
ב חס[26]
ך פסוק ולא ולא לא . ה[27] ב מנה בפסוק . ה[27] ב מנה בפסוק . ב . ת
ט מיחד . כ בטע ר״פ[28]
ל
צא ׳ט מנה ר״פ . ל
ל
ת ב מנה בלישׁ
סו ׳ט[29] מנה בסיפ
ל
ל
ב[30]
ב[31]
ב . ג[31] . הירדן ק
ח פסוק והוא הוא . ל . ל
ב[32]

36 כַּמָּה יְמֵי֯ שְׁנֵי֯ חַיַּי כִּי־אֶעֱלֶה אֶת־הַמֶּלֶךְ יְרוּשָׁלִָם׃ 36 בֶּן־שְׁמֹנִים נ[33]
שָׁנָה֯ אָנֹכִי הַיּוֹם הַאֵדַע ו בֵּין־טוֹב לְרָע אִם־יִטְעַם עַבְדְּךָ֯ אֶת־אֲשֶׁר ל
אֹכַל֯ וְאֶת־אֲשֶׁר אֶשְׁתֶּה אִם־אֶשְׁמַע עוֹד בְּקוֹל שָׁרִים וְשָׁרוֹת וְלָמָּה֯ ת בלישׁ[34] . ב
37 יִהְיֶה עַבְדְּךָ עוֹד לְמַשָּׂא אֶל־אֲדֹנִי הַמֶּלֶךְ׃ 37 כִּמְעַט[a] יַעֲבֹר עַבְדְּךָ נ[35]
אֶת־הַיַּרְדֵּן אֶת־הַמֶּלֶךְ וְלָמָּה֯ יִגְמְלֵנִי֯ הַמֶּלֶךְ הַגְּמוּלָה הַזֹּאת׃ כ׳ פסוק את את ומילה חדה ביניה ל׳ מנה בנביא׳ . ל
38 יָשָׁב־נָא עַבְדְּךָ֯ וְאָמֻת בְּעִירִי עִם קֶבֶר אָבִי וְאִמִּי ו הִנֵּה עַבְדְּךָ ה קמ[36]
כִמְהָם֯ יַעֲבֹר עִם־אֲדֹנִי הַמֶּלֶךְ וַעֲשֵׂה־לוֹ אֵת אֲשֶׁר־טוֹב בְּעֵינֶיךָ׃ ל . סו׳ ט׳[37] מנה בסיפ
ס 39 וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ אִתִּי יַעֲבֹר כִּמְהָם וַאֲנִי אֶעֱשֶׂה־לּוֹ אֵת־ ל
סל נ ס כָּל־אֲשֶׁר תִּבְחַר עָלַי אֶעֱשֶׂה־לָּךְ׃ 40 וַיַּעֲבֹר כָּל־ סו׳ ט׳[37] מנה בסיפ
הָעָם אֶת־הַיַּרְדֵּן וְהַמֶּלֶךְ עָבָר וַיִּשַּׁק הַמֶּלֶךְ לִבַרְזִלַּי וַיְבָרְכֵהוּ וַיָּשָׁב ל בטע
41 לִמְקֹמוֹ׃ ס 41 וַיַּעֲבֹר הַמֶּלֶךְ הַגִּלְגָּלָה וְכִמְהָם[a] עָבַר עִמּוֹ וְכָל־ ל חס בסיפ[33] . ו[38] . ל . ז[39]
42 עַם יְהוּדָה וַיַּעַבְרוּ[b] אֶת־הַמֶּלֶךְ וְגַם חֲצִי עַם יִשְׂרָאֵל׃ 42 וְהִנֵּה֯ כָּל־ העבירו ק׳ . כ׳ פסוק וגם ובתר תלת מילין[40] . ה[41]
אִישׁ יִשְׂרָאֵל בָּאִים אֶל־הַמֶּלֶךְ[a] וַיֹּאמְרוּ אֶל־הַמֶּלֶךְ מַדּוּעַ֯ גְּנָבוּךָ ד[42] . ז[43]
אַחֵינוּ אַנְשֵׁי יְהוּדָה וַיִּגְנְבוּ אֶת־הַמֶּלֶךְ וְאֶת־בֵּיתוֹ֯ אֶת־הַיַּרְדֵּן וְכָל־
43 אַנְשֵׁי֯ דָוִד עִמּוֹ׃ ס[b] 43 וַיַּעַן֯ כָּל־אִישׁ יְהוּדָה עַל־אִישׁ יִשְׂרָאֵל ד . ה[44]
כִּי־קָרוֹב הַמֶּלֶךְ אֵלַי וְלָמָּה֯ זֶּה חָרָה֯ לְךָ֯ עַל־הַדָּבָר הַזֶּה הֲאָכוֹל ג[45] . ב . י מל
44 אָכַלְנוּ מִן־הַמֶּלֶךְ אִם־נִשָּׂא[b] נָשָׂא לָנוּ׃ ס 44 וַיַּעַן אִישׁ־ ג[46] . ו ד׳ כת שא ורב כת סה
יִשְׂרָאֵל֯ אֶת־אִישׁ יְהוּדָה וַיֹּאמֶר עֶשֶׂר־יָדוֹת לִי בַּמֶּלֶךְ[a] וְגַם־בְּדָוִד
אֲנִי מִמְּךָ֯[a] וּמַדּוּעַ֯ הֻקַּלְתַּנִי[b] וְלֹא֯ הָיָה דְבָרִי רִאשׁוֹן לִי לְהָשִׁיב אֶת־ ל . כה . יג[47] . ח[48]
20 מַלְכִּי וַיִּקְשׁ דְּבַר־אִישׁ יְהוּדָה מִדְּבַר אִישׁ יִשְׂרָאֵל׃ ס **20** 1 וְשָׁם ג . ה ר״פ[1]
נִקְרָא אִישׁ בְּלִיַּעַל וּשְׁמוֹ שֶׁבַע בֶּן־בִּכְרִי אִישׁ יְמִינִי וַיִּתְקַע בַּשּׁפָר ג חט
וַיֹּאמֶר

[33] Mp sub loco. [34] Mm 1824. [35] Mm 1791. [36] Mm 87. [37] Mm 1533. [38] Mm 1817. [39] Mm 2108. [40] Mm 1629. [41] Mm 1825. [42] Mm 1826. [43] Mm 1827. [44] Mm 3301. [45] Mm 185. [46] Mm 3152. [47] Mm 1454. [48] Mm 902. Cp 20 [1] Mm 299.

35 [a] mlt Mss אל, 2 Mss עם ‖ **36** [a] mlt Mss ואם cf $\mathfrak{S}^{BC}\mathfrak{C}^{Mss}$ ‖ [b] $\mathfrak{G}^{OB}\mathfrak{S}\mathfrak{V}$ om cop ‖ [c] Ms cit ל, $\mathfrak{C}$ *'l* cf $\mathfrak{G}$ *ἐπί* et 15,33 ‖ **37** [a] $\mathfrak{G}^{L}$ *ὅτι ὀλίγον* cf $\mathfrak{S}$ ‖ [b] pc Mss אל ‖ [c] Ms לנו– ‖ **38** [a] $\mathfrak{G}^{-L}$ *καθίσατω*, $\mathfrak{S}$ *npwš* ‖ [b] $\mathfrak{G}^{LMs}$ pr *ὁ υἱός μου* cf $\mathfrak{S}$, $\mathfrak{G}^{Mss}$ + *ὁ υἱός μου* ‖ **41** [a] nonn Mss הם– ‖ [b] $\mathfrak{G}^{-L}$ *διαβαίνοντες (μετά)* cf $\mathfrak{L}^{93.94}\mathfrak{S}$ *'br(w) ('m)*; mlt Mss ut Q cf $\mathfrak{G}^{L}\mathfrak{T}\mathfrak{V}$ ‖ **42** [a] sic L, mlt Mss Edd הַ– ‖ [b] Mss om interv ‖ **43** [a] pc Mss cit ואם ‖ [b] Vrs subst ‖ **44** [a–a] $\mathfrak{G}$ duplex versio *(πρωτοτόκος/Δαυειδ)*, $\mathfrak{L}^{91.93.94}$ *et primogenitus ego sum quam tu* ‖ [b] sic L, mlt Mss Edd הַ.

אֵין־לָנוּ חֵלֶק בְּדָוִד וְלֹא־נַחֲלָה־לָּנוּ[a] בְּבֶן־יִשַׁי
אִישׁ לְאֹהָלָיו יִשְׂרָאֵל׃

ג[1] 2 וַיַּעַל כָּל־אִישׁ יִשְׂרָאֵל מֵאַחֲרֵי דָּוִד אַחֲרֵי שֶׁבַע בֶּן־בִּכְרִי וְאִישׁ 2
ג[2] יְהוּדָה דָּבְקוּ בְמַלְכָּם מִן־הַיַּרְדֵּן וְעַד־יְרוּשָׁלִָם׃ 3 וַיָּבֹא דָוִד אֶל־ 3
בֵּיתוֹ יְרוּשָׁלִַם וַיִּקַּח הַמֶּלֶךְ אֶת עֶשֶׂר־נָשִׁים | פִּלַגְשִׁים אֲשֶׁר הִנִּיחַ
ל[4] ב חד חס וחד מל לִשְׁמֹר הַבָּיִת וַיִּתְּנֵם בֵּית־מִשְׁמֶרֶת וַיְכַלְכְּלֵם[a] וַאֲלֵיהֶם לֹא־בָא
ג[5] וַתְּהִיֶינָה צְרֻרוֹת עַד־יוֹם מוֹתָן אַלְמְנוּת חַיּוּת[b]׃ ס 4 וַיֹּאמֶר 4
ל הַמֶּלֶךְ אֶל[a]־עֲמָשָׂא הַזְעֶק־לִי אֶת־אִישׁ־יְהוּדָה שְׁלֹשֶׁת יָמִים וְאַתָּה
ויחר[Q] פֹּה עֲמֹד׃ 5 וַיֵּלֶךְ עֲמָשָׂא לְהַזְעִיק אֶת־יְהוּדָה וַיֹּ֫חֶר[a] מִן־הַמּוֹעֵד 5
אֲשֶׁר יְעָדוֹ׃ ס 6 וַיֹּאמֶר דָּוִד אֶל־אֲבִישַׁי[a] עַתָּה יָרַע לָנוּ שֶׁבַע
ל בֶּן־בִּכְרִי מִן־אַבְשָׁלוֹם אַתָּה[b] קַח[c] אֶת־עַבְדֵי אֲדֹנֶיךָ וּרְדֹף אַחֲרָיו
ג[7] חס ב פֶּן־מָצָא[d] לוֹ עָרִים בְּצֻרוֹת וְהִצָּיל עֵינֵנוּ[e]׃ 7 וַיֵּצְאוּ אַחֲרָיו[a] אַנְשֵׁי
ב יוֹאָב וְהַכְּרֵתִי וְהַפְּלֵתִי וְכָל־הַגִּבֹּרִים וַיֵּצְאוּ מִירוּשָׁלִַם לִרְדֹּף אַחֲרֵי
ה[8] שֶׁבַע בֶּן־בִּכְרִי׃ 8 הֵם עִם־הָאֶבֶן הַגְּדוֹלָה אֲשֶׁר בְּגִבְעוֹן וַעֲמָשָׂא בָּא
ב[9] חס. ג חס. לִפְנֵיהֶם וְיוֹאָב חָגוּר | מְדֻּוֶּה לְבֻשׁוֹ[a] וְעָלָיו[b] חָגוֹר חֶרֶב מְצֻמֶּדֶת עַל־
ועליו חד מן ז בלישׁ. ק ה ג מל וב חס[d] מָתְנָיו בְּתַעְרָה יְרוּחָא יָצָא וַתִּפֹּל[b]׃ ס 9 וַיֹּאמֶר יוֹאָב לַעֲמָשָׂא 9
ב חד מל וחד חס הֲשָׁלוֹם אָתָּה אָחִי וַתֹּ֫חֶז[a] יַד־יְמִין יוֹאָב בִּזְקַן עֲמָשָׂא לִנְשָׁק־לוֹ׃
ה[10] 10 וַעֲמָשָׂא לֹא־נִשְׁמַר בַּחֶרֶב | אֲשֶׁר בְּיַד־יוֹאָב וַיַּכֵּהוּ בָהּ אֶל[a]־הַחֹמֶשׁ 10
ג[11]. ל בטע. ב[4] וַיִּשְׁפֹּךְ מֵעָיו אַרְצָה וְלֹא־שָׁנָה לוֹ וַיָּמָת ס[b] וְיוֹאָב וַאֲבִישַׁי אָחִיו
רַדַּף[c] אַחֲרֵי שֶׁבַע בֶּן־בִּכְרִי׃ 11 וְאִישׁ עָמַד עָלָיו מִנַּעֲרֵי יוֹאָב וַיֹּאמֶר 11

[2]Mm 2221. [3]Mm 3445. [4]Mp sub loco. [5]Mm 451. [6]Mm 832. [7]Mm 3101. [8]Mm 4233. [9]Lv 6,3. [10]Mm 3275. [11]Mm 1828.

Cp 20,1 [a] > nonn Mss $\mathfrak{G}^{LMss}\mathfrak{S}\mathfrak{T}^{Ms}\mathfrak{V}$ cf 1R 12,16 ‖ **3** [a] nonn Mss הן– ‖ [b] $\mathfrak{G}\mathfrak{T}\mathfrak{V}$ pt ‖ **4** [a] pc Mss cit ל ‖ **5** [a] nonn Mss ut Q; nonn Mss ויחר cf Dt 33,21, Ms ויאחר ‖ **6** [a] $\mathfrak{S}$ *jw'b* ex 7 ‖ [b] 2 Mss ואתה cf $\mathfrak{T}^{f}$, nonn Mss עתה, 2 Mss ועתה cf $\mathfrak{G}$ *καὶ νῦν σύ* (> $\mathfrak{G}^{OL}$) ‖ [c] Ms + לך cf $\mathfrak{G}$-$^{O}\mathfrak{S}$ ‖ [d] 2 Mss ימצא ‖ [e–e] permlt Mss עינינו, $\mathfrak{G}$-^{L} *καὶ σκιάσει (-σῃ)* ($\mathfrak{G}^{L}$ *σκεπάσθη) τοὺς ὀφθαλμοὺς ἡμῶν*, $\mathfrak{S}$ *wnhṭṭ 'jnjn*, $\mathfrak{T}$ *wj'jq ln'*, $\mathfrak{V}$ *et effugiat nos* ‖ **7** [a] $\mathfrak{G}^{Mss}$ + *Αβεσσα καί* ex 6; > $\mathfrak{S}^{C}$ cf 6[a] ‖ **8** [a] sic L, mlt Mss Edd ו– ‖ [b] mlt Mss ut Q cf $\mathfrak{T}^{-Ms}$ ‖ [b–b] $\mathfrak{G}$ *καὶ ἡ μάχαιρα ἐξῆλθεν* (^{BMs} + *καὶ αὐτὴ ἐξῆλθεν*) *καὶ ἔπεσεν* cf $\mathfrak{L}^{93.94}$ *et gladius ipse exiit et cecidit*, $\mathfrak{S}$ *(w)hw npq. wnplt 'jdh 'l spsrh* (cf $\mathfrak{S}$ 9), $\mathfrak{T}$ *whw' 'zjl wps'*, $\mathfrak{V}$ *qui fabrefactus levi motu egredi poterat et percutere* ‖ **9** [a] nonn Mss ותאחז, sed cf Mp ‖ **10** [a] $\mathfrak{Q}$ על ‖ [b] mlt Mss om interv ‖ [c] Ms $\mathfrak{Q}$ פו– cf $\mathfrak{G}^{Mss}\mathfrak{S}\mathfrak{T}\mathfrak{V}$.

12 מִי אֲשֶׁר חָפֵץ בְּיוֹאָב וּמִי אֲשֶׁר[a] לְדָוִד אַחֲרֵי יוֹאָב׃ 12 וַעֲמָשָׂא מִתְגֹּלֵל ל ה12. ל
בַּדָּם בְּתוֹךְ הַמְּסִלָּה וַיַּרְא הָאִישׁ כִּי־עָמַד כָּל־הָעָם וַיַּסֵּב אֶת־ ל בסיפ13. ל בסיפ
עֲמָשָׂא מִן־הַמְּסִלָּה הַשָּׂדֶה וַיַּשְׁלֵךְ עָלָיו בֶּגֶד כַּאֲשֶׁר רָאָה כָּל־הַבָּא ל
13 עָלָיו וְעָמֵד׃ 13 כַּאֲשֶׁר הוּסָה מִן־הַמְּסִלָּה עָבַר כָּל־אִישׁ אַחֲרֵי יוֹאָב ל14. ל
14 לִרְדֹּף אַחֲרֵי שֶׁבַע בֶּן־בִּכְרִי׃ 14 וַיַּעֲבֹר בְּכָל־שִׁבְטֵי יִשְׂרָאֵל אָבֵלָה ל
וּבֵית מַעֲכָה וְכָל־הַבֵּרִים[a] ס[b] וַיִּקָּהֲלוּ[c] וַיָּבֹאוּ אַף־הֵם[d] אַחֲרָיו׃ יד זוגין15. ויקהלו ק
15 וַיָּבֹאוּ וַיָּצֻרוּ עָלָיו בְּאָבֵלָה בֵּית[a] הַמַּעֲכָה וַיִּשְׁפְּכוּ סֹלְלָה אֶל־ ל. ל וחד מן יד18 זוגין
הָעִיר וַתַּעֲמֹד בַּחֵל[b] וְכָל־הָעָם אֲשֶׁר אֶת־יוֹאָב מַשְׁחִיתִם[c] לְהַפִּיל ה חס. גא מ״ם וכל ר״פ דכות ב מ ג. ח
16 הַחוֹמָה׃ 16 וַתִּקְרָא אִשָּׁה חֲכָמָה מִן־הָעִיר שִׁמְעוּ שִׁמְעוּ אִמְרוּ־נָא
17 אֶל־יוֹאָב קְרַב עַד־הֵנָּה וַאֲדַבְּרָה אֵלֶיךָ׃ 17 וַיִּקְרַב אֵלֶיהָ וַתֹּאמֶר ה פת16
הָאִשָּׁה הַאַתָּה יוֹאָב וַיֹּאמֶר אֲנִי וַתֹּאמֶר לוֹ שְׁמַע דִּבְרֵי אֲמָתֶךָ וַיֹּאמֶר ב
18 שֹׁמֵעַ אָנֹכִי׃ 18 וַתֹּאמֶר לֵאמֹר דַּבֵּר יְדַבְּרוּ בָרִאשֹׁנָה לֵאמֹר שָׁאֹל כב17. ב18
19 יִשְׁאֲלוּ בְאָבֵל [a]וְכֵן הֵתַמּוּ[a]׃ 19 אָנֹכִי שְׁלֻמֵי אֱמוּנֵי[a] יִשְׂרָאֵל אַתָּה ג חס בלישׁ14. ל ומל
מְבַקֵּשׁ לְהָמִית עִיר וְאֵם בְּיִשְׂרָאֵל לָמָּה תְבַלַּע נַחֲלַת יְהוָה׃ ס ל
20 וַיַּעַן יוֹאָב וַיֹּאמֶר חָלִילָה חָלִילָה[a] לִי אִם־אֲבַלַּע וְאִם־אַשְׁחִית׃ צא. ל
21 לֹא־כֵן הַדָּבָר כִּי אִישׁ מֵהַר אֶפְרַיִם שֶׁבַע בֶּן־בִּכְרִי שְׁמוֹ נָשָׂא יָדוֹ ב ר״פ בסיפ. יט19. ח חס את20.
בַּמֶּלֶךְ בְּדָוִד[a] תְּנוּ־אֹתוֹ לְבַדּוֹ וְאֵלְכָה מֵעַל הָעִיר וַתֹּאמֶר הָאִשָּׁה
22 אֶל־יוֹאָב הִנֵּה רֹאשׁוֹ מֻשְׁלָךְ אֵלֶיךָ בְּעַד הַחוֹמָה׃ 22 וַתָּבוֹא הָאִשָּׁה לב בנביא ב בסיפ. ל וחס. י מל בנביא
אֶל־כָּל־הָעָם בְּחָכְמָתָהּ[a] וַיִּכְרְתוּ אֶת־רֹאשׁ שֶׁבַע בֶּן־בִּכְרִי וַיַּשְׁלִכוּ
אֶל־יוֹאָב וַיִּתְקַע בַּשּׁוֹפָר[b] וַיָּפֻצוּ מֵעַל־הָעִיר אַיִשׁ לְאָהָלָיו וְיוֹאָב ג חס. ב חס
שָׁב יְרוּשָׁלַם אֶל־הַמֶּלֶךְ׃ ס
23 וְיוֹאָב אֶל[a] כָּל־הַצָּבָא יִשְׂרָאֵל[b] וּבְנָיָהוּ בֶּן־יְהוֹיָדָע עַל־הַכְּרֵי[c] ז וכל עזרא דכות21. הכרתי חד מן יא22 קר ת ק

12Mm 4233. 13Mm 4083. 14Mp sub loco. 15Mm 565. 16Mm 710. 17Mm 1743. 18Mm 1829 lectio def contra textum. 19Mm 436. 20Mm 1830. 21Mm 1831. 22Mm 3675.

11 [a] > 𝔔 ‖ **14** [a] G ἐν Χαρρει, ST brjn, S[Bar Hebr] (explicitum:) castella, V electi ‖ [b] mlt Mss C om interv ‖ [c] mlt Mss ut Q cf Vrs ‖ [d] > pc Mss GS ‖ **15** [a] pc Mss ובו cf G[Mss] STV ‖ [b] S b'wlṣn' ‖ [c] G (ἐν)ενοοῦσαν, T mt'štjn ‖ **18** [a–a] G καὶ ἐν Δαν εἰ ἐξέλιπον/ἐν (19) ἃ ἔθεντο οἱ πιστοὶ τοῦ Ισραηλ + mlt vb ex duplice versione, 𝔏[91.93.94] et in Dan dicentes, T (lmš'l ...) 'm mšlmjn ‖ **19** [a] ו add ‖ **20** [a] > pc Mss cf G[Mss]𝔏[93.94]S ‖ **21** [a] pc Mss cit ד cf GSV ‖ **22** [a] G pr καὶ ἐλάλησεν πρὸς πᾶσαν τὴν πόλιν cf Ms ותאמר pro ותבוא, V et locuta est eis ‖ [b] sic L mlt Mss, permlt Mss בשפר ‖ **23** [a] Ms[corr] על cf G[Mss]STV ‖ [b] > 2 Mss G[Mss] cf 8,16 ‖ [c] mlt Mss ut Q cf Vrs (> G[L]θ′).

ג וְעַל־הַפִּלֶגֶשׁ׃ 24 וַאֲדֹרָם[a] עַל־הַמַּס וִיהוֹשָׁפָט בֶּן־אֲחִילוּד הַמַּזְכִּיר׃ 24
25 וְשֶׁוָא[a] סֹפֵר וְצָדוֹק וְאֶבְיָתָר כֹּהֲנִים׃ 26 וְגַם עִירָא הַיָּאִרִי[a] הָיָה 25 רשוא[23] ק׳ ד׳ ר״פ בסיפ׳ ל
26 כֹּהֵן לְדָוִד׃ ס

21 1 וַיְהִי רָעָב בִּימֵי דָוִד שָׁלֹשׁ שָׁנִים שָׁנָה אַחֲרֵי שָׁנָה וַיְבַקֵּשׁ 21
דָּוִד אֶת־פְּנֵי יְהוָה ס[a] וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־שָׁאוּל[b] וְאֶל־בֵּית[c]
הַדָּמִים עַל־אֲשֶׁר־הֵמִית אֶת־הַגִּבְעֹנִים׃ 2 וַיִּקְרָא הַמֶּלֶךְ לַגִּבְעֹנִים 2
ל וַיֹּאמֶר אֲלֵיהֶם וְהַגִּבְעֹנִים לֹא מִבְּנֵי יִשְׂרָאֵל הֵמָּה כִּי אִם־מִיֶּתֶר
ה׳ וכל ר״פ דכות[1] הָאֱמֹרִי וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל נִשְׁבְּעוּ לָהֶם וַיְבַקֵּשׁ שָׁאוּל לְהַכֹּתָם בְּקִנְאָתוֹ
לִבְנֵי־יִשְׂרָאֵל וִיהוּדָה׃ 3 וַיֹּאמֶר דָּוִד אֶל־הַגִּבְעֹנִים מָה אֶעֱשֶׂה לָכֶם 3
ל[2b] . ב[3] . ג[4] מ״ש אין ואין וכל ר״פ דכות ב מ״ב וּבַמֶּה אֲכַפֵּר וּבָרְכוּ אֶת־נַחֲלַת יְהוָה׃ 4 וַיֹּאמְרוּ לוֹ הַגִּבְעֹנִים אֵין־ 4
לְנוּ ב ק׳ לָנוּ[a] כֶּסֶף וְזָהָב עִם־שָׁאוּל וְעִם־בֵּיתוֹ וְאֵין־לָנוּ אִישׁ לְהָמִית בְּיִשְׂרָאֵל
וַיֹּאמֶר מָה־אַתֶּם אֹמְרִים אֶעֱשֶׂה לָכֶם׃ 5 וַיֹּאמְרוּ אֶל־הַמֶּלֶךְ הָאִישׁ 5
ל . ל . ל . ב . ט ח׳ס אֲשֶׁר כִּלָּנוּ וַאֲשֶׁר דָּמָּה־לָּנוּ נִשְׁמַדְנוּ מֵהִתְיַצֵּב בִּכְלֹ־גְּבֻל יִשְׂרָאֵל׃
יתן וחד מן ז׳ בלישׁ . ק׳ ל נמל 6 יִנָּתֶן[a]־לָנוּ שִׁבְעָה אֲנָשִׁים מִבָּנָיו וְהוֹקַעֲנוּם לַיהוָה בְּגִבְעַת[b] שָׁאוּל 6
בְּחִיר יְהוָה ס[c] וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ אֲנִי אֶתֵּן׃ 7 וַיַּחְמֹל הַמֶּלֶךְ עַל־ס״פ
ה׳ מְפִי־בְשֶׁת[a] בֶּן־יְהוֹנָתָן בֶּן־שָׁאוּל עַל־שְׁבֻעַת יְהוָה אֲשֶׁר בֵּינֹתָם בֵּין
יו׳ פסוק את את ואת דָּוִד וּבֵין יְהוֹנָתָן בֶּן־שָׁאוּל׃ 8 וַיִּקַּח הַמֶּלֶךְ אֶת־שְׁנֵי בְנֵי רִצְפָּה בַת־ 8
ל וחס׳ . ב חס׳[7] . ל אַיָּהּ אֲשֶׁר יָלְדָה לְשָׁאוּל אֶת־אַרְמֹנִי וְאֶת־מְפִבֹּשֶׁת[a] וְאֶת־חֲמֵשֶׁת בְּנֵי
ג . ב וחס׳ מִיכַל[b] בַּת־שָׁאוּל אֲשֶׁר יָלְדָה לְעַדְרִיאֵל[c] בֶּן־בַּרְזִלַּי הַמְּחֹלָתִי׃
ל וכות׳ כן . שבעתם חד מן ג׳[8] מילין יתיר י מ״ת 9 וַיִּתְּנֵם בְּיַד הַגִּבְעֹנִים וַיְקִיעֻם בָּהָר לִפְנֵי יְהוָה וַיִּפְּלוּ שִׁבְעָתָם[a] יַחְדָּו 9
ורמה . בתחלת ק׳ חד מן ו׳[9] בלישׁ וְהֵמָּה[b] הֻמְתוּ בִּימֵי קָצִיר בָּרִאשֹׁנִים[c] בְּתְחִלַּת[d] קְצִיר שְׂעֹרִים׃ 10 וַתִּקַּח 10

[23]Mm 832. **Cp 21** [1]Mm 470. [2]Mm 96. [3]Mm 1832. [4]Mm 1269. [5]Mm 723. [6]Mm 1833. [7]Mm 1820. [8]Mm 4257. [9]Mm 1834.

24 [a] Ms cit ואדונירם cf 𝔊$^{-L}$𝔖 et 1R 12,18 ‖ **25** [a] mlt Mss ut Q; 𝔊$^{-BAMs}$ *καὶ σουσα* cf 𝔏$^{93.94}$𝔗^{ed} *wšwš'*, 𝔗^{f} *wšyš'* cf 1R 4,3, 𝔖 *wšrj'* cf 8,17 ‖ **26** [a] 𝔊^{L}σ′ (?) *ὁ Ιεθερ* cf 𝔖 *jt(j)r* et 23,38 ‖ **Cp 21,1** [a] mlt Mss om interv ‖ [b] Ms citt על cf Vrs ‖ [c] 2 Mss citt ועל cf Vrs ‖ [d] 𝔊 + *αὐτοῦ* cf 𝔙 ‖ **4** [a] nonn Mss ut Q cf Vrs; nonn Mss לו ‖ **6** [a] mlt Mss ut Q; 𝔔 ונתתם ‖ [b] 𝔊α′σ′ *ἐν Γαβαων*, sed cf 1S 11,4 15,34 ‖ [c] mlt Mss om interv ‖ **7** [a] cf 4,4[b] ‖ [b] pc Mss ועל ‖ **8** [a] mlt Mss מפיבשת ‖ [b] 2 Mss מ(י)רב cf 𝔊^{Mss}, 𝔖 *ndb*, 𝔗 *mjrb drbj't mjkl* ex 1S 18,19 ‖ [c] pc Mss cit לעזר cf 𝔊^{Mss}𝔖 ‖ **9** [a] nonn Mss ut Q cf Vrs ‖ [b] nonn Mss ut Q ‖ [c] pc Mss שנה–; 𝔊^{L} *ζειῶν* = זו? cf 1R 6,1.37 ‖ [d] mlt Mss ut Q cf Vrs.

10 רִצְפָּה בַת־אַיָּה אֶת־הַשַּׂק וַתַּטֵּהוּ לָהּ אֶל[a]־הַצּוּר[b] מִתְּחִלַּת קְצִיר עָד
11 נָתַךְ־מַיִם עֲלֵיהֶם מִן־הַשָּׁמַיִם וְלֹא־נָתְנָה עוֹף הַשָּׁמַיִם לָנוּחַ עֲלֵיהֶם
11 יוֹמָם וְאֶת־חַיַּת הַשָּׂדֶה לָיְלָה: 11 וַיֻּגַּד[a] לְדָוִד אֵת אֲשֶׁר־עָשְׂתָה כו[12]
12 רִצְפָּה בַת־אַיָּה פִּלֶגֶשׁ שָׁאוּל[b]: 12 וַיֵּלֶךְ דָּוִד וַיִּקַּח אֶת־עַצְמוֹת ב חס
13 שָׁאוּל וְאֶת־עַצְמוֹת יְהוֹנָתָן בְּנוֹ מֵאֵת בַּעֲלֵי יָבֵישׁ גִּלְעָד אֲשֶׁר גָּנְבוּ
ב חס בליש[14]. תלאום שמה פלשתים ק
אֹתָם מִרְחֹב[a] בֵּית־שָׁן[b] אֲשֶׁר תְּלָאוּם[c] שָׁמָּה[c] הַפְּלִשְׁתִּים[d] בְּיוֹם הַכּוֹת
13 פְּלִשְׁתִּים אֶת־שָׁאוּל בַּגִּלְבֹּעַ: 13 וַיַּעַל מִשָּׁם אֶת־עַצְמוֹת שָׁאוּל וְאֶת־ ל[13]
14 עַצְמוֹת יְהוֹנָתָן בְּנוֹ וַיַּאַסְפוּ אֶת־עַצְמוֹת הַמּוּקָעִים: 14 וַיִּקְבְּרוּ אֶת־ ל[15]. ל ומל
עַצְמוֹת־שָׁאוּל וִיהוֹנָתָן[a] בְּנוֹ[b] בְּאֶרֶץ בִּנְיָמִן בְּצֵלַע בְּקֶבֶר קִישׁ אָבִיו ל
וַיַּעֲשׂוּ כֹּל[c] אֲשֶׁר־צִוָּה הַמֶּלֶךְ וַיֵּעָתֶר אֱלֹהִים לָאָרֶץ אַחֲרֵי־כֵן: פ ל.ה.ל
15 וַתְּהִי־עוֹד מִלְחָמָה לַפְּלִשְׁתִּים אֶת־יִשְׂרָאֵל וַיֵּרֶד דָּוִד וַעֲבָדָיו ב בסיפ
16 עִמּוֹ וַיִּלָּחֲמוּ אֶת־פְּלִשְׁתִּים וַיָּעַף דָּוִד: 16 וְיִשְׁבִּו[a] בֹנֵב אֲשֶׁר | בִּילִידֵי וישבי ק חד מן מה[16] כת ו וקרי י
הָרָפָה וּמִשְׁקַל קֵינוֹ שְׁלֹשׁ מֵאוֹת מִשְׁקָל נְחֹשֶׁת וְהוּא חָגוּר[b] חֲדָשָׁה ל
17 וַיֹּאמֶר לְהַכּוֹת אֶת־דָּוִד: 17 וַיַּעְזֹר־לוֹ אֲבִישַׁי בֶּן־צְרוּיָה וַיַּךְ אֶת־
הַפְּלִשְׁתִּי וַיְמִיתֵהוּ אָז נִשְׁבְּעוּ[a] אַנְשֵׁי־דָוִד לוֹ[a] לֵאמֹר לֹא־תֵצֵא עוֹד[b] ב חס בסיפ[17]. ד
18 אִתָּנוּ לַמִּלְחָמָה[c] וְלֹא תְכַבֶּה אֶת־נֵר יִשְׂרָאֵל: פ 18 וַיְהִי אַחֲרֵי־ ל
כֵן וַתְּהִי־עוֹד הַמִּלְחָמָה בְּגוֹב[a] עִם־פְּלִשְׁתִּים אָז הִכָּה סִבְּכַי הַחֻשָׁתִי ב.ה חס
19 אֶת־סָּף אֲשֶׁר בִּילְדֵי הָרָפָה: פ 19 וַתְּהִי־עוֹד הַמִּלְחָמָה בְּגֹב[a] ב חס.ב
עִם־פְּלִשְׁתִּים וַיַּךְ אֶלְחָנָן בֶּן־יַעְרֵי[b] אֹרְגִים בֵּית הַלַּחְמִי אֶת גָּלְיַת ל
20 הַגִּתִּי וְעֵץ[c] חֲנִיתוֹ כִּמְנוֹר אֹרְגִים: ס 20 וַתְּהִי־עוֹד מִלְחָמָה בְּגַת ב בסיפ

[10]Mm 1835. [11]Mm 431. [12]Mm 2228. [13]Mm 1836. [14]Mp sub loco. [15]Mm 399. [16]Mm 3811. [17]Mp contra textum, cf Mm 2137 et Mp sub loco.

10 [a] Ms citt על cf 𝔊[MssSTV] ‖ [b] Ms cit בְּתְ cf 𝔊[-L] ‖ **11** [a] 𝔊[L]𝔏[93.94] pr mlt vb cf 𝔊 16(?) ‖ [b] 𝔊 + mlt vb cf 𝔊 16(?) ‖ **12** [a] 𝔊[Mss] *ἀπὸ τοῦ τείχους* cf 𝔗 ex 1S 31,12 ‖ [b] pc Mss שאן cf Jdc 1,27 ‖ [c] nonn Mss ut Q ‖ [d–d] nonn Mss ut Q ‖ **14** [a] nonn Mss ואת עצמות יה׳ cf 𝔊[LPMsT^Ms] ‖ [b] > 𝔊[LS^AB]; 𝔊 + *καὶ (τὰ ὀστᾶ) (πάντων) τῶν ἡλιασθέντων τῶν* … ‖ [c] mlt Mss ככל cf 𝔊[L]𝔗[f] ‖ **16** [a] mlt Mss ut Q cf 𝔊TV *(Jesbidenob)*, S (15 *wdḥl[w] dwjd*) *wjw'b w'bjšj* cf 17; 𝔊[LMss] alit ‖ [b] 𝔏[94] + *spata*, S + *spsr'*, 𝔗 + *'spnjaj*, V + *ense* ‖ **17** [a] > Q[esilentio] pc Mss citt G𝔗[Ms]V ‖ > [b] Ms citt SV[Mss] ‖ [c] mlt Mss במ׳ cf 𝔗[Mss] ‖ **18** [a] mlt Mss בגוב cf 16.19[a], 𝔊 *ἐν Γεθ* cf S et 20, 𝔊[Mss] *ἐν Γαρζελ* cf 𝔏[93.94] et 1Ch 20,4 ‖ **19** [a] mlt Mss בגוב cf 16.18[a], 𝔊 *Ρομ/β*; > S ‖ [b] permlt Mss ר min ‖ [c] 2 Mss וחץ ex 1S 17,7.

מדון[18] ק

וַיְהִי | אִישׁ מָדוֹן[a] וְאֶצְבְּעֹת יָדָיו וְאֶצְבְּעֹת רַגְלָיו שֵׁשׁ וָשֵׁשׁ עֶשְׂרִים
כג[19] מסק וגם וכתר תלת מילין.[20] ד ב כת ה וב כת א
וְאַרְבַּע מִסַּפֵּר וְגַם־הוּא יֻלַּד לְהָרָפָה׃ 21 וַיְחָרֵף אֶת־יִשְׂרָאֵל וַיַּכֵּהוּ 21
שמעה ק
יְהוֹנָתָן[a] בֶּן־שִׁמְעָי[b] אֲחִי דָוִד׃ 22 אֵת־אַרְבַּעַת אֵלֶּה יֻלְּדוּ 22
ד ב כת ה וב כת א
לְהָרָפָה בְּגַת וַיִּפְּלוּ בְיַד־דָּוִד וּבְיַד עֲבָדָיו׃ פ
ג חד באור חד בגביא וחד בכתיב[1]
22 1 וַיְדַבֵּר דָּוִד לַיהוָה אֶת־דִּבְרֵי הַשִּׁירָה הַזֹּאת בְּיוֹם הִצִּיל 22
ב . ל . צא יט מנה ר״פ
יְהוָה אֹתוֹ מִכַּף כָּל־אֹיְבָיו וּמִכַּף[a] שָׁאוּל׃ 2 וַיֹּאמַר[a]
ד חס ול בלישׁ . ב
יְהוָה סַלְעִי וּמְצֻדָתִי וּמְפַלְטִי־לִי׃ 3 אֱלֹהֵי[a] צוּרִי אֶחֱסֶה־בּוֹ
ל וחס . ל חס
מָגִנִּי וְקֶרֶן יִשְׁעִי מִשְׂגַּבִּי וּמְנוֹסִי מֹשִׁעִי מֵחָמָס תּוֹשִׁיעֵנִי׃
ג וחס[2] . ל
4 מְהֻלָּל אֶקְרָא יְהוָה וּמֵאֹיְבַי אִוָּשֵׁעַ׃
ד ג מל וחד חס[3] . ב חד חס וחד מל
5 כִּי אֲפָפֻנִי מִשְׁבְּרֵי[a]־מָוֶת נַחֲלֵי[b] בְלִיָּעַל יבעתוני׃
ל חס . ד ב חס וב מל[4] . ג חס בלישׁ[5]
6 חֶבְלֵי שְׁאוֹל סַבֻּנִי קִדְּמֻנִי מֹקְשֵׁי־מָוֶת׃
7 בַּצַּר־לִי אֶקְרָא יְהוָה וְאֶל־אֱלֹהַי אֶקְרָא
ג[a]
וַיִּשְׁמַע מֵהֵיכָלוֹ קוֹלִי וְשַׁוְעָתִי[a] בְּאָזְנָיו׃ [חָרָה לוֹ[d]׃
ויתגעש . ג[7] ק
8 וַתִּגְעַשׁ[a] וַתִּרְעַשׁ הָאָרֶץ מוֹסְדוֹת[b] הַשָּׁמַיִם[c] יִרְגָּזוּ וַיִּתְגָּעֲשׁוּ כִּי־
ג[9]
9 עָלָה עָשָׁן בְּאַפּוֹ וְאֵשׁ מִפִּיו תֹּאכֵל גֶּחָלִים בָּעֲרוּ מִמֶּנּוּ׃
ג[9]
10 וַיֵּט שָׁמַיִם וַיֵּרָד וַעֲרָפֶל תַּחַת רַגְלָיו׃
ג וחס[10] . ב[11]
11 וַיִּרְכַּב עַל־כְּרוּב וַיָּעָף וַיֵּרָא[a] עַל־כַּנְפֵי־רוּחַ׃
ו[12] . ב[13]
12 וַיָּשֶׁת חֹשֶׁךְ[a] סְבִיבֹתָיו סֻכּוֹת[b] חֶשְׁרַת[c]־מַיִם עָבֵי שְׁחָקִים׃
13 מִנֹּגַהּ נֶגְדּוֹ בָּעֲרוּ גַּחֲלֵי־אֵשׁ׃
ג . ב[5] . ו[5]
14 יַרְעֵם[a] מִן־שָׁמַיִם יְהוָה וְעֶלְיוֹן יִתֵּן קוֹלוֹ׃

[18]Mm 832. [19]Mm 1629. [20]Mm 357. [21]Mm 1344. Cp 22 [1]Mm 4256. [2]Mm 1837. [3]Mm 1838. [4]Mm 1839. [5]Mp sub loco. [6]Mm 1840. [7]Mm 1841. [8]Mm 787. [9]Mm 1842. [10]Mm 1843. [11]Mm 1227. [12]Mm 3666. [13]Mm 1844.

20 [a] mlt Mss ut Q cf 𝔊$^{-L}$𝔖, σ′ *πρόμετρος*, 𝔗 *mšḥn*, 𝔙 *excelsus* ‖ **21** [a] 𝔊^{Mss} *Ιωναδαβ* cf 𝔖 et 13,3sqq ‖ [b] mlt Mss ut Q; pc Mss Q^{Mss} שמעא cf 𝔗^{f}, 𝔊^{Mss} *Σαμ(α)* cf 𝔖𝔙 ‖ **Cp 22,1** [a] nonn Mss ומיד cf Ps 18,1 ‖ **2** [a] 𝔊^{L}𝔖 + aliquot vb cf Ps 18,2 ‖ **3** [a] 𝔊$^{-Ms}$ *ὁ θεός μου* cf 𝔗𝔙 et Ps 18,3 ‖ **5** [a] pc Mss חבלי cf 𝔖 et Ps 18,5 ‖ [b] pc Mss ני cf 𝔊^{Mss}𝔖 ‖ **7** [a] 𝔖 + *qdmwhj 'lt* cf 𝔙 *veniet* et Ps 18,7 ‖ **8** [a] mlt Mss ut Q; mlt Mss ותת ‖ [b] nonn Mss ומ cf 𝔊𝔖𝔗^{Ms} et Ps 18,8 ‖ [c] 2 Mss cit הרים cf 𝔖 *(d)ṭwr'* (pl), 𝔙 *montium* et Ps 18,8 ‖ [d] 𝔊 *αὐτοῖς* cf 𝔖 ‖ **11** [a] permlt Mss וידא cf 𝔖𝔗𝔙 et Ps 18,11 ‖ **12** [a] 2 Mss + סתרו cf 𝔊𝔖 et Ps 18,12 ‖ [b] nonn Mss סכו(ו)כו cf 𝔊𝔖 et Ps 18,12 סכתו ‖ [c] 𝔊$^{-L}$ *σκότος* (𝔊^{L} *ἐφείσατο* a חשך), 𝔖 *ḥšwk'* cf Ps 18,12 ‖ **14** [a] 𝔊^{Mss}𝔖 pr cop cf Ps 18,14.

15 וַיְשַׁלַּח[a] חִצִּים וַיְפִיצֵם בָּרָק וַיָּהֳמֵם[b]׃
16 וַיֵּרָאוּ אֲפִקֵי יָם[a] יִגָּלוּ[b] מוֹסְדוֹת תֵּבֵל
בִּגְעָרַת[c] יְהוָה מִנִּשְׁמַת רוּחַ אַפּוֹ׃
17 יִשְׁלַח מִמָּרוֹם יִקָּחֵנִי[a] יַמְשֵׁנִי[b] מִמַּיִם רַבִּים׃
18 יַצִּילֵנִי מֵאֹיְבִי עָז מִשֹּׂנְאַי[a] כִּי אָמְצוּ מִמֶּנִּי׃
19 יְקַדְּמֻנִי בְּיוֹם אֵידִי וַיְהִי יְהוָה מִשְׁעָן[a] לִי׃
20 וַיֹּצִא לַמֶּרְחָב אֹתִי יְחַלְּצֵנִי[a] כִּי־חָפֵץ[b] בִּי׃
21 יִגְמְלֵנִי יְהוָה כְּצִדְקָתִי[a] כְּבֹר[b] יָדַי יָשִׁיב לִי׃
22 כִּי שָׁמַרְתִּי דַּרְכֵי יְהוָה וְלֹא רָשַׁעְתִּי מֵאֱלֹהָי׃
23 כִּי כָל־מִשְׁפָּטָו[a] לְנֶגְדִּי וְחֻקֹּתָיו לֹא־אָסוּר[c] מִמֶּנָּה[d]׃
24 וָאֱהִי[a] תָמִים לוֹ[b] וָאֶשְׁתַּמְּרָה מֵעֲוֹנִי׃
25 וַיָּשֶׁב יְהוָה לִי כְּצִדְקָתִי כְּבֹרִי[a] לְנֶגֶד עֵינָיו[b]׃
26 עִם־חָסִיד תִּתְחַסָּד עִם־גִּבּוֹר[b] תָּמִים תִּתַּמָּם׃
27 עִם־נָבָר תִּתָּבָר[a] וְעִם[b]־עִקֹּשׁ תִּתַּפָּל[c]׃
28 וְאֶת[a]־עַם עָנִי תּוֹשִׁיעַ וְעֵינֶיךָ[c] עַל[d]־רָמִים[b] תַּשְׁפִּיל׃
29 כִּי־אַתָּה נִירִי[a] יְהוָה וַיהוָה[b] יַגִּיהַּ[c] חָשְׁכִּי׃
30 כִּי בְכָה אָרֻץ גְּדוּד בֵּאלֹהַי[a] אֲדַלֶּג־שׁוּר׃
31 הָאֵל תָּמִים דַּרְכּוֹ אִמְרַת יְהוָה צְרוּפָה

ויהם ק חד מן ד[14] כת כן

ד[15]. ב חס בלישׁ[16]

ב

ב. ז קמ למערב[17], נז וכל תלים דכות ב מ יא

ב חר חס וחד מל. ו בנ״ך

יג חס[18]

כב[19]. כף בלישׁ[20]

משפטיו חד מן ב חס בלישׁ ק

ל

כת

ב. ב

ל. ה. ל

ז

ל[21]

כ[22] מילין כת ה ס״ת
ג מנה בלישׁ.
ד ג מל וחד חס[23]

[14]Cf Mm 3222. [15]Mm 3223. [16]Mp sub loco. [17]Mm 3655. [18]Mm 1509. [19]Mm 1104. [20]Mm 1685. [21]Mm 3224. [22]Mm 964. [23]Mm 1845.

15 [a] $\mathfrak{G}^{L^pMs}\mathfrak{S}^{AB}\mathfrak{V}$ om cop ‖ [b] mlt Mss ut Q ‖ **16** [a] Ms מים cf $\mathfrak{S}$ et Ps 18,16 ‖ [b] $\mathfrak{GSV}$ pr cop cf Ps 18,16 ‖ [c] nonn Mss מִגַּ cf $\mathfrak{G}^{L}\mathfrak{SV}$ et Ps 18,16 מגערתך ‖ **17** [a] $\mathfrak{GS}^{BC}\mathfrak{V}$ pr cop ‖ [b] $\mathfrak{G}^{L}\mathfrak{S}$ pr cop ‖ **18** [a] mlt Mss $\mathfrak{G}^{LMs}\mathfrak{S}$ ומ׳ ‖ **19** [a] mlt Mss לְמ׳ cf Ps 18,19 ‖ **20** [a] $\mathfrak{G}^{-L}\mathfrak{S}$ pr cop ‖ [b] mlt Mss חָפֵץ ‖ **21** [a] pc Mss קי– cf Ps 18,21 ‖ [b] $\mathfrak{G}^{-LB}\mathfrak{SV}$ pr cop ‖ **23** [a] mlt Mss ut Q cf Vrs et Ps 18,23; 2 Mss טי– ‖ [b–b] Ms תי ולא– ‖ [c] Ms אסיר cf $\mathfrak{SV}$ et Ps 18,23 ‖ [d] pc Mss ני– cf $\mathfrak{G}^{-BAMs}\mathfrak{SV}$ et Ps 18,23, nonn Mss נו–, $\mathfrak{G}$ *ἀπ' αὐτῶν* cf $\mathfrak{T}$ ‖ **24** [a] 2 Mss ואהי cf Ps 18,24 ‖ [b] 2 Mss עמו cf $\mathfrak{G}^{LMss}\mathfrak{SV}$ et Ps 18,24 ‖ **25** [a] $\mathfrak{G}(\mathfrak{SV})$ *καὶ κατὰ τὴν καθαριότητα τῶν χειρῶν μου* cf 21 et Ps 18,25 ‖ [b] mlt Mss ני– cf $\mathfrak{G}^{Ms}$ ‖ **26** [a] mlt Mss ועם cf $\mathfrak{GSV}$ ‖ [b] pc Mss גבר cf $\mathfrak{GS}$ et Ps 18,26 גִּבָּר ‖ **27** [a] pc Mss ברר– cf Ps 18,27 ‖ [b] pc Mss עם ‖ [c] 2 Mss פתל– cf Ps 18,27 ‖ **28** [a] $\mathfrak{G}^{Mss}$ *ὅτι σύ* cf $\mathfrak{S}$ *mṭl d'nt* et Ps 18,28 ex 29 ‖ [b–b] pc Mss^{W} ועיניך על־רמים ‖ [c] $\mathfrak{GS}$ om suff cf Ps 18,28 ‖ [d] > $\mathfrak{G}^{LMss}\mathfrak{SV}$ cf Ps 18,28 ‖ **29** [a] mlt Mss pr תאיר cf $\mathfrak{G}^{Mss}\mathfrak{S}$ et Ps 18,29 ‖ [b] Ms + אלהי ‖ [c] $\mathfrak{G}^{L}\mathfrak{V}$ 2 sg ‖ **30** [a] mlt Mss וּב׳ cf $\mathfrak{GSC}^{Mss}$ et Ps 18,30.

מָגֵן הוּא לְכֹל הַחֹסִים בּוֹ׃
32 כִּי מִי־אֵל מִבַּלְעֲדֵי יְהוָה וּמִי צוּר מִבַּלְעֲדֵי אֱלֹהֵינוּ׃
33 הָאֵל מָעוּזִּי[a] חָיִל וַיִּתֵּר[b] תָּמִים דַּרְכִּי[c]׃ ב24. דרכי ק חד מן מח25 כת ו וקרי
34 מְשַׁוֶּה רַגְלַי[a] כָּאַיָּלוֹת וְעַל[b] בָּמֹתַי[c] יַעֲמִדֵנִי׃ רגלי ק. ג ב מל וחד מח26
35 מְלַמֵּד יָדַי לַמִּלְחָמָה וְנִחַת[a] קֶשֶׁת־נְחוּשָׁה זְרֹעֹתָי׃ כב27. ב חד מח וחד מל
36 וַתִּתֶּן־לִי מָגֵן יִשְׁעֶךָ[a] וַעֲנֹתְךָ[b] תַּרְבֵּנִי׃ ל
37 תַּרְחִיב צַעֲדִי תַּחְתָּנִי וְלֹא מָעֲדוּ קַרְסֻלָּי׃ ג. ב וחס
38 אֶרְדְּפָה אוֹיְבַי וַאַשְׁמִידֵם וְלֹא אָשׁוּב עַד־כַּלּוֹתָם׃ ד28
39 [a]וָאֲכַלֵּם וָאֶמְחָצֵם[a] וְלֹא יְקוּמוּן[b] וַיִּפְּלוּ[c] תַּחַת רַגְלָי׃ ל29. ל30
40 וַתַּזְּרֵנִי[a] חַיִל לַמִּלְחָמָה תַּכְרִיעַ[b] קָמַי תַּחְתָּנִי׃ יא31 מילין דלא מפק א ול32 חס בליש. ג
41 וְאֹיְבַי תָּתָּה לִי עֹרֶף [a]מְשַׂנְאַי וָאַצְמִיתֵם[ab]׃ ל. ל
42 יְשִׁעוּ[a] וְאֵין מוֹשִׁיעַ אֶל־יְהוָה וְלֹא עָנָם׃ ב33. ל חס
43 וְאֶשְׁחָקֵם כַּעֲפַר־אָרֶץ[a] כְּטִיט־חוּצוֹת אֲדַקֵּקֵם[b] אֲרִקָּעֵם[c]׃ ג34. ל35
44 וַתְּפַלְּטֵנִי[a] מְרִיבֵי עַמִּי[b]
תִּשְׁמְרֵנִי[c] לְרֹאשׁ גּוֹיִם עַם לֹא־יָדַעְתִּי יַעַבְדֻנִי׃ ג סביר עמים וקר עמ36
45 [a]בְּנֵי נֵכָר יִתְכַּחֲשׁוּ[b]־לִי לִשְׁמוֹעַ[c] אֹזֶן יִשָּׁמְעוּ לִי׃ כד. ג
ל. ד מל37. כה

[24]Mm 1846. [25]Mm 3811. [26]Mm 3124. [27]Mm 1104. [28]Mm 1847. [29]Mm 595. [30]Mm 2302. [31]Mm 4069 contra textum, lect Mm frt inc. [32]Mm 331. [33]Mm 1848. [34]Mm 3055. [35]Mm 1849. [36]Mm 3435. [37]Mm 4164.

33 [a] Q מאזרני cf $\mathfrak{G}^{L}\mathfrak{S}\mathfrak{Y}$ et Ps 18,33 ‖ [b] Ms (?) ויתן cf $\mathfrak{G}^{Mss}\mathfrak{S}$ et Ps 18,33 ‖ [c] mlt Mss ut Q cf $\mathfrak{G}^{-Ms}\mathfrak{S}\mathfrak{T}\mathfrak{Y}$ et Ps 18,33 ‖ **34** [a] mlt Mss ut Q cf Vrs et Ps 18,34; nonn Mss K(?) לו– ‖ [b] pc Mss על ‖ [c] Ms תיו–, $\mathfrak{G}$ *τὰ ὕψη(λα)*, $\mathfrak{S}^{C}$ *rwm'* (sg), $\mathfrak{S}^{AB}$ *rwmj* (sg) ‖ **35** [a] Ms חתת– cf $\mathfrak{G}^{L}$ *οὐκ ἠσθένησε* et 1S 2,4 ‖ **36** [a] $\mathfrak{G}$ suff 1 sg cf $\mathfrak{T}^{f}$; $\mathfrak{S}^{C}$ om suff cf $\mathfrak{S}$ Ps 18,36 ‖ [b] nonn Mss ועניתך ex Ps 18,36, $\mathfrak{G}^{-L}$ *ἡ ὑπακοή σου*, $\mathfrak{G}^{L}$ *ἡ παιδ(ε)ία σου*, $\mathfrak{S}$ *wmwkkk*, $\mathfrak{T}$ *wbmjmrk*, $\mathfrak{Y}$ *et mansuetudo mea*; Q ועזרתך ‖ **39** [a–a] $\mathfrak{G}\mathfrak{S}$ om alterum verb; Q אמחצם ut Ps 18,39 ‖ [b] $\mathfrak{S}$ pr *nškḥwn*, $\mathfrak{T}$ pr *jkjlw* cf Ps 18,39 ‖ [c] 2 Mss יפ' cf $\mathfrak{S}^{C}\mathfrak{Y}$ (?) et Ps 18,39 ‖ **40** [a] pc Mss ותאז' cf Ps 18,40; $\mathfrak{G}^{-L}$ *καὶ ἐνισχύσεις με* cf Jes 45,5 a אזר, $\mathfrak{T}$ *ws'dtnj* a עזר ‖ [b] Q$\mathfrak{G}^{Mss}\mathfrak{S}$ pr cop ‖ **41** [a–a] Ms ומ' אצ' cf $\mathfrak{G}^{Ms}$ $\mathfrak{S}$ et Ps 18,41 ‖ [b] $\mathfrak{G}^{-L}$ 2 sg cf $\mathfrak{G}$ Hier Ps 18,41 ‖ **42** [a] Ms יְשׁוּעוּ cf Vrs et Ps 18,42 ‖ **43** [a] Ms pr על; Q לפני ארח; $\mathfrak{G}^{L}$ *ἐπὶ πρόσωπον/υ ἀνέμου/ων* cf $\mathfrak{S}$ *'l 'pj rwḥ'* et Ps 18,43 ‖ [b] > pc Mss Q; mlt Mss ארקם cf Ps 18,43 ‖ [c] > Ms $\mathfrak{G}^{-Ms}\mathfrak{S}$ cf Ps 18,43; Ms $\mathfrak{Y}$ (?) ואז' ‖ **44** [a] Ms citt $\mathfrak{G}^{Mss}\mathfrak{S}\mathfrak{Y}$ תפ' cf Ps 18,44 ‖ [b] pc Mss $\mathfrak{G}^{L}\mathfrak{S}\mathfrak{T}$ עם cf Ps 18,44, pc Mss Seb $\mathfrak{G}\mathfrak{T}^{Mss}$ עמים ‖ [c] Ms cit תשימני cf $\mathfrak{G}^{L}\mathfrak{S}\mathfrak{T}$ et Ps 18,44; $\mathfrak{G}^{Ms}\mathfrak{S}^{AB}$ pr cop ‖ **45** [a] Q > v a, $\mathfrak{G}^{Mss}\mathfrak{S}$ v b ante v a cf Ps 18,45 ‖ [b] pc Mss יכ' cf Ps 18,45 ‖ [c] nonn Mss לְשֶׁמַע cf $\mathfrak{G}\mathfrak{S}\mathfrak{T}^{-Buxt}$; $\mathfrak{S}^{ABcorrC}$ pr cop.

46 [a] בְּנֵי נֵכָר יִבָּלְלוּ[b] וַיַּחְגְּרוּ[c] מִמִּסְגְּרוֹתָם[a]׃ ל. ח[38] מל ול בלישׁ

47 חַי־יְהוָה וּבָרוּךְ צוּרִי וְיָרֹם אֱלֹהֵי צוּר[a] יִשְׁעִי׃ [39]

48 הָאֵל הַנֹּתֵן נְקָמוֹת לִי וּמוֹרִיד[a] עַמִּים תַּחְתֶּנִי׃ ל חס. ל וחס[40]. ג

49 וּמוֹצִיאִי[a] מֵאֹיְבָי וּמִקָּמַי[b] תְּרוֹמְמֵנִי מֵאִישׁ[c] חֲמָסִים[d] תַּצִּילֵנִי[e]׃ ל. ל. ד[41]

50 עַל־כֵּן אוֹדְךָ יְהוָה[a] בַּגּוֹיִם[a] וּלְשִׁמְךָ אֲזַמֵּר׃ ל. ב

51 מִגְדֹּיל[a] יְשׁוּעוֹת מַלְכּוֹ וְעֹשֶׂה חֶסֶד לִמְשִׁיחוֹ ס לד מגדול[42]. ך מל[43]. ד דל בסיפ[44]

לְדָוִד וּלְזַרְעוֹ עַד־עוֹלָם׃ פ

23 1 וְאֵלֶּה דִּבְרֵי דָוִד הָאַחֲרֹנִים

נְאֻם דָּוִד בֶּן־יִשַׁי וּנְאֻם[a] הַגֶּבֶר[b] הֻקַם עָל[b] ג. ב קמ[2]

מְשִׁיחַ אֱלֹהֵי יַעֲקֹב וּנְעִים זְמִרוֹת יִשְׂרָאֵל׃ ד[3]

2 רוּחַ יְהוָה דִּבֶּר־בִּי וּמִלָּתוֹ עַל־לְשׁוֹנִי׃ ה בסיפ. ל

3 אָמַר אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל[a] לִי[b] דִּבֶּר צוּר יִשְׂרָאֵל ל. כת[4]

מוֹשֵׁל בָּאָדָם צַדִּיק מוֹשֵׁל יִרְאַת אֱלֹהִים׃ יד מל. יד מל. ג[5]

4 וּכְאוֹר[a] בֹּקֶר יִזְרַח־שֶׁמֶשׁ בֹּקֶר לֹא עֲבוֹת כל חס ב מ ב מל[6]

מִנֹּגַהּ מִמָּטָר[b] דֶּשֶׁא מֵאָרֶץ׃

5 כִּי־לֹא כֵן בֵּיתִי עִם־אֵל כִּי בְרִית עוֹלָם שָׂם לִי[a] ג פסוק כי כי כי כי. יט[7]

עֲרוּכָה בַכֹּל וּשְׁמֻרָה ז דגש[8]

כִּי־כָל־יִשְׁעִי וְכָל־חֵפֶץ כִּי[b]־לֹא[c] יַצְמִיחַ׃

6 וּבְלִיַּעַל כְּקוֹץ מֻנָּד כֻּלָּהֶם כִּי־לֹא בְיָד יִקָּחוּ׃ ב. ט[9]

7 וְאִישׁ יִגַּע בָּהֶם יְמַלֵּא[a] בַרְזֶל וְעֵץ חֲנִית ה[10]

[38] Mm 1911. [39] Mm 1850. [40] Mp contra textum, cf Mp sub loco. [41] Mm 1851. [42] Mm 832. [43] Mm 1852. [44] Mp sub loco. Cp 23 [1] Mm 2666. [2] Mm 3018. [3] Mm 2295. [4] Mm 2364. [5] Mm 134. [6] Mm 800. [7] Mm 436. [8] Mm 104. [9] Mm 1853. [10] Mm 1854.

46 [a–a] 𝔔 לא יחגרו ממרותם[... ‖ [b] Ms יכלו cf 𝔖, 𝔗 *jswpwn* ‖ [c] Ms ויגחרו ‖ **47** [a] > nonn Mss 𝔊[MssS]𝔖 cf Ps 18,47 ‖ **48** [a] 𝔔 ומרדד cf 𝔊[L]; Ms 𝔊[MssS]𝔖[C] מ′; 𝔊-[L] *(καὶ) παιδεύων* ‖ **49** [a] 2 Mss 𝔖[C] מ′ cf Ps 18,49 ‖ [b] pc Mss מ′; 𝔖[A] + *(w)'p (mn)* cf Ps 18,49 (𝔖 alit) ‖ [c] mlt Mss 𝔖-[B*] ומ′ ‖ [d] Ms 𝔙 sg cf Ps 18,49 ‖ [e] 𝔔 תנ]צרני cf Ps 140,2 ‖ **50** [a–a] pc Mss 𝔊[LMss]𝔖 invers cf Ps 18,50 ‖ **51** [a] mlt Mss ut Q; Ps 18,51 Vrs ut K ‖ **Cp 23,1** [a] Ms citt 𝔊[L]𝔏[93.94] (*fidelis* a נאמן) 𝔖 נ′ ‖ [b–b] 𝔔 הקים אל ‖ **3** [a] 𝔊[L] *Ιακωβ* cf 𝔏[93.94] et 1 ‖ [b] > 2 Mss; 𝔖 pr cop; 𝔊[L] *ἐν ἐμοί* cf 𝔏[93.94] ‖ [c] mlt Mss בְּ′ cf 𝔊[L]𝔏[93.94]𝔖𝔗𝔙 ‖ **4** [a] 𝔊[L]𝔏[93.94]𝔖𝔙 om cop ‖ [b] mlt Mss 𝔖 ומ′ cf 𝔊-[L] *καὶ ὡς ἐξ ὑετοῦ*, 𝔊[L] *ὡς ὑετὸς (ὡς β.)*, 𝔏[93.94] *quasi pluvia*, 𝔙 *et sicut pluviis* ‖ **5** [a] pc Mss לו ‖ [b] > pc Mss 𝔖𝔗(?); pc Mss בי ‖ [c] > 𝔊[L]𝔖 ‖ **7** [a] 𝔊[L] *ἐὰν μή* cf 𝔏[93.94].

וּבְאֵ֣שׁ שָׂרֹ֔וף יִשְׂרְפ֖וּ בַּשָּׁבֶ֑ת׃ פ

8 אֵ֚לֶּה[a] שְׁמ֣וֹת הַגִּבֹּרִ֔ים אֲשֶׁ֖ר לְדָוִ֑ד [b]יֹשֵׁ֣ב בַּשֶּׁ֔בֶת[b] תַּחְכְּמֹנִ֣י[c] | רֹ֔אשׁ 8
הַשָּׁלִשִׁ֖י[d] הֽוּא[e] יְעֵדִינ֣וֹ הָעֲצְנִ֑י[f][g] עַל־שְׁמֹנֶ֥ה מֵא֖וֹת חָלָ֥ל בְּפַ֥עַם אֶחָֽד[h]׃

9 וְאַחֲרָ֖יו[a] אֶלְעָזָ֥ר בֶּן־דֹּדֹ֛[b] בֶּן־אֲחֹחִ֑י[c] בִּשְׁלֹשָׁ֣ה גִבֹּרִ֔ים[d] 9
עִם־דָּוִ֖ד[e] בְּחָרְפָ֣ם[f] בַּפְּלִשְׁתִּ֑ים וַיֶּאָסְפ֣וּ[g]־שָׁ֔ם לַמִּלְחָמָ֖ה וַיַּעֲל֥וּ אִ֖ישׁ
יִשְׂרָאֵֽל׃ 10 הֽוּא[a] קָ֣ם וַיַּךְ֙ בַּפְּלִשְׁתִּ֔ים עַ֚ד | כִּֽי־יָגְעָ֣ה יָד֔וֹ וַתִּדְבַּ֥ק יָד֖וֹ 10
אֶל־הַחֶ֑רֶב וַיַּ֤עַשׂ יְהוָה֙ תְּשׁוּעָ֣ה גְדוֹלָ֔ה בַּיּ֥וֹם הַה֖וּא וְהָעָ֥ם יָשֻׁ֛בוּ אַחֲרָ֖יו
אַךְ־לְפַשֵּׁ֥ט[b]׃ ס 11 וְאַחֲרָ֖יו שַׁמָּ֣א[a] בֶּן־אָגֵ֑א הָרָרִ֔י וַיֶּאֶסְפ֥וּ פְלִשְׁתִּ֖ים 11
לַחֲיָ֑ה[b] וַתְּהִי־שָׁ֣ם[c] חֶלְקַ֔ת[d] הַשָּׂדֶ֖ה מְלֵאָ֣ה עֲדָשִׁ֑ים וְהָעָם֙ נָ֣ס מִפְּנֵ֔י
פְּלִשְׁתִּֽים׃ 12 וַיִּתְיַצֵּ֖ב בְּת֣וֹךְ־הַחֶלְקָ֑ה[c] וַיַּצִּילֶ֕הָ[d] וַיַּךְ֙ אֶת־פְּלִשְׁתִּ֔ים 12
וַיַּ֥עַשׂ יְהוָ֖ה תְּשׁוּעָ֥ה גְדוֹלָֽה׃ ס 13 וַיֵּרְד֣וּ[a] שְׁלֹשָׁ֗ה[b]מֵרֹאשׁ֙ 13
הַ֣ל֔וֹשׁ[b] וַיָּבֹ֖אוּ אֶל־קְצִ֑יר[c] אֶל־דָּוִ֣ד אֶל־מְעָרַ֔ת עֲדֻלָּ֖ם וְחַנִּ֥ית[d] פְּלִשְׁתִּ֛ים
חֹנָ֥ה בְעֵמֶק־רְפָאִֽים׃ 14 וְדָוִ֖ד אָ֣ז בַּמְּצוּדָ֑ה וּמַצָּ֥ב[a] פְּלִשְׁתִּ֛ים אָ֖ז בֵּ֥ית 14
לָֽחֶם׃ 15 וַיִּתְאַוֶּ֥ה דָוִ֖ד וַיֹּאמַ֑ר מִ֣י יַשְׁקֵ֔נִי מַ֚יִם מִבְּאֵ֣ר[a] בֵּית־לֶ֔חֶם אֲשֶׁ֖ר 15
בַּשָּֽׁעַר׃ 16 וַיִּבְקְעוּ֙ שְׁלֹשֶׁ֣ת הַגִּבֹּרִ֔ים בְּמַחֲנֵ֖ה פְּלִשְׁתִּ֑ים וַיִּשְׁאֲב֣וּ־מַ֔יִם 16
מִבְּאֵ֣ר[a] בֵּית־לֶ֔חֶם אֲשֶׁ֖ר בַּשַּׁ֣עַר וַיִּשְׂאוּ֙ וַיָּבִ֣אוּ אֶל־דָּוִ֔ד וְלֹ֥א אָבָ֖ה[b]
לִשְׁתּוֹתָ֑ם וַיַּסֵּ֖ךְ אֹתָ֣ם לַיהוָֽה׃ 17 וַיֹּ֕אמֶר חָלִילָ֥ה[c] לִ֖י יְהוָ֑ה מֵ֣עֲשֹׂ֔תִי[a][b] 17
זֹ֣את הֲדַ֣ם הָאֲנָשִׁ֗ים הַהֹלְכִ֛ים בְּנַפְשׁוֹתָ֖ם[c] וְלֹ֥א אָבָ֖ה לִשְׁתּוֹתָ֑ם אֵ֚לֶּה

[11]Mm 3088. [12]Mm 3164. [13]Mm 265. [14]Mm 3811. [15]Mm 1855. [16]Mm 3675. [17]1 Ch 27,4. [18]Mm 1856. [19]Mm 4059. [20]Mm 898. [21]Mm 261.

8 [a] pc Mss citt $\mathfrak{G}^{Mss}\mathfrak{S}\mathfrak{T}^{Ms}$ ואי ‖ [b–b] $\mathfrak{G}^{-L}$ *Iεβοσθε*, $\mathfrak{G}^{L}$ *Iεσβααλ* cf $\mathfrak{L}^{93.94}$ ‖ [c] Ms חַמֹּ֔נִי cf $\mathfrak{V}$ *sapientissimus*, $\mathfrak{G}^{-L}$ *ὁ Χαναναιος*, $\mathfrak{S}$ *qdmj'* … ‖ [d] mlt Mss השלישי cf $\mathfrak{G}^{-L}\mathfrak{S}$, $\mathfrak{G}^{L}$ *τῶν τριῶν*, $\mathfrak{L}^{93.94}$ *de tribus*, $\mathfrak{V}$ *inter tres* ‖ [e] pc Mss cit והי ‖ [f–f] 2 Mss cit + הוא עורר את־חניתו cf 18; 1 Ch 11,11 et $\mathfrak{G}^{-LAMs}$ ‖ [g] mlt Mss ut Q ‖ [h] nonn Mss ut Q ‖ **9** [a] mlt Mss ut Q ‖ [b] mlt Mss ut Q cf Vrs ‖ [c–c] $\mathfrak{V}$ *ahoi* ex 1 Ch 11,12 ‖ [d] mlt Mss ut Q ‖ [e–e] $\mathfrak{G}^{Mss}$ pr *οὗτος ἦν* ex 1 Ch 11,13 ‖ [f–f] $\mathfrak{G}$ *(καὶ) ἐν τῷ ὀνειδίσαι αὐτὸν ἐν τοῖς ἀλλοφύλοις*, $\mathfrak{S}$ *kd ḥsdw 'nwn plštj'*, $\mathfrak{T}$ *kd ḥsjdw plšt'j*, $\mathfrak{V}$ *quando exprobraverunt philisthim* ‖ [g] $\mathfrak{G}^{Mss}$ pr *καὶ οἱ ἀλλόφυλοι*, $\mathfrak{S}\mathfrak{T}\mathfrak{V}$ pr cop ‖ **10** [a] $\mathfrak{G}^{Mss}\mathfrak{S}$ והי ‖ [b] $\mathfrak{S}$ + *qtjl'* (pl) cf $\mathfrak{T}\mathfrak{V}$ *caesorum* et 1 Ch 10,8 ‖ **11** [a] permlt Mss שמה cf 25.33 ‖ [b] $\mathfrak{G}^{L}$ *ἐπὶ σιάγονα* cf Jdc 15,9, $\mathfrak{V}$ *in statione* cf 13sq ‖ **13** [a] mlt Mss ut Q cf Vrs ‖ [b–b] $\mathfrak{G}$ om ראש; $\mathfrak{S}$ *mn gbr'* (pl), $\mathfrak{T}$ *mgbrj rjšj mšrjt'* cf $\mathfrak{T}$ 18 ‖ [c] $\mathfrak{G}^{-L}$ nom proprium, $\mathfrak{G}^{L}$ *εἰς τὴν πέτραν* ‖ [d] $\mathfrak{G}$ *καὶ τάγμα(τα)*, $\mathfrak{T}$ *wmšrjt*, $\mathfrak{V}$ *castra autem* cf 11 ‖ **14** [a] $\mathfrak{S}$ *wrwrbn'* (pl), $\mathfrak{T}$ *w'jstrtjg* cf 1 Ch 11,16 ‖ **15** [a] nonn Mss Q^{Mss} מבו(ו)ר ‖ **16** [a] cf 15[a] ‖ [b] pc Mss + דוד cf $\mathfrak{G}^{L}$ ‖ **17** [a] permlt Mss מי׳ cf $\mathfrak{G}^{L}\mathfrak{S}\mathfrak{T}$ ‖ [b] pc Mss שות– cf $\mathfrak{G}\mathfrak{T}$ ‖ [c] $\mathfrak{G}$ + *πίομαι*, $\mathfrak{V}$ + *et animarum periculum bibam.*

18 עָשׂוֹ שְׁלֹשֶׁת הַגִּבֹּרִים׃ ס 18 וַאֲבִישַׁי אֲחִי | יוֹאָב בֶּן־צְרוּיָה הוּא
השלשה חד מן 4[22] כת י ס״ת וקר ה ק
רֹאשׁ הַשְּׁלֹשָׁה[a] וְהוּא עוֹרֵר אֶת־חֲנִיתוֹ עַל־שְׁלֹשׁ מֵאוֹת חָלָל וְזוֹלֵ[b][c]־
19 שֵׁם בַּשְּׁלֹשָׁה[b]׃ 19 מִן־הַשְּׁלֹשָׁה[a] הֲכִי[b] נִכְבָּד וַיְהִי לָהֶם לְשָׂר[c] וְעַד־
ג חד חס׳ ת[23] . ב
20 הַשְּׁלֹשָׁה לֹא־בָא[c]׃ ס 20 וּבְנָיָהוּ בֶן־יְהוֹיָדָע בֶּן־אִישׁ־חַיִל[b] רַב־
תיל ק
פְּעָלִים מִקַּבְצְאֵל הוּא הִכָּה אֵת שְׁנֵי אֲרִיאֵל[c] מוֹאָב וְהוּא יָרַד וְהַכָּה
ל חס
הארי . מח[24] כת א ק לא קרי וחד מן ג כת כן . לג ר״פ[25]
21 אֶת־הָאֲרִיֵּה[d] בְּתוֹךְ הַבּוֹר[e] בְּיוֹם הַשָּׁלֶג׃ 21 וְהוּא־הִכָּה אֶת־אִישׁ
אישׁ ק
מִצְרִי אַשְׁרֵי[a] מַרְאֶה וּבְיַד הַמִּצְרִי חֲנִית וַיֵּרֶד אֵלָיו בַּשֹּׁבֶט וַיִּגְזֹל אֶת־
22 הַחֲנִית מִיַּד הַמִּצְרִי וַיַּהַרְגֵהוּ בַּחֲנִיתוֹ׃ 22 אֵלֶּה עָשָׂה בְּנָיָהוּ בֶּן־
ז ר״פ בנביא[26]
23 יְהוֹיָדָע וְלוֹ[a]־שֵׁם[b] בִּשְׁלֹשָׁה[c] הַגִּבֹּרִים׃ 23 [a]מִן־הַשְּׁלֹשִׁים[b] נִכְבָּד וְאֶל־
ג
24 הַשְּׁלֹשָׁה לֹא־בָא[a] וַיְשִׂמֵהוּ דָוִד אֶל־מִשְׁמַעְתּוֹ[c]׃ ס 24 [a]עֲשָׂהאֵל־ ל
25 אֶ[a] אָחִי־יוֹאָב בַּשְּׁלֹשִׁים [b]אֶלְחָנָן בֶּן־דֹּדוֹ בֵּית[c] לָחֶם[b]׃ 25 שַׁמָּה[a]
ל בסיפ
ב . ל . ב . ל
26 הַחֲרֹרִי[b] [c]אֵלִיקָא הַחֲרֹרִי[cd]׃ ס 26 חֶלֶץ הַפַּלְטִי עִירָא בֶּן־עִקֵּשׁ
ל וחס׳ ת חס
27 הַתְּקוֹעִי׃ ס 27 אֲבִיעֶזֶר הָעַנְּתֹתִי מְבֻנַּי[a] הַחֻשָׁתִי׃ ס
ל שם אנש
28 צַלְמוֹן הָאֲחֹחִי מַהֲרַי הַנְּטֹפָתִי׃ ס 29 חֶלֶב[a] בֶּן־בַּעֲנָה הַנְּטֹפָתִי
ב . ג חס בלישׁ
30 ס אִתַּי בֶן־רִיבַי מִגִּבְעַת בְּנֵי בִנְיָמִן׃ ס 30 בְּנָיָהוּ פִּרְעָתֹנִי[a]
31 הִדָּי[b] מִנַּחֲלֵי גָעַשׁ׃ ס 31 אֲבִי־עַלְבוֹן הָעַרְבָתִי עַזְמָוֶת הַבַּרְחֻמִי׃ ל
ס 32 אֶלְיַחְבָּא הַשַּׁעַלְבֹנִי [a]בְּנֵי יָשֵׁן [a]יְהוֹנָתָן[b]׃ ס 33 שַׁמָּה[a] ג וחס
34 הַהֲרָרִי אֲחִיאָם בֶּן־שָׂרָר[b] הָאֲרָרִי[c]׃ ס 34 אֱלִיפֶלֶט בֶּן־אַחַסְבַּי
ג[27] . ל . ל[25] . ל
35 בֶּן[a]־הַמַּעֲכָתִי ס אֱלִיעָם בֶּן־אֲחִיתֹפֶל הַגִּלֹנִי׃ ס 35 חֶצְרַו[a]
ב . חצרי חד מן מח[28] כת ו וקר י ק

[22] Mm 1344. [23] Mm 207. [24] Mm 898. [25] Mp sub loco. [26] Mm 3164. [27] Mm 1857. [28] Mm 3811.

18 [a] mlt Mss ut Q cf 𝔊𝔙; 2 Mss שלשים cf 𝔖 et 13[b].19[a], 𝔗 *(rjš) gbrj'* cf 13[b].19[a] || [b–b] > 𝔖[ABC] || [c] pc Mss ולא, cf 19.23 || **19** [a] Ms השלשים cf 𝔖, 𝔗[Mss] *tlt' gbrj'* cf 18[a] || [b] > 𝔊σ′𝔖𝔗𝔙; α′ *ὅτι* || [c–c] 𝔖 *wnšḥn' 'jk tltjn 'bd hw'* cf 𝔖 22sq || **20** [a] > 2 Mss 𝔊-[L]𝔖 𝔗[Mss]𝔙 || [b] mlt Mss ut Q cf 𝔖𝔙; 𝔊-[L] *αὐτός* || [c] 𝔊 *υἱοὺς Αριηλ* cf 𝔏[gl], 𝔖 *gnbrjn*, 𝔗 *rbrbj*; 𝔙 *leones* || [d] nonn Mss ut Q, sed cf Thr 3,10 || [e] cf 15[a] || **21** [a] mlt Mss ut Q cf 𝔊𝔖-[C]𝔗𝔙 || **22** [a] pc Mss ולא cf 18.23 || [b] 𝔖 + *wnšḥn'* cf 19[c].23[a] || [c] 𝔖 *btltjn* cf 18sq || **23** [a–a] 𝔖 *wnšḥn' 'jk (d)tltjn* (𝔖[C] + *gbrjn*) *'bd hw'* cf 19[c] || [b] pc Mss השלשה cf 𝔊-[L] (𝔊[L] … *τριῶν αὐτῶν*) || [c] 𝔊[L] *τὴν φυλακὴν αὐτοῦ* cf 𝔖 1Ch 11,25 || **24** [a–a] permlt Mss עשהאל cf 3,27.30 || [b–b] > 𝔖 || [c] pc Mss מבית cf 𝔊[Mss]𝔗𝔙 || **25** [a] nonn Mss 𝔗[f] שמא cf 11 || [b] pc Mss החררי cf 𝔙 *arari* || [c–c] > 𝔊-[Mss]𝔖 || [d] 2 Mss החררי, Ms החדרי || **27** [a] 𝔊[Mss] *σαβ-* cf 21,18 || **29** [a] mlt Mss חלד cf 𝔗[ty] || **30** [a] nonn Mss הפ׳ || [b] pc Mss חדי cf 𝔖 || **32** [a–a] 𝔊[Mss] *βασαι ὁ γωυνι*, 𝔊[L] *ιασσαι ὁ γουνει* || [b] 𝔊[Mss] + *υἱός* || **33** [a] pc Mss שמא cf 25 || [b] nonn Mss שרד cf 𝔊[A] *αραδ*, 𝔖 *'šdd*, 𝔊[L] *σαχαρω* cf 1Ch 11,35 || [c] pc Mss Q[G] הררי (ה) cf 𝔗 (?), nonn Mss הארדי || **34** [a] > 𝔊[Mss]𝔖 || **35** [a] mlt Mss ut Q cf Vrs.

36 בְּנֵי הַגָּדִי׃ ס 37 צֶלֶק הָעַמֹּנִי ס נַחְרַי הַבְּאֵרֹתִי נֹשֵׂא כְלֵי
37 יוֹאָב בֶּן־צְרוּיָה׃ ס 38 עִירָא הַיִּתְרִי גָּרֵב הַיִּתְרִי׃ ס
38 אֻרִיָּה הַחִתִּי כָּל שְׁלֹשִׁים וְשִׁבְעָה׃ פ
39

24 1 וַיֹּסֶף אַף־יְהוָה לַחֲרוֹת בְּיִשְׂרָאֵל וַיָּסֶת אֶת־דָּוִד בָּהֶם
2 לֵאמֹר לֵךְ מְנֵה אֶת־יִשְׂרָאֵל וְאֶת־יְהוּדָה׃ 2 וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ אֶל־יוֹאָב
שַׂר־הַחַיִל אֲשֶׁר־אִתּוֹ שׁוֹט־נָא בְכָל־שִׁבְטֵי יִשְׂרָאֵל מִדָּן וְעַד־בְּאֵר
שֶׁבַע וּפִקְדוּ אֶת־הָעָם וְיָדַעְתִּי אֶת מִסְפַּר הָעָם׃ ס 3 וַיֹּאמֶר
יוֹאָב אֶל־הַמֶּלֶךְ וְיוֹסֶף יְהוָה אֱלֹהֶיךָ אֶל־הָעָם כָּהֵם וְכָהֵם מֵאָה
פְעָמִים וְעֵינֵי אֲדֹנִי־הַמֶּלֶךְ רֹאוֹת וַאדֹנִי הַמֶּלֶךְ לָמָּה חָפֵץ בַּדָּבָר
הַזֶּה׃ 4 וַיֶּחֱזַק דְּבַר־הַמֶּלֶךְ אֶל־יוֹאָב וְעַל שָׂרֵי הַחָיִל וַיֵּצֵא יוֹאָב
4 וְשָׂרֵי הַחַיִל לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ לִפְקֹד אֶת־הָעָם אֶת־יִשְׂרָאֵל׃ 5 וַיַּעַבְרוּ
אֶת־הַיַּרְדֵּן וַיַּחֲנוּ בַּעֲרוֹעֵר יְמִין הָעִיר אֲשֶׁר בְּתוֹךְ־הַנַּחַל הַגָּד
וְאֶל־יַעְזֵר׃ 6 וַיָּבֹאוּ הַגִּלְעָדָה וְאֶל־אֶרֶץ תַּחְתִּים חָדְשִׁי וַיָּבֹאוּ
6 דָּנָה יַעַן וְסָבִיב אֶל־צִידוֹן׃ 7 וַיָּבֹאוּ מִבְצַר־צֹר וְכָל־עָרֵי הַחִוִּי
7 וְהַכְּנַעֲנִי וַיֵּצְאוּ אֶל־נֶגֶב יְהוּדָה בְּאֵר שָׁבַע׃ 8 וַיָּשׁוֹטוּ בְּכָל־הָאָרֶץ
8 וַיָּבֹאוּ מִקְצֵה תִשְׁעָה חֳדָשִׁים וְעֶשְׂרִים יוֹם יְרוּשָׁלִָם׃ 9 וַיִּתֵּן יוֹאָב
אֶת־מִסְפַּר מִפְקַד־הָעָם אֶל־הַמֶּלֶךְ וַתְּהִי יִשְׂרָאֵל שְׁמֹנֶה מֵאוֹת אֶלֶף
9 אִישׁ־חַיִל שֹׁלֵף חֶרֶב וְאִישׁ יְהוּדָה חֲמֵשׁ־מֵאוֹת אֶלֶף אִישׁ׃ 10 וַיַּךְ
לֵב־דָּוִד אֹתוֹ אַחֲרֵי־כֵן סָפַר אֶת־הָעָם ס וַיֹּאמֶר דָּוִד אֶל־
יְהוָה חָטָאתִי מְאֹד אֲשֶׁר עָשִׂיתִי וְעַתָּה יְהוָה הַעֲבֶר־נָא אֶת־עֲוֹן
עַבְדְּךָ כִּי נִסְכַּלְתִּי מְאֹד׃ 11 וַיָּקָם דָּוִד בַּבֹּקֶר פ וּדְבַר־

[29]Mm 331. [30]Mm 4064. Cp 24 [1]Mm 345. [2]Mm 1858. [3]Mm 3038 ב. [4]Mm 432. [5]Mm 4029 contra textum. [6]Mm 1859. [7]Mm 1353. [8]Mm 2221.

35 [b] pc Mss הארכי cf 𝔊 || **37** [a] mlt Mss ut Q cf 𝔊-^{L}𝔖𝔗-^{fr}𝔙 || **38** [a] 𝔖 *dmn lkjš* || **Cp 24,2** [a] 𝔊^{LMs} *καὶ πρὸς τοὺς ἄρχοντας* cf 𝔖 *wlrbj* (𝔖^{C} *wlklhwn rbj*, 𝔖^{A} … *hlkw*, 𝔖^{BC} … *hlk*) || **3** [a] cit יוסף cf 𝔊^{LMss}𝔖𝔙 || [b] 2 Mss את cf Hi 42,10 || **4** [a] pc Mss cit על cf 𝔊^{L}𝔖𝔗 || [b] 𝔊^{L} *ἐκ προσώπου*, 𝔖 *mn qdm* (cf Jdc 5,5 sed etiam Gn 4,16), 𝔙 *a facie* || **5** [a–a] 𝔊^{L} *καὶ ἔρξαντο ἀπὸ αροηρ καὶ ἀπό* … || [b–b] pc Mss citt ואליעזר cf 𝔊-^{L} *(καὶ Ελιεζερ)* 𝔖𝔗^{Mss}, 𝔙 *et per Jazer* (6 *transierunt* …) || **6** [a] 𝔊𝔖 (7), 𝔗 verb, 𝔙 *circumeuntesque* || **9** [a] > pc Mss || **10** [a] > cit 𝔊-^{L}𝔖𝔙; 𝔊^{L} *(μετὰ) ταῦτα ὅτι (ἠρίθμησε)* || [b] mlt Mss om interv || **11** [a] mlt Mss om interv.

12 יְהוָה הָיָה אֶל־גָּד הַנָּבִיא חֹזֵה דָּוִד לֵאמֹר׃ 12 הָלוֹךְ וְדִבַּרְתָּ אֶל־ ל בסיפ
דָּוִד כֹּה אָמַר יְהוָה שָׁלֹשׁ אָנֹכִי נוֹטֶל עָלֶיךָ בְּחַר־לְךָ אַחַת־מֵהֶם ל ומל . יד פסוק לך לך[9]
13 וְאֶעֱשֶׂה־לָּךְ׃ 13 וַיָּבֹא־גָד אֶל־דָּוִד וַיַּגֶּד־לוֹ וַיֹּאמֶר לוֹ הֲתָבוֹא לְךָ[a]
שֶׁבַע[b] שָׁנִים | רָעָב | בְּאַרְצֶךָ אִם[c]־שְׁלֹשָׁה חֳדָשִׁים נָסְךָ לִפְנֵי צָרֶיךָ[d] ל וחס
וְהוּא רֹדְפֶךָ וְאִם־הֱיוֹת שְׁלֹשֶׁת יָמִים דֶּבֶר בְּאַרְצֶךָ עַתָּה[e] דַּע וּרְאֵה ל וחס
14 מָה־אָשִׁיב שֹׁלְחִי דָּבָר׃ ס 14 וַיֹּאמֶר דָּוִד אֶל־גָּד צַר־לִי מְאֹד ב . ג
נִפְּלָה־נָּא בְיַד־יְהוָה כִּי־רַבִּים רַחֲמָו[a] וּבְיַד־אָדָם אַל־אֶפֹּלָה׃ 15 וַיִּתֵּן[a] ל . רחמיו ק
יְהוָה דֶּבֶר בְּיִשְׂרָאֵל מֵהַבֹּקֶר[b] וְעַד־עֵת מוֹעֵד[b] וַיָּמָת מִן־הָעָם מִדָּן ג[10] . יד פסוק ועד ועד[11] . ב
16 וְעַד־בְּאֵר שֶׁבַע שִׁבְעִים אֶלֶף אִישׁ׃ 16 וַיִּשְׁלַח יָדוֹ הַמַּלְאָךְ | וְיָרוֹשְׁלַם
לְשַׁחֲתָהּ[a] וַיִּנָּחֶם יְהוָה אֶל[b]־הָרָעָה וַיֹּאמֶר לַמַּלְאָךְ הַמַּשְׁחִית בָּעָם ל וכל ירמיה דכות ב מ א
רַב עַתָּה הֶרֶף יָדֶךָ וּמַלְאַךְ יְהוָה הָיָה[c] עִם־גֹּרֶן הָאָרְנָה[d] הַיְבֻסִי׃ 17 ו[12] . הארונה . ה חס ק
ס[f] 17 וַיֹּאמֶר דָּוִד אֶל־יְהוָה בְּרְאֹתוֹ | אֶת־הַמַּלְאָךְ | הַמַּכֶּה ב חס
בָּעָם וַיֹּאמֶר הִנֵּה אָנֹכִי חָטָאתִי וְאָנֹכִי הֶעֱוֵיתִי[a] וְאֵלֶּה הַצֹּאן מֶה עָשׂוּ
18 תְּהִי נָא יָדְךָ בִּי וּבְבֵית אָבִי׃ פ 18 וַיָּבֹא־גָד אֶל־דָּוִד בַּיּוֹם ו זוגין[13]
הַהוּא וַיֹּאמֶר לוֹ[a] עֲלֵה הָקֵם[b] לַיהוָה מִזְבֵּחַ בְּגֹרֶן אָרַוְנָה[b] הַיְבֻסִי׃ ל . ארונה[14] ק . ה חס
19 וַיַּעַל דָּוִד כִּדְבַר־[a]גָּד כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה׃ 20 וַיַּשְׁקֵף אַרַוְנָה וַיַּרְא ג ס״פ . ד[15]
אֶת־הַמֶּלֶךְ וְאֶת־עֲבָדָיו [a]עֹבְרִים עָלָיו[ab] וַיֵּצֵא אַרַוְנָה וַיִּשְׁתַּחוּ לַמֶּלֶךְ ד[16] . ל
21 אַפָּיו[c] אָרְצָה׃ 21 וַיֹּאמֶר אַרַוְנָה מַדּוּעַ בָּא אֲדֹנִי הַמֶּלֶךְ אֶל־עַבְדּוֹ ה[17]
וַיֹּאמֶר דָּוִד לִקְנוֹת מֵעִמְּךָ אֶת־הַגֹּרֶן לִבְנוֹת מִזְבֵּחַ לַיהוָה וְתֵעָצַר ב
22 הַמַּגֵּפָה מֵעַל הָעָם׃ 22 וַיֹּאמֶר אַרַוְנָה אֶל־דָּוִד יִקַּח וְיַעַל אֲדֹנִי ו רפ[18]
הַמֶּלֶךְ הַטּוֹב בְּעֵינָיו[a] רְאֵה הַבָּקָר לָעֹלָה וְהַמֹּרָגִים וּכְלֵי הַבָּקָר בעינין נא בלישׁ וחד מן ק ח[19] כת כן . ה[20] . ב

[9]Mm 1860. [10]Mm 1715. [11]Mm 1244. [12]Mp sub loco. [13]Mm 2036. [14]Mm 832. [15]Mm 186. [16]Mm 1756. [17]Mm 959. [18]Mm 437. [19]Mm 1543. [20]Mm 698.

13 [a] > pc Mss ‖ [b] 𝔊 *τρία* ex 1Ch 21,12 ‖ [c] permlt Mss ואם cf 𝔗[Mss] ‖ [d] 𝔖 sg ‖ [e] pc Mss citt ועו cf 𝔊[L]𝔖[ACBcorr] ‖ **14** [a] mlt Mss ut Q cf 𝔊𝔙 ‖ **15** [a] 𝔊𝔏[93.94] pr mlt vb ‖ [b–b] 𝔊 *ἕως ὥρας ἀρίστου* cf 𝔏[93.94] et 1R 13,7; 𝔖 *w'dm' lšt š'jn* (ad horam sextam) ‖ **16** [a] pc Mss להשחיתה ‖ [b] pc Mss על ‖ [c] 𝔔 עומד cf 𝔊[Mss]𝔖 et 1Ch 21,15 ‖ [d] mlt Mss ut Q cf 𝔗[f]𝔙 ‖ [e] 𝔔 + ...[ם וחר]ב[ו] שלופה בידו האֶרץ ובין [... cf 1Ch 21,16 ‖ [f] Mss om interv ‖ **17** [a] 𝔔 הרעה הרעתי cf 𝔊[-B*Ms] et 1Ch 21,17 ‖ **18** [a] > 𝔔 ‖ [b] pc Mss citt ורֹ cf 𝔊𝔏[93.94] ‖ [b] mlt Mss ut Q cf 𝔗𝔙 ‖ **19** [a] pc Mss בדֹ cf 𝔖 ‖ **20** [a–a] 𝔔 בשקים וארנא דש חטים [... cf 1Ch 21,20 ‖ [b] 𝔊[-L] *ἐπάνω αὐτοῦ*, 𝔖 *b'wrh'*, 𝔗 *'lwhj*, 𝔙 *ad se* ‖ [c] nonn Mss לא cf 𝔗[Mss], pc Mss א על cf 𝔗[Mss] ‖ **22** [a] mlt Mss ut Q cf Vrs.

23 לָעֲצִים׃ 23 הַכֹּל נָתַן אַרַוְנָה הַמֶּלֶךְ[a] לַמֶּלֶךְ׃ ס[b] וַיֹּאמֶר אַרַוְנָה
24 אֶל־הַמֶּלֶךְ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ יִרְצֶךָּ׃ 24 וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ אֶל־אַרַוְנָה לֹא
כִּי־קָנֹה[a] אֶקְנֶה מֵאוֹתְךָ[b] בִּמְחִיר וְלֹא אַעֲלֶה לַיהוָה אֱלֹהַי עֹלוֹת
25 חִנָּם וַיִּקֶן דָּוִד אֶת־הַגֹּרֶן וְאֶת־הַבָּקָר בְּכֶסֶף שְׁקָלִים חֲמִשִּׁים׃ 25 וַיִּבֶן
שָׁם דָּוִד מִזְבֵּחַ לַיהוָה וַיַּעַל עֹלוֹת וּשְׁלָמִים[a] וַיֵּעָתֶר יְהוָה לָאָרֶץ
וַתֵּעָצַר הַמַּגֵּפָה מֵעַל יִשְׂרָאֵל׃

ג חד כת ו רב כת ח[21] . יו[22] מל ול בלוש . ח[23] . ח פת[24]

ד . ה[25]

סכום הפסוקים של ספר
אלף וחמש מאות וששה
וחציו ולאשה[26]
וסדרים לד

[21] Mm 1861. [22] Mm 541. [23] Mm 1862. [24] Mm 389. [25] Mm 158. [26] 1 S 28, 24, cf Mp sub loco.

23 [a] > pc Mss 𝔊ᴸ[93.94] || [b] mlt Mss om interv || **24** [a] mlt Mss קנה cf Lv 25, 14 1 Ch 21, 24 || [b] mlt Mss מאתך || **25** [a] 𝔊ᴸ[93.94] + mlt vb.

ס 1 1 וְהַמֶּלֶךְ דָּוִד זָקֵן בָּא בַּיָּמִים וַיְכַסֻּהוּ בַּבְּגָדִים וְלֹא יִחַם לוֹ׃ ג רי״פ. ד¹. ל
2 וַיֹּאמְרוּ לוֹ עֲבָדָיו יְבַקְשׁוּ לַאדֹנִי הַמֶּלֶךְ נַעֲרָה בְתוּלָה וְעָמְדָה לְפְנֵי ל²
הַמֶּלֶךְ וּתְהִי־לוֹ סֹכֶנֶת וְשָׁכְבָה בְחֵיקֶךָ וְחָם לַאדֹנִי הַמֶּלֶךְ׃ יד רפ³. ב. ג⁴
3 וַיְבַקְשׁוּ נַעֲרָה יָפָה בְּכָל גְּבוּל יִשְׂרָאֵל וַיִּמְצְאוּ אֶת־אֲבִישַׁג
4 הַשּׁוּנַמִּית וַיָּבִאוּ אֹתָהּ לַמֶּלֶךְ׃ וְהַנַּעֲרָה יָפָה עַד־מְאֹד וַתְּהִי לַמֶּלֶךְ לו ד מנה חס בסיפ
5 סֹכֶנֶת וַתְּשָׁרְתֵהוּ וְהַמֶּלֶךְ לֹא יְדָעָהּ׃ ה וַאֲדֹנִיָּה בֶן־חַגִּית ב. ל. ג⁵. ח
מִתְנַשֵּׂא לֵאמֹר אֲנִי אֶמְלֹךְ וַיַּעַשׂ לוֹ רֶכֶב וּפָרָשִׁים וַחֲמִשִּׁים אִישׁ ל
6 רָצִים לְפָנָיו׃ ו וְלֹא־עַצָּבוֹ אָבִיו מִיָּמָיו לֵאמֹר מַדּוּעַ כָּכָה עָשִׂיתָ׃ ל. ל
7 וְגַם־הוּא טוֹב־תֹּאַר מְאֹד וְאֹתוֹ יָלְדָה אַחֲרֵי אַבְשָׁלוֹם׃ ז וַיִּוָּעַץ דְּבָרָיו ו⁶. ל
עִם יוֹאָב בֶּן־צְרוּיָה וְעִם אֶבְיָתָר הַכֹּהֵן וַיַּעְזְרוּ אַחֲרֵי אֲדֹנִיָּה׃ ח
8 וְצָדוֹק הַכֹּהֵן וּבְנָיָהוּ בֶן־יְהוֹיָדָע וְנָתָן הַנָּבִיא וְשִׁמְעִי וְרֵעִי וְהַגִּבֹּרִים ל. ז מל
9 אֲשֶׁר לְדָוִד לֹא הָיוּ עִם־אֲדֹנִיָּהוּ׃ ט וַיִּזְבַּח אֲדֹנִיָּהוּ צֹאן וּבָקָר ל וחס
וּמְרִיא עִם אֶבֶן הַזֹּחֶלֶת אֲשֶׁר־אֵצֶל עֵין רֹגֶל וַיִּקְרָא אֶת־כָּל־אֶחָיו
10 בְּנֵי הַמֶּלֶךְ וּלְכָל־אַנְשֵׁי יְהוּדָה עַבְדֵי הַמֶּלֶךְ׃ י וְאֶת־נָתָן הַנָּבִיא ב⁷
11 וּבְנָיָהוּ וְאֶת־הַגִּבֹּרִים וְאֶת־שְׁלֹמֹה אָחִיו לֹא קָרָא׃ יא וַיֹּאמֶר ז מל. ל
נָתָן אֶל־בַּת־שֶׁבַע אֵם־שְׁלֹמֹה לֵאמֹר הֲלוֹא שָׁמַעַתְּ כִּי מָלַךְ אֲדֹנִיָּהוּ יז מל בסיפ. ד⁸
12 בֶּן־חַגִּית וַאדֹנֵינוּ דָּוִד לֹא יָדָע׃ יב וְעַתָּה לְכִי אִיעָצֵךְ נָא עֵצָה ט פת ב⁹ מנה בליש
13 וּמַלְטִי אֶת־נַפְשֵׁךְ וְאֶת־נֶפֶשׁ בִּנֵךְ שְׁלֹמֹה׃ יג לְכִי וּבְאִי | אֶל־הַמֶּלֶךְ י¹⁰. ד ג חס וחר מל¹¹
דָּוִד וְאָמַרְתְּ אֵלָיו הֲלֹא־אַתָּה אֲדֹנִי הַמֶּלֶךְ נִשְׁבַּעְתָּ לַאֲמָתְךָ לֵאמֹר ג¹²

Cp 1 [1]Mm 159. [2]Mm 2022. [3]Mm 174. [4]Mm 1863. [5]Gn 24,16. [6]Mm 357. [7]Mm 1864. [8]Mm 1865. [9]Mm 1866. [10]Mm 1673. [11]Mm 2383. [12]Mm 1742.

Cp 1,2 [a] > 𝔊* ‖ [b] 𝔊-^{B}𝔙 suff 1 pl ‖ [c] 𝔊* *μετ' αὐτοῦ*, 𝔙^{Mss} *in sinu suo* ‖ **3** [a] > Ms 𝔊^{L} ‖ [b] 𝔊 *Σωμανῖτιν*, 𝔖 *šjlwmjt'* cf Cant 7,1 ‖ **5** [a] 𝔊^{L} *καὶ Ορνια* = וארניה cf 2 S 3,4 𝔊 ‖ **8** [a–a] 𝔊^{L} leg ורעיו ה׳ cf Jos Ant VII 14,4 ‖ [b] Ms 𝔊𝔖 אַחֲרֵי ‖ **9** [a–a] > 𝔊*, dl? ‖ [b] pc Mss 𝔖 וְעִ׳ ‖ **11** [a–a] > Ms 𝔖 ‖ **13** [a] 𝔊^{L} + *κατὰ κυρίου τοῦ θεοῦ* cf 17.

כִּי־שְׁלֹמֹה בְנֵךְ יִמְלֹךְ אַחֲרָי וְהוּא יֵשֵׁב עַל־כִּסְאִי וּמַדּוּעַ מָלַךְ
אֲדֹנִיָּהוּ׃ 14 הִנֵּה עוֹדָךְ מְדַבֶּרֶת שָׁם עִם־הַמֶּלֶךְ וַאֲנִי אָבוֹא אַחֲרַיִךְ
וּמְלֵאתִי אֶת־דְּבָרָיִךְ׃ 15 וַתָּבֹא בַת־שֶׁבַע אֶל־הַמֶּלֶךְ הַחַדְרָה
וְהַמֶּלֶךְ זָקֵן מְאֹד וַאֲבִישַׁג הַשּׁוּנַמִּית מְשָׁרֶת אֶת־הַמֶּלֶךְ׃ 16 וַתִּקֹּד
בַּת־שֶׁבַע וַתִּשְׁתַּחוּ לַמֶּלֶךְ וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ מַה־לָּךְ׃ 17 וַתֹּאמֶר לוֹ
אֲדֹנִי אַתָּה נִשְׁבַּעְתָּ בַּיהוָה אֱלֹהֶיךָ לַאֲמָתֶךָ כִּי־שְׁלֹמֹה בְנֵךְ יִמְלֹךְ
אַחֲרָי וְהוּא יֵשֵׁב עַל־כִּסְאִי׃ 18 וְעַתָּה הִנֵּה אֲדֹנִיָּה מָלָךְ וְעַתָּה אֲדֹנִי
הַמֶּלֶךְ לֹא יָדָעְתָּ׃ 19 וַיִּזְבַּח שׁוֹר וּמְרִיא־וְצֹאן לָרֹב וַיִּקְרָא לְכָל־
בְּנֵי הַמֶּלֶךְ וְלְאֶבְיָתָר הַכֹּהֵן וְלְיוֹאָב שַׂר הַצָּבָא וְלִשְׁלֹמֹה עַבְדְּךָ לֹא
קָרָא׃ 20 וְאַתָּה אֲדֹנִי הַמֶּלֶךְ עֵינֵי כָל־יִשְׂרָאֵל עָלֶיךָ לְהַגִּיד לָהֶם
מִי יֵשֵׁב עַל־כִּסֵּא אֲדֹנִי־הַמֶּלֶךְ אַחֲרָיו׃ 21 וְהָיָה כִּשְׁכַּב אֲדֹנִי־הַמֶּלֶךְ
עִם־אֲבֹתָיו וְהָיִיתִי אֲנִי וּבְנִי שְׁלֹמֹה חַטָּאִים׃ 22 וְהִנֵּה עוֹדֶנָּה
מְדַבֶּרֶת עִם־הַמֶּלֶךְ וְנָתָן הַנָּבִיא בָּא׃ 23 וַיַּגִּידוּ לַמֶּלֶךְ לֵאמֹר הִנֵּה
נָתָן הַנָּבִיא וַיָּבֹא לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ וַיִּשְׁתַּחוּ לַמֶּלֶךְ עַל־אַפָּיו אָרְצָה׃
24 וַיֹּאמֶר נָתָן אֲדֹנִי הַמֶּלֶךְ אַתָּה אָמַרְתָּ אֲדֹנִיָּהוּ יִמְלֹךְ אַחֲרָי וְהוּא
יֵשֵׁב עַל־כִּסְאִי׃ 25 כִּי יָרַד הַיּוֹם וַיִּזְבַּח שׁוֹר וּמְרִיא־וְצֹאן לָרֹב
וַיִּקְרָא לְכָל־בְּנֵי הַמֶּלֶךְ וְלִשָּׂרֵי הַצָּבָא וּלְאֶבְיָתָר הַכֹּהֵן וְהִנָּם
אֹכְלִים וְשֹׁתִים לְפָנָיו וַיֹּאמְרוּ יְחִי הַמֶּלֶךְ אֲדֹנִיָּהוּ׃ 26 וְלִי אֲנִי־עַבְדֶּךָ
וּלְצָדֹק הַכֹּהֵן וְלִבְנָיָהוּ בֶן־יְהוֹיָדָע וְלִשְׁלֹמֹה עַבְדְּךָ לֹא קָרָא׃ 27 אִם
מֵאֵת אֲדֹנִי הַמֶּלֶךְ נִהְיָה הַדָּבָר הַזֶּה וְלֹא הוֹדַעְתָּ אֶת־עַבְדֶּיךָ מִי
יֵשֵׁב עַל־כִּסֵּא אֲדֹנִי־הַמֶּלֶךְ אַחֲרָיו׃ ס 28 וַיַּעַן הַמֶּלֶךְ דָּוִד
וַיֹּאמֶר קְרָאוּ־לִי לְבַת־שֶׁבַע וַתָּבֹא לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ וַתַּעֲמֹד לִפְנֵי
הַמֶּלֶךְ׃ 29 וַיִּשָּׁבַע הַמֶּלֶךְ וַיֹּאמֶר חַי־יְהוָה אֲשֶׁר־פָּדָה אֶת־נַפְשִׁי

[13] Mm 1454. [14] Mm 1867. [15] Mp sub loco. [16] Mm 4148. [17] Mm 1868. [18] Mm 1697. [19] Mm 1485. [20] Mm 1660. [21] Mm 1869. [22] Mm 3609.

13 [b] sic L, mlt Mss Edd יהו– ‖ **14** [a] 𝔠 mlt Mss 𝔊𝔖𝔗[fMs]𝔙 והנה ‖ **15** [a] sic L, mlt Mss Edd שבע ‖ [b–b] 𝔊[426](𝔖𝔙) *αὐτῷ* = אתו ‖ **16** [a] 𝔠 mlt Mss 𝔊[L]𝔖𝔗[fMs]𝔙 + לה ‖ **18** [a] > Ms 𝔖 ‖ [b] l c mlt Mss Seb 𝔊𝔖𝔗[fMss]𝔙 ואתה ‖ **19** [a–a] > 𝔊[L] ‖ **20** [a] mlt Mss 𝔗[Ms]𝔙 ועתה ‖ **22** [a] > 𝔖𝔙 ‖ **23** [a] > 2 Mss 𝔊* ‖ **25** [a–a] 𝔊[L] *καὶ τὸν ἀρχιστρατηγὸν Ιωαβ*, l frt ולשר יאב ‖ **27** [a] l c K עַבְדֶּיךָ vel c 𝔠 mlt Mss Vrs ut Q עַבְדְּךָ ‖ **28** [a–a] 𝔊*(𝔙) *ἐνώπιον αὐτοῦ*, l לְפָנָיו.

30 מִכָּל־צָרָה׃ 30 כִּי כַאֲשֶׁר נִשְׁבַּעְתִּי לְךָ בַּיהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל לֵאמֹר
כִּי־שְׁלֹמֹה בְנֵךְ יִמְלֹךְ אַחֲרַי וְהוּא יֵשֵׁב עַל־כִּסְאִי תַּחְתָּי כֵּן אֶעֱשֶׂה
31 הַיּוֹם הַזֶּה׃ 31 וַתִּקֹּד בַּת־שֶׁבַע אַפַּיִם אָרְצָה וַתִּשְׁתַּחוּ לַמֶּלֶךְ וַתֹּאמֶר
32 יְחִי אֲדֹנִי הַמֶּלֶךְ דָּוִד לְעֹלָם׃ פ 32 וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ דָּוִד קִרְאוּ־
לִי לְצָדוֹק הַכֹּהֵן וּלְנָתָן הַנָּבִיא וְלִבְנָיָהוּ בֶּן־יְהוֹיָדָע וַיָּבֹאוּ לִפְנֵי
33 הַמֶּלֶךְ׃ 33 וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ לָהֶם קְחוּ עִמָּכֶם אֶת־עַבְדֵי אֲדֹנֵיכֶם
וְהִרְכַּבְתֶּם אֶת־שְׁלֹמֹה בְנִי עַל־הַפִּרְדָּה אֲשֶׁר־לִי וְהוֹרַדְתֶּם אֹתוֹ
34 אֶל־גִּחוֹן׃ 34 וּמָשַׁח אֹתוֹ שָׁם צָדוֹק הַכֹּהֵן וְנָתָן הַנָּבִיא לְמֶלֶךְ עַל־
35 יִשְׂרָאֵל וּתְקַעְתֶּם בַּשּׁוֹפָר וַאֲמַרְתֶּם יְחִי הַמֶּלֶךְ שְׁלֹמֹה׃ 35 וַעֲלִיתֶם
אַחֲרָיו וּבָא וְיָשַׁב עַל־כִּסְאִי וְהוּא יִמְלֹךְ תַּחְתָּי וְאֹתוֹ צִוִּיתִי לִהְיוֹת
36 נָגִיד עַל־יִשְׂרָאֵל וְעַל־יְהוּדָה׃ 36 וַיַּעַן בְּנָיָהוּ בֶן־יְהוֹיָדָע אֶת־הַמֶּלֶךְ
37 וַיֹּאמֶר אָמֵן כֵּן יֹאמַר יְהוָה אֱלֹהֵי אֲדֹנִי הַמֶּלֶךְ׃ 37 כַּאֲשֶׁר הָיָה
יְהוָה עִם־אֲדֹנִי הַמֶּלֶךְ כֵּן יִהְיֶה עִם־שְׁלֹמֹה וְיַגְדֵּל אֶת־כִּסְאוֹ מִכִּסֵּא
38 אֲדֹנִי הַמֶּלֶךְ דָּוִד׃ 38 וַיֵּרֶד צָדוֹק הַכֹּהֵן וְנָתָן הַנָּבִיא וּבְנָיָהוּ
בֶּן־יְהוֹיָדָע וְהַכְּרֵתִי וְהַפְּלֵתִי וַיַּרְכִּבוּ אֶת־שְׁלֹמֹה עַל־פִּרְדַּת הַמֶּלֶךְ
39 דָּוִד וַיּוֹלִכוּ אֹתוֹ עַל־גִּחוֹן׃ 39 וַיִּקַּח צָדוֹק הַכֹּהֵן אֶת־קֶרֶן הַשֶּׁמֶן
מִן־הָאֹהֶל וַיִּמְשַׁח אֶת־שְׁלֹמֹה וַיִּתְקְעוּ בַּשּׁוֹפָר וַיֹּאמְרוּ כָּל־הָעָם יְחִי
40 הַמֶּלֶךְ שְׁלֹמֹה׃ 40 וַיַּעֲלוּ כָל־הָעָם אַחֲרָיו וְהָעָם מְחַלְלִים בַּחֲלִלִים
41 וּשְׂמֵחִים שִׂמְחָה גְדוֹלָה וַתִּבָּקַע הָאָרֶץ בְּקוֹלָם׃ 41 וַיִּשְׁמַע
אֲדֹנִיָּהוּ וְכָל־הַקְּרֻאִים אֲשֶׁר אִתּוֹ וְהֵם כִּלּוּ לֶאֱכֹל וַיִּשְׁמַע יוֹאָב אֶת־
42 קוֹל הַשּׁוֹפָר וַיֹּאמֶר מַדּוּעַ קוֹל־הַקִּרְיָה הוֹמָה׃ 42 עוֹדֶנּוּ מְדַבֵּר וְהִנֵּה
יוֹנָתָן בֶּן־אֶבְיָתָר הַכֹּהֵן בָּא וַיֹּאמֶר אֲדֹנִיָּהוּ בֹּא כִּי אִישׁ חַיִל אָתָּה

[23] Mp sub loco. [24] Mm 1870. [25] Mm 25. [26] Mm 11. [27] Mm 1871. [28] Mm 1872. [29] Mm 932. [30] Mm 4012.

31 [a] nonn Mss Seb אַרְצָה ‖ **32** [a] > 𝔊[L]𝔖 ‖ **33** [a] mlt Mss עַל ‖ [b] 𝔖𝔗 *(l)šjlwḥ'* ‖ **34** [a] 𝔊[BA]𝔖 pl cf 45 ‖ [b–b] prb dl cf 39 ‖ **35** [a–a] > 𝔊* ‖ [b] 𝔊* *καὶ ἐγώ* = וַאֲנִי ‖ [c–c] Ms 𝔊* וְיהוּדָה ‖ **36** [a] 1 prb c 2 Mss 𝔖 יַעֲשֶׂה; 𝔊 *πιστώσαι* = יַאֲמֵן? ‖ [b] > 𝔊* ‖ [c] 𝔊[L] *ὁ θεὸς τοὺς λόγους* ‖ **37** [a] 1 prb c K 𝔊*𝔙 יְהִי; mlt Mss ut Q יִהְיֶה cf 𝔊[L]𝔖 ‖ **38** [a–a] 𝔊[L] *καὶ ἐπορεύοντο ὀπίσω αὐτοῦ* ‖ [b] 2 Mss וַיֹּרִידוּ cf 33 ‖ [c] = אֶל, sic pc Mss cf Vrs ‖ **39** [a] 𝔖 + *wmtn nbj'* cf 34 ‖ **40** [a] 𝔊* om העם, dl? ‖ [b–b] 𝔊* *ἐχόρευον ἐν χοροῖς*, l מְחֹלֵי בְּמָחֹלוֹת? ‖ **42** [a] > Ms 𝔊[L].

וְטֹ֖וב תִּבַּשָּֽׁר׃ 43 וַיַּ֥עַן יוֹנָתָ֖ן וַיֹּ֣אמֶר לַאֲדֹנִיָּ֣הוּ[a] אֲבָ֑ל אֲדֹנֵ֥ינוּ הַמֶּ֖לֶךְ־ 43 ג. 31 ו. 32
דָּוִ֥ד הִמְלִֽיךְ׃ אֶת־שְׁלֹמֹֽה׃ 44 וַיִּשְׁלַ֨ח אִתּ֜וֹ אֶת־הַמֶּ֣לֶךְ הַכֹּהֵ֗ן 44
וְאֶת־נָתָ֤ן הַנָּבִיא֙ וּבְנָיָ֣הוּ בֶן־יְהוֹיָדָ֔ע וְהַכְּרֵתִ֖י וְהַפְּלֵתִ֑י וַיַּרְכִּבוּ֙ אֹת֔וֹ 33 ב
עַל֙ פִּרְדַּ֣ת הַמֶּ֔לֶךְ׃ 45 וַיִּמְשְׁח֨וּ[a] אֹת֜וֹ צָד֣וֹק הַכֹּהֵ֗ן וְנָתָן֙[b] הַנָּבִיא֙[b] 45 ב
לְמֶ֣לֶךְ[c] בְּגִח֔וֹן וַיַּעֲל֥וּ מִשָּׁ֖ם שְׂמֵחִ֑ים וַתֹּ֣הָם הָעִ֗יר הִ֚וא הַקּ֣וֹל אֲשֶׁר 34 ג. ד. ג וחס
שְׁמַעְתֶּֽם׃ 46 וְגַם֙ יָשַׁ֣ב שְׁלֹמֹ֔ה עַ֖ל כִּסֵּ֣א הַמְלוּכָֽה׃ 47 וְגַם־בָּ֗אוּ עַבְדֵ֤י 46 35 ה. כ 47
הַמֶּ֙לֶךְ֙ לְבָרֵ֣ךְ אֶת־אֲדֹנִ֔ינוּ הַמֶּ֖לֶךְ דָּוִ֑ד לֵאמֹר֙ יִיטֵ֣ב אֱלֹהֶ֔יךָ[a] אֶת־ 37 ו. יט פסוק בסיס אלהים ק חד מן בלישׁ
שֵׁ֥ם שְׁלֹמֹ֖ה מִשְּׁמֶ֑ךָ וְיַגְדֵּ֥ל אֶת־כִּסְאֹ֖ו מִכִּסְאֶ֥ךָ וַיִּשְׁתַּ֖חוּ הַמֶּ֥לֶךְ עַל־ 38 חס מ
הַמִּשְׁכָּֽב׃ 48 וְגַם־כֹּ֗ה אָמַ֤ר הַמֶּ֙לֶךְ֙ בָּר֣וּךְ יְהוָ֔ה אֱלֹהֵ֖י יִשְׂרָאֵ֑ל אֲשֶׁר ס 48
נָתַ֤ן הַיּוֹם֙[a] יֹשֵׁ֣ב עַל־כִּסְאִ֔י וְעֵינַ֖י רֹא֑וֹת׃ 49 וַיֶּחֶרְד֗וּ וַיָּקֻ֙מוּ֙ כָּל־ 49 ב. ל
הַקְּרֻאִ֔ים אֲשֶׁ֖ר לַאֲדֹנִיָּ֑הוּ וַיֵּלְכ֖וּ אִ֥ישׁ לְדַרְכּֽוֹ׃ 50 וַאֲדֹנִיָּ֗הוּ יָרֵ֙א מִפְּנֵ֣י 50
שְׁלֹמֹ֔ה וַיָּ֕קָם וַיֵּ֖לֶךְ[a] וַיַּחֲזֵ֥ק בְּקַרְנ֖וֹת הַמִּזְבֵּֽחַ׃ 51 וַיֻּגַּ֥ד לִשְׁלֹמֹ֖ה לֵאמֹ֑ר 51 ב. כח 39
הִנֵּ֤ה אֲדֹנִיָּ֙הוּ֙ יָרֵ֣א אֶת־הַמֶּ֔לֶךְ שְׁלֹמֹ֔ה וְהִנֵּ֥ה אָחַ֖ז בְּקַרְנ֣וֹת הַמִּזְבֵּ֑חַ 40 ג
לֵאמֹ֗ר יִשָּׁבַ֤ע לִי֙ כַּיּ֣וֹם[a] הַמֶּ֔לֶךְ שְׁלֹמֹ֔ה אִם־יָמִ֥ית אֶת־עַבְדּ֖וֹ בֶּחָֽרֶב׃ 41 ח
וַיֹּ֣אמֶר שְׁלֹמֹ֔ה אִם֙ יִהְיֶ֣ה[a] לְבֶן־חַ֔יִל לֹא־יִפֹּ֥ל מִשַּׂעֲרָת֖וֹ[b] אָ֑רְצָה 52 ל
וְאִם־רָעָ֥ה תִמָּצֵ֛א־בּ֖וֹ וָמֵֽת׃ 53 וַיִּשְׁלַ֤ח הַמֶּ֙לֶךְ֙ שְׁלֹמֹ֔ה וַיּוֹרִדֻ֖הוּ[a] מֵעַ֣ל 52 53 ל
הַמִּזְבֵּ֑חַ וַיָּבֹ֣א וַיִּשְׁתַּ֤חוּ לַמֶּ֙לֶךְ֙ שְׁלֹמֹ֔ה וַיֹּ֥אמֶר־לֹ֖ו שְׁלֹמֹ֑ה לְבֵיתֶֽךָ׃ פ

2 1 וַיִּקְרְב֣וּ יְמֵי־דָוִ֔ד לָמ֑וּת וַיְצַ֖ו אֶת־שְׁלֹמֹ֥ה בְנ֖וֹ לֵאמֹֽר׃ 2 אָנֹכִ֗י 2 ג. א קריבה למיתא
הֹלֵ֛ךְ בְּדֶ֥רֶךְ כָּל־הָאָ֖רֶץ וְחָזַקְתָּ֥ וְהָיִ֖יתָ לְאִֽישׁ׃ 3 וְשָׁמַרְתָּ֙ אֶת־מִשְׁמֶ֣רֶת | 3
יְהוָ֣ה אֱלֹהֶ֔יךָ לָלֶ֖כֶת בִּדְרָכָ֑יו לִשְׁמֹ֣ר[a] חֻקֹּתָ֗יו מִצְוֹתָ֤יו[b] וּמִשְׁפָּטָ֙יו 3 ו פסוק מן ג מילין מחלפ קצפ סימן
וְעֵדְוֹתָ֔יו כַּכָּת֣וּב בְּתוֹרַ֣ת מֹשֶׁ֔ה לְמַ֣עַן תַּשְׂכִּ֔יל אֵ֥ת כָּל־אֲשֶׁ֖ר תַּעֲשֶׂ֑ה ה
וְאֵ֥ת כָּל־אֲשֶׁ֖ר תִּפְנֶ֥ה שָֽׁם׃[c] 4 לְמַ֣עַן[a] יָקִ֤ים יְהוָה֙ אֶת־דְּבָר֔וֹ אֲשֶׁ֖ר 4

31 Mm 1088. 32 Mm 4012. 33 Mm 1864. 34 Mm 3662. 35 Mm 87. 36 Mm 1581. 37 Mm 969. 38 Mm 1646. 39 Mm 2228. 40 Mm 3508. 41 Mm 1873. Cp 2 1 Mm 353. 2 Mm 1874. 3 Okhl 276 et Mp sub loco. 4 Mm 1875.

43 a > 𝔊* ‖ **45** a Ms 𝔊^{OL} ח_ cf 34 ‖ b–b > Ms, cf 34$^{b–b}$.39 ‖ c > 𝔊* ‖ **47** a l c K 𝔖 יךָ_; mlt Mss 𝔊-^{L}𝔙 ut Q אֱלֹהִים, 𝔊^{L}(𝔗^{Mss}) *κύριος* = יהוה; 𝔖 pr *mrj'* = יהוה ‖ **48** a Ms 𝔙^{Ms} + בְּנִי, 𝔗 + *br* = בֵּן cf 𝔖, 𝔊 + *ἐκ τοῦ σπέρματός μου*; ins בֵּן vel מִזַּרְעִי ‖ **50** a 𝔊^{L}(𝔙^{Mss}) + *εἰς τὴν σκηνὴν τοῦ κυρίου*, frt recte cf 2,28 ‖ **51** a 2 Mss הַיּוֹם cf 𝔊𝔖𝔙 ‖ **52** a pc Mss + לִי ‖ b Ms 𝔖𝔗 רֹאשׁ_ת cf 𝔊^{L} ‖ **53** a 𝔊*𝔖𝔙 sg ‖ **Cp 2,3** a mlt Mss 𝔖𝔗^{Ms} וְל' ‖ b mlt Mss 𝔊𝔖𝔗^{Mss}𝔓 ומ' ‖ c–c 𝔊* *κατὰ πάντα, ὅσα ἂν ἐντείλωμαί σοι* = כְּכָל־אֲ' אֲצַוֶּךָּ ‖ **4** a 𝔊^{L}𝔖𝔗𝔙 pl = יָו_.

דִּבֶּר[b] עָלָיו לֵאמֹר אִם־יִשְׁמְרוּ בָנֶיךָ אֶת־דַּרְכָּם[c] לָלֶכֶת לְפָנַי בֶּאֱמֶת ג 1
בְּכָל־לְבָבָם וּבְכָל־נַפְשָׁם לֵאמֹר[d] לֹא־יִכָּרֵת לְךָ אִישׁ מֵעַל כִּסֵּא 2
יִשְׂרָאֵל׃ 5 וְגַם[e] אַתָּה יָדַעְתָּ אֵת אֲשֶׁר־עָשָׂה לִי יוֹאָב בֶּן־צְרוּיָה ג 5
אֲשֶׁר[a] עָשָׂה לִשְׁנֵי־שָׂרֵי צִבְאוֹת יִשְׂרָאֵל לְאַבְנֵר[b] בֶּן־נֵר וְלַעֲמָשָׂא ג 6 . ב
בֶּן־י�ether וַיַּהַרְגֵם וַיָּשֶׂם[c] דְּמֵי־מִלְחָמָה בְּשָׁלֵם[d] וַיִּתֵּן[e] דְּמֵי מִלְחָמָה[de] פד . יב . ח חס 7 . יג
בַּחֲגֹרָתוֹ[f] אֲשֶׁר בְּמָתְנָיו וּבְנַעֲלוֹ[f] אֲשֶׁר בְּרַגְלָיו׃ 6 וְעָשִׂיתָ כְּחָכְמָתֶךָ ל 6
וְלֹא־תוֹרֵד שֵׂיבָתוֹ בְּשָׁלוֹם שְׁאוֹל׃ ס 7 וְלִבְנֵי בַרְזִלַּי הַגִּלְעָדִי ח חס 7 . ב חס
תַּעֲשֶׂה־חֶסֶד וְהָיוּ בְּאֹכְלֵי שֻׁלְחָנֶךָ כִּי־כֵן קָרְבוּ אֵלַי בְּבָרְחִי מִפְּנֵי ל
אַבְשָׁלוֹם אָחִיךָ׃ 8 וְהִנֵּה עִמְּךָ שִׁמְעִי בֶן־גֵּרָא בֶּן־הַיְמִינִי ח ר״ם בסיפ 8
מִבַּחֻרִים וְהוּא קִלְלַנִי קְלָלָה נִמְרֶצֶת בְּיוֹם לֶכְתִּי מַחֲנָיִם וְהוּא יָרַד ג חס . ז פסוק והוא והוא 9
לִקְרָאתִי הַיַּרְדֵּן וָאֶשָּׁבַע לוֹ בַּיהוָה לֵאמֹר אִם־אֲמִיתְךָ בֶּחָרֶב׃
וְעַתָּה[a] אַל־תְּנַקֶּהוּ כִּי אִישׁ חָכָם אָתָּה וְיָדַעְתָּ אֵת אֲשֶׁר תַּעֲשֶׂה־לּוֹ ל 9
וְהוֹרַדְתָּ אֶת־שֵׂיבָתוֹ בְּדָם שְׁאוֹל׃ 10 וַיִּשְׁכַּב דָּוִד עִם־אֲבֹתָיו ל 10
וַיִּקָּבֵר בְּעִיר דָּוִד׃ פ 11 וְהַיָּמִים אֲשֶׁר מָלַךְ דָּוִד עַל־יִשְׂרָאֵל כא 11
אַרְבָּעִים שָׁנָה בְּחֶבְרוֹן מָלַךְ שֶׁבַע שָׁנִים וּבִירוּשָׁלַם מָלַךְ שְׁלֹשִׁים
וְשָׁלֹשׁ שָׁנִים׃ 12 וּשְׁלֹמֹה יָשַׁב עַל־כִּסֵּא דָּוִד אָבִיו[a] וַתִּכֹּן מַלְכוּתוֹ מ״א 12 . ב חס . ג חס 12
מְאֹד׃ 13 וַיָּבֹא[a] אֲדֹנִיָּהוּ בֶן־חַגִּית[a] אֶל־בַּת־שֶׁבַע אֵם־שְׁלֹמֹה[b] 13
וַתֹּאמֶר הַשָּׁלוֹם בּוֹאֶךָ וַיֹּאמֶר שָׁלוֹם׃ 14 וַיֹּאמֶר[a] דָּבָר לִי אֵלַיִךְ כט 14
וַתֹּאמֶר[b] דַּבֵּר׃ 15 וַיֹּאמֶר אַתְּ יָדַעַתְּ כִּי־לִי הָיְתָה הַמְּלוּכָה וְעָלַי שָׂמוּ כ״ג . ח״ 15
כָּל־יִשְׂרָאֵל פְּנֵיהֶם לִמְלֹךְ וַתִּסֹּב הַמְּלוּכָה וַתְּהִי לְאָחִי כִּי מֵיְהוָה ג וחס 15 . ב 13
הָיְתָה לּוֹ׃ 16 וְעַתָּה שְׁאֵלָה אַחַת[a] אָנֹכִי שֹׁאֵל מֵאִתָּךְ אַל־תָּשֵׁב אֶת־ ג . ה״ 16 . ל וחס
פָּנָי[b] וַתֹּאמֶר אֵלָיו דַּבֵּר׃ 17 וַיֹּאמֶר אֲמָרִי־נָא לִשְׁלֹמֹה הַמֶּלֶךְ כִּי לֹא־ ב . ג״ 17
יָשֹׁב אֶת־פָּנֶיךָ וְיִתֶּן־לִי אֶת־אֲבִישַׁג הַשּׁוּנַמִּית לְאִשָּׁה׃ 18 וַתֹּאמֶר כד בלישׁ 18 . ה . ג״ 19
בַּת־שֶׁבַע טוֹב אָנֹכִי אֲדַבֵּר עָלֶיךָ אֶל־הַמֶּלֶךְ׃ 19 וַתָּבֹא ג״ 20

[5]Mm 142. [6]Mm 454. [7]Mm 1614. [8]Mm 1868. [9]Mm 2017. [10]Mm 481. [11]Mm 87. [12]Mm 971. [13]Mm 1581. [14]Mm 3683. [15]Mm 1876. [16]Mm 1877. [17]Mm 1878. [18]Mm 1685. [19]Mm 157. [20]Mm 1879 et Mm 2106.

4 [b] pc Mss עָלָיו; > 𝔊* ‖ [c] 𝔊^{L}𝔖𝔙^{Mss} pl = דַּרְכֵיהֶם ‖ [d] > Ms 𝔊^{L}𝔙, dl? ‖ **5** [a] pc Mss 𝔊^{L}𝔖 וְאֵ׳ ‖ [b] 1S 14,50 אֲבִינֵר ‖ [c] 𝔊^{L} *καὶ ἐξεδίκησεν* = וַיִּקֹּם? ‖ [d–d] > pc Mss 𝔊^{Bal} ‖ [e–e] 𝔊^{OL} *αἷμα ἀθῷον*, l דְּמֵי נָקִי? ‖ [f] 𝔊^{L}𝔈 suff 1sg, l? ‖ **9** [a] l ואַתה cf 𝔊^{L}𝔙 ‖ **12** [a] 𝔊-^{BL} + *υἱὸς ἐτῶν δώδεκα* ‖ **13** [a] sic L, mlt Mss Edd חַגִּית ‖ [b] 𝔊 + *καὶ προσεκύνησεν αὐτῇ* cf 19 ‖ **14** [a] > 𝔊* ‖ [b] 2 Mss 𝔊𝔖𝔙 + לוֹ ‖ **16** [a] pc Mss 𝔊^{L} + קטנה, ex 20? ‖ [b] Ms 𝔊* פָּנֶיךָ.

בַּת־שֶׁבַע אֶל־הַמֶּלֶךְ שְׁלֹמֹה לְדַבֶּר־לוֹ עַל־אֲדֹנִיָּהוּ וַיָּקָם הַמֶּלֶךְ ל יח מסורק אל על 21.
לִקְרָאתָהּ [a]וַיִּשְׁתַּחוּ לָהּ וַיֵּשֶׁב עַל־כִּסְאוֹ וַיָּשֶׂם כִּסֵּא לְאֵם הַמֶּלֶךְ פה׳ ל
וַתֹּאמֶר שְׁאֵלָה אַחַת קְטַנָּה אָנֹכִי שֹׁאֶלֶת מֵאִתָּךְ 20 ה 22. ל 23. ה 24
אַל־תָּשֶׁב אֶת־פָּנַי וַיֹּאמֶר־לָהּ הַמֶּלֶךְ שַׁאֲלִי אִמִּי כִּי לֹא־אָשִׁיב אֶת־
פָּנָיִךְ׃ 21 וַתֹּאמֶר יִתֵּן אֶת־אֲבִישַׁג הַשֻּׁנַמִּית לַאֲדֹנִיָּהוּ אָחִיךְ לְאִשָּׁה׃ 21 ת 25. ג חס 26
22 וַיַּעַן הַמֶּלֶךְ שְׁלֹמֹה וַיֹּאמֶר לְאִמּוֹ וְלָמָּה אַתְּ שֹׁאֶלֶת אֶת־אֲבִישַׁג 22
הַשֻּׁנַמִּית [a]לַאֲדֹנִיָּהוּ וְשַׁאֲלִי־לוֹ אֶת־הַמְּלוּכָה כִּי הוּא אָחִי הַגָּדוֹל ג חס 27. כ 28
מִמֶּנִּי וְלוֹ וּלְאֶבְיָתָר [b]הַכֹּהֵן וּלְיוֹאָב [c]בֶּן־צְרוּיָהּ׃ פ 23 וַיִּשָּׁבַע 23 נון וכל חליס דכות
ב מ יא. ב חד מל וחר חס
הַמֶּלֶךְ שְׁלֹמֹה בַּיהוָה לֵאמֹר כֹּה יַעֲשֶׂה־לִּי אֱלֹהִים [a]וְכֹה יוֹסִיף כִּי יא 28
ל
בְנַפְשׁוֹ דִּבֶּר אֲדֹנִיָּהוּ אֶת־הַדָּבָר הַזֶּה׃ 24 וְעַתָּה חַי־יְהוָה אֲשֶׁר הֵכִינַנִי 24
וַיּוֹשֶׁב־לִי [a]עַל־כִּסֵּא דָוִד אָבִי וַאֲשֶׁר [e]עָשָׂה־לִי בַּיִת כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר כִּי ירושיבני. ז 29 ק
הַיּוֹם יוּמָת אֲדֹנִיָּהוּ׃ 25 וַיִּשְׁלַח הַמֶּלֶךְ שְׁלֹמֹה בְּיַד בְּנָיָהוּ בֶן־יְהוֹיָדָע 25
וַיִּפְגַּע־בּוֹ וַיָּמָת [a]׃ ס 26 וּלְאֶבְיָתָר הַכֹּהֵן אָמַר הַמֶּלֶךְ עֲנָתֹת לֵךְ ל חס 26
עַל־שָׂדֶיךָ [a]כִּי אִישׁ מָוֶת אָתָּה וּבַיּוֹם [b]הַזֶּה לֹא [c]אֲמִיתֶךָ כִּי־נָשָׂאתָ אֶת־ ל מל. ל 30. ד 23. ל
אֲרוֹן [d]אֲדֹנָי [e]יְהוִה לִפְנֵי דָוִד אָבִי וְכִי הִתְעַנִּיתָ בְּכֹל אֲשֶׁר־הִתְעַנָּה כו 31 ול בליש. ל
אָבִי׃ 27 וַיְגָרֶשׁ שְׁלֹמֹה אֶת־אֶבְיָתָר מִהְיוֹת כֹּהֵן לַיהוָה לְמַלֹּא אֶת־ 27
דְּבַר יְהוָה אֲשֶׁר דִּבֶּר עַל־בֵּית עֵלִי בְּשִׁלֹה׃ פ 28 וְהַשְּׁמֻעָה 28 ה חס 32
בָּאָה עַד־יוֹאָב כִּי יוֹאָב נָטָה אַחֲרֵי אֲדֹנִיָּה וְאַחֲרֵי אַבְשָׁלוֹם [a]לֹא נָטָה ב בטע מלעיל 33. ד וזקין חר עד וחד על 34. ת. ל
וַיָּנָס יוֹאָב אֶל־אֹהֶל יְהוָה וַיַּחֲזֵק [e]בְּקַרְנוֹת הַמִּזְבֵּחַ׃ 29 וַיֻּגַּד [a]לַמֶּלֶךְ 29 כ. כד 35
שְׁלֹמֹה [a]כִּי נָס יוֹאָב אֶל־אֹהֶל יְהוָה וְהִנֵּה אֵצֶל [b]הַמִּזְבֵּחַ וַיִּשְׁלַח
שְׁלֹמֹה [c]אֶת־בְּנָיָהוּ בֶן־יְהוֹיָדָע לֵאמֹר לֵךְ פְּגַע־בּוֹ׃ 30 וַיָּבֹא בְנָיָהוּ 30

21 Mm 658. 22 Mm 140. 23 Mp sub loco. 24 Mm 1877. 25 Mm 723. 26 Mm 1880. 27 Mm 1581. 28 Mm 3286. 29 Mm 1112. 30 Mm 53. 31 Mm 1553. 32 Mm 1540. 33 Mm 279. 34 Mm 1318. 35 Mm 2228.

19 [a–a] G *καὶ κατεφίλησεν αὐτήν* = וַיִּשָּׁקֶהָ? ‖ **22** [a] > G* ‖ [b] l אׄ cf Vrs ‖ [c] l וְיׄ cf Vrs ‖ [d] G + *ὁ ἀρχιστράτηγος* = שַׂר הַצָּבָא ‖ **23** [a] Ms G^{71} יהוה ‖ **24** [a] sic L, mlt Mss בְּנִי– ‖ **25** [a] G + *Αδωνιας ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ* ‖ **26** [a] = שָׂדֶךָ, sic mlt Mss Vrs ‖ [b] G om cop ‖ [c] G pr cop ‖ [d] G(Ⓣ) + *τῆς διαθήκης* ‖ [e] > pc Mss GS, prb dl ‖ [f] pc Mss + אֱלֹהִים ‖ **28** [a] G-B^{O}(S^{Mss}) *Σαλωμων*, recte? ‖ **29** [a–a] G *τῷ Σαλωμων λέγοντες* ‖ [b] G(S) *κατέχει τῶν κεράτων* cf 28 1,50.51 ‖ [c] G + *πρὸς Ιωαβ λέγων Τί γέγονέν σοι, ὅτι πέφευγας εἰς τὸ θυσιαστήριον; καὶ εἶπεν Ιωαβ "Οτι ἐφοβήθην ἀπὸ προσώπου σου, καὶ ἔφυγον πρὸς κύριον. καὶ ἀπέστειλεν Σαλωμων (ὁ βασιλεύς)*, 𝔐 frt homtel.

אֶל־אֲהֶל יְהוָה וַיֹּאמֶר אֵלָיו כֹּה־אָמַר הַמֶּלֶךְ צֵא וַיֹּאמֶר | לֹא[a] כִּי פֹה
אָמוּת וַיָּשֶׁב בְּנָיָהוּ אֶת־הַמֶּלֶךְ דָּבָר לֵאמֹר כֹּה־דִבֶּר יוֹאָב וְכֹה עָנָנִי: כה
31 וַיֹּאמֶר לוֹ הַמֶּלֶךְ עֲשֵׂה כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר וּפְגַע־בּוֹ וּקְבַרְתּוֹ וַהֲסִירֹתָ[a] | ל.ל
32 דְּמֵי חִנָּם אֲשֶׁר שָׁפַךְ יוֹאָב מֵעָלַי וּמֵעַל בֵּית אָבִי: 32 וְהֵשִׁיב יְהוָה יב
ל. לב בנביא. ג חס
בנביא[36]. ג[37] ב מל וחד
מן ה חס בליש
אֶת־דָּמוֹ[a] עַל־רֹאשׁוֹ אֲשֶׁר פָּגַע בִּשְׁנֵי־אֲנָשִׁים צַדִּיקִים וְטוֹבִים מִמֶּנּוּ
וַיַּהַרְגֵם בַּחֶרֶב וְאָבִי דָוִד לֹא יָדָע אֶת־אַבְנֵר בֶּן־נֵר שַׂר־צְבָא יִשְׂרָאֵל ב[38]
33 וְאֶת־עֲמָשָׂא בֶן־יֶתֶר שַׂר־צְבָא יְהוּדָה: 33 וְשָׁבוּ דְמֵיהֶם בְּרֹאשׁ יוֹאָב ב[39]. לה[40]
וּבְרֹאשׁ זַרְעוֹ לְעֹלָם וּלְדָוִד וּ֝לְזַרְעוֹ וּלְבֵיתוֹ וּלְכִסְאוֹ יִהְיֶה שָׁלוֹם עַד־ ב[41]. יח[42] חס ה מנה
34 עוֹלָם מֵעִם יְהוָה: 34 וַיַּעַל בְּנָיָהוּ בֶן־יְהוֹיָדָע וַיִּפְגַּע־בּוֹ וַיְמִתֵהוּ
35 וַיִּקָּבֵר בְּבֵיתוֹ[a] בַּמִּדְבָּר: 35 וַיִּתֵּן הַמֶּלֶךְ אֶת־בְּנָיָהוּ בֶן־יְהוֹיָדָע ל
תַּחְתָּיו עַל־הַצָּבָא וְאֶת־צָדוֹק הַכֹּהֵן נָתַן הַמֶּלֶךְ[a] תַּחַת אֶבְיָתָר[b]: ב
36 וַיִּשְׁלַח הַמֶּלֶךְ וַיִּקְרָא לְשִׁמְעִי וַיֹּאמֶר לוֹ בְּנֵה־לְךָ בַיִת בִּירוּשָׁלַם
37 וְיָשַׁבְתָּ שָׁם וְלֹא־תֵצֵא מִשָּׁם אָנָה֝ וָאָנָה: 37 וְהָיָה | בְּיוֹם צֵאתְךָ וְעָבַרְתָּ י[43]. ג. ה
אֶת־נַחַל קִדְרוֹן יָדֹעַ תֵּדַע כִּי מוֹת תָּמוּת דָּמְךָ יִהְיֶה בְרֹאשֶׁךָ[a]: ג
38 וַיֹּאמֶר שִׁמְעִי לַמֶּלֶךְ טוֹב הַדָּבָר כַּאֲשֶׁר[a] דִּבֶּר אֲדֹנִי הַמֶּלֶךְ כֵּן
39 יַעֲשֶׂה עַבְדֶּךָ וַיֵּ֫שֶׁב שִׁמְעִי בִּירוּשָׁלַם[b] יָמִים רַבִּים[b]: ס 39 וַיְהִי יג
מִקֵּץ שָׁלֹשׁ שָׁנִים וַיִּבְרְחוּ שְׁנֵי־עֲבָדִים לְשִׁמְעִי אֶל־אָכִישׁ בֶּן־מַעֲכָה
40 מֶלֶךְ גַּת וַיַּגִּידוּ לְשִׁמְעִי֮ לֵאמֹר הִנֵּה עֲבָדֶיךָ בְּגַת: 40 וַיָּקָם שִׁמְעִי ל
יז מסרוק בסיפ
את את את. ל
וַיַּחֲבֹשׁ אֶת־חֲמֹרוֹ וַיֵּלֶךְ גַּתָּה אֶל־אָכִישׁ לְבַקֵּשׁ אֶת־עֲבָדָיו[a] וַיֵּ֫לֶךְ
41 שִׁמְעִי[a] וַיָּבֵא אֶת־עֲבָדָיו מִגַּת: 41 וַיֻּגַּד לִשְׁלֹמֹה כִּי־הָלַךְ שִׁמְעִי נא[44]. כד[45]
42 מִירוּשָׁלַם גַּת וַיָּשֹׁב[a]: 42 וַיִּשְׁלַח הַמֶּלֶךְ וַיִּקְרָא לְשִׁמְעִי וַיֹּאמֶר אֵלָיו ב ס ש[46]
הֲלֹוא הִשְׁבַּעְתִּיךָ בַּיהוָה וָאָעֵד בְּךָ לֵאמֹר בְּיוֹם צֵאתְךָ[a] וְהָלַכְתָּ יז מל בסיפ
אָנָה֝ וָאָנָה יָדֹעַ תֵּדַע כִּי מוֹת תָּמוּת[b] וַתֹּאמֶר אֵלַי טוֹב הַדָּבָר שָׁמָעְתִּי[b]: ג

[36] Mm 2097. [37] Mm 3613. [38] Mm 1881. [39] Mm 1882. [40] Mm 2840. [41] Mm 1883. [42] Mm 25. [43] Mm 2886. [44] Mm 639. [45] Mm 2228. [46] Mm 1719.

30 [a] nonn Mss לוֹ, 𝔊(𝔖𝔙) *Ιωαβ Οὐκ ἐκπορεύομαι* ‖ **31** [a] 2 Mss תִּי־; 𝔊 + *σήμερον* ‖ **32** [a] 𝔊 *τὸ αἷμα τῆς ἀδικίας αὐτοῦ* cf 𝔗 ‖ **34** [a] 𝔊^{L}(𝔖) *ἐν τῷ τάφῳ αὐτοῦ* = בְּקִבְרוֹ ‖ **35** [a] 𝔊 + *εἰς ἱερέα πρῶτον* ‖ [b] 𝔊 + mlt v ‖ **37** [a] 𝔊 + *καὶ ὤρκισεν αὐτὸν ὁ βασιλεὺς ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ* cf 42 ‖ **38** [a] Ms 𝔊𝔖 א׳ ‖ [b–b] 𝔊 *τρία ἔτη*, ex 39? ‖ **39** [a] > 𝔙 ‖ **40** [a–a] > 𝔊^{509}𝔙 ‖ **41** [a] 𝔊 *καὶ ἀπέστρεψεν τοὺς δούλους αὐτοῦ* = וַיָּשֶׁב אֶת־עֲבָדָיו ‖ **42** [a] 𝔊(𝔖) + *ἐξ Ιερουσαλημ* ‖ [b–b] > 𝔊*.

43 וּמַדּוּעַ לֹא שָׁמַרְתָּ אֶת שְׁבֻעַת יְהוָה וְאֶת־הַמִּצְוָה אֲשֶׁר־צִוִּיתִי
44 עָלֶיךָ׃ 44 וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ אֶל־שִׁמְעִי [a]אַתָּה יָדַעְתָּ אֵת כָּל־הָרָעָה
[b]אֲשֶׁר [a]יָדַע לִבְּךָ[b] אֲשֶׁר עָשִׂיתָ לְדָוִד אָבִי וְהֵשִׁיב יְהוָה אֶת־רָעָתְךָ
בְּרֹאשֶׁךָ׃ 45 וְהַמֶּלֶךְ שְׁלֹמֹה בָּרוּךְ וְכִסֵּא דָוִד יִהְיֶה נָכוֹן לִפְנֵי יְהוָה סג
עַד־עוֹלָם׃ 46 וַיְצַו הַמֶּלֶךְ אֶת־בְּנָיָהוּ בֶן־יְהוֹיָדָע וַיֵּצֵא וַיִּפְגַּע־
בּוֹ וַיָּמָת[a]

3 וַיִּתְחַתֵּן שְׁלֹמֹה אֶת־ 3 1 [ba]וְהַמַּמְלָכָה נָכוֹנָה בְּיַד־שְׁלֹמֹה[b]׃
פַּרְעֹה מֶלֶךְ מִצְרַיִם[b] [c]וַיִּקַּח אֶת־בַּת־פַּרְעֹה[d] וַיְבִיאֶהָ אֶל־עִיר דָּוִד ד ב חס וב מל׳
עַד כַּלֹּתוֹ לִבְנוֹת אֶת־בֵּיתוֹ וְאֶת־בֵּית יְהוָה וְאֶת־חוֹמַת יְרוּשָׁלִָם ג
סָבִיב׃ 2 [a]רַק הָעָם מְזַבְּחִים בַּבָּמוֹת כִּי לֹא־נִבְנָה בַיִת לְשֵׁם יְהוָה 2 ב
עַד [b]הַיָּמִים הָהֵם׃ פ 3 וַיֶּאֱהַב שְׁלֹמֹה אֶת־יְהוָה לָלֶכֶת בְּחֻקּוֹת ג
דָּוִד אָבִיו [a]רַק בַּבָּמוֹת הוּא מְזַבֵּחַ וּמַקְטִיר׃

4 וַיֵּלֶךְ[a] הַמֶּלֶךְ[b] גִּבְעֹנָה לִזְבַּח שָׁם כִּי הִיא הַבָּמָה הַגְּדוֹלָה אֶלֶף 4 ב חד חס וחד מל׳
עֹלוֹת יַעֲלֶה שְׁלֹמֹה עַל הַמִּזְבֵּחַ הַהוּא׃ 5 בְּגִבְעוֹן[a] נִרְאָה[b] יְהוָה 5 ל ר״פ׳
אֶל־שְׁלֹמֹה בַּחֲלוֹם הַלָּיְלָה וַיֹּאמֶר [c]אֱלֹהִים שְׁאַל מָה אֶתֶּן־לָךְ׃ כה׳ . ט
6 וַיֹּאמֶר שְׁלֹמֹה אַתָּה עָשִׂיתָ עִם־עַבְדְּךָ דָוִד אָבִי חֶסֶד גָּדוֹל כַּאֲשֶׁר 6
הָלַךְ לְפָנֶיךָ בֶּאֱמֶת וּבִצְדָקָה וּבְיֹשֶׁר לֵבָב עִמָּךְ וַתִּשְׁמָר־לוֹ אֶת־
הַחֶסֶד הַגָּדוֹל הַזֶּה וַתִּתֶּן־לוֹ בֵן יֹשֵׁב[a] עַל־כִּסְאוֹ כַּיּוֹם הַזֶּה׃ 7 וְעַתָּה 7
יְהוָה אֱלֹהָי אַתָּה הִמְלַכְתָּ אֶת־עַבְדְּךָ תַּחַת דָּוִד אָבִי וְאָנֹכִי נַעַר ח״פ דכות ב מ ב
קָטֹן לֹא[a] אֵדַע צֵאת וָבֹא׃ 8 וְעַבְדְּךָ בְּתוֹךְ עַמְּךָ אֲשֶׁר בָּחָרְתָּ עַם־ 8 ג ב חס וחד מל׳
רָב אֲשֶׁר לֹא־יִמָּנֶה וְלֹא יִסָּפֵר מֵרֹב[a]׃ 9 וְנָתַתָּ לְעַבְדְּךָ לֵב שֹׁמֵעַ[a] 9 לג קמ׳ . כט חס׳
לִשְׁפֹּט אֶת־עַמְּךָ[b] לְהָבִין[c] בֵּין־טוֹב לְרָע כִּי מִי יוּכַל לִשְׁפֹּט אֶת־ קלד׳
עַמְּךָ הַכָּבֵד הַזֶּה׃ 10 וַיִּיטַב הַדָּבָר בְּעֵינֵי אֲדֹנָי[a] כִּי שָׁאַל 10

47 Mm 1454. 48 Mm 1833. 49 Mm 1819. Cp 3 1 Mm 3861. 2 Mm 1884. 3 Mm 978. 4 Mm 5. 5 Mm 960. 6 Mm 1885. 7 Mm 264. 8 Mm 657. 9 Cf Okhl II, 151 et Mp sub loco.

44 [a–a] vel [b–b] dl? ‖ **46** [a] G* + mlt vv ‖ [b–b] G* alit ‖ **Cp 3,1** [a] cf 9,16[a] ‖ [b–b] > G* ‖ [c–c] G* tr post 5,14 cf G 2,35c ‖ [d] G + *ἑαυτῷ εἰς γυναῖκα* ‖ **2** [a] G[L] *καί* ‖ [b–b] G* *νῦν* ‖ **4** [a] G* pr *καὶ ἀνέστη* ‖ [b] > G* ‖ **5** [a] GS cj c 4 ‖ [b] G pr cop cf S ‖ [c] G *κύριος*; > Y ‖ **6** [a] > G* ‖ **7** [a] pc Mss GSY וְלֹא ‖ **8** [a–a] > G* ‖ **9** [a] Ms G לִשְׁמַע (G + cop) ‖ [b] G + *ἐν δικαιοσύνῃ* = בְּצֶדֶק ‖ [c] G*S pr cop ‖ **10** [a] mlt Mss G יהוה.

11 שְׁלֹמֹה אֶת־הַדָּבָר הַזֶּה׃ 11 וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים[a] אֵלָיו יַעַן אֲשֶׁר שְׁאַלְתָּ כה[10]
ט פסוק ולא ולא ולא את־הַדָּבָר הַזֶּה וְלֹא־שָׁאַלְתָּ לְךָ יָמִים רַבִּים וְלֹא שָׁאַלְתָּ לְךָ[b] עֹשֶׁר
12 וְלֹא שָׁאַלְתָּ נֶפֶשׁ אֹיְבֶיךָ וְשָׁאַלְתָּ לְךָ הָבִין לִשְׁמֹעַ מִשְׁפָּט׃ 12 הִנֵּה ח[11]
עָשִׂיתִי כִּדְבָרֶיךָ[a] הִנֵּה | נָתַתִּי לְךָ לֵב חָכָם וְנָבוֹן אֲשֶׁר כָּמוֹךָ לֹא־
13 הָיָה לְפָנֶיךָ וְאַחֲרֶיךָ לֹא־יָקוּם כָּמוֹךָ׃ 13 וְגַם אֲשֶׁר לֹא־שָׁאַלְתָּ נָתַתִּי
לָךְ גַּם־עֹשֶׁר וְגַם־כָּבוֹד אֲשֶׁר לֹא־הָיָה כָמוֹךָ אִישׁ בַּמְּלָכִים[a] כָּל־ ל
14 יָמֶיךָ[a]׃ 14 וְאִם | תֵּלֵךְ בִּדְרָכַי לִשְׁמֹר חֻקַּי וּמִצְוֹתַי כַּאֲשֶׁר הָלַךְ דָּוִיד ל ר״פ בסיפ. ה מל
15 אָבִיךָ וְהַאֲרַכְתִּי[a] אֶת־יָמֶיךָ׃ ס 15 וַיִּקַץ[a] שְׁלֹמֹה וְהִנֵּה חֲלוֹם[b] ג חס[12]
וַיָּבוֹא יְרוּשָׁלַ͏ִם וַיַּעֲמֹד[c] | לִפְנֵי אֲרוֹן בְּרִית־אֲדֹנָי[d] וַיַּעַל עֹלוֹת וַיַּעַשׂ ה[13] מל וכל מגלה
16 שְׁלָמִים וַיַּעַשׂ מִשְׁתֶּה[e] לְכָל־עֲבָדָיו׃ פ 16 אָז תָּבֹאנָה שְׁתַּיִם דכות ב מ ב. ל
17 נָשִׁים זֹנוֹת אֶל־הַמֶּלֶךְ וַתַּעֲמֹדְנָה לְפָנָיו׃ 17 וַתֹּאמֶר הָאִשָּׁה הָאַחַת[14]
בִּי אֲדֹנִי אֲנִי וְהָאִשָּׁה הַזֹּאת יֹשֶׁבֶת בְּבַיִת אֶחָד וָאֵלֵד עִמָּהּ בַּבָּיִת׃ יה[15]. ה[16]. ז[17]. ח[18]
18 וַיְהִי בַיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי לְלִדְתִּי וַתֵּלֶד גַּם־הָאִשָּׁה הַזֹּאת וַאֲנַחְנוּ יַחְדָּו ט בטע בסיפ[19]
19 אֵין־זָר[a] אִתָּנוּ בַּבַּיִת[b] זוּלָתִי שְׁתֵּינוּ־אֲנָחְנוּ בַּבָּיִת׃ 19 וַיָּמָת בֶּן־הָאִשָּׁה
20 הַזֹּאת לָיְלָה אֲשֶׁר שָׁכְבָה עָלָיו׃ 20 וַתָּקָם בְּתוֹךְ הַלַּיְלָה וַתִּקַּח
ב חד מל וחד חס[20]. ב חד מל וחד חס[21]. ב[22] אֶת־בְּנִי מֵאֶצְלִי[a] וַאֲמָתְךָ יְשֵׁנָה[a] וַתַּשְׁכִּיבֶהוּ בְחֵיקָהּ וְאֶת־בְּנָהּ הַמֵּת
21 הִשְׁכִּיבָה בְחֵיקִי׃ 21 וָאָקָם בַּבֹּקֶר לְהֵינִיק אֶת־בְּנִי וְהִנֵּה־מֵת וָאֶתְבּוֹנֵן ל. ב חס. ל. ל
22 אֵלָיו בַּבֹּקֶר[a] וְהִנֵּה לֹא־הָיָה בְנִי אֲשֶׁר יָלָדְתִּי׃ 22 וַתֹּאמֶר הָאִשָּׁה
הָאַחֶרֶת לֹא כִי[a] בְּנִי הַחַי וּבִנֵךְ הַמֵּת[b] וְזֹאת אֹמֶרֶת לֹא כִי[c] בִּנֵךְ כה
23 הַמֵּת וּבְנִי הֶחָי[cb] וַתְּדַבֵּרְנָה לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ׃ 23 וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ זֹאת[23]
אֹמֶרֶת זֶה־בְּנִי הַחַי וּבִנֵךְ הַמֵּת וְזֹאת אֹמֶרֶת לֹא כִי בִנֵךְ הַמֵּת וּבְנִי כה
24 הֶחָי׃ פ 24 וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ קְחוּ לִי־חָרֶב וַיָּבִאוּ הַחֶרֶב לִפְנֵי לו ד מגה חס בסיפ
25 הַמֶּלֶךְ׃ 25 וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ גִּזְרוּ אֶת־הַיֶּלֶד[24] הַחַי לִשְׁנָיִם וּתְנוּ אֶת־ ל. ל. ל
26 הַחֲצִי לְאַחַת וְאֶת־הַחֲצִי לְאֶחָת׃ 26 וַתֹּאמֶר[a] הָאִשָּׁה[b] אֲשֶׁר־בְּנָהּ הַחַי ל[24] זקף פת וכל חקה מדת שנה תורה ואסף דכות ב מ א

[10] Mm 5. [11] Mm 2412. [12] Mm 3331. [13] Mm 1552. [14] Mm 1886. [15] Mm 328. [16] Mm 1758. [17] Mm 1686. [18] Mm 3067. [19] Mm 1955. [20] Mm 3676 contra textum sicut Or. [21] Mm 1887. [22] Mm 138. [23] Mm 1888. [24] Mm 492.

11 [a] G(ϚV) *κύριος* ‖ [b] > G* ‖ **12** [a] mlt Mss Edd GϚT דְּךָ– ‖ **13** [a–a] > G*, dl? ‖ **14** [a] sic L, mlt Mss Edd וְהַאֲ ‖ **15** [a] mlt Mss Edd ויקץ ‖ [b] G + *καὶ ἀνέστη*, ins וַיָּקָם? ‖ [c] G + *κατὰ πρόσωπον τοῦ θυσιαστηρίου τοῦ* ‖ [d] mlt Mss יהוה, G + *ἐν Σιων* ‖ [e] G + *μέγαν ἑαυτῷ καί* ‖ **18** [a] mlt Mss G*ϚV וְאֵין ‖ [b] > G*Ϛ ‖ **20** [a–a] > G* ‖ **21** [a] dl? ‖ **22** [a–a] et [c–c] Ms GᵒV invers ‖ [b–b] > G* ‖ **26** [a] G *καὶ ἀπεκρίθη* = וַתַּעַן? ‖ [b] G + *καὶ εἶπεν*.

אֶל־הַמֶּלֶךְ כִּי־נִכְמְרוּ רַחֲמֶיהָ עַל־בְּנָהּ וַתֹּאמֶר | בִּי אֲדֹנִי תְּנוּ־לָהּ 26 ג. 25
אֶת־הַיָּלוּד[c] הַחַיִּים[d] וְהָמֵת אַל־תְּמִיתֻהוּ וְזֹאת אֹמֶרֶת גַּם־לִי גַּם־לָךְ לֹא ב. כתי. ה פסוק דאית בהרן ה מילין מתאימין 27
יִהְיֶה גְּזֹרוּ: 27 וַיַּעַן הַמֶּלֶךְ וַיֹּאמֶר תְּנוּ־[a]לָהּ אֶת־הַיָּלוּד[a] הַחַיִּים[b] וְהָמֵת 27
לֹא[c] תְמִיתֻהוּ הִיא אִמּוֹ: 28 וַיִּשְׁמְעוּ כָל־יִשְׂרָאֵל אֶת־הַמִּשְׁפָּט 28 ב
אֲשֶׁר שָׁפַט הַמֶּלֶךְ וַיִּרְאוּ מִפְּנֵי הַמֶּלֶךְ כִּי רָאוּ כִּי־חָכְמַת אֱלֹהִים 28 ג חס וכל שמואל דכות ב מא. ל
בְּקִרְבּוֹ לַעֲשׂוֹת מִשְׁפָּט: ס

4 1 וַיְהִי הַמֶּלֶךְ[a] שְׁלֹמֹה מֶלֶךְ עַל־כָּל־[b]יִשְׂרָאֵל: ס ב. כ
2 [a]וְאֵלֶּה הַשָּׂרִים אֲשֶׁר־לוֹ
עֲזַרְיָהוּ בֶן־צָדוֹק הַכֹּהֵן[b]: ס 3 [a]אֱלִיחׇרֶף ב בגבי א
וַאֲחִיָּה בְּנֵי[b] שִׁישָׁא[c] סֹפְרִים[d]
יְהוֹשָׁפָט[e] בֶּן־אֲחִילוּד הַמַּזְכִּיר:
4 [a]וּבְנָיָהוּ בֶן־יְהוֹיָדָע עַל־הַצָּבָא[a]
[b]וְצָדוֹק וְאֶבְיָתָר כֹּהֲנִים[b]: ס ג
5 וַעֲזַרְיָהוּ[a] בֶּן־נָתָן עַל־הַנִּצָּבִים ד בגבי א
וְזָבוּד[b] בֶּן־נָתָן כֹּהֵן[c] רֵעֶה הַמֶּלֶךְ: ל. ג[1]
6 וַאֲחִישָׁר[a] עַל־הַבָּיִת[b]
וַאֲדֹנִירָם[c] בֶּן־עַבְדָּא[cd] עַל־הַמַּס: ס ב וחס. ב וכת א[2]
7 וְלִשְׁלֹמֹה שְׁנֵים־עָשָׂר נְצָבִים[a] עַל־כָּל־יִשְׂרָאֵל וְכִלְכְּלוּ אֶת־ ה[3]. ב. ב
הַמֶּלֶךְ וְאֶת־בֵּיתוֹ חֹדֶשׁ בַּשָּׁנָה יִהְיֶה עַל־אֶחָד[b] לְכַלְכֵּל: ס ד[4]. האחד חד מן ג[5] ק חס ה ר״ת בלישׁ
8 וְאֵלֶּה שְׁמוֹתָם
בֶּן־חוּר בְּהַר אֶפְרָיִם[a]: ס

[25] Mm 1889. [26] Mm 328. [27] Mm 1890. [28] Mm 1891. **Cp 4** [1] Mm 1892. [2] Mm 3988. [3] Mm 4148. [4] Mm 1827. [5] Mm 1856.

26 [c] pc Mss הַיֶּלֶד, id in 27 ‖ [d] > 2 Mss 𝔊*, dl? ‖ **27** [a–a] 𝔊 *τὸ παιδίον τῇ εἰπούσῃ Δότε αὐτῇ αὐτό* ‖ [b] > 𝔊* ‖ [c] mlt Mss אַל ‖ **Cp 4,1** [a] > Ms $𝔊^{44}$𝔖 ‖ [b] > Ms 𝔊, dl? ‖ **2** [a] 2–6 cf $𝔊^{L}$ 2,46h ‖ [b] > 𝔊*, prb dl ‖ **3** [a] pc Mss אלי ח׳, prp עַל חַחֲרֵף; $𝔊^{*L}$ *καὶ Ελιαφ (Ελ[a]ιαβ)* ‖ [b] 2 Mss 𝔊* בֶּן, l? ‖ [c] $𝔊^{B}$ *Σαβα*, $𝔊^{L}$ *Σαφατ*; l c 1Ch 18,16 שַׁוְשָׁא? ‖ [d] $𝔊^{min}$ sg, l סֹפֵר? ‖ [e] 2 Mss 𝔊𝔖 וי׳, l? ‖ **4** [a–a] > $𝔊^{B}$ ‖ [b–b] add? ‖ **5** [a] 𝔊* *καὶ Ορνια* cf 1,5[a] ‖ [b] pc Mss וכור cf $𝔊^{L}$𝔖^{W} ‖ [c] > 𝔊*, gl? ‖ **6** [a] Ms שר י–, $𝔊^{B}$ *Αχει*, $𝔊^{L}$ *Αχιηλ* ‖ [b] $𝔊^{L}$ + *καὶ Ελιαβ υἱὸς Ιωαβ ἐπὶ τῆς στρατιᾶς* ($𝔊^{rel}$ sim) ‖ [c–c] > 2 Mss ‖ [d] $𝔊^{B}$ *Εφρα*, $𝔊^{L}$ *Εδραμ* ‖ **7** [a] pc Mss נְצִיבִים ‖ [b] nonn Mss 𝔊 ut Q הָאחד ‖ **8** [a] 𝔊* + *εἷς*, id fin 9.11—13.15.16.

9 בֶּן־הֶקֶר[a] בְּמָקֵץ[b] וּבְשַׁעַלְבִּים[c] וּבֵית שֶׁמֶשׁ וְאֵילוֹן[d] בֵּית[e] חָנָן׃ ס ל.ל.נ[6]

10 בֶּן־חֶסֶד בַּאַרְבּוֹת לוֹ[a] שֹׂכֹה וְכָל־אֶרֶץ חֵפֶר׃ ס ב חס[7].ב חס

11 בֶּן־אֲבִינָדָב כָּל־נֵפֶת דֹּאר טָפַת בַּת־שְׁלֹמֹה הָיְתָה לוֹ לְאִשָּׁה׃ ס ז כת א.ל

12 בַּעֲנָא בֶּן־אֲחִילוּד תַּעְנַךְ וּמְגִדּוֹ [a]וְכָל־בֵּית שְׁאָן[a] [b]אֲשֶׁר אֵצֶל ג כת א.יג[8]
צָרְתָנָה[b] מִתַּחַת[c] לְיִזְרְעֶאל מִבֵּית שְׁאָן עַד אָבֵל מְחוֹלָה
[d]עַד מֵעֵבֶר לְיָקְמְעָם[d]׃ ס

13 בֶּן־גֶּבֶר בְּרָמֹת[a] גִּלְעָד [b]לוֹ חַוֹּת יָאִיר בֶּן־מְנַשֶּׁה אֲשֶׁר בַּגִּלְעָד[b] ב מל בסיפ[9]
לוֹ חֶבֶל אַרְגֹּב אֲשֶׁר בַּבָּשָׁן [c]שִׁשִּׁים עָרִים גְּדֹלוֹת חוֹמָה
וּבְרִיחַ נְחֻשָּׁת[c]׃ ס

14 אֲחִינָדָב בֶּן־עִדֹּא[a] מַחֲנָיְמָה׃ ל חס[10].ל[11]

15 אֲחִימַעַץ בְּנַפְתָּלִי גַּם־הוּא לָקַח אֶת־בָּשְׂמַת בַּת־שְׁלֹמֹה לְאִשָּׁה[a]׃

16 בַּעֲנָא בֶּן־חוּשַׁי בְּאָשֵׁר וּבְעָלוֹת[a]׃ ס ג כת א.ל זקף קמ.ב[12]

17 [a]יְהוֹשָׁפָט בֶּן־פָּרֻחַ בְּיִשָּׂשכָר[b]׃ ס ל ומל

18 שִׁמְעִי בֶן־אֵלָא בְּבִנְיָמִן׃ ס ל כת א

19 גֶּבֶר[a] בֶּן־אֻרִי[b] בְּאֶרֶץ גִּלְעָד[c] [d]אֶרֶץ סִיחֹן | מֶלֶךְ הָאֱמֹרִי[e] וְעוֹג מֶלֶךְ ל חס.ל חס
הַבָּשָׁן[d] [f]וְנִצִּיב אֶחָד אֲשֶׁר בָּאָרֶץ[fg]׃

ס[13] 20 [a]יְהוּדָה וְיִשְׂרָאֵל רַבִּים כַּחוֹל [b]אֲשֶׁר־עַל־הַיָּם לָרֹב אֹכְלִים ז ר״פ[13].לג.ב
5 וְשֹׂתִים וּשְׂמֵחִים׃ 5 1 וּשְׁלֹמֹה הָיָה מוֹשֵׁל [a]בְּכָל־הַמַּמְלָכוֹת[a] יא.יד[14] מל
מִן־הַנָּהָר[b] אֶרֶץ פְּלִשְׁתִּים וְעַד [c]גְּבוּל מִצְרָיִם מַגִּשִׁים מִנְחָה וְעֹבְדִים יג ב חס ורחד מל[2].ל
אֶת־שְׁלֹמֹה כָּל־יְמֵי חַיָּיו׃ פ

[6]Mm 1893. [7]Mm 1894. [8]Mm 1447. [9]Mm 469. [10]Mm 3143. [11]Mm 1895. [12]Mm 1329. [13]Mm 3997. [14]Mm 1697. Cp 5 [1]Mm 2906. [2]Mm 2053.

9 [a] 𝔊[B] *Ρηχας*, 𝔊[L] *-αβ* ‖ [b] 𝔊* *ἐν Μαχ(ε)μας* ‖ [c] 𝔊* *καὶ Βηθσαλαμιμ* vel sim; prp לוֹ שׁעַ׳ ‖ [d] 𝔊 + *ἕως*, ins עַד? ‖ [e] nonn Mss 𝔙[Mss] ובית ‖ **10** [a] 𝔊[55] *αὔτη τῶν δώρων καὶ τῆς παραλίας τοπαρχεῖα αὐτοῦ* ‖ **12** [a–a] dl ‖ [b–b] tr post מחולה ‖ [c] l ומ׳ ‖ [d–d] tr post ומגדו ‖ **13** [a] 𝔊* leg ת־ ‖ [b–b] > 𝔊*, gl? ‖ [c–c] add? ‖ **14** [a] 𝔊[L] *Αχιαβ*, 𝔊[A] *Σαδωκ* ‖ **15** [a] > 𝔊[BL] ‖ **16** [a] 𝔊[A] *καὶ ἐν Μααλωτ* (𝔊[Mmin][𝔖𝔙] *Βααλωθ*), l וּבְבַעֲ׳ vel וּבְמַעֲ׳ ‖ **17** [a] 𝔊* tr post 19 ‖ [b] sic L, mlt Mss Edd בְּיִשָּׂ׳ ‖ **19** [a] > 𝔊[BL] ‖ [b] 𝔊 *Αδαι* ‖ [c] 𝔊[BL] *Γαδ* ‖ [d–d] add? ‖ [e] 𝔊[BL] *τοῦ Εσεβων* ‖ [f–f] inc ‖ [g] 𝔊 + *Ιουδα* cf 20 ‖ **20** [a] 𝔊* om 4,20 5,1.5.6 (sed cf 𝔊* 2,46a.b.g.i.k 10,26a) et ordinat 5,7.8.2—4; 𝔊[MNmin] om 4,20—5,6 ‖ [b] pc Mss 𝔖 + שְׂפַת־ ‖ **Cp 5,1** [a] 𝔊* 2,46k *τοῖς βασιλεῦσιν* cf 2 Ch 9,26 ‖ [b] 𝔊* 2,46k et 10,26a + *καὶ ἕως*, 𝔗[Ms] + *'d* cf Ch.

2 וַיְהִי לֶחֶם־שְׁלֹמֹה [a]לְיוֹם[b] אֶחָד[a] שְׁלֹשִׁים כֹּר סֹלֶת וְשִׁשִּׁים כֹּר 2
3 קָמַח׃ 3 עֲשָׂרָה בָקָר בְּרֻאִים וְעֶשְׂרִים בָּקָר רְעִי וּמֵאָה צֹאן לְבַד 3 ל וכת כן
4 מֵאַיָּל וּצְבִי [a]וְיַחְמוּר וּבְרְבָרִים[a] אֲבוּסִים׃ 4 כִּי־הוּא רֹדֶה | 4 ג.ב.ל.ג
5 בְּכָל־עֵבֶר הַנָּהָר [a]מִתִּפְסַח[b] וְעַד־עַזָּה בְּכָל־מַלְכֵי עֵבֶר הַנָּהָר[a] 5 ג[a]
וְשָׁלוֹם הָיָה לוֹ מִכָּל־עֲבָרָיו[c] מִסָּבִיב׃ 5 [a]וַיֵּשֶׁב יְהוּדָה וְיִשְׂרָאֵל ה[a].ב.לג
6 לָבֶטַח אִישׁ תַּחַת גַּפְנוֹ וְתַחַת תְּאֵנָתוֹ[b] מִדָּן וְעַד־בְּאֵר שֶׁבַע כֹּל יְמֵי 6 ג[b]
שְׁלֹמֹה׃ ס 6 וַיְהִי לִשְׁלֹמֹה אַרְבָּעִים[a] אֶלֶף אֻרְוֹת סוּסִים 6 ל
7 לְמֶרְכְּבֹו וּשְׁנֵים־עָשָׂר אֶלֶף פָּרָשִׁים׃ 7 וְכִלְכְּלוּ הַנִּצָּבִים[a] הָאֵלֶּה 7 ל.ג
8 אֶת־הַמֶּלֶךְ שְׁלֹמֹה[b] וְאֵת כָּל־הַקָּרֵב אֶל־שֻׁלְחַן הַמֶּלֶךְ־שְׁלֹמֹה[c] אִישׁ 8 ז.ב
חָדְשׁוֹ לֹא[d] יַעֲדֹרוּ דָּבָר׃ 8 וְהַשְּׂעֹרִים וְהַתֶּבֶן לַסּוּסִים וְלָרֶכֶשׁ יָבִאוּ 8 ל.ל.ט
9 אֶל־הַמָּקוֹם אֲשֶׁר יִהְיֶה־שָּׁם[a] אִישׁ כְּמִשְׁפָּטוֹ׃ ס 9 וַיִּתֵּן אֱלֹהִים[a] 9 ל
10 חָכְמָה לִשְׁלֹמֹה וּתְבוּנָה[b] הַרְבֵּה מְאֹד וְרָחָב[c] לֵב[c] [d]כַּחוֹל אֲשֶׁר עַל־ 10 ל
שְׂפַת הַיָּם[d]׃ 10 וַתֵּרֶב חָכְמַת שְׁלֹמֹה מֵחָכְמַת כָּל־בְּנֵי־קֶדֶם וּמִכֹּל נ[a]
11 חָכְמַת מִצְרָיִם׃ 11 וַיֶּחְכַּם מִכָּל־הָאָדָם מֵאֵיתָן הָאֶזְרָחִי וְהֵימָן ל
12 וְכַלְכֹּל וְדַרְדַּע בְּנֵי מָחֹול [a]וַיְהִי־שְׁמוֹ בְּכָל־הַגּוֹיִם סָבִיב׃ 12 [a]וַיְדַבֵּר ב.ל שם אנש
13 שְׁלֹשֶׁת אֲלָפִים מָשָׁל [b]וַיְהִי שִׁירֹו[b] [c]חֲמִשָּׁה וָאָלֶף[c]׃ 13 וַיְדַבֵּר עַל־ ב[a].ד.ב קמ ונ פת[a]
הָעֵצִים מִן־הָאֶרֶז אֲשֶׁר בַּלְּבָנוֹן וְעַד הָאֵזוֹב אֲשֶׁר יֹצֵא בַּקִּיר וַיְדַבֵּר
עַל־הַבְּהֵמָה וְעַל־הָעוֹף וְעַל־הָרֶמֶשׂ וְעַל־הַדָּגִים׃ 14 [a]וַיָּבֹאוּ מִכָּל־ 14
הָעַמִּים לִשְׁמֹעַ אֶת חָכְמַת שְׁלֹמֹה מֵאֵת[b] כָּל־מַלְכֵי הָאָרֶץ אֲשֶׁר
שָׁמְעוּ אֶת־חָכְמָתוֹ[c]׃ ס
15 וַיִּשְׁלַח חִירָם[a] מֶלֶךְ־צֹר אֶת־עֲבָדָיו [b]אֶל־שְׁלֹמֹה כִּי שָׁמַע כִּי 15 י מל[10]
אֹתוֹ מְשָׁחוּ לְמֶלֶךְ[b] תַּחַת אָבִיהוּ כִּי אֹהֵב הָיָה חִירָם לְדָוִד כָּל־ יא מל[11]

[3] Mm 1305. [4] Mm 4066. [5] Mm 1896. [6] Mm 501. [7] Gn 43,34. [8] Mm 3273. [9] Mm 986. [10] Mm 1897. [11] Mm 1483.

2 [a–a] > 𝔊* 2,46e ‖ [b] Ms 𝔊 בְּיוֹם ‖ **3** [a–a] 𝔊 *καὶ ὀρνίθων ἐκλεκτῶν* ‖ **4** [a–a] > pc Mss, it 𝔊* hic ‖ [b] 𝔖 *mn thpjs*, 𝔊* 2,46f *ἀπὸ Ραφι* ‖ [c] mlt Mss Edd עבדיו ‖ **5** [a] cf 4,20[a] ‖ [b] 𝔊^{O} et 𝔊* 2,46g + *ἐσθίοντες καὶ πίνοντες* ‖ **6** [a] > Ms; l c 2 Ch 9,25 et 10,26 𝔊^{B} עָה– ‖ **7** [a] Ms הַנִּצִּיבִים ‖ [b] > 2 Mss 𝔙 ‖ [c] > 2 Mss 𝔊 ‖ [d] nonn Mss 𝔖𝔗^{fMs} וְלֹא ‖ **8** [a] 𝔊(𝔙) + *ὁ βασιλεύς* ‖ **9** [a] 𝔊 *κύριος* ‖ [b] huc 𝔖 tr [c–c] ‖ [d–d] > 𝔖 ‖ **11** [a–a] > 𝔊* ‖ **12** [a] 𝔊*(𝔙) + *Σαλωμων* ‖ [b–b] Vrs pl ‖ [c–c] 𝔊𝔙^{Mss} 5000 ‖ **14** [a] Ms 𝔊 כל ‖ [b] 𝔊*(𝔖) pr *καὶ ἐλάμβανεν δῶρα*, 𝔊^{BA}(𝔙) pr *καί*, alterutrum recte ‖ [c] 𝔊^{BLal} + add cf 3,1 9,16.17a ‖ **15** [a] 24.32 7,40 חִירוֹם ‖ [b–b] 𝔊* *χρῖσαι τὸν Σαλωμων*.

16 הַיָּמִים׃ ס 16 וַיִּשְׁלַח שְׁלֹמֹה אֶל־חִירָם לֵאמֹר׃ 17 אַתָּה יָדַעְתָּ
17 אֶת־דָּוִד אָבִי כִּי לֹא יָכֹל לִבְנוֹת בַּיִת לְשֵׁם יְהוָה אֱלֹהָיו מִפְּנֵי
12 הַמִּלְחָמָה אֲשֶׁר סְבָבֻהוּ עַד תֵּת־יְהוָה אֹתָם תַּחַת כַּפּוֹת רַגְלָיו׃
18 18 וְעַתָּה הֵנִיחַ יְהוָה אֱלֹהַי לִי מִסָּבִיב אֵין שָׂטָן וְאֵין פֶּגַע רָע׃ 19 וְהִנְנִי
אֹמֵר לִבְנוֹת בַּיִת לְשֵׁם יְהוָה אֱלֹהָי כַּאֲשֶׁר | דִּבֶּר יְהוָה אֶל־דָּוִד אָבִי
לֵאמֹר בִּנְךָ אֲשֶׁר אֶתֵּן תַּחְתֶּיךָ עַל־כִּסְאֶךָ הוּא־יִבְנֶה הַבַּיִת לִשְׁמִי׃
20 ג.ב 20 וְעַתָּה צַוֵּה וְיִכְרְתוּ־לִי אֲרָזִים מִן־הַלְּבָנוֹן וַעֲבָדַי יִהְיוּ עִם־עֲבָדֶיךָ
ב.ג 14 וּשְׂכַר עֲבָדֶיךָ אֶתֵּן לְךָ כְּכֹל אֲשֶׁר תֹּאמַר כִּי | אַתָּה יָדַעְתָּ כִּי אֵין בָּנוּ
21 15 אִישׁ יֹדֵעַ לִכְרֹת־עֵצִים כַּצִּדֹנִים׃ 21 וַיְהִי כְשָׁמְעַ חִירָם אֶת־
דִּבְרֵי שְׁלֹמֹה וַיִּשְׂמַח מְאֹד וַיֹּאמֶר בָּרוּךְ יְהוָה הַיּוֹם אֲשֶׁר נָתַן לְדָוִד
22 17 בֵּן חָכָם עַל־הָעָם הָרָב הַזֶּה׃ 22 וַיִּשְׁלַח חִירָם אֶל־שְׁלֹמֹה לֵאמֹר
ל שָׁמַעְתִּי אֵת אֲשֶׁר־שָׁלַחְתָּ אֵלָי אֲנִי אֶעֱשֶׂה אֶת־כָּל־חֶפְצְךָ בַּעֲצֵי
23 ל חס דחס 18 . ל 19 אֲרָזִים וּבַעֲצֵי בְרוֹשִׁים׃ 23 עֲבָדַי יֹרְדוּ מִן־הַלְּבָנוֹן יָמָּה וַאֲנִי אֲשִׂימֵם
ב 20 . ה . ב מיחד 21 דֹּבְרוֹת בַּיָּם עַד־הַמָּקוֹם אֲשֶׁר־תִּשְׁלַח אֵלַי וְנִפַּצְתִּים שָׁם וְאַתָּה
24 ג תִּשָּׂא וְאַתָּה תַּעֲשֶׂה אֶת־חֶפְצִי לָתֵת לֶחֶם בֵּיתִי׃ 24 וַיְהִי חִירָם נֹתֵן
25 ה לִשְׁלֹמֹה עֲצֵי אֲרָזִים וַעֲצֵי בְרוֹשִׁים כָּל־חֶפְצוֹ׃ 25 וּשְׁלֹמֹה נָתַן
ל לְחִירָם עֶשְׂרִים אֶלֶף כֹּר חִטִּים מַכֻּלֶת לְבֵיתוֹ וְעֶשְׂרִים כֹּר שֶׁמֶן
26 ו בטע ר״פ 22 כָּתִית כֹּה־יִתֵּן שְׁלֹמֹה לְחִירָם שָׁנָה בְשָׁנָה׃ פ 26 וַיהוָה נָתַן
ח חס 23 חָכְמָה לִשְׁלֹמֹה כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר־לוֹ וַיְהִי שָׁלוֹם בֵּין חִירָם וּבֵין שְׁלֹמֹה
27 ל וַיִּכְרְתוּ בְרִית שְׁנֵיהֶם׃ 27 וַיַּעַל הַמֶּלֶךְ שְׁלֹמֹה מַס מִכָּל־
28 ד.ל יִשְׂרָאֵל וַיְהִי הַמַּס שְׁלֹשִׁים אֶלֶף אִישׁ׃ 28 וַיְשַׁלָּחֵם לְבָנוֹנָה עֲשֶׂרֶת
ג אֲלָפִים בַּחֹדֶשׁ חֲלִיפוֹת חֹדֶשׁ יִהְיוּ בַלְּבָנוֹן שְׁנַיִם חֳדָשִׁים בְּבֵיתָם

יא ר״פ ו מנה בנביא

ל וחס . רגלי חד מן מחי 12 ק כתי ו קר׳ י

ו 13 מ״פ אין ואין וכל ר״פ דכות ב מ ב . ג

ה חס בלישׁ 15 ; ט בטע בסיפ 16

ח וכל עזרא דכות 17

ל חס דחס 18 . ל 19

ב 20 . ה . ב מיחד 21

ו בטע ר״פ 22

ח חס 23

ל

ד.ל

ג

12 Mm 3811. 13 Mm 1269. 14 Mm 3571. 15 Mm 3891. 16 Mm 1955. 17 Mm 1968. 18 Mm 1493. 19 וחד ראשימם Dt 1,13. 20 Mm 1898. 21 Mp sub loco. 22 Mm 3567. 23 Mm 1614.

15 [c] S + *wšlḥ ḥjrm lšljmwn wbrkh* et misit Hiram ad Salomonem et benedixit ei ‖ **17** [a] G suff 1sg ‖ [b] Ms GSV מות–, G^{L}(C) *πολεμίων* ‖ [c] K S יגלו, pc Mss ut Q רגלי; l c mlt Mss GCV רגליו ‖ **19** [a] G^{L} *ὁ θεός*, G* + *ὁ θεός* ‖ **20** [a] G *ξύλα* cf 20b ‖ [b] pc Mss Seb בכל, S *klmdm* = כָּל ‖ **21** [a] G* *ὁ θεός*, G^{L} + *ὁ θεὸς τοῦ Ισραηλ* ‖ [b] > Ms G^{L} ‖ **23** [a] l הֵם– cf G ‖ [b] > G* ‖ **24** [a] nonn Mss לְכָל, G* *καὶ πᾶν*, G^{L}(V) *κατὰ πᾶν* = כְּכָל cf S ‖ **25** [a] G^{O} *μαχαλ* = מַאֲכָל ‖ [b] G(S) + *χιλιάδας* ‖ [c] G *βεθ(βαιθ)* cf 2 Ch 2,9 ‖ **27** [a] > 2 Mss G* ‖ [b] nonn Mss עַל־כל ‖ **28** [a] l c mlt Mss GS וּשׁ ‖ [b] l frt בַּבָּיִת.

ב וחס . לח

29 וַאֲדֹנִיָּרָם עַל־הַמַּס׃ ס 29 וַיְהִי לִשְׁלֹמֹה שִׁבְעִים אֶלֶף נֹשֵׂא סַבָּל

30 וּשְׁמֹנִים אֶלֶף חֹצֵב בָּהָר׃ 30 לְבַד מִשָּׂרֵי הַנִּצָּבִים לִשְׁלֹמֹה אֲשֶׁר

ג

עַל־הַמְּלָאכָה שְׁלֹשֶׁת אֲלָפִים [a]וּשְׁלֹשׁ מֵאוֹת[a] הָרֹדִים בָּעָם[b] הָעֹשִׂים

ל וחס

בַּמְּלָאכָה׃ 31 [a]וַיְצַו הַמֶּלֶךְ וַיַּסִּעוּ[a] אֲבָנִים גְּדֹלוֹת אֲבָנִים יְקָרוֹת לְיַסֵּד 31

ד קמ[24] . ג ול[25] בלישׁ . ג בלישׁ . ג

הַבָּיִת אַבְנֵי גָזִית׃ 32 וַיִּפְסְלוּ בַּנָּיו שְׁלֹמֹה וּבַנֵּי חִירוֹם וְהַגִּבְלִים[a] וַיָּכִינוּ 32

הָעֵצִים וְהָאֲבָנִים[b] לִבְנוֹת הַבָּיִת׃ פ

ו' מל וכל ד"ה דכות ב מ א . ג[2]

6 1 [a]וַיְהִי [b]בִּשְׁמוֹנִים שָׁנָה וְאַרְבַּע מֵאוֹת[b] שָׁנָה לְצֵאת בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל 6

ב . ג וחס[a]

מֵאֶרֶץ־מִצְרַיִם[a] בַּשָּׁנָה הָרְבִיעִת בְּחֹדֶשׁ [c]זִו הוּא הַחֹדֶשׁ[c] הַשֵּׁנִי לִמְלֹךְ

שְׁלֹמֹה עַל־יִשְׂרָאֵל [d]וַיִּבֶן הַבַּיִת לַיהוָה[d]׃ 2 וְהַבַּיִת אֲשֶׁר בָּנָה 2

ל

הַמֶּלֶךְ[a] שְׁלֹמֹה לַיהוָה שִׁשִּׁים[b]־אַמָּה אָרְכּוֹ וְעֶשְׂרִים[c] רָחְבּוֹ וּשְׁלֹשִׁים[d]

אַמָּה קוֹמָתוֹ׃ 3 וְהָאוּלָם עַל־פְּנֵי[a] הֵיכַל הַבַּיִת[a] עֶשְׂרִים אַמָּה אָרְכּוֹ 3

עַל־פְּנֵי רֹחַב הַבַּיִת עֶשֶׂר[b] בָּאַמָּה רָחְבּוֹ עַל־פְּנֵי[c] הַבָּיִת׃ 4 [d]וַיַּעַשׂ 4

ד קמ[4] . ל . יציע[ק]

לַבָּיִת חַלּוֹנֵי שְׁקֻפִים אֲטֻמִים[a]׃ 5 וַיִּבֶן[a] עַל־קִיר הַבַּיִת יָצוּעַ[a] סָבִיב 5

[b]אֶת־קִירוֹת הַבַּיִת[b] סָבִיב[b] לְהֵיכַל וְלַדְּבִיר [c]וַיַּעַשׂ צְלָעוֹת סָבִיב[c]׃

היציע[5] . ב חס בלישׁ[e]

6 הַיָּצוּעַ[a] הַתַּחְתֹּנָה חֲמֵשׁ בָּאַמָּה רָחְבָּהּ וְהַתִּיכֹנָה שֵׁשׁ בָּאַמָּה רָחְבָּהּ 6

ט מל[7]

וְהַשְּׁלִישִׁית שֶׁבַע בָּאַמָּה רָחְבָּהּ כִּי מִגְרָעוֹת[a] נָתַן לַבַּיִת סָבִיב חוּצָה

ל וחס . ב . ב[8]

לְבִלְתִּי אֲחֹז בְּקִירוֹת־הַבָּיִת׃ 7 וְהַבַּיִת בְּהִבָּנֹתוֹ אֶבֶן־שְׁלֵמָה מַסָּע 7

ב . ל . יחל וכל יוצר חפץ חמדה דכות ב מ א . ב

נִבְנָה וּמַקָּבֶת וְהַגַּרְזֶן כָּל־[a]כְּלִי בַרְזֶל לֹא־נִשְׁמַע בַּבַּיִת בְּהִבָּנֹתוֹ׃

ז פסוק אל על אל

8 פֶּתַח[a] הַצֶּלַע הַתִּיכֹנָה[b] אֶל־כֶּתֶף הַבַּיִת הַיְמָנִית וּבְלוּלִים יַעֲלוּ עַל־[c] 8

ל[5] . ב

הַתִּיכֹנָה וּמִן־הַתִּיכֹנָה אֶל־הַשְּׁלִשִׁים[d]׃ 9 וַיִּבֶן אֶת־הַבָּיִת וַיְכַלֵּהוּ וַיִּסְפֵּן 9

ב חס . ב . היציע[ק]

אֶת־הַבַּיִת [a]גְּבִים וְשֻׁרֹת[a] בָּאֲרָזִים׃ 10 וַיִּבֶן אֶת־הַיָּצוּעַ עַל־כָּל־ 10

[24]Mm 106. [25]Mm 1899. Cp 6 [1]Mm 43. [2]Mm 1028. [3]Mm 1876. [4]Mm 106. [5]Mp sub loco. [6]Mm 2968. [7]Mm 1900. [8]Mm 1901. [9]Mm 2781.

30 [a–a] $\mathfrak{G}^{Bal}$ 600, $\mathfrak{G}^{L}$ 700, $\mathfrak{G}^{O}$ 500 cf 9,23 ‖ [b] > $\mathfrak{G}$* ‖ **31** [a] cf 6,1[d] ‖ **32** [a] $\mathfrak{G}$ *καὶ ἔβαλαν* ($\mathfrak{G}^{L}$ *ἐνέβαλον*) *αὐτούς* ‖ [b] $\mathfrak{G}$ + *τρία ἔτη* ‖ **Cp 6,1** [a–a] add? ‖ [b–b] $\mathfrak{G}$-^{L} 440 ‖ [c–c] > $\mathfrak{G}$ ‖ [d] $\mathfrak{G}$* huc tr 5,31.32a 6,37.38a ‖ [e–e] > Ms $\mathfrak{G}$* ‖ **2** [a] > Ms $\mathfrak{S}$ ‖ [b] $\mathfrak{G}$* 40 ‖ [c] ins c pc Mss $\mathfrak{GSV}$ אמה ‖ [d] $\mathfrak{G}$* 25, Jos Ant VIII 64 60 ‖ **3** [a–a] $\mathfrak{G}$* *τοῦ ναοῦ* = הַהֵיכָל cf $\mathfrak{V}$ ‖ [b] l c nonn Mss $\mathfrak{G}^{L}\mathfrak{SV}$ וְעִ׳ ‖ [c] $\mathfrak{S}$ + *'wrkh d* = אֹרֶךְ ‖ [d] $\mathfrak{G}$ + nonn vb (cf 9a) ‖ **4** [a] Ms $\mathfrak{SC}$ וַאִ׳ ‖ **5** [a] mlt Mss ut Q יָצִיעַ, K יָצוּעַ ‖ [b–b] > pc Mss $\mathfrak{G}$*$\mathfrak{C}^{Ms}$, dl? ‖ [c–c] > $\mathfrak{G}^{B}\mathfrak{S}$ ‖ **6** [a] $\mathfrak{S}$ pr *w'bd*, ins עֲשֵׂה; $\mathfrak{G}(\mathfrak{C})$ *ἡ πλευρά*, l הַצֶּלַע ‖ **7** [a] l c mlt Mss Vrs ‖ **8** [a] $\mathfrak{GS}$ pr cop ‖ [b] l הַתַּחְתֹּנָה cf $\mathfrak{GC}$ ‖ [c] = אֶל, sic mlt Mss $\mathfrak{GSV}$ ‖ [d] l c pc Mss $\mathfrak{SV}$ ית– ‖ **9** [a–a] > $\mathfrak{G}$*.

הַבַּ֑יִת חָמֵ֣שׁ אַמּ֔וֹת קוֹמָתֹ֖ו וַיֶּאֱחֹ֥ז אֶת־הַבַּ֖יִת בַּעֲצֵ֥י אֲרָזִֽים׃ פ

11 [a]וַיְהִ֥י דְבַר־יְהוָ֖ה אֶל־שְׁלֹמֹ֥ה לֵאמֹֽר׃ 12 הַבַּ֤יִת הַזֶּה֙ אֲשֶׁר־אַתָּ֣ה
הי ר״פ מיתו[10]
ט[11] חס וכל אוריית דכות׳ ב מ א
בֹנֶ֔ה אִם־תֵּלֵ֖ךְ בְּחֻקֹּתַ֑י וְאֶת־מִשְׁפָּטַ֣י תַּעֲשֶׂ֔ה וְשָׁמַרְתָּ֣ אֶת־כָּל־מִצְוֹתַ֔י
לָלֶ֖כֶת בָּהֶ֑ם וַהֲקִמֹתִ֤י אֶת־דְּבָרִי֙ אִתָּ֔ךְ [a]אֲשֶׁ֥ר דִּבַּ֖רְתִּי אֶל־דָּוִ֥ד אָבִֽיךָ׃
ע[12]
ס[a] 13 וְשָׁכַנְתִּ֖י בְּתֹ֣וךְ בְּנֵ֣י יִשְׂרָאֵ֑ל וְלֹ֥א אֶעֱזֹ֖ב אֶת־עַמִּ֥י יִשְׂרָאֵֽל׃ ס

14 וַיִּבֶן֙ שְׁלֹמֹ֔ה אֶת־הַבַּ֖יִת וַיְכַלֵּֽהוּ׃ 15 וַיִּבֶן֙ אֶת־קִירֹ֣ות הַבַּ֔יִת מִבֵּיתָ֖הּ[a]
ב. ל
בְּצַלְעֹ֣ות אֲרָזִ֑ים מִקַּרְקַ֤ע הַבַּ֙יִת֙ עַד־[b]קִירֹ֣ות[c] הַסְּפִ֔ין [d]וַיְצַ֥ף עֵ֖ץ מִבַּֽיִת׃[d]
ל. ל. ל וחס
16 וַיִּצַ֣ף אֶת־קַרְקַ֗ע הַבַּ֛יִת בְּצַלְעֹ֥ות בְּרֹושִׁ֖ים׃ 16 וַיִּבֶן֙ אֶת־עֶשְׂרִ֣ים אַמָּ֔ה
מֵירְכְּתֵי[a] ק
מִיַּרְכְּתֵ֣י[a] הַבַּ֔יִת בְּצַלְעֹ֥ות אֲרָזִ֖ים מִן־הַקַּרְקַ֣ע עַד־[b]הַקִּירֹ֑ות[c] וַיִּבֶן
ב חד חס וחד מל[13]
לוֹ[d] מִבַּ֣יִת לִדְבִ֔יר [e]לְקֹ֖דֶשׁ הַקָּדָשִׁ֑ים[e]׃ 17 וְאַרְבָּעִ֥ים[a] בָּאַמָּ֖ה הָיָֽה
ל. ח[14]
18 [b]הַבַּ֣יִת הִוא֮[b] הַהֵיכָל֒ לִפְנִ֔ים[c]׃ 18 [a]וְאֶ֣רֶז אֶל־[b]הַבַּ֔יִת פְּנִימָ֖ה מִקְלַעַ֣ת[c]
ד. ד
פְּקָעִ֑ים וּפִטּוּרֵ֣י צִצִּ֔ים הַכֹּ֖ל אֶ֣רֶז אֵ֔ין אֶ֖בֶן נִרְאָֽה׃ 19 וּדְבִ֣יר[a] בְּתֹ֣וךְ־
ז. יו וכל לפני ולפני דכות׳
20 הַבַּ֣יִת מִפְּנִימָ֔ה הֵכִ֖ין[d] לְתִתֵּ֣ן[e] שָׁ֑ם אֶת־אֲרֹ֥ון בְּרִית־יְהוָֽה׃ 20 [a]וְלִפְנֵ֣י
הַדְּבִ֣יר[a] עֶשְׂרִ֣ים[b] אַמָּ֔ה אָרְכֹּ֖ו וְעֶשְׂרִ֣ים אַמָּ֣ה רָחְבֹּ֔ו וְעֶשְׂרִ֥ים אַמָּ֖ה
ח[15]
קֹומָתֹ֑ו וַיְצַפֵּ֣הוּ זָהָ֔ב סָגֹ֖ור וַיִּצַ֥ף[c] מִזְבֵּ֖חַ אָֽרֶז׃[d] 21 [a]וַיְצַ֤ף שְׁלֹמֹה֙ אֶת־
ח[15]. ברתיקות[16] ק
הַבַּ֣יִת מִפְּנִימָ֔ה זָהָ֖ב סָגֹ֑ור וַיַּעֲבֵּ֗ר בְּרַתְּיקֹ֛ות[b] זָהָ֥ב[a] לִפְנֵ֖י הַדְּבִ֑יר
ל. יג פסוק כל כל וכל
22 וַיְצַפֵּ֥הוּ זָהָ֖ב׃ 22 וְאֶת־כָּל־הַבַּ֣יִת צִפָּ֔ה זָהָ֖ב עַד־תֻּ֣ם כָּל־הַבָּ֑יִת
23 [a]וְכָל־הַמִּזְבֵּ֖חַ אֲשֶׁר־לַדְּבִ֥יר צִפָּ֖ה זָהָֽב׃[a] 23 וַיַּ֣עַשׂ בַּדְּבִ֔יר שְׁנֵי ל
כְּרוּבִ֖ים [a]עֲצֵי־שָׁ֑מֶן[ba] עֶ֥שֶׂר אַמֹּ֖ות קֹומָתֹֽו׃ 24 וְחָמֵ֣שׁ אַמֹּ֔ות כְּנַ֖ף
הַכְּרוּב֙ הָאֶחָ֔ת וְחָמֵ֣שׁ אַמֹּ֔ות כְּנַ֖ף הַכְּרוּב֙ הַשֵּׁנִ֔ית עֶ֥שֶׂר אַמֹּ֖ות מִקְצֹ֥ות
ל
כְּנָפָ֖יו[a] וְעַד־קְצֹ֥ות כְּנָפָֽיו[a]׃ 25 וְעֶשֶׂר֙ בָּאַמָּ֔ה הַכְּרוּב֙ הַשֵּׁנִ֔י מִדָּ֥ה אַחַ֖ת
ל. יב חס וכל אוריית דכות׳[17]
וְקֶ֥צַב אֶחָ֖ד לִשְׁנֵ֣י הַכְּרֻבִֽים׃ 26 [a]קֹומַ֥ת הַכְּרוּב֙ הָאֶחָ֔ד עֶ֥שֶׂר בָּאַמָּ֖ה

[10]Mm 944. [11]Mm 1902. [12]Mm 902. [13]Mm 1319. [14]Mm 717. [15]Mp sub loco. [16]Mm 832. [17]Mm 543.

11 [a] G* om 11—14 ‖ **12** [a] > G[Nmin] ‖ **15** [a] > G* ‖ [b] mlt Mss GSC[Mss] ועד ‖ [c] G *τῶν δοκῶν καὶ ἕως τῶν τοίχων* = קורות ועד קי; l קורות? ‖ [d–d] prb dl ‖ **16** [a] mlt Mss ut Q מֵירְכָתֵי ‖ [b] mlt Mss GSC[Ms] ועד ‖ [c] l הקורות? cf G ‖ [d] > G*V ‖ [e–e] gl? ‖ **17** [a] S 20 ‖ [b–b] > G* cf V, dl? ‖ [c] G(V) *κατὰ πρόσωπον τοῦ δαβιρ*, l לפני הדביר? ‖ **18/19** [a–a] > G* (homtel? cf 17[c]) ‖ [b] l לָכָל? cf V ‖ [c] pc Mss V לְעוֹת– ‖ [d] > G* ‖ [e] = לְתֵת cf 17,14[b] ‖ **20** [a–a] > G*; V om לפני, l וְחַד׳? ‖ [b] S 40 ‖ [c] l וַיַּעַשׂ? cf G ‖ [d] > G* ‖ **21** [a–a] > G*, add? V alit ‖ [b] nonn Mss ut Q בְּרַתּוֹקוֹת, K בְּרַתִּיקוֹת ‖ **22** [a–a] > G* ‖ **23** [a–a] > G* ‖ [b] prb huc tr 26 ‖ **24** [a] GV sg ‖ **26** [a] cf 23[b].

ב בסיפ וְכֵן הַכְּרוּב הַשֵּׁנִי׃ 27 וַיִּתֵּן אֶת־הַכְּרוּבִים בְּתוֹךְ | הַבַּיִת הַפְּנִימִי 27
יב חס וכל אוריית דכות[18] . ב וַיִּפְרְשׂוּ[b] אֶת־כַּנְפֵי הַכְּרֻבִים[c] וַתִּגַּע כְּנַף־הָאֶחָד בַּקִּיר וּכְנַף הַכְּרוּב
ג[19] וחס ב מנה בליש . ל הַשֵּׁנִי נֹגַעַת בַּקִּיר הַשֵּׁנִי וְכַנְפֵיהֶם אֶל־תּוֹךְ הַבַּיִת נֹגְעֹת כָּנָף אֶל־כָּנָף׃
28 29 | ל 28 וַיְצַף אֶת־הַכְּרוּבִים זָהָב׃ 29 וְאֵת[a] כָּל־קִירוֹת הַבַּיִת מְסַבּ
ד[20] . ד[20] קַלַּע פִּתּוּחֵי מִקְלְעוֹת כְּרוּבִים וְתִמֹרֹת [b]וּפְטוּרֵי צִצִּים[b] מִלִּפְנִים[c]
ד בליש[21] . ד בליש[21] וְלַחִיצוֹן׃ 30 וְאֶת־קַרְקַע הַבַּיִת צִפָּה זָהָב לִפְנִימָה וְלַחִיצוֹן׃ 31 וְאֵת 30 31
ב מל בסיפ פֶּתַח הַדְּבִיר עָשָׂה דַּלְתוֹת עֲצֵי־שָׁמֶן [a]הָאֵיל מְזוּזוֹת חֲמִשִּׁית[a]׃ 32 וּשְׁתֵּי 32
ד דַּלְתוֹת עֲצֵי־שֶׁמֶן וַיְקַלַּע עֲלֵיהֶם מִקְלְעוֹת כְּרוּבִים וְתִמֹרוֹת וּפְטוּרֵי
ד . ל . ב כת כן . ד[22] צִצִּים וְצִפָּה זָהָב וַיַּרְ עַל־הַכְּרוּבִים וְעַל־הַתְּמֹרוֹת אֶת־הַזָּהָב׃ 33
ב מל בסיפ 33 וְכֵן עָשָׂה לְפֶתַח הַהֵיכָל מְזוּזוֹת עֲצֵי־שָׁמֶן [a]מֵאֵת[b] רְבִעִית[a]׃ 34 וּשְׁתֵּי 34
ל . ב דַּלְתוֹת עֲצֵי בְרוֹשִׁים שְׁתֵּי צְלָעִים הַדֶּלֶת הָאַחַת גְּלִילִים וּשְׁתֵּי קְלָעִים[a]
ב . ב כת כן . ד ול חס . ד הַדֶּלֶת הַשֵּׁנִית גְּלִילִים׃ 35 וְקָלַע כְּרוּבִים וְתִמֹרוֹת וּפְטוּרֵי צִצִּים
ד[23] וְצִפָּה זָהָב מְיֻשָּׁר עַל־הַמְּחֻקָּה׃ 36 וַיִּבֶן אֶת־הֶחָצֵר הַפְּנִימִית שְׁלֹשָׁה 36
ג[24] . ד[25] טוּרֵי גָזִית וְטוּר כְּרֻתֹת אֲרָזִים׃ 37 [a]בַּשָּׁנָה[a] הָרְבִיעִת יֻסַּד 37
ד . ב . ל . ו . ל . ג[26] בֵּית יְהוָה בְּיֶרַח זִו׃ 38 וּבַשָּׁנָה[a] הָאַחַת עֶשְׂרֵה בְּיֶרַח בּוּל [b]דְּהוּא 38
משפטיו חד מן ב חס בליש ק הַחֹדֶשׁ הַשְּׁמִינִי[b] כָּלָה הַבַּיִת לְכָל־דְּבָרָיו[c] וּלְכָל־מִשְׁפָּטָו[d] וַיִּבְנֵהוּ
שֶׁבַע שָׁנִים[e]׃
ז 7 1 וְאֶת־[a]בֵּיתוֹ בָּנָה שְׁלֹמֹה שְׁלֹשׁ עֶשְׂרֵה שָׁנָה וַיְכַל אֶת־כָּל־ 7
בֵּיתוֹ׃ 2 וַיִּבֶן אֶת־בֵּית [a]יַעַר הַלְּבָנוֹן מְאָה אַמָּה אָרְכּוֹ וַחֲמִשִּׁים 2
ג אַמָּה רָחְבּוֹ [a]וּשְׁלֹשִׁים אַמָּה קוֹמָתוֹ[a] [b]עַל אַרְבָּעָה[b] טוּרֵי עַמּוּדֵי
ב כת כן . ל חס אֲרָזִים וּכְרֻתוֹת[c] אֲרָזִים עַל־הָעַמּוּדִים׃ 3 וְסָפֻן בָּאֶרֶז מִמַּעַל עַל־ 3
ל הַצְּלָעֹת אֲשֶׁר עַל־הָעַמּוּדִים[a] אַרְבָּעִים וַחֲמִשָּׁה חֲמִשָּׁה עָשָׂר הַטּוּר׃

[18] Mm 543. [19] Mm 947. [20] Mp sub loco. [21] Mm 1903. [22] Mm 1904. [23] Mm 2798. [24] Mm 649. [25] Mm 1905. [26] Mm 1906. Cp 7 [1] Mm 1827. [2] Mm 649. [3] Mm 1555.

27 [a–a] G* *καὶ ἀμφότερα* ‖ [b] 2 Mss GS שׁלּ– ‖ [c–c] 1 כנפיהם? cf GV ‖ 29 [a] G(V) *κύκλῳ*, l frt מְסָבִיב ‖ [b–b] > G* ‖ [c] 1 frt לִפְנִימָה cf ST et 30 ‖ 31 [a–a] inc; G *καὶ φλιὰς πενταπλᾶς* cf V; ST alit ‖ 33 [a–a] G *στοαὶ τετραπλῶς* ‖ [b] dl? ‖ 34 [a] Ms Vrs צֶ֫לַע ‖ 36 [a] G* + *κυκλόθεν* (+ al nonn vb) ‖ 37 [a] cf 6,1[d] ‖ 38 [a] Ms G ב׳ ‖ [b–b] add ‖ [c] GV sg ‖ [d] K G טו– , mlt Mss ut Q טָיו– ‖ [c–c] > G* ‖ Cp 7,1 [a] G* tr 7,1a.2—12.1b post 51 ‖ 2 [a–a] > G* ‖ [b–b] G *καὶ τριῶν*, prp וּשְׁלֹשָׁה ‖ [c] G *καὶ ὠμίαι* = וְכָתְפוֹת? S(T) *wkrmt'* = וּכְתֹרוֹת? ‖ 3 [a] G + *καὶ ἀριθμὸς τῶν στύλων*, frt ins וּמִסְפַּר הָעַמּוּדִים.

4 וּשְׁקָפִים שְׁלֹשָׁה טוּרִים וּמַחֲזָה ׀ אֶל־מַחֲזָה שָׁלֹשׁ פְּעָמִים׃ 5 וְכָל־ ל.ב
הַפְּתָחִים וְהַמְּזוּזוֹת[a] רְבֻעִים שָׁקֻף[b] וּמָוּל מַחֲזָה ׀ אֶל־מַחֲזָה[b] שָׁלֹשׁ ג
6 פְּעָמִים׃ 6 וְאֵת ׀ אוּלָם הָעַמּוּדִים עָשָׂה[a] חֲמִשִּׁים אַמָּה אָרְכּוֹ ל
וּשְׁלֹשִׁים[b] אַמָּה רָחְבּוֹ וְאוּלָם ׀ עַל־פְּנֵיהֶם וְעַמֻּדִים וְעָב עַל־פְּנֵיהֶם[c]׃ לא חס[4]
ה ר״פ וכל איוב דכות ב מ ג[5] וחד מן ו[6] פסוק. ג חס 7 וְאוּלָם הַכִּסֵּא אֲשֶׁר יִשְׁפֹּט־שָׁם אֻלָם הַמִּשְׁפָּט[a] עָשָׂה וְסָפִין
8 בָּאָרֶז מֵהַקַּרְקַע עַד־הַקֹּרֶת[ab]׃ 8 וּבֵיתוֹ ׀ אֲשֶׁר־יֵשֵׁב שָׁם חָצֵר[ו?] ל.ו
הָאַחֶרֶת[a] מִבֵּית ׀ לָאוּלָם כַּמַּעֲשֶׂה הַזֶּה עָשָׂה[b] וּבַיִת יַעֲשֶׂה[c] לְבַת־ ב[a]
9 פַּרְעֹה[d] אֲשֶׁר לָקַח שְׁלֹמֹה[d] כָּאוּלָם הַזֶּה׃ 9 כָּל־אֵלֶּה אֲבָנִים
יְקָרוֹת[a] כְּמִדַּת גָּזִית מְגֹרָרוֹת בַּמְּגֻרָה מִבַּיִת וּמֵחוּץ וּמִמְּסַד עַד־ ל חס. ל[9]. ג. ל
10 הַטְּפָחוֹת וּמֵחוּץ[b] עַד־הֶחָצֵר הַגְּדוֹלָה׃ 10 וּמִיְּסוֹד אֲבָנִים יְקָרוֹת ל.ל
11 אֲבָנִים גְּדֹלוֹת אַבְנֵי עֶשֶׂר אַמּוֹת וְאַבְנֵי שְׁמֹנֶה אַמּוֹת׃ 11 וּמִלְמַעְלָה ל
12 אֲבָנִים יְקָרוֹת כְּמִדּוֹת גָּזִית וָאָרֶז׃ 12 וְחָצֵר ׀ הַגְּדוֹלָה סָבִיב שְׁלֹשָׁה ל
טוּרִים גָּזִית וְטוּר כְּרֻתֹת אֲרָזִים ׀ וְלַחֲצַר בֵּית־יְהוָה הַפְּנִימִית
וּלְאֻלָם הַבָּיִת[a]׃ פ ג חס

13 וַיִּשְׁלַח ׀ הַמֶּלֶךְ שְׁלֹמֹה וַיִּקַּח אֶת־חִירָם מִצֹּר׃ 14 בֶּן־אִשָּׁה ט[10]. יא[11]. יח פסוק
אַלְמָנָה הוּא[a] מִמַּטֵּה נַפְתָּלִי וְאָבִיו אִישׁ־צֹרִי חֹרֵשׁ נְחֹשֶׁת ׀ וַיִּמָּלֵא אֶת־ את ראת ראת
הַחָכְמָה וְאֶת־הַתְּבוּנָה ׀ וְאֶת־הַדַּעַת לַעֲשׂוֹת כָּל־מְלָאכָה בַּנְּחֹשֶׁת
הי[12] מל וכל מגלה דכות ב מ ב. ל[9]. ח ג[13] מנה בליש וכל לשון עלייה דכות
15 וַיָּבֹא ׀ אֶל־הַמֶּלֶךְ שְׁלֹמֹה וַיַּעַשׂ ׀ אֶת־כָּל־מְלַאכְתּוֹ׃ 15 וַיְצַר[a]
אֶת־שְׁנֵי הָעַמּוּדִים נְחֹשֶׁת[b] שְׁמֹנֶה עֶשְׂרֵה אַמָּה קוֹמַת הָעַמּוּד הָאֶחָד
16 וְחוּט[c] שְׁתֵּים־עֶשְׂרֵה[c] אַמָּה יָסֹב אֶת־[d]הָעַמּוּד הַשֵּׁנִי׃ 16 וּשְׁתֵּי כְתָרֹת ג
עָשָׂה לְתֵת עַל־רָאשֵׁי הָעַמּוּדִים מֻצָק נְחֹשֶׁת חֲמֵשׁ אַמּוֹת קוֹמַת עה. ב וחס[9]
17 הַכֹּתֶרֶת הָאֶחָת וְחָמֵשׁ אַמּוֹת קוֹמַת הַכֹּתֶרֶת הַשֵּׁנִית׃ שְׁבָכִים[ba] 17
מַעֲשֵׂה שְׂבָכָה גְּדִלִים מַעֲשֵׂה שַׁרְשְׁרוֹת לַכֹּתָרֹת[b] אֲשֶׁר עַל־רֹאשׁ ב. ג מל[14]

[4]Mm 558. [5]Cf Hi 2,5; 5,8; 13,3. [6]Mm 855. [7]Mm 3090. [8]Mm 383. [9]Mp sub loco. [10]Mm 3056. [11]Mm 1907. [12]Mm 1552. [13]Mm 1908, lect Mm frt inc. [14]Mm 1909.

5 [a] G *καὶ αἱ χῶραι*, l וְהַמֻּחָזוֹת? ‖ [b–b] G *καὶ ἀπὸ τοῦ θυρώματος ἐπὶ θύραν* = וּמִפֶּתַח ? ‖ **6** [a] > G* ‖ [b] G^{B} 50 ‖ [c] G + *τοῖς αιλαμμιν* ‖ **7** [a–a] > G* ‖ [b] l הַקְּרוֹרוֹת? cf Sʏ ‖ **8** [a] G *μία* = הָאַחַת ‖ [b] > G ‖ [c] > G-^{L}, dl? ‖ [d–d] add? ‖ **9** [a–a] > G* ‖ [b] > G* ‖ **12** [a–a] inc; > G (cf 6,36[a]) ‖ **14** [a] G pr cop ‖ [b] G om suff ‖ **15** [a] G *καὶ ἐχώνευσεν* = וַיִּצֹק? ‖ [b] G-^{B} *τῷ αιλαμ τοῦ οἴκου*, l frt לְאוּלַם הַבַּיִת ‖ [c–c] G 14 ‖ [d] Sʏ(T) *lh whkn'* cf G, l אֹתוֹ וְכֵן (G post אֹתוֹ + nonn vb cf Jer 52,21) ‖ **17** [a] 17–22 G alit ‖ [b–b] l וַיַּעַשׂ שְׁתֵּי שְׂבָכִים לְכַסּוֹת אֶת־הַכּוֹתָרֹת? cf G.

18 וַיַּ֣עַשׂ[a] הָעַמּוּדִ֗ים שְׁנָ֤יִם[c] לַכְּתֶ֙רֶת֙ הָאֶחָ֔ת וְשָׁבְכָ֖ה[c] לַכְּתֶ֣רֶת הַשֵּׁנִ֑ית׃ 18[a–a] ד זוגין[15] . ג קמ וכל אחנת זקף וס״פ דכות ב מ ב
אֶת־הָעַמּוּדִ֔ים[a] וְשֵׁנִ֤י[b] טוּרִים[c] סָבִ֙יב֙ עַל־הַשְּׁבָכָ֣ה הָאֶחָ֔ת לְכַסּ֖וֹת[d] אֶת־הַכְּתֹ֣רֶת אֲשֶׁ֑ר עַל־רֹ֣אשׁ הָרִמֹּנִ֔ים[de] וְכֵ֖ן עָשָׂ֣ה לַכְּתֶ֣רֶת הַשֵּׁנִ֑ית׃
19 וְהַכְּתָרֹ֣ת[a] אֲשֶׁ֣ר עַל־רֹ֣אשׁ הָעַמּוּדִ֗ים מַעֲשֵׂ֤ה שׁוֹשַׁן֙ בָּאוּלָ֔ם[b] אַרְבַּ֖ע אַמּֽוֹת׃ 19 ב ומל וכל שושן הבירה רכות[16]
20 וְכֹתָרֹ֣ת[a] עַל־שְׁנֵ֗י הָעַמּוּדִים֙ גַּם־מִמַּ֣עַל֮ לִמְעֲמַ֣ת הַבֶּ֣טֶן אֲשֶׁ֣ר לְעֵבֶ֣ר שְׁבָכָ֔ה[ab] וְהָרִמֹּנִ֖ים מָאתַ֑יִם[c] טֻרִ֣ים[d] סָבִ֔יב עַ֖ל[e] הַכְּתֹ֥רֶת הַשֵּׁנִֽית׃ 20 השבכה חד מן ג׳[17] ק חס ה ר״ת בלישׁ
21 וַיָּ֥קֶם[c] אֶת־הָעַמֻּדִ֖ים לְאֻלָ֣ם הַהֵיכָ֑ל וַיָּ֨קֶם֙ אֶת־הָעַמּ֣וּד ס הַיְמָנִ֔י וַיִּקְרָ֖א[ ] אֶת־שְׁמ֣וֹ יָכִ֑ין וַיָּ֨קֶם֙ אֶת־הָעַמּ֣וּד הַשְּׂמְאלִ֔י וַיִּקְרָ֖א[ ] אֶת־ שְׁמ֥וֹ בֹֽעַז׃ 21 ג חס . ג חס כ״ת[18] . א חס[19] . ג חס כ״ת[18] ס . ד . ג״ת[18] . ד . ג״ת[20]
22 וְעַ֥ל[ ] רֹ֣אשׁ[a] הָעַמּוּדִ֗ים מַעֲשֵׂ֤ה שׁוֹשָׁן֙ וַתִּתְּכֹ֣ם מְלֶ֔אכֶת הָעַמּוּדִֽים׃ 22 ב . ב״ת[20]
23 וַיַּ֣עַשׂ[ ] אֶת־הַיָּ֗ם מוּצָ֤ק[a] עֶשֶׂר֙ בְּאַמָּ֣ה מִשְּׂפָתוֹ֔ עַד־שְׂפָתוֹ֖[b] עָגֹ֑ל | סָבִ֣יב וְחָמֵ֣שׁ בָּאַמָּ֔ה קוֹמָתוֹ֖[c] וְקָוֶ֥ה שְׁלֹשִׁ֛ים[d] בָּאַמָּ֖ה יָסֹ֥ב אֹתוֹ֖[a] סָבִֽיב׃ 23 יקו . ד[21] ק ל
24 וּפִקְעֵ֣ים[a] מִתַּ֣חַת לְשְׂפָתוֹ֮ | סָבִיב֒ סֹבְבִ֣ים אֹתוֹ֔ עֶ֥שֶׂר בָּאַמָּ֖ה מַקִּפִ֣ים[b] אֶת־הַיָּ֑ם שְׁנֵ֤י[c] טוּרִים֙ הַפְּקָעִ֔ים יְצֻקִ֖ים[a] בְּיִצְקָתֽוֹ׃ 24 ב חד מן חס וחד מל . ב וחד מן ד׳[15] זוגין . ב חד חס וחד מל
25 עֹמֵ֤ד[c] עַל־שְׁנֵי֙[a] עָשָׂ֣ר בָּקָ֔ר שְׁלֹשָׁ֥ה פֹנִ֖ים | צָפֹ֣נָה וּשְׁלֹשָׁ֣ה פֹנִ֔ים | נֶ֥גְבָּה וּשְׁלֹשָׁ֖ה פֹּנִ֑ים מִזְרָ֣חָה[b] וְהַיָּ֔ם עֲלֵיהֶ֖ם מִלְמָ֣עְלָה[b] וְכֹ֖ל אֲחֹרֵיהֶ֥ם בָּֽיְתָה׃ 25 ל . ו בלישׁ[22] . ג״ת[23] ל . ו כת . ו . ג״ת[24] ב . ב
26 וְעָבְיֹ֣ו[ba] טֶ֔פַח[b] וּשְׂפָתוֹ֙ כְּמַעֲשֵׂ֣ה שׂ֔וֹס פֶּ֖רַח שׁוֹשָׁ֑ן[c] אַלְפַּ֥יִם בַּת֙ יָכִ֔יל׃ פ 26 ב ומל כג ר״פ
27 וַיַּ֣עַשׂ[ ] אֶת־ הַמְּכֹנ֔וֹת עֶ֥שֶׂר נְחֹ֖שֶׁת אַרְבַּ֣ע בָּאַמָּ֑ה אֹ֣רֶךְ הַמְּכוֹנָ֔ה הָאֶחָ֖ת וְאַרְבַּ֥ע בָּאַמָּ֖ה רָחְבָּ֑הּ וְשָׁלֹ֥שׁ[b] בָּאַמָּ֖ה קוֹמָתָֽהּ׃ 27 ב ומל כג ר״פ
28 וְזֶ֥ה[a] מַעֲשֵׂ֖ה הַמְּכוֹנָ֑ה מְסִגֻ֣רֹת[b] לָהֶ֔ם וּמְסִגֻ֖רֹת בֵּ֥ין הַשְּׁלַבִּֽים׃ 28 ל . ה מל[25]
29 וְעַל־הַמְּסִגֻ֣רֹת בֵּין הַשְּׁלַבִּ֗ים[b] בְּקָ֤ר[a] וּכְרוּבִים֙ וְעַל־הַשְּׁלַבִּ֔ים כֵּ֥ן מִמַּ֖עַל וּמִתַּ֑חַת ל . ג[26]

[15] Mm 3561. [16] Mm 1910. [17] Mm 1856. [18] Mm 1991. [19] Mm 558. [20] Gn 47,18. [21] Mm 551. [22] Mm 874. [23] Mp sub loco. [24] Mm 2766. [25] Mm 1911. [26] Mm 1912.

17 [c] l prb שָׁבְכָה(וֹ) cf 𝔊 ‖ **18** [a–a] dl? ‖ [b] 𝔊𝔖 om cop ‖ [c] ins רִמּוֹנֵי נְחֹשֶׁת? cf 𝔊 ‖ [d–d] var melior ad 17aβ–δ (𝔊 om) ‖ [e] l c mlt Mss 𝔊𝔖 העמודים ut 17 ‖ [f] 𝔊* tr huc 21 ‖ **19** [a] inc cf 22a; 19.20a.22a frt add ‖ [b] Ms כָּא ‖ **20** [a–a] crrp ‖ [b] 𝔗 mlt Mss ut Q הַשְּׁבָכָה ‖ [c–c] > 𝔊* ‖ [d] 𝔖 pr *trjn* = שְׁנֵי ‖ [e] 𝔖 *krmt' ḥd' whkn'*, ins frt הַכְּתֹרֶת הָאַחַת וְכֵן עַל (20bβ var melior ad 18bγ) ‖ **22** [a] v 22 > 𝔊* cf 19 ‖ **23**[a] > 𝔊* ‖ [b] pc Mss 𝔖 וְעַד ‖ [c] K וְקָוֵה, mlt Mss ut Q וְקָו; 𝔊 *καὶ συνηγμένοι* = וּמְקֻוֶּה? ‖ [d] 𝔊 33 ‖ **24** [a–a] gl? ‖ [b–b] > 𝔊^{BA} ‖ [c–c] > 𝔊-^{A}; 𝔊* huc tr 26, frt recte ‖ **25** [a] 2 Mss Seb שְׁנֵים ‖ [b–b] 𝔊* tr ad fin v ‖ **26** [a] cf 24c–c ‖ [b–b] 𝔊-^{A} tr post a ‖ [c–c] > 𝔊* ‖ **27** [a] 𝔊 5 ‖ [b] 𝔊 6 ‖ **28** [a] l c Vrs pl ‖ [b–b] > 𝔖 ‖ **29** [a] Ms 𝔊𝔖𝔙 וּבָ׳.

30 לָאֲרָיוֹת וְלַבָּקָר לִיוֹת מַעֲשֶׂה מוּרָד׃ 30 וְאַרְבָּעָה אוֹפַנֵּי נְחֹשֶׁת ל.ב.ל
לַמְּכוֹנָה הָאֶחָת וְסַרְנֵי נְחֹשֶׁת [a]וְאַרְבָּעָה פַּעֲמֹתָיו[a] כְּתֹפֶת לָהֶם מִתַּחַת ל חס בנביא
31 לַכִּיֹּר[b] [c]הַכְּתֹפֶת יְצֻקוֹת מֵעֵבֶר אִישׁ לְיוֹתוֹ׃ 31 וּפִיהוּ[a] מִבַּיִת [b]לַכֹּתֶרֶת[c] ג חס בנביא[27]. ב. כב
וָמַעְלָה[b] [d]בָּאַמָּה וּפִיהָ עָגֹל [b]מַעֲשֵׂה־כֵן[b] אַמָּה וַחֲצִי הָאַמָּה וְגַם־עַל־
32 פִּיהָ מִקְלָעוֹת וּמִסְגְּרֹתֵיהֶם[c] מְרֻבָּעוֹת לֹא עֲגֻלוֹת׃ 32 וְאַרְבַּעַת[ל] ל[28]. ל. ל. ל
הָאוֹפַנִּים לְמִתַּחַת לַמִּסְגְּרוֹת[a] וְיֹדוֹת הָאוֹפַנִּים בַּמְּכוֹנָה וְקוֹמַת הָאוֹפָן
33 הָאֶחָד אַמָּה וַחֲצִי הָאַמָּה׃ 33 וּמַעֲשֵׂה הָאוֹפַנִּים כְּמַעֲשֵׂה אוֹפַן [a]ל[30]
הַמֶּרְכָּבָה יְדוֹתָם[b] וְגַבֵּיהֶם [c]וְחִשֻּׁקֵיהֶם וְחִשֻּׁרֵיהֶם[c] הַכֹּל מוּצָק׃ ל[28]. ל
ב ר״פ[31]. ל וכל יחזק
דכות ב מ״ב. ד חס. ד חס
34 וְאַרְבַּע כְּתֵפוֹת [a]אֶל[a] אַרְבַּע פִּנּוֹת הַמְּכוֹנָה הָאַחַת מִן־הַמְּכוֹנָה ב[32]
35 כְּתֵפֶיהָ׃ 35 וּבְרֹאשׁ הַמְּכוֹנָה[a] חֲצִי הָאַמָּה קֹומָה[b] עָגֹל | סָבִיב [c]וְעַל[d]
36 רֹאשׁ הַמְּכֹנָה[c] יְדֹתֶיהָ וּמִסְגְּרֹתֶיהָ מִמֶּנָּה[e]׃ 36 וַיְפַתַּח עַל־לַחֲתֹת ד חס. ב[33]
[a]יְדֹתֶיהָ וְעַל[b] וּמִסְגְּרֹתֶיהָ[ac] כְּרוּבִים אֲרָיוֹת[d] וְתִמֹרֹת [e]כְּמַעֲר־אִישׁ מסגרתיה ול כת חס. ל
ק
37 וְלִיוֹתֶ[e] סָבִיב׃ 37 כָּזֹאת [f]עָשָׂה אֶת עֶשֶׂר הַמְּכֹנוֹת מוֹצָק אֶחָד מִדָּה[a] ל. ג בלישׁ
38 אַחַת [b]קֻצְבָּ[c] אֶחָד[d] לִכְלָלָתָה׃ ס 38 וַיַּעַשׂ עֲשָׂרָה כִּיֹּרוֹת נְחֹשֶׁת ל וחס
אַרְבָּעִים בַּת יָכִיל | הַכִּיֹּור הָאֶחָד [a]אַרְבַּע בָּאַמָּה הַכִּיֹּור הָאֶחָד[a] כְּיֹור ג בלישׁ ומל
39 אֶחָד עַל־הַמְּכוֹנָה הָאַחַת לְעֶשֶׂר הַמְּכֹנוֹת׃ 39 וַיִּתֵּן אֶת־הַמְּכֹנוֹת ב זקף קמ. ב
[a]חָמֵשׁ עַל־כֶּתֶף הַבַּיִת מִיָּמִין וְחָמֵשׁ עַל־כֶּתֶף הַבַּיִת מִשְּׂמְאוֹל[a] [b]וְאֶת־ ה[34]. ה[34]. ה[35]
40 הַיָּם נָתַן[b] מִכֶּתֶף הַבַּיִת הַיְמָנִית קֵדְמָה מִמּוּל נֶגֶב׃ ס 40 וַיַּעַשׂ
חִירוֹם אֶת־הַכִּיֹּרוֹת[a] וְאֶת־הַיָּעִים וְאֶת־הַמִּזְרָקוֹת וַיְכַל חִירָם לַעֲשׂוֹת ג. לוח פסוק את ואת ואת את
41 אֶת־כָּל־הַמְּלָאכָה[b] אֲשֶׁר עָשָׂה לַמֶּלֶךְ[c] שְׁלֹמֹה בֵּית יְהוָה׃ 41 עַמֻּדִים יא חס[30]
שְׁנַיִם וְגֻלֹּת הַכֹּתָרֹת אֲשֶׁר־עַל־רֹאשׁ הָעַמֻּדִים שְׁתַּיִם וְהַשְּׂבָכוֹת ז חס[28]
שְׁתַּיִם לְכַסּוֹת אֶת־שְׁתֵּי גֻּלֹּת הַכֹּתָרֹת אֲשֶׁר עַל־רֹאשׁ הָעַמּוּדִים׃ ב מל בסיפ[37]

[27] Mm 582. [28] Mp sub loco. [29] Mm 1911. [30] Mm 2441. [31] Mm 3845. [32] Mm 1883. [33] Mm 170. [34] Mm 1033. [35] Mm 1913. [36] Mm 558. [37] Mp contra textum, cf Mp sub loco.

30 [a–a] l frt תֵּיהָ– בַּע– ‖ [b] G pl ‖ **30** [c] – **32** [a] > G* ‖ **31** [a] l הָ– cf S ‖ [b–b] > S ‖ [c] prp לַכְּתֹפֶת ‖ [d] exc numerus ‖ [e] l frt c 2 Mss יָהּ– ‖ **32** [a] cf 30[c] ‖ **33** [a] GSC pl ‖ [b] G[L]SV pr cop ‖ [c–c] G* *καὶ ἡ πραγματεία αὐτῶν* ‖ **34** [a] = עַל, sic pc Mss ‖ **35** [a] exc vb ‖ [b] l קומתו cf G*S ‖ [c–c] dl? ‖ [d] GS om cop ‖ [e] > G* ‖ **36** [a–a] var ad fin 35 ‖ [b] > G ‖ [c] Q mlt Mss Vrs om cop, dl vel id vel [b] vel [a–a] ‖ [d] GSV pr cop ‖ [e–e] inc; G alit, S om; cf 30bβ ‖ **37** [a] pc Mss GSV ומ׳ ‖ [b–b] > G* ‖ [c] mlt Mss SV וק׳ ‖ **38** [a–a] > pc Mss G* ‖ **39** [a] Ms Vrs ל– ‖ [b–b] G-L *καὶ ἡ θάλασσα* ‖ **40** [a] sic L, mlt Mss Edd רוֹת–; l c mlt Mss GSV הַסִּירוֹת ‖ [b] G pl ‖ [c] nonn Mss S הַמ׳.

42 וְאֶת־הָרִמֹּנִים אַרְבַּע מֵאוֹת לִשְׁתֵּי הַשְּׂבָכוֹת שְׁנֵי־טוּרִים רִמֹּנִים 42
לַשְּׂבָכָה הָאֶחָת [a]לְכַסּוֹת אֶת־שְׁתֵּי גֻּלַּת הַכְּתָרֹת אֲשֶׁר עַל־פְּנֵי [b]
הָעַמּוּדִים׃ 43 וְאֶת־הַמְּכֹנוֹת עָשָׂר וְאֶת־הַכִּיֹּרֹת עֲשָׂרֵה עַל־הַמְּכֹנוֹת׃ 43
44 וְאֶת־הַיָּם ׳ הָאֶחָד וְאֶת־הַבָּקָר שְׁנֵים־עָשָׂר תַּחַת הַיָּם׃ 45 וְאֶת־ 44 45
הַסִּירוֹת וְאֶת־הַיָּעִים וְאֶת־הַמִּזְרָקוֹת וְאֵת כָּל־הַכֵּלִים הָאֵלֶּה [a]אֲשֶׁר
עָשָׂה חִירָם לַמֶּלֶךְ שְׁלֹמֹה בֵּית יְהוָה [b]נְחֹשֶׁת מְמֹרָט [c]׃ 46 בְּכִכַּר 46
הַיַּרְדֵּן יְצָקָם הַמֶּלֶךְ [a]בְּמַעֲבֵה [b]הָאֲדָמָה בֵּין סֻכּוֹת וּבֵין צָרְתָן׃
47 וַיַּנַּח [ba]שְׁלֹמֹה [c]אֶת־כָּל־הַכֵּלִים [b]מֵרֹב מְאֹד ׳ מְאֹד לֹא נֶחְקַר מִשְׁקַל 47
הַנְּחֹשֶׁת׃ 48 וַיַּעַשׂ [a]שְׁלֹמֹה אֶת כָּל־הַכֵּלִים אֲשֶׁר [b]בֵּית [c]יְהוָה אֶת 48
מִזְבַּח הַזָּהָב וְאֶת־הַשֻּׁלְחָן אֲשֶׁר עָלָיו לֶחֶם הַפָּנִים זָהָב׃ 49 וְאֶת־ 49
הַמְּנֹרוֹת [a]חָמֵשׁ מִיָּמִין וְחָמֵשׁ מִשְּׂמֹאול לִפְנֵי הַדְּבִיר זָהָב ׳ סָגוּר וְהַפֶּרַח
וְהַנֵּרֹת וְהַמֶּלְקָחַיִם [b]זָהָב׃ 50 וְהַסִּפּוֹת וְהַמְזַמְּרוֹת וְהַמִּזְרָקוֹת וְהַכַּפּוֹת 50
וְהַמַּחְתּוֹת זָהָב ׳ סָגוּר וְהַפֹּתוֹת לְדַלְתוֹת ׳ הַבַּיִת הַפְּנִימִי לְקֹדֶשׁ הַקָּדָשִׁים
לְדַלְתֵי [a]הַבַּיִת [b]לַהֵיכָל [b]זָהָב׃ פ 51 וַתֵּשָׁלֶם כָּל־הַמְּלָאכָה 51
אֲשֶׁר עָשָׂה ׳ הַמֶּלֶךְ [a]שְׁלֹמֹה בֵּית יְהוָה וַיָּבֵא שְׁלֹמֹה אֶת־קָדְשֵׁי דָּוִד
אָבִיו אֶת [b]הַכֶּסֶף וְאֶת־הַזָּהָב וְאֶת־׳ הַכֵּלִים נָתַן בְּאֹצְרוֹת בֵּית 45
יְהוָה׃ פ

8 1 [a]אָז יַקְהֵל שְׁלֹמֹה אֶת־[b]זִקְנֵי יִשְׂרָאֵל [c]אֶת־כָּל־רָאשֵׁי הַמַּטּוֹת 8
נְשִׂיאֵי הָאָבוֹת לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל אֶל־הַמֶּלֶךְ שְׁלֹמֹה [d]יְרוּשָׁלִַם לְהַעֲלוֹת
אֶת־אֲרוֹן בְּרִית־יְהוָה מֵעִיר דָּוִד הִיא צִיּוֹן׃ 2 [a]וַיִּקָּהֲלוּ אֶל־הַמֶּלֶךְ 2
שְׁלֹמֹה כָּל־אִישׁ יִשְׂרָאֵל [a]בְּיֶרַח הָאֵתָנִים [b]בֶּחָג הוּא הַחֹדֶשׁ הַשְּׁבִיעִי׃

38 Mm 3561. 39 Mp contra textum, cf Mp sub loco. 40 Mm 1913. 41 Mm 1914. 42 Mm 2011. 43 Mm 882. 44 Mm 639. 45 Mm 3784.

42 [a–a] var ad 41 bβ–δ, dl? ‖ [b] nonn Mss 𝔖𝔙 ראש ut 41, 𝔊 *ἀμφοτέροις* = שְׁנֵי ‖ **45** [a] K הָאֵלֶּה? cf 𝔖; mlt Mss 𝔗 ut Q הָאֵלָה; > 𝔊𝔙 ‖ [b] 𝔊 + nonn vb ‖ [c] 𝔊 huc tr 47 ‖ **46** [a] > 𝔊*, dl? ‖ [b] pc Mss בי¬ cf 2 Ch 4,17 ‖ **47** [a] cf 45[c] ‖ [b–b] var ad 48 aαβ; cj bαβ c 45 cf 𝔊 ‖ [c] 𝔖 *w'bd* cf 48 ‖ **48** [a] 𝔊[B] *καὶ ἔλαβεν*, 𝔊[rel] *καὶ ἔδωκεν*; l prb ויגח ut 47 ‖ [b] 𝔊* + *ἐποίησεν*; dl? ‖ [c] = בְּבֵית, sic nonn Mss 𝔊𝔙 ‖ **49** [a] 𝔖(𝔙) + *ddhb'* = זָהָב ‖ [b] sic CL, mlt Mss Edd קָ¬ ‖ **50** [a] l prb ולׄ cf 𝔖𝔙 ‖ [b–b] l ההיכל? cf 𝔊 ‖ **51** [a] > 𝔊*𝔙 ‖ [b] 2 Mss ואת ‖ **Cp 8,1** [a] 𝔊* pr nonn vb (cf 7,1[a] et 9,1.10) ‖ [b] mlt Mss 𝔊𝔖𝔗[Mss] 𝔙 + כָּל־ ‖ [c–c] > 𝔊*, gl? ‖ [d] 𝔊 *ἐν Σιων* ‖ **2** [a–a] > 𝔊*, gl? ‖ [b–b] > 𝔊*, add?

ב וחר מן ד[38] זוגין
ב מל בסיפ[39]
ל חס
ת[40]. נ[41]. כן פסוק ראת ראת ראת ראת
האלה ק
ג. ל. ב
ז. ז[42]
ג. י
ל חס[39]. ת
ל חס בנביא[43]. כל מל
ח. ל. ב בסיפ
ג
ל. נא[44]. לח פסוק את את את ראת
ג[45]
לט פסוק בסיפ את את את. עה
ד

3 [a]וַיָּבֹּאוּ כֹּל זִקְנֵי יִשְׂרָאֵל[a] וַיִּשְׂאוּ הַכֹּהֲנִים אֶת־הָאָרֹן׃ 4 [a]וַיַּעֲלוּ מג
ט פסוק בסיפ את ואת ואת[1]. כמ[2]. ה. ת[3] אֶת־אֲרוֹן יְהוָה[a] וְאֶת־אֹהֶל מוֹעֵד וְאֶת־כָּל־כְּלֵי הַקֹּדֶשׁ אֲשֶׁר בָּאֹהֶל
כא[4]. ג[5]. יא 5 [a]וַיַּעֲלוּ אֹתָם הַכֹּהֲנִים וְהַלְוִיִּם[a]׃ 5 וְהַמֶּלֶךְ שְׁלֹמֹה[a] וְכָל־עֲדַת[a] יִשְׂרָאֵל
[b]הַנּוֹעָדִים עָלָיו אִתּוֹ[b] לִפְנֵי הָאָרוֹן מְזַבְּחִים צֹאן וּבָקָר [c]אֲשֶׁר לֹא־
6 יִסָּפְרוּ וְלֹא יִמָּנוּ מֵרֹב[c]׃ 6 וַיָּבִאוּ הַכֹּהֲנִים אֶת־[a]אֲרוֹן בְּרִית־יְהוָה[a] ב. לו ד מגה חס בסיפ
אֶל־מְקוֹמוֹ אֶל־דְּבִיר הַבַּיִת [b]אֶל־קֹדֶשׁ הַקָּדָשִׁים[b] אֶל־תַּחַת כַּנְפֵי
7 הַכְּרוּבִים׃ 7 כִּי הַכְּרוּבִים פֹּרְשִׂים כְּנָפַיִם אֶל־[a]מְקוֹם הָאָרוֹן וַיָּסֹכּוּ[b] ל. ל וחס
8 הַכְּרֻבִים עַל־הָאָרוֹן וְעַל־בַּדָּיו מִלְמָעְלָה׃ 8 וַיַּאֲרִכוּ הַבַּדִּים וַיֵּרָאוּ יב חס וכל אורית דכות[6]. ב. ד[7]
רָאשֵׁי הַבַּדִּים מִן־הַקֹּדֶשׁ עַל־פְּנֵי הַדְּבִיר וְלֹא יֵרָאוּ הַחוּצָה [a]וַיִּהְיוּ עה. ד[8]. יו[9]
9 שָׁם עַד הַיּוֹם הַזֶּה[a]׃ 9 [a]אֵין בָּאָרוֹן רַק שְׁנֵי לֻחוֹת הָאֲבָנִים[a] אֲשֶׁר הִנִּחַ ד[10]. ל חס
שָׁם מֹשֶׁה בְּחֹרֵב אֲשֶׁר כָּרַת יְהוָה עִם־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בְּצֵאתָם מֵאֶרֶץ
10 מִצְרָיִם׃ 10 וַיְהִי בְּצֵאת הַכֹּהֲנִים מִן־הַקֹּדֶשׁ וְהֶעָנָן מָלֵא אֶת־[a]בֵּית
ס יְהוָה[a]׃ 11 וְלֹא־יָכְלוּ הַכֹּהֲנִים לַעֲמֹד לְשָׁרֵת מִפְּנֵי הֶעָנָן כִּי־מָלֵא
כְּבוֹד־יְהוָה אֶת־[a]בֵּית יְהוָה[a]׃ פ
12 [a]אָז אָמַר שְׁלֹמֹה
יְהוָה[b] אָמַר לִשְׁכֹּן בָּעֲרָפֶל׃
13 [a]בָּנֹה בָנִיתִי[a] בֵּית זְבֻל לָךְ מָכוֹן לְשִׁבְתְּךָ עוֹלָמִים[b]׃ ל וכת ה. ו בסיפ. ג[11]
ג 14 וַיַּסֵּב הַמֶּלֶךְ אֶת־פָּנָיו וַיְבָרֶךְ אֶת כָּל־קְהַל[a] יִשְׂרָאֵל וְכָל־
15 קְהַל יִשְׂרָאֵל עֹמֵד׃ 15 וַיֹּאמֶר בָּרוּךְ יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר דִּבֶּר
16 בְּפִיו אֶת[a] דָּוִד אָבִי וּבְיָדוֹ[b] מִלֵּא לֵאמֹר׃ 16 מִן־הַיּוֹם אֲשֶׁר הוֹצֵאתִי כו פסוק את את ומילה חדה ביניהי ט מגה בגביא. ו
אֶת־עַמִּי [a]אֶת־יִשְׂרָאֵל מִמִּצְרַיִם לֹא־בָחַרְתִּי בְעִיר [a]מִכֹּל שִׁבְטֵי
יִשְׂרָאֵל לִבְנוֹת בַּיִת לִהְיוֹת שְׁמִי שָׁם[b] וָאֶבְחַר בְּדָוִד לִהְיוֹת עַל־עַמִּי

Cp 8 [1]Mp sub loco. [2]Mm 1553. [3]Mm 113. [4]Mm 4144. [5]Mm 1915. [6]Mm 543. [7]Mm 3223. [8]Mm 1916. [9]Mm 290. [10]Mm 1101. [11]Mm 1917.

3 [a–a] > G*, gl? ‖ **4** [a–a] > G*, gl? ‖ **5** [a] > G*, gl? ‖ [b–b] > G*, gl? ‖ [c–c] G* *ἀναρίθμητα* = אֵין מִסְפָּר? ‖ **6** [a–a] G *τὴν κιβωτόν* cf 5.7, 1 הָאָ? ‖ [b–b] add? ‖ **7** [a] = עַל, sic G et 2 Ch 5,8 ‖ [b] G ut 2 Ch וַיְכַסּוּ ‖ **8** [a–a] > G*, frt tr post 9 ‖ **9** [a] G + *πλάκες τῆς διαθήκης* = לֻחוֹת הַבְּרִית, quod frt tr post 9a ‖ **10** [a–a] G* *τὸν οἶκον* = הבית ut 6 ‖ **11** [a–a] cf 10[a–a] ‖ **12** [a] G* tr 12.13 post 53 ‖ [b] G* pr *"Ηλιον ἐγνώρισεν* (G[L] *ἔστησεν*) *ἐν οὐρανῷ*, pr prb שֶׁמֶשׁ הֵכִין בַּשָּׁמַיִם ‖ **13** [a–a] G* *οἰκοδόμησον οἶκον μου* ‖ [b] frt ins (prp הַיָּשָׁר) הֲלֹא הִיא כְתוּבָה בְּסֵפֶר הַשִּׁיר cf G ‖ **14** [a] > G ‖ **15** [a] pc Mss GV אֶל ‖ [b] GSV pl ‖ **16** [a–a] G (G[L] + *σκηνὴν*) *ἐν ἑνὶ σκήπτρῳ* ‖ [b] prb ins eadem vb ut 2 Ch 6,5b.6a (homtel) cf G*.

ג יִשְׂרָאֵל׃ 17 וַיְהִי עִם־לְבַב דָּוִד אָבִי לִבְנוֹת בַּיִת לְשֵׁם יְהוָה אֱלֹהֵי 17
יִשְׂרָאֵל׃ 18 וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־דָּוִד אָבִי יַעַן אֲשֶׁר הָיָה עִם־לְבָבְךָ 18
ג ב חס וחד מל[12] לִבְנוֹת בַּיִת לִשְׁמִי הֱטֵיבֹתָ כִּי הָיָה עִם־לְבָבֶךָ׃ 19 רַק אַתָּה לֹא 19
ל תִבְנֶה הַבַּיִת כִּי אִם־בִּנְךָ הַיֹּצֵא מֵחֲלָצֶיךָ הוּא־יִבְנֶה הַבַּיִת לִשְׁמִי׃
כ[13]. ב חס. ה[14] 20 וַיָּקֶם יְהוָה אֶת־דְּבָרוֹ אֲשֶׁר דִּבֶּר וָאָקוּם[a] תַּחַת דָּוִד אָבִי וְאֵשֵׁב[b] 20
ב עַל־כִּסֵּא יִשְׂרָאֵל כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר יְהוָה וָאֶבְנֶה הַבַּיִת לְשֵׁם יְהוָה אֱלֹהֵי
ט[15] ה[16] מנה חס יִשְׂרָאֵל׃ 21 וָאָשִׂם שָׁם מָקוֹם לָאָרוֹן אֲשֶׁר־שָׁם בְּרִית יְהוָה אֲשֶׁר 21
ב ומל[17] כָּרַת עִם־אֲבֹתֵינוּ בְּהוֹצִיאוֹ אֹתָם מֵאֶרֶץ מִצְרָיִם׃ ס 22 וַיַּעֲמֹד 22
שְׁלֹמֹה לִפְנֵי מִזְבַּח יְהוָה נֶגֶד כָּל־קְהַל יִשְׂרָאֵל וַיִּפְרֹשׂ כַּפָּיו הַשָּׁמָיִם׃
צא י ט מנה ר״פ 23 וַיֹּאמַר יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל אֵין־כָּמוֹךָ אֱלֹהִים בַּשָּׁמַיִם מִמַּעַל 23
ג[18] וְעַל־הָאָרֶץ מִתָּחַת שֹׁמֵר הַבְּרִית וְהַחֶסֶד לַעֲבָדֶיךָ[a] הַהֹלְכִים[a] לְפָנֶיךָ
בְּכָל־לִבָּם[b]׃ 24 אֲשֶׁר שָׁמַרְתָּ לְעַבְדְּךָ דָּוִד אָבִי [a]אֵת אֲשֶׁר־דִּבַּרְתָּ 24
לוֹ[a] וַתְּדַבֵּר בְּפִיךָ וּבְיָדְךָ[b] מִלֵּאתָ כַּיּוֹם הַזֶּה׃ 25 וְעַתָּה יְהוָה וּ|אֱלֹהֵי 25
יִשְׂרָאֵל שְׁמֹר לְעַבְדְּךָ דָּוִד אָבִי אֵת אֲשֶׁר דִּבַּרְתָּ לוֹ לֵאמֹר לֹא־
יב יִכָּרֵת לְךָ אִישׁ מִלְּפָנַי יֹשֵׁב עַל־כִּסֵּא יִשְׂרָאֵל רַק אִם־יִשְׁמְרוּ בָנֶיךָ
ל. כתי[19] אֶת־דַּרְכָּם לָלֶכֶת לְפָנַי כַּאֲשֶׁר הָלַכְתָּ לְפָנָי׃ 26 וְעַתָּה[a] אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל 26
דברך חד מן ח[20] יתיר י בלישׁ ק יֵאָמֵן נָא דְּבָרְךָ[b] [c]אֲשֶׁר דִּבַּרְתָּ לְעַבְדְּךָ דָּוִד[c] אָבִי׃ 27 כִּי 27
ו. ב. ל הַאָמְנָם יֵשֵׁב אֱלֹהִים[a] עַל־הָאָרֶץ הִנֵּה הַשָּׁמַיִם וּשְׁמֵי הַשָּׁמַיִם לֹא
ב. ו בסיפ יְכַלְכְּלוּךָ אַף כִּי־הַבַּיִת הַזֶּה אֲשֶׁר בָּנִיתִי׃ 28 וּפָנִיתָ [a]אֶל־תְּפִלַּת 28
עַבְדְּךָ וְאֶל־תְּחִנָּתוֹ[a] יְהוָה אֱלֹהָי לִשְׁמֹעַ אֶל־הָרִנָּה [b]וְאֶל־הַתְּפִלָּה[b]
סו ו[21] מנה חס. ב חס בסיפ אֲשֶׁר עַבְדְּךָ מִתְפַּלֵּל לְפָנֶיךָ הַיּוֹם׃ 29 לִהְיוֹת עֵינְךָ פְתֻחוֹת אֶל־ 29
ג[22] הַבַּיִת הַזֶּה [a]לַיְלָה וָיוֹם[a] אֶל־הַמָּקוֹם אֲשֶׁר אָמַרְתָּ יִהְיֶה שְׁמִי שָׁם
לִשְׁמֹעַ אֶל־הַתְּפִלָּה אֲשֶׁר יִתְפַּלֵּל עַבְדְּךָ אֶל־הַמָּקוֹם הַזֶּה׃ 30 וְשָׁמַעְתָּ 30
[a]אֶל־תְּחִנַּת עַבְדְּךָ וְעַמְּךָ יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר יִתְפַּלְלוּ אֶל־הַמָּקוֹם הַזֶּה

[12] Mm 2103. [13] Mm 1991. [14] Mm 2778. [15] Mm 1918. [16] Mm 2528. [17] Mm 1919. [18] Mm 1920. [19] Mm 2364. [20] Mm 1921. [21] Mm 1145. [22] Mm 1922.

20 [a] $\mathfrak{G}^{L}$ *καὶ ἀνέστησέν με* = וַיָּקֶם־מֶנִּי ‖ [b] $\mathfrak{G}^{L}$ *ἐκάθισέν με* = וַיּוֹשִׁבֵנִי ‖ **23** [a] $\mathfrak{G}$ sg ‖ [b] $\mathfrak{G}$ suff sg ‖ **24** [a–a] > $\mathfrak{G}^{*}$ ‖ [b] $\mathfrak{GSV}$ pl ‖ **26** [a] ins c mlt Mss $\mathfrak{GSC}^{f\,Ms}\mathfrak{V}^{Mss}$ et 2 Ch 6,16 יהוה ‖ [b] mlt Mss $\mathfrak{S}$ et 2 Ch ut Q דְּבָרֶךָ, sic l ‖ [c–c] $\mathfrak{G}^{*}$ *τῷ Δαυιδ* ‖ **27** [a] $\mathfrak{G}$ + *μετὰ ἀνθρώπων* cf 2 Ch 6,18 ‖ **28** [a–a] $\mathfrak{G}^{*}$ *ἐπὶ τὴν δέησίν μου* ‖ [b–b] > $\mathfrak{G}^{B\,min}$ ‖ **29** [a–a] $\mathfrak{G}^{*}\mathfrak{S}$ et 2 Ch 6,20 invers ‖ **30** [a] mlt Mss תְּפִלַּת.

ה[23] וְאַתָּה תִּשְׁמַע אֶל־מְקוֹם שִׁבְתְּךָ אֶל־הַשָּׁמַיִם וְשָׁמַעְתָּ[c] וְסָלַחְתָּ׃

31 [a]אֵת אֲשֶׁר[a] יֶחֱטָא אִישׁ לְרֵעֵהוּ וְנָשָׂא־בוֹ אָלָה לְהַאֲלֹתוֹ וּבָא אָלָה[c]
ב. ג וחס

32 לִפְנֵי מִזְבַּחֲךָ בַּבַּיִת הַזֶּה׃ 32 וְאַתָּה ׀ תִּשְׁמַע[a] הַשָּׁמַיִם וְעָשִׂיתָ וְשָׁפַטְתָּ
כן בעי[24]

[b]אֶת־עֲבָדֶיךָ[b] לְהַרְשִׁיעַ רָשָׁע לָתֵת דַּרְכּוֹ בְּרֹאשׁוֹ וּלְהַצְדִּיק צַדִּיק
י[25]. ג

33 לָתֵת לוֹ כְּצִדְקָתוֹ׃ ס 33 בְּהִנָּגֵף עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל לִפְנֵי אוֹיֵב אֲשֶׁר[a]
ל

יֶחֶטְאוּ־לָךְ וְשָׁבוּ אֵלֶיךָ[b] וְהוֹדוּ אֶת־שְׁמֶךָ וְהִתְפַּלְלוּ וְהִתְחַנְּנוּ אֵלֶיךָ[b]

34 בַּבַּיִת הַזֶּה׃ 34 וְאַתָּה ׀ תִּשְׁמַע הַשָּׁמַיִם וְסָלַחְתָּ לְחַטַּאת עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל
יא ר״ם ז מנה בבביא. ו

35 וְהֵשַׁבְתָּם[c] אֶל־הָאֲדָמָה אֲשֶׁר נָתַתָּ לַאֲבוֹתָם׃ ס 35 בְּהֵעָצֵר[c]
ב חד חס וחד מל
ו[25]. כט חס[26]. ל[27]

שָׁמַיִם וְלֹא־יִהְיֶה מָטָר כִּי יֶחֶטְאוּ־לָךְ וְהִתְפַּלְלוּ אֶל־הַמָּקוֹם הַזֶּה

36 וְהוֹדוּ אֶת־שְׁמֶךָ וּמֵחַטָּאתָם יָשׁוּבוּן כִּי תְעַנֵּם׃ 36 וְאַתָּה ׀ תִּשְׁמַע
ל. [28]

הַשָּׁמַיִם וְסָלַחְתָּ לְחַטַּאת עֲבָדֶיךָ[a] וְעַמְּךָ יִשְׂרָאֵל כִּי תוֹרֵם אֶת־הַדֶּרֶךְ
ו

הַטּוֹבָה אֲשֶׁר יֵלְכוּ־בָהּ וְנָתַתָּה מָטָר עַל־אַרְצְךָ[b] אֲשֶׁר־נָתַתָּה לְעַמְּךָ

37 לְנַחֲלָה׃ ס 37 רָעָב כִּי־יִהְיֶה בָּאָרֶץ[a] דֶּבֶר כִּי־יִהְיֶה שִׁדָּפוֹן
ה[29]. ג פסוק כי כי כי כי

יֵרָקוֹן[a] אַרְבֶּה חָסִיל כִּי יִהְיֶה כָּל־יְצֵר־לוֹ אוֹיְבוֹ בְּאֶרֶץ[b] שְׁעָרָיו כָּל־
ל. ל. ד. ל מ כ ם סימן[30]

38 נֶגַע כָּל־מַחֲלָה׃ 38 כָּל־תְּפִלָּה כָּל־[a]תְּחִנָּה אֲשֶׁר תִּהְיֶה לְכָל־הָאָדָם
ו פסוק כל כל ומילה חדה ביניהן[31]. ו פסוק לכל לכל

[b]לְכָל עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל[b] אֲשֶׁר יֵדְעוּן אִישׁ נֶגַע לְבָבוֹ וּפָרַשׂ כַּפָּיו אֶל־
ד[32]

39 הַבַּיִת הַזֶּה׃ 39 וְאַתָּה תִּשְׁמַע הַשָּׁמַיִם מְכוֹן[a] שִׁבְתֶּךָ וְסָלַחְתָּ וְעָשִׂיתָ
ו פסוק ואתה אתה[33]. ד

וְנָתַתָּ לָאִישׁ כְּכָל־[b]דְּרָכָיו אֲשֶׁר תֵּדַע אֶת־לְבָבוֹ כִּי־אַתָּה יָדַעְתָּ
כט חס[26]. לב[34]

40 לְבַדְּךָ אֶת־לְבַב כָּל־בְּנֵי הָאָדָם׃ 40 לְמַעַן יְרָאוּךָ כָּל־הַיָּמִים אֲשֶׁר־
ו וכל קהלת דכות. ד[35]

41 חָיּוּ[c] עַל־פְּנֵי הָאֲדָמָה אֲשֶׁר נָתַתָּה לַאֲבֹתֵינוּ׃ 41 וְגַם[c] אֶל־
ג[36]

הַנָּכְרִי אֲשֶׁר לֹא־מֵעַמְּךָ יִשְׂרָאֵל[a] הוּא וּבָא מֵאֶרֶץ רְחוֹקָה לְמַעַן
ב ובטע. ב בטע[37]

42 שִׁמְךָ׃ 42 כִּי יִשְׁמְעוּן[c] אֶת־שִׁמְךָ הַגָּדוֹל וְאֶת־[c]יָדְךָ הַחֲזָקָה וּזְרֹעֲךָ
ה[38]. ב[39]. ה חס[40]

[23] Mm 1923. [24] Mm 4165. [25] Mm 24. [26] Mm 657. [27] וחד בחצר השמים 2 Ch 6,26. [28] Mm 2398. [29] Mm 943. [30] Mm 4166. [31] Mm 3316. [32] Mm 1252. [33] Okhl 297. [34] Mm 319. [35] Mm 1924. [36] Mm 1925. [37] Mm 2083. [38] Mm 1060. [39] Mm 1926. [40] Mm 1927.

30 [b] S ut 2 Ch (ן)מָ, G(V) *ἐν* ‖ [c] G *καὶ ποιήσεις*; > S ‖ **31** [a–a] SV ut 2 Ch 6,22 אם ‖ [b] nonn Mss Edd ונשא ‖ [c] GSC[Mss] pr cop; prp בְּאלה ‖ **32** [a] Ms GSC pr מן, it in 34. 36.39.43.45.49 ‖ [b–b] G *τὸν λαόν σου Ισραηλ* ‖ **33** [a] pc Mss et 2 Ch 6,24 כִּי ‖ [b] > G* ‖ **35** [a] l prb תְּעַנֵּם cf G ‖ **36** [a] l c pc Mss G עַבְדְּךָ? ‖ [b] G*SV[Mss] om suff ‖ **37** [a] > G* ‖ [b] G(S) *ἐν μιᾷ*, l בְּאֶחָד? ‖ [c] nonn Mss SC וְכָל ‖ **38** [a] pc Mss G[44.106]S C[Ms]V וכל ‖ [b–b] > G* ‖ **39** [a] G(SC) pr *ἐξ* = מִמְּ, it in 43.49 ‖ [b] G*S om כל ‖ **41** [a] > G*.

ל.ל הַנָּטוּיָה וּבָא וְהִתְפַּלֵּל אֶל־הַבַּיִת הַזֶּה׃ 43 אַתָּה[a] תִּשְׁמַע הַשָּׁמַיִם 43
ד[41].[42] מְכוֹן שִׁבְתֶּךָ וְעָשִׂיתָ כְּכֹל אֲשֶׁר־יִקְרָא אֵלֶיךָ הַנָּכְרִי לְמַעַן יֵדְעוּן כָּל־
ה[43] עַמֵּי הָאָרֶץ אֶת־שְׁמֶךָ לְיִרְאָה אֹתְךָ כְּעַמְּךָ יִשְׂרָאֵל וְלָדַעַת כִּי־שִׁמְךָ
ו בסיפ[41] נִקְרָא עַל־הַבַּיִת הַזֶּה אֲשֶׁר בָּנִיתִי׃ 44 כִּי־יֵצֵא עַמְּךָ לַמִּלְחָמָה 44
ו עַל־אֹיְבוֹ[a] בְּדֶרֶךְ אֲשֶׁר תִּשְׁלָחֵם וְהִתְפַּלְלוּ[b] אֵל[c]־יְהוָה[b] דֶּרֶךְ הָעִיר
ו בסיפ חס כן בעינ[44] אֲשֶׁר בָּחַרְתָּ בָּהּ וְהַבַּיִת אֲשֶׁר־בָּנִיתִי לִשְׁמֶךָ׃ 45 וְשָׁמַעְתָּ הַשָּׁמַיִם 45
ב.ו[45] אֶת־תְּפִלָּתָם וְאֶת־תְּחִנָּתָם וְעָשִׂיתָ מִשְׁפָּטָם׃ 46 כִּי יֶחֶטְאוּ־לָךְ 46
כִּי אֵין אָדָם אֲשֶׁר לֹא־יֶחֱטָא וְאָנַפְתָּ בָּם וּנְתַתָּם לִפְנֵי אוֹיֵב וְשָׁבוּם
ה[46].ב[47].ג[47].ל[47] שֹׁבֵיהֶם אֶל־אֶרֶץ הָאוֹיֵב[a] רְחוֹקָה[c] אוֹ קְרוֹבָה׃ 47 וְהֵשִׁבוּ[c] אֶל־לְבָבָם 47
ה[48] בָּאָרֶץ אֲשֶׁר נִשְׁבּוּ־שָׁם וְשָׁבוּ וְהִתְחַנְּנוּ אֵלֶיךָ בְּאֶרֶץ שֹׁבֵיהֶם[a] לֵאמֹר
ל[49] חָטָאנוּ[c] וְהֶעֱוִינוּ[b] רָשָׁעְנוּ[c]׃ 48 וְשָׁבוּ אֵלֶיךָ בְּכָל־לְבָבָם וּבְכָל־נַפְשָׁם 48
ד בטע מלרע[50].ב בְּאֶרֶץ אֹיְבֵיהֶם אֲשֶׁר שָׁבוּ[a] אֹתָם וְהִתְפַּלְלוּ[c] אֵלֶיךָ דֶּרֶךְ אַרְצָם אֲשֶׁר
בניתי[ק] חד מן ו בסיפ נָתַתָּה לַאֲבוֹתָם הָעִיר[b] אֲשֶׁר בָּחַרְתָּ וְהַבַּיִת אֲשֶׁר־בָּנִיתִי[c] לִשְׁמֶךָ׃
ד 49 וְשָׁמַעְתָּ הַשָּׁמַיִם מְכוֹן[c] שִׁבְתְּךָ[a] אֶת־תְּפִלָּתָם וְאֶת־תְּחִנָּתָם וְעָשִׂיתָ 49
מִשְׁפָּטָם[a]׃ 50 וְסָלַחְתָּ לְעַמְּךָ[a] אֲשֶׁר חָטְאוּ־לָךְ וּלְכָל־פִּשְׁעֵיהֶם אֲשֶׁר 50
ו[45] פָּשְׁעוּ־בָךְ וְנָתַתָּם לְרַחֲמִים לִפְנֵי שֹׁבֵיהֶם וְרִחֲמוּם׃ 51 כִּי־ 51
עַמְּךָ וְנַחֲלָתְךָ הֵם אֲשֶׁר הוֹצֵאתָ מִמִּצְרַיִם מִתּוֹךְ כּוּר הַבַּרְזֶל׃
ב חס בסיפ 52 לִהְיוֹת[a] עֵינֶיךָ[b] פְּתֻחוֹת אֶל־תְּחִנַּת עַבְדְּךָ וְאֶל־תְּחִנַּת עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל 52
ל.ל.ה[51] לִשְׁמֹעַ אֲלֵיהֶם בְּכֹל קָרְאָם[c] אֵלֶיךָ׃ 53 כִּי־אַתָּה הִבְדַּלְתָּם לְךָ לְנַחֲלָה 53
ז[52] וכל אחנת וס״ם דכות ב מ א.ב מִכֹּל עַמֵּי הָאָרֶץ כַּאֲשֶׁר דִּבַּרְתָּ בְיַד | מֹשֶׁה עַבְדֶּךָ בְּהוֹצִיאֲךָ[s] אֶת־
אֲבֹתֵינוּ מִמִּצְרַיִם אֲדֹנָי יְהוִה׃ 54 וַיְהִי | כְּכַלּוֹת שְׁלֹמֹה 54 פ
לְהִתְפַּלֵּל[c] אֶל־יְהוָה אֵת כָּל־הַתְּפִלָּה וְהַתְּחִנָּה הַזֹּאת קָם[a] מִלִּפְנֵי
ל[41].ל וכת כן מִזְבַּח יְהוָה מִכְּרֹעַ עַל־בִּרְכָּיו וְכַפָּיו פְּרֻשׂוֹת הַשָּׁמָיִם׃ 55 וַיַּעֲמֹד 55

[41] Mp sub loco. [42] Mm 1252. [43] Mm 1722. [44] Mm 4165. [45] Mm 2611. [46] Mm 2542. [47] Mm 2591. [48] Mm 4167. [49] Mm 1928. [50] Mm 1929. [51] Mm 943. [52] Mm 1660.

43 [a] 1 c mlt Mss GS et 2 Ch 6,33 וְאַ׳ || 44 [a] 1 c 2 Mss Vrs et 2 Ch 6,34 איביו || [b–b] 1 frt c 2 Ch אֵלֶיךָ cf V || [c] G ἐν ὀνόματι = בְּשֵׁם || 46 [a] > G* || 47 [a] 1 frt c 2 Ch 6,37 שָׁבְנוּ cf GV || [b] 2 Mss GTV et 2 Ch ה׳ || [c] pc Mss S וְהָרֵ׳ || 48 [a] G μετήγαγες = שָׁבְיָתָ || [b] 1 frt c mlt Mss G*V et 2 Ch 6,38 וְה׳ || [c] mlt Mss Vrs ut Q תִּי–, sic l; K תָּ– || 49 [a–a] > G* || 50 [a] G ταῖς ἀδικίαις αὐτῶν cf 36 || 52 [a] G(S) καὶ ἔστωσαν = וְיִהְיוּ cf 2 Ch 6,40 || [b] G ut 2 Ch + וְאָזְנֶיךָ || 54 [a] G καὶ ἀνέστη, prp וַיָּקָם.

56 וַיְבָרֶךְ אֶת כָּל־קְהַל יִשְׂרָאֵל קוֹל גָּדוֹל לֵאמֹר: 56 בָּרוּךְ יְהוָה
אֲשֶׁר נָתַן מְנוּחָה לְעַמּוֹ יִשְׂרָאֵל כְּכֹל אֲשֶׁר דִּבֶּר לֹא־נָפַל דָּבָר אֶחָד
57 מִכֹּל דְּבָרוֹ הַטּוֹב אֲשֶׁר דִּבֶּר[b] בְּיַד מֹשֶׁה עַבְדּוֹ: 57 יְהִי יְהוָה אֱלֹהֵינוּ ל
ס עִמָּנוּ כַּאֲשֶׁר הָיָה עִם־אֲבֹתֵינוּ אַל־יַעַזְבֵנוּ וְאַל־יִטְּשֵׁנוּ: 58 לְהַטּוֹת
ד וחס 53 . ג 54 . ו פסוק מן ג מילין מתחלפ צ ק פ סימן 55 לְבָבֵנוּ[a] אֵלָיו לָלֶכֶת בְּכָל־דְּרָכָיו וְלִשְׁמֹר מִצְוֹתָיו וְחֻקָּיו וּמִשְׁפָּטָיו[b]
59 אֲשֶׁר צִוָּה אֶת־אֲבֹתֵינוּ: 59 וְיִהְיוּ[a] דְּבָרַי אֵלֶּה[a] אֲשֶׁר הִתְחַנַּנְתִּי לִפְנֵי יא רפ 56
יְהוָה קְרֹבִים אֶל־יְהוָה אֱלֹהֵינוּ יוֹמָם וָלָיְלָה לַעֲשׂוֹת | מִשְׁפַּט עַבְדּוֹ[b]
60 וּמִשְׁפַּט עַמּוֹ[c] יִשְׂרָאֵל דְּבַר־יוֹם בְּיוֹמוֹ: 60 לְמַעַן יֵדַעַת כָּל־עַמֵּי
61 הָאָרֶץ כִּי יְהוָה הוּא הָאֱלֹהִים אֵין[a] עוֹד: 61 וְהָיָה לְבַבְכֶם[a] שָׁלֵם
עִם יְהוָה אֱלֹהֵינוּ לָלֶכֶת בְּחֻקָּיו וְלִשְׁמֹר מִצְוֹתָיו כַּיּוֹם הַזֶּה:
ל ה וכל ר״פ דכות . ב 62 וְהַמֶּלֶךְ וְכָל־[a]יִשְׂרָאֵל עִמּוֹ[a] זֹבְחִים זֶבַח לִפְנֵי יְהוָה: 63 וַיִּזְבַּח
שְׁלֹמֹה אֶת זֶבַח הַשְּׁלָמִים[a] אֲשֶׁר זָבַח[a] לַיהוָה בָּקָר עֶשְׂרִים וּשְׁנַיִם
ב . ו 57 אֶלֶף וְצֹאן מֵאָה וְעֶשְׂרִים אָלֶף וַיַּחְנְכוּ אֶת־בֵּית יְהוָה הַמֶּלֶךְ וְכָל־
ב . ב 64 בְּנֵי יִשְׂרָאֵל: 64 בַּיּוֹם הַהוּא קִדַּשׁ הַמֶּלֶךְ אֶת־תּוֹךְ הֶחָצֵר אֲשֶׁר לִפְנֵי
ח 58 בֵּית־יְהוָה כִּי־עָשָׂה שָׁם אֶת־הָעֹלָה וְאֶת־הַמִּנְחָה[a] וְאֶת חֶלְבֵי הַשְּׁלָמִים
ח 58 כִּי־מִזְבַּח הַנְּחֹשֶׁת אֲשֶׁר לִפְנֵי יְהוָה קָטֹן מֵהָכִיל אֶת־הָעֹלָה וְאֶת־
65 הַמִּנְחָה[a] וְאֶת חֶלְבֵי הַשְּׁלָמִים: 65 וַיַּעַשׂ שְׁלֹמֹה בָּעֵת[a]־הַהִיא |
לה וכל ר״פ דכות אֶת־הֶחָג וְכָל־יִשְׂרָאֵל עִמּוֹ קָהָל גָּדוֹל מִלְבוֹא חֲמָת | עַד־נַחַל מִצְרַיִם
ל לִפְנֵי יְהוָה אֱלֹהֵינוּ[b] שִׁבְעַת יָמִים[c] וְשִׁבְעַת יָמִים[c] אַרְבָּעָה עָשָׂר יוֹם:
ג ר״פ 66 66 בַּיּוֹם[a] הַשְּׁמִינִי שִׁלַּח אֶת־הָעָם[b] וַיְבָרְכוּ אֶת־הַמֶּלֶךְ[b] וַיֵּלְכוּ
ד . ג 60 לְאָהֳלֵיהֶם שְׂמֵחִים וְטוֹבֵי לֵב עַל כָּל־[c]הַטּוֹבָה אֲשֶׁר עָשָׂה יְהוָה
61 ו לְדָוִד עַבְדּוֹ וּלְיִשְׂרָאֵל עַמּוֹ:

53 Mm 1051. 54 Mm 1108. 55 Okhl 276 et cf Mp sub loco. 56 Mm 417. 57 Mm 1436. 58 Mm 1930. 59 Mm 1006. 60 Mm 4169. 61 Mm 967.

56 [a] pc Mss ולא ‖ [b] pc Mss S + יהוה ‖ **58** [a] mlt Mss GV בינו– ‖ [b] > G* ‖ **59** [a–a] G*(S) *οἱ λόγοι οὗτοι* = הַדְּבָרִים הָאֵ׳ ‖ [b] G suff 2sg ‖ [c] GCf suff 2sg ‖ **60** [a] mlt Mss GSV ואין ‖ **61** [a] GV suff 1 pl ‖ **62** [a–a] Ms ׳ הָעָם cf 2 Ch 7,4, G* *οἱ υἱοὶ Ισραηλ* ‖ **63** [a–a] > S cf 2 Ch 7,5, dl? ‖ **64** [a] G pl ‖ **65** [a] Ms GS בַּיּוֹם ‖ [b] ins frt בַּבַּיִת אֲשֶׁר בָּנָה אֹכֶל וְשֹׁתֶה וְשָׁמַח לִפְנֵי יְהוָה אֱלֹהֵינוּ cf G* (homtel) ‖ [c–c] > G*, gl? sed cf Jos Ant VIII 123 ‖ **66** [a] GSV pr cop, l וּבַ׳ ‖ [b–b] G* *καὶ εὐλόγησεν αὐτόν* = וַיְבָרְכֵהוּ ‖ [c] > G*.

9 1 וַיְהִי֙ כְּכַלּ֣וֹת שְׁלֹמֹ֔ה לִבְנ֖וֹת אֶת־בֵּ֣ית יְהוָ֑ה וְאֶת־בֵּ֣ית הַמֶּ֔לֶךְ
כי וְאֵ֥ת כָּל־חֶשְׁקַ֖ שְׁלֹמֹ֥ה אֲשֶׁר־חָפֵ֥ץ[a] לַעֲשׂ֖וֹת׃ פ 2 וַיֵּרָ֥א יְהוָ֛ה אֶל־ 2
ו ר״פ[2] שְׁלֹמֹ֖ה שֵׁנִ֑ית כַּאֲשֶׁ֣ר נִרְאָ֔ה אֵלָ֖יו[a] בְּגִבְעֽוֹן׃ 3 וַיֹּ֨אמֶר֙ יְהוָ֣ה אֵלָ֔יו שָׁמַ֙עְתִּי֙ 3
ל מל״א 1. אֶת־תְּפִלָּתְךָ֔ וְאֶת־תְּחִנָּתְךָ֖ אֲשֶׁ֣ר הִתְחַנַּ֑נְתָּה לְפָנַ֗י הִקְדַּ֙שְׁתִּי֙ אֶת־הַבַּ֣יִת
ל כת כן הַזֶּ֔ה אֲשֶׁ֥ר בָּנִ֖יתָה לָשׂ֣וּם שְׁמִ֣י שָׁ֑ם עַד־עוֹלָ֔ם וְהָי֥וּ עֵינַ֖י וְלִבִּ֥י שָׁ֖ם כָּל־
ג בטע״ס[4] הַיָּמִֽים׃ 4 וְאַתָּ֕ה אִם־תֵּלֵ֥ךְ לְפָנַ֖י כַּאֲשֶׁ֣ר הָלַ֣ךְ דָּוִ֣ד אָבִ֑יךָ בְּתֹ֥ם־לֵבָ֖ב 4
ב ל׳ ד.[6] וּבְיֹ֣שֶׁר לַעֲשׂ֔וֹת[a] כְּכֹ֖ל אֲשֶׁ֣ר צִוִּיתִ֑יךָ חֻקַּ֙י[b] וּמִשְׁפָּטַ֔י תִּשְׁמֹֽר׃ 5 וַהֲקִמֹתִ֞י 5
ג. יח[7] חס ו מנה בנ״ך. ה[8] אֶת־כִּסֵּ֣א מַמְלַכְתְּךָ֗ עַל־יִשְׂרָאֵל֙ לְעֹלָ֔ם כַּאֲשֶׁ֣ר דִּבַּ֔רְתִּי עַל[a]־דָּוִ֖ד
ל כת כן. ג׳[9]. ט[10] חס וכל אורייתא דכותי ב מ״א. ה[11] אָבִ֣יךָ לֵאמֹ֑ר לֹא־יִכָּרֵ֥ת לְךָ֛ אִ֖ישׁ[b] מֵעַ֥ל כִּסֵּ֖א[b] יִשְׂרָאֵֽל׃ 6 אִם[a]־שׁ֣וֹב 6
תְּשֻׁבֻ֗ון אַתֶּם֙ וּבְנֵיכֶ֔ם מֵאַחֲרַ֖י וְלֹ֣א תִשְׁמְר֣וּ מִצְוֹתַ֔י חֻקֹּתַ֖י[b] אֲשֶׁ֣ר נָתַ֑תִּי[c]
לִפְנֵיכֶ֔ם וַהֲלַכְתֶּ֗ם וַעֲבַדְתֶּם֙ אֱלֹהִ֣ים אֲחֵרִ֔ים וְהִשְׁתַּחֲוִיתֶ֖ם לָהֶֽם׃
ה[12] 7 וְהִכְרַתִּ֞י אֶת־יִשְׂרָאֵ֗ל מֵעַ֙ל פְּנֵ֣י הָאֲדָמָ֔ה אֲשֶׁ֥ר נָתַ֖תִּי לָהֶ֑ם וְאֶת־ 7
ו. ט[13] הַבַּ֣יִת[a] אֲשֶׁ֣ר הִקְדַּ֔שְׁתִּי לִשְׁמִ֖י אַשְׁלִ֣ח[b] מֵעַ֣ל פָּנָ֑י וְהָיָ֥ה יִשְׂרָאֵ֛ל לְמָשָׁ֖ל[c]
ג וְלִשְׁנִינָ֥ה בְּכָל־הָעַמִּֽים׃ 8 וְהַבַּ֣יִת הַזֶּ֔ה יִהְיֶ֖ה עֶלְי֑וֹן[a] כָּל־עֹבֵ֣ר עָלָ֗יו 8
ל יִשֹּׁם֙ וְשָׁרַ֔ק[b] וְאָמְר֖וּ עַל־מֶ֥ה עָשָׂ֛ה יְהוָ֥ה כָּזֹ֖את לָאָ֥רֶץ הַזֹּ֖את וְלַבַּ֥יִת
הַזֶּֽה׃ 9 וְאָמְר֗וּ עַל֙[c] אֲשֶׁ֣ר עָזְב֔וּ אֶת־יְהוָ֥ה אֱלֹהֵיהֶ֖ם אֲשֶׁ֣ר הוֹצִ֣יא אֶת־ 9
י׳ פסוק בסיפ את את אבותם מֵאֶ֣רֶץ מִצְרַ֑יִם וַיַּחֲזִ֣קוּ בֵאלֹהִ֣ים אֲחֵרִ֔ים וַיִּשְׁתַּחֲו֥וּ[a] לָהֶ֖ם וַיַּעַבְדֻ֑ם
ה[14] חס ג[15] מנה בנביא ובכל תורה דכות׳ ב מ״ב. ו[16] בליש וחד מן ו׳ חס ג[17] מנה בליש. וישתחוו ק עַל־כֵּ֗ן הֵבִ֤יא יְהוָה֙ עֲלֵיהֶ֔ם אֵ֖ת כָּל־[b]הָרָעָ֥ה הַזֹּ֖את׃[c] פ
ה 10 [a]וַיְהִי֙ מִקְצֵ֣ה[a] עֶשְׂרִ֔ים שָׁנָ֖ה אֲשֶׁר־בָּנָ֣ה שְׁלֹמֹ֑ה אֵ֚ת שְׁנֵ֣י הַבָּתִּ֔ים 10
ו ד כת שא וב כת סה אֶת־בֵּ֥ית יְהוָ֖ה וְאֶת־בֵּ֥ית הַמֶּֽלֶךְ׃ 11 חִירָ֣ם מֶֽלֶךְ־צ֠וֹר נָשָׂ֨א אֶת־שְׁלֹמֹ֜ה
ל. ה בַּעֲצֵ֣י אֲרָזִ֗ים וּבַעֲצֵי֙ בְּרוֹשִׁ֔ים וּבְזָהָ֖ב לְכָל־[a]חֶפְצֹ֑ו אָ֛ז יִתֵּ֥ן הַמֶּ֖לֶךְ
שְׁלֹמֹ֥ה[b] לְחִירָ֛ם עָשָׂרִ֥ים עִ֖יר בְּאֶ֥רֶץ הַגָּלִֽיל׃ 12 וַיֵּצֵ֣א חִירָ֤ם מִצֹּר֙[a] 12
ל. גא לִרְאוֹת֙ אֶת־הֶ֣עָרִ֔ים אֲשֶׁ֥ר נָתַן־לֹ֖ו שְׁלֹמֹ֑ה וְלֹא־יָשְׁר֖וּ בְּעֵינָֽיו׃ 13 וַיֹּ֖אמֶר 13

Cp 9 [1]Mm 1227. [2]Mm 1931. [3]Mm 1713. [4]Mp sub loco. [5]Mm 1932. [6]Mm 1933. [7]Mm 25. [8]Mm 1934. [9]Mm 2148. [10]Mm 1902. [11]Mp sub loco. [12]Mm 748. [13]Mm 425. [14]Mm 3967. [15]Mm 1973. [16]Mm 2483. [17]Mm 1711.

Cp 9,1 [a] prp חָשַׁק cf ⅁Ⅎ et 19 ‖ **2** [a] > 2 Mss 𝔊* ‖ **4** [a] Ms 𝔊 וְל׳ ‖ [b] l frt c Ms 𝔊⅁ וח׳ ‖ **5** [a] = אֵל, sic mlt Mss Vrs ‖ [b–b] 𝔊 *ἡγούμενος ἐν* = מֹושֵׁל בְּ ‖ **6** [a] l c 2 Mss 𝔊⅁𝔙 ואם ‖ [b] l c nonn Mss Vrs וח׳ ‖ [c] 𝔊 *ἔδωκεν Μωυσῆς* ‖ **7** [a] Ms 𝔊 + הַזֶּה ‖ [b] l c 2 Ch 7,20 et Vrs אֲשַׁלִּיךְ? ‖ [c] 𝔊 *εἰς ἀφανισμόν* = לְשַׁמָּה? ‖ **8** [a] l לְעִיִּין cf ⅁Ⅎ ‖ [b] pc Mss וְיִשְׂרֹק ‖ **9** [a] nonn Mss ut Q וו– ‖ [b] > 𝔊* ‖ [c] 𝔊 huc tr 24a ‖ **10** [a–a] > 𝔊 ‖ **11** [a] 2 Mss 𝔊 וּבְכָל, Seb כָּל ‖ [b] > 𝔊* ‖ **12** [a] 𝔊 + *καὶ ἐπορεύθη εἰς τὴν Γαλιλαίαν.*

מָה הֶעָרִים הָאֵלֶּה אֲשֶׁר־נָתַתָּה לִי אָחִי וַיִּקְרָא לָהֶם [a]אֶרֶץ כָּבוּל[a] ל
עַד הַיּוֹם הַזֶּה׃ פ 14 וַיִּשְׁלַח חִירָם לַמֶּלֶךְ מֵאָה וְעֶשְׂרִים כִּכַּר 14
זָהָב׃ 15 [a]וְזֶה דְּבַר־הַמַּס אֲשֶׁר־הֶעֱלָה | הַמֶּלֶךְ שְׁלֹמֹה לִבְנוֹת כג ר״פ 15
אֶת־בֵּית יְהוָה וְאֶת־בֵּיתוֹ [b]וְאֶת־הַמִּלּוֹא [c]וְאֶת חוֹמַת יְרוּשָׁלִַם וְאֶת־ ז פסוק את ואת ואת ואת ואת ואת[18] . ואת[19]
חָצֹר וְאֶת־מְגִדּוֹ וְאֶת־גָּזֶר׃ 16 [a]פַּרְעֹה מֶלֶךְ־מִצְרַיִם עָלָה ל חס. ב ר״פ[20] 16
וַיִּלְכֹּד אֶת־גֶּזֶר וַיִּשְׂרְפָהּ בָּאֵשׁ וְאֶת־הַכְּנַעֲנִי הַיּשֵׁב בָּעִיר הָרג. וַיִּתְּנָהּ ל. ב[21] 17
שִׁלֻּחִים לִבְתּוֹ אֵשֶׁת שְׁלֹמֹה׃ 17 וַיִּבֶן שְׁלֹמֹה אֶת־גָּזֶר וְאֶת־ ב חד חס וחד מל. ל זקף קמ
בֵּית חֹרֹן הַתַּחְתּוֹן׃ 18 [a]וְאֶת־בַּעֲלַת[a] וְאֶת־תַּדְמֹר[b] [c]בַּמִּדְבָּר בָּאָרֶץ[cd] ׃ תדמר חד מן ב בלישׁ ק
בֵּית חֹרֹן הַתַּחְתּוֹן׃ 19 [a]וְאֶת כָּל־עָרֵי הַמִּסְכְּנוֹת אֲשֶׁר הָיוּ לִשְׁלֹמֹה[a] וְאֶת עָרֵי הָרֶכֶב וְאֶת כה פסוק ואת ואת ואת ואת ואת[22] . ואת[22]
עָרֵי הַפָּרָשִׁים וְאֶת[b] | חֶשְׁק שְׁלֹמֹה אֲשֶׁר חָשַׁק לִבְנוֹת בִּירוּשָׁלַם
וּבַלְּבָנוֹן וּבְכֹל אֶרֶץ מֶמְשַׁלְתּוֹ׃ 20 כָּל־הָעָם הַנּוֹתָר מִן־ ב. ה. ח. ג ר״פ 20
הָאֱמֹרִי הַחִתִּי הַפְּרִזִּי[a] הַחִוִּי וְהַיְבוּסִי[b] אֲשֶׁר לֹא־מִבְּנֵי יִשְׂרָאֵל הֵמָּה׃ סימן מתפוס[23] . ז 21
בְּנֵיהֶם אֲשֶׁר נִתְרוּ אַחֲרֵיהֶם בָּאָרֶץ אֲשֶׁר לֹא־יְכָלוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל ל ר״פ[24] 21
לְהַחֲרִימָם וַיַּעֲלֵם שְׁלֹמֹה לְמַס־עֹבֵד עַד הַיּוֹם הַזֶּה׃ 22 וּמִבְּנֵי ג[25] . ל 22
יִשְׂרָאֵל לֹא־נָתַן שְׁלֹמֹה עֲבָד[a] כִּי־הֵם אַנְשֵׁי הַמִּלְחָמָה וַעֲבָדָיו[b] וְשָׂרָיו
וְשָׁלִשָׁיו[b] וְשָׂרֵי רִכְבּוֹ וּפָרָשָׁיו׃ ס 23 אֵלֶּה[a] | שָׂרֵי הַנִּצָּבִים[b] אֲשֶׁר ב פסוק דמטע[26] 23
עַל־הַמְּלָאכָה לִשְׁלֹמֹה חֲמִשִּׁים וַחֲמֵשׁ מֵאוֹת[c] הָרֹדִים בָּעָם הָעֹשִׂים ז ר״פ בנביא[27]
בַּמְּלָאכָה׃ 24 [ba]אַךְ בַּת־פַּרְעֹה עָלְתָה[b] מֵעִיר דָּוִד אֶל־בֵּיתָהּ[c] ג 24
אֲשֶׁר בָּנָה־לָהּ[c] אָז בָּנָה אֶת־הַמִּלּוֹא׃ 25 וְהֶעֱלָה שְׁלֹמֹה שָׁלֹשׁ 25
פְּעָמִים בַּשָּׁנָה עֹלוֹת וּשְׁלָמִים עַל־הַמִּזְבֵּחַ אֲשֶׁר בָּנָה לַיהוָה וְהַקְטֵיר ל מל
אִתּוֹ אֲשֶׁר[a] לִפְנֵי יְהוָה וְשִׁלַּם אֶת־הַבָּיִת׃ 26 וְאֵלֶּה עֲשֶׂה[a] הַמֶּלֶךְ׃ ג. ד 26

[18] Mm 2135. [19] Mm 1827. [20] Mm 1935. [21] Mm 101. [22] Mm 1936. [23] Okhl 274 et Mp sub loco. [24] Mm 978. [25] Mm 1937. [26] Mm 3313. [27] Mm 3164.

13 [a–a] G *Ὀριον* = גְּבוּל? ‖ **15** [a] G* hic om 15—25, sed cf 2,35f—k 2,46d 5,14b 9,9a 10,22a—c G* ‖ [b] Ms G בית הַמֶּלֶךְ ‖ [c–c] G invers (+ vb ex 11,27) ‖ **16** [a] prb tr 16.17a una c 3,1 post 5,14 cf G* ‖ **17** [a] G* *τὴν ἀνωτέρω* = הָעֶלְיוֹן ‖ **18** [a–a] > G* ‖ [b] K תָּמָר, mlt Mss G^{L} ⅁ et 2 Ch 8,4 ut Q תַּדְמֹר ‖ [c–c] > G* 10,22a ‖ [d] > G* 2,46d ‖ **19** [a–a] > G* ‖ [b] mlt Mss $\mathfrak{T}^{f\,Mss}$ 𝔙 + כָּל־ ‖ [c] > G* ‖ **20** [a] G + *καὶ τοῦ Χαναναίου* ‖ [b] G + *καὶ τοῦ Γεργεσαίου* ‖ **22** [a] 2 Ch 8,9 לַעֲבָדִים ‖ [b–b] > G* (homtel)? ‖ **23** [a] pc Mss GⱥⱤ וְאֵ׳ ‖ [b–b] G *οἱ ἄρχοντες οἱ καθεσταμένοι* = הַשָּׂרִים הנ׳ ‖ [c–c] 2 Ch 8,10 וּמְאַתַּיִם; cf 5,30 ‖ **24** [a] cf 9[c] ‖ [b–b] 9,9a G *τότε ἀνήγαγεν Σαλωμων τὴν θυγατέρα Φαραω* = אָז הֶעֱלָה שְׁלֹמֹה אֶת־ב׳ פ׳ ‖ [c] G* suff m ‖ **25** [a–a] > G 2,35g, frt dl.

שְׁלֹמֹה בְּעֶצְיוֹן־גֶּבֶר אֲשֶׁר אֵת־אֵלוֹת[a] עַל־שְׂפַת יַם־סוּף[b] בְּאֶרֶץ
ל. ל אֱדוֹם׃ 27 וַיִּשְׁלַח חִירָם בָּאֳנִי אֶת־עֲבָדָיו אַנְשֵׁי אֳנִיּוֹת יְדְעֵי הַיָּם עִם 27
ג28 עַבְדֵי שְׁלֹמֹה׃ 28 וַיָּבֹאוּ אוֹפִירָה וַיִּקְחוּ מִשָּׁם זָהָב [a]אַרְבַּע־מֵאוֹת 28
לו ד מנה חס בסיפ וְעֶשְׂרִים[a] כִּכָּר וַיָּבִאוּ אֶל־הַמֶּלֶךְ שְׁלֹמֹה׃ פ
ה1. ל2. ה3. ל2 **10** 1 וּמַלְכַּת־שְׁבָא שָׁמְעָה אֶת־שֵׁמַע[a] שְׁלֹמֹה [b]לְשֵׁם[c] יְהוָה[b] וַתָּבֹא **10**
ל חס. ה4 ד מנה חס לְנַסֹּתוֹ בְּחִידוֹת׃ 2 וַתָּבֹא יְרוּשָׁלַ͏ִם[a] בְּחַיִל כָּבֵד מְאֹד גְּמַלִּים[b] 2
ח. ל מחליפ2 נֹשְׂאִים בְּשָׂמִים וְזָהָב רַב־מְאֹד וְאֶבֶן יְקָרָה וַתָּבֹא אֶל־[c]שְׁלֹמֹה וַתְּדַבֵּר
אֵלָיו אֵת כָּל־אֲשֶׁר הָיָה עִם־לִבָּהּ׃ 3 וַיַּגֶּד־לָהּ שְׁלֹמֹה אֶת־כָּל־ 3
ל2. ב קמ. יד בטע5 דְּבָרֶיהָ לֹא־[a]הָיָה דָבָר[a] נֶעְלָם מִן־הַמֶּלֶךְ אֲשֶׁר[a] לֹא הִגִּיד לָהּ׃ 4 וַתֵּרֶא 4
ד פת6 מַלְכַּת־שְׁבָא אֶת כָּל־חָכְמַת שְׁלֹמֹה וְהַבַּיִת אֲשֶׁר בָּנָה׃ 5 וּמַאֲכַל 5
משרתיו ק. ג. ל בסיפ2 שֻׁלְחָנוֹ[a] וּמוֹשַׁב עֲבָדָיו וּמַעֲמַד מְשָׁרְתָו[b] וּמַלְבֻּשֵׁיהֶם[c] וּמַשְׁקָיו וְעֹלָתוֹ[d]
כה. ל2 אֲשֶׁר יַעֲלֶה בֵּית יְהוָה וְלֹא־[a]הָיָה בָהּ[a] עוֹד רוּחַ׃ 6 וַתֹּאמֶר אֶל־הַמֶּלֶךְ 6
ל2 אֱמֶת[a] הָיָה[a] הַדָּבָר אֲשֶׁר שָׁמַעְתִּי בְּאַרְצִי עַל־דְּבָרֶיךָ[b] וְעַל־חָכְמָתֶךָ׃
יז ר״פ ולא לא7. ל2 7 וְלֹא־[a]הֶאֱמַנְתִּי לַדְּבָרִים[a] עַד אֲשֶׁר־בָּאתִי וַתִּרְאֶינָה עֵינַי וְהִנֵּה לֹא־ 7
ל2. ה8 הֻגַּד־לִי הַחֲצִי הוֹסַפְתָּ[a] חָכְמָה וָטוֹב[b] אֶל־[c]הַשְּׁמוּעָה אֲשֶׁר שָׁמָעְתִּי׃
ב. יא בתור׳ ובנביא 8 אַשְׁרֵי אֲנָשֶׁיךָ[a] אַשְׁרֵי[b] עֲבָדֶיךָ אֵלֶּה הָעֹמְדִים לְפָנֶיךָ תָּמִיד הַשֹּׁמְעִים 8
ב אֶת־חָכְמָתֶךָ׃ 9 יְהִי יְהוָה אֱלֹהֶיךָ בָּרוּךְ אֲשֶׁר חָפֵץ בְּךָ לְתִתְּךָ עַל־ 9
יח10 חס ה מנה בנ״ך. כט וכל משיחה מצרים אשור ישראל דכות11 כִּסֵּא יִשְׂרָאֵל בְּאַהֲבַת יְהוָה אֶת־יִשְׂרָאֵל[a] לְעֹלָם וַיְשִׂמְךָ לְמֶלֶךְ
לַעֲשׂוֹת מִשְׁפָּט וּצְדָקָה׃ 10 וַתִּתֵּן לַמֶּלֶךְ מֵאָה וְעֶשְׂרִים [a]וְכִכַּר זָהָב 10
וּבְשָׂמִים הַרְבֵּה מְאֹד וְאֶבֶן יְקָרָה לֹא־בָא כַבֹּשֶׂם הַהוּא עוֹד לָרֹב
ל אֲשֶׁר־נָתְנָה מַלְכַּת־שְׁבָא לַמֶּלֶךְ[a] שְׁלֹמֹה׃ 11 וְגַם[c] אֳנִי חִירָם אֲשֶׁר־ 11
ל חס נָשָׂא זָהָב מֵאוֹפִיר הֵבִיא מֵאֹפִיר[a] עֲצֵי אַלְמֻגִּים[b] הַרְבֵּה מְאֹד וְאֶבֶן

28 Mm 1938. Cp 10 1 Mm 114. 2 Mm 4171. 3 Mm 206. 4 Mm 1939. 5 Mm 3948. 6 Mm 3544. 7 Mm 2708. 8 Mp sub loco. 9 Mm 4026. 10 Mm 25. 11 Mm 958.

26 [a] l prb c pc Mss 𝔊𝔙 אֵלַת ‖ [b] 𝔊 *τῆς ἐσχάτης* ‖ **28** [a–a] 𝔊* 120, 2 Ch 8,18 450 ‖ **Cp 10,1** [a] 𝔊 *τὸ ὄνομα* = שֵׁם ‖ [b–b] > 𝔗 et 2 Ch 9,1, prb dl ‖ [c] 𝔊𝔖 cop pro ל ‖ **2** [a] mlt Mss לִירֻשָׁלִַם– ‖ [b] 2 Ch 9,1 et 𝔊𝔖 וגו׳ ‖ [c] nonn Mss 𝔖𝔗^{Ms}𝔙^{Mss} + הַמֶּלֶךְ ‖ **5** [a] 𝔊 *Σαλωμων* ‖ [b] mlt Mss ut Q יָו– ‖ [c] prp שׁוֹ– cf 𝔊 ‖ [d] l עֲלִיָּתוֹ? cf 𝔖𝔙 ‖ **6** [a] > 𝔊 et 2 Ch 9,5 ‖ [b] Ms 𝔊 דִּבְרָךְ ‖ **7** [a] 𝔊𝔙 leg לַדְּבָרִים ‖ [b–b] 𝔊* *ἀγαθά* ‖ [c] = עַל, sic nonn Mss et 2 Ch 9,6 ‖ [d] 𝔊 + *ἐν τῇ γῇ μου* ‖ **8** [a] prb l נָ cf 𝔊𝔖 ‖ [b] nonn Mss 𝔊^{L}𝔗^{Ms}𝔙 וְאַ׳ ‖ **9** [a] 𝔊 + *(τοῦ) στῆσαι (αὐτόν)* cf 2 Ch 9,8 ‖ **10** [a] 𝔊^{A}𝔖 om מלך ‖ **11** [a] > 𝔊* et 2 Ch 9,10, prb dl ‖ [b] 2 Ch 9,10 אלגומים(ה).

12 יְקָרָה׃ 12 וַיַּעַשׂ הַמֶּלֶךְ אֶת־עֲצֵי הָאַלְמֻגִּים[a] מִסְעָד[b] לְבֵית־יְהוָה ל וחס. ל
וּלְבֵית הַמֶּלֶךְ וְכִנֹּרוֹת וּנְבָלִים לַשָּׁרִים לֹא בָא־כֵן עֲצֵי אַלְמֻגִּים[c] 12₂₅ ח. 13₁₇ ב מנה בליש
13 וְלֹא נִרְאָה עַד הַיּוֹם הַזֶּה׃ 13 וְהַמֶּלֶךְ שְׁלֹמֹה נָתַן לְמַלְכַּת־שְׁבָא ל
אֶת־כָּל־חֶפְצָהּ אֲשֶׁר שָׁאֲלָה מִלְבַד אֲשֶׁר נָתַן־לָהּ כְּיַד הַמֶּלֶךְ שְׁלֹמֹה[a] ב. ב. ה
וַתֵּפֶן וַתֵּלֶךְ לְאַרְצָהּ הִיא וַעֲבָדֶיהָ׃ ס 14[b]
14 וַיְהִי מִשְׁקַל הַזָּהָב אֲשֶׁר־בָּא לִשְׁלֹמֹה בְּשָׁנָה אַחַת שֵׁשׁ מֵאוֹת
15 שִׁשִּׁים וְשֵׁשׁ כִּכַּר זָהָב׃ 15 לְבַד[a] מֵאַנְשֵׁי[b] הַתָּרִים[a] וּמִסְחַר[c] הָרֹכְלִים ג. ל
16 וְכָל־מַלְכֵי הָעֲרָב[d] וּפַחוֹת הָאָרֶץ[e] מְבִיאִים זָהָב וָכֶסֶף לִשְׁלֹמֹה׃ 16 וַיַּעַשׂ הַמֶּלֶךְ שְׁלֹמֹה 15₁
מָאתַיִם[a] צִנָּה זָהָב שָׁחוּט[b] שֵׁשׁ־מֵאוֹת זָהָב יַעֲלֶה עַל־הַצִּנָּה הָאֶחָת׃ ה
17 וּשְׁלֹשׁ־מֵאוֹת מָגִנִּים זָהָב שָׁחוּט שְׁלֹשׁ מָנִים[a] זָהָב יַעֲלֶה עַל־ ה
18 הַמָּגֵן הָאֶחָת וַיִּתְּנֵם הַמֶּלֶךְ[b] בֵּית יַעַר הַלְּבָנוֹן׃ פ 18 וַיַּעַשׂ הַמֶּלֶךְ
19 כִּסֵּא־שֵׁן גָּדוֹל וַיְצַפֵּהוּ זָהָב מוּפָז[a]׃ 19 שֵׁשׁ מַעֲלוֹת לַכִּסֵּא וְרֹאשׁ־ ג כת ה. יא 16
עָגֶל[a] לַכִּסֵּא מֵאֲחָרָיו וְיָדֹת מִזֶּה וּמִזֶּה אֶל־מְקוֹם הַשֶּׁבֶת וּשְׁנַיִם אֲרָיוֹת ג כת ה. ג חס
20 עֹמְדִים אֵצֶל הַיָּדוֹת׃ 20 וּשְׁנֵים עָשָׂר אֲרָיוֹת עֹמְדִים שָׁם[a] עַל־שֵׁשׁ ל ומל
21 הַמַּעֲלוֹת מִזֶּה וּמִזֶּה לֹא־נַעֲשָׂה כֵן לְכָל־מַמְלָכוֹת׃ 21 וְכָל־ ח 17 קמ וכל חומש
כְּלֵי מַשְׁקֵה הַמֶּלֶךְ[a] שְׁלֹמֹה זָהָב[b] וְכֹל כְּלֵי בֵּית־יַעַר הַלְּבָנוֹן זָהָב׃ המגילות דכות ב מ ב. ז ר״פ וכל ומ״פ וכל. ז
22 סְגוֹר אֵין כֶּסֶף לֹא נֶחְשָׁב בִּימֵי שְׁלֹמֹה לִמְאוּמָה׃ 22 כִּי אֳנִי תַרְשִׁישׁ ח 18₁. ז. ה
לַמֶּלֶךְ בַּיָּם עִם אֳנִי חִירָם אַחַת לִשְׁלֹשׁ שָׁנִים תָּבוֹא | אֳנִי תַרְשִׁישׁ ד זוגין 19
23 נֹשְׂאֹת זָהָב וָכֶסֶף[a] שֶׁנְהַבִּים וְקֹפִים וְתֻכִּיִּים[ba]׃ 23 וַיִּגְדַּל הַמֶּלֶךְ שְׁלֹמֹה ל. ב 14. ב. ב 14
24 מִכֹּל מַלְכֵי הָאָרֶץ לְעֹשֶׁר וּלְחָכְמָה׃ 24 וְכָל־[a]הָאָרֶץ מְבַקְשִׁים אֶת־ ל. ה 20
25 פְּנֵי שְׁלֹמֹה לִשְׁמֹעַ אֶת־חָכְמָתוֹ אֲשֶׁר־נָתַן אֱלֹהִים[b] בִּלְבּוֹ׃ 25 וְהֵמָּה ד ר״פ 21
מְבִאִים אִישׁ מִנְחָתוֹ כְּלֵי[a] כֶסֶף וּכְלֵי זָהָב וּשְׂלָמוֹת וְנֶשֶׁק וּבְשָׂמִים ד. ג מנוקדין כן בליש 22

[12] Mm 1749. [13] Mm 1824. [14] Mp sub loco. [15] Mm 1264. [16] Mm 1554. [17] Mm 692. [18] Mm 3117. [19] Mm 1940. [20] Mm 310. [21] Mm 1249. [22] Mm 4174.

12 [a] cf 11[b] ‖ [b] 2 Ch 9,11 מְסִלּוֹת ‖ [c] G + *ἐπὶ τῆς γῆς* ‖ **13** [a] > SV, dl ‖ **15** [a–a] prp מֵאֲנִי תַרְשִׁישׁ ‖ [b] G(L) *τῶν φόρων*, l מֵעֲנְשֵׁי? ‖ [c] = וּמִסַּחַר ‖ [d] 2 Ch 9,14 et SV עֲרַב ‖ [e] frt ins c 2 Ch מְבִיאִים זָהָב וָכֶסֶף לִשְׁלֹמֹה ‖ **16** [a] G 300 ‖ [b–b] cf [a] ‖ **17** [a–a] 2 Ch 9,16 שְׁלֹשׁ מְאוֹת cf SV ‖ [b] > Ms G* ‖ **18** [a] Ms מְאוּפָז, S *mn 'wpjr* ‖ **19** [a–a] l וְרֹאשׁי cf G ‖ **20** [a] > G*SV ‖ [b] l prb c nonn Mss הַמֵּ֫ vel c 2 Ch 9,19 et G כֵּה — ‖ **21** [a] > G* ‖ [b] G + *καὶ λουτῆρες χρυσοῖ* = וְכִירוֹת זָהָב ‖ **22** [a–a] G* alit ‖ [b] G* hic ins 9,15.17b—22 ‖ **24** [a] 2 Ch 9,23 et GS + מַלְכֵי ‖ [b] pc Mss הָ֫אֱ, G *κύριος* ‖ **25** [a–a] > G*, homtel?

כ²³ ול בסיפ 26 סוּסִים[b] וּפָרָשִׁים דִּבַּר־שָׁנָה בְּשָׁנָה׃ ס 26 [a]וַיֶּאֱסֹף שְׁלֹמֹה רֶכֶב
וּפָרָשִׁים[a] וַיְהִי־לוֹ [b]אֶלֶף וְאַרְבַּע־מֵאוֹת [b]רֶכֶב[b] וּשְׁנֵים־עָשָׂר אֶלֶף
24 פָּרָשִׁים וַיַּנִּחֵם[c] בְּעָרֵי הָרֶכֶב וְעִם־הַמֶּלֶךְ בִּירוּשָׁלִָם[d]׃ 27 וַיִּתֵּן הַמֶּלֶךְ[a] 27
אֶת־הַכֶּסֶף בִּירוּשָׁלִַם כָּאֲבָנִים[b] וְאֶת הָאֲרָזִים נָתַן כַּשִּׁקְמִים אֲשֶׁר־
28 בַּשְּׁפֵלָה לָרֹב׃ 28 וּמוֹצָא הַסּוּסִים אֲשֶׁר לִשְׁלֹמֹה מִמִּצְרַיִם[a] וּמִקְוֵה[b] 28
29 סֹחֲרֵי הַמֶּלֶךְ יִקְחוּ[c] מִקְוֵה[d] בְּמִחְיר׃ 29 וְעָלָה וְיֹצֵא מֶרְכָּבָה מ²⁶ג.²⁵ח²⁶
ג מִמִּצְרַיִם[a] [b]בְּשֵׁשׁ מֵאוֹת[b] כֶּסֶף וְסוּס בַּחֲמִשִּׁים וּמֵאָה[c] וְכֵן לְכָל־מַלְכֵי
ה.ד בלישׁ²⁷ הַחִתִּים וּלְמַלְכֵי אֲרָם בְּיָדָם[d] יוֹצִיאוּ[e]׃ פ

ד.ו ה²⁸ 11 1 וְהַמֶּלֶךְ שְׁלֹמֹה אָהַב נָשִׁים[a] נָכְרִיּוֹת רַבּוֹת[b] וְאֶת־בַּת־ 11
2 פַּרְעֹה[c] מוֹאֲבִיּוֹת עַמֳּנִיּוֹת[d] אֲדֹמִיּוֹת צִדְנִיּוֹת חִתִּיּוֹת[df]׃ 2 מִן־הַגּוֹיִם אֲשֶׁר
אָמַר־יְהוָה אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לֹא־תָבֹאוּ בָהֶם וְהֵם לֹא־יָבֹאוּ בָכֶם
יח³ אָכֵן[a] יַטּוּ אֶת־לְבַבְכֶם אַחֲרֵי אֱלֹהֵיהֶם בָּהֶם דָּבַק שְׁלֹמֹה לְאַהֲבָה׃
ב.ד ה³ 3 [a]וַיְהִי־לוֹ נָשִׁים שָׂרוֹת שְׁבַע מֵאוֹת וּפִלַגְשִׁים שְׁלֹשׁ מֵאוֹת [a]וַיַּטּוּ נָשָׁיו 3
4 אֶת־לִבּוֹ[b]׃ 4 וַיְהִי לְעֵת זִקְנַת שְׁלֹמֹה [a]נָשָׁיו הִטּוּ אֶת־לִבּוֹ אַחֲרֵי
נה.ח מל אֱלֹהִים אֲחֵרִים[a] וְלֹא־הָיָה לְבָבוֹ שָׁלֵם עִם־יְהוָה אֱלֹהָיו כִּלְבַב דָּוִיד
ח חס בלישׁ⁶ אָבִיו׃ 5 [a]וַיֵּלֶךְ שְׁלֹמֹה אַחֲרֵי עַשְׁתֹּרֶת אֱלֹהֵי צִדְנִיִּם[b] וְאַחֲרֵי מִלְכֹּם 5
6 שִׁקֻּץ עַמֹּנִים׃ 6 [a]וַיַּעַשׂ שְׁלֹמֹה הָרַע בְּעֵינֵי יְהוָה וְלֹא מִלֵּא אַחֲרֵי
כל חס ב מ ב⁷ מל יְהוָה כְּדָוִד אָבִיו׃ ס 7 אָז יִבְנֶה שְׁלֹמֹה בָּמָה לִכְמוֹשׁ שִׁקֻּץ מוֹאָב 7
8 [a]בָּהָר אֲשֶׁר עַל־פְּנֵי יְרוּשָׁלִָם[a] וּלְמֹלֶךְ[b] שִׁקֻּץ בְּנֵי עַמּוֹן׃ 8 וְכֵן עָשָׂה[c] 8
ל ומל.ה⁸ לְכָל־נָשָׁיו הַנָּכְרִיּוֹת מַקְטִירוֹת[a] וּמְזַבְּחוֹת[a] לֵאלֹהֵיהֶן׃ 9 [b]וַיִּתְאַנַּף 9

[23]Mm 4234. [24]Mm 1653. [25]Mm 1862. [26]Mm 2709. [27]Mm 4154. Cp 11 [1]Mm 1078. [2]Mm 768. [3]Mm 1941. [4]Mm 1942. [5]Mm 1563. [6]Mm 3891. [7]Da 11,31 et 12,11. [8]Mm 612.

25 [b] Ms GSʏ וְס׳ ‖ **26** [a–a] > G* ‖ [b–b] G alit ‖ [c] l c 2 Ch 9,25 et Vrs וַיְנִיחֵם ‖ [d] G + 5,1a ‖ **27** [a] G + *τὸ χρυσίον καί* ‖ [b] mlt Mss Edd כַּ׳ ‖ **28** [a] l prb מִמִּצְרַי ‖ [b] Eus Onom *ἐκ Κωα*, id ʊ (cf 2 Ch 1,16), l וּמִקּוֹא et tr huc ; G^{L}Σ + *καὶ ἐκ Δαμασκοῦ* ‖ [c] prp יְקֻחוּם ‖ [d] cf [b] ‖ **29** [a] cf 28[a] ‖ [b–b] G 100 ‖ [c] > G ‖ [d] G *κατὰ θάλασσαν* = בַּיָּם ‖ [e] prp יֻצְאוּ cf GT ‖ **Cp 11,1** [a] frt c G* huc tr 3a ‖ [b–b] l נִיקַח נשׁים נכ׳? cf G ‖ [c–c] vel [d–d] gl? ‖ [e] pc Mss Ed עַמּ׳; G + *Σύρας* = אֲרַמִּיּוֹת ‖ [f] G + *καὶ Ἀμορραίας* = וַאֲמֹרִיּוֹת ‖ **2** [a] G(ST) *μή* = פֶּן ‖ **3** [a] cf 1[a] ‖ [b–b] > G*, var ad 4aγ ‖ **4** [a–a] G* alit ‖ **5** [a] v 5 > G* ‖ [b] S(U) + *wbtr kmwš dḥlṭ' dmw'bj'* = וְאַחֲרֵי כְּמוֹשׁ שִׁקֻּץ מוֹאָבִים ‖ **6** [a] G* tr 6 post 8 ‖ **7** [a–a] > G*, frt gl ex 2 R 23,13 ‖ [b] G^{L} *Μελχομ*, l frt וּלְמִלְכֹּם cf 5.33 ‖ [c] G + *καὶ τῇ Ἀστάρτῃ βδελύγματι Σιδωνίων* ‖ **8** [a] G^{L} sg m ‖ [b] cf 6[a].

יְהוָה בִּשְׁלֹמֹה כִּי־נָטָה לִבָּבוֹ מֵעִם יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל הַנִּרְאָה[a] אֵלָיו ב. ב קמ[9]
10 פַּעֲמָיִם: 10 וְצִוָּה[a] אֵלָיו עַל־הַדָּבָר הַזֶּה לִבְלְתִּי־לֶכֶת אַחֲרֵי אֱלֹהִים ל[10]
11 אֲחֵרִים וְלֹא שָׁמַר[b] אֵת אֲשֶׁר־צִוָּה[c] יְהוָה[d]: פ 11 וַיֹּאמֶר יְהוָה ל. ל
לִשְׁלֹמֹה יַעַן אֲשֶׁר הָיְתָה־זֹּאת עִמָּךְ וְלֹא שָׁמַרְתָּ[a] בְּרִיתִי[b] וְחֻקֹּתַי[a] אֲשֶׁר ב. ט[11] חס וכל אורית דכות ב מ א
צִוִּיתִי עָלֶיךָ קָרֹעַ אֶקְרַע אֶת־הַמַּמְלָכָה[c] מֵעָלֶיךָ וְנָתַתִּיהָ לְעַבְדֶּךָ:
12 אַךְ־בְּיָמֶיךָ לֹא אֶעֱשֶׂנָּה לְמַעַן דָּוִד אָבִיךָ[a] מִיַּד בִּנְךָ אֶקְרָעֶנָּה[b]: ל
13 רַק אֶת־כָּל־הַמַּמְלָכָה לֹא אֶקְרָע[a] שֵׁבֶט אֶחָד אֶתֵּן לִבְנֶךָ לְמַעַן ל זקף קמ
14 דָּוִד עַבְדִּי וּלְמַעַן יְרוּשָׁלַ͏ִם[b] אֲשֶׁר בָּחָרְתִּי: 14 וַיָּקֶם יְהוָה ב[12]
שָׂטָן לִשְׁלֹמֹה אֶת הֲדַד[a] הָאֲדֹמִי[b] מִזֶּרַע[c] הַמֶּלֶךְ הוּא[c] בֶּאֱדוֹם[d]: ל
15 וַיְהִי בִּהְיוֹת[a] דָּוִד[b] אֶת־אֱדוֹם[b] בַּעֲלוֹת[c] יוֹאָב שַׂר[c] הַצָּבָא לְקַבֵּר ה[13]. ל[10]
16 אֶת־הַחֲלָלִים וַיַּךְ[d] כָּל־זָכָר בֶּאֱדוֹם: 16 כִּי שִׁשָּׁה[c] חֳדָשִׁים יָשַׁב־שָׁם ל. ה[14]
17 יוֹאָב וְכָל־יִשְׂרָאֵל עַד־הִכְרִית כָּל־זָכָר בֶּאֱדוֹם: 17 וַיִּבְרַח אֲדַד לה וכל ר״פ דכות. יז מפסק א[15]
הוּא וַאֲנָשִׁים אֲדֹמִיִּים מֵעַבְדֵי אָבִיו אִתּוֹ לָבוֹא מִצְרָיִם וַהֲדַד נַעַר ל[16]
18 קָטָן: 18 וַיָּקֻמוּ מִמִּדְיָן[a] וַיָּבֹאוּ פָּארָן וַיִּקְחוּ אֲנָשִׁים עִמָּם מִפָּארָן[b]
וַיָּבֹאוּ מִצְרַיִם[b] אֶל־פַּרְעֹה מֶלֶךְ־מִצְרַיִם וַיִּתֶּן־לוֹ בַּיִת וְלֶחֶם[c] אָמַר[c] ל
19 לוֹ[c] וְאֶרֶץ נָתַן לוֹ[d]: 19 וַיִּמְצָא הֲדַד חֵן בְּעֵינֵי פַרְעֹה מְאֹד וַיִּתֶּן־לוֹ
20 אִשָּׁה אֶת־אֲחוֹת אִשְׁתּוֹ אֲחוֹת תַּחְפְּנֵיס הַגְּבִירָה[b]: 20 וַתֵּלֶד לוֹ אֲחוֹת ל. ג. ג
תַּחְפְּנֵיס אֶת גְּנֻבַת בְּנוֹ[a] וַתִּגְמְלֶהוּ[b] תַּחְפְּנֵיס בְּתוֹךְ בֵּית[c] פַּרְעֹה וַיְהִי ג. ב וחס. ג
21 גְּנֻבַת[d] בֵּית פַּרְעֹה[d] בְּתוֹךְ בְּנֵי פַרְעֹה: 21 וַהֲדַד שָׁמַע בְּמִצְרַיִם כִּי־ ב וחס. לא פסוק כי וכי[17]
שָׁכַב דָּוִד עִם־אֲבֹתָיו וְכִי־מֵת יוֹאָב שַׂר־הַצָּבָא וַיֹּאמֶר הֲדַד אֶל־ ל.[10]
22 פַּרְעֹה שַׁלְּחֵנִי וְאֵלֵךְ אֶל־אַרְצִי: 22 וַיֹּאמֶר[c] לוֹ פַּרְעֹה כִּי מָה־אַתָּה ג

[9]Mm 3853. [10]Mp sub loco. [11]Mm 1902. [12]Mm 1991. [13]Mm 1943. [14]Mm 87. [15]Mm 411. [16]Mm 2882. [17]Mm 2059.

9 [a] G pt = ה֗ cf Da 8,1 ‖ **10** [a] G pi ‖ [b–b] G *καὶ φυλάξαι καὶ ποιῆσαι* ‖ [c] 2 Mss GSV צוהו ‖ [d] G* + 4b ‖ **11** [a–a] T invers ‖ [b] G* *τὰς ἐντολάς μου* cf $G^{O}S$ ‖ [c] GT^{Ms} V + suff 2sg ‖ **12** [a] Ms S עַבְדִּי ‖ [b] G *λήμψομαι αὐτήν* = אֶקָּחֶנָּה ‖ **13** [a] G(V) *λάβω* = אֶקַּח ‖ [b] G(ST^{Ms}) + *τὴν πόλιν* ‖ **14** [a] pc Mss G הדר, it in v sqq ‖ [b] G* huc tr 23aβ—25aα ‖ [c–c] G(T^{Ms}) *τῆς βασιλείας* = הַמְלוּכָה ‖ [d] var ad 15[b–b] ‖ **15** [a] 1 בְּהַכְרִית (cf GS) vel c pc Mss TV בְּאֹ֫ pro [b–b] (cf 14[d]) ‖ [c] = nom loci? sed Vrs cj c sq (inf) ‖ [d] G pl ‖ **18** [a] G-^{L} *ἄνδρες ἐκ τῆς πόλεως Μαδιαμ* ‖ [b] > G* ‖ [c–c] S *w'mr lh tb lwtj* = וַיֹּאמֶר לוֹ שֵׁב עִמָּדִי ‖ [d–d] > G* ‖ **19** [a] 19—22 cf G 12,24d—f (de Jerobeam narratum) ‖ [b] G *τῆς (τὴν) μείζω* = הַרְבָּה? cf S ‖ **20** [a] G suff f ‖ [b] l וַתְּגַדְּלֵהוּ? cf G ‖ [c] pc Mss G בְּנֵי ‖ [d–d] > G*.

ו חָסַר עִמּוֹ וְהִנֵּהוּ מְבַקֵּשׁ לָלֶכֶת אֶל־אַרְצֵךְ וַיֹּאמֶר | לֹא[a] כִּי שַׁלֵּחַ
כ[16] תְּשַׁלְּחֵנִי[b]׃ 23 [a]וַיָּקֶם אֱלֹהִים לוֹ שָׂטָן אֶת־רְזוֹן בֶּן־אֶלְיָדָע אֲשֶׁר
ל בָּרַח מֵאֶת הֲדַדְעֶזֶר[b] מֶלֶךְ־צוֹבָה אֲדֹנָיו׃ 24 וַיִּקַּבֵּץ[a] עָלָיו אֲנָשִׁים
ל וַיְהִי שַׂר־גְּדוּד [b]בַּהֲרֹג דָּוִד אֹתָם[b] וַיֵּלְכוּ[c] דַּמֶּשֶׂק וַיֵּשְׁבוּ[c] בָּהּ וַיִּמְלְכוּ[c]
ל בְּדַמָּשֶׂק׃ 25 וַיְהִי שָׂטָן לְיִשְׂרָאֵל כָּל־יְמֵי שְׁלֹמֹה [a]וְאֶת־[b]הָרָעָה אֲשֶׁר[c]
כ[19] הַדָּד [d]וַיָּקָץ בְּיִשְׂרָאֵל[d] וַיִּמְלֹךְ עַל־אֲרָם[ae]׃ ס 26 וְיָרָבְעָם בֶּן־
ג נְבָט אֶפְרָתִי מִן־הַצְּרֵדָה [a]וְשֵׁם אִמּוֹ צְרוּעָה[a] אִשָּׁה אַלְמָנָה עֶבֶד
ח דגש[20]. כג ר״פ. ד ר״פ[21] לִשְׁלֹמֹה [b]וַיָּרֶם יָד בַּמֶּלֶךְ[b]׃ 27 [a]וְזֶה ׀ הַדָּבָר אֲשֶׁר־הֵרִים יָד
ו[22] ה מנה בליש ובסיפ בַּמֶּלֶךְ שְׁלֹמֹה בָּנָה אֶת־הַמִּלּוֹא סָגַר[b] אֶת־פֶּרֶץ עִיר דָּוִד אָבִיו׃
כג[23] 28 וְהָאִישׁ יָרָבְעָם גִּבּוֹר חָיִל וַיַּרְא שְׁלֹמֹה אֶת־הַנַּעַר כִּי־[a]עֹשֶׂה סְ
כג[24] מְלָאכָה[a] הוּא וַיַּפְקֵד אֹתוֹ לְכָל־סֵבֶל בֵּית יוֹסֵף׃ ס 29 [a]וַיְהִי
בָּעֵת הַהִוא וְיָרָבְעָם יָצָא מִירוּשָׁלִָם וַיִּמְצָא אֹתוֹ אֲחִיָּה הַשִּׁלֹנִי הַנָּבִיא
ל בַּדֶּרֶךְ[b] וְהוּא מִתְכַּסֶּה בְּשַׂלְמָה חֲדָשָׁה ׀ וּשְׁנֵיהֶם לְבַדָּם[c] בַּשָּׂדֶה׃
ל 30 וַיִּתְפֹּשׂ אֲחִיָּה בְּשַׂלְמָה ׀ הַחֲדָשָׁה אֲשֶׁר עָלָיו וַיִּקְרָעֶהָ שְׁנֵים[a] עָשָׂר
ה קְרָעִים׃ 31 וַיֹּאמֶר לְיָרָבְעָם קַח־לְךָ עֲשָׂרָה[a] קְרָעִים כִּי ׀ כֹה ׀ אָמַר
יְהוָה ׀ אֱלֹהֵי ׀ יִשְׂרָאֵל הִנֵּנִי קֹרֵעַ אֶת־הַמַּמְלָכָה מִיַּד שְׁלֹמֹה וְנָתַתִּי לְךָ
ל[25]. ל. ה אֶת עֲשָׂרָה[a] הַשְּׁבָטִים׃ 32 [a]וְהַשֵּׁבֶט ׀ הָאֶחָד[a] יִהְיֶה־לּוֹ לְמַעַן ׀ עַבְדִּי
דָּוִד וּלְמַעַן יְרוּשָׁלִַם הָעִיר אֲשֶׁר בָּחַרְתִּי בָּהּ מִכֹּל שִׁבְטֵי יִשְׂרָאֵל׃
ה[26] חס ול כת כן 33 יַעַן ׀ אֲשֶׁר עֲזָבוּנִי[a] וַיִּשְׁתַּחֲווּ[a] לְעַשְׁתֹּרֶת אֱלֹהֵי צִדְנִים[b] לִכְמוֹשׁ אֱלֹהֵי[c]
מוֹאָב וּלְמִלְכֹּם אֱלֹהֵי[d] בְּנֵי־עַמּוֹן וְלֹא־הָלְכוּ[a] בִּדְרָכַי לַעֲשׂוֹת הַיָּשָׁר
ט[27] חס וכל אוריית דכות ב מ א בְּעֵינַי [e]וְחֻקֹּתַי וּמִשְׁפָּטַי[c] כְּדָוִד אָבִיו׃ 34 וְלֹא־אֶקַּח אֶת־כָּל־[a]

[18]Mm 1991. [19]Mm 1944. [20]Mm 1573. [21]Mm 569. [22]Mm 1945. [23]Mm 1946. [24]Mm 1947. [25]Mm 1948. [26]Mm 3891. [27]Mm 1902.

22 [a] mlt Mss 𝔊 לוֹ ‖ [b] 𝔊 + *καὶ ἀνέστρεψεν Αδερ εἰς τὴν γῆν αὐτοῦ. αὕτη ἡ κακία, ἣν ἐποίησεν* + 25b (= 25aβ), sic recte ‖ **23** [a] cf 14[b] ‖ [b] mlt Mss 𝔖 הדרעזור ‖ **24** [a] l frt וַיִּקָּבְצוּ cf 𝔊𝔖 ‖ [b–b] > 𝔊*; tr post 23 ‖ [c] l frt c 𝔊[L] sg ‖ **25** [a–a] hic dl cf 22[b] ‖ [b] l זֹאת cf 𝔊 ‖ [c] ins עָשָׂה cf 𝔊 ‖ [d–d] prp וַיָּצֶק לִי cf Vrs ‖ [e] l c 2 Mss 𝔊𝔖 אֱדֹם ‖ **26** [a–a] gl? l בֶּן־ cf 𝔊* ‖ [b–b] > 𝔊* ‖ **27** [a] 27.28 cf 𝔊 2,35f 10,22a 12,24b ‖ [b] Ms 𝔊[ANmin]𝔖𝔙 ‖ **28** [a–a] 𝔊 *ἀνὴρ ἔργων* ‖ **29** [a] 29–31 cf 𝔊* 12,24o ‖ [b] ins frt וַיָּסִירֵהוּ מִן־הַדֶּרֶךְ cf 𝔊 ‖ [c] > 𝔊* ‖ **30** [a] mlt Mss 𝔗 לשׁ ‖ **31** [a] prp עֲשָׂתִי עָשָׂר ‖ **32** [a–a] 𝔊 *καὶ δύο σκῆπτρα* ‖ **33** [a] l prb c 𝔊𝔖𝔙[Mss] sg ‖ [b] nonn Mss ים— ‖ [c] pc Mss תּוֹעֲבַת, 𝔊 *καὶ τοῖς εἰδώλοις* (𝔊[L] sg) ‖ [d] 𝔊 *προσοχθίσματι* ‖ [e–e] > 𝔊*, frt dl ‖ **34** [a] > 𝔊[509], dl?

הַמַּמְלָכָה מִיַּד בְּנוֹ כִּי ׀ [b]נָשִׂיא אֶשְׁתְּנוּ[b] כָּל יְמֵי חַיָּיו לְמַעַן דָּוִד עַבְדִּי אֲשֶׁר ל וחס
בָּחַרְתִּי אֹתוֹ [c]אֲשֶׁר שָׁמַר מִצְוֹתַי וְחֻקֹּתָי[c]׃ 35 וְלָקַחְתִּי הַמְּלוּכָה מִיַּד ס[28] חס וכל אורית דכות ב מ א . כ[29]
בְּנָו וּנְתַתִּיהָ [a]לְךָ [b]אֶת עֲשֶׂרֶת הַשְּׁבָטִים[b]׃ 36 וְלִבְנוֹ אֶתֵּן [a]שֵׁבֶט־אֶחָד[a] ל[30]
לְמַעַן תִּהְיוֹת־נִיר לְדָוִיד־עַבְדִּי כָּל־הַיָּמִים ׀ לְפָנַי בִּירוּשָׁלַם הָעִיר ח[31] . ה מל
אֲשֶׁר בָּחַרְתִּי לִי לָשׂוּם שְׁמִי שָׁם׃ 37 וְאֹתְךָ אֶקַּח וּמָלַכְתָּ בְּכֹל אֲשֶׁר־ ב זקף חד קמ וחד פת[32]
תְּאַוֶּה נַפְשֶׁךָ וְהָיִיתָ מֶלֶךְ עַל־יִשְׂרָאֵל׃ 38 וְהָיָה ׀ אִם־תִּשְׁמַע[a] אֶת־כָּל־ ל
אֲשֶׁר אֲצַוֶּךָּ וְהָלַכְתָּ בִּדְרָכַי וְעָשִׂיתָ הַיָּשָׁר בְּעֵינַי לִשְׁמֹר חֻקּוֹתַי ל רפי . ח מל[33]
וּמִצְוֹתַי כַּאֲשֶׁר עָשָׂה דָּוִד עַבְדִּי וְהָיִיתִי עִמָּךְ וּבָנִיתִי לְךָ בַּיִת־נֶאֱמָן ו בסיפ . מה[34] כת א לא
כַּאֲשֶׁר בָּנִיתִי לְדָוִד [b]וְנָתַתִּי לְךָ אֶת־יִשְׂרָאֵל׃ 39 [c]וְאַעֲנֶה[c] אֶת־זֶרַע קר ול בליש וחד נון לא[35] מילין דלא מסק א
דָּוִד לְמַעַן זֹאת אַךְ לֹא כָּל־הַיָּמִים[b]׃ ס 40 [a]וַיְבַקֵּשׁ שְׁלֹמֹה ל
לְהָמִית אֶת־יָרָבְעָם וַיָּקָם יָרָבְעָם[b] וַיִּבְרַח מִצְרַיִם אֶל־שִׁישַׁק[c] מֶלֶךְ־ ה בטע בסיפ[38]
מִצְרַיִם וַיְהִי בְמִצְרַיִם עַד־מוֹת שְׁלֹמֹה׃ 41 וְיֶתֶר[ס] דִּבְרֵי שְׁלֹמֹה ז בטע בסיפ . ה מל בסיפ . ה חס וכל אורית דכות[37]
וְכָל־אֲשֶׁר עָשָׂה וְחָכְמָתוֹ הֲלוֹא־הֵם כְּתֻבִים עַל־סֵפֶר דִּבְרֵי[a] שְׁלֹמֹה׃ כ
42 וְהַיָּמִים אֲשֶׁר[ס] מָלַךְ שְׁלֹמֹה בִּירוּשָׁלַם [a]עַל־כָּל־יִשְׂרָאֵל[a] אַרְבָּעִים
שָׁנָה׃ 43 וַיִּשְׁכַּב שְׁלֹמֹה עִם־אֲבֹתָיו וַיִּקָּבֵר בְּעִיר[ס] דָּוִד[ס] אָבִיו[a] וַיִּמְלֹךְ ו[38] ה מגה בליש ובסיפ
רְחַבְעָם בְּנוֹ תַּחְתָּיו׃ ס

12 1 [a]וַיֵּלֶךְ רְחַבְעָם שְׁכֶם כִּי שְׁכֶם בָּא[b] כָּל־יִשְׂרָאֵל[ס] לְהַמְלִיךְ ל
2 אֹתוֹ׃ 2 [a]וַיְהִי כִּשְׁמֹעַ ׀ יָרָבְעָם בֶּן־נְבָט וְהוּא עוֹדֶנּוּ בְּמִצְרַיִם אֲשֶׁר ט בטע בסיפ
3 בָּרַח מִפְּנֵי [b]הַמֶּלֶךְ שְׁלֹמֹה[b] [c]וַיֵּשֶׁב יָרָבְעָם בְּמִצְרָיִם[c]׃ 3 [ba]וַיִּשְׁלְחוּ ריבא . ג[ק]
וַיִּקְרְאוּ־לוֹ וַיָּבֹאוּ[c] יָרָבְעָם וְכָל־[d]קְהַל יִשְׂרָאֵל[b] וַיְדַבְּרוּ אֶל־רְחַבְעָם
4 לֵאמֹר׃ 4 אָבִיךָ הִקְשָׁה אֶת־עֻלֵּנוּ וְאַתָּה[ס] עַתָּה הָקֵל[ס] מֵעֲבֹדַת אָבִיךָ ג[2] ול בליש

[28] Mm 1902. [29] Mm 1581. [30] Mm 1948. [31] Mm 2469. [32] Mm 1949. [33] Mm 1796. [34] Mm 898. [35] Mm 4069 frt inc. [36] Mp sub loco. [37] Mm 1950. [38] Mm 1945. Cp 12 [1] Mm 1955. [2] Mm 194.

34 [b–b] G *ἀντιτασσόμενος ἀντιτάξομαι αὐτῷ* cf Ho 1,6 ‖ [c–c] > G*, gl? ‖ **35** [a] GSʏ om suff, dl vel hoc vel [b–b] ‖ **36** [a–a] G *τὰ δύο σκῆπτρα* ‖ **38/39** [a] 1 תשמר? cf G ‖ [b–b] > G*, gl? ‖ [c] Ms וַאֲעַנֶּה, l וַאֲעַנֵּה ‖ **40** [a] cf 12,24c G* ‖ [b] > G* ‖ [c] cf 14,25[b] ‖ **41** [a] G^{L}(ʏ^{Mss}) + *ἡμερῶν* ‖ **42** [a–a] > G* ‖ **43** [a] G* + nonn vb (cf 12,2 et 12,3 G^{Nmin}); cf 12,24f G* ‖ **Cp 12,1** [a] tr 1 post 2 cf G ‖ [b] nonn Mss Seb G*ꜱ𝔗 et 2 Ch 10,1 באו ‖ **2** [a] v 2 > G*, sed cf G 11,43, G* 12,24d.f ‖ [b–b] mlt Mss invers ‖ [c–c] l c 2 Ch 10,2 et G^{Oy} וַיָּשָׁב י ׳ מִמִּ׳ cf G* 12,24f ‖ **3** [a] 3—20 cf G* 12,24p—u ‖ [b–b] > G* cf G* 12,24o, gl? cf 20 ‖ [c] K וַיָּבֹא–, Vrs ut Q וַיָּבֹאוּ ‖ [d] > ꜱ et 2 Ch 10,3.

הַקָּשָׁה וּמֵעָלָיו הַכָּבֵד אֲשֶׁר־נָתַן עָלֵינוּ וְנַעַבְדֶךָּ׃ 5 וַיֹּאמֶר אֲלֵיהֶם 5
לְכוּ עֹד[a] שְׁלֹשֶׁת יָמִים וְשׁוּבוּ אֵלָי וַיֵּלְכוּ הָעָם׃[b] 6 וַיִּוָּעַץ 6
הַמֶּלֶךְ רְחַבְעָם[a] אֶת־הַזְּקֵנִים אֲשֶׁר־הָיוּ עֹמְדִים אֶת־פְּנֵי שְׁלֹמֹה אָבִיו
בְּהָיֹתוֹ חַי לֵאמֹר אֵיךְ אַתֶּם נוֹעָצִים לְהָשִׁיב אֶת־הָעָם הַזֶּה דָּבָר׃
7 וַיְדַבְּרוּ[a] אֵלָיו לֵאמֹר אִם־הַיּוֹם תִּהְיֶה־עֶבֶד לָעָם הַזֶּה וַעֲבַדְתָּם 7
וַעֲנִיתָם[b] וְדִבַּרְתָּ אֲלֵיהֶם דְּבָרִים טוֹבִים וְהָיוּ לְךָ עֲבָדִים כָּל־
הַיָּמִים׃ 8 וַיַּעֲזֹב אֶת־עֲצַת הַזְּקֵנִים אֲשֶׁר יְעָצֻהוּ וַיִּוָּעַץ אֶת־ 8
הַיְלָדִים אֲשֶׁר גָּדְלוּ אִתּוֹ אֲשֶׁר־[a] הָעֹמְדִים לְפָנָיו׃ 9 וַיֹּאמֶר אֲלֵיהֶם 9
מָה אַתֶּם נוֹעָצִים וְנָשִׁיב[a] דָּבָר אֶת־הָעָם הַזֶּה אֲשֶׁר דִּבְּרוּ אֵלַי לֵאמֹר
הָקֵל מִן־הָעֹל אֲשֶׁר־נָתַן אָבִיךָ עָלֵינוּ׃ 10 וַיְדַבְּרוּ אֵלָיו הַיְלָדִים 10
אֲשֶׁר גָּדְלוּ אִתּוֹ[a] לֵאמֹר כֹּה־תֹאמַר לָעָם הַזֶּה אֲשֶׁר דִּבְּרוּ אֵלֶיךָ
לֵאמֹר אָבִיךָ הִכְבִּיד אֶת־עֻלֵּנוּ וְאַתָּה[b] הָקֵל מֵעָלֵינוּ כֹּה תְדַבֶּר־
אֲלֵיהֶם קָטָנִי[c] עָבָה מָמָתְנֵי אָבִי׃ 11 וְעַתָּה אָבִי הֶעְמִיס עֲלֵיכֶם עֹל 11
כָּבֵד וַאֲנִי אוֹסִיף עַל־עֻלְכֶם אָבִי יִסַּר אֶתְכֶם בַּשּׁוֹטִים וַאֲנִי אֲיַסֵּר
אֶתְכֶם בָּעַקְרַבִּים׃ 12 וַיָּבֹא[a] יָרָבְעָם[b] וְכָל־[b] הָעָם[c] אֶל־[d] 12
רְחַבְעָם בַּיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר הַמֶּלֶךְ לֵאמֹר שׁוּבוּ אֵלַי בַּיּוֹם
הַשְּׁלִישִׁי׃ 13 וַיַּ֫עַן הַמֶּלֶךְ אֶת־הָעָם קָשָׁה וַיַּעֲזֹב אֶת־עֲצַת הַזְּקֵנִים 13
אֲשֶׁר יְעָצֻהוּ׃ 14 וַיְדַבֵּר אֲלֵיהֶם כַּעֲצַת הַיְלָדִים לֵאמֹר אָבִי הִכְבִּיד 14
אֶת־עֻלְכֶם וַאֲנִי אוֹסִיף עַל־עֻלְכֶם אָבִי יִסַּר אֶתְכֶם בַּשּׁוֹטִים וַאֲנִי
אֲיַסֵּר אֶתְכֶם בָּעַקְרַבִּים׃ 15 וְלֹא־שָׁמַע הַמֶּלֶךְ אֶל־הָעָם כִּי־הָיְתָה
סִבָּה[a] מֵעִם יְהוָה לְמַעַן הָקִים אֶת־דְּבָרוֹ אֲשֶׁר דִּבֶּר יְהוָה[b] בְּיַד
אֲחִיָּה הַשִּׁלֹנִי[c] אֶל־[d] יָרָבְעָם בֶּן־נְבָט׃ 16 וַיַּרְא כָּל־יִשְׂרָאֵל[a] 16
כִּי לֹא־שָׁמַע הַמֶּלֶךְ אֲלֵיהֶם וַיָּשִׁבוּ הָעָם אֶת־הַמֶּלֶךְ דָּבָר | לֵאמֹר

[3]Mm 62. [4]Mm 1951. [5]Mm 1952. [6]Mm 2688. [7]Mm 1953. [8]Mm 1073. [9]וחד עניתם Ps 99,8. [10]Mm 4177. [11]Mm 3606. [12]Mm 1954 contra textum. [13]Mm 910.

5 [a] 𝔊(𝔙) ἔως = עַד cf 𝔗 ‖ [b] > 𝔊 ‖ **6** [a] > 𝔊* ‖ **7** [a] mlt Mss Vrs ut Q רוּ–, sic l ‖ [b] > 𝔊* ‖ **8** [a] > Ms et 2 Ch 10,8, dl? ‖ **9** [a] l וְאָשִׁיב? cf 𝔊𝔖𝔙 ‖ **10** [a] 𝔊 ut 8 + אשר הע׳ ל׳ ‖ [b] 𝔊 + νῦν cf 4 ‖ [c] al Mss קָטֵנִי et קָטֵנִי, prp קָטְנִי ‖ **12** [a] 2 Mss 𝔊* ויבאו ‖ [b–b] 𝔊 om וְ׳ cf 3[b–b] ‖ [c] 𝔊(𝔖) Ισραηλ ‖ [d] Ms 𝔊 + הַמֶּלֶךְ ‖ **15** [a] 2 Ch 10,15 נְסִבָּה ‖ [b] > 2 Mss 𝔊*𝔖𝔙 ‖ [c] 𝔊[L](𝔖) + τοῦ προφήτου ‖ [d] = עַל, sic Ms 𝔊𝔗 ‖ **16** [a] Ms 𝔊[L]𝔙 הָעָם.

מַה־[b]לָּנוּ חֵלֶק בְּדָוִד וְלֹא־נַחֲלָה[c] בְּבֶן־יִשַׁי לְאָהָלֶיךָ[d] יִשְׂרָאֵל עַתָּה
17 רְאֵה[e] בֵיתְךָ דָּוִד וַיֵּלֶךְ יִשְׂרָאֵל לְאָהָלָיו׃ 17 [a]וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל
18 הַיֹּשְׁבִים בְּעָרֵי יְהוּדָה וַיִּמְלֹךְ עֲלֵיהֶם רְחַבְעָם׃ פ 18 וַיִּשְׁלַח
הַמֶּלֶךְ רְחַבְעָם אֶת־אֲדֹרָם[a] אֲשֶׁר עַל־הַמַּס וַיִּרְגְּמוּ[°] כָל־יִשְׂרָאֵל בּוֹ ב[14]. ל
יז[15] וכל אורית ויהושע דכות ב מ ג
אֶבֶן וַיָּמֹת וְהַמֶּלֶךְ רְחַבְעָם הִתְאַמֵּץ לַעֲלוֹת בַּמֶּרְכָּבָה לָנוּס יְרוּשָׁלִָם׃
19 וַיִּפְשְׁעוּ יִשְׂרָאֵל[ו] בְּבֵית דָּוִד עַד הַיּוֹם הַזֶּה׃ ס 20 וַיְהִי[ו] כִּשְׁמֹעַ ט בטע בסיפ[16]
כָּל־יִשְׂרָאֵל כִּי־שָׁב יָרָבְעָם[a] וַיִּשְׁלְחוּ וַיִּקְרְאוּ אֹתוֹ אֶל־הָעֵדָה וַיַּמְלִיכוּ
אֹתוֹ עַל־כָּל־[°]יִשְׂרָאֵל לֹא[c] הָיָה אַחֲרֵי בֵית־דָּוִד זוּלָתִי שֵׁבֶט־ כ
21 יְהוּדָה[d] לְבַדּוֹ׃ 21 [a]וַיָּבֹאוּ[b] רְחַבְעָם יְרוּשָׁלִַם וַיַּקְהֵל[c] אֶת־כָּל־[°]בֵּית ויבא ק. ב
יְהוּדָה וְאֶת־שֵׁבֶט בִּנְיָמִן מְאָה וּשְׁמֹנִים[d] אֶלֶף בָּחוּר עֹשֵׂה מִלְחָמָה
כ[17] וכל ירמיה ויחזק דכות ב מ יח. כ[18]
לְהִלָּחֵם עִם־בֵּית [°]יִשְׂרָאֵל לְהָשִׁיב אֶת־הַמְּלוּכָה לִרְחַבְעָם בֶּן־ ב[14]
22 שְׁלֹמֹה׃ פ 22 [a]וַיְהִי דְבַר [°]הָאֱלֹהִים אֶל־שְׁמַעְיָה אִישׁ־הָאֱלֹהִים יז[19] זוגין בטע. ו בסיפ
23 לֵאמֹר׃ 23 אֱמֹר אֶל־רְחַבְעָם בֶּן־שְׁלֹמֹה מֶלֶךְ יְהוּדָה וְאֶל־כָּל־ יז מל[20]
ס[14] א בֵּית יְהוּדָה וּבִנְיָמִן וְיֶתֶר הָעָם לֵאמֹר׃ 24 כֹּה אָמַר יְהוָה לֹא־ ל[21]
תַעֲלוּ וְלֹא־תִלָּחֲמוּן עִם־אֲחֵיכֶם בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל שׁוּבוּ אִישׁ לְבֵיתוֹ כִּי ח[22]
מֵאִתִּי נִהְיָה הַדָּבָר הַזֶּה וַיִּשְׁמְעוּ[a] אֶת־דְּבַר יְהוָה וַיָּשֻׁבוּ[a] לָלֶכֶת כִּדְבַר
יְהוָה׃[b] ס
25 וַיִּבֶן יָרָבְעָם אֶת־שְׁכֶם בְּהַר אֶפְרַיִם וַיֵּשֶׁב בָּהּ וַיֵּצֵא מִשָּׁם וַיִּבֶן
ח. אמירה פלוני בלבו ו. כ בטע
26 אֶת־פְּנוּאֵל׃ 26 וַיֹּאמֶר[°] יָרָבְעָם בְּלִבּוֹ עַתָּה תָּשׁוּב הַמַּמְלָכָה לְבֵית ל ט
27 דָּוִד׃ 27 אִם־יַעֲלֶה|הָעָם הַזֶּה לַעֲשׂוֹת זְבָחִים בְּבֵית־[°]יְהוָה בִּירוּשָׁלִַם
ב חד חס וחד מל
וְשָׁב לֵב הָעָם הַזֶּה[a] אֶל־אֲדֹנֵיהֶם אֶל־רְחַבְעָם מֶלֶךְ יְהוּדָה וַהֲרָגֻנִי[b]
28 וְשָׁבוּ אֶל־רְחַבְעָם מֶלֶךְ־יְהוּדָה[c]׃ 28 וַיִּוָּעַץ[a] הַמֶּלֶךְ וַיַּעַשׂ שְׁנֵי עֶגְלֵי כ
זָהָב וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם[b] רַב־לָכֶם מֵעֲלוֹת יְרוּשָׁלִַם הִנֵּה אֱלֹהֶיךָ יִשְׂרָאֵל כט[23] חס בנביא יג מנה בסיפ

[14]Mp sub loco. [15]Mm 1523. [16]Mm 1955. [17]Mm 953. [18]Mm 1581. [19]Mm 915. [20]Mm 262. [21]Mm 4180. [22]Mm 3609. [23]Mm 1954.

16 [b] Ms ⅁𝔗[Ms] אֵין ut 2 S 20,1 ‖ [c] Ms 𝔊* + לָנוּ ‖ [d] 𝔊 pr *ἀπότρεχε* cf 𝔙[Mss] ‖ [e] l frt רְעֵה cf 𝔊𝔗 ‖ **17** [a] v 17 > 𝔊*, gl? ‖ **18** [a] 4,6 אֲדֹנִירָם, sic l c 𝔊⅁ ‖ **20** [a] 𝔊* + *ἐξ Αἰγύπτου* ‖ [b] > 2 Mss 𝔊 ‖ [c] pc Mss 𝔊⅁𝔙 וְלֹא ‖ [d] 𝔊 + *καὶ Βενιαμιν* ‖ **21** [a] 21—24 cf 12,24 x—z 𝔊* ‖ [b] K אוּ—; l c Q mlt Mss Vrs וַיָּבֹא ‖ [c–c] 𝔊 *τὴν συναγωγήν* cf 20 ‖ [d] 𝔊* 20 ‖ **22** [a] pc Mss Vrs יהוה ‖ **24** [a] 𝔊 *καὶ κατέπαυσαν* = וַיִּשְׁבָּתוּ ‖ [b] 𝔊* + mlt v ‖ **27** [a] > 𝔊* ‖ [b] > pc Mss 𝔊[L] ‖ [c–c] > pc Mss 𝔊*, add? ‖ **28** [a] 𝔊[A] *καὶ ἐπορεύθη* cf 𝔊[rel], l וַיֵּלֶךְ? ‖ [b] l אֶל־הָעָם cf 𝔊.

אֲשֶׁר הֶעֱלָוּךָ מֵאֶרֶץ מִצְרָיִם׃ 29 וַיָּשֶׂם אֶת־הָאֶחָד בְּבֵית־אֵל וְאֶת־ 29 ג24. פד. ד25
הָאֶחָד נָתַן בְּדָן׃ 30 וַיְהִי הַדָּבָר הַזֶּה לְחַטָּאת[a] וַיֵּלְכוּ הָעָם לִפְנֵי 30 ד26. כ בטע ר״ם27
הָאֶחָד[b] עַד־דָּן׃

31 וַיַּעַשׂ אֶת־בֵּית[a] בָּמוֹת וַיַּעַשׂ כֹּהֲנִים מִקְצוֹת הָעָם אֲשֶׁר לֹא־ 31
32 הָיוּ מִבְּנֵי לֵוִי׃ 32 וַיַּעַשׂ יָרָבְעָם | חָג בַּחֹדֶשׁ הַשְּׁמִינִי בַּחֲמִשָּׁה־עָשָׂר 32
יוֹם | לַחֹדֶשׁ כֶּחָג | אֲשֶׁר בִּיהוּדָה [a]וַיַּעַל עַל־הַמִּזְבֵּחַ כֵּן[b] עָשָׂה בְּבֵית־ ל ג בטע
אֵל[a] לִזְבֹּחַ לָעֲגָלִים אֲשֶׁר־עָשָׂה וְהֶעֱמִיד בְּבֵית אֵל אֶת־כֹּהֲנֵי הַבָּמוֹת 28 ל קמ. ד28
אֲשֶׁר עָשָׂה׃ 33 [a]וַיַּעַל עַל־הַמִּזְבֵּחַ | אֲשֶׁר־עָשָׂה[a] [b]בְּבֵית־אֵל[b] בַּחֲמִשָּׁה 33
עָשָׂר יוֹם בַּחֹדֶשׁ הַשְּׁמִינִי בַּחֹדֶשׁ[c] אֲשֶׁר־בָּדָא מִלִּבּוֹ[d] [מלבו ק] וַיַּעַשׂ חָג לִבְנֵי
יִשְׂרָאֵל וַיַּעַל עַל־הַמִּזְבֵּחַ לְהַקְטִיר׃ פ **13** 1 וְהִנֵּה | אִישׁ אֱלֹהִים **13** ה ר״ם בסיפ׳. ו1
יִבָּא מִיהוּדָה בִּדְבַר יְהוָה אֶל־בֵּית־אֵל וְיָרָבְעָם עֹמֵד עַל־הַמִּזְבֵּחַ יג2
2 לְהַקְטִיר׃ 2 וַיִּקְרָא עַל־הַמִּזְבֵּחַ בִּדְבַר יְהוָה וַיֹּאמֶר מִזְבֵּחַ מִזְבֵּחַ[a] ל
כֹּה אָמַר יְהוָה הִנֵּה־בֵן נוֹלָד לְבֵית־דָּוִד יֹאשִׁיָּהוּ שְׁמוֹ וְזָבַח עָלֶיךָ ג קמ4
אֶת־כֹּהֲנֵי הַבָּמוֹת הַמַּקְטִרִים עָלֶיךָ וְעַצְמוֹת אָדָם יִשְׂרְפוּ[b] עָלֶיךָ׃ ד5. ג
3 וְנָתַן בַּיּוֹם הַהוּא מוֹפֵת לֵאמֹר זֶה הַמּוֹפֵת[a] אֲשֶׁר דִּבֶּר יְהוָה הִנֵּה 3
הַמִּזְבֵּחַ נִקְרָע וְנִשְׁפַּךְ הַדֶּשֶׁן אֲשֶׁר־עָלָיו׃ 4 וַיְהִי כִּשְׁמֹעַ הַמֶּלֶךְ אֶת־ 4 ב זקף קמ
דְּבַר אִישׁ־הָאֱלֹהִים אֲשֶׁר קָרָא עַל־הַמִּזְבֵּחַ בְּבֵית־אֵל וַיִּשְׁלַח ל וחס
יָרָבְעָם[a] אֶת־יָדוֹ מֵעַל הַמִּזְבֵּחַ לֵאמֹר | תְּפְשֻׂהוּ וַתִּיבַשׁ יָדוֹ אֲשֶׁר ג6. ג. ב7. ב זקף קמ
שָׁלַח עָלָיו וְלֹא יָכֹל לַהֲשִׁיבָהּ אֵלָיו׃ 5 וְהַמִּזְבֵּחַ נִקְרָע וַיִּשְׁפַּךְ הַדֶּשֶׁן 5
מִן־הַמִּזְבֵּחַ כַּמּוֹפֵת אֲשֶׁר נָתַן אִישׁ הָאֱלֹהִים בִּדְבַר יְהוָה׃ 6 וַיַּעַן 6 ל
הַמֶּלֶךְ וַיֹּאמֶר | אֶל־אִישׁ הָאֱלֹהִים חַל־נָא אֶת־פְּנֵי יְהוָה אֱלֹהֶיךָ ל
[a]וְהִתְפַּלֵּל בַּעֲדִי[a] וְתָשֹׁב יָדִי אֵלָי וַיְחַל אִישׁ־הָאֱלֹהִים אֶת־פְּנֵי יְהוָה ב3. ד9
וַתָּשָׁב יַד־הַמֶּלֶךְ אֵלָיו וַתְּהִי כְּבָרִאשֹׁנָה׃ 7 וַיְדַבֵּר הַמֶּלֶךְ אֶל־אִישׁ 7 ה10

[24]Mp sub loco. [25]Mm 746. [26]Mm 4042. [27]Mm 1017. [28]Mm 1956. **Cp 13** [1]Mm 1868. [2]Mm 1957. [3]Mp sub loco. [4]Mm 1958. [5]Mm 1956. [6]Mm 1959. [7]Mm 1960. [8]Mm 1961. [9]Mm 596. [10]Mm 1962.

30 [a] $\mathfrak{G}^{L}$ + *τῷ Ισραηλ*, frt recte ‖ [b] ins frt בֵּית־אֵל וְלִפְנֵי הָאֶחָד cf $\mathfrak{G}^{L}$ (homtel) ‖ **31** [a] $\mathfrak{GV}$ pl ut 13,32 ‖ **32** [a–a] = 33aα, dl? ‖ [b] Ms $\mathfrak{G}$ ut 33 אשר ‖ **33** [a–a] > $\mathfrak{S}^{W}$, var ad bβ, dl? ‖ [b–b] > $\mathfrak{G}^{*}$ ‖ [c] $\mathfrak{G}$ *ἐν τῇ ἑορτῇ* = בֶּחָג ‖ [d] nonn Mss ut Q מִלִּבּוֹ (cf Vrs), sic l ‖ **Cp 13,2** [a] $\mathfrak{S}$ + *šm' ptgmh dmrj'* = שְׁמַע דְּבַר יְהוָה ‖ [b] l prb c $\mathfrak{GSV}$ sg ‖ **3** [a] $\mathfrak{G}$ *τὸ ῥῆμα* ‖ **4** [a] > $\mathfrak{G}^{L}\mathfrak{V}$, dl? ‖ **6** [a–a] > $\mathfrak{G}^{*}$, dl?

8 הָאֱלֹהִים בֹּאָה־אִתִּי הַבַּיְתָה וְסָעָדָה וְאֶתְּנָה לָךְ מַתָּת׃ 8 וַיֹּאמֶר
ל . יט11 . ל . ל
לד12 פסוק לא ולא ולא
ד מנה בסיפ . ה חס
אִישׁ־הָאֱלֹהִים אֶל־הַמֶּלֶךְ אִם־תִּתֶּן־לִי אֶת־חֲצִי בֵיתֶךָ לֹא אָבֹא
ל
9 עִמֶּךָ וְלֹא־אֹכַל לֶחֶם וְלֹא אֶשְׁתֶּה־מַיִם בַּמָּקוֹם הַזֶּה׃ 9 כִּי־כֵן
לה13 פסוק לא ולא ולא
ד מנה בסיפ
[a]צִוָּה אֹתִי[a] בִּדְבַר[b] יְהוָה לֵאמֹר לֹא־תֹאכַל לֶחֶם וְלֹא תִשְׁתֶּה־מַיִם
10 וְלֹא תָשׁוּב בַּדֶּרֶךְ אֲשֶׁר תָּלַכְתָּ׃ 10 וַיֵּלֶךְ בְּדֶרֶךְ אַחֵר[a] וְלֹא־שָׁב
ל . ה13
בַּדֶּרֶךְ אֲשֶׁר בָּא בָהּ אֶל־בֵּית־אֵל׃ פ
ז בלשון נביאיה . ה14 מל וכל מגלה דכות ב מ ב
11 וְנָבִיא אֶחָד[a] זָקֵן יֹשֵׁב בְּבֵית־אֵל [b]וַיָּבֹוא בְנֹו וַיְסַפֵּר[b]־לֹו אֶת־
כָּל־הַמַּעֲשֶׂה אֲשֶׁר־עָשָׂה אִישׁ־הָאֱלֹהִים | הַיּוֹם בְּבֵית־אֵל אֶת־[c]
ב ומל15
12 הַדְּבָרִים אֲשֶׁר דִּבֶּר אֶל־הַמֶּלֶךְ וַיְסַפְּרוּם לַאֲבִיהֶם׃ 12 וַיְדַבֵּר
כט16 חס בנביא יג מנה
בסיפ . לא
אֲלֵהֶם אֲבִיהֶם אֵי־זֶה הַדֶּרֶךְ הָלָךְ וַיִּרְאוּ[a] בָּנָיו אֶת־הַדֶּרֶךְ אֲשֶׁר
ל
13 הָלַךְ אִישׁ הָאֱלֹהִים אֲשֶׁר־בָּא מִיהוּדָה׃ 13 וַיֹּאמֶר אֶל־בָּנָיו חִבְשׁוּ־
ל
14 לִי הַחֲמֹור וַיַּחְבְּשׁוּ־לֹו הַחֲמֹור וַיִּרְכַּב עָלָיו׃ 14 וַיֵּלֶךְ [c]אַחֲרֵי אִישׁ
ל
הָאֱלֹהִים וַיִּמְצָאֵהוּ יֹשֵׁב תַּחַת הָאַלָּה וַיֹּאמֶר אֵלָיו הַאַתָּה אִישׁ־
15 הָאֱלֹהִים אֲשֶׁר־בָּאתָ מִיהוּדָה וַיֹּאמֶר אָנִי׃ 15 וַיֹּאמֶר אֵלָיו לֶךְ אִתִּי
יט11 . לד12 פסוק לא ולא
ולא ד מנה בסיפ .
ד קמ וכל יחזק נקיבה
16 הַבַּיְתָה[a] וְאֹכַל לָחֶם׃ 16 וַיֹּאמֶר לֹא אוּכַל לָשׁוּב אִתָּךְ [a]וְלָבֹוא אִתָּךְ[a]
אחנה וס״פ דכות17 . ד18
וְלֹא־אֹכַל לֶחֶם וְלֹא־אֶשְׁתֶּה אִתְּךָ[b] מַיִם בַּמָּקוֹם הַזֶּה׃ 17 כִּי־[a]דָבָר
יז מ״פ לא ולא לא19
אֵלַי בִּדְבַר[a] יְהוָה לֹא־תֹאכַל לֶחֶם וְלֹא־תִשְׁתֶּה שָׁם מָיִם לֹא[b]־תָּשׁוּב
18 לָלֶכֶת[c] בַּדֶּרֶךְ אֲשֶׁר־הָלַכְתָּ בָּהּ׃ 18 וַיֹּאמֶר לוֹ גַּם־אֲנִי נָבִיא כָּמוֹךָ
ל חס . ה
וּמַלְאָךְ דִּבֶּר אֵלַי בִּדְבַר יְהוָה לֵאמֹר הֲשִׁבֵּהוּ אִתְּךָ אֶל־בֵּיתֶךָ וְיֹאכַל
ב
19 לֶחֶם וְיֵשְׁתְּ מָיִם כִּחַשׁ[a] לֹו׃ 19 [a]וַיָּשָׁב אִתֹּו[a] וַיֹּאכַל לֶחֶם בְּבֵיתֹו וַיֵּשְׁתְּ
20 מָיִם׃ 20 וַיְהִי הֵם יֹשְׁבִים אֶל[a]־הַשֻּׁלְחָן פ וַיְהִי דְּבַר־יְהוָה
ג בעינ20
21 אֶל־הַנָּבִיא אֲשֶׁר הֱשִׁיב�ֹו׃ 21 וַיִּקְרָא אֶל־אִישׁ הָאֱלֹהִים אֲשֶׁר־בָּא
ב חס את21 . ב
מִיהוּדָה לֵאמֹר כֹּה אָמַר יְהוָה יַעַן כִּי מָרִיתָ [c]פִּי יְהוָה וְלֹא שָׁמַרְתָּ
22 אֶת־הַמִּצְוָה אֲשֶׁר צִוְּךָ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ׃ 22 וַתָּשָׁב וַתֹּאכַל לֶחֶם וַתֵּשְׁתְּ

[11]Mm 1557. [12]Mm 771. [13]Mm 2093. [14]Mm 1552. [15]Mm 2586. [16]Mm 1954. [17]Mm 172. [18]Mm 1224. [19]Mm 1613. [20]Mp sub loco. [21]Mm 991.

9 [a–a] prp צִוִּיתִי cf $\mathfrak{G}^{Mss}\mathfrak{V}$ ‖ [b] $\mathfrak{GS}$ leg בְּדָבָר ‖ **10** [a] l אַחֶרֶת (vel postea בוֹ) ‖ **11** [a] $\mathfrak{G}^{L}$ ἄλλος = אַחֵר ‖ [b–b] l c 2 Mss $\mathfrak{GSV}^{Mss}$ רוֹ וַיָּבֹאוּ בָנָיו ‖ [c] l c 2 Mss $\mathfrak{G}^{-BA}\mathfrak{SV}$ ואת ‖ **12** [a] l וַיַּרְאוּ cf Vrs ‖ **15** [a] > $\mathfrak{G}$* ‖ **16** [a–a] > 2 Mss $\mathfrak{G}$*, dl? ‖ [b] > $\mathfrak{GV}$, dl? ‖ **17** [a–a] Ms $\mathfrak{G}$ כֵּן צִוָּה אוֹתִי בִּדְבָר יְהוָה אֵלַי ב׳ $\mathfrak{V}$, Ms $\mathfrak{G}$ דְּבַר יְהוָה ‖ [b] l c mlt Mss Vrs וְלֹא ‖ [c] > $\mathfrak{GSV}$ ‖ **18** [a] $\mathfrak{GS}$ pr cop ‖ **19** [a–a] $\mathfrak{G}$*$\mathfrak{V}$ leg וַיָּשָׁב אִתּוֹ ‖ **20** [a] = עַל, sic mlt Mss.

מַ֔יִם בַּמָּקוֹם[a] אֲשֶׁ֥ר דִּבֶּר־אֵלֶ֖יךָ אַל־תֹּאכַ֣ל לֶ֑חֶם וְאַל־תֵּשְׁתְּ֥ מַ֖יִם לֹא־
תָבֹ֣וא נִבְלָתְךָ֔ אֶל־קֶ֖בֶר אֲבֹתֶֽיךָ׃ 23 וַיְהִ֗י אַחֲרֵי֙ אָכְל֣וֹ לֶ֔חֶם[a] וְאַחֲרֵי 23
שְׁתֹתֹ֑ו[b] וַיַּחֲבֹ֣שׁ[c] לֹ֗ו הַֽחֲמֹור֙ לַנָּבִ֣יא[d] אֲשֶׁ֣ר הֵשִׁ֔יב׃ 24 וַיֵּ֣לֶךְ֮ וַיִּמְצָאֵ֣הוּ 24 ל ב . ג בעינ . ד בטע[22]
אַרְיֵה֒ בַּדֶּ֣רֶךְ וַיְמִיתֵ֗הוּ וַתְּהִ֤י נִבְלָתֹו֙ מֻשְׁלֶ֣כֶת בַּדֶּ֔רֶךְ וְהַֽחֲמֹ֥ור[e] עֹמֵ֖ד ז מל[23] . ד ג[24] מנה בעינ .
אֵצְלָ֑הּ וְהָאַרְיֵ֖ה עֹמֵ֥ד אֵצֶל֙ הַנְּבֵלָ֔ה׃ 25 וְהִנֵּ֣ה[e] אֲנָשִׁ֗ים עֹבְרִים֙ 25 ה מטע בעינ[25]
וַיִּרְא֣וּ אֶת־הַנְּבֵלָ֡ה מֻשְׁלֶ֣כֶת בַּדֶּ֣רֶךְ וְאֶת־הָאַרְיֵה֩[e] עֹמֵ֨ד אֵצֶ֜ל הַנְּבֵלָ֗ה ד ג[24] מנה בעינ .
וַיָּבֹ֣אוּ וַיְדַבְּר֔וּ בָּעִ֕יר אֲשֶׁ֥ר הַנָּבִ֖יא[e] הַזָּקֵ֣ן יֹשֵׁ֑ב בָּֽהּ׃ 26 וַיִּשְׁמַ֣ע הַנָּבִיא 26 ג מטע בעינ[25]
אֲשֶׁ֣ר הֱשִׁיב�ֹו֮ מִן־הַדֶּ֣רֶךְ֒ וַיֹּ֣אמֶר֮ אִ֣ישׁ הָאֱלֹהִים֒ הֽוּא֙ אֲשֶׁ֣ר מָרָ֔ה אֶת־פִּ֖י ב
יְהוָ֑ה[a] וַיִּתְּנֵ֤הוּ יְהוָה֙ לָאַרְיֵ֔ה וַיְשַׁבְּרֵ֖הוּ וַיְמִתֵ֑הוּ כִּדְבַ֥ר[e] יְהוָ֖ה אֲשֶׁ֥ר דִּבֶּר־ ל . ב . ל[27]
לֹֽו׃ 27 וַיְדַבֵּ֣ר אֶל־בָּנָ֔יו לֵאמֹ֖ר חִבְשׁוּ־לִ֣י אֶת־הַחֲמֹ֑ור וַיַּחֲבֹֽשׁוּ׃[a] 27 ט פסוק בסיפ את את .
י ג[24] מנה בעינ .
28 וַיֵּ֣לֶךְ֮ וַיִּמְצָא֣ אֶת־נִבְלָתֹו֒ מֻשְׁלֶ֣כֶת בַּדֶּ֗רֶךְ וַֽחֲמֹור֙[a] וְהָאַרְיֵ֔ה[e] עֹמְדִ֖ים 28 ה מטע בעינ[25]
אֵצֶ֣ל הַנְּבֵלָ֑ה לֹא־אָכַ֤ל הָאַרְיֵה֙ אֶת־הַנְּבֵלָ֔ה וְלֹ֥א שָׁבַ֖ר אֶת־הַחֲמֹֽור׃
29 וַיִּשָּׂ֣א הַנָּבִ֗יא אֶת־נִבְלַ֤ת אִישׁ־הָאֱלֹהִים֙ וַיִּנִּחֻ֔הוּ אֶל[a]־הַחֲמֹ֖ור וַיְשִׁיבֻֽהוּ 29 ב חס[28] . ב ומל
וַיָּבֹ֣א[b] אֶל־עִיר֮[c] הַנָּבִיא֒[d] הַזָּקֵן֙[e] לִסְפֹּ֣ד[f] וְלִקְבֹּרֹ֔ו׃ 30 וַיַּנַּ֥ח[a] אֶת־ ב . ל . ז[29]
נִבְלָתֹו֙[a] בְּקִבְרֹ֔ו וַיִּסְפְּדוּ־עָלָ֖יו הוֹי֣ אָחִ֑י׃ 31 וַיְהִ֗י אַחֲרֵי֙ קָבְרֹ֣ו[a] אֹתֹ֔ו[a] 31 ב[30] . ל
וַיֹּ֣אמֶר אֶל־בָּנָ֔יו לֵאמֹ֖ר בְּמֹותִ֑י וּקְבַרְתֶּ֣ם אֹתִ֔י בַּקֶּ֕בֶר[b] אֲשֶׁ֥ר אִֽישׁ 32 ג[31]
הָאֱלֹהִ֖ים קָבוּר֙ בֹּ֔ו אֵצֶ֕ל עַצְמֹתָ֖יו הַנִּיחוּ֥[c] אֶת־עַצְמֹתָֽי[c]׃ 32 כִּ֣י הָיֹ֤ה 32 ב חס[33] . ה חס בלי[34]
יִהְיֶה֙ הַדָּבָ֣ר אֲשֶׁר־קָרָ֣א בִדְבַר־יְהוָ֔ה עַל־הַמִּזְבֵּ֕חַ אֲשֶׁ֥ר בְּבֵית־אֵ֖ל ב כח ה
וְעַל֙[a] כָּל־בָּתֵּ֣י הַבָּמֹ֔ות אֲשֶׁ֖ר בְּעָרֵ֣י[b] שֹׁמְרֹ֑ון׃ פ 33 אַחַ֣ר[a] 33 ל
הַדָּבָ֣ר הַזֶּ֗ה לֹא־שָׁ֤ב יָרָבְעָם֙ מִדַּרְכֹּ֣ו הָרָעָ֔ה וַיָּ֖שָׁב וַיַּ֣עַשׂ מִקְצ֑וֹת
הָעָ֕ם כֹּהֲנֵ֖י[c] בָּמֹ֑ות[b] יְמַלֵּ֣א אֶת־יָדֹ֔ו וְיִהְיֶ֖ה כֹּהֲנֵ֥י[c] בָּמֹֽות׃ 34 וַיְהִ֥י 34 ג . ל[35] . ז[36] . ל . ב
בְּדְבַר֙[a] הַזֶּ֔ה לְחַטָּ֖את בֵּ֣ית יָרָבְעָ֑ם וּלְהַכְחִ֥יד וּלְהַשְׁמִ֖יד מֵעַ֥ל פְּנֵי ח . ו . ד[37]
הָאֲדָמָֽה׃ פ

[22] Mm 2140. [23] Mm 2137. [24] Mm 1963 א. [25] Mm 1963 ב. [26] Mm 1868. [27] Mm 1549. [28] Mm 1964. [29] Mm 2011. [30] Mp sub loco. [31] Mm 1965. [32] Mm 1966. [33] Mm 3545. [34] Mm 3723. [35] Mm 1967. [36] Mm 706. [37] Mm 1209.

22 [a] Ms 𝔊 + הַזֶּה ‖ **23** [a] > 𝔙 ‖ [b] Ms 𝔊𝔖 + מַיִם ‖ [c] Ms 𝔖 ויחבשו ‖ [d–d] l frt וַיַּשֹּׁב cf 𝔊* ‖ **26/27** [a–a] > 𝔊*, add? ‖ **28** [a] l c nonn Mss 𝔊𝔖𝔗 וְהַח׳ ‖ [b] pc Mss 𝔊 ולא ‖ **29** [a] = עַל, sic nonn Mss Vrs ‖ [b] > 𝔊*, frt dl ‖ [c] frt l הָעִיר cf 𝔊 ‖ [d–d] frt dl ‖ [e–e] > 𝔊* ‖ [f] Ms 𝔖𝔗𝔙 + לוֹ, frt ins ‖ **30** [a–a] > 𝔊* ‖ **31** [a–a] 𝔊(𝔙) *τὸ κόψασθαι αὐτόν* = סָפְדוּ לוֹ ‖ [b] 𝔊* + *τούτῳ* ‖ [c–c] 𝔊 *με, ἵνα σωθῶσι τὰ ὀστᾶ μου μετὰ τῶν ὀστῶν αὐτοῦ* cf 2 R 23,18 ‖ **32** [a] > 𝔊* ‖ [b] 𝔊 om ערי ‖ **33** [a] 𝔊𝔖 pr cop ‖ [b–b] 𝔖 *qrb qwrbn'* offerebat munus cf 𝔗 ‖ [c] l c 𝔊𝔖𝔙 sg ‖ **34** [a] prb l c pc Mss 𝔊𝔖𝔗 הַד׳.

14 1 [a] בְּעֵת הַהִוא חָלָה אֲבִיָּה בֶּן־יָרָבְעָם׃ 2 וַיֹּאמֶר יָרָבְעָם
לְאִשְׁתּוֹ קוּמִי נָא וְהִשְׁתַּנִּית וְלֹא יֵדָעוּ כִּי־אַתְּי[a] אֵשֶׁת יָרָבְעָם וְהָלַכְתְּ
שִׁלֹה הִנֵּה[b]־שָׁם אֲחִיָּה הַנָּבִיא הוּא־דִבֶּר עָלַי לִמְלֹךְ[c] עַל־הָעָם הַזֶּה׃
3 וְלָקַחַתְּ בְּיָדֵךְ [a]עֲשָׂרָה לֶחֶם וְנִקֻּדִּים[a] וּבַקְבֻּק דְּבָשׁ וּבָאת אֵלָיו
4 הֽוּא[b] יַגִּיד לָךְ מַה־יִּהְיֶה לַנָּעַר׃ 4 וַתַּעַשׂ כֵּן אֵשֶׁת יָרָבְעָם וַתָּקָם[a]
וַתֵּלֶךְ שִׁלֹה וַתָּבֹא בֵּית אֲחִיָּה וַאֲחִיָּהוּ לֹא־יָכֹל לִרְאוֹת[b] כִּי קָמוּ
5 עֵינָיו מִשֵּׂיבוֹ׃ ס 5 וַיהוָה אָמַר אֶל־אֲחִיָּהוּ הִנֵּה אֵשֶׁת יָרָבְעָם
בָּאָה לִדְרֹשׁ דָּבָר מֵעִמָּךְ אֶל[a]־בְּנָהּ כִּי־חֹלֶה הוּא כָּזֹה וְכָזֹה תְּדַבֵּר
6 אֵלֶיהָ וְיִהְיֶה[b] כְּבֹאָהּ וְהִיא מִתְנַכֶּרֶת׃ 6 וַיְהִי כְּשָׁמְעַ אֲחִיָּהוּ אֶת־
קוֹל [a]רַגְלֶיהָ בָּאָה[a] בַּפֶּתַח וַיֹּאמֶר בֹּאִי אֵשֶׁת יָרָבְעָם לָמָּה זֶּה אַתְּ
7 מִתְנַכֶּרֶת וְאָנֹכִי שָׁלוּחַ אֵלַיִךְ קָשֶׁה[b]׃ 7 לְכִי אִמְרִי לְיָרָבְעָם כֹּה־
אָמַר יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל יַעַן אֲשֶׁר הֲרִימֹתִיךָ מִתּוֹךְ הָעָם וָאֶתֶּנְךָ
8 נָגִיד עַל עַמִּי יִשְׂרָאֵל׃ 8 וָאֶקְרַע אֶת־הַמַּמְלָכָה מִבֵּית דָּוִד וָאֶתְּנָהּ
לָךְ וְלֹא־הָיִיתָ כְּעַבְדִּי דָוִד אֲשֶׁר שָׁמַר מִצְוֹתַי וַאֲשֶׁר־הָלַךְ אַחֲרַי
9 בְּכָל־לְבָבוֹ לַעֲשׂוֹת רַק[a] הַיָּשָׁר בְּעֵינָי׃ 9 וַתָּרַע לַעֲשׂוֹת מִכֹּל אֲשֶׁר־
הָיוּ לְפָנֶיךָ וַתֵּלֶךְ וַתַּעֲשֶׂה־לְּךָ אֱלֹהִים אֲחֵרִים וּמַסֵּכוֹת לְהַכְעִיסֵנִי
10 וְאֹתִי הִשְׁלַכְתָּ אַחֲרֵי גַּוֶּךָ׃ ס 10 לָכֵן הִנְנִי מֵבִיא רָעָה[a] אֶל־בֵּית
יָרָבְעָם וְהִכְרַתִּי לְיָרָבְעָם מַשְׁתִּין בְּקִיר עָצוּר[b] וְעָזוּב בְּיִשְׂרָאֵל
11 וּבִעַרְתִּי אַחֲרֵי בֵּית־יָרָבְעָם כַּאֲשֶׁר יְבַעֵר הַגֶּלֶל עַד־תֻּמּוֹ׃ 11 הַמֵּת
לְיָרָבְעָם בָּעִיר יֹאכְלוּ הַכְּלָבִים וְהַמֵּת בַּשָּׂדֶה יֹאכְלוּ עוֹף הַשָּׁמָיִם
12 כִּי יְהוָה דִּבֵּר׃ 12 וְאַתְּ קוּמִי לְכִי לְבֵיתֵךְ בְּבֹאָה[a] רַגְלַיִךְ הָעִירָה
13 וּמֵת הַיָּלֶד׃ 13 וְסָפְדוּ־לוֹ כָּל־יִשְׂרָאֵל[a] וְקָבְרוּ אֹתוֹ כִּי־זֶה לְבַדּוֹ יָבֹא
לְיָרָבְעָם אֶל־קֶבֶר יַעַן נִמְצָא־בּוֹ דָּבָר טוֹב אֶל־יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל

ב בבריא
ג. ל. יצ׳.
את חד מן ז׳ כת כן ק
ב[a]. ג. כט וכל משיחה מצרים אשור וישראל דכות[a]. ח וכל עזרא דכות[a]
ל וחס. ל וחס. ה[6]
ה[7]. ו
ה[8]. ג[9]
לב. ב. ה[7]
ב. י[10]. כט. כד
ב
ל קמ
ל. ה. ל
ל קמ
ד[11]. ו כת כן[12]
ד[12]. יא[13]
ח. ב[14]
ל
ב. ט[15]

Cp 14 [1]Mm 801. [2]Mm 2081. [3]Mm 1792. [4]Mm 958. [5]Mm 1968. [6]Mm 2052. [7]Mm 4178. [8]Mm 1635. [9]Mm 1760. [10]Mm 1969. [11]Mm 1970. [12]Mp sub loco. [13]Mm 324. [14]Mm 1971. [15]Mm 1972.

Cp 14,1 [a] 𝔊* om 1—20 (sed cf 𝔊* 12,24g—n) ‖ **2** [a] K אַתְּי, nonn Mss ut Q אַתְּ ‖ [b] nonn Mss $𝔊^{OL}$ וְהִ׳ ‖ [c] l לְמִלְךְ cf $𝔊^{O}$ 𝔖𝔙 ‖ **3** [a–a] $𝔊^{O}$ alit ‖ [b] mlt Mss 𝔖 וְהוּא ‖ **4** [a] 12,24k 𝔊* + *ἐκ Σαιρα* = מִצְּרָדָה ‖ [b–b] $𝔊^{O}$ *καὶ ὁ ἄνθρωπος πρεσβύτερος τοῦ ἰδεῖν* = וְהָאִישׁ זָקֵן מֵרֹ׳ ‖ **5** [a] = עַל ‖ [b] $𝔊^{O}$(𝔖𝔙) *καὶ ἐγένετο* = וַיְהִי ‖ **6** [a–a] prp רגלי הַבאה ‖ [b] $𝔊^{O}$𝔙 leg קָשָׁה ‖ **8** [a] > pc Mss 𝔖𝔙 ‖ **10** [a] = עַל, sic pc Mss ‖ [b] mlt Mss $𝔖𝔗^{Ms}$ וְעׅ ‖ **12** [a] = בְּבוֹא ‖ **13** [a] 𝔊* 12,24 m + *οὐαὶ κύριε*.

14 בְּבֵית יָרָבְעָם׃ 14 וְהֵקִים יְהוָה לוֹ מֶלֶךְ עַל־יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר יַכְרִית ל
15 אֶת־בֵּית יָרָבְעָם [a]זֶה הַיּוֹם וּמָה׃ גַּם־עָתָּה[a]׃ 15 וְהִכָּה יְהוָה אֶת־ כנ[16]. ל. יו פסוק את את את את
ג יִשְׂרָאֵל[a] כַּאֲשֶׁר יָנוּד הַקָּנֶה בַּמָּיִם וְנָתַשׁ אֶת־יִשְׂרָאֵל מֵעַל הָאֲדָמָה׃
ד מל בנביא . ל הַטּוֹבָה׃ הַזֹּאת אֲשֶׁר נָתַן לַאֲבוֹתֵיהֶם וְזֵרֶם מֵעֶבֶר לַנָּהָר יַעַן אֲשֶׁר
ז בלשׁן בנביא ל מל[17]. יג[18] עָשׂוּ׃ אֶת־אֲשֵׁרֵיהֶם מַכְעִיסִים אֶת־יְהוָה׃ 16 וְיִתֵּן אֶת־יִשְׂרָאֵל בִּגְלַל
ה חס בן נבט . ב חַטֹּאות׃ יָרָבְעָם אֲשֶׁר חָטָא וַאֲשֶׁר׃ הֶחֱטִיא אֶת־יִשְׂרָאֵל׃ 17 וַתָּקָם
ל . ל אֶשֶׁת יָרָבְעָם וַתֵּלֶךְ וַתָּבֹא תִרְצָתָה[a] הֵיא בָּאָה׃ בְּסַף־הַבַּיִת וְהַנַּעַר
ב פסוק דמטע בעינ[19] מֵת׃ 18 וַיִּקְבְּרוּ אֹתוֹ וַיִּסְפְּדוּ־לוֹ כָּל־יִשְׂרָאֵל כִּדְבַר יְהוָה אֲשֶׁר׃ דִּבֶּר׃
ה[20]. יג[21] בְּיַד־עַבְדּוֹ אֲחִיָּהוּ הַנָּבִיא׃ 19 וְיֶתֶר דִּבְרֵי יָרָבְעָם אֲשֶׁר נִלְחָם
ל . ה בנביא וַאֲשֶׁר׃ מָלָךְ הִנָּם׃ כְּתוּבִים עַל־סֵפֶר דִּבְרֵי הַיָּמִים לְמַלְכֵי יִשְׂרָאֵל׃
20 וְהַיָּמִים אֲשֶׁר מָלַךְ יָרָבְעָם עֶשְׂרִים וּשְׁתַּיִם שָׁנָה וַיִּשְׁכַּב עִם־אֲבֹתָיו
וַיִּמְלֹךְ נָדָב בְּנוֹ תַּחְתָּיו׃ פ
21 [a]וְרַחַבְעָם בֶּן־שְׁלֹמֹה מָלַךְ בִּיהוּדָה[b] בֶּן־[c]אַרְבָּעִים וְאַחַת
שָׁנָה׃ וְרַחַבְעָם בְּמָלְכוֹ [d]וְשֶׁבַע עֶשְׂרֵה[d] שָׁנָה ׀ מָלַךְ בִּירוּשָׁלַם הָעִיר
ג אֲשֶׁר־בָּחַר יְהוָה לָשׂוּם׃ אֶת־שְׁמוֹ׃ שָׁם מִכֹּל׃ שִׁבְטֵי יִשְׂרָאֵל וְשֵׁם אִמּוֹ
ב נַעֲמָה[e] הָעַמֹּנִית׃ 22 וַיַּ֫עַשׂ יְהוּדָה[a] הָרַע בְּעֵינֵי יְהוָה וַיְקַנְאוּ[b]׃ אֹתוֹ
ה[22] חס ג[23] מנה כנביא וכל תורה דכות ב מ ב. ג[24]. ב[25] 22 מִכֹּל׃ אֲשֶׁר עָשׂוּ אֲבֹתָם[c] בְּחַטֹּאתָם אֲשֶׁר חָטָאוּ׃ 23 וַיִּבְנוּ [a]גַם־הֵמָּה[a]
לָהֶם בָּמוֹת וּמַצֵּבוֹת וַאֲשֵׁרִים עַל כָּל־גִּבְעָה גְּבֹהָה וְתַחַת כָּל־עֵץ
ב . ל רַעֲנָן׃ 24 וְגַם־קָדֵשׁ[a] הָיָה בָּאָרֶץ עָשׂוּ כְּכֹל[b] הַתּוֹעֲבֹת[c] הַגּוֹיִם אֲשֶׁר׃
כ בטע ר״פ[26] ה ג מל וב חס[27] הוֹרִישׁ יְהוָה מִפְּנֵי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל׃ פ 25 וַיְהִי בַּשָּׁנָה הַחֲמִשִּׁית
שישק ק לַמֶּלֶךְ[a] רְחַבְעָם עָלָה שׁוּשַׁק[b] מֶלֶךְ־מִצְרַיִם עַל־יְרוּשָׁלִַם׃ 26 וַיִּקַּח
יח פסוק את ואת ואת את . יא מל[28]. ל אֶת־[a]אֹצְרוֹת בֵּית־יְהוָה וְאֶת־אֹצְרוֹת׃ בֵּית הַמֶּלֶךְ[b] וְאֶת[d]־הַכֹּל לָקָח[c]

[16] Mm 592. [17] Mm 1401. [18] Mm 157. [19] Mp sub loco. [20] Mm 4178. [21] Mm 1748. [22] Mm 3967. [23] Mm 1973. [24] Mm 1974. [25] Mm 1975. [26] Mm 1017. [27] Mm 1976. [28] Mm 1977.

14 [a–a] dub ‖ **15** [a] prb ins וְהִתְנוֹדְדוּ ‖ **17** [a] 𝔊 *εἰς τὴν Σαιρα* cf 4[a] ‖ **21** [a] 21.22 cf 𝔊* 12,24a ‖ [b] 𝔊[L] + *καὶ Βενιαμιν* ‖ [c–c] 12,24a 𝔊* 16 ‖ [d–d] 12,24a 𝔊[B] 12 ‖ [e] 𝔊[B] *Μααχαμ* cf 15,2.10 ‖ **22** [a] > 𝔊* 12,24a et 2 Ch 12,14; 𝔊* hic *Ροβοαμ* = רְחַבְעָם ‖ [b] 𝔊-[A] sg ‖ [c] 𝔊-[B] suff sg ‖ **23** [a–a] > 𝔊* ‖ **24** [a] 𝔊 *σύνδεσμος* = קֶשֶׁר ‖ [b] 𝔊 *ἀπὸ πάντων* = מִכֹּל ‖ [c] pc Mss 𝔗 om ה, dl ‖ **25** [a] 𝔊𝔙 leg לְמֶלֶךְ ‖ [b] mlt Mss 𝔖𝔗𝔙 ut Q שִׁישַׁק; 1 c K שׁוּשַׁק cf 𝔊 (aeg *šošenq*) ‖ **26** [a] 𝔊* + *πάντας* ‖ [b] 𝔊 + nonn vb (cf 2 S 8,7) ‖ [c–c] > 𝔖 ‖ [d] 1 c Ms 𝔊 et 2 Ch 12,9 את.

27 [e]וַיִּקַּח֙ אֶת־כָּל־מָגנֵ֣י הַזָּהָ֔ב אֲשֶׁ֥ר עָשָׂ֖ה שְׁלֹמֹ֑ה[fe]׃ 27 וַיַּעַשׂ֙ הַמֶּ֣לֶךְ
רַחַבְעָ֔ם תַּחְתָּ֖ם מָגנֵ֣י נְחֹ֑שֶׁת וְהִפְקִ֡יד עַל־יַד֩ שָׂרֵ֨י הָרָצִ֜ים הַשֹּׁמְרִ֗ים
28 פֶּ֚תַח בֵּ֣ית הַמֶּ֔לֶךְ[a]׃ 28 וְהָיָ֗ה מִדֵּי־בֹא֙ הַמֶּ֣לֶךְ בֵּ֔ית יְהוָ֖ה יִשָּׂאוּם֙ הָרָצִ֔ים כ בטע ר״פ[29]
29 וְהֵשִׁיבُ֥וּם אֶל־תָּ֖א הָרָצִֽים׃ 29 וְיֶ֤תֶר דִּבְרֵי֙ רַחַבְעָ֔ם וְכָל־אֲשֶׁ֥ר ב חד מל וחד חס[30]
עָשָׂ֑ה הֲלֹא־הֵ֣מָּה כְתוּבִ֗ים עַל־סֵ֚פֶר דִּבְרֵ֣י הַיָּמִ֔ים לְמַלְכֵ֖י יְהוּדָֽה׃ יג בטע ר״פ בסיפ[31]
30 וּמִלְחָמָ֥ה הָיְתָ֛ה בֵּ֥ין רַחַבְעָ֖ם וּבֵ֣ין יָרָבְעָ֑ם כָּל־הַיָּמִֽים׃ 31 וַיִּשְׁכַּ֤ב ד[32]
רַחַבְעָם֙ עִם־אֲבֹתָ֔יו וַיִּקָּבֵ֥ר [a]עִם־אֲבֹתָ֖יו[a] בְּעִ֣יר דָּוִ֑ד [b]וְשֵׁ֨ם אִמּ֜וֹ נַעֲמָ֗ה ה בטע
הָעַמֹּנִ֔ית[b] וַיִּמְלֹ֥ךְ אֲבִיָּ֖ם[c] בְּנ֥וֹ תַחְתָּֽיו׃ פ

15 1 וּבִשְׁנַ֣ת שְׁמֹנֶ֤ה עֶשְׂרֵה֙ לַמֶּ֣לֶךְ[a] יָרָבְעָ֔ם בֶּן־נְבָ֖ט מָלַ֣ךְ אֲבִיָּ֑ם[b] ט מנה ר״פ[1]
2 עַל־יְהוּדָֽה׃ 2 שָׁלֹ֣שׁ[a] שָׁנִ֔ים מָלַ֖ךְ בִּירוּשָׁלִָ֑ם וְשֵׁם֙ אִמּ֣וֹ מַעֲכָ֔ה בַּת־ ב. ד בטע[2]. ח[3]. כה
3 אֲבִישָׁל֖וֹם[b]׃ 3 וַיֵּ֣לֶךְ֮ בְּכָל־[a]חַטֹּאת֣וֹ אָבִ֣יו֒ אֲשֶׁר־עָשָׂ֣ה לְפָנָ֔יו וְלֹא־הָ֣יָה
4 לְבָב֗וֹ שָׁלֵם֙ עִם־יְהוָ֣ה אֱלֹהָ֔יו כִּלְבַ֖ב דָּוִ֥ד אָבִֽיו׃ 4 כִּ֣י לְמַ֔עַן דָּוִ֖ד נָתַ֣ן
יְהוָ֣ה אֱלֹהָ֑יו[a] לָ֣וֹ נֵ֔ר בִּירוּשָׁלִָ֖ם[b] לְהָקִ֥ים אֶת־בְּנ֛וֹ[c] אַחֲרָ֑יו וּלְהַעֲמִ֖יד ח[4]. ב[5]
5 אֶת־יְרוּשָׁלִָֽם׃ 5 אֲשֶׁ֣ר עָשָׂ֣ה דָוִ֔ד אֶת־הַיָּשָׁ֖ר בְּעֵינֵ֣י יְהוָ֑ה וְלֹא־סָ֣ר ב[6]. ד[7]
6 מִכֹּ֗ל אֲשֶׁר־צִוָּ֛הוּ כֹּ֥ל יְמֵֽי־חַיָּ֖יו [a]רַ֥ק בִּדְבַר־אוּרִיָּ֖ה הַחִתִּֽי[a]׃ 6 [a]וּמִלְחָמָ֥ה [a]ח[8]
7 הָיְתָ֖ה בֵּ֣ין רַחַבְעָ֑ם[b] וּבֵ֣ין יָרָבְעָ֔ם כָּל־יְמֵ֖י חַיָּֽיו׃ 7 וְיֶ֤תֶר דִּבְרֵי֙ ה בטע בסיפ[9]
אֲבִיָּ֔ם וְכָל־אֲשֶׁ֥ר עָשָׂ֖ה הֲלוֹא־הֵ֣ם כְּתוּבִ֗ים עַל־סֵ֚פֶר דִּבְרֵ֣י הַיָּמִ֔ים ז בסיפ
8 לְמַלְכֵ֖י יְהוּדָ֑ה וּמִלְחָמָ֥ה הָיְתָ֛ה בֵּ֥ין אֲבִיָּ֖ם וּבֵ֥ין יָרָבְעָֽם׃ 8 וַיִּשְׁכַּ֤ב
אֲבִיָּם֙ עִם־אֲבֹתָ֔יו[a] וַיִּקְבְּרוּ֙ אֹת֔וֹ בְּעִ֖יר דָּוִ֑ד וַיִּמְלֹ֥ךְ אָסָ֛א בְּנ֥וֹ
תַּחְתָּ֖יו׃ פ

ס[a] 9 וּבִשְׁנַ֣ת עֶשְׂרִ֔ים[a] לְיָרָבְעָ֖ם מֶ֣לֶךְ יִשְׂרָאֵ֑ל מָלַ֖ךְ אָסָ֥א מֶֽלֶךְ[b] ט מנה ר״פ[1]
10 יְהוּדָֽה׃ 10 וְאַרְבָּעִ֤ים וְאַחַת֙ שָׁנָ֔ה מָלַ֖ךְ בִּירוּשָׁלִָ֑ם וְשֵׁם֙ אִמּ֣וֹ מַעֲכָ֔ה[a]
11 בַּת־אֲבִישָׁל֖וֹם׃ 11 וַיַּ֥עַשׂ אָסָ֛א הַיָּשָׁ֥ר בְּעֵינֵ֖י יְהוָ֑ה כְּדָוִ֖ד אָבִֽיו׃ ב

[29]Mm 1017. [30]Mm 2128. [31]Mm 1985. [32]Mm 1120. Cp 15 [1]Mm 3789. [2]Mm 2140. [3]Mm 2851. [4]Mm 2469. [5]Mm 3922. [6]Mp sub loco. [7]Mm 1978. [8]Mm 1623. [9]Mm 2178.

26 [e–e] G* *ὅπλα τὰ χρυσᾶ* ‖ [f] G^{min} + *καὶ ἀπήνεγκεν αὐτὰ εἰς Αἴγυπτον* ‖ **27** [a] G^{L} *κυρίου* ‖ **31** [a–a] > Sϑ̈l et 2 Ch 12,16 ‖ [b–b] > G*S et 2 Ch, add ex 21 ‖ [c] pc Mss GSC^{fMs} אביה ‖ **Cp 15,1** [a] ut 14,25[a] ‖ [b] cf 14,31[c]; G + *υἱὸς Ροβοαμ* ‖ **2** [a] G* 6, G^{Amin} 16; Ms GC^{Ms} pr cop ‖ [b] 2 Ch 11,20 אֲבְשָׁ֑לוֹם (13,2 alit) ‖ **3** [a] G* om כל ut 26.34 16,19.26 ‖ **4** [a] > Ms G* ‖ [b] > G* ‖ [c] G pl, l prb בָּנָיו ‖ **5** [a–a] > G* ‖ **6** [a] v 6 > G*, add ex 14,30 ‖ [b] nonn Mss אֲבִיָּם ‖ **8** [a] G* + *ἐν τῷ εἰκοστῷ καὶ τετάρτῳ ἔτει τοῦ Ιεροβοαμ* cf 9 ‖ **9** [a] G* 24 cf 8[a] ‖ [b] prb l c mlt Mss Edd GC^{fMss} -עַל ‖ **10** [a] dub cf 2; G* *Ana.*

12 וַיְעַבֵּר הַקְּדֵשִׁים מִן־הָאָרֶץ וַיָּסַר אֶת־כָּל־הַגִּלּוּלִים אֲשֶׁר עָשׂוּ 12 ט10 . ב
13 אֲבֹתָיו׃ 13 וְגַם | אֶת־מַעֲכָה אִמּוֹ וַיְסִרֶהָ מִגְּבִירָה אֲשֶׁר־עָשְׂתָה 11 ג חס בליש
מִפְלֶצֶת לָאֲשֵׁרָה וַיְכָרֹת אָסָא אֶת־מִפְלַצְתָּהּ וַיְשָׂרֵף בְּנַחַל קִדְרוֹן׃ ב
14 וְהַבָּמוֹת לֹא־סָרוּ[a] רַק לְבַב־אָסָא הָיָה שָׁלֵם עִם־יְהוָה כָּל־יָמָיו׃ 14
15 וַיָּבֵא אֶת־קָדְשֵׁי אָבִיו וְקָדְשָׁיו[a] בֵּית יְהוָה כֶּסֶף וְזָהָב וְכֵלִים׃ 15 נא12 יח מנה ר״ם . וקדשי חד מן מח13 כת ו ק וקר ל
16 וּמִלְחָמָה הָיְתָה בֵּין אָסָא וּבֵין בַּעְשָׁא[a] מֶלֶךְ־יִשְׂרָאֵל כָּל־יְמֵיהֶם׃ 16
17 וַיַּעַל בַּעְשָׁא מֶלֶךְ־יִשְׂרָאֵל עַל־יְהוּדָה וַיִּבֶן אֶת־הָרָמָה 17
18 לְבִלְתִּי תֵּת יֹצֵא וָבָא לְאָסָא מֶלֶךְ יְהוּדָה׃ 18 וַיִּקַּח אָסָא אֶת־כָּל־[a] יד1
הַכֶּסֶף וְהַזָּהָב הַנּוֹתָרִים | בְּאוֹצְרוֹת בֵּית־יְהוָה [b]וְאֶת־אֹוצְרוֹת[b] בֵּית טו1 . נא מל15
מֶלֶךְ[c] וַיִּתְּנֵם בְּיַד־עֲבָדָיו וַיִּשְׁלָחֵם הַמֶּלֶךְ אָסָא אֶל־בֶּן־הֲדַד[d] בֶּן־ המלך חד מן נג16 חס ה ק ר״ת בליש . ד
19 טַבְרִמֹּן בֶּן־חֶזְיוֹן[e] מֶלֶךְ אֲרָם הַיֹּשֵׁב בְּדַמֶּשֶׂק לֵאמֹר׃ 19 בְּרִית בֵּינִי טו17 חס ול בליש
וּבֵינֶךָ בֵּין[a] אָבִי וּבֵין אָבִיךָ הִנֵּה שָׁלַחְתִּי לְךָ שֹׁחַד כֶּסֶף וְזָהָב לֵךְ ל . כד פסוק את את ומילה הזה ביניה ט מנה הנביא . ג
20 הָפֵר[a] אֶת־בְּרִיתְךָ אֶת־בַּעְשָׁא מֶלֶךְ־יִשְׂרָאֵל וְיַעֲלֶה מֵעָלָי׃ 20 וַיִּשְׁמַע יח פסוק אל על טו18 . יד פסוק את ראת ראת ראת טו19 . ב20
בֶּן־הֲדַד[a] אֶל־הַמֶּלֶךְ אָסָא וַיִּשְׁלַח אֶת־שָׂרֵי הַחֲיָלִים אֲשֶׁר־לוֹ עַל־ ג ומל21
עָרֵי יִשְׂרָאֵל וַיַּךְ[b] אֶת־עִיּוֹן וְאֶת־דָּן וְאֶת אָבֵל בֵּית־מַעֲכָה וְאֵת כָּל־
כִּנְרוֹת עַל[c] כָּל־אֶרֶץ נַפְתָּלִי׃ 21 וַיְהִי כִּשְׁמֹעַ בַּעְשָׁא וַיֶּחְדַּל מִבְּנוֹת
22 אֶת־הָרָמָה [a]וַיֵּשֶׁב בְּתִרְצָה[a]׃ 22 וְהַמֶּלֶךְ [c]אָסָא הִשְׁמִיעַ[c] אֶת־כָּל־ ל . ד פסוק רמיין את את ראת את ראת22
יְהוּדָה אֵין נָקִי וַיִּשְׂאוּ אֶת־אַבְנֵי הָרָמָה וְאֶת־עֵצֶיהָ אֲשֶׁר בָּנָה בַּעְשָׁא מג
וַיִּבֶן בָּם הַמֶּלֶךְ אָסָא אֶת־גֶּבַע בִּנְיָמִן וְאֶת־הַמִּצְפָּה׃ 23 וְיֶתֶר 23
כָּל־[a]דִּבְרֵי[a] אָסָא וְכָל־גְּבוּרָתוֹ וְכֹל[b]אֲשֶׁר עָשָׂה וְהֶעָרִים[c] אֲשֶׁר בָּנָה[c] ט פסוק כל וכל וכל23 . ל
24 הֲלֹא־הֵמָּה כְּתוּבִים עַל־סֵפֶר דִּבְרֵי הַיָּמִים לְמַלְכֵי יְהוּדָה רַק לְעֵת ד24
זִקְנָתוֹ[d] חָלָה אֶת־רַגְלָיו׃ 24 וַיִּשְׁכַּב אָסָא [a]עִם־אֲבֹתָיו[a] וַיִּקָּבֵר עִם־
אֲבֹתָיו בְּעִיר[c] דָּוִד[c] אָבִיו[b] וַיִּמְלֹךְ יְהוֹשָׁפָט בְּנוֹ תַּחְתָּיו׃ פ ו25 ה מנה בליש ובסיט

[10] Mm 57. [11] Mm 1723. [12] Mm 639. [13] Mm 3811. [14] Mm 1979. [15] Mm 1977. [16] Mm 1856. [17] Mm 653. [18] Mm 658. [19] Mp sub loco. [20] Mm 2473. [21] Mm 1980. [22] Mm 2468. [23] Mm 1981. [24] Mm 1120. [25] Mm 1945.

14 [a] G(SV) *ἐξῆρεν* = הֵסִיר ‖ **15** [a] l c K GSC et 2 Ch 15,18 וְקָדְשֵׁי(י)ו; Q וְקָדְשֵׁי ‖ **16** [a] nonn Mss שׁ– ‖ **18** [a] > G*, dl? ‖ [b–b] prb l c mlt Mss GᴼSCV וּבְאֹצְרֹת ‖ [c] C mlt Mss ut Q הַמֶּלֶךְ ‖ [d] pc Mss G הדר, id 20[a] ‖ [e] G *Αζειν, -ιβ, Αζαηλ* ‖ **19** [a] frt l c mlt Mss Vrs et 2 Ch 16,3 ובין ‖ **20** [a] cf 18[d] ‖ [b] GBminSV ut 2 Ch 16,4 ויכו ‖ [c] frt l עד cf G ‖ **21** [a–a] prb l תֵּשֶׁב וַיָּשָׁב cf GV ‖ **23** [a] > 2 Mss GS, prb dl ‖ [b] > G* ‖ [c–c] > G* ‖ [d] GL + *ἐποίησεν Ασα τὸ πονηρὸν καί* ‖ **24** [a–a] > G* ‖ [b] > G*.

25 וְנָדָב בֶּן־יָרָבְעָם מָלַךְ עַל־יִשְׂרָאֵל בִּשְׁנַת שְׁתַּיִם[a] לְאָסָא מֶלֶךְ
26 יְהוּדָה וַיִּמְלֹךְ עַל־יִשְׂרָאֵל שְׁנָתָיִם׃ 26 וַיַּעַשׂ הָרַע בְּעֵינֵי יְהוָה וַיֵּלֶךְ
27 בְּדֶרֶךְ אָבִיו וּבְחַטָּאתוֹ[a] אֲשֶׁר הֶחֱטִיא אֶת־יִשְׂרָאֵל׃ 27 וַיִּקְשֹׁר עָלָיו
בַּעְשָׁא בֶּן־אֲחִיָּה לְבֵית יִשָּׂשכָר וַיַּכֵּהוּ בַעְשָׁא בִּגְבִּתּוֹן אֲשֶׁר לַפְּלִשְׁתִּים
28 וְנָדָב וְכָל־יִשְׂרָאֵל צָרִים עַל־גִּבְּתוֹן׃ 28 וַיְמִתֵהוּ בַעְשָׁא בִּשְׁנַת שָׁלֹשׁ[a] לה וכל ר״פ דכות
29 לְאָסָא מֶלֶךְ יְהוּדָה וַיִּמְלֹךְ תַּחְתָּיו[b]׃ 29 וַיְהִי כְמָלְכוֹ[a] הִכָּה אֶת־ ל[28]
כָּל־[b]בֵּית יָרָבְעָם לֹא־הִשְׁאִיר כָּל־נְשָׁמָה לְיָרָבְעָם עַד־הִשְׁמְדוֹ[d] ה[27] חס ב מנה בליש
כִּדְבַר־יְהוָה אֲשֶׁר־דִּבֶּר בְּיַד־עַבְדּוֹ אֲחִיָּה הַשִּׁלֹנִי׃ 30 עַל־חַטֹּאוֹת ה בטע בסיפ[28] . ב פסוק דמטע בעינ . ה חס בן נבט
יָרָבְעָם[a] אֲשֶׁר חָטָא וַאֲשֶׁר[a] הֶחֱטִיא אֶת־יִשְׂרָאֵל בְּכַעְסוֹ[b] אֲשֶׁר הִכְעִיס נ
31 אֶת־יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל׃ 31 וְיֶתֶר דִּבְרֵי נָדָב וְכָל־אֲשֶׁר ג בטע ר״פ בסיפ[29]
עָשָׂה הֲלֹא־הֵם כְּתוּבִים עַל־סֵפֶר דִּבְרֵי הַיָּמִים לְמַלְכֵי יִשְׂרָאֵל׃ פ
32 [a]וּמִלְחָמָה הָיְתָה בֵּין אָסָא וּבֵין בַּעְשָׁא מֶלֶךְ־יִשְׂרָאֵל כָּל־יְמֵיהֶם׃ פ
33 בִּשְׁנַת שָׁלֹשׁ[a] לְאָסָא מֶלֶךְ יְהוּדָה מָלַךְ בַּעְשָׁא בֶּן־אֲחִיָּה עַל־ כ
כָּל־[b]יִשְׂרָאֵל בְּתִרְצָה עֶשְׂרִים וְאַרְבַּע שָׁנָה׃ 34 וַיַּעַשׂ הָרַע בְּעֵינֵי יְהוָה
וַיֵּלֶךְ בְּדֶרֶךְ יָרָבְעָם[a] וּבְחַטָּאתוֹ[b] אֲשֶׁר הֶחֱטִיא אֶת־יִשְׂרָאֵל׃ ס
16 1 וַיְהִי דְבַר־יְהוָה אֶל[a]־יֵהוּא בֶן־חֲנָנִי עַל־בַּעְשָׁא לֵאמֹר׃ 2 יַעַן ל[1]
אֲשֶׁר הֲרִימוֹתִיךָ מִן־הֶעָפָר וָאֶתֶּנְךָ נָגִיד עַל עַמִּי יִשְׂרָאֵל וַתֵּלֶךְ | בְּדֶרֶךְ כ
3 יָרָבְעָם וַתַּחֲטֵא אֶת־עַמִּי יִשְׂרָאֵל לְהַכְעִיסֵנִי בְּחַטֹּאתָם[a]׃ 3 הִנְנִי ד חס ונב בליש . ו כת כן[2]
מַבְעִיר[a] אַחֲרֵי בַּעְשָׁא וְאַחֲרֵי בֵיתוֹ וְנָתַתִּי אֶת־בֵּיתְךָ[b] כְּבֵית יָרָבְעָם
4 בֶּן־נְבָט׃ 4 הַמֵּת לְבַעְשָׁא בָּעִיר יֹאכְלוּ הַכְּלָבִים וְהַמֵּת[ ]לוֹ בַּשָּׂדֶה ל
5 יֹאכְלוּ עוֹף הַשָּׁמָיִם׃ 5 וְיֶתֶר[ ]דִּבְרֵי[ ]בַּעְשָׁא וַאֲשֶׁר[ ]עָשָׂה וּגְבוּרָתוֹ ה בטע בסיפ . ז[3]
6 הֲלֹא־הֵם כְּתוּבִים עַל־סֵפֶר דִּבְרֵי הַיָּמִים לְמַלְכֵי יִשְׂרָאֵל׃ 6 וַיִּשְׁכַּב
בַּעְשָׁא עִם־אֲבֹתָיו וַיִּקָּבֵר בְּתִרְצָה וַיִּמְלֹךְ אֵלָה בְּנוֹ תַּחְתָּיו[a]׃

[26]Mm 1982. [27]Mm 1983. [28]Mm 1984. [29]Mm 1985. Cp 16 [1]Mm 1986. [2]Mp sub loco. [3]Mm 1112.

25 [a] Ms 10, 𝔊[509] 12, 𝔊[127.246] 3 ‖ **26** [a] 𝔊𝔖𝔙 pl ‖ **28** [a] 𝔊[min] 4 ‖ [b] > 𝔊[B] ‖ **29** [a] mlt Mss 𝔗[Mss] בְּמ׳ ‖ [b] > 𝔊* ‖ [c] Ms 𝔊𝔖 וְלֹא ‖ [d] = הַ׳ ‖ **30** [a–a] 𝔊* *ὡς* = כַּאֲשֶׁר? ‖ [b] l וּבְ׳? cf 𝔊[-L]𝔙 ‖ **32** [a] v 32 > 𝔊*, add? cf 16 ‖ **33** [a] 𝔊[min] 5 ‖ [b] > pc Mss 𝔊*, dl? ‖ **34** [a] 𝔊𝔖 + *υἱοῦ Ναβατ* ‖ [b] ut 26[a] ‖ **Cp 16,1** [a] 𝔊[-L] *ἐν χειρί* = בְּיַד ‖ **2** [a] 𝔊 ut 13.26 בהבליהם cf 𝔖 ‖ **3** [a] frt l c 2 Mss מְבַעֵר; 𝔊 *ἐξεγείρω* = מֵעִיר ‖ [b] 𝔊*𝔖𝔗[Ms] suff 3sg ‖ **6** [a] 𝔊 + *ἐν τῷ εἰκοστῷ* (𝔊[min] 28, 𝔊[127.246] 29) *ἔτει βασιλέως Ασα.*

ג . ד 7 וְגַם בְּיַד־יֵהוּא בֶּן־חֲנָנִי הַנָּבִיא[a] דִּבֶּר־יְהוָה הָיָה[ו] אֶל־בַּעְשָׁא וְאֶל־
ג בלישׁ 5 בֵּיתוֹ וְעַל[b] כָּל־הָרָעָה | אֲשֶׁר־עָשָׂה | בְּעֵינֵי יְהוָה לְהַכְעִיסוֹ בְּמַעֲשֵׂה
ד 6 יָדָיו לִהְיוֹת כְּבֵית יָרָבְעָם וְעַל[c] אֲשֶׁר־הִכָּה אֹתוֹ׃ פ
8 [a] בִּשְׁנַת עֶשְׂרִים וָשֵׁשׁ שָׁנָה לְאָסָא מֶלֶךְ יְהוּדָה[a] מָלַךְ אֵלָה בֶּן־ 8
בַּעְשָׁא עַל־יִשְׂרָאֵל בְּתִרְצָה שְׁנָתָיִם׃ 9 וַיִּקְשֹׁר עָלָיו עַבְדּוֹ[a] זִמְרִי שַׂר 9
ל וכת כן מַחֲצִית הָרֶכֶב וְהוּא בְּתִרְצָה שֹׁתֶה שִׁכּוֹר בֵּית אַרְצָא אֲשֶׁר עַל־
ה מל 7 הַבַּיִת בְּתִרְצָה׃ 10 וַיָּבֹא זִמְרִי וַיַּכֵּהוּ וַיְמִתֻהוּ [a] בִּשְׁנַת עֶשְׂרִים וָשֶׁבַע 10
ל 8 . צ 9 לְאָסָא מֶלֶךְ יְהוּדָה[a] וַיִּמְלֹךְ תַּחְתָּיו׃ 11 וַיְהִי בְּמָלְכוֹ כְּשִׁבְתּוֹ עַל־ 11
כִּסְאוֹ הִכָּה[a] אֶת־כָּל־בֵּית בַּעְשָׁא [b] לֹא[c]־הִשְׁאִיר לוֹ מַשְׁתִּין בְּקִיר
וְגֹאֲלָיו וְרֵעֵהוּ[d]׃ 12 וַיַּשְׁמֵד זִמְרִי אֶת כָּל־בֵּית בַּעְשָׁא[b] כִּדְבַר יְהוָה 12
ג . ו בסיפ 13 אֲשֶׁר דִּבֶּר אֶל[e]־בַּעְשָׁא בְּיַד[f] יֵהוּא הַנָּבִיא׃ 13 אֶל[a] כָּל־הַתַּאֲוֹת
בַּעְשָׁא וְחַתַּאוֹת אֵלָה בְנוֹ אֲשֶׁר [b] חָטְאוּ [b] וַאֲשֶׁר[b] הֶחֱטִיאוּ[c] אֶת־יִשְׂרָאֵל
לְהַכְעִיס אֶת־יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל בְּהַבְלֵיהֶם׃ 14 וְיֶתֶר דִּבְרֵי 14
ג . יג בטע ר״ם בסיפ 10 אֵלָה וְכָל־אֲשֶׁר עָשָׂה הֲלוֹא־הֵם כְּתוּבִים עַל־סֵפֶר דִּבְרֵי הַיָּמִים
יז מל בסיפ לְמַלְכֵי יִשְׂרָאֵל׃ פ
ב בטע בסיפ 15 [a] בִּשְׁנַת [b] עֶשְׂרִים וְשֶׁבַע[b] שָׁנָה לְאָסָא מֶלֶךְ יְהוּדָה[a] מָלַךְ זִמְרִי ס״ו
כל מל שִׁבְעַת יָמִים בְּתִרְצָה וְהָעָם חֹנִים עַל־גִּבְּתוֹן[c] אֲשֶׁר לַפְּלִשְׁתִּים׃
ל . ל 16 16 וַיִּשְׁמַע [a] הָעָם הַחֹנִים לֵאמֹר קָשַׁר [a] זִמְרִי וְגַם הִכָּה אֶת־הַמֶּלֶךְ
ה חס 11 . ג וַיַּמְלִכוּ כָּל[a]־יִשְׂרָאֵל אֶת־עָמְרִי[b] שַׂר־[c]צָבָא עַל־יִשְׂרָאֵל בַּיּוֹם הַהוּא
ג 12 . לה וכל ר״ם דכות בַּמַּחֲנֶה׃ 17 וַיַּעַל עָמְרִי וְכָל־יִשְׂרָאֵל עִמּוֹ מִגִּבְּתוֹן וַיָּצֻרוּ עַל־ 17
ט בטע בסיפ 13 תִּרְצָה׃ 18 וַיְהִי כִּרְאוֹת זִמְרִי כִּי־נִלְכְּדָה הָעִיר וַיָּבֹא אֶל־אַרְמוֹן
חטאתיו חד מן ג בלישׁ ק 19 בֵּית־הַמֶּלֶךְ וַיִּשְׂרֹף עָלָיו אֶת־בֵּית־הַמֶּלֶךְ בָּאֵשׁ וַיָּמֹת׃ 19 עַל־חַטֹּאתָו[a]
אֲשֶׁר חָטָא לַעֲשׂוֹת הָרַע בְּעֵינֵי יְהוָה לָלֶכֶת בְּדֶרֶךְ יָרָבְעָם[b]

[4] Mm 1986. [5] Mm 1987. [6] Mm 3138. [7] Mm 2137. [8] Mm 1982. [9] Mm 1988. [10] Mm 1985. [11] Mm 1584. [12] Mm 2008. [13] Mm 1955.

7 [a] > 3 Mss $\mathfrak{G}^{B}$ ‖ [b] l c nonn Mss $\mathfrak{S}\mathfrak{T}^{f}$ על; > $\mathfrak{G}^{-L}$ ‖ **8** [a–a] > $\mathfrak{G}$*, cf 6[a] ‖ **9** [a] > $\mathfrak{G}$* ‖ **10** [a–a] > $\mathfrak{G}$*, add? ‖ **11/12** [a] 2 Mss $\mathfrak{G}$* וְה׳ ‖ [b–b] > $\mathfrak{G}$*, homtel ‖ [c] 2 Mss $\mathfrak{S}\mathfrak{V}$ ולא ‖ [d] $\mathfrak{S}\mathfrak{T}\mathfrak{V}$ pl ‖ [e] = עַל, sic Or ‖ [f] $\mathfrak{G}^{-L}$ *καὶ πρός* ‖ **13** [a] = עַל cf Vrs ‖ [b–b] > $\mathfrak{G}$* ‖ [c] 2 Mss $\mathfrak{G}$ יא– ‖ **15** [a–a] > $\mathfrak{G}$* ‖ [b–b] $\mathfrak{G}^{L}$ 22, $\mathfrak{G}^{127.246}$ 31 ‖ [c] $\mathfrak{S}$ *gt*, it in 17 ‖ **16** [a] $\mathfrak{G}^{BA\,al}$ *ἐν* ‖ [b] $\mathfrak{G}^{-L}$ *Ζαμβρι* ‖ **19** [a] mlt Mss Vrs ut Q יו– ; l c K. Or חַטָּאתוֹ? ‖ [b] $\mathfrak{G}$ ($\mathfrak{S}$) + *υἱοῦ Ναβατ*.

20 וּבְחַמָּאתוֹ[c] אֲשֶׁר עָשָׂה לְהַחֲטִיא[d] אֶת־יִשְׂרָאֵל׃ 20 וְיֶתֶר דִּבְרֵי חי[14]
זִמְרִי וְקִשְׁרוֹ אֲשֶׁר קָשָׁר הֲלֹא־הֵם כְּתוּבִים עַל־סֵפֶר דִּבְרֵי הַיָּמִים ב
21 לְמַלְכֵי יִשְׂרָאֵל׃ פ 21 אָז יֵחָלֵק הָעָם יִשְׂרָאֵל לַחֲצְיָי[a] חֲצִי הָעָם ג[15]
22 הָיָה אַחֲרֵי תִבְנִי בֶן־גִּינַת לְהַמְלִיכוֹ וְהַחֲצִי אַחֲרֵי עָמְרִי׃ 22 וַיְחֻזַּק ב. ח[16]
הָעָם אֲשֶׁר אַחֲרֵי עָמְרִי אֶת־[b]הָעָם אֲשֶׁר אַחֲרֵי תִבְנִי בֶן־גִּינַת וַיָּמָת ב. ל
תִּבְנִי[e] וַיִּמְלֹךְ עָמְרִי[d]׃ פ
23 בִּשְׁנַת שְׁלֹשִׁים וְאַחַת[a] שָׁנָה לְאָסָא מֶלֶךְ יְהוּדָה מָלַךְ עָמְרִי ב בטע בסיפ
24 עַל־יִשְׂרָאֵל שְׁתֵּים עֶשְׂרֵה שָׁנָה בְּתִרְצָה מָלַךְ שֵׁשׁ־שָׁנִים׃ 24 וַיִּקֶן ד ג מנה ר״פ
אֶת־הָהָר שֹׁמְרוֹן מֵאֶת שֶׁמֶר בְּכִכְּרֵים כֶּסֶף וַיִּבֶן אֶת־הָהָר וַיִּקְרָא[f] ל מסוק בסיפ את את אח. ל. ל בסיפ. ב
25 אֶת־שֵׁם הָעִיר אֲשֶׁר בָּנָה עַל שֵׁם־שֶׁמֶר אֲדֹנֵי הָהָר שֹׁמְרוֹן[a]׃ 25 וַיַּעַשׂ[g] ו[17]. ח[18]. ד. ג
עָמְרִי הָרַע בְּעֵינֵי יְהוָה וַיָּרַע מִכֹּל אֲשֶׁר לְפָנָיו׃ 26 וַיֵּלֶךְ בְּכָל־דֶּרֶךְ ב. ג[19]
יָרָבְעָם בֶּן־נְבָט וּבְחַטָּאתוֹ[a] אֲשֶׁר הֶחֱטִיא אֶת־יִשְׂרָאֵל לְהַכְעִיס אֶת־ ובחטאתו ק
27 יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל בְּהַבְלֵיהֶם[b] 27 וְיֶתֶר דִּבְרֵי עָמְרִי[a] אֲשֶׁר ג. ח בטע בסיפ[20]. ו[21]
עָשָׂה וּגְבוּרָתוֹ[b] אֲשֶׁר עָשָׂה[b] הֲלֹא־הֵם כְּתוּבִים עַל־סֵפֶר דִּבְרֵי הַיָּמִים
28 לְמַלְכֵי יִשְׂרָאֵל׃ 28 וַיִּשְׁכַּב עָמְרִי עִם־אֲבֹתָיו וַיִּקָּבֶר בְּשֹׁמְרוֹן וַיִּמְלֹךְ ב
אַחְאָב בְּנוֹ תַּחְתָּיו[a]׃ פ
29 [a]וְאַחְאָב בֶּן־עָמְרִי מָלַךְ עַל־יִשְׂרָאֵל[a] בִּשְׁנַת[b] שְׁלֹשִׁים וּשְׁמֹנָה
שָׁנָה לְאָסָא מֶלֶךְ יְהוּדָה[b] וַיִּמְלֹךְ אַחְאָב בֶּן־עָמְרִי עַל־יִשְׂרָאֵל
30 בְּשֹׁמְרוֹן עֶשְׂרִים וּשְׁתַּיִם[c] שָׁנָה׃ 30 וַיַּעַשׂ אַחְאָב [a]בֶּן־עָמְרִי[a] הָרַע בְּעֵינֵי
31 יְהוָה מִכֹּל אֲשֶׁר לְפָנָיו׃ 31 וַיְהִי[a] הֲנָקֵל[a] לֶכְתּוֹ בְּחַטֹּאוֹת יָרָבְעָם בֶּן־ ב
נְבָט וַיִּקַּח אִשָּׁה אֶת־אִיזֶבֶל בַּת־אֶתְבַּעַל[a] מֶלֶךְ צִידֹנִים וַיֵּלֶךְ וַיַּעֲבֹד ל
32 אֶת־הַבַּעַל וַיִּשְׁתַּחוּ[a] לוֹ׃ 32 וַיָּקֶם מִזְבֵּחַ לַבַּעַל בֵּית הַבַּעַל אֲשֶׁר ב. כ[22]

[14]Mm 2851. [15]Mm 1288. [16]Mm 432. [17]Mm 1989. [18]Mm 291. [19]Mm 2181. [20]Mm 2178. [21]Mm 1990. [22]Mm 1991.

19 [c] GSC pl ‖ [d–d] l הֶחֱטִיא? cf G*SV ‖ **21** [a] > G*, dl? ‖ **22** [a] v 22 G* alit ‖ [b] prb l c Ms SC מִן ‖ [c] prb ins וַיִּוָּרְמ אָחִיו בָּעֵת הַהִיא cf G ‖ [d] ins אַחֲרֵי תִבְנִי cf G ‖ **23** [a] G^{M*min} *καὶ ἑβδόμῳ*; > Jos Ant VIII, 312 ‖ **24** [a] G^{Bal} *Σαεμηρων*, V *Samariam* cf akk *samerina* ‖ **26** [a] K Vrs שׁאתיו–, mlt Mss ut Q שׁאתו– ‖ [b] sic L, mlt Mss Edd : ‖ **27** [a] prb ins c mlt Mss GS כָּל־ וְ ‖ [b–b] > G*S, dl? ‖ **28** [a] G* + nonn v (= 22,41—44. 46—51) ‖ **29** [a–a] > G* ‖ [b–b] G* *δευτέρῳ τῷ Ιωσαφατ* ‖ [c] pc Mss וְאַרְבַּע; > 2 Mss ‖ **30** [a–a] > G*, dl? ‖ **31** [a] prp הֲנָקֵל cf Vrs.

בְּנָה בְּשֹׁמְרוֹן׃ 33 וַיַּעַשׂ אַחְאָב אֶת־הָאֲשֵׁרָה וַיּוֹסֶף אַחְאָב לַעֲשׂוֹת[a] 33
לְהַכְעִיס[b] אֶת־יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל[b] מִכֹּל מַלְכֵי יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר הָיוּ
לְפָנָיו׃ 34 בְּיָמָיו בָּנָה חִיאֵל[b] בֵּית הָאֱלִי אֶת־יְרִיחֹה בַּאֲבִירָם[a] 34
בְּכֹרוֹ יְסָדָהּ וּבִשְׁגוּב[c] צְעִירוֹ הִצִּיב דְּלָתֶיהָ כִּדְבַר יְהוָה אֲשֶׁר דִּבֶּר
בְּיַד יְהוֹשֻׁעַ בִּן־נוּן׃ ס

17 1 וַיֹּאמֶר אֵלִיָּהוּ הַתִּשְׁבִּי[a] מִתּשְׁבֵי[b] גִלְעָד אֶל־אַחְאָב חַי־ 17
יְהוָה[c] אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל[d] אֲשֶׁר עָמַדְתִּי לְפָנָיו אִם־יִהְיֶה הַשָּׁנִים הָאֵלֶּה
2 טַל וּמָטָר כִּי אִם־לְפִי דְּבָרִי׃ ס 2 וַיְהִי דְבַר־יְהוָה אֵלָיו לֵאמֹר׃ 2
3 לֵךְ מִזֶּה וּפָנִיתָ לְךָ קֶדְמָה[a] וְנִסְתַּרְתָּ בְּנַחַל כְּרִית אֲשֶׁר עַל־פְּנֵי 3
4 הַיַּרְדֵּן׃ 4 וְהָיָה מִן־הַנַּחַל תִּשְׁתֶּה[a] וְאֶת־הָעֹרְבִים צִוִּיתִי לְכַלְכְּלְךָ
5 שָׁם׃ 5 וַיֵּלֶךְ[a] וַיַּעַשׂ[b] כִּדְבַר יְהוָה וַיֵּלֶךְ[a] וַיֵּשֶׁב בְּנַחַל כְּרִית אֲשֶׁר עַל־ 5
6 פְּנֵי הַיַּרְדֵּן׃ 6 וְהָעֹרְבִים מְבִיאִים לוֹ לֶחֶם וּבָשָׂר[a] בַּבֹּקֶר וְלֶחֶם[a] 6
וּבָשָׂר בָּעֶרֶב וּמִן־הַנַּחַל יִשְׁתֶּה[b]׃ 7 וַיְהִי מִקֵּץ יָמִים וַיִּיבַשׁ הַנַּחַל כִּי 7
8 9 לֹא־הָיָה גֶשֶׁם בָּאָרֶץ׃ 8 וַיְהִי דְבַר־יְהוָה אֵלָיו לֵאמֹר׃ 9 קוּם
לֵךְ צָרְפַתָה[a] אֲשֶׁר לְצִידוֹן[b] וְיָשַׁבְתָּ שָׁם[b] הִנֵּה צִוִּיתִי שָׁם אִשָּׁה אַלְמָנָה
10 לְכַלְכְּלֶךָּ׃ 10 וַיָּקָם וַיֵּלֶךְ צָרְפַתָה[a] וַיָּבֹא[b] אֶל־פֶּתַח הָעִיר וְהִנֵּה־שָׁם
אִשָּׁה אַלְמָנָה מְקֹשֶׁשֶׁת עֵצִים וַיִּקְרָא[c] אֵלֶיהָ[c] וַיֹּאמֶר קְחִי־נָא[d] לִי מְעַט־
11 מַיִם בִּכְלִי וְאֶשְׁתֶּה׃ 11 וַתֵּלֶךְ לָקַחַת וַיִּקְרָא[a] אֵלֶיהָ[a] וַיֹּאמֶר לְקְחִי[b]־נָא
12 לִי פַּת־לֶחֶם בְּיָדֵךְ׃ 12 וַתֹּאמֶר חַי־יְהוָה אֱלֹהֶיךָ אִם־יֶשׁ־לִי מָעוֹג[a]
כִּי אִם־מְלֹא כַף־קֶמַח בַּכַּד וּמְעַט־שֶׁמֶן בַּצַּפַּחַת וְהִנֵּנִי מְקֹשֶׁשֶׁת שְׁנַיִם[b]
13 עֵצִים וּבָאתִי וַעֲשִׂיתִיהוּ לִי וְלִבְנִי[c] וַאֲכַלְנֻהוּ[d] וָמָתְנוּ׃ 13 וַיֹּאמֶר אֵלֶיהָ
אֵלִיָּהוּ אַל־תִּירְאִי בֹּאִי עֲשִׂי[a] כִּדְבָרֵךְ אַךְ עֲשִׂי־לִי מִשָּׁם עֻגָה קְטַנָּה

כי ז[23] מגה מל. ל
ל[24] . ל כת כן
כשגוב[25] . ה בטע בסיפ[26]
ל וחס. ב
ב פסוק אם אם בסיפ
ג[1]. ב[2]
ל[3]. ל
ח[4]. ב בטע ר״פ[5]. ג[6]. ג ב מל וחד חס[7]
ג בטע דמטע[2]. ב[3]. ט ר״פ[8]
ל. ב
ב וחס[9]. י. צא
י[10]. צא. ג[11]
ב. ב פסוק אם אם בסיפ. ב[11]
ג. ב וחס[9]
ל ומל. ל. ה[12]

[23] Mm 962. [24] Mm 1312. [25] Mm 832. [26] Mm 1984. Cp 17 [1] Mm 902. [2] Mm 1994. [3] Mp sub loco. [4] Mm 527. [5] Mm 1017. [6] Mm 1992. [7] Mm 1993. [8] Mm 1995. [9] Mm 1996. [10] Mm 1997. [11] Ps 35,16. [12] Mm 1086.

33 [a] ins כְּעָסִים? cf G* ‖ [b–b] G* *τὴν ψυχὴν αὐτοῦ τοῦ ἐξολεθρευθῆναι· ἐκακοποίησεν* ‖ **34** [a] v 34 > G^L ‖ [b] G(V) *Axeihl, S 'hb* ‖ [c] nonn Mss Vrs ut Q גּוּב– ‖ **Cp 17,1** [a] G* pr *ὁ προφήτης*; > G^{Oal}; prp הַנָּבִיא ‖ [b] G *ἐκ Θεσβων*, prb l מִתְּשָׁבֵי ‖ [c] G^{-L} + *ὁ θεὸς τῶν δυνάμεων* ‖ [d–d] > G^L ‖ **3** [a–a] > G ‖ **4** [a] G + *ὕδωρ* ‖ **5** [a] > G* ‖ [b] > G^L ‖ **6** [a] > Ms G*, dl? ‖ [b] G(S) + *ὕδωρ* ‖ **9** [a] nonn Mss Edd צָרְפַתָה; al צָרְפַת–, G(V) *Σαρεπτα* ‖ [b–b] > G* ‖ **10** [a] ut 9[a] ‖ [b] > G* ‖ [c] G *ὀπίσω αὐτῆς Ηλειου*, ex 11 G? ‖ [d] 3 Mss לְקְחִי ut 11 ‖ **11** [a] G ut 10[c], id V; frt l אַחֲרֶיהָ ‖ [b] G^{-BA}(SC) pr *αὐτῇ*, frt l לָהּ קְחִי ‖ **12** [a] S(C) *mdm* = מְאוּמָה ‖ [b] > pc Mss G^{Nmin} ‖ [c] G pl ‖ [d] GSV om suff ‖ **13** [a] GSV pr cop.

14 בָּרִאשֹׁנָה וְהוֹצֵאתִ֣ b לִ֔י וְלָ֖ךְ c וְלִבְנֵ֑ךְ d תַּעֲשֶׂ֥ה בָּאַחֲרֹנָֽה׃ ס 14 כִּי֩ כה כֹ֨ה אָמַ֜ר יְהוָ֣ה ׀ אֱלֹהֵ֣י יִשְׂרָאֵ֗ל a כַּ֣ד הַקֶּ֠מַח לֹ֤א תִכְלֶה֙ וְצַפַּ֣חַת הַשֶּׁ֔מֶן
15 לֹ֥א תֶחְסָ֖ר עַד־ י֣וֹם תֵּ֑ת b יְהוָ֗ה גֶּ֚שֶׁם עַל־ c פְּנֵ֣י הָאֲדָמָֽה׃ 15 וַתֵּ֖לֶךְ ג. תת
16 וַתַּ֣עַשׂ a כִּדְבַר֮ אֵלִיָּ֣הוּ֒ וַתֹּ֣אכַל ב הִ֔וא וְה֖וּא b וּבֵיתָ֑הּ c יָמִ֥ים d׃ 16 כַּ֚ד ב. היא . והוא חד מן ק . ה חד מן ב כתיב היא וחד מן ב בלש
הַקֶּ֣מַח לֹ֣א כָלָ֔תָה וְצַפַּ֥חַת הַשֶּׁ֖מֶן לֹ֣א חָסֵ֑ר כִּדְבַר֙ יְהוָ֔ה אֲשֶׁ֥ר דִּבֶּ֖ר ד. ה בטע בסיפ
17 בְּיַ֥ד אֵלִיָּֽהוּ׃ פ 17 וַיְהִ֗י אַחַר֙ הַדְּבָרִ֣ים הָאֵ֔לֶּה חָלָ֖ה בֶּן־הָאִשָּׁ֣ה
בַּעֲלַ֣ת הַבַּ֑יִת וַיְהִ֤י חָלְיוֹ֙ חָזָ֣ק מְאֹ֔ד עַ֚ד אֲשֶׁ֣ר לֹא־נִוְתְּרָה־בּ֖וֹ נְשָׁמָֽה׃ ל
18 וַתֹּ֣אמֶר אֶל־אֵלִיָּ֗הוּ מַה־לִּ֤י וָלָךְ֙ אִ֣ישׁ הָאֱלֹהִ֔ים בָּ֣אתָ a אֵלַ֔י לְהַזְכִּ֥יר ל
19 אֶת־עֲוֹנִ֖י וּלְהָמִ֣ית אֶת־בְּנִֽי׃ 19 וַיֹּ֥אמֶר אֵלֶ֖יהָ תְּנִי־לִ֣י אֶת־בִּנֵ֑ךְ וַיִּקְּחֵ֣הוּ ל
מֵחֵיקָ֗הּ וַיַּעֲלֵ֙הוּ֙ אֶל־הָעֲלִיָּ֔ה אֲשֶׁר־הוּא֙ יֹשֵׁ֣ב שָׁ֔ם וַיַּשְׁכִּבֵ֖הוּ עַל־
20 מִטָּתֽוֹ׃ a 20 וַיִּקְרָ֤א ה אֶל־יְהוָה֙ ס וַיֹּ֣אמַר יְהוָ֔ה אֱלֹהָ֕י הַגַּ֥ם עַל־הָאַלְמָנָ֖ה ו. צא . ח[20] קמ וכל אחנת וס״פ דכות׳ ב מ ב
אֲשֶׁר־אֲנִ֣י מִתְגּ֣וֹרֵר עִמָּ֑הּ הֲרֵעֹתָ֥ לְהָמִ֖ית אֶת־בִּנָּֽהּ׃ 21 וַיִּתְמֹ֤דֵּד a עַל־ ב ומל[21] ג[22]. ל. ז פסוק על אל על
הַיֶּ֙לֶד֙ שָׁלֹ֣שׁ פְּעָמִ֔ים וַיִּקְרָ֖א אֶל־יְהוָ֣ה ס וַיֹּ֗אמֶר יְהוָה֙ אֱלֹהָ֔י תָּשָׁ֥ב נָ֖א ו. צא . ח[20] קמ וכל אחנת וס״פ דכות׳ ב מ ב
22 נֶ֥פֶשׁ־הַיֶּ֖לֶד הַזֶּ֑ה עַל־ b קִרְבּֽוֹ׃ 22 וַיִּשְׁמַ֥ע יְהוָ֖ה בְּקוֹל֙ אֵלִיָּ֔הוּ וַתָּשָׁ֥ב a ל
23 נֶ֥פֶשׁ־הַיֶּ֖לֶד עַל־ b קִרְבּ֑וֹ וַיֶּ֖חִי׃ 23 וַיִּקַּ֤ח אֵלִיָּהוּ֙ אֶת־הַיֶּ֔לֶד a וַיֹּרִדֵ֥הוּ מִן־ ב וחס
ס 24 הָעֲלִיָּ֖ה הַבַּ֣יְתָה וַיִּתְּנֵ֑הוּ לְאִמּ֔וֹ וַיֹּ֣אמֶר אֵלִיָּ֔הוּ רְאִ֖י חַ֥י בְּנֵֽךְ׃ 24 וַתֹּ֤אמֶר ט[23]. ב בטע
הָאִשָּׁה֙ אֶל־אֵלִיָּ֔הוּ עַתָּ֥ה זֶ֖ה a יָדַ֑עְתִּי כִּ֣י אִ֤ישׁ אֱלֹהִים֙ אַתָּ֔ה וּדְבַר־ י[24]. י[25]. ז
יְהוָ֥ה בְּפִ֖יךָ אֱמֶֽת׃ פ
18 1 וַיְהִ֤י יָמִים֙ a רַבִּ֔ים וּדְבַר־ יְהוָ֥ה הָיָ֖ה אֶל־אֵלִיָּ֑הוּ בַּשָּׁנָ֣ה י. ז
הַשְּׁלִישִׁ֔ית לֵאמֹ֕ר לֵ֚ךְ הֵרָאֵ֣ה אֶל־אַחְאָ֔ב וְאֶתְּנָ֥ה מָטָ֖ר עַל־פְּנֵ֥י ט מל[1]. ל[2]
2 הָאֲדָמָֽה׃ 2 וַיֵּ֣לֶךְ אֵלִיָּ֔הוּ לְהֵרָאוֹת֙ אֶל־אַחְאָ֔ב וְהָרָעָ֖ב חָזָ֣ק בְּשֹׁמְר֑וֹן׃ ג[3] ג מנה כת כן
3 וַיִּקְרָ֤א אַחְאָב֙ אֶל־עֹבַדְיָ֣הוּ אֲשֶׁ֣ר עַל־הַבָּ֔יִת וְעֹבַדְיָ֥הוּ הָיָ֖ה יָרֵ֥א

[13]Mm 1743. [14]Mm 3412. [15]Mm 1970. [16]Mm 3702. [17]Mm 1998. [18]Mm 1984. [19]Mm 1999. [20]Mm 960. [21]Mm 2000. [22]Mm 406. [23]Mm 1557. [24]Mp sub loco. [25]Mm 1957. **Cp 18** [1]Mm 1900. [2]Mp sub loco. [3]Mm 731.

13 [b] sic L, mlt Mss Edd תִּ—; Ms תִּי— ‖ [c] 2 Mss וְלִכְי ‖ [d] ut 12[c] ‖ **14** [a–a] > 𝔊* ‖ [b] = תֵּת, sic Q nonn Mss cf 6,19[e] ‖ [c] > 𝔊* ‖ **15** [a–a] > 𝔊*, 𝔊[Mss] *καὶ ἔδωκεν αὐτῷ* ‖ [b–b] nonn Mss 𝔊*𝔖𝔗 ut Q הִיא וְהוּא, frt l ‖ [c] 𝔊 *καὶ τὰ τέκνα αὐτῆς*, prp וּבְנָהּ ‖ [d] > 𝔊*; 𝔊[O](𝔄𝔖𝔙) *καὶ ἀπὸ τῆς ἡμέρας ταύτης* (cj c 16) ‖ **18** [a] pc Mss 𝔗 pr כִּי ‖ **19** [a] 𝔊*𝔖 om suff ‖ **20** [a–a] 𝔊 *Ηλίου* ‖ **21** [a] 𝔊 *καὶ ἐνεφύσησεν* = וַיִּפַּח? ‖ [b] = אֶל, sic pc Mss ‖ **22/23** [a–a] 𝔊* *καὶ ἐγένετο οὕτως, καὶ ἀνεβόησεν* (l c 𝔊[407] Jos *ἀνεβίωσεν*) *τὸ παιδάριον* ‖ [b] ut 21[b] ‖ **24** [a] > 2 Mss 𝔊*𝔖 ‖ **Cp 18,1** [a] prb l c pc Mss Vrs מִיָּ.

ב חד מל וחד חס
4 אֶת־יְהוָה מְאֹד׃ 4 וַיְהִי בְּהַכְרִית אִיזֶבֶל אֶת נְבִיאֵי יְהוָה וַיִּקַּח
עֹבַדְיָהוּ מֵאָה נְבִאִים וַיַּחְבִּיאֵם חֲמִשִּׁים[a] אִישׁ בַּמְּעָרָה[b] וְכִלְכְּלָם לֶחֶם
ו בסיפ
וָמָיִם׃ 5 וַיֹּאמֶר אַחְאָב אֶל־עֹבַדְיָהוּ לֵךְ[a] בָּאָרֶץ אֶל־כָּל־[b]מַעְיְנֵי
ו בסיפ . ג. לה מל
הַמַּיִם וְאֶל־כָּל־[c]הַנְּחָלִים אוּלַי | נִמְצָא חָצִיר וּנְחַיֶּה סוּס וָפָרֶד וְלֹוא
נִכְרֵית[d] מֵהַבְּהֵמָה[e]׃ 6 וַיַּחְלְקוּ לָהֶם אֶת־הָאָרֶץ[a] לַעֲבָר־בָּהּ אַחְאָב
הָלַךְ בְּדֶרֶךְ אֶחָד לְבַדּוֹ[b] וְעֹבַדְיָהוּ הָלַךְ בְּדֶרֶךְ־אֶחָד לְבַדּוֹ׃
ל . ל . ל וחס
7 וַיְהִי עֹבַדְיָהוּ בַּדָּרֶךְ[a] וְהִנֵּה[b] אֵלִיָּהוּ לִקְרָאתוֹ[c] וַיַּכִּרֵהוּ[d] וַיִּפֹּל עַל־
ד[e]
פָּנָיו וַיֹּאמֶר הַאַתָּה[ס] זֶה אֲדֹנִי אֵלִיָּהוּ׃ 8 וַיֹּאמֶר לוֹ אֲנִי לֵךְ אֱמֹר
9 לַאדֹנֶיךָ הִנֵּה אֵלִיָּהוּ׃ 9 וַיֹּאמֶר מָה חָטָאתִי כִּי־אַתָּה נֹתֵן אֶת־עַבְדְּךָ
ב
בְּיַד־אַחְאָב לַהֲמִיתֵנִי׃ 10 חַי[ס] יְהוָה אֱלֹהֶיךָ אִם־יֶשׁ־גֹּוי וּמַמְלָכָה
אֲשֶׁר לֹא־שָׁלַח אֲדֹנִי שָׁם לְבַקֶּשֶׁךָ וְאָמְרוּ אֵין וְהִשְׁבִּיעַ[a] אֶת־הַמַּמְלָכָה
ל . כ מילין כת ה ס״ת[6]
וְאֶת־[b]הַגֹּוי כִּי לֹא יִמְצָאֶךָּה׃ 11 וְעַתָּה אַתָּה אָמַר לֵךְ אֱמֹר לַאדֹנֶיךָ
ה[a] ג. 7[a]
12 הִנֵּה אֵלִיָּהוּ[a]׃ 12 וְהָיָה אֲנִי | אֵלֵךְ מֵאִתָּךְ וְרוּחַ יְהוָה | יִשָּׂאֲךָ עַל[a] אֲשֶׁר
ל זקף קמ . ג . ל
לֹא־אֵדָע וּבָאתִי לְהַגִּיד לְאַחְאָב [b]וְלֹא יִמְצָאֲךָ[b] וַהֲרָגַנִי וְעַבְדְּךָ יָרֵא
ג חס[c]
אֶת־יְהוָה מִנְּעֻרָי[c]׃ 13 הֲלֹא־הֻגַּד לַאדֹנִי אֵת אֲשֶׁר־עָשִׂיתִי בַּהֲרֹג
ל וחס . ל
אִיזֶבֶל אֶת נְבִיאֵי יְהוָה וָאַחְבִּא מִנְּבִיאֵי יְהוָה מֵאָה אִישׁ חֲמִשִּׁים
חֲמִשִּׁים אִישׁ בַּמְּעָרָה[a] וָאֲכַלְכְּלֵם לֶחֶם וָמָיִם׃ 14 וְעַתָּה אַתָּה אֹמֵר
ג . ב בטע . ב בסיפ
לֵךְ אֱמֹר לַאדֹנֶיךָ הִנֵּה אֵלִיָּהוּ וַהֲרָגָנִי׃ ס 15 וַיֹּאמֶר[ס] אֵלִיָּהוּ חַי[ס]
ב
יְהוָה צְבָאוֹת אֲשֶׁר עָמַדְתִּי לְפָנָיו כִּי הַיֹּום אֵרָאֶה אֵלָיו׃
16 וַיֵּלֶךְ עֹבַדְיָהוּ לִקְרַאת אַחְאָב וַיַּגֶּד־לֹו[a] וַיֵּלֶךְ אַחְאָב[a] לִקְרַאת
כ בטע ר״פ[10]
17 אֵלִיָּהוּ׃ 17 וַיְהִי כִּרְאֹות אַחְאָב אֶת־אֵלִיָּהוּ וַיֹּאמֶר אַחְאָב אֵלָיו[a]
ד[5] . ל . ל
18 הַאַתָּה[ס] זֶה עֹכֵר יִשְׂרָאֵל׃ 18 וַיֹּאמֶר לֹא עָכַרְתִּי אֶת־יִשְׂרָאֵל כִּי[ס] אִם־

[4]Mm 129. [5]Mm 198. [6]Mm 964. [7]Mm 1877. [8]Mm 2001. [9]Mm 1585. [10]Mm 1017.

4 [a] prb ins c nonn Mss Vrs חמשים ut 13 ‖ [b] 𝔊-^{BO} *ἐν δύο σπηλαίοις* cf 𝔙 et 13[a] ‖ **5** [a] 𝔊(Σ) + *καὶ διέλθωμεν* = וְנַעֲבֹר? ‖ [b] > 𝔊 ‖ [c] > 𝔊^{BL} ‖ [d] 𝔊 *ἐξολοθρευθήσονται* = נִכְרֵת? cf 𝔙 ‖ [e] pc Edd מִן (ה)בְּ׳ ‖ **6** [a] 𝔊(Σ) *τὴν ὁδόν* ‖ [b] > 𝔊^{BL}𝔙, dl? ‖ **7** [a] 𝔊^{BL} + *μόνος* = לְבַדּוֹ ‖ [b] 𝔊-^{L} *καὶ ἦλθεν* ‖ [c] 𝔊^{BO} + *μόνος* ‖ [d] 𝔊 *καὶ Αβδειου ἔσπευσεν* = וַיְמַהֵר? ‖ **10** [a] 𝔊 *καὶ ἐνέπρησεν* ‖ [b] 𝔊 *τὰς χώρας αὐτῆς* ‖ **11** [a–a] > 𝔊* ‖ **12** [a] Ms עד ‖ [b–b] > Ms 𝔊* ‖ [c] pc Mss 𝔊Σ𝔙 יו– ‖ **13** [a] 𝔊^{L} ut 4[b] ‖ **16** [a–a] frt l וַיָּרֶץ א׳ וילך cf 𝔊 ‖ **17** [a] 2 Mss 𝔊 אֶל־אליהו.

אַתָּה וּבֵית אָבִיךָ בַּעֲזָבְכֶם [a]אֶת־מִצְוֹת יְהוָה[a] וַתֵּלֶךְ[b] אַחֲרֵי הַבְּעָלִים׃
19 וְעַתָּה שְׁלַח קְבֹץ אֵלַי אֶת־כָּל־יִשְׂרָאֵל אֶל־הַר הַכַּרְמֶל וְאֶת׃ ל
נְבִיאֵי הַבַּעַל אַרְבַּע מֵאוֹת וַחֲמִשִּׁים [a]וּנְבִיאֵי הָאֲשֵׁרָה אַרְבַּע מֵאוֹת[a]
20 אֹכְלֵי שֻׁלְחַן אִיזֶבֶל׃ 20 וַיִּשְׁלַח אַחְאָב בְּכָל־בְּנֵי[a] יִשְׂרָאֵל
21 וַיִּקְבֹּץ אֶת־[b]הַנְּבִיאִים אֶל־הַר הַכַּרְמֶל׃ 21 וַיִּגַּשׁ אֵלִיָּהוּ אֶל־[a]כָּל־ ו בסיפ . ב בסיפ
הָעָם[a] וַיֹּאמֶר עַד־מָתַי אַתֶּם פֹּסְחִים עַל־שְׁתֵּי הַסְּעִפִּים׃ אִם־יְהוָה׃ יא,
הָאֱלֹהִים לְכוּ אַחֲרָיו וְאִם־הַבַּעַל לְכוּ אַחֲרָיו וְלֹא־עָנוּ הָעָם אֹתוֹ[b]
22 דָּבָר׃ 22 וַיֹּאמֶר אֵלִיָּהוּ אֶל־[a]הָעָם אֲנִי נוֹתַרְתִּי נָבִיא לַיהוָה לְבַדִּי ל
23 וּנְבִיאֵי הַבַּעַל אַרְבַּע־מֵאוֹת וַחֲמִשִּׁים אִישׁ[b]׃ 23 וְיִתְּנוּ־לָנוּ שְׁנַיִם פָּרִים ג רס יב
וְיִבְחֲרוּ לָהֶם הַפָּר׃ הָאֶחָד וְנִתְחֲחֻהוּ וְיָשִׂמוּ עַל־הָעֵצִים וְאֵשׁ לֹא יג,יג . יד,יד
יָשִׂימוּ וַאֲנִי אֶעֱשֶׂה׀ אֶת־הַפָּר׃ הָאֶחָד [b]וְנָתַתִּי עַל־הָעֵצִים[b] וְאֵשׁ לֹא יג,יג
24 אָשִׂים׃ 24 וּקְרָאתֶם בְּשֵׁם׃ אֱלֹהֵיכֶם וַאֲנִי אֶקְרָא בְּשֵׁם־יְהוָה[a] וְהָיָה׃ ל . ל
הָאֱלֹהִים אֲשֶׁר־יַעֲנֶה בָאֵשׁ הוּא הָאֱלֹהִים וַיַּעַן׃ כָּל־הָעָם וַיֹּאמְרוּ טוֹב ב
25 הַדָּבָר[b]׃ 25 וַיֹּאמֶר אֵלִיָּהוּ לִנְבִיאֵי הַבַּעַל בַּחֲרוּ לָכֶם הַפָּר׃ ג,יג
הָאֶחָד וַעֲשׂוּ רִאשֹׁנָה כִּי אַתֶּם הָרַבִּים [a]וְקִרְאוּ בְּשֵׁם אֱלֹהֵיכֶם וְאֵשׁ לֹא ו
26 תָשִׂימוּ[a]׃ 26 וַיִּקְחוּ אֶת־הַפָּר [a]אֲשֶׁר־נָתַן לָהֶם[a] וַיֶּעֱשׂוּ וַיִּקְרְאוּ בְּשֵׁם־
הַבַּעַל [b]מֵהַבֹּקֶר וְעַד־הַצָּהֳרַיִם[b] לֵאמֹר[c] הַבַּעַל עֲנֵנוּ וְאֵין קוֹל וְאֵין׃ ג,יג . ד . יג פסוק
עֹנֶה וַיְפַסְּחוּ עַל־הַמִּזְבֵּחַ אֲשֶׁר עָשָׂה[d]׃ 27 וַיְהִי בַּצָּהֳרַיִם וַיְהַתֵּל בָּהֶם ראין ואין[16] . ה
אֵלִיָּהוּ[a] וַיֹּאמֶר קִרְאוּ בְקוֹל־גָּדוֹל כִּי־אֱלֹהִים הוּא כִּי [b]שִׂיחַ וְכִי־ ל . יג,יז
שִׂיג לוֹ וְכִי־דֶרֶךְ לוֹ[e] אוּלַי יָשֵׁן הוּא וְיִקָּץ׃ 28 וַיִּקְרְאוּ בְּקוֹל גָּדוֹל יז[17]
וַיִּתְגֹּדְדוּ כְּמִשְׁפָּטָם בַּחֲרָבוֹת וּבָרְמָחִים עַד־שָׁפְכָ֥ךְ־דָּם עֲלֵיהֶם׃ ל . ל וחס
29 וַיְהִי כַּעֲבֹר הַצָּהֳרַיִם וַיִּתְנַבְּאוּ עַד לַעֲלוֹת הַמִּנְחָה וְאֵין־קוֹל וְאֵין׃ ל וחס
ב תר חס וחר מל[18] . ד . יד-יט[19] וכל אוריית ויהושע דכות ב מ . ג פסוק ראין ואין ראין . ה

[11] Mm 1372. [12] Mm 2002. [13] Mm 2003. [14] Mm 3329. [15] Mm 1715. [16] Mm 2004. [17] Mp sub loco. [18] Mm 2005. [19] Mm 1523.

18 [a–a] G *τὸν κύριον θεὸν ὑμῶν*, recte? ‖ [b] G[minSTV] pl ‖ **19** [a–a] prb dl ‖ **20** [a] mlt Mss גְּבוּל; > G ‖ [b] pc Mss G + כָּל־ ‖ **21** [a–a] G* *πάντας* = כָּלְהֶם? ‖ [b] > 2 Mss G* ‖ **22** [a] mlt Mss C[fMs] + כָּל־ ‖ [b] G + 19[a–a] ‖ **23** [a] 2 Mss הַשֵּׁנִי, G *τὸν ἄλλον* = הָאַחַר ‖ [b–b] > G*, prb dl ‖ **24** [a] GSV[Mss] + *τοῦ θεοῦ μου* ‖ [b] G + *ὃ ἐλάλησας* cf SV ‖ **25** [a–a] > S ‖ **26** [a–a] > G*, prb dl ‖ [b–b] > G[L] ‖ [c] G + *ἐπάκουσον ἡμῶν* = ענני ‖ [d] 1 c Seb nonn Mss Vrs עָשׂוּ ‖ **27** [a] G + *ὁ Θεσβίτης* cf 17,1 ‖ [b–b] inc; G *ἀδολεσχία αὐτῷ ἐστιν, καὶ ἅμα μήποτε χρηματίζει αὐτός* cf C.

עֵנֵה וְאֵין קָשֶׁב׃ 30 וַיֹּאמֶר אֵלִיָּהוּ לְכָל־הָעָם גְּשׁוּ אֵלַי וַיִּגְּשׁוּ 30
כָּל־הָעָם אֵלָיו וַיְרַפֵּא אֶת־מִזְבַּח יְהוָה הֶהָרוּס׃ 31 וַיִּקַּח אֵלִיָּהוּ 31 ל.ל
שְׁתֵּים עֶשְׂרֵה אֲבָנִים כְּמִסְפַּר שִׁבְטֵי בְּנֵי־יַעֲקֹב אֲשֶׁר הָיָה דְבַר־ ל.ל
יְהוָה אֵלָיו לֵאמֹר יִשְׂרָאֵל יִהְיֶה שְׁמֶךָ׃ 32 וַיִּבֶן אֶת־הָאֲבָנִים מִזְבֵּחַ 32 ג20
בְּשֵׁם יְהוָה וַיַּעַשׂ תְּעָלָה כְּבֵית סָאתַיִם זָרַע סָבִיב לַמִּזְבֵּחַ׃ 33 וַיַּעֲרֹךְ 33 ל
פד אֶת־הָעֵצִים וַיְנַתַּח אֶת־הַפָּר וַיָּשֶׂם עַל־הָעֵצִים׃ 34 וַיֹּאמֶר מִלְאוּ 34
אַרְבָּעָה כַדִּים מַיִם וְיִצְקוּ עַל־הָעֹלָה וְעַל־הָעֵצִים וַיֹּאמֶר שְׁנוּ וַיִּשְׁנוּ ל.ל.ל
וַיֹּאמֶר שַׁלְּשׁוּ וַיְשַׁלֵּשׁוּ׃ 35 וַיֵּלְכוּ הַמַּיִם סָבִיב לַמִּזְבֵּחַ וְגַם אֶת־הַתְּעָלָה 35 ל.ל
מִלֵּא־מָיִם׃ 36 וַיְהִי בַּעֲלוֹת הַמִּנְחָה וַיִּגַּשׁ אֵלִיָּהוּ הַנָּבִיא וַיֹּאמַר 36 ל.ה21.צא
יְהוָה אֱלֹהֵי אַבְרָהָם יִצְחָק וְיִשְׂרָאֵל הַיּוֹם יִוָּדַע כִּי־אַתָּה אֱלֹהִים ד בלישׁ22.לג.ה
בְּיִשְׂרָאֵל וַאֲנִי עַבְדֶּךָ וּבִדְבָרְךָ עָשִׂיתִי אֶת כָּל־הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה׃ ובדברך חר מן ח23 ק
יתיר י בלישׁ. כה
37 עֲנֵנִי יְהוָה עֲנֵנִי וְיֵדְעוּ הָעָם הַזֶּה כִּי־אַתָּה יְהוָה הָאֱלֹהִים וְאַתָּה 37 ג24א.כז.25 כז בטע ח26 מנה בלישׁ
הַסַּבְתָּ אֶת־לִבָּם אֲחֹרַנִּית׃ 38 וַתִּפֹּל אֵשׁ־יְהוָה וַתֹּאכַל אֶת־הָעֹלָה ל.ז
וְאֶת־הָעֵצִים וְאֶת־הָאֲבָנִים וְאֶת־הֶעָפָר וְאֶת־הַמַּיִם אֲשֶׁר־בַּתְּעָלָה ל
לִחֲכָה׃ 39 וַיַּרְא כָּל־הָעָם וַיִּפְּלוּ עַל־פְּנֵיהֶם וַיֹּאמְרוּ יְהוָה ס 39 ל.ג
הוּא הָאֱלֹהִים יְהוָה הוּא הָאֱלֹהִים׃ 40 וַיֹּאמֶר אֲלֵיהֶם אֵלִיָּהוּ תִּפְשׂוּ כנ27 וכל ד״ת ועזרא דכות׳ ב מ״ה חס בלישׁ
אֶת־נְבִיאֵי הַבַּעַל אִישׁ אַל־יִמָּלֵט מֵהֶם וַיִּתְפְּשׂוּם וַיּוֹרֶד אֵלִיָּהוּ 40 ג28.ב ומל29. ל כת כן
אֶל־נַחַל קִישׁוֹן וַיִּשְׁחָטֵם שָׁם׃ 41 וַיֹּאמֶר אֵלִיָּהוּ לְאַחְאָב עֲלֵה 41 ג30
אֱכֹל וּשְׁתֵה כִּי־קוֹל הֲמוֹן הַגָּשֶׁם׃ 42 וַיַּעַל אַחְאָב לֶאֱכֹל וְלִשְׁתּוֹת 42 ג31
וְאֵלִיָּהוּ עָלָה אֶל־רֹאשׁ הַכַּרְמֶל וַיִּגְהַר אַרְצָה וַיָּשֶׂם פָּנָיו בֵּין בִּרְכָּיו׃ ב32 וכל ההר דכות׳ ב מ״ה. ג. פד. ברכיו ק
43 וַיֹּאמֶר אֶל־נַעֲרוֹ עֲלֵה־נָא הַבֵּט דֶּרֶךְ־יָם וַיַּעַל וַיַּבֵּט וַיֹּאמֶר אַיִן 43
מְאוּמָה וַיֹּאמֶר שֻׁב שֶׁבַע פְּעָמִים׃ 44 וַיְהִי בַּשְּׁבִעִית וַיֹּאמֶר הִנֵּה־ 44 ג חס. ב כת כן33

[20] Mm 4227. [21] Mm 1943. [22] Mm 4147. [23] Mm 1921. [24] Mm 1625. [25] Mm 1372. [26] Mm 4158. [27] Mm 11. [28] Mm 3044. [29] Mm 2006. [30] Mm 2007. [31] Mm 2008. [32] Mm 2009. [33] Mp sub loco.

29 [a] GS + nonn vb ‖ **30** [a] G* tr 30b post 32a ‖ [b] > G* ‖ **31** [a] > pc Mss G ‖ [b] pc Mss G* ישראל ‖ **32** [a] > G ‖ [b–b] > G^{L} (Syh sub ast) ‖ **34** [a] G* + *καὶ ἐποίησαν οὕτως* ‖ **36** [a–a] > G* ‖ [b–b] G *καὶ ἀνεβόησεν Ηλιου εἰς τὸν οὐρανόν* ‖ [c] Ms GS וְ׳ ‖ [d] G* + 37[a–a] ‖ [e] G* *ἐν πυρί, καὶ γνώτωσαν πᾶς ὁ λαός οὗτος* ‖ [f] mlt Mss STV ut Q, וּבִדְבָרֶךָ sic l; G *καὶ διὰ σέ* ‖ **37** [a–a] cf 36[d] ‖ [b] 2 Mss G^{min}S + כָּל־ ‖ **38** [a] Ms T מֵי׳ cf G ‖ [b–b] G* tr post בתעלה, gl? ‖ **39** [a] G* *καὶ ἔπεσεν* ‖ [b] > G* ‖ [c] G + *ἀληθῶς* = אָמֵן ‖ [d] > 2 Mss G* ‖ **42** [a] > G* ‖ [b] mlt Mss ut Q כְּיָ֫– ‖ **43** [a] > G* ‖ [b] G^{L} + *καὶ ἐπίβλεψον* ‖ [c] frt ins וַיָּשָׁב הַנַּעַר שֶׁבַע פְּעָמִים cf G ‖ **44** [a–a] G *καὶ ἰδού.*

עָב קְטַנָּה כְּכַף־אִישׁ [b]עֹלָה מָיִם[b] וַיֹּאמֶר עֲלֵה אֱמָר אֶל־אַחְאָב אֱסֹר[c] ב
45 וָרֶד וְלֹא יַעַצָרְכָה[d] הַגָּשֶׁם: 45 וַיְהִי | עַד־כֹּה וְעַד־כֹּה וְהַשָּׁמַיִם ל, ב[34] מילין כת ה ס״ת
הֶחְקְדְרוּ עָבִים וְרוּחַ וַיְהִי גֶּשֶׁם גָּדוֹל וַיִּרְכַּב[a] אַחְאָב וַיֵּלֶךְ יִזְרְעֶאלָה: [36]i ול עד ועד[35] . ב
46 וְיַד־יְהוָה הָיְתָה אֶל־אֵלִיָּהוּ וַיְשַׁנֵּס מָתְנָיו וַיָּרָץ לִפְנֵי אַחְאָב עַד־ הו . ג[37] . ל
בֹּאֲכָה יִזְרְעֶאלָה: [38]i מל . ז

19 1 וַיַּגֶּד אַחְאָב לְאִיזֶבֶל[a] אֵת כֹּל־אֲשֶׁר עָשָׂה אֵלִיָּהוּ[b] וְאֵת כָּל־ ל
2 אֲשֶׁר[b] הָרַג אֶת־כָּל־[c]הַנְּבִיאִים בֶּחָרֶב: 2 וַתִּשְׁלַח אִיזֶבֶל מַלְאָךְ[a] אֶל־ ח[1] . ל וכת כן
אֵלִיָּהוּ לֵאמֹר[b] כֹּה־יַעֲשׂוּן[c] אֱלֹהִים וְכֹה יוֹסִפוּן כִּי־כָעֵת מָחָר אָשִׂים ב[2] . כת[3]
3 אֶת־נַפְשְׁךָ כְּנֶפֶשׁ אַחַד מֵהֶם: 3 וַיַּרְא[a] וַיָּקָם וַיֵּלֶךְ אֶל־[b]נַפְשׁוֹ וַיָּבֹא
4 בְּאֵר שָׁבַע אֲשֶׁר לִיהוּדָה וַיַּנַּח אֶת־נַעֲרוֹ שָׁם: 4 וְהוּא־הָלַךְ בַּמִּדְבָּר ז[4] . לג ר״פ
דֶּרֶךְ יוֹם וַיָּבֹא וַיֵּשֶׁב תַּחַת רֹתֶם אֶחָת[a] וַיִּשְׁאַל אֶת־נַפְשׁוֹ לָמוּת וַיֹּאמֶר | אחד ק חד מן ז[5] יתיר ת
5 רַב[b] עַתָּה יְהוָה[c] קַח נַפְשִׁי[d] כִּי־לֹא־טוֹב אָנֹכִי מֵאֲבֹתָי: 5 וַיִּשְׁכַּב
וַיִּישָׁן [a]תַּחַת רֹתֶם אֶחָד[a] וְהִנֵּה־זֶה מַלְאָךְ[b] נֹגֵעַ בּוֹ וַיֹּאמֶר לוֹ קוּם ב זקף חד קמ׳ וחד פת[6] . ב
6 אֱכֹל: 6 וַיַּבֵּט וְהִנֵּה מְרַאֲשֹׁתָיו עֻגַת רְצָפִים וְצַפַּחַת מָיִם[a] וַיֹּאכַל ה מל בלישׁ[7] . ה
7 וַיִּשְׁתְּ וַיָּשָׁב וַיִּשְׁכָּב: 7 וַיָּשָׁב מַלְאַךְ יְהוָה | שֵׁנִית וַיִּגַּע־בּוֹ וַיֹּאמֶר קוּם
8 אֱכֹל כִּי רַב מִמְּךָ הַדָּרֶךְ: 8 וַיָּקָם וַיֹּאכַל וַיִּשְׁתְּ וַיֵּלֶךְ בְּכֹחַ | ל
הָאֲכִילָה הַהִיא אַרְבָּעִים יוֹם וְאַרְבָּעִים לַיְלָה עַד הַר֯ הָאֱלֹהִים[a] ל ומל . ד
9 חֹרֵב: 9 וַיָּבֹא־שָׁם אֶל־הַמְּעָרָה וַיָּלֶן שָׁם וְהִנֵּה֯ דְבַר־יְהוָה֯ יצ[8] . צ[9]
10 אֵלָיו וַיֹּאמֶר לוֹ[a] מַה־לְּךָ פֹּה אֵלִיָּהוּ: 10 וַיֹּאמֶר֯ קַנֹּא קִנֵּאתִי לַיהוָה֯ ד[10] . ל בלישׁ[11]
אֱלֹהֵי֯ צְבָאוֹת כִּי־[a]עָזְבוּ בְרִיתְךָ[a] בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת־מִזְבְּחֹתֶיךָ הָרָסוּ ג
וְאֶת־נְבִיאֶיךָ הָרָגוּ בֶחָרֶב וָאִוָּתֵר אֲנִי לְבַדִּי וַיְבַקְשׁוּ אֶת־נַפְשִׁי [12]ג
11 לְקַחְתָּהּ: 11 וַיֹּאמֶר צֵא וְעָמַדְתָּ בָהָר לִפְנֵי יְהוָה֯ וְהִנֵּה֯ יְהוָה֯ עֹבֵר [13]ד

[34]Mm 964. [35]Mm 912. [36]Mm 1351. [37]Mm 2010. Cp 19 [1]Mm 500. [2]Mm 2847. [3]Mm 187. [4]Mm 2011. [5]Mm 2792. [6]Mm 1949. [7]Mm 1692. [8]Mm 2938. [9]Mm 2012. [10]Mm 1382. [11]Mm 2015. [12]Mm 3976. [13]Mm 2013.

44 [b–b] 𝔊* *ἀνάγουσα ὕδωρ* = מַעֲלֵה מַיִם || [c] 𝔊(𝔙[Mss]) + *τὸ ἅρμα σου* || [d] sic L, mlt Mss Edd יַעַצָרְךָ || **45** [a] 𝔊 *καὶ ἔκλαιεν* = וַיִּבְךְּ || **46** [a] = עַל cf 𝔊 || **Cp 19,1** [a] 𝔊* + *γυναικὶ αὐτοῦ* || [b–b] 𝔊(𝔖𝔙) *καὶ ὡς* = וְאֵשֶׁר || [c] > pc Mss 𝔊*, dl || **2** [a] > 𝔊* || [b] 𝔊 + *(εἰ) σὺ εἶ Ηλιου καὶ ἐγὼ Ιεζαβελ* || [c] ins c mlt Mss Vrs לִי ut 20,10 || **3** [a] l c pc Mss 𝔊𝔖𝔙 וַיַּרְא || [b] = עַל, sic Ms Or || **4** [a] l c nonn Mss ut Q אֶחָד || [b] 𝔖𝔇(𝔙) + *lj* || [c] > 𝔊* || [d] Ms 𝔖 + מִמֶּנִּי cf 𝔊 || **5** [a–a] *ἐκεῖ ὑπὸ φυτόν*; l שָׁם || [b] > 𝔊 || **6** [a] 𝔊 + *καὶ ἀνέστη* || **8** [a] > 𝔊* || **9** [a] > pc Mss 𝔊 || **10** [a–a] l עֲזָבוּךָ? cf 𝔊.

ג וְרוּחַ גְּדוֹלָה [a]וְחָזָק מְפָרֵק הָרִים וּמְשַׁבֵּר סְלָעִים[a] לִפְנֵי יְהוָה לֹא
ג14.ל.ל בָרוּחַ יְהוָה וְאַחַר הָרוּחַ רַעַשׁ לֹא בָרַעַשׁ יְהוָה: 12 וְאַחַר הָרַעַשׁ
ל.ל.ב15.ב אֵשׁ לֹא בָאֵשׁ יְהוָה וְאַחַר הָאֵשׁ קוֹל דְּמָמָה דַקָּה[a]: 13 וַיְהִי | כִּשְׁמֹעַ
ל אֵלִיָּהוּ וַיָּלֶט פָּנָיו בְּאַדַּרְתּוֹ וַיֵּצֵא וַיַּעֲמֹד פֶּתַח הַמְּעָרָה וְהִנֵּה אֵלָיו
ד ב מל נב חס16. קוֹל וַיֹּאמֶר מַה־לְּךָ פֹּה אֵלִיָּהוּ: 14 וַיֹּאמֶר קַנֹּא קִנֵּאתִי לַיהוָה |
ב בלישׁ17 אֱלֹהֵי צְבָאוֹת כִּי־[a]עָזְבוּ בְרִיתְךָ[a] בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת־מִזְבְּחֹתֶיךָ הָרָסוּ
ג וְאֶת־נְבִיאֶיךָ הָרָגוּ בֶחָרֶב וָאִוָּתֵר אֲנִי לְבַדִּי וַיְבַקְשׁוּ אֶת־נַפְשִׁי
ג18 לְקַחְתָּהּ: ס 15 וַיֹּאמֶר יְהוָה אֵלָיו לֵךְ שׁוּב לְדַרְכְּךָ[a] מִדְבָּרָה
ו ר״ם19. ה ג קמ רב20 פת דַּמֶּשֶׂק וּבָאתָ וּמָשַׁחְתָּ אֶת־חֲזָאֵל לְמֶלֶךְ עַל־אֲרָם: 16 וְאֶת יֵהוּא
ג בטע21.ל בֶּן־נִמְשִׁי תִּמְשַׁח לְמֶלֶךְ עַל־יִשְׂרָאֵל וְאֶת־אֱלִישָׁע בֶּן־שָׁפָט[a] מֵאָבֵל
ב.ח22 מְחוֹלָה[a] תִּמְשַׁח לִנָבִיא תַּחְתֶּיךָ: 17 וְהָיָה הַנִּמְלָט מֵחֶרֶב חֲזָאֵל יָמִית
ח22 יֵהוּא וְהַנִּמְלָט מֵחֶרֶב יֵהוּא יָמִית אֱלִישָׁע: 18 וְהִשְׁאַרְתִּי[a] בְּיִשְׂרָאֵל
ל.ל שִׁבְעַת אֲלָפִים כָּל־הַבִּרְכַּיִם אֲשֶׁר לֹא־כָרְעוּ לַבַּעַל וְכָל־הַפֶּה אֲשֶׁר
ל.ז פסוק והוא והוא23 לֹא־נָשַׁק לוֹ: 19 וַיֵּלֶךְ מִשָּׁם וַיִּמְצָא אֶת־אֱלִישָׁע בֶּן־שָׁפָט וְהוּא
ל.ל חֹרֵשׁ שְׁנֵים־[a]עָשָׂר צְמָדִים לְפָנָיו וְהוּא בִּשְׁנֵים הֶעְשָׂר וַיַּעֲבֹר אֵלָיהוּ
20 אֵלָיו וַיַּשְׁלֵךְ אַדַּרְתּוֹ אֵלָיו[b]: 20 וַיַּעֲזָב אֶת־הַבָּקָר וַיָּרָץ אַחֲרֵי אֵלִיָּהוּ
ל וַיֹּאמֶר אֶשָּׁקָה־נָּא לְאָבִי וְלְאִמִּי[a] וְאֵלְכָה אַחֲרֶיךָ וַיֹּאמֶר לוֹ לֵךְ שׁוּב
[b]כִּי מָה[b]־עָשִׂיתִי לָךְ: 21 וַיָּשָׁב מֵאַחֲרָיו וַיִּקַּח אֶת־צֶמֶד הַבָּקָר
ל.יח24 וכל יוצר חפץ חמדה דכות ב מ א.ל. ב ובחרי לישנ25 וַיִּזְבָּחֵהוּ וּבִכְלֵי הַבָּקָר בִּשְּׁלָם הַבָּשָׂר[a] וַיִּתֵּן לָעָם וַיֹּאכֵלוּ וַיָּקָם וַיֵּלֶךְ
ל אַחֲרֵי אֵלִיָּהוּ וַיְשָׁרְתֵהוּ: פ

ל 20 1 [a]20 וּבֶן־הֲדַד[b] [e]מֶלֶךְ־אֲרָם[c] קִבֵּץ אֶת־כָּל־חֵילוֹ וּשְׁלֹשִׁים[c] 20
וּשְׁנַיִם מְלָכִים אִתּוֹ וְסוּס וָרֶכֶב וַיַּעַל וַיָּצַר עַל־שֹׁמְרוֹן וַיִּלָּחֶם בָּהּ:
ט1.יג סביר 2 וַיִּשְׁלַח מַלְאָכִים[a] אֶל־אַחְאָב מֶלֶךְ־יִשְׂרָאֵל הָעִירָה[b]: 3 וַיֹּאמֶר לוֹ
2/3 כֹּה אָמַר בֶּן־הֲדַד כַּסְפְּךָ וּזְהָבְךָ לִי־הוּא וְנָשֶׁיךָ וּבָנֶיךָ הַטּוֹבִים[a] לִי־[b]

14 Mm 2014. 15 Mm 3460. 16 Mm 1382. 17 Mm 2015. 18 Mm 3976. 19 Mm 1931. 20 Mm 1341. 21 Mm 2016. 22 Mm 1873. 23 Mm 2017. 24 Mm 2781. 25 Mp sub loco. Cp 20 1 Mm 1972.

11 [a–a] add? tr post רעשׁ? ‖ **12** [a] 𝔊-BL(𝔙Mss) + *κακεῖ κύριος* ‖ **14** [a–a] 𝔊AL *ἐγκατέλιπόν (σε)* cf 10[a–a] ‖ **15** [a] huc tr prb ובאת cf 𝔊 ‖ **16** [a–a] > 𝔠; 𝔊Bmin tr post תמשח ‖ **18** [a] 𝔊-L 2sg; 𝔙 + *mihi* cf Rm 11,4 ‖ **19** [a] pc Mss 𝔖 ושׁ ‖ [b] = עליו, sic pc Mss Vrs ‖ **20** [a] > 𝔊* ‖ [b–b] 𝔙 *quod enim meum erat* ‖ **21** [a] > 𝔊; dl vel tr post ויתן ‖ **Cp 20,1** [a] 𝔊* tr cp 20 post 21 ‖ [b] cf 15,18[d] ‖ [c–c] > 𝔊Bmin ‖ **2** [a] > 𝔊* ‖ [b] > 𝔊L𝔖 ‖ **3** [a] > 𝔊* ‖ [b] prp לְךָ.

4 הֵֽם׃ 4 וַיַּ֣עַן מֶֽלֶךְ־יִשְׂרָאֵ֗ל וַיֹּ֙אמֶר֙ כִּדְבָרְךָ֣ אֲדֹנִ֔י הַמֶּ֖לֶךְ לְךָ֑ אֲנִ֥י וְכָל־ יג ס״פ² . ב
5 אֲשֶׁר־לִֽי׃ 5 וַיָּשֻׁ֣בוּ הַמַּלְאָכִ֗ים וַיֹּ֙אמְרוּ֙ כֹּֽה־אָמַ֣ר בֶּן־הֲדַ֔ד
a לֵאמֹ֗ר כִּי־a שָׁלַ֤חְתִּי אֵלֶ֙יךָ֙ לֵאמֹ֔ר כַּסְפְּךָ֥ וְזָהֳבֶ֖ךָ וְנָשֶׁ֣יךָ וּבָנֶ֑יךָ b לִ֚י ב . ל
6 תִּתֵּֽן׃ 6 כִּֽי | אִם־כָּעֵ֣ת מָחָ֗ר אֶשְׁלַ֞ח אֶת־עֲבָדַ֤י אֵלֶ֙יךָ֙ וְחִפְּשׂ֣וּ אֶת־
a בֵּיתְךָ֔ a וְאֶת בָּתֵּ֖י עֲבָדֶ֑יךָ וְהָיָ֡ה כָּל־מַחְמַ֣ד b עֵינֶ֣יךָ יָשִׂ֔ימוּ בְּיָדָ֖ם וְלָקָֽחוּ׃ ב
7 וַיִּקְרָ֣א מֶֽלֶךְ־יִשְׂרָאֵל֮ לְכָל־a זִקְנֵי֒ הָאָ֣רֶץ a וַיֹּ֔אמֶר דְּעוּ־נָ֖א וּרְא֑וּ כִּי ל
רָעָ֣ה זֶ֔ה מְבַקֵּ֖שׁ כִּי־שָׁלַ֣ח אֵלַ֔י לְנָשַׁ֖י וְלִבָנַ֑י b וּלְכַסְפִּ֥י וְלִזְהָבִ֖י וְלֹא֙b ל . ל . ל
8 מָנַ֣עְתִּי מִמֶּ֔נּוּ׃ 8 וַיֹּֽאמְרוּ֩ אֵלָ֨יו כָּל־הַזְּקֵנִ֜ים וְכָל־הָעָ֗ם אַל־תִּשְׁמַ֙ע נא מ״פ וכל ר״פ דכות ב מ ג
9 וְלֹ֥א תֹאבֶֽה׃ 9 וַיֹּ֣אמֶר לְמַלְאֲכֵי֮ בֶּן־הֲדַד֒ אִמְרוּ֙ a לַאדֹנִ֣י הַמֶּ֔לֶךְ a כֹּ֚ל לה מל
אֲשֶׁר־שָׁלַ֣חְתָּ אֶל־עַבְדְּךָ֣ בָרִאשֹׁנָ֔ה אֶעֱשֶׂ֖ה וְהַדָּבָ֣ר הַזֶּ֑ה לֹ֥א אוּכַ֖ל כג² . ג¹
10 לַעֲשׂ֣וֹת וַיֵּלְכ֥וּ הַמַּלְאָכִ֖ים וַיְשִׁבֻ֥הוּ דָבָֽר׃ 10 וַיִּשְׁלַ֤ח אֵלָיו֙ בֶּן־ ב וחס
הֲדַ֔ד וַיֹּ֣אמֶר כֹּֽה־יַעֲשׂ֤וּן לִי֙ אֱלֹהִ֔ים וְכֹ֖ה יוֹסִ֑פוּ אִם־יִשְׁפֹּ֤ק עֲפַר־שֹׁמְר֙וֹן ה³ . נא⁶ . ט בלישׁ ד⁷ מנה כת כן . ג ב חס וחד מל⁸
11 לְשָׁעָלִ֣ים a לְכָל־הָעָ֔ם אֲשֶׁ֖ר בְּרַגְלָֽי׃ 11 וַיַּ֥עַן מֶֽלֶךְ־יִשְׂרָאֵ֖ל וַיֹּ֣אמֶר
12 דַּבְּר֣וּ אַל־יִתְהַלֵּ֔ל חֹגֵ֖ר כְּמַפְתֵּֽחַ׃ 12 וַיְהִ֗י כִּשְׁמֹ֙עַ֙a אֶת־הַדָּבָ֣ר הַזֶּ֔ה ב . ל
וְה֥וּא שֹׁתֶ֖ה הֽוּא וְהַמְּלָכִ֑יםb בַּסֻּכּ֔וֹת וַיֹּ֣אמֶר אֶל־עֲבָדָ֔יו שִׂ֖ימוּ וַיָּשִׂ֥מוּ ת פסוק והוא הוא . יו . לה
עַל־הָעִ֖יר׃ 13 וְהִנֵּ֣ה | נָבִ֗יא אֶחָד֙ נִגַּ֣שׁ אֶל־אַחְאָ֔ב a מֶ֖לֶךְ־יִשְׂרָאֵ֑ל ס יו וכל וגנותי דכות ב מ א . ה ר״פ בסיפ¹⁰
וַיֹּ֣אמֶר כֹּ֤ה אָמַר֙ יְהוָ֔ה הֲרָאִ֖יתָb אֶת כָּל־c הֲהָמ֣וֹן הַגָּד֣וֹל הַזֶּ֔ה הִנְנִי
14 נֹתְנ֥וֹ בְיָדְךָ֖ הַיּ֑וֹם וְיָדַעְתָּ֖ כִּֽי־אֲנִ֥י יְהוָ֖ה׃ 14 וַיֹּ֣אמֶר אַחְאָ֔ב בְּמִ֥י וַיֹּ֖אמֶר ב פסוק איה בהון ד ויאמר¹²
כֹּֽה־אָמַ֣ר יְהוָ֔ה a בִּנְעָרֵ֖י שָׂרֵ֑י a הַמְּדִינ֔וֹת וַיֹּ֣אמֶר מִֽי־יֶאְסֹ֔ר הַמִּלְחָמָ֖ה
15 וַיֹּ֥אמֶר אָתָּֽה׃ 15 וַיִּפְקֹ֞ד אֶת־נַעֲרֵ֣י שָׂרֵ֣י הַמְּדִינ֗וֹת וַיִּהְי֙וּ מָאתַ֣יִם a ל
שְׁנַ֔יִם b וְשִׁלֹּשִׁ֖ים וְאַחֲרֵיהֶ֑ם פָּקַ֞ד אֶת־כָּל־c הָעָ֗ם d כָּל־בְּנֵ֥י יִשְׂרָאֵ֖ל d
e שִׁבְעַ֥ת אֲלָפִֽים׃ 16 וַיֵּצְא֖וּa בַּצָּהֳרָ֑יִם וּבֶן־הֲדַ֗ד שֹׁתֶ֤ה שִׁכּוֹר֙ בַּסֻּכּ֔וֹת e יג״
17 הֽוּא וְהַמְּלָכִ֛ים שְׁלֹשִׁ֥ים וּשְׁנַ֖יִם מֶ֥לֶךְ עֹזֵ֖ר אִתּֽוֹ׃ 17 וַיֵּצְא֖וּ נַעֲרֵ֣י שָׂרֵ֑י ס

²Mm 294. ³Mm 1743. ⁴Mm 1046. ⁵Mm 500. ⁶Mm 3286. ⁷Mm 3031. ⁸Mm 2018. ⁹Mm 1174. ¹⁰Mm 1868. ¹¹Mp sub loco. ¹²Mm 2019.

5 a–a G *ἐγώ*, l אָנֹכִי? ‖ b > 2 Mss G* ‖ 6 a pc Mss S בָּתֶּיךָ ‖ b l עֵינֵיהֶם cf G ‖ 7 a–a l הַזְּקֵנִים? cf G* ‖ b–b G leg לֹא כִּי וּ׳ ‖ 9 a–a G *τῷ κυρίῳ ὑμῶν* ‖ 10 a G-L *ταῖς ἀλώπεξιν* = לְשֻׁעָלִים ‖ 12 a G *ὅτε ἀπεκρίθη αὐτῷ* = בַּעֲנוֹתוֹ? ‖ b Ms G ׳הַכָּל וְ ‖ 13 a > G^{BL}S^{W} ‖ b mlt Mss Edd ׳הָ ‖ c > Ms G^{B} ‖ 14 a–a S *b'ljm' wbrwrbn'* = נְעָרִים וּבְשָׂרִי, it in 15.17.19; cf G ‖ 15 a G^{A} 300 ‖ b > G^{B} ‖ c > Ms G*Ψ ‖ d–d > Ms; G *πᾶν(τα) υἱὸν δυνάμεως* = כׇּל־בֶּן־חָיִל ‖ e–e G$^{(B)}$ *L*^{min} 60000 ‖ 16 a Ms G א֫.

כג[23] הַמַּדִּינוֹת בָּרְאשֹׁנָה וַיִּשְׁלַח[a] [b]בֶּן־הֲדַד[b] וַיַּגִּידוּ לוֹ[c] לֵאמֹר אֲנָשִׁים יָצְאוּ
ח[14].ג[15].ב מִשֹּׁמְרוֹן׃ [18] וַיֹּאמֶר אִם־לְשָׁלוֹם יָצָאוּ תִּפְשׂוּם חַיִּים וְאִם לְמִלְחָמָה
ח[14].ג[15].ב יָצְאוּ חַיִּים תִּפְשׂוּם׃ [19] וְאֵלֶּה[?] יָצְאוּ מִן־הָעִיר נַעֲרֵי שָׂרֵי הַמְּדִינוֹת
ב.ל.ל [b]וְהַחַיִל אֲשֶׁר אַחֲרֵיהֶם[b]׃ [20] וַיַּכּוּ אִישׁ אִישׁוֹ וַיָּנֻסוּ אֲרָם [a]וַיִּרְדְּפֵם[a]
ל יִשְׂרָאֵל וַיִּמָּלֵט בֶּן־הֲדַד מֶלֶךְ אֲרָם עַל־סוּס וּפָרָשִׁים׃ [21] וַיֵּצֵא
ל מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל וַיַּךְ[a] אֶת־הַסּוּס וְאֶת־הָרָכֶב וְהִכָּה בַאֲרָם מַכָּה
גְּדוֹלָה׃ [22] וַיִּגַּשׁ הַנָּבִיא אֶל־מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל וַיֹּאמֶר לוֹ לֵךְ[a]
ג.ל הִתְחַזַּק[b] וְדָע וּרְאֵה אֵת אֲשֶׁר־תַּעֲשֶׂה כִּי לִתְשׁוּבַת הַשָּׁנָה מֶלֶךְ אֲרָם
עֹלֶה עָלֶיךָ׃ ס [23] וְעַבְדֵי מֶלֶךְ־אֲרָם אָמְרוּ אֱלָיו אֱלֹהֵי הָרִים
ג[16].לז.י מל[17] אֱלֹהֵיהֶם[a] עַל־כֵּן חָזְקוּ מִמֶּנּוּ וְאוּלָם נִלָּחֵם אִתָּם בַּמִּישׁוֹר אִם־לֹא
ב.ג.ל[18] חס וכל אוריית וראיוב דכות ב מ ב נֶחֱזַק מֵהֶם׃ [24] וְאֶת־הַדָּבָר הַזֶּה עֲשֵׂה הָסֵר הַמְּלָכִים אִישׁ מִמְּקֹמוֹ
ט.ל.ל וְשִׂים פַּחוֹת תַּחְתֵּיהֶם׃ [25] [a]וְאַתָּה תִּמְנֶה־[a]לְךָ | חַיִל כְּחַיִל[?] הַנֹּפֵל
ט[19] מל בלשון זכר ול בליש. ב. ד[20] ט מל בסיס. י מל[17] מֵאוֹתָךְ[b] וְסוּס כְּסוּס | וְרֶכֶב כְּרֶכֶב וְנִלָּחֲמָה אוֹתָם[c] בַּמִּישׁוֹר אִם־לֹא
יז שמיעה לקול[21]. ג חס[22] נֶחֱזַק מֵהֶם וַיִּשְׁמַע[?] לְקֹלָם וַיַּעַשׂ כֵּן׃ פ [26] וַיְהִי לִתְשׁוּבַת הַשָּׁנָה
ד[23] [26] וַיִּפְקֹד בֶּן־הֲדַד אֶת־אֲרָם וַיַּעַל אֲפֵקָה לַמִּלְחָמָה עִם־[a]יִשְׂרָאֵל׃
ל.[24]ד [27] וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל הָתְפָּקְדוּ וְכֻלְכְּלוּ[a] וַיֵּלְכוּ לִקְרָאתָם[b] וַיַּחֲנוּ בְנֵי־[a]יִשְׂרָאֵל
ל וחס נֶגְדָּם[b] כִּשְׁנֵי חֲשִׂפֵי עִזִּים וַאֲרָם מִלְאוּ אֶת־הָאָרֶץ׃ [28] וַיִּגַּשׁ אִישׁ
הָאֱלֹהִים וַיֹּאמֶר[a] אֶל־מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל[?] וַיֹּאמֶר[b] כֹּה־אָמַר יְהוָה יַעַן אֲשֶׁר
אָמְרוּ אֲרָם אֱלֹהֵי הָרִים יְהוָה וְלֹא־אֱלֹהֵי עֲמָקִים הוּא וְנָתַתִּי אֶת־
יד בטע[25] כָּל־הֶהָמוֹן הַגָּדוֹל הַזֶּה בְּיָדֶךָ וִידַעְתֶּם[c] כִּי־אֲנִי יְהוָה׃ [29] וַיַּחֲנוּ[?] אֵלֶּה
נֹכַח אֵלֶּה שִׁבְעַת יָמִים וַיְהִי | בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי וַתִּקְרַב הַמִּלְחָמָה וַיַּכּוּ
בְּנֵי־[a]יִשְׂרָאֵל אֶת־אֲרָם מְאָה[b]־אֶלֶף רַגְלִי בְּיוֹם אֶחָד׃ [30] וַיָּנֻסוּ

[13]Mm 1743. [14]Mm 1602. [15]Mm 2020. [16]Mm 1336. [17]Mm 2021. [18]Mm 489. [19]Mm 2565. [20]Mm 1389. [21]Mm 23. [22]Mm 1693. [23]Mm 1316. [24]Mm 837. [25]Mm 3948.

17 [a] l frt -לְחוּ אֶל– cf 𝔊* ‖ [b–b] > 𝔊* ‖ [c] 𝔊* *τῷ βασιλεῖ Συρίας* ‖ **19** [a] 𝔊$^{-L}$ *καὶ μή*; 𝔊^{L} *καί*, frt recte ‖ [b–b] tr frt post 20aα ‖ **20** [a–a] tr frt post 21 ‖ **21** [a] 𝔊 *καὶ ἔλαβεν* = וַיִּקַּח ‖ **22** [a] > 𝔊 ‖ [b] pc Mss 𝔘 וְהִ' ‖ **23** [a] 𝔊 *θεὸς Ισραηλ καὶ οὐ θεὸς κοιλάδων*, ex 28 ‖ **25** [a–a] 𝔊 *καὶ ἀλλάξομεν* (𝔊^{L} *-ξον*) = וְנַחֲלִיפָה? ‖ [b] l c pc Mss Ed מֵאִתְּךָ ‖ [c] l c pc Mss 𝔖𝔗 אִתָּם ‖ **26** [a] pc Mss 𝔊 עַל ‖ **27** [a] > 𝔊* ‖ [b–b] > 𝔖 ‖ **28** [a] > Ms 𝔊^{A}𝔖 ‖ [b] > pc Mss 𝔊𝔘, prb dl ‖ [c] 𝔊 sg ut 13 ‖ **29** [a] > 𝔊 ‖ [b] 𝔊^{L}(𝔘^{Mss}) 120.

הַנּוֹתָרִים וַאֲפַקֵּחַ אֶל־הָעִיר וְתִפֹּל הַחוֹמָה עַל־[a]עֲשָׂרִים וְשִׁבְעָה[a] אֶלֶף ד[26] . ו פסוק אל על אל . ב מל בסיפ[27]
אִישׁ הַנּוֹתָרִים וּבֶן־הֲדַד נָס וַיָּבֹא [b]אֶל־הָעִיר חֶדֶר[b] בְּחֶדֶר׃ ס
31 [a]וַיֹּאמְרוּ אֵלָיו עֲבָדָיו הִנֵּה־נָא שָׁמַעְנוּ[a] כִּי מַלְכֵי בֵית[b] יִשְׂרָאֵל כִּי־[c] ל[28] . כ וכל ירמיה ויחזק דכות ב מ ח
מַלְכֵי חֶסֶד הֵם נָשִׂימָה נָא שַׂקִּים בְּמָתְנֵינוּ וַחֲבָלִים בְּרֹאשֵׁנוּ[d] וְנֵצְאָ ב וחס[30]
32 אֶל־מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל אוּלַי יְחַיֶּה אֶת־נַפְשֶׁךָ[e]׃ 32 וַיַּחְגְּרוּ שַׂקִּים בְּמָתְנֵיהֶם ו[31]
וַחֲבָלִים בְּרָאשֵׁיהֶם וַיָּבֹאוּ[a] אֶל־מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל וַיֹּאמְרוּ[b] עַבְדְּךָ בֶן־ ב[32]
33 הֲדַד אָמַר תְּחִי־נָא נַפְשִׁי וַיֹּאמֶר הַעוֹדֶנּוּ חַי אָחִי הוּא׃ 33 וְהָאֲנָשִׁים ב[33] . ב . ה ר״פ
יְנַחֲשׁוּ וַיְמַהֲרוּ [a]וַיַּחְלִטוּ הֵמִמֶּנּוּ[a] וַיֹּאמְרוּ אָחִיךָ בֶן־הֲדַד וַיֹּאמֶר בֹּאוּ
34 קָחֻהוּ וַיֵּצֵא אֵלָיו בֶּן־הֲדַד וַיַּעֲלֵהוּ[b] עַל־הַמֶּרְכָּבָה׃ 34 וַיֹּאמֶר אֵלָיו ל
הֶעָרִים אֲשֶׁר־לָקַח־אָבִי מֵאֵת אָבִיךָ אָשִׁיב[a] וְחוּצוֹת תָּשִׂם לְךָ ב[34] כת כן וכל ירמיה דכות ב מ א מל וחד מן ב[35] בליש תד חס וחד מל
בְּדַמֶּשֶׂק כַּאֲשֶׁר־שָׂם אָבִי בְּשֹׁמְרוֹן [b]וַאֲנִי בַּבְּרִית אֲשַׁלְּחֲךָ[b] וַיִּכְרֹת־לוֹ ה[36] . ב
35 בְּרִית וַיְשַׁלְּחֵהוּ׃ ס 35 וְאִישׁ אֶחָד מִבְּנֵי הַנְּבִיאִים אָמַר אֶל־ ד
36 רֵעֵהוּ בִּדְבַר יְהוָה הַכֵּנִי נָא וַיְמָאֵן הָאִישׁ לְהַכֹּתוֹ׃ 36 וַיֹּאמֶר לוֹ יַעַן ה[37] . ב מל
אֲשֶׁר לֹא־שָׁמַעְתָּ בְּקוֹל יְהוָה הִנְךָ הוֹלֵךְ מֵאִתִּי וְהִכְּךָ הָאַרְיֵה וַיֵּלֶךְ כז[38] מל וכל משלי וקהלת דכות ב מ ה
מֵאֶצְלוֹ וַיִּמְצָאֵהוּ הָאַרְיֵה וַיַּכֵּהוּ׃ 37 וַיִּמְצָא אִישׁ אַחֵר וַיֹּאמֶר הַכֵּנִי נ מל
38 נָא וַיַּכֵּהוּ הָאִישׁ הַכֵּה וּפָצֹעַ׃ 38 וַיֵּלֶךְ הַנָּבִיא וַיַּעֲמֹד לַמֶּלֶךְ עַל־
39 הַדָּרֶךְ וַיִּתְחַפֵּשׁ בָּאֵפֶר[a] עַל־עֵינָיו׃ 39 וַיְהִי הַמֶּלֶךְ עֹבֵר וְהוּא צָעַק ל . ב
אֶל־הַמֶּלֶךְ וַיֹּאמֶר עַבְדְּךָ | יָצָא בְּקֶרֶב־הַמִּלְחָמָה וְהִנֵּה־אִישׁ סָר[a]
וַיָּבֵא אֵלַי אִישׁ וַיֹּאמֶר שְׁמֹר אֶת־הָאִישׁ הַזֶּה אִם־הִפָּקֵד יִפָּקֵד וְהָיְתָה נא[39]
נַפְשְׁךָ תַּחַת נַפְשׁוֹ אוֹ כִכַּר־כֶּסֶף תִּשְׁקוֹל׃ 40 וַיְהִי עַבְדְּךָ עֹשֶׂה[a] הֵנָּה׃ ו מל בליש . ד ג מנה בסיפ
וְהֵנָּה וְהוּא אֵינֶנּוּ וַיֹּאמֶר אֵלָיו מֶלֶךְ־יִשְׂרָאֵל כֵּן מִשְׁפָּטֶךָ אַתָּה חָרָצְתָּ׃ ה חס[40]
41 וַיְמַהֵר וַיָּסַר אֶת־הָאֵפֶר מֵעָלָ[a] עֵינָיו וַיַּכֵּר אֹתוֹ מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל כִּי מעלי ק
42 מֵהַנְּבִאִים הוּא׃ 42 וַיֹּאמֶר אֵלָיו כֹּה אָמַר יְהוָה יַעַן שִׁלַּחְתָּ אִישׁ־ ל

[26] Mm 1316. [27] Mm 469. [28] Mm 2022. [29] Mm 953. [30] Mm 2023. [31] Mm 1687. [32] Mm 2024. [33] Mm 2025. [34] Mm 2026 contra textum. [35] Mm 3592 contra textum. [36] Mm 2027. [37] Mm 1549. [38] Mm 1788. [39] Mm 639. [40] Mm 2028.

30 [a–a] $\mathfrak{S}^{W}$ 25 || [b–b] G εἰς τὸν οἶκον τοῦ κοιτῶνος; dl אל־ה׳? || **31** [a–a] G* καὶ εἶπεν τοῖς παισὶν αὐτοῦ Οἶδα || [b] > G*$\mathfrak{S}$ || [c] > pc Mss, cf G$\mathfrak{S}$V || [d] l c mlt Mss G$\mathfrak{S}$V בְּרָאשֵׁינוּ || [e] G$\mathfrak{S}$V suff 1 pl || **32** [a] G hic ויאמרו et om [b] || **33** [a–a] l c nonn Mss Q^{Occ} Vrs וה מ– || [b] Ms G$\mathfrak{S}$ + אֵלָיו || **34** [a] G($\mathfrak{S}$V^{Mss}) + σοι || [b–b] pr וַיֹּאמֶר vel l תְּשַׁלְּחֵנִי pro אֶשׁ׳ || **38** [a] G(Ⓒ) τελαμῶνι = בְּאֵפֶר, $\mathfrak{S}$(α′σ′ϒ) bqṭm' = בְּאֵפֶר || **39** [a] > G || **40** [a] G περιεβλέψατο = שָׂעָה? $\mathfrak{S}$(Ⓒ) mṭpn' = פָּנָה? || **41** [a] nonn Mss ut Q מֵעָלַי, K מֵעַל.

חֲרֵמִי מְיֻדָּע וְהָיִתָה נַפְשְׁךָ תַּחַת נַפְשׁוֹ וְעַמְּךָ תַּחַת עַמּוֹ׃ 43 וַיֵּלֶךְ 43
מֶלֶךְ־יִשְׂרָאֵל עַל־בֵּיתוֹ סַר וְזָעֵף וַיָּבֹא שֹׁמְרוֹנָה׃ פ 42 ח׳ 41. ב. ג׳ 42

21 1 וַיְהִי אַחַר הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה כֶּרֶם הָיָה לְנָבוֹת הַיִּזְרְעֵאלִי 21
אֲשֶׁר בְּיִזְרְעֶאל אֵצֶל הֵיכַל אַחְאָב מֶלֶךְ שֹׁמְרוֹן׃ 2 וַיְדַבֵּר אַחְאָב
אֶל־נָבוֹת ׀ לֵאמֹר תְּנָה־לִּי אֶת־כַּרְמְךָ וְיִהְיֶה־לִּי לְגַן־יָרָק כִּי הוּא ח בטע׳ 1. לב
קָרוֹב אֵצֶל בֵּיתִי וְאֶתְּנָה לְךָ תַּחְתָּיו כֶּרֶם טוֹב מִמֶּנּוּ אִם טוֹב 1 בטע
בְּעֵינֶיךָ אֶתְּנָה־לְךָ כֶּסֶף מְחִיר זֶה׃ 3 וַיֹּאמֶר נָבוֹת אֶל־אַחְאָב חָלִילָה 3 טו
לִי מֵיְהוָה מִתִּתִּי אֶת־נַחֲלַת אֲבֹתַי לָךְ׃ 4 וַיָּבֹא אַחְאָב אֶל־בֵּיתוֹ 4 ג׳. יח פסוק אל על
סַר וְזָעֵף עַל־הַדָּבָר אֲשֶׁר־דִּבֶּר אֵלָיו נָבוֹת הַיִּזְרְעֵאלִי וַיֹּאמֶר לֹא־ ב
אֶתֵּן לְךָ אֶת־נַחֲלַת אֲבוֹתָי וַיִּשְׁכַּב עַל־מִטָּתוֹ וַיַּסֵּב אֶת־פָּנָיו וְלֹא־ 5 ז מל׳. ד׳ 5
אָכַל לָחֶם׃ 5 וַתָּבֹא אֵלָיו אִיזֶבֶל אִשְׁתּוֹ וַתְּדַבֵּר אֵלָיו מַה־זֶּה
רוּחֲךָ סָרָה וְאֵינְךָ אֹכֵל לָחֶם׃ 6 וַיְדַבֵּר אֵלֶיהָ כִּי־אֲדַבֵּר אֶל־נָבוֹת 6 ל מלרע. ב
הַיִּזְרְעֵאלִי וָאֹמַר לוֹ תְּנָה־לִי אֶת־כַּרְמְךָ בְּכֶסֶף אוֹ אִם־חָפֵץ אַתָּה ה״ו
אֶתְּנָה־לְךָ כֶּרֶם תַּחְתָּיו וַיֹּאמֶר לֹא־אֶתֵּן לְךָ אֶת־כַּרְמִי׃ 7 וַתֹּאמֶר 7
אֲלָיו אִיזֶבֶל אִשְׁתּוֹ אַתָּה עַתָּה תַּעֲשֶׂה מְלוּכָה עַל־יִשְׂרָאֵל קוּם אֱכָל־ ג׳. ב בטע
לֶחֶם וְיִטַּב לִבֶּךָ אֲנִי אֶתֵּן לְךָ אֶת־כֶּרֶם נָבוֹת הַיִּזְרְעֵאלִי׃ ג חס
8 וַתִּכְתֹּב סְפָרִים בְּשֵׁם אַחְאָב וַתַּחְתֹּם בְּחֹתָמוֹ וַתִּשְׁלַח הַסְּפָרִים 8 ספרים ק
אֶל־הַזְקֵנִים וְאֶל־הַחֹרִים אֲשֶׁר בְּעִירוֹ הַיֹּשְׁבִים אֶת־נָבוֹת׃
9 וַתִּכְתֹּב בַּסְּפָרִים לֵאמֹר קִרְאוּ־צוֹם וְהוֹשִׁיבוּ אֶת־נָבוֹת בְּרֹאשׁ 9 ג. לה
הָעָם׃ 10 וְהוֹשִׁיבוּ שְׁנַיִם אֲנָשִׁים בְּנֵי־בְלִיַּעַל נֶגְדּוֹ וְיָעִדֻהוּ לֵאמֹר 10 ג. ב׳. ל וחס
בֵּרַכְתָּ אֱלֹהִים וָמֶלֶךְ וְהוֹצִיאֻהוּ וְסִקְלֻהוּ וְיָמֹת׃ 11 וַיַּעֲשׂוּ אַנְשֵׁי עִירוֹ 11 ה״ו. ל. ל וחס. ב וחס
הַזְקֵנִים וְהַחֹרִים אֲשֶׁר הַיֹּשְׁבִים בְּעִירוֹ כַּאֲשֶׁר שָׁלְחָה אֲלֵיהֶם אִיזֶבֶל ו׳

41 Mm 321. 42 Mm 2029. **Cp 21** 1 Mm 4137. 2 Mm 1432. 3 Mm 658. 4 Mp sub loco. 5 Mm 1644. 6 Mm 158. 7 Mm 194. 8 Mm 2840. 9 Mm 1247. 10 Mm 2030.

42 a Ms $\mathfrak{G}^{-BL}$ Syh $\mathfrak{T}^{Ms}$ מידי; $\mathfrak{G}^{BL}\mathfrak{V}$ suff 2sg ‖ **43** a–a > $\mathfrak{G}$*, add? ‖ b = אֶל, sic pc Mss ‖ **Cp 21,1** a cf 20,1a ‖ b–b $\mathfrak{G}^{B}$ sol *καί*; Syh sub ast ‖ c $\mathfrak{G}$ + *εἷς* ‖ d–d > $\mathfrak{G}$, add? ‖ **2** a > $\mathfrak{G}^{-L}$ ‖ b Ms וְאם; pr אוֹ? cf $\mathfrak{S}$ ‖ c $\mathfrak{G}$ + pc vb ‖ **3** a $\mathfrak{G}$ *παρὰ* ($\mathfrak{G}^{L}$ + *κυρίου*) *θεοῦ μου* ‖ **4** a–a $\mathfrak{G}^{BL}$ *καὶ ἐγένετο τὸ πνεῦμα Αχααβ τεταραγμένον* ‖ b $\mathfrak{G}$ *καὶ συνεκάλυψεν* = וַיְכַס ‖ **6** a $\mathfrak{G}(\mathfrak{S})$ *καί* ‖ b $\mathfrak{G}^{-L}$ + *ἄλλον* ‖ c $\mathfrak{SV}^{Ms}$ ut 2 + טוב ממנו ‖ d $\mathfrak{G}$ *κληρονομίαν πατέρων μου*, cf 3 ‖ **7** a $\mathfrak{G}$ + *οὕτως* ‖ **8** a mlt Mss ut Q סְפָרִים, l c K סְפִי ‖ b sic L, mlt Mss Edd חֹתָמוֹ ‖ c–c > $\mathfrak{G}$* ‖ d–d $\mathfrak{S}$ invers ut 11, frt recte ‖ **10** a $\mathfrak{G}$*$\mathfrak{SV}$ 3sg; $\mathfrak{G}^{L}(\mathfrak{SV}^{Mss})$ + *Ναβουθαι*.

12 [a]כַּאֲשֶׁר כָּתוּב בְּסִפְרֵים אֲשֶׁר שָׁלְחָה אֲלֵיהֶם[a]׃ 12 קָרְאוּ צוֹם וְהוֹשִׁיבוּ ג
13 אֶת־נָבוֹת בְּרֹאשׁ הָעָם׃ 13 וַיָּבֹאוּ שְׁנֵי [b]הָאֲנָשִׁים בְּנֵי־בְלִיַּעַל[b] וַיֵּשְׁבוּ לה[11] . ד[12]
נֶגְדּוֹ וַיְעִדֻהוּ [ba]אַנְשֵׁי הַבְּלִיַּעַל אֶת־נָבוֹת[b] נֶגֶד הָעָם[a] לֵאמֹר [c]בֵּרַךְ יג
נָבוֹת[c] אֱלֹהִים וָמֶלֶךְ וַיוֹצִיאֻהוּ מִחוּץ לָעִיר וַיִּסְקְלֻהוּ בָאֲבָנִים וַיָּמֹת׃ ה[13] . ג
14 וַיִּשְׁלְחוּ אֶל־אִיזֶבֶל לֵאמֹר סֻקַּל נָבוֹת וַיָּמֹת׃ 15 וַיְהִי כִּשְׁמֹעַ ב וחס[14]
אִיזֶבֶל [a]כִּי־סֻקַּל נָבוֹת וַיָּמֹת[a] וַתֹּאמֶר אִיזֶבֶל[b] אֶל־אַחְאָב קוּם רָשׁ ב וחס[14] . ג חס וחד מל וכל לשון מסכינו דכות[15]
אֶת־כֶּרֶם נָבוֹת הַיִּזְרְעֵאלִי אֲשֶׁר מֵאֵן לָתֶת־לְךָ בְּכֶסֶף כִּי אֵין נָבוֹת ה[16]
חָי כִּי[c]־מֵת׃ 16 וַיְהִי כִּשְׁמֹעַ אַחְאָב כִּי מֵת נָבוֹת[a] וַיָּקָם אַחְאָב לָרֶדֶת כ בטע ר״פ[17]
ס ה[18] אֶל־כֶּרֶם נָבוֹת הַיִּזְרְעֵאלִי לְרִשְׁתּוֹ׃ ס 17 וַיְהִי דְּבַר־יְהוָה אֶל־
18 אֵלִיָּהוּ הַתִּשְׁבִּי לֵאמֹר׃ 18 קוּם רֵד לִקְרַאת אַחְאָב מֶלֶךְ־יִשְׂרָאֵל ט ר״פ[19]
19 אֲשֶׁר בְּשֹׁמְרוֹן הִנֵּה בְּכֶרֶם נָבוֹת אֲשֶׁר־יָרַד שָׁם לְרִשְׁתּוֹ׃ 19 וְדִבַּרְתָּ ד[20]
אֵלָיו לֵאמֹר[a] כֹּה אָמַר יְהוָה הֲרָצַחְתָּ[b] וְגַם־יָרַשְׁתָּ[c] וְדִבַּרְתָּ אֵלָיו ד[20]
לֵאמֹר[c] כֹּה[d] אָמַר יְהוָה[d] בִּמְקוֹם אֲשֶׁר לָקְקוּ[e] הַכְּלָבִים אֶת־דַּם נָבוֹת[f] ל
20 יְלַקְּקוּ הַכְּלָבִים אֶת־דָּמְךָ גַּם־אָתָּה׃ 20 וַיֹּאמֶר אַחְאָב אֶל־אֵלִיָּהוּ ל וחס
הֲמְצָאתַנִי אוֹיְבִי וַיֹּאמֶר מָצָאתִי [e]יַעַן הִתְמַכֶּרְךָ לַעֲשׂוֹת הָרַע בְּעֵינֵי ל . ז
21 יְהוָה׃ 21 הִנְנִי[a] מֵבִיא[b] אֲלֵיךָ רָעָה וּבִעַרְתִּי אַחֲרֶיךָ וְהִכְרַתִּי לְאַחְאָב מבנ״א חד מן ט חס א בלישׁ
22 מַשְׁתִּין בְּקִיר וְעָצוּר[f] וְעָזוּב בְּיִשְׂרָאֵל׃ 22 וְנָתַתִּי אֶת־בֵּיתְךָ כְּבֵית ג
יָרָבְעָם בֶּן־נְבָט וּכְבֵית בַּעְשָׁא בֶן־אֲחִיָּה אֶל[a]־הַכַּעַס אֲשֶׁר הִכְעַסְתָּ
23 וַתַּחֲטֵא אֶת־יִשְׂרָאֵל׃ 23 וְגַם־לְאִיזֶבֶל דִּבֶּר יְהוָה לֵאמֹר הַכְּלָבִים ד חס וכ בלישׁ
24 יֹאכְלוּ אֶת־אִיזֶבֶל בְּחֵל[a] יִזְרְעֶאל׃ 24 הַמֵּת לְאַחְאָב בָּעִיר יֹאכְלוּ ה חס
25 הַכְּלָבִים וְהַמֵּת[a] בַּשָּׂדֶה יֹאכְלוּ עוֹף הַשָּׁמָיִם׃ 25 רַק לֹא־הָיָה
כְּאַחְאָב אֲשֶׁר הִתְמַכֵּר לַעֲשׂוֹת הָרַע בְּעֵינֵי יְהוָה אֲשֶׁר־הַסִּתָּה[a] אֹתוֹ ל . ל . ל

[11]Mm 2840. [12]Mm 1167. [13]Mm 2030. [14]Mm 2031. [15]Mm 2032. [16]Mm 158. [17]Mm 1017. [18]Mp sub loco. [19]Mm 1995. [20]Mm 426.

11 [a–a] > $\mathfrak{G}^{L}$ || **13** [a–a] > $\mathfrak{G}^{*}$ || [b–b] frt dl cf [a–a] || [c–c] $\mathfrak{G}^{*}$ *ηὐλόγηκας* cf 10 || **15** [a–a] > $\mathfrak{G}^{*}$, prb dl || [b] > $\mathfrak{G}^{*}\mathfrak{V}$ || [c] pc Mss + אִם || **16** [a] $\mathfrak{G}$ + nonn vb || **19** [a] > pc Mss $\mathfrak{G}^{L}\mathfrak{S}$ || [b] $\mathfrak{G}^{-L}$ *ὡς σύ* pro הֲ (> $\mathfrak{G}^{L}\mathfrak{V}$, $\mathfrak{S}$ *h'* = הִנֵּה) || [c–c] > $\mathfrak{S}$; $\mathfrak{G}$ *διὰ τοῦτο* = לָכֵן, frt l || [d–d] > $\mathfrak{G}^{44.106}$, frt dl || [e] $\mathfrak{G}$ + *αἱ ὕες καί* || [f] $\mathfrak{G}$ + *ἐκεῖ* || **20** [a] ins לְהַכְעִיסוֹ? cf $\mathfrak{G}$ || **21** [a] $\mathfrak{G}^{-BA}$ pr *τάδε λέγει κύριος* || [b] mlt Mss ut Q מֵבִיא || **22** [a] = עַל, sic Ms cf $\mathfrak{GST}$ || **23** [a] l frt c pc Mss $\mathfrak{STV}$ בְּחֵלֶק ut 2 R 9,36 || **24** [a] mlt Mss $\mathfrak{GST}^{Ms}$ + לוֹ || **25** [a] = הֶסְתָּה.

26 אִיזֶבֶל אִשְׁתּוֹ׃ 26 וַיִּתְעַב מְאֹד לָלֶכֶת אַחֲרֵי הַגִּלֻּלִים כְּכֹל אֲשֶׁר עָשׂוּ
ל הָאֱמֹרִי אֲשֶׁר הוֹרִישׁ יְהוָה מִפְּנֵי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל׃ ס 27 27 וַיְהִי כְּשָׁמְעַ
ב. פד. ל ומל אַחְאָב אֶת־הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה וַיִּקְרַע בְּגָדָיו וַיָּשֶׂם־שַׂק עַל־בְּשָׂרוֹ וַיָּצׇם
ל²¹. ל וַיִּשְׁכַּב בַּשָּׂק וַיְהַלֵּךְ[b] אָט׃ ס 28 28 וַיְהִי דְבַר־יְהוָה [a]אֶל־אֵלִיָּהוּ
יג הַתִּשְׁבִּי לֵאמֹר[a]׃ 29 הֲרָאִיתָ כִּי־נִכְנַע אַחְאָב מִלְּפָנָי יַעַן כִּי־נִכְנַע 29
א. אביא ל חד מן ט חס ב בלישׁ. ח²² מִפָּנָי[a] לֹא־אָבִיא[b] הָרָעָה בְּיָמָיו בִּימֵי בְנוֹ אָבִיא הָרָעָה [c]עַל־בֵּיתוֹ׃

22 1 וַיֵּשְׁבוּ[a] שָׁלֹשׁ שָׁנִים אֵין מִלְחָמָה בֵּין אֲרָם וּבֵין יִשְׂרָאֵל׃ ס
ט מל¹ 2 וַיְהִי בַּשָּׁנָה הַשְּׁלִשִׁית וַיֵּרֶד יְהוֹשָׁפָט מֶלֶךְ־יְהוּדָה אֶל־מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל׃ 2
ג² 3 וַיֹּאמֶר מֶלֶךְ־יִשְׂרָאֵל אֶל־עֲבָדָיו הֲיְדַעְתֶּם כִּי־לָנוּ רָמַת[a] וְגִלְעָד 3
ד³. ל וַאֲנַחְנוּ מַחְשִׁים מִקַּחַת אֹתָהּ מִיַּד מֶלֶךְ אֲרָם׃ 4 וַיֹּאמֶר אֶל־יְהוֹשָׁפָט 4
ל הֲתֵלֵךְ אִתִּי[a] לַמִּלְחָמָה רָמֹת גִּלְעָד וַיֹּאמֶר יְהוֹשָׁפָט[b] אֶל־מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל[b]
ב כָּמֹנִי כָּמוֹךָ כְּעַמִּי כְעַמֶּךָ כְּסוּסַי כְּסוּסֶיךָ׃ 5 וַיֹּאמֶר יְהוֹשָׁפָט 5
חצי הספר בפסוקים אֶל־מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל דְּרָשׁ־נָא כַיּוֹם אֶת־דְּבַר[b] יְהוָה׃ 6 וַיִּקְבֹּץ מֶלֶךְ־ 6
ד⁴. ג⁵. כט⁶ חס בנביא יג מנה בסיפ. ג⁷ יִשְׂרָאֵל אֶת־[a]הַנְּבִיאִים כְּאַרְבַּע מֵאוֹת אִישׁ וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם הַאֵלֵךְ עַל־
יג⁸ רָמַת גִּלְעָד לַמִּלְחָמָה אִם־אֶחְדָּל וַיֹּאמְרוּ עֲלֵה וְיִתֵּן אֲדֹנָי[b] בְּיַד
ה הַמֶּלֶךְ׃ 7 וַיֹּאמֶר יְהוֹשָׁפָט הַאֵין פֹּה נָבִיא לַיהוָה עוֹד[a] וְנִדְרְשָׁה 7
מֵאוֹתוֹ[b]׃ 8 וַיֹּאמֶר מֶלֶךְ־יִשְׂרָאֵל | אֶל־יְהוֹשָׁפָט עוֹד[a] אִישׁ־אֶחָד 8
לִדְרֹשׁ אֶת־יְהוָה מֵאֹתּוֹ[b] וַאֲנִי שְׂנֵאתִיו כִּי לֹא־יִתְנַבֵּא עָלַי טוֹב כִּי
ד ב כת ה וב כת א אִם־רָע מִיכָיְהוּ בֶּן־יִמְלָה[c] וַיֹּאמֶר יְהוֹשָׁפָט אַל־יֹאמַר הַמֶּלֶךְ כֵּן׃
ב 9 וַיִּקְרָא מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל אֶל־סָרִיס אֶחָד וַיֹּאמֶר מַהֲרָה מִיכָיְהוּ בֶן־ 9
ד ב כת ה וב כת א יִמְלָה׃ 10 וּמֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל וִיהוֹשָׁפָט מֶלֶךְ־יְהוּדָה יֹשְׁבִים אִישׁ עַל־ 10
ד. ד כִּסְאוֹ[a] מְלֻבָּשִׁים בְּגָדִים בִּגֹּרֶן[ab] פֶּתַח שַׁעַר שֹׁמְרוֹן וְכָל־הַנְּבִיאִים
ו מִתְנַבְּאִים לִפְנֵיהֶם׃ 11 וַיַּעַשׂ לוֹ צִדְקִיָּהוּ בֶן־כְּנַעֲנָה קַרְנֵי בַרְזֶל 11
ב חס. ד וַיֹּאמֶר כֹּה־אָמַר יְהוָה בְּאֵלֶּה תְּנַגַּח אֶת־אֲרָם עַד־כַּלֹּתָם׃ 12 וְכָל־ 12

[21] Mm 3342. [22] Mm 321. **Cp 22** [1] Mm 1900. [2] Mm 1499. [3] Mm 1498. [4] Mm 3144. [5] Mm 1652. [6] Mm 1954. [7] Mm 380. [8] Mm 157. [9] Mm 2033.

27 [a] v 27 G alit ‖ [b] pc Mss וַיִּתָּה ‖ **28** [a–a] G ἐν χειρὶ δούλου αὐτοῦ Ηλειου περὶ Αχααβ καὶ εἶπεν κύριος ‖ **29** [a–a] > G*, homtel? ‖ [b] mlt Mss ut Q אֲבִיא ‖ [c–c] > G* ‖ **Cp 22,1** [a] G sg ‖ **3** [a] ut 4,13[a] ‖ **4** [a] G[-L] μεθ' ἡμῶν ‖ [b–b] > G*S ‖ **5** [a] G pl ‖ [b] > G ‖ **6** [a] G + πάντας ‖ [b] C mlt Mss יהוה ‖ **7** [a] > G* ‖ [b] l c nonn Mss מֵאֹתוֹ ‖ **8** [a] ut 7[a] ‖ [b] ut 7[b] ‖ [c] mlt Mss ימלא ‖ **10** [a–a] dub; G ἔνοπλοι ‖ [b] > Ms.

הַנְּבִאִים נִבְּאִים כֵּן לֵאמֹר עֲלֵה רָמֹת גִּלְעָד וְהַצְלַח וְנָתַן יְהוָה [a]בְּיַד ל חס בסיפ
13 הַמֶּלֶךְ[a]: 13 וְהַמַּלְאָךְ אֲשֶׁר־הָלַךְ | לִקְרֹא מִיכָיְהוּ דִּבֶּר אֵלָיו ל
לֵאמֹר הִנֵּה־נָא דִּבְרֵי[a] הַנְּבִיאִים פֶּה־אֶחָד טוֹב ׀ אֶל־הַמֶּלֶךְ יְהִי־נָא ג. ג[10]
14 דְבָרְךָ[b] כִּדְבַר אַחַד מֵהֶם וְדִבַּרְתָּ טּוֹב: 14 וַיֹּאמֶר מִיכָיְהוּ חַי־יְהוָה דברך חד מן ח[11] יתיר י
ק בלישׁ . כת[12]
15 כִּי אֶת־אֲשֶׁר ׀ יֹאמַר ׀ יְהוָה ׀ אֵלַי אֹתוֹ אֲדַבֵּר: 15 וַיָּבוֹא אֶל־הַמֶּלֶךְ ל . ה[13] מל וכל מגלה דכות ב מ ב
וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ אֵלָיו מִיכָיְהוּ הֲנֵלֵךְ[a] אֶל־רָמֹת גִּלְעָד לַמִּלְחָמָה אִם־ ל
16 נֶחְדָּל[b] וַיֹּאמֶר אֵלָיו עֲלֵה וְהַצְלַח וְנָתַן יְהוָה בְּיַד הַמֶּלֶךְ: 16 וַיֹּאמֶר
אֵלָיו ׀ הַמֶּלֶךְ עַד־כַּמָּה פְּעָמִים אֲנִי מַשְׁבִּיעֶךָ אֲשֶׁר לֹא־[a]תְדַבֵּר אֵלַי ב . ג[14] . ב
17 רַק־[a]אֱמֶת בְּשֵׁם יְהוָה: 17 וַיֹּאמֶר[a] רָאִיתִי אֶת־כָּל־[b]יִשְׂרָאֵל
נְפֹצִים אֶל[c]־הֶהָרִים כַּצֹּאן אֲשֶׁר אֵין־לָהֶם רֹעֶה וַיֹּאמֶר יְהוָה לֹא־ ב חד מל וחד חס . ב[15]
18 אֲדֹנִים לָאֵלֶּה יָשׁוּבוּ אִישׁ־לְבֵיתוֹ בְּשָׁלוֹם: 18 וַיֹּאמֶר מֶלֶךְ־ ח[16]
יִשְׂרָאֵל אֶל־יְהוֹשָׁפָט הֲלוֹא אָמַרְתִּי אֵלֶיךָ לוֹא־יִתְנַבֵּא עָלַי טּוֹב כִּי לה מל ה מנה בסיפ . לה מל
19 אִם־רָע: 19 וַיֹּאמֶר לָכֵן שְׁמַע[a] דְּבַר־יְהוָה רָאִיתִי אֶת־יְהוָה[b] יֹשֵׁב
עַל־כִּסְאוֹ וְכָל־צְבָא הַשָּׁמַיִם עֹמֵד עָלָיו מִימִינוֹ ׀ וּמִשְּׂמֹאלוֹ: 20 וַיֹּאמֶר ב . ב
יְהוָה מִי יְפַתֶּה אֶת־אַחְאָב[a] וְיַעַל וְיִפֹּל בְּרָמֹת גִּלְעָד וַיֹּאמֶר זֶה בְּכֹה[b] ד[17] . ז רפ[18] . ג[19]
21 וְזֶה אֹמֵר בְּכֹה[b]: 21 וַיֵּצֵא הָרוּחַ וַיַּעֲמֹד לִפְנֵי יְהוָה וַיֹּאמֶר אֲנִי אֲפַתֶּנּוּ ב
22 וַיֹּאמֶר יְהוָה אֵלָיו בַּמָּה: 22 וַיֹּאמֶר אֵצֵא וְהָיִיתִי רוּחַ[a] שֶׁקֶר בְּפִי כָּל־ ח קמ[20]
נְבִיאָיו וַיֹּאמֶר תְּפַתֶּה וְגַם־תּוּכָל צֵא וַעֲשֵׂה־כֵן: 23 וְעַתָּה הִנֵּה נָתַן ב . ב
יְהוָה רוּחַ שֶׁקֶר בְּפִי כָּל־נְבִיאֶיךָ אֵלֶּה וַיהוָה דִּבֶּר עָלֶיךָ רָעָה: ג[21]
24 וַיִּגַּשׁ צִדְקִיָּהוּ בֶן־כְּנַעֲנָה וַיַּכֶּה אֶת־מִיכָיְהוּ עַל־הַלֶּחִי וַיֹּאמֶר [a]אֵי־ ל[22] . לא
25 זֶה[b] עָבַר רוּחַ־יְהוָה מֵאִתִּי לְדַבֵּר אוֹתָךְ[a]: 25 וַיֹּאמֶר מִיכָיְהוּ הִנְּךָ ט[23] רפי וכל יחזק דכות וחד מן ט[24] מל בלשון זכר
26 רֹאֶה בַּיּוֹם הַהוּא אֲשֶׁר תָּבֹא חֶדֶר בְּחֶדֶר לְהֵחָבֵה[a]: 26 וַיֹּאמֶר מֶלֶךְ יז חס ג[25] מנה בנביא וכל משלי דכות ב מ ד . ב כת ח[26]

[10] Mm 1879 et Mm 2106. [11] Mm 1921. [12] Mm 187. [13] Mm 1552. [14] Mm 3156. [15] Mm 2850. [16] Mm 232. [17] Mm 522. [18] Mm 437. [19] Mm 2034. [20] Mm 96. [21] Mm 4200. [22] Mm 1303. [23] Mm 136. [24] Mm 2565. [25] Mm 1769. [26] Mm 2035.

12 [a–a] 𝔊 *εἰς χεῖράς σου* (𝔊[BL] + *καὶ*) *τὸν βασιλέα Συρίας* (> 𝔊[A]) cf 𝔖, 1 בְּיָדְךָ אֶת־מֶלֶךְ אֲרָם? ‖ **13** [a] 𝔊 *λαλοῦσιν πάντες* = דִּבְּרוּ כָל־ ‖ [b] mlt Mss 𝔖𝔙 et 2 Ch 18,12 ut Q דְּבָרְךָ, sic l ‖ **15** [a] 𝔊𝔖[f] sg ‖ [b] pc Mss 𝔊𝔖[f] sg ‖ **16** [a] > 𝔊 ‖ **17** [a] 𝔊 + *οὐχ οὕτως* = לֹא כֵן, ex לָכֵן? ‖ [b] > Ms 𝔖 ‖ [c] = עַל, sic pc Mss 𝔖𝔗 et 2 Ch 18,16 ‖ **19** [a] pc Mss et 2 Ch 18,18 שִׁמְעוּ ‖ [b] 𝔊 + *θεὸν Ισραηλ* ‖ **20** [a] 𝔊𝔙 ut 2 Ch 18,19 + מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל ‖ [b] 2 Ch כָּכָה ‖ **22** [a] pc Mss 𝔗 et 2 Ch 18,21 לְרוּחַ ‖ **24** [a–a] 𝔊* *ποῖον πνεῦμα κυρίου τὸ λαλῆσαν ἐν σοί* ‖ [b] Ms et 2 Ch 18,23 + הַדֶּרֶךְ ‖ [c] = אִתְּךָ, sic 𝔗 (2°) ‖ **25** [a] 𝔗 mlt Mss et 2 Ch 18,24 בא–.

ב פסוק דמטע[27]. ל וכת כן. יו בסיפ וכל שפטים תרי עשר וד״ה דכות

יִשְׂרָאֵל קַח[a] אֶת־מִיכָיְהוּ וְהָשִׁיבֻהוּ[b] אֶל־אָמֹן[c] שַׂר־הָעִיר וְאֶל־יוֹאָשׁ
יו 27 בֶּן־הַמֶּלֶךְ׃ 27 וְאָמַרְתָּ[a] כֹּה אָמַר הַמֶּלֶךְ[b] שִׂימוּ אֶת־זֶה בֵּית הַכֶּלֶא
ב וחס[28] 28 וְהַאֲכִילֻהוּ לֶחֶם לַחַץ[c] וּמַיִם לַחַץ עַד בֹּאִי[d] בְשָׁלוֹם׃ 28 וַיֹּאמֶר
ב. ג[29] מִיכָיְהוּ אִם־שָׁוֹב תָּשׁוּב בְּשָׁלוֹם לֹא־דִבֶּר יְהוָה בִּי[a] וַיֹּאמֶר שִׁמְעוּ
עַמִּים כֻּלָּם[a]׃ 29 וַיַּעַל מֶלֶךְ־יִשְׂרָאֵל וִיהוֹשָׁפָט[a] מֶלֶךְ־יְהוּדָה[b]
ג ב חס ואחד מל[30] 30 רָמֹת גִּלְעָד׃ 30 וַיֹּאמֶר מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל אֶל־יְהוֹשָׁפָט[a] הִתְחַפֵּשׂ וָבֹא[a]
ב. ה[31] מל וכל מגלה דכות ב מ ב 31 בַּמִּלְחָמָה וְאַתָּה לְבַשׁ בְּגָדֶיךָ[b] וַיִּתְחַפֵּשׂ מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל וַיָּבֹוא בַּמִּלְחָמָה׃
יב פסוק את את ואת את 31 וּמֶלֶךְ אֲרָם צִוָּה אֶת־שָׂרֵי הָרֶכֶב אֲשֶׁר־לוֹ[a] שְׁלֹשִׁים וּשְׁנַיִם[a] לֵאמֹר
ל. ל. ב לֹא תִלָּחֲמוּ אֶת־קָטֹן[b] וְאֶת־גָּדוֹל[c] כִּי[c] אִם־אֶת־מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל לְבַדּוֹ׃
ב פסוק דמטע[32] 32 וַיְהִי כִּרְאוֹת שָׂרֵי הָרֶכֶב אֶת־יְהוֹשָׁפָט וַיֹּאמְרוּ אַךְ מֶלֶךְ־
יִשְׂרָאֵל הוּא וַיָּסֻרוּ[a] עָלָיו לְהִלָּחֵם וַיִּזְעַק יְהוֹשָׁפָט׃ 33 וַיְהִי כִּרְאוֹת
ו מל בנביא שָׂרֵי הָרֶכֶב כִּי־לֹא־מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל הוּא וַיָּשׁוּבוּ מֵאַחֲרָיו׃
ב. ג[33] 34 וְאִישׁ מָשַׁךְ בַּקֶּשֶׁת לְתֻמּוֹ וַיַּךְ אֶת־מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל בֵּין הַדְּבָקִים וּבֵין
ב. ו זוגין[34] ל הַשִּׁרְיָן וַיֹּאמֶר לְרַכָּבוֹ הֲפֹךְ יָדְךָ[a] וְהוֹצִיאֵנִי מִן־הַמַּחֲנֶה[b] כִּי הָחֳלֵיתִי׃
ג[35] ב. 35 וַתַּעֲלֶה הַמִּלְחָמָה בַּיּוֹם הַהוּא וְהַמֶּלֶךְ הָיָה מָעֳמָד בַּמֶּרְכָּבָה נֹכַח
ל. ג 35 אֲרָם[a] וַיָּמָת[b] בָּעֶרֶב וַיֵּצֶק דַּם־הַמַּכָּה אֶל־חֵיק הָרָכֶב׃ 36 וַיַּעֲבֹר
ו חס[36] ב. ז[37] הָרִנָּה[a] בְּמַחֲנֶה כִּבְאַ הַשֶּׁמֶשׁ לֵאמֹר אִישׁ אֶל־עִירוֹ[b] וְאִישׁ אֶל־[b]אַרְצוֹ׃
הי[31] מל וכל מגלה דכות ב מ ב 37 [a]וַיָּמָת הַמֶּלֶךְ[a] וַיָּבֹוא[b] שֹׁמְרוֹן וַיִּקְבְּרוּ אֶת־הַמֶּלֶךְ בְּשֹׁמְרוֹן׃ 37
ל 38 וַיִּשְׁטֹף[a] אֶת־הָרֶכֶב עַל | בְּרֵכַת שֹׁמְרוֹן וַיָּלֶקּוּ[b] הַכְּלָבִים אֶת־דָּמוֹ
ל. ד בטע ר״פ[38] וְהַזֹּנוֹת רָחֲצוּ כִּדְבַר יְהוָה אֲשֶׁר דִּבֵּר׃ 39 וְיֶתֶר דִּבְרֵי אַחְאָב
ל. יז מל בסיפ וְכָל־אֲשֶׁר עָשָׂה וּבֵית הַשֵּׁן אֲשֶׁר בָּנָה וְכָל־הֶעָרִים אֲשֶׁר בָּנָה הֲלוֹא־

[27] Mm 4201. [28] Mp contra textum, cf Mp sub loco. [29] 2 Chr 18,27. [30] Mm 1885. [31] Mm 1552. [32] Mm 3313. [33] Mm 1303. [34] Mm 2036. [35] Mm 2709. [36] Mp sub loco. [37] Mm 2254. [38] Mm 2037.

26 [a] GSV ut 2 Ch 18,25 קְחוּ ‖ [b] GS ut 2 Ch בְּ–, V *et maneat* = וְהוֹשׁ ‖ [c] $G^{B\,19.82}$ *Σεμ(μ)ηρ* ex *Εμ(μ)ηρ* (cf $G^{135.93}$) = אֲמֹר? ‖ **27** [a] SV ut 2 Ch 18,26 וַאֲמַרְתֶּם ‖ [b–b] > G* ‖ [c] pc Mss צַר cf Jes 30,20 ‖ [d] Ms GV et 2 Ch שׁוּבִי ‖ **28** [a–a] > G*, gl cf Mi 1,2 ‖ **29** [a] sic L, mlt Mss Edd וַיהוֹ׳ ‖ [b] G + *μετ' αὐτοῦ* ‖ **30** [a–a] 1 prb אֶת׳ וְאָבֹא cf GSC ‖ [b] G suff 1sg ‖ **31** [a–a] > 2 Ch 18,30, gl? cf 20,1.16 ‖ [b] pc Mss et 2 Ch הַק׳ ‖ [c] pc Mss et 2 Ch הַג׳ ‖ **32** [a] G ut 2 Ch 18,31 וַיָּסֹבּוּ ‖ **34** [a] Mss G יְדֵיךָ ‖ [b] 1 הַמִּלְחָמָה? cf G ‖ **35** [a] G + *ἀπὸ πρωὶ ἕως ἑσπέρας*; ins prb c 2 Ch 18,34 עַד הָעֶרֶב ‖ [b–b] > 2 Mss; G tr ad fin v ‖ **36** [a] G(SCV) *στρατοκῆρυξ* = הָרִנָּה? ‖ [b–b] pc Mss GV ואל ‖ **37** [a–a] 1 frt כִּי מֵת ה׳ (et cj c 36) cf G ‖ [b] 1 ויבאו? cf G ‖ **38** [a] GV pl ‖ [b] ut 21,19[e] ‖ [c] 2 Mss $C^{f\,Ms}$ + בְּיַד אֵלִיָּהוּ cf G^{min}.

40 הֵם כְּתוּבִים עַל־סֵפֶר דִּבְרֵי הַיָּמִים לְמַלְכֵי יִשְׂרָאֵל׃ 40 וַיִּשְׁכַּב
אַחְאָב עִם־אֲבֹתָיו וַיִּמְלֹךְ אֲחַזְיָהוּ בְנוֹ תַּחְתָּיו׃ פ

41 [a] וִיהוֹשָׁפָט בֶּן־אָסָא מָלַךְ עַל־יְהוּדָה בִּשְׁנַת [b]אַרְבַּע לְאַחְאָב[b]
42 מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל׃ 42 יְהוֹשָׁפָט בֶּן־שְׁלֹשִׁים וְחָמֵשׁ שָׁנָה בְּמָלְכוֹ וְעֶשְׂרִים
ס[41] וְחָמֵשׁ שָׁנָה מָלַךְ בִּירוּשָׁלִַם וְשֵׁם אִמּוֹ עֲזוּבָה בַּת־שִׁלְחִי׃ 43 וַיֵּלֶךְ כל מל . ג[39]
בְּכָל־דֶּרֶךְ אָסָא אָבִיו לֹא־[a]סָר מִמֶּנּוּ[b] לַעֲשׂוֹת הַיָּשָׁר בְּעֵינֵי יְהוָה׃ ו סביר ממנה[40]
44 אֶךְ הַבָּמוֹת לֹא־[a]סָרוּ[a] עוֹד הָעָם מְזַבְּחִים וּמְקַטְּרִים בַּבָּמוֹת׃
45 וַיַּשְׁלֵם יְהוֹשָׁפָט עִם־מֶלֶךְ[a] יִשְׂרָאֵל׃ 46 וְיֶתֶר[c] דִּבְרֵי[c] יְהוֹשָׁפָט ל . ה בטע בסיפ
נ וּגְבוּרָתוֹ אֲשֶׁר־עָשָׂה [a]וַאֲשֶׁר[c] נִלְחָם[a] הֲלֹא־הֵם כְּתוּבִים עַל־סֵפֶר דִּבְרֵי
47 הַיָּמִים לְמַלְכֵי יְהוּדָה׃ 47 וְיֶתֶר הַקָּדֵשׁ אֲשֶׁר נִשְׁאַר בִּימֵי אָסָא אָבִיו
48 בִּעֵר מִן־הָאָרֶץ׃ 48 וּמֶלֶךְ אֵין בֶּאֱדֹום[a] נִצָּב[b] מֶלֶךְ[c]׃ יו ר״פ וס״פ חד[41]
49 יְהוֹשָׁפָט[a] עָשָׂר[b] אֳנִיּוֹת[c] תַּרְשִׁישׁ לָלֶכֶת אוֹפִירָה לַזָּהָב וְלֹא[c] הָלָךְ עשה . ג[42] . ג[43]
ק
50 כִּי־נִשְׁבְּרָה[d] אֳנִיּוֹת[c] בְּעֶצְיֹון גָּבֶר׃ 50 אָז[c] אָמַר [a]אֲחַזְיָהוּ בֶן־אַחְאָב[a] נשברו חד מן יד[44]
ק כת ה וקרי ו
אֶל־יְהוֹשָׁפָט יֵלְכוּ עֲבָדַי עִם־עֲבָדֶיךָ בָּאֳנִיּוֹת[b] וְלֹא אָבָה יְהוֹשָׁפָט׃ ד[45]
51 וַיִּשְׁכַּב יְהוֹשָׁפָט עִם־אֲבֹתָיו [a]וַיִּקָּבֵר עִם־אֲבֹתָיו[a] בְּעִיר[c] ו[46] ה מנה בלישׁ ובסיפ
דָּוִד[c] אָבִיו וַיִּמְלֹךְ יְהוֹרָם בְּנוֹ תַּחְתָּיו׃ ס יו בנביא כת כן וכל כתיב דכות[47]
52 אֲחַזְיָהוּ בֶן־אַחְאָב מָלַךְ עַל־יִשְׂרָאֵל בְּשֹׁמְרוֹן בִּשְׁנַת [a]שְׁבַע
53 עֶשְׂרֵה[a] לִיהוֹשָׁפָט מֶלֶךְ יְהוּדָה וַיִּמְלֹךְ עַל־יִשְׂרָאֵל שְׁנָתָיִם׃ 53 וַיַּעַשׂ
ד[48] . ד[48] הָרַע בְּעֵינֵי יְהוָה וַיֵּלֶךְ בְּדֶרֶךְ אָבִיו וּבְדֶרֶךְ אִמּוֹ וּבְדֶרֶךְ[a] יָרָבְעָם
54 בֶּן־נְבָט אֲשֶׁר הֶחֱטִיא אֶת־יִשְׂרָאֵל׃ 54 וַיַּעֲבֹד[a] אֶת־הַבַּעַל[a] וַיִּשְׁתַּחֲוֶה
ב לֹו[a] וַיַּכְעֵס אֶת־יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל כְּכֹל [b]אֲשֶׁר־עָשָׂה אָבִיו[b]׃

1 1 וַיִּפְשַׁע מוֹאָב[a] בְּיִשְׂרָאֵל אַחֲרֵי מוֹת אַחְאָב׃

[39] Mm 2181. [40] Mm 2038. [41] Mp sub loco. [42] Mm 1938 contra textum. [43] Mm 2179. [44] Mm 782. [45] Mm 1211. [46] Mm 1945. [47] Mm 2087. [48] Mm 3194.

41 [a] $\mathfrak{G}^{L}$ om 41—51 ($\mathfrak{G}^{*}$ om 47—50) cf 16,28[a] ‖ [b–b] 16,28 $\mathfrak{G}^{*}$ *τῷ ἐνδεκάτῳ τοῦ Αμβρι* ‖ **43** [a] L* mlt Mss $\mathfrak{S}\mathfrak{V}$ et 16,28 $\mathfrak{G}^{*}$ וְלֹא ‖ [b] pc Mss Seb מִמֶּנּוּ ‖ **44** [a] $\mathfrak{G}(\mathfrak{S}\mathfrak{V})$ *ἐξῆρεν* = הֵסִיר ‖ **45** [a] $\mathfrak{G}^{A}\mathfrak{S}$ pl ‖ **46** [a–a] > $\mathfrak{G}^{*}$ (sed hab in 16,28) ‖ **48** [a] 16,28 $\mathfrak{G}^{*}$ *ἐν Συρίᾳ* = בַּאֲרָם ‖ [b] 2 Mss et 16,28 $\mathfrak{G}^{*}$ נְצִיב ‖ [c] > $\mathfrak{S}$; $\mathfrak{G}^{O}(\mathfrak{V})$ et 16,28 $\mathfrak{G}^{*}$ *καὶ ὁ βασιλεύς* (cj c 49) ‖ **49** [a] > $\mathfrak{G}^{B}$; prp ׳ר נְצִיב הַמֶּלֶךְ vel ׳ר וַהֲמֶלֶךְ נצב : sec 48[b.c] ‖ [b] nonn Mss Vrs ut Q עָשָׂה, sic l ‖ [c] 16,28 $\mathfrak{G}^{*}$ sg ‖ [d] K רָה–, Q רוּ– ‖ **50** [a–a] 16,28 $\mathfrak{G}^{*}$ *ὁ βασιλεὺς Ισραηλ* ‖ [b] $\mathfrak{G}^{*}$ sg ‖ **51** [a–a] > 2 Mss et 16,28 $\mathfrak{G}^{BNmin}$ ‖ **52** [a–a] $\mathfrak{G}^{L}$ 24 ‖ **53** [a] l וּבְחַטֹּאת? cf $\mathfrak{G}$ ‖ **54** [a] $\mathfrak{G}$ pl ‖ [b–b] $\mathfrak{G}$ *τὰ γενόμενα ἔμπροσθεν αὐτοῦ.*

2 וַיִּפֹּל אֲחַזְיָה בְּעַד הַשְּׂבָכָה בַּעֲלִיָּתוֹ אֲשֶׁר בְּשֹׁמְרוֹן וַיֶּחֱלֶ֫ל וַיִּשְׁלַח 2
מַלְאָכִים וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם לְכוּ דִרְשׁוּ בְּבַעַל זְבוּב אֱלֹהֵי עֶקְרוֹן אִם־
אֶחְיֶה מֵחֳלִי[a] זֶה׃ ס 3 וּמַלְאַךְ יְהוָה דִּבֶּר אֶל־אֵלִיָּה הַתִּשְׁבִּי 3
קוּם עֲלֵה לִקְרַאת מַלְאֲכֵי מֶלֶךְ־שֹׁמְרוֹן וְדַבֵּר אֲלֵהֶם הֲמִבְּלִי אֵין־
אֱלֹהִים בְּיִשְׂרָאֵל אַתֶּם הֹלְכִים לִדְרֹשׁ בְּבַעַל זְבוּב אֱלֹהֵי עֶקְרוֹן׃
4 וְלָכֵן כֹּה־אָמַר יְהוָה הַמִּטָּה אֲשֶׁר־עָלִיתָ שָׁם לֹא־תֵרֵד מִמֶּנָּה כִּי 4
מוֹת תָּמוּת וַיֵּלֶךְ אֵלִיָּה׃ 5 וַיָּשׁוּבוּ הַמַּלְאָכִים אֵלָיו וַיֹּאמֶר 5
אֵלֵיהֶם מַה־זֶּה שַׁבְתֶּם׃ 6 וַיֹּאמְרוּ אֵלָיו אִישׁ עָלָה לִקְרָאתֵנוּ וַיֹּאמֶר 6
אֲלֵינוּ לְכוּ שׁוּבוּ אֶל־הַמֶּלֶךְ[a] אֲשֶׁר־שְׁלַח אֶתְכֶם וְדַבַּרְתֶּם אֵלָיו כֹּה
אָמַר יְהוָה הֲמִבְּלִי אֵין־אֱלֹהִים בְּיִשְׂרָאֵל אַתָּה שֹׁלֵחַ[b] לִדְרֹשׁ בְּבַעַל
זְבוּב אֱלֹהֵי עֶקְרוֹן לָכֵן הַמִּטָּה אֲשֶׁר־עָלִיתָ שָׁם[c] לֹא־תֵרֵד מִמֶּנָּה כִּי־
מוֹת תָּמוּת׃ 7 וַיְדַבֵּר אֲלֵהֶם מָה מִשְׁפַּט הָאִישׁ אֲשֶׁר עָלָה לִקְרַאתְכֶם 7
וַיְדַבֵּר אֲלֵיכֶם אֶת־הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה׃ 8 וַיֹּאמְרוּ אֵלָיו אִישׁ בַּעַל שֵׂעָר 8
וְאֵזוֹר עוֹר אָזוֹר בְּמָתְנָיו וַיֹּאמֶר אֵלִיָּה הַתִּשְׁבִּי הוּא׃ 9 וַיִּשְׁלַח 9
אֵלָיו שַׂר־חֲמִשִּׁים וַחֲמִשָּׁיו וַיַּעַל[a] אֵלָיו וְהִנֵּה[b] יֹשֵׁב עַל־רֹאשׁ הָהָר
וַיְדַבֵּר אֵלָיו אִישׁ הָאֱלֹהִים הַמֶּלֶךְ דִּבֶּר רֵדָה׃ 10 וַיַּעַן אֵלִיָּהוּ 10
וַיְדַבֵּר אֶל־שַׂר הַחֲמִשִּׁים וְאִם־אִישׁ אֱלֹהִים אָנִי תֵּרֶד אֵשׁ מִן־הַשָּׁמַיִם
וְתֹאכַל אֹתְךָ וְאֶת־חֲמִשֶּׁיךָ וַתֵּרֶד אֵשׁ מִן־הַשָּׁמַיִם וַתֹּאכַל אֹתוֹ וְאֶת־
חֲמִשָּׁיו׃ 11 וַיָּשָׁב וַיִּשְׁלַח אֵלָיו שַׂר־חֲמִשִּׁים אַחֵר[a] וַחֲמִשָּׁיו וַיַּעַן[b] וַיְדַבֵּר 11
אֵלָיו אִישׁ הָאֱלֹהִים כֹּה־אָמַר הַמֶּלֶךְ מְהֵרָה רֵדָה׃ 12 וַיַּעַן אֵלִיָּהוּ 12
וַיְדַבֵּר[a] אֲלֵיהֶם[b] אִם־אִישׁ הָאֱלֹהִים[c] אָנִי תֵּרֶד אֵשׁ מִן־הַשָּׁמַיִם וְתֹאכַל
אֹתְךָ וְאֶת־חֲמִשֶּׁיךָ וַתֵּרֶד אֵשׁ־אֱלֹהִים[d] מִן־הַשָּׁמַיִם וַתֹּאכַל אֹתוֹ וְאֶת־
חֲמִשָּׁיו׃ 13 וַיָּשָׁב וַיִּשְׁלַח שַׂר־חֲמִשִּׁים שְׁלִשִׁים[a] וַחֲמִשָּׁיו וַיַּעַל[b] וַיָּבֹא[c] 13

Cp 1 [1]Mm 2091. [2]Mm 4056. [3]Mm 1954. [4]Mm 2039. [5]Mm 3192. [6]Mm 2041. [7]Mm 2042. [8]Mm 2043. [9]Mm 2040 8 et ב. [10]Mm 2231. [11]Mm 2168. [12]Mm 592. [13]Mm 1680. [14]Mm 808. [15]Mm 1190. [16]Mm 1957. [17]Mm 3171.

Cp 1,2 [a] l מֵחָלְיִי cf Vrs ‖ **6** [a] Ms 𝔖 הָאִישׁ ‖ [b] 𝔊 *πορεύῃ* = הֹלֵךְ ‖ [c] > Ms 𝔊 ‖ **9** [a] $\mathfrak{G}^{L}\mathfrak{S}$ pl ‖ [b] $\mathfrak{G}^{L}(\mathfrak{SC})$ *αὐτὸς δέ* = והוא; $\mathfrak{G}^{-L}$ + *Ηλιου* ‖ **10** [a] nonn Mss $\mathfrak{SC}^{Mss}\mathfrak{V}$ אם ‖ **11** [a] $\mathfrak{SC}^{Mss}$ pl ‖ [b] > Ms $\mathfrak{G}^{B}\mathfrak{V}$; $\mathfrak{G}^{-B}$ *καὶ ἀνέβη* = וַיַּעַל ‖ **12** [a] pc Mss Or 𝔖 וַיֹּאמֶר cf $\mathfrak{G}^{L}$ ‖ [b] l c 2 Mss $\mathfrak{GS}$ אֵלָיו ‖ [c] pc Mss א ut 10 cf 𝔊 ‖ [d] > pc Mss $\mathfrak{GV}^{Mss}$ ‖ **13** [a] $\mathfrak{G}^{-B}(\mathfrak{V})$ *τρίτον*, prb l שְׁלִישִׁים; 𝔖 *(d)tlt zbnjn* = שְׁלִישִׁים ‖ [b] > $\mathfrak{G}^{*}\mathfrak{V}$ ‖ [c] > 𝔖.

d שֵׁר־הַחֲמִשִּׁים הַשְּׁלִישִׁי d וַיִּכְרַע עַל־בִּרְכָּיו | לְנֶגֶד ׀ אֵלִיָּהוּ וַיִּתְחַנֵּן ח18. ב. ל
אֵלָיו וַיְדַבֵּר אֵלָיו אִישׁ הָאֱלֹהִים תִּיקַר־נָא נַפְשִׁי וְנֶפֶשׁ עֲבָדֶיךָ אֵלֶּה ב
14 חֲמִשִּׁים בְּעֵינֶיךָ׃ 14 הִנֵּה יָרְדָה אֵשׁ מִן־הַשָּׁמַיִם וַתֹּאכַל אֶת־שְׁנֵי שָׂרֵי ס10
הַחֲמִשִּׁים הָרִאשֹׁנִים וְאֶת־חֲמִשֵּׁיהֶם וְעַתָּה תִּיקַר נַפְשִׁי a בְּעֵינֶיךָ׃ ס ח18. כו. ב. ס10
15 וַיְדַבֵּר מַלְאַךְ יְהוָה אֶל־אֵלִיָּהוּ רֵד אוֹתוֹ a אַל־תִּירָא מִפָּנָיו b וַיָּקָם ל. כה19 מל ו מנה בסיפ. נג
16 וַיֵּרֶד אוֹתוֹ a אֶל־הַמֶּלֶךְ׃ 16 וַיְדַבֵּר אֵלָיו כֹּה־אָמַר יְהוָה יַעַן אֲשֶׁר־ כה19 מל ו מנה בסיפ
שָׁלַחְתָּ מַלְאָכִים לִדְרֹשׁ בְּבַעַל זְבוּב אֱלֹהֵי עֶקְרוֹן a הֲמִמְּבְלִי אֵין־ ה20
אֱלֹהִים בְּיִשְׂרָאֵל לִדְרֹשׁ בִּדְבָרוֹ a לָכֵן הַמִּטָּה אֲשֶׁר־עָלִיתָ שָׁם לֹא־ ג פסוק דמטע בעינ21
17 תֵרֵד מִמֶּנָּה כִּי־מוֹת תָּמוּת׃ 17 וַיָּמָת כִּדְבַר יְהוָה | אֲשֶׁר־דִּבֶּר a אֵלִיָּהוּ יו22 בנביא כת בן וכל כתיב דכות. יו22 בנביא ב מנה בלישׁ וכל כתיב דכות
b וַיִּמְלֹךְ יְהוֹרָם c תַּחְתָּיו פ d בִּשְׁנַת שְׁתַּיִם לִיהוֹרָם בֶּן־יְהוֹשָׁפָט
18 מֶלֶךְ יְהוּדָה d כִּי לֹא־הָיָה לוֹ בֵּן b ׃ 18 וְיֶתֶר דִּבְרֵי אֲחַזְיָהוּ a יג בטע ר״פ בסיפ23
אֲשֶׁר ׀ עָשָׂה הֲלוֹא־הֵמָּה כְּתוּבִים עַל־סֵפֶר דִּבְרֵי הַיָּמִים לְמַלְכֵי יז24. יז מל בסיפ. ד25
יִשְׂרָאֵל b ׃ פ

2 1 וַיְהִי בְּהַעֲלוֹת יְהוָה אֶת־אֵלִיָּהוּ בַּסְּעָרָה הַשָּׁמַיְמָה וַיֵּלֶךְ אֱלִיָּהוּ ג1. ב כת ס2
2 וֶאֱלִישָׁע מִן־הַגִּלְגָּל׃ 2 וַיֹּאמֶר אֵלִיָּהוּ אֶל־אֱלִישָׁע שֶׁב־נָא פֹּה כִּי
יְהוָה שְׁלָחַנִי עַד־בֵּית־אֵל וַיֹּאמֶר אֱלִישָׁע חַי־יְהוָה וְחֵי־נַפְשְׁךָ אִם־
3 אֶעֱזָבֶךָ וַיֵּרְדוּ בֵּית־אֵל׃ 3 וַיֵּצְאוּ בְּנֵי־הַנְּבִיאִים אֲשֶׁר־בֵּית a אֵל אֶל־ ל3. ב. ד סביו כבית
אֱלִישָׁע וַיֹּאמְרוּ אֵלָיו הֲיָדַעְתָּ כִּי הַיּוֹם יְהוָה לֹקֵחַ אֶת־אֲדֹנֶיךָ מֵעַל ה4. ח5
4 רֹאשֶׁךָ וַיֹּאמֶר גַּם־אֲנִי יָדַעְתִּי הֶחֱשׁוּ׃ 4 וַיֹּאמֶר לוֹ אֵלִיָּהוּ אֱלִישָׁע a | ד6. ב. ל7
שֵׁב־נָא פֹּה כִּי יְהוָה שְׁלָחַנִי יְרִיחוֹ וַיֹּאמֶר חַי־יְהוָה וְחֵי־נַפְשְׁךָ אִם־
5 אֶעֱזָבֶךָ וַיָּבֹאוּ יְרִיחוֹ׃ 5 וַיִּגְּשׁוּ בְּנֵי־הַנְּבִיאִים אֲשֶׁר־בִּירִיחוֹ אֶל־ ל5
אֱלִישָׁע וַיֹּאמְרוּ אֵלָיו הֲיָדַעְתָּ כִּי הַיּוֹם יְהוָה לֹקֵחַ אֶת־אֲדֹנֶיךָ מֵעַל ה4. ח5
6 רֹאשֶׁךָ וַיֹּאמֶר גַּם־אֲנִי יָדַעְתִּי הֶחֱשׁוּ׃ 6 וַיֹּאמֶר לוֹ אֵלִיָּהוּ שֶׁב־נָא פֹּה ד6. ב

18 Mm 808. 19 Mp sub loco. 20 Mm 2043. 21 Mm 2040 א et ב. 22 Mm 2087. 23 Mm 1985. 24 Mm 1990. 25 Mm 1120. **Cp 2** 1 Mm 581. 2 Mm 2044. 3 Mm 2045. 4 Mm 2046. 5 Mm 201. 6 Mm 2047. 7 Mp sub loco.

13 d–d > 𝔙 ‖ **14** a 𝔊-B *ἡ ψυχὴ τῶν δούλων σου* ‖ **15** a 1 c 2 Mss Ed Vrs אתו cf K^{Mss} ‖ b 𝔊 suff pl ‖ **16** a–a > 𝔊*, dl? ‖ **17** a 2 Mss 𝔊^{Nmin} + בְּיַד, Ms + ־אֶל, sic l? ‖ b–b > 𝔊* ‖ c 𝔊^{Lmin}(𝔖𝔙) + *ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ* (vel *Ὀχοζίου*) ‖ d–d > 𝔊^{L} ‖ **18** a pc Mss 𝔊^{L}𝔖 + וְכָל־ ‖ b 𝔊 + nonn vb (cf 3,1–3) ‖ **Cp 2,3** a nonn Mss Seb 𝔊𝔖𝔙^{Mss} בְּבֵית ‖ **4** a > pc Mss; 𝔊(𝔖𝔙) pr *πρός* (et om לוֹ).

ד[a] כִּי יְהוָה שְׁלָחַנִי הַיַּרְדֵּנָה וַיֹּאמֶר חַי־יְהוָה וְחֵי־נַפְשְׁךָ אִם־אֶעֱזָבֶךָ
וַיֵּלְכוּ שְׁנֵיהֶם׃ 7 וַחֲמִשִּׁים אִישׁ מִבְּנֵי הַנְּבִיאִים הָלְכוּ[a] וַיַּעַמְדוּ 7
מִנֶּגֶד מֵרָחוֹק וּשְׁנֵיהֶם עָמְדוּ עַל־הַיַּרְדֵּן׃ 8 וַיִּקַּח אֵלִיָּהוּ אֶת־אַדַּרְתּוֹ 8
ל[9] ב. ג מגה בסיפ וַיִּגְלֹם וַיַּכֶּה אֶת־הַמַּיִם וַיִּתְחַצּוּ הֵנָּה וָהֵנָּה וַיַּעַבְרוּ שְׁנֵיהֶם בֶּחָרָבָה׃
ל 9 וַיְהִי כְעָבְרָם[a] וְאֵלִיָּהוּ אָמַר אֶל־אֱלִישָׁע שְׁאַל[b] מָה אֶעֱשֶׂה־לָּךְ 9
ל. לב. ג בְּטֶרֶם אֶלָּקַח מֵעִמָּךְ וַיֹּאמֶר אֱלִישָׁע וְיִהִי־[c]נָא פִּי־שְׁנַיִם בְּרוּחֲךָ אֵלָי׃
ל. ח[10]. ח[11] 10 וַיֹּאמֶר הִקְשֵׁיתָ לִשְׁאוֹל אִם־תִּרְאֶה אֹתִי לֻקָּח מֵאִתָּךְ וְיְהִי[a]־לְךָ[b] כֵּן 10
ג. יא[12] וְאִם־אַיִן לֹא יִהְיֶה׃ 11 וַיְהִי[a] הֵמָּה הֹלְכִים הָלוֹךְ וְדַבֵּר וְהִנֵּה רֶכֶב־ 11
ל. ל רחס. ב בטע. ב כת ס[13] אֵשׁ וְסוּסֵי אֵשׁ וַיַּפְרְדוּ[a] בֵּין שְׁנֵיהֶם וַיַּעַל[b] אֵלִיָּהוּ בַּסְּעָרָה הַשָּׁמָיִם׃
ל 12 וֶאֱלִישָׁע רֹאֶה וְהוּא[a] מְצַעֵק אָבִי | אָבִי רֶכֶב יִשְׂרָאֵל וּפָרָשָׁיו[b] 12
ח דגש[14] וְלֹא רָאָהוּ עוֹד וַיַּחֲזֵק בִּבְגָדָיו וַיִּקְרָעֵם לִשְׁנַיִם קְרָעִים׃ 13 וַיָּרֶם אֶת־ 13
אַדֶּרֶת אֵלִיָּהוּ אֲשֶׁר נָפְלָה מֵעָלָיו וַיָּשָׁב וַיַּעֲמֹד עַל־שְׂפַת הַיַּרְדֵּן׃
יט פסוק בסיפ[a] את את את. 14 וַיִּקַּח אֶת־אַדֶּרֶת אֵלִיָּהוּ אֲשֶׁר־נָפְלָה מֵעָלָיו וַיַּכֶּה אֶת־הַמַּיִם[a]
צא. ג[15]. ב וַיֹּאמַר אַיֵּה יְהוָה[b] אֱלֹהֵי אֵלִיָּהוּ[c] אַף־הוּא[c] | וַיַּכֶּה אֶת־הַמַּיִם וַיִּתְחַצּוּ
ל מגה בסיפ הֵנָּה וְהֵנָּה וַיַּעֲבֹר אֱלִישָׁע׃ 15 וַיִּרְאֻהוּ[a] בְּנֵי־הַנְּבִיאִים אֲשֶׁר־בִּירִיחוֹ סכ[15]
ג בטע מִנֶּגֶד וַיֹּאמְרוּ נָחָה רוּחַ אֵלִיָּהוּ עַל־אֱלִישָׁע וַיָּבֹאוּ לִקְרָאתוֹ וַיִּשְׁתַּחֲווּ־
לוֹ אָרְצָה׃ 16 וַיֹּאמְרוּ אֵלָיו הִנֵּה־נָא יֶשׁ־אֶת־עֲבָדֶיךָ חֲמִשִּׁים אֲנָשִׁים 16
ג. ג[16] בְּנֵי־חַיִל יֵלְכוּ נָא וִיבַקְשׁוּ אֶת־אֲדֹנֶיךָ פֶּן־נְשָׂאוֹ רוּחַ יְהוָה וַיַּשְׁלִכֵהוּ
הגאיות חד מן ג[17] מל ק בליש. ב[18] בְּאַחַד הֶהָרִים אוֹ בְּאַחַת הַגְּיָאוֹת[a] וַיֹּאמֶר לֹא תִשְׁלָחוּ׃ 17 וַיִּפְצְרוּ־ 17
ג חס[19]. ד[20] בוֹ עַד־בֹּשׁ וַיֹּאמֶר שִׁלֵּחוּ וַיִּשְׁלְחוּ חֲמִשִּׁים אִישׁ וַיְבַקְשׁוּ שְׁלֹשֶׁת־יָמִים
ל וחס. כט[21] חס בגביא יג מגה בסיפ[22] ס וְלֹא מְצָאֻהוּ[a]׃ 18 וַיָּשֻׁבוּ אֵלָיו וְהוּא יֹשֵׁב בִּירִיחוֹ וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם הֲלוֹא־ 18
אָמַרְתִּי אֲלֵיכֶם אַל־תֵּלֵכוּ׃
19 וַיֹּאמְרוּ אַנְשֵׁי הָעִיר אֶל־אֱלִישָׁע הִנֵּה־נָא מוֹשַׁב הָעִיר טוֹב 19

[8] Mm 1441. [9] Mm 1303. [10] Mm 1496. [11] Mm 1877. [12] Mm 2041. [13] Mm 2044. [14] Mm 1573. [15] Mp sub loco. [16] Mm 3339. [17] Mm 2935. [18] Mm 120. [19] Mm 2722. [20] Mm 1952. [21] Mm 1954. [22] Lectio plena contra Mp וי מל בסיפ, cf 1R 2,42 et Mp sub loco.

7 [a] > 𝔊* ‖ [b] 𝔖 + *spt'* = שְׁפַת־ ‖ **9** [a] nonn Mss 𝔊-^{L}𝔗^{Ms} בְּעַ׳ ‖ [b] > Ms 𝔊^{B*} ‖ [c] 𝔊𝔖 om cop ‖ **10** [a] 𝔊-^{L} pr cop ‖ [b] > 2 Mss 𝔊^{B} ‖ **11** [a] 𝔊^{Bmin} sg ‖ [b] 𝔊 *καὶ ἀνελήμφθη* ‖ **12** [a] 𝔊-^{L} om והוא, 𝔖 *wh'* = וְהִנֵּה ‖ [b] 𝔊 sg cf 𝔙 ‖ **14** [a] 𝔊-^{BA}(𝔙^{Mss}) + *καὶ οὐ διέστη* ‖ [b] > 𝔊*𝔙 ‖ [c–c] 𝔊 *αφφω* = אֶפּוֹא? ‖ **15** [a] pc Mss 𝔊^{L}𝔖 או– ‖ **16** [a] mlt Mss ut Q הַגְּיָאוֹת prb l; K הַגְּיָאוֹת ‖ **17** [a] 2 Mss 𝔊^{L}𝔙 או–.

20 כַּאֲשֶׁר אַדֹנִי רֹאֶה וְהַמַּיִם רָעִים [a]וְהָאָרֶץ מְשַׁכֶּלֶת[a]: 20 וַיֹּאמֶר קְחוּ־ ל
21 לִי צַלֹּחִית חֲדָשָׁה וְשִׂימוּ שָׁם מֶלַח וַיִּקְחוּ אֵלָיו: 21 וַיֵּצֵא אֶל־מוֹצָא ל
הַמַּיִם וַיִּשְׁלֶךְ־שָׁם מֶלַח וַיֹּאמֶר כֹּה־אָמַר יְהוָה רִפֵּאתִי לַמַּיִם הָאֵלֶּה מת כת א לא קר[23] . ה[24]
22 לֹא־[a]יִהְיֶה מִשָּׁם עוֹד מָוֶת וּמְשַׁכֶּלֶת: 22 וַיֵּרָפְּא[a] הַמַּיִם עַד הַיּוֹם הַזֶּה ל . ל
23 כִּדְבַר אֱלִישָׁע אֲשֶׁר דִּבֶּר: פ 23 וַיַּעַל מִשָּׁם בֵּית־אֵל וְהוּא ל
עֹלֶה בַּדֶּרֶךְ וּנְעָרִים קְטַנִּים יָצְאוּ מִן־הָעִיר וַיִּתְקַלְּסוּ־בוֹ וַיֹּאמְרוּ לוֹ ל
24 עֲלֵה קָרֵחַ עֲלֵה קָרֵחַ: 24 וַיִּפֶן אַחֲרָיו וַיִּרְאֵם וַיְקַלְלֵם בְּשֵׁם יְהוָה ל
וַתֵּצֶאנָה שְׁתַּיִם דֻּבִּים מִן־הַיַּעַר וַתְּבַקַּעְנָה מֵהֶם אַרְבָּעִים וּשְׁנֵי ל . ל
25 יְלָדִים: 25 וַיֵּלֶךְ מִשָּׁם אֶל־הַר הַכַּרְמֶל וּמִשָּׁם שָׁב שֹׁמְרוֹן: פ ח[25]
3 1 [a]וַיְהוֹרָם בֶּן־אַחְאָב מָלַךְ עַל־יִשְׂרָאֵל בְּשֹׁמְרוֹן[b] בִּשְׁנַת שְׁמֹנֶה ל' בנביא כת כן וכל כתיב דכות'
2 עֶשְׂרֵה לִיהוֹשָׁפָט מֶלֶךְ יְהוּדָה וַיִּמְלֹךְ שְׁתֵּים־עֶשְׂרֵה שָׁנָה: 2 וַיַּעַשׂ ד . ג
הָרַע בְּעֵינֵי יְהוָה רַק לֹא כְאָבִיו וּכְאִמּוֹ וַיָּסַר אֶת־מַצְּבַת[a] הַבַּעַל ב
3 אֲשֶׁר עָשָׂה אָבִיו: 3 רַק בְּחַטֹּאות[a] יָרָבְעָם בֶּן־נְבָט אֲשֶׁר־הֶחֱטִיא
4 אֶת־יִשְׂרָאֵל דָּבֵק לֹא־סָר מִמֶּנָּה[b]: ס 4 וּמֵישַׁע מֶלֶךְ־מוֹאָב הָיָה ב . כה[25]
נֹקֵד וְהֵשִׁיב לְמֶלֶךְ־יִשְׂרָאֵל מֵאָה־אֲלָפִי כָרִים וּמֵאָה אֲלָפִי אֵילִים ל וחס . ל וכת ר
5 צָמֶר: 5 וַיְהִי כְּמוֹת אַחְאָב וַיִּפְשַׁע מֶלֶךְ־מוֹאָב בְּמֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל: ג[3]
6 וַיֵּצֵא הַמֶּלֶךְ יְהוֹרָם בַּיּוֹם הַהוּא מִשֹּׁמְרוֹן וַיִּפְקֹד אֶת־כָּל[a]־יִשְׂרָאֵל: ל' בנביא כת כן וכל כתיב דכות'
7 וַיֵּלֶךְ[a] וַיִּשְׁלַח אֶל־יְהוֹשָׁפָט מֶלֶךְ־יְהוּדָה לֵאמֹר מֶלֶךְ מוֹאָב פָּשַׁע
בִּי הֲתֵלֵךְ אִתִּי אֶל־מוֹאָב לַמִּלְחָמָה וַיֹּאמֶר אֶעֱלֶה כָּמוֹנִי כָּמוֹךָ
8 כְּעַמִּי כְעַמֶּךָ כְּסוּסַי כְּסוּסֶיךָ: 8 וַיֹּאמֶר אֵי־זֶה הַדֶּרֶךְ נַעֲלֶה[a] וַיֹּאמֶר ב . לא
9 דֶּרֶךְ מִדְבַּר אֱדוֹם: 9 וַיֵּלֶךְ מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל וּמֶלֶךְ[a]־יְהוּדָה וּמֶלֶךְ אֱדוֹם
וַיָּסֹבּוּ דֶּרֶךְ שִׁבְעַת יָמִים וְלֹא־הָיָה מַיִם לַמַּחֲנֶה וְלַבְּהֵמָה אֲשֶׁר ב[4] . כה . ג[5]
10 בְּרַגְלֵיהֶם: 10 וַיֹּאמֶר מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל אֲהָהּ כִּי־קָרָא יְהוָה לִשְׁלֹשֶׁת
11 הַמְּלָכִים הָאֵלֶּה לָתֵת אוֹתָם[a] בְּיַד־מוֹאָב: 11 וַיֹּאמֶר יְהוֹשָׁפָט הַאֵין ט מל בסיפ . ה

[23] Mm 898. [24] Mm 494. [25] Mm 1349. Cp 3 [1] Mm 2087. [2] וחד מישע 1 Ch 2,42. [3] Mm 931. [4] Mm 2048. [5] Mm 697.

19 [a–a] $\mathfrak{G}^{L}$ *καὶ ἀτεκνοῦντα* = וּמְשַׁכְּלִים || **21** [a] mlt Mss $\mathfrak{G}^{\text{min}}\mathfrak{S}\mathfrak{T}\mathfrak{V}^{\text{Mss}}$ וְלֹא || **22** [a] pc Mss פְּאוּ– || **Cp 3,1** [a] 1–3 cf 1,18 $\mathfrak{G}$ || [b] > Ms et $\mathfrak{G}^{*}$ hic || **2** [a] $\mathfrak{G}\mathfrak{V}$ pl || **3** [a] $\mathfrak{G}$-^{L} sg || [b] $\mathfrak{G}^{AL}\mathfrak{S}\mathfrak{T}\mathfrak{V}$ suff pl || **6** [a] > 2 Mss || **7** [a] > $\mathfrak{G}^{L}\mathfrak{V}$ || **8** [a] $\mathfrak{G}$-^{L} sg || **9** [a] sic L, mlt Mss Edd הָ– || **10** [a] $\mathfrak{G}^{L}$ *ἡμᾶς* cf $\mathfrak{V}$.

כד׳ מל ו מנה בסיפ פֹּה נָבִיא לַיהוָה וְנִדְרְשָׁה אֶת־יְהוָה מֵאוֹתוֹ[a] וַיַּעַן אֶחָד מֵעַבְדֵי מֶלֶךְ־
ל בטע יִשְׂרָאֵל וַיֹּאמֶר פֹּה אֱלִישָׁע בֶּן־שָׁפָט אֲשֶׁר־יָצַק מַיִם עַל־יְדֵי אֵלִיָּהוּ׃
כד׳[a] מל ו מנה בסיפ 12 וַיֹּאמֶר יְהוֹשָׁפָט יֵשׁ אוֹתוֹ[a] דְּבַר־יְהוָה וַיֵּרְדוּ[b] אֵלָיו מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל 12
וִיהוֹשָׁפָט[c] וּמֶלֶךְ אֱדוֹם׃ 13 וַיֹּאמֶר אֱלִישָׁע אֶל־מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל 13
ד׳ מַה־לִּי וָלָךְ לֵךְ אֶל־נְבִיאֵי אָבִיךָ וְאֶל־נְבִיאֵי אִמֶּךָ[a] וַיֹּאמֶר לוֹ מֶלֶךְ
ט מל בסיפ יִשְׂרָאֵל אַל כִּי־קָרָא יְהוָה לִשְׁלֹשֶׁת הַמְּלָכִים הָאֵלֶּה לָתֵת אוֹתָם
ב בסיפ בְּיַד־מוֹאָב׃ 14 וַיֹּאמֶר אֱלִישָׁע חַי־יְהוָה צְבָאוֹת אֲשֶׁר עָמַדְתִּי לְפָנָיו 14
לח כִּי לוּלֵי פְנֵי יְהוֹשָׁפָט מֶלֶךְ־יְהוּדָה אֲנִי נֹשֵׂא אִם־אַבִּיט אֵלֶיךָ וְאִם־
ל אֶרְאֶךָּ׃ 15 וְעַתָּה קְחוּ[a]־לִי מְנַגֵּן וְהָיָה[b] כְּנַגֵּן הַמְנַגֵּן וַתְּהִי עָלָיו יַד־[c] 15
ח[a]. ל. כי מיחו[a] יְהוָה׃ 16 וַיֹּאמֶר כֹּה אָמַר יְהוָה עֲשֹׂה הַנַּחַל הַזֶּה גֻּבִים גֻּבִים׃ 17 כִּי־ 16 17
ב[a]. ח[10] כֹה אָמַר יְהוָה לֹא־תִרְאוּ רוּחַ וְלֹא־תִרְאוּ גֶּשֶׁם וְהַנַּחַל הַהוּא יִמָּלֵא
ל מַיִם וּשְׁתִיתֶם אַתֶּם וּמִקְנֵיכֶם[a] וּבְהֶמְתְּכֶם׃ 18 וְנָקֵל זֹאת בְּעֵינֵי יְהוָה 18
וְנָתַן אֶת־מוֹאָב בְּיֶדְכֶם׃ 19 וְהִכִּיתֶם כָּל־עִיר מִבְצָר[a] וְכָל־עִיר 19
ב ומל[11]. ה[12]. ל. ל מִבְחוֹר[a] וְכָל־עֵץ טוֹב תַּפִּילוּ וְכָל־מַעְיְנֵי־מַיִם תִּסְתֹּמוּ וְכֹל חַלְקַת
הַטּוֹבָה תַּכְאִבוּ בָּאֲבָנִים׃ 20 וַיְהִי בַבֹּקֶר כַּעֲלוֹת הַמִּנְחָה וְהִנֵּה־מַיִם 20
ל בָּאִים מִדֶּרֶךְ אֱדוֹם וַתִּמָּלֵא הָאָרֶץ אֶת־הַמָּיִם׃ 21 וְכָל־מוֹאָב 21
ג. ב שָׁמְעוּ כִּי־עָלוּ הַמְּלָכִים לְהִלָּחֶם בָּם וַיִּצָּעֲקוּ מִכֹּל חֹגֵר חֲגֹרָה
ב. ד[13]. ו וכל תלים דכות[14] וָמַעְלָה וַיַּעַמְדוּ עַל־הַגְּבוּל׃ 22 וַיַּשְׁכִּימוּ בַבֹּקֶר וְהַשֶּׁמֶשׁ זָרְחָה עַל־ 22
ל הַמָּיִם וַיִּרְאוּ מוֹאָב מִנֶּגֶד אֶת־הַמַּיִם אֲדֻמִּים כַּדָּם׃ 23 וַיֹּאמְרוּ דָּם 23
ל זֶה הֶחָרֶב[a] נֶחֱרְבוּ הַמְּלָכִים וַיַּכּוּ אִישׁ אֶת־רֵעֵהוּ וְעַתָּה לַשָּׁלָל מוֹאָב׃
24 וַיָּבֹאוּ אֶל־מַחֲנֵה יִשְׂרָאֵל וַיָּקֻמוּ יִשְׂרָאֵל וַיַּכּוּ אֶת־מוֹאָב וַיָּנֻסוּ 24
ויכו. ו דמטע[15]. ה פסוק ק וכל וכל וכל[16] מִפְּנֵיהֶם[a] וַיָּבֹאוּ[b]־בָהּ[ac] וְהַכּוֹת אֶת־מוֹאָב׃ 25 וְהֶעָרִים יַהֲרֹסוּ וְכָל־ 25
ל. ד. ל חֶלְקַת טוֹבָה יַשְׁלִיכוּ אִישׁ־אַבְנוֹ וּמִלְאוּהָ וְכָל־מַעְיַן־מַיִם יִסְתֹּמוּ
ה[12]. ל וְכָל־עֵץ־טוֹב יַפִּילוּ עַד־[a]הִשְׁאִיר אֲבָנֶיהָ בַּקִּיר חֲרֶשֶׁת[ab] וַיָּסֹבּוּ

[6]Mp sub loco. [7]Mm 1999. [8]Mm 2049. [9]Mm 2050. [10]Mm 1854. [11]Mm 2051. [12]Mm 2857. [13]Mm 520. [14]Mm 741. [15]Mm 1404. [16]Mm 2951.

11 [a] l c 2 Mss Edd Vrs מֵאִתּוֹ cf K^{Mss} ‖ **12** [a] cf 11^{a} ‖ [b] $\mathfrak{G}^{*}\mathfrak{V}$ sg ‖ [c] 2 Mss $\mathfrak{GSV}^{Mss}$ + מלך יהודה ‖ **13** [a–a] > $\mathfrak{G}^{*}$ ‖ **15** [a] $\mathfrak{G}^{-L}$ sg ‖ [b] $\mathfrak{G}$ *καὶ ἐγένετο*, prp וַיְהִי ‖ [c] mlt Mss $\mathfrak{T}$ רוּחַ ‖ **17** [a] l מְחַנֵּיכֶם? cf $\mathfrak{G}^{L}$ et 9 ‖ **19** [a–a] > Ms $\mathfrak{G}^{*}$, dl? ‖ **23** [a] $\mathfrak{GV}$ leg הַחֶרֶב; prp הָחָרֵב ‖ **24** [a–a] $\mathfrak{G}$ *καὶ εἰσῆλθον εἰσπορευόμενοι* cf $\mathfrak{SV}$, frt l וַיָּבֹאוּ בֹא ‖ [b] mlt Mss $\mathfrak{T}$ ut Q וַיְבֹאוּ, K וַיָּבוֹ = וַיָּבֹאוּ ‖ [c] pc Mss Seb $\mathfrak{ST}$ בָּם ‖ **25** [a–a] inc; prp הִשְׁאִיר לְבַדָּהּ קִיר חֲרֶשֶׁת cf Jes 16,7 ‖ [b] sic L, nonn Mss Edd שֶׁת–.

26 הַקָּלָעִים וַיִּכְּהוּ׃ 26 וַיַּרְא מֶלֶךְ מוֹאָב כִּי־חָזַק מִמֶּנּוּ הַמִּלְחָמָה וַיִּקַּח
אֹתוֹ[a] שְׁבַע־מֵאוֹת אִישׁ שֹׁלֵף חֶרֶב לְהַבְקִיעַ אֶל־מֶלֶךְ אֱדוֹם וְלֹא
27 יָכֹלוּ׃ 27 וַיִּקַּח אֶת־בְּנוֹ הַבְּכוֹר אֲשֶׁר־יִמְלֹךְ תַּחְתָּיו וַיַּעֲלֵהוּ עֹלָה עַל־
חוֹמָה וַיְהִי קֶצֶף־גָּדוֹל עַל־יִשְׂרָאֵל וַיִּסְעוּ מֵעָלָיו וַיָּשֻׁבוּ לָאָרֶץ[a]׃ פ

4 1 וְאִשָּׁה אַחַת מִנְּשֵׁי[a] בְנֵי־הַנְּבִיאִים צָעֲקָה אֶל־אֱלִישָׁע לֵאמֹר
עַבְדְּךָ אִישִׁי מֵת וְאַתָּה יָדַעְתָּ כִּי עַבְדְּךָ הָיָה יָרֵא אֶת־יְהוָה וְהַנֹּשֶׁה
2 בָּא לָקַחַת אֶת־שְׁנֵי יְלָדַי לוֹ לַעֲבָדִים׃ 2 וַיֹּאמֶר אֵלֶיהָ אֱלִישָׁע מָה
אֶעֱשֶׂה־לָּךְ הַגִּידִי לִי מַה־יֶּשׁ־לָכִי[a] בַּבָּיִת וַתֹּאמֶר אֵין לְשִׁפְחָתְךָ כֹּל
3 בַּבַּיִת[b] כִּי אִם־אָסוּךְ שָׁמֶן׃ 3 וַיֹּאמֶר לְכִי שַׁאֲלִי־לָךְ כֵּלִים מִן־הַחוּץ
4 מֵאֵת כָּל־[a]שְׁכֵנָיִכִי[b] כֵּלִים רֵקִים אַל־תַּמְעִיטִי׃ 4 וּבָאת וְסָגַרְתְּ הַדֶּלֶת
בַּעֲדֵךְ וּבְעַד־בָּנַיִךְ[a] וְיָצַקְתְּ עַל[b] כָּל־[c]הַכֵּלִים הָאֵלֶּה וְהַמָּלֵא תַּסִּיעִי׃
5 5 וַתֵּלֶךְ מֵאִתּוֹ וַתִּסְגֹּר הַדֶּלֶת בַּעֲדָהּ וּבְעַד בָּנֶיהָ הֵם מַגִּשִׁים אֵלֶיהָ
6 וְהִיא מִיצֶקֶת[a]׃ 6 וַיְהִי | כִּמְלֹאת הַכֵּלִים וַתֹּאמֶר אֶל־בְּנָהּ הַגִּישָׁה אֵלַי
7 עוֹד כֶּלִי וַיֹּאמֶר אֵלֶיהָ אֵין עוֹד כֶּלִי וַיַּעֲמֹד הַשָּׁמֶן׃ 7 וַתָּבֹא וַתַּגֶּד
לְאִישׁ הָאֱלֹהִים וַיֹּאמֶר לְכִי מִכְרִי אֶת־הַשֶּׁמֶן וְשַׁלְּמִי אֶת־נִשְׁיֵכִי[a]
וְאַתְּ[b] וּבָנַיִכִי[c] תִּחְיֶי[de] בַּנּוֹתָר׃ פ
8 8 וַיְהִי הַיּוֹם וַיַּעֲבֹר אֱלִישָׁע אֶל־שׁוּנֵם וְשָׁם אִשָּׁה גְדוֹלָה וַתַּחֲזֶק־
9 בּוֹ לֶאֱכָל־לֶחֶם וַיְהִי מִדֵּי[a] עָבְרוֹ יָסֹר שָׁמָּה לֶאֱכָל־לָחֶם׃ 9 וַתֹּאמֶר
אֶל־אִישָׁהּ הִנֵּה־נָא יָדַעְתִּי כִּי אִישׁ[a] אֱלֹהִים קָדוֹשׁ הוּא עֹבֵר עָלֵינוּ
10 תָּמִיד׃ 10 נַעֲשֶׂה־נָּא עֲלִיַּת־קִיר[a] קְטַנָּה וְנָשִׂים לוֹ שָׁם מִטָּה וְשֻׁלְחָן
11 וְכִסֵּא וּמְנוֹרָה וְהָיָה בְּבֹאוֹ אֵלֵינוּ יָסוּר שָׁמָּה׃ 11 וַיְהִי הַיּוֹם וַיָּבֹא
12 שָׁמָּה וַיָּסַר אֶל־הָעֲלִיָּה וַיִּשְׁכַּב־שָׁמָּה׃ 12 וַיֹּאמֶר[a] אֶל־גֵּחֲזִי נַעֲרוֹ קְרָא

17 Mm 311. 18 Mp sub loco. 19 Mm 423. Cp 4 1 Mm 1776. 2 Mm 4185. 3 Mm 2052. 4 Mm 2053. 5 Mm 832. 6 Mm 2054. 7 Mm 4047. 8 Mm 3804. 9 Mm 2055. 10 Mm 2056. 11 Mm 1506. 12 Mm 1957. 13 Mm 2057.

26 [a] 1 c 2 Mss אֹתוֹ cf K^{Mss} ‖ **27** [a] $\mathfrak{G}^{L}\mathfrak{S}\mathfrak{V}$ + suff 3 pl ‖ **Cp 4,1** [a–a] Ms $\mathfrak{G}$ מִבְּנֵי, pc Mss $\mathfrak{V}$ om בְּנֵי ‖ **2** [a] mlt Mss ut Q לָךְ ‖ [b] > pc Mss $\mathfrak{G}^{BL}$ ‖ **3** [a] > 2 Mss $\mathfrak{G}^{AN\,129.344}$ ‖ [b] pc Mss ut Q שְׁכֵנָיִךְ ‖ **4** [a] 2 Mss כִּי– ‖ [b] = אֶל ‖ [c] > $\mathfrak{G}$* ‖ **5** [a] mlt Mss ut Q מִי֯, K frt מֵי ‖ **7** [a] mlt Mss ut Q נִשַּׁיִךְ; prp נַשַּׁיִךְ cf $\mathfrak{S}\mathfrak{V}$ ‖ [b–b] 1 vel וְאַתְּ–בְּ֯ תְּחַיִּי vel וְאַתִּי–בְּ֯ וּבְ֯ תְּחַיִּי cf $^{c.d.e}$ ‖ [c] mlt Mss ואתי ‖ [d] mlt Mss Vrs ut Q וּבָנַיִךְ ‖ [e] Ms $\mathfrak{G}\mathfrak{V}$ תחיו ‖ **8** [a] > $\mathfrak{G}$* ‖ **10** [a] > $\mathfrak{G}^{L}\mathfrak{S}\mathfrak{V}$.

13 לַשּׁוּנַמִּית הַזֹּאת[a] וַיִּקְרָא־לָהּ וַתַּעֲמֹד לְפָנָיו׃ 13 וַיֹּאמֶר לוֹ אֱמָר־נָא
ב דסמיכ לזרקא[14]. ל. כד[15]. אֵלֶיהָ הִנֵּה ׀ חָרַדְתְּ ׀ אֵלֵינוּ אֶת־כָּל־הַחֲרָדָה הַזֹּאת מֶה לַעֲשׂוֹת לָךְ
ל הֲיֵשׁ לְדַבֵּר־לָךְ אֶל־הַמֶּלֶךְ אוֹ אֶל־שַׂר הַצָּבָא וַתֹּאמֶר בְּתוֹךְ עַמִּי
ב[16] חד מל וחד מן ח[17] ח5 בלישׁ. כד[18]. ב בלישׁ[18]. אָנֹכִי יֹשָׁבֶת׃ 14 וַיֹּאמֶר וּמֶה לַעֲשׂוֹת לָהּ וַיֹּאמֶר גֵּיחֲזִי אֲבָל בֵּן אֵין־ 14
ל קמ לָהּ וְאִישָׁהּ זָקֵן׃ 15 וַיֹּאמֶר קְרָא־לָהּ וַיִּקְרָא־לָהּ וַתַּעֲמֹד בַּפָּתַח׃ 15
אש ק חד מן ז[19] כת כן 16 וַיֹּאמֶר לַמּוֹעֵד הַזֶּה כָּעֵת חַיָּה אַתְּי[a] חֹבֶקֶת בֵּן וַתֹּאמֶר אַל־אֲדֹנִי 16
ל [b]אִישׁ הָאֱלֹהִים[b] אַל־תְּכַזֵּב בְּשִׁפְחָתֶךָ׃ 17 וַתַּהַר הָאִשָּׁה וַתֵּלֶד בֵּן 17
לַמּוֹעֵד הַזֶּה כָּעֵת חַיָּה אֲשֶׁר־[a]דִּבֶּר אֵלֶיהָ אֱלִישָׁע׃ 18 וַיִּגְדַּל 18
ל הַיֶּלֶד וַיְהִי הַיּוֹם וַיֵּצֵא אֶל־אָבִיו אֶל־הַקֹּצְרִים׃ 19 וַיֹּאמֶר אֶל־אָבִיו 19
כת. כו. ב. ה[20] מל וכל כתיב דכות ב מ א רֹאשִׁי ׀ רֹאשִׁי וַיֹּאמֶר אֶל־הַנַּעַר שָׂאֵהוּ אֶל־אִמּוֹ׃ 20 וַיִּשָּׂאֵהוּ וַיְבִיאֵהוּ 20
ד. ב חד מל וחד חס[21] אֶל־אִמּוֹ וַיֵּ֫שֶׁב[a] עַל־בִּרְכֶּיהָ עַד־הַצָּהֳרַיִם וַיָּמֹת׃ 21 וַתַּעַל וַתַּשְׁכִּבֵהוּ 21
כה[22] עַל־מִטַּת אִישׁ הָאֱלֹהִים וַתִּסְגֹּר בַּעֲדוֹ וַתֵּצֵא׃ 22 וַתִּקְרָא אֶל־אִישָׁהּ
ו[23]. יו מיחד מן[24]. ל וַתֹּאמֶר שִׁלְחָה נָּא לִי ׀ אֶחָד מִן־הַנְּעָרִים וְאַחַת ׀ הָאֲתֹנוֹת וְאָרוּצָה עַד־
אש ק חד מן ז[19] כת כן. ל הלכת ק אִישׁ הָאֱלֹהִים וְאָשׁוּבָה׃ 23 וַיֹּאמֶר מַדּוּעַ [a]אַתְּי הֹלֶכֶתְ[a] אֵלָיו הַיּוֹם 23
ל לֹא־חֹדֶשׁ וְלֹא שַׁבָּת וַתֹּאמֶר שָׁלוֹם׃ 24 וַתַּחְבֹּשׁ הָאָתוֹן וַתֹּאמֶר אֶל־ 24
ה[25]. ב נַעֲרָהּ נְהַג וָלֵךְ אַל־תַּעֲצָר־לִי לִרְכֹּב כִּי אִם־אָמַרְתִּי לָךְ׃ 25 וַתֵּלֶךְ 25
וַתָּבוֹא אֶל־אִישׁ הָאֱלֹהִים אֶל־הָהָר הַכַּרְמֶל ׀ וַיְהִי כִּרְאוֹת [a]אִישׁ־
ל הָאֱלֹהִים[a] אֹתָהּ מִנֶּגֶד וַיֹּאמֶר אֶל־גֵּיחֲזִי נַעֲרוֹ הִנֵּה הַשּׁוּנַמִּית ׀ הַלָּז׃
כה ר״פ[28] 26 עַתָּה[a] רֻץ־נָא לִקְרָאתָהּ וֶאֱמָר־לָהּ הֲשָׁלוֹם לָךְ הֲשָׁלוֹם לְאִישֵׁךְ ס נא[14] 26
הֲשָׁלוֹם לַיֶּלֶד וַתֹּאמֶר שָׁלוֹם׃ 27 וַתָּבֹא אֶל־אִישׁ הָאֱלֹהִים אֶל־ 27
ל הָהָר וַתַּחֲזֵק בִּרַגְלָיו וַיִּגַּשׁ גֵּיחֲזִי לְהָדְפָהּ וַיֹּאמֶר [a]אִישׁ הָאֱלֹהִים[a]
ב. נן וכל תלים דכות ב מ יא הַרְפֶּה־לָהּ כִּי־נַפְשָׁהּ מָרָה־לָהּ וַיהוָה הֶעְלִים מִמֶּנִּי וְלֹא הִגִּיד לִי׃
ל. ל 28 וַתֹּאמֶר הֲשָׁאַלְתִּי בֵן מֵאֵת אֲדֹנִי הֲלֹא אָמַרְתִּי לֹא תַשְׁלֶה אֹתִי׃ 28
ל. ה ג מל וב חס[27]. יב[28]. ח[25]. לא פסוק כי וכי[29] 29 וַיֹּאמֶר ׀ לְגֵיחֲזִי חֲגֹר מָתְנֶיךָ וְקַח מִשְׁעַנְתִּי בְיָדְךָ וָלֵךְ ׀ כִּי־

[14] Mp sub loco. [15] Mm 592. [16] Mm 2058. [17] Mm 2184. [18] Mm 4222. [19] Mm 2081. [20] Mm 1618. [21] Mm 1887. [22] Mm 1506. [23] Mm 2915. [24] Okhl 196. [25] Mm 173. [26] Mm 1057. [27] Mm 3275. [28] Mm 936. [29] Mm 2059.

12 [a] 2 Mss הַלָּז ‖ **16** [a] 𝔠 mlt Mss ut Q אַתְּ ‖ [b–b] > Ms 𝔊*, dl? ‖ **17** [a] 𝔊(S) ὡς = כַּא׳ ‖ **20** [a] 𝔊-^{L} *καὶ ἐκοιμήθη* = וַיִּשְׁכַּב ‖ **23** [a–a] mlt Mss ut Q אַתְּ הֹלֶכֶת, K אַתִּי הֹלַכְתִּי ‖ **25** [a–a] 𝔊-^{L} *Ελισαιε* ‖ **26** [a] pc Mss 𝔊^{L} וְע׳ ‖ **27** [a–a] ut 25[a–a].

תִּמְצָא אִישׁ לֹא תְבָרְכֶנּוּ וְכִי־יְבָרֶכְךָ אִישׁ לֹא תַעֲנֶנּוּ וְשִׁמְתָּ מִשְׁעַנְתִּי
30 עַל־פְּנֵי הַנָּעַר׃ 30 וַתֹּאמֶר אֵם הַנַּעַר חַי־יְהוָה וְחֵי־נַפְשְׁךָ אִם־אֶעֱזָבֶךָ
31 וַיָּקָם וַיֵּלֶךְ אַחֲרֶיהָ׃ 31 וְגֵחֲזִי עָבַר לִפְנֵיהֶם[a] וַיָּשֶׂם אֶת־הַמִּשְׁעֶנֶת ד חס בלישׁ30. פר
עַל־פְּנֵי הַנַּעַר וְאֵין קוֹל וְאֵין קָשֶׁב וַיָּשָׁב לִקְרָאתוֹ וַיַּגֶּד־לוֹ לֵאמֹר יג פסוק ואין ואין31
32 לֹא הֵקִיץ הַנָּעַר׃ 32 וַיָּבֹא אֱלִישָׁע הַבַּיְתָה[a] וְהִנֵּה הַנַּעַר מֵת מֻשְׁכָּב יט32. ל
33 עַל־מִטָּתוֹ׃ 33 וַיָּבֹא וַיִּסְגֹּר הַדֶּלֶת בְּעַד שְׁנֵיהֶם וַיִּתְפַּלֵּל אֶל־יְהוָה׃
34 וַיַּעַל וַיִּשְׁכַּב עַל־הַיֶּלֶד וַיָּשֶׂם פִּיו עַל־פִּיו וְעֵינָיו עַל־עֵינָיו וְכַפָּיו פר. יא
35 עַל־כַּפָּיו[a] וַיִּגְהַר עָלָיו וַיָּחָם בְּשַׂר הַיֶּלֶד׃ 35 וַיָּשָׁב וַיֵּלֶךְ בַּבַּיִת אַחַת כפיו. ק. ג. ב33. ל
הֵנָּה וְאַחַת הֵנָּה וַיַּעַל וַיִּגְהַר [a]עָלָיו וַיִּזְרְקוּ[a] הַנַּעַר עַד־[b]שֶׁבַע פְּעָמִים ג. ל
36 וַיִּפְקַח הַנַּעַר אֶת־עֵינָיו׃ 36 וַיִּקְרָא אֶל־גֵּיחֲזִי וַיֹּאמֶר קְרָא [a]אֶל־
37 הַשֻּׁנַמִּית[a] הַזֹּאת וַיִּקְרָאֶהָ[b] וַתָּבוֹא אֵלָיו וַיֹּאמֶר שְׂאִי בִנֵךְ׃ 37 וַתָּבֹא[a] ג חס34. ח
וַתִּפֹּל עַל־רַגְלָיו וַתִּשְׁתַּחוּ אָרְצָה וַתִּשָּׂא אֶת־בְּנָהּ וַתֵּצֵא׃ פ
38 וֶאֱלִישָׁע שָׁב הַגִּלְגָּלָה וְהָרָעָב בָּאָרֶץ וּבְנֵי[c] הַנְּבִיאִים יֹשְׁבִים יא35. ל
לְפָנָיו וַיֹּאמֶר לְנַעֲרוֹ שְׂפֹת הַסִּיר הַגְּדוֹלָה וּבַשֵּׁל נָזִיד לִבְנֵי הַנְּבִיאִים׃ ד36
39 וַיֵּצֵא [a]אֶחָד אֶל־הַשָּׂדֶה לְלַקֵּט אֹרֹת וַיִּמְצָא גֶּפֶן שָׂדֶה[a] וַיְלַקֵּט מִמֶּנּוּ כֵּן פסוק איית בהון א״ב. ל37. ב בתרי לישנ38. ו סביר ממנה30
פַּקְּעֹת שָׂדֶה[b] מְלֹא בִגְדּוֹ וַיָּבֹא[c] וַיְפַלַּח אֶל־[d]סִיר הַנָּזִיד כִּי־לֹא יָדָעוּ[d]׃ ל וחס. ל. ל
40 וַיִּצְקוּ[a] לָאֲנָשִׁים לֶאֱכֹל וַיְהִי כְּאָכְלָם[b] מִן־הַנָּזִיד [c]וַיִּהֵמּוּ[d] צָעָקוּ[c] ח39. יג מל41. ל. ל42ב
41 וַיֹּאמְרוּ מָוֶת בַּסִּיר אִישׁ הָאֱלֹהִים וְלֹא יָכְלוּ לֶאֱכֹל׃ 41 וַיֹּאמֶר וּקְחוּ[a]־ ל
קֶמַח וַיִּשְׁלֵךְ[b] אֶל־הַסִּיר וַיֹּאמֶר צֹק לָעָם וְיֹאכֵלוּ וְלֹא [c]הָיָה דָבָר ל. ג43. בת44
רָע בַּסִּיר׃ ס
42 וְאִישׁ בָּא מִבַּעַל שָׁלִשָׁה וַיָּבֵא לְאִישׁ הָאֱלֹהִים לֶחֶם[a] בִּכּוּרִים ב חס45. נא46
עֶשְׂרִים־לֶחֶם שְׂעֹרִים וְכַרְמֶל בְּצִקְלֹנוֹ[a] וַיֹּאמֶר תֵּן[b] לָעָם וְיֹאכֵלוּ׃ ל. ג43
43 וַיֹּאמֶר מְשָׁרְתוֹ מָה אֶתֵּן זֶה לִפְנֵי מֵאָה אִישׁ וַיֹּאמֶר תֵּן לָעָם וְיֹאכֵלוּ׃ ג43

30 Mm 2082. 31 Mm 2004. 32 Mm 1557. 33 Mm 2060. 34 Mm 1880. 35 Mm 1817. 36 Mm 1803. 37 וחד ויצא האחר Gn 44,28. 38 Mm 2061. 39 Mm 2038. 40 Mm 1551. 41 Mm 1640. 42 Mm 788. 43 Mm 2062. 44 Mp sub loco. 45 Mm 2063. 46 Mm 639.

31 [a] $\mathfrak{G}^{-L}$ suff 3f ($\mathfrak{G}^{L}$ 3m) sg ‖ **32** [a] $\mathfrak{S}$ + *whz'* = וַיַּרְא ‖ **34** [a] 1 c mlt Mss ut Q כַּפָּיו ‖ **35** [a–a] $\mathfrak{G}^{-L}$ sol *ἐπί* ‖ [b] > pc Mss $\mathfrak{G}^{L}\mathfrak{S}\mathfrak{V}$ ‖ **36** [a–a] mlt Mss לָשׁ' ‖ [b] Ms $\mathfrak{G}$* א— ‖ **37** [a] > $\mathfrak{S}$ ‖ **39** [a] $\mathfrak{G}^{-L}(\mathfrak{S}^{A}\mathfrak{C})$ *ἐν τῷ ἀγρῷ* = בְּשׂ' ‖ [b] > $\mathfrak{G}^{A\,min}$ ‖ [c] > 2 Mss $\mathfrak{G}$* ‖ [d] $\mathfrak{G}^{L}$ $\mathfrak{S}\mathfrak{V}$ sg; prb 1 יָדָעוֹ ‖ **40** [a] 1 וַיִּצַק? cf $\mathfrak{G}^{-A}\mathfrak{S}$ ‖ [b] pc Mss $\mathfrak{G}\mathfrak{C}$ בְּאִ' ‖ [c–c] > $\mathfrak{S}$ ‖ [d] $\mathfrak{G}^{-L}$ *καὶ ἰδού* = וְהִנֵּה ‖ **41** [a] nonn Mss Vrs ק' ‖ [b] $\mathfrak{G}\mathfrak{S}\mathfrak{C}$ imp pl ‖ **42** [a] > $\mathfrak{G}$* ‖ [b] $\mathfrak{G}\mathfrak{S}^{A}$ pl.

כי מיחד[47] . ג[48] ב כת כן[49]

44 כִּי־כֹה אָמַר יְהוָה אָכֹל וְהוֹתֵר׃ 44 [a]וַיִּתֵּן לִפְנֵיהֶם [a]וַיֹּאכְלוּ וַיּוֹתִרוּ
כִּדְבַר יְהוָה׃ פ

5 1 וְנַעֲמָן שַׂר־צְבָא מֶלֶךְ־[a]אֲרָם הָיָה אִישׁ גָּדוֹל לִפְנֵי אֲדֹנָיו **5**
ד וְנִשֵּׂא פָנִים כִּי־בוֹ נָתַן־יְהוָה תְּשׁוּעָה לַאֲרָם וְהָאִישׁ הָיָה [b]גִּבּוֹר חַיִל[b]
ט¹ מְצֹרָע׃ 2 וַאֲרָם יָצְאוּ גְדוּדִים וַיִּשְׁבּוּ מֵאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל נַעֲרָה קְטַנָּה 2
ל.²ר וַתְּהִי לִפְנֵי אֵשֶׁת נַעֲמָן׃ 3 וַתֹּאמֶר אֶל־גְּבִרְתָּהּ אַחֲלֵי אֲדֹנִי לִפְנֵי 3
ג הַנָּבִיא אֲשֶׁר בְּשֹׁמְרוֹן אָז יֵאָסֵף אֹתוֹ מִצָּרַעְתּוֹ׃ 4 [a]וַיָּבֹא וַיַּגֶּד[a] לַאדֹנָיו[b] 4
לֵאמֹר כָּזֹאת וְכָזֹאת דִּבְּרָה הַנַּעֲרָה אֲשֶׁר מֵאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל׃ 5 וַיֹּאמֶר 5
ב.ל מֶלֶךְ־אֲרָם לְךְ־בֹּא וְאֶשְׁלְחָה סֵפֶר אֶל־מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל וַיֵּלֶךְ וַיִּקַּח
ל בְּיָדוֹ עֶשֶׂר כִּכְרֵי־כֶסֶף וְשֵׁשֶׁת אֲלָפִים זָהָב וְעֶשֶׂר חֲלִיפוֹת בְּגָדִים׃
נא³ יח מנה ר״פ.ל 6 וַיָּבֵא הַסֵּפֶר אֶל־מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל לֵאמֹר וְעַתָּה כְּבוֹא הַסֵּפֶר הַזֶּה 6
ג.⁴ב אֵלֶיךָ הִנֵּה שָׁלַחְתִּי אֵלֶיךָ אֶת־נַעֲמָן עַבְדִּי וַאֲסַפְתּוֹ מִצָּרַעְתּוֹ׃ 7 וַיְהִי 7
כ חד חס וחר מל[5].ב.ל[6] כִּקְרֹא מֶלֶךְ־יִשְׂרָאֵל אֶת־הַסֵּפֶר וַיִּקְרַע בְּגָדָיו וַיֹּאמֶר הַאֱלֹהִים אָנִי
ג.⁷ לְהָמִית וְלְהַחֲיוֹת כִּי־זֶה שֹׁלֵחַ אֵלַי לֶאֱסֹף [a]אִישׁ מִצָּרַעְתּוֹ [a]כִּי אַךְ־
ל.ט בטע בסיפ[a] דְּעוּ־נָא[b] וּרְאוּ כִּי־מִתְאַנֶּה הוּא לִי׃ 8 וַיְהִי כִּשְׁמֹעַ | אֱלִישָׁע 8
[b]אִישׁ־הָאֱלֹהִים[b] כִּי־קָרַע [c]מֶלֶךְ־יִשְׂרָאֵל[c] אֶת־בְּגָדָיו וַיִּשְׁלַח אֶל־
ל.ג.ל הַמֶּלֶךְ לֵאמֹר לָמָּה קָרַעְתָּ בְגָדֶיךָ יָבֹא־נָא אֵלַי וְיֵדַע כִּי יֵשׁ נָבִיא [d]
בסוסיו.ל בְּיִשְׂרָאֵל׃ 9 וַיָּבֹא נַעֲמָן בְּסוּסָו[a] וּבְרִכְבּוֹ וַיַּעֲמֹד פֶּתַח־הַבָּיִת 9
לֶאֱלִישָׁע׃ 10 וַיִּשְׁלַח אֵלָיו אֱלִישָׁע מַלְאָךְ לֵאמֹר הָלוֹךְ וְרָחַצְתָּ 10
ת[9].ג.ז[10] שֶׁבַע־פְּעָמִים בַּיַּרְדֵּן וְיָשָׁב בְּשָׂרְךָ לָךְ וּטְהָר׃ 11 וַיִּקְצֹף נַעֲמָן וַיֵּלֶךְ 11
ל.ז ג מל וד חס[11] וַיֹּאמֶר הִנֵּה אָמַרְתִּי אֵלַי | יֵצֵא יָצוֹא וְעָמַד[a] וְקָרָא בְּשֵׁם־יְהוָה[b] אֱלֹהָיו
אמנה[12] חד מן ג בליש ק. וְהֵנִיף יָדוֹ [c]אֶל־הַמָּקוֹם[c] וְאָסַף הַמְצֹרָע׃ 12 הֲלֹא טוֹב אֲבָנָה[a] וּפַרְפַּר 12
ג.[12]ל[13] נַהֲרוֹת דַּמֶּשֶׂק מִכֹּל מֵימֵי יִשְׂרָאֵל הֲלֹא־[b]אֶרְחַץ בָּהֶם וְטָהָרְתִּי וַיֵּפֶן

[47]Mm 2049. [48]Mm 630. [49]Mm 2064. **Cp 5** [1]Mm 1694. [2]Mm 2065. [3]Mm 639. [4]Mm 2066. [5]Mm 2067. [6]Mm 2346. [7]Mm 2068. [8]Mm 1955. [9]Mm 976. [10]Mm 175. [11]Mm 1037. [12]Mm 3321. [13]וחד טהרתי Prv 20,9.

44 [a–a] > 𝔊* ‖ **Cp 5,1** [a] > Ms 𝔊* ‖ [b–b] > $\mathfrak{G}^{L}$, frt dl ‖ **4** [a–a] pc Mss 𝔊 וַתָּבֹא וַתַּגֶּד ‖ [b] 𝔊 suff f ‖ **7** [a–a] > 𝔘; tr אך post כי 3° ? ‖ [b] > pc Mss $\mathfrak{G}^{L}$𝔖𝔙 ‖ **8** [a] > Ms $\mathfrak{G}^{L}$ ‖ [b–b] > 𝔊*, dl? ‖ [c–c] $\mathfrak{G}^{L}$𝔖 leg הַמֶּלֶךְ ‖ [d] Ms אלהים cf 𝔏 et 15 ‖ **9** [a] mlt Mss ut Q סָיו–; prb l c K סוֹ– ‖ **11** [a] > $\mathfrak{G}^{BL}$ ‖ [b] > Ms 𝔊* ‖ [c–c] > $\mathfrak{G}^{Nmin}$ ‖ **12** [a] Q mlt Mss 𝔖𝔗 אֲמָנָה ‖ [b] 𝔊(𝔖) + *πορευθείς*.

13 וַיֵּלֶךְ בִּחֲמָה׃ 13 וַיִּגְּשׁוּ עֲבָדָיו וַיְדַבְּרוּ אֵלָיו וַיֹּאמְרוּ[a] אָבִי[b] דָּבָר גָּדוֹל
יז מל בסיפ . ג הַנָּבִיא דַּבֶּר אֵלֶיךָ הֲלוֹא תַעֲשֶׂה וְאַף[c] כִּי־אָמַר אֵלֶיךָ רְחַץ וּטְהָר׃
14 וַיֵּרֶד וַיִּטְבֹּל בַּיִּרְדֵּן שֶׁבַע פְּעָמִים כִּדְבַר[a] אִישׁ הָאֱלֹהִים וַיָּשָׁב
15 בְּשָׂרוֹ כִּבְשַׂר נַעַר קָטֹן וַיִּטְהָר׃ 15 וַיָּשָׁב אֶל־אִישׁ הָאֱלֹהִים ג
הוּא וְכָל־מַחֲנֵהוּ וַיָּבֹא וַיַּעֲמֹד לְפָנָיו וַיֹּאמֶר הִנֵּה־נָא יָדַעְתִּי כִּי אֵין ל
כ בטע[14] אֱלֹהִים בְּכָל־הָאָרֶץ כִּי אִם־בְּיִשְׂרָאֵל וְעַתָּה קַח־נָא בְּרָכָה מֵאֵת
16 עַבְדֶּךָ׃ 16 וַיֹּאמֶר חַי־יְהוָה אֲשֶׁר־עָמַדְתִּי לְפָנָיו אִם־אֶקָּח וַיִּפְצַר־ ל . ד
יב בטע ר״פ . ב . 15 . מא 17 בּוֹ לָקַחַת וַיְמָאֵן׃ 17 וַיֹּאמֶר נַעֲמָן וְלֹא[a] יִתַּן־נָא לְעַבְדְּךָ מַשָּׂא צֶמֶד־
יא[16] . לח מל . ב 17 פְּרָדִים אֲדָמָה[b] כִּי לֹא־יַעֲשֶׂה עוֹד עַבְדְּךָ עֹלָה וָזֶבַח לֵאלֹהִים
ט מל[18] 18 אֲחֵרִים כִּי אִם־לַיהוָה׃ 18 לַדָּבָר הַזֶּה[a] יִסְלַח יְהוָה לְעַבְדֶּךָ בְּבוֹא
ל אֲדֹנִי בֵית־רִמּוֹן לְהִשְׁתַּחֲוֹת שָׁמָּה וְהוּא | נִשְׁעָן עַל־יָדִי וְהִשְׁתַּחֲוֵיתִי
ט חס[19] . ט חס[19] . נא חד מן ח[20] כת ולא קר . ת בֵּית רִמּוֹן[b] בְּהִשְׁתַּחֲוָתִי[c] בֵּית רִמּוֹן[b] יִסְלַח־נָא[d] יְהוָה לְעַבְדְּךָ בַּדָּבָר׃
19 הַזֶּה׃ 19 וַיֹּאמֶר לוֹ לֵךְ לְשָׁלוֹם וַיֵּלֶךְ מֵאִתּוֹ כִּבְרֹת־אָרֶץ׃ ס ג . ל
21 20 וַיֹּאמֶר גֵּיחֲזִי נַעַר אֱלִישָׁע[a] אִישׁ־הָאֱלֹהִים[b] הִנֵּה | חָשַׂךְ אֲדֹנִי אֶת־
נַעֲמָן הָאֲרַמִּי הַזֶּה מִקַּחַת מִיָּדוֹ אֵת אֲשֶׁר־הֵבִיא חַי־יְהוָה כִּי־אִם־
21 רַצְתִּי אַחֲרָיו וְלָקַחְתִּי מֵאִתּוֹ מְאוּמָה׃ 21 וַיִּרְדֹּף גֵּיחֲזִי אַחֲרֵי נַעֲמָן
ח[22] וַיַּרְא[a] נַעֲמָן[b] רָץ אַחֲרָיו וַיִּפֹּל מֵעַל הַמֶּרְכָּבָה לִקְרָאתוֹ וַיֹּאמֶר
22 הֲשָׁלוֹם׃ 22 וַיֹּאמֶר | שָׁלוֹם אֲדֹנִי שְׁלָחַנִי[a] לֵאמֹר הִנֵּה עַתָּה זֶה[b] בָּאוּ
אֵלַי שְׁנֵי־נְעָרִים מֵהַר אֶפְרַיִם מִבְּנֵי הַנְּבִיאִים תְּנָה־נָא לָהֶם כִּכַּר־
ג כת כן[23] . ד 23 כֶּסֶף וּשְׁתֵּי חֲלִפוֹת בְּגָדִים׃ 23 וַיֹּאמֶר נַעֲמָן הוֹאֶל[a] קַח[b] כִּכָּרַיִם
ה ג[24] מנה בליש וכל לשון עלייה דכוות . ג כת כן[23] 23 וַיִּפְרָץ־בּוֹ[c] וַיָּצַר[d] כִּכְּרַיִם כֶּסֶף[d] בִּשְׁנֵי חֲרִטִים וּשְׁתֵּי חֲלִפוֹת בְּגָדִים
ג[25] . מג . ל 24 וַיִּתֵּן אֶל־שְׁנֵי נְעָרָיו וַיִּשְׂאוּ לְפָנָיו׃ 24 וַיָּבֹא[a] אֶל־הָעֹפֶל וַיִּקַּח מִיָּדָם
כב[26] . לג ר״פ 25 וַיִּפְקֹד בַּבָּיִת וַיְשַׁלַּח אֶת־הָאֲנָשִׁים וַיֵּלֵכוּ׃ 25 וְהוּא־בָא וַיַּעֲמֹד אֶל־

[14]Mp sub loco. [15]Mm 723. [16]Mm 512. [17]Jer 7,22. [18]Mm 2069. [19]Mm 653. [20]Mm 2752. [21]Mm 1676. [22]Mm 2070. [23]Mm 336. [24]Mm 1908, lect Mm frt inc. [25]Mm 2071. [26]Mm 59.

13 [a] > 2 Mss GSʏ ‖ [b] > G*; G^{L}(SCʏ) + *εἰ*, ins אִם ‖ [c] pc Mss G^{-B} אף ‖ **14** [a–a] G^{-L} *Ελισαιε*, it in v sqq ‖ **17** [a] pc Mss וְלֹא, sed cf 2 S 13,26; G *καὶ εἰ μή* ‖ [b] > G* ‖ **18** [a–a] > G*; frt l וְ ‖ [b–b] > pc Mss, dl (dttg)? ‖ [c] G(ʏ) *ἐν τῷ προσκυνεῖν αὐτόν* = וּתֹוֿ– ‖ [d] mlt Mss SC om ut Q ‖ **20** [a] > 2 Mss ʏ ‖ [b–b] > G* ‖ **21** [a] 2 Mss G הֹו֫ ‖ [b] 2 Mss C + אִישׁ ‖ **22** [a] Ms G^{A}ʏ^{Mss} + אֵלֶיךָ ‖ [b] > pc Mss G*Sʏ ‖ **23** [a] > G* ‖ [b] mlt Mss וְקַח ‖ [c–c] > Ms G* ‖ [d–d] G^{B} *καὶ ἔλαβεν* ‖ **24** [a] G*S^{W} pl.

אֲדֹנָיו וַיֹּאמֶר אֵלָיו אֱלִישָׁע מֵאָיִן[a] גֵּחֲזִי וַיֹּאמֶר לֹא־הָלַךְ עַבְדְּךָ אָנָה׃ ג מאין ק׳. ד חס בלישׁ[27].
26 וָאֹנָה׃ 26 וַיֹּאמֶר אֵלָיו לֹא[a]־לִבִּי הָלַךְ כַּאֲשֶׁר הָפַךְ־אִישׁ מֵעַל
מֶרְכַּבְתּוֹ לִקְרָאתֶךָ [b]הֵעֵת לָקַחַת[b] אֶת־הַכֶּסֶף וְלָקַחַת[c] בְּגָדִים ד[28]. ב פת[29]. ד רפ[30]
וְזֵיתִים וְכִרְמִים וְצֹאן וּבָקָר וַעֲבָדִים וּשְׁפָחוֹת׃ 27 וְצָרַעַת נַעֲמָן 27 ל. ב[31]. ל
תִּדְבַּק־בְּךָ וּבְזַרְעֲךָ[a] לְעוֹלָם וַיֵּצֵא מִלְּפָנָיו מְצֹרָע כַּשָּׁלֶג׃ ס ל. ח[32].
6 1 וַיֹּאמְרוּ בְנֵי־הַנְּבִיאִים אֶל־אֱלִישָׁע הִנֵּה־נָא הַמָּקוֹם אֲשֶׁר 6
אֲנַחְנוּ יֹשְׁבִים שָׁם לְפָנֶיךָ צַר מִמֶּנּוּ׃ 2 נֵלְכָה־נָּא עַד־הַיַּרְדֵּן וְנִקְחָה ה
מִשָּׁם אִישׁ קוֹרָה אֶחָת וְנַעֲשֶׂה־לָּנוּ שָׁם מָקוֹם לָשֶׁבֶת שָׁם וַיֹּאמֶר
לְכוּ׃ 3 וַיֹּאמֶר הָאֶחָד הוֹאֵל נָא וְלֵךְ אֶת־עֲבָדֶיךָ וַיֹּאמֶר אָנֹכִי אֵלֵךְ׃ 3 ג. יא[1].
4 וַיֵּלֶךְ אִתָּם וַיָּבֹאוּ הַיַּרְדֵּנָה וַיִּגְזְרוּ הָעֵצִים׃ 5 וַיְהִי[a] הָאֶחָד מַפִּיל 4 ל. ב[2]. ג[3]
5 הַקּוֹרָה וְאֶת־[b]הַבַּרְזֶל נָפַל אֶל־הַמָּיִם וַיִּצְעַק וַיֹּאמֶר אֲהָהּ אֲדֹנָי
וְהוּא שָׁאוּל׃ 6 וַיֹּאמֶר אִישׁ־הָאֱלֹהִים אָנָה נָפָל וַיַּרְאֵהוּ אֶת־הַמָּקוֹם ב בלישׁ וכל שם ברגש דכות[4]. ב
6 וַיִּקְצָב־עֵץ וַיַּשְׁלֵךְ־שָׁמָּה וַיָּצָף הַבַּרְזֶל׃ 7 וַיֹּאמֶר הָרֶם לָךְ וַיִּשְׁלַח ס ג
יָדוֹ וַיִּקָּחֵהוּ׃ פ
8 וּמֶלֶךְ אֲרָם הָיָה נִלְחָם בְּיִשְׂרָאֵל וַיִּוָּעַץ אֶל־עֲבָדָיו לֵאמֹר אֶל־ 8
9 מְקוֹם פְּלֹנִי אַלְמֹנִי תַּחֲנֹתִי׃ 9 וַיִּשְׁלַח[a] אִישׁ הָאֱלֹהִים[a] אֶל־מֶלֶךְ ג[6]. ל
יִשְׂרָאֵל לֵאמֹר הִשָּׁמֶר מֵעֲבֹר הַמָּקוֹם הַזֶּה כִּי־שָׁם אֲרָם נֹחֲתִים׃[b]
10 וַיִּשְׁלַח מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל אֶל־הַמָּקוֹם אֲשֶׁר אָמַר־לוֹ [a]אִישׁ־הָאֱלֹהִים[a] 10
וְהזהירו ק׳ חד מן יד[7] בת הוקר[5]. ל
11 וְהִזְהִירֵהוּ[b] וְנִשְׁמַר שָׁם לֹא אַחַת וְלֹא שְׁתָּיִם׃ 11 וַיִּסָּעֵר לֵב מֶלֶךְ־ יד מסורס על אל אל[9].
אֲרָם עַל־הַדָּבָר הַזֶּה וַיִּקְרָא אֶל־עֲבָדָיו וַיֹּאמֶר אֲלֵיהֶם הֲלוֹא תַּגִּידוּ יז מל בסיפ
לִי מִי מִשֶּׁלָּנוּ[a] אֶל־מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל׃ 12 וַיֹּאמֶר אַחַד מֵעֲבָדָיו לוֹא אֲדֹנִי כה[9]. לה מל
הַמֶּלֶךְ כִּי־אֱלִישָׁע הַנָּבִיא אֲשֶׁר בְּיִשְׂרָאֵל יַגִּיד לְמֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל אֶת־ ל
הַדְּבָרִים אֲשֶׁר תְּדַבֵּר בַּחֲדַר מִשְׁכָּבֶךָ׃ 13 וַיֹּאמֶר לְכוּ וּרְאוּ אֵיכֹה[a] 13

[27] Mm 2082. [28] Mm 2072. [29] Mm 2073. [30] Mm 216. [31] Mm 2074. [32] Mm 4080. Cp 6 [1] Mm 1500. [2] Mm 1441. [3] Mm 3862. [4] Mp sub loco. [5] Mm 1648. [7] Mm 782. [8] Mm 4093. [9] Mm 187.

25 [a] mlt Mss ut Q מֵאַיִן, K מָאָן ‖ **26** [a] = הלא; > 𝔖𝔗 ‖ [b–b] 𝔊(𝔙) *καὶ νῦν ἔλαβες*, l הֲתֵעֵת וְלָקַחְתָּ? ‖ [c] cf [b–b] ‖ **27** [a] sic L, mlt Mss Edd הָ– ‖ **Cp 6,5** [a] 𝔊-^{L} *καὶ ἰδού* = וְהִנֵּה ‖ [b] dl ־את? cf Vrs ‖ **8** [a] inc; 𝔊-^{L} *παρεμβαλῶ*, 𝔙 *ponamus insidias* cf 𝔊^{L}𝔖𝔗; prp תֶּאֱרֹב vel תִּנָּחֵתוּ ‖ **9** [a–a] 𝔊* *Ελισαιε* ‖ [b] prp נֶחְבָּאִים vel נֹחֲתִים ‖ **10** [a–a] ut 9[a–a] ‖ [b] > 𝔊*; pc Mss ut Q וְרוֹ– ‖ **11** [a] 𝔊(𝔙) *προδίδωσίν με* cf 𝔗 ‖ **13** [a] 𝔗^{Q} nonn Mss אֵיפֹה.

14 הוּא וְאֶשְׁלַח וְאֶקָּחֵהוּ וַיַּגֶּד־לוֹ לֵאמֹר הִנֵּה בְדֹתָן׃ 14 וַיִּשְׁלַח־שָׁמָּה ל. ל. כה[10]. ב, ו מיליו ר״ם ובתר שמה[11]
15 סוּסִים[a] וְרֶכֶב וְחֵיל כָּבֵד וַיָּבֹאוּ לַיְלָה וַיַּקִּפוּ עַל־הָעִיר׃ 15 וַיַּשְׁכֵּם ל חס. יז[12] וכל וגנותי דכות ב מ א
מְשָׁרֵת[a] אִישׁ הָאֱלֹהִים[b] לָקוּם וַיֵּצֵא וְהִנֵּה־חַיִל סוֹבֵב אֶת־הָעִיר
16 וְסוּס וָרָכֶב וַיֹּאמֶר נַעֲרוֹ אֵלָיו אַהָהּ אֲדֹנִי אֵיכָה נַעֲשֶׂה׃ 16 וַיֹּאמֶר 13[13]
17 אַל־תִּירָא כִּי רַבִּים אֲשֶׁר אִתָּנוּ מֵאֲשֶׁר אוֹתָם[a]׃ 17 וַיִּתְפַּלֵּל אֱלִישָׁע ט מל בסיפ
וַיֹּאמַר יְהוָה פְּקַח־נָא אֶת־עֵינָיו וְיִרְאֶה וַיִּפְקַח יְהוָה אֶת־עֵינֵי הַנָּעַר צא. ל
18 וַיַּרְא וְהִנֵּה הָהָר מָלֵא סוּסִים וְרֶכֶב אֵשׁ סְבִיבֹת אֱלִישָׁע׃ 18 וַיֵּרְדוּ ל חס בנביא
אֵלָיו וַיִּתְפַּלֵּל אֱלִישָׁע אֶל־יְהוָה וַיֹּאמַר הַךְ־נָא אֶת־הַגּוֹי־הַזֶּה צא. ל
19 בַּסַּנְוֵרִים וַיַּכֵּם[a] בִּסְנֵוֹרִים כִּדְבַר אֱלִישָׁע׃ 19 וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם אֱלִישָׁע ג[14]. ג[15]. כט חס בנביא יג מנה בסיפ
16[16]
לֹא זֶה הַדֶּרֶךְ וְלֹא זֹה הָעִיר לְכוּ אַחֲרַי וְאוֹלִיכָה אֶתְכֶם אֶל־הָאִישׁ
20 אֲשֶׁר תְּבַקְּשׁוּן וַיֹּלֶךְ אוֹתָם שֹׁמְרוֹנָה׃ 20 וַיְהִי כְּבֹאָם שֹׁמְרוֹן וַיֹּאמֶר ל. ד ל חס וחד מל[17]. ט מל בסיפ. ג[18]. ב חד חס וחד מל
אֱלִישָׁע יְהוָה פְּקַח[a] אֶת־עֵינֵי־אֵלֶּה וְיִרְאוּ וַיִּפְקַח יְהוָה אֶת־עֵינֵיהֶם ג
21 וַיִּרְאוּ[b] וְהִנֵּה בְּתוֹךְ שֹׁמְרוֹן׃ 21 וַיֹּאמֶר מֶלֶךְ־יִשְׂרָאֵל[a] אֶל־אֱלִישָׁע[a]
22 כְּרְאֹתוֹ אוֹתָם הַאַכֶּה[b] אַכֶּה אָבִי׃ 22 וַיֹּאמֶר לֹא תַכֶּה הַאֲשֶׁר שָׁבִיתָ ב חס[19]. ט מל בסיפ
בְּחַרְבְּךָ וּבְקַשְׁתְּךָ אַתָּה מַכֶּה שִׂים לֶחֶם וָמַיִם לִפְנֵיהֶם וְיֹאכְלוּ וְיֵשְׁתּוּ ב. ה[20]. כה[21]. ב. ל
23 וְיֵלְכוּ אֶל־אֲדֹנֵיהֶם׃ 23 וַיִּכְרֶה לָהֶם כֶּרֶה גְּדוֹלָה וַיֹּאכְלוּ וַיִּשְׁתּוּ ב
וַיְשַׁלְּחֵם[a] וַיֵּלְכוּ אֶל־אֲדֹנֵיהֶם וְלֹא־יָסְפוּ עוֹד גְּדוּדֵי אֲרָם לָבוֹא ט[22]. ד[23]
בְּאֶרֶץ[b] יִשְׂרָאֵל׃ פ

24 וַיְהִי אַחֲרֵי־כֵן וַיִּקְבֹּץ בֶּן־הֲדַד מֶלֶךְ־אֲרָם אֶת־כָּל־מַחֲנֵהוּ ל
25 וַיַּעַל וַיָּצַר עַל־שֹׁמְרוֹן׃ 25 וַיְהִי רָעָב גָּדוֹל בְּשֹׁמְרוֹן [a]וְהִנֵּה[b] צָרִים
עָלֶיהָ[a] עַד הֱיוֹת רֹאשׁ־חֲמוֹר בְּשְׁמֹנִים[c] כֶּסֶף וְרֹבַע הַקַּב חִרְיוֹנִים[d] דביונים ק
26 בַּחֲמִשָּׁה־כֶסֶף׃ 26 וַיְהִי מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל עֹבֵר עַל־הַחֹמָה וְאִשָּׁה צָעֲקָה ה חס בסיפ. כב
אֵלָיו לֵאמֹר הוֹשִׁיעָה[a] אֲדֹנִי הַמֶּלֶךְ׃ 27 וַיֹּאמֶר אַל[a]־יוֹשִׁעֵךְ יְהוָה ל וחס

[10] Mm 2228. [11] Mm 1123. [12] Mm 1174. [13] Mm 1095. [14] Mm 121. [15] Mm 1954. [16] Mm 2963. [17] Mm 468. [18] Mm 2029. [19] Mm 2191. [20] Mm 416. [21] Mp sub loco. [22] Mm 2192. [23] Mm 1716.

14 [a] G* sg ut 15, sic l? ‖ **15** [a] prp מִמְּחָרֶת vel שַׁחֲרֶת ‖ [b–b] ut 9[a–a] ‖ **16** [a] l c Ms Ed Vrs אִתָּם cf K[Mss] ‖ **18** [a] G[L](V) + *κύριος* ‖ **20** [a] mlt Mss G-[L]T + נָא ‖ [b] GST c suff 3 pl = והנם ‖ **21** [a–a] > G* ‖ [b] l vel הַהַכֵּה (cf G-[L]ST) vel dl אכה (> G[L]V) ‖ **23** [a] > 2 Mss G[53]S[A] ‖ [b] pc Mss ST[Ms] בְּגִבוּל ‖ **25** [a–a] gl? ‖ [b] 2 Mss T והנם ‖ [c] Ms G בַּחֲמִשִּׁים ‖ [d] K mlt Mss יוֹנִים חֲרֵי, nonn Mss חריו; pc Mss ut Q דְּבְיוֹנִים ‖ **26** [a] G[L] SV + suff 1sg ‖ **27** [a] cf אל c rebia' 3,13bβ.

24 מֵאַיִן אוֹשִׁיעֵךְ הַמִּן־הַגֹּרֶן אוֹ מִן־הַיְקָב׃ 28 וַיֹּאמֶר־לָהּ הַמֶּלֶךְ מַה־לָּךְ 28
ב . ב25 וַתֹּאמֶר הָאִשָּׁה הַזֹּאת אָמְרָה אֵלַי תְּנִי אֶת־בְּנֵךְ וְנֹאכְלֶנּוּ הַיּוֹם וְאֶת־
ל פסוק בסיפ את את את . ל בְּנִי נֹאכַל מָחָר׃ 29 וַנְּבַשֵּׁל אֶת־בְּנִי וַנֹּאכְלֵהוּ וָאֹמַר אֵלֶיהָ בְּיוֹם 29
ג29 . ב . ל וחס הָאַחֵר תְּנִי אֶת־בְּנֵךְ וְנֹאכְלֶנּוּ וַתַּחְבֵּא אֶת־בְּנָהּ׃ 30 וַיְהִי כִּשְׁמֹעַ הַמֶּלֶךְ 30
ה חס בסיפ אֶת־דִּבְרֵי הָאִשָּׁה וַיִּקְרַע אֶת־בְּגָדָיו וְהוּא עֹבֵר[a] עַל־הַחֹמָה וַיַּרְא
יא27 הָעָם וְהִנֵּה[b] הַשָּׂק עַל־בְּשָׂרוֹ מִבָּיִת׃ 31 וַיֹּאמֶר כֹּה־יַעֲשֶׂה־לִּי אֱלֹהִים 31
ה חס וְכֹה יוֹסִף אִם־יַעֲמֹד רֹאשׁ אֱלִישָׁע[a] בֶּן־שָׁפָט[a] עָלָיו הַיּוֹם׃
כו פסוק א״ת בתחן א״ב . ה28 32 וֶאֱלִישָׁע יֹשֵׁב בְּבֵיתוֹ וְהַזְּקֵנִים יֹשְׁבִים אִתּוֹ וַיִּשְׁלַח אִישׁ מִלְפָנָיו[a] 32
ג29 בְּטֶרֶם[b] יָבֹא הַמַּלְאָךְ אֵלָיו וְהוּא | אָמַר אֶל־הַזְּקֵנִים הִרְאִיתֶם[c] כִּי־
כו . ו וחס שָׁלַח בֶּן־הַמְרַצֵּחַ הַזֶּה לְהָסִיר אֶת־רֹאשִׁי רְאוּ | כְּבֹא הַמַּלְאָךְ סִגְרוּ
יז מל בסיפ הַדֶּלֶת וּלְחַצְתֶּם אֹתוֹ בַּדֶּלֶת הֲלוֹא[d] קוֹל רַגְלֵי אֲדֹנָיו אַחֲרָיו׃ 33 עוֹדֶנּוּ 33
מְדַבֵּר עִמָּם וְהִנֵּה הַמַּלְאָךְ[a] יָרַד אֵלָיו וַיֹּאמֶר הִנֵּה־זֹאת הָרָעָה מֵאֵת
ג יְהוָה מָה־אוֹחִיל לַיהוָה עוֹד׃ ס 7 1 וַיֹּאמֶר אֱלִישָׁע שִׁמְעוּ[a] 7
דִּבַּר־יְהוָה כֹּה | אָמַר יְהוָה כָּעֵת | מָחָר סְאָה־סֹלֶת בְּשֶׁקֶל וְסָאתַיִם
שְׂעֹרִים בְּשֶׁקֶל בְּשַׁעַר שֹׁמְרוֹן׃ 2 וַיַּעַן הַשָּׁלִישׁ אֲשֶׁר־לַמֶּלֶךְ[a] נִשָּׁעָן
צא רחד מן ג1 פסוק ויאמר ויאמר . כב2 עַל־יָדוֹ[b] אֶת־אִישׁ הָאֱלֹהִים[b] וַיֹּאמַר הִנֵּה[c] יְהוָה עֹשֶׂה אֲרֻבוֹת בַּשָּׁמָיִם
כג מילין כת ה ס״ת ול בלישׁ . סו . ח5 . ז5 הֲיִהְיֶה הַדָּבָר הַזֶּה וַיֹּאמֶר הִנְּךָ רֹאֶה בְּעֵינֶיךָ וּמִשָּׁם לֹא תֹאכֵל׃ ס
ל 3 וְאַרְבָּעָה[a] אֲנָשִׁים הָיוּ מְצֹרָעִים פֶּתַח הַשָּׁעַר וַיֹּאמְרוּ אִישׁ אֶל־רֵעֵהוּ 3
מָה אֲנַחְנוּ יֹשְׁבִים פֹּה עַד־מָתְנוּ׃ 4 אִם־אָמַרְנוּ נָבוֹא הָעִיר וְהָרָעָב 4
ה6 . ה6 בָּעִיר וָמַתְנוּ שָׁם וְאִם־יָשַׁבְנוּ פֹה וָמָתְנוּ וְעַתָּה לְכוּ וְנִפְּלָה אֶל־מַחֲנֵה
ל וחס . ל וחס . ה6 . ס7 אֲרָם אִם־יְחַיֵּנוּ נִחְיֶה[a] וְאִם־יְמִיתֻנוּ וָמָתְנוּ׃ 5 וַיָּקוּמוּ בַּנֶּשֶׁף לָבוֹא אֶל־ 5
ג כת א8 מַחֲנֵה אֲרָם וַיָּבֹאוּ עַד־קְצֵה מַחֲנֵה אֲרָם וְהִנֵּה אֵין־שָׁם אִישׁ׃ 6 וַאדֹנָי[a] 6
הִשְׁמִיעַ | אֶת[b]־מַחֲנֵה אֲרָם קוֹל רֶכֶב קוֹל[c] סוּס קוֹל[c] חַיִל גָּדוֹל וַיֹּאמְרוּ

24 Mm 949. 25 Mm 1779. 26 Mm 2076. 27 Mm 3286. 28 Mm 4080. 29 Mm 2077. Cp 7 1 Mm 3452. 2 Mm 475. 3 Mm 964. 4 Mm 1349. 5 Mm 787. 6 Mm 1086. 7 Lectio plena contra Mm 1663, cf 1R 7,7 et Mp sub loco. 8 Mm 2390.

30 [a] $\mathfrak{G}^{L}$ *εἱστήκει* = עמד ‖ [b] > $\mathfrak{G}$*$\mathfrak{S}\mathfrak{V}$ ‖ **31** [a–a] > $\mathfrak{G}$* ‖ **32** [a–a] prb tr in init v ‖ [b] l וּב׳ cf $\mathfrak{G}^{L}\mathfrak{S}\mathfrak{V}$ ‖ [c] sic (הר׳) CL$\mathfrak{V}$ mlt Mss ‖ [d] Ms ע הִנֵּה ‖ **33** [a] prb l הַמֶּלֶךְ cf 7,2[a] ‖ **Cp 7,1** [a] $\mathfrak{G}$ sg ‖ **2** [a] l c pc Mss Edd Vrs הַמ׳ ‖ [b–b] $\mathfrak{G}^{-L}$ *τῷ Ελισαιε*; > $\mathfrak{S}$, frt dl ‖ [c] $\mathfrak{G}^{L}$ *καὶ ἐάν* cf $\mathfrak{S}\mathfrak{T}\mathfrak{V}$, l וְאִם? ‖ **4** [a] frt l c pc Mss $\mathfrak{G}\mathfrak{C}^{Mss}$ וְנ׳ ‖ **6** [a] mlt Mss ויהוה ‖ [b] nonn Mss אל ‖ [c] mlt Mss Vrs וְקוֹל.

אֵ֣ישׁ אֶל־אָחִ֔יו[d] הִנֵּ֣ה שָׂכַ֤ר־עָלֵ֙ינוּ֙ מֶ֣לֶךְ יִשְׂרָאֵ֔ל אֶת־מַלְכֵ֖י הַחִתִּ֑ים ב. ה
7 וְאֶת־מַלְכֵ֣י מִצְרַ֔יִם[e] לָב֥וֹא עָלֵ֖ינוּ׃ 7 וַיָּקֻ֣מוּ וַיָּנֻ֗סוּ[a] בַּנֶּ֙שֶׁף֙ וַיַּעַזְב֣וּ אֶת־ ט מל[9]. ד מל[10]
אָהֳלֵיהֶ֔ם וְאֶת־סוּסֵיהֶ֖ם וְאֶת־חֲמֹרֵיהֶ֑ם הַמַּחֲנֶ֣ה[b] כַּאֲשֶׁר־הָי֔וּא[c] וַיָּנֻ֖סוּ ל. ל
8 אֶל־נַפְשָׁ֑ם׃ 8 וְיָבֹ֣אוּ הַמְצֹרָעִ֗ים הָאֵ֙לֶּה֙ עַד־קְצֵ֣ה הַמַּחֲנֶ֔ה וַיָּבֹ֕אוּ אֶל־ ל. כו׳ פסוק אית בהון א״ב
אֹ֖הֶל אֶחָ֑ד וַיֹּאכְל֣וּ וַיִּשְׁתּ֗וּ וַיִּשְׂא֨וּ מִשָּׁ֜ם כֶּ֤סֶף וְזָהָב֙ וּבְגָדִ֔ים וַיֵּלְכ֖וּ מג ב מנה בפסוק
וַיַּטְמֹ֑נוּ[a] וַיָּשֻׁ֙בוּ֙ וַיָּבֹ֣אוּ אֶל־אֹ֣הֶל אַחֵ֔ר וַיִּשְׂא֥וּ מִשָּׁ֖ם וַיֵּלְכ֥וּ וַיַּטְמֹֽנוּ׃ ב וחס. מג ב מנה בפסוק. ב וחס
9 וַיֹּאמְר֣וּ אִ֤ישׁ אֶל־רֵעֵ֙הוּ֙ לֹ֣א־כֵ֔ן | אֲנַ֥חְנוּ עֹשִׂ֖ים הַיּ֣וֹם[a] הַזֶּ֑ה יוֹם־בְּשֹׂרָ֣ה יט[11]. ג חס
הִ֗וא וַאֲנַ֙חְנוּ֙ מַחְשִׁ֔ים וְחִכֵּ֖ינוּ עַד־א֣וֹר[b] הַבֹּ֑קֶר וּמְצָאָ֥נוּ עָוֹ֖ן וְעַתָּ֣ה לְכָ֔וּ ד[12]. ו[13]. ד[14] מל בלישׁ וחד מן יא כתיב תרי ר[15]
10 וְנָבֹ֣אָה וְנַגִּ֔ידָה בֵּ֖ית הַמֶּֽלֶךְ׃ 10 וַיָּבֹ֣אוּ וַיִּקְרְא֗וּ[a] אֶל־שֹׁעֲרֵ֙י֙ הָעִ֔יר וַיַּגִּ֥ידוּ ג חד חס וב מל[16]
לָהֶ֖ם לֵאמֹ֑ר בָּ֣אנוּ אֶל־מַחֲנֵ֣ה אֲרָ֗ם וְהִנֵּ֙ה אֵין־שָׁ֣ם אִ֔ישׁ וְקֹ֖ול אָדָ֑ם כִּי ל
11 אִם־הַסּ֣וּס אָס֔וּר וְהַחֲמ֥וֹר אָס֖וּר[b] וְאָהֳלִ֥ים[c] כַּאֲשֶׁר־הֵ֑מָּה׃ 11 וַיִּקְרָ֣א[a] ל
12 הַשֹּׁעֲרִ֔ים וַיַּגִּ֖ידוּ בֵּ֣ית הַמֶּ֑לֶךְ פְּנִימָ֔ה׃ 12 וַיָּ֥קָם הַמֶּ֖לֶךְ לַ֣יְלָה[a] ח[17]
וַיֹּ֣אמֶר֮ אֶל־עֲבָדָ֣יו אַגִּ֣ידָה־נָּ֣א[b] לָכֶ֗ם אֵ֚ת אֲשֶׁר־עָשׂ֣וּ לָ֔נוּ אֲרָ֖ם יָדְע֑וּ
כִּי־רְעֵבִ֣ים אֲנַ֔חְנוּ וַיֵּצְא֥וּ מִן־הַמַּחֲנֶ֖ה לְהֵחָבֵ֣א[c] בַּהַשָּׂדֶ֑ה[d] לֵאמֹ֗ר כִּי־ ב כת ה[18]. בשדה ק
13 יֵצְא֤וּ מִן־הָעִיר֙ וְנִתְפְּשֵׂ֣ם חַיִּ֔ים וְאֶל־הָעִ֖יר נָבֹֽא׃ 13 וַיַּ֣עַן אֶחָ֣ד מֵעֲבָדָ֗יו יג[19]. ג חס[20]
וַיֹּ֙אמֶר֙ וְיִקְח֣וּ[a]־נָ֔א חֲמִשָּׁ֥ה מִן־הַסּוּסִ֖ים הַנִּשְׁאָרִ֑ים אֲשֶׁ֤ר נִשְׁאֲרוּ־ ו רפ[21]
בָּהּ֙[b] הִנָּ֣ם כְּכָל־הֲהֹמ֔וֹן[d] יִשְׂרָאֵ֖ל[e] אֲשֶׁ֣ר נִשְׁאֲרוּ־בָ֑הּ הִנָּ֖ם כְּכָל־הֲמ֥וֹן ו דמטע[22]. המון ק. ו דמטע[22]
14 יִשְׂרָאֵ֖ל[e] אֲשֶׁר־תַּ֣מּוּ וְנִשְׁלָ֑חָה וְנִרְאֶֽה׃ 14 וַיִּקְח֣וּ שְׁנֵי֩ רֶ֨כֶב[a] סוּסִ֜ים ד[23]
15 וַיִּשְׁלַ֥ח הַמֶּ֖לֶךְ אַחֲרֵ֣י מַחֲנֵ֣ה[b]־אֲרָ֑ם לֵאמֹ֥ר לְכ֖וּ וּרְא֥וּ׃ 15 וַיֵּלְכ֣וּ ה[24]
אַחֲרֵיהֶם֮ עַד־הַיַּרְדֵּן֒ וְהִנֵּ֣ה ׀ כָּל־הַדֶּ֣רֶךְ מְלֵאָ֗ה בְּגָדִ֤ים וְכֵלִים֙ אֲשֶׁר־ בחפזם. ח[25] חס וכל שפטים ושמואל דכות׳ ב מ ב
הִשְׁלִ֣יכוּ אֲרָ֔ם בְּהָחְפְּזָ֖ם[a] וַיָּשֻׁ֣בוּ הַמַּלְאָכִ֑ים וַיַּגִּ֖דוּ לַמֶּֽלֶךְ׃
סנ[26] 16 וַיֵּצֵ֣א הָעָ֔ם וַיָּבֹ֖זּוּ אֶת מַחֲנֵ֣ה אֲרָ֑ם וַיְהִ֡י סְאָה־סֹ֣לֶת בְּשֶׁ֣קֶל וְסָאתַ֣יִם

[9] Mm 1663. [10] Mm 2078. [11] Mm 436. [12] Mm 1498. [13] Mm 1488. [14] Mm 4100. [15] Mm 648. [16] Mm 2079. [17] Mm 717. [18] Mm 2035. [19] Mm 98. [20] Mm 2080. [21] Mm 560. [22] Mm 1404. [23] Mm 276. [24] Mm 1825. [25] Mm 195. [26] Mp sub loco.

6 [d] nonn Mss $\mathfrak{G}^{L}\mathfrak{S}\mathfrak{T}^{f\,Mss}$ רַעֵהוּ ‖ [e] $\mathfrak{G}^{82}\mathfrak{S}\mathfrak{T}^{f}$ leg הַמִּצְרִים ‖ **7** [a] > Ms, dl? ‖ [b] > pc Mss $\mathfrak{A}$; $\mathfrak{G}\mathfrak{V}$ leg בַּמ׳ ‖ [c] 1 c $\mathfrak{C}$ mlt Mss הוּא ‖ **8** [a] > $\mathfrak{G}$* ‖ **9** [a] 2 Mss $\mathfrak{G}^{L}$ וְה׳ cf $\mathfrak{V}$ ‖ **10** [a] $\mathfrak{G}\mathfrak{V}$ leg שַׁעַר; $\mathfrak{S}\mathfrak{T}$ pl ‖ [b] > $\mathfrak{G}$* ‖ [c] 1 וְקָרָא׳? cf $\mathfrak{G}$ ‖ **11** [a] 1 c nonn Mss Seb Vrs אֹ֫ ‖ **12** [a] > Ms $\mathfrak{G}^{L}$ ‖ [b] > 2 Mss $\mathfrak{G}^{L}\mathfrak{S}\mathfrak{V}$ ‖ [c] $\mathfrak{C}$ mlt Mss בא– ‖ [d] mlt Mss ut Q בָּשָׂ֫, K בְּהַשָּׂ ‖ **13** [a] $\mathfrak{V}$ *tollamus* = נִקְחָה ‖ [b] > pc Mss $\mathfrak{V}$ ‖ [c] $\mathfrak{G}$ *ὧδε* = פֹּה? ‖ [d] 1 c Q mlt Mss הֲמוֹן vel c K הָהָ׳ (tum dl יש׳) ‖ [e–e] > mlt Mss $\mathfrak{G}\mathfrak{S}\mathfrak{V}$, dl (dttg) ‖ **14** [a] > $\mathfrak{V}$; $\mathfrak{G}$ *ἐπιβάτας*, l רֹכְבֵי? ‖ [b] $\mathfrak{G}$* *τοῦ βασιλέως*; > $\mathfrak{G}^{L}$ ‖ **15** [a] mlt Mss ut Q בְּהָפְזָם, K בְּהֻחָ׳.

17 שְׁעָרִים בְּשֶׁקֶל כִּדְבַר יְהוָה׃ 17 וְהַמֶּלֶךְ הִפְקִיד אֶת־הַשָּׁלִישׁ אֲשֶׁר־ 17
נִשָּׁעַן עַל־יָדוֹ עַל־הַשַּׁעַר וַיִּרְמְסֵהוּ הָעָם בַּשַּׁעַר וַיָּמָת [a] כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר כא פסוק על על ומילה חדה ביניה[27] . ל בלישׁ[28]
ד אִישׁ הָאֱלֹהִים [c] אֲשֶׁר דִּבֶּר [c] בְּרֶדֶת הַמֶּלֶךְ [d] אֵלָיו׃ 18 וַיְהִי כְּדַבֵּר 18
ל אִישׁ הָאֱלֹהִים אֶל־הַמֶּלֶךְ לֵאמֹר סָאתַיִם שְׂעֹרִים בְּשֶׁקֶל וְסָאָה־
סֹלֶת בְּשֶׁקֶל יִהְיֶה כָּעֵת מָחָר בְּשַׁעַר שֹׁמְרוֹן׃ 19 וַיַּעַן הַשָּׁלִישׁ אֶת־ 19
צא וחד מן ג[29] פסוק ויאמר ויאמר . ד[30] . כב[31] [a] אִישׁ הָאֱלֹהִים [a] וַיֹּאמַר וְהִנֵּה יְהוָה עֹשֶׂה אֲרֻבּוֹת בַּשָּׁמַיִם הֲיִהְיֶה
ו[33] . ח[32] . יז כָּדָבָר [b] הַזֶּה וַיֹּאמֶר הִנְּךָ רֹאֶה בְעֵינֶיךָ וּמִשָּׁם לֹא תֹאכָל׃ 20 וַיְהִי־ 20
לוֹ [a] כֵּן וַיִּרְמְסוּ אֹתוֹ הָעָם בַּשַּׁעַר וַיָּמֹת׃ ס

8 1 וֶאֱלִישָׁע דִּבֶּר אֶל־הָאִשָּׁה אֲשֶׁר־הֶחֱיָה אֶת־בְּנָהּ לֵאמֹר קוּמִי **8**
את חד מן ז׳ כת כן ק בלישׁ . ת[25] וְלְכִי אַתְּ [a] וּבֵיתֵךְ וְגוּרִי בַּאֲשֶׁר תָּגוּרִי כִּי־קָרָא יְהוָה לָרָעָב וְגַם־בָּא
ל בסיפ אֶל־הָאָרֶץ שֶׁבַע שָׁנִים׃ 2 וַתָּקָם הָאִשָּׁה וַתַּעַשׂ כִּדְבַר אִישׁ הָאֱלֹהִים 2
ח וַתֵּלֶךְ הִיא וּבֵיתָהּ וַתָּגָר בְּאֶרֶץ־פְּלִשְׁתִּים שֶׁבַע שָׁנִים׃ 3 וַיְהִי מִקְצֵה 3
שֶׁבַע שָׁנִים וַתָּשָׁב הָאִשָּׁה מֵאֶרֶץ פְּלִשְׁתִּים וַתֵּצֵא לִצְעֹק אֶל־הַמֶּלֶךְ
ד חס בלישׁ[3] אֶל [a] בֵּיתָהּ וְאֶל־ [b] שָׂדֶהָ [c] ׃ 4 וְהַמֶּלֶךְ מְדַבֵּר אֶל־גֲּחֲזִי נַעַר אִישׁ־ 4
הָאֱלֹהִים לֵאמֹר סַפְּרָה־נָּא לִי אֶת כָּל־הַגְּדֹלוֹת אֲשֶׁר־עָשָׂה אֱלִישָׁע׃
ב בטע[4] , יט פסוק בסיפ את את את 5 וַיְהִי הוּא מְסַפֵּר לַמֶּלֶךְ אֶת אֲשֶׁר־הֶחֱיָה אֶת־הַמֵּת וְהִנֵּה הָאִשָּׁה 5
ל . ל אֲשֶׁר־הֶחֱיְתָה אֶת־בְּנָהּ צֹעֶקֶת אֶל־הַמֶּלֶךְ עַל־בֵּיתָהּ וְעַל־שָׂדֶהָ [a] וַיֹּאמֶר
ד חס בלישׁ[3] גֲּחֲזִי אֲדֹנִי הַמֶּלֶךְ זֹאת הָאִשָּׁה וְזֶה־בְּנָהּ אֲשֶׁר־הֶחֱיָה אֱלִישָׁע׃ 6 וַיִּשְׁאַל 6
ח[5] . ל מל הַמֶּלֶךְ לָאִשָּׁה וַתְּסַפֶּר־לוֹ וַיִּתֶּן־לָהּ הַמֶּלֶךְ סָרִיס אֶחָד לֵאמֹר הָשֵׁב
ז[6] . ג[7] אֶת־כָּל־אֲשֶׁר־לָהּ וְאֶת כָּל־תְּבוּאֹת הַשָּׂדֶה מִיּוֹם עָזְבָהּ אֶת־הָאָרֶץ
וְעַד־עָתָּה׃ ס
ח[8] . כד[8] 7 וַיָּבֹא אֱלִישָׁע דַּמֶּשֶׂק וּבֶן־הֲדַד מֶלֶךְ־אֲרָם חֹלֶה וַיֻּגַּד־לוֹ 7
ו כת כן[10] לֵאמֹר בָּא אִישׁ הָאֱלֹהִים עַד־הֵנָּה׃ 8 וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ אֶל־חֲזָהאֵל [a] קַח
יא[11] . כד מל ו מנה בסיפ בְּיָדְךָ מִנְחָה וְלֵךְ לִקְרַאת אִישׁ הָאֱלֹהִים וְדָרַשְׁתָּ אֶת־יְהוָה מֵאוֹתוֹ [b]

[27] Mm 686. [28] Mp sub loco. [29] Mm 3452. [30] Mm 2013. [31] Mm 475. [32] Mm 1349. [33] Mm 787. **Cp 8** [1] Mm 2081. [2] Mm 2386. [3] Mm 2082. [4] Mm 2083. [5] Mm 867. [6] Mm 1240. [7] Mm 2084. [8] Mm 1635. [9] Mm 2228. [10] Mm 2086. [11] Mm 1500.

17 [a] > 𝔊[Nmin] (Syh sub ast) ‖ [b] 17b–19 cf 6,33–7,2 ‖ [c–c] > pc Mss 𝔖𝔗[Ms]𝔙, dl? ‖ [d] 𝔊(𝔖) *τὸν ἄγγελον* = הַמַּלְאָךְ ‖ **19** [a–a] ut 2[b–b] ‖ [b] mlt Mss Vrs הַדְּ ‖ **20** [a] > 𝔊* 𝔖[A] ‖ **Cp 8,1** [a] mlt Mss ut Q אֵת ‖ **3** [a] = עַל ‖ [b] = וְעַל ‖ [c] 𝔊𝔙 pl ‖ **5** [a] 𝔊𝔙 pl ‖ **8** [a] nonn Mss חזאל ‖ [b] = מֵאִתּוֹ, sic 2 Mss Vrs.

9 לֵאמֹר הַאֲחִיָּה מֵחָלְי[c] זֶה׃ 9 וַיֵּלֶךְ חֲזָאֵל לִקְרָאתוֹ וַיִּקַּח מִנְחָה בְיָדוֹ
וְכָל[a]־טוּב דַּמֶּשֶׂק מַשָּׂא אַרְבָּעִים גָּמָל וַיָּבֹא וַיַּעֲמֹד לְפָנָיו וַיֹּאמֶר
בִּנְךָ בֶן־הֲדַד מֶלֶךְ־אֲרָם שְׁלָחַנִי אֵלֶיךָ לֵאמֹר הַאֲחְיָה מֵחָלְי זֶה׃
10 וַיֹּאמֶר אֵלָיו אֱלִישָׁע לֵךְ אֱמָר־לֹא[a] הָיֹה תִחְיֶה וְהִרְאַנִי יְהוָה כִּי־ לָ֫ חד מן ז[14] כת כן
מוֹת יָמוּת׃ 11 [a]וַיַּעֲמֶד[b] אֶת־פָּנָיו וַיָּשֶׂם[c] עַד־בֹּשׁ[a] וַיֵּבְךְּ אִישׁ הָאֱלֹהִים׃ ג[15]. ד[16] וכל ד״ת דכות
12 וַיֹּאמֶר חֲזָאֵל מַדּוּעַ אֲדֹנִי בֹכֶה וַיֹּאמֶר כִּי־יָדַעְתִּי אֵת אֲשֶׁר־תַּעֲשֶׂה ב מ ז. פד. ג חס[17]
לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל רָעָה מִבְצְרֵיהֶם תְּשַׁלַּח בָּאֵשׁ וּבַחֻרֵיהֶם בַּחֶרֶב תַּהֲרֹג ז[18]
13 וְעֹלְלֵיהֶם תְּרַטֵּשׁ וְהָרֹתֵיהֶם תְּבַקֵּעַ׃ 13 וַיֹּאמֶר חֲזָאֵל כִּי מָה עַבְדְּךָ ה[19]. ג
הַכֶּלֶב כִּי יַעֲשֶׂה הַדָּבָר הַגָּדוֹל הַזֶּה וַיֹּאמֶר אֱלִישָׁע הִרְאַנִי יְהוָה
14 אֹתְךָ מֶלֶךְ עַל־אֲרָם׃ 14 וַיֵּלֶךְ | מֵאֵת אֱלִישָׁע וַיָּבֹא אֶל־אֲדֹנָיו וַיֹּאמֶר ג. ל. ו כת כן[20].
15 לוֹ מָה־אָמַר לְךָ אֱלִישָׁע וַיֹּאמֶר אָמַר[a] לִי חָיֹה תִחְיֶה׃ 15 וַיְהִי מִמָּחֳרָת ה[21]
וַיִּקַּח הַמַּכְבֵּר וַיִּטְבֹּל בַּמַּיִם וַיִּפְרֹשׂ עַל־פָּנָיו וַיָּמָת וַיִּמְלֹךְ חֲזָאֵל ל. ו כת כן[20]
תַּחְתָּיו׃ פ

16 וּבִשְׁנַת חָמֵשׁ לְיוֹרָם בֶּן־אַחְאָב מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל [a]וִיהוֹשָׁפָט מֶלֶךְ י ט מנח ר״ש[23]
17 יְהוּדָה[a] מָלַךְ יְהוֹרָם[b] בֶּן־יְהוֹשָׁפָט מֶלֶךְ יְהוּדָה׃ 17 בֶּן־שְׁלֹשִׁים יו[24] בגביא כת כן וכל
18 וּשְׁתַּיִם שָׁנָה הָיָה בְמָלְכוֹ וּשְׁמֹנֶה[a] שָׁנָה[b] מָלַךְ בִּירוּשָׁלִָם׃ 18 וַיֵּלֶךְ כתי״ב דכות וחד מן ג[25]
בְּדֶרֶךְ[a] | מַלְכֵי[b] יִשְׂרָאֵל כַּאֲשֶׁר עָשׂוּ בֵּית אַחְאָב כִּי בַת־אַחְאָב מל בעי״ג
19 הָיְתָה־לּוֹ לְאִשָּׁה וַיַּעַשׂ הָרַע בְּעֵינֵי יְהוָה׃ 19 וְלֹא־אָבָה יְהוָה ז. שנים חד מן ז[26] חס מ
לְהַשְׁחִית אֶת־יְהוּדָה לְמַעַן דָּוִד עַבְדּוֹ כַּאֲשֶׁר אָמַר־לוֹ[a] לָתֵת לוֹ ק בלי״ש
20 נִיר לְבָנָיו[b] כָּל־הַיָּמִים׃ 20 בְּיָמָיו פָּשַׁע אֱדוֹם מִתַּחַת יַד־יְהוּדָה ב פסוק דמטע[27]
21 וַיַּמְלִכוּ עֲלֵיהֶם מֶלֶךְ׃ 21 וַיַּעֲבֹר יוֹרָם צָעִירָה וְכָל־הָרֶכֶב עִמּוֹ ב פסוק דמטע[27]
וַיְהִי־הוּא קָם לַיְלָה וַיַּכֶּה אֶת[a]־אֱדוֹם הַסֹּבֵיב אֵלָיו וְאֵת שָׂרֵי הָרֶכֶב ח[28]
22 וַיָּנָס הָעָם לְאָהָלָיו׃ 22 וַיִּפְשַׁע אֱדוֹם מִתַּחַת יַד־יְהוּדָה עַד הַיּוֹם ת חס[29]

[12] Mm 164. [13] Mm 335. [14] Mm 1795. [15] Mm 2085. [16] Mm 903. [17] Mm 2722. [18] Mm 1813. [19] Mm 473. [20] Mm 2086. [21] Mm 592. [22] Mm 4139. [23] Mm 3789. [24] Mm 2087. [25] Mm 4018. [26] Mm 1646. [27] Mm 4210. [28] Mm 2469. [29] Mm 1584. [30] Mm 1303. [31] Mp sub loco. [32] Mm 2589.

8 [c] Vrs + suff 1sg cf 1,2[a], it in 9 ‖ **9** [a] $\mathfrak{G}^{L}(\mathfrak{S})$ *ἐκ πάντων* = מִכָּל ‖ **10** [a] 1 c nonn Mss Vrs ut Q לוֹ ‖ **11** [a–a] inc; > $\mathfrak{S}$ ‖ [b] $\mathfrak{GV}$ leg וַיַּעֲמֹד ‖ [c] > 2 Mss; $\mathfrak{V}$ *et conturbatus est*, l וַיָּשֹׂם? ‖ **16** [a–a] > 2 Mss Edd $\mathfrak{G}^{Nmin}$ Syh $\mathfrak{SV}^{Mss}$, dl? ‖ [b] Or יורם ‖ **17** [a] $\mathfrak{G}^{BA}$ 40, $\mathfrak{G}^{L}$ 10 ‖ [b] mlt Mss ut Q שָׁנִים, K שָׁנָה ‖ **18** [a] Ms $\mathfrak{SV}$ בְּדַרְכֵי ‖ [b] $\mathfrak{G}^{ANmin}$ sg ‖ [c] $\mathfrak{S}$ *lyth* = אָחוֹת ‖ **19** [a] > $\mathfrak{G}$* ‖ [b] > $\mathfrak{G}^{B}$; 1 c mlt Mss $\mathfrak{G}^{Amin}\mathfrak{S}^{A}\mathfrak{T}^{Mss}\mathfrak{V}$ et 2 Ch 21,7 ולו׳? ‖ **21** [a] prp אֹתוֹ.

יג בטע ר״פ בסי׳[33] הַזֶּה אִם תִּפָּשַׁע לִבְנָה בָּעֵת הַהִיא׃ 23 וְיֶתֶר דִּבְרֵי יוֹרָם וְכָל־ 23
אֲשֶׁר עָשָׂה הֲלוֹא־הֵם כְּתוּבִים עַל־סֵפֶר דִּבְרֵי הַיָּמִים לְמַלְכֵי
יְהוּדָה׃ 24 וַיִּשְׁכַּב יוֹרָם עִם־אֲבֹתָיו וַיִּקָּבֵר עִם־אֲבֹתָיו בְּעִיר דָּוִד 24
וַיִּמְלֹךְ אֲחַזְיָהוּ בְנוֹ תַּחְתָּיו׃ פ

25 בִּשְׁנַת [a]שְׁתֵּים־עֶשְׂרֵה[a] שָׁנָה[b] לְיוֹרָם בֶּן־אַחְאָב מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל 25
יו[34] בנביא כת כן וכל כתיב דכות׳ וחד מן ג[35] מל בעי׳ מָלַךְ אֲחַזְיָהוּ בֶן־יְהוֹרָם [c]מֶלֶךְ יְהוּדָה[c]׃ 26 בֶּן־עֶשְׂרִים וּשְׁתַּיִם שָׁנָה 26
אֲחַזְיָהוּ בְּמָלְכוֹ וְשָׁנָה אַחַת מָלַךְ בִּירוּשָׁלִַם וְשֵׁם אִמּוֹ עֲתַלְיָהוּ בַּת־
עָמְרִי מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל׃ 27 וַיֵּלֶךְ בְּדֶרֶךְ בֵּית אַחְאָב וַיַּ֫עַשׂ הָרַע בְּעֵינֵי 27
יְהוָה כְּבֵית אַחְאָב [a]כִּי חָתָן בֵּית־אַחְאָב הוּא[a]׃ 28 וַיֵּלֶךְ אֶת־יוֹרָם 28
ד[36] ו כת כן בֶּן־אַחְאָב לַמִּלְחָמָה עִם־חֲזָהאֵל מֶלֶךְ־אֲרָם בְּרָמֹת גִּלְעָד וַיַּכּוּ
אֲרַמִּים אֶת־יוֹרָם׃ 29 וַיָּשָׁב יוֹרָם הַמֶּלֶךְ לְהִתְרַפֵּא בְיִזְרְעֶאל מִן־ 29
ו כת כן הַמַּכִּים אֲשֶׁר יַכֻּהוּ[a] אֲרַמִּים[b] בָּרָמָה בְּהִלָּחֲמוֹ אֶת־חֲזָהאֵל מֶלֶךְ אֲרָם
יו[34] בנביא כת כן וכל כתיב דכות׳ וחד מן ג[35] מל בעי׳ וַאֲחַזְיָהוּ בֶן־יְהוֹרָם [c]מֶלֶךְ יְהוּדָה[c] יָרַד לִרְאוֹת אֶת־יוֹרָם בֶּן־אַחְאָב
ה[38] בְּיִזְרְעֶאל כִּי־חֹלֶה הוּא׃ פ

9 1 וְאֶלִישָׁע הַנָּבִיא קָרָא לְאַחַד מִבְּנֵי הַנְּבִיאִים וַיֹּאמֶר לוֹ חֲגֹר **9**
ז[1] . ה ג מל וב חס[2] מָתְנֶיךָ וְקַח פַּךְ הַשֶּׁמֶן הַזֶּה בְּיָדֶךָ וְלֵךְ רָמֹת גִּלְעָד׃ 2 וּבָאתָ שָׁמָּה 2
יג[3] . יא[4] . ס[5] מילין ר״פ ובחר שמה וחר מן ב בלישׁ וחד מן ס[6] בטע . ה פסוק שמה שם[7] וְרָאִה־שָׁם יֵהוּא [a]בֶּן־יְהוֹשָׁפָט[a] בֶּן־נִמְשִׁי וּבָאתָ וַהֲקֵמֹתוֹ[b] מִתּוֹךְ אֶחָיו
ל וְהֵבֵיאתָ אֹתוֹ חֶדֶר בְּחָדֶר׃ 3 וְלָקַחְתָּ פַּךְ־הַשֶּׁמֶן וְיָצַקְתָּ עַל־רֹאשׁוֹ 3
ב מל . לב בנביא[8] וְאָמַרְתָּ כֹּה־אָמַר יְהוָה מְשַׁחְתִּיךָ לְמֶלֶךְ [a]אֶל־יִשְׂרָאֵל[a] וּפָתַחְתָּ הַדֶּלֶת
ה[9] . ל[10] וְנָסְתָּה וְלֹא תְחַכֶּה׃ 4 וַיֵּלֶךְ הַנַּעַר[a] הַנַּעַר[b] הַנָּבִיא רָמֹת גִּלְעָד׃ 4
ל מל . ל
ג 5 וַיָּבֹא וְהִנֵּה שָׂרֵי הַחַיִל יֹשְׁבִים וַיֹּאמֶר דָּבָר לִי אֵלֶיךָ הַשָּׂר וַיֹּאמֶר 5
ג . ל . יט[11] יֵהוּא אֶל־מִי מִכֻּלָּנוּ וַיֹּאמֶר אֵלֶיךָ הַשָּׂר׃ 6 וַיָּקָם וַיָּבֹא הַבָּיְתָה וַיִּצֹק 6
ב[12] . לב בנביא . כד הַשֶּׁמֶן אֶל־[a]רֹאשׁוֹ וַיֹּאמֶר לוֹ כֹּה־אָמַר יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל מְשַׁחְתִּיךָ
ה[13] . ג מל[13] ה מבה בטע לְמֶלֶךְ אֶל־[a]עַם יְהוָה אֶל־[a]יִשְׂרָאֵל׃ 7 וְהִכִּיתָה[a] אֶת־בֵּית אַחְאָב 7

[33]Mm 1985. [34]Mm 2087. [35]Mm 4018. [36]Mm 397. [37]Mm 2086. [38]Mm 1635. Cp 9 [1]Mm 1207. [2]Mm 3275. [3]Mm 936. [4]Mm 1500. [5]Mm 1123. [6]Mm 3661. [7]Mm 2341. [8]Mp sub loco. [9]Mm 1592. [10]Mm 481. [11]Mm 1557. [12]Mm 635. [13]Mm 1605.

25 [a–a] 𝔊[L]𝔖 11 cf 9,29 || [b] > nonn Mss 𝔗[Ms] || [c–c] > 𝔊* || 27 [a–a] > 𝔊* || 29 [a] 2 Ch 22,6 הִכֻּהוּ || [b] > 𝔊* et 2 Ch || [c–c] > Ms 𝔊* || Cp 9,2 [a–a] > 𝔖, 𝔊[L] tr post נמשי, dl? || [b] sic L, mlt Mss Edd ך– || 3 [a] = עַל, sic mlt Mss || 4 [a] > nonn Mss 𝔊𝔖, dl? || [b] 2 Mss 𝔗𝔙 נַעַר || 6 [a] = עַל, sic 𝔖 pc Mss || 7 [a] 𝔊 *καὶ ἐξολεθρεύσεις* = וְהִכְרַתָּה.

אֲדֹנֶיךָ וְנַקְמָתִי[b] דְּמֵי | עַבְדַי הַנְּבִיאִים [c]וּדְמֵי כָּל־עַבְדֵי יְהוָה[c] מִיַּד ג14. יג
8 אִיזֶבֶל: 8 וְאָבַד[a] כָּל־בֵּית אַחְאָב וְהִכְרַתִּי[b] לְאַחְאָב מַשְׁתִּין בְּקִיר
9 וְעָצוּר [c]וְעָזוּב בְּיִשְׂרָאֵל: 9 וְנָתַתִּי אֶת־בֵּית אַחְאָב כְּבֵית יָרָבְעָם בֶּן־ ב
10 נְבָט וּכְבֵית בַּעְשָׁא בֶן־אֲחִיָּה: 10 וְאֶת־אִיזֶבֶל יֹאכְלוּ הַכְּלָבִים בְּחֶלְקַ ל
11 יִזְרְעֶאל וְאֵין קֹבֵר וַיִּפְתַּח הַדֶּלֶת וַיָּנָס: 11 וְיֵהוּא יָצָא אֶל־ ב חד חס וחד מל
עַבְדֵי אֲדֹנָיו וַיֹּאמֶר[a] לוֹ הֲשָׁלוֹם מַדּוּעַ בָּא־הַמְשֻׁגָּע הַזֶּה אֵלֶיךָ וַיֹּאמֶר יג דסביר . ל
12 אֲלֵיהֶם אַתֶּם [c]יְדַעְתֶּם אֶת־הָאִישׁ וְאֶת־שִׂיחֹו: 12 וַיֹּאמְרוּ שֶׁקֶר הַגֵּד־נָא ב15. ב16
לָנוּ וַיֹּאמֶר כְּזֹאת וְכָזֹאת אָמַר אֵלַי לֵאמֹר כֹּה אָמַר יְהוָה מְשַׁחְתִּיךָ
סנ10 לְמֶלֶךְ [c]אֶל[a]־יִשְׂרָאֵל: 13 וַיְמַהֲרוּ וַיִּקְחוּ אִישׁ בִּגְדּוֹ וַיָּשִׂמוּ תַחְתָּיו אֶל־ ה17. לח
14 גֶּרֶם הַמַּעֲלוֹת וַיִּתְקְעוּ בַשּׁוֹפָר וַיֹּאמְרוּ מָלַךְ יֵהוּא: 14 וַיִּתְקְשֶׁר יא19 רמן ובשנת חמש עד ואלישע דמלכים דכות׳ ב מג20. יא18 ומן ובשנת
יֵהוּא [a]בֶּן־יְהוֹשָׁפָט[a] בֶּן־נִמְשִׁי אֶל[b]־יוֹרָם וְיוֹרָם [c]הָיָה שֹׁמֵר בְּרָמֹת גִּלְעָד חמש עד ואלישע דמלכים דכות׳ ב מג20
15 הוּא וְכָל־יִשְׂרָאֵל מִפְּנֵי חֲזָאֵל מֶלֶךְ־אֲרָם: 15 וַיָּשָׁב יְהוֹרָם הַמֶּלֶךְ לה וכל ר״פ דכות׳. יז בנביא כת כן וכל כתיב דכות׳21
לְהִתְרַפֵּא בְיִזְרְעֶאל[a] מִן־הַמַּכִּים אֲשֶׁר יַכֻּהוּ[b] אֲרַמִּים בְּהִלָּחֲמוֹ אֶת־ ה חס22
חֲזָאֵל מֶלֶךְ אֲרָם וַיֹּאמֶר יֵהוא אִם־יֵשׁ נַפְשְׁכֶם[c] אַל־יֵצֵא פָלִיט ג23
16 מִן־הָעִיר לָלֶכֶת לְגֵּיד[d] בְּיִזְרְעֶאל: 16 וַיִּרְכַּב יֵהוּא וַיֵּלֶךְ יִזְרְעֶאלָה להגיד חד מן ג חס ק ה מ״ת24. ב25
כִּי יוֹרָם שֹׁכֵב [c]שָׁמָּה וַאֲחַזְיָהוּ מֶלֶךְ יְהוּדָה יָרַד לִרְאוֹת אֶת־יוֹרָם: יא19 רמן ובשנת חמש עד ואלישע דמלכים דכות׳ ב מג20. יג1. יא18 ומן ובשנת חמש עד ואלישע דמלכים דכות׳ ב מג20
17 וְהַצֹּפֶה עֹמֵד עַל־הַמִּגְדָּל בְּיִזְרְעֶאל וַיַּרְא אֶת־שִׁפְעַת יֵהוּא בְּבֹאוֹ
וַיֹּאמֶר שִׁפְעַת[a] אֲנִי רֹאֶה וַיֹּאמֶר יְהוֹרָם קַח רַכֶּב וּשְׁלַח לִקְרָאתָם יז בנביא כת כן וכל כתיב דכות׳21
18 וְיֹאמַר הֲשָׁלוֹם: 18 וַיֵּלֶךְ רֹכֶב הַסּוּס לִקְרָאתוֹ וַיֹּאמֶר כֹּה־אָמַר ו רפ27
הַמֶּלֶךְ הֲשָׁלוֹם וַיֹּאמֶר יֵהוּא מַה־לְּךָ וּלְשָׁלוֹם סֹב אֶל־אַחֲרָי וַיַּגֶּד
19 הַצֹּפֶה לֵאמֹר בָּא־הַמַּלְאָךְ [a]עַד־הֵם[a] וְלֹא־שָׁב: 19 וַיִּשְׁלַח רֹכֵב ג28. ו וחס29
סוּס שֵׁנִי וַיָּבֹא אֲלֵיהֶם[a] וַיֹּאמֶר כֹּה־אָמַר הַמֶּלֶךְ שָׁלוֹם[b] וַיֹּאמֶר יֵהוּא ה30
כט31 חס בנביא יג מנה בסיפ

14 Mm 1600. 15 Mm 2088. 16 Ps 102,1. 17 Mm 1592. 18 Mp sub loco. 19 Mm 4018. 20 Cf Mm 2087. 21 Mm 2087. 22 Mm 2096. 23 Mm 2089. 24 Mm 2090. 25 Mm 1351. 26 Mm 2091. 27 Mm 2423. 28 Mm 2092. 29 Mm 1054. 30 Mm 2093. 31 Mm 1954.

7 b G 2sg ‖ c–c add? ‖ 8 a G καὶ ἐκ χειρός; S(Tg) w'wbd = וְאֹבֵד ‖ b G 2sg ‖ 11 a l c mlt Mss Seb Vrs רוּ־ ‖ 12 a = עַל, sic mlt Mss ‖ 14 a–a ut 2a–a ‖ b G19.93 ἐπί, frt l עַל ‖ 15 a sic L, mlt Mss Edd בְּיִזְ׳ ‖ b cf 8,29a ‖ c frt pr c mlt Mss אֶת־; G + μετ' ἐμοῦ ‖ d mlt Mss ut Q לְהַגִּיד ‖ 17 a prb l שִׁפְעָה ‖ 18 a–a = עֲדֵיהֶם ‖ 19 a G* suff sg ‖ b l c mlt Mss Seb Vrs הֲשׁ׳ ut 18.

20 מַה־לְּךָ וּלְשָׁלוֹם סֹב אֶל־אַחֲרָי: 20 וַיַּגֶּד הַצֹּפֶה לֵאמֹר בָּא [a]עַד־ 20
אֲלֵיהֶם[a] וְלֹא־שָׁב וְהַמִּנְהָג כְּמִנְהַג יֵהוּא בֶּן־נִמְשִׁי כִּי בְשִׁגָּעוֹן יִנְהָג:
21 וַיֹּאמֶר יְהוֹרָם אֱסֹר[a] וַיֶּאְסֹר[b] רִכְבּוֹ[c] וַיֵּצֵא יְהוֹרָם מֶלֶךְ־יִשְׂרָאֵל 21
וַאֲחַזְיָהוּ מֶלֶךְ־יְהוּדָה אִישׁ בְּרִכְבּוֹ וַיֵּצְאוּ לִקְרַאת יֵהוּא וַיִּמְצָאֻהוּ
22 בְּחֶלְקַת נָבוֹת הַיִּזְרְעֵאלִי: 22 וַיְהִי כִּרְאוֹת יְהוֹרָם אֶת־יֵהוּא וַיֹּאמֶר 22
הֲשָׁלוֹם יֵהוּא וַיֹּאמֶר מֶה הַשָּׁלוֹם[a] עַד־[b]זְנוּנֵי אִיזֶבֶל אִמֶּךָ וְכִשְׁפֶּיהָ
23 הָרַבִּים: 23 וַיַּהֲפֹךְ יְהוֹרָם יָדָיו[a] וַיָּנָס וַיֹּאמֶר אֶל־אֲחַזְיָהוּ מִרְמָה 23
24 אֲחַזְיָהוּ: 24 וְיֵהוּא מִלֵּא יָדוֹ בַּקֶּשֶׁת וַיַּךְ אֶת־יְהוֹרָם בֵּין זְרֹעָיו וַיֵּצֵא 24
25 הַחֵצִי מִלִּבּוֹ וַיִּכְרַע בְּרִכְבּוֹ[a]: 25 וַיֹּאמֶר אֶל־בִּדְקַר שָׁלִשָׁה[a] שָׂא 25
הַשְׁלִכֵהוּ בְּחֶלְקַת שְׂדֵה[b] נָבוֹת הַיִּזְרְעֵאלִי כִּי־זָכֹר[c] אֲנִי וָאַתָּה אֵת[d]
רֹכְבִים צְמָדִים[e] אַחֲרֵי אַחְאָב אָבִיו וַיהוָה נָשָׂא עָלָיו אֶת־הַמַּשָּׂא
26 הַזֶּה: 26 אִם־לֹא אֶת־דְּמֵי נָבוֹת וְאֶת־דְּמֵי בָנָיו רָאִיתִי אֶמֶשׁ נְאֻם־ 26
יְהוָה וְשִׁלַּמְתִּי לְךָ בַּחֶלְקָה הַזֹּאת נְאֻם־יְהוָה וְעַתָּה שָׂא הַשְׁלִכֵהוּ
27 בַּחֶלְקָה כִּדְבַר יְהוָה: 27 וַאֲחַזְיָהוּ מֶלֶךְ־יְהוּדָה רָאָה וַיָּנָס דֶּרֶךְ בֵּית 27
הַגָּן וַיִּרְדֹּף אַחֲרָיו יֵהוּא וַיֹּאמֶר גַּם־אֹתוֹ הַכֻּהוּ[a] [b]אֶל־הַמֶּרְכָּבָה[b]
בְּמַעֲלֵה־גּוּר אֲשֶׁר אֵת־יִבְלְעָם וַיָּנָס מְגִדּוֹ וַיָּמָת שָׁם: 28 וַיִּרְכְּבוּ 28
אֹתוֹ עֲבָדָיו[a] יְרוּשָׁלַ͏ִם וַיִּקְבְּרוּ אֹתוֹ בִּקְבֻרָתוֹ [b]עִם־אֲבֹתָיו[b] בְּעִיר
29 דָּוִד: פ 29 וּבִשְׁנַת אַחַת עֶשְׂרֵה שָׁנָה לְיוֹרָם בֶּן־אַחְאָב מָלַךְ
30 אֲחַזְיָהוּ עַל־יְהוּדָה: 30 וַיָּבֹא יֵהוּא יִזְרְעֶאלָה וְאִיזֶבֶל שָׁמְעָה
31 וַתָּשֶׂם בַּפּוּךְ עֵינֶיהָ וַתֵּיטֶב אֶת־רֹאשָׁהּ וַתַּשְׁקֶף בְּעַד הַחַלּוֹן: 31 וְיֵהוּא
32 בָּא בַשָּׁעַר[a] וַתֹּאמֶר הֲשָׁלוֹם זִמְרִי הֹרֵג אֲדֹנָיו: 32 וַיִּשָּׂא פָנָיו[a] אֶל־
הַחַלּוֹן וַיֹּאמֶר מִי [b]אִתִּי מִי[b] וַיִּשְׁקִיפוּ אֵלָיו שְׁנַיִם שְׁלִשָׁה[c] סָרִיסִים:

[38] Mm 2092. [33] Mm 1054. [34] Mm 2093. [35] Dt 28,28. [36] Mm 2087. [37] Mm 2094. [38] Mm 2091. [39] Mm 233. [40] Mm 3185. [41] Mm 2095. [42] Mm 2096. [43] Mm 1939. [44] Mm 3789. [45] Mm 4018. [46] Cf Mm 2087. [47] Mm 1552. [48] Mm 1351.

20 [a–a] 1 עַדַיהֶם? ‖ **21** [a] $\mathfrak{G}^{L}\mathfrak{S}$ pl ‖ [b] $\mathfrak{G}$-$^{B}\mathfrak{S}\mathfrak{V}$ pl ‖ [c] $\mathfrak{G}\mathfrak{S}$ om suff ‖ **22** [a] $\mathfrak{G}\mathfrak{T}$ om ה ‖ [b] 2 Mss עִם; $\mathfrak{G}(\mathfrak{V})$ ἔτι, prp עֹד ‖ **23** [a] Ms $\mathfrak{V}$ ידו ‖ **24** [a] $\mathfrak{G}$ ἐπὶ τὰ γόνατα αὐτοῦ = עַל־ בִּרְכָּיו ‖ **25** [a] pc Mss ut Q שׁוֹ– ‖ [b] > pc Mss $\mathfrak{S}\mathfrak{V}$ ‖ [c] 1 c Ms זוֹכֵר cf Vrs; $\mathfrak{G}^{L}$ ($\mathfrak{S}$) + ἐγὼ ὅτε, ins prb אני כִּי ‖ [d] > Ms Vrs, dl ‖ [e] $\mathfrak{G}^{L}\mathfrak{T}$ sg ‖ **27** [a] $\mathfrak{G}$ καὶ ἐπάταξεν αὐτόν; $\mathfrak{S}(\mathfrak{V}^{Mss})$ + wqṭlwhj, ins וַיַּכֵּהוּ ‖ [b–b] prb dl (ex 28 cf 28[a]) ‖ **28** [a] $\mathfrak{G}$*($\mathfrak{V}$) + ἐπὶ τὸ ἅρμα καὶ ἤγαγον αὐτόν cf $\mathfrak{S}$, prb ins עַל־הַמֶּרְכָּבָה וַיָּבִיאוּהוּ ‖ [b–b] > $\mathfrak{G}$* ‖ **31** [a] $\mathfrak{G}$ ἐν τῇ πόλει = בָּעִיר ‖ **32** [a] Ms $\mathfrak{G}^{L}\mathfrak{S}^{W}$ עֵינָיו ‖ [b–b] $\mathfrak{G}$ σύ; κατάβηθι μετ' ἐμοῦ ‖ [c] > $\mathfrak{G}$*.

33 וַיֹּאמֶר שִׁמְשְׁתָּהוּ[a] וַיִּשְׁמְטֵהוּ וַיַּז מִדָּמָה אֶל־הַקִּיר וְאֶל־הַסּוּסִים שמטוה ל49 . ק ב בליש51
34 וַיִּרְמְסֵהוּ[b]: 34 וַיָּבֹא וַיֹּאכַל וַיֵּשְׁתְּ וַיֹּאמֶר פִּקְדוּ־נָא אֶת־הָאֲרוּרָה
35 הַזֹּאת וְקִבְּרוּהָ כִּי בַת־מֶלֶךְ הִיא: 35 וַיֵּלְכוּ לְקָבְרָהּ וְלֹא־מָצְאוּ בָּהּ
36 כִּי אִם־הַגֻּלְגֹּלֶת וְהָרַגְלַיִם וְכַפּוֹת הַיָּדָיִם: 36 וַיָּשֻׁבוּ וַיַּגִּידוּ לוֹ וַיֹּאמֶר ל . ג52
דְּבַר־יְדוָה הוּא אֲשֶׁר דִּבֶּר בְּיַד־עַבְדּוֹ[a] אֵלִיָּהוּ הַתִּשְׁבִּי לֵאמֹר בְּחֶלְקַ
37 יִזְרְעֶאל יֹאכְלוּ הַכְּלָבִים אֶת־בְּשַׂר אִיזֶבֶל: 37 וְהָיְתָה[a] נִבְלַת אִיזֶבֶל והיתה חד מן ג53 בטע ק בליש
כְּדֶמֶן עַל־פְּנֵי הַשָּׂדֶה[b] בְּחֶלְקַת[c] יִזְרְעֶאל[c] אֲשֶׁר לֹא־יֹאמְרוּ זֹאת
10 אִיזֶבֶל: פ **10** 1 וּלְאַחְאָב שִׁבְעִים בָּנִים בְּשֹׁמְרוֹן וַיִּכְתֹּב יֵהוּא ל
סְפָרִים וַיִּשְׁלַח שֹׁמְרוֹן אֶל־שָׂרֵי יִזְרְעֶאל[a] הַזְּקֵנִים וְאֶל־הָאֹמְנִים[b] ל
2 אַחְאָב לֵאמֹר: 2 וְעַתָּה כְּבֹא הַסֵּפֶר הַזֶּה אֲלֵיכֶם וְאִתְּכֶם בְּנֵי ו חס1 . ג
3 אֲדֹנֵיכֶם וְאִתְּכֶם הָרֶכֶב וְהַסּוּסִים וְעִיר[a] מִבְצָר וְהַנָּשֶׁק: 3 וּרְאִיתֶם ג . ל2 . ל
הַטּוֹב וְהַיָּשָׁר מִבְּנֵי אֲדֹנֵיכֶם וְשִׂמְתֶּם עַל־כִּסֵּא אָבִיו וְהִלָּחֲמוּ עַל־ ו3 . ב4
4 בֵּית אֲדֹנֵיכֶם: 4 וַיִּרְאוּ מְאֹד מְאֹד[a] וַיֹּאמְרוּ הִנֵּה שְׁנֵי הַמְּלָכִים לֹא ד5 חס שמואל דכות ב מ א . ו
5 עָמְדוּ לְפָנָיו וְאֵיךְ נַעֲמֹד אֲנָחְנוּ: 5 וַיִּשְׁלַח אֲשֶׁר־עַל־הַבַּיִת וַאֲשֶׁר ב
עַל־הָעִיר וְהַזְּקֵנִים וְהָאֹמְנִים אֶל־יֵהוּא | לֵאמֹר עַבְדְּךָ אֲנַחְנוּ וְכֹל יו6 וכל גבותי דכות ב מ א וחד מן יו7 בטע
אֲשֶׁר־תֹּאמַר אֵלֵינוּ נַעֲשֶׂה לֹא־נַמְלִיךְ אִישׁ הַטּוֹב בְּעֵינֶיךָ עֲשֵׂה[a]: ל וחס . טו
6 וַיִּכְתֹּב אֲלֵיהֶם סֵפֶר | שֵׁנִית[a] לֵאמֹר אִם־לִי אַתֶּם וּלְקֹלִי אַתֶּם ל . יז שמיעה לקול[a]
שִׁמְעִים קְחוּ אֶת־רָאשֵׁי[a] אַנְשֵׁי[b] בְנֵי[c]־אֲדֹנֵיכֶם וּבֹאוּ[d] אֵלַי כָּעֵת מָחָר עה . ל
יִזְרְעֶאלָה[e] וּבְנֵי הַמֶּלֶךְ שִׁבְעִים אִישׁ אֶת־גְּדֹלֵי הָעִיר מְגַדְּלִים ז[e] . ל וחס[1]
7 אוֹתָם[e]: 7 וַיְהִי כְּבֹא הַסֵּפֶר אֲלֵיהֶם וַיִּקְחוּ אֶת־בְּנֵי הַמֶּלֶךְ ט מל בסיפ . ו חס
וַיִּשְׁחָטוּ[a] שִׁבְעִים אִישׁ וַיָּשִׂימוּ אֶת־רָאשֵׁיהֶם בַּדּוּדִים וַיִּשְׁלְחוּ אֵלָיו לה . יג10
8 יִזְרְעֶאלָה: 8 וַיָּבֹא הַמַּלְאָךְ וַיַּגֶּד־לוֹ לֵאמֹר הֵבִיאוּ רָאשֵׁי בְנֵי־ ז[e] . עה

49 Mm 703. 50 Mp sub loco. 51 Mm 2749. 52 Mm 3869. 53 Mm 3128. **Cp 10** 1 Mp sub loco. 2 Mm 3966. 3 Mm 1131. 4 Neh 4,8. 5 Mm 1891. 6 Mm 1174. 7 Mm 3998. 8 Mm 23. 9 Mm 1351. 10 Mm 2897.

33 [a] l c mlt Mss ut Q הָ– ‖ [b] prb l סוּהָ– cf Vrs ‖ **36** [a] > 𝔊^{BA} ‖ **37** [a] mlt Mss ut Q וְהָיְתָה, K וְהָיָת, pc Mss Q^{Or} וְהָיִיתָ ‖ [b] 2 Mss הָאֲדָמָה cf 𝔖𝔙 ‖ [c–c] > 𝔊^{L}, dl? ‖ **Cp 10,1** [a] Ms 𝔊$^{-L}$ שמרון; 𝔊^{L}(𝔙) *τῆς πόλεως*, l הָעִיר; pc Mss 𝔊𝔖𝔙 + וְאֶל־ ‖ [b] 𝔊$^{-BA}$ + *υἱῶν*, ins אֶת־בְּנֵי? vel dl אחאב ‖ **2** [a] frt l c 2 Mss Edd Vrs וְעֶבְרֵי ‖ **4** [a] > 𝔊$^{-A}$𝔖𝔙 ‖ **5** [a] 𝔊 *ποιήσομεν* ‖ **6** [a] nonn Mss 𝔊 שני ‖ [b] > nonn Mss 𝔊^{L}𝔖𝔙, dl? ‖ [c] pc Mss בית; > 𝔊$^{A\,min}$ ‖ [d] 𝔊(𝔖𝔗^{Mss}) *καὶ ἐνέγκατε* = וְהָבִיאוּ ‖ [e–e] frt add ‖ [f] pc Mss 𝔖 ואת, 𝔊 *οὗτοι* ‖ **7** [a] l c pc Mss 𝔊*𝔖 וּם–?

יו. ל הַמֶּלֶךְ וַיֹּאמֶר שִׁמְעוּ אַתֶּם שְׁנֵי צִבְּרִים פֶּתַח הַשַּׁעַר[a] עַד־הַבֹּקֶר׃
ל בסיפ. ב בסיפ. ג חס בנביא[11]. ז. 9 וַיְהִי בַבֹּקֶר וַיֵּצֵא וַיַּעֲמֹד וַיֹּאמֶר אֶל־כָּל־הָעָם צַדִּקִים אַתֶּם הִנֵּה׃ 9
ב 10 אֲנִי קָשַׁרְתִּי עַל־אֲדֹנִי וָאֶהַרְגֵהוּ וּמִי הִכָּה אֶת־כָּל־אֵלֶּה׃ 10 דְּעוּ
ג. ב אֲפוֹא כִּי לֹא יִפֹּל מִדְּבַר[a] יְהוָה אַרְצָה אֲשֶׁר־דִּבֶּר יְהוָה עַל־בֵּית
ה. ל[12] אַחְאָב וַיהוָה עָשָׂה אֵת אֲשֶׁר דִּבֶּר בְּיַד עַבְדּוֹ אֵלִיָּהוּ׃ 11 וַיַּךְ יֵהוּא 11
ל[13] אֶת כָּל־הַנִּשְׁאָרִים לְבֵית־אַחְאָב בְּיִזְרְעֶאל וְכָל־גְּדֹלָיו[a] וּמְיֻדָּעָיו
ב[14]. ל וְכֹהֲנָיו עַד־בִּלְתִּי הִשְׁאִיר־לוֹ שָׂרִיד׃ 12 וַיָּקָם[a] וַיָּבֹא וַיֵּלֶךְ 12
ב 13 שֹׁמְרוֹן הוּא[b] בֵּית־עֵקֶד הָרֹעִים בַּדָּרֶךְ׃ 13[a] וַיְהוּא מָצָא[a] אֶת־אֲחֵי
אֲחַזְיָהוּ מֶלֶךְ־יְהוּדָה וַיֹּאמֶר מִי אַתֶּם וַיֹּאמְרוּ אֲחֵי אֲחַזְיָהוּ אֲנַחְנוּ
ה[15]. ג. ג[16]. 14 וַנֵּרֶד לִשְׁלוֹם בְּנֵי־הַמֶּלֶךְ וּבְנֵי[b] הַגְּבִירָה׃ 14 וַיֹּאמֶר תִּפְשׂוּם חַיִּים
ב ומל[17]. ג. ה[18]. ב 14[a] וַיִּתְפְּשׂוּם חַיִּים[ab] וַיִּשְׁחָטוּם[c] אֶל־בּוֹר[d] בֵּית־עֵקֶד אַרְבָּעִים וּשְׁנַיִם
ל. יט פסוק בסיפ את את אִישׁ וְלֹא־הִשְׁאִיר[e] יְאִישׁ מֵהֶם[f]׃ ס 15 וַיֵּלֶךְ מִשָּׁם וַיִּמְצָא אֶת־סֹ[13]
ח[19] יְהוֹנָדָב בֶּן־רֵכָב לִקְרָאתוֹ וַיְבָרְכֵהוּ וַיֹּאמֶר אֵלָיו הֲיֵשׁ אֶת־[a]לְבָבְךָ[b]
ח[19]. ל יָשָׁר כַּאֲשֶׁר לְבָבִי עִם־לְבָבֶךָ וַיֹּאמֶר יְהוֹנָדָב יֵשׁ[c] וְיֵשׁ תְּנָה אֶת־יָדֶךָ
ב[13] וַיִּתֵּן יָדוֹ וַיַּעֲלֵהוּ אֵלָיו אֶל[d]־הַמֶּרְכָּבָה׃ 16 וַיֹּאמֶר לְכָה אִתִּי וּרְאֵה 16
ל[12] בְּקִנְאָתִי לַיהוָה וַיַּרְכִּבוּ[a] אֹתוֹ בְּרִכְבּוֹ׃ 17 וַיָּבֹא שֹׁמְרוֹן וַיַּךְ אֶת־כָּל־ 17
ח[20]. ה בטעמ בסיפ[21] הַנִּשְׁאָרִים לְאַחְאָב[a] בְּשֹׁמְרוֹן עַד־הִשְׁמִידוֹ[b] כִּדְבַר יְהוָה אֲשֶׁר דִּבֶּר
כט[22] חס בנביא מנה בסיפ אֶל־[c]אֵלִיָּהוּ׃ פ 18 וַיְקַבֵּץ יֵהוּא אֶת־כָּל־הָעָם וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם 18
ד פסוק כל כל וכל כל[23] אַחְאָב עָבַד אֶת־הַבַּעַל מְעָט יֵהוּא[a] יַעַבְדֶנּוּ הַרְבֵּה׃ 19 וְעַתָּה כָּל־ 19
נְבִיאֵי הַבַּעַל[a] כָּל[b]־עֹבְדָיו[ac] וְכָל־כֹּהֲנָיו קִרְאוּ אֵלַי אִישׁ אַל־יִפָּקֵד
יח וכל חיו יחיה דכות[24] כִּי זֶבַח גָּדוֹל לִי לַבַּעַל כֹּל אֲשֶׁר־יִפָּקֵד לֹא יִחְיֶה וְיֵהוּא עָשָׂה

[11] Mm 2097. [12] Mm 2098. [13] Mp sub loco. [14] Mm 2099. [15] Mm 2100. [16] Mm 2020. [17] Mm 2006. [18] Mm 2101. [19] Mm 1768. [20] Mm 1983 contra textum. [21] Mm 1984. [22] Mm 1954. [23] Mm 2102. [24] Mm 107.

8 [a] G *τῆς πόλεως* = הָעִיר ‖ **10** [a] G^{L}𝔙 pl ‖ **11** [a] G^{L} *ἀγχιστεύοντας αὐτοῦ* = גֹּאֲלָיו ‖ **12** [a] pc Mss S tr post וילך; > G*, dl? ‖ [b] prb l c Ms G^{L}𝔖𝔙 והוא ‖ **13** [a–a] G^{L}(𝔙) *καὶ εὗρεν* = וַיִּמְצָא ‖ [b] Ms ולשלום ‖ **14** [a–a] > pc Mss G*S^{MW} (homtel) ‖ [b] > G^{L}S^{AU} ‖ [c] G^{Nmin} sg = טֶם– ‖ [d] > Ms G cf 𝔗^{Mss} ‖ [e] 𝔗 *ʾšt'r* = נִשְׁאַר ‖ [f–f] pc Mss G^{L}S𝔗^{Mss}𝔙 invers ‖ **15** [a] > pc Mss G𝔗𝔙, dl? ‖ [b] G^{-A} + *μετὰ καρδίας μου* = עִם־לְבָבִי ‖ [c] ins ויאמר cf G𝔖𝔙 ‖ [d] = עַל, sic pc Mss ‖ **16** [a] G𝔖𝔙 sg ‖ **17** [a] 2 Mss S לְבֵית אַ׳ ‖ [b] = הַ׳ ‖ [c] > Ms S, Ms בְּיַד cf 𝔙 *per* ‖ **18** [a] pc Mss G^{-BA} וְי׳; G^{L}(𝔙) *καὶ ἐγὼ (δουλεύσω)* ‖ **19** [a–a] > 2 Mss, G^{L} tr post כהניו, dl? ‖ [b] pc Mss G^{L}S𝔗^{fMss}𝔙 וְכָל ‖ [c] mlt Mss עֲבָ׳.

20 בְּעָקְבָּה לְמַעַן הַאֲבִיד אֶת־עֹבְדֵי הַבָּעַל׃ 20 וַיֹּאמֶר יֵהוּא קַדְּשׁוּ[a] ל
21 עֲצָרָה לַבַּעַל וַיִּקְרָאוּ[b]׃ 21 וַיִּשְׁלַח יֵהוּא בְּכָל־יִשְׂרָאֵל וַיָּבֹאוּ כָּל־ ל
עַבְדֵי הַבַּעַל וְלֹא־[a]נִשְׁאַר אִישׁ אֲשֶׁר לֹא־בָא וַיָּבֹאוּ בֵּית הַבַּעַל ד[25]
22 וַיִּמָּלֵא בֵית־הַבַּעַל פֶּה׀ לָפֶה׃ 22 וַיֹּאמֶר לַאֲשֶׁר עַל־הַמֶּלְתָּחָה הוֹצֵא ו[26]. ב. ל. ה[27]
23 לְבוּשׁ לְכָל עֹבְדֵי הַבַּעַל וַיּוֹצֵא לָהֶם הַמַּלְבּוּשׁ[a]׃ 23 וַיָּבֹא יֵהוּא יְהוֹ[28] ג חס
וִיהוֹנָדָב בֶּן־רֵכָב בֵּית הַבָּעַל וַיֹּאמֶר לְעֹבְדֵי הַבַּעַל חַפְּשׂוּ וּרְאוּ[29] ח
פֶּן־יֵשׁ־פֹּה[a] עִמָּכֶם מֵעַבְדֵי יְהוָה[b] כִּי אִם־עֹבְדֵי הַבַּעַל לְבַדָּם׃ ל
24 וַיָּבֹאוּ[a] לַעֲשׂוֹת זְבָחִים׀ וְעֹלוֹת וַיהוּא שָׂם־לוֹ בַחוּץ שְׁמֹנִים[b] אִישׁ ב[30]. ל
וַיֹּאמֶר הָאִישׁ אֲשֶׁר־יִמָּלֵט[c] מִן־הָאֲנָשִׁים אֲשֶׁר אֲנִי מֵבִיא עַל־יְדֵיכֶם ג[31]
נַפְשׁוֹ תַּחַת נַפְשׁוֹ׃ 25 וַיְהִי כְּכַלֹּתוֹ׀ לַעֲשׂוֹת הָעֹלָה וַיֹּאמֶר יֵהוּא ט בטע בסיפ[32]
לָרָצִים וְלַשָּׁלִשִׁים בֹּאוּ הַכּוּם אִישׁ אַל־יֵצֵא וַיַּכּוּם לְפִי־חָרֶב וַיַּשְׁלִכוּ ג[33]. יא[34]
26 הָרָצִים וְהַשָּׁלִשִׁים[a] וַיֵּלְכוּ עַד־עִיר[b] בֵּית־הַבַּעַל[c]׃ 26 וַיּוֹצִאוּ אֶת־ ב[35] ל חס
27 מַצְּבוֹת[a] בֵּית־[b]הַבָּעַל וַיִּשְׂרְפוּהָ׃ 27 וַיְנַתְּצוּ[a] אֶת מַצְּבַת[b] הַבַּעַל[c] וַיְנַתְּצוּ ג[36]. ב
28 אֶת־בֵּית הַבַּעַל[e] וַיְשִׂמֻהוּ לְמֹחָרָאוֹת[d] עַד־הַיּוֹם[e]׃ 28 וַיַּשְׁמֵד למוצאות. ט מיחד ק
29 יֵהוּא אֶת־[a]הַבַּעַל מִיִּשְׂרָאֵל׃ 29 רַק חַטֹּאֵי[b] יָרָבְעָם בֶּן־נְבָט אֲשֶׁר ל
הֶחֱטִיא אֶת־יִשְׂרָאֵל לֹא־סָר יֵהוּא מֵאַחֲרֵיהֶם[a] עֶגְלֵי הַזָּהָב אֲשֶׁר ב[37]
30 בֵּית־[b]אֵל וַאֲשֶׁר בְּדָן[a]׃ ס 30 וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־יֵהוּא יַעַן אֲשֶׁר־ ד סביר בבית. ד[38]
הֵטַבְתָּ לַעֲשׂוֹת הַיָּשָׁר בְּעֵינַי כְּכֹל[a] אֲשֶׁר בִּלְבָבִי עָשִׂיתָ לְבֵית אַחְאָב ג ב חס וחד מל[39]. ג[40]
31 בָּנַי רְבִעִים יֵשְׁבוּ לְךָ עַד־כִּסֵּא יִשְׂרָאֵל׃ 31 וְיֵהוּא לֹא שָׁמַר לָלֶכֶת ב חד מל וחד חס[41]. כ[42]
בְּתוֹרַת־יְהוָה אֱלֹהֵי־יִשְׂרָאֵל בְּכָל־לְבָבוֹ לֹא סָר מֵעַל[a] חַטֹּאוֹת׀ ג. ה חס בן נבט
32 יָרָבְעָם אֲשֶׁר הֶחֱטִיא אֶת־יִשְׂרָאֵל׃ 32 בַּיָּמִים הָהֵם הֵחֵל יְהוָה

[25] Mm 1285. [26] Mm 1907. [27] Mm 802. [28] Mm 1509. [29] Mm 1768. [30] Ex 10,25. [31] Mm 3044. [32] Mm 1955. [33] Mm 2089. [34] Mm 917. [35] Mm 2610. [36] Mm 2704. [37] Mp sub loco. [38] Mm 4042. [39] Mm 2103. [40] Mm 3216. [41] Mm 2132. [42] Mm 534.

20 [a] Ms ֆ קִרְאוּ ‖ [b] 𝔊*𝔙 sg ‖ **21** [a] pc Mss 𝔊𝔠[fMs]𝔙 לא ‖ **22** [a] 𝔊 *ὁ στολιστής* = בִּישׁ– ‖ **23** [a] > Ms 𝔊*𝔙 ‖ [b] 𝔊[Lmin]𝔈 + nonn vb ‖ **24** [a] 𝔊-[L] sg ‖ [b] 𝔊[L]𝔈[Lg] 3000, 𝔖 380 ‖ [c] prb l יְמַלֵּט ‖ **25** [a–a] prb false; frt l אָתָם (cf 𝔖 *'nwn*) vel הַמֵּתִים (𝔗 + *qtiljn*) ‖ [b] > Ms 𝔊[L] ‖ [c] 𝔊[A] *τοῦ βασιλέως* ‖ **26** [a] pc Mss Vrs מצבת; prp אֲשֵׁרַת ‖ [b] > 𝔊* ‖ **27** [a–a] add? ‖ [b] pc Mss 𝔊 מצבות ‖ [c–c] > pc Mss 𝔊* ‖ [d] pc Mss ut Q לְמוֹצָאוֹת, K לְמַחֲרֶ׳ ‖ [e] 2 Mss 𝔊𝔗𝔙 + הַזֶּה ‖ **28** [a] 2 Mss 𝔊[Nmin] + בֵּית cf 𝔊[L] ‖ **29** [a–a] add? ‖ [b] mlt Mss Seb Vrs בְּבֵית ‖ **30** [a] Ms Seb בְּכל, 𝔊[Nmin](𝔖𝔙) *καὶ πάντα* ‖ **31** [a] pc Mss Or 𝔗 מִכֹּל.

לְקַצְּוֹת בְּיִשְׂרָאֵל וַיַּכֵּם חֲזָאֵל בְּכָל־גְּבוּל יִשְׂרָאֵל׃ 33 מִן־הַיַּרְדֵּן 33
מִזְרַח הַשֶּׁמֶשׁ אֵת ׀ כָּל־אֶרֶץ ׀ הַגִּלְעָד הַגָּדִי וְהָרְאוּבֵנִי[a] וְהַמְנַשִּׁי מֵעֲרֹעֵר
אֲשֶׁר־עַל־נַחַל ׀ אַרְנֹן וְהַגִּלְעָד ׀ וְהַבָּשָׁן׃ 34 וְיֶתֶר ׀ דִּבְרֵי יֵהוּא 34
וְכָל־אֲשֶׁר עָשָׂה וְכָל[a]־גְּבוּרָתוֹ הֲלוֹא־הֵם כְּתוּבִים עַל־סֵפֶר דִּבְרֵי
הַיָּמִים לְמַלְכֵי יִשְׂרָאֵל׃ 35 וַיִּשְׁכַּב יֵהוּא עִם־אֲבֹתָיו וַיִּקְבְּרוּ אֹתוֹ 35
בְּשֹׁמְרוֹן וַיִּמְלֹךְ יְהוֹאָחָז בְּנוֹ תַּחְתָּיו׃ 36 וְהַיָּמִים אֲשֶׁר מָלַךְ יֵהוּא 36
עַל־יִשְׂרָאֵל עֶשְׂרִים וּשְׁמֹנֶה־שָׁנָה בְּשֹׁמְרוֹן׃ פ

11 1 וַעֲתַלְיָהוּ אֵם אֲחַזְיָהוּ וַתֵּרֶא[a] כִּי מֵת בְּנָהּ וַתָּקָם[b] וַתְּאַבֵּד **11**
אֶת כָּל־זֶרַע הַמַּמְלָכָה׃ 2 וַתִּקַּח יְהוֹשֶׁבַע בַּת־הַמֶּלֶךְ־יוֹרָם אֲחוֹת 2
אֲחַזְיָהוּ אֶת־יוֹאָשׁ בֶּן־אֲחַזְיָהוּ[a] וַתִּגְנֹב אֹתוֹ מִתּוֹךְ בְּנֵי־הַמֶּלֶךְ
הַמְּמֻתָּתִים[b] אֹתוֹ וְאֶת־מֵינִקְתּוֹ בַּחֲדַר הַמִּטּוֹת וַיַּסְתִּרוּ[c] אֹתוֹ מִפְּנֵי
עֲתַלְיָהוּ וְלֹא הוּמָת׃ 3 וַיְהִי אִתָּהּ בֵּית יְהוָה מִתְחַבֵּא שֵׁשׁ שָׁנִים 3
וַעֲתַלְיָה מֹלֶכֶת עַל־הָאָרֶץ׃ פ 4 וּבַשָּׁנָה הַשְּׁבִיעִית שָׁלַח יְהוֹיָדָע[a] 4
וַיִּקַּח ׀ אֶת־שָׂרֵי הַמֵּאוֹת[b] לַכָּרִי וְלָרָצִים וַיָּבֵא אֹתָם אֵלָיו בֵּית יְהוָה
וַיִּכְרֹת לָהֶם בְּרִית[c] וַיַּשְׁבַּע[d] אֹתָם בְּבֵית[e] יְהוָה[d] וַיַּרְא אֹתָם אֶת־בֶּן־
הַמֶּלֶךְ׃ 5 וַיְצַוֵּם לֵאמֹר זֶה הַדָּבָר אֲשֶׁר תַּעֲשׂוּן הַשְּׁלִשִׁית מִכֶּם בָּאֵי 5
הַשַּׁבָּת וְשֹׁמְרֵי מִשְׁמֶרֶת בֵּית הַמֶּלֶךְ׃ 6 וְהַשְּׁלִשִׁית בְּשַׁעַר סוּר[a] 6
וְהַשְּׁלִשִׁית בְּשַׁעַר אַחַר הָרָצִים[c] וּשְׁמַרְתֶּם אֶת־מִשְׁמֶרֶת הַבַּיִת מַסָּח[d]׃
7 וּשְׁתֵּי הַיָּדוֹת כָּלֶם כֹּל יֹצְאֵי הַשַּׁבָּת וְשָׁמְרוּ[a] אֶת־מִשְׁמֶרֶת בֵּית־יְהוָה 7
אֶל־הַמֶּלֶךְ[b]׃ 8 וְהַקַּפְתֶּם עַל־הַמֶּלֶךְ סָבִיב אִישׁ וְכֵלָיו בְּיָדוֹ וְהַבָּא 8
אֶל־הַשְּׂדֵרוֹת יוּמָת וִהְיוּ אֶת־הַמֶּלֶךְ בְּצֵאתוֹ וּבְבֹאוֹ׃ 9 וַיַּעֲשׂוּ 9
שָׂרֵי הַמֵּאוֹת כְּכֹל אֲשֶׁר־צִוָּה יְהוֹיָדָע הַכֹּהֵן וַיִּקְחוּ אִישׁ אֶת־אֲנָשָׁיו

ל . ד בליש[43] . ה חס בליש וכל אורית דכות[44]
ב[45] . ל[46] . ג . ל . ה בטע בסיפ[47]
יז מל בסיפ
ז[1] . ראתה ק
ל . יא[2] ומן ובשנת חמש עד ואלישע דמלכים דכות ב מ ג[3]
יז בסיפ וכל שפטים תרי עשר וד"ה דכות . ז[4]
המומתים חד מן ז[5] ק
יחיר ת וחד מן ב בליש . ב . ב . ו חס בליש[6]
ז[1] . ג זוגין[7]
המאות . נא[8] ק
ד[9] . לט
ד[10] . יב[11]
ה[12] וכל על המלך טוב דכות ב מ ג
ז[13] . ג[14]
המאות . טו[15] ק

43 Mm 4130. 44 Mm 4029. 45 Mm 2104. 46 Mm 955. 47 Mp sub loco. **Cp 11** 1 Mm 4044. 2 Mm 4018. 3 Cf Mm 2087. 4 Mm 2091. 5 Mm 2792. 6 Mm 2105. 7 Mm 509. 8 Mm 639. 9 Mm 1273. 10 Mm 409. 11 Mm 393. 12 Mm 2106. 13 Mm 1773. 14 Mm 3855. 15 Mm 1664.

33 [a] sic L, mlt Mss Edd ראו– ‖ [b] 2 Mss 𝔊𝔖[A]𝔗[Mss] + שִׁפַּת– ‖ **34** [a] pc Mss 𝔗[Ms]𝔙 וגבו ‖ **Cp 11,1** [a] l c mlt Mss Vrs ut Q רָאֲתָה ‖ [b] > 𝔊* ‖ **2** [a] 𝔊* ἀδελφοῦ αὐτῆς, l אֲחִיתָהּ? ‖ [b] nonn Mss et 2 Ch 22,11 ut Q הַמּוּמָתִים, sic l; prb ins c 2 Ch וַתִּתֵּן ‖ [c] 𝔊 (𝔖𝔙) καὶ ἔκρυψεν cf 𝔗 et 2 Ch ‖ **4** [a] 𝔊-BA(𝔖[A]) + ὁ ἱερεύς ‖ [b] nonn Mss ut Q המאות, it in 9.10.15 ‖ [c] 𝔊-L + κυρίου ‖ [d–d] > 𝔊[B] ‖ [e] 𝔊[O] ἐν τῇ διαθήκῃ, 𝔊[N min] ἐνώπιον; dl בית? ‖ **6** [a] v 6 add? ‖ [b] 2 Ch 23,5 הַיְסוֹד, 𝔊 τῶν ὁδῶν, 𝔖 qrs' clandestina (= הַסּוֹד?) 𝔙 Sïr; prp סוס ‖ [c–c] prb l אחר et dl ה׳ ‖ [d] > 𝔊-L ‖ **7** [a] 𝔊[L]𝔖 om cop; prp וְשֹׁמְרֵי ut 5 ‖ [b–b] dl?

10 בָּאֵי הַשַּׁבָּת עִם יֹצְאֵי הַשַּׁבָּת וַיִּבְאוּ אֶל־יְהוֹיָדָע הַכֹּהֵן׃ 10 וַיִּתֵּן ל
הַכֹּהֵן לְשָׂרֵי הַמֵּאוֹת אֶת־הַחֲנִית[a] וְאֶת־הַשְּׁלָטִים אֲשֶׁר לַמֶּלֶךְ דָּוִד המאות ק
11 אֲשֶׁר בְּבֵית יְהוָה׃ 11 וַיַּעַמְדוּ הָרָצִים אִישׁ וְכֵלָיו בְּיָדוֹ מִכֶּתֶף לט
הַבַּיִת הַיְמָנִית עַד־כֶּתֶף הַבַּיִת הַשְּׂמָאלִית לַמִּזְבֵּחַ וְלַבַּיִת עַל־הַמֶּלֶךְ ח[10] וכל על המלך טוב דכות ב מ ג
12 סָבִיב׃ 12 וַיּוֹצֵא אֶת־בֶּן־הַמֶּלֶךְ וַיִּתֵּן עָלָיו אֶת־הַנֵּזֶר וְאֶת־הָעֵדוּת ד[17]. ב
וַיַּמְלִכוּ[a] אֹתוֹ וַיִּמְשָׁחֻהוּ[b] וַיַּכּוּ־כָף וַיֹּאמְרוּ יְחִי הַמֶּלֶךְ׃ ס ה חס[18]. ב חס[19].
ל זקף קמ
13 וַתִּשְׁמַע עַתַלְיָה אֶת־קוֹל הָרָצִין הָעָם[a] וַתָּבֹא אֶל־הָעָם בֵּית יְהוָה׃ 20 ו
14 וַתַּרְא וְהִנֵּה הַמֶּלֶךְ עֹמֵד עַל־הָעַמּוּד כַּמִּשְׁפָּט וְהַשָּׂרִים[a] וְהַחֲצֹצְרוֹת 21 ו
אֶל־[b]הַמֶּלֶךְ וְכָל־עַם הָאָרֶץ שָׂמֵחַ וְתֹקֵעַ בַּחֲצֹצְרוֹת וַתִּקְרַע עֲתַלְיָהוּ 22 ו. ב חד חס
15 אֶת־בְּגָדֶיהָ וַתִּקְרָא קֶשֶׁר קָשֶׁר׃ ס 15 וַיְצַו יְהוֹיָדָע הַכֹּהֵן אֶת־ וחד מל[23]. 20 ו
ב פסוק דמטע[24]
שָׂרֵי הַמֵּאוֹת | [a]פְּקֻדֵי[b] הַחַיִל[a] וַיֹּאמֶר אֲלֵיהֶם הוֹצִיאוּ אֹתָהּ אֶל־מִבֵּית המאות ק. ל חס
לַשְּׂדֵרוֹת וְהַבָּא אַחֲרֶיהָ הָמֵת[c] בֶּחָרֶב כִּי אָמַר הַכֹּהֵן אַל־תּוּמַת בֵּית ב חס
16 יְהוָה׃ 16 וַיָּשִׂמוּ לָהּ יָדַיִם וַתָּבֹוא דֶּרֶךְ־מְבוֹא הַסּוּסִים בֵּית הַמֶּלֶךְ לה ד מנה חס. י מל בנביא
17 וַתּוּמָת שָׁם׃ ס 17 וַיִּכְרֹת יְהוֹיָדָע אֶת־הַבְּרִית בֵּין יְהוָה וּבֵין ל
הַמֶּלֶךְ וּבֵין הָעָם לִהְיוֹת לְעָם לַיהוָה [a]וּבֵין הַמֶּלֶךְ וּבֵין הָעָם׃
18 [a]וַיָּבֹאוּ כָל־עַם הָאָרֶץ בֵּית־הַבַּעַל וַיִּתְּצֻהוּ[b] אֶת־[c]מִזְבְּחֹתָו[d] וְאֶת־ ב חס. מזבחותיו ק
צַלְמָיו שִׁבְּרוּ הֵיטֵב וְאֶת מַתַּן כֹּהֵן הַבַּעַל הָרְגוּ לִפְנֵי הַמִּזְבֵּחוֹת[ae]
19 וַיָּשֶׂם הַכֹּהֵן פְּקֻדוֹת עַל־בֵּית יְהוָה׃ 19 וַיִּקַּח אֶת־שָׂרֵי הַמֵּאוֹת וְאֶת־ פד
הַכָּרִי וְאֶת־הָרָצִים וְאֶת | כָּל־עַם הָאָרֶץ וַיֹּרִידוּ[a] אֶת־הַמֶּלֶךְ מִבֵּית ל
יְהוָה וַיָּבֹאוּ[b] דֶּרֶךְ[c]־שַׁעַר הָרָצִים בֵּית הַמֶּלֶךְ וַיֵּשֶׁב[d] עַל־כִּסֵּא ג מל[25]
20 הַמְּלָכִים׃ 20 וַיִּשְׂמַח כָּל־עַם־הָאָרֶץ וְהָעִיר שָׁקְטָה וְאֶת־עֲתַלְיָהוּ ב
הֵמִיתוּ בַחֶרֶב בֵּית [a]הַמֶּלֶךְ׃ ס המלך חד מן ג[26] חס ה ר״ת בלישׁ ק

[16] Mm 2106. [17] Mm 1074. [18] Mm 1584. [19] Mm 2107. [20] Mm 4044. [21] Mm 2109. [22] Mm 2108. [23] Mm 2110. [24] Mm 4218. [25] Mm 2498. [26] Mm 1856.

10 [a] l c Ms GSV et 2 Ch 23,9 pl ‖ **12** [a] G sg, sic l? cf [b] ‖ [b] G sg, sic l? al tr [a] et [b] ‖ **13** [a] Ms וְה; > Ms, dl hoc vel הרצין ‖ **14** [a] frt l שׁ– cf GV ‖ [b] = עַל ‖ **15** [a–a] dl? ‖ [b] 2 Mss G[-BA] וּפְ ‖ [c] 2 Mss et 2 Ch 23,14 יומת cf Vrs ‖ **17** [a–a] > G[-BO] et 2 Ch 23,16, prb dl ‖ **18** [a–a] tr post 20? ‖ [b] Ms SV צוּ– ‖ [c] pc Mss GCf[Mss] et 2 Ch 23,17 וְאֵת ‖ [d] mlt Mss ut Q יָו– ‖ [e] G[130*.407] SCMssV sg, recte? ‖ **19** [a] G[Nmin] et 2 Ch 23,20 sg ‖ [b] Ms G sg, G[L] *καὶ εἰσήγαγον αὐτόν* ‖ [c] sic L, mlt Mss Edd הַ– ‖ [d] G[-A] *καὶ ἐκάθισαν αὐτόν* ‖ **20** [a] mlt Mss G[-L] ut Q הַמֶּלֶךְ.

12 1 בֶּן־שֶׁבַע שָׁנִים יְהוֹאָשׁ בְּמָלְכוֹ׃ פ 2 בִּשְׁנַת־שֶׁבַע לְיֵהוּא 12
מָלַךְ יְהוֹאָשׁ וְאַרְבָּעִים שָׁנָה מָלַךְ בִּירוּשָׁלִָם וְשֵׁם אִמּוֹ צִבְיָה מִבְּאֵר
שָׁבַע׃ 3 וַיַּעַשׂ יְהוֹאָשׁ הַיָּשָׁר בְּעֵינֵי יְהוָה כֹּל יָמָיו אֲשֶׁר הוֹרָהוּ סכ
יְהוֹיָדָע הַכֹּהֵן׃ 4 רַק הַבָּמוֹת לֹא־סָרוּ עוֹד הָעָם מְזַבְּחִים וּמְקַטְּרִים
בַּבָּמוֹת׃ 5 וַיֹּאמֶר יְהוֹאָשׁ אֶל־הַכֹּהֲנִים כֹּל כֶּסֶף הַקָּדָשִׁים
אֲשֶׁר־יוּבָא בֵית־יְהוָה כֶּסֶף עוֹבֵר[a] אִישׁ כֶּסֶף נַפְשׁוֹת[b] עֶרְכּוֹ כָּל־[c]
כֶּסֶף אֲשֶׁר יַעֲלֶה עַל לֵב־אִישׁ לְהָבִיא בֵּית יְהוָה׃ 6 יִקְחוּ לָהֶם
הַכֹּהֲנִים אִישׁ מֵאֵת מַכָּרוֹ וְהֵם יְחַזְּקוּ אֶת־בֶּדֶק הַבַּיִת לְכֹל[c] אֲשֶׁר־
יִמָּצֵא שָׁם בֶּדֶק׃ פ 7 וַיְהִי בִּשְׁנַת עֶשְׂרִים וְשָׁלֹשׁ שָׁנָה לַמֶּלֶךְ
יְהוֹאָשׁ לֹא־חִזְּקוּ הַכֹּהֲנִים אֶת־בֶּדֶק הַבָּיִת׃ 8 וַיִּקְרָא הַמֶּלֶךְ יְהוֹאָשׁ
לִיהוֹיָדָע הַכֹּהֵן וְלַכֹּהֲנִים וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם מַדּוּעַ אֵינְכֶם מְחַזְּקִים אֶת־
בֶּדֶק הַבַּיִת וְעַתָּה אַל־תִּקְחוּ־כֶסֶף מֵאֵת מַכָּרֵיכֶם כִּי־לְבֶדֶק הַבַּיִת
תִּתֵּנֵהוּ׃ 9 וַיֵּאֹתוּ הַכֹּהֲנִים לְבִלְתִּי קַחַת[a]־כֶּסֶף מֵאֵת הָעָם וּלְבִלְתִּי
חַזֵּק אֶת־בֶּדֶק הַבָּיִת׃ 10 וַיִּקַּח יְהוֹיָדָע הַכֹּהֵן אֲרוֹן אֶחָד וַיִּקֹּב
חֹר בִּדַלְתּוֹ וַיִּתֵּן אֹתוֹ אֶצֶל[a] הַמִּזְבֵּחַ בְּיָמִין[ab] בְּבֹוא־אִישׁ בֵּית יְהוָה
וְנָתְנוּ־שָׁמָּה הַכֹּהֲנִים שֹׁמְרֵי הַסַּף אֶת־כָּל־הַכֶּסֶף הַמּוּבָא בֵּית־יְהוָה׃
11 וַיְהִי כִּרְאוֹתָם כִּי־רַב הַכֶּסֶף בָּאָרֹן וַיַּעַל סֹפֵר[c] הַמֶּלֶךְ וְהַכֹּהֵן
הַגָּדוֹל וַיִּצְרֹרוּ[a] וַיִּמְנוּ אֶת־הַכֶּסֶף הַנִּמְצָא בֵּית־יְהוָה׃ 12 וְנָתְנוּ אֶת־
הַכֶּסֶף הַמְתֻכָּן עַל־יְדֵי[a] עֹשֵׂי הַמְּלָאכָה הַפְּקֻדִים[b] בֵּית יְהוָה וַיּוֹצִיאֻהוּ
לְחָרְשֵׁי הָעֵץ וְלַבֹּנִים הָעֹשִׂים בֵּית יְהוָה׃ 13 וְלַגֹּדְרִים[a] וּלְחֹצְבֵי
הָאֶבֶן וְלִקְנוֹת[b] עֵצִים וְאַבְנֵי מַחְצֵב לְחַזֵּק אֶת־בֶּדֶק בֵּית־יְהוָה וּלְכֹל[c]
אֲשֶׁר־יֵצֵא עַל־הַבַּיִת לְחַזְּקָה[d]׃ 14 אַךְ לֹא יֵעָשֶׂה[a] בֵּית יְהוָה סִפּוֹת 14
כֶּסֶף מְזַמְּרוֹת מִזְרָקוֹת חֲצֹצְרוֹת כָּל־כְּלִי זָהָב וּכְלִי־כֶסֶף מִן־הַכֶּסֶף

Cp 12 [1] Mp sub loco. [2] Mm 691. [3] Mm 2429. [4] Mm 3562. [5] Mm 1452. [6] Mm 2111. [7] Mm 1954. [8] Mm 2112. [9] Mm 2113. [10] Mm 2069. [11] Mm 2114. [12] Mm 1646. [13] Mm 2115. [14] Mm 2698. [15] Mm 210. [16] Mm 2781. [17] Mm 622.

Cp 12,5 [a] 𝔊* *συντιμήσεως*, l עֶרֶךְ ‖ [b–b] frt add ‖ [c] l וְכָל cf 𝔙 ‖ 9 [a] = קַחַת ‖ 10 [a–a] $𝔊^{A}$ *αμμασβη* = הַמַּצָּבָה? ‖ [b] mlt Mss 𝔖𝔗 ut Q מִ, K בַּ ‖ 11 [a] = וַיִּצְרוּ a יצר? ‖ 12 [a] mlt Mss ut Q יְדֵי, K יַד ‖ [b] mlt Mss ut Q הַמַּפְקִדִים, K הַפְּקֻדִים ‖ 13 [a] prp ולגזרים ‖ [b] 𝔊 om cop ‖ [c] pc Mss 𝔊𝔙 לכל ‖ [d] $𝔊^{L}$(𝔖𝔗) + *αὐτόν* = קֹה– ‖ 14 [a–a] > $𝔊^{L}$; 𝔙 tr post ספות.

ד[1] ג ל ה[5] ה[6]. ח[9] מל וכל יחזק דכות ב מ א . ג[4]
ל. ל ח[7]. ט[7] חס בבבא ג מנה בסיפ
ל ד[8] ב[8] ב וח[8]. מימין . ט מל[10] ק
יא ל. ב[11] ל. ידי המפקדים חר מן ק . ק[12] ז[12] חס מ בליש . ג ה חס בליש[13] ב[1] . ג[14] ל[15]
כל מל . ל , יח[16] וכל יוצר חפץ חמדה דכות ב מ א . ג[17]. יח[16] וכל יוצר חפץ חמדה דכות ב מ א

15 הַמּוּבָא בֵּית־יְהוָה׃ 15 כִּי־לְעֹשֵׂי הַמְּלָאכָה יְחַנְּהוּ וְחִזְקוּ־בוֹ[a] אֶת־ל חס
16 בֵּית יְהוָה׃ 16 וְלֹא יְחַשְּׁבוּ אֶת־הָאֲנָשִׁים אֲשֶׁר יִתְּנוּ אֶת־הַכֶּסֶף עַל־ב[18]
17 יָדָם לָתֶת לְעֹשֵׂי הַמְּלָאכָה כִּי בֶאֱמֻנָה הֵם עֹשִׂים׃ 17 כֶּסֶף אָשָׁם וְכֶסֶף ה חס בלישׁ[19]
18 חַטָּאוֹת[a] לֹא יוּבָא בֵּית יְהוָה לַכֹּהֲנִים יִהְיוּ[b]׃ פ 18 אָז יַעֲלֶה ג מל[20] . ה[21]
חֲזָאֵל מֶלֶךְ אֲרָם וַיִּלָּחֶם עַל־גַּת וַיִּלְכְּדֶהָ וַיָּשֶׂם חֲזָאֵל פָּנָיו לַעֲלוֹת פר . יד[22] וכל אוריית ויהרשע דכות ב מג
19 עַל־[a]יְרוּשָׁלִָם׃ 19 וַיִּקַּח יְהוֹאָשׁ מֶלֶךְ־יְהוּדָה אֶת כָּל־הַקֳּדָשִׁים
אֲשֶׁר־הִקְדִּישׁוּ יְהוֹשָׁפָט וִיהוֹרָם וַאֲחַזְיָהוּ אֲבֹתָיו מַלְכֵי יְהוּדָה וְאֶת־ יו בנביא כת כן וכל כתיב דכות[23]
קָדָשָׁיו וְאֶת כָּל־הַזָּהָב הַנִּמְצָא בְּאֹצְרוֹת בֵּית־יְהוָה וּבֵית הַמֶּלֶךְ׃ ב[24] . ג[25]
20 וַיִּשְׁלַח לַחֲזָאֵל מֶלֶךְ אֲרָם וַיַּעַל מֵעַל יְרוּשָׁלִָם׃ 20 וַיִּתֶר יו בסיפ וכל שפטים תרי עשר וד״ה דכות . יז מל בסיפ
דִּבְרֵי יוֹאָשׁ וְכָל־אֲשֶׁר עָשָׂה הֲלוֹא־הֵם כְּתוּבִים עַל־סֵפֶר דִּבְרֵי
21 הַיָּמִים לְמַלְכֵי יְהוּדָה׃ 21 וַיָּקֻמוּ עֲבָדָיו וַיִּקְשְׁרוּ־קֶשֶׁר וַיַּכּוּ אֶת־ יו בסיפ וכל שפטים תרי עשר וד״ה דכות . ב חס בתרי לישׁ[26] . ב חד כת א וחד כת ה . ד ב מנה בלישׁ
22 יוֹאָשׁ בֵּית מִלּוֹא [a]הַיֹּרֵד סִלָּא[a]׃ 22 וְיוֹזָכָר[a] בֶּן־שִׁמְעָת וִיהוֹזָבָד בֶּן־
שֹׁמֵר | עֲבָדָיו הִכֻּהוּ וַיָּמֹת וַיִּקְבְּרוּ אֹתוֹ עִם־אֲבֹתָיו בְּעִיר דָּוִד וַיִּמְלֹךְ ה חס[27] . ב בסיפ
אֲמַצְיָה בְנוֹ תַּחְתָּיו׃ פ ט[28]

13 1 בִּשְׁנַת עֶשְׂרִים וְשָׁלֹשׁ שָׁנָה לְיוֹאָשׁ בֶּן־אֲחַזְיָהוּ מֶלֶךְ יְהוּדָה
מָלַךְ יְהוֹאָחָז בֶּן־יֵהוּא [a]עַל־יִשְׂרָאֵל[a] בְּשֹׁמְרוֹן שְׁבַע עֶשְׂרֵה שָׁנָה׃
2 וַיַּעַשׂ הָרַע בְּעֵינֵי יְהוָה וַיֵּלֶךְ אַחַר חַטֹּאת יָרָבְעָם בֶּן־נְבָט אֲשֶׁר ו חס[1]
3 הֶחֱטִיא אֶת־יִשְׂרָאֵל לֹא־סָר מִמֶּנָּה׃ 3 וַיִּחַר־אַף יְהוָה
בְּיִשְׂרָאֵל וַיִּתְּנֵם בְּיַד | חֲזָאֵל מֶלֶךְ־אֲרָם וּבְיַד בֶּן־הֲדַד בֶּן־חֲזָאֵל
4 כָּל־הַיָּמִים׃ 4 וַיְחַל יְהוֹאָחָז אֶת־פְּנֵי יְהוָה וַיִּשְׁמַע אֵלָיו יְהוָה כִּי רָאָה ד[2]
5 אֶת־לַחַץ יִשְׂרָאֵל כִּי־לָחַץ אֹתָם מֶלֶךְ אֲרָם׃ 5 וַיִּתֶּן יְהוָה לְיִשְׂרָאֵל
מוֹשִׁיעַ וַיֵּצְאוּ[a] מִתַּחַת יַד־אֲרָם וַיֵּשְׁבוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל בְּאָהֳלֵיהֶם כִּתְמֹלֹ[c] ג[3] . ג בנביא[4]
שִׁלְשֹׁם׃ 6 אַךְ לֹא־סָרוּ מֵחַטֹּאת[a] בֵּית־[b]יָרָבְעָם אֲשֶׁר־הֶחֱטִיא[c] אֹתוֹ ו חס[5] . ה חס בן נבט . החטיא חד מן ב[6] חס בלישׁ כ
יִשְׂרָאֵל בָּהּ[d] הָלָל[e] וְגַם הָאֲשֵׁרָה עָמְדָה בְשֹׁמְרוֹן׃ 7 כִּי לֹא הִשְׁאִיר[a] כג פסוק וגם ובתר תלת מילין[7] . ד[8]

[18] Mm 3017. [19] Mm 2116. [20] Mm 2117. [21] Mm 691. [22] Mm 1523. [23] Mm 2087. [24] Mm 865. [25] Mm 2118. [26] Mp sub loco. [27] Mm 2096. [28] Mm 3071. Cp 13 [1] Mm 861. [2] Mm 596. [3] Mm 401. [4] Mm 2119. [5] Mm 861 contra textum. [6] Mp sub loco. [7] Mm 1629. [8] Mm 3690.

15 [a] > 2 Mss 𝔙 ‖ **17** [a] 𝔊 sg cf K^{Mss} ‖ [b] pc Mss 𝔊𝔖𝔙 יהיה ‖ **18** [a] > pc Mss ‖ **21** [a–a] inc ‖ **22** [a] mlt Mss וְזָכָר ‖ **Cp 13,1** [a–a] > 𝔊* ‖ **5** [a] 𝔊* sg cf 𝔙, $𝔊^{L}$ *καὶ ἐξήγαγεν αὐτούς* = וַיּוֹצֵא ‖ **6** [a] $𝔊^{A}$ sg cf בָּהּ ‖ [b] > pc Mss 𝔖 ‖ [c] mlt Mss ut Q הֶחֱטִיא ‖ [d] $𝔊^{-B}$𝔖𝔗𝔙 suff pl ‖ [e] prb l c $𝔊^{-B}$$𝔗^{fMs}$𝔙 pl ‖ **7** [a] Vrs pass = נִשְׁאַר.

יז וכל זקף אתנח וסס״פ דכות[8]
לִיהוֹאָחָז עָם כִּי אִם־חֲמִשִּׁים פָּרָשִׁים וַעֲשָׂרָה רְכֶב וַעֲשֶׂרֶת אֲלָפִים
ב חד חס וחד מל[10]. ה בטעמ בסיפ
8 רַגְלִי כִּי אִבְּדָם מֶלֶךְ אֲרָם וַיְשִׂמֵם כֶּעָפָר לָדֹשׁ׃ 8 וְיֶתֶר
יז מל בסיפ
דִּבְרֵי יְהוֹאָחָז וְכָל־אֲשֶׁר עָשָׂה וּגְבוּרָתוֹ הֲלוֹא־הֵם כְּתוּבִים עַל־סֵפֶר
ל
9 דִּבְרֵי הַיָּמִים לְמַלְכֵי יִשְׂרָאֵל׃ 9 וַיִּשְׁכַּב יְהוֹאָחָז עִם־אֲבֹתָיו וַיִּקְבְּרֻהוּ
יז בסיפ וכל שפטים תרי עשר וד״ה דכות
בְּשֹׁמְרוֹן וַיִּמְלֹךְ יוֹאָשׁ בְּנוֹ תַּחְתָּיו׃ פ
ל
10 10 בִּשְׁנַת שְׁלֹשִׁים וְשֶׁבַע[a] שָׁנָה לְיוֹאָשׁ מֶלֶךְ יְהוּדָה מָלַךְ יְהוֹאָשׁ
ד. ג
בֶּן־יְהוֹאָחָז עַל־יִשְׂרָאֵל בְּשֹׁמְרוֹן [b]שֵׁשׁ עֶשְׂרֵה[b] שָׁנָה׃ 11 וַיַּעַשׂ הָרַע
ב
בְּעֵינֵי יְהוָה לֹא סָר מִכָּל־חַטֹּאוֹת יָרָבְעָם בֶּן־נְבָט אֲשֶׁר־הֶחֱטִיא
ל ס״פ . ה בטעמ בסיפ[11]. יז בסיפ וכל שפטים תרי עשר וד״ה דכות
אֶת־יִשְׂרָאֵל בָּהּ[a] הָלָךְ׃ 12 וְיֶתֶר דִּבְרֵי יוֹאָשׁ וְכָל־אֲשֶׁר
יג[12]. ט[13]
עָשָׂה וּגְבוּרָתוֹ אֲשֶׁר נִלְחַם עִם אֲמַצְיָה מֶלֶךְ־יְהוּדָה הֲלוֹא־הֵם
יז בסיפ וכל שפטים תרי עשר וד״ה דכות
כְּתוּבִים עַל־סֵפֶר דִּבְרֵי הַיָּמִים לְמַלְכֵי יִשְׂרָאֵל׃ 13 וַיִּשְׁכַּב יוֹאָשׁ
הי[14]. יז בסיפ וכל שפטים תרי עשר וד״ה דכות
עִם־אֲבֹתָיו וַיָּרָבְעָם יָשַׁב עַל־כִּסְאוֹ וַיִּקָּבֵר יוֹאָשׁ בְּשֹׁמְרוֹן עִם מַלְכֵי
יִשְׂרָאֵל׃ פ 14 וֶאֱלִישָׁע חָלָה אֶת־חָלְיוֹ אֲשֶׁר יָמוּת בּוֹ וַיֵּרֶד
יז בסיפ וכל שפטים תרי עשר וד״ה דכות . צא
אֵלָיו יוֹאָשׁ מֶלֶךְ־יִשְׂרָאֵל וַיֵּבְךְּ עַל־פָּנָיו וַיֹּאמַר אָבִי | אָבִי רֶכֶב
ל
יִשְׂרָאֵל וּפָרָשָׁיו[a]׃ 15 וַיֹּאמֶר לוֹ אֱלִישָׁע קַח קֶשֶׁת וְחִצִּים וַיִּקַּח אֵלָיו
15 קֶשֶׁת וְחִצִּים׃ 16 וַיֹּאמֶר | לְמֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל הַרְכֵּב יָדְךָ עַל־הַקָּשֶׁת
פר . ד[15]
וַיַּרְכֵּב יָדוֹ וַיָּשֶׂם אֱלִישָׁע יָדָיו עַל־יְדֵי הַמֶּלֶךְ׃ 17 וַיֹּאמֶר פְּתַח הַחַלּוֹן
ל. ל. ל
קֵדְמָה וַיִּפְתָּח וַיֹּאמֶר אֱלִישָׁע יְרֵה וַיּוֹרֶ֫ וַיֹּאמֶר חֵץ־תְּשׁוּעָה לַיהוָה
ה בטעמ . ב . ט כת ה[16]. ט כת ה[16]
וְחֵץ תְּשׁוּעָה בַּאֲרָם וְהִכִּיתָ אֶת־אֲרָם בַּאֲפֵק עַד־כַּלֹּתָה׃ 18 וַיֹּאמֶר
18 קַח הַחִצִּים וַיִּקָּח וַיֹּאמֶר [a]לְמֶלֶךְ־יִשְׂרָאֵל[a] הַךְ־אַרְצָה וַיַּךְ שָׁלֹשׁ־
19 פְּעָמִים וַיַּעֲמֹד׃ 19 וַיִּקְצֹף עָלָיו אִישׁ הָאֱלֹהִים וַיֹּאמֶר לְהַכּוֹת חָמֵשׁ
ט כת ה[16]
אוֹ־שֵׁשׁ פְּעָמִים אָז הִכִּיתָ אֶת־אֲרָם עַד־כַּלֹּתָהּ וְעַתָּה שָׁלֹשׁ פְּעָמִים
20 תַּכֶּה אֶת־אֲרָם׃ ס 20 וַיָּמָת אֱלִישָׁע וַיִּקְבְּרֻהוּ וּגְדוּדֵי[a] מוֹאָב
21 יָבֹאוּ[b] בָּאָרֶץ [c]בָּא שָׁנָה[c]׃ 21 וַיְהִי[a] הֵם | קֹבְרִים אִישׁ וְהִנֵּה רָאוּ אֶת־
ט בטעמ בסיפ[17]

[9]Mm 2120. [10]Mm 3025. [11]Mm 2178. [12]Mm 1748. [13]Mm 3071. [14]Mm 87. [15]Mm 2121. [16]Mm 2122. [17]Mm 1955.

7 [b] $\mathfrak{G}^{L}$ huc tr 23 ‖ **10** [a–a] $\mathfrak{G}^{127}$ 40, $\mathfrak{G}^{245}$ 36; $\mathfrak{G}^{Nmin}$ 39, recte? ‖ [b–b] $\mathfrak{S}$ 13 ‖ **11** [a] 2 Mss (vid) et Vrs suff pl ‖ **14** [a] ut 2,12[b] ‖ **18** [a–a] > $\mathfrak{G}^{107}\mathfrak{S}$, dl? ‖ **20** [a] Ms $\mathfrak{T}$ sg ‖ [b] 2 Mss בָּאוּ, $\mathfrak{T}$ sg ‖ [c–c] inc; $\mathfrak{G}$ *ἐλθόντος τοῦ ἐνιαυτοῦ* cf $\mathfrak{T}$, $\mathfrak{S}$ *bh bšnt' hj* eodem anno cf $\mathfrak{V}$ ‖ **21** [a] Seb וַיְהִיו.

ד[18] מל וכל כתיב דכות ב מ א

22 הַנָּבִיא וַיִּשְׁלְחוּ אֶת־הָאִישׁ בְּקֶבֶר אֱלִישָׁע וַיֵּלֶךְ וַיִּנָּעַ הָאִישׁ[b] בְּעַצְמוֹת
22 אֱלִישָׁע וַיְחִי וַיָּקָם עַל־רַגְלָיו: פ [22] וַחֲזָאֵל[a] מֶלֶךְ אֲרָם[a] לָחַץ
ס[19] 15 אֶת־יִשְׂרָאֵל כָּל יְמֵי יְהוֹאָחָז: [23] וַיְחָנֵן[a] יְהוָה אֹתָם וַיְרַחֵמֵם וַיִּפֶן ל
אֲלֵיהֶם לְמַעַן בְּרִיתוֹ אֶת־אַבְרָהָם יִצְחָק[b] וְיַעֲקֹב וְלֹא אָבָה[c] הַשְׁחִיתָם ב[20]. יד[21]. ל
24 וְלֹא־הִשְׁלִיכָם מֵעַל־פָּנָיו עַד־עָתָּה: [24] וַיָּמָת חֲזָאֵל מֶלֶךְ־אֲרָם ד[22]
25 וַיִּמְלֹךְ בֶּן־הַדַד בְּנוֹ תַּחְתָּיו: [25] וַיָּשָׁב יְהוֹאָשׁ בֶּן־יְהוֹאָחָז וַיִּקַּח אֶת־
הֶעָרִים מִיַּד בֶּן־הַדַד בֶּן־חֲזָאֵל אֲשֶׁר לָקַח מִיַּד יְהוֹאָחָז אָבִיו
יז בסיס וכל שפטים תרי עשר דד״ה דכות . כה בַּמִּלְחָמָה שָׁלֹשׁ פְּעָמִים הִכָּהוּ יוֹאָשׁ וַיָּשֶׁב אֶת־עָרֵי יִשְׂרָאֵל: פ
ד 14 1 בִּשְׁנַת שְׁתַּיִם לְיוֹאָשׁ בֶּן־יוֹאָחָז מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל מָלַךְ אֲמַצְיָהוּ
יז בסיס וכל שפטים תרי עשר דד״ה דכות . ז 2 בֶּן־עֶשְׂרִים וְחָמֵשׁ שָׁנָה הָיָה בְּמָלְכוֹ וְעֶשְׂרִים
יהועדן . ב ק 3 וְתֵשַׁע שָׁנָה מָלַךְ בִּירוּשָׁלִַם וְשֵׁם אִמּוֹ יְהוֹעַדָּיִן[a] מִן־יְרוּשָׁלִָם: וַיַּעַשׂ
יז בסיס וכל שפטים תרי עשר דד״ה דכות הַיָּשָׁר בְּעֵינֵי יְהוָה רַק לֹא כְּדָוִד אָבִיו כְּכֹל אֲשֶׁר־עָשָׂה יוֹאָשׁ
4 אָבִיו עָשָׂה: [4] רַק הַבָּמוֹת לֹא־סָרוּ[a] עוֹד הָעָם מְזַבְּחִים וּמְקַטְּרִים
5 בַּבָּמוֹת: [5] וַיְהִי כַּאֲשֶׁר חָזְקָה הַמַּמְלָכָה בְּיָדוֹ וַיַּךְ אֶת־עֲבָדָיו
ג[1]. מן פסוק לא לא לא . ג בליש 6 הַמַּכִּים אֶת־הַמֶּלֶךְ[a] אָבִיו: [6] וְאֶת־בְּנֵי הַמַּכִּים לֹא הֵמִית כַּכָּתוּב
ג פסוק דמטע[2] בְּסֵפֶר תּוֹרַת־מֹשֶׁה אֲשֶׁר־צִוָּה יְהוָה לֵאמֹר לֹא־יוּמְתוּ[a] אָבוֹת עַל־
יומת ק בָּנִים וּבָנִים לֹא־יוּמְתוּ[a] עַל־אָבוֹת כִּי אִם־אִישׁ בְּחֶטְאוֹ[b] יָמוּתוּ[c]:
יט פסוק בסיס את את את . ט כת[3]. מלח ק תד מן ב כת כן בליש 7 הוּא־הִכָּה אֶת־אֱדוֹם בְּגֵיא־הַמֶּלַח[a] עֲשֶׂרֶת אֲלָפִים וְתָפַשׂ אֶת־
הַסֶּלַע בַּמִּלְחָמָה וַיִּקְרָא[a] אֶת־שְׁמָהּ יָקְתְאֵל עַד הַיּוֹם הַזֶּה: פ
ט[4] 8 אָז שָׁלַח אֲמַצְיָהוּ מַלְאָכִים אֶל־יְהוֹאָשׁ בֶּן־יְהוֹאָחָז בֶּן־יֵהוּא
9 מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל לֵאמֹר לְכָה נִתְרָאֶה פָּנִים: [9] וַיִּשְׁלַח יְהוֹאָשׁ מֶלֶךְ־
יִשְׂרָאֵל אֶל־אֲמַצְיָהוּ מֶלֶךְ־יְהוּדָה לֵאמֹר הַחוֹחַ אֲשֶׁר בַּלְּבָנוֹן שָׁלַח
אֶל־הָאֶרֶז אֲשֶׁר בַּלְּבָנוֹן לֵאמֹר תְּנָה־אֶת־בִּתְּךָ לִבְנִי לְאִשָּׁה וַתַּעֲבֹר
ב ר״ם[5] 10 חַיַּת הַשָּׂדֶה אֲשֶׁר בַּלְּבָנוֹן וַתִּרְמֹס אֶת־הַחוֹחַ: [10] הַכֵּה הִכִּיתָ אֶת־

[18]Mm 415. [19]Mp sub loco. [20]Mm 2123. [21]Mm 247. [22]Mm 236. **Cp 14** [1]Mm 271. [2]Mm 4221. [3]Mm 3989. [4]Mm 191. [5]Mm 3071. [6]Dt 13,16.

21 [b] > 𝔊*𝔗[Ms] ‖ **22** [a–a] > 𝔊* ‖ **23** [a] cf 7[b] ‖ [b] 𝔊𝔖𝔙[Mss] pr cop ‖ [c] Ms 𝔊𝔖 + יהוה ‖ **Cp 14,2** [a] nonn Mss 𝔖𝔗𝔙 et 2 Ch 25,1 ut Q דָּן–; K דִּין– cf 𝔊 ‖ **4** [a] 𝔊(𝔖𝔙) ἐξῆρεν = הֵסִיר ‖ **5** [a] > 𝔊? ‖ **6** [a] Vrs ut 2 Ch 25,4 יָמוּתוּ, sed cf Dt 24,16 ‖ [b] 𝔊-[L]𝔖 pl ‖ [c] mlt Mss ut Q יומת, K Vrs יָמוּת ‖ **7** [a] nonn Mss 𝔊 ut Q מֶלַח.

ב. ב
אֱלוֹם וְנִשְׁאֲךָ לְבֵךְ הִכְבֵּד וְשֵׁב בְּבֵיתֶךָ וְלָמָּה[a] תִתְגָּרֶה בְּרָעָה
ל מל. ב
וְנָפַלְתָּה אַתָּה וִיהוּדָה עִמָּךְ׃ 11 וְלֹא־שָׁמַע אֲמַצְיָהוּ וַיַּעַל יְהוֹאָשׁ[a] 11
ב
מֶלֶךְ־יִשְׂרָאֵל וַיִּתְרָאוּ פָנִים[b] הוּא וַאֲמַצְיָהוּ מֶלֶךְ־יְהוּדָה[b] בְּבֵית שֶׁמֶשׁ
ז פסוק מן ז מילין כל מילה איה בהון י. לאוהליו חד מן ב[7] חס בליש ק
אֲשֶׁר לִיהוּדָה׃ 12 וַיִּנָּגֵף יְהוּדָה לִפְנֵי יִשְׂרָאֵל וַיָּנֻסוּ אִישׁ לְאָהָלָו׃[a] 12
ס[a] 13 וְאֶת־אֲמַצְיָהוּ מֶלֶךְ־יְהוּדָה[a] בֶּן־יְהוֹאָשׁ בֶּן־אֲחַזְיָהוּ[b] תָּפַשׂ יְהוֹאָשׁ 13
ויבא ק
מֶלֶךְ־יִשְׂרָאֵל בְּבֵית שֶׁמֶשׁ וַיָּבֹאוּ[c] יְרוּשָׁלַ͏ִם וַיִּפְרֹץ בְּחוֹמַת יְרוּשָׁלַ͏ִם
בְּשַׁעַר[d] אֶפְרַיִם עַד־שַׁעַר הַפִּנָּה אַרְבַּע מֵאוֹת אַמָּה׃ 14 וְלָקַח אֶת־ 14
כָּל־[a]הַזָּהָב־וְהַכֶּסֶף וְאֵת כָּל־הַכֵּלִים הַנִּמְצָאִים בֵּית־[b]יְהוָה וּבְאֹצְרוֹת
ג בטע ר״ש[10] . ב וכת כן[11] . ט[9] . ד בטע ר״ש
בֵּית הַמֶּלֶךְ וְאֵת בְּנֵי הַתַּעֲרֻבוֹת וַיָּשָׁב שֹׁמְרוֹנָה׃ 15 וְיֶתֶר[c] 15
ב . יב[13] . ב . יב[12]
דִּבְרֵי יְהוֹאָשׁ[a] אֲשֶׁר־עָשָׂה[c] וּגְבוּרָתוֹ וַאֲשֶׁר־[b]נִלְחַם עִם אֲמַצְיָהוּ מֶלֶךְ־
יְהוּדָה הֲלֹא־הֵם כְּתוּבִים עַל־סֵפֶר דִּבְרֵי הַיָּמִים לְמַלְכֵי יִשְׂרָאֵל׃
ב
16 וַיִּשְׁכַּב יְהוֹאָשׁ עִם־אֲבֹתָיו וַיִּקָּבֵר[c] בְּשֹׁמְרוֹן עִם מַלְכֵי יִשְׂרָאֵל וַיִּמְלֹךְ 16
יו בסיף וכל שפטים תרי עשר וד״ה דכות
יָרָבְעָם בְּנוֹ תַּחְתָּיו׃ פ 17 וַיְחִי אֲמַצְיָהוּ בֶן־יוֹאָשׁ מֶלֶךְ יְהוּדָה 17
ג בטע[14]
אַחֲרֵי[c] מוֹת יְהוֹאָשׁ בֶּן־יְהוֹאָחָז מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל חֲמֵשׁ עֶשְׂרֵה שָׁנָה׃
ה חס וכל אוריית דכות[15] 18 וְיֶתֶר דִּבְרֵי אֲמַצְיָהוּ הֲלֹא־הֵם כְּתוּבִים עַל־סֵפֶר דִּבְרֵי הַיָּמִים 18
ו[16]
לְמַלְכֵי יְהוּדָה׃ 19 וַיִּקְשְׁרוּ עָלָיו קֶשֶׁר בִּירוּשָׁלַ͏ִם וַיָּנָס לָכִישָׁה 19
ו[16] . ו ג[17] מנה חס . מג
וַיְשַׁלְּחוּ אַחֲרָיו לָכִישָׁה וַיְמִתֻהוּ שָׁם׃ 20 וַיִּשְׂאוּ אֹתוֹ עַל־הַסּוּסִים 20
וַיִּקָּבֵר בִּירוּשָׁלַ͏ִם עִם־אֲבֹתָיו בְּעִיר דָּוִד׃ 21 וַיִּקְחוּ כָּל־עַם יְהוּדָה 21
ה חס[18]
אֶת־עֲזַרְיָהוּ[a] וְהוּא בֶן־שֵׁשׁ עֶשְׂרֵה שָׁנָה וַיַּמְלִכוּ אֹתוֹ תַּחַת אָבִיו
ב חד חס וחד מל[19]
אֲמַצְיָהוּ׃ 22 הוּא בָּנָה אֶת־אֵילַת וַיְשִׁבֶהָ לִיהוּדָה אַחֲרֵי שְׁכַב־הַמֶּלֶךְ 22
עִם־אֲבֹתָיו׃ פ
יו בסיף וכל שפטים תרי עשר וד״ה דכות
23 בִּשְׁנַת חֲמֵשׁ־עֶשְׂרֵה שָׁנָה לַאֲמַצְיָהוּ בֶן־יוֹאָשׁ מֶלֶךְ יְהוּדָה מָלַךְ 23

[7]Mm 2124. [8]Mm 2125. [9]Mm 271. [10]Mm 2029. [11]Mm 2037. [12]Mm 1990. [13]Mm 1748. [14]Mp sub loco. [15]Mm 1950 contra textum. [16]Mm 2126. [17]Mm 2127. [18]Mm 1584. [19]Mm 2128.

10 [a] 2 Mss 𝔊-B𝔏ע ל׳ ‖ **11** [a] > 𝔊B ‖ [b–b] > 𝔊44.71, 𝔖 tr in fin v, dl? ‖ **12** [a] mlt Mss 𝔗𝔙 ut Q לְאָהֳלָיו, K 𝔊𝔖 לְאָהֳלוֹ ‖ **13** [a–a] > 𝔊B; 𝔊L tr post יהואש, 𝔊Nmin post אחויהו ‖ [b–b] > 𝔖(𝔊L om בן־א), dl [a–a] vel [b–b] ‖ [c] mlt Mss 𝔊-L𝔖𝔗 ut Q וַיָּבֹא, K או־; 𝔊𝔏ע ut 2 Ch 25,23 וַיְבִיאֻהוּ ‖ [d] 1 c pc Mss 𝔊L𝔖𝔗𝔙 et 2 Ch מש׳ ‖ **14** [a] > Ms 𝔊, Syh sub ast ‖ [b] nonn Mss 𝔊𝔖 et 2 Ch 25,24 בְּבֵית ‖ **15** [a] nonn Mss 𝔖𝔗[f] + וְכָל־ ‖ [b] Ms 𝔊𝔙 א׳ ‖ **21** [a] 𝔖 ut 2 Ch 26,1 עֻזִּיָּה, it in 15,1sqq; Ms 𝔊L + בְּנוֹ.

יָרָבְעָם בֶּן־יוֹאָשׁ מֶלֶךְ־[a]יִשְׂרָאֵל בְּשֹׁמְרוֹן אַרְבָּעִים וְאַחַת שָׁנָה׃
24 וַיַּעַשׂ הָרַע בְּעֵינֵי יְהוָה לֹא סָר מִכֹּל־חַטֹּאות יָרָבְעָם בֶּן־נְבָט
25 אֲשֶׁר הֶחֱטִיא אֶת־יִשְׂרָאֵל׃ 25 הוּא הֵשִׁיב אֶת־גְּבוּל יִשְׂרָאֵל מִלְּבוֹא
חֲמָת עַד־יָם הָעֲרָבָה כִּדְבַר יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר דִּבֶּר בְּיַד־
26 עַבְדּוֹ יוֹנָה בֶן־אֲמִתַּי הַנָּבִיא אֲשֶׁר מִגַּת הַחֵפֶר׃ 26 כִּי־רָאָה יְהוָה
אֶת־עֳנִי יִשְׂרָאֵל מֹרֶה[a] מְאֹד וְאֶפֶס עָצוּר וְאֶפֶס עָזוּב וְאֵין עֹזֵר
27 לְיִשְׂרָאֵל׃ 27 וְלֹא־דִבֶּר יְהוָה לִמְחוֹת אֶת־שְׁמָם[a] יִשְׂרָאֵל מִתַּחַת
28 הַשָּׁמָיִם וַיֹּושִׁיעֵם בְּיַד יָרָבְעָם בֶּן־יוֹאָשׁ׃ 28 וְיֶתֶר[o] דִּבְרֵי יָרָבְעָם
וְכָל־אֲשֶׁר עָשָׂה וּגְבוּרָתוֹ אֲשֶׁר[a]־נִלְחָם וַאֲשֶׁר הֵשִׁיב אֶת־דַּמֶּשֶׂק וְאֶת־
חֲמָת[b] לִיהוּדָה[o] בְּיִשְׂרָאֵל[b] הֲלֹא־הֵם כְּתוּבִים עַל־סֵפֶר דִּבְרֵי הַיָּמִים
29 לְמַלְכֵי יִשְׂרָאֵל׃ 29 וַיִּשְׁכַּב יָרָבְעָם[a] עִם־אֲבֹתָיו עִם מַלְכֵי יִשְׂרָאֵל
וַיִּמְלֹךְ זְכַרְיָה בְנוֹ תַּחְתָּיו׃ פ

15 1 בִּשְׁנַת עֶשְׂרִים וְשֶׁבַע שָׁנָה לְיָרָבְעָם מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל מָלַךְ
2 עֲזַרְיָה בֶן־אֲמַצְיָה מֶלֶךְ יְהוּדָה׃ 2 בֶּן־שֵׁשׁ עֶשְׂרֵה שָׁנָה הָיָה[o] בְּמָלְכֹו
וַחֲמִשִּׁים וּשְׁתַּיִם שָׁנָה מָלַךְ בִּירוּשָׁלִַם וְשֵׁם אִמֹּו יְכָלְיָהוּ מִירוּשָׁלִָם׃
3 וַיַּעַשׂ הַיָּשָׁר בְּעֵינֵי יְהוָה כְּכֹל אֲשֶׁר־עָשָׂה אֲמַצְיָהוּ אָבִיו׃ 4 רַק
5 הַבָּמֹות לֹא־סָרוּ[a] עֹוד הָעָם מְזַבְּחִים וּמְקַטְּרִים בַּבָּמֹות׃ 5 וַיִּנַּגַּע
יְהוָה אֶת־הַמֶּלֶךְ וַיְהִי מְצֹרָע עַד־יֹום מֹותֹו וַיֵּשֶׁב בְּבֵית[o] הַחָפְשִׁית[a]
6 וְיֹותָם בֶּן־הַמֶּלֶךְ עַל־הַבַּיִת שֹׁפֵט אֶת־עַם הָאָרֶץ׃ 6 וְיֶתֶר
דִּבְרֵי עֲזַרְיָהוּ וְכָל־אֲשֶׁר עָשָׂה הֲלֹא־הֵם כְּתוּבִים עַל־סֵפֶר דִּבְרֵי
סנה[a] הַיָּמִים לְמַלְכֵי יְהוּדָה׃ 7 וַיִּשְׁכַּב עֲזַרְיָהוּ עִם־אֲבֹתָיו וַיִּקְבְּרוּ[o] אֹתֹו
עִם־אֲבֹתָיו בְּעִיר דָּוִד וַיִּמְלֹךְ יֹותָם בְּנוֹ תַּחְתָּיו׃ פ
8 בִּשְׁנַת[a] שְׁלֹשִׁים וּשְׁמֹנֶה[a] שָׁנָה לַעֲזַרְיָהוּ מֶלֶךְ יְהוּדָה מָלַךְ זְכַרְיָהוּ
9 בֶן־יָרָבְעָם עַל־יִשְׂרָאֵל בְּשֹׁמְרוֹן שִׁשָּׁה חֳדָשִׁים׃ 9 וַיַּעַשׂ הָרַע בְּעֵינֵי

[20]Mm 1121. [21]Mm 2129. [22]Mm 2130. [23]Mm 2037. **Cp 15** [1]Mm 3071. [2]Gn 12,17. [3]Mm 1029. [4]Mm 2131 et Mm 3761. [5]Mm 1985. [6]Mp sub loco.

23 [a] mlt Mss 𝔊𝔗[fMs] -עַל ‖ **26** [a] frt l הַמַּר cf 𝔊𝔖𝔙 ‖ **27** [a] 𝔊-[L] *τὸ σπέρμα* ‖ **28** [a] 𝔊[L]𝔖 pr cop ‖ [b–b] 𝔖 *l'jsr'jl*, recte? ‖ **29** [a] sic semper C, L alias sine meteg ‖ **Cp 15,4** [a] ut 14,4[a] ‖ **5** [a] nonn Mss et 2 Ch 26,21 K חוֹת–; 𝔊 *αφφουσωθ* vel sim ‖ **8** [a–a] 𝔊[Nmin] 28, 𝔊[245] 29.

ל׳ בסיפ׳ וכל שפטים תרי עשר וד״ה דכות׳. ג סביר׳ יהודה וקר׳ ישראל
ב
ל
ל. ל
ה חס[20]. ח. ל. ו[21]
ד[22]. ו׳ בסיפ׳ וכל שפטים תרי עשר וד״ה דכות׳. ד בטע׳ ר״פ[23]
ל
ל
ג חס[3]. ה זוגין בבית בית[4]
ו׳ בטע׳ ר״פ בסיפ[5]
ד בנביא[6]
ב בסיפ
ד בנביא. ב בנביא[6]

יְהוָה כַּאֲשֶׁר עָשׂוּ אֲבֹתָיו לֹא סָר מֵחַטֹּאוֹת[a] יָרָבְעָם בֶּן־נְבָט אֲשֶׁר
10 הֶחֱטִיא אֶת־יִשְׂרָאֵל׃ 10 וַיִּקְשֹׁר עָלָיו שַׁלֻּם בֶּן־יָבֵשׁ וַיַּכֵּהוּ[a] קִבְלְעָם
11 עַם[a] וַיְמִיתֵהוּ וַיִּמְלֹךְ תַּחְתָּיו׃ 11 וְיֶתֶר דִּבְרֵי זְכַרְיָה הִנָּם
12 כְּתוּבִים עַל־סֵפֶר דִּבְרֵי הַיָּמִים לְמַלְכֵי יִשְׂרָאֵל׃ 12 הִוא[a] דְּבַר־יְהוָה
10 אֲשֶׁר דִּבֶּר אֶל־יֵהוּא לֵאמֹר בָּנַי רְבִיעִים יֵשְׁבוּ לְךָ עַל־כִּסֵּא יִשְׂרָאֵל
וַיְהִי־כֵן׃ פ
13 13 שַׁלֻּם[a] בֶּן־יָבֵישׁ מָלַךְ בִּשְׁנַת[b] שְׁלֹשִׁים וְתִשַּׁע[b] שָׁנָה לְעֻזִּיָּה[c] מֶלֶךְ
14 יְהוּדָה וַיִּמְלֹךְ יֶרַח־[d]יָמִים בְּשֹׁמְרוֹן׃ 14 וַיַּעַל[q] מְנַחֵם בֶּן־גָּדִי מִתִּרְצָה
15 וַיָּבֹא שֹׁמְרוֹן וַיַּךְ אֶת־שַׁלֻּם בֶּן־יָבֵישׁ בְּשֹׁמְרוֹן[a] וַיְמִיתֵהוּ[b] וַיִּמְלֹךְ
תַּחְתָּיו[b]׃ 15 וְיֶתֶר דִּבְרֵי שַׁלֻּם וְקִשְׁרוֹ אֲשֶׁר קָשָׁר הִנָּם כְּתוּבִים
16 עַל־סֵפֶר דִּבְרֵי הַיָּמִים לְמַלְכֵי יִשְׂרָאֵל׃ ס 16 אָז יַכֶּה־מְנַחֵם
אֶת־תִּפְסַח[a] וְאֶת־כָּל־אֲשֶׁר־בָּהּ וְאֶת־גְּבוּלֶיהָ מִתִּרְצָה[b] כִּי לֹא פָתָח
וַיַּךְ[c] אֶת[d] כָּל־הֶהָרוֹתֶיהָ[e] בְּקָעַע׃ פ
17 17 בִּשְׁנַת שְׁלֹשִׁים וְתִשַּׁע שָׁנָה לַעֲזַרְיָה מֶלֶךְ יְהוּדָה מָלַךְ מְנַחֵם
18 בֶּן־גָּדִי עַל־יִשְׂרָאֵל עֶשֶׂר שָׁנִים בְּשֹׁמְרוֹן׃ 18 וַיַּעַשׂ הָרַע בְּעֵינֵי יְהוָה
לֹא סָר[a] מֵעַל[b] חַטֹּאוֹת[a] יָרָבְעָם בֶּן־נְבָט אֲשֶׁר־הֶחֱטִיא אֶת־יִשְׂרָאֵל
19 כָּל־יָמָיו[c]׃ 19 בָּא פּוּל מֶלֶךְ־אַשּׁוּר עַל־הָאָרֶץ וַיִּתֵּן מְנַחֵם
לְפוּל אֶלֶף כִּכַּר־כֶּסֶף לִהְיוֹת יָדָיו אִתּוֹ[a] לְהַחֲזִיק הַמַּמְלָכָה בְּיָדוֹ׃
20 20 וַיֹּצֵא[a] מְנַחֵם אֶת־הַכֶּסֶף עַל־יִשְׂרָאֵל עַל כָּל־גִּבּוֹרֵי[a] הַחַיִל לָתֵת
לְמֶלֶךְ אַשּׁוּר חֲמִשִּׁים שְׁקָלִים כֶּסֶף[a] לְאִישׁ אֶחָד וַיָּשָׁב מֶלֶךְ אַשּׁוּר
וְלֹא־עָמַד שָׁם בָּאָרֶץ׃ 21 21 וְיֶתֶר דִּבְרֵי מְנַחֵם וְכֹל אֲשֶׁר עָשָׂה

יא חס . ו חס
יז וכל זקף אתנח וס״פ דכות[7] . ח מל[8] . ה בנביא
ב חד מל וחד חס[9] . כ[10]
ג מל בנביא[11] . ו חס[12] . ד וכל חדי עשר ועזרא דכות[13]
ג[14]
ג מל בנביא[11] . ח מל[8]
ג מל בנביא[11] . ב . ה בנביא
יח פסוק את ואת ואת את . ג
ל וחד מן ח[15] בטע
ל בטע בעינ
יג חס[10] . כא פסוק על על ומילה חדה ביניהו[17] . ה פת
ג[18] . יג בטע ר״פ בסיפ[19]

[7]Mm 2120. [8]Mm 2137. [9]Mm 2132. [10]Mm 534. [11]Mm 4232. [12]Mp contra textum, cf Mp sub loco. [13]Mm 2133. [14]Mm 2134. [15]Mm 796. [16]Mm 1509. [17]Mm 686. [18]Mm 1363. [19]Mm 1985.

9 [a] $\mathfrak{G}^{\text{Nmin}}(\mathfrak{S})$ *ἀπὸ πασῶν ἁμαρτιῶν* ‖ **10** [a–a] mlt Mss קבלעם cf $\mathfrak{G}^{B}$, $\mathfrak{G}^{O}(\mathfrak{SCV})$ *κατέναντι τοῦ λαοῦ*; $\mathfrak{G}^{L}$ *ἐν Ιεβλααμ*, l בִּיבְלְעָם? ‖ **12** [a] > $\mathfrak{G}$* ‖ **13** [a] $\mathfrak{GS}$ pr cop ‖ [b–b] $\mathfrak{G}^{127}$ 28, $\mathfrak{G}^{245}$ 30, it in 17 ‖ [c] sic L, mlt Mss Edd ׳יְ–; l c mlt Mss $\mathfrak{GC}^{\text{fMs}}\mathfrak{V}$ לַעֲזַרְיָה ‖ [d] > $\mathfrak{G}^{B}$, $\mathfrak{G}^{A}$ *ὀκτώ* ‖ **14** [a] > Ms $\mathfrak{G}^{L}\mathfrak{C}^{\text{Ms}}$ ‖ [b–b] > $\mathfrak{G}$* ‖ **16** [a] inc; $\mathfrak{G}$* *Θερσα* = תִּרְצָה, $\mathfrak{G}^{L}$ *Ταφοε* = תַּפּוּחַ ‖ [b] $\mathfrak{G}^{\text{Nmin}}$ *ἀπὸ Θερσιλα* ‖ [c] $\mathfrak{G}$-$^{L}\mathfrak{C}^{\text{fMss}}\mathfrak{S}$ + suff 3fsg ‖ [d] nonn Mss $\mathfrak{GSC}^{\text{fMs}}$ וְאֵת ‖ [e] dl הָ? ‖ **18** [a–a] pc Mss $\mathfrak{S}$ מֵחּ׳ ‖ [b] pc Mss $\mathfrak{G}$-$^{L}\mathfrak{C}^{\text{f}}$ מִכָּל- ‖ [c–c] > Ms; $\mathfrak{G}$ *ἐν ταῖς ἡμέραις αὐτοῦ* (cj c 19), frt l בִּימֵיו ‖ **19** [a–a] > $\mathfrak{G}$* ‖ **20** [a] > $\mathfrak{G}$*.

22 הֲלוֹא־הֵם כְּתוּבִים עַל־סֵפֶר דִּבְרֵי הַיָּמִים לְמַלְכֵי יִשְׂרָאֵל׃ 22 וַיִּשְׁכַּב יו מל בסיפ
מְנַחֵם עִם־אֲבֹתָיו וַיִּמְלֹךְ פְּקַחְיָה בְנוֹ תַּחְתָּיו׃ פ

23 בִּשְׁנַת חֲמִשִּׁים[a] שָׁנָה לַעֲזַרְיָה מֶלֶךְ יְהוּדָה מָלַךְ פְּקַחְיָה בֶן־ ל
24 מְנַחֵם עַל־יִשְׂרָאֵל בְּשֹׁמְרוֹן שְׁנָתָיִם[b]׃ 24 וַיַּעַשׂ הָרַע בְּעֵינֵי יְהוָה לֹא
25 סָר מֵחַטֹּאוֹת יָרָבְעָם בֶּן־נְבָט אֲשֶׁר הֶחֱטִיא אֶת־יִשְׂרָאֵל׃ 25 וַיִּקְשֹׁר
ב. המלך חד מן יג[20] חס ה ר״ת בלישׁ עָלָיו פֶּקַח בֶּן־רַמַלְיָהוּ שָׁלִישׁ וַיַּכֵּהוּ בְשֹׁמְרוֹן בְּאַרְמוֹן בֵּית־הַמֶּלֶךְ[a]
ל אֶת־אַרְגֹּב[c] וְאֶת־הָאַרְיֵה[b] וְעִמּוֹ חֲמִשִּׁים אִישׁ מִבְּנֵי הַגִּלְעָדִים[de]
כל חס ב מ ח[21]. יג בטע ר״פ בסיפ[22] וַיְמִיתֵהוּ וַיִּמְלֹךְ תַּחְתָּיו׃ 26 וְיֶתֶר דִּבְרֵי פְקַחְיָה וְכָל־אֲשֶׁר
ה בנביא עָשָׂה הִנָּם כְּתוּבִים עַל־סֵפֶר דִּבְרֵי הַיָּמִים לְמַלְכֵי יִשְׂרָאֵל׃ פ

27 בִּשְׁנַת חֲמִשִּׁים וּשְׁתַּיִם שָׁנָה לַעֲזַרְיָה מֶלֶךְ יְהוּדָה מָלַךְ פֶּקַח
28 בֶּן־רְמַלְיָהוּ עַל־יִשְׂרָאֵל בְּשֹׁמְרוֹן עֶשְׂרִים[a] שָׁנָה׃ 28 וַיַּעַשׂ הָרַע
יו מיחד מן[23] בְּעֵינֵי יְהוָה לֹא סָר מִן־חַטֹּאוֹת יָרָבְעָם בֶּן־נְבָט אֲשֶׁר הֶחֱטִיא אֶת־
29 יִשְׂרָאֵל׃ 29 בִּימֵי פֶּקַח מֶלֶךְ־יִשְׂרָאֵל בָּא תִּגְלַת פִּלְאֶסֶר מֶלֶךְ
ז פסוק את ואת ואת ואת ואת ואת ואת[24]. ג ומל[25]. ל. ל אַשּׁוּר וַיִּקַּח אֶת־עִיּוֹן וְאֶת־אָבֵל בֵּית־מַעֲכָה וְאֶת־יָנוֹחַ וְאֶת־קֶדֶשׁ
ל. ל וְאֶת־חָצוֹר וְאֶת־הַגִּלְעָד וְאֶת־הַגָּלִילָה[a] כֹּל אֶרֶץ נַפְתָּלִי וַיַּגְלֵם
26 אַשּׁוּרָה׃ 30 וַיִּקְשֹׁר־קֶשֶׁר הוֹשֵׁעַ בֶּן־אֵלָה עַל־פֶּקַח בֶּן־רְמַלְיָהוּ
ח מל[27]. ל. ד וכל תרי עשר ועזרא דכות[28] וַיַּכֵּהוּ וַיְמִיתֵהוּ וַיִּמְלֹךְ תַּחְתָּיו [a]בִּשְׁנַת עֶשְׂרִים[b] לְיוֹתָם בֶּן־עֻזִּיָּה[c]׃
ה בנביא 31 וְיֶתֶר דִּבְרֵי־פֶקַח וְכָל־אֲשֶׁר עָשָׂה הִנָּם כְּתוּבִים עַל־סֵפֶר דִּבְרֵי
הַיָּמִים לְמַלְכֵי יִשְׂרָאֵל׃ פ

32 בִּשְׁנַת שְׁתַּיִם לְפֶקַח בֶּן־רְמַלְיָהוּ מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל מָלַךְ יוֹתָם בֶּן־
ז 33 עֻזִּיָּהוּ[a] מֶלֶךְ יְהוּדָה׃ 33 בֶּן־עֶשְׂרִים וְחָמֵשׁ שָׁנָה הָיָה בְמָלְכוֹ וְשֵׁשׁ־
ב חד כת שא וחד כת שת[29] 34 עֶשְׂרֵה שָׁנָה מָלַךְ בִּירוּשָׁלִַם וְשֵׁם אִמּוֹ יְרוּשָׁא[a] בַּת־צָדוֹק׃ 34 וַיַּעַשׂ
35 הַיָּשָׁר בְּעֵינֵי יְהוָה כְּכֹל אֲשֶׁר־עָשָׂה עֻזִּיָּהוּ[a] אָבִיו עָשָׂה[b]׃ 35 רַק

[23] Mm 1856. [21] Mp contra textum, cf Mm 2137 et Mp sub loco. [22] Mm 1985. [23] Okhl 196. [24] Mm 2135. [25] Mm 1980. [26] Mm 2136. [27] Mm 2137. [28] Mm 2133. [29] Mm 2138.

23 [a] 𝔊[127] 40 ‖ [b] 𝔊[Nmin] *δέκα δύο ἔτη*, 𝔊[AL] *δέκα ἔτη* ‖ **25** [a] mlt Mss ut Q הַמֶּלֶךְ ‖ [b–b] frt gl ad 29 ‖ [c] pc Mss 𝔊 הָאֲ ‖ [d–d] 𝔊* *ἀπὸ τῶν τετρακοσίων* ‖ [e] l c Ms 𝔊[L] הַגִּ? ‖ **27** [a] 𝔊[min] 28, 𝔊[127] 30 ‖ **29** [a] pc Mss 𝔊[121.426] 𝔗[Ms] + ־וְאֶת ‖ **30** [a–a] > Ms 𝔊[L], frt dl ‖ [b] 𝔊[71] 8, 𝔖 2 ‖ [c] sic L, mlt Mss Edd ־יָהוּ; Ms 𝔊[O min] עֲזַרְיָה, it in 32.34 ‖ **32** [a] sic L, mlt Mss Edd ־יָהוּ ‖ **33** [a] nonn Mss שה־ ‖ **34** [a] cf 32[a] ‖ [b] > pc Mss 𝔊𝔖, prb dl.

הַבָּמוֹת לֹא סָרוּ[a] עוֹד הָעָם מְזַבְּחִים וּמְקַטְּרִים בַּבָּמוֹת הוּא בָּנָה אֶת־
שַׁעַר בֵּית־יְהוָה הָעֶלְיוֹן׃ 36 וְיֶתֶר דִּבְרֵי יוֹתָם[a] אֲשֶׁר עָשָׂה הֲלֹא־ 36 ל[31] ג בטע ר״ם בסיפ[30] . ו
הֵם כְּתוּבִים עַל־סֵפֶר דִּבְרֵי הַיָּמִים לְמַלְכֵי יְהוּדָה׃ 37 בַּיָּמִים 37
הָהֵם הֵחֵל יְהוָה לְהַשְׁלִיחַ בִּיהוּדָה[a] רְצִין[b] מֶלֶךְ אֲרָם וְאֶת־פֶּקַח בֶּן־ ל . ז דמטע בטע[32] . ל
רְמַלְיָהוּ׃ 38 וַיִּשְׁכַּב יוֹתָם עִם־אֲבֹתָיו[a] וַיִּקָּבֵר עִם־אֲבֹתָיו[a] בְּעִיר 38 ו[33] ה מנה בלישׁ ובסס
דָּוִד אָבִיו[b] וַיִּמְלֹךְ אָחָז בְּנוֹ תַּחְתָּיו׃ פ

16 1 בִּשְׁנַת[a] שְׁבַע־עֶשְׂרֵה[a] שָׁנָה לְפֶקַח בֶּן־רְמַלְיָהוּ מָלַךְ אָחָז **16**
בֶּן־יוֹתָם מֶלֶךְ יְהוּדָה׃ 2 בֶּן־עֶשְׂרִים שָׁנָה אָחָז בְּמָלְכוֹ וְשֵׁשׁ־עֶשְׂרֵה 2
שָׁנָה מָלַךְ בִּירוּשָׁלִָם וְלֹא־עָשָׂה הַיָּשָׁר בְּעֵינֵי יְהוָה אֱלֹהָיו כְּדָוִד אָבִיו׃ ה׳
3 וַיֵּלֶךְ בְּדֶרֶךְ מַלְכֵי יִשְׂרָאֵל וְגַם אֶת־בְּנוֹ[a] הֶעֱבִיר בָּאֵשׁ כְּתֹעֲבוֹת 3 ד בטע[2] . ט חס ג[3] מנה בלישׁ וחד מן ד כת כן
הַגּוֹיִם אֲשֶׁר הוֹרִישׁ יְהוָה אֹתָם מִפְּנֵי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל׃ 4 וַיִּזְבַּח וַיְקַטֵּר 4
בַּבָּמוֹת וְעַל־הַגְּבָעוֹת וְתַחַת כָּל־עֵץ רַעֲנָן׃ 5 אָז יַעֲלֶה רְצִין 5
מֶלֶךְ־אֲרָם וּפֶקַח בֶּן־רְמַלְיָהוּ מֶלֶךְ־יִשְׂרָאֵל יְרוּשָׁלַ͏ִם לַמִּלְחָמָה
ל [a]וַיָּצֻרוּ[a] עַל־אָחָז וְלֹא יָכְלוּ[b] לְהִלָּחֵם[c]׃ 6 בָּעֵת הַהִיא הֵשִׁיב 6
ל רְצִין[a] מֶלֶךְ־אֲרָם[b] אֶת־אֵילַת לַאֲרָם[e] וַיְנַשֵּׁל אֶת־הַיְהוּדִים מֵאֵילוֹת[d]
וַאֲרַמִּים[e] בָּאוּ אֵילַת וַיֵּשְׁבוּ שָׁם עַד הַיּוֹם הַזֶּה׃ פ 7 וַיִּשְׁלַח 7 ואדמים[4] חד מן ו[5] כת ר וקר ד ק
אָחָז מַלְאָכִים אֶל־תִּגְלַת פִּלְאֶסֶר מֶלֶךְ־אַשּׁוּר לֵאמֹר עַבְדְּךָ וּבִנְךָ יא[6] מילין דלא מפק א ול בלישׁ
ב חד חס וחד מל[4] . ל אֲנִי עֲלֵה וְהוֹשִׁעֵנִי מִכַּף מֶלֶךְ־אֲרָם וּמִכַּף מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל הַקּוֹמִים[a]
עָלָי׃ 8 וַיִּקַּח אָחָז אֶת־הַכֶּסֶף וְאֶת־הַזָּהָב הַנִּמְצָא[a] בֵּית יְהוָה 8
וּבְאֹצְרוֹת בֵּית הַמֶּלֶךְ וַיִּשְׁלַח לְמֶלֶךְ־אַשּׁוּר[b] שֹׁחַד׃ 9 וַיִּשְׁמַע אֵלָיו 9
ל . ל . ב מֶלֶךְ אַשּׁוּר וַיַּעַל מֶלֶךְ אַשּׁוּר אֶל־דַּמֶּשֶׂק וַיִּתְפְּשֶׂהָ וַיִּגְלֶהָ קִירָה[a]
ל וְאֶת־רְצִין הֵמִית׃ 10 וַיֵּלֶךְ הַמֶּלֶךְ אָחָז לִקְרַאת תִּגְלַת פִּלְאֶסֶר 10

[30] Mm 1985. [31] Mm 1990. [32] Mm 2139. [33] Mm 1945. Cp **16** [1] Mm 1821. [2] Mm 2140. [3] Mm 4251. [4] Mp sub loco. [5] Mm 3624. [6] Mm 4069 contra textum, lect Mm frt inc.

35 [a] ut 14,4[a] ‖ **36** [a] mlt Mss Vrs + וְכָל־ ‖ **37** [a] > 𝔊[BA] ‖ [b] 𝔊 *Paassων* cf 𝔖 (akk *Ra-ḫi-a-nu*), it in 16,6.9 ‖ **38** [a–a] > pc Mss 𝔊[ANmin𝔗Ms] ‖ [b] > 2 Mss 𝔊[L]𝔖𝔗[f] ‖ **Cp 16,1** [a–a] 𝔊[127]𝔖 18 ‖ **3** [a] 𝔊[L] ut 2 Ch 28,3 בָּנָיו ‖ **5** [a–a] Jes 7,1 עָלֶיהָ cf 𝔖 ‖ [b] Jes sg ‖ [c] Jes + עָלֶיהָ cf 𝔖 ‖ **6** [a] prb add ‖ [b] l potius אֱדוֹם ‖ [c] l potius לְאֱדוֹם ‖ [d] l c pc Mss Vrs לַת– ‖ [e] K mlt Mss 𝔖𝔗[Mss]𝔙[Mss] וארמים, Q 𝔊𝔗𝔙 ואדמים ‖ **7** [a] = הקמים cf K[Mss] ‖ **8** [a] 𝔊 huc tr (pc Mss addunt) באצרות ‖ [b–b] 𝔊* *τῷ βασιλεῖ* ‖ **9** [a] > 𝔊*, 𝔊[O] α′ *Κυρηνῆνδε*, 𝔊[L] *τὴν πόλιν* (leg וַיִּגֶל); cf 𝔙 et Eus ad Jes 17,1.

מֶלֶךְ־אַשּׁוּר׀ דּוּמֶּשֶׂק[a] וַיַּרְא אֶת־הַמִּזְבֵּחַ אֲשֶׁר[b] בְּדַמֶּשֶׂק וַיִּשְׁלַח הַמֶּלֶךְ ל ומל
אָחָז אֶל־אוּרִיָּה הַכֹּהֵן [c]אֶת־דְּמוּת[c] הַמִּזְבֵּחַ וְאֶת־תַּבְנִיתוֹ לְכָל־ ל
11 מַעֲשֵׂהוּ׃ 11 וַיִּבֶן אוּרִיָּה הַכֹּהֵן אֶת־הַמִּזְבֵּחַ כְּכֹל אֲשֶׁר־שָׁלַח הַמֶּלֶךְ ל
אָחָז מִדַּמֶּשֶׂק [a]כֵּן עָשָׂה אוּרִיָּה הַכֹּהֵן עַד־בּוֹא הַמֶּלֶךְ־אָחָז מִדַּמֶּשֶׂק[a]׃ יד[7] מל וכל שמואל וכתיב דכות ב מ ה
12 [a]וַיָּבֹא הַמֶּלֶךְ מִדַּמֶּשֶׂק[a] וַיַּרְא הַמֶּלֶךְ אֶת־הַמִּזְבֵּחַ וַיִּקְרַב הַמֶּלֶךְ ה פת[8]
13 עַל־הַמִּזְבֵּחַ וַיַּעַל עָלָיו׃ 13 וַיַּקְטֵר אֶת־עֹלָתוֹ וְאֶת־מִנְחָתוֹ וַיִּסֶּךְ[a] ג[9]
14 אֶת־נִסְכּוֹ וַיִּזְרֹק אֶת־דַּם־הַשְּׁלָמִים אֲשֶׁר־לוֹ עַל־הַמִּזְבֵּחַ׃ 14 [a]וְאֶת
הַמִּזְבַּח[ab] הַנְּחֹשֶׁת[c] אֲשֶׁר לִפְנֵי יְהוָה וַיִּקְרַב מֵאֵת ׀ פְּנֵי הַבַּיִת מִבֵּין ב . ה[10]
הַמִּזְבֵּחַ וּמִבֵּין ׀ בֵּית ׀ יְהוָה וַיִּתֵּן אֹתוֹ עַל־יֶרֶךְ הַמִּזְבֵּחַ צָפוֹנָה׃ ל . גג
15 וַיְצַוֶּהוּ[a] הַמֶּלֶךְ־אָחָז [b]אֶת־אוּרִיָּה הַכֹּהֵן[b] לֵאמֹר עַל הַמִּזְבֵּחַ הַגָּדוֹל ויצוה ק חד מן ה בליש . ל
הַקְטֵר אֶת־עֹלַת־הַבֹּקֶר ׀ וְאֶת־מִנְחַת הָעֶרֶב וְאֶת־עֹלַת הַמֶּלֶךְ וְאֶת־ ב
מִנְחָתוֹ ׀ וְאֶת עֹלַת כָּל־[c]עַם הָאָרֶץ[c] וּמִנְחָתָם וְנִסְכֵּיהֶם וְכָל־דַּם עֹלָה ט פסוק כל וכל וכל[11] . ד[12]
וְכָל־דַּם־זָבַח עָלָיו תִּזְרֹק וּמִזְבַּח ׀ הַנְּחֹשֶׁת יִהְיֶה־לִּי לְבַקֵּר׃ 16 וַיַּעַשׂ ד[12] . ב[13] . ב[14]
17 אוּרִיָּה הַכֹּהֵן כְּכֹל אֲשֶׁר־צִוָּה[a] הַמֶּלֶךְ אָחָז׃ 17 וַיְקַצֵּץ ׀ הַמֶּלֶךְ
אָחָז [a]אֶת־הַמִּסְגְּרוֹת הַמְּכֹנוֹת[a] וַיָּסַר מֵעֲלֵיהֶם וְאֶת[b]־הַכִּיֹּר וְאֶת־הַיָּם ה מל[15] . ל כת כן
הוֹרַד מֵעַל הַבָּקָר הַנְּחֹשֶׁת אֲשֶׁר תַּחְתֶּיהָ וַיִּתֵּן אֹתוֹ עַל מַרְצֶפֶת את ק . ב חס בנביא[16] . ה[17]
18 אֲבָנִים׃ 18 וְאֶת־מוֹסַךְ[a] הַשַּׁבָּת[b] אֲשֶׁר־[c]בָּנוּ[d] בַּבַּיִת[e] וְאֶת־מְבוֹא הַמֶּלֶךְ מוסך ק
19 הַחִיצוֹנָה[f] הֵסֵב בֵּית יְהוָה מִפְּנֵי מֶלֶךְ אַשּׁוּר׃ 19 וְיֶתֶר דִּבְרֵי ל בטע . יג בטע ר״פ בסיפ[18]
אָחָז[a] אֲשֶׁר עָשָׂה ׀ הֲלֹא־הֵם כְּתוּבִים עַל־סֵפֶר דִּבְרֵי הַיָּמִים לְמַלְכֵי יא[19]
20 יְהוּדָה׃ 20 וַיִּשְׁכַּב אָחָז עִם־אֲבֹתָיו וַיִּקָּבֵר [a]עִם־אֲבֹתָיו[a] בְּעִיר דָּוִד ס כג[20]
וַיִּמְלֹךְ חִזְקִיָּהוּ בְנוֹ תַּחְתָּיו׃ פ

[7]Mm 169. [8]Mm 710. [9]Mm 261. [10]Mm 713. [11]Mm 1981. [12]Mm 673. [13]Mm 2141. [14]Mm 3630. [15]Mm 1911. [16]Mm 582. [17]Mm 1913. [18]Mm 1985. [19]Mm 1990. [20]Mp sub loco.

10 [a] = דַּמֶּ֑שֶׂק, sic nonn Mss cf 𝔊𝔖𝔙 ‖ [b] > 𝔊* ‖ [c–c] 𝔊^{L} *τὸ μέτρον αὐτοῦ καὶ τὴν ὁμοίωσιν αὐτοῦ* = את־מִדָּתוֹ ואת־דמותו ‖ **11** [a–a] > pc Mss 𝔊* ‖ **12** [a–a] > 𝔊* ‖ **13** [a] 𝔊* om יסך ‖ **14** [a–a] > 𝔊-^{L} ‖ [b] pc Mss מ׳ cf 𝔊^{L}𝔖𝔗𝔙 ‖ [c] prb dl ‖ **15** [a] l c K וְהִ֫וא (tum dl [b–b]) vel l c Q pc Mss וַיְהִ֫י ‖ [b–b] cf [a] ‖ [c–c] frt l c pc Mss 𝔊* הָעָם ‖ **16** [a] frt l צוהו cf 𝔊𝔖 ‖ **17** [a–a] l את־מ׳ המ׳ vel tr את־המ׳ post מעליהם ‖ [b] mlt Mss 𝔊𝔖𝔗 ut Q אֵת ‖ **18** [a] nonn Mss ut Q מוֹסַד, 𝔊 *τὸν θεμέλιον* = מוסד ‖ [b] 𝔊 *τῆς καθέδρας* = הַשָּׁבֶת ‖ [c] > 𝔊 ‖ [d] 𝔊𝔖𝔙 sg ‖ [e] 𝔊(𝔖) *ἐν οἴκῳ κυρίου* ‖ [f] prp יְ֫הוֹ– ‖ **19** [a] ins c mlt Mss 𝔊^{L}𝔖𝔗^{fMs} -וְכָל ‖ **20** [a–a] > Ms 𝔊*.

17 1 בִּשְׁנַת[a] שְׁתֵּים עֶשְׂרֵה לְאָחָז מֶלֶךְ יְהוּדָה מָלַךְ הוֹשֵׁעַ בֶּן־ 17
אֵלָה בְּשֹׁמְרוֹן עַל־יִשְׂרָאֵל תֵּשַׁע שָׁנִים׃ 2 וַיַּעַשׂ הָרַע בְּעֵינֵי יְהוָה רַק 2
לֹא כְּמַלְכֵי יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר הָיוּ לְפָנָיו׃ 3 עָלָיו עָלָה שַׁלְמַנְאֶסֶר מֶלֶךְ 3
כה אַשּׁוּר וַיְהִי־לוֹ הוֹשֵׁעַ עֶבֶד וַיָּשֶׁב לוֹ מִנְחָה׃ 4 וַיִּמְצָא[a] מֶלֶךְ־אַשּׁוּר 4
ב1. ל בְּהוֹשֵׁעַ קֶשֶׁר אֲשֶׁר שָׁלַח מַלְאָכִים[a] אֶל־סוֹא מֶלֶךְ־מִצְרַיִם וְלֹא־
ל. ל הֶעֱלָה מִנְחָה לְמֶלֶךְ אַשּׁוּר כְּשָׁנָה בְשָׁנָה וַיַּעְצְרֵהוּ מֶלֶךְ אַשּׁוּר
ג בלישׁ2 וַיַּאַסְרֵהוּ בֵּית כֶּלֶא׃ 5 וַיַּעַל מֶלֶךְ־אַשּׁוּר בְּכָל־הָאָרֶץ וַיַּעַל 5
ב3. 4o שֹׁמְרוֹן וַיָּצַר עָלֶיהָ שָׁלֹשׁ שָׁנִים׃ 6 בִּשְׁנַת[a] הַתְּשִׁעִית לְהוֹשֵׁעַ לָכַד 6
ו5. ד6. ט מל בסיפ7 מֶלֶךְ־אַשּׁוּר אֶת־שֹׁמְרוֹן וַיֶּגֶל אֶת־יִשְׂרָאֵל אַשּׁוּרָה וַיֹּשֶׁב אֹתָם בַּחְלַח
וּבְחָבוֹר נְהַר[b] גּוֹזָן וְעָרֵי[c] מָדָי׃ 7 וַיְהִי[a] כִּי־חָטְאוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל 7 פ
לַיהוָה אֱלֹהֵיהֶם הַמַּעֲלֶה אֹתָם מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם מִתַּחַת יַד פַּרְעֹה
מֶלֶךְ־מִצְרַיִם וַיִּירְאוּ אֱלֹהִים אֲחֵרִים׃ 8 וַיֵּלְכוּ בְּחֻקּוֹת הַגּוֹיִם אֲשֶׁר 8
ל. ל הוֹרִישׁ יְהוָה מִפְּנֵי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל[ba] וּמַלְכֵי[b] יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר עָשׂוּ[a]׃ 9 וַיְחַפְּאוּ 9
יט8. לא9 בְנֵי־יִשְׂרָאֵל דְּבָרִים אֲשֶׁר לֹא־כֵן עַל־יְהוָה אֱלֹהֵיהֶם וַיִּבְנוּ לָהֶם
ב חס10 בָּמוֹת בְּכָל־עָרֵיהֶם מִמִּגְדַּל נוֹצְרִים עַד־עִיר מִבְצָר׃ 10 וַיַּצֵּבוּ 10
לָהֶם מַצֵּבוֹת וַאֲשֵׁרִים עַל כָּל־גִּבְעָה גְבֹהָה וְתַחַת כָּל־עֵץ רַעֲנָן׃
ל. ג11 11 וַיְקַטְּרוּ־שָׁם[a] בְּכָל־בָּמוֹת כַּגּוֹיִם אֲשֶׁר־הָגְלָה יְהוָה מִפְּנֵיהֶם וַיַּעֲשׂוּ
ל. ג12 דְּבָרִים רָעִים לְהַכְעִיס אֶת־יְהוָה׃ 12 וַיַּעַבְדוּ הַגִּלֻּלִים אֲשֶׁר־אָמַר
ב13 יְהוָה לָהֶם לֹא תַעֲשׂוּ אֶת־הַדָּבָר הַזֶּה׃ 13 וַיָּעֵד יְהוָה בְּיִשְׂרָאֵל
ה14. פסוק כל כל ומילה חדה בינהיה15. נביאי חד מן מח10 כת ו ק וקר ר. ב. ח17 בתרי טעמ וחד מן ה18 חס בלישׁ19. ח20 חס ל בסיפ וכל עזרא דכות יז ר״פ ולא לא21 וּבְיהוּדָה בְּיַד כָּל־נְבִיאוֹ[a] כָּל־חוֹזֶה לֵאמֹר שׁוּבוּ מִדַּרְכֵיכֶם הָרָעִים
וְשִׁמְרוּ מִצְוֹתַי חֻקּוֹתַי[b] כְּכָל־הַתּוֹרָה אֲשֶׁר צִוִּיתִי אֶת־אֲבֹתֵיכֶם וַאֲשֶׁר
שָׁלַחְתִּי אֲלֵיכֶם[c] בְּיַד עַבְדַּי הַנְּבִיאִים׃ 14 וְלֹא שָׁמְעוּ וַיַּקְשׁוּ אֶת־

Cp 17 [1]Mm 2999. [2]Mm 2142. [3]Mm 2143. [4]C הושעית, TM lectio def, L contra Mm 2883. [5]Mm 2136. [6]Mm 2152. [7]Mp contra textum, cf Mp sub loco. [8]Mm 436. [9]Mm 486. [10]Mm 1810. [11]Mm 2144. [12]Mm 2145. [13]Mm 2146. [14]Mm 2147. [15]Mm 3316. [16]Mm 3811. [17]Mm 2991 contra textum, acc. invers. [18]Mp sub loco. [19]Mm 2148. [20]Mm 1586. [21]Mm 2708.

Cp 17,1 [a–a] 𝔊[82] 10, 𝔊[127] 14, Cyr 11 ‖ **4** [a] K[Or] סיא, 𝔊[Bmin] *Σηγωρ*, 𝔊[min] *Σοβα*, 𝔊[L] *Αδραμελεχ τὸν Αἰθίοπα* ‖ **6** [a] nonn Mss בַּשָּׁנָה; 𝔊[L]𝔖𝔙 pr cop ‖ [b] 𝔊 pl ‖ [c] 𝔊[-L] *καὶ Ορη* ‖ **7** [a] 𝔊[L] + *ὀργὴ κυρίου ἐπὶ τὸν Ισραηλ* ‖ **8** [a–a] > 𝔖, dl? ‖ [b–b] > Ms 𝔊[Nmin] ‖ **11** [a] 𝔖𝔗[y] om כל- ‖ **13** [a] nonn Mss ut Q נביאי, K אוֹ–, Ms 𝔊 וַיְּ אָ–; frt l c pc Mss נָבִיא (et postea וכל) ‖ [b] mlt Mss Vrs וְ ‖ [c] 𝔊𝔖 suff 3 pl.

15 עָרְפָּם כְּעָרְפָּ֣ךְ אֲבוֹתָ֔ם אֲשֶׁ֥ר לֹא־הֶאֱמִ֖ינוּ בַּיהוָ֥ה אֱלֹהֵיהֶֽם׃ 15 וַיִּמְאֲסוּ
22 ל
23 ה אֶת־חֻקָּ֔יו וְאֶת־בְּרִיתוֹ֙ אֲשֶׁ֣ר כָּרַ֔ת אֶת־אֲבוֹתָ֑ם וְאֵת֙ עֵדְוֹתָ֔יו אֲשֶׁ֥ר
24 ב . ג ב חס וחד מל הֵעִ֖יד בָּ֑ם וַיֵּלְכ֣וּ אַחֲרֵ֤י הַהֶ֙בֶל֙ וַיֶּהְבָּ֔לוּ וְאַחֲרֵ֣י הַגּוֹיִ֔ם אֲשֶׁ֥ר סְבִיבֹתָ֖ם
16 אֲשֶׁ֨ר צִוָּ֤ה יְהוָה֙ אֹתָ֔ם לְבִלְתִּ֥י עֲשׂ֖וֹת כָּהֶֽם׃ 16 וַיַּעַזְבוּ֙ אֶת־כָּל־[a]מִצְוֹת֙
25 ל . ג יְהוָ֣ה אֱלֹהֵיהֶ֔ם וַיַּעֲשׂ֥וּ לָהֶ֖ם מַסֵּכָ֑ה [b]שְׁנֵ֣ים[b] [c]עֲגָלִ֔ים[c] וַיַּעֲשׂ֥וּ אֲשֵׁרָ֖ה
שני ק . ג מל בלישׁ וַיִּשְׁתַּחֲוּ֙ לְכָל־צְבָ֣א הַשָּׁמַ֔יִם וַיַּעַבְד֖וּ אֶת־הַבָּעַ֑ל׃ 17 [d]וַיַּעֲבִ֣ירוּ אֶת־
26 ה
17 בְּנֵיהֶ֗ם וְאֶת־בְּנוֹתֵיהֶם֙ בָּאֵ֔שׁ וַיִּקְסְמ֥וּ קְסָמִ֖ים וַיְנַחֲשׁ֑וּ[a] וַיִּתְמַכְּר֣וּ לַעֲשׂ֔וֹת
ל הָרַ֥ע בְּעֵינֵ֖י יְהוָ֑ה לְהַכְעִיסֽוֹ׃ 18 וַיִּתְאַנַּ֥ף יְהוָ֖ה מְאֹ֣ד בְּיִשְׂרָאֵ֑ל
ב וחס . ל ר״פ 19 וַיָּסַ֣ר מֵעַ֔ל פָּנָ֖יו לֹ֣א נִשְׁאַ֑ר רַ֚ק שֵׁ֣בֶט יְהוּדָ֔ה לְבַדּ֖וֹ׃ 19 גַּם־[a]יְהוּדָ֞ה
לֹ֣א שָׁמַ֗ר אֶת־מִצְוֹת֙ יְהוָ֣ה אֱלֹהֵיהֶ֔ם וַיֵּלְכ֖וּ בְּחֻקּ֣וֹת יִשְׂרָאֵ֑ל אֲשֶׁ֥ר
ל עָשֽׂוּ׃ 20 וַיִּמְאַ֣ס יְהוָ֔ה בְּכֹ֖ל זֶ֣רַע יִשְׂרָאֵ֑ל וַיְעַנֵּ֕ם וַיִּתְּנֵ֖ם בְּיַד־שֹׁסִ֥ים
ל . כג עַד אֲשֶׁ֥ר הִשְׁלִיכָ֖ם מִפָּנָֽיו׃ 21 כִּֽי־קָרַ֣ע יִשְׂרָאֵ֗ל מֵעַל֙ בֵּ֣ית דָּוִ֔ד
וידק חד מן ב[27] בלישׁ וַיַּמְלִ֖יכוּ אֶת־יָרָבְעָ֣ם בֶּן־נְבָ֑ט וַיַּ֤דַּח[a] יָרָבְעָם֙ אֶת־יִשְׂרָאֵ֣ל[b] מֵאַחֲרֵ֔י
ה חס בן נבט יְהוָ֖ה[b] וְהֶחֱטִיאָ֥ם[c] חַטָּאָ֖ה גְּדוֹלָֽה׃ 22 וַיֵּלְכ֣וּ בְנֵֽי־יִשְׂרָאֵ֗ל בְּכָל־חַטֹּ֤אות
28 ח יָרָבְעָם֙ אֲשֶׁר֙ עָשָׂ֣ה לֹא־סָ֔רוּ מִמֶּ֖נָּה׃ 23 עַ֣ד אֲשֶׁר־הֵסִ֤יר יְהוָה֙ אֶת־
ל . 28 ג יִשְׂרָאֵ֔ל מֵעַ֖ל פָּנָ֑יו כַּאֲשֶׁ֣ר דִּבֶּ֗ר[a] בְּיַד֙ כָּל־עֲבָדָ֣יו הַנְּבִיאִ֔ים וַיִּגֶל
24 יִשְׂרָאֵ֛ל מֵעַ֥ל אַדְמָתוֹ֖ אַשּׁ֣וּרָה עַד־הַיּ֥וֹם הַזֶּֽה׃ פ 24 וַיָּבֵ֣א מֶלֶךְ־
ו . 30 נא 31 יח מנה ר״פ אַשּׁ֗וּר מִבָּבֶל֙ וּמִכּוּתָ֔ה וּמֵעַוָּ֖א[a] וּמֵחֲמָ֑ת וּסְפַרְוַ֔יִם[b] וַיֹּ֣שֶׁב בְּעָרֵ֔י שֹׁמְר֖וֹן
ל . כה כן למערב 32 . ד 33 תַּחַ֖ת בְּנֵ֣י יִשְׂרָאֵ֑ל וַיִּרְשׁ֣וּ אֶת־שֹׁמְר֔וֹן וַיֵּשְׁב֖וּ בְּעָרֶֽיהָ׃ 25 וַיְהִי֙ בִּתְחִלַּ֣ת
ד חס . ו 34 שִׁבְתָּ֔ם שָׁ֚ם[a] לֹ֣א יָרְא֔וּ אֶת־יְהוָ֖ה וַיְשַׁלַּ֣ח יְהוָ֣ה[b] בָּהֶ֔ם אֶת־הָאֲרָיֹ֖ות וַיְהִ֣ינוּ
כב 35 הֹרְגִ֖ים בָּהֶֽם׃ 26 וַיֹּאמְר֣וּ לְמֶלֶךְ־אַשּׁ֣וּר לֵאמֹ֔ר הַגּוֹיִ֣ם אֲשֶׁר־הִגְלִ֔יתָ
ל ומל . יט פסוק בסיף את את . כב 35 וַתּוֹשְׁב֖וּ בְּעָרֵ֣י שֹׁמְר֑וֹן לֹ֣א יָדְע֗וּ אֶת־מִשְׁפַּט֙ אֱלֹהֵ֣י הָאָ֔רֶץ וַיְשַׁלַּ֤ח בָּם֙
ב חך חס וחד מל 36 . ט מל בסיף אֶת־הָאֲרָיֹ֔ות וְהִנָּ֕ם מְמִיתִ֖ים אוֹתָ֑ם כַּאֲשֶׁ֕ר אֵינָ֥ם יֹדְעִ֖ים אֶת־מִשְׁפַּ֥ט
ו חס ו 37 . ו . ה פסוק שמה שם 38 אֱלֹהֵ֣י הָאָ֑רֶץ׃ 27 וַיְצַ֣ו מֶלֶךְ־אַשּׁ֔וּר לֵאמֹ֖ר הֹלִ֣יכוּ[a] שָׁ֔מָּה אֶחָ֣ד

22 Mm 2971. 23 Mm 1875. 24 Mm 2149. 25 Mm 924. 26 Mm 1826. 27 Mm 2150. 28 Mm 2851. 29 Mm 2151. 30 Mm 2136. 31 Mm 639. 32 Mp sub loco. 33 Mm 2152. 34 Mm 1834. 35 Mm 59. 36 Mm 2604. 37 Mm 1871. 38 Mm 2341.

16 [a] > G ‖ [b–b] frt add ‖ [c] mlt Mss ut Q שְׁנֵי ‖ **17** [a] G^L + *καὶ ἐποίησαν ἐφουδ καὶ θεραφειν* ‖ **19** [a] pc Mss GSV וְגַם ‖ **21** [a] mlt Mss GST ut Q וַיִּדַּח ‖ [b–b] > 2 Mss ‖ [c] sic L, mlt Mss Edd ׳טִ– ‖ **23** [a] Ms GS + יהוה ‖ **24** [a] mlt Mss עוה– ‖ [b] pc Mss $Q^{Or}G^LSTV$ ומס׳ ‖ **25** [a] > G* ‖ [b] > Ms $G^{158.245}$ (Syh sub ast) ‖ **27** [a–a] > G*.

מֵהַכֹּהֲנִים אֲשֶׁר הִגְלִיתֶם[ab] מִשָּׁם וְיֵלְכוּ וְיֵשְׁבוּ שָׁם[c] וְיֹרֵם אֶת־מִשְׁפַּט ד[40]
ד[39] אֱלֹהֵי הָאָרֶץ׃ 28 וַיָּבֹא אֶחָד מֵהַכֹּהֲנִים אֲשֶׁר הִגְלוּ מִשֹּׁמְרוֹן וַיֵּשֶׁב 28
בְּבֵית־אֵל וַיְהִי מוֹרֶה אֹתָם אֵיךְ יִירְאוּ אֶת־יְהוָה׃ 29 וַיִּהְיוּ 29
ב.ב.ל.ב עֹשִׂים גּוֹי גּוֹי אֱלֹהָיו וַיַּנִּיחוּ | בְּבֵית[a] הַבָּמוֹת אֲשֶׁר עָשׂוּ הַשֹּׁמְרֹנִים גּוֹי
יח[41] ד[42] מנה ר״ם. ז בליש בנביא. יט פסוק בסיפ את את את גּוֹי בְּעָרֵיהֶם אֲשֶׁר הֵם יֹשְׁבִים שָׁם׃ 30 וְאַנְשֵׁי בָבֶל עָשׂוּ אֶת־[a]סֻכּוֹת 30
יח[41] . ל . ז בליש בנביא. יח[41] . ז בליש בנביא. ל כת א בְּנוֹת[a] וְאַנְשֵׁי־כוּת עָשׂוּ אֶת־נֵרְגַל וְאַנְשֵׁי חֲמָת עָשׂוּ אֶת־אַשִּׁימָא׃
ד . ז בליש בנביא . ל 31 וְהָעַוִּים עָשׂוּ נִבְחַז[a] וְאֶת־תַּרְתָּק וְהַסְפַרְוִים שֹׂרְפִים אֶת־בְּנֵיהֶם 31
ל . אלהי[43] . ספרוים ק ק בָּאֵשׁ לְאַדְרַמֶּלֶךְ וַעֲנַמֶּלֶךְ אֱלֹהֵי[b] סְפַרְוָיִם׃ 32 וַיִּהְיוּ יְרֵאִים אֶת־יְהוָה 32
ג . ב וַיַּעֲשׂוּ לָהֶם מִקְצוֹתָם כֹּהֲנֵי[c] בָמוֹת וַיִּהְיוּ עֹשִׂים לָהֶם בְּבֵית[a] הַבָּמוֹת׃
ח[44] 33 אֶת־יְהוָה הָיוּ יְרֵאִים וְאֶת־אֱלֹהֵיהֶם הָיוּ עֹבְדִים כְּמִשְׁפַּט הַגּוֹיִם 33
ל . ל אֲשֶׁר־הָגְלוּ אֹתָם מִשָּׁם׃ 34 עַד הַיּוֹם הַזֶּה הֵם עֹשִׂים כַּמִּשְׁפָּטִים[a] 34
כג . ג[45] חס בליש וכל אוריית דכות ב מ א הָרִאשֹׁנִים[b] אֵינָם יְרֵאִים אֶת־יְהוָה וְאֵינָם עֹשִׂים[c] כְּחֻקָּתָם וּכְמִשְׁפָּטָם
ב וְכַתּוֹרָה וְכַמִּצְוָה אֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֶת־בְּנֵי יַעֲקֹב אֲשֶׁר־שָׂם שְׁמוֹ
לן . ד[46] . ט פסוק לא ולא ולא ולא . ל יִשְׂרָאֵל׃ 35 וַיִּכְרֹת יְהוָה אִתָּם בְּרִית וַיְצַוֵּם לֵאמֹר לֹא תִירְאוּ אֱלֹהִים 35
אֲחֵרִים וְלֹא־תִשְׁתַּחֲוּ לָהֶם וְלֹא תַעַבְדוּם וְלֹא תִזְבְּחוּ לָהֶם׃ 36 כִּי 36
אִם־אֶת־יְהוָה אֲשֶׁר הֶעֱלָה אֶתְכֶם מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם בְּכֹחַ גָּדוֹל וּבִזְרוֹעַ
ד[47] נְטוּיָה אֹתוֹ תִירָאוּ וְלוֹ תִשְׁתַּחֲוּ וְלוֹ תִזְבְּחוּ׃ 37 וְאֶת־הַחֻקִּים וְאֶת־ 37
נ[48] . ה[49] הַמִּשְׁפָּטִים וְהַתּוֹרָה וְהַמִּצְוָה אֲשֶׁר כָּתַב לָכֶם תִּשְׁמְרוּן לַעֲשׂוֹת כָּל־
ב הַיָּמִים וְלֹא תִירְאוּ אֱלֹהִים אֲחֵרִים׃ 38 וְהַבְּרִית אֲשֶׁר־כָּרַתִּי[a] אִתְּכֶם 38
ב לֹא תִשְׁכָּחוּ וְלֹא תִירְאוּ אֱלֹהִים אֲחֵרִים׃ 39 כִּי אִם־אֶת־יְהוָה 39
ל אֱלֹהֵיכֶם תִּירָאוּ וְהוּא יַצִּיל אֶתְכֶם מִיַּד כָּל־אֹיְבֵיכֶם׃ 40 וְלֹא שָׁמְעוּ 40
ל . טז כִּי אִם־כְּמִשְׁפָּטָם הָרִאשׁוֹן הֵם עֹשִׂים׃ 41 וַיִּהְיוּ | הַגּוֹיִם הָאֵלֶּה 41
ל יְרֵאִים אֶת־יְהוָה וְאֶת־פְּסִילֵיהֶם הָיוּ עֹבְדִים גַּם־בְּנֵיהֶם | וּבְנֵי בְנֵיהֶם
ח[50] חס נ[51] מנה בנביא וכל תורה דכות ב מ ב כַּאֲשֶׁר עָשׂוּ אֲבוֹתָם הֵם עֹשִׂים עַד הַיּוֹם הַזֶּה׃ פ

[39] Mm 3893. [40] Mm 253. [41] Mm 2952. [42] Mm 88. [43] Cf Mp sub loco. [44] Mm 514. [45] Mm 2640. [46] Mm 409. [47] Mm 1156. [48] Mm 536. [49] Mm 2153. [50] Mm 3967. [51] Mm 1973.

27 [b] l c Ms 𝔊^{LCf} Ms תִּים—? ‖ [c–c] l c 𝔊^{L}𝔖𝔙 sg vel dl ‖ **29** [a] 𝔊^{L}𝔖𝔙 pl ‖ **30** [a–a] prb crrp ex מרדך וזרבנית ‖ **31** [a] sic L mlt Mss; mlt Mss Edd חן— ‖ [b] mlt Mss 𝔊-^{BL}𝔖𝔗^{Mss}𝔙 ut Q אֱלֹהֵי, K 𝔊^{L}𝔗 אלהּ ‖ [c] mlt Mss ut Q סְפַרְוַיִם ‖ **32** [a] 𝔊^{L}𝔙 pl ‖ **34** [a] l כְּמִשְׁפָּטָם? cf 𝔊𝔗𝔙 ‖ [b] l שֹׁן—? cf 𝔊^{L}; > 𝔊-^{L} ‖ [c–c] gl? ‖ **38** [a] 𝔊𝔙 3sg.

18 1 וַיְהִי בִּשְׁנַת שָׁלֹשׁ[a] לְהוֹשֵׁעַ בֶּן־אֵלָה מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל מָלַךְ
2 חִזְקִיָּהוּ בֶן־אָחָז מֶלֶךְ יְהוּדָה: 2 בֶּן־עֶשְׂרִים וְחָמֵשׁ שָׁנָה הָיָה יב¹.ז
בְמָלְכוֹ וְעֶשְׂרִים וְתֵשַׁע שָׁנָה מָלַךְ בִּירוּשָׁלִָם וְשֵׁם אִמּוֹ אֲבִי[a] בַּת־זְכַרְיָהוּ: ל שם אית
3 וַיַּעַשׂ הַיָּשָׁר בְּעֵינֵי יְהוָה כְּכֹל אֲשֶׁר־עָשָׂה דָּוִד אָבִיו: 4 הוּא הֵסִיר
יט פסוק בסיפ את את. ל חס. ל. ג²
אֶת־הַבָּמוֹת וְשִׁבֵּר אֶת־הַמַּצֵּבֹת וְכָרַת אֶת־הָאֲשֵׁרָה[a] וְכִתַּת[b] נְחַשׁ
יב³
הַנְּחֹשֶׁת אֲשֶׁר־עָשָׂה מֹשֶׁה כִּי עַד־הַיָּמִים הָהֵמָּה הָיוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל
ל
5 מְקַטְּרִים לוֹ וַיִּקְרָא[c]־לוֹ נְחֻשְׁתָּן: 5 בַּיהוָה אֱלֹהֵי־יִשְׂרָאֵל
ל
בָּטָח וְאַחֲרָיו לֹא־הָיָה כְמֹהוּ בְּכֹל[a] מַלְכֵי יְהוּדָה[b] וַאֲשֶׁר הָיוּ לְפָנָיו:
ל
6 וַיִּדְבַּק בַּיהוָה לֹא־[a]סָר מֵאַחֲרָיו וַיִּשְׁמֹר מִצְוֹתָיו אֲשֶׁר־צִוָּה יְהוָה
ל
7 אֶת־מֹשֶׁה: 7 וַתְּהִי יְהוָה עִמּוֹ בְּכֹל[a] אֲשֶׁר־יֵצֵא יַשְׂכִּיל וַיִּמְרֹד בְּמֶלֶךְ־
ו¹
8 אַשּׁוּר וְלֹא עֲבָדוֹ: 8 הוּא־הִכָּה אֶת־פְּלִשְׁתִּים עַד־עַזָּה וְאֶת־[a]גְּבוּלֶהָ[b]
ג
מִמִּגְדַּל נוֹצְרִים עַד־[c]עִיר מִבְצָר: פ 9 וַיְהִי[a] בַּשָּׁנָה הָרְבִיעִית ט בטע בסיפ[9]. ל מל[7]
לַמֶּלֶךְ חִזְקִיָּהוּ הִיא הַשָּׁנָה הַשְּׁבִיעִית לְהוֹשֵׁעַ בֶּן־אֵלָה מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל
לא[a]
10 עָלָה שַׁלְמַנְאֶסֶר מֶלֶךְ־אַשּׁוּר עַל־שֹׁמְרוֹן וַיָּצַר עָלֶיהָ: 10 וַיִּלְכְּדָהּ[a]
ה ג מל וב חס[9]
מִקְצֵה שָׁלֹשׁ שָׁנִים בִּשְׁנַת־שֵׁשׁ לְחִזְקִיָּהוּ הִיא שְׁנַת־תֵּשַׁע לְהוֹשֵׁעַ מֶלֶךְ יב¹, ב[10] מנה בליש
יִשְׂרָאֵל נִלְכְּדָה שֹׁמְרוֹן: 11 וַיֶּגֶל מֶלֶךְ־אַשּׁוּר אֶת־יִשְׂרָאֵל[a] אַשּׁוּרָה
יא¹
12 וַיְנִיחֵם[b] בַּחְלַח וּבְחָבוֹר נְהַר גּוֹזָן וְעָרֵי[c] מָדָי: 12 עַל | אֲשֶׁר לֹא־שָׁמְעוּ ז¹², לא[13]. פסוק לא ולא ולא ד מנה בסיפ
בְּקוֹל יְהוָה אֱלֹהֵיהֶם וַיַּעַבְרוּ אֶת־בְּרִיתוֹ אֵת כָּל־אֲשֶׁר צִוָּה מֹשֶׁה כו פסוק את את ומילה חדה ביניה יט מנה בנביא. ל
עֶבֶד יְהוָה וְלֹא שָׁמְעוּ וְלֹא עָשׂוּ: פ
ה[14]
13 וּבְאַרְבַּע עֶשְׂרֵה שָׁנָה לַמֶּלֶךְ חִזְקִיָּהוּ עָלָה סַנְחֵרִיב[a] מֶלֶךְ־ ב. ה ב מנה בליש. יב¹
14 אַשּׁוּר עַל כָּל־[b]עָרֵי יְהוּדָה הַבְּצֻרוֹת וַיִּתְפְּשֵׂם: 14 וַיִּשְׁלַח חִזְקִיָּהוּ יב¹
מֶלֶךְ־יְהוּדָה[a] אֶל־מֶלֶךְ־אַשּׁוּר | לָכִישָׁה | לֵאמֹר | חָטָאתִי שׁוּב מֵעָלָי ח בטע[15]. ו[16]

Cp 18 [1]Mp sub loco, Mm 3125 et Mm 3983. [2]Mm 954. [3]Mm 891. [4]Mp sub loco. [5]Mm 2154. [6]Mm 1955. [7]Mm 919. [8]Mm 3125. [9]Mm 1301. [10]Mm 2155. [11]Mm 2136. [12]Mm 1653. [13]Mm 771. [14]Mm 2512. [15]Mm 4137. [16]Mm 2126.

Cp 18,1 [a] $\mathfrak{G}^{127}$ 4, $\mathfrak{G}^{245}$ 5 ‖ **2** [a] 2 Ch 29,1 אביָה ‖ **4** [a] Ms $\mathfrak{GSCV}^{Ms}$ רוֹת– ‖ [b] $\mathfrak{G}$* *καί* = וְאֶת ‖ [c] $\mathfrak{G}^{L}\mathfrak{SC}$ pl ‖ **5** [a] $\mathfrak{G}$-^{A} om כל ‖ [b–b] prb add ‖ **6** [a] mlt Mss $\mathfrak{G}^{71}\mathfrak{SC}^{f}\mathfrak{V}$ וְלֹא ‖ **7** [a] $\mathfrak{G}^{B}\mathfrak{SV}$ pr cop ‖ **8** [a] l c Ms $\mathfrak{G}$ ועַד? ‖ [b] l c 2 Mss $\mathfrak{G}$ הָ–? ‖ [c] pc Mss $\mathfrak{GSC}^{f\,Ms}$ וְעד ‖ **9** [a] > $\mathfrak{SV}$ ‖ **10** [a] l c pc Mss $\mathfrak{G}$-$^{L}\sigma/\mathfrak{SV}$ הָ– et cj c 9 ‖ **11** [a] $\mathfrak{G}$ *τὴν Σαμάρειαν* ‖ [b] l prb וַיִּנְּחֵם cf Vrs ‖ [c] cf 17,6^{c} ‖ **13** [a] $\mathfrak{G}$ *Σεν(ν)αχηριμ* cf akk *Sin-aḫ-ērib* ‖ [b] > $\mathfrak{G}$ ‖ **14** [a] $\mathfrak{G}(\mathfrak{V})$ + *ἀγγέλους*.

אֶת[b] אֲשֶׁר־תִּתֵּן עָלַי אֶשָּׂא וַיָּשֶׂם מֶלֶךְ־אַשּׁוּר עַל־חִזְקִיָּהוּ מֶלֶךְ־יְהוּדָה כג . פר . יב[17]
שְׁלֹשׁ מֵאוֹת כִּכַּר־כֶּסֶף וּשְׁלֹשִׁים כִּכַּר זָהָב׃ 15 וַיִּתֵּן חִזְקִיָּהוּ אֶת־כָּל־ 15 יב[17] . ל
הַכֶּסֶף הִנָּמְצָא בֵּית־יְהוָה וּבְאֹצְרוֹת בֵּית הַמֶּלֶךְ׃ 16 בָּעֵת הַהִיא 16
קִצַּץ חִזְקִיָּהוּ אֶת־דַּלְתוֹת הֵיכַל יְהוָה וְאֶת־הָאֲמֻנוֹת[a] אֲשֶׁר צִפָּה ל . יב[17] . ל
חִזְקִיָּהוּ[b] מֶלֶךְ יְהוּדָה וַיִּתְּנֵם לְמֶלֶךְ אַשּׁוּר׃ פ 17 וַיִּשְׁלַח מֶלֶךְ־ 17 יב[17]
אַשּׁוּר אֶת־תַּרְתָּן וְאֶת־רַב־סָרִיס וְאֶת־[a]רַב־שָׁקֵה מִן־לָכִישׁ אֶל־ יו מיחד מן[18]
הַמֶּלֶךְ חִזְקִיָּהוּ בְּחַיִל כָּבֵד [b]יְרוּשָׁלִַם [c]וַיַּעֲלוּ וַיָּבֹאוּ[b] יְרוּשָׁלִַם [c]וַיַּעֲלוּ [d]וַיַּעֲמֹדוּ ב
וַיָּבֹאוּ[d] וַיַּעֲמִדוּ[c] בְּתְעָלַת הַבְּרֵכָה הָעֶלְיוֹנָה אֲשֶׁר[e] בִּמְסִלַּת שְׂדֵה ל
כוֹבֵס׃ 18 [a]וַיִּקְרְאוּ אֶל־הַמֶּלֶךְ[a] וַיֵּצֵא אֲלֵהֶם[b] אֶלְיָקִים בֶּן־חִלְקִיָּהוּ 18 ג חד חס רב מל . כט[20]
חס בנביא יג מנה בסיפ
בֶּן ב כת ה[21]
הָאֹמֵן וְשֶׁבְנָה[c] הַסֹּפֵר וְיוֹאָח בֶּן־אָסָף הַמַּזְכִּיר׃ 19 וַיֹּאמֶר 19
אֲלֵהֶם רַב־שָׁקֵה אִמְרוּ־נָא אֶל־חִזְקִיָּהוּ כֹּה־אָמַר הַמֶּלֶךְ[e] הַגָּדוֹל ד
מֶלֶךְ אַשּׁוּר מָה הַבִּטָּחוֹן הַזֶּה אֲשֶׁר בָּטָחְתָּ׃ 20 אָמַרְתָּ[e] אַךְ־דְּבַר־ 20 ב ומל[22] . ג ר״פ[23] . ל[24]
שִׂפְתַיִם עֵצָה וּגְבוּרָה לַמִּלְחָמָה עַתָּה[a] עַל־מִי בָטַחְתָּ כִּי מָרַדְתָּ בִּי׃
עַתָּה[a] הִנֵּה בָטַחְתָּ לְךָ עַל־מִשְׁעֶנֶת[f] הַקָּנֶה הָרָצוּץ הַזֶּה עַל־מִצְרַיִם 21 כה ר״פ[25] . ב
אֲשֶׁר יִסָּמֵךְ אִישׁ עָלָיו וּבָא בְכַפּוֹ וּנְקָבָהּ כֵּן פַּרְעֹה מֶלֶךְ־מִצְרַיִם ב[26] . ב
לְכֹל־הַבֹּטְחִים עָלָיו׃ 22 וְכִי־תֹאמְרוּן[a] אֵלַי אֶל־יְהוָה אֱלֹהֵינוּ בָּטָחְנוּ 22 ט[27] . י בטה אל
הֲלוֹא־הוּא אֲשֶׁר הֵסִיר חִזְקִיָּהוּ אֶת־בָּמֹתָיו וְאֶת־מִזְבְּחֹתָיו וַיֹּאמֶר יז מל בסיפ
לִיהוּדָה [f]וְלִירוּשָׁלִַם לִפְנֵי הַמִּזְבֵּחַ הַזֶּה תִּשְׁתַּחֲווּ׃ בִּירוּשָׁלִָם׃ 23 וְעַתָּה 23 י . ח[28] . ל
הִתְעָרֵב[a] נָא אֶת־אֲדֹנִי [b]אֶת־מֶלֶךְ אַשּׁוּר[b] וְאֶתְּנָה לְךָ אַלְפַּיִם סוּסִים ב . כו בסוק את ומילה חדה ביניה יט מנה בנביא
אִם־תּוּכַל לָתֶת לְךָ רֹכְבִים עֲלֵיהֶם׃ 24 וְאֵיךְ תָּשִׁיב [f]אֵת פְּנֵי פַּחַת[a] ג ר״פ[29] . ל[30]
אַחַד עַבְדֵי[b] אֲדֹנִי הַקְּטַנִּים וַתִּבְטַח לְךָ עַל־מִצְרַיִם לָרֶכֶב וְלִפָרָשִׁים׃ כה[31]
עַתָּה[a] הֲמִבַּלְעָדֵי יְהוָה עָלִיתִי עַל־הַמָּקוֹם[f] הַזֶּה לְהַשְׁחִתוֹ יְהוָה 25 כה ר״פ[25] . ג . ל[32] וכל ועל ישביו דכות ב מ א . ז חס[33]

[17] Mp sub loco, Mm 3125 et Mm 3983. [18] Okhl 196. [19] Mm 2156. [20] Mm 1954. [21] Mm 2161. [22] Mm 2342. [23] Mm 2157. [24] Mm 2158. [25] Mm 1057. [26] Mm 2343. [27] Mm 235. [28] Mm 2159. [29] Mm 2160. [30] Mm 161. [31] Mm 187. [32] Mm 2560. [33] Mm 1757.

14 [b] Ms $\mathfrak{G}^{L}\mathfrak{S}\mathfrak{C}^{f}$ ואת, Ms $\mathfrak{V}$ וכל, $\mathfrak{C}$ *kkl* ‖ **16** [a] $\mathfrak{L}^{Lg}$ *clypeos* = המגנות ‖ [b] dub ‖ **17** [a–a] > Jes 36,2 ‖ [b–b] > pc Mss Edd ‖ [c–c] > Jes ‖ [d–d] > pc Mss $\mathfrak{GSV}$, dl ‖ [e] Jes sg ‖ [f] > Jes ‖ **18** [a–a] > Jes 36,3 ‖ [b] $\mathfrak{G}$* ut Jes אֵלָיו ‖ [c] mlt Mss נא— ‖ **20** [a] 2 Mss $\mathfrak{G}^{AL}\mathfrak{C}^{f}$ ואע׳ ‖ **21** [a] > $\mathfrak{G}^{L}\mathfrak{L}\mathfrak{S}$ et Jes 36,6 ‖ **22** [a] $\mathfrak{GS}$ et Jes 36,7sg ‖ [b] > Jes ‖ **23** [a] $\mathfrak{GSV}$ et Jes 36,8 $\mathfrak{Q}^{a}$ pl ‖ [b–b] mlt Mss et Jes המלך ‖ **24** [a] add? ‖ [b] Ms et Jes 36,9 $\mathfrak{Q}^{a}$ מע׳ ‖ **25** [a] mlt Mss $\mathfrak{GSC}^{fMs}$ et Jes 36,10 ואע׳.

26 אֲמַר אֵלַי עֲלֵה עַל־הָאָרֶץ הַזֹּאת וְהַשְׁחִיתָהּ׃ 26 וַיֹּאמֶר ב
אֶלְיָקִים [a]בֶּן־חִלְקִיָּהוּ[a] וְשֶׁבְנָה וְיוֹאָח אֶל־רַב־שָׁקֵה הַבְּרֹ־נָא אֶל־ ב כת ה[34]
עֲבָדֶיךָ אֲרָמִית כִּי שֹׁמְעִים אֲנָחְנוּ וְאַל־תְּדַבֵּר עִמָּנוּ[b] יְהוּדִית בְּאָזְנֵי ז. לז
הָעָם[c] אֲשֶׁר עַל־הַחֹמָה׃ 27 וַיֹּאמֶר אֲלֵיהֶם[a] רַב־שָׁקֵה [b]הַעַל ה חס בסיפ . ב בטע[35]
וְאֶלֶיךָ[b] שְׁלָחַנִי אֲדֹנֶי לְדַבֵּר אֶת־הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה הֲלֹא עַל[d]־הָאֲנָשִׁים ג ומל[36] . יט פסוק בסיפ
את את את . ה[37]
הַיֹּשְׁבִים עַל־הַחֹמָה לֶאֱכֹל אֶת חָרְיָם[e] וְלִשְׁתּוֹת אֶת־שֵׁינֵיהֶם[f] ה חס בסיפ .
צואתם מימי רגליהם
ק . ק
28 עִמָּכֶם׃ 28 וַיַּעֲמֹד רַב־שָׁקֵה וַיִּקְרָא בְקוֹל־גָּדוֹל יְהוּדִית וַיְדַבֵּר[a] ז
29 וַיֹּאמֶר שִׁמְעוּ דְּבַר[b]־הַמֶּלֶךְ הַגָּדוֹל מֶלֶךְ אַשּׁוּר׃ 29 כֹּה אָמַר הַמֶּלֶךְ ט
30 אַל־יַשִּׁא לָכֶם חִזְקִיָּהוּ כִּי־לֹא יוּכַל לְהַצִּיל אֶתְכֶם מִיָּדוֹ[a]׃ 30 וְאַל־ ה ב מל וג חס . ב
יַבְטַח אֶתְכֶם חִזְקִיָּהוּ אֶל־יְהוָה לֵאמֹר הַצֵּל יַצִּילֵנוּ יְהוָה וְלֹא[a] תִנָּתֵן י בסח אל . ב
31 אֶת־[b]הָעִיר הַזֹּאת בְּיַד מֶלֶךְ אַשּׁוּר׃ 31 אַל־תִּשְׁמְעוּ אֶל־חִזְקִיָּהוּ כִּי
כֹה אָמַר מֶלֶךְ אַשּׁוּר עֲשׂוּ־אִתִּי בְרָכָה וּצְאוּ אֵלַי וְאִכְלוּ אִישׁ־גַּפְנוֹ
32 וְאִישׁ תְּאֵנָתוֹ וּשְׁתוּ אִישׁ מֵי־בוֹרוֹ׃ 32 עַד־בֹּאִי[c] וְלָקַחְתִּי אֶתְכֶם אֶל־ ב חד מל ורוב חס[38]
אֶרֶץ כְּאַרְצְכֶם אֶרֶץ דָּגָן וְתִירוֹשׁ אֶרֶץ[a] לֶחֶם וּכְרָמִים [b]אֶרֶץ זֵיתֶ[c] ב. ל
יִצְהָר[d] וּדְבַשׁ וְחָיוּ וְלֹא תָמֻתוּ וְאַל־תִּשְׁמְעוּ אֶל־חִזְקִיָּהוּ[b] כִּי־[e]יַסִּית ח[39]
33 אֶתְכֶם לֵאמֹר יְהוָה יַצִּילֵנוּ׃ 33 [a]הַהַצֵּל הִצִּילוּ[a] אֱלֹהֵי הַגּוֹיִם אִישׁ
34 אֶת־אַרְצוֹ מִיַּד מֶלֶךְ אַשּׁוּר׃ 34 אַיֵּה[c] אֱלֹהֵי חֲמָת וְאַרְפָּד אַיֵּה[a] אֱלֹהֵי
35 סְפַרְוַיִם [b]הֵנַע וְעִוָּה[b] [c]כִּי־הִצִּילוּ[c] [e]אֶת־שֹׁמְרוֹן מִיָּדִי׃ 35 מִי בְּכָל־
אֱלֹהֵי הָאֲרָצוֹת[a] אֲשֶׁר־הִצִּילוּ אֶת־אַרְצָם מִיָּדִי כִּי־יַצִּיל יְהוָה אֶת־
36 יְרוּשָׁלַם מִיָּדִי׃ 36 [a]וְהֶחֱרִישׁוּ הָעָם[a] וְלֹא־עָנוּ אֹתוֹ דָּבָר כִּי־מִצְוַת ל. ג פסוק ולא לא
37 הַמֶּלֶךְ הֵיא לֵאמֹר לֹא תַעֲנֵהוּ׃ 37 וַיָּבֹא אֶלְיָקִים בֶּן־חִלְקִיָּהוּ ב . י וכל עזרא דכות[40]

[34] Mm 2161. [35] Mm 2346. [36] Mm 29. [37] Mm 2347. [38] Mp contra textum, cf Mp sub loco. [39] Mp sub loco.
[40] Mm 4033.

26 [a–a] > Ms et Jes 36,11 ‖ [b] mlt Mss $\mathfrak{G}^{OL}$ et Jes אֵלֵינוּ ‖ [c] 2 Mss $\mathfrak{G}^{O}$ + הַזֶּה ‖ **27** [a] > $\mathfrak{G}^{44}$ et Jes 36,12 ‖ [b–b] Jes $\mathfrak{Q}^{a}$ האליכמה ועל אדוניכמה cf $\mathfrak{S}$ ‖ [c] = הָאֵל, sic Jes ‖ [d] = אֶל ‖ [e] pc Mss ut Q צוֹאָתָם; K חֲרֵיהֶם, pc Mss et Jes חַרְאֵיהֶם ‖ [f] nonn Mss ut Q מֵימֵי רַגְלֵיהֶם, K שֵׁינֵיהֶם ‖ **28** [a] > pc Mss $\mathfrak{T}^{fv}$ et Jes 36,13 ‖ [b] Ms $\mathfrak{GT}^{Ms}\mathfrak{V}$ et Jes דִּבְרֵי ‖ **29** [a] mlt Mss Or $\mathfrak{G}^{-B}\mathfrak{STV}$ מידי; > Jes 36,14 ‖ **30** [a] $\mathfrak{G}$* ut Jes 36,15 לא ‖ [b] > mlt Mss et Jes ‖ **32** [a] $\mathfrak{G}$ *καί* ‖ [b–b] > Jes 36,17 ‖ [c] > Ms, frt dl ‖ [d] Ms $\mathfrak{SV}$ וְיֹ ‖ [e] Jes 36,18 פֶּן cf $\mathfrak{S}$ ‖ **33** [a–a] Jes הַהִצִּילוּ ‖ **34** [a] pc Mss $\mathfrak{G}^{L}\mathfrak{ST}^{Mss}$ ואיה ‖ [b–b] > $\mathfrak{G}^{BL}$ et Jes 36,19, frt dl et ins אֶרֶץ שֹׁמְרוֹן ואיה אלהי cf $\mathfrak{G}^{L}\mathfrak{L}^{Le}$ ‖ [c–c] 2 Mss $\mathfrak{G}^{B}$ et Jes וְכִי־ה׳, $\mathfrak{G}^{Mss}(\mathfrak{SV})$ *μὴ ἐξείλαντο* = הַהִצִּ׳ ‖ **35** [a] Ms $\mathfrak{ST}^{Ms}$ et Jes 36,20 + הָאֵלֶּה ‖ **36** [a–a] Jes 36,21 וַיֶּחֱרְשׁוּ cf $\mathfrak{G}$.

אֲשֶׁר־עַל־הַבַּיִת וְשֶׁבְנָא הַסֹּפֵר וְיוֹאָח בֶּן־אָסָף הַמַּזְכִּיר אֶל־חִזְקִיָּהוּ
קְרוּעֵי בְגָדִים וַיַּגִּדוּ לוֹ דִּבְרֵי רַב־שָׁקֵה׃ **19** 1 וַיְהִי כִּשְׁמֹעַ הַמֶּלֶךְ
חִזְקִיָּהוּ וַיִּקְרַע אֶת־בְּגָדָיו וַיִּתְכַּס שָׂק וַיָּבֹא בֵּית יְהוָה׃ 2 וַיִּשְׁלַח
אֶת־אֶלְיָקִים אֲשֶׁר־עַל־הַבַּיִת וְשֶׁבְנָא הַסֹּפֵר וְאֶת זִקְנֵי הַכֹּהֲנִים
מִתְכַּסִּים בַּשָּׂקִים אֶל־יְשַׁעְיָהוּ הַנָּבִיא בֶּן־אָמוֹץ׃ 3 וַיֹּאמְרוּ אֵלָיו
כֹּה אָמַר חִזְקִיָּהוּ יוֹם־צָרָה וְתוֹכֵחָה וְנָאצָה הַיּוֹם הַזֶּה כִּי בָאוּ בָנִים
עַד־מַשְׁבֵּר וְכֹחַ אֵין לְלֵדָה׃ 4 אוּלַי יִשְׁמַע יְהוָה אֱלֹהֶיךָ אֵת כָּל
דִּבְרֵי רַב־שָׁקֵה אֲשֶׁר שְׁלָחוֹ מֶלֶךְ־אַשּׁוּר אֲדֹנָיו לְחָרֵף אֱלֹהִים חַי
וְהוֹכִיחַ בַּדְּבָרִים אֲשֶׁר שָׁמַע יְהוָה אֱלֹהֶיךָ וְנָשָׂאתָ תְפִלָּה בְּעַד
הַשְּׁאֵרִית הַנִּמְצָאָה׃ 5 וַיָּבֹאוּ עַבְדֵי הַמֶּלֶךְ חִזְקִיָּהוּ אֶל־
יְשַׁעְיָהוּ׃ 6 וַיֹּאמֶר לָהֶם יְשַׁעְיָהוּ כֹּה תֹאמְרוּן אֶל־אֲדֹנֵיכֶם כֹּה אָמַר
יְהוָה אַל־תִּירָא מִפְּנֵי הַדְּבָרִים אֲשֶׁר שָׁמַעְתָּ אֲשֶׁר גִּדְּפוּ נַעֲרֵי מֶלֶךְ־
אַשּׁוּר אֹתִי׃ 7 הִנְנִי נֹתֵן בּוֹ רוּחַ וְשָׁמַע שְׁמוּעָה וְשָׁב לְאַרְצוֹ וְהִפַּלְתִּיו
בַּחֶרֶב בְּאַרְצוֹ׃ 8 וַיָּשָׁב רַב־שָׁקֵה וַיִּמְצָא אֶת־מֶלֶךְ אַשּׁוּר
נִלְחָם עַל־לִבְנָה כִּי שָׁמַע כִּי נָסַע מִלָּכִישׁ׃ 9 וַיִּשְׁמַע אֶל־תִּרְהָקָה
מֶלֶךְ־כּוּשׁ לֵאמֹר הִנֵּה יָצָא לְהִלָּחֶם אִתָּךְ וַיִּשְׁלַח
מַלְאָכִים אֶל־חִזְקִיָּהוּ לֵאמֹר׃ 10 כֹּה תֹאמְרוּן לַאמֹר אֶל־חִזְקִיָּהוּ מֶלֶךְ־
יְהוּדָה לֵאמֹר אַל־יַשִּׂאֲךָ אֱלֹהֶיךָ אֲשֶׁר אַתָּה בֹטֵחַ בּוֹ לֵאמֹר לֹא
תִנָּתֵן יְרוּשָׁלַם בְּיַד מֶלֶךְ אַשּׁוּר׃ 11 הִנֵּה אַתָּה שָׁמַעְתָּ אֵת אֲשֶׁר עָשׂוּ
מַלְכֵי אַשּׁוּר לְכָל־הָאֲרָצוֹת לַהַחֲרִימָם וְאַתָּה תִנָּצֵל׃ 12 הַהִצִּילוּ
אוֹתָם אֱלֹהֵי הַגּוֹיִם אֲשֶׁר שִׁחֲתוּ אֹתָם גּוֹזָן וְאֶת־חָרָן וְרֶצֶף
וּבְנֵי־עֵדֶן אֲשֶׁר בִּתְלַאשָּׁר׃ 13 אַיֵּה מֶלֶךְ־חֲמָת וּמֶלֶךְ אַרְפָּד וּמֶלֶךְ
לְעִיר סְפַרְוַיִם הֵנַע וְעִוָּה׃ 14 וַיִּקַּח חִזְקִיָּהוּ אֶת־הַסְּפָרִים

[41] Mm 195. **Cp 19** [1] Mm 2349. [2] Mm 2162. [3] Mm 2350. [4] Mm 11. [5] Mm 235. [6] Mm 2351. [7] Mm 2163. [8] Mm 3050. [9] Mm 2164. [10] Mm 3106.

Cp 19,2 [a] 2 Mss et Jes 37,2 וְאֵת שׁ׳ ‖ [b] Ms $\mathfrak{G}^{-BA}$ et Jes tr post אמוץ ‖ **3** [a] $\mathfrak{G}$ *τῇ τικτούσῃ* = לַיּוֹלֵדָה cf $\mathfrak{SC}$ ‖ **4** [a] > mlt Mss $\mathfrak{G}^{AL}\mathfrak{SC}^{fMss}$ et Jes 37,4 ‖ **5** [a] sic L, mlt Mss Edd עַ֫– ‖ **9** [a] = עַל, sic Q^{Or} et Jes 37,9 ‖ [b] sic L, mlt Mss Edd דּ– ‖ [c] > 2 Mss $\mathfrak{S}$ et Jes ‖ [d] > Ms, Jes וַיִּשְׁמַע ‖ **10** [a–a] > $\mathfrak{G}^{B}$ ($\mathfrak{G}^{135}$ sub ast) ‖ **11** [a] > pc Mss et Jes 37,11, $\mathfrak{G}$ + *πάντα* ‖ **12** [a] pc Mss et Jes 37,12 הִשְׁחִיתוּ ‖ **13** [a] 2 Mss et Jes 37,13 אַיֵּה ‖ [b–b] dub, cf 18,34 ‖ **14** [a] $\mathfrak{G}^{L}\mathfrak{C}^{Mss}$ sg.

ב מל . ד[41] חס וכל שפטים ושמואל דכות ב מ ב
ב
ג[1]
ב
ג[2]
ב . ב . ב פסוק דמטע[2]
ה
ב[3]
כב[4] וכל ד״ה ועזרא דכות ב מ ה חס בליש . ט[5]
ג[6]
ב
ב פסוק דמטע[7]
ט[5]
ב . כז בטע
ז מל
ד[8] . ב חד מל וחד חס[9] . ה[10]

מַיִּד הַמַּלְאָכִים וַיִּקְרָאֵם[b] וַיַּעַל בֵּית יְהוָה וַיִּפְרְשֵׂהוּ חִזְקִיָּהוּ לִפְנֵי לי11. ב
15 יְהוָה׃ פ 15 [a]וַיִּתְפַּלֵּל חִזְקִיָּהוּ לִפְנֵי יְהוָה[a] וַיֹּאמַר[b] יְהוָה אֱלֹהֵי צא
יִשְׂרָאֵל יֹשֵׁב הַכְּרֻבִים אַתָּה־הוּא הָאֱלֹהִים לְבַדְּךָ לְכֹל מַמְלְכוֹת יב חס וכל ארזית דכות12
16 הָאָרֶץ אַתָּה עָשִׂיתָ אֶת־הַשָּׁמַיִם וְאֶת־הָאָרֶץ׃ 16 הַטֵּה יְהוָה | אָזְנְךָ יג13. יג
וְשְׁמָע פְּקַח יְהוָה עֵינֶיךָ וּרְאֵה וּשְׁמַע אֶת[a] דִּבְרֵי סַנְחֵרִיב אֲשֶׁר שָׁלַח[b] ה. ב פסוק דמטע14
17 לְחָרֵף אֱלֹהִים חָי׃ 17 אָמְנָם יְהוָה הֶחֳרִיבוּ מַלְכֵי אַשּׁוּר אֶת־הַגּוֹיִם
18 [a]וְאֶת־[a]אַרְצָם׃ 18 וְנָתְנוּ[a] אֶת־אֱלֹהֵיהֶם בָּאֵשׁ כִּי לֹא אֱלֹהִים הֵמָּה כִּי טו
סלא 19 אִם־מַעֲשֵׂה יְדֵי־אָדָם עֵץ וָאֶבֶן וַיְאַבְּדוּם׃ 19 וְעַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ ב. ג
הוֹשִׁיעֵנוּ נָא מִיָּדוֹ וְיֵדְעוּ כָל־מַמְלְכוֹת הָאָרֶץ כִּי אַתָּה יְהוָה אֱלֹהִים[a] יא17. כן בטע. ה כת בנביא
20 לְבַדֶּךָ׃ ס 20 וַיִּשְׁלַח יְשַׁעְיָהוּ בֶן־אָמוֹץ אֶל־חִזְקִיָּהוּ לֵאמֹר כה. ל חס
כֹּה־אָמַר יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר הִתְפַּלַּלְתָּ אֵלַי אֶל[a]־סַנְחֵרִב
21 מֶלֶךְ־אַשּׁוּר שָׁמָעְתִּי׃ 21 זֶה הַדָּבָר אֲשֶׁר־דִּבֶּר יְהוָה עָלָיו

בָּזָּה לְךָ לָעֲגָה לְךָ בְּתוּלַת בַּת־צִיּוֹן יח18
אַחֲרֶיךָ רֹאשׁ[a] הֵנִיעָה בַּת יְרוּשָׁלִָם׃ ב
22 אֶת־מִי חֵרַפְתָּ וְגִדַּפְתָּ וְעַל־מִי הֵרַמְתָּ קוֹל[a] ד19. ג ב חס וחד מל20
וַתִּשָּׂא מָרוֹם עֵינֶיךָ עַל־קְדוֹשׁ יִשְׂרָאֵל׃ ב
23 בְּיַד־מַלְאָכֶיךָ[a] חֵרַפְתָּ | אֲדֹנָי[b] וַתֹּאמַר יא11
בְּרֹכֶב[c] רִכְבִּי אֲנִי[d] ברב ק
עָלִיתִי מְרוֹם הָרִים יַרְכְּתֵי לְבָנוֹן
וְאֶכְלֶה[e] קוֹמַת אַרְזָיו מִבְחֹרֶת[f] בְּרוֹשָׁיו ב. ב ומל21
וְאָבוֹאָה[e] מְלוֹן[g] קִצֹּה[h] יַעַר כַּרְמְלוֹ׃ ד22. ב. קצו חד23 מן ג ק בליש. ב
24 אֲנִי קָרְתִּי וְשָׁתִיתִי מַיִם זָרִים[a]

11 Mm 2166. 12 Mm 543. 13 Mm 3139. 14 Mm 2162. 15 Mm 1306. 16 Mp sub loco. 17 Mm 1625. 18 Mm 2353. 19 Mm 2165. 20 Mm 3350. 21 Mm 2051. 22 Mm 209. 23 Q addidi, cf Mp sub loco.

14 [b] Ms $\mathfrak{G}^{L}$ et Jes 37,14 אֱהִו–, sic l? ‖ **15** [a–a] > $\mathfrak{G}^{*}$ ‖ [b] Ms $\mathfrak{G}^{L}\mathfrak{V}$ et Jes 37,15 לֵאמֹר ‖ **16** [a] mlt Mss Syh (sub ast) $\mathfrak{S}\mathfrak{T}\mathfrak{V}$ et Jes 37,17 + כָּל־ ‖ [b] l c pc Mss $\mathfrak{G}\mathfrak{S}\mathfrak{V}$ et Jes שְׁלַח ‖ **17** [a–a] > $\mathfrak{G}^{*}$ et Jes 37,18 $\mathfrak{Q}^{a}$ ‖ **18** [a] Jes 37,19 וְנָתַן; l c Jes $\mathfrak{Q}^{a}$ וַיִּתְּנוּ? ‖ **19** [a] > $\mathfrak{T}$ et Jes 37,20 ‖ **20** [a] = עַל, sic Or ‖ **21** [a] $\mathfrak{G}^{B\,426.121}\mathfrak{S}$ ut Jes 37,22 $\mathfrak{Q}^{a}$ רֹאשָׁהּ ‖ **22** [a] $\mathfrak{G}^{L}\mathfrak{S}$ $\mathfrak{V}^{Mss}$ + suff 2sg ‖ **23** [a] $\mathfrak{V}$ ut Jes 37,24 עֲבָדֶיךָ ‖ [b] nonn Mss יהוה ‖ [c] l c mlt Mss Vrs et Jes ut Q בְּרֹב ‖ [d] ins עָשִׂיתִי חַיִל? cf $\mathfrak{G}^{L}$ ‖ [e] = וָא, sic Ms cf $\mathfrak{G}\mathfrak{V}$ ‖ [f] nonn Mss et Jes מִבַּחַר ‖ [g] Ms et Jes מְרוֹם ‖ [h] nonn Mss et Jes ut Q קִצְוֵי ‖ **24** [a] > Ms et Jes 37,25.

וְאַחֲרֶב[b] בְּכַף־פְּעָמַי כֹּל יְאֹרֵי מָצוֹר׃ 24 ב[24]

הֲלֹא־שָׁמַעְתָּ לְמֵרָחוֹק אֹתָהּ עָשִׂיתִי 25[a] ח

לִימֵי קֶדֶם[a] וְיֹצַרְתִּיהָ[b] עַתָּה[c] הֲבִיאֹתִיהָ ב . ב חד חס וחר מל

וְתְהִי[d] לְהַשּׁוֹת[e] גַּלִּים נְצִים[f] עָרִים בְּצֻרוֹת׃ יוד רפ[25] , יא[26] מלין דלא מפק א ול[27] חס בליש . ג

וְיֹשְׁבֵיהֶן קִצְרֵי־יָד חַתּוּ[a] וַיֵּבֹשׁוּ[a] 26 ב . ל . ב[28]

הָיוּ עֵשֶׂב[b] שָׂדֶה וְיֶרֶק דֶּשֶׁא ב

חֲצִיר[c] גַּגּוֹת וּשְׁדֵמָה[d] לִפְנֵי קָמָה[d]׃ ד

וְשִׁבְתְּךָ[a] וְצֵאתְךָ וּבֹאֲךָ יָדָעְתִּי 27[b] ו

וְאֶת הִתְרַגְּזְךָ אֵלָי[b]׃

יַעַן הִתְרַגְּזְךָ אֵלַי[a] 28[a] וְשַׁאֲנַנְךָ[b] עָלָה בְאָזְנָי ד . יב ח מגה קמ

וְשַׂמְתִּי חַחִי בְאַפֶּךָ וּמְתָגִי בְשִׂפְתֶיךָ ב

וַהֲשִׁבֹתִיךָ בַּדֶּרֶךְ אֲשֶׁר־בָּאתָ בָּהּ׃ 29 ג[29]

וְזֶה־לְּךָ הָאוֹת אָכוֹל הַשָּׁנָה סָפִיחַ וּבַשָּׁנָה הַשֵּׁנִית סָחִישׁ[a] 29 כג ר״פ . י מל

וּבַשָּׁנָה הַשְּׁלִישִׁית זִרְעוּ וְקִצְרוּ וְנִטְעוּ כְרָמִים וְאִכְלוּ פִרְיָם׃ 30 וְיָסְפָה 30 ט מל[30]

פְּלֵיטַת בֵּית־יְהוּדָה הַנִּשְׁאָרָה שֹׁרֶשׁ לְמַטָּה וְעָשָׂה פְרִי לְמָעְלָה׃

כִּי מִירוּשָׁלַ͏ִם תֵּצֵא שְׁאֵרִית וּפְלֵיטָה מֵהַר צִיּוֹן קִנְאַת יְהוָה 31[a] צבאות חד מן יו״ד[31] קר ולא כת

תַּעֲשֶׂה־זֹּאת׃ ס

לָכֵן כֹּה־אָמַר יְהוָה אֶל־מֶלֶךְ אַשּׁוּר לֹא יָבוֹא אֶל־הָעִיר הַזֹּאת 32 כ[32] . ט פסוק לא ולא ולא ולא

וְלֹא־יוֹרֶה שָׁם חֵץ וְלֹא־יְקַדְּמֶנָּה מָגֵן וְלֹא־יִשְׁפֹּךְ עָלֶיהָ סֹלְלָה׃

בַּדֶּרֶךְ אֲשֶׁר־יָבָא[a] בָּהּ יָשׁוּב וְאֶל־הָעִיר הַזֹּאת לֹא יָבֹא נְאֻם־ 33 ל[33]

יְהוָה׃ וְנַנּוֹתִי אֶל־[a]הָעִיר הַזֹּאת לְהוֹשִׁיעָהּ[b] לְמַעֲנִי וּלְמַעַן דָּוִד 34 ל . ט מיחד[34]

עַבְדִּי׃

וַיְהִי בַּלַּיְלָה הַהוּא[a] וַיֵּצֵא | מַלְאַךְ יְהוָה וַיַּךְ בְּמַחֲנֵה אַשּׁוּר 35[a]

[24] Mm 2354. [25] Mm 174. [26] Mm 4069 contra textum, lect Mm frt inc. [27] Mm 331. [28] Mm 3390. [29] Mm 2167. [30] Mm 1900. [31] Mm 2745. [32] Mm 2168. [33] Mm 2355. [34] Mm 1174.

24 [b] = וְאָ, sic Ms cf 𝔊𝔙 ‖ **25** [a–a] > 𝔊* ‖ [b] 𝔊𝔖𝔙 ut Jes 37,26 𝔔[a] וְיִצ, prb l ‖ [c] l c Ms 𝔊[L]𝔖𝔙 וְעִ? ‖ [d] > pc Mss; prp וַתְּהִי cf 𝔊 ‖ [e] pc Mss et Jes להשאות ‖ [f] Jes 𝔔[a] נצורים ‖ **26** [a] pc Mss et Jes 37,27 וָבֹשׁוּ ‖ [b] 𝔊[L](𝔖𝔗𝔙) pr ὡς ‖ [c] 𝔊[L](𝔖𝔗) pr ὡς; > 𝔙 ‖ [d–d] Jes 𝔔[a] הנשדף לפני קדים ‖ [e] pc Mss et Jes ושדמה ‖ **27** [a] frt pr לְפָנַי קִמְךָ cf ε′ *ἀπ' ἔναντι ἀναστάσεώς σου* ‖ [b–b] frt dl cf 28[a–a] ‖ **28** [a–a] > 2 Mss et Jes 37,29 𝔔[a] ‖ [b] prp וּשְׁאוֹנְךָ ‖ **29** [a] Ms et Jes 37,30 שָׁחִיס ‖ **31** [a] l c mlt Mss Vrs et Jes ut Q צְבָאוֹת ‖ **33** [a] l c pc Mss Vrs et Jes 37,34 בָּא ‖ **34** [a] = עַל, sic nonn Mss et Jes ‖ [b] > 𝔊* ‖ **35** [a–a] > Jes 37,36.

מֵאָה שְׁמוֹנִים[b] וַחֲמִשָּׁה אֶלֶף וַיַּשְׁכִּימוּ בַבֹּקֶר וְהִנֵּה כֻלָּם פְּגָרִים מֵתִים: [35] מל וכל ד״ה דכות׳ ב מ א

36 וַיִּסַּע וַיֵּלֶךְ וַיָּשָׁב סַנְחֵרִיב מֶלֶךְ־אַשּׁוּר וַיֵּשֶׁב בְּנִינְוֵה: 37 וַיְהִי[b] הוּא מִשְׁתַּחֲוֶה בֵּית | נִסְרֹךְ אֱלֹהָיו וְאַדְרַמֶּלֶךְ[a] וְשַׂרְאֶצֶר [b] הִכֻּהוּ בַּחֶרֶב וְהֵמָּה נִמְלְטוּ אֶרֶץ אֲרָרָט וַיִּמְלֹךְ אֵסַר־חַדֹּן בְּנוֹ תַּחְתָּיו: פ ד

ב. ב. בנין חד מן ג׳ קר׳ ולא כת׳[36] . ה חס׳[37]

20 1 בַּיָּמִים הָהֵם חָלָה חִזְקִיָּהוּ לָמוּת וַיָּבֹא אֵלָיו יְשַׁעְיָהוּ בֶן־אָמוֹץ הַנָּבִיא וַיֹּאמֶר אֵלָיו כֹּה־אָמַר יְהוָה צַו לְבֵיתֶךָ כִּי מֵת אַתָּה וְלֹא תִחְיֶה: 2 וַיַּסֵּב[a] אֶת־פָּנָיו[b] אֶל־הַקִּיר וַיִּתְפַּלֵּל אֶל־יְהוָה לֵאמֹר[c]: ל

3 אָנָּה יְהוָה זְכָר־נָא אֵת אֲשֶׁר הִתְהַלַּכְתִּי לְפָנֶיךָ בֶּאֱמֶת וּבְלֵבָב שָׁלֵם וְהַטּוֹב בְּעֵינֶיךָ עָשִׂיתִי וַיֵּבְךְּ חִזְקִיָּהוּ בְּכִי גָדוֹל: ס 4 וַיְהִי[a] ו כת׳ ה וכל ד״פ וכל לשון ארמית דכות׳ ד״ה ל. ופ׳ ל

חצר ק׳ . יה . ז

יְשַׁעְיָהוּ[b] לֹא יָצָא[b] הָעִיר[c] הַתִּיכֹנָה וּדְבַר־יְהוָה[d] הָיָה אֵלָיו[d] לֵאמֹר: 5 שׁוּב[a] וְאָמַרְתָּ אֶל־חִזְקִיָּהוּ נְגִיד־עַמִּי[b] כֹּה־אָמַר יְהוָה אֱלֹהֵי דָוִד אָבִיךָ שָׁמַעְתִּי אֶת־תְּפִלָּתֶךָ רָאִיתִי אֶת־דִּמְעָתֶךָ הִנְנִי רֹפֵא לָךְ בַּיּוֹם ל

6 הַשְּׁלִישִׁי תַּעֲלֶה בֵּית יְהוָה: 6 וְהֹסַפְתִּי[a] עַל־יָמֶיךָ חֲמֵשׁ עֶשְׂרֵה שָׁנָה ז

וּמִכַּף מֶלֶךְ־אַשּׁוּר אַצִּילְךָ[b] וְאֶת־הָעִיר הַזֹּאת[c] וְגַנּוֹתִי עַל־הָעִיר הַזֹּאת ח

7 לְמַעֲנִי וּלְמַעַן דָּוִד עַבְדִּי[cd]: 7 [a]וַיֹּאמֶר יְשַׁעְיָהוּ[b] קְחוּ[c] דְּבֶלֶת תְּאֵנִים ט מיחד

[d]וַיִּקְחוּ וַיָּשִׂימוּ[d] עַל־הַשְּׁחִין וַיֶּחִי[e]: 8 וַיֹּאמֶר חִזְקִיָּהוּ אֶל־יְשַׁעְיָהוּ [ס][בא] לה

מָה אוֹת[a] כִּי־יִרְפָּא יְהוָה לִי וְעָלִיתִי בַּיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי בֵּית יְהוָה: ג׳

9 וַיֹּאמֶר יְשַׁעְיָהוּ זֶה־לְּךָ[a] הָאוֹת מֵאֵת יְהוָה כִּי יַעֲשֶׂה יְהוָה אֶת־הַדָּבָר יא זוגין בטע׳[5]

אֲשֶׁר דִּבֶּר הָלַךְ[b] הַצֵּל עֶשֶׂר מַעֲלוֹת אִם־יָשׁוּב עֶשֶׂר מַעֲלוֹת: בּ

10 וַיֹּאמֶר יְחִזְקִיָּהוּ נָקֵל לַצֵּל לִנְטוֹת עֶשֶׂר מַעֲלוֹת לֹא כִי יָשׁוּב הַצֵּל גּ׳ בנביא וכל ד״ה דכות׳ ב מ ה

אָחֹרַנִּית עֶשֶׂר מַעֲלוֹת: 11 וַיִּקְרָא יְשַׁעְיָהוּ הַנָּבִיא אֶל־יְהוָה וַיָּשֶׁב אֶת־[a] ז. כה

[36]Mm 43. [36]Mm 2745. [37]Mm 2096. Cp 20 [1]Mm 2169. [2]Mm 2170. [3]Mm 1392. [4]Mm 2171. [5]Mm 915. [6]Mm 2172. [7]Mm 2203.

35 [b] mlt Mss 𝔖𝔗[Mss] et Jes וּשׁ ‖ **37** [a] 2 Mss 𝔊[L]𝔖𝔙 א׳ ‖ [b] 1 c mlt Mss Vrs et Jes 37,38 ut Q בָּנָיו ‖ **Cp 20,2** [a] mlt Mss 𝔊𝔖𝔗[Ms] et Jes 38,2 + חִזְקִיָּהוּ ‖ [b–b] > Ms 𝔊[BA] Syh[txt] ‖ [c] Jes וַיֹּאמֶר ‖ **4** [a–a] > Jes 38,4 ‖ [b–b] > 𝔊 ‖ [c] 1 c mlt Mss Vrs ut Q חָצֵר ‖ [d–d] Jes אֶל־יְשַׁעְיָהוּ ‖ **5** [a] Jes 38,5 הָלוֹךְ ‖ [b–b] > Jes ‖ **6** [a] Jes 38,5 יוֹסֵף (= יוֹסִף) ‖ [b–b] > Jes 𝔊*, dl? ‖ [c–c] add? cf 19,34 ‖ [d–d] > Jes ‖ **7** [a] v 7 hic add cf Jes 38,21 (etiam in Jes 𝔔[a] add) ‖ [b] > 𝔊* ‖ [c] 𝔊(𝔖𝔗[Mss]) *λαβέτωσαν* = יִקְחוּ ‖ [d–d] 2 Mss et Jes 38,21 וְיִמְרְחוּ, 𝔊*(𝔖) *καὶ ἐπιθέτωσαν* = וְיָשִׂימוּ ‖ [e] 𝔊 *καὶ ὑγιάσει* = וְיִחִי ut Jes ‖ **8** [a] frt l הָאוֹת cf 𝔊 ‖ **9** [a] > 𝔊*𝔙 ‖ [b] 𝔗 *hjhk* cf 𝔊𝔙, frt l הֲיֵלֵךְ ‖ **11** [a] > pc Mss cf 𝔊 *καὶ ἀπέστρεψεν ἡ σκιά.*

הַצֹּ֖ל בְּמַעֲל֣וֹת [b]אֲשֶׁ֑ר יָרְדָ֥ה בְמַעֲל֛וֹת אָחָ֥ז[b] אֲחֹרַנִּ֖ית עֶ֣שֶׂר מַעֲל֑וֹת׃ פ
12 בָּעֵ֣ת הַהִ֗יא שָׁלַ֨ח בְּרֹאדַךְ־[a] בַּלְאֲדָ֜ן בֶּן־בַּלְאֲדָ֤ן מֶֽלֶךְ־בָּבֶל֙ 12
[g] מת כת א לא קר ול בלישׁ
סְפָרִ֥ים וּמִנְחָ֖ה אֶל־חִזְקִיָּ֑הוּ כִּ֣י שָׁמַ֔ע כִּ֥י חָלָ֖ה חִזְקִיָּֽהוּ׃[b] 13 וַיִּשְׁמַ֥ע[a] 13
[k] נכתו[a] חד מן ב כת כן
עֲלֵיהֶם֙ חִזְקִיָּ֔הוּ וַיַּרְאֵ֗ם אֶת־כָּל־[c]בֵּ֤ית נְכֹתֹה֙ אֶת־הַכֶּ֣סֶף וְאֶת־הַזָּהָ֔ב
וְאֶת־הַבְּשָׂמִ֖ים וְאֶת־[d]שֶׁ֣מֶן הַטּ֑וֹב וְאֵת֙ בֵּ֣ית כֵּלָ֔יו וְאֵ֖ת כָּל־אֲשֶׁ֥ר נִמְצָ֖א
ל כת כן
בְּאוֹצְרֹתָ֑יו לֹא־הָיָ֣ה דָבָ֔ר אֲשֶׁ֥ר לֹא־הֶרְאָ֖ם חִזְקִיָּ֥הוּ בְּבֵיתוֹ֙ וּבְכָל־
מֶמְשַׁלְתּ֔וֹ׃ 14 וַיָּבֹ֣א יְשַׁעְיָ֔הוּ הַנָּבִ֖יא אֶל־הַמֶּ֣לֶךְ חִזְקִיָּ֑הוּ וַיֹּ֣אמֶר 14
[h] 11
אֵלָ֗יו מָ֚ה אָמְר֣וּ[a] | הָאֲנָשִׁ֣ים הָאֵ֔לֶּה וּמֵאַ֥יִן בָּ֖אוּ אֵלֶ֑יךָ וַיֹּ֣אמֶר חִזְקִיָּ֔הוּ
מֵאֶ֥רֶץ רְחוֹקָ֖ה בָּ֣אוּ[b] מִבָּבֶֽל׃ 15 וַיֹּ֖אמֶר מָ֣ה רָא֑וּ בְּבֵיתֶ֔ךָ וַיֹּ֣אמֶר 15
ג
חִזְקִיָּ֔הוּ אֵ֚ת כָּל־אֲשֶׁ֣ר בְּבֵיתִ֔י רָא֖וּ לֹא־הָיָ֣ה דָבָ֔ר אֲשֶׁ֥ר לֹא־הִרְאִיתִֽם
16 17
בְּאֹצְרֹתָֽי׃ 16 וַיֹּ֥אמֶר יְשַׁעְיָ֖הוּ אֶל־חִזְקִיָּ֑הוּ שְׁמַ֥ע דְּבַר־יְהוָ֖ה׃[a] 17 הִנֵּ֣ה
יא ב
יָמִ֗ים בָּאִים֙[a] וְנִשָּׂ֣א | כָּל־אֲשֶׁ֣ר בְּבֵיתֶ֔ךָ וַאֲשֶׁ֥ר אָצְר֖וּ אֲבֹתֶ֑יךָ עַד־הַיּ֣וֹם
כט . כ פ״פ[13] . ב . יד[14]
הַזֶּ֔ה בָּבֶ֖לָה לֹא־יִוָּתֵ֑ר דָּבָ֖ר[b] אָמַ֥ר יְהוָֽה׃ 18 וּמִבָּנֶ֙יךָ֙[a] אֲשֶׁ֣ר יֵצְא֔וּ 18
יקחו חד מן ו[15] בלישׁ
מִמְּךָ֖[a] אֲשֶׁ֣ר תּוֹלִ֑יד[b] יִקָּ֔חוּ[c] וְהָי֣וּ סָרִיסִ֔ים בְּהֵיכַ֖ל מֶ֥לֶךְ בָּבֶֽל׃ 19 וַיֹּ֤אמֶר 19
יז מל בסיפ
חִזְקִיָּ֙הוּ֙ אֶל־יְשַׁעְיָ֔הוּ טוֹב֙ דְּבַר־יְהוָ֔ה אֲשֶׁ֥ר דִּבַּ֖רְתָּ[a] וַיֹּ֣אמֶר[b] הֲלוֹא
ה בטע בסיפ
אִם־שָׁל֥וֹם וֶאֱמֶ֖ת יִהְיֶ֥ה בְיָמָֽי׃[b] 20 וְיֶתֶר֙ דִּבְרֵ֣י חִזְקִיָּ֔הוּ וְכָל־ 20
יז . ל . נא[17]
וְגִבּוּרָת֔וֹ וַאֲשֶׁ֥ר עָשָׂ֖ה אֶת־הַבְּרֵכָ֣ה וְאֶת־הַתְּעָלָ֑ה וַיָּבֵ֥א אֶת־הַמַּ֖יִם
ט
הָעִ֣ירָה הֲלֹא־הֵ֗ם כְּתוּבִים֙ עַל־סֵ֣פֶר דִּבְרֵ֔י הַיָּמִ֖ים לְמַלְכֵ֥י יְהוּדָֽה׃
21 וַיִּשְׁכַּ֥ב חִזְקִיָּ֖הוּ עִם־אֲבֹתָ֑יו[a] וַיִּמְלֹ֥ךְ מְנַשֶּׁ֛ה בְּנ֖וֹ תַּחְתָּֽיו׃ פ 21
21 1 בֶּן־[a]שְׁתֵּ֤ים עֶשְׂרֵה֙[a] שָׁנָ֣ה מְנַשֶּׁ֔ה בְּמָלְכ֖וֹ וַחֲמִשִּׁ֣ים וְחָמֵ֣שׁ שָׁנָ֔ה **21**
נ
מָלַ֖ךְ בִּירוּשָׁלָ֑͏ִם וְשֵׁם֙ אִמּ֔וֹ חֶפְצִי־[b]בָ֖ה׃ 2 וַיַּ֣עַשׂ הָרַ֔ע בְּעֵינֵ֖י יְהוָ֑ה 2

[8] Q addidi, cf Mp sub loco. [9] Mm 898 et Mm 2358 א. [10] Mm 2358 ב. [11] Mm 1292. [12] Mm 545. [13] Mm 2481. [14] Mm 98. [15] Mm 1853. [16] Mm 2178. [17] Mm 1112. [18] Mm 639. [19] Mm 1972. Cp 21 [1] Mm 2173.

11 [b–b] > 𝔊*, add ex Jes 38,8? ‖ **12** [a] 1 c pc Mss 𝔊𝔖𝔗ʸ[Mss] et Jes 39,1 מְרֹ(א)דַךְ ‖ [b] Jes וַיְחֲזֵק, Jes 𝔔[a] ויחיה; Ms 𝔊[L]𝔖 + וַיְחִי ‖ **13** [a] 1 c pc Mss 𝔊𝔖𝔙 et Jes 39,2 וַיִּשְׁמַח ‖ [b] > mlt Mss 𝔖𝔙 et Jes ‖ [c] 2 Mss et Jes הַשׁ cf 𝔊 ‖ [d] mlt Mss Syh 𝔖𝔗[Ms] et Jes + כָּל ‖ **14** [a] Ms 𝔊[L]𝔖 + לְךָ ‖ [b] mlt Mss 𝔊𝔖𝔗[Mss]𝔙 et Jes 39,3 + אֵלַי ‖ **15** [a] > 𝔊* ‖ **16** [a] 2 Mss 𝔊[L121] et Jes 39,5 + צְבָאוֹת ‖ **17** [a] 2 Mss 𝔊[-BO] + וְאָם יהוה ‖ [b] Ms 𝔊[-L] + אֲשֶׁר ‖ **18** [a–a] dl hoc (> Ms) vel [b–b] ‖ [c] nonn Mss et Jes 39,7 ut Q יִקָּחוּ; K יִקַּח ‖ **19** [a] 𝔊𝔙 3sg ‖ [b–b] > 𝔊[B], 𝔊[O] hab sub ast; 𝔊[NLrel] *ἔστω εἰρήνη ἐν ταῖς ἡμέραις μου* cf Jes 39,8 ‖ **21** [a] Ms + בְּעִיר דָּוִד, 𝔊[-BA 344] + *καὶ ἐτάφη* (𝔊[L] + *μετὰ τῶν πατέρων αὐτοῦ*) *ἐν πόλει Δαυιδ* ‖ **Cp 21,1** [a–a] Ms 22, 𝔊[19.82.108] 10.

3 כְּתוֹעֲבֹת הַגּוֹיִם אֲשֶׁר הוֹרִישׁ יְהוָה מִפְּנֵי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל׃ 3 וַיָּשָׁב וַיִּבֶן
ב[2].כ[3]. ב חס׳ וכל אוריית דכות אֶת־הַבָּמוֹת אֲשֶׁר אִבַּד חִזְקִיָּהוּ אָבִיו וַיָּקֶם מִזְבְּחֹת[a] לַבַּעַל וַיַּעַשׂ
אֲשֵׁרָה[b] כַּאֲשֶׁר עָשָׂה אַחְאָב מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל וַיִּשְׁתַּחוּ לְכָל־צְבָא הַשָּׁמַיִם
ב חס׳ וכל אוריית דכות. לט 4 וַיַּעֲבֹד אֹתָם׃ 4 וּבָנָה מִזְבְּחֹת בְּבֵית יְהוָה אֲשֶׁר אָמַר יְהוָה[a] בִּירוּשָׁלַ͏ִם
5 אָשִׂים אֶת־שְׁמִי׃ 5 וַיִּבֶן מִזְבְּחוֹת לְכָל־צְבָא הַשָּׁמַיִם בִּשְׁתֵּי[a] חַצְרוֹת
6 בֵּית־יְהוָה׃ 6 וְהֶעֱבִיר אֶת־בְּנוֹ[a] בָּאֵשׁ וְעוֹנֵן וְנִחֵשׁ וְעָשָׂה אוֹב וְיִדְּעֹנִים[b]
7 הִרְבָּה לַעֲשׂוֹת הָרַע בְּעֵינֵי יְהוָה לְהַכְעִיסֹ׃ 7 וַיָּשֶׂם אֶת־פֶּסֶל פד
הָאֲשֵׁרָה [a]אֲשֶׁר עָשָׂה[a] בַּבַּיִת אֲשֶׁר אָמַר יְהוָה אֶל־דָּוִד וְאֶל־שְׁלֹמֹה
כא בְּנוֹ בַּבַּיִת הַזֶּה וּבִירוּשָׁלַ͏ִם אֲשֶׁר בָּחַרְתִּי מִכֹּל שִׁבְטֵי יִשְׂרָאֵל אָשִׂים
ד[4].ט[5] ו[6] מנה חס ב מנה בסי׳ 8 אֶת־שְׁמִי[b] לְעוֹלָם׃ 8 וְלֹא אֹסִיף לְהָנִיד רֶגֶל יִשְׂרָאֵל מִן־הָאֲדָמָה
אֲשֶׁר נָתַתִּי לַאֲבוֹתָם רַק ׀ אִם־יִשְׁמְרוּ[a] לַעֲשׂוֹת כְּכֹל אֲשֶׁר צִוִּיתִים
יא זוגין דמטע בטע[9]. ב 9 וּלְכָל־[b]הַתּוֹרָה אֲשֶׁר־צִוָּה אֹתָם עַבְדִּי מֹשֶׁה׃ 9 וְלֹא שָׁמְעוּ וַיַּתְעֵם
ז בלישׁ בנביא. ב קמ דסמיכ[7]. כל עשייה רע פת ב מ׳ קמ בטע מְנַשֶּׁה לַעֲשׂוֹת אֶת־הָרָע מִן־הַגּוֹיִם אֲשֶׁר הִשְׁמִיד יְהוָה מִפְּנֵי בְּנֵי
10 יִשְׂרָאֵל׃ 10 וַיְדַבֵּר יְהוָה בְּיַד־עֲבָדָיו הַנְּבִיאִים לֵאמֹר׃ 11 יַעַן 11
ג בטע דמטע
ט חס ג מנה בלישׁ וחד מן ד כת כן. ו[8] אֲשֶׁר עָשָׂה מְנַשֶּׁה מֶלֶךְ־יְהוּדָה הַתּוֹעֵבֹת הָאֵלֶּה הֵרַע[a] מִכֹּל אֲשֶׁר־
ד חס[7] עָשׂוּ הָאֱמֹרִי אֲשֶׁר לְפָנָיו וַיַּחֲטֵא גַּם־אֶת־יְהוּדָה בְּגִלּוּלָיו׃ פ
ג[8].ג[7] 12 לָכֵן כֹּה־אָמַר יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל הִנְנִי מֵבִיא רָעָה עַל־יְרוּשָׁלַ͏ִם
שמעה. ב[10].ו[11] ק וִיהוּדָה אֲשֶׁר כָּל־שֹׁמְעָיו[a] תְּצַלֶּלְנָה שְׁתֵּי אָזְנָיו׃ 13 וְנָטִיתִי עַל־יְרוּשָׁלַ͏ִם
ל. ב ומל[12] אֶת קָו[a] שֹׁמְרוֹן וְאֶת־מִשְׁקֹלֶת בֵּית אַחְאָב וּמָחִיתִי אֶת־יְרוּשָׁלַ͏ִם
ל. ל. ג 14 כַּאֲשֶׁר־יִמְחֶה אֶת־הַצַּלַּחַת [b]מָחָה ׀ וְהָפַךְ[b] עַל־פָּנֶיהָ׃ 14 וְנָטַשְׁתִּי
אֶת שְׁאֵרִית נַחֲלָתִי וּנְתַתִּים בְּיַד אֹיְבֵיהֶם וְהָיוּ לְבַז וְלִמְשִׁסָּה לְכָל־
ז בלישׁ בנביא. ז 15 אֹיְבֵיהֶם׃ 15 יַעַן אֲשֶׁר עָשׂוּ אֶת־הָרַע בְּעֵינַי וַיִּהְיוּ מַכְעִסִים אֹתִי מִן־
16 הַיּוֹם אֲשֶׁר יָצְאוּ אֲבוֹתָם מִמִּצְרַיִם וְעַד־הַיּוֹם הַזֶּה׃ 16 וְגַם ג

[2]Mm 2174. [3]Mm 1991. [4]Mm 2175. [5]Mm 4177. [6]Mm 794. [7]Mp sub loco. [8]Mm 407. [9]Mm 2647. [10]Mm 2176. [11]Mm 2561. [12]Mm 2177.

3 [a] G sg, it in 4.5 ‖ [b] GSV pl ‖ **4** [a] > G* ‖ **5** [a] G^{ONmin} *ἐν πάσαις* ‖ **6** [a] G pl ‖ [b] mlt Mss sg ‖ [c] l c mlt Mss GSC$^{f\ Mss}$V סו֗– ‖ **7** [a–a] > G* ‖ [b] G-^{B}(S) + *ἐκεῖ* ‖ **8** [a] G^{L} hic *ἀκούσωσιν* = יִשְׁמְעוּ ‖ [b] G *κατὰ πᾶσαν*, prb l וּכְכָל ‖ **11** [a] G *τὰ πονηρά*; prp הָרַע ‖ **12** [a] l c nonn Mss Vrs ut Q שִׁמְעָה; K שמעיו ‖ **13** [a] mlt Mss קַו ‖ [b–b] prp מָחָה וְהָפַךְ; V *et delens vertam et ducam crebrius stylum.*

נ דָּם נָקִי שָׁפַךְ מְנַשֶּׁה הַרְבֵּה מְאֹד עַד אֲשֶׁר־מִלֵּא אֶת־יְרוּשָׁלַם פֶּה׃
לְפֶה לְבַד מֵחַטָּאתוֹ[a] אֲשֶׁר הֶחֱטִיא אֶת־יְהוּדָה לַעֲשׂוֹת הָרַע בְּעֵינֵי
יְהוָה׃ 17 וְיֶתֶר׃ דִּבְרֵי מְנַשֶּׁה וְכָל־אֲשֶׁר עָשָׂה וְחַטָּאתוֹ אֲשֶׁר 17 ה בטע בסיפ[13]
חָטָא הֲלֹא־הֵם כְּתוּבִים עַל־סֵפֶר דִּבְרֵי הַיָּמִים לְמַלְכֵי יְהוּדָה׃
18 וַיִּשְׁכַּב מְנַשֶּׁה עִם־אֲבֹתָיו וַיִּקָּבֵר[a] בְּגַן־בֵּיתוֹ[a] בְּגַן־עֻזָּא וַיִּמְלֹךְ אָמוֹן 18 ל. ג כת א[14]
בְּנוֹ תַּחְתָּיו׃ פ
19 בֶּן־עֶשְׂרִים וּשְׁתַּיִם שָׁנָה אָמוֹן בְּמָלְכוֹ וּשְׁתַּיִם שָׁנִים מָלַךְ 19
20 בִּירוּשָׁלִַם וְשֵׁם אִמּוֹ מְשֻׁלֶּמֶת בַּת־חָרוּץ מִן־יָטְבָה׃ 20 וַיַּעַשׂ הָרַע ל. ל
21 בְּעֵינֵי יְהוָה כַּאֲשֶׁר עָשָׂה מְנַשֶּׁה אָבִיו׃ 21 וַיֵּלֶךְ בְּכָל־הַדֶּרֶךְ אֲשֶׁר־ ד בטע[15]
הָלַךְ אָבִיו וַיַּעֲבֹד אֶת־הַגִּלֻּלִים אֲשֶׁר עָבַד אָבִיו וַיִּשְׁתַּחוּ לָהֶם׃
22 וַיַּעֲזֹב אֶת־יְהוָה[a] אֱלֹהֵי אֲבֹתָיו וְלֹא[o] הָלַךְ בְּדֶרֶךְ יְהוָה׃ 23 וַיַּקְשְׁרוּ 22 ל[16]
23
24 עַבְדֵי־אָמוֹן[a] עָלָיו וַיָּמִתוּ[b] אֶת־הַמֶּלֶךְ בְּבֵיתוֹ׃ 24 וַיַּךְ עַם־הָאָרֶץ ל [a]
אֵת כָּל־הַקֹּשְׁרִים עַל־הַמֶּלֶךְ אָמוֹן וַיַּמְלִיכוּ עַם־הָאָרֶץ אֶת־יֹאשִׁיָּהוּ ב. ח[17] וכל על המלך טוב דכות ב מ ג
25 בְּנוֹ תַּחְתָּיו׃ 25 וְיֶתֶר׃ דִּבְרֵי אָמוֹן[a] אֲשֶׁר־עָשָׂה הֲלֹא־הֵם כְּתוּבִים ו בטע ר״ם בסיפ[18] . ו[19]
26 עַל־סֵפֶר דִּבְרֵי הַיָּמִים לְמַלְכֵי יְהוּדָה׃ 26 וַיִּקְבְּרוּ[a] אֹתוֹ בְּקִבְרָתוֹ ב[20]
27 בְּגַן־עֻזָּא וַיִּמְלֹךְ יֹאשִׁיָּהוּ בְנוֹ תַּחְתָּיו׃ פ ג כת א[14]

22 1 בֶּן־שְׁמֹנֶה[a] שָׁנָה יֹאשִׁיָּהוּ בְמָלְכוֹ וּשְׁלֹשִׁים וְאַחַת שָׁנָה מָלַךְ 22
2 בִּירוּשָׁלִַם וְשֵׁם אִמּוֹ יְדִידָה בַּת־עַדָיָה[b] מִבָּצְקַת׃ 2 וַיַּעַשׂ הַיָּשָׁר בְּעֵינֵי ל. ל ס[21]
יְהוָה וַיֵּלֶךְ׃ בְּכָל־דֶּרֶךְ דָּוִד אָבִיו וְלֹא[a]־סָר יָמִין וּשְׂמֹאול׃ פ ג[22] . 2
3 וַיְהִי בִּשְׁמֹנֶה עֶשְׂרֵה שָׁנָה לַמֶּלֶךְ יֹאשִׁיָּהוּ[a] שָׁלַח הַמֶּלֶךְ אֶת־שָׁפָן 3
4 בֶּן־אֲצַלְיָהוּ בֶן־מְשֻׁלָּם הַסֹּפֵר בֵּית יְהוָה לֵאמֹר׃ 4 עֲלֵה אֶל־ ג
חִלְקִיָּהוּ׃ הַכֹּהֵן הַגָּדוֹל וְיִתֻּם[a] אֶת־הַכֶּסֶף הַמּוּבָא בֵּית יְהוָה אֲשֶׁר ד

[13] Mm 2178. [14] Mm 1738. [15] Mm 2140. [16] Mm 2179. [17] Mm 2106. [18] Mm 1985. [19] Mm 1990. [20] Mm 2180. Cp 22 [1] Mp sub loco. [2] Mm 2181. [3] Mm 1978.

16 [a] Vrs pl (= מחטאתיו), it in 17 ‖ **18** [a–a] > Ms $\mathfrak{G}^{L}$ ‖ **22** [a] > 2 Mss $\mathfrak{G}^{L}$ ‖ **23** [a–a] $\mathfrak{G}^{\text{Nmin}}\mathfrak{V}$ et 2 Ch 33,24 עַבְדָיו ‖ [b–b] $\mathfrak{G}^{L}\mathfrak{S}$ ut 2 Ch וַיְמִיתֻהוּ ‖ **25** [a] mlt Mss $\mathfrak{G}^{L}\mathfrak{S}$ + וְכָל־ ‖ **26** [a] sic L, mlt Mss Edd בָּר–; l c mlt Mss Vrs רוּ– ‖ **Cp 22,1** [a] Ms $\mathfrak{G}^{44.71}$ + עֶשְׂרֵה ‖ [b] sic L, mlt Mss Edd עֲדָיָה ‖ **2** [a] pc Mss $\mathfrak{G}\mathfrak{C}^{\text{Ms}}\mathfrak{V}$ לא ‖ **3** [a] $\mathfrak{G}$ + *ἐν τῷ μηνὶ τῷ ὀγδόῳ* ($\mathfrak{G}^{\text{ONmin}}$ *ἑβδόμῳ*) ‖ **4** [a] $\mathfrak{G}^{-L}$ *καὶ σφράγισον* = וַחְתֹם? frt l וְיַתֵּךְ cf $\mathfrak{G}^{L}\mathfrak{C}\mathfrak{V}$ et 9.

5 אָסְפוּ שֹׁמְרֵי הַסַּף מֵאֵת הָעָם׃ 5 [a]וְיִתְּנֻהוּ[b] עַל־יַד עֹשֵׂי הַמְּלָאכָה יא. ויתנוהו ק
הַמְּפֻקָּדִים בְּבֵית[c] יְהוָה וְיִתְּנוּ אֹתוֹ לְעֹשֵׂי הַמְּלָאכָה אֲשֶׁר[d] בְּבֵית׳ בית ק חד מן ר׳ יתיר ב׳ לא קר׳. ג רפס׳. לט
6 יְהוָה לְחַזֵּק בֶּדֶק הַבָּיִת׃ 6 לְחָרָשִׁים וְלַבֹּנִים וְלַגֹּדְרִים[a] וְלִקְנוֹת ה חס בלישׁ[6]. ב
7 עֵצִים וְאַבְנֵי מַחְצֵב לְחַזֵּק אֶת־[b]הַבָּיִת׃ 7 אָךְ לֹא־יֵחָשֵׁב אִתָּם הַכֶּסֶף לז
8 הַנִּתָּן עַל־יָדָם כִּי בֶאֱמוּנָה הֵם עֹשִׂים׃ 8 וַיֹּאמֶר חִלְקִיָּהוּ׳ ד
הַכֹּהֵן׳ הַגָּדוֹל׳ עַל־[a]שָׁפָן הַסֹּפֵר סֵפֶר הַתּוֹרָה מָצָאתִי בְּבֵית׳ יְהוָה לט
9 וַיִּתֵּן חִלְקִיָּהוּ אֶת־הַסֵּפֶר אֶל־שָׁפָן וַיִּקְרָאֵהוּ׃ 9 וַיָּבֹא[a] [b]שָׁפָן הַסֹּפֵר[b] כ״ל וכל עזרא דכות[7]
אֶל־הַמֶּלֶךְ וַיָּשֶׁב אֶת־הַמֶּלֶךְ דָּבָר וַיֹּאמֶר הַתֻּיכוּ עֲבָדֶיךָ׳ אֶת־הַכֶּסֶף כה
הַנִּמְצָא בַּבַּיִת[c] וַיִּתְּנֻהוּ עַל־יַד עֹשֵׂי הַמְּלָאכָה הַמְּפֻקָּדִים בֵּית יְהוָה׃ ה[8] ד
10 וַיַּגֶּד שָׁפָן הַסֹּפֵר׳ לַמֶּלֶךְ לֵאמֹר סֵפֶר נָתַן לִי חִלְקִיָּה הַכֹּהֵן וַיִּקְרָאֵהוּ כ״ל וכל עזרא דכות[7]
שָׁפָן לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ׃ 11 וַיְהִי׳ כִּשְׁמֹעַ הַמֶּלֶךְ אֶת־דִּבְרֵי סֵפֶר
12 הַתּוֹרָה וַיִּקְרַע אֶת־בְּגָדָיו׃ 12 וַיְצַו הַמֶּלֶךְ אֶת־חִלְקִיָּה הַכֹּהֵן וְאֶת־ כ״ל וכל עזרא דכות[7]
אֲחִיקָם בֶּן־[a]שָׁפָן וְאֶת־עַכְבּוֹר בֶּן־מִיכָיְהוּ וְאֶת־שָׁפָן׳ הַסֹּפֵר וְאֶת עֲשָׂיָה ה[9] ד
13 עֶבֶד־הַמֶּלֶךְ לֵאמֹר׃ 13 לְכוּ׳ דִרְשׁוּ אֶת־יְהוָה בַּעֲדִי וּבְעַד־הָעָם
[a]וּבְעַד כָּל־יְהוּדָה[a] עַל־דִּבְרֵי הַסֵּפֶר הַנִּמְצָא הַזֶּה כִּי־גְדוֹלָה חֲמַת כ״ל וכל ד״ה דכות ב מ״א[10]
יְהוָה אֲשֶׁר־הִיא נִצְּתָה בָּנוּ עַל׳ אֲשֶׁר לֹא־שָׁמְעוּ אֲבוֹתֵינוּ עַל־דִּבְרֵי כ״ל וכל ד״ה דכות ב מ״א[10]
14 הַסֵּפֶר הַזֶּה[b] לַעֲשׂוֹת כְּכָל־הַכָּתוּב עָלֵינוּ[c]׃ 14 וַיֵּלֶךְ חִלְקִיָּהוּ׳ הַכֹּהֵן
וַאֲחִיקָם וְעַכְבּוֹר וְשָׁפָן וַעֲשָׂיָה אֶל־חֻלְדָּה הַנְּבִיאָה אֵשֶׁת[a] | שַׁלֻּם בֶּן־ ה. יא חס[11]
תִּקְוָה בֶּן־חַרְחַס[b] שֹׁמֵר הַבְּגָדִים וְהִיא יֹשֶׁבֶת בִּירוּשָׁלַם בַּמִּשְׁנֶה ח חס[12]
15 וַיְדַבְּרוּ אֵלֶיהָ׃ 15 וַתֹּאמֶר׳ אֲלֵיהֶם כֹּה־אָמַר׳ יְהוָה׳ אֱלֹהֵי׳ ל בנביא[13]. כד
16 יִשְׂרָאֵל אִמְרוּ לָאִישׁ אֲשֶׁר־שָׁלַח אֶתְכֶם אֵלָי׃ 16 כֹּה אָמַר יְהוָה הִנְנִי לב[14]
מֵבִיא רָעָה אֶל[a]־הַמָּקוֹם׳ הַזֶּה׳ וְעַל־יוֹשְׁבָיו אֵת כָּל־דִּבְרֵי הַסֵּפֶר אֲשֶׁר לו[15]
17 קָרָא מֶלֶךְ יְהוּדָה׃ 17 תַּחַת | אֲשֶׁר עֲזָבוּנִי וַיְקַטְּרוּ לֵאלֹהִים אֲחֵרִים

[4]Mm 1754. [5]Mm 2002. [6]Mm 2115. [7]Mm 4033. [8]Mm 2182. [9]Mm 2183. [10]Mm 1718. [11]Mp sub loco. [12]Mm 2184. [13]Mm 4261. [14]Mm 319. [15]Mm 2560.

5 [a] 5–7 cf 12,12sqq ‖ [b] mlt Mss 𝔊 ut Q וְיִתְּנֻהוּ, K prb וְיִתְּנוּ; $\mathfrak{G}^{L}(\mathfrak{V})$ *καὶ δοθήτω* = וְיִתֵּן ‖ [c] mlt Mss ut Q בֵּית ‖ [d] > 2 Mss $\mathfrak{G}^{\text{-Bmin}}$ ‖ **6** [a] cf 12,13[a] ‖ [b] nonn Mss 𝔖 + בֶּדֶק ‖ **8** [a] = אֶל, sic mlt Mss cf 𝔊 ‖ **9** [a] $\mathfrak{G}^{\text{-BO}}$ ut 2 Ch 34,16 וַיָּבֵא ‖ [b–b] > $\mathfrak{G}^{\text{-L}}$ ‖ [c] pc Mss 𝔊𝔙 יהוה בְּבֵית ‖ **13** [a–a] dl? ‖ [b] > $\mathfrak{G}^{\text{B 56.129}}$ ‖ [c] Ms עָלָיו cf $\mathfrak{G}^{L}$ *ἐν αὐτῷ* ‖ **14** [a] $\mathfrak{G}^{\text{Bmin}}$ *μητέρα* ‖ [b] mlt Mss חם– ‖ **16** [a] = עַל.

ו כת כן לְמַעַן הַכְעִיסֵנִי בְּכֹל[a] מַעֲשֵׂה יְדֵיהֶם וְנִצְתָּה חֲמָתִי בַּמָּקוֹם הַזֶּה וְלֹא
ז[16] תִכְבֶּה׃ 18 וְאֶל־מֶלֶךְ יְהוּדָה הַשֹּׁלֵחַ אֶתְכֶם לִדְרֹשׁ אֶת־יְהוָה כֹּה 18
כד תֹאמְרוּ אֵלָיו כֹּה־אָמַר יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל הַדְּבָרִים אֲשֶׁר שָׁמָעְתָּ׃[a]
ב 19 יַעַן רַךְ־לְבָבְךָ וַתִּכָּנַע | מִפְּנֵי יְהוָה בְּשָׁמְעֲךָ אֲשֶׁר דִּבַּרְתִּי עַל־ 19
הַמָּקוֹם הַזֶּה וְעַל־יוֹשְׁבָיו לִהְיוֹת לְשַׁמָּה וְלִקְלָלָה וַתִּקְרַע אֶת־בְּגָדֶיךָ
ה[17]. ל[18] ג וחס[19]. ג בלישׁ[20] וַתִּבְכֶּה לְפָנָי וְגַם אָנֹכִי שָׁמַעְתִּי נְאֻם־יְהוָה׃ 20 לָכֵן הִנְנִי אֹסִפְךָ 20
ב[21]. ג[22]. ב חד חס וחד מל[23] עַל־אֲבֹתֶיךָ וְנֶאֱסַפְתָּ אֶל־קִבְרֹתֶיךָ[b] בְּשָׁלוֹם[c] וְלֹא־תִרְאֶינָה עֵינֶיךָ
ג[24] וכל ועל ישביו דכות ב מ א. [25] בְּכֹל הָרָעָה אֲשֶׁר־אֲנִי מֵבִיא עַל־הַמָּקוֹם הַזֶּה[d] וַיָּשִׁיבוּ אֶת־הַמֶּלֶךְ
יו דָּבָר׃ **23** 1 וַיִּשְׁלַח הַמֶּלֶךְ וַיַּאַסְפוּ[a] אֵלָיו כָּל־זִקְנֵי יְהוּדָה **23**
יו[2]. ח[3]. לד מל[4] וִירוּשָׁלִָם׃ 2 וַיַּעַל הַמֶּלֶךְ בֵּית־יְהוָה וְכָל־אִישׁ יְהוּדָה וְכֹל[a]־יֹשְׁבֵי 2
ג[5]. נא מ״פ וכל ר״פ דכות ב מ ג. ב יְרוּשָׁלִַם אִתּוֹ וְהַכֹּהֲנִים וְהַנְּבִיאִים[b] וְכָל־הָעָם לְמִקָּטֹן וְעַד־גָּדוֹל
ח. לט וַיִּקְרָא בְאָזְנֵיהֶם אֶת־כָּל־דִּבְרֵי סֵפֶר הַבְּרִית הַנִּמְצָא בְּבֵית יְהוָה׃
יח פסוק את ראת ואת את 3 וַיַּעֲמֹד הַמֶּלֶךְ עַל־הָעַמּוּד וַיִּכְרֹת אֶת־הַבְּרִית | לִפְנֵי יְהוָה לָלֶכֶת 3
ב. ה[6] אַחֲרֵי יְהוָה וְלִשְׁמֹר[a] מִצְוֹתָיו וְאֶת־עֵדוֹתָיו וְאֶת־חֻקֹּתָיו בְּכָל־לֵב
ה חס וכל אורית דכות[7] וּבְכָל־נֶפֶשׁ לְהָקִים אֶת־דִּבְרֵי הַבְּרִית הַזֹּאת הַכְּתֻבִים עַל־הַסֵּפֶר
ה[8]. ד הַזֶּה וַיַּעֲמֹד כָּל־הָעָם בַּבְּרִית׃ 4 וַיְצַו הַמֶּלֶךְ אֶת־חִלְקִיָּהוּ[c]
יא [a]הַכֹּהֵן הַגָּדוֹל[a] וְאֶת־[b]כֹּהֲנֵי הַמִּשְׁנֶה[b] וְאֶת־שֹׁמְרֵי הַסַּף לְהוֹצִיא מֵהֵיכַל
לא יְהוָה אֵת כָּל־הַכֵּלִים הָעֲשׂוּיִם לַבַּעַל וְלָאֲשֵׁרָה וּלְכֹל צְבָא הַשָּׁמָיִם
יז וַיִּשְׂרְפֵם[c] מִחוּץ לִירוּשָׁלִַם בְּשַׁדְמוֹת[d] קִדְרוֹן וְנָשָׂא אֶת־עֲפָרָם בֵּית־
ב אֵל׃ 5 וְהִשְׁבִּית[a] אֶת־הַכְּמָרִים אֲשֶׁר נָתְנוּ מַלְכֵי יְהוּדָה וַיְקַטֵּר 5
[b]בַּבָּמוֹת בְּעָרֵי יְהוּדָה וּמִסְבִּיבֹ[c] יְרוּשָׁלִַם וְאֶת־הַמְקַטְּרִים לַבַּעַל לַשֶּׁמֶשׁ[d]

[16]Mm 369. [17]Mm 143. [18]Mm 2185. [19]Mm 1608. [20]Mm 2186. [21]Mm 2187. [22]Mm 4262. [23]Cf Mp sub loco et 2 Ch 34,28. [24]Mm 2560. [25]Mm 910, lectio plena contra Mp sub loco ג מל Nu 13,26; 2 Ch 10,16 et 34,28, cf Mp sub loco. Cp 23 [1]Mm 399. [2]Mm 1520. [3]Mm 2556. [4]Dub; Mp contra textum, cf Mp sub loco. [5]Mp sub loco. [6]Mm 1875. [7]Mm 1950. [8]Mm 2027.

17 [a] Ms $\mathfrak{G}^{-L}\mathfrak{S}$ om כל ‖ **18** [a] prb vb exc ‖ **20** [a] = אֶל, sic $\mathfrak{C}$ nonn Mss cf $\mathfrak{G}$ ‖ [b] 2 Mss תך–, l c Vrs קִבְרָתְךָ ‖ [c] $\mathfrak{G}^{O}$ *ἐν Ιερουσαλημ* ‖ [d] $\mathfrak{G}^{-BO}$ ut 2 Ch 34,28 + ועל־ישביו cf 19 ‖ **Cp 23,1** [a] l c 2 Ch 34,29 et $\mathfrak{G}$ וַיֶּאֱסֹף vel וַיַּאַסְפוּ cf $\mathfrak{S}\mathfrak{V}$ ‖ **2** [a] Ms $\mathfrak{G}^{B}\mathfrak{C}^{Ms}$ et 2 Ch 34,30 om כל ‖ [b] > $\mathfrak{C}$, pc Mss et 2 Ch וְהַלְוִיִּם ‖ **3** [a] 2 Mss $\mathfrak{G}^{B}$ ול׳ ‖ **4** [a–a] Syh sub ast ‖ [b–b] $\mathfrak{C}$ *sgn khnj'*, prp כֹּהֵן ה׳ ‖ [c] Ms $\mathfrak{G}^{L}\mathfrak{S}$ פום– ‖ [d] $\mathfrak{G}^{L}$ ε′ *ἐν τῷ ἐμπυρισμῷ*, $\mathfrak{S}\mathfrak{C}(\mathfrak{V})$ *bnhl'* ‖ **5** [a] $\mathfrak{G}$ *καὶ κατέκαυσεν*, id 11[a] ‖ [b] $\mathfrak{G}^{-L}\mathfrak{C}$ pl; prb l לְקַטֵּר cf $\mathfrak{G}^{L}\mathfrak{S}\mathfrak{V}$ ‖ [c] pc Mss $\mathfrak{G}\mathfrak{C}\mathfrak{V}$ ובמ׳ ‖ [d] $\mathfrak{C}$ nonn Mss $\mathfrak{G}\mathfrak{S}\mathfrak{C}^{Ms}\mathfrak{V}$ ול׳.

6 וְלַיְרֵחַ וְלַמַּזָּלוֹת וּלְכֹל צְבָא הַשָּׁמָיִם׃ 6 וַיּוֹצֵא אֶת־הָאֲשֵׁרָה [a]מִבֵּית יג חס⁹
יְהוָה [a]מִחוּץ לִירוּשָׁלַ͏ִם אֶל־נַחַל קִדְרוֹן וַיִּשְׂרֹף אֹתָהּ בְּנַחַל קִדְרוֹן
7 וַיִּדֶק לְעָפָר וַיִּשְׁלֵךְ אֶת־עֲפָרָהּ עַל־קֶבֶר [b]בְּנֵי הָעָם׃ 7 וַיִּתֹּץ אֶת־ ג
בָּתֵּי [a]הַקְּדֵשִׁים אֲשֶׁר בְּבֵית יְהוָה אֲשֶׁר הַנָּשִׁים אֹרְגוֹת שָׁם בָּתִּים [b] ב. לט
8 לָאֲשֵׁרָה׃ 8 וַיָּבֵא אֶת־כָּל־הַכֹּהֲנִים מֵעָרֵי יְהוּדָה וַיְטַמֵּא [a]אֶת־הַבָּמוֹת נא¹⁰ יח מגה ר״ם .
אֲשֶׁר קִטְּרוּ־שָׁמָּה [b]הַכֹּהֲנִים מִגֶּבַע עַד־[c]בְּאֵר שָׁבַע וְנָתַץ אֶת־בָּמוֹת [d] ל. ל יט פסוק בסיפ אה את את
הַשְּׁעָרִים [e]אֲשֶׁר־פֶּתַח שַׁעַר יְהוֹשֻׁעַ שַׂר־הָעִיר אֲשֶׁר־עַל־שְׂמֹאול אִישׁ
9 בְּשַׁעַר [f]הָעִיר׃ 9 אַךְ לֹא יַעֲלוּ כֹהֲנֵי [g]הַבָּמוֹת אֶל־[g]מִזְבַּח יְהוָה ד¹¹. ב¹²
10 בִּירוּשָׁלַ͏ִם כִּי אִם־אָכְלוּ מַצּוֹת בְּתוֹךְ אֲחֵיהֶם׃ 10 וְטִמֵּא אֶת־הַתֹּפֶת
אֲשֶׁר בְּגֵי [a]בְנֵי־[b]הִנֹּם לְבִלְתִּי [c]לְהַעֲבִיר [d]אִישׁ אֶת־בְּנוֹ וְאֶת־[g]בִּתּוֹ בָּאֵשׁ ט כת ר¹³. כן . ב
11 לַמֹּלֶךְ׃ 11 וַיַּשְׁבֵּת [a]אֶת־הַסּוּסִים אֲשֶׁר נָתְנוּ מַלְכֵי יְהוּדָה לַשֶּׁמֶשׁ ב¹⁴
מִבָּא [b]בֵית־יְהוָה אֶל־לִשְׁכַּת נְתַן־[c]הַמֶּלֶךְ הַסָּרִיס אֲשֶׁר בַּפַּרְוָרִים וְאֶת־ ו ו ול חס¹⁵
12 מַרְכְּבוֹת הַשֶּׁמֶשׁ שָׂרַף בָּאֵשׁ׃ 12 וְאֶת־[a]הַמִּזְבְּחוֹת אֲשֶׁר עַל־הַגָּג ל ג מל וחר חס¹⁶
[a]עֲלִיַּת אָחָז אֲשֶׁר־עָשׂוּ | מַלְכֵי יְהוּדָה וְאֶת־הַמִּזְבְּחוֹת אֲשֶׁר־עָשָׂה
מְנַשֶּׁה בִּשְׁתֵּי חַצְרוֹת בֵּית־יְהוָה נָתַץ הַמֶּלֶךְ [b]וַיָּרֶץ מִשָּׁם [b] וְהִשְׁלִיךְ
13 אֶת־עֲפָרָם אֶל־נַחַל קִדְרוֹן׃ 13 וְאֶת־הַבָּמוֹת [a]אֲשֶׁר | עַל־פְּנֵי יְרוּשָׁלַ͏ִם
אֲשֶׁר [c]מִימִין לְהַר־הַמַּשְׁחִית [b]אֲשֶׁר בָּנָה שְׁלֹמֹה מֶלֶךְ־יִשְׂרָאֵל
לְעַשְׁתֹּרֶת | שִׁקֻּץ צִידֹנִים וְלִכְמוֹשׁ שִׁקֻּץ מוֹאָב וּלְמִלְכֹּם [c]תּוֹעֲבַת בְּנֵי־ ל
14 עַמּוֹן טִמֵּא הַמֶּלֶךְ׃ 14 וְשִׁבַּר אֶת־[a]הַמַּצֵּבוֹת וַיְכָרֵת אֶת־הָאֲשֵׁרִים יט פסוק בסיפ את את את
15 וַיְמַלֵּא אֶת־מְקוֹמָם עַצְמוֹת אָדָם׃ 15 וְגַם אֶת־[a]הַמִּזְבֵּחַ אֲשֶׁר בְּבֵית־ ט
אֵל [a]הַבָּמָה אֲשֶׁר עָשָׂה יָרָבְעָם בֶּן־נְבָט אֲשֶׁר הֶחֱטִיא אֶת־יִשְׂרָאֵל
[a]גַּם אֶת־הַמִּזְבֵּחַ הַהוּא וְאֶת־[a]הַבָּמָה [a]נָתָץ [b]וַיִּשְׂרֹף אֶת־[a]הַבָּמָה הֵדֵק [b] ל וחד מן ד¹⁷ זוגין .
ד זוגין¹⁷

[9]Mm 1509. [10]Mm 639. [11]Mm 1956. [12]Mm 2188. [13]Mm 3989. [14]Mm 14. ותרין וַיַּשְׁבֵּת cf Mm 14. [15]Mm 2286. [16]Mm 472. [17]Okhl 231 et Mp sub loco.

6 [a–a] > 𝔊 ‖ [b] Ms 𝔊^{L}𝔖𝔗𝔙 קִבְרֵי ‖ **7** [a] 𝔊𝔗^{f} sg ‖ [b] dub; 𝔊$^{-L}$ *χεττιειν*; 𝔊^{L} *στολάς*, frt l בָּתִּים (arab *battun* vestis) ‖ **8** [a] Ms 𝔊^{O}𝔖 אוּ־ ‖ [b] prb l שָׁם (ה dttg) cf Vrs ‖ [c] mlt Mss 𝔊𝔖𝔗^{fMs} וְעַד ‖ [d] 𝔗 sg, l בָּמַת ? ‖ [e] l prb הַשְּׁעָרִים ‖ [f] 𝔊^{L} *εἰσπορευομένου τὴν πύλην* cf 𝔗, l שַׁעַר בָּא ‖ **10** [a] mlt Mss בגיא ‖ [b] l prb c 𝔗 mlt Mss Vrs ut Q בֶּן; K בְּנֵי ‖ [c] > 𝔊$^{-L}$𝔖 ‖ [d] frt l c pc Mss ה׳ ‖ **11** [a] cf 5^{a} ‖ [b] prb l c pc Mss Vrs מְבֹא ‖ **12** [a–a] add? ‖ [b–b] inc; prp שָׁם וַיִּרְצֵם (a רצץ) ‖ **13** [a] 𝔊 *τὸν οἶκον* = הַבַּיִת ‖ [b] 𝔗 *zjtj'*, prp הַמַּשְׁחָה ‖ **15** [a–a] add? ‖ [b–b] 𝔊 *καὶ συνέτριψεν τοὺς λίθους αὐτοῦ καὶ ἐλέπτυνεν*, frt l וַיְשַׁבֵּר אֶת־אֲבָנָיו וַיְדֵק.

לְעָפָר וְשָׂרַף אֶשְׁרָה׃ 16 וַיִּפֶן יֹאשִׁיָּהוּ וַיַּרְא אֶת־הַקְּבָרִים 16
אֲשֶׁר־שָׁם בָּהָר[a] וַיִּשְׁלַח וַיִּקַּח אֶת־הָעֲצָמוֹת מִן־הַקְּבָרִים וַיִּשְׂרֹף עַל־
הַמִּזְבֵּחַ וַיְטַמְּאֵהוּ כִּדְבַר יְהוָה אֲשֶׁר קָרָא אִישׁ הָאֱלֹהִים[b] אֲשֶׁר קָרָא
ל אֶת־הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה׃ 17 וַיֹּאמֶר מָה הַצִּיּוּן הַלָּזֶה אֲשֶׁר אֲנִי רֹאֶה 17
וַיֹּאמְרוּ אֵלָיו אַנְשֵׁי הָעִיר הַקֶּבֶר[a] אִישׁ־הָאֱלֹהִים אֲשֶׁר־בָּא מִיהוּדָה
ב וַיִּקְרָא אֶת־הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה אֲשֶׁר עָשִׂיתָ עַל הַמִּזְבֵּחַ בֵּית[b]־אֵל׃
ל 18 וַיֹּאמֶר הַנִּיחוּ לוֹ אִישׁ אַל־יָנַע עַצְמֹתָיו וַיְמַלְּטוּ עַצְמֹתָיו אֶת עַצְמוֹת 18
הַנָּבִיא אֲשֶׁר־בָּא מִשֹּׁמְרוֹן[a]׃ 19 וְגַם אֶת־כָּל־בָּתֵּי הַבָּמוֹת 19
אֲשֶׁר | בְּעָרֵי שֹׁמְרוֹן אֲשֶׁר עָשׂוּ מַלְכֵי יִשְׂרָאֵל לְהַכְעִיס[a] הֵסִיר יֹאשִׁיָּהוּ
ב[18] וַיַּעַשׂ לָהֶם כְּכָל־הַמַּעֲשִׂים אֲשֶׁר עָשָׂה בְּבֵית־אֵל׃ 20 וַיִּזְבַּח אֶת־ 20
ד[19] כָּל־כֹּהֲנֵי הַבָּמוֹת אֲשֶׁר־שָׁם עַל־הַמִּזְבְּחוֹת וַיִּשְׂרֹף אֶת־עַצְמוֹת אָדָם
עֲלֵיהֶם וַיָּשָׁב יְרוּשָׁלִָם׃ 21 וַיְצַו הַמֶּלֶךְ אֶת־כָּל־הָעָם לֵאמֹר 21
עֲשׂוּ פֶּסַח לַיהוָה אֱלֹהֵיכֶם כַּכָּתוּב עַל סֵפֶר הַבְּרִית הַזֶּה׃[a] 22 כִּי 22
ח[20] קמ וכל חומש המגילות דכות ב מ ב. ד[21] ג[22]
לֹא נַעֲשָׂה כַּפֶּסַח הַזֶּה מִימֵי הַשֹּׁפְטִים אֲשֶׁר שָׁפְטוּ אֶת־יִשְׂרָאֵל וְכֹל[a]
יְמֵי מַלְכֵי יִשְׂרָאֵל וּמַלְכֵי יְהוּדָה׃ 23 כִּי אִם־בִּשְׁמֹנֶה עֶשְׂרֵה שָׁנָה 23
ח[20] קמ וכל חומש המגילות דכות ב מ ב
לַמֶּלֶךְ יֹאשִׁיָּהוּ נַעֲשָׂה הַפֶּסַח הַזֶּה[a] לַיהוָה בִּירוּשָׁלִָם׃ 24 וְגַם אֶת־ 24
הָאֹבוֹת וְאֶת־הַיִּדְּעֹנִים וְאֶת־הַתְּרָפִים וְאֶת־הַגִּלֻּלִים וְאֵת כָּל־
ג חס[23] . ד . ג[24] . נא הַשִּׁקֻּצִים אֲשֶׁר נִרְאוּ בְּאֶרֶץ יְהוּדָה[c] וּבִירוּשָׁלִַם בִּעֵר יֹאשִׁיָּהוּ לְמַעַן
ה חס וכל אוריית דכות[25] הָקִים אֶת־דִּבְרֵי הַתּוֹרָה הַכְּתֻבִים עַל־הַסֵּפֶר אֲשֶׁר מָצָא חִלְקִיָּהוּ
יו ר״ם וס״ם חד . ד דקדים אחריו הַכֹּהֵן בֵּית[a] יְהוָה׃ 25 וְכָמֹהוּ לֹא־הָיָה לְפָנָיו מֶלֶךְ אֲשֶׁר־שָׁב אֶל־ סלו[26]
ל יְהוָה בְּכָל־לִבָּבוֹ וּבְכָל־נַפְשׁוֹ וּבְכָל־מְאֹדוֹ כְּכֹל[a] תּוֹרַת מֹשֶׁה
וְאַחֲרָיו לֹא־קָם כָּמֹהוּ׃ 26 אַךְ | לֹא־שָׁב יְהוָה מֵחֲרוֹן אַפּוֹ 26
ל.ל הַגָּדוֹל אֲשֶׁר־חָרָה אַפּוֹ בִּיהוּדָה עַל כָּל־[a]הַכְּעָסִים אֲשֶׁר הִכְעִיסוֹ

[18] Mm 2189. [19] Mm 1956. [20] Mm 692. [21] Mm 1168. [22] Mm 1399. [23] Mm 2190. [24] Mm 3999. [25] Mm 1950. [26] Mp sub loco.

16 [a] $\mathfrak{G}^{-L}$ *ἐν τῇ πόλει* = בָּעִיר; > $\mathfrak{S}$ ‖ [b] frt ins sec $\mathfrak{G}$ בַּעֲמַד יָרְבְעָם בֶּחָג עַל־הַמִּזְבֵּחַ וַיִּפֶן וַיִּשָּׂא אֶת־עֵינָיו עַל־קֶבֶר אִישׁ הָאֱלֹהִים (homtel) ‖ **17** [a] > $\mathfrak{G}^{-L}$; $\mathfrak{G}^{L}$ *οὗτος ὁ τάφος* = זֶה קֶבֶר ‖ [b] l c pc Mss $\mathfrak{G}^{L}\mathfrak{S}\mathfrak{T}$ בְּבֵית? ‖ **18** [a] l מִבֵּית־אֵל? ‖ **19** [a] prb ins אֶת־יְהוָה cf $\mathfrak{G}\mathfrak{S}\mathfrak{V}$ ‖ **21** [a] Ms $\mathfrak{G}\mathfrak{V}$ הַזֹּאת ‖ **22** [a] nonn Mss $\mathfrak{S}\mathfrak{C}^{Mss}$ כל ‖ **23** [a] > $\mathfrak{G}$* ‖ **24** [a] nonn Mss $\mathfrak{C}^{fMss}$ בְּכֹל cf $\mathfrak{G}\mathfrak{S}\mathfrak{V}$ ‖ **25** [a] nonn Mss Seb בְּכֹל, nonn Mss וּבְכֹל ‖ **26** [a] > $\mathfrak{G}^{-L}\mathfrak{S}\mathfrak{V}$.

27 מְנַשֶּׁה׃ 27 וַיֹּאמֶר יְהוָה גַּם אֶת־יְהוּדָה אָסִיר מֵעַל פָּנַי כַּאֲשֶׁר הֵסַרְתִּי
אֶת־יִשְׂרָאֵל וּמָאַסְתִּי אֶת־הָעִיר הַזֹּאת אֲשֶׁר־בָּחַרְתִּי אֶת־יְרוּשָׁלַם
28 וְאֶת־הַבַּיִת אֲשֶׁר אָמַרְתִּי יִהְיֶה שְׁמִי שָׁם׃ 28 וְיֶתֶר דִּבְרֵי ת27. יג בטע ר״פ בסיפ28
יֹאשִׁיָּהוּ וְכָל־אֲשֶׁר עָשָׂה הֲלֹא־הֵם כְּתוּבִים עַל־סֵפֶר דִּבְרֵי הַיָּמִים
29 לְמַלְכֵי יְהוּדָה׃ 29 בְּיָמָיו עָלָה פַרְעֹה נְכֹה מֶלֶךְ־מִצְרַיִם עַל־a ט29
מֶלֶךְ אַשּׁוּר עַל־נְהַר־פְּרָת וַיֵּלֶךְ הַמֶּלֶךְ b יֹאשִׁיָּהוּ לִקְרָאתוֹ וַיְמִיתֵהוּ ח מל39
30 בְּמְגִדּוֹ כִּרְאֹתוֹ c אֹתוֹ׃ 30 וַיַּרְכִּבֻהוּ עֲבָדָיו מֵת מְמְגִדּוֹ וַיְבִאֻהוּ יְרוּשָׁלַם ב חס31. ב. ו32
וַיִּקְבְּרֻהוּ בְּקִבְרָתוֹ a וַיִּקַּח עַם־הָאָרֶץ אֶת־יְהוֹאָחָז בֶּן־יֹאשִׁיָּהוּ
וַיִּמְשְׁחוּ אֹתוֹ וַיַּמְלִיכוּ אֹתוֹ תַּחַת אָבִיו׃ פ
31 בֶּן־עֶשְׂרִים וְשָׁלֹשׁ שָׁנָה יְהוֹאָחָז בְּמָלְכוֹ וּשְׁלֹשָׁה חֳדָשִׁים מָלַךְ
32 בִּירוּשָׁלַם וְשֵׁם אִמּוֹ חֲמוּטַל a בַּת־יִרְמְיָהוּ מִלִּבְנָה׃ 32 וַיַּעַשׂ הָרַע
33 בְּעֵינֵי יְהוָה כְּכֹל אֲשֶׁר־עָשׂוּ אֲבֹתָיו׃ 33 וַיַּאַסְרֵהוּ a פַּרְעֹה נְכֹה
בְּרִבְלָה בְּאֶרֶץ חֲמָת b בְּמָלְכוֹ c בִּירוּשָׁלַם b וַיִּתֵּן d־עֹנֶשׁ עַל־הָאָרֶץ d־ ממלך חד מן ד בליש ק
34 מֵאָה כִכַּר־כֶּסֶף וְכִכַּר e זָהָב׃ 34 וַיַּמְלֵךְ פַּרְעֹה נְכֹה אֶת־אֶלְיָקִים ת
בֶּן־יֹאשִׁיָּהוּ תַּחַת יֹאשִׁיָּהוּ אָבִיו וַיַּסֵּב אֶת־שְׁמוֹ יְהוֹיָקִים וְאֶת־יְהוֹאָחָז
35 לָקַח a וַיָּבֹא b מִצְרַיִם וַיָּמָת שָׁם׃ 35 וְהַכֶּסֶף c וְהַזָּהָב נָתַן יְהוֹיָקִים ב
לְפַרְעֹה אַךְ הֶעֱרִיךְ אֶת־הָאָרֶץ לָתֵת אֶת־הַכֶּסֶף עַל־פִּי פַּרְעֹה ל
אִישׁ כְּעֶרְכּוֹ נָגַשׂ a אֶת־הַכֶּסֶף וְאֶת־הַזָּהָב a אָתַּ b־עַם הָאָרֶץ לָתֵת ל33. ל
לְפַרְעֹה נְכֹה׃ ס
36 בֶּן־עֶשְׂרִים וְחָמֵשׁ שָׁנָה יְהוֹיָקִים בְּמָלְכוֹ וְאַחַת עֶשְׂרֵה שָׁנָה
37 מָלַךְ בִּירוּשָׁלַם וְשֵׁם אִמּוֹ זְבִידָה a בַּת־פְּדָיָה מִן־רוּמָה׃ 37 וַיַּעַשׂ זבודה34 ק
24 הָרַע בְּעֵינֵי יְהוָה כְּכֹל אֲשֶׁר־עָשׂוּ אֲבֹתָיו׃ 24 1 בְּיָמָיו עָלָה
נְבוּכַדְנֶאצַּר מֶלֶךְ בָּבֶל וַיְהִי־לוֹ יְהוֹיָקִים עֶבֶד שָׁלֹשׁ שָׁנִים וַיָּשָׁב

27 Mm 748. 28 Mm 1985. 29 Mm 2902. 30 Mm 2137. 31 Mm 2191. 32 Mm 1391. 33 Mm 3562. 34 Mm 832.

29 a prb = אֶל cf Chron Gadd ‖ b > G* ‖ c nonn Mss בְּרֹ cf G ‖ 30 a G-BO + ἐν πόλει Δαυιδ ‖ 31 a mlt Mss GV חמיטל ‖ 33 a G ut 2 Ch 36,3 וַיַּסִּירֵהוּ ‖ b–b add? ‖ c nonn Mss GTV ut Q מִמְּלֹךְ ‖ d–d > G* ‖ e G καὶ ἑκατὸν (GL[S] δέκα) τάλαντα ‖ 34 a mlt Mss Edd לקח ‖ b G-L(V) καὶ εἰσήνεγκεν cf 2 Ch 36,4 וַיְבִיאֵהוּ; GL ἀπήγαγεν αὐτόν ‖ 35 a–a cf b ‖ b nonn Mss ואת; GNmin(STV) παρά, l frt מֵאֵת vel dl a–a ‖ 36 a nonn Mss T ut Q וּזְבִידָה, K SV וְזִבְיָדָה.

כפ[1] וַיְמָרֵד־בּוֹ׃ 2 וַיְשַׁלַּח יְהוָה[a] | בּוֹ אֶת־גְּדוּדֵי כַשְׂדִּים וְאֶת־גְּדוּדֵי אֲרָם 2
ט[2] | וְאֶת גְּדוּדֵי מוֹאָב וְאֶת גְּדוּדֵי בְּנֵי־עַמּוֹן[b] וַיְשַׁלְּחֵם בִּיהוּדָה לְהַאֲבִידוֹ[c]
ה בטע בסיפ[3] כִּדְבַר יְהוָה אֲשֶׁר דִּבֶּר בְּיַד עֲבָדָיו הַנְּבִיאִים׃ 3 אַךְ | עַל־פִּי[a] יְהוָה 3
ו חס[4] . ח[5] הָיְתָה בִּיהוּדָה לְהָסִיר[b] מֵעַל פָּנָיו בְּחַטֹּאת מְנַשֶּׁה כְּכֹל אֲשֶׁר עָשָׂה׃
ג[6] . ב זקף קמ . ט וְגַם דַּם־הַנָּקִי אֲשֶׁר שָׁפָךְ[a] וַיְמַלֵּא אֶת־יְרוּשָׁלַם דָּם נָקִי וְלֹא־אָבְתָה 4
יג בטע ר״פ בסיפ[7] יְהוָה לִסְלֹחַ׃ 5 וְיֶתֶר דִּבְרֵי יְהוֹיָקִים וְכָל־אֲשֶׁר עָשָׂה הֲלֹא־ 5
הֵם כְּתוּבִים עַל־סֵפֶר דִּבְרֵי הַיָּמִים לְמַלְכֵי יְהוּדָה׃ 6 וַיִּשְׁכַּב 6
יְהוֹיָקִים עִם־אֲבֹתָיו[a] וַיִּמְלֹךְ יְהוֹיָכִין בְּנוֹ תַּחְתָּיו׃ 7 וְלֹא־הֹסִיף 7
ל[8] עוֹד מֶלֶךְ מִצְרַיִם לָצֵאת מֵאַרְצוֹ כִּי־לָקַח מֶלֶךְ בָּבֶל מִנַּחַל מִצְרַיִם
עַד־נְהַר־פְּרָת כֹּל אֲשֶׁר הָיְתָה לְמֶלֶךְ מִצְרָיִם׃ פ
8 בֶּן־שְׁמֹנֶה עֶשְׂרֵה[a] שָׁנָה יְהוֹיָכִין בְּמָלְכוֹ וּשְׁלֹשָׁה חֳדָשִׁים מָלַךְ 8
ל 9 בִּירוּשָׁלִַם וְשֵׁם אִמּוֹ נְחֻשְׁתָּא בַּת־אֶלְנָתָן מִירוּשָׁלִָם׃ 9 וַיַּעַשׂ הָרַע 9
עלו ק חד מן יד[9] כת ה וקר׳ ר בלישׁ בְּעֵינֵי יְהוָה כְּכֹל אֲשֶׁר־עָשָׂה אָבִיו׃ 10 בָּעֵת הַהִוא עָלְתָה[a] עַבְדֵי[b] 10
נְבוּכַדְנֶאצַּר מֶלֶךְ־בָּבֶל יְרוּשָׁלִַם וַתָּבֹא הָעִיר בַּמָּצוֹר׃ 11 וַיָּבֹא 11
י[10] . יג[11] וכל וגורתי דכות ב מ א נְבוּכַדְנֶאצַּר מֶלֶךְ־בָּבֶל עַל־הָעִיר וַעֲבָדָיו צָרִים עָלֶיהָ׃ 12 וַיֵּצֵא 12
ט[12] יְהוֹיָכִין מֶלֶךְ־יְהוּדָה עַל[a]־מֶלֶךְ בָּבֶל הוּא וְאִמּוֹ וַעֲבָדָיו וְשָׂרָיו
יב מל[13] וְסָרִיסָיו וַיִּקַּח אֹתוֹ מֶלֶךְ בָּבֶל בִּשְׁנַת שְׁמֹנֶה לְמָלְכוֹ׃ 13 וַיּוֹצֵא 13
ב[14] . א מל[15] . יא מל[15] מִשָּׁם אֶת־כָּל־אוֹצְרוֹת בֵּית יְהוָה וְאוֹצְרוֹת בֵּית הַמֶּלֶךְ וַיְקַצֵּץ אֶת־
כָּל־כְּלֵי הַזָּהָב אֲשֶׁר עָשָׂה שְׁלֹמֹה מֶלֶךְ־יִשְׂרָאֵל בְּהֵיכַל יְהוָה כַּאֲשֶׁר
ב פסוק כל כל כל וכל[16] דִּבֶּר יְהוָה׃ 14 וְהָגְלָה אֶת־כָּל[a]־יְרוּשָׁלִַם וְאֶת־כָּל־הַשָּׂרִים וְאֶת | 14
ה פת . עשרת ק חד מן יא[17] קר ת בלישׁ . ה ב מל וג חס[18] כָּל[a]־גִּבּוֹרֵי[c] הַחַיִל עֲשֶׂרֶת[b] אֲלָפִים גּוֹלָה[c] וְכָל־הֶחָרָשׁ וְהַמַּסְגֵּר לֹא[d]

Cp 24 [1]Mm 59. [2]Mm 2192. [3]Mm 1984. [4]Mm 861. [5]Mm 2851. [6]Mm 1166. [7]Mm 1985. [8]Mm 2193. [9]Mm 782. [10]Textus contra Mp חס וכל מלכים דכות ב מ א, cf Jer 28,11; 2 R 25,22 et Mp sub loco. [11]Mm 1174. [12]Mm 2902. [13]Mm 2194. [14]Mm 2568. [15]Mm 1977. [16]Mm 2863. [17]Mm 3675. [18]Mm 1787.

Cp 24,2 [a] > 𝔊*, gl? ‖ [b] 𝔊^{L} et 2 Ch 36,5 𝔊 + *καὶ ἐκ τῆς Σαμαρείας* ‖ [c] 𝔖𝔗 suff pl; 𝔊$^{-L}$ om suff, recte? ‖ **3** [a] 𝔊 *τὸν θυμόν* cf 𝔖𝔗 et 2 Ch 36,5 𝔊, frt 1 אַף ut 20 ‖ [b] 𝔊(𝔙) + *αὐτόν*, 𝔖(𝔗) + *'nwn* eos ‖ **4** [a] Ms 𝔊^{243}𝔗^{Ms} + מְנַשֶּׁה, 𝔊^{L} et 2 Ch 36,5d 𝔊 + *Ιωακιμ* ‖ **6** [a] 𝔊^{L} et 2 Ch 𝔊 + *καὶ ἐτάφη ἐν κήπῳ Οζα μετὰ τῶν πατέρων αὐτοῦ* ‖ **8** [a] > 2 Ch 36,9 ‖ **10** [a] nonn Mss 𝔗𝔙 ut Q עָלוּ; l c K 𝔊𝔖 עָלָה ‖ [b] > pc Mss 𝔊𝔖, dl ‖ **12** [a] = אֶל, sic pc Mss Edd 𝔊$^{L\,min}$𝔖𝔗^{Ms}𝔙 ‖ **14** [a] > 𝔊* ‖ [b] nonn Mss ut Q עֲשָׂרֹת, K עֲשָׂרָה ‖ [c] l הַ־? cf 𝔊^{L}𝔖𝔗𝔙 et 15 ‖ [d] 𝔊$^{-L}$𝔖𝔙 pr cop.

15 נְשֹׂאֵת זוֹלֶלֶת דַּלֹּת עִם־הָאָרֶץ׃ 15 וַיֹּגֶל אֶת־יְהוֹיָכִין בָּבֶלָה ל. כט
וְאֶת־אֵם הַמֶּלֶךְ וְאֶת־נְשֵׁי הַמֶּלֶךְ וְאֶת־סָרִיסָיו וְאֵת אֵילֵי[a] הָאָרֶץ ב. אילי ק
16 הוֹלִיךְ גּוֹלָה מִירוּשָׁלַם בָּבֶלָה׃ 16 וְאֵת כָּל־אַנְשֵׁי הַחַיִל שִׁבְעַת כט. ב
אֲלָפִים וְהֶחָרָשׁ וְהַמַּסְגֵּר אֶלֶף הַכֹּל גִּבּוֹרִים עֹשֵׂי מִלְחָמָה וַיְבִיאֵם
17 מֶלֶךְ־בָּבֶל גּוֹלָה בָּבֶלָה׃ 17 וַיַּמְלֵךְ מֶלֶךְ־בָּבֶל אֶת־מַתַּנְיָה דֹדוֹ כט. ה
תַּחְתָּיו וַיַּסֵּב אֶת־שְׁמוֹ צִדְקִיָּהוּ׃ פ

ס לה[19] 18 [a]בֶּן־עֶשְׂרִים וְאַחַת[b] שָׁנָה צִדְקִיָּהוּ בְמָלְכוֹ וְאַחַת עֶשְׂרֵה שָׁנָה
חמוטל חד מן ה[20] וגרון ק כת י וקר ו ב מגה בלישׁ
19 מָלַךְ בִּירוּשָׁלָם וְשֵׁם אִמּוֹ חֲמִיטַל[c] בַּת־יִרְמְיָהוּ מִלִּבְנָה[d]׃ 19 וַיַּעַשׂ
20 הָרַע בְּעֵינֵי יְהוָה כְּכֹל אֲשֶׁר־עָשָׂה יְהוֹיָקִים׃ 20 כִּי | עַל־אַף יְהוָה
ל[21]. ה[22]. ל חס הָיְתָה בִּירוּשָׁלַם[e] וּבִיהוּדָה עַד־הִשְׁלִכוֹ[a] אֹתָם מֵעַל פָּנָיו וַיִּמְרֹד

25 צִדְקִיָּהוּ בְּמֶלֶךְ בָּבֶל׃ ס 25 1 [a]וַיְהִי[b] בִּשְׁנַת[b] הַתְּשִׁיעִית לְמָלְכוֹ ב[1]. נ מל[2]
בַּחֹדֶשׁ הָעֲשִׂירִי[c] [d]בֶּעָשׂוֹר[e] לַחֹדֶשׁ[d] בָּא נְבוּכַדְנֶאצַּר מֶלֶךְ־בָּבֶל הוּא[f]
2 וְכָל־חֵילוֹ עַל־יְרוּשָׁלַם וַיַּחַן[g] עָלֶיהָ וַיִּבְנוּ[h] עָלֶיהָ דָּיֵק סָבִיב׃ 2 וַתָּבֹא ל
3 הָעִיר בַּמָּצוֹר עַד עַשְׁתֵּי עֶשְׂרֵה שָׁנָה לַמֶּלֶךְ צִדְקִיָּהוּ׃ 3 [a]בְּתִשְׁעָה
4 לַחֹדֶשׁ[a] וַיֶּחֱזַק הָרָעָב בָּעִיר וְלֹא־הָיָה לֶחֶם לְעַם הָאָרֶץ׃ 4 [a]וַתִּבָּקַע ה[3]. כה. ד[4]
הָעִיר[b] וְכָל־אַנְשֵׁי הַמִּלְחָמָה[c] | הַלַּיְלָה[d] דֶּרֶךְ שַׁעַר | בֵּין הַחֹמֹתַיִם
ג. יז[5] וכל וגנוחי דכות ב מ א אֲשֶׁר עַל־גַּן הַמֶּלֶךְ וְכַשְׂדִּים עַל־הָעִיר סָבִיב וַיֵּלֶךְ[e] דֶּרֶךְ הָעֲרָבָה׃
ה חס[6]. ל[7] 5 וַיִּרְדְּפוּ חֵיל־כַּשְׂדִּים[a] אַחֲרֵי הַמֶּלֶךְ וַיַּשִּׂגוּ אֹתוֹ בְּעַרְבוֹת יְרֵחוֹ וְכָל־
6 חֵילוֹ נָפְצוּ מֵעָלָיו׃ 6 וַיִּתְפְּשׂוּ[a] אֶת־הַמֶּלֶךְ וַיַּעֲלוּ אֹתוֹ אֶל־מֶלֶךְ בָּבֶל
ה. ה[4] 7 רִבְלָתָה[a] וַיְדַבְּרוּ[b] אִתּוֹ מִשְׁפָּט׃ 7 וְאֶת־[c]בְּנֵי צִדְקִיָּהוּ שָׁחֲטוּ[a] לְעֵינָיו

[19]Mp sub loco. [20]Mm 2195. [21]Mm 2764. [22]Mm 2147. Cp 25 [1]Mm 2143. [2]Mm 2883. [3]Mm 432. [4]Mm 932. [5]Mm 1174. [6]Mp sub loco. [7]Mm 1312. [8]Mm 271.

15 [a] l c mlt Mss ut Q אֵילֵי ‖ **18** [a] 18—20 cf Jer 52,1—3 ‖ [b] > 𝔊^{O} ‖ [c] nonn Mss 𝔗 ut Q חֲמוּטַל cf 23,31 ‖ [d] > 𝔊* ‖ **20** [a] = הַ׳ ‖ **Cp 25,1** [a] 1—12 cf Jer 39,1—10; 52,4—16 ‖ [b] nonn Mss Or Jer 39,1; 52,4 בַּשָּׁנָה ‖ [c] 𝔊^{Nmin} 12, 𝔊^{A} 2 ‖ [d–d] > 𝔊* et Jer 39 ‖ [e] 𝔊^{A} 14 ‖ [f] > 𝔊 et Jer 39 ‖ [g] 𝔗^{Ms}𝔙 et Jer 52 pl ‖ [h] 𝔊𝔖𝔗^{fMs} sg ‖ **3** [a–a] frt dl cf 4[a] ‖ **4** [a] frt ins וַיְהִי בְעַשְׁתֵּי עֶשְׂרֵה שָׁנָה לַמֶּלֶךְ צִדְקִיָּהוּ בַּחֹדֶשׁ הָרְבִיעִי בְּתִשְׁעָה (𝔖 ḥmjšj' = חֲמִישִׁי) cf 𝔖 et Jer 52 ‖ [b] frt ins c Jer 39 וַיְהִי כַּאֲשֶׁר רָאָם צִדְקִיָּהוּ מֶלֶךְ יְהוּדָה; 𝔊^{L} + *καὶ ἐξῆλθεν ὁ βασιλεύς* ‖ [c] 2 Mss 𝔊 + יָצְאוּ, pc Mss + וַיִּבְרְחוּ; frt ins וַיִּבְרְחוּ וַיֵּצְאוּ מֵהָעִיר cf 𝔖 et Jer ‖ [d] frt l c 2 Mss 𝔊𝔖𝔙 et Jer 52 לַ׳ ‖ [e] l c pc Mss 𝔊-$^{BO\,56}$𝔖 et Jer 52 וילכו ‖ **6** [a] Jer + בְּאֶרֶץ חֲמָת ‖ [b] prb l c mlt Mss 𝔊𝔖𝔗^{fV} et Jer רַ֫ר ‖ [c] pc Mss 𝔗 et Jer טִים— ‖ **7** [a] prb l c 𝔊𝔖𝔙 sg cf Jer.

וְאֶת־עֵינֵי צִדְקִיָּהוּ עִוֵּר וַיַּאַסְרֵהוּ בַנְחֻשְׁתַּיִם וַיְבִאֻהוּ בָּבֶלb׃ ס

8 ה ר״פ 8 וּבַחֹדֶשׁ הַחֲמִישִׁי בְּשִׁבְעָה[a] לַחֹדֶשׁ הִיא שְׁנַת תְּשַׁע־עֶשְׂרֵה שָׁנָה
[b]לַמֶּלֶךְ נְבוּכַדְנֶאצַּר[b] מֶלֶךְ־בָּבֶל בָּא נְבוּזַרְאֲדָן רַב־טַבָּחִים עֶבֶד[c]
מֶלֶךְ־בָּבֶל יְרוּשָׁלִָם׃ 9 וַיִּשְׂרֹף אֶת־בֵּית־יְהוָה וְאֶת־בֵּית הַמֶּלֶךְ וְאֵת 9
כָּל־בָּתֵּי יְרוּשָׁלִַם וְאֵת־כָּל־בֵּית גָּדוֹל[b] שָׂרַף בָּאֵשׁ[a]׃ 10 וְאֵת־חוֹמֹת[a] 10 ט . ח[9] וכל ירמיה דכות ב מ ג וחד מן ד כת כן
יְרוּשָׁלִַם סָבִיב נָתְצוּ כָּל־[b]חֵיל כַּשְׂדִּים אֲשֶׁר[c] רַב־טַבָּחִים׃ 11 וְאֶת 11
יֶתֶר הָעָם הַנִּשְׁאָרִים בָּעִיר וְאֶת־הַנֹּפְלִים אֲשֶׁר נָפְלוּ[a] עַל־הַמֶּלֶךְ ח[10] וכל על המלך טוב דכות ב מ ג
בָּבֶל[a] וְאֶת יֶתֶר הֶהָמוֹן[b] הֶגְלָה נְבוּזַרְאֲדָן רַב־טַבָּחִים׃ 12 וּמִדַּלַּת[a] 12 י . ל[11]
הָאָרֶץ הִשְׁאִיר[b] רַב־טַבָּחִים לְכֹרְמִים וְלִיוֹגְבִים[c]׃ 13 [a]וְאֶת־ 13 ב[12] בליש וכה כן למערב
עַמּוּדֵי הַנְּחֹשֶׁת אֲשֶׁר בְּבֵית[b]־יְהוָה וְאֶת־הַמְּכֹנוֹת וְאֶת־יָם הַנְּחֹשֶׁת אֲשֶׁר
לט . מג . כט בְּבֵית־יְהוָה שִׁבְּרוּ כַשְׂדִּים[c] וַיִּשְׂאוּ אֶת־נְחֻשְׁתָּם בָּבֶלָה׃ 14 וְאֶת־ 14
ב כת כן[13] . כל מל . ד[14] הַסִּירֹת וְאֶת־הָיָעִים וְאֶת־הַמְנַמְּרוֹת וְאֶת־הַכַּפּוֹת וְאֵת כָּל־כְּלֵי
ג 15 הַנְּחֹשֶׁת אֲשֶׁר יְשָׁרְתוּ־בָם לָקָחוּ׃ 15 [a]וְאֶת־הַמַּחְתּוֹת וְאֶת־הַמִּזְרָקוֹת[a]
אֲשֶׁר זָהָב זָהָב וַאֲשֶׁר־כֶּסֶף כֶּסֶף לָקַח רַב־טַבָּחִים׃ 16 הָעַמּוּדִים | 16
ב 15 שְׁנֵים הַיָּם[a] הָאֶחָד[a] וְהַמְּכֹנוֹת אֲשֶׁר־עָשָׂה[b] שְׁלֹמֹה לְבֵית יְהוָה לֹא־הָיָה
ג חס את[10] מִשְׁקָל לִנְחֹשֶׁת כָּל־[c]הַכֵּלִים הָאֵלֶּה׃ 17 שְׁמֹנֶה[a] עֶשְׂרֵה אַמָּה קוֹמַת | 17
אמות חד מן יא[17] קר ת ק הָעַמּוּד הָאֶחָד[b] וְכֹתֶרֶת עָלָיו | נְחֹשֶׁת וְקוֹמַת הַכֹּתֶרֶת[c] שָׁלֹשׁ[d] אַמּוֹת[e]
ב וּשְׂבָכָה וְרִמֹּנִים עַל־הַכֹּתֶרֶת סָבִיב הַכֹּל נְחֹשֶׁת וְכָאֵלֶּה[c] לָעַמּוּד
הַשֵּׁנִי [f]עַל־הַשְּׂבָכָה[f]׃ 18 וַיִּקַּח רַב־טַבָּחִים אֶת־שְׂרָיָה כֹּהֵן 18

[9] Mm 2893. [10] Mm 2106. [11] Mm 2765. [12] Lectio Or, cf Mp sub loco et Jer 52,16. [13] Mm 2196. [14] Mm 1272. [15] Mm 1914. [16] Mm 2197. [17] Mm 3675.

7 [b] Jer 52 + וַיִּתְּנֵהוּ בֵּית הַפְּקֻדּוֹת עַד־יוֹם מוֹתוֹ ‖ 8 [a] 2 Mss 𝔊[L]𝔖, בְּתִשְׁעָה Jer 52 בְּעָשׂוֹר ‖ [b–b] 𝔊-[L](𝔖) τῷ Ναβουχοδονοσορ = לְנְ; > 𝔙 ‖ [c] 𝔊 ἐστὸς ἐνώπιον (Jer 52 עֲמַד), frt l עֹמֵד לִפְנֵי ‖ 9 [a–a] add? ‖ [b] pc Mss et Jer 52 הַגְּ; > 𝔊-[L]𝔙 ‖ 10 [a] Ms et Jer 52 pr כָּל־; 𝔊𝔖 sg ‖ [b] > 𝔊* et Jer 52 𝔊 ‖ [c] ins c mlt Mss 𝔖𝔗[Mss]𝔙 et Jer 52 אֶת־ ‖ 11 [a–a] Jer 39 עָלָיו; l c Jer 52 אֶל־מִ׳ בְ׳ ‖ [b] Jer 52 הָאָמוֹן, frt l הָאֻמָּן (akk *ummanu* exercitus cf 𝔖 *ḥjl'*) ‖ 12 [a] 𝔊[L](𝔖𝔗) + τοῦ λαοῦ = עַם ‖ [b] pc Mss 𝔊[75]𝔖𝔗[f] et Jer 52 + גְּבוּזַרְאֲדָן ‖ [c] K[Mss] וּלְגֹבְים cf 𝔗, 𝔊[L] *καὶ εἰς γεωργούς* cf 𝔖𝔙 ‖ 13 [a] 13–20 cf Jer 52,17–27 ‖ [b] Jer לְבֵית; l c nonn Mss Vrs בְּבֵית ‖ [c] pc Mss 𝔊 הַכִּ׳ ‖ [d] Ms et Jer + כָּל־ ‖ 15 [a–a] Jer + nonn vb ‖ 16 [a] pc Mss et Jer א׳ ‖ [b] 𝔊[L]𝔖 et Jer + הַמֶּלֶךְ ‖ [c] > 𝔊𝔙 ‖ 17 [a] Jer pr וְהָעַמּוּדִים ‖ [b] Jer + nonn vb ‖ [c] 𝔊[L] ut Jer + הָאַחַת ‖ [d] 𝔗[f] ut Jer חָמֵשׁ, sic l ‖ [e] l c mlt Mss et Jer ut Q אַמּוֹת ‖ [f–f] Jer וְרִמֹּנִים + nonn vb; add?

19 הָרֹאשׁ וְאֶת־צְפַנְיָהוּ כֹּהֵן מִשְׁנֶה[a] וְאֶת־שְׁלֹשֶׁת שֹׁמְרֵי הַסַּף׃ 19 וּמִן־ לו . ב[18] . א
ה ר״פ בנביא[19]
19 הָעִיר לָקַח סָרִיס אֶחָד אֲשֶׁר־הוּא[a] פָּקִיד | עַל־אַנְשֵׁי הַמִּלְחָמָה ד[20]
וַחֲמִשָּׁה[b] אֲנָשִׁים מְרֹאֵי פְנֵי־הַמֶּלֶךְ אֲשֶׁר נִמְצְאוּ בָּעִיר וְאֵת סֹפֵר[c] ל
שַׂר[d] הַצָּבָא[e] הַמַּצְבֵּא אֶת־עַם הָאָרֶץ וְשִׁשִּׁים אִישׁ מֵעַם הָאָרֶץ ב
20 הַנִּמְצְאִים בָּעִיר׃ 20 וַיִּקַּח אֹתָם נְבוּזַרְאֲדָן רַב־טַבָּחִים וַיּ֫וֹלֶךְ אֹתָם ד ג חס וחד מל[21]
21 עַל[a]־מֶלֶךְ בָּבֶל רִבְלָתָה׃ 21 וַיַּךְ אֹתָם מֶלֶךְ בָּבֶל וַיְמִיתֵם בְּרִבְלָה ה[22]
22 בְּאֶרֶץ חֲמָת וַיִּגֶל יְהוּדָה מֵעַל אַדְמָתוֹ׃ 22 וְהָעָם הַנִּשְׁאָר[a] ד[23]
בְּאֶרֶץ יְהוּדָה אֲשֶׁר הִשְׁאִיר נְבוּכַדְנֶאצַּר מֶלֶךְ בָּבֶל וַיַּפְקֵד עֲלֵיהֶם ל מל בסיפ . ב
23 אֶת־גְּדַלְיָהוּ בֶּן־אֲחִיקָם בֶּן־שָׁפָן׃ פ 23 וַיִּשְׁמְעוּ כָל־שָׂרֵי הַחֲיָלִים
הֵמָּה וַאֲנָשִׁים[a] כִּי־הִפְקִיד מֶלֶךְ־בָּבֶל אֶת־גְּדַלְיָהוּ וַיָּבֹאוּ אֶל־
24 גְּדַלְיָהוּ[c] הַמִּצְפָּה וְיִשְׁמָעֵאל בֶּן־נְתַנְיָה וְיוֹחָנָן בֶּן־קָרֵחַ וּשְׂרָיָה בֶן־ ל[25]
24 תַּנְחֻמֶת הַנְּטֹפָתִי וְיַאֲזַנְיָהוּ בֶּן־הַמַּעֲכָתִי הֵמָּה[c] וַאֲנָשֵׁיהֶם׃ 24 וַיִּשָּׁבַע ב . ב[25] ג . ד[26]
לָהֶם גְּדַלְיָהוּ וּלְאַנְשֵׁיהֶם וַיֹּאמֶר[c] לָהֶם אַל־תִּירְאוּ מֵעַבְדֵי[a] הַכַּשְׂדִּים ב . כב[27] וכל ד״ה ועזרא
דכות ב מ ה חס בלישׁ
25 שְׁבוּ בָאָרֶץ וְעִבְדוּ אֶת־מֶלֶךְ בָּבֶל וְיִטַּב לָכֶם׃ ס 25 וַיְהִי | ג חס
בַּחֹדֶשׁ הַשְּׁבִיעִי בָּא יִשְׁמָעֵאל בֶּן־נְתַנְיָה בֶּן־אֱלִישָׁמָע מִזֶּרַע[c] הַמְּלוּכָה ד[28] . ג[29]
26 וַעֲשָׂרָה אֲנָשִׁים אִתּוֹ וַיַּכּוּ[a] אֶת־גְּדַלְיָהוּ וַיָּמָת[b] וְאֶת־הַיְּהוּדִים וְאֶת־ ל[30] . ג[31]
הַכַּשְׂדִּים אֲשֶׁר־הָיוּ אִתּוֹ בַּמִּצְפָּה׃ 26 וַיָּקֻמוּ כָל־הָעָם מִקָּטֹן וְעַד־
גָּדוֹל[a] וְשָׂרֵי הַחֲיָלִים וַיָּבֹאוּ מִצְרַיִם כִּי יָרְאוּ מִפְּנֵי[c] כַּשְׂדִּים[b]׃ פ ל
27 וַיְהִי בִּשְׁלֹשִׁים וָשֶׁבַע שָׁנָה לְגָלוּת יְהוֹיָכִין מֶלֶךְ־יְהוּדָה בִּשְׁנֵים
עָשָׂר חֹדֶשׁ בְּעֶשְׂרִים וְשִׁבְעָה[a] לַחֹדֶשׁ נָשָׂא[c] אֱוִיל מְרֹדַךְ מֶלֶךְ בָּבֶל ב
28 בִּשְׁנַת מָלְכוֹ[b] אֶת־רֹאשׁ יְהוֹיָכִין מֶלֶךְ־יְהוּדָה[c] מִבֵּית[c] כֶּלֶא[d]׃ 28 וַיְדַבֵּר ג בליש[31]

[18] Mm 2198. [19] Mm 2980. [20] Mm 2199. [21] Mm 468. [22] Mm 2902. [23] Mm 2151. [24] Mm 2691. [25] Mp sub loco. [26] Mm 2200. [27] Mm 11. [28] Mm 3785. [29] Mm 1581. [30] Mm 2201. [31] Mm 2142.

18 [a] pc Mss et Jer הַמִּ֫ | **19** [a] Jer הָיָה cf 𝔊 *ἦν* | [b] > 𝔊^{Nmin}; 𝔗^{Ed} 50, Jer 7 | [c] 𝔊 ut Jer סֹפֵר, prb sic l cf 𝔙 | [d] 𝔖 *wlrbj* = וְאֶת־שָׂרֵי | [e] 𝔖 pl | [f] Jer בְּתוֹךְ הָעִיר | **20** [a] = אֶל, sic mlt Mss 𝔊 et Jer | **23** [a] l c 2 Mss 𝔊𝔖𝔗^{f}𝔙 et Jer 40,7 וְאַנְשֵׁיהֶם | **24** [a] pc Mss 𝔙 et Jer 40,9 מֵעֲבַד; 𝔊 *πάροδον* = מֵעָבַר | **25** [a] 𝔊* sg | [b] > Ms, prb dl | **26** [a] Ms 𝔖 וְכָל־שׁ | [b] nonn Mss 𝔊 et Jer 41,8 הַכּ֫ | **27** [a] Ms וּשְׁמֹנֶה, 𝔗^{f} ut Jer 52,31 וַחֲמִשָּׁה, Jer 𝔊 *τετράδι* | [b] prb l c Jer מַלְכָתּוֹ cf 𝔊 | [c] frt ins c pc Mss 𝔊𝔖𝔗 et Jer וַיֹּצֵא אֹתוֹ | [d] 𝔊-^{L} c suff 3sg, l כֶּלְאוֹ?

אֹתוֹ טֹבוֹת וַיִּתֵּן אֶת־כִּסְאוֹ [a]מֵעַל כִּסְּאָ[a] הַמְּלָכִים אֲשֶׁר אִתּוֹ בְּבָבֶל׃ [32]ח

29 וְשִׁנָּא[a] אֶת בִּגְדֵי כִלְאוֹ וְאָכַל לֶחֶם תָּמִיד לְפָנָיו כָּל־יְמֵי חַיָּיו׃ 29 [33]ב חד כת א וחד כת ה

30 וַאֲרֻחָתוֹ אֲרֻחַת תָּמִיד נִתְּנָה־לּוֹ מֵאֵת[a] הַמֶּלֶךְ[b] דְּבַר־יוֹם בְּיוֹמוֹ[c] כָּל יְמֵי חַיָּיו׃ 30 ב וחס

[d]כָּל יְמֵי חַיָּיו׃[d] [34]ד חס

סכום הפסוקים של ספר
אלף וחמש מאות
ושלשים וארבעה
וחציו ויקבץ מלך ישראל[35]
וסדרים לה׳

[32]Mm 2202. [33]Mm 3709. [34]Mm 1811. [35]1 R 22,6, cf Mp sub loco.

28 [a–a] l c Jer 52,32 מִמַּעַל לְכִ׳? ‖ **29** [a] Jer 52,33 נָּה– ‖ **30** [a] 𝔊 ἐξ οἴκου = מִבֵּית ‖ [b] 𝔖 ut Jer 52,34 מִ׳ בָּבֶל ‖ [c] Jer + עַד־יוֹם מוֹתוֹ, sic l et dl [d–d]? ‖ [d–d] cf [c].

1 1 חָזוֹן יְשַׁעְיָהוּ בֶן־אָמוֹץ אֲשֶׁר חָזָה עַל־יְהוּדָה וִירוּשָׁלִָם בִּימֵי ל[1]
עֻזִּיָּהוּ יוֹתָם אָחָז יְחִזְקִיָּהוּ מַלְכֵי יְהוּדָה׃ ג[2] בבביא וכל ד״ה דכות ב מ ה

2 שִׁמְעוּ שָׁמַיִם וְהַאֲזִינִי אֶרֶץ כִּי יְהוָה דִּבֵּר
בָּנִים גִּדַּלְתִּי וְרוֹמַמְתִּי וְהֵם פָּשְׁעוּ בִי׃ ג[3] . ב חד מל וחד חס

3 יָדַע שׁוֹר קֹנֵהוּ וַחֲמוֹר אֵבוּס בְּעָלָיו ב[4]
יִשְׂרָאֵל לֹא יָדַע עַמִּי לֹא הִתְבּוֹנָן׃

4 הַוֹי ו גּוֹי חֹטֵא עַם כֶּבֶד עָוֹן ג חס[5]
זֶרַע מְרֵעִים בָּנִים מַשְׁחִיתִים ח ד מנה מל
עָזְבוּ אֶת־יְהוָה נִאֲצוּ אֶת־קְדוֹשׁ יִשְׂרָאֵל
[a]נָזֹרוּ אָחוֹר[a]׃ ב וחס[6]

5 עַל מֶּה תֻכּוּ עוֹד תּוֹסִיפוּ סָרָה ג מיחד . כד[7] . ב[8] . ב מל
כָּל־רֹאש לָחֳלִי וְכָל־לֵבָב דָּוֶי׃ ב[9] . ג[10]

6 מִכַּף־רֶגֶל וְעַד־רֹאשׁ אֵין־בּוֹ מְתֹם ד
פֶּצַע וְחַבּוּרָה וּמַכָּה טְרִיָּה ל . ב . ב[11]
לֹא־זֹרוּ וְלֹא חֻבָּשׁוּ וְלֹא רֻכְּכָה בַּשָּׁמֶן׃ לד פסוק לא ולא ולא[12]

7 אַרְצְכֶם שְׁמָמָה עָרֵיכֶם שְׂרֻפוֹת אֵשׁ ב חד מל וחד חס[13]
אַדְמַתְכֶם לְנֶגְדְּכֶם זָרִים אֹכְלִים אֹתָהּ ו
וּשְׁמָמָה כְּמַהְפֵּכַת זָרִים[a]׃

8 וְנוֹתְרָה בַת־צִיּוֹן כְּסֻכָּה בְכָרֶם ל . ל
כִּמְלוּנָה[a] בְּמִקְשָׁה כְּעִיר נְצוּרָה[b]׃ ל . ב . ל

9 לוּלֵי יְהוָה צְבָאוֹת הוֹתִיר לָנוּ שָׂרִיד כִּמְעָט[a] ב קמ[14]

Cp 1 [1]וחד בחזון ישעיהו 2 Ch 32,32. [2]Mm 2203. [3]Mm 2204. [4]Prv 14,4. [5]Mm 3711. [6]Mm 2823. [7]Mm 592. [8]Dt 33,3. [9]Mm 4214. [10]Mm 2205. [11]Mm 2206. [12]Mm 771. [13]Neh 3,34. [14]Mm 2207.

Cp 1,4 [a–a] > G ‖ **7** [a] 1 סדם ‖ **8** [a] 𝔔[a]GSV וכ׳ ‖ [b] G(ST) *πολιορκουμένη* cf V, 1 נצורה (a צור) ‖ **9** [a] > GSV cf T; frt tr ˄ ad שריד.

כְּסְדֹם הָיִינוּ לַעֲמֹרָה דָּמִינוּ׃ ס
10 שִׁמְעוּ דְבַר־יְהוָה קְצִינֵי סְדֹם
הַאֲזִינוּ תּוֹרַת אֱלֹהֵינוּ עַם עֲמֹרָה׃
11 לָמָּה־לִּי רֹב־זִבְחֵיכֶם יֹאמַר יְהוָה
שָׂבַעְתִּי עֹלוֹת אֵילִים וְחֵלֶב מְרִיאִים
וְדַם פָּרִים וּכְבָשִׂים[a] וַעֲתוּדִים לֹא חָפָצְתִּי׃
12 כִּי תָבֹאוּ לֵרָאוֹת[a] פָּנָי
מִי־בִקֵּשׁ זֹאת מִיֶּדְכֶם רְמֹס[b] חֲצֵרָי׃
13 לֹא תוֹסִיפוּ הָבִיא מִנְחַת־שָׁוְא קְטֹרֶת תּוֹעֵבָה הִיא לִי
חֹדֶשׁ וְשַׁבָּת קְרֹא מִקְרָא לֹא־אוּכַל אָוֶן וַעֲצָרָה׃
14 חָדְשֵׁיכֶם וּמוֹעֲדֵיכֶם שָׂנְאָה נַפְשִׁי
הָיוּ עָלַי לָטָרַח נִלְאֵיתִי נְשֹׂא׃
15 וּבְפָרִשְׂכֶם כַּפֵּיכֶם אַעְלִים עֵינַי מִכֶּם
גַּם כִּי־תַרְבּוּ תְפִלָּה אֵינֶנִּי שֹׁמֵעַ
יְדֵיכֶם דָּמִים מָלֵאוּ[a]׃ 16 רַחֲצוּ הִזַּכּוּ
הָסִירוּ רֹעַ מַעַלְלֵיכֶם מִנֶּגֶד עֵינָי
חִדְלוּ הָרֵעַ׃ 17 לִמְדוּ הֵיטֵב
דִּרְשׁוּ מִשְׁפָּט אַשְּׁרוּ חָמוֹץ[a]
שִׁפְטוּ יָתוֹם רִיבוּ אַלְמָנָה׃ ס
18 לְכוּ־נָא וְנִוָּכְחָה יֹאמַר יְהוָה
אִם־יִהְיוּ חַטָּאֵיכֶם כַּשָּׁנִים[a] כַּשֶּׁלֶג יַלְבִּינוּ
אִם־יַאְדִּימוּ כַתּוֹלָע כַּצֶּמֶר יִהְיוּ׃
19 אִם־תֹּאבוּ וּשְׁמַעְתֶּם טוּב הָאָרֶץ תֹּאכֵלוּ׃
20 וְאִם־תְּמָאֲנוּ וּמְרִיתֶם חֶרֶב[a] תְּאֻכְלוּ[b]
כִּי פִי יְהוָה דִּבֵּר׃ ס
21 אֵיכָה הָיְתָה לְזוֹנָה קִרְיָה נֶאֱמָנָה[a]

[15] Mm 2208. [16] Mm 2338. [17] Mm 2209. [18] Mp sub loco. [19] Mm 1092. [20] Mm 1544. [21] Mm 335. [22] Mm 1095. [23] Gn 38,15.

11 [a] > 𝔊 ‖ **12** [a] l c Ms 𝔖 לְרָ׳ ‖ [b] prp רוֹמְסֵי ‖ **15** [a] 𝔔[a] + אצבעותיכם בעאון ‖ **17** [a] l חמוץ? ‖ **18** [a] l c 𝔔[a] pc Mss כשני cf 𝔊𝔖𝔙 ‖ **20** [a] 𝔔[a]𝔖𝔗 בח׳; l חֶמֶץ (hpgr)? ‖ [b] prp תֹּאכְלוּ ‖ **21** [a] 𝔊 + *Στιων* cf 26/27.

מְלֵאַתִּי מִשְׁפָּט צֶדֶק יָלִין בָּהּ [b]וְעַתָּה מְרַצְּחִים[b]׃

22 כַּסְפֵּךְ הָיָה לְסִיגִים סָבְאֵךְ מָהוּל[a] בַּמָּיִם[b]׃ ג מל

23 שָׂרַיִךְ סוֹרְרִים וְחַבְרֵי גַנָּבִים

כֻּלּוֹ אֹהֵב שֹׁחַד וְרֹדֵף שַׁלְמֹנִים

יָתוֹם לֹא יִשְׁפֹּטוּ וְרִיב אַלְמָנָה לֹא־יָבוֹא אֲלֵיהֶם׃ פ ג . ד

24 לָכֵן נְאֻם הָאָדוֹן יְהוָה צְבָאוֹת אֲבִיר יִשְׂרָאֵל

הֹוי אֶנָּחֵם מִצָּרָי וְאִנָּקְמָה מֵאוֹיְבָי׃ ה בטע בסיפ . ב . ג . ב . יא מל[26]

25 וְאָשִׁיבָה יָדִי עָלָיִךְ ד[26]

וְאֶצְרֹף כַּבֹּר סִיגָיִךְ וְאָסִירָה כָּל־בְּדִילָיִךְ׃ ל[27] . ג

26 וְאָשִׁיבָה שֹׁפְטַיִךְ כְּבָרִאשֹׁנָה וְיֹעֲצַיִךְ כְּבַתְּחִלָּה ד[26] . ח[28] . ב חר מל וחד מן ד[29] חס בלישׁ וכל יעצי דכות

אַחֲרֵי־כֵן יִקָּרֵא לָךְ עִיר הַצֶּדֶק קִרְיָה נֶאֱמָנָה׃ בא[30]

27 צִיּוֹן בְּמִשְׁפָּט תִּפָּדֶה וְשָׁבֶיהָ[a] בִּצְדָקָה׃

28 וְשֶׁבֶר[a] פֹּשְׁעִים וְחַטָּאִים יַחְדָּו וְעֹזְבֵי יְהוָה יִכְלוּ׃ ד[31]

29 כִּי יֵבֹשׁוּ[a] מֵאֵילִים אֲשֶׁר חִמַּדְתֶּם

וְתַחְפְּרוּ מֵהַגַּנּוֹת אֲשֶׁר בְּחַרְתֶּם׃

30 כִּי תִהְיוּ כְּאֵלָה נֹבֶלֶת עָלֶהָ ל חס

וְכְגַנָּה אֲשֶׁר־מַיִם אֵין לָהּ׃ ב

31 וְהָיָה הֶחָסֹן[a] לְנִעֳרֶת וּפֹעֲלוֹ[b] לְנִיצוֹץ ב

וּבָעֲרוּ שְׁנֵיהֶם יַחְדָּו וְאֵין מְכַבֶּה׃ ס

2 1 הַדָּבָר אֲשֶׁר חָזָה יְשַׁעְיָהוּ בֶּן־אָמוֹץ עַל־יְהוּדָה וִירוּשָׁלָם׃

2 וְהָיָה [a]בְּאַחֲרִית הַיָּמִים נָכוֹן[a] יִהְיֶה הַר בֵּית־יְהוָה ח בטע בסיפ[1]

בְּרֹאשׁ הֶהָרִים וְנִשָּׂא מִגְּבָעוֹת ל[2] . יג[3]

וְנָהֲרוּ [b]אֵלָיו כָּל־הַגּוֹיִם[b]׃ 3 וְהָלְכוּ עַמִּים רַבִּים וְאָמְרוּ ג[4]

לְכוּ [a]וְנַעֲלֶה אֶל־הַר־יְהוָה אֶל־בֵּית אֱלֹהֵי יַעֲקֹב יג וכל אל הר הכרמל דכות[5] . יא[6] ב מנה בסיפ

[24]Mm 2480. [25]Mm 3365. [26]Mm 2212. [27]Mp sub loco. [28]Mm 1962. [29]Mm 2808. [30]Mm 17. [31]Mm 2210. **Cp 2** [1]Mp sub loco. [2]Mm 2840. [3]Mm 545. [4]Mm 3096. [5]Mm 385. [6]Mm 324.

21 [b–b] frt add ‖ **22** [a] prp מוֹהַל ‖ [b] frt add ‖ **27** [a] G(S) *ἡ αἰχμαλωσία αὐτῆς* = שְׁבִיָּהּ(V); prp וְיֹשְׁבֶיהָ ‖ **28** [a] l וְשֹׁבְרוּ (cf GT) vel וְשֹׁבֵר (cf V); prp יְשֻׁבְרוּ ‖ **29** [a] l c pc Mss T וְתֵבשׁוּ ‖ **31** [a] $\mathfrak{Q}^a$ החסנכם cf GV ‖ [b] $\mathfrak{Q}^a$ ופעלכם; l וּפָעֳלוֹ cf GST ‖ **Cp 2,2** [a] tr c S post יהוה cf Mi 4,1 ‖ [b–b] Mi 4,1 עָלָיו עַמִּים et postea (3) גּוֹיִם רַבִּים.

וְיֹרֵנוּ מִדְרָכָיו וְנֵלְכָה בְּאֹרְחֹתָיו ז ב מל וחד חס[7]
כִּי מִצִּיּוֹן תֵּצֵא תוֹרָה וּדְבַר־יְהוָה מִירוּשָׁלִָם׃ יח . ז
4 וְשָׁפַט בֵּין הַגּוֹיִם וְהוֹכִיחַ לְעַמִּים רַבִּים
וְכִתְּתוּ חַרְבוֹתָם לְאִתִּים וַחֲנִיתֹתֵיהֶם לְמַזְמֵרוֹת ג[8] . ב . ב
לֹא־יִשָּׂא גּוֹי אֶל־גּוֹי חֶרֶב וְלֹא־יִלְמְדוּ עוֹד מִלְחָמָה׃ פ לז
5 בֵּית יַעֲקֹב לְכוּ וְנֵלְכָה בְּאוֹר יְהוָה׃

6 כִּי נָטַשְׁתָּה עַמְּךָ בֵּית יַעֲקֹב ב חד מל וחד חס[9]
כִּי מָלְאוּ מִקֶּדֶם[a] וְעֹנְנִים כַּפְּלִשְׁתִּים לי[10]
וּבְיַלְדֵי נָכְרִים יַשְׂפִּיקוּ׃
7 וַתִּמָּלֵא אַרְצוֹ כֶּסֶף וְזָהָב וְאֵין קֵצֶה לְאֹצְרֹתָיו יג פסוק ואין ואין[11] . ה[12]
וַתִּמָּלֵא אַרְצוֹ סוּסִים וְאֵין קֵצֶה לְמַרְכְּבֹתָיו׃ ה[12]
8 וַתִּמָּלֵא אַרְצוֹ אֱלִילִים
לְמַעֲשֵׂה יָדָיו יִשְׁתַּחֲוֶה[a] לַאֲשֶׁר עָשׂוּ אֶצְבְּעֹתָיו׃ ל . ל
9 וַיִּשַּׁח אָדָם וַיִּשְׁפַּל־אִישׁ [a]וְאַל־תִּשָּׂא[a] לָהֶם׃ ג
10 בֹּא בַצּוּר וְהִטָּמֵן בֶּעָפָר יד[13] מל וכל שמואל וכתיב דכות ב מ ת . ג
מִפְּנֵי פַּחַד יְהוָה וּמֵהֲדַר גְּאוֹנוֹ[a]׃ ל חס
11 עֵינֵי גַבְהוּת אָדָם שָׁפֵל[a] וְשַׁח רוּם אֲנָשִׁים טז[14] זוגין
וְנִשְׂגָּב יְהוָה לְבַדּוֹ בַּיּוֹם הַהוּא׃ ס ב
12 כִּי יוֹם לַיהוָה צְבָאוֹת
עַל כָּל־גֵּאֶה וָרָם וְעַל כָּל־נִשָּׂא[a] וְשָׁפֵל[b]׃ ד . ל וכל משנה תורה דכות ב מ א[15] . ו ד כת שא וב כת סה
13 וְעַל כָּל־אַרְזֵי הַלְּבָנוֹן [a]הָרָמִים וְהַנִּשָּׂאִים[a]
וְעַל כָּל־אַלּוֹנֵי הַבָּשָׁן׃
14 וְעַל כָּל־הֶהָרִים הָרָמִים וְעַל כָּל־הַגְּבָעוֹת הַנִּשָּׂאוֹת׃ ל
15 וְעַל כָּל־מִגְדָּל גָּבֹהַּ[a] וְעַל כָּל־חוֹמָה בְצוּרָה׃

[7]Mm 1481. [8]Mm 3173. [9]Mm 2211. [10]Mm 1457. [11]Mm 2004. [12]Mm 2213. [13]Mm 169. [14]Mm 565. [15]Dt 8,14.

6 [a] prp מִקֶּסֶם; al קוֹסְמִים vel מִקֶּדֶם מְעֹנְנִים (magi) vel cf 𝔗 ‖ **8** [a] 1 הָ– ‖ **9** [a—a] prp וְאֵין שְׂאֵת ‖ **10** [a] 𝔊 + *ὅταν ἀναστῇ θραῦσαι τὴν γῆν*, ins בקומו לערץ הארץ ut 19.21 ‖ **11** [a] 𝔔ª תשפלנה cf 𝔗𝔙 ‖ **12** [a] 𝔊 + *καὶ μετέωρον*, ins וְגָבֹהַּ ‖ [b] dl ‖ **13** [a—a] dl m cs cf 14 ‖ **15** [a] sic L, mlt Mss Edd הָ–; it 30,25ª 40,9ª.

16 וְעַל כָּל־אֳנִיּוֹת תַּרְשִׁישׁ וְעַל כָּל־שִׂכְלֻיּוֹת[a] הַחֶמְדָּה׃ ל

17 וְשַׁח גַּבְהוּת הָאָדָם וְשָׁפֵל רוּם אֲנָשִׁים
וְנִשְׂגַּב יְהוָה לְבַדּוֹ בַּיּוֹם הַהוּא׃ ב

18 וְהָאֱלִילִים כָּלִיל יַחֲלֹף[a]׃ ד וחס[17]

19 וּבָאוּ[a] בִּמְעָרוֹת צֻרִים וּבִמְחִלּוֹת[b] עָפָר
מִפְּנֵי פַּחַד יְהוָה וּמֵהֲדַר גְּאוֹנוֹ בְּקוּמוֹ לַעֲרֹץ הָאָרֶץ׃

20 בַּיּוֹם הַהוּא יַשְׁלִיךְ הָאָדָם אֶת־אֱלִילֵי כַסְפּוֹ וְאֶת אֱלִילֵי זְהָבוֹ ל
אֲשֶׁר עָשׂוּ־לוֹ לְהִשְׁתַּחֲוֹת [a]לַחְפֹּר פֵּרוֹת[a] וְלָעֲטַלֵּפִים׃ ג. ל. ל

21 לָבוֹא בְּנִקְרוֹת הַצֻּרִים וּבִסְעִפֵי הַסְּלָעִים ל
מִפְּנֵי פַּחַד יְהוָה וּמֵהֲדַר גְּאוֹנוֹ בְּקוּמוֹ לַעֲרֹץ הָאָרֶץ׃

22 חִדְלוּ לָכֶם מִן־הָאָדָם אֲשֶׁר נְשָׁמָה בְאַפּוֹ ב
כִּי־בַמֶּה נֶחְשָׁב הוּא׃ פ

3 1 כִּי הִנֵּה הָאָדוֹן יְהוָה צְבָאוֹת מֵסִיר מִירוּשָׁלַ͏ִם וּמִיהוּדָה ה בסיפ. ב
מַשְׁעֵן וּמַשְׁעֱנָה [a]כָּל מִשְׁעַן־לֶחֶם וְכָל מִשְׁעַן־מָיִם[a]׃ ל

2 גִּבּוֹר וְאִישׁ מִלְחָמָה שׁוֹפֵט וְנָבִיא וְקֹסֵם וְזָקֵן׃ ב. ו מל. ז בלשון נביאיה

3 שַׂר־חֲמִשִּׁים וּנְשׂוּא פָנִים וְיוֹעֵץ וְחַכַם חֲרָשִׁים וּנְבוֹן לָחַשׁ׃ ד. ג

4 וְנָתַתִּי נְעָרִים שָׂרֵיהֶם וְתַעֲלוּלִים יִמְשְׁלוּ־בָם׃

5 וְנִגַּשׂ הָעָם אִישׁ בְּאִישׁ וְאִישׁ בְּרֵעֵהוּ ד[1]
יִרְהֲבוּ הַנַּעַר בַּזָּקֵן וְהַנִּקְלֶה בַּנִּכְבָּד׃ ל

6 כִּי־יִתְפֹּשׂ אִישׁ בְּאָחִיהוּ בֵּית אָבִיו
שִׂמְלָה לְכָה קָצִין תִּהְיֶה־לָּנוּ וְהַמַּכְשֵׁלָה הַזֹּאת תַּחַת יָדֶךָ׃ ד[2] מל וכל לשון הליכה דכות׳ ב מ ג

7 יִשָּׂא בַיּוֹם הַהוּא ׀ לֵאמֹר לז ד מנה ר״פ
לֹא־אֶהְיֶה חֹבֵשׁ וּבְבֵיתִי אֵין לֶחֶם וְאֵין שִׂמְלָה
לֹא תְשִׂימֻנִי קְצִין עָם׃ ל. ג[3] מ״פ אין ואין וכל ר״פ דכות׳ ב מ ג

8 כִּי כָשְׁלָה יְרוּשָׁלַ͏ִם ׳ויהוּדָה נָפָל[a] ג

[10] Mm 565. [17] Mm 3476. Cp 3 [1] Mm 1598. [2] Mm 2214. [3] Mm 1269.

16 [a] prp שָׂכְתִּי (cf aeg *śktj* navis et 𝔊), al סְפִינוֹת ‖ **18** [a] l c 𝔔[a] Vrs pl (ז ex 19) ‖ **19** [a] prp בּוֹאוּ cf 10 ‖ [b] prp וְהִטָּמְנוּ במ׳ cf 10 ‖ **20** [a–a] l c pc Mss לַחֲפַרְפָּרוֹת (𝔔[a] (לחפרפרים), cf 𝔊 *toῖς ματαίοις* θ′ (Hier) *pharpharoth* 𝔙 *talpas* ‖ **Cp 3,1** [a–a] add ‖ **8** [a] 𝔔[a] נפלה.

כִּי־לְשׁוֹנָם וּמַעַלְלֵיהֶם אֶל־יְהוָה לַמְרוֹת עֵינֵי[b] כְּבוֹדוֹ׃ לי . ל חס
9 הַכָּרַת פְּנֵיהֶם עָנְתָה בָּם וְחַטָּאתָם[a] כִּסְדֹם[b] הִגִּידוּ לֹא כִחֵדוּ ד
אוֹי לְנַפְשָׁם כִּי־גָמְלוּ לָהֶם רָעָה׃ ל
10 אִמְרוּ[a] צַדִּיק כִּי־טוֹב כִּי־פְרִי[b] מַעַלְלֵיהֶם יֹאכֵלוּ׃
11 אוֹי לָרָשָׁע רָע[a] כִּי־גְמוּל[b] יָדָיו יֵעָשֶׂה[c] לוֹ׃ ה . ל ול בסים
12 עַמִּי נֹגְשָׂיו[a] מְעוֹלֵל[b] וְנָשִׁים[c] מָשְׁלוּ בוֹ ט
עַמִּי מְאַשְּׁרֶיךָ מַתְעִים וְדֶרֶךְ אָרְחֹתֶיךָ בִּלָּעוּ׃ ס ל . ל[8]
13 נִצָּב לָרִיב יְהוָה וְעֹמֵד לָדִין עַמִּים[a]׃ ה[9] . ג[10]
14 יְהוָה בְּמִשְׁפָּט יָבוֹא עִם־זִקְנֵי עַמּוֹ וְשָׂרָיו ל
וְאַתֶּם בִּעַרְתֶּם הַכֶּרֶם גְּזֵלַת הֶעָנִי בְּבָתֵּיכֶם׃ מה לכם חד מן הי[11] כת
15 מַלָּכֶם תְּדַכְּאוּ עַמִּי וּפְנֵי עֲנִיִּים תִּטְחָנוּ מילה חדה וקר תרי . יו . ג[12] ק
נְאֻם־אֲדֹנָי יְהוִה צְבָאוֹת[a]׃ ס ד . הי[13]
16 וַיֹּאמֶר יְהוָה יַעַן כִּי גָבְהוּ בְּנוֹת צִיּוֹן
וַתֵּלַכְנָה נְטוּיוֹת גָּרוֹן וּמְשַׂקְּרוֹת עֵינָיִם נטורית חד מן יא[14] כת
הָלוֹךְ וְטָפֹף תֵּלַכְנָה וּבְרַגְלֵיהֶם תְּעַכַּסְנָה׃ תרי . כח ק
17 וְשִׂפַּח אֲדֹנָי קָדְקֹד בְּנוֹת צִיּוֹן וַיהוָה פָּתְהֶן[a] יְעָרֶה׃ ס כת ש ול בליש . ל . ל[15]
18 בַּיּוֹם הַהוּא יָסִיר אֲדֹנָי אֶת תִּפְאֶרֶת הָעֲכָסִים וְהַשְּׁבִיסִים וְהַשַּׂהֲרֹנִים׃ ס[16] ל . ג
19 הַנְּטִיפוֹת וְהַשֵּׁרוֹת וְהָרְעָלוֹת׃ 20 הַפְּאֵרִים וְהַצְּעָדוֹת וְהַקִּשֻּׁרִים ב[15] . ל . ל . ל . ל . ל
וּבָתֵּי הַנֶּפֶשׁ וְהַלְּחָשִׁים׃ 21 הַטַּבָּעוֹת וְנִזְמֵי הָאָף׃ 22 הַמַּחֲלָצוֹת ז מל . ל
וְהַמַּעֲטָפוֹת וְהַמִּטְפָּחוֹת וְהֶחֲרִיטִים׃ 23 וְהַגִּלְיֹנִים[a] וְהַסְּדִינִים וְהַצְּנִיפוֹת ל . ל . ל . ל . ל . ל
וְהָרְדִידִים׃ ל
24 וְהָיָה תַּחַת בֹּשֶׂם מַק יִהְיֶה וְתַחַת חֲגוֹרָה נִקְפָּה ג ר״פ תחת ותחת וג מילין ביניה . ל . ב מל
וְתַחַת מַעֲשֶׂה[a] מִקְשֶׁה קָרְחָה וְתַחַת פְּתִיגִיל מַחֲגֶרֶת[b] שָׂק טז[16]

[4] וחד גריש למרות עליון Ps 78,17. [5] Mm 2208. [6] Mm 3594. [7] Mm 210. [8] Mp sub loco. [9] Mm 1526. [10] Mm 2215. [11] Mm 214. [12] Mm 3549. [13] Mm 648. [14] Mm 1411. [15] Mm 2216. [16] Mm 2217.

8 [b] frt dl ‖ **9** [a] ⅁Ⅎ pl, l וחטאתם ‖ [b] frt add ‖ **10** [a] l אַשְׁרֵי; 𝔊 + *δήσωμεν* (a אסר) ‖ [b–b] l כְּפְרֵי ‖ **11** [a] l כִּי־רַע ‖ [b–b] 𝔊 *κατὰ τὰ ἔργα*, l כְּגֹ׳ ‖ [c] 𝔙[a] ישוב ‖ **12** [a] l נגשים ‖ [b] 𝔙 *spoliaverunt* cf 𝔊Ⅎ, l עֹלְלוּ ‖ [c] 𝔊 α′(Ⅎ) *καὶ οἱ ἀπαιτοῦντες* cf θ′, l ונושים ‖ **13** [a] 𝔊(⅁) *τὸν λαὸν αὐτοῦ*, l עמו ‖ **15** [a–a] > 𝔊, dl ‖ **17** [a] Or פִּתַּהֵן = פְּאַתָּהֵן? cf 𝔙; prp פִּתְיָהֵן ‖ **23** [a] l והגלי׳ (akk *gulīnu* vestis) ‖ **24** [a] > ⅁, dl ‖ [b] frt dl.

[c]כִּי־תַחַת[d] לְפִי[c]׃

25 מְתָיִךְ[a] בַּחֶרֶב יִפָּלוּ וּגְבוּרָתֵךְ[b] בַּמִּלְחָמָה׃

26 וְאָנוּ וְאָבְלוּ פְּתָחֶיהָ וְנִקְּתָה לָאָרֶץ תֵּשֵׁב׃ ב. ל[17]

4 1 וְהֶחֱזִיקוּ שֶׁבַע נָשִׁים בְּאִישׁ אֶחָד בַּיּוֹם הַהוּא ג

לֵאמֹר לַחְמֵנוּ נֹאכֵל וְשִׂמְלָתֵנוּ נִלְבָּשׁ ג[1]

רַק יִקָּרֵא שִׁמְךָ עָלֵינוּ אֱסֹף חֶרְפָּתֵנוּ׃ ס כא[2]

2 בַּיּוֹם הַהוּא יִהְיֶה צֶמַח יְהוָה לְצְבִי וּלְכָבוֹד וּפְרִי הָאָרֶץ לִגְאוֹן ל וכל שיר השירים דכות. ל[3]
וּלְתִפְאָרֶת לִפְלֵיטַת יִשְׂרָאֵל[a]׃ 3 וְהָיָה הַנִּשְׁאָר בְּצִיּוֹן וְהַנּוֹתָר בִּירוּשָׁלַם ח בטע בסיפ
קָדוֹשׁ יֵאָמֶר לוֹ כָּל־הַכָּתוּב לַחַיִּים בִּירוּשָׁלִָם׃ 4 אִם־רָחַץ אֲדֹנָי אֶת ג
צֹאַת בְּנוֹת־צִיּוֹן וְאֶת־דְּמֵי יְרוּשָׁלַם יָדִיחַ מִקִּרְבָּהּ בְּרוּחַ מִשְׁפָּט וּבְרוּחַ ג[4]. יב. ד
בָּעֵר׃ 5 וּבָרָא[a] יְהוָה[b] עַל[c] כָּל־מְכוֹן הַר־צִיּוֹן וְעַל־מִקְרָאֶהָ עָנָן וְיוֹמָם ל. ל
וְעָשָׁן וְנֹגַהּ אֵשׁ לֶהָבָה לָיְלָה כִּי עַל־[c]כָּל־כָּבוֹד[c] חֻפָּה׃ 6 וְסֻכָּה[a] תִּהְיֶה ל. ל
לְצֵל־יוֹמָם[b] מֵחֹרֶב וּלְמַחְסֶה וּלְמִסְתּוֹר מִזֶּרֶם וּמִמָּטָר׃ פ יו בלישׁ. ל. ל

5 1 אָשִׁירָה נָּא לִידִידִי שִׁירַת דּוֹדִי לְכַרְמוֹ ב בנביא. ג
כֶּרֶם הָיָה לִידִידִי בְּקֶרֶן בֶּן־שָׁמֶן׃ ג
2 וַיְעַזְּקֵהוּ וַיְסַקְּלֵהוּ וַיִּטָּעֵהוּ שֹׂרֵק ל. ל
וַיִּבֶן מִגְדָּל בְּתוֹכוֹ וְגַם־יֶקֶב חָצֵב בּוֹ ל
וַיְקַו לַעֲשׂוֹת עֲנָבִים וַיַּעַשׂ בְּאֻשִׁים׃ ב. ג
3 וְעַתָּה יוֹשֵׁב יְרוּשָׁלַם וְאִישׁ יְהוּדָה כ בטע. מט מל בנביא. ל[1]. ד
שִׁפְטוּ־נָא בֵּינִי וּבֵין כַּרְמִי׃
4 מַה־לַּעֲשׂוֹת עוֹד לְכַרְמִי וְלֹא עָשִׂיתִי בּוֹ ב[2]
מִדֻּעַ קִוֵּיתִי לַעֲשׂוֹת עֲנָבִים וַיַּעַשׂ[a] בְּאֻשִׁים׃ ג. ב
5 וְעַתָּה אוֹדִיעָה־נָּא אֶתְכֶם אֵת אֲשֶׁר־אֲנִי עֹשֶׂה לְכַרְמִי ב ומל[3]
הָסֵר[a] מְשׂוּכָתוֹ[b] וְהָיֶה לְבָעֵר פָּרֹץ גְּדֵרוֹ וְהָיָה לְמִרְמָס׃ יא כת ש ול בלישׁ. ל

[17] Mp sub loco. Cp 4 [1]Mm 3184. [2]Mm 17. [3]Mm 2218. [4]Mm 2095. Cp 5 [1]Mm 2221. [2]Mm 2219. [3]Mm 2220. [4]Mm 1411.

24 [c–c] > GV; 𝔔[a] + בשת ‖ [d] l c nonn Mss תַּ ‖ 25 [a] prp מְתֵיהָ ‖ [b] prp תָּהּ– ‖ Cp 4,2 [a] 𝔔[a] + ויהודה ‖ 5 [a] G *καὶ ἥξει*, l וּבָא ‖ [b] G *καὶ ἔσται*, l וְהָיָה ‖ [c–c] l כָּל כְּבוֹד ‖ יְהוָה cf G^A ‖ 6 [a] cj c 5 ‖ [b] > G, dl ‖ Cp 5,4 [a] 𝔔[a] וישה ‖ 5 [a] 𝔔[a] אסיר ‖ [b] frt l מְשׂוּכָךְ (a שׂוך).

ל . ל 6 [a]וַאֲשַׁלְּחֵהוּ בָּהָה[a] לֹא יִזָּמֵר וְלֹא יֵעָדֵר וְעָלָה שָׁמִיר וָשָׁית
ל וְעַל הֶעָבִים אֲצַוֶּה מֵהַמְטִיר עָלָיו מָטָר׃
כ 7 כִּי כֶרֶם יְהוָה צְבָאוֹת בֵּית יִשְׂרָאֵל
ו[6] . ל . ב מל[7] וְאִישׁ יְהוּדָה נְטַע שַׁעֲשׁוּעָיו
ב . ד וכל אורית דכות וַיְקַו לְמִשְׁפָּט וְהִנֵּה מִשְׂפָּח לִצְדָקָה וְהִנֵּה צְעָקָה׃ ס
ו[8] . ה רפו[9] 8 הוֹי מַגִּיעֵי בַיִת בְּבַיִת שָׂדֶה בְשָׂדֶה יַקְרִיבוּ
עַד אֶפֶס מָקוֹם וְהוֹשַׁבְתֶּם לְבַדְּכֶם בְּקֶרֶב הָאָרֶץ׃
יב ח מנה קמ . ב 9 בְּאָזְנָי[a] יְהוָה צְבָאוֹת
ג ב מל וחד חס[10] מט מל בנביא אִם־לֹא בָתִּים רַבִּים לְשַׁמָּה יִהְיוּ גְּדֹלִים וְטוֹבִים מֵאֵין יוֹשֵׁב׃
10 כִּי עֲשֶׂרֶת צִמְדֵי־כֶרֶם יַעֲשׂוּ בַת אֶחָת[a] וְזֶרַע חֹמֶר יַעֲשֶׂה אֵיפָה׃ פ
ב 11 הוֹי מַשְׁכִּימֵי בַבֹּקֶר שֵׁכָר יִרְדֹּפוּ
ב מְאַחֲרֵי בַּנֶּשֶׁף יַיִן יַדְלִיקֵם׃
ב בלישׁ[11] . ז[12] . ג[13] 12 וְהָיְתָה כִנּוֹר וָנֶבֶל תֹּף וְחָלִיל וָיַיִן מִשְׁתֵּיהֶם
[14]ו וְאֵת פֹּעַל יְהוָה לֹא יַבִּיטוּ וּמַעֲשֵׂה יָדָיו לֹא רָאוּ׃
13 לָכֵן גָּלָה עַמִּי מִבְלִי־דָעַת
ג מל וּכְבוֹדוֹ מְתֵי[a] רָעָב וַהֲמוֹנוֹ צִחֵה צָמָא׃
יא בטע בסיפ 14 לָכֵן הִרְחִיבָה שְׁאוֹל נַפְשָׁהּ וּפָעֲרָה פִיהָ לִבְלִי־חֹק
[15]ל וְיָרַד הֲדָרָהּ[a] וַהֲמוֹנָהּ[a] וּשְׁאוֹנָהּ[a] וְעָלֵז בָּהּ[a]׃
ו 15 וַיִּשַּׁח אָדָם וַיִּשְׁפַּל־אִישׁ וְעֵינֵי גְבֹהִים תִּשְׁפַּלְנָה׃
ח[16] דגש וכל איוב דכות ב מ א . ד מל[17] 16 וַיִּגְבַּהּ[a] יְהוָה צְבָאוֹת בַּמִּשְׁפָּט וְהָאֵל[b] הַקָּדוֹשׁ נִקְדָּשׁ[b] בִּצְדָקָה׃
ו . ב[18] 17 וְרָעוּ כְבָשִׂים כִּדְבָרָם[a] וְחָרְבוֹת[b] מֵחָמִים[c] גָּרִים[d] יֹאכֵלוּ׃
ג מל[19] 18 הוֹי מֹשְׁכֵי הֶעָוֹן בְּחַבְלֵי[a] הַשָּׁוְא[b] וְכַעֲבוֹת הָעֲגָלָה[c] חַטָּאָה[d]׃
ה[20] 19 הָאֹמְרִים יְמַהֵר ׀ יָחִישָׁה[a] מַעֲשֵׂהוּ לְמַעַן נִרְאֶה
ל . ב וְתִקְרַב וְתָבוֹאָה עֲצַת קְדוֹשׁ יִשְׂרָאֵל וְנֵדָעָה׃ ס

[5]Mm 953. [6]Mm 2221. [7]Mm 2222. [8]Mm 3067. [9]Mm 957. [10]Mm 3613. [11]Mm 3314. [12]Mm 94. [13]Mm 3786. [14]Mm 2441. [15]Mp sub loco. [16]Mm 772. [17]Mm 2223. [18]Mm 2224. [19]Mm 3682.

6 [a–a] prp וַאֲשַׁבִּיתֵהוּ ‖ **9** [a] 𝔊 pr *ἠκούσθη γάρ* = כִּי נִשְׁמַע cf 𝔗; pr לָכֵן נִשְׁבַּע ‖ **10** [a] 𝔙[a] אחד ‖ **13** [a] l c 2 Mss Vrs מֵתֵי ‖ **14** [a] prp יֹ– pro הַ– cf 𝔗 ‖ **16** [a] sic L, mlt Mss Edd הַ– ‖ [b] mlt Mss Edd שַׁ– ‖ **17** [a] 𝔖 *bzdqhwn* = בְּדִי ‖ [b] prp וּרְחֹבוֹת ‖ [c] prp מְחֻיִּים cf 𝔊 ‖ [d] l גְּדָיִים vel גֵּרִים (akk *gurū* agnus) cf 𝔊 ‖ **18** [a] 𝔊σ′(𝔖) *ὡς σχοινίῳ*, l כְּחַ ‖ [b] prp הַשּׁוֹר ‖ [c] 𝔊 *δαμάλεως*, prp הָעֵגֶל ‖ [d] l c pc Mss 𝔊α′σ′θ′ חַה ‖ **19** [a] 𝔖 *nsrhb mrj'*, l יְחִישׁ יְהוָה.

20 הַוֹי הָאֹמְרִים לָרַע טוֹב וְלַטּוֹב רָע ד[20]
שָׂמִים חֹשֶׁךְ לְאוֹר וְאוֹר לְחֹשֶׁךְ ג[19].ב
שָׂמִים מַר לְמָתוֹק וּמָתוֹק לְמָר׃ ס ב
21 הַוֹי חֲכָמִים בְּעֵינֵיהֶם וְנֶגֶד פְּנֵיהֶם נְבֹנִים׃ ה[19].ת
22 הַוֹי גִּבּוֹרִים לִשְׁתּוֹת יָיִן וְאַנְשֵׁי־חַיִל לִמְסֹךְ שֵׁכָר׃ ה[21]
23 מַצְדִּיקֵי רָשָׁע עֵקֶב שֹׁחַד וְצִדְקַת צַדִּיקִים[a] יָסִירוּ מִמֶּנּוּ׃ ס ל[22].ב ומל[23]
24 לָכֵן כְּאֹכֶל קַשׁ לְשׁוֹן אֵשׁ [a]וַחֲשַׁשׁ לֶהָבָה[a] יִרְפֶּה ל
שָׁרְשָׁם כַּמָּק יִהְיֶה וּפִרְחָם כָּאָבָק יַעֲלֶה [נְאֻצוֹ׃ ל
כִּי מָאֲסוּ אֶת תּוֹרַת יְהוָה צְבָאוֹת וְאֶת אִמְרַת קְדוֹשׁ־יִשְׂרָאֵל י[a] בטע לאחור. ל
25 [a]עַל־כֵּן חָרָה אַף־יְהוָה בְּעַמּוֹ וַיֵּט יָדוֹ עָלָיו וַיַּכֵּהוּ כו פסוק דאית בהון א״ב. ס בטע ה[24] מנה ר״ם. יו חס את
וַיִּרְגְּזוּ הֶהָרִים וַתְּהִי נִבְלָתָם כַּסּוּחָה בְּקֶרֶב חוּצוֹת
בְּכָל־זֹאת לֹא־שָׁב אַפּוֹ וְעוֹד יָדוֹ נְטוּיָה׃ כג
26 וְנָשָׂא־נֵס [a]לַגּוֹיִם מֵרָחוֹק[a] וְשָׁרַק לוֹ מִקְצֵה הָאָרֶץ י
וְהִנֵּה מְהֵרָה קַל יָבוֹא׃
27 אֵין־עָיֵף וְאֵין־כּוֹשֵׁל בּוֹ לֹא יָנוּם וְלֹא יִישָׁן ח[25]. ה מל. ט פסוק לא ולא ולא ולא
וְלֹא נִפְתַּח אֵזוֹר חֲלָצָיו וְלֹא נִתַּק שְׂרוֹךְ נְעָלָיו׃ ב[26]
28 אֲשֶׁר חִצָּיו שְׁנוּנִים וְכָל־קַשְׁתֹתָיו דְּרֻכוֹת ג[27]
פַּרְסוֹת סוּסָיו כַּצָּר[a] נֶחְשָׁבוּ וְגַלְגְּלָיו כַּסּוּפָה׃ ל
29 שְׁאָגָה לוֹ כַּלָּבִיא וְשָׁאַג[a] כַּכְּפִירִים ישאג ק
וְיִנְהֹם וְיֹאחֵז טָרֶף וַיַּפְלִיט וְאֵין מַצִּיל׃ ב
30 וְיִנְהֹם עָלָיו בַּיּוֹם הַהוּא כִּנְהַמַּת־יָם ל
וְנִבַּט לָאָרֶץ וְהִנֵּה־[a]חֹשֶׁךְ צַר וָאוֹר[a] חָשַׁךְ בַּעֲרִיפֶיהָ[b]׃ פ ל[28].ד[29]

6 1 בִּשְׁנַת־מוֹת הַמֶּלֶךְ עֻזִּיָּהוּ וָאֶרְאֶה אֶת־אֲדֹנָי יֹשֵׁב עַל־כִּסֵּא רָם ה חס בסיפ
וְנִשָּׂא וְשׁוּלָיו מְלֵאִים אֶת־הַהֵיכָל׃ 2 שָׂרָפִים עֹמְדִים ׀ מִמַּעַל לוֹ שֵׁשׁ יבי. כל כת כן
כְּנָפַיִם שֵׁשׁ כְּנָפַיִם לְאֶחָד בִּשְׁתַּיִם ׀ יְכַסֶּה פָּנָיו וּבִשְׁתַּיִם יְכַסֶּה רַגְלָיו ג

[20] Mm 3570. [21] Mm 2952. [22] Mm 1242. [23] Mm 2880. [24] Mm 3781. [25] Mm 184. [26] Gn 14,23. [27] Mm 2225. [28] Mm 3579. [29] Mm 1676. Cp 6 [1] Mm 545.

23 [a] Ms 𝔊𝔙 צדיק ‖ **24** [a–a] 𝔔[a] ואש לוהבת cf Syh 𝔖 ‖ **25** [a] tr 25 – 30 post 10,4 ‖ **26** [a–a] prp לְגוֹי מִמֶּרְחָק cf Jer 5,15 ‖ **28** [a] 𝔔[a] כצור; frt 1 כצר ‖ **29** [a] K וְשָׁאַג; l וְיִשְׁ׳ ‖ **30** [a–a] 1 חשך צר ואור ‖ [b] prp בְּעֲרִיפֶיהָ (* ע׳ = nubes).

ג . ב . ב[2] וּבִשְׁתַּיִם יְעוֹפֵף׃ 3 וְקָרָא זֶה אֶל־זֶה וְאָמַר ס[ב]

קָדוֹשׁ קָדוֹשׁ קָדוֹשׁ יְהוָה צְבָאוֹת מְלֹא כָל־הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ׃

ב חס . ז[3] . י מל בלישׁ . ח[4] 4 וַיָּנֻעוּ אַמּוֹת הַסִּפִּים מִקּוֹל הַקּוֹרֵא וְהַבַּיִת יִמָּלֵא עָשָׁן׃ 5 וָאֹמַר

ד אוֹי־לִי כִּי־נִדְמֵיתִי כִּי אִישׁ טְמֵא־שְׂפָתַיִם אָנֹכִי

ד . ה[5] . מט מל בנביא וּבְתוֹךְ עַם־טְמֵא שְׂפָתַיִם אָנֹכִי יוֹשֵׁב

ב[6] כִּי אֶת־הַמֶּלֶךְ יְהוָה צְבָאוֹת רָאוּ עֵינָי׃

ב ול בלישׁ . ל וכל שם איתּ דכוּתּ 6 וַיָּעָף אֵלַי אֶחָד מִן־הַשְּׂרָפִים וּבְיָדוֹ רִצְפָּה בְּמֶלְקָחַיִם לָקַח מֵעַל

ב[7] הַמִּזְבֵּחַ׃ 7 וַיַּגַּע עַל־פִּי וַיֹּאמֶר

ל[8] ל הִנֵּה נָגַע זֶה עַל־שְׂפָתֶיךָ וְסַר עֲוֹנֶךָ וְחַטָּאתְךָ תְּכֻפָּר׃

ל 8 וָאֶשְׁמַע אֶת־קוֹל אֲדֹנָי אֹמֵר אֶת־מִי אֶשְׁלָח וּמִי יֵלֵךְ־לָנוּ

ג[9] וָאֹמַר הִנֵּנִי שְׁלָחֵנִי׃ 9 וַיֹּאמֶר לֵךְ וְאָמַרְתָּ לָעָם הַזֶּה

ד ב כת ה וב כת ו[10] שִׁמְעוּ שָׁמוֹעַ וְאַל־תָּבִינוּ וּרְאוּ רָאוֹ וְאַל־תֵּדָעוּ׃

ב . ל . יא . ב[11] 10 הַשְׁמֵן לֵב־הָעָם הַזֶּה וְאָזְנָיו הַכְבֵּד וְעֵינָיו הָשַׁע

נא . ל[11] . ב קמ וכל אתנח וס״פ דכות . ג[12] פֶּן־יִרְאֶה בְעֵינָיו וּבְאָזְנָיו יִשְׁמָע וּלְבָבוֹ[a] יָבִין וְשָׁב[b] וְרָפָא לוֹ׃

11 וָאֹמַר עַד־מָתַי אֲדֹנָי וַיֹּאמֶר

מט מל בנביא עַד אֲשֶׁר אִם־שָׁאוּ עָרִים מֵאֵין יוֹשֵׁב

ד[13] . ג[14] וּבָתִּים מֵאֵין אָדָם וְהָאֲדָמָה תִּשָּׁאֶה[a] שְׁמָמָה׃

ד[15] 12 וְרִחַק יְהוָה אֶת־הָאָדָם וְרַבָּה הָעֲזוּבָה בְּקֶרֶב הָאָרֶץ׃

כג ח[16] מנה ר״פ 13 וְעוֹד בָּהּ עֲשִׂרִיָּה וְשָׁבָה וְהָיְתָה לְבָעֵר

ח דמטע[17] כְּאֵלָה וְכָאַלּוֹן אֲשֶׁר[a] בְּשַׁלֶּכְתָּ[b] מַצֵּבֶת[d] בָּם[e]

[f]זֶרַע קֹדֶשׁ[c] מַצַּבְתָּהּ[f]׃ פ

ה[1] 7 1 וַיְהִי[c] בִּימֵי אָחָז בֶּן־יוֹתָם בֶּן־עֻזִּיָּהוּ מֶלֶךְ יְהוּדָה עָלָה רְצִין מֶלֶךְ־

אֲרָם וּפֶקַח בֶּן רְמַלְיָהוּ מֶלֶךְ־יִשְׂרָאֵל יְרוּשָׁלַם לַמִּלְחָמָה עָלֶיהָ וְלֹא

כג[2] . ג בטע יָכְלוּ[a] לְהִלָּחֵם עָלֶיהָ[b]׃ 2 וַיֻּגַּד לְבֵית דָּוִד לֵאמֹר נָחָה אֲרָם עַל־אֶפְרָיִם

[2]Mm 467. [3]Mm 4217. [4]Mm 1854. [5]Mm 4084. [6]Mm 2226. [7]Mm 2452. [8]Mm 708. [9]Mm 4086. [10]Mm 192. [11]Mm 1840. [12]Mm 1622. [13]Mm 1090. [14]Mm 352. [15]Mm 533. [16]Mm 2227. [17]Mm 1404. Cp 7 [1]Mm 91. [2]Mm 2228.

Cp 6,10 [a] l c $\mathfrak{Q}^a$ mlt Mss $\mathfrak{S}\mathfrak{Y}$ ובלבּ cf $\mathfrak{G}\mathfrak{T}$ || [b] l וְשׁב || **11** [a] $\mathfrak{G}(\mathfrak{V})$ *καταλειφθήσεται*, l תִּשָּׁאֵר || **13** [a] prp אֲשֶׁרָה || [b] $\mathfrak{Q}^a$ משׁ = מָשְׁלֶכֶת cf $\sigma'\mathfrak{S}\mathfrak{Y}$ || [c–c] > $\mathfrak{G}$ || [d] prp מִמַּצֶּבֶת (vel מִמַּצָּבֹת) || [e] $\mathfrak{Q}^a$ במה || [f–f] dl || **Cp 7,1** [a] $\mathfrak{Q}^a\mathfrak{G}\mathfrak{S}\mathfrak{Y}$ et 2 R 16,5 יָכְלוּ || [b] > 2 R 16,5.

וַיִּנָּ֥ע לִבָּבוֹ֙ וּלְבַ֣ב עַמּ֔וֹ כְּנ֥וֹעַ עֲצֵי־יַ֖עַר מִפְּנֵי־רֽוּחַ׃ 3 וַיֹּ֤אמֶר יְהוָה֙ ה. ל
[a]אֶל־יְשַׁעְיָ֣הוּ[a] צֵא־נָ֞א לִקְרַ֣את אָחָ֗ז אַתָּ֤ה וּשְׁאָר֙ יָשׁ֣וּב בְּנֶ֔ךָ אֶל־קְצֵ֖ה ו
תְּעָלַ֣ת הַבְּרֵכָ֑ה הָעֶלְיוֹנָ֔ה אֶל־מְסִלַּ֖ת שְׂדֵ֥ה כוֹבֵֽס׃ 4 וְאָמַרְתָּ֣ אֵלָ֔יו ג[3]
הִשָּׁמֵ֖ר וְהַשְׁקֵ֑ט אַל־תִּירָ֣א וְלִבְבְךָ֗ אַל־יֵרַךְ֙ מִשְּׁנֵ֣י זַנְבוֹת֮ הָאוֹדִים֒ ג[4]
הָעֲשֵׁנִ֣ים הָאֵ֔לֶּה בְּחָרִי־אַ֖ף רְצִ֣ין וַאֲרָ֑ם וּבֶן־רְמַלְיָ֖הוּ׃ 5 יַ֣עַן כִּֽי־יָעַ֤ץ ג[5]. ה
עָלֶ֙יךָ֙ אֲרָ֔ם רָעָ֖ה אֶפְרַ֣יִם וּבֶן־רְמַלְיָ֑הוּ לֵאמֹֽר׃ 6 נַעֲלֶ֤ה בִֽיהוּדָה֙
וּנְקוֹטְטֶ֔נָּה וְנַבְקְעֶ֥נָּה אֵלֵ֖ינוּ וְנַמְלִ֣יךְ מֶ֑לֶךְ בְּתוֹכָ֕הּ אֵ֖ת בֶּן־טָבְאָֽל[a]׃ ס ל. ל. ל
7 כֹּ֥ה אָמַ֛ר אֲדֹנָ֥י יְהוִ֖ה לֹ֣א תָק֑וֹם וְלֹ֖א תִּֽהְיֶֽה׃ ח[6]
8 כִּ֣י רֹ֤אשׁ אֲרָם֙ דַּמֶּ֔שֶׂק וְרֹ֖אשׁ דַּמֶּ֣שֶׂק רְצִ֑ין יא[7]
[a]וּבְעוֹד֙ שִׁשִּׁ֣ים וְחָמֵ֔שׁ שָׁנָ֖ה יֵחַ֣ת אֶפְרַ֑יִם מֵעָֽם[a]׃
9 וְרֹ֤אשׁ אֶפְרַ֙יִם֙ שֹׁמְר֔וֹן וְרֹ֖אשׁ שֹׁמְר֑וֹן בֶּן־רְמַלְיָ֖הוּ יא[7]. יא[7]
אִם־לֹ֥א תַאֲמִ֖ינוּ כִּ֣י[a] לֹ֥א תֵאָמֵֽנוּ׃ ס ל

כי [a] מנה מל . ט ומן ראש דמלכים עד וירא כל ישראל דכוח[9]

10 וַיֹּ֥סֶף יְהוָ֖ה[a] דַּבֵּ֣ר אֶל־אָחָ֑ז לֵאמֹֽר׃ 11 שְׁאַל־לְךָ֙ א֣וֹת מֵעִ֔ם[o] יְהוָ֖ה ב
אֱלֹהֶ֑יךָ הַעְמֵ֤ק שְׁאָלָה֙[a] א֣וֹ הַגְבֵּ֔הַּ לְמָֽעְלָה׃ 12 וַיֹּ֥אמֶר אָחָ֖ז לֹ֣א־אֶשְׁאַ֑ל ב
וְלֹ֥א־אֲנַסֶּ֖ה אֶת־יְהוָֽה׃ 13 וַיֹּ֕אמֶר[a] שִׁמְעוּ־נָ֖א בֵּ֣ית דָּוִ֑ד הַמְעַ֤ט מִכֶּם֙ ב
הַלְאוֹת֙ אֲנָשִׁ֔ים כִּ֥י תַלְאוּ֙ גַּ֣ם אֶת־אֱלֹהָ֔י׃ 14 לָכֵ֗ן יִתֵּ֤ן אֲדֹנָי֙ הוּא֙ לָכֶ֔ם ל. ב בטע בסיפ
אֹ֖ות הִנֵּ֣ה הָעַלְמָ֑ה[a] הָרָ֤ה וְיֹלֶ֙דֶת֙ בֵּ֔ן וְקָרָ֖את[b] שְׁמ֥וֹ עִמָּנוּ־אֵֽל׃ 15 חֶמְאָ֥ה ג. ד[10]
וּדְבָ֖שׁ יֹאכֵ֑ל לְדַעְתּ֥וֹ מָאֹ֖ס בָּרָ֥ע וּבְח֖וֹר בַּטּֽוֹב׃ 16 כִּ֣י בְטֶ֗רֶם יֵדַ֤ע יג[11]. ג[12]. ג. ג. ט דגש[13]. בליש[14]
הַנַּ֙עַר֙ מָאֹ֣ס בָּרָ֔ע וּבְח֥וֹר בַּטּ֖וֹב תֵּעָזֵ֣ב הָאֲדָמָ֑ה אֲשֶׁ֥ר אַתָּ֛ה קָ֥ץ מִפְּנֵי יט[14]
שְׁנֵ֖י מְלָכֶֽיהָ׃ 17 יָבִ֨יא יְהוָ֜ה עָלֶ֣יךָ וְעַל־עַמְּךָ֗ וְעַל־בֵּ֤ית אָבִיךָ֙ יָמִ֔ים אֲשֶׁ֥ר ג[15]
לֹֽא־בָ֖אוּ לְמִיּ֣וֹם ס֑וּר־אֶפְרַ֗יִם מֵעַ֛ל יְהוּדָ֖ה[a] אֵ֥ת מֶ֖לֶךְ אַשּֽׁוּר[a]׃ פ ג[16]

18 וְהָיָ֣ה | בַּיּ֣וֹם הַה֔וּא ח בטע בסיפ
יִשְׁרֹ֤ק יְהוָה֙ לַזְּבוּב֙ אֲשֶׁ֣ר בִּקְצֵ֔ה יְאֹרֵ֖י מִצְרָ֑יִם ל
וְלַדְּבוֹרָ֖ה אֲשֶׁ֥ר בְּאֶֽרֶץ־אַשּֽׁוּר׃
19 וּבָ֣אוּ וְנָחוּ֮ כֻּלָּם֒ בְּנַחֲלֵ֣י הַבַּתּ֔וֹת וּבִנְקִיקֵ֖י הַסְּלָעִ֑ים ל

[3]Mm 2156. [4]Mm 1171. [5]Mm 1643. [6]Mm 777. [7]Mm 1554. [8]Mm 962. [9]Mm 3417. [10]Mm 1231. [11]Mm 784. [12]Mm 2229. [13]Mm 2625. [14]Mm 1369. [15]Mp sub loco. [16]Mm 679. [17]Mm 1512.

3 [a—a] prp אֲלֵי ‖ **5** [a] > 𝔊 ‖ **6** [a] 𝔊𝔖𝔙 ut Esr 4,7 לֵ֫ ‖ **8** [a—a] tr post 9a ‖ **9** [a] prp בְּ (tr huc [1]) ‖ **10** [a] prp יַשְׁעְיָהוּ cf 𝔗 ‖ **11** [a] α′σ′θ′ *εἰς ᾅδην*, l שְׁאֹלָה cf 𝔊𝔙 ‖ **13** [a] prp וְאָמַר ‖ **14** [a] 𝔊 *ἡ παρθένος* α′σ′θ′ *ἡ νεᾶνις* ‖ [b] 𝔓[a]𝔊[S] וקרא ‖ **17** [a—a] add.

וּבְכֹל֙ הַנַּעֲצוּצִ֔ים וּבְכָל הַנְּהָלֹלִֽים׃ [אַשּׁוּר]ᵇ

20 בַּיּ֣וֹם הַה֗וּא יְגַלַּ֤ח אֲדֹנָי֙ בְּתַ֣עַרᵃ הַשְּׂכִירָ֔ה בְּעֲבְרֵ֖י נָהָ֑רᵇ בְּמֶ֣לֶךְ

אֶת־הָרֹ֣אשׁ וְשַׂעַ֣ר הָרַגְלַ֔יִם[c] וְגַ֥ם אֶת־הַזָּקָ֖ן תִּסְפֶּֽה׃ ס

21 וְהָיָ֣ה בַיּ֣וֹם הַה֗וּא יְחַיֶּ֤ה־אִישׁ֙ עֶגְלַ֣תᵇ בָּקָ֔ר וּשְׁתֵּי־צֹֽאן׃

22 וְהָיָ֕ה מֵרֹ֖ב עֲשׂ֣וֹת חָלָ֑ב [a]יֹאכַ֣ל חֶמְאָ֔ה

כִּ֣י[a]־חֶמְאָ֤ה וּדְבַשׁ֙ יֹאכֵ֔לᵇ כָּל־הַנּוֹתָ֖ר בְּקֶ֥רֶב הָאָֽרֶץ׃

23 וְהָיָ֣הᵇ בַּיּ֣וֹם הַה֗וּא

יִֽהְיֶ֞ה כָּל־מָק֣וֹם אֲשֶׁר֩ יִֽהְיֶ֨ה־שָּׁ֜ם אֶ֤לֶף גֶּ֙פֶן֙ בְּאֶ֣לֶף כֶּ֔סֶף

לַשָּׁמִ֖יר וְלַשָּׁ֥יִת יִֽהְיֶֽה׃

24 בַּחִצִּ֥ים וּבַקֶּ֖שֶׁת יָבֹ֣וא שָׁמָּ֑ה כִּֽי־שָׁמִ֣יר וָשַׁ֔יִת תִּֽהְיֶ֖ה כָּל־הָאָֽרֶץ׃

25 וְכֹ֖ל הֶהָרִ֣ים אֲשֶׁר֩ בַּמַּעְדֵּ֨רᵇ יֵעָדֵ֜רוּן לֹֽא־תָבֹ֣וא שָׁמָּ֗ה יִרְאַ֤ת שָׁמִיר֙

וְהָיָ֣הᵇ לְמִשְׁלַ֣ח שׁ֔וֹר וּלְמִרְמַ֖ס שֶֽׂה׃ ס [וָשִׁ֥יתᵇ]

8 1 וַיֹּ֤אמֶר יְהוָה֙ אֵלַ֔י קַֽח־לְךָ֙ [a]גִּלָּיֹ֣ון גָּד֔וֹל[a] וּכְתָ֥ב עָלָ֖יו בְּחֶרֶט אֱנ֑וֹשׁ

לְמַהֵ֥ר שָׁלָ֖ל חָ֥שׁ בָּֽז׃ 2 וְאָעִ֥ידָה[a] לִּ֖י עֵדִ֣ים נֶאֱמָנִ֑ים אֶת־אוּרִיָּ֥ה הַכֹּהֵ֖ן

וְאֶת־זְכַרְיָ֥הוּ בֶן־יְבֶרֶכְיָֽהוּ׃ 3 וָאֶקְרַ֖ב אֶל־הַנְּבִיאָ֑ה וַתַּ֣הַר וַתֵּ֔לֶד

בֵּ֔ן וַיֹּ֥אמֶר יְהוָ֖ה אֵלַ֑י קְרָ֣א שְׁמ֔וֹ מַהֵ֖ר[a] שָׁלָ֥ל חָ֥שׁ בָּֽז׃ 4 כִּ֣י בְטֶ֗רֶם

יֵדַ֤ע הַנַּ֙עַר֙ קְרָ֣א אָבִ֔י וְאִמִּ֖י יִשָּׂ֣א[ו] אֶת־חֵ֣יל דַּמֶּ֔שֶׂק וְאֶת־שְׁלַ֖ל שֹׁמְר֑וֹן

לִפְנֵ֖י מֶ֥לֶךְ אַשּֽׁוּר׃ ס

5 וַיֹּ֥סֶף יְהוָ֖ה דַּבֵּ֣ר אֵלַ֑י עֹ֖וד לֵאמֹֽר׃

6 יַ֗עַן כִּ֤י מָאַס֙ הָעָ֣ם הַזֶּ֔ה אֶת־מֵ֖י הַשִּׁלֹ֣חַ הַהֹלְכִ֑ים לְאַ֕ט וּמְשׂ֥וֹשׂ[a]

[b]אֶת־רְצִ֖ין וּבֶן־רְמַלְיָ֥הוּ[b]׃

7 וְלָכֵ֗ן[a] הִנֵּ֤ה אֲדֹנָי֙ מַעֲלֶ֣ה עֲלֵיהֶ֔ם אֶת־מֵ֥י הַנָּהָ֖ר הָעֲצוּמִ֣ים וְהָרַבִּ֑ים

[b]אֶת־מֶ֣לֶךְ אַשּׁ֔וּר וְאֶת־כָּל־כְּבוֹדֹ֖וּ[b]

[18]Mm 2543. [19]Mm 1629. [20]Mm 733. [21]Mm 1687. [22]Mm 784. **Cp 8** [1]Mm 450. [2]Mm 1230. [3]Mm 3746. [4]Mm 2663. [5]Mm 1369. [6]Mm 1544. [7]Mm 2230. [8]Mm 2231. [9]Mm 2726.

20 [a] G *τῷ ξυρῷ*, l בַּת׳ ‖ [b–b] add ‖ **22** [a–a] > G, dl ‖ [c] ga'ya eras ‖ **Cp 8,1** [a–a] prp גִּלָּ׳ גּוֹרָל (G *καινοῦ*, frt crrp ex *κλήρου*) ‖ **2** [a] 𝔔ᵃ והעד G(𝔖𝔗) *καὶ μάρτυρας … ποίησον* = וְהָעִידָה 𝔙 *et adhibui … testes* = וְאָ׳ ‖ **3** [a] prp מְהֵר ‖ **6** [a] = ומסוס cf 10,18; huc tr ‖ [b–b] dl ‖ **7** [a] G𝔖𝔗ᶠ·ᴹˢ𝔙 om ו ‖ [b–b] dl.

וְעָלָה֙ עַל־כָּל־אֲפִיקָ֔יו וְהָלַ֖ךְ עַל־כָּל־גְּדוֹתָ֑יו ד10
8 וְחָלַ֤ף בִּֽיהוּדָה֙ [a]שָׁטַ֣ף וְעָבַ֔ר[a] עַד־צַוָּ֖אר יַגִּ֑יעַ[b] ג
וְהָיָ֤ה מְמַשֵּׁ֙ות כְּנָפָ֔יו מְלֹ֖א רֹ֣חַב־אַרְצְךָ֑[c] עִמָּ֥נוּ אֵֽל׃ ס ל
9 רֹ֣עוּ[a] עַמִּ֔ים וְחֹ֖תּוּ וְהַאֲזִ֑ינוּ כֹּ֖ל מֶרְחַקֵּי־אָ֔רֶץ ל.ג.ג11
הִתְאַזָּ֖רוּ וְחֹ֑תּוּ הִתְאַזְּר֖וּ וְחֹ֥תּוּ׃ ג.ג.ב.ג
10 עֵ֚צוּ עֵצָ֣ה וְתֻפָּ֔ר דַּבְּר֥וּ דָבָ֖ר וְלֹ֣א יָק֑וּם ב וחס12.ד13
כִּֽי עִמָּ֖נוּ אֵֽל׃ ס
11 כִּ֣י כֹ֤ה אָמַר֙ יְהוָ֔ה אֵלַ֖י כְּחֻזְקַ֣ת[a] הַיָּ֑ד וְיִסְּרֵ֙נִי֙[b] מָלֶ֣כֶת בְּדֶ֔רֶךְ הָעָ֥ם־ כי מיחד14. ד בסיפ. ל.ד
הַזֶּ֖ה לֵאמֹֽר׃
12 לֹֽא־תֹאמְר֣וּן קֶ֔שֶׁר לְכֹ֖ל אֲשֶׁר־יֹאמַ֣ר הָעָ֑ם הַזֶּ֖ה קֶ֥שֶׁר ו ר״פ לא לא ולא15. ט16
וְאֶת־מוֹרָאוֹ֙ לֹא־תִירְא֣וּ וְלֹ֔א[a] תַּעֲרִֽיצוּ׃
13 אֶת־יְהוָ֥ה צְבָא֖וֹת אֹת֑וֹ[a] תַּקְדִּ֣ישׁוּ[b] וְה֤וּא מוֹרַאֲכֶם֙ וְה֣וּא מַעֲרִצְכֶ֔ם[c]׃ ז פסוק והוא והוא17. ל.ל
14 וְהָיָ֥ה לְמִקְדָּ֖שׁ[a] וּלְאֶ֣בֶן נֶ֔גֶף ולצור [וּלְצ֣וּר] מִכְשׁ֑וֹל ב18
לִשְׁנֵ֤י בָתֵּי֙ יִשְׂרָאֵ֔ל לְפַ֖ח וּלְמוֹקֵ֑שׁ לִיוֹשֵׁ֖ב[b] יְרוּשָׁלִָֽם׃ ב.ז19
15 וְכָשְׁל֣וּ בָ֔ם רַבִּ֖ים וְנָפְל֣וּ וְנִשְׁבָּ֑רוּ וְנוֹקְשׁ֥וּ וְנִלְכָּֽדוּ׃ ס ב
16 צ֚וֹר תְּעוּדָ֔ה חֲתֹ֖ם[a] תּוֹרָ֑ה בְּלִמֻּדָֽי׃ י מל20. ל.ל
17 וְחִכִּ֥יתִי֙ לַיהוָ֔ה הַמַּסְתִּ֥יר פָּנָ֖יו מִבֵּ֣ית יַעֲקֹ֑ב וְקִוֵּיתִ֖י לֽוֹ׃ ב
18 הִנֵּ֤ה אֲנֹכִי֙ וְהַיְלָדִ֔ים אֲשֶׁ֥ר נָתַ֖ן־לִ֣י יְהוָ֑ה לְאֹתוֹת֙ וּלְמוֹפְתִ֔ים ג21
מֵעִ֥ם יְהוָ֖ה צְבָא֑וֹת הַשֹּׁכֵ֖ן בְּהַ֥ר צִיּֽוֹן׃ ס [בְּיִשְׂרָאֵֽל ט ומן ראש דמלכים עד וירא כל ישראל דכות23. ג23
19 וְכִֽי־יֹאמְר֣וּ אֲלֵיכֶ֗ם דִּרְשׁוּ֙ אֶל־הָאֹבוֹת֙ וְאֶל־הַיִּדְּעֹנִ֔ים הַמְצַפְצְפִ֖ים ל
וְהַמַּהְגִּ֑ים הֲל֤וֹא עַם֙ אֶל־אֱלֹהָ֔יו יִדְרֹ֖שׁ בְּעַ֣ד הַחַיִּ֑ים אֶל־הַמֵּתִֽים׃ ל
20 לְתוֹרָ֥ה וְלִתְעוּדָ֖ה אִם־לֹ֣א יֹאמְר֑וּ כַּדָּבָ֥ר הַזֶּ֖ה אֲשֶׁ֥ר אֵין־לוֹ֙ שָׁ֣חַר[a]׃ ל.ל

[10] Mm 1258. [11] Mm 2531. [12] Mm 1513. [13] Mm 2232. [14] Mm 2049. [15] Mm 1245. [16] Mm 235. [17] Mm 2017. [18] Mm 2233. [19] Mm 2234. [20] Mm 1897. [21] Mm 2235. [22] Mm 3417. [23] Mm 2236.

8 [a–a] prp c mlt Mss S וְשׁ׳ וע׳, al שָׁטַף וְעָבַר cf Ψ ‖ [b] frt ins וְאִישׁ לֹא יוכל לָשֶׂאת ראשו ‖ [c] prp כִּי אֶרֶץ cf Syh ‖ **9** [a] G γνῶτε = דְּעוּ ‖ **11** [a] sic L mlt Mss Edd, mlt Mss Edd בְּ׳ ‖ [b] T *w'lpnj*, Ψ *erudivit me*, l רַנִּי– vel c 𝔘[a] σ′S וַיְסָ׳ ‖ **12** [a] T *w'l twqpjh l'*, prp וְאֶת־מַעֲרָצוֹ לֹא ‖ **13** [a] prp אֹתוֹ ‖ [b] prp תקשירו ‖ [c] Ψ *terror vester* cf T, prp מערׄ ‖ **14** [a] prp לְמַקְשִׁיר ‖ [b] pc Mss Vrs יְבִי– ‖ **16** [a] prp חָ׳ ‖ **20** [a] G(S) *δῶρα* = שׁחד.

21 וְעָבַר בָּהּ[a] נִקְשֶׁה וְרָעֵב וְהָיָה כִּי־יִרְעַב וְהִתְקַצַּף
וְקִלַּל בְּמַלְכּוֹ וּבֵאלֹהָיו וּפָנָה לְמָעְלָה׃ 22 וְאֶל־אֶרֶץ יַבִּיט
וְהִנֵּה צָרָה וַחֲשֵׁכָה מְעוֹף צוּקָה וַאֲפֵלָה מְנֻדָּח[a]׃ ל. ל. ב ט״פ[24]
23 כִּי לֹא[a] מוּעָף לַאֲשֶׁר מוּצָק לָהּ[a] ב חד מל וחד חס[25]

כָּעֵת הָרִאשׁוֹן הֵקַל[b] סד
אַרְצָה זְבֻלוּן וְאַרְצָה נַפְתָּלִי ט[26] כת כן וכל כתיב רכוות ב מ א
וְהָאַחֲרוֹן הִכְבִּיד דֶּרֶךְ הַיָּם ב[27]
עֵבֶר הַיַּרְדֵּן גְּלִיל הַגּוֹיִם׃
9 1 הָעָם הַהֹלְכִים[a] בַּחֹשֶׁךְ רָאוּ אוֹר גָּדוֹל ג ר״פ
יֹשְׁבֵי[a] בְּאֶרֶץ צַלְמָוֶת אוֹר[a] נָגַהּ עֲלֵיהֶם׃
2 הִרְבִּיתָ[a] הַגּוֹי לֹא[a] הִגְדַּלְתָּ הַשִּׂמְחָה לו חד מן יו״ד כת כן ק בלישׁ. ג[2]
שָׂמְחוּ לְפָנֶיךָ כְּשִׂמְחַת בַּקָּצִיר
כַּאֲשֶׁר יָגִילוּ בְּחַלְּקָם שָׁלָל׃
3 כִּי אֶת־עֹל סֻבָּלוֹ וְאֵת מַטֵּה[a] שִׁכְמוֹ ל
שֵׁבֶט[b] הַנֹּגֵשׂ[c] בּוֹ[c] הַחַתָּה כְּיוֹם מִדְיָן׃ ל. יא[3]
4 כִּי כָל־סְאוֹן סֹאֵן בְּרַעַשׁ
וְשִׂמְלָה[a] מְגוֹלָלָה בְּדָמִים ב
וְהָיְתָה לִשְׂרֵפָה מַאֲכֶלֶת אֵשׁ׃ ב
5 כִּי־יֶלֶד יֻלַּד־לָנוּ בֵּן נִתַּן־לָנוּ כא[4]
וַתְּהִי הַמִּשְׂרָה[a] עַל־שִׁכְמוֹ ב
וַיִּקְרָא[b] שְׁמוֹ פֶּלֶא יוֹעֵץ ו[5]
אֵל גִּבּוֹר אֲבִיעַד
שַׂר־שָׁלוֹם[c]׃
6 לְמַרְבֵּה[a] הַמִּשְׂרָה[b] וּלְשָׁלוֹם[c] אֵין־קֵץ למרבה חד מן ה[6] כת ב ק מילין וקו חדה. ב. ג[7] ס[3]

[24]Mm 3586. [25]Mm 3863. [26]Mm 218. [27]Mm 2966. Cp 9 [1]Mm 1795. [2]Mm 2237. [3]Mm 1630. [4]Mm 2838. [5]Mm 183 et Mm 215. [6]Mm 214. [7]Mm 2092.

21 [a] prp בָּאָרֶץ ‖ **22** [a] prp מִנֹּגַהּ cf 𝔊 ‖ **23** [a] prp לוֹ ‖ [b] frt ins יהוה et stich sq exc ‖ **Cp 9,1** [a] frt dl m cs ‖ **2** [a–a] prp הַגִּילָה ‖ **3** [a] prp מִטּוֹת ‖ [b] frt pr ־אֶת ‖ [c–c] prp נֹגְשׁוֹ ‖ **4** [a] prp וְכָל־שִׂמְלָה ‖ **5** [a] prp הַמַּשָּׂרָה vel הַמִּשְׂרָה (𝔐 [a] המשורה) ‖ [b] prp וַיִּקְרָא cf Vrs ‖ [c] frt exc hemist cf 6[a] ‖ **6** [a] mlt Mss ut Q; prp c pc Mss σ′𝔗𝔙 רַבָּה cf 𝔊 (לם dttg vel reliquum nominis proprii, cf 5[c]; 𝔐[a] למ רבה); al רַבָּה (לוֹ =) לְמוֹ vel לוֹ מֶרְבָּה ‖ [b] cf 5[a] ‖ [c] prp וְלִמְשֹׁל.

עַל־כִּסֵּא דָוִד וְעַל־מַמְלַכְתּוֹ
לְהָכִין אֹתָהּ וּלְסַעֲדָהּ
בְּמִשְׁפָּט וּבִצְדָקָה מֵעַתָּה וְעַד־עוֹלָם יב[a]
קִנְאַת יְהוָה צְבָאוֹת[d] תַּעֲשֶׂה־זֹּאת׃ ס

7 דָּבָר[a] שָׁלַח אֲדֹנָי בְּיַעֲקֹב וְנָפַל בְּיִשְׂרָאֵל׃
8 וְיָדְעוּ הָעָם כֻּלּוֹ אֶפְרַיִם וְיוֹשֵׁב שֹׁמְרוֹן ו כת ן וכל אורית וכתיב דכות[9] . ב חד חס וחד מל[10]
[a]בְּגַאֲוָה וּבְגֹדֶל[a] לֵבָב לֵאמֹר׃ ב
9 לְבֵנִים נָפָלוּ וְגָזִית נִבְנֶה שִׁקְמִים גְּדָעוּ וַאֲרָזִים נַחֲלִיף׃ ג
10 וַיְשַׂגֵּב יְהוָה אֶת־[a]צָרֵי רְצִין[a] עָלָיו וְאֶת־אֹיְבָיו יְסַכְסֵךְ׃ ב . ל
11 אֲרָם מִקֶּדֶם וּפְלִשְׁתִּים מֵאָחוֹר וַיֹּאכְלוּ אֶת־יִשְׂרָאֵל בְּכָל־פֶּה
בְּכָל־זֹאת לֹא־שָׁב אַפּוֹ וְעוֹד יָדוֹ נְטוּיָה׃ כג
12 וְהָעָם לֹא־שָׁב עַד־הַמַּכֵּהוּ וְאֶת־יְהוָה צְבָאוֹת[a] לֹא דָרָשׁוּ׃ ס יא[11]
13 וַיִּכְרֹת [a]יְהוָה מִיִּשְׂרָאֵל[a] רֹאשׁ וְזָנָב כִּפָּה וַאֲגַמּוֹן יוֹם אֶחָד׃ ב . ג
14 זָקֵן וּנְשׂוּא־פָנִים [a]הוּא הָרֹאשׁ[a] וְנָבִיא מוֹרֵה־[b]שֶׁקֶר [a]הוּא הַזָּנָב׃ [a] ד . לז . ז בלשון נביאיה
15 וַיִּהְיוּ מְאַשְּׁרֵי הָעָם־הַזֶּה מַתְעִים וּמְאֻשָּׁרָיו מְבֻלָּעִים׃ ל בנביא
16 עַל־כֵּן עַל־בַּחוּרָיו לֹא־יִשְׂמַח[a] וְאֶת־[b]אַלְמְנֹתָיו וְאֶת־יְתֹמָיו לֹא יְרַחֵם כא פסוק על על ומילה חדה ביניה[12] . ל . ב חד חס וחד מל בלישׁ
כִּי כֻלּוֹ חָנֵף וּמְרַע וְכָל־פֶּה דֹּבֵר נְבָלָה [לָא יְרַחֵם ו כת ן וכל אורית וכתיב דכות[9]
בְּכָל־זֹאת לֹא־שָׁב אַפּוֹ וְעוֹד יָדוֹ נְטוּיָה׃ מז פסוק לא לא . כג
17 כִּי־בָעֲרָה כָאֵשׁ רִשְׁעָה שָׁמִיר וָשַׁיִת תֹּאכֵל יז[13]
וַתִּצַּת בְּסִבְכֵי הַיָּעַר וַיִּתְאַבְכוּ גֵּאוּת עָשָׁן׃ ל
18 בְּעָבְרַת יְהוָה צְבָאוֹת[a] נָעְתַם אֶרֶץ וַיְהִי הָעָם כִּמְאֻכֶלֶת אֵשׁ ל
אִישׁ אֶל־אָחִיו לֹא יַחְמֹלוּ׃
19 וַיִּגְזֹר עַל־יָמִין וְרָעֵב וַיֹּאכַל עַל־שְׂמֹאול וְלֹא שָׂבֵעוּ[a] ל
[b]אִישׁ בְּשַׂר־זְרֹעוֹ[c] יֹאכֵלוּ[b]׃
20 מְנַשֶּׁה אֶת־אֶפְרַיִם וְאֶפְרַיִם אֶת־מְנַשֶּׁה יַחְדָּו הֵמָּה עַל־יְהוּדָה

[8]Mm 2487. [9]Mm 2480. [10]Mm 3294. [11]Mm 2323. [12]Mm 686. [13]Mm 787.

6 [d] frt dl ‖ **7** [a] 𝔊 *θάνατον* = דֶּבֶר? ‖ **8** [a–a] prp הַמִּתְגָּאִים בג׳ ‖ **10** [a–a] prp צָרָיו ‖ **12** [a] > 𝔊, dl ‖ **13** [a–a] frt add ‖ **14** [a–a] frt dl ‖ [b] pr c $\mathfrak{G}^{Mss}\mathfrak{T}^{Ms}$ cop ‖ **16** [a] 𝔔[a] יחמול; prp יֹשׁ׳ cf arab *samuḥa* clemens fuit ‖ [b] prb dl ‖ **18** [a] > 𝔊, dl ‖ **19** [a] l c $\mathfrak{G}\mathfrak{T}^{V}$ sg ‖ [b–b] tr ad fin 18 ‖ [c] 𝔗 *qrjbjh* = וְעֹז cf $\mathfrak{G}^{A}$; prp וְזַרְעוֹ.

כג בְּכָל־זֹאת לֹא־שָׁב אַפּוֹ וְעוֹד יָדוֹ נְטוּיָה׃ ס

ל. ב. ל **10** 1 הוֹי הַחֹקְקִים חִקְקֵי־אָוֶן וּמְכַתְּבִים[a] עָמָל כָּתָבוּ׃

ג׳ 2 לְהַטּוֹת מִדִּין דַּלִּים וְלִגְזֹל מִשְׁפַּט עֲנִיֵּי עַמִּי
לִהְיוֹת אַלְמָנוֹת שְׁלָלָם וְאֶת־יְתוֹמִים יָבֹזּוּ׃

ב². ב מל בלישׁ 3 וּמַה־תַּעֲשׂוּ לְיוֹם פְּקֻדָּה וּלְשׁוֹאָה מִמֶּרְחָק תָּבוֹא
עַל־מִי תָנוּסוּ לְעֶזְרָה וְאָנָה תַּעַזְבוּ כְּבוֹדְכֶם׃

ב חד חס׳ נחד מל 4 [a]בִּלְתִּי כָרַע תַּחַת אַסִּיר[a] וְתַחַת הֲרוּגִים יִפֹּלוּ

כג בְּכָל־זֹאת לֹא־שָׁב אַפּוֹ וְעוֹד יָדוֹ נְטוּיָה׃ ס

ל 5 הוֹי אַשּׁוּר שֵׁבֶט אַפִּי וּמַטֶּה[a]־הוּא בְיָדָם זַעְמִי[b]׃

6 בְּגוֹי חָנֵף אֲשַׁלְּחֶנּוּ וְעַל־עַם עֶבְרָתִי אֲצַוֶּנּוּ

ולשומו[a] ק לִשְׁלָל שָׁלָל וְלָבֹז בַּז וְלָשׂוּם מִרְמָס כְּחֹמֶר חוּצוֹת׃

לג ר״פ. מן פסוק לא לא לא. יט[d]. ל. יט[1] 7 וְהוּא לֹא־כֵן יְדַמֶּה וּלְבָבוֹ לֹא־כֵן יַחְשֹׁב

ה[5]. נ[6] כִּי לְהַשְׁמִיד בִּלְבָבוֹ וּלְהַכְרִית גּוֹיִם לֹא מְעָט׃ 8 כִּי יֹאמַר

ו חס בסיפ. ו חס בסיפ׳ הֲלֹא שָׂרַי יַחְדָּו מְלָכִים׃ 9 הֲלֹא כְּכַרְכְּמִישׁ כַּלְנוֹ

ל אִם־לֹא כְאַלְפַּד חֲמָת אִם־לֹא כְּדַמֶּשֶׂק שֹׁמְרוֹן׃

ל חס 10 כַּאֲשֶׁר מָצְאָה יָדִי לְמַמְלְכֹת הָאֱלִיל

ב². וּפְסִילֵיהֶם מִירוּשָׁלַם וּמִשֹּׁמְרוֹן׃

ו חס בסיפ. ל 11 הֲלֹא כַּאֲשֶׁר עָשִׂיתִי לְשֹׁמְרוֹן וְלֶאֱלִילֶיהָ

ל כֵּן אֶעֱשֶׂה לִירוּשָׁלַם וְלַעֲצַבֶּיהָ׃ ס

ל. ל. נא 12 וְהָיָה כִּי־יְבַצַּע אֲדֹנָי אֶת־כָּל־מַעֲשֵׂהוּ בְּהַר צִיּוֹן וּבִירוּשָׁלִַם אֶפְקֹד[a]
עַל־פְּרִי־גֹדֶל לְבַב מֶלֶךְ־אַשּׁוּר וְעַל־תִּפְאֶרֶת רוֹם עֵינָיו׃ 13 כִּי אָמַר

ל. ל בְּכֹחַ יָדִי עָשִׂיתִי וּבְחָכְמָתִי כִּי נָבַנְתִּי

ל וכת חס[a]. ועתודותיהם ק וְאָסִיר[a] | גְּבוּלֹת עַמִּים וַעֲתוּדֹתֵיהֶם שׁוֹשֵׁתִי

ב². מה[10] כת א לא קר׳ ול בלישׁ. י מל וְאוֹרִיד[a] כַּאֲבִיר[b] יוֹשְׁבִים׃

14 וַתִּמְצָא כַקֵּן וָדִי לְחֵיל הָעַמִּים

Cp 10 [1]Mm 1332. [2]Mm 2478. [3]Mm 832. [4]Mm 436. [5]Mm 2238. [6]Mm 2239. [7]Mm 2240. [8]Mm 2241. [9]Mm 2434. [10]Mm 898.

Cp 10,1 [a] prp c Ms וּמִכְתְּבֵי cf 𝔗, al וּמִכְתָּב׳ ‖ **4** [a–a] prp חַת אסיר (כְּרַעַת) בֵּי׳ כֹּרַעַת ‖ **5** [a] l הַ־ ‖ [b] tr post ומטה cf 𝔊 ‖ **12** [a] 𝔊 3 sg, l יִפְקֹד ‖ **13** [a] l וָ cf 𝔖𝔙 ‖ [b] K כְּאַבִּ׳; prp כְּאֲבִיר, בָּעָפָר, בְּאַפֹּר.

וְכַאֲסֹף בֵּיצִים עֲזֻבוֹת כָּל־הָאָרֶץ אֲנִי אָסָפְתִּי
וְלֹא הָיָה נֹדֵד כָּנָף וּפֹצֶה פֶּה וּמְצַפְצֵף׃ כה
15 הֲיִתְפָּאֵר הַמַּגְרוֹן עַל הַחֹצֵב בּוֹ אִם־יִתְגַּדֵּל הַמַּשּׂוֹר עַל־מְנִיפוֹ
כְּהָנִיף שֵׁבֶט וְאֶת־מֵרִימָיו[b] כְּהָרִים מַטֶּה לֹא־עֵץ׃ ל
16 לָכֵן יִשַׁלַּח הָאָדוֹן[a] יְהוָה צְבָאוֹת בְּמִשְׁמַנָּיו רָזוֹן ב בטע בסיפ. יב[11]. ה בסיפ
וְתַחַת כְּבֹדוֹ יֵקַד יְקֵד[b] כִּיקוֹד אֵשׁ׃ ג חס
17 וְהָיָה אוֹר־יִשְׂרָאֵל לְאֵשׁ וּקְדוֹשׁוֹ לְלֶהָבָה יג[12]. ב מל
וּבָעֲרָה וְאָכְלָה שִׁיתּוֹ וּשְׁמִירוֹ בְּיוֹם אֶחָד׃
18 וּכְבוֹד יַעְרוֹ וְכַרְמְלוֹ [a]מִנֶּפֶשׁ וְעַד־בָּשָׂר[a] יְכַלֶּה[b] ל
וְהָיָה כְּמְסֹס נֹסֵס׃
19 וּשְׁאָר עֵץ יַעְרוֹ מִסְפָּר יִהְיוּ וְנַעַר יְכָתְבֵם׃ פ
20 וְהָיָה ׀ בַּיּוֹם הַהוּא לֹא־יוֹסִיף עוֹד שְׁאָר יִשְׂרָאֵל וּפְלֵיטַת בֵּית־ ח בטע בסיפ
יַעֲקֹב לְהִשָּׁעֵן עַל־מַכֵּהוּ וְנִשְׁעַן עַל־יְהוָה קְדוֹשׁ יִשְׂרָאֵל בֶּאֱמֶת[a]׃ ב פס[13]. לא[14]
21 שְׁאָר יָשׁוּב שְׁאָר יַעֲקֹב אֶל־אֵל גִּבּוֹר׃ 22 כִּי אִם־יִהְיֶה עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל ל ר״פ[15]
כְּחוֹל הַיָּם שְׁאָר יָשׁוּב[a] בּוֹ כִּלָּיוֹן חָרוּץ שׁוֹטֵף צְדָקָה׃ 23 כִּי כָלָה ט
וְנֶחֱרָצָה אֲדֹנָי[a] יְהוִה צְבָאוֹת[a] עֹשֶׂה בְּקֶרֶב כָּל־הָאָרֶץ׃ ס ג. חי. ל
24 לָכֵן כֹּה־אָמַר אֲדֹנָי יְהוִה צְבָאוֹת אַל־תִּירְאִי עַמִּי יֹשֵׁב צִיּוֹן יא בטע בסיפ. חי. ח חס בסיפ
מֵאַשּׁוּר בַּשֵּׁבֶט יַכֶּכָּה וּמַטֵּהוּ יִשָּׂא־עָלֶיךָ בְּדֶרֶךְ מִצְרָיִם׃ 25 כִּי־עוֹד ג[16]. לז. ג
מְעַט מִזְעָר וְכָלָה זַעַם[a] וְאַפִּי עַל־תַּבְלִיתָם[b]׃ 26 וְעוֹרֵר עָלָיו יְהוָה ד מל. ג
צְבָאוֹת שׁוֹט כְּמַכַּת מִדְיָן בְּצוּר עוֹרֵב וּמַטֵּהוּ [a]עַל־הַיָּם[a] וְנָשָׂאוֹ בְּדֶרֶךְ ח בטע בסיפ
מִצְרָיִם׃ 27 וְהָיָה ׀ בַּיּוֹם הַהוּא
יָסוּר סִבְלוֹ מֵעַל שִׁכְמֶךָ וְעֻלּוֹ מֵעַל [a]צַוָּארֶךָ וְחֻבַּל
עֹל מִפְּנֵי־שָׁמֶן[a]׃ 28 בָּא עַל־עַיָּת
עָבַר בְּמִגְרוֹן לְמִכְמָשׂ יַפְקִיד כֵּלָיו׃ ב[17]
29 עָבְרוּ[a] מַעְבָּרָה גֶּבַע [b]מָלוֹן לָנוּ[b]

[11] Mm 440. [12] Mm 2242. [13] Mm 2243. [14] Mm 486. [15] Mm 978. [16] Mm 2244. [17] Mm 2245.

15 [a] sic L mlt Mss Edd, al melius את ‖ [b] 1 c pc Mss סע מו– cf 𝔊 ‖ **16** [a] > pc Mss 𝔊, dl ‖ [b] 𝔗 *mjqd*, 1 יָקֵד ‖ **18** [a–a] frt add ‖ [b] σ′𝔙 pass = יִכְלֶה ‖ **20** [a] frt add ‖ **22** [a] tr huc ‖ **23** [a–a] > 2 Mss 𝔊, prb dl ‖ **25** [a] 𝔖 *rwgzj*, 1 זַעֲמִי ‖ [b] pc Mss תכל׳, prb תֻּכָּל יְתֹם ‖ **26** [a–a] prp עֲלֵיהֶם vel עָלָיו ‖ **27** [a–a] prp (שִׁמְרוֹן, יְשִׁימוֹן) צוארך יֶחְבַּל עָלָה מפני רמון ‖ **29** [a] frt l c 𝔔ᵃ𝔊𝔖 עָבַר ‖ [b–b] prp מְלוֹן לָנוּ vel (לָמוֹ) מ׳ לו.

חֲרָדָה הָרָמָה גִּבְעַת שָׁאוּל נָסָה׃ ל
30 צַהֲלִי קוֹלֵךְ בַּת־גַּלִּים הַקְשִׁיבִי לַיְשָׁה ב. ב[18]
עֲנָיָה[a] עֲנָתוֹת׃ 31 נָדָדָה מַדְמֵנָה ב. ב
יֹשְׁבֵי הַגֵּבִים הֵעִיזוּ׃ 32 עוֹד הַיּוֹם בְּנֹב לַעֲמֹד
יָנִיף יָדוֹ הַר בַּת־צִיּוֹן[a] גִּבְעַת יְרוּשָׁלָם׃ ס בת ק
33 הִנֵּה הָאָדוֹן יְהוָה צְבָאוֹת מְסָעֵף פְּאֹרָה בְּמַעֲרָצָה[a] ה בסיפ. ג וחד מן מח[19] כת א לא קר׳ ול בלישׁ
וְרָמֵי הַקּוֹמָה גְּדוּעִים וְהַגְּבֹהִים יִשְׁפָּלוּ׃ ל
34 וְנִקַּף סִבְכֵי הַיַּעַר בַּבַּרְזֶל וְהַלְּבָנוֹן בְּאַדִּיר יִפּוֹל׃ ס ל. ה[20]. ו מל וכל משלי וקהלת דכות ב מ ג

11 1 וְיָצָא חֹטֶר מִגֵּזַע יִשַׁי וְנֵצֶר מִשָּׁרָשָׁיו יִפְרֶה׃ ס. ב
2 וְנָחָה עָלָיו רוּחַ יְהוָה רוּחַ חָכְמָה וּבִינָה ב[1]
רוּחַ עֵצָה וּגְבוּרָה רוּחַ דַּעַת וְיִרְאַת יְהוָה׃
3 [a]וַהֲרִיחוֹ בְּיִרְאַת יְהוָה[a] ל
וְלֹא[b]־לְמַרְאֵה עֵינָיו יִשְׁפּוֹט וְלֹא־לְמִשְׁמַע אָזְנָיו יוֹכִיחַ׃ ב[2]. ג מל. ד[3]
4 וְשָׁפַט בְּצֶדֶק דַּלִּים וְהוֹכִיחַ בְּמִישׁוֹר לְעַנְוֵי[a]־אָרֶץ י מל[4]
וְהָכָה־אֶרֶץ[b] בְּשֵׁבֶט פִּיו וּבְרוּחַ שְׂפָתָיו יָמִית רָשָׁע׃ ו[5]. ד. ח[6]
5 וְהָיָה צֶדֶק[a] אֵזוֹר[b] מָתְנָיו וְהָאֱמוּנָה אֵזוֹר חֲלָצָיו׃ ל
6 וְגָר זְאֵב עִם־כֶּבֶשׂ וְנָמֵר עִם־גְּדִי יִרְבָּץ ל
וְעֵגֶל וּכְפִיר [a]וּמְרִיא יַחְדָּו[a] וְנַעַר קָטֹן נֹהֵג בָּם׃
7 וּפָרָה וְדֹב תִּרְעֶינָה[a] יַחְדָּו יִרְבְּצוּ יַלְדֵיהֶן ל וחד מן ד[7] בחד לשון. ג[8]
וְאַרְיֵה כַּבָּקָר יֹאכַל־תֶּבֶן׃ 8 וְשִׁעַשַׁע יוֹנֵק עַל־חֻר פָּתֶן ג. ל חס
וְעַל מְאוּרַת[a] צִפְעוֹנִי גָּמוּל יָדוֹ הָדָה׃ ב. ל
9 לֹא־יָרֵעוּ וְלֹא־יַשְׁחִיתוּ בְּכָל־הַר קָדְשִׁי
כִּי־מָלְאָה הָאָרֶץ דֵּעָה אֶת־יְהוָה כַּמַּיִם לַיָּם מְכַסִּים׃ פ
10 וְהָיָה בַּיּוֹם הַהוּא שֹׁרֶשׁ יִשַׁי אֲשֶׁר עֹמֵד לְנֵס עַמִּים
אֵלָיו גּוֹיִם יִדְרֹשׁוּ וְהָיְתָה מְנֻחָתוֹ כָּבוֹד׃ פ ד חס בלישׁ[9]

[18] Mm 2246. [19] Mm 898. [20] Mm 1243. **Cp 11** [1] Mm 2247. [2] Mm 2878. [3] Mm 2561. [4] Mm 2021. [5] Mm 1420. [6] Mm 1873. [7] Mm 1347. [8] Mm 2248. [9] Mm 360.

30 [a] S *(w)'nj*, l עֲנִיָּה ‖ **32** [a] Q^{a}GSV ut Q ‖ **33** [a] prb l (עִצָּדָה –)במעצדה cf C ‖ **Cp 11,3** [a–a] dttg, dl ‖ [b] l c mlt Mss Gσ′C^{Ms}V לא ‖ **4** [a] σ′ *πτωχούς*, l לַעֲנִיֵּי ‖ [b] prb l וְעָרֵץ ‖ **5** [a] A *(bi-)l-'adli*, frt l הַצְּ׳ ‖ [b] prp אסור cf S ‖ **6** [a–a] prp יִ׳ יִמְרְאוּ cf GS, al וּמְ׳ יַחְדָּו ‖ **7** [a] prp תְּ׳ ‖ **8** [a] prp מִעֹנַת (cf V) vel מְעוֹנַת (cf G).

11 וְהָיָה֙ בַּיּ֣וֹם הַה֔וּא יוֹסִ֥יף אֲדֹנָ֛י שֵׁנִ֥ית[a] יָד֖וֹ ח בטע בסיפ
לִקְנ֣וֹת אֶת־שְׁאֵ֣ר עַמּ֑וֹ אֲשֶׁ֤ר יִשָּׁאֵר֙ מֵאַשּׁ֣וּר וּמִמִּצְרַ֔יִם ו פסוק ראית בהון
וּמִפַּתְרֹ֖וס וּמִכּ֣וּשׁ וּמֵעֵילָ֑ם וּמִשִּׁנְעָ֣ר וּמֵחֲמָ֔ת[b] וּמֵאִיֵּ֖י הַיָּֽם׃ ל ח מיללין נסיב ו[10]. ב
12 וְנָשָׂ֤א נֵס֙ לַגּוֹיִ֔ם וְאָסַ֖ף נִדְחֵ֣י יִשְׂרָאֵ֑ל יז. ג
וּנְפֻצ֣וֹת יְהוּדָ֔ה יְקַבֵּ֖ץ מֵאַרְבַּ֥ע כַּנְפ֖וֹת הָאָֽרֶץ׃ ל
13 וְסָ֥רָה קִנְאַת־אֶפְרַ֖יִם וְצֹרְרֵ֣י יְהוּדָ֑ה יִכָּרֵ֔תוּ ג בטע . ג חס[11]
אֶפְרַ֖יִם לֹא־יְקַנֵּ֣א אֶת־יְהוּדָ֑ה וִיהוּדָה֙ לֹא־יָצֹ֣ר אֶת־אֶפְרָֽיִם׃ ל
14 וְעָפ֞וּ[a] בִּכְתֵ֤ף פְּלִשְׁתִּים֙[a] יָ֔מָּה יַחְדָּ֖ו יָבֹ֑זּוּ אֶת־בְּנֵי־קֶ֙דֶם֙ ל
אֱד֣וֹם וּמוֹאָ֔ב מִשְׁלֹ֖חַ[b] יָדָ֑ם וּבְנֵ֥י עַמּ֖וֹן מִשְׁמַעְתָּֽם׃ ג מל[12]
15 וְהֶחֱרִ֞ים[a] יְהוָ֗ה אֶת֙ לְשׁ֣וֹן יָם־מִצְרַ֔יִם וְהֵנִ֥יף יָד֛וֹ עַל־הַנָּהָ֖ר
וְהִכָּ֣הוּ לְשִׁבְעָ֑ה נְחָלִ֔ים וְהַדְרִ֖יךְ בַּנְּעָלִֽים׃ [בַּעְיָם[b] רוּחֹ׃ ל . ב
16 וְהָיְתָ֥ה מְסִלָּ֛ה לִשְׁאָ֥ר עַמּ֖וֹ אֲשֶׁ֣ר יִשָּׁאֵ֑ר מֵאַשּׁ֔וּר
כַּאֲשֶׁ֥ר הָיְתָ֖ה לְיִשְׂרָאֵ֑ל בְּי֣וֹם עֲלֹתֹ֔ו מֵאֶ֖רֶץ מִצְרָֽיִם׃ ג בליש

12 1 וְאָמַרְתָּ֖ בַּיּ֣וֹם הַה֑וּא
אוֹדְךָ֣ יְהוָ֔ה כִּ֤י אָנַ֙פְתָּ֙ בִּ֔י יָשֹׁ֥ב[a] אַפְּךָ֖ וּתְנַחֲמֵֽנִי[b]׃ ה וחס[1]
2 הִנֵּ֤ה אֵל֙ יְשׁוּעָתִ֔י אֶבְטַ֖ח וְלֹ֣א אֶפְחָ֑ד
כִּֽי־עָזִּ֤י וְזִמְרָת֙[a] יָ֣הּ[b] יְהוָ֔ה וַיְהִי־לִ֖י לִישׁוּעָֽה׃ ג קמ
3 וּשְׁאַבְתֶּ֥ם־מַ֛יִם בְּשָׂשׂ֖וֹן מִמַּעַיְנֵ֥י הַיְשׁוּעָֽה׃ ל . ג[2]
4 וַאֲמַרְתֶּ֣ם בַּיּ֣וֹם הַה֔וּא הוֹד֥וּ לַיהוָ֖ה קִרְאֻ֣ו בִשְׁמ֑וֹ
הוֹדִ֣יעוּ בָעַמִּ֔ים עֲלִילֹתָ֖יו הַזְכִּ֥ירוּ כִּֽי נִשְׂגָּ֖ב שְׁמֹֽו׃ ב חס[3] . ד קמ[4]
5 זַמְּר֥וּ יְהוָ֖ה כִּ֣י גְאוּת֑ עָשָׂ֔ה מֹיֻדַּ֥עַת[a] זֹ֖את בְּכָל־הָאָֽרֶץ׃ מודעת[5] ק
6 צַהֲלִ֤י וְרָנִּי֙ יוֹשֶׁ֣בֶת צִיּ֔וֹן כִּֽי־גָד֥וֹל בְּקִרְבֵּ֖ךְ קְד֥וֹשׁ יִשְׂרָאֵֽל׃ פ ב

[10] Mm 4156. [11] Mm 2249. [12] Mp sub loco. Cp **12** [1] Mm 1433. [2] Mm 2250. [3] Mm 2251. [4] Mm 2252. [5] Mm 832.

11 [a] G *τοῦ δεῖξαι*, l שַׁגּוֹת cf arab *sanija* altus fuit ‖ [b] prp ומחתים ‖ **14** [a–a] S *bktp' dplštj'*, l בְּכֶתֶף פ cf V ‖ [b] sic L, l c mlt Mss Edd חֹ֫– ‖ **15** [a] G (SCV) *καὶ ἐρημώσει* = יב֫–, l וזר ‖ [b] S(V) *b'whdn'* = בְּעֹצֶם cf GC ‖ **Cp 12,1** [a] l וַיָּשָׁב (cf GS) vel שָׁב (cf V) ‖ [b] G(SV) *καὶ ἠλέησάς με*, l וַתְּ ‖ **2** [a] l c 2 Mss ($\mathfrak{M}^a$) Vrs תִּי֫– cf Ex 15,2 ‖ [b] > 2 Mss GV, frt dl ‖ **5** [a] K מְיֻדַּעַת, SC ut Q.

מא **13** 1 מַשָּׂא בָּבֶל אֲשֶׁר חָזָה יְשַׁעְיָהוּ בֶּן־אָמוֹץ׃
2 עַל הַר־נָשֵׂף שְׂאוּ־נֵס הָרִימוּ קוֹל לָהֶם
הָנִיפוּ יָד וְיָבֹאוּ פִּתְחֵי[a] נְדִיבִים׃ ז רפ״ו
ה. ל 3 אֲנִי צִוִּיתִי[a] לִמְקֻדָּשָׁי[b]
גַּם קָרָאתִי גִבּוֹרַי לְאַפִּי[c] עַלִּיזֵי גַּאֲוָתִי׃
4 קוֹל הָמוֹן בֶּהָרִים דְּמוּת עַם־רָב ג
קוֹל שְׁאוֹן מַמְלְכוֹת[a] גּוֹיִם נֶאֱסָפִים
יְהוָה צְבָאוֹת מְפַקֵּד צָבָא מִלְחָמָה׃
5 בָּאִים מֵאֶרֶץ מֶרְחָק מִקְצֵה הַשָּׁמָיִם ג״
יְהוָה וּכְלֵי זַעְמוֹ לְחַבֵּל כָּל־הָאָרֶץ׃
6 הֵילִילוּ כִּי קָרוֹב יוֹם יְהוָה כְּשֹׁד[a] מִשַּׁדַּי יָבוֹא׃
ג. ז בטע מרעימין[a] 7 עַל־כֵּן כָּל־יָדַיִם תִּרְפֶּינָה וְכָל־לְבַב אֱנוֹשׁ יִמָּס׃ 8 וְנִבְהָלוּ[a]
ל בסיפ. ל. ל צִירִים וַחֲבָלִים יֹאחָזוּן כַּיּוֹלֵדָה יְחִילוּן
ג אִישׁ אֶל־רֵעֵהוּ יִתְמָהוּ פְּנֵי לְהָבִים פְּנֵיהֶם׃
ז 9 הִנֵּה יוֹם־יְהוָה בָּא אַכְזָרִי וְעֶבְרָה וַחֲרוֹן אָף
ל לָשׂוּם הָאָרֶץ לְשַׁמָּה וְחַטָּאֶיהָ יַשְׁמִיד מִמֶּנָּה׃
ג״ 10 כִּי־כוֹכְבֵי הַשָּׁמַיִם וּכְסִילֵיהֶם לֹא יָהֵלּוּ[a] אוֹרָם
ט״ ה. ט חָשַׁךְ הַשֶּׁמֶשׁ בְּצֵאתוֹ וְיָרֵחַ לֹא־יַגִּיהַ[b] אוֹרוֹ׃
11 וּפָקַדְתִּי עַל־תֵּבֵל רָעָה[a] וְעַל־רְשָׁעִים עֲוֹנָם
י״ג. ד וְהִשְׁבַּתִּי גְּאוֹן זֵדִים וְגַאֲוַת עָרִיצִים אַשְׁפִּיל׃
ט 12 אוֹקִיר אֱנוֹשׁ מִפָּז וְאָדָם מִכֶּתֶם אוֹפִיר׃
ל 13 עַל־כֵּן שָׁמַיִם אַרְגִּיז[a] וְתִרְעַשׁ הָאָרֶץ מִמְּקוֹמָהּ
בְּעֶבְרַת יְהוָה צְבָאוֹת וּבְיוֹם חֲרוֹן אַפּוֹ׃
ב. ל 14 וְהָיָה כִּצְבִי מֻדָּח וּכְצֹאן וְאֵין מְקַבֵּץ
ב״ ב מל[a] אִישׁ אֶל־עַמּוֹ יִפְנוּ וְאִישׁ אֶל־אַרְצוֹ יָנוּסוּ׃
ו מל וכל משלי וקהלת דכות ב מ״ג 15 כָּל־הַנִּמְצָא יְדֻקָּר וְכָל־הַנִּסְפֶּה יִפּוֹל בֶּחָרֶב׃

Cp 13 [1]Mm 465. [2]Mm 2326. [3]Mm 705. [4]Mm 2253. [5]Mm 1676. [6]Mm 815. [7]Mm 2254. [8]Mm 2255.

Cp 13,2 [a] 𝔊 *ἀνοίξατε*, l פתחו ‖ **3** [a] tr huc לאפי ‖ [b] prp צִבָּא מקדשי ‖ [c] cf 3[a] ‖ **4** [a] 𝔖(𝔗) *dmlkwt'*, l ממלְ ‖ **6** [a] mlt Mss כְּשׁוֹד, prp שׁד כִּי cf 𝔊 ‖ **8** [a] exc hemist ‖ **10** [a] 𝔔[a] יאירו ‖ [b] sic L, mlt Mss Edd ה— ‖ **11** [a] prp רעה vel רעתה ‖ **13** [a] 𝔊 *θυμωθήσεται* = יִרְגָּזוּ.

16 וְעֹלְלֵיהֶם יְרֻטָּשׁוּ לְעֵינֵיהֶם ג
יְשֻׁסּוּ בָּתֵּיהֶם[a] וּנְשֵׁיהֶם תִּשָּׁגַלְנָה׃ ט. תשכבנה ק
17 הִנְנִי מֵעִיר עֲלֵיהֶם אֶת־מָדָי
אֲשֶׁר־כֶּסֶף לֹא יַחְשֹׁבוּ וְזָהָב לֹא יַחְפְּצוּ־בּוֹ׃
18 וּקְשָׁתוֹת[a] נְעָרִים תְּרַטַּשְׁנָה[b] ב ומל
וּפְרִי־בֶטֶן לֹא יְרַחֵמוּ עַל־[c]בָּנִים לֹא־תָחוּס עֵינָם׃ ל. ב[9]
19 וְהָיְתָה בָבֶל צְבִי מַמְלָכוֹת תִּפְאֶרֶת גְּאוֹן כַּשְׂדִּים
כְּמַהְפֵּכַת[10] אֱלֹהִים אֶת־סְדֹם וְאֶת־עֲמֹרָה׃ ג[10]
20 לֹא־תֵשֵׁב לָנֶצַח וְלֹא תִשְׁכֹּן עַד־דֹּור וָדֹור ב פסוק מיחד לא ולא ולא לא
וְלֹא־יֶהֱלַ[a]ל שָׁם עֲרָבִי וְרֹעִים לֹא־יַרְבִּצוּ שָׁם׃
21 וְרָבְצוּ־שָׁם צִיִּים וּמָלְאוּ בָתֵּיהֶם אֹחִים
וְשָׁכְנוּ שָׁם בְּנוֹת יַעֲנָה וּשְׂעִירִים יְרַקְּדוּ־שָׁם׃ ב מל[11]
22 וְעָנָה אִיִּים בְּאַלְמְנוֹתָיו[a] וְתַנִּים בְּהֵיכְלֵי עֹנֶג[b] ב[12]
וְקָרוֹב לָבוֹא עִתָּהּ וְיָמֶיהָ לֹא יִמָּשֵׁכוּ׃ ד[13]. ב[14]

14 1 כִּי יְרַחֵם יְהוָה אֶת־יַעֲקֹב וּבָחַר עוֹד בְּיִשְׂרָאֵל וְהִנִּיחָם עַל־ נ
סׄ אַדְמָתָם וְנִלְוָה הַגֵּר עֲלֵיהֶם וְנִסְפְּחוּ עַל־בֵּית יַעֲקֹב׃ 2 וּלְקָחוּם עַמִּים[9] ג ומל[1]
וְהֵבִיאוּם אֶל־מְקוֹמָם וְהִתְנַחֲלוּם בֵּית־יִשְׂרָאֵל עַל אַדְמַת יְהוָה ג ב מל וחד חס[2]. ב[3].
לַעֲבָדִים וְלִשְׁפָחוֹת וְהָיוּ שֹׁבַיִם לְשֹׁבֵיהֶם וְרָדוּ בְנֹגְשֵׂיהֶם׃ ס 3 וְהָיָה[9] כ[3] רכל ירמיה ויחזק דכות ב מ ית ל. ב[5]. ה
בְּיוֹם הָנִיחַ יְהוָה לְךָ מֵעִצְּבֹךְ וּמֵרִגְזֶךָ וּמִן־הָעֲבֹדָה הַקָּשָׁה אֲשֶׁר ל. י זקף קמ בנ״ך
עָבַד־בָּךְ׃ 4 וְנָשָׂאתָ הַמָּשָׁל הַזֶּה עַל־מֶלֶךְ בָּבֶל וְאָמַרְתָּ ב[6]. ה. ט[7]. ל
אֵיךְ שָׁבַת נוֹגֵשׂ שָׁבְתָה מַדְהֵבָה[a]׃ נ
5 שָׁבַר יְהוָה מַטֵּה רְשָׁעִים שֵׁבֶט מֹשְׁלִים׃
6 מַכֶּה עַמִּים בְּעֶבְרָה מַכַּת בִּלְתִּי סָרָה ה[8]
רֹדֶה בָאַף גּוֹיִם מֻרְדָּף[a] בְּלִי חָשָׂךְ[b]׃ ב. ג. ז[8]

[9] Mm 2256. [10] Mm 2257. [11] Mm 4181. [12] Prv 30,28. [13] Mm 2258. [14] Mm 2259. Cp **14** [1] Mm 2569. [2] Mm 763. [3] Mm 1022. [4] Mm 953. [5] Lv 26,17. [6] Dt 21,3. [7] Mm 2902. [8] Mm 416. [9] Mm 1676.

16 [a] prp בְּתֵּלְתֵּיהֶם ‖ **18** [a] 𝔊(𝔖) *τοξεύματα*, l וְקַשָּׁ ‖ [b] 𝔖(Syh) *nttbrn*, prp תְּרֹ ‖ [c] l c nonn Mss Vrs וְעַל ‖ **20** [a] σ′ (𝔖𝔗𝔙) *σκηνοποιήσει*, l יֶאֱהַל = יֶהֱל (id 2 Mss) ‖ **22** [a] sic L, mlt Mss Edd בְּאַלְמְנוֹתֶיהָ, l בְּאַרְמְנוֹתֶיהָ cf 𝔖𝔗𝔙 ‖ [b] 𝔔[a] ענוגו cf 𝔖𝔗 ‖ **Cp 14,4** [a] l c 𝔔[a]σ′θ′𝔖𝔗 מִרְהָ cf 𝔊 ‖ **6** [a] 𝔖(𝔙) *wrdp* cf 𝔗, l מְרַדֵּף ‖ [b–b] prp בְּ חָשֹׂךְ vel בְּלִי יַחְשֹׂךְ.

7 נָחָה שָׁקְטָה כָּל־הָאָרֶץ פָּצְחוּ רִנָּה׃ [10]ג בטע

8 גַּם־בְּרוֹשִׁים שָׂמְחוּ לָךְ אֲרְזֵי לְבָנוֹן [11]ב
מֵאָז שָׁכַבְתָּ לֹא־יַעֲלֶה הַכֹּרֵת עָלֵינוּ׃

9 שְׁאוֹל מִתַּחַת רָגְזָה לְךָ לִקְרַאת בּוֹאֶךָ [10]ד מל
עוֹרֵר לְךָ רְפָאִים כֹּל־עַתּוּדֵי אָרֶץ [12]יד קמ וכל אתנח וס״פ דכות ב מ ד
הֵקִים[a] מִכִּסְאוֹתָם כֹּל מַלְכֵי גוֹיִם׃

10 כֻּלָּם[a] יַעֲנוּ וְיֹאמְרוּ אֵלֶיךָ [13]ט רפ
גַּם־אַתָּה חָלִיתָ כָמוֹנוּ אֵלֵינוּ נִמְשָׁלְתָּ׃ [14]כז בטע. ל. ד ג חס רחד מל

11 הוּרַד שְׁאוֹל גְּאוֹנֶךָ הֲמִית נְבָלֶיךָ [15]ב. ב
תַּחְתֶּיךָ יֻצַּע[a] רִמָּה וּמְכַסֶּיךָ[b] תּוֹלֵעָה׃ [16]ב

12 אֵיךְ נָפַלְתָּ מִשָּׁמַיִם הֵילֵל[a] בֶּן־שָׁחַר [ב]
נִגְדַּעְתָּ[b] לָאָרֶץ חוֹלֵשׁ עַל־[c]גּוֹיִם׃ [17]ל ומל. ב

13 וְאַתָּה אָמַרְתָּ בְלִבְבְךָ הַשָּׁמַיִם אֶעֱלֶה
מִמַּעַל לְכוֹכְבֵי־אֵל אָרִים כִּסְאִי
וְאֵשֵׁב בְּהַר־מוֹעֵד בִּירְכְתֵי צָפוֹן׃ [18]ב

14 אֶעֱלֶה עַל־בָּמֳתֵי עָב אֶדַּמֶּה לְעֶלְיוֹן׃ ל

15 אַךְ אֶל־שְׁאוֹל תּוּרָד אֶל־יַרְכְתֵי־בוֹר׃ ל

16 רֹאֶיךָ אֵלֶיךָ יְשַׁגִּיחוּ אֵלֶיךָ יִתְבּוֹנָנוּ
הָזֶה הָאִישׁ מַרְגִּיז הָאָרֶץ מַרְעִישׁ מַמְלָכוֹת׃ [19]ד

17 שָׂם תֵּבֵל כַּמִּדְבָּר וְעָרָיו[a] הָרָס [20]ו
אֲסִירָיו לֹא־פָתַח[b] בֵּיתָה׃ 18 כָּל־מַלְכֵי גוֹיִם
כֻּלָּם[a] שָׁכְבוּ בְכָבוֹד אִישׁ בְּבֵיתוֹ׃

19 וְאַתָּה הָשְׁלַכְתָּ מִקִּבְרְךָ כְּנֵצֶר נִתְעָב [מוּבָס׃
לְבוּשׁ הֲרֻגִים מְטֹעֲנֵי חָרֶב יוֹרְדֵי אֶל־אַבְנֵי[a]־בוֹר כְּפֶגֶר [ל. ג ב קמ וחד פת[21]
בּוּס׃ [ב חד חס וחד מל
20 לֹא־תֵחַד אִתָּם בִּקְבוּרָה [22]ב. לז

[10] Mp sub loco. [11] Mm 2260. [12] Mm 1234. [13] Mm 1233. [14] Mm 252. [15] Gn 39,1. [16] Mm 3757. [17] Mm 2261. [18] Mm 3528. [19] Mm 325. [20] Mm 2503. [21] Mm 3488. [22] Gn 49,6.

9 [a] prp הָקִים (inf) ‖ **10** [a] frt pr הִנָּה vel הֲמָה m cs ‖ **11** [a] prp יֻצַּע ‖ [b] 𝔊(σ′𝔙) *καὶ τὸ κατακάλυμμά σου*, l וּמְכַסֶּיךָ ‖ **12** [a] l הֵילֵל luna crescens ‖ [b] frt pr אֵיךְ ‖ [c] frt l כָּל cf 𝔊 ‖ **17** [a] 𝔊^{SQ}(𝔖𝔄) *καὶ τὰς πόλεις* = וערים, 𝔄 suff 3 f sg = ועריה ‖ [b] 𝔊(𝔖) *ἔλυσε* = פִּתַּח ‖ **18** [a] > 𝔔^{a}𝔊 cf 𝔖, dl ‖ **19** [a] σ′(𝔙) *θεμελίους*, frt l אַדְנֵי.

כִּי־אַרְצְךָ שִׁמָּמָה עָמְמָךְ הָרֻגוֹתָ ב
לֹא־יִקָּבֵא לְעוֹלָם זֶרַע מְרֵעִים[a]: כא[23]
21 הָכִינוּ לְבָנָיו מִטְבָּחָה בַּעֲוֹן אֲבוֹתָם[a] ף[24]
בַּל־יָקֻמוּ וְיִרְשׁוּ אָרֶץ וּמָלְאוּ פְנֵי־תֵבֵל עָרִים[b]: ז חס[25], יד[26] קמ וכל אחנח וסם דכוח ב מ ד ח לשון שנאה
22 וְקַמְתִּי עֲלֵיהֶם נְאֻם יְהוָה צְבָאוֹת כו
וְהִכְרַתִּי לְבָבֶל שֵׁם וּשְׁאָר וְנִין וְנֶכֶד נְאֻם־יְהוָה: ל
23 וְשַׂמְתִּיהָ לְמוֹרַשׁ קִפֹּד וַאֲגַמֵּי־מָיִם ג
וְטֵאטֵאתִיהָ בְּמַטְאֲטֵא הַשְׁמֵד נְאֻם יְהוָה צְבָאוֹת: פ ל.ל.כו
24 נִשְׁבַּע יְהוָה צְבָאוֹת לֵאמֹר אִם־לֹא
כַּאֲשֶׁר דִּמִּיתִי כֵּן הָיָתָה וְכַאֲשֶׁר יָעַצְתִּי הִיא תָקוּם: ב[27].ד[28]
25 לְשָׁבְרָ אַשּׁוּר בְּאַרְצִי וְעַל־הָרַי אֲבוֹסֶנּוּ ל
וְסָר מֵעֲלֵיהֶם עֻלּוֹ וְסֻבָּלוֹ מֵעַל שִׁכְמוֹ[a] יָסוּר: [כָּל־הַגּוֹיִם: ל ן
26 זֹאת הָעֵצָה הַיְעוּצָה עַל־כָּל־הָאָרֶץ וְזֹאת הַיָּד הַנְּטוּיָה עַל־ ז וכל תלים דכוח ב מ ב. כה.ד
27 כִּי־יְהוָה צְבָאוֹת יָעָץ וּמִי יָפֵר וְיָדוֹ הַנְּטוּיָה וּמִי[a] יְשִׁיבֶנָּה: פ ג[29].ו פסוק ומי ומי.ג[30]
28 בִּשְׁנַת־מוֹת הַמֶּלֶךְ [a]אָחָז הָיָה[a] הַמַּשָּׂא הַזֶּה: ט
29 אַל־תִּשְׂמְחִי פְלֶשֶׁת כֻּלָּךְ כִּי נִשְׁבַּר שֵׁבֶט מַכֵּךְ ב
כִּי־מִשֹּׁרֶשׁ נָחָשׁ יֵצֵא צֶפַע וּפִרְיוֹ שָׂרָף מְעוֹפֵף: ב[31].ג
30 וְרָעוּ בְכוֹרֵי[a] דַלִּים וְאֶבְיוֹנִים לָבֶטַח יִרְבָּצוּ ו
וְהֵמַתִּי[b] בָרָעָב שָׁרְשֵׁךְ וּשְׁאֵרִיתֵךְ יַהֲרֹג: ג
31 הֵילִילִי שַׁעַר זַעֲקִי־עִיר נָמוֹג פְּלֶשֶׁת כֻּלָּךְ ב.ג
כִּי מִצָּפוֹן עָשָׁן בָּא וְאֵין בּוֹדֵד[a] בְּמוֹעֲדָיו[b]: ג.ל
32 וּמַה־יֵּעָנֶה מַלְאֲכֵי־גוֹי[a] ד[32].ג[33]
כִּי יְהוָה יָסַד צִיּוֹן וּבָהּ יֶחֱסוּ עֲנִיֵּי עַמּוֹ: ס

[23] Mm 17. [24] Mp sub loco. [25] Mm 1709. [26] Mm 1234. [27] Nu 33,56. [28] Mm 3721. [29] Mm 2262. [30] Mm 182. [31] Mm 3670. [32] Mm 2263. [33] Mm 166.

20 [a] GS sg ‖ **21** [a] G[MssS] sg = אֲבִיהֶם ‖ [b] prb dl ‖ **25** [a] G[Mss]ℭSyhSTVMN suff pl, l שִׁכְמָם ‖ **27** [a] ga'ya eras ‖ **28** [a–a] prp וָאֶחֱזֶה ‖ **30** [a] pc Mss בכרי = בְּכָרַי ‖ [b] G(T[f Ms]) *ἀνελεῖ*, l והמית (vel c 𝔘[a]ע אֶהֱרֹג pro יהרג) ‖ **31** [a] מודד 𝔘[a] ‖ [b] prp במו־עֲדָיו cf arab *'adwun* impetus, al מִבַּעֲרוֹ ‖ **32** [a] GST pl, l גּוֹיִם.

מא **15** 1 מַשָּׂא מוֹאָב

ב ובפסוק . ד ב מנה בפסוק כִּי בְלֵילַ֣ה[a] שֻׁדַּ֣ד עָ֣ר מוֹאָ֣ב נִדְמָ֑ה

ב ובפסוק . ד ב מנה בפסוק כִּי בְלֵילַ֣ה[a] שֻׁדַּ֣ד קִיר־מוֹאָ֣ב נִדְמָֽה׃

2 [a]עָלְתָ֤ה הַבַּ֙יִת֙ וְדִיבֹ֔ן[a] הַבָּמ֖וֹת לִבְכִּ֑י

עַל־נְבוֹ֙ וְעַ֣ל מֵידְבָ֔א מוֹאָ֖ב יְיֵלִ֑יל[b]

בְּכָל־רֹאשָׁיו֙[c] קָרְחָ֔ה כָּל־זָקָ֖ן[d] גְּרוּעָ֥ה[e]׃

ל . ל . ב חד חס וחד מל

3 בְּחוּצֹתָ֖יו חָגְר֣וּ שָׂ֑ק[a] עַ֚ל גַּגּוֹתֶ֣יהָ[b]

ב . ג׳ כת ה וכל ירמיה ויחזק ותרי עשר דכות ב מג וּבִרְחֹבֹתֶ֖יהָ כֻּלָּ֣ה יְיֵלִ֑יל[c] יֹרֵ֥ד בַּבֶּֽכִי׃

כ 4 וַתִּזְעַ֤ק חֶשְׁבּוֹן֙ וְאֶלְעָלֵ֔ה עַד־יָ֖הַץ נִשְׁמַ֣ע קוֹלָ֑ם

ל וחס עַל־כֵּ֗ן חֲלָצֵ֤י[a] מוֹאָב֙ יָרִ֣יעוּ[b] נַפְשׁ֔וֹ רָעָ֥ה לֽוֹ׃

ד . ג ב חס וחד מל[2] 5 לִבִּ֤י לְמוֹאָב֙ יִזְעָ֔ק בְּרִיחֶ֖הָ[a] עַד־צֹ֑עַר[b] עֶגְלַ֤ת שְׁלִשִׁיָּה֙[b]

ב . ו כִּֽי־ | מַעֲלֵ֣ה הַלּוּחִ֔ית בִּבְכִ֖י יַעֲלֶ֑ה־בּוֹ

ד . ג[3] כִּֽי־דֶ֙רֶךְ֙ חוֹרֹנַ֔יִם זַעֲקַ֥ת־שֶׁ֖בֶר יְעוֹרְר֑וּ[c]׃

6 כִּֽי־מֵ֤י נִמְרִים֙ מְשַׁמּ֔וֹת יִהְיֽוּ

כִּֽי־יָבֵ֥שׁ חָצִ֖יר כָּלָ֣ה רָשָׁ֑א יֶ֥רֶק לֹא־הָיָֽה׃

ב חד כת רה וחד כת ראֹ 7 עַל־כֵּ֗ן יִתְרָ֤ה עָשָׂה֙ וּפִקְדָּתָ֔ם[a]

עַ֖ל נַ֣חַל הָעֲרָבִ֑ים יִשָּׂאֽוּם[b]׃

8 כִּֽי־הִקִּ֤יפָה הַזְּעָקָה֙ אֶת־גְּבוּל֣ מוֹאָ֔ב

ד[5] עַד־אֶגְלַ֖יִם יְלֵלָתָ֑הּ[a] וּבְאֵ֥ר[b] אֵילִ֖ים יְלֵלָתָֽהּ[c]׃

ל 9 כִּֽי מֵ֤י דִימוֹן֙[a] מָלְא֣וּ דָ֔ם כִּֽי־אָשִׁ֥ית עַל־דִּימוֹן֙[a] נוֹסָפ֔וֹת

יא[6] לִפְלֵיטַ֥ת מוֹאָ֖ב אַרְיֵ֑ה[b] וְלִשְׁאֵרִ֖ית[c] אֲדָמָֽה[d]׃

16 1 שִׁלְח֤וּ[a]־כָר֙[b] מֹשֵׁ֣ל[c]־אֶ֔רֶץ

Cp 15 [1]Mm 2264. [2]Mm 2725. [3]Mm 2719. [4]Mm 2265. [5]Mm 3062. [6]Mm 512.

Cp 15,1 [a] 𝔔[a] בלילה 𝔊(𝔖𝔗𝔙) *νυκτός*, l בְּלַיְלָה ‖ **2** [a–a] l עָלְתָה בַּת דִּ׳ cf 𝔖𝔗 et Jer 48,18 ‖ [b] l יִ׳ ‖ [c] l c pc Mss 𝔊 ראש cf Jer 48,37 ‖ [d] 𝔔[a] mlt Mss 𝔖𝔗[fy] וְכָל ‖ [e] mlt Mss גדו׳ ‖ **3** [a] ins סָפְדוּ (cf 𝔊 et Jer 48,38) vel נָהוּ (יְנָהוּ) ‖ [b] l תָּיוּ– ‖ [c] cf 2[b] ‖ **4** [a] 𝔊(𝔖) *ἡ ὀσφύς*, l חֲלָצֵי ‖ [b] prp יִרְעוּ ‖ **5** [a] 𝔔[a] ברחוה, prp בָּרִיחָהּ cf 𝔖 ‖ [b–b] prb add cf Jer 48,34 ‖ [c] l יְעוֹרְרוּ vel יְעַרְעֲרוּ, al יְעִירוּ (a עור; cf 𝔙) vel יְרֹעֲעוּ (a רוע) ‖ **7** [a] prp תִּמּוֹ– ‖ [b] Ms יִשְׂאֵם; frt ins אֹתָם ‖ **8** [a] prp תֹּה– ‖ [b] 𝔊(𝔙) *ἕως τοῦ φρέατος* cf 𝔖, l וְעַד בְּאֵר ‖ [c] > Syh, dl ‖ **9** [a] 𝔔[a𝔙] דיבון cf 𝔖 ‖ [b] prp אֶרְאֶה, al יִרְאֶה ‖ [c] prp תּוֹ– ‖ [d] prp אֶדֶם, al אַדְמָה vel אַדְמָעָה vel אֵימָה ‖ **Cp 16,1** [a] frt l שְׁ(וֹ)לַח cf 𝔗 ‖ [b] prp כָּרִם cf 𝔗 ‖ [c] prp מִשְׁלֵי(לְ).

מְסִלָּע מִדְבָּרָה[d] אֶל־הַר בַּת־צִיּוֹן׃
2 וְהָיָה כְּעוֹף־נוֹדֵד קֵן מְשֻׁלָּחַ
תִּהְיֶינָה בְּנוֹת מוֹאָב מַעְבָּרֹת[a] לְאַרְנוֹן׃
3 הָבִיאוּ[a] עֵצָה עֲשׂוּ[b] פְלִילָה
שִׁיתִי כַלַּיְלָה צִלֵּךְ בְּתוֹךְ צָהֳרָיִם
סַתְּרִי נִדָּחִים נֹדֵד אַל־תְּגַלִּי׃
4 יָגוּרוּ בָךְ נִדָּחַי[a] מוֹאָב
הֱוִי־סֵתֶר לָמוֹ מִפְּנֵי שׁוֹדֵד
כִּי־אָפֵס הַמֵּץ[b] כָּלָה שֹׁד[c]
תַּמּוּ[d] רֹמֵס מִן־הָאָרֶץ׃
5 וְהוּכַן בַּחֶסֶד כִּסֵּא וְיָשַׁב עָלָיו בֶּאֱמֶת[a] בְּאֹהֶל דָּוִד
שֹׁפֵט וְדֹרֵשׁ[b] מִשְׁפָּט וּמְהֵר צֶדֶק׃
6 שָׁמַעְנוּ גְאוֹן־מוֹאָב גֵּא[a] מְאֹד
גַּאֲוָתוֹ וְגַאֹנוֹ וְעֶבְרָתוֹ לֹא־כֵן בַּדָּיו׃ ס
7 לָכֵן יְיֵלֵיל[a] מוֹאָב לְמוֹאָב[b] כֻּלָּה יְיֵלִיל[a]
לַאֲשִׁישֵׁי קִיר־חֲרֶשֶׁת תֶּהְגּוּ[c] אַךְ־נְכָאִים׃
8 [a]כִּי שַׁדְמוֹת[a] חֶשְׁבּוֹן אָמְלָל גֶּפֶן שִׂבְמָה
בַּעֲלֵי גוֹיִם הָלְמוּ שֹׂרֹקֶיהָ
עַד־יַעְזֵר נָגָעוּ תָּעוּ מִדְבָּר
שָׁלְחוֹתֶיהָ נָטְשׁוּ עָבְרוּ יָם׃
9 עַל־כֵּן אֶבְכֶּה בִּבְכִי יַעְזֵר גֶּפֶן שִׂבְמָה
אַרְוֶיךָ[a] דִּמְעָתִי חֶשְׁבּוֹן וְאֶלְעָלֵה
כִּי עַל־קֵיצֵךְ וְעַל־קְצִירֵךְ הֵידָד נָפָל׃

ה ג קמ וב פת . ג¹ וכל אל הר הכרמל דכות[1]
ב מל . ג[2]
הביאי ק חד מן ג[3] בליש וחד מן מת[4] כת ו וקר י
ג[5]
ל
ז מל
ד . ל
ג ב מל וחד חס[6]
ג וחס[7]
ל כת א[8]
יט[9]
יא בטע בסיפ . ג[10] כת ה וכל ירמיה ויחזק ותרי עשר דכות ב מ ג
ב
ל בטע
ב
ט בטע ה[11] מנה ר״פ . ו
ו

Cp 16 [1]Mm 385. [2]Mm 2304. [3]Mm 1771. [4]Mm 3811. [5]Mm 433. [6]Mm 2266. [7]Mm 1159. [8]Mm 3989. [9]Mm 436. [10]Mm 2264. [11]Mm 3781.

1 [d] 𝔖(𝔙) *(d)mdbr'* = המדבר cf 𝔊 ‖ **2** [a] prp מֵעֲבָרֹת cf σ′, al בְּמִ ‖ **3** [a] 𝔔[a] הביו; 1 c Q nonn Mss Vrs הָבִיאִי, al הָבִי ‖ [b] 1 c mlt Mss Q[Mss]𝔊[A]𝔖𝔗𝔙 עֲשִׂי ‖ **4** [a] 1 c 2 Mss 𝔊𝔖 נִדְחֵי ‖ [b] 𝔔[a] המוץ ‖ [c] frt 1 הַשֹּׁד ‖ [d] 1 c 𝔔[a]𝔊𝔖𝔙 תַּם ‖ **5** [a] tr huc ‖ [b] 𝔄 om ו ‖ **6** [a] 1 c 𝔔[a] 2 Mss גַּאֵה cf Jer 48,29 ‖ **7** [a] cf 15,2[b] ‖ [b] prb dl m cs ‖ [c] frt 1 c Ms יְהֶ cf 𝔗, al הָגוּ ‖ **8** [a–a] prp כְּשׁ, al ins שָׁדַד post כי cf 𝔗 ‖ **9** [a] prb 1 ארוַיִךְ cf 𝔔[a].

10 וְנֶאֱסַף שִׂמְחָה וְגִיל מִן־הַכַּרְמֶל וּבַכְּרָמִים לֹא־יְרֹנַן לֹא
יַיִן בְּיִקְבִּים לֹא־יִדְרֹךְ הַדַּרֶךְ הֵידַדְתִּי: [יְרִיעָ
11 עַל־כֵּן מֵעַי לְמוֹאָב כַּכִּנּוֹר יֶהֱמָיוּ וְקִרְבִּי לְקִיר חָרֶשׁ:
12 וְהָיָה כִּי־נִרְאָה כִּי־נִלְאָה מוֹאָב עַל־הַבָּמָה
וּבָא אֶל־מִקְדָּשׁוֹ לְהִתְפַּלֵּל וְלֹא יוּכָל:
13 זֶה הַדָּבָר אֲשֶׁר דִּבֶּר יְהוָה אֶל־מוֹאָב מֵאָז: 14 וְעַתָּה דִּבֶּר יְהוָה
לֵאמֹר בְּשָׁלֹשׁ שָׁנִים כִּשְׁנֵי שָׂכִיר וְנִקְלָה כְּבוֹד מוֹאָב בְּכָל הֶהָמוֹן הָרָב
וּשְׁאָר מְעַט מִזְעָר לוֹא כַבִּיר: ס

17 1 מַשָּׂא דַּמָּשֶׂק
הִנֵּה דַמֶּשֶׂק מוּסָר מֵעִיר וְהָיְתָה מְעִי מַפָּלָה:
2 עֲזֻבוֹת עָרֵי עֲרֹעֵר
לַעֲדָרִים תִּהְיֶינָה וְרָבְצוּ וְאֵין מַחֲרִיד:
3 וְנִשְׁבַּת מִבְצָר מֵאֶפְרַיִם וּמַמְלָכָה מִדַּמֶּשֶׂק
וּשְׁאָר אֲרָם כִּכְבוֹד בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל יִהְיוּ
נְאֻם יְהוָה צְבָאוֹת: ס 4 וְהָיָה בַּיּוֹם הַהוּא
יֵהָלֶל כְּבוֹד יַעֲקֹב וּמִשְׁמַן בְּשָׂרוֹ יָרְזֶה:
5 וְהָיָה כֶּאֱסֹף קָצִיר קָמָה וּזְרֹעוֹ שִׁבֳּלִים יִקְצֹר
וְהָיָה כִּמְלַקֵּט שִׁבֳּלִים בְּעֵמֶק רְפָאִים:
6 וְנִשְׁאַר־בּוֹ עוֹלֵלֹת כְּנֹקֵף זַיִת [פְּרִיָּה
שְׁנַיִם שְׁלֹשָׁה נַרְגְּרִים בְּרֹאשׁ אָמִיר אַרְבָּעָה חֲמִשָּׁה בְּסַעְפֶּיהָ
נְאֻם־יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל: ס
7 בַּיּוֹם הַהוּא יִשְׁעֶה הָאָדָם עַל־עֹשֵׂהוּ וְעֵינָיו אֶל־קְדוֹשׁ יִשְׂרָאֵל
תִּרְאֶינָה: 8 וְלֹא יִשְׁעֶה אֶל־הַמִּזְבְּחוֹת מַעֲשֵׂה יָדָיו וַאֲשֶׁר עָשׂוּ
אֶצְבְּעֹתָיו לֹא יִרְאֶה וְהָאֲשֵׁרִים וְהַחַמָּנִים:

ד[12] מסוק דאית בהון לא לא ומילה חדה ביניה וחד מן מן מסוק לא לא לא
י
ב
ד[13]
ב
לה מל
מא
ה חס בליש וכל אורית דכותה חצי הנביאים
ב
כו
יב וכל דל ואביון דכות ול בליש . ל . ל
ג מל[2]
ב כת כן[3]
לה[4] . ב
יא
ו ר״פ בסים וחד מן יז[5] ר״פ ולא לא
ל קמ

[12]Mm 2267. [13]Mm 2268. Cp 17 [1]Mm 4029. [2]Mm 2269. [3]Mp sub loco. [4]Mm 2840. [5]Mm 2708.

10 [a] l c Q^a mlt Mss 𝔙 וְלֹא cf 𝔊𝔖 ‖ [b] > 𝔊, frt dl m cs ‖ [c] 𝔊 *πέπαυται*, l הָשְׁבַּת ‖ **11** [a] frt l חֶרֶשׁ כַּחֲלִילִים יֶהֱמֶה ‖ **12** [a–a] frt dl ‖ [b] Q^a בא ‖ **14** [a] 𝔊(𝔖𝔙) *καὶ καταλειφθήσεται* = וְנִשְׁאַר; prp וְשָׁאַר vel רוֹ– ‖ **Cp 17,1** [a] > 𝔊, dl ‖ **2** [a–a] 𝔊 *καταλελειμμένη εἰς τὸν αἰῶνα*, l עוֹבַת עַד et cj c 1 ‖ [b] l עֲרֵיהָ cf 𝔗 ‖ **3** [a–a] frt l א׳ וּכְבוֹדוֹ cf 𝔗 ‖ **5** [a] prp קֹצֵר ‖ **6** [a–a] 𝔊 pr *ἢ*, pr אוֹ et tr ad fin 5 ‖ [b] l c Q^a פֵּי– ‖ [c] l הַפִּ׳ ‖ **8** [a] prb dl ‖ [b–b] prb dl.

9 בַּיּוֹם הַהוּא יִהְיוּ עָרֵי מָעֻזּוֹ[a] כַּעֲזוּבַת[b] הַחֹרֶשׁ וְהָאָמִיר[c] ל.ל
[d]אֲשֶׁר עָזְבוּ[d] מִפְּנֵי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְהָיְתָה שְׁמָמָה׃
10 כִּי שָׁכַחְתְּ אֱלֹהֵי יִשְׁעֶךָ וְצוּר מָעֻזֶּךָ לֹא זָכָרְתְּ
עַל־כֵּן תִּטְּעִי נִטְעֵי נַעֲמָנִים וּזְמֹרַת זָר תִּזְרָעֶנּוּ[a]׃ ב.ל
11 בְּיוֹם[a] נִטְעֵךְ תְּשַׂגְשֵׂגִי וּבַבֹּקֶר זַרְעֵךְ תַּפְרִיחִי ל.ו.ל
גַּד[b] קָצִיר בְּיוֹם נַחֲלָה וּכְאֵב אָנוּשׁ[c]׃ ס ד בנביא
12 הוֹי הֲמוֹן עַמִּים רַבִּים כַּהֲמוֹת יַמִּים יֶהֱמָיוּן ג
וּשְׁאוֹן לְאֻמִּים כִּשְׁאוֹן מַיִם כַּבִּירִים[a] יִשְׁאָיוּן׃ ב.ב.ב
13 [a]לְאֻמִּים כִּשְׁאוֹן מַיִם רַבִּים יִשְׁאָיוּן[a] ב.ב
וְגָעַר[b] בּוֹ וְנָס מִמֶּרְחָק[c]
וְרֻדַּף כְּמֹץ הָרִים לִפְנֵי־רוּחַ וְכַגַּלְגַּל לִפְנֵי סוּפָה׃ ל.ל
14 לְעֵת עֶרֶב וְהִנֵּה בַלָּהָה בְּטֶרֶם בֹּקֶר אֵינֶנּוּ ל
זֶה חֵלֶק שׁוֹסֵינוּ [a]וְגוֹרָל לְבֹזְזֵנוּ[a]׃ ס ב[6]
18 1 הוֹי אֶרֶץ צִלְצַל כְּנָפַיִם אֲשֶׁר מֵעֵבֶר לְנַהֲרֵי־כוּשׁ׃ ל
2 הַשֹּׁלֵחַ בַּיָּם צִירִים וּבִכְלֵי־גֹמֶא עַל־פְּנֵי־מָיִם ג[1]. יד פסוק על אל אל[2]. ה
לְכוּ מַלְאָכִים קַלִּים אֶל־גּוֹי מְמֻשָׁךְ וּמוֹרָט[a]
אֶל־עַם נוֹרָא מִן־הוּא וָהָלְאָה גּוֹי קַו־קָו[b] וּמְבוּסָה ג
אֲשֶׁר־בָּזְאוּ נְהָרִים אַרְצוֹ׃ 3 כָּל־יֹשְׁבֵי תֵבֵל וְשֹׁכְנֵי אֶרֶץ ב
כְּנָשֹׂא־נֵס הָרִים תִּרְאוּ וְכִתְקֹעַ שׁוֹפָר תִּשְׁמָעוּ׃ ס ל וחס[a]
4 כִּי כֹה אָמַר יְהוָה אֵלַי אֶשְׁקְטָה[a] וְאַבִּיטָה בִּמְכוֹנִי כי מיחד[4], ד בסיפ, אשקטה חד מן ג[5] מל בליש P
כְּחֹם צַח עַל־אוֹר כְּעָב טַל בְּחֹם[b] קָצִיר׃ ד חס[6]. ל[6]
5 כִּי־לִפְנֵי קָצִיר כְּתֹם־פֶּרַח וּבֹסֶר גֹּמֵל יִהְיֶה נִצָּה ב וחס[7]. ל

[6]Lv 16,8. Cp 18 [1]Mm 379. [2]Mm 4093. [3]Mm 2110. [4]Mm 2049. [5]Mm 2270. [6]Mm 2271. [7]Mm 3600.

9 [a] l מעזך cf 𝔊 ‖ [b] l c 𝔘[a] בת– cf 𝔊𝔙 ‖ [c–c] 𝔊 *oi 'Αμορραῖοι καὶ οἱ Εὐαῖοι*, l החוי והאמרי (החרי) ‖ [d–d] > 𝔊 ‖ **10** [a] 𝔙 *seminabis*, l עין– ‖ **11** [a] prp בי ‖ [b] frt l נד cf 𝔙 ‖ [c] ins לפניך cf 𝔊 ‖ **12** [a] tr post לאמים cf 𝔊 ‖ **13** [a–a] > pc Mss 𝔖 ‖ [b] 𝔘[a] ויגער; prp ויהוה גוער יגער vel ויהוה גוער ‖ [c] frt tr post בו ‖ **14** [a–a] 𝔖(𝔙) *wmnt' dbzwzn* cf 𝔊[A 393]𝔘, l ב– ל– (ל dttg) ‖ **Cp 18,2** [a] l c 𝔘[a] pc Mss וממ' ‖ [b–b] l c 𝔘[a] K[Or] קוקו ‖ **4** [a] K אשקוט ‖ [b] l c nonn Mss 𝔊𝔖𝔙 ביום.

וְכָרַת הַזַּלְזַלִּים בַּמְּזַמְּרוֹת וְאֶת־הַנְּטִישׁוֹת הֵסִיר הֵחָמוּ׃ ל.ל.ל
6 יֵעָזְבוּ יַחְדָּו לְעֵיט הָרִים וְלִבְהֵמַת הָאָרֶץ
וְקַיִץ עָלָיו הָעֵיט וְכָל־בְּהֵמַת הָאָרֶץ עָלָיו תָּחֳרֶף׃ ל.ד בּ קמ וב פת
7 בָּעֵת הַהִיא יוּבַל־שַׁי לַיהוָה צְבָאוֹת עַם[a] מְמֻשָׁךְ וּמוֹרָט[b] וּמֵעַם נוֹרָא
מִן־הוּא וָהָלְאָה גּוֹי | קַו־קָו[c] וּמְבוּסָה אֲשֶׁר בָּזְאוּ נְהָרִים אַרְצוֹ אֶל־ ג.ב
מְקוֹם שֵׁם־יְהוָה צְבָאוֹת הַר־צִיּוֹן׃ ס ד

19 1 מַשָּׂא מִצְרָיִם מא
הִנֵּה יְהוָה רֹכֵב עַל־עָב קַל וּבָא מִצְרַיִם
וְנָעוּ אֱלִילֵי מִצְרַיִם מִפָּנָיו וּלְבַב מִצְרַיִם יִמַּס בְּקִרְבּוֹ׃ ג.כג.ה.ל
2 וְסִכְסַכְתִּי מִצְרַיִם בְּמִצְרַיִם וְנִלְחֲמוּ אִישׁ־בְּאָחִיו וְאִישׁ בְּרֵעֵהוּ ל
עִיר בְּעִיר מַמְלָכָה בְּמַמְלָכָה׃ ל
3 וְנִבְקָה[a] רוּחַ־מִצְרַיִם בְּקִרְבּוֹ וַעֲצָתוֹ אֲבַלָּע [הַיִּדְּעֹנִים׃ ל
וְדָרְשׁוּ אֶל־הָאֱלִילִים וְאֶל־הָאֹבוֹת וְאֶל־הָאֹבוֹת וְאֶל־ ל
4 וְסָכַרְתִּי אֶת־מִצְרַיִם בְּיַד אֲדֹנִים קָשֶׁה וּמֶלֶךְ עַז יִמְשָׁל־בָּם ה׳
נְאֻם הָאָדוֹן[a] יְהוָה צְבָאוֹת׃ ה בסיפ
5 וְנִשְּׁתוּ־מַיִם מִתַּיָּם וְנָהָר יֶחֱרַב וְיָבֵשׁ׃ ל.ד².ה
6 וְהֶאֱזִנִיחוּ[a] נְהָרוֹת דָּלְלוּ וְחָרְבוּ יְאֹרֵי מָצוֹר
קָנֶה וָסוּף קָמָלוּ׃ 7 עָרוֹת [a]עַל־יְאוֹר[a] עַל־פִּי יְאוֹר כא פסוק על על ומילה חדה ביניה[5]. ו מל. ו מל
וְכֹל מִזְרַע יְאוֹר יִיבַשׁ נִדַּף וְאֵינֶנּוּ׃ ו מל. יב
8 וְאָנוּ הַדַּיָּגִים וְאָבְלוּ כָּל־מַשְׁלִיכֵי בַיְאוֹר חַכָּה ב. ג מל בלוש. ו מל
וּפֹרְשֵׂי מִכְמֶרֶת עַל־פְּנֵי־מַיִם אֻמְלָלוּ׃ ה
9 וּבֻשׁוּ עֹבְדֵי פִשְׁתִּים שְׁרִיקוֹת[a] וְאֹרְגִים חוֹרָי[b]׃ ג
10 וְהָיוּ שְׁתֹתֶיהָ[a] מְדֻכְּאִים כָּל־עֹשֵׂי שֶׂכֶר[b] אַגְמֵי־נָפֶשׁ׃ ל.ל⁶. יב⁵ כת י וחד מן ח⁶ קמ קטן וכל דברים מלכים תרי עשר תלים קהלת עזרא ד״ה דכות׳ ב מ כב.
11 אַךְ־אֱוִלִים שָׂרֵי צֹעַן חַכְמֵי [a]יֹעֲצֵי פַרְעֹה[a] עֵצָה נִבְעָרָה ב ה חס[8]. כל חס
אֵיךְ תֹּאמְרוּ אֶל־פַּרְעֹה בֶּן־חֲכָמִים אֲנִי בֶּן־מַלְכֵי־קֶדֶם׃

[8]Gn 15,11. Cp 19 [1]Mm 2272. [2]Mm 2273. [3]Mm 686. [4]Mp sub loco. [5]Mm 627. [6]Mm 475. [7]Prv 11,18. [8]Mm 3383.

7 [a] l c 𝔔[a]𝔊𝔙 מֵעַם ‖ [b] cf 2[a] ‖ [c–c] cf 2[b–b] ‖ **Cp 19,3** [a] prb l וּנְבַקָּה ‖ **4** [a] > 𝔊𝔖, dl ‖ **6** [a] l c 𝔔[a] וְהִזְ׳ ‖ **7** [a–a] > 𝔊, dl ‖ **9** [a] frt l שְׂרֻקוֹת et tr ˆ ad פִּשְׁתִּים cf 𝔖𝔙 ‖ [b] l c 𝔔[a] חָוְרוּ vel חֲוָרוּ ‖ **10** [a] l שְׁתִיתֶיהָ (kopt *štit* textor) ‖ [b] pc Mss 𝔊𝔖 שֶׂכָר; prp שָׂכָר ‖ **11** [a–a] frt l פִּי יָעֲצוּ.

12 אַיֵּם אֲפוֹא חֲכָמֶיךָ נ
וְיַגִּידוּ נָא לָךְ וְיֵדְעוּ[a] מַה־יָּעַץ יְהוָה צְבָאוֹת עַל־מִצְרָיִם׃ ד רפ״ו.[9] א״ו.[10]
13 נוֹאֲלוּ[a] שָׂרֵי צֹעַן נִשָּׂאוּ[b] שָׂרֵי נֹף הִתְעוּ אֶת־מִצְרַיִם פִּנַּת[c] ב״ו.[11] ל.[12]
14 יְהוָה מָסַךְ בְּקִרְבָּהּ[a] רוּחַ עִוְעִים[b] [שְׁבָטֶיהָ׃ ל
וְהִתְעוּ אֶת־מִצְרַיִם בְּכָל־מַעֲשֵׂהוּ[c] כְּהִתָּעוֹת שִׁכּוֹר בְּקִיאוֹ׃ ל.[13] נ
15 וְלֹא־יִהְיֶה לְמִצְרַיִם מַעֲשֶׂה אֲשֶׁר יַעֲשֶׂה רֹאשׁ וְזָנָב כִּפָּה ו״ר״פ בסיפ. ד ר״פ.[13] ב.
[וַאֲגַמּוֹן׃ ס
16 בַּיּוֹם הַהוּא יִהְיֶה מִצְרַיִם כַּנָּשִׁים וְחָרַד | וּפָחַד מִפְּנֵי תְּנוּפַת יַד־יְהוָה ג.[14] ב.[15]
צְבָאוֹת אֲשֶׁר־הוּא מֵנִיף עָלָיו׃ 17 וְהָיְתָה אַדְמַת יְהוּדָה לְמִצְרַיִם
לְחָגָּא כֹּל[a] אֲשֶׁר יַזְכִּיר אֹתָהּ אֵלָיו יִפְחָד מִפְּנֵי עֲצַת[b] יְהוָה[c] צְבָאוֹת ל.[16]
אֲשֶׁר־הוּא יוֹעֵץ עָלָיו׃ ס 18 בַּיּוֹם הַהוּא יִהְיוּ חָמֵשׁ עָרִים בְּאֶרֶץ
מִצְרַיִם מְדַבְּרוֹת שְׂפַת כְּנַעַן וְנִשְׁבָּעוֹת לַיהוָה צְבָאוֹת עִיר הַהֶרֶס[a]
יֵאָמֵר לְאֶחָת׃ ס 19 בַּיּוֹם הַהוּא יִהְיֶה מִזְבֵּחַ לַיהוָה בְּתוֹךְ[a] אֶרֶץ נ
מִצְרַיִם וּמַצֵּבָה אֵצֶל־גְּבוּלָהּ לַיהוָה׃ 20 וְהָיָה לְאוֹת וּלְעֵד לַיהוָה ג.[17]
צְבָאוֹת בְּאֶרֶץ מִצְרָיִם כִּי־יִצְעֲקוּ אֶל־יְהוָה מִפְּנֵי לֹחֲצִים וְיִשְׁלַח לָהֶם ג.[18] ב.[19]
מוֹשִׁיעַ וְרָב[a] וְהִצִּילָם׃ 21 וְנוֹדַע יְהוָה לְמִצְרַיִם וְיָדְעוּ מִצְרַיִם אֶת־ מ״ו.[20]
יְהוָה בַּיּוֹם הַהוּא וְעָבְדוּ זֶבַח וּמִנְחָה וְנָדְרוּ־נֶדֶר לַיהוָה וְשִׁלַּמוּ׃ ה
22 וְנָגַף יְהוָה אֶת־מִצְרַיִם נָגֹף וְרָפוֹא וְשָׁבוּ עַד־יְהוָה וְנֶעְתַּר לָהֶם ה.[21] ל
וּרְפָאָם׃ 23 בַּיּוֹם הַהוּא תִּהְיֶה מְסִלָּה מִמִּצְרַיִם אַשּׁוּרָה וּבָא־אַשּׁוּר
בְּמִצְרַיִם וּמִצְרַיִם בְּאַשּׁוּר וְעָבְדוּ מִצְרַיִם אֶת־אַשּׁוּר׃ ס 24 בַּיּוֹם
הַהוּא יִהְיֶה יִשְׂרָאֵל[a] שְׁלִישִׁיָּה לְמִצְרַיִם וּלְאַשּׁוּר בְּרָכָה בְּקֶרֶב הָאָרֶץ׃ ג ב חס וחר מל.[23]
ס[10] 25 [a]אֲשֶׁר בֵּרְכוֹ[a] יְהוָה צְבָאוֹת לֵאמֹר בָּרוּךְ עַמִּי מִצְרַיִם וּמַעֲשֵׂה יָדַי[a] כ״ד.[24] כב.[25] ב״ה.[26]
אַשּׁוּר וְנַחֲלָתִי יִשְׂרָאֵל׃ ס נ

20 1 בִּשְׁנַת בֹּא תַרְתָּן אַשְׁדּוֹדָה בְּשָׁלְחַ[a] אֹתוֹ סַרְגּוֹן מֶלֶךְ אַשּׁוּר וַיִּלָּחֶם ב.[1] ל

[9] Mm 2366. [10] Mm 1625. [11] Mm 2274. [12] Mm 471 א. [13] Mm 2217. [14] Mm 2275. [15] Mm 2276. [16] Mp sub loco. [17] Lv 26,1. [18] Mm 3977. [19] Mm 3877. [20] Mm 1103. [21] Mm 1076. [22] Mm 2136. [23] Mm 2725. [24] Mm 4126. [25] Mm 2441. [26] Mm 1104.

12 [a] 𝔊(𝔙) *εἰπάτωσαν*, l וְיִדְעוּ; tr huc ˄ ‖ **13** [a] 𝔔[a] נאולו ‖ [b] 𝔔[a] נשואו ‖ [c] Syh 𝔗 pl cf 𝔖, l פִּנּוֹת ‖ **14** [a] 𝔊(𝔗) *αὐτοῖς*, l בם– ‖ [b] 𝔔[a] עוציים, frt l עֲוָעִים vel עועים ‖ [c] 𝔊[Qmg] *τοῖς ἔργοις αὐτῆς*, l שֶׂרָהּ– ‖ **18** [a] 𝔔[a] nonn Mss σ′𝔗𝔙 החרס; 𝔊 *ασεδεκ* = הַצֶּדֶק 𝔊[S*] *ασεδ (ἡλίου)* ‖ **20** [a] 𝔔[a] וירד 𝔊 *κρίνων*, l וְרָב ‖ **25** [a–a] 𝔊 *ἣν εὐλόγησε*, l א׳ ברכה ‖ **Cp 20,1** [a] sic L, mlt Mss Edd חַלַּ–.

בְּאַשְׁדּוֹד וַיִּלְכָּדָהּ׃ 2 בָּעֵת הַהִוא דִּבֶּר יְהוָה בְּיַד יְשַׁעְיָהוּ בֶן־אָמוֹץ
לֵאמֹר לֵךְ וּפִתַּחְתָּ הַשַּׂק מֵעַל מָתְנֶיךָ וְנַעֲלְךָ תַּחֲלֹץ מֵעַל רַגְלֶיךָ וַיַּעַשׂ
כֵּן הָלְךְ עָרֹם וְיָחֵף׃ ס 3 וַיֹּאמֶר יְהוָה כַּאֲשֶׁר הָלַךְ עַבְדִּי יְשַׁעְיָהוּ
עָרֹם וְיָחֵף שָׁלֹשׁ שָׁנִים אוֹת וּמוֹפֵת עַל־מִצְרַיִם וְעַל־כּוּשׁ׃ 4 כֵּן יְנַהֵג
מֶלֶךְ־אַשּׁוּר אֶת־שִׁבְיֵ מִצְרַיִם וְאֶת־גָּלוּת כּוּשׁ נְעָרִים וּזְקֵנִים עָרֹם
וְיָחֵף וַחֲשׂוּפֵי שֵׁת עֶרְוַת מִצְרָיִם׃ 5 וְחַתּוּ וָבֻשׁוּ מִכּוּשׁ מַבְטָם וּמִן־
מִצְרַיִם תִּפְאַרְתָּם׃ 6 וְאָמַר יֹשֵׁב הָאִי הַזֶּה בַּיּוֹם הַהוּא הִנֵּה־כָה
מַבָּטֵנוּ אֲשֶׁר־נַסֹּנוּ שָׁם לְעֶזְרָה לְהִנָּצֵל מִפְּנֵי מֶלֶךְ אַשּׁוּר וְאֵיךְ נִמָּלֵט
אֲנָחְנוּ׃ ס

21 1 מַשָּׂא מִדְבַּר־יָם
כְּסוּפוֹת בַּנֶּגֶב לַחֲלֹף
מִמִּדְבָּר בָּא מֵאֶרֶץ נוֹרָאָה׃
2 חְזוּת קָשָׁה הֻגַּד־לִי
הַבּוֹגֵד בּוֹגֵד וְהַשּׁוֹדֵד שׁוֹדֵד
עֲלִי עֵילָם צוּרִי מָדָי
כָּל־אַנְחָתָהּ הִשְׁבַּתִּי׃
3 עַל־כֵּן מָלְאוּ מָתְנַי חַלְחָלָה
צִירִים אֲחָזוּנִי כְּצִירֵי יוֹלֵדָה
נַעֲוֵיתִי מִשְּׁמֹעַ נִבְהַלְתִּי מֵרְאוֹת׃
4 תָּעָה לְבָבִי פַּלָּצוּת בִּעַתַּתְנִי
אֶת נֶשֶׁף חִשְׁקִי שָׂם לִי לַחֲרָדָה׃
5 עָרֹךְ הַשֻּׁלְחָן צָפֹה הַצָּפִית אָכוֹל שָׁתוֹה
קוּמוּ הַשָּׂרִים מְשָׁחוּ מָגֵן׃ פ
6 כִּי כֹה אָמַר אֲלַי אֲדֹנָי
לֵךְ הַעֲמֵד הַמְצַפֶּה אֲשֶׁר יִרְאֶה יַגִּיד׃

ג. 1,2 חס וכל כתיב דכות ב מא
1,2 חס וכל ירמיה דכות ב מו. 3,3
ג. 3,4
ל. 3,3
ל. ב בלישׁ וכל שם ברנש דכות. 3,5 ב
ת חס בסיפ. ב
ל. 3,7 ב

מא
ל
ז מל. ז מל
ו
ל. 2,5
ד חס. 3
ו
ל. ו מל. ג בת ח. 4
ו. 5

Cp 20 [1] Mm 1267 contra textum. [2] Mm 1408. [3] Mm 2277. [4] Mm 4250. [5] Mm 3906. [6] Mm 2278. [7] Mp sub loco. Cp 21 [1] Mm 2279. [2] Mm 476. [3] Mm 3685. [4] Mm 1531. [5] Mm 2280.

2 [a] l c 𝔔ᵃ𝔊α′σ′ⅅ𝔙 לֵיךְ– ‖ 3 [a] huc tr ‖ 4 [a] 𝔔ᵃ גולת ‖ [b] prb l נִפֵּי– ‖ [c–c] prb dl ‖ 5 [a] 𝔔ᵃ מבטחם ‖ 6 [a–a] > 𝔊 ‖ [b] 𝔔ᵃ נסמך ‖ Cp 21,1 [a–a] l יֶהֱמָה רֹ– cf 𝔊 ‖ 2 [a] prb l חָתָה– ‖ [b] prp הַשְׁבַּתִּי ‖ 5 [a–a] > 𝔊.

7 וְרָאָה רֶכֶב צֶמֶד פָּרָשִׁים
רֶכֶב[a] חֲמוֹר רֶכֶב[a] גָּמָל ל
וְהִקְשִׁיב קֶשֶׁב רַב־קֶשֶׁב׃ 8 וַיִּקְרָא אַרְיֵה[a]
עַל־מִצְפֶּה | אֲדֹנָי אָנֹכִי עָמֹד תָּמִיד יוֹמָם ב[b] וכל יקושע דכות ב מ א וחד מן ב[7] בליש
וְעַל־מִשְׁמַרְתִּי אָנֹכִי נֶצָּב כָּל־הַלֵּילוֹת׃ ל
9 וְהִנֵּה־זֶה בָא רֶכֶב אִישׁ צֶמֶד פָּרָשִׁים ב
וַיַּעַן וַיֹּאמֶר נָפְלָה נָפְלָה[a] בָּבֶל
וְכָל־פְּסִילֵי אֱלֹהֶיהָ שִׁבַּר[b] לָאָרֶץ׃ ל
10 מְדֻשָׁתִי[a] וּבֶן־גָּרְנִי ל . ל
אֲשֶׁר שָׁמַעְתִּי מֵאֵת יְהוָה צְבָאוֹת
אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל הִגַּדְתִּי לָכֶם׃ ס
11 מַשָּׂא דוּמָה[a] אֵלַי קֹרֵא[b] מִשֵּׂעִיר מא . ל
שֹׁמֵר מַה־מִּלַּיְלָה[c] שֹׁמֵר מַה־מִּלָּיְלָה׃ ב חד מל וחד חס
12 אָמַר שֹׁמֵר אָתָה בֹקֶר וְגַם־לָיְלָה ל
אִם־תִּבְעָיוּן בְּעָיוּ שֻׁבוּ אֲתָיוּ׃ ס ל . ה חס . ג[9]a
13 [a]מַשָּׂא בַּעְרָב[a] מא . ל
בַּיַּעַר בַּעֲרַב[b] תָּלִינוּ אָרְחוֹת דְּדָנִים׃
14 לִקְרַאת צָמֵא הֵתָיוּ[a] מָיִם ג[9] ב מנה בליש וחד לשון ארמית
יֹשְׁבֵי אֶרֶץ תֵּימָא בְּלַחְמוֹ קִדְּמוּ[b] נֹדֵד׃ ה . ג[10]
15 כִּי־מִפְּנֵי חֲרָבוֹת נָדָדוּ מִפְּנֵי | חֶרֶב נְטוּשָׁה
וּמִפְּנֵי קֶשֶׁת דְּרוּכָה וּמִפְּנֵי כֹּבֶד מִלְחָמָה׃ ס ל . ל
16 כִּי־כֹה אָמַר אֲדֹנָי אֵלַי בְּעוֹד שָׁנָה כִּשְׁנֵי שָׂכִיר וְכָלָה כָּל־כְּבוֹד כי מיחד[11] . ה בסיפ
קֵדָר׃ 17 וּשְׁאָר[a] מִסְפַּר־קֶשֶׁת גִּבּוֹרֵי בְּנֵי־קֵדָר יִמְעָטוּ כִּי יְהוָה אֱלֹהֵי־ ה ג מנה בנביא
יִשְׂרָאֵל דִּבֵּר׃ ס

[6]Mm 2281. [7]Cf 2 Ch 20, 24. [8]Mm 2411. [9]Mp sub loco. [10]Mm 786. [11]Mm 2049.

7 [a] l c 𝔔[a] Vrs רֹ(וֹ)כֵב ‖ **8** [a] frt l c 𝔔[a]𝔖 הָרֹאֶה ‖ **9** [a] > GΘ𝔄, dl ‖ [b] G(𝔈SyhSTV) *συνετρίβησαν*, l שֻׁבְּרוּ cf 𝔔[a] ‖ **10** [a] prp בֶּן־מִ׳ ‖ **11** [a] 2 Mss G אֱדוֹם ‖ [b] prp קֹרֵא הַנּוֹדְדִים cf α′σ′θ′ ‖ [c] 𝔔[a] מליל ‖ **13** [a–a] > G ‖ [b] G(STV) *ἐσπέρας* = בָּעֶרֶב ‖ **14** [a] 𝔔[a] האתיו ‖ [b] G(STV) *συναντᾶτε* = קִ׳ ‖ **17** [a] prp וְשַׁאַר.

מא.ג 22 1 מַשָּׂא גֵּיא חִזָּיוֹן

ג.ג מַה־לָּךְ אִפּוֹא כִּי־עָלִית כֻּלָּךְ לַגַּגּוֹת׃

ד כת כן׳. ג ול בסיפ 2 תְּשָׂאוֹת | מְלֵאָה עִיר הוֹמִיָּה קִרְיָה עַלִּיזָה
חֲלָלַיִךְ לֹא חַלְלֵי־חֶרֶב וְלֹא מֵתֵי מִלְחָמָה׃

ל.ל 3 כָּל־קְצִינַיִךְ נָדְדוּ־יָחַד מִקֶּשֶׁת אֻסָּרוּ[a]
כָּל־נִמְצָאַיִךְ[b] אֻסָּרוּ[c] יַחְדָּו מֵרָחוֹק בָּרָחוּ׃

ל.ל 4 עַל־כֵּן אָמַרְתִּי [a]שְׁעוּ מִנִּי[a] אֲמָרֵר בַּבְּכִי
אַל־תָּאִיצוּ לְנַחֲמֵנִי עַל־שֹׁד בַּת־עַמִּי׃

ג[2].ל[3].ה 5 כִּי יוֹם מְהוּמָה וּמְבוּסָה וּמְבוּכָה[a] לַאדֹנָי[s] יְהוִה צְבָאוֹת[b]
ט כת ל[3]. ג. ל וחס. ב ומל[11] בְּגֵיא חִזָּיוֹן מְקַרְקַר קָיר וְשַׁוַּע אֶל־הָהָר׃

ב 6 וְעֵילָם נָשָׂא אַשְׁפָּה בְּרֶכֶב [a]אָדָם פָּרָשִׁים[a]

ב וְקִיר עֶרָה מָגֵן׃ 7 וַיְהִי מִבְחַר־עֲמָקַיִךְ

ל.ד.ג מָלְאוּ רֶכֶב וְהַפָּרָשִׁים שׁוֹת שָׁתוּ הַשָּׁעָרָה׃

ב[5] 8 וַיָּגַל[a] אֶת מָסַךְ יְהוּדָה

וַתַּבֵּט[b] בַּיּוֹם הַהוּא אֶל־נֶשֶׁק בֵּית הַיָּעַר׃

ג[6] 9 וְאֶת בְּקִיעֵי עִיר־דָּוִד רְאִיתֶם כִּי־רַבּוּ

וַתְּקַבְּצוּ אֶת־מֵי הַבְּרֵכָה הַתַּחְתּוֹנָה׃

10 וְאֶת־בָּתֵּי יְרוּשָׁלַם סְפַרְתֶּם וַתִּתְּצוּ הַבָּתִּים לְבַצֵּר הַחוֹמָה׃

ל 11 וּמִקְוָה | עֲשִׂיתֶם בֵּין הַחֹמֹתַיִם לְמֵי הַבְּרֵכָה הַיְשָׁנָה

ל וְלֹא הִבַּטְתֶּם אֶל־עֹשֶׂיהָ וְיֹצְרָהּ מֵרָחוֹק לֹא רְאִיתֶם׃

ה[2] 12 וַיִּקְרָא אֲדֹנָי[a] יְהוִה צְבָאוֹת בַּיּוֹם הַהוּא

ל.ל לִבְכִי וּלְמִסְפֵּד וּלְקָרְחָה וְלַחֲגֹר שָׂק׃

ג[7].ל 13 וְהִנֵּה | שָׂשׂוֹן וְשִׂמְחָה הָרֹג | בָּקָר וְשָׁחֹט צֹאן

י מל.ל אָכֹל בָּשָׂר וְשָׁתוֹת יָיִן אָכֹל וְשָׁתוֹ כִּי מָחָר נָמוּת׃

יב ח מנה קמ.ב 14 וְנִגְלָה בְּאָזְנֵי[a] יְהוָה צְבָאוֹת[a]

ה[8].ד. ג חס וחד מל[9].ה אִם־יְכֻפַּר הֶעָוֹן הַזֶּה לָכֶם עַד־תְּמוּתוּן [b]אָמַר אֲדֹנָי[s] יְהוִה[b]׃ [צְבָאוֹת[b]׃ פ

Cp 22 [1]Mm 2282. [2]Mp sub loco. [3]Mm 3989 contra textum + א. [4]Mm 2879. [5]Nu 22,31. [6]Mm 3238. [7]Mm 901. [8]Mm 1038. [9]Mm 20.

Cp 22,3 [a] 𝔔[a] אסורה; 𝔗 *glv*, frt l רו(א)סָ; prp הָסְרוּ ‖ [b] prb l אַמִּיצַיִךְ cf 𝔊; prp נֶאֱמָצַיִךְ ‖ [c] > 𝔊? frt dl ‖ **4** [a–a] 𝔔[a] שועו ממני ‖ **5** [a] > pc Mss ‖ [b] tr huc ‖ **6** [a–a] prp אָרָם פָּרָשִׁים ‖ **8** [a] l לוּ– cf 𝔊 ‖ [b] l בִּיטוּ– cf 𝔊 ‖ **12** [a] > 𝔊𝔖𝔘 ‖ **14** [a–a] prb dl m cs ‖ [b–b] > 𝔊.

15 כֹּה אָמַר אֲדֹנָי[a] יְהוִה צְבָאוֹת הז
לֵךְ־בֹּא אֶל־הַסֹּכֵן הַזֶּה עַל־[c]שֶׁבְנָא[b] אֲשֶׁר עַל־הַבָּיִת׃ יח פסוק אל על[10] . ל
16 מַה־לְּךָ פֹּה וּמִי לְךָ פֹּה כִּי־חָצַבְתָּ לְךָ פֹּה קֶבֶר ל
חֹצְבִי מָרוֹם קִבְרוֹ חֹקְקִי בַסֶּלַע מִשְׁכָּן לוֹ׃ ג[11] . ל
17 הִנֵּה יְהוָה מְטַלְטֶלְךָ[a] טַלְטֵלָה גֶּבֶר[a] וְעֹטְךָ עָטֹה׃ ל
18 צָנוֹף יִצְנָפְךָ[a] צְנִיפָה כַּדּוּר[a] אֶל־אֶרֶץ רַחַבַת יָדָיִם ב
שָׁמָּה תָּמוּת וְשָׁמָּה מַרְכְּבוֹת כְּבוֹדֶךָ קְלוֹן בֵּית אֲדֹנֶיךָ׃ ח . ד ג מל וחד חס[12] . ל
19 וַהֲדַפְתִּיךָ מִמַּצָּבֶךָ וּמִמַּעֲמָדְךָ יֶהֲרָסֶךָּ[a]׃ ל . ל
20 וְהָיָה בַּיּוֹם הַהוּא וְקָרָאתִי לְעַבְדִּי לְאֶלְיָקִים בֶּן־חִלְקִיָּהוּ׃
21 וְהִלְבַּשְׁתִּיו כֻּתָּנְתֶּךָ וְאַבְנֵטְךָ אַחַזְקֶנּוּ וּמֶמְשַׁלְתְּךָ אֶתֵּן בְּיָדוֹ ל . ל . ב[13]
וְהָיָה לְאָב לְיוֹשֵׁב יְרוּשָׁלַם וּלְבֵית יְהוּדָה׃ ו[14]
22 וְנָתַתִּי מַפְתֵּחַ בֵּית־דָּוִד עַל־שִׁכְמוֹ [נְאֻמַן
וּפָתַח וְאֵין סֹגֵר וְסָגַר וְאֵין פֹּתֵחַ׃ 23 וּתְקַעְתִּיו יָתֵד בְּמָקוֹם ס[15] נ פסוק ראין ראין[16]
וְהָיָה לְכִסֵּא כָבוֹד לְבֵית אָבִיו׃ ז[18]
24 וְתָלוּ עָלָיו כָּל כְּבוֹד בֵּית־אָבִיו הַצֱּאֶצָאִים וְהַצְּפֻעוֹת כָּל כְּלֵי ל
הַקָּטָן[a] מִכְּלֵי הָאֲגָנוֹת וְעַד כָּל־כְּלֵי הַנְּבָלִים׃ 25 בַּיּוֹם הַהוּא נְאֻם יְהוָה צְבָאוֹת תָּמוּשׁ הַיָּתֵד הַתְּקוּעָה בְּמָקוֹם נֶאֱמָן וְנִגְדְּעָה וְנָפְלָה ב[17] . כה[18] ג
וְנִכְרְתָה הַמַּשָּׂא אֲשֶׁר־עָלֶיהָ כִּי יְהוָה דִּבֶּר׃ ס ט

23 1 מַשָּׂא צֹר מא
הֵילִילוּ אֳנִיּוֹת תַּרְשִׁישׁ כִּי־שֻׁדַּד מִבַּיִת[a]
מִבֹּוא[b] מֵאֶרֶץ כִּתִּים נִגְלָה־לָמוֹ׃ א
2 דֹּמּוּ[a] יֹשְׁבֵי אִי סֹחֵר[b] צִידוֹן ב וחס[2]
עֹבֵר יָם[c] מִלְאוּךְ[d][e]׃ 3 וּבְמַיִם רַבִּים[d] ל . ג[a]

[10] Mm 658. [11] Mm 2283. [12] Mm 472. [13] Mm 2284. [14] Mm 1749. [15] Mm 2004. [16] Mm 2768. [17] Mm 2285. [18] Mm 1428. Cp 23 [1] Mm 2286. [2] Mm 1596. [3] Mm 2287.

15 [a] > 2 Mss G θ′ S ‖ [b–b] frt tr ad init stich ‖ [c] pc Mss אֶל ‖ **17** [a–a] S *šd' (lk) gbr'*; prp טַלְטֵל הַגֶּבֶר cf T (tr : ad יהוה), al כְּטַלְטֵל הַגֶּבֶד ‖ **18** [a–a] prp כְּצָנוֹף הַכַּ ‖ **19** [a] STV 1 sg, l אֶהֱרֹס ‖ **24** [a] Q[a] קטן ‖ **Cp 23,1** [a] frt l בֵּיתָם cf T ‖ [b] frt l מָבוֹא ‖ **2/3** [a] prp דַּמּוּ מַלְאָכָו במים ר׳ l frt [d–d] ‖ [c–c] Q[a] עברו ים; prp עִבְרִים ‖ [d] frt l ר׳ cf G ‖ [b] GTV pl, l סֹחֲרֵי ‖ [e] Q[a] מלאכיך cf GSV et tr : post ר׳.

זֻרַע שִׁחֹר קְצִיר יְאֹר[g] תְּבוּאָתָהּ[h] וַתְּהִי[g] סְחַר גּוֹיִם׃ ו מל
4 בּוֹשִׁי צִידוֹן כִּי־אָמַר יָם [a]מָעוֹז הַיָּם לֵאמֹר[ab] ד פסוק לא ולא ולא
לֹא־חַלְתִּי וְלֹא־יָלַדְתִּי ג מל וכל מגלה דכות
וְלֹא גִדַּלְתִּי בַּחוּרִים רוֹמַמְתִּי בְתוּלוֹת׃
5 כַּאֲשֶׁר־שֶׁמַע[a] לְמִצְרַיִם יָחִילוּ כִּשְׁמַע צֹר׃ ה בּ
6 עִבְרִי תַּרְשִׁישָׁה הֵילִילוּ יֹשְׁבֵי אִי׃ ד
7 הֲזֹאת לָכֶם עַלִּיזָה מִימֵי־קֶדֶם קַדְמָתָהּ ה
יוֹבִלוּהָ רַגְלֶיהָ מֵרָחוֹק לָגוּר׃
8 מִי יָעַץ זֹאת עַל־צֹר הַמַּעֲטִירָה ב ל
אֲשֶׁר סֹחֲרֶיהָ[a] שָׂרִים כְּנַעֲנֶיהָ נִכְבְּדֵי־אָרֶץ׃ ג
9 יְהוָה צְבָאוֹת יְעָצָהּ לְחַלֵּל גְּאוֹן כ
כָּל־[a]צְבִי לְהָקֵל[b] כָּל־נִכְבְּדֵי־אָרֶץ׃
10 עִבְרִי[a] אַרְצֵךְ כַּיְאֹר[b] בַּת־תַּרְשִׁישׁ אֵין מֵזַח[c] עוֹד׃ ל
11 יָדוֹ[a] נָטָה עַל־הַיָּם הִרְגִּיז מַמְלָכוֹת[a] יו חס את
יְהוָה צִוָּה אֶל־כְּנַעַן לַשְׁמֵד מָעֻזֶּיהָ[b]׃ ה חס בלישׁ׳׳. ל
12 וַיֹּאמֶר לֹא־תוֹסִיפִי עוֹד לַעְלוֹז הַמְעֻשָּׁקָה בְּתוּלַת בַּת־צִידוֹן ל. ל
כִּתִּיִּם[a] קוּמִי עֲבֹרִי גַּם־שָׁם לֹא־יָנוּחַ לָךְ׃ כתים ק
13 הֶן [a]אֶרֶץ כַּשְׂדִּים[a] זֶה הָעָם לֹא הָיָה[b] אַשּׁוּר יְסָדָהּ לְצִיִּים כא
הֵקִימוּ[c] בַּחֻנָיו[d] עֹרְרוּ[e] אַרְמְנוֹתֶיהָ שָׂמָהּ לְמַפֵּלָה׃ ה. ג. ב בחוניו[13] ק
14 הֵילִילוּ אֳנִיּוֹת תַּרְשִׁישׁ כִּי שֻׁדַּד מָעֻזְּכֶן׃ ס ל
15 וְהָיָה בַּיּוֹם הַהוּא וְנִשְׁכַּחַת צֹר שִׁבְעִים שָׁנָה כִּימֵי מֶלֶךְ אֶחָד מִקֵּץ
שִׁבְעִים שָׁנָה יִהְיֶה לְצֹר כְּשִׁירַת הַזּוֹנָה׃ ל
16 קְחִי כִנּוֹר סֹבִּי עִיר זוֹנָה נִשְׁכָּחָה ל
הֵיטִיבִי נַגֵּן הַרְבִּי־שִׁיר לְמַעַן תִּזָּכֵרִי׃ ב

[4]Mm 771. [5]Mm 2204. [6]Mm 206. [7]Mm 2288. [8]Mm 2289. [9]Mm 2290. [10]Mm 2291. [11]Mm 1983. [12]Mm 2292. [13]Mm 832.

3 [f] prb l רוֹ– cf 𝔊 ‖ [g] > 𝔊 ‖ [h] prb l תֹּא– (תוֹ–) cf 𝔊 ‖ **4** [a–a] add ‖ [b] > 𝔖 ‖ **5** [a] 𝔊(𝔙) *ἀκουστὸν γένηται* = שָׁמַע 𝔖 *(d)'štm'* = נִשְׁמַע ‖ **8** [a] sic L, 1 c mlt Mss Edd הָ– ‖ **9** [a] tr c 𝔔[a] ante גְּאוֹן (et l גָּאוֹן) ‖ [b] tr ante צבי ‖ **10** [a] l c 𝔔[a]𝔊 עבדי ‖ [b] dttg, dl ‖ [c] prp מָחֹז ‖ **11** [a–a] frt tr ad fin v ‖ [b] prb l מעזיה cf 𝔔[a] ‖ **12** [a] K כתיים ‖ **13** [a–a] frt dl ‖ [b–b] dl ‖ [c] frt l c Ms הקים ‖ [d] K בְּחַי? ‖ [e] frt l עוֹרֵר.

17 וְהָיָה ׀ מִקֵּץ שִׁבְעִים שָׁנָה יִפְקֹד יְהוָה אֶת־צֹר וְשָׁבָה לְאֶתְנַנָּהּ[a] ב. ד[14]. ג בטע מלרע ב מנה בליש
וְזָנְתָה אֶת־כָּל־מַמְלְכוֹת הָאָרֶץ עַל־פְּנֵי הָאֲדָמָה׃ 18 וְהָיָה סַחְרָהּ ד[15]
וְאֶתְנַנָּהּ קֹדֶשׁ לַיהוָה לֹא יֵאָצֵר וְלֹא יֵחָסֵן כִּי לִישְׁבִים לִפְנֵי יְהוָה
יִהְיֶה סַחְרָהּ לֶאֱכֹל לְשָׂבְעָה וְלִמְכַסֶּה עָתִיק׃ פ ד[15]. ד

24 1 הִנֵּה יְהוָה בּוֹקֵק הָאָרֶץ וּבוֹלְקָהּ וְעִוָּה פָּנֶיהָ וְהֵפִיץ יֹשְׁבֶיהָ׃ ב. ג בסיפ
2 וְהָיָה כָעָם כַּכֹּהֵן כַּעֶבֶד כַּאדֹנָיו כַּשִּׁפְחָה כַּגְּבִרְתָּהּ ב[1]. ל[2]. ל[3]
כַּקּוֹנֶה כַּמּוֹכֵר כַּמַּלְוֶה כַּלֹּוֶה[a] כַּנֹּשֶׁה כַּאֲשֶׁר נֹשֶׁא בּוֹ׃ ד מל בליש. ג מל בליש. ל. ג כת א[4]
3 הִבּוֹק ׀ תִּבּוֹק הָאָרֶץ וְהִבָּזוֹ ׀ תִּבָּזוֹ
כִּי יְהוָה דִּבֶּר[a] אֶת־הַדָּבָר הַזֶּה[a]׃
4 אָבְלָה נָבְלָה[a] הָאָרֶץ אֻמְלְלָה[a] נָבְלָה תֵּבֵל ה
אֻמְלְלוּ[b] מְרוֹם עַם[c]־הָאָרֶץ׃
5 וְהָאָרֶץ חָנְפָה תַּחַת יֹשְׁבֶיהָ כִּי־[a]עָבְרוּ תוֹרֹת חָלְפוּ חֹק[a] ה ר״פ[5]
הֵפֵרוּ בְּרִית עוֹלָם׃
6 עַל־כֵּן אָלָה[a] אָכְלָה אֶרֶץ וַיֶּאְשְׁמוּ יֹשְׁבֵי בָהּ ל. ל בסיפ. ב[6]
עַל־כֵּן חָרוּ[a] יֹשְׁבֵי אָרֶץ וְנִשְׁאַר אֱנוֹשׁ מִזְעָר׃ ל
7 אָבַל תִּירוֹשׁ אֻמְלְלָה־גָּפֶן נֶאֶנְחוּ כָּל־שִׂמְחֵי־לֵב׃ ג
8 שָׁבַת מְשׂוֹשׂ תֻּפִּים חָדַל שְׁאוֹן עַלִּיזִים
שָׁבַת מְשׂוֹשׂ כִּנּוֹר׃
9 בַּשִּׁיר לֹא יִשְׁתּוּ־יָיִן יֵמַר שֵׁכָר לְשֹׁתָיו׃ ג דגש[7]. ל
10 נִשְׁבְּרָה קִרְיַת־תֹּהוּ סָגַר כָּל־בַּיִת מִבְּוֹא׃ ל. ו[8]
11 צְוָחָה עַל־הַיַּיִן בַּחוּצוֹת ב
עָרְבָה כָּל־שִׂמְחָה[a] גָּלְתָה מְשׂוֹשׂ הָאָרֶץ[ab]׃
12 נְשְׁאַר בָּעִיר שַׁמָּה וּשְׁאִיָּה יֻכַּת־שָׁעַר׃ ל. ל
13 כִּי כֹה יִהְיֶה בְּקֶרֶב הָאָרֶץ בְּתוֹךְ הָעַמִּים
כְּנֹקֵף זַיִת כְּעוֹלְלֹת[a] אִם־כָּלָה בָצִיר׃ ב כת כן[2]

[14]Mp sub loco. [15]Mm 2293. Cp 24 [1]Mm 3004. [2]Mp sub loco. [3]Mm 2065. [4]Mm 1651. [5]Mm 4. [6]Mm 2892. [7]Mm 4122. [8]Mm 2286.

17 [a] l c mlt Mss סע נָהּ– cf 𝔗 ‖ **Cp 24,2** [a–a] prb add ‖ **3** [a–a] add, dl ‖ **4** [a] > 𝔊, dl ‖ [b] l c 𝔔[a] סע אמלַל ‖ [c–c] prp הָמֵּ֫ עִם ‖ **5** [a–a] prb add ‖ **6** [a] 𝔔[a] חורו = חָרוּ ‖ **11** [a–a] frt tr ad fin 8 ‖ [b] > 𝔊[B] ‖ **13** [a] prp כעולל עוֹלֵלוֹת cf Jer 6,9.

14 הֵמָּה יִשְׂאוּ קוֹלָם יָרֹנּוּ בְּגַאֲוֹן יְהוָה[a]
צָהֲלוּ[b] מִיָּם׃ 15 [a]עַל־כֵּן[a] בָּאֻרִים[b] כַּבְּדוּ יְהוָה
בְּאִיֵּי הַיָּם שֵׁם יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל׃ ס
16 מִכְנַף הָאָרֶץ זְמִרֹת שָׁמַעְנוּ צְבִי לַצַּדִּיק
וָאֹמַר רָזִי־לִי רָזִי־לִי אוֹי [a]לִי בֹּגְדִים[a] בָּגָדוּ
[b]וּבֶגֶד בּוֹגְדִים בָּגָדוּ[b]׃
17 פַּחַד וָפַחַת וָפָח עָלֶיךָ יוֹשֵׁב הָאָרֶץ׃
18 וְהָיָה הַנָּס מִקּוֹל הַפַּחַד יִפֹּל אֶל־הַפַּחַת
וְהָעוֹלֶה מִתּוֹךְ הַפַּחַת יִלָּכֵד בַּפָּח
כִּי־אֲרֻבּוֹת[a] מִמָּרוֹם נִפְתָּחוּ וַיִּרְעֲשׁוּ מוֹסְדֵי אָרֶץ׃
19 רֹעָה[a] הִתְרֹעֲעָה הָאָרֶץ[b] פּוֹר הִתְפּוֹרְרָה אֶרֶץ[b]
מוֹט הִתְמוֹטְטָה אָרֶץ[c]׃
20 נוֹעַ תָּנוּעַ אֶרֶץ כַּשִּׁכּוֹר וְהִתְנוֹדְדָה כַּמְּלוּנָה
וְכָבֵד עָלֶיהָ פִּשְׁעָהּ וְנָפְלָה וְלֹא־תֹסִיף קוּם׃ ס
21 וְהָיָה בַּיּוֹם הַהוּא יִפְקֹד יְהוָה עַל־צְבָא הַמָּרוֹם בַּמָּרוֹם
וְעַל־מַלְכֵי הָאֲדָמָה עַל־הָאֲדָמָה׃ 22 וְאֻסְּפוּ [a]אֲסֻפָּה
אַסִּיר[a] עַל־בּוֹר וְסֻגְּרוּ עַל־מַסְגֵּר
וּמֵרֹב יָמִים יִפָּקְדוּ׃
23 וְחָפְרָה הַלְבָנָה[a] וּבוֹשָׁה הַחַמָּה[b] כִּי־מָלַךְ יְהוָה צְבָאוֹת סו
בְּהַר צִיּוֹן וּבִירוּשָׁלַם וְנֶגֶד זְקֵנָיו כָּבוֹד[c]׃ פ

25 1 יְהוָה אֱלֹהַי אַתָּה אֲרוֹמִמְךָ אוֹדֶה שִׁמְךָ
כִּי עָשִׂיתָ פֶלֶא עֵצוֹת[a] מֵרָחוֹק אֱמוּנָה אָמֵן׃

יט ר״ם[9] . כ
ב חד חס וחד מל[10]
ד[11]
ה מל[12]
מט מל בנביא
ג ב חס וחד מל[13]
ה מל[14]
ג[15] . ל
ג[16] ול מלעיל . ל . ל
ל
ל
ל[17] . יג ג מנה כת כן
ד
ב . ל . ג בליש[18]
ב[19]
ב[20] . ב
ל
כא . ח
ג[1]
ה חס וכל אורית דכות[2]

[9]Mm 1497. [10]Mm 2294. [11]Mm 2295. [12]Mm 3638. [13]Mm 1286. [14]Mm 1624. [15]Mm 54. [16]Mm 205. [17]Mm 2296. [18]Mm 2186. [19]Mm 3720. [20]Thr 1,3. Cp 25 [1]Mm 2297. [2]Mm 1681 et Mp contra textum.

14 [a] huc tr : ‖ [b] prp צָהֲלוּ ‖ **15** [a–a] prp עָלְיוּ ‖ [b] frt crrp ex בְּאִיֵּי הַיָּם ‖ **16** [a–a] 𝔊(𝔗) *τοῖς ἀθετοῦσιν*, l לַבּ֫ ‖ [b–b] > 𝔊, prb dl ‖ **18** [a] frt ins הַשָּׁמַיִם ‖ **19** [a] 𝔔[b] Ms רוּעַ, prb l רַעַ ‖ [b] dl m cs ‖ [c] 𝔊 θ′ *ἡ γῆ* cf 𝔖𝔗, l הָאָרֶץ ‖ **22** [a–a] prp אֹסֶף הָאָ֫ ‖ **23** [a] 𝔊 *ἡ πλίνθος*, l הַלְבֵנָה ‖ [b] 𝔊 *τὸ τεῖχος*, l הַחוֹמָה ‖ [c] 𝔊(𝔖) *δοξασθήσεται*, l יִכָּבֵד; prp כְּבוֹדוֹ ‖ **Cp 25,1** [a] huc tr ʌ.

2 כִּי שַׂמְתָּ מֵעִיר[a] לַגָּל[b] קִרְיָה בְצוּרָה לְמַפֵּלָה ב
אַרְמוֹן זָרִים[c] מֵעִיר לְעוֹלָם לֹא יִבָּנֶה׃
3 עַל־כֵּן יְכַבְּדוּךָ עַם־עָז קִרְיַת[a] גּוֹיִם עָרִיצִים יִירָאוּךָ׃ ז קמ למערב[3] . ד[4]
4 כִּי־הָיִיתָ מָעוֹז לַדָּל מָעוֹז לָאֶבְיוֹן בַּצַּר־לוֹ יו בליש
מַחְסֶה מִזֶּרֶם צֵל מֵחֹרֶב
[a]כִּי רוּחַ עָרִיצִים כְּזֶרֶם קִיר[b]׃ 5 כְּחֹרֶב בְּצָיוֹן[a] יו בליש ב מנה בפסוק . ב[5]
שְׁאוֹן זָרִים[c] תַּכְנִיעַ
[d]חֹרֶב בְּצֵל עָב[d] זְמִיר עָרִיצִים יַעֲנֶה[e]׃ פ יו בליש ב מנה בפסוק

6 וְעָשָׂה יְהוָה צְבָאוֹת לְכָל־הָעַמִּים בָּהָר הַזֶּה מִשְׁתֵּה שְׁמָנִים ב[6]
מִשְׁתֵּה שְׁמָרִים שְׁמָנִים מְמֻחֲיִם שְׁמָרִים מְזֻקָּקִים׃ ל וחס
7 וּבִלַּע בָּהָר הַזֶּה פְּנֵי־הַלּוּט הַלּוּט[a] עַל־כָּל־הָעַמִּים ל ר״פ . ב וכל מגלה דכות
וְהַמַּסֵּכָה הַנְסוּכָה עַל־כָּל־הַגּוֹיִם׃ 8 בִּלַּע[a] הַמָּוֶת לָנֶצַח י . ב ר״פ[7]
וּמָחָה אֲדֹנָי יְהוִה דִּמְעָה מֵעַל כָּל־פָּנִים ו
וְחֶרְפַּת עַמּוֹ יָסִיר מֵעַל כָּל־הָאָרֶץ כִּי יְהוָה דִּבֵּר׃ פ
9 וְאָמַר[a] בַּיּוֹם הַהוּא הִנֵּה אֱלֹהֵינוּ זֶה קִוִּינוּ לוֹ וְיוֹשִׁיעֵנוּ[b] ג ב חס וחד מל[8]
[c]זֶה יְהוָה קִוִּינוּ לוֹ[c] נָגִילָה וְנִשְׂמְחָה בִּישׁוּעָתוֹ׃ 10 כִּי־תָנוּחַ יַד־ ה[9]
יְהוָה בָּהָר הַזֶּה
וְנָדַשׁ מוֹאָב תַּחְתָּיו כְּהִדּוּשׁ מַתְבֵּן בְּמֵי[a] מַדְמֵנָה׃ ל . ל . במי חד מן ט בליש . ק ב
11 וּפָרַשׂ יָדָיו בְּקִרְבּוֹ כַּאֲשֶׁר יְפָרֵשׂ הַשֹּׂחֶה לִשְׂחוֹת
וְהִשְׁפִּיל[b] גַּאֲוָתוֹ עִם אָרְבּוֹת יָדָיו׃ [עָפָר׃ ס
12 [a]וּמִבְצַר[a] מִשְׂגַּב[a] חוֹמֹתֶיךָ הַשַּׁח הִשְׁפִּיל[b] הִגִּיעַ לָאָרֶץ עַד־ ל . ל . ב[9]
26 1 בַּיּוֹם הַהוּא יוּשַׁר הַשִּׁיר־הַזֶּה בְּאֶרֶץ יְהוּדָה ל[1] . ה
עִיר עָז־לָנוּ[a] יְשׁוּעָה יָשִׁית[b] חוֹמוֹת וָחֵל׃ ל[2] וחד מן ב זקף קמץ . ז ומל[3] . ח[4] וכל ירמיה דכות ב מ ג וחד מן ג[5] מל . ה חס

[3]Mm 3655. [4]Mm 1924. [5]Jes 32,2. [6]Dt 31,4. [7]Thr 2,2. [8]Mm 1550. [9]Mm 2298. Cp 26 [1]וחד יוסר Lv 4,35. [2]Mm 3655. [3]Mm 2737. [4]Mm 2893. [5]Mm 2299.

2 [a] 𝔊(𝔗) *πόλεις*, l עָרִים; 𝔖(𝔙) *qrjt'* = עיר ‖ [b] 𝔊 *εἰς χῶμα* cf 𝔗, l לְגַל ‖ [c] 2 Mss 𝔊 זְדִים ‖ **3** [a] 𝔊 pl; frt dl ‖ **4/5** [a–a] frt add ‖ [b] prb l קֹר ‖ [c] 𝔊 *ὀλιγόψυχοι* = זְדִים cf 𝔗 ‖ [d–d] > 𝔊, dl ‖ [e] 𝔖 *ntmkk* cf 𝔗, l יֵעָנֶה ‖ **7** [a] l הלוט cf 𝔖𝔙 et 1 S 21,10 ‖ **8** [a] l c pc Mss וּבְ; 𝔖 (θ′ et 1 Ko 15,54) *wntbl'* = וּבִלַּע ‖ **9** [a] 𝔔ᵃ𝔖 2 sg ‖ [b] > 𝔊 ‖ [c–c] > 𝔊, dl ‖ **10** [a] 𝔔ᵃ K בְּמֵי, Vrs ut Q ‖ **12** [a–a] prp וּמִשְׂגַּב ‖ [b] > 𝔊, dl ‖ **Cp 26,1** [a] 𝔔ᵃ עוֹז ‖ [b] prp יוֹשַׁת cf 𝔗𝔙.

2 פִּתְחוּ שְׁעָרִים וְיָבֹא גוֹי־צַדִּיק שֹׁמֵר אֱמֻנִים: [6]
3 יֵצֶר[a] סָמוּךְ תִּצֹּר שָׁלוֹם[b] שָׁלוֹם כִּי בְךָ בָּטוּחַ: [7] [8] [9]
4 בִּטְחוּ בַיהוָה עֲדֵי־עַד כִּי בְיָהּ[a] יְהוָה צ֥וּר עוֹלָמִים: [10]
5 כִּי הֵשַׁח יֹשְׁבֵי מָרוֹם קִרְיָה נְשׂגָבָה
יַשְׁפִּילֶנָּה יַשְׁפִּילָהּ[a] עַד־אֶרֶץ יַגִּיעֶנָּה עַד־עָפָר: ל.ל.ל
6 תִּרְמְסֶנָּה רָגֶל[a] רַגְלֵי עָנִי פַּעֲמֵי דַלִּים: ל
7 אֹרַח לַצַּדִּיק מֵישָׁרִים יָשָׁר[a] מַעְגַּל צַדִּיק תְּפַלֵּס: [11]
8 אַף אֹרַח מִשְׁפָּטֶיךָ יְהוָה קִוִּינֻךָ[a] ל
לְשִׁמְךָ וּלְזִכְרְךָ[b] תַּאֲוַת־נָפֶשׁ[c]:
9 נַפְשִׁי אִוִּיתִיךָ בַּלַּיְלָה אַף־רוּחִי בְקִרְבִּי[a] אֲשַׁחֲרֶךָּ [12] [11]
כִּי כַאֲשֶׁר מִשְׁפָּטֶיךָ לָאָרֶץ צֶדֶק לָמְדוּ יֹשְׁבֵי תֵבֵל:
10 יֻחַן רָשָׁע בַּל־לָמַד צֶדֶק בְּאֶרֶץ[a] נְכֹחוֹת יְעַוֵּל ב
וּבַל־יִרְאֶה גְּאוּת יְהוָה: ס
11 יְהוָה רָמָה יָדְךָ בַּל־יֶחֱזָיוּן[a] [13] ג מלעיל
יֶחֱזוּ וְיֵבֹשׁוּ[b] קִנְאַת־עָם אַף־אֵשׁ צָרֶיךָ תֹּאכְלֵם: ס
12 יְהוָה תִּשְׁפְּתָה שָׁלוֹם[a] לָנוּ כִּי גַם כָּל־מַעֲשֵׂינוּ פָּעַלְתָּ לָנוּ: ל
13 יְהוָה אֱלֹהֵינוּ בְּעָלוּנוּ אֲדֹנִים זוּלָתֶךָ[a] לְבַד־בְּךָ[b] נַזְכִּיר שְׁמֶךָ: ל
14 מֵתִים בַּל־יִחְיוּ רְפָאִים בַּל־יָקֻמוּ [15] [14]
לָכֵן פָּקַדְתָּ וַתַּשְׁמִידֵם וַתְּאַבֵּד[a] כָּל־זֵכֶר לָמוֹ:
15 יָסַפְתָּ לַגּוֹי יְהוָה[a] יָסַפְתָּ לַגּוֹי[a] נִכְבַּדְתָּ[b] ג.ג.ג.ב
רִחַקְתָּ כָּל־קַצְוֵי־אָרֶץ: ג
16 יְהוָה בַּצַּר פָּקְדוּךָ[a] צָקֹן[b] לַחַשׁ מוּסָרְךָ לָמוֹ[c]: ל.ל
17 כְּמוֹ הָרָה תַּקְרִיב לָלֶדֶת תָּחִיל תִּזְעַק בַּחֲבָלֶיהָ

[6] Mm 2300. [7] Mm 2116. [8] Ps 112,8. [9] Mm 2301. [10] Ps 68,5. [11] Mm 2580. [12] Ps 63,2. [13] Mm 1235. [14] Mm 1294. [15] Mm 1709.

3 [a] o εβρ′ *ιεσρο*, l יִצְרוֹ(ן) ‖ [b] > GS, dl ‖ **4** [a] frt dl cf G ‖ **5** [a] > 𝔘[a]GS, dl ‖ **6** [a] > 𝔘[a]GSC[Ms], dl ‖ **7** [a] > G, dl ‖ **8** [a] l c 𝔘[a]GSC קויתו ‖ [b] 𝔘[a] ולתורתך ‖ [c] S(C) *npšn* = נַפְשֵׁנוּ cf G ‖ **9** [a] frt l בַּבֹּקֶר ‖ **10** [a] l בָּאָרֶץ cf GSC ‖ **11** [a] prp יֶחֱזְיוּן ‖ [b–b] dl ‖ **12** [a] prp שְׁלוֹם ‖ [b–b] prp כְּגֹמֶל cf S ‖ **13** [a] prp ins בַּל נֵדַע cf G ‖ [b–b] l לְבַדְךָ ‖ **14** [a] 𝔘[a] ותאסר ‖ **15** [a–a] > Ms ‖ [b] l נִכְבַּדְתָּ– cf G ‖ **16** [a] l c 2 Mss G[Mss]𝔗 פַּקְדֻנֵךְ cf CSyh ‖ [b] G(SV) *ἐν θλίψει* cf C, prp צָקוֹן ‖ [c] G *ἡμῖν*, l לָנוּ.

כֵּן הָיִינוּ מִפָּנֶיךָ יְהוָה׃
18 הָרִינוּ חַלְנוּ כְּמוֹ[a] יָלַדְנוּ רוּחַ יְשׁוּעֹת בַּל־נַעֲשֶׂה אֹרֶץ
וּבַל־יִפְּלוּ יֹשְׁבֵי תֵבֵל׃
19 יְחְיוּ מֵתֶיךָ נְבֵלָתִי[a] יְקוּמוּן הָקִיצוּ[b] וְרַנְּנוּ[c] שֹׁכְנֵי עָפָר ז16. ה. ז17. ב18
כִּי טַל אוֹרֹת טַלֶּךָ וָאֶרֶץ רְפָאִים תַּפִּיל׃ ס ב בתרי לישנ19. ל. ג קמ וכל שמים וארץ דכות20
20 לֵךְ עַמִּי בֹּא בַחֲדָרֶיךָ וְסְגֹר דִּלְתְּיךָ[a] בַּעֲדֶךָ דלתך ק יחיר י בלישׁ
חֲבִי[b] כִּמְעַט־רֶגַע עַד־יַעֲבָר־זָעַם׃ יעבר ק יחיר ו בלישׁ וחד מן ז21 מל
21 כִּי־הִנֵּה יְהוָה יֹצֵא מִמְּקוֹמוֹ לִפְקֹד עֲוֹן יֹשֵׁב־הָאָרֶץ עָלָיו[a] ה חס בסיפ
וְגָלְתָה הָאָרֶץ אֶת־דָּמֶיהָ וְלֹא־תְכַסֶּה עוֹד עַל־הֲרוּגֶיהָ׃ ס ל22. ג23. ב. ב תד מל וחד חס24

27 1 בַּיּוֹם הַהוּא יִפְקֹד יְהוָה בְּחַרְבּוֹ[a] הַקָּשָׁה וְהַגְּדוֹלָה וְהַחֲזָקָה ד
עַל לִוְיָתָן נָחָשׁ בָּרִחַ וְעַל לִוְיָתָן נָחָשׁ עֲקַלָּתוֹן ב תד מל וחד מן ג חס בלישׁ1
וְהָרַג אֶת־הַתַּנִּין אֲשֶׁר בַּיָּם׃ ס ז בלישׁ2
2 בַּיּוֹם[a] הַהוּא כֶּרֶם חֶמֶד[b] עַנּוּ־לָהּ׃ ל. ל
3 אֲנִי יְהוָה נֹצְרָהּ לְרָגָעִים אַשְׁקֶנָּה ל. ד
פֶּן יִפְקֹד[a] עָלֶיהָ[b] לַיְלָה וָיוֹם אֶצֳּרֶנָּה׃ ג2
4 חֵמָה אֵין לִי מִי־יִתְּנֵנִי שָׁמִיר שַׁיִת[a]
בַּמִּלְחָמָה[b] אֶפְשְׁטָה בָּהּ אֲצִיתֶנָּה[c] יָחַד׃ ל. ל
5 אֹו יַחֲזֵק בְּמָעוּזִּי יַעֲשֶׂה שָׁלוֹם לִי שָׁלוֹם יַעֲשֶׂה־לִּי׃
6 הַבָּאִים[a] יַשְׁרֵשׁ[b] יַעֲקֹב יָצִיץ וּפָרַח יִשְׂרָאֵל ג ר״פ. ל
וּמָלְאוּ פְנֵי־תֵבֵל תְּנוּבָה׃ ס ל
7 הַכְמַכַּת מַכֵּהוּ הֻכָּהּ[a] אִם־כְּהֶרֶג הֲרֻגָיו[b] הֹרָג׃ ל. ל. ל. ל
8 בְּסַאסְּאָה[a] בְשַׁלְחָהּ[b] תְּרִיבֶנָּה הָגָה[c] בְּרוּחוֹ הַקָּשָׁה בְּיוֹם קָדִים׃ ל. ל

16 Mm 1294. 17 Mm 2302. 18 Mm 3036. 19 Mm 2061. 20 Mm 3640. 21 Mp sub loco. 22 Mm 476. 23 Mm 2303. 24 Prv 7,26. Cp 27 1 Mm 554 et Mm 3517. 2 Mm 413. 3 Mm 1922.

18 a > G, dl ‖ **19** a S(T) *(w)šldjhwn*, prp נִבְלָתָם ‖ b $\mathfrak{Q}^a$ יקיצו; S *wntt'jrwn* = וְהָקִיצוּ cf α′σ′θ′T ‖ c $\mathfrak{Q}^a$ וירננו cf Gα′σ′θ′ST ‖ **20** a K תֵּיךְ–, Q forma mixta דַּלְתֵּיךְ + דְּלָתְיךָ ‖ b l חֲבִי = חֲבֵה ‖ **21** a > G, dl ‖ Cp **27,1** a sic L, l c mlt Mss Edd בּוֹ– ‖ **2** a frt pr וְאָמַר ‖ b mlt Mss חמר ‖ **3** a V pass cf G, l יִפְקֹד ‖ b l עָלֶיהָ ‖ **4** a l c $\mathfrak{Q}^a$ mlt Mss ST שָׁיִת cf α′ ‖ b frt dl cf T ‖ c l אַצִּיתֶנָּה ‖ **6** a frt l בָּא הַיּוֹם ‖ b l c $\mathfrak{Q}^a$α′σ′θ′ יַשְׁרֵשׁ vel יְשֹׁרֵשׁ ‖ **7** a G *πληγήσεται; καί*, l הֻכָּה ‖ b frt l הֹרָגָיו cf $\mathfrak{Q}^a$ (הור) GS ‖ **8** a l בסאסאה vel בסאסאָה ‖ b frt gl ‖ c frt l הגה vel הוֹגֶה.

9 לָכֵן בְּזֹאת יְכֻפַּר עֲוֹן־יַעֲקֹב וְזֶה [a]כָּל־פְּרִי[a] הָסֵר חַטָּאתוֹ
בְּשׂוּמוֹ | כָּל־אַבְנֵי מִזְבֵּחַ כְּאַבְנֵי־גִר מְנֻפָּצוֹת
לֹא־יָקֻמוּ אֲשֵׁרִים וְחַמָּנִים׃
10 כִּי עִיר בְּצוּרָה בָּדָד נָוֶה מְשֻׁלָּח וְנֶעֱזָב כַּמִּדְבָּר
שָׁם יִרְעֶה עֵגֶל וְשָׁם יִרְבָּץ וְכִלָּה[a] סְעִפֶּיהָ׃
11 בְּיִבְשׁ קְצִירָהּ[a] תִּשָּׁבַרְנָה[b] נָשִׁים בָּאוֹת מְאִירוֹת אוֹתָהּ
כִּי לֹא עַם־בִּינוֹת הוּא
עַל־כֵּן לֹא־יְרַחֲמֵנוּ עֹשֵׂהוּ וְיֹצְרוֹ לֹא יְחֻנֶּנּוּ׃ ס
12 וְהָיָה בַּיּוֹם הַהוּא
יַחְבֹּט יְהוָה [a]מִשִּׁבֹּלֶת הַנָּהָר[a] עַד־נַחַל מִצְרָיִם
וְאַתֶּם תְּלֻקְּטוּ לְאַחַד אֶחָד בְּנֵי יִשְׂרָאֵל׃ ס
13 וְהָיָה | בַּיּוֹם הַהוּא יִתָּקַע בְּשׁוֹפָר גָּדוֹל׃ ס
וּבָאוּ הָאֹבְדִים בְּאֶרֶץ אַשּׁוּר וְהַנִּדָּחִים בְּאֶרֶץ מִצְרָיִם
וְהִשְׁתַּחֲווּ לַיהוָה בְּהַר הַקֹּדֶשׁ בִּירוּשָׁלִָם׃

28 1 הוֹי עֲטֶרֶת גְּאוּת שִׁכֹּרֵי אֶפְרַיִם וְצִיץ נֹבֵל צְבִי תִפְאַרְתּוֹ
אֲשֶׁר עַל־רֹאשׁ גֵּיא[a]־שְׁמָנִים חֲלוּמֵי יָיִן׃
2 הִנֵּה [a]חָזָק וְאַמִּיץ[a] לַאדֹנָי כְּזֶרֶם בָּרָד שַׂעַר מַשְׁחִית
כְּזֶרֶם מַיִם כַּבִּירִים שֹׁטְפִים הִנִּיחַ לָאָרֶץ בְּיָד׃
3 בְּרַגְלַיִם תִּרָּמַסְנָה[a] עֲטֶרֶת גְּאוּת שִׁכּוֹרֵי אֶפְרָיִם׃
4 וְהָיְתָה[a] צִיצַת[b] נֹבֵל צְבִי תִפְאַרְתּוֹ אֲשֶׁר עַל־רֹאשׁ גֵּיא[c] שְׁמָנִים
כְּבִכּוּרָה[d] בְּטֶרֶם קַיִץ אֲשֶׁר יִרְאֶה הָרֹאֶה אוֹתָהּ
בְּעוֹדָהּ בְּכַפּוֹ יִבְלָעֶנָּה[e]׃ ס [תִּפְאָרָה לִשְׁאָר עַמּוֹ׃
5 בַּיּוֹם הַהוּא יִהְיֶה יְהוָה צְבָאוֹת לַעֲטֶרֶת צְבִי וְלִצְפִירַת

9 a–a frt l לְכַפֵּר; frt dl (gl ad הסר ?) ‖ 10 a prp וְכָלָה vel וְכָלוּ cf 𝔊 ‖ 11 a 𝔙 *messes illius*, prp רֵיחָהּ– ‖ b prp בְּרַנָּה– (forma energica) ‖ 12 a–a frt l שְׁ מֵהַ׳ ‖ Cp 28,1 a 𝔔a גאי ‖ 2 a–a ≅ *hjl' w'wšn'*, l חֹזֵק וְאַמִּץ ‖ 3 a prp מְסֻנָּה– (forma energica) cf Vrs ‖ 4 a tr ante כבכורה ‖ b l וְצִ׳ ‖ c 𝔔a גאי cf 1a ‖ d α′(θ′ⱤⱭⱩ) *ὡς πρωτογέννημα* cf 𝔊, l הַ־ ‖ e prp יִבְלַע עֵינָהּ.

9 א בטע בסיפ . ל[1] . ב חד חס וחד מל[6]
ז חס[5]
ח[7] . ג[8] . ט[9]
י[10]
ב[11] . ד . יב[12] מל ג מנה בסיפ וכל יהושע שפטים ויחזק דכות ב מג
מז פסוק לא לא לא
יב[13] . ל
ח בטע בסיפ
ל
יד[14]
ד חס בלישׁ[1]
ב חס . ז כת א[2] . ל[3]
ב
ל מל
ל[4] . יב[5] מל ג מנה בסיפ וכל יהושע שפטים ויחזק דכות ב מג
ל

4Mm 1038. 5Ez 21,31. 6Mm 1709. 7Mm 2544. 8Mm 2304. 9Mm 2503. 10Mm 1385. 11Lv 23,10. 12Mm 1009. 13Mm 1207. 14Mm 441. Cp 28 1Mm 1532. 2Mm 2305. 3וחד וקטב Dt 32,24. 4וחד כְּבִכּוּרָה Hos 9,10. 5Mm 1009.

6 וּלְרֽוּחַ מִשְׁפָּט לַיּוֹשֵׁב עַל־הַמִּשְׁפָּט וְלִגְבוּרָה מְשִׁיבֵי[a] מִלְחָמָה ב.ל.ב

7 וְגַם־אֵלֶּה בַּיַּיִן שָׁגוּ וּבַשֵּׁכָר תָּעוּ [שָׁעְרָה׃ ס ג ר״פ בסיפ. ל]

כֹּהֵן וְנָבִיא שָׁגוּ בַשֵּׁכָר נִבְלְעוּ מִן־הַיַּיִן ז בלשון נביאיה

תָּעוּ מִן־הַשֵּׁכָר שָׁגוּ בָּרֹאֶה[a] פָּקוּ פְּלִילִיָּה[b]׃ ל.ל.ל

8 כִּי כָּל־שֻׁלְחָנוֹת מָלְאוּ קִיא[a] צֹאָה בְּלִי מָקוֹם׃ ס

9 אֶת־מִי יוֹרֶה דֵּעָה וְאֶת־מִי יָבִין שְׁמוּעָה ד[6]

גְּמוּלֵי מֵחָלָב עַתִּיקֵי מִשָּׁדָיִם׃

10 כִּי צַו לָצָו צַו לָצָו קַו לָקָו קַו לָקָו

זְעֵיר שָׁם זְעֵיר שָׁם׃

11 כִּי בְלַעֲגֵי שָׂפָה וּבְלָשׁוֹן אַחֶרֶת יְדַבֵּר אֶל־הָעָם הַזֶּה׃ ל בליש

12 אֲשֶׁר ׀ אָמַר אֲלֵיהֶם זֹאת הַמְנוּחָה הָנִיחוּ לֶעָיֵף ל.ל כה. ד זוגין[7]. יב[8] יחיר א ס״ת ול מל. יא[9] ד[10] מנה מל

וְזֹאת הַמַּרְגֵּעָה וְלֹא אָבְוּא[a] שְׁמֹעַ׃

13 וְהָיָה לָהֶם דְּבַר־יְהוָה

צַו לָצָו צַו לָצָו קַו לָקָו קַו לָקָו

זְעֵיר שָׁם זְעֵיר שָׁם

לְמַעַן יֵלְכוּ וְכָשְׁלוּ אָחוֹר וְנִשְׁבְּרוּ וְנוֹקְשׁוּ וְנִלְכָּדוּ׃ פ ב[11]

14 לָכֵן שִׁמְעוּ דְבַר־יְהוָה ׀ אַנְשֵׁי לָצוֹן ג

מֹשְׁלֵי הָעָם הַזֶּה אֲשֶׁר בִּירוּשָׁלִָם׃

15 כִּי אֲמַרְתֶּם כָּרַתְנוּ בְרִית אֶת־מָוֶת

וְעִם־שְׁאוֹל עָשֵׂינוּ חֹזֶה[a]

שׁוֹט[b] שׁוֹטֵף כִּי־יַעֲבֹר[c] לָא יְבוֹאֵנוּ שוט[12] ק. יעבר ק

כִּי שַׂמְנוּ כָזָב מַחְסֵנֵנוּ וּבַשֶּׁקֶר נִסְתָּרְנוּ׃ ס ל

16 לָכֵן כֹּה אָמַר ׀ אֲדֹנָי יְהוִה יא בטע בסיפ. כט ב מנה בסיפ

הִנְנִי יִסַּד[a] בְּצִיּוֹן אֶבֶן אֶבֶן בֹּחַן ד[13]. צ

פִּנַּת יְקָרַת מוּסָּד מוּסָּד[b] הַמַּאֲמִין לֹא יָחִישׁ׃ ב חד קמ וחד פת[14]

17 וְשַׂמְתִּי מִשְׁפָּט לְקָו וּצְדָקָה לְמִשְׁקֶלֶת ל

[6] Mm 2306. [7] Mm 2810. [8] Mm 907. [9] Mm 2550. [10] Mm 2307. [11] Mp sub loco. [12] Mm 832. [13] Mm 2263. [14] Mm 2308.

6 [a] frt l לְמִ׳ ‖ **7** [a] prp בראה ‖ [b] prp בְּפִ׳ ‖ **8** [a] huc tr ˆ ‖ **12** [a] 𝔔[a] mlt Mss אָבוּ ‖ **15** [a] prp חֹזֶה, al חָזֶה ‖ [b] 𝔔[a] ut Q cf 18 ‖ [c] K עָבַר ‖ **16** [a] 𝔔[a] מיסד 𝔔[b] יוסד α′σ′θ′ (ϹC) *θεμελιῶν* cf 𝔊𝔙, l יִסַּד ‖ [b] > pc Mss 𝔊, dl.

וְיַעֲהָ בָרָד מַחְסֵה כָזָב וְסֵתֶר מַיִם יִשְׁטְפוּ׃ ל. ל

18 וְכֻפַּר בְּרִיתְכֶם אֶת־מָוֶת וְחָזוּתְכֶם אֶת־שְׁאוֹל לֹא תָקוּם ו
שׁוֹט שׁוֹטֵף כִּי יַעֲבֹר וְהְיִיתֶם לוֹ לְמִרְמָס׃

19 מִדֵּי עָבְרוֹ יִקַּח אֶתְכֶם ב[15]
כִּי־בַבֹּקֶר בַּבֹּקֶר יַעֲבֹר בַּיּוֹם וּבַלָּיְלָה ג[16],ד[17]
וְהָיָה רַק־זְוָעָה הָבִין שְׁמוּעָה׃ ה[18]

20 כִּי־קָצַר הַמַּצָּע מֵהִשְׂתָּרֵעַ וְהַמַּסֵּכָה צָרָּה כְּהִתְכַּנֵּס[a]׃ ל. ל מלעיל

21 כִּי כְהַר־פְּרָצִים יָקוּם יְהוָה כְּעֵמֶק בְּגִבְעוֹן יִרְגָּז ב[19],ה[20]
לַעֲשׂוֹת מַעֲשֵׂהוּ זָר מַעֲשֵׂהוּ וְלַעֲבֹד עֲבֹדָתוֹ נָכְרִיָּה ג

22 וְעַתָּה אַל־תִּתְלוֹצָצוּ פֶּן־יֶחְזְקוּ מוֹסְרֵיכֶם [עֲבֹדָתוֹ׃ ל. ל
כִּי־כָלָה וְנֶחֱרָצָה שָׁמַעְתִּי ג
מֵאֵת אֲדֹנָי[a] יְהוִה צְבָאוֹת עַל־כָּל־הָאָרֶץ׃ הי. ז וכל תלים דכות ב מ ב

23 הַאֲזִינוּ וְשִׁמְעוּ קוֹלִי הַקְשִׁיבוּ וְשִׁמְעוּ אִמְרָתִי׃ ח ב מנה ר״פ

24 הֲכֹל הַיּוֹם יַחֲרֹשׁ הַחֹרֵשׁ לִזְרֹעַ[a] יְפַתַּח וְישַׁדֵּד אֲדָמָתוֹ׃ ל. ז חס בנביא[21]. ג בלישׁ[22]

25 הֲלוֹא אִם־שִׁוָּה פָנֶיהָ וְהֵפִיץ קֶצַח וְכַמֹּן יְזָרֵק
וְשָׂם חִטָּה שׂוֹרָה[a] וּשְׂעֹרָה נִסְמָן[b] וְכֻסֶּמֶת גְּבֻלָתוֹ׃ ח[23]. ל וחס

26 וְיִסְרוֹ לַמִּשְׁפָּט אֱלֹהָיו יוֹרֶנּוּ׃ ה[24]

27 כִּי לֹא בֶחָרוּץ יוּדַשׁ קֶצַח וְאוֹפַן עֲגָלָה עַל־כַּמֹּן יוּסָּב[a] ל ומל
כִּי בְמַטֵּה יֶחְבָּט קֶצַח וְכַמֹּן בְּשָׁבֶט׃

28 לֶחֶם יוּדָק[a] כִּי לֹא לָנֶצַח[a] אֲדָרְשֶׁנּוּ[b] יְדוֹשֶׁנּוּ ל. ל
וְהָמַם גִּלְגַּל[c] עֲגָלָתוֹ וּפָרָשָׁיו לֹא־יְדֻקְּנוּ[d]׃ ב חד פת וחד קמ

29 גַּם־זֹאת מֵעִם יְהוָה צְבָאוֹת יָצָאָה ט ומן ראש דמלכים עד וירא כל ישראל דכות[25]. ה[26]
הִפְלִיא עֵצָה הִגְדִּיל תּוּשִׁיָּה׃ ס ד חס בלישׁ[27]. ז מל

29 1 הוֹי אֲרִיאֵל אֲרִיאֵל קִרְיַת חָנָּה דָּוִד ב
סְפוּ[a] שָׁנָה עַל־שָׁנָה חַגִּים יְנַקֵּפוּ׃ ב[1]. ל

[15] Mm 2055. [16] Mm 688. [17] Mm 2309. [18] Mm 2412. [19] Ps 125,1. [20] Mm 1735. [21] Mm 408. [22] Mm 2310. [23] Mm 224. [24] Mm 1035. [25] Mm 3417. [26] Mm 2236. [27] Mp contra textum, cf Mp sub loco. **Cp 29** [1] Mm 2311.

20 [a] 𝔔[a] בה׳ || **22** [a] > pc Mss 𝔊𝔖, dl || **24** [a] frt dl || **25** [a] > 𝔊𝔖, dl || [b] > 𝔊𝔈Syh𝔖 𝔄𝔄, dl || **27** [a] 𝔔[a] יסוב || **28** [a–a] tr ad init v || [b] 𝔔[a] הדש; prp דוש || [c] 𝔙 *rota* cf 𝔖𝔗, l גַּ || [d–d] frt l וּפָרְשׁוֹ וְלֹא cf 𝔗 || **Cp 29,1** [a] 𝔔[a] ספי.

2 וַהֲצִיקוֹתִי לַאֲרִיאֵל וְהָיְתָה תַאֲנִיָּה וַאֲנִיָּה ל.בּ².ג³
[a]וְהָיְתָה לִי[a] כַּאֲרִיאֵל׃ 3 וְחָנִיתִי כַדָּוִר[a] עָלָיִךְ ב.ד
וְצַרְתִּי עָלַיִךְ מְצָב וַהֲקִימוֹתִי עָלַיִךְ מְצֻרֹת׃ ב⁵.ג⁶.ו כת כן⁷
4 וְשָׁפַלְתְּ מֵאֶרֶץ תְּדַבֵּרִי וּמֵעָפָר תִּשַּׁח אִמְרָתֵךְ ב⁸.ג⁹
וְהָיָה כְאוֹב מֵאֶרֶץ קוֹלֵךְ וּמֵעָפָר אִמְרָתֵךְ תְּצַפְצֵף׃ ג⁹.ל
5 וְהָיָה כְאָבָק דַּק הֲמוֹן זָרָיִךְ[a] וּכְמֹץ עֹבֵר הֲמוֹן עָרִיצִים[b] ל
ט ומן ראש דמלכים עד וירא כל ישראל דכות¹⁰. ג¹¹.ב
וְהָיָה לְפֶתַע פִּתְאֹם׃ 6 מֵעִם יְהוָה צְבָאוֹת תִּפָּקֵד[a]
בְּרַעַשׁ וּבְרַעַשׁ וְקוֹל נְהָמָה סוּפָה וְסַעֲרָה וְלַהַב אֵשׁ אוֹכְלָה׃ ג
7 וְהָיָה כַּחֲלוֹם חֲזוֹן לַיְלָה ג¹²
הֲמוֹן כָּל־הַגּוֹיִם הַצֹּבְאִים עַל־אֲרִיאֵל ג¹³
וְכָל־צֹבֶיהָ[a] וּמְצֻדָתָהּ[b] וְהַמְּצִיקִים לָהּ׃
8 וְהָיָה כַּאֲשֶׁר יַחֲלֹם הָרָעֵב וְהִנֵּה אוֹכֵל וְהֵקִיץ וְרֵיקָה נַפְשׁוֹ ד מל¹⁴
וְכַאֲשֶׁר יַחֲלֹם הַצָּמֵא וְהִנֵּה שֹׁתֶה וְהֵקִיץ[a] וְהִנֵּה עָיֵף[a] וְנַפְשׁוֹ ח¹⁵.ה
כֵּן יִהְיֶה הֲמוֹן כָּל־הַגּוֹיִם הַצֹּבְאִים עַל־הַר צִיּוֹן׃ ס [שׁוֹקֵקָה ג¹³ [ב חד חס וחד מל
9 הִתְמַהְמְהוּ[a] וּתְמָהוּ הִשְׁתַּעַשְׁעוּ וְשָׁעוּ ל.ל
שָׁכְרוּ[b] וְלֹא־יַיִן נָעוּ[c] וְלֹא שֵׁכָר׃
10 כִּי־נָסַךְ עֲלֵיכֶם יְהוָה רוּחַ תַּרְדֵּמָה [כְּסָהּ׃
וַיְעַצֵּם אֶת־עֵינֵיכֶם [a]אֶת־הַנְּבִיאִים[a] וְאֶת־רָאשֵׁיכֶם הַחֹזִים[b] ל.י¹⁶ב פסוק את את ואת ומלילה חדה ביניהה. ג¹⁷.ל
11 וַתְּהִי לָכֶם חָזוּת הַכֹּל כִּדְבְרֵי הַסֵּפֶר הֶחָתוּם אֲשֶׁר־יִתְּנוּ אֹתוֹ אֶל־ י מל וכל תדמק דכות ספר ב מג חס. ק
יוֹדֵעַ הַסֵּפֶר[a] לֵאמֹר קְרָא נָא־זֶה וְאָמַר לֹא אוּכַל כִּי חָתוּם הוּא׃
12 וְנִתַּן הַסֵּפֶר עַל אֲשֶׁר לֹא־יָדַע סֵפֶר לֵאמֹר קְרָא נָא־זֶה וְאָמַר לֹא כא¹⁸ ב מנה בלישׁ. ה
יָדַעְתִּי סֵפֶר׃ ס
13 וַיֹּאמֶר אֲדֹנָי יַעַן כִּי נִגַּשׁ הָעָם הַזֶּה [a]בְּפִיו ל בסיפ

[2] Mm 2312. [3] Mm 3726. [4] Mm 2313. [5] Ex 23,22. [6] Mm 1449. [7] Mm 816. [8] Hi 2,10. [9] Mm 2314. [10] Mm 3417. [11] Mm 2236. [12] Mm 2315. [13] Mm 1018. [14] Mm 3271. [15] Mm 184. [16] Mm 44. [17] Mm 1215. [18] Mm 2838.

2 [a–a] frt l וְהָיִית לִי ‖ **3** [a] l c 2 Mss G כְּדָוִד ‖ **5** [a] 𝔘[a] זדיך cf GS ‖ [b] frt tr huc : ‖ **6** [a] prp דֵּי ‖ **7** [a] prp מְצָדָּ ‖ [b] prp ומְצֻרָתֵיהָ cf 𝔘[a]𝔙 ‖ **8** [a–a] > 2 Mss, dl ‖ **9** [a] G(SCV) *ἐκλύθητε*, frt l הָתָּ֫הּ vel הִתַּמְּהוּ (Hab 1,5) ‖ [b] G(CV) *κραιπαλήσατε*, l שְׁ ‖ [c] 𝔗 (V) *f'w*, l נָעוּ ‖ **10** [a–a] prb gl ‖ [b] prb gl ‖ **11** [a] K הַסֵּפֶר, l Q סֵפֶר ‖ **13** [a–a] G sol *τοῖς χείλεσιν αὐτῶν*; tr ˂ ad בפיו cf G^{B}𝔖𝔙.

וּבִשְׂפָתָיו[a] כִּבְּדוּנִי[b] וְלִבּוֹ רִחַק מִמֶּנִּי
וַתְּהִי[c] יִרְאָתָם אֹתִי מִצְוַת אֲנָשִׁים מְלֻמָּדָה׃ נז וכל תלים דכות ב מ יא

14 לָכֵן הִנֵּנִי יוֹסִף[a] לְהַפְלִיא[b] אֶת־הָעָם־הַזֶּה הַפְלֵא וָפֶלֶא[b] ב בטע בסיפ . ה חס[20] ב חד כת א וחד כת ה[20]
וְאָבְדָה חָכְמַת חֲכָמָיו וּבִינַת נְבוֹנָיו תִּסְתַּתָּר׃ ס ג[21] . ב

15 הוֹי הַמַּעֲמִיקִים מֵיהוָה לַסְתִּר עֵצָה ל . ו חס בלישׁ[22]
וְהָיָה בְמַחְשָׁךְ מַעֲשֵׂיהֶם וַיֹּאמְרוּ מִי רֹאֵנוּ וּמִי יוֹדְעֵנוּ׃ ל

16 הַהַפְכְּכֶם[a] אִם־כְּחֹמֶר הַיֹּצֵר יֵחָשֵׁב ל . ב חס
כִּי־יֹאמַר מַעֲשֶׂה לְעֹשֵׂהוּ לֹא עָשָׂנִי[23]
וְיֵצֶר אָמַר לְיוֹצְרוֹ לֹא הֵבִין׃[24] ג

17 הֲלוֹא־עוֹד מְעַט מִזְעָר
וְשָׁב לְבָנוֹן לַכַּרְמֶל וְהַכַּרְמֶל לַיַּעַר יֵחָשֵׁב׃

18 וְשָׁמְעוּ בַיּוֹם־הַהוּא הַחֵרְשִׁים דִּבְרֵי־סֵפֶר ל
וּמֵאֲפֵל וּמֵחֹשֶׁךְ עֵינֵי עִוְרִים תִּרְאֶינָה׃ ל . ל

19 וְיָסְפוּ עֲנָוִים בַּיהוָה שִׂמְחָה[25] ב דסמיכ לשון דל
וְאֶבְיוֹנֵי אָדָם בִּקְדוֹשׁ יִשְׂרָאֵל יָגִילוּ׃[26] ב חד מל וחד חס

20 כִּי־אָפֵס עָרִיץ וְכָלָה לֵץ וְנִכְרְתוּ כָּל־שֹׁקְדֵי אָוֶן׃ ד . ל

21 מַחֲטִיאֵי אָדָם בְּדָבָר וְלַמּוֹכִיחַ בַּשַּׁעַר יְקֹשֵׁן[a] ל
וַיַּטּוּ בַתֹּהוּ צַדִּיק׃[27] ד . ב

22 לָכֵן כֹּה־אָמַר יְהוָה אֶל־[a]בֵּית יַעֲקֹב אֲשֶׁר פָּדָה אֶת־אַבְרָהָם א בטע בסיפ . כ[28]
לֹא־עַתָּה יֵבוֹשׁ יַעֲקֹב וְלֹא עַתָּה פָּנָיו יֶחֱוָרוּ׃[29] ב מנה בסיפ
ל מל[30] . ל

23 כִּי בְרְאֹתוֹ יְלָדָיו[a] מַעֲשֵׂה יָדַי בְּקִרְבּוֹ יַקְדִּישׁוּ[b] שְׁמִי ס[a]
וְהִקְדִּישׁוּ אֶת־קְדוֹשׁ יַעֲקֹב וְאֶת־אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל יַעֲרִיצוּ׃[32] ב חס[30] . ג[31] . כפ[32]

24 וְיָדְעוּ תָעֵי־רוּחַ בִּינָה וְרוֹגְנִים יִלְמְדוּ־לֶקַח׃[33] כח

30 1 הוֹי בָּנִים סוֹרְרִים נְאֻם־יְהוָה ב
לַעֲשׂוֹת עֵצָה וְלֹא מִנִּי וְלִנְסֹךְ מַסֵּכָה וְלֹא רוּחִי ל . ל

[19] Ho 10,11. [20] Mm 2316. [21] Mm 2944. [22] Mm 2105. [23] Mm 2217. [24] Mm 3787. [25] Mm 3549. [26] Mm 529. [27] Mm 1563. [28] Mm 2168. [29] Mm 324. [30] Mp sub loco. [31] Mm 3559. [32] Mm 1104. [33] Mm 2364.

13 [b] 𝔊[a] כבדתי; 𝔖(𝔙) *jqrnj*, l יַקְרֵנִי– || [c] 𝔊 *μάτην δέ* = וְתֹהוּ cf Mt 15,8.9 || **14** [a] 𝔖(𝔗) *mwsp* cf 𝔊𝔙, l הֹסֵף || [b–b] add || **16** [a] prp הַכַּפְכִּים || **21** [a] prp יַקְשֶׁה vel יְקֻשָּׁן (a יקש) cf 𝔊 || **22** [a] l אֶל || **23** [a] add || [b] prb l יִשְׂ–.

לְמַעַן סְפוֹת[a] חַטָּאת עַל־חַטָּאת: ב
2 הַהֹלְכִים לָרֶדֶת מִצְרַיִם וּפִי לֹא שָׁאָלוּ ד.ג
לָעוּז[a] בְּמָעוֹז פַּרְעֹה וְלַחְסוֹת בְּצֵל מִצְרָיִם: ל
3 וְהָיָה לָכֶם מָעוֹז פַּרְעֹה לְבֹשֶׁת
וְהֶחָסוֹת בְּצֵל־מִצְרַיִם לִכְלִמָּה:
4 כִּי־הָיוּ בְצֹעַן שָׂרָיו וּמַלְאָכָיו[a] חָנֵס יַגִּיעוּ: ל
5[a] כֹּל הַבָּאִישׁ[a] עַל־עַם לֹא־יוֹעִילוּ[b] מא
לֶמוֹ לָא לְעֶזֶר וְלָא לְהוֹעִיל כִּי לְבֹשֶׁת וְגַם־לְחֶרְפָּה: ס ג פסוק דמיין

6 מַשָּׂא בַּהֲמוֹת נֶגֶב בְּאֶרֶץ צָרָה וְצוּקָה
לָבִיא וְלַיִשׁ מֵהֶם[a] אֶפְעֶה וְשָׂרָף מְעוֹפֵף ל.ד[2].ב
יִשְׂאוּ עַל־כֶּתֶף עֲיָרִים חֵילֵהֶם וְעַל־דַּבֶּשֶׁת גְּמַלִּים אוֹצְרֹתָם כ.ה[3].ל וחס
עַל־עַם לֹא יוֹעִילוּ: 7[a] וּמִצְרַיִם הֶבֶל[a] וָרִיק יַעְזֹרוּ ג מילין מיחד דמיין[4].ב
לָכֵן קָרָאתִי לָזֹאת רַהַב הֵם שָׁבֶת[b]: ג[5]
8 עַתָּה בֹּוא כָתְבָה עַל־לוּחַ אִתָּם[a] וְעַל־סֵפֶר חֻקָּהּ כה ר״פ[6].יד[7] מל וכל שמואל וכתיב דכות ב מה.ל.לז
וְתִהְיֶה לְיוֹם אַחֲרוֹן לָעַד[b] עַד־עוֹלָם: יד רפי[8].ב[9]
9 כִּי עַם מְרִי הוּא בָּנִים כְּחָשִׁים
בָּנִים לֹא־אָבוּ שְׁמֹעַ תּוֹרַת יְהוָה: ב.ד זוגין[10].יא[11] ר[12] מנה מל
10 אֲשֶׁר אָמְרוּ לָרֹאִים לֹא תִרְאוּ[a]
וְלַחֹזִים לֹא תֶחֱזוּ־לָנוּ נְכֹחוֹת ל
דַּבְּרוּ־לָנוּ חַלָּקוֹת חֲזוּ מַהֲתַלוֹת: ג[13]
11 סוּרוּ מִנֵּי־דֶרֶךְ הַטּוּ מִנֵּי־אֹרַח ב.ג[14].ב
הַשְׁבִּיתוּ מִפָּנֵינוּ אֶת־קְדוֹשׁ יִשְׂרָאֵל: ס ה
12 לָכֵן[a] כֹּה אָמַר קְדוֹשׁ יִשְׂרָאֵל[a] יא בטע בסיפ
יַעַן מָאָסְכֶם בַּדָּבָר הַזֶּה ל.ה

Cp 30 [1]Mm 898. [2]Mm 2425. [3]Mm 1033. [4]Mm 3953. [5]Mm 418. [6]Mm 1057. [7]Mm 169. [8]Mm 174. [9]Mm 2317. [10]Mm 2810. [11]Mm 2550. [12]Mm 2307. [13]Mm 3213. [14]Mm 3328.

Cp 30,1 [a] G(ScV) *προσθεῖναι*, l סְפֹת ‖ **2** [a] G(V) *τοῦ βοηθηθῆναι*, l לעוז ‖ **4** [a] frt l וּמַלְכֶיהָ ‖ **5** [a–a] K הַבָּאִישׁ, nonn Mss ut Q; frt l כָּל־הַבָּא הֹבִישׁ cf T ‖ [b] huc tr יִשְׂאוּ ‖ **6** [a] l מֵהֶם (a המם) ‖ **7** [a–a] l וְהֶבֶל ‖ [b–b] l ר׳ הַמְשָׁבֶת, al רָהְבָּה מָשְׁבַּת ‖ **8** [a] dl m cs cf V ‖ [b] l c 2 Mss α′σ′θ′ScV לְעַד ‖ **10** [a] G + *ἡμῖν*, ins לָנוּ ‖ **12** [a–a] > G[Mss] Syh A, dl.

וַתִּבְטַחוּ בְּעֹשֶׁק וְנָלוֹז[b] וַתִּשָּׁעֲנוּ עָלָיו׃ ל
13 לָכֵן יִהְיֶה לָכֶם הֶעָוֹן הַזֶּה יא בטע בסיפ
כְּפֶרֶץ נֹפֵל נִבְעֶה בְּחוֹמָה נִשְׂגָּבָה ד
אֲשֶׁר־פִּתְאֹם לְפֶתַע יָבוֹא שִׁבְרָהּ׃
14 וְשִׁבְרָהּ[a] כִּשְׁבֹר נֵבֶל יוֹצְרִים כָּתוּת לֹא יַחְמֹל ל. ג בלישׁ[15] . ל
וְלֹא־יִמָּצֵא בְמִכְתָּתוֹ חֶרֶשׁ [16]ד
לַחְתּוֹת אֵשׁ מִיָּקוּד וְלַחְשֹׁף מַיִם מִגֻּבָּא׃ פ ל. ל
15 כִּי כֹה־אָמַר אֲדֹנָי יְהוִה קְדוֹשׁ יִשְׂרָאֵל [17]ג
בְּשׁוּבָה וָנַחַת תִּוָּשָׁעוּן בְּהַשְׁקֵט וּבְבִטְחָה תִּהְיֶה גְּבוּרַתְכֶם
וְלֹא אֲבִיתֶם׃ 16 וַתֹּאמְרוּ לֹא־כִי[a] ב[18] . ל בטע
עַל־סוּס נָנוּס עַל־כֵּן תְּנוּסוּן ת פסוק מן ד מילין דמיין ותלת משני. ב. ל
וְעַל־קַל נִרְכָּב עַל־כֵּן יָקֵלּוּ רֹדְפֵיכֶם׃ ב זקף קמ
17 [a]אֶלֶף אֶחָד מִפְּנֵי גַּעֲרַת אֶחָד[a] ל חס
מִפְּנֵי גַּעֲרַת חֲמִשָּׁה תָּנֻסוּ עַד אִם־נוֹתַרְתֶּם ה[19] . ב
כַּתֹּרֶן עַל־רֹאשׁ הָהָר וְכַנֵּס עַל־הַגִּבְעָה׃
18 וְלָכֵן יְחַכֶּה יְהוָה לַחֲנַנְכֶם וְלָכֵן יָרוּם לְרַחֶמְכֶם ה[20] וחד מן ג בטע בלישׁ ובסיפ. ה[20]
כִּי־אֱלֹהֵי מִשְׁפָּט יְהוָה אַשְׁרֵי כָּל־חוֹכֵי לוֹ׃ ס ל מל
19 כִּי־עַם בְּצִיּוֹן יֵשֵׁב[a] בִּירוּשָׁלַם בָּכוֹ לֹא־תִבְכֶּה ל. ה כת ו[21]
חָנוֹן יָחְנְךָ לְקוֹל זַעֲקֶךָ כְּשָׁמְעָתוֹ עָנָךְ׃ ב[22] . ב[23]
20 וְנָתַן לָכֶם אֲדֹנָי לֶחֶם צָר[a] וּמַיִם לָחַץ[b]
וְלֹא־יִכָּנֵף עוֹד מוֹרֶיךָ וְהָיוּ עֵינֶיךָ רֹאוֹת אֶת־מוֹרֶיךָ׃ ב. ב
21 וְאָזְנֶיךָ תִּשְׁמַעְנָה דָּבָר מֵאַחֲרֶיךָ לֵאמֹר ג מל בלישׁ
זֶה הַדֶּרֶךְ לְכוּ בּוֹ כִּי תַאֲמִינוּ וְכִי תַשְׂמְאִילוּ׃ לא פסוק כי וכי[24] . ל
22 וְטִמֵּאתֶם[a] אֶת־צִפּוּי פְּסִילֵי כַסְפֶּךָ וְאֶת־אֲפֻדַּת מַסֵּכַת זְהָבֶךָ ה[26]
תְּזָרֵם[b] כְּמוֹ[c] דָוָה צֵא[d] תֹּאמַר לוֹ׃ ג[25] . ל לשון טנוף
23 וְנָתַן מְטַר זַרְעֲךָ אֲשֶׁר־תִּזְרַע אֶת־הָאֲדָמָה [27]ד

[15]Mm 2445. [16]Mm 2318. [17]Mm 2827. [18]Mm 2319. [19]Mm 1680. [20]Mm 2231. [21]Mm 2739. [22]Mm 2320. [23]Mm 2588. [24]Mm 2059. [25]Mm 644. [26]Mm 778. [27]Mm 2321.

12 [b] 𝔔[a] ותעלוו ‖ **14** [a] dttg, dl ‖ **16** [a] frt tr in stich sq ‖ **17** [a–a] prb add ‖ **19** [a] l prb יֵשֵׁב cf 𝔖𝔗 ‖ **20** [a] prp מְצַר ‖ [b] prp מִלְחָץ ‖ **22** [a] 𝔊[BS*](𝔙) *καὶ μιανεῖς*, l (ה)תָּ– ‖ [b] frt l תְּזָרֵם cf 𝔗 et Hi 19,17 ‖ [c] 𝔊(𝔖) *ὡς ὕδωρ*, l כְּמֵי ‖ [d] prp צוֹא cf α′θ′ 𝔏SyhS.

וְלֶחֶם תְּבוּאַת הָאֲדָמָה וְהָיָה דָּשֵׁן וְשָׁמֵן [28]
יִרְעֶה מִקְנֶיךָ בַּיּוֹם הַהוּא כַּר נִרְחָב׃ ל מל
24 וְהָאֲלָפִים וְהָעָרִים עֹבְדֵי הָאֲדָמָה בְּלִיל חָמִיץ יֹאכֵלוּ
אֲשֶׁר־זֹרֶה[a] בָּרֶחַת וּבַמִּזְרֶה׃ [יִבְלֵי־מַיִם ב
25 וְהָיָה ׀ עַל־כָּל־הַר גָּבֹהַ[a] וְעַל כָּל־גִּבְעָה נִשָּׂאָה פְּלָגִים ח בטע בסיפ
בְּיוֹם הֶרֶג רָב בִּנְפֹל מִגְדָּלִים׃ [כְּאוֹר שִׁבְעַת הַיָּמִים[a] ב. לג קמ[29] [ח[31]
26 וְהָיָה אוֹר־הַלְּבָנָה כְּאוֹר הַחַמָּה וְאוֹר הַחַמָּה יִהְיֶה שִׁבְעָתַיִם [30]ו
בְּיוֹם חֲבֹשׁ יְהוָה אֶת־שֶׁבֶר עַמּוֹ וּמַחַץ מַכָּתוֹ יִרְפָּא׃ ס [32]ג.[33]ג

27 הִנֵּה שֵׁם־יְהוָה בָּא מִמֶּרְחָק בֹּעֵר אַפּוֹ[a] וְכֹבֶד מַשָּׂאָה[a]
שְׂפָתָיו מָלְאוּ זָעַם וּלְשׁוֹנוֹ כְּאֵשׁ אֹכָלֶת׃ ז מל בלש. ל
28 וְרוּחוֹ כְּנַחַל שׁוֹטֵף עַד־צַוָּאר יֶחֱצֶה ג. י. ג
לַהֲנָפָה גּוֹיִם בְּנָפַת שָׁוְא וְרֶסֶן מַתְעֶה עַל לְחָיֵי עַמִּים׃ [34]ב. ב
29 הַשִּׁיר יִהְיֶה לָכֶם כְּלֵיל הִתְקַדֶּשׁ־חָג [יִשְׂרָאֵל׃ ה
וְשִׂמְחַת לֵבָב כַּהוֹלֵךְ בֶּחָלִיל לָבוֹא בְהַר־יְהוָה אֶל־צוּר כה[35] מל וכל משלי וקהלת דכות ב מ ה. ג[36]. ב[37]
30 וְהִשְׁמִיעַ יְהוָה אֶת־הוֹד קוֹלוֹ וְנַחַת זְרוֹעוֹ יַרְאֶה ב מל[38]. ל
בְּזַעַף אַף וְלַהַב אֵשׁ אוֹכְלָה נֶפֶץ וָזֶרֶם וְאֶבֶן בָּרָד׃ ג
31 כִּי־מִקּוֹל יְהוָה יֵחַת אַשּׁוּר בַּשֵּׁבֶט יַכֶּה[a]׃
32 וְהָיָה כָּל־מַעֲבַר מַטֵּה מוּסָדָה[a] [b]אֲשֶׁר יָנִיחַ[c] יְהוָה עָלָיו[b] לא בטע לאחור[38]
בְּתֻפִּים וּבְכִנֹּרוֹת וּבְמִלְחֲמוֹת[d] תְּנוּפָה נִלְחַם־[e]בָּהּ[f]׃ גב[40]. בם חד מן ז[43] ל חס מ וחד מן ח[42] דמטע
33 כִּי־עָרוּךְ מֵאֶתְמוֹל[a] תָּפְתֶּה[b] [c]גַּם־הוּא לַמֶּלֶךְ[c] הוּכַן ד. היא ק
מְדֶרָתָה[e] אֵשׁ וְעֵצִים הַרְבֵּה [d]הַעֲמִיק הִרְחִיב[d] ל חס[39]
נִשְׁמַת יְהוָה כְּנַחַל גָּפְרִית בֹּעֲרָה בָהּ׃ ס

31 1 הַוֹי הַיֹּרְדִים[a] מִצְרַיִם לְעֶזְרָה עַל־סוּסִים יִשָּׁעֵנוּ ו. ה פסוק מן ד מילין דמיין וחלת משנל. ב

[28] וחד ודשן Dt 31,20. [29] Mm 264. [30] Mm 31. [31] Mm 4051. [32] Mm 2887. [33] Mm 2171. [34] Mm 2322. [35] Mm 1788. [36] Mm 149. [37] Mm 1835. [38] Mm 3175. [39] Mp sub loco. [40] Mm 1748. [41] Mm 1646. [42] Mm 1404; textus sec Mm 1404, Mm 1646 ut Q contra textum.

24 [a] $\mathfrak{Q}^a$ יזרה; frt l זָרָה ‖ **25** [a] cf 2,15[a] ‖ **26** [a–a] > $\mathfrak{G}$, dl ‖ **27** [a–a] θ′($\mathfrak{S}$) *καὶ βαρὺ τὸ λῆμμα αὐτοῦ*, prp וְכֹבֶד מַשָּׂאָה, al וּכְבֵד מ׳ cf $\mathfrak{CV}$ ‖ **31** [a] $\mathfrak{SV}$ pass, l יֻכֶּה ‖ **32** [a] $\mathfrak{Q}^a$ מוסדו; l c pc Mss מוסרה cf $\mathfrak{S}$ ‖ [b–b] prb add ‖ [c] frt l יָנִיחַ ‖ [d] frt l וּבְמַחֲלוֹת ‖ [e] frt l נָחֳלוּ ‖ [f] mlt Mss $\mathfrak{CV}$ ut Q, K בהּ ‖ **33** [a] $\mathfrak{G}(\mathfrak{SCV})$ *πρὸ ἡμερῶν*, l לִוֹ– ‖ [b] prp תֹּה– cf $\mathfrak{S}$ ‖ [c–c] add ‖ [d–d] l הַעֲמִיק הַרְחֵב cf $\mathfrak{C}$ ‖ [e] l תֹּה– ‖ [f] $\mathfrak{G}^{S*393}$ + *καὶ θεῖον*, frt ins וְגָפְרִית.

וַיִּבְטַח֣וּ עַל־רֶ֔כֶב כִּ֥י רָ֖ב וְעַל פָּ֣רָשִׁ֑ים כִּֽי־עָצְמ֖וּ מְאֹֽד לג קמ1
וְלֹ֤א שָׁעוּ֙ עַל־קְד֣וֹשׁ יִשְׂרָאֵ֔ל וְאֶת־יְהוָ֖ה לֹ֥א דָרָֽשׁוּ׃ ב.ו2
2 וְגַם־ה֣וּא חָכָ֔ם וַיָּבֵ֖א רָ֑ע וְאֶת־דְּבָרָ֖יו לֹ֥א הֵסִֽיר ג ר״פ בסיפ . ז3 . נא4
וְקָ֗ם עַל־בֵּ֚ית מְרֵעִ֔ים וְעַל־עֶזְרַ֖ת פֹּעֲלֵ֥י אָֽוֶן׃
3 וּמִצְרַ֖יִם אָדָ֣ם וְלֹא־אֵ֑ל וְסוּסֵיהֶ֥ם בָּשָׂ֖ר וְלֹא־רֽוּחַ יו חס את . ה מל . ל רחס . ג5
וַיהוָ֣ה יַטֶּ֣ה יָד֔וֹ וְכָשַׁ֥ל עוֹזֵ֖ר וְנָפַ֣ל עָ֑וֹר וְיַחְדָּ֖ו כֻּלָּ֥ם יִכְלֽוּן׃ ס

כי מיחד6 . ד בסיפ 4 כִּֽי־כֹ֤ה אָמַר־יְהוָה֙ אֵלַ֔י
כַּאֲשֶׁ֤ר יֶהְגֶּה֙ הָאַרְיֵ֔ה וְהַכְּפִ֖יר עַל־טַרְפּ֑וֹ כא7
אֲשֶׁ֨ר יִקָּרֵ֤א עָלָיו֙ מְלֹ֣א רֹעִ֔ים ל.ל
מִקּוֹלָ֖ם לֹ֣א יֵחָ֑ת וּמֵהֲמוֹנָ֖ם לֹ֥א יַעֲנֶ֛ה ל דגש
כֵּ֥ן יֵרֵ֛ד יְהוָ֖ה צְבָא֑וֹת לִצְבֹּ֣א עַל־הַר־צִיּ֔וֹן וְעַל־גִּבְעָתָֽהּ׃
5 כְּצִפֳּרִ֖ים עָפ֑וֹת כֵּ֤ן יָגֵן֙ יְהוָ֣ה צְבָא֔וֹת ab עַל־יְרוּשָׁלִָ֖ם ג.ל
גָּנ֥וֹן וְהִצָּ֖יל c פָּסֹ֣חַ וְהִמְלִ֑יט d׃
6 שׁוּבוּ a לַאֲשֶׁ֥ר הֶעְמִ֖יקוּ סָרָ֣ה בְנֵ֣י יִשְׂרָאֵ֑ל׃ 7 כִּ֣י בַיּ֣וֹם הַה֣וּא יִמְאָסוּן
אֶ֣ישׁ אֱלִילֵ֣י כַסְפּ֗וֹ וֶאֱלִילֵ֛י זְהָבוֹ֙ אֲשֶׁ֣ר עָשׂ֥וּ לָכֶ֖ם יְדֵיכֶ֥ם חַטְּֽאָה a׃ ח a
8 וְנָפַ֤ל אַשּׁוּר֙ בְּחֶ֣רֶב לֹא־אִ֔ישׁ וְחֶ֥רֶב לֹא־אָדָ֖ם תְּאכְלֶ֑נּוּ
וְנָ֤ס לוֹ֙ מִפְּנֵי־חֶ֔רֶב וּבַחוּרָ֖יו לָמַ֥ס יִהְיוּ׃
9 וְסַלְעוֹ֙ מִמָּג֣וֹר יַעֲבֹ֔ור וְחַתּ֥וּ מִנֵּ֖ס שָׂרֶ֑יו ל.ז מל
נְאֻם־יְהוָ֗ה אֲשֶׁר־א֤וּר לוֹ֙ בְּצִיּ֔וֹן וְתַנּ֥וּר לוֹ֖ בִּירוּשָׁלִָֽם׃ ס ל כת ר

32 1 הֵ֣ן לְצֶ֤דֶק יִמְלֹךְ־מֶ֙לֶךְ֙ וּלְשָׂרִ֔ים a לְמִשְׁפָּ֖ט יָשֹׂ֥רוּ׃ ל.ל.ב
2 וְהָיָ֤ה אִישׁ֙ כְּמַחֲבֵ֣א רוּחַ֔ a וְסֵתֶ֖ר זָ֑רֶם ab ל
כְּפַלְגֵי־מַ֣יִם בְּצִיּ֔וֹן כְּצֵ֥ל סֶֽלַע־כָּבֵ֖ד בְּאֶ֥רֶץ עֲיֵפָֽה׃ ל.ב1.ד2
3 וְלֹא֙ תִּשְׁעֶ֣ינָה a עֵינֵ֣י רֹאִ֔ים וְאָזְנֵ֥י שֹׁמְעִ֖ים תַּקְשֵׁבְנָֽה׃ [צַחְוֹת a׃ ו ר״פ בסיפ . כט3 . ג4
4 וּלְבַ֤ב נְמָהֲרִים֙ יָבִ֣ין לָדָ֔עַת וּלְשׁ֥וֹן עִלְּגִ֖ים תְּמַהֵ֣ר לְדַבֵּ֑ר ה . ח6 . ל

Cp 31 [1]Mm 264. [2]Mm 2323. [3]Mm 357. [4]Mm 639. [5]Mm 634. [6]Mm 2049. [7]Mm 17. [8]Mm 3101. [9]Mm 2903. Cp 32 [1]Jes 25,5. [2]Mm 2324. [3]Mp sub loco. [4]Mm 3969. [5]Mm 1278.

Cp 31,2 [a] 𝔔[a] ויביא ‖ **5** [a–a] frt dl m cs ‖ [b] > 𝔊 ‖ [c] l וַהֲצִיל cf 𝔙 ‖ [d] 𝔔[a] והפליט; l וַהֲמַלִּיט cf 𝔙 ‖ **6** [a] prp וְשׁוּבוּ ‖ **7** [a] > 𝔊𝔘𝔄, dl ‖ **Cp 32,1** [a] 𝔊(𝔖𝔗𝔙) *καὶ ἄρχοντες*, l וְשׂ ‖ **2** [a–a] 𝔔[a] סתרם זרם ‖ [b] frt l מִזֶּרֶם cf 𝔊𝔙 ‖ **3** [a] 𝔙 *caligabunt*, l תְּשֻׁ (qal) vel תָּשֻׁ (ho) cf σ′𝔖𝔗 ‖ **4** [a] prb dl m cs.

5 לֹא־יִקָּרֵא עוֹד לְנָבָל נָדִיב וּלְכִילַי לֹא יֵאָמֵר שׁוֹעַ׃ כא[6]ג
6 כִּי נָבָל נְבָלָה יְדַבֵּר וְלִבּוֹ יַעֲשֶׂה־[a]אָוֶן
לַעֲשׂוֹת חֹנֶף וְלְדַבֵּר אֶל־יְהוָה תּוֹעָה ב ומל[7]
לְהָרִיק נֶפֶשׁ רָעֵב וּמַשְׁקֵה צָמֵא יַחְסִיר׃
7 וְכֵלָי כֵּלָיו רָעִים ׀ הוּא וְמַזּוֹת יָעָץ ג[8]
לְחַבֵּל עֲנִיִּים[a] בְּאִמְרֵי־שֶׁקֶר וּבְדַבֵּר אֶבְיוֹן[b] מִשְׁפָּט׃ ג[9]. ענים[ק]
8 וְנָדִיב נְדִיבוֹת יָעָץ וְהוּא עַל־נְדִיבוֹת יָקוּם׃ פ ל. ג[8] פסוק דמיין

9 נָשִׁים שַׁאֲנַנּוֹת קֹמְנָה[a] שְׁמַעְנָה קוֹלִי ג. ל
בָּנוֹת בְּטֻחוֹת[b] הַאְזֵנָּה אִמְרָתִי׃ ג. ב[10]
10 יָמִים עַל־שָׁנָה תִּרְגַּזְנָה בְּטֻחָוֹת ג ר״פ[11]. ל. ג
כִּי כָלָה בָצִיר אָסְפָ֫ה בִּלִי[a] יָבוֹא׃ ב
11 חָרְדוּ[a] שַׁאֲנַנּוֹת רִגָּזָה בְּטֻחָוֹת ג. ל. ג
פְּשֹׁטָה וְעֹרָה וַחֲגֹרָה עַל־חֲלָצָיִם׃ ב מל
12 עַל־שָׁדַיִם סֹפְדִים[a] עַל־שְׁדֵי־חֶמֶד עַל־גֶּפֶן פֹּרִיָּה׃ ב ר״פ על על[12]. ו[13] כת י וכל רות דכות ב מ מ
13 עַל אַדְמַת עַמִּי קוֹץ שָׁמִיר[a] תַּעֲלֶה ד[14]
כִּי[b] עַל־כָּל־בָּתֵּי מָשׂוֹשׂ קִרְיָה עַלִּיזָה׃ ה[15]
14 כִּי־אַרְמוֹן נֶטֹּשׁ הֲמוֹן עִיר עָזֻּב ל. ל
עֹפֶל וָבַחַן הָיָה בְעַד[a] מְעָרוֹת[b] עַד־עוֹלָם[c]
מְשׂוֹשׂ פְּרָאִים מִרְעֵה עֲדָרִים[d]׃ ל
15 עַד־יֵעָרֶה עָלֵינוּ רוּחַ מִמָּרוֹם ל
וְהָיָה מִדְבָּר לַכַּרְמֶל וְכַרְמֶל[a] לַיַּעַר יֵחָשֵׁב׃ והכרמל חד מן ג[16] חס ה ק מ״ת
16 וְשָׁכַן בַּמִּדְבָּר מִשְׁפָּט וּצְדָקָה בַּכַּרְמֶל תֵּשֵׁב׃ [עוֹלָם׃
17 וְהָיָה מַעֲשֵׂה ׀ הַצְּדָקָה שָׁלוֹם וַעֲבֹדַת ׀ הַצְּדָקָה הַשְׁקֵט וָבֶטַח עַד־ ל. ל
ס ג 18 וְיָשַׁב עַמִּי בִּנְוֵה שָׁלוֹם וּבְמִשְׁכְּנוֹת ׀ מִבְטָחִים וּבִמְנוּחֹת שַׁאֲנַנּוֹת׃ ג. ל
19 וּבָרָד[a] בְּרֶדֶת הַיָּעַר וּבַשְּׁפֵלָה תִּשְׁפַּל הָעִיר׃ ל. ד. ל. ל

[6]Mm 17. [7]Mm 2325. [8]Mm 2262. [9]Mm 2326. [10]Mm 2327. [11]Mm 3300. [12]Mm 2328. [13]Mm 2329. [14]Mm 2330. [15]Mm 2448. [16]Mm 2090.

6 [a] 𝔔[a] חושב || **7** [a] K עֲנִיִּים || [b] 𝔔[a] נים– || **9** [a] prb dl m cs || [b] sic L, 1 c mlt Mss Edd בְּטַ֫ח || **10** [a] 1 c 𝔔[a] בַּל || **11** [a] 𝔖(Syh𝔐) *zw'jn*, 1 חָרְדָה (imp aram 2 f pl) || **12** [a] 𝔊(Sʏ) *κόπτεσθε*, 1 סִפְדָה || **13** [a] Vrs pr cop, 1 וְשִׂ || [b] > Ms, dl || **14** [a] dl m cs || [b] prp מַעַ֫ד || [c–c] frt add cf 𝔗, al עַרְמוֹת || [d] prp עֲרָדִים || **15** [a] K וְכַ || **19** [a] frt 1 c Ms וְיָרַד cf 𝔖𝔗.

20 אַשְׁרֵיכֶם זֹרְעֵי עַל־כָּל־מָיִם מְשַׁלְּחֵי רֶגֶל־הַשּׁוֹר וְהַחֲמוֹר: ס

33 1 הוֹי שׁוֹדֵד וְאַתָּה לֹא שָׁדוּד וּבוֹגֵד וְלֹא־בָגְדוּ בּוֹ[a]
כַּהַתִּמְּךָ שׁוֹדֵד תּוּשַׁד כְּנַלֹּתְךָ[b] לִבְגֹּד יִבְגְּדוּ־בָךְ: ס
2 יְהוָה חָנֵּנוּ לְךָ קִוִּינוּ
הְיֵה זְרוֹעָם[a] לַבְּקָרִים אַף־יְשׁוּעָתֵנוּ בְּעֵת צָרָה:
3 מִקּוֹל הָמוֹן נָדְדוּ עַמִּים מֵרוֹמְמוּתֶךָ[a] נָפְצוּ גּוֹיִם:
4 וְאָסַף[a] שְׁלָלְכֶם אָסְפָּה הֶחָסִיל כְּמַשַּׁק[b] גֵּבִים שׁוֹקֵק[c] בּוֹ[d]:
5 נִשְׂגָּב יְהוָה כִּי שֹׁכֵן[a] מָרוֹם מִלֵּא צִיּוֹן מִשְׁפָּט וּצְדָקָה:
6 וְהָיָה[a] אֱמוּנַת עִתֶּיךָ[a]
חֹסֶן[b] יְשׁוּעֹת חָכְמַת[c] וָדָעַת יִרְאַת יְהוָה הִיא אוֹצָרוֹ[d]: ס
7 הֵן אֶרְאֶלָּם[a] צָעֲקוּ חָצָה מַלְאֲכֵי שָׁלוֹם מַר יִבְכָיוּן:
8 נָשַׁמּוּ מְסִלּוֹת שָׁבַת עֹבֵר אֹרַח
הֵפֵר בְּרִית מָאַס עָרִים[a] לֹא חָשַׁב אֱנוֹשׁ:
9 אָבְלָה[a] אֻמְלְלָה אָרֶץ הָחְפִּיר לְבָנוֹן קָמַל
הָיְתָה הַשָּׁרוֹן כָּעֲרָבָה וְנֹעֵר[b] בָּשָׁן וְכַרְמֶל:
10 עַתָּה אָקוּם יֹאמַר יְהוָה עַתָּה אֲרוֹמָם[a] עַתָּה אֲנַשֵּׂא:
11 תַּהֲרוּ חֲשַׁשׁ תֵּלְדוּ קַשׁ רוּחֲכֶם[a] אֵשׁ תֹּאכַלְכֶם:
12 וְהָיוּ עַמִּים מִשְׂרְפוֹת שֵׂיד קוֹצִים כְּסוּחִים בָּאֵשׁ יִצָּתוּ: ס
13 שִׁמְעוּ[a] רְחוֹקִים אֲשֶׁר עָשִׂיתִי וְדִעוּ[b] קְרוֹבִים גְּבֻרָתִי:
14 פָּחֲדוּ בְצִיּוֹן חַטָּאִים אָחֲזָה רְעָדָה חֲנֵפִים
מִי יָגוּר לָנוּ אֵשׁ אוֹכְלָה מִי־יָגוּר לָנוּ מוֹקְדֵי עוֹלָם:
15 הֹלֵךְ צְדָקוֹת וְדֹבֵר מֵישָׁרִים מֹאֵס בְּבֶצַע מַעֲשָׁקוֹת

ז מל ב מנה בפסוק
ל. ז מל ב מנה בפסוק
ג
ד[1]
ב[2]
ב וחס[3]. ב. ב מל
ד קמ[4]
ג ב חס וחד מל[5]
ד
ל. ב. ל חס. ב
ג. יד[6] קמ וכל אתנח וס״פ דכות ב מ״ר
ב
כה[7] ר״פ וחד מן יב[8] פסוק דמיין. ב. ו דמטע. ל[2]
ל. ל. ל
ד ב מל וב חס[9]
ז מל בליש[10]. ה מל. ל חס
ג
ד ומל[11]. ה. ב חד חס ואחד מל. ב

Cp 33 [1]Mm 2331. [2]Mm 471 א. [3]Mm 2332. [4]Mm 2252. [5]Mp sub loco. [6]Mm 1234. [7]Mm 1057. [8]Mm 3896. [9]Mm 3402. [10]Mm 3780. [11]Mm 3367.

Cp 33,1 [a] mlt Mss בָּךְ ‖ [b] = כְּהַבְּ֫גֹד (a נלה)? σ′(𝔖𝔙) *ὅταν κοπιάσῃς* a לאה = כְּנֶלְאוֹתְךָ? prb l c 𝔔[a] כְּכַלּ֫וֹתְךָ ‖ **2** [a] 𝔖𝔗𝔙 suff 1 pl, l עֲנֵנוּ– ‖ **3** [a] 𝔔[a] מדמ׳ nonn Mss מרממתיך (cf akk *rimmatu* tonitrus) 𝔊 *ἀπὸ τοῦ φόβου σου* ‖ **4** [a–a] prp (כְּמַאֲסַף) שָׁלָל כְּמוֹ אסף cf 𝔖𝔗𝔙 ‖ [b] prp כמשק cf 𝔊𝔖 ‖ [c] prp קוֹשֵׁשׁ cf 𝔖𝔄 ‖ [d] prp בָּזֹז ‖ **5** [a] prp שָׁכֵן ‖ **6** [a–a] prp עִתֵּי–נוֹת ‖ [b] frt 1 כֹּחַ ‖ [c] mlt Mss חכמה ‖ [d] prp דָּרַשׁ– ‖ **7** [a] 1 c pc Mss לִים– cf 𝔙 ‖ **8** [a] frt 1 c 𝔔[a] עֵדִים ‖ **9** [a] prp אֲבָלָה cf Syh𝔖𝔄, al אָבַל ‖ [b] prp וְנַעֵר cf 𝔊 ‖ **10** [a] 𝔔[a] אתר׳ ‖ **11** [a] l כְּמוֹ (רוּחִי) רוּחַ cf 𝔗𝔙 ‖ **13** [a] l c 𝔔[a] שִׁמְעוּ cf 𝔊 ‖ [b] l c 𝔔[a] יָדְעוּ cf 𝔊.

נֹעֵר כַּפָּיו מִתְּמֹךְ בַּשֹּׁחַד אֹטֵם אָזְנוֹ מִשְּׁמֹעַ דָּמִים ג.ז[12]. ד חס[13]
וְעֹצֵם עֵינָיו מֵרְאוֹת בְּרָע׃ 16 הֽוּא מְרוֹמִים יִשְׁכֹּן ג מל[14]
מְצָדוֹת סְלָעִים מִשְׂגְּבוֹ לַחְמוֹ נִתָּן מֵימָיו נֶאֱמָנִים׃ ה בלישׁ[15]. כא[16] ד[17] מנה קמ

17 מֶלֶךְ בְּיָפְיוֹ תֶּחֱזֶינָה עֵינֶיךָ תִּרְאֶינָה אֶרֶץ מַרְחַקִּים׃ ב[18]
18 לִבְּךָ יֶהְגֶּה אֵימָה אַיֵּה סֹפֵר אַיֵּה שֹׁקֵל אַיֵּה סֹפֵר אֶת־הַמִּגְדָּלִים׃
19 אֶת־[a]עַם נוֹעָז[b] לֹא תִרְאֶה[c] עַם עִמְקֵי שָׂפָה מִשְּׁמוֹעַ נִלְעַג לָשׁוֹן ל. ג[19]. ה מל[20]. יז[21]
20 חֲזֵה צִיּוֹן קִרְיַת מוֹעֲדֵנוּ[a] [אֵין בִּינָה׃ ג[22] וכל תנופ דכות. ל וחס[23]
עֵינֶיךָ תִּרְאֶינָה יְרוּשָׁלַם נָוֶה שַׁאֲנָן אֹהֶל בַּל־יִצָּעֵן ל
בַּל־יִסַּע[b] יְתֵדֹתָיו לָנֶצַח וְכָל־חֲבָלָיו בַּל־יִנָּתֵקוּ׃ חצי הספר בפסוקים
21 כִּי אִם־שָׁם אַדִּיר יְהוָה לָנוּ מְקוֹם־נְהָרִים[a] יְאֹרִים רַחֲבֵי יָדָיִם
בַּל־תֵּלֶךְ בּוֹ אֳנִי־שַׁיִט וְצִי אַדִּיר לֹא יַעַבְרֶנּוּ׃ ל
22 כִּי יְהוָה שֹׁפְטֵנוּ יְהוָה מְחֹקְקֵנוּ יְהוָה מַלְכֵּנוּ הוּא יוֹשִׁיעֵנוּ׃ ב חד מל וחד חס[24]
23 נִטְּשׁוּ חֶבָלֶיךָ[a] בַּל־יְחַזְּקוּ כֵּן־תָּרְנָם בַּל־פָּרְשׂוּ נֵס ב. ל
אָז חֻלַּק[b] עַד־[c]שָׁלָל מַרְבֶּה[d] פִּסְחִים בָּזְזוּ בָז׃ ל[25]. ב בלשון ביזה
24 וּבַל־יֹאמַר שָׁכֵן חָלִיתִי הָעָם הַיֹּשֵׁב בָּהּ נְשָׂא עָוֹן׃ ל וחס

34 1 קִרְבוּ גוֹיִם לִשְׁמֹעַ וּלְאֻמִּים הַקְשִׁיבוּ
תִּשְׁמַע הָאָרֶץ וּמְלֹאָהּ תֵּבֵל וְכָל־צֶאֱצָאֶיהָ׃
2 כִּי־קֶצֶף לַיהוָה עַל־כָּל־הַגּוֹיִם וְחֵמָה עַל־כָּל־צְבָאָם ג.ו
הֶחֱרִימָם נְתָנָם לַטֶּבַח׃
3 וְחַלְלֵיהֶם יֻשְׁלָכוּ וּפִגְרֵיהֶם יַעֲלֶה בָאְשָׁם ל. ל
וְנָמַסּוּ הָרִים מִדָּמָם׃ 4 וְנָמַקּוּ[a] כָּל־[b]צְבָא הַשָּׁמַיִם[b] ב
וְנָגֹלּוּ כַּסֵּפֶר הַשָּׁמָיִם וְכָל־צְבָאָם יִבּוֹל ד[1]. ו. ד
כִּנְבֹל עָלֶה מִגֶּפֶן וּכְנֹבֶלֶת מִתְּאֵנָה׃ ל

[12]Mm 3650. [13]Mm 3685. [14]Mp sub loco. [15]Mm 1666. [16]Mm 2838. [17]Mm 403. [18]Mm 2333. [19]Mm 2334. [20]Mm 3159. [21]Mm 3615. [22]Mm 3812. [23]Mm 2335. [24]Mm 2336. [25]Mm 3816. Cp 34 [1]Mm 13.

19 [a] prp אַתָּ ‖ [b] prp לוֹעֵז = נוֹעֵז ‖ [c] 𝔔[a] תראו ‖ **20** [a] 𝔔[a] mlt Mss α′σ′θ′Ⅎ דִּינוּ– ‖ [b] Vrs pass = יִסָּע; prp יִסְעוּ ‖ **21** [a] dl ‖ **23** [a] prp לָיו– cf 𝔗 ‖ [b] σ′ act cf 𝔗, frt l חָלַק ‖ [c] prp עוֹר cf 𝔗 ‖ [d] 𝔔[a] מרובה cf α′σ′ ‖ **Cp 34,4** [a] 𝔔[a] והעמקים יתבקעו ו ‖ [b–b] prp הַגְּבָעוֹת.

5 כִּֽי־רְוְתָ֤ה [a]בַשָּׁמַ֙יִם֙ חַרְבִּ֔[b] ל
הִנֵּ֥ה עַל־אֱד֖וֹם תֵּרַ֑ד וְעַל־עַ֥ם חֶרְמִ֛י[c] לְמִשְׁפָּֽט׃
6 חֶ֤רֶב לַיהוָה֙ מָלְאָ֣ה דָ֔ם ל
הֶֽהְשְׁנָ֖ה מֵחֵ֑לֶב מִדַּ֤ם כָּרִים֙ וְעַתּוּדִ֔ים מֵחֵ֖לֶב כִּלְיֹ֣ות אֵילִ֑ים ה[2]. ב מל
כִּֽי־זֶ֤בַח לַיהוָה֙ בָּבְצְרָ֔ה וָטֶ֖בַח גָּד֑וֹל בְּאֶ֥רֶץ אֱדֽוֹם׃
7 וְיָרְד֤וּ רְאֵמִים֙ עִמָּ֔ם וּפָרִ֖ים עִם־אַבִּירִ֑ים ז[3]. ב[4]. ב
וְרִוְּתָ֤ה[a] אַרְצָם֙ מִדָּ֔ם וַעֲפָרָ֖ם מֵחֵ֣לֶב יִדְשָּׁ֑ן ב
8 כִּֽי־יֹ֤ום נָקָם֙ לַיהוָ֔ה שְׁנַ֖ת שִׁלֻּמִ֥ים לְרִ֖יב[a] צִיֹּֽון׃ ב
9 וְנֶהְפְּכ֤וּ נְחָלֶ֙יהָ֙ לְזֶ֔פֶת וַעֲפָרָ֖הּ לִגְפְרִ֑ית ג. ב
וְהָיְתָ֥ה אַרְצָ֖הּ לְזֶ֥פֶת בֹּעֵרָֽה׃ ב
10 לַ֤יְלָה֙ וְיֹומָ֔ם לֹ֥א תִכְבֶּ֖ה לְעֹולָ֣ם יַעֲלֶ֑ה עָשָׁ֤ן ג ב מגה בגביא. ז[5]
מְדֹ֙ור֙ לְדֹ֣ור תֶּחֱרָ֔ב לְנֶ֥צַח נְצָחִ֖ים אֵ֥ין עֹבֵ֖ר בָּֽהּ׃ ל. ל. ד כת כן[6]
11 וְיָרְשׁ֤וּהָ֙ קָאַ֣ת וְקִפֹּ֔וד וְיַנְשׁ֥וֹף וְעֹרֵ֖ב יִשְׁכְּנ֣וּ־בָ֑הּ ג. ז[7]
וְנָטָ֥ה עָלֶ֖יהָ קַ֣ו־תֹּ֑הוּ וְאַבְנֵי־בֹֽהוּ׃ 12 חֹרֶ֖יהָ[a] ל
וְאֵין־שָׁ֙ם֙ מְלוּכָ֣ה יִקְרָ֔אוּ וְכָל־שָׂרֶ֖יהָ יִהְיוּ־אָֽפֶס׃ ב קמ
13 וְעָלְתָ֤ה אַרְמְנֹתֶ֙יהָ֙ סִירִ֔ים קִמֹּ֥שׂ וָחֹ֖וחַ בִּמְבְצָרֶ֑יהָ ז חס[8]
וְהָיְתָ֥ה נְוֵ֖ה תַּנִּ֑ים חָצִ֖יר[a] לִבְנ֥וֹת יַעֲנָֽה׃ ה[9]
14 וּפָגְשׁ֤וּ צִיִּים֙ אֶת־אִיִּ֔ים וְשָׂעִ֖יר עַל־רֵעֵ֣הוּ יִקְרָ֑א[a] כל מל
אַךְ־שָׁ֙ם֙ הִרְגִּיעָ֣ה לִילִ֔ית וּמָצְאָ֥ה לָ֖הּ מָנֹֽוחַ׃
15 שָׁ֤מָּה[a] קִנְנָ֙ה קִפֹּ֔וד וְתַמְלֵ֖ט וּבָקְעָ֣ה וְדָגְרָ֑ה בְּצִלָּ֔הּ[b] ה[10] ר״פ וחד מן ה[11] פסוק שמה שם. ל
אַךְ־שָׁ֙ם֙ נִקְבְּצ֣וּ דַיָּ֔ות אִשָּׁ֖ה רֵעוּתָֽהּ׃[c] ל. ה
16 דִּרְשׁ֤וּ מֵעַל־סֵ֙פֶר֙ יְהוָ֔ה וְקִרְא֑וּ[a] אַחַ֥ת מֵהֵ֛נָּה לֹ֥א נֶעְדָּ֖רָה ל. ז[12]
[b]אִשָּׁ֣ה רֵעוּתָ֔הּ לֹ֥א פָקָ֖דוּ[b] כִּֽי־[c]פִ֣י[d] הֽוּא־[e]צִוָּ֔ה וְרוּחֹ֖ו הִ֥וא קִבְּצָֽן׃ ה. ג
17 וְה֤וּא־הִפִּ֙יל֙ לָהֶ֣ן גֹּורָ֔ל וְיָדֹ֥ו חִלְּקָ֖תָה לָהֶ֣ם[a] בַּקָּ֑ו [קְבֻצָ֥ן׃ לג ר״פ. ז[13]. ל[14]. ל]

[2]Mm 2338. [3]Mm 3140. [4]Mm 2339. [5]Mm 687. [6]Mm 3284. [7]Mm 2443. [8]Mm 2340. [9]Mm 515. [10]Mm 2922. [11]Mm 2341. [12]Mm 2967. [13]Mm 190. [14]Mm 182.

5 [a] 𝔔[a] תראה cf 𝔗 *ttglj* = תֵּרָאֶה; 𝔊(𝔙) *ἐμεθύσθη* = רָוְתָה ‖ [b] prp חֶרֶב יְהוָה vel חרבו ‖ [c] prp חרמו ‖ **7** [a] 𝔊(𝔖𝔗𝔙) *καὶ μεθυσθήσεται*, 1 וְרָוְתָה ‖ **8** [a] 𝔖 *ldjn'*, frt l לָרָב, al לְרַב ‖ **12** [a] in init v exc nonn vb cf 𝔊 ‖ **13** [a] l c 𝔔[a]𝔊𝔖𝔗 חצר ‖ **14** [a] frt l יִקָּרֵא = יִקָּרֶה ‖ **15** [a] l שָׁם cf 𝔊𝔗𝔙 ‖ [b] prp בְּצִיָּהּ ‖ [c] ins לֹא פָקְדוּ cf 16 ‖ **16** [a] dl cf 𝔊 ‖ [b–b] dl cf 15; 𝔔[a] om לא פקדו ‖ [c–c] 𝔔[a] pc Mss פיהוה cf 𝔖𝔗 ‖ [d] l c pc Mss פִּי יְהוָה cf 𝔊 ‖ **17** [a] > 𝔊, dl.

עַד־עוֹלָם׃ יֵרָשׁוּהָ לְדוֹר וָדוֹר יִשְׁכְּנוּ־בָהּ׃ ס ג

35 1 יְשִׂשׂוֹם[a] מִדְבָּר וְצִיָּה וְתָגֵל עֲרָבָה וְתִפְרַח[b] ל׳
כַּחֲבַצָּלֶת׃ 2 פָּרֹחַ תִּפְרַח וְתָגֵל אַף גִּילַת[a] וְרַנֵּן ל.ג.ל
כְּבוֹד הַלְּבָנוֹן נִתַּן־לָהּ הֲדַר הַכַּרְמֶל וְהַשָּׁרוֹן כא².ב בפסוק
הֵמָּה יִרְאוּ כְּבוֹד־יְהוָה הֲדַר אֱלֹהֵינוּ׃ ס ב בפסוק³
3 חַזְּקוּ יָדַיִם רָפּוֹת וּבִרְכַּיִם כּוֹשְׁלוֹת אַמֵּצוּ׃ ב
4 אִמְרוּ לִנְמְהַרֵי־לֵב חִזְקוּ אַל־תִּירָאוּ
הִנֵּה אֱלֹהֵיכֶם נָקָם יָבוֹא ב
גְּמוּל אֱלֹהִים הוּא יָבוֹא וְיוֹשִׁיעֲכֶם[a]׃ ל
5 אָז תִּפָּקַחְנָה עֵינֵי עִוְרִים וְאָזְנֵי חֵרְשִׁים תִּפָּתַחְנָה׃ ל.ג׳.ל
6 אָז יְדַלֶּג כָּאַיָּל פִּסֵּחַ וְתָרֹן לְשׁוֹן אִלֵּם ל.ל
כִּי־נִבְקְעוּ בַמִּדְבָּר מַיִם וּנְחָלִים בָּעֲרָבָה[a]׃
7 וְהָיָה הַשָּׁרָב לַאֲגַם וְצִמָּאוֹן לְמַבּוּעֵי מָיִם ג.ב
בִּנְוֵה תַנִּים רִבְצָהּ[a] חָצִיר[b] לְקָנֶה וָגֹמֶא׃ ל.ל׳
8 וְהָיְתָה־שָּׁם מַסְלוּל וְדֶרֶךְ[a] וְדֶרֶךְ הַקֹּדֶשׁ יִקָּרֵא לָהּ[b] [יִתְעוֹ][c]׃ כא[a]
לֹא־יַעַבְרֶנּוּ טָמֵא [c]וְהוּא־לָמוֹ הֹלֵךְ דֶּרֶךְ[c] [d]וֶאֱוִילִים לֹא
9 לֹא־יִהְיֶה שָּׁם אַרְיֵה וּפְרָיץ חַיָּה[a] לֹא יִמָּצֵא[a] ל
שָׁם[b] וְהָלְכוּ גְּאוּלִים׃ 10 וּפְדוּיֵי יְהוָה יְשֻׁבוּן ס[3a] ז[5] ג מגה חס
וּבָאוּ צִיּוֹן בְּרִנָּה וְשִׂמְחַת עוֹלָם עַל־רֹאשָׁם ב
שָׂשׂוֹן וְשִׂמְחָה יַשִּׂיגוּ[a] וְנָסוּ יָגוֹן וַאֲנָחָה׃ פ ד

36 1 וַיְהִי בְּאַרְבַּע עֶשְׂרֵה שָׁנָה לַמֶּלֶךְ חִזְקִיָּהוּ עָלָה סַנְחֵרִיב מֶלֶךְ־אַשּׁוּר ה
2 עַל כָּל־עָרֵי יְהוּדָה הַבְּצֻרוֹת וַיִּתְפְּשֵׂם׃ 2 וַיִּשְׁלַח מֶלֶךְ־אַשּׁוּר ׀ אֶת־ לג׳.ל
רַב־שָׁקֵה מִלָּכִישׁ יְרוּשָׁלַ͏ִם אֶל־הַמֶּלֶךְ חִזְקִיָּהוּ בְּחַיִל[a] כָּבֵד וַיַּעֲמֹד ה ד מגה חס¹.ב

Cp 35 [1]Mm 1786. [2]Mm 2838. [3]Mp sub loco. [4]Mm 3969. [5]Mm 379. [6]Mm 17. [7]Mm 2398.
Cp 36 [1]Mm 1939.

Cp 35,1 [a] l c Ms 𝔗 יָשׂוּשׂוּ ‖ [b] huc tr : ‖ **2** [a] 𝔗 *bj'*, l גִּילָה ‖ **4** [a] l וּשׁ׳ ‖ **6** [a] 𝔔[a] + ילכו ‖ **7** [a] 𝔔[a] רבץ; l c mlt Mss צָה– ‖ [b] 𝔊(Syh 𝔄) *ἔπαυλις* cf 𝔊[B]𝔖, prp חָצֵר ‖ **8** [a] > 𝔔[a] nonn Mss 𝔖; 𝔊 *καθαρά*, frt l טָהוֹר, potius בָּרוּר ‖ [b] l לוֹ ‖ [c–c] prp וְהָאֱוִיל מְהַלֵּךְ בְּ(לְ)דַרְכּוֹ ‖ [d–d] prb dl ‖ **9** [a–a] add? ‖ [b] tr post והלכו cf 𝔊 ‖ **10** [a] 𝔊 *καταλήμψεται αὐτούς*, prp גום– ‖ **Cp 36,2** [a] l c mlt Mss בְּחַיִל.

ג[2] בִּתְעָלַת הַבְּרֵכָה הָעֶלְיוֹנָה בִּמְסִלַּת שְׂדֵה כוֹבֵס׃ 3 וַיֵּצֵא אֲלֵיהוֹ אֶלְיָקִים 3
בֶּן־חִלְקִיָּהוּ אֲשֶׁר עַל־הַבָּיִת וְשֶׁבְנָא הַסֹּפֵר וְיוֹאָח בֶּן־אָסָף הַמַּזְכִּיר׃
ד 4 וַיֹּאמֶר אֲלֵיהֶם רַב־שָׁקֵה אִמְרוּ־נָא אֶל־חִזְקִיָּהוּ כֹּה־אָמַר הַמֶּלֶךְ׃ 4
ב ומל[3]. ל[4] 5 הִנֵּה אָמַרְתִּי[a] אַךְ׃ 5 הַנָּדוֹל מֶלֶךְ אַשּׁוּר מָה הַבִּטָּחוֹן הַזֶּה אֲשֶׁר בָּטָחְתָּ׃
דִּבְרֵי־שְׂפָתַיִם עֵצָה וּגְבוּרָה לַמִּלְחָמָה עַתָּה עַל־מִי בָטַחְתָּ כִּי מָרַדְתָּ
ב 6 בִּי׃ 6 הִנֵּה בָטַחְתָּ עַל־מִשְׁעֶנֶת הַקָּנֶה הָרָצוּץ הַזֶּה עַל־מִצְרַיִם אֲשֶׁר
ב[5]. ב יִסָּמֶךְ אִישׁ עָלָיו וּבָא בְכַפּוֹ וּנְקָבָהּ כֵּן פַּרְעֹה מֶלֶךְ־מִצְרַיִם לְכָל־
ב[6]. י בטח אל הַבֹּטְחִים עָלָיו׃ 7 וְכִי־תֹאמַר[a] אֵלַי אֶל־יְהוָה אֱלֹהֵינוּ בָּטָחְנוּ הֲלוֹא־ 7
ד הוּא אֲשֶׁר הֵסִיר חִזְקִיָּהוּ אֶת־בָּמֹתָיו וְאֶת־מִזְבְּחֹתָיו וַיֹּאמֶר לִיהוּדָה׃
ה[7]. ב וְלִירוּשָׁלַ͏ִם לִפְנֵי הַמִּזְבֵּחַ הַזֶּה תִּשְׁתַּחֲווּ׃ 8 וְעַתָּה הִתְעָרֵב נָא אֶת־ 8
אֲדֹנִי הַמֶּלֶךְ אַשּׁוּר[a] וְאֶתְּנָה לְךָ אַלְפַּיִם סוּסִים אִם־תּוּכַל לָתֶת לְךָ
ג ר״פ[8]. י[9]. כה[10] רֹכְבִים עֲלֵיהֶם׃ 9 וְאֵיךְ תָּשִׁיב אֶת פְּנֵי פַּחַת[a] אֶחָד עַבְדֵי אֲדֹנִי הַקְטַנִּים 9
ג וַתִּבְטַח לְךָ עַל־מִצְרַיִם לָרֶכֶב וְלַפָּרָשִׁים׃ 10 וְעַתָּה הֲמִבַּלְעֲדֵי יְהוָה 10
ב בסיפ[11]. ד[12] עָלִיתִי עַל־הָאָרֶץ הַזֹּאת לְהַשְׁחִיתָהּ יְהוָה אָמַר אֵלַי עֲלֵה אֶל־הָאָרֶץ
ב הַזֹּאת וְהַשְׁחִיתָהּ׃ 11 וַיֹּאמֶר אֶלְיָקִים וְשֶׁבְנָא וְיוֹאָח[a] אֶל־רַב־ 11
שָׁקֵה דַּבֶּר־נָא אֶל־עֲבָדֶיךָ אֲרָמִית כִּי שֹׁמְעִים אֲנָחְנוּ וְאַל־תְּדַבֵּר
ז. לז אֵלֵינוּ יְהוּדִית בְּאָזְנֵי הָעָם אֲשֶׁר עַל־הַחוֹמָה׃ 12 וַיֹּאמֶר רַב־שָׁקֵה 12
ל[13]. ג ומל[14]. ז חס בסיפ הַאֶל אֲדֹנֶיךָ וְאֵלֶיךָ שְׁלָחַנִי אֲדֹנִי לְדַבֵּר אֶת־הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה הֲלֹא
ה[15]. צואתם עַל־הָאֲנָשִׁים הַיֹּשְׁבִים עַל־הַחוֹמָה לֶאֱכֹל אֶת־חַרְאֵיהֶם[a] וְלִשְׁתּוֹת אֶת־
ז מימי רגליהם שֵׁינֵיהֶם[b] עִמָּכֶם׃ 13 וַיַּעֲמֹד רַב־שָׁקֵה וַיִּקְרָא בְקוֹל־גָּדוֹל יְהוּדִית 13
ו וַיֹּאמֶר שִׁמְעוּ אֶת־דִּבְרֵי הַמֶּלֶךְ הַנָּדוֹל מֶלֶךְ אַשּׁוּר׃ 14 כֹּה אָמַר 14
ה ב מל וג חס. ב הַמֶּלֶךְ אַל־יַשִּׁא לָכֶם חִזְקִיָּהוּ כִּי לֹא־יוּכַל לְהַצִּיל אֶתְכֶם׃ 15 וְאַל־ 15
ו בטח אל יַבְטַח אֶתְכֶם חִזְקִיָּהוּ אֶל־יְהוָה לֵאמֹר הַצֵּל יַצִּילֵנוּ יְהוָה לֹא תִנָּתֵן
הָעִיר הַזֹּאת בְּיַד מֶלֶךְ אַשּׁוּר׃ 16 אַל־תִּשְׁמְעוּ אֶל־חִזְקִיָּהוּ ס כִּי כֹה 16
אָמַר הַמֶּלֶךְ אַשּׁוּר[a] עֲשׂוּ־אִתִּי בְרָכָה וּצְאוּ אֵלַי וְאִכְלוּ אִישׁ־גַּפְנוֹ וְאִישׁ

[2]Mm 2156. [3]Mm 2342. [4]Mm 2158. [5]Mm 2343. [6]Mm 1161. [7]Mm 2159. [8]Mm 2160. [9]Mm 161. [10]Mm 187. [11]Mm 2344. [12]Mm 2345. [13]Mm 2346. [14]Mm 29. [15]Mm 2347.

5 [a] l c 𝔔[a] mlt Mss et 2 R 18,20 אָתָּה— ‖ **7** [a] 𝔔[a]𝔊𝔗 et 2 R 18,22 מִרְּזוּן— ‖ **8** [a] dl ‖ **9** [a] dl ‖ **11** [a–a] prb dl cf 𝔊[S*393] et 12 ‖ **12** [a] K חַרְאֵיהֶם; 𝔔[a] חריהמה ‖ [b] K שֵׁינֵיהֶם ‖ **16** [a] dl.

17 תְּאֻנָתוֹ וּשְׁתוּ אִישׁ מֵי־בוֹרוֹ׃ 17 עַד־בֹּאִי וְלָקַחְתִּי אֶתְכֶם אֶל־אֶרֶץ ב חד מל וחד חס
18 כְּאַרְצְכֶם אֶרֶץ דָּגָן וְתִירוֹשׁ אֶרֶץ לֶחֶם וּכְרָמִים׃ 18 פֶּן־יַסִּית אֶתְכֶם ג
חִזְקִיָּהוּ לֵאמֹר יְהוָה יַצִּילֵנוּ הַהִצִּילוּ אֱלֹהֵי הַגּוֹיִם אִישׁ אֶת־אַרְצוֹ מִיַּד
19 מֶלֶךְ אַשּׁוּר׃ 19 אַיֵּה אֱלֹהֵי חֲמָת וְאַרְפָּד אַיֵּה אֱלֹהֵי סְפַרְוַיִם[a] וְכִי[b] ל
20 הִצִּילוּ אֶת־שֹׁמְרוֹן מִיָּדִי׃ 20 מִי בְכָל־אֱלֹהֵי הָאֲרָצוֹת הָאֵלֶּה אֲשֶׁר־
21 הִצִּילוּ אֶת־אַרְצָם מִיָּדִי כִּי־יַצִּיל יְהוָה אֶת־יְרוּשָׁלַם מִיָּדִי׃ 21 וַיַּחֲרִישׁוּ
וְלֹא־עָנוּ אֹתוֹ דָּבָר כִּי־מִצְוַת הַמֶּלֶךְ הֵיא לֵאמֹר לֹא תַעֲנֵהוּ׃ ג פסוק ולא לא[16] . ב
22 וַיָּבֹא אֶלְיָקִים בֶּן־חִלְקִיָּהוּ אֲשֶׁר־עַל־הַבַּיִת וְשֶׁבְנָא הַסּוֹפֵר וְיוֹאָח ב מל בנביא[17]
בֶּן־אָסָף הַמַּזְכִּיר אֶל־חִזְקִיָּהוּ קְרוּעֵי בְגָדִים וַיַּגִּידוּ לוֹ אֶת דִּבְרֵי רַב־ ב מל . ו דמטע בטע[18]
שָׁקֵה׃ ס

37 1 וַיְהִי כִשְׁמֹעַ הַמֶּלֶךְ חִזְקִיָּהוּ וַיִּקְרַע אֶת־בְּגָדָיו וַיִּתְכַּס שָׂק וַיָּבֹא בֵּית ב
2 יְהוָה׃ 2 וַיִּשְׁלַח אֶת־אֶלְיָקִים אֲשֶׁר־עַל־הַבַּיִת וְאֶת | שֶׁבְנָא הַסּוֹפֵר ב מל בנביא[1]
וְאֶת זִקְנֵי הַכֹּהֲנִים מִתְכַּסִּים בַּשַּׂקִּים אֶל־יְשַׁעְיָהוּ בֶן־אָמוֹץ הַנָּבִיא׃ ג[2]
3 וַיֹּאמְרוּ[a] אֵלָיו כֹּה אָמַר חִזְקִיָּהוּ יוֹם־צָרָה וְתוֹכָחָה וְנָאצָה הַיּוֹם הַזֶּה ב
4 כִּי בָאוּ בָנִים עַד־מַשְׁבֵּר וְכֹחַ אֵין לְלֵדָה׃ 4 אוּלַי יִשְׁמַע יְהוָה אֱלֹהֶיךָ ב . ב
אֶת | דִּבְרֵי רַב־שָׁקֵה אֲשֶׁר שְׁלָחוֹ מֶלֶךְ־אַשּׁוּר | אֲדֹנָיו לְחָרֵף אֱלֹהִים ב פסוק דמטע[3]
חַי וְהוֹכִיחַ בַּדְּבָרִים אֲשֶׁר שָׁמַע יְהוָה אֱלֹהֶיךָ וְנָשָׂאתָ תְפִלָּה בְּעַד ה
5 הַשְּׁאֵרִית הַנִּמְצָאָה׃ 5 וַיָּבֹאוּ עַבְדֵי הַמֶּלֶךְ חִזְקִיָּהוּ אֶל־יְשַׁעְיָהוּ׃ ב[4]
6 וַיֹּאמֶר אֲלֵיהֶם יְשַׁעְיָהוּ כֹּה תֹאמְרוּן אֶל־אֲדֹנֵיכֶם כֹּה | אָמַר יְהוָה ט[5]
אַל־תִּירָא מִפְּנֵי הַדְּבָרִים אֲשֶׁר שָׁמַעְתָּ אֲשֶׁר גִּדְּפוּ נַעֲרֵי מֶלֶךְ־אַשּׁוּר ג[6]
כי[7] מל ה מנה בסיס וכל יהרשע ושפטים דכות׳ ב מ ב . ו מל . ב
7 אוֹתִי׃ 7 הִנְנִי נוֹתֵן בּוֹ רוּחַ וְשָׁמַע שְׁמוּעָה וְשָׁב אֶל־אַרְצוֹ וְהַפַּלְתִּיו
8 בַּחֶרֶב בְּאַרְצוֹ׃ 8 וַיָּשָׁב רַב־שָׁקֵה וַיִּמְצָא אֶת־מֶלֶךְ אַשּׁוּר
9 נִלְחָם עַל־לִבְנָה כִּי שָׁמַע כִּי נָסַע מִלָּכִישׁ׃ 9 וַיִּשְׁמַע עַל־תִּרְהָקָה ב פסוק דמטע[8]
מֶלֶךְ־כּוּשׁ לֵאמֹר יָצָא לְהִלָּחֶם אִתָּךְ וַיִּשְׁמַע[a] וַיִּשְׁלַח מַלְאָכִים אֶל־
10 חִזְקִיָּהוּ לֵאמֹר׃ 10 כֹּה תֹאמְרוּן אֶל־חִזְקִיָּהוּ מֶלֶךְ־יְהוּדָה לֵאמֹר אַל־ ט[9]
יַשִּׂאֲךָ[a] אֱלֹהֶיךָ אֲשֶׁר אַתָּה בוֹטֵחַ בּוֹ לֵאמֹר לֹא תִנָּתֵן יְרוּשָׁלַם בְּיַד מֶלֶךְ ב . כז בטע . ג[9] מל בנביא וכל כתיב דכות׳ ב מ ת

[16] Mp sub loco. [17] TM sicut Mp homtel contra Mm 2348, cf Jes 37,2 et Mp sub loco. [18] Mm 2139.
Cp 37 [1] Mm 2348. [2] Mm 2349. [3] Mm 2162. [4] Mm 2350. [5] Mm 235. [6] Mm 2351. [7] Mm 1238 R.
[8] Mm 2163. [9] Mm 2352.

19 [a] ins אַיֵּה אֱלֹהֵי אֶרֶץ שֹׁמְרוֹן cf 2 R 18,34 ‖ [b] 𝔊(𝔖𝔙) μή, 1 הֲכִי ‖ **Cp 37,3** [a] prp וְ׳ ‖
9 [a] 1 c 2 R 19,9 וַיִּשְׁמַע cf 𝔊 ‖ **10** [a] ga'ya eras.

11 אַשּׁוּר׃ 11 הִנֵּה | אַתָּה שָׁמַעְתָּ אֲשֶׁר עָשׂוּ מַלְכֵי אַשּׁוּר לְכָל־הָאֲרָצוֹת
12 לְהַחֲרִימָם וְאַתָּה תִּנָּצֵל׃ 12 הַהִצִּילוּ אוֹתָם אֱלֹהֵי הַגּוֹיִם אֲשֶׁר הִשְׁחִיתוּ
13 אֲבוֹתַי אֶת־גּוֹזָן וְאֶת־חָרָן וְרֶצֶף וּבְנֵי־עֵדֶן אֲשֶׁר[a] בִּתְלַשָּׂר[b]׃ 13 אַיֵּה
מֶלֶךְ־חֲמָת וּמֶלֶךְ אַרְפָּד וּמֶלֶךְ לְעִיר[a] סְפַרְוַיִם הֵנַע וְעִוָּה׃

14 14 וַיִּקַּח חִזְקִיָּהוּ אֶת־הַסְּפָרִים[a] מִיַּד הַמַּלְאָכִים וַיִּקְרָאֵהוּ וַיַּעַל בֵּית
15 יְהוָה וַיִּפְרְשֵׂהוּ חִזְקִיָּהוּ לִפְנֵי יְהוָה׃ 15 וַיִּתְפַּלֵּל חִזְקִיָּהוּ אֶל־יְהוָה
16 לֵאמֹר׃ 16 יְהוָה צְבָאוֹת אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל יֹשֵׁב הַכְּרֻבִים אַתָּה־הוּא
הָאֱלֹהִים לְבַדְּךָ לְכֹל מַמְלְכוֹת הָאָרֶץ אַתָּה עָשִׂיתָ אֶת־הַשָּׁמַיִם וְאֶת־
17 הָאָרֶץ׃ 17 הַטֵּה יְהוָה | אָזְנְךָ וּשְׁמָע פְּקַח יְהוָה עֵינֶיךָ וּרְאֵה וּשְׁמַע אֶת־
18 כָּל־דִּבְרֵי סַנְחֵרִיב אֲשֶׁר שָׁלַח לְחָרֵף אֱלֹהִים חָי׃ 18 אָמְנָם יְהוָה
19 הֶחֳרִיבוּ מַלְכֵי אַשּׁוּר אֶת־כָּל־הָאֲרָצוֹת[a] וְאֶת־אַרְצָם[b]׃ 19 וְנָתְנוּ אֶת־
אֱלֹהֵיהֶם בָּאֵשׁ כִּי לֹא אֱלֹהִים הֵמָּה כִּי אִם־מַעֲשֵׂה יְדֵי־אָדָם עֵץ וָאָבֶן
20 וַיְאַבְּדוּם׃ 20 וְעַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ הוֹשִׁיעֵנוּ מִיָּדוֹ[a] וְיֵדְעוּ כָּל־מַמְלְכוֹת
הָאָרֶץ כִּי־אַתָּה יְהוָה[b] לְבַדֶּךָ׃ 21 וַיִּשְׁלַח יְשַׁעְיָהוּ בֶן־
21 אָמוֹץ אֶל־חִזְקִיָּהוּ לֵאמֹר כֹּה־אָמַר יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר הִתְפַּלַּלְתָּ
22 אֵלַי אֶל־סַנְחֵרִיב מֶלֶךְ אַשּׁוּר׃[a] 22 זֶה הַדָּבָר אֲשֶׁר־דִּבֶּר יְהוָה עָלָיו

בָּזָה לְךָ לָעֲגָה לְךָ בְּתוּלַת בַּת־צִיּוֹן
אַחֲרֶיךָ רֹאשׁ הֵנִיעָה בַּת יְרוּשָׁלִָם׃
23 אֶת־מִי חָרַפְתָּ וְגִדַּפְתָּ וְעַל־מִי הֵרַמְתָּ קוֹל
וַתִּשָּׂא מָרוֹם עֵינֶיךָ אֶל־קְדוֹשׁ יִשְׂרָאֵל׃
24 בְּיַד עֲבָדֶיךָ חֵרַפְתָּ | אֲדֹנָי וַתֹּאמֶר בְּרֹב רִכְבִּי
אֲנִי עָלִיתִי מְרוֹם הָרִים יַרְכְּתֵי לְבָנוֹן
וְאֶכְרֹת[a] קוֹמַת אַרְזָיו מִבְחַר בְּרֹשָׁיו
וְאָבוֹאָה[a] מְרוֹם[b] קִצּוֹ יַעַר כַּרְמְלוֹ׃
25 אֲנִי קָרְתִּי וָאֶשְׁתֶּה מָיִם[a]

[10]Mm 3050. [11]Mm 2164. [12]Mm 2166. [13]Mm 543. [14]Mm 3139. [15]Mp sub loco. [16]Mm 1145. [17]Mm 2162. [18]Mm 1306. [19]Mm 307. [20]Mm 1625. [21]Mm 2353. [22]Mm 2165. [23]Mm 3350. [24]Mm 1713.

12 [a] l וַאֲשֶׁר cf $\mathfrak{G}^{L}$ ad 2 R 19,12 ‖ [b] 2 R 19,12 בְּתֵלַאשָּׁר ‖ **13** [a] prp לַעַשׂ ‖ **14** [a] $\mathfrak{GC}$ sg, l הַסֵּפֶר ‖ **18** [a] l c nonn Mss et 2 R 19,17 הַגּוֹיִם ‖ [b–b] > $\mathfrak{V}^{a}$ cf $\mathfrak{G}^{B}$ ad 2 R 19,17 ‖ **20** [a] sic L, l c mlt Mss Edd מִיַּד ‖ [b] ins c $\mathfrak{V}^{a}$ et 2 R 19,19 אֱלֹהִים cf $\mathfrak{GS}$ ‖ **21** [a] ins c 2 Mss $\mathfrak{GS}$ et 2 R 19,20 שָׁמַעְתִּי ‖ **24** [a] l וְ cf $\mathfrak{G}$ ‖ [b] 2 R 19,23 מְלוֹן ‖ **25** [a] ins c $\mathfrak{V}^{a}$ et 2 R 19,24 זָרִים.

וְאַחֲרֵ֖ב[b] בְּכַף־פְּעָמַ֑י כֹּ֖ל יְאֹרֵ֥י מָצֽוֹר׃ ב וחס[25]
26 הֲלוֹא־שָׁמַ֣עְתָּ לִמֵּרָחוֹק֮ אוֹתָהּ֒ עָשִׂ֣יתִי ה . יב מל ג מנה בסיפ וכל יהושע שפטים ויחזק דכות ב מ ג
מִֽימֵי֙ קֶ֣דֶם [a]וַיֹּצְרֶ֔תִיהָ עַתָּ֖ה[a] הֲבֵאתִ֑יהָ ב חד חס וחד מל
וּתְהִי[b] לְהַשְׁאוֹת֙ גַּלִּ֣ים נְצִיִּ֔ם[c] עָרִ֖ים בְּצֻרֽוֹת׃ יד[27] . ל מפק א[28] . ג
27 וְיֹשְׁבֵיהֶ֥ן קִצְרֵי־יָ֖ד חַתּ֣וּ וָבֹ֑שׁוּ ב . ב[29]
הָי֤וּ עֵשֶׂב֙ שָׂדֶ֔ה וְיֶ֖רֶק דֶּ֥שֶׁא ב
חֲצִ֣יר גַּגּ֔וֹת וּשְׁדֵמָ֖ה[a] לִפְנֵ֥י קָמָ֖ה[b]׃ ד
28 וְשִׁבְתְּךָ֤[a] וְצֵאתְךָ֙ וּבוֹאֲךָ֔ יָדָ֖עְתִּי וְאֶתְ[b] הִתְרַגֶּ֥זְךָ אֵלָֽי׃ ה מל . ד
29 [a]בְּיַ֗עַן הִתְרַגֶּ֤זְךָ אֵלַי[a] וְשַׁאֲנַנְךָ[b] עָלָ֖ה בְּאָזְנָ֑י ד . יב ה מנה קמ
וְשַׂמְתִּ֤י חַחִי֙ בְּאַפֶּ֔ךָ וּמְתָגִ֖י בִּשְׂפָתֶ֑יךָ ב
וַהֲשִׁבֹתִ֙יךָ֙ בַּדֶּ֣רֶךְ אֲשֶׁר־בָּ֔אתָ בָּ֖הּ׃ ג[30]
30 וְזֶה־לְּךָ֣ הָא֔וֹת כג ר״פ
אָכ֥וֹל הַשָּׁנָ֖ה סָפִ֣יחַ וּבַשָּׁנָ֑ה הַשִּׁנִ֖ית שָׁחִֽיס ו מל
וּבַשָּׁנָ֣ה הַשְּׁלִשִׁ֔ית [a]זִרְע֥וּ וְקִצְר֖וּ וְנִטְע֣וּ[a] כְּרָמִ֑ים וְאִכְל֖וּ[b] פִּרְיָֽם׃ ט מל[31] . ואכלו ק
31 וְיָסְפָ֣ה פְלֵיטַ֔ת בֵּ֖ית־יְהוּדָ֑ה הַנִּשְׁאָרָ֙ה[a] שֶׁ֣רֶשׁ לְמַ֔טָּה [b]וְעָשָׂ֥ה פֶ֖רִי[b]
32 כִּ֣י מִירוּשָׁלַ֗͏ִם תֵּצֵ֤א שְׁאֵרִית֙ וּפְלֵיטָ֣ה מֵהַ֣ר צִיּ֔וֹן [לְמָעְלָ֑ה׃
קִנְאַ֥ת יְהוָ֖ה צְבָאֽוֹת֙ תַּעֲשֶׂ֣ה־זֹּ֔את׃ ס
33 לָכֵ֗ן כֹּ֤ה־אָמַר֙ יְהוָ֔ה אֶל־מֶ֖לֶךְ אַשּׁ֑וּר יא בטע בסיפ . ב[32]
לֹ֤א יָבוֹא֙ אֶל־הָעִ֣יר הַזֹּ֔את וְלֹא־יוֹרֶ֥ה שָׁ֖ם חֵ֑ץ ט פסוק לא ולא ולא ולא
וְלֹא־יְקַדְּמֶ֥נָּה מָגֵ֖ן וְלֹא־יִשְׁפֹּ֥ךְ עָלֶ֖יהָ[a] סֹלְלָֽה׃ [יְהוָֽה׃ ל[33]
34 בַּדֶּ֥רֶךְ אֲשֶׁר־בָּ֖א בָּ֣הּ יָשׁ֑וּב וְאֶל־הָעִ֥יר הַזֹּ֖את לֹ֣א יָבֹ֔וא נְאֻם־ ט מיחד
35 וְגַנּוֹתִ֤י עַל־הָעִיר֙ הַזֹּ֣את לְהוֹשִׁיעָ֔הּ לְמַעֲנִ֖י וּלְמַ֣עַן דָּוִ֑ד
עַבְדִּ֖י׃ ס]

[25] Mm 2354. [26] Mm 1009. [27] Mm 174. [28] Mm 331. [29] Mm 2278. [30] Mm 2167. [31] Mm 1900. [32] Mm 2168. [33] Mm 2355.

25 [b] l יָ cf 𝔊σ′𝔗𝔙 ‖ **26** [a–a] 𝔊(𝔖𝔙) *συνέταξα, νῦν δέ*; l יְצַ֣וְּ cf 𝔔[a] ‖ [b] dl ‖ [c] 𝔔[a] נצורים ‖ **27** [a] l c pc Mss et 2 R 19,26 ושדפה; 𝔔[a] הנשדף ‖ [b] 𝔔[a] קדים ‖ **28** [a] pr c 𝔔[a] קָמְךָ ‖ [b] prp אִתִּי ‖ **29** [a–a] > 𝔔[a], dl ‖ [b] 𝔊(𝔖𝔗) *καὶ ἡ πικρία σου*, l וּשְׁאוֹנְךָ ‖ **30** [a–a] prp זְרוֹעַ וְקָצוֹר וְנָטוֹעַ cf 𝔔[a] ‖ [b] l c K וְאָכוֹל; 𝔔[a] ואכולו cf Q ‖ **31** [a] > 𝔊 ‖ [b–b] prb l ופרי ‖ **33** [a] sic L, l c mlt Mss Edd עָ.

ל 34 36 וַיֵּצֵא[a] | מַלְאַךְ יְהוָה וַיַּךְ בְּמַחֲנֵה אַשּׁוּר מֵאָה וּשְׁמֹנִים֙ אֶ֔לֶף וַיַּשְׁכִּ֥ימוּ בַבֹּ֖קֶר וְהִנֵּ֣ה כֻלָּ֑ם פִּגְרִ֖ים מֵתִֽים׃ 37 וַיִּסַּ֣ע וַיֵּ֔לֶךְ[a] וַיָּ֖שָׁב סַנְחֵרִ֑יב

ב 37 וַיֵּ֖שֶׁב בְּנִינְוֵֽה׃ 38 וַיְהִי֙ הֽוּא מִשְׁתַּחֲוֶ֣ה בֵּית֔ | נִסְרֹ֖ךְ[a] אֱלֹהָ֑יו

ב. ה חס 35 ד וְאַדְרַמֶּ֧לֶךְ וְשַׂרְאֶ֛צֶר בָּנָ֥יו הִכֻּ֖הוּ בַּחָ֑רֶב וְהֵ֣מָּה נִמְלְט֔וּ אֶ֖רֶץ אֲרָרָ֑ט

וַיִּמְלֹ֥ךְ אֵסַר־חַדֹּ֛ן בְּנ֖וֹ תַּחְתָּֽיו׃ ס

הי1 מל וכל מגלה דכות ב מ ב 38 1 בַּיָּמִ֣ים הָהֵ֔ם חָלָ֥ה חִזְקִיָּ֖הוּ לָמ֑וּת וַיָּבֹ֤א אֵלָיו֙ יְשַׁעְיָ֣הוּ בֶן־אָמ֔וֹץ

הַנָּבִ֔יא וַיֹּ֥אמֶר אֵלָ֖יו כֹּֽה־אָמַ֣ר יְהוָ֑ה צַ֥ו לְבֵיתֶ֖ךָ כִּי־מֵ֥ת אַתָּ֛ה וְלֹ֥א

צא יט מגה ר״פ 2 3 חָיֶֽיתָ׃ 2 וַיָּ֤סֹב חִזְקִיָּ֙הוּ֙ פָּנָ֔יו אֶל־הַקִּ֖יר וַיִּתְפַּלֵּ֥ל אֶל־יְהוָֽה׃ 3 וַיֹּ֕אמֶר

ו כת ה וכל ר״פ וכל לשון ארמית דכות 3 ג אָנָּ֣ה יְהוָ֗ה זְכָר־נָ֞א אֵ֣ת אֲשֶׁר֩ הִתְהַלַּ֨כְתִּי לְפָנֶ֜יךָ בֶּאֱמֶ֗ת וּבְלֵ֤ב שָׁלֵם֙

ד 4 ס וְהַטּ֣וֹב בְּעֵינֶ֔יךָ עָשִׂ֖יתִי וַיֵּ֣בְךְּ חִזְקִיָּ֔הוּ בְּכִ֖י גָּדֽוֹל׃ ס 4 וַיְהִ֥י דְבַר־

ו 5 יְהוָ֖ה אֶל־יְשַׁעְיָ֑הוּ לֵאמֹֽר׃ 5 הָלוֹךְ֙ וְאָמַרְתָּ֣ אֶל־חִזְקִיָּ֔הוּ כֹּֽה־אָמַ֞ר

יְהוָ֣ה אֱלֹהֵ֣י דָוִ֣ד אָבִ֗יךָ שָׁמַ֙עְתִּי֙ אֶת־תְּפִלָּתֶ֔ךָ רָאִ֖יתִי אֶת־דִּמְעָתֶ֑ךָ הִנְנִ֤י

ה חס. ח 5 יוֹסֵף[a] עַל־יָמֶ֙יךָ֙ חֲמֵ֣שׁ עֶשְׂרֵ֔ה שָׁנָֽה׃ 6 וּמִכַּ֥ף מֶֽלֶךְ־אַשּׁ֖וּר אַצִּֽילְךָ֥ וְאֶת־ 6

כג ר״פ הָעִ֣יר הַזֹּ֔את וְנַגּוֹתִ֖י עַל־הָעִ֥יר הַזֹּֽאת׃[a] 7 וְזֶה־[a]לְּךָ֥ הָאוֹת֙ מֵאֵ֣ת יְהוָ֔ה 7

אֲשֶׁ֥ר יַעֲשֶׂ֖ה יְהוָ֣ה אֶת־הַדָּבָ֣ר הַזֶּ֔ה אֲשֶׁ֥ר דִּבֵּֽר׃ 8 הִנְנִ֞י מֵשִׁ֣יב אֶת־ 8

ב. ל. ו צֵ֣ל הַמַּעֲל֗וֹת אֲשֶׁ֤ר יָרְדָה֙[a] בְּמַעֲל֣וֹת[b] אָחָ֔ז[c] בַּשֶּׁ֖מֶשׁ[d] אֲחֹרַנִּ֑ית עֶ֣שֶׂר

ב. ל מַעֲל֔וֹת וַתָּ֥שָׁב הַשֶּׁ֖מֶשׁ עֶ֣שֶׂר מַעֲל֑וֹת בַּמַּעֲל֥וֹת אֲשֶׁר־[e]יָרְדָֽה׃ ס

9 מִכְתָּ֕ב[a] לְחִזְקִיָּ֖הוּ מֶ֣לֶךְ־יְהוּדָ֑ה בַּחֳלֹתּ֖וֹ וַיְחִ֥י מֵחָלְיֽוֹ׃

ל[e] 10 אֲנִ֣י אָמַ֔רְתִּי[a] בִּדְמִ֖י יָמַ֑י אֵלְכָ֥ה[a]

ב בְּשַׁעֲרֵ֖י שְׁא֥וֹל פֻּקַּ֛דְתִּי יֶ֥תֶר שְׁנוֹתָֽי׃

ג 7 11 אָמַ֙רְתִּי֙ לֹא־אֶרְאֶ֣ה[a] יָּ֔הּ יָּ֖הּ[a] בְּאֶ֣רֶץ֮ הַחַיִּים֒

לד מל לֹא־אַבִּ֣יט אָדָ֔ם עוֹד֙ עִם־יוֹשְׁבֵ֖י חָדֶֽל׃[b]

ה[a] 12 דּוֹרִ֤י נִסַּ֙ע֙ וְנִגְלָ֣ה[a] מִנִּ֔י כְּאֹ֖הֶל רֹעִ֑י[b]

34 Mm 1303. 35 Mm 2096. Cp 38 1 Mm 1552. 2 Mm 2169. 3 Mm 2356. 4 Mm 2170. 5 Mm 1392. 6 Mm 219. 7 Mm 2357. 8 Mm 3232.

36 [a] pr c 2 R 19,35 וַיְהִי בַּלַּיְלָה הַהוּא ‖ **37** [a] > 𝔊 ‖ **38** [a] frt l נִמְרֹד vel מְרֹדַךְ ‖ **Cp 38,5** [a] 𝔖(SyhT) *mwsp* cf 𝔊𝔙, l חֲמֵשׁ ‖ **6** [a] 𝔘[a] et 2 R 20,6 + לְמַעֲנִי וּלְמַעַן דָּוִד עַבְדִּי ‖ **7** [a] l c 2 R 20,9 וַיֹּאמֶר יְשַׁעְיָהוּ זֶה ‖ **8** [a] 𝔊 + *ὁ ἥλιος*, ins הַשֶּׁמֶשׁ ‖ [b] 𝔘[a] עלית, ins עֲלִיַּת ‖ [c] 𝔊 + *ἀποστρέψω*, ins אֲנִי מֵשִׁיב ‖ [d] l c 𝔘[a] אֶת־הַשמש ‖ [e] 𝔊 *κατέβη ἡ σκιά*, l יָרַד הַצֵּל ‖ **9** [a] prb l מכתם ‖ **10** [a–a] tr א׳ ante ב׳ et l יָמַי ‖ **11** [a–a] prb l c 2 Mss σ׳𝔖 יְהוָה cf 𝔊 ‖ [b] pc Mss חדל cf 𝔗𝔄 ‖ **12** [a] 𝔙 *et convoluta est*, prb l וְנָגַל ‖ [b] σ׳(𝔖𝔙) *ποιμένων*, l רעים.

קִפַּדְתִּי[c] כָּאֲרִג חַיַּי מִדַּלָּה יְבַצְּעֵנִי[d]
מִיּוֹם עַד־לַיְלָה תַּשְׁלִימֵנִי׃ 13 שִׁוִּיתִי[a] עַד־בֹּקֶר ג.ב
כָּאֲרִי כֵּן יְשַׁבֵּר[b] כָּל־עַצְמוֹתָי מִיּוֹם עַד־לַיְלָה תַּשְׁלִימֵנִי[c]׃ ג קמ.ב.ג
14 כְּסוּס[a] עָגוּר[b] כֵּן אֲצַפְצֵף אֶהְגֶּה כַּיּוֹנָה ב[9]
דַּלּוּ[c] עֵינַי לַמָּרוֹם אֲדֹנָי[d] עָשְׁקָה[e]־לִי עָרְבֵנִי׃ ג.[10]ב
15 מָה־אֲדַבֵּר וְאָמַר[a]־לִי[b] וְהוּא עָשָׂה ב[11]
אֲדַלְּדָה[c] כָּל־שְׁנוֹתַי עַל־מַר נַפְשִׁי׃ ל.ב
16 אֲדֹנָי[a] עֲלֵיהֶם יִחְיוּ וּלְכָל־בָּהֶן חַיֵּי[a] רוּחִי ג.[12]ו[13]
וְתַחֲלִימֵנִי[b] וְהַחֲיֵנִי׃ 17 הִנֵּה לְשָׁלוֹם מַר־לִי מָר[a]
וְאַתָּה חָשַׁקְתָּ[b] נַפְשִׁי מִשַּׁחַת בְּלִי
כִּי הִשְׁלַכְתָּ אַחֲרֵי גֵוְךָ כָּל־חַטָּאָי׃ ל
18 כִּי לֹא שְׁאוֹל תוֹדֶךָּ מָוֶת יְהַלְלֶךָּ ב[14]
לֹא־יְשַׂבְּרוּ יוֹרְדֵי־בוֹר אֶל־אֲמִתֶּךָ[a]׃ ג
19 חַי חַי הוּא יוֹדֶךָּ כָּמוֹנִי הַיּוֹם
אָב לְבָנִים יוֹדִיעַ אֶל־אֲמִתֶּךָ׃ ג.ב
20 יְהוָה[a] לְהוֹשִׁיעֵנִי[b] וּנְגִנוֹתַי[c] נְנַגֵּן ג ר״פ וס״פ[15]
כָּל־יְמֵי חַיֵּינוּ עַל־בֵּית יְהוָה׃
21 וַיֹּאמֶר[a] יִשָּׂעוּהוּ יִשְׁאוּ דְבֶלֶת תְּאֵנִים וְיִמְרְחוּ עַל־הַשְּׁחִין וְיֶחִי׃ יא זוגין בטע[16].ג.ל
22 וַיֹּאמֶר חִזְקִיָּהוּ מָה אוֹת כִּי אֶעֱלֶה בֵּית יְהוָה[a]׃ ס

39 1 בָּעֵת הַהִוא[a] שָׁלַח מְרֹדַךְ בַּלְאֲדָן בֶּן־בַּלְאֲדָן מֶלֶךְ־בָּבֶל סְפָרִים[b] ל[1]
2 וּמִנְחָה אֶל־חִזְקִיָּהוּ וַיִּשְׁמַע[c] כִּי חָלָה וַיֶּחֱזָק[d]׃ 2 וַיִּשְׂמַח עֲלֵיהֶם חִזְקִיָּהוּ ל.[2]ה ול בלוש[3]

[9]Mm 3292. [10]Mm 3524. [11]Cant 2,10. [12]Mm 1294. [13]Mm 1701. [14]Mm 3324. [15]Mm 1226. [16]Mm 915. Cp 39 [1]Mm 2358 א. [2]Mm 2358 ב. [3]Mm 432.

12 [c–c] $\mathfrak{Q}^a$ ספרתי; prp קפדתָּ ‖ [d] prp ׳תְּב ‖ [e] frt tr : ad בקר 13 ‖ **13** [a] $\mathfrak{Q}^a$ שפותי; prb l שִׁוִּיתִי cf $\mathfrak{T}$ ‖ [b] frt ins יְהוָה ‖ [c–c] add dttg ‖ **14** [a] K^{Or} כסיס ‖ [b] > $\mathfrak{G}$, prb dl; l וְעָ? cf Jer 8,7 ‖ [c] prp דָּלְפוּ ‖ [d] frt add ‖ [e] $\mathfrak{Q}^b$ חשקה; prb l עשקה ‖ **15** [a] $\mathfrak{Q}^a$ ואומר cf $\mathfrak{T}$, l וְאֹמַר ‖ [b] $\mathfrak{T}$ *qdmwhj* cf θ′, l לוֹ; al לַיהוָה ‖ [c] $\mathfrak{Q}^a$ אדודה; frt l אֶדְדָּה cf $\mathfrak{S}$ ‖ **16** [a–a] prp וְתַחֲלִימֵנִי ‖ [b] $\mathfrak{S}$ *'ḥlmjnj*, l והחי׳ ‖ **17** [a] l מֵאֹד cf $\mathfrak{Q}^a$ מאודה; tr huc : ‖ [b] $\mathfrak{G}(\mathfrak{V})$ *εἶλου*, l חשכת ‖ **18** [a] $\mathfrak{G}$ *τὴν ἐλεημοσύνην σου* = חַסְדֶּךָ ‖ **20** [a] $\mathfrak{T}$ pr *'mr*, l אֱמֹר ׳י ‖ [b] $\mathfrak{S}(\mathfrak{T})$ *πρqn*, l נו– ‖ [c] $\sigma'(\mathfrak{V})$ *ψαλμοὺς ἡμῶν*, prb l תְּינוּ– ‖ **21/22** [a–a] tr c 2 R 20,7sq post 6 ‖ **Cp 39,1** [a] sic L, mlt Mss Edd ההיא ‖ [b] Ms סופרים; prp ספרים cf akk *šapiru* emissarius; $\mathfrak{G}$ + *καὶ πρέσβεις* ‖ [c] l c 2 R 20,12 et Vrs כִּי שָׁמַע ‖ [d] $\mathfrak{Q}^a$ ויחיה.

בכתי חד מן ב כת כן ק וַיֵּרְאֵם אֶת־[a]בֵּית נְכֹתֹה אֶת־הַכֶּסֶף וְאֶת־הַזָּהָב וְאֶת־הַבְּשָׂמִים וְאֵת |
ט הַשֶּׁמֶן הַטּוֹב וְאֵת כָּל־[b]בֵּית כֵּלָיו וְאֶת כָּל־אֲשֶׁר נִמְצָא בְּאֹצְרֹתָיו
ח[4] לֹא־הָיָה דָּבָר אֲשֶׁר לֹא־הֶרְאָם חִזְקִיָּהוּ בְּבֵיתוֹ וּבְכָל־מֶמְשַׁלְתּוֹ׃
ל בסיפ 3 וַיָּבֹא יְשַׁעְיָהוּ הַנָּבִיא אֶל־הַמֶּלֶךְ חִזְקִיָּהוּ וַיֹּאמֶר אֵלָיו מָה אָמְרוּ | 3
ה[5] הָאֲנָשִׁים הָאֵלֶּה וּמֵאַיִן יָבֹאוּ אֵלֶיךָ וַיֹּאמֶר חִזְקִיָּהוּ מֵאֶרֶץ רְחוֹקָה
בָּאוּ אֵלַי מִבָּבֶל׃ 4 וַיֹּאמֶר מָה רָאוּ בְּבֵיתֶךָ וַיֹּאמֶר חִזְקִיָּהוּ אֵת כָּל־ 4
ג.ג אֲשֶׁר בְּבֵיתִי רָאוּ לֹא־הָיָה דָבָר אֲשֶׁר לֹא־הִרְאִיתִים בְּאוֹצְרֹתָי׃
5 5
6 5 וַיֹּאמֶר יְשַׁעְיָהוּ אֶל־חִזְקִיָּהוּ שְׁמַע דְּבַר־יְהוָה צְבָאוֹת׃ 6 הִנֵּה יָמִים
יב[6] בָּאִים וְנִשָּׂא | כָּל־אֲשֶׁר בְּבֵיתֶךָ וַאֲשֶׁר אָצְרוּ אֲבֹתֶיךָ עַד־הַיּוֹם הַזֶּה
כ ס״פ[7].ב.יד[8] בָּבֶלָה לֹא־יִוָּתֵר דָּבָר אָמַר יְהוָה׃ 7 וּמִבָּנֶיךָ אֲשֶׁר יֵצְאוּ מִמְּךָ[a] אֲשֶׁר 7
יג[9] תּוֹלִיד יִקָּחוּ וְהָיוּ סָרִיסִים בְּהֵיכַל מֶלֶךְ בָּבֶל׃ 8 וַיֹּאמֶר חִזְקִיָּהוּ אֶל־ 8
ו זוגין[10] יְשַׁעְיָהוּ טוֹב דְּבַר־יְהוָה אֲשֶׁר דִּבָּרְתָּ [a]וַיֹּאמֶר כִּי יִהְיֶה שָׁלוֹם וֶאֱמֶת
בְּיָמָי[a]׃ פ

ג.ב.ל 40 1 נַחֲמוּ נַחֲמוּ עַמִּי יֹאמַר אֱלֹהֵיכֶם׃ ס[11]
2 דַּבְּרוּ עַל־לֵב יְרוּשָׁלַ͏ִם וְקִרְאוּ אֵלֶיהָ
ב כִּי מָלְאָה[a] צְבָאָהּ כִּי נִרְצָה עֲוֹנָהּ
ב כִּי לָקְחָה מִיַּד יְהוָה כִּפְלַיִם בְּכָל־חַטֹּאתֶיהָ׃ ס
י מל בלישׁ 3 קוֹל קוֹרֵא
בַּמִּדְבָּר פַּנּוּ דֶּרֶךְ יְהוָה
יַשְּׁרוּ בָעֲרָבָה מְסִלָּה לֵאלֹהֵינוּ׃
ל.ב[1] 4 כָּל־גַּיְא[a] יִנָּשֵׂא וְכָל־הַר וְגִבְעָה יִשְׁפָּלוּ
י מל[a] וְהָיָה הֶעָקֹב לְמִישׁוֹר וְהָרְכָסִים לְבִקְעָה׃ [דִּבֶּר׃ ס
ב.ג 5 וְנִגְלָה כְּבוֹד יְהוָה וְרָאוּ כָל־בָּשָׂר יַחְדָּו כִּי פִי יְהוָה
6 קוֹל אֹמֵר קְרָא וְאָמַר[a] מָה אֶקְרָא[b]

[4]Mp sub loco. [5]Mm 1292. [6]Mm 545. [7]Mm 2481. [8]Mm 98. [9]Mm 1853. [10]Mm 2036. **Cp 40** [1]Mm 2359. [2]Mm 2021.

2 [a] 𝔔[a] pc Mss et 2 R 20,13 + כָּל־ ‖ [b] > 2 R 20,13, dl ‖ **7** [a] 𝔔[a] ממעיכה ‖ **8** [a–a] > 𝔊[B] ad 2 R 20,19; frt add ‖ **Cp 40,2** [a] 𝔔[a] מלא; prp מְלֹאָה ‖ **4** [a] 1 גֵּיא ‖ **6** [a] 𝔔[a] ואומרה 𝔊(𝔙) *καὶ εἶπα*, 1 וְאֹמַר ‖ [b] frt ins קְרָא.

כָּל־הַבָּשָׂר חָצִיר וְכָל־חַסְדּוֹ[c] כְּצִיץ הַשָּׂדֶה׃ [הָעָם[b]׃ ג

7 [a]יָבֵשׁ חָצִיר נָבֵל צִיץ כִּי רוּחַ יְהוָה נָשְׁבָה בּוֹ [b]אָכֵן חָצִיר ל. יח[3]

8 יָבֵשׁ חָצִיר נָבֵל צִיץ וּדְבַר־אֱלֹהֵינוּ יָקוּם לְעוֹלָם׃ ס יח. ל

9 עַל הַר־גָּבֹהַ[a] עֲלִי־לָךְ מְבַשֶּׂרֶת צִיּוֹן ו[4]. ב וכפסוק

הָרִימִי בְכֹחַ קוֹלֵךְ מְבַשֶּׂרֶת יְרוּשָׁלַ͏ִם הָרִימִי אַל־תִּירָאִי ד דגש[5]. ב ובפסוק

אִמְרִי לְעָרֵי יְהוּדָה הִנֵּה אֱלֹהֵיכֶם׃ ב

10 הִנֵּה אֲדֹנָי יְהוִה בְּחָזָק[a] יָבוֹא וּזְרֹעוֹ מֹשְׁלָה לוֹ

הִנֵּה שְׂכָרוֹ אִתּוֹ וּפְעֻלָּתוֹ לְפָנָיו׃

11 כְּרֹעֵה עֶדְרוֹ יִרְעֶה בִּזְרֹעוֹ[a] יְקַבֵּץ ב

טְלָאִים וּבְחֵיקוֹ[ab] יִשָּׂא עָלוֹת יְנַהֵל׃ ס ב. לז. ח[6]

12 מִי־מָדַד בְּשָׁעָלוֹ מַיִם[a] וְשָׁמַיִם בַּזֶּרֶת[b] תִּכֵּן ד[7]. ג

וְכָל בַּשְּׁלִשׁ עֲפַר[c] הָאָרֶץ וְשָׁקַל בַּפֶּלֶס הָרִים ל וחס. ב

וּגְבָעוֹת בְּמֹאזְנָיִם׃

13 מִי־תִכֵּן אֶת־רוּחַ יְהוָה וְאִישׁ[a] עֲצָתוֹ יוֹדִיעֶנּוּ׃ ג. ב

14 אֶת־מִי נוֹעָץ וַיְבִינֵהוּ וַיְלַמְּדֵהוּ בְּאֹרַח מִשְׁפָּט ל. ב

[a]וַיְלַמְּדֵהוּ דַּעַת[a] וְדֶרֶךְ תְּבוּנוֹת יוֹדִיעֶנּוּ׃ ב. ב

15 הֵן גּוֹיִם כְּמַר מִדְּלִי וּכְשַׁחַק מֹאזְנַיִם[a] נֶחְשָׁבוּ

הֵן אִיִּים כַּדַּק יִטּוֹל[b]׃ 16 וּלְבָנוֹן אֵין דֵּי בְּעֵר ב. יו מ״ס אין אין. ו

וְחַיָּתוֹ אֵין דֵּי עוֹלָה׃ ס ו. ב מל בסיס בלישׁ

17 כָּל־הַגּוֹיִם כְּאַיִן נֶגְדּוֹ מֵאֶפֶס[a] וְתֹהוּ נֶחְשְׁבוּ־לוֹ׃ ב

18 וְאֶל־מִי תְדַמְּיוּן אֵל וּמָה־דְּמוּת תַּעַרְכוּ לוֹ׃ ד[8]. ל

19 הַפֶּסֶל נָסַךְ חָרָשׁ וְצוֹרֵף בַּזָּהָב יְרַקְּעֶנּוּ[a] [יְבַחֵר ד חס[9]

וּרְתֻקוֹת כֶּסֶף צוֹרֵף[b]׃ 20 הַמְסֻכָּן[a] תְּרוּמָה[b] עֵץ לֹא־יִרְקָב

[3]Mm 1941. [4]Mm 2279. [5]Mm 3246. [6]Mm 245. [7]Mm 2360. [8]Mm 1560. [9]Mm 2754.

6 [c] G(SV) 1 Petr 1,24 *δόξα*; prp הַדָּרוֹ, al חֶמְדּוֹ ‖ **7** [a] v 7 > G ‖ [b–b] prb add ‖ **9** [a] cf 2,15[a] ‖ **10** [a] Q[a] Vrs בחזק, l זר ‖ **11** [a–a] l יקבץ ט׳ ב׳ ‖ [b] G[Qmg]α′σ′ om cop ‖ **12** [a] Q[a] מי ים; prp יַמִּים ‖ [b] Q[a]SyhS בְּזַרְתּוֹ ‖ [c] > Gα′σ′θ′ ‖ **13** [a] G(SV) *καὶ τίς*, l וּמִי אישׁ ‖ **14** [a–a] > G, frt dl ‖ **15** [a] Q[a] מזנים nubes ‖ [b] Gα′σ′θ′S pl, l יִשְׁלוֹ ‖ **17** [a] l c Q[a] SyhV כְּאפס ‖ **19** [a] tr huc 41,6.7 ‖ [b] T *m'hjd ljh* cf GS; prp רָצַף, al יִצְרֹף ‖ **20** [a] > GS; morus (genus ligni), frt gl ad עץ לא ירקב ‖ [b] > STV.

יִתֵּן לְפָנָיו גּוֹיִם וּמְלָכִים יַרְדֶּה[a]
יִתֵּן[b] כֶּעָפָר חַרְבּוֹ[c] כְּקַשׁ נִדָּף קַשְׁתּוֹ[d]׃
3 יִרְדְּפֵם יַעֲבֹר שָׁלוֹם אֹרַח בְּרַגְלָיו לֹא יָבוֹא׃ ז מל
4 מִי־פָעַל וְעָשָׂה קֹרֵא הַדֹּרוֹת מֵרֹאשׁ יד
אֲנִי יְהוָה רִאשׁוֹן וְאֶת־אַחֲרֹנִים אֲנִי־הוּא׃ ה
5 רָאוּ אִיִּים וְיִרָאוּ[a] קְצוֹת הָאָרֶץ יֶחֱרָדוּ[b] קָרְבוּ וַיֶּאֱתָיוּן[b]׃ ו[a] ג מנה מל. ב
6 [a]אִישׁ אֶת־רֵעֵהוּ יַעְזֹרוּ וּלְאָחִיו יֹאמַר חֲזָק׃ ב. ל
7 וַיְחַזֵּק חָרָשׁ אֶת־צֹרֵף מַחֲלִיק פַּטִּישׁ[a] אֶת־הוֹלֶם פָּעַם ה וכל דסמ״ק לאדכרה דכות[4]. ד חס[5]. ב. ב
אֹמֵר לַדֶּבֶק טוֹב הוּא וַיְחַזְּקֵהוּ בְמַסְמְרִים לֹא יִמּוֹט׃ ס ל. ל
8 וְאַתָּה יִשְׂרָאֵל עַבְדִּי יַעֲקֹב אֲשֶׁר בְּחַרְתִּיךְ ל. ב
זֶרַע אַבְרָהָם אֹהֲבִי[a]׃ ל
9 אֲשֶׁר הֶחֱזַקְתִּיךְ מִקְצוֹת הָאָרֶץ וּמֵאֲצִילֶיהָ קְרָאתִיךְ ל
וָאֹמַר לְךָ עַבְדִּי־אַתָּה בְּחַרְתִּיךָ וְלֹא מְאַסְתִּיךָ׃ פז מלעיל. ב
10 אַל־תִּירָא כִּי עִמְּךָ־אָנִי אַל־תִּשְׁתָּע כִּי־אֲנִי אֱלֹהֶיךָ כה ר״פ אל אל[6]. ל
אִמַּצְתִּיךָ אַף־עֲזַרְתִּיךָ אַף־תָּמַכְתִּיךָ בִּימִין צִדְקִי׃ ל. ל
11 הֵן יֵבֹשׁוּ וְיִכָּלְמוּ כָּל הַנֶּחֱרִים[a] בָּךְ ג
יִהְיוּ כְאַיִן וְיֹאבְדוּ[b] אַנְשֵׁי רִיבֶךָ׃ ג[7]
12 תְּבַקְשֵׁם וְלֹא תִמְצָאֵם אַנְשֵׁי מַצֻּתֶךָ ל
יִהְיוּ כְאַיִן וּכְאֶפֶס אַנְשֵׁי מִלְחַמְתֶּךָ׃
13 כִּי אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֶיךָ מַחֲזִיק יְמִינֶךָ
הָאֹמֵר לְךָ אַל־תִּירָא אֲנִי עֲזַרְתִּיךָ׃ ס
14 אַל־תִּירְאִי תּוֹלַעַת יַעֲקֹב מְתֵי[a] יִשְׂרָאֵל ל
אֲנִי עֲזַרְתִּיךְ[b] נְאֻם־יְהוָה וְגֹאֲלֵךְ קְדוֹשׁ יִשְׂרָאֵל׃ ל
15 הִנֵּה שַׂמְתִּיךְ לְמוֹרֵג חָרוּץ[a] חָדָשׁ[b] בַּעַל פִּיפִיּוֹת ב

[3]Mm 1180. [4]Mm 1661. [5]Mm 2754. [6]Mm 3261. [7]Mm 933.

2 [a] 1 c 𝔏[a] θ′ יוֹרֵד et ins תַּחְתָּיו; al דָּרַךְ; 𝔊 *ἐκστήσει* = יַחֲרֵד ‖ [b] 1 יִתֵּן ‖ [c] prp חרבָּם cf 𝔊 ‖ [d] prp קשְׁתָּם cf 𝔊 ‖ **5** [a] 1 וַיִּ֫רְאוּ cf 𝔊𝔖𝔙 ‖ [b–b] add cf 1[a–a] ‖ **6** [a] cf 40,19[a] ‖ **7** [a] 𝔏[a] פלטיש ‖ **8** [a] α′ *ἀγαπητοῦ μου* cf 𝔊σ′𝔙, prp אֲהֵבִי ‖ **11** [a] prp הַנִּזְּחָרִים ‖ [b] 𝔏[b] ויבשו ‖ **14** [a] 𝔖 *(w)mnjnh*, prp *מֹת = akk *mutu* curculio ‖ [b] prp עֶזְרָתֵךְ cf 𝔖𝔗 ‖ **15** [a] frt add, gl ad מורג? ‖ [b] gl ad חרוץ? cf [a].

חָרֵשׁ תָּכְכֶם יְבַקְּשׁ־לוֹ׳ לְהָכִין פֶּסֶל לֹא יְמוּט׃
21 הֲלֹוא תֵדְעוּ הֲלֹוא תִשְׁמָעוּ הֲלוֹא הֻגַּד מֵרֹאשׁ לָכֶם יד
הֲלוֹא הֲבִינֹתֶם מוֹסְדוֹת[a] הָאָרֶץ׃
22 הַיֹּשֵׁב עַל־חוּג הָאָרֶץ וְיוֹשְׁבֶיהָ כַּחֲגָבִים ג[10]. ג[11]
הַנּוֹטֶה כַדֹּק שָׁמַיִם וַיִּמְתָּחֵם כָּאֹהֶל לָשָׁבֶת׃ ו מל
23 הַנּוֹתֵן רוֹזְנִים לְאָיִן שֹׁפְטֵי אֶרֶץ כַּתֹּהוּ עָשָׂה׃ ו מל[12]. ג מל בלישׁ[13]
24 אַף בַּל־נִטָּעוּ אַף בַּל־זֹרָעוּ אַף בַּל־שֹׁרֶשׁ בָּאָרֶץ גִּזְעָם יב פסוק דמיין[14]. ל בטע
וְגַם־נָשַׁף בָּהֶם וַיִּבָּשׁוּ וּסְעָרָה כַּקַּשׁ תִּשָּׂאֵם׃ ס ד חס בלישׁ. ב
25 וְאֶל־מִי תְדַמְּיוּנִי וְאֶשְׁוֶה יֹאמַר קָדוֹשׁ׃ ד[15]. ב
26 שְׂאוּ־מָרוֹם עֵינֵיכֶם וּרְאוּ מִי־בָרָא אֵלֶּה יא ר״ם. יג
הַמּוֹצִיא בְמִסְפָּר צְבָאָם לְכֻלָּם בְּשֵׁם יִקְרָא ז
מֵרֹב אוֹנִים וְאַמִּיץ[a] כֹּחַ אִישׁ לֹא נֶעְדָּר׃ ס
27 לָמָּה תֹאמַר יַעֲקֹב וְתֹדַבֵּר[a] יִשְׂרָאֵל ג[16]
נִסְתָּרָה דַרְכִּי מֵיְהוָה[b] וּמֵאֱלֹהַי מִשְׁפָּטִי יַעֲבוֹר׃ יז[17]. ו מל
28 הֲלוֹא[a] יָדַעְתָּ אִם־לֹא שָׁמַעְתָּ
אֱלֹהֵי עוֹלָם יְהוָה בּוֹרֵא קְצוֹת הָאָרֶץ
לֹא יִיעַף וְלֹא יִיגָע אֵין חֵקֶר לִתְבוּנָתוֹ׃
29 נֹתֵן לַיָּעֵף כֹּחַ וּלְאֵין אוֹנִים עָצְמָה יַרְבֶּה׃ ב
30 וְיֵעָפוּ נְעָרִים וְיִגָּעוּ וּבַחוּרִים כָּשׁוֹל יִכָּשֵׁלוּ׃ ב חד מל וחד חס[18]
31 וְקוֵי[c] יְהוָה יַחֲלִיפוּ כֹחַ יַעֲלוּ אֵבֶר כַּנְּשָׁרִים ל[19]. ב
יָרוּצוּ וְלֹא יִיגָעוּ יֵלְכוּ וְלֹא יִיעָפוּ׃ פ

41 1 הַחֲרִישׁוּ אֵלַי אִיִּים וּלְאֻמִּים [a]יַחֲלִיפוּ כֹחַ[a] ה[1]
יִגָּשׁוּ אָז יְדַבֵּרוּ יַחְדָּו לַמִּשְׁפָּט נִקְרָבָה׃ ה[1]
2 מִי הֵעִיר מִמִּזְרָח צֶדֶק יִקְרָאֵהוּ לְרַגְלוֹ ה[2]

[10] Mm 2361. [11] Nu 13,33. [12] Mm 3436. [13] Mm 3656. [14] Mm 3896. [15] Mm 1560. [16] Mm 1671. [17] Mm 2362. [18] Mm 2633. [19] וחד וקוי יי המה Ps 37,9, cf Mp sub loco. Cp 41 [1] Mm 1035. [2] Mm 2363.

20 [c] frt tr לו post להכין ‖ **21** [a] l (וֹת–) מִיסְדֹת ‖ **26** [a] l c 𝔔[a] Vrs וְאֹמֶץ ‖ **27** [a] 𝔊 *καὶ τί ἐλάλησας*, l וְלָמָּה ת׳ ‖ [b] ga'ya eras ‖ **28** [a] 𝔊 pr *καὶ νῦν*, frt l ה׳ וְעַתָּה ‖ **Cp 41,1** [a–a] cf 40,31; prp (נִכְחִי) יַחֲלִיפוּ לְתוֹכַחְתִּי, al יִקְרְבוּ וְיֵאָתָיוּן (ex 5).

תָּדֹושׁ הָרִים וְתָדֹק וּגְבָעוֹת כַּמֹּץ תָּשִׂים׃ ב.נ[8]
16 תִּזְרֵם וְרוּחַ תִּשָּׂאֵם וְסַעֲרָה תָּפִיץ אוֹתָם
וְאַתָּה תָּגִיל בַּיהוָה בִּקְדוֹשׁ יִשְׂרָאֵל תִּתְהַלָּלוּ׃ פ ב.נ[8]

17 הָעֲנִיִּים וְהָאֶבְיוֹנִים[a] מְבַקְשִׁים מַיִם וָאַיִן לְשׁוֹנָם בַּצָּמָא נָשָׁתָּה ל.ל
אֲנִי יְהוָה אֶעֱנֵם אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל לֹא אֶעֱזֹבֵם׃ כת[10]
18 אֶפְתַּח עַל־שְׁפָיִים נְהָרוֹת וּבְתוֹךְ בְּקָעוֹת מַעְיָנוֹת ג מל[11]
אָשִׂים מִדְבָּר[a] לַאֲגַם־מַיִם[a] וְאֶרֶץ צִיָּה לְמוֹצָאֵי מָיִם׃ ג
19 אֶתֵּן בַּמִּדְבָּר אֶרֶז[a] שִׁטָּה וַהֲדַס וְעֵץ שָׁמֶן
אָשִׂים בָּעֲרָבָה בְּרוֹשׁ תִּדְהָר וּתְאַשּׁוּר יַחְדָּו׃ ו כת כן[12] . ב.ב
20 לְמַעַן יִרְאוּ וְיֵדְעוּ וְיָשִׂימוּ וְיַשְׂכִּילוּ[g] יַחְדָּו יא[13] , ג[14]
כִּי יַד־יְהוָה עָשְׂתָה זֹּאת וּקְדוֹשׁ יִשְׂרָאֵל בְּרָאָהּ׃ פ ב.ב

21 קָרְבוּ רִיבְכֶם יֹאמַר יְהוָה הַגִּישׁוּ עַצְמֹותֵיכֶם יֹאמַר ו דמטע . ל
22 יַגִּישׁוּ[a] וְיַגִּידוּ לָנוּ אֵת אֲשֶׁר תִּקְרֶינָה [מֶלֶךְ יַעֲקֹב׃ ל[15] . ד רפי[16] . ל כת כן
הָרִאשֹׁנוֹת | מָה הֵנָּה הַגִּידוּ וְנָשִׂימָה לִבֵּנוּ ו.ב
וְנֵדְעָה אַחֲרִיתָן[b] אוֹ הַבָּאוֹת הַשְׁמִיעֻנוּ׃ ו.ל
23 הַגִּידוּ הָאֹתִיוֹת לְאָחוֹר וְנֵדְעָה כִּי אֱלֹהִים אַתֶּם ו.ב
אַף־תֵּיטִיבוּ וְתָרֵעוּ וְנִשְׁתָּעָה[a] וְנִרְאֶ֫ה[b] יַחְדָּו׃ וגראה חד מן ד[17] כת כן ל
24 הֵן־אַתֶּם מֵאַיִן[a] וּפָעֳלְכֶם מֵאָפַע[b] תּוֹעֵבָה יִבְחַר בָּכֶם׃
25 הַעִירֹתִי מִצָּפוֹן וַיֹּאתֶ֫ן מִמִּזְרַח־שֶׁמֶשׁ יִקְרָא[a] בִּשְׁמִי[b] ל . מח[18] כת א לא קו׳ ול בלישׁ
וַיָּבֹא[c] סְגָנִים כְּמוֹ־חֹמֶר וּכְמוֹ יוֹצֵר יִרְמָס־טִיט׃ יא[19] , ב[20]
26 מִי־הִגִּיד מֵרֹאשׁ וְנֵדָעָה וּמִלְפָנִים וְנֹאמַר צַדִּיק יג.ב
אַף אֵין־מַגִּיד אַף אֵין מַשְׁמִיעַ אַף אֵין־שֹׁמֵעַ אִמְרֵיכֶם׃ ל[21]
27 רִאשׁוֹן לְצִיּוֹן[a] הִנֵּה הִנָּם[a] וְלִירוּשָׁלַם מְבַשֵּׂר[b] אֶתֵּן׃ ס[ט] ח . ח[22]

[8] Mm 3196. [9] Mm 3659. [10] Mm 2364. [11] Mm 2365. [12] Mm 1237. [13] Mm 1625. [14] Mm 3329. [15] Mm 1601. [16] Mm 2366. [17] Mm 276. [18] Mm 898. [19] Mm 2300. [20] Gn 19,15. [21] וחד ואין מגיד Gn 41,24. [22] Mm 2159.

17 [a] add cf 𝔊𝔘 ‖ **18** [a–a] 𝔊(𝔏Syh) *εἰς ἕλη*, l לאגמים ‖ **19** [a] tr huc : ‖ **22** [a] 𝔊(𝔙) *ἐγγισάτωσαν*, l יִגְּשׁוּ ‖ [b–b] tr ad fin v ‖ **23** [a] prp ונשתּ cf arab *šatī'a* perturbatus fuit et 10; 𝔔[a] ונשמעה ‖ [b] l c K וְנִרְאֶ֫ה ‖ **24** [a] 𝔖 *l' mdm* cf 𝔗, prp אַיִן cf 29 ‖ [b] prp אָפַס cf 𝔗 et 29 ‖ **25** [a] prb l יִקְרָא cf 𝔊 ‖ [b] frt l c 𝔔[a] בשמו ‖ [c] prp וַיָּבָס, al וְיָבֹס cf 𝔗 ‖ **27** [a–a] prp רִאשׁוֹן pro מֵרֹאשׁ et הִנֵּה הִנָּם vel אֲמַנֶּה הִגַּדְתִּי, al הֲכִינוֹתִי הַנַּחְתִּי vel ‖ [b] frt = מבסר (aram accusavit).

28 וְאֵרֶא[a] וְאֵין אִישׁ וּמֵאֵלֶּה וְאֵין יוֹעֵץ
וְאֶשְׁאָלֵם וְיָשִׁבוּ דָבָר: 29 הֵן כֻּלָּם אָוֶן[a]
אֶפֶס מַעֲשֵׂיהֶם רוּחַ וָתֹהוּ נְסִכֵּיהֶם: פ

42 1 הֵן[a] עַבְדִּי אֶתְמָךְ־בּוֹ בְּחִירִי[b] רָצְתָה נַפְשִׁי
נָתַתִּי רוּחִי עָלָיו מִשְׁפָּט[c] לַגּוֹיִם יוֹצִיא:
2 לֹא יִצְעַק וְלֹא יִשָּׂא וְלֹא־יַשְׁמִיעַ בַּחוּץ קוֹלוֹ:
3 קָנֶה רָצוּץ לֹא יִשְׁבּוֹר וּפִשְׁתָּה כֵּהָה לֹא יְכַבֶּנָּה[a]
לֶאֱמֶת יוֹצִיא מִשְׁפָּט: 4 לֹא יִכְהֶה וְלֹא יָרוּץ[a]
עַד־יָשִׂים בָּאָרֶץ מִשְׁפָּט וּלְתוֹרָתוֹ אִיִּים יְיַחֵלוּ: פ
5 כֹּה־אָמַר הָאֵל יְהוָה
בּוֹרֵא הַשָּׁמַיִם וְנוֹטֵיהֶם רֹקַע הָאָרֶץ וְצֶאֱצָאֶיהָ
נֹתֵן נְשָׁמָה לָעָם עָלֶיהָ וְרוּחַ לַהֹלְכִים בָּהּ:
6 אֲנִי יְהוָה קְרָאתִיךָ בְצֶדֶק וְאַחְזֵק[a] בְּיָדֶךָ
וְאֶצָּרְךָ[b] וְאֶתֶּנְךָ[c] לִבְרִית עָם לְאוֹר גּוֹיִם:
7 לִפְקֹחַ עֵינַיִם עִוְרוֹת לְהוֹצִיא מִמַּסְגֵּר אָסִיר
מִבֵּית כֶּלֶא יֹשְׁבֵי חֹשֶׁךְ: 8 אֲנִי יְהוָה הוּא שְׁמִי
וּכְבוֹדִי לְאַחֵר לֹא־אֶתֵּן וּתְהִלָּתִי לַפְּסִילִים:
9 הָרִאשֹׁנוֹת הִנֵּה־בָאוּ וַחֲדָשׁוֹת אֲנִי מַגִּיד
בְּטֶרֶם תִּצְמַחְנָה אַשְׁמִיעַ[a] אֶתְכֶם: פ

10 שִׁירוּ לַיהוָה שִׁיר חָדָשׁ תְּהִלָּתוֹ מִקְצֵה הָאָרֶץ
[a]יוֹרְדֵי הַיָּם[a] וּמְלֹאוֹ אִיִּים וְיֹשְׁבֵיהֶם:
11 יִשָּׂאוּ מִדְבָּר וְעָרָיו חֲצֵרִים תֵּשֵׁב קֵדָר
יָרֹנּוּ יֹשְׁבֵי סֶלַע מֵרֹאשׁ הָרִים יְצִוָּחוּ:
12 יָשִׂימוּ לַיהוָה כָּבוֹד וּתְהִלָּתוֹ בָּאִיִּים יַגִּידוּ:

[23]Mm 2004. [24]Mm 289. [25]Mm 67. [26]Mm 1047. Cp 42 [1]Mm 771. [2]Mm 1778. [3]Mp sub loco. [4]Ps 85,9. [5]Mm 2120. [6]Mm 2142. [7]Mm 3360.

28 [a] 𝔙 *et vidi* cf 𝔖𝔗, l רָ ‖ **29** [a] prp c 𝔔[a]𝔖 אֵין cf 𝔗 et 24 ‖ **Cp 42,1** [a] 𝔊 + *Ιακωβ* ‖ [b] 𝔊 pr *Ισραηλ* ‖ [c] 𝔔[a] ומשפטו ‖ **3** [a] 𝔔[a] יכבה cf Vrs ‖ **4** [a] 𝔊 *θραυσθήσεται* cf 𝔗, l יָרוּץ ‖ **6** [a] l רָ cf 𝔖𝔗𝔙 ‖ [b] l רָ cf 𝔖𝔙 ‖ [c] l רָ cf 𝔊𝔖𝔙 ‖ **9** [a] sic L, l c mlt Mss Edd יַצ— ‖ **10** [a–a] prp יַאדִּירֵהוּ יָם.

יג פסוק ואין ואין[23]. ד[24].[25]

ל. ג ב מל וחד חס[26]

ב

ל. ב

ל"ך פסוק לא ולא ולא[1]. ב[2]. לז

ג מל ול בלישׁ[a]

ב פסיק[4]

ל

ב. יז וכל זקף אתנח וס"פ דכות[5]. יג

כח. ל. ב

ג בלישׁ[6]

ב. ד מל

ו

ז[7]

ל

כ

יד. ל

13 יְהוָה כַּגִּבּוֹר יֵצֵא כְּאִישׁ מִלְחָמוֹת יָעִיר קִנְאָה ל.ח.[8]
יָרִיעַ אַף־יַצְרִיחַ עַל־אוֹיְבָיו יִתְגַּבָּר׃ ס ב

14 הֶחֱשֵׁיתִי מֵעוֹלָם אַחָרִישׁ אֶתְאַפֵּק
כַּיּוֹלֵדָה אֶפְעֶה אֶשֹּׁם וְאֶשְׁאַף יָחַד׃ ד.[9] ל

15 אַחֲרִיב הָרִים וּגְבָעוֹת וְכָל־עֲשָׂבָם אוֹבִישׁ
וְשַׂמְתִּי נְהָרוֹת לָאִיִּים[a] וַאֲגַמִּים אוֹבִישׁ׃ [אַדְרִיכֵם ב קמ[10]

16 וְהוֹלַכְתִּי עִוְרִים בְּדֶרֶךְ[a] לֹא יָדָעוּ[a] בִּנְתִיבוֹת לֹא־יָדְעוּ ב
אָשִׂים מַחְשָׁךְ לִפְנֵיהֶם לָאוֹר וּמַעֲקַשִּׁים לְמִישׁוֹר ב.ז.[11] ו מל[12]
אֵלֶּה הַדְּבָרִים עֲשִׂיתִם וְלֹא עֲזַבְתִּים׃ ה[13].ב וחס[14]

17 נָסֹגוּ אָחוֹר יֵבֹשׁוּ בֹּשֶׁת[a] הַבֹּטְחִים בַּפֶּסֶל
הָאֹמְרִים לְמַסֵּכָה[b] אַתֶּם אֱלֹהֵינוּ׃ ס ב[15]

18 הַחֵרְשִׁים שִׂמְעוּ וְהַעִוְרִים הַבִּיטוּ לִרְאוֹת׃ ל.ל

19 מִי עִוֵּר כִּי אִם־עַבְדִּי וְחֵרֵשׁ כְּמַלְאָכִי אֶשְׁלָח ל
מִי עִוֵּר כִּמְשֻׁלָּם[a] וְעִוֵּר[b] כְּעֶבֶד יְהוָה׃

20 רָאִיתָ[a] רַבּוֹת וְלֹא תִשְׁמֹר[b] פָּקוֹחַ אָזְנַיִם וְלֹא יִשְׁמָע׃ ראות[16] ק[17].ד

21 יְהוָה חָפֵץ לְמַעַן צִדְקוֹ יַגְדִּיל תּוֹרָה וְיַאְדִּיר[a]׃

22 וְהוּא עַם־בָּזוּז וְשָׁסוּי לג ר״פ
[a]הָפַח בַּחוּרִים[a] כֻּלָּם וּבְבָתֵּי כְלָאִים הָחְבָּאוּ
הָיוּ לָבַז וְאֵין מַצִּיל מִשִּׁסָּה[b] וְאֵין־אֹמֵר הָשֵׁב׃ יג פסוק ואין ואין[18].ב[19]

23 מִי בָכֶם יַאֲזִין זֹאת יַקְשֵׁב וְיִשְׁמַע לְאָחוֹר׃ ל חס.ג[20]

24 מִי־נָתַן לִמְשִׁסָּה[a] יַעֲקֹב וְיִשְׂרָאֵל לְבֹזְזִים למשיסה[21].לג ק
הֲלוֹא יְהוָה זוּ חָטָאנוּ לוֹ
וְלֹא־אָבוּ בִדְרָכָיו הָלוֹךְ וְלֹא שָׁמְעוּ בְּתוֹרָתוֹ׃

25 וַיִּשְׁפֹּךְ עָלָיו חֲמָתוֹ[a] אַפּוֹ וְעֻזּוֹ מִלְחָמָה [לֵב׃ פ ב[22].ב[21]
וַתְּלַהֲטֵהוּ מִסָּבִיב וְלֹא יָדָע וַתִּבְעַר־בּוֹ וְלֹא־יָשִׂם עַל־ יא[23].ל זקף קמ וכל שם אנש רכות[24]

[8] Mm 1514. [9] Mm 2425. [10] Mm 2367. [11] Mm 3105. [12] Mm 2021. [13] Mm 617. [14] Mm 46. [15] Mm 3378. [16] Mm 832. [17] Mm 1179. [18] Mm 2004. [19] Mm 2866. [20] Mm 1450. [21] Mm 1828. [22] Mm 2368. [23] Mm 130. [24] Mp sub loco.

15 [a] prp לְצִיּוֹת, al תַּלְאֻבִים ‖ **16** [a–a] add ‖ **17** [a] > Ms ‖ [b] 𝔊𝔖 pl = כֹּת– ‖ **19** [a] prp לְתִי– ‖ [b] l c 2 Mss σ′ וְחֵרַשׁ ‖ **20** [a] K רָאִיתָ ‖ [b] prp c 2 Mss יש׳ ‖ **21** [a] l רֵהָ– cf 𝔔[a] ‖ **22** [a–a] prp הַפַּחוּ (cf 𝔗) et בְּחוֹרִים (cf 𝔊) ‖ [b] l c 𝔔[a] pc Mss 𝔖𝔗𝔙 לְמִ׳ ‖ **24** [a] prp לִמְשׁוֹסָה ‖ **25** [a] 𝔔[a] חמת.

43 1 וְעַתָּה כֹּה־אָמַר יְהוָה בֹּרַאֲךָ יַעֲקֹב וְיֹצֶרְךָ יִשְׂרָאֵל
אַל־תִּירָא כִּי גְאַלְתִּיךָ קָרָאתִי[a] בְשִׁמְךָ[b] לִי־אָתָּה׃
2 כִּי־תַעֲבָר בַּמַּיִם אִתְּךָ־אָנִי וּבַנְּהָרוֹת לֹא יְשִׁטְפוּךָ בי¹. מז פסוק לא לא לא
כִּי־תֵלֵךְ בְּמוֹ־אֵשׁ לֹא תִכָּוֶה וְלֶהָבָה לֹא תִבְעַר־בָּךְ׃ ט. ג
3 כִּי אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֶיךָ קְדוֹשׁ יִשְׂרָאֵל מוֹשִׁיעֶךָ
נָתַתִּי כָפְרְךָ מִצְרַיִם כּוּשׁ וּסְבָא תַּחְתֶּיךָ׃
4 מֵאֲשֶׁר יָקַרְתָּ בְעֵינַי נִכְבַּדְתָּ וַאֲנִי אֲהַבְתִּיךָ
וְאֶתֵּן אָדָם[a] תַּחְתֶּיךָ וּלְאֻמִּים תַּחַת נַפְשֶׁךָ׃ ג
5 אַל־תִּירָא כִּי אִתְּךָ־אָנִי
מִמִּזְרָח אָבִיא זַרְעֶךָ וּמִמַּעֲרָב אֲקַבְּצֶךָּ׃ ג²
6 אֹמַר לַצָּפוֹן תְּנִי וְלִתֵימָן אַל־תִּכְלָאִי
הָבִיאִי בָנַי מֵרָחוֹק וּבְנוֹתַי מִקְצֵה הָאָרֶץ׃ ג³. ל מל
7 כָּל הַנִּקְרָא בִשְׁמִי וְלִכְבוֹדִי[a] בְּרָאתִיו יְצַרְתִּיו[b] אַף־עֲשִׂיתִיו׃
8 הוֹצִיא[a] עַם־עִוֵּר וְעֵינַיִם יֵשׁ וְחֵרְשִׁים וְאָזְנַיִם לָמוֹ׃ ב ר״פ⁴
9 כָּל־הַגּוֹיִם נִקְבְּצוּ יַחְדָּו וְיֵאָסְפוּ לְאֻמִּים
מִי בָהֶם יַגִּיד זֹאת וְרִאשֹׁנוֹת יַשְׁמִיעֻנוּ[a]
יִתְּנוּ עֵדֵיהֶם וְיִצְדָּקוּ וְיִשְׁמְעוּ וְיֹאמְרוּ אֱמֶת׃ ב. ט רפ״ו⁵
10 אַתֶּם עֵדַי נְאֻם־יְהוָה וְעַבְדִּי[a] אֲשֶׁר בָּחָרְתִּי ד ר״פ. ל⁶
לְמַעַן תֵּדְעוּ וְתַאֲמִינוּ לִי וְתָבִינוּ כִּי־אֲנִי הוּא
לְפָנַי לֹא־נוֹצַר אֵל וְאַחֲרַי[b] לֹא יִהְיֶה׃ ס
11 אָנֹכִי אָנֹכִי יְהוָה וְאֵין מִבַּלְעָדַי מוֹשִׁיעַ׃ ג². יג
12 אָנֹכִי הִגַּדְתִּי וְהוֹשַׁעְתִּי וְהִשְׁמַעְתִּי וְאֵין בָּכֶם זָר
וְאַתֶּם עֵדַי נְאֻם־יְהוָה[a] וַאֲנִי־אֵל׃ 13 גַּם־מִיּוֹם אֲנִי הוּא ב⁶
וְאֵין מִיָּדִי מַצִּיל אֶפְעַל וּמִי יְשִׁיבֶנָּה׃ ס
14 כֹּה־אָמַר יְהוָה גֹּאַלְכֶם קְדוֹשׁ יִשְׂרָאֵל ל

Cp 43 ¹Mm 2369. ²Mm 3381. ³Mm 1771. ⁴Mm 2370. ⁵Mm 1233. ⁶Mm 2373. ⁷Mm 2371.

Cp 43,1 [a] Vrs + suff 2 m sg, 1 קְרָאתִיךָ ‖ [b] l בְּשִׁמִי cf 7 ‖ 4 [a] prp אַדְמוֹת ‖ 7 [a] nonn Mss Syh𝔖𝔙 om וְ ‖ [b] dl ‖ 8 [a] 𝔔ᵃ יאו– 𝔔ᵇ אוציא; 𝔙 *educ*, l הוֹצִיא ‖ 9 [a] 𝔙 *audire nos faciet* cf 𝔊𝔖, l נוּ– ‖ 10 [a] 𝔖 pl, l וַעֲבָדַי ‖ [b] prp וְאַחַר אחרי cf 𝔊 ‖ 12 [a] frt huc tr :.

לְמַעַנְכֶם שִׁלַּחְתִּי בָבְלָה וְהוֹרַדְתִּי בָרִיחִים[a] כֻּלָּם
וְכַשְׂדִּים [b]בָּאֳנִיּוֹת[c] רִנָּתָם[b]׃
15 אֲנִי יְהוָה קְדוֹשְׁכֶם בּוֹרֵא יִשְׂרָאֵל מַלְכְּכֶם׃ ס
16 כֹּה אָמַר יְהוָה הַנּוֹתֵן בַּיָּם דֶּרֶךְ וּבְמַיִם עַזִּים נְתִיבָה׃
17 הַמּוֹצִיא רֶכֶב־וְסוּס חַיִל וְעִזּוּז יַחְדָּו[a]
יִשְׁכְּבוּ בַל־יָקוּמוּ דָּעֲכוּ כַּפִּשְׁתָּה כָבוּ׃
18 אַל־תִּזְכְּרוּ רִאשֹׁנוֹת וְקַדְמֹנִיּוֹת אַל־תִּתְבֹּנָנוּ׃
19 הִנְנִי עֹשֶׂה חֲדָשָׁה עַתָּה תִצְמָח הֲלוֹא תֵדָעוּהָ
אַף אָשִׂים בַּמִּדְבָּר דֶּרֶךְ בִּישִׁמּוֹן נְהָרוֹת[a]׃
20 תְּכַבְּדֵנִי חַיַּת הַשָּׂדֶה תַּנִּים וּבְנוֹת יַעֲנָה
כִּי־נָתַתִּי בַמִּדְבָּר מַיִם נְהָרוֹת בִּישִׁמֹּן
לְהַשְׁקוֹת עַמִּי בְחִירִי׃ 21 עַם־זוּ יָצַרְתִּי לִי
תְּהִלָּתִי יְסַפֵּרוּ׃ ס
22 וְלֹא[a]־אֹתִי קָרָאתָ יַעֲקֹב כִּי־יָגַעְתָּ בִּי יִשְׂרָאֵל׃
23 לֹא־הֵבֵיאתָ לִי שֵׂה עֹלֹתֶיךָ וּזְבָחֶיךָ[a] לֹא כִבַּדְתָּנִי
לֹא הֶעֱבַדְתִּיךָ בְּמִנְחָה וְלֹא הוֹגַעְתִּיךָ בִּלְבוֹנָה׃
24 לֹא־קָנִיתָ לִי בַכֶּסֶף קָנֶה וְחֵלֶב זִבְחֶיךָ לֹא הִרְוִיתָנִי
אַךְ הֶעֱבַדְתַּנִי בְּחַטֹּאוֹתֶיךָ הוֹגַעְתַּנִי בַּעֲוֹנֹתֶיךָ׃ ס
25 אָנֹכִי [c]אָנֹכִי הוּא מֹחֶה פְשָׁעֶיךָ [a]לְמַעֲנִי וְחַטֹּאתֶיךָ[ab] לֹא
26 הַזְכִּירֵנִי נִשָּׁפְטָה יָחַד סַפֵּר אַתָּה לְמַעַן תִּצְטַדָּק׃ [אֶזְכֹּר׃
27 אָבִיךָ הָרִאשׁוֹן חָטָא וּמְלִיצֶיךָ פָּשְׁעוּ בִי׃
28 וָאֲחַלֵּל[a] שָׂרֵי[b] קֹדֶשׁ[c] וְאֶתְּנָה[d] לַחֵרֶם יַעֲקֹב וְיִשְׂרָאֵל
44 1 וְעַתָּה שְׁמַע יַעֲקֹב עַבְדִּי וְיִשְׂרָאֵל בָּחַרְתִּי בּוֹ׃ [לְגִדּוּפִים׃ ס

כט . ב מל[8]
ד[a]
ל
ד בטע בסיפ . ד מל[10] ג[11]
כו ר״פ אל אל[12] . ב . ג חס בלישׁ
ל זקף קמ
ל כת כן
ג
ו ר״פ בסיפ . ל
ד פסוק לא לא ולא . ב מל . ד ג כת ה וחד כת א[13] . ג וכל משנה תורה דכות[13]
ל
ג מל
ג[15]
ל[16] . ד
סד
ל . ב[17] . לג
לג

[8]Mm 4188. [9]Mm 1211. [10]Mm 3436. [11]Mm 2287. [12]Mm 3261. [13]Mm 1137. [14]Mm 3285. [15]Mm 2371. [16]Mp sub loco. [17]Mm 4112.

14 [a] prp בְּרִ׳ nobiles, al בַּחוּרִים vel בְּרִיחֵי כֻלָּאֵם ‖ [b–b] G *ἐν πλοίοις δεθήσονται*; frt ins אֵיֶה ante ר׳ cf 51,13 ‖ [c] prp בָּאֲנָ׳ in lamentationibus ‖ **17** [a] tr huc ‖ **19** [a] 𝔔[a] נתיבות ‖ **22** [a] l c pc Mss 𝔖𝔗[fMs]𝔙 לא ‖ **23** [a] 𝔔[a] ובזבחיכה cf 𝔖 ‖ **25** [a–a] > G𝔏Syh 𝔄𝔄 ‖ [b] prp חֹ׳ ‖ **28** [a] G *καὶ ἐμίαναν* cf 𝔖, l וַיְחַלְלוּ ‖ [b] G^{O}(𝔖) *οἱ ἄρχοντές σου*, l שָׂרֶיךָ ‖ [c] l קָדְשִׁי cf G ‖ [d] G(𝔖𝔙) *καὶ ἔδωκα*, l נָ׳.

2 כֹּה־אָמַר יְהוָה עֹשֶׂךָ וְיֹצֶרְךָ מִבֶּטֶן יַעְזְרֶךָּ ב.ל
אַל־תִּירָא עַבְדִּי יַעֲקֹב וִישֻׁרוּן בְּחַרְתִּי בוֹ׃
3 כִּי אֶצֹּק־מַיִם עַל־צָמֵא[a] וְנוֹזְלִים עַל־יַבָּשָׁה ל.ל
אֶצֹּק רוּחִי עַל־זַרְעֶךָ וּבִרְכָתִי עַל־צֶאֱצָאֶיךָ׃ ל[1]
4 וְצָמְחוּ בְּבֵין[a] חָצִיר[b] כַּעֲרָבִים עַל־יִבְלֵי־מָיִם׃
5 זֶה יֹאמַר לַיהוָה אָנִי וְזֶה יִקְרָא[a] בְּשֵׁם־יַעֲקֹב
וְזֶה יִכְתֹּב יָדוֹ[b] לַיהוָה וּבְשֵׁם יִשְׂרָאֵל יְכַנֶּה[c]׃ פ ל.ל

6 כֹּה־אָמַר יְהוָה מֶלֶךְ־יִשְׂרָאֵל וְגֹאֲלוֹ יְהוָה צְבָאוֹת ס[m]
אֲנִי רִאשׁוֹן וַאֲנִי אַחֲרוֹן וּמִבַּלְעָדַי אֵין אֱלֹהִים׃ ח
7 וּמִי־כָמוֹנִי[a] יִקְרָא וְיַגִּידָהּ וְיַעַרְכָהּ לִי ב[2]
[b]מִשּׂוּמִי עַם־עוֹלָם וְאֹתִיּוֹת[b] וַאֲשֶׁר תָּבֹאנָה יַגִּידוּ לָמוֹ׃ ב[3].ל.ד חס בלישׁ[4]
8 אַל־תִּפְחֲדוּ וְאַל־תִּרְהֲבוּ[a] הֲלֹא מֵאָז הִשְׁמַעְתִּיךָ[b] וְהִגַּדְתִּי ל.ל.ו חס בסיפ
וְאַתֶּם עֵדַי הֵיֵשׁ אֱלוֹהַ מִבַּלְעָדָי וְאֵין[c] צוּר בַּל־יָדָעְתִּי׃ ב[5]
9 יֹצְרֵי־פֶסֶל כֻּלָּם תֹּהוּ[a] וַחֲמוּדֵיהֶם בַּל־יוֹעִילוּ
וְעֵדֵיהֶם[b] הֵמָּה[c] בַּל־יִרְאוּ וּבַל־יֵדָעוּ לְמַעַן יֵבֹשׁוּ׃ הי נקוד . יב[6]
10 מִי־יָצַר אֵל וּפֶסֶל נָסָךְ לְבִלְתִּי הוֹעִיל׃
11 הֵן כָּל־חֲבֵרָיו יֵבֹשׁוּ וְחָרָשִׁים[a] הֵמָּה מֵאָדָם ו[7]
יִתְקַבְּצוּ כֻלָּם יַעֲמֹדוּ יִפָּחֲדוּ יֵבֹשׁוּ יָחַד׃
12 חָרַשׁ[a] בַּרְזֶל[b] מַעֲצָד וּפָעַל[b] בַּפֶּחָם ג[8]
וּבְמַקָּבוֹת יְצָרֲהוּ[c] וַיִּפְעָלֵהוּ[d] בִּזְרוֹעַ כֹּחוֹ ל
גַּם־רָעֵב וְאֵין כֹּחַ לֹא־שָׁתָה מַיִם וַיִּיעָף[d]׃ ל
13 חָרַשׁ עֵצִים נָטָה קָוֹ יְתָאֲרֵהוּ בַּשֶּׂרֶד ג.ל

Cp 44 [1]Mm 244. [2]Neh 6,11. [3]Mm 2372. [4]Mm 1688 contra textum. [5]Mm 2373. [6]Mm 801. [7]Mm 2374. [8]Mm 2375.

Cp 44,3 [a] prp צָמָא cf ⅁𝔗 ‖ **4** [a] 𝔙[a] pc Mss 𝔊𝔗 כבין, l כְּבִין (בין genus arboris) ‖ [b] l חצור ‖ **5** [a] σ′ *κληθήσεται*, l יִקָּרֵא ‖ [b] 𝔊[B]α′θ′(𝔏𝔙) *(τῇ) χειρὶ αὐτοῦ*, l בְּיָדוֹ ‖ [c] ⅁ 𝔙 pass, l יִכָּנֶה ‖ **7** [a] 𝔊 + *στήτω καί*, ins וְ יַעֲמֹד ‖ [b–b] prp מִי הִשְׁמִיעַ מֵעוֹלָם אוֹתִיּוֹת ‖ **8** [a] 𝔙[a] תיראו; frt l תִּ׳ ‖ [b] l תִּי– ‖ [c] prp וְאִם cf 𝔊𝔙; frt melius ואין (particula interrogativa aram) ‖ **9** [a] prp תָּהוּ cf arab *tāha* oblitus est ‖ [b] prp וְעֵ׳ (a עוד = arab *ʿāda* frequentavit), al וְעָבְדָ׳ ‖ [c] > pc Mss ‖ **11** [a] l שָׂרֵי– ‖ **12** [a] prp יָחַד (a חדד) cf ⅁ ‖ [b] ins פָּעַל ‖ [c] prp יִצְּדָהוּ cf 𝔊𝔗 et arab *waṣada* firmus fuit ‖ [d] l וַ׳.

ל יַעֲשֵׂהוּ[a] בַּמַּקְצֻעוֹת וּבַמַּחוּגָה יְתָאֲרֵהוּ
וַיַּעֲשֵׂהוּ[b] כְּתַבְנִית אִישׁ כְּתִפְאֶרֶת אָדָם לָשֶׁבֶת בָּיִת׃
14 לִכְרָת[a]־לוֹ אֲרָזִים וַיִּקַּח[b] תִּרְזָה וְאַלּוֹן
וַיֹּאַמֵּץ[c]־לוֹ בְּעֲצֵי־יָעַר נָטַע אֹרֶן[d] וְגֶשֶׁם יְגַדֵּל׃ ב[9] . ג נוגין זעירין . ה
15 וְהָיָה לְאָדָם לְבָע�ֵר וַיִּקַּח[a] מֵהֶם וַיָּחָם[b] אַף־יַשִּׁק וְאָפָה לֶחֶם ב[10]
אַף־יִפְעַל־אֵל וַיִּשְׁתָּחוּ[c] עָשָׂהוּ פֶּסֶל וַיִּסְגָּד[a]־לָמוֹ׃ [וְיִשְׁבָּע ב זקף קמ[11]
16 חֶצְיוֹ שָׂרַף בְּמוֹ־אֵשׁ עַל־חֶצְיוֹ בָּשָׂר [a]יֹאכֵל יִצְלֶה[a] צָלִי ט . ג[12]
אַף־יָחֹם וְיֹאמַר הֶאָח חַמּוֹתִי רָאִיתִי[b] אוּר׃ ו רפ[13]
17 וּשְׁאֵרִיתוֹ לְאֵל עָשָׂה לִפְסִלוֹ[a] יִסְגָּד[b]־לוֹ וְיִשְׁתַּחוּ[c] יסגד ק
וְיִתְפַּלֵּל אֵלָיו וְיֹאמַר הַצִּילֵנִי כִּי אֵלִי אָתָּה׃ [לִבְתָם׃ ג[14] . ו רפ[13]
18 לֹא יָדְעוּ וְלֹא יָבִינוּ כִּי טָח מֵרְאוֹת עֵינֵיהֶם מֵהַשְׂכִּיל ו ר״פ בסיף . ג
19 וְלֹא־יָשִׁיב אֶל־לִבּוֹ וְלֹא דַעַת[a] וְלֹא־תְבוּנָה לֵאמֹר ט פסוק ולא ולא ולא . כד בלישׁ[15]
חֶצְיוֹ שָׂרַפְתִּי בְמוֹ־אֵשׁ וְאַף אָפִיתִי עַל־גֶּחָלָיו לַחְמִי אָצְלָה ט
וְיִתְרוֹ לְתוֹעֵבָה אֶעֱשֶׂה לִבּוּל עֵץ אֶסְגּוֹד׃ [בָּשָׂר וְאֹכֵל ב מל
20 רֹעֶה אֵפֶר לֵב הוֹתָל הִטֵּהוּ וְלֹא־יַצִּיל אֶת־נַפְשׁוֹ וְלֹא בן נפתלי הַלְוֹא־
[יֹאמַר הֲלוֹא שֶׁקֶר בִּימִינִי׃ ס

21 זְכָר־[a]אֵלֶּה יַעֲקֹב וְיִשְׂרָאֵל כִּי עַבְדִּי־אָתָּה ל . לג
יְצַרְתִּיךָ עֶבֶד־לִי אַתָּה יִשְׂרָאֵל לֹא תִנָּשֵׁנִי[b]׃ כד מלעיל
22 מָחֵיתִי כָעָב פְּשָׁעֶיךָ וְכֶעָנָן חַטֹּאותֶיךָ ל[16] . ב קמ . ג מל
שׁוּבָה אֵלַי כִּי גְאַלְתִּיךָ׃ ה בטע
23 רָנּוּ שָׁמַיִם כִּי־עָשָׂה יְהוָה הָרִיעוּ תַּחְתִּיּוֹת אָרֶץ ג . ז ומל[17] . יד קמ[18] וכל אתנח וסיף דכות ב מ ד
פִּצְחוּ הָרִים רִנָּה יַעַר וְכָל־עֵץ בּוֹ ה[19]
כִּי־גָאַל יְהוָה יַעֲקֹב וּבְיִשְׂרָאֵל יִתְפָּאָר׃ פ ג
24 כֹּה־אָמַר יְהוָה גֹּאֲלֵךְ וְיֹצָרְךָ מִבֶּטֶן

[9] Mm 2376. [10] Mm 2060. [11] Mm 1266. [12] Mm 784. [13] Mm 2423. [14] Mm 3317. [15] Mm 1685. [16] Mm 2177. [17] Mm 1327. [18] Mm 1234. [19] Mm 2857.

13 [a] prp יְשַׁעֲהוּ (a שעע) ‖ [b] l יַרְּ ‖ **14** [a] l לִ׳ הָלַךְ; al כְּרַת vel יַיְכְרָת cf 𝔊𝔙 ‖ [b] l וְיִ׳ ‖ [c] l יִ׳ ‖ [d] K[2 Mss] אֶרֶז ‖ **15** [a] l יִ׳ ‖ [b] l וַיָּחֹם ‖ [c] l וְיִשְׁתַּחֲוֶה ‖ **16** [a–a] l יצלה יאכל cf 𝔊𝔖 ‖ [b] 𝔘[a] נגד ‖ **17** [a] 𝔊(𝔖𝔗) γλυπτόν, l לְפֶסֶל ‖ [b] K יסגוד; l וְיִסְגָּד cf 𝔊𝔖 ‖ [c] l –חֲוֶה ‖ **19** [a] ins לוֹ ‖ **21** [a] prp אֱלֹהֶיךָ ‖ [b] Vrs act, l תִּנָּ׳ vel תִּשְׁנֵנִי.

יג אָנֹכִי יְהוָה עֹשֶׂה כֹּל
מאחי חד מן ח[20] כת׳ ק׳ מלין וקר׳ חדה נֹטֶה שָׁמַיִם לְבַדִּי רֹקַע הָאָרֶץ מִי אִתִּי׃[a]
ג 25 מֵפֵר אֹתוֹת בַּדִּים וְקֹסְמִים יְהוֹלֵל
מֵשִׁיב חֲכָמִים אָחוֹר וְדַעְתָּם יְשַׁכֵּל׃[a]
ד ב חס ו ב מל 26 מֵקִים דְּבַר עַבְדּוֹ[a] וַעֲצַת מַלְאָכָיו יַשְׁלִים [אֲקוֹמֵם׃
ב . ב חד חס וחד מל בליש[21] הָאֹמֵר לִירוּשָׁלַ͏ִם תּוּשָׁב[b] וּלְעָרֵי יְהוּדָה תִּבָּנֶינָה[c] וְחָרְבֹתֶיהָ
ו חס 27 הָאֹמֵר לַצּוּלָה חָרֵבִי וְנַהֲרֹתַיִךְ אוֹבִישׁ׃
ה[22] . ך ב מל וב מן ג חס בליש 28 הָאֹמֵר לְכוֹרֶשׁ רֹעִי[a] וְכָל־חֶפְצִי יַשְׁלֵם
ג[23] ב מנה בסיפ . ב חד קמ וחד פת . ל וְלֵאמֹר[b] לִירוּשָׁלַ͏ִם תִּבָּנֶה וְהֵיכָל[c] תִּוָּסֵד׃ ס

45 1 כֹּה־[a]אָמַר יְהוָה[a] לִמְשִׁיחוֹ[b] לְכוֹרֶשׁ אֲשֶׁר־הֶחֱזַקְתִּי בִימִינוֹ
ל לְרַד־[c]לְפָנָיו גּוֹיִם וּמָתְנֵי מְלָכִים אֲפַתֵּחַ
ב לִפְתֹּחַ לְפָנָיו דְּלָתַיִם וּשְׁעָרִים לֹא יִסָּגֵרוּ׃
ל . אישר חד מן ב ק בליש 2 אֲנִי לְפָנֶיךָ אֵלֵךְ וַהֲדוּרִים[a] אֲיַשֵּׁר[b]
ב[1] דַּלְתוֹת נְחוּשָׁה אֲשַׁבֵּר וּבְרִיחֵי בַרְזֶל אֲגַדֵּעַ׃
יא מל[2] 3 וְנָתַתִּי לְךָ אוֹצְרוֹת חֹשֶׁךְ וּמַטְמֻנֵי מִסְתָּרִים
י מל בליש . כה[3] לְמַעַן תֵּדַע[a] כִּי־אֲנִי יְהוָה הַקּוֹרֵא בִשְׁמְךָ אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל׃
לג 4 לְמַעַן עַבְדִּי יַעֲקֹב וְיִשְׂרָאֵל בְּחִירִי
וָאֶקְרָא לְךָ בִשְׁמֶךָ אֲכַנְּךָ וְלֹא יְדַעְתָּנִי׃
ו פסוק ואין אין 5 אֲנִי יְהוָה וְאֵין עוֹד זוּלָתִי אֵין אֱלֹהִים
אֲאַזֶּרְךָ וְלֹא יְדַעְתָּנִי׃
יב[4] . ל[5] 6 לְמַעַן יֵדְעוּ מִמִּזְרַח־שֶׁמֶשׁ וּמִמַּעֲרָבָה[a] כִּי־אֶפֶס בִּלְעָדָי
ל בטע אֲנִי יְהוָה וְאֵין עוֹד׃ 7 יוֹצֵר אוֹר וּבוֹרֵא חֹשֶׁךְ
ב[6] עֹשֶׂה שָׁלוֹם[a] וּבוֹרֵא רָע אֲנִי יְהוָה עֹשֶׂה כָל־אֵלֶּה׃ ס

[20] Mm 214. [21] Mm 2395. [22] Mm 3232. [23] Mm 4246. Cp 45 [1] Mm 3322. [2] Mm 1977. [3] Mm 2364. [4] Mm 801. [5] Mm 3381. [6] Mm 3512.

24 [a] mlt Mss 𝔖 ut Q; 𝔔[a] K mlt Mss 𝔊𝔙 מִי אתי ‖ **25** [a] = יסכל ‖ **26** [a] 𝔊[A]𝔗 pl cf 𝔄, l עֲבָדָיו ‖ [b] 𝔔[a] תשב; prb l תּוּשָׁב ‖ [c–c] frt add ‖ **28** [a] prp רֲעִי amicus meus vel sententia mea cf 𝔊 ‖ [b] 𝔖 om ו, l ל׳ vel הָאֹמֵר cf 𝔊𝔙; 𝔄 *waja'muru* = וְאָמַר ‖ [c] 𝔙(Syh) *et templo*, l וּלְהֵ׳ ‖ **Cp 45,1** [a–a] prp אמרתי ‖ [b] 𝔊(𝔙) *τῷ χριστῷ μου*, l חֵי– ‖ [c] l לְרַד (a רדד) ‖ **2** [a] l c 𝔔[a]𝔊 והרים; 𝔔[b] והרורים ‖ [b] K אוֹשֵׁר ‖ **3** [a–a] frt add ‖ **6** [a] 𝔊[Qmg]σ′θ′ (𝔖𝔗[f Ms]𝔄) *καὶ οἱ ἀπὸ δυσμῶν αὐτοῦ*, l הַ– ‖ **7** [a] 𝔔[a] טוב.

8 הַרְעִיפוּ שָׁמַיִם מִמַּעַל וּשְׁחָקִים יִזְלוּ־צֶדֶק
תִּפְתַּח[a]־אֶרֶץ וְיִפְרוּ[b]־יֶשַׁע
וּצְדָקָה תַּצְמִיחַ[c] יַחַד אֲנִי יְהוָה בְּרָאתִיו׃ ס

9 [a]הוֹי רָב[a] אֶת־יֹצְרוֹ חֶרֶשׂ[b] אֶת־חַרְשֵׂי[c] אֲדָמָה
הַיֹּאמַר חֹמֶר לְיֹצְרוֹ מַה־תַּעֲשֶׂה [d]וּפָעֳלְךָ אֵין־יָדַיִם לוֹ[d]׃ ס

10 [a]הָוֹי אֹמֵר[a] לְאָב מַה־תּוֹלִיד וּלְאִשָּׁה מַה־תְּחִילִין׃ ס

11 כֹּה־אָמַר יְהוָה קְדוֹשׁ יִשְׂרָאֵל וְיֹצְרוֹ
[a]הָאוֹתִיּוֹת שְׁאָלוּנִי[a] עַל־בָּנַי וְעַל־פֹּעַל יָדַי תְּצַוֻּנִי׃

12 אָנֹכִי עָשִׂיתִי אֶרֶץ וְאָדָם עָלֶיהָ בָּרָאתִי
אֲנִי יָדַי נָטוּ שָׁמַיִם וְכָל־צְבָאָם צִוִּיתִי׃

13 אָנֹכִי הֵעִירֹתִיהוּ בְצֶדֶק וְכָל־דְּרָכָיו אְיַשֵּׁר
הוּא־יִבְנֶה עִירִי וְגָלוּתַי[a] יְשַׁלַּח
לֹא בִמְחִיר וְלֹא בְשֹׁחַד אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת׃ פ

14 כֹּה אָמַר יְהוָה
יְגִיעַ[a] מִצְרַיִם וְסֹחַר־כּוּשׁ[b] וּסְבָאִים אַנְשֵׁי מִדָּה
עָלַיִךְ יַעֲבֹרוּ וְלָךְ יִהְיוּ אַחֲרַיִךְ יֵלֵכוּ בַּזִּקִים יַעֲבֹרוּ[c]
וְאֵלַיִךְ יִשְׁתַּחֲווּ[d] אֵלַיִךְ יִתְפַּלָּלוּ
אַךְ בָּךְ אֵל וְאֵין עוֹד אֶפֶס אֱלֹהִים׃

15 אָכֵן אַתָּה[a] אֵל מִסְתַּתֵּר אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל מוֹשִׁיעַ׃

16 בֹּשׁוּ וְגַם־נִכְלְמוּ [a]כֻּלָּם יַחְדָּו[a] הָלְכוּ בַכְּלִמָּה חָרְשֵׁי צִירִים׃

17 יִשְׂרָאֵל נוֹשַׁע בַּיהוָה תְּשׁוּעַת עוֹלָמִים ס״ת
לֹא־תֵבֹשׁוּ וְלֹא־תִכָּלְמוּ עַד־עוֹלְמֵי עַד׃ פ

18 כִּי כֹה אָמַר־יְהוָה בּוֹרֵא הַשָּׁמַיִם הוּא הָאֱלֹהִים

---

8 [a] ⅁𝔗[Ms]𝔙 pass = תִּפְתַּח ‖ [b] 𝔊[Mss]𝔙 sg, 1 וְיֶפֶר; 𝔘[a] ויפרח ‖ [c] 𝔖(𝔈Syh𝔗𝔙) *tšwḥ* = תְּצַמַּח cf 𝔊 ‖ **9** [a–a] l הֲיֵרִיב ‖ [b] tr huc ‘ ‖ [c] prp חֹרְשׁוֹ חֶרֶשׂ ‖ [d–d] l לְךָ … ופעלו cf 𝔊𝔖 ‖ **10** [a–a] l הֲיֹאמַר תֹּשֶׁ ‘ ‖ **11** [a–a] l ׳הַאתִי תִּשְׁ ‖ **13** [a] 𝔊(𝔗) *καὶ τὴν αἰχμαλωσίαν τοῦ λαοῦ μου*, l וְגָלוּת עַמִּי ‖ **14** [a] prp יְגִעֵי ‖ [b] 𝔖(𝔗) *tgr’*, prp וְסֹחֲרֵי ‖ [c] > 𝔊Syh𝔄, dl (tr ʌ); frt l בזקים יַעַבְרוּ ‖ [d] sic L, mlt Mss Edd וּ– ‖ **15** [a] frt l אַתָּה ‖ **16** [a–a] frt dl.

[7] Mm 2377. [8] Mm 2378. [9] Mm 264. [10] Mm 512. [11] Mm 1104. [12] Mm 13. [13] Mm 1862. [14] Mm 2379. [15] Mm 1941. [16] Mm 1678. [17] Mm 2364. [18] Mm 2380. [19] Mm 2049.

יֹצֵר הָאָרֶץ וְעֹשָׂהּ הֲוּא כּוֹנְנָהּ ד חס
לֹא־תֹהוּ בְרָאָהּ לָשֶׁבֶת יְצָרָהּ ב
אֲנִי יְהוָה וְאֵין עוֹד׃
19 לֹא בַסֵּתֶר דִּבַּרְתִּי בִּמְקוֹם אֶרֶץ חֹשֶׁךְ
לֹא אָמַרְתִּי לְזֶרַע יַעֲקֹב תֹּהוּ[a] בַּקְּשׁוּנִי
אֲנִי יְהוָה דֹּבֵר צֶדֶק מַגִּיד מֵישָׁרִים׃
20 הַקָּבְצוּ וָבֹאוּ הֵתְנַגְּשׁוּ יַחְדָּו[a] פְּלִיטֵי הַגּוֹיִם ד20.ג21
לֹא יָדְעוּ הַנֹּשְׂאִים אֶת־עֵץ פִּסְלָם
וּמִתְפַּלְלִים אֶל־אֵל לֹא יוֹשִׁיעַ׃
21 הַגִּידוּ וְהַגִּישׁוּ אַף יִוָּעֲצוּ[a] יַחְדָּו
מִי הִשְׁמִיעַ זֹאת מִקֶּדֶם מֵאָז הִגִּידָהּ ל
הֲלוֹא אָנֹכִי יְהוָה וְאֵין־עוֹד אֱלֹהִים מִבַּלְעָדָי ג22
אֵל־צַדִּיק וּמוֹשִׁיעַ אֵין זוּלָתִי׃ ב
22 פְּנוּ־אֵלַי וְהִוָּשְׁעוּ כָּל־אַפְסֵי־אָרֶץ
כִּי אֲנִי־אֵל וְאֵין עוֹד׃ 23 בִּי נִשְׁבַּעְתִּי ג23
יָצָא מִפִּי צִדְקָה דָּבָר וְלֹא יָשׁוּב
כִּי־לִי תִכְרַע כָּל־בֶּרֶךְ תִּשָּׁבַע כָּל־לָשׁוֹן׃ ג24
24 אַךְ בַּיהוָה [a]לִי אָמַר[a] צְדָקוֹת וָעֹז ל ומל25
עָדָיו יָבֹוא[b] וְיֵבֹשׁוּ כֹּל הַנֶּחֱרִים[c] בּוֹ׃ ח סביר לשון רבים . ב
25 בַּיהוָה יִצְדְּקוּ וְיִתְהַלְלוּ כָּל־זֶרַע יִשְׂרָאֵל׃

46 1 כָּרַע בֵּל קֹרֵס[a] נָבוֹ הָיוּ עֲצַבֵּיהֶם ג1
[b]לַחַיָּה וְלַבְּהֵמָה נְשָׂאֹתֵיכֶם עֲמוּסוֹת מַשָּׂא לַעֲיֵפָה[b]׃ ג2 . מא
2 קָרְסוּ כָרְעוּ יַחְדָּו לֹא יָכְלוּ מַלֵּט מַשָּׂא ב3 . מא

20 Mm 2381. 21 Mm 2954. 22 Mm 4102. 23 Mm 2494. 24 Mm 3615. 25 Mm 3367. **Cp 46** 1 Mm 2757. 2 Mm 697. 3 Mm 2689.

19 [a] prp בַּתֹּהוּ ‖ **20** [a] Ms ואתיו ‖ **21** [a] S(ʊ) *(w)'tmlkw*, l הִנָּ ‖ **24** [a–a] G *λέγων*, l לֵאמֹר et tr ad init v cf S; al (יֵאָמֵר) לִי יֹאמַר cf Ms[a] ‖ [b] l c Ms[a] Seb mlt Mss GSV –אוּ– ‖ [c] cf 41,11[a] ‖ **Cp 46,1** [a] Vrs verb finit, l קָרַס ‖ [b–b] prp מַשָּׂא לַחַיָּה כְּמַעֲמָסוֹת וְשָׂאוֹת לַבְּהֵמָה עֲיֵפָה׃.

וְנִמָּשֵׁם בַּשִּׁבְיִ הֲלָכָה׃ ס

3 שִׁמְעוּ אֵלַי בֵּית יַעֲקֹב וְכָל־שְׁאֵרִית בֵּית יִשְׂרָאֵל
הַעֲמָסִים מִנִּי־בֶטֶן הַנְּשֻׂאִים מִנִּי־רָחַם׃
4 וְעַד־זִקְנָה אֲנִי הוּא וְעַד־שֵׂיבָה[a] אֲנִי אֶסְבֹּל
אֲנִי עָשִׂיתִי[b] וַאֲנִי אֶשָּׂא וַאֲנִי אֶסְבֹּל וַאֲמַלֵּט׃ ס

5 לְמִי תְדַמְּיוּנִי וְתַשְׁוּוּ וְתַמְשִׁלוּנִי וְנִדְמֶה׃
6 הַזֹּלְלִים זָהָב מִכִּיס וְכֶסֶף בַּקְנֶה יִשְׁקֹלוּ
יִשְׂכְּרוּ צוֹרֵף וְיַעֲשֵׂהוּ אֵל יִסְגְּדוּ אַף־יִשְׁתַּחֲוּוּ[a]׃
7 יִשָּׂאֻהוּ עַל־כָּתֵף יִסְבְּלֻהוּ וְיִנִּיחֻהוּ תַחְתָּיו[a] וְיַעֲמֹד
[מִמְּקוֹמוֹ לֹא יָמִישׁ
אַף־יִצְעַק אֵלָיו וְלֹא יַעֲנֶה מִצָּרָתוֹ לֹא יוֹשִׁיעֶנּוּ׃ ס

8 [a]זִכְרוּ־זֹאת וְהִתְאַשָּׁשׁוּ[a] הָשִׁיבוּ פוֹשְׁעִים עַל־לֵב[b]׃
9 [a]זִכְרוּ רִאשֹׁנוֹת מֵעוֹלָם[a]
כִּי אָנֹכִי אֵל וְאֵין עוֹד אֱלֹהִים וְאֶפֶס כָּמוֹנִי׃
10 מַגִּיד מֵרֵאשִׁית אַחֲרִית וּמִקֶּדֶם אֲשֶׁר לֹא־נַעֲשׂוּ
אֹמֵר עֲצָתִי תָקוּם וְכָל־חֶפְצִי אֶעֱשֶׂה[a]׃
11 קֹרֵא מִמִּזְרָח עַיִט מֵאֶרֶץ מֶרְחָק אִישׁ עֲצָתִי[a]
אַף־דִּבַּרְתִּי אַף־אֲבִיאֶנָּה יָצַרְתִּי אַף־אֶעֱשֶׂנָּה׃ ס
12 שִׁמְעוּ אֵלַי אַבִּירֵי[a] לֵב הָרְחוֹקִים מִצְּדָקָה׃
13 קֵרַבְתִּי צִדְקָתִי לֹא תִרְחָק וּתְשׁוּעָתִי לֹא תְאַחֵר
וְנָתַתִּי בְצִיּוֹן תְּשׁוּעָה לְיִשְׂרָאֵל תִּפְאַרְתִּי׃ ס

47 1 רְדִי | וּשְׁבִי עַל־עָפָר בְּתוּלַת בַּת־בָּבֶל
שְׁבִי־לָאָרֶץ [a]אֵין־כִּסֵּא[a] בַּת־כַּשְׂדִּים
כִּי לֹא תוֹסִיפִי יִקְרְאוּ־לָךְ רַכָּה וַעֲנֻגָּה׃

ג׳ . כ[5] וכל ירמיה ויחזק דכות ב מ יח
ה[6]
יו׳ פסוק ועד ועד[7] . כל ליש כת כן
כג
ל . ב . ל . ל
ל . ד . ל . ב
יז מ״פ לא ולא לא[8] . ז[9]
ה
ב מל
ז מל בליש[12]
ל זקף קמ . ל[13] . ד[14]
ג׳ ול בליש
ב

[4]Mm 2684. [5]Mm 953. [6]Mm 1425. [7]Mm 1244. [8]Mm 1613. [9]Mm 3293. [10]Mm 921. [11]Mm 3811. [12]Mm 3780. [13]וב׳ תשועתי Ps 38,23; 51,16. [14]Mm 526. Cp 47 [1]Mm 2382.

4 [a] sic L, 1 c mlt Mss Edd שׂ ‖ [b] prp עָמַשְׂתִּי ‖ **6** [a] cf 45,14[d] ‖ **7** [a] ins שַׁשׁ(וְ)יִתְאַשַּׁשׁ ex 8 ‖ **8** [a—a] dl ‖ [b] l לֵב ‖ **9** [a—a] cj c 8 (:מעולם) ‖ **10** [a] 𝔔[a] יעשה ‖ **11** [a] 𝔔[a] K עצתו, 𝔊 ut Q ‖ **12** [a] 𝔊 *οἱ ἀπολωλεκότες*, l אֹבְדֵי ‖ **Cp 47,1** [a—a] > 𝔊[B].

2 קְחִי רֵחַיִם וְטַחֲנִי קָמַח גַּלְּי צַמָּתֵךְ
חֶשְׂפִּי־שֹׁבֶל[a] גַּלִּי־שׁוֹק עִבְרִי נְהָרוֹת׃
3 תִּגָּל עֶרְוָתֵךְ גַּם תֵּרָאֶה חֶרְפָּתֵךְ
נָקָם אֶקָּח וְלֹא אֶפְגַּע[a] אָדָם׃ ס
4 גֹּאֲלֵנוּ[a] יְהוָה צְבָאוֹת שְׁמוֹ קְדוֹשׁ יִשְׂרָאֵל׃
5 שְׁבִי דוּמָם וּבֹאִי בַחֹשֶׁךְ בַּת־כַּשְׂדִּים
כִּי לֹא תוֹסִיפִי יִקְרְאוּ־לָךְ גְּבֶרֶת מַמְלָכוֹת׃
6 קָצַפְתִּי עַל־עַמִּי חִלַּלְתִּי נַחֲלָתִי
וָאֶתְּנֵם בְּיָדֵךְ לֹא־שַׂמְתְּ לָהֶם רַחֲמִים
עַל־זָקֵן הִכְבַּדְתְּ עֻלֵּךְ מְאֹד׃
7 וַתֹּאמְרִי לְעוֹלָם אֶהְיֶה[a] גְּבֶרֶת עַד[ab]
לֹא־שַׂמְתְּ אֵלֶּה עַל־לִבֵּךְ לֹא זָכַרְתְּ אַחֲרִיתָהּ׃ ס
8 וְעַתָּה שִׁמְעִי־זֹאת עֲדִינָה הַיּוֹשֶׁבֶת לָבֶטַח
הָאֹמְרָה בִּלְבָבָהּ[a] אֲנִי וְאַפְסִי עוֹד
לֹא אֵשֵׁב אַלְמָנָה וְלֹא אֵדַע שְׁכוֹל׃
9 וְתָבֹאנָה לָךְ שְׁתֵּי־אֵלֶּה רֶגַע בְּיוֹם אֶחָד
שְׁכוֹל וְאַלְמָן כְּתֻמָּם בָּאוּ[a] עָלַיִךְ
בְּרֹב כְּשָׁפַיִךְ בְּעָצְמַת חַבָּרַיִךְ מְאֹד׃
10 וַתִּבְטְחִי בְרָעָתֵךְ[a] אָמַרְתְּ אֵין רֹאָנִי[b]
חָכְמָתֵךְ וְדַעְתֵּךְ הִיא שׁוֹבְבָתֶךְ
וַתֹּאמְרִי בִלְבָבֵךְ אֲנִי וְאַפְסִי עוֹד׃
11 וּבָא[a] עָלַיִךְ רָעָה לֹא תֵדְעִי שַׁחְרָהּ[b]
וְתִפֹּל עָלַיִךְ הַוָּה לֹא תוּכְלִי כַּפְּרָהּ
וְתָבֹא עָלַיִךְ פִּתְאֹם שׁוֹאָה לֹא תֵדָעִי׃
12 עִמְדִי־נָא בַּחֲבָרַיִךְ וּבְרֹב כְּשָׁפַיִךְ

ג . ב וכפסוק . ל

ל . ב וכפסוק

ב[2]

ב זקפ חד קמ וחד פה[3]

ב[4] . ד ג חס וחד מל[5]

ל

ל

ב[6]

ל

ג[7]

ב תר חס וחד מל

ל

ל[8] . ל

ל

יז ר״ם . מז פסוק לא לא
לא . ל

ל

ג מל וכל שאה דכות

[2]Mm 736. [3]Mm 1949. [4]Mm 3120. [5]Mm 2383. [6]Mm 2384. [7]Mm 2385. [8]Mm 1742.

2 [a] Q[a] שוליך ‖ **3** [a] σ′(V) *ἀντιστήσεται*, l יִפָּגַע ‖ **4** [a] G(Ɛ Syh 𝔄𝔐) pr *εἶπεν*, l ג׳ אָמַר ‖ **7** [a–a] l גְּבֶרֶת עַד ‖ [b] > G ‖ **8** [a] sic L, l c mlt Mss Edd בבה– ‖ **9** [a] G(Syh 𝔖𝔗𝔄) *ἥξει* cf 𝔄, l יָבֹאוּ ‖ **10** [a] Q[a] בדעתך ‖ [b] l ראני ‖ **11** [a] l c Q[a] וּבָאָה ‖ [b] 𝔗 *lmb'j 'lh*, prp שְׁחָרָהּ (inf = deprecari).

הפ[9] [a]בַּאֲשֶׁר יָגַעַתְּ מִנְּעוּרָיִךְ[a]
ד מל ול בלישׁ[10] אוּלַי תּוּכְלִי הוֹעִיל אוּלַי תַּעֲרוֹצִי׃
13 נִלְאֵית בְּרֹב עֲצָתָיִךְ[a] יַעַמְדוּ־נָא
הברי׳ חד מן מח[11] כת ר ק וקר׳ וְיוֹשִׁיעֻךְ הֹבְרֵי[b] שָׁמַיִם הַחֹזִים בַּכּוֹכָבִים
מוֹדִיעִם לֶחֳדָשִׁים מֵאֲשֶׁר[c] יָבֹאוּ[d] עָלָיִךְ׃
ל 14 הִנֵּה הָיוּ כְקַשׁ אֵשׁ שָׂרָפָתַם
לֹא־יַצִּילוּ אֶת־נַפְשָׁם מִיַּד לֶהָבָה
אֵין־נֶחֱלֶת לַחְמָם[a] אוּר לָשֶׁבֶת נֶגְדּוֹ׃
15 כֵּן הָיוּ־לָךְ אֲשֶׁר[a] יָגַעַתְּ סֹחֲרַיִךְ מִנְּעוּרָיִךְ
ל אִישׁ לְעֶבְרוֹ תָּעוּ אֵין מוֹשִׁיעֵךְ׃ ס

48 1 שִׁמְעוּ־זֹאת בֵּית־יַעֲקֹב
ל . לי . ח[2] הַנִּקְרָאִים בְּשֵׁם יִשְׂרָאֵל וּמִמֵּי[a] יְהוּדָה יָצָאוּ
כח[3] הַנִּשְׁבָּעִים | בְּשֵׁם יְהוָה וּבֵאלֹהֵי יִשְׂרָאֵל יַזְכִּירוּ
לֹא בֶאֱמֶת וְלֹא בִצְדָקָה׃ 2 כִּי־מֵעִיר הַקֹּדֶשׁ נִקְרָאוּ ס[ט]
ב[4] . כח[3] וְעַל־אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל נִסְמָכוּ יְהוָה צְבָאוֹת שְׁמוֹ׃ ס
ו . ג . ב חד מל וחד חס[5] 3 הָרִאשֹׁנוֹת מֵאָז הִגַּדְתִּי וּמִפִּי יָצְאוּ וַאַשְׁמִיעֵם[a]
ה ד חס וחד מל[6] . ה[7] פִּתְאֹם עָשִׂיתִי וַתָּבֹאנָה׃ 4 מִדַּעְתִּי כִּי קָשֶׁה אָתָּה
וְגִיד בַּרְזֶל עָרְפֶּךָ וּמִצֹּחֵךְ נְחוּשָׁה׃
5 וָאַגִּיד לְךָ מֵאָז בְּטֶרֶם תָּבוֹא הִשְׁמַעְתִּיךָ
ב[8] . ג[9] פֶּן־תֹּאמַר עָצָבִּי[a] עָשָׂם וּפִסְלִי וְנִסְכִּי צִוָּם׃
ג וכל תנופ דכות[10] 6 שָׁמַעְתָּ חֲזֵה כֻלָּהּ וְאַתֶּם[a] הֲלוֹא תַגִּידוּ[b]
ד[11] הִשְׁמַעְתִּיךָ חֲדָשׁוֹת מֵעַתָּה וּנְצֻרוֹת וְלֹא יְדַעְתָּם׃
כה ר״פ[12] . יז וכל לפני ולפני דכות . לי[13] 7 עַתָּה נִבְרְאוּ וְלֹא מֵאָז וְלִפְנֵי־יוֹם וְלֹא שְׁמַעְתָּם
פֶּן־תֹּאמַר הִנֵּה יְדַעְתִּין׃

[9]Mm 2386. [10]Mm 2387. [11]Mm 3811. Cp 48 [1]Mm 66. [2]Mm 1602. [3]Mm 2364. [4]Mm 3875. [5]Mm 2388. [6]Mm 301. [7]Mm 2272. [8]Mm 4021. [9]Mm 367. [10]Mm 3812. [11]Mm 1133. [12]Mm 1057. [13]Mm 49.

12 [a–a] prb dl (frt ex 15) ‖ **13** [a] G(SV) *(ἐν) ταῖς βουλαῖς σου* = עצ׳, T *mlkk* = עצתך ‖ [b] K הָבְרוּ 𝔙[a] חוברי ‖ [c] l אשר cf GST ‖ [d] GST sg, l יבוא ‖ **14** [a] prp לָחֹם vel לְחֻמָּם cf 𝔙[a]SV, al לחמם ‖ **15** [a] l c 2 Mss STV בַּא׳ cf 12 ‖ **Cp 48,1** [a] prp וממעי cf 𝔙[a] 39,7 ‖ **3** [a] l c CSTV ׳ו cf G ‖ **5** [a] C ׳עיצ; T *dḥltj* cf GSV, l עַצְבִּי ‖ **6** [a] prp וְאַתֶּם cf 43,9, al אַתָּם ‖ [b] l תגיד.

ל״ב פסוק גם גם גם . מז׳ פסוק לא לא לא . ג חס בגבריא

8 גַּם לֹא־שָׁמַעְתָּ גַּם לֹא יָדַעְתָּ גַּם מֵאָז לֹא־פָתְחָה[a] אָזְנֶךָ
כִּי יָדַעְתִּי בָּגוֹד תִּבְגֹּוד וּפֹשֵׁעַ מִבֶּטֶן קָרָא לָךְ׃ ו

9 לְמַעַן שְׁמִי אַאֲרִיךְ אַפִּי וּתְהִלָּתִי[a] אֶחֱטָם[b]־לָךְ לְבִלְתִּי ג.ב.ל
10 הִנֵּה צְרַפְתִּיךָ וְלֹא בְכֶסֶף בְּחַרְתִּיךָ[a] בְּכוּר עֹנִי׃ [הַכְרִיתֶךָ׃ הי״[14].ג ול
11 לְמַעֲנִי לְמַעֲנִי אֶעֱשֶׂה כִּי אֵיךְ יֵחָל[a]
וּכְבוֹדִי לְאַחֵר לֹא־אֶתֵּן׃ ס

12 שִׁמְעָה אֵלַי יַעֲקֹב וְיִשְׂרָאֵל מְקֹרָאִי לג.ל
אֲנִי־הוּא אֲנִי רִאשׁוֹן אַף אֲנִי אַחֲרוֹן׃ ח
13 אַף־יָדִי יָסְדָה אֶרֶץ וִימִינִי טִפְּחָה שָׁמָיִם
קֹרֵא אֲנִי אֵלֵיהֶם יַעַמְדוּ יַחְדָּו׃
14 [a]הִקָּבְצוּ כֻלְּכֶם[a] וְשִׁמְעוּ[b] מִי בָהֶם[c] הִגִּיד אֶת־אֵלֶּה ד[15]
יְהוָה אֲהֵבוֹ[d] יַעֲשֶׂה חֶפְצוֹ בְּבָבֶל וּזְרֹעַ[e] כַּשְׂדִּים׃ ד.ה.ח[16]
15 אֲנִי אֲנִי דִבַּרְתִּי אַף־קְרָאתִיו הֲבִיאֹתִיו וְהִצְלִיחַ[a] דַּרְכּוֹ׃ ג.ד
16 קִרְבוּ אֵלַי שִׁמְעוּ־זֹאת לד
לֹא מֵרֹאשׁ בַּסֵּתֶר דִּבַּרְתִּי מֵעֵת הֱיוֹתָהּ שָׁם אֲנִי
וְעַתָּה [a]אֲדֹנָי יְהוִה[a] [b]שְׁלָחַנִי וְרוּחוֹ[b]׃ פ ג.ג

17 כֹּה־אָמַר יְהוָה גֹּאֲלֶךָ קְדוֹשׁ יִשְׂרָאֵל
אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֶיךָ מְלַמֶּדְךָ לְהוֹעִיל
מַדְרִיכְךָ בְּדֶרֶךְ תֵּלֵךְ׃ 18 לוּ הִקְשַׁבְתָּ לְמִצְוֹתָי כב[17] ג מל בליש ו[18] מנה ר״פ
וַיְהִי כַנָּהָר שְׁלוֹמֶךָ וְצִדְקָתְךָ כְּגַלֵּי הַיָּם׃ ג
19 וַיְהִי כַחוֹל זַרְעֶךָ וְצֶאֱצָאֵי מֵעֶיךָ כְּמֹעָתָיו ל
לֹא־יִכָּרֵת וְלֹא־יִשָּׁמֵד שְׁמוֹ[a] מִלְּפָנָי׃ יג
20 צְאוּ מִבָּבֶל[?] בִּרְחוּ מִכַּשְׂדִּים[?]

[14]Mm 158. [15]Mm 2381. [16]Mm 2202. [17]Mm 1444. [18]Mm 1236.

8 [a] l c ⅁ע ס vel c 𝔔[a]𝔗 פָּתַחְתָּ ‖ **9** [a] frt tr ad 11 post וכבודי ‖ [b] prp וְאֶחֶטָם ‖ **10** [a] 𝔔[a] בחנתיכה ‖ **11** [a] 𝔔[a] איחל, ⅁ע 1 sg = אחל; prp (וכבודי ותהלתי) יֵחָל; 𝔊 + *τὸ ἐμὸν ὄνομα*, ins שְׁמִי ‖ **14** [a–a] 𝔔[a] יקבצו כולם cf 𝔊 ‖ [b] 𝔔[a]𝔊 וְיִשְׁמְעוּ ‖ [c] l c mlt Mss ⅁𝔗[Ms] בכם ‖ [d] prp הֹאֲהֵבוֹ, al אֹהֲבוֹ cf 𝔊 ‖ [e] 𝔊 *σπέρμα*, l וְזֶרַע (וּבְזֹ) ‖ **15** [a] 𝔊(⅁𝔗) *καὶ εὐόδωσα* = וְאַצְלִיחַ; prp וְהִצְלִיחַ ‖ **16** [a–a] dl cf 𝔊𝔘 ‖ [b–b] prp שְׁלָחַנִי לְאַרְחוֹ, al שְׁלָחַנִי ‖ **19** [a] 𝔊 suff 2 sg = שִׁמְךָ.

בְּקוֹל רִנָּה הַגִּידוּ הַשְׁמִיעוּ זֹאת
הוֹצִיאוּהָ עַד־קְצֵה הָאָרֶץ
אִמְרוּ גָּאַל יְהוָה עַבְדּוֹ יַעֲקֹב׃
21 וְלֹא צָמְאוּ בַּחֳרָבוֹת הוֹלִיכָם
מַיִם מִצּוּר הִזִּיל לָמוֹ
וַיְבַקַּע־צוּר וַיָּזוּבוּ מָיִם׃
22 אֵין שָׁלוֹם אָמַר יְהוָה לָרְשָׁעִים׃ ס

49 1 שִׁמְעוּ אִיִּים אֵלַי וְהַקְשִׁיבוּ לְאֻמִּים מֵרָחוֹק
יְהוָה מִבֶּטֶן קְרָאָנִי מִמְּעֵי אִמִּי הִזְכִּיר שְׁמִי׃
2 וַיָּשֶׂם פִּי כְּחֶרֶב חַדָּה בְּצֵל יָדוֹ הֶחְבִּיאָנִי
וַיְשִׂימֵנִי לְחֵץ בָּרוּר בְּאַשְׁפָּתוֹ הִסְתִּירָנִי׃
3 וַיֹּאמֶר לִי עַבְדִּי־אָתָּה יִשְׂרָאֵל[a] אֲשֶׁר־בְּךָ אֶתְפָּאָר׃
4 וַאֲנִי אָמַרְתִּי לָרִיק יָגַעְתִּי לְתֹהוּ וְהֶבֶל[a] כֹּחִי כִּלֵּיתִי
אָכֵן מִשְׁפָּטִי אֵת־יְהוָה וּפָעֳלָתִי אֶת־אֱלֹהָי׃
5 וְעַתָּה אָמַר יְהוָה יֹצְרִי מִבֶּטֶן לְעֶבֶד לוֹ
לְשׁוֹבֵב יַעֲקֹב אֵלָיו וְיִשְׂרָאֵל לֹא[a] יֵאָסֵף[b]
וְאֶכָּבֵד[d] בְּעֵינֵי יְהוָה וֵאלֹהַי הָיָה עֻזִּי[c]׃
6 וַיֹּאמֶר[a] נָקֵל מִהְיוֹתְךָ לִי עֶבֶד לְהָקִים אֶת־שִׁבְטֵי יַעֲקֹב
וּנְצִירֵי[b] יִשְׂרָאֵל לְהָשִׁיב וּנְתַתִּיךָ לְאוֹר גּוֹיִם
לִהְיוֹת יְשׁוּעָתִי עַד־קְצֵה הָאָרֶץ׃ ס
7 כֹּה אָמַר־יְהוָה גֹּאֵל יִשְׂרָאֵל קְדוֹשׁוֹ
לִבְזוֹה[a] נֶפֶשׁ[b] לְמֻתָּעָב[c] גּוֹי לְעֶבֶד מֹשְׁלִים
מְלָכִים יִרְאוּ וְקָמוּ שָׂרִים וְיִשְׁתַּחֲוֻוּ[d]
לְמַעַן יְהוָה אֲשֶׁר נֶאֱמָן קְדוֹשׁ יִשְׂרָאֵל וַיִּבְחָרֶךָּ׃

19 Mm 286. 20 Mp sub loco. Cp 49 1 וחד קָרְאַנִי Hi 4,14. 2 Mm 3295. 3 Mm 1479. 4 Mm 26. 5 Mm 1941. 6 Mm 2362. 7 Mm 1795. 8 Mm 832.

Cp 49,3 [a] > Ms ‖ 4 [a] 𝔔[a] ולהבל ‖ 5 [a] 𝔔[a] pc Mss 𝔊α′𝔄 ut Q cf 𝔗 ‖ [b] 𝔖(𝔙) *knš*, prp אֶאָסֵף, al לֹא י pro לֶאֱסֹף ‖ [c–c] frt tr ad fin 4 ‖ [d] 𝔖(𝔙) *štbḥt*, l וְ׳נִצְרֵי ‖ 6 [a] frt add ‖ [b] K ונצירי; frt l וְנִצְרֵי cf 𝔖 ‖ 7 [a] l c 𝔊𝔊 לְבֻזֵּה, al c 𝔔[a] α′σ′θ′𝔖 לִבְזוּי cf 𝔗 ‖ [b] 𝔊𝔖 + suff 3 m sg, l נַפְשׁוֹ ‖ [c] 𝔊(𝔙) *τὸν βδελυσσόμενον* cf 𝔗, l למתעב ‖ [d] cf 45,14[d].

8 כֹּה ׀ אָמַר יְהוָה
בְּעֵת רָצוֹן עֲנִיתִיךָ וּבְיוֹם יְשׁוּעָה עֲזַרְתִּיךָ
וְאֶצָּרְךָ[a] וְאֶתֶּנְךָ[b] לִבְרִית עָם ב[9]
לְהָקִים אֶרֶץ[c] לְהַנְחִיל נְחָלוֹת שֹׁמֵמוֹת: ב[10]
9 לֵאמֹר לָאֲסוּרִים צֵאוּ לַאֲשֶׁר בַּחֹשֶׁךְ הִגָּלוּ[a] ט ר״פ[11] . ג[12]
עַל־דְּרָכִים[b] יִרְעוּ וּבְכָל־שְׁפָיִים מַרְעִיתָם: ג מל[13]
10 לֹא יִרְעָבוּ וְלֹא יִצְמָאוּ וְלֹא־יַכֵּם שָׁרָב וְשָׁמֶשׁ לד פסוק לא ולא ולא[14]
כִּי־מְרַחֲמָם יְנַהֲגֵם וְעַל־מַבּוּעֵי מַיִם יְנַהֲלֵם: ל
11 וְשַׂמְתִּי כָל־הָרַי[a] לַדָּרֶךְ וּמְסִלֹּתַי[b] יְרֻמּוּן: [מֵאֲרֶץ סִינִים[a]: ל . ל[15]
12 הִנֵּה־אֵלֶּה מֵרָחוֹק יָבֹאוּ וְהִנֵּה־אֵלֶּה מִצָּפוֹן ׀ וּמִיָּם וְאֵלֶּה ל . ב ול בסיפ
13 רָנּוּ שָׁמַיִם וְגִילִי אֶרֶץ יִפְצְחוּ[a] הָרִים רִנָּה ג . יד[16] קמ וכל אתנח וסוף פ דכות ב מ ד . ופצחו ק
כִּי־נִחַם יְהוָה עַמּוֹ וַעֲנִיָּו יְרַחֵם: ס
14 וַתֹּאמֶר צִיּוֹן עֲזָבַנִי יְהוָה וַאדֹנָי שְׁכֵחָנִי: ג כת א[17]
15 הֲתִשְׁכַּח אִשָּׁה עוּלָהּ מֵרַחֵם[a] בֶּן־בִּטְנָהּ
גַּם־אֵלֶּה תִּשְׁכַּחְנָה[b] וְאָנֹכִי לֹא אֶשְׁכָּחֵךְ: ב
16 הֵן עַל־כַּפַּיִם חַקְתִּיךְ חוֹמֹתַיִךְ נֶגְדִּי תָמִיד: ג[18]
17 מָהֲרוּ בָנָיִךְ[a] מְהָרְסַיִךְ[b] וּמַחֲרֵבַיִךְ מִמֵּךְ יֵצֵאוּ: ג[19] . יח . ל[20]
18 שְׂאִי־סָבִיב עֵינַיִךְ וּרְאִי כֻּלָּם נִקְבְּצוּ בָאוּ־לָךְ [כַּאֲשֶׁר[c] אָנִי־חַי נְאֻם־יְהוָה כִּי כֻלָּם כָּעֲדִי[a] תִלְבָּשִׁי וְתִקְשְׁרִים[b] ח . יא ל . ל
19 כִּי חָרְבֹתַיִךְ[a] וּשְׁמֵמֹתַיִךְ[b] וְאֶרֶץ[d] הֲרִסָתֵיךְ[c] ל וחס
כִּי עַתָּה תֵּצְרִי מִיּוֹשֵׁב וְרָחֲקוּ מְבַלְּעָיִךְ: יב[21] יא מנה בנביא
20 עוֹד יֹאמְרוּ בְאָזְנַיִךְ בְּנֵי שְׁכֻלַיִךְ ל
צַר־לִי הַמָּקוֹם גְּשָׁה־לִּי וְאֵשְׁבָה: ל

[9] Mp sub loco. [10] Mm 3589. [11] Mm 3072. [12] Mm 2389. [13] Mm 2365. [14] Mm 771. [15] Mm 471 א. [16] Mm 1234. [17] Mm 2390. [18] Mm 2391. [19] Mm 3377. [20] Mm 105. [21] Mm 230.

8 [a] $\mathfrak{G}^{B}$($\mathfrak{L}$ Syh$\mathfrak{S}$$\mathfrak{V}$$\mathfrak{M}$) *καὶ ἔπλασά σε*, l יָךָ; > $\mathfrak{G}\mathfrak{A}$ ‖ [b] $\mathfrak{G}$($\mathfrak{S}$$\mathfrak{V}$) *καὶ ἔδωκά σε*, l יָךָ ‖ [c] prp ins צִיָּה ‖ **9** [a] tr huc : ‖ [b] pr c $\mathfrak{Q}^{a}\mathfrak{G}$ -כָּל, $\mathfrak{Q}^{a}$ הרים; l דְּכָכִים ‖ **11** [a] $\mathfrak{G}$ *ὄρος* = הַר, $\mathfrak{S}$($\mathfrak{T}$) *ṭwr'* = הָרִים ‖ [b] $\mathfrak{S}$($\mathfrak{T}$) *wšbjl'* = לוֹת– ‖ **12** [a] l סְוִנִים cf $\mathfrak{Q}^{a}$ סוניים ‖ **13** [a] K יִפְצְחוּ, mlt Mss ut Q ‖ **15** [a] prp מִ (fem cf arab) ‖ [b] $\mathfrak{C}$ ni, $\mathfrak{G}$($\mathfrak{V}$) *εἰ δὲ καὶ ἐπιλάθοιτο*; prp כָּהֵנָּה– (forma energica) ‖ **17** [a] l c $\mathfrak{Q}^{a}$ α' $\mathfrak{V}$ בָּנַיִךְ cf $\mathfrak{G}$ θ' $\mathfrak{C}$ ‖ [b] prp מֵהָרְסָיִךְ cf $\mathfrak{Q}^{a}\mathfrak{G}$ ‖ **18** [a] > $\mathfrak{G}\mathfrak{A}$, dl ‖ [b] $\mathfrak{C}$ qal ‖ [c] $\mathfrak{G}$ *ὡς κόσμον νύμφης*, l כַּעֲדִי כַלָּה ‖ **19** [a] prp חֳרְבֹתַיִךְ ‖ [b] prp וְשִׁמְמֹתַיִךְ ‖ [c–c] prp וַהֲרִסְתַיִךְ ‖ [d] > $\mathfrak{G}$.

21 וְאָמַרְתְּ בִּלְבָבֵךְ מִי יָלַד־לִי אֶת־אֵלֶּה
וַאֲנִי שְׁכוּלָה וְגַלְמוּדָה [a]גֹּלָה וְסוֹרָרָה[ab] וְאֵלֶּה מִי גִדֵּל
הֵן [c]אֲנִי נִשְׁאַרְתִּי לְבַדִּי אֵלֶּה אַיֵּפֹה הֵם׃ פ

22 כֹּה־אָמַר אֲדֹנָי יְהוִה
הִנֵּה אֶשָּׂא אֶל־גּוֹיִם יָדִי וְאֶל־עַמִּים אָרִים נִסִּי
וְהֵבִיאוּ בָנַיִךְ בְּחֹצֶן וּבְנֹתַיִךְ עַל־כָּתֵף תִּנָּשֶׂאנָה׃
23 וְהָיוּ מְלָכִים אֹמְנָיִךְ וְשָׂרוֹתֵיהֶם מֵינִיקֹתָיִךְ
אַפַּיִם אָרֶץ יִשְׁתַּחֲווּ לָךְ וַעֲפַר רַגְלַיִךְ יְלַחֵכוּ
וְיָדַעַתְּ כִּי־אֲנִי יְהוָה אֲשֶׁר לֹא־יֵבֹשׁוּ קֹוָי׃ ס
24 הֲיֻקַּח מִגִּבּוֹר מַלְקוֹחַ וְאִם־שְׁבִי צַדִּיק[a] יִמָּלֵט׃
25 כִּי־כֹה אָמַר יְהוָה
גַּם־שְׁבִי גִבּוֹר יֻקָּח וּמַלְקוֹחַ עָרִיץ יִמָּלֵט
וְאֶת־יְרִיבֵךְ[a] אָנֹכִי אָרִיב וְאֶת־בָּנַיִךְ אָנֹכִי אוֹשִׁיעַ׃
26 וְהַאֲכַלְתִּי אֶת־מוֹנַיִךְ אֶת־בְּשָׂרָם וְכֶעָסִיס דָּמָם יִשְׁכָּרוּן ס
וְיָדְעוּ כָל־בָּשָׂר כִּי אֲנִי יְהוָה מוֹשִׁיעֵךְ וְגֹאֲלֵךְ אֲבִיר יַעֲקֹב׃ ס

50 1 כֹּה אָמַר יְהוָה
אֵי זֶה סֵפֶר כְּרִיתוּת אִמְּכֶם אֲשֶׁר שִׁלַּחְתִּיהָ
אוֹ מִי מִנּוֹשַׁי אֲשֶׁר־מָכַרְתִּי אֶתְכֶם לוֹ
הֵן בַּעֲוֹנֹתֵיכֶם נִמְכַּרְתֶּם וּבְפִשְׁעֵיכֶם שֻׁלְּחָה אִמְּכֶם׃
2 מַדּוּעַ בָּאתִי וְאֵין אִישׁ קָרָאתִי וְאֵין עוֹנֶה
הֲקָצוֹר קָצְרָה יָדִי מִפְּדוּת[a] וְאִם־אֵין־בִּי כֹחַ לְהַצִּיל
הֵן בְּגַעֲרָתִי אַחֲרִיב יָם אָשִׂים נְהָרוֹת מִדְבָּר
תִּבְאַשׁ דְּגָתָם מֵאֵין מַיִם וְתָמֹת[b] בַּצָּמָא׃

22 ג
24 ד וחס בלישׁ[23] . ג בטע
25 ד . ו כת ה[26] . וּב ס״מ[27]
כג . ב . ג . ב[28] . ב[29]
ד[30] . יח . ל חס בנביא[23] . ד
ב[31] . ב
32 ד
ב . ב[33] . ג[34]
כה מיחד[35]
ג[34] . ג[36]
יח
כו פסוק את את ומילה חדה ביניהן
ב בסיפ

לא . ג ב חס וחד מל . ב
ל
ו[1] . ה . ג מל[2]
ל מל[3] . ב[4]
ל[5]

[22] Mm 1742. [23] Mp sub loco. [24] Mm 1410. [25] Mm 412. [26] Mm 1750. [27] Mm 294. [28] Mm 2261. [29] Ex 17,15. [30] Mm 749. [31] Mm 1870. [32] Mm 2392. [33] Prv 16,32. [34] Mm 3044. [35] Mm 2049. [36] Mm 110. Cp 50 [1] Mm 289. [2] Mm 2393. [3] Mp sub loco. [4] Mm 2394. [5] Mm 3550.

21 [a–a] > G ‖ [b] 𝔔[a] וסרה; σ′(Syh𝔙) *καὶ αἰχμάλωτος* = וְאָסִ֑ר ‖ [c] l c mlt Mss 𝔊𝔗𝔙 וְאֵ֑ה ‖ **24** [a] l c 𝔔[a]𝔖𝔙 עָרִיץ cf G et 25 ‖ **25** [a] l c pc Mss 𝔙 בְּיָדְךָ– cf 𝔖(𝔙 בְּךָ–) ‖ **Cp 50,2** [a] G(𝔗𝔙) *τοῦ ῥύσασθαι* = דוֹת– ‖ [b] frt ins בְּהֵמָתָם.

3 אַלְבִּישׁ שָׁמַיִם קַדְרוּת וְשָׂק אָשִׂים כְּסוּתָם׃ ס ל⁸ . ג⁷

4 אֲדֹנָי יְהוִה נָתַן לִי לְשׁוֹן לִמּוּדִים ל

לָדַעַת לָעֻוֹת[a] אֶת־יָעֵף[b] דָּבָר יָעִיר[c] | ל . ח

בַּבֹּקֶר בַּבֹּקֶר[d] יָעִיר לִי אֹזֶן לִשְׁמַע כַּלִּמּוּדִים׃ יג[a] . ח . כה

5 [a]אֲדֹנָי יְהוִה פָּתַח־לִי אֹזֶן[a] כה

וְאָנֹכִי לֹא מָרִיתִי אָחוֹר לֹא נָסוֹגְתִּי׃ ג

6 גֵּוִי נָתַתִּי לְמַכִּים וּלְחָיַי לִמְרָטִים[a] ל

פָּנַי לֹא הָסְתַּרְתִּי[b] מִכְּלִמּוֹת וָרֹק׃ ל . ג מילין מיחד דמיין[9]

7 וַאדֹנָי יְהוִה יַעְזָר־לִי עַל־כֵּן לֹא נִכְלָמְתִּי ד[10] בליש

עַל־כֵּן שַׂמְתִּי פָנַי כַּחַלָמִישׁ וָאֵדַע כִּי־לֹא אֵבוֹשׁ׃ ג[11]

8 קָרוֹב מַצְדִּיקִי מִי־יָרִיב אִתִּי נַעַמְדָה יָחַד ב

מִי־בַעַל מִשְׁפָּטִי יִגַּשׁ אֵלָי׃ יז[12]

9 הֵן אֲדֹנָי יְהוִה יַעְזָר־לִי מִי־הוּא יַרְשִׁיעֵנִי ב

הֵן כֻּלָּם כַּבֶּגֶד יִבְלוּ עָשׁ יֹאכְלֵם׃ ת

10 מִי בָכֶם יָרֵא יְהוָה שֹׁמֵעַ[a] בְּקוֹל עַבְדּוֹ

אֲשֶׁר | הָלַךְ חֲשֵׁכִים וְאֵין נֹגַהּ לוֹ

יִבְטַח בְּשֵׁם יְהוָה וְיִשָּׁעֵן בֵּאלֹהָיו׃ ב

11 הֵן כֻּלְּכֶם קֹדְחֵי אֵשׁ מְאַזְּרֵי[a] זִיקוֹת ל

לְכוּ | בְּאוֹר[b] אִשְׁכֶם וּבְזִיקוֹת בְּעַרְתֶּם ל

מִיָּדִי הָיְתָה־זֹּאת לָכֶם לְמַעֲצֵבָה תִּשְׁכָּבוּן׃ פ

51 1 שִׁמְעוּ אֵלַי רֹדְפֵי צֶדֶק מְבַקְשֵׁי יְהוָה

הַבִּיטוּ אֶל־צוּר חֻצַּבְתֶּם[a] וְאֶל־מַקֶּבֶת בּוֹר[b] נֻקַּרְתֶּם[c]׃ ג[1]

2 הַבִּיטוּ אֶל־אַבְרָהָם אֲבִיכֶם וְאֶל־שָׂרָה תְּחוֹלְלְכֶם ל

כִּי־אֶחָד קְרָאתִיו וַאֲבָרְכֵהוּ[a] וְאַרְבֶּהוּ[b]׃ ס ב חד קמ וחד פת[2] . ל

[6]Mp sub loco. [7]Mm 3859. [8]Mm 688. [9]Mm 3953. [10]Mm 2508. [11]Mm 2642. [12]Mm 2362. **Cp 51** [1]Mm 1835. [2]Gn 27, 33.

4 [a] prp לְרִעֹת, al לְעַוּת, לְעַוֹּת ‖ [b] 𝔠 יעוף ‖ [c] prb dl ‖ [d] > Ms 𝔊𝔏𝔘, dl ‖ **5** [a–a] frt add ‖ **6** [a] 𝔙[a] למטלים ‖ [b] 𝔙[a] הסירותי ‖ **10** [a] 𝔊(𝔖) *ἀκουσάτω*, l שִׁמְעַ יְשִׁמַע ‖ **11** [a] prp מְאִירֵי cf 𝔖 ‖ [b] 𝔊(𝔖𝔙) *τῷ φωτί* = באור ‖ **Cp 51,1** [a] 𝔊 act = חֲצַי ‖ [b] > 𝔖, dl ‖ [c] 𝔊 act = נְקַי ‖ **2** [a] 𝔙[a] ואפרהו; l וָ cf Vrs ‖ [b] l וָ cf Vrs.

3 כִּי־נִחַם יְהוָה צִיּוֹן נִחַם כָּל־חָרְבֹתֶיהָ ב חד חס וחד מל בלישׁ[a]
וַיָּשֶׂם[a] מִדְבָּרָהּ כְּעֵדֶן וְעַרְבָתָהּ כְּגַן־יְהוָה פל . ו . ב[4]
שָׂשׂוֹן וְשִׂמְחָה יִמָּצֵא בָהּ תּוֹדָה וְקוֹל זִמְרָה׃ ס
4 הַקְשִׁיבוּ אֵלַי עַמִּי[a] וּלְאֻמִּי[b] אֵלַי הַאֲזִינוּ ל ומל . ח
כִּי תוֹרָה מֵאִתִּי תֵצֵא וּמִשְׁפָּטִי לְאוֹר עַמִּים[c] נו . נ[5]
אַרְגִּיעַ׃ 5 קָרוֹב[a] צִדְקִי[b] יָצָא יִשְׁעִי וּזְרֹעַי עַמִּים יִשְׁפֹּטוּ ג
אֵלַי אִיִּים יְקַוּוּ וְאֶל־זְרֹעִי יְיַחֵלוּן׃
6 שְׂאוּ לַשָּׁמַיִם עֵינֵיכֶם וְהַבִּיטוּ אֶל־הָאָרֶץ מִתַּחַת יא ר״פ . יג
כִּי־שָׁמַיִם כֶּעָשָׁן נִמְלָחוּ וְהָאָרֶץ כַּבֶּגֶד תִּבְלֶה וְיֹשְׁבֶיהָ[a] כְּמוֹ־כֵן ל
וִישׁוּעָתִי לְעוֹלָם תִּהְיֶה וְצִדְקָתִי לֹא תֵחָתֶת[b]׃ ס [כֵּן[a] יְמוֹתֻן ב חד חס וחד מל[6]
7 שִׁמְעוּ אֵלַי יֹדְעֵי צֶדֶק עַם תּוֹרָתִי בִלְבָּם ט
אַל־תִּירְאוּ חֶרְפַּת אֱנוֹשׁ וּמִגִּדֻּפָתָם אַל־תֵּחַתּוּ׃
8 כִּי כַבֶּגֶד יֹאכְלֵם עָשׁ וְכַצֶּמֶר יֹאכְלֵם[a] סָס ה . ל כת ס
וְצִדְקָתִי לְעוֹלָם תִּהְיֶה וִישׁוּעָתִי לְדֹר דֹּרִים׃ ס ז[7]

9 עוּרִי עוּרִי לִבְשִׁי־עֹז זְרוֹעַ יְהוָה
עוּרִי כִּימֵי קֶדֶם דֹּרוֹת עוֹלָמִים
הֲלֹוא אַתְּ־הִיא הַמַּחְצֶבֶת[a] רַהַב מְחוֹלֶלֶת תַּנִּין׃ ל . ח בלישׁ[8]
10 הֲלֹוא אַתְּ־הִיא הַמַּחֲרֶבֶת יָם מֵי תְהוֹם רַבָּה
הַשָּׂמָה[a] מַעֲמַקֵּי־יָם דֶּרֶךְ[b] לַעֲבֹר גְּאוּלִים׃
11 וּפְדוּיֵי[a] יְהוָה יְשׁוּבוּן וּבָאוּ צִיּוֹן בְּרִנָּה [וְאַנָחָה׃ ס ט[9]
וְשִׂמְחַת עוֹלָם עַל־רֹאשָׁם שָׂשׂוֹן וְשִׂמְחָה יַשִּׂיגוּן נָסוּ[b] יָגוֹן ב . ל
12 אָנֹכִי אָנֹכִי הוּא מְנַחֲמְכֶם[a] יג . י[10]
מִי־[b]אַתְּ וַתִּירְאִי[b] מֵאֱנוֹשׁ יָמוּת וּמִבֶּן־אָדָם חָצִיר יִנָּתֵן׃ יא[11]

[3] Mm 2395. [4] Gn 13,10. [5] Mm 2362. [6] Mm 2396. [7] Mm 2397. [8] Mm 413. [9] Mm 2398. [10] Mm 2371. [11] Mm 888.

3 [a] 𝔗(𝔙) *w(j)šwj* cf 𝔊, prp וַיָּשֶׂם ‖ **4** [a] 1 c pc Mss 𝔖 עמים ‖ [b] 1 c nonn Mss 𝔖 מים– cf 𝔊 ‖ [c] huc tr : ‖ **5** [a] prp קרב (אַקְרִיב) cf 𝔊 ‖ [b] 𝔊[Mss] + *ὡς φῶς* = כָּאוֹר ‖ **6** [a–a] 1 c 𝔔[b] כמוכן (מוכן locusta) ‖ [b] 𝔊(𝔙) *ἐκλίπῃ* = תָּחָדֵל, sed prb a נחת ‖ **8** [a] prp יְכַלֵּם cf 𝔗𝔙 et Jer 10,25 ‖ **9** [a] 1 c 𝔔[a] הַמְּחַצֶּת cf Hi 26,12 ‖ **10** [a] 1 c 𝔊 pt ‖ [b] huc tr ' ‖ **11** [a] 𝔔[a] ופזורי ‖ [b] 1 c mlt Mss 𝔖 וְנִ cf 𝔔[a]𝔗 et 35,10 ‖ **12** [a] 𝔊 σ′ suff sg, 1 מְ– ‖ [b–b] 1 אַתְּ וַתִּירְאִי.

13 וַתִּשְׁכַּח יְהוָה עֹשֶׂךָ נוֹטֶה שָׁמַיִם ב . ד מל
וְיֹסֵד אָרֶץ וַתְּפַחֵד תָּמִיד כָּל־הַיּוֹם יד[12] קמ וכל אחנח וס״פ דכורת ב מ ד
מִפְּנֵי חֲמַת הַמֵּצִיק כַּאֲשֶׁר כּוֹנֵן לְהַשְׁחִית וְאַיֵּה חֲמַת הַמֵּצִיק׃
14 מְהֵר צֹעָה לְהִפָּתֵחַ וְלֹא־יָמוּת לַשַּׁחַת וְלֹא יֶחְסַר לַחְמוֹ[a]׃ ב . ב . ג פסוק[13]
15 וְאָנֹכִי יְהוָה אֱלֹהֶיךָ רֹגַע[a] הַיָּם וַיֶּהֱמּוּ גַּלָּיו ט ר״פ וכל תרי עשר דכורת[14] . כ . ד[15]
יְהוָה צְבָאוֹת שְׁמוֹ׃
16 וָאָשִׂים דְּבָרַי בְּפִיךָ וּבְצֵל יָדִי כִּסִּיתִיךָ ט[16] ח[17] מנה חס . ג[18]
לִנְטֹעַ[a] שָׁמַיִם וְלִיסֹד אָרֶץ וְלֵאמֹר לְצִיּוֹן עַמִּי־אָתָּה׃ ס ל וחס . יד[12] קמ וכל אחנח וס״פ דכורת ב מ ד . ג[19] ב מנה בסיפ

17 הִתְעוֹרְרִי הִתְעוֹרְרִי קוּמִי יְרוּשָׁלַ͏ִם ב . ב
אֲשֶׁר שָׁתִית מִיַּד יְהוָה אֶת־כּוֹס חֲמָתוֹ
אֶת־קֻבַּעַת הַכּוֹס[a] הַתַּרְעֵלָה שָׁתִית מָצִית׃ ב . ל
18 אֵין־מְנַהֵל לָהּ מִכָּל־בָּנִים יָלָדָה
וְאֵין מַחֲזִיק בְּיָדָהּ מִכָּל־בָּנִים גִּדָּלָה׃
19 שְׁתַּיִם הֵנָּה קָרְאוֹתָיִךְ מִי יָנוּד לָךְ ב ר״פ[20]
הַשֹּׁד וְהַשֶּׁבֶר וְהָרָעָב וְהַחֶרֶב מִי אֲנַחֲמֵךְ[a]׃ ל . ג[13]
20 בָּנַיִךְ עָלְפוּ שָׁכְבוּ[a] בְּרֹאשׁ כָּל־חוּצוֹת[a] כְּתוֹא מִכְמָר יח . לה[21]
הַמְלֵאִים חֲמַת־יְהוָה גַּעֲרַת אֱלֹהָיִךְ׃
21 לָכֵן שִׁמְעִי־נָא זֹאת עֲנִיָּה וּשְׁכֹרֶת וְלֹא מָיִן׃ ס ד חס בלישׁ[22]
22 כֹּה־אָמַר אֲדֹנַיִךְ יְהוָה[a] וֵאלֹהַיִךְ יָרִיב עַמּוֹ נ[23]
הִנֵּה לָקַחְתִּי מִיָּדֵךְ אֶת־כּוֹס הַתַּרְעֵלָה
אֶת־קֻבַּעַת כּוֹס[b] חֲמָתִי לֹא־תוֹסִיפִי לִשְׁתּוֹתָהּ עוֹד׃ ב
23 וְשַׂמְתִּיהָ בְּיַד־מוֹנַיִךְ[a] ל
אֲשֶׁר־אָמְרוּ לְנַפְשֵׁךְ שְׁחִי וְנַעֲבֹרָה ל . ל[24]
וַתָּשִׂימִי כָאָרֶץ גְּוֵךְ וְכַחוּץ לַעֹבְרִים׃ ס ב . ל

[12] Mm 1234. [13] Mp sub loco. [14] Mm 1472. [15] Mm 2399. [16] Mm 1918. [17] Mm 2528 et Mp contra textum. [18] Mm 2400. [19] Mm 4246. [20] Mm 3653. [21] Mm 2840. [22] Mm 1532. [23] Mm 2401. [24] וחד סתי Thr 3,45.

14 [a] prp וְלֶחֱמוֹ vel לַחְמוֹ ‖ **15** [a] prp גֹּעֵר ‖ **16** [a] prp לנטות cf S ‖ **17** [a] > σ′, dl cf GS ‖ **19** [a] 1 c Q[a] Vrs יְנִי ‖ **20** [a–a] frt add cf Thr 2,19 4,1 ‖ **22** [a] > Ms ‖ [b] > GS, dl cf 17 ‖ **23** [a] frt ins וּבְיַד מְעַנַּיִךְ cf Q[a]G.

52 1 עוּרִי עוּרִי לִבְשִׁי עֻזֵּךְ צִיּוֹן
לִבְשִׁי | בִּגְדֵי תִפְאַרְתֵּךְ יְרוּשָׁלַ֫͏ִם עִיר הַקֹּדֶשׁ
כִּי לֹא יוֹסִיף יָבֹא־בָךְ עוֹד עָרֵל וְטָמֵא׃ ל חס בסיפ
2 הִתְנַעֲרִי מֵעָפָר קוּמִי שְׁבִי[a] יְרוּשָׁלָ֫͏ִם
הִתְפַּתְּחִוֹ[b] מוֹסְרֵי[c] צַוָּארֵךְ שְׁבִיָּה בַּת־צִיּוֹן׃ ס התפתחי חד מן מה׳ כת ו ק וקר׳
3 כִּי־כֹה ׀ אָמַר ׀ יְהוָה חִנָּם נִמְכַּרְתֶּם וְלֹא בְכֶ֫סֶף תִּגָּאֲלוּ׃ כי מיחד² . הג³
4 כִּי כֹה ׀ אָמַר ׀ אֲדֹנָי יְהוִה מִצְרַיִם יָרַד־עַמִּי בָרִאשֹׁנָה לָגוּר יג⁴ . ד בטע בסיפ . כב⁵
שָׁם וְאַשּׁוּר בְּאֶפֶס עָשָׁקוֹ׃ 5 וְעַתָּה [a]מַה־לִּי־פֹה נְאֻם־יְהוָה מה לי ק
כִּי־לֻקַּח עַמִּי חִנָּם מֹשְׁלָו יְהֵילִילוּ[b] נְאֻם־יְהוָה וְתָמִיד כָּל־ ה⁶ . משליו . ב ק
הַיּוֹם שְׁמִי מְנֻאָ֫ץ[c]׃ 6 לָכֵן יֵדַע עַמִּי שְׁמִי לָכֵן[a] בַּיּוֹם הַהוּא ל . יט⁷
כִּי־אֲנִי־הוּא הַמְדַבֵּר הִנֵּנִי׃ ה⁸
7 מַה־נָּאוָוּ עַל־הֶהָרִים רַגְלֵי מְבַשֵּׂר ב⁹ ס נא
מַשְׁמִיעַ שָׁלוֹם מְבַשֵּׂר טוֹב מַשְׁמִיעַ יְשׁוּעָה
אֹמֵר לְצִיּוֹן מָלַךְ אֱלֹהָיִךְ׃
8 קוֹל צֹפַ֫יִךְ נָשְׂאוּ קוֹל יַחְדָּו יְרַנֵּנוּ ל . י
כִּי עַיִן ׀ בְּעַיִן יִרְאוּ בְּשׁוּב יְהוָה צִיּוֹן[a]׃ ג¹⁰
9 פִּצְחוּ ׀ רַנְּנוּ יַחְדָּו חָרְבוֹת יְרוּשָׁלָ֫͏ִם ל
כִּי־נִחַם יְהוָה עַמּוֹ גָּאַל יְרוּשָׁלָ֫͏ִם[a]׃
10 חָשַׂף יְהוָה אֶת־זְרוֹעַ קָדְשׁוֹ לְעֵינֵי ׀ כָּל־הַגּוֹיִם ב¹¹
וְרָאוּ כָּל־אַפְסֵי־אָרֶץ אֵת יְשׁוּעַת ׀ אֱלֹהֵינוּ׃ ס יד¹² קמ וכל אתנח וס״פ דכות׳ ב מ ד . ה¹³ . ב
11 סוּרוּ סוּרוּ צְאוּ מִשָּׁם טָמֵא אַל־תִּגָּעוּ
צְאוּ מִתּוֹכָהּ הִבָּרוּ נֹשְׂאֵי כְּלֵי יְהוָה׃ ל . כו
12 כִּי לֹא בְחִפָּזוֹן תֵּצֵאוּ וּבִמְנוּסָה לֹא תֵלֵכוּן ג ומל . נ¹⁴
כִּי־הֹלֵךְ לִפְנֵיכֶם יְהוָה וּמְאַסִּפְכֶם אֱלֹהֵי ׀ יִשְׂרָאֵל׃ ס כח¹⁵
13 הִנֵּה יַשְׂכִּיל עַבְדִּי יָרוּם[a] וְנִשָּׂא וְגָבַהּ מְאֹד׃ יג¹⁶ . ל¹⁷

Cp 52 [1]Mm 3811. [2]Mm 2049. [3]Mm 158. [4]Mm 2827. [5]Mm 1743. [6]Mm 1496. [7]Mm 1369. [8]Mm 333. [9]Mm 3669. [10]Mm 1169. [11]Mm 2402. [12]Mm 1234. [13]Mm 463. [14]Ex 3,21. [15]Mm 2364. [16]Mm 545. [17]Mm 2900.

Cp 52,2 [a] sic L, mlt Mss Edd שְׁ; prp שִׁבְיָה ‖ [b] 𝔊α′σ′θ′𝔖𝔙 ut Q, K חו– ‖ [c] prb l מִמְּ ‖ **5** [a–a] K מִי־לִי ‖ [b] prp יְהֵלְלוּ vel יְהוֹלְלוּ cf 𝔔[a]α′𝔗𝔙 ‖ [c] prb l מְנֻאָץ vel מְתֻנְאָץ ‖ **6** [a] > 𝔔[a]𝔊𝔖𝔙, dl ‖ **8** [a] 𝔔[a] + ברחמים ‖ **9** [a] 2 Mss יִשְׂרָאֵל ‖ **13** [a] > 𝔊.

14 כַּאֲשֶׁר שָׁמְמוּ עָלֶיךָ[a] רַבִּים

[b]כֵּן־מִשְׁחַת[c] מֵאִישׁ מַרְאֵהוּ וְתֹאֲרוֹ מִבְּנֵי אָדָם[b]׃ ל

15 כֵּן יַזֶּה[a] גּוֹיִם רַבִּים עָלָיו יִקְפְּצוּ מְלָכִים פִּיהֶם ב[18]

כִּי אֲשֶׁר לֹא־סֻפַּר לָהֶם רָאוּ וַאֲשֶׁר לֹא־שָׁמְעוּ הִתְבּוֹנָנוּ׃ ח[10]

53 1 מִי הֶאֱמִין לִשְׁמֻעָתֵנוּ וּזְרוֹעַ יְהוָה עַל־מִי נִגְלָתָה׃ ג חס בלש[1]

2 וַיַּעַל כַּיּוֹנֵק לְפָנָיו[a] וְכַשֹּׁרֶשׁ מֵאֶרֶץ צִיָּה ל

לֹא־תֹאַר לוֹ וְלֹא הָדָר וְנִרְאֵהוּ[b] וְלֹא־מַרְאֶה וְנֶחְמְדֵהוּ׃ ל[2]. ל פסוק לא ולא ולאה.

3 נִבְזֶה וַחֲדַל אִישִׁים אִישׁ מַכְאֹבוֹת וְיֹדֵעַ[a] חֹלִי ג. ל

וּכְמַסְתֵּר פָּנִים מִמֶּנּוּ נִבְזֶה[b] וְלֹא חֲשַׁבְנֵהוּ׃ ב

4 אָכֵן חֳלָיֵנוּ הוּא נָשָׂא וּמַכְאֹבֵינוּ[a] סְבָלָם י[3]ח

ב. ב ומל[4]. ב חד כת ה וחד כת י[5] וַאֲנַחְנוּ חֲשַׁבְנֻהוּ נָגוּעַ מֻכֵּה אֱלֹהִים וּמְעֻנֶּה׃

5 וְהוּא מְחֹלָל[a] מִפְּשָׁעֵנוּ מְדֻכָּא מֵעֲוֹנֹתֵינוּ לג ר״פ. ל חס

מוּסַר שְׁלוֹמֵנוּ עָלָיו וּבַחֲבֻרָתוֹ נִרְפָּא־לָנוּ׃ י ב פת[6]

6 כֻּלָּנוּ כַּצֹּאן תָּעִינוּ אִישׁ לְדַרְכּוֹ פָּנִינוּ ל

וַיהוָה הִפְגִּיעַ בּוֹ אֶת עֲוֹן כֻּלָּנוּ׃

7 נִגַּשׂ[a] וְהוּא נַעֲנָה[a] וְלֹא יִפְתַּח־פִּיו ד. ב[8]

כַּשֶּׂה לַטֶּבַח יוּבָל וּכְרָחֵל לִפְנֵי גֹזְזֶיהָ נֶאֱלָמָה ב זקף קט

[b]וְלֹא יִפְתַּח פִּיו[b]׃

8 מֵעֹצֶר וּמִמִּשְׁפָּט לֻקָּח וְאֶת־דּוֹרוֹ מִי יְשׂוֹחֵחַ ה[8]

כִּי נִגְזַר מֵאֶרֶץ חַיִּים [a]מִפֶּשַׁע עַמִּי[ab] נֶגַע[c] לָמוֹ[d]׃ ג[10]

9 וַיִּתֵּן[a] אֶת־רְשָׁעִים קִבְרוֹ וְאֶת־עָשִׁיר[b] בְּמֹתָיו[c] ג[11]

עַל לֹא־חָמָס עָשָׂה וְלֹא מִרְמָה בְּפִיו׃ ג[12]

[18]Lv 16,14. [19]Mm 3985. Cp 53 [1]Mm 1727. [2]Mm 771. [3]Mm 1941. [4]Mm 2403. [5]Mm 2404. [6]Mm 2405. [7]Mm 1598. [8]Mm 2824. [9]Mm 1496. [10]Mm 2406. [11]Mm 2283. [12]Mp sub loco.

14 [a] 1 c 2 Mss 𝔖𝔗 עליו ‖ [b–b] frt tr ad fin 53,2 ‖ [c] 𝔔[a] משחתי Ms מוש traditio bab מְשָׁ 𝔖 *mḥbl* cf 𝔗𝔙, 1 מָשְׁחָת ‖ **15** [a] 𝔊 *θαυμάσονται*; prp יֶזֶּה vel יִזּוּ, al יִרְגְּזוּ, יִבְהֲלוּ ‖ **Cp 53,2** [a] prp לפניו ‖ [b] tr huc ˆ cf σ′ ‖ **3** [a] 𝔔[a]𝔊𝔖𝔙 וידע 𝔔[b] וידד; 1 זוּ ‖ [b] 𝔔[a] וגבוזהו; 𝔖 *wštnjhj*, prp וְנִבְזֵהוּ ‖ **4** [a] ins c nonn Mss 𝔖𝔙 הוא ‖ **5** [a] prp מְחֹלָל ‖ **7** [a–a] prp הוא ‖ [b–b] prb dl ‖ **8** [a–a] prp מִפְּשָׁעָם ‖ [b] 𝔔[a] עמו ‖ [c] 1 נֶגַע vel נִגַּע cf 𝔔[a] 𝔊 ‖ [d] 𝔊 *εἰς θάνατον*, 1 לַמָּוֶת ‖ **9** [a] 𝔔[a] ויתנו; prp וַיִּתֵּן ‖ [b] prp שְׁעִירִים ‖ [c] 𝔔[a] בומתו 𝔊(𝔖𝔙) *ἀντὶ τοῦ θανάτου αὐτοῦ* = בְּמוֹתוֹ cf 𝔗; prp בָּמָתוֹ sepulchrum suum.

10 וַיהוָה חָפֵץ דַּכְּאוֹ[a] הֶחֱלִי[b] אִם־תָּשִׂים[ac] אָשָׁם נַפְשׁוֹ ל
יִרְאֶה זֶרַע יַאֲרִיךְ יָמִים וְחֵפֶץ יְהוָה בְּיָדוֹ יִצְלָח׃ ל
11 מֵעֲמַל נַפְשׁוֹ יִרְאֶה[a] יִשְׂבָּע[b] בְּדַעְתּוֹ ב זקף קמ
יַצְדִּיק צַדִּיק[c] עַבְדִּי לָרַבִּים וַעֲוֹנֹתָם הוּא יִסְבֹּל׃ ד
12 לָכֵן אֲחַלֵּק־לוֹ בָרַבִּים וְאֶת־עֲצוּמִים יְחַלֵּק שָׁלָל ג בטע בליש בסיפ
תַּחַת אֲשֶׁר הֶעֱרָה לַמָּוֶת נַפְשׁוֹ וְאֶת־פֹּשְׁעִים נִמְנָה ג13
וְהוּא חֵטְא־רַבִּים נָשָׂא וְלַפֹּשְׁעִים[a] יַפְגִּיעַ׃ ס

54 1 רָנִּי עֲקָרָה לֹא יָלָדָה פִּצְחִי רִנָּה[a] וְצַהֲלִי לֹא־חָלָה ג בטע
כִּי־רַבִּים בְּנֵי־שׁוֹמֵמָה מִבְּנֵי בְעוּלָה אָמַר יְהוָה׃ [תַּחְשֻׁכִי ג ב חס וחד מל1 . ב. כ ס"פ2
2 הַרְחִיבִי ׀ מְקוֹם אָהֳלֵךְ וִירִיעוֹת מִשְׁכְּנוֹתַיִךְ יַטּוּ[a] אַל־ ב חד מל וחד חס . ה מל3a
תַּאֲרִיכִי מֵיתָרַיִךְ וִיתֵדֹתַיִךְ תַּזְקִי׃ 3 כִּי־יָמִין וּשְׂמֹאול
וְזַרְעֵךְ גּוֹיִם יִירָשׁ וְעָרִים נְשַׁמּוֹת יוֹשִׁיבוּ׃ [תִּפְרָצִי ל זקף קמ
4 אַל־תִּירְאִי כִּי־לֹא תֵבוֹשִׁי וְאַל־תִּכָּלְמִי כִּי לֹא תַחְפִּירִי מ1 פסוק לא לא לא . ב מל
כִּי בֹשֶׁת עֲלוּמַיִךְ תִּשְׁכָּחִי וְחֶרְפַּת אַלְמְנוּתַיִךְ[a] לֹא תִזְכְּרִי־
5 כִּי בֹעֲלַיִךְ[a] עֹשַׂיִךְ יְהוָה צְבָאוֹת שְׁמוֹ [עוֹד׃ ל.ל
וְגֹאֲלֵךְ קְדוֹשׁ יִשְׂרָאֵל אֱלֹהֵי כָל־הָאָרֶץ יִקָּרֵא׃ כא4
6 כִּי־כְאִשָּׁה עֲזוּבָה וַעֲצוּבַת רוּחַ קְרָאָךְ יְהוָה ב
וְאֵשֶׁת נְעוּרִים כִּי תִמָּאֵס אָמַר אֱלֹהָיִךְ׃ ו
7 בְּרֶגַע קָטֹן עֲזַבְתִּיךְ וּבְרַחֲמִים גְּדֹלִים אֲקַבְּצֵךְ׃ ל.ב.ל
8 בְּשֶׁצֶף[a] קֶצֶף הִסְתַּרְתִּי פָנַי רֶגַע מִמֵּךְ ל
וּבְחֶסֶד עוֹלָם רִחַמְתִּיךְ אָמַר גֹּאֲלֵךְ יְהוָה׃ ס ב
9 כִּי־מֵי[a] נֹחַ זֹאת לִי ב ובפסוק
אֲשֶׁר נִשְׁבַּעְתִּי מֵעֲבֹר מֵי־נֹחַ[b] עוֹד עַל־הָאָרֶץ ב ובפסוק . ב בסיפ5
כֵּן נִשְׁבַּעְתִּי מִקְצֹף עָלַיִךְ וּמִגְעָר־בָּךְ׃
10 כִּי הֶהָרִים יָמוּשׁוּ וְהַגְּבָעוֹת תְּמוֹטֶטְנָה ג.ל

13Mm 780. **Cp 54** 1Mm 3724. 2Mm 2481. 3Mm 632. 4Mm 17. 5Mm 2344.

10 a–a prp הֶחֱלִים אֶת־נַפְשׁוֹ ‖ b 𝔘a ויחללהו ‖ c prp תָּשִׂם ‖ **11** a 𝔘abG + אוֹר, sed ראה = רוה ‖ b l בַּעַ– cf α′σ′θ′ ‖ c tr post בדעתו ‖ **12** a prp וּלְפֹשְׁעָם cf 𝔘abG ‖ **Cp 54,1** a > G, dl ‖ **2** a > Ms; l יָטוּ (cf α′σ′θ′ ἐκταθήτωσαν) vel הַטֵּי (cf GSyr) ‖ **4** a l תַּזְכְּרִי– vel וּתְיִךְ– ‖ **5** a 𝔘a בעלכי; prb l בָּעַל cf GSC ‖ **8** a prp בְּשֶׁפֶץ (akk *šipṣu* robur cf S), al בְּשֵׁטֶף ‖ **9** a–a prp כְּמֵי cf G ‖ b–b > G, dl.

וְחַסְדִּ֣י מֵאִתֵּ֔ךְ לֹא־יָמ֖וּשׁ וּבְרִ֣ית שְׁלוֹמִ֑י לָ֥א תָמ֛וּט ל.ב
אָמַ֥ר מְרַחֲמֵ֖ךְ יְהוָֽה׃ ס ל

11 עֲנִיָּ֥ה סֹעֲרָ֖ה לֹ֣א נֻחָ֑מָה
הִנֵּ֨ה אָנֹכִ֜י מַרְבִּ֤יץ בַּפּוּךְ֙[a] אֲבָנַ֔יִךְ וִיסַדְתִּיךְ[b] בַּסַּפִּירִֽים׃ ג.ב מל
12 וְשַׂמְתִּ֤י כַדְכֹד֙[a] שִׁמְשֹׁתַ֔יִךְ וּשְׁעָרַ֖יִךְ לְאַבְנֵ֣י אֶקְדָּ֑ח
וְכָל־גְּבוּלֵ֖ךְ לְאַבְנֵי־חֵֽפֶץ׃ 13 וְכָל־בָּנַ֖יִךְ לִמּוּדֵ֣י יְהוָ֑ה ב⁶. ב רי״פ בסיס. יח ב מנה בפסוק. ב חד מל וחד חס׳⁷
וְרֹ֥ב שְׁלוֹם֙ בָּנָ֔יִךְ׃[a] 14 בְּצֶדֶ֖קָה תִּכּוֹנָ֑נִי[a] יח⁸. יח ב מנה בפסוק
רַחֲקִ֥י[b] מֵעֹ֖שֶׁק כִּי־לֹ֣א תִירָ֑אִי וּמִמְּחִתָּ֖ה כִּי לֹ֥א־תִקְרַ֖ב אֵלָֽיִךְ׃ ב פת⁹. ל. כט
15 הֵ֣ן גּ֤וֹר יָגוּר֙ אֶ֣פֶס[a] מֵאוֹתִ֔י[b] מִי־גָ֥ר אִתָּ֖ךְ[c] עָלַ֣יִךְ יִפֹּֽל׃ כז¹⁰ מל ה מנה בסיס וכל יהושע ושפטים דכות׳ ב מ ב. ו מל וכל משלי וקהלת דכות׳ ב מ ג
16 הֵ֚ן[a] אָנֹכִ֣י בָרָ֔אתִי חָרָ֖שׁ נֹפֵ֣חַ בְּאֵ֑שׁ פֹּ֚חַם הנה ק
וּמוֹצִ֣יא כְלִ֔י לְמַעֲשֵׂ֖הוּ וְאָנֹכִ֥י בָרָ֖אתִי מַשְׁחִ֥ית לְחַבֵּֽל׃ ב חד מל וחד חס¹¹. יח¹² וכל יוצר חסין חדמה דכות׳ ב מ א. ב¹³
17 כָּל־כְּלִ֥י יוּצַ֛ר עָלַ֖יִךְ לֹ֣א יִצְלָ֑ח ל זקף קמ
וְכָל־לָשׁ֥וֹן תָּק֛וּם־אִתָּ֖ךְ לַמִּשְׁפָּ֥ט תַּרְשִׁ֖יעִי ל.יז¹⁴. הי¹⁵. ל
זֹ֣את נַחֲלַ֣ת עַבְדֵ֣י יְהוָ֔ה וְצִדְקָתָ֖ם מֵאִתִּ֣י נְאֻם־יְהוָֽה׃ ס

55 1 הֹ֣וי כָּל־צָמֵ֗א לְכ֤וּ לַמַּ֙יִם֙ וַאֲשֶׁ֣ר אֵין־לוֹ[a] כֶּ֔סֶף לְכ֥וּ שִׁבְר֖וּ וְאָכֵ֑לוּ[b] וְלֻכ֤וּ שִׁבְרוּ֙[c] בְּלוֹא־כֶ֣סֶף וּבְלוֹא־מְחִ֔יר יָֽיִן ג⁵ [וְחָלָֽב׃[a] ה¹ ו מל²⁵. ו מל²⁶
2 לָמָּ֣ה תִשְׁקְל֣וּ־כֶ֔סֶף בְּלוֹא־לֶ֖חֶם וִֽיגִיעֲכֶ֑ם בְּלוֹא֙ לְשָׂבְעָ֣ה ו מל²⁵. ו מל²⁶. ז
שִׁמְע֤וּ שָׁמוֹעַ֙ אֵלַ֔י וְאִכְל֖וּ־טֽוֹב וְתִתְעַנַּ֥ג בַּדֶּ֖שֶׁן נַפְשְׁכֶֽם׃ ל
3 הַטּ֤וּ אָזְנְכֶם֙ וּלְכ֣וּ אֵלַ֔י שִׁמְע֥וּ וּתְחִ֖י נַפְשְׁכֶ֑ם ג⁴. ח. ג
וְאֶכְרְתָ֤ה לָכֶם֙ בְּרִ֣ית עוֹלָ֔ם חַסְדֵ֥י דָוִ֖ד הַנֶּאֱמָנִֽים׃
4 הֵ֣ן עֵ֤ד לְאֻמִּים֙[a] נְתַתִּ֔יו נָגִ֥יד וּמְצַוֵּ֖ה[b] לְאֻמִּֽים׃ ל מל
5 הֵ֣ן גּ֔וֹי לֹא־תֵדַ֖ע תִּקְרָ֑א וְג֤וֹי לֹא־יְדָעֽוּךָ֙ אֵלַ֣יִךְ יָר֔וּצוּ ה⁵
לְמַ֥עַן יְהוָ֖ה אֱלֹהֶ֑יךָ וְלִקְדֹּ֣ושׁ יִשְׂרָאֵ֔ל כִּ֥י פֵאֲרֶ֖ךָ׃ ס ג⁶

⁶Mm 2407. ⁷Mm 2408. ⁸Mm 300. ⁹Ez 11,15. ¹⁰Mm 1238 א. ¹¹Mm 2409. ¹²Mm 2781. ¹³Mm 2326. ¹⁴Mm 3615. ¹⁵Mm 1035. Cp 55 ¹Mm 494. ²Mm 2458. ³Mm 112. ⁴Mm 3328. ⁵Mm 503. ⁶Mm 3349.

11 [a] G *ἄνθρακα*, prp בַּנּ֫וֹפֶךְ ‖ [b] l c $\mathfrak{Q}^a$G וְיִסַּדְתִּיךְ; C pi ‖ **13** [a] $\mathfrak{Q}^a$ בוניכי (ו supra add) ‖ **14** [a] frt tr huc : ‖ [b] prp תִּרְ֫ ‖ **15** [a] > GS, dl ‖ [b] l מֵאִתִּי cf $\mathfrak{Q}^a$ ‖ [c–c] > G$\mathfrak{A}$, dl ‖ **16** [a] K הֵן, $\mathfrak{Q}^a$ ut Q ‖ Cp **55,1** [a–a] l כֶּ֫סֶף לְכוּ ‖ [b] prp וְאֹכְלוּ ‖ [c–c] > $\mathfrak{Q}^a$GS, dl ‖ **4** [a] S(C) *l'mn'*, prp לְעַמִּים ‖ [b] G(SV) *προστάσσοντα* cf C, l הֹ֫.

6 דִּרְשׁוּ יְהוָה בְּהִמָּצְאוֹ קְרָאֻהוּ בְּהְיוֹתוֹ קָרוֹב׃ ג ר״פ[7]
7 יַעֲזֹב רָשָׁע דַּרְכּוֹ וְאִישׁ אָוֶן מַחְשְׁבֹתָיו
וְיָשָׁב אֶל־יְהוָה וִירַחֲמֵהוּ וְאֶל־אֱלֹהֵינוּ כִּי־יַרְבֶּה לִסְלוֹחַ׃ ה[8].ל.[9].ל מל
8 כִּי לֹא מַחְשְׁבוֹתַי מַחְשְׁבֹתֵיכֶם וְלֹא דַרְכֵיכֶם דְּרָכָי נְאֻם־יְהוָה׃ ה מל בגביא וחד מן ב[10] בלישׁ
9 a כִּי־גָבְהוּ[ab] שָׁמַיִם מֵאָרֶץ כֵּן גָּבְהוּ דְרָכַי מִדַּרְכֵיכֶם וּמַחְשְׁבֹתַי ל
10 כִּי כַאֲשֶׁר יֵרֵד הַגֶּשֶׁם וְהַשֶּׁלֶג מִן־הַשָּׁמַיִם [מִמַּחְשְׁבֹתֵיכֶם׃ ה
וְשָׁמָּה לֹא יָשׁוּב כִּי אִם־הִרְוָה אֶת־הָאָרֶץ
וְהוֹלִידָהּ וְהִצְמִיחָהּ וְנָתַן זֶרַע לַזּוֹרֵעַ וְלֶחֶם לָאֹכֵל׃
11 כֵּן יִהְיֶה דְבָרִי אֲשֶׁר יֵצֵא[a] מִפִּי לֹא־יָשׁוּב אֵלַי רֵיקָם יג[11]
כִּי אִם־עָשָׂה אֶת־אֲשֶׁר חָפַצְתִּי וְהִצְלִיחַ אֲשֶׁר שְׁלַחְתִּיו׃ ל בסיפ
12 כִּי־בְשִׂמְחָה תֵּצֵאוּ וּבְשָׁלוֹם תּוּבָלוּן[a] [יִמְחֲאוּ־כָף׃ ל. ל [נ][12]
הֶהָרִים וְהַגְּבָעוֹת יִפְצְחוּ לִפְנֵיכֶם רִנָּה וְכָל־עֲצֵי הַשָּׂדֶה ג ר״פ תחת ותחת וג מילין ביניהו וחד מן יח פסוק דמיין. ו כת כן[13].
13 תַּחַת הַנַּעֲצוּץ יַעֲלֶה בְּרוֹשׁ תַּחַת[a] הַסִּרְפָּד יַעֲלֶה הֲדַס ס[14] ותחת ק חד מן יב[11] חס ו ר״ת
וְהָיָה לַיהוָה לְשֵׁם לְאוֹת עוֹלָם לֹא יִכָּרֵת׃ ס

56 1 כֹּה אָמַר יְהוָה שִׁמְרוּ מִשְׁפָּט וַעֲשׂוּ צְדָקָה ל בטע בסיפ
כִּי־קְרוֹבָה יְשׁוּעָתִי לָבוֹא וְצִדְקָתִי לְהִגָּלוֹת׃ ל
2 אַשְׁרֵי אֱנוֹשׁ יַעֲשֶׂה־זֹּאת וּבֶן־אָדָם יַחֲזִיק בָּהּ ג. ה[1]
שֹׁמֵר שַׁבָּת מֵחַלְּלוֹ[a] וְשֹׁמֵר יָדוֹ מֵעֲשׂוֹת כָּל־רָע׃ ס ב
3 וְאַל־יֹאמַר בֶּן־הַנֵּכָר הַנִּלְוָה[a] אֶל־יְהוָה לֵאמֹר ל
הַבְדֵּל יַבְדִּילַנִי יְהוָה מֵעַל עַמּוֹ ל
וְאַל־יֹאמַר הַסָּרִיס הֵן אֲנִי עֵץ יָבֵשׁ׃ ס ד[2]. ג. ה
4 כִּי־כֹה אָמַר יְהוָה כי מיחד[3]
לַסָּרִיסִים אֲשֶׁר יִשְׁמְרוּ אֶת־שַׁבְּתוֹתָי
וּבָחֲרוּ בַּאֲשֶׁר חָפַצְתִּי וּמַחֲזִיקִים בִּבְרִיתִי׃ ה[4]. ב

[7]Mm 3373. [8]Mm 976. [9]Mm 372. [10]Mm 3504. [11]Mm 902. [12]Ps 98,8. [13]Mm 1237. [14]Mm 3804.
Cp 56 [1]Mm 3207. [2]Mm 412. [3]Mm 2049. [4]Mm 2386.

9 [a–a] 1 כְּגָבְהַ cf Vrs ‖ [b] 𝔐[a] כגובה ‖ **11** [a] 𝔖(𝔄) *(d)npq* = יָצָא ‖ **12** [a] 𝔐[a] תלכו cf 𝔖 ‖ **13** [a] 𝔐[a] mlt Mss Vrs ut Q ‖ **Cp 56,2** [a] 𝔐[a] לה– ‖ **3** [a] 𝔊(θ′𝔖𝔗) *ὁ προσκείμενος*, 1 ה־.

5 וְנָתַתִּי לָהֶם בְּבֵיתִי וּבְחוֹמֹתַי יָד וְשֵׁם טוֹב מִבָּנִים וּמִבָּנוֹת
שֵׁם עוֹלָם אֶתֵּן־לוֹ[a] אֲשֶׁר לֹא יִכָּרֵת׃ ס ט

6 וּבְנֵי֯ הַנֵּכָר הַנִּלְוִים[a] עַל־יְהוָה[a] ל. לא[5]
לְשָׁרְתוֹ[b] וְלֶאֱהֲבָה אֶת־[c]שֵׁם יְהוָה[c] לִהְיוֹת לוֹ[d] לַעֲבָדִים ב
כָּל־שֹׁמְרֵ֯י שַׁבָּת֯ מֵחַלְּלוֹ[e] וּמַחֲזִיקִים֯ בִּבְרִיתִי׃ ב. ב
7 וַהֲבִיאוֹתִים אֶל־הַר קָדְשִׁי וְשִׂמַּחְתִּים֯ בְּבֵית תְּפִלָּתִי ד ב מנה מל[6]. יז וכל אל הר הכרמל דכות[7]. ב[8]
עוֹלֹתֵיהֶם וְזִבְחֵיהֶם[a] לְרָצוֹן עַל־מִזְבְּחִי ב כת כן. ח[9]
כִּי בֵיתִי בֵּית־תְּפִלָּה יִקָּרֵא לְכָל־הָעַמִּים׃ כא[10]
8 נְאֻם֯ אֲדֹנָי֯ יְהוִה מְקַבֵּץ נִדְחֵי יִשְׂרָאֵל ז[11] וכל יחזק דכות ב מ ז
עוֹד אֲקַבֵּץ עָלָיו לְנִקְבָּצָיו׃

9 כֹּל חַיְתוֹ שָׂדָי֯ אֱתָיוּ֯ לֶאֱכֹל[a] כָּל־חַיְתוֹ בַּיָּעַר׃ ס ג. ל[12]
10 צֹפָ֯יו[a] עִוְרִים כֻּלָּם֯ לֹא יָדָעוּ[b] צפיר ק
כֻּלָּם֯ כְּלָבִים אִלְּמִים לֹא יוּכְלוּ לִנְבֹּחַ יא[13]
הוֹזִים֯[c] שֹׁכְבִים אֹהֲבֵי לָנוּם׃
11 וְהַכְּלָבִים עַזֵּי־נֶ֯פֶשׁ לֹא יָדְעוּ שָׂבְעָה ה[14]
[a]וְהֵמָּה רֹעִים[a] לֹא יָדְעוּ הָבִין
כֻּלָּם֯ לְדַרְכָּם פָּנוּ אִישׁ [b]לְבִצְעוֹ מִקְצָתֵהוּ[b]׃ ב
12 אֵתָ֯יוּ אֶקְחָה־יָּ֯יִן וְנִסְבְּאָה שֵׁכָר ג. ל[12]
וְהָיָה כְּזֹה֯ יוֹם מָחָר גָּדוֹל יֶתֶר מְאֹד׃ ה

57 1 הַצַּדִּיק אָבַד וְאֵין֯ אִישׁ שָׂם עַל־לֵב ב זקף קמ[1]. ז[2]
וְאַנְשֵׁי־חֶסֶד נֶאֱסָפִים֯ בְּאֵין מֵבִין יח[3]. ג
כִּי־מִפְּנֵי הָרָעָה נֶאֱסַף[a] הַצַּדִּיק׃ 2 יָבֹא שָׁלוֹם ג ב פת וחד קמ
יָנוּחוּ עַל־מִשְׁכְּבוֹתָם[a] הֹלֵךְ נְכֹחוֹ׃ ד ומל[4]

[5]Mm 486. [6]Mm 3933. [7]Mm 385. [8]Mm 2634. [9]Mm 2410. [10]Mm 17. [11]Mm 2459. [12]Mm 2411. [13]Mm 2545. [14]Mm 2412. Cp 57 [1]Mm 3099. [2]Mm 289. [3]Mm 2952. [4]Mm 3446.

5 [a] l c 𝔔[a] Vrs לָהֶם (לְמוֹ) ‖ **6** [a–a] prp עָלַי ‖ [b] prp תְּנִי– ‖ [c–c] prp שְׁמִי ‖ [d] prp לִי ‖ [e] 𝔊 pl, frt l שֹׁמְרֵי cf 𝔔[a] ‖ [f] 𝔔[a] הלה– ‖ **7** [a] ins c 𝔔[a]𝔗 יַעֲלוּ (cf 60,7) vel יִהְיוּ (cf 𝔊) ‖ **9** [a] tr huc ‖ **10** [a] 𝔔[a] ut Q; prp צֹפַי עַמִּי, al צֹפַי ‖ [b] 𝔊(𝔊𝔏𝔐) + *φρονῆσαι*, l יָדְעוּ הָבִין ‖ [c] 𝔔[a] pc Mss ה׳ cf 𝔖 ‖ **11** [a–a] prp רֹ֯עִים (וְגַם) והם; al ins רֹעִים cf 𝔊𝔖𝔗 ‖ [b–b] 𝔊 *κατὰ τὸ αὐτό* ‖ **Cp 57,1/2** [a–a] add; orig יבואו קִים–.

3 וְאַתֶּם קִרְבוּ־הֵנָּה בְּנֵי עוֹנְנָה
זֶרַע מְנָאֵף[a] וְתִזְנֻה[b]׃ 4 עַל־מִי תִתְעַנָּגוּ
עַל־מִי תַרְחִיבוּ פֶּה תַּאֲרִיכוּ לָשׁוֹן
הֲלוֹא־אַתֶּם יִלְדֵי־פֶשַׁע זֶרַע שָׁקֶר׃
5 הַנֶּחָמִים[c] בָּאֵלִים תַּחַת כָּל־עֵץ רַעֲנָן
שֹׁחֲטֵי הַיְלָדִים[c] בַּנְּחָלִים תַּחַת סְעִפֵי הַסְּלָעִים׃
6 בְּחַלְקֵי־נַחַל חֶלְקֵךְ הֵם[c] הֵם גּוֹרָלֵךְ
גַּם־לָהֶם שָׁפַכְתְּ נָסֶךְ הֶעֱלִית מִנְחָה
[a]הַעַל אֵלֶּה אֶנָּחֵם[a]׃
7 עַל הַר־גָּבֹהַ וְנִשָּׂא שַׂמְתְּ מִשְׁכָּבֵךְ
גַּם־שָׁם עָלִית לִזְבֹּחַ זָבַח׃
8 וְאַחַר הַדֶּלֶת[c] וְהַמְּזוּזָה שַׂמְתְּ זִכְרוֹנֵךְ
כִּי מֵאִתִּי גָלִית[a] וַתַּעֲלִי הִרְחַבְתְּ מִשְׁכָּבֵךְ
וַתִּכְרֻת[b]־לָךְ מֵהֶם [c]אָהַבְתְּ מִשְׁכָּבָם[c] יָד חָזִית׃
9 וַתָּשֻׁרִי[a] לַמֶּלֶךְ[b] בַּשָּׁמֶן וַתַּרְבִּי רִקָּחֶיךְ
וַתְּשַׁלְּחִי צִרַיִךְ עַד־מֵרָחֹק וַתִּשְׁפְּלִי עַד־שְׁאוֹל׃
10 בְּרֹב דַּרְכֵּךְ יָגַעַתְּ לֹא אָמַרְתְּ נוֹאָשׁ
[a]חַיַּת יָדֵךְ[a] מָצָאת עַל־כֵּן לֹא חָלִית׃
11 וְאֶת־מִי דָאַגְתְּ וַתִּירְאִי כִּי תְכַזְּבִי
וְאוֹתִי לֹא זָכַרְתְּ לֹא־שַׂמְתְּ עַל־לִבֵּךְ
הֲלֹא[c] אֲנִי מַחְשֶׁה וּמֵעֹלָם[a] וְאוֹתִי לֹא תִירָאִי׃
12 אֲנִי אַגִּיד צִדְקָתֵךְ וְאֶת־מַעֲשַׂיִךְ
וְלֹא יוֹעִילוּךְ׃ 13 בְּזַעֲקֵךְ יַצִּילֵךְ קִבּוּצָיִךְ
וְאֶת־כֻּלָּם יִשָּׂא־רוּחַ יִקַּח־הָבֶל

ל
ב חד ר״פ וחד ס״פ[6]
ג.[7]
ל. ב וחד מן ג[7] חס בלישׁ
ל. ל
ל
ג
[8]ג
ג
ל כת כן[9]
ב[10]
ל
ב[11]. ה חס וכל אורית דכות[12]
[14]ג. [13]ו
[15]ד
כ[16] מל ה מגה בסיפ וכל יהושע ושפטים דכות
ב מ ב. ד[17] פסוק דאית בהון לא לא ומילה חדה ביניה וחד מן מן פסוק לא לא לא
ו חס בסיפ. ג[18]. ג ב מל וחד חס[19]. כ[16] מל ה מגה בסיפ וכל יהושע ושפטים דכות ב מ ב
לן

[5]Mm 2413. [6]Mm 3615. [7]Mm 879. [8]Mm 545. [9]Mm 839. [10]Mm 2414. [11]Mm 2415. [12]Mm 1681. [13]Mm 1742. [14]Mm 2460. [15]Mm 2306. [16]Mm 1238 א. [17]Mm 2267. [18]Mm 4102. [19]Mm 3352.

3 [a] prp פֶּשַׁע ‖ [b] 𝔊(𝔙) *καὶ πόρνης* cf σ′𝔖, l וְזוֹנָה ‖ **6** [a–a] tr ad fin 7 ‖ **8** [a] prb l c Ms 𝔊α′σ′θ′ וְ֝גָלִית ‖ [b] 𝔔[a] ותכרותי; l וכָרִית vel וכָרִתִי ‖ [c–c] prp אָהַבְתְּ מִשְׁכָּבִים ‖ **9** [a] prp וַתְּשֻׁרִי (qal) vel וַתִּשְׁרֵי (hi; a שׁרר = arab *ṭarra* abundavit cf 𝔊) ‖ [b] prp לְמַלְכֵּךְ vel לְמַלֵּךְ capilli tui (מֶלֶ, מַל a מלל) ‖ **10** [a–a] prp חַיַּת יָדֵךְ ‖ **11** [a] 𝔊(𝔙) *παροργῶ* cf α′σ′, l וּמֵעֹלָם.

וַהֲחֹוסֶה בִּי יִנָּחֵל־אֶרֶץ וְיִירַשׁ הַר־קָדְשִׁי׃ 14 וְאָמַר[a] ל ומל

סְלוּ־סְלוּ פַּנּוּ־דָרֶךְ הָרִימוּ מִכְשׁוֹל מִדֶּרֶךְ עַמִּי׃ ס ב[20]

15 כִּי כֹה אָמַר רָם וְנִשָּׂא שֹׁכֵן עַד וְקָדוֹשׁ שְׁמוֹ ג[21]ב[22]

מָרוֹם וְקָדוֹשׁ[a] אֶשְׁכֹּון וְאֶת־דַּכָּא וּשְׁפַל־רוּחַ ג[22].ב מל[23].ג[24].ב[25]

לְהַחֲיוֹת רוּחַ שְׁפָלִים וּלְהַחֲיוֹת לֵב נִדְכָּאִים׃ ג[25]

16 כִּי לֹא לְעוֹלָם אָרִיב וְלֹא לָנֶצַח אֶקְצֹוף ל ומל

כִּי־רוּחַ מִלְּפָנַי יַעֲטֹף וּנְשָׁמוֹת אֲנִי עָשִׂיתִי׃ י[b]

17 בַּעֲוֹן[a] בִּצְעוֹ[b] קָצַפְתִּי וָאַכֵּהוּ[c] הַסְתֵּר וְאֶקְצֹף[d] ל

וַיֵּלֶךְ שׁוֹבָב בְּדֶרֶךְ לִבּוֹ׃ 18 דְּרָכָיו רָאִיתִי

וְאֶרְפָּאֵהוּ וְאַנְחֵהוּ[a] וַאֲשַׁלֵּם נִחֻמִים לוֹ[b] ג.ב וחס ר[26]

וְלַאֲבֵלָיו׃ 19 בּוֹרֵא[a] נֹוב[b] שִׂפְתָיִם נ"ב ק

שָׁלוֹם שָׁלוֹם לָרָחֹוק וְלַקָּרוֹב אָמַר יְהוָה וּרְפָאתִיו׃ ה

20 וְהָרְשָׁעִים כַּיָּם נִגָּרֵשׁ כִּי הַשְׁקֵט לֹא יוּכָל ר[27]

וַיִּגְרְשׁוּ מֵימָיו רֶפֶשׁ וָטִיט׃ ל.ל

21 אֵין שָׁלוֹם אָמַר אֱלֹהַי לָרְשָׁעִים׃ ס ל

58 1 קְרָא בְגָרוֹן אַל־תַּחְשֹׂךְ כַּשּׁוֹפָר הָרֵם קוֹלֶךָ ל.ג

וְהַגֵּד לְעַמִּי פִּשְׁעָם וּלְבֵית יַעֲקֹב חַטֹּאתָם׃ י[1].ט בלישׁ וכל בחטאתם ובחטאתם דכות[2]

2 וְאוֹתִי יוֹם יוֹם יִדְרֹשׁוּן וְדַעַת דְּרָכַי יֶחְפָּצוּן כי[3] מל ה מנה בסיפ וכל יהושע ושפטים דכות ב מב.ד[4].ב

כְּגוֹי אֲשֶׁר־צְדָקָה עָשָׂה וּמִשְׁפַּט אֱלֹהָיו לֹא עָזָב ל זקף קמ

יִשְׁאָלוּנִי מִשְׁפְּטֵי־צֶדֶק קִרְבַת אֱלֹהִים יֶחְפָּצוּן׃ ב[5].ב.ב

3 לָמָּה צַמְנוּ וְלֹא רָאִיתָ עִנִּינוּ נַפְשֵׁנוּ וְלֹא תֵדָע

הֶן בְּיוֹם צֹמְכֶם תִּמְצְאוּ־חֵפֶץ וְכָל־עַצְּבֵיכֶם[a] תְּנֹגְשׂוּ׃ ל.ל

4 הֶן לְרִיב וּמַצָּה תָּצוּמוּ וּלְהַכּוֹת בְּאֶגְרֹף רֶשַׁע ב.ג.ב[6].יז[7]

לֹא־תָצוּמוּ כַיּוֹם לְהַשְׁמִיעַ בַּמָּרוֹם קוֹלְכֶם׃

[20] Mm 2416. [21] Mm 545. [22] Mm 2417. [23] Mm 2418. [24] Mm 1185. [25] Mm 2068. [26] Mm 2419. [27] Mm 2420.
Cp 58 [1] Mm 1749. [2] Mm 759 et Mm 929. [3] Mm 1238 R. [4] Mm 484. [5] Mm 3258. [6] Ex 21,18. [7] Mm 1667.

14 [a] 𝔙 *et dicam* = וְאמר; prp וָאֲמַר ‖ **15** [a] prp c Ms וְקֹדֶשׁ cf 𝔘[a]𝔊 ‖ **17** [a] prp נוֹ– ‖ [b] 𝔊 *βραχύ τι*, 1 בְּצַע paululum ‖ [c] l וָאֵ cf Vrs ‖ [d] l c Ms וָקֶצֶף ‖ **18** [a] l וַאֲנַ cf 𝔊𝔗; tr huc ׀ ‖ [b] tr huc : ‖ **19** [a] frt ins אֲנִי ‖ [b] K נוב ‖ **Cp 58,3** [a] 𝔊 σ′θ′(𝔙) *τοὺς ὑποχειρίους ὑμῶν*, prp עִבְטֵיכֶם cf Dt 15,6.

5 הֲכָזֶה יִהְיֶה צ֣וֹם אֶבְחָרֵ֑הוּ יוֹם֙ עַנּ֣וֹת אָדָ֔ם נַפְשׁ֖וֹ ב. ב[8]
הֲלָכֹ֣ף כְּאַגְמ֔וֹן רֹאשׁ֑וֹ וְשַׂ֥ק וָאֵ֖פֶר יַצִּ֣יעַ ג חס בליש. לב בנביא. ג[9]
הֲלָזֶ֤ה תִקְרָא־צ֙וֹם֙ וְי֣וֹם רָצ֔וֹן לַיהוָֽה׃
6 הֲלֹוא֙ זֶ֣ה צ֔וֹם אֶבְחָרֵ֑הוּ ב
פַּתֵּ֤חַ חַרְצֻבּוֹת֙ רֶ֔שַׁע הַתֵּ֖ר אֲגֻדּ֣וֹת מוֹטָ֑ה ג. יז[10]. יח[11]
וְשַׁלַּ֤ח רְצוּצִים֙ חָפְשִׁ֔ים וְכָל־מ֥וֹטָ֖ה תְּנַתֵּֽקוּ׃ ה. ג
7 הֲלוֹא֙ פָּרֹ֣ס לָרָעֵ֔ב לַחְמֶ֑ךָ וַעֲנִיִּ֥ים מְרוּדִ֖ים תָּבִ֣יא בָ֑יִת ג[12]. יג[13]
כִּֽי־תִרְאֶ֤ה עָרֹם֙ וְכִסִּיתֹ֔ו וּמִבְּשָׂרְךָ֖ לֹ֥א תִתְעַלָּֽם׃ ד חס[14]. ב
8 אָ֣ז יִבָּקַ֤ע כַּשַּׁחַר֙ אוֹרֶ֔ךָ וַאֲרֻכָתְךָ֖ מְהֵרָ֣ה תִצְמָ֑ח ל
וְהָלַ֤ךְ לְפָנֶ֙יךָ֙ צִדְקֶ֔ךָ כְּבוֹד֙ יְהוָ֔ה יַאַסְפֶֽךָ׃ ו רפ[15]
9 אָ֣ז תִּקְרָ֔א וַיהוָ֖ה יַעֲנֶ֑ה תְּשַׁוַּ֣ע וְיֹאמַ֔ר הִנֵּ֖נִי ג. יא[16]
אִם־תָּסִ֤יר מִתּוֹכְךָ֙ מוֹטָ֔ה שִׁלַּ֖ח אֶצְבַּ֣ע וְדֹ֥בֶר־אָֽוֶן׃
10 וְתָפֵ֤ק לָרָעֵב֙ נַפְשֶׁ֔ךָ וְנֶ֥פֶשׁ נִעֲנָ֖ה תַּשְׂבִּ֑יעַ ג[17]. ב[18]
וְזָרַ֤ח בַּחֹשֶׁךְ֙ אוֹרֶ֔ךָ וַאֲפֵלָתְךָ֖ כַּצָּהֳרָֽיִם׃
11 וְנָחֲךָ֤ יְהוָה֙ תָּמִ֔יד וְהִשְׂבִּ֥יעַ בְּצַחְצָח֖וֹת נַפְשֶׁ֑ךָ
וְעַצְמֹתֶ֤יךָ֙ יַחֲלִ֔יץ וְהָיִ֖יתָ כְּגַ֣ן רָוֶ֑ה ז
וּכְמֹוצָ֥א מַ֛יִם אֲשֶׁ֥ר לֹא־יְכַזְּב֖וּ מֵימָֽיו׃ ל
12 וּבָנ֤וּ מִמְּךָ֙ חָרְבֹ֣ות עוֹלָ֔ם מוֹסְדֵ֥י דֹור־וָדֹ֖ור תְּקוֹמֵ֑ם ל. י
וְקֹרָ֤א לְךָ֙ גֹּדֵ֣ר פָּ֔רֶץ מְשֹׁכֵ֥ב נְתִיבֹ֖ות לָשָֽׁבֶת׃ ו
13 אִם־תָּשִׁ֤יב מִשַּׁבָּת֙ רַגְלֶ֔ךָ עֲשׂ֥וֹת חֲפָצֶ֖יךָ בְּי֣וֹם קָדְשִׁ֑י ג[19]. ו[20] חס וכל כתיב רכות ב מ א. ב
וְקָרָ֤אתָ לַשַּׁבָּת֙ עֹ֔נֶג לִקְדֹ֥וש יְהוָ֖ה מְכֻבָּ֑ד ל[21]. ל
וְכִבַּדְתֹּ֤ו מֵעֲשֹׂ֙ות דְּרָכֶ֔יךָ מִמְּצֹ֥א חֶפְצְךָ֖ וְדַבֵּ֥ר דָּבָֽר׃ ב מל בליש. יא[16]
14 אָ֣ז תִּתְעַנַּ֔ג עַל־יְהוָ֑ה וְהִרְכַּבְתִּיךָ֙ עַל־בָּמֳתֵ֣י אָ֔רֶץ לא[22]. ק חד מן ג יחיד ו. במתי[23] ג סנ

[8] Mm 2421. [9] Mm 3859. [10] Mm 2422. [11] Mm 1667. [12] Mm 3549. [13] Mm 1228. [14] Mm 1638. [15] Mm 2423. [16] Mm 2041. [17] Mm 2424. [18] Mm 3262. [19] Mm 161. [20] Mm 1267. [21] Mm 3349. [22] Mm 486. [23] Q addidi, cf Mp sub loco.

6 [a] 𝔔[a] הצום אשר ‖ [b] frt ins נְאֻם אֲדֹנָי יְהוִה cf 𝔊 ‖ [c] 𝔊θ′𝔙 sg, l ק— ‖ **7** [a] > 𝔖, dl ‖ [b] 𝔊(α′𝔙) *ἀστέγους*, prp מְמֻרָדִים, al ומורדים ‖ [c] 𝔊(𝔖𝔗𝔙) *εἰς τὸν οἶκόν σου* = בֵּיתֶךָ ‖ **8** [a] prb l יַאַסְפֵךְ cf 52,12 ‖ **9** [a] prp מֶטֶּה cf 𝔖𝔗 et Ez 9,9 ‖ [b] 𝔔[a] ושלוח ‖ **10** [a] α′σ′θ′(𝔈) *ὑπερεκχέῃς*, l ק— ‖ [b] l c nonn Mss 𝔖 לַחְמֶךָ cf 𝔊 ‖ [c] frt ins תְּנָה ‖ **11** [a] prp c pc Mss 𝔖 וְעַצְמָתֶךָ ‖ [b] 𝔔[a] יחליצו 𝔔[b] יחלצו ‖ **12** [a] 𝔊𝔙 pass, l וּבָנוּ vel וְנִבְנוּ ‖ [b] 𝔔[b] משיב ‖ [c] prp נתיבות ‖ **13** [a] prp שַׁבָּת cf 𝔈 ‖ [b] l c 𝔔[a]𝔊 עֵת cf 𝔖 ‖ [c] 𝔔[b]θ′Syh𝔖𝔗𝔙 במתי. [d–d] 𝔈 *sancta Domino*, prp קָדוֹשׁ לַי׳ ‖ **14** [a] 𝔔[ab]𝔊𝔖 כִּיבְךָ— cf 𝔗 ‖ [b] K במותי.

וְהַאֲכַלְתִּיךָ[c] נַחֲלַת יַעֲקֹב אָבִיךָ כִּי־פִי יְהוָה דִּבֵּר׃ ס ג

59 1 הֵן לֹא־קָצְרָה יַד־יְהוָה מֵהוֹשִׁיעַ וְלֹא־כָבְדָה אָזְנוֹ מִשְּׁמוֹעַ׃ ב¹.².ה מל³
2 כִּי אִם־עֲוֹנֹתֵיכֶם הָיוּ מַבְדִּילִים בֵּינֵיכֶם לְבֵין אֱלֹהֵיכֶם ל חס
וְחַטֹּאוֹתֵיכֶם הִסְתִּירוּ פָנִים[a] מִכֶּם מִשְּׁמוֹעַ׃ ד מל⁴.ה מל³
3 כִּי כַפֵּיכֶם נְגֹאֲלוּ[a] בַדָּם וְאֶצְבְּעֹתֵיכֶם בֶּעָוֹן ל ומל
שִׂפְתוֹתֵיכֶם דִּבְּרוּ־שֶׁקֶר לְשׁוֹנְכֶם עַוְלָה תֶהְגֶּה׃
4 אֵין־קוֹרֵא בְצֶדֶק וְאֵין נִשְׁפָּט בֶּאֱמוּנָה ה⁵
בָּטֻחַ עַל־תֹּהוּ וְדַבֶּר־שָׁוְא הָרוֹ עָמָל וְהוֹלִיד אָוֶן׃ ב⁶.יא⁷.ל ומל
5 בֵּיצֵי צִפְעוֹנִי בָקָעוּ וְקוּרֵי[a] עַכָּבִישׁ יָאֱרֹגוּ ל
הָאֹכֵל מִבֵּיצֵיהֶם יָמוּת וְהַזּוּרֶה[b] תִּבָּקַע אֶפְעֶה׃ ל.ד[a]
6 קוּרֵיהֶם[a] לֹא־יִהְיוּ לִבֶגֶד וְלֹא יִתְכַּסּוּ בְּמַעֲשֵׂיהֶם
מַעֲשֵׂיהֶם מַעֲשֵׂי־אָוֶן וּפֹעַל חָמָס בְּכַפֵּיהֶם׃ יא כת י⁹
7 רַגְלֵיהֶם לָרָע יָרֻצוּ וַיְמַהֲרוּ לִשְׁפֹּךְ דָּם נָקִי ד¹⁰.ל חס.ב
מַחְשְׁבוֹתֵיהֶם מַחְשְׁבוֹת אָוֶן שֹׁד וָשֶׁבֶר בִּמְסִלוֹתָם׃ ג¹¹
8 דֶּרֶךְ שָׁלוֹם לֹא יָדָעוּ וְאֵין מִשְׁפָּט בְּמַעְגְּלוֹתָם
נְתִיבוֹתֵיהֶם עִקְּשׁוּ לָהֶם כָּל דֹּרֵךְ בָּהּ[a] לֹא יָדַע שָׁלוֹם׃

9 עַל־כֵּן רָחַק מִשְׁפָּט מִמֶּנּוּ וְלֹא תַשִּׂיגֵנוּ צְדָקָה ל
נְקַוֶּה לָאוֹר וְהִנֵּה־חֹשֶׁךְ לִנְהֹרוֹת בָּאֲפֵלוּת[a] נְהַלֵּךְ׃ ז¹².ל
10 נְגַשְּׁשָׁה כָעִוְרִים קִיר וּכְאֵין עֵינַיִם נְגַשָּׁשָׁה[a] ב.כח.ל
כָּשַׁלְנוּ בַצָּהֳרַיִם כַּנֶּשֶׁף בַּאֲשְׁמַנִּים כַּמֵּתִים׃ יג.ל
11 נֶהֱמֶה כַדֻּבִּים כֻּלָּנוּ וְכַיּוֹנִים הָגֹה נֶהְגֶּה ל.ב.ג ול כת ה
נְקַוֶּה לַמִּשְׁפָּט וְאַיִן לִישׁוּעָה רָחֲקָה מִמֶּנּוּ׃ ה¹³
12 כִּי־רַבּוּ פְשָׁעֵינוּ נֶגְדֶּךָ וְחַטֹּאוֹתֵינוּ[a] עָנְתָה בָּנוּ ב מל
כִּי־פְשָׁעֵינוּ אִתָּנוּ וַעֲוֹנֹתֵינוּ יְדַעֲנֻם׃ ל
13 פָּשֹׁעַ וְכַחֵשׁ בַּיהוָה וְנָסוֹג מֵאַחַר אֱלֹהֵינוּ ל

Cp 59 ¹Mm 2394. ²Mm 3650. ³Mm 3159. ⁴Mm 1383. ⁵Mm 2601. ⁶Mm 3513. ⁷Mm 2041. ⁸Mm 2425. ⁹Mm 2706. ¹⁰Mm 3570. ¹¹Mm 2430. ¹²Mm 3105. ¹³Mm 1035.

14 [c] 𝔔ᵃ𝔊𝔖𝔗 וְהֶאֱכִילְךָ ‖ **Cp 59,2** [a] 𝔊𝔈SyhS𝔙𝔄 + suff 3 m sg, l פָּנָיו ‖ **3** [a] l נִגְאֲלוּ vel גֹּאֲלוּ ‖ **5** [a] prp וְקוֹרֵי cf 𝔗 ‖ [b] prb l הַ־ ‖ **6** [a] prp קוֹרֵיהֶם cf 𝔗 ‖ **8** [a] l c Ms SyhS𝔗𝔙 בָּם ‖ **9** [a] S𝔙 pr cop cf 𝔗, l וּבְ ‖ **10** [a] prp נְמַשֵּׁשָׁה ‖ **12** [a] l c 2 Mss וַחֲטֹאתֵינוּ.

דַּבֶּר־עֹשֶׁק וְסָרָה הָהֳרוּ[b] וְהָגוּ[a] מִלֵּב דִּבְרֵי־שָׁקֶר׃ ב וכל נא דכות . ל . ל
14 וְהֻסַּג אָחוֹר מִשְׁפָּט וּצְדָקָה מֵרָחֹוק תַּעֲמֹד
כִּי־כָשְׁלָה בָרְחֹוב אֱמֶת וְנֹכַחַת לֹא־תוּכַל לָבֹוא׃ 14 ד
15 וַתְּהִי הָאֱמֶת נֶעְדָּרֶת וְסָר מֵרָע מִשְׁתּוֹלֵל 15 ה
וַיַּרְא יְהוָה[a] וַיֵּרַע בְּעֵינָיו[a] כִּי־אֵין מִשְׁפָּט׃ נא . ב חד פת וחד קמ 16
16 וַיַּרְא כִּי־אֵין אִישׁ וַיִּשְׁתּוֹמֵם כִּי אֵין מַפְגִּיעַ יו מ״ם אין אין
וַתֹּושַׁע לוֹ זְרֹעוֹ וְצִדְקָתוֹ הִיא סְמָכָתְהוּ׃ ל
17 וַיִּלְבַּשׁ צְדָקָה כַּשִּׁרְיֹן וְכוֹבַע יְשׁוּעָה בְּרֹאשׁוֹ יד . ל
וַיִּלְבַּשׁ בִּגְדֵי נָקָם תִּלְבֹּשֶׁת[a] וַיַּעַט כַּמְעִיל קִנְאָה׃ 17 ב
18 כְּעַל גְּמֻלוֹת כְּעַל[a] יְשַׁלֵּם חֵמָה לְצָרָיו גְּמוּל[b] לְאֹיְבָיו
לָאִיִּים גְּמוּל יְשַׁלֵּם[c]׃ ב קמ 18
19 וְיָרְאוּ[a] מִמַּעֲרָב אֶת־שֵׁם יְהוָה וּמִמִּזְרַח־שֶׁמֶשׁ אֶת־כְּבוֹדוֹ ה ומל 19
כִּי־יָבוֹא כַנָּהָר[b] צָר רוּחַ יְהוָה נֹסָסָה בּוֹ׃ ל וחס
20 וּבָא לְצִיּוֹן גּוֹאֵל וּלְשָׁבֵי פֶשַׁע בְּיַעֲקֹב נְאֻם יְהוָה׃ יז ר״פ . ב ומל 20 . ל 21
21 וַאֲנִי זֹאת בְּרִיתִי אוֹתָם[a] אָמַר יְהוָה רוּחִי אֲשֶׁר עָלֶיךָ וּדְבָרַי אֲשֶׁר־ טז ר״פ . ה בלישׁ 22 . ב
שַׂמְתִּי בְּפִיךָ לֹא־יָמוּשׁוּ מִפִּיךָ וּמִפִּי זַרְעֲךָ וּמִפִּי זֶרַע זַרְעֲךָ אָמַר יְהוָה ג . ג . ג
מֵעַתָּה וְעַד־עוֹלָם׃ ס 23 כג
60 1 קוּמִי אוֹרִי כִּי בָא אוֹרֵךְ וּכְבוֹד יְהוָה עָלַיִךְ זָרָח׃ ו ר״פ . ל בטע
2 כִּי־הִנֵּה הַחֹשֶׁךְ[a] יְכַסֶּה־אֶרֶץ וַעֲרָפֶל לְאֻמִּים
וְעָלַיִךְ יִזְרַח יְהוָה וּכְבוֹדוֹ עָלַיִךְ יֵרָאֶה׃ 2 גכ
3 וְהָלְכוּ גוֹיִם לְאוֹרֵךְ וּמְלָכִים לְנֹגַהּ זַרְחֵךְ׃ ל
4 שְׂאִי־סָבִיב עֵינַיִךְ וּרְאִי כֻּלָּם נִקְבְּצוּ בָאוּ־לָךְ ח . יא
בָּנַיִךְ מֵרָחוֹק יָבֹאוּ וּבְנֹתַיִךְ עַל־צַד תֵּאָמַנָּה[a]׃ יח . 3o . ל

14 Mm 2426. 15 Mm 2427. 16 Mm 2428. 17 Mm 3391. 18 Mm 2367. 19 Mm 1056. 20 Mm 3366. 21 וחד ולשבי Esr 6,7. 22 Mm 2831. 23 Mm 2487. Cp 60 1 Mm 3732. 2 Mm 150. 3 Sine Mm ac sine Mp, textus contra Mp Jes 49,22; cf Mp sub loco.

13 [a–a] l הָרוּ וְהָגוּ ‖ [b] > 𝔔[a] ‖ **15** [a–a] prp בע׳ וידע ‖ **17** [a] > 𝔊𝔖𝔙, dl ‖ **18** [a] 𝔗 *gml'*, l גְּמוּל ‖ [b] 𝔊 *ἄνειδος* = חֶרְפָּה; prp חֲרוֹן־אַף ‖ [c–c] > 𝔊, dl ‖ **19** [a] prp c mlt Mss וְיִרְאוּ (a ראה) ‖ [b] 𝔊α′σ′θ′ *ὡς ποταμός*, l כְּנָ ‖ **21** [a] l c 𝔔[a] mlt Mss Syh 𝔗𝔙 אִתָּם cf 𝔊 ‖ **Cp 60,2** [a] 𝔊 *σκότος*, l חֹ ‖ **4** [a] 𝔔[b] תנשינה; prp תֵּאָמֵנָה cf 𝔙 et arab *'amma* iter direxit.

5 אָז֙ תִּרְאִי֣[a] וְנָהַ֔רְתְּ וּפָחַ֥ד וְרָחַ֖ב לִבָּ֑ךְ ל.ל.ב[4].ב
כִּֽי־יֵהָפֵ֤ךְ עָלַ֙יִךְ֙ הֲמ֣וֹן יָ֔ם חֵ֖יל גּוֹיִ֥ם יָבֹא֥וּ[b] לָֽךְ׃
6 שִׁפְעַ֤ת גְּמַלִּים֙ תְּכַסֵּ֔ךְ בִּכְרֵ֥י מִדְיָ֖ן וְעֵיפָ֑ה ל
כֻּלָּ֥ם מִשְּׁבָ֖א יָבֹ֑אוּ
זָהָ֣ב וּלְבוֹנָ֗ה יִשָּׂ֔אוּ וּתְהִלּ֥וֹת יְהוָ֖ה יְבַשֵּֽׂרוּ׃ ו.ל[5].ל
7 כָּל־צֹ֤אן קֵדָר֙ יִקָּבְצ֣וּ לָ֔ךְ אֵילֵ֥י נְבָי֖וֹת יְשָׁרְתֽוּנָךְ[a] ב
יַעֲל֣וּ[b] עַל־רָצ֔וֹן[b] מִזְבְּחִ֖י וּבֵ֣ית תִּפְאַרְתִּ֑י אַפְאִֽיר׃ ח[6]
8 מִי־אֵ֥לֶּה כָעָ֖ב תָּעוּפֶ֑נָה וְכַיּוֹנִ֖ים אֶל־אֲרֻבֹּתֵיהֶֽם׃ ב קמ.ב
9 [a]כִּֽי־לִ֤י[a] | אִיִּים֙ יְקַוּ֔וּ[b] וָאֳנִיּ֥וֹת תַּרְשִׁ֖ישׁ בָּרִ֣אשֹׁנָ֑ה ל.נב[7]
לְהָבִ֤יא בָנַ֙יִךְ֙ מֵרָחֹ֔וק כַּסְפָּ֥ם וּזְהָבָ֖ם אִתָּ֑ם יח.לו
[a]ו בנביא וכל ס״פ דכות׳ ב מ א.ג[9]
לְשֵׁ֤ם יְהוָה֙ אֱלֹהָ֔יִךְ וְלִקְדֹ֥ושׁ יִשְׂרָאֵ֖ל כִּי־פֵאֲרֵֽךְ׃
10 וּבָנ֞וּ בְנֵי־נֵכָ֣ר חֹמֹתַ֗יִךְ וּמַלְכֵיהֶם֙ יְשָׁרְתֽוּנָךְ ו.ל חס[10].ב
כִּ֣י בְקִצְפִּ֤י הִכִּיתִ֙יךְ֙ וּבְרִצוֹנִ֣י רִחַמְתִּ֔יךְ ב
11 [a]וּפְתָחוּ֙ שְׁעָרַ֣יִךְ תָּמִ֔יד יוֹמָ֥ם וָלַ֖יְלָה לֹ֣א יִסָּגֵ֑רוּ ב
לְהָבִ֤יא אֵלַ֙יִךְ֙ חֵ֣יל גּוֹיִ֔ם וּמַלְכֵיהֶ֖ם נְהוּגִֽים[b]׃ כט.ל
12 כִּֽי־הַגּ֨וֹי וְהַמַּמְלָכָ֜ה אֲשֶׁ֤ר לֹא־יַעַבְדוּךְ֙ יֹאבֵ֔דוּ וְהַגּוֹיִ֖ם חָרֹ֥ב יֶחֱרָֽבוּ׃ ל
13 כְּבֽוֹד־הַלְּבָנ֥וֹן אֵלַ֖יִךְ יָבֹ֑וא בְּר֤וֹשׁ תִּדְהָר֙ וּתְאַשּׁ֣וּר יַחְדָּ֔ו כט.ו כת כן[11].ב.ב
לְפָאֵ֥ר מְקוֹם־מִקְדָּשִׁ֖י וּמְקוֹם־רַגְלַ֥י אֲכַבֵּֽד׃ ג[12]
14 וְהָלְכ֤וּ אֵלַ֙יִךְ֙ שְׁחוּחֵ֣י[a] בְנֵי־מְעַנַּ֔יִךְ וְיִֽהְשְׁתַּחֲו֖וּ[b] עַל־כַּפּ֣וֹת רַגְלַ֑יִךְ כט.ג[13].ז[14]
וְקָרְא֣וּ לָךְ֮ עִ֣יר יְהוָה֒ צִיּ֣וֹן[d] קְד֔וֹשׁ יִשְׂרָאֵ֖ל׃ [כָּל־[b]מְנַאֲצַ֥יִךְ[c] ל
ח[15] מל וכל יחזק׳ דכות׳ ב מ א
15 תַּחַ֤ת הֱיוֹתֵךְ֙ עֲזוּבָ֣ה וּשְׂנוּאָ֔ה וְאֵ֥ין עוֹבֵ֖ר
וְשַׂמְתִּ֤יךְ לִגְאוֹן־עוֹלָם֙ מְשׂ֣וֹשׂ דּ֔וֹר וָדֹֽור׃
16 וְיָנַקְתְּ֙ חֲלֶ֣ב גּוֹיִ֔ם וְשַׁ֖ד מְלָכִ֣ים תִּינָ֑קִי ג ב מנה בלישׁ
וְיָדַ֣עַתְּ֔ כִּ֥י אֲנִ֖י יְהוָ֣ה מוֹשִׁיעֵ֑ךְ וְגֹאֲלֵךְ֙ אֲבִ֣יר יַעֲקֹֽב׃ ז[16].ב בסיפ
17 תַּ֤חַת הַנְּחֹשֶׁת֙ אָבִ֣יא זָהָ֔ב וְתַ֥חַת הַבַּרְזֶ֖ל אָבִ֣יא כֶ֑סֶף ל״ח פסוק דמיין[17]

[4]Mm 2276. [5]Mm 474. [6]Mm 2410. [7]Mm 1743. [8]Mm 3133. [9]Mm 3349. [10]Mm 2894. [11]Mm 1237. [12]Mm 3241. [13]Mm 3134. [14]Mm 441. [15]Mm 2429. [16]Mm 2392. [17]Mm 647 et Mm 3911.

5 [a] mlt Mss תיראי, 1 זוֹ ‖ [b] prp c 𝔔[b]𝔊 יבוא vel יביאו cf 𝔗 ‖ **7** [a] dl cf 10 ‖ [b–b] l c 𝔔[a] pc Mss 𝔊𝔖𝔗 לְרצון על ‖ **9** [a–a] prp כְּלֵי ‖ [b] prp יָקוּוּ ‖ **11** [a] l וְנִפְתְּ׳ vel וּפִ׳ cf Vrs ‖ [b] prp גּוֹהֲגִים ‖ **14** [a] prp שָׁ׳ ‖ [b–b] > 𝔊, dl ‖ [c] 𝔊 pr cop, l ומ׳ ‖ [d] prp ציון.

וְתַחַת הָעֲצִים נְחֹשֶׁת וְתַחַת הָאֲבָנִים בַּרְזֶל
וְשַׂמְתִּי פְקֻדָּתֵךְ שָׁלוֹם וְנֹגְשַׂיִךְ צְדָקָה׃ ל
18 לֹא־יִשָּׁמַע עוֹד חָמָס בְּאַרְצֵךְ שֹׁד וָשֶׁבֶר בִּגְבוּלָיִךְ ג 18,19
וְקָרָאת יְשׁוּעָה חוֹמֹתַיִךְ וּשְׁעָרַיִךְ תְּהִלָּה׃ ד 20
19 לֹא־יִהְיֶה־לָּךְ עוֹד הַשֶּׁמֶשׁ לְאוֹר יוֹמָם ג
וּלְנֹגַהּ הַיָּרֵחַ[a] לֹא־יָאִיר לָךְ
וְהָיָה־לָּךְ יְהוָה לְאוֹר עוֹלָם וֵאלֹהַיִךְ לְתִפְאַרְתֵּךְ׃ ב 21, ג
20 לֹא־יָבוֹא עוֹד שִׁמְשֵׁךְ וִירֵחֵךְ לֹא יֵאָסֵף ג
כִּי יְהוָה יִהְיֶה־לָּךְ לְאוֹר עוֹלָם וְשָׁלְמוּ יְמֵי אֶבְלֵךְ׃ ג, ל
21 וְעַמֵּךְ כֻּלָּם צַדִּיקִים לְעוֹלָם יִירְשׁוּ אֶרֶץ ל 22
נֵצֶר[a] מַטָּעַי[b] מַעֲשֵׂה יָדַי[c] לְהִתְפָּאֵר׃ מטעי חד מן מח[23] בת ו ק וקר׳ ל. כב[24]
22 הַקָּטֹן יִהְיֶה לָאֶלֶף וְהַצָּעִיר לְגוֹי עָצוּם ב 25, ג 26
אֲנִי יְהוָה בְּעִתָּהּ אֲחִישֶׁנָּה׃ ס

61 1 רוּחַ אֲדֹנָי יְהוִה עָלָי יַעַן מָשַׁח יְהוָה אֹתִי ל סנד
לְבַשֵּׂר עֲנָוִים שְׁלָחַנִי לַחֲבֹשׁ לְנִשְׁבְּרֵי־לֵב
לִקְרֹא לִשְׁבוּיִם דְּרוֹר וְלַאֲסוּרִים [a]פְּקַח־קוֹחַ[a]׃ ל
2 לִקְרֹא שְׁנַת־רָצוֹן לַיהוָה וְיוֹם נָקָם לֵאלֹהֵינוּ[a] [תַּחַת אֵפֶר
לְנַחֵם כָּל־אֲבֵלִים׃ 3 לָשׂוּם [a]לַאֲבֵלֵי צִיּוֹן[a] לָתֵת[b] לָהֶם פְּאֵר ל
שֶׁמֶן שָׂשׂוֹן תַּחַת אֵבֶל מַעֲטֵה תְהִלָּה תַּחַת רוּחַ כֵּהָה ל
וְקֹרְאָ לָהֶם אֵילֵי הַצֶּדֶק מַטַּע יְהוָה לְהִתְפָּאֵר׃ ו. ב חד פת וחד קמ[1]
4 וּבָנוּ חָרְבוֹת עוֹלָם שֹׁמְמוֹת רִאשֹׁנִים יְקוֹמֵמוּ ה[2]
וְחִדְּשׁוּ עָרֵי חֳרָב שִׁמְמוֹת דּוֹר וָדוֹר[a]׃ יו בליש
5 וְעָמְדוּ זָרִים וְרָעוּ צֹאנְכֶם וּבְנֵי נֵכָר אִכָּרֵיכֶם וְכֹרְמֵיכֶם׃ ו
6 וְאַתֶּם כֹּהֲנֵי יְהוָה תִּקָּרֵאוּ מְשָׁרְתֵי אֱלֹהֵינוּ יֵאָמֵר לָכֶם ל

[18] Mm 3112. [19] Mm 2430. [20] Mm 1231. [21] Mm 2431. [22] Mm 868. [23] Mm 3811. [24] Mm 1104. [25] Mm 1515. [26] Mm 1102. **Cp 61** [1] Mm 2432. [2] Mm 823.

19 [a] 𝔊 + *τὴν νύκτα*, frt ins הַלַּיְלָה cf 𝔔ᵃ𝔗 ‖ **21** [a] > 𝔔ᵇ Ms ‖ [b] Q cf 𝔖𝔗𝔙, K ו–(𝔔ᵇ יו–); prb l מַטַּע יְהוָה cf 𝔔ᵃ ‖ [c] prb l c 𝔔ᵃᵇ𝔊 יְדִיו ‖ **Cp 61,1** [a–a] l c 𝔔ᵃ nonn Mss פקחקוח; al פְּקוֹחַ ‖ **2** [a] tr huc : ‖ **3** [a–a] prb add ‖ [b] > 𝔊 cf 𝔖, dl ‖ **4** [a] 𝔔ᵃ + יקוממו.

חֵיל גּוֹיִם תֹּאכֵלוּ וּבִכְבוֹדָם תִּתְיַמָּרוּ׃ [a] ל.ל

7 תַּחַת[a] בָּשְׁתְּכֶם[b] מִשְׁנֶה וְכִלְמָה רָנּוּ[c] חֶלְקָם
לָכֵן בְּאַרְצָם מִשְׁנֶה יִירָשׁוּ שִׂמְחַת עוֹלָם תִּהְיֶה[d] לָהֶם׃

ד חס וכל אורית דכות[3]. ב מל בסיפ בלישׁ

8 כִּי אֲנִי יְהוָה אֹהֵב מִשְׁפָּט שֹׂנֵא גָזֵל בְּעוֹלָה[a]
וְנָתַתִּי פְעֻלָתָם בֶּאֱמֶת וּבְרִית עוֹלָם אֶכְרֹות לָהֶם׃ ב מל[4]

9 וְנוֹדַע בַּגּוֹיִם זַרְעָם וְצֶאֱצָאֵיהֶם בְּתוֹךְ הָעַמִּים
כָּל־רֹאֵיהֶם יַכִּירוּם כִּי הֵם זֶרַע בֵּרַךְ יְהוָה׃ ס יב

10 שׂוֹשׂ אָשִׂישׂ בַּיהוָה תָּגֵל נַפְשִׁי בֵּאלֹהַי ל
כִּי הִלְבִּישַׁנִי בִּגְדֵי־יֶשַׁע מְעִיל צְדָקָה יְעָטָנִי[a] ה[5]
כֶּחָתָן[b] יְכַהֵן פְּאֵר וְכַכַּלָּה תַּעֲדֶה כֵלֶיהָ׃ ל.[6] ל

11 כִּי כָאָרֶץ תּוֹצִיא צִמְחָהּ וּכְגִנָּה זֵרוּעֶיהָ תַּצְמִיחַ ב.ד.[7] נ
כֵּן אֲדֹנָי יְהוִה יַצְמִיחַ צְדָקָה וּתְהִלָּה נֶגֶד כָּל־הַגּוֹיִם׃

62 1 לְמַעַן צִיּוֹן לֹא אֶחֱשֶׁה וּלְמַעַן יְרוּשָׁלַם לֹא אֶשְׁקוֹט ג מל בלישׁ[1]
עַד־יֵצֵא כַנֹּגַהּ צִדְקָהּ וִישׁוּעָתָהּ כְּלַפִּיד יִבְעָר׃ ל

2 וְרָאוּ גוֹיִם צִדְקֵךְ וְכָל־מְלָכִים כְּבוֹדֵךְ ל[2]
וְקָרָא לָךְ שֵׁם חָדָשׁ אֲשֶׁר פִּי יְהוָה יִקְּבֹנוּ׃ [אֱלֹהַיִךְ׃] ו.ל

3 וְהָיִית[a] עֲטֶרֶת תִּפְאֶרֶת בְּיַד־יְהוָה וּצְנוּף מְלוּכָה בְּכַף־ ב. וצניף
4 לֹא־יֵאָמֵר לָךְ עוֹד עֲזוּבָה וּלְאַרְצֵךְ[a] לֹא־יֵאָמֵר עוֹד[a] שְׁמָמָה[b]
כִּי לָךְ יִקְרָא חֶפְצִי־בָהּ וּלְאַרְצֵךְ בְּעוּלָה כא[3]. ב[4]. ל. ב
כִּי־חָפֵץ יְהוָה בָּךְ וְאַרְצֵךְ תִּבָּעֵל׃ ב

5 כִּי־יִבְעַל[a] בָּחוּר בְּתוּלָה [b]יִבְעָלוּךְ בָּנָיִךְ[b] ל.יח
וּמְשׂוֹשׂ חָתָן עַל־כַּלָּה יָשִׂישׂ עָלַיִךְ אֱלֹהָיִךְ׃ ב.ד

6 עַל־חוֹמֹתַיִךְ יְרוּשָׁלַם הִפְקַדְתִּי שֹׁמְרִים

[3]Mm 2433 et Mm 3599. [4]Mm 1291. [5]Mm 2378. [6]וחד פְּחָתָן Ps 19,6. [7]Mm 2844. Cp 62 [1]Mm 2270. [2]Mm 1313. [3]Mm 17. [4]Mm 2173.

6 [a] prp תתמָרֵיוּ vel תתמָרְאוּ (מרה = מרא); al תתמַּרוּ (cf arab *mära* attulit commeatum) ‖ **7** [a] frt ins כִּי ‖ [b] l תָּם–, al בּשֶׁת ‖ [c] prp וָרֹק ‖ [d] ga'ya eras ‖ **8** [a] l c pc Mss ΘSTA בעוֹלה ‖ **10** [a] dl יָ cf Vrs, al יַעֲטֵנִי ‖ [b] prp יָכִין ‖ **Cp 62,3** [a] sic L, mlt Mss Edd יית– ‖ **4** [a–a] frt add ‖ [b] l c 𝔔[a] α′σ′θ′ΘA שְׁמָמָה cf 54,1 ‖ **5** [a] l c 𝔔[a] כְּבָעַל cf ΘST ‖ [b–b] l בּוֹנַיִךְ vel בָּנֶיךָ– cf Ps 147,2.

כָּל־הַיּוֹם וְכָל־הַלַּיְלָה תָּמִיד לֹא יֶחֱשׁוּ
הַמַּזְכִּרִים אֶת־יְהוָה אַל־דֳּמִי לָכֶם׃ ל.גי
7 וְאַל־תִּתְּנוּ דֳמִי לוֹ [a]עַד־יְכוֹנֵן[a] גי. יז פסוק עד ועד
וְעַד־יָשִׂים אֶת־יְרוּשָׁלַ͏ִם תְּהִלָּה בָּאָרֶץ׃
8 נִשְׁבַּע יְהוָה בִּימִינוֹ וּבִזְרוֹעַ עֻזּוֹ[a] ל
אִם־אֶתֵּן אֶת־דְּגָנֵךְ עוֹד מַאֲכָל לְאֹיְבַיִךְ
וְאִם־יִשְׁתּוּ בְנֵי־נֵכָר תִּירוֹשֵׁךְ אֲשֶׁר יָגַעַתְּ בּוֹ׃ ל
9 כִּי מְאַסְפָיו יֹאכְלֻהוּ וְהִלְלוּ [a]אֶת־יְהוָה[a] ז וחס. ל
וּמְקַבְּצָיו יִשְׁתֻּהוּ בְּחַצְרוֹת קָדְשִׁי׃ ס
10 עִבְרוּ עִבְרוּ בַּשְּׁעָרִים פַּנּוּ דֶּרֶךְ הָעָם בי
סַלּוּ סֹלּוּ הַמְסִלָּה סַקְּלוּ מֵאָבֶן
[a]הָרִימוּ נֵס עַל־הָעַמִּים[a]׃
11 הִנֵּה יְהוָה הִשְׁמִיעַ אֶל־קְצֵה הָאָרֶץ ל וחד מן [b]גב[b] פסוק דמיין. ל
אִמְרוּ לְבַת־צִיּוֹן הִנֵּה יִשְׁעֵךְ בָּא
הִנֵּה שְׂכָרוֹ אִתּוֹ וּפְעֻלָּתוֹ לְפָנָיו׃
12 וְקָרְאוּ לָהֶם עַם־הַקֹּדֶשׁ גְּאוּלֵי יְהוָה ל
וְלָךְ יִקָּרֵא דְרוּשָׁה עִיר לֹא נֶעֱזָבָה׃ ס כאa
63 1 מִי־זֶה [b]בָּא מֵאֱדוֹם[a] חֲמֻצִים בִּגְדִים מִבָּצְרָה[b] ל.גי
זֶה הָדָר בִּלְבוּשׁוֹ צֹעֶה[c] בְּרֹב כֹּחוֹ בי
אֲנִי מְדַבֵּר בִּצְדָקָה רַב לְהוֹשִׁיעַ׃
2 מַדּוּעַ אָדֹם לִלְבוּשֶׁךָ[a] וּבְגָדֶיךָ כְּדֹרֵךְ בְּגַת׃ ב
3 פּוּרָה [b]דָּרַכְתִּי לְבַדִּי וּמֵעַמִּים אֵין־אִישׁ אִתִּי ג וחד כת א ובב כת ה. ל
וְאֶדְרְכֵם[a] בְּאַפִּי וְאֶרְמְסֵם[a] בַּחֲמָתִי ל
וְיֶזֶ[b]נְחָם עַל־בְּגָדַי וְכָל־מַלְבּוּשַׁי אֶגְאָלְתִּי[c]׃ ל.בz

[5]Mm 3338. [6]Mm 912. [7]Mm 2416. [8]Mm 3896. [9]Mm 17. **Cp 63** [1]Mm 268. [2]Mm 703.

7 [a–a] 𝔔[a] עד יכין ועד יכונן ‖ **8** [a] 𝔠 קָדְשׁוֹ ‖ **9** [a–a] 𝔔[a] את שם יהוה; prp אוֹתִי ‖ **10** [a–a] 𝔔[a] הנקי אמורו בעמים ‖ **Cp 63,1** [a] l מִבֹּצֶר cf 𝔊 ‖ [b] l מְבֻצָּר cf 𝔊 ‖ [c] σ′(𝔙) *βαίνων*, prp צֹעֵד ‖ **2** [a] 𝔊𝔖𝔙 om לְ, l לִבְ ‖ **3** [a] l וָ cf 𝔊𝔖𝔙 ‖ [b] l וַיִּז cf α′σ′ 𝔖 ‖ [c] l c 𝔔[ab] σ′θ′ Syh𝔖𝔙 וָ; prp הִגְ.

4 כִּי יוֹם נָקָם בְּלִבִּי וּשְׁנַת גְּאוּלַי בָּאָה׃ ל

5 וְאַבִּיטa וְאֵין עֹזֵר וְאֶשְׁתּוֹמֵם[a] וְאֵין סוֹמֵךְ[b] ל[4]. ל[4].
וַתּוֹשַׁע לִי זְרֹעִי וַחֲמָתִי[c] הִיא סְמָכָתְנִי׃

6 וְאָבוּסa עַמִּים בְּאַפִּי וַאֲשַׁכְּרֵם[b] בַּחֲמָתִי ל. ל
וְאוֹרִיד[a] לָאָרֶץ נִצְחָם׃ ס ב[5]. ב

7 חַסְדֵי יְהוָה אַזְכִּיר תְּהִלַּת יְהוָה ד[6]
כְּעַל כֹּל אֲשֶׁר־גְּמָלָנוּ יְהוָה וְרַב־טוּב[b] לְבֵית יִשְׂרָאֵל[c] יט בלישׁ[7]. ד[8] וכל יחזק דכות ב מ א
אֲשֶׁר־גְּמָלָם[d] כְּרַחֲמָיו וּכְרֹב חֲסָדָיו׃ ח ול בלישׁ. ג ול בלישׁ[9]

8 וַיֹּאמֶר אַךְ־עַמִּי הֵמָּה בָּנִים לֹא יְשַׁקֶּרוּ ל
וַיְהִי לָהֶם לְמוֹשִׁיעַ׃ 9 בְּכָל־צָרָתָם[a] לו חד מן יז[10] כת כן בלישׁ. ק ב פת וכל דסמיך לאדכרא דכות[11]
לֹאb צָר וּמַלְאַךְc פָּנָיו הוֹשִׁיעָם
בְּאַהֲבָתוֹ וּבְחֶמְלָתוֹ הוּא גְאָלָם
וַיְנַטְּלֵם וַיְנַשְּׂאֵם כָּל־יְמֵי עוֹלָם׃ ל. ל

10 וְהֵמָּה מָרוּ וְעִצְּבוּ אֶת־רוּחַ קָדְשׁוֹ י ר״פ[12]
וַיֵּהָפֵךְ לָהֶם לְאוֹיֵב הוּא נִלְחַם־בָּם׃ ב[13]. יג[14]

11 וַיִּזְכֹּר יְמֵי־עוֹלָם מֹשֶׁה עַמּוֹ[ab]
אַיֵּה הַמַּעֲלֵם[c] מִיָּם אֶת[d] רֹעֵי[e] צֹאנוֹ
אַיֵּה הַשָּׂם בְּקִרְבּוֹ אֶת־רוּחַ קָדְשׁוֹ׃ ו
12 מוֹלִיךְ לִימִין מֹשֶׁה זְרוֹעַ תִּפְאַרְתּוֹ ג ול בסיף
בּוֹקֵעַ מַיִם מִפְּנֵיהֶם לַעֲשׂוֹת לוֹ שֵׁם עוֹלָם[a]׃ כ
13 מוֹלִיכָם בַּתְּהֹמוֹת כַּסּוּס בַּמִּדְבָּר[a] לֹא יִכָּשֵׁלוּ׃ ב
14 כַּבְּהֵמָה בַּבִּקְעָה תֵּרֵד[a] רוּחַ יְהוָה תְּנִיחֶנּוּ[b] ב[15]. ל

[3]Mm 2004. [4]Mm 2129. [5]Mm 2434. [6]Mm 474. [7]Mm 335. [8]Mm 2435. [9]Mm 2436. [10]Mm 1795. [11]Mm 3187. [12]Mm 1249. [13]Mm 2437. [14]Mm 1748. [15]Mm 2438.

5 [a] 1 ך cf 𝔊α′𝔖𝔗 ‖ [b] 𝔚[a] תומך ‖ [c] prp אַפְּתִי brachium meum cf Ps 91,4 ‖ **6** [a] 1 ך cf 𝔊𝔖𝔙 ‖ [b] 1 c mlt Mss וְאַשְׁבְּרֵם ‖ **7** [a] 𝔊 *κριτής* = רַב, 1 רַב; 𝔙 *et … multitudinem* = ורֹב ‖ [b] 𝔊 *ἀγαθός* = טוֹב, 𝔖𝔗 + suff 3 m sg = טובוֹ ‖ [c–c] frt add ‖ [d] 𝔊 suff 1 pl cf Syh𝔖, 1 גמלנוּ ‖ **9** [a] tr huc : ‖ [b] nonn Mss ut Q, 𝔊𝔖 ut K ‖ [c–c] 𝔊 *πρέσβυς οὐδὲ ἄγγελος*, 1 צִר־ךָ ‖ **11** [a–a] > 𝔊 ‖ [b] prp וְעַ (cf Syh𝔙) vel (c pc Mss 𝔖) עַבְדּוֹ ‖ [c] 1 c 𝔚[a] 2 Mss 𝔊θ′𝔖 לֵה– ‖ [d] 𝔗 *'n*, 1 אַיֵּה ‖ [e] 𝔊𝔗 sg, 1 רעה ‖ **12** [a] dl m cs ‖ **13** [a] prp כַּמִּ֫ et tr post בתהמות ‖ **14** [a] tr huc : ‖ [b] 1 תַּנְחֵם cf 𝔙 vel תַּנְחֵם cf 𝔊𝔖𝔗.

כֵּן נְהַלְתָּ עַמְּךָ לַעֲשׂוֹת לְךָ שֵׁם תִּפְאָרֶת׃

15 הַבֵּט מִשָּׁמַיִם וּרְאֵה מִזְּבֻל קָדְשְׁךָ וְתִפְאַרְתֶּךָ ב
אַיֵּה קִנְאָתְךָ וּגְבוּרֹתֶיךָ [a]הֲמוֹן מֵעֶיךָ ג[16]
וְרַחֲמֶיךָ [b]אֵלַי הִתְאַפָּקוּ[b]׃ 16 כִּי־אַתָּה אָבִינוּ
כִּי אַבְרָהָם לֹא יְדָעָנוּ וְיִשְׂרָאֵל לֹא יַכִּירֵנוּ[a] ג[17]
אַתָּה יְהוָה אָבִינוּ גֹּאֲלֵנוּ מֵעוֹלָם שְׁמֶךָ׃ ל
17 לָמָּה תַתְעֵנוּ יְהוָה מִדְּרָכֶיךָ תַּקְשִׁיחַ לִבֵּנוּ מִיִּרְאָתֶךָ ל
שׁוּב לְמַעַן עֲבָדֶיךָ שִׁבְטֵי נַחֲלָתֶךָ׃ ל
18 [a]לְמִצְעָר יָרְשׁוּ עַם־[a]קָדְשֶׁךָ צָרֵינוּ בוֹסְסוּ מִקְדָּשֶׁךָ׃ ל . ב חד מל וחד חס[17]
19 הָיִינוּ מֵעוֹלָם[a] לֹא־מָשַׁלְתָּ בָּם לֹא־נִקְרָא שִׁמְךָ עֲלֵיהֶם[b] ח דמטע[18]
לוּא־קָרַעְתָּ שָׁמַיִם יָרַדְתָּ מִפָּנֶיךָ הָרִים נָזֹלוּ[c]׃ כב[19] ג מל בליש
1 64 כְּקְדֹחַ אֵשׁ הַמָּסִּים מַיִם תִּבְעֶה־אֵשׁ ל . ל[1]
לְהוֹדִיעַ שִׁמְךָ לְצָרֶיךָ מִפָּנֶיךָ גּוֹיִם יִרְגָּזוּ׃
2 בַּעֲשׂוֹתְךָ נוֹרָאוֹת לֹא נְקַוֶּה [a]יָרַדְתָּ מִפָּנֶיךָ הָרִים נָזֹלוּ[a]׃ ל
3 וּמֵעוֹלָם לֹא־שָׁמְעוּ[a] לֹא הֶאֱזִינוּ[b] ג מ"ק[2] . ח[3] קמ קטן וכל דברים מלכים תרי עשר תלים קהלת עזרא דכות ב מ כב
עַיִן לֹא־רָאְתָה אֱלֹהִים זוּלָתְךָ יַעֲשֶׂה לִמְחַכֵּה־[c]לוֹ׃ ב[4]
4 פָּגַעְתָּ[a] אֶת־שָׂשׂ[b] וְעֹשֵׂה[c] צֶדֶק [d]בִּדְרָכֶיךָ יִזְכְּרוּךָ[d] ר[5] . ח[6] קמ קטן וכל דברים מלכים תרי עשר תלים קהלת עזרא דכות ב מ כב
הֵן־אַתָּה קָצַפְתָּ וַנֶּחֱטָא [e]בָּהֶם עוֹלָם[e] וְנִוָּשֵׁעַ[f]׃ ל
5 וַנְּהִי כְטָמֵא כֻּלָּנוּ וּכְבֶגֶד עֲדִים כָּל־צִדְקֹתֵינוּ ב[7] . ג וחס
וַנִּבֹּל[a] כֻּלָּנוּ כֶּעָלֶה וַעֲוֹנֵנוּ כָרוּחַ יִשָּׂאֻנוּ[b]׃ ב
6 וְאֵין־קוֹרֵא בְשִׁמְךָ מִתְעוֹרֵר לְהַחֲזִיק בָּךְ׃ י מל בליש
כִּי־הִסְתַּרְתָּ פָנֶיךָ מִמֶּנּוּ וַתְּמוֹגְגֵנוּ[a] בְּיַד־עֲוֹנֵנוּ׃ ל

[16]Mm 2439. [17]Mm 2523. [18]Mm 1404. [19]Mm 1444. Cp 64 [1]Mm 1851. [2]Mm 3352. [3]Mm 2267. [4]Mm 2440. [5]Mm 1210. [6]Mm 475. [7]Nu 13,33.

15 [a] 𝔔[a] mlt Mss Vrs תָּךְ ‖ [b–b] prp אַל־נָא תִתְאַפַּק cf 𝔊 et 64,11, al אַל־יִתְאַ; add? ‖ **16** [a] 𝔔[a] Vrs הָכִי ‖ **18** [a–a] prp רָשָׁעִים (עָצְרוּ, צָעֲדוּ) לָמָּה צִעֲרוּ ‖ **19** [a] 𝔙 *quasi in principio* = כְּעוֹ ‖ [b] l עליהם: ‖ [c] 𝔙(𝔏) *defluerent* cf 𝔊𝔖, l נָזְלוּ ‖ **Cp 64,2** [a–a] gl ex 63,19 ‖ **3** [a] 𝔊 1 pl, l שָׁמַעְנוּ ‖ [b] l האזינה אָזֶן cf 1 Ko 2,9 ‖ [c] l c 2 Mss Vrs כִּי– ‖ **4** [a] pr לוֹ (hpgr) ‖ [b] > 𝔊, dl ‖ [c] 𝔊 pl cf 𝔖𝔗, l עשׂי ‖ [d–d] 𝔊 *καὶ τῶν ὁδῶν σου μνησθήσονται*, frt l וּד׳ יזכרו ‖ [e–e] prp בְּהֶעָלְמְךָ ‖ [f] 𝔊 *ἐπλανήθημεν*, prp נִוָּשָׁע, al נִוָּרְשָׁע ‖ **5** [a] 𝔔[a] ותמגדנו pc Mss ונבולה 𝔗 *wntrn*', l וַנִּבֹּל (a נבל) ‖ [b] 𝔊 *οἴσει ἡμᾶς*, l נְשָׂ– ‖ **6** [a] 𝔔[a] ותמגדנו pc Mss ותמוגגנו 𝔊(𝔖𝔗) *καὶ παρέδωκας ἡμᾶς* = ותמגנו cf 𝔙.

7 וְעַתָּה יְהוָה אָבִינוּ אָתָּה
אֲנַחְנוּ הַחֹמֶר וְאַתָּה יֹצְרֵנוּ וּמַעֲשֵׂה יָדְךָ כֻּלָּנוּ׃ ל .^{3}ב .^{9}

8 אַל־תִּקְצֹף יְהוָה עַד־מְאֹד וְאַל־לָעַד תִּזְכֹּר עָוֹן ל
הֵן הַבֶּט־נָא עַמְּךָ כֻּלָּנוּ׃ 9 עָרֵי קָדְשְׁךָ הָיוּ מִדְבָּר
צִיּוֹן מִדְבָּר הָיָתָה יְרוּשָׁלַם שְׁמָמָה׃ ^{10}ד

10 בֵּית קָדְשֵׁנוּ וְתִפְאַרְתֵּנוּ אֲשֶׁר הִלְלוּךָ אֲבֹתֵינוּ ל
הָיָה לִשְׂרֵפַת אֵשׁ וְכָל־מַחֲמַדֵּינוּ[a] הָיָה לְחָרְבָּה׃
11 הַעַל־אֵלֶּה תִתְאַפַּק יְהוָה תֶּחֱשֶׁה וּתְעַנֵּנוּ עַד־מְאֹד׃ ס ל

65 1 נִדְרַשְׁתִּי לְלוֹא שָׁאָלוּ[a] נִמְצֵאתִי לְלֹא בִקְשֻׁנִי .^{1}יא ול מל .^{1}ג .^{1}יא ל וחס
אָמַרְתִּי הִנֵּנִי הִנֵּנִי אֶל־גּוֹי לֹא־קֹרָא[b] בִשְׁמִי׃ ו
2 פֵּרַשְׂתִּי יָדַי כָּל־הַיּוֹם אֶל־עַם סוֹרֵר[a] ^{2}ג .^{3}כב
הַהֹלְכִים הַדֶּרֶךְ לֹא־טוֹב אַחַר מַחְשְׁבֹתֵיהֶם׃
3 הָעָם הַמַּכְעִיסִים אוֹתִי עַל־פָּנַי תָּמִיד ג ר״פ
[a]זֹבְחִים בַּגַּנּוֹת וּמְקַטְּרִים עַל־הַלְבֵנִים[a]׃ ^{4}ג
4 הַיֹּשְׁבִים בַּקְּבָרִים וּבַנְּצוּרִים[a] יָלִינוּ
הָאֹכְלִים בְּשַׂר הַחֲזִיר וּפִרְקָ[b] פִּגֻּלִים כֵּלֵיהֶם[c]׃ ומרק ק
5 הָאֹמְרִים קְרַב אֵלֶיךָ אַל־תִּגַּשׁ־בִּי כִּי קִדַּשְׁתִּיךָ[a] ל .^{1}ל
אֵלֶּה עָשָׁן בְּאַפִּי אֵשׁ יֹקֶדֶת כָּל־הַיּוֹם׃
6 הִנֵּה כְתוּבָה לְפָנָי
לֹא אֶחֱשֶׁה[a] כִּי אִם־שִׁלַּמְתִּי וְשִׁלַּמְתִּי[b] עַל־חֵיקָם[c]׃ ב בלישׁ[a]
7 עֲוֹנֹתֵיכֶם[a] וַעֲוֹנֹת אֲבוֹתֵיכֶם[a] יַחְדָּו אָמַר יְהוָה ז[a] מל ל בסי׳ וכל יהושע שפטים מלכים ירמיה יחוק וכתיב דכות ב מ ח
אֲשֶׁר קִטְּרוּ עַל־הֶהָרִים וְעַל־הַגְּבָעוֹת חֵרְפוּנִי
וּמַדְתִּי פְעֻלָּתָם רִאשֹׁנָה[b] עַל־[c]חֵיקָם׃ ס .^{5}א ל חד מן ג כת כן ק
8 כֹּה׀ אָמַר יְהוָה כַּאֲשֶׁר יִמָּצֵא הַתִּירוֹשׁ בָּאֶשְׁכּוֹל

[8]Mm 2441. [9]Mm 1142. [10]Mm 3721. Cp 65 [1]Mm 2442. [2]Mm 3434. [3]Mm 1104. [4]Mm 400. [5]Mm 3259. [6]Mm 1586.

10 [a] l c mlt Mss ֆCTU דְּנוּ– ‖ **Cp 65,1** [a] l c $\mathfrak{Q}^{a}$ pc Mss GֆC שְׁאֵלוּנִי ‖ [b] S(V) *qr'* cf GC, l קָרָא ‖ **2** [a] $\mathfrak{Q}^{a}$ מורה (סורה?); G + *καὶ ἀντιλέγοντα* = ומוֹרֶה ‖ **3** [a–a] $\mathfrak{Q}^{a}$ המה זובחים בגנות ויגקו ידים על־האבנים ‖ **4** [a] prp צ׳ ובֵין ‖ [b] $\mathfrak{Q}^{a}$GCV ut Q ‖ [c] l c $\mathfrak{Q}^{a}$CV בְּכִ׳, al מְכִ׳ ‖ **5** [a] l קְדַשְׁתִּיךָ cf S ‖ **6** [a] sic L, l c mlt Mss Edd שׁ– ‖ [b] > GSyhU, dl ‖ [c–c] dl cf 7 ‖ **7** [a] GS suff 3 pl, l יָהֶם– ‖ [b] prp בְּרֹאשָׁם ‖ [c] l עַל וְשִׁלַּמְתִּי cf 6.

וְאָמַר אַל־תַּשְׁחִיתֵהוּ כִּי בְרָכָה בּוֹ
כֵּן אֶעֱשֶׂה לְמַעַן עֲבָדַי לְבִלְתִּי הַשְׁחֵית הַכֹּל׃ ל
9 וְהוֹצֵאתִי מִיַּעֲקֹב זֶרַע וּמִיהוּדָה יוֹרֵשׁ הָרַי ס פּ ג ר״פ ב
וִירֵשָׁוּהָ[a] בְּחִירַי וַעֲבָדַי יִשְׁכְּנוּ־שָׁמָּה׃ ד[7]. יה ס״פ
10 וְהָיָה הַשָּׁרוֹן לִנְוֵה־צֹאן וְעֵמֶק עָכוֹר לְרֵבֶץ בָּקָר ל
לְעַמִּי אֲשֶׁר דְּרָשׁוּנִי׃
11 וְאַתֶּם עֹזְבֵי יְהוָה הַשְּׁכֵחִים אֶת־הַר קָדְשִׁי ל
הָעֹרְכִים[a] לַגָּד שֻׁלְחָן וְהַמְמַלְאִים לַמְנִי מִמְסָךְ׃ ל[8]. ל[9]. ב
12 וּמָנִיתִי[a] אֶתְכֶם לַחָרֶב וְכֻלְּכֶם לַטֶּבַח תִּכְרָעוּ ד פסוק ולא ולא לא
יַעַן קָרָאתִי וְלֹא עֲנִיתֶם דִּבַּרְתִּי וְלֹא שְׁמַעְתֶּם
וַתַּעֲשׂוּ הָרַע בְּעֵינָי וּבַאֲשֶׁר לֹא־חָפַצְתִּי בָּחַרְתֶּם׃ פ ל[10]
13 לָכֵן כֹּה־אָמַר אֲדֹנָי יְהוִה ג בטעמ בלישׁ בסיפ. כט ב[11] מנה בסיפ
הִנֵּה עֲבָדַי יֹאכֵלוּ וְאַתֶּם תִּרְעָבוּ
הִנֵּה עֲבָדַי יִשְׁתּוּ וְאַתֶּם תִּצְמָאוּ
הִנֵּה עֲבָדַי יִשְׂמָחוּ וְאַתֶּם תֵּבֹשׁוּ׃
14 הִנֵּה עֲבָדַי יָרֹנּוּ מִטּוֹב לֵב יט בלישׁ[12]. ל
וְאַתֶּם תִּצְעֲקוּ מִכְּאֵב לֵב וּמִשֶּׁבֶר רוּחַ תְּיַלֵּילוּ[a] ג בלישׁ[13]. ל
15 וְהִנַּחְתֶּם שִׁמְכֶם לִשְׁבוּעָה לִבְחִירַי וֶהֱמִיתְךָ אֲדֹנָי יְהוִה ב[14]
וּלְעַבָּדָיו יִקְרָא[a] שֵׁם אַחֵר׃ ב[15]
16 אֲשֶׁר[a] הַמִּתְבָּרֵךְ בָּאָרֶץ יִתְבָּרֵךְ בֵּאלֹהֵי אָמֵן[b] ג ובפסוק
וְהַנִּשְׁבָּע בָּאָרֶץ יִשָּׁבַע בֵּאלֹהֵי אָמֵן[b] ב ובפסוק
כִּי נִשְׁכְּחוּ הַצָּרוֹת הָרִאשֹׁנוֹת וְכִי נִסְתְּרוּ מֵעֵינָי׃ לא פסוק כי וכי[16]. ו.
17 כִּי־הִנְנִי בוֹרֵא שָׁמַיִם חֲדָשִׁים וָאָרֶץ חֲדָשָׁה ג קמ וכל שמים וארץ דכות[18]
וְלֹא תִזָּכַרְנָה הָרִאשֹׁנוֹת וְלֹא תַעֲלֶינָה עַל־לֵב׃ ב[19]. ל. ל מל
18 כִּי־אִם־שִׂישׂוּ וְגִילוּ עֲדֵי־עַד אֲשֶׁר[a] אֲנִי בוֹרֵא ד
כִּי הִנְנִי בוֹרֵא אֶת־יְרוּשָׁלַם גִּילָה וְעַמָּהּ מָשׂוֹשׂ׃ ל[20]

[7] Mm 2443. [8] Mm 491. [9] Mm 3126. [10] Mm 2444. [11] Mp sub loco. [12] Mm 335. [13] Mm 2445. [14] Mm 1260. [15] Mm 1567. [16] Mm 2059. [17] Mm 2446. [18] Mm 3640. [19] Mm 2447. [20] Mm 2448.

9 [a] frt l וּמִ– ‖ **11** [a] ℭ הָעוֹ ‖ **12** [a] potius l וּמִנִּי ‖ **14** [a] l תֵּילִילוּ ‖ **15** [a–a] 𝔊[Mss] *τοῖς δὲ δουλεύουσίν μοι κληθήσεται* = יִקָּרֵא דַּי– ‖ **16** [a] frt dl ‖ [b] l אֱמֶת vel אֹמֶן ‖ **18** [a] pr עַל־.

19 וְגַלְתִּי בִירוּשָׁלַם וְשָׂשְׂתִי בְעַמִּי ב
וְלֹא־יִשָּׁמַע בָּהּ עוֹד קוֹל בְּכִי וְקוֹל זְעָקָה׃ ב21, 22
20 לֹא־יִהְיֶה מִשָּׁם עוֹד עוֹל יָמִים
וְזָקֵן אֲשֶׁר לֹא־יְמַלֵּא אֶת־יָמָיו [יְקֻלָּל]a׃ 23
כִּי הַנַּעַר בֶּן־מֵאָה שָׁנָה יָמוּת וְהַחוֹטֶא בֶּן־מֵאָה שָׁנָה ל דכות בן וכל קהלת דכות ב מ א24
21 וּבָנוּ בָתִּים וְיָשָׁבוּ וְנָטְעוּ כְרָמִים וְאָכְלוּ פִּרְיָם׃ ג
22 לֹא יִבְנוּ וְאַחֵר יֵשֵׁב לֹא יִטְּעוּ וְאַחֵר יֹאכֵל 25ג
כִּי־כִימֵי הָעֵץ יְמֵי עַמִּי וּמַעֲשֵׂה יְדֵיהֶם יְבַלּוּ בְחִירָי׃ 26
23 לֹא יִיגְעוּ לָרִיק וְלֹא יֵלְדוּa לַבֶּהָלָה
כִּי זֶרַע בְּרוּכֵי יְהוָה הֵמָּה וְצֶאֱצָאֵיהֶם אִתָּם׃ לז
24 וְהָיָה טֶרֶם־יִקְרָאוּ וַאֲנִי אֶעֱנֶה עוֹד הֵם מְדַבְּרִים וַאֲנִי אֶשְׁמָע׃
25 זְאֵב וְטָלֶה יִרְעוּ כְאֶחָד וְאַרְיֵה כַּבָּקָר יֹאכַל־תֶּבֶן ז קמ27. ג
וְנָחָשׁ עָפָר לַחְמוֹa
לֹא־יָרֵעוּ וְלֹא־יַשְׁחִיתוּ בְּכָל־הַר קָדְשִׁי אָמַר יְהוָה׃ ס כ ס״פ28

66 1 כֹּה אָמַר יְהוָה ד בטע בסיפ
הַשָּׁמַיִם כִּסְאִי וְהָאָרֶץ הֲדֹם רַגְלָי
אֵי־זֶה בַּיִת אֲשֶׁר תִּבְנוּ־לִי וְאֵי־זֶה מָקוֹם מְנוּחָתִי׃ לא. לא. ד1
2 וְאֶת־כָּל־אֵלֶּה יָדִי עָשָׂתָה וַיִּהְיוּa כָּל־אֵלֶּה נְאֻם־יְהוָה ה2
וְאֶל־זֶה אַבִּיט אֶל־עָנִי וּנְכֵה־רוּחַ וְחָרֵד עַל־דְּבָרִי׃ ל. ג. ג3
3 שׁוֹחֵט הַשּׁוֹר מַכֵּה־אִישׁ זוֹבֵחַ הַשֶּׂה עֹרֵף כֶּלֶב ל מל. ל מל
מַעֲלֵה מִנְחָה דַּם־a חֲזִיר מַזְכִּיר לְבֹנָה מְבָרֵךְ אָוֶן ג חס4
גַּם־הֵמָּה בָּחֲרוּ בִדְרָכֵיהֶם וּבְשִׁקּוּצֵיהֶם נַפְשָׁם חָפֵצָה׃ ב
4 גַּם־אֲנִי אֶבְחַר בְּתַעֲלֻלֵיהֶם וּמְגוּרֹתָם אָבִיא לָהֶם ז״פ וכל מ״פ דכות ב מ ה5
יַעַן קָרָאתִי וְאֵין עוֹנֶה דִּבַּרְתִּי וְלֹא שָׁמֵעוּ ה. ג מל6
וַיַּעֲשׂוּ הָרַע בְּעֵינַי וּבַאֲשֶׁר לֹא־חָפַצְתִּי בָּחָרוּ׃ ס ד7. ג קמ8

21 Mm 3111. 22 Mm 3112. 23 Mm 706. 24 Qoh 9,2. 25 Mm 784. 26 Mm 2441. 27 Mm 3888. 28 Mm 2481. Cp 66 1 Mm 3525. 2 Mm 197. 3 Mm 902. 4 Mp sub loco. 5 Mm 2449. 6 Mm 2393. 7 Mm 2444. 8 Mm 45.

20 a prp יְקֻלַּל. ‖ **23** a 𝔊(𝔖𝔙) *τεκνοποιήσουσιν* = יוֹלִידוּ ‖ **25** a–a frt gl ‖ **Cp 66,2** a 𝔊(𝔈𝔖) *καὶ ἔστιν ἐμά*, I (וַיִּהְיוּ) וְלִי הָיוּ cf 𝔔a ‖ b pc Mss ונכא, 𝔔a וונכאי; prp וְנִכְאֶה cf 𝔔b ‖ **3** a prp חֲמַר.

5 שִׁמְעוּ דְבַר־יְהוָה הַחֲרֵדִים אֶל־דְּבָרוֹ ל
אָמְרוּ אֲחֵיכֶם שֹׂנְאֵיכֶם מְנַדֵּיכֶם לְמַעַן שְׁמִי ל
יִכְבַּד[a] יְהוָה וְנִרְאֶה בְשִׂמְחַתְכֶם ד״ל[9.10]
וְהֵם יֵבֹשׁוּ׃
6 קוֹל שָׁאוֹן מֵעִיר קוֹל מֵהֵיכָל יב פסוק דמיין[11]
קוֹל יְהוָה מְשַׁלֵּם גְּמוּל לְאֹיְבָיו׃
7 בְּטֶרֶם תָּחִיל[a] יָלָדָה[b]
בְּטֶרֶם יָבוֹא חֶבֶל לָהּ וְהִמְלִיטָה זָכָר׃ ל.ל
8 מִי־שָׁמַע כָּזֹאת מִי רָאָה כָּאֵלֶּה
הֲיוּחַל אָרֶץ[a] בְּיוֹם אֶחָד אִם־יִוָּלֵד גּוֹי פַּעַם אֶחָת ל
כִּי־חָלָה גַם־יָלְדָה צִיּוֹן אֶת־בָּנֶיהָ׃ ג בטע׳ ל
9 הַאֲנִי אַשְׁבִּיר וְלֹא אוֹלִיד יאמַר יְהוָה ל.ג דמט׳
אִם־אֲנִי הַמּוֹלִיד וְעָצַרְתִּי אָמַר אֱלֹהָיִךְ׃ ס ל.ל[12]
10 שִׂמְחוּ אֶת־יְרוּשָׁלַם וְגִילוּ בָהּ כָּל־אֹהֲבֶיהָ ד
שִׂישׂוּ אִתָּהּ מָשׂוֹשׂ כָּל־הַמִּתְאַבְּלִים עָלֶיהָ׃ ד״ל[13]
11 לְמַעַן תֵּינְקוּ וּשְׂבַעְתֶּם מִשַּׁד תַּנְחֻמֶיהָ ו״ל[14] פסוק למען למען
לְמַעַן תָּמֹצוּ וְהִתְעַנַּגְתֶּם מִזִּיז כְּבוֹדָהּ׃ ס ג מנה ר״ש. ל.ל
12 כִּי־כֹה אָמַר יְהוָה כי מיחד[15]
הִנְנִי נֹטֶה־אֵלֶיהָ כַּנָּהָר שָׁלוֹם
וּכְנַחַל שׁוֹטֵף כְּבוֹד גּוֹיִם ו
וְיִנַקְתֶּם[a] עַל־צַד תִּנָּשֵׂאוּ[b] וְעַל־בִּרְכַּיִם תְּשָׁעֲשָׁעוּ[c]׃ ל
13 כְּאִישׁ אֲשֶׁר אִמּוֹ תְנַחֲמֶנּוּ כֵּן אָנֹכִי אֲנַחֲמְכֶם [a]וּבִירוּשָׁלַם כ״ל.ל.פא[16]
14 וּרְאִיתֶם וְשָׂשׂ לִבְּכֶם וְעַצְמוֹתֵיכֶם כַּדֶּשֶׁא תִּפְרַחְנָה ׀תְּנֻחַמּוּ[a]׃ ל.ג[17]
וְנוֹדְעָה יַד־יְהוָה אֶת־עֲבָדָיו וְזָעַם[a] אֶת־אֹיְבָיו׃ ב ומל[18]
15 כִּי־הִנֵּה יְהוָה בָּאֵשׁ[a] יָבוֹא וְכַסּוּפָה מַרְכְּבֹתָיו

[9] Mm 276. [10] Mm 2936. [11] Mm 3896. [12] Mp sub loco. [13] Mm 2448. [14] Mm 2707. [15] Mm 2049. [16] Mm 1514. [17] Mm 2450.

5 [a] ⅁⅀𝔙 pass, l יִכָּבֵד ‖ **7** [a] frt ins יֹלֵדָה ‖ [b] frt l יָלְדָה בֵּן ‖ **8** [a] prp עַם־אֶ׳ ‖ **12** [a] l וְיִנָּקְתֶּם cf ⅁ et tr ad גּוֹיִם ‖ [b] l אֵ– ‖ [c] l ע– ‖ **13** [a–a] frt add ‖ **14** [a] prp וְזַעְמוֹ ‖ **15** [a] 2 Mss ⅁ בָּאֵשׁ.

לְהָשִׁיב בְּחֵמָה אַפּוֹ וְגַעֲרָתוֹ בְּלַהֲבֵי־אֵשׁ׃ [יְהוָה׃

ה[18] 16 כִּי בָאֵשׁ יְהוָה נִשְׁפָּט[a] וּבְחַרְבּוֹ[b] אֶת־כָּל־בָּשָׂר[c] וְרַבּוּ[d] חַלְלֵי

ל. כו׳ פסוק דאית בהון א״ב. אחת מן יא[19] ק קר׳ ת. ה[20] 17 הַמִּתְקַדְּשִׁים וְהַמְטַהֲרִים אֶל־הַגַּנּוֹת אַחַר אַחַד[a] בַּתָּוֶךְ

אֹכְלֵי בְּשַׂר הַחֲזִיר וְהַשֶּׁקֶץ[b] וְהָעַכְבָּר

ל וחס יַחְדָּו יִסָּפוּ נְאֻם־יְהוָה׃

ט ר״פ וכל חדי עשר דכורת[21]. יא[22] בטע וכל מלכים ויחזק דכורת ב מ ב 18 וְאָנֹכִי [a]מַעֲשֵׂיהֶם וּמַחְשְׁבֹתֵיהֶם [a]בָּאָה[b] לְקַבֵּץ אֶת־כָּל־הַגּוֹיִם

וְהַלְּשֹׁנוֹת וּבָאוּ וְרָאוּ אֶת־כְּבוֹדִי׃ 19 וְשַׂמְתִּי בָהֶם אוֹת וְשִׁלַּחְתִּי מֵהֶם

ל. ח. ו פת[23] פְּלֵיטִים אֶל־הַגּוֹיִם תַּרְשִׁישׁ פּוּל[a] וְלוּד מֹשְׁכֵי[b] קֶשֶׁת תֻּבַל וְיָוָן הָאִיִּים

ב הָרְחֹקִים אֲשֶׁר לֹא־שָׁמְעוּ אֶת־שִׁמְעִי וְלֹא־רָאוּ אֶת־כְּבוֹדִי וְהִגִּידוּ אֶת־

ד[24] כְּבוֹדִי בַּגּוֹיִם׃ 20 וְהֵבִיאוּ אֶת־כָּל־אֲחֵיכֶם מִכָּל־הַגּוֹיִם ׀ מִנְחָה לַיהוָה

ל. ל בַּסּוּסִים וּבָרֶכֶב וּבַצַּבִּים וּבַפְּרָדִים וּבַכִּרְכָּרוֹת עַל הַר קָדְשִׁי יְרוּשָׁלַם

ט[25]. יח[26] וכל יוצר חפץ המדה דכורת ב מ א אָמַר יְהוָה כַּאֲשֶׁר יָבִיאוּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת־הַמִּנְחָה בִּכְלִי טָהוֹר בֵּית

יְהוָה׃ 21 וְגַם־מֵהֶם אֶקַּח לַכֹּהֲנִים לַלְוִיִּם[a] אָמַר יְהוָה׃

ג ר״פ בסיט. ל[27]. כ ס״פ[28] 22 כִּי כַאֲשֶׁר הַשָּׁמַיִם הֶחָדָשִׁים[a] וְהָאָרֶץ הַחֲדָשָׁה אֲשֶׁר אֲנִי עֹשֶׂה

ל עֹמְדִים לְפָנַי נְאֻם־יְהוָה כֵּן יַעֲמֹד זַרְעֲכֶם וְשִׁמְכֶם׃

ל. ב[29] 23 וְהָיָה מִדֵּי־חֹדֶשׁ בְּחָדְשׁוֹ וּמִדֵּי שַׁבָּת בְּשַׁבַּתּוֹ[a]

כ ס״פ[28] יָבוֹא כָל־בָּשָׂר לְהִשְׁתַּחֲוֹת לְפָנַי אָמַר יְהוָה׃

ל[30] 24 וְיָצְאוּ וְרָאוּ בְּפִגְרֵי הָאֲנָשִׁים הַפֹּשְׁעִים בִּי

ל. ו[31] כִּי תוֹלַעְתָּם לֹא תָמוּת וְאִשָּׁם לֹא תִכְבֶּה

ל. ז[32] וְהָיוּ דֵרָאוֹן לְכָל־בָּשָׂר׃

סכום הפסוקים של ספר
אלף ומאתים
ואחד ותשעים
וחציו כי אם שם אדיר יי[33]
וסדרים כו׳

[18] Mm 2601. [19] Mm 3675. [20] Mm 97. [21] Mm 1472. [22] Mm 279. [23] Mm 3277. [24] Mm 749. [25] Mm 501. [26] Mm 2781. [27] Mm 1322 et Mm 2451. [28] Mm 2481. [29] Nu 28,10. [30] Mm 1281. [31] Mm 687. [32] Mm 927. [33] Jes 33,21, cf Mp sub loco.

16 [a] 𝔔[a] יבוא לשפוט cf 𝔗; 𝔊 + *πᾶσα ἡ γῆ* = (אֶת־)כָּל־הָאָרֶץ ‖ [b] prp וּבְחַר בָּהּ (aram בחר probavit) ‖ [c] ins כִּי מַעֲשֵׂיהֶם וּמַחְשְׁבֹתֵיהֶם cf 18 ‖ [d] pr יֵדַע cf 𝔊^{S} 𝔖𝔗𝔘 ad 18 ‖ **17** [a] 𝔔[a] mlt Mss ut Q, l c K אֶחָד ‖ [b] 𝔖 (Syh) *wšrṣ'* = וְהַשֶּׁרֶץ, frt dl ‖ **18** [a–a] dl cf 16 ‖ [b] 𝔊(𝔖𝔜) *ἔρχομαι* cf 𝔗, l בָּא ‖ **19** [a] 𝔊(𝔏) *(καὶ) Φουδ*, l פוט cf Jer 46,9 ‖ [b] 𝔊 *(καὶ) Μοσοχ*, l מֶשֶׁךְ ‖ [c] > Ms (prb ex Jer) ‖ **21** [a] mlt Mss Syh𝔖 וְלַ֫ cf 𝔊𝔗^{Ms}𝔙; prp (לְכֹהֵ֫) לְוִיִּם cf 𝔗; > 𝔊^{Ms} ‖ **22** [a] sic L, l c mlt Mss Edd הַחֲ֫ ‖ **23** [a] prp תָּהּ– cf 𝔔[a].

JEREMIA ירמיהו

1 1 [a]דִּבְרֵי֙ יִרְמְיָ֣הוּ[a] בֶּן־חִלְקִיָּ֔הוּ מִן־הַכֹּהֲנִ֖ים אֲשֶׁ֣ר בַּֽעֲנָת֑וֹת [ס א]
2 בְּאֶ֖רֶץ בִּנְיָמִֽן׃ 2 אֲשֶׁ֣ר הָיָ֣ה דְבַר־יְהוָ֗ה אֵלָיו֙ בִּימֵ֣י יֹאשִׁיָּ֔הוּ בֶּן־אָמ֖וֹן
3 מֶ֣לֶךְ יְהוּדָ֑ה בִּשְׁל֣וֹשׁ־עֶשְׂרֵ֔ה שָׁנָ֖ה לְמָלְכֽוֹ׃ 3 וַיְהִ֞י בִּימֵ֣י יְהוֹיָקִ֗ים בֶּן־
יֹאשִׁיָּ֛הוּ מֶ֥לֶךְ יְהוּדָ֖ה עַד־תֹּ֣ם[a] עַשְׁתֵּ֣י עֶשְׂרֵ֔ה שָׁנָ֖ה לְצִדְקִיָּ֣הוּ בֶן־יֹאשִׁיָּ֑הוּ
מֶ֣לֶךְ יְהוּדָ֔ה עַד־גְּלוֹת֙ יְרוּשָׁלַ֔͏ִם בַּחֹ֥דֶשׁ הַחֲמִישִׁ֖י׃ ס
4 וַיְהִ֥י דְבַר־יְהוָ֖ה אֵלַ֥י[a] לֵאמֹֽר׃
5 בְּטֶ֤רֶם אֶצָּֽוֹרְךָ֙[a] בַּבֶּ֔טֶן יְדַעְתִּיךָ֖ וּבְטֶ֣רֶם תֵּצֵ֑א מֵֽרֶחֶם֙ הִקְדַּשְׁתִּ֔יךָ
נָבִ֥יא לַגּוֹיִ֖ם[b] נְתַתִּֽיךָ׃ 6 וָאֹמַ֕ר אֲהָהּ֙ אֲדֹנָ֣י יְהוִ֔ה הִנֵּ֖ה לֹ֣א־
יָדַ֑עְתִּי כִּ֖י־נָ֥עַר אָנֹֽכִי׃ פ 7 וַיֹּ֤אמֶר יְהוָה֙ אֵלַ֔י
אַל־תֹּאמַ֥ר[a] נַ֖עַר אָנֹ֑כִי
כִּ֣י עַל־כָּל־אֲשֶׁ֤ר אֶשְׁלָחֲךָ֙ תֵּלֵ֔ךְ וְאֵ֥ת כָּל־אֲשֶׁ֖ר אֲצַוְּךָ֣ תְּדַבֵּ֑ר׃
8 אַל־תִּירָ֥א מִפְּנֵיהֶ֖ם כִּי־אִתְּךָ֥ אֲנִ֛י לְהַצִּלֶ֖ךָ
נְאֻם־יְהוָֽה׃ 9 וַיִּשְׁלַ֤ח יְהוָה֙ אֶת־יָד֔וֹ[a] וַיִּגַּ֖ע[b] עַל־פִּ֑י וַיֹּ֤אמֶר יְהוָה֙ אֵלַ֔י
הִנֵּ֥ה נָתַ֛תִּי דְּבָרַ֖י בְּפִֽיךָ׃ 10 רְאֵ֕ה הפקדתיך (הִפְקַדְתִּ֥יךָ) הַיּ֖וֹם הַזֶּ֑ה
עַל־הַגּוֹיִ֣ם וְעַל־הַ֠מַּמְלָכוֹת לִנְתֹּ֨שׁ וְלִנְתֹּ֜ץ[a] וּלְהַאֲבִ֤יד וְלַהֲרֹס֙[a]
לִבְנ֖וֹת וְלִנְטֹֽעַ׃ פ [
11 וַיְהִ֥י דְבַר־יְהוָ֖ה אֵלַ֣י לֵאמֹ֑ר מָ֥ה־אַתָּ֖ה רֹאֶ֣ה יִרְמְיָ֔הוּ וָאֹמַ֕ר מַקֵּ֖ל
שָׁקֵ֣ד אֲנִ֑י רֹאֶֽה׃ 12 וַיֹּ֤אמֶר יְהוָה֙ אֵלַ֔י הֵיטַ֖בְתָּ לִרְא֑וֹת כִּֽי־שֹׁקֵ֥ד אֲנִ֛י
עַל־דְּבָרִ֖י לַעֲשֹׂתֽוֹ׃ פ
13 וַיְהִ֥י דְבַר־יְהוָ֖ה אֵלַ֣י שֵׁנִ֑ית לֵאמֹ֗ר מָ֥ה אַתָּ֛ה רֹאֶ֖ה[a] וָאֹמַ֕ר סִ֥יר נָפ֖וּחַ

Cp 1 [1]Mm 2762. [2]Mm 3987. [3]Mm 91. [4]Mm 3534. [5]Mm 1639. [6]Mm 1308. [7]Mm 2452. [8]Mm 2453. [9]Mm 2454. [10]Mp sub loco. [11]Mm 902. [12]Mm 305. [13]Mm 2455.

Cp 1,1 [a–a] 𝔊 *τὸ ῥῆμα τοῦ θεοῦ ὃ ἐγένετο ἐπὶ Ιερεμίαν* ‖ **3** [a] > 𝔊* ‖ **4** [a] 𝔊* *πρὸς αὐτόν* ‖ **5** [a] K אצורך ‖ [b] 𝔊^{Cal} sg ‖ **7** [a] pc Mss 𝔖 + כי ‖ **9** [a] 𝔊 + *πρός με* ‖ [b] 𝔊𝔙 leg ויגע ‖ **10** [a–a] frt add sec 18,7 24,6 al ‖ **13** [a] 𝔠 + ירמיהו.

אֲנִי רֹאֶה וּפָנָיו מִפְּנֵי צָפוֹנָה׃ 14 וַיֹּאמֶר יְהוָה אֵלָי
מִצָּפוֹן תִּפָּתַח[a] הָרָעָה עַל כָּל־יֹשְׁבֵי הָאָרֶץ׃
15 כִּי | הִנְנִי קֹרֵא לְכָל־מִשְׁפְּחוֹת[a] מַמְלְכוֹת צָפוֹנָה נְאֻם־יְהוָה
וּבָאוּ וְנָתְנוּ אִישׁ כִּסְאוֹ פֶּתַח | שַׁעֲרֵי יְרוּשָׁלַם
וְעַל כָּל־חוֹמוֹתֶיהָ סָבִיב וְעַל כָּל־עָרֵי יְהוּדָה׃
16 וְדִבַּרְתִּי מִשְׁפָּטַי אוֹתָם[a] עַל כָּל־רָעָתָם אֲשֶׁר עָזָבוּנִי
וַיְקַטְּרוּ לֵאלֹהִים אֲחֵרִים וַיִּשְׁתַּחֲווּ לְמַעֲשֵׂי[b] יְדֵיהֶם׃
17 וְאַתָּה תֶּאְזֹר מָתְנֶיךָ וְקַמְתָּ וְדִבַּרְתָּ אֲלֵיהֶם
אֵת כָּל־אֲשֶׁר אָנֹכִי אֲצַוֶּךָּ[a] אַל־תֵּחַת מִפְּנֵיהֶם פֶּן־אַחְתְּךָ לִפְנֵיהֶם[b]׃
18 וַאֲנִי הִנֵּה נְתַתִּיךָ הַיּוֹם לְעִיר מִבְצָר
וּלְעַמּוּד בַּרְזֶל[a] וּלְחֹמוֹת[b] נְחֹשֶׁת[c] עַל־כָּל־הָאָרֶץ
לְמַלְכֵי[c] יְהוּדָה לְשָׂרֶיהָ[d] לְכֹהֲנֶיהָ[e] וּלְעַם הָאָרֶץ׃
19 וְנִלְחֲמוּ אֵלֶיךָ וְלֹא־יוּכְלוּ לָךְ כִּי־אִתְּךָ אֲנִי נְאֻם־יְהוָה לְהַצִּילֶךָ׃ פ
2 1 וַיְהִי דְבַר־יְהוָה אֵלַי לֵאמֹר׃ 2 הָלֹךְ וְקָרָאתָ בְּאָזְנֵי יְרוּשָׁלַם
לֵאמֹר[a] כֹּה אָמַר יְהוָה
זָכַרְתִּי לָךְ חֶסֶד נְעוּרַיִךְ אַהֲבַת כְּלוּלֹתָיִךְ
לֶכְתֵּךְ אַחֲרַי[b] בַּמִּדְבָּר בְּאֶרֶץ לֹא זְרוּעָה[b]׃
3 קֹדֶשׁ יִשְׂרָאֵל לַיהוָה רֵאשִׁית תְּבוּאָתָהּ[a]
כָּל־אֹכְלָיו יֶאְשָׁמוּ רָעָה תָּבֹא אֲלֵיהֶם נְאֻם־יְהוָה׃ פ
4 שִׁמְעוּ דְבַר־יְהוָה בֵּית יַעֲקֹב וְכֹל מִשְׁפְּחוֹת בֵּית יִשְׂרָאֵל׃
5 כֹּה | אָמַר יְהוָה
מַה־מָּצְאוּ אֲבוֹתֵיכֶם בִּי עָוֶל כִּי רָחֲקוּ מֵעָלָי
וַיֵּלְכוּ אַחֲרֵי הַהֶבֶל וַיֶּהְבָּלוּ׃
6 וְלֹא אָמְרוּ אַיֵּה יְהוָה הַמַּעֲלֶה אֹתָנוּ מֵאֶרֶץ מִצְרָיִם

---

14 ג . גנ ה מנה בסיפ
15 ב
גנ ה מנה בסיפ
16 ט רפ׳ וכל יחזק דכורת
יא כת ל
17 ל
18 סח ר״פ . ד
ל . ז כת כן . ז וכל תלים דכורת ב מ ב
19 יא . ג
1 2 לז
ל
ל
כח . תבואתו חד מן ב כת ק ה בלישׁ
יז חס ג מנה בנביא וכל משלי דכורת ב מ ד . ב
ל
יח בטע בסיפ
ב
ד ר״פ ולא לא ולא . ד

14 Mm 2456. 15 Mm 2600. 16 Mm 136. 17 Mm 2706. 18 Mm 2457. 19 Mm 2545. Cp 2 1 Q addidi, cf Mp sub loco. 2 Mm 1769. 3 Mm 1371.

14 a G ἐκκαυθήσεται; prp תִּפַּח vel תִּנָּפַח vel תִּפְנֶה ‖ **15** a > G, dl (ex 25,9) ‖ **16** a mlt Mss Edd אתם = אִתָּם ‖ b mlt Mss Edd שׂט– = שֶׂה– ‖ **17** a nonn Mss מְצוּךָ ‖ b G + 8b, cf 19b ‖ **18** a–a > G* ‖ b mlt Mss Edd Vrs מַּת– ‖ c–c G πᾶσι τοῖς βασιλεῦσιν ‖ d pc Mss GS וּל׳ ‖ e nonn Mss θ′S וּל׳; > G* ‖ **Cp 2,1/2** a–a G* καὶ εἶπε ‖ b–b > G* ‖ **3** a Q^{Mss} תּוֹ–.

הַמּוֹלִיךְ אֹתָנוּ בַּמִּדְבָּר בְּאֶרֶץ עֲרָבָה וְשׁוּחָה [אָדָם שָׁם׃
בְּאֶרֶץ צִיָּה וְצַלְמָוֶת[a] בְּאֶרֶץ לֹא־עָבַר בָּהּ אִישׁ וְלֹא־יָשַׁב ל. ה[4]
7 וָאָבִיא אֶתְכֶם אֶל־אֶרֶץ הַכַּרְמֶל לֶאֱכֹל פִּרְיָהּ וְטוּבָהּ [5]ל
וַתָּבֹאוּ וַתְּטַמְּאוּ אֶת־אַרְצִי וְנַחֲלָתִי שַׂמְתֶּם לְתוֹעֵבָה׃ ג
8 הַכֹּהֲנִים לֹא אָמְרוּ אַיֵּה יְהוָה ג ר״פ.
וְתֹפְשֵׂי הַתּוֹרָה לֹא יְדָעֻנִי וְהָרֹעִים פָּשְׁעוּ בִי מז פסוק לא לא לא
וְהַנְּבִיאִים נִבְּאוּ בַבַּעַל וְאַחֲרֵי לֹא־יוֹעִלוּ הָלָכוּ׃ ד מל בסיס. ב חס י
9 לָכֵן עֹד אָרִיב אִתְּכֶם וְאֶת־בְּנֵי[a] בְּנֵיכֶם אָרִיב׃ הי בטע בסיס[6]. יד חס[7]. ה[8]
10 כִּי עִבְרוּ אִיֵּי כִתִּיִּים וּרְאוּ וְקֵדָר שִׁלְחוּ וְהִתְבּוֹנְנוּ מְאֹד ב. ג[9]
וּרְאוּ[a] הֵן הָיְתָה[a] כְּזֹאת׃
11 הַהֵימִיר גּוֹי אֱלֹהִים וְהֵמָּה לֹא אֱלֹהִים יא. ו מל[10]
וְעַמִּי הֵמִיר כְּבוֹדוֹ[a] בְּלוֹא יוֹעִיל׃
12 שֹׁמּוּ שָׁמַיִם עַל־זֹאת וְשַׂעֲרוּ חָרְבוּ[a] מְאֹד נְאֻם־יְהוָה׃
13 כִּי־שְׁתַּיִם רָעוֹת עָשָׂה עַמִּי אֹתִי עָזְבוּ מח[11] כת א לא קר
מְקוֹר | מַיִם חַיִּים לַחְצֹב לָהֶם בֹּארוֹת ב[12] מנה בליש
בֹּארֹת נִשְׁבָּרִים אֲשֶׁר לֹא־יָכִלוּ[a] הַמָּיִם׃ מח[11] כת א לא קר ב[12] מנה בליש. ב וחס
14 הֲעֶבֶד יִשְׂרָאֵל אִם־יְלִיד בַּיִת הוּא מַדּוּעַ הָיָה לָבַז׃
15 עָלָיו יִשְׁאֲגוּ[a] כְּפִרִים נָתְנוּ קוֹלָם ד חס בליש
וַיָּשִׁיתוּ אַרְצוֹ לְשַׁמָּה עָרָיו נִצְּתָה[b] מִבְּלִי יוֹשֵׁב׃ נצתו חד מן יד[13] כת ח ק ויקד ו. ב. ה חס בסיפ
16 גַּם־בְּנֵי־נֹף וְתַחְפַּנְחֵס[a] יִרְעוּךְ[b] קָדְקֹד[c]׃ [מוֹלִיכֵךְ בַּדֶּרֶךְ[c]׃ ותחפנחס ג[14] חס י ול ק בליש
17 הֲלוֹא־זֹאת תַּעֲשֶׂה־[a]לָּךְ עָזְבֵךְ אֶת־[b]יְהוָה אֱלֹהַיִךְ[c] בְּעֵת ב. ו[14] כנביא וכל ס״פ דכות׳ ב מ א
18 וְעַתָּה מַה־לָּךְ לְדֶרֶךְ מִצְרַיִם לִשְׁתּוֹת מֵי שִׁחוֹר[a] ג. ל חס בסיפ
וּמַה־לָּךְ לְדֶרֶךְ אַשּׁוּר לִשְׁתּוֹת מֵי נָהָר׃ ג

[4]Mm 87. [5]וחד טובה Neh 9,36. [6]Mm 2617. [7]Mm 62. [8]Mm 271. [9]Mm 179. [10]Mm 2458. [11]Mm 898. [12]Mp sub loco. [13]Mm 782. [14]Mm 3133. [15]Mm 1871 contra textum.

6 [a] 𝔊 *καὶ ἀκάρπῳ* = וְגַלְמוּדָה ‖ **9** [a] > pc Mss 𝔙, frt dl ‖ **10** [a–a] prp הֲנִהְיְתָה ‖ **11** [a] Tiq soph pro דִּי– ‖ **12** [a] 𝔊 *ἐπὶ πλεῖον* = הַרְבֵּה; l חִרְדוּ cf 𝔖 ‖ **13** [a] l יְכִלוּ (a כלא)? cf 𝔊 *συνέχειν* ‖ **15** [a] l שָׁךְ? ‖ [b] K הָ֫, pc Mss נִתְּצָה, pc Mss נִתְּצוּ ‖ **16** [a] 𝔗 ut Q, l; K –פְּנֵס ‖ [b] pc Mss 𝔊𝔙 יְדָעוּךְ, 𝔖 *nr'wnkj* = יִרְעוּךְ; l prb יַעֲרוּךְ ‖ [c] 𝔊 *καὶ κατέπαιζόν σου* ‖ **17** [a] l עֲשָׂה ‖ [b] 𝔊 *ἐμέ, λέγει* (it 19[a]) ‖ [c–c] > 𝔊*, dl (dttg) ‖ **18** [a] 𝔊* *Γηων* = גִּיחוֹן Gn 2,13.

19 תְּיַסְּרֵךְ רָעָתֵךְ וּמְשֻׁבוֹתַיִךְ תוֹכַחְתֵּךְ
וּדְעִי וּרְאִי כִּי־רַע וָמָר עֻזְבֵךְ אֶת־[a]יְהוָה אֱלֹהָיִךְ
וְלֹא [b]פַּחְדָתִי אֵלַיִךְ [b]נְאֻם־[c]אֲדֹנָי יְהוִה צְבָאוֹת׃
20 כִּי מֵעוֹלָם שָׁבַרְתִּי[a] עֻלֵּךְ נִתַּקְתִּי[a] מוֹסְרוֹתַיִךְ
וַתֹּאמְרִי לֹא אֶעֱבֹד[b] כִּי עַל־כָּל־גִּבְעָה גְּבֹהָה
וְתַחַת כָּל־עֵץ רַעֲנָן אַתְּ צֹעָה זֹנָה׃
21 וְאָנֹכִי נְטַעְתִּיךְ שֹׂרֵק כֻּלֹּה[a] זֶרַע אֱמֶת
וְאֵיךְ נֶהְפַּכְתְּ[b] לִי סוּרֵי הַגֶּפֶן[b] נָכְרִיָּה׃
22 כִּי אִם־תְּכַבְּסִי בֶּנֶתֶר וְתַרְבִּי־לָךְ בֹּרִית
נִכְתָּם עֲוֹנֵךְ לְפָנַי נְאֻם[a] אֲדֹנָי יְהוִה׃
23 אֵיךְ תֹּאמְרִי לֹא נִטְמֵאתִי אַחֲרֵי[a] הַבְּעָלִים[b] לֹא הָלַכְתִּי[b]
רְאִי דַרְכֵּךְ בַּגַּי[c] דְּעִי מֶה עָשִׂית
בִּכְרָה קַלָּה מְשָׂרֶכֶת דְּרָכֶיהָ׃ 24 [a]פֶּרֶה[b] | לִמֻּד מִדְבָּר[a]
בְּאַוַּת נַפְשָׁהּ[c] שָׁאֲפָה רוּחַ תַּאֲנָתָהּ מִי יְשִׁיבֶנָּה
כָּל־מְבַקְשֶׁיהָ לֹא יִיעָפוּ בְּחָדְשָׁהּ[d] יִמְצָאוּנָהּ׃
25 מִנְעִי רַגְלֵךְ מִיָּחֵף וּגְרוֹנֵךְ[a] מִצְּמָאָה
וַתֹּאמְרִי נוֹאָשׁ לֹוא כִּי־אָהַבְתִּי זָרִים וְאַחֲרֵיהֶם אֵלֵךְ׃
26 כְּבֹשֶׁת נִגְנַב כִּי יִמְצָא כֵּן הִבָּישׁוּ בֵּית[a] יִשְׂרָאֵל
הֵמָּה מַלְכֵיהֶם שָׂרֵיהֶם[b] וְכֹהֲנֵיהֶם[c] וּנְבִיאֵיהֶם׃
27 אֹמְרִים לָעֵץ אָבִי אַתָּה וְלָאֶבֶן אַתְּ יְלִדְתָּנִי[a]
כִּי־פָנוּ אֵלַי עֹרֶף וְלֹא פָנִים
וּבְעֵת רָעָתָם יֹאמְרוּ קוּמָה וְהוֹשִׁיעֵנוּ׃
28 וְאַיֵּה אֱלֹהֶיךָ אֲשֶׁר עָשִׂיתָ לָּךְ יָקֻמוּ אִם־יוֹשִׁיעוּךָ בְּעֵת רָעָתֶךָ

[16] Mm 3466. [17] Mm 824. [18] Mm 3133. [19] Mp contra textum, cf Mp sub loco. [20] Mm 1472. [21] Cf Mp sub loco, Mm 2264 et 2480. [22] Mm 2459. [23] Mm 3560. [24] Mp sub loco. [25] Mm 3827. [26] Mm 2460. [27] Mm 3118. [28] Mm 3491.

19 [a] cf 17[b] ‖ [b–b] G *εὐδόκησα ἐπὶ σοί*; l פָּחַדְתִּי אֵלַי cf S𝔖 et Hos 3,5 ‖ [c–c] G *κύριος ὁ θεός σου* ‖ **20** [a] = תְּ– cf G et 2,33[b] ‖ [b] C𝔗 ut Q ‖ **21** [a] Q[Mss] כלו ‖ [b–b] crrp; prp גפן (al לְסוֹרֵחַ) *לְסוֹרִיָּה ‖ **22** [a] > G* ‖ **23** [a] mlt Mss GS𝔗[Edd] וְאַ ‖ [b–b] dl, cf 25b ‖ [c] G *ἐν τῷ πολυανδρείῳ* ‖ **24** [a–a] l פִּרְצָה לַמִּדְבָּר ‖ [b] mlt Mss פרא ‖ [c] mlt Mss Vrs ut Q, l ‖ [d] G θ′ *ἐν τῇ ταπεινώσει αὐτῆς* = בְּעַנָּתָהּ ‖ **25** [a] C ut Q, l ‖ **26** [a] G(S) *υἱοί* = בְּנֵי ‖ [b] mlt Mss GS וְשַׂ ‖ [c] mlt Mss כַּ ‖ **27** [a] mlt Mss Edd ut Q; l c K GS תְּנִי–.

ל חס[16]

ט[17] וכל אמירה יצר לשון עשייה ועין דכות ב מ ז . ב . ו[18] בנביא וכל ס״פ דכות ב מ א

כט . ד . הי

אעבור ק — חד מן ב כת ד וחד מן ג[19] מל בלישׁ

ג חס

ט ר״פ וכל חרי עשר דכות[20] . כת כן[21]

ל

ז[22] וכל יחזק דכות ב מ ד

ו ה כת א וחד כת ה[23] . ל[24]

נפשה ק — חד מן ה[25] כת ו וקר ה

וגרונך ק

ד[26] . לה מל

ל

ג[27] . כו מלעיל . ילדתנו ק

ג ר״פ[28]

כִּי מִסְפַּר עָרֶיךָ הָיוּ אֱלֹהֶיךָ יְהוּדָה[a]׃ ס

29 לָמָּה תָרִיבוּ[a] אֵלָי כֻּלְּכֶם פְּשַׁעְתֶּם[b] בִּי נְאֻם־יְהוָה׃

30 לַשָּׁוְא הִכֵּיתִי [a]אֶת־בְּנֵיכֶם[a] מוּסָר לֹא לָקָחוּ[b]

אָכְלָה חַרְבְּכֶם נְבִיאֵיכֶם כְּאַרְיֵה מַשְׁחִית[c]׃ 31[a] הַדּוֹר ל ר״פ

אַתֶּם רְאוּ דְבַר־יְהוָה[a]

הֲמִדְבָּר הָיִיתִי לְיִשְׂרָאֵל אִם אֶרֶץ מַאְפֵלִיָּה[b] י בטע[29]

מַדּוּעַ אָמְרוּ עַמִּי רַדְנוּ[c] לוֹא־נָבוֹא עוֹד אֵלֶיךָ׃ ו בטע . לה מל

32 הֲתִשְׁכַּח בְּתוּלָה עֶדְיָהּ כַּלָּה קִשְׁרֶיהָ

וְעַמִּי שְׁכֵחוּנִי יָמִים אֵין מִסְפָּר׃ יא

33 מַה־תֵּיטִבִי דַרְכֵּךְ לְבַקֵּשׁ אַהֲבָה ח[30] חס ול בלישׁ

לָכֵן גַּם[a] אֶת־הָרָעוֹת לִמַּדְתִּי[ab] אֶת־דְּרָכָיִךְ׃ למדת ק

34 גַּם בְּכַנְפַיִךְ[a] נִמְצְאוּ דַּם נַפְשׁוֹת אֶבְיוֹנִים[b] נְקִיִּם ל מל

לֹא־בַמַּחְתֶּרֶת מְצָאתִים[c] כִּי עַל־כָּל־אֵלֶּה׃ ב[31] . נ

35 וַתֹּאמְרִי כִּי נִקֵּיתִי אַךְ שָׁב אַפּוֹ מִמֶּנִּי נז וכל תלים דכות ב מ יא

הִנְנִי נִשְׁפָּט אוֹתָךְ עַל־אָמְרֵךְ לֹא חָטָאתִי׃ יז מל בלשון נקיבה[33] . נ ה[32]

36 מַה־תֵּזְלִי[a] מְאֹד לְשַׁנּוֹת אֶת־דַּרְכֵּךְ

גַּם מִמִּצְרַיִם תֵּבוֹשִׁי כַּאֲשֶׁר־בֹּשְׁתְּ מֵאַשּׁוּר׃

37 גַּם מֵאֵת זֶה תֵּצְאִי וְיָדַיִךְ עַל־רֹאשֵׁךְ ג[34]

כִּי־מָאַס יְהוָה בְּמִבְטַחַיִךְ וְלֹא תַצְלִיחִי לָהֶם[a]׃

3 1 לֵאמֹר[a] ט ר״פ

הֵן יְשַׁלַּח אִישׁ אֶת־אִשְׁתּוֹ וְהָלְכָה מֵאִתּוֹ יג[2]

[29] Mm 3661. [30] Mm 1098. [31] Ex 22,1. [32] Mm 2601. [33] Mm 287. [34] Mm 2461. Cp 3 [1] Mm 3072. [2] Mm 440.

28 [a] 𝔊 + *καὶ κατ' ἀριθμὸν διόδων τῆς Ιερουσαλημ ἔθυον τῇ Βααλ*, ins וּמִסְפַּר חֲצוֹת יְרוּשָׁלַם cf 11,13 ‖ **29** [a] 𝔊 *λαλεῖτε* = תְּדַבְּרוּ ‖ [b–b] 𝔊 versio duplex ‖ **30** [a–a] l אָבוֹת וּבָנִים? cf 6,21 ‖ [b] 𝔊 2 pl ‖ [c] 𝔊 + *καὶ οὐκ ἐφοβήθητε* ‖ **31** [a–a] 𝔊 *ἀκούσατε λόγον κυρίου· Τάδε λέγει κύριος*; add lectoris, dl ‖ [b] l פְּלִיָּה– ‖ [c] 𝔊 *οὐ κυριευθησόμεθα*, 𝔊^{A}𝔙 *οὐ δουλευθησόμεθα*; 𝔖 *nḥtn* = יָרַד; prp נַדְנוּ (4,1) vel נַדּוּ (4,25) cf 𝔗; α′(𝔙) *ἀπέστημεν*, l מָרַד ‖ **33** [a–a] 𝔊 *σὺ ἐπονηρεύσω* (= אַתְּ הֲרֵעוֹת) *τοῦ μιᾶναι* ‖ [b] K תִּי– = 2 sg f ut Q, it passim ‖ **34** [a] 𝔊(𝔖) *ἐν ταῖς χερσί σου* = בְּכַפַּיִךְ ‖ [b] dl (> 𝔊) aut l נְבִיאִים (cf 30) ‖ [c–c] crrp; l כִּי עָלַיִךְ לְאָלָה כָּל־אֵלֶּה (hpgr)? ‖ **36** [a] l תְּזַלְזְלִי cf 𝔊𝔖𝔙 ‖ **37** [a] Ms 𝔖 בָּהֶם ‖ **Cp 3,1** [a] > Ms 𝔊𝔖, sed prb init v exc.

וְהָיְתָה לְאִישׁ־אַחֵר [b]הֲיָשׁוּב אֵלֶיהָ[b] עוֹד ל
הֲלוֹא חָנוֹף תֵּחָנַף הָאָרֶץ[c] הַהִוא ל . ל
וְאַתְּ זָנִית רֵעִים רַבִּים וְשׁוּב אֵלַי נְאֻם־יְהוָה׃ ה[3] . ב מל בסיפ[4]
2 שְׂאִי־עֵינַיִךְ עַל־שְׁפָיִם וּרְאִי אֵיפֹה לֹא שֻׁגָּלְתְּ ח . יא . י כת ה[5] . שכבת ק
עַל־דְּרָכִים יָשַׁבְתְּ לָהֶם כַּעֲרָבִי[a] בַּמִּדְבָּר ל
וַתַּחֲנִפִי אֶרֶץ בְּזְנוּתַיִךְ[b] וּבְרָעָתֵךְ[c]׃
3 [a]וַיִּמָּנְעוּ רְבִבִים וּמַלְקוֹשׁ לֹוֹא הָיָה[a] ל . ב חס . לה מל
וּמֵצַח [b]אִשָּׁה זוֹנָה[b] הָיָה לָךְ מֵאַנְתְּ הִכָּלֵם׃ ל[4]
4 הֲלוֹא מֵעַתָּה[a] קָרָאתְי[b] לִי אָבִי[c] אַלּוּף נְעוּרַי אָתָּה׃ קראת ק חד מן ב בליש ובסיפ . ג חס[6] ס[נפ]
5 הֲיִנְטֹר לְעוֹלָם אִם־יִשְׁמֹר לָנֶצַח ל
הִנֵּה[a] דִבַּרְתְּ[b] וַתַּעֲשִׂי הָרָעוֹת וַתּוּכָל׃ פ דברת[7] יתיר י וחד מן ב בליש ובסיפ . ג

6 וַיֹּאמֶר יְהוָה אֵלַי בִּימֵי יֹאשִׁיָּהוּ הַמֶּלֶךְ הֲרָאִיתְ אֲשֶׁר עָשְׂתָה מְשֻׁבָּה יִשְׂרָאֵל הֹלְכָה הִיא עַל־כָּל־הַר גָּבֹהַּ וְאֶל־תַּחַת כָּל־עֵץ רַעֲנָן ו[8] חס ו ול בליש
7 וַתִּזְנִי[a]־שָׁם׃ 7 וָאֹמַר אַחֲרֵי עֲשׂוֹתָהּ אֶת־כָּל־אֵלֶּה אֵלַי תָּשׁוּב וְלֹא־ ל
8 שָׁבָה וַתֵּרֶא[a] בְּגוֹדָה אֲחוֹתָהּ יְהוּדָה׃ 8 וָאֵרֶא[a] כִּי עַל־כָּל־אֹדוֹת ותרא ק
אֲשֶׁר נָאֲפָה מְשֻׁבָה יִשְׂרָאֵל שִׁלַּחְתִּיהָ וָאֶתֵּן אֶת־סֵפֶר כְּרִיתֻתֶיהָ אֵלֶיהָ[b] ב . ל
9 וְלֹא יָרְאָה בְּגֹדָה יְהוּדָה אֲחוֹתָהּ וַתֵּלֶךְ וַתְּזֶן גַּם־הִיא׃ 9 וְהָיָה מִקֹּל[a] ב . ב . ל וחס בקלייל
10 זְנוּתָהּ [b]וַתְּחַנֵּף אֶת־הָאָרֶץ[b] וַתְּנָאֵף[c] אֶת־הָאֶבֶן וְאֶת־הָעֵץ׃ 10 וְגַם־ ה דקדמין לעצים[9] . ו רי"פ בסיפ[10]
בְּכָל־זֹאת לֹא־שָׁבָה אֵלַי בְּגוֹדָה אֲחוֹתָהּ יְהוּדָה בְּכָל־לִבָּהּ כִּי אִם־ ב בסיפ[11] . ד בטע בסיפ . ל
11 בְּשֶׁקֶר נְאֻם־יְהוָה׃ פ 11 וַיֹּאמֶר יְהוָה אֵלַי צִדְּקָה נַפְשָׁהּ מְשֻׁבָה
12 יִשְׂרָאֵל מִבֹּגְדָה יְהוּדָה׃ 12 הָלֹךְ וְקָרָאתָ אֶת־הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה ל
צָפוֹנָה וְאָמַרְתָּ נג ה מנה בסיפ

[3] Mm 2462. [4] Mp sub loco. [5] Mm 1750. [6] Mm 1585. [7] Q addidi, cf Mp sub loco. [8] Mm 1871. [9] Mm 4157. [10] Mm 2463. [11] Mm 2619.

1 [b–b] ex Dt 24,4; l הֲשׁוֹב אֵלֶיהָ cf 𝔊 ‖ [c] 𝔊(𝔙) *ἡ γυνή* (ex *ἡ γῆ*?); l 𝔐 cf 2b ‖ **2** [a] 𝔊 *ὡσεὶ κορώνη* = כְּעֹרֵב ‖ [b] pc Mss 𝔖𝔗 תֵּךְ– ‖ [c] pc Mss 𝔊𝔙 עוֹתָיִךְ– ‖ **3** [a–a] 𝔊 *καὶ ἔσχες ποιμένας πολλοὺς εἰς πρόσκομμα σεαυτῇ* ‖ [b–b] prp מְחֻשָּׁה cf Jes 48,4 ‖ **4** [a] 𝔊 *ὡς οἶκον* = מְעֻנָּה; l ׳ע־גַּם? ‖ [b] cf 2,33[b]; mlt Mss ut Q ‖ [c] dl (ex 19)? ‖ **5** [a] prp הִנֵּה ‖ [b] cf 2,33[b] ‖ **6** [a] l וּתְּזֶן ‖ **7** [a] K וַתִּרְאֶה ‖ **8** [a] l c Ms 𝔊$^{Q^cLaI}$𝔖 וַתֵּרֶא ‖ [b] 𝔊$^{-V}$ + *εἰς τὰς χεῖρας αὐτῆς* cf Dt 24,1 ‖ **9** [a] 𝔊 *εἰς οὐθέν*; 𝔙 recte *facilitate* ‖ [b–b] > 𝔊*; l וַתַּחֲנֵף אֶת־ה׳ cf α′θ′𝔖𝔗𝔙 ‖ [c] prp אַץ–.

שׁוּבָה מְשֻׁבָה יִשְׂרָאֵל נְאֻם־יְהוָה לוֹא־אַפִּיל פָּנַי בָּכֶם
כִּי־חָסִיד אֲנִי נְאֻם־יְהוָה לֹא אֶטּוֹר לְעוֹלָם׃
13 אַךְ דְּעִי עֲוֹנֵךְ כִּי בַיהוָה אֱלֹהַיִךְ פָּשַׁעַתְּ
וַתְּפַזְּרִי אֶת־דְּרָכַיִךְ[a] לַזָּרִים תַּחַת כָּל־עֵץ רַעֲנָן[b] וּבְקוֹלִי
[לֹא־שְׁמַעְתֶּם[c] נְאֻם־יְהוָה׃
14 שׁוּבוּ בָנִים שׁוֹבָבִים נְאֻם־יְהוָה כִּי אָנֹכִי בָּעַלְתִּי בָכֶם וְלָקַחְתִּי
אֶתְכֶם אֶחָד מֵעִיר וּשְׁנַיִם מִמִּשְׁפָּחָה וְהֵבֵאתִי אֶתְכֶם צִיּוֹן׃ 15 וְנָתַתִּי
16 לָכֶם רֹעִים כִּלְּבִּי וְרָעוּ אֶתְכֶם דֵּעָה[a] וְהַשְׂכֵּיל׃ 16 וְהָיָה כִּי תִרְבּוּ
וּפְרִיתֶם בָּאָרֶץ בַּיָּמִים הָהֵמָּה נְאֻם־יְהוָה לֹא־יֹאמְרוּ עוֹד אֲרוֹן[a]
בְּרִית־יְהוָה וְלֹא תַעֲלֶה עַל־לֵב וְלֹא יִזְכְּרוּ־בוֹ[b] וְלֹא יִפָּקְדוּ וְלֹא
יֵעָשֶׂה עוֹד׃ 17 בָּעֵת הַהִיא יִקְרְאוּ לִירוּשָׁלַם כִּסֵּא יְהוָה וְנִקְווּ[a] אֵלֶיהָ
כָּל־הַגּוֹיִם[c] לְשֵׁם יְהוָה לִירוּשָׁלָם וְלֹא־יֵלְכוּ עוֹד אַחֲרֵי שְׁרִרוּת
לִבָּם הָרָע׃ ס 18 בַּיָּמִים הָהֵמָּה יֵלְכוּ בֵית־יְהוּדָה עַל־בֵּית
יִשְׂרָאֵל וְיָבֹאוּ יַחְדָּו מֵאֶרֶץ צָפוֹן עַל־הָאָרֶץ אֲשֶׁר הִנְחַלְתִּי אֶת־
אֲבוֹתֵיכֶם[a]׃
19 וְאָנֹכִי אָמַרְתִּי אֵיךְ[a] אֲשִׁיתֵךְ[b] בַּבָּנִים
וְאֶתֶּן־לָךְ[b] אֶרֶץ חֶמְדָּה נַחֲלַת צְבִי צִבְאוֹת[c] גּוֹיִם
וָאֹמַר אָבִי תִקְרְאִי[d]־לִי וּמֵאַחֲרַי לֹא תָשׁוּבִי׃ [יְהוָה׃
20 [a]אָכֵן בָּגְדָה[a] אִשָּׁה מֵרֵעָהּ כֵּן בְּגַדְתֶּם[b] בִּי בֵּית יִשְׂרָאֵל נְאֻם־
21 קוֹל[a] עַל־שְׁפָיִים[a] נִשְׁמָע בְּכִי תַחֲנוּנֵי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
כִּי הֶעֱוּוּ[b] אֶת־דַּרְכָּם שָׁכְחוּ אֶת־יְהוָה אֱלֹהֵיהֶם׃
22 שׁוּבוּ בָנִים שׁוֹבָבִים אֶרְפָּה[a] מְשׁוּבֹתֵיכֶם

לה מל ל
ל
ג[12] בנביא וכל ס״פ דכות ב מ א
ל
ג[13]
ב
ל . י . ב מל[14]
ח[15] . יב[16] . ג פסוק לא ולא ולא ולא[17] . כו בלישׁ וכל מלכים דכות
ג[18] . ל
ל[19] . ל
ל
ח[15] . יב[16]
ז רפ[20]
ט ר״פ וכל תרי עשר דכות[21] . ב
ג . ג[22]
תקראי חד מן מח[23] כת ו ק וקרי י׳ תשובי חד מן מח[23] כת ו ק וקרי י׳
יח[24]
ג מל[25] . י . יח[26]
ל כת ה

[12]Mm 3133. [13]Mm 2464. [14]Mm 2465. [15]Mm 2738. [16]Mm 891. [17]Mm 2466. [18]Mm 1217. [19]Mm 210. [20]Mm 465. [21]Mm 1472. [22]Mm 454. [23]Mm 3811. [24]Mm 1941. [25]Mm 2365. [26]Mm 953.

13 [a] prp דּוֹדַיִךְ ‖ [b–b] add (ex 6)? ‖ [c] 𝔊𝔙 2 sg, l שָׁמַעַתְּ? ‖ **15** [a] 𝔊 *ποιμαίνοντες* = רָעֹה ‖ **16** [a] pr אֲ? ‖ [b] pc Mss עוד, Ms + עוד ‖ **17** [a] sic L, mlt Mss Edd וּ– ‖ [b] l מִכֹּל־? ‖ [c–c] > 𝔊* ‖ **18** [a] Ms 𝔊𝔖𝔗[fMss] יהֶם– ‖ **19** [a] 𝔊 *Γένοιτο, κύριε· ὅτι* = אָמֵן יהוה כִּי (ex א׳ י׳ ך׳?) ‖ [b] prp הָ֫, לְךָ ‖ [c–c] 𝔊 *θεοῦ παντοκράτορος* = אֱלֹהֵי צבׄ׳ ‖ [d] l c K 𝔊𝔖 וּ–; mlt Mss Edd 𝔗𝔙 ut Q ‖ [e] l c K 𝔊𝔖𝔗[fMss] וּבו–; mlt Mss Edd 𝔗𝔙 ut Q ‖ **20** [a–a] l אַךְ כִּבְגֹד cf 𝔊𝔙 ‖ [b] 𝔊 *ἠθέτησεν* (= בָּגַד), 𝔊[S] *-σαν* ‖ **21** [a–a] 𝔊 *ἐκ χειλέων* cf 7,29[b–b] ‖ [b] cf 17[a] ‖ **22** [a] mlt Mss ארפא.

[b]הֲנִנּוּ֙ אָתָ֣נוּ לָ֔ךְ[b] כִּ֥י אַתָּ֖ה יְהוָ֑ה אֱלֹהֵֽינוּ׃ 27ף

23 אָכֵ֣ן לַשֶּׁ֗קֶר [a]מִגְּבָע֤וֹת הָמ֙וֹן[ab] הָרִ֔ים 28יח

אָכֵ֥ן בַּיהוָ֖ה אֱלֹהֵ֑ינוּ תְּשׁוּעַ֖ת יִשְׂרָאֵֽל׃ 28יח

ל . ד פסוק דמיין את את
24 [a]וְהַבֹּ֣שֶׁת אָכְלָ֗ה[a] אֶת־יְגִ֙יעַ֙ אֲבוֹתֵ֔ינוּ מִנְּעוּרֵ֑ינוּ ראת את ראת[29] . ח[30] מל וכל י ש ת דכות ב מ א . ג ומל[31]

[b]אֶת־צֹאנָ֣ם וְאֶת־בְּקָרָ֔ם אֶת־[c]בְּנֵיהֶ֖ם וְאֶת־בְּנוֹתֵיהֶ֑ם[b]׃

25 נִשְׁכְּבָ֤ה בְבָשְׁתֵּ֙נוּ֙ וְתְכַסֵּ֣נוּ כְלִמָּתֵ֔נוּ כִּ֥י לַיהוָ֖ה ׀ אֱלֹהֵ֑ינוּ ל . ל . ט

אֲנַ֤חְנוּ וַאֲבוֹתֵ֙ינוּ֙ מִנְּעוּרֵ֔ינוּ וְעַד־הַיּ֥וֹם הַזֶּ֖ה [חָטָאנוּ ח[30] מל וכל י ש ת דכות ב מ א . ג ומל[31]

וְלֹ֥א שָׁמַ֛עְנוּ בְּקֹ֥ול יְהוָ֖ה אֱלֹהֵֽינוּ׃ ס

4 1 אִם־תָּשׁ֥וּב יִשְׂרָאֵ֛ל ׀ נְאֻם־יְהוָ֖ה אֵלַ֣י תָּשׁ֑וּב ח ר״פ בסיפ[1]

וְאִם־תָּסִ֥יר שִׁקּוּצֶ֛יךָ מִפָּנַ֖י[a] וְלֹ֣א[b] תָּנ֑וּד ז . ל

2 וְנִשְׁבַּעְתָּ֞ חַי־יְהוָ֤ה בֶּאֱמֶת֙ בְּמִשְׁפָּ֣ט וּבִצְדָקָ֔ה ל כת כן[2]

וְהִתְבָּרְכ֥וּ בֹ֖ו[a] גֹּויִ֑ם וּבֹ֖ו[a] יִתְהַלָּלֽוּ׃ ס

3 כִּֽי־כֹ֤ה ׀ אָמַר֙ יְהוָ֔ה לְאִ֖ישׁ יְהוּדָ֣ה וְלִירֽוּשָׁלַ֑ם[a] ז בטע בסיפ[3] . כי מיחד[4] . ח[5]

נִ֥ירוּ לָכֶ֛ם נִיר֖ וְאַל־תִּזְרְע֥וּ אֶל־קֹוצִֽים׃ [יְרוּשָׁלָ֑ם[c] ח[6] . ד ב חס רב מל[7]

4 הִמֹּ֣לוּ לַיהוָ֔ה[a] וְהָסִ֖רוּ[b] עָרְלֹ֣ות לְבַבְכֶ֑ם[c] אִ֣ישׁ יְהוּדָ֔ה וְיֹשְׁבֵ֖י ב חס[8]

פֶּן־תֵּצֵ֤א כָאֵשׁ֙ חֲמָתִ֔י וּבָעֲרָ֖ה וְאֵ֣ין מְכַבֶּ֑ה מִפְּנֵ֥י רַ֖ע מַעַלְלֵיכֶֽם׃

5 הַגִּ֤ידוּ בִיהוּדָה֙ וּבִירוּשָׁלַ֣ם תַּשְׁמִ֔יעוּ וְאִמְר֖וּ[a] כא . ו[9]

וּתְקָעוּ֙[b] שׁופָ֣ר בָּאָ֔רֶץ קִרְא֥וּ מָלֹ֖אוּ תקעו . ל ק

וְאִמְר֣וּ[c] הֵאָסְפ֗וּ וְנָבֹ֛וֹאָה אֶל־עָרֵ֥י הַמִּבְצָֽר׃ ג[9] . ג חד חס רב מל[10]

6 שְׂאוּ־נֵ֥ס[a] צִיּ֖וֹנָה הָעִ֑יזוּ אַל־תַּעֲמֹ֔דוּ יא[11] ר״פ . ל . ב חד מל וחד חס

כִּ֣י רָעָ֤ה אָנֹכִי֙ מֵבִ֣יא מִצָּפֹ֔ון וְשֶׁ֖בֶר גָּדֹֽול׃ 12ף

7 עָלָ֤ה אַרְיֵה֙ מִסֻּבְּכֹ֔ו וּמַשְׁחִ֥ית גֹּויִ֖ם נָסָ֑ע ל . ל

יָצָ֣א מִמְּקֹמֹ֔ו לָשׂ֥וּם אַרְצֵ֖ךְ לְשַׁמָּ֑ה יג[13] חס וכל אוריית ואיוב דכות ב מ ב

[27] Mm 1297. [28] Mm 1941. [29] Mp sub loco. [30] Mm 346. [31] Mm 2467. Cp 4 [1] Mm 2584. [2] Cf Mm 4149. [3] Mm 2547. [4] Mm 2049. [5] Mm 2159. [6] Mm 2469. [7] Mm 3402 contra textum. [8] Mm 255. [9] Mm 2470. [10] Mm 2079. [11] Mm 2479. [12] Mm 2471. [13] Mm 489.

22 [b–b] G *ἰδοὺ δοῦλοι* (*δοῦλοι* dttg ortum, dl) *ἡμεῖς ἐσόμεθά σοι*, S *h' ḥnn djlk* = הִנֵּה ‖ **23** [a–a] l הַגִּ֫ וַהֲמון cf GSV ‖ [b] mlt Mss הֲ֫ ‖ **24** [a–a] l וְהַבַּעַל אָבַל ‖ [b–b] add ‖ [c] nonn Mss GSTᶠ·ᴹˢ וְאֵת ‖ **Cp 4,1** [a] C וְיָדְךָ– ‖ [b] l c CGSTᶠ·ᴹˢ ע לֹא ‖ **2** [a] l וּבְךָ, וּבְךָ? ‖ **3** [a] pc Mss GST וּלְיֹשְׁבֵי יר׳ cf 4a ‖ **4** [a] G *τῷ θεῷ ὑμῶν*; prp לִי ‖ [b] mlt Mss GS לַת– ‖ [c–c] add? cf 3a ‖ **5** [a] dl (ex 5b) ‖ [b] C mlt Mss GSC ut Q, 1 ‖ [c] prp מַהֲרוּ ‖ **6** [a] G *φεύγετε* = נָסּ.

[a]עָרֵיךְ תֵּשַׁבְנָה מֵאֵין יוֹשֵׁב[a]׃ ל. מט מל בנביא

8 עַל־זֹאת חִגְרוּ שַׂקִּים סִפְדוּ וְהֵילִילוּ
כִּי לֹא־שָׁב[a] חֲרוֹן אַף־יְהוָה מִמֶּנּוּ׃ פ

9 וְהָיָה בַיּוֹם־הַהוּא נְאֻם־יְהוָה
יֹאבַד לֵב־הַמֶּלֶךְ וְלֵב הַשָּׂרִים ב
וְנָשַׁמּוּ הַכֹּהֲנִים וְהַנְּבִיאִים יִתְמָהוּ׃ [וְלִירוּשָׁלַם[b] ד מל בסיפ וח[15]

10 וָאֹמַר[a] אֲהָהּ | אֲדֹנָי יְהוִה אָכֵן הַשֵּׁא הִשֵּׁאתָ [b]לָעָם הַזֶּה יאח[14]. ל
לֵאמֹר שָׁלוֹם יִהְיֶה לָכֶם וְנֹגַעַת חֶרֶב עַד־הַנָּפֶשׁ׃ ל

11 בָּעֵת הַהִיא יֵאָמֵר לָעָם־הַזֶּה וְלִירוּשָׁלַם ח[15]
רוּחַ[a] שְׂפָיִים[a] בַּמִּדְבָּר[b] דֶּרֶךְ בַּת־עַמִּי
לוא לִזְרוֹת וְלוֹא לְהָבֵר׃ 12 רוּחַ מָלְאָה[a] יָבוֹא לִי לה מל. לוז מל[16] ב רבטע
עַתָּה גַּם־אֲנִי אֲדַבֵּר מִשְׁפָּטִים אוֹתָם׃ ט רפי וכל יחזק דכות[17]

13 הִנֵּה | כֶּעָנָנִים יַעֲלֶה וְכַסּוּפָה[a] מַרְכְּבוֹתָיו ב מל[18]
קַלּוּ מִנְּשָׁרִים סוּסָיו אוֹי לָנוּ כִּי שֻׁדָּדְנוּ׃ ה. ב

14 כַּבְּסִי מֵרָעָה לִבֵּךְ יְרוּשָׁלַם לְמַעַן תִּוָּשֵׁעִי ל
עַד־מָתַי תָּלִין בְּקִרְבֵּךְ מַחְשְׁבוֹת אוֹנֶךְ׃

15 כִּי קוֹל מַגִּיד מִדָּן וּמַשְׁמִיעַ אָוֶן מֵהַר אֶפְרָיִם׃

16 [a]הַזְכִּירוּ לַגּוֹיִם הִנֵּה[a] הַשְׁמִיעוּ עַל־יְרוּשָׁלַם

נֹצְרִים[b] בָּאִים מֵאֶרֶץ הַמֶּרְחָק וַיִּתְּנוּ עַל־עָרֵי יְהוּדָה קוֹלָם׃ ב חס. ב[19]

17 כְּשֹׁמְרֵי שָׂדַי הָיוּ עָלֶיהָ מִסָּבִיב כִּי־אֹתִי מָרָתָה נְאֻם־יְהוָה׃ ב בתרי לישן[20]

18 דַּרְכֵּךְ[a] וּמַעַלְלַיִךְ עָשׂוּ[b] אֵלֶּה לָךְ ד כת ו. ב
זֹאת רָעָתֵךְ כִּי מָר כִּי[c] נָגַע עַד[d]־לִבֵּךְ׃ ס

19 מֵעַי | מֵעַי אוֹחֲלָה[a] קִירוֹת לִבִּי אוחילה חד מן ג[21] בלישׁ ק

[14]Mm 1941. [15]Mm 2159. [16]Hi 3,25. [17]Mm 136. [18]Mm 2472. [19]Mm 2473. [20]Mm 479. [21]Mm 3104.

7 [a–a] add (ex 2,15)? ‖ **8** [a] huc tr ממנו m cs ‖ **10** [a] ex 14,13; l וְאָמְרוּ cf 𝔊[A]𝔙 ‖ [b–b] ex 11; l frt לָנוּ ‖ **11** [a–a] 𝔊 *πλανήσεως* cf 𝔖 ‖ [b] l prb מִמִּי בָּא ‖ **12** [a] > 𝔊*, dl (dupl) ‖ **16** [a–a] prp הַזְכִּירוּ לִבְנֵימִין vel הַגִּידוּ בִּיהוּדָה ‖ [b] 𝔊 *συστροφαί*, l צָרִים ‖ **18** [a] pc Mss Vrs דְּרָכַיִךְ ‖ [b] nonn Mss עָשָׂה, 𝔗 mlt Mss עשׂו ‖ [c–c] prp מָרְיֵךְ cf 17b ‖ [d] mlt Mss עַל ‖ **19** [a] l c K mlt Mss 𝔊𝔙 אָחוֹלָה, pc Mss Ed[Norzi]Q[Mss] אָחִילָה, Q אוֹחִילָה; 𝔖(𝔗) *kjbjn lj* = יָחִילוּ.

הֲמָּה־לִי לִבֵּי֫ב לֹא אַחֲרִישׁ ב חס . ז חס בלישׁ[22]
כִּי־קוֹל שׁוֹפָר שָׁמַעְתִּי נַפְשִׁי תְּרוּעַת מִלְחָמָה׃ שׁמעת חד מן ד[23] בלישׁ ק
20 שֶׁבֶר עַל־שֶׁבֶר נִקְרָא כִּי שֻׁדְּדָה כָּל־הָאָרֶץ
פִּתְאֹם שֻׁדְּדוּ אָהָלַי רֶגַע יְרִיעֹתָי׃ ב חד חס וחד מל
21 עַד־מָתַי אֶרְאֶה־נֵּס אֶשְׁמְעָה קוֹל שׁוֹפָר׃ ס ב[24]
22 כִּי אֱוִיל עַמִּי אוֹתִי לֹא יָדָעוּ כ[25] מל יג מנה בסיפ וכל יהרשע ושפטים דכות ב מ ב . יז מ״פ לא ולא לא[26]
בָּנִים סְכָלִים הֵמָּה וְלֹא נְבוֹנִים הֵמָּה ל מל
חֲכָמִים הֵמָּה לְהָרַע וּלְהֵיטִיב לֹא יָדָעוּ׃ ז[27] . ל
23 רָאִיתִי אֶת־הָאָרֶץ וְהִנֵּה־תֹהוּ וָבֹהוּ וְאֶל־הַשָּׁמַיִם וְאֵין אוֹרָם׃ ב[28] . ה[29] ול בלישׁ . ג[30]
24 רָאִיתִי הֶהָרִים וְהִנֵּה רֹעֲשִׁים וְכָל־הַגְּבָעוֹת הִתְקַלְקָלוּ׃ ב[31] . ל
25 רָאִיתִי וְהִנֵּה אֵין הָאָדָם וְכָל־עוֹף הַשָּׁמַיִם נָדָדוּ׃
26 רָאִיתִי וְהִנֵּה הַכַּרְמֶל הַמִּדְבָּר וְכָל־עָרָיו נִתָּצוּ׃ ב
מִפְּנֵי יְהוָה מִפְּנֵי חֲרוֹן אַפּוֹ׃ ס ב פסוק בסיפ מפני מפני
27 כִּי־כֹה אָמַר יְהוָה ז בטעם בסיפ . כי מיחד[32]
שְׁמָמָה תִּהְיֶה כָּל־הָאָרֶץ וְכָלָה לֹא אֲעֻשֶּׂה׃
28 עַל־זֹאת תֶּאֱבַל הָאָרֶץ וְקָדְרוּ הַשָּׁמַיִם מִמָּעַל
עַל כִּי־דִבַּרְתִּי זָמַמְתִּי וְלֹא נִחַמְתִּי וְלֹא־אָשׁוּב מִמֶּנָּה׃ ג . ז[33]
29 מִקּוֹל פָּרָשׁ וְרֹמֵה קֶשֶׁת בֹּרַחַת כָּל־הָעִיר ג ב קמ וחד פת . ב בלישׁ[34] . ב[35]
בָּאוּ בְעָבִים וּבַכֻּפִּים עָלוּ
כָּל־הָעִיר עֲזוּבָה וְאֵין־יוֹשֵׁב בָּהֶן אִישׁ׃ [זָהָב מש מל בנביא . ה[36]
30 וְאַתְּי שָׁדוּד מָה־תַּעֲשִׂי כִּי־תִלְבְּשִׁי שָׁנִי כִּי־תַעְדִּי עֲדִי־ ראת חד מן ז[37] כת כן ק בלישׁ
כִּי־תִקְרְעִי בַפּוּךְ עֵינַיִךְ לַשָּׁוְא תִּתְיַפִּי ג . יא . ל

[22] Mp contra textum, cf Mp sub loco. [23] Mm 1865. [24] Ps 85,9. [25] Mm 1238 א. [26] Mm 1613. [27] Mm 227. [28] Gn 1,2. [29] Mm 1923. [30] Mm 2253. [31] Mp sub loco. [32] Mm 2049. [33] Mm 1847. [34] Mm 2474. [35] Gn 16,8. [36] Mm 640. [37] Mm 2081.

19 [b] dl, tr huc נפשי ex v b (l הֲמָה) cf 𝔊 || [c] l c K תֵּי֫ (cf [b]); 𝔊(𝔖𝔗𝔙) ἤκουσεν = שָׁמַעַתְ || **20** [a] sec 𝔊α′σ′𝔙 rectius a קְרָא, sec 𝔖𝔗 a קָרָה || [b] 𝔊 διεσπάσθησαν cf 𝔖 || **21** [a] 𝔊(𝔖𝔙) φεύγοντας = נָס || **22** [a] 𝔊 οἱ ἡγούμενοι = אֵילֵי || **23** [a–a] 𝔊* om ו תהו, dl? || **26** [a] nonn Mss 𝔊 וְנִצָּתוּ || [b] L* mlt Mss 𝔊𝔖𝔗[fMs]𝔙 וּמִ׳ || [c] 𝔊 + ἠφανίσθησαν || **27** [a] l הָ֫לָה cf 28b || **28** [a] dttg? || [b] tr post נחמתי cf 𝔊 || **29** [a] nonn Mss ורמי || [b] ex v b; 𝔊(𝔗[Ed]) χώρα, l הָאָרֶץ || [c] 𝔊 + εἰς τὰ σπήλαια καὶ … ἐκρύβησαν, ins בַּמְּעָרוֹת וַיֶּחֱבָאוּ (homtel) || [d–d] 𝔊 recte πᾶσα πόλις = כל־עיר cf בהן || **30** [a] K ואתי || [b] > 𝔊*, dl || [c] dttg?

מְאָסוּ־בָךְ עֹגְבִים נַפְשֵׁךְ יְבַקֵּשׁוּ׃ ל
31 כִּי קוֹל כְּחוֹלָה[a] שָׁמַעְתִּי צָרָה[b] כְּמַבְכִּירָה ל
קוֹל בַּת־צִיּוֹן תִּתְיַפַּח תִּפְרֹשׂ כַּפֶּיהָ ל
אוֹי־נָא לִי כִּי־עָיְפָה נַפְשִׁי לְהֹרְגִים[c]׃ פ ל
5 1 שׁוֹטְטוּ בְּחוּצוֹת יְרוּשָׁלַ͏ִם וּרְאוּ־נָא וּדְעוּ ל[1] ס[a]
וּבַקְּשׁוּ בִרְחֹבוֹתֶיהָ אִם־תִּמְצְאוּ אִישׁ ל[2] . ל מל
אִם־יֵשׁ עֹשֶׂה מִשְׁפָּט מְבַקֵּשׁ אֱמוּנָה וְאֶסְלַח לָהּ[a]׃ נ
2 וְאִם[a] חַי־יְהוָה יֹאמֵרוּ לָכֵן[b] לַשֶּׁקֶר יִשָּׁבֵעוּ׃ ל[3] . ג[3]
3 יְהוָה עֵינֶיךָ הֲלוֹא לֶאֱמוּנָה
הִכִּיתָה אֹתָם וְלֹא־חָלוּ כִּלִּיתָם[a] מֵאֲנוּ קַחַת מוּסָר ג מל[4] . יו חס בסיפ
חִזְּקוּ פְנֵיהֶם מִסֶּלַע מֵאֲנוּ לָשׁוּב׃ ו[4]
4 וַאֲנִי אָמַרְתִּי אַךְ־דַּלִּים[a] הֵם נוֹאָלוּ ס״פ . ב[6]
כִּי לֹא יָדְעוּ דֶּרֶךְ יְהוָה מִשְׁפַּט אֱלֹהֵיהֶם׃
5 אֵלְכָה־לִּי אֶל־הַגְּדֹלִים וַאֲדַבְּרָה אוֹתָם ט רפ[5] וכל יחזק דכות[7]
כִּי הֵמָּה יָדְעוּ דֶּרֶךְ יְהוָה מִשְׁפַּט אֱלֹהֵיהֶם
אַךְ הֵמָּה יַחְדָּו שָׁבְרוּ עֹל נִתְּקוּ מוֹסֵרוֹת׃
6 עַל־כֵּן הִכָּם אַרְיֵה מִיַּעַר זְאֵב עֲרָבוֹת[a] יְשָׁדְדֵם ל
נָמֵר שֹׁקֵד עַל־עָרֵיהֶם כָּל־הַיּוֹצֵא מֵהֶנָּה יִטָּרֵף ג[8] . ד מל בגביון וכל כתיב דכות[9] . יו[10]
כִּי רַבּוּ פִּשְׁעֵיהֶם עָצְמוּ מְשֻׁבוֹתֵיהֶם׃ יא[11]
7 אֵי לָזֹאת אֶסְלַח־[a]לָךְ בָּנַיִךְ עֲזָבוּנִי וַיִּשָּׁבְעוּ בְלֹא אֱלֹהִים לא[12] . אסלח[13] יתיר ד . יו ק
וָאַשְׂבַּע[b] אוֹתָם וַיִּנְאָפוּ וּבֵית זוֹנָה יִתְגֹּדָדוּ[c]׃ ל רחס
8 סוּסִים מְיַזָּנִים[a] מַשְׁכִּים[b] הָיוּ אִישׁ אֶל־אֵשֶׁת רֵעֵהוּ יִצְהָלוּ׃ ל למדינ[14] . ל
9 הֲעַל־אֵלֶּה לוֹא־אֶפְקֹד[a] נְאֻם־יְהוָה לה מל

Cp 5 [1]Mm 2026. [2]Mm 1690. [3]Mm 3439. [4]Mm 1605. [5]Mm 1452. [6]Mm 2274. [7]Mm 136. [8]Mp sub loco. [9]Mm 1475. [10]Mm 2967. [11]Q non reperitur in ullo alio Ms, hic ego erasi et transtuli in אסלח Jer 5,7, cf Mp sub loco. [12]Mm 418. [13]Q addidi, cf משבותיהם Jer 5,6 et Mp sub loco. [14]K^{Or}, cf Mp sub loco.

31 [a] = כחלה ‖ [b] 𝔊 *τοῦ στεναγμοῦ σου*; prp צְוָחָה vel *צֻרַּח ululatus ‖ [c] 𝔊𝔙 pt pass cf 𝔖 ‖ **Cp 5,1** [a] ins נְאֻם יהוה cf 2[a] ‖ **2** [a] 𝔊 *λέγει κύριος* (cj c 1) ‖ [b] 1 c mlt Mss 𝔖 אָכֵן ‖ **3** [a] prp כְּלִמָּתָם vel תְּכַלְמָתָם ‖ **4** [a] tr huc ‖ **6** [a] 𝔊 *ἕως τῶν οἰκιῶν* = עַד־בַּיִת? α′ (𝔖𝔗𝔙) *ἐσπερινοί* = עֲרֶב ut Hab 1,8 Zeph 3,3 ‖ **7** [a] K אסלוח ‖ [b] pc Mss שׁ– ‖ [c] 1 c pc Mss יתגוררו cf 𝔊 *κατέλυον* ‖ **8** [a] K^{Occ} מוז ‖ [b] Ms מִים–, 𝔊 *θηλυμανεῖς*, α′θ′(𝔗?) *ἔλκοντες* = מֹשְׁכִים, 𝔏 *furentes circa feminas* pro מִי׳ מ׳; 1 *מַאֲשְׁכִים testiculati ‖ **9** [a] nonn Mss + בָּם cf 29[a].

וְאִם־בְּנוֹי אֲשֶׁר־כָּזֶה לֹא תִתְנַקֵּם נַפְשִׁי׃ ס
10 עֲלוּ בְשָׁרוֹתֶיהָ וְשַׁחֵתוּ וְכָלָה אַל־[a]תַּעֲשׂוּ
[b]הָסִירוּ נְטִישׁוֹתֶיהָ כִּי לֹוא לַיהוָה הֵמָּה[b]׃
11 כִּי־בָגוֹד בָּגְדוּ בִּי בֵּית יִשְׂרָאֵל וּבֵית יְהוּדָה נְאֻם־יְהוָה׃
12 כִּחֲשׁוּ בַּיהוָה וַיֹּאמְרוּ לֹא־הוּא
וְלֹא־תָבוֹא עָלֵינוּ רָעָה וְחֶרֶב וְרָעָב לוֹא נִרְאֶה׃
13 וְהַנְּבִיאִים יִהְיוּ לְרוּחַ וְהַדִּבֵּר[a] אֵין בָּהֶם [b]כֹּה יֵעָשֶׂה לָהֶם[b]׃ ס
14 לָכֵן כֹּה־אָמַר יְהוָה ׀ אֱלֹהֵי צְבָאוֹת
יַעַן דַּבֶּרְכֶם[a] אֶת־הַדָּבָר הַזֶּה
הִנְנִי נֹתֵן דְּבָרַי בְּפִיךְ לְאֵשׁ
וְהָעָם הַזֶּה עֵצִים[b] וַאֲכָלָתַם׃
15 הִנְנִי מֵבִיא עֲלֵיכֶם גּוֹי מִמֶּרְחָק בֵּית יִשְׂרָאֵל נְאֻם־יְהוָה
[a]גּוֹי ׀ אֵיתָן הוּא גּוֹי מֵעוֹלָם הוּא[a]
גּוֹי [b]לֹא־תֵדַע לְשֹׁנוֹ וְלֹא תָשִׁמַע מַה־יְדַבֵּר[b]׃
16 [a]אַשְׁפָּתוֹ[b] כְּקֶבֶר פָּתוּחַ[a] [c]כֻּלָּם גִּבּוֹרִים[c]׃
17 וְאָכַל קְצִירְךָ וְלַחְמֶךָ יֹאכְלוּ[a] בָּנֶיךָ וּבְנוֹתֶיךָ
יֹאכַל צֹאנְךָ וּבְקָרְךָ יֹאכַל גַּפְנְךָ וּתְאֵנָתֶךָ
יְרֹשְׁשׁ[b] עָרֵי מִבְצָרֶיךָ אֲשֶׁר אַתָּה בוֹטֵחַ בָּהֵנָּה בֶּחָרֶב׃
18 וְגַם בַּיָּמִים ׀ הָהֵמָּה נְאֻם־יְהוָה לֹא־אֶעֱשֶׂה אִתְּכֶם כָּלָה׃ 19 וְהָיָה
כִּי תֹאמְרוּ[a] תַּחַת מֶה עָשָׂה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ לָנוּ אֵת־כָּל־אֵלֶּה וְאָמַרְתָּ
אֲלֵיהֶם[b] כַּאֲשֶׁר עֲזַבְתֶּם אוֹתִי וַתַּעַבְדוּ אֱלֹהֵי נֵכָר בְּאַרְצְכֶם כֵּן
תַּעַבְדוּ זָרִים בְּאֶרֶץ לֹא לָכֶם׃ ס
20 הַגִּידוּ זֹאת בְּבֵית יַעֲקֹב וְהַשְׁמִיעוּהָ בִּיהוּדָה לֵאמֹר׃

ל וחד מן ד[15] זוגין . ה
ל . ג
ל ומל . לה מל
יז[16] מ״מ לא ולא לא וחד מן לה[17] מל
ג . לה מל . ה[18]
ד מל בסיפ . לו[19]
ה׳ בטע בסיפ[20] . יב[21]
ג[22]
ב
ד[23]
ג[24] . ל . ד[25]
ג מל[26]
ל . כז בטע . ג[27] בנביא וכל כתיב רכוח ב מ ה . ג[28]
ו ר״פ בסיפ[29] . ח[30] . יג[31] . ב
ו בטע בסיפ
כז[32] מל יג מנה בסיפ וכל יהושע ושפטים דכות ב מ ב . ג[33]
ב . ל

[15] Mm 3561. [16] Mm 1613. [17] Mp contra textum, cf Mp sub loco. [18] Mm 3682. [19] Mm 210. [20] Mm 2617. [21] Mm 2015. [22] Mm 2242. [23] Mm 2475. [24] Mm 3423. [25] Mm 946. [26] Mm 228. [27] Mm 2352. [28] Mm 909. [29] Mm 2463. [30] Mm 2738. [31] Mm 891. [32] Mm 1238א. [33] Mm 1384.

10 [a] dl cf 4,27[a] ‖ [b–b] 𝔊𝔖 vertunt sensum in contrarium ‖ **13** [a] Ms והדבר, 𝔊 *καὶ λόγος κυρίου* ‖ [b–b] > 𝔊[Aa1]; prb post צבאות 14 tr ‖ **14** [a] 1 דברם ‖ [b] pc Mss לע׳ ‖ **15** [a–a] > 𝔊* ‖ [b–b] 𝔊* *οὐ οὐκ ἀκούσῃ [τῆς φωνῆς] τῆς γλώσσης αὐτοῦ* cf Dt 28,49b ‖ **16** [a–a] > 𝔊* ‖ [b] prp שְׁפָתוֹ vel אֲשֶׁר פִּיהוּ ‖ [c–c] prp כְּלִי מְגוֹרִים cf 17 ‖ **17** [a] Ms ל־ ‖ [b] prp יִרַשׁ ‖ [c] add? ‖ **19** [a] 1 יֹאׄ׳ ‖ [b] ins כֹּה אָמַר יהוה cf 𝔖 et אותי.

21 שִׁמְעוּ־נָא זֹאת עַם סָכָל וְאֵין לֵב
עֵינַיִם לָהֶם וְלֹא יִרְאוּ אָזְנַיִם לָהֶם וְלֹא יִשְׁמָעוּ׃
22 הַאוֹתִי לֹא־תִירָאוּ נְאֻם־יְהוָה אִם מִפָּנַי לֹא תָחִילוּ
אֲשֶׁר־שַׂמְתִּי חוֹל גְּבוּל לַיָּם חָק־עוֹלָם וְלֹא יַעַבְרֻנֵהוּ
וַיִּתְגָּעֲשׁוּ[a] וְלֹא יוּכָלוּ[a] וְהָמוּ גַלָּיו וְלֹא יַעַבְרֻנֵהוּ׃
23 וְלָעָם הַזֶּה הָיָה לֵב סוֹרֵר וּמוֹרֶה סָרוּ וַיֵּלֵכוּ[a]׃
24 וְלֹא־אָמְרוּ בִלְבָבָם נִירָא נָא אֶת־יְהוָה אֱלֹהֵינוּ [לָנוּ׃
הַנֹּתֵן גֶּשֶׁם[a] יוֹרֶה[b] וּמַלְקוֹשׁ[a] בְּעִתּוֹ שָׁבֻעוֹת[c] חֻקּוֹת קָצִיר יִשְׁמָר־
עֲוֹנוֹתֵיכֶם הִטּוּ־אֵלֶּה וְחַטֹּאותֵיכֶם מָנְעוּ הַטּוֹב מִכֶּם׃
25 כִּי־נִמְצְאוּ בְעַמִּי רְשָׁעִים[a] יָשׁוּר כְּשֵׁךְ
יְקוֹשְׁשִׁים[a] הִצִּיבוּ מַשְׁחִית אֲנָשִׁים יִלְכֹּדוּ׃
27 כִּכְלוֹב מָלֵא עוֹף כֵּן בָּתֵּיהֶם מְלֵאִים מִרְמָה
עַל־כֵּן גָּדְלוּ וַיַּעֲשִׁירוּ׃ 28 שָׁמְנוּ[a] עָשְׁתוּ[a]
גַּם[b] עָבְרוּ[c] דִּבְרֵי־רָע[bc] דִּין לֹא־דָנוּ
דִּין יָתוֹם וְיַצְלִיחוּ[d] וּמִשְׁפַּט אֶבְיוֹנִים[c] לֹא שָׁפָטוּ׃
29 הֲעַל־אֵלֶּה לֹא־אֶפְקֹד[a] נְאֻם־יְהוָה
אִם[b] בְּגוֹי אֲשֶׁר־כָּזֶה לֹא תִתְנַקֵּם נַפְשִׁי׃ ס
30 שַׁמָּה וְשַׁעֲרוּרָה נִהְיְתָה בָּאָרֶץ׃
31 הַנְּבִיאִים נִבְּאוּ־בַשֶּׁקֶר וְהַכֹּהֲנִים יִרְדּוּ[a] עַל־יָדֵיהֶם
וְעַמִּי אָהֲבוּ כֵן וּמַה־תַּעֲשׂוּ לְאַחֲרִיתָהּ׃
6 1 הָעָזּוּ בְנֵי בִנְיָמִן[a] מִקֶּרֶב יְרוּשָׁלִַם
וּבִתְקוֹעַ תִּקְעוּ שׁוֹפָר וְעַל־בֵּית הַכֶּרֶם שְׂאוּ מַשָּׂאת
כִּי רָעָה נִשְׁקְפָה מִצָּפוֹן וְשֶׁבֶר גָּדוֹל׃

כתי
כי[34] מל יג מנה בסיף וכל יהושע ושפטים דכות ב מ ב וחד מן ב בלישׁ חד מל וחד חס . f
ה[35] . ל
ג[36]
לה מל[37] . ד[38] . ט . ב
ירמ[39] . ד[40] . ט
ב מל . ד מל[41]
ל . ל
ל . ל
ל . כל כת כן
ל
ד זוגין[42] . ה
ל
ח מל בסיף . ל
יא . ב[43]
ב חד מל וחד חס[1]
ל . ה[2] ג מנה בלישׁ
ד

[34] Mm 1238 א. [35] Mm 2476. [36] Mm 1841. [37] Mp contra textum, cf Mp sub loco. [38] Mm 1371. [39] Mp sub loco. [40] Mm 2477. [41] Mm 1383. [42] Mm 3561. [43] Mm 2478. Cp 6 [1] Mm 2479. [2] Mm 3750.

22 [a] ⅁S sg, l עַשׂ–, כל– (ו dttg) ‖ **23** [a] l וַיִּכָּלוּ? cf 22b 3,5 ‖ **24** [a–a] add ‖ [b] Vrs ut Q ‖ [c] dttg, dl; Vrs nil nisi 𝔐 legisse vid ‖ **26** [a–a] crrp; α′σ′θ′ *ὡς δίκτυον ἰξευτοῦ* (pro כ׳ י׳) cf 𝔙 *quasi aucupes*, l frt יְשָׁרְכוּ שָׁבָךְ(ה) יְקוֹקְשִׁים nectunt rete quasi aucupes ‖ **28** [a–a] > ⅁* ‖ [b–b] prp עִזְּרוּ בְרִיבוֹ רָע ‖ [c–c] > ⅁*; ⅁^{OL}α′σ′θ′(𝔙) *τοὺς λόγους μου εἰς πονηρόν* = דְּבָרַי לָרָע ‖ [d] > ⅁ ‖ [e] ⅁ *χήρας* = אַלְמָנָה ‖ **29** [a] 𝔠 nonn Mss + בָּם cf 9[a] ‖ [b] pc Mss וְאִם ut 9 ‖ **31** [a] prp יוֹרוּ vel הוֹרוּ ‖ **Cp 6,1** [a] sic L, mlt Mss Edd בְּנֵי.

ס 2 [a]הַנָּוָה וְהַמְעֻנָּגָה דָּמִיתִי[a] בַּת־צִיּוֹן׃ ל.ב
3 אֵלֶיהָ יָבֹאוּ רֹעִים וְעֶדְרֵיהֶם
תָּקְעוּ עָלֶיהָ אֹהָלִים סָבִיב רָעוּ אִישׁ אֶת־יָדוֹ׃ ג
4 קַדְּשׁוּ עָלֶיהָ מִלְחָמָה קוּמוּ וְנַעֲלֶה בַצָּהֳרָיִם
אוֹי לָנוּ כִּי־פָנָה הַיּוֹם כִּי יִנְטוּ צִלְלֵי־עָרֶב׃ ל[d]
5 קוּמוּ וְנַעֲלֶה בַלָּיְלָה וְנַשְׁחִיתָה אַרְמְנוֹתֶיהָ׃ ס ג. ל זקף קמ
6 כִּי כֹה אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת ב ובסיפ[4]
כִּרְתוּ עֵצָהּ[a] וְשִׁפְכוּ עַל־יְרוּשָׁלַם סֹלְלָה
הִוא הָעִיר הָפְקֻד[b] כֻּלָּהּ[c] עֹשֶׁק בְּקִרְבָּהּ׃ ב
ביר
ק
חצי המקרא באותיות
7 כְּהָקֵיר בּוֹר[a] מֵימֶיהָ כֵּן הֵקֵרָה רָעָתָהּ
חָמָס וְשֹׁד יִשָּׁמַע בָּהּ עַל־פָּנַי תָּמִיד[b] חֳלִי וּמַכָּה[b]׃ ו.ב
8 הִוָּסְרִי יְרוּשָׁלַם פֶּן־תֵּקַע נַפְשִׁי מִמֵּךְ ל[6]
פֶּן־אֲשִׁימֵךְ שְׁמָמָה אֶרֶץ לוֹא נוֹשָׁבָה׃ פ לה מל
9 כֹּה אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת יי
עוֹלֵל יְעוֹלְלוּ[a] כַּגֶּפֶן שְׁאֵרִית יִשְׂרָאֵל
הָשֵׁב יָדְךָ כְּבוֹצֵר עַל־סַלְסִלוֹת׃ ל
10 עַל־מִי אֲדַבְּרָה וְאָעִידָה וְיִשְׁמָעוּ ה[7]
הִנֵּה עֲרֵלָה אָזְנָם וְלֹא יוּכְלוּ לְהַקְשִׁיב ו.יא[a]
הִנֵּה דְבַר־יְהוָה הָיָה לָהֶם לְחֶרְפָּה לֹא[a] יַחְפְּצוּ־בוֹ׃
11 וְאֶת[a] חֲמַת יְהוָה[b] מָלֵאתִי נִלְאֵיתִי הָכִיל ג.ג[9]
שְׁפָךְ[c] עַל־עוֹלָל בַּחוּץ וְעַל סוֹד בַּחוּרִים יַחְדָּו ג[4]
כִּי־גַם־אִישׁ עִם־[d]אִשָּׁה יִלָּכֵדוּ זָקֵן עִם־[e]מְלֵא־יָמִים׃ ל
12 [a]וְנָסַבּוּ בָתֵּיהֶם לַאֲחֵרִים [b]שָׂדוֹת וְנָשִׁים יַחְדָּו[b] ט
[c]כִּי־אַטֶּה אֶת־יָדִי עַל־יֹשְׁבֵי הָאָרֶץ נְאֻם־יְהוָה[c]׃ ח[10] ה מנה בלישׁ

[3] Mm 1703. [4] Mp sub loco. [5] Mm 3112. [6] והד הוסרו Ps 2,10. [7] Mm 1230. [8] Mm 2545. [9] Mm 3095. [10] Mm 3172.

2 [a—a] crrp; l frt (ה)דָּמְתָּ מַעֲנֵג *הַלְנָוָה num pascuo deliciarum similis est ‖ **6** [a] l c Q^{Or} pc Mss Vrs עִצָּה ‖ [b—b] G ὦ πόλις ψευδής = הוֹי עִיר הַשֶּׁקֶר ‖ [c] Q^{Or} כֻּלּוֹ ‖ **7** [a] Q = בְּאֵר, quod l; K בּוֹר ‖ [b—b] GS cj c 8 ‖ **9** [a] l עוֹלֵל cf 9b ‖ **10** [a] mlt Mss $G^{A\,min}$ ℭSʏ וְלֹא ‖ **11** [a] prp וַאֲנִי cf Mi 3,8 ‖ [b—b] G τὸν θυμόν μου = חֲמָתִי ‖ [c] G ἐκχεῶ, prp שָׁפַךְ ‖ [d] l גַּם ‖ [e] ins לֹא (hpgr) ‖ **12** [a] 12—15a = 8,10—12 ‖ [b—b] 8,10 שְׂדוֹתֵיהֶם לִירֻשִּׁים ‖ [c—c] > 8,10.

13 כִּי מִקְּטַנָּם וְעַד־גְּדוֹלָם כֻּלּוֹ בוֹצֵעַ בָּצַע
וּמִנָּבִיא וְעַד־כֹּהֵן כֻּלּוֹ עֹשֶׂה שָׁקֶר׃
14 וַיְרַפְּאוּ אֶת־שֶׁבֶר עַמִּי[a] עַל־נְקֻלָּה לֵאמֹר
שָׁלוֹם ׀ שָׁלוֹם וְאֵין[b] שָׁלוֹם׃ 15 הֹבִישׁוּ כִּי תוֹעֵבָה עָשׂוּ
גַּם־בֹּושׁ לֹא־יֵבוֹשׁוּ גַּם־הַכְלִים[a] לֹא יָדָעוּ
לָכֵן יִפְּלוּ בַנֹּפְלִים בְּעֵת־פְּקֻדָּתִים[b] יִכָּשְׁלוּ אָמַר ׀ יְהוָה׃ ס
16 כֹּה אָמַר יְהוָה
עִמְדוּ[a] עַל־[b]דְּרָכִים וּרְאוּ[b] וְשַׁאֲלוּ ׀ לִנְתִיבוֹת עוֹלָם
אֵי־זֶה דֶּרֶךְ הַטּוֹב וְלִכּוּ־בָהּ וּמְצָאוּ מַרְגּוֹעַ לְנַפְשֶׁכֶם
וַיֹּאמְרוּ לֹא נֵלֵךְ׃
17 וְהַקְמֹתִי עֲלֵיכֶם[a] צֹפִים הַקְשִׁיבוּ לְקוֹל שׁוֹפָר
וַיֹּאמְרוּ לֹא נַקְשִׁיב׃
18 לָכֵן שִׁמְעוּ הַגּוֹיִם [a]וּדְעִי עֵדָה[a]
אֵת־אֲשֶׁר־[b]בָּם׃ 19 שִׁמְעִי הָאָרֶץ
הִנֵּה אָנֹכִי ׀ מֵבִיא רָעָה אֶל־הָעָם הַזֶּה פְּרִי מַחְשְׁבוֹתָם[a]
כִּי עַל־[b]דְּבָרַי לֹא הִקְשִׁיבוּ וְתוֹרָתִי וַיִּמְאָסוּ־בָהּ׃
20 לָמָּה־זֶּה לִי לְבוֹנָה ׀ מִשְּׁבָא תָּבוֹא[a] וְקָנֶה הַטּוֹב[b] מֵאֶרֶץ מֶרְחָק
עֹלוֹתֵיכֶם ׀ לֹא לְרָצוֹן וְזִבְחֵיכֶם לֹא־עָרְבוּ לִי׃ ס
21 לָכֵן ׀ כֹּה ׀ אָמַר ׀ יְהוָה
הִנְנִי נֹתֵן אֶל־הָעָם הַזֶּה מִכְשֹׁלִים וְכָשְׁלוּ ׀ בָּם
אָבוֹת וּבָנִים יַחְדָּו שָׁכֵן וְרֵעַ יֹאבֵדוּ[a]׃ פ
22 [a]כֹּה אָמַר יְהוָה

הִנֵּה עַם בָּא מֵאֶרֶץ צָפוֹן וְגוֹי גָּדוֹל יֵעוֹר מִיַּרְכְּתֵי־אָרֶץ׃

[11] Mm 1244. [12] Mm 2480 et Mm 2264. [13] Mm 3614. [14] Mm 331. [15] Mp sub loco. [16] Mm 2627. [17] Mm 2481. [18] Mm 1528. [19] Mm 1404. [20] Mm 2471. [21] Mm 2617. [22] Mm 2168. [23] Mm 503.

14 [a] mlt Mss $\mathfrak{G}^{O}\sigma'\mathfrak{S}\mathfrak{T}\mathfrak{V}$ pr בַּת ut 8,11 ‖ [b] $\mathfrak{G}$ *καὶ ποῦ* = וְאַיֵּה ‖ **15** [a] l c 8,12 הַכָּלִים ‖ [b] $\mathfrak{G}^{\text{-BS46}}(\mathfrak{V})$ *ἐπισκοπῆς αὐτῶν* = פְּקֻדָּתָם ut 8,12 ‖ **16** [a] pr אָמַרְתִּי cf 16b.17a ‖ [b—b] l prb דַּרְכֵי מֵרֹאשׁ ‖ **17** [a] l c pc Mss יְהֹוָה— ‖ **18** [a—a] l prb דְּעָה (c pc Mss α′) ודעו; $\mathfrak{G}$ pro v b *καὶ οἱ ποιμαίνοντες τὰ ποίμνια αὐτῶν* ‖ [b] ins prb אֲעֶשֶׂה cf 1 R 11,25 ‖ **19** [a] $\mathfrak{G}$ *ἀποστροφῆς αὐτῶν* = מְשׁוּבָתָם cf $\mathfrak{C}$ ‖ **20** [a] $\mathfrak{G}^{*}(\mathfrak{S}\mathfrak{V})$ *φέρετε* = תָּבִיאוּ ‖ [b] dl ה (dttg) ‖ **21** [a] l c K יֹאבְדוּ ‖ **22** [a] 22—24 = 50,41—43.

[11] ך פסוק ועד ועד.
[12] כת ו ב מנה בפסוק וכל אורית וכתיב דכות.
[13] כ מל
[12] כת ו ב מנה בפסוק וכל אורית וכתיב דכות
[14] ל מפק א. [15] ב
[16] ה.
ל מל
[17] כ ס״פ
[18] ג חד מל וב חס
[19] ח דמטע
[20] ד. ה מל בלישׁ ובנביא
ל. ב
ב כת כן
[21] הי בטע בסיפ. [22] כ
ואברו ק
[23] ד

23 קֶשֶׁת וְכִידֹון יַחֲזִיקוּ אַכְזָרִי הוּא[a] וְלֹא יְרַחֵמוּ ו . כ[24]
קוֹלָם כַּיָּם יֶהֱמֶה וְעַל־סוּסִים יִרְכָּבוּ ד[25]
עָרוּךְ כְּאִישׁ[b] לַמִּלְחָמָה[c] עָלַיִךְ בַּת־צִיּוֹן: ד . כ[26]

24 שָׁמַעְנוּ אֶת־שָׁמְעוֹ רָפוּ יָדֵינוּ צָרָה הֶחֱזִיקַתְנוּ חִיל כַּיּוֹלֵדָה: ד וכל נדרים דכותן . ו מל . ו חס בלישׁ[27]

25 אַל־תֵּצְאִי[a] הַשָּׂדֶה וּבַדֶּרֶךְ אַל־תֵּלֶכִי[a] כִּי חֶרֶב לְאוֹיֵב מָגוֹר כו ר״פ אל אל[28] . תצאו . תלכו . ג חס ק

26 בַּת־עַמִּי חֲגְרִי־שָׂק וְהִתְפַּלְּשִׁי בָּאֵפֶר [מִסְפֵּד ד קמ וכל בשק אחנות וס״פ דכות[29]
אָבֵל יָחִיד עֲשִׂי לָךְ מִסְפֵּד תַּמְרוּרִים ג
כִּי פִתְאֹם יָבֹא הַשֹּׁדֵד[a] עָלֵינוּ: ג חס בסיפ

27 בָּחוֹן נְתַתִּיךְ בְּעַמִּי מִבְצָר[a] וְתֵדַע וּבָחַנְתָּ אֶת־דַּרְכָּם: ב

28 כֻּלָּם סָרֵי[a] סוֹרְרִים הֹלְכֵי רָכִיל[b] נְחֹשֶׁת וּבַרְזֶל[b] כֻּלָּם מַשְׁחִיתִים ל כת ס . ת[30]

29 נָתַךְ[a] מַפָּח מֵאִשְׁתָּם[b] עוֹפֶרֶת [הֶבֶל: ב תר פת וחד קמ . מאש תם ק חד מן הי[31] כת מילה חדה וקר תרי . ד חס

לַשָּׁוְא צָרַף צָרוֹף וְרָעִים לֹא נִתָּקוּ: ג . ב[32]

30 כֶּסֶף נִמְאָס קְרָאוּ לָהֶם כִּי־מָאַס יְהוָה בָּהֶם: פ ב[33]

7 1 [a]הַדָּבָר אֲשֶׁר הָיָה אֶל־יִרְמְיָהוּ מֵאֵת יְהוָה לֵאמֹר: 2 עֲמֹד
בְּשַׁעַר בֵּית יְהוָה וְקָרָאתָ שָּׁם אֶת־הַדָּבָר הַזֶּה וְאָמַרְתָּ[a] שִׁמְעוּ דְבַר־
יְהוָה כָּל־יְהוּדָה [b]הַבָּאִים בַּשְּׁעָרִים הָאֵלֶּה לְהִשְׁתַּחֲוֹת לַיהוָה[b]: ס ב[1]
3 כֹּה[ס]אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל הֵיטִיבוּ דַרְכֵיכֶם וּמַעַלְלֵיכֶם ס בטע בסיפ[2]
וְאַשְׁכִּנָה אֶתְכֶם[a] בַּמָּקוֹם הַזֶּה: 4 אַל־תִּבְטְחוּ לָכֶם[ס]אֶל־דִּבְרֵי הַשֶּׁקֶר[a] ל . י בטה אל
לֵאמֹר הֵיכַל יְהוָה הֵיכַל יְהוָה הֵיכַל יְהוָה הֵמָּה[b]: 5 כִּי אִם־הֵיטֵב ב מל
תֵּיטִיבוּ אֶת־דַּרְכֵיכֶם וְאֶת־מַעַלְלֵיכֶם אִם־עָשֹׂה תַּעֲשׂוּ מִשְׁפָּט בֵּין אִישׁ ד כת ו
וּבֵין רֵעֵהוּ: 6 גֵּר יָתוֹם וְאַלְמָנָה לֹא[a] תַעֲשֹׁקוּ [b]וְדָם נָקִי אַל־תִּשְׁפְּכוּ ג ר״פ
בַּמָּקוֹם הַזֶּה[b] וְאַחֲרֵי אֱלֹהִים אֲחֵרִים לֹא תֵלְכוּ לְרַע לָכֶם: 7 וְשִׁכַּנְתִּי[a] ג . ל

[24] Mm 2482. [25] Mm 2420. [26] Mm 1514. [27] Mm 2483 contra textum, cf Jer 8,21. [28] Mm 3261. [29] Mm 2484. [30] Mp sub loco. [31] Mm 214. [32] Mm 347. [33] Mm 3219. Cp 7 [1] Mm 4207. [2] Mm 2615.

23 [a] nonn Mss הֵמָּה ut 50,42 cf 𝔖𝔙 || [b] 𝔊 α′ ὡς πῦρ = כְּאֵשׁ; l prb כָּל־אִישׁ; it 50,42[c] || [c] pc Mss מִלְ׳ || **25** [a] Vrs ut Q, l; K יְ־ || **26** [a] 𝔊 ταλαιπωρία = הַשֹּׁד || **27** [a] prb dl, gl ad בחון || **28** [a] mlt Mss שְׂרֵי cf α′σ′𝔖𝔗𝔙; > 𝔊, dl || [b–b] prb dl (ex 1,18? aut cf Ez 22, 18.20?) || **29** [a] a נחר, non a חרר || [b] mlt Mss 𝔊 ut Q, K מֵאֶשָּׁתָם cf 𝔖; prp מאש תתם || **Cp 7,1/2** [a–a] > 𝔊* || [b–b] > 𝔊* || **3** [a–a] 1 וְאֶשְׁכְּנָה אִתְּכֶם cf α′𝔙 || **4** [a] 𝔊 + ὅτι τὸ παράπαν οὐκ ὠφελήσουσιν ὑμᾶς cf 23,32 || [b] > 𝔠, 𝔖 *'ntwn* = אַתֶּם; prp ה׳מ = הַמָּקוֹם הַזֶּה || **6** [a] mlt Mss אַל || [b–b] add ex 22,3 cf אל || **7** [a] l c pc Mss 𝔙 וְשָׁכַנְתִּי cf 3[a–a].

אֶתְכֶם[b] בַּמָּקוֹם הַזֶּה בָּאָרֶץ אֲשֶׁר נָתַתִּי לַאֲבוֹתֵיכֶם לְמִן־עוֹלָם וְעַד־ בּ³. ג⁴. יב⁵
עוֹלָם׃ 8 הִנֵּה אַתֶּם בֹּטְחִים לָכֶם עַל־דִּבְרֵי הַשֶּׁקֶר לְבִלְתִּי הוֹעִיל׃ 8 כּ⁶ וכל ד״ה דכות ב מ א
9 הֲגָנֹב | רָצֹחַ וְנָאֹף וְהִשָּׁבֵעַ לַשֶּׁקֶר וְקַטֵּר לַבָּעַל וְהָלוֹךְ אַחֲרֵי אֱלֹהִים 9
10 אֲחֵרִים אֲשֶׁר לֹא־יְדַעְתֶּם׃ 10 וּבָאתֶם וַעֲמַדְתֶּם לְפָנַי בַּבַּיִת הַזֶּה אֲשֶׁר 10
נִקְרָא־שְׁמִי עָלָיו וַאֲמַרְתֶּם נִצַּלְנוּ לְמַעַן עֲשׂוֹת[a] אֶת כָּל־הַתּוֹעֵבוֹת ל. ל מל וכל יחזק דכות
11 הָאֵלֶּה׃ 11 הַמְעָרַת פָּרִצִים הָיָה [a]הַבַּיִת הַזֶּה[a] אֲשֶׁר־נִקְרָא־שְׁמִי עָלָיו ב חד מל וחד חס⁷
יח בְּעֵינֵיכֶם גַּם אָנֹכִי הִנֵּה רָאִיתִי נְאֻם־יְהוָה׃ ס 12 כִּי לְכוּ־נָא אֶל־ 12
ג כת⁸ ר⁹ מנה מל כב⁹ מְקוֹמִי אֲשֶׁר בְּשִׁילוֹ אֲשֶׁר שִׁכַּנְתִּי שְׁמִי שָׁם בָּרִאשֹׁנָה וּרְאוּ אֵת אֲשֶׁר־ ב חד חס וחד מל¹¹
עָשִׂיתִי לוֹ מִפְּנֵי רָעַת עַמִּי יִשְׂרָאֵל׃ 13 וְעַתָּה יַעַן עֲשׂוֹתְכֶם אֶת־כָּל־ 13
יא¹² הַמַּעֲשִׂים הָאֵלֶּה [a]נְאֻם־יְהוָה[a] וָאֲדַבֵּר אֲלֵיכֶם [a]הַשְׁכֵּם וְדַבֵּר[a] וְלֹא
שְׁמַעְתֶּם וָאֶקְרָא אֶתְכֶם וְלֹא עֲנִיתֶם׃ 14 וְעָשִׂיתִי לַבַּיִת | אֲשֶׁר נִקְרָא־ 14
שְׁמִי עָלָיו אֲשֶׁר אַתֶּם בֹּטְחִים בּוֹ וְלַמָּקוֹם אֲשֶׁר־נָתַתִּי לָכֶם וְלַאֲבוֹתֵיכֶם
ח כת ו בלי״ש¹³ כַּאֲשֶׁר עָשִׂיתִי לְשִׁלוֹ׃ 15 וְהִשְׁלַכְתִּי אֶתְכֶם מֵעַל פָּנַי כַּאֲשֶׁר הִשְׁלַכְתִּי 15
אֶת־כָּל־אֲחֵיכֶם אֶת כָּל־זֶרַע אֶפְרָיִם׃ ס
ג 16 וְאַתָּה אַל־תִּתְפַּלֵּל | בְּעַד־הָעָם הַזֶּה וְאַל־תִּשָּׂא בַעֲדָם רִנָּה 16
ל. ל. ה¹⁴ וּתְפִלָּה וְאַל־תִּפְגַּע־בִּי כִּי־אֵינֶנִּי שֹׁמֵעַ אֹתָךְ׃ 17 הַאֵינְךָ רֹאֶה מָּה הֵמָּה 17
ב¹⁵ עֹשִׂים בְּעָרֵי יְהוּדָה וּבְחֻצוֹת יְרוּשָׁלִָם׃ 18 הַבָּנִים מְלַקְּטִים עֵצִים 18
ג¹⁶. ב וְהָאָבוֹת מְבַעֲרִים אֶת־הָאֵשׁ וְהַנָּשִׁים לָשׁוֹת בָּצֵק לַעֲשׂוֹת כַּוָּנִים
ח¹⁷ חס בלי״ש וכל מכעסים דכות ב מ א לִמְלֶכֶת[a] הַשָּׁמַיִם וְהַסֵּךְ נְסָכִים לֵאלֹהִים אֲחֵרִים לְמַעַן הַכְעִסֵנִי׃
ב חד מל וחד חס¹⁸. יג חס בסיפ 19 הַאֹתִי הֵם מַכְעִסִים נְאֻם־יְהוָה הֲלוֹא אֹתָם לְמַעַן בֹּשֶׁת פְּנֵיהֶם׃ ס 19
כט 20 לָכֵן כֹּה־אָמַר | אֲדֹנָי[a] יְהוִה הִנֵּה אַפִּי וַחֲמָתִי נִתָּכֶת אֶל־הַמָּקוֹם 20
יט¹⁹ הַזֶּה עַל־הָאָדָם וְעַל־הַבְּהֵמָה וְעַל־עֵץ הַשָּׂדֶה וְעַל־פְּרִי הָאֲדָמָה
ו בטע בסיפ וּבָעֲרָה [b]וְלֹא תִכְבֶּה[b]׃ ס 21 כֹּה אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת אֱלֹהֵי 21
ב כת כן. ג²⁰ יִשְׂרָאֵל עֹלוֹתֵיכֶם סְפוּ עַל־זִבְחֵיכֶם וְאִכְלוּ בָשָׂר׃ 22 כִּי לֹא־דִבַּרְתִּי 22

[3] Mm 2485. [4] Mm 2486. [5] Mm 2487. [6] Mm 1718. [7] Mm 2488. [8] Mm 2489. [9] Mm 1743. [10] Mm 1135. [11] Mm 2490. [12] Mm 2041. [13] Mm 1525. [14] Mm 628. [15] Mm 1390. [16] Mm 2530. [17] Mm 1401. [18] Mp sub loco. [19] Mm 15. [20] Mm 2311.

7 [b] l אתכם cf 𝔙 et 3[a–a] ‖ **10** [a] l שנות? ‖ **11** [a–a] 𝔊 *ὁ οἶκός μου* = ביתי ‖ **13** [a–a] > 𝔊* ‖ **18** [a] α′σ′θ′(𝔙) *τῇ βασιλίσσῃ* cf 44,17 sq 𝔊, l לְמַלְכַּת; mlt Mss למלאכת, 𝔊 *τῇ στρατιᾷ* cf 8,2 ‖ **20** [a] > 𝔊 ‖ [b–b] pc Mss ואין מכבה ut 4,4 21,12.

אֶת־אֲבוֹתֵיכֶם וְלֹא צִוִּיתִים בְּיוֹם הוֹצִיאָ[a] אוֹתָם מֵאֶרֶץ מִצְרָיִם עַל־ הוציאו[21] ק וכל ד״ה דכות׳ ב מ א
ס[ה] דִּבְרֵי עוֹלָה וָזָבַח׃ 23 כִּי אִם־אֶת־הַדָּבָר הַזֶּה צִוִּיתִי אוֹתָם לֵאמֹר[22] ב
שִׁמְעוּ בְקוֹלִי וְהָיִיתִי לָכֶם לֵאלֹהִים וְאַתֶּם תִּהְיוּ־לִי לְעָם וַהֲלַכְתֶּם
24 בְּכָל־הַדֶּרֶךְ אֲשֶׁר אֲצַוֶּה אֶתְכֶם לְמַעַן יִיטַב לָכֶם׃ 24 וְלֹא שָׁמְעוּ וְלֹא־ ט פסוק הלא ולא
הִטּוּ אֶת־אָזְנָם וַיֵּלְכוּ[b] בְּמֹעֲצוֹת[a] בִּשְׁרִרוּת לִבָּם הָרָע וַיִּהְיוּ[b] לְאָחוֹר י. ב[23]
25 וְלֹא לְפָנִים׃ 25 לְמִן־הַיּוֹם אֲשֶׁר יָצְאוּ אֲבוֹתֵיכֶם[a] מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם עַד[c] ח. ד בסיפ
הַיּוֹם[c] הַזֶּה וָאֶשְׁלַח אֲלֵיכֶם[b] אֶת־כָּל־עַבָדַי הַנְּבִיאִים יוֹם[c] הַשְׁכֵּם ח מל בסיפ[23]
26 וְשָׁלֹחַ׃ 26 וְלוֹא שָׁמְעוּ[a] אֵלַי וְלֹא הִטּוּ אֶת־אָזְנָם וַיְקַשּׁוּ אֶת־עָרְפָּם לה מל. י
27 הֵרֵעוּ מֵאֲבוֹתָם׃ 27 וְדִבַּרְתָּ אֲלֵיהֶם[a] אֶת־כָּל־הַדְּבָרִים[c] הָאֵלֶּה וְלֹא כה. ו[24]
28 יִשְׁמְעוּ אֵלֶיךָ וְקָרָאתָ אֲלֵיהֶם וְלֹא יַעֲנוּכָה׃ 28 וְאָמַרְתָּ[c] אֲלֵיהֶם[a] זֶה כ[25] מילין בת ה ס״ת ול בליש. ו בטע בסיפ
הַגּוֹי אֲשֶׁר לוֹא־שָׁמְעוּ בְּקוֹל[b] יְהוָה אֱלֹהָיו וְלֹא לָקְחוּ מוּסָר[b] אָבְדָה לה מל
הָאֱמוּנָה וְנִכְרְתָה מִפִּיהֶם[c]׃ ס
29 גֵּזִּי נִזְרֵךְ[a] וְהַשְׁלִיכִי וְשְׂאִי[b] עַל־שְׁפָיִם[b] קִינָה ל
30 כִּי מָאַס יְהוָה וַיִּטֹּשׁ אֶת־דּוֹר עֶבְרָתוֹ[c]׃ 30 כִּי־עָשׂוּ בְנֵי־יְהוּדָה
הָרַע בְּעֵינַי נְאֻם[a]־יְהוָה שָׂמוּ שִׁקּוּצֵיהֶם בַּבַּיִת אֲשֶׁר־נִקְרָא־שִׁמִי עָלָיו
31 לְטַמְּאוֹ׃ 31 [a]וּבָנוּ[b] בָּמוֹת[c] הַתֹּפֶת[d] אֲשֶׁר בְּגֵיא בֶן־הִנֹּם לִשְׂרֹף אֶת־ י
בְּנֵיהֶם וְאֶת־בְּנֹתֵיהֶם בָּאֵשׁ אֲשֶׁר לֹא צִוִּיתִי[e] וְלֹא עָלְתָה עַל־לִבִּי׃ ס ה חס וכל עזרא דכות׳[26]
32 לָכֵן הִנֵּה־יָמִים[c] בָּאִים נְאֻם־יְהוָה וְלֹא־יֵאָמֵר עוֹד הַתֹּפֶת וְגֵיא בֶן־ ח. ב
33 הִנֹּם כִּי אִם־גֵּיא הַהֲרֵגָה[a] וְקָבְרוּ בְתֹפֶת מֵאֵין מָקוֹם׃ 33 וְהָיְתָה נִבְלַת ד
הָעָם הַזֶּה לְמַאֲכָל לְעוֹף הַשָּׁמַיִם וּלְבֶהֱמַת הָאָרֶץ וְאֵין מַחֲרִיד׃
34 וְהִשְׁבַּתִּי[1] מֵעָרֵי יְהוּדָה וּמֵחֻצוֹת יְרוּשָׁלַם קוֹל שָׂשׂוֹן וְקוֹל שִׂמְחָה יג[27]
8 קוֹל חָתָן וְקוֹל כַּלָּה כִּי לְחָרְבָּה תִּהְיֶה הָאָרֶץ[a]׃ 8 1 בָּעֵת הַהִיא
נְאֻם־יְהוָה וְיוֹצִיאוּ[a] אֶת־עַצְמוֹת מַלְכֵי־יְהוּדָה וְאֶת־עַצְמוֹת־שָׂרָיו[2] יוציאו[1] ק חד מן ד[2] בליש. ח[3]

[21] Mm 1718. [22] 2 R 5, 17. [23] Mp sub loco. [24] Mm 390. [25] Mm 964. [26] Mm 1132. [27] Mm 815. Cp 8 [1] Mp sub loco. [2] Mm 4154. [3] Mm 1836.

22 [a] 1 c mlt Mss ut Q; K יָצָא ‖ **24** [a] > G, dl (ex Ps 81,13?) ‖ [b] pc Mss וַיֵּלְכוּ ‖ **25** [a] GSV suff 3 pl ‖ [b] Ms G*S יְהֹוָה— ‖ [c] Ms S + יוֹם; dl (dttg) ‖ **26** [a] ins עַמִּי? ‖ **27/28** [a–a] G *τὸν λόγον τοῦτον* ‖ [b–b] > S ‖ [c] Or יְהֹוָה— ‖ **29** [a] σ′ *τὴν κόμην τὴν ἁγίαν τῆς ναζιραιότητός σου* ‖ [b–b] G *ἐπὶ χειλέων* cf 3,21[a–a] ‖ [c] G *τὴν ποιοῦσαν (ποιήσασαν) ταῦτα* (aram [ה]דָּנָה עֲבֵד? cf 33,6[b]) ‖ **30** [a] sic L, mlt Mss Edd נְאֻם ‖ **31** [a] 31–33 cf 19,5–7 ‖ [b] 1 וַיִּבְנוּ? ‖ [c] GT sg ‖ [d] G *Ταφεθ* ‖ [e] pc Mss GS תִּים— ‖ **32** [a] G *(τῶν ἀνῃρημένων)* ST concretum pro abstracto ‖ **34** [a] pc Mss GS pr כָּל־ ‖ **Cp 8,1** [a] K וְ׳.

וְאֶת־עַצְמוֹת הַכֹּהֲנִים וְאֶת עַצְמוֹת הַנְּבִיאִים וְאֶת עַצְמוֹת יוֹשְׁבֵי־ 2
יְרוּשָׁלַ͏ִם מִקִּבְרֵיהֶם׃ 2 וְשִׁטָחוּם לַשֶּׁמֶשׁ וְלַיָּרֵחַ וּלְכֹל צְבָא הַשָּׁמַיִם
אֲשֶׁר אֲהֵבוּם וַאֲשֶׁר עֲבָדוּם וַאֲשֶׁר הָלְכוּ אַחֲרֵיהֶם וַאֲשֶׁר דָּרְשׁוּם
וַאֲשֶׁר הִשְׁתַּחֲוּוּ לָהֶם לֹא יֵאָסְפוּ וְלֹא יִקָּבֵרוּ לְדֹמֶן עַל־פְּנֵי הָאֲדָמָה
יִהְיוּ׃ 3 וְנִבְחַר מָוֶת מֵחַיִּים לְכֹל הַשְּׁאֵרִית הַנִּשְׁאָרִים מִן־הַמִּשְׁפָּחָה 3
הָרָעָה הַזֹּאת בְּכָל־הַמְּקֹמוֹת הַנִּשְׁאָרִים[a] אֲשֶׁר הִדַּחְתִּים שָׁם [b]נְאֻם
יְהוָה צְבָאוֹת׃ ס 4 וְאָמַרְתָּ אֲלֵיהֶם[b] כֹּה אָמַר יְהוָה

הֲיִפֹּלוּ וְלֹא יָקוּמוּ אִם־יָשׁוּב[c] וְלֹא יָשׁוּב׃

5 מַדּוּעַ שׁוֹבְבָה[a] הָעָם הַזֶּה יְרוּשָׁלַ͏ִם[b] מְשֻׁבָה נֶצָחַת
הֶחֱזִיקוּ בַּתַּרְמִית מֵאֲנוּ לָשׁוּב׃
6 [a]הִקְשַׁבְתִּי וָאֶשְׁמָע[a] לוֹא־כֵן יְדַבֵּרוּ
אֵין אִישׁ נִחָם עַל־רָעָתוֹ לֵאמֹר מֶה עָשִׂיתִי
כֻּלֹּה[b] שָׁב בְּמֵרֹצָתָם[c] כְּסוּס שוֹטֵף בַּמִּלְחָמָה׃
7 גַּם־חֲסִידָה בַשָּׁמַיִם יָדְעָה מוֹעֲדֶיהָ[a]
וְתֹר וְסוּס[b] וְעָגוּר[c] שָׁמְרוּ אֶת־עֵת בֹּאָנָה
וְעַמִּי לֹא יָדְעוּ אֶת מִשְׁפַּט יְהוָה׃
8 אֵיכָה תֹּאמְרוּ חֲכָמִים אֲנַחְנוּ וְתוֹרַת יְהוָה אִתָּנוּ
אָכֵן הִנֵּה לַשֶּׁקֶר עָשָׂה[a] עֵט שֶׁקֶר סֹפְרִים׃
9 הֹבִישׁוּ חֲכָמִים חַתּוּ וַיִּלָּכֵדוּ
הִנֵּה בִדְבַר־יְהוָה מָאָסוּ וְחָכְמַת[a]־מֶה לָהֶם׃ ס
10 לָכֵן [a]אֶתֵּן אֶת־נְשֵׁיהֶם לַאֲחֵרִים שְׂדוֹתֵיהֶם לְיוֹרְשִׁים
כִּי [b]מִקָּטֹן וְעַד־גָּדוֹל[b] כֻּלֹּה[c] בֹּצֵעַ בָּצַע
מִנָּבִיא[d] וְעַד־כֹּהֵן כֻּלֹּה[c] עֹשֶׂה שָׁקֶר׃

ז⁴ . ז⁴ . ח מל בסיפ . ו⁴ לד מל ז מנה בסיפ
ח⁵ קמ וכל אחנח וס״פ דכות׳ ב מ א
ל
ל
כו
ו בטע בסיפ . ד בסיפ⁶
ב⁷ . ב⁸ . ו⁹
ל
ב חס¹⁰
לה מל . יט¹¹
כת כן¹² . במרוצתם . ק
ג . ב בליש
וסיס¹³ . ג ק
יא
יג¹⁴ . ב¹⁵
יח¹⁶
ח¹⁷ . כד¹⁸
ל . ב חד מל וחד חס
יד פסוק ועד ועד¹⁹
כת כן¹²

[4]Mm 1836. [5]Mm 2491. [6]Mm 2492. [7]Mm 2493. [8]Mm 2172. [9]Mm 2494. [10]Mp contra textum, cf Mp sub loco. [11]Mm 436. [12]Mp sub loco, Mm 2264 et 480. [13]Mm 839. [14]Mm 1095. [15]Mm 2495. [16]Mm 1941. [17]Mm 1549. [18]Mm 592. [19]Mm 1244.

3/4 [a] > Ms 𝔊*𝔖, dl ‖ [b–b] 𝔊* sol *ὅτι* ‖ [c] Q^{Or} בו– ‖ **5** [a] ה dttg, l שׁוּבַב ‖ [b] > Ms 𝔊*, dl? ‖ **6** [a–a] 𝔊 imp pl = הַקְשִׁיבוּ וְשִׁמְעוּ ‖ [b] Q^{Mss} כלו ‖ [c] K צו– ‖ **7** [a] pc Mss Vrs הָדָה– ‖ [b] l Q; K וסוס ‖ [c] 𝔊 om cop ‖ **8** [a] l עשׂה ‖ **9** [a] l מָתָם –מָה (מ) hpgr) ‖ **10** [a] cf 6,12[a]; 10αγ–12 > 𝔊* ‖ [b–b] Ms θ′𝔖 ut 6,13 ‖ [c] cf 6[b] ‖ [d] nonn Mss 𝔄𝔖𝔗[fMs] ut 6,13.

11 וַיְרַפְּא֣וּ[a] אֶת־שֶׁ֣בֶר בַּת־עַמִּ֔י עַל־נְקֹלָ֖ה לֵאמֹ֑ר שָׁלֹ֥ום ׀ ל וחס[20] . ג[21] . ה
שָׁלֹ֖ום וְאֵ֥ין שָׁלֹֽום׃ 12 הֹבִ֖ישׁוּ כִּ֣י תֹועֵבָ֑ה עָשֹׂ֗ו ה[22]
גַּם־בֹּ֤ושׁ לֹא־יֵבֹ֙שׁוּ֙ וְהַכְּלֵ֣ם לֹ֔א יָדָ֖עוּ ל
לָכֵ֗ן יִפְּל֤וּ בַנֹּפְלִים֙ בְּעֵ֣ת פְּקֻדָּתָ֔ם יִכָּשְׁל֖וּ אָמַ֥ר יְהוָֹֽה׃ ס כ ס״פ[23]
13 אָסֹ֤ף אֲסִיפֵם֙[a] נְאֻם־יְהוָ֔ה אֵ֥ין עֲנָבִ֖ים בַּגֶּ֑פֶן ג וחס[24] . ו[25] מ״פ אין ואין וכל ר״פ דכות׳ ב מ ב
וְאֵ֤ין תְּאֵנִים֙ בַּתְּאֵנָ֔ה וְהֶעָלֶ֖ה נָבֵ֑ל וָאֶתֵּ֥ן לָהֶ֖ם יַעַבְרוּם[bc]׃ ל
14 עַל־מָ֤ה אֲנַ֙חְנוּ֙ יְשְׁבִ֔ים הֵאָסְפ֕וּ וְנָבֹ֖וא אֶל־עָרֵ֣י הַמִּבְצָ֑ר ב[26]
וְנִדְמָ֣ה־שָּׁ֔ם כִּ֤י יְהוָה֙ אֱלֹהֵ֔ינוּ הַדְמָ֖נוּ ל
וַיַּשְׁקֵ֣נוּ מֵי־רֹ֔אשׁ כִּ֥י חָטָ֖אנוּ לַיהוָֹֽה׃
15 קַוֵּ֤ה לְשָׁלֹום֙ וְאֵ֣ין ט֔וֹב לְעֵ֥ת מַרְפֵּ֖ה[b] וְהִנֵּ֥ה בְעָתָֽה׃ ב . ל כת ה . ב
16 מִדָּ֤ן נִשְׁמַע֙ נַחְרַ֣ת סוּסָ֔יו
מִקֹּ֖ול מִצְהֲלֹ֣ות אַבִּירָ֑יו רָעֲשָׁ֣ה כָל־הָאָ֗רֶץ
וַיָּבֹ֙אוּ֙ וַיֹּאכְל֣וּ אֶ֔רֶץ וּמְלֹאָ֖הּ עִ֥יר וְיֹשְׁבֵ֖י בָּֽהּ׃ ס ג מל[27] . ג מל[28]
17 כִּ֣י הִנְנִ֤י מְשַׁלֵּ֙חַ֙ בָּכֶ֔ם נְחָשִׁ֖ים צְפָעֹנִ֑ים ז
אֲשֶׁ֥ר אֵין־לָהֶ֖ם לָ֣חַשׁ וְנִשְּׁכ֥וּ אֶתְכֶ֖ם נְאֻם־יְהוָֹֽה[a]׃ ס
18 מַבְלִ֥יגִיתִ֖י[a] עֲלַ֣י[b] יָגֹ֑ון עָלַ֖י[c] לִבִּ֥י דַוָּֽי׃ ח[28] בטע ול בלישׁ . ג[30]
19 הִנֵּה־קֹ֤ול שַׁוְעַת֙ בַּת־עַמִּ֔י מֵאֶ֖רֶץ מַרְחַקִּ֑ים[a] ג[31]
הַיְהוָה֙ אֵ֣ין בְּצִיֹּ֔ון אִם־מַלְכָּ֖הּ אֵ֣ין בָּ֑הּ יו מ״פ אין אין
מַדּ֣וּעַ הִכְעִסֻ֔נִי בִּפְסִלֵיהֶ֖ם בְּהַבְלֵ֥י נֵכָֽר[b]׃ ח[32] חס בלישׁ וכל מכעסים דכות׳ ב מ א . ל וכת כן[21] . ג[33]
20 עָבַ֤ר קָצִיר֙ כָּלָ֣ה קָ֔יִץ וַאֲנַ֖חְנוּ לֹ֥א נֹושָֽׁעְנוּ׃ לה מל
21 עַל־שֶׁ֣בֶר בַּת־עַמִּ֔י הָשְׁבַּ֖רְתִּי[a] קָדַ֣רְתִּי שַׁמָּ֑ה הֶחֱזָקָ֖תְנִי[b]׃ ו חס בלישׁ[34]
22 הֲצֳרִ֥י אֵ֛ין בְּגִלְעָ֖ד אִם־רֹ֣פֵא אֵ֑ין שָׁ֔ם יו מ״פ אין אין
כִּ֣י[a] מַדּ֗וּעַ לֹ֤א עָלְתָה֙ אֲרֻכַ֣ת בַּת־עַמִּֽי׃

[20] Mm 331. [21] Mp sub loco. [22] Mm 2627. [23] Mm 2481. [24] Mm 2496. [25] Mm 1269. [26] Mm 2497. [27] Mm 2498. [28] Mm 2499. [29] Mm 796. [30] Mm 2205. [31] Mm 2333. [32] Mm 1401. [33] Mm 2500. [34] Mm 2483.

11 [a] pc Mss ut 6,14 ‖ **13** [a–a] 1 סֵ֣ף אֹסֵ֔ף (= אֶאֱסֹף) cf 𝔊 ‖ [b–b] > 𝔊* ‖ [c] mlt Mss בדום–, Ms ועבדום; prp מְבַעֲרִים וּבְעָרִים (hpgr) ‖ **15** [a] = 14,19b, hic dl? ‖ [b] mlt Mss Edd פא– ‖ **17** [a–a] > 𝔊*, dl ‖ **18** [a] 𝔗 nonn Mss ג מבלי; 1 מְבֻלִּי גֹחַת (cf 𝔊 *ἀνίατα* [θ′ *διὰ τὸ μὴ εἶναι ὕβριν* = מ׳ גֵּאוּת]) et cj c 17 ‖ [b] 1 עָלָה vel יַעֲלֶה ‖ [c] huc tr ‖ **19** [a] prp מְרֻחָבִים vel מְרֻוָחִים (cf 22,14[b]), 1 𝔐 cf Jes 33,17 ‖ [b–b] add? cf 7,18 sq ‖ **21** [a] > 𝔊*𝔖 ‖ [b] 𝔊 + 6,24bβ ‖ **22** [a] > nonn Mss 𝔊𝔖.

23 מִי־יִתֵּן רֹאשִׁי מַיִם וְעֵינִי[a] מְקוֹר דִּמְעָה
וְאֶבְכֶּה יוֹמָם וָלַיְלָה אֵת[b] חַלְלֵי בַת־עַמִּי׃

9 1 מִי־יִתְּנֵנִי בַמִּדְבָּר מְלוֹן אֹרְחִים[a] וְאֶעֶזְבָה אֶת־עַמִּי וְאֵלְכָה מֵאִתָּם
2 כִּי כֻלָּם מְנָאֲפִים עֲצֶרֶת בּוגְדִים׃ 2 וַיַּדְרִכוּ[a] אֶת־לְשׁוֹנָם קַשְׁתָּם
שֶׁקֶר וְלֹא לֶאֱמוּנָה[b] גָּבְרוּ[c] בָאָרֶץ
כִּי מֵרָעָה אֶל־רָעָה יָצָאוּ וְאֹתִי[d] לֹא־יָדָעוּ[e] נְאֻם־יְהוָה׃ ס
3 אִישׁ מֵרֵעֵהוּ הִשָּׁמֵרוּ וְעַל־כָּל־אָח אַל־תִּבְטָחוּ
כִּי כָל־אָח עָקוֹב יַעְקֹב וְכָל־רֵעַ רָכִיל יַהֲלֹךְ[a]׃
4 וְאִישׁ בְּרֵעֵהוּ יְהָתֵלּוּ וֶאֱמֶת לֹא יְדַבֵּרוּ
לִמְּדוּ לְשׁוֹנָם דַּבֶּר־שֶׁקֶר[a] הַעֲוֹה נִלְאוּ׃
5 שִׁבְתְּךָ[a] בְּתוֹךְ מִרְמָה בְּמִרְמָה מֵאֲנוּ דַעַת־אוֹתִי[b] נְאֻם־יְהוָה[c]׃ ס
6 [a]לָכֵן כֹּה אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת[a]
הִנְנִי צוֹרְפָם וּבְחַנְתִּים כִּי־אֵיךְ אֶעֱשֶׂה מִפְּנֵי[b] בַּת־עַמִּי[b]׃
7 [a]חֵץ שָׁחוּט[b] לְשׁוֹנָם[c] מִרְמָה[d] דִּבֶּר בְּפִיו[d]
שָׁלוֹם אֶת־רֵעֵהוּ יְדַבֵּר וּבְקִרְבּוֹ יָשִׂים אָרְבּוֹ׃
8 [a]הַעַל־אֵלֶּה לֹא־אֶפְקֹד־בָּם נְאֻם־יְהוָה
אִם־בְּגוֹי אֲשֶׁר־כָּזֶה לֹא תִתְנַקֵּם נַפְשִׁי׃ ס
9 עַל־הֶהָרִים אֶשָּׂא[a] בְכִי וָנֶהִי[b] וְעַל־נְאוֹת מִדְבָּר קִינָה
כִּי נִצְּתוּ מִבְּלִי־אִישׁ עֹבֵר וְלֹא שָׁמְעוּ קוֹל מִקְנֶה
מֵעוֹף הַשָּׁמַיִם וְעַד־בְּהֵמָה נָדְדוּ הָלָכוּ׃
10 [a]וְנָתַתִּי אֶת־יְרוּשָׁלַ͏ִם לְגַלִּים מְעוֹן תַּנִּים
וְאֶת־עָרֵי יְהוּדָה אֶתֵּן שְׁמָמָה מִבְּלִי[b] יוֹשֵׁב׃ ס

כו . כט[35] ול בלישׁ
ב[36]
נ
ל
ל בלישׁ[1] . ח קמ[2]
יג פסוק כל כל וכל
ב חד חס וחד מל . ל
ל
ב וכל נא דכות
ל ר״פ[3] . כי[4] מל יג מגה בסיפ וכל יהושע ושפטים דכות ב מ ב
הי בטע בסיפ[5] . ד מיחד
ב[6]
שהוט ל וכל זהב שהוט ק דכות
ג[7]
ד זוגין[8] . ח
כג
ל בסיפ
ג
ז[9] . ב . מט מל בנביא

[35]Mm 2501. [36]Mm 1765. Cp 9 [1]Mp sub loco. [2]Mm 1602. [3]Mm 978. [4]Mm 1238 א. [5]Mm 2617. [6]Mm 3178. [7]Mm 3646. [8]Mm 3561. [9]Mm 1936.

23 [a] pc Mss Vrs נַי– ‖ [b] pc Mss ⅁Ⅽ עַל ‖ **Cp 9,1** [a–a] G *σταθμὸν ἔσχατον* = מְלוֹן אַחֲרוֹן? ‖ **2** [a] 1 וַיִּ׳ ‖ [b] 1 c Ms GO א׳ ‖ [c] 1 גִּבְרָה ‖ [d] 1 (וְאֶת־יְ(הוָה ‖ [e–e] > G*, dl ‖ **3** [a] huc tr 7? ‖ **4/5** [a–a] 1 הָעֲוֹו נ׳ שָׁב׃ תּוֹךְ cf G ‖ [b] 1 אֶת־יְהוָה cf 2^{d} ‖ [c–c] > G*, dl ‖ **6** [a–a] add ‖ [b–b] 1 prb בָּעָתָם cf ⅁Ⅽ ‖ **7** [a] cf 3^{a} ‖ [b] 1 c K ⅁Ⅽ^{Ms}O שְׁחֻטָה; mlt Mss ⅁Ⅽ ut Q ‖ [c] 1 נוֹ– cf 7b ‖ [d–d] 1 דִּבְרֵי פִיו cf G ‖ **8** [a] = 5,9.29; hic dl? ‖ **9** [a] G(⅁) *λάβετε*, 1 שְׂאוּ ‖ [b] > G* ‖ **10** [a] cf 51,37 ‖ [b] mlt Mss מֵאֵין.

11 מִי־הָאִישׁ֙ הֶחָכָ֣ם וְיָבֶן֮ אֵת־זֹאת֒ וַאֲשֶׁ֨ר דִּבֶּר־פִּי־יְהוָ֜ה אֵלָ֗יו וְיַגֶּ֤דָהּ
עַל־מָה֙ אָבְדָ֣ה הָאָ֔רֶץ נִצְּתָ֥ה כַמִּדְבָּ֖ר מִבְּלִי־עֹבֵֽר׃ ס
12 וַיֹּ֣אמֶר יְהוָ֔ה עַל־עָזְבָ֖ם אֶת־תּוֹרָתִ֑י אֲשֶׁ֥ר נָתַ֖תִּי לִפְנֵיהֶ֣ם וְלֹא־שָׁמְע֥וּ
13 בְקוֹלִ֖י וְלֹא־הָלְכ֥וּ בָֽהּ׃ 13 וַיֵּלְכ֣וּ אַחֲרֵ֔י שְׁרִרוּת֙ לִבָּ֣ם[a] וְאַחֲרֵ֖י
14 הַבְּעָלִ֑ים אֲשֶׁ֥ר לִמְּד֖וּם אֲבוֹתָֽם׃ ס 14 לָכֵ֗ן כֹּ֤ה־אָמַר֙ יְהוָ֣ה
צְבָא֔וֹת אֱלֹהֵ֖י יִשְׂרָאֵ֑ל הִנְנִ֤י מַאֲכִילָם֙ [a]אֶת־הָעָ֣ם הַזֶּ֔ה[a] לַעֲנָ֖ה וְהִשְׁקִיתִ֥ים
15 מֵי־רֹֽאשׁ׃ 15 וַהֲפִצֹתִ֣ים בַּגּוֹיִ֔ם אֲשֶׁ֥ר לֹא־יְדָע֖וּ[a] הֵ֣מָּה וַאֲבוֹתָ֑ם וְשִׁלַּחְתִּ֤י
אַחֲרֵיהֶם֙ אֶת־הַחֶ֔רֶב עַ֖ד כַּלּוֹתִ֥י אוֹתָֽם׃ פ
16 [a]כֹּ֣ה אָמַ֔ר יְהוָ֖ה צְבָא֑וֹת[a]
[b]הִתְבּוֹנְנ֣וּ וְקִרְא֔וּ[b] לַמְקוֹנְנ֖וֹת וּתְבוֹאֶ֑ינָה[c] וְאֶל־הַחֲכָמ֣וֹת שִׁלְח֔וּ
[d]וְתָבֹ֖אנָה׃ 17 וּתְמַהֵ֣רְנָה[d] וְתִשֶּׂ֔נָה[e] עָלֵ֖ינוּ נֶהִי
וְתֵרַ֣דְנָה עֵינֵ֔ינוּ דִּמְעָ֖ה וְעַפְעַפֵּ֥ינוּ יִזְלוּ־מָֽיִם׃
18 כִּ֣י קוֹל֮ נִשְׁמַ֣ע מִצִּיּוֹן֒[a]
אֵ֚יךְ שֻׁדָּ֣דְנוּ בֹשְׁנ֔וּ מְאֹ֖ד
כִּֽי־עָזַ֣בְנוּ אָ֑רֶץ כִּ֥י[b] הִשְׁלִ֖יכוּ[c] מִשְׁכְּנוֹתֵֽינוּ׃ ס
19 כִּֽי־שִׁמַּ֣עְנָה נָשִׁ֗ים דְּבַר־יְהוָה֙ וְתִקַּ֣ח אָזְנְכֶ֔ם דְּבַר־פִּ֑יו
וְלַמֶּ֥דְנָה[a] בְנוֹתֵיכֶ֖ם נֶ֑הִי וְאִשָּׁ֖ה רְעוּתָ֥הּ קִינָֽה׃
20 כִּֽי־עָלָ֤ה מָוֶת֙ בְּחַלּוֹנֵ֔ינוּ בָּ֖א בְּאַרְמְנוֹתֵ֑ינוּ[a]
לְהַכְרִ֤ית עוֹלָל֙ מִח֔וּץ בַּחוּרִ֖ים מֵרְחֹבֽוֹת׃
21 דַּבֵּ֗ר[a] [b]כֹּ֤ה נְאֻם־יְהוָה֙[b]
וְנָפְלָ֤ה[c] נִבְלַ֨ת הָאָדָ֜ם כְּדֹמֶ֗ן[d] עַל־פְּנֵ֤י הַשָּׂדֶה[e]
וּכְעֹמֶ֙ר֙ [f]מֵאַחֲרֵ֣י הַקֹּצֵ֔ר וְאֵ֥ין מְאַסֵּֽף׃ ס 22 כֹּ֣ה׀ אָמַ֣ר יְהוָ֗ה
אַל־יִתְהַלֵּ֤ל חָכָם֙ בְּחָכְמָת֔וֹ וְאַל־יִתְהַלֵּ֥ל הַגִּבּ֖וֹר בִּגְבוּרָתֽוֹ

[10] Mm 880. [11] Mm 2502. [12] Gn 24,7. [13] Mm 1688. [14] Mm 2503. [15] Mm 2617. [16] Mm 2504. [17] Mm 2505. [18] Mm 1579 et cf Jes 47,9. [19] Mm 2506. [20] Mp sub loco. [21] Mm 1234.

13 [a] pc Mss 𝔊𝔖 + הָרַע ‖ **14** [a–a] > 𝔊*, dl ‖ **15** [a] pc Mss יָדָעוּם ‖ **16/17** [a–a] add ‖ [b–b] 𝔊*𝔖 om ה׳ן ‖ [c] dl, ex 16b ‖ [d–d] 𝔊 *καὶ φθεγξάσθωσαν* ‖ [e] mlt Mss ת׳ ‖ **18** [a] pc Mss 𝔊 בְּצִ׳ ‖ [b] mlt Mss וְכִי ‖ [c] l הִשְׁלַכְנוּ (cf 𝔊) vel (מִמִּ׳) הָשְׁלַכְנוּ ‖ **19** [a] dl ו? ‖ **20** [a] 𝔊 *εἰς τὴν γῆν ἡμῶν* (ex *ὑμῶν*) = בְּאַדְמָתֵנוּ ‖ **21** [a] > 𝔊*𝔖, dl; $𝔊^{OL}$θ′ *θανάτῳ* = דֶּבֶר ‖ [b–b] > 𝔊*, dl ‖ [c] 𝔊 *καὶ ἔσονται* (ex *πεσοῦνται*?) ‖ [d] ex 8,2, dl ‖ [e] nonn Mss K^{Or}𝔊 הָאֲדָמָה ‖ [f] l c Ms $𝔊^{B}$ כִּ׳.

אַל[a]־יִתְהַלֵּל עָשִׁיר בְּעָשְׁרוֹ׃ 23 כִּי אִם־בְּזֹאת יִתְהַלֵּל הַמִּתְהַלֵּל ס[24]
הַשְׂכֵּל וְיָדֹעַ אוֹתִי כִּי אֲנִי יְהוָה עֹשֶׂה חֶסֶד
מִשְׁפָּט[a] וּצְדָקָה בָּאָרֶץ כִּי־בְאֵלֶּה חָפָצְתִּי נְאֻם־יְהוָה׃ ס
24 הִנֵּה יָמִים בָּאִים נְאֻם־יְהוָה וּפָקַדְתִּי עַל־כָּל־מוּל בָּעָרְלָה׃ 25 עַל־
מִצְרַיִם וְעַל־יְהוּדָה וְעַל־אֱדוֹם וְעַל־בְּנֵי עַמּוֹן וְעַל־מוֹאָב וְעַל כָּל־
קְצוּצֵי פֵּאָה הַיֹּשְׁבִים בַּמִּדְבָּר כִּי כָל־הַגּוֹיִם עֲרֵלִים[a] וְכָל־בֵּית
יִשְׂרָאֵל עֲרֵלֵי־לֵב׃ ס

10 1 שִׁמְעוּ אֶת־הַדָּבָר אֲשֶׁר דִּבֶּר יְהוָה עֲלֵיכֶם בֵּית יִשְׂרָאֵל׃ 2 כֹּה
אָמַר יְהוָה
אֶל[a]־דֶּרֶךְ הַגּוֹיִם אַל־תִּלָּמָדוּ וּמֵאֹתוֹת הַשָּׁמַיִם אַל־תֵּחַתּוּ
כִּי־יֵחַתּוּ הַגּוֹיִם מֵהֵמָּה׃
3 כִּי־חֻקּוֹת[a] הָעַמִּים הֶבֶל הֻוא כִּי־עֵץ מִיַּעַר כָּרָתוֹ
מַעֲשֵׂה יְדֵי־חָרָשׁ בַּמַּעֲצָד׃ 4 בְּכֶסֶף וּבְזָהָב יַיפֶּהוּ[a]
בְּמַסְמְרוֹת וּבְמַקָּבוֹת יְחַזְּקוּם וְלֹוא יָפִיק[b]׃
5 [a]כְּתֹמֶר מִקְשָׁה הֵמָּה וְלֹא יְדַבֵּרוּ[ba] נָשֹׂוא יִנָּשׂוּא[c] כִּי לֹא יִצְעָדוּ
אַל־תִּירְאוּ מֵהֶם כִּי־לֹא יָרֵעוּ וְגַם־הֵיטִיב אֵין אוֹתָם[d]׃ ס
6 [a]מֵאֵין[b] כָּמוֹךָ יְהוָה גָּדֹול אַתָּה
וְגָדֹול שִׁמְךָ בִּגְבוּרָה׃ 7 מִי לֹא יִרָאֲךָ
מֶלֶךְ הַגּוֹיִם כִּי לְךָ יָאָתָה
כִּי בְכָל־חַכְמֵי הַגּוֹיִם וּבְכָל־מַלְכוּתָם[a] מֵאֵין[b] כָּמוֹךָ׃
8 וּבְאַחַת יִבְעֲרוּ וְיִכְסָלוּ מוּסַר הֲבָלִים עֵץ[a] הֻוא׃
9 [a]כֶּסֶף מְרֻקָּע מִתַּרְשִׁישׁ יוּבָא וְזָהָב מֵאוּפָז[b]

ל[22]

ל . כג[23] מל ג מנה בסיפ וכל יהרשע ושפטים דכות ב מ ב

ל[24]

ג בלישׁ[24] . ג פסוק כל כל וכל

יג[25]

ל[1] . ז[1] בטע בסיפ

ב[2]

ט . ל

ל . ה[3] . ג[3]

ל[5] . לה מל . ג

ל פסוק ולא לא לא[a] . ל מל

כג פסוק וגם ובתר תלת מילין[7] . ב מל

כז בטע

ה[8] . ל

ל

ל . ג[9] פת[9] . ל וכל קהלת דכות

ה[10]

22 וזד ואם בוזאת Lv 26,27. 23 Mm 1238 א. 24 Mp sub loco. 25 Mm 1447. Cp **10** 1 Mp sub loco. 2 Mm 2507. 3 Mm 158. 4 Mm 1365. 5 וזד ויחזוקום 2 Ch 29,34. 6 Mm 1139. 7 Mm 1629. 8 Mm 1674. 9 Mm 2405. 10 Mm 691.

22 [a] mlt Mss Vrs וְאֶל ‖ **23** [a] Q^{Or} 𝔊𝔖𝔗 וּמִ ‖ **25** [a] 𝔊* + *σαρκί* cf 𝔄𝔖𝔗; l prb הָאֶלֶּה ‖ **Cp 10,2** [a] l אֶת cf 12,16 ‖ **3** [a] prp חִתַּת cf Gn 35,5 ‖ **4** [a] 𝔗 *mḥpj ljh* = יְצַפְּהוּ cf 𝔖; huc tr 9 ‖ [b] l קוֹ– ‖ **5** [a–a] 𝔊 *ἀργύριον* (= כֶּסֶף?) *τορευτόν ἐστιν, οὐ πορεύσονται* [$𝔊^{L}$ -σεται] (= יְדַבֵּרוּ sensu syr?) ‖ [b] hic 𝔊 ins 9, sed cf 4[a] ‖ [c] l c nonn Mss יִנָּשׂוּא ‖ [d] = אִתָּם ‖ **6** [a] 6–8 > 𝔊* ‖ [b] l אֵין (מ dttg)? ‖ **7** [a] θ′ *τοῖς βασιλεῦσιν αὐτῶν* = מַלְכֵיהֶם ‖ [b] cf 6[b] ‖ **8** [a] prp מֵעֵצָה ‖ **9** [a] cf 4[a] 5[b] ‖ [b] 𝔖(𝔗) *mn 'wpjr* = מֵאוֹפִיר cf Syh[mg], 𝔊 *Μωφας* vel sim.

ד[11] [c]מַעֲשֵׂה חָרָשׁ וְיֹצֵי צוֹרָף תְּכֵלֶת וְאַרְגָּמָן לְבוּשָׁם
[d]מַעֲשֵׂה חֲכָמִים כֻּלָּם[d]׃
ה כת׳ בנביא וחד מן ד[12] בליש . ד[13] 10 [a]וַיהוָה אֱלֹהִים אֱמֶת הוּא־אֱלֹהִים חַיִּים וּמֶלֶךְ עוֹלָם
ב וחס׳ מִקְצְפּוֹ תִּרְעַשׁ הָאָרֶץ וְלֹא־יָכְלוּ גוֹיִם זַעְמוֹ׃ ס
ל ומל . ל ומל 11 כְּדִנָּה תֵּאמְרוּן לְהוֹם אֱלָהַיָּא דִּי־שְׁמַיָּא וְאַרְקָא לָא עֲבָדוּ יֵאבָדוּ
ח[14] קמ׳ קטן ה׳ מנה ר״פ וכל דברים מלכים תרי עשר תלים קהלת עזרא ד״ה דכות׳ ב׳ מ׳ לכ׳ מֵאַרְעָא וּמִן־תְּחוֹת שְׁמַיָּא אֵלֶּה׃ ס [שָׁמַיִם׃
ג[15] . ג[16] . ד[17] חס׳ בנ״ך וכל אוריית דכות׳ ב׳ מ׳ ד׳ וחד מן ד׳ מילין לשון ענן 12 [a]עֹשֵׂה[b] אֶרֶץ בְּכֹחוֹ מֵכִין תֵּבֵל בְּחָכְמָתוֹ וּבִתְבוּנָתוֹ נָטָה
ארץ חד מן ג[18] חס׳ ק ה ר״ח בליש 13 [a]לְקוֹל תְּתּוֹ[a] הֲמוֹן מַיִם בַּשָּׁמַיִם וַיַּעֲלֶה נְשִׂאִים מִקְצֵה [b]אֶרֶץ[b]
ל׳ב מל[19] בְּרָקִים לַמָּטָר עָשָׂה וַיּוֹצֵא רוּחַ[c] מֵאֹצְרֹתָיו׃
14 נִבְעַר כָּל־אָדָם מִדַּעַת הֹבִישׁ כָּל־צוֹרֵף מִפֶּסֶל
ב כִּי שֶׁקֶר נִסְכּוֹ[a] וְלֹא־רוּחַ בָּם׃ 15 הֶבֶל הֵמָּה מַעֲשֵׂה תַּעְתֻּעִים
בְּעֵת פְּקֻדָּתָם יֹאבֵדוּ׃
ט ר״פ בסיפ׳ . ג[20] 16 לֹא־כְאֵלֶּה חֵלֶק יַעֲקֹב כִּי־יוֹצֵר הַכֹּל הוּא
לג׳ [a]וְיִשְׂרָאֵל שֵׁבֶט[a] נַחֲלָתוֹ יְהוָה צְבָאוֹת שְׁמוֹ׃ ס
ישבת ק 17 [a]אִסְפִּי מֵאֶרֶץ[a] כִּנְעָתֵךְ[b] יֹשֶׁבֶת[c] בַּמָּצוֹר[d]׃ ס
ו בטע בסיפ׳ . כי מיחף[21] ב חד מל וחד חס׳[22] 18 כִּי־כֹה אָמַר יְהוָה הִנְנִי קוֹלֵעַ
לד׳ מל׳ ו מנח בסיפ׳ אֶת־יוֹשְׁבֵי הָאָרֶץ בַּפַּעַם[a] הַזֹּאת
ב חד חס׳ וחד מל[23] [b]וַהֲצַרֹתִי לָהֶם[b] לְמַעַן יִמְצָאוּ[c]׃ ס
19 אֲוֵי לִי עַל־שִׁבְרִי נַחְלָה מַכָּתִי
ל וַאֲנִי אָמַרְתִּי אַךְ זֶה חֳלִי[a] וְאֶשָּׂאֶנּוּ׃
ל . ב 20 [a]אָהֳלִי[a] שָׁדַד וְכָל־מֵיתָרַי נִתָּקוּ בָּנַי יְצָאֻנִי[b] וְאֵינָם
ל . ב חד חס׳ וחד מל אֵין־נֹטֶה[c] עוֹד אָהֳלִי וּמֵקִים[d] יְרִיעֹתָי׃
ו[24] 21 כִּי נִבְעֲרוּ הָרֹעִים וְאֶת־יְהוָה לֹא דָרָשׁוּ

[11] Mm 496. [12] Mm 2508. [13] Mm 1250. [14] Mm 475. [15] Mm 2753. [16] Mm 2008. [17] Mm 1367. [18] Mm 1856. [19] Mm 2194. [20] Mm 1617. [21] Mm 2049. [22] Mm 2509. [23] Mp sub loco. [24] Mm 2323.

9 [c–c] > G, dl et tr huc [d–d] ‖ [d–d] cf [c–c] ‖ **10** [a] > G* ‖ **12** [a] 12–16 = 51,15–19 ‖ [b] G (S) pr *κύριος* ‖ **13** [a–a] > G*; 1 לוֹ נִתַּךְ– vel לְתִתּוֹ קוֹל ‖ [b] Q הָאָרֶץ ‖ [c] G *φῶς*, it 51,16c ‖ **14** [a] 1 וְסָכָו ‖ **16** [a–a] > G* ‖ **17** [a–a] G *συνήγαγεν ἔξωθεν* = אֲסַף מִחוּץ? ‖ [b] dub ‖ [c] K יֹשַׁבְתִּי ‖ [d] G *ἐν ἐκλεκτοῖς* = בְּמִבְחָר cf 22,7 48,15 ‖ **18** [a] > G ‖ [b–b] G *ἐν θλίψει* = בַּצָּרָה ‖ [c] S + suff 1 sg; prp יְמָצְאוּ (cf GV) vel יֶאְשָׁמוּ (cf α′G^{L}) vel (pro לְמָנְעָם מִצֵּאת (ל׳ י׳ ‖ **19** [a] Vrs + suff 1 sg ‖ **20** [a] pr וְ (hpgr) ‖ [b] G *καὶ τὰ πρόβατά μου* = וְצֹאנִי ‖ [c] l מֵקִים? cf [d] ‖ [d] l וּנְטֹה? cf [c].

ל עַל־כֵּן לֹא הִשְׂכִּילוּ וְכָל־מַרְעִיתָם נָפוֹצָה׃ ס

יא25 בטע וכל מלכים ויחזק דכות ב מ ב 22 קוֹל שְׁמוּעָה הִנֵּה בָאָה וְרַעַשׁ גָּדוֹל מֵאֶרֶץ צָפוֹן
לָשׂוּם אֶת־עָרֵי יְהוּדָה שְׁמָמָה מְעוֹן תַּנִּים׃ ס

ה26 וכל קהלת דכות ב מ א 23 יָדַעְתִּי[a] יְהוָה כִּי לֹא לָאָדָם דַּרְכּוֹ

ב27 לֹא[b]־לְאִישׁ תִּלֹּךְ וְהָכִין[c] אֶת־צַעֲדוֹ׃

ל 24 יַסְּרֵנִי[a] יְהוָה אַךְ־בְּמִשְׁפָּט אַל־בְּאַפְּךָ פֶּן־תַּמְעִטֵנִי[a]׃

ה28 25 [a]שְׁפָךְ חֲמָתְךָ עַל־הַגּוֹיִם אֲשֶׁר לֹא־יְדָעוּךָ

ל29 וְעַל[c] מִשְׁפָּחוֹת[b] אֲשֶׁר בְּשִׁמְךָ לֹא קָרָאוּ

ג. ב כִּי־אָכְלוּ אֶת־יַעֲקֹב וַאֲכָלֻהוּ[c] וַיְכַלֻּהוּ וְאֶת־נָוֵהוּ הֵשַׁמּוּ׃ פ

11 1 הַדָּבָר[1] אֲשֶׁר הָיָה אֶל־יִרְמְיָהוּ מֵאֵת יְהוָה לֵאמֹר׃ 2 [a]שִׁמְעוּ

ח1 ג מנה בליש אֶת־דִּבְרֵי הַבְּרִית הַזֹּאת וְדִבַּרְתֶּם[b] אֶל־אִישׁ יְהוּדָה וְעַל[c]־יֹשְׁבֵי

ג בטע בסיפ2. כד יְרוּשָׁלִָם׃ 3 וְאָמַרְתָּ אֲלֵיהֶם[a] כֹּה־אָמַר יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל אָרוּר 3
הָאִישׁ אֲשֶׁר לֹא יִשְׁמַע אֶת־דִּבְרֵי הַבְּרִית הַזֹּאת׃ 4 אֲשֶׁר צִוִּיתִי אֶת־ 4
אֲבוֹתֵיכֶם בְּיוֹם הוֹצִיאִי־אוֹתָם מֵאֶרֶץ־מִצְרַיִם מִכּוּר הַבַּרְזֶל לֵאמֹר
שִׁמְעוּ בְקוֹלִי וַעֲשִׂיתֶם אוֹתָם[a] כְּכֹל אֲשֶׁר־אֲצַוֶּה אֶתְכֶם וִהְיִיתֶם לִי
לְעָם וְאָנֹכִי אֶהְיֶה לָכֶם לֵאלֹהִים׃ 5 לְמַעַן הָקִים אֶת־הַשְּׁבוּעָה אֲשֶׁר־ 5
נִשְׁבַּעְתִּי לַאֲבוֹתֵיכֶם לָתֵת לָהֶם אֶרֶץ זָבַת חָלָב וּדְבָשׁ כַּיּוֹם הַזֶּה וָאַעַן

ל. ד בטע בסיפ. כה וָאֹמַר אָמֵן[ו] יְהוָה׃ ס 6 וַיֹּאמֶר יְהוָה אֵלַי קְרָא אֶת־כָּל־[a] 6
הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה בְּעָרֵי יְהוּדָה וּבְחֻצוֹת יְרוּשָׁלִַם לֵאמֹר שִׁמְעוּ אֶת־
דִּבְרֵי הַבְּרִית הַזֹּאת וַעֲשִׂיתֶם אוֹתָם׃ 7 [a]כִּי הָעֵד הַעִדֹּתִי בַּאֲבוֹתֵיכֶם 7

ג ב חס וחד מל בְּיוֹם הַעֲלוֹתִי אוֹתָם מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם וְעַד[b]־הַיּוֹם הַזֶּה הַשְׁכֵּם וְהָעֵד
לֵאמֹר שִׁמְעוּ בְקוֹלִי׃ 8 וְלֹא שָׁמְעוּ וְלֹא־הִטּוּ אֶת־אָזְנָם וַיֵּלְכוּ אִישׁ 8

ט פסוק ולא ולא ולא. י בִּשְׁרִירוּת לִבָּם הָרָע וָאָבִיא עֲלֵיהֶם אֶת־כָּל־דִּבְרֵי הַבְּרִית־הַזֹּאת

ג מל3 אֲשֶׁר־צִוִּיתִי לַעֲשׂוֹת[a] וְלֹא עָשׂוּ׃ ס 9 וַיֹּאמֶר יְהוָה אֵלַי נִמְצָא־ 9

ח4

25 Mm 279. 26 Mm 391. 27 Mm 2795. 28 Mm 2453. 29 Mm 2510. Cp 11 1 Mm 3172. 2 Mp sub loco. 3 Mm 2511. 4 Mm 2512.

23 [a] l תָּ– (ʾ dttg) ‖ [b] l c mlt Mss 𝔊𝔖𝔗$^{f\,Ms}$𝔙 וְלֹא ‖ [c] dl ו ‖ **24** [a] l נוּ– cf 𝔊 ‖ **25** [a] = Ps 79,6.7 ‖ [b] nonn Mss 𝔊^{Qal}𝔏𝔗 מַמְלָכוֹת ut Ps 79 ‖ [c] > pc Mss 𝔊 Ps 79, dl (dttg) ‖ **Cp 11,2/3** [a–a] add ‖ [b] 𝔊 *καὶ λαλήσεις* cf 𝔖 *w'mr*; l תָּם– ‖ [c] nonn Mss 𝔊𝔖𝔗^{f} וְאֶל ‖ **4** [a] > 𝔊*𝔙, dl (ex 6) ‖ **6** [a] > pc Mss 𝔊* ‖ **7/8** [a–a] > 𝔊* ‖ [b] mlt Mss עד.

10 קֶשֶׁר בְּאַנְשֵׁי יְהוּדָה וּבְיוֹשְׁבֵי יְרוּשָׁלִָם׃ 10 שָׁבוּ עַל־עֲוֹנֹת אֲבוֹתָם ג. ל ר״ס[5]. ד חס
הָרִאשֹׁנִים אֲשֶׁר מֵאֲנוּ לִשְׁמֹעַ אֶת־דְּבָרַי וְהֵמָּה[a] הָלְכוּ אַחֲרֵי אֱלֹהִים כה. ד מל[6]
אֲחֵרִים לְעָבְדָם הֵפֵרוּ בֵּית־יִשְׂרָאֵל וּבֵית יְהוּדָה אֶת־בְּרִיתִי אֲשֶׁר
11 כָּרַתִּי אֶת־אֲבוֹתָם׃ ס 11 לָכֵן כֹּה אָמַר יְהוָה הִנְנִי מֵבִיא אֲלֵיהֶם[a] וה בטע בסיפ[7]. כ. ל
רָעָה אֲשֶׁר לֹא־יוּכְלוּ לָצֵאת מִמֶּנָּה וְזָעֲקוּ אֵלַי וְלֹא[b] אֶשְׁמַע אֲלֵיהֶם׃ יא[9]. ג
12 וְהָלְכוּ עָרֵי יְהוּדָה וְיוֹשְׁבֵי יְרוּשָׁלִַם וְזָעֲקוּ אֶל־הָאֱלֹהִים אֲשֶׁר הֵם יח[10]. כ[11]
13 מְקַטְּרִים לָהֶם וְהוֹשֵׁעַ לֹא־יוֹשִׁיעוּ לָהֶם בְּעֵת רָעָתָם׃ 13 כִּי[a] מִסְפַּר
עָרֶיךָ הָיוּ אֱלֹהֶיךָ יְהוּדָה וּמִסְפַּר חֲצוֹת יְרוּשָׁלִַם שַׂמְתֶּם מִזְבְּחוֹת ה
14 לַבֹּשֶׁת[b] מִזְבְּחוֹת לְקַטֵּר לַבָּעַל׃ ס 14 וְאַתָּה אַל־תִּתְפַּלֵּל בְּעַד־ ב וחס[12]. ל
הָעָם הַזֶּה וְאַל־תִּשָּׂא בַעֲדָם רִנָּה וּתְפִלָּה כִּי אֵינֶנִּי שֹׁמֵעַ בְּעֵת קָרְאָם[a] ג
אֵלַי בְּעַד[b] רָעָתָם׃ ס
15 מָה לִּידִידִי[a] בְּבֵיתִי עֲשׂוֹתָהּ[b] הַמְזִמָּתָהּ כד[13]. ג
הָרַבִּים[c] וּבְשַׂר־קֹדֶשׁ יַעַבְרוּ[d] מֵעָלַיִךְ[e] כִּי רָעָתֵכִי[e] ד[14]. ד[11]
אָז תַּעֲלֹזִי[f][g]׃ ל
16 זַיִת רַעֲנָן יְפֵה פְרִי־[a]תֹאַר קָרָא יְהוָה שְׁמֵךְ
[b]לְקוֹל | הֲמוּלָּה גְדוֹלָה[b] ב חד מל וחד חס[15]. ז חס[16].
הִצִּית אֵשׁ עָלֶיהָ[c] וְרָעוּ[d] דָּלִיּוֹתָיו׃ יא[17]
17 וַיהוָה צְבָאוֹת הַנּוֹטֵעַ אוֹתָךְ דִּבֶּר עָלַיִךְ רָעָה בְּגֹלַל רָעַת בֵּית־ ל. יז מל בלשון נקיבה[17]. ל
יִשְׂרָאֵל וּבֵית יְהוּדָה אֲשֶׁר עָשׂוּ לָהֶם[a] לְהַכְעִסֵנִי לְקַטֵּר לַבָּעַל׃ ס
18 וַיהוָה[a] הוֹדִיעֵנִי[b] וָאֵדָעָה[c] אָז הֶרְאִיתָנִי[d] מַעַלְלֵיהֶם[e]׃ 19 וַאֲנִי כְּכֶבֶשׂ ל. ב בליש[18]. סו ר״ס. ב
אַלּוּף יוּבַל לִטְבֹחַ וְלֹא־יָדַעְתִּי כִּי־עָלַי | חָשְׁבוּ מַחֲשָׁבוֹת נַשְׁחִיתָה[a] ד ומל. ה[19]

[5] Mm 978. [6] Mm 4164. [7] Mm 2617. [8] Mm 2168. [9] Mm 2545. [10] Mm 2513. [11] Mp sub loco. [12] Mm 2514. [13] Mm 592. [14] Mm 2832. [15] Mm 2515. [16] Mm 1193. [17] Mm 287. [18] Mm 2516. [19] Mm 1248.

10 [a] G *καὶ ἰδοὺ αὐτοί* = וְהִנֵּה המה || **11** [a] nonn Mss עַל || [b] Or ואל || **13** [a] add cf 2,28 || [b–b] > G*, dl || **14** [a] l קַרְאֵךְ cf T et 7,16 || [b] mlt Mss Vrs בעת || **15** [a] G *ἡ ἠγαπημένη* cf S; prp לִי דוֹדֵךְ cf 24,1 || [b] mlt Mss G עשׂתה; l עֲשִׂיתָ || [c] G *μὴ εὐχαί*, l הַנְּדָרִים; T *adipes* = (ה)חֲלָבִים); prp הַבְּרִיִּים || [d] l יַעַבְרוּ cf Vrs || [e–e] l מעליך רעה cf GV || [f–f] crrp (Ms אז bis); prp עַל־זֹאת (ה)אֲזֹבָה vel (ה)חַזְקִי || [g] huc tr 16[b–b]? || **16** [a] > G, dl vel l יְפֵיפִיָּה pro יפה פ cf 46,20 || [b–b] cf 15[g] || [c] l prb בְּעָלֶיהָ || [d] l בָּצְרוּ cf V || **17** [a] ins אֱלֹהִים? || **18** [a] GS om cop, dl || [b] G *γνώρισόν μοι* = יְ֫דַעֵנִי cf S || [c] l עֶדָּה || [d] G *εἶδον* = רָאִיתִי; ins י = יהוה || [e] huc tr 12,6 || **19** [a] G(T) *ἐμβάλωμεν* = נַשְׁלִיכָה vel נַשְׁלְחָה, V *mittamus*.

עַיִן[b] בְּלַחְמוֹ[c] וְנַכְרֵתֵנוּ מֵאֶרֶץ חַיִּים וּשְׁמוֹ לֹא־יִזָּכֵר עוֹד׃ [20]ג
20 וַיהוָה צְבָאוֹת שֹׁפֵט צֶדֶק בֹּחֵן כְּלָיוֹת וָלֵב[b] [a] ד
אֶרְאֶה נִקְמָתְךָ מֵהֶם כִּי אֵלֶיךָ גָּלִיתִי[c] אֶת־רִיבִי׃ ס ב
21 לָכֵן כֹּה־אָמַר יְהוָה עַל־אַנְשֵׁי עֲנָתוֹת הַמְבַקְשִׁים אֶת־נַפְשְׁךָ[a] לֵאמֹר 21 ל״ו בטע בסיפ׳ . כ״ק 22 . 23
לֹא תִנָּבֵא בְשֵׁם יְהוָה וְלֹא[b] תָמוּת בְּיָדֵנוּ׃ ס 22 לָכֵן כֹּה אָמַר 22 ב״ק 24 . ל״ו בטע בסיפ׳ 21 . ד מיחד
יְהוָה צְבָאוֹת[a] הִנְנִי פֹקֵד עֲלֵיהֶם הַבָּחוּרִים[b] יָמֻתוּ בַחֶרֶב בְּנֵיהֶם
וּבְנוֹתֵיהֶם יָמֻתוּ בָרָעָב׃ 23 וּשְׁאֵרִית לֹא תִהְיֶה לָהֶם כִּי־אָבִיא רָעָה 23
אֶל־אַנְשֵׁי עֲנָתוֹת שְׁנַת פְּקֻדָּתָם׃ ס
12 1 צַדִּיק אַתָּה יְהוָה כִּי אָרִיב אֵלֶיךָ אַךְ מִשְׁפָּטִים אֲדַבֵּר אוֹתָךְ ב ר״פ . ט׳ רפי וכל יחזק דכות׳ וחד מן ד׳ דמטע
מַדּוּעַ דֶּרֶךְ רְשָׁעִים צָלְחָה שָׁלְוֵי כָּל־בֹּגְדֵי בָגֶד׃ ו ה כת ו וחד כת ה׳ . ב וחס
2 נְטַעְתָּם גַּם־שָׁרָשׁוּ יֵלְכוּ[a] גַּם־עָשׂוּ פֶּרִי
קָרוֹב אַתָּה בְּפִיהֶם וְרָחוֹק מִכִּלְיוֹתֵיהֶם׃ ל
3 וְאַתָּה יְהוָה[b] יְדַעְתַּנִי תִרְאֵנִי[c] וּבָחַנְתָּ לִבִּי אִתָּךְ [ba] ב׳ . ב
הַתְּקֻם כְּצֹאן לְטִבְחָה וְהַקְדִּשֵׁם לְיוֹם הֲרֵגָה׃ ס [d] ל׳ . ז׳ . ו חס בלישׁ
4 עַד־מָתַי תֶּאֱבַל הָאָרֶץ וְעֵשֶׂב כָּל־הַשָּׂדֶה יִיבָשׁ מֵרָעַת [a] ב׳ 5
יֹשְׁבֵי־בָהּ סָפְתָה בְהֵמוֹת[b] וָעוֹף[a] ל׳ . ל
כִּי אָמְרוּ לֹא יִרְאֶה[c] אֶת־אַחֲרִיתֵנוּ׃
5 כִּי אֶת־רַגְלִים רַצְתָּה וַיְלָאוּךָ וְאֵיךְ תְּתַחֲרֶה אֶת־הַסּוּסִים ל׳ . ל
וּבְאֶרֶץ שָׁלוֹם אַתָּה בוֹטֵחַ וְאֵיךְ תַּעֲשֶׂה בִּגְאוֹן הַיַּרְדֵּן׃ ה״ פ . ג׳ מל בנביא וכל כתיב דכות׳ ב מ ה
6 כִּי גַם־אַחֶיךָ וּבֵית־אָבִיךָ גַּם־הֵמָּה בָּגְדוּ בָךְ גַּם־הֵמָּה קָרְאוּ[b] [a] יב׳ פסוק גם גם גם ב׳ מנה בסיפ
אַחֲרֶיךָ מָלֵא[be] אַל־תַּאֲמֵן בָּם כִּי־יְדַבְּרוּ אֵלֶיךָ טוֹבוֹת׃ ס ב מל
7 עָזַבְתִּי אֶת־בֵּיתִי נָטַשְׁתִּי אֶת־נַחֲלָתִי
נָתַתִּי אֶת־יְדִידוּת נַפְשִׁי בְּכַף אֹיְבֶיהָ׃ ב וחס

[20] Mm 786. [21] Mm 2617. [22] Mm 2168. [23] Mm 2199. [24] Mm 2517. Cp 12 [1] Mm 136. [2] Lectio plena contra Mm 2565, cf Mp sub loco. [3] Mm 3905. [4] Mm 2518. [5] Mp sub loco. [6] Mm 3981. [7] Mm 2352. [8] Mm 2519. [9] Mm 2520. [10] Mm 2521.

19 [b] 𝔗 *sm' dmwt'* venenum mortis ‖ [c] l prb בְּלַחְמוֹ ‖ **20** [a] cf 20,12[a] ‖ [b] huc tr 12,3 ‖ [c] l גַּלּוֹתִי ‖ **21** [a] 𝔊* suff 1 sg, l נַפְשִׁי ‖ [b] 𝔊 *εἰ δὲ μή* = ואם לא ‖ **22** [a–a] > 𝔊* ‖ [b] dl (dttg) ‖ **Cp 12,2** [a] 𝔊 *ἐτεκνοποίησαν* = יָלְדוּ; σ′ recte *προκόπτοντες*; prp *ילחו ‖ **3** [a] cf 11,20[a] ‖ [b–b] l prb אתה cf 11,20 ‖ [c] > 𝔊* ‖ [d–d] > 𝔊* ‖ **4** [a–a] add ‖ [b] pc Mss 𝔖𝔗𝔙 בהמה ‖ [c–c] 𝔊 *ὁ θεὸς ὁδοὺς ἡμῶν*, l אֱלֹהִים את־אָרְחוֹתנו ‖ **6** [a] cf 11,18[e] ‖ [b–b] prp קָשְׁרוּ א׳ כָּלָם ‖ [e] 𝔊 *ἐπισυννήχθησαν*.

8 הָיְתָה־לִּי נַחֲלָתִי כְּאַרְיֵה בַּיָּעַר ה ר״פ[11]
נָתְנָה עָלַי בְּקוֹלָהּ עַל־כֵּן שְׂנֵאתִיהָ׃
9 הַעַיִט[a] צָבוּעַ נַחֲלָתִי לִי[b] הַעַיִט[c] סָבִיב עָלֶיהָ ד ב קמ ורב פת. ד ב קמ ורב פת
לְכוּ אִסְפוּ[d] כָּל־חַיַּת הַשָּׂדֶה הַתְיוּ[e] לֶאֱכֹלָה׃ ו. ג בּ מנה בליש וחד לשון ארמי
10 רֹעִים רַבִּים שִׁחֲתוּ כַרְמִי בּוֹסְסוּ אֶת־חֶלְקָתִי[a] ב חד מל וחד חס[12]
נָתְנוּ אֶת־חֶלְקַת חֶמְדָּתִי לְמִדְבַּר שְׁמָמָה׃
11 שָׂמָּהּ[a] לִשְׁמָמָה אָבְלָה עָלַי שְׁמֵמָה ג. ה. ל
נָשַׁמָּה כָּל־הָאָרֶץ כִּי[b] אֵין אִישׁ שָׂם עַל־לֵב׃
12 עַל־כָּל־שְׁפָיִם בַּמִּדְבָּר בָּאוּ שֹׁדְדִים
[a]כִּי חֶרֶב לַיהוָה אֹכֶלָה[a] מִקְצֵה־אֶרֶץ וְעַד־קְצֵה הָאָרֶץ אֵין שָׁלוֹם ח[13]. ב[14]. ה[15]
לְכָל־בָּשָׂר׃ ס ל[16]
13 זָרְעוּ[a] חִטִּים וְקוֹצִים קָצָרוּ[a] נָחֳלוּ לֹא[b] יוֹעִלוּ ל[17]. ב. ב חס׳ י
וּבֹשׁוּ[c] מִתְּבוּאֹתֵיכֶם[d] מֵחֲרוֹן אַף־יְהוָה׃ ס 14 כֹּה׀ ג[18]. יח בטע בסיפ
אָמַר יְהוָה עַל־[a]כָּל־שְׁכֵנַי[b] הָרָעִים הַנֹּגְעִים בַּנַּחֲלָה אֲשֶׁר־הִנְחַלְתִּי ל
אֶת־עַמִּי אֶת־יִשְׂרָאֵל הִנְנִי נֹתְשָׁם מֵעַל אַדְמָתָם וְאֶת־בֵּית יְהוּדָה ו. ג מיחד[19]
אֶתּוֹשׁ מִתּוֹכָם׃ 15 וְהָיָה אַחֲרֵי נָתְשִׁי אוֹתָם אָשׁוּב וְרִחַמְתִּים וַהֲשִׁבֹתִים ג
ס[15] אִישׁ לְנַחֲלָתוֹ וְאִישׁ לְאַרְצוֹ׃ 16 וְהָיָה אִם־לָמֹד יִלְמְדוּ אֶת־דַּרְכֵי[a] עַמִּי ב בתרי לישנ[20]. ל בעיא
לְהִשָּׁבֵעַ בִּשְׁמִי חַי־יְהוָה כַּאֲשֶׁר לִמְּדוּ אֶת־עַמִּי לְהִשָּׁבֵעַ בַּבָּעַל ב בסיפ. ב בסיפ
וְנִבְנוּ בְּתוֹךְ עַמִּי׃ 17 וְאִם לֹא יִשְׁמָעוּ[a] וְנָתַשְׁתִּי אֶת־הַגּוֹי הַהוּא נָתוֹשׁ וְאָבֵד נְאֻם־יְהוָה׃ ס
13 1 כֹּה אָמַר יְהוָה אֵלַי הָלוֹךְ וְקָנִיתָ לְךָ אֵזוֹר פְּשָׁתִּים וְשַׂמְתּוֹ ג. ו מל בסיפ
2 עַל־מָתְנֶיךָ וּבַמַּיִם לֹא תְבִיאֵהוּ׃ 2 וָאֶקְנֶה אֶת־הָאֵזוֹר כִּדְבַר יְהוָה
3 4 וָאָשֶׂם עַל־מָתְנָי׃ ס 3 וַיְהִי דְבַר־יְהוָה אֵלַי שֵׁנִית[a] לֵאמֹר׃ 4 קַח־ ט[2] ה[3] מנה חס. ב[4]. יב ר״פ

[11] Mm 2522. [12] Mm 2523. [13] Mm 1128. [14] Mm 2524. [15] Mm 2525. [16] Mm 927. [17] Mm 3402. [18] Mp sub loco. [19] Mm 2526. [20] Mm 2527. **Cp 13** [1] Mm 1408. [2] Mm 1918. [3] Mm 2528. [4] Mm 2455.

9 [a] G *μὴ σπήλαιον* ‖ [b] l כִּי? ‖ [c] G *ἢ σπήλαιον*; l הָ׳ ‖ [d] l הַאֲ׳ cf 𝔙 ‖ [e] l c pc Mss אתיו 𝔙 cf G ‖ **10** [a] l c nonn Mss נַחֲלָתִי ‖ **11** [a] l שִׁמָּהּ cf 𝔖𝔙 ‖ [b–b] prp וְאֵין ‖ **12** [a–a] add? ‖ **13** [a] G* imp = קְצֻרוּ, ז׳ ‖ [b] mlt Mss וְלֹא ‖ [c–c] G *ἀπὸ καυχήσεως ὑμῶν, ἀπὸ ἀνειδισμοῦ ἔναντι κυρίου* ‖ [d] l יְהֹם –? ‖ **14** [a] dl? ‖ [b] GC om suff = הַשְּׁכֵנִים ‖ **16** [a] l דֶּרֶךְ cf G et 10,2 ‖ **17** [a] G *ἐπιστρέψωσι* = יָשׁוּבוּ; prp יִשְׁבְּעוּ cf 16 ‖ **Cp 13,3** [a] > Ms G*.

אֶת־הָאֵזוֹר אֲשֶׁר קָנִיתָ אֲשֶׁר עַל־מָתְנֶיךָ וְקוּם֙ לֵךְ פְּרָתָה[a] וְטָמְנֵהוּ
שָׁם בְּנֹקֶק הַסָּלַע׃ 5 וָאֵלֵךְ וָאֶטְמְנֵהוּ בִּפְרָת כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אוֹתִי׃
6 וַיְהִי֙ מִקֵּ֣ץ יָמִ֔ים רַבִּ֖ים וַיֹּ֣אמֶר יְהוָ֑ה אֵלַ֗י קוּם֙ לֵ֣ךְ פְּרָתָ֔ה וְקַ֥ח מִשָּׁ֖ם
7 אֶת־הָאֵזוֹר אֲשֶׁר צִוִּיתִיךָ לְטָמְנוֹ־שָׁם׃ 7 וָאֵלֵךְ פְּרָתָה וָאֶחְפֹּר וָאֶקַּח
אֶת־הָאֵזוֹר מִן־הַמָּקוֹם אֲשֶׁר־טְמַנְתִּיו שָׁמָּה וְהִנֵּה נִשְׁחַת הָאֵזוֹר לֹא[a]
8 יִצְלַח לַכֹּל׃ פ 8 וַיְהִי֙ דְּבַר־יְהוָ֔ה אֵלַ֖י לֵאמֹֽר׃ 9 כֹּ֥ה אָמַ֖ר יְהוָ֑ה
10 כָּכָה אַשְׁחִית[a] אֶת־גְּאוֹן יְהוּדָה וְאֶת־גְּא֥וֹן יְרוּשָׁלִַ֖ם הָרָֽב׃ 10 הָעָם֙ הַזֶּ֣ה
הָרָ֔ע הַמְּאֲנִ֖ים | לִשְׁמֹ֣עַ אֶת־דְּבָרָ֑י [a]הַהֹלְכִ֤ים בִּשְׁרִרוּת֙ לִבָּ֔ם[a] וַיֵּלְכוּ֙
אַחֲרֵ֣י אֱלֹהִ֔ים אֲחֵרִ֖ים לְעָבְדָ֣ם וּלְהִשְׁתַּחֲוֹ֣ת לָהֶ֑ם וְיִהְי֞וּ[b] כָּאֵזוֹר הַזֶּ֣ה
אֲשֶׁ֔ר לֹ֥א יִצְלַ֖ח לַכֹּֽל׃ 11 כִּ֣י כַאֲשֶׁ֣ר יִדְבַּ֤ק הָאֵזוֹר֙ אֶל־מָתְנֵ֣י־אִ֔ישׁ כֵּ֥ן
הִדְבַּ֖קְתִּי אֵלַ֑י [a]אֶת־כָּל־בֵּ֣ית יִשְׂרָאֵ֗ל וְ[a]אֶת־כָּל־בֵּ֤ית יְהוּדָה֙ נְאֻם־
יְהוָ֔ה לִֽהְיוֹת֙ לִ֣י לְעָ֔ם וְלִשֵּׁ֥ם וְלִתְהִלָּ֖ה וּלְתִפְאָ֑רֶת וְלֹ֥א שָׁמֵֽעוּ׃
12 וְאָמַרְתָּ֣[a] אֲלֵיהֶ֗ם אֶת־הַדָּבָ֤ר הַזֶּה֙ ס כֹּֽה־אָמַ֣ר יְהוָ֔ה אֱלֹהֵ֖י
יִשְׂרָאֵ֑ל[a] כָּל־נֵ֣בֶל יִמָּלֵ֔א יַ֖יִן וְאָמְר֥וּ[b] אֵלֶ֛יךָ הֲיָדֹ֥עַ לֹ֖א נֵדַ֥ע כִּי כָל־נֵ֖בֶל
13 יִמָּלֵ֥א יָֽיִן׃ 13 וְאָמַרְתָּ֣ אֲלֵיהֶ֗ם כֹּֽה־אָמַ֤ר יְהוָה֙ הִנְנִ֣י מְמַלֵּ֔א אֶת־כָּל־
יֹשְׁבֵ֥י הָאָ֛רֶץ הַזֹּ֖את וְאֶת־[a]הַמְּלָכִ֣ים הַיֹּשְׁבִ֤ים לְדָוִד֙ עַל־כִּסְא֔וֹ וְאֶת־
הַכֹּהֲנִ֥ים וְאֶת־הַנְּבִיאִ֖ים וְאֶת־[b]כָּל־יֹשְׁבֵ֥י יְרוּשָׁלִָֽם׃ 14 וְנִפַּצְתִּ֥ים
אִ֛ישׁ אֶל־אָחִ֖יו וְהָאָבוֹת֙ וְהַבָּנִ֣ים יַחְדָּ֔ו נְאֻם־יְהוָ֑ה לֹֽא־אֶחְמֹ֥ל וְלֹא־
אָח֖וּס וְלֹ֣א אֲרַחֵ֔ם מֵהַשְׁחִיתָֽם׃ ס
15 שִׁמְעוּ֙ וְהַאֲזִ֔ינוּ אַל־תִּגְבְּהוּ֙ כִּ֣י יְהוָ֔ה דִּבֵּֽר׃
16 תְּנ֤וּ לַיהוָה֙ אֱלֹהֵיכֶ֔ם כָּב֖וֹד בְּטֶ֣רֶם יַחְשִׁ֑ךְ
וּבְטֶ֤רֶם יִתְנַגְּפ֙וּ רַגְלֵיכֶ֔ם עַל־הָרֵ֖י נָ֑שֶׁף
וְקִוִּיתֶ֣ם לָא֔וֹר [a]וְשָׂמָ֖הּ לְצַלְמָ֑וֶת [a]יְשִׁיתֶ[b] לַעֲרָפֶֽל׃

[5] Mp sub loco. [6] Mm 2529. [7] Mm 1238 א. [8] Mm 1992. [9] Mm 936. [10] Mm 4164. [11] Mm 72. [12] Mm 1854. [13] Mm 4206. [14] Mm 2492. [15] Mm 1296. [16] Mm 4205. [17] Mm 3998. [18] Mm 2491. [19] Mm 2530. [20] Mm 231. [21] Mm 771. [22] Mm 2531. [23] Mm 2532.

4 [a] α′ *εἰς Φαραν* ‖ **7** [a] mlt Mss 𝔊[534]𝔖 וְלֹא ‖ **9** [a] l נִשְׁחַת? cf 7b ‖ **10** [a–a] > 𝔊* ‖ [b] l וְנֵיהִי? ‖ **11** [a–a] add ‖ **12** [a–a] 𝔊* *πρὸς τὸν λαὸν τοῦτον*, l אֶל־הָעָם הזה ‖ [b] l וְאִם יֹאמְרוּ (hpgr) cf 𝔊 ‖ **13** [a] dl ו ‖ [b] 𝔊 *καὶ τὸν Ιουδα καί* ‖ **16** [a–a] 𝔊 *καὶ ἐκεῖ σκιὰ θανάτου* = וְשָׂם צ׳ ‖ [b] l Q; K יָשִׂית; > 𝔖𝔙.

17 וְאִם־לֹ֣א תִשְׁמָעֻ֗הוּ בְּמִסְתָּרִ֤ים[a] תִּבְכֶּה־נַפְשִׁ֙י[b] מִפְּנֵ֣י גֵוָ֔ה[c] וְיָרֹ֥ד[d] תִּדְמַ֖ע
וְתֵרַ֣ד עֵינִ֣י דִמְעָ֑ה כִּ֥י נִשְׁבֶּ֖ה עֲדֶ֥ר יְהוָֽה׃ ס [תִּדְמַע[d]

18 אֱמֹ֣ר[a] לַמֶּ֣לֶךְ וְלַגְּבִירָ֣ה[b] הַשָּׁפִ֣ילוּ שֶׁ֔בוּ
כִּֽי־יָרַ֥ד מֵרַאֲשֹׁתֵיכֶ֖ם[c] עֲטֶ֣רֶת תִּפְאַרְתְּכֶֽם׃

19 עָרֵ֣י הַנֶּ֔גֶב סֻגְּר֖וּ וְאֵ֣ין פּוֹתֵ֑חַ
הָגְלְתָ֥ה יְהוּדָ֖ה כֻּלָּ֑הּ[a] הָגְלְתָ֥ה שְׁלֵמִֽים[a]׃ ס

20 שְׂאִ֤י[a] עֵינַ֙יִךְ֙[b] וּרְאִ֔י[c] הַבָּאִ֖ים מִצָּפ֑וֹן
אַיֵּ֤ה הָעֵדֶר֙ נִתַּן־לָ֔ךְ צֹ֖אן תִּפְאַרְתֵּֽךְ׃

21 מַה־תֹּ֣אמְרִ֔י כִּֽי־יִפְקֹ֥ד[a] עָלַ֖יִךְ
וְאַתְּ֣ לִמַּ֔דְתְּ אֹתָ֖ם עָלַ֣יִךְ אַלָּפִ֑ים לְרֹ֖אשׁ[b]
הֲלֹ֥וא חֲבָלִ֛ים יֹאחֲזֽוּךְ כְּמ֥וֹ אֵשֶׁ֖ת לֵדָֽה׃

22 וְכִֽי־תֹאמְרִ֣י בִלְבָבֵ֑ךְ מִדּ֣וּעַ קָרָ֔אֻנִי אֵ֖לֶּה
בְּרֹ֣ב עֲוֹנֵ֔ךְ נִגְל֥וּ שׁוּלָ֖יִךְ נֶחְמְס֥וּ עֲקֵבָֽיִךְ׃

23 הֲיַחֲלֹ֤ף כּוּשִׁי֙ עוֹר֔וֹ וְנָמֵ֥ר חַבַּרְבֻּרְתָּ֖יו
גַּם־אַתֶּ֣ם תּוּכְל֔וּ לְהֵיטִ֖יב לְמֻדֵּ֥י הָרָֽע׃

24 וַאֲפִיצֵ֖ם[a] כְּקַ֣שׁ־עֹבֵ֑ר לְר֥וּחַ מִדְבָּֽר׃

25 זֶ֚ה גּוֹרָלֵ֔ךְ מְנָת־מַדֶּ֖יךְ[a] מֵאִתִּ֑י נְאֻם־יְהוָ֔ה
אֲשֶׁ֥ר שָׁכַ֖חַתְּ אוֹתִ֑י וַתִּבְטְחִ֖י בַּשָּֽׁקֶר׃

26 וְגַם־אֲנִ֞י חָשַׂ֤פְתִּי שׁוּלַ֙יִךְ֙ עַל־פָּנָ֔יִךְ וְנִרְאָ֖ה קְלוֹנֵֽךְ׃

27 נַאֲפֻ֣פַיִךְ֮ וּמְצַהֲלוֹתַ֒יִךְ֒ זִמַּ֣ת זְנוּתֵ֔ךְ
עַל־גְּבָע֥וֹת בַּשָּׂדֶ֖ה[a] רָאִ֣יתִי שִׁקּוּצַ֑יִךְ
אֽוֹי־לָךְ֙ יְרוּשָׁלִַ֣ם[b] לֹ֣א תִטְהָ֔רִי אַחֲרַ֖י[c] מָתַ֣י עֽוֹד׃ פ

ג רפ״ש 24. ב 25

ב 27. כט 26 ג

ב 28. ל 29

ל

ל 30

ג. ב

שאו חד מן לא ר״פ בלישׁ. יג. וראו ק

ל. כא 31

ה חס בסיף. ו חס בלישׁ. כד

ג 29. ג וגיל

ב חד חס וחד גיל 32. ה

ב. ח 33 גיל וכל יהזק דכות ב ט א

כו 34 גיל יג מנה בסיף וכל יהושע ושפטים דכות ב ט ב

ו ר״פ בסיף 35. ג וגיל. ח. ה 36

ב. יד חס 37

24 Mm 3737. 25 Mm 2533. 26 Mm 2501. 27 Mm 93. 28 Mm 3763. 29 Mp sub loco. 30 Mm 3720. 31 Mm 2838. 32 Mm 2408. 33 Mm 2429. 34 Mm 1238 א. 35 Mm 2463. 36 Mm 732. 37 Mm 62.

17 [a] prp *במסרים vel *במסרבים ‖ [b] G α′ suff 2 pl ‖ [c] S *'qt'* = צָרָה; prp גָּלָה cf 17b ‖ [d–d] > G*, dl ‖ **18** [a] GS^{AU} pl ‖ [b] G(S) *καὶ τοῖς δυναστεύουσι* = ולגִבּוֹרים [c] 1 מֵרַאשֵׁיכֶם (vel מֵרָאשׁותיכם?) cf GSV ‖ **19** [a–a] Vrs ut Am 1,6 ‖ גָּלוּת שְׁלֵמָה ‖ **20** [a] 1 c K G שְׂאִי et ins צִיּוֹן (hpgr; G + *Ierousalēm*); mlt Mss SCV ut Q ‖ [b] 1 עינַיִךְ cf G ‖ [c] 1 c K G י־ ‖ **21** [a] G pl, 1 דוּ־ cf [b] ‖ [b] 1 prb ′ירוּשָׁלַם = יְרוּשָׁלַם et tr post עליך 1°; al tr ל′ et 1 ע′ יָפְקְדוּ לראש ‖ **24** [a] 1 צֵאכֶם? ‖ **25** [a] G *τοῦ ἀπειθεῖν ὑμᾶς*, 1 מָרְיֵךְ ‖ **27** [a] 1 ובַ′ cf G ‖ [b] G α′ (S) + *ὅτι*, ins כִּי ‖ [c] G α′ V + suff 1 sg = רַי־.

14 [a–a] 1 אֲשֶׁר הָיָה[a] דְּבַר־יְהוָה אֶל־יִרְמְיָהוּ עַל־דִּבְרֵי הַבַּצָּרוֹת׃
2 אָבְלָה[a] יְהוּדָה וּשְׁעָרֶיהָ אֻמְלְלוּ
קָדְרוּ לָאָרֶץ וְצִוְחַת יְרוּשָׁלִַם עָלָתָה׃
3 וְאַדִּירֵיהֶם שָׁלְחוּ צְעִירֵיהֶם[a] לַמָּיִם בָּאוּ עַל־גַּבִּים
לֹא־[b]מָצְאוּ מַיִם שָׁבוּ כְלֵיהֶם[c] רֵיקָם בֹּשׁוּ וְהָכְלְמוּ וְחָפְּווּ[d] רֹאשָׁם׃[c]
4 בַּעֲבוּר הָאֲדָמָה חַתָּה[a] כִּי לֹא־הָיָה גֶשֶׁם בָּאָרֶץ[b]
בֹּשׁוּ[c] אִכָּרִים חָפּוּ[d] רֹאשָׁם׃
5 כִּי גַם־אַיֶּלֶת בַּשָּׂדֶה יָלְדָה וְעָזָב כִּי לֹא־הָיָה דֶּשֶׁא׃
6 וּפְרָאִים עָמְדוּ עַל־שְׁפָיִם שָׁאֲפוּ רוּחַ כַּתַּנִּים[a]
כָּלוּ עֵינֵיהֶם כִּי־אֵין עֵשֶׂב׃
7 אִם־עֲוֹנֵינוּ עָנוּ בָנוּ יְהוָה עֲשֵׂה לְמַעַן שְׁמֶךָ
כִּי־רַבּוּ מְשׁוּבֹתֵינוּ לְךָ חָטָאנוּ׃
8 מִקְוֵה[a] יִשְׂרָאֵל מוֹשִׁיעוֹ בְּעֵת צָרָה
לָמָּה תִהְיֶה כְּגֵר בָּאָרֶץ וּכְאֹרֵחַ[b] נָטָה לָלוּן׃
9 לָמָּה תִהְיֶה כְּאִישׁ נִדְהָם[a] כְּגִבּוֹר[b] לֹא־יוּכַל לְהוֹשִׁיעַ
וְאַתָּה בְקִרְבֵּנוּ יְהוָה וְשִׁמְךָ עָלֵינוּ נִקְרָא אַל־תַּנִּחֵנוּ׃ ס
10 כֹּה־אָמַר יְהוָה לָעָם הַזֶּה כֵּן[a] אָהֲבוּ[b] לָנוּעַ רַגְלֵיהֶם לֹא חָשָׂכוּ וַיהוָה
לֹא רָצָם עַתָּה יִזְכֹּר עֲוֹנָם וְיִפְקֹד חַטֹּאתָם[b]׃ ס 11 וַיֹּאמֶר יְהוָה
אֵלַי אַל־תִּתְפַּלֵּל בְּעַד־הָעָם הַזֶּה לְטוֹבָה׃ 12 כִּי יָצֻמוּ אֵינֶנִּי שֹׁמֵעַ
אֶל־רִנָּתָם וְכִי יַעֲלוּ עֹלָה וּמִנְחָה אֵינֶנִּי רֹצֶם כִּי בַחֶרֶב[a] וּבָרָעָב[a] וּבַדֶּבֶר
אָנֹכִי מְכַלֶּה אוֹתָם׃ ס 13 וָאֹמַר אֲהָהּ[a] אֲדֹנָי יְהוִה הִנֵּה הַנְּבִאִים
אֹמְרִים לָהֶם לֹא־תִרְאוּ חֶרֶב וְרָעָב לֹא־יִהְיֶה לָכֶם כִּי־[a]שְׁלוֹם אֱמֶת
אֶתֵּן לָכֶם בַּמָּקוֹם הַזֶּה׃ ס 14 וַיֹּאמֶר יְהוָה אֵלַי שֶׁקֶר הַנְּבִאִים

ג׳ וכל ד״ה דכות ב מ א. ל
ה
ב
ב חד חס וחד מל[2] . צעירהם . ה[a] p
ד . 4[b]. ג
ג בטע דמטע
ג . 4[c]. ג
ג . 5[d]. ב מל בליש
ל . ג[e]
ח ר״פ בסיפ[7] . ל מל
ג כת כן[g]
ב ור״פ
כ[h]
ל . ד
ב . ט בליש וכל בחטאתם ובחטאתם דכות[10]
ב פסוק כי וכי כי וחד מן ג[11] פסוק דמיין
ל חס בסיפ . ה
12[i]

Cp 14 [1]Mm 1718. [2]Mm 2534. [3]Mm 494. [4]Mm 2535. [5]Mm 2536. [6]Mm 2918. [7]Mm 2584. [8]Mp sub loco. [9]Mm 1514. [10]Mm 759 et Mm 929. [11]Mm 3356 et Mm 3838. [12]Mm 300.

Cp 14,1 [a–a] G(S) *καὶ ἐγένετο* = וַיְהִי ‖ **2** [a] pr עַל־הַבַּצֹּרֶת (hpgr)? ‖ **3** [a] K צעו׳ ‖ [b] mlt Mss Vrs וְלֹא ‖ [c–c] > G*, dl cf 4b ‖ **4** [a] prp *הַחֲרָה cf חררים 17,6 ‖ [b] > G*S ‖ [c] ins והכלמו cf 3 ‖ [d] mlt Mss SCf ו׳ח ut 3 ‖ **6** [a] > G* ‖ **8** [a] nonn Mss G + יהוה ‖ [b] G *καὶ ὡς αὐτόχθων* = וכאזרח ‖ **9** [a] G *ὑπνῶν* = נִרְדָּם ‖ [b] G *ὡς ἀνήρ*, l כגבר? ‖ **10** [a] > G* (sed *οὕτως* post *τούτῳ* exc?) S ‖ [b–b] > G* ‖ **13** [a–a] pc Mss וְא׳ שָׁ׳ cf Gα′σ′S et 33,6.

נְבִאִים בִּשְׁמִי לֹא שְׁלַחְתִּים וְלֹא צִוִּיתִים וְלֹא דִבַּרְתִּי אֲלֵיהֶם חֲזוֹן לד[13] פסוק לא ולא ולא
ז מנה בסיפ .
יא בטע לאחור . ב[14]
שֶׁקֶר וְקֶסֶם וֶאֱלִיל[a] וְתַרְמוּת[b] לִבָּם הֵמָּה מִתְנַבְּאִים לָכֶם[c] : ס ואליל . ותרמית
ק . ק
15 לָכֵן כֹּה־אָמַר יְהוָה עַל־הַנְּבִאִים הַנִּבְּאִים בִּשְׁמִי[b] וַאֲנִי לֹא־ ס[15]
שְׁלַחְתִּים וְהֵמָּה אֹמְרִים חֶרֶב וְרָעָב לֹא יִהְיֶה בָּאָרֶץ הַזֹּאת בַּחֶרֶב
16 וּבָרָעָב יִתַּמּוּ הַנְּבִאִים הָהֵמָּה : 16 וְהָעָם אֲשֶׁר־הֵמָּה נִבְּאִים לָהֶם יִהְיוּ יב[16] . ב[17]
מֻשְׁלָכִים בְּחֻצוֹת יְרוּשָׁלַ͏ִם מִפְּנֵי הָרָעָב וְהַחֶרֶב וְאֵין מְקַבֵּר לָהֵמָּה ל
הֵמָּה נָשֵׁיהֶם וּבְנֵיהֶם וּבְנוֹתֵיהֶם וְשָׁפַכְתִּי עֲלֵיהֶם אֶת־רָעָתָם : ג[18] . ה חס וכל עזרא דכות[19]
17 וְאָמַרְתָּ אֲלֵיהֶם אֶת־הַדָּבָר הַזֶּה
תֵּרַדְנָה עֵינַי דִּמְעָה לַיְלָה וְיוֹמָם וְאַל־תִּדְמֶינָה ג ב מנה בנביא . ל
כִּי שֶׁבֶר גְּדוֹל[a] נִשְׁבְּרָה בְּתוּלַת[b] בַּת־עַמִּי מַכָּה נַחְלָה מְאֹד :
18 אִם־יָצָאתִי הַשָּׂדֶה וְהִנֵּה חַלְלֵי־חָרֶב ח ר״פ בסיפ[20]
וְאִם בָּאתִי הָעִיר וְהִנֵּה תַּחֲלוּאֵי רָעָב
כִּי־גַם־נָבִיא גַּם־כֹּהֵן סָחֲרוּ[a] אֶל־אֶרֶץ וְלֹא[b] יָדָעוּ : ס ג[21] . ב[22]
19 הַמָּאֹס מָאַסְתָּ אֶת־יְהוּדָה אִם־בְּצִיּוֹן גָּעֲלָה נַפְשֶׁךָ
מַדּוּעַ הִכִּיתָנוּ וְאֵין לָנוּ מַרְפֵּא קַוֵּה לְשָׁלוֹם וְאֵין טוֹב ז[23] פסוק ואין ואין . ב . ב
וּלְעֵת[a] מַרְפֵּא וְהִנֵּה בְעָתָה : ב
20 יָדַעְנוּ יְהוָה רִשְׁעֵנוּ עֲוֹן אֲבוֹתֵינוּ כִּי חָטָאנוּ לָךְ : ח[24] מל וכל ו ש ת דכות ב מ א
21 [a]אַל־תִּנְאַץ[a] לְמַעַן שִׁמְךָ אַל[b]־תְּנַבֵּל[c] כִּסֵּא כְבוֹדֶךָ ב ר״פ אל אל אל[25]
זְכֹר אַל־תָּפֵר בְּרִיתְךָ אִתָּנוּ :
ס[26] 22 הֲיֵשׁ בְּהַבְלֵי הַגּוֹיִם מַגְשִׁמִים וְאִם־הַשָּׁמַיִם יִתְּנוּ רְבִבִים ב[27] . ב חס
הֲלֹא אַתָּה־הוּא [a]יְהוָה אֱלֹהֵינוּ[a] וְנְקַוֶּה[b]־לָךְ ב חס בסיפ
כִּי־אַתָּה עָשִׂיתָ אֶת־כָּל־אֵלֶּה : פ
15 1 וַיֹּאמֶר יְהוָה אֵלַי אִם־יַעֲמֹד מֹשֶׁה וּשְׁמוּאֵל[a] לְפָנַי אֵין נַפְשִׁי אֶל־ ד בטע בסיפ
הָעָם הַזֶּה שַׁלַּחְ[b] מֵעַל־פָּנַי וְיֵצֵאוּ : 2 וְהָיָה כִּי־יֹאמְרוּ אֵלֶיךָ אָנָה נֵצֵא ל

[13] Mm 771. [14] Mm 2562. [15] Mm 2168. [16] Mm 891. [17] Mm 2537. [18] Mm 1696. [19] Mm 1132. [20] Mm 2584. [21] Mm 2538. [22] Mm 2539. [23] Mm 2004. [24] Mm 346. [25] Mm 2540. [26] Mp sub loco. [27] Mm 2500.

14 [a] K ואלול; 1 אליל || [b] K מות– || [c] mlt Mss להֶם || **15** [a] dl? cf 12,14[a] || [b] 𝔊* -|- *ψευδῆ* cf 23,25 || **17** [a] > 𝔊* || [b] > 𝔊*, dl? || **18** [a] prp נִסְחֲבוּ cf 15,2 sq; 1 𝔄𝔗 et אֶת pro אל || [b] mlt Mss 𝔊𝔠[f Ms]𝔙 לא || **19** [a] mlt Mss 𝔊𝔠 לִ || **21** [a–a] 𝔊 *κόπασον* || [b] mlt Mss 𝔖𝔠[f] ואל || [c] 𝔊 *ἀπολέσῃς* = תַּחְבֵּל || **22** [a–a] > 𝔊* || [b] 𝔊[51] Bo om cop, dl (dttg) ||
Cp 15,1 [a] 𝔊[A](𝔄) *καὶ Ααρων* || [b] 1 שַׁלְּחֵם cf 𝔖𝔙 (מ hpgr).

ד בסיפ[1] וְאָמַרְתָּ֣ אֲלֵיהֶ֔ם כֹּֽה־אָמַ֖ר יְהוָ֑ה
אֲשֶׁ֤ר לַמָּוֶת֙ לַמָּ֔וֶת וַאֲשֶׁ֥ר לַחֶ֖רֶב לַחָ֑רֶב
וַאֲשֶׁ֥ר לָרָעָ֖ב לָרָעָ֑ב וַאֲשֶׁ֥ר לַשֶּׁ֖בִי לַשֶּֽׁבִי׃
3 וּפָקַדְתִּ֤י עֲלֵיהֶם֙ אַרְבָּ֔ע מִשְׁפָּח֖וֹת נְאֻם־יְהוָ֑ה אֶת־הַחֶ֤רֶב לַהֲרֹג֙
ל וְאֶת־הַכְּלָבִ֣ים לסחב [לְסָחֳבָ֔ם] וְאֶת־עוף [עֹ֖וף] הַשָּׁמַ֥יִם וְאֶת־בְּהֵמַ֖ת הָאָ֑רֶץ לֶאֱכֹ֖ל
לזעזה ק וּלְהַשְׁחִֽית׃ 4 [a]וְנָתַתִּ֖ים לְזַוְעָ֑ה[b] לְכֹ֗ל מַמְלְכ֙וֹת֙ הָאָ֔רֶץ בְּגֹ֖לל מְנַשֶּׁ֣ה
ג[2] בנביא וכל ד״ה דכות ב מ ת בֶן־יְחִזְקִיָּ֣הוּ מֶ֣לֶךְ יְהוּדָ֑ה עַל[c] אֲשֶׁר־עָשָׂ֥ה בִירוּשָׁלָֽם׃
5 כִּ֣י[a] מִי־יַחְמֹ֤ל עָלַ֙יִךְ֙ יְרוּשָׁלַ֔ם וּמִ֥י יָנ֖וּד לָ֑ךְ
ו חס[3]. ת חס[4] וּמִ֤י יָסוּר֙ לִשְׁאָל֣[b] לְשָׁלֹ֔ם לָֽךְ׃
6 אַתְּ֤ נָטַ֙שְׁתְּ֙ אֹתִ֔י נְאֻם־יְהוָ֑ה אָח֣וֹר תֵּלֵ֔כִי
ג וָאֵ֥ט אֶת־יָדִ֖י עָלַ֑יִךְ וָאַשְׁחִיתֵ֔ךְ [a]נִלְאֵ֖יתִי הִנָּחֵֽם[a]׃
7 וָאֲזֶ֣רֵם בְּמִזְרֶ֔ה בְּשַׁעֲרֵ֖י הָאָ֑רֶץ
לה מל שִׁכַּ֤לְתִּי אִבַּ֙דְתִּי֙ אֶת־עַמִּ֔י [a]מִדַּרְכֵיהֶ֖ם לוֹא־שָֽׁבוּ[a]׃
אלמנותיו[5] ק 8 [a]עָצְמ֤וּ־לִי֙ אַלְמְנֹתָ֔ו[b] מֵחֹ֖ול יַמִּ֑ים[a]
יב הֵבֵ֤אתִי לָהֶם֙[c] [d]עַל־אֵ֣ם בָּח֔וּר[de] שֹׁדֵ֖ד בַּצָּהֳרָ֑יִם
ח בלשון שנא הִפַּ֤לְתִּי עָלֶ֙יהָ֙[f] פִּתְאֹ֔ם עִ֖יר וּבֶהָלֹ֥ות׃
ב וחס 9 אֻמְלְלָ֥ה יֹלֶ֖דֶת הַשִּׁבְעָ֑ה נָפְחָ֤ה נַפְשָׁהּ֙
בא ק יד[6] חס ב מנה בלישׁ. ל בָּאָ֣ה[a] שִׁמְשָׁ֔הּ בְּעֹ֖ד יוֹמָ֑ם בֹּושָׁ֥ה וְחָפֵ֖רָה
וּשְׁאֵרִיתָ֥ם לַחֶ֖רֶב אֶתֵּ֑ן לִפְנֵ֣י אֹיְבֵיהֶ֔ם נְאֻם־יְהוָֽה׃ ס
ל 10 אֻוַּי־לִ֤י אִמִּי֙ כִּֽי[a] יְלִדְתְּנִ֔י אִ֥ישׁ רִ֖יב וְאִ֣ישׁ מָד֑וֹן[b] לְכָל־הָאָ֔רֶץ
ב[7]. כת כן[8] לֹא־נָשִׁ֥יתִי וְלֹא־נָשׁ֖וּ בִּ֑י[c] כֻּלֹּ֥ה[d] מְקַלְלַ֖וֹנִי[c]׃ ס
ג ר״פ[9]. שריתך[10] לה מל 11 אָמַ֤ר[a] יְהוָה֙ אִם־לֹ֣א שֵׁרִ֣יתְךָ֔[b] לְטֹ֑וב אִם־לֹ֣וא | הִפְגַּ֤עְתִּי בְךָ֙

Cp 15 [1]Mm 2492. [2]Mm 2203. [3]Mm 1393. [4]Mm 1614. [5]Q addidi, cf Mp sub loco. [6]Mm 62. [7]Thr 3,17. [8]Cf Mp sub loco, Mm 2264 et 2480. [9]Mm 2541. [10]Mp sub loco.

4 [a] add ‖ [b] l c K לְזַוָּעָה, it 24,9[a] 29,18[b] 34,17[b] ‖ [c] pc Mss 𝔊𝔖𝔙 + כֹּל־ ‖ 5 [a] > 𝔊𝔖, dl ‖ [b] > 𝔊* (homark) ‖ 6 [a–a] 𝔊 *καὶ οὐκέτι ἀνήσω αὐτούς* = ג׳ הַנָּחֵם ‖ 7 [a–a] 𝔊 *διὰ τὰς κακίας αὐτῶν* ‖ 8 [a–a] tr ad fin v? ‖ [b] l תָּם— cf 𝔊𝔖𝔗 ‖ [c] > 𝔊; 𝔖𝔗 *'ljhwn*, prp עֲלֵהֶם ‖ [d–d] prp לְאֵם מַחֲרִיב ‖ [e] 𝔖 *w'l 'ljm'* = וְעַל בַּחוּרִים cf 𝔊[BAmin] ‖ [f] l c Ms 𝔖𝔗 עֲלֵיהֶם ‖ 9 [a] l Q; K בְּאָה ‖ 10 [a] 𝔊 *ὡς τίνα* = מִי ‖ [b–b] l c pc Mss σ′ ומדון cf 𝔊 ‖ [c] 𝔊 + *ἡ ἰσχύς μου* = כֹּחִי; ins כִּי (hpgr) ‖ [d] Q לוֹ; l כֻּלָּהֶם cf [e] ‖ [e] K לוֹנִי–, Q pc Mss לַנִי–, Q[Mss] לָנִי–; l קְלָלוּנִי cf [d] ‖ 11 [a] 𝔊 *γένοιτο*, l אָמֵן ‖ [b] crrp, ipsi Mss dub: al שַׁרוֹתִיךָ vel שָׂרוּתָךְ, al שְׁרִיתִיךָ, al שְׁאֵרִיתָךְ (id α′𝔗𝔙 cf σ′ *ὑπελείφθης*) vel שְׁאֵרִיתֵךְ (cf 𝔖); 𝔊 *κατευθυνόντων αὐτῶν* (a יִשַּׁר vel אשר?); l שְׁרַתִּיךָ.

בְּעֵת־רָעָה[c] וּבְעֵת צָרָה[c] אֶת־הָאוֹיֵב[ed] : ה[11] וחד מן ג חס בליש

12 [a]הֲיָרֹעַ[a] בַּרְזֶל | בַּרְזֶל[c] מִצָּפוֹן[c] וּנְחֹשֶׁת[d] :

13 [a]חֵילְךָ וְאוֹצְרוֹתֶיךָ לָבַז אֶתֵּן

לֹא[b] בְמֶחְיר וּבְכָל[c]־חַטֹּאוֹתֶיךָ וּבְכָל[d]־גְּבוּלֶיךָ[c] : ח[12] . ח פסוק ובכל ובכל[13] . ג מל . ב מל

14 וְהַעֲבַרְתִּי[a] אֶת־אֹיְבֶיךָ בְּאֶרֶץ[b] לֹא יָדָעְתָּ

כִּי־אֵשׁ קָדְחָה בְאַפִּי עֲלֵיכֶם[c] תּוּקָד : ס ה

15 [a]אַתָּה יָדַעְתָּ[a] יא[14] ר״פ ז מגה בנביא

יְהוָה זָכְרֵנִי וּפָקְדֵנִי וְהִנָּקֵם לִי מֵרֹדְפַי

אַל־לְאֶרֶךְ[b] אַפְּךָ תִּקָּחֵנִי[c] דַּע שָׂאתִי עָלֶיךָ חֶרְפָּה : ב[15]

16 [a]נִמְצְאוּ דְבָרֶיךָ[a] וָאֹכְלֵם וַיְהִי[a] דְבָרְךָ[b] לִי לְשָׂשׂוֹן ל . דברך חד מן ח[16] ק יחיר י בליש

וּלְשִׂמְחַת לִבִּי כִּי־נִקְרָא שִׁמְךָ עָלַי [וָאֶעְלָזָה][a] ל

יְהוָה אֱלֹהֵי צְבָאוֹת : ס 17 לֹא־יָשַׁבְתִּי בְסוֹד־מְשַׂחֲקִים יג[17] . ט ר״פ בסיפ

מִפְּנֵי יָדְךָ בָּדָד יָשָׁבְתִּי כִּי־זַעַם מִלֵּאתָנִי : ס ה[18] . ל

18 לָמָּה[a] הָיָה כְאִבִי נֶצַח[a] וּמַכָּתִי אֲנוּשָׁה[b] מֵאָנָה הֵרָפֵא[b]

הָיוֹ[c] תִּהְיֶה לִי כְּמוֹ אַכְזָב מַיִם לֹא נֶאֱמָנוּ : ס ב ול בליש

19 לָכֵן כֹּה־אָמַר יְהוָה כא[20]

אִם־תָּשׁוּב וַאֲשִׁיבְךָ לְפָנַי תַּעֲמֹד ל

וְאִם־תּוֹצִיא יָקָר מִזּוֹלֵל כְּפִי תִּהְיֶה

יָשֻׁבוּ הֵמָּה אֵלֶיךָ וְאַתָּה לֹא־תָשׁוּב אֲלֵיהֶם : ת חס

20 וְנָתַתִּיךָ לָעָם הַזֶּה לְחוֹמַת נְחֹשֶׁת בְּצוּרָה כב[21]

וְנִלְחֲמוּ אֵלֶיךָ וְלֹא־יוּכְלוּ לָךְ כא[22]

[11] Mm 2542. [12] Mm 1862. [13] Mm 2543. [14] Mp sub loco. [15] Mm 3351. [16] Mm 1921. [17] Mm 2015. [18] Mm 2544. [19] Mm 3274. [20] Mm 2168. [21] Mm 2893. [22] Mm 2545.

11 [c] l רעתו, צרתו? cf 𝔊 ‖ [d–d] l אֶל־ה׳ (vel אֲ׳לָ? cf 𝔊[ψ] *πρὸς*) et tr c 𝔖 post בך; 𝔖 + *mn grbj'* = מִצָּפוֹן, ex 12 ‖ [e] cf 15[a–a] ‖ **12** [a] crrp ‖ [b] pc Mss 𝔏 Syh θ′𝔄 הֲיֻדַּע, 𝔊 *εἰ γνωσθήσεται* = הֲיִוָּדַע, σ′ *μὴ κακώσει* = הֲיֵרֵעַ, α′ *μὴ ἁρμόσει*, 𝔙 *numquid foederabitur* (a רעה) ‖ [c] > 𝔊𝔖 ‖ [d–d] 𝔊 *καὶ περιβόλαιον χαλκοῦν* = ומִצָּפוֹן נ׳? ‖ [e] > 𝔖, cf 11[d–d] ‖ **13** [a] 13.14 add ex 17,3.4 ‖ [b] > 𝔊𝔖 cf 17,3, dl ‖ [c] l c 2 Mss Vrs בכל ut 17,3 ‖ [d] l c 𝔊[L]𝔗[rMs] ut 17,3 בכל ‖ [e] mlt Mss לָךְ– ‖ **14** [a] mlt Mss בדתי– cf 𝔗; l c pc Mss 𝔊𝔖 בדתיך– ut 17,4 ‖ [b] mlt Mss Vrs + אשר ut 17,4 ‖ [c] l c pc Mss עד־עולם ut 17,4 ‖ **15** [a–a] > 𝔊*; tr ad fin 11 ‖ [b] l לְאֹרֶךְ cf 𝔊 ‖ [c] > 𝔊* ‖ **16** [a–a] 𝔊 *ὑπὸ τῶν ἀθετούντων τοὺς λόγους σου· συντέλεσον αὐτοὺς καὶ ἔσται* = מְנַאֲצֵי ד׳: כַּלֵּם וְיִהְי ‖ [b] mlt Mss Vrs ut Q, l ‖ **17** [a] 𝔊 *ἀλλὰ εὐλαβούμην* cf 𝔖 ‖ **18** [a–a] 𝔊 *οἱ λυποῦντές με κατισχύουσί μου* (נצח aram) ‖ [b–b] 𝔊 *πόθεν ἰαθήσομαι* = מאַיִן אֵרָפֵא? ‖ [c] l הוֹי.

כִּי־אִתְּךָ אֲנִי לְהוֹשִׁיעֲךָ וְלִהַצִּילֶךָ נְאֻם־יְהוָה׃ ג
21 וְהִצַּלְתִּיךָ מִיַּד רָעִים וּפְדִיתִיךָ מִכַּף עָרִיצִים׃ פ ב. ל חס

16 1 וַיְהִי דְבַר־יְהוָה אֵלַי לֵאמֹר׃ 2 לֹא־תִקַּח לְךָ אִשָּׁה[a] וְלֹא־יִהְיוּ ט ר״פ בסיפ. ג וכל יחזק דכותה ב מ א
3 לְךָ בָּנִים וּבָנוֹת בַּמָּקוֹם הַזֶּה׃ 3 כִּי־כֹה[ו] אָמַר יְהוָה עַל־הַבָּנִים וְעַל־ ז בטע בסיפ[1]. כי מיחד[2]. ב
4 הַבָּנוֹת הַיִּלּוֹדִים בַּמָּקוֹם הַזֶּה וְעַל־אִמֹּתָם הַיֹּלְדוֹת אוֹתָם וְעַל־ ג ב חס וחר מל[3]. ב. ל
4 אֲבוֹתָם הַמּוֹלְדִים אוֹתָם בָּאָרֶץ הַזֹּאת׃ 4 מְמוֹתֵי תַחֲלָאִים יָמֻתוּ לֹא ל. ב ומל[4]
5 יִסָּפְדוּ וְלֹא יִקָּבֵרוּ לְדֹמֶן עַל־פְּנֵי הָאֲדָמָה יִהְיוּ וּבַחֶרֶב וְרָעָב ב[5]
יִכָּלוּ וְהָיְתָה נִבְלָתָם לְמַאֲכָל לְעוֹף הַשָּׁמַיִם וּלְבֶהֱמַת הָאָרֶץ׃ ס
5 כִּי־כֹה[ו] אָמַר יְהוָה אַל־תָּבוֹא בֵּית מַרְזֵחַ וְאַל־תֵּלֵךְ לִסְפּוֹד וְאַל־ ז בטע בסיפ[1]. כי מיחד[2]. ל. ג מל
6 תָּנֹד לָהֶם כִּי־אָסַפְתִּי אֶת־שְׁלוֹמִי מֵאֵת הָעָם־הַזֶּה[ו] נְאֻם־יְהוָה אֶת־ ג חס בלי״ש[6]
הַחֶסֶד וְאֶת־הָרַחֲמִים׃ 6 וּמֵתוּ גְדֹלִים וּקְטַנִּים בָּאָרֶץ הַזֹּאת לֹא ט פסוק לא ולא ולא ולא
7 יִקָּבֵרוּ[a] וְלֹא־יִסְפְּדוּ לָהֶם וְלֹא יִתְגֹּדַד[b] וְלֹא יִקְרַח[b] לָהֶם׃ 7 וְלֹא־ ל וחס
8 יִפְרְסוּ לָהֶם[a] עַל־אֵבֶל[b] לְנַחֲמוֹ עַל־מֵת וְלֹא־יַשְׁקוּ אוֹתָם[c] כּוֹס ל כת ס. ז[7]. ג[8]
9 תַּנְחוּמִים עַל־אָבִיו וְעַל־אִמּוֹ׃ 8 וּבֵית־מִשְׁתֶּה לֹא־תָבוֹא לָשֶׁבֶת ב[9]
אִתָּם[a] לֶאֱכֹל וְלִשְׁתּוֹת׃ ס 9 כִּי כֹה[ו] אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת אֱלֹהֵי ד בטע בסיפ[9]
10 יִשְׂרָאֵל הִנְנִי מַשְׁבִּית מִן־הַמָּקוֹם הַזֶּה לְעֵינֵיכֶם וּבִימֵיכֶם קוֹל שָׂשׂוֹן ח
וְקוֹל שִׂמְחָה קוֹל חָתָן וְקוֹל כַּלָּה׃
10 וְהָיָה כִּי תַגִּיד לָעָם הַזֶּה אֵת כָּל־הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה וְאָמְרוּ אֵלֶיךָ כה
11 עַל־מָּה דִבֶּר יְהוָה עָלֵינוּ אֵת כָּל־הָרָעָה הַגְּדוֹלָה הַזֹּאת וּמֶה עֲוֹנֵנוּ ג מיחד. כד[10]. ו
וּמֶה חַטָּאתֵנוּ אֲשֶׁר חָטָאנוּ לַיהוָה אֱלֹהֵינוּ׃ 11 וְאָמַרְתָּ אֲלֵיהֶם עַל־ ט. ו בטע בסיפ
אֲשֶׁר־עָזְבוּ אֲבוֹתֵיכֶם אוֹתִי נְאֻם־יְהוָה וַיֵּלְכוּ אַחֲרֵי אֱלֹהִים אֲחֵרִים כי[11] מל יג מנה בסיפ וכל יהושע ושפטים דכותה ב מ ב
וַיַּעַבְדוּם וַיִּשְׁתַּחֲוּוּ לָהֶם וְאֹתִי עָזָבוּ וְאֶת־תּוֹרָתִי לֹא שָׁמָרוּ׃ 12 וְאַתֶּם ו קמ[12]
12 הֲרֵעֹתֶם לַעֲשׂוֹת מֵאֲבוֹתֵיכֶם וְהִנְּכֶם הֹלְכִים אִישׁ אַחֲרֵי שְׁרִרוּת ב[13]. יא בטע לאחור
13 לִבּוֹ־הָרָע לְבִלְתִּי שָׁמְעַ אֵלָי׃ 13 וְהִשְׁלַכְתִּי אֶתְכֶם מֵעַל הָאָרֶץ הַזֹּאת יא[14]. ב
עַל־הָאָרֶץ אֲשֶׁר לֹא יְדַעְתֶּם אַתֶּם וַאֲבוֹתֵיכֶם וַעֲבַדְתֶּם־שָׁם אֶת־ ל

Cp 16 [1]Mm 2547. [2]Mm 2049. [3]Mm 1733. [4]Mm 2901. [5]Mm 2546. [6]Mp sub loco. [7]Mm 2548. [8]Mm 3370. [9]Mm 2549. [10]Mm 592. [11]Mm 1238 א. [12]Mm 3053. [13]Mm 1045. [14]Mm 2550.

Cp 16,1 [a] > 𝔊* ‖ **2** [a] 𝔊 + *λέγει κύριος ὁ θεὸς Ισραηλ* ‖ **5/6** [a–a] > 𝔊* ‖ [b] Vrs pl ‖ **7** [a] 1 c pc Mss 𝔊 לָחֶם cf 𝔙 ‖ [b] 𝔙 *lugentl*, 1 אָבֵל ‖ [c] 𝔊 *αὐτόν*, 1 תו– ‖ **8** [a] nonn Mss אִתָּם.

אֱלֹהִים אֲחֵרִים יוֹמָם וָלָיְלָה אֲשֶׁר לֹא־אֶתֵּן לָכֶם חֲנִינָה׃ ס ל
14 לָכֵן הִנֵּה־יָמִים בָּאִים נְאֻם־יְהוָה וְלֹא־יֵאָמֵר עוֹד חַי־יְהוָה אֲשֶׁר ח. ב
15 הֶעֱלָה אֶת־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מֵאֶרֶץ מִצְרָיִם׃ כִּי אִם־חַי־יְהוָה אֲשֶׁר יח¹⁵. ב
הֶעֱלָה אֶת־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מֵאֶרֶץ צָפוֹן וּמִכֹּל הָאֲרָצוֹת אֲשֶׁר הִדִּיחָם יח¹⁵. ג¹⁶
16 שָׁמָּה וַהֲשִׁבֹתִים עַל־אַדְמָתָם אֲשֶׁר נָתַתִּי לַאֲבוֹתָם׃ ס הִנְנִי לדיגים ק בנביא¹⁷. ל מל. ב מ״פ ב¹⁸
שֹׁלֵחַ לְדַיָּגִים רַבִּים נְאֻם־יְהוָה וְדָיָגוּם וְאַחֲרֵי־כֵן אֶשְׁלַח לְרַבִּים
צַיָּדִים וְצָדוּם מֵעַל כָּל־הַר וּמֵעַל כָּל־גִּבְעָה וּמִנְקִיקֵי הַסְּלָעִים׃
17 כִּי עֵינַי עַל־כָּל־דַּרְכֵיהֶם לֹא נִסְתְּרוּ מִלְּפָנָי וְלֹא־נִצְפַּן עֲוֹנָם יג. ל
18 מִנֶּגֶד עֵינָי׃ וְשִׁלַּמְתִּי רִאשׁוֹנָה מִשְׁנֶה עֲוֹנָם וְחַטָּאתָם עַל חַלְלָם ג יח¹⁵ מנה מל. ד²⁰
אֶת־אַרְצִי בְּנִבְלַת שִׁקּוּצַיהֶם וְתוֹעֲבֹתֵיהֶם מָלְאוּ אֶת־נַחֲלָתִי׃ ס ג מל
19 יְהוָה עֻזִּי וּמָעוּזִּי וּמְנוּסִי בְיוֹם צָרָה
אֵלֶיךָ גּוֹיִם יָבֹאוּ מֵאַפְסֵי־אָרֶץ וְיֹאמְרוּ יד²¹ קמ וכל אחנת ום״פ דכות ב מ ד. ט רפו²²
אַךְ־שֶׁקֶר נָחֲלוּ אֲבוֹתֵינוּ הֶבֶל וְאֵין־בָּם מוֹעִיל׃ ד²³. ח²⁴ מל וכל ו ש ת דכות ב מ א
20 הֲיַעֲשֶׂה־לּוֹ אָדָם אֱלֹהִים וְהֵמָּה לֹא אֱלֹהִים׃ ל
21 לָכֵן הִנְנִי מוֹדִיעָם בַּפַּעַם הַזֹּאת אוֹדִיעֵם ל. ל
אֶת־יָדִי וְאֶת־גְּבוּרָתִי וְיָדְעוּ כִּי־שְׁמִי יְהוָה׃ ס ל²⁵
17 1 חַטַּאת יְהוּדָה כְּתוּבָה בְּעֵט בַּרְזֶל ז¹ פת וכל תרי עשר דכות ב מ א
בְּצִפֹּרֶן שָׁמִיר חֲרוּשָׁה עַל־לוּחַ לִבָּם ל
2 וּלְקַרְנוֹת מִזְבְּחוֹתֵיכֶם׃ כִּזְכֹּר בְּנֵיהֶם [בַּשָּׂדֶה
3 מִזְבְּחוֹתָם וַאֲשֵׁרִיהֶם עַל־עֵץ רַעֲנָן עַל גִּבְעוֹת הַנְּבֹהוֹת׃ הָרָרִי ל
חֵילְךָ כָּל־אוֹצְרוֹתֶיךָ לָבַז אֶתֵּן ג חר חס רבי מל²⁵. ב מל
בָּמוֹתֶיךָ בְּחַטָּאת בְּכָל־גְּבוּלֶיךָ׃

15 Mm 953. 16 Mm 1220. 17 Mp sub loco. 18 Mm 2551. 19 Mm 682. 20 Mm 1155. 21 Mm 1234. 22 Mm 1233. 23 Mm 1321. 24 Mm 346. 25 וחד שמי יי Thr 3,66. Cp 17 1 Mm 676. 2 Mm 2552.

13 a–a > 𝔊* ‖ b 𝔊𝔙 3 pl = יִתְּנוּ ‖ **14** a 14.15 = 23,7.8 ‖ b 𝔊𝔗 ut 23,7 יֹאמְרוּ ‖ **15** a 𝔊(𝔖) *τὸν οἶκον* = בֵּית cf 23,8 ‖ b pc Mss 𝔖𝔗Ed𝔙 הַדַּחְתִּים ut 23,8 ‖ **17** a–a > 𝔊* ‖ **18** a > 𝔊* ‖ **Cp 17,1** a 1–4 > 𝔊* ‖ b θ′𝔊OL(𝔏) *τοῦ στήθους* ‖ c 1 c mlt Mss Vrs יהֶם– (–תָם) ‖ **2** a–a prp : לְזָכְרוֹן בָּהֶם ‖ b nonn Mss כָּל, 𝔖(𝔗𝔘) *thjt kl* = תַּחַת כָּל ‖ c mlt Mss θ′𝔄𝔗f וְעַל, 𝔖 *w'l kl* ‖ **3** a θ′ *ὄρεων* cf 𝔖𝔗𝔘, 1 הָרֵרֵי et ej ה׳ ב׳ c 2 (cf θ′𝔖𝔙𝔘) ‖ b cf 15,13a ‖ c 1 c mlt Mss θ′𝔖𝔗𝔙 וְכל cf 15,13 ‖ d > 𝔖𝔗; 1 בְּמָחִיר ut 15,13 ‖ e 1 בְּכָל־חַטֹּאותֵיךָ cf σ′ et 15,13 ‖ f mlt Mss כל ‖ g mlt Mss לך–.

4 וְשָׁמַטְתָּה וּבְךָ[a] מִנַּחֲלָתְךָ[1] אֲשֶׁר נָתַתִּי לָךְ
וְהַעֲבַדְתִּיךָ[b] אֶת־אֹיְבֶיךָ בָּאָרֶץ אֲשֶׁר[c] לֹא־יָדַעְתָּ
כִּי־אֵשׁ קְדַחְתֶּם[d] בְּאַפִּי עַד־עוֹלָם תּוּקָּד[e]: ס

5 כֹּה[a] | אָמַר יְהוָה[a]
אָרוּר הַגֶּבֶר[2] אֲשֶׁר יִבְטַח בָּאָדָם וְשָׂם בָּשָׂר זְרֹעוֹ
וּמִן־יְהוָה יָסוּר לִבּוֹ:
6 וְהָיָה כְּעַרְעָר בָּעֲרָבָה וְלֹא[3] יִרְאֶה כִּי־יָבוֹא טוֹב
וְשָׁכַן חֲרֵרִים[4] בַּמִּדְבָּר אֶרֶץ מְלֵחָה וְלֹא[5] תֵשֵׁב: ס
7 בָּרוּךְ הַגֶּבֶר אֲשֶׁר יִבְטַח בַּיהוָה וְהָיָה[6] יְהוָה מִבְטַחוֹ[a]: ס[a]
8 וְהָיָה כְּעֵץ | שָׁתוּל עַל־מַיִם וְעַל־יוּבַל[7] יְשַׁלַּח שָׁרָשָׁיו
וְלֹא[8] יִרְאֶה[a] כִּי־יָבֹא חֹם וְהָיָה עָלֵהוּ רַעֲנָן
וּבְשְׁנַת בַּצֹּרֶת[9] לֹא יִדְאָג וְלֹא[10] יָמִישׁ מֵעֲשׂוֹת פֶּרִי:
9 עָקֹב[a] הַלֵּב מִכֹּל וְאָנֻשׁ[b] הוּא מִי יֵדָעֶנּוּ:
10 אֲנִי יְהוָה חֹקֵר לֵב בֹּחֵן[a] כְּלָיוֹת
וְלָתֵת[b] לְאִישׁ כִּדְרָכָיו[c] כִּפְרִי[d] מַעֲלָלָיו: ס
11 קֹרֵא[a] דָּגַר[b] וְלֹא יָלָד עֹשֶׂה עֹשֶׁר וְלֹא בְמִשְׁפָּט
בַּחֲצִי יָמָיו[c] יַעַזְבֻנוּ וּבְאַחֲרִיתוֹ יִהְיֶה נָבָל:
12 כִּסֵּא כָבוֹד מָרוֹם[a] מֵרִאשׁוֹן[b] מְקוֹם מִקְדָּשֵׁנוּ:
13 מִקְוֵה[11] יִשְׂרָאֵל יְהוָה כָּל־עֹזְבֶיךָ יֵבֹשׁוּ
יְסוֹרֵי[a] בָּאָרֶץ יִכָּתֵבוּ[b] כִּי עָזְבוּ מְקוֹר מַיִם־חַיִּים[c] אֶת־יְהוָה: ס
14 רְפָאֵנִי יְהוָה וְאֵרָפֵא הוֹשִׁיעֵנִי וְאִוָּשֵׁעָה כִּי תְהִלָּתִי[a] אָתָּה:

[3] Mp sub loco. [4] Mm 224. [5] Mm 2553. [6] Mm 2624. [7] Mm 2750. [8] Mm 2154. [9] Mm 2554. [10] Mm 739. [11] Mm 440. [12] Mm 3789. [13] Mm 2711 [14] Mm 2555. [15] Mm 3293. [16] Mm 601. [17] Mm 3210.

4 [a] $\mathfrak{G}^{L}(\mathfrak{V})$ *μόνη* = לְבַדְּךָ; 1 יָדְךָ cf Dt 15,3 || [b] pc Mss ברית– cf 15,14 || [c] dl cf 15,14 || [d] 1 c pc Mss $\mathfrak{G}^{OL}\mathfrak{C}$ קִדַּחְתֶּם ut 15,14; $\mathfrak{V}$ *succendisti* || [e] K^{Or} תיקד || **5** [a–a] > $\mathfrak{G}$* || **7** [a] mlt Mss Edd ’טָ– || **8** [a] 1 c K $\mathfrak{G}\mathfrak{S}$ יִרְאֶ֫; $\mathfrak{C}\mathfrak{C}$ ut Q cf 6 || **9** [a] $\mathfrak{G}$ *βαθεῖα* = עמק? $\mathfrak{G}^{L}(\mathfrak{E})$ *βαρεῖα*, $\mathfrak{S}$ *’šjn* durus || [b] $\mathfrak{G}$ *καὶ ἄνθρωπος* = וְאָנֹשׁ cf σ′$\mathfrak{S}$ et 16[b] || **10** [a] mlt Mss Vrs וּבֹ֫ || [b] mlt Mss Vrs לִ֫ ut 32,19 || [c] $\mathfrak{C}$ mlt Mss Vrs ut Q = 32,19; K כִּדְרָכִיו || [d] mlt Mss Vrs וְכִ֫ ut 32,19 || **11** [a] $\mathfrak{G}$ pr *ἐφώνησε* = קָרָא, versio duplex || [b] $\mathfrak{G}(\mathfrak{C})$ *συνήγαγεν* (דגר aram) || [c] $\mathfrak{C}$ ut Q, l; K יְמֵי֫ || **12** [a] $\mathfrak{G}$ *ὑψωμένος (ὑψούμενος)* = מוּרָם? || [b–b] > $\mathfrak{G}$* || **13** [a] mlt Mss ut Q; K יְסוּרֵי֫; prp וְסוּרֶיךָ || [b] prp יכרתו (cf $\mathfrak{C}\mathfrak{C}$) vel יִכָּלְמוּ; 1 זוּ || [c–c] add || **14** [a] prp תְּחַלָּתִי.

15 הִנֵּה־הֵ֣מָּה אֹמְרִ֔ים אַ֖יֵּה דְּבַר־יְהוָ֑ה יָבֹ֖וא נָֽא׃
16 וַאֲנִ֞י לֹא־אַ֣צְתִּי | מֵרֹ֣עֶה[a] אַחֲרֶ֗יךָ וְיוֹם֙ אָנ֣וֹשׁ[b] לֹ֣א הִתְאַוֵּ֔יתִי
אַתָּ֖ה יָדָ֣עְתָּ מוֹצָ֣א שְׂפָתַ֑י[c] נֹ֖כַח פָּנֶ֥יךָ הָיָֽה׃
17 אַל־תְּהִ֥יהלִּ֖י לְמְחִתָּ֑ה מַחְסִ֥י־אַ֖תָּה בְּי֥וֹם רָעָֽה׃
18 יֵבֹ֤שׁוּ רֹדְפַי֙ וְאַל־אֵ֣בֹשָׁ֔ה אָ֥נִי יֵחַ֖תּוּ הֵ֑מָּה וְאַל־אֵחַ֣תָּ֔ה אֲנִ֖י
הָבֵ֣יא עֲלֵיהֶ֗ם י֤וֹם רָעָה֙ וּמִשְׁנֶ֣ה שִׁבָּר֔וֹן שָׁבְרֵֽם׃ ס
19 כֹּה־אָמַ֥ר יְהוָ֖ה אֵלָ֑י[a] הֲלֹ֗ךְ וְעָמַדְתָּ֙ בְּשַׁ֣עַר בְּנֵי־עָ֔ם[b] אֲשֶׁ֥ר יָבֹ֖אוּ בּ֣וֹ
20 מַלְכֵ֣י יְהוּדָ֑ה וַאֲשֶׁ֥ר יֵצְא֖וּ בּ֑וֹ וּבְכֹ֖ל שַׁעֲרֵ֥י יְרוּשָׁלִָֽם׃ 20 וְאָמַרְתָּ֣ אֲלֵיהֶ֗ם
שִׁמְעוּ֙ דְּבַר־יְהוָ֣ה מַלְכֵ֣י יְהוּדָ֔ה וְכָל־יְהוּדָ֖ה[c] וְכֹ֣ל[c] יֹשְׁבֵ֑י[c] יְרוּשָׁלִַ֖ם
21 הַבָּאִ֥ים בַּשְּׁעָרִ֖ים הָאֵֽלֶּה׃ ס 21 כֹּ֤ה אָמַר֙ יְהוָ֔ה הִשָּׁמְר֥וּ בְנַפְשֹׁתֵיכֶ֖ם
22 וְאַל־תִּשְׂאוּ֩ מַשָּׂ֨א בְּי֜וֹם הַשַּׁבָּ֗ת וַהֲבֵאתֶם֙ בְּשַׁעֲרֵ֣י יְרוּשָׁלִָ֔ם׃ 22 וְלֹא־
תוֹצִ֥יאוּ מַשָּׂ֛א מִבָּתֵּיכֶ֖ם בְּי֣וֹם הַשַּׁבָּ֑ת וְכָל־מְלָאכָ֣ה לֹ֤א תַֽעֲשׂוּ֙ וְקִדַּשְׁתֶּ֣ם
23 אֶת־י֣וֹם הַשַּׁבָּ֔ת כַּאֲשֶׁ֥ר צִוִּ֖יתִי אֶת־אֲבוֹתֵיכֶֽם׃ 23 וְלֹ֣א שָׁמְע֔וּ וְלֹ֥א הִטּ֖וּ
אֶת־אָזְנָ֑ם וַיַּקְשׁ֤וּ אֶת־עָרְפָּם֙[a] לְבִלְתִּ֣י שְׁמֹ֔עַ[b] וּלְבִלְתִּ֖י קַחַ֥ת מוּסָֽר׃
24 וְהָיָ֗ה אִם־שָׁמֹ֤עַ תִּשְׁמְעוּן֙ אֵלַ֔י נְאֻם־יְהוָ֖ה לְבִלְתִּ֣י | הָבִ֤יא מַשָּׂא֙ בְּשַׁעֲרֵ֣י
הָעִ֣יר הַזֹּ֔את בְּי֥וֹם הַשַּׁבָּ֖ת וּלְקַדֵּ֣שׁ אֶת־י֣וֹם הַשַּׁבָּ֑ת לְבִלְתִּ֥י עֲשׂ֖וֹת־בָּ֥הּ[a]
25 כָּל־מְלָאכָֽה׃ 25 וּבָ֞אוּ בְּשַׁעֲרֵ֣י הָעִ֣יר הַזֹּ֗את מְלָכִים֙ | וְשָׂרִ֔ים[a] יֹשְׁבִ֖ים
עַל־כִּסֵּ֣א דָוִ֑ד רֹכְבִ֤ים | בָּרֶ֙כֶב֙ וּבַסּוּסִ֔ים הֵ֖מָּה וְשָׂרֵיהֶ֑ם אִ֣ישׁ יְהוּדָ֔ה
26 וְיֹשְׁבֵ֥י יְרוּשָׁלִַ֖ם וְיָשְׁבָ֣ה הָעִ֣יר־הַזֹּ֔את לְעוֹלָֽם׃ 26 וּבָ֗אוּ מֵעָרֵי֙־יְהוּדָ֔ה
וּמִסְּבִיבוֹת֙ יְרוּשָׁלִַ֔ם וּמֵאֶ֥רֶץ בִּנְיָמִ֖ן וּמִן־הַשְּׁפֵלָ֑ה וּמִן־הָהָ֣ר וּמִן־הַנֶּֽגֶב
מְבִאִ֥ים עוֹלָ֛ה וְזֶ֖בַח וּמִנְחָ֣ה וּלְבוֹנָ֑ה וּמְבִאֵ֥י תוֹדָ֖ה בֵּ֥ית יְהוָֽה׃ 27 וְאִם־
לֹ֣א תִשְׁמְע֣וּ אֵלַ֔י לְקַדֵּ֖שׁ אֶת־י֣וֹם הַשַּׁבָּ֑ת וְלִבְלְתִּ֥י | שְׂאֵ֛את מַשָּׂ֖א וּבָ֥א[a]
בְּשַׁעֲרֵ֣י יְרוּשָׁלִַ֔ם בְּי֥וֹם הַשַּׁבָּ֖ת וְהִצַּ֣תִּי אֵ֑שׁ בִּשְׁעָרֶ֗יהָ וְאָכְלָה֙ אַרְמְנ֣וֹת
יְרוּשָׁלִַ֔ם וְלֹ֥א תִכְבֶּֽה׃ פ

[18] Mp sub loco. [19] Mm 3046. [20] Mm 1092. [21] Mm 1856. [22] Mm 98. [23] Mm 2607. [24] Mm 2513. [25] Mm 2556. [26] Mm 2557. [27] Mm 2708. [28] Mm 2558. [29] Mm 2550. [30] Mm 1115. [31] Mm 3155. [32] Mm 1698. [33] Mm 3764.

16 [a] **G** *κατακολουθῶν* (= וֹזֹ?), *α′σ′ ἀπὸ κακίας* = מֵרָעָה cf **S**; l לְרָעָה cf 15,11 לטוב ‖ [b] **G**(**SV**) *ἀνθρώπου* = אָנוֹשׁ cf 9[b] ‖ [c] huc tr ‸ ‖ **19** [a] > **G***$^{\mathfrak{C}Ms}$ ‖ [b] **Q** הָעָם, **G** *λαοῦ σου* = עַמְּךָ ‖ **23** [a] **G** + *ὑπὲρ τοὺς πατέρας αὐτῶν* cf 7,26 ‖ [b] l Q; K שׁוֹמֵעַ? ‖ **24** [a] K בָּהּ vel בָּהֶ֫ (cf **C**); > **G*** ‖ **25** [a] dttg, dl ‖ **27** [a] ins וֹבּ (hpgr)?

ט ר״פ׳ **18** 1 הַדָּבָר אֲשֶׁר הָיָה אֶל־יִרְמְיָהוּ מֵאֵת יְהוָה לֵאמֹר׃ 2 קוּם **18**

ה 3 וְיָרַדְתָּ בֵּית הַיּוֹצֵר וְשָׁמָּה אַשְׁמִיעֲךָ אֶת־דְּבָרָי׃ 3 וָאֵרֵד בֵּית הַיּוֹצֵר

והנה הוא ק חד מן הי² כת׳ מילה חדה וקר׳ תרי׳ וחד מן ה³ בליש 4 וְהִנֵּהוּ עֹשֶׂה מְלָאכָה עַל־הָאֲבָנָיִם׃ 4 וְנִשְׁחַת הַכְּלִי אֲשֶׁר הוּא עֹשֶׂה

ב . יח׳ וכל יוצר חפץ חמדה דכות ב מ א . ג׳ 5 בַּחֹמֶר[a] בְּיַד הַיּוֹצֵר וְשָׁב וַיַּעֲשֵׂהוּ כְּלִי אַחֵר כַּאֲשֶׁר יָשַׁר בְּעֵינֵי הַיּוֹצֵר

ג מל[b] 5 6 לַעֲשׂוֹת׃ פ 5 וַיְהִי דְבַר־יְהוָה אֵלַי לֵאמֹר׃ 6 הַכְיוֹצֵר הַזֶּה לֹא־

6 אוּכַל לַעֲשׂוֹת לָכֶם בֵּית יִשְׂרָאֵל[a] נְאֻם־יְהוָה[a] הִנֵּה כַחֹמֶר בְּיַד הַיּוֹצֵר

ב 7 כֵּן־אַתֶּם בְּיָדִי בֵּית יִשְׂרָאֵל׃ ס 7 רֶגַע אֲדַבֵּר עַל־גּוֹי וְעַל־

ג מל 8 מַמְלָכָה לִנְתוֹשׁ וְלִנְתוֹץ וּלְהַאֲבִיד׃ 8 וְשָׁב הַגּוֹי הַהוּא מֵרָעָתוֹ[a] אֲשֶׁר

ל בסיפ׳ דִּבַּרְתִּי עָלָיו[a] וְנִחַמְתִּי עַל־הָרָעָה אֲשֶׁר חָשַׁבְתִּי לַעֲשׂוֹת לוֹ׃ ס

9 הרע ב . ג . ק 9 וְרֶגַע אֲדַבֵּר עַל־גּוֹי וְעַל־מַמְלָכָה לִבְנוֹת וְלִנְטֹעַ׃ 10 וְעָשָׂה הָרַעְתָּה[a]

10 יא׳ . ב בְעֵינַי לְבִלְתִּי שְׁמֹעַ בְּקוֹלִי וְנִחַמְתִּי עַל־הַטּוֹבָה אֲשֶׁר אָמַרְתִּי לְהֵיטִיב

כך מל ג[a] מנה בסיפ׳ . ח[b] ג מנה בליש . לד מל ז מנה בסיפ׳ אוֹתָם׃ ס 11 וְעַתָּה אֱמָר־נָא אֶל־אִישׁ־יְהוּדָה וְעַל־יוֹשְׁבֵי יְרוּשָׁלַ͏ִם 11

[a]לֵאמֹר כֹּה אָמַר יְהוָה[a] הִנֵּה אָנֹכִי יוֹצֵר עֲלֵיכֶם רָעָה וְחֹשֵׁב עֲלֵיכֶם

מַחֲשָׁבָה שׁוּבוּ נָא אִישׁ מִדַּרְכּוֹ הָרָעָה וְהֵיטִיבוּ דַרְכֵיכֶם וּמַעַלְלֵיכֶם׃

י[10] . ה מל בנביא ול בליש 12 וְאָמְרוּ[a] נוֹאָשׁ כִּי־אַחֲרֵי מַחְשְׁבוֹתֵינוּ נֵלֵךְ וְאִישׁ שְׁרִרוּת לִבּוֹ־הָרָע 12

נַעֲשֶׂה׃ ס

ה׳ בטע בסיפ[11] . כ[12] 13 לָכֵן כֹּה אָמַר יְהוָה

שַׁאֲלוּ־נָא בַגּוֹיִם מִי שָׁמַע כָּאֵלֶּה

ל וחס שַׁעֲרוּרִת עָשְׂתָה מְאֹד בְּתוּלַת יִשְׂרָאֵל׃

14 הֲיַעֲזֹב[a] מִצּוּר[b] שָׂדָי[c] שֶׁלֶג לְבָנוֹן

כ מל אִם־יִנָּתְשׁוּ[d] מַיִם זָרִים[e] קָרִים[e] נוֹזָלִים׃

ל חס 15 כִּי־שְׁכָחֻנִי עַמִּי לַשָּׁוְא יְקַטֵּרוּ

ל . ל כת כן[13] וַיַּכְשְׁלוּם[a] בְּדַרְכֵיהֶם שְׁבִילֵי[b] עוֹלָם

Cp 18 [1]Mm 1995. [2]Mm 214. [3]Mm 315. [4]Mm 2781. [5]Mm 4071. [6]Mm 358. [7]Mm 2550. [8]Mm 2559. [9]Mm 3172. [10]Mm 2460. [11]Mm 2617. [12]Mm 2168. [13]Sine Q, cf Mp sub loco.

Cp 18,4 [a] sic L mlt Mss, l c nonn Mss בַּחֹמֶר; > 𝔊* ‖ **6** [a–a] > 𝔊* ‖ **8** [a–a] > 𝔊*𝔖 ‖ **10** [a] K הָרָעָה ‖ **11** [a–a] > 𝔊* ‖ **12** [a] 𝔊(𝔖𝔗) *καὶ εἶπαν* = וַיֹּאמְרוּ cf 𝔙 ‖ **14** [a] prp הֵיעָבַר ‖ [b] prp צוּר silex (retento וֹ in [a]) ‖ [c] 𝔊σ′(𝔖) *μαστοί* = שָׁדַיִם, α′ *ἱκανοῦ* = שַׁדַּי; prp שְׁרִיוֹן ‖ [d] l יִנָּשְׁתוּ ‖ [e–e] prp מִמְצָרַיִם מְקֹרִים aut מִימֵי קֶדֶם ק׳ aut מ׳ (et tum לְבָן pro לבנון) ‖ [e] זִבִים מְקֹרִים ‖ **15** [a] 𝔊(𝔙) *καὶ ἀσθενήσουσιν*, l c Ms וְיַכְשְׁלוּם (vel וְאַכְשִׁלֵם) ‖ [b] mlt Mss שבולי.

לְלֶכֶת נְתִיבוֹת[c] דֶּרֶךְ לֹא סְלוּלָה׃ ב חד חס וחד מל
16 לָשׂוּם אַרְצָם לְשַׁמָּה שְׁרוּקַת[a] עוֹלָם שרוקת[14] חד מן ב בליש ק
כָּל עוֹבֵר עָלֶיהָ יִשֹּׁם וְנָדַד בְּרֹאשׁוֹ׃ ח[15] מל וכל יחזק דכות ב מ א. יד
17 כְּרוּחַ[a] קָדִים אֲפִיצֵם לִפְנֵי אוֹיֵב ל. ל. ל
עֹרֶף וְלֹא־פָנִים אַרְאֵם[b] בְּיוֹם אֵידָם׃ ס
18 וַיֹּאמְרוּ לְכוּ וְנַחְשְׁבָה עַל־יִרְמְיָהוּ מַחֲשָׁבוֹת כִּי לֹא־תֹאבַד תּוֹרָה ח[18]
מִכֹּהֵן וְעֵצָה מֵחָכָם וְדָבָר מִנָּבִיא לְכוּ וְנַכֵּהוּ בַלָּשׁוֹן[a] וְאַל־נַקְשִׁיבָה ל בליש. ל
אֶל־כָּל־דְּבָרָיו׃
19 הַקְשִׁיבָה יְהוָה אֵלָי וּשְׁמַע לְקוֹל יְרִיבָי[a]׃ [עָמְדִי לְפָנֶיךָ יז שמיעה לקול[17]. ב חד קמ וחד פת ס[18]
20 הֲיְשֻׁלַּם תַּחַת־טוֹבָה רָעָה [a]כִּי־כָרוּ שׁוּחָה לְנַפְשִׁי[a] זְכֹר | ל
לְדַבֶּר עֲלֵיהֶם טוֹבָה לְהָשִׁיב אֶת־חֲמָתְךָ מֵהֶם׃ ח[18]
21 לָכֵן תֵּן אֶת־בְּנֵיהֶם לָרָעָב וְהַנְחֵם עַל־יְדֵי־חָרֶב ל וחס
וּתְהִינָה נְשֵׁיהֶם שַׁכֻּלוֹת וְאַלְמָנוֹת ב[18] חד מל וחד מן ב[19] חס בליש
וְאַנְשֵׁיהֶם יִהְיוּ הֲרֻגֵי מָוֶת בַּחוּרֵיהֶם מִכֵּי־חֶרֶב בַּמִּלְחָמָה׃ ח[20]. ל חס[18]. ג. ב חד כת ה וחד כת[21]
22 תִּשָּׁמַע זְעָקָה מִבָּתֵּיהֶם כִּי־תָבִיא עֲלֵיהֶם גְּדוּד פִּתְאֹם ג[22]
כִּי־כָרוּ שִׁיחָתָה[a] לִלְכְּדֵנִי וּפַחִים טָמְנוּ לְרַגְלָי׃ שוחתה[23]. ל קמ ק
23 וְאַתָּה יְהוָה יָדַעְתָּ אֶת־כָּל־עֲצָתָם עָלַי לַמָּוֶת
אַל־תְּכַפֵּר עַל־עֲוֹנָם וְחַטָּאתָם מִלְּפָנֶיךָ אַל־תֶּמְחִי[a] ג. י. ל
וִיהִיוּ[b] מְכֻשָּׁלִים[c] לְפָנֶיךָ בְּעֵת אַפְּךָ עֲשֵׂה בָהֶם׃ ס ויהיו[24] מן יא רפי ק בליש

19 1 כֹּה[a] אָמַר יְהוָה[b] הָלוֹךְ וְקָנִיתָ בַקְבֻּק יוֹצֵר[c] חֶרֶשׂ[d] וּמִזִּקְנֵי[e] ס[1]. ב ובפסוק
2 הָעָם וּמִזִּקְנֵי הַכֹּהֲנִים׃ 2 וְיָצָאתָ[a] אֶל־גֵּיא[a] בֶּן־הִנֹּם[ab] אֲשֶׁר פֶּתַח ב ובפסוק

[14] Mm 839. [15] Mm 2429. [16] Mm 2594. [17] Mm 23. [18] Mp sub loco. [19] Mm 4041. [20] Mm 2200. [21] Mm 2404. [22] Mm 1228. [23] Mm 832. [24] Mm 417. **Cp 19** [1] Lectio plena contra Mm 1408, cf Mp sub loco.

15 [c] ins תהו (hpgr)? ‖ **16** [a] K שרוקת ‖ **17** [a] mlt Mss Edd בְּרִי ‖ [b] l c Or GSΤ אֲ ‖ **18** [a] l בִּלְשׁוֹנוֹ cf S ‖ [b] G om אל-, dl ‖ **19** [a] G(SΤ) *τοῦ δικαιώματός μου* = ריבי ‖ **20** [a–a] G alit; add ex 22 ‖ **22** [a] mlt Mss ut Q cf 20; K שִׂיחָה, G *λόγον* = שִׂיחָה ‖ **23** [a] l תִּמַּח vel תִּמְחֵ ‖ [b] K וְהָיוּ; G *γενέσθω*, l יְהִי cf [c] ‖ [c] Ms S מְשֻׁלָּכִים; G *ἡ ἀσθένεια αὐτῶν*, l מִכְשֹׁלָם ‖ **Cp 19,1** [a] G *τότε*, l אָז? ‖ [b] nonn Mss GSΤ^{Ed} + אֵלַי; ins frt אֶל־יִרְמְיָהוּ cf 14 ‖ [c] G *πεπλασμένον* = יְצוּר; dl (ex 18,2sqq)? ‖ [d] > S ‖ [e] pc Mss מ׳; S(Τ) *wdbr 'mk mn sb'* cf G, l וְלָקַחְתָּ מִז׳ cf 10 ‖ [f–f] G* *καὶ ἀπὸ τῶν ἱερέων*, l ומהכ׳ ‖ **2** [a–a] pertinet ad 2b—9.11b—13; versibus 1.2a (sine [a–a] + אשר) continuantur 10.11a.14.15 ‖ [b–b] G hic *υἱῶν τῶν τέκνων αὐτῶν* = בְּנֵי בְנֵיהֶם, sed in 6 ut גז.

החרסית ק שַׁעַר הַחַרְסֻת[c] וְקָרָאתָ שָׁם אֶת־הַדְּבָרִים[d] אֲשֶׁר־אֲדַבֵּר אֵלֶיךָ׃
ח[2] 3 וְאָמַרְתָּ שִׁמְעוּ דְבַר־יְהוָה מַלְכֵי יְהוּדָה[a] וְיֹשְׁבֵי יְרוּשָׁלִָם[a] כֹּה־אָמַר
יְהוָה צְבָאוֹת אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל הִנְנִי מֵבִיא רָעָה עַל־הַמָּקוֹם הַזֶּה אֲשֶׁר
ג[3] וכל ועל ישבי דכות ב מ א
4 כָּל־שֹׁמְעָהּ תְּצַלֶּלְנָה אָזְנָיו׃ 4 יַעַן אֲשֶׁר עֲזָבֻנִי וַיְנַכְּרוּ[b] אֶת־הַמָּקוֹם
ב[4] . ד[5] . ג חס בלישׁ
ד מל בנביא הַזֶּה וַיְקַטְּרוּ־בוֹ לֵאלֹהִים אֲחֵרִים אֲשֶׁר לֹא־יָדְעוּם הֵמָּה וַאֲבוֹתֵיהֶם
ל . י
5 וּמַלְכֵי יְהוּדָה וּמָלְאוּ[a] אֶת־הַמָּקוֹם הַזֶּה דָּם נְקִיִּם׃ 5 וּבָנוּ[b] אֶת־בָּמוֹת[c]
לד[6] פסוק לא ולא ולא ז מגה בסיפ . ב[7]
6 הַבַּעַל לִשְׂרֹף אֶת־בָּנֵיהֶם בָּאֵשׁ עֹלוֹת לַבַּעַל[d] אֲשֶׁר לֹא־צִוִּיתִי[d] וְלֹא
ה
7 דִבַּרְתִּי[d] וְלֹא עָלְתָה עַל־לִבִּי׃ פ 6 לָכֵן הִנֵּה־יָמִים בָּאִים נְאֻם־
ב[8] . כא[9]
יְהוָה וְלֹא־יִקָּרֵא לַמָּקוֹם הַזֶּה עוֹד הַתֹּפֶת וְגֵיא בֶן־הִנֹּם כִּי אִם־גֵּיא
ל
7 הַהֲרֵגָה[a]׃ 7 וּבִקַּקְתִּי אֶת־עֲצַת יְהוּדָה וִירוּשָׁלִַם בַּמָּקוֹם הַזֶּה וְהִפַּלְתִּים
בַּחֶרֶב לִפְנֵי אֹיְבֵיהֶם וּבְיַד מְבַקְשֵׁי נַפְשָׁם וְנָתַתִּי אֶת־נִבְלָתָם לְמַאֲכָל
לְעוֹף הַשָּׁמַיִם וּלְבֶהֱמַת הָאָרֶץ׃ 8 [a]וְשַׂמְתִּי אֶת־הָעִיר הַזֹּאת לְשַׁמָּה
9 וְלִשְׁרֵקָה כָּל עֹבֵר עָלֶיהָ יִשֹּׁם וְיִשְׁרֹק עַל־כָּל־מַכּוֹתֶהָ[b]׃ 9 וְהַאֲכַלְתִּים
ל כת כן חס
10 אֶת־בְּשַׂר בְּנֵיהֶם וְאֶת־בְּשַׂר בְּנוֹתֵיהֶם וְאִישׁ בְּשַׂר־רֵעֵהוּ יֹאכֵלוּ בְּמָצוֹר
ב[10] . ה[11] חס וכל עזרא דכות
וּבְמָצוֹק אֲשֶׁר יָצִיקוּ לָהֶם אֹיְבֵיהֶם[a] וּמְבַקְשֵׁי נַפְשָׁם׃ 10 [a]וְשָׁבַרְתָּ
ט מל בלשון זכר[12] . ג בטע ר״פ בסיפ . ג[13] . יג[14]
11 הַבַּקְבֻּק לְעֵינֵי הָאֲנָשִׁים הַהֹלְכִים אִתָּךְ׃ 11 וְאָמַרְתָּ[°°] אֲלֵיהֶם[°°] כֹּה־
ח[15]
אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת כָּכָה אֶשְׁבֹּר אֶת־הָעָם הַזֶּה וְאֶת־הָעִיר הַזֹּאת
ל כת ה
כַּאֲשֶׁר יִשְׁבֹּר אֶת־כְּלִי הַיּוֹצֵר אֲשֶׁר לֹא־יוּכַל לְהֵרָפֵא[a] עוֹד וּבְתֹפֶת[b]
ל מל
12 יִקְבְּרוּ מֵאֵין מָקוֹם לִקְבֹּר׃[b] 12 כֵּן־אֶעֱשֶׂה לַמָּקוֹם הַזֶּה נְאֻם־יְהוָה
ב מל . ה[16]
וּלְיוֹשְׁבֶיהָ[a] וְלָתֵת[b] אֶת־הָעִיר הַזֹּאת כְּתֹפֶת׃ 13 וְהָיוּ בָּתֵּי יְרוּשָׁלִַם
י פסוק לכל לכל
וּבָתֵּי מַלְכֵי יְהוּדָה כִּמְקוֹם הַתֹּפֶת הַטְּמֵאִים[a] לְכֹל הַבָּתִּים אֲשֶׁר קִטְּרוּ
ב חד חס וחד מל[17]
עַל־גַּגֹּתָם לְכֹל צְבָא הַשָּׁמַיִם וְהִסֵּךְ נְסָכִים לֵאלֹהִים אֲחֵרִים׃ פ
ל
14 14 וַיָּבֹא יִרְמְיָהוּ מֵהַתֹּפֶת[a] אֲשֶׁר שְׁלָחוֹ יְהוָה שָׁם לְהִנָּבֵא וַיַּעֲמֹד בַּחֲצַר

[2] Mm 2513. [3] Mm 2560. [4] Mm 2176. [5] Mm 2561. [6] Mm 771. [7] Mm 2562. [8] Mm 2563. [9] Mm 17. [10] Mm 2564. [11] Mm 1132. [12] Mm 2565. [13] Mm 2566. [14] Mp sub loco. [15] Mm 1392. [16] Mm 601. [17] Mm 2567.

2 [c] ⅁Ⅽ ut Q, l; K סוֹת– vel הַחַרְסוֹת ‖ [d] pc Mss + הָאֵלֶּה, ⅋ *πάντας τοὺς λόγους* (⅋[B min] + *τούτους*) ‖ **3** [a] ⅋ + nonn vb ‖ **4** [a] l מ׳ et tr ׳אב ad ׳אב and cf ⅋ ‖ **5** [a] cf 7,31[a] ‖ [b] cf 7,31[b] ‖ [c] l בְּמַת ? cf 7,31[c] ‖ [d–d] > ⅋* et 7,31 ‖ **6** [a] ⅅ ut in 7,32[a] ‖ **8** [a] cf 49,17 ‖ [b] Ms ⅋ⅅ מַכָּתָהּ ‖ **9** [a–a] > ⅋* ‖ **10** [a] cf 2[a–a] ‖ **11** [a] Ⅽ mlt Mss פא– ‖ [b–b] > ⅋* ‖ **12** [a] add ‖ [b] ⅋ om cop ‖ **13** [a] ⅋ *(ἀπὸ) τῶν ἀκαθαρσιῶν (αὐτῶν)*; l טמאים vel מְטֻמָּאִים (cf ⅅ) ‖ **14** [a] l מהפתח מִפֶּתַח הַשַּׁעַר vel cf 2[a–a].

15 בֵּית־יְהוָה וַיֹּאמֶר אֶל־כָּל־הָעָם׃ ס 15 כֹּה־אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת
ט בטע בסיפ[17]
כביא ק חד מן ט חס א בלישׁ
אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל הִנְנִי מֵבִיא[a] אֶל־הָעִיר הַזֹּאת וְעַל־[b]כָּל־עָרֶיהָ[b] אֵת כָּל־
הָרָעָה אֲשֶׁר דִּבַּרְתִּי עָלֶיהָ כִּי הִקְשׁוּ אֶת־עָרְפָּם לְבִלְתִּי שְׁמֹעַ
אֶת־דְּבָרָי׃

20 1 וַיִּשְׁמַע פַּשְׁחוּר בֶּן־אִמֵּר[a] הַכֹּהֵן[b] וְהוּא־פָקִיד נָגִיד בְּבֵית[c]
לט
2 יְהוָה אֶת־יִרְמְיָהוּ נִבֵּא אֶת־הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה׃ 2 וַיַּכֶּה פַּשְׁחוּר אֶת
יא
יִרְמְיָהוּ הַנָּבִיא וַיִּתֵּן אֹתוֹ עַל־הַמַּהְפֶּכֶת אֲשֶׁר בְּשַׁעַר בִּנְיָמִן[a] הָעֶלְיוֹן
ל
3 אֲשֶׁר בְּבֵית יְהוָה׃ 3 [a]וַיְהִי מִמָּחֳרָת וַיֹּצֵא פַּשְׁחוּר אֶת־יִרְמְיָהוּ מִן־
לט . יג חס[2]
הַמַּהְפֶּכֶת וַיֹּאמֶר אֵלָיו יִרְמְיָהוּ לֹא פַשְׁחוּר קָרָא יְהוָה שִׁמֶךָ כִּי אִם־
4 מָגוֹר[b] מִסָּבִיב[c]׃ פ 4 כִּי כֹה אָמַר יְהוָה הִנְנִי נֹתֶנְךָ לְמָגוֹר לְךָ
כי מיחד[11]
וּלְכָל־אֹהֲבֶיךָ וְנָפְלוּ בְּחֶרֶב אֹיְבֵיהֶם וְעֵינֶיךָ רֹאוֹת וְאֶת[a]־כָּל־יְהוּדָה
ח[1] . ז
5 אֶתֵּן בְּיַד מֶלֶךְ־בָּבֶל וְהִגְלָם בָּבֶלָה וְהִכָּם בֶּחָרֶב׃ 5 וְנָתַתִּי אֶת־כָּל־
כט . ל
חֹסֶן הָעִיר הַזֹּאת וְאֶת־כָּל־יְגִיעָהּ [a]וְאֶת־כָּל־יְקָרָהּ[a] וְאֶת־כָּל־אוֹצְרוֹת
ב . ל . ב[3] . יא מל[8]
מַלְכֵי יְהוּדָה אֶתֵּן[b] בְּיַד אֹיְבֵיהֶם [a]וּבְזָזוּם וּלְקָחוּם[a] וְהֵבִיאוֹם בָּבֶלָה׃
ל . ב ומל[7] .
ג ב מל וחד חס[8] . כט
6 וְאַתָּה פַּשְׁחוּר וְכֹל[10] יֹשְׁבֵי בֵיתֶךָ תֵּלְכוּ בַּשֶּׁבִי וּבָבֶלָה [a]תָּבוֹא וְשָׁם[a]
ו פסוק ואתה אתה[9] .
ח[10] . 11ד
תָּמוּת וְשָׁם תִּקָּבֵר אַתָּה וְכָל־אֹהֲבֶיךָ אֲשֶׁר־נִבֵּאתָ לָהֶם בַּשָּׁקֶר׃ ס
ל . ל . ג
7 פִּתִּיתַנִי יְהוָה וָאֶפָּת חֲזַקְתַנִי וַתּוּכָל
ב מל בנביא . כת כן[12]
הָיִיתִי לִשְׂחוֹק כָּל־הַיּוֹם כֻּלֹּה[a] לִעֵג לִי׃
ל זקף קמ
8 כִּי־[a]מְדֵי אֲדַבֵּר אֶזְעָק[a] חָמָס וָשֹׁד אֶקְרָא
כִּי־הָיָה דְבַר־יְהוָה לִי לְחֶרְפָּה וּלְקֶלֶס כָּל־הַיּוֹם׃
9 וְאָמַרְתִּי לֹא־אַזְכִּירֶנּוּ וְלֹא־אֲדַבֵּר עוֹד בִּשְׁמוֹ
לך[13] פסוק לא ולא ולא
ז מגה בסיפ . ב[14]
וְהָיָה בְלִבִּי[a] כְּאֵשׁ בְּעֻצָּרֹת עָצֻר[b] בְּעַצְמֹתָי
ל חס . ה חס בלישׁ[15]
וְנִלְאֵיתִי כַּלְכֵּל וְלֹא אוּכָל׃
ג[16]

[18]Mm 2615. [19]Mm 2550. [20]Mm 2307. Cp 20 [1]Mm 1303. [2]Mm 1509. [3]Mm 2049. [4]Mm 2903. [5]Mm 2568. [6]Mm 1977. [7]Mm 2569. [8]Mm 763. [9]Okhl 297. [10]Mm 2556. [11]Mm 3345. [12]Cf Mp sub loco, Mm 2264 et 2480. [13]Mm 771. [14]Mm 3325. [15]Mm 3723. [16]Mm 3955.

15 [a] 𝔔 מֵבִיא, K hpgr ‖ [b–b] 𝔊* *τὰς κώμας αὐτῆς* ‖ **Cp 20,1** [a] 𝔖 *'mrj'* = אֲמַרְיָה ‖ [b] 𝔊^{min} *ὁ ψευδοπροφήτης* cf 6 ‖ **2** [a] 𝔊 *οἴκου ἀποτεταγμένου* = בֵּית מְנִי? ‖ **3** [a–a] > 𝔊* ‖ [b] 𝔊 θ′ *Μέτοικον* cf 𝔖; cf 10[a] ‖ [c] > 𝔊*, dl (ex 10)? cf 4 ‖ **4** [a] 𝔊 pr *καὶ σέ* ‖ **5** [a–a] > 𝔊* ‖ [b] > 𝔊* ‖ **6** [a–a] > 𝔊* ‖ **7** [a] 𝔊 *διετέλεσα* ‖ **8** [a–a] 𝔊 *πικρῷ λόγῳ μου γελάσομαι* ‖ **9** [a] > 𝔊* ‖ [b] 𝔊 *φλέγον*, sim 𝔖.

10 כִּי שָׁמַעְתִּי דִּבַּת רַבִּים מָגוֹר[a] מִסָּבִיב [b]הַגִּידוּ וְנַגִּידֶנּוּ
כָּל אַנְשֵׁי שְׁלוֹמִי שֹׁמְרֵי צַלְעִי[b] ב ח״ס[17]
אוּלַי יְפֻתֶּה וְנוּכְלָה לּוֹ וְנִקְחָה נְקָמָתֵנוּ מִמֶּנּוּ׃ ג. ה
11 וַיהוָה אוֹתִי כִּגְבוֹר עָרִיץ עַל־כֵּן [a]רֹדְפַי יִכָּשְׁלוּ וְלֹא יֻכָלוּ[a] כי[18] מל יג מנה בסיפ וכל יהרשע ושפטים דכות ב מ ב. י פסוק ולא לא
בֹּשׁוּ מְאֹד כִּי־לֹא הִשְׂכִּילוּ כְּלִמַּת עוֹלָם לֹא תִשָּׁכֵחַ׃ לא[19]. ל חס
12 [a]וַיהוָה צְבָאוֹת בֹּחֵן צַדִּיק[b] רֹאֵה כְלָיוֹת וָלֵב ד
אֶרְאֶה נִקְמָתְךָ מֵהֶם כִּי אֵלֶיךָ גִּלִּיתִי[c] אֶת־רִיבִי׃ ס ב
13 שִׁירוּ לַיהוָה הַלְלוּ אֶת־יְהוָה ס״ג[20]
כִּי הִצִּיל אֶת־נֶפֶשׁ אֶבְיוֹן מִיַּד מְרֵעִים׃ ס
14 אָרוּר הַיּוֹם אֲשֶׁר יֻלַּדְתִּי בּוֹ ל
יוֹם אֲשֶׁר־יְלָדַתְנִי אִמִּי אַל־יְהִי בָּרוּךְ׃
15 אָרוּר הָאִישׁ אֲשֶׁר בִּשַּׂר אֶת־אָבִי לֵאמֹר
יֻלַּד־לְךָ בֵּן זָכָר שַׂמֵּחַ שִׂמְּחָהוּ[a]׃ ב״ל[21]. ל
16 וְהָיָה[a] הָאִישׁ[b] הַהוּא כֶּעָרִים אֲשֶׁר־הָפַךְ יְהוָה[c] וְלֹא נִחָם ב. ב
וְשָׁמַע[d] זְעָקָה בַבֹּקֶר וּתְרוּעָה בְּעֵת צָהֳרָיִם׃
17 אֲשֶׁר לֹא־מוֹתָתַנִי מֵרָחֶם[a] וַתְּהִי־לִי אִמִּי קִבְרִי ל. ל
וְרַחְמָהּ הָרָת עוֹלָם׃ 18 לָמָּה זֶּה מֵרֶחֶם יְצָאתִנִי ג. ב
לִרְאוֹת עָמָל וְיָגוֹן וַיִּכְלְּוּ בַבֹּשֶׁת יָמָי׃ פ
21 1 הַדָּבָר אֲשֶׁר־הָיָה אֶל־יִרְמְיָהוּ מֵאֵת יְהוָה בְּשִׁלַּח אֵלָיו[c] **21** ת בטע בסיפ. ב
הַמֶּלֶךְ צִדְקִיָּהוּ אֶת־פַּשְׁחוּר בֶּן־מַלְכִּיָּה וְאֶת־צְפַנְיָה בֶן־מַעֲשֵׂיָה
הַכֹּהֵן לֵאמֹר׃ 2 דְּרָשׁ־נָא בַעֲדֵנוּ אֶת־יְהוָה כִּי נְבוּכַדְרֶאצַּר[a] מֶלֶךְ־ ל ר״פ
בָּבֶל נִלְחָם עָלֵינוּ אוּלַי[b] יַעֲשֶׂה יְהוָה אוֹתָנוּ[a] כְּכָל־נִפְלְאֹתָיו וְיַעֲלֶה ג מל[1]. ג
מֵעָלֵינוּ׃ ס 3 וַיֹּאמֶר יִרְמְיָהוּ אֲלֵיהֶם כֹּה תֹאמְרֻן אֶל־צִדְקִיָּהוּ׃[a] ט[2] ול חס

[17] Mp contra textum, cf Mp sub loco. [18] Mm 1238 א. [19] Mm 1139. [20] Mp sub loco. [21] Mm 3343. Cp 21 [1] Mm 1091. [2] Mm 235.

10 [a] 𝔊 *συναθροιζομένων* (a אגר?); cf 3[b] || [b–b] 𝔊𝔖 (partim θ′𝔙) alit || **11** [a–a] 𝔊 *ἐδίωξαν καὶ νοῆσαι οὐκ ἠδύναντο* = רָדְפוּ וְהַשְׂכֵּל לא יָכְלוּ || **12** [a] = 11,20, hic add || [b] pc Mss Vrs צֶדֶק ut 11,20 || [c] l גִּלּוֹתִי || **15** [a] sic L || **16** [a] 𝔊(𝔖𝔙) *ἔστω*, l יְהִי || [b] prp הַיּוֹם || [c] 𝔊 + *ἐν θυμῷ* = בְּאַף cf 𝔗 || [d] l יִשְׁמַע? cf Vrs || **17** [a] l בְּרֶ׳ cf 𝔊𝔖 || **Cp 21,2** [a] > 𝔊* || **3** [a] 𝔊* + *βασιλέα Ιουδα* cf 𝔖.

4 כִּֽה־אָמַ֣ר יְהוָ֔ה אֱלֹהֵ֖י יִשְׂרָאֵ֑ל הִנֵּ֣נִי מֵסֵ֗ב אֶת־כְּלֵ֛י הַמִּלְחָמָ֥ה אֲשֶׁר כד . ל
בְּיֶדְכֶ֖ם אֲשֶׁ֣ר אַתֶּ֣ם נִלְחָמִ֣ים בָּ֔ם אֶת־מֶ֣לֶךְ בָּבֶ֗ל וְאֶת־הַכַּשְׂדִּים ג
הַצָּרִ֣ים עֲלֵיכֶ֣ם מִח֔וּץ לַחוֹמָ֑ה וְאֶסְפָּתִ֥י אוֹתָ֖ם אֶל־תּ֥וֹךְ הָעִ֛יר הַזֹּֽאת׃
5 וְנִלְחַמְתִּ֤י אֲנִי֙ אֶתְכֶ֔ם בְּיָ֥ד נְטוּיָ֖ה וּבִזְר֣וֹעַ חֲזָקָ֑ה וּבְאַ֖ף וּבְחֵמָ֥ה וּבְקֶ֖צֶף ל . ב
6 גָּד֥וֹל׃ 6 וְהִכֵּיתִ֞י אֶת־יוֹשְׁבֵ֣י הָעִ֣יר הַזֹּ֗את וְאֶת־הָאָדָ֛ם וְאֶת־הַבְּהֵמָ֥ה לד מל ז מנה בסיפ
7 בְּדֶ֥בֶר גָּד֖וֹל יָמֻֽתוּ׃ 7 וְאַחֲרֵי־כֵ֞ן נְאֻם־יְהוָ֗ה אֶתֵּ֞ן אֶת־צִדְקִיָּ֤הוּ מֶֽלֶךְ־ ב
יְהוּדָה֙ וְאֶת־עֲבָדָ֔יו וְאֶת־הָעָ֕ם וְאֶת־הַנִּשְׁאָרִ֥ים בָּעִ֖יר הַזֹּ֑את מִן־ ד[4] . יב[5] ד פסוק מן מן ומן[6]
הַדֶּ֣בֶר ׀ מִן־הַחֶ֣רֶב וּמִן־הָרָעָ֗ב בְּיַד֙ נְבוּכַדְרֶאצַּ֣ר מֶֽלֶךְ־בָּבֶ֔ל וּבְיַד֙ ה
אֹיְבֵיהֶ֔ם וּבְיַד֙ מְבַקְשֵׁ֣י נַפְשָׁ֔ם וְהִכָּ֥ם לְפִי־חָ֖רֶב לֹֽא־יָח֣וֹס עֲלֵיהֶ֑ם לד[7] פסוק לא ולא ולא ז מנה בסיפ . ל
8 וְלֹ֥א יַחְמֹ֖ל וְלֹ֥א יְרַחֵֽם׃ 8 וְאֶל־הָעָ֣ם הַזֶּ֔ה תֹּאמַ֖ר כֹּ֣ה אָמַ֣ר יְהוָ֑ה ד[8] . ל
9 הִנֵּ֣נִי נֹתֵ֗ן לִפְנֵיכֶם֙ אֶת־דֶּ֣רֶךְ הַחַיִּ֔ים וְאֶת־דֶּ֖רֶךְ הַמָּֽוֶת׃ 9 הַיֹּשֵׁ֣ב בָּעִ֗יר
הַזֹּאת֙ יָמ֔וּת בַּחֶ֥רֶב וּבָרָעָ֖ב וּבַדָּ֑בֶר וְהַיּוֹצֵ֣א וְנָפַ֗ל עַל־הַכַּשְׂדִּים ח . ד מל בנביא וכל כתיב דכות[9] . ב[10]
10 הַצָּרִ֣ים עֲלֵיכֶ֔ם יִֽהְיֶ֖ה וְחָיְתָ֥ה־לּ֛וֹ נַפְשׁ֥וֹ לְשָׁלָ֖ל׃ 10 כִּ֣י שַׂמְתִּ֤י פָנַי֙ וחיה חד מן ו בלישׁ ק
בָּעִ֣יר הַזֹּ֔את לְרָעָ֖ה וְלֹ֣א לְטוֹבָ֑ה נְאֻם־יְהוָ֔ה בְּיַד־מֶ֥לֶךְ בָּבֶ֖ל תִּנָּתֵ֥ן
11 וְשָׂרְפָ֖ה בָּאֵֽשׁ׃ ס 11 וּלְבֵ֣ית מֶ֔לֶךְ יְהוּדָ֖ה יא[11]
שִׁמְעוּ֙ דְּבַר־יְהוָ֔ה׃ 12 בֵּ֖ית דָּוִ֑ד כֹּ֣ה אָמַ֣ר יְהוָ֔ה
דִּ֤ינוּ לַבֹּ֙קֶר֙ מִשְׁפָּ֔ט וְהַצִּ֥ילוּ גָזוּל֙ מִיַּ֣ד עוֹשְׁקֹ֔ו ב מל
פֶּן־תֵּצֵ֤א כָאֵשׁ֙ חֲמָתִ֔י וּבָעֲרָ֖ה וְאֵ֣ין מְכַבֶּ֑ה
מִפְּנֵ֥י רֹ֖עַ מַעַלְלֵיהֶֽם׃ מעלליכם ק
13 הִנְנִי֙ אֵלַ֣יִךְ יֹשֶׁ֣בֶת הָעֵ֔מֶק צ֥וּר הַמִּישֹׁ֖ר נְאֻם־יְהוָ֑ה כט . ח חס[12]
הָאֹמְרִ֣ים מִֽי־יֵחַ֔ת עָלֵ֖ינוּ וּמִ֥י יָבֹ֖וא בִּמְעֹנֹתֵֽינוּ׃ ב מל בלישׁ[13]

[3]Mm 2201. [4]Mm 1756. [5]Mm 1055. [6]Mm 422. [7]Mm 771. [8]Mm 3489. [9]Mm 1475. [10]Mm 2678. [11]Mm 1749. [12]Mm 2184. [13]Mm 2570.

4 [a–a] > 𝔊* ‖ **6** [a] 𝔊 *καὶ ἀποθανοῦνται* = וָמֵתוּ ‖ **7** [a] > pc Mss 𝔊𝔖𝔗, dl ‖ [b] mlt Mss Vrs ומן ‖ [c–c] > 𝔊* ‖ [d] > 𝔊* ‖ [e] 𝔊(𝔗[f]) *καὶ κατακόψουσιν αὐτούς* = והכם ‖ [f] 𝔊 1 sg cf 13,14 ‖ **9** [a] = 38,2 ‖ [b] mlt Mss ‘ב ut 38,2 ‖ [c] > 𝔊* ‖ [d] > 𝔖 cf 38,2 ‖ [e] K 𝔊𝔖𝔙 יִֽהְיֶה ‖ [f] pc Mss 𝔊 + וָחַי ut 38,2 ‖ **11** [a] 𝔊 *ὁ οἶκος* = בית; dl ו cf 23,9 ‖ **12** [a] l לַבְּקָרִים (מ hpgr)? ‖ [b] l עֹשְׁקוֹ cf 𝔊𝔖𝔗 et 22,3[a] ‖ [c–c] > 𝔊*, dl (ex 4,4) ‖ [d] 𝔗 mlt Mss Vrs ut Q ‖ **13** [a] prp הָעֹפֶל (aut ‘ע = robur? cf 𝔗) ‖ [b] 𝔊 *Σορ* α′ *Τύρος* = צוֹר, θ′ *συνεχομένη*; l זוּר ‖ [c] prp הַמִּשְׂגָּב ‖ [d] 𝔊(𝔙) *ποιήσει* = יָחֵת (a חתת), quod falsum propter על; 𝔖 *n't'* (a אתה?); l זוּר (a נחת).

14 [a]וּפָקַדְתִּי עֲלֵיכֶם כִּפְרִי מַעַלְלֵיכֶם נְאֻם־יְהוָה[a]
וְהִצַּתִּי אֵשׁ בְּיַעְרָהּ[b] וְאָכְלָה כָל־סְבִיבֹתֶיהָ[c]: ס

22 1 כֹּה אָמַר יְהוָה רֵד בֵּית־מֶלֶךְ יְהוּדָה וְדִבַּרְתָּ שָׁם אֶת־ 22
2 הַדָּבָר הַזֶּה: 2 וְאָמַרְתָּ שְׁמַע דְּבַר־יְהוָה מֶלֶךְ יְהוּדָה הַיֹּשֵׁב עַל־כִּסֵּא
דָּוִד אַתָּה וַעֲבָדֶיךָ[a] וְעַמְּךָ הַבָּאִים בַּשְּׁעָרִים הָאֵלֶּה: ס 3 כֹּה 3
אָמַר יְהוָה עֲשׂוּ מִשְׁפָּט וּצְדָקָה וְהַצִּילוּ גָזוּל מִיַּד עָשֻׁק[a] וְגֵר יָתוֹם[b]
וְאַלְמָנָה אַל־תּוֹנוּ אַל־[c]תֶּחְמְסוּ וְדָם נָקִי אַל־תִּשְׁפְּכוּ בַּמָּקוֹם הַזֶּה:
4 כִּי אִם־עָשׂוֹ תַּעֲשׂוּ אֶת־הַדָּבָר הַזֶּה וּבָאוּ בְשַׁעֲרֵי הַבַּיִת הַזֶּה מְלָכִים 4
יֹשְׁבִים לְדָוִד עַל־כִּסְאוֹ רֹכְבִים בָּרֶכֶב וּבַסּוּסִים[a] הוּא[b] וַעֲבָדָו[c]
וְעַמּוֹ[ad]: 5 וְאִם לֹא תִשְׁמְעוּ[a] אֶת־הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה בִּי נִשְׁבַּעְתִּי נְאֻם־ 5
יְהוָה כִּי־לְחָרְבָּה יִהְיֶה הַבַּיִת הַזֶּה: ס 6 כִּי־כֹה 6 אָמַר יְהוָה
עַל־בֵּית מֶלֶךְ[a] יְהוּדָה

גִּלְעָד אַתָּה לִי רֹאשׁ הַלְּבָנוֹן
אִם־לֹא אֲשִׁיתְךָ מִדְבָּר עָרִים לֹא נוֹשָׁבָה[b]:
7 וְקִדַּשְׁתִּי עָלֶיךָ מַשְׁחִתִים אִישׁ וְכֵלָיו[a] 7
וְכָרְתוּ מִבְחַר אַרְזֶיךָ וְהִפִּילוּ עַל־הָאֵשׁ:
8 וְעָבְרוּ גוֹיִם רַבִּים עַל־הָעִיר הַזֹּאת וְאָמְרוּ אִישׁ אֶל־רֵעֵהוּ עַל־מָה 8
עָשָׂה יְהוָה כָּכָה לָעִיר הַגְּדוֹלָה הַזֹּאת: 9 וְאָמְרוּ עַל אֲשֶׁר עָזְבוּ אֶת־ 9
בְּרִית יְהוָה אֱלֹהֵיהֶם וַיִּשְׁתַּחֲווּ לֵאלֹהִים אֲחֵרִים וַיַּעַבְדוּם: ס
10 אַל־תִּבְכּוּ לַמֵּת[a] וְאַל־תָּנֻדוּ לוֹ בְּכוֹ בָכֹה לַהֹלֵךְ 10
כִּי לֹא יָשׁוּב עוֹד וְרָאָה אֶת־אֶרֶץ מוֹלַדְתּוֹ:
11 כִּי כֹה אָמַר־יְהוָה אֶל־שַׁלֻּם[a] בֶּן־יֹאשִׁיָּהוּ[b] מֶלֶךְ יְהוּדָה[b] הַמֹּלֵךְ 11
תַּחַת יֹאשִׁיָּהוּ אָבִיו אֲשֶׁר יָצָא מִן־הַמָּקוֹם הַזֶּה לֹא־יָשׁוּב שָׁם עוֹד:

Cp 22 [1]Mm 3009. [2]Mp sub loco. [3]Mm 2571. [4]Mm 2572. [5]Mm 2573. [6]Mm 2547. [7]Mm 2049. [8]Mm 782. [9]Mm 1174. [10]Mm 2739. [11]Est 1, 1.

14 [a–a] > G*, dl cf 23,2b ‖ [b] prp בְּעַרָה; 1 𝔐 cf 22,6sq ‖ [c] l prb סְבִיבֹתֶיהָ cf 46,14[c] ‖ **Cp 22,2** [a] G *καὶ ὁ οἶκός σου* = וּבֵיתְךָ ‖ **3** [a] l עֹשֵׁק cf GSC et 21,12[b] ‖ [b] nonn Mss GSC[Ms]Y וְ׳ ‖ [c] l c mlt Mss Vrs וְאֶל ‖ **4** [a–a] add cf 2b ‖ [b] G(V) *αὐτοί* = הֵמָּה ‖ [c] C ut Q, K דָּו–; G suff 3 pl = וַעֲבָדֵיהֶם ‖ [d] G(V) suff 3 pl = מָם– ‖ **5** [a] G *ποιήσητε* = תַּעֲשׂוּ ‖ **6** [a] > C ‖ [b] K בָה– ‖ **7** [a] G(S) *καὶ τὸν πέλεκυν αὐτοῦ* ‖ **10** [a] l לַמֵּת cf GSC[Ms] ‖ **11** [a] G[L] *Ιωαχαζ* ‖ [b–b] > G*S.

12 כִּי[a] ׀ בִּמְקוֹם ׀ אֲשֶׁר־הִגְלוּ[b] אֹתוֹ שָׁם יָמוּת וְאֶת־הָאָרֶץ הַזֹּאת לֹא־ ב12. ה וכל את השמים ראת הארץ דכות[13]
יִרְאֶה עוֹד׃ ס

13 הַוֹי בֹּנֶה בֵיתוֹ בְּלֹא־צֶדֶק וַעֲלִיּוֹתָיו בְּלֹא מִשְׁפָּט
בְּרֵעֵהוּ יַעֲבֹד חִנָּם וּפֹעֲלוֹ לֹא יִתֶּן־לוֹ׃ ג

14 הָאֹמֵר אֶבְנֶה־לִּי[a] בֵּית ׀ מִדּוֹת וַעֲלִיּוֹת ׀ מְרֻוָחִים[b] ל. ל
וְקָרַע לוֹ חַלּוֹנָיו[c] וְסָפוּן[d] בְּאֹרֶז וּמְשׁוֹחַ בַּשָּׁשַׁר׃ ב. ל זקף קמ. ב

15 הֲתִתְמְלֹךְ[a] כִּי אַתָּה מִתְחָרֶה בָּאָרֶז[b]
אָבִיךָ הֲלֹא אָכַל וְשָׁתָה [[a]אַז טוֹב[a]
וְעָשָׂה מִשְׁפָּט וּצְדָקָה ׀ אָז טוֹב לוֹ[c]׃ 16 דָּן דִּין־עָנִי וְאֶבְיוֹן ג[14]
הֲלוֹא־ ׀ הִיא[b] הַדֵּעַת אֹתִי נְאֻם־יְהוָה׃ ג

17 כִּי אֵין עֵינֶיךָ וְלִבְּךָ כִּי אִם־עַל־בִּצְעֶךָ [לַעֲשׁוֹת׃ ס ה[15]
וְעַל דַּם ׀ הַנָּקִי[a] לִשְׁפֹּךְ וְעַל־הָעֹשֶׁק וְעַל־הַמְּרוּצָה[b] ג[16]. ב מל בלישׁ
18 לָכֵן ׀ כֹּה־אָמַר ׀ יְהוָה אֶל־יְהוֹיָקִים בֶּן־יֹאשִׁיָּהוּ מֶלֶךְ יְהוּדָה[a] ב[17]. ל
לֹא־יִסְפְּדוּ לוֹ הוֹי אָחִי[b] וְהוֹי אָחוֹת[cd] ג רמל[16]
לֹא־יִסְפְּדוּ[e] לוֹ הוֹי אָדוֹן[c] וְהוֹי הֹדָהּ[cf]׃ [יְרוּשָׁלַם׃ ס הדו[19] חד מן ה[20] ול כת ה בלישׁ ק
19 קְבוּרַת חֲמוֹר יִקָּבֵר סָחוֹב וְהַשְׁלֵךְ מֵהָלְאָה לְשַׁעֲרֵי ג
20 עֲלִי הַלְּבָנוֹן וְצַעֲקִי[a] וּבַבָּשָׁן תְּנִי קוֹלֵךְ ד[21]. ל[22]
וְצַעֲקִי מֵעֲבָרִים[b] כִּי נִשְׁבְּרוּ כָּל־מְאַהֲבָיִךְ׃ ל
21 דִּבַּרְתִּי אֵלַיִךְ בְּשַׁלְוָתֵךְ[a] אָמַרְתְּ לֹא אֶשְׁמָע ב ר״פ. כט. ו[23]
זֶה דַרְכֵּךְ מִנְּעוּרַיִךְ כִּי[b] לֹא־שָׁמַעַתְּ בְּקוֹלִי׃ ד[24]
22 כָּל־רֹעַיִךְ תִּרְעֶה־רוּחַ וּמְאַהֲבַיִךְ בַּשִּׁבְיָ יֵלֵכוּ

[12] Cf 2 S 15,21 et Mp sub loco. [13] Mm 2574. [14] Mm 2575. [15] Mm 1491. [16] Mm 1166. [17] Mm 2168. [18] Mm 2576. [19] Q addidi, cf Mp sub loco. [20] Mm 3121. [21] Mm 2279. [22] Mp sub loco. [23] Mm 1742. [24] Mm 1865.

12 [a] 𝔠 nonn Mss Vrs + אִם ‖ [b] 𝔊𝔙 1 sg ‖ **14** [a–a] 𝔊 *ᾠκοδόμησας σεαυτῷ* = בָּנִיתָ לְךָ ‖ [b] prp *מְרֻוָחִים ‖ [c] l חלון ‖ [d] l וְיָן– ‖ **15** [a] prp הֲתִתְמַלֵּךְ ‖ [b] 𝔊 *ἐν Αχαζ*, 𝔊^{A} *ἐν Αχααβ* cf 𝔗 ‖ [c–c] l prb וְטוֹב לוֹ et tr sec 𝔊 post ושׁתה; 𝔊 15b.16a alit ‖ **16** [a–a] ex 15, dl ‖ [b] K^{Or} הוא ‖ **17** [a] 𝔠 ב׳ ‖ [b] a רִצְיָ cf 𝔊 *φόνον*; α′σ′ *δρόμον* a רוּץ; 𝔗 a רצה ‖ **18** [a] 𝔊* + *οὐαὶ ἐπὶ τὸν ἄνδρα τοῦτον*, ins הוֹי עַל־הָאִישׁ הַזֶּה ‖ [b] 𝔊*^{O}(𝔙) *ἀδελφε*, 𝔊^{L} *κύριε* ‖ [c–c] > 𝔊* ‖ [d] 𝔊^{OL} *ἀδελφε* 𝔖 *hj*; prp אֲחֹתוֹ ‖ [e] 𝔊 *κλαύσονται* cf 𝔖𝔙 ‖ [f] 𝔊^{OL} *ἀδελφε*, 𝔖 *mr'* = אדון; prp *אָדֹת vel דּוֹד ‖ **20** [a] sic L ‖ [b] 𝔖 *mn 'brj jm'* = מֵעֵבֶר יָם cf 𝔊, 𝔗 *'l mgzt'* = מַ', 𝔙 *ad transeuntes* = מֵעֵבְ'? ‖ **21** [a] pc Mss α′σ′ 𝔖𝔙 וָתֵךְ–; 𝔊 *ἐν τῇ παραπτώσει σου* = בְּשַׁלְוָתֵךְ aram cf Da 6,5(4) θ′ ‖ [b] > 𝔊*.

כִּי אָז תֵּבֹשִׁי וְנִכְלַמְתְּ מִכֹּל רָעָתֵךְ׃ [a] ג
23 יֹשֶׁבְתִּי[a] בַּלְּבָנוֹן מְקֻנָּנְתִּי[a] בָּאֲרָזִים ישבת . מקננת . ב
מַה־נֶּחְנַתְתְּ[b] בְּבֹא־לָךְ חֲבָלִים חִיל כַּיּוֹלֵדָה׃ ל חס[25]
24 חַי־אָנִי נְאֻם־יְהוָה כִּי אִם־יִהְיֶה כָנְיָהוּ בֶן־יְהוֹיָקִים מֶלֶךְ יְהוּדָה 24 ג
חוֹתָם עַל־יַד יְמִינִי כִּי מִשָּׁם אֶתְּקָנֶךָּ׃ [a] 25 וְנָתַתִּיךָ בְיַד מְבַקְשֵׁי נַפְשֶׁךָ 25 ל . יח פסוק דמיין[26]
וּבְיַד[a] אֲשֶׁר־אַתָּה יָגוֹר מִפְּנֵיהֶם וּבְיַד נְבוּכַדְרֶאצַּר מֶלֶךְ־בָּבֶל[b] וּבְיַד ב . ל זקף קמ
הַכַּשְׂדִּים׃ 26 וְהִטַּלְתִּי אֹתְךָ וְאֶת־אִמְּךָ אֲשֶׁר יְלָדַתְךָ עַל הָאָרֶץ[a] 26
אַחֶרֶת[b] אֲשֶׁר לֹא־יְלַדְתֶּם שָׁם וְשָׁם תָּמֻתוּ׃ 27 וְעַל־הָאָרֶץ אֲשֶׁר־הֵם 27 ז מל
מְנַשְּׂאִים אֶת־נַפְשָׁם לָשׁוּב[a] שָׁמָּה[a] לֹא יָשׁוּבוּ׃ ס ג . ו פסוק שם שמה[27]
28 הַעֶצֶב[a] נִבְזֶה נָפוֹץ[b] הָאִישׁ הַזֶּה[c] כְּנָיָהוּ[c] אִם־כְּלִי אֵין חֵפֶץ בּוֹ 28 ב . ג[29]
מַדּוּעַ הָטְלוּ[d] הוּא וְזַרְעוֹ[e] וְהָשְׁלְכוּ[d] עַל־הָאָרֶץ[f] אֲשֶׁר לֹא־יָדָעוּ[d]׃ [29] ו
29 אֶרֶץ אֶרֶץ אֶרֶץ שִׁמְעִי[a] דְּבַר־יְהוָה׃ ס 30 כֹּה | אָמַר יְהוָה[a] 29 30 יג ר״פ . ב . יח בטעמ בסיפ
כִּתְבוּ אֶת־הָאִישׁ הַזֶּה עֲרִירִי[b] גֶּבֶר לֹא־יִצְלַח בְּיָמָיו[c] כִּי לֹא יִצְלַח ב
אִישׁ יֹשֵׁב[d] עַל־כִּסֵּא דָוִד וּמֹשֵׁל[d] עוֹד בִּיהוּדָה׃ [מִזַּרְעוֹ] יא בטעמ לאחור . ה חס בסיפ

23 1 הַוֹי רֹעִים מְאַבְּדִים וּמְפִצִּים אֶת־צֹאן מַרְעִיתִי[a] נְאֻם־יְהוָה[b]׃ 23 ל
2 לָכֵן כֹּה־אָמַר יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל עַל־הָרֹעִים הָרֹעִים אֶת־ 2 ב בטעמ בסיפ[1] . ג[2] . כד
עַמִּי אַתֶּם הֲפִצֹתֶם אֶת־צֹאנִי וַתַּדִּחוּם וְלֹא פְקַדְתֶּם אֹתָם הִנְנִי פֹקֵד ב חד מל וחד חס[1] . ל . יו חס בסיפ
עֲלֵיכֶם אֶת־רֹעַ מַעַלְלֵיכֶם[a] נְאֻם־יְהוָה[a]׃ 3 [a]וַאֲנִי אֲקַבֵּץ אֶת־שְׁאֵרִית 3 סו ר״פ
צֹאנִי מִכֹּל הָאֲרָצוֹת[b] אֲשֶׁר־הִדַּחְתִּי אֹתָם שָׁם וַהֲשִׁבֹתִי אֹתָן עַל־ יו חס בסיפ
נְוֵהֶן וּפָרוּ וְרָבוּ׃ 4 וַהֲקִמֹתִי עֲלֵיהֶם רֹעִים וְרָעֻם וְלֹא־יִרְאוּ עוֹד 4 ל . יט פסוק ולא ולא ולא
וְלֹא־יֵחַתּוּ[a] וְלֹא יִפָּקְדוּ[a] נְאֻם־יְהוָה׃ ס ג
5 הִנֵּה יָמִים בָּאִים נְאֻם־יְהוָה וַהֲקִמֹתִי לְדָוִד צֶמַח[b] צַדִּיק[c] 5[a]

[25] Sine Q, cf Mp sub loco. [26] Mm 3911. [27] Mm 2057. [28] Gn 11,4. [29] Mm 970. Cp 23 [1] Mp sub loco. [2] Mm 2647.

22 [a] G *τῶν φιλούντων σε* = רֵעָיִךְ vel *רֵעָתֵךְ? ‖ **23** [a] K תִּי– ‖ [b] sic L, mlt Mss Edd נחנת; G(SV) *καταστενάξεις*, 1 נֶאֱנַחַתְּ = נֶאֱנַחַתְּ ‖ **24** [a] 1 אתקנו cf V ‖ **25** [a] > G* ‖ [b–b] > G* ‖ **26** [a] 1 אֶרֶץ cf G*, it 28[f] ‖ [b] > G* ‖ **27** [a–a] 1 שָׁמָּה? cf SV ‖ **28** [a] > G* ‖ [b] > G*; crrp ex אֵין חֵפֶץ? ‖ [c–c] > G*, dl (ex 30) ‖ [d] G sg, 1 לַ–, ךָ–, עָ– cf S ‖ [e–e] > G*, dl ‖ [f] cf 26[a] ‖ **30** [a–a] > G*, dl ‖ [b] G *ἐκκήρυκτον*, L *abdicatum* ‖ [c–c] > G*, dl cf etiam S ‖ [d] G om cop ‖ **Cp 23,1** [a] G* suff 3 pl = תָם– ‖ [b–b] > G* ‖ **2** [a–a] > G* ‖ **3** [a] add ‖ [b] G sg ‖ **4** [a–a] > G*; V *et nullus quaeretur ex numero* ‖ **5** [a] 5.6 cf 33,15.16 ‖ [b] G *ἀνατολήν* = מִז, S = מִז verbotenus, sed *ṣmḥ'* = radius, splendor; T *mšjḥ* cf 33,15[b] ‖ [c] S(T) *dzdjḳwt'* = צֶדֶק cf 33,15.

וּמָלַךְ֙ מֶ֣לֶךְ וְהִשְׂכִּ֔יל וְעָשָׂ֥ה מִשְׁפָּ֖ט וּצְדָקָ֑ה בָּאָֽרֶץ׃ ב⁵ ול בטע . ב⁵
6 בְּיָמָ֣יו תִּוָּשַׁ֔ע יְהוּדָ֖ה וְיִשְׂרָאֵ֣ל[a] יִשְׁכֹּ֣ן לָבֶ֑טַח ל
וְזֶה־שְּׁמ֣וֹ אֲשֶׁר־יִקְרְאוֹ־[b] יְהוָ֔ה וּ[c]צִדְקֵ֖נוּ׃ ס ל . ב
7 [a]לָכֵ֗ן הִנֵּ֤ה יָמִים֙ בָּאִ֔ים נְאֻם־יְהוָ֑ה וְלֹא־יֵאָמְר֣וּ עוֹד֮ חַי־יְהוָ֒ה אֲשֶׁ֣ר ה . ב⁵
8 הֶעֱלָ֗ה אֶת־[b]בְּנֵי֙ יִשְׂרָאֵ֔ל מֵאֶ֖רֶץ מִצְרָֽיִם׃ כִּ֣י אִם־חַי־יְהוָ֗ה אֲשֶׁ֤ר יח⁶ . ב
[a]הֶעֱלָ֙ה֙ וַאֲשֶׁ֣ר[a] הֵבִ֔יא אֶת־[b]זֶ֖רַע[c] בֵּ֣ית[d] יִשְׂרָאֵ֑ל מֵאֶ֣רֶץ צָפ֗וֹנָה וּמִכֹּל֙ ג . נג ה מנה בסיפ
הָאֲרָצ֔וֹת אֲשֶׁ֥ר הִדַּחְתִּ֖ים[e] שָׁ֑ם וְיָשְׁב֖וּ עַל־אַדְמָתָֽם׃ ס
9 לַ[a]נְּבִאִ֑ים נִשְׁבַּ֤ר לִבִּי֙ בְּקִרְבִּ֔י רָחֲפ֖וּ כָּל־עַצְמוֹתָ֑י ל וחס . יא⁷
הָיִ֣יתִי כְאִ֤ישׁ שִׁכּוֹר֙[b] וּכְגֶ֣בֶר עֲבָרוֹ־ כא⁸
מִפְּנֵ֣י יְהוָ֔ה וּמִפְּנֵ֖י[c] דִּבְרֵ֣י קָדְשֽׁוֹ׃
10 [a]כִּֽי[b] מְנָאֲפִ֣ים מָלְאָ֔ה הָאָ֑רֶץ[a]
כִּֽי־מִפְּנֵ֤י אָלָה֙[d] אָבְלָ֣ה הָאָ֔רֶץ יָבְשׁ֖וּ נְאוֹת֙ מִדְבָּ֔ר[e] ל . ה
וַתְּהִ֥י מְרוּצָתָ֖ם רָעָ֑ה וּגְבוּרָתָ֖ם לֹא־כֵֽן׃ ל . יט[a]
11 כִּֽי־גַם־נָבִ֥יא גַּם־כֹּהֵ֖ן חָנֵ֑פוּ גַּם־בְּבֵיתִ֥י מָצָ֖אתִי רָעָתָֽם ב¹⁰ . ¹⁰ פסוק גם גם גם
נְאֻם־יְהוָֽה׃ ב¹¹ מנה בסיפ
12 לָכֵ֗ן יִֽהְיֶ֤ה דַרְכָּם֙ לָהֶ֔ם כַּ[a]חֲלַקְלַקּ֖וֹת [
בָּ[a]אֲפֵלָ֣ה יִדָּחֽוּ[a] וְנָפְל֥וּ בָ֖הּ ב¹²
כִּֽי־אָבִ֤יא עֲלֵיהֶם֙ רָעָ֔ה שְׁנַ֖ת פְּקֻדָּתָ֑ם נְאֻם־יְהוָֽה׃
13 וּ[a]בִנְבִיאֵ֣י שֹׁמְר֔וֹן רָאִ֖יתִי תִּפְלָ֑ה ג¹³
הִנִּבְּא֣וּ בַבַּ֔עַל וַיַּתְעוּ֙ אֶת־עַמִּ֖י אֶת־יִשְׂרָאֵֽל׃ ס כ׳ פסוק את את ומילה
14 וּ[a]בִנְבִיאֵ֣י יְרוּשָׁלַ֔͏ִם רָאִ֖יתִי שַׁעֲרוּרָ֑ה חדה ביניה לית מנה בנביא . ו
נָאֹ֤ף וְהָלֹךְ֙ בַּשֶּׁ֔קֶר וְחִזְּק֥וּ יְדֵי־ ג חס בלישׁ¹⁴
מְרֵעִ֖ים לְבִלְתִּי־שָׁ֣בוּ[a] אִ֔ישׁ מֵרָעָתֽוֹ ל¹⁵

[3]Mm 2577. [4]Mm 2578. [5]Mm 2579. [6]Mm 953. [7]Mm 2580. [8]Mm 1514. [9]Mm 436. [10]Mm 2538. [11]Mm 2519. [12]Mm 2581. [13]Mm 3510. [14]Mm 2582. [15]Mp sub loco.

6 [a] $\mathfrak{G}^{S}$ *καὶ Ιερουσαλημ* ut 33,16 ‖ [b] pc Mss Edd וּ–, $\mathfrak{S}(\mathfrak{T}\mathfrak{V}\mathfrak{M})$ *(d)nqrwnh* = וְאוּהוּ ‖ [c] $\mathfrak{G}$ *Ιωσεδεκ* (יהוה versio duplex), σ' *δικαίωσον ἡμᾶς* = צִדְּנוּ cf $\mathfrak{T}$, $\mathfrak{V}$ *iustus noster* (it 33,16[c]) ‖ **7** [a] cf 16,14[a]; 7.8 in $\mathfrak{G}^{*}$ post 40 ‖ [b] $\mathfrak{G}^{*}$ *τὸν οἶκον* = בֵּית ‖ **8** [a–a] > $\mathfrak{G}^{*}$ ‖ [b] $\mathfrak{G}$ + *ἅπαν* = כָּל־ ‖ [c] > $\mathfrak{S}\mathfrak{T}^{Ed}$ ‖ [d] > $\mathfrak{G}$; $\mathfrak{S}^{W}(\mathfrak{T}^{Ed})$ *lbnj* = בְּנֵי ‖ [e] $\mathfrak{G}$ ut 16,15 הַדִּיחָם ‖ [f] $\mathfrak{G}$ *καὶ ἀπεκατέστησεν αὐτούς* cf 16,15 ‖ **9** [a] $\mathfrak{G}^{*}$ *ἐν τοῖς προφήταις* (cj c 6, cf 7[a]) ‖ [b] $\mathfrak{G}$ *συντετριμμένος* = שָׁבוּר ‖ [c–c] $\mathfrak{G}$ *εὐπρεπείας δόξης αὐτοῦ* = הֲדַר כְּבוֹדוֹ ‖ **10** [a–a] > $\mathfrak{G}^{*}$ ‖ [b] prb ins וּ מֵרֵעִים ‖ [c–c] prb add ‖ [d] pc Mss $\mathfrak{G}\mathfrak{S}$ אֵלֶּה ‖ **12** [a] a דחה, pc Mss Edd יִדָּחוּ a דחה ‖ **14** [a] 1 יָשֻׁבוּ vel שׁוּב (cf $\mathfrak{G}$).

הָבִיא־לִי כֻלָּם כִּסְּדֹם וְיֹשְׁבֶיהָ כַּעֲמֹרָה׃ ס [16]

15 לָכֵן כֹּה־אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת עַל־הַנְּבִאִים

הִנְנִי מַאֲכִיל אוֹתָם לַעֲנָה וְהִשְׁקִתִּים מֵי־רֹאשׁ

כִּי מֵאֵת נְבִיאֵי יְרוּשָׁלַם יָצְאָה חֲנֻפָּה לְכָל־הָאָרֶץ׃ פ [17]

16 כֹּה־אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת [הֶהָמָה אֶתְכֶם[b] [18]

אַל־תִּשְׁמְעוּ עַל־דִּבְרֵי הַנְּבִאִים [a]הַנִּבְּאִים לָכֶם[a] מַהְבִלִים [19]

חֲזוֹן לִבָּם יְדַבֵּרוּ לֹא מִפִּי יְהוָה׃

17 אֹמְרִים אָמוֹר[a] לִמְנַאֲצַי דִּבֶּר[b] יְהוָה שָׁלוֹם יִהְיֶה לָכֶם [20]

וְכָל[d] הֹלֵךְ בִּשְׁרִרוּת לִבּוֹ[c] אָמְרוּ[c] לֹא־תָבוֹא עֲלֵיכֶם רָעָה׃

18 כִּי מֵי[a] עָמַד בְּסוֹד יְהוָה וַיֵּרֶא[b] וַיִּשְׁמַע[c] אֶת־דְּבָרוֹ מִי־הִקְשִׁיב [21] [22]

דְּבָרִי[d] וַיִּשְׁמָע[e]׃ ס דברו . ב קמ ק

19 [a]הִנֵּה סַעֲרַת יְהוָה חֵמָה[b] יָצְאָה וְסַעַר[c] מִתְחוֹלֵל [23]

עַל רֹאשׁ רְשָׁעִים יָחִיל׃ 20 לֹא יָשׁוּב[a] אַף־יְהוָה [24] [25]

עַד־עֲשֹׂתוֹ וְעַד־הֲקִימוֹ מְזִמּוֹת לִבּוֹ [26]

בְּאַחֲרִית הַיָּמִים תִּתְבּוֹנְנוּ בָהּ בִּינָה[a]׃

21 לֹא־שָׁלַחְתִּי אֶת־הַנְּבִאִים וְהֵם רָצוּ [27]

לֹא־דִבַּרְתִּי אֲלֵיהֶם וְהֵם נִבָּאוּ׃

22 וְאִם־עָמְדוּ בְּסוֹדִי וְיַשְׁמִעוּ[a] דְבָרַי אֶת[b]־עַמִּי [28]

וְיָשִׁבוּם[c] מִדַּרְכָּם הָרָע וּמֵרֹעַ[d] מַעַלְלֵיהֶם׃ ס

23 הַאֱלֹהֵי[a] מִקָּרֹב אֲנִי נְאֻם־יְהוָה וְלֹא אֱלֹהֵי מֵרָחֹק׃ [29]

24 אִם־יִסָּתֵר אִישׁ בַּמִּסְתָּרִים וַאֲנִי לֹא־אֶרְאֶנּוּ[a] נְאֻם־יְהוָה[a]

הֲלוֹא אֶת־הַשָּׁמַיִם וְאֶת־הָאָרֶץ אֲנִי מָלֵא נְאֻם־יְהוָה׃

[16] Mm 2208. [17] Mm 2504. [18] Mm 2615. [19] Mm 1718. [20] Mm 873. [21] Mm 1668. [22] Mm 1450. [23] Mm 2583. [24] Mp sub loco. [25] Mm 4184. [26] Mm 912. [27] Mm 1681. [28] Mm 2584. [29] Mm 3139.

14 [b] prp וְ(י)יַחֲדָ֫ו ‖ **16** [a–a] > 𝔊*, dl ‖ [b] > 𝔊* ‖ **17** [a] > Vrs, dl ‖ [b–b] 𝔊 *τοῖς ἀποθουμένοις τὸν λόγον*, l דַּבֵּרי ‖ cf 𝔖 ‖ [c–c] 𝔊 versio duplex ‖ [d] l וּלְכָל? cf 𝔊𝔙 ‖ [e] > $\mathfrak{G}^{\text{Mss}}$𝔏𝔄, dl? ‖ **18** [a] ins מֶהֶם? cf 22 ‖ [b] 𝔊(𝔖𝔙) *καὶ εἶδε* = וַיַּרְא cf 𝔗; l וַיַּרְאֵהוּ? cf 𝔖 ‖ [c] > 𝔊*; 𝔖(𝔙) *wšm'* = וַיַּ֫ cf 𝔗 ‖ [d] > 𝔊*; mlt Mss Edd ut Q, l; K יַּ֫ ‖ [e] l וַיַּשְׁמַע cf 22 ‖ **19** [a] 19.20 = 30,23.24 ‖ [b] add ‖ [c] l סַ֫ ut 30,23 ‖ **20** [a] > 𝔊*𝔖 et 30,24 ‖ **22** [a] 𝔊 *καὶ εἰ ἤκουσαν* = וַיִּשְׁמְעוּ ‖ [b] 𝔊 pr cop ‖ [c] 𝔊 *ἂν ἀπέστρεφον αὐτούς* = הֲשִׁ֫ ‖ [d–d] 𝔊* om מִ֫ הִ֫ וּ ‖ **23** [a] 𝔊θ′𝔖 om הַ

25 שָׁמַעְתִּי אֵת אֲשֶׁר־אָמְרוּ הַנְּבִאִים הַנִּבְּאִים בִּשְׁמִי שֶׁקֶר לֵאמֹר
26 חָלַמְתִּי חָלָמְתִּי׃ 26 עַד־מָתַי[a] הֲיֵשׁ[b] בְּלֵב הַנְּבִאִים נִבְּאֵי הַשֶּׁקֶר נ
27 וּנְבִיאֵי[c] תַּרְמִת לִבָּם׃ 27 הַחֹשְׁבִים[a] לְהַשְׁכִּיחַ אֶת־עַמִּי שְׁמִי[a] נ חס
בַּחֲלֹמוֹתָם אֲשֶׁר יְסַפְּרוּ אִישׁ לְרֵעֵהוּ כַּאֲשֶׁר שָׁכְחוּ אֲבוֹתָם אֶת־שְׁמִי
28 בַּבָּעַל׃ 28 הַנָּבִיא אֲשֶׁר־אִתּוֹ חֲלוֹם יְסַפֵּר חֲלוֹם[a] וַאֲשֶׁר דְּבָרִי אִתּוֹ נ ר״פ . נג[30]
יְדַבֵּר דְּבָרִי אֱמֶת נג[30]
מַה־לַּתֶּבֶן אֶת־הַבֶּר נְאֻם־יְהוָה׃ נ[31]
29 הֲלוֹא כֹה[a] דְּבָרִי כָּאֵשׁ נְאֻם־יְהוָה וּכְפַטִּישׁ יְפֹצֵץ סָלַע׃ ס נג[30]
30 לָכֵן הִנְנִי עַל־הַנְּבִאִים נְאֻם־יְהוָה מְנַנְּבֵי דְבָרַי אִישׁ מֵאֵת רֵעֵהוּ׃
31 הִנְנִי עַל־הַנְּבִיאִים נְאֻם־יְהוָה [a]הַלֹּקְחִים לְשׁוֹנָם[a] [b]וְיַנְאֲמוּ נְאֻם[b]׃ נ כת כן בלישׁ[32]
32 הִנְנִי עַל־נִבְּאֵי[a] חַלְמוֹת שֶׁקֶר נְאֻם־יְהוָה וַיְסַפְּרוּם וַיַּתְעוּ אֶת־עַמִּי ב . ב ומל[33]
בְּשִׁקְרֵיהֶם וּבְפַחֲזוּתָם וְאָנֹכִי לֹא־שְׁלַחְתִּים וְלֹא צִוִּיתִים וְהוֹעֵיל[b] לֹא ל . יז מ״פ לא ולא לא[34] .
יוֹעִילוּ לָעָם־הַזֶּה נְאֻם־יְהוָה׃ ל ומל
33 וְכִי־יִשְׁאָלְךָ הָעָם הַזֶּה[a] אוֹ־הַנָּבִיא אוֹ־כֹהֵן[a] לֵאמֹר מַה־מַּשָּׂא יְהוָה ל . מא ב מנה בפסוק
מא ב מנה בפסוק .
34 וְאָמַרְתָּ אֲלֵיהֶם[b] אֵת־מַה־מַּשָּׂא[b] וְנָטַשְׁתִּי אֶתְכֶם נְאֻם־יְהוָה׃ 34 וְהַנָּבִיא ג ר״פ[35]
וְהַכֹּהֵן וְהָעָם אֲשֶׁר יֹאמַר מַשָּׂא יְהוָה וּפָקַדְתִּי עַל־הָאִישׁ הַהוּא וְעַל־ מא . ג[36]
35 בֵּיתוֹ׃ 35 כֹּה תֹאמְרוּ אִישׁ עַל־רֵעֵהוּ וְאִישׁ אֶל־אָחִיו מֶה־עָנָה יְהוָה ז[37] . ה[38]
36 וּמַה־דִּבֶּר יְהוָה׃ 36 וּמַשָּׂא יְהוָה לֹא תִזְכְּרוּ־[a]עוֹד כִּי הַמַּשָּׂא[b] יִהְיֶה מא . ל . ט
לְאִישׁ דְּבָרוֹ [c]וַהֲפַכְתֶּם אֶת־דִּבְרֵי אֱלֹהִים חַיִּים יְהוָה צְבָאוֹת אֱלֹהֵינוּ׃
37 כֹּה תֹאמַר אֶל־הַנָּבִיא מֶה־עָנְךָ יְהוָה[c] וּמַה־דִּבֶּר יְהוָה׃ 38 [a]וְאִם־ ב[39] . ל
מַשָּׂא יְהוָה תֹּאמֵרוּ[a] לָכֵן כֹּה אָמַר יְהוָה יַעַן אֲמָרְכֶם אֶת־הַדָּבָר הַזֶּה מא ג מנה בפסוק . כ[40]

[30] Mm 902. [31] Mm 2585. [32] Mp sub loco. [33] Mm 2586. [34] Mm 1613. [35] Mm 1134. [36] Mm 2587. [37] Mm 369. [38] Mm 515. [39] Mm 2588. [40] Mm 2168.

26 [a–a] prp : חלמתי (c 25 cj, cf 7,4 22,29) ‖ [b] Vrs om ה; l הַשְּׁמִי? cf Ex 23,21 ‖ [c] l prb וְנִבְּאֵי ‖ **27** [a–a] 𝔊* *τοῦ ἐπιλαθέσθαι τοῦ ὀνόματός μου* = לִשְׁכּוֹחַ שׁ׳; 𝔖 *lmt'jw bšmj l'mj* = לְהַתְעוֹת אֶת־ע׳ בִּשְׁמִי cf 32 ‖ **28** [a] l מוֹ– cf 𝔊 ‖ **29** [a] > 𝔖𝔙 cf 𝔊 (versio duplex); 𝔗 *kl*; l כֹּה ‖ **31** [a–a] 𝔊 *(τοὺς ἐκβάλλοντας [𝔊^{L} ἐκλαμβάνοντας] προφητείας γλώσσης)* et 𝔖 *(dmhpkjn lšnjhwn)* nil nisi 𝔄𝔦 legisse vid ‖ [b–b] pc Mss נאם יהוה cf 𝔖𝔙, 𝔊 *καὶ νυστάζοντας νυσταγμὸν αὐτῶν* = וַיָּנוּמוּ נוּם ‖ **32** [a] mlt Mss נְבִיאֵי; 𝔊(𝔖𝔗^{Ed}𝔙) pr *τοὺς προφήτας* = הַנְּבִיאִים, ins ‖ [b] Q^{Mss} עַל– ‖ **33** [a–a] add ex 34 ‖ [b–b] l אַתֶּם הַמַּ׳ cf 𝔊𝔙 ‖ **35** [a] mlt Mss Or אֶל ‖ **36** [a] 𝔊 *ὀνομάζετε*, prp תַּזְכִּרוּ ‖ [b] l הַמַּ׳ ‖ **36/37** [c–c] > 𝔊* ‖ **38** [a–a] > 𝔊*.

מא ג מנה בפסוק · מא ג מנה בפסוק

39 מַשָּׂא יְהוָה וְאֶשְׁלַח אֶלֵיכֶם לֵאמֹר לֹא תֹאמְרוּ מַשָּׂא יְהוָה׃ 39 לָכֵן
ל . ל . ח41 הִנְנִי וְנָשֹׂיתִי [a]אֶתְכֶם נָשֹׂא[bc] וְנָטַשְׁתִּי אֶתְכֶם וְאֶת־הָעִיר אֲשֶׁר נָתַתִּי
לָכֶם וְלַאֲבוֹתֵיכֶם מֵעַל פָּנָי׃ 40 וְנָתַתִּי עֲלֵיכֶם חֶרְפַּת עוֹלָם וּכְלִמּוֹת 40
עוֹלָם אֲשֶׁר לֹא תִשָּׁכֵחַ[a]׃ ס

ל ומל 24 1 24 הֶרְאַנִי[a] יְהוָה וְהִנֵּה שְׁנֵי דוּדָאֵי תְאֵנִים מוּעָדִים[b] לִפְנֵי הֵיכַל
יְהוָה אַחֲרֵי הַגְלוֹת נְבוּכַדְרֶאצַּר מֶלֶךְ־בָּבֶל אֶת־יְכָנְיָהוּ בֶן־יְהוֹיָקִים
ג׳ מֶלֶךְ־יְהוּדָה וְאֶת־שָׂרֵי יְהוּדָה וְאֶת־הֶחָרָשׁ וְאֶת־הַמַּסְגֵּר[c] מִירוּשָׁלִַם
ל חס 2 וַיְבִאֵם בָּבֶל׃ 2 הַדּוּד אֶחָד תְּאֵנִים טֹבוֹת מְאֹד כִּתְאֵנֵי הַבִּכֻּרוֹת
ד׳ וְהַדּוּד אֶחָד תְּאֵנִים רָעוֹת מְאֹד אֲשֶׁר לֹא־תֵאָכַלְנָה מֵרֹעַ׃ ס
ב 3 וַיֹּאמֶר יְהוָה אֵלַי מָה־אַתָּה רֹאֶה יִרְמְיָהוּ וָאֹמַר תְּאֵנִים הַתְּאֵנִים
ג׳ ב מל וחד חס[a] . ד׳[2] הַטֹּבוֹת טֹבוֹת מְאֹד וְהָרָעוֹת רָעוֹת מְאֹד אֲשֶׁר לֹא־תֵאָכַלְנָה מֵרֹעַ׃ פ
4 5 כד 4 וַיְהִי דְבַר־יְהוָה אֵלַי לֵאמֹר׃ 5 [a]כֹּה־אָמַר יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל[a]
כַּתְּאֵנִים הַטֹּבוֹת הָאֵלֶּה כֵּן־אַכִּיר אֶת־גָּלוּת יְהוּדָה אֲשֶׁר שִׁלַּחְתִּי
ד׳ טז 6 מִן־הַמָּקוֹם הַזֶּה אֶרֶץ כַּשְׂדִּים לְטוֹבָה׃ 6 וְשַׂמְתִּי עֵינִי[a] עֲלֵיהֶם לְטוֹבָה
ב חד חס וחד מל . ג׳[5] וַהֲשִׁבֹתִים עַל־הָאָרֶץ הַזֹּאת וּבְנִיתִים וְלֹא אֶהֶרֵס וּנְטַעְתִּים וְלֹא
אֶתּוֹשׁ׃ 7 וְנָתַתִּי לָהֶם לֵב לָדַעַת אוֹתִי כִּי אֲנִי יְהוָה וְהָיוּ־לִי לְעָם ס[a]5
ז . ח׳[6] וְאָנֹכִי אֶהְיֶה לָהֶם לֵאלֹהִים כִּי־יָשֻׁבוּ אֵלַי בְּכָל־לִבָּם׃ ס
ד׳[2] . כי מיחד[8] 8 וְכַתְּאֵנִים הָרָעוֹת אֲשֶׁר לֹא־תֵאָכַלְנָה מֵרֹעַ [a]כִּי־כֹה אָמַר יְהוָה[a] כֵּן
ב אֶתֵּן אֶת־צִדְקִיָּהוּ מֶלֶךְ־יְהוּדָה וְאֶת־שָׂרָיו וְאֶת שְׁאֵרִית יְרוּשָׁלִַם[b]
ג חד חס וב מל[9] . לזעוה[ק] הַנִּשְׁאָרִים בָּאָרֶץ הַזֹּאת וְהַיֹּשְׁבִים בְּאֶרֶץ מִצְרָיִם׃ 9 וּנְתַתִּים לְזַוְעָה[a]
לְרָעָה[b] לְכֹל מַמְלְכוֹת הָאָרֶץ לְחֶרְפָּה וּלְמָשָׁל לְשִׁנִּינָה[c] וְלִקְלָלָה
ל׳ב פסוק את את ואת ומילה חדה ביניהן[10] . ב׳[11] [d]בְּכָל־הַמְּקֹמוֹת אֲשֶׁר־אַדִּיחֵם שָׁם[d]׃ 10 וְשִׁלַּחְתִּי בָם אֶת־הַחֶרֶב
אֶת[a]־הָרָעָב וְאֶת־הַדֶּבֶר עַד־תֻּמָּם מֵעַל הָאֲדָמָה אֲשֶׁר־נָתַתִּי לָהֶם
ד׳ מל בנביא וְלַאֲבוֹתֵיהֶם[b]׃ פ

41 Mm 1392. Cp 24 1 Mm 2589. 2 Mm 2590. 3 Mm 303. 4 Mm 2501. 5 Mm 2650. 6 Mp sub loco. 7 Mm 2591. 8 Mm 2049. 9 Mm 2592. 10 Mm 44. 11 Mm 2593.

39 [a] l c pc Mss 𝔊α′σ′𝔖𝔙 ונשיתי (= ונשאתי) ‖ [b–b] > 𝔊* ‖ [c] l c nonn Mss α′σ′𝔖𝔙 נשׂא ‖ **40** [a] cf 7[a] ‖ **Cp 24,1** [a] 𝔊[ALmin] pr *καί*; pr כה (hpgr) cf Am 7,1 ‖ [b] l עוֹמְדִים vel מֻעָמָדִים vel *מודעים ‖ [c] 𝔊 + *καὶ τοὺς πλουσίους* ‖ **5** [a–a] add ‖ **6** [a] pc Mss 𝔊𝔙 יְ֫ ‖ **8** [a–a] add ‖ [b] 𝔠 (דה) יהוה ‖ **9** [a] cf 15,4[b] ‖ [b] > 𝔊; 𝔖𝔗[Ed]𝔙 pr cop; aut dl (dttg) aut tr ad fin 8 (cf לטובה 5) ‖ [c] 𝔠 mlt Mss 𝔊𝔖𝔗[Ms] pr cop ‖ [d–d] add cf Dt 28,37 ‖ **10** [a] mlt Mss 𝔊 𝔖𝔗[fMs] ואת ‖ [b] > 𝔊*.

25 1 הַדָּבָר אֲשֶׁר־הָיָה עַל[a]־יִרְמְיָהוּ עַל־כָּל־עַם יְהוּדָה בַּשָּׁנָה
ד בטע . כא פסוק על על ומילה חדה ביניהו[1] . ד[2]
הָרְבִעִית לִיהוֹיָקִים בֶּן־יֹאשִׁיָּהוּ מֶלֶךְ יְהוּדָה [b]הִיא הַשָּׁנָה הָרִאשׁוֹנִת ל
2 לִנְבוּכַדְרֶאצַּר מֶלֶךְ בָּבֶל׃ 2 אֲשֶׁר דִּבֶּר יִרְמְיָהוּ [a]הַנָּבִיא עַל־כָּל־
3 עַם יְהוּדָה וְאֶל כָּל־יֹשְׁבֵי יְרוּשָׁלִָם לֵאמֹר׃ 3 מִן־[a]שְׁלֹשׁ עֶשְׂרֵה שָׁנָה
לְיֹאשִׁיָּהוּ בֶן־אָמוֹן מֶלֶךְ יְהוּדָה וְעַד ׀ הַיּוֹם הַזֶּה זֶה שָׁלֹשׁ וְעֶשְׂרִים
יז[3] מפק א ג[4] מנה מל בלישׁ . יא[5] שָׁנָה [b]הָיָה דְבַר־יְהוָה אֵלָי[b] וָאֲדַבֵּר אֲלֵיכֶם אַשְׁכִּים[c] וְדַבֵּר[d] וְלֹא
4 שְׁמַעְתֶּם[d]׃ 4 [ba]וְשָׁלַח יְהוָה[b] אֲלֵיכֶם אֶת־[c]כָּל־עֲבָדָיו[c] הַנְּבִאִים הַשְׁכֵּם
5 וְשָׁלֹחַ וְלֹא שְׁמַעְתֶּם וְלֹא־הִטִּיתֶם אֶת־אָזְנְכֶם לִשְׁמֹעַ[d]׃ 5 לֵאמֹר שׁוּבוּ־
ה . ט ר״פ[6] נָא אִישׁ מִדַּרְכּוֹ הָרָעָה וּמֵרֹעַ מַעַלְלֵיכֶם וּשְׁבוּ עַל־הָאֲדָמָה אֲשֶׁר
ב[7] . יב[8] 6 [a]נָתַן יְהוָה[a] לָכֶם וְלַאֲבוֹתֵיכֶם לְמִן־עוֹלָם וְעַד־עוֹלָם׃ 6 [a]וְאַל־תֵּלְכוּ
כי[9] מל [b]ג מנה בסיפ וכל יהושע ושפטים דכות ב מ ב אַחֲרֵי אֱלֹהִים אֲחֵרִים לָעָבְדָם וּלְהִשְׁתַּחֲוֹת לָהֶם וְלֹא[b]־תַכְעִיסוּ אוֹתִי
ב[10] 7 בְּמַעֲשֵׂה יְדֵיכֶם [c]וְלֹא אָרַע[c] לָכֶם׃ 7 וְלֹא־שְׁמַעְתֶּם אֵלָי [a]נְאֻם־יְהוָה
הכעיסני[11] חד מן ח[12] חס ק בלישׁ וכל מכעסים דכות ב מ א . ג . ב בטע בסיפ . ד מיחד 8 לְמַעַן הַכְעִסֵנִי[b] בְּמַעֲשֵׂה יְדֵיכֶם לְרַע לָכֶם[a]׃ ס 8 לָכֵן כֹּה אָמַר
ג בטע[13] . ג[14] 9 יְהוָה צְבָאוֹת יַעַן אֲשֶׁר לֹא־[a]שְׁמַעְתֶּם אֶת־[a]דְּבָרָי׃ 9 הִנְנִי שֹׁלֵחַ
וְלָקַחְתִּי[a] אֶת־כָּל־מִשְׁפְּחוֹת צָפוֹן[a] נְאֻם־יְהוָה וְאֶל־נְבוּכַדְרֶאצַּר
ד[15] . י מֶלֶךְ־בָּבֶל[b] עַבְדִּי[b] וַהֲבֵאתִים עַל־הָאָרֶץ הַזֹּאת[c] וְעַל־יֹשְׁבֶיהָ[c] וְעַל
כָּל־הַגּוֹיִם הָאֵלֶּה[d] סָבִיב[cc] וְהַחֲרַמְתִּים[d] וְשַׂמְתִּים לְשַׁמָּה וְלִשְׁרֵקָה ל
10 וְלִחְרְבוֹת[f] עוֹלָם׃ 10 וְהַאֲבַדְתִּי מֵהֶם קוֹל שָׂשׂוֹן וְקוֹל שִׂמְחָה קוֹל
ג[16] 11 חָתָן וְקוֹל כַּלָּה [a]קוֹל רֵחַיִם[a] וְאוֹר נֵר׃ 11 וְהָיְתָה כָּל־הָאָרֶץ [a]הַזֹּאת
לְחָרְבָּה[a] לְשַׁמָּה[b] וְעָבְדוּ[b] [c]הַגּוֹיִם הָאֵלֶּה אֶת־מֶלֶךְ בָּבֶל[c] שִׁבְעִים שָׁנָה׃
ג[17] . ל[16] חס וחד מל . 12 [a]וְהָיָה כִּמְלֹאוֹת שִׁבְעִים שָׁנָה אֶפְקֹד [b]עַל־מֶלֶךְ־בָּבֶל[b] וְעַל־הַגּוֹי

Cp 25 [1]Mm 686. [2]Mm 2594. [3]Mm 411. [4]Mm 2595. [5]Mm 2041. [6]Mm 3072. [7]Mm 2486. [8]Mm 2487. [9]Mm 1238 א. [10]Mm 2596. [11]Mp sub loco. [12]Mm 1401. [13]Mm 2597. [14]Mm 2464. [15]Mm 3933. [16]Mm 2054. [17]Mm 2902.

Cp 25,1 [a] nonn Mss אֶל ‖ [b–b] > 𝔊* ‖ **2** [a–a] > 𝔊* ‖ **3** [a] 𝔊 *ἐν* ‖ [b–b] > 𝔊* ‖ [c] l c 𝔗 nonn Mss הַשְׁכֵּם ‖ [d–d] > 𝔊*, dl (ex 7,13) ‖ **4** [a] add ex 7,25.26 ‖ [b–b] 𝔊 *καὶ ἀπέστελλον* cf 7,25 ‖ [c–c] 𝔊 *τοὺς δούλους μου* cf 7,25 ‖ [d] > 𝔊* et 7,26 ‖ **5** [a–a] 𝔊(𝔗^{Ms}) *ἔδωκα* = נָתַתִּי ‖ **6** [a] add ‖ [b] l וְאַל? ‖ [c–c] 𝔊 *τοῦ κακῶσαι* = לְהָרַע ‖ **7** [a–a] > 𝔊*, dl ‖ [b] l Q cf 𝔗 הכעיסיני; K הִכְעִסוּנִי ‖ **8** [a–a] 𝔊 *ἐπιστεύσατε τοῖς* ‖ **9** [a–a] 𝔊* *πατριὰν ἀπὸ βορρᾶ* = מִשְׁפַּחַת מִצְּ ‖ [b–b] > 𝔊*, dl cf 27,6 ‖ [c–c] add propter 15sqq, dl ‖ [d] > 𝔊𝔙 ‖ [e] nonn Mss מִסְּ ‖ [f] 𝔊 *καὶ εἰς ὀνειδισμόν*, l וּלְחֶרְפַּת ‖ **10** [a–a] 𝔊* *ὀσμὴν μύρου*, l רֵיחַ מוֹר? ‖ **11** [a–a] > 𝔊*, dl ‖ [b] mlt Mss 𝔊^{OL}α′σ′θ′𝔖𝔗^{Ms}𝔙 וּלְ ‖ [c–c] 𝔊* sol *ἐν τοῖς ἔθνεσιν*; dl הגי האי cf 9[c–c] ‖ **12** [a] add? cf 29,10 51,26.62 ‖ [b–b] > 𝔊*.

הַזֹּאת[c] נְאֻם־יְהוָה אֶת־עֲוֹנָם וְעַל־אֶרֶץ כַּשְׂדִּים[c] וְשַׂמְתִּי אֹתוֹ[d] לְשַׁמְּמוֹת[e] ט רל בלישׁ וכל על ארץ מצרים דאוריית דכות[18]
עוֹלָם׃ 13 וְהֵבֵאתִי[a] עַל־הָאָרֶץ הַהִוא[b] אֶת־כָּל־דְּבָרָי אֲשֶׁר־דִּבַּרְתִּי 13 והבאתי[19] ק
עָלֶיהָ אֵת כָּל־הַכָּתוּב בַּסֵּפֶר הַזֶּה[c] אֲשֶׁר־נִבָּא יִרְמְיָהוּ עַל־כָּל־ ו
הַגּוֹיִם׃ 14 [a] כִּי עָבְדוּ[b] בָם גַּם־הֵמָּה גּוֹיִם רַבִּים וּמְלָכִים גְּדוֹלִים 14 ו מל[20]
וְשִׁלַּמְתִּי לָהֶם כְּפָעֳלָם וּכְמַעֲשֵׂה יְדֵיהֶם[c]׃ ס 15 בּ[21]
15 כִּי[a] כֹה אָמַר יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל אֵלַי[b] קַח אֶת־כּוֹס[c] הַיַּיִן הַחֵמָה[c] 15 ה
הַזֹּאת מִיָּדִי וְהִשְׁקִיתָה אֹתוֹ אֶת־כָּל־הַגּוֹיִם אֲשֶׁר אָנֹכִי שֹׁלֵחַ אוֹתְךָ ל מל[22] . יז מל בלישׁ[23]
אֲלֵיהֶם׃ 16 [a] וְשָׁתּוּ וְהִתְנַעֲשׁוּ[a] וְהִתְהוֹלָלוּ[b] מִפְּנֵי הַחֶרֶב אֲשֶׁר אָנֹכִי שֹׁלֵחַ 16
בֵּינָתָם[b]׃ 17 וָאֶקַּח אֶת־הַכּוֹס מִיַּד יְהוָה וָאַשְׁקֶה אֶת־כָּל־הַגּוֹיִם אֲשֶׁר־ 17
שְׁלָחַנִי יְהוָה אֲלֵיהֶם׃ 18 [a] אֶת־יְרוּשָׁלַ͏ִם וְאֶת־עָרֵי יְהוּדָה וְאֶת־מְלָכֶיהָ 18 ד ר״פ בסיפ וחד מן יוֹ פסוק את ואת ואת את . [24]
אֶת[b]־שָׂרֶיהָ לָתֵת אֹתָם לְחָרְבָּה לְשַׁמָּה לִשְׁרֵקָה[c] וְלִקְלָלָה כַּיּוֹם יוֹ חס בסיפ
הַזֶּה[c]׃ 19 אֶת־פַּרְעֹה מֶלֶךְ־מִצְרַיִם וְאֶת־עֲבָדָיו וְאֶת־שָׂרָיו וְאֶת־כָּל־ 19 ד ר״פ בסיפ . ד[25]
עַמּוֹ׃ 20 [a] וְאֵת כָּל־הָעֵרֶב[a] [b] וְאֵת כָּל־מַלְכֵי אֶרֶץ הָעוּץ[b] וְאֵת כָּל־ 20
מַלְכֵי אֶרֶץ פְּלִשְׁתִּים וְאֶת[c]־אַשְׁקְלוֹן וְאֶת־עַזָּה וְאֶת־עֶקְרוֹן וְאֶת 21
שְׁאָרִית אַשְׁדּוֹד׃ 21 אֶת־אֱדוֹם וְאֶת־מוֹאָב וְאֶת־בְּנֵי עַמּוֹן׃ 22 וְאֵת 22 ד ר״פ בסיפ וחד מן [26] ר״פ את ואת ואת . [27] בּ[28]
כָּל־מַלְכֵי־צֹר וְאֵת כָּל־מַלְכֵי צִידוֹן וְאֵת [a] מַלְכֵי הָאִי[a] אֲשֶׁר בְּעֵבֶר ב
הַיָּם׃ 23 וְאֶת־דְּדָן וְאֶת־תֵּימָא וְאֶת־בּוּז[a] וְאֵת כָּל־קְצוּצֵי פֵּאָה׃ 23 כו פסוק ואת ואת ואת . ה
24 [a] וְאֵת כָּל־מַלְכֵי עֲרָב[a] [b] וְאֵת כָּל־מַלְכֵי הָעֶרֶב[b] הַשֹּׁכְנִים בַּמִּדְבָּר׃ 24 [19] ג
25 וְאֵת | כָּל־מַלְכֵי זִמְרִי[a] וְאֵת כָּל־מַלְכֵי עֵילָם וְאֵת כָּל־מַלְכֵי 25
מָדָי׃ 26 וְאֵת | כָּל־מַלְכֵי הַצָּפוֹן הַקְּרֹבִים וְהָרְחֹקִים אִישׁ אֶל־אָחִיו 26
וְאֵת כָּל־הַמַּמְלָכוֹת הָאָרֶץ[a] אֲשֶׁר עַל־פְּנֵי הָאֲדָמָה [b] וּמֶלֶךְ שֵׁשַׁךְ[c] ל . ב
יִשְׁתֶּה אַחֲרֵיהֶם[b]׃

[18] Mm 2946. [19] Mp sub loco. [20] Mm 1421. [21] Mm 2598. [22] Mm 1713. [23] Mm 541. [24] Mm 1936. [25] Mm 1756. [26] Mm 2599. [27] Mm 271. [28] Mm 2890.

12 [c–c] > 𝔊* ‖ [d] l אֹתָהּ ‖ [e] 2 Mss וֹת– ‖ **13** [a] K dub ‖ [b] l הַזֹּאת? ‖ [c–c] add propter 15sqq, dl cf 𝔊* ‖ **14** [a] > 𝔊*, add (cj c 12)? ‖ [b] l יַעַ֫ ‖ [c] in 𝔊 post 13 (cf [a]) asseritur 49,34–39 46,2–28 50 51 47 49,7–22. 1–6. 28–33. 23–27 48 ‖ **15** [a] > 𝔊* ‖ [b] > 𝔊*𝔖𝔗[Ms] ‖ [c–c] 𝔊 τοῦ οἴνου τοῦ ἀκράτου = יֵין הַחֵמָר cf Ps 75,9; 𝔖(𝔙) *dḫmr' dḫmṭ'* = יֵין ה׳; sed החמה add ‖ **16** [a–a] 𝔊* *καὶ ἐξεμοῦνται* = וְקָאוּ ‖ [b–b] add ex 27b ‖ **18** [a] add ‖ [b] l c mlt Mss Vrs וְאֵת ‖ [c–c] > 𝔊* ‖ **20** [a–a] cj c 19 cf 𝔊𝔖 ‖ [b–b] > 𝔊* ‖ [c] 𝔊* om cop ‖ **22** [a–a] 𝔊* *βασιλεῖς* ‖ **23** [a] 𝔊* *Ρως* ‖ **24** [a–a] > 𝔊* ‖ [b–b] dttg, dl ‖ **25** [a] prp זמכי = Atbaš [cf 26b] pro עֵילָם; dl aut וְאֵת כ׳ מ׳ ז׳ (> 𝔊*) aut וְאֵת כ׳ מ׳ ע׳ ‖ **26** [a] > 𝔊*𝔖, dl (l לָכוּת–) ‖ [b–b] > 𝔊*, add ‖ [c] 𝔗 *dbbl* = בָּבֶל.

27 וְאָמַרְתָּ֣ אֲלֵיהֶ֗ם כֹּ֤ה ׀ אָמַר֙ יְהוָ֣ה צְבָא֔וֹת אֱלֹהֵ֖י יִשְׂרָאֵ֑ל
שְׁתּ֣וּ וְשִׁכְר֗וּ וְקִיּ֙וּ֙ [a] וְנִפְל֔וּ וְלֹ֥א תָקֻ֖מוּ מִפְּנֵ֣י הַחֶ֑רֶב אֲשֶׁ֥ר אָנֹכִ֖י שֹׁלֵ֥חַ
28 בֵּינֵיכֶֽם׃ 28 וְהָיָ֗ה כִּֽי־יְמָאֲנ֤וּ לָקַחַת֙ הַכּ֣וֹס מִיָּדְךָ֔ לִשְׁתּ֖וֹת וְאָמַרְתָּ֣
29 אֲלֵיהֶ֗ם כֹּ֤ה אָמַר֙ יְהוָ֣ה צְבָא֔וֹת שָׁת֥וֹ תִשְׁתּֽוּ׃ 29 כִּ֣י הִנֵּ֗ה בָּעִיר֙ אֲשֶׁ֣ר
נִקְרָא־שְׁמִ֣י עָלֶ֔יהָ אָנֹכִ֖י מֵחֵ֣ל לְהָרַ֑ע וְאַתֶּ֥ם הִנָּקֵ֛ה תִּנָּקּ֖וּ לֹ֣א תִנָּקּ֑וּ כִּ֣י
30 חֶ֗רֶב אֲנִ֤י קֹרֵא֙ עַל־כָּל־יֹשְׁבֵ֣י הָאָ֔רֶץ [a] נְאֻ֖ם יְהוָ֣ה צְבָא֑וֹת׃ 30 וְאַתָּ֣ה
תִּנָּבֵ֤א אֲלֵיהֶם֙ אֵ֣ת כָּל־הַדְּבָרִ֣ים הָאֵ֔לֶּה וְאָמַרְתָּ֣ אֲלֵיהֶ֔ם
יְהוָ֥ה מִמָּר֖וֹם יִשְׁאָ֑גְ [a] וּמִמְּעוֹן֙ קָדְשׁ֣וֹ [a] יִתֵּ֣ן קוֹלֽוֹ
שָׁאֹ֥גְ יִשְׁאַ֖גְ עַל־נָוֵ֑הוּ הֵידָ֣דְ [b] כְּדֹרְכִ֔ים יַעֲנֶ֖ה
[c] אֶל כָּל־יֹשְׁבֵ֥י הָאָֽרֶץ׃ 31 בָּ֣א שָׁא֔וֹן עַד־קְצֵ֖ה הָאָ֑רֶץ
כִּֽי־רִ֤יב לַיהוָה֙ בַּגּוֹיִ֔ם נִשְׁפָּ֥ט הוּא֙ לְכָל־בָּשָׂ֔ר
הָרְשָׁעִ֖ים נְתָנָ֣ם [a] לַחֶ֑רֶב נְאֻם־יְהוָֽה׃ ס
32 כֹּ֤ה אָמַר֙ יְהוָ֣ה צְבָא֔וֹת
הִנֵּ֥ה רָעָ֖ה יֹצֵ֣את מִגּ֑וֹי אֶל־גּ֔וֹי
וְסַעַ֥ר גָּד֛וֹל יֵעוֹר֖ מִיַּרְכְּתֵי־אָֽרֶץ׃
33 וְהָי֤וּ חַלְלֵי֙ יְהוָ֔ה [a] בַּיּ֥וֹם הַה֖וּא מִקְצֵ֣ה הָאָ֑רֶץ וְעַד־קְצֵ֣ה הָאָ֔רֶץ [b] לֹ֥א
יִסָּפְד֖וּ וְלֹ֣א יֵאָסְפ֑וּ [b] וְלֹ֥א יִקָּבְר֖וּ לְדֶ֥מֶן עַל־פְּנֵ֖י הָאֲדָמָ֥ה יִהְיֽוּ׃
34 הֵילִ֤ילוּ הָרֹעִים֙ וְזַעֲק֔וּ וְהִתְפַּלְּשׁ֖וּ אַדִּירֵ֣י הַצֹּ֑אן [חֲמַדְּה֖ [b] :
כִּֽי־מָלְא֤וּ יְמֵיכֶם֙ לִטְבֹ֔חַ וּתְפוּצוֹתֵיכֶ֖ם [a] וּנְפַלְתֶּ֑ם [b] כִּכְלִ֖י [c]
35 וְאָבַ֥ד מָנ֛וֹס מִן־הָרֹעִ֖ים וּפְלֵיטָ֥ה מֵאַדִּירֵ֖י הַצֹּֽאן׃
36 קוֹל֙ צַעֲקַ֣ת הָרֹעִ֔ים וִֽילֵלַ֖ת [a] אַדִּירֵ֣י הַצֹּ֑אן
כִּֽי־שֹׁדֵ֥ד יְהוָ֖ה אֶת־מִרְעִיתָֽם׃ 37 וְנָדְמ֥וּ נְאוֹת֙ הַשָּׁלֹ֔ם
מִפְּנֵ֖י חֲר֣וֹן אַ֥ף יְהוָֽה׃

ב בטע בסיפ 29 . ג 30
לא כת תרי ו 31 . ב חד חס וחד מל
ו בטע בסיפ 32
יו . ב פסוק דמטע בטע 33
ו 34
ח תרב על 35 , ב 36 . כו
כה . ו בטע בסיפ
ל
ו
ב 38
ח 37 , ז 38
יו
ח 39 . לז 40 פסוק לא רע"א ולא ז מנה בסיפ
ל
ג 41
ו
ל
ז 42

29 Mm 2702. 30 Mm 2566. 31 Mm 648 contra textum sine Q. 32 Mp sub loco. 33 Mm 4170. 34 Mm 227. 35 Mm 2748. 36 Mm 2600. 37 Mm 2601. 38 Mm 927. 39 Mm 2525. 40 Mm 771. 41 Mm 1464. 42 Mm 2094.

27 a 𝔊 K^{Mss} וקוו; l וְקִיּוּ (= וְקִיאוּ)? ‖ 29 a–a > 𝔊* ‖ 30 a–a 𝔊 *ἀπὸ τοῦ ἁγίου αὐτοῦ* = מִקׇּ ‖ b 𝔊 orig *καὶ αἰδεδ, α′ καὶ ηδαδ* ‖ c–c cj c 31 cf 𝔊 ‖ 31 a 𝔊 *ἐδόθησαν* = נְתָנוּ $\mathfrak{V}^{Mss}$ *tradidi* = נָתַתִּי ‖ 33 a–a 𝔊 *ἐν ἡμέρᾳ κυρίου* = בְּ יהוה ‖ b–b > 𝔊* ‖ 34 a pc Mss ׳פו–, dub; > 𝔊* ‖ b–b prp בִּבְלִי חֶמְלָה ‖ c 𝔊 *ὥσπερ οἱ κριοί*, l כְּאֵילֵי? ‖ 36 a sic L, mlt Mss Edd וְיִלֵּל׳.

38 עָזַב כַּכְּפִיר[a] סֻכּוֹ כִּי־הָיְתָה אַרְצָם לְשַׁמָּה
מִפְּנֵי חֲרוֹן[c] הַיּוֹנָה[d] וּמִפְּנֵי חֲרוֹן אַפּוֹ[e]: פ

26 1 בְּרֵאשִׁית מַמְלְכוּת יְהוֹיָקִים בֶּן־יֹאשִׁיָּהוּ מֶלֶךְ יְהוּדָה הָיָה הַדָּבָר 2
הַזֶּה[a] מֵאֵת יְהוָה לֵאמֹר: 2 כֹּה | אָמַר יְהוָה עֲמֹד בַּחֲצַר בֵּית־
יְהוָה וְדִבַּרְתָּ עַל־כָּל־עָרֵי יְהוּדָה הַבָּאִים לְהִשְׁתַּחֲוֹת בֵּית־יְהוָה אֵת
כָּל־הַדְּבָרִים אֲשֶׁר צִוִּיתִיךָ לְדַבֵּר אֲלֵיהֶם אַל־תִּגְרַע דָּבָר: 3 אוּלַי 3
יִשְׁמְעוּ וְיָשֻׁבוּ אִישׁ מִדַּרְכּוֹ הָרָעָה וְנִחַמְתִּי אֶל[a]־הָרָעָה אֲשֶׁר אָנֹכִי
חֹשֵׁב לַעֲשׂוֹת לָהֶם מִפְּנֵי רַע מַעַלְלֵיהֶם: 4 וְאָמַרְתָּ אֲלֵיהֶם כֹּה 4
אָמַר יְהוָה אִם־לֹא תִשְׁמְעוּ אֵלַי לָלֶכֶת בְּתוֹרָתִי אֲשֶׁר נָתַתִּי לִפְנֵיכֶם:
לִשְׁמֹעַ עַל־דִּבְרֵי עֲבָדַי הַנְּבִאִים אֲשֶׁר אָנֹכִי שֹׁלֵחַ אֲלֵיכֶם וְהַשְׁכֵּם[a] 5
וְשָׁלֹחַ וְלֹא שְׁמַעְתֶּם: 6 וְנָתַתִּי אֶת־הַבַּיִת הַזֶּה כְּשִׁלֹה וְאֶת־הָעִיר 6
הַזֹּאת[a] אֶתֵּן לִקְלָלָה לְכֹל גּוֹיֵי הָאָרֶץ: ס 7 וַיִּשְׁמְעוּ הַכֹּהֲנִים 7
וְהַנְּבִאִים וְכָל־הָעָם אֶת־יִרְמְיָהוּ מְדַבֵּר אֶת־הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה בְּבֵית
יְהוָה: 8 וַיְהִי | כְּכַלּוֹת יִרְמְיָהוּ לְדַבֵּר אֵת כָּל־אֲשֶׁר־צִוָּה[a] יְהוָה לְדַבֵּר 8
אֶל[b]־כָּל־הָעָם וַיִּתְפְּשׂוּ אֹתוֹ הַכֹּהֲנִים וְהַנְּבִאִים[c] וְכָל־הָעָם[c] לֵאמֹר
מוֹת תָּמוּת: 9 מַדּוּעַ נִבֵּאתָ[a] בְשֵׁם־יְהוָה לֵאמֹר כְּשִׁלֹה יִהְיֶה הַבַּיִת הַזֶּה 9
וְהָעִיר הַזֹּאת תֶּחֱרַב מֵאֵין יוֹשֵׁב וַיִּקָּהֵל כָּל־הָעָם אֶל[b]־יִרְמְיָהוּ בְּבֵית
יְהוָה: 10 וַיִּשְׁמְעוּ | שָׂרֵי יְהוּדָה אֶת הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה וַיַּעֲלוּ מִבֵּית־ 10
הַמֶּלֶךְ בֵּית יְהוָה וַיֵּשְׁבוּ בְּפֶתַח שַׁעַר[a]־יְהוָה הֶחָדָשׁ: ס 11 וַיֹּאמְרוּ 11
הַכֹּהֲנִים וְהַנְּבִאִים אֶל־הַשָּׂרִים וְאֶל־כָּל־הָעָם לֵאמֹר מִשְׁפַּט־מָוֶת
לָאִישׁ הַזֶּה כִּי נִבָּא אֶל־הָעִיר הַזֹּאת כַּאֲשֶׁר שְׁמַעְתֶּם בְּאָזְנֵיכֶם:
12 וַיֹּאמֶר יִרְמְיָהוּ אֶל־כָּל־[a]הַשָּׂרִים וְאֶל־כָּל־הָעָם לֵאמֹר יְהוָה שְׁלָחַנִי 12
לְהִנָּבֵא אֶל־הַבַּיִת הַזֶּה וְאֶל־הָעִיר הַזֹּאת אֵת כָּל־הַדְּבָרִים אֲשֶׁר

[43] Mm 3622. [44] Mm 2602. Cp 26 [1] Mm 1. [2] Mm 2. [3] Mm 1612. [4] Mm 707. [5] Mm 2668. [6] Mm 2492. [7] Mm 1718. [8] Mm 2603. [9] Mm 1392. [10] Mp sub loco. [11] Mm 1578. [12] Mm 1525. [13] Ex 32,1. [14] Mm 319.

38 [a] dl כַּ (dttg) ‖ [b] dl (dttg)? ‖ [c] nonn Mss 𝔊𝔗 חרב ut 46,16 50,16; l חֲרִבּוֹ ‖ [d] 𝔊 *τῆς μεγάλης*, α′θ′(υ) *τῆς περιστερᾶς* = 𝔄𝔯, σ′ *τῆς οἰνωμένης* (cf 𝔗), 𝔖 *dmrj'* = יהוה; cf 46,16[e] ‖ [e–e] > 𝔊* ‖ **Cp 26,1** [a] 𝔖(𝔏) + *'l 'rmj'*, ins אֶל־יִרְמְיָהוּ? ‖ **3** [a] mlt Mss עַל ‖ **5** [a] l c 𝔗 mlt Mss Vrs הַ֫ ‖ **6** [a] 𝔗 ut Q, l; K הַ֫; > 𝔊* ‖ **8** [a] l צוהו cf 𝔊𝔖 ‖ [b] Or עַל ‖ [c–c] add ex 7a ‖ **9** [a] nonn Mss גבאת ‖ [b] l c nonn Mss Vrs עַל ‖ **10** [a] ins c mlt Mss 𝔊$^{Q\,min}$𝔄𝔖𝔗𝔙 בית ut 36,10 ‖ **12** [a] > 𝔊*, dl.

ג 43. ג 44
ל
ה ג 1 ר״פ וב׳ מ״פ. ד וכל יהושע דכות 3
יח בטע בסיפ
יג חס האלה 4
ג בטע בסיפ. ד בסיפ 6
ה
ג 7 וכל ד״ה דכות ב מ א 5
ב חד כת ה וחד כת ר 6. ח 9
הוצאת ק
נא מ״פ וכל ר״פ דכות ב מ ג. לט
יג פסוק כל כל וכל 10
ד מל בסיפ 10. נא מ״פ וכל ר״פ דכות ב מ ג
ד חס א 11. ב 8 חד כת ה וחד מן ח 12 כת ר בלישׁ
ל. מט מל בבביא. ב 13. לט
ג 4 חס האלה 4

13 שְׁמַעְתֶּם׃ 13 וְעַתָּה֙ הֵיִ֣יטִיבוּ֙ דַּרְכֵיכֶ֣ם וּמַעַלְלֵיכֶ֔ם וְשִׁמְעוּ֙ בְּקוֹל֙ יְהוָ֔ה
14 אֱלֹהֵיכֶ֑ם וְנִחַ֣ם יְהוָ֔ה אֶל־הָרָעָ֖ה אֲשֶׁר־דִּבֶּ֥ר עֲלֵיכֶֽם׃ 14 וַאֲנִ֕י הִנְנִ֖י
15 בְּיֶדְכֶ֑ם עֲשׂוּ־לִ֥י כַּטּ֛וֹב וְכַיָּשָׁ֖ר בְּעֵינֵיכֶֽם׃ 15 אַ֣ךְ ׀ יָדֹ֣עַ תֵּדְע֗וּ כִּ֣י אִם־
מְמִתִ֤ים אַתֶּם֙ אֹתִ֔י כִּי־דָ֥ם נָקִ֖י אַתֶּ֣ם נֹתְנִ֣ים עֲלֵיכֶ֑ם וְאֶל־הָעִ֤יר הַזֹּאת֙
וְאֶל־יֹשְׁבֶ֣יהָ כִּֽי־בֶאֱמֶ֗ת שְׁלָחַ֤נִי יְהוָה֙ עֲלֵיכֶ֔ם לְדַבֵּ֛ר בְּאָזְנֵיכֶ֖ם אֶת־
16 כָּל־הַדְּבָרִ֥ים הָאֵֽלֶּה׃ ס 16 וַיֹּ֨אמְר֜וּ הַשָּׂרִ֣ים וְכָל־הָעָ֗ם אֶל־
הַכֹּהֲנִים֙ וְאֶל־הַנְּבִיאִ֔ים אֵין־לָאִ֥ישׁ הַזֶּ֖ה מִשְׁפַּט־מָ֑וֶת כִּ֚י בְּשֵׁ֣ם יְהוָ֔ה
17 אֱלֹהֵ֖ינוּ דִּבֶּ֥ר אֵלֵֽינוּ׃ 17 וַיָּקֻ֕מוּ אֲנָשִׁ֖ים מִזִּקְנֵ֣י הָאָ֑רֶץ וַיֹּאמְר֛וּ אֶל־כָּל־
18 קְהַ֥ל הָעָ֖ם לֵאמֹֽר׃ 18 מִיכָ֣יְהוּ֔ הַמֹּרַשְׁתִּ֖י הָיָ֣ה נִבָּ֑א בִּימֵ֣י חִזְקִיָּ֔הוּ
מֶ֣לֶךְ־יְהוּדָ֔ה וַיֹּ֣אמֶר אֶל־כָּל־עַ֣ם יְהוּדָ֔ה לֵאמֹ֖ר כֹּה־אָמַ֣ר יְהוָ֔ה
צְבָא֑וֹת
צִיּ֥וֹן שָׂדֶ֖ה תֵּחָרֵ֑שׁ וִירוּשָׁלַ֙יִם֙ עִיִּ֣ים תִּֽהְיֶ֔ה וְהַ֥ר הַבַּ֖יִת לְבָמ֥וֹת יָֽעַר׃
19 19 הֲהָמֵ֨ת֙ הֱמִתֻ֣הוּ֔ חִזְקִיָּ֥הוּ מֶֽלֶךְ־יְהוּדָ֖ה וְכָל־יְהוּדָ֑ה הֲלֹא֩ יָרֵ֨א
אֶת־יְהוָ֜ה וַיְחַ֣ל אֶת־פְּנֵ֣י יְהוָ֗ה וַיִּנָּחֵם֙ יְהוָ֔ה אֶל־הָרָעָ֖ה אֲשֶׁר־דִּבֶּ֣ר
עֲלֵיהֶ֑ם וַאֲנַ֛חְנוּ עֹשִׂ֥ים רָעָ֖ה גְּדוֹלָ֥ה עַל־נַפְשׁוֹתֵ֖ינוּ׃
20 וְגַם־אִ֣ישׁ הָיָ֗ה מִתְנַבֵּא֙ בְּשֵׁ֣ם יְהוָ֔ה אוּרִיָּ֥הוּ בֶן־שְׁמַעְיָ֖הוּ מִקִּרְיַ֣ת
הַיְעָרִ֑ים וַיִּנָּבֵ֗א עַל־הָעִיר֙ הַזֹּ֣את וְעַל־הָאָ֔רֶץ כְּכֹ֖ל דִּבְרֵ֥י
21 יִרְמְיָ֖הוּ׃ 21 וַיִּשְׁמַ֤ע הַמֶּ֙לֶךְ־יְהוֹיָקִ֙ים֙ וְכָל־גִּבּוֹרָ֔יו וְכָל־הַשָּׂרִ֖ים אֶת־
דְּבָרָ֑יו וַיְבַקֵּ֤שׁ הַמֶּ֙לֶךְ֙ הֲמִיתֹ֔ו וַיִּשְׁמַ֣ע אוּרִיָּ֔הוּ וַיִּירָ֖א וַיִּבְרַ֣ח וַיָּבֹ֑א
22 מִצְרָֽיִם׃ 22 וַיִּשְׁלַ֤ח הַמֶּ֙לֶךְ֙ יְהוֹיָקִ֔ים אֲנָשִׁ֖ים מִצְרַ֑יִם אֶת־אֶלְנָתָ֥ן בֶּן־
23 עַכְבּ֖וֹר וַאֲנָשִׁ֥ים אִתּ֖וֹ אֶל־מִצְרָֽיִם׃ 23 וַיּוֹצִ֣יאוּ אֶת־אוּרִיָּ֗הוּ מִמִּצְרַ֙יִם֙
וַיְבִאֻ֣הוּ אֶל־הַמֶּ֣לֶךְ יְהוֹיָקִ֔ים וַיַּכֵּ֥הוּ בֶחָ֖רֶב וַיַּשְׁלֵ֥ךְ אֶת־נִבְלָת֖וֹ אֶל־
24 קִבְרֵ֥י בְנֵי־הָעָֽם׃ 24 אַךְ֙ יַד־אֲחִיקָ֣ם בֶּן־שָׁפָ֔ן הָיְתָ֖ה אֶת־יִרְמְיָ֑הוּ
לְבִלְתִּ֥י תֵת־אֹת֛וֹ בְּיַד־הָעָ֖ם לַהֲמִיתֹֽו׃ פ

[15] Mm 1403. [16] Mm 2604. [17] Mm 4238. [18] Mm 319. [19] Mm 2605. [20] Mm 2606. [21] Mm 3747. [22] Mm 2607. [23] Mm 596. [24] Mm 2463. [25] Mm 2608. [26] Mm 2621. [27] Mm 1174. [28] Mm 2762. [29] Mm 2609. [30] Mm 4150. [31] Mm 1590. [32] Mm 2882. [33] Mm 2610. [34] Mm 1391. [35] Mp sub loco.

13 [a] nonn Mss עַל ‖ **18** [a] cf Mi 3,12 ‖ [b] mlt Mss ut Q, K יָה– ‖ [c] > 𝔊* ‖ [d] 𝔊^{BS46} *εἰς (ὡς) ἄβατον*, 𝔊^{rel} *ὡς ὀπωροφυλάκιον* cf Mi 3,12 𝔊 ‖ [e] 𝔊 *εἰς ἄλσος* 𝔖 *lbjt* (cf Mi 3,12); prp לְבָמוֹת cf Mi 5,7 ‖ **19** [a] 𝔊𝔖𝔙 sg ‖ [b] 𝔊𝔖𝔙 pl ‖ **20** [a–a] > 𝔊* ‖ **21** [a–a] > 𝔊* ‖ [b] 𝔊 pl ‖ [c] > 𝔊 ‖ **22** [a–a] 𝔖 *l'nš' mṣrj'* = אִישׁ מִצְרִי; add ‖ [b–b] > 𝔊*, sed cf [a–a] ‖ **23** [a] 𝔊 sg ‖ [b] 𝔊 *λαοῦ αὐτοῦ* = עַמּוֹ.

27 [ba] 1 בְּרֵאשִׁית מַמְלֶכֶת[b] יְהוֹיָקִם[c] בֶּן־יֹאשִׁיָּהוּ מֶלֶךְ יְהוּדָה הָיָה הַדָּבָר 27

ה ג¹ ר״ם נב² מ״ם. ב חס³. ל מל⁴

2 [a] הַזֶּה אֶל־יִרְמְיָהוּ מֵאֵת יְהוָה לֵאמֹר׃ 2 כֹּה־אָמַר יְהוָה אֵלָי[a]

ג

3 עֲשֵׂה לְךָ מוֹסֵרוֹת וּמֹטוֹת וְנָתַתָּם עַל־צַוָּארֶךָ׃ 3 וְשִׁלַּחְתָּם[a] אֶל־מֶלֶךְ

ז. י זקף קט בנ״ך. ג⁵ פסוק אל ואל ואל ואל ואל⁶

אֱדוֹם וְאֶל־מֶלֶךְ מוֹאָב וְאֶל־מֶלֶךְ בְּנֵי עַמּוֹן וְאֶל־מֶלֶךְ צֹר וְאֶל־מֶלֶךְ

צִידוֹן בְּיַד מַלְאָכִים[b] הַבָּאִים[c] יְרוּשָׁלַ͏ִם אֶל־צִדְקִיָּהוּ מֶלֶךְ יְהוּדָה׃

ב חד חס וחד מן ד מל בליש. יו חס בסיס

4 וְצִוִּיתָ אֹתָם אֶל־אֲדֹנֵיהֶם לֵאמֹר כֹּה־אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת אֱלֹהֵי 4

ז. ב.

יב פסוק את את ואת ומילה חדה ביניהן[8]

יִשְׂרָאֵל כֹּה תֹאמְרוּ אֶל־אֲדֹנֵיכֶם׃ 5 אָנֹכִי עָשִׂיתִי אֶת־הָאָרֶץ [a]אֶת־ס[a-a]

ה. ב מל בליש

הָאָדָם וְאֶת־הַבְּהֵמָה אֲשֶׁר עַל־פְּנֵי הָאָרֶץ[a] בְּכֹחִי הַגָּדוֹל וּבִזְרוֹעִי

ג[10]

6 הַנְטוּיָה וְנֹתֵתִּיהָ לַאֲשֶׁר יָשָׁר בְּעֵינָי׃ 6 [a]וְעַתָּה אָנֹכִי[a] נָתַתִּי [b]אֶת־כָּל־

ל. ב

הָאֲרָצוֹת הָאֵלֶּה[b] בְּיַד נְבוּכַדְנֶאצַּר מֶלֶךְ־בָּבֶל עַבְדִּי[c] וְגַם אֶת־חַיַּת

ל

7 הַשָּׂדֶה נָתַתִּי לוֹ לְעָבְדוֹ׃ 7 [a]וְעָבְדוּ אֹתוֹ כָּל־הַגּוֹיִם וְאֶת־בְּנוֹ וְאֶת־

ה. ל

בֶּן־בְּנוֹ עַד בֹּא־עֵת אַרְצוֹ גַּם־הוּא וְעָבְדוּ בוֹ[b] גּוֹיִם רַבִּים וּמְלָכִים

ל

8 גְּדֹלִים׃ 8 וְהָיָה הַגּוֹי וְהַמַּמְלָכָה אֲשֶׁר לֹא־[a]יַעַבְדוּ אֹתוֹ אֶת־

ח[11]

נְבוּכַדְנֶאצַּר מֶלֶךְ־בָּבֶל וְאֶת אֲשֶׁר[c] לֹא־[a]יִתֵּן אֶת־צַוָּארוֹ בְּעֹל מֶלֶךְ

ה. ל

בָּבֶל בַּחֶרֶב[c] וּבָרָעָב[c] וּבַדֶּבֶר אֶפְקֹד עַל־הַגּוֹי הַהוּא נְאֻם־יְהוָה עַד־

יו חס בסיס. ג פסוק

9 תֻּמִּי[c] אֹתָם בְּיָדוֹ׃ 9 וְאַתֶּם אַל־תִּשְׁמְעוּ אֶל־נְבִיאֵיכֶם וְאֶל־קֹסְמֵיכֶם

אל ואל ואל ואל ואל[6]

וְאֶל חֲלֹמֹתֵיכֶם[a] וְאֶל־עֹנְנֵיכֶם וְאֶל־כַּשָּׁפֵיכֶם אֲשֶׁר־הֵם אֹמְרִים

10 אֲלֵיכֶם לֵאמֹר לֹא תַעַבְדוּ אֶת־מֶלֶךְ בָּבֶל׃ 10 כִּי שֶׁקֶר הֵם נִבְּאִים

ו

לָכֶם לְמַעַן הַרְחִיק אֶתְכֶם מֵעַל אַדְמַתְכֶם [a]וְהִדַּחְתִּי[b] אֶתְכֶם

ג[11] יג[12] ה. יא. יב

11 וַאֲבַדְתֶּם[a]׃ 11 וְהַגּוֹי אֲשֶׁר יָבִיא אֶת־צַוָּארוֹ בְּעֹל מֶלֶךְ־בָּבֶל וַעֲבָדוֹ

ל. ל. יג

12 וְהִנַּחְתִּיו עַל־אַדְמָתוֹ נְאֻם־יְהוָה וַעֲבָדָהּ וְיָשַׁב בָּהּ׃ 12 וְאֶל־צִדְקִיָּהוּ

ג[14]

מֶלֶךְ־יְהוּדָה דִּבַּרְתִּי כְּכָל־הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה לֵאמֹר הָבִיאוּ אֶת־

טו. ח. ז מל

13 צַוְּארֵיכֶם [a]בְּעֹל מֶלֶךְ־בָּבֶל[a] וְעִבְדוּ אֹתוֹ[b] וְעַמּוֹ וְחְיוּ׃ 13 לָמָּה תָמֻתוּן

Cp 27 [1] Mm 1. [2] Mm 2. [3] Mm 2763. [4] Mm 896. [5] Mm 2611. [6] Mm 2612. [7] Mm 369. [8] Mp sub loco. [9] Mm 44. [10] Mm 4071. [11] Mm 2613. [12] Mm 679. [13] Mm 2033. [14] Mm 313. [15] Mm 2572.

Cp 27,1 [a] > 𝔊* || [b–b] l בשנה הרביעית cf 28,1 || [c] l c pc Mss 𝔖𝔄 לצדקיהו cf 3.12 || **2** [a] > 𝔊*𝔔[Ms] || **3** [a] l וְשִׁלַּחְתִּי cf 𝔊[L] || [b] l מלאכיהם cf 𝔊 || [c] 𝔊 + *εἰς ἀπάντησιν αὐτῶν (αὐτῷ)* = לְקָרְאתָם (–תוֹ) || **5** [a–a] > 𝔊* (homtel) || **6** [a–a] > 𝔊* || [b–b] 𝔊* *τὴν γῆν* || [c] 𝔊* *δουλεύειν αὐτῷ* = לַעֲבֹדוֹ; > Ms 𝔊[S] || **7** [a] > 𝔊* || [b] l בָּהּ || **8** [a–a] > 𝔊* (homtel) || [b–b] l ואשר || [c] l תְּתִי cf 𝔖𝔗 || **9** [a] l חֹלְמֵיכֶם cf Vrs || **10** [a–a] > 𝔊* || [b] 𝔙 3 sg cf 15[a] || **12** [a–a] > 𝔊* || [b] 𝔊* om sq usque ad תעבדו 14 (homtel).

אַתָּה וְעַמָּךְ בַּחֶרֶב בָּרָעָב[a] וּבַדֶּבֶר כָּאֲשֶׁר דִּבֶּר יְהוָה אֶל־הַגּוֹי אֲשֶׁר ח. ל
14 לֹא־יַעֲבֹד אֶת־מֶלֶךְ בָּבֶל׃ 14 וְאַל־תִּשְׁמְעוּ אֶל־דִּבְרֵי הַנְּבִאִים
הָאֹמְרִים אֲלֵיכֶם לֵאמֹר לֹא תַעַבְדוּ אֶת־מֶלֶךְ בָּבֶל כִּי שֶׁקֶר הֵם
15 נִבְּאִים לָכֶם׃ 15 כִּי לֹא שְׁלַחְתִּים נְאֻם־יְהוָה וְהֵם נִבְּאִים בִּשְׁמִי לַשֶּׁקֶר
16 לְמַעַן הַדִּיחִי[a] אֶתְכֶם וַאֲבַדְתֶּם אַתֶּם וְהַנְּבִאִים הַנִּבְּאִים לָכֶם׃ 16 וְאֶל־
הַכֹּהֲנִים[a] וְאֶל־כָּל־הָעָם הַזֶּה דִּבַּרְתִּי לֵאמֹר כֹּה אָמַר יְהוָה אַל־ ו בטע בסיפ[16]
תִּשְׁמְעוּ אֶל־דִּבְרֵי נְבִיאֵיכֶם הַנִּבְּאִים לָכֶם לֵאמֹר הִנֵּה כְלֵי בֵית־
יְהוָה מוּשָׁבִים מִבָּבֶלָה[b] עַתָּה מְהֵרָה[b] כִּי שֶׁקֶר הֵמָּה[c] נִבְּאִים לָכֶם׃ ל. כט. ב[17]
17 [a]אַל־תִּשְׁמְעוּ אֲלֵיהֶם עִבְדוּ אֶת־מֶלֶךְ־בָּבֶל וִחְיוּ לָמָּה תִּהְיֶה הָעִיר ח
18 חָרְבָּה[b]׃ 18 וְאִם־נְבִיאִים הֵם וְאִם־יֵשׁ דְּבַר־יְהוָה אִתָּם יִפְגְּעוּ־ ח פסוק ואם ואם[18]. ג[19]. לן
נָא [a]בַּיהוָה צְבָאוֹת[a] [b]לְבִלְתִּי־בֹאוּ[c] הַכֵּלִים הַנּוֹתָרִים בְּבֵית־יְהוָה ל. לט
19 וּבֵית מֶלֶךְ יְהוּדָה וִירוּשָׁלִָם בָּבֶלָה[b]׃ פ 19 כִּי כֹה אָמַר יְהוָה ג[20]. נא. לט. ב ובסיפ
[a]צְבָאוֹת אֶל[b]־הָעַמֻּדִים וְעַל־הַיָּם וְעַל־הַמְּכֹנָות[a] וְעַל[c] יֶתֶר הַכֵּלִים ח פסוק אל ועל ועל ועל[21]. נא חס[22]. ל
20 [d]הַנּוֹתָרִים בָּעִיר הַזֹּאת[d]׃ 20 אֲשֶׁר לֹא־לָקְחָם נְבוּכַדְנֶאצַּר[a] מֶלֶךְ
בָּבֶל בַּגְלוֹתוֹ אֶת־יְכָנְיָה[b] בֶּן־יְהוֹיָקִים מֶלֶךְ־יְהוּדָה[c] מִירוּשָׁלִַם בָּבֶלָה ל מל[23]. לט
21 [d]וְאֶת כָּל־חֹרֵי יְהוּדָה וִירוּשָׁלִָם׃ ס 21 כִּי כֹה אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת ד. ו בטע בסיפ
אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל עַל־הַכֵּלִים הַנּוֹתָרִים בֵּית[a] יְהוָה וּבֵית מֶלֶךְ־יְהוּדָה ל
22 וִירוּשָׁלִָם׃ 22 בָּבֶלָה[a] יוּבָאוּ [b]וְשָׁמָּה יִהְיוּ עַד יוֹם פָּקְדִי אֹתָם[b] נְאֻם־ כט. ל. ח. יו חס בסיפ
יְהוָה [c]וְהַעֲלִיתִים וַהֲשִׁבֹתִים אֶל־הַמָּקוֹם הַזֶּה[c]׃ פ

28 1 וַיְהִי [a]בַּשָּׁנָה הַהִיא [a]בְּרֵאשִׁית מַמְלֶכֶת צִדְקִיָּה מֶלֶךְ־יְהוּדָה ה וכו[1]. מ״פ. ו[2]
בשנה ק חד מן ב[3] כת כן וחד מן ז[4] יתיר ת. ב
בַּשָּׁנָה[b] הָרְבִעִית[a] בַּחֹדֶשׁ הַחֲמִישִׁי אָמַר אֵלַי[c] חֲנַנְיָה[b] בֶּן־עַזּוּר הַנָּבִיא לט. נא מ״פ וכל ר״פ רבות ב מ. ג. ט בטע בסיפ[5]. ג
2 אֲשֶׁר מִגִּבְעוֹן בְּבֵית יְהוָה לְעֵינֵי הַכֹּהֲנִים וְכָל־הָעָם לֵאמֹר׃ 2 כֹּה־
אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל לֵאמֹר שָׁבַרְתִּי אֶת־עֹל מֶלֶךְ בָּבֶל׃

[16] Mm 2614. [17] Mm 2537. [18] Mm 4191. [19] Mm 1784. [20] Mm 3999. [21] Mp sub loco. [22] Mm 558. [23] Mm 896, Cp 28 [1] Mm 2. [2] Mm 2033. [3] Jer 32,1, cf Mp sub loco. [4] Mm 2792. [5] Mm 2615.

13 [a] nonn Mss 𝔊^{OL}𝔖𝔗^{Edd}𝔙 וּב׳ ‖ **15** [a] 𝔊(𝔙) om suff ‖ **16** [a] 𝔊* pr *ὑμῖν* ‖ [b–b] > 𝔊* ‖ [c] 𝔊 + *οὐκ ἀπέστειλα αὐτούς*, ex 15 ‖ **17** [a] > 𝔊*, add? ‖ [b] pc Mss חֲרֵבָה ‖ **18** [a–a] 𝔊* *μοι* = בִּי ‖ [b–b] > 𝔊* ‖ [c] l וָבְאוּ vel c pc Mss בא ‖ **19** [a–a] > 𝔊*, add cf 52,17 ‖ [b] l prb עַל ‖ [c] dl ו ‖ [d–d] > 𝔊* ‖ **20** [a] > 𝔊* ‖ [b] Q^{Mss} יְכָנְיָה ‖ [c–c] > 𝔊* ‖ **20**[d] – **22**[a] > 𝔊* ‖ **21** [a] mlt Mss 𝔊^{OL}𝔖𝔗^{Ms}𝔙 בְּבֵית ‖ **22** [a] cf 20[c] ‖ [b–b] > 𝔊*, add ‖ [c–c] > 𝔊*, add cf Esr 1,7sqq ‖ **Cp 28,1** [a–a] l בִּשְׁנַת הר׳ לְצִד׳ מ׳ י׳ cf 𝔊* ‖ [b] K בְּשָׁנַת ‖ [c] l אֶל־י׳ = אֶל־ירמיה? cf 5sqq.

3 בְּעוֹד | שְׁנָתַיִם יָמִים אֲנִי מֵשִׁיב אֶל־הַמָּקוֹם הַזֶּה אֵת־כָּל־[a]כְּלֵי בֵּית 3
יְהוָה [b]אֲשֶׁר לָקַח נְבוּכַדְנֶאצַּר[c] מֶלֶךְ־בָּבֶל מִן־הַמָּקוֹם הַזֶּה וַיְבִיאֵם
בָּבֶל[b]: 4 וְאֶת־יְכָנְיָה [a]בֶּן־יְהוֹיָקִים מֶלֶךְ־יְהוּדָה[a] וְאֵת־כָּל־[b]גָּלוּת 4
כט יְהוּדָה [a]הַבָּאִים בָּבֶלָה אֲנִי מֵשִׁיב אֶל־הַמָּקוֹם הַזֶּה נְאֻם־יְהוָה[a] כִּי
אֶשְׁבֹּר אֶת־עֹל מֶלֶךְ בָּבֶל: 5 וַיֹּאמֶר יִרְמְיָהוּ הַנָּבִיא אֶל־חֲנַנְיָה הַנָּבִיא 5
לְעֵינֵי [a]הַכֹּהֲנִים וּלְעֵינֵי כָּל־הָעָם[a] הָעֹמְדִים בְּבֵית יְהוָה: 6 וַיֹּאמֶר 6 . ל"א בתור ובנביא . לט
יִרְמְיָהוּ הַנָּבִיא אָמֵן כֵּן יַעֲשֶׂה יְהוָה יָקֵם יְהוָה אֶת־דְּבָרֶיךָ[a] אֲשֶׁר נִבֵּאתָ ג 7
לְהָשִׁיב כְּלֵי בֵית־יְהוָה וְכָל־הַגּוֹלָה מִבָּבֶל אֶל־הַמָּקוֹם הַזֶּה: 7 אַךְ־ 7
שְׁמַע־נָא [a]הַדָּבָר הַזֶּה[a] אֲשֶׁר אָנֹכִי דֹּבֵר בְּאָזְנֶיךָ וּבְאָזְנֵי כָל־הָעָם: ג 8 . ז
8 הַנְּבִיאִים אֲשֶׁר הָיוּ לְפָנַי וְלְפָנֶיךָ מִן־הָעוֹלָם וַיִּנָּבְאוּ אֶל־אֲרָצוֹת ח מל בסיפ . ב 8
ב . ב ר"פ רַבּוֹת וְעַל־מַמְלָכוֹת גְּדוֹלוֹת לְמִלְחָמָה [a]וּלְרָעָה[b] וּלְדֶבֶר[a]: 9 הַנָּבִיא 9
אֲשֶׁר יִנָּבֵא לְשָׁלוֹם בְּבֹא דְבַר הַנָּבִיא יִוָּדַע הַנָּבִיא אֲשֶׁר־שְׁלָחוֹ יְהוָה
בֶּאֱמֶת: 10 וַיִּקַּח חֲנַנְיָה הַנָּבִיא אֶת־הַמּוֹטָה[a] מֵעַל צַוַּאר יִרְמְיָה הַנָּבִיא 10
ב חצי הספר בפסוקים
וַיִּשְׁבָּרֵהוּ[b]: 11 וַיֹּאמֶר חֲנַנְיָה לְעֵינֵי כָל־הָעָם לֵאמֹר כֹּה אָמַר יְהוָה 11
ו בטע בסיפ 10
כָּכָה אֶשְׁבֹּר אֶת־עֹל | נְבֻכַדְנֶאצַּר[a] מֶלֶךְ־בָּבֶל [b]בְּעוֹד שְׁנָתַיִם יָמִים[b] ו חס ו וכל מלכים דכות ב מ א 11
מֵעַל־צַוַּאר כָּל־הַגּוֹיִם וַיֵּלֶךְ יִרְמְיָה הַנָּבִיא לְדַרְכּוֹ: פ 12 וַיְהִי 12
ג מל בלש דְּבַר־יְהוָה אֶל־יִרְמְיָהוּ אַחֲרֵי שְׁבֹּר חֲנַנְיָה הַנָּבִיא אֶת־הַמּוֹטָה[a] מֵעַל
ו מל בסיפ 12 צַוַּאר יִרְמְיָה הַנָּבִיא לֵאמֹר: 13 הָלוֹךְ וְאָמַרְתָּ אֶל־חֲנַנְיָה לֵאמֹר כֹּה 13
ל וכת כן אָמַר יְהוָה מוֹטוֹת עֵץ שָׁבָרְתָּ וְעָשִׂיתָ[a] תַּחְתֵּיהֶן מֹטוֹת בַּרְזֶל: 14 כִּי 14
כֹּה־אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל עֹל בַּרְזֶל נָתַתִּי עַל־צַוַּאר | כָּל־
ו חס ו וכל מלכים דכות ב מ א 13 הַגּוֹיִם הָאֵלֶּה[a] לַעֲבֹד אֶת־נְבֻכַדְנֶאצַּר[a] מֶלֶךְ־בָּבֶל [b]וַעֲבָדֻהוּ וְגַם אֶת־ 13
חַיַּת הַשָּׂדֶה נָתַתִּי לוֹ[b]: 15 וַיֹּאמֶר יִרְמְיָהוּ הַנָּבִיא אֶל־חֲנַנְיָה הַנָּבִיא 15
ל . ל שְׁמַע־נָא חֲנַנְיָה לֹא־שְׁלָחֲךָ יְהוָה וְאַתָּה הִבְטַחְתָּ אֶת־הָעָם הַזֶּה עַל־
הי בטע בסיפ 14 . כ 15 . ל שָׁקֶר: 16 לָכֵן כֹּה אָמַר יְהוָה הִנְנִי מְשַׁלְּחֲךָ מֵעַל פְּנֵי הָאֲדָמָה הַשָּׁנָה 16

[6] Mm 977. [7] Mm 1535. [8] Mm 1672. [9] Mm 2616. [10] Mm 2614. [11] 2 R 25, 22. [12] Mm 1408. [13] Mp sub loco. [14] Mm 2617. [15] Mm 2168.

3 [a] > 𝔊* ‖ [b–b] > 𝔊* ‖ [c] sic L, mlt Mss Edd דְּנֶ– ‖ **4** [a–a] > 𝔊* ‖ [b] > 𝔊* ‖ **5** [a–a] 𝔊 invers ‖ **6** [a] nonn Mss 𝔊𝔗 דברך ‖ **7** [a–a] 𝔊* *λόγον κυρίου* ‖ **8** [a–a] > 𝔊* ‖ [b] mlt Mss עַב– cf 𝔙 ‖ **10** [a] 𝔊𝔖 pl cf 13 ‖ [b] 1 רָהָ–? ‖ **11** [a] > 𝔊* ‖ [b–b] > 𝔊* ‖ **12** [a] ut 10[a] ‖ **13** [a] 𝔊 1 sg ‖ **14** [a] > 𝔊* ‖ [b–b] > 𝔊*, dl (ex 27,6).

17 אַתָּה מֵת [a]כִּי־סָרָה דִבַּרְתָּ אֶל־יְהוָה[a]׃ 17 וַיָּמָת [a]חֲנַנְיָה הַנָּבִיא בַּשָּׁנָה
הַהִיא[a] בַּחֹדֶשׁ הַשְּׁבִיעִי׃ פ

29 1 וְאֵלֶּה ׀ דִּבְרֵי ׀ הַסֵּפֶר אֲשֶׁר שָׁלַח יִרְמְיָה הַנָּבִיא מִירוּשָׁלַ֫ם ל
אֶל־יֶ֫תֶר[a] זְקֵנֵי הַגּוֹלָה וְאֶל־הַכֹּהֲנִים וְאֶל־הַנְּבִיאִים וְאֶל־כָּל־הָעָם בי׳ . ת מל בסיפ
2 אֲשֶׁר הָגְלָה נְבוּכַדְנֶאצַּר מִירוּשָׁלַ֫ם בָּבֶלָה[b]׃ 2 [a]אַחֲרֵי צֵאת יְכָנְיָה־ כט
הַמֶּלֶךְ וְהַגְּבִירָה וְהַסָּרִיסִים [b]שָׂרֵי[c] יְהוּדָה וִירוּשָׁלַ֫ם[b] וְהֶחָרָשׁ וְהַמַּסְגֵּר ג
3 מִירוּשָׁלָ֫ם׃ 3 בְּיַד אֶלְעָשָׂה בֶן־שָׁפָן וּגְמַרְיָה בֶּן־חִלְקִיָּה אֲשֶׁר שָׁלַח ל . י וכל עזרא דכות[2]
צִדְקִיָּה מֶלֶךְ־יְהוּדָה אֶל־נְבוּכַדְנֶאצַּר[a] מֶלֶךְ בָּבֶל בָּבֶלָה לֵאמֹר׃ ס יג[3] . בי[4] . כט
4 כֹּה אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל לְכָל־הַגּוֹלָה אֲשֶׁר־הִגְלֵיתִי[a] ו בטע בסיפ
5 מִירוּשָׁלַ֫ם בָּבֶלָה׃ 5 בְּנוּ בָתִּים וְשָׁבוּ וְנִטְעוּ גַּנּוֹת וְאִכְלוּ אֶת־פִּרְיָן׃ כט . ל
6 קְחוּ נָשִׁים וְהוֹלִידוּ בָּנִים וּבָנוֹת וְקִחוּ לִבְנֵיכֶם נָשִׁים וְאֶת־בְּנוֹתֵיכֶם ה ר״פ[5] . ג בנביא
7 תְּנוּ לַאֲנָשִׁים[a] וְתֵלַדְנָה בָּנִים וּבָנוֹת[a] וּרְבוּ־שָׁם וְאַל־תִּמְעָטוּ׃ 7 וְדִרְשׁוּ ח[6]
אֶת־שְׁלוֹם הָעִיר[a] אֲשֶׁר הגליתי [הִגְלֵיתִי] אֶתְכֶם שָׁמָּה וְהִתְפַּלְלוּ בַעֲדָהּ אֶל־ ז[7]
8 יְהוָה כִּי בִשְׁלוֹמָהּ יִהְיֶה לָכֶם שָׁלוֹם׃ פ 8 [a]כִּי ׀ כֹּה ׀ אָמַר יְהוָה ד בטע בסיפ[8]
צְבָאוֹת אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל אַל־יַשִּׁיאוּ לָכֶם נְבִיאֵיכֶם אֲשֶׁר־בְּקִרְבְּכֶם
9 וְקֹסְמֵיכֶם וְאַל־תִּשְׁמְעוּ אֶל־חֲלֹמֹתֵיכֶם[b] אֲשֶׁר [c]אַתֶּם מַחֲלְמִים[c]׃ 9 כִּי ל
בְשֶׁקֶר[a] הֵם נִבְּאִים לָכֶם בִּשְׁמִי לֹא שְׁלַחְתִּים נְאֻם־יְהוָה׃ ס ב בסיפ[9]
10 כִּי־כֹה ׀ אָמַר ׀ יְהוָה כְּי לְפִי מְלֹאת לְבָבֶל שִׁבְעִים שָׁנָה אֶפְקֹד ו בטע בסיפ . כי מיחד[10]
אֶתְכֶם וַהֲקִמֹתִי עֲלֵיכֶם אֶת־דְּבָרִי הַטּוֹב לְהָשִׁיב אֶתְכֶם אֶל־הַמָּקוֹם יג[11]
11 הַזֶּה׃ 11 כִּי ׀ אָנֹכִי [a]יָדַעְתִּי אֶת־הַמַּחְשָׁבֹת אֲשֶׁר אָנֹכִי[a] חֹשֵׁב עֲלֵיכֶם ג[12] . ל וחס[8]
נְאֻם־יְהוָה מַחְשְׁבוֹת שָׁלוֹם וְלֹא לְרָעָה לָתֵת לָכֶם [b]אַחֲרִית וְתִקְוָה[b]׃
12 [a]וּקְרָאתֶם אֹתִי וַהֲלַכְתֶּם[ab] וְהִתְפַּלַּלְתֶּם אֵלַי [c]וְשָׁמַעְתִּי אֲלֵיכֶם[c]׃ ל
13 וּבִקַּשְׁתֶּם אֹתִי [a]וּמְצָאתֶם כִּי תִדְרְשֻׁנִי[a] בְּכָל־לְבַבְכֶם׃ 14 וְנִמְצֵאתִי[a] ג[13] . ל וחס

Cp 29 [1]Mm 2618 et Mm 3211. [2]Mm 4033. [3]Mm 2033. [4]Mm 2686 et Mm 3824. [5]Mm 3588. [6]Mm 1551. [7]Mm 300. [8]Mp sub loco. [9]Mm 2619. [10]Mm 2049. [11]Mm 902. [12]Mm 131. [13]Mm 926.

16 [a–a] > G*, dl (ex Dt 13,6 cf Dt 18,20) ‖ **17** [a–a] > G* ‖ **Cp 29,1** [a] > G, sed cf Gn 49,3 ‖ [b–b] > G* ‖ **2** [a] add? cf 24,1 ‖ [b–b] G *καὶ παντὸς ἐλευθέρου* ‖ [c] nonn Mss SV וְשׂרי ‖ **3** [a] > G* ‖ **4** [a] l הַגְלָתָה? cf S ‖ **6** [a–a] > G* ‖ **7** [a] G *τῆς γῆς*, l הָאָרֶץ ‖ **8** [a] tr 8.9 post 15 cf 16[a] ‖ [b] l יֶהֱמוּ– cf G[26] ‖ [c–c] G[26] *ἐνυπνιάζονται*, l הֵם חֹלְמִים ‖ **9** [a] pc Mss GSC שקר ‖ **11** [a–a] > G* (homtel) ‖ [b–b] G* *ταῦτα*, G[OL] *τὰ μετὰ ταῦτα* ‖ **12** [a–a] > G* ‖ [b] > S, dl (dttg) ‖ [c–c] > S ‖ **13** [a–a] > G[S]A cf S ‖ **14** [a] G *καὶ ἐπιφανοῦμαι*, l וְנִרְאֵתִי.

שבותכם[24] ק
לָכֶם[b] וְנָאֻם־יְהוָה וְשַׁבְתִּי אֶת־שְׁבִיתְכֶם[d] וְקִבַּצְתִּי אֶתְכֶם מִכָּל־הַגּוֹיִם
ב מל[15] וּמִכָּל־הַמְּקֹמוֹת אֲשֶׁר הִדַּחְתִּי אֶתְכֶם שָׁם נְאֻם־יְהוָה וַהֲשִׁבֹתִי אֶתְכֶם
אֶל־הַמָּקוֹם אֲשֶׁר־הִגְלֵיתִי אֶתְכֶם מִשָּׁם[c]׃

כִּי[a] כֹּה[16] 15 כִּי אֲמַרְתֶּם הֵקִים לָנוּ יְהוָה נְבִיאִים בָּבֶלָה׃ ס 16
כט, ז בטע בסיפ[16] כי מיחד[17]

ב[18] מל וכל יהושע שפטים רכתיב דכתו ב מ א. ב[18] מל וכל יהושע שפטים וכתיב דכתו ב מ א
אָמַר יְהוָה אֶל־הַמֶּלֶךְ הַיּוֹשֵׁב אֶל־כִּסֵּא דָוִד וְאֶל־כָּל־הָעָם הַיּוֹשֵׁב
יו בָּעִיר הַזֹּאת אֲחֵיכֶם אֲשֶׁר לֹא־יָצְאוּ אִתְּכֶם בַּגּוֹלָה׃ 17 כֹּה אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת הִנְנִי מְשַׁלֵּחַ בָּם אֶת־הַחֶרֶב וְאֶת־הָרָעָב וְאֶת־הַדֶּבֶר
ז[19] פסוק את את ואת ומילה חדה ביניה[20]. ב[21]
כב וְנָתַתִּי אוֹתָם כַּתְּאֵנִים הַשָּׁעָרִים אֲשֶׁר לֹא־תֵאָכַלְנָה מֵרֹעַ׃ 18 וְרָדַפְתִּי
ח. לזעוה ק אַחֲרֵיהֶם בַּחֶרֶב בָּרָעָב[a] וּבַדֶּבֶר וּנְתַתִּים לְזַוְעָה[b] לְכֹל | מַמְלְכוֹת
הָאָרֶץ לְאָלָה וּלְשַׁמָּה וְלִשְׁרֵקָה[c] וּלְחֶרְפָּה בְּכָל־הַגּוֹיִם אֲשֶׁר־
ג הִדַּחְתִּים שָׁם׃ 19 תַּחַת אֲשֶׁר־לֹא שָׁמְעוּ אֶל־דְּבָרַי נְאֻם־יְהוָה אֲשֶׁר
שָׁלַחְתִּי אֲלֵיהֶם[a] אֶת־עֲבָדַי הַנְּבִיאִים הַשְׁכֵּם וְשָׁלֹחַ וְלֹא שְׁמַעְתֶּם[b]
נְאֻם־יְהוָה׃ 20 וְאַתֶּם שִׁמְעוּ דְבַר־יְהוָה כָּל־הַגּוֹלָה אֲשֶׁר־שִׁלַּחְתִּי
כט מִירוּשָׁלַם בָּבֶלָה׃ ס 21 כֹּה־אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל
ל[19] אֶל־אַחְאָב[a] בֶּן־קוֹלָיָהוּ[a] וְאֶל־צִדְקִיָּהוּ[a] בֶּן־מַעֲשֵׂיָה הַנִּבְּאִים לָכֶם
יו חט בסיפ בִּשְׁמִי שֶׁקֶר[a] הִנְנִי | נֹתֵן אֹתָם בְּיַד נְבוּכַדְרֶאצַּר[b] מֶלֶךְ־בָּבֶל וְהִכָּם
ח. ל[23] . ח[24] לְעֵינֵיכֶם׃ 22 וְלָקַח מֵהֶם קְלָלָה לְכֹל גָּלוּת יְהוּדָה אֲשֶׁר בְּבָבֶל
ב חט. ל לֵאמֹר יְשִׂמְךָ יְהוָה כִּצְדְקִיָּהוּ וְכְאַחְאָב[a] אֲשֶׁר־קָלָם מֶלֶךְ־בָּבֶל בָּאֵשׁ׃
ב[25] 23 יַעַן אֲשֶׁר עָשׂוּ נְבָלָה בְּיִשְׂרָאֵל וַיְנָאֲפוּ אֶת־נְשֵׁי רֵעֵיהֶם וַיְדַבְּרוּ דָבָר
בִּשְׁמִי שֶׁקֶר[a] אֲשֶׁר לֹוֹא צִוִּיתִם וְאָנֹכִי הַיּוֹדֵעַ[b] וָעֵד נְאֻם־יְהוָה׃ ס
היודע ל[19]. ב[19] לה מל. חד מן י מל וכל ק ת ד מ ק דכתו ב מ ג חט
ח[26] וכל ושמעיהו רכתו ב מ א. ט בטע בסיפ[27]. ג 24 וְאֶל־שְׁמַעְיָהוּ הַנֶּחֱלָמִי תֹּאמַר[a] לֵאמֹר[b]׃ 25 כֹּה־אָמַר יְהוָה
כ[28] מילין כת ה ס״ת ול בלישׁ צְבָאוֹת אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל לֵאמֹר[a] יַעַן אֲשֶׁר אַתָּה שָׁלַחְתָּ בִשְׁמְךָ[b]

[14] Mm 832. [15] Mm 1562. [16] Mm 2547. [17] Mm 2049. [18] Mm 2620. [19] Mp sub loco. [20] Mm 44. [21] Mm 2593. [22] Mm 2590. [23] Mm 1496 et Mm 4202. [24] Mm 2202. [25] Mm 3244. [26] Mm 2621. [27] Mm 2615. [28] Mm 964.

14 [b] huc tr : ‖ [c–c] > 𝔊*, add ‖ [d] K שְׁבִי ‖ **16** [a] 𝔊* om 16—20, add; cf 8[a] ‖ **17** [a] mlt Mss 𝔊^{OL}𝔖𝔗[f Ms]𝔙 ואת ‖ **18** [a] nonn Mss θ′𝔖𝔙′ ובְ ‖ [b] cf 15,4[b] ‖ [c] pc Mss וְלִקְלָלָה ‖ **19** [a] nonn Mss יכֶם– ‖ [b] 𝔊^{OL}𝔖 3 pl ‖ **21** [a–a] > 𝔊* ‖ [b] > 𝔊* ‖ **22** [a] 1 c Q^{Or} וכאַחְאָב ‖ **23** [a] > 𝔊*, dl ‖ [b] 1 Q, K יָדַע (הוּא); aut dl (> 𝔊*; dttg) et 1 עֵד(ָה) pro ועד? ‖ **24** [a–a] 𝔖 *wšm'j' nḥmlj' 'mr* = ושׁ֝ הנחמלי אָמַר; 1 prb שׁ֝ ה(־עַל־) = אל = index (cf [b]), cui continuatur שלח בשמו cf ad 25 ‖ [b] > 𝔊𝔖𝔙, prb add cf [a–a] ‖ **25** [a–a] > 𝔊, prb add cf 24[a–a] ‖ [b–b] 𝔊 *οὐκ ἀπέστειλά σε τῷ ὀνόματί μου*, prb crrp ex *σὺ ἀπέστειλας ἐν τ. ὀ. σου*; 𝔖 *wšdr bšmh*, l prb שׁלח בְּשָׁמוֹ cf 24[a–a].

סְפָרִים[c] אֶל־כָּל־הָעָם אֲשֶׁר בִּירוּשָׁלַ͏ִם וְ[d]אֶל־צְפַנְיָה בֶן־מַעֲשֵׂיָה ל
26 הַכֹּהֵן [e]וְאֶל כָּל־הַכֹּהֲנִים[e] לֵאמֹר׃ 26 יְהוָה נְתָנְךָ כֹהֵן תַּחַת יְהוֹיָדָע ל
הַכֹּהֵן לִהְיוֹת פְּקֻדִּים[a] בֵּית[b] יְהוָה לְכָל־אִישׁ מְשֻׁגָּע וּמִתְנַבֵּא וְנָתַתָּה ד ב מל וב חס29 . ג וחס30
27 אֹתוֹ אֶל־הַמַּהְפֶּכֶת וְאֶל־הַצִּינֹק׃ 27 וְעַתָּה לָמָּה לֹא גָעַרְתָּ[a] בִּירְמְיָהוּ
28 הָעֲנָתֹתִי[b] הַמִּתְנַבֵּא לָכֶם׃ 28 כִּי [a]עַל־כֵּן[a] שָׁלַח אֵלֵינוּ בָּבֶל לֵאמֹר
29 אֲרֻכָּה הִיא בְּנוּ בָתִּים וְשֵׁבוּ וְנִטְעוּ גַּנּוֹת וְאִכְלוּ אֶת־פִּרְיֵהֶן׃ 29 וַיִּקְרָא ג[31]
30 צְפַנְיָה הַכֹּהֵן אֶת־הַסֵּפֶר הַזֶּה בְּאָזְנֵי יִרְמְיָהוּ הַנָּבִיא׃ ס 30 וַיְהִי לו
31 דְּבַר־יְהוָה אֶל־יִרְמְיָהוּ לֵאמֹר׃ 31 שְׁלַח עַל־כָּל־[a]הַגּוֹלָה לֵאמֹר ז פסוק על אל על
כֹּה אָמַר יְהוָה אֶל־שְׁמַעְיָה הַנֶּחֱלָמִי יַעַן אֲשֶׁר נִבָּא לָכֶם שְׁמַעְיָה וַאֲנִי
32 לֹא שְׁלַחְתִּיו וַיַּבְטַח אֶתְכֶם עַל־שָׁקֶר׃ 32 לָכֵן כֹּה־אָמַר יְהוָה הִנְנִי ל. כג[32]
פֹּקֵד עַל־שְׁמַעְיָה הַנֶּחֱלָמִי וְעַל־זַרְעוֹ לֹא־יִהְיֶה לוֹ אִישׁ יוֹשֵׁב בְּתוֹךְ־ ל. מט מל בנביא
הָעָם הַזֶּה [a]וְלֹא־יִרְאֶה[a] בַּטּוֹב אֲשֶׁר־אֲנִי עֹשֶׂה־לְעַמִּי[b] נְאֻם־יְהוָה כִּי־ [c]ל. ט דגש[34]
סָרָה דִבֶּר עַל־יְהוָה׃ ס לא[35]
30 1 הַדָּבָר[a] אֲשֶׁר הָיָה אֶל־יִרְמְיָהוּ מֵאֵת יְהוָה לֵאמֹר׃ 2 כֹּה־ כד
אָמַר יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל לֵאמֹר כְּתָב־לְךָ אֶת־כָּל־הַדְּבָרִים אֲשֶׁר־ יג חס האלה[1]
3 דִּבַּרְתִּי אֵלֶיךָ אֶל־סֵפֶר׃ 3 כִּי הִנֵּה יָמִים בָּאִים נְאֻם־יְהוָה וְשַׁבְתִּי ג[2]
אֶת־שְׁבוּת עַמִּי יִשְׂרָאֵל וִיהוּדָה[a] אָמַר יְהוָה וַהֲשִׁבֹתִים אֶל־הָאָרֶץ ב בסיפ[3]
4 אֲשֶׁר־נָתַתִּי לַאֲבוֹתָם וְיָרְשׁוּהָ׃ ס 4 וְאֵלֶּה הַדְּבָרִים אֲשֶׁר דִּבֶּר ד[4]. ל
5 יְהוָה אֶל־יִשְׂרָאֵל [a]וְאֶל־יְהוּדָה[a]׃ 5 [a]כִּי־כֹה אָמַר יְהוָה[a] ז[5] וכל משחתיך למלך דכות ב מ א . ל[6] .
קוֹל חֲרָדָה שָׁמָעְנוּ[b] פַּחַד וְאֵין שָׁלוֹם׃ ח[7] בסיפ . כי מיחר[8]
6 שַׁאֲלוּ־נָא וּרְאוּ אִם־יוֹלֵד זָכָר ב חס[9]
[a]מַדּוּעַ רָאִיתִי כָל־גֶּבֶר יָדָיו עַל־חֲלָצָיו[a] כַּיּוֹלֵדָה[b]
וְנֶהֶפְכוּ כָל־פָּנִים לְיֵרָקוֹן׃ 7 הוֹי[a] ג. ל

[29] Mm 306. [30] Mm 2622. [31] Mm 2623. [32] Mm 2168. [33] Mm 2624. [34] Mm 2625. [35] Mm 486. **Cp 30** [1] Mm 707. [2] Mm 3970. [3] Mm 2626. [4] Mm 2443. [5] Mm 1021. [6] Mm 285. [7] Mm 2049. [8] Mm 2627. [9] Mm 2628.

25 [c] > 𝔊* ‖ [d–d] > 𝔊*, add ‖ [e–e] > 𝔊*, add ‖ **26** [a] 𝔊(σ′ Sʏ) *ἐπιστάτην* cf 𝔗, 1 פְּקִיד ‖ [b] 1 c mlt Mss 𝔊Sʏ𝔗[Mss] בְּבֵית ‖ **27** [a] 𝔊 pl ‖ [b] sic L, mlt Mss Edd הֲעַ ‖ **28** [a–a] 𝔊[VCal] *διὰ τοῦ μηνὸς τούτου* ‖ **31** [a] > pc Mss 𝔊* ‖ **32** [a–a] 𝔊 *τοῦ ἰδεῖν* = לִרְאוֹת ‖ [b] 𝔊 *ὑμῖν* = לָכֶם ‖ [c–c] > 𝔊*, add ex Dt 13,6 cf 28,16[a–a] ‖ **Cp 30,3** [a] add ‖ **4** [a–a] add ‖ **5** [a–a] add ‖ [b] 𝔊 2 pl; 1 שמעתי cf ראיתי 6 ‖ **6** [a–a] 𝔊 versio duplex ‖ [b] > 𝔊*? frt dl ‖ **7** [a] 𝔊 *ἐγενήθη*, 1 הָיוּ (huc tr :).

כִּי גָדוֹל הַיּוֹם הַהוּא מֵאַיִן כָּמֹהוּ
ל וְעֵת־צָרָה הִיא לְיַעֲקֹב וּמִמֶּנָּה יִוָּשֵׁעַ׃
כו 8 וְהָיָה בַיּוֹם הַהוּא נְאֻם יְהוָה צְבָאוֹת אֶשְׁבֹּר עֻלּוֹ מֵעַל צַוָּארֶךָ[a]
וּמוֹסְרוֹתֶיךָ[b] אֲנַתֵּק וְלֹא־יַעַבְדוּ־בוֹ[c] עוֹד זָרִים׃ 9 וְעָבְדוּ אֵת יְהוָה ס[10]
ב. ב[10] ול בסיפ אֱלֹהֵיהֶם וְאֵת דָּוִד מַלְכָּם אֲשֶׁר אָקִים לָהֶם׃ ס [יִשְׂרָאֵל
10 [a] וְאַתָּה אַל־תִּירָא עַבְדִּי יַעֲקֹב נְאֻם־יְהוָה וְאַל־תֵּחַת
ב כִּי הִנְנִי מוֹשִׁיעֲךָ מֵרָחוֹק וְאֶת־זַרְעֲךָ מֵאֶרֶץ שִׁבְיָם
ג[11] וְשָׁב יַעֲקֹב וְשָׁקַט וְשַׁאֲנַן וְאֵין מַחֲרִיד׃
11 כִּי־[a]אִתְּךָ אֲנִי [b]נְאֻם־יְהוָה[b] לְהוֹשִׁיעֶךָ
ל וחס[10] כִּי אֶעֱשֶׂה כָלָה בְּכָל־הַגּוֹיִם אֲשֶׁר הֲפִצוֹתִיךָ שָׁם
ה[12] אַךְ אֹתְךָ לֹא־אֶעֱשֶׂה כָלָה וְיִסַּרְתִּיךָ לַמִּשְׁפָּט וְנַקֵּה לֹא
כי מיחד[13] . ו בטע בסיפ 12 כִּי כֹה אָמַר יְהוָה [אֲנַקֶּךָּ׃ פ
ד [a]אָנוּשׁ לְשִׁבְרֵךְ[ab] נַחְלָה מַכָּתֵךְ׃
ב ר״פ אין אין[14] . ג[15] . ג 13 אֵין־[a]דִּין דִּינֵךְ[a] לְמָזוֹר[b] רְפֻאוֹת[c] תְּעָלֶה אֵין לָךְ׃
ל . יז מל בלשון נקיבה[16] 14 כָּל־מְאַהֲבַיִךְ שְׁכֻחוּךְ אוֹתָךְ לֹא יִדְרֹשׁוּ
יב פת[17] . ז כִּי מַכַּת אוֹיֵב הִכִּיתִיךְ מוּסַר[a] אַכְזָרִי
ה חס בלישׁ [b]עַל רֹב עֲוֹנֵךְ עָצְמוּ חַטֹּאתָיִךְ׃[b]
ד . ל וחס 15 [a]מַה־תִּזְעַק עַל־שִׁבְרֵךְ אָנוּשׁ[b] מַכְאֹבֵךְ
ה חס בלישׁ עַל רֹב עֲוֹנֵךְ עָצְמוּ חַטֹּאתָיִךְ עָשִׂיתִי[c] אֵלֶּה לָךְ׃
ט פסוק כל וכל וכל[18] . ב 16 [a]לָכֵן כָּל־[a]אֹכְלַיִךְ יֵאָכֵלוּ וְכָל־צָרַיִךְ [b]כֻּלָּם[c] בַּשֶּׁבִי יֵלֵכוּ[b]
מה[19] כת א לא קר׳ ול בלישׁ וְהָיוּ שֹׁאסַיִךְ[d] לִמְשִׁסָּה וְכָל־בֹּזְזַיִךְ אֶתֵּן לָבַז׃
ח פת[20] . ד . ל 17 [a]כִּי אַעֲלֶה אֲרֻכָה לָךְ וּמִמַּכּוֹתַיִךְ[b] אֶרְפָּאֵךְ נְאֻם־יְהוָה

[10] Mp sub loco. [11] Mm 3574. [12] Mm 1035. [13] Mm 2049. [14] Mm 1269. [15] Mm 2575. [16] Mm 287. [17] Mm 2405. [18] Mm 1981. [19] Mm 898. [20] Mm 389.

8 [a] G suff 3 pl; l רוֹ– ‖ [b] G suff 3 pl; l יָו– ‖ [c] G *αὐτοί* ‖ **10** [a] 10.11 = 46,27.28 (> G*) ‖ **11** [a] pr אתה אל־תירא עבדי יעקב? cf 46,28 ‖ [b–b] 46,28 tr ante כי 1°, dl ‖ **12** [a–a] G *ἀνέστησα σύντριμμα* ‖ [b] l לָךְ שׁ׳? ‖ **13** [a–a] prp רְכָכִים cf Jes 1,6 ‖ [b] l לַמִּ׳ ‖ [c] gl ad תעלה? ‖ **14** [a] l רָךְ? ‖ [b–b] add ex 15 ‖ **15** [a] > G* ‖ [b] pr כִּי (hpgr) ‖ [c] G^{OL} 3 pl cf 4,18 ‖ **16** [a–a] l וְכָל (dttg cf לך 15) ‖ [b–b] G *κρέας αὐτῶν πᾶν ἔδονται* = כֻּלָּה בְשָׂרָם ‖ [c] > Ms G^{198}סע, dl ‖ [d] Q^{Mss} שַׁסַּיִךְ, K שַׁאֲסַיִךְ = שֹׁסְסַיִךְ ‖ **17** [a] tr v a post b? ‖ [b] G *ἀπὸ πληγῆς ὀδυνηρᾶς* cf 14,17.

כִּי נִדְחָה קָרְאוּ לָךְ צִיּוֹן[c] הִוא דֹּרֵשׁ אֵין לָהּ׃ ס 18 כֹּה׀ יז בטע בסיפ
הִנְנִי־שָׁב שְׁבוּת אָהֳלֵי[a] יַעֲקֹב וּמִשְׁכְּנֹתָיו[b] אֲרַחֵם [אֲמַר יְהוָה יח מל 21 . ב חד חס וחד מל
וְנִבְנְתָה עִיר עַל־תִּלָּהּ וְאַרְמוֹן עַל־מִשְׁפָּטוֹ יֵשֵׁב׃ יט זרגין 22 . ו 23
19 וְיָצָא מֵהֶם תּוֹדָה וְקוֹל מְשַׂחֲקִים
וְהִרְבֵּיתִים וְלֹא יִמְעָטוּ [a]וְהִכְבַּדְתִּים וְלֹא יִצְעָרוּ׃[a]
20 וְהָיוּ[a] בָנָיו כְּקֶדֶם וַעֲדָתוֹ לְפָנַי תִּכּוֹן ב
וּפָקַדְתִּי עַל כָּל־לֹחֲצָיו׃ 21 [a]וְהָיָה אַדִּירוֹ מִמֶּנּוּ[a] ל . ל
וּמֹשְׁלוֹ מִקִּרְבּוֹ יֵצֵא [b]וְהִקְרַבְתִּיו וְנִגַּשׁ[b] אֵלָי
כִּי מִי־הוּא־זֶה עָרַב אֶת־לִבּוֹ לָגֶשֶׁת אֵלַי נְאֻם־יְהוָה׃ ג 24 . ה . ב
22 [a]וִהְיִיתֶם לִי לְעָם וְאָנֹכִי אֶהְיֶה לָכֶם לֵאלֹהִים׃[a] ס
23 [a]הִנֵּה סַעֲרַת יְהוָה חֵמָה[b] יָצְאָה סַעַר מִתְגּוֹרָר[c] ב כת ס 25 . ב כת ס ב ומל 26
עַל רֹאשׁ רְשָׁעִים יָחוֹל׃ 24 לֹא יָשׁוּב חֲרוֹן[a] אַף־יְהוָה טז ר״פ בסיפ
עַד־עֲשֹׂתוֹ וְעַד־הֲקִימוֹ מְזִמּוֹת לִבּוֹ יז פסוק עד ועד 27 . ב
בְּאַחֲרִית הַיָּמִים תִּתְבּוֹנְנוּ בָהּ׃[b]
31 1 בָּעֵת הַהִיא נְאֻם־יְהוָה אֶהְיֶה לֵאלֹהִים[a] לְכֹל מִשְׁפְּחוֹת[a] יִשְׂרָאֵל
וְהֵמָּה יִהְיוּ־לִי לְעָם׃ ס 2 כֹּה אָמַר יְהוָה
מָצְאָ[a] חֵן[b] בַּמִּדְבָּר[c] עַם[d] שְׂרִידֵי חָרֶב
הָלוֹךְ[e] לְהַרְגִּיעוֹ[f] יִשְׂרָאֵל׃ 3 מֵרָחֹק יְהוָה נִרְאָה[a] לִי[a] א מל בסיפ 1 . ב 2
וְאַהֲבַת[b] עוֹלָם אֲהַבְתִּיךְ עַל־כֵּן מְשַׁכְתִּיךְ חָסֶד[c]׃ ב . ב 3 . ל
4 עוֹד אֶבְנֵךְ וְנִבְנֵית בְּתוּלַת יִשְׂרָאֵל ל
עוֹד תַּעְדִי תֻפַּיִךְ וְיָצָאת בִּמְחוֹל[a] מְשַׂחֲקִים׃ ג מיחד רפי וקמ 4

21 Mm 822. 22 Mm 565. 23 Mm 1689. 24 Mm 2629. 25 Mp sub loco. 26 Mm 2000. 27 Mm 912. **Cp 31** 1 Mm 1408. 2 Lv 14,35. 3 Mm 1490. 4 Mp sub loco.

17 [c] 𝔊 *θήρευμα ἡμῶν*, l וְצֵידֵנוּ ‖ **18** [a] > 𝔊* ‖ [b] 𝔊 *καὶ αἰχμαλωσίαν αὐτοῦ* = וּשְׁבִיתוֹ ‖ **19** [a–a] > 𝔊* ‖ **20** [a] 𝔊 *καὶ εἰσελεύσονται* = וּבָאוּ? ‖ **21** [a–a] l וְ׳אדיר מֵהֶם et cj c 20 ‖ [b–b] 𝔊 *καὶ συνάξω αὐτούς, καὶ ἀποστρέψουσιν* ‖ **22** [a] > 𝔊* ‖ **23** [a] cf 23,19[a] ‖ [b] add ‖ [c] Ms מתחולל ut 23, 19, sic l? ‖ **24** [a] > 23,20, dl ‖ [b] σ′ + *συνέσει* cf 23,20 ‖ **Cp 31,1** [a–a] 𝔊 *τῷ γένει* = למשפחת ‖ **2** [a] 𝔊σ′ 1 sg ‖ [b] 𝔊 *θερμόν* = חם (𝔏 *lupinum* = *θέρμον*) ‖ [c] l prb כַּמִּ׳ ‖ [d] 𝔊α′ *μετά* = עִם ‖ [e] l הוֹלֵךְ cf α′σ′ ‖ [f] l לְמַרְגּוֹעוֹ? cf 𝔗𝔙 et 6,16 ‖ **3** [a] 𝔊 *αὐτῷ*, l לוֹ ‖ [b] nonn Mss 𝔊 א׳ ‖ [c] 𝔊 pr *εἰς* cf 𝔖𝔗 ‖ **4** [a] 𝔊(𝔖𝔗) *μετὰ συναγωγῆς* = בְּקָהָל cf 13[a–a].

עוֹד תִּטָּעִי כְרָמִים בְּהָרֵי שֹׁמְרוֹן נָטְעוּ נוֹטְעִים וְחִלֵּלוּ׃ 5
כִּי יֵשׁ־יוֹם קָרְאוּ נֹצְרִים בְּהַר אֶפְרָיִם 6
קוּמוּ וְנַעֲלֶה צִיּוֹן אֶל־יְהוָה אֱלֹהֵינוּ׃ פ
כִּי־כֹה אָמַר יְהוָה 7
רָנּוּ לְיַעֲקֹב שִׂמְחָה וְצַהֲלוּ בְּרֹאשׁ הַגּוֹיִם הַשְׁמִיעוּ הַלֵּלוּ וְאִמְרוּ הוֹשַׁע יְהוָה אֶת־עַמְּךָ אֵת שְׁאֵרִית יִשְׂרָאֵל׃
הִנְנִי מֵבִיא אוֹתָם מֵאֶרֶץ צָפוֹן 8
וְקִבַּצְתִּים מִיַּרְכְּתֵי־אָרֶץ בָּם עִוֵּר וּפִסֵּחַ
הָרָה וְיֹלֶדֶת יַחְדָּו קָהָל גָּדוֹל יָשׁוּבוּ הֵנָּה׃ 9
בְּבֶכִי יָבֹאוּ וּבְתַחֲנוּנִים אוֹבִילֵם
אוֹלִיכֵם אֶל־נַחֲלֵי מַיִם בְּדֶרֶךְ יָשָׁר לֹא יִכָּשְׁלוּ בָּהּ
כִּי־הָיִיתִי לְיִשְׂרָאֵל לְאָב וְאֶפְרַיִם בְּכֹרִי הוּא׃ ס
שִׁמְעוּ דְבַר־יְהוָה גּוֹיִם וְהַגִּידוּ בָאִיִּים מִמֶּרְחָק וְאִמְרוּ 10
מְזָרֶה יִשְׂרָאֵל יְקַבְּצֶנּוּ וּשְׁמָרוֹ כְּרֹעֶה עֶדְרוֹ׃
כִּי־פָדָה יְהוָה אֶת־יַעֲקֹב וּגְאָלוֹ מִיַּד חָזָק מִמֶּנּוּ׃ 11
וּבָאוּ וְרִנְּנוּ בִּמְרוֹם־צִיּוֹן וְנָהֲרוּ אֶל־טוּב יְהוָה 12
עַל־דָּגָן וְעַל־תִּירוֹשׁ וְעַל־יִצְהָר וְעַל־בְּנֵי־צֹאן וּבָקָר
וְהָיְתָה נַפְשָׁם כְּגַן רָוֶה וְלֹא־יוֹסִיפוּ לְדַאֲבָה עוֹד׃
אָז תִּשְׂמַח בְּתוּלָה בְּמָחוֹל וּבַחֻרִים וּזְקֵנִים יַחְדָּו 13
וְהָפַכְתִּי אֶבְלָם לְשָׂשׂוֹן וְנִחַמְתִּים וְשִׂמַּחְתִּים מִיגוֹנָם׃
וְרִוֵּיתִי נֶפֶשׁ הַכֹּהֲנִים דָּשֶׁן וְעַמִּי אֶת־טוּבִי יִשְׂבְּעוּ 14

ב . ג מיחד דמטע[5] . ל
ב חס
ג
ז בטע בסיפ[6] . כי מיחד[7]
ג . לה[8]
ו[9] . ב[10] . כו׳ פסוק אח את ומילה חדה ביניהו יט מנה בנביא
ב . יד[11] קמ וכל אתנח וס״פ דכות ב מ ד
ו[9]
ל . ל . ב
ה וכל מגשה ואפרים דכות[12] . ב בטע
ו[9]
ב . ג[13] . יט בלישׁ[14]
ג חס[15]
ז . ט ג[16] מנה מל
ב[17] חד מל וחד מן ג חס בלישׁ
ב[18]
יא . ב ומל[19]

[5] Mm 2945. [6] Mm 2547. [7] Mm 2049. [8] Mm 2840. [9] Mm 2470. [10] Mm 2630. [11] Mm 1234. [12] Mm 1396. [13] Mm 3096. [14] Mm 335. [15] Mm 2631. [16] Mm 2632. [17] Mm 2633. [18] Mm 2634. [19] Mm 2635.

5 [a–a] add? cf Dt 28,30 b; l נְטִעֵי נְטָעִים יַחֲלֹלוּ ‖ [b] 𝔊 *καὶ αἰνέσατε* = וְהַלְלוּ cf 𝔖 ‖ **6** [a–a] 𝔊 *κλήσεως ἀπολογουμένων (-νου)* ‖ **7** [a] > 𝔊* ‖ [b] prp הָרִים ‖ [c] 𝔊(𝔗) *ἔσωσε*, l הוֹשִׁיעַ ‖ [d] 𝔊𝔗 suff 3 sg, l עַמּוֹ ‖ [e–e] add? ‖ **8** [a–a] 𝔊 *ἐν ἑορτῇ Φασεκ* = בְּמוֹעֵד פֶּסַח ‖ [b] l הֲנֵה et cj c 9 ‖ **9** [a] 𝔊 *ἐξῆλθον* = יָצְאוּ ‖ [b] 𝔊 *καὶ ἐν παρακλήσει*, l ובתנחומים ‖ **10** [a] add? ‖ **12** [a] 𝔊 *ἐν τῷ ὄρει* cf 𝔘𝔙; l prb בָּהָרִים (et dl ציון) ‖ [b] α′ *καὶ ἐκστήσονται* ‖ [c–c] 𝔊 *ἐπὶ γῆν σίτου (καὶ οἴνου …)* ‖ [d–d] 𝔊 *ὥσπερ ξύλον ἔγκαρπον* cf Gn 1,11 Ps 148,9 ‖ **13** [a–a] 𝔊 *ἐν συναγωγῇ νεανίσκων* = בַּקְהַל בַּחוּרִים cf 4[a] ‖ [b] 𝔊 *χαρήσονται* (𝔖 = ܢܬܒ + 𝔊), l יחדו ‖ [c] > 𝔊* ‖ [d] 𝔊 *μεγαλυνῶ* frt = רִבִּיתִי, quod versio duplex ad ורויתי 14 ‖ **14** [a] 𝔊 + *υἱῶν Λευι* = בְּנֵי לֵוִי ‖ [b] > 𝔊*.

נְאֻם־יְהוָה׃ ס 15 כֹּה׀ אָמַר יְהוָה
קוֹל בְּרָמָה[a] נִשְׁמָע נְהִי בְּכִי תַמְרוּרִים
רָחֵל מְבַכָּה עַל־בָּנֶיהָ מֵאֲנָה לְהִנָּחֵם
עַל־בָּנֶיהָ כִּי אֵינֶנּוּ[b]׃ ס 16 כֹּה׀ אָמַר יְהוָה
מִנְעִי קוֹלֵךְ מִבֶּכִי וְעֵינַיִךְ מִדִּמְעָה
כִּי יֵשׁ שָׂכָר לִפְעֻלָּתֵךְ [a]נְאֻם־יְהוָה[a] וְשָׁבוּ מֵאֶרֶץ אוֹיֵב׃
17 [a]וְיֵשׁ־תִּקְוָה לְאַחֲרִיתֵךְ [b]נְאֻם־יְהוָה[b] וְשָׁבוּ בָנִים לִגְבוּלָם׃ ס
18 שָׁמוֹעַ שָׁמַעְתִּי אֶפְרַיִם מִתְנוֹדֵד
יִסַּרְתַּנִי וָאִוָּסֵר כְּעֶגֶל לֹא לֻמָּד
הֲשִׁיבֵנִי וְאָשׁוּבָה כִּי אַתָּה יְהוָה אֱלֹהָי׃
19 כִּי־אַחֲרֵי שׁוּבִי[a] נִחַמְתִּי
וְאַחֲרֵי הִוָּדְעִי [b]סָפַקְתִּי עַל־יָרֵךְ
בֹּשְׁתִּי[b] וְגַם־נִכְלַמְתִּי כִּי נָשָׂאתִי חֶרְפַּת נְעוּרָי׃
20 הֲבֵן[a] יָקִיר לִי אֶפְרַיִם אִם[b] יֶלֶד שַׁעֲשֻׁעִים
כִּי־מִדֵּי דַבְּרִי[c] בּוֹ זָכֹר אֶזְכְּרֶנּוּ עוֹד
עַל־כֵּן הָמוּ מֵעַי לוֹ רַחֵם אֲרַחֲמֶנּוּ נְאֻם־יְהוָה׃ ס
21 הַצִּיבִי לָךְ צִיֻּנִים[a] שִׂמִי לָךְ תַּמְרוּרִים[b]
שִׁתִּי לִבֵּךְ לַמְסִלָּה[c] דֶּרֶךְ הָלָכְתְּ[d]
שׁוּבִי בְתוּלַת יִשְׂרָאֵל שׁוּבִי אֶל־עָרַיִךְ אֵלֶּה[e]׃
22 עַד־מָתַי תִּתְחַמָּקִין הַבַּת הַשּׁוֹבֵבָה[a]
כִּי־בָרָא יְהוָה חֲדָשָׁה בָּאָרֶץ [b]נְקֵבָה תְּסוֹבֵב גָּבֶר[b]׃ ס
23 כֹּה־אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל עוֹד יֹאמְרוּ אֶת־הַדָּבָר
הַזֶּה בְּאֶרֶץ יְהוּדָה וּבְעָרָיו בְּשׁוּבִי אֶת־שְׁבוּתָם [a]יְבָרֶכְךָ יְהוָה נְוֵה־

15 יח בטע בסיפ
15 ד
16 יח בטע בסיפ
16 ל
17 ל
17 ס ל
18 ל
20 ב[20]
21 ג בטע[21]
21 ג וחס . יב
20 ב
22 ג . ב חס
22 ד . ב
21 ב חס בלישׁ[20]
23 ג . הלכת ק
23 ל חס
23 ל . ד פת
24 ל
25 ל . ד מיחד וכל תלים דכורת

[20] Mp sub loco. [21] Mm 3397. [22] Mm 1417. [23] Mm 433. [24] Mm 765. [25] Mm 2636.

15 [a] 1 בָּנָה? cf Jos 18,25 al ‖ [b] 1 אֵינָם? cf Vrs ‖ **16** [a–a] > 𝔊*, dl ‖ **17** [a] 𝔊 brevius ‖ [b–b] add ‖ **19** [a] 𝔊 *αἰχμαλωσίας μου* = שִׁבְיִי; ins שִׁבְתִּי (post aversionem meam rursus me paenituit) ‖ [b–b] 𝔊 *ἐστέναξα ἐφ' ἡμέρας αἰσχύνης* = אֲנַקְתִּי עַל־יְמֵי בָּשֶׁת? 𝔖 alit ‖ **20** [a] 𝔊*𝔖 om ה ‖ [b] > 𝔊*𝔖 ‖ [c] prp הַנְּכָרִי cf Sir 11,34 ‖ **21** [a] 𝔊^{Mss} *Σιων* ‖ [b] prp תֵּימָרִים, sed cf 𝔊 *τιμρωριμ* et α′𝔗𝔙 ‖ [c] 𝔊 *εἰς τοὺς ὤμους* (ex *οἴμους*?) ‖ [d] cf 2,33[b] ‖ [e] 𝔊 *πενθοῦσα* = אֲבֵלָה ‖ **22** [a] 1 בָּבָה– ‖ [b–b] dub; prp (ה)נְקֵבָה –בַב גְּבָרִ maledicta mutatur in dominam ‖ **23** [a–a] 𝔊 *εὐλογημένος κύριος* (= בָּרוּךְ יְ) *ἐπὶ δίκαιον ὄρος*.

24 צֶדֶק הַר[a] הַקֹּדֶשׁ׃ 24 וְיָשְׁבוּ בָהּ יְהוּדָה וְכָל־עָרָיו יַחְדָּו אִכָּרִים
ל. ג[26]. ב[27] 25 וְנָסְעוּ[a] בַּעֲדָר[b]׃ 25 כִּי הִרְוֵיתִי נֶפֶשׁ עֲיֵפָה וְכָל־נֶפֶשׁ דָּאֲבָה[a] מִלֵּאתִי׃
ג 26 עַל־זֹאת הֵקִיצֹתִי וָאֶרְאֶה[a] וּשְׁנָתִי עָרְבָה לִי׃ ס 27 הִנֵּה יָמִים
26 27 בָּאִים נְאֻם־יְהוָה וְזָרַעְתִּי אֶת־בֵּית יִשְׂרָאֵל וְאֶת־בֵּית יְהוּדָה זֶרַע
ג מל אָדָם וְזֶרַע בְּהֵמָה׃ 28 וְהָיָה כַּאֲשֶׁר שָׁקַדְתִּי עֲלֵיהֶם [a]לִנְתֹּושׁ וְלִנְתֹּוץ
ג וְלַהֲרֹס וּלְהַאֲבִיד[a] וּלְהָרַע כֵּן אֶשְׁקֹד עֲלֵיהֶם לִבְנוֹת וְלִנְטֹועַ נְאֻם־
יְהוָה׃ 29 בַּיָּמִים הָהֵם לֹא־יֹאמְרוּ עֹוד
ל[28]. ג ומל[29] אָבוֹת אָכְלוּ בֹסֶר וְשִׁנֵּי בָנִים תִּקְהֶיְנָה׃
ג ומל[29] 30 כִּי אִם־אִישׁ בַּעֲוֹנֹו יָמוּת כָּל־הָאָדָם הָאֹכֵל הַבֹּסֶר תִּקְהֶיְנָה 30
שִׁנָּיו׃ ס
31 הִנֵּה יָמִים בָּאִים נְאֻם־יְהוָה וְכָרַתִּי אֶת־בֵּית יִשְׂרָאֵל [a]וְאֶת־בֵּית 31
ט ר״פ בסיפ יְהוּדָה[a] בְּרִית חֲדָשָׁה׃ 32 לֹא כַבְּרִית אֲשֶׁר כָּרַתִּי אֶת־אֲבוֹתָם בְּיוֹם 32
הֶחֱזִיקִי בְיָדָם לְהוֹצִיאָם מֵאֶרֶץ מִצְרָיִם אֲשֶׁר־הֵמָּה הֵפֵרוּ אֶת־בְּרִיתִי
ג וְאָנֹכִי בָּעַלְתִּי[a] בָם נְאֻם־יְהוָה׃ 33 כִּי זֹאת הַבְּרִית אֲשֶׁר אִכְרֹת אֶת־ ס[30]
בֵּית[a] יִשְׂרָאֵל אַחֲרֵי הַיָּמִים הָהֵם נְאֻם־יְהוָה נָתַתִּי[b] אֶת־תֹּורָתִי בְּקִרְבָּם
ל וְעַל־לִבָּם אֶכְתְּבֶנָּה וְהָיִיתִי לָהֶם לֵאלֹהִים וְהֵמָּה יִהְיוּ־לִי לְעָם׃
יז ר״פ ולא לא[31]. ב[32] 34 וְלֹא יְלַמְּדוּ עֹוד אִישׁ אֶת־רֵעֵהוּ וְאִישׁ אֶת־אָחִיו לֵאמֹר דְּעוּ אֶת־ 34
ל מל. יב[33]. כי[34] מל יג מנה בסיפ וכל יהושע ושפטים דכות ב מ ב יְהוָה כִּי־כוּלָּם יֵדְעוּ אוֹתִי לְמִקְטַנָּם וְעַד־גְּדוֹלָם נְאֻם־יְהוָה כִּי אֶסְלַח
נ[35] לַעֲוֹנָם וּלְחַטָּאתָם לֹא אֶזְכָּר־עֹוד׃ ס
יח בטע בסיפ. יג 35 [a]כֹּה | אָמַר יְהוָה נֹתֵן שֶׁמֶשׁ לְאֹור יֹומָם
ט וחד מן ג[36] חס בלישׁ וכל אוריית דכות ב מ א. ו. יג חֻקֹּת[b] יָרֵחַ וְכוֹכָבִים לְאֹור לָיְלָה
רֹגַע[c] הַיָּם וַיֶּהֱמּוּ גַלָּיו יְהוָה צְבָאוֹת שְׁמֹו׃
יח ר״פ בסיפ[37]. ג. יב 36 [a]אִם־יָמֹשׁוּ הַחֻקִּים הָאֵלֶּה מִלְּפָנַי נְאֻם־יְהוָה
גַּם זֶרַע יִשְׂרָאֵל יִשְׁבְּתוּ מִהְיוֹת ג�ּוֹי לְפָנַי כָּל־הַיָּמִים׃ ס

[26] Mm 766. [27] Ps 88,10. [28] Mm 2637. [29] Mm 2638. [30] Mp sub loco. [31] Mm 2708. [32] Dt 20,18. [33] Mm 801. [34] Mm 1238 א. [35] Mm 2639. [36] Mm 2640. [37] Mm 2584.

24 [a] l ונסעי? cf α′σ′ⅅ𝔙 ‖ [b] Mss ׳בָּ ‖ **25** [a] l דְּאֵבָה? ‖ **26** [a] prp ואֵרָוֶה ‖ **28** [a–a] 𝔊* sol *καθαιρεῖν* ‖ **31** [a–a] add cf 33 ‖ **32** [a] 𝔊 *ἠμέλησα* et 𝔖 *bsjt* = יתי׳עָלְ? vel = וז׳? l וז׳ cf α′ *ἐκυρίευσα*, 𝔙 *dominatus sum* ‖ **33** [a] pc Mss בְּנֵי ‖ [b] mlt Mss ׳נְ ‖ **35** [a] 𝔊* tr 35.36 post 37 ‖ [b] > Ms 𝔊; prp חֹקֵק ‖ [c] 𝔊 *καὶ κραυγήν* ‖ **36** [a] cf 35[a].

37 כֹּה׀ אָמַר יְהוָה[a] יח בטע בסיפ
אִם־יִמָּדְד֤וּ[b] שָׁמַיִם֙ מִלְמַ֔עְלָה וְיֶחְקְר֥וּ[c] מֽוֹסְדֵי־אֶ֖רֶץ לְמָ֑טָּה ל
גַּם־אֲנִ֞י אֶמְאַ֣ס בְּכָל־[d]זֶ֗רַע יִשְׂרָאֵל֙ עַל־כָּל־אֲשֶׁ֣ר עָשׂ֔וּ נְאֻם־
יְהוָ֖ה׃ ס

38 הִנֵּ֤ה יָמִים֙ [a]נְאֻם־יְהוָ֔ה וְנִבְנְתָ֥ה הָעִ֛יר לַיהוָ֖ה מִמִּגְדַּ֣ל חֲנַנְאֵ֑ל באים חד מן ג[38] קר ולא כת . יד זוגין[30]
39 שַׁ֥עַר[b] הַפִּנָּֽה׃ 39 וְיָצָ֣א עוֹד֩ קָוֶ֨ה[a] הַמִּדָּ֜ה נֶ֣גְדּ֗וֹ[b] עַ֚ל[c] גִּבְעַ֣ת גָּרֵ֔ב וְנָסַ֖ב ק . ג[40]
40 גֹּעָתָֽה׃[d] 40 [a]וְכָל־[b]הָעֵ֣מֶק[c] הַפְּגָרִ֗ים וְ֠הַדֶּ֨שֶׁן[a] וְכָל־הַשְּׂדֹמ֜וֹת[d] עַד־[e]נַ֣חַל ו ר״פ וכל ומ״פ וכל . השדמות חד מן ד[41] כת
קִדְרוֹן֮ עַד־פִּנַּ֣ת שַׁ֣עַר הַסּוּסִים֒ מִזְרָ֣חָה קֹ֔דֶשׁ לַיהוָ֖ה לֹא־יִנָּתֵ֣שׁ וְלֹא־ ק ר וקר ד בליש
יֵהָרֵ֑ס עוֹד֙ לְעוֹלָ֔ם׃ ס

32 1 הַדָּבָ֞ר[a] אֲשֶׁר־הָיָ֤ה אֶל־יִרְמְיָהוּ֙ מֵאֵ֣ת יְהוָ֔ה בַּשָּׁנָ֖ת[a] הָעֲשִׂרִ֑ית ד בטע . בשנה חד מן ב׳ כת כן וחד מן ז[2] יתירת בליש
לְצִדְקִיָּ֣הוּ מֶלֶךְ־יְהוּדָ֔ה הִ֣יא הַשָּׁנָ֔ה שְׁמֹנֶ֥ה־עֶשְׂרֵ֖ה שָׁנָ֑ה לִנְבוּכַדְרֶאצַּֽר׃ ד ותרי מילין ס״פ[a]
2 וְאָ֞ז חֵ֣יל מֶלֶךְ־בָּבֶ֗ל צָרִים֙ עַל־יְרוּשָׁלִַ֔ם וְיִרְמְיָ֣הוּ הַנָּבִ֔יא הָי֥וּ כְלוּאִ֖ים ד . ל מל
בַּחֲצַ֣ר הַמַּטָּרָ֑ה אֲשֶׁ֖ר בֵּ֥ית־מֶ֖לֶךְ יְהוּדָֽה׃ 3 אֲשֶׁ֣ר כְּלָא֔וֹ צִדְקִיָּ֥הוּ ל
מֶ֖לֶךְ־יְהוּדָ֑ה לֵאמֹ֗ר מַדּ֣וּעַ֤ אַתָּה֙ נִבָּ֣א לֵאמֹ֔ר כֹּ֥ה אָמַ֖ר יְהוָ֑ה הִנְנִ֤י נֹתֵן֙
4 אֶת־הָעִ֣יר הַזֹּ֔את בְּיַ֖ד מֶ֣לֶךְ־בָּבֶ֑ל וּלְכָדָֽהּ׃ 4 וְצִדְקִיָּ֣הוּ מֶֽלֶךְ־יְהוּדָ֗ה ב
לֹ֤א יִמָּלֵט֙ מִיַּ֣ד הַכַּשְׂדִּ֔ים כִּ֥י הִנָּתֹ֖ן יִנָּתֵ֣ן בְּיַד־מֶ֣לֶךְ־בָּבֶ֑ל וְדִבֶּר־פִּ֥יו עִם־ יג׳ . ב
5 פִּ֛יו וְעֵינָ֥יו[a] אֶת־עֵינָ֖יו תִּרְאֶ֑ינָה 5 וּבָבֶ֣ל[b] יוֹלִ֔יךְ אֶת־צִדְקִיָּ֥הוּ וְשָׁ֖ם יִהְיֶ֑ה יא׳ . ק חד מן ח[6] כת כן בליש . ד[7] . ב[8] חד מל וחד מן ו[9] חס י בליש
[b]עַד־פָּקְדִ֥י אֹת֛וֹ נְאֻם־יְהוָ֖ה כִּ֣י תִלָּחֲמ֑וּ אֶת־הַכַּשְׂדִּ֣ים לֹ֥א תַצְלִ֖יחוּ׃[b] פ
6 [a]וַיֹּ֣אמֶר יִרְמְיָ֔הוּ הָיָ֥ה[a] דְבַר־יְהוָ֖ה אֵלָ֥י[b] לֵאמֹֽר׃ 7 הִנֵּ֤ה חֲנַמְאֵל֙ בֶּן־ יא חס . ל
שַׁלֻּ֣ם דֹּדְךָ֔ בָּ֥א אֵלֶ֖יךָ לֵאמֹ֑ר קְנֵ֥ה לְךָ֛ אֶת־שָׂדִ֖י אֲשֶׁ֣ר בַּעֲנָתֹ֑ות כִּ֥י לְךָ֛ ג חס כעינ[10]
8 מִשְׁפַּ֥ט הַגְּאֻלָּ֖ה לְקָנֽוֹת׃ 8 וַיָּבֹ֨א אֵלַ֜י חֲנַמְאֵ֣ל בֶּן־דֹּדִ֗י [a]כִּדְבַר֙ יְהוָ֔ה[a]

38 Mm 2745. 39 Mm 565. 40 Mm 4064. 41 Mm 3624. Cp 32 1 Jer 28,1. 2 Mm 2792. 3 Mm 3788 contra textum. 4 Mm 3044. 5 Mp sub loco. 6 Mm 1543. 7 Mm 3345. 8 Mm 2641. 9 Mm 1871. 10 Mm 2643.

37 [a–a] add cf G ‖ [b] G *ὑψωθῇ* = יָרֻמּוּ ‖ [c] G *ταπεινωθῇ* ‖ [d] G* om כל־, add? ‖ **38** [a] ins c Q mlt Mss Vrs בְּאִים (hpgr cf נאם) ‖ [b] G(SCV) pr *ἕως*; 1 לְשַׁעַר (hpgr) ‖ **39** [a] K קָוֶה ‖ [b] G suff 3 pl; prp נגבה ‖ [c] nonn Mss GT עד ‖ [d] G *(κύκλῳ) ἐξ ἐκλεκτῶν λίθων* (dub), α′σ′ *Γαβαθα* cf S, T *lbrjkt 'gl'* cf געה mugire ‖ **40** [a–a] > G* ‖ [b] prp וְכָל ‖ [c] frt ins וּמְקֹם (hpgr) ‖ [d] mlt Mss ut Q, 1; G ut K; > S; T *'djt'* = campi aquosi? V *regionem mortis* = שְׂדֵה מָוֶת ‖ [e] 1 c Ms על? ‖ **Cp 32,1** [a] K ut 28,1 [b] ‖ **4** [a] K וַ֫ vel וֹ֫ ‖ **5** [a] G[ACmin] *ἀποθανεῖται* cf 22,12.26 ‖ [b–b] > G* ‖ **6** [a–a] G(S) *καὶ … ἐγενήθη* = וַיְהִי ‖ [b] G(S) *πρὸς Ιερεμίαν*, sed cf 8 ‖ **8** [a–a] > G*.

אֶל־חֲצַר הַמַּטָּרָה וַיֹּאמֶר אֵלַי קְנֵה נָא אֶת־שָׂדִי אֲשֶׁר־בֶּעָנָתוֹת [b]אֲשֶׁר [11]
בְּאֶרֶץ בִּנְיָמִין[b] כִּי־לְךָ מִשְׁפַּט הַיְרֻשָּׁה [c]וּלְךָ הַגְּאֻלָּה קְנֵה־לָךְ[c] וָאֵדַע [12]ג
כִּי דְבַר־יְהוָה הוּא׃ 9 וָאֶקְנֶה אֶת־הַשָּׂדֶה מֵאֵת חֲנַמְאֵל בֶּן־דֹּדִי [a]אֲשֶׁר 9 [13]ג חס בעינ
בַּעֲנָתוֹת[a] וָאֶשְׁקְלָה־לוֹ [a]אֶת־הַכֶּסֶף[a] שִׁבְעָה שְׁקָלִים וַעֲשָׂרָה [a]הַכֶּסֶף׃ [ג ב חס וחד מל . ל]
10 וָאֶכְתֹּב בַּסֵּפֶר וָאֶחְתֹּם וָאָעֵד עֵדִים וָאֶשְׁקֹל הַכֶּסֶף בְּמֹאזְנָיִם׃ 10 [ל . ל . ל]
11 וָאֶקַּח אֶת־סֵפֶר הַמִּקְנָה אֶת־הֶחָתוּם [a]הַמִּצְוָה וְהַחֻקִּים[a] וְאֶת־ 11 [יד זוגין[14]]
12 הַגָּלוּי׃ 12 וָאֶתֵּן אֶת־הַסֵּפֶר[a] הַמִּקְנָה אֶל־בָּרוּךְ בֶּן־נֵרִיָּה בֶּן־מַחְסֵיָה [יד זוגין[14] . ל . ב]
לְעֵינֵי חֲנַמְאֵל דֹּדִי[b] וּלְעֵינֵי הָעֵדִים[c] הַכֹּתְבִים[d] בְּסֵפֶר הַמִּקְנָה לְעֵינֵי[e] [ג חס בעינ[13] . ד]
כָּל־הַיְהוּדִים הַיֹּשְׁבִים בַּחֲצַר הַמַּטָּרָה׃ 13 וָאֲצַוֶּה [a]אֶת בָּרוּךְ[a] 13
14 לְעֵינֵיהֶם לֵאמֹר׃ 14 [a]כֹּה־אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל[a] לָקֹחַ [16]ד
[יח פסוק את את ואת ואת ל] [b]אֶת־הַסְּפָרִים הָאֵלֶּה[b] אֵת סֵפֶר הַמִּקְנָה הַזֶּה [b]וְאֵת הֶחָתוּם[b] וְאֵת
[יז ד] סֵפֶר[c] הַגָּלוּי הַזֶּה[c] וּנְתַתָּם בִּכְלִי־חֶרֶשׂ לְמַעַן יַעַמְדוּ יָמִים רַבִּים׃ ס
15 כִּי כֹה אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל עוֹד יִקָּנוּ בָתִּים וְשָׂדוֹת [ו בטעו בסיפ . ל] 15
וּכְרָמִים בָּאָרֶץ הַזֹּאת׃ פ
16 וָאֶתְפַּלֵּל אֶל־יְהוָה אַחֲרֵי תִתִּי אֶת־סֵפֶר הַמִּקְנָה אֶל־בָּרוּךְ בֶּן־ 16 [ב . ל בסיפ]
17 נֵרִיָּה לֵאמֹר׃ 17 אֲהָהּ אֲדֹנָי יְהוִה הִנֵּה [אַתָּה עָשִׂיתָ אֶת־ [יח[18]ג]
הַשָּׁמַיִם וְאֶת־הָאָרֶץ בְּכֹחֲךָ הַגָּדוֹל וּבִזְרֹעֲךָ הַנְטוּיָה לֹא־יִפָּלֵא[a] [ה חס[19] . ב פסוק רמטע[20]]
18 מִמְּךָ כָּל־דָּבָר׃ 18 עֹשֶׂה חֶסֶד לָאֲלָפִים וּמְשַׁלֵּם עֲוֹן אָבוֹת אֶל־חֵיק [ג[21]]
[ל בסיפ[22] . ג חד חס רב מל[23]] בְּנֵיהֶם אַחֲרֵיהֶם הָאֵל הַגָּדוֹל הַגִּבּוֹר יְהוָה [a]צְבָאוֹת שְׁמוֹ׃ 19 גְּדֹל 19
[ו וכל תלים ומשלי דכות ב מ ב[24]] הָעֵצָה וְרַב הָעֲלִילִיָּה אֲשֶׁר־עֵינֶיךָ פְקֻחוֹת עַל־כָּל־דַּרְכֵי בְּנֵי אָדָם
20 לָתֵת לְאִישׁ כִּדְרָכָיו [a]וּכְפִרְי מַעֲלָלָיו׃ 20 אֲשֶׁר־שַׂמְתָּ אֹתוֹת וּמוֹפְתִים
[ד בסיפ . ג . ד[25]] בְּאֶרֶץ־מִצְרַיִם עַד־[a]הַיּוֹם הַזֶּה וּבְיִשְׂרָאֵל וּבָאָדָם וַתַּעֲשֶׂה־לְּךָ שֵׁם
[ג ב מל וחד חס[26] . לס פסוק את את ורמילה חדה ביניה יט מנה בגביא . ב[27]] כַּיּוֹם הַזֶּה׃ 21 וַתּוֹצֵא אֶת־עַמְּךָ אֶת־יִשְׂרָאֵל מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם בְּאֹתוֹת 21

[11] Mm 262. [12] Mm 2642. [13] Mm 2643. [14] Mm 565. [15] Mm 977. [16] Mm 1229. [17] Mm 2611. [18] Mm 3139. [19] Mm 1927. [20] Mm 1152. [21] Mm 1093. [22] Mp sub loco. [23] Mm 2644. [24] Cf Ps 33,13; 145,12 et Mp sub loco. [25] Mm 1970. [26] Mm 2645. [27] Mm 2646.

8 [b–b] G tr post שדי; add ‖ [c–c] G *καὶ σὺ πρεσβύτερος* ‖ **9** [a–a] > G* ‖ **11** [a–a] > G*; pr עַל et tr ad fin 10 ‖ **12** [a] Q^{Or} ספר ‖ [b] pr c nonn Mss GSTMs בן־ ‖ [c] G *τῶν ἑστηκότων* = הָעֹמְדִים ‖ [d] mlt Mss α′σ′STV הַכְּתוּבִים ‖ [e] l c mlt Mss GSV וּלְ׳ ‖ **13** [a–a] sic L, mlt Mss Edd אֶת־בָּ׳ ‖ **14** [a–a] add ‖ [b–b] > G* ‖ [c] dl ‖ **17** [a] G(ST) *ἀποκρυβῇ* cf 27[a] ‖ **18** [a–a] > G* (cj יהוה c 19) ‖ **19** [a–a] > G*, sed cf 17,10 ‖ **20** [a] l וְעַד cf G^{L}.

ס וּבְמוֹפְתִים וּבְיָד חֲזָקָה וּבִאְזֹרוֹעַ נְטוּיָה וּבְמוֹרָא[a] גָּדוֹל׃ 22 וַתִּתֶּן לָהֶם
אֶת־הָאָרֶץ הַזֹּאת אֲשֶׁר־נִשְׁבַּעְתָּ לַאֲבוֹתָם לָתֵת לָהֶם אֶרֶץ זָבַת חָלָב
23 וּדְבָשׁ׃ 23 וַיָּבֹאוּ וַיִּרְשׁוּ אֹתָהּ וְלֹא־שָׁמְעוּ בְקוֹלֶךָ וּבְתוֹרָתְךָ[a] לֹא־
הָלָכוּ אֵת כָּל־אֲשֶׁר צִוִּיתָה לָהֶם לַעֲשׂוֹת לֹא עָשׂוּ וַתַּקְרֵא אֹתָם אֶת
24 כָּל־הָרָעָה הַזֹּאת׃ 24 הִנֵּה הַסֹּלְלוֹת[a] בָּאוּ הָעִיר לְלָכְדָהּ וְהָעִיר נִתְּנָה
בְּיַד הַכַּשְׂדִּים הַנִּלְחָמִים עָלֶיהָ מִפְּנֵי הַחֶרֶב וְהָרָעָב וְהַדֶּבֶר וַאֲשֶׁר
25 דִּבַּרְתָּ הָיָה וְהִנְּךָ רֹאֶה[b]׃ 25 וְאַתָּה אָמַרְתָּ אֵלַי אֲדֹנָי יְהוִה קְנֵה־לְךָ
הַשָּׂדֶה בַּכֶּסֶף וְהָעֵד[a] עֵדִים וְהָעִיר נִתְּנָה בְּיַד הַכַּשְׂדִּים׃
26 26 וַיְהִי דְבַר־יְהוָה[a] אֶל־יִרְמְיָהוּ[a] לֵאמֹר׃ 27 הִנֵּה אָנֹכִי יְהוָה אֱלֹהֵי כָּל־
28 בָּשָׂר הֲמִמֶּנִּי יִפָּלֵא[a] כָּל־דָּבָר׃ 28 לָכֵן כֹּה אָמַר יְהוָה[a] הִנְנִי נֹתֵן אֶת־[a]
הָעִיר הַזֹּאת בְּיַד[b] הַכַּשְׂדִּים וּבְיַד נְבוּכַדְרֶאצַּר[b] מֶלֶךְ־בָּבֶל וּלְכָדָהּ׃
29 וּבָאוּ הַכַּשְׂדִּים הַנִּלְחָמִים עַל־הָעִיר הַזֹּאת וְהִצִּיתוּ אֶת־הָעִיר הַזֹּאת
בָּאֵשׁ וּשְׂרָפוּהָ וְאֶת הַבָּתִּים אֲשֶׁר קִטְּרוּ עַל־גַּגּוֹתֵיהֶם לַבַּעַל וְהַסֵּכוּ
30 נְסָכִים לֵאלֹהִים אֲחֵרִים לְמַעַן הַכְעִסֵנִי׃ 30 כִּי־הָיוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל
וּבְנֵי יְהוּדָה אַךְ עֹשִׂים הָרַע בְּעֵינַי מִנְּעֻרֹתֵיהֶם[a] כִּי[b] בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל אַךְ
31 מַכְעִסִים אֹתִי בְּמַעֲשֵׂה יְדֵיהֶם נְאֻם־יְהוָה[a]׃ 31 כִּי עַל־אַפִּי וְעַל־חֲמָתִי
הָיְתָה לִי הָעִיר הַזֹּאת לְמִן־הַיּוֹם אֲשֶׁר בָּנוּ אוֹתָהּ וְעַד הַיּוֹם הַזֶּה
32 לַהְסִירָהּ מֵעַל פָּנָי׃ 32 עַל כָּל־רָעַת בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל וּבְנֵי יְהוּדָה אֲשֶׁר
עָשׂוּ לְהַכְעִסֵנִי הֵמָּה מַלְכֵיהֶם שָׂרֵיהֶם כֹּהֲנֵיהֶם וּנְבִיאֵיהֶם וְאַנְשֵׁי
יְהוּדָה וְיוֹשְׁבֵי יְרוּשָׁלִָם׃ 33 וַיִּפְנוּ אֵלַי עֹרֶף וְלֹא פָנִים וְלַמֵּד[a] אוֹתָם
34 הַשְׁכֵּם וְלַמֵּד וְאֵינָם שֹׁמְעִים לָקַחַת מוּסָר׃ 34 וַיָּשִׂימוּ[a] שִׁקּוּצֵיהֶם
35 בַּבַּיִת אֲשֶׁר־נִקְרָא־שְׁמִי עָלָיו לְטַמְּאוֹ׃ 35 וַיִּבְנוּ אֶת־בָּמוֹת הַבַּעַל[a]
אֲשֶׁר בְּגֵיא בֶן־הִנֹּם לְהַעֲבִיר אֶת־בְּנֵיהֶם וְאֶת־בְּנוֹתֵיהֶם לַמֹּלֶךְ[b]

[28] Mm 411. [29] Mm 1139. [30] Mm 2168. [31] Mm 1174. [32] Mm 2567. [33] Mm 953. [34] Mp sub loco. [35] Mm 1009. [36] Mm 2221.

21 [a] S(T) *wbḥzw'* = ובמרא cf G σ′ || **23** [a] mlt Mss G^{L} α′ST ut Q, K G רוֹתְךָ– || **24** [a] G *ὄχλος*, ex *ὁ χοῦς*? || [b–b] > G* || **25** [a] G *καὶ ἔγραψα βιβλίον καὶ ἐπεμαρτυράμην* cf 10a || **26** [a–a] G* *πρός με*, l אֵלַי cf 6 || **27** [a] G(ST) *κρυβήσεται* cf 17[a] || **28** [a–a] G *δοθεῖσα παραδοθήσεται* = הִנָּתֵן תִּנָּתֵן? cf 34, 2[a–a] || [b–b] > G* || **30** [a–a] > G* || [b] prb l כָּל־ || **33** [a] inf abs = וְלַמֵּד cf GST || **34** [a] K^{Or} וְשׂ || **35** [a] S + *bṭpt* = בְּתֹפֶת || [b] G* *τῷ βασιλεῖ*.

ג. יז מפק א[28]. ב חד חס וחד מל
ד חס. ל פסוק ולא לא לא[29]. ובתורתך ק
ה מל. יז חס בסיפ
ב
ה. ל
ז
ל. ב בטע בסיפ. כ[30]
כה פסוק ראשית בהרן א״ב. יז[31] וכל וגנוחי דכות ב מ א
ל. ב חד חס וחד מל[32]
ל חס בנביא. יח[33]
יח[33]. ל
ח[34]. יב[35] מל וכל יהושע שפטים ויחזק דכות. ב מ ג
ל. יח[32]
ו[36]
ב ובפסוק. יז חס בסיפ
ב ובפסוק. לה
יב פסוק את את ואת את

אֲשֶׁר לֹא־צִוִּיתִים וְלֹא עָלְתָה עַל־לִבִּי לַעֲשׂוֹת הַתּוֹעֵבָה הַזֹּאת לְמַעַן
36 הַחֲטִיא[e] אֶת־יְהוּדָה׃ ס 36 וְעַתָּה לָכֵן[a] כֹּה־אָמַר יְהוָה אֱלֹהֵי
יִשְׂרָאֵל אֶל־הָעִיר הַזֹּאת אֲשֶׁר[b] אַתֶּם אֹמְרִים נִתְנָה בְיַד מֶלֶךְ־בָּבֶל
37 בַּחֶרֶב וּבָרָעָב וּבַדָּבֶר׃ 37 הִנְנִי מְקַבְּצָם מִכֹּל־הָאֲרָצוֹת[a] אֲשֶׁר
הִדַּחְתִּים שָׁם בְּאַפִּי וּבַחֲמָתִי וּבְקֶצֶף גָּדוֹל וַהֲשִׁבֹתִים אֶל־הַמָּקוֹם
38 הַזֶּה וְהוֹשַׁבְתִּים לָבֶטַח׃ 38 וְהָיוּ לִי לְעָם וַאֲנִי אֶהְיֶה לָהֶם לֵאלֹהִים׃
39 39 וְנָתַתִּי לָהֶם לֵב אֶחָד[a] וְדֶרֶךְ[b] אֶחָד לְיִרְאָה אוֹתִי כָּל־הַיָּמִים לְטוֹב
לָהֶם וְלִבְנֵיהֶם אַחֲרֵיהֶם׃ 40 וְכָרַתִּי לָהֶם בְּרִית עוֹלָם אֲשֶׁר לֹא־
40 אָשׁוּב[a] מֵאַחֲרֵיהֶם[b] לְהֵיטִיבִי אוֹתָם[b] וְאֶת־יִרְאָתִי אֶתֵּן בִּלְבָבָם לְבִלְתִּי
41 סוּר מֵעָלָי׃ 41 וְשָׂשְׂתִי עֲלֵיהֶם[a] לְהֵטִיב אוֹתָם וּנְטַעְתִּים בָּאֱרֶץ
42 הַזֹּאת בֶּאֱמֶת בְּכָל־לִבִּי וּבְכָל־נַפְשִׁי׃ ס 42 כִּי־כֹה אָמַר יְהוָה
כַּאֲשֶׁר הֵבֵאתִי אֶל־הָעָם הַזֶּה אֵת כָּל־הָרָעָה הַגְּדוֹלָה הַזֹּאת כֵּן אֲנִי
43 מֵבִיא עֲלֵיהֶם אֵת כָּל־הַטּוֹבָה אֲשֶׁר אֲנִי דֹבֵר עֲלֵיהֶם׃ 43 וְנִקְנָה
הַשָּׂדֶה[a] בָּאָרֶץ הַזֹּאת אֲשֶׁר[b] אַתֶּם אֹמְרִים שְׁמָמָה הִיא מֵאֵין אָדָם
וּבְהֵמָה נִתְּנָה בְיַד הַכַּשְׂדִּים׃ 44 שָׂדוֹת בַּכֶּסֶף יִקְנוּ וְכָתוֹב בַּסֵּפֶר
44 וְחָתוֹם וְהָעֵד עֵדִים בְּאֶרֶץ בִּנְיָמִן וּבְסְבִיבֹת יְרוּשָׁלַם וּבְעָרֵי יְהוּדָה
וּבְעָרֵי הָהָר וּבְעָרֵי הַשְּׁפֵלָה וּבְעָרֵי הַנֶּגֶב כִּי־אָשִׁיב אֶת־שְׁבוּתָם
נְאֻם־יְהוָה׃ פ

33 1 וַיְהִי דְבַר־יְהוָה אֶל־יִרְמְיָהוּ שֵׁנִית וְהוּא עוֹדֶנּוּ עָצוּר
2 בַּחֲצַר הַמַּטָּרָה לֵאמֹר׃ 2 כֹּה־אָמַר יְהוָה עֹשֶׂה[a] יְהוָה[ab] יוֹצֵר[c]
3 אוֹתָהּ[d] לְהָכִין יְהוָה שְׁמוֹ׃ 3 קְרָא אֵלַי וְאֶעֱנֶךָּ וְאַגִּידָה לְךָ גְּדֹלוֹת וּבְצֻרוֹת[a]
4 לֹא[b] יָדָעְתָּם׃ ס 4 כִּי כֹה אָמַר יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל עַל־בָּתֵּי

חטיא[e] חד מן ב כת חסֵ
ק א בל"ש[37] . ג[38]

ה

ב חד מל וחד חס[39] . ל[40] בסיפ וכל יחזק רכות ב מ א

כי[41] מל יג מנה בסיפ וכל יהושע ושפטים דכות ב מ ב

ט

ב . ל כת כן . ג[42]

ו בטע בסיפ . כי מיחד[43]

ו . ל[44]

ד

ה מל[45]

ב

ב פסוק דמטע

ח

ל . יג' מל וכל יהושע שפטים ויחוק דכות ב מ ג

ד

ה . ל[2]

[37] Mp sub loco. [38] Mm 2647. [39] Mm 2648. [40] Mm 2649. [41] Mm 1238 א. [42] Mm 2650. [43] Mm 2049. [44] Mm 2471. [45] Mm 2651. Cp 33 [1] Mm 1009. [2] Mm 1133.

35 [c] K hpgr ‖ **36** [a] > 𝔊𝔖 ‖ [b–b] 𝔊* sg, it 43[b–b] ‖ [c] 𝔊 *καὶ ἐν ἀποστολῇ* cf Baruch 2,25 ‖ **37** [a] 𝔊* sg ‖ **39** [a] 𝔊* *ἑτέραν* = אַחֵר, 𝔖 *ḥdt'* = חדשׁ(ה) ‖ [b] 𝔖 *wrwḥ'* ‖ **40** [a] 𝔊 *ἀποστρέψω* = אָשִׁיב ‖ [b–b] > 𝔊* ‖ **41** [a–a] 𝔊* *καὶ ἐπισκέψομαι αὐτούς* ‖ **43** [a] dl ה? cf Vrs ‖ [b–b] cf 36[b–b] ‖ **Cp 33,2** [a–a] l עֹשֶׂה וְהָיָה ‖ [b] > nonn Mss 𝔊*𝔖𝔗 ‖ [c] 𝔊𝔖𝔗 pr cop ‖ [d] l אותיה? cf Jes 41,23 44,7 ‖ **3** [a] pc Mss K[Or] 𝔗 וּנְצֹ׳ ‖ [b] mlt Mss וְלֹא; pc Mss pr אֲשֶׁר.

הָעִיר הַזֹּאת וְעַל־בָּתֵּי מַלְכֵי[a] יְהוּדָה הַנֻּתָּצִים[b] אֶל־הַסֹּלְלוֹת[c] וְאֶל־ ל . ב
5 הֶחָרֶב׃ 5 בָּאִים[d] לְהִלָּחֵם[e] אֶת־הַכַּשְׂדִּים[b] וּלְמַלְאָם[f] אֶת־פִּגְרֵי הָאָדָם ל
אֲשֶׁר־הִכֵּיתִי בְאַפִּי וּבַחֲמָתִי וַאֲשֶׁר[g] הִסְתַּרְתִּי פָנַי[h] מֵהָעִיר הַזֹּאת[h] עַל ג[3]
6 כָּל־רָעָתָם׃ 6 הִנְנִי מַעֲלֶה־לָהּ[a] אַרְכָּה וּמַרְפֵּא וּרְפָאתִים וְגִלֵּיתִי ח[4] . ד . ג[5] . ב ומל[6]
7 לָהֶם עֶתֶר[b] שָׁלוֹם וֶאֱמֶת׃ 7 וַהֲשִׁבֹתִי אֶת־שְׁבוּת יְהוּדָה וְאֶת שְׁבוּת
8 יִשְׂרָאֵל[a] וּבְנִתָם כְּבָרִאשֹׁנָה׃ 8 וְטִהַרְתִּים מִכֹּל־עֲוֹנָם אֲשֶׁר חָטְאוּ־לִי ב חד חס וחד מל . ה[7] . ב
9 וְסָלַחְתִּי לְכָל־[a]עֲוֹנוֹתֵיהֶם אֲשֶׁר חָטְאוּ־לִי וַאֲשֶׁר פָּשְׁעוּ בִי׃ 9 וְהָיְתָה לכל ל כת מל וחד מן ז[8] ק פסוק מן ה[9] מילין ו מכה רן מכה . ב מל[9]
[a]לִי לְשֵׁם שָׂשׂוֹן[a] לִתְהִלָּה וּלְתִפְאֶרֶת לְכֹל גּוֹיֵי הָאָרֶץ אֲשֶׁר יִשְׁמְעוּ ג מל וכל אורית דכות[10]
אֶת־כָּל־הַטּוֹבָה אֲשֶׁר אֲנֹכִי עֹשֶׂה אֹתָם[b] וּפָחֲדוּ וְרָגְזוּ עַל כָּל־הַטּוֹבָה ג
10 וְעַל כָּל־הַשָּׁלוֹם אֲשֶׁר אֲנֹכִי עֹשֶׂה לָהּ[c]׃ ס 10 כֹּה | אָמַר יְהוָה ד[11] . ג . יוד בטע בסיפ
עוֹד יִשָּׁמַע בַּמָּקוֹם־הַזֶּה אֲשֶׁר אַתֶּם אֹמְרִים חָרֵב הִוא מֵאֵין אָדָם 12[4]
וּמֵאֵין בְּהֵמָה בְּעָרֵי יְהוּדָה וּבְחֻצוֹת יְרוּשָׁלַם הַנְּשַׁמּוֹת מֵאֵין אָדָם ל
11 וּמֵאֵין יוֹשֵׁב וּמֵאֵין בְּהֵמָה׃ 11 קוֹל שָׂשׂוֹן וְקוֹל שִׂמְחָה קוֹל חָתָן וְקוֹל מט מל בנביא
כַּלָּה קוֹל אֹמְרִים הוֹדוּ אֶת־יְהוָה צְבָאוֹת כִּי־טוֹב יְהוָה כִּי־לְעוֹלָם
חַסְדּוֹ מְבִאִים תּוֹדָה[a] בֵּית יְהוָה כִּי־אָשִׁיב אֶת־שְׁבוּת־הָאָרֶץ
כְּבָרִאשֹׁנָה אָמַר יְהוָה׃ ס 12 כֹּה־אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת עוֹד יִהְיֶה | ה[7] . כ ס״פ[13] ו בטע בסיפ[14] . יו
בַּמָּקוֹם הַזֶּה הֶחָרֵב מֵאֵין־אָדָם וְעַד־בְּהֵמָה וּבְכָל־עָרָיו נְוֵה רֹעִים
13 מַרְבְּצִים צֹאן׃ 13 בְּעָרֵי הָהָר בְּעָרֵי הַשְּׁפֵלָה וּבְעָרֵי הַנֶּגֶב וּבְאֶרֶץ ב פסוק דמטע[15] . ה[16]
בִּנְיָמִן וּבִסְבִיבֹת יְרוּשָׁלַם וּבְעָרֵי יְהוּדָה עוֹד[a] תַּעֲבֹרְנָה הַצֹּאן עַל־יְדֵי ג . יד חט[17] . ב[18]
מוֹנֶהָ[a] אָמַר יְהוָה׃ ס ב ומל[19] . כ ס״פ[13]
14 [a]הִנֵּה יָמִים בָּאִים נְאֻם־יְהוָה וַהֲקִמֹתִי אֶת־הַדָּבָר הַטּוֹב אֲשֶׁר
15 דִּבַּרְתִּי אֶל־בֵּית יִשְׂרָאֵל וְעַל־בֵּית יְהוּדָה׃ [a]15 בַּיָּמִים הָהֵם וּבָעֵת יא[20] ד מגה בסיפ . ח[21]

[3] Mm 2652. [4] Mm 2726. [5] Mm 2653. [6] Mm 2654. [7] Mm 1962. [8] Mm 1594. [9] Mm 2655. [10] Mm 2656. [11] Mm 2094. [12] Mm 3112. [13] Mm 2481. [14] Mm 2614. [15] Mp sub loco. [16] Mm 3981. [17] Mm 62. [18] Mm 2657. [19] Mm 2658. [20] Mm 324. [21] Mm 1482.

4/5 [a] GV sg ‖ [b–b] add? ‖ [c–c] G *καὶ προμαχῶνας* = ואל־הַחֵל? prp אל־חֹמַת (cf Ez 6,10; ב dttg), quod c באים 5 cj ‖ [d] > G* ‖ [e] nonn Mss אל ‖ [f] 1 prb וְהַמְּלֵאִים ‖ [g] dl ו vel 1 בַּאֲשֶׁר ‖ [h–h] G *ἀπ' αὐτῶν* = מֵהֶם ‖ **6** [a] 1 לָהֶם cf GAC𝔗V ‖ [b] G* *καὶ ποιήσω* = (י)וְעָבַדְתִּי aram? cf 7,29[c]; G-B106 *εἰσακούειν* = a עתר cf σ′V; S *šbjl'* = נְתִבֹת? cf 𝔗; prb l עֶת רָנַח ‖ **7** [a] GMss *Ιερουσαλημ*, recte? ‖ **8** [a] K לְכֹל ‖ **9** [a–a] G* *εἰς εὐφροσύνην* = לְשָׂשׂ; prb l יְרוּשָׁלַם לְשֵׁ cf והיתה ‖ [b] > Ms G*, dl aut l אתה cf לה ‖ [c] Ms Vrs לָהֶם ‖ **11** [a] Gθ′ *δῶρα* ‖ **13** [a–a] 𝔗 *jtnhwn 'm' lptgmj mšjḥ'* populus se ad verba Messiae adjunget ‖ **14** [a] G* om 14–26 ‖ **15** [a] cf 23,5[a].

ב22 הַהֹוֶא אַצְמִיחַ לְדָוִד צֶמַח[b] צְדָקָה[c] וְעָשָׂה מִשְׁפָּט וּצְדָקָה בָּאָרֶץ׃
ג מל 16 בַּיָּמִים הָהֵם תִּוָּשַׁע יְהוּדָה וִירוּשָׁלַם תִּשְׁכֹּון לָבֶטַח וְזֶה[a] אֲשֶׁר־ס34,5
ב . כי מיחד23 יִקְרָא־לָהּ[b] יְהוָה וּ צִדְקֵנוּ[c]׃ ס 17 כִּי־כֹה אָמַר יְהוָה לֹא־יִכָּרֵת 17
ה חס בסיפ . ה24.25b לְדָוִד אִישׁ יֹשֵׁב עַל־כִּסֵּא בֵּית־יִשְׂרָאֵל׃ 18 וְלַכֹּהֲנִים הַלְוִיִּם[a] לֹא־ 18
ג . ה26.ב יִכָּרֵת אִישׁ מִלְּפָנַי מַעֲלֶה עוֹלָה וּמַקְטִיר מִנְחָה וְעֹשֶׂה זֶבַח כָּל־
ג מל27 הַיָּמִים׃ ס 19 וַיְהִי דְבַר־יְהוָה אֶל־יִרְמְיָהוּ לֵאמֹר׃ 20 כֹּה 19 20
ב אָמַר יְהוָה אִם־תָּפֵרוּ[a] אֶת־בְּרִיתִי הַיֹּום וְאֶת־בְּרִיתִי הַלָּיְלָה וְלִבְלְתִּי[b]
הֱיוֹת יֹומָם[c] וָלַיְלָה בְּעִתָּם׃ 21 גַּם־בְּרִיתִי תֵפַר אֶת־דָּוִד עַבְדִּי 21
ד . ה28 מִהְיוֹת־לֹו בֵּן מֹלֵךְ עַל־כִּסְאֹו וְאֶת־הַלְוִיִּם הַכֹּהֲנִים[a] מְשָׁרְתָי׃ 22 אֲשֶׁר 22
ב לֹא־יִסָּפֵר צְבָא הַשָּׁמַיִם וְלֹא יִמַּד חֹול הַיָּם כֵּן אַרְבֶּה אֶת־זֶרַע דָּוִד
ד . ל עַבְדִּי וְאֶת־הַלְוִיִּם מְשָׁרְתַי אוֹתִי[ba]׃ ס 23 וַיְהִי דְבַר־יְהוָה אֶל־ 23
יִרְמְיָהוּ לֵאמֹר׃ 24 הֲלֹוא רָאִיתָ מָה־הָעָם הַזֶּה דִּבְּרוּ לֵאמֹר שְׁתֵּי 24
ל . ה29 הַמִּשְׁפָּחוֹת אֲשֶׁר בָּחַר יְהוָה בָּהֶם וַיִּמְאָסֵם וְאֶת־עַמִּי יִנְאֲצוּן מִהְיוֹת
עֹוד גֹּוי לִפְנֵיהֶם[a]׃ ס 25 כֹּה אָמַר יְהוָה אִם־לֹא בְרִיתִי[a] יוֹמָם[b] 25
ט . ה מל30 וָלַיְלָה חֻקֹּות שָׁמַיִם וָאָרֶץ לֹא־שָׂמְתִּי׃ 26 גַּם־זֶרַע יַעֲקֹוב וְדָוִד עַבְדִּי 26
ך כינוי ליצחק31 . אֶמְאַס מִקַּחַת מִזַּרְעֹו מֹשְׁלִים[a] אֶל־זֶרַע אַבְרָהָם יִשְׂחָק וְיַעֲקֹב כִּי־
ק אשיב חד מן ג33 כת כן בלישׁ . ג אָשִׁיב[b] אֶת־שְׁבוּתָם וְרִחַמְתִּים׃ ס
ה בטע בסיפ . ב1 34 1 הַדָּבָר אֲשֶׁר־הָיָה אֶל־יִרְמְיָהוּ מֵאֵת יְהוָה וּנְבוּכַדְרֶאצַּר
ל . ל מֶלֶךְ־בָּבֶל וּ וְכָל־חֵילֹו [a]וְכָל־מַמְלְכוֹת אֶרֶץ מֶמְשַׁלְתָּ יָדֹו וְכָל־
כד הָעַמִּים[a] נִלְחָמִים עַל־יְרוּשָׁלַם וְעַל־כָּל־עָרֶיהָ[b] לֵאמֹר׃ 2 כֹּה־ 2
אָמַר יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל הָלֹךְ וְאָמַרְתָּ אֶל־צִדְקִיָּהוּ מֶלֶךְ יְהוּדָה
וְאָמַרְתָּ אֵלָיו כֹּה אָמַר יְהוָה [a]הִנְנִי נֹתֵן אֶת־[a]הָעִיר הַזֹּאת בְּיַד מֶלֶךְ־

22 Mm 2578. 23 Mm 2049. 24 Mm 2111. 25 Mm 2451. 26 Mm 2726. 27 Mm 358. 28 Mm 4203. 29 Mm 2979. 30 Mm 822. 31 Mm 2659. 32 Mm 247. 33 Mm 2736. 34 Mp sub loco. Cp 34 1 Mp sub loco.

15 [b] $\mathfrak{G}^{OL}\theta'$ *ἀνατολήν* = וּמִז; $\mathfrak{S}\mathfrak{T}$ ut 23,5[b] || [c] pc Mss $\mathfrak{G}^{OL}\theta'$ צַדִּיק; mlt Mss + ומלך מלך והשכיל = 23,5 || **16** [a] pc Mss $\mathfrak{S}$ + שְׁמוֹ; ins הַשֵּׁם (cf $\mathfrak{G}^{OL}\theta'\mathfrak{V}$) vel שְׁמָהּ (cf $\mathfrak{T}$) || [b–b] pc Mss $\mathfrak{S}\mathfrak{V}$ אוהו– || [c] $\mathfrak{V}$ ut 23,6[c] || **18** [a] $\mathfrak{G}^{62}(\mathfrak{S}\mathfrak{V})$ pr *καί (τοῖς)* || **20** [a–a] $\mathfrak{G}^{L}(\mathfrak{T}\mathfrak{V})$ *διασκεδασθήσεται* = תפר(ו) ut 21 || [b] $\theta'\mathfrak{S}\mathfrak{V}$ om cop, dl || [c] 1 יום, it 25[b] || **21** [a] tr (cf 18) aut dl (cf 22) || **22** [a–a] prp תַּי אֹתוֹ– || [b] sic L, mlt Mss Edd : || **24** [a] $\mathfrak{G}^{L}\theta'\mathfrak{S}$ suff 1 sg || **25** [a] prp בָּרָאתִי || [b] cf 20[c] || **26** [a] $\mathfrak{G}^{OL}\theta'\mathfrak{S}$ sg || [b] mlt Mss ut Q, K אשוב || **Cp 34,1** [a–a] $\mathfrak{G}$* *καὶ πᾶσα ἡ γῆ ἀρχῆς αὐτοῦ* || [b] $\mathfrak{G}$ *τὰς πόλεις Ιουδα* || **2** [a–a] $\mathfrak{G}$ *παραδόσει παραδοθήσεται* cf 32,28[a–a].

3 בָּבֶל׃ וְשָׂרֵפָה בָאֵשׁ׃ 3 וְאַתָּה לֹא תִמָּלֵט מִיָּדוֹ כִּי תָפֹשׂ תִּתָּפֵשׂ וּבְיָדוֹ ל. נ
תִּנָּתֵן וְעֵינֶיךָ אֶת־עֵינֵי מֶלֶךְ־בָּבֶל תִּרְאֶינָה וּפִיהוּ אֶת־פִּיךָ יְדַבֵּרְ ז. כב
4 וּבְבֶל תָּבוֹא׃ 4 אַךְ שְׁמַע דְּבַר־יְהוָה צִדְקִיָּהוּ מֶלֶךְ יְהוּדָה כֹּה־ ד״ב
5 אָמַר יְהוָה עָלֶיךָ לֹא תָמוּת בֶּחָרֶב׃ 5 בְּשָׁלוֹם תָּמוּת וּכְמִשְׂרְפוֹת
אֲבוֹתֶיךָ הַמְּלָכִים הָרִאשֹׁנִים אֲשֶׁר־הָיוּ לְפָנֶיךָ כֵּן יִשְׂרְפוּ־לָךְ וְהוֹי ג מל. כו
6 אָדוֹן יִסְפְּדוּ־לָךְ כִּי־דָבָר אֲנִי־דִבַּרְתִּי נְאֻם־יְהוָה׃ ס 6 וַיְדַבֵּר ל
יִרְמְיָהוּ הַנָּבִיא אֶל־צִדְקִיָּהוּ מֶלֶךְ יְהוּדָה אֵת כָּל־הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה כה
7 בִּירוּשָׁלִָם׃ 7 וְחֵיל מֶלֶךְ־בָּבֶל נִלְחָמִים עַל־יְרוּשָׁלַם וְעַל כָּל־עָרֵי ב פסוק על ועל אל ואל
יְהוּדָה הַנִּוָּתָרוֹת אֶל־לָכִישׁ וְאֶל־עֲזֵקָה כִּי הֵנָּה נִשְׁאָרוּ בְעָרֵי יְהוּדָה ג ב חס וחד מל
עָרֵי מִבְצָר׃ פ
8 הַדָּבָר אֲשֶׁר־הָיָה אֶל־יִרְמְיָהוּ מֵאֵת יְהוָה אַחֲרֵי כְּרֹת הַמֶּלֶךְ ה בטע בסיפ
צִדְקִיָּהוּ בְּרִית אֶת־כָּל־הָעָם אֲשֶׁר בִּירוּשָׁלַם לִקְרֹא לָהֶם דְּרוֹר׃
9 לְשַׁלַּח אִישׁ אֶת־עַבְדּוֹ וְאִישׁ אֶת־שִׁפְחָתוֹ הָעִבְרִי וְהָעִבְרִיָּה חָפְשִׁים ה
10 לְבִלְתִּי עֲבָד־בָּם בִּיהוּדִי אָחִיהוּ אִישׁ׃ 10 וַיִּשְׁמְעוּ כָּל־הַשָּׂרִים וְכָל־ ד. גא מ״פ וכל ר״פ דכות ב מ ג
הָעָם אֲשֶׁר־בָּאוּ בַבְּרִית לְשַׁלַּח אִישׁ אֶת־עַבְדּוֹ וְאִישׁ אֶת־שִׁפְחָתוֹ ח
11 חָפְשִׁים לְבִלְתִּי עֲבָד־בָּם עוֹד וַיִּשְׁמְעוּ וַיְשַׁלֵּחוּ׃ 11 וַיָּשׁוּבוּ אַחֲרֵי־ ה. ל. ו מל בנביא ול בסיפ
כֵן וַיָּשִׁבוּ אֶת־הָעֲבָדִים וְאֶת־הַשְּׁפָחוֹת אֲשֶׁר שִׁלְּחוּ חָפְשִׁים וַיַּכְבִּישׁוּם ד. ה. ח. ויכבשום ק
12 לַעֲבָדִים וְלִשְׁפָחוֹת׃ ס 12 וַיְהִי דְבַר־יְהוָה אֶל־יִרְמְיָהוּ מֵאֵת
13 יְהוָה לֵאמֹר׃ 13 כֹּה־אָמַר יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל אָנֹכִי כָּרַתִּי בְרִית כה
אֶת־אֲבוֹתֵיכֶם בְּיוֹם הוֹצִאִי אוֹתָם מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם מִבֵּית עֲבָדִים
14 לֵאמֹר׃ 14 מִקֵּץ שֶׁבַע שָׁנִים תְּשַׁלְּחוּ אִישׁ אֶת־אָחִיו הָעִבְרִי אֲשֶׁר־ ג ר״פ ד. ב
יִמָּכֵר לְךָ וַעֲבָדְךָ שֵׁשׁ שָׁנִים וְשִׁלַּחְתּוֹ חָפְשִׁי מֵעִמָּךְ וְלֹא־שָׁמְעוּ ב ס. ל בסיפ

[2] Mm 3345. [3] Mp sub loco. [4] Mm 2660. [5] Mm 2027. [6] Mm 910. [7] Mm 2661. [8] Mm 2662.

2 [b] 𝔊 + *καὶ συλλήμψεται αὐτήν*, ins וּלְכָדָהּ (et dl וּשׂ֫באשׁ?) ‖ **3** [a–a] > 𝔊* ‖ [b–b] add? ‖ **4** [a–a] prb dl (et l ולא) ‖ [b–b] > 𝔊* ‖ **5** [a] huc tr בירושלם 6 ‖ [b] sic mlt Mss 𝔊 α′ 𝔗𝔙; mlt Mss 𝔗[Ms] וּבְמ׳; 𝔊 *ὡς ἔκλαυσαν* prb versio libera, non crrp ex *ὡς ἔκαυσαν* cf [d] ‖ [c–c] > 𝔖 (homark) ‖ [d] 𝔊 *κλαύσονται* cf [b] ‖ **6** [a] cf 5[a] ‖ **7** [a] > 𝔊* ‖ [b] > 𝔊* ‖ **8** [a] > 𝔊* ‖ [b–b] > 𝔊* ‖ [c] > 𝔊*𝔖 ‖ **9** [a] dl (ex 10)? ‖ **10** [a] 𝔊* *καὶ ἐπεστράφησαν* = וַיָּשׁוּבוּ ‖ [b–b] > 𝔊* ‖ **11** [a–a] > 𝔊* ‖ [b] K וַיְכִבְּישׁוּם ‖ **12** [a–a] > 𝔊*𝔖𝔗[Ed] ‖ **14** [a] cf Dt 15,1.12 ‖ [b] 𝔊 ἕξ = שֵׁשׁ.

15 אֲבוֹתֵיכֶם אֵלַי וְלֹא הִטּוּ אֶת־אָזְנָם׃ 15 וַתָּשֻׁבוּ[a] אַתֶּם[b] הַיּוֹם וַתַּעֲשׂוּ[a]
אֶת־הַיָּשָׁר בְּעֵינַי לִקְרֹא דְרוֹר אִישׁ לְרֵעֵהוּ וַתִּכְרְתוּ[a] בְרִית לְפָנַי
16 בַּבַּיִת אֲשֶׁר־נִקְרָא שְׁמִי עָלָיו׃ 16 וַתָּשֻׁבוּ[c] וַתְּחַלְּלוּ אֶת־שְׁמִי וַתָּשִׁבוּ
אִישׁ אֶת־עַבְדּוֹ וְאִישׁ אֶת־שִׁפְחָתוֹ אֲשֶׁר־שִׁלַּחְתֶּם חָפְשִׁים לְנַפְשָׁם
17 [a]וַתִּכְבְּשׁוּ אֹתָם לִהְיוֹת[a] לָכֶם לַעֲבָדִים וְלִשְׁפָחוֹת׃ ס 17 לָכֵן[c]

כה־[a]אָמַר יְהוָה אַתֶּם לֹא־שְׁמַעְתֶּם אֵלַי לִקְרֹא דְרוֹר אִישׁ לְאָחִיו
וְאִישׁ לְרֵעֵהוּ הִנְנִי קֹרֵא לָכֶם דְּרוֹר נְאֻם־יְהוָה אֶל־הַחֶרֶב אֶל[a]־
הַדֶּבֶר וְאֶל־הָרָעָב וְנָתַתִּי אֶתְכֶם לְזַוְעָה[b] לְכֹל מַמְלְכוֹת הָאָרֶץ׃
18 וְנָתַתִּי אֶת־הָאֲנָשִׁים הָעֹבְרִים אֶת־בְּרִתִּי אֲשֶׁר לֹא־הֵקִימוּ אֶת־ 18
דִּבְרֵי הַבְּרִית אֲשֶׁר כָּרְתוּ לְפָנַי הָעֵגֶל[a] אֲשֶׁר [b]כָּרְתוּ לִשְׁנַיִם וַיַּעַבְרוּ
19 בֵּין בְּתָרָיו[b]׃ 19 שָׂרֵי יְהוּדָה [a]וְשָׂרֵי יְרוּשָׁלַ͏ִם[a] הַסָּרִיסִים וְהַכֹּהֲנִים [b]וְכֹל
עַם הָאָרֶץ הָעֹבְרִים בֵּין בִּתְרֵי הָעֵגֶל[b]׃ 20 וְנָתַתִּי אוֹתָם בְּיַד אֹיְבֵיהֶם 20
[a]וּבְיַד מְבַקְשֵׁי נַפְשָׁם[a] וְהָיְתָה נִבְלָתָם לְמַאֲכָל לְעוֹף הַשָּׁמַיִם וּלְבֶהֱמַת
הָאָרֶץ׃ 21 וְאֶת־[a]צִדְקִיָּהוּ מֶלֶךְ־יְהוּדָה וְאֶת־שָׂרָיו אֶתֵּן בְּיַד אֹיְבֵיהֶם 21
[a]וּבְיַד מְבַקְשֵׁי נַפְשָׁם[a] [b]וּבְיַד חֵיל[b] מֶלֶךְ [b]בָּבֶל הָעֹלִים מֵעֲלֵיכֶם׃ 22 הִנְנִי 22
מְצַוֶּה נְאֻם־יְהוָה וַהֲשִׁבֹתִים אֶל־הָעִיר הַזֹּאת וְנִלְחֲמוּ עָלֶיהָ וּלְכָדוּהָ
וּשְׂרָפֻהָ בָאֵשׁ וְאֶת־[a]עָרֵי יְהוּדָה אֶתֵּן שְׁמָמָה מֵאֵין יֹשֵׁב׃ פ

35 1 הַדָּבָר אֲשֶׁר־הָיָה אֶל־יִרְמְיָהוּ מֵאֵת יְהוָה בִּימֵי יְהוֹיָקִים 35
בֶּן־יֹאשִׁיָּהוּ מֶלֶךְ יְהוּדָה לֵאמֹר׃ 2 הָלוֹךְ אֶל־בֵּית הָרֵכָבִים וְדִבַּרְתָּ 2
אוֹתָם וְהֵבֵאתָ אוֹתָם בֵּית יְהוָה אֶל־אַחַת הַלְּשָׁכוֹת וְהִשְׁקִיתָ אוֹתָם יָיִן׃
3 וָאֶקַּח אֶת־יַאַזַנְיָה בֶן־יִרְמְיָהוּ[a] בֶּן־חַבַצִּנְיָה וְאֶת־אֶחָיו וְאֶת־כָּל־ 3
4 בָּנָיו וְאֶת כָּל־בֵּית הָרֵכָבִים׃ 4 וָאָבֵא אֹתָם בֵּית יְהוָה אֶל־לִשְׁכַּת
בְּנֵי[a] חָנָן[b] בֶּן־יִגְדַּלְיָהוּ[c] אִישׁ הָאֱלֹהִים אֲשֶׁר־אֵצֶל לִשְׁכַּת הַשָּׂרִים
אֲשֶׁר מִמַּעַל לִלְשְׁכַּת מַעַשֵׂיָהוּ בֶן־שַׁלֻּם שֹׁמֵר הַסַּף׃ 5 וָאֶתֵּן לִפְנֵי 5

[9]Mm 2168. [10]Mm 2614 contra textum. [11]Mm 2464. [12]Mm 2108. [13]Mm 1936. Cp 35 [1]Mm 1408. [2]Mm 324. [3]Mm 136. [4]Mm 348. [5]Mm 2663.

15 [a] $\mathfrak{G}$* 3 pl ‖ [b] > $\mathfrak{G}$ ‖ **16** [c] > $\mathfrak{G}$* ‖ **17** [a] mlt Mss $\mathfrak{G}\mathfrak{S}\mathfrak{T}^{f}$ וְאל ‖ [b] cf 15,4[b] ‖ **18** [a] prp כָּעגל ‖ [b–b] $\mathfrak{G}$ *ἐποίησαν ἐργάζεσθαι αὐτῷ*, dub ‖ **19** [a–a] > $\mathfrak{G}$* ‖ [b–b] $\mathfrak{G}$* *καὶ τὸν λαόν* ‖ **20** [a–a] > $\mathfrak{G}$* ‖ **21** [a–a] > $\mathfrak{G}$* ‖ [b–b] $\mathfrak{G}$* *καὶ δύναμις* ‖ **Cp 35,3** [a] $\mathfrak{G}$* *Ιερεμιν* $\mathfrak{S}$ *'mrj'* ‖ **4** [a] Ms $\mathfrak{G}^{51^{c}.449}\mathfrak{U}\mathfrak{T}^{f}$ בֶּן; > $\mathfrak{G}^{A}\mathfrak{U}$ ‖ [b] Ms יחנן cf $\mathfrak{G}^{B}$ ‖ [c] $\mathfrak{G}(\mathfrak{S})$ *Γοδολιου* = גְּדַלְיָה.

בְּנֵי֙ בֵּית־הָרֵכָבִ֔ים [a]גְּבִעִ֖ים מְלֵאִ֑ים[a] יַ֣יִן וְכִסֻּא֔וֹת וָאֹמַ֖ר אֲלֵיהֶ֥ם שְׁתוּ־ ל וחס
6 יָֽיִן׃ 6 וַיֹּאמְר֣וּ לֹ֔א נִשְׁתֶּה־יַּ֖יִן כִּ֣י יוֹנָדָ֣ב בֶּן־רֵכָ֗ב אָבִ֙ינוּ֙ צִוָּ֣ה עָלֵ֔ינוּ ג[6] וכל שמואל דכות׳ ב מ א
7 לֵאמֹ֑ר לֹ֣א תִשְׁתּוּ־יַ֗יִן אַתֶּ֛ם וּבְנֵיכֶ֖ם עַד־עוֹלָ֑ם׃ 7 וּבַ֣יִת לֹא־תִבְנ֗וּ
וְזֶ֙רַע֙ לֹא־תִזְרָ֔עוּ וְכֶ֖רֶם לֹא־תִטָּ֣עוּ וְלֹ֣א יִהְיֶ֣ה לָכֶ֑ם כִּ֚י בָּאֳהָלִ֣ים ב. ד[7]
תֵּשְׁב֔וּ כָּל־יְמֵיכֶ֖ם לְמַ֣עַן תִּחְי֔וּ יָמִ֥ים רַבִּ֖ים עַל־פְּנֵ֣י הָאֲדָמָ֑ה אֲשֶׁ֥ר ג
8 אַתֶּ֖ם גָּרִ֥ים שָֽׁם׃ 8 וַנִּשְׁמַ֣ע בְּקֹ֣ול יְהוֹנָדָ֣ב בֶּן־רֵכָ֗ב אָבִ֙ינוּ֙ לְכֹ֣ל אֲשֶׁ֔ר ג[8]. ח[8]
9 צִוָּ֖נוּ לִבְלְתִּ֣י שְׁתֹ֣ות־יַ֗יִן כָּל־יָמֵ֙ינוּ֙ אֲנַ֣חְנוּ נָשֵׁ֔ינוּ בָּנֵ֖ינוּ וּבְנֹתֵ֑ינוּ׃ 9 וּלְבִלְתִּ֥י ה. ל
ס כא[21] בְּנֹ֛ות בָּתִּ֖ים לְשִׁבְתֵּ֑נוּ וְכֶ֣רֶם [a]וְשָׂדֶ֔ה וָזֶ֖רַע[a] לֹ֥א יְהִיֶ֖ה לָֽנוּ׃ 10 וַנֵּ֣שֶׁב
11 בָּאֳהָלִ֔ים וַנִּשְׁמַ֕ע וַנַּ֖עַשׂ כְּכֹ֣ל אֲשֶׁר־צִוָּ֑נוּ יוֹנָדָ֖ב אָבִֽינוּ׃ 11 וַיְהִ֗י בַּעֲלֹ֤ות ז[7]. ח. ג[8] וכל שמואל דכות׳ ב מ א. ה[10]
נְבוּכַדְרֶאצַּ֙ר֙ מֶ֣לֶךְ־בָּבֶ֔ל אֶל־[a]הָאָ֖רֶץ[a] וַנֹּ֣אמֶר בֹּ֗אוּ וְנָבֹ֤וא יְרוּשָׁלַ֙ם ב בסיפ[11]. ב[12]
מִפְנֵ֣י חֵ֣יל הַכַּשְׂדִּ֔ים וּמִפְנֵ֖י חֵ֣יל אֲרָ֑ם[b] וַנֵּ֖שֶׁב בִּירוּשָׁלָֽם׃ פ
12 וַיְהִ֥י דְבַר־יְהוָ֖ה [a]אֶל־יִרְמְיָ֥הוּ[a] לֵאמֹֽר׃ 13 כֹּֽה־אָמַ֣ר יְהוָ֔ה צְבָאֹ֖ות ט בטע בסיפ[13]
אֱלֹהֵ֣י יִשְׂרָאֵ֑ל הָלֹךְ֙ וְאָמַרְתָּ֣ לְאִ֣ישׁ יְהוּדָ֔ה וְלִיֹושְׁבֵ֖י יְרוּשָׁלַ֑ם הֲלֹוא ג בליש
14 תִקְח֣וּ מוּסָ֔ר לִשְׁמֹ֖עַ אֶל־[a]דְּבָרַ֑י נְאֻם־יְהוָֽה׃ 14 [a]הוּקַ֣ם אֶת־דִּבְרֵ֗י[a] ג. ג[14]
יְהוֹנָדָ֞ב בֶּן־רֵכָ֣ב אֲשֶׁר־צִוָּ֗ה אֶת־בָּנָיו֙ לִבְלְתִּ֣י שְׁתֹ֣ות־יַ֔יִן וְלֹ֥א שָׁתּ֖וּ ט[9]
[b]עַד־הַיֹּ֣ום ׀ הַזֶּ֗ה כִּ֣י שָׁמְע֣וּ אֶת־מִצְוַ֣ת אֲבִיהֶ֔ם[b] וְאָנֹכִ֥י דִבַּ֖רְתִּי אֲלֵיכֶ֑ם ד בסיפ
15 הַשְׁכֵּ֤ם וְדַבֵּר֙ וְלֹ֣א שְׁמַעְתֶּ֔ם אֵלָֽי׃ 15 וְאֶשְׁלַ֤ח אֲלֵיכֶם֙ אֶת־כָּל־עַבְדַּ֣י יא[15]
הַנְּבִאִ֔ים ׀ הַשְׁכֵּ֖ם וְשָׁלֹ֣חַ ׀ לֵאמֹ֑ר שֻׁבוּ־נָ֣א אִישׁ֩ מִדַּרְכֹּ֨ו הָרָעָ֜ה וְהֵיטִ֣יבוּ ה חס
מַעַלְלֵיכֶ֗ם וְאַל־תֵּלְכ֤וּ אַחֲרֵי֙ אֱלֹהִ֣ים אֲחֵרִ֔ים לְעָבְדָ֖ם וּשְׁבוּ֙ אֶל־ י[16]
16 הָאֲדָמָ֔ה אֲשֶׁר־נָתַ֥תִּי לָכֶ֖ם וְלַאֲבֹתֵיכֶ֑ם וְלֹ֥א הִטִּ֛יתֶם אֶת־אָזְנְכֶ֖ם וְלֹ֥א ז[17] חס ב מנה בסיפ וכל עזרא דכות׳. ה
17 שְׁמַעְתֶּ֥ם אֵלָֽי׃ 16 כִּ֣י הַקִּימ֗וּ בְּנֵי֙ יְהוֹנָדָ֣ב בֶּן־רֵכָ֔ב אֶת־מִצְוַ֥ת אֲבִיהֶ֖ם ה. ח[9]
17 אֲשֶׁ֣ר צִוָּ֔ם הָעָ֥ם הַזֶּ֖ה לֹ֥א שָׁמְע֖וּ אֵלָֽי׃ ס 17 לָכֵ֗ן כֹּֽה־אָמַ֤ר יְהוָה֙ יג[18]. ב בטע בסיפ. יב[19]
אֱלֹהֵ֣י צְבָאֹ֔ות אֱלֹהֵ֖י יִשְׂרָאֵ֑ל הִנְנִ֨י מֵבִ֜יא אֶל־יְהוּדָ֗ה וְאֶל֙ כָּל־יֹושְׁבֵ֣י יב[20]. לד מל ז מנה בסיפ
יְרוּשָׁלַ֔ם אֵ֚ת כָּל־הָרָעָ֔ה אֲשֶׁ֥ר דִּבַּ֖רְתִּי [a]עֲלֵיהֶ֑ם[a] יַ֚עַן דִּבַּ֣רְתִּי אֲלֵיהֶ֔ם יד[21]

[6]Mm 2667. [7]Mm 2664. [8]Mm 2665. [9]Mm 1768. [10]Mm 1943. [11]Mm 2626. [12]Mm 2497. [13]Mm 2615. [14]Mm 2666. [15]Mm 2041. [16]Mm 24. [17]Mm 1586. [18]Mm 367. [19]Mm 2015. [20]Mm 285. [21]Mp sub loco.

5 [a–a] 𝔊 *κεράμιον* = גְּבִיעַ ‖ **9** [a–a] prp וּשְׂדֶה ז׳ cf Ez 17,5 ‖ **11** [a] nonn Mss Or עַל ‖ [b] 𝔊 *τῶν Ἀσσυρίων*, 𝔖 *d'dwm* = אֲדֹם ‖ **12** [a–a] 𝔊* *πρός με* cf 32,26[a–a], it 36,1[a–a] ‖ **14** [a–a] 𝔊 *ἔστησαν ῥῆμα υἱοί* cf 16 ‖ [b–b] > 𝔊* ‖ **17** [a–a] > 𝔊*.

22 וְלֹא שְׁמַעְתֶּם וְאֶקְרָא לָכֶם וְלֹא עֲנִיתֶם׃ 18 וַיֹּאמֶר יִרְמְיָהוּ אֶל־בֵּית הָרֵכָבִים כֹּה אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל יַעַן אֲשֶׁר שְׁמַעְתֶּם עַל־מִצְוַת
ל יְהוֹנָדָב אֲבִיכֶם וַתִּשְׁמְרוּ אֶת־כָּל־מִצְוֹתָיו וַתַּעֲשׂוּ כְּכֹל אֲשֶׁר־צִוָּה
ח 23 אֶתְכֶם׃ 19 לָכֵן כֹּה אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל לֹא־ 24 ה׳ בטע בסיפ׳ ו בטע בסיפ
יִכָּרֵת אִישׁ לִיהוֹנָדָב בֶּן־רֵכָב עֹמֵד לְפָנַי כָּל־הַיָּמִים׃ פ 25 ג׳ וכל שמואל דכות ב מ א

36 1 וַיְהִי בַּשָּׁנָה הָרְבִיעִת לִיהוֹיָקִים בֶּן־יֹאשִׁיָּהוּ מֶלֶךְ יְהוּדָה
יג ר״פ 2 הָיָה הַדָּבָר הַזֶּה אֶל־יִרְמְיָהוּ מֵאֵת יְהוָה לֵאמֹר׃ 2 קַח־לְךָ מְגִלַּת־
יג חס האלה׳ סֵפֶר וְכָתַבְתָּ אֵלֶיהָ אֵת כָּל־הַדְּבָרִים אֲשֶׁר־דִּבַּרְתִּי אֵלֶיךָ עַל־
ו יִשְׂרָאֵל וְעַל־יְהוּדָה וְעַל־כָּל־הַגּוֹיִם מִיּוֹם דִּבַּרְתִּי אֵלֶיךָ מִימֵי
יֹאשִׁיָּהוּ וְעַד הַיּוֹם הַזֶּה׃ 3 אוּלַי יִשְׁמְעוּ בֵּית יְהוּדָה אֵת כָּל־הָרָעָה 3
אֲשֶׁר אָנֹכִי חֹשֵׁב לַעֲשׂוֹת לָהֶם לְמַעַן יָשׁוּבוּ אִישׁ מִדַּרְכּוֹ הָרָעָה
ב״פ וְסָלַחְתִּי לַעֲוֹנָם וּלְחַטָּאתָם׃ ס 4 וַיִּקְרָא יִרְמְיָהוּ אֶת־בָּרוּךְ בֶּן־ 4
נֵרִיָּה וַיִּכְתֹּב בָּרוּךְ מִפִּי יִרְמְיָהוּ אֵת כָּל־דִּבְרֵי יְהוָה אֲשֶׁר־דִּבֶּר אֵלָיו
ל. ה. ח עַל־מְגִלַּת־סֵפֶר׃ 5 וַיְצַוֶּה יִרְמְיָהוּ אֶת־בָּרוּךְ לֵאמֹר אֲנִי עָצוּר לֹא 5
ז בטע׳ אוּכַל לָבוֹא בֵּית יְהוָה׃ 6 וּבָאתָ אַתָּה וְקָרָאתָ בַּמְּגִלָּה אֲשֶׁר־ 6
ה. לז כָּתַבְתָּ־מִפִּי אֶת־דִּבְרֵי יְהוָה בְּאָזְנֵי הָעָם בֵּית יְהוָה בְּיוֹם צוֹם וְגַם
לז בְּאָזְנֵי כָל־יְהוּדָה הַבָּאִים מֵעָרֵיהֶם תִּקְרָאֵם׃ 7 אוּלַי תִּפֹּל תְּחִנָּתָם 7
ח׳. ג׳ לִפְנֵי יְהוָה וְיָשֻׁבוּ אִישׁ מִדַּרְכּוֹ הָרָעָה כִּי־גָדוֹל הָאַף וְהַחֵמָה אֲשֶׁר־
ו דִּבֶּר יְהוָה אֶל־הָעָם הַזֶּה׃ 8 וַיַּעַשׂ בָּרוּךְ בֶּן־נֵרִיָּה כְּכֹל אֲשֶׁר־צִוָּהוּ 8
ל יִרְמְיָהוּ הַנָּבִיא לִקְרֹא בַסֵּפֶר דִּבְרֵי יְהוָה בֵּית יְהוָה׃ ס 9 וַיְהִי 9
ח ג מל רב חס׳. ג חס׳ 8 בַּשָּׁנָה הַחֲמִשִּׁית לִיהוֹיָקִים בֶּן־יֹאשִׁיָּהוּ מֶלֶךְ־יְהוּדָה בַּחֹדֶשׁ הַתְּשִׁעִי
נא מ״פ וכל ר״פ דכות ב מ ג קָרְאוּ צוֹם לִפְנֵי יְהוָה כָּל־הָעָם בִּירוּשָׁלִַם וְכֹל־הָעָם הַבָּאִים מֵעָרֵי
ל יְהוּדָה בִּירוּשָׁלִָם׃ 10 וַיִּקְרָא בָרוּךְ בַּסֵּפֶר אֶת־דִּבְרֵי יִרְמְיָהוּ בֵּית 10
ב. ל יְהוָה בְּלִשְׁכַּת גְּמַרְיָהוּ בֶן־שָׁפָן הַסֹּפֵר בֶּחָצֵר הָעֶלְיוֹן פֶּתַח שַׁעַר

22 Mm 1749. 23 Mm 1768. 24 Mm 2617. 25 Mm 2667. Cp 36 1 Mm 707. 2 Mm 2639. 3 Mm 50. 4 Mm 2668. 5 Mm 2669. 6 Mm 1623. 7 Mm 1976. 8 Mm 2670. 9 Mm 2762.

18 a–a 𝔊 *διὰ τοῦτο οὕτως εἶπε κύριος* cf 17 ‖ b–b 𝔊 alit ‖ **19** a–a > 𝔊* ‖ b 𝔊 + *τῆς γῆς* cf Gn 8,22 ‖ **Cp 36,1** a–a cf 35,12a–a ‖ **2** a 1 prb יְרוּשָׁלַם cf 𝔊 ‖ **4** a pc Mss אל cf 18 ‖ **6** a–a > 𝔊* ‖ b–b 𝔊* *τούτῳ* = הַזֹּאת ‖ **9** a 𝔊* *τῷ ὀγδόῳ* = הַשְּׁמִנִית ‖ b–b 𝔊* *καὶ οἶκος Ιουδα.*

11 בֵּית־יְהוּדָה הַחֲדָשׁ בְּאָזְנָי כָּל־הָעָם׃ 11 וַיִּשְׁמַע מִכָּיְהוּ בֶּן־גְּמַרְיָהוּ
12 בֶּן־שָׁפָן אֶת־כָּל־דִּבְרֵי יְהוָה מֵעַל הַסֵּפֶר׃ 12 וַיֵּרֶד בֵּית־הַמֶּלֶךְ עַל־
לִשְׁכַּת הַסֹּפֵר וְהִנֵּה־שָׁם כָּל־הַשָּׂרִים יוֹשְׁבִים אֱלִישָׁמָע הַסֹּפֵר וּדְלָיָהוּ
בֶּן־שְׁמַעְיָהוּ וְאֶלְנָתָן בֶּן־עַכְבּוֹר וּגְמַרְיָהוּ בֶּן־שָׁפָן וְצִדְקִיָּהוּ בֶּן־
13 חֲנַנְיָהוּ וְכָל־הַשָּׂרִים׃ 13 וַיַּגֶּד לָהֶם מִכָּיְהוּ אֵת כָּל־הַדְּבָרִים אֲשֶׁר
שָׁמַע בִּקְרֹא בָרוּךְ בַּסֵּפֶר בְּאָזְנֵי הָעָם׃
14 וַיִּשְׁלַח כָּל־הַשָּׂרִים אֶל־בָּרוּךְ אֵת־יְהוּדִי בֶּן־נְתַנְיָהוּ בֶּן־
שֶׁלֶמְיָהוּ בֶּן־כּוּשִׁי לֵאמֹר הַמְּגִלָּה אֲשֶׁר קָרָאתָ בָּהּ בְּאָזְנֵי הָעָם קְחֶנָּה
בְיָדְךָ וְלֵךְ וַיִּקַּח בָּרוּךְ בֶּן־נֵרִיָּהוּ אֶת־הַמְּגִלָּה בְּיָדוֹ וַיָּבֹא אֲלֵיהֶם׃
15 וַיֹּאמְרוּ אֵלָיו שֵׁב נָא וּקְרָאֶנָּה בְּאָזְנֵינוּ וַיִּקְרָא בָרוּךְ בְּאָזְנֵיהֶם׃
16 וַיְהִי כְּשָׁמְעָם אֶת־כָּל־הַדְּבָרִים פָּחֲדוּ אִישׁ אֶל־רֵעֵהוּ וַיֹּאמְרוּ
17 אֶל־בָּרוּךְ נַגֵּיד לַמֶּלֶךְ אֵת כָּל־הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה׃ 17 וְאֶת־
בָּרוּךְ שָׁאֲלוּ לֵאמֹר הַגֶּד־נָא לָנוּ אֵיךְ כָּתַבְתָּ אֶת־כָּל־הַדְּבָרִים
18 הָאֵלֶּה מִפִּיו׃ 18 וַיֹּאמֶר לָהֶם בָּרוּךְ מִפִּיו יִקְרָא אֵלַי אֵת כָּל־
19 הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה וְאָנֹכִי כֹּתֵב עַל־הַסֵּפֶר בַּדְיוֹ׃ פ 19 וַיֹּאמְרוּ
הַשָּׂרִים אֶל־בָּרוּךְ לֵךְ הַסְתֵּר אַתָּה וְיִרְמְיָהוּ וְאִישׁ אַל־יֵדָע אֵיפֹה
20 אַתֶּם׃ 20 וַיָּבֹאוּ אֶל־הַמֶּלֶךְ חָצֵרָה וְאֶת־הַמְּגִלָּה הִפְקִדוּ בְּלִשְׁכַּת
אֱלִישָׁמָע הַסֹּפֵר וַיַּגִּידוּ בְאָזְנֵי הַמֶּלֶךְ אֵת כָּל־הַדְּבָרִים׃
21 וַיִּשְׁלַח הַמֶּלֶךְ אֶת־יְהוּדִי לָקַחַת אֶת־הַמְּגִלָּה וַיִּקָּחֶהָ מִלִּשְׁכַּת
אֱלִישָׁמָע הַסֹּפֵר וַיִּקְרָאֶהָ יְהוּדִי בְּאָזְנֵי הַמֶּלֶךְ וּבְאָזְנֵי כָּל־הַשָּׂרִים
22 הָעֹמְדִים מֵעַל הַמֶּלֶךְ׃ 22 וְהַמֶּלֶךְ יוֹשֵׁב בֵּית הַחֹרֶף בַּחֹדֶשׁ הַתְּשִׁיעִי
23 וְאֶת־הָאָח לְפָנָיו מְבֹעָרֶת׃ 23 וַיְהִי כְּקָרְאוֹ יְהוּדִי שְׁלֹשׁ דְּלָתוֹת
וַאֲרֻבָּעָה יִקָּרְעֵהוּ בְּתַעַר הַסֹּפֵר וְהַשְׁלֵךְ אֶל־הָאֵשׁ אֲשֶׁר אֶל־הָאָח
24 עַד־תֹּם כָּל־הַמְּגִלָּה עַל־הָאֵשׁ אֲשֶׁר עַל־הָאָח׃ 24 וְלֹא פָחֲדוּ וְלֹא

11 ג. ד בנביא וכל מלכים דכות[10]. ב
ה[11] וכל ושמעיהו דכות ב מ א. ב
ג[12]. ד בנביא וכל מלכים דכות[10]. יג חס האלה[13]
ד[14]. לז
ה
ד[15]. לז
ה[16]. ג
ל. ו. ח
יג חס האלה[13]
ג מל בלש. כה. ג[17]
כה
כב[18] וכל ד״ה ועזרא דכות ב מ ח חס בלש. כה
יט[19]. י כת ה[20]
ד חס בלש[21]
לז[22]. יג חס האלה[13]
לז. ג
יא בתור׳ ובנביא. מט מל בנביא
ל. ל. ב חר חס וחד מל[23]. ג[24] וכל יחזק דכות ב מ ב
ב. ח[25]

10 Mm 1495. 11 Mm 2621. 12 Mm 4150. 13 Mm 707. 14 Mm 2671. 15 Mm 2679. 16 Mm 173. 17 Mm 2700. 18 Mm 11. 19 Mm 1369. 20 Mm 1750. 21 Mm 2672. 22 Mp sub loco. 23 Mm 2067. 24 Mm 2673. 25 Mm 651.

12 [a] 𝔊* Σελεμίου, 𝔊[S] Σεδεκίου || [b] 𝔊* καὶ Ιωναθαν, 𝔊[A] καὶ Ναθαν, 𝔊[L] καὶ Ελδαθαν || 14 [a] prp וְאֶת || [b] 𝔊 καὶ κατέβη = וַיֵּרֶד || 15 [a] 𝔊 πάλιν α′(𝕋[Edd]) ἐπίστρεψον = שֻׁב || 16 [a] huc tr ויאמרו || [b–b] > 𝔊*, dl || 17 [a] 𝔊* πόθεν = מֵאַיִן 𝔊[B] ποῦ = אַיֵּה || [b] > 𝔊*, dl (ex 18) || 18 [a] ins יִרְמְיָהוּ cf 𝔊*𝔖 || [b] > 𝔊* || 20 [a] mlt Mss 𝔊[AOLC]𝔖𝕋[f] + הָאֵלֶּה || 22 [a–a] > 𝔊* || [b] l וְאֵשׁ cf 𝔊𝔖𝕋 || [c] > 𝔊 || 23 [a] K[Or] בְּק׳.

קָרְעוּ אֶת־בִּגְדֵיהֶם הַמֶּלֶךְ [a]וְכָל־עֲבָדָיו[a] הַשֹּׁמְעִים אֶת־כָּל־הַדְּבָרִים
הָאֵלֶּה: 25 וְגַם אֶלְנָתָן וּדְלָיָהוּ[a] וְגֶמַרְיָהוּ הִפְגִּעוּ בַּמֶּלֶךְ לִבְלְתִּי[b] שְׂרֹף
אֶת־הַמְּגִלָּה [c]וְלֹא שָׁמַע אֲלֵיהֶם[c]: 26 וַיְצַוֶּה הַמֶּלֶךְ אֶת־יְרַחְמְאֵל בֶּן־
הַמֶּלֶךְ וְאֶת־שְׂרָיָהוּ בֶן־עַזְרִיאֵל [a]וְאֶת־שֶׁלֶמְיָהוּ בֶּן־עַבְדְּאֵל[a] לָקַחַת
אֶת־בָּרוּךְ הַסֹּפֵר וְאֶת־יִרְמְיָהוּ הַנָּבִיא [b]וַיַּסְתִּרֵם יְהוָה[b]: ס
27 וַיְהִי דְבַר־יְהוָה אֶל־יִרְמְיָהוּ אַחֲרֵי [a]שְׂרֹף הַמֶּלֶךְ אֶת־הַמְּגִלָּה וְאֶת־[a]
28 הַדְּבָרִים אֲשֶׁר כָּתַב בָּרוּךְ מִפִּי יִרְמְיָהוּ לֵאמֹר: 28 שׁוּב קַח־לְךָ
מְגִלָּה אַחֶרֶת וּכְתֹב עָלֶיהָ אֵת כָּל־הַדְּבָרִים הָרִאשֹׁנִים אֲשֶׁר הָיוּ
עַל־הַמְּגִלָּה הָרִאשֹׁנָה אֲשֶׁר שָׂרַף יְהוֹיָקִים מֶלֶךְ־יְהוּדָה: 29 [a]וְעַל־ 29
יְהוֹיָקִים מֶלֶךְ־יְהוּדָה[a] תֹּאמַר כֹּה אָמַר יְהוָה אַתָּה שָׂרַפְתָּ אֶת־
הַמְּגִלָּה הַזֹּאת לֵאמֹר מַדּוּעַ כָּתַבְתָּ עָלֶיהָ לֵאמֹר בֹּא־יָבוֹא מֶלֶךְ־בָּבֶל
וְהִשְׁחִית אֶת־הָאָרֶץ הַזֹּאת וְהִשְׁבִּית מִמֶּנָּה אָדָם וּבְהֵמָה: ס
30 לָכֵן כֹּה־אָמַר יְהוָה עַל־יְהוֹיָקִים מֶלֶךְ יְהוּדָה לֹא־יִהְיֶה־לוֹ יוֹשֵׁב 30
עַל־כִּסֵּא דָוִד וְנִבְלָתוֹ תִּהְיֶה מֻשְׁלֶכֶת לַחֹרֶב בַּיּוֹם וְלַקֶּרַח בַּלָּיְלָה:
31 וּפָקַדְתִּי עָלָיו וְעַל־זַרְעוֹ וְעַל־עֲבָדָיו [a]אֶת־עֲוֹנָם[a] וְהֵבֵאתִי עֲלֵיהֶם 31
וְעַל־יֹשְׁבֵי יְרוּשָׁלַם וְאֶל־אִישׁ יְהוּדָה אֵת כָּל־הָרָעָה אֲשֶׁר־דִּבַּרְתִּי
אֲלֵיהֶם וְלֹא שָׁמֵעוּ: ס 32 וְיִרְמְיָהוּ[a] לָקַח [b]וַיִּתֵּן[b] 32
אֶל־בָּרוּךְ בֶּן־נֵרִיָּהוּ הַסֹּפֵר [b]וַיִּכְתֹּב עָלָיו מִפִּי יִרְמְיָהוּ אֵת כָּל־דִּבְרֵי
הַסֵּפֶר אֲשֶׁר שָׂרַף יְהוֹיָקִים מֶלֶךְ־יְהוּדָה בָּאֵשׁ וְעוֹד נוֹסַף עֲלֵיהֶם
דְּבָרִים רַבִּים כָּהֵמָּה: ס
37 1 וַיִּמְלֹךְ [a]מֶלֶךְ צִדְקִיָּהוּ בֶן־יֹאשִׁיָּהוּ תַּחַת [b]כָּנְיָהוּ בֶּן־יְהוֹיָקִים 37
2 אֲשֶׁר הִמְלִיךְ נְבוּכַדְרֶאצַּר מֶלֶךְ־בָּבֶל בְּאֶרֶץ יְהוּדָה: 2 וְלֹא שָׁמַע
הוּא וַעֲבָדָיו וְעַם הָאָרֶץ אֶל־דִּבְרֵי יְהוָה אֲשֶׁר דִּבֶּר בְּיַד יִרְמְיָהוּ
הַנָּבִיא:

[26] Mm 449. [27] Mm 2463. [28] Mm 2679. [29] Mm 2699. [30] Mm 2105. [31] Mm 2674. [32] Mm 707. [33] Mm 2168. [34] Mm 2675. [35] Mm 3172. [36] Mm 1290. [37] Mp sub loco. Cp 37 [1] Mm 4007.

24 [a–a] 𝔊* *καὶ οἱ παῖδες αὐτοῦ* ‖ **25** [a] 𝔊* *καὶ Γοδολίας* ‖ [b] 𝔊^{BS*al} *πρὸς τό* ‖ [c–c] > 𝔊* ‖ **26** [a–a] > 𝔊* (homtel) ‖ [b–b] 𝔊* *καὶ κατεκρύβησαν*, l וַיִּסָּתְרוּ? ‖ **27** [a] 𝔊 *πάντας* = את־כל ‖ **29** [a–a] 𝔊* om על־י/מ׳ י׳ (homtel) ‖ **31** [a–a] > 𝔊* ‖ **32** [a] 𝔊* *καὶ Βαρουχ* ‖ [b–b] > 𝔊* cf [a] ‖ **Cp 37,1** [a] > 𝔊*, dl (dttg) ‖ [b–b] > 𝔊*.

3 וַיִּשְׁלַח֩ הַמֶּ֨לֶךְ צִדְקִיָּ֜הוּ אֶת־יְהוּכַ֣ל[a] בֶּן־שֶׁלֶמְיָ֗ה וְאֶת־צְפַנְיָ֤הוּ ל. ב בגביא. כ[2]
בֶן־מַעַשְׂיָה֙ הַכֹּהֵ֔ן אֶל־יִרְמְיָ֥הוּ הַנָּבִ֖יא לֵאמֹ֑ר הִתְפַּלֵּל־נָ֣א בַעֲדֵ֔נוּ אֶל־
4 יְהוָ֖ה אֱלֹהֵֽינוּ׃ 4 וְיִרְמְיָ֗הוּ בָּ֚א וְיֹצֵ֣א[a] בְּתוֹךְ֙ הָעָ֔ם[b] וְלֹא־נָתְנ֥וּ אֹת֖וֹ בֵּ֥ית ב ר״פ. ל
5 יְהוָ֑ה אֱלֹהֵֽינוּ׃ 5 וְחֵ֤יל פַּרְעֹה֙ יָצָ֣א מִמִּצְרָ֔יִם וַיִּשְׁמְע֥וּ הַכַּשְׂדִּ֖ים[a] הַצָּרִ֑ים[c] הכלוא ק חד מן ה[a] זוגין כת׳ וקר׳ ו
6 הַכָּלְי֣א׃ 6 וַיְהִ֥י דְבַר־ נ[4]. ב[5]
7 יְהוָ֖ה אֶל־יִרְמְיָ֣הוּ הַנָּבִ֣יא לֵאמֹ֑ר׃ 7 כֹּ֤ה׀ אָמַר֙ יְהוָ֣ה אֱלֹהֵ֣י יִשְׂרָאֵ֔ל כתי
כֹּ֤ה תֹאמְרוּ֙[a] אֶל־מֶ֣לֶךְ יְהוּדָ֔ה הַשֹּׁלֵ֥חַ[b] אֶתְכֶ֖ם אֵלַ֑י לִדְרָשֵׁ֣נִי הִנֵּ֗ה חֵ֤יל ז[6]. ל
8 פַּרְעֹה֙ הַיֹּצֵ֣א לָכֶ֔ם לְעֶזְרָ֖ה שָׁ֥ב לְאַרְצ֖וֹ מִצְרָֽיִם׃ 8 וְשָׁבוּ֙ הַכַּשְׂדִּ֔ים
9 וְנִלְחֲמ֣וּ עַל־הָעִ֣יר הַזֹּ֔את וּלְכָדֻ֖הָ וּשְׂרָפֻ֥הָ בָאֵֽשׁ[a]׃ ס 9 כֹּ֥ה׀ אָמַ֖ר נ[7] וכל וגנותי דכות׳
יְהוָ֑ה אַל־תַּשִּׁ֣יאוּ נַפְשֹׁתֵיכֶם֮ לֵאמֹר֒ הָלֹךְ֙ יֵלְכ֣וּ מֵעָלֵ֔ינוּ הַכַּשְׂדִּ֖ים כִּי־ ב מ א. ב חד חס וחד מל. ב חס. יח בטע בסיפ
10 לֹ֥א יֵלֵֽכוּ׃ 10 כִּ֣י אִם־[a] הַכִּיתֶ֗ם כָּל־חֵ֤יל כַּשְׂדִּים֙ הַנִּלְחָמִ֣ים אִתְּכֶ֔ם
וְנִשְׁאֲרוּ֙ בָּ֣הֶם אֲנָשִׁ֔ים מְדֻקָּרִ֖ים אִ֣ישׁ בְּאָהֳלֹ֑ו[b] יָקֻ֙מוּ֙ וְשָׂרְפ֣וּ[c] אֶת־הָעִ֣יר ב[8]. ב וחס[9]
11 הַזֹּ֔את בָּאֵֽשׁ׃ 11 וְהָיָ֗ה[a] בְּהֵעָלוֹת֙ חֵ֣יל הַכַּשְׂדִּ֔ים מֵעַ֖ל יְרוּשָׁלִָ֑ם מִפְּנֵי ל
12 חֵ֥יל פַּרְעֹֽה׃ ס 12 וַיֵּצֵ֣א יִרְמְיָ֗הוּ מִירוּשָׁלַ֙יִם֙ לָלֶ֣כֶת אֶ֔רֶץ[a] בִּנְיָמִ֑ן
13 לַ֥חֲלֵ֛ק מִשָּׁ֖ם[b] בְּתוֹךְ֥ הָעָֽם׃ 13 וַיְהִי־ה֣וּא בְשַׁ֣עַר בִּנְיָמִ֔ן וְשֵׁ֥ם[a] פָּקִ֖יד ל כת כן[10]
וּשְׁמ֣וֹ יִרְאִיָּ֑ה[ab] בֶּן־שֶׁלֶמְיָ֥ה בֶן־חֲנַנְיָ֖ה וַיִּתְפֹּ֥שׂ אֶת־יִרְמְיָ֖הוּ ד[11] חס ול בלש. ב. ב בגביא
14 הַנָּבִ֣יא לֵאמֹ֑ר אֶל־הַכַּשְׂדִּ֥ים אַתָּ֖ה נֹפֵֽל׃ 14 וַיֹּ֤אמֶר יִרְמְיָהוּ֙ שֶׁ֔קֶר ה בסיפ
אֵינֶ֥נִּי נֹפֵ֖ל עַל־הַכַּשְׂדִּ֑ים וְלֹ֣א שָׁמַ֔ע אֵלָ֗יו וַיִּתְפֹּ֤שׂ יִרְאִיָּה֙[a] בִּירִמְיָ֔הוּ ב[12]. ב
15 וַיְבִאֵ֥הוּ אֶל־הַשָּׂרִ֖ים׃ 15 וַיִּקְצְפ֤וּ הַשָּׂרִים֙ עַל־יִרְמְיָ֔הוּ וַיַּכֻּ֖הוּ[a] וַיִּתְּנ֣וּ אֹת֔וֹ ב. ד[13]
וְנָתְנ֣וּ[b] אוֹת֔וֹ[c] בְּבֵ֖ית הָאָסִ֑ור[c] בֵּ֣ית יְהוֹנָתָ֔ן הַסֹּפֵ֖ר כִּי־אֹתֹ֥ו עָשׂ֖וּ לְבֵֽית כד מל ג[14] מנה בסיפ
16 הַכֶּֽלֶא׃ 16 כִּי֩ בָ֨א[a] יִרְמְיָ֜הוּ אֶל־בֵּ֣ית׀ הַבֹּ֗ור וְאֶל־הַחֲנִיֹּות֙[b] וַיֵּ֣שֶׁב־שָׁ֔ם יא[15] ד מנה בסיפ. ה זוגין בבית בית[16]
יִרְמְיָ֖הוּ יָמִ֥ים רַבִּֽים׃ ס

[2] Mm 2198. [3] Mm 2195. [4] Mm 2676. [5] Mm 930. [6] Mm 369. [7] Mm 1174. [8] Mm 1582. [9] Mm 2677. [10] Mm 839. [11] Mm 2672. [12] Mm 2678. [13] Mm 2594. [14] Mm 2559. [15] Mm 324. [16] Mm 3761.

3 [a] α′σ′(𝔖𝔙) *Iουχαλ* cf 38,1 ‖ **4** [a] Occ וַיֵּצֵא cf 𝔊 ‖ [b] 𝔊* *τῆς πόλεως* = הָעִיר ‖ [c] K יִא־ ‖ **5** [a–a] > 𝔊* ‖ **7** [a] 𝔊* sg ‖ [b–b] 𝔊* *πρὸς σέ* cf [a] ‖ **8** [a–a] add? cf 34,2[b] 38,3 ‖ **10** [a–a] 𝔊 *καὶ ἐάν*, l וְאִם? ‖ [b] 𝔊 *ἐν τῷ τόπῳ αὐτοῦ* = בִּמְקוֹמוֹ ‖ [c] l וְלָכְדוּ? cf 8 ‖ [d] dl? cf [c] ‖ **11** [a] prp וַיְהִי, sed cf 3,9 38,28 40,3 ‖ **12** [a] 𝔗 לְאֵ pc Mss אֶל־א ‖ [b–b] dub; 𝔊 *τοῦ ἀγοράσαι* (𝔊[26] *παροικεῖσαι*, 𝔊[239] *ἀποδρᾶσαι*) *ἐκεῖθεν* (𝔊[La1] + *ἄρτον*); α′θ′ *τοῦ μερισθῆναι ἐκεῖ(θεν)*, σ′ *μερίσασθαι ἐκεῖθεν*, 𝔙(𝔖𝔗) *et divideret ibi possessionem* ‖ **13** [a–a] 𝔊* *ἄνθρωπος, παρ' ᾧ κατέλυε, Σαρουια* (cf קפד Jes 38,12?) ‖ [b] 𝔖 *nrj'* = נְרִיָּה ‖ **14** [a] 𝔊* ut in 13[a–a], 𝔖 *nrj'* = נְרִיָּה ‖ **15** [a] Seb וַיַּכּוּ cf 𝔊 ‖ [b] Seb וַיִּתְּנוּ cf 𝔊 ‖ [c–c] > 𝔊* ‖ **16** [a–a] 𝔊* *καὶ ἦλθεν* (σ′ *εἰσῆλθεν*), l וַיָּבֹא cf 𝔖 ‖ [b] 𝔊* *χερεθ*, 𝔊[O] *ανιωθ*.

17 וַיִּשְׁלַח הַמֶּלֶךְ צִדְקִיָּהוּ וַיִּקָּחֵהוּ[a] וַיִּשְׁאָלֵהוּ הַמֶּלֶךְ בְּבֵיתוֹ 17
בַּסֶּתֶר וַיֹּאמֶר הֲיֵשׁ דָּבָר מֵאֵת יְהוָה וַיֹּאמֶר יִרְמְיָהוּ יֵשׁ וַיֹּאמֶר בְּיַד
מֶלֶךְ־בָּבֶל תִּנָּתֵן׃ ס 18 וַיֹּאמֶר יִרְמְיָהוּ אֶל־הַמֶּלֶךְ צִדְקִיָּהוּ מֶה 18
חָטָאתִי לְךָ וְלַעֲבָדֶיךָ וְלָעָם הַזֶּה כִּי־נְתַתֶּם[a] אוֹתִי אֶל־בֵּית הַכֶּלֶא׃
וְאַיֵּהוּ[a] נְבִיאֵיכֶם אֲשֶׁר־נִבְּאוּ לָכֶם לֵאמֹר לֹא־יָבֹא מֶלֶךְ־בָּבֶל 19
עֲלֵיכֶם וְעַל הָאָרֶץ הַזֹּאת׃ 20 וְעַתָּה שְׁמַע־נָא אֲדֹנִי הַמֶּלֶךְ תִּפָּל־נָא 20
תְחִנָּתִי לְפָנֶיךָ וְאַל־תְּשִׁבֵנִי בֵּית יְהוֹנָתָן הַסֹּפֵר וְלֹא אָמוּת שָׁם׃
21 וַיְצַוֶּה הַמֶּלֶךְ צִדְקִיָּהוּ וַיַּפְקִדוּ אֶת־יִרְמְיָהוּ בַּחֲצַר הַמַּטָּרָה וְנָתֹן לוֹ 21
כִּכַּר־לֶחֶם לַיּוֹם מֵרְחוֹב הָאֹפִים עַד־תֹּם כָּל־הַלֶּחֶם מִן־הָעִיר וַיֵּשֶׁב
יִרְמְיָהוּ בַּחֲצַר הַמַּטָּרָה׃ 38 1 וַיִּשְׁמַע שְׁפַטְיָה[a] בֶּן־מַתָּן 38
וּגְדַלְיָהוּ בֶּן־פַּשְׁחוּר וְיוּכַל בֶּן־שֶׁלֶמְיָהוּ וּפַשְׁחוּר בֶּן־מַלְכִּיָּה[a] אֶת־ 1
הַדְּבָרִים אֲשֶׁר יִרְמְיָהוּ מְדַבֵּר אֶל־כָּל־הָעָם לֵאמֹר׃ ס 2 כֹּה[a] 2
אָמַר יְהוָה הַיֹּשֵׁב בָּעִיר הַזֹּאת יָמוּת בַּחֶרֶב בָּרָעָב וּבַדֶּבֶר וְהַיֹּצֵא
אֶל־הַכַּשְׂדִּים יִחְיֶה[b] וְהָיְתָה־לּוֹ נַפְשׁוֹ לְשָׁלָל וָחָי׃ ס 3 כֹּה אָמַר 3
יְהוָה הִנָּתוֹן תִּנָּתֵן הָעִיר הַזֹּאת בְּיַד חֵיל מֶלֶךְ־בָּבֶל וּלְכָדָהּ׃ 4 וַיֹּאמְרוּ 4
הַשָּׂרִים[a] אֶל־הַמֶּלֶךְ יוּמַת נָא אִישׁ הַזֶּה כִּי־עַל־כֵּן הוּא מְרַפֶּא[b]
אֶת־יְדֵי אַנְשֵׁי הַמִּלְחָמָה הַנִּשְׁאָרִים | בָּעִיר הַזֹּאת וְאֶת־יְדֵי כָל־הָעָם
לְדַבֵּר אֲלֵיהֶם כַּדְּבָרִים הָאֵלֶּה כִּי | הָאִישׁ הַזֶּה אֵינֶנּוּ דֹרֵשׁ לְשָׁלוֹם
לָעָם הַזֶּה כִּי אִם־לְרָעָה׃ 5 וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ צִדְקִיָּהוּ הִנֵּה־הוּא בְיֶדְכֶם 5
כִּי־אֵין הַמֶּלֶךְ יוּכַל[a] [b]אִתְּכֶם דָּבָר[b]׃ 6 [a]וַיִּקְחוּ אֶת־יִרְמְיָהוּ[a] וַיַּשְׁלִכוּ 6
אֹתוֹ אֶל־הַבּוֹר[b] | מַלְכִּיָּהוּ בֶן־הַמֶּלֶךְ אֲשֶׁר בַּחֲצַר הַמַּטָּרָה וַיְשַׁלְּחוּ
אֶת־יִרְמְיָהוּ בַּחֲבָלִים[c] וּבַבּוֹר אֵין־מַיִם כִּי אִם־טִיט וַיִּטְבַּע[d] יִרְמְיָהוּ
בַּטִּיט׃ ס 7 וַיִּשְׁמַע עֶבֶד־מֶלֶךְ הַכּוּשִׁי[a] אִישׁ סָרִיס[a] וְהוּא בְּבֵית 7
הַמֶּלֶךְ כִּי־נָתְנוּ אֶת־יִרְמְיָהוּ אֶל־הַבּוֹר וְהַמֶּלֶךְ יוֹשֵׁב בְּשַׁעַר בִּנְיָמִן׃

ג 17. כג[18] מל יג מנה בסיפ וכל יהושע ושפטים דכות ב מ ב. יא[19] ד מנה בסיפ

ראיה ק חד מן ח[20] כת ו וקר ה וחד מן ג[21] ר״פ. ג חס בסיפ

ל חס

ה. ד[22] חס ול בליש. כ[23]

כ[24]

ד[1]

ו בטע בסיפ[2]

ח

וחיה חד מן ו בליש ק

ב. ב[3] ה[3] פסוק מן מ מילין

ט בטע ול בליש. ל כת א

ל

ל. ד[4] וכל אוריית דכות ב מ א

ב. ג[5]

מט מל בנביא

[17] Mm 419. [18] Mm 1238 א. [19] Mm 324. [20] Mm 3827. [21] Mm 3491. [22] Mm 2672. [23] Mm 307. [24] Mm 875.
Cp 38 [1] Mm 2679. [2] Mm 2614. [3] Mp sub loco. [4] Mm 1702. [5] Mm 2680.

17 [a] G *καὶ ἐκάλεσεν αὐτόν* cf 38,14[a–a] ‖ **18** [a] G*ʊ sg ‖ **19** [a] K יֹ– K[Or] ואיי ‖ **21** [a] huc tr 38,24–28a ‖ **Cp 38,1** [a–a] > G* ‖ **2** [a] = 21,9; hic add ‖ [b] cf 21,9[e]; add cf וחי ‖ **4** [a] ins הָאֵלֶּה (hpgr)? ‖ [b] nonn Mss מרפֶּה ‖ **5** [a] 1 יָכוֹל (pt) cf G ‖ [b–b] G* *πρὸς αὐτούς* ‖ **6** [a–a] > G* ‖ [b] dl ה? cf G[B] ‖ [c] > G* ‖ [d] G *καὶ ἦν* ‖ **7** [a–a] > G*.

8 וַיֵּצֵא עֶבֶד־מֶלֶךְ מִבֵּית הַמֶּלֶךְ וַיְדַבֵּר אֶל־הַמֶּלֶךְ לֵאמֹר׃ 9 [a]אֲדֹנַי
הַמֶּלֶךְ [a] הֵרֵעוּ הָאֲנָשִׁים הָאֵלֶּה אֵת כָּל־אֲשֶׁר עָשׂוּ לִירְמְיָהוּ הַנָּבִיא
אֵת אֲשֶׁר־הִשְׁלִיכוּ אֶל־הַבּוֹר וַיָּמָת [c] מִפְּנֵי [d] תַּחְתָּיו רָעָב כִּי אֵין
10 לֶחֶם עוֹד בָּעִיר׃ [d] 10 וַיְצַו הַמֶּלֶךְ אֶת עֶבֶד־מֶלֶךְ הַכּוּשִׁי לֵאמֹר
קַח בְּיָדְךָ מִזֶּה שְׁלֹשִׁים [a] אֲנָשִׁים וְהַעֲלִיתָ אֶת־יִרְמְיָהוּ הַנָּבִיא מִן־הַבּוֹר
11 בְּטֶרֶם יָמוּת׃ 11 וַיִּקַּח [ו] עֶבֶד־מֶלֶךְ אֶת־הָאֲנָשִׁים בְּיָדוֹ [a] וַיָּבֹא בֵּית־
הַמֶּלֶךְ [b] אֶל־תַּחַת [b] הָאוֹצָר וַיִּקַּח מִשָּׁם בְּלוֹיֵ הַסְּחָבוֹת [c] וּבְלוֹיֵ מְלָחִים
12 וַיִּשְׁלַחֵם אֶל־יִרְמְיָהוּ אֶל־הַבּוֹר בַּחֲבָלִים׃ [d] 12 וַיֹּאמֶר [a] עֶבֶד־מֶלֶךְ
הַכּוּשִׁי אֶל־יִרְמְיָהוּ שִׂים נָא בְּלוֹאֵי הַסְּחָבוֹת וְהַמְּלָחִים תַּחַת אַצִּלוֹת
13 הַחֲבָלִים עַל־יִרְמְיָהוּ וַיַּעַשׂ יִרְמְיָהוּ כֵּן׃ 13 וַיִּמְשְׁכוּ אֶת־יִרְמְיָהוּ [a] דָּלוֹף
בַּחֲבָלִים וַיַּעֲלוּ אֹתוֹ מִן־הַבּוֹר וַיֵּשֶׁב יִרְמְיָהוּ בַּחֲצַר הַמַּטָּרָה׃ ס
14 וַיִּשְׁלַח הַמֶּלֶךְ צִדְקִיָּהוּ וַיִּקַּח [a] אֶת־יִרְמְיָהוּ הַנָּבִיא [a] אֵלָיו אֶל־
מָבוֹא הַשְּׁלִישִׁי אֲשֶׁר בְּבֵית יְהוָה וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ אֶל־יִרְמְיָהוּ שֹׁאֵל אֲנִי
15 אֹתְךָ דָּבָר אַל־תְּכַחֵד מִמֶּנִּי דָּבָר׃ 15 וַיֹּאמֶר יִרְמְיָהוּ אֶל־צִדְקִיָּהוּ
כִּי אַגִּיד לְךָ הֲלוֹא הָמֵת תְּמִיתֵנִי וְכִי אִיעָצְךָ לֹא תִשְׁמַע אֵלָי׃
16 וַיִּשָּׁבַע הַמֶּלֶךְ צִדְקִיָּהוּ אֶל־יִרְמְיָהוּ בַּסֵּתֶר [a] לֵאמֹר חַי־יְהוָה אֲשֶׁר [b] אֶת
עָשָׂה־לָנוּ אֶת־הַנֶּפֶשׁ הַזֹּאת [e] אִם־אֲמִיתֶךָּ וְאִם־אֶתֶּנְךָ בְּיַד
17 הָאֲנָשִׁים הָאֵלֶּה [d] אֲשֶׁר מְבַקְשִׁים אֶת־נַפְשֶׁךָ [d]׃ ס 17 וַיֹּאמֶר
יִרְמְיָהוּ אֶל־צִדְקִיָּהוּ כֹּה־אָמַר יְהוָה [ס] אֱלֹהֵי [a] צְבָאוֹת אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל
אִם־יָצֹא תֵּצֵא אֶל־שָׂרֵי מֶלֶךְ־בָּבֶל וְחָיְתָה נַפְשֶׁךָ וְהָעִיר הַזֹּאת לֹא
18 תִשָּׂרֵף בָּאֵשׁ וְחָיִתָה אַתָּה וּבֵיתֶךָ׃ 18 וְאִם לֹא־תֵצֵא אֶל־שָׂרֵי [a] מֶלֶךְ
בָּבֶל וְנִתְּנָה הָעִיר הַזֹּאת בְּיַד הַכַּשְׂדִּים וְשָׂרְפוּהָ בָּאֵשׁ וְאַתָּה לֹא־
19 תִמָּלֵט מִיָּדָם [b]׃ ס 19 וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ צִדְקִיָּהוּ אֶל־יִרְמְיָהוּ אֲנִי

[6] 1 Ch 10,11. [7] Mp sub loco. [8] Mm 1198. [9] Mm 2680. [10] Mm 2192. [11] Mm 411. [12] Mm 477. [13] Gn 37,28. [14] Mm 2059. [15] Mm 972. [16] Mm 2752. [17] Mm 2015. [18] Mm 1037. [19] Mp sub loco et Dt 30,16. [20] Mm 212.

9 [a–a] > 𝔊* ‖ [b–b] 𝔊 *ἐπονηρεύσω ἃ ἐποίησας τοῦ ἀποκτεῖναι τὸν ἄνθρωπον τοῦτον* ‖ [c] l וְיָמֵת? ‖ [d–d] add cf 37,21 ‖ **10** [a] l c Ms שלשה ‖ **11** [a] > 𝔊*, sed cf 10 ‖ [b–b] l (אל־)מַלְתַּחַת cf 2 R 10,22 ‖ [c] L* סְ; ה ex 12, dl c Q ‖ [d] > 𝔊* ‖ **12** [a–a] 𝔊 brevius ‖ **14** [a–a] 𝔊 *καὶ ἐκάλεσεν αὐτόν* cf 37,17ᵃ ‖ **16** [a] > 𝔊* ‖ [b] > Q mlt Mss Vrs, dl ‖ [c] K^{Or} הַזֶּה ‖ [d–d] > 𝔊* ‖ **17** [a] > 𝔖 ‖ **18** [a] > 𝔖 ‖ [b] > 𝔊*.

ה בסיפ דֹּאגָ֗ אֶת־הַיְהוּדִים֙ אֲשֶׁ֣ר נָפְל֔וּ אֶל־הַכַּשְׂדִּ֖ים פֶּן־יִתְּנ֣וּ אֹתִ֑י בְּיָדָ֕ם
וְהִתְעַלְּל֥וּ־בִ֖י׃ פ 20 וַיֹּ֣אמֶר יִרְמְיָ֔הוּ לֹ֥א יִתֵּ֖נוּ שְׁמַע־נָ֣א ׀ בְּקֹ֣ול 20
ב.ב.ג.ג יְהוָ֗ה לַאֲשֶׁ֤ר אֲנִי֙ מְדַבֵּ֣ר אֵלֶ֔יךָ וְיִיטַ֥ב לְךָ֖ וּתְחִ֥י נַפְשֶֽׁךָ׃ 21 וְאִם־מָאֵ֥ן 21
ה 21 אַתָּ֖ה לָצֵ֑את זֶ֚ה הַדָּבָ֣ר אֲשֶׁר֙ הִרְאָ֣נִי יְהוָ֔ה׃ 22 וְהִנֵּ֗ה כָּל־הַנָּשִׁ֤ים אֲשֶׁר 22
ג 22 נִשְׁאָרוּ֙ בְּבֵ֣ית מֶֽלֶךְ־יְהוּדָ֔ה מוֹצְאֹ֖ות אֶל־שָׂרֵ֣י מֶ֣לֶךְ בָּבֶ֑ל וְהֵ֣נָּה אֹמְרֹ֔ות
ג [a]הִסִּיתוּךָ֙ וְיָכְל֣וּ לָ֔ךְ אַנְשֵׁ֖י שְׁלֹמֶ֑ךָ
ו 23 חס וכל כתיב דכות ב מ א [b]הָטְבְּע֤וּ בַבֹּ֙ץ֙ רַגְלֶ֔ךָ נָסֹ֖גוּ אָחֹ֑ור׃
ד . ב חד חס וחד מל 24 23 וְאֶת־כָּל־[a]נָשֶׁ֙יךָ֙ וְאֶת־בָּנֶ֔יךָ מֹוצִ֥אִים אֶל־הַכַּשְׂדִּ֖ים וְאַתָּ֣ה לֹא־תִמָּלֵ֑ט 23
ב . ח 25 ג 25 [a]כִּ֣י בְיַד־ מֶ֣לֶךְ־בָּבֶ֔ל תִּתָּ֖פֵשׂ וְאֶת־הָעִ֥יר הַזֹּ֛את תִּשָּׂרֵ֥ף [b]בָּאֵֽשׁ׃
יט 27 ב 28 24 [a]וַיֹּ֤אמֶר צִדְקִיָּהוּ֙ אֶל־יִרְמְיָ֔הוּ אִ֖ישׁ אַל־יֵדַ֣ע בַּדְּבָרִ֑ים הָאֵלֶּ֖ה 24
ל . ג בטע בסיפ 25 וְלֹ֥א תָמֻֽות׃ 25 וְכִֽי־יִשְׁמְע֣וּ הַשָּׂרִים֮ כִּֽי־דִבַּ֣רְתִּי אִתָּךְ֒ וּבָ֣אוּ אֵלֶ֗יךָ
יו בטע 29 וְאָמְר֣וּ אֵלֶ֗יךָ הַגִּ֤ידָה נָּא֙ לָ֔נוּ [a]מַה־דִּבַּ֥רְתָּ אֶל־הַמֶּ֖לֶךְ אַל־תְּכַחֵ֣ד
ל . ג בטע בסיפ מִמֶּ֑נּוּ וְלֹ֥א נְמִיתֶ֖ךָ [b]וּמַה־דִּבֶּ֥ר אֵלֶ֛יךָ הַמֶּ֖לֶךְ׃ 26 וְאָמַרְתָּ֣ אֲלֵיהֶ֗ם 26
נ 30 מַפִּ֤יל אֲנִי֙ תְּחִנָּתִ֣י לִפְנֵ֔י הַמֶּ֖לֶךְ לְבִלְתִּ֣י הֲשִׁיבֵ֔נִי בֵּ֖ית יְהֹונָתָ֑ן לָמ֥וּת
שָֽׁם׃ פ 27 וַיָּבֹ֣אוּ כָל־הַשָּׂרִ֗ים אֶל־יִרְמְיָהוּ֙ וַיִּשְׁאֲל֣וּ אֹתֹ֔ו וַיַּגֶּ֖ד 27
ז חס בליש לָהֶ֑ם כְּכָל־הַדְּבָרִ֣ים הָאֵ֔לֶּה אֲשֶׁ֥ר צִוָּ֖ה [a]הַמֶּ֑לֶךְ וַיַּחֲרְשׁ֣וּ מִמֶּ֔נּוּ כִּי־לֹ֥א
נִשְׁמַ֖ע הַדָּבָֽר׃ [b]פ 28 וַיֵּ֤שֶׁב יִרְמְיָהוּ֙ בַּחֲצַ֣ר הַמַּטָּרָ֔ה עַד־יֹ֖ום 28
אֲשֶׁר־נִלְכְּדָ֣ה יְרוּשָׁלִָ֑ם ס וְהָיָ֣ה [a]בְּ[b]כֵאֲשֶׁ֣ר נִלְכְּדָ֔ה יְרוּשָׁלִָ֖ם׃ [b]פ
ד חס ב מנה בליש 39 1 [a]בַּשָּׁנָה֙ [b]הַתְּשִׁעִ֣ית לְצִדְקִיָּ֔הוּ מֶ֖לֶךְ יְהוּדָ֑ה [c]בַּחֹ֣דֶשׁ הָעֲשִׂרִ֗י [c]בָּ֤א 39
יג' וכל עזרא דכות ב מ א נְבוּכַדְרֶאצַּ֣ר מֶֽלֶךְ־בָּבֶ֔ל וְכָל־חֵילֹ֖ו אֶל־[c]יְרוּשָׁלִַ֑ם וַיָּצֻ֖רוּ עָלֶֽיהָ׃ ס
ג 2 2 בְּעַשְׁתֵּי־עֶשְׂרֵ֣ה שָׁנָה֮ לְצִדְקִיָּהוּ֒ בַּחֹ֣דֶשׁ הָרְבִיעִ֔י [a]בְּתִשְׁעָה֙ [b]לַחֹ֣דֶשׁ
ב הַבְקֵעָ֖ה הָעִֽיר׃ 3 וַיָּבֹ֣אוּ כָּל שָׂרֵ֣י מֶ֣לֶךְ־בָּבֶ֔ל וַיֵּשְׁב֖וּ בְּשַׁ֣עַר הַתָּ֑וֶךְ 3
כן למדינ [a]נֶרְגַּ֣ל [a]שַׂר־[c]אֶצֶר֮ [b]סַמְגַּר־נְבֹו֒ שַׂר־סְכִ֣ים רַב־סָרִ֗יס נֶרְגַּ֤ל [a]שַׂר־[c]אֶצֶר֙

21 Mm 1825. 22 Mm 1728. 23 Mm 1267. 24 Mm 2681. 25 Mm 1392. 26 Mm 572. 27 Mm 1369. 28 Mm 2517. 29 Mm 3998. 30 Mm 3862. Cp 39 1 Mm 2682. 2 Mm 2683. 3 Mp sub loco.

22 [a] cf Ob 7 || [b] 𝔖 mlt Mss רגליך || **23** [a] > 𝔊* || [b] l c pc Mss 𝔊 תִּשָּׂרֵף? || **24** [a] cf 37,21[a] || **25** [a–a] 𝔊 ut [b–b], sed tr c 𝔖 [b–b] post [a–a] || **27** [a] nonn Mss 𝔊𝔖𝔗[Ed]𝔙 צוהו || [b] 𝔊* *λόγος κυρίου* || **28** [a] pc Mss וַיְהִי cf 𝔊𝔙, sed vide 37,11[a]; > pc Mss 𝔖 || [b–b] > pc Mss 𝔊*𝔖 || **Cp 39,1** [a] 1.2 add ex 52,4sqq || [b] 𝔊[BS 106.410] *(ἐν) τῷ μηνί* || [c–c] > 𝔊[BS 106.410] cf [b] || **2** [a] pc Mss 𝔖 הַחֲמִישִׁי || [b] 𝔙 *quinta* || **3** [a–a] 𝔗 mlt Mss שִׂראצר, nonn Mss שראצר || [b–b] l prb רַב־מג וּנְבוּשַׁזְבָּן רב־סריס (princeps urbis Sin-magir) שַׂר סַמְגַּר cf 13.

4 רַב־מָ֣גוֹ[b] וְכָל־שַׂ֣אֲרִית[c] שָׂרֵ֣י מֶ֣לֶךְ בָּבֶ֑ל׃ 4 [a]וַיְהִ֗י כַּאֲשֶׁ֨ר רָ֤אָם[b] צִדְקִיָּ֙הוּ֙ ג׳ 4. ב׳ 5
מֶ֣לֶךְ־יְהוּדָ֔ה וְכָל־אַנְשֵׁ֖י הַמִּלְחָמָ֑ה וַיִּבְרְח֗וּ וַיֵּצְא֤וּ לַיְלָה֙ מִן־הָעִ֔יר
5 דֶּ֚רֶךְ גַּן־הַמֶּ֣לֶךְ בְּשַׁ֔עַר בֵּ֥ין הַחֹמֹתַ֖יִם וַיֵּצֵ֣א[c] הֶֽרֶךְ הָעֲרָבָ֔ה׃ 5 וַיִּרְדְּפ֥וּ
חֵ֖יל־כַּשְׂדִּ֑ים אַחֲרֵיהֶ֔ם וַיַּשִּׂ֗גוּ אֶת־צִדְקִיָּ֙הוּ֙ בְּעַרְבֹ֣ות יְרֵח֔וֹ[a] וַיִּקָּחֻ֖הוּ אֹתֹ֑ו ה חס׳ . כד׳ מל׳ ג׳ מנה בסיפ׳
וַיַּעֲל֙וּהוּ֙ אֶל־נְבוּכַדְרֶאצַּ֣ר מֶֽלֶךְ־בָּבֶ֔ל רִבְלָ֖תָה בְּאֶ֣רֶץ חֲמָ֑ת וַיְדַבֵּ֥ר ב׳ חד׳ חס׳ ורחד מל׳ . ב׳[8]
6 אִתֹּ֖ו מִשְׁפָּטִֽים׃ 6 וַיִּשְׁחַ֣ט מֶ֣לֶךְ בָּבֶ֗ל אֶת־בְּנֵ֤י צִדְקִיָּ֙הוּ֙ בְּרִבְלָ֔ה לְעֵינָ֖יו ה
7 וְאֶת־כָּל־חֹרֵ֣י יְהוּדָ֔ה שָׁחַ֥ט מֶֽלֶךְ־בָּבֶֽל׃ 7 וְאֶת־עֵינֵ֥י צִדְקִיָּ֖הוּ עִוֵּ֑ר ד
8 וַיַּאַסְרֵ֤הוּ בַנְחֻשְׁתַּ֙יִם֙ לְבִיא֣[a] אֹתֹ֔ו בָּבֶ֖לָה׃ 8 וְאֶת־בֵּ֥ית הַמֶּ֖לֶךְ וְאֶת־ ב וכל לשון אריה דכות . כט
9 בָּתֵּי[a] הָעָ֣ם שָׂרְפ֔וּ הַכַּשְׂדִּ֖ים בָּאֵ֑שׁ וְאֶת־חֹמֹ֥ות יְרוּשָׁלַ֖͏ִם נָתָֽצוּ׃ 9 וְאֶת־ ז כת׳ כן׳[7]
יֶ֣תֶר הָעָ֗ם הַנִּשְׁאָרִים֙ בָּעִ֔יר וְאֶת־הַנֹּפְלִ֖ים אֲשֶׁ֣ר נָפְל֑וּ עָלָ֙יו֙ וְאֶת־יֶ֣תֶר
10 הָעָ֔ם[a] הַנִּשְׁאָרִים֙[b] הֶגְלָ֣ה נְבוּזַרְאֲדָ֔ן רַב־טַבָּחִ֖ים בָּבֶֽל׃ 10 וּמִן־הָעָ֗ם ה ר״פ בנביא[9]
הַדַּלִּ֔ים אֲשֶׁ֥ר אֵין־לָהֶ֖ם מְאוּמָ֑ה הִשְׁאִ֗יר נְבוּזַרְאֲדָן֙ רַב־טַבָּחִ֔ים בְּאֶ֣רֶץ
11 יְהוּדָ֔ה וַיִּתֵּ֥ן לָהֶ֛ם כְּרָמִ֖ים וְיֻגָבִֽים[a]׃ 11 [a]וְיִרְמְיָ֗הוּ בַּיִּ֤ום הַהוּא֙׃ ל׳ . ל בסיפ׳
12 מֶ֣לֶךְ־בָּבֶ֔ל עַל־יִרְמְיָ֖הוּ בְּיַד[b] נְבוּזַרְאֲדָ֣ן רַב־טַבָּחִ֑ים לֵאמֹֽר׃ 12 קָחֵ֤הוּ ל׳[10]
וְעֵינֶ֙יךָ֙ שִׂ֣ים עָלָ֔יו וְאַל־תַּ֥עַשׂ לֹ֖ו מְאוּמָ֣ה רָֽע׃[a] כִּ֣י אִם־[b] כַּאֲשֶׁ֥ר יְדַבֵּ֖ר ז׳ . כד׳ . ב׳[11]
13 אֵלֶ֑יךָ כֵּ֥ן עֲשֵׂה־עִמֹּֽו׃ 13 [a]וַיִּשְׁלַ֞ח נְבוּזַרְאֲדָ֣ן רַב־טַבָּחִ֗ים וּ[b]נְבוּשַׁזְבָ֙ן֙ אם חד מן ח׳[12] כת׳ ולא קר׳
רַב־סָרִ֤יס וְנֵרְגַל֙[c] שַׂר־אֶ֔צֶר רַב־מָ֖ג וְכֹ֣ל רַבֵּ֑י מֶ֖לֶךְ־בָּבֶֽל׃ 14 וַיִּשְׁלְח֗וּ ג נונין זעירין
14 וַיִּקְח֞וּ אֶת־יִרְמְיָ֣הוּ מֵחֲצַ֣ר֙ הַמַּטָּרָ֔ה וַיִּתְּנ֥וּ אֹתֹ֖ו[a] אֶל־גְּדַלְיָ֣הוּ בֶן־ כן למדינ׳[7]
אֲחִיקָ֑ם בֶּן־שָׁפָ֔ן[a] לְהֹוצִיאֵ֣הוּ[b] אֶל־הַבָּ֔יִת וַיֵּ֖שֶׁב בְּתֹ֥וךְ הָעָֽם׃ ס ל
15 וְאֶל־יִרְמְיָ֣הוּ הָיָ֗ה דְּבַר־יְהוָה֙ [a]בְּהֵֽיֹותֹ֣ עָצ֔וּר[a] בַּחֲצַ֖ר הַמַּטָּרָ֑ה ז בסיפ׳
16 לֵאמֹֽר׃ 16 הָלֹ֣וךְ וְאָמַרְתָּ֗ לְעֶבֶד־מֶ֙לֶךְ֙ הַכּוּשִׁ֣י לֵאמֹ֔ר כֹּה־אָמַ֥ר ל׳ . ג׳ חס׳[13] . ח׳
ו מל׳ בסיפ׳[14] ט בטע בסיפ׳[15]

[4]Mm 2684. [5]Mm 2685. [6]Mm 2559 contra textum. [7]Mp sub loco. [8]Mm 2686 et Mm 3824. [9]Mm 2980. [10]Mm 2594. [11]Mm 2687. [12]Mm 2752. [13]Mm 2688. [14]Mm 1408. [15]Mm 2615.

3 [c] prb dl (dttg) cf 13 ‖ **4** [a] 𝔊* om 4—13 (homtel); 4—10 add ex 52,7—11.13—16 et 11.12 tr ante 40,1; cf 13[a] ‖ [b] prp ראה ‖ [c] 𝔠 nonn Mss θ′𝔖𝔙 וַיֵּצְאוּ—; 1 וילכו ut 52,7 ‖ **5** [a] pc Mss 𝔖 + וכל־חילו נפצו מעליו ut 52,8 2 R 25,5 ‖ **7** [a] θ′ + nonn vb cf 𝔊 in 52,11 ‖ **8** [a] 𝔖 pl, 1 בָּתֵּי cf 52,13 2 R 25,9; vel ins יהוה ואת־בתי? cf ibidem ‖ **9** [a] 1 c 52,15 הָאָמוֹן (הָאָמְנָן?) ‖ [b] > 52,15 2 R 25,11, dl ‖ **10** [a] dub; 𝔊^{OL}θ′(𝔙) *καὶ ὀδρεύματα* = וְגֻבִּים, sed 1 זוֹר (prb = et agros cf 𝔖𝔗) ‖ **11** [a] cf 4[a] 40,1[a] ‖ [b] > σ′𝔖𝔙 ‖ **12** [a] sic L ‖ [b] > Q mlt Mss ‖ **13** [a] add insertis v 4—12 cf 4[a] ‖ [b—b] add ex 11 (cf 3) ‖ [c—c] 𝔠 mlt Mss שראצר ‖ **14** [a—a] add ex 40,6 ‖ [b—b] 1 להוציאו ולהביאו cf 37,4 (𝔊* om אל־ה׳) ‖ **15** [a—a] > 𝔊*.

מביא ק חד מן ט חס א בלישׁ יְהוָה צְבָאוֹת אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל הִנְנִי מֵבִיא[a] אֶת־דְּבָרַי אֶל־הָעִיר הַזֹּאת
לְרָעָה וְלֹא לְטוֹבָה וְהָיוּ לְפָנֶיךָ בַּיּוֹם הַהוּא[b]׃ 17 וְהַצֵּלְתִּיךָ בַיּוֹם־ 17
ב הַהוּא נְאֻם־יְהוָה וְלֹא תִנָּתֵן בְּיַד הָאֲנָשִׁים אֲשֶׁר־אַתָּה יָגוֹר מִפְּנֵיהֶם׃
ג[16] 18 כִּי מַלֵּט אֲמַלֶּטְךָ וּבַחֶרֶב לֹא תִפֹּל וְהָיְתָה לְךָ נַפְשְׁךָ לְשָׁלָל כִּי־ ס[נד]
בָטַחְתָּ בִּי נְאֻם־יְהוָה׃ ס
ד בטע 40 1[a] הַדָּבָר אֲשֶׁר־הָיָה אֶל־יִרְמְיָהוּ מֵאֵת יְהוָה אַחַר | שַׁלַּח אֹתוֹ 40
ב׳. ל נְבוּזַרְאֲדָן רַב־טַבָּחִים מִן־הָרָמָה בְּקַחְתּוֹ אֹתוֹ[b] וְהוּא־אָסוּר[b] בָּאֲזִקִּים[c]
ג[2]. כטי בְּתוֹךְ כָּל־גָּלוּת יְרוּשָׁלַ͏ִם וִיהוּדָה הַמֻּגְלִים בָּבֶלָה׃ 2 וַיִּקַּח רַב־ 2
טַבָּחִים לְיִרְמְיָהוּ[a] וַיֹּאמֶר אֵלָיו יְהוָה אֱלֹהֶיךָ דִּבֶּר אֶת־הָרָעָה הַזֹּאת
גא[a] יה מנה ר״פ אֶל־הַמָּקוֹם הַזֶּה׃ 3 וַיָּבֵא[a] וַיַּעַשׂ יְהוָה[b] כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר[b] כִּי־חֲטָאתֶם 3
הדבר ק חד מן יג[d] חס ה ר״ת בלישׁ לַיהוָה וְלֹא־שְׁמַעְתֶּם בְּקוֹלוֹ וְהָיָה[c] לָכֶם הַדָּבָר[d] הַזֶּה[b]׃ 4 וְעַתָּה הִנֵּה 4
ל. סו ג מנה בפסוק פְתַחְתִּיךָ הַיּוֹם מִן־הָאזִקִים[a] אֲשֶׁר עַל־יָדֶךָ[b] אִם־טוֹב בְּעֵינֶיךָ לָבוֹא
ל. כט[a]. סו ג מנה בפסוק אִתִּי בָּבֶל בֹּא וְאָשִׁים אֶת־עֵינִי עָלֶיךָ[c] וְאִם־רַע בְּעֵינֶיךָ לָבוֹא־אִתִּי
סו ג מנה בפסוק בָּבֶל חֲדַל רְאֵה כָּל־הָאָרֶץ לְפָנֶיךָ[d] אֶל־טוֹב[d] וְאֶל־הַיָּשָׁר בְּעֵינֶיךָ[e]
ג. ב חס. ה[a] לָלֶכֶת שָׁמָּה לֵךְ[cc]׃ 5[a] וְעוֹדֶנּוּ לֹא־יָשׁוּב וְשָׁבָה[a] אֶל־גְּדַלְיָה בֶן־ 5
ז בסיס אֲחִיקָם בֶּן־שָׁפָן אֲשֶׁר הִפְקִיד מֶלֶךְ־בָּבֶל בְּעָרֵי[b] יְהוּדָה וְשֶׁב אִתּוֹ
סו בְּתוֹךְ הָעָם אוֹ אֶל־כָּל־הַיָּשָׁר בְּעֵינֶיךָ לָלֶכֶת לֵךְ וַיִּתֶּן־לוֹ רַב־טַבָּחִים
ל וחס. ה בלישׁ[7]. ד. ה[8] וַיֵּלֶךְ[c] אֲרֻחָה וּמַשְׂאֵת[c] וַיְשַׁלְּחֵהוּ׃ 6 וַיָּבֹא יִרְמְיָהוּ אֶל־גְּדַלְיָהוּ בֶן־אֲחִיקָם 6
ה הַמִּצְפָּתָה[a] וַיֵּשֶׁב אִתּוֹ בְּתוֹךְ הָעָם הַנִּשְׁאָרִים בָּאָרֶץ׃ ס
ג. ד[8]. לא[9] פסוק כי וכי ג מנה בסיס 7[a] וַיִּשְׁמְעוּ כָּל־שָׂרֵי הַחֲיָלִים אֲשֶׁר בַּשָּׂדֶה הֵמָּה וַאֲנָשֵׁיהֶם כִּי־ 7
ג הִפְקִיד מֶלֶךְ־בָּבֶל אֶת־גְּדַלְיָהוּ בֶן־אֲחִיקָם בָּאָרֶץ וְכִי הִפְקִיד אִתּוֹ
ט. ב. ב. כט אֲנָשִׁים[b] וְנָשִׁים וְטַף וּמִדַּלַּת הָאָרֶץ מֵאֲשֶׁר לֹא־הָגְלוּ[b] בָּבֶלָה׃ 8 וַיָּבֹאוּ 8
ה[9]. ל[10]. ה. ה. ז[11] אֶל־גְּדַלְיָהוּ הַמִּצְפָּתָה וְיִשְׁמָעֵאל[a] בֶּן־נְתַנְיָהוּ וְיוֹחָנָן וְיוֹנָתָן בְּנֵי־[c] קָרֵחַ

[10]Mm 2689. Cp 40 [1]Gn 25,20. [2]Mp sub loco. [3]Mm 639. [4]Mm 1856. [5]Mm 2501. [6]Mm 2690. [7]Mm 3750. [8]Mm 2200. [9]Mm 2059. [10]Mm 2691. [11]Mm 4012.

16 [a] Q מֵבִיא ‖ [b–b] > 𝔊*, frt add (dttg ex 17?) ‖ **Cp 40,1** [a] ordo perturbatus, compone 39,11.12 40,2a.1b.2b; 1aβ prb tr post 6a, 1aα dl ‖ [b–b] > 𝔊* ‖ [c] K בַּאְ׳ ‖ **2** [a] ל recte? ‖ **3** [a] > 𝔊* ‖ [b–b] > 𝔊* ‖ [c] cf 37,11[a] ‖ [d] l Q ‖ **4** [a] cf 1[c] ‖ [b] mlt Mss 𝔊𝔖𝔙 ידיך ‖ [c–c] > 𝔊* ‖ [d–d] prp ׳ט אם, quod tr ante 5 (cf 5[a–a]) ‖ [e–e] add ex 5 ‖ **5** [a–a] crrp; prp בְּעֵינֶיךָ לָשֶׁבֶת שָׁבָה cf 4[d–d] ‖ [b] 𝔊 *ἐν γῇ* = בְּאֶרֶץ ‖ [c–c] 𝔊* om ׳א ו ‖ **6** [a] cf 1[a] ‖ **7** [a] 7–9 cf 2 R 25,22–24 ‖ [b–b] 𝔊 *καὶ γυναῖκας αὐτῶν, οὓς οὐκ ἀπῴκισεν* ‖ **8** [a] 𝔊𝔖 om cop ‖ [b] > pc Mss 𝔊*𝔠[f] et 2 R 25,23 (hpgr) ‖ [c] mlt Mss 𝔊𝔠[f Ms] et 2 R בֶּן cf [b].

וְשַׂרָיָה בֶּן־תַּנְחֻמֶת וּבְנֵי | עֹופֵי[d] הַנְּטֹפָתִי וְיֶזַנְיָהוּ[e] בֶּן־הַמַּעֲכָתִי הֵמָּה׃ ג. עיפי ק
וְאַנְשֵׁיהֶם׃ 9 וַיִּשָּׁבַע לָהֶם וְגְדַלְיָהוּ בֶן־אֲחִיקָם ׀ בֶּן־שָׁפָן וּלְאַנְשֵׁיהֶם ד 12. ז בסיפ. ב
לֵאמֹר אַל־תִּירְאוּ מֵעֲבֹד[a] הַכַּשְׂדִּים שְׁבוּ בָאָרֶץ וְעִבְדוּ אֶת־מֶלֶךְ ג מל בליש 13
בָּבֶל וְיִיטַב לָכֶם׃ 10 וַאֲנִי הִנְנִי יֹשֵׁב[a] בַּמִּצְפָּה לַעֲמֹד לִפְנֵי הַכַּשְׂדִּים סז ר״פ. ה חס בסיפ
אֲשֶׁר יָבֹאוּ אֵלֵינוּ וְאַתֶּם אִסְפּוּ יַיִן וְקַיִץ וְשֶׁמֶן וְשִׂמוּ בִּכְלֵיכֶם וּשְׁבוּ ו. ב חס ול בליש
בְּעָרֵיכֶם[b] אֲשֶׁר־תְּפַשְׂתֶּם׃ 11 וְגַם כָּל־הַיְּהוּדִים אֲשֶׁר־בְּמוֹאָב ׀ וּבְבְנֵי־ ו ר״פ בסיפ[14]. ד[15]
עַמֹּון וּבֶאֱדֹום וַאֲשֶׁר בְּכָל־הָאֲרָצוֹת[a] שָׁמְעוּ כִּי־נָתַן מֶלֶךְ־בָּבֶל ג
שְׁאֵרִית לִיהוּדָה וְכִי ׀ הִפְקִיד עֲלֵיהֶם אֶת־גְּדַלְיָהוּ בֶן־אֲחִיקָם ׀ בֶּן־שָׁפָן׃ ב. ז בסיפ
12 [a]וַיָּשֻׁבוּ כָל־הַיְּהוּדִים מִכָּל־הַמְּקֹמוֹת[a] אֲשֶׁר נִדְּחוּ־שָׁם[a] וַיָּבֹאוּ אֶרֶץ־ ח. ג. ל
יְהוּדָה אֶל־גְּדַלְיָהוּ הַמִּצְפָּתָה וַיַּאַסְפוּ יַיִן וָקַיִץ הַרְבֵּה מְאֹד׃ פ ח[16]. ו
13 וְיוֹחָנָן בֶּן־קָרֵחַ וְכָל־שָׂרֵי הַחֲיָלִים אֲשֶׁר בַּשָּׂדֶה בָּאוּ אֶל־גְּדַלְיָהוּ ז[17]
14 הַמִּצְפָּתָה׃ 14 וַיֹּאמְרוּ אֵלָיו הֲיָדֹעַ תֵּדַע כִּי בַעְלִיס ׀ מֶלֶךְ בְּנֵי־עַמֹּון ח. ג. ל
שְׁלָחַ אֶת־יִשְׁמָעֵאל בֶּן־נְתַנְיָה לְהַכֹּתְךָ נָפֶשׁ וְלֹא־הֶאֱמִין לָהֶם גְּדַלְיָהוּ
15 בֶּן־אֲחִיקָם׃ 15 וְיוֹחָנָן בֶּן־קָרֵחַ אָמַר אֶל־גְּדַלְיָהוּ בַּסֵּתֶר בַּמִּצְפָּה ל. יט[18]
לֵאמֹר אֵלְכָה נָּא וְאַכֶּה אֶת־יִשְׁמָעֵאל בֶּן־נְתַנְיָה וְאִישׁ לֹא יֵדָע לָמָּה ג[19]. ל[20]
יַכֶּכָּה נֶפֶשׁ וְנָפֹצוּ כָּל־יְהוּדָה הַנִּקְבָּצִים אֵלֶיךָ וְאָבְדָה שְׁאֵרִית יְהוּדָה׃
16 וַיֹּאמֶר גְּדַלְיָהוּ בֶן־אֲחִיקָם ׀ אֶל־יוֹחָנָן בֶּן־קָרֵחַ אַל־תַּעַשׂ[a] אֶת־ תעשה ק חד מן ד[21] בליש
הַדָּבָר הַזֶּה כִּי־שֶׁקֶר אַתָּה דֹּבֵר ׀ אֶל־יִשְׁמָעֵאל׃ ס ל

41 1 [a]וַיְהִי ׀ בַּחֹדֶשׁ הַשְּׁבִיעִי בָּא יִשְׁמָעֵאל בֶּן־נְתַנְיָה בֶן־אֱלִישָׁמָע[b]
מִזֶּרַע ׀ הַמְּלוּכָה[c] וְרַבֵּי הַמֶּלֶךְ[c] וַעֲשָׂרָה אֲנָשִׁים אִתּוֹ אֶל־גְּדַלְיָהוּ בֶן־ ד[1]. כ[2]
2 אֲחִיקָם הַמִּצְפָּתָה וַיֹּאכְלוּ שָׁם לֶחֶם יַחְדָּו בַּמִּצְפָּה׃ 2 וַיָּקָם ׀ יִשְׁמָעֵאל ה
בֶּן־נְתַנְיָה וַעֲשֶׂרֶת ׀ הָאֲנָשִׁים ׀ אֲשֶׁר־הָיוּ אִתּוֹ וַיַּכּוּ אֶת־גְּדַלְיָהוּ[a] בֶּן־ ל
אֲחִיקָם ׀ בֶּן־שָׁפָן בַּחֶרֶב וַיָּמֶת[b] אֹתוֹ[a] אֲשֶׁר־הִפְקִיד מֶלֶךְ־בָּבֶל בָּאָרֶץ׃ ז בסיפ. ה[3]
3 וְאֶת כָּל־הַיְּהוּדִים אֲשֶׁר־הָיוּ אִתּוֹ[a] אֶת־גְּדַלְיָהוּ[a] בַּמִּצְפָּה[b] וְאֶת־ ג ר״פ ואת את ואת את[3]. ג[4]

[12] Mm 2200. [13] Mp sub loco. [14] Mm 2463. [15] Mm 1603. [16] Mm 399. [17] Mm 965. [18] Mm 1369. [19] Mm 2244. [20] Mm 2944. [21] Mm 193. Cp **41** [1] Mm 3785. [2] Mm 1581. [3] Mm 283. [4] Mm 2692. [5] Mm 2201.

8 [d] ⅁𝔗 ut Q, K 𝔊𝔘 עופי ‖ [e] pc Mss et 2 R וַיְאַזַּנְיָהוּ ‖ **9** [a] 2 R 25,24 מֵעַבְדֵי cf 𝔊 ‖ **10** [a] 𝔊* + *ἐναντίον ὑμῶν* ‖ [b] 𝔊 *ἐν ταῖς πόλεσιν* = בָּעָרִים ‖ **11** [a] 𝔊 sg ‖ **12** [a–a] > 𝔊* ‖ **16** [a] K תעשׂ Q תעשֶׂה ‖ **Cp 41,1** [a] cf 2 R 25,25sq ‖ [b] 𝔊* *Ελεασα* = אֶלְעָשָׂה, ⅁^{AMU} *jšm'jl* = יִשְׁמָעֵאל ‖ [c–c] > 𝔊* et 2 R, dl (dttg) cf 2 ‖ **2** [a–a] > 𝔊* ‖ [b] 𝔊^{OL}⅁𝔗^{Ed}𝔘 pl ‖ **3** [a–a] > 𝔊* ‖ [b] prp במשפתה.

הַכַּשְׂדִּים אֲשֶׁר נִמְצְאוּ־שָׁם אֶת אַנְשֵׁי הַמִּלְחָמָה הַכֵּה יִשְׁמָעֵאל׃
4 4 וַיְהִי בַּיּוֹם הַשֵּׁנִי לְהָמִית אֶת־גְּדַלְיָהוּ [a]וְאִישׁ לֹא יָדָע׃ 5 וַיָּבֹאוּ 5 כ בטע ר״פ6
ח כת ר בלישׁ7 . ג8 ב חס אֲנָשִׁים מִשְּׁכֶם מִשִּׁלֹה [a]וּמִשֹּׁמְרוֹן שְׁמֹנִים אִישׁ מְגֻלְּחֵי זָקָן וּקְרֻעֵי בְגָדִים
וּמִתְגֹּדְדִים וּמִנְחָה וּלְבוֹנָה בְּיָדָם לְהָבִיא בֵּית יְהוָה׃ 6 וַיֵּצֵא יִשְׁמָעֵאל 6
בֶּן־נְתַנְיָה לִקְרָאתָם מִן־הַמִּצְפָּה [a]הֹלֵךְ הָלוֹךְ וּבֹכֶה [ab]וַיְהִי כְּפָגְשׁוֹ 1 ב מנה בלישׁ
אֹתָם [c]וַיֹּאמֶר אֲלֵיהֶם בֹּאוּ אֶל־גְּדַלְיָהוּ בֶן־אֲחִיקָם׃ ס 7 וַיְהִי 7 יו חס בסיפ
כְּבוֹאָם אֶל־תּוֹךְ הָעִיר וַיִּשְׁחָטֵם יִשְׁמָעֵאל בֶּן־נְתַנְיָה [a]וְאֶל־תּוֹךְ [b]הַבּוֹר 10 ב חד חס וחד מל . ג11 . ה
[c]הוּא וְהָאֲנָשִׁים אֲשֶׁר־אִתּוֹ׃ 8 וַעֲשָׂרָה אֲנָשִׁים נִמְצְאוּ־בָם [a]וַיֹּאמְרוּ 8
אֶל־יִשְׁמָעֵאל אַל־תְּמִתֵּנוּ כִּי־יֵשׁ־לָנוּ מַטְמֹנִים בַּשָּׂדֶה חִטִּים וּשְׂעֹרִים ה חס בלישׁ12 . ג
וְשֶׁמֶן וּדְבָשׁ וַיֶּחְדַּל וְלֹא הֱמִיתָם בְּתוֹךְ אֲחֵיהֶם׃ 9 וְהַבּוֹר אֲשֶׁר הִשְׁלִיךְ 9 ב13
שָׁם יִשְׁמָעֵאל אֵת ׀ כָּל־[a]פִּגְרֵי הָאֲנָשִׁים [a]אֲשֶׁר הִכָּה [b]בְּיַד־גְּדַלְיָהוּ [b]
הִוא אֲשֶׁר עָשָׂה הַמֶּלֶךְ אָסָא מִפְּנֵי בַּעְשָׁא מֶלֶךְ־יִשְׂרָאֵל אֹתוֹ מָלֵא ל בסיפ
יִשְׁמָעֵאל בֶּן־נְתַנְיָהוּ חֲלָלִים׃ 10 וַיִּשְׁבְּ[a]ה ׀ יִשְׁמָעֵאל אֶת־כָּל־שְׁאֵרִית ה. ב. יב פסוק את את ראת את 10
הָעָם אֲשֶׁר בַּמִּצְפָּה [b]אֶת־[c]בְּנוֹת הַמֶּלֶךְ [d]וְאֶת־כָּל־הָעָם הַנִּשְׁאָרִים 14 ג
בַּמִּצְפָּה [db]אֲשֶׁר הִפְקִיד נְבוּזַרְאֲדָן רַב־טַבָּחִים אֶת־גְּדַלְיָהוּ בֶּן־
אֲחִיקָם [f]וַיִּשְׁבֵּם [g]יִשְׁמָעֵאל בֶּן־נְתַנְיָה׃ וַיֵּלֶךְ לַעֲבֹר אֶל־בְּנֵי עַמּוֹן׃ ס ל. ל בסיפ
11 וַיִּשְׁמַע יוֹחָנָן בֶּן־קָרֵחַ וְכָל־שָׂרֵי הַחֲיָלִים אֲשֶׁר אִתּוֹ אֵת כָּל־הָרָעָה 15 ו 11
אֲשֶׁר עָשָׂה יִשְׁמָעֵאל בֶּן־נְתַנְיָה׃ 12 וַיִּקְחוּ אֶת־כָּל־הָאֲנָשִׁים [a]וַיֵּלְכוּ 12
לְהִלָּחֵם עִם־יִשְׁמָעֵאל בֶּן־נְתַנְיָה וַיִּמְצָאוּ אֹתוֹ אֶל־מַיִם רַבִּים אֲשֶׁר ג
בְּ[b]גִבְעוֹן׃ 13 וַיְהִי כִּרְאוֹת כָּל־הָעָם אֲשֶׁר אֶת־יִשְׁמָעֵאל אֶת־יוֹחָנָן בֶּן־ 13
קָרֵחַ וְאֵת כָּל־שָׂרֵי הַחֲיָלִים אֲשֶׁר אִתּוֹ וַיִּשְׂמָחוּ׃ 14 [a]וַיָּסֹבּוּ כָּל־הָעָם 14 ג
אֲשֶׁר־שָׁבָה יִשְׁמָעֵאל מִן־הַמִּצְפָּה [a]וַיָּשֻׁבוּ וַיֵּלְכוּ [b]אֶל־יוֹחָנָן בֶּן־קָרֵחַ׃

[6]Mm 1017. [7]Mm 1525. [8]Mm 2240. [9]Mm 1813. [10]Mm 2007. [11]Mm 2101. [12]Mm 1036. [13]Gn 37,24. [14]Mm 2693. [15]Mm 965.

3 [c] nonn Mss $\mathfrak{G}^{L}\mathfrak{S}\mathfrak{T}^{fMs}\mathfrak{V}$ ואת ‖ **4** [a–a] > $\mathfrak{S}$ ‖ **5** [a] $\mathfrak{G}$* *καὶ ἀπὸ Σαλημ* ($\mathfrak{G}^{A}$ α′σ′ *Σαλωμ*) ‖ **6** [a–a] $\mathfrak{G}$* *αὐτοὶ ἐπορεύοντο καὶ ἔκλαιον* ‖ [b] nonn Mss וּבָכֹה ‖ [c–c] > $\mathfrak{G}$* ‖ **7** [a] $\mathfrak{S}$ + *w'rmj 'nwn* = וַיַּשְׁלִיכֵם cf $\mathfrak{G}^{VL}$ et 9 ‖ [b] > $\mathfrak{G}$, dl (ex v a) ‖ [c–c] > $\mathfrak{G}$* ‖ **8** [a] $\mathfrak{G}$ *ἐκεῖ* = שָׁם ‖ **9** [a–a] > $\mathfrak{G}$* ‖ [b–b] $\mathfrak{G}$* *φρέαρ μέγα*, l בּוֹר גָּדוֹל cf 1 Macc 7,19 ‖ **10** [a] $\mathfrak{G}$ *καὶ ἀπέστρεψεν* = וַיָּשָׁב ‖ [b–b] > $\mathfrak{S}$, cf [d–d] ‖ [c] l c mlt Mss $\mathfrak{G}\mathfrak{T}^{fMs}$ ואת ‖ [d–d] > $\mathfrak{G}$*, dl ‖ [e] > $\mathfrak{G}$* ‖ [f–f] > $\mathfrak{G}$* ‖ [g] pc Mss $\mathfrak{G}^{OL}$ וַיַּשְׁכֵּם ‖ **12** [a] $\mathfrak{G}$ *τὸ στρατόπεδον αὐτῶν* ‖ [b] prp בְּגֶבַע ‖ **13** [a] > $\mathfrak{G}$* ‖ **14** [a–a] > $\mathfrak{G}$* ‖ [b] > $\mathfrak{G}$*.

15 וַיִּשְׁמָעֵאל בֶּן־נְתַנְיָה נִמְלַט בִּשְׁמֹנָה אֲנָשִׁים מִפְּנֵי יוֹחָנָן וַיֵּלֶךְ אֶל־
16 בְּנֵי עַמּוֹן׃ ס 16 וַיִּקַּח יוֹחָנָן בֶּן־קָרֵחַ וְכָל־שָׂרֵי הַחֲיָלִים אֲשֶׁר־ ק16
אִתּוֹ אֵת כָּל־שְׁאֵרִית הָעָם אֲשֶׁר [a]הֵשִׁיב מֵאֵת[a] יִשְׁמָעֵאל [b]בֶּן־נְתַנְיָה
מִן־הַמִּצְפָּה אַחַר הַכֹּתוֹ אֶת־גְּדַלְיָה בֶּן־אֲחִיקָם [b]גִּבֹּרִים [c]אַנְשֵׁי ה17
17 הַמִּלְחָמָה[d] וְנָשִׁים וְטַף [e]וְסָרִיסִים אֲשֶׁר הֵשִׁיב מִגִּבְעוֹן׃ 17 וַיֵּלְכוּ וַיֵּשְׁבוּ ט. ב חס בלישׁ
18 [a]בְּגֵרוּת כִּמְוֹתָם[b] אֲשֶׁר־אָצִיל בֵּית לֶחֶם לָלֶכֶת לָבוֹא מִצְרָיִם׃ 18 מִפְּנֵי כתיב
הַכַּשְׂדִּים כִּי יָרְאוּ מִפְּנֵיהֶם כִּי־הִכָּה יִשְׁמָעֵאל בֶּן־נְתַנְיָה אֶת־גְּדַלְיָהוּ ק
בֶּן־אֲחִיקָם אֲשֶׁר־הִפְקִיד מֶלֶךְ־בָּבֶל בָּאָרֶץ׃ ס

42 1 וַיִּגְּשׁוּ כָּל־שָׂרֵי הַחֲיָלִים וְיוֹחָנָן בֶּן־קָרֵחַ וְיַזַנְיָה[a] בֶּן־הוֹשַׁעְיָה[b] ל. ג׳
2 וְכָל־הָעָם מִקָּטֹן וְעַד־גָּדוֹל׃ 2 וַיֹּאמְרוּ אֶל־יִרְמְיָהוּ הַנָּבִיא תִּפָּל־ נא מ״ס וכל ר״ס דכות
נָא תְחִנָּתֵנוּ לְפָנֶיךָ וְהִתְפַּלֵּל בַּעֲדֵנוּ[a] אֶל־יְהוָה אֱלֹהֶיךָ [b]בְּעַד כָּל־ נ מ ג. ו בטע ר״ס[b]
הַשְּׁאֵרִית הַזֹּאת[b] כִּי־נִשְׁאַרְנוּ מְעַט מֵהַרְבֵּה כַּאֲשֶׁר עֵינֶיךָ רֹאוֹת אֹתָנוּ׃
3 וְיַגֶּד־לָנוּ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ[a] אֶת־הַדֶּרֶךְ אֲשֶׁר נֵלֵךְ־בָּהּ וְאֶת־הַדָּבָר אֲשֶׁר ד3. ב
4 נַעֲשֶׂה׃ 4 וַיֹּאמֶר אֲלֵיהֶם יִרְמְיָהוּ הַנָּבִיא שָׁמַעְתִּי הִנְנִי מִתְפַּלֵּל אֶל־ ג4
יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם[a] כִּדְבָרֵיכֶם וְהָיָה כָּל־הַדָּבָר[b] אֲשֶׁר־יַעֲנֶה יְהוָה אֶתְכֶם
5 אַגִּיד לָכֶם לֹא־אֶמְנַע מִכֶּם דָּבָר׃ 5 וְהֵמָּה אָמְרוּ אֶל־יִרְמְיָהוּ יְהִי ו ר״ס
יְהוָה בָּנוּ לְעֵד אֱמֶת וְנֶאֱמָן אִם־לֹא כְּכָל־הַדָּבָר אֲשֶׁר יִשְׁלָחֲךָ יְהוָה ל6
6 אֱלֹהֶיךָ אֵלֵינוּ כֵּן נַעֲשֶׂה׃ 6 אִם־טּוֹב וְאִם־רָע בְּקוֹל יְהוָה אֱלֹהֵינוּ ח ר״ס בסיפ׳. ב8
אֲשֶׁר אֲנַחְנוּ[a] שֹׁלְחִים אוֹתְךָ אֵלָיו נִשְׁמַע לְמַעַן אֲשֶׁר יִיטַב־לָנוּ כִּי נִשְׁמַע אנחנו ק8
7 בְּקוֹל יְהוָה אֱלֹהֵינוּ׃ ס 7 וַיְהִי מִקְּצֵה עֲשֶׂרֶת יָמִים וַיְהִי דְבַר־ יג
8 יְהוָה אֶל־יִרְמְיָהוּ׃ 8 וַיִּקְרָא אֶל־יוֹחָנָן בֶּן־קָרֵחַ וְאֶל כָּל־שָׂרֵי הַחֲיָלִים
9 אֲשֶׁר אִתּוֹ וְלִכָל־הָעָם לְמִקָּטֹן וְעַד־גָּדוֹל׃ 9 וַיֹּאמֶר אֲלֵיהֶם כֹּה ג9. ב
אָמַר יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר שְׁלַחְתֶּם אֹתִי אֵלָיו לְהַפִּיל תְּחִנַּתְכֶם כד

16 Mm 965. 17 Mm 2690. Cp 42 1 Mm 3996. 2 Mm 76. 3 Mm 1484. 4 Mm 2694. 5 Mm 1249. 6 תחד ונאמן Prv 11,13. 7 Mm 2584. 8 Qoh 12,14. 9 Mp sub loco.

16 [a–a] l prb שָׁבָה אִתָּם || [b–b] > 𝔊* || [c] pc Mss גִּבּוֹרִים cf 𝔊𝔚 || [d–d] add (ad גברים = גִּבּוֹרִים) || [e] 𝔊 *καὶ τὰ λοιπά*, it 43,6[b] || [f] cf 12[b] || **17** [a] dub; prb = in diversorio cf σ′𝔚; 𝔊θ′ *ἐν Γαβηρωθ* (nom proprium), α′ *ἐν (τοῖς) φραγμοῖς* = בְּגֹדֶרֹת, 𝔖 *b'dr'* = בְּגֹרֹת || [b] mlt Mss ut Q, 1 (cf 2 S 19,38sq); K dub || **Cp 42,1** [a] l sec 𝔊 וַעֲזַרְיָה cf 40,8 43,2 || [b] 𝔊 *Maasaiou* (it 43,2[a]) = מַעֲשָׂיָה, utrum l? || **2** [a] > 𝔊* || [b–b] > 𝔖 || **3** [a] pc Mss 𝔖 יְ֫הוָה || **4** [a] 𝔊 *θεὸν ἡμῶν* (ex *ὑμῶν*) || [b] > 𝔊*; l אֱלֹהֵיכֶם? || **6** [a] K Or אָנוּ || **9** [a–a] > 𝔊*.

10 לְפָנָיו׃ 10 אִם־שָׁוֹב[a] תֵּשְׁבוּ בָּאָרֶץ הַזֹּאת וּבָנִיתִי אֶתְכֶם וְלֹא אֶהֲרֹס
וְנָטַעְתִּי אֶתְכֶם וְלֹא אֶתּוֹשׁ כִּי נִחַמְתִּי אֶל־הָרָעָה אֲשֶׁר עָשִׂיתִי לָכֶם׃
11 אַל־תִּירְאוּ מִפְּנֵי מֶלֶךְ בָּבֶל אֲשֶׁר־אַתֶּם יְרֵאִים מִפָּנָיו אַל־תִּירְאוּ 11
מִמֶּנּוּ נְאֻם־יְהוָה כִּי־אִתְּכֶם אֲנִי לְהוֹשִׁיעַ אֶתְכֶם וּלְהַצִּיל אֶתְכֶם מִיָּדוֹ׃
12 וְאֶתֵּן לָכֶם רַחֲמִים וְרִחַם[a] אֶתְכֶם וְהֵשִׁיב[b] אֶתְכֶם אֶל־אַדְמָתְכֶם׃ ס 12
13 וְאִם־אֹמְרִים אַתֶּם לֹא נֵשֵׁב בָּאָרֶץ הַזֹּאת לְבִלְתִּי שְׁמֹעַ בְּקוֹל יְהוָה 13
14 אֱלֹהֵיכֶם׃ 14 [a]לֵאמֹר לֹא[a] כִּי אֶרֶץ מִצְרַיִם נָבוֹא אֲשֶׁר לֹא־נִרְאֶה
15 מִלְחָמָה וְקוֹל שׁוֹפָר לֹא נִשְׁמָע וְלַלֶּחֶם לֹא־נִרְעָב וְשָׁם נֵשֵׁב׃ 15 וְעַתָּה
לָכֵן שִׁמְעוּ דְּבַר־יְהוָה שְׁאֵרִית יְהוּדָה כֹּה־אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת אֱלֹהֵי
22 יִשְׂרָאֵל אִם־אַתֶּם שׂוֹם תְּשִׂמֻן פְּנֵיכֶם לָבֹא מִצְרַיִם וּבָאתֶם לָגוּר שָׁם׃
16 וְהָיְתָה[a] הַחֶרֶב אֲשֶׁר אַתֶּם יְרֵאִים מִמֶּנָּה שָׁם תַּשִּׂיג אֶתְכֶם בְּאֶרֶץ 16
מִצְרַיִם וְהָרָעָב אֲשֶׁר־אַתֶּם דֹּאֲגִים מִמֶּנּוּ שָׁם יִדְבַּק אַחֲרֵיכֶם מִצְרַיִם[b]
23 וְשָׁם תָּמֻתוּ׃ 17 וְיִהְיוּ[a] כָּל־הָאֲנָשִׁים[b] אֲשֶׁר־שָׂמוּ אֶת־פְּנֵיהֶם לָבוֹא 17
24 מִצְרַיִם לָגוּר שָׁם יָמֻתוּ בַּחֶרֶב בָּרָעָב וּבַדֶּבֶר וְלֹא־יִהְיֶה לָהֶם שָׂרִיד
וּפָלִיט מִפְּנֵי הָרָעָה אֲשֶׁר אֲנִי מֵבִיא עֲלֵיהֶם׃ ס 18 כִּי כֹה אָמַר 18
יְהוָה צְבָאוֹת אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל כַּאֲשֶׁר נִתַּךְ אַפִּי וַחֲמָתִי עַל־יֹשְׁבֵי
28 יְרוּשָׁלַם כֵּן תִּתַּךְ חֲמָתִי עֲלֵיכֶם בְּבֹאֲכֶם מִצְרָיִם וְהְיִיתֶם לְאָלָה
29 וְלִשַׁמָּה וְלִקְלָלָה וּלְחֶרְפָּה וְלֹא־תִרְאוּ עוֹד אֶת־הַמָּקוֹם הַזֶּה׃[a]
19 דְּבַר[a] יְהוָה עֲלֵיכֶם שְׁאֵרִית יְהוּדָה אַל־תָּבֹאוּ מִצְרָיִם יָדֹעַ[b] תֵּדְעוּ 19
כִּי־הַעִלֹתִי בָכֶם הַיּוֹם׃[c] 20 כִּי הִתְעֲתֶם[a] בְּנַפְשׁוֹתֵיכֶם כִּי־אַתֶּם 20
שְׁלַחְתֶּם אֹתִי [b]אֶל־יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם[b] לֵאמֹר הִתְפַּלֵּל בַּעֲדֵנוּ אֶל־יְהוָה
אֱלֹהֵינוּ[c] וְכֹכֹל[c] אֲשֶׁר יֹאמַר יְהוָה [b]אֱלֹהֵינוּ כֵּן הַגֶּד־לָנוּ[b] וְנַעֲשֶׂינּוּ׃
21 21 וְאַגֵּד[a] לָכֶם הַיּוֹם וְלֹא שְׁמַעְתֶּם[a] בְּקוֹל יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם[b] וּלְכֹל[c]

10 ה ר״פ בסיפ׳ | 11 כו ר״פ אל אל | ל | 12 ג . 13 | 13 ס נה | 14 יא | 15 ט ר״פ . ח פסוק לא לא לא לא . ה | 17 ג . 18 | ל . 19 | 20 ב . ג . 21 . ט חס | 22 | 23 יא רפ׳ | 24 ל מל בסיפ׳ . ח | ל בטע בסיפ׳ | ו בטע בסיפ׳ | 25 | 26 ג . ה | 27 ה מנה בליש | 28 ג | 29 ב | 30 ב ר״פ | 31 ב מל . התעתם ק חד מן ג | 32 מילין יחיד י מ״ת . ב מל | ה | 33 ד חס ב מנה בליש . ג | 34

10 Mm 2584. 11 Mm 3261. 12 Mm 2695. 13 Mp sub loco. 14 Mm 2550. 15 Mm 3072. 16 Mm 3132. 17 Mm 3682. 18 Mm 2696. 19 Mm 3073. 28 Mm 1154. 21 Mm 2697. 22 Mm 355. 23 Mm 417. 24 Mm 1804. 25 Mm 2614 contra textum. 26 Mm 431. 27 Mm 3172. 28 Mm 920. 29 Mm 2050. 30 Mm 317. 31 Mm 4257. 32 Mm 2557. 33 Mm 1688. 34 Mm 2698.

10 [a] 1 שׁוּב cf ΘΤV ‖ **12** [a] ΘSV 1 sg ‖ [b] Θ 1 sg; α′(SV) *καὶ καθίσω ὑμᾶς* a שׁב; prp והשיב ‖ **14** [a–a] > Θ* ‖ **16** [a] = והיה ‖ [b] 1 במ? ‖ **17** [a] = וְהָיָה ‖ [b] Θ* + *καὶ πάντες οἱ ἀλλογενεῖς* = וכל־הַגֵּרִים (ex הַגְּדִים? cf 43,2) ‖ **18** [a] prb huc tr 43,1—3 cf 21; tum init 19 ins וַיֹּאמֶר יִרְמְיָהוּ ‖ **19** [a] prp דְּבַר יְהוָה, sed cf 18[a] ‖ [b] Θ pr *καὶ νῦν* cf 22 ‖ [c–c] > Θ* ‖ **20** [a] 1 Q, K lapsus; Θ *ἐπονηρεύσασθε* = מ aut = הֲרֵעֹתֶם ‖ [b–b] > Θ* ‖ [c] > Θ* ‖ **21** [a–a] > Θ* ‖ [b] > Θ* ‖ [c] > Θ*; l c Ms ΘLTMsy לכל.

22 אֲשֶׁר־שְׁלָחַנִי אֲלֵיכֶם׃ 22 וְעַתָּה ᵃיָדֹעַ תֵּדְעוּ כִּי[a] בַּחֶרֶב ׀ בָּרָעָב ח
וּבַדֶּבֶר תָּמוּתוּ בַּמָּקוֹם אֲשֶׁר חֲפַצְתֶּם לָבוֹא לָגוּר שָׁם׃ ס ז מל
43 1 ᵃוַיְהִי כְּכַלּוֹת יִרְמְיָהוּ לְדַבֵּר אֶל־כָּל־הָעָם אֶת־כָּל־דִּבְרֵי יְהוָה
כה אֱלֹהֵיהֶם[b] אֲשֶׁר שְׁלָחוֹ יְהוָה אֱלֹהֵיהֶם[c] אֲלֵיהֶם אֵת ׀ כָּל־הַדְּבָרִים׃
ג 2 2 הָאֵלֶּה׃ ס וַיֹּאמֶר עֲזַרְיָה בֶן־הוֹשַׁעְיָה[a] וְיוֹחָנָן בֶּן־קָרֵחַ וְכָל־
ל הָאֲנָשִׁים ׀ הַזֵּדִים[b] אֹמְרִים[c] אֶל־יִרְמְיָהוּ[d] שֶׁקֶר[e] אַתָּה מְדַבֵּר[e] לֹא שְׁלָחֲךָ[f]
3 יְהוָה אֱלֹהֵינוּ[i] לֵאמֹר לֹא־תָבֹאוּ מִצְרַיִם לָגוּר שָׁם׃ 3 כִּי בָרוּךְ בֶּן־
נֵרִיָּה מַסִּית אֹתְךָ בָּנוּ לְמַעַן תֵּת אֹתָנוּ בְיַד־הַכַּשְׂדִּים לְהָמִית אֹתָנוּ
ל. ז² 4 וּלְהַגְלוֹת אֹתָנוּ בָּבֶל׃ 4 וְלֹא־שָׁמַע ׀ יוֹחָנָן בֶּן־קָרֵחַ וְכָל־שָׂרֵי הַחֲיָלִים
נא מ״פ וכל ר״פ דכות 5 וְכָל־הָעָם בְּקוֹל יְהוָה לָשֶׁבֶת בְּאֶרֶץ יְהוּדָה׃ 5 וַיִּקַּח יוֹחָנָן בֶּן־קָרֵחַ
ב מ ג וְכָל־שָׂרֵי הַחֲיָלִים אֶת כָּל־שְׁאֵרִית יְהוּדָה אֲשֶׁר־שָׁבוּ[a] מִכָּל־הַגּוֹיִם
ז² 6 אֲשֶׁר[a] נִדְּחוּ־שָׁם לָגוּר[b] בְּאֶרֶץ יְהוּדָה׃ 6 אֶת־הַגְּבָרִים[a] וְאֶת־הַנָּשִׁים
ד ר״פ בסיפ וְאֶת־הַטַּף[b] וְאֶת־בְּנוֹת הַמֶּלֶךְ ׀ וְאֵת כָּל־הַנֶּפֶשׁ אֲשֶׁר הִנִּיחַ נְבוּזַרְאֲדָן
א בסיפ. ב² רַב־טַבָּחִים אֶת־גְּדַלְיָהוּ בֶן־אֲחִיקָם ׀ בֶּן־שָׁפָן וְאֶת ׀ יִרְמְיָהוּ הַנָּבִיא
ב² ג 7 7 וְאֶת־בָּרוּךְ בֶּן־נֵרִיָּהוּ׃ 7 וַיָּבֹאוּ אֶרֶץ מִצְרַיִם כִּי לֹא שָׁמְעוּ בְּקוֹל
יְהוָה וַיָּבֹאוּ עַד־תַּחְפַּנְחֵס׃ ס
יג ר״פ 8 8 וַיְהִי דְבַר־יְהוָה אֶל־יִרְמְיָהוּ בְּתַחְפַּנְחֵס לֵאמֹר׃ 9 קַח בְּיָדְךָ[f]
ב² אֲבָנִים גְּדֹלוֹת וּטְמַנְתָּם ᵃבְּמַלְבֵּן[b] בְּמַלְבֵּן[c] אֲשֶׁר[a] בְּפֶתַח בֵּית־פַּרְעֹה
ב בטע בסיפ[a] 10 10 בְּתַחְפַּנְחֵס לְעֵינֵי אֲנָשִׁים יְהוּדִים׃ 10 וְאָמַרְתָּ[f] אֲלֵיהֶם כֹּה־אָמַר ׀ יְהוָה
צְבָאוֹת אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל הִנְנִי שֹׁלֵחַ ׀ וְלָקַחְתִּי אֶת־נְבוּכַדְרֶאצַּר מֶלֶךְ־
בָּבֶל עַבְדִּי[a] וְשַׂמְתִּי[b] כִּסְאוֹ מִמַּעַל לָאֲבָנִים הָאֵלֶּה אֲשֶׁר טָמַנְתִּי[c]
שפרירו. וב״א חד מן ז׳ ק ר״פ בלישׁ 11 וְנָטָה אֶת־שַׁפְרֻרוֹ[d] עֲלֵיהֶם׃ 11 וּבָאָה[a] וְהִכָּה אֶת־אֶרֶץ מִצְרַיִם אֲשֶׁר
ו 12 לַמָּוֶת לַמָּוֶת וַאֲשֶׁר לַשֶּׁבִי לַשֶּׁבִי[b] וַאֲשֶׁר לַחֶרֶב לַחֶרֶב[b]׃ 12 וְהִצַּתִּי[a]
ל. ל אֵשׁ בְּבָתֵּי אֱלֹהֵי מִצְרַיִם וּשְׂרָפָם וְשָׁבָם וְעָטָה[b] אֶת־אֶרֶץ מִצְרַיִם

Cp 43 [1] Mm 3996. [2] Mm 965. [3] Mm 2699. [4] Mm 2700. [5] Mm 2701. [6] Mm 2702.

22 [a–a] > 𝔊* ‖ **Cp 43,1** [a] cf 42,18[a] ‖ [b] > 𝔊* ‖ [c] > 𝔊*, dl (dttg) ‖ **2** [a] cf 42,1[b] ‖ [b] > 𝔊* ‖ [c] prp וְהַמְּרִים ‖ [d] 𝔊* + *λέγοντες*, ins לֵאמֹר ‖ [e–e] > 𝔊* ‖ [f] 𝔊* *πρὸς ἡμᾶς* = אֵלֵינוּ ‖ **5** [a–a] > 𝔊* ‖ [b–b] 𝔊* *ἐν τῇ γῇ* ‖ **6** [a] 𝔊 *τοὺς δυνατούς* cf 41,16[c] ‖ [b] cf 41,16[e] ‖ **9** [a–a] > 𝔊* ‖ [b] α′θ′(σ′𝔙) *ἐν τῷ κρυφίῳ* = בַּלָּט ‖ [c] prb add (dttg) ‖ **10** [a] > 𝔊* ‖ [b] 𝔊(𝔖) *καὶ θήσει τόν*, l וְשָׂם אֶת־ ‖ [c] 𝔊 2 sg ‖ [d] K ורו־ ‖ **11** [a] 𝔈 ut Q, l; K הָ־ ‖ [b–b] add? ‖ **12** [a] 𝔊𝔖𝔘 3 sg, l והצית ‖ [b] 𝔊 recte *καὶ φθειριεῖ* cf [c].

ד7 כַּאֲשֶׁר־יַעְשֶׂה[c] הָרֹעֶה אֶת־בִּגְדּוֹ וְיָצָא מִשָּׁם בְּשָׁלוֹם׃ 13 וְשִׁבַּר אֶת־ 13
ג8 מַצְּבוֹת בֵּית שֶׁמֶשׁ[a] אֲשֶׁר בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם[a] וְאֶת־בָּתֵּי אֱלֹהֵי־מִצְרַיִם
יִשְׂרֹף בָּאֵשׁ׃ ס

ג1 44 1 הַדָּבָר[l] אֲשֶׁר הָיָה אֶל־יִרְמְיָהוּ אֶל[c] כָּל־הַיְּהוּדִים הַיֹּשְׁבִים 44
ב חד מל וחד חס . ה2 בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם הַיֹּשְׁבִים בְּמִגְדֹּל[l] וּבְתַחְפַּנְחֵס וּבְנֹף[a] וּבְאֶרֶץ פַּתְרוֹס
ט בטעֹ בסיפ3 לֵאמֹר׃ ס 2 כֹּה־אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל אַתֶּם רְאִיתֶם 2
אֵת כָּל־הָרָעָה[l] אֲשֶׁר הֵבֵאתִי עַל־יְרוּשָׁלַם וְעַל כָּל־עָרֵי יְהוּדָה וְהִנָּם
ב . מט מל בנביא חָרְבָּה[l] הַיּוֹם הַזֶּה[a] וְאֵין[c] בָּהֶם יוֹשֵׁב׃ 3 מִפְּנֵי רָעָתָם אֲשֶׁר עָשׂוּ 3
ל לְהַכְעִסֵנִי לָלֶכֶת לְקַטֵּר לַעֲבֹד[a] לֵאלֹהִים אֲחֵרִים אֲשֶׁר לֹא יְדָעוּם
ח4 חס ב מנה בסיפ וכל עזרא דכות . ה מל בסיפ הֵמָּה אַתֶּם וַאֲבוֹתֵיכֶם[b]׃ 4 וָאֶשְׁלַח אֲלֵיכֶם אֶת־כָּל־עַבְדַּי הַנְּבִיאִים
ג מל בלישׁ5 . ט חס בלישׁ הַשְׁכֵּם וְשָׁלֹחַ לֵאמֹר אַל־נָא תַעֲשׂוּ אֶת דְּבַר־הַתּוֹעֵבָה הַזֹּאת אֲשֶׁר
ו שָׂנֵאתִי׃ 5 וְלֹא שָׁמְעוּ וְלֹא־הִטּוּ אֶת־אָזְנָם לָשׁוּב מֵרָעָתָם לְבִלְתִּי 5
קַטֵּר לֵאלֹהִים אֲחֵרִים׃ 6 וַתִּתַּךְ חֲמָתִי וְאַפִּי וַתִּבְעַר[l] בְּעָרֵי יְהוּדָה 6
ל וּבְחֻצוֹת יְרוּשָׁלִַם וַתִּהְיֶינָה לְחָרְבָּה[c] לְשַׁמָּמָה[a] כַּיּוֹם הַזֶּה׃ ס
ב6 7 וְעַתָּה כֹּה־אָמַר יְהוָה[c] אֱלֹהֵי[c] צְבָאוֹת אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל לָמָּה אַתֶּם 7
ל חס7 . כב עֹשִׂים רָעָה גְדוֹלָה[l] אֶל־נַפְשֹׁתֵיכֶם לְהַכְרִית לָכֶם אִישׁ־וְאִשָּׁה עוֹלֵל
יא כת ל8 וְיוֹנֵק מִתּוֹךְ יְהוּדָה לִבְלְתִּי הוֹתִיר לָכֶם שְׁאֵרִית׃ 8 לְהַכְעִסֵנִי[a] בְּמַעֲשֵׂי
יְדֵיכֶם לְקַטֵּר לֵאלֹהִים אֲחֵרִים בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם אֲשֶׁר־אַתֶּם בָּאִים
כל מ״ם למען ולמען ב מ ו9 לָגוּר שָׁם[b] לְמַעַן הַכְרִית לָכֶם וּ[b]לְמַעַן הֱיוֹתְכֶם[l] לִקְלָלָה וּלְחֶרְפָּה
ל בְּכֹל[c] גּוֹיֵי הָאָרֶץ׃ 9 הֲשְׁכַחְתֶּם[l] אֶת־רָעוֹת אֲבוֹתֵיכֶם וְאֶת־רָעוֹת | 9
ד חס ול בלישׁ . ד חס ול בלישׁ מַלְכֵי יְהוּדָה וְאֶת רָעוֹת נָשָׁיו[a] וְ[b]אֶת רָעָתְכֶם[b] וְ[c]אֶת רָעַת נְשֵׁיכֶם[c] אֲשֶׁר
ט ר״פ בסיפ וחד מן לג10 פסוק לא ולא ולא ז מנה בסיפ . ד בסיפ עָשׂוּ בְּאֶרֶץ יְהוּדָה וּבְחֻצוֹת יְרוּשָׁלִָם׃ 10 לֹא דֻכְּאוּ[a] עַד[c] הַיּוֹם הַזֶּה 10
ט11 חס וכל אורית דכות ב מ א . ה וְלֹא יָרְאוּ[b] וְלֹא־הָלְכוּ[c] בְּתוֹרָתִי וּבְחֻקֹּתַי[c] אֲשֶׁר־נָתַתִּי[c] לִפְנֵיכֶם

7 Mm 2703. 8 Mm 2704. Cp 44 1 Mm 2705. 2 Mm 3981. 3 Mm 2615. 4 Mm 1586. 5 Mm 2595. 6 Mm 2015. 7 Mm 2557. 8 Mm 2706. 9 Mm 2707. 10 Mm 771. 11 Mm 1902.

12 [c] sic L, mlt Mss Edd יַעֲטֶה; 𝔊 recte *φθειρίζει* cf [b] ‖ **13** [a–a] 𝔊* *τοὺς ἐν Ων*; et 𝔐 et 𝔊 gl ‖ **Cp 44,1** [a] > 𝔊* ‖ **2** [a–a] > 𝔊* ‖ **3** [a] > 𝔊* ‖ [b–b] 𝔊* sol *ἔγνωτε* = יְדַעְתֶּם ‖ **6** [a] 𝔗 nonn Mss Vrs וְ׳ ‖ **8** [a] 𝔗 mlt Mss 𝔖 שֵׁנִי– ‖ [b–b] add? cf 7 ‖ [c] pc Mss לְכָל ‖ **9** [a] 𝔊 *τῶν ἀρχόντων ὑμῶν* = שָׂרֵיכֶם; l prb נְשֵׁיהֶם cf 𝔖 ‖ [b–b] > 𝔊𝔖 ‖ [c–c] > 𝔖 ‖ **10** [a] dub; 𝔊(𝔗) *ἐπαύσαντο* = וְנִכְלְאוּ? θ′ *ἐταπεινώθησαν* = 𝔐; α′σ′ *(ἐκαθαρίσθησαν)*, 𝔙 *(mundati sunt)*, 𝔖 *('tdkjw)* ab aram דכא ducunt; prp נִכְאוּ cf Da 11,30 ‖ [b–b] > 𝔊* ‖ [c–c] 𝔊* *τῶν προσταγμάτων μου* = בחקתי ‖ [d–d] 𝔊* *κατὰ πρόσωπον*.

11 וְלִפְנֵי[d] אֲבוֹתֵיכֶם׃ ס 11 [a]לָכֵן כֹּה־אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת אֱלֹהֵי יל וכל לפני ולפני דכות הי בטע בסיפ[12]. ג בטע בסיפ
יִשְׂרָאֵל הִנְנִי שָׂם פְּנַי בָּכֶם לְרָעָה וּלְהַכְרִית אֶת־כָּל־יְהוּדָה׃ ב[13]
12 וְלָקַחְתִּי אֶת־שְׁאֵרִית יְהוּדָה אֲשֶׁר־שָׂמוּ פְנֵיהֶם לָבוֹא אֶרֶץ־מִצְרַיִם
לָגוּר שָׁם וְתַמּוּ כֹל בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם יִפְּלוּ בַּחֶרֶב בָּרָעָב[a] יִתַּמּוּ מִקָּטֹן ה
וְעַד־גָּדוֹל בַּחֶרֶב וּבָרָעָב יָמֻתוּ וְהָיוּ לְאָלָה לְשַׁמָּה וְלִקְלָלָה וּלְחֶרְפָּה׃
13 וּפָקַדְתִּי עַל הַיּוֹשְׁבִים בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם כַּאֲשֶׁר פָּקַדְתִּי עַל־יְרוּשָׁלִָם י מל ב מנה בליש
בַּחֶרֶב בָּרָעָב וּבַדָּבֶר׃ 14 וְלֹא יִהְיֶה פָּלִיט וְשָׂרִיד לִשְׁאֵרִית יְהוּדָה ת. יל ר״ם ולא לא[14]. ד ר״ם. ב
הַבָּאִים לָגוּר־שָׁם[a] בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם וְלָשׁוּב[b] | אֶרֶץ יְהוּדָה אֲשֶׁר־הֵמָּה ג[15]
מְנַשְּׂאִים אֶת־נַפְשָׁם לָשׁוּב לָשֶׁבֶת[c] שָׁם כִּי לֹא־יָשׁוּבוּ[d] כִּי אִם־פְּלֵטִים[d]׃ ג
ס 15 וַיַּעֲנוּ אֶת־יִרְמְיָהוּ כָּל־הָאֲנָשִׁים יֹדְעִים כִּי־מְקַטְּרוֹת נְשֵׁיהֶם ט פסוק כל וכל וכל[16]. ל
לֵאלֹהִים אֲחֵרִים וְכָל־הַנָּשִׁים הָעֹמְדוֹת קָהָל[a] גָּדוֹל וְכָל־הָעָם ג[17]. ב[18]. גא מ״ם וכל ר״פ דכות ב מ ג
16 הַיֹּשְׁבִים בְּאֶרֶץ־מִצְרַיִם בְּפַתְרוֹס[bc] לֵאמֹר׃ 17 הַדָּבָר אֲשֶׁר־דִּבַּרְתָּ ה בטע בסיפ
אֵלֵינוּ בְּשֵׁם יְהוָה אֵינֶנּוּ שֹׁמְעִים אֵלֶיךָ׃ כִּי עָשֹׂה נַעֲשֶׂה אֶת־כָּל־ ח[19]
הַדָּבָר | אֲשֶׁר־יָצָא מִפִּינוּ לְקַטֵּר לִמְלֶכֶת[a] הַשָּׁמַיִם וְהַסֵּךְ־[b]לָהּ נְסָכִים׃ ל מל
כַּאֲשֶׁר עָשִׂינוּ אֲנַחְנוּ וַאֲבֹתֵינוּ מְלָכֵינוּ וְשָׂרֵינוּ בְּעָרֵי יְהוּדָה וּבְחֻצוֹת
יְרוּשָׁלִָם וַנִּשְׂבַּע־לֶחֶם וַנִּהְיֶה טוֹבִים וְרָעָה לֹא רָאִינוּ׃ 18 וּמִן־אָז ל. ב. ט[20]. ה ר״ם בנביא[21]
חָדַלְנוּ לְקַטֵּר לִמְלֶכֶת[a] הַשָּׁמַיִם [b]וְהַסֵּךְ־לָהּ נְסָכִים[b] חָסַרְנוּ כֹל ב[22]
וּבַחֶרֶב וּבָרָעָב תָּמְנוּ׃ 19 וְכִי[a]־אֲנַחְנוּ מְקַטְּרִים לִמְלֶכֶת[b] הַשָּׁמַיִם ב[23]
וְלַהַסֵּךְ לָהּ נְסָכִים הַמִּבַּלְעֲדֵי אֲנָשֵׁינוּ עָשִׂינוּ לָהּ כַּוָּנִים לְהַעַצֵּבָהּ[c] ב[19]. ג. ב. ל
וְהַסֵּךְ לָהּ נְסָכִים׃ פ 20 וַיֹּאמֶר יִרְמְיָהוּ אֶל־כָּל־הָעָם עַל־ ס[24]
הַגְּבָרִים וְעַל־הַנָּשִׁים וְעַל־כָּל־הָעָם הָעֹנִים אֹתוֹ דָּבָר לֵאמֹר׃ ב[25]
21 הֲלוֹא אֶת־הַקִּטֹּר אֲשֶׁר קִטַּרְתֶּם בְּעָרֵי יְהוּדָה וּבְחֻצוֹת יְרוּשָׁלִָם ל
אַתֶּם וַאֲבוֹתֵיכֶם מַלְכֵיכֶם וְשָׂרֵיכֶם וְעַם הָאָרֶץ אֹתָם[a] זָכַר יְהוָה יו חס בסיפ

[12] Mm 2617. [13] Mm 2239. [14] Mm 2708. [15] Mm 4239. [16] Mm 1981. [17] Mm 625. [18] Mm 1309. [19] Mp sub loco. [20] Mm 1144. [21] Mm 2980. [22] Mm 2546. [23] Jdc 16,30.

10 [e] GS suff 3 pl ‖ **11** [a] 11.12 G brevius cf S ‖ **12** [a] 1 c mlt Mss Vrs וּבְ ‖ **14** [a] > G*, dl ‖ [b] G om cop, 1 לְ ‖ [c] > G*S ‖ [d–d] add cf 14a ‖ **15** [a] prp קוֹל ‖ [b–b] prb add ‖ [c] 1 וּבְ cf S ‖ **17** [a] mlt Mss למלאכת; 1 לְמַלְכַּת cf GV et 7,18[a] ‖ [b] Or וּלְהַ ‖ **18** [a] ut 17[a] ‖ [b–b] > G* ‖ **19** [a] G[L] *καὶ αἱ γυναῖκες εἶπον· ὅτε καί* (sim S), 1 וְהַנָּשִׁים אָמְרוּ כִי ‖ [b] ut 17[a] ‖ [c] > G*S ‖ **21** [a] > G*; 1 אתה cf תעלה.

וַתַּעֲלֶה עַל־לִבּוֹ׃ 22 וְלֹא־יוּכַל יְהוָה עוֹד לָשֵׂאת מִפְּנֵי רַע מַעַלְלֵיכֶם 22
מִפְּנֵי הַתּוֹעֵבֹת אֲשֶׁר עֲשִׂיתֶם וַתְּהִי אַרְצְכֶם לְחָרְבָּה וּלְשַׁמָּה וְלִקְלָלָה
מֵאֵין יוֹשֵׁב[a] כְּהַיּוֹם הַזֶּה׃ 23 מִפְּנֵי אֲשֶׁר קִטַּרְתֶּם וַאֲשֶׁר חֲטָאתֶם 23
לַיהוָה וְלֹא שְׁמַעְתֶּם בְּקוֹל יְהוָה וּבְתוֹרָתוֹ וּבְחֻקֹּתָיו וּבְעֵדְוֹתָיו לֹא
הָלַכְתֶּם עַל־כֵּן קָרְאָת אֶתְכֶם הָרָעָה הַזֹּאת[a] כַּיּוֹם הַזֶּה[a]׃ ס
24 וַיֹּאמֶר יִרְמְיָהוּ[a] אֶל־כָּל־הָעָם וְ[a]אֶל כָּל־הַנָּשִׁים שִׁמְעוּ דְבַר־יְהוָה 24
כָּל־יְהוּדָה אֲשֶׁר בְּאֶרֶץ מִצְרָיִם[b]׃ ס 25 כֹּה־אָמַר יְהוָה־צְבָאוֹת 25
אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל לֵאמֹר [a]אַתֶּם וְנְשֵׁיכֶם[a] וַתְּדַבֵּרְנָה בְּפִיכֶם וּבִידֵיכֶם
מִלֵּאתֶם | לֵאמֹר עָשֹׂה נַעֲשֶׂה אֶת־נְדָרֵינוּ אֲשֶׁר נָדַרְנוּ לְקַטֵּר לִמְלֶכֶת[b]
הַשָּׁמַיִם וּלְהַסֵּךְ לָהּ נְסָכִים הָקֵים תָּקִימְנָה[c] אֶת־נִדְרֵיכֶם וְעָשֹׂה
תַּעֲשֶׂינָה אֶת־נִדְרֵיכֶם[d]׃ פ 26 לָכֵן שִׁמְעוּ דְבַר־יְהוָה כָּל־יְהוּדָה 26
הַיֹּשְׁבִים בְּאֶרֶץ מִצְרָיִם הִנְנִי נִשְׁבַּעְתִּי בִשְׁמִי הַגָּדוֹל אָמַר יְהוָה אִם־
יִהְיֶה עוֹד שְׁמִי נִקְרָא | בְּפִי | כָּל־אִישׁ יְהוּדָה אֹמֵר חַי־אֲדֹנָי יְהוִה בְּכָל־
אֶרֶץ מִצְרָיִם׃ 27 הִנְנִי שֹׁקֵד עֲלֵיהֶם לְרָעָה וְלֹא לְטוֹבָה וְתַמּוּ כָל־ 27
אִישׁ יְהוּדָה אֲשֶׁר בְּאֶרֶץ־מִצְרַיִם בַּחֶרֶב וּבָרָעָב עַד־כַּלּוֹתָם׃
28 וּפְלִיטֵי חֶרֶב יְשֻׁבוּן מִן־אֶרֶץ מִצְרַיִם אֶרֶץ יְהוּדָה מְתֵי מִסְפָּר 28
וְיָדְעוּ כָּל־שְׁאֵרִית יְהוּדָה [a]הַבָּאִים לְאֶרֶץ־מִצְרַיִם לָגוּר שָׁם[a] דְּבַר־
מִי יָקוּם [b]מִמֶּנִּי וּמֵהֶם[b]׃ 29 וְזֹאת־לָכֶם הָאוֹת נְאֻם־יְהוָה כִּי־פֹקֵד אֲנִי 29
עֲלֵיכֶם [a]בַּמָּקוֹם הַזֶּה לְמַעַן תֵּדְעוּ כִּי קוֹם יָקוּמוּ דְבָרַי עֲלֵיכֶם[a]
לְרָעָה׃ ס 30 כֹּה | אָמַר יְהוָה הִנְנִי נֹתֵן אֶת־פַּרְעֹה[a] חָפְרַע מֶלֶךְ־ 30
מִצְרַיִם בְּיַד אֹיְבָיו וּבְיַד מְבַקְשֵׁי נַפְשׁוֹ כַּאֲשֶׁר נָתַתִּי אֶת־צִדְקִיָּהוּ
מֶלֶךְ־יְהוּדָה בְּיַד נְבוּכַדְרֶאצַּר מֶלֶךְ־בָּבֶל אֹיְבוֹ וּמְבַקֵּשׁ נַפְשׁוֹ׃ ס
45 1 הַדָּבָר אֲשֶׁר דִּבֶּר יִרְמְיָהוּ הַנָּבִיא אֶל־בָּרוּךְ בֶּן־נֵרִיָּה 45
בְּכָתְבוֹ אֶת־הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה עַל־סֵפֶר מִפִּי יִרְמְיָהוּ בַּשָּׁנָה[a] הָרְבִעִית

[24] Mm 2709. [25] Mm 2268. [26] Mp sub loco. [27] Mm 288. [28] Mm 1875. [29] Mm 1888. [30] Mm 2710. [31] Mm 2398. [32] Okhl 196. [33] Mm 3952. [34] Mm 856. Cp 45 [1] Cf Mm 2711 et Mp sub loco.

22 [a–a] > 𝔊* ‖ **23** [a–a] > 𝔊* ‖ **24** [a–a] add (ex 20) ‖ [b–b] > 𝔊*, add ex 26 ‖ **25** [a–a] l אַתְּנָה הַנָּשִׁים cf 𝔊* ‖ [b] ut 17[a] ‖ [c] l תְּקִימֶנָּה vel תָּקִימְנָה ‖ [d] l c pc Mss נִסְכֵּיכֶם; prp דִּבְרֵיכֶם ‖ **28** [a–a] add cf 28a ‖ [b–b] > 𝔊* ‖ **29** [a–a] > 𝔊* (homtel) ‖ **30** [a] > 𝔊* (hpgr?) ‖ **Cp 45,1** [a] K[Or] בִּשְׁנַת.

2 לִיהוֹיָקִים בֶּן־יֹאשִׁיָּהוּ מֶלֶךְ יְהוּדָה לֵאמֹר׃ ס 2 כֹּה־אָמַר יְהוָה כד
3 אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל עָלַיִךְ בָּרוּךְ׃ 3 אָמַרְתָּ[a] אוֹי־נָא לִי כִּי־יָסַף יְהוָה יָגוֹן ג ר״פ[2]
4 עַל־מַכְאֹבִי יָגַעְתִּי[b] בְּאַנְחָתִי וּמְנוּחָה לֹא מָצָאתִי׃ ס 4 כֹּה[a] ג חס[3]. ב. יח בטע בסיפ
תֹאמַר אֵלָיו[a] כֹּה אָמַר יְהוָה הִנֵּה אֲשֶׁר־בָּנִיתִי אֲנִי הֹרֵס וְאֵת אֲשֶׁר־
5 נָטַעְתִּי אֲנִי נֹתֵשׁ[b] וְאֵת־כָּל־הָאָרֶץ הִיא[bc]׃ 5 וְאַתָּה תְּבַקֶּשׁ־לְךָ גְּרֹלוֹת יד. כז בטע ה׳ מנה בליש
אַל־תְּבַקֵּשׁ כִּי הִנְנִי מֵבִיא רָעָה עַל־כָּל־בָּשָׂר נְאֻם־יְהוָה וְנָתַתִּי לְךָ
אֶת־נַפְשְׁךָ לְשָׁלָל עַל כָּל־הַמְּקֹמוֹת אֲשֶׁר תֵּלֵךְ־שָׁם׃ ס ל

46 1 [a]אֲשֶׁר הָיָה דְבַר־יְהוָה אֶל־יִרְמְיָהוּ הַנָּבִיא עַל־[b]הַגּוֹיִם[c]׃ ה׳
2 לְמִצְרַיִם עַל־חֵיל פַּרְעֹה נְכוֹ[a] מֶלֶךְ מִצְרַיִם אֲשֶׁר־הָיָה עַל־נְהַר־ ב כת כן
פְּרָת בְּכַרְכְּמִשׁ אֲשֶׁר הִכָּה נְבוּכַדְרֶאצַּר מֶלֶךְ בָּבֶל בִּשְׁנַת הָרְבִיעִית ב ול כת כן. ב. ד מל[2]
לִיהוֹיָקִים בֶּן־יֹאשִׁיָּהוּ מֶלֶךְ יְהוּדָה׃
3 עִרְכוּ מָגֵן וְצִנָּה וּגְשׁוּ לַמִּלְחָמָה׃ ל
4 אִסְרוּ הַסּוּסִים וַעֲלוּ[a] הַפָּרָשִׁים ב
וְהִתְיַצְּבוּ בְּכוֹבָעִים מָרְקוּ[b] הָרְמָחִים לִבְשׁוּ הַסְּרִיֹנוֹת[c]׃
5 מַדּוּעַ רָאִיתִי[a] הֵמָּה חַתִּים נְסֹגִים אָחוֹר ב
וְגִבּוֹרֵיהֶם יֻכַּתּוּ וּמָנוֹס נָסוּ וְלֹא הִפְנוּ מָגוֹר מִסָּבִיב נְאֻם־יְהוָה׃ ג׳. ג׳[4]
6 אַל־יָנוּס הַקַּל וְאַל־יִמָּלֵט הַגִּבּוֹר יג׳[5]
צָפוֹנָה[a] עַל־יַד נְהַר־[b]פְּרָת כָּשְׁלוּ וְנָפָלוּ׃ נג ה׳ מנה בסיפ
7 מִי־זֶה כַּיְאֹר יַעֲלֶה כַּנְּהָרוֹת יִתְנַעֲשׁוּ מֵימָיו׃
8 [a]מִצְרַיִם[a] כַּיְאֹר יַעֲלֶה וְכַנְּהָרוֹת יִתְנַעֲשׁוּ מָיִם ג ר״פ
וַיֹּאמֶר אַעֲלֶה אַכַּסֶּה־אֶרֶץ אֹבִידָה[b] עִיר וְיֹשְׁבֵי[b] בָּהּ׃ ח פת[8]
9 עֲלוּ הַסּוּסִים וְהִתְהוֹלְלוּ הָרֶכֶב וְיֵצְאוּ[a] הַגִּבּוֹרִים ל׳. ז מל
כּוּשׁ וּפוּט תֹּפְשֵׂי מָגֵן וְלוּדִים תֹּפְשֵׂי[b] דֹרְכֵי קָשֶׁת׃ ל

[2]Mm 2157. [3]Mm 2712. [4]Mm 4158. Cp 46 [1]Mm 2453. [2]Mm 919. [3]Mm 3087. [4]Mm 3477. [5]Mm 3044. [6]Mm 389. [7]Mm 98.

3 [a] pr כִּי cf 𝔊* || [b] 𝔊 *ἐκοιμήθην* (ex *ἐκοπώθην*?) || **4** [a–a] add || [b–b] > 𝔊* || [c] K^{Or} mlt Mss 𝔗 pr לִי; l prb אֲבָה cf 𝔖 || **Cp 46,1** [a] > 𝔊*; cf 25,13b || [b] mlt Mss $𝔊^{OL}$ + כל־ ut 25,13b || [c] ins eadem vb ut 2bγδ (בשנת ... יהודה) || **2** [a] 𝔖𝔗 *hgjr'* = נָגָה (interpretatio judaica) || **4** [a] 𝔊 om cop; 𝔖 *'rkbw* = הַעלו || [b] 𝔊 *προ(σ)βάλ(λ)ετε* = רְמוּ? prp מָרְקוּ cf Ps 35,3 || [c] mlt Mss הַשְׁרוֹן || **5** [a] > 𝔊 || **6** [a] 𝔖 *bgnbr'* = בַּגִּבּוֹרִים || [b] > 𝔊, dl || **8** [a–a] add (𝔊* om 8aβ) || [b–b] 𝔊* om עִיר וְ || **9** [a] 𝔊 *ἐξέλθατε*, l יְצְאוּ || [b] dl.

10 וְהַיּוֹם הַהוּא לַאדֹנָי יְהוִה צְבָאוֹת[a] יוֹם נְקָמָה לְהִנָּקֵם מִצָּרָיו — ה״ל[8]
וְאָכְלָה חֶרֶב[b] וְשָׂבְעָה וְרָוְתָה מִדָּמָם
כִּי זֶבַח לַאדֹנָי יְהוִה צְבָאוֹת בְּאֶרֶץ צָפוֹן אֶל־נְהַר־פְּרָת׃ — ה״ל ג[9]
11 עֲלִי גִלְעָד וּקְחִי צֳרִי בְּתוּלַת בַּת־מִצְרָיִם — ו[10]
לַשָּׁוְא הִרְבֵּיתִי[a] רְפֻאוֹת תְּעָלָה אֵין לָךְ׃ — הרביתי ק ג
12 שָׁמְעוּ גוֹיִם קְלוֹנֵךְ[a] וְצִוְחָתֵךְ מָלְאָה הָאָרֶץ — ג ר״פ[11]
כִּי־גִבּוֹר בְּגִבּוֹר כָּשְׁלוּ יַחְדָּיו נָפָלוּ שְׁנֵיהֶם׃ פ — ל. ג מל
13 הַדָּבָר אֲשֶׁר דִּבֶּר יְהוָה אֶל־יִרְמְיָהוּ הַנָּבִיא לָבוֹא נְבוּכַדְרֶאצַּר
מֶלֶךְ בָּבֶל לְהַכּוֹת אֶת־אֶרֶץ מִצְרָיִם׃
14 הַגִּידוּ[a] בְּמִצְרַיִם וְהַשְׁמִיעוּ[a] בְּמִגְדּוֹל וְהַשְׁמִיעוּ בְנֹף וּבְתַחְפַּנְחֵס[b] — ב חד חס ורחר מל
אִמְרוּ הִתְיַצֵּב וְהָכֵן לָךְ כִּי־אָכְלָה חֶרֶב סְבִיבֶיךָ׃[c] — ל. ל
15 מַדּוּעַ נִסְחַף[a] אַבִּירֶיךָ[b] לֹא עָמַד כִּי יְהוָה הֲדָפוֹ׃ — ל. ל. ב[12]
16 הִרְבָּה[a] כּוֹשֵׁל[b] גַּם־נָפַל[c] — ה מל. ה בסיפ
אִישׁ[c] אֶל־רֵעֵהוּ וַיֹּאמְרוּ קוּמָה[d] | וְנָשׁוּבָה אֶל־עַמֵּנוּ — ז[13] ול חס
וְאֶל־אֶרֶץ מוֹלַדְתֵּנוּ מִפְּנֵי חֶרֶב הַיּוֹנָה[e]׃
17 קָרְאוּ[a] שָׁם פַּרְעֹה[b] מֶלֶךְ־מִצְרַיִם[b] שָׁאוֹן הֶעֱבִיר[c] הַמּוֹעֵד׃
18 חַי־אֲנִי נְאֻם־הַמֶּלֶךְ יְהוָה צְבָאוֹת שְׁמוֹ — ג
כִּי[a] כְתָבוֹר בֶּהָרִים וּכְכַרְמֶל בַּיָּם יָבוֹא[b]׃ — ל. ל
19 כְּלֵי גוֹלָה עֲשֵׂי לָךְ יוֹשֶׁבֶת בַּת־מִצְרָיִם — מט מל בנביא
כִּי־נֹף לְשַׁמָּה תִּהְיֶה וְנִצַּתָה מֵאֵין יוֹשֵׁב׃ ס
20 עֶגְלָה[a] יְפֵה־פִיָּה[a] מִצְרַיִם קֶרֶץ מִצָּפוֹן בָּא בָּא[b]׃ — ל. ל. ג
21 גַּם־שְׂכִירֶיהָ בְקִרְבָּהּ כְּעֹגְלֵי מַרְבֵּק — ר[14]

[8] Mp sub loco. [9] Mm 2713. [10] Mm 2279. [11] Mm 3725. [12] Nu 35,22. [13] Mm 2714. [14] Mm 2715.

10 [a] > 𝔊, dl ‖ [b] l חַרְבּוֹ (ו hpgr); 𝔊* + *(τοῦ) κυρίου* ‖ **11** [a] K תִּי– cf 2,33[b] ‖ **12** [a] 𝔊 *φωνήν σου* = קוֹלֵךְ ‖ **13** [a] 𝔊 *ἐν χειρί* = בְּיַד ‖ **14** [a–a] > 𝔊*, dl ‖ [b] > 𝔊*, dl (ex 44,1) ‖ [c] l חַרְבֶּךָ; 𝔊 *τὴν σμίλακά σου* = סַבְּכֵךְ cf 21,14[c] ‖ **15** [a] 𝔊 *ἔφυγεν ὁ Ἄπις*, prp *נָס חָף, sed l זוֹג ‖ [b] mlt Mss דרך–; l דְּבָרֶיךָ ‖ **16** [a] 𝔊 *καὶ τὸ πλῆθός σου* = וַהֲמוֹנֵךְ; prp כָּשַׁל l כּוֹשֵׁל cf 𝔊 (tr) ‖ [c] huc tr ויאמרו cf 𝔊 ‖ [d] Q^{Or} קומו ‖ [e] 𝔊 *Ἑλληνικῆς* = הַיְוָנִית, α′θ′(υ) *τῆς περιστερᾶς*, σ′ *τῆς οἰνωμένης* cf 𝔗, 𝔖 *dmdwj'* afflictantis; it 50,16[c] cf 25,38[d] ‖ **17** [a–a] 𝔊(υ) *καλέσατε τὸ ὄνομα* cf 𝔖, l קִ֫רְאוּ שֵׁם ‖ [b–b] add ‖ [c] 𝔊 *εσβ(ε)ι(ε)*, ex *εεβ(ε)ιρ*? ‖ **18** [a] ins גְּבוֹר ‖ [b] ins אוֹיֵב ‖ **20** [a–a] l c mlt Mss יפיפיה ‖ [b] l c mlt Mss 𝔊𝔖 al בּה.

כִּי־גַם־הֵמָּה הִפְנוּ נָסוּ יַחְדָּיו לֹא עָמָדוּ ג מל
כִּי יוֹם אֵידָם בָּא עֲלֵיהֶם עֵת פְּקֻדָתָם׃
22 קוֹלָהּ [a]כַּנָּחָשׁ יֵלֵךְ [a]כִּי־בְחַיִל [b]יֵלֵכוּ ב
וּבְקַרְדֻּמוֹת בָּאוּ לָהּ [c]כְּחֹטְבֵי עֵצִים׃
23 כָּרְתוּ [a]יַעְרָהּ נְאֻם־יְהוָה כִּי לֹא יֵחָקֵר [b] ל
כִּי רַבּוּ מֵאַרְבֶּה וְאֵין לָהֶם מִסְפָּר׃ ג15
24 הֹבִישָׁה בַת־מִצְרַיִם נִתְּנָה בְּיַד עַם־צָפוֹן׃
25 אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל הִנְנִי פוֹקֵד אֶל־אָמוֹן מִנֹּא [a] ג ר״פ16 . ד17
[b]וְעַל [c]־פַּרְעֹה [b] וְעַל־מִצְרַיִם וְעַל־אֱלֹהֶיהָ וְעַל־מְלָכֶיהָ וְעַל־[c]פַּרְעֹה [d] ה ב מנה בלישׁ18 .
וְעַל הַבֹּטְחִים בּוֹ׃ 26 [a]וְנָתַתִּים בְּיַד מְבַקְשֵׁי נַפְשָׁם וּבְיַד נְבוּכַדְרֶאצַּר ה ב מנה בלישׁ18
מֶלֶךְ־בָּבֶל וּבְיַד־עֲבָדָיו וְאַחֲרֵי־כֵן תִּשָּׁכֵן כִּימֵי־קֶדֶם נְאֻם־יְהוָה׃ ס ב מ״פ בנביא18
ס18 ס15 27 [a]וְאַתָּה אַל־תִּירָא עַבְדִּי יַעֲקֹב וְאַל־תֵּחַת יִשְׂרָאֵל
כִּי הִנְנִי מוֹשִׁיעֲךָ מֵרָחוֹק וְאֶת־זַרְעֲךָ מֵאֶרֶץ שִׁבְיָם ל חס . ב
וְשָׁב יַעֲקֹב וְשָׁקַט וְשַׁאֲנַן וְאֵין מַחֲרִיד׃ ס ח מל19 . ג20
28 אַתָּה אַל־תִּירָא עַבְדִּי יַעֲקֹב נְאֻם־יְהוָה כִּי אִתְּךָ אָנִי יא ר״פ ז מנה בנביא
כִּי אֶעֱשֶׂה כָלָה בְּכָל־הַגּוֹיִם ׀ אֲשֶׁר הִדַּחְתִּיךָ שָּׁמָּה ג21
וְאֹתְךָ לֹא־אֶעֱשֶׂה כָלָה וְיִסַּרְתִּיךָ לַמִּשְׁפָּט וְנַקֵּה לֹא אֲנַקֶּךָּ׃ ס ה22
נ1 47 1 [a]אֲשֶׁר הָיָה דְבַר־יְהוָה אֶל־יִרְמְיָהוּ הַנָּבִיא [a] אֶל־פְּלִשְׁתִּים
יח בטע בסיפ [a]בְּטֶרֶם יַכֶּה פַּרְעֹה אֶת־עַזָּה׃ ס 2 כֹּה ׀ אָמַר יְהוָה
ל
הִנֵּה־מַיִם עֹלִים מִצָּפוֹן וְהָיוּ לְנַחַל שׁוֹטֵף
ל. ג מל2
וְיִשְׁטְפוּ אֶרֶץ וּמְלוֹאָהּ עִיר וְיֹשְׁבֵי בָהּ
ד חס3 . מט מל בנביא
וְזָעֲקוּ הָאָדָם וְהֵילֵל כָּל יוֹשֵׁב [a] הָאָרֶץ׃
3 [a]מִקּוֹל שַׁעֲטַת פַּרְסוֹת אַבִּירָיו מֵרַעַשׁ לְרִכְבּוֹ הֲמוֹן גַּלְגִּלָּיו

15 Mm 2716. 16 Mm 2541. 17 Mm 2717. 18 Mp sub loco. 19 Mm 822. 20 Mm 3574. 21 Mm 1220. 22 Mm 1035. Cp 47 1 Mm 1734. 2 Mm 2499. 3 Mp sub loco.

22 [a–a] G *ὡς ὄφεως συρίζοντος*, S(C) *'jk ḥwj' dršp* quasi serpens repens, V *quasi aeris* (= נְחֹשֶׁת) *sonabit*; prp כְּנַהֵם יִלְדָּהּ ‖ [b] G *ἐν ἄμμῳ* = בחול ‖ [c] mlt Mss לך ‖ **23** [a] non imp pi (G^{L}S), sed pf qal (GCV) ‖ [b] l c Ms רוּ– ‖ **25** [a] G *(τὸν) υἱὸν αὐτῆς* = בְּנָהּ ‖ [b–b] prp פַּרְעֹה־ועל; dl cf v b ‖ [c] GC$^{f\,Ms}$ om cop ‖ [d–d] > G* (homtel) ‖ **26** [a] > G* ‖ **27** [a] cf 30,10[a] ‖ **Cp 47,1** [a–a] > G*, add ‖ **2** [a] mlt Mss Vrs יַבֵּי– ‖ **3** [a] v a c 2, v b c 4 cj.

לֹא־הִפְנוּ אָבוֹת אֶל־בָּנִים מֵרִפְיוֹן יָדָיִם׃
4 עַל־הַיּוֹם הַבָּא לְשַׁדּוֹד אֶת־כָּל־פְּלִשְׁתִּים ל ומל
לְהַכְרִית [a]לְצֹר וְלְצִידוֹן כָּל שָׁרִיד עֹזֵר[a]
כִּי־שֹׁדֵד יְהוָה [b]אֶת־פְּלִשְׁתִּים[b] שְׁאֵרִית [c]אִי כַּפְתּוֹר[c]׃
5 בָּאָה קָרְחָה אֶל־עַזָּה נִדְמְתָה [a]אַשְׁקְלוֹן
שְׁאֵרִית[b] עִמְקָם[c] עַד־מָתַי תִּתְגּוֹדָדִי׃ ס ל. ל
6 הֹוי[a] חֶרֶב לַיהוָה עַד־אָנָה לֹא תִשְׁקֹטִי ב
הֵאָסְפִי אֶל־[b]תַּעְרֵךְ הֶרְגְעִי וְדֹמִי׃
7 אֵיךְ תִּשְׁקֹטִי[a] וַיהוָה צִוָּה־לָהּ ב
אֶל־אַשְׁקְלוֹן וְאֶל־חוֹף הַיָּם שָׁם יְעָדָהּ׃ ס ג[4]
48 1 לְמוֹאָב כֹּה־אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל ל בטע
הוֹי אֶל־נְבוֹ כִּי שְׁדֻדָה הֹבִישָׁה[a] נִלְכְּדָה קִרְיָתָיִם ל
הֹבִישָׁה[b] הַמִּשְׂגָּב וָחָתָּה׃ 2 אֵין עוֹד [a]תְּהִלַּת מוֹאָב[a] ד[1]
בְּחֶשְׁבּוֹן חָשְׁבוּ עָלֶיהָ רָעָה לְכוּ וְנַכְרִיתֶנָּה מִגּוֹי ל[2]
גַּם־[b]מַדְמֵן תִּדֹּמִי אַחֲרַיִךְ תֵּלֵךְ חָרֶב׃ ל
3 קוֹל צְעָקָה מֵחֹרֹנָיִם [a]שֹׁד וְשֶׁבֶר גָּדוֹל׃ ד וכל אוריית דכות. ד[3] ול כת כן. ג[4]
4 נְשַׁבְּרָה מוֹאָב הִשְׁמִיעוּ [a]זְעָקָהּ[b] צְעוֹרֶיהָ[c]׃ ל דגש. צעיריה ק
5 כִּי מַעֲלֵה הַלֻּחוֹת[a] בִּבְכִי יַעֲלֶה־[b]בֶּכִי הלחית[2] חד מן ב בלוש. ו ק
כִּי בְמוֹרַד חוֹרֹנַיִם צָרֵי[c] צָעֲקַת־שֶׁבֶר שָׁמָעוּ׃ ג[3]
6 נֻסוּ מַלְטוּ נַפְשְׁכֶם וִתְהְיֶינָה[a] כַּעֲרוֹעֵר[b] בַּמִּדְבָּר׃ ג חד חס וחד מל[2]
7 כִּי יַעַן בְּטַחֵךְ [a]בְּמַעֲשַׂיִךְ וּבְאוֹצְרוֹתַיִךְ[a] גַּם־אַתְּ תִּלָּכְדִי

[4]Mm 513. Cp 48 [1]Mm 2718. [2]Mp sub loco. [3]Mm 2719. [4]Mm 2430. [5]Mm 1299.

4 [a–a] ΘΣ alit ‖ [b–b] > Θ* ‖ [c–c] Θ* *τῶν νήσων* = הָאִיִּים ‖ **5** [a] Θ *ἀπερρίφη* = גֹּרְמִי ‖ [b] prb pr אַשְׁדּוֹד cf Jos 11,22 ‖ [c] Θ *Ενακιμ*, l עֲנָקִים cf Jos ‖ **6** [a] > Θ ‖ [b] sic L, mlt Mss Edd, אֶל ‖ **7** [a] l ט– cf ΘΣϑ ‖ **Cp 48,1** [a] > Θ*, dl (ex 1b) ‖ [b] ה dttg, l ש– ‖ [c] l וְחָת ‖ **2** [a–a] $\Theta^{BSA\,min}$ *ἰατρεία* (= תְּעָלַת) *(ἐν) Μωαβ (ἀ)γαυρίαμα* (= תְּהִלָּה) ‖ [b] Θ (ΣϑV) *παῦσιν (παύσεται)* = דָּמוֹם ‖ **3** [a] prp מֵהַר עֲבָרִים (cf 22,20) propter 5b ‖ **4** [a] mlt Mss Vrs הַ' ‖ [b] > Θ* ‖ [c] K צִעוֹ'; l צְעָרָה cf Θ et Jes 15,5 ‖ **5** [a] ΣΘV ut Q, sic l cf Jes 15,5 ‖ [b] l בּוֹ ut Jes ‖ [c] > ΘC'[Mss] et Jes, dl ‖ **6** [a] l frt וְתַחֲנוּ cf [b] ‖ [b] Θ *ὥσπερ ὄνος ἄγριος* = כְּעָרוֹד α'(ΣϑV) *(ὡς) μυρίκη* = כְּעַרְעָר (17,6); frt dl, gl (ex כיערערו crrp) ad שמעו 5, quod glossator c יעערו (= יְעַרְעֲרוּ) Jes 15,5 aequavit ‖ **7** [a–a] Θ recte *ἐν ὀχυρώμασίν σου* (= בְּמִצְדוֹתַיִךְ ? בְּמָעֻזַּיִךְ ?).

וְיָצָא כְמוֹשׁ[b] בַּגּוֹלָה כֹּהֲנָיו וְשָׂרָיו יַחְדָּו[c]׃ כמרש[6] ק . יחדיו ק
8 וְיָבֹא שֹׁדֵד אֶל־כָּל־עִיר וְעִיר[a] לֹא תִמָּלֵט לא[7]
וְאָבַד הָעֵמֶק וְנִשְׁמַד הַמִּישֹׁר אֲשֶׁר[b] אָמַר יְהוָה׃ כ ס״פ[8]
9 תְּנוּ־צִיץ[a] לְמוֹאָב כִּי[b] נָצוֹא תֵּצֵאוּ[b] ל
וְעָרֶיהָ לְשַׁמָּה תִּהְיֶינָה מֵאֵין יוֹשֵׁב בָּהֶן׃ מט מל בנביא . ה[9]
10 אָרוּר עֹשֵׂה מְלֶאכֶת יְהוָה רְמִיָּה וְאָרוּר[a] מֹנֵעַ חַרְבּוֹ מִדָּם׃ ח בטע[10] . נ . ב
11 שַׁאֲנַן מוֹאָב מִנְּעוּרָיו וְשֹׁקֵט הוּא אֶל־שְׁמָרָיו ל[11] . ג ב חס וחד מל[12]
וְלֹא־הוּרַק מִכְּלִי אֶל־כֶּלִי וּבַגּוֹלָה לֹא הָלָךְ ג סמרוק ולא לא לא[13] . יחי[14] וכל יוצר חפץ חמדה דכות ב מ א . ב
עַל־כֵּן עָמַד טַעְמוֹ בּוֹ וְרֵיחוֹ לֹא נָמָר׃ ס ה[15] . ל
12 לָכֵן הִנֵּה־יָמִים בָּאִים נְאֻם־יְהוָה וְשִׁלַּחְתִּי־לוֹ צֹעִים וְצֵעֻהוּ וְכֵלָיו ח . ל
יָרִיקוּ[a] וְנִבְלֵיהֶם[b] יְנַפֵּצוּ׃ 13 וּבֹשׁ מוֹאָב מִכְּמוֹשׁ כַּאֲשֶׁר־בָּשׁוּ בֵּית ג חס[16]
יִשְׂרָאֵל מִבֵּית אֵל מִבְטַחָם׃ ל
14 אֵיךְ תֹּאמְרוּ גִּבּוֹרִים אֲנָחְנוּ וְאַנְשֵׁי־חַיִל לַמִּלְחָמָה׃ יח[17]
15 שֹׁדֵד מוֹאָב[a] וְעָרֶיהָ עָלָה וּמִבְחַר בַּחוּרָיו יָרְדוּ לַטָּבַח ב
נְאֻם־הַמֶּלֶךְ יְהוָה צְבָאוֹת שְׁמוֹ[b]׃ ג
16 קָרוֹב אֵיד[a]־מוֹאָב לָבוֹא וְרָעָתוֹ מְהֵרָה מְאֹד׃
17 נֻדוּ לוֹ כָּל־סְבִיבָיו וְכֹל יֹדְעֵי שְׁמוֹ
אִמְרוּ אֵיכָה[a] נִשְׁבַּר מַטֵּה־עֹז מַקֵּל תִּפְאָרָה׃ יט[18] . ב
18 רְדִי מִכָּבוֹד יֹשְׁבִי[a] בַצָּמָא[b] יֹשֶׁבֶת בַּת־[c]דִּיבוֹן ושבי . ה חס[19] . ג מל ק
כִּי־שֹׁדֵד מוֹאָב עָלָה בָךְ שִׁחֵת מִבְצָרָיִךְ׃
19 אֶל־דֶּרֶךְ עִמְדִי וְצַפִּי יוֹשֶׁבֶת עֲרוֹעֵר
שַׁאֲלִי־נָס וְנִמְלָטָה[a] אִמְרִי מַה־נֶּהְיָתָה׃
20 הֹבִישׁ מוֹאָב כִּי־חַתָּה[a] [b]הֵילִילוּ[b] וְזַעֲקוּ הילילו . וזעקו ק

[6]Mm 832. [7]Mm 2300. [8]Mm 2481. [9]Mm 640. [10]Mm 1201. [11]Mm 3574. [12]Mm 2720. [13]Mm 1139. [14]Mm 2781. [15]Mm 2721. [16]Mm 2722. [17]Mm 2952. [18]Mm 1095. [19]Mm 2184.

7 [b] mlt Mss ut Q, sic l ‖ [c] mlt Mss ut Q; K יָחַד ‖ **8** [a] > 𝔊*𝔖 ‖ [b] dttg, dl ‖ **9** [a] 𝔊 *σημεῖα*, l צִיּוֹן cf 2 R 23,17 ‖ [b–b] l נָצֹה תֵּצֶה cf 𝔊𝔖 et 4,7 ‖ **10** [a] > 𝔊* ‖ **11** [a] 𝔊* om cop, dl? ‖ **12** [a] 𝔊 *λεπτυνοῦσι* = יָדֻקוּ ‖ [b] 𝔊 α′ suff sg, l וְנִבְלָיו (*κεράσματα* [*κέρατα*] crrp ex *κεράμια*?) ‖ **15** [a–a] l שֹׁדֵד מִ עָלָיו cf 18 ‖ [b–b] > 𝔊*, dl (ex 46,18) ‖ **16** [a] 𝔊 *ἡμέρα* ‖ **17** [a] K[Or] איך ‖ **18** [a] mlt Mss Vrs ut Q, sic l; K? ‖ [b] l prb בְּצִיָּה cf 𝔖 ‖ [c] dttg? ‖ **19** [a] Vrs m = ט– ‖ **20** [a] ה dttg, l חת ‖ [b–b] nonn Mss 𝔖𝔗𝔙 ut Q, K 𝔊 לִי–קִי–.

הַגִּידוּ בְאַרְנוֹן כִּי שֻׁדַּד מוֹאָב׃

21 וּמִשְׁפָּט בָּא אֶל־אֶרֶץ הַמִּישֹׁר אֶל־חֹלוֹן וְאֶל־יַהְצָה וְעַל־מֵפָעַת׃ מיפעת חד מן ב בלישׁ ק

22 וְעַל־דִּיבֹן וְעַל־נְבוֹ וְעַל־בֵּית דִּבְלָתָיִם׃ 23 וְעַל קִרְיָתַיִם וְעַל־ ג מל

ב בֵּית גָּמוּל וְעַל־בֵּית מְעוֹן׃ 24 וְעַל־קְרִיּוֹת וְעַל־בָּצְרָה וְעַל כָּל־עָרֵי

ל[20] אֶרֶץ מוֹאָב הָרְחֹקוֹת וְהַקְּרֹבוֹת׃

25 נִגְדְּעָה קֶרֶן מוֹאָב וּזְרֹעוֹ נִשְׁבָּרָה נְאֻם יְהוָה׃[a]

ל. לא[21]. ב 26 הַשְׁכִּרֻהוּ כִּי עַל־יְהוָה הִגְדִּיל וְסָפַק מוֹאָב בְּקִיאוֹ[a] וְהָיָה לִשְׂחֹק

ג פסוק ראם אם[22]. לה מל. נמצא ק גַּם־הוּא׃ 27 וְאִם וְלוֹא הַשְׂחֹק הָיָה לְךָ יִשְׂרָאֵל אִם־בְּגַנָּבִים נִמְצָאתָה[a]

כִּי־[b]מִדֵּי דַבֶּרְךָ[bc] בּוֹ תִּתְנוֹדָד[d]׃

28 עִזְבוּ עָרִים וְשִׁכְנוּ בַּסֶּלַע יוֹשְׁבֵי מוֹאָב

ד. ב[24]. ג[23] וְהָיוּ כְּיוֹנָה תְּקַנֵּן בְּעִבְרֵי[a] פִי־פָחַת׃

ד 29 [a]שָׁמַעְנוּ גְאוֹן־מוֹאָב גֵּאֶה מְאֹד

ל [b]גְּבְהוֹ וּגְאוֹנוֹ[b] וְגַאֲוָתוֹ וְרָם לִבּוֹ׃

ג[25] רל בלישׁ. ט[25] 30 אֲנִי יָדַעְתִּי נְאֻם־יְהוָה עֶבְרָתוֹ[a] וְלֹא־[b]כֵן בַּדָּיו[b] לֹא־כֵן עָשׂוּ׃

לא פסוק על על ומילה חדה ביניה[26]. ל. ל. כת כן[27] 31 [a]עַל־כֵּן עַל־מוֹאָב אֵילִיל וּלְמוֹאָב כֻּלֹּה אֶזְעָק אֶל־אַנְשֵׁי[b] קִיר־

חֶרֶשׂ יֶהֱגֶה[c]׃

נ ר״פ 32 [a]מִבְּכִי[b] יַעְזֵר אֶבְכֶּה־לָּךְ הַגֶּפֶן[c] שִׂבְמָה

נְטִישֹׁתַיִךְ עָבְרוּ יָם[d] עַד יָם יַעְזֵר נָגָעוּ

ל עַל־קֵיצֵךְ וְעַל־בְּצִירֵךְ[e] שֹׁדֵד[f] נָפָל׃

28 ג[28] 33 [a]וְנֶאֱסְפָה שִׂמְחָה וָגִיל [b]מִכַּרְמֶל וּמֵאֶרֶץ[b] מוֹאָב

ז. ל. ז וְיַיִן מִיקְבִים[c] הִשְׁבַּתִּי[d] לֹא־יִדְרֹךְ הֵידָד[e] הֵידָד לֹא הֵידָד[f]׃

[20] Mp sub loco. [21] Mm 486. [22] Mm 2723. [23] Mm 1773. [24] Mm 2724. [25] Mm 436. [26] Mm 686. [27] Cf Mp sub loco, Mm 2264 et 2480. [28] Mm 1698.

21 [a] ꞩ𐤏𐤕 ut Q, K 𝔊 מוֹ׳ ‖ **25** [a–a] > 𝔊*, dl ‖ **26** [a] 𝔊 *ἐν χειρὶ αὐτοῦ*; ב dttg, dl ‖ **27** [a] K ה֫ ‖ [b–b] > 𝔊ꞩ ‖ [c] pc Mss דִּבְּרְךָ, l דַּבֶּרְךָ cf σ′ ‖ [d] 𝔊*(ꞩ) *ἐπολέμεις* = תִּתגּוֹדָד? ‖ **28** [a] 𝔊 *ἐν πέτραις* = בְּצוּרֵי? ‖ **29** [a] 29sq cf Jes 16,6 ‖ [b–b] 𝔊*ꞩ et Jes om וְ׳ג ‖ **30** [a] 𝔊 *(ἔργα αὐτοῦ)* ꞩ *(ʾbdjhwn)* 𝔗 *(ʾwbdj rbrbjhwn)* עֲבָדָתוֹ leg vid; huc tr cf Jes ‖ [b–b] 𝔊 *τὸ ἱκανὸν αὐτοῦ* = דַּיּוֹ ‖ **31** [a] cf Jes 16,7 ‖ [b] Jes אֲשִׁישֵׁי ‖ [c] l c Ms Q^{Or} אֲהֻגֵּה; 𝔊 *αὐχμοῦ* ‖ **32** [a] cf Jes 16,8.9 ‖ [b] Jes בְּכִי׳ 𝔊 *ὡς κλαυθμόν* = כְּבִי׳; prp מִבְּכִי cf Hi 38,16 ‖ [c] 𝔊 ut Jes גֹּ׳ ‖ [d] > 2 Mss et Jes, dl ‖ [e] pc Mss Jes קְצִי׳ ‖ [f] Jes הֵידָד ‖ **33** [a] cf Jes 16,10 ‖ [b–b] 𝔊* om מִ׳ וְ ‖ [c] $𝔊^{L}$ ut Jes בַּי׳ cf 𝔊* *ἐπί* ‖ [d] 𝔊 *πρωί* = הַשְׁכֵּם? l הִשְׁבַּת ‖ [e] l c ꞩ𐤏𐤕 et Jes הַדֹּרֵךְ ‖ [f] 𝔊 crrp; prp *הֵידָד vel *יְהוּדָד.

34 [a]מִזַּעֲקַת[b] חֶשְׁבּוֹן [e]עַד־אֶלְעָלֵה[c] עַד־יַהַץ נָתְנוּ קוֹלָם מִצֹּעַר עַד־ ג.ב
35 חָרֹנַיִם עֶגְלַת[d] שְׁלִשִׁיָּה כִּי גַם־מֵי נִמְרִים לִמְשַׁמּוֹת יִהְיוּ׃ 35 וְהִשְׁבַּתִּי ל[29]. ג ב חס וחד מל[30]. כג[31]
36 לְמוֹאָב נְאֻם־יְהוָה מַעֲלֶה[a] בָּמָה[b] וּמַקְטִיר לֵאלֹהָיו׃ 36 [a]עַל־כֵּן לִבִּי ה[32]. ג. ז פסוק על אל על
לְמוֹאָב כַּחֲלִלִים יֶהֱמֶה וְלִבִּי אֶל־אַנְשֵׁי קִיר־חֶרֶשׁ כַּחֲלִלִים יֶהֱמֶה ב[33]. ב
37 עַל־כֵּן יִתְרַת[b] עָשָׂה אָבָדוּ׃ 37 [a]כִּי כָל־[b]רֹאשׁ קָרְחָה וְכָל־זָקָן גְּרֻעָה[c] ה פסוק כל וכל כל. ב חד חס וחד מל
38 עַל כָּל־יַדַיִם גְּדֻדֹת וְעַל־[d]מָתְנַיִם שָׂק׃ 38 [a]עַל כָּל־גַּגּוֹת מוֹאָב ד
וּבִרְחֹבֹתֶיהָ[b] כֻּלָּה מִסְפֵּד כִּי־שָׁבַרְתִּי אֶת־מוֹאָב כִּכְלִי אֵין־חֵפֶץ בּוֹ ב. כת כן[34]
39 נְאֻם־יְהוָה׃ 39 אֵיךְ חַתָּה[a] הֵילִילוּ[b] אֵיךְ הִפְנָה־עֹרֶף מוֹאָב בֹּוּשׁ וְהָיָה
40 מוֹאָב לִשְׂחָק וְלִמְחִתָּה לְכָל־סְבִיבָיו׃ ס 40 כִּי־כֹה[c] אָמַר[c] יְהוָה ו בטע בסיפ. כי מיחד[35]
[a]הִנֵּה כַנֶּשֶׁר יִדְאֶה וּפָרַשׂ כְּנָפָיו אֶל־מוֹאָב[a]׃ ב
41 נִלְכְּדָה הַקְּרִיּוֹת וְהַמְּצָדוֹת נִתְפָּשָׂה[a] ח בלישׁ[36]. ב
[b]וְהָיָה לֵב גִּבּוֹרֵי מוֹאָב בַּיּוֹם הַהוּא כְּלֵב אִשָּׁה מְצֵרָה[b]׃ ה. ב
42 וְנִשְׁמַד מוֹאָב מֵעָם כִּי עַל־יְהוָה הִגְדִּיל׃ לא[37]
43 [a]פַּחַד וָפַחַת וָפָח עָלַיִךְ יוֹשֵׁב מוֹאָב נְאֻם־יְהוָה׃ מט מל בנביא
44 [a]הַנָּס[b] מִפְּנֵי[c] הַפַּחַד יִפֹּל אֶל־הַפַּחַת הנס חד מן ג[38] ב חס וחד מל. ה בסיפ ק
וְהָעֹלֶה מִן־[d]הַפַּחַת יִלָּכֵד בַּפָּח
כִּי־אָבִיא אֵלֶיהָ[e] אֶל־מוֹאָב שְׁנַת פְּקֻדָּתָם נְאֻם־יְהוָה׃ ל
45 [ba]בְּצֵל[c] חֶשְׁבּוֹן עָמְדוּ מִכֹּחַ[d] נָסִים[b]
כִּי־אֵשׁ יָצְאָה[e] מֵחֶשְׁבּוֹן וְלֶהָבָה מִבֵּין׀ סִיחֹן ג סביר יצאה[39]. ג
וַתֹּאכַל[f] פְּאַת מוֹאָב וְקָדְקֹד[g] בְּנֵי שָׁאוֹן׃ ל
46 [a]אוֹי־לְךָ מוֹאָב אָבַד[b] עַם־כְּמוֹשׁ

[29] Mm 2719. [30] Mm 2725. [31] Mm 815. [32] Mm 2726. [33] Mp sub loco. [34] Mp sub loco, Mm 2264 et 2480. [35] Mm 2049. [36] Mm 1666. [37] Mm 486. [38] Mm 1286. [39] Mm 127.

34 [a] cf Jes 15,4–6 ‖ [b] dl מ (et dageš sq) ‖ [c–c] l c Jes וְעַ֫ד ‖ [d] l וְעַ֫ד cf 𝔊 ‖ **35** [a] 𝔗 + *qrbn*, ins עֹלָה ‖ [b] 𝔊(α′σ′𝔗) *ἐπὶ βωμόν*, l עַל־הַבָּמה (hpgr) ‖ **36** [a] cf Jes 16,11 et 15,7 ‖ [b] Mss תָ֫; 𝔖 *bišt'* malum ‖ **37** [a] cf Jes 15,2.3 ‖ [b] pc Mss pr ־עַל; Jes בְּכל ‖ [c] nonn Mss גדעה ‖ [d] 𝔗 mlt Mss 𝔊𝔗[fMs]𝔙 + כָּל־ ‖ **38** [a] cf Jes 15,3 ‖ [b–b] > 𝔊* ‖ **39** [a] ut 20[a] ‖ [b] > α′σ′, add ex 20 ‖ **40** [a–a] > 𝔊*, add ex 49,22 ‖ **41** [a] Q[Or] שׁו– ‖ [b–b] > 𝔊*, add ex 49,22 ‖ **43** [a] cf Jes 24,17 ‖ **44** [a] cf Jes 24,18 ‖ [b] K[Or] Vrs et Jes ut Q, sic l; K הנּיס? ‖ [c] 𝔖 ut Jes מִקּוֹל ‖ [d] nonn Mss 𝔖𝔗 et Jes מְתוֹךְ ‖ [e] l אֱלֹהָ cf 𝔊𝔖 ‖ **45** [a] cf Nu 21,28 24,17b; 𝔊* om 45–47 ‖ [b–b] > 𝔖 ‖ [c] prp אֶצֶל ‖ [d] θ′(𝔙) *ἀπὸ παγίδος* = מִפַּח ‖ [e] l c mlt Mss et Nu 21 יָצְאָה ‖ [f] l c pc Mss מבית; θ′𝔖 ut Nu מִקִּרְיַת ‖ [g] pc Mss et Nu 24 וְקַרְקַר, θ′ *καὶ ἐξηρεύνησεν* = וַתַּחְקֹר? ‖ **46** [a] cf Nu 21,29 ‖ [b] l c Ms θ′𝔖𝔙 et Nu 21, 29 אבדתָּ.

כִּי־לִקְחוּ בָנֶיךָ בַּשֶּׁבִי וּבְנֹתַיִךְ בַּשִּׁבְיָה׃
47 וְשַׁבְתִּי שְׁבוּת־מוֹאָב בְּאַחֲרִית הַיָּמִים נְאֻם־יְהוָה
עַד־הֵנָּה מִשְׁפַּט מוֹאָב׃ ס ל
49 1 לִבְנֵי עַמּוֹן כֹּה אָמַר יְהוָה
הֲבָנִים אֵין לְיִשְׂרָאֵל אִם־יוֹרֵשׁ אֵין לוֹ ל. יו מ״פ אין אין
מַדּוּעַ יָרַשׁ מַלְכָּם[a] אֶת־גָּד[b] וְעַמּוֹ בְּעָרָיו יָשָׁב׃ 2 ל. יו. ה קמ
a לָכֵן הִנֵּה יָמִים בָּאִים נְאֻם־יְהוָה[a] ה
וְהִשְׁמַעְתִּי אֶל־רַבַּת[b] בְּנֵי־עַמּוֹן[b] תְּרוּעַת מִלְחָמָה ס כת[a]
וְהָיְתָה לְתֵל שְׁמָמָה וּבְנֹתֶיהָ[c] בָּאֵשׁ תִּצַּתְנָה ה חס בנביא
וְיָרַשׁ יִשְׂרָאֵל אֶת־יְרֻשָּׁיו[d] אָמַר יְהוָה[b]׃ כ ס״פ
3 הֵילִילִי חֶשְׁבּוֹן כִּי שֻׁדְּדָה־עַי[a] צְעַקְנָה בְּנוֹת רַבָּה ב. ל
חֲגֹרְנָה שַׂקִּים סְפֹדְנָה וְהִתְשׁוֹטַטְנָה בַּגְּדֵרוֹת[bc] ל. ל
כִּי מַלְכָּם[d] בַּגּוֹלָה יֵלֵךְ כֹּהֲנָיו וְשָׂרָיו יַחְדָּיו׃ ג מל
4 מַה־תִּתְהַלָּלִי[a] בָּעֵמָקִים זָב עִמְקֵךְ[a] הַבַּת הַשּׁוֹבֵבָה[b] ד פת[a]
הַבֹּטַחַת בְּאֹצְרֹתַיִךְ[c] מִי יָבוֹא אֵלָי׃ ל. ל[b]
5 הִנְנִי מֵבִיא עָלַיִךְ פַּחַד[a] נְאֻם־אֲדֹנָי יְהוִה צְבָאוֹת[a] מִכָּל־סְבִיבָיִךְ ד. הי
וְנִדַּחְתֶּם[b] אִישׁ לְפָנָיו וְאֵין מְקַבֵּץ לַנּוֹדֵד[c]׃ ל
6 a. וְאַחֲרֵי־כֵן אָשִׁיב אֶת־שְׁבוּת בְּנֵי־עַמּוֹן נְאֻם־יְהוָה׃ ס
7 לֶאֱדוֹם כֹּה אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת הַאֵין[a] עוֹד חָכְמָה בִּתֵימָן יו. ח[a]
אָבְדָה עֵצָה מִבָּנִים[b] נִסְרְחָה חָכְמָתָם׃ ל[a]
8 נֻסוּ הָפְנוּ[a] הֶעְמִיקוּ[b] לָשֶׁבֶת יֹשְׁבֵי דְדָן ל
כִּי אֵיד עֵשָׂו[c] הֵבֵאתִי עָלָיו עֵת פָּקְדָתִיו׃ ל
9 a אִם־בְּצִרִים בָּאוּ לָךְ לֹא יַשְׁאִירוּ עוֹלֵלוֹת ח[a] ר״פ בסיס וחד מן יג[b] ר״פ אם אם. ל חס. ל מל

Cp 49 [1]Mm 2572. [2]Mm 87. [3]Mp sub loco. [4]Mm 2481. [5]Mm 1177. [6]Mm 2584. [7]Mm 519.

Cp 49,1 [a] l מִלְכֹּם cf GSV ‖ [b] G* *Γαλααδ* ‖ **2** [a–a] add ‖ [b–b] > G* ‖ [c] G *καὶ βωμοὶ αὐτῆς* = וּבָמוֹתֶיהָ, sed cf 3 ‖ [d] G *τὴν ἀρχὴν αὐτοῦ* = יְרֻשָּׁתוֹ? cf C יורשה ‖ **3** [a–a] l שֻׁדַּד עָלָה ut 48,18 ‖ [b–b] > G* ‖ [c] l בְּגֻדֵּדוֹת cf 48,37 ‖ [d] ut 1[a] ‖ **4** [a–a] l sol בְּעֵמֶק ‖ [b] G *(τῆς) ἰταμίας*, G[L239] *(τῆς) ἀτιμίας*, σ′ *ἡ αἰχμαλωτιζομένη* = הַשְּׁבוּיָה, S *ḥbjbt'* dilecta, V *delicata*; l frt הַשַּׂאֲנָנָה ‖ [c] ins c pc Mss Vrs הָאֹמְרָה ‖ **5** [a–a] add ‖ [b] pc Mss S וּנְדַחְתִּים ‖ [c] > G* ‖ **6** [a] > G* ‖ **7** [a] G om ה ‖ [b] a בין cf GS ‖ **8** [a] prp הַ׳ ‖ [b] = הַעֲ׳ ‖ [c] G *ἐποίησεν* = עָשָׂה ‖ **9** [a] cf Ob 5.

אִם־גַּנָּבִים בַּלַּיְלָה [b]הִשְׁחִיתוּ דַיָּם[b]׃ ג

10 [a]כִּי־אֲנִי חָשַׂפְתִּי[b] אֶת־עֵשָׂו גִּלֵּיתִי אֶת־מִסְתָּרָיו וְנֶחְבָּה[c] לֹא יוּכָל ל וכת ה[8]
שֻׁדַּד זַרְעוֹ וְאֶחָיו[d] וּשְׁכֵנָיו וְאֵינֶנּוּ[e]׃ יג

11 עָזְבָה יְתֹמֶיךָ אֲנִי אֲחַיֶּה וְאַלְמְנֹתֶיךָ עָלַי תִּבְטָחוּ[a]׃ ס ב[9]. ל[10]. ל[11]

12 [a]כִּי־כֹה אָמַר יְהוָה הִנֵּה אֲשֶׁר־אֵין מִשְׁפָּטָם לִשְׁתּוֹת הַכּוֹס שָׁתוֹ ז בטע בסיפ[12]. כי מיחד[13]
יִשְׁתּוּ וְאַתָּה הוּא נָקֹה תִּנָּקֶה לֹא תִנָּקֶה כִּי שָׁתֹה תִשְׁתֶּה׃ 13 כִּי בִי ב. ג כת ה[14]
נִשְׁבַּעְתִּי נְאֻם־יְהוָה כִּי־לְשַׁמָּה לְחָרְפָּה[a] וְלִקְלָלָה תִּהְיֶה ל. יו בליש
בָצְרָה[b] וְכָל־עָרֶיהָ תִּהְיֶינָה לְחָרְבוֹת עוֹלָם׃

14 [a]שְׁמוּעָה שָׁמַעְתִּי מֵאֵת יְהוָה וְצִיר בַּגּוֹיִם שָׁלֻחַ[b] ל. ד[15]
הֵתָקְבְּצוּ וּבֹאוּ עָלֶיהָ וְקוּמוּ לַמִּלְחָמָה׃

15 [a]כִּי־הִנֵּה קָטֹן נְתַתִּיךְ בַּגּוֹיִם בָּזוּי בָּאָדָם׃

16 [a]תִּפְלַצְתְּךָ [b]הִשִּׁיא אֹתָךְ[b] זְדוֹן לִבֶּךָ ד דמטע
שֹׁכְנִי בְחַגְוֵי הַסֶּלַע תֹּפְשֵׂי מְרוֹם גִּבְעָה ד[16]. ג[17]
כִּי־תַגְבִּיהַ כַּנֶּשֶׁר קִנֶּךָ מִשָּׁם אוֹרִידְךָ נְאֻם־יְהוָה׃ ג[18]. ג[19]

17 [a]וְהָיְתָה אֱדוֹם לְשַׁמָּה כָּל עֹבֵר עָלֶיהָ יִשֹּׁם וְיִשְׁרֹק עַל־כָּל־מַכּוֹתֶהָ׃ ל כת כן חס

18 [a]כְּמַהְפֵּכַת סְדֹם וַעֲמֹרָה וּשְׁכֵנֶיהָ אָמַר יְהוָה לֹא־יֵשֵׁב שָׁם אִישׁ
וְלֹא־יָגוּר בָּהּ בֶּן־אָדָם׃

19 [a]הִנֵּה כְאַרְיֵה יַעֲלֶה מִגְּאוֹן[b] הַיַּרְדֵּן אֶל־נְוֵה אֵיתָן
כִּי[c]־[d]אַרְגִּיעָה אָרִיצֶנּוּ מֶעָלֶיהָ[d] [e]וּמִי בָחוּר אֵלֶיהָ[e] אֶפְקֹד ג ב מל וחד מס[20]. ב
כִּי מִי כָמוֹנִי וּמִי יְעִדָּנִנִי וּמִי־זֶה רֹעֶה אֲשֶׁר יַעֲמֹד לְפָנָי׃ ס ב[21]. ג

20 לָכֵן שִׁמְעוּ עֲצַת־יְהוָה אֲשֶׁר יָעַץ אֶל־אֱדוֹם
וּמַחְשְׁבוֹתָיו אֲשֶׁר חָשַׁב אֶל־יוֹשְׁבֵי תֵימָן ה מל ב[22] מנה בליש. ג[23]
אִם־לֹא יִסְחָבוּם[a] צְעִירֵי הַצֹּאן אִם־לֹא יַשִּׁים[b] עֲלֵיהֶם נְוֵהֶם[c]׃ לה מל[24]. נ. ב

[8] Mm 2035. [9] Mm 2084. [10] Mp sub loco. [11] וחד ואחיה Dt 32,39. [12] Mm 2547. [13] Mm 2049. [14] Mm 1531. [15] Mm 1969. [16] Mm 2727. [17] Mm 3672. [18] Mm 3079. [19] Mm 2728. [20] Mm 2729. [21] Mm 2730. [22] Mm 2731. [23] Mm 2751. [24] Mp contra textum, cf Mp sub loco.

9 [b–b] 𝔊* *ἐπιθήσουσι χεῖρα αὐτῶν* = יָשִׁיתוּ יָדָם ‖ **10** [a] cf Ob 6 ‖ [b] 𝔖(𝔗) *bsjt* = חִפַּשְׂתִּי cf Ob 6 ‖ [c] 1 וְנֶחְבָּה cf 𝔊𝔙 ‖ [d] prp וְאֵינֶנּוּ ‖ [e] σ′ *οὐκ ἔστιν ὃς ἐρεῖ* cf 𝔊^{L}, prp ואין אֹמֵר ‖ **11** [a] = חֲנָה– ‖ **12** [a] 𝔊 brevius ‖ **13** [a] > 𝔊*, dttg? ‖ [b] 𝔊 *ἐν μέσῳ αὐτῆς* = בְּתוֹכָהּ? ‖ **14** [a] cf Ob 1 ‖ [b] 𝔊 *ἀπέστειλε* = שִׁלַּח ‖ **15** [a] cf Ob 2 ‖ **16** [a] cf Ob 3.4 ‖ [b–b] 1 הִשִּׁיאַתְךָ ‖ [c] sic L, mlt Mss Edd הַ– ‖ **17** [a] cf 19,8 ‖ **18** [a] cf 50,40 ‖ **19** [a] 19–21 cf 50,44–46 ‖ [b] 𝔊 *ἐκ μέσου* = מִגּוֹא (aram) ‖ [c] 1 כֵּן ‖ [d–d] prp אָרְגִּעָה אֶת־צֹ(א)ן מַרְעִיתוֹ ‖ [e–e] prp [f] K^{Or} וּ– ‖ **20** [a] prp גַּם יִסְחָבוּ ‖ [b] 1 יָשִׂם? cf 𝔊 ‖ [c] 𝔗 mlt Mss נְוֵיהֶם. וּמִבְחַר אֵילֶיהָ

21 מִקּ֣וֹל נָפְלָ֔ם רָעֲשָׁ֖ה הָאָ֑רֶץ צְעָקָ֥ה[a] בְּיַם־סּ֖וּף נִשְׁמַ֥ע קוֹלָֽהּ׃[b]

22 [a]הִנֵּ֤ה כַנֶּ֙שֶׁר֙ יַעֲלֶ֣ה[b] וְיִדְאֶ֔ה וְיִפְרֹ֥שׂ כְּנָפָ֖יו עַל־בָּצְרָ֑ה[c] וְהָיָ֨ה לֵ֤ב
גִּבּוֹרֵי֙ אֱד֣וֹם בַּיּ֣וֹם הַה֔וּא כְּלֵ֖ב אִשָּׁ֥ה מְצֵרָֽה׃ ס

23 [a]לְדַמֶּ֖שֶׂק בּוֹשָׁ֣ה חֲמָ֣ת וְאַרְפָּ֑ד כִּי־שְׁמֻעָ֥ה רָעָ֛ה שָׁמְעוּ֖
[b]נָמֹ֥גוּ בַיָּ֛ם דְּאָגָ֖ה הַשְׁקֵ֥ט לֹ֖א יוּכָֽל׃

24 רָפְתָ֤ה דַמֶּ֙שֶׂק֙ הִפְנְתָ֣ה לָנ֔וּס וְרֶ֥טֶט הֶחֱזִיקָ֖ה[a]
[b]צָרָ֣ה וַחֲבָלִ֑ים אֲחָזָ֣תְהָ֔ה כַּיּוֹלֵדָ֖ה׃

25 [a]אֵ֚יךְ לֹא־עֻזְּבָ֣ה עִ֔יר תְּהִלָּ֖ה קִרְיַ֥ת מְשׂוֹשִׂ֑י[b]׃

26 [a]לָכֵ֗ן יִפְּל֤וּ בַחוּרֶ֙יהָ֙ בִּרְחֹבֹתֶ֔יהָ וְכָל־אַנְשֵׁ֥י הַמִּלְחָמָ֖ה יִדַּמּ֣וּ[b] בַּיּ֑וֹם
הַה֗וּא[b] נְאֻם֙ יְהוָ֣ה צְבָאֽוֹת׃

27 [a]וְהִצַּתִּי֙ אֵ֣שׁ בְּחוֹמַ֣ת דַּמֶּ֔שֶׂק וְאָכְלָ֖ה אַרְמְנ֣וֹת בֶּן־הֲדָֽד׃ ס

28 לְקֵדָ֖ר[a] וּלְמַמְלְכ֣וֹת חָצ֑וֹר[a] אֲשֶׁ֨ר הִכָּ֤ה נְבוּכַדְרֶאצַּר֙[b] מֶ֣לֶךְ־בָּבֶ֔ל
כֹּ֥ה אָמַ֖ר יְהוָ֑ה
קוּמ֣וּ עֲל֔וּ[c] אֶל־קֵדָ֖ר וְשָׁדְד֥וּ[d] אֶת־בְּנֵי־קֶֽדֶם׃

29 אָהֳלֵיהֶ֤ם וְצֹאנָם֙ יִקָּ֔חוּ יְרִיעֹתֵיהֶ֥ם וְכָל־כֵּלֵיהֶ֖ם
וּגְמַלֵּיהֶ֣ם יִשְׂא֣וּ לָהֶ֔ם וְקָרְא֥וּ עֲלֵיהֶ֖ם מָג֣וֹר מִסָּבִֽיב׃

30 נֻ֚סוּ נֻדּ֣וּ[a] מְאֹ֔ד[b] הֶעְמִ֖יקוּ לָשֶׁ֣בֶת[b] יֹשְׁבֵ֣י חָצ֑וֹר[c] נְאֻם־יְהוָ֗ה
כִּֽי־יָעַ֤ץ עֲלֵיכֶם֙ נְבוּכַדְרֶאצַּ֣ר[a] מֶ֣לֶךְ־בָּבֶ֔ל עֵצָ֖ה וְחָשַׁ֣ב עֲלֵיהֶ֑ם[d]

31 [a]קוּמ֗וּ עֲל֤וּ אֶל־גּ֙וֹי֙ שַׁלְוָ֔ן יוֹשֵׁ֖ב לָבֶ֑טַח[b] נְאֻם־יְהוָ֗ה[b] [מַחֲשָׁבָה:
לֹא־דְלָתַ֤יִם וְלֹא־בְרִיחַ֙ לּ֔וֹ בָּדָ֖ד יִשְׁכֹּֽנוּ׃

32 וְהָי֤וּ גְמַלֵּיהֶם֙ לָבַ֔ז וַהֲמ֥וֹן מִקְנֵיהֶ֖ם לְשָׁלָ֑ל
וְזֵרִ֤תִים֙ לְכָל־רֽוּחַ֙ קְצוּצֵ֣י פֵּאָ֔ה
וּמִכָּל־עֲבָרָ֥יו[a] אָבִ֖יא אֶת־אֵידָ֑ם נְאֻם־יְהוָֽה׃

ד וכל אוריית דכות

ה. ב

ג ב קמ וחד פת[25]. ה חס[26]

ד וחס[27]

ב[28]

ג. ב בליש[29] קר ת ק וחד מן ד[30] בליש

תהלת

כו

ו. ג בליש בסיפ[31]

ל. נבוכדראצר[32] חד מן ב[33] יתיר ו בליש ק

ל חסף[32]

ל דגש

עליכם ק

ב עינינ דמיין ומל[32]. מט מל בנביא

ח[35]. ב חד מל וחד חס

ב

[25] Mm 2732. [26] Mm 1540. [27] Mm 2733. [28] Mm 2734. [29] Mm 3675. [30] Mm 2718. [31] Mm 2893. [32] Mp sub loco. [33] Mm 3882. [34] Mm 1853. [35] Mm 2544.

21 [a] l צַעֲקָה ‖ [b] mlt Mss $\mathfrak{T}^{f}$ קולם; > $\mathfrak{G}$* et 50,46, dl ‖ **22** [a] cf 48,40sq ‖ [b–b] $\mathfrak{G}$* et 48,40 om ן/י ‖ [c] $\mathfrak{G}$ *ὀχυρώματα αὐτῆς* = מִבְצָרֶהָ ‖ **23** [a] cf Jes 57,20 ‖ [b–b] l נמוג לִבָּם מִדְּ/י ‖ **24** [a] = ה– ‖ [b–b] > $\mathfrak{G}$*, add ‖ **25** [a] > $\mathfrak{V}$, dl ‖ [b] l מָשׂוֹשׂ cf α′σ′θ′$\mathfrak{SCV}$ ‖ **26** [a] cf 50, 30 ‖ [b–b] > $\mathfrak{CG}$* ‖ **27** [a] cf Am 1,14 et Am 1,4 ‖ **28** [a–a] $\mathfrak{G}$ *τῇ βασιλίσσῃ τῆς αὐλῆς* = למלכת חָצֵר ‖ [b] K צוֹר– ‖ [c] $\mathfrak{CGV}$ ועלו ‖ [d] $\mathfrak{G}$ *πλήξατε (πλήσατε)*, crrp ex *ἀπολέσατε*? cf 47,4 ‖ **30** [a] > $\mathfrak{G}$* ‖ [b–b] add ex 8? ‖ [c] $\mathfrak{G}$ *ἐν τῇ αὐλῇ* cf 28[a–a] ‖ [d] $\mathfrak{C}$ mlt Mss $\mathfrak{GCV}$ ut Q; > $\mathfrak{G}^{BA}$, prb dl ‖ **31** [a] cf Ez 38,11 ‖ [b–b] > $\mathfrak{G}$*, dl ‖ **32** [a] Vrs suff pl; l עברים.

33 וְהָיְתָה חָצוֹר[a] לְמְעוֹן תַּנִּים שְׁמָמָה עַד־עוֹלָם
לֹא־יֵשֵׁב שָׁם אִישׁ וְלֹא־יָגוּר בָּהּ בֶּן־אָדָם׃ ס

34 [a]אֲשֶׁר הָיָה דְבַר־יְהוָה אֶל־יִרְמְיָהוּ הַנָּבִיא אֶל־עֵילָם בְּרֵאשִׁית ה וב[36] מ״פ
מַלְכוּת צִדְקִיָּהוּ מֶלֶךְ־יְהוּדָה לֵאמֹר׃ 35 כֹּה אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת ו[37]. יו
הִנְנִי שֹׁבֵר אֶת־קֶשֶׁת עֵילָם רֵאשִׁית גְּבוּרָתָם׃ כח
36 וְהֵבֵאתִי אֶל־עֵילָם אַרְבַּע רוּחוֹת מֵאַרְבַּע קְצוֹת הַשָּׁמָיִם
וְזֵרִתִים לְכָל הָרוּחוֹת הָאֵלֶּה וְלֹא־יִהְיֶה הַגּוֹי[a] אֲשֶׁר לֹא־יָבוֹא[b] שָׁם ל כת כן. יב[38]
נִדְחֵי עֵילָם[c]׃ עילם חד מן ב[39] כת כן ק בלישׁ
37 וַהֲחִתֹּתִי אֶת־עֵילָם לִפְנֵי אֹיְבֵיהֶם וְלִפְנֵי מְבַקְשֵׁי נַפְשָׁם ל[40]
וְהֵבֵאתִי עֲלֵיהֶם רָעָה אֶת־חֲרוֹן אַפִּי נְאֻם־יְהוָה
וְשִׁלַּחְתִּי אַחֲרֵיהֶם אֶת־הַחֶרֶב עַד כַּלּוֹתִי אוֹתָם׃
38 וְשַׂמְתִּי כִסְאִי בְּעֵילָם וְהַאֲבַדְתִּי[a] מִשָּׁם מֶלֶךְ וְשָׂרִים נְאֻם־יְהוָה׃ ב
39 וְהָיָה בְּאַחֲרִית הַיָּמִים אָשִׁוב[a] אֶת־שְׁבִית[b] עֵילָם נְאֻם־יְהוָה׃ ס אשי״ב ק חד מן ג[41] כת כן בלישׁ. שבות ק

50 1 [a]הַדָּבָר אֲשֶׁר דִּבֶּר יְהוָה[a] אֶל־בָּבֶל [b]אֶל־[c]אֶרֶץ כַּשְׂדִּים ו
בְּיַד יִרְמְיָהוּ הַנָּבִיא[b]׃
2 הַגִּידוּ בַגּוֹיִם וְהַשְׁמִיעוּ [a]וְשָׂאוּ־נֵס הַשְׁמִיעוּ[a] אַל־תְּכַחֵדוּ אִמְרוּ
נִלְכְּדָה בָבֶל הֹבִישׁ [b]בֵּל חַת מְרֹדָךְ[b] [c]הׇבִישׁוּ עַצַּבֶּיהָ חַתּוּ ג[1]. ל זקף קמ
[גִּלּוּלֶיהָ][c]׃
3 כִּי עָלָהּ עָלֶיהָ גּוֹי מִצָּפוֹן הוּא־יָשִׂית אֶת־אַרְצָהּ לְשַׁמָּה ז ומל[2]
וְלֹא־יִהְיֶה יוֹשֵׁב בָּהּ מֵאָדָם וְעַד־בְּהֵמָה [a]נָדְדוּ הָלָכוּ[a]׃ מט מל בנביא
4 בַּיָּמִים הָהֵמָּה וּבָעֵת הַהִיא [a]נְאֻם־יְהוָה[a] יָבֹאוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל [b]הֵמָּה ח[3]. יב[4]. יח[5]. יח[6]
[וּבְנֵי־יְהוּדָה יַחְדָּו][b]
הָלוֹךְ וּבָכוֹ יֵלֵכוּ וְאֶת־יְהוָה אֱלֹהֵיהֶם יְבַקֵּשׁוּ׃ ו מל בסיפ[7]. ה כת ר[8]. ו[9]
5 צִיּוֹן יִשְׁאֲלוּ דֶּרֶךְ הֵנָּה פְּנֵיהֶם ס[10]

[36] Mm 2. [37] Mm 2033. [38] Mm 2938. [39] Mm 2735. [40] Mp sub loco. [41] Mm 2736. Cp 50 [1] Mm 2757. [2] Mm 2737. [3] Mm 2738. [4] Mm 891. [5] Mm 1482. [6] Mm 953. [7] Mm 1408. [8] Mm 2739. [9] Mm 2323. [10] Mp sub loco.

33 [a] 𝔊 *ἡ αὐλή* cf 30[c] ‖ **34** [a] 𝔊 hic sol *τὰ Αιλαμ* cf 25,14[c], reliquum v hab paulum mutatum post 39 ‖ **36** [a] 𝔊𝔗 om ה, dl (dttg) ‖ [b] l c nonn Mss σ′𝔗𝔙 יָבֹאוּ cf 𝔖 ‖ [c] mlt Mss Vrs ut Q, l; K עולם ‖ **38** [a] 𝔊 *καὶ ἐξαποστελῶ* (crrp ex *ἐξαπολέσω*?) ‖ **39** [a] l c K אשוב ‖ [b] 𝔗 ut Q, l; K שבית ‖ **Cp 50,1** [a–a] 𝔊 *λόγος κυρίου, ὃν ἐλάλησεν* ‖ [b–b] > 𝔊* ‖ [c] mlt Mss 𝔖𝔗𝔙 ואל ‖ **2** [a–a] > 𝔊*, dl cf 4,6 Jes 13,2 ‖ [b–b] 𝔊 versio duplex ‖ [c–c] > 𝔊*, add ‖ **3** [a–a] > 𝔊*, add? cf 9,9 ‖ **4** [a–a] > 𝔊*, dl ‖ [b–b] add.

בֹּאוּ[a] וְנִלְוֻוּ[b] אֶל־יְהוָה בְּרִית עוֹלָם לֹא תִשָּׁכֵחַ: ס
6 צֹאן אֲבֵדוֹת הָיָה[a] עַמִּי רֹעֵיהֶם הִתְעוּם הָרִים[b] שׁוֹבְבִים[c]
מֵהַר אֶל־גִּבְעָה הָלְכוּ שָׁכְחוּ רִבְצָם:
7 כָּל־מוֹצְאֵיהֶם אֲכָלוּם וְצָרֵיהֶם אָמְרוּ לֹא נֶאְשָׁם[a]
תַּחַת אֲשֶׁר חָטְאוּ לַיהוָה נְוֵה־צֶדֶק וּמִקְוֵה אֲבוֹתֵיהֶם יְהוָה[b]: ס
8 נֻדּוּ מִתּוֹךְ בָּבֶל וּמֵאֶרֶץ כַּשְׂדִּים
יֵצְאוּ[a] וִהְיוּ כְּעַתּוּדִים[b] לִפְנֵי־צֹאן:
9 כִּי הִנֵּה אָנֹכִי מֵעִיר וּמַעֲלֶה[a] עַל־בָּבֶל קְהַל־גּוֹיִם גְּדֹלִים[a]
מֵאֶרֶץ צָפוֹן וְעָרְכוּ[c] לָהּ מִשָּׁם תִּלָּכֵד
חִצָּיו כְּגִבּוֹר מַשְׁכִּיל[d] לֹא יָשׁוּב רֵיקָם:
10 וְהָיְתָה כַשְׂדִּים לְשָׁלָל כָּל־שֹׁלְלֶיהָ יִשְׂבָּעוּ נְאֻם־יְהוָה:
11 כִּי תִשְׂמְחִי[a] כִּי[b] תַּעֲלְזִי[c] שֹׁסֵי נַחֲלָתִי
כִּי תָפוּשִׁי[a] כְּעֻגְלָה דָּשָׁה[d] וְתִצְהֲלִי[a] כְּאַבִּרִים[e]:
12 בּוֹשָׁה אִמְּכֶם מְאֹד [a]חָפְרָה יוֹלַדְתְּכֶם[a]
הִנֵּה[b] אַחֲרִית גּוֹיִם מִדְבָּר[c] צִיָּה וַעֲרָבָה:
13 מִקֶּצֶף יְהוָה לֹא תֵשֵׁב וְהָיְתָה שְׁמָמָה כֻּלָּהּ
כָּל עֹבֵר עַל־בָּבֶל יִשֹּׁם וְיִשְׁרֹק עַל־כָּל־מַכּוֹתֶיהָ:
14 עִרְכוּ עַל־בָּבֶל וְסָבִיב כָּל־דֹּרְכֵי קָשֶׁת [עָלֶיהָ סָבִיב[a]
יְדוּ[a] אֵלֶיהָ אַל־תַּחְמְלוּ אֶל־חֵץ [b]כִּי לַיהוָה חָטָאָה[b]: 15 הָרִיעוּ
[b]נָתְנָה יָדָהּ[b] נָפְלוּ אֲשׁוֹתֶיהָ[c] נֶהֶרְסוּ חוֹמוֹתֶיהָ
כִּי נִקְמַת יְהוָה הִוא הִנָּקְמוּ בָהּ כַּאֲשֶׁר עָשְׂתָה עֲשׂוּ־לָהּ:

ו 11 . ג 12
חד מן ז 13 כת ה וקר ו ול בלישׁ . שובבום 14 ק
ל . ל
ד מל בנביא
לא ר״פ וס״פ נ 15 . ז 16
צאו חד מן ב 17 כת י ר״ת וחד מן ג 18 בלישׁ . ז 19
ח 20 ול בלישׁ
ב
תשמחו . תעלזו ק ק
תפושו . ותצהלו . ל וחס ק ק
ב מל
ב
אשיותיה . ל ומל ק

11 Mm 3146. 12 Mm 2740. 13 Mp sub loco. 14 Mm 832. 15 Mm 729. 16 Mm 1698. 17 Mm 2741. 18 Mm 2389. 19 Mm 1773. 20 Mm 2726.

5 [a] G *καὶ ἤξουσι* = וּבָאוּ, α′(Ϲϒ) *ἤξουσι* = יָבֹאוּ; l 𝔐 cf [b] ‖ [b] l וְנִלְוֶה cf S ‖ **6** [a] K S הָיָה, C ut Q ‖ [b] prp מְרִיהֶם (מ hpgr) ‖ [c] Or Gϒ ut Q, l; K שׁוֹבְבִים ‖ **7** [a] G(S) *ἀνόμεν αὐτούς* = נָשָׁאֵם, sed cf 2,3 ‖ [b] > G*; prp הוֹי (cj c 8 cf Sach 2,10sq) ‖ **8** [a] CSCϒ ut Q, sic l (tr ˌ) cf G; K יָצְאוּ vel יֵצְאוּ ‖ [b] G *ὥσπερ δράκοντες* (crrp ex *ἀρχοντες*? cf Jes 14,9) cf α′σ′ ‖ **9** [a] > G* (dttg?) ‖ [b] Or אֶל ‖ [c] l וְעַצּוּ? ‖ [d] sic mlt Mss α′ϒ; l c nonn Mss Edd Gσ′S מְשׁוֹ ‖ **11** [a] K יִ— ‖ [b] mlt Mss SCf וְכִי cf G ‖ [c] sic L, mlt Mss Edd אָגָלְתִּי; K זִי— ‖ [d–d] G(ϒ) *ὡς βοΐδια ἐν βοτάνῃ* cf α′, l בַּדֶּשֶׁא לִי— ‖ [e] sic L mlt, Mss Edd אָבִּי ‖ **12** [a–a] G* *μήτηρ ἐπ′ (εἰς) ἀγαθά* ‖ [b] > G*; ins הִיא? ‖ [c–c] > G* ‖ **14** [a] pc Mss ירו ‖ [b–b] > G*, dl ‖ **15** [a] > G* ‖ [b–b] G *παρελύθησαν αἱ χεῖρες αὐτῆς* cf 43, C *'tmsrt bjdhwn* = נִתְּנָה בְיָדִם ‖ [c] K אַשְׁוֵי (אָשְׁוֵי? אֲשׁוּרֶיהָ?).

16 כָּרְתוּ[a] זוֹרֵעַ[b] מִבָּבֶל וְתֹפֵשׂ מַגָּל בְּעֵת קָצִיר ב מל . ב
מִפְּנֵי חֶרֶב הַיּוֹנָה[c] אֵישׁ אֶל־עַמּוֹ יִפְנוּ וְאִישׁ לְאַרְצוֹ[d] יָנֻסוּ׃ ס
17 שֶׂה פְזוּרָה יִשְׂרָאֵל אֲרָיוֹת הִדִּיחוּ[a] ל
הָרִאשׁוֹן אָכָלוֹ מֶלֶךְ אַשּׁוּר וְזֶה הָאַחֲרוֹן עִצְּמוֹ נְבוּכַדְרֶאצַּר[b] מֶלֶךְ סר[21] . נ[21] . ל בסיפ . ל
בָּבֶל׃ ס 18 לָכֵן כֹּה־אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל הִנְנִי ל[22] בטע בסיפ . ג בטע בסיפ
פֹּקֵד אֶל־מֶלֶךְ בָּבֶל וְאֶל־אַרְצוֹ כַּאֲשֶׁר פָּקַדְתִּי אֶל־מֶלֶךְ אַשּׁוּר׃ ר[23] . ר[23]
19 וְשַׁבְתִּי אֶת־יִשְׂרָאֵל אֶל־נָוֵהוּ וְרָעָה הַכַּרְמֶל וְהַבָּשָׁן[a] ל . ט[24]
וּבְהַר אֶפְרַיִם וְהַגִּלְעָד תִּשְׂבַּע נַפְשׁוֹ׃ [וְאֶגְּנִוּ ג[21] ב]
20 בַּיָּמִים הָהֵם וּבָעֵת הַהִיא[a] נְאֻם־יְהוָה יְבֻקַּשׁ אֶת־עֲוֹן יִשְׂרָאֵל ח[25]
וְאֵת־חַטָּאת יְהוּדָה וְלֹא תִמָּצֶאינָה כִּי אֶסְלַח לַאֲשֶׁר אַשְׁאִיר׃ ו חס[26] . ל . ל
21 [a]עַל־הָאָרֶץ[a] מְרָתַיִם עֲלֵה עָלֶיהָ
וְאֶל־יוֹשְׁבֵי פְקֹוד[b] ל[27] מנה בסיפ . ב מל
חֲלֹב[c] וְהַחֲרֵם אַחֲרֵיהֶם[d] נְאֻם־יְהוָה וַעֲשֵׂה כְּכֹל אֲשֶׁר צִוִּיתִיךָ׃ ס ר[28]
22 קוֹל מִלְחָמָה בָּאָרֶץ וְשֶׁבֶר גָּדוֹל׃
23 [a]אֵיךְ נִגְדַּע וַיְשֻׁבַּר פַּטִּישׁ כָּל־הָאָרֶץ ב
אֵיךְ הָיְתָה לְשַׁמָּה בָּבֶל בַּגּוֹיִם׃
24 יָקַשְׁתִּי[a] לָךְ וְגַם־נִלְכַּדְתְּ בָּבֶל וְאַתְּ לֹא יָדָעַתְּ ל
[b]נִמְצֵאת וְגַם־נִתְפַּשְׂתְּ[b] כִּי בַיהוָה הִתְגָּרִית׃
25 פָּתַח יְהוָה אֶת־אוֹצָרוֹ וַיּוֹצֵא אֶת־כְּלֵי זַעְמוֹ י ב מל[29]
כִּי־מְלָאכָה הִיא לַאדֹנָי יְהוִה צְבָאוֹת[a] בְּאֶרֶץ כַּשְׂדִּים׃ ה[1]
26 בֹּאוּ־לָהּ מִקֵּץ[a] פִּתְחוּ מַאֲבֻסֶיהָ ל
סֹלְלוּהָ [b]כִּגְמוֹ־עֲרֵמִים[b] וְהַחֲרִימוּהָ אַל־תְּהִי־לָהּ שְׁאֵרִית׃ ל . ל
27 חֲרִבוּ כָּל־פָּרֶיהָ[a] יֵרְדוּ לַטֶּבַח ל . ל . ה[30]

[21] Mp sub loco. [22] Mm 2617. [23] Mm 2717. [24] Mm 1144. [25] Mm 1482. [26] Mm 861. [27] Mm 2742. [28] Mm 1933. [29] Mm 2194. [30] Mm 2743.

16 [a] l הַכְּרֹתוּ (hpgr)? ‖ [b] G *σπέρμα* = זֶרַע ‖ [c] cf 46,16[e] ‖ [d] mlt Mss Edd G אֶל־א׳ ‖ **17** [a] l וְהֵנָּה– vel וְהוּא– cf GV ‖ [b] > G* ‖ **19** [a] > G* ‖ **20** [a–a] > G*, dl ‖ **21** [a–a] l עָלָה ‖ [b] ins רָדוֹד et adde hic אחריהם (cf [d])? ‖ [c] G(S) *μάχαιρα* = חֶרֶב (cf σ′T), sed cf 27 ‖ [d] > G*S, sed cf [b]; T *š'rhwn* = אחריתם ‖ **23** [a] cf 51,41 ‖ **24** [a] cf 2,33[b] ‖ [b–b] > S ‖ **25** [a] > G*, dl ‖ **26** [a] σ′ *σύμπαντες*, l מִקָּצֶה cf 51,31 ‖ [b–b] G *ὡς σπήλαιον* = כִּ׳ מְעָרָה, α′ *ὥσπερ σωρεύοντες* = כַּמְעַמְּרִים, S *'jk 'rflj't'* = כ׳ עֲרֵמָה; l בְּמוֹ־ע׳ cf V *in acervos* ‖ **27** [a] G *τοὺς καρποὺς αὐτῆς* (sim α′) = פִּרְיָהּ.

הַוּי עֲלֵיהֶם כִּי־בָא יוֹמָם עֵת פְּקֻדָּתָם׃ ס
28 קוֹל נָסִים וּפְלֵטִים מֵאֶרֶץ בָּבֶל
לְהַגִּיד בְּצִיּוֹן אֵת־נְקַמַת יְהוָה אֱלֹהֵינוּ [a]נְקַמַת הֵיכָלוֹ׃[a]
ו 29 הַשְׁמִיעוּ אֶל־בָּבֶל | רַבִּים[a] כָּל־דֹּרְכֵי קָשֶׁת
ב31. לה חד מן ו32 קרי ולא כת׳ חֲנוּ עָלֶיהָ סָבִיב אַל־יְהִי־[b] פְלֵטָה
שַׁלְּמוּ־לָהּ כְּפָעֳלָהּ כְּכֹל אֲשֶׁר עָשְׂתָה עֲשׂוּ־לָהּ
ל כִּי אֶל־יְהוָה זָדָה אֶל־קְדוֹשׁ יִשְׂרָאֵל׃
30 [a]לָכֵן יִפְּלוּ בַּחוּרֶיהָ בִּרְחֹבֹתֶיהָ וְכָל־אַנְשֵׁי מִלְחַמְתָּהּ יִדַּמּוּ בַּיּוֹם
הַהוּא נְאֻם־יְהוָה׃ ס
ו. הי 31 הִנְנִי אֵלַיִךְ זָדוֹן נְאֻם־אֲדֹנָי יְהוִה צְבָאוֹת[a]
כִּי בָא יוֹמֵךְ עֵת פְּקַדְתִּיךְ[b]׃
ב33 32 וְכָשַׁל זָדוֹן וְנָפַל וְאֵין לוֹ מֵקִים
ו וְהִצַּתִּי אֵשׁ בְּעָרָיו[a] וְאָכְלָה כָּל־סְבִיבֹתָיו[b]׃ ס
יו 33 כֹּה אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת
יח34 עֲשׁוּקִים בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל וּבְנֵי־יְהוּדָה יַחְדָּו
ל. ל וְכָל־שֹׁבֵיהֶם הֶחֱזִיקוּ בָּם מֵאֲנוּ שַׁלְּחָם׃
ג חס בלישׁ35 34 גֹּאֲלָם[a] | חָזָק יְהוָה צְבָאוֹת שְׁמוֹ [לְיוֹשִׁבֵי בָבֶל׃
רִיב יָרִיב אֶת־רִיבָם לְמַעַן הרגיע[b] אֶת־הָאָרֶץ וְהִרְגִּיז[b]
ה חרב על36 35 חֶרֶב עַל־כַּשְׂדִּים [a]נְאֻם־יְהוָה[a] וְאֶל־יוֹשְׁבֵי בָבֶל
וְאֶל־שָׂרֶיהָ וְאֶל־חֲכָמֶיהָ׃
ל וידּ 36 [a]חֶרֶב אֶל־הַבַּדִּים[b] וְנֹאָלוּ[a] חֶרֶב אֶל־גִּבּוֹרֶיהָ וְחַתּוּ׃ [וְהָיוּ לְנָשִׁים
ב בלישׁ37 37 חֶרֶב [a]אֶל־סוּסָיו וְאֶל־רִכְבּוֹ וְ[a]אֶל־כָּל־הָעֶרֶב[b] אֲשֶׁר בְּתוֹכָהּ
יו בלישׁ חֶרֶב אֶל־אוֹצְרֹתֶיהָ וּבֻזָּזוּ׃ 38 חָרָב[a] אֶל־מֵימֶיהָ וְיָבֵשׁוּ
ל כת כן38 כִּי אֶרֶץ פְּסִלִים הִיא וּבְאֵימִים[b] יִתְהֹלָלוּ[c]׃

[31] Mm 2744. [32] Mm 2745. [33] Mm 2746. [34] Mm 953. [35] Mm 2747. [36] Mm 2748. [37] Mm 2749. [38] Mp sub loco.

28 [a–a] > 𝔊*, dl (ex 51,11) ‖ **29** [a] = רִבִּים ‖ [b] Q לָהּ 𝔖 mlt Mss Vrs ut Q, sic l cf 26 ‖ **30** [a] cf 49,26 ‖ **31** [a] > 𝔊*, dl? ‖ [b] pc Mss Vrs פְּקֻדָּתֵךְ ‖ **32** [a] 𝔊 *ἐν τῷ δρυμῷ αὐτῆς* = בְּיַעְרוֹ cf 21,14 ‖ [b] nonn Mss סביביו cf 21,14 ‖ **34** [a] l גֹּאֲלָם cf 𝔊 ‖ [b] = (ו)הַרְגִּיז ‖ **35** [a–a] > 𝔊*, dl ‖ **36** [a–a] > 𝔊* (homark) ‖ [b] θ′𝔖𝔉[fMss]𝔙 c suff, l בַּדֶּיהָ? ‖ **37** [a–a] prb dl cf suff (ex 51,21) ‖ [b] nonn Edd הָעֵ׳ ‖ **38** [a] > 𝔊*; l חָרֶב cf 𝔊[OL]𝔖 ‖ [b] 𝔙 recte *in portentis* cf α′𝔖𝔗 ‖ [c] 2 Mss Vrs הֹלֵ׳.

39 לָכֵן֙ יֵשְׁב֣וּ צִיִּ֔ים אֶת־אִיִּ֖ים וְיָשְׁב֣וּ[a] בָּ֑הּ בְּנ֥וֹת יַעֲנָ֖ה
וְלֹא־תֵשֵׁ֥ב עוֹד֙ לָנֶ֔צַח [b]וְלֹ֥א תִשְׁכֹּ֖ון עַד־דֹּ֣ור וָדֹ֑ור[b]׃ [יְהוָה

40 [a]כְּמַהְפֵּכַ֤ת ׀ אֱלֹהִים֙ אֶת־סְדֹ֣ם וְאֶת־עֲמֹרָ֔ה וְאֶת־שְׁכֵנֶ֖יהָ נְאֻם־
לֹא־יֵשֵׁ֥ב שָׁ֖ם אִ֑ישׁ וְלֹא־יָג֥וּר בָּ֖הּ בֶּן־אָדָֽם׃

41 [a]הִנֵּ֤ה עָם֙ בָּ֣א מִצָּפ֔וֹן וְגֹ֥וי גָּדֹ֖ול

וּמְלָכִ֣ים רַבִּ֑ים יֵעֹ֖רוּ מִיַּרְכְתֵי־אָֽרֶץ׃

42 קֶ֥שֶׁת וְכִידֹ֖ן יַחֲזִ֑יקוּ אַכְזָרִ֤י ׀ הֵ֙מָּה֙[a] וְלֹ֣א יְרַחֵ֔מוּ[b]
קֹולָ֥ם כַּיָּ֖ם יֶהֱמֶ֑ה וְעַל־סוּסִ֣ים יִרְכָּ֔בוּ

עָרוּךְ֙ כְּאִ֣ישׁ[c] לַמִּלְחָמָ֔ה עָלַ֖יִךְ בַּת־בָּבֶֽל׃

43 שָׁמַ֤ע מֶלֶךְ־בָּבֶל֙ אֶת־שִׁמְעָ֔ם וְרָפ֥וּ יָדָ֖יו

צָרָ֣ה הֶחֱזִיקַ֑תְהוּ חִ֖יל כַּיּולֵדָֽה׃

44 [a]הִנֵּ֤ה ׀ כְּאַרְיֵה֙ יַעֲלֶ֔ה מִגְּאֹ֖ון[b] הַיַּרְדֵּ֑ן אֶל־נְוֵ֥ה אֵיתָ֖ן

כִּ֣י[c]-[d]אָרִ֤יצָעֲה֙[e] מֵעָלֶ֔יהָ[d] [f]וּמִי֙[g] בָּח֣וּר אֵלֶ֔יהָ[f] אֶפְקֹ֑ד
כִּ֣י מִ֤י כָמֹונִי֙ וּמִי֙ יֹועִדֵ֔נִי וּמִי־זֶ֥ה רֹ֖עֶה אֲשֶׁר־יַעֲמֹ֥ד לְפָנָֽי׃

45 לָכֵ֞ן שִׁמְע֣וּ עֲצַת־יְהוָ֗ה אֲשֶׁ֤ר יָעַץ֙ אֶל־בָּבֶ֔ל

וּמַחְשְׁבוֹתָ֖יו אֲשֶׁ֣ר חָשַׁ֑ב אֶל־אֶ֥רֶץ[a] כַּשְׂדִּ֖ים

אִם־לֹ֤א יִסְחָבוּם֙[b] צְעִירֵ֣י[c] הַצֹּ֔אן אִם־לֹ֥א יַשִּׁ֖ים[d] עֲלֵיהֶ֥ם נָוֵֽה[e]׃

46 מִקֹּ֤ול נִתְפְּשָׂה֙ בָּבֶ֔ל נִרְעֲשָׁ֖ה הָאָ֑רֶץ וְזַעֲקָ֥ה[a] בַּגֹּויִ֖ם נִשְׁמָֽע׃ ס

51 1 כֹּ֤ה אָמַר֙ יְהוָ֔ה

הִנְנִ֤י מֵעִיר֙ [a]עַל־בָּבֶ֔ל וְ[a]אֶל־[b]יֹשְׁבֵ֖י [c]לֵ֣בָ֑[c]קָמָ֔י[c] רֹ֖וחַ מַשְׁחִֽית׃

2 וְשִׁלַּחְתִּי֙ לְבָבֶ֔ל [a]זָרִ֖ים[a] וְזֵרִיּ֑והָ וּבִקְקוּ֙ אֶת־אַרְצָ֔הּ

כִּֽי־הָי֥וּ[b] עָלֶ֖יהָ מִסָּבִ֑יב בְּיֹ֥ום רָעָֽה׃

הִ בטע בסיפ 39. כ 40 | ד 41. ג מל | ג 42 | ב חס וחד מל 44 | ב חס. ו. ל 45 | ד 46 | ד. כ 47 | ב 48 | ג ב מל וחד חס 49. אריצם. ב ק | ב 50. ב | ו | ה מל ב 51 מנה בליש. ג 52 | ב | ל | ל

39 [a] 1 וְיָשְׁכְנוּ? cf bβ || [b–b] > 𝔊*, sed cf Jes 13,20 || 40 [a] cf 49,18.33b Jes 13,19b || 41 [a] cf 6,22[a] || 42 [a] 𝔊 ἐστι = הוא ut 6,23 || [b] 𝔊 sg cf [a] || [c] cf 6,23[b] || 44 [a] cf 49,19[a] || [b] 𝔊 ἀπό || [c] 1 כֵּן || [d–d] cf 49,19[d–d] || [e] K ארוּ || [f–f] cf 49,19[e–e] || 45 [a] nonn Mss 𝔊 יוֹשְׁבֵי || [b] cf 49,20[a] || [c] 𝔊 τὰ ἀρνία = צְפִירֵי? שְׁעִירֵי? || [d] cf 49,20[b] || [e] 𝔖𝔗𝔙 ut 49,20 נָוֵהֶם, sic 1 (מ hpgr) || 46 [a] 1 וְזַעֲקָה cf 49,21[a] || Cp 51,1 [a–a] dl || [b] pc Mss 𝔊 ועל || [c–c] 𝔊 Χαλδαίους cf 𝔗 || 2 [a] 1 זֵרִים cf α′σ′ϑ′ || [b] 𝔊 οἱ αἱ = הוֹי; 1 יַחֲנוּ? cf 𝔖ϑ.

3 אֶל־[a]יִדְרַךְ[b] יֹדֵךְ[c] הַדֹּרֵךְ קַשְׁתּוֹ וְאֶל־[d]יִתְעַל[e] בְּסִרְיֹנוֹ
וְאַל־תַּחְמְלוּ אֶל־בַּחֻרֶיהָ הַחֲרִימוּ כָל־צְבָאָהּ׃
4 וְנָפְלוּ חֲלָלִים בְּאֶרֶץ כַּשְׂדִּים וּמְדֻקָּרִים בְּחוּצוֹתֶיהָ׃
5 [a]כִּי לֹא־אַלְמָן יִשְׂרָאֵל וְיהוּדָה מֵאֱלֹהָיו מֵיְהוָה צְבָאוֹת[a]
כִּי אַרְצָם מָלְאָה אָשָׁם מִקְּדוֹשׁ יִשְׂרָאֵל׃
6 נֻסוּ ו מִתּוֹךְ בָּבֶל [a]וּמַלְּטוּ אִישׁ נַפְשׁוֹ[a] אַל־תִּדְמוּ בַּעֲוֹנָהּ
כִּי עֵת נְקָמָה הִיא לַיהוָה גְּמוּל הוּא מְשַׁלֵּם לָהּ׃
7 כּוֹס־זָהָב בָּבֶל [a]בְּיַד־יְהוָה[a] מְשַׁכֶּרֶת כָּל־הָאָרֶץ
מִיֵּינָהּ שָׁתוּ גוֹיִם עַל־כֵּן יִתְהֹלְלוּ גוֹיִם[b]׃
8 פִּתְאֹם נָפְלָה בָבֶל וַתִּשָּׁבֵר הֵילִילוּ עָלֶיהָ
קְחוּ צֳרִי לְמַכְאוֹבָהּ אוּלַי תֵּרָפֵא׃
9 רִפָּאנוּ אֶת־בָּבֶל וְלֹא נִרְפְּתָה עִזְבוּהָ[a] וְנֵלֵךְ אִישׁ לְאַרְצוֹ
כִּי־נָגַע אֶל־הַשָּׁמַיִם מִשְׁפָּטָהּ וְנִשָּׂא עַד־שְׁחָקִים׃
10 הוֹצִיא יְהוָה אֶת־צִדְקֹתֵינוּ[a] בֹּאוּ וְנִסַּפְּרָה בְצִיּוֹן אֶת־מַעֲשֵׂה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ׃
11 הָבֵרוּ הַחִצִּים מִלְאוּ הַשְּׁלָטִים[a]
הֵעִיר יְהוָה אֶת־רוּחַ מַלְכֵי[b] מָדַי כִּי־עַל־בָּבֶל מְזִמָּתוֹ לְהַשְׁחִיתָהּ
כִּי־נִקְמַת יְהוָה הִיא נִקְמַת הֵיכָלוֹ׃
12 אֶל־חוֹמֹת בָּבֶל שְׂאוּ־נֵס הַחֲזִיקוּ הַמִּשְׁמָר
הָקִימוּ שֹׁמְרִים [a]הָכִינוּ הָאֹרְבִים[a]
כִּי גַם־זָמַם יְהוָה גַּם־עָשָׂה אֵת אֲשֶׁר־דִּבֶּר אֶל־יֹשְׁבֵי בָבֶל׃
13 שֹׁכְנִתִי[a] עַל־מַיִם רַבִּים רַבַּת אוֹצָרֹת
בָּא קִצֵּךְ אַמַּת[b] בִּצָּעֵךְ[c]׃

ידרך חד מן ח׳ כת ולא קר
ל חס . ב
ל[2]
ב . ל
ל
ל . ב חד חס וחד מל
ל
רפינן ק חד מן מ׳ כת א לא קר ול בלישׁ
ה[4] . יג[5]
ב ר״פ[7] . ג וחס . ב
ה[8] . ל[9]
ד כת כן
ז
ה
שכנת ק . ל חס . ז[10]

Cp 51 [1]Mm 2752. [2]Mm 2677. [3]Mm 898, Q non reperitur in ullo alio Ms, cf Mp sub loco. [4]Mm 1923. [5]Mm 545. [6]Mp sub loco. [7]Mm 2370. [8]Mm 2363. [9]Mm 2345. [10]Mm 739.

3 [a] > 𝔊*; 𝔊^{La1}(𝔗^{Mss}) *ἐπ' αὐτῇ*; l c mlt Mss Or 𝔖𝔙 אַל ‖ [b] l יֶרֶךְ? cf 𝔖 ‖ [c] > 𝔗 mlt Mss Vrs, dl ‖ [d] 𝔊* om אל; 𝔊^{La1}(𝔗) *ἐπ' αὐτῇ*; l c nonn Mss Or Vrs ואל cf [a] ‖ [e–e] l יִיגַע לְבַשׁ ס׳? ‖ **5** [a–a] tr post v b? ‖ **6** [a–a] add (ex 45 [48,6])? ‖ **7** [a–a] add cf 25,15sq ‖ [b] > 𝔊*𝔖𝔙, dl ‖ **9** [a] 𝔊(𝔖𝔙) *ἐγκαταλίπωμεν αὐτήν* ‖ **10** [a] 𝔊 *τὸ κρίμα αὐτοῦ* (sim α′) = וּמִשְׁפָּטֵנוּ, 𝔖(𝔗^{Ms}) *zkwtn* = זְכֻיוֹתֵינוּ ‖ **11** [a] 𝔊(𝔙) *τὰς φαρέτρας* cf 12 𝔊 ‖ [b] 𝔊𝔖 sg ‖ **12** [a–a] 𝔖 *wtb'wh bmj'* et immergite eam aquis ‖ **13** [a] cf 2,33[b] ‖ [b] 𝔊 (α′) *ἀληθῶς* = אֱמֶת ‖ [c] 𝔊 *εἰς τὰ σπλάγχνα σου* = בְּמֵעָיִךְ, 𝔖 *mḥwtkj* = פִּצְעֵךְ.

14 נִשְׁבַּע יְהוָה צְבָאוֹת בְּנַפְשׁוֹ[a]
כִּי אִם־מִלֵּאתִיךָ אָדָם[b] כַּיֶּלֶק וְעָנוּ עָלַיִךְ הֵידָד׃ ס

15 [a]עֹשֶׂה[b] אֶרֶץ בְּכֹחוֹ מֵכִין תֵּבֵל בְּחָכְמָתוֹ וּבִתְבוּנָתוֹ נָטָה שָׁמָיִם׃

16 [a]לְקוֹל תְּתּוֹנוֹ[a] הֲמוֹן מַיִם בַּשָּׁמַיִם וַיַּעַל נְשִׂאִים מִקְצֵה־[b]אָרֶץ
בְּרָקִים לַמָּטָר עָשָׂה וַיּוֹצֵא רוּחַ[c] מֵאֹצְרֹתָיו׃

17 נִבְעַר כָּל־אָדָם מִדַּעַת הֹבִישׁ כָּל־צוֹרֵף מִפֶּסֶל
כִּי שֶׁקֶר נִסְכּוֹ[a] וְלֹא־רוּחַ בָּם׃ 18 הֶבֶל הֵמָּה מַעֲשֵׂה תַּעְתֻּעִים
בְּעֵת פְּקֻדָּתָם יֹאבֵדוּ׃

19 לֹא־כְאֵלֶּה חֵלֶק יַעֲקֹב כִּי־יוֹצֵר הַכֹּל הוּא
וְשֵׁבֶט[a] נַחֲלָתוֹ יְהוָה צְבָאוֹת שְׁמוֹ׃ ס

20 מַפֵּץ־אַתָּה לִי כְּלֵי[a] מִלְחָמָה
וְנִפַּצְתִּי בְךָ גּוֹיִם וְהִשְׁחַתִּי בְךָ מַמְלָכוֹת׃

21 וְנִפַּצְתִּי בְךָ סוּס וְרֹכְבוֹ וְנִפַּצְתִּי בְךָ רֶכֶב וְרֹכְבוֹ[a]׃

22 וְנִפַּצְתִּי בְךָ אִישׁ וְאִשָּׁה [a]וְנִפַּצְתִּי בְךָ זָקֵן וָנָעַר[a]
וְנִפַּצְתִּי בְךָ בָּחוּר וּבְתוּלָה׃

23 וְנִפַּצְתִּי בְךָ רֹעֶה וְעֶדְרוֹ וְנִפַּצְתִּי בְךָ אִכָּר וְצִמְדּוֹ
[a]וְנִפַּצְתִּי בְךָ פַּחוֹת וּסְגָנִים[a]׃

24 וְשִׁלַּמְתִּי לְבָבֶל וּלְכֹל | יוֹשְׁבֵי כַשְׂדִּים
אֵת כָּל־רָעָתָם אֲשֶׁר־עָשׂוּ בְּצִיּוֹן לְעֵינֵיכֶם נְאֻם יְהוָה׃ ס

25 הִנְנִי אֵלַיִךְ הַר הַמַּשְׁחִית[a] נְאֻם־יְהוָה [b]הַמַּשְׁחֶית אֶת־כָּל־הָאָרֶץ[b]
וְנָטִיתִי אֶת־יָדִי עָלַיִךְ וְגִלַּגְתִּיךְ [c]מִן־הַסְּלָעִים[c] וּנְתַתִּיךְ לְהַר[d]
וְלֹא־יִקְחוּ מִמְּךָ אֶבֶן לְפִנָּה וְאֶבֶן לְמוֹסָדוֹת [שְׁרָפָה׃
כִּי־שְׁמָמוֹת עוֹלָם תִּהְיֶה נְאֻם־יְהוָה׃

27 שְׂאוּ־נֵס בָּאָרֶץ תִּקְעוּ שׁוֹפָר בַּגּוֹיִם

ז
ח[11]. קמ קטן ה מגה ר״פ וכל דברים מלכים תרי עשר תלים קהלת עזרא ד״ה דכות׳ ב מ כב
ג[12]. ד[13] חס בנ״ך וכל אורית דכות׳ ב מ ד וחד מן ד מילין לשון ענן . ב[14]
יב מל[15]
ו חס[16]
ט ר״פ בסיפ . ג[17].
ה מל[18]
ה[19]
ל
כב
ב . ל
לד מל ו מגה בסיפ
ח
יד
ל
ל
יא ר״פ

[11]Mm 475. [12]Mm 2753. [13]Mm 1367. [14]Mm 2524. [15]Mm 2194 contra textum. [16]Mm 2754. [17]Mm 1617. [18]Mm 822. [19]Mm 2755.

14 [a] 𝔊 *κατὰ τοῦ βραχίονος αὐτοῦ* cf Jes 62,8; pr m cs אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל ‖ [b] prp אֹיְבִים ‖ **15** [a] cf 10,12[a] ‖ [b] 𝔊[C](𝔖) pr *κύριος* cf 10,12[b] ‖ **16** [a–a] 𝔊 *εἰς φωνὴν ἔθετο*; cf 10,13[a–a] ‖ [b] 𝔊 ut Q ad 10,13 הָאָרֶץ ‖ [c] cf 10,13[b] ‖ **17** [a] cf 10,14[a] ‖ **19** [a] 1 c mlt Mss 𝔊[L]𝔘𝔙 וְיִשְׂרָאֵל שׁ׳ ut 10,16; > 𝔊* ‖ **20** [a] 1 כְּלֵי ‖ **21** [a] prp וְרַכְבּוֹ ‖ **22** [a–a] > 𝔊*, dl ‖ **23** [a–a] add (ex 28)? ‖ **25** [a] 𝔊 *τὸ διεφθαρμένον* = הַמַּשְׁחָת ‖ [b–b] gl? ‖ [c–c] dl ‖ [d] 1 לְתַנּוּר?

קַדְּשׁוּ עָלֶיהָ גּוֹיִם הַשְׁמִיעוּ עָלֶיהָ מַמְלְכוֹת [a]אֲרָרַט מִנִּי וְאַשְׁכְּנַז[a]
פְּקִדוּ עָלֶיהָ טְפָסָר הַעֲלוּ־סוּס כְּיֶלֶק סָמָר[b]׃
28 קַדְּשׁוּ עָלֶיהָ גּוֹיִם אֶת־מַלְכֵי[a] מָדַי אֶת־פַּחוֹתֶיהָ וְאֶת־כָּל־סְגָנֶיהָ
וְאֵת כָּל־אֶרֶץ מֶמְשַׁלְתּוֹ[b]׃
29 וַתִּרְעַשׁ הָאָרֶץ וַתָּחֹל כִּי קָמָה[a] עַל־בָּבֶל מַחְשְׁבוֹת[b] יְהוָה
לָשׂוּם אֶת־אֶרֶץ בָּבֶל לְשַׁמָּה מֵאֵין יוֹשֵׁב׃
30 חָדְלוּ גִבּוֹרֵי בָבֶל לְהִלָּחֵם יָשְׁבוּ בַּמְּצָדוֹת
נָשְׁתָּה גְבוּרָתָם הָיוּ לְנָשִׁים הִצִּיתוּ מִשְׁכְּנוֹתֶיהָ נִשְׁבְּרוּ בְרִיחֶיהָ׃
31 רָץ לִקְרַאת־רָץ יָלוּץ וּמַגִּיד לִקְרַאת מַגֵּיד
לְהַגִּיד לְמֶלֶךְ בָּבֶל כִּי־נִלְכְּדָה עִירוֹ מִקָּצֶה׃
32 וְהַמַּעְבָּרוֹת נִתְפָּשׂוּ וְאֶת־הָאֲגַמִּים שָׂרְפוּ בָאֵשׁ
וְאַנְשֵׁי הַמִּלְחָמָה נִבְהָלוּ[a]׃ ס
33 כִּי כֹה אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל [לָהּ׃
בַּת־[a]בָּבֶל כְּגֹרֶן עֵת הְדְרִיכָהּ[b] עוֹד מְעַט וּבָאָה עֵת־[c]הַקָּצִיר
34 אֲכָלַנִי[a] הֲמָמַנִי[ba] נְבוּכַדְרֶאצַּר[c] מֶלֶךְ בָּבֶל[c] הִצִּיגָנוּ[a] כְּלִי רִיק
בְּלָעָנוּ[a] כַּתַּנִּין מִלְאָ כְרֵשׂוֹ מֵעֲדָנַי[d] הֱדִיחָנוּ[ea]׃
35 חֲמָסִי וּשְׁאֵרִי[a] עַל־בָּבֶל תֹּאמַר יֹשֶׁבֶת צִיּוֹן
וְדָמִי אֶל־יֹשְׁבֵי כַשְׂדִּים תֹּאמַר יְרוּשָׁלִָם׃ ס
36 לָכֵן כֹּה אָמַר יְהוָה
הִנְנִי־רָב אֶת־רִיבֵךְ וְנִקַּמְתִּי אֶת־נִקְמָתֵךְ
וְהַחֲרַבְתִּי אֶת־יַמָּהּ וְהֹבַשְׁתִּי אֶת־מְקוֹרָהּ׃
37 [a]וְהָיְתָה בָבֶל | לְגַלִּים מְעוֹן־תַּנִּים
שַׁמָּה וּשְׁרֵקָה מֵאֵין יוֹשֵׁב׃
38 יַחְדָּו כַּכְּפִרִים יִשְׁאֲגוּ[a] נָעֲרוּ[b] כְּגוֹרֵי[c] אֲרָיוֹת׃

ד ול פת

ל . ג חד פת וחד קמ

יח פסוק את את ואת . ל

ח

ל

מט מל בגבי א

ח בליש[20]

יד . ג חס בליש . ד ב מגה מל

ב

כט וכל משיחה מצרים אשור ישראל דכות[21] . ב[22]

ל

יח[23]

ד בטע בסיפ

אכלני[24] . ק המני[24] . ק
הציגני[24] . יח[25] וכל ק
יוצר חפץ חמדה דכות ב מא
בלעני[24] . ח בליש[26] . ק הדיחני[24] . ק

ב[27] . ח חס[28]

ל[29]

ז בטע בסיפ[30] . כ[31]

לג קמ[32] . יו פסוק את את את את . ג[33]

ב חד מל וחד חס[34]

ג

מט מל בגבי א

ד חס בליש

[20] Mm 1666. [21] Mm 958. [22] Gn 19,4. [23] Mm 2952. [24] כת ר וקר י (Mm 3811) חד מן מח. [25] Mm 2781. [26] Mm 413. [27] Gn 16,5. [28] Mm 2184. [29] Mm 1683. [30] Mm 2617. [31] Mm 2168. [32] Mm 264. [33] Mm 1600. [34] Mm 779.

27 [a–a] add? (tum antea l ממלכ) ‖ [b] G *πλῆθος* = מְסַפֵּר? S om ‖ **28** [a] GS sg cf 11 ‖ [b] l תָּם— ‖ **29** [a] Q^{Or} קמו ‖ [b] nonn Mss GS מחשבת ‖ **32** [a] G *ἐξέρχονται* = הָלְכוּ? vel crrp ex *ἐξίστανται*? ‖ **33** [a] G* *οἶκοι βασιλέως* = בָּתֵּי מֶלֶךְ ‖ [b] = ה׳ ‖ [c] > GSC, dl (et antea l יבא) ‖ **34** [a] pc Mss Vrs ut Q, l; K גו— ‖ [b] prp חָמַסְנִי vel חַתַּמֵנִי vel חַדַּמֵנִי, l זז ‖ [c] add . ‖ [d] prp מַעֲדַנַּי ‖ [e] l הִדִּ׳, quod frt add ‖ **35** [a] prp וְשֹׁאֲתִי vel וְשִׁבְרִי ‖ **37** [a] cf 9,10; G* brevius ‖ **38** [a] > G* ‖ [b] G* *ἐξηγέρθησαν* = נֵעֹרוּ ‖ [c] pc Mss ׳ו—.

39 בְּחֻמָּם[a] אָשִׁית אֶת־מִשְׁתֵּיהֶם וְהִשְׁכַּרְתִּים לְמַעַן יַעֲלֹזוּ[b] ל 35 . ג 36 חס . ל
וְיָשְׁנוּ שְׁנַת־עוֹלָם וְלֹא יָקִיצוּ נְאֻם יְהוָה׃ ה בשינה 37
40 [a]אוֹרִידֵם כְּכָרִים לִטְבָוחַ כְּאֵילִים עִם־עַתּוּדִים׃ ד
41 אֵיךְ[a] נִלְכְּדָה שֵׁשַׁךְ[b] וַתִּתָּפֵשׂ תְּהִלַּת כָּל־הָאָרֶץ ב . ד 38
אֵיךְ הָיְתָה לְשַׁמָּה בָּבֶל בַּגּוֹיִם׃
42 עָלָה עַל־בָּבֶל הַיָּם בַּהֲמוֹן גַּלָּיו נִכְסָּתָה׃ ל
43 הָיוּ עָרֶיהָ לְשַׁמָּה אֶרֶץ צִיָּה וַעֲרָבָה ג ר״פ
אֶרֶץ[a] לֹא־יֵשֵׁב בָּהֶן כָּל־[b]אִישׁ וְלֹא־יַעֲבֹר בָּהֶן בֶּן־אָדָם׃ ה 39 . ה 39
44 וּפָקַדְתִּי עַל־[a]בֵּל בְּבָבֶל[a] וְהוֹצֵאתִי אֶת־בִּלְעוֹ מִפִּיו ג 40 . ח 41 . ב חס
וְלֹא־יִנָּהֲרוּ אֵלָיו עוֹד גּוֹיִם ל
[b]גַּם־חוֹמַת בָּבֶל נָפָלָה׃ 45 צְאוּ מִתּוֹכָהּ עַמִּי ג בליש בסיפ 42
וּמַלְּטוּ אִישׁ אֶת־נַפְשׁוֹ מֵחֲרוֹן אַף־יְהוָה׃ ב
46 וּפֶן־יֵרַךְ לְבַבְכֶם וְתִירְאוּ בַּשְּׁמוּעָה הַנִּשְׁמַעַת בָּאָרֶץ וּבָא[a] בַּשָּׁנָה ה . ג 43 . ל
הַשְּׁמוּעָה וְאַחֲרֵיו בַּשָּׁנָה הַשְּׁמוּעָה וְחָמָס בָּאָרֶץ וּמֹשֵׁל[b] עַל־מֹשֵׁל׃
47 לָכֵן הִנֵּה יָמִים בָּאִים וּפָקַדְתִּי עַל־פְּסִילֵי בָּבֶל ח 44
וְכָל־אַרְצָהּ תֵּבוֹשׁ וְכָל־חֲלָלֶיהָ יִפְּלוּ בְתוֹכָהּ׃ ל
48 וְרָנְנוּ עַל־בָּבֶל שָׁמַיִם וָאָרֶץ וְכֹל אֲשֶׁר בָּהֶם ב
כִּי מִצָּפוֹן יָבוֹא[a]־לָהּ הַשּׁוֹדְדִים נְאֻם־יְהוָה׃ ח סביר בלשון רבים . ל
49 גַּם־בָּבֶל לִנְפֹּל חַלְלֵי[a] יִשְׂרָאֵל ד דגש 45
גַּם־לְבָבֶל נָפְלוּ חַלְלֵי כָל־הָאָרֶץ׃
50 פְּלֵטִים[a] מֵחָרֶב הִלְכוּ[a] אַל־תַּעֲמֹדוּ ג ב דגש ול רפ
זִכְרוּ מֵרָחוֹק אֶת־יְהוָה וִירוּשָׁלַם תַּעֲלֶה עַל־לִבְבְכֶם׃
51 בֹּשְׁנוּ כִּי־שָׁמַעְנוּ חֶרְפָּה כִּסְּתָה כְלִמָּה פָּנֵינוּ ד . ל
כִּי בָּאוּ זָרִים עַל־[a]מִקְדְּשֵׁי בֵּית יְהוָה׃ ס ג 46

35 ו חד בחמו ר! Hi 6,17. 36 Mm 3786. 37 Mm 2756. 38 Mm 2718. 39 Mm 640. 40 Mm 2757. 41 Mm 2202. 42 Mm 2893. 43 Mm 1171. 44 Mp sub loco. 45 Mm 2758. 46 Mm 2759.

39 [a] 𝔖 *bḥmt'* = בַּחֲמָה ‖ [b] l יַעֲלָפוּ cf Vrs; huc tr 40 ‖ **40** [a] cf 39[b] ‖ **41** [a] cf 50,23 ‖ [b] > 𝔊*, dl; 𝔗 *bbl* ‖ **43** [a] > 𝔊*𝔖, dl cf בהן ‖ [b] > pc Mss, dl? ‖ **44** [a–a] 𝔊* om בל ב ‖ [b] 𝔊* om 44b–49a (homark) ‖ **46** [a] l ובְבֹא? ‖ [b] Or מ׳ ‖ **48** [a] l c Seb pc Mss יָבֹאוּ cf Vrs et 53 ‖ **49** [a] l חׄ׳ (hpgr) ‖ **50** [a–a] 𝔊 *ἐκ γῆς, πορεύεσθε* = מֵחָרְבָה לכו; l מחרבה הלכו ‖ **51** [a] 𝔊 *(εἰς) τὰ ἅγια ἡμῶν* = וּמִקְדָּשֵׁינוּ; 𝔙 sg cf 𝔖𝔗.

ה 52 לָכֵן֙ הִנֵּה־יָמִ֣ים בָּאִ֔ים נְאֻם־יְהוָ֑ה
ל וּפָקַדְתִּי֙ עַל־פְּסִילֶ֣יהָ וּבְכָל־אַרְצָ֔הּ יֵאָנַ֖ק[a] חָלָֽל׃
לא[47] פסוק כי וכי ג מנה בסיפ. ל 53 כִּֽי־תַעֲלֶ֤ה בָבֶל֙ הַשָּׁמַ֔יִם וְכִי֙ תְּבַצֵּ֣ר מְר֔וֹם עֻזָּ֑הּ
מֵאִתִּ֥י יָבֹ֛אוּ שׁוֹדְדִ֖ים לָ֑הּ נְאֻם־יְהוָֽה׃ ס
54 קוֹל֙ זְעָקָ֣ה מִבָּבֶ֔ל וְשֶׁ֥בֶר גָּד֖וֹל מֵאֶ֥רֶץ כַּשְׂדִּֽים׃
לב[48] 55 כִּֽי־שֹׁדֵ֤ד יְהוָה֙ אֶת־בָּבֶ֔ל וְאִבֵּ֖ד מִמֶּ֣נָּה קוֹל֑ גָּד֔וֹל
ג רפי[49]. לא[50] וְהָמ֥וּ גַלֵּיהֶ֖ם כְּמַ֣יִם רַבִּ֑ים נִתֵּ֥ן[b] שְׁא֖וֹן קוֹלָֽם׃
ז מל[51] 56 [a]כִּֽי־בָ֤א עָלֶ֙יהָ֙ עַל־בָּבֶ֔ל שׁוֹדֵ֖ד[a] [יִשָּׁלֵֽם׃
וְנִלְכְּד֣וּ גִבּוֹרֶ֔יהָ חִתְּתָ֖ה[b] קַשְׁתוֹתָ֑ם[c] כִּ֣י אֵ֤ל גְּמֻלוֹת֙ יְהוָ֔ה שַׁלֵּ֖ם
ל. ה בשיבה[52] 57 וְהִשְׁכַּרְתִּי֙ שָׂרֶ֣יהָ וַחֲכָמֶ֔יהָ פַּחוֹתֶ֖יהָ וְסָגְנֶ֣יהָ וְגִבּוֹרֶ֑יהָ וְיָשְׁנ֤וּ שְׁנַת־
ג. ט בטע בסיפ[53]. יו עוֹלָ֙ם֙ וְלֹ֣א יָקִ֔יצוּ נְאֻם־הַמֶּ֖לֶךְ יְהוָ֣ה צְבָא֑וֹת שְׁמֽוֹ׃ ס 58 [a]כֹּ֤ה
אָמַר֙ יְהוָ֣ה צְבָא֔וֹת
ז כת כן. ל חֹמֹ֤ות[b] בָּבֶל֙ הָרְחָבָ֔ה עַרְעֵ֖ר תִּתְעָרְעָ֑ר
וּשְׁעָרֶ֣יהָ הַגְּבֹהִ֔ים בָּאֵ֖שׁ יִצָּתּ֑וּ
ל[54] ב. נ וְיִגְעֽוּ[c] עַמִּ֥ים בְּדֵי־רִ֖יק וּלְאֻמִּ֑ים[d] בְּדֵי־אֵ֖שׁ[d] וְיָעֵֽפוּ[e]׃ ס
ד בטע. ב 59 הַדָּבָ֗ר אֲשֶׁר־צִוָּ֙ה[a] יִרְמְיָ֣הוּ הַנָּבִ֔יא אֶת־[b]שְׂרָיָ֖ה בֶּן־נֵרִיָּ֣ה בֶן־מַחְסֵיָ֑ה סא[55]
ב[51] בְּלֶכְתּ֥וֹ אֶת־צִדְקִיָּ֛הוּ מֶ֥לֶךְ־יְהוּדָ֖ה בָּבֶ֑ל בִּשְׁנַ֤ת[d] הָרְבִעִית֙ לְמָלְכ֔וֹ
ל וּשְׂרָיָ֖ה שַׂר־מְנוּחָֽה[e]׃ 60 וַיִּכְתֹּ֣ב יִרְמְיָ֗הוּ אֵ֚ת כָּל־הָרָעָ֔ה אֲשֶׁר־תָּבֹ֥וא 60
ו. ג[54]. כה. ה חס וכל אוריית דכות[55]. ו אֶל־בָּבֶל֙ אֶל־סֵ֣פֶר אֶחָ֔ד אֵ֖ת כָּל־הַדְּבָרִ֣ים הָאֵ֑לֶּה הַכְּתֻבִ֖ים אֶל־
ב וחס[56]. כה בָּבֶֽל׃ 61 וַיֹּ֣אמֶר יִרְמְיָ֗הוּ אֶל־שְׂרָיָה֙ כְּבֹאֲךָ֣[a] בָּבֶ֔ל וְרָאִ֖יתָ וְקָרָ֑אתָ אֶת־ 61
כָּל־הַדְּבָרִ֥ים הָאֵ֖לֶּה׃ 62 וְאָמַרְתָּ֙ יְהוָ֔ה אַתָּ֥ה דִבַּ֖רְתָּ אֶל־הַמָּקוֹם֙ הַזֶּ֔ה 62
לְהַכְרִיתוֹ֙ לְבִלְתִּ֣י הֱיוֹת־בּ֔וֹ יוֹשֵׁ֖ב לְמֵאָדָ֣ם וְעַד־בְּהֵמָ֑ה כִּ֥י־שְׁמָמ֖וֹת[a] ל. מט מל בנביא. ל
ב עוֹלָ֥ם תִּהְיֶֽה׃ 63 וְהָיָ֗ה כְּכַלֹּֽתְךָ֙ לִקְרֹ֣א אֶת־הַסֵּ֔פֶר הַזֶּ֖ה תִּקְשֹׁ֣ר עָלָ֑יו 63
ל. ל. ל אֶ֙בֶן֙ וְהִשְׁלַכְתּ֔וֹ אֶל־תּ֖וֹךְ פְּרָֽת׃ 64 וְאָמַרְתָּ֙ כָּכָ֣ה תִּשְׁקַ֔ע בָּבֶ֖ל וְלֹא־ 64

[47] Mm 2059. [48] Mm 2174. [49] Mm 2760. [50] Mm 2838. [51] Mp sub loco. [52] Mm 2756. [53] Mm 2615. [54] Mm 3970. [55] Mm 1950. [56] Mm 2761.

52 [a] G(ST) *πεσοῦνται* cf 4.49 || **55** [a] l גַּלֵּיהָ cf $G^{O}\alpha'\sigma'$ || [b] l נָן? || **56** [a–a] gl ad 55aα || [b] l חַתָּה? || [c] l קַשְׁתָּם? cf G*C^{f}V || **58** [a] cf Hab 2,13 || [b] mlt Mss GV חוֹמַת || [c] G* + *οὐ* post cop || [d–d] G *ἐν ἀρχῇ* = בְּרֵאשׁ || [e] l c Gθ′S ut Hab יִיעָפוּ || **59** [a] G + *κύριος* || [b] G *εἰπεῖν τῷ* cf [a] || [c] G *παρά* = מֵאֵת || [d] Q^{Or} pc Mss בַּשָּׁנָה || [e] G(C) *δώρων* = מַנְחוֹת, S *mšrjt'* = מַחֲנֶה, V *prophetiae* = הַמַּשָּׂא? cf 1 Ch 15,27 V || **61** [a] mlt Mss בְּבֹ׳ ||
62 [a] Vrs sg.

ד57. ב

תָּקוֹם מִפְּנֵי הָרָעָה[a] אֲשֶׁר אָנֹכִי מֵבִיא עָלֶיהָ [b]וְיָעֲפוּ עַד־הֵנָּה
דִּבְרֵי יִרְמְיָהוּ[b]: ס 58ד

52 1 בֶּן־עֶשְׂרִים וְאַחַת שָׁנָה צִדְקִיָּהוּ בְמָלְכוֹ וְאַחַת עֶשְׂרֵה שָׁנָה
2 מָלַךְ בִּירוּשָׁלָ͏ִם וְשֵׁם אִמּוֹ חֲמִיטַל[a] בַּת־יִרְמְיָהוּ מִלִּבְנָה: 2[a] וַיַּעַשׂ הָרַע
3 בְּעֵינֵי יְהוָה כְּכֹל אֲשֶׁר־עָשָׂה יְהוֹיָקִים: 3 כִּי | עַל־אַף יְהוָה הָיְתָה[c]
בִּירוּשָׁלַ͏ִם [c]וִיהוּדָה[a] עַד־הִשְׁלִיכוֹ[b] אוֹתָם מֵעַל פָּנָיו וַיִּמְרֹד צִדְקִיָּהוּ
4 בְּמֶלֶךְ בָּבֶל: 4 וַיְהִי[b] בַּשָּׁנָה הַתְּשִׁעִית לְמָלְכוֹ בַּחֹדֶשׁ הָעֲשִׂירִי[a] בֶּעָשׂוֹר
לַחֹדֶשׁ [b]בָּא וְנבוּכַדְרֶאצַּר מֶלֶךְ־בָּבֶל הוּא וְכָל־חֵילוֹ עַל־יְרוּשָׁלַ͏ִם
5 וַיַּחֲנוּ עָלֶיהָ וַיִּבְנוּ עָלֶיהָ דָּיֵק סָבִיב: 5 וַתָּבֹא הָעִיר בַּמָּצוֹר עַד עַשְׁתֵּי
6 עֶשְׂרֵה שָׁנָה לַמֶּלֶךְ צִדְקִיָּהוּ: 6[a] בַּחֹדֶשׁ הָרְבִיעִי[a] בְּתִשְׁעָה לַחֹדֶשׁ

ז ר״פ[e]

7 וַיֶּחְזַק הָרָעָב בָּעִיר וְלֹא־הָיָה לֶחֶם לְעַם הָאָרֶץ: 7 וַתִּבָּקַע הָעִיר[a]

ה[a]

וְכָל־אַנְשֵׁי הַמִּלְחָמָה יִבְרְחוּ[b] וַיֵּצְאוּ מִן־הָעִיר[c] לַיְלָה דֶּרֶךְ שַׁעַר בֵּין־

ג[a]

הַחֹמֹתַיִם אֲשֶׁר עַל־גַּן הַמֶּלֶךְ וְכַשְׂדִּים עַל־הָעִיר סָבִיב וַיֵּלְכוּ דֶּרֶךְ
8 הָעֲרָבָה: 8 וַיִּרְדְּפוּ חֵיל־כַּשְׂדִּים אַחֲרֵי הַמֶּלֶךְ וַיַּשִּׂיגוּ אֶת־צִדְקִיָּהוּ
9 בְּעַרְבֹת[a] יְרֵחוֹ וְכָל־חֵילוֹ[b] נָפְצוּ מֵעָלָיו: 9 וַיִּתְפְּשׂוּ אֶת־הַמֶּלֶךְ וַיַּעֲלוּ
אֹתוֹ אֶל־מֶלֶךְ בָּבֶל רִבְלָתָה [a]בְּאֶרֶץ חֲמָת[a] וַיְדַבֵּר אִתּוֹ מִשְׁפָּטִים[b]:
10 וַיִּשְׁחַט מֶלֶךְ־בָּבֶל אֶת־בְּנֵי צִדְקִיָּהוּ לְעֵינָיו וְגַם אֶת־כָּל־שָׂרֵי[a]

ה

11 יְהוּדָה שָׁחַט בְּרִבְלָתָה: 11 וְאֶת־עֵינֵי צִדְקִיָּהוּ עִוֵּר וַיַּאַסְרֵהוּ בַנְחֻשְׁתַּיִם

ל

וַיְבִאֵהוּ מֶלֶךְ־בָּבֶל בָּבֶלָה וַיִּתְּנֵהוּ בְּבֵית־הַפְּקֻדֹּת[a] עַד־יוֹם מוֹתוֹ:
12 וּבַחֹדֶשׁ הַחֲמִישִׁי בֶּעָשׂוֹר[a] לַחֹדֶשׁ [b]הִיא שְׁנַת תְּשַׁע־עֶשְׂרֵה שָׁנָה לַמֶּלֶךְ

ת ר״פ

נְבוּכַדְרֶאצַּר מֶלֶךְ־בָּבֶל[b] בָּא נְבוּזַרְאֲדָן רַב־טַבָּחִים[c] עֹמֵד[d] לִפְנֵי[c]
13 מֶלֶךְ־בָּבֶל בִּירוּשָׁלָ͏ִם[e]: 13 וַיִּשְׂרֹף אֶת־בֵּית־יְהוָה וְאֶת־בֵּית הַמֶּלֶךְ

ט.ל

14 וְאֵת כָּל־בָּתֵּי יְרוּשָׁלַ͏ִם [a]וְאֵת־כָּל־בֵּית [a]הַגָּדוֹל[b] שָׂרַף[a] בָּאֵשׁ: 14 וְאֵת־

חמוטל חד מן ה׳ וזגין כת׳ ק׳ וקר׳ ו וחד מן ב׳ בלישׁ

ב חס׳. ל

ל בעינ׳

ביית חד מן ד׳ יתיר ב לא קר׳. ב חס׳

57Mm 2471. 58Mm 2762. Cp 52 1Mm 2195. 2Mp sub loco. 3Mm 2763. 4Mm 2764. 5Mm 2711. 6Mm 791. 7Mm 432. 8Mm 932. 9Mm 2652. 10Mm 1174. 11Mm 1730. 12Mm 1754.

64 [a] G*A τῶν Χαλδαίων || [b–b] > G*, gl ad fin 58 || **Cp 52,1** [a] K GV יְ֫–, C ut Q; cf 2 R 23,31 || **2** [a] 2.3 > G*, sed cf 2 R 24,19sq || **3** [a] mlt Mss וּבִ׳ ut 2 R 24,20 || [b] = ה׳ || **4** [a] G^{BSal} τῷ ἐνάτῳ, G^{A} τῷ ἑβδόμῳ || **6** [a–a] > G* et 2 R 25,3; S *wbjrḥ' dḥmš'* = וּבִ׳ חֲמִשִּׁי || **7** [a] ins וַיֵּרָא הַמֶּלֶךְ sec 39,4 || [b] > G*; 1 וַי׳ || [c] > G* || **8** [a] G *ἐν τῷ πέραν* = בְּעֵבֶר || [b] G *οἱ παῖδες αὐτοῦ* = עֲבָדָיו? || **9** [a–a] > G* et 2 R 25,6 || [b] GS ut 2 R ט– || **10** [a] S ut 39,6 חֹרֵי || **11** [a] G *μυλῶνος* || **12** [a] 2 R 25,8 בְּשִׁבְעָה || [b–b] > G* || [c–c] 2 R עֶבֶד || [d] l עֹמֵד cf GV || [e] 2 R ׳יְ || **13** [a–a] add? || [b] 2 R 25,9 ג׳.

כָּל־[a]חֹמֹ֥ות יְרוּשָׁלִַ֖ם סָבִ֑יב וְ֠חֵיל כָּל־[b]חֵ֨יל כַּשְׂדִּ֜ים אֲשֶׁ֧ר אֶת־רַב־ ז כת כן
טַבָּחִ֛ים׃ 15 [ba]וּמִדַּלַּ֥ות הָעָ֖ם [b]וְאֶת־יֶ֣תֶר הָעָ֑ם הַנִּשְׁאָרִ֣ים בָּעִ֔יר וְאֶת־ 15 ב
הַנֹּפְלִ֣ים אֲשֶׁר־נָפְל֗וּ אֶל־מֶ֙לֶךְ֙ בָּבֶ֔ל וְאֶת־יֶ֖תֶר הָאָמֹ֑ון [c]הֶגְלָ֖ה נְבוּזַרְאֲדָֽן׃ ה בסיפ
רַב־טַבָּחִ֛ים׃ [d] 16 [a]וּמִדַּלַּ֥ות [b]הָאָ֖רֶץ [a]הִשְׁאִ֣יר נְבוּזַרְאֲדָ֑ן [c]רַב־טַבָּחִֽים׃ 16 ב. לי
לְכֹרְמִ֖ים וּלְיֹגְבִֽים׃ [a] 17 וְאֶת־עַמּוּדֵ֣י הַנְּחֹ֗שֶׁת אֲשֶׁ֤ר לְבֵית־[a]יְהוָה֙ וְאֶת־ 17 ג
הַמְּכֹנֹ֔ות וְאֶת־יָ֖ם הַנְּחֹ֣שֶׁת אֲשֶׁ֣ר בְּבֵית־יְהוָ֑ה שִׁבְּר֤וּ כַשְׂדִּים֙ וַיִּשְׂא֣וּ אֶת־ לט. מג
כָּל־[b]נְחֹשְׁתָּ֖ם בָּבֶֽלָה׃ [a] 18 וְאֶת־הַסִּרֹ֣ות וְאֶת־הַיָּעִ֗ים וְאֶת־הַמְזַמְּרֹות֙ כט. ל[11]. כל מל
וְאֶת־הַמִּזְרָ֔קֹת וְאֶת־הַכַּפֹּ֖ות וְאֶת כָּל־כְּלֵ֣י הַנְּחֹ֑שֶׁת אֲשֶׁר־יְשָׁרְתוּ בָהֶֽם ד[15]
לָקָֽחוּ׃ [a] 19 וְאֶת־הַסִּפִּ֖ים [b] וְאֶת־הַמַּחְתֹּ֑ות וְאֶת־הַמִּזְרָקֹ֣ות [c] וְאֶת־ 19 ד[16]
הַסִּירֹ֣ות וְאֶת־הַמְּנֹרֹ֗ות וְאֶת־הַכַּפֹּות֙ וְאֶת־הַמְּנַקִּיֹּ֔ות [d] אֲשֶׁר־זָהָ֥ב זָהָ֖ב ל מל
וַאֲשֶׁר־כֶּ֣סֶף כֶּ֔סֶף לָקַ֖ח רַב־טַבָּחִֽים׃ 20 הָעַמּוּדִ֗ים [c]שְׁנַ֤יִם הַיָּם֙ [e]אֶחָ֔ד [a] 20 ב[17]
וְ[b]הַבָּקָ֗ר שְׁנֵים־עָשָׂ֤ר נְחֹשֶׁת֙ אֲשֶׁר־תַּחַ֣ת [c]הַמְּכֹנֹ֔ות [d]אֲשֶׁר עָשָׂ֖ה [e]הַמֶּ֑לֶךְ ד
שְׁלֹמֹ֛ה לְבֵ֥ית יְהוָ֖ה לֹא־הָיָ֣ה מִשְׁקָ֑ל לִ[f]נְחֹשֶׁתָּ֖ם כָּל־הַכֵּלִ֥ים [e]הָאֵֽלֶּה׃ ל. ג חס את[18]
וְהָעַמּוּדִ֗ים [a] שְׁמֹנֶ֤ה עֶשְׂרֵה֙ [b]אַמָּ֣ה קוֹמַ֔ה [c]הָעַמֻּ֖ד הָאֶ֑חָד [d]וְחוּט 21 קרמת ק חד מן יא[19] קל ת בלישׁ. ב חס בלישׁ. ב
שְׁתֵּים־עֶשְׂרֵ֥ה אַמָּ֖ה יְסֹבֵ֑נוּ וְעָבְיֹ֥ו אַרְבַּ֖ע אֶצְבָּעֹ֥ות [c]נָבֻֽוב׃ [df] 22 וְכֹתֶ֥רֶת 22 ג[20]
עָלָ֖יו נְחֹ֣שֶׁת וְקוֹמַ֣ת הַכֹּתֶ֣רֶת הָאֶחָ֑ת [a]חֲמֵ֣שׁ [b]אַמֹּ֔ות וּשְׂבָכָ֥ה וְרִמֹּנִ֖ים
עַל־הַכֹּותֶ֣רֶת סָבִ֔יב הַכֹּ֖ל נְחֹ֑שֶׁת וְכָאֵ֣לֶּה [e]לָעַמֻּ֔ד הַשֵּׁנִ֖י וְרִמֹּנִֽים׃ ל מל. ב
[a] 23 וַיִּהְי֥וּ הָרִמֹּנִ֖ים תִּשְׁעִ֣ים וְשִׁשָּׁ֑ה רֻוחָ֕ה [b]כָּל־הָרִמֹּנִ֥ים מֵאָ֖ה עַל־ 23 ל חס וכל מלכים דכות[21]
כֹּ֥תֶר הָרִאשֹׁנָֽה׃ [a] 24 וַיִּקַּ֣ח רַב־טַבָּחִ֗ים אֶת־[a]שְׂרָיָה֙ כֹּהֵ֣ן הָרֹ֔אשׁ לז
הַשֹּׁבָכָ֖ה סָבִֽיב׃ 24 וְאֶת־[b]צְפַנְיָ֥ה כֹהֵ֖ן הַמִּשְׁנֶ֑ה וְאֶת־שְׁלֹשֶׁת֙ שֹׁמְרֵ֣י הַסָּֽף׃ [c] 25 [a]וּמִן־הָעִ֗יר יא. ה ר״פ בנביא[22]

[18] Mm 2765. [14] Mm 2196. [15] Mm 1272. [16] Mm 4217. [17] Mm 1914. [18] Mm 2197. [19] Mm 3675. [20] Mm 2766. [21] Mp sub loco. [22] Mm 2980.

14 [a] > 39,8 2 R 25,10 ‖ [b] > 𝔊*, dl ‖ **15** [a] > 𝔊* ‖ [b–b] > 39,9 2 R 25,11, dl (ex 16) ‖ [c] 𝔖 ut 39,9 הָעָם, 𝔗𝔙 ut 2 R הֶהָמֹון; l הָאָמֵן? ‖ [d] 39,9 + בָּבֶל ‖ **16** [a–a] 𝔊 *καὶ τοὺς καταλοίπους τοῦ λαοῦ* cf 39,9 ‖ [b] 2 R 25,12 לַת– ‖ [c] > 𝔊* et 2 R ‖ [d] dub; 𝔊(𝔙) *καὶ εἰς γεωργούς*, sim 𝔖𝔗; cf 39,10 ‖ **17** [a] pc Mss Vrs בְּבֵית ‖ [b] > 𝔊* et 2 R 25,13 ‖ **18/19** [a] 𝔊* et 2 R 25,14.15 brevius ‖ [b] 𝔊 *τὰ σαφφωθ*, l הַסִּפֹּות? ‖ [c] 𝔊* *τὰ μασμαρωθ* = המזמרות 18? vel crrp ex *μαζρακωθ*? ‖ [d] sic L, mlt Mss Edd הַמְנַקִּיֹּות ‖ **20** [a] 2 R 25,16 הָא׳ ‖ [b–b] > 2 R, dl propter 2 R 16,17 et 16,8 ‖ [c] ins הַיָּם cf 𝔊𝔖 (hpgr) ‖ [d] ins עָשָׂה (hpgr) ‖ [e] 2 R חֹשֶׁת– ‖ [f–f] > 𝔊* ‖ **21** [a] > 2 R 25,17 ‖ [b–b] 𝔊 *τριάκοντα πέντε* cf 2 Ch 3,15 ‖ [c] 2 R ut Q; K הָ– ‖ [d–d] > 2 R ‖ [e] sic L, mlt Mss Edd ׳אֵצ ‖ [f] 𝔊 *κύκλῳ* = סָבִיב ‖ **22** [a] > 2 R 25,17 ‖ [b] 2 R שָׁלִישׁ ‖ [c] dub; 2 R על־השבכה 𝔊 amplius; nonn vb exc vid ‖ **23** [a] > 2 R ‖ [b] crrp; 𝔊𝔗𝔙 alii, 𝔖 om ‖ **24** [a] > 𝔊* ‖ [b] > 𝔊* ‖ [c] 𝔊* *τὴν ὁδόν* ‖ **25** [a–a] 𝔊* om ׳מן־ה׳ ל.

לָקַח[a] סָרִיס אֶחָד אֲשֶׁר־הָיָה[b] פָּקִיד | עַל־אַנְשֵׁי הַמִּלְחָמָה וְשִׁבְעָה[c] ד[23]
אֲנָשִׁים מֵרֹאֵי פְנֵי־הַמֶּלֶךְ אֲשֶׁר נִמְצְאוּ[d] בָּעִיר וְאֶת־סֹפֵר[e] שַׂר הַצָּבָא ל
הַמַּצְבֵּא אֶת־עַם הָאָרֶץ וְשִׁשִּׁים אִישׁ מֵעַם הָאָרֶץ הַנִּמְצְאִים בְּתוֹךְ ב
26 הָעִיר: 26 וַיִּקַּח אוֹתָם נְבוּזַרְאֲדָן רַב־טַבָּחִים וַיֹּלֶךְ אוֹתָם אֶל־מֶלֶךְ ד חס וחד מל[24]
27 בָּבֶל רִבְלָתָה: 27 וַיַּכֵּהוּ[a] אוֹתָם מֶלֶךְ בָּבֶל וַיְמִתֵם[b] בְּרִבְלָה בְּאֶרֶץ ה חס בליש[25] . ה[26]
28 חֲמָת וַיִּגֶל יְהוּדָה מֵעַל אַדְמָתוֹ[c]: 28 [a]זֶה הָעָם אֲשֶׁר הָגְלָה ד[27]
נְבוּכַדְרֶאצַּר בִּשְׁנַת־שֶׁבַע[b] יְהוּדִים שְׁלֹשֶׁת אֲלָפִים וְעֶשְׂרִים וּשְׁלֹשָׁה:
29 בִּשְׁנַת שְׁמוֹנֶה עֶשְׂרֵה לִנְבוּכַדְרֶאצַּר[a] מִירוּשָׁלַם נֶפֶשׁ שְׁמֹנֶה מֵאוֹת ג מל בנביא וכל ד״ה דכות[28]
30 שְׁלֹשִׁים וּשְׁנָיִם: 30 בִּשְׁנַת שָׁלֹשׁ וְעֶשְׂרִים לִנְבוּכַדְרֶאצַּר הָגְלָה
נְבוּזַרְאֲדָן רַב־טַבָּחִים יְהוּדִים נֶפֶשׁ שְׁבַע מֵאוֹת אַרְבָּעִים וַחֲמִשָּׁה
31 כָּל־נֶפֶשׁ אַרְבַּעַת אֲלָפִים וְשֵׁשׁ מֵאוֹת: פ 31 וַיְהִי בִּשְׁלֹשִׁים
וְשֶׁבַע שָׁנָה לְגָלוּת יְהוֹיָכִין[a] מֶלֶךְ־יְהוּדָה בִּשְׁנֵים עָשָׂר חֹדֶשׁ בְּעֶשְׂרִים ל חס
וַחֲמִשָּׁה[b] לַחֹדֶשׁ נָשָׂא אֱוִיל מְרֹדַךְ מֶלֶךְ בָּבֶל בִּשְׁנַת מַלְכֻתוֹ[c] אֶת־ ב . ד[29] . ג חס[30]
32 רֹאשׁ יְהוֹיָכִין[a] מֶלֶךְ־יְהוּדָה[d] וַיּוֹצֵא אוֹתוֹ מִבֵּית הַכְּלוֹא[e]: 32 וַיְדַבֵּר ל״ג חס[31] . הכלוא ק חד מן ה[32] זוגין כת׳ י׳ וקר׳ ו
33 אִתּוֹ טֹבוֹת וַיִּתֵּן אֶת־כִּסְאוֹ מִמַּעַל לְכִסֵּא מְלָכִים[a] אֲשֶׁר אִתּוֹ בְּבָבֶל: ו[33] . המלכים ק חד מן ל״ג חס ה ר״ת בליש . ח[35]
33 וְשִׁנָּה אֶת בִּגְדֵי כִלְאוֹ וְאָכַל לֶחֶם לְפָנָיו תָּמִיד כָּל־יְמֵי חַיָּיו[a]: ב חד בת א וחד בת ה . ל חס[36]
34 וַאֲרֻחָתוֹ אֲרֻחַת תָּמִיד נִתְּנָה־לּוֹ מֵאֵת[a] מֶלֶךְ־בָּבֶל דְּבַר־יוֹם בְּיוֹמוֹ ב וחס
[b]עַד־יוֹם מוֹתוֹ[b] [c]כָּל יְמֵי חַיָּיו[c]:

סכום הפסוקים של ספר
אלף ושלש מאות
וששים וארבעה
וחציו ויאמר חנניה לעיני[37]
וסדרים לא׳

[23] Mm 2199. [24] Mm 468. [25] Mm 1303. [26] Mm 1036. [27] Mm 2151. [28] Mm 34. [29] Mm 2767. [30] Mm 971. [31] Mm 1509. [32] Mm 2195. [33] Mm 2768. [34] Mm 1856. [35] Mm 2202. [36] Mm 1811. [37] Jer 28,11, cf Mp sub loco.

25 [b] 2 R 25,19 הוּא ‖ [c] 2 R וְחֲמִשָּׁה ‖ [d] S *(d)'štḥrw* = וְנִשְׁאֲרוּ ‖ [e] S𝔗(V?) ut 2 R הַסֹּפֵר ‖ [f] > 𝔊*; S pr cop ‖ **27** [a] 2 R 25,21 ויך ‖ [b] > 𝔊* ‖ [c–c] > 𝔊* ‖ **28** [a] 𝔊* et 2 R om 28—30 ‖ [b] S + *dmlkwth* = לְמַלְכוּתוֹ; ins עֶשְׂרֵה? ‖ **29** [a] nonn Mss Edd $𝔊^{O}$S𝔗[f] + הַגְלָה ‖ **31** [a] 𝔊 *Ιωακιμ* ‖ [b] 2 R 25,27 וְשִׁבְעָה, 𝔊 *τετράδι* ‖ [c] 1 c 𝔊 ut 2 R מָלְכוֹ ‖ [d] $𝔊^{B}$ + *καὶ ἔκειρεν αὐτόν* cf Gn 41,14 ‖ [e] cf 37,4[c] ‖ **32** [a] pc Mss 𝔊 et 2 R 25,28 ut Q, sic 1 ‖ **33** [a] Q^{Mss} חַיָּיו ‖ **34** [a–a] 2 R 25,30 הַמֶּלֶךְ ‖ [b–b] > pc Mss et 2 R ‖ [c–c] > 𝔊*.

EZECHIEL יחזקאל

1 1 וַיְהִי בִּשְׁלֹשִׁים שָׁנָה בָּרְבִיעִי בַּחֲמִשָּׁה לַחֹדֶשׁ וַאֲנִי בְתוֹךְ־[ס] 1
הַגּוֹלָה עַל־נְהַר־כְּבָר נִפְתְּחוּ הַשָּׁמַיִם וָאֶרְאֶה מַרְאוֹת אֱלֹהִים: ל
2 בַּחֲמִשָּׁה לַחֹדֶשׁ הִוא הַשָּׁנָה הַחֲמִישִׁית לְגָלוּת הַמֶּלֶךְ יוֹיָכִין: 3 הָיֹה 2 3 ח ג מל וב חס. ל. ב כת ה
הָיָה דְבַר־יְהוָה אֶל־יְחִזְקֵאל בֶּן־בּוּזִי הַכֹּהֵן בְּאֶרֶץ כַּשְׂדִּים עַל־ ב
נְהַר־כְּבָר וַתְּהִי עָלָיו שָׁם יַד־יְהוָה: 4 וָאֵרֶא וְהִנֵּה רוּחַ סְעָרָה בָּאָה ל. ה בסיפ
מִן־הַצָּפוֹן עָנָן גָּדוֹל וְאֵשׁ מִתְלַקַּחַת וְנֹגַהּ לוֹ סָבִיב וּמִתּוֹכָהּ כְּעֵין ד
מִתּוֹךְ הָאֵשׁ: 5 וּמִתּוֹכָהּ דְּמוּת אַרְבַּע חַיּוֹת וְזֶה מַרְאֵיהֶן 5 ל. ד
דְּמוּת אָדָם לָהֵנָּה: 6 וְאַרְבָּעָה פָנִים לְאֶחָת וְאַרְבַּע כְּנָפִים לְאַחַת 6 ה ל
לָהֶם: 7 וְרַגְלֵיהֶם רֶגֶל יְשָׁרָה וְכַף רַגְלֵיהֶם כְּכַף רֶגֶל עֵגֶל וְנֹצְצִים 7 ב. ג
כְּעֵין נְחֹשֶׁת קָלָל: 8 וְיַדֵי אָדָם מִתַּחַת כַּנְפֵיהֶם עַל אַרְבַּעַת ב. ירכי חד מן ד׳ בלישׁ ק וחד מן מח׳ כת ו וקרי י. ב בסיפ
רִבְעֵיהֶם וּפְנֵיהֶם וְכַנְפֵיהֶם לְאַרְבַּעְתָּם: 9 חֻבְּרֹת אִשָּׁה אֶל־ ט
אֲחוֹתָהּ כַּנְפֵיהֶם לֹא־יִסַּבּוּ בְּלֶכְתָּן אִישׁ אֶל־עֵבֶר פָּנָיו יֵלֵכוּ: י
10 וּדְמוּת פְּנֵיהֶם פְּנֵי אָדָם וּפְנֵי אַרְיֵה אֶל־הַיָּמִין לְאַרְבַּעְתָּם וּפְנֵי־שׁוֹר 10 יח מסורק דמיינן יו. ב״ס. ב. יו
מֵהַשְּׂמְאוֹל לְאַרְבַּעְתָּן וּפְנֵי־נֶשֶׁר לְאַרְבַּעְתָּן: 11 וּפְנֵיהֶם וְכַנְפֵיהֶם 11 ב מל״ו. ד. יו. ד. יב. ט
פְּרֻדוֹת מִלְמָעְלָה לְאִישׁ שְׁתַּיִם חְבֻרוֹת אִישׁ וּשְׁתַּיִם מְכַסּוֹת אֶת יג וכת כן
גְּוִיֹּתֵיהֶנָּה: 12 וְאִישׁ אֶל־עֵבֶר פָּנָיו יֵלֵכוּ אֶל אֲשֶׁר יִהְיֶה־שָּׁמָּה הָרוּחַ 12 ל. ה
גּוֹיֹתֵיהֶנָּה

Cp 1 [1]Mp sub loco. [2]Mm 1976. [3]Ez 24,24, וחד ליחזקאל ו Ch 24,16. [4]Ex 9,24. [5]Mm 302. [6]Mm 2769. [7]Mm 496. [8]Mm 3811. [9]Mm 3911. [10]Mm 4065. [11]Mm 4161. [12]Mm 2771. [13]Mm 2770. [14]Mm 602.

Cp 1,1 [a] 𝔊(𝔖) *καὶ ἠνοίχθησαν* ‖ [b] 𝔊^{LC} οι λ′ 𝔖 sg ‖ **3** [a–a] prb l הָיָה (dttg cf Vrs) ‖ [b] prb l c nonn Mss 𝔊𝔖 עלי cf 8,1 ‖ [c] > 𝔊* cf 3,22 8,1 ‖ **4** [a] Syh + *κυρίου* ‖ [b] 𝔗 pc Mss 𝔊𝔙 וענן ‖ [c] 𝔊 + *ἐν αὐτῷ* ‖ [d–d] 𝔊 tr ante ואש; add? ‖ [e–e] add? cf 27 ‖ [f] 𝔊 + *καὶ φέγγος ἐν αὐτῷ* ‖ **5** [a] prp אַחַת cf 16 10,10 ‖ **6** [a–a] 𝔊(𝔙) *τῷ ἑνί*, l לאחת? ‖ **7** [a–a] prp רַגְלֵי שׁר; l וגו ‖ [b–b] prb add ‖ **8** [a] 𝔗^{2} mlt Mss ut Q ‖ [b–b] gl an l לְאַרְבַּעְתָּם? ‖ [c–c] prb cj c 9a et dl ופניהם (cf 11[a]) ‖ **9** [a–a] > 𝔊*, sed dl sol כנפיהם et cj c 8b; 9a una c 8b add (cf 11) ‖ [b–b] add cf 12 ‖ **11** [a] > 𝔊*, dl (cf 8[c–c]); al prp לְפָנֵימָה et cj c 10b ‖ [b] 𝔊 + *τοῖς τέσσαρσιν* ‖ [c] prp אִשָּׁה אֶל־אֲחֹתָהּ cf 9.23 ‖ [d] sic L, mlt Mss Edd גוי.

13 לָלֶכֶת֙ וְלֹ֣כוּ לְ֔א[a] יָשֻׁ֖בוּ בְּלֶכְתָּֽן׃ 13 וּדְמ֤וּת[a] הַחַיּוֹת֙ מַרְאֵיהֶ֣ם[b] כְּגַחֲלֵי־
ג אֵ֔שׁ בָּעֲרֹ֖ת כְּמַרְאֵ֣ה הַלַּפִּידִ֑ים[c] ה֣וּא[d] מִתְהַלֵּכֶ֔ת בֵּ֥ין הַחַיּ֖וֹת[d] וְנֹ֣גַהּ לָאֵ֑שׁ
ל
ט[15] מל וכל תלים דכות ב מ א . יב[16] יתיר א ס״ת ול בלישׁ . ג ומל[17] 14 וּמִן־הָאֵ֖שׁ יוֹצֵ֥א בָרָֽק׃ 14 [a]וְהַחַיּוֹת֙ רָצ֣וֹא[b] וְשׁ֔וֹב כְּמַרְאֵ֖ה הַבָּזָֽק[c]׃
15 וָאֶרְא֙ הַחַיּ֔וֹת[a] וְהִנֵּ֨ה אוֹפַ֤ן אֶחָד֙ בָּאָ֔רֶץ אֵצֶ֖ל הַחַיּ֑וֹת[b] לְאַרְבַּ֖עַת
ה בסיפ פָּנָֽיו׃[b] 16 מַרְאֵ֣ה[a] הָאוֹפַנִּ֗ים וּמַעֲשֵׂיהֶם֙[b] כְּעֵ֣ין תַּרְשִׁ֔ישׁ וּדְמ֖וּת אֶחָ֑ד[c]
ל ר״פ
לְאַרְבַּעְתָּ֔ן וּמַרְאֵיהֶ֖ם[d] וּמַעֲשֵׂיהֶ֣ם כַּאֲשֶׁ֔ר יִהְיֶ֥ה הָאוֹפָ֖ן בְּת֥וֹךְ הָאוֹפָֽן׃
ד[18] . ל בטע בסיפ[19] 17 עַל־[a]אַרְבַּ֣עַת רִבְעֵיהֶ֔ן בְּלֶכְתָּ֖ם[b] יֵלְכ֣וּ לְ֔א יִסַּ֖בּוּ בְּלֶכְתָּֽן׃ 18 [a]וְגַבֵּיהֶ֣ן
ב בסיפ . ל . ג . ל
וְגֹבַ֣ה לָהֶ֔ם וְיִרְאָ֖ה לָהֶ֑ם[a] וְגַבֹּתָ֗ם מְלֵא֤וֹת עֵינַ֙יִם֙ סָבִ֔יב לְאַרְבַּעְתָּֽן׃
כח . ד[18]
19 וּבְלֶכְתָּ֣ הַחַיּ֔וֹת יֵלְכ֥וּ הָאוֹפַנִּ֖ים אֶצְלָ֑ם וּבְהִנָּשֵׂ֤א הַחַיּוֹת֙ מֵעַ֣ל הָאָ֔רֶץ
ל
יִנָּשְׂא֖וּ הָאוֹפַנִּֽים׃ 20 עַל[a] אֲשֶׁר֩ יִהְיֶ֨ה[b]־שָּׁ֜ם[c] הָר֣וּחַ֗ לָלֶכֶת֙ יֵלֵ֔כוּ[d] שָׁ֖מָּה
ו פסוק שם שמה[20] הָר֣וּחַ[d] לָלֶכֶת֑ וְהָאוֹפַנִּ֗ים יִנָּשְׂא֙וּ֙ לְעֻמָּתָ֔ם כִּ֥י רֽוּחַ֙ הַחַיָּ֣ה[e] בָּאוֹפַנִּֽים׃
21 [a]בְּלֶכְתָּם֙ יֵלֵ֔כוּ וּבְעָמְדָ֖ם יַעֲמֹ֑דוּ וּבְהִנָּשְׂאָ֤ם מֵעַל֙ הָאָ֔רֶץ יִנָּשְׂא֖וּ
ל
הָאוֹפַנִּ֣ים[b] לְעֻמָּתָ֔ם כִּ֥י רֽוּחַ֙ הַחַיָּ֣ה[c] בָּאוֹפַנִּֽים׃ 22 וּדְמ֞וּת[a] עַל־רָאֹ֣שׁ
עה . ל
הַחַיָּה֮[b] רָקִ֣יעַ[c] כְּעֵ֣ין הַקֶּ֣רַח הַנּוֹרָ֔א[d] נָטוּי֙ עַל־רָאשֵׁיהֶ֖ם[c] מִלְמָֽעְלָה׃
כג[21]
23 וְתַחַ֤ת הָרָקִיעַ֙ כַּנְפֵיהֶ֣ם יְשָׁרוֹת֔[a] אִשָּׁ֖ה אֶל־אֲחוֹתָ֑הּ[b] לְאִ֣ישׁ שְׁתַּ֔יִם
ב ר״פ
מְכַסּוֹת֙ לָהֵ֣נָּה[c] וּלְאִ֔ישׁ שְׁתַּ֖יִם מְכַסּ֥וֹת[d] לָהֵ֖נָּה[d] אֶת גְּוִיֹּתֵיהֶֽם[b]׃ 24 וָאֶשְׁמַ֣ע
ה[22] . ג[23] . ה[22]
24 אֶת־קוֹל֙ כַּנְפֵיהֶ֣ם כְּקוֹל֮[e] מַ֣יִם רַבִּים֒[a] כְּקוֹל־שַׁדַּי֙[a] בְּלֶכְתָּ֣ם[a] קוֹל֔
כג[24] . כא[24]
הֲמֻלָּ֖ה כְּקוֹל֙ מַחֲנֶ֔ה[a] בְּעָמְדָ֖ם[b] תִּרְפֶּ֣נָה כַנְפֵיהֶ֑ן׃ 25 [a]וַיְהִי־[b]קוֹל
ב חד חס וחד מל[25] . כד[24] . ב . ב ומל
מֵעַ֤ל לָרָקִיעַ֙ אֲשֶׁ֣ר עַל־רֹאשָׁ֔ם[c] בְּעָמְדָ֖ם[d] תִּרְפֶּ֣נָה כַנְפֵיהֶֽן׃[ad] 26 וְ[e]מִמַּ֣עַל
ב[26] . ג . ב . ב[27]
לָרָקִ֔יעַ אֲשֶׁ֥ר עַל־רֹאשָׁ֖ם כְּמַרְאֵ֣ה אֶבֶן־סַפִּ֑יר דְּמ֥וּת כִּסֵּ֖א[e] וְעַל֙

[15] Mm 1268. [16] Mm 907. [17] Mm 58. [18] Mm 2771. [19] Mp sub loco. [20] Mm 2057. [21] Mm 2897. [22] Mm 2769. [23] Mm 1710. [24] Mm 2772. [25] Mm 2515. [26] Mm 2773. [27] Mm 2774.

12 [a] pc Mss 𝔊𝔖𝔙 וְלֹא ‖ [b] > 𝔊*𝔖 ‖ **13** [a] 𝔊 *καὶ ἐν μέσῳ*, prb l וּמִתּוֹךְ vel וּבְתוֹךְ ‖ [b] 𝔊 *ὅρασις*, l מַרְאֵה ‖ [c] prb l לפדים (ה dttg cf 𝔊) ‖ [d–d] gl? ‖ **14** [a] > 𝔊*, add ‖ [b] 𝔙 *ibant* = יצוא ‖ [c] 𝔗(σ′𝔙) *brq'* = הברק ‖ **15** [a] > 𝔊, add? ‖ [b–b] 𝔊 *τοῖς τέσσαρσι*, l לארבעתן ‖ **16** [a] l c mlt Mss 𝔊𝔖𝔗^{Ms}𝔙 ומ׳ (cf fin 15) ‖ [b] > 𝔊*, add ‖ [c] prp אַחַת, sed cf 10,10 ‖ [d] > 𝔊*, add ‖ **17** [a] = אֶל cf 9.12 ‖ [b] > 𝔊*, add? ‖ **18** [a–a] crrp; prp וְאֶרְא וְהִנֵּה גַּבַּת להם cf 𝔊 *καὶ εἶδον* ‖ **20** [a] cf 17[a] ‖ [b] 𝔊 + *ἡ νεφέλη* ‖ [c] l c 𝔗 nonn Mss שָׁמָּה cf aβ ‖ [d–d] 𝔊 *τὰ ζῷα*, > 𝔖; dl (dttg) ‖ [e] prp אַחַת ‖ **21** [a] 21 add? ‖ [b] > 𝔊* ‖ [c] cf 20[e] ‖ **22** [a] 𝔊𝔖 sg cf 25.26 10,1 ‖ [b] l c pc Mss Vrs החיות ‖ [c] 𝔊(𝔖) *ὡσεὶ στερέωμα* ‖ [d] > 𝔊*, add ‖ [e–e] 𝔊 *ἐπὶ τῶν πτερύγων αὐτῶν* ‖ **23** [a] prb crrp; 𝔊 *ἐκτεταμέναι πτερυσσόμεναι* = פְּרֻדוֹת מַשִּׂיקוֹת (cf 11 et 3,13) ‖ [b–b] add? ‖ [c] > 𝔊, prb dl ‖ [d–d] > 𝔊*, dl (dttg) ‖ **24** [a–a] > 𝔊*, add ‖ [b] 𝔊𝔖𝔙 pr cop ‖ **25/26** [a–a] > 𝔗 pc Mss, add ‖ [b] 𝔊 *καὶ ἰδού* (= וְהִנֵּה) ‖ [c–c] > 𝔊* ‖ [d–d] > pc Mss 𝔖^{W} ‖ [e] 𝔊 + *ἐπ' αὐτοῦ* cf [f].

ה בסיפ 27 דְּמ֣וּת הַכִּסֵּ֗א דִּמּוּת֙ כְּמַרְאֵ֣ה אָדָ֔ם עָלָ֖יו מִלְמָ֑עְלָה׃ 27 וְאֶרְאֶ֗ה כְּעֵ֤ין
חַשְׁמַל֙ [a]כְּמַרְאֵה־אֵ֔שׁ בֵּ֥ית־לָ֖הּ סָבִ֑יב[a] מִמַּרְאֵ֤ה מָתְנָיו֙ וּלְמָ֔עְלָה
ב. ל וּמִמַּרְאֵ֥ה מָתְנָ֖יו וּלְמַ֑טָּה רָאִ֙יתִי֙ כְּמַרְאֵה־אֵ֔שׁ וְנֹגַ֥הּ לּ֖וֹ סָבִ֑יב׃ 28 כְּמַרְאֵ֣ה[c] 28
הַקֶּ֙שֶׁת֙ אֲשֶׁ֣ר[c] יִהְיֶ֔ה בֶּעָנָ֖ן בְּי֣וֹם הַגֶּ֑שֶׁם כֵּ֚ן מַרְאֵ֣ה הַנֹּגַ֔הּ סָבִ֖יב הֽוּא־מַרְאֵ֥ה
דְמ֖וּת כְּב֣וֹד־יְהוָ֑ה וָאֶרְאֶ֙ה֙ וָאֶפֹּ֣ל עַל־פָּנַ֔י וָאֶשְׁמַ֕ע קוֹל֙ מְדַבֵּ֔ר׃ ס

ז בסיפ . ל 2 1 וַיֹּ֤אמֶר[c] אֵלַי֙ בֶּן־אָדָ֔ם עֲמֹ֖ד עַל־רַגְלֶ֑יךָ וַאֲדַבֵּ֖ר אִתָּ֑ךְ׃ 2 וַתָּבֹ֤א בִי 2
רוּחַ֙ [a]כַּאֲשֶׁ֣ר דִּבֶּ֔ר אֵלַ֖י[a] וַתַּעֲמִדֵ֣נִי עַל־רַגְלָ֑י וָאֶשְׁמַ֖ע אֵ֥ת מְדַבֵּֽר׃

יא זוגין בטע[1] . ה[2] 3 אֵלָ֑י׃ פ 3 וַיֹּ֤אמֶר אֵלַי֙ בֶּן־אָדָ֔ם שׁוֹלֵ֕חַ אֲנִ֥י אוֹתְךָ֖ אֶל־בְּנֵ֣י[a] יִשְׂרָאֵ֑ל 3
יא זוגין בטע[1] . ג מל . יז מל בלישׁ[3] . יח[4] ט מנה בסיפ

ב[5] . ב . ג[6] [b]אֶל־גּוֹיִ֞ם[b] הַמּוֹרְדִ֗ים אֲשֶׁ֤ר מָרְדוּ־בִי֙ הֵ֔מָּה וַאֲבוֹתָ֖ם[c] פָּשְׁע֣וּ בִ֑י[c] עַד־
ג[7] . ג[8] . ב מל . יז מל בלישׁ[3] עֶ֥צֶם֙ הַיּ֣וֹם הַזֶּ֔ה׃ 4 [a]וְהַבָּנִ֖ים קְשֵׁ֣י פָנִ֑ים וְחִזְקֵי־לֵ֕ב אֲנִ֥י שֹׁלֵ֖חַ אוֹתְךָ֣ 4

י ר״פ[9] אֲלֵיהֶ֔ם[a] וְאָמַרְתָּ֥ אֲלֵיהֶ֖ם כֹּ֥ה אָמַ֖ר אֲדֹנָ֣י[b] יְהוִֹֽה׃ 5 וְהֵ֗מָּה[a] אִם־יִשְׁמָעוּ֙ 5
וְאִם־יֶחְדָּ֔לוּ[b] כִּ֥י בֵ֖ית מְרִ֣י הֵ֑מָּה וְיָדְע֕וּ כִּֽי־נָבִ֥יא הָיָ֖ה[c] בְּתוֹכָֽם׃ פ

ו פסוק ואתה אתה[10] . כג בסיפ[11] . ב . ל 6 וְאַתָּ֣ה[c] בֶן־אָדָ֗ם אַל־תִּירָ֤א מֵהֶם֙ [a]וּמִדִּבְרֵיהֶ֣ם אַל־תִּירָ֔א[a] כִּ֣י [b]סָרָבִ֔ים 6
ל. ט מל בלשון זכר[12] . מט מל בנביא וְסַלּ֥וֹנִים[b] אוֹתָ֖ךְ וְאֶל־[c]עַקְרַבִּ֣ים אַתָּ֣ה יוֹשֵׁ֑ב מִדִּבְרֵיהֶ֣ם אַל־תִּירָ֔א

ב זקף קמ[13] וּמִפְּנֵיהֶ֣ם אַל־תֵּחָ֔ת כִּ֥י בֵ֖ית מְרִ֣י הֵֽמָּה׃ 7 וְדִבַּרְתָּ֥ אֶת־דְּבָרַ֖י אֲלֵיהֶ֑ם 7
ל. כג בסיפ[11] אִם־יִשְׁמָעוּ֙ וְאִם־יֶחְדָּ֔לוּ[a] כִּ֥י [b]מְרִ֖י הֵֽמָּה׃ 8 [c]וְאַתָּ֣ה[c] בֶן־אָדָ֗ם 8 פ
ד[14] שְׁמַ֞ע אֵ֤ת אֲשֶׁר־אֲנִי֙ מְדַבֵּ֣ר אֵלֶ֔יךָ אַל־תְּהִי־מֶ֖רִי כְּבֵ֣ית הַמֶּ֑רִי פְּצֵ֥ה
ה בלישׁ[15] . ג בלישׁ[16] פִּ֙יךָ֙ וֶאֱכֹ֔ל אֵ֥ת אֲשֶׁר־אֲנִ֖י נֹתֵ֥ן אֵלֶ֑יךָ׃ 9 וָאֵרְאֶ֗ה וְהִנֵּה־[c]יָ֤ד שְׁלוּחָה֙ אֵלַ֔י 9
[a]וְהִנֵּה־בָ֥וֹ[a] מְגִלַּת־סֵ֖פֶר׃ 10 וַיִּפְרֹ֥שׂ אוֹתָ֖הּ לְפָנַ֑י וְהִ֤יא כְתוּבָה֙ פָּנִ֣ים 10
ל בלישׁ[17] . ג בלישׁ . ט בטע ר״פ בסיפ[1] . יא זוגין בטע[2] וְאָח֣וֹר וְכָת֔וּב אֵלֶ֖יהָ[a] קִנִ֣ים[b] וְהֶגֶ֑ה וְהִ֖י[c]׃ ס 3 1 וַיֹּ֤אמֶר[c] אֵלַי֙ בֶּן־ 3
ה מל בלישׁ[3] . ה מל בלישׁ[3] . יא[1] . ב אָדָ֔ם [a]אֵ֥ת אֲשֶׁר־תִּמְצָ֖א אֱכ֣וֹל[a] אֱכֹ֑ול אֵ֚ת־הַמְּגִלָּ֣ה הַזֹּ֔את וְלֵ֖ךְ דַּבֵּ֥ר[c]
ל. ז דמטע בטע[5] אֶל־[b]בֵּ֖ית יִשְׂרָאֵ֥ל[b]׃ 2 וָאֶפְתַּ֥ח אֶת־פִּ֖י וַיַּאֲכִלֵ֥נִי אֶת־[a]הַמְּגִלָּ֖ה הַזֹּֽאת׃[a] 2

Cp 2 [1]Mm 915. [2]Mm 615. [3]Mm 541. [4]Mm 953. [5]Mm 2261. [6]Mm 795. [7]Mm 231. [8]Mm 428. [9]Mm 1249. [10]Okhl 297. [11]Mp sub loco. [12]Mm 2565. [13]Mm 1280. [14]Mm 1611. [15]Mm 2775. [16]Mm 240. [17]וחד הקינים 1 Ch 2,55, cf Gn 6,14 קנים et Mp sub loco. Cp 3 [1]Mm 2943. [2]Mm 915. [3]Mm 1692. [4]Mm 1500. [5]Mm 2139.

26 [f] > G*𝔙 cf [e] ‖ **27** [a–a] > G*, add ‖ **Cp 2,2** [a–a] > G (sed G + nonn vb ex 3,14), add ‖ **3** [a] G *τὸν οἶκον* = בֵּית it 35,5 37,21 43,7 44,9.15 ‖ [b–b] > G, prb add; 𝔖 sg, prp אל־גוי, sed l גּוֹי ‖ [c–c] > G*, add ‖ **4** [a–a] > G*, add ‖ [b] > Ms G*, add ‖ **5** [a] > G ‖ [b] G(𝔖) *πτοηθῶσι* ‖ [c] G(𝔖) *εἴ σύ* = אַתָּה ‖ **6** [a–a] G *μηδὲ ἐκστῇς ἀπὸ προσώπου αὐτῶν* = ומִפְּנֵיהֶם אַל־תֵּחַת v b, prb l ‖ [b–b] prp סלונים סַבְּבִים, frt l ‖ [c] = ועל ‖ **7** [a] cf 5[b] ‖ [b] l c mlt Mss GSC בֵּית מרי cf 5.6 ‖ **9** [a–a] G(𝔖𝔙) *καὶ ἐν αὐτῇ*, prb l וּבָהּ ‖ **10** [a] = עֲלֵיהָ; > G* ‖ [b] G(C) *θρῆνος* = קִינָה ‖ [c] G(𝔙) *καὶ οὐαί* = וְהוֹי; frt l וְנֶהִי ‖ **Cp 3,1** [a–a] > G*, add ‖ [b] mlt Mss GS[Ww]𝔙 בְּנֵי, it 4,3[a] 12,24[c] 28,25[b] 37,16[h] ‖ **2** [a] > G*, add.

3 וַיֹּ֣אמֶר אֵלַ֔י בֶּן־אָדָ֕ם בִּטְנְךָ֥ תַאֲכֵ֖ל וּמֵעֶ֑יךָ תְּמַלֵּ֗א אֶת־הַמְּגִלָּ֤ה הַזֹּאת֙ ל.ל
אֲשֶׁ֣ר אֲנִ֣י נֹתֵ֣ן אֵלֶ֔יךָ וָאֹכְלָ֖ה[a] וַתְּהִ֥י בְּפִ֛י כִּדְבַ֖שׁ לְמָתֹ֑ק׃ פ ה בלישׁ[6].ל[7]
4 וַיֹּ֣אמֶר ׀ אֵלַ֗י בֶּן־אָדָם֙ לֵ֣ךְ־בֹּ֔א אֶל־בֵּ֖ית יִשְׂרָאֵ֑ל וְדִבַּרְתָּ֥ בִּדְבָרָֽי׃[a] ז בטע ר״פ בסיפ
5 אֲלֵיהֶ֑ם׃ כִּ֣י לֹ֤א אֶל־עַם֙ עִמְקֵ֣י שָׂפָ֔ה[a] וְכִבְדֵ֖י לָשׁ֑וֹן[a] אַתָּ֥ה שָׁלֻ֖חַ ג[5].יז[9].ד[10]
6 אֶל־בֵּ֥ית יִשְׂרָאֵֽל׃[b] 6 לֹ֣א[a] אֶל־עַמִּ֤ים רַבִּים֙ עִמְקֵ֣י[b] שָׂפָ֔ה וְכִבְדֵ֖י ה ר״פ בסיפ וחד מן מז׳ פסוק לא לא לא
לָשׁ֑וֹן[b] אֲשֶׁ֥ר לֹא־תִשְׁמַ֖ע דְּבְרֵיהֶ֑ם אִם־לֹ֣א[c] אֲלֵיהֶ֥ם שְׁלַחְתִּ֖יךָ הֲמָֽה׃ ד[11] מנה ר״פ.ג.ג[8]
יז[9]
7 יִשְׁמְע֖וּ אֵלֶ֑יךָ׃ 7 וּבֵ֣ית יִשְׂרָאֵ֗ל לֹ֤א יֹאבוּ֙ לִשְׁמֹ֣עַ אֵלֶ֔יךָ כִּֽי־אֵינָ֥ם אֹבִ֖ים ב[12].ל
8 לִשְׁמֹ֣עַ אֵלַ֑י כִּ֚י כָּל־בֵּ֣ית יִשְׂרָאֵ֔ל חֲזֵק־מֵ֥צַח וּקְשֵׁי־לֵ֖ב הֵֽמָּה׃ 8 הִנֵּ֥ה[a] ב[13].י ר״פ בסיפ[14]
9 נָתַ֥תִּי אֶת־פָּנֶ֖יךָ חֲזָקִ֑ים לְעֻמַּ֥ת פְּנֵיהֶ֖ם וְאֶת־מִצְחָ֥תְךָ֛ חָזָ֖ק לְעֻמַּ֥ת מִצְחָֽם׃ ג[15].ל
9 כְּשָׁמִ֣יר[a] חָזָ֔ק מִצֹּ֖ר נָתַ֣תִּי[b] מִצְחֶ֑ךָ[b] לֹֽא־תִירָ֤א אוֹתָם֙ וְלֹא־תֵחַ֣ת יז[16]
10 מִפְּנֵיהֶ֔ם כִּ֥י בֵ֖ית־מְרִ֣י הֵֽמָּה׃ פ 10 וַיֹּ֣אמֶר ׀ אֵלַ֗י בֶּן־אָדָם֙ אֶת־כָּל־ ז בטע ר״פ בסיפ
11 דְּבָרַ֣י אֲשֶׁר֩ אֲדַבֵּ֨ר אֵלֶ֜יךָ קַ֣ח בְּלִבְּךָ֗ וּבְאָזְנֶ֛יךָ שְׁמָ֖ע׃ 11 וְלֵ֣ךְ בֹּ֔א אֶל־ ג[17].ג.יא[18]
הַגּוֹלָ֑ה[a] אֶל־בְּנֵ֣י עַמֶּ֔ךָ וְדִבַּרְתָּ֥[a] אֲלֵיהֶ֖ם וְאָמַרְתָּ֣ אֲלֵיהֶ֑ם כֹּ֥ה אָמַ֖ר אֲדֹנָ֣י[a] ל בסיפ
סנ[19] יְהוִ֔ה אִם־יִשְׁמְע֖וּ וְאִם־יֶחְדָּֽלוּ׃ 12 וַתִּשָּׂאֵ֣נִי רֽוּחַ֮ וָאֶשְׁמַע֒ אַחֲרַ֣י קוֹל
13 רַעַ֣שׁ גָּד֔וֹל בָּר֖וּךְ[a] כְּב֣וֹד־יְהוָ֑ה מִמְּקוֹמ֔וֹ׃ 13 וְק֣וֹל ׀ כַּנְפֵ֣י הַחַיּ֗וֹת
מַשִּׁקוֹת֙ אִשָּׁ֣ה אֶל־אֲחוֹתָ֔הּ וְק֖וֹל הָאוֹפַנִּ֣ים לְעֻמָּתָ֑ם וְק֥וֹל[a] רַעַשׁ֙ גָּד֔וֹל[b]׃ ל
14 וְר֤וּחַ נְשָׂאָ֙תְנִי֙ וַתִּקָּחֵ֔נִי וָאֵלֵ֖ךְ מַר[a] בַּחֲמַ֣ת רוּחִ֑י וְיַ֤ד יְהוָה֙ עָלַ֣י חָזָֽקָה׃ ב.ה[20].ג[21]
15 וָאָבֹ֣וא אֶל־הַגּוֹלָ֔ה תֵּ֖ל אָבִ֑יב[a] הַיֹּשְׁבִ֣ים אֶל־נְהַר־כְּבָ֗ר[a] וָאֵשְׁר֣[c] ג.ג[22]. ראשב חד מן ה[22] ק בליש
16 שָׁ֣ם הֵ֔מָּה יוֹשְׁבִ֖ים שָׁ֑ם וָאֵשֵׁ֥ב שָׁ֛ם שִׁבְעַ֥ת יָמִ֖ים מַשְׁמִֽים[d]׃ בְּתוֹכָ֔ם׃ 16 וַיְהִ֣י[b] י מל.ה[22]
מִקְצֵ֣ה שִׁבְעַ֣ת יָמִ֔ים פ
17 וַיְהִ֤י דְבַר־יְהוָה֙ אֵלַ֣י לֵאמֹ֔ר׃ 17 בֶּן־אָדָ֕ם צֹפֶ֥ה נְתַתִּ֖יךָ לְבֵ֣ית ה[23]
18 יִשְׂרָאֵ֑ל וְשָׁמַעְתָּ֤ מִפִּי֙ דָּבָ֔ר וְהִזְהַרְתָּ֥ אוֹתָ֖ם מִמֶּֽנִּי׃ 18 בְּאָמְרִ֤י לָרָשָׁע֙ ג ב חס וחד מל[24].נו וכל תלים דכות ב מ יא
מ֣וֹת תָּמ֔וּת[a] וְלֹֽא־הִזְהַרְתּ֣וֹ[b] וְלֹא־דִבַּ֗רְתָּ לְהַזְהִיר֙ רָשָׁ֣ע מִדַּרְכּ֔וֹ הָרִשְׁעָ֖ה[c] ל.ב

[6] Mm 2775. [7] Mm 1128. [8] Mm 2334. [9] Mm 3615. [10] Mm 1969. [11] Mm 814. [12] Mm 2776. [13] וחד ומצח Jer 3,3. [14] Mm 2869. [15] Mm 2777. [16] Mm 3355. [17] Mm 1672. [18] Mm 1500. [19] Mp sub loco. [20] Mm 2010. [21] Mm 2713. [22] Mm 2778. [23] Mm 2923. [24] Mm 2779.

3 [a] l ואוכלה cf Vrs ‖ **4** [a] 𝔊(𝔖𝔙) *τοὺς λόγους μου* ‖ **5** [a–a] > 𝔊^{B}, add (ex Ex 4,10)? ‖ [b–b] prb add ‖ **6** [a] 𝔊(𝔖𝔙) *οὐδέ* = ולא ‖ [b–b] > 𝔖, add ‖ [c–c] 𝔊(𝔙) *καὶ εἰ*, 𝔖𝔗 *(w)'lw*; l אִם ‖ **8** [a] 𝔊 *καὶ ἰδού* ‖ **9** [a] 𝔊 *καὶ ἔσται διὰ παντός* = וְתָמִיד? l וַיִּ ‖ [b–b] > 𝔊* ‖ **11** [a] > 𝔊*, add ‖ **12** [a] l בְּרוּם ‖ **13** [a] prp קול ‖ [b] > 𝔊* ‖ **14** [a] > 𝔊*𝔖, add ‖ **15** [a–a] add ‖ [b] = עַל ‖ [c] l אֲשֶׁר cf 𝔊 ‖ [d] prp מְשׂוֹמֵם cf Esr 9,3sq ‖ **18** [a] 𝔊 *θανατωθήσῃ*, l יוּ cf 33,8 ‖ [b–b] add cf 33,8 ‖ [c] > 𝔊𝔖, add cf 33,8.

ל לְחַיֹּתֹו[d] הֲוּא רָשָׁע בַּעֲוֹנֹו יָמוּת וְדָמֹו מִיָּדְךָ אֲבַקֵּשׁ׃ 19 וְאַתָּה כִּי־ 19
ה[25].ב הִזְהַרְתָּ רָשָׁע וְלֹא־שָׁב מֵרִשְׁעֹו וּ[a]מִדַּרְכֹּו[b] הָרְשָׁעָה[c] הֲוּא בַּעֲוֹנֹו יָמוּת
ב זוגין[26].ד.ל וְאַתָּה אֶת־נַפְשְׁךָ הִצַּלְתָּ׃ ס 20 וּבְשׁוֹב צַדִּיק מִצִּדְקֹו[a] וְעָשָׂה 20
עָוֶל וְנָתַתִּי מִכְשֹׁל לְפָנָיו הוּא יָמוּת כִּי לֹא הִזְהַרְתֹּו בְּחַטָּאתֹו יָמוּת
ל[27]. צדקתיו[27] וְלֹא תְזֻכַרְנָה צִדְקֹתָו[b] [c]אֲשֶׁר עָשָׂה[c] וְדָמֹו מִיָּדְךָ אֲבַקֵּשׁ׃ 21 וְאַתָּה כִּי 21
חד מן ג חס בלישׁ
ד כת ו הִזְהַרְתָּ[a] צַדִּיק לְבִלְתִּי חֲטֹא צַדִּיק[b] וְהוּא לֹא־חָטָא חָיֹו יִחְיֶה כִּי
ב זוגין[26] נִזְהָר וְאַתָּה אֶת־נַפְשְׁךָ הִצַּלְתָּ׃ ס
22 וַתְּהִי עָלַי שָׁם[a] יַד־יְהוָה וַיֹּאמֶר אֵלַי קוּם צֵא אֶל־הַבִּקְעָה 22
ט מל בלשון זכר[28].ל. יה פסוק אל על על[29] וְשָׁם אֲדַבֵּר[b] אוֹתָךְ׃ 23 וָאָקוּם וָאֵצֵא אֶל־הַבִּקְעָה וְהִנֵּה־שָׁם כְּבוֹד־ 23
ל יְהוָה עֹמֵד[a] כַּכָּבוֹד אֲשֶׁר רָאִיתִי עַל־נְהַר־כְּבָר וָאֶפֹּל עַל־פָּנָי׃
יא זוגין בטע[30] 24 וַתָּבֹא־בִי רוּחַ וַתַּעֲמִדֵנִי עַל־רַגְלָי וַיְדַבֵּר אִתִּי וַיֹּאמֶר אֵלַי בֹּא 24
כג בסיפ. ג מל[31] הִסָּגֵר בְּתוֹךְ בֵּיתֶךָ׃ 25 וְאַתָּה בֶּן־אָדָם הִנֵּה נָתְנוּ[a] עָלֶיךָ עֲבֹתִים 25
ו[32] וַאֲסָרוּךָ[b] בָּהֶם וְלֹא תֵצֵא בְתוֹכָם׃ 26 וּלְשֹׁנְךָ אַדְבִּיק אֶל־חִכֶּךָ 26
ח[33] וְנָאַלַּמְתָּ וְלֹא־תִהְיֶה לָהֶם לְאִישׁ מוֹכִיחַ כִּי בֵּית מְרִי הֵמָּה׃ 27 וּבְדַבְּרִי 27
יז מל בלישׁ[34] אֹותָךְ אֶפְתַּח אֶת־פִּיךָ וְאָמַרְתָּ אֲלֵיהֶם כֹּה אָמַר אֲדֹנָי[a] יְהוִה הַשֹּׁמֵעַ
ב קמ וכל אחנח וס״פ דכות׳. ל. ל. כג בסיפ יִשְׁמָע וְהֶחָדֵל כִּי בֵּית מְרִי הֵמָּה׃ ס 4 1 וְאַתָּה בֶּן־אָדָם 4
ל קַח־לְךָ לְבֵנָה וְנָתַתָּה אוֹתָהּ לְפָנֶיךָ וְחָקוֹתָ עָלֶיהָ עִיר [a]אֶת־יְרוּשָׁלִָם׃
2 וְנָתַתָּה עָלֶיהָ מָצוֹר וּבְנֵיתָ עָלֶיהָ דַּיֵּק וְשָׁפַכְתָּ עָלֶיהָ סֹלְלָה וְנָתַתָּה 2
ט.ג׳ עָלֶיהָ מַחֲנוֹת וְשִׂים[a]־עָלֶיהָ[b] כָּרִים סָבִיב׃ 3 וְאַתָּה קַח־לְךָ מַחֲבַת 3
ל מל בַּרְזֶל וְנָתַתָּה אוֹתָהּ קִיר בַּרְזֶל בֵּינְךָ וּבֵין הָעִיר וְהֲכִינֹתָהּ אֶת־פָּנֶיךָ
אֵלֶיהָ וְהָיְתָה בַּמָּצוֹר וְצַרְתָּ עָלֶיהָ אוֹת הִיא לְבֵית[a] יִשְׂרָאֵל׃ ס
4 וְאַתָּה שְׁכַב עַל־צִדְּךָ הַשְּׂמָאלִי וְשַׂמְתָּ[a] אֶת־עֲוֹן בֵּית־יִשְׂרָאֵל עָלָיו[b] 4

[25] Mm 2093. [26] Okhl 232. [27] Mp sub loco. [28] Mm 2565. [29] Mm 658. [30] Mm 915. [31] Mm 2780. [32] Mm 2886. [33] Mm 777. [34] Mm 541. Cp 4 [1] Mm 693.

18 [d] add cf 33,8 ‖ **19** [a–a] add cf 33,9 ‖ [b–b] G *ὁ ἄνομος ἐκεῖνος* = הוּא רָשָׁע cf pc Mss et 18 ‖ [c] > 33,9, add? sed cf [b–b] ‖ **20** [a] l מִצִּדְקָתֹו cf 18,24 33,18 ‖ [b] l c Q תִּי– ‖ [c–c] > G[B] ‖ **21** [a] prb l הִזְהַרְתָּ cf 19 ‖ [b] GS tr ante חיו, add ‖ **22** [a] > G*V cf 1,3 ‖ [b] G *λαληθήσεται* ‖ **23** [a] G + *καθὼς ἡ ὅρασις καί* ‖ **25** [a] prp נָתַתִּי cf 4,8 et 26sq ‖ [b] prp וַאֲסַרְתִּיךָ cf [a] ‖ **27** [a] > G*, add ‖ **Cp 4,1** [a–a] add ‖ **2** [a] prb l וְשַׂמְתָּ cf GV ‖ [b] > G*V, add cf S *lh* ‖ **3** [a] G *τοῖς υἱοῖς* = לִבְנֵי cf 3,1[b] ‖ **4** [a] prp וְשַׂמְתִּי, sed potius l וְנָשָׂאתָ cf [b] ‖ [b] prp עָלֶיךָ, sed potius dl cf [a].

5 מִסְפַּר הַיָּמִים[e] אֲשֶׁר תִּשְׁכַּב עָלָיו תִּשָּׂא אֶת־עֲוֹנָם׃ 5 וַאֲנִי נָתַתִּי לְךָ סו ר״פ. ב
אֶת־שְׁנֵי עֲוֹנָם לְמִסְפַּר יָמִים[a] שְׁלֹשׁ־מֵאוֹת[a] וְתִשְׁעִים יוֹם וְנָשָׂאתָ עֲוֹן ל. ה. ה פסוק בסיפ[2]
6 בֵּית־יִשְׂרָאֵל׃ 6 וְכִלִּיתָ אֶת־אֵלֶּה וְשָׁכַבְתָּ עַל־צִדְּךָ הַיְמָנִי[a] שֵׁנִית[b] הימני
וְנָשָׂאתָ אֶת־עֲוֹן בֵּית־יְהוּדָה אַרְבָּעִים יוֹם יוֹם לַשָּׁנָה יוֹם לַשָּׁנָה נָתַתִּיו ה. ה פסוק בסיפ[2]. ב[3]
7 לָךְ׃ 7 וְאֶל־מְצוֹר יְרוּשָׁלַ͏ִם תָּכִין פָּנֶיךָ וּזְרֹעֲךָ חֲשׂוּפָה וְנִבֵּאתָ עָלֶיהָ׃ ל. ה חס[4]. ג
8 וְהִנֵּה נָתַתִּי עָלֶיךָ עֲבוֹתִים וְלֹא־תֵהָפֵךְ מִצִּדְּךָ אֶל־צִדֶּךָ עַד־כַּלּוֹתְךָ ג מל[5]. ב[6]
9 יְמֵי מְצוֹרֶךָ׃ 9 וְאַתָּה קַח־לְךָ חִטִּין[a] וּשְׂעֹרִים וּפֹול[a] וַעֲדָשִׁים וְדֹחַן ו פסוק ראשון אחה[7]. ל. ב
וְכֻסְּמִים וְנָתַתָּה אוֹתָם בִּכְלִי אֶחָד וְעָשִׂיתָ אוֹתָם לְךָ לְלֶחֶם[b] מִסְפַּר יח[8] וכל יוצר חפץ חמדה דכות ב מ א
הַיָּמִים אֲשֶׁר־אַתָּה ׀ שֹׁכֵב עַל־צִדְּךָ שְׁלֹשׁ־מֵאוֹת[c] וְתִשְׁעִים יוֹם ל מל
10 תְּאכְלֶנּוּ[b]׃ 10 וּמַאֲכָלְךָ אֲשֶׁר תֹּאכֵלֶנּוּ בְּמִשְׁקָל עֶשְׂרִים שֶׁקֶל לַיּוֹם ו מל בליש. כ[9]
11 מֵעֵת עַד־עֵת תֹּאכְלֶנּוּ׃ 11 וּמַיִם בְּמִשּׁוּרָה תִּשְׁתֶּה שִׁשִּׁית הַהִין מֵעֵת ב[10]. א[11]. ב[10] זוגין דמטע בטע[11]. ב[10]
12 עַד־עֵת תִּשְׁתֶּה׃ 12 וְעֻגַת שְׂעֹרִים תֹּאכְלֶנָּה וְהִיא[a] בְּגֶלְלֵי צֵאַת הָאָדָם ב[12]. ל. ל
13 תְּעֻגֶנָּה[b] לְעֵינֵיהֶם׃ ס 13 [ba]וַיֹּאמֶר יְהוָה[b] כָּכָה יֹאכְלוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל ל. יה[13] ט מנה בסיפ
14 אֶת־לַחְמָם[c] טְמֵא בַגּוֹיִם[c] אֲשֶׁר אַדִּיחֵם שָׁם׃ 14 וָאֹמַר אֲהָהּ[a] אֲדֹנָי
יְהוִה[a] הִנֵּה נַפְשִׁי לֹא מְטֻמָּאָה וּנְבֵלָה וּטְרֵפָה לֹא־אָכַלְתִּי מִנְּעוּרַי וְעַד־ ל
15 עַתָּה וְלֹא־בָא בְּפִי בְּשַׂר[b] פִּגּוּל׃ ס 15 וַיֹּאמֶר אֵלַי רְאֵה נְתַתִּי לְךָ ג[14]. ט בטע ר״פ בסיפ[15]
אֶת־צְפִעֹנֵי[a] הַבָּקָר תַּחַת גְּלֵלֵי הָאָדָם וְעָשִׂיתָ אֶת־לַחְמְךָ עָלֵיהֶם׃ ס צפיעי ק
16 וַיֹּאמֶר אֵלַי בֶּן־אָדָם הִנְנִי שֹׁבֵר מַטֵּה־לֶחֶם בִּירוּשָׁלַ͏ִם וְאָכְלוּ־לֶחֶם
17 בְּמִשְׁקָל וּבִדְאָגָה[a] וּמַיִם בְּמִשּׁוּרָה וּבְשַׁמָּמוֹן[a] יִשְׁתּוּ׃ 17 לְמַעַן יַחְסְרוּ יא זוגין דמטע בטע[11]. ל
5 לֶחֶם וָמַיִם וְנָשַׁמּוּ אִישׁ וְאָחִיו וְנָמַקּוּ בַּעֲוֹנָם׃ פ 5 1 וְאַתָּה בֶּן־ ל בסיפ׳. ב. ג בסיפ׳
אָדָם קַח־לְךָ ׀ חֶרֶב חַדָּה תַּעַר הַנַּלָּבִים תִּקָּחֶנָּה לָךְ וְהַעֲבַרְתָּ עַל־ ה[2]
2 רֹאשְׁךָ וְעַל־זְקָנֶךָ וְלָקַחְתָּ לְךָ מֹאזְנֵי מִשְׁקָל וְחִלַּקְתָּם׃ 2 שְׁלִשִׁית[a] ל
3 בָּאוּר[b] תַּבְעִיר בְּתוֹךְ הָעִיר כִּמְלֹאת יְמֵי הַמָּצוֹר וְלָקַחְתָּ אֶת־[c] ל. ג ב חס וחד מל[3]

[2] Mm 2855. [3] Nu 14,34. [4] Mm 1927. [5] Mm 2780. [6] Mm 2784. [7] Okhl 297 et Mp sub loco. [8] Mm 2781. [9] Mm 875. [10] Mm 2782. [11] Mm 794. [12] Mm 2783. [13] Mm 953. [14] Mm 2785. [15] Mm 2943. Cp 5 [1] Mp sub loco. [2] Mm 3295. [3] Mm 2054.

4 [c] G + *πεντήκοντα καὶ ἑκατόν* || **5** [a–a] G *ἑκατόν*, prb l מְאָה cf 9[c–c] || **6** [a] K היימני ? || [b] > G*S, add || **9** [a] nonn Mss Edd חטים || [b–b] prb add || [c–c] G *ἑκατόν* cf 5[a–a] || **12** [a] > GS || [b] = תעגנה (B גוגה–) || **13** [a] 13 add || [b–b] G *καὶ ἐρεῖς Τάδε λέγει κύριος ὁ θεὸς τοῦ Ισραηλ* || [c–c] > G*, add || **14** [a–a] G *κύριε θεὲ τοῦ Ισραηλ*, dl אדני || [b] G(V) *πᾶν κρέας* || **15** [a] K צפועי, nonn Mss ut Q || **16** [a] add? cf 12,19 (S om ובדאגה et tr ובשממון ante במשורה) || **Cp 5,2** [a] G *τέταρτον*, it 12 || [b] prp בָּעוֹר, al בָּאֵשׁ || [c–c] prb add.

ג הַשְּׁלִשִׁית[d] תַּכֶּה בַּחֶרֶב סְבִיבוֹתֶיהָ וְהַשְּׁלִשִׁית תְּזָרֶה לָרֽוּחַ וְחֶרֶב
ד. ל ומל 3 אָרִיק אַחֲרֵיהֶם׃ 3 וְלָקַחְתָּ מִשָּׁם מְעַט בְּמִסְפָּר וְצָרַרְתָּ אוֹתָם בִּכְנָפֶיךָ׃[a]
ו[4]. ב זקף קמ. כה חס בסיפ 4 וּמֵהֶם עוֹד תִּקָּח וְהִשְׁלַכְתָּ אוֹתָם אֶל־תּוֹךְ הָאֵשׁ וְשָׂרַפְתָּ אֹתָם בָּאֵשׁ
5 מִמֶּנָּה תֵּצֵא־אֵשׁ[ba] אֶל־כָּל־בֵּית יִשְׂרָאֵל׃ פ 5 כֹּה אָמַר אֲדֹנָי[a] יְהוִה זֹאת
ל יְרוּשָׁלַ͏ִם בְּתוֹךְ הַגּוֹיִם שַׂמְתִּיהָ וּסְבִיבוֹתֶיהָ אֲרָצוֹת׃[b] 6 וַתַּמֶּר[a]
ג[5]. ה[6] אֶת־מִשְׁפָּטַי לִרְשָׁעָה מִן־הַגּוֹיִם וְאֶת־חֻקּוֹתַי מִן־הָאֲרָצוֹת אֲשֶׁר
סְבִיבוֹתֶיהָ כִּי בְמִשְׁפָּטַי מָאָסוּ וְחֻקּוֹתַי לֹא־הָלְכוּ בָהֶם׃ ס
יא בטע בסיפ[7]. כט 7 לָכֵן כֹּה־אָמַר אֲדֹנָי[a] יְהוִה יַעַן הֲמֹנְכֶם[b] מִן־הַגּוֹיִם אֲשֶׁר סְבִיבוֹתֵיכֶם 7
מז פסוק לא לא לא. ד זוגין[8]. ב בְּחֻקּוֹתַי לֹא הֲלַכְתֶּם וְאֶת־מִשְׁפָּטַי לֹא עֲשִׂיתֶם וּכְמִשְׁפְּטֵי הַגּוֹיִם אֲשֶׁר
כג בטע בסיפ. כט. ג[9] סְבִיבוֹתֵיכֶם לֹא[c] עֲשִׂיתֶם׃ 8 לָכֵן כֹּה אָמַר אֲדֹנָי[a] יְהוִה הִנְנִי 8
עָלַיִךְ[b] גַּם־אֲנִי[b] וְעָשִׂיתִי בְתוֹכֵךְ מִשְׁפָּטִים[c] לְעֵינֵי הַגּוֹיִם׃ 9 וְעָשִׂיתִי בָךְ
אֵת אֲשֶׁר לֹא־עָשִׂיתִי וְאֵת אֲשֶׁר־לֹא־אֵעָשֶׂה כָּמֹהוּ עוֹד יַעַן כָּל־
ה חס[10]. כג בטע בסיפ תּוֹעֲבֹתָיִךְ׃ ס 10 לָכֵן אָבוֹת יֹאכְלוּ בָנִים[a] בְּתוֹכֵךְ וּבָנִים יֹאכְלוּ 10
אֲבוֹתָם[b] וְעָשִׂיתִי בָךְ שְׁפָטִים וְזֵרִיתִי אֶת־כָּל־שְׁאֵרִיתֵךְ לְכָל־רֽוּחַ׃ פ
ג בטע בסיפ. יז[11] מ״פ לא ולא לא ג[12] מנה בסיפ 11 לָכֵן חַי־אָנִי נְאֻם אֲדֹנָי[a] יְהוִה אִם־לֹא יַעַן אֶת־מִקְדָּשִׁי טִמֵּאת[b] בְּכָל־
ה חס[10]. ה מ״פ[13]. ה[14]. כט[15]. כג פסוק וגם ובחר תלת מלין[16]. ה מ״פ[13] שִׁקּוּצַיִךְ וּ[b]בְכָל־תּוֹעֲבֹתָיִךְ וְגַם־אֲנִי אֶגְרַע[c] וְלֹא־תָחוֹס עֵינִי וְגַם־אֲנִי
ה מל[10]. ב חס דחס[17] לֹא אֶחְמֽוֹל׃ 12 שְׁלִשִׁתַּיִךְ[a] בַּדֶּבֶר יְמוּתוּ וּבְרָעָב יִכְלוּ בְתוֹכֵךְ
ט מל[17]. ג[18] [b]וְהַשְּׁלִשִׁית בַּחֶרֶב יִפְּלוּ סְבִיבוֹתַיִךְ[b] וְהַשְּׁלִישִׁית לְכָל־רֽוּחַ אֲזָרֶה[c]
ד. ל כת כן. ו פסוק בם בם וְחֶרֶב אָרִיק אַחֲרֵיהֶם׃ 13 וְכָלְתָה אַפִּי[a] וַהֲנִחֹתִי חֲמָתִי[a] בָּם[b] וְהִנָּחַמְתִּי
ה[10]. ל וְיָדְעוּ[c] כִּי־אֲנִי יְהוָה דִּבַּרְתִּי בְקִנְאָתִי בְּכַלּוֹתִי חֲמָתִי בָּם׃ 14 וְאֶתְּנֵךְ
לְחָרְבָּה וּלְחֶרְפָּה[a] [cb]בַּגּוֹיִם אֲשֶׁר[c] סְבִיבוֹתָיִךְ[b] לְעֵינֵי כָּל־עוֹבֵר׃
ל. ל 15 וְהָיְתָה[a] חֶרְפָּה וּגְדוּפָה[b] מוּסָר[b] וּמְשֹׁמָּה[b] לַגּוֹיִם[c] אֲשֶׁר סְבִיבוֹתָיִךְ 15

[4]Mm 3952. [5]Mm 818. [6]Mm 2786. [7]Mm 2912. [8]Mm 1940. [9]Mm 2787. [10]Mp sub loco. [11]Mm 1613. [12]Mm 2788. [13]Mm 2449. [14]Mm 2789. [15]Mm 2501. [16]Mm 1629. [17]Mm 1900. [18]Mm 2816.

2 [d] **G** *καὶ κατακαύσεις αὐτὸ ἐν μέσῳ αὐτῆς. καὶ τὸ τέταρτον* ‖ **3** [a] l בכנפֵּךָ cf Vrs ‖ **4** [a–a] add ‖ [b] **G** + *καὶ ἐρεῖς*, l וְאָמַרְתָּ ‖ **5** [a] > **G***, add ‖ [b] prp הָאֲרצות, hpgr ‖ **6** [a] θ′(σ′ **S**T) *καὶ ἠλλάξαντο* = וַתָּמֵר, l וַתֵּז ‖ **7** [a] > **G***, add ‖ [b] prb l הַמְרֹתְכֶם ‖ [c] > mlt Mss Edd **S**; cf 11,12 ‖ **8** [a] > **G***, add ‖ [b–b] > **G***S ‖ [c] prp שְׁפָטִים cf 10.15 11,9 28,22.26 30,19 ‖ **10** [a] **S**T *bnjhwn* ‖ [b] **G*** *πατέρας*, frt l אָבוֹת ‖ **11** [a] > **G***, add ‖ [b–b] > **G*** ‖ [c] crrp; frt l אגעל cf **G**S ‖ **12** [a] l c **C** pc Mss תך–; **G** quattuor partes ut in 2 ‖ [b–b] **G*** tr post bα ‖ [c] Or אֲזָרֶה, **G** + *αὐτούς* ‖ **13** [a–a] **G** *καὶ ἡ ὀργή μου* ‖ [b] > **G***, prb dl (dttg?) ‖ [c] **G** *καὶ ἐπιγνώσῃ* ‖ **14** [a] > **G***, add ‖ [b–b] add ‖ [c–c] **G** *καὶ τὰς θυγατέρας σου* ‖ **15** [a] l והיית cf Vrs ‖ [b–b] > **G***, add ‖ [c] mlt Mss בַּגּ cf **G**V.

בַּעֲשׂוֹתִי בָּךְ שִׁפָּטִים [d]בְּאַף וּבְחֵמָה וּבְתֻכְחוֹת חֵמָה[d] אֲנִי יְהוָה דִּבַּרְתִּי׃ ל וחס
16 בֶּשַׁלְּחִי אֶת־חִצֵּי[a] הָרָעָב[b] הָרָעִים[c] בָּהֶם[d] אֲשֶׁר[e] הָיוּ לְמַשְׁחִית
[f]אֲשֶׁר־אֲשַׁלַּח אוֹתָם לְשַׁחֵתְכֶם וְרָעָב אֹסֵף[g] עֲלֵיכֶם[f] וְשָׁבַרְתִּי לָכֶם[h] ט.ל.ג.19
17 מַטֵּה־לָחֶם׃ 17 וְשִׁלַּחְתִּי עֲלֵיכֶם[a] רָעָב וְחַיָּה רָעָה וְשִׁכְּלֶךָּ[b] וְדֶבֶר ט.ל.ל.20
וְדָם יַעֲבָר־בָּךְ וְחֶרֶב אָבִיא עָלַיִךְ[c] אֲנִי יְהוָה דִּבַּרְתִּי׃ פ

סג׳ 6 1 וַיְהִי דְבַר־יְהוָה אֵלַי לֵאמֹר׃ 2 בֶּן־אָדָם שִׂים פָּנֶיךָ אֶל[a]־ כד.ה.2
3 הָרֵי יִשְׂרָאֵל וְהִנָּבֵא אֶל־הֶהָרִים[b]׃ 3 וְאָמַרְתָּ הָרֵי יִשְׂרָאֵל שִׁמְעוּ דְּבַר־ ל.ג.
אֲדֹנָי[a] יְהוִה כֹּה־אָמַר אֲדֹנָי יְהוִה לֶהָרִים וְלַגְּבָעוֹת לָאֲפִיקִים וְלַגֵּאָיוֹת ולגאיות ק׳ חד מן ג׳ מל בליש
4 הִנְנִי[b] אֲנִי מֵבִיא עֲלֵיכֶם חָרֶב וְאַבַּדְתִּי[c] בָּמֽוֹתֵיכֶם׃ 4 וְנָשַׁמּוּ מִזְבְּחוֹתֵיכֶם
5 וְנִשְׁבְּרוּ[a] חַמָּנֵיכֶם וְהִפַּלְתִּי חַלְלֵיכֶם לִפְנֵי גִלּוּלֵיכֶם׃ 5 [a]וְנָתַתִּי אֶת־ יח׳ ט מגה בסיפ
פִּגְרֵי בְנֵי יִשְׂרָאֵל לִפְנֵי גִּלּוּלֵיהֶם[a] וְזֵרִיתִי אֶת־עַצְמוֹתֵיכֶם סְבִיבוֹת
6 מִזְבְּחוֹתֵיכֶם׃ 6 בְּכֹל מוֹשְׁבוֹתֵיכֶם הֶעָרִים תֶּחֱרַבְנָה וְהַבָּמוֹת תִּישַׁמְּנָה[a] ל מל בליש.ל
לְמַעַן יֵחָרְבוּ וְיֶאְשְׁמוּ[b] מִזְבְּחוֹתֵיכֶם וְנִשְׁבְּרוּ וְנִשְׁבְּתוּ[c] גִּלּוּלֵיכֶם וְנִגְדְּעוּ ל.ל.5
7 חַמָּנֵיכֶם[d] וְנִמְחוּ מַעֲשֵׂיכֶם׃ 7 וְנָפַל חָלָל בְּתוֹכְכֶם וִידַעְתֶּם כִּי־אֲנִי יא ס״פ בסיפ
8 יְהוָה׃ 8 וְהוֹתַרְתִּי[a] בִּהְיוֹת לָכֶם פְּלִיטֵי חֶרֶב בַּגּוֹיִם בְּהִזָּרוֹתֵיכֶם[b] ב ור״פ
9 בָּאֲרָצוֹת׃ 9 וְזָכְרוּ פְלִיטֵיכֶם אוֹתִי בַּגּוֹיִם אֲשֶׁר נִשְׁבּוּ־שָׁם[a] אֲשֶׁר כ׳ל[c] מל ה[7] מנה בסיפ וכל יהרשע ושפטים דכות ב מ ב.ה[8]
נִשְׁבַּרְתִּי[a] אֶת־לִבָּם הַזּוֹנֶה[b] אֲשֶׁר־סָר[b] מֵעָלַי וְאֶת עֵינֵיהֶם הַזֹּנוֹת אַחֲרֵי ל[9]
גִּלּוּלֵיהֶם וְנָקְטוּ בִּפְנֵיהֶם[c] אֶל[d]־הָרָעוֹת אֲשֶׁר עָשׂוּ[e] לְכֹל תּוֹעֲבֹתֵיהֶם׃ ל.ב.ג כת כן בליש
10 וְיָדְעוּ כִּי־אֲנִי יְהוָה[a] לֹא אֶל־חִנָּם[a] דִּבַּרְתִּי [b]לַעֲשׂוֹת לָהֶם הָרָעָה ד בטע ר״פ בסיפ
11 הַזֹּאת[b]׃ פ 11 כֹּה־אָמַר אֲדֹנָי[a] יְהוִה הַכֵּה בְכַפְּךָ וּרְקַע בְּרַגְלְךָ ח בטע בסיפ[10]
וֶאֱמֹר־אֲחִ[b]אֲלֵי[c] כָּל־תּוֹעֲבֹת רָעוֹת[a] בֵּית יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר[a] בַּחֶרֶב בָּרָעָב ב מל בליש[11].ח

[19]Mm 425. [20]Mm 4238. Cp 6 [1]Mp sub loco. [2]Mm 2929. [3]Mm 2935. [4]Mm 953. [5]Mm 2892. [6]Mm 1238 א. [7]Mm 2790. [8]Mm 4167. [9]Mm 3006. [10]Mm 2911. [11]Mm 4251.

15 [d–d] 𝔊* *ἐν ἐκδικήσει θυμοῦ μου* = בְּתֻכַּחַת חֲמָתִי? cf 𝔖; באף ובחמה add ‖ **16** [a] 𝔊 *τὰς βολίδας μου*, l חִצֵּי ‖ [b] dl, gl ‖ [c] > 𝔊*, sed l וּלז ‖ [d] > 𝔗, frt dl; prp בכם ‖ [e] 𝔊 *καί* ‖ [f–f] > 𝔊*, add ‖ [g] prp אסף ‖ [h] 𝔊 sg ‖ **17** [a] 𝔊 sg ‖ [b] 𝔊(𝔖) *καὶ τιμωρήσομαί σε* ‖ [c] 𝔊 + *κυκλόθεν* ‖ **Cp 6,2** [a] = עַל ‖ [b] = עליהם ‖ **3** [a] > 𝔊*, add ‖ [b] 𝔗 nonn Mss הַגָּבָה cf 37,21 ‖ [c] 𝔊 *καὶ ἐξολεθρευθήσεται* = וְאָבְדוּ ‖ **4** [a] > 𝔊* ‖ **5** [a–a] > 𝔊*, add cf Lv 26,30 ‖ **6** [a] nonn Mss תשמנה ‖ [b] = וְיֵשַׁמּוּ cf σ′𝔖𝔙; > 𝔊*, add ‖ [c] > 𝔊*, add ‖ [d–d] > 𝔊*, add ‖ **8** [a] > 𝔊*, add ‖ [b] l תְּכֻם– ‖ **9** [a–a] 𝔊 *ὀμώμοκα* = נִשְׁבַּעְתִּי; prb l וְשָׁבַרְתִּי cf α′σ′θ′ ‖ [b–b] > 𝔊*, add ‖ [c–c] > 𝔊*, add ‖ [d] = עַל ‖ **10** [a–a] > 𝔊*, add ‖ [b–b] > 𝔊*, add ‖ **11** [a] > 𝔊*, add ‖ [b] prp הָאח cf 25,3 26,2 36,2 ‖ [c] = עַל.

12 [a] הָרָחוֹק בַּדֶּבֶר יָמוּת וְהַקָּרוֹב בַּחֶרֶב יִפּוֹל[a] וְהַנִּשְׁאָר[b]
וְהַנָּצוֹר בָּרָעָב יָמוּת וְכִלֵּיתִי חֲמָתִי בָּם׃ 13 וִידַעְתֶּם כִּי־אֲנִי יְהוָה
בֶּהֱיוֹת חַלְלֵיהֶם בְּתוֹךְ גִּלּוּלֵיהֶם סְבִיבוֹת מִזְבְּחוֹתֵיהֶם אֶל[a] כָּל־
גִּבְעָה רָמָה [b]בְּכֹל ׀ רָאשֵׁי[c] הֶהָרִים[b] וְתַחַת כָּל־עֵץ רַעֲנָן[c] וְתַחַת כָּל־
אֵלָה עֲבֹתָה[c] מְקוֹם אֲשֶׁר נָתְנוּ־שָׁם רֵיחַ נִיחֹחַ לְכָל גִּלּוּלֵיהֶם׃
14 [a] וְנָטִיתִי אֶת־יָדִי עֲלֵיהֶם וְנָתַתִּי אֶת־הָאָרֶץ שְׁמָמָה וּמְשֹׁמָּה מִמִּדְבַּר
דִּבְלָתָה[b] בְּכֹל מוֹשְׁבוֹתֵיהֶם וְיָדְעוּ[c] כִּי־אֲנִי יְהוָה׃ פ

7 1 וַיְהִי דְבַר־יְהוָה אֵלַי לֵאמֹר׃ 2 וְאַתָּה בֶן־אָדָם[a] כֹּה־אָמַר
אֲדֹנָי[b] יְהוִה לְאַדְמַת יִשְׂרָאֵל
קֵץ בָּא[c] הַקֵּץ עַל־אַרְבַּעַת[d] כַּנְפוֹת הָאָרֶץ׃
3 [a] עַתָּה הַקֵּץ עָלַיִךְ וְשִׁלַּחְתִּי אַפִּי בָּךְ[b]
וּשְׁפַטְתִּיךְ כִּדְרָכָיִךְ וְנָתַתִּי עָלַיִךְ אֶת כָּל־תּוֹעֲבֹתָיִךְ׃
4 וְלֹא־תָחוֹס עֵינִי עָלַיִךְ[a] וְלֹא אֶחְמֹל
כִּי דְרָכַיִךְ[b] עָלַיִךְ אֶתֵּן וְתוֹעֲבוֹתַיִךְ בְּתוֹכֵךְ תִּהְיֶיןָ
וִידַעְתֶּם[c] כִּי־אֲנִי יְהוָה׃ פ
5 כֹּה[a] אָמַר אֲדֹנָי[b] יְהוִה רָעָה אַחַת[c] רָעָה הִנֵּה בָאָה[c]׃
6 [a] קֵץ בָּא[a]
[יוֹשֵׁב הָאָרֶץ]
בָּא הַקֵּץ [b]הַקֵּץ אֵלַיִךְ הִנֵּה בָאָה׃ 7 בָּאָה הַצְּפִירָה[b] אֵלַיִךְ
בָּא הָעֵת קָרוֹב הַיּוֹם
[c]מְהוּמָה וְלֹא־הֵד הָרִים[c]׃
8 עַתָּה מְקָרוֹב אֶשְׁפְּכָה חֲמָתִי עָלַיִךְ וְכִלֵּיתִי אַפִּי בָּךְ
וּשְׁפַטְתִּיךְ כִּדְרָכָיִךְ וְנָתַתִּי עָלַיִךְ אֶת כָּל־תּוֹעֲבוֹתָיִךְ׃

ב חד מל וחד חס[12]. ג[13] מל וכל קהלת ומשלי דכות׳ ב מ ג
ג ב חס וחד מל. ל[13]
ל. עה. ה
ז. ה וכל אשה ריח ניחח דכות׳
ל. ל מל בליש
כג בסי[1]
ב בסי[2]. ארבע ק חד מן ז[a] יחיר ת בליש
כה ר״פ[4]
ה חס
ה[5]. כט[6]. ה מל
ה כת כן בנביא
יא ס״פ בסי[6]
ה בטע בסי[6]
ב [מט מל בנביא
כט. ב[7] בטע מל׳ עיל ול בסי[8]. ב חד חס וחד מל
כה ר״פ[4]. ד מל

[12] Mm 2791. [13] Mp sub loco. Cp 7 [1] Mp sub loco. [2] Cf Ez 43,20 et Mp sub loco. [3] Mm 2792. [4] Mm 1057. [5] Mm 2789. [6] Mm 2501. [7] Mm 279. [8] Mm 2793.

12 [a–a] **G*** tr aα post aβ ‖ [b] > **G***, add ‖ **13** [a] = עַל ‖ [b–b] > **G***, add ‖ [c–c] > **G***, add ‖ **14** [a] prp מֵהַמִּדְבָּר ‖ [b] prb l c V^P רִבְלָתָה ‖ [c] **G*** 2 pl ‖ **Cp 7,2** [a] **G***(**S**) + *εἶπον* cf 13,8 15,6 17,19.22 22,19 39,17, frt ins אֲמַר ‖ [b] > **G***, add ‖ [c] ins c 2 Mss **C**(**V**) בָּא ut in 6 cf **GS** ‖ [d] nonn Mss ut Q ‖ **3** [a] **G*** 3–5a post 9 ‖ [b] **S** *'ljkj* ‖ **4** [a] > Ms **G*** cf 9 ‖ [b–b] nonn Mss כדרכיך = 9 ‖ [c] **GSC**[Mss] 2 f sg ‖ **5** [a] **G*** pr *διότι* ‖ [b] > Ms **G***, add ‖ [c–c] > **G***, add ‖ [d] mlt Mss Edd אַחַר cf **C**, **S** *ḥlp* = תַּחַת ‖ **6/7** [a–a] > **G***, sed cf 10[a] ‖ [b–b] > **G***, add ‖ [c–c] crrp cf Vrs; prp לֹא מְתַמַּהְמַהּ וְלֹא מְאַחֵר cf 11[b–b].

9 וְלֹא־תָחוֹס עֵינִי וְלֹא אֶחְמוֹל ה[9]. פט[10]. ה מל
כִּדְרָכַיִךְ[a] עָלַיִךְ אֶתֵּן וְתוֹעֲבוֹתַיִךְ בְּתוֹכֵךְ תִּהְיֶיןָ ה כת כן בבבי[a]
וְיָדַעְתֶּם[b] כִּי אֲנִי יְהוָה מַכֶּה[c]׃ ה[11]
10 [a]הִנֵּה הַיּוֹם[b] ל ר״פ בסיפ[12]
[c]הִנֵּה בָאָה וְיָצְאָה הַצְּפִירָה[c] ב תד חס וחד מל[13]
צֶמַח הַמַּטֶּה[d] פָּרַח הַזָּדוֹן׃ [וְלֹא־נַהּ בָּהֶם[b]׃
11 [a]הֶחָמָס[a] קָם לְמַטֵּה־רֶשַׁע[a] [b]לֹא־מֵהֶם וְלֹא מֵהֲמוֹנָם וְלֹא מֵהֶמְּהֵם[c] יז[14]. ט פסוק לא ולא ולא ולא
12 בָּא הָעֵת הִגִּיעַ הַיּוֹם ד מל בלישׁ
הַקּוֹנֶה אַל־יִשְׂמַח וְהַמּוֹכֵר אַל־יִתְאַבֵּל ג[15]
[a]כִּי חָרוֹן אֶל־כָּל־הֲמוֹנָהּ[a]׃ מז פסוק לא לא לא
13 כִּי [a]הַמּוֹכֵר אֶל־הַמִּמְכָּר[a] לֹא יָשׁוּב נג
[b]וְעוֹד בַּחַיִּים חַיָּתָם כִּי־חָזוֹן אֶל־כָּל־הֲמוֹנָהּ לֹא יָשׁוּב[b]
וְאִישׁ בַּעֲוֹנוֹ[c] חַיָּתוֹ לֹא יְתַחַזָּקוּ[d]׃
14 תָּקְעוּ[a] בַּתְּקוֹעַ[b] [c]וְהָכֵין הַכֹּל וְאֵין הֹלֵךְ לַמִּלְחָמָה[c] ו[16]. ב[17]
[d]כִּי חֲרוֹנִי אֶל־כָּל־הֲמוֹנָהּ[d]׃
15 הַחֶרֶב בַּחוּץ[a] [b]וְהַדֶּבֶר וְהָרָעָב[b] מִבַּיִת
אֲשֶׁר בַּשָּׂדֶה בַּחֶרֶב יָמוּת
וַאֲשֶׁר בָּעִיר רָעָב וָדֶבֶר[c] יֹאכְלֻנּוּ[d]׃
16 וּפָלְטוּ פְלֵיטֵיהֶם וְהָיוּ אֶל[a]־הָהָרִים [b]כְּיוֹנֵי הַנְּאָיוֹת[b] ל. ל
כֻּלָּם הֹמּוֹת[c] אִישׁ בַּעֲוֹנוֹ׃ ל

[9] Mm 2789. [10] Mm 2501. [11] Mm 416. [12] Mm 2869. [13] Mm 2793. [14] Mm 1667. [15] Mm 2794. [16] Mm 1703. [17] Mm 2795.

9 [a] 𝔊(𝔙) *διότι τὰς ὁδούς σου*, l כִּי דר׳ = 4 ‖ [b] 𝔊𝔖 2 f sg cf 4[c] ‖ [c] 𝔊(𝔖) *ὁ τύπτων* = הַמַּכֶּה? ‖ **10** [a] 𝔊 pr *ἰδοὺ τὸ πέρας ἥκει* cf 6[a–a] ‖ [b] 𝔊 *ἡμέρα κυρίου* ‖ [c–c] > 𝔊*, add ‖ [d] prb l הַמַּטֶּה cf 9,9 ‖ **11** [a–a] 𝔊 *καὶ συντρίψει στήριγμα ἀνόμου*, prb add ‖ [b–b] crrp, 𝔊 *καὶ οὐ μετὰ θορύβου οὐδὲ μετὰ σπουδῆς* cf 4 (וְלֹא 7[c–c]) *οὐ μετὰ θορύβων οὐδὲ μετὰ ᾠδίνων*; prb add ‖ [c] sic L, mlt Mss Edd מֵ ‖ **12** [a–a] > 𝔊*, add ‖ **13** [a–a] 𝔊 *ὁ κτώμενος πρὸς τὸν πωλοῦντα* = הַקּוֹנֶה אֶל־הַמּוֹכֵר cf 12 ‖ [b–b] > 𝔊*, add ‖ [c] frt add ‖ [d] 𝔊(𝔖) *κρατήσει*, prb l יַחֲזִיק ‖ **14** [a] prb l c 2 Mss 𝔊𝔖𝔙 תִּקְעוּ ‖ [b] prp תָּקוֹעַ ‖ [c–c] 𝔊 *καὶ κρίνατε τὰ σύμπαντα. ὁ πόλεμος*; prb l וְהָכִינוּ (וְהָכֵן vel) כְּלִי מִלְחָמָה ‖ [d–d] > 𝔊*, add ‖ **15** [a] Ms 𝔊𝔘 מְחוּץ ‖ [b–b] Ms 𝔊 invers cf b; והרעב add? ‖ [c–c] 𝔙 invers; רעב ו add? an tot v b add? ‖ [d] 𝔊(𝔘) *συντελέσει* = יְכַלֵּנוּ ‖ **16** [a] = עַל ‖ [b–b] > 𝔊*, add ‖ [c] 𝔊 *ἀποκτενῶ* = הֲמִתִּי vel אֲמִית; 𝔖 *nmwtwn*, prb l יָמוּתוּ.

17 כָּל־הַיָּדַיִם[a] תִּרְפֶּינָה וְכָל־בִּרְכַּיִם תֵּלַכְנָה מָיִם׃

18 ד וְחָגְרוּ שַׂקִּים וְכִסְּתָה אוֹתָם פַּלָּצוּת

18ג וְאֶל[a] כָּל־פָּנִים בּוּשָׁה וּבְכָל־רָאשֵׁיהֶם קָרְחָה׃

19 כַּסְפָּם בַּחוּצוֹת יַשְׁלִיכוּ וְזָהָבָם לְנִדָּה יִהְיֶה

מז פסוק לא לא לא [a]כַּסְפָּם וְזָהָבָם לֹא־יוּכַל לְהַצִּילָם בְּיוֹם עֶבְרַת יְהוָה[a]

ל.ל.ל נַפְשָׁם לֹא יְשַׂבֵּעוּ וּמֵעֵיהֶם לֹא יְמַלֵּאוּ

[b]כִּי־מִכְשׁוֹל עֲוֹנָם הָיָה[b]׃

ג.ב.ה.ל.19ג 20 וְצִבְיֵ עֶדְיוֹ[a] לְגָאוֹן שָׂמָהוּ[b] וְצַלְמֵי תוֹעֲבֹתָם שִׁקּוּצֵיהֶם[c] עָשׂוּ בּוֹ

[d]עַל־כֵּן נְתַתִּיו לָהֶם לְנִדָּה[d]׃

ק וחללוהו 21 וּנְתַתִּיו בְּיַד־הַזָּרִים לָבַז וּלְרִשְׁעֵי הָאָרֶץ לְשָׁלָל וְחִלְּלֻהָ[a]׃

ל.ל 22 וַהֲסִבּוֹתִי פָנַי מֵהֶם וְחִלְלוּ אֶת־צְפוּנִי

ב חד חס וחד מל.20ל וּבָאוּ־בָהּ[a] פָּרִיצִים וְחִלְלוּהָ[b]׃ פ 23 [a]עֲשֵׂה[b] הָרָתּוֹק[ac]

כִּי הָאָרֶץ מָלְאָה מִשְׁפַּט[d] דָּמִים וְהָעִיר מָלְאָה חָמָס׃

24 [a]וְהֵבֵאתִי רָעֵי גוֹיִם וְיָרְשׁוּ אֶת־בָּתֵּיהֶם[a]

21ג וְהִשְׁבַּתִּי גְּאוֹן עַזִּים[b] וְנֶחֱלוּ מִקְדְּשֵׁיהֶם[c]׃

22ל.י בטע 25 קָפְדָּה־[a]בָּא וּבִקְשׁוּ שָׁלוֹם וְאֵין׃

23ה חס 26 הַוָּה עַל־הַוָּה תָּבוֹא וּשְׁמֻעָה אֶל[a]־שְׁמוּעָה תִּהְיֶה

וּבִקְשׁוּ[b] חָזוֹן מִנָּבִיא[c]

24ה וְתוֹרָה תֹּאבַד מִכֹּהֵן וְעֵצָה מִזְּקֵנִים׃

25תי ר״פ מיחך. ה בסיפ.26 27 [a]הַמֶּלֶךְ יִתְאַבָּל וְנָשִׂיא[b] יִלְבַּשׁ שְׁמָמָה וִידֵי עַם־הָאָרֶץ תִּבָּהֶלְנָה

כה חס בסיפ.27ל.ל מִדַּרְכָּם[c] אֶעֱשֶׂה אוֹתָם וּבְמִשְׁפְּטֵיהֶם[d] אֶשְׁפְּטֵם

וְיָדְעוּ כִּי־אֲנִי יְהוָה׃ פ

18Mm 2897. 19Mm 2796. 20Mm 2488. 21Mm 815. 22Mm 3661. 23Mm 1540. 24Mm 2797. 25Mm 944. 26Mm 496. 27Mp contra textum, cf Mp sub loco.

17 [a] frt l ידים ‖ **18** [a] = ועל ‖ **19** [a–a] > G*, add cf Zeph 1,18 ‖ [b–b] gl? ‖ **20** [a] G *κόσμου*; frt l עדיים cf σ′Sy ‖ [b] G(Sy) *ἔθεντο αὐτά*, l שָׂמֻהוּ ‖ [c] > G*, add ‖ [d–d] gl? ‖ **21** [a] nonn Mss ut Q; gl? ‖ **22** [a] prb l בוֹ ‖ [b] prp וחללוהו, sed frt gl cf 23[a–a] ‖ **23** [a–a] cj c 22b, frt vb exc ‖ [b] G *καὶ ποιήσουσι* cf S, prb l וְעָשׂוּ ‖ [c] prp בתוך(הַ) ‖ [d] > G* cf 9,9, add ‖ **24** [a–a] > G*, add ‖ [b] l c Ms G עֻזָּם ‖ [c] G(Sy) *τὰ ἅγια αὐτῶν*, l מִקְדָּשֵׁיהֶם (S sg) ‖ **25** [a] l c Ms בָּאָה vel תָּבֹא ‖ **26** [a] = עַל ‖ [b] G *ζητηθήσεται* = יְבֻקַּשׁ, frt recte cf [c]; prp וְהוֹבִישׁ ‖ [c] num hemist exc (homtel)? frt ins וְלֹא יִמְצָא ‖ **27** [a–a] > G*, add ‖ [b] frt l c 2 Mss וְהַנְּשִׂיא ‖ [c] G(Sy) *κατὰ τὰς ὁδοὺς αὐτῶν*, l כְּדַרְכָּם ‖ [d] frt l c nonn Mss וכמ׳ ע.

ל. מט מל בגביא

8 1 וַיְהִי | בַּשָּׁנָה הַשִּׁשִּׁית בַּשִּׁשִּׁי[a] בַּחֲמִשָּׁה[b] לַחֹדֶשׁ אֲנִי[c] יוֹשֵׁב בְּבֵיתִי

ו מל

וְזִקְנֵי יְהוּדָה יוֹשְׁבִים לְפָנַי וַתִּפֹּל[c] עָלַי שָׁם[d] יַד אֲדֹנָי[e] יְהוִה׃ 2 וָאֵרְאֶה
וְהִנֵּה דְמוּת כְּמַרְאֵה־אֵשׁ[a] מִמַּרְאֵה[b] מָתְנָיו[c] וּלְמַטָּה אֵשׁ וּמִמָּתְנָיו

ל

3 וּלְמַעְלָה כְּמַרְאֵה־זֹהַר[d] כְּעֵין הַחַשְׁמַלָה׃ וַיִּשְׁלַח תַּבְנִית יָד וַיִּקָּחֵנִי

ד בלישׁ[2]. נו

בְּצִיצִת רֹאשִׁי וַתִּשָּׂא אֹתִי רוּחַ | בֵּין־הָאָרֶץ וּבֵין הַשָּׁמַיִם וַתָּבֵא אֹתִי

ח[3] ד מנה חס. ד ב מל
וג חס[4]. ד מל. נג

יְרוּשָׁלַ͏ִם בְּמַרְאוֹת[a] אֱלֹהִים אֶל־פֶּתַח שַׁעַר[b] הַפְּנִימִית[c] הַפּוֹנָה צָפוֹנָה

כח[5]

4 אֲשֶׁר־שָׁם מוֹשַׁב[d] סֵמֶל הַקִּנְאָה הַמַּקְנֶה[de]׃ 4 וְהִנֵּה־שָׁם כְּבוֹד[a] אֱלֹהֵי

ח[6]. ט בטע ר״פ בסיפ[7]

יִשְׂרָאֵל כַּמַּרְאֶה אֲשֶׁר רָאִיתִי בַּבִּקְעָה׃ 5 וַיֹּאמֶר[c] אֵלַי בֶּן־אָדָם שָׂא־

ב. נג. ב. נג

נָא עֵינֶיךָ דֶּרֶךְ[c] צָפוֹנָה וָאֶשָּׂא עֵינַי דֶּרֶךְ צָפוֹנָה וְהִנֵּה מִצָּפוֹן[a] לְשַׁעַר

ל. ט בטע ר״פ בסיפ[7].
ב חד מל וחד חס[8]

6 הַמִּזְבֵּחַ[a] סֵמֶל הַקִּנְאָה הַזֶּה[c] בַּבֹּאָהּ[b]׃ 6 וַיֹּאמֶר[c] אֵלַי בֶּן־אָדָם הֲרֹאֶה

מה הם חד מן הי[9] כת מילה ק חדה וקר תרי. ג

אַתָּה מָה־הֵם עֹשִׂים תּוֹעֵבוֹת[c] גְּדֹלוֹת[a] אֲשֶׁר בֵּית־יִשְׂרָאֵל[a] | עֹשִׂים פֹּה

ס נג. ג

לְרָחֳקָה מֵעַל מִקְדָּשִׁי וְעוֹד תָּשׁוּב תִּרְאֶה תּוֹעֵבוֹת[c] גְּדֹלוֹת׃ ס

נא[10] יח מנה ר״פ. ב
וחס[11]. ט בטע ר״פ בסיפ[7]

7 וַיְבִאֵ֫נִי אֶל־פֶּתַח הֶחָצֵר[a] וָאֶרְאֶה וְהִנֵּה חֹר־אֶחָד בַּקִּיר[a]׃ 8 וַיֹּאמֶר[c]

ז בטע ר״פ בסיפ

אֵלַי בֶּן־אָדָם חְתָר־נָא בַקִּיר[a] וָאֶחְתֹּר בַּקִּיר[a] וְהִנֵּה פֶּתַח אֶחָד׃

9 וַיֹּאמֶר[c] אֵלַי בֹּא וּרְאֵה אֶת־הַתּוֹעֵבוֹת הָרָעוֹת[a] אֲשֶׁר הֵם עֹשִׂים פֹּה׃

ה[12]

10 וָאָבוֹא וָאֶרְאֶה וְהִנֵּה[c] כָּל־[a]תַּבְנִית רֶמֶשׂ וּבְהֵמָה[a] שֶׁקֶץ וְכָל־גִּלּוּלֵי

ב[13]. ג

11 בֵּית יִשְׂרָאֵל מְחַקֶּה[b] עַל־הַקִּיר[b] סָבִיב[c] | סָבִיב׃ 11 וְשִׁבְעִים אִישׁ

ב

מִזִּקְנֵי בֵית־יִשְׂרָאֵל[a] וְיַאֲזַנְיָהוּ בֶן־שָׁפָן[b] עֹמֵד בְּתוֹכָם[a] עֹמְדִים[b] לִפְנֵיהֶם

ד[14]. ב. ד

וְאִישׁ מִקְטַרְתּוֹ בְיָדוֹ וַעֲתַר עֲנַן־[c]הַקְּטֹרֶת עֹלֶה׃ 12 וַיֹּאמֶר[c] אֵלַי

בֶּן־אָדָם הֲרָאִיתָ[b] אֲשֶׁר זִקְנֵי בֵית־יִשְׂרָאֵל עֹשִׂים בַּחֹשֶׁךְ[a] אִישׁ בְּחַדְרֵי

ב חד מל וחד חס[15]

מַשְׂכִּיּתָו[c] כִּי אֹמְרִים אֵין יְהוָה רֹאֵה אֹתָנוּ[d] עָזַב יְהוָה אֶת־הָאָרֶץ׃

Cp 8 [1]Mp sub loco. [2]Mm 923. [3]Mm 1939. [4]Mm 340. [5]Mm 2364. [6]Mm 883. [7]Mm 2943. [8]Mm 1789. [9]Mm 214. [10]Mm 639. [11]Mm 2113. [12]Mm 1825. [13]Mm 2798. [14]Mm 758. [15]Mm 2799.

Cp 8,1 [a] G *ἐν τῷ πέμπτῳ μηνί* ‖ [b] V^P בְּאֶחָד ‖ [c] Ms G וַתְּהִי ‖ [d] > G* ‖ [e] > G*, add ‖ **2** [a] > G* ‖ [b] G *ἀνδρός*, l אִישׁ ‖ [c–c] Ms G מְמתניו ‖ [d–d] > G* ‖ **3** [a] pc Mss Vrs sg cf 1,1[b] ‖ [b] prb l הַשַּׁעַר cf [c] ‖ [c] > G, S *dzwjt'* anguli; prb add ‖ [d–d] G *ἡ στήλη τοῦ κτωμένου*, S *qjm' qjmt' dtnn'* ut 5bγ = סמל הקנאה; frt מושב המקנה (cf G) ac סמל הקנאה var lect aut primum gl ad secundum cf etiam α′σ′θ′G^{OL} Hier ‖ [e] pc Mss Edd המקנא ‖ **4** [a] 2 Mss G + יהוה, l M ‖ **5** [a–a] G(S) *ἐπὶ τὴν πύλην τὴν πρὸς ἀνατολάς* = לש׳ המזרח; prb l לַשַּׁעַר מִזְבַּח ‖ [b–b] > G* ‖ [c] frt l וְזֶה ‖ **6** [a–a] > G* ‖ **7** [a–a] > G* ‖ **8** [a] > G* ‖ **9** [a] > Ms G* ‖ **10** [a–a] > G*, add ‖ [b–b] G* *ἐπ' αὐτοῦ* ‖ [c] > G* ‖ **11** [a–a] prb add ‖ [b–b] G* *ἐν μέσῳ αὐτῶν εἱστήκει* ‖ [c] > G* ‖ **12** [a] > G* ‖ [b] Vrs sg ‖ [c] G(SV) *τῷ κρυπτῷ αὐτῶν*, l M ‖ [d] > G* cf 9,9.

13 וַיֹּ֣אמֶר ׀ אֵלַ֗י עוֹד֙ תָּשׁ֣וּב תִּרְאֶ֔ה תּוֹעֵב֥וֹת גְּדֹלֹ֖ות אֲשֶׁר־הֵ֣מָּה עֹשִׂ֑ים׃ 13
14 וַיָּבֵ֣א אֹתִ֗י אֶל־פֶּ֙תַח֙ שַׁ֣עַר בֵּית־יְהוָ֔ה אֲשֶׁ֖ר אֶל־הַצָּפֹ֑ונָה וְהִנֵּה־שָׁ֥ם 14
15 הַנָּשִׁ֖ים[a] יֹשְׁבֹ֥ות מְבַכֹּ֖ות אֶת־הַתַּמּֽוּז׃ ס 15 וַיֹּ֣אמֶר ׀ אֵלַ֗י הֲרָאִ֙יתָ֙
16 בֶּן־אָדָ֔ם עֹ֚וד תָּשׁ֣וּב תִּרְאֶ֔ה תּוֹעֵב֥וֹת גְּדֹלֹ֖ות מֵאֵֽלֶּה׃ 16 וַיָּבֵ֣א אֹתִי
אֶל־חֲצַ֣ר בֵּית־יְהוָ֔ה הַפְּנִימִ֑ית וְהִנֵּה־פֶ֙תַח֙ הֵיכַ֣ל יְהוָ֔ה בֵּ֥ין הָאוּלָ֖ם
וּבֵ֣ין הַמִּזְבֵּ֑חַ כְּעֶשְׂרִ֣ים וַחֲמִשָּׁ֔ה[a] אִ֕ישׁ אַחֹרֵיהֶ֖ם אֶל־הֵיכַ֣ל יְהוָ֑ה וּפְנֵיהֶ֣ם 17
קֵ֔דְמָה וְהֵ֣מָּה מִשְׁתַּחֲוִ֥ים[b] קֵדְמָ֖ה[c] לַשָּֽׁמֶשׁ׃ 17 וַיֹּ֣אמֶר אֵלַ֗י הֲרָאִ֙יתָ֙ בֶּן־
אָדָ֔ם הֲנָקֹ֥ל לְבֵית־יְהוּדָ֖ה מֵעֲשֹׂ֣ות אֶת־הַתּוֹעֵבֹ֑ות אֲשֶׁ֥ר עָשׂ֖וּ־פֹּ֣ה[a] כִּי־
מָלְא֥וּ אֶת־הָאָ֖רֶץ חָמָ֑ס[a] וַיָּשֻׁ֣בוּ[b] לְהַכְעִיסֵ֔נִי[b] וְהִנָּ֖ם[c] שֹׁלְחִ֥ים אֶת־
הַזְּמֹורָ֖ה אֶל־אַפָּֽם[cd]׃ 18 וְגַם־אֲנִי֙ אֶעֱשֶׂ֣ה[a] בְחֵמָ֔ה לֹ֥א־תָחֹ֖וס עֵינִ֑י וְלֹ֣א 18
אֶחְמֹ֔ל וְקָרְא֥וּ בְאָזְנַ֖י קֹ֣ול גָּדֹ֑ול וְלֹ֥א אֶשְׁמַ֖ע אֹותָֽם[b]׃
9 1 וַיִּקְרָ֤א בְאָזְנַי֙ קֹ֣ול גָּדֹ֔ול לֵאמֹ֖ר קָרְב֣וּ פְקֻדֹּ֔ות הָעִ֑יר[a] וְאִ֖ישׁ 9
כְּלִ֥י מַשְׁחִתֹ֖ו בְּיָדֹ֑ו[a]׃ 2 וְהִנֵּ֣ה שֵׁשָׁ֣ה אֲנָשִׁ֔ים[ ] בָּאִ֕ים | מִדֶּ֖רֶךְ־שַׁ֣עַר הָעֶלְיֹ֑ון 2
אֲשֶׁ֥ר | מָפְנָ֖ה[a] צָפֹ֑ונָה וְאִ֣ישׁ כְּלִי־מַפֵּ֔צוֹ בְּיָדֹ֑ו וְאִ֣ישׁ־אֶ֤חָד בְּתוֹכָם֙ לָבֻ֣שׁ
בַּדִּ֔ים וְקֶ֥סֶת הַסֹּפֵ֖ר בְּמָתְנָ֑יו וַיָּבֹ֣אוּ וַיַּעַמְד֔וּ אֵ֖צֶל מִזְבַּ֥ח הַנְּחֹשֶֽׁת׃
3 וּכְבֹ֣וד[ ] אֱלֹהֵ֣י יִשְׂרָאֵ֗ל נַעֲלָ֛ה מֵעַ֥ל הַכְּרוּב֖[a] אֲשֶׁר־הָיָ֣ה עָלָ֑יו[b] אֶל־מִפְתַּ֣ן 3
הַבַּ֔יִת וַיִּקְרָ֖א אֶל־הָאִ֣ישׁ הַלָּבֻ֑שׁ הַבַּדִּ֔ים אֲשֶׁ֥ר קֶֽסֶת־הַסֹּפֵ֖ר[c] בְּמָתְנָֽיו׃ ס
4 וַיֹּ֤אמֶר יְהוָה֙[a] אֵ֣לָו[b] עֲבֹ֔ר[c] בְּתֹ֖וךְ[c] הָעִ֑יר בְּתֹ֖וךְ[d] יְרוּשָׁלִַ֔ם[d] וְהִתְוִיתָ֤ תָּו֙ 4
עַל־מִצְחֹ֣ות הָאֲנָשִׁ֔ים הַנֶּאֱנָחִ֖ים וְהַנֶּאֱנָקִ֑ים עַ֚ל כָּל־הַתֹּועֵבֹ֔ות הַנַּעֲשֹׂ֖ות
בְּתוֹכָֽהּ׃ 5 וְלָאֵ֥לֶּה אָמַ֖ר בְּאָזְנָ֑י עִבְר֤וּ בָעִיר֙ אַחֲרָ֔יו וְהַכּ֖וּ עַל־[a]תָּחֹ֥ס 5
עֵינְכֶ֖ם[b] וְאַל־תַּחְמֹ֑לוּ׃ 6 זָקֵ֥ן בָּחֻ֛ור[a] וּבְתוּלָ֥ה וְטַ֖ף וְנָשִׁ֑ים תַּהַרְגוּ֙ 6
לְמַשְׁחִ֔ית וְעַל־כָּל־אִ֕ישׁ אֲשֶׁר־עָלָ֥יו הַתָּ֖ו אַל־תִּגָּ֑שׁוּ וּמִמִּקְדָּשִׁ֖י תָּחֵ֣לּוּ

[18] Mm 628. [17] Mm 639. [18] Mm 651. [19] Mm 1686. [20] Mm 1597. [21] Mm 2800. [22] Mm 771. [23] Mm 2501. Cp 9 [1] Mm 2781. [2] Mm 2801. [3] Mm 2802. [4] Mp sub loco. [5] Mm 2364. [6] Mm 1931. [7] Mm 1477. [8] Mm 2803. [9] Mm 2804. [10] Mm 2926.

14 [a] G γυναῖκες = נשים? ‖ **16** [a] > 2 Mss G, frt recte ‖ [b] l c nonn Mss Vrs משתחוים ‖ [c] > G*, add ‖ **17** [a–a] prb add ‖ [b–b] > G*, add ‖ [c–c] G ὡς μυκτηρίζοντες ‖ [d] Tiq soph אפי vel אפי ‖ **18** [a] G + αὐτοῖς ‖ [b–b] > G*, add ‖ **Cp 9,1** [a–a] prb add cf 2aβ ‖ **2** [a] prp פָּנָה vel פָּנִיו, al הַפָּנָה et dl אשר ‖ **3** [a] G* τῶν χερουβιν, sed cf 10,4 ‖ [b] G* ἐπ' αὐτῶν ‖ [c] > G cf 11 ‖ **4** [a] > G*, add ‖ [b] nonn Mss ut Q ‖ [c–c] > Ms G*, l וז ‖ [d–d] add? ‖ **5** [a] mlt Mss Edd Vrs ut Q, GSTMs pr cop ‖ [b] nonn Mss Edd TV ut Q ‖ **6** [a] GS pr cop, l וּבָ֑חוּר.

7 וַיְחֹלּוּ בָּאֲנָשִׁים הַזְּקֵנִים[b] אֲשֶׁר לִפְנֵי הַבָּיִת׃ 7 וַיֹּאמֶר אֲלֵיהֶם טַמְּאוּ ד. ג
אֶת־הַבַּיִת וּמַלְאוּ אֶת־הַחֲצֵרוֹת[a] חֲלָלִים [b]צְאוּ וַיֵּצְאוּ וְהִכּוּ[b] בָּעִיר[c]׃ [12]ג. 11. ז
8 וַיְהִי כְהַכּוֹתָם [a]וְנִשְׁאַרְתִּי[b] אֲנִי[a] וָאֶפֹּלָה[c] עַל־פָּנַי וָאֶזְעַק[c] וָאֹמַר אֲהָהּ [13]ל. מח כתי א לא קר
אֲדֹנָי[c] יְהוִה הֲמַשְׁחִית אַתָּה אֶת כָּל[d]־שְׁאֵרִית יִשְׂרָאֵל בְּשָׁפְכְּךָ אֶת־ [14]ג. ד זוגיין ול בלישׁ
9 חֲמָתְךָ עַל־יְרוּשָׁלִָם׃ 9 וַיֹּאמֶר אֵלַי עֲוֹן בֵּית־יִשְׂרָאֵל וִיהוּדָה[a] גָּדוֹל [15]ל. מח
בִּמְאֹד[c] מְאֹד וַתִּמָּלֵא[b] הָאָרֶץ דָּמִים וְהָעִיר מָלְאָה מִשְׁפָּה[c] כִּי אָמְרוּ עָזַב [16]ו. ל
10 יְהוָה אֶת־הָאָרֶץ וְאֵין[c] יְהוָה רֹאֶה׃ 10 וְגַם־אֲנִי לֹא־תָחוֹס עֵינִי וְלֹא ל
11 אֶחְמֹל דַּרְכָּם בְּרֹאשָׁם נָתָתִי׃ 11 וְהִנֵּה הָאִישׁ | לְבַשׁ הַבַּדִּים אֲשֶׁר [17]ח. ג בּ מנה בליש
הַקֶּסֶת בְּמָתְנָיו מֵשִׁיב דָּבָר לֵאמֹר עָשִׂיתִי כֶּאֲשֶׁר[a] צִוִּיתָנִי׃ ס [18]ככל אשר ק

ס[h1] **10** 1 וָאֵרְאֶה וְהִנֵּה אֶל[a]־הָרָקִיעַ אֲשֶׁר עַל־רֹאשׁ הַכְּרֻבִים כְּאֶבֶן [2]ב חס וכל אוריית דכות
2 סַפִּיר כְּמַרְאֵה[b] דְּמוּת כִּסֵּא נִרְאָה[c] עֲלֵיהֶם׃ 2 וַיֹּאמֶר אֶל־הָאִישׁ | [3]ד
לְבַשׁ הַבַּדִּים וַיֹּאמֶר[a] בֹּא אֶל־בֵּינוֹת לַגַּלְגַּל אֶל־תַּחַת לַכְּרוּב[b] וּמַלֵּא [4]ל
חָפְנֶיךָ גֶּחָלֵי־אֵשׁ מִבֵּינוֹת לַכְּרֻבִים וּזְרֹק עַל־הָעִיר וַיָּבֹא לְעֵינָי׃ [5]ב חס וכל אוריית דכות[2]. [5]ז וכל וגנוחי דכות ב מ א
3 וְהַכְּרֻבִים עֹמְדִים מִימִין לַבַּיִת בְּבֹאוֹ[a] הָאִישׁ וְהֶעָנָן מָלֵא אֶת־הֶחָצֵר [6]ב חס וכל אוריית דכות[2]. ל
4 הַפְּנִימִית׃ 4 וַיָּרָם כְּבוֹד־יְהוָה מֵעַל הַכְּרוּב[a] עַל[b] מִפְתַּן הַבָּיִת וַיִּמָּלֵא ב. [6]ו
5 הַבַּיִת אֶת־הֶעָנָן וְהֶחָצֵר מָלְאָה אֶת־נֹגַהּ כְּבוֹד יְהוָה׃ 5 וְקוֹל כַּנְפֵי
6 הַכְּרוּבִים נִשְׁמַע עַד־הֶחָצֵר הַחִיצֹנָה כְּקוֹל אֵל־שַׁדַּי בְּדַבְּרוֹ׃ 6 וַיְהִי ב כת כך. [8]ו
[9]ל בְּצַוֹּתוֹ אֶת־הָאִישׁ לְבֶשׁ־הַבַּדִּים לֵאמֹר קַח אֵשׁ מִבֵּינוֹת לַגַּלְגַּל מִבֵּינוֹת
7 לַכְּרוּבִים וַיָּבֹא וַיַּעֲמֹד אֵצֶל הָאוֹפָן׃ 7 וַיִּשְׁלַח הַכְּרוּב[a] אֶת־יָדוֹ ב. [5]ב חס וכל אוריית
[b]מִבֵּינוֹת לַכְּרוּבִים[b] [c]אֶל־[c]הָאֵשׁ[c] אֲשֶׁר בֵּינוֹת הַכְּרֻבִים[d] [e]וַיִּשָּׂא[e] וַיִּתֵּן אֶל־ דכות[2]
8 חָפְנֵי לְבֶשׁ הַבַּדִּים[e] וַיִּקַּח וַיֵּצֵא׃ 8 וַיֵּרָא[a] לַכְּרֻבִים תַּבְנִית יַד־[b]אָדָם [10]כ. יב חס וכל אוריית דכות[2]. ל

[11]Mm 2389. [12]Mm 1281. [13]Mm 898. [14]Mm 2805. [15]Mm 2810. [16]Mm 109. [17]Mm 2876. [18]Cf Mm 214.
Cp 10 [1]Mp sub loco. [2]Mm 543. [3]Mm 405. [4]Mm 211. [5]Mm 1174. [6]Mm 1907. [7]Mm 2969. [8] Mm 2772. [9]וחד צוחו Lv 7,38. [10]Mm 1227.

6 [b] > G*, add || **7** [a] G τὰς ὁδούς = הַחוּצוֹת || [b–b] G ἐκπορευόμενοι καὶ κόπτετε, S pwqw qṭlw; frt l הַכּוּ (ו)צְאוּ || [c] > G* || **8** [a–a] > G*, add || [b] forma mixta; l c Q^{Or} mlt Mss וְנִשְׁאָר, non c pc Mss וָאֶשָּׁאֵר || [c] > G*, add || [d] > G cf 11,13 || **9** [a] add? || [b] G ὅτι ἐπλήσθη || [c] G + καὶ ἀκαθαρσίας, l וּמִזֹּה || **11** [a] mlt Mss Edd ut Q, l c K Vrs כַּאֲשֶׁר || **Cp 10,1** [a] = עַל || [b] > 2 Mss G*, add || [c] > G*S, add || **2** [a] > Ms G* || [b] G(ST^{Ms}V) τῶν χερουβιν, prb l לכרובים (hpgr) || **3** [a] l בבוא || **4** [a] G τῶν χερουβιν cf 9,3 || [b] = אֶל cf 9,3 || **7** [a] > G*, add || [b–b] > G*, add || [c–c] G εἰς μέσον τοῦ πυρός || [d] mlt Mss Ed לַכִּ֫י ut 2.6.7aα || [e–e] add? || [f] G καὶ ἔλαβε ut v b || **8** [a] G(S) καὶ εἶδον (G^{A} ἰδού) || [b] G χειρῶν = יְדֵי cf 21.

תַּחַת כְּנִפֵּיהֶם׃ 9 וָאֵרְאֶה וְהִנֵּה אַרְבָּעָה אוֹפַנִּים אֵצֶל הַכְּרוּבִים אוֹפַן 9
וי אֶחָד אֵצֶל הַכְּרוּב אֶחָד [a]וְאוֹפַן אֶחָד אֵצֶל הַכְּרוּב אֶחָד [a]וּמַרְאֵה
הָאוֹפַנִּים כְּעֵין אֶבֶן תַּרְשִׁישׁ׃ 10 וּמַרְאֵיהֶם דְּמוּת אֶחָד [a]לְאַרְבַּעְתָּם 10
ו כַּאֲשֶׁר יִהְיֶה הָאוֹפָן בְּתוֹךְ הָאוֹפָן׃ 11 בְּלֶכְתָּם אֶל־אַרְבַּעַת רִבְעֵיהֶם 11
לז יֵלֵכוּ לֹא [a]יִסַּבּוּ בְּלֶכְתָּם כִּי הַמָּקוֹם אֲשֶׁר־יִפְנֶה הָרֹאשׁ אַחֲרָיו [b]יֵלֵכוּ
ל. ל חס לֹא [c]יִסַּבּוּ בְּלֶכְתָּם׃ 12 וְכָל־[a]בְּשָׂרָם [b]וְגַבֵּהֶם [c]יְדֵיהֶם וְכַנְפֵיהֶם 12
כל כת כן . כת . ל . פלג[12] וְהָאוֹפַנִּים [c]מְלֵאִים [d]עֵינַיִם סָבִיב לְאַרְבַּעְתָּם אוֹפַנֵּיהֶם [e]׃ 13 לָאוֹפַנִּים 13
ו . יב ח מנה קמ . ל לָהֶם קוֹרָא הַגַּלְגַּל בְּאָזְנָי׃ 14 [a]וְאַרְבָּעָה פָנִים לְאֶחָד פְּנֵי [b]הָאֶחָד פְּנֵי
יו הַכְּרוּב [c]וּפְנֵי [d]הַשֵּׁנִי פְּנֵי אָדָם וְהַשְּׁלִישִׁי פְּנֵי אַרְיֵה וְהָרְבִיעִי פְּנֵי־נָשֶׁר׃
15
ג . ב 15 [a]וַיֵּרָמוּ הַכְּרוּבִים הִיא הַחַיָּה אֲשֶׁר רָאִיתִי בִּנְהַר־כְּבָר׃ 16 וּבְלֶכֶת 16
ג הַכְּרוּבִים יֵלְכוּ הָאוֹפַנִּים אֶצְלָם וּבְשָׂאֵת הַכְּרוּבִים אֶת־כַּנְפֵיהֶם
ג[13] . ג בנביא לָרוּם מֵעַל הָאָרֶץ לֹא־יִסַּבּוּ הָאוֹפַנִּים גַּם־הֵם מֵאֶצְלָם׃ 17 בְּעָמְדָם 17
ל יַעֲמֹדוּ וּבְרוֹמָם יֵרוֹמּוּ אוֹתָם [a]כִּי רוּחַ הַחַיָּה [b]בָּהֶם׃ 18 וַיֵּצֵא כְּבוֹד 18
מג יְהוָה [a]מֵעַל מִפְתַּן [a]הַבַּיִת וַיַּעֲמֹד עַל־הַכְּרוּבִים׃ 19 וַיִּשְׂאוּ הַכְּרוּבִים
ג אֶת־כַּנְפֵיהֶם וַיֵּרֹמּוּ מִן־הָאָרֶץ לְעֵינָי [a]בְּצֵאתָם וְהָאוֹפַנִּים [a]לְעֻמָּתָם
ד מל . ג . כח[14] וַיַּעֲמֹד [b]פֶּתַח שַׁעַר בֵּית־יְהוָה הַקַּדְמוֹנִי וּכְבוֹד [c]אֱלֹהֵי־[c]יִשְׂרָאֵל עֲלֵיהֶם
ג ר״פ[15] . כח[14] . ב מִלְמָעְלָה׃ 20 הַיְא הַחַיָּה אֲשֶׁר רָאִיתִי תַּחַת אֱלֹהֵי־יִשְׂרָאֵל בִּנְהַר־
ג[16] . ל כְּבָר וָאֵדָּע כִּי כְרוּבִים הֵמָּה׃ 21 אַרְבָּעָה [a]אַרְבָּעָה פָנִים לְאֶחָד
וְאַרְבַּע [b]כְּנָפִים לְאֶחָד וּדְמוּת יְדֵי אָדָם תַּחַת כַּנְפֵיהֶם׃ 22 וּדְמוּת
ו . ג ב מל וחד חס[17] פְּנֵיהֶם הֵמָּה הַפָּנִים אֲשֶׁר רָאִיתִי [a]עַל־נְהַר־כְּבָר מַרְאֵיהֶם [b]וְאוֹתָם [c]
אִישׁ אֶל־עֶבְרַ פָּנָיו יֵלֵכוּ׃
ד מל **11** 1 וַתִּשָּׂא אֹתִי רוּחַ וַתָּבֵא אֹתִי אֶל־שַׁעַר בֵּית־יְהוָה הַקַּדְמוֹנִי
ו . ז חס פאת . ל הַפּוֹנֶה קָדִימָה וְהִנֵּה בְּפֶתַח [a]הַשַּׁעַר עֶשְׂרִים [a]וַחֲמִשָּׁה אִישׁ וָאֶרְאֶה

[11] Mm 539. [12] Cf Mp sub loco et Mm 3661. [13] Mm 2806. [14] Mm 2364. [15] Mm 2809. [16] Mm 2642. [17] Mm 2807.

9 [a–a] > 𝔊*𝔖 ‖ **10** [a] cf 1,16 ‖ **11** [a] pc Mss Edd 𝔖𝔗[Mss]𝔙 וְלֹא ‖ [b] 𝔊 *ἡ μία* = הָאֶחָד ‖ [c–c] pc Mss Edd 𝔊𝔖𝔗[Mss]𝔙 וְלֹא ‖ **12** [a–a] > 𝔊*, add ‖ [b] 1 וגבתם cf 1,18 ‖ [c–c] add ‖ [d] 1 מלאות ‖ [e] add ‖ **14** [a] 14 > 𝔊*, add ‖ [b] prp פָּנָיו aut dl ‖ [c] prp שׁוֹר cf 1,10 ‖ [d] prp וּפָנָיו aut dl ‖ **15** [a] 15 add ‖ **17** [a] 1 אִתָּם; 𝔖 + nonn vb ‖ **18** [a–a] 𝔊 *ἀπό* = מִן (ן) על מפת add ‖ **19** [a–a] 𝔖𝔙 tr cop (וב׳ הא׳), 1 𝔐𝔗 ‖ [b] 𝔊𝔖 pl, frt recte ‖ **21** [a] > 𝔊*𝔙, dl (dttg) ‖ [b] 𝔊* *ὀκτώ* ‖ **22** [a] 𝔊 + *ὑποκάτω τῆς δόξης θεοῦ Ισραηλ* ‖ [b] > 𝔊*, add ‖ [c] 𝔊 *καὶ αὐτά* = (ה)הֵמָּה, an = 𝔐𝔗? 𝔙 *et impetus* = וְאוֹתָם; prp וּבְצֵאתָם vel וּבְלֶכְתָּם ‖ **Cp 11,1** [a] 𝔊 *ὡς εἴκοσι* cf 8,16; 1 𝔐𝔗.

בְּתוֹכָם אֶת־יַאַזַנְיָה בֶן־עַזֻּר וְאֶת־פְּלַטְיָהוּ בֶן־בְּנָיָהוּ שָׂרֵי הָעָם׃ פ ג׳. ל חס׳. ב

2 וַיֹּאמֶר[a] אֵלַי בֶּן־אָדָם אֵלֶּה הָאֲנָשִׁים הַחֹשְׁבִים[c] אָוֶן וְהַיֹּעֲצִים עֲצַת־ ז בטע ר״פ בסיפ׳. ל. ד חס׳ בלישׁ וכל יעצי דכות[2]

3 רָע בָּעִיר הַזֹּאת׃ 3 הָאֹמְרִים לֹא בְקָרוֹב בְּנוֹת בָּתִּים הִיא הַסִּיר ל

4 5 וַאֲנַחְנוּ הַבָּשָׂר׃ 4 לָכֵן הִנָּבֵא עֲלֵיהֶם הִנָּבֵא בֶּן־אָדָם׃ 5 וַתִּפֹּל עָלַי

רוּחַ יְהוָה[a] וַיֹּאמֶר אֵלַי אֱמֹר[b] כֹּה־אָמַר יְהוָה כֵּן אֲמַרְתֶּם בֵּית יִשְׂרָאֵל ד בסיפ

6 וּמַעֲלוֹת[c] רוּחֲכֶם אֲנִי יָדַעְתִּיהָ[d]׃ 6 הִרְבִּיתֶם חַלְלֵיכֶם בָּעִיר הַזֹּאת נ בטע בסיפ׳. כט׳. י בטע בסיפ

7 וּמִלֵּאתֶם חוּצֹתֶיהָ חָלָל׃ פ 7 לָכֵן כֹּה־אָמַר אֲדֹנָי[a] יְהוִה חַלְלֵיכֶם

אֲשֶׁר שַׂמְתֶּם בְּתוֹכָהּ הֵמָּה הַבָּשָׂר וְהִיא הַסִּיר וְאֶתְכֶם הוֹצִיא[b] מִתּוֹכָהּ׃

8 חֶרֶב יְרֵאתֶם וְחֶרֶב אָבִיא עֲלֵיכֶם נְאֻם אֲדֹנָי[a] יְהוִה׃ 9 וְהוֹצֵאתִי ג. ג ר״פ

אֶתְכֶם מִתּוֹכָהּ וְנָתַתִּי אֶתְכֶם בְּיַד־זָרִים וְעָשִׂיתִי בָכֶם שְׁפָטִים׃

10 בַּחֶרֶב תִּפֹּלוּ עַל־גְּבוּל יִשְׂרָאֵל אֶשְׁפֹּט אֶתְכֶם וִידַעְתֶּם כִּי־אֲנִי ה חרב על[3]. ה[4]. ב מל[5]. יא ס״פ בסיפ׳

11 יְהוָה׃ 11 הִוא[a] לֹא־תִהְיֶה לָכֶם לְסִיר וְאַתֶּם תִּהְיוּ[b] בְתוֹכָהּ לִבְשָׂר ג ר״פ[6]

12 אֶל־גְּבוּל יִשְׂרָאֵל אֶשְׁפֹּט אֶתְכֶם׃ 12 וִידַעְתֶּם כִּי־אֲנִי יְהוָה[a] אֲשֶׁר

בְּחֻקַּי לֹא הָלַכְתֶּם וּמִשְׁפָּטַי לֹא עֲשִׂיתֶם וְכִמְשְׁפְּטֵי הַגּוֹיִם אֲשֶׁר נ

13 סְבִיבוֹתֵיכֶם עֲשִׂיתֶם׃ 13 וַיְהִי כְּהִנָּבְאִי[a] וּפְלַטְיָהוּ בֶן־בְּנָיָה מֵת וָאֶפֹּל ז זוגין[7]. ב. ו וכל עזרא דכות[8]. ד זוגין[9]

עַל־פָּנַי וָאֶזְעַק קוֹל־גָּדוֹל וָאֹמַר אֲהָהּ אֲדֹנָי[b] יְהוִה כָּלָה[c] אַתָּה עֹשֶׂה

אֶת שְׁאֵרִית יִשְׂרָאֵל׃ פ

14 וַיְהִי דְבַר־יְהוָה אֵלַי לֵאמֹר׃ 15 בֶּן־אָדָם אַחֶיךָ[d] אַחֶיךָ[a] אַנְשֵׁי[b] ל

16 גְאֻלָּתֶךָ[c] וְכָל־בֵּית יִשְׂרָאֵל כֻּלָּהּ[d] אֲשֶׁר אָמְרוּ לָהֶם יֹשְׁבֵי יְרוּשָׁלַם יב[10]. כן כת[11]

רַחֲקוּ[e] מֵעַל יְהוָה לָנוּ הֵיא[f] נִתְּנָה הָאָרֶץ לְמוֹרָשָׁה׃ ס 16 לָכֵן ב פת׳. ב בטע ר״פ

אֱמֹר[a] כֹּה־אָמַר אֲדֹנָי[b] יְהוִה כִּי הִרְחַקְתִּים בַּגּוֹיִם וְכִי הֲפִיצוֹתִים יב בטע בסיפ׳. לא פסוק כי וכל[12]. ב חד חס וחד מל[13]

בָּאֲרָצוֹת וָאֱהִי לָהֶם לְמִקְדָּשׁ מְעַט בָּאֲרָצוֹת אֲשֶׁר־בָּאוּ שָׁם׃ ס יג[14]. יב[15]

Cp 11 [1]Mp sub loco. [2]Mm 2808. [3]Mm 2748. [4]Mm 1348. [5]Mm 2924. [6]Mm 2809. [7]Mm 1940. [8]Mm 1831. [9]Mm 2810. [10]Mm 1447. [11]Cf Mp sub loco, Mm 2264 et 2480. [12]Mm 2059. [13]Mm 2505. [14]Mm 2233. [15]Mm 2938.

2 [a] 𝔊(𝔖) + *κύριος* ‖ **5** [a] > 𝔊* ‖ [b] > 𝔊* ‖ [c] prp ומעלת ‖ [d] prp יָדַעְתִּי ‖ **7** [a] > pc Mss 𝔊*, add ‖ [b] l c mlt Mss Edd Vrs אוציא ‖ **8** [a] > Ms 𝔊*, add ‖ **11/12** [a–a] > $𝔊^{Bmin}$, prb add ‖ [b] 𝔊(𝔖𝔙) pr *οὐ μή* ‖ [c] = עַל ‖ [d–d] > 𝔊*, add ‖ **13** [a] pc Mss Edd בְּהִ׳ cf 𝔗 ‖ [b] > 𝔊*, add ‖ [c] prb l וְכִל׳ (hpgr) cf 9,8 ‖ **15** [a] > pc Mss 𝔊*, dl (dttg) ‖ [b] 𝔊 pr *καί*; l 𝔐 ‖ [c] 𝔊(𝔖) *τῆς αἰχμαλωσίας σου* = גָּלוּתְךָ, frt recte ‖ [d–d] add? ‖ [e] l רְחקוּ ‖ [f] > 𝔊* et 33,24, prb dl ‖ **16** [a] > pc Mss $𝔊^{26}$𝔖𝔗^{Mss}𝔙, add? cf 17 ‖ [b] > 𝔈𝔊*, add.

17 [a] לָכֵן֙ אֱמֹ֣ר[b] כֹּֽה־אָמַ֣ר אֲדֹנָ֔י[c] יְהוִ֔ה וְקִבַּצְתִּ֖י אֶתְכֶ֑ם[d] מִן־הָֽעַמִּ֗ים 17
וְאָסַפְתִּ֤י אֶתְכֶם֙[d] מִן־הָאֲרָצ֔וֹת אֲשֶׁ֥ר נְפֻצֽוֹתֶ֖ם[e] בָּהֶ֑ם וְנָתַתִּ֥י לָכֶ֛ם[f] אֶת־
אַדְמַ֥ת יִשְׂרָאֵ֖ל׃ 18 [a] וּבָ֣אוּ֙ שָׁ֣מָּה וְהֵסִ֔ירוּ אֶת־כָּל־שִׁקּוּצֶ֥יהָ וְאֶת־כָּל־ 18
תּוֹעֲבֹתֶ֖יהָ מִמֶּֽנָּה׃ 19 וְנָתַתִּ֤י לָהֶם֙ לֵ֣ב אֶחָ֔ד[a] וְר֥וּחַ חֲדָשָׁ֖ה אֶתֵּ֑ן 19
בְּקִרְבְּכֶ֗ם[b] וַהֲסִרֹתִ֤י לֵב֙ הָאֶ֣בֶן֔ מִבְּשָׂרָ֑ם וְנָתַתִּ֥י לָהֶ֖ם לֵ֥ב בָּשָֽׂר׃ 20 לְמַ֣עַן֙ 20
בְּחֻקֹּתַ֥י יֵלֵ֖כוּ וְאֶת־מִשְׁפָּטַ֣י יִשְׁמְר֔וּ וְעָשׂ֖וּ אֹתָ֑ם וְהָי֥וּ לִ֛י לְעָ֖ם וַאֲנִ֥י אֶהְיֶ֖ה
לָהֶ֣ם לֵֽאלֹהִ֔ים׃ 21 [ba] וְאֶל־לֵ֞ב[b] שִׁקּוּצֵיהֶ֣ם וְתוֹעֲבֹתֵיהֶ֗ם לִבָּ֛ם הֹלֵ֖ךְ 21
בְּרֹאשָׁ֣ם נָתַ֔תִּי נְאֻ֖ם אֲדֹנָ֥י[c] יְהוִֽה׃ 22 וַיִּשְׂאוּ֩ הַכְּרוּבִ֨ים֙ אֶת־ 22
כַּנְפֵיהֶ֔ם וְהָאוֹפַנִּ֖ים לְעֻמָּתָ֑ם וּכְב֣וֹד אֱלֹהֵֽי־יִשְׂרָאֵ֗ל עֲלֵיהֶ֖ם מִלְמָֽעְלָה׃
23 וַיַּ֤עַל כְּב֙וֹד יְהוָ֔ה מֵעַ֖ל תּ֣וֹךְ הָעִ֑יר וַיַּעֲמֹ֕ד עַל־הָהָ֖ר אֲשֶׁ֥ר מִקֶּֽדֶם 23
לָעִֽיר׃ 24 וְר֣וּחַ נְשָׂאָ֔תְנִי וַתְּבִיאֵ֥נִי כַשְׂדִּ֖ימָה אֶל־הַגּוֹלָ֑ה בַּמַּרְאֶ֖ה בְּר֣וּחַ 24
אֱלֹהִ֔ים [a] וַיַּ֥עַל מֵעָלַ֖י הַמַּרְאֶ֥ה אֲשֶׁר־רָאִ֖יתִי׃ 25 וָאֲדַבֵּ֥ר אֶל־הַגּוֹלָ֖ה 25
אֵ֥ת כָּל־דִּבְרֵ֛י יְהוָ֖ה אֲשֶׁ֣ר הֶרְאָ֑נִי׃ פ

12 1 וַיְהִ֥י דְבַר־יְהוָ֖ה אֵלַ֥י לֵאמֹֽר׃ 2 בֶּן־אָדָ֗ם בְּתוֹךְ֙ בֵּ֣ית הַמְּרִ֔י
אַתָּ֥ה יֹשֵׁ֖ב אֲשֶׁ֣ר עֵינַ֣יִם לָהֶ֗ם לִרְא֣וֹת וְלֹ֣א רָא֔וּ אָזְנַ֖יִם[a] לָהֶ֑ם לִשְׁמֹ֣עַ
וְלֹ֣א שָׁמֵ֔עוּ כִּ֥י בֵ֖ית מְרִ֥י הֵֽם׃ 3 וְאַתָּ֣ה בֶן־אָדָ֗ם עֲשֵׂ֤ה לְךָ֙ כְּלֵ֣י גֹלָ֔ה 3
וּגְלֵ֖ה[a] יוֹמָ֣ם לְעֵינֵיהֶ֑ם וְגָלִ֗יתָ מִמְּקוֹמְךָ֙ אֶל־מָק֣וֹם אַחֵ֔ר לְעֵינֵיהֶ֖ם
אוּלַ֣י יִרְא֑וּ כִּ֥י בֵית־מְרִ֖י הֵֽמָּה׃ 4 וְהוֹצֵאתָ֤ כֵלֶ֙יךָ֙ כִּכְלֵ֣י גוֹלָ֔ה יוֹמָ֖ם 4
לְעֵינֵיהֶ֑ם וְאַתָּ֣ה תֵצֵ֤א בָּעֶ֙רֶב֙ לְעֵינֵיהֶ֔ם[a] כְּמוֹצָ֥אֵי גוֹלָֽה׃ 5 לְעֵינֵיהֶ֖ם 5
חֲתָר־לְךָ֣ בַקִּ֔יר וְהוֹצֵאתָ֖[a] בּ֑וֹ׃ 6 לְעֵינֵיהֶ֥ם עַל־כָּתֵ֖ף תִּשָּׂ֑א בָּעֲלָטָ֣ה[a] 6
תּוֹצִ֔יא[b] פָּנֶ֖יךָ תְּכַסֶּ֑ה וְלֹ֣א תִרְאֶ֔ה אֶת־הָאָ֖רֶץ כִּי־מוֹפֵ֥ת נְתַתִּ֖יךָ לְבֵ֥ית
יִשְׂרָאֵֽל׃ 7 וָאַ֣עַשׂ כֵּ֔ן [a] כַּאֲשֶׁ֥ר צֻוֵּ֖יתִי֙[a] כֵּלַ֣י[a] הוֹצֵ֤אתִי כִכְלֵי֙ גוֹלָ֔ה יוֹמָ֖ם 7

[16] Mm 1123. [17] Mm 3661. [18] Mm 2855. [19] Mp sub loco. [20] Mm 1902. [21] Mm 2876. [22] Mm 2364. [23] Mm 1342. Cp 12 [1] Mm 294. [2] Mp sub loco. [3] Mm 2811.

17 [a] 17 add ‖ [b] > pc Mss G[A 233] S, add? cf 16 ‖ [c] > G*, add ‖ [d] G *αὐτούς*, l M cf [a] ‖ [e] G *διέσπειρα αὐτούς*, l M cf [a] ‖ [f] G *αὐτοῖς*, l M cf [a] ‖ **18** [a] 18 add ad 17 ‖ **19** [a] G *ἑτέραν* = אַחֵר; prb l c pc Mss S[C] חָדָשׁ cf 18,31 36,26 ‖ [b] l c Or mlt Mss Edd GS C[Mss]V בקרבם ‖ **21** [a] 21 add ‖ [b–b] crrp; prp וְאֶלּה אַחֲרֵי ‖ [c] > G*, add ‖ **24** [a–a] G (S) *καὶ ἀνέβην ἀπό*, l M ‖ **Cp 12,2** [a] l c nonn Mss GS C[Mss]V וְאֹ ‖ **3** [a] > G*, dl (dttg) ‖ **4** [a] > G*S ‖ **5** [a] l וְיָצָאתָ cf Vrs et 6[b] 7[d] 12[b] ‖ **6** [a] GS pr cop cf 7[c] ‖ [b] l תֵּצֵא cf Gθ′SC et 5[a] ‖ **7** [a–a] G *κατὰ πάντα, ὅσα ἐνετείλατό μοι, καί* cf SV.

וּבְעֶרֶב חָתַרְתִּי־לִי בַּקִּיר בְּיָדb בָּעַלְתָּהc הוֹצֵאתִיd עַל־כְּתֵפְךָ נָשָׂאתִי ד⁴.ג.ד⁵.יט
לְעֵינֵיהֶם׃ פ 8 וַיְהִי דְבַר־יְהוָה אֵלַי בַּבֹּקֶר לֵאמֹר׃ 9 בֶּן־אָדָם 8 ל
9
10 הֲלֹא אָמְרוּ אֵלֶיךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל בֵּית הַמֶּרִי מֶה אַתָּה עֹשֶׂה׃ 10 אֱמֹר ח חס בסיפ.ד⁶
אֲלֵיהֶם כֹּה אָמַר אֲדֹנָיa יְהוִה הַנָּשִׂיאb הַמַּשָּׂאc הַזֶּה בִּירוּשָׁלַםd וְכָל־ ט.יב⁷
11 בֵּית יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר־הֵמָּה בְתוֹכָם׃ 11 אֱמֹר אֲנִי מוֹפֶתְכֶם כַּאֲשֶׁר עָשִׂיתִי ל
12 כֵּן יֵעָשֶׂה לָהֶם בַּגּוֹלָה בַּשִּׁבְיb יֵלֵכוּ׃ 12 וְהַנָּשִׂיא אֲשֶׁר־בְּתוֹכָם אֶל־a לג⁸.ל.ל
כְּתֵף יִשָּׂא בָּעַלְטָה וְיֵצֵאb בַּקִּיר יַחְתְּרוּc לְהוֹצִיאd בּוֹ פָּנָיו יְכַסֶּה יַעַן c לד.ג.ג רפי⁹
13 אֲשֶׁר לֹא־יִרְאֶה לַעַיִן gהוּא אֶת־הָאָרֶץ׃ 13 וּפָרַשְׂתִּי אֶת־רִשְׁתִּי עָלָיו ב חד פת וחד קמ¹⁰
כט
וְנִתְפַּשׂ בְּמִצּוֹדָתִי וְהֵבֵאתִי אֹתוֹ בָּבֶלָה אֶרֶץ כַּשְׂדִּים וְאוֹתָהּ לֹא־יִרְאֶה י ר״פ וכל ומ״פ וכל. עזרי⁵ ול בליש. ג¹¹
14 וְשָׁם יָמוּת׃ 14 וְכֹל אֲשֶׁר סְבִיבֹתָיוa עֻזְרָתוֹ וְכָל־אֲגַפָּיו אֲזָרֶה לְכָל־ ק
15 רֽוּחַ וְחֶרֶב אָרִיק אַחֲרֵיהֶם׃ 15 וְיָדְעוּ כִּי־אֲנִי יְהוָה בַּהֲפִיצִי אוֹתָם ד. ד בטע ר״פ בסיפ
16 בַּגּוֹיִם וְזֵרִיתִי אוֹתָם בָּאֲרָצוֹת׃ 16 וְהוֹתַרְתִּי מֵהֶם אַנְשֵׁי מִסְפָּר מֵחֶרֶב ב ור״פ
מֵרָעָבa וּמִדֶּבֶר לְמַעַן יְסַפְּרוּ אֶת־כָּל־תּוֹעֲבֹתֵיהֶם בַּגּוֹיִם אֲשֶׁר־בָּאוּ ג מל. יג¹²
שָׁם וְיָדְעוּ כִּי־אֲנִי יְהוָה׃ פ
17 וַיְהִי דְבַר־יְהוָה אֵלַי לֵאמֹר׃ 18 בֶּן־אָדָם לַחְמְךָ בְרַעַשׁ
19 תֹּאכֵל וּמֵימֶיךָ בְרַעְדָּנָה וּבִרְאָגָהa תִּשְׁתֶּה׃ 19 וְאָמַרְתָּ אֶל־עַם הָאָרֶץ יג¹³.ל.ל¹⁴
כֹּה־אָמַר אֲדֹנָיa יְהוִה לִיוֹשְׁבֵי יְרוּשָׁלַםb אֶל־אַדְמַת יִשְׂרָאֵל לַחְמָם ח
בְּדְאָגָה יֹאכֵלוּ וּמֵימֵיהֶם בְּשִׁמָּמוֹן יִשְׁתּוּ לְמַעַן תִּשַּׁם אַרְצָהc מִמְּלֹאָהd ל. ב חד קמ וחד פת¹⁵.ב¹⁶
20 מֵחֲמַס כָּל־הַיֹּשְׁבִים בָּהּ׃ 20 וְהֶעָרִים הַנּוֹשָׁבוֹת תֵּחָרַבְנָה וְהָאָרֶץ יא ס״פ בסיפ
שְׁמָמָה תִּהְיֶה וִידַעְתֶּם כִּי־אֲנִי יְהוָה׃ פ
21 וַיְהִי דְבַר־יְהוָה אֵלַי לֵאמֹר׃ 22 בֶּן־אָדָם מָה־הַמָּשָׁל הַזֶּה
לָכֶם עַל־אַדְמַת יִשְׂרָאֵל לֵאמֹר יַאֲרְכוּ הַיָּמִים וְאָבַד כָּל־a חָזוֹן׃ ו בסיפ

[4] Mm 2812. [5] Mp sub loco. [6] Mm 2813. [7] Mm 1447. [8] Mm 210. [9] Mm 2814. [10] Mm 2815. [11] Mm 2816. [12] Mm 2938. [13] Mm 787. [14] Mm 532. [15] Mm 2817. [16] Mm 2818.

7 [b] > 𝔊*𝔖, add? || [c] 𝔊𝔖𝔙 pr cop cf 6[a] || [d] l יָצָאתִי cf Vrs et 5[a] || **10** [a] > Ms 𝔊*, add || [b] pr σ′ *περί* 𝔗 *'l* 𝔙 *super*, prb l עַל־ה׳ || [c] frt dl, dttg || [d] sic Ł, mlt Mss Edd לָם— || [e] l כֹּה— || **12** [a] = עַל || [b] l c pc Mss 𝔊𝔖𝔗[Mss] יצא ע || [c] 𝔊𝔖 sg, l יִחְתֹּר || [d] 𝔊(𝔖) *τοῦ ἐξελθεῖν αὐτόν*, l לָצֵאת cf 5[a] || [e] 𝔊(𝔖) *ὅπως*, l לְמַעַן || [f] 𝔊 pass, l יִרְאֶה || [g–g] add || **14** [a] l עֻזְרָיו cf 𝔊𝔖𝔗 || **16** [a] nonn Mss Edd 𝔊𝔖𝔙 ומ׳ || **18** [a] add? || **19** [a] > Ms 𝔊*, add || [b] = עַל || [c] pc Mss Ed ארצם, 𝔊(𝔖𝔗𝔙) *ἡ γῆ* = הָאָרֶץ? || [d] Ms 𝔊 ומלואה, frt l || **22** [a] > Ms 𝔊*.

23 לָכֵן אֱמֹר אֲלֵיהֶם כֹּה־אָמַר אֲדֹנָי[a] יְהוִה הִשְׁבַּתִּי[b] אֶת־הַמָּשָׁל הַזֶּה
וְלֹא־יִמְשְׁלוּ אֹתוֹ עוֹד בְּיִשְׂרָאֵל כִּי אִם־דַּבֵּר אֲלֵיהֶם קָרְבוּ הַיָּמִים
24 וּדְבַר[c] כָּל־חָזוֹן: 24 כִּי לֹא יִהְיֶה עוֹד כָּל־חֲזוֹן[a] שָׁוְא וּמְקֹסָם[b] חָלָק
25 בְּתוֹךְ בֵּית[c] יִשְׂרָאֵל: 25 כִּי | אֲנִי יְהוָה אֲדַבֵּר אֶת אֲשֶׁר אֲדַבֵּר[a] דָּבָר
וְיֵעָשֶׂה[b] לֹא[c] תִמָּשֵׁךְ[d] עוֹד כִּי בְיֹמֵיכֶם בֵּית הַמְרִי אֲדַבֵּר דָּבָר וַעֲשִׂתִיו
26 27 נְאֻם אֲדֹנָי[e] יְהוִה: פ 26 וַיְהִי דְבַר־יְהוָה אֵלַי לֵאמֹר: 27 בֶּן־אָדָם
הִנֵּה בֵית־יִשְׂרָאֵל אֹמְרִים הֶחָזוֹן אֲשֶׁר־הוּא חֹזֶה לְיָמִים רַבִּים וְלְעִתִּים
רְחוֹקוֹת הוּא נִבָּא: 28 לָכֵן אֱמֹר אֲלֵיהֶם כֹּה אָמַר אֲדֹנָי[a] יְהוִה 28
לֹא־תִמָּשֵׁךְ עוֹד כָּל־דְּבָרַי אֲשֶׁר אֲדַבֵּר[b] דָּבָר וְיֵעָשֶׂה[b] נְאֻם אֲדֹנָי[c]
יְהוִה: ס

13 1 וַיְהִי דְבַר־יְהוָה אֵלַי לֵאמֹר: 2 בֶּן־אָדָם הִנָּבֵא[a] אֶל־נְבִיאֵי
3 יִשְׂרָאֵל הַנִּבָּאִים[b] וְאָמַרְתָּ[c] לִנְבִיאֵי מִלִּבָּם[c] שִׁמְעוּ דְבַר־יְהוָה: 3 כֹּה
אָמַר אֲדֹנָי[a] יְהוִה הוֹי עַל־הַנְּבִיאִים הַנְּבָלִים אֲשֶׁר הֹלְכִים אַחַר
4 רוּחָם[b] וּלְבִלְתִּי רָאוּ: 4 כְּשֻׁעָלִים בֶּחָרָבוֹת נְבִיאֶיךָ יִשְׂרָאֵל הָיוּ[a]:
5 לֹא עֲלִיתֶם בַּפְּרָצוֹת[a] וַתְּגָדְרוּ גָדֵר עַל־בֵּית יִשְׂרָאֵל לַעֲמֹד בַּמִּלְחָמָה
6 בְּיוֹם יְהוָה: 6 חָזוּ[a] שָׁוְא וְקֶסֶם[b] כֹּזְבִ הָאֹמְרִים נְאֻם־יְהוָה וַיהוָה לֹא
7 שְׁלָחָם וַיְחַלּוּ לְקַיֵּם דָּבָר: 7 הֲלוֹא מַחֲזֵה־שָׁוְא חֲזִיתֶם וּמִקְסָם כָּזָב
8 אֲמַרְתֶּם[a] וְאֹמְרִים נְאֻם־יְהוָה וַאֲנִי לֹא דִבַּרְתִּי[a]: ס 8 לָכֵן[a] כֹּה
אָמַר אֲדֹנָי[b] יְהוִה יַעַן דַּבֶּרְכֶם שָׁוְא וַחֲזִיתֶם כָּזָב לָכֵן הִנְנִי אֲלֵיכֶם[c]
9 נְאֻם אֲדֹנָי[d] יְהוִה: 9 וְהָיְתָה[a] יָדִי אֶל[b]־הַנְּבִיאִים הַחֹזִים שָׁוְא וְהַקֹּסְמִים
כְּזָבִ בְּסוֹד עַמִּי לֹא־יִהְיוּ וּבִכְתָב בֵּית־יִשְׂרָאֵל לֹא יִכָּתֵבוּ וְאֶל־אַדְמַת

[17]Mm 2912. [18]Mm 2813. [19]Mm 3648. [20]Mm 2819. **Cp 13** [1]Mm 2860. [2]Mm 1440. [3]Mm 324. [4]Mm 2459. [5]Mm 3527. [6]Mp sub loco.

23 [a] > 𝔊*, add ‖ [b] 1 c pc Mss $\mathfrak{G}^{BOL}$ וְהִ ‖ [c] $\mathfrak{G}^{L}$ σ′ *καὶ (ὁ) καιρός*, 𝔖 *wnhw'*; prp וּבָא, al וְנָבַר ‖ **24** [a] pc Mss חָזוּ ‖ [b] pc Mss ומקסם ‖ [c] mlt Mss Edd 𝔊𝔖𝔗^{Mss}𝔙 בְּנֵי cf 3,1[b] ‖ **25** [a] huc tr ˙ cf 28 ‖ [b–b] 𝔊 *λαλήσω καὶ ποιήσω*, prp דַּבֵּר וְעָשֹׂה; 1 וז cf 28 ‖ [c] Vrs pr cop ‖ [d] 𝔊(𝔖) *μηκύνω* ‖ [e] > 𝔊*, add ‖ **28** [a] > Ms 𝔊*, add ‖ [b–b] cf 25[b–b] ‖ [c] > 𝔊*, add ‖ **Cp 13,2** [a] = עַל ‖ [b] 1 הַנָּבֵא (cf 𝔊) aut huc tr ex v b מלבם (et dl לנביאי) ‖ [c–c] 𝔊 *πρὸς αὐτούς*, frt 1 אליהם cf [b] ‖ **3** [a] > 𝔊*, add ‖ [b–b] 𝔊 *τοῖς προφητεύουσιν ἀπὸ καρδίας αὐτῶν* (cf 2), frt recte ‖ **4** [a] > Ms 𝔊*, add? ‖ **5** [a] 𝔊𝔖𝔗^{Mss}𝔙 sg, 1 בְּפֶרֶץ ut 22,30 ‖ **6** [a] 𝔊(𝔗) *βλέποντες* = חֹזֵי? ‖ [b] 𝔊(𝔗) *μαντευόμενοι* = קֹסְמֵי? prb l קָסֹמ ‖ **7** [a–a] > 𝔊*, add ‖ **8** [a] 𝔊 + *εἶπον* cf 7,2[a] ‖ [b] > 𝔊*, add ‖ [c] = עַל ‖ [d] > Ms 𝔊*, add ‖ **9** [a] 𝔊 *καὶ ἐκτενῶ*, l וְנָטִיתִי ut 14,9.13 ‖ [b] = עַל.

יא בטע בסיפ[17]. ד[18]. יב בטע בסיפ

יח. ב. ג[19]

ל[20]

ב. ב. ל

ל מל. יא בטע בסיפ[17]. ד[18]

ב. ב

ו[1] ה מנה בסיפ

ל

ג מל[2]. ב

ה ר"פ בסיפ. ל. ל. יג[3] וכל מלכים ישעיה וירמיה דכות: ב מ יא

ד בסיפ[4]

ב[5]. ב

ב. ד בסיפ[4]. כג בטע בסיפ. פט

ב[6]. ל[6]. ב חד חס וחד מל

מז פסוק לא לא לא. ל בסיפ. ד. ח

10 יִשְׂרָאֵל לָא יָבֹאוּ וִידַעְתֶּם כִּי אֲנִי אֲדֹנָי יְהוִה׃ 10 יַעַן וּבְיַעַן הִשְׁעוּ ג.ב
אֶת־עַמִּי לֵאמֹר שָׁלוֹם וְאֵין שָׁלוֹם וְהוּא בָּנָה חַיִץ וְהִנָּם טָחִים אֹתוֹ ה.ל
11 תָּפֵל׃ 11 אֱמֹר אֶל־טָחֵי תָפֵל וְיִפֹּל הָיָתָה | וְגֶשֶׁם שׁוֹטֵף וְאַתֶּנָה אַבְנֵי ג.ג.ג
12 אֶלְגָּבִישׁ תִּפֹּלְנָה וְרוּחַ סְעָרוֹת תְּבַקָּעֵנָה׃ 12 וְהִנֵּה נָפַל הַקִּיר הֲלוֹא ב
13 יֵאָמֵר אֲלֵיכֶם אַיֵּה הַטִּיחַ אֲשֶׁר טַחְתֶּם׃ ס 13 לָכֵן כֹּה אָמַר אֲדֹנָי כג בטע בסיפ.כט
יְהוִה וּבְקַעְתִּי רוּחַ־סְעָרוֹת בַּחֲמָתִי וְגֶשֶׁם שׁוֹטֵף בְּאַפִּי יִהְיֶה וְאַבְנֵי ה.י ול חס
14 אֶלְגָּבִישׁ בְּחֵמָה לְכָלָה׃ 14 וְהָרַסְתִּי אֶת־הַקִּיר אֲשֶׁר־טַחְתֶּם טָפֵל
וְהִגַּעְתִּיהוּ אֶל־הָאָרֶץ וְנִגְלָה יְסֹדוֹ וְנָפְלָה וּכְלִיתֶם בְּתוֹכָהּ וִידַעְתֶּם ל.ל וחס.יא ס״פ בסיפ
15 כִּי־אֲנִי יְהוִה׃ 15 וְכִלֵּיתִי אֶת־חֲמָתִי בַּקִּיר וּבַטָּחִים אֹתוֹ תָּפֵל וְאֹמַר ל
16 לָכֶם אֵין הַקִּיר וְאֵין הַטָּחִים אֹתוֹ׃ 16 נְבִיאֵי יִשְׂרָאֵל הַנִּבְּאִים אֶל־ יא; מ״פ אין ואין וכל ר״פ דכות ב מ ב. יג; 12 וכל עזרא דכות ב מ א
יְרוּשָׁלַם וְהַחֹזִים לָהּ חִזָּיוֹן שָׁלוֹם וְאֵין שָׁלוֹם נְאֻם אֲדֹנָי יְהוִה׃ פ ח חס 13. ז 7. ח חס 13
17 וְאַתָּה בֶּן־אָדָם שִׂים פָּנֶיךָ אֶל־בְּנוֹת עַמְּךָ הַמִּתְנַבְּאוֹת מִלִּבְּהֶן כג בסיפ. כד. ג 14
18 וְהִנָּבֵא עֲלֵיהֶן׃ 18 וְאָמַרְתָּ כֹּה־אָמַר | אֲדֹנָי יְהוִה הוֹי לְמַתְפְּרוֹת ז וכל כלית דכות 15. ל
כְּסָתוֹת עַל | כָּל־אַצִּילֵי יָדָיִם וְעֹשׂוֹת הַמִּסְפָּחוֹת עַל־רֹאשׁ כָּל־קוֹמָה ל. ב 10. כב 16
לְצוֹדֵד נְפָשׁוֹת הַנְּפָשׁוֹת תְּצוֹדְדָנָה לְעַמִּי וּנְפָשׁוֹת לָכֶנָּה תְּחַיֶּינָה׃ ל.ל.ל
19 וַתְּחַלְּלֻנָה אֹתִי אֶל־עַמִּי בְּשַׁעֲלֵי שְׂעֹרִים וּבְפִתֻּתֵי לֶחֶם לְהָמִית ל. ו 17. ל.ל
נְפָשׁוֹת אֲשֶׁר לֹא־תְמוּתֶנָּה וּלְחַיּוֹת נְפָשׁוֹת אֲשֶׁר לֹא־תְחַיֶּינָה בְּכַזַּבְכֶם ל.ל.ל.ל
20 לְעַמִּי שֹׁמְעֵי כָזָב׃ ס 20 לָכֵן כֹּה־אָמַר | אֲדֹנָי יְהוִה הִנְנִי אֶל־ יא בטע בסיפ. כט
כִּסְּתוֹתֵיכֶנָה אֲשֶׁר אַתֶּנָּה מְצוֹדְדוֹת שָׁם אֶת־הַנְּפָשׁוֹת לְפָרְחוֹת ל.ל.ב.ג
וְקָרַעְתִּי אֹתָם מֵעַל זְרוֹעֹתֵיכֶם וְשִׁלַּחְתִּי אֶת־הַנְּפָשׁוֹת אֲשֶׁר אַתֶּם כה חס בסיפ
21 מְצוֹדְדוֹת אֶת־נְפָשִׁים לְפָרְחוֹת׃ 21 וְקָרַעְתִּי אֶת־מִסְפְּחֹתֵיכֶם ב.ב
וְהִצַּלְתִּי אֶת־עַמִּי מִיֶּדְכֶן וְלֹא־יִהְיוּ עוֹד בְּיֶדְכֶן לְמִצּוֹדָה וִידַעְתֶּן כִּי־ ל.ב.ב ס״פ בסיפ

7 Mm 2627. 8 Mm 2034. 9 Mm 2930. 10 Mp sub loco. 11 Mm 1269. 12 Mm 2682. 13 Mm 1614. 14 Mm 2820. 15 Mm 1197. 16 Mm 1104. 17 Mm 364. 18 Mm 2912.

9 c G 3 pl ‖ d > V^{P} pc Mss G*, add ‖ **10** a G(SV) *καὶ αὐτοί*, frt l וְהֵמָּה ‖ **11** a > GS, dl (dttg) ‖ b prb l c pc Mss G וְהִ׳ ‖ c G(V) *καὶ δώσω*, sed prb dl אתנה et cj ו c vb sq ‖ d l תִּבְקַע cf G *ῥαγήσεται* ‖ **13** a > G*, add ‖ b prp תְּפִלָּה cf 11 ‖ **14** a–a add? ‖ **15** a ST pass, l וְאֹמַר cf 12 ‖ b l אַיֵּה, וְאֵיהָ cf S et 12 ‖ **16** a sic L, mlt Mss Edd הַנִּ׳ ‖ b = עַל ‖ c > Ms G ‖ d > G*, add ‖ **17** a = עַל ‖ **18** a > G*, add ‖ b pc Mss ST יָדַיִם; Gσ′(V) *χειρός*, prb l יָד ‖ c V^{P} pc Mss GS + כָּל ‖ d prb l הַנִּ׳ interrogativum cf T ‖ e > G ‖ **19** a = עַל ‖ b G(S) *λαῷ* ‖ **20** a > G*, add ‖ b = עַל ‖ c > 2 Mss Arm Hier, frt l בָּם cf STV ‖ d > G*S, add ‖ e l הם– ‖ f–f l אֹתָן חֲפָשִׁים ‖ g prb add ‖ **21** a l כן–.

ל אֲנִי יְהוָה׃ 22 יַעַן הַכְאֹותa לֵב־צַדִּיק שֶׁקֶרb וַאֲנִי לֹא הִכְאַבְתִּיו 22
ג19. ל. כג בטע בסיפ וּלְחַזֵּק יְדֵי רָשָׁע לְבִלְתִּי־שׁוּב מִדַּרְכּוֹ הָרָע לְהַחֲיוֹתוֹ׃ 23 לָכֵן שָׁוְא לֹא 23
ב. ב ס״פ בסיפ תֶחֱזֶינָה וְקֶסֶם[a] לֹא־תִקְסֹמְנָה עוֹד וְהִצַּלְתִּי אֶת־עַמִּי מִיֶּדְכֶן וִידַעְתֶּן
כִּי־אֲנִי יְהוָה׃

ח סביר לשון רבים וחד מן הי[2] מל וכל מגלה דכורת ב מ ב 14 1 וַיָּבֹואוּa אֵלַי אֲנָשִׁים מִזִּקְנֵי יִשְׂרָאֵל וַיֵּשְׁבוּ לְפָנָי׃ פ 2 וַיְהִי סו׳ 1
ל 3 דְּבַר־יְהוָה אֵלַי לֵאמֹר׃ 3 בֶּן־אָדָם הָאֲנָשִׁים הָאֵלֶּה הֶעֱלוּ גִלּוּלֵיהֶם 3
ל14 עַל־לִבָּם וּמִכְשׁוֹל עֲוֹנָם נָתְנוּ נֹכַח פְּנֵיהֶם הַאִדָּרֹשׁa אִדָּרֵשׁb לָהֶם׃ ס
4 לָכֵן דַּבֵּר־אֲלֵיהֶם וְאָמַרְתָּ אֲלֵיהֶם כֹּה־אָמַר | אֲדֹנָיa יְהוִה אִישׁ אִישׁ 4
ו3 מִבֵּית יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר יַעֲלֶה אֶת־גִּלּוּלָיו אֶל־לִבּוֹb וּמִכְשׁוֹל עֲוֹנוֹ יָשִׂים
ב ומל4. יד בטע5. בא ק נֹכַח פָּנָיו וּבָא אֶל־הַנָּבִיא אֲנִי יְהוָה נַעֲנֵיתִי לוֹ בָּהc בְּרֹב גִּלּוּלָיו׃
ט. ב וחס6 5 לְמַעַן תְּפֹשׂ אֶת־בֵּית־יִשְׂרָאֵל בְּלִבָּם אֲשֶׁר נָזֹרוּ מֵעָלַי בְּגִלּוּלֵיהֶם 5
יא בטע בסיפ7 כֻּלָּם׃a ס 6 לָכֵן אֱמֹר | אֶל־בֵּית יִשְׂרָאֵל כֹּה אָמַר אֲדֹנָיa יְהוִה 6
ב. ג כת כן ול בלישׁ שׁוּבוּ וְהָשִׁיבוּ מֵעַל גִּלּוּלֵיכֶם וּמֵעַל כָּל־תּוֹעֲבֹתֵיכֶם הָשִׁיבוּ פְּנֵיכֶם׃
ו3. ל. ל 7 כִּי אִישׁ אִישׁ מִבֵּית יִשְׂרָאֵל וּמִן־הַגֵּרb אֲשֶׁר־יָגוּר בְּיִשְׂרָאֵל וְיִנָּזֵרa מֵאַחֲרַי 7
ז רפ6 וַיַּעַל גִּלּוּלָיו אֶלb־לִבּוֹ וּמִכְשׁוֹל עֲוֹנוֹ יָשִׂים נֹכַח פָּנָיו וּבָא אֶל־הַנָּבִיא
ב9. ד10 וחד מן ה11 פסוק בסיפ לִדְרֹשׁ־לוֹ בִּי אֲנִי יְהוָה נַעֲנֶה־לוֹ בִּי׃ 8 וְנָתַתִּי אֶת־פָּנַי בָּאִישׁ הַהוּא 8
ל. יא ס״פ בסיפ וְהַשְׁמֹתִיהוּa לְאוֹת וְלִמְשָׁלִיםb וְהִכְרַתִּיו מִתּוֹךְ עַמִּי וִידַעְתֶּם כִּי־אֲנִי
ג ר״פ12. ג. ל יְהוָה׃ ס 9 וְהַנָּבִיא כִּי־יִפָּתֶה וְדִבֶּר דָּבָר אֲנִי יְהוָה פִּתִּיתִי אֶת 9
ל הַנָּבִיא הַהוּא וְנָטִיתִי אֶת־יָדִי עָלָיו וְהִשְׁמַדְתִּיו מִתּוֹךְ עַמִּי יִשְׂרָאֵל׃
י. ב. ב. ל 10 וְנָשְׂאוּ עֲוֹנָם כַּעֲוֹן הַדֹּרֵשׁ כַּעֲוֹן הַנָּבִיא יִהְיֶה׃ 11 לְמַעַן לֹא־יִתְעֶה 10 11
ב עוֹד בֵּית־יִשְׂרָאֵל מֵאַחֲרַי וְלֹא־יִטַּמְּאוּ עוֹד בְּכָל־פִּשְׁעֵיהֶם וְהָיוּ לִי
לְעָם וַאֲנִי אֶהְיֶה לָהֶם לֵאלֹהִים נְאֻם אֲדֹנָיa יְהוִה׃ פ
12 13 12 וַיְהִי דְבַר־יְהוָה אֵלַי לֵאמֹר׃ 13 בֶּן־אָדָם אֶרֶץ כִּי תֶחֱטָא־לִי
יו חס את. ל בטע מלעיל. ג לִמְעָל־מַעַל וְנָטִיתִי יָדִי עָלֶיהָ וְשָׁבַרְתִּי לָהּ מַטֵּה־לֶחֶם וְהִשְׁלַחְתִּי־a

19Mm 2821. **Cp 14** 1Mp sub loco. 2Mm 1552. 3Mm 764. 4Mm 2822. 5Mm 3948. 6Mm 2823. 7Mm 2912. 8Mm 437. 9Mm 2824. 10Mm 2825. 11Mm 2855. 12Mm 1134.

22 a prb l הַכְאִיב cf aβ || b > 𝔊*, add || **23** a prb l כָּזָב cf 6.7.9.19 || **Cp 14,1** a l c pc Mss Vrs ויבאו || **3** a prp הַדָּהַד, al הַאִדָּרֵשׁ cf b || b dl, dttg || **4** a > 𝔊*, add || b = עַל || c K בָּהּ; l בִּי cf 𝔗 et 7 || **5** a > 𝔊 || **6** a > 𝔗 2 Mss 𝔊*, add || **7** a prp הַגָּוֵר cf 𝔊𝔖 || b = עַל || **8** a nonn Mss וְהִשׁ׳, l וְשַׂמְתִּיהוּ cf Vrs || b l וּלְמָשָׁל cf 𝔖𝔙 || **11** a > Ms 𝔊*, add || **13** a prp וְשִׁלַּח׳ cf 19.21.

14 בָּהּ רָעָב וְהִכְרַתִּי מִמֶּנָּה אָדָם וּבְהֵמָה׃ 14 וְהָיוּ שְׁלֹשֶׁת הָאֲנָשִׁים הָאֵלֶּה
דניאל חד מן ג חס׳ בליש . ד[13] בְּתוֹכָהּ נֹחַ דָּנִאֵל וְאִיּוֹב הֵמָּה בְּצִדְקָתָם [a]יְנַצְּלוּ נַפְשָׁם[a] נְאֻם [b]אֲדֹנָי
כב[14] ו[15] מנה ר״פ . ג . ל יְהוִה׃ 15 [a]לוּ־חַיָּה רָעָה אַעֲבִיר בָּאָרֶץ וְשִׁכְּלָתָהּ[b] וְהָיְתָה שְׁמָמָה
16 מִבְּלִי עוֹבֵר מִפְּנֵי הַחַיָּה׃ 16 שְׁלֹשֶׁת[a] הָאֲנָשִׁים הָאֵלֶּה בְּתוֹכָהּ חַי־אָנִי
נְאֻם אֲדֹנָי[b] יְהוִה אִם־בָּנִים וְאִם־בָּנוֹת יַצִּילוּ הֵמָּה לְבַדָּם יְנַצָּלוּ וְהָאָרֶץ
17 תִּהְיֶה שְׁמָמָה׃ 17 אוֹ חֶרֶב אָבִיא עַל־הָאָרֶץ הַהִיא וְאָמַרְתִּי חֶרֶב
ה חרב על[16] . ל בעינ׳ תַּעֲבֹר בָּאָרֶץ וְהִכְרַתִּי מִמֶּנָּה אָדָם וּבְהֵמָה׃ 18 וּשְׁלֹשֶׁת הָאֲנָשִׁים
הָאֵלֶּה בְּתוֹכָהּ חַי־אָנִי נְאֻם אֲדֹנָי[a] יְהוִה לֹא יַצִּילוּ בָנִים וּבָנוֹת כִּי הֵם
ט[17] 19 לְבַדָּם יְנַצָּלוּ׃ 19 אוֹ דֶבֶר אֲשַׁלַּח אֶל[a]־הָאָרֶץ הַהִיא וְשָׁפַכְתִּי חֲמָתִי
ג ר״פ[18] . דניאל חד מן ג חס׳ בליש . ד[13] 20 עָלֶיהָ בְּדָם לְהַכְרִית מִמֶּנָּה אָדָם וּבְהֵמָה׃ 20 וְנֹחַ דָּנִאֵל וְאִיּוֹב בְּתוֹכָהּ
ל חַי־אָנִי נְאֻם אֲדֹנָי[a] יְהוִה אִם־בֵּן אִם־בַּת יַצִּילוּ הֵמָּה בְּצִדְקָתָם יַצִּילוּ
21 נַפְשָׁם׃ פ 21 כִּי[a] כֹה אָמַר אֲדֹנָי[b] יְהוִה אַף כִּי־אַרְבָּעַת שְׁפָטַי |
יג[19] הָרָעִים חֶרֶב וְרָעָב וְחַיָּה רָעָה וְדֶבֶר שִׁלַּחְתִּי אֶל[c]־יְרוּשָׁלַ͏ִם לְהַכְרִית
יג[20] וכל עזרא דכות׳ ב מ א מִמֶּנָּה אָדָם וּבְהֵמָה׃ 22 וְהִנֵּה נוֹתֶרֶת־בָּהּ פְּלֵטָה הַמּוֹצָאִים[a] בָּנִים
ג חס׳[21] . ב[22] ד מל וּבָנוֹת הִנָּם יוֹצְאִים אֲלֵיכֶם וּרְאִיתֶם אֶת־דַּרְכָּם וְאֶת־עֲלִילוֹתָם
וְנִחַמְתֶּם עַל־הָרָעָה אֲשֶׁר הֵבֵאתִי עַל־יְרוּשָׁלַ͏ִם אֵת[b] כָּל־[c]אֲשֶׁר
ל 23 הֵבֵאתִי עָלֶיהָ׃ 23 וְנִחַמְתֶּם אֶתְכֶם כִּי־תִרְאוּ אֶת־דַּרְכְּכֶם וְאֶת־עֲלִילוֹתֵיכֶם
ל וִידַעְתֶּם כִּי לֹא חִנָּם[a] עָשִׂיתִי אֶת כָּל־אֲשֶׁר־עָשִׂיתִי בָּהּ נְאֻם אֲדֹנָי[b]
יְהוִה׃ פ

15 1 וַיְהִי דְבַר־יְהוָה אֵלַי לֵאמֹר׃ 2 [a]בֶּן־אָדָם מַה־יִּהְיֶה עֵץ־הַגֶּפֶן
ג[1] . ב 3 מִכָּל־עֵץ הַזְּמוֹרָה[b] אֲשֶׁר הָיָה בַּעֲצֵי הַיָּעַר׃ 3 הֲיֻקַּח[a] מִמֶּנּוּ עֵץ
ה[2] . ב[3] . י ר״פ בסיפ׳[4] לַעֲשׂוֹת לְמְלָאכָה אִם־יִקְחוּ מִמֶּנּוּ יָתֵד לְתָלוֹת עָלָיו כָּל־כְּלִי׃ 4 הִנֵּה
נא[5] . ב חד פת׳ וחד קמ׳ . ל לָאֵשׁ נִתַּן לְאָכְלָה אֵת שְׁנֵי קְצוֹתָיו אָכְלָה הָאֵשׁ וְתוֹכוֹ נָחָר הֲיִצְלָח

[13]Mm 2826. [14]Mm 1444. [15]Mm 1236. [16]Mm 2748. [17]Mm 425. [18]Mm 47. [19]Mm 2827. [20]Mm 2682. [21]Mm 434. [22]Mm 2828. **Cp 15** [1]Mm 2800. [2]Mp sub loco. [3]Mm 3766. [4]Mm 2869. [5]Mm 2838.

14 [a–a] 𝔊 *σωθήσονται* = יְנַצְּלוּ cf 16.18; prp נַפְשָׁם יַצִּילוּ cf 20 ‖ [b] > 𝔈𝔊*, add ‖ **15** [a] prb l אוֹ cf 17.19 ‖ [b] 2 Mss 𝔊 ושכלתיה ‖ **16** [a] l c mlt Mss 𝔊𝔖 וּשׁ cf 18 ‖ [b] > 𝔈𝔊*, add ‖ **18** [a] > 2 Mss 𝔊*, add ‖ **19** [a] = עַל ‖ **20** [a] > 𝔊*, add ‖ **21** [a] > 𝔊 ‖ [b] > 𝔊*, add ‖ [c] = עַל ‖ **22** [a] 𝔊(σ′𝔖𝔙) *οἱ ἐξάγουσιν*, l מוֹצְאִים ‖ [b] prb l אל = עַל ‖ [c] 𝔊 + *τὰ κακά* ‖ **23** [a] mlt Mss Edd pr אֶל־ ‖ [b] > 𝔊*, add ‖ **Cp 15,2** [a] 𝔊-A62 pr *καὶ σύ* = וְאַתָּה? ‖ [b] > 𝔊B text1Cyr, frt dl; al huc tr ‖ **3** [a] 𝔊(𝔗) *εἰ λήμψονται* = הֲיֻקַּח cf 𝔙.

לְמְלָאכָה׃ 5 הִנֵּה בִּהְיוֹתָהּ תְּמִים לֹא יֵעָשֶׂה לְמְלָאכָה אַף כִּי־אֵשׁ 5
אֲכָלַתְהוּ וַיֵּחָר וְנֵעָשָׂה עוֹד לִמְלָאכָה׃ ס 6 לָכֵן[a] כֹּה[a] אָמַר[a] אֲדֹנָי[b] 6
יְהוִה כַּאֲשֶׁר עֵץ־הַגֶּפֶן בְּעֵץ[c] הַיַּעַר אֲשֶׁר־נָתַתִּיו לָאֵשׁ לְאָכְלָה כֵּן
נָתַתִּי אֶת־יוֹשְׁבֵי יְרוּשָׁלִָם׃ 7 וְנָתַתִּי[a] אֶת־פָּנַי[a] בָּהֶם מֵהָאֵשׁ יָצְאוּ וְהָאֵשׁ 7
תְּאכְלֵם וִידַעְתֶּם[a] כִּי־אֲנִי יְהוָה בְּשׂוּמִי אֶת־פָּנַי בָּהֶם׃ 8 וְנָתַתִּי אֶת־ 8
הָאָרֶץ שְׁמָמָה יַעַן מָעֲלוּ מַעַל נְאֻם אֲדֹנָי[a] יְהוִה׃ פ

16 1 וַיְהִי דְבַר־יְהוָה אֵלַי לֵאמֹר׃ 2 בֶּן־אָדָם הוֹדַע אֶת־יְרוּשָׁלִַם 16
אֶת־תּוֹעֲבֹתֶיהָ׃ 3 וְאָמַרְתָּ כֹּה־אָמַר אֲדֹנָי[a] יְהוִה לִירוּשָׁלִַם מְכֹרֹתַיִךְ 3
וּמֹלְדֹתַיִךְ מֵאֶרֶץ הַכְּנַעֲנִי אָבִיךְ הָאֱמֹרִי[b] וְאִמֵּךְ[c] חִתִּית׃ 4 וּמוֹלְדוֹתַיִךְ 4
בְּיוֹם הִוָּלֶדֶת אֹתָךְ לֹא־כֻרַת שָׁרֵךְ[a] וּבַמַּיִם לֹא־רֻחַצְתְּ לְמִשְׁעִי[b]
וְהָמְלַחַ לֹא הֻמְלַחַתְּ וְהָחְתֵּל לֹא חֻתָּלְתְּ׃[c] 5 לֹא־חָסָה עָלַיִךְ עַיִן 5
לַעֲשׂוֹת לָךְ אַחַת מֵאֵלֶּה לְחֶמְלָה עָלַיִךְ וַתֻּשְׁלְכִי אֶל־[a]פְּנֵי הַשָּׂדֶה
בְּנֻעַל נַפְשֵׁךְ בְּיוֹם הֻלֶּדֶת אֹתָךְ׃ 6 וָאֶעֱבָר עָלַיִךְ וָאֶרְאֵךְ מִתְבּוֹסֶסֶת 6
בְּדָמַיִךְ[a] וָאֹמַר לָךְ בְּדָמַיִךְ[a] חֲיִי[b] וָאֹמַר לָךְ בְּדָמַיִךְ חֲיִי[b]׃ 7 רְבָבָה[a] 7
כְּצֶמַח הַשָּׂדֶה נְתַתִּיךְ[b] וַתִּרְבִּי וַתִּגְדְּלִי וַתָּבֹאִי[c] בַּעֲדִי עֲדָיִים[c] שָׁדַיִם[d]
נָכֹנוּ וּשְׂעָרֵךְ צִמַּח וְאַתְּ עֵרֹם וְעֶרְיָה׃ 8 וָאֶעֱבָר עָלַיִךְ וָאֶרְאֵךְ וְהִנֵּה 8
עִתֵּךְ עֵת דֹּדִים וָאֶפְרֹשׂ כְּנָפִי עָלַיִךְ וָאֲכַסֶּה עֶרְוָתֵךְ וָאֶשָּׁבַע לָךְ וָאָבוֹא
בִּבְרִית אֹתָךְ[a] נְאֻם אֲדֹנָי[b] יְהוִה וַתְּהִי לִי[c]׃ 9 וָאֶרְחָצֵךְ בַּמַּיִם וָאֶשְׁטֹף 9
דָּמַיִךְ[a] מֵעָלָיִךְ וָאֲסֻכֵךְ בַּשָּׁמֶן׃ 10 וָאַלְבִּישֵׁךְ רִקְמָה וָאֲנָעֲלֵךְ תָּחַשׁ 10
וָאֶחְבְּשֵׁךְ בַּשֵּׁשׁ וָאַכַסֵּךְ מֶשִׁי׃ 11 וָאֶעְדֵּךְ[a] עֶדִי וָאֶתְּנָה צְמִידִים עַל־ 11
יָדַיִךְ וְרָבִיד עַל־גְּרוֹנֵךְ׃ 12 וָאֶתֵּן נֶזֶם עַל־אַפֵּךְ וַעֲגִילִים עַל־אָזְנָיִךְ 12
וַעֲטֶרֶת תִּפְאֶרֶת בְּרֹאשֵׁךְ׃ 13 וַתֵּעָדִּי זָהָב וָכֶסֶף וּמַלְבּוּשֵׁךְ שֵׁשׁ[a] וָמֶשִׁי 13
וְרָקָמָה סֹלֶת וּדְבַשׁ וָשֶׁמֶן אָכָלְתִּי וַתִּיפִי בִּמְאֹד מְאֹד[b] וַתִּצְלְחִי

[6]Mm 2869. [7]Mm 210. [8]Mm 2855. [9]Mm 1602. **Cp 16** [1]Mm 287 contra textum. [2]Mm 3132. [3]Mm 2287. [4]Mm 3937. [5]Mm 2829. [6]Mm 3627. [7]Mp sub loco. [8]Mm 2830. [9]Mm 1641. [10]Mm 2831. [11]Mm 2832. [12]Mm 3632. [13]Mm 109.

6 [a] G + *εἶπον* cf 7,2[a] ‖ [b] > G*, add ‖ [c] l c pc Mss Vrs בְּעֵצִי ‖ **7** [a] G 3 pl ‖ **8** [a] > G*, add ‖ **Cp 16,3** [a] > G*, add ‖ [b] prb dl ה cf 45 ‖ **4** [a–a] G* *ἔδησαν τοὺς μαστούς σου* ‖ [b] > G*S ‖ [c] frt l הָחְתֵלת ‖ **5** [a] = עַל ‖ **6** [a] prp בדמֶך cf 22 ‖ [b–b] > pc Mss G*S, dl (dttg) ‖ **7** [a] G(S) *πληθύνου*, l וְרִבִּי vel וְרִבְית ‖ [b] > S, frt dl ‖ [c–c] l בְּעֵת עֲדִים vel בָּעֲדִים ‖ [d] l c 2 Mss GSV שדיך ‖ **8** [a] l אֹתך ‖ [b] > Ms G*, add ‖ [c–c] sic L, mlt Mss Edd וַתְּהִי־לִי ‖ **9** [a] prp דמֶך cf 22 ‖ **11** [a] prp וַאֲ ‖ **13** [a] C^2 mlt Mss K^{Or} ut Q ‖ [b–b] > G*, add.

ס לְמִלּוּכָה׃ 14 וַיֵּצֵא לָךְ שֵׁם בַּגּוֹיִם בְּיָפְיֵךְ כִּי־כָלִיל הוּא בַּהֲדָרִי אֲשֶׁר־ ל
15 שַׂמְתִּי עָלָיִךְ נְאֻם אֲדֹנָי יְהוִה׃ 15 וַתִּבְטְחִי בְיָפְיֵךְ וַתִּזְנִי עַל־ ה
16 שְׁמֵךְ וַתִּשְׁפְּכִי אֶת־תַּזְנוּתַיִךְ עַל־כָּל־עוֹבֵר לוֹ־יִהְיֶה׃ 16 וַתִּקְחִי ל.ל
מִבִּגְדַיִךְ וַתַּעֲשִׂי־לָךְ בָּמוֹת טְלֻאוֹת וַתִּזְנִי עֲלֵיהֶם לֹא בָאוֹת וְלֹא ל.ה
17 יִהְיֶה׃ 17 וַתִּקְחִי כְּלֵי תִפְאַרְתֵּךְ מִזְּהָבִי וּמִכַּסְפִּי אֲשֶׁר נָתַתִּי לָךְ
18 וַתַּעֲשִׂי־לָךְ צַלְמֵי זָכָר וַתִּזְנִי־בָם׃ 18 וַתִּקְחִי אֶת־בִּגְדֵי רִקְמָתֵךְ ה
19 וַתְּכַסֵּם וְשַׁמְנִי וּקְטָרְתִּי נָתַתְּ לִפְנֵיהֶם׃ 19 וְלַחְמִי אֲשֶׁר נָתַתִּי לָךְ ל.ב. נחת ק
סֹלֶת וְשֶׁמֶן וּדְבַשׁ הֶאֱכַלְתִּיךְ וּנְתַתִּיהוּ לִפְנֵיהֶם לְרֵיחַ נִיחֹחַ וַיְהִי׃ נְאֻם ו׳15. ל. ב׳16. נ׳17. ב׳18
20 אֲדֹנָי יְהוִה׃ 20 וַתִּקְחִי אֶת־בָּנַיִךְ וְאֶת־בְּנוֹתַיִךְ אֲשֶׁר יָלַדְתְּ לִי וַתִּזְבָּחִים י״ח. נ׳19. ל
21 לָהֶם לֶאֱכֹל הַמְעַט מִתַּזְנֻתָיִךְ׃ 21 וַתִּשְׁחֲטִי אֶת־בָּנָי וַתִּתְּנִים בְּהַעֲבִיר כ״ג מל׳20. מתזנותיך ק׳14.
22 אוֹתָם לָהֶם׃ 22 וְאֵת כָּל־תּוֹעֲבֹתַיִךְ וְתַזְנֻתַיִךְ לֹא זָכַרְתְּ אֶת־יְמֵי ה׳ חס. זכרת ק
23 נְעוּרַיִךְ בִּהְיוֹתֵךְ עֵרֹם וְעֶרְיָה מִתְבּוֹסֶסֶת בְּדָמֵךְ הָיִית׃ 23 וַיְהִי אַחֲרֵי ב. ב׳21
24 כָּל־רָעָתֵךְ אוֹי אוֹי לָךְ נְאֻם אֲדֹנָי יְהוִה׃ 24 וַתִּבְנִי־לָךְ גֵּב ל קמ׳22 וַתַּעֲשִׂי־
25 לָךְ רָמָה בְּכָל־רְחוֹב׃ 25 אֶל־כָּל־רֹאשׁ דֶּרֶךְ בָּנִית רָמָתֵךְ וַתְּתַעֲבִי ל.ל
אֶת־יָפְיֵךְ וַתְּפַשְּׁקִי אֶת־רַגְלַיִךְ לְכָל־עוֹבֵר וַתַּרְבִּי אֶת־תַּזְנֻתָיִךְ׃ ב׳23. תזנותיך ק׳14
26 וַתִּזְנִי אֶל־בְּנֵי־מִצְרַיִם שְׁכֵנַיִךְ גְּדֹלֵי בָשָׂר וַתַּרְבִּי אֶת־תַּזְנֻתָיִךְ׃ ה. ב חד מל וחד חס
27 לְהַכְעִיסֵנִי׃ 27 וְהִנֵּה נָטִיתִי יָדִי עָלַיִךְ וָאֶגְרַע חֻקֵּךְ וָאֶתֵּנֵךְ בְּנֶפֶשׁ ו כת׳ כן. י׳ חס׳ את
28 שִׂנְאוֹתַיִךְ בְּנוֹת פְּלִשְׁתִּים הַנִּכְלָמוֹת מִדַּרְכֵּךְ זִמָּתֵךְ׃ 28 וַתִּזְנִי אֶל־בְּנֵי ל. ה
29 אַשּׁוּר מִבְּלִתִּי שָׂבְעָתֵךְ וַתִּזְנִים וְגַם לֹא שָׂבָעַתְּ׃ 29 וַתַּרְבִּי אֶת־ ב׳24. ל. ה׳25 וחד מן י״א26 ס״פ. ב
30 תַּזְנוּתֵךְ אֶל־אֶרֶץ כְּנַעַן כַּשְׂדֵּימָה וְגַם־בְּזֹאת לֹא שָׂבָעַתְּ׃ 30 מָה ב חד חס וחד מל. ג. לג׳ פסוק וגם ובחר תלת מילין׳27. ב
אֲמַלֵּא לִבֵּךְ נְאֻם אֲדֹנָי יְהוִה בַּעֲשׂוֹתֵךְ אֶת־כָּל־אֵלֶּה מַעֲשֵׂה

14 Mp sub loco. 15 Mm 3632. 16 Mm 2833. 17 Mm 574. 18 Ps 33.9. 19 Mm 2834. 20 Mm 1640. 21 Mm 2835. 22 Mp contra textum, cf Mp sub loco. 23 Mm 2836. 24 Nu 14.16. 25 Mm 2837. 26 Okhl 357. 27 Mm 1629.

14 [a] > 𝔊*, add ‖ **15** [a] prp תֵּן– cf 26.29 sed etiam 22.33.34.36 et 20.25 ‖ [b–b] > 𝔊* 𝔖, add? 𝔗 *wl' ... 𝔙(𝔊^{O}) ut eius fieres* ‖ **16** [a–a] 𝔊 *καὶ οὐ μὴ εἰσέλθῃς οὐδὲ μὴ γένηται, σ′ ἃ οὐκ ἐγένετο οὐδὲ ἔσται* = 𝔙 *sicut non est factum neque futurum est*, cf 𝔖𝔗 ‖ **19** [a] > Ms 𝔖, frt dl (dttg) ‖ [b] > Ms 𝔊*, add ‖ **20** [a] K תֵּת–, 𝔊^{3} mlt Mss Edd ut Q ‖ **21** [a] pc Mss 𝔊 בניך ‖ **22** [a] 𝔊 *τοῦτο παρά* = זֹאת עַל? l מֵ ‖ [b–b] > 𝔊*, add ‖ [c] ut 15[a] ‖ [d] 𝔊 pr *καί* ‖ [e] 𝔊 *ἔζησας* = חיית; > 𝔖𝔙, prb add ‖ **23** [a] frt l c Ms 𝔊𝔖 pl ‖ [b–b] > 𝔊*, add ‖ [c] > 𝔊*, add ‖ **24** [a] sic L, mlt Mss Edd גֶּבֶ ‖ **25** [a] = עַל ‖ [b] K תֵּךְ–, 𝔊^{2} mlt Mss Edd ut Q ‖ **26** [a] 𝔊^{2} mlt Mss יְךָ– ‖ **27** [a] add? ‖ **28** [a] prb l ותזני cf 𝔊𝔙 et a ‖ **29** [a] 𝔊 mlt Mss יְךָ– ‖ [b] > 𝔊*, frt add ‖ [c] l כשדים ‖ **30** [a–a] 𝔊 *διαθῶ τὴν θυγατέρα σου* cf 𝔖, σ′𝔊^{L}(𝔙) *καθαριῶ τὴν καρδίαν σου*, cf 𝔗 *tqjp hwh rš' lbjk* ‖ [b] > 𝔈𝔊*, add.

לה[ax] . עשית ק
31 אִשָּׁה־זוֹנָה שַׁלָּטַת׃ 31 בְּבִנוֹתַיִךְ[a] גַּבֵּךְ בְּרֹאשׁ כָּל־דֶּרֶךְ וְרָמָתֵךְ עָשִׂית
הניח . כה[29] ק
32 בְּכָל־רְחֹוב וְלֹא־הָיִיתִי כְּזוֹנָה לְקַלֵּס[b] אֶתְנָן׃ 32 הָאִשָּׁה הַמְנָאָפֶת
33 תַּחַת אִישָׁהּ תִּקַּח אֶת־זָרִים[a]׃ 33 לְכָל־זֹנוֹת יִתְּנוּ־נֶדֶה וְאַתְּ נָתַתְּ
ל . כט אֶת־נְדָנַיִךְ לְכָל־מְאַהֲבַיִךְ וַתְּשַׁחֲדִי אוֹתָם לָבוֹא אֵלַיִךְ מִסָּבִיב
בְּתַזְנוּתַיִךְ׃[a] 34 וַיְהִי־בָךְ הֶפֶךְ מִן־הַנָּשִׁים בְּתַזְנוּתַיִךְ[a] וְאַחֲרַיִךְ לֹא זוֹנָה
ה פת . כא[30] . ב 35 וּבְתִתֵּךְ אֶתְנָן וְאֶתְנָן לֹא נִתַּן־לָךְ וַתְּהִי לְהֶפֶךְ׃ 35 לָכֵן זוֹנָה שִׁמְעִי
ח בטע בסיפ[31] 36 דְּבַר־יְהוָה׃ פ 36 כֹּה־אָמַר אֲדֹנָי[a] יְהוִה יַעַן הֻשְׁפַּךְ[b] נְחֹשְׁתֵּךְ
לא[32] 37 וַתִּגָּלֶה[c] עֶרְוָתֵךְ בְּתַזְנוּתַיִךְ[d] עַל־מְאַהֲבַיִךְ וְעַל[e] כָּל־גִּלּוּלֵי תֹועֲבוֹתַיִךְ
יח 37 וְכִדְמֵי[f] בָּנַיִךְ אֲשֶׁר נָתַתְּ לָהֶם׃ 37 לָכֵן הִנְנִי[a] מְקַבֵּץ אֶת־כָּל־מְאַהֲבַיִךְ
ל . ג[33] . כ אֲשֶׁר עָרַבְתְּ[b] עֲלֵיהֶם וְאֶת־כָּל־אֲשֶׁר אָהַבְתְּ עַל כָּל־אֲשֶׁר שָׂנֵאת
כה ח בסיפ . ט ח בגביא[34] וְקִבַּצְתִּי אֹתָם עָלַיִךְ מִסָּבִיב וְגִלֵּיתִי עֶרְוָתֵךְ[c] אֲלֵהֶם וְרָאוּ אֶת־כָּל־
ג[35] . ל וחט עֶרְוָתֵךְ׃ 38 וּשְׁפַטְתִּיךְ[a] מִשְׁפְּטֵי[b] נֹאֲפוֹת וּשְׁפֻכֹת דָּם[b] וּנְתַתִּיךְ דַּם[c]
יז מל בלשון נקיבה[36] 39 חֲמָה וְקִנְאָה׃ 39 וְנָתַתִּי אוֹתָךְ בְּיָדָם וְהָרְסוּ גַבֵּךְ[a] וְנִתְצוּ רָמֹתַיִךְ[a]
יז מל בלשון נקיבה[36] וְהִפְשִׁטוּ אוֹתָךְ בְּגָדַיִךְ וְלָקְחוּ כְּלֵי תִפְאַרְתֵּךְ וְהִנִּיחוּךְ עֵירֹם וְעֶרְיָה׃
יז כל בלשון נקיבה[36] . ל 40 וְהֶעֱלוּ עָלַיִךְ קָהָל וְרָגְמוּ אוֹתָךְ בָּאֶבֶן וּבְתָקְפָם בְּחַרְבוֹתָם׃ 40
41 וְשָׂרְפוּ בָתַּיִךְ בָּאֵשׁ וְעָשׂוּ־בָךְ שְׁפָטִים לְעֵינֵי נָשִׁים רַבּוֹת וְהִשְׁבַּתִּיךְ
ה פת . ב חס[37] . ג בטע מִזּוֹנָה וְגַם־אֶתְנָן לֹא תִתְּנִי־עֹוד׃ 42 וַהֲנִחֹתִי חֲמָתִי בָּךְ וְסָרָה קִנְאָתִי
זכרת ק 43 מִמֵּךְ וְשָׁקַטְתִּי וְלֹא אֶכְעַס עֹוד׃ 43 יַעַן אֲשֶׁר לֹא־זָכַרְתְּ אֶת־יְמֵי
ה מ״פ[38] . ג[39] . לה[28] נְעוּרַיִךְ וַתִּרְגְּזִי[a]־לִי בְּכָל־אֵלֶּה וְגַם־אֲנִי הִנֵּא[b] דַרְכֵּךְ ׀ בְּרֹאשׁ[c] נָתַתִּי נְאֻם
עשית . ה חס . ו ר״פ בסיפ[40] ק אֲדֹנָי[d] יְהוִה וְלֹא[e] עָשִׂית אֶת־הַזִּמָּה עַל כָּל־תֹּועֵבֹתָיִךְ׃ 44 הִנֵּה
ל . ל 44 כָּל־הַמֹּשֵׁל עָלַיִךְ יִמְשָׁל לֵאמֹר כְּאִמָּה בִתָּהּ׃ 45 בַּת־אִמֵּךְ אַתְּ גֹּעֶלֶת
כה[29] . ג בלית אִישָׁהּ וּבָנֶיהָ וַאֲחֹות אֲחוֹתֵךְ[a] אַתְּ אֲשֶׁר גָּעֲלוּ[b] אֲנָשֵׁיהֶן וּבְנֵיהֶן אִמְּכֶן

[28] Mm 2840. [29] Mm 1506. [30] Mm 2838. [31] Mm 2911. [32] Mm 3647. [33] Mm 2414. [34] Mm 1954. [35] Mm 2839. [36] Mm 287. [37] Mm 606. [38] Mm 2449. [39] Mm 3805. [40] Mm 2869.

31 [a] l c 𝔖 pc Mss Vrs תֵּת– ‖ [b] prp לְלַקֵּט cf Vrs ‖ **32** [a–a] 𝔊 *μισθώματα*, prb l אֶתְנִים ‖ **33** [a] ut 15[a] ‖ **34** [a] ut 15[a] ‖ **36** [a] > 𝔊*, add ‖ [b] l הֻשְׁפַּךְ cf 𝔗 ‖ [c] l וַתִּגָּלִי cf 𝔖 ‖ [d] ut 15[a] ‖ [e] = אֶל(ו) ‖ [f] mlt Mss Edd 𝔊𝔗[Mss]𝔙 ובד׳ ‖ **37** [a] 𝔊-B + *ἐπὶ σέ* = עָלַיִךְ? ‖ [b] prp עגבת cf 23,5 ‖ [c] 𝔊 *τὰς κακίας σου* cf 57 ‖ **38** [a] 𝔊* sg, it 23,45 ‖ [b–b] > 𝔊* ‖ [c–c] 𝔊 *καὶ θήσω σε ἐν αἵματι* = ונתתיך בדם; frt l (דָּם) וְנָתַתִּי בָךְ cf 23,25 ‖ **39** [a] l aut c 2 Mss 𝔖 גביך aut c pc Mss 𝔊𝔙 רמתך ‖ **43** [a] l וַתַּרְגְּזִי cf Vrs ‖ [b] > 2 Mss 𝔗[Mss]𝔙 ‖ [c] l c pc Mss 𝔊𝔖𝔙 שֵׁךְ– ‖ [d] > Ms 𝔊*, add ‖ [e] prp הֲלֹא, sed cf 47.56 ‖ **45** [a] l c 2 Mss 𝔊𝔖𝔙 אַחוֹתַיִךְ ‖ [b] sic L, mlt Mss Edd וגעלו.

46 חִתִּית וַאֲבִיכֶן אֱמֹרִי׃ 46 וַאֲחוֹתֵךְ הַגְּדוֹלָה שֹׁמְרוֹן הִיא וּבְנוֹתֶיהָ ב[41]
הַיּוֹשֶׁבֶת עַל־שְׂמֹאוֹלֵךְ וַאֲחוֹתֵךְ הַקְּטַנָּה מִמֵּךְ הַיּוֹשֶׁבֶת מִימִינֵךְ סְדֹם ל ומל
47 וּבְנוֹתֶיהָ׃ 47 וְלֹא בִדְרָכֵיהֶן הָלַכְתְּ וּכְתוֹעֲבֹתֵיהֶן[a] עָשִׂית כִּמְעַט קָטְתְּ[b] ג מיללין מן יא אות[42]. עשית ק
48 וַתַּשְׁחֵתִי מֵהֵן בְּכָל־דְּרָכַיִךְ׃ 48 חַי־אָנִי נְאֻם אֲדֹנָי[a] יְהוִה אִם־עָשְׂתָה סְדֹם אֲחוֹתֵךְ ו חס[43]. ב
49 הִיא וּבְנוֹתֶיהָ כַּאֲשֶׁר עָשִׂית אַתְּ וּבְנוֹתָיִךְ׃ 49 הִנֵּה־זֹאת ו ר״פ בסיפ[44]
הָיָה עֲוֹן סְדֹם אֲחוֹתֵךְ גְּאוֹן שִׂבְעַת־לֶחֶם וְשַׁלְוַת הַשְׁקֵט הָיָה לָהּ ג[45]
50 וְלִבְנוֹתֶיהָ וְיָד־עָנִי וְאֶבְיוֹן לֹא הֶחֱזִיקָה׃ 50 וַתִּגְבַּהְנָה[a] וַתַּעֲשֶׂנָה הי
51 תוֹעֵבָה לְפָנָי וָאָסִיר אֹתָהֶן כַּאֲשֶׁר רָאִיתִי[b]׃ ס 51 וְשֹׁמְרוֹן כַּחֲצִי ל
חַטֹּאתַיִךְ לֹא חָטָאָה וַתַּרְבִּי אֶת־תּוֹעֲבֹתַיִךְ מֵהֶנָּה[a] וַתְּצַדְּקִי אֶת־ ה חס בליש. ב. ז[46]
אחותיך חד מן ג בליש. ק
52 אַחוֹתַיִךְ[b] בְּכָל־תּוֹעֲבוֹתַיִךְ אֲשֶׁר עָשִׂית׃ 52 גַּם־אַתְּ שְׂאִי כְלִמָּתֵךְ עשית. ג ר״פ בסיפ[47]. ז ק
פְּלַלְתְּ לַאֲחוֹתֵךְ[a] בְּחַטֹּאתַיִךְ אֲשֶׁר־הִתְעַבְתְּ מֵהֶן תִּצְדַּקְנָה מִמֵּךְ וְגַם־ ל. ה חס בליש. ב
53 אַתְּ בּוֹשִׁי וּשְׂאִי כְלִמָּתֵךְ בְּצַדֶּקְתֶּךְ[b] אַחְיוֹתֵךְ[c]׃ 53 וְשַׁבְתִּי אֶת־שְׁבִיתָתָן ה בליש[49]
שבות. שבות. ושבות ק
אֶת־שְׁבִית סְדֹם וּבְנוֹתֶיהָ וְאֶת־שְׁבִית שֹׁמְרוֹן וּבְנוֹתֶיהָ וּשְׁבִית[a] שִׁבְיָתַיִךְ[b]
54 בְּתוֹכָהּ׃ 54 לְמַעַן תִּשְׂאִי כְלִמָּתֵךְ וְנִכְלַּמְתְּ מִכֹּל אֲשֶׁר עָשִׂית ג
55 בְּנַחֲמֵךְ אֹתָן׃ 55 וַאֲחוֹתַיִךְ[a] סְדֹם וּבְנוֹתֶיהָ תָּשַׁבְנָה לְקַדְמָתָן וְשֹׁמְרוֹן ל וחס. ג. ב
56 וּבְנוֹתֶיהָ תָּשַׁבְנָה לְקַדְמָתָן וְאַתְּ וּבְנוֹתַיִךְ תְּשֻׁבֶינָה לְקַדְמַתְכֶן׃ 56 וְלֹוא[a] ב. ל. לה מל
57 הָיְתָה סְדֹם אֲחוֹתֵךְ לִשְׁמוּעָה בְּפִיךְ בְּיוֹם גְּאוֹנָיִךְ[b]׃ 57 בְּטֶרֶם תִּגָּלֶה ל. ג[49]
רָעָתֵךְ[a] כְּמוֹ עֵת[b] חֶרְפַּת בְּנוֹת־אֲרָם[c] וְכָל־סְבִיבוֹתֶיהָ[d] בְּנוֹת
פְּלִשְׁתִּים[e] הַשָּׂאטוֹת אוֹתָךְ מִסָּבִיב׃ 58 אֶת־זִמָּתֵךְ וְאֶת־תּוֹעֲבוֹתַיִךְ אַתְּ מה[50] כת א לא קד וכ בליש. יז מל בלשון נקיבה[51]. ל
59 נָשָׂאת נְאֻם יְהוָה׃ ס 59 כִּי כֹה אָמַר אֲדֹנָי[a] יְהוִה וְעָשִׂיתִי[b] אוֹתָךְ ל. ד בסיפ[52]. יג[53]. ועשיתי. יז מל בלשון נקיבה[51] ק
60 כַּאֲשֶׁר עָשִׂית אֲשֶׁר־בָּזִית אָלָה לְהָפֵר בְּרִית׃ 60 וְזָכַרְתִּי אֲנִי אֶת־ ס[54] ד ור״פ
61 בְּרִיתִי אוֹתָךְ[a] בִּימֵי נְעוּרָיִךְ וַהֲקִמוֹתִי לָךְ בְּרִית עוֹלָם׃ 61 וְזָכַרְתְּ ד בליש[55]. יז מל בלשון נקיבה[51]. ג מל[56]

[41] Gn 31,7. [42] Mm 3779. [43] Mm 1757. [44] Mm 2869. [45] Mm 3617. [46] Mm 2967. [47] Mm 2856. [48] Mm 1251. [49] Mm 3647. [50] Mm 898. [51] Mm 287. [52] Mm 2459. [53] Mm 2827. [54] Mp sub loco. [55] Mm 2831. [56] Mm 2841 contra textum.

47 [a] sic L, וְכִ Cod Alep 𝔅𝔈𝔊 opt Mss ‖ [b] > 𝔊*𝔖 ‖ **48** [a] > 𝔊*, add ‖ **50** [a] 𝔈[3] nonn Mss הגה– ‖ [b] prb l c 2 Mss 𝔊[Mss] οι γ′ 𝔙 רָאִית ‖ **51** [a] prb l c 2 Mss מִמֶּנָּה ‖ [b] frt l c K pc Mss תֵּךְ– ‖ **52** [a] l c 2 Mss Vrs תַּיִךְ– ‖ [b] prp c Ms בְּצַדֶּקְךָ ‖ [c] l c pc Mss תַּיִךְ– ‖ **53** [a] l וְשַׁבְתִּי cf Vrs ‖ [b] l c 𝔈 nonn Mss Vrs תַּיִךְ– ‖ **55** [a] frt l c nonn Mss 𝔊𝔖𝔙 תֵּךְ– ‖ **56** [a] prp הֲלֹא, sed cf 43 [e] ‖ [b] pc Mss נֵךְ– ‖ **57** [a] pc Mss עֶרְוָתֵךְ ‖ [b–b] prp כְּמוֹהָ עַתָּ הָיִית (homtel) cf 𝔊 (α′𝔙) *νῦν* ‖ [c] l c mlt Mss Edd 𝔖 אֲדֹם ‖ [d] 𝔊-V 46.449(α′σ′𝔙) *κύκλῳ σου* = תַּיִךְ–; 𝔊[L] om כל-סב׳, 𝔖 om סב׳ ‖ [e–e] dl, gl ‖ **59** [a] > 𝔊*, add ‖ [b] 𝔈 mlt Mss ut Q ‖ [c] prb l c 𝔈𝔊[L 967] בריתי ‖ **60** [a] l אִתָּךְ.

ג[57] אֶת־דְּרָכַיִךְ[a] וְנִכְלַמְתְּ בְּקַחְתֵּךְ[b] אֶת־אֲחוֹתַיִךְ הַגְּדֹלוֹת מִמֵּךְ אֶל־[c]
ד[58] ב מל נב חס[59] הַקְּטַנּוֹת מִמֵּךְ וְנָתַתִּי אֹתָהֶן לָךְ לִבְנוֹת וְלֹא מִבְּרִיתֵךְ׃ 62 וַהֲקִימוֹתִי
ו כת כן[60] אֲנִי אֶת־בְּרִיתִי אִתָּךְ וְיָדַעַתְּ כִּי־אֲנִי יְהוָה׃ 63 לְמַעַן תִּזְכְּרִי וְבֹשְׁתְּ
ל[61] וְלֹא יִהְיֶה־לָּךְ עוֹד פִּתְחוֹן־פֶּה מִפְּנֵי כְלִמָּתֵךְ בְּכַפְּרִי־לָךְ לְכֹל־אֲשֶׁר
ב עָשִׂית נְאֻם אֲדֹנָי[a] יְהוִה׃ ס

ל 17 1 וַיְהִי דְבַר־יְהוָה אֵלַי לֵאמֹר׃ 2 בֶּן־אָדָם חִוֹד חִידָה וּמְשָׁל
17 מָשָׁל אֶל־בֵּית יִשְׂרָאֵל׃ 3 וְאָמַרְתָּ כֹּה־אָמַר | אֲדֹנָי[a] יְהוִה
ג חד חס רב מל[1] הַנֶּשֶׁר הַגָּדוֹל[b] גְּדֹל הַכְּנָפַיִם אֶרֶךְ הָאֵבֶר
מָלֵא[b] הַנּוֹצָה אֲשֶׁר־לוֹ הָרִקְמָה בָּא אֶל־הַלְּבָנוֹן
ל.ל וַיִּקַּח אֶת־צַמֶּרֶת הָאֶרֶז׃ 4 אֶת רֹאשׁ יְנִיקוֹתָיו קָטָף
ה[2] מל וכל כתיב דכותה ב מ א. ד[3] וַיְבִיאֵהוּ אֶל־אֶרֶץ כְּנַעַן בְּעִיר רֹכְלִים שָׂמוֹ׃
5 וַיִּקַּח מִזֶּרַע הָאָרֶץ וַיִּתְּנֵהוּ בִּשְׂדֵה־זָרַע
ב בתרי[4] לישנ[5] ל. ד[6] קָחֵהּ עַל־מַיִם רַבִּים צַפְצָפָה שָׂמוֹ׃
ל[7] 6 [a]וַיִּצְמַח וַיְהִי[a] לְגֶפֶן סֹרַחַת שִׂפְלַת קוֹמָה
לְפָנוֹת דָּלִיּוֹתָיו אֵלָיו וְשָׁרָשָׁיו תַּחְתֶּיהָ יִהְיוּ
ל[8] וַתְּהִי לְגֶפֶן וַתַּעַשׂ בַּדִּים וַתִּשַּׁלַּח פֹּארוֹת׃
ג חד חס רב מל[1] 7 וַיְהִי נֶשֶׁר־אֶחָד[a] גָּדוֹל גְּדֹל כְּנָפַיִם וְרַב־נוֹצָה
וְהִנֵּה הַגֶּפֶן הַזֹּאת כָּפְנָה[b] שָׁרְשֶׁיהָ[c] עָלָיו[d]
ו[a] וְדָלִיּוֹתָיו[e] שִׁלְּחָה־לּוֹ לְהַשְׁקוֹת אוֹתָהּ מֵעֲרֻגוֹת[f] מַטָּעָהּ׃
ג 8 אֶל־שָׂדֶה טוֹב אֶל[a]־מַיִם[b] רַבִּים הִיא שְׁתוּלָה
ב.ל לַעֲשׂוֹת עָנָף וְלָשֵׂאת פְּרִי לִהְיוֹת לְגֶפֶן אַדֶּרֶת׃ ס
כה פסוק דאית בהרן א״ב 9 אֱמֹר[a] כֹּה אָמַר אֲדֹנָי[b] יְהוִה תִּצְלָח[c]
ל.ל הֲלוֹא[d] אֶת־שָׁרָשֶׁיהָ יְנַתֵּק וְאֶת־פִּרְיָהּ[d] | יְקוֹסֵס
א[a] ול בסיפ. ד[10]. ג חס בנביא[11]. לג קמ[12] וְיָבֵשׁ כָּל־טַרְפֵּי צִמְחָהּ תִּיבָשׁ[e] וְלֹא־בִזְרֹעַ גְּדוֹלָה וּבְעַם־רָב[f]

[57] Mp sub loco. [58] Mm 222. [59] Mm 816. [60] Mm 2392. Cp 17 [1] Mm 2644. [2] Mm 1618. [3] Mm 2842. [4] Mm 2843. [5] Mm 739. [6] חד וַיִּצְמַח Gn 2,9. [7] Mm 473. [8] Mm 2915. [9] Mp sub loco. [10] Mm 2844. [11] Mm 408. [12] Mm 264.

61 [a] 𝔊* sg, pc Mss כֵּן– ‖ [b] 𝔊$^{L\,907}$(𝔖) *ἐν τῷ ἀναλαβεῖν με*, l בקחתי ‖ [c] = עַל ‖ **63** [a] > 𝔊*, add ‖ **Cp 17,3** [a] > 𝔊*, add ‖ [b] prp מָלֵא ‖ **5** [a] > 𝔊*𝔖 ‖ **6** [a–a] prb l וַיִּצְמַח וַיְהִי ‖ **7** [a] 𝔊(𝔖𝔙) *ἕτερος*, prb l אַחֵר ‖ [b] 𝔠^{2} pc Mss Q^{Or} כִּנְפָה ‖ [c] sic L, mlt Mss Edd שָׂרָךְ ‖ [d] = אֵלָיו ‖ [e] 1 c Ms 𝔊𝔖 תֵּיהָ– ‖ [f] 𝔠 2 Mss 𝔊𝔖 נַת– cf 10[c] ‖ **8** [a] = עַל ‖ **9** [a] 𝔊 pr *διὰ τοῦτο* cf 19 et 𝔊 22 ‖ [b] > 𝔠𝔊*, add ‖ [c] prb l c pc Mss תֵּצֵא cf 𝔊𝔖𝔙 et 10.15 ‖ [d] prp פֹּארֹתֶיהָ ‖ [e] > 𝔊*, add ‖ [f–f] prb dl.

לְמַשְׂאוֹת[g] אוֹתָהּ מִשָּׁרֶשֶׁיהָ׃
10 וְהִנֵּה[a] שְׁתוּלָה[b] הֲתִצְלָח
הֲלוֹא כְגַעַת בָּהּ רוּחַ הַקָּדִים תִּיבַשׁ יָבֹשׁ חֹ חס בסיפ 13 ג . 14
עַל־עֲרֻגֹת[c] צִמְחָהּ תִּיבָשׁ׃ פ ל וחס . 15

11 וַיְהִי דְבַר־יְהוָה אֵלַי לֵאמֹר׃ 12 אֱמָר־[a]נָא לְבֵית הַמֶּרִי הֲלֹא חֹ חס בסיפ
יָדַעְתֶּם מָה־אֵלֶּה אֱמֹר[b] הִנֵּה־בָא מֶלֶךְ־בָּבֶל יְרוּשָׁלַ͏ִם וַיִּקַּח אֶת־
13 מַלְכָּהּ וְאֶת־שָׂרֶיהָ וַיָּבֵא אוֹתָם אֵלָיו[c] בָּבֶלָה׃ 13 וַיִּקַּח מִזֶּרַע הַמְּלוּכָה נא[16] . כט . ד[17] . כ[18]
14 וַיִּכְרֹת אִתּוֹ בְּרִית וַיְבִאֶ֫הָ אֹתוֹ בְּאָלָה וְאֶת־אֵילֵי הָאָרֶץ לָקָח׃ 14 לִהְיוֹת נא[16]
מַמְלָכָה שְׁפָלָה לִבְלְתִּי הִתְנַשֵּׂא לִשְׁמֹר אֶת־בְּרִיתוֹ לְעָמְדָהּ[a]׃ ל
15 וַיִּמְרָד־בּוֹ לִשְׁלַח מַלְאָכָיו מִצְרַיִם לָתֶת־לוֹ סוּסִים וְעַם־רָב הֲיִצְלָח
16 הַיִמָּלֵט הָעֹשֶׂה אֵלֶּה וְהֵפֵר[a] בְּרִית וְנִמְלָט[b]׃ 16 חַי־אָנִי נְאֻם ל . ג בטע בסיפ
אֲדֹנָי[a] יְהוִה אִם־לֹא בִּמְקוֹם הַמֶּלֶךְ הַמַמְלִיךְ אֹתוֹ אֲשֶׁר בָּזָה אֶת־ ח[10]
17 אָלָתוֹ[b] וַאֲשֶׁר הֵפֵר אֶת־בְּרִיתוֹ[b] אִתּוֹ[c] בְּתוֹךְ־בָּבֶל יָמוּת׃ 17 וְלֹא ל
בְּחַיִל גָּדוֹל וּבְקָהָל רָב יַעֲשֶׂה[a] אוֹתוֹ פַּרְעֹה בַּמִּלְחָמָה[b] בְּשִׁפְךְ סֹלְלָה ד . לג קמ[20] . כד מל ב מנה בסיפ
18 וּבְבִנוֹת דָּיֵק לְהַכְרִית נְפָשׁוֹת רַבּוֹת[c]׃ 18 וּבָזָה[a] אָלָה לְהָפֵר בְּרִית ל[19]
19 וְהִנֵּה נָתַן יָדוֹ וְכָל־אֵלֶּה עָשָׂה לֹא יִמָּלֵט׃ ס 19 לָכֵן כֹּה־אָמַר ב . ג[21] .
אֲדֹנָי[b] יְהוִה חַי־אָנִי אִם־לֹא אָלָתִי אֲשֶׁר בָּזָה וּבְרִיתִי אֲשֶׁר הֵפֵיר לא בטע בסיפ[22] . כט
20 בְּרֹאשׁוֹ[d]׃ 20 וּפָרַשְׂתִּי עָלָיו רִשְׁתִּי וְנִתְפַּשׂ בְּמִצּוּדָתִי יד ח[19] . ב . ג
וַהֲבִיאוֹתִיהוּ בָּבֶלָה וְנִשְׁפַּטְתִּי אִתּוֹ שָׁם מַעֲלוֹ[b] אֲשֶׁר מָעַל־בִּי[a]׃ ל . כט . ג
21 וְאֵת כָּל־מִבְרָחָיו[ab] בְּכָל־[c]אֲנָפָיו בַּחֶרֶב יִפֹּלוּ וְהַנִּשְׁאָרִים לְכָל־ מברחיו ק
22 רוּחַ יְפֻזֶּרְשׁוּ וְיָדַעְתֶּם כִּי אֲנִי יְהוָה דִּבַּרְתִּי׃ ס 22 כֹּה[a] אָמַר אֲדֹנָי[b] ל . ה

[13] Mp contra textum, cf Mp sub loco. [14] Mm 2845. [15] Mm 2844. [16] Mm 639. [17] Mm 3785. [18] Mm 1581. [19] Mm 2353. [20] Mm 264. [21] Mm 3044. [22] Mm 2912.

9 [g] prp לְהַשְׁאוֹת ‖ **10** [a] Ms וְהִיא, prp וְהִנֵּה ‖ [b] exc nonn vb an 10a add? ‖ [c] pc Mss 𝔊𝔖 נַת– cf 7[e] ‖ **12** [a] 𝔊(𝔖) pr *νῦν ἀνθρώπου* cf 18,2[a] 19,1[a] 37,4[a] ‖ [b] dl? ‖ [c] > 𝔖 ‖ **14** [a] 𝔠 לעבדו = 𝔗 *Implhjh* ‖ **15** [a] 𝔊(𝔗𝔙) *καὶ παραβαίνων* = ומֵפֵר? ‖ [b] 𝔊(𝔗𝔙) *εἰ σωθήσεται* = וַהֲיִמָּלֵט? ‖ **16** [a] > 𝔊*, add ‖ [b] 𝔊𝔖 suff 1 sg ‖ [c] > 𝔖; cj c a cf 𝔙 ‖ **17** [a] prp יִשְׂעֵ֫ה ‖ [b] Ms מל׳ cf Vrs ‖ [c] > Ms 𝔊* ‖ **18** [a] prb dl ו ‖ **19** [a] 𝔊 + *εἶπον* cf 7,2[a] ‖ [b] > 𝔊*, add ‖ [c] l c nonn Mss הֵפֵר ‖ [d] prp תִּתֵּ֫ן– vel תִּיתֵּ֫ן– ‖ **20** [a–a] > 𝔊*, add ‖ [b] pc Mss (𝔙) בְּמ׳, Ms (𝔖) עַל מ׳; prb l sol עַל־ (𝔐 dttg) ‖ **21** [a–a] > 𝔊*, add ‖ [b] mlt Mss מבחריו = 𝔊[L]α′𝔖𝔗; l מבחרו ‖ [c] nonn Mss וכל ‖ **22** [a] 𝔊[-L] pr *διότι* vel *διὰ τοῦτο* cf 9[a], 𝔊[Amin] + *εἶπον* cf 7,2[a] ‖ [b] > 𝔊*, add.

ל . ג וכל בלישׁ . יד . ב וכתי כן[23] וְהוֹדַעְתִּי אֶת מִצְמֶּרֶת הָאֶרֶז [c]הָרָמָה וְנָתָתִי[c] מֵרֹאשׁ יֹנְקוֹתָיו יִנַּק[d]

ל אֲקַטֵּף וְשָׁתַלְתִּי אֲנִי עַל הַר־גָּבֹהַּ[e] וְתָלוּל: 23 בְּהַר מְרוֹם יִשְׂרָאֵל 23

יו . ל . ל . ג פסוק כל כל ומילה הזה ביניהם[24] . ב אֶשְׁתֳּלֵנוּ וְנָשָׂא עָנָף וְעָשָׂה פְּרִי[a] וְהָיָה לְאֶרֶז אַדִּיר וְשָׁכְנוּ תַחְתָּיו כֹּל[b]

ל צִפּוֹר[b] כָּל־כָּנָף בְּצֵל דָּלִיּוֹתָיו תִּשְׁכֹּנָה: 24 וְיָדְעוּ כָּל־עֲצֵי הַשָּׂדֶה כִּי 24

ג . ב פת וחד קמ[25] אֲנִי יְהוָה הִשְׁפַּלְתִּי | עֵץ גָּבֹהַ[a] הִגְבַּהְתִּי עֵץ שָׁפָל הוֹבַשְׁתִּי עֵץ לָח

ג . ח . ד וְהִפְרַחְתִּי עֵץ יָבֵשׁ אֲנִי יְהוָה דִּבַּרְתִּי וְעָשִׂיתִי: פ

18 1 וַיְהִי דְבַר־יְהוָה אֵלַי לֵאמֹר: 2 מַה־[a]לָּכֶם [b]אַתֶּם מְשֹׁלִים **18**

ו בסיפ אֶת־[b]הַמָּשָׁל הַזֶּה [c]עַל־אַדְמַת[c] יִשְׂרָאֵל לֵאמֹר

ל[1] . ג ומל[2] [d]אָבוֹת יֹאכְלוּ[d] בֹּסֶר וְשִׁנֵּי[e] הַבָּנִים[e] תִּקְהֶיֶנָה:

3 חַי־אֲנִי נְאֻם אֲדֹנָי[a] יְהוִה אִם־יִהְיֶה לָכֶם עוֹד מְשֹׁל[b] הַמָּשָׁל הַזֶּה 3

ב[a] . ל[b] בְּיִשְׂרָאֵל: 4 הֵן כָּל־הַנְּפָשׁוֹת לִי הֵנָּה כְּנֶפֶשׁ הָאָב וּכְנֶפֶשׁ הַבֵּן לִי־ 4

ג הַנֶּפֶשׁ הַחֹטֵאת הִיא תָמוּת: ס 5 וְאִישׁ כִּי־יִהְיֶה צַדִּיק וְעָשָׂה 5

ה פסוק לא לא לא לא[4] . ב זקף קמ . יא מִשְׁפָּט וּצְדָקָה: 6 אֶל[a]־הֶהָרִים[b] לֹא אָכַל וְעֵינָיו לֹא נָשָׂא אֶל־גִּלּוּלֵי 6

ג . ב[5] בֵּית יִשְׂרָאֵל וְאֶת־אֵשֶׁת רֵעֵהוּ לֹא טִמֵּא וְאֶל־אִשָּׁה נִדָּה לֹא יִקְרָב:

ל . כד בלישׁ[6] 7 וְאִישׁ לֹא יוֹנֶה [a]חֲבֹלָתוֹ חוֹב[a] יָשִׁיב גְּזֵלָה[b] לֹא יִגְזֹל לַחְמוֹ לְרָעֵב יִתֵּן 7

ג קמ וכל אחתו וס״ם דכות[7] . כד בלישׁ[8] וְעֵירֹם יְכַסֶּה־בָּגֶד: 8 בַּנֶּשֶׁךְ[a] לֹא־יִתֵּן וְתַרְבִּית לֹא יִקָּח מֵעָוֶל[b] יָשִׁיב

ג[9] דָּרוֹ מִשְׁפָּט אֱמֶת יַעֲשֶׂה בֵּין אִישׁ לְאִישׁ: 9 בְּחֻקּוֹתַי[a] יְהַלֵּךְ[b] וּמִשְׁפָּטַי סֹ[s] שָׁמַר לַעֲשׂוֹת אֱמֶת[c] צַדִּיק הוּא חָיֹה יִחְיֶה נְאֻם אֲדֹנָי[d] יְהוִה:

10 וְהוֹלִיד בֵּן־פָּרִיץ שֹׁפֵךְ דָּם וְעֹשֶׂה [ba]אָח מֵאַחַד[b] מֵאֵלֶּה[a]: 11 [a]וְהוּא 10 11

ג אֶת־כָּל־אֵלֶּה לֹא עָשָׂה[a] כִּי גַם אֶל[b]־הֶהָרִים[c] אָכַל וְאֶת־אֵשֶׁת רֵעֵהוּ

ב . ב זקף קמ . כד בלישׁ[9] טִמֵּא: 12 עָנִי[a] וְאֶבְיוֹן הוֹנָה גָּזֵלוֹת[ba] גְּזָלוּ חֲבֹל[a] לֹא יָשִׁיב[c] וְאֶל־הַגִּלּוּלִים 12

[23] Mm 2846. [24] Mm 3316. [25] Mm 221. **Cp 18** [1] Mm 2637. [2] Mm 2638. [3] Mm 2847. [4] Mm 3132. [5] Mm 2848. [6] Mm 1685. [7] Mm 1566. [8] Mp sub loco. [9] Mm 3342.

22 [c–c] > 𝔊*, Ms 𝔖 om ונתתי; prb dl ‖ [d] > 𝔊*𝔖, add? ‖ [e] sic L, mlt Mss Edd ה– ‖ **23** [a] prp פְּאֵרָה ‖ [b] 𝔊^{AC} *θηρίον* = חַיָּה ‖ **24** [a] sic L, mlt Mss Edd ה– ‖ **Cp 18,2** [a] 𝔊(𝔖) pr *υἱὲ ἀνθρώπου*, ex 12,22 ‖ [b–b] > 𝔊 ‖ [c–c] 𝔊 *ἐν τοῖς υἱοῖς* ‖ [d] 𝔊(𝔖𝔙) *ἔφαγον* = אָכְלוּ ut Jer 31,29 ‖ [e] 𝔎 pc Mss om ה ut Jer 31,29 ‖ **3** [a] > Ms 𝔊*, add ‖ [b] frt l מֹשֵׁל cf 𝔖𝔗^{Mss}, al dl ‖ **6** [a] = עַל ‖ [b] prp הַדָּם cf 33,25 Lv 19,26 ‖ **7** [a–a] prb l חֲבַל הַחַיָּב cf Vrs ‖ [b] 𝔊 pr cop ‖ **8** [a] 𝔊 pr *καὶ τὸ ἀργύριον αὐτοῦ* ‖ [b] cf 7[b] ‖ **9** [a] cf 7[b] ‖ [b] l הָלַךְ (ˀ dttg cf 17) ‖ [c] 𝔊 *αὐτά*, prb l אֹתָם cf 19 ‖ [d] > Ms 𝔊*, add ‖ **10** [a–a] 𝔊 *ἁμαρτήματα* ‖ [b–b] dl אח et frt l c mlt Mss מאחת cf 𝔖𝔙 et Lv 4,2 ‖ **11** [a–a] > 𝔖; 𝔊 *ἐν τῇ ὁδῷ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ τοῦ δικαίου οὐκ ἐπορεύθη* ‖ [b] = עַל ‖ [c] cf 6[b] ‖ **12** [a] cf 7[b] ‖ [b] l c 2 Mss 𝔊𝔗 לָהּ– cf 7.16 ‖ [c] prp הֵשִׁיב cf 𝔊 *ἀπέδωκεν*.

13 נָשָׂא עֵינָיו תּוֹעֵבָה עָשָׂה׃ 13 בַּנֶּשֶׁךְ נָתַן וְתַרְבִּית לָקָח וָחָי[a] לֹא יִחְיֶה אֵת
14 כָּל־הַתּוֹעֵבוֹת הָאֵלֶּה עָשָׂה מוֹת[b] יוּמָת[c] דָּמָיו בּוֹ יִהְיֶה׃ 14 וְהִנֵּה
הוֹלִיד בֵּן וַיַּרְא אֶת־כָּל־חַטֹּאת אָבִיו אֲשֶׁר עָשָׂה וַיִּרְאָה[a] וְלֹא־יַעֲשֶׂה
15 כָּהֵן׃ 15 עַל־הֶהָרִים[a] לֹא אָכָל וְעֵינָיו לֹא נָשָׂא אֶל־גִּלּוּלֵי בֵּית יִשְׂרָאֵל
16 אֶת־אֵשֶׁת רֵעֵהוּ לֹא טִמֵּא׃ 16 וְאִישׁ לֹא הוֹנָה חֲבֹל[a] לֹא חָבֹל וּגְזֵלָה
17 לֹא גָזָל לַחְמוֹ לְרָעֵב נָתָן וְעֵרֹם כִּסֶּה־בָגֶד׃ 17 מֵעָנִי[ba] הֵשִׁיב יָדוֹ נֶשֶׁךְ
וְתַרְבִּית לֹא לָקָח מִשְׁפָּטַי עָשָׂה בְּחֻקּוֹתַי[a] הָלָךְ הוּא לֹא יָמוּת בַּעֲוֹן
18 אָבִיו חָיֹה יִחְיֶה׃ 18 אָבִיו כִּי־עָשַׁק עֹשֶׁק גָּזַל[a] גֵּזֶל אָח[b] וַאֲשֶׁר לֹא־טוֹב
19 עָשָׂה בְּתוֹךְ עַמָּיו וְהִנֵּה־מֵת בַּעֲוֹנוֹ׃ 19 וַאֲמַרְתֶּם מַדּוּעַ לֹא־נָשָׂא הַבֵּן
בַּעֲוֹן[a] הָאָב וְהַבֵּן מִשְׁפָּט וּצְדָקָה עָשָׂה אֵת כָּל־חֻקּוֹתַי שָׁמַר וַיַּעֲשֶׂה
אֹתָם חָיֹה יִחְיֶה׃ 20 הַנֶּפֶשׁ הַחֹטֵאת הִיא תָמוּת בֵּן לֹא־יִשָּׂא | בַּעֲוֹן[a]
הָאָב וְאָב לֹא יִשָּׂא בַּעֲוֹן[a] הַבֵּן צְדָקַת הַצַּדִּיק[b] עָלָיו תִּהְיֶה וְרִשְׁעַת
רָשָׁע[c] עָלָיו תִּהְיֶה׃ ס
21 וְהָרָשָׁע כִּי יָשׁוּב מִכָּל־חַטֹּאתָו[a] אֲשֶׁר עָשָׂה וְשָׁמַר אֶת־כָּל־
22 חֻקּוֹתַי וְעָשָׂה מִשְׁפָּט וּצְדָקָה חָיֹה יִחְיֶה לֹא[b] יָמוּת׃ 22 כָּל־פְּשָׁעָיו
23 אֲשֶׁר עָשָׂה לֹא יִזָּכְרוּ לוֹ[a] בְּצִדְקָתוֹ אֲשֶׁר־עָשָׂה יִחְיֶה׃ 23 הֶחָפֹץ אֶחְפֹּץ
מוֹת[a] רָשָׁע נְאֻם אֲדֹנָי[b] יְהוִה הֲלוֹא בְּשׁוּבוֹ מִדְּרָכָיו[c] וְחָיָה׃ ס
24 וּבְשׁוּב צַדִּיק מִצִּדְקָתוֹ וְעָשָׂה עָוֶל כְּכֹל[a] הַתּוֹעֵבוֹת אֲשֶׁר־עָשָׂה
הָרָשָׁע [b]יַעֲשֶׂה וָחָי[b] כָּל־צִדְקֹתָיו[c] אֲשֶׁר־עָשָׂה לֹא תִזָּכַרְנָה בְּמַעֲלָו
25 אֲשֶׁר־מָעַל וּבְחַטָּאתוֹ[d] אֲשֶׁר־חָטָא בָּם יָמוּת׃ 25 וַאֲמַרְתֶּם לֹא[a] יִתָּכֵן
דֶּרֶךְ[a] אֲדֹנָי[b] שִׁמְעוּ־נָא בֵּית יִשְׂרָאֵל הֲדַרְכִּי[a] לֹא יִתָּכֵן הֲלֹא[c] דַּרְכֵיכֶם

[10] Mm 107. [11] Mm 988. [12] Mm 590. [13] Mm 861. [14] Mm 2851. [15] Mm 2070. [16] Mm 2849. [17] Mm 2850. [18] Gn 27,36. [19] Mm 3985. [20] Mm 944. [21] Mm 1242. [22] Mm 1856. [23] Mm 107.

יח וכל חיו יחיה דכות[10]

ב בנביא[11] . ד קמ וכל אחנה וס״פ דכות[12]

ו חס[13] . ח[14] . ה[15] . ב[16]

ב[17] בסיפ וכל קריא דכות . ב מ ב . מז פסוק לא לא לא . ב זקף קמ . יא

מז פסוק לא לא לא . ב

ל זקף קמ וכל שם אנש דכות

ב זקף קמ[18]

ל ובטע מלעיל . ח[19]

ל חס

ד

כה חס בסיפ . לה ר״פ מיחד[20] . ב . לז

לז . ה[21]

הרשע חד מן יג[22] חס ה ק ר״ת

חטאתיו ק ח[14] חד מן ג בלישׁ .

יח וכל חיו יחיה דכות[23] . ל

ל . ו

ד

צדקתיו חד מן ג חס בלישׁ ק

מז פסוק לא לא לא

ל . ה חס בסיפ

13 [a] G *οὗτος ζωῇ*, l הוּא חָיוֹ vel sol חָיוֹ cf 28 ‖ [b] prp c C 2 Mss G[A min]SCV יָמוּת cf 17.21.24.28 ‖ [c] C דָּמוֹ ‖ **14** [a] > S; l c mlt Mss GV וַיִּרְא ‖ **15** [a] cf 6[b] ‖ [b] l c mlt Mss Edd GSC[Mss]V וְאֶת ‖ **16** [a] cf 7[b] ‖ **17** [a] cf 7[b] ‖ [b] G *καὶ ἀπὸ ἀδικίας*, l מֵעָוֶל cf 8 ‖ **18** [a] cf 7[b] ‖ [b] l גְּזֵלָה cf GSC et 7.(12.)16 ‖ [c] G *τοῦ λαοῦ μου*, V(SC) *populi sui* ‖ **19** [a] G *τὴν ἀδικίαν* = עָוֹן? ‖ **20** [a] ut 19[a] ‖ [b] cf [c] ‖ [c] aut l c Q C mlt Mss הָרִ aut dl ה in הצדיק ‖ **21** [a] C nonn Mss ut Q ‖ [b] mlt Mss G-B[147]V וְלֹא cf 28[c] ‖ **22** [a] > G* cf 33,16[b] ‖ **23** [a] l c nonn Mss בְּמִ cf 32 et b ‖ [b] > G*, add ‖ [c] prb l c mlt Mss GSC מִדַּרְכּוֹ; G(S) + *τῆς πονηρᾶς* cf 33,11 ‖ **24** [a] C 2 Mss בְּכֹל ‖ [b–b] > G*S, add ‖ [c] C mlt Mss ut Q ‖ [d] GSC[Mss] pl ‖ **25** [a–a] SC pl cf 29 ‖ [b] l c C mlt Mss GC יְהוָה, it 29 ‖ [c–c] G sg.

ב ר״פ. ל
26 לֹא יִחְיֶה׃ 26 בְּשׁוּבוֹ־צַדִּיק מִצִּדְקָתוֹ וְעָשָׂה עָוֶל וּמֵת עֲלֵיהֶם[a] בְּעַוְלוֹ
ו
27 אֲשֶׁר־עָשָׂה[b] יָמוּת׃ ס 27 וּבְשׁוּב רָשָׁע מֵרִשְׁעָתוֹ אֲשֶׁר עָשָׂה וַיַּעַשׂ
ז ישב. ה״ר. 24 ק
28 מִשְׁפָּט וּצְדָקָה הוּא אֶת־נַפְשׁוֹ יְחַיֶּה׃ 28 וַיִּרְאֶה[a] וַיָּשָׁב מִכָּל־פְּשָׁעָיו
ח כתי׳: מז פסוק לא לא לא
29 אֲשֶׁר עָשָׂה חָיוֹ[b] יִחְיֶה לֹא[c] יָמוּת׃ 29 וְאָמְרוּ בֵּית יִשְׂרָאֵל לֹא יִתָּכֵן[a]
ל. ה חס בסיס
30 דַּרְכִּי[a] אֲדֹנָי[b] הֲדַרְכֵּי[d] לֹא יִתָּכְנוּ[ce] בֵּית יִשְׂרָאֵל הֲלֹא דַרְכֵיכֶם[f] לֹא
יִתָּכֵן[g]׃ 30 לָכֵן[a] אִישׁ כִּדְרָכָיו[b] אֶשְׁפֹּט אֶתְכֶם בֵּית יִשְׂרָאֵל נְאֻם
ב
אֲדֹנָי[c] יְהוִה שׁוּבוּ[e] וְהָשִׁיבוּ מִכָּל־פִּשְׁעֵיכֶם וְלֹא־יִהְיֶה[d] לָכֶם לְמִכְשׁוֹל
ג
31 עָוֹן׃ 31 הַשְׁלִיכוּ מֵעֲלֵיכֶם אֵת־כָּל־פִּשְׁעֵיכֶם[a] אֲשֶׁר פְּשַׁעְתֶּם בָּם וַעֲשׂוּ
לָכֶם לֵב חָדָשׁ וְרוּחַ חֲדָשָׁה וְלָמָּה תָמֻתוּ בֵּית יִשְׂרָאֵל׃ 32 כִּי לֹא
ח
אֶחְפֹּץ בְּמוֹת הַמֵּת נְאֻם אֲדֹנָי[a] יְהוִה[b] וְהָשִׁיבוּ וִחְיוּ[b]׃ ס
נ׳
19 1 וְאַתָּה[a] שָׂא קִינָה עַל־נְשִׂיאֵי[c] יִשְׂרָאֵל׃ 2 וְאָמַרְתָּ
ל
מָה אִמְּךָ לְבָיְא בֵּין אֲרָיוֹת
ל. ד חס בליש. ל
רָבְצָה בְּתוֹךְ כְּפִירִים רִבְּתָה גוּרֶיהָ׃
ב
3 וַתַּעַל[a] אֶחָד מִגּוּרֶיהָ כְּפִיר הָיָה
וַיִּלְמַד לִטְרָף־טָרֶף אָדָם אָכָל׃
4 וַיִּשְׁמְעוּ[a] אֵלָיו[b] גּוֹיִם בְּשַׁחִתָּם נִתְפָּשׂ
ב. 2 ז
וַיְבִאֻהוּ בַחַחִים אֶל־אֶרֶץ מִצְרָיִם׃
ל
5 וַתֵּרֶא כִּי נוֹחֲלָה[a] אָבְדָה תִקְוָתָהּ
ב. ג
וַתִּקַּח אֶחָד[b] מִגּוּרֶיהָ כְּפִיר שָׂמָתְהוּ׃
6 וַיִּתְהַלֶּךְ בְּתוֹךְ־אֲרָיוֹת כְּפִיר הָיָה
וַיִּלְמַד לִטְרָף־טָרֶף אָדָם אָכָל׃
7 וַיֵּדַע[a] אַלְמְנוֹתָיו[b] וְעָרֵיהֶם הֶחֱרִיב

[24] Mm 1687. [25] Mm 2070. Cp 19 [1] Mm 1725. [2] Mm 1391.

26 [a] > Ms 𝔊𝔖, dl ‖ [b] 𝔊 + *ἐν αὐτῷ* cf 𝔖 ‖ **28** [a] > 𝔊*, add ‖ [b] 𝔗 mlt Mss חָיָה ‖ [c] nonn Mss וְלֹא cf 𝔖𝔙 ‖ **29** [a–a] 𝔖𝔗 pl cf 29[c–c] ‖ [b] l c 𝔗 nonn Mss 𝔊𝔗 יְהוָה, it 25 ‖ [c–c] prb l c 𝔊 sg cf 25 ‖ [d] sic L, nonn Mss Edd הֵדָּ ‖ [e] sic L, mlt Mss Edd נוּ– ‖ [f] pc Mss 𝔊 sg ‖ [g] prb l c mlt Mss Edd 𝔖𝔗𝔙 pl cf 25 ‖ **30** [a] > 𝔊* ‖ [b] 𝔊 sg ‖ [c] > 𝔊*, add ‖ [d] 𝔊 pl ‖ **31** [a] prb l c 2 Mss Ed 𝔊 בְּנֵי cf Jer 33,8 ‖ **32** [a] > 𝔗𝔊*, add ‖ [b–b] > 𝔊*, add ‖ **Cp 19,1** [a] 𝔊$^{AC\,min}$(𝔖) + *υἱὲ ἀνθρώπου* cf 17,12[a] ‖ [b] = עַל ‖ [c] 𝔊 sg, frt recte ‖ **3** [a] 𝔊(𝔖) *καὶ ἀπεπήδησεν* = ויעל? ‖ **4** [a] l וַיִּשָּׁמַע(י)עוּ ‖ [b] = עָלָיו ‖ **5** [a] 𝔊 *ἀπῶσται*, 𝔖 *'tkrht*, 𝔗 *psq*, 𝔙 *infirmata est*, prp נואלה ‖ [b] 𝔊 *ἄλλον* = אַחֵר ‖ **7** [a] 𝔊 *καὶ ἐνέμετο*, α′ *καὶ ἐκάκωσε*, 𝔗 *w'ṣdj*; frt l וַיָּרַע ‖ [b] 𝔊 *τῷ θράσει αὐτοῦ*, θ′ *βαρεῖς αὐτοῦ*, 𝔗 *bjrnjtjh*; frt l אַרְמְנוֹתֵיהֶם.

וַתִּשָּׁם אֶרֶץ וּמְלֹאָהּ מִקּוֹל שַׁאֲנָתוֹ׃ [3]

8 וַיִּתְּנוּ עָלָיו גּוֹיִם סָבִיב מִמְּדִינוֹת[a]

וַיִּפְרְשׂוּ עָלָיו רִשְׁתָּם בְּשַׁחֲתָם נִתְפָּשׂ׃ [b]בַּמְּצֹדוֹת[b] [4]

9 וַיִּתְּנֻהוּ בְסוּגַר בַּחֲחִים וַיְבִאֻהוּ [a]אֶל־מֶלֶךְ בָּבֶל יְבִאֻהוּ [4a–a. 5 g hs rel l]

לְמַעַן לֹא־יִשָּׁמַע קוֹלוֹ עוֹד[c] אֶל[d]־הָרֵי יִשְׂרָאֵל׃ פ [6a. 7]

10 אִמְּךָ כַּגֶּפֶן בְּדָמְךָ[a] עַל־מַיִם שְׁתוּלָה [8]

פֹּרִיָּהּ וַעֲנֻפָּהּ הָיְתָה מִמַּיִם רַבִּים׃

11 [a]וַיִּהְיוּ־לָהּ מַטּוֹת[a] עֹז אֶל־שִׁבְטֵי[b] מֹשְׁלִים [וַתָּלֶן[c]] [l hs]

[c]וַתִּגְבַּהּ קוֹמָתוֹ עַל[d]־בֵּין עֲבֹתִים[e] וַיֵּרָא בְּגָבְהוֹ בְּרֹב [l. c]

12 וַתֻּתַּשׁ[a] בְּחֵמָה לָאָרֶץ הֻשְׁלָכָה [9]

וְרוּחַ[b] הַקָּדִים הוֹבִישׁ פִּרְיָהּ[b] הִתְפָּרְקוּ [10a–a. b mlt וכל יהושע דכות[11]]

[c]וְיָבֵשׁוּ[d] מַטֵּה עֻזָּהּ אֵשׁ אֲכָלָתְהוּ[c]׃ [d]

13 וְעַתָּה שְׁתוּלָה[a] בַּמִּדְבָּר בְּאֶרֶץ צִיָּה וְצָמְאָה[b]׃ [10]

14 [a]וַתֵּצֵא[a] אֵשׁ מִמַּטֶּה[b] בַּדֶּיהָ פִּרְיָהּ[c] אָכָלָה[ad] [g]

וְלֹא־הָיָה בָהּ מַטֵּה־עֹז שֵׁבֶט לִמְשֹׁל [12a–a. g3 mlt ול בלישׁ]

קִינָה הִיא וַתְּהִי לְקִינָה׃ פ

ס 20 1 וַיְהִי[a] בַּשָּׁנָה הַשְּׁבִיעִית בַּחֲמִשִּׁי בֶּעָשׂוֹר לַחֹדֶשׁ בָּאוּ אֲנָשִׁים [g hs. 2a]

2 מִזִּקְנֵי[a] יִשְׂרָאֵל לִדְרֹשׁ אֶת־יְהוָה וַיֵּשְׁבוּ לְפָנָי׃ ס 2 וַיְהִי דְבַר־ [כט hs בנביא[4]]

3 יְהוָה אֵלַי לֵאמֹר׃ 3 בֶּן־אָדָם דַּבֵּר אֶת[a]־זִקְנֵי[b] יִשְׂרָאֵל וְאָמַרְתָּ אֲלֵהֶם [l]

כֹּה אָמַר אֲדֹנָי[c] יְהוִה הֲלְדָרֹשׁ אֹתִי אַתֶּם בָּאִים חַי־אָנִי אִם־אִדָּרֵשׁ

4 לָכֶם נְאֻם אֲדֹנָי[d] יְהוִה׃ 4 הֲתִשְׁפֹּט אֹתָם הֲתִשְׁפֹּט בֶּן־אָדָם אֶת־ [כה hs. g[3] mlt בלישׁ]

5 תּוֹעֲבֹת אֲבוֹתָם הוֹדִיעֵם׃ 5 וְאָמַרְתָּ אֲלֵיהֶם כֹּה־אָמַר אֲדֹנָי[a] יְהוִה [יג בטע בסיפ]

[3]Mm 2817. [4]Mm 2182. [5]Mm 1391. [6]Mm 3112. [7]Mm 2929. [8]Mm 739. [9]Mm 1227. [10]Mm 438 et Mm 2845. [11]Mm 2852. [12]Mp sub loco. [13]Mm 272. **Cp 20** [1]Mp sub loco. [2]Mm 2853. [3]וחד באו האנשים Nu 22,20. [4]Mm 1954. [5]Mm 2854.

8 [a] prp מְצוּדוֹת ‖ **9** [a–a] aut dl אל־מלך בבל יבאהו (gl) aut l sol בבל ‖ [b] frt l בַּמְצֹרֶת cf GSY ‖ [c] > Ms G*S, add ‖ [d] = עַל ‖ **10** [a] 2 Mss כרמך; G ὡς ἄνθος ἐν ῥόᾳ, frt l בַּכַּרְמֶךָ ‖ **11** [a–a] G sg, prp וַיְהִי־לָהּ מַטֵּה cf 12.14 ‖ [b] G sg, prp שֶׁבֶט ‖ [c–c] prb add ‖ [d] = אֶל ‖ [e] l עָבֹת cf 31,3 ‖ **12** [a] prp (m cs) וְהִיא הֻתָּשָׁה ‖ [b] G τὰ ἐκλεκτὰ αὐτῆς, prb l בַּדֶּיהָ cf 14 ‖ [c–c] prb add ‖ [d] G sg, l וְיָבֵשׁ vel וְיִבַּשׁ ‖ **13** [a] G πεφύτευκαν αὐτήν, frt l שְׁתֻלָה ‖ [b] > G*, add ‖ **14** [a–a] prb add cf 11[c–c].12[c–c] ‖ [b] prp מִמַּטֶּהָ ‖ [c] > G, prp וּפֹרִיָּהּ ‖ [d] G καὶ κατέφαγεν αὐτήν, l וַתֹּאכַל ‖ **Cp 20,1** [a] G + οἴκου cf 3[b] et 8,11.12 ‖ **3** [a] mlt Mss אֶל ‖ [b] G + οἴκου cf 1[a], S + dbnj ‖ [c] > 2 Mss G*, add ‖ [d] > G*, add ‖ **5** [a] cf 3[d].

ו[6] ול בלישׁ וכל אף דכות . ח חס את[7]

בְּיוֹם֙ בָּחֳרִ֣י בְיִשְׂרָאֵ֔ל[b] וְאֶשָּׂ֥א יָדִ֖י לְזֶ֣רַע בֵּית־יַעֲקֹ֑ב וָאִוָּדַ֥ע לָהֶ֖ם בְּאֶ֣רֶץ
ח חס את[7] . כד ס״פ מִצְרַ֔יִם וְאֶשָּׂ֥א יָדִ֖י לָהֶ֣ם לֵאמֹ֑ר אֲנִ֥י יְהוָ֖ה אֱלֹהֵיכֶֽם׃ 6 בַּיּ֣וֹם הַה֗וּא 6
יט . ח חס את[7] . ב נָשָׂ֤אתִי יָדִי֙ לָהֶ֔ם לְהוֹצִיאָ֖ם מֵאֶ֣רֶץ מִצְרַ֑יִם אֶל־אֶ֙רֶץ֙ אֲשֶׁר־תַּ֣רְתִּי[a]
כט חס בבביא[8] . ה פסוק בסיפ[9] לָהֶ֔ם זָבַ֥ת חָלָ֖ב וּדְבַ֣שׁ צְבִ֣י הִ֔יא לְכָל־הָאֲרָצֽוֹת׃ 7 וָאֹמַ֥ר אֲלֵהֶ֖ם אִ֣ישׁ 7
ג . כד ס״פ שִׁקּוּצֵ֤י עֵינָיו֙ הַשְׁלִ֔יכוּ וּבְגִלּוּלֵ֥י מִצְרַ֖יִם אַל־תִּטַּמָּ֑אוּ אֲנִ֥י יְהוָ֖ה אֱלֹהֵיכֶֽם׃
י פסוק ולא לא[10] . ה פסוק בסיפ[9] 8 וַיַּמְרוּ־בִ֖י וְלֹ֣א אָב֑וּ לִשְׁמֹ֣עַ אֵלַ֔י אִ֖ישׁ[a] אֶת־שִׁקּוּצֵ֥י עֵינֵיהֶ֛ם לֹ֥א הִשְׁלִ֖יכוּ 8
ב וְאֶת־גִּלּוּלֵ֥י מִצְרַ֖יִם לֹ֣א עָזָ֑בוּ וָאֹמַ֞ר לִשְׁפֹּ֤ךְ חֲמָתִי֙ עֲלֵיהֶ֔ם לְכַלּ֥וֹת אַפִּ֖י
ב בָּהֶ֥ם בְּתוֹךְ֙ אֶ֣רֶץ מִצְרָֽיִם׃ 9 וָאַ֣עַשׂ לְמַ֔עַן שְׁמִ֖י לְבִלְתִּ֣י הֵחֵ֑ל לְעֵינֵ֔י 9
ל הַגּוֹיִ֗ם אֲשֶׁר־הֵ֤מָּה בְתוֹכָם֙ אֲשֶׁ֣ר נוֹדַ֣עְתִּי אֲלֵיהֶ֔ם לְעֵינֵיהֶ֖ם לְהוֹצִיאָ֥ם
ל חס מֵאֶ֖רֶץ מִצְרָֽיִם׃ 10 וָאוֹצִיאֵ֖ם מֵאֶ֣רֶץ מִצְרַ֑יִם וָאָבִ֖אֵם אֶל־הַמִּדְבָּֽר׃ 10
11 וָאֶתֵּ֤ן לָהֶם֙ אֶת־חֻקּוֹתַ֔י וְאֶת־מִשְׁפָּטַ֖י הוֹדַ֣עְתִּי אוֹתָ֑ם אֲשֶׁ֤ר יַעֲשֶׂה 11
ב בסיפ אוֹתָ֙ם֙ הָאָדָ֔ם וָחַ֥י בָּהֶ֖ם׃ 12 וְגַ֣ם אֶת־שַׁבְּתוֹתַ֔י נָתַ֖תִּי לָהֶ֑ם לִהְיוֹת֙ לְא֣וֹת 12
ד[11] בֵּינִ֔י וּבֵינֵיהֶ֖ם לָדַ֣עַת כִּ֥י אֲנִ֖י יְהוָ֥ה מְקַדְּשָֽׁם׃ 13 וַיַּמְרוּ־בִ֥י בֵית־יִשְׂרָאֵ֛ל 13
כה חס בסיפ בַּמִּדְבָּ֖ר בְּחֻקּוֹתַ֣י לֹא־הָלָ֑כוּ וְאֶת־מִשְׁפָּטַ֞י מָאָ֗סוּ אֲשֶׁר֩ יַעֲשֶׂ֨ה אֹתָ֜ם
ב חס וכל אוריית דכות הָאָדָ֗ם וָחַי֙ בָּהֶ֔ם וְאֶת־שַׁבְּתֹתַ֖י חִלְּל֣וּ מְאֹ֑ד וָאֹמַ֞ר לִשְׁפֹּ֤ךְ חֲמָתִי֙ עֲלֵיהֶ֔ם
ב בַּמִּדְבָּ֖ר לְכַלּוֹתָֽם׃ 14 וָאֶעֱשֶׂ֥ה לְמַ֖עַן שְׁמִ֑י לְבִלְתִּ֣י הֵחֵ֔ל לְעֵינֵ֖י הַגּוֹיִ֑ם 14
יט . ה[9] פסוק בסיפ וחד מן ח[7] חס את אֲשֶׁ֤ר הוֹצֵאתִים֙ לְעֵינֵיהֶ֔ם׃ 15 וְגַם־אֲנִ֞י נָשָׂ֤אתִי יָדִי֙ לָהֶ֔ם בַּמִּדְבָּ֖ר 15
ח קמ[12] לְבִלְתִּי֙ הָבִ֣יא אוֹתָ֔ם אֶל־הָאָ֖רֶץ אֲשֶׁר־נָתַ֣תִּי[a] זָבַ֣ת חָלָ֔ב וּדְבַ֖שׁ צְבִ֣י הִ֑יא
ה[13] לְכָל־הָאֲרָצֽוֹת׃ 16 יַ֗עַן בְּמִשְׁפָּטַ֤י מָאָסוּ֙ וְאֶת־חֻקּוֹתַ֔י לֹא־הָלְכ֖וּ בָּהֶ֑ם 16
ב . כט[14] וְאֶת־שַׁבְּתוֹתַ֖י חִלֵּ֣לוּ[a] כִּ֣י אַחֲרֵ֔י גִּלּוּלֵיהֶ֖ם לִבָּ֥ם הֹלֵֽךְ׃ 17 וַתָּ֥חָס עֵינִ֖י 17
ב[15] עֲלֵיהֶ֣ם מִשַּׁחֵ֑ת וְלֹא־עָשִׂ֥יתִי אוֹתָ֖ם[a] כָּלָ֥ה בַּמִּדְבָּֽר׃ 18 וָאֹמַ֞ר 18
ל . ל מל אֶל־בְּנֵיהֶם֙ בַּמִּדְבָּ֔ר בְּחֻקֵּ֥י אֲבוֹתֵיכֶ֖ם אַל־תֵּלֵ֑כוּ וְאֶת־מִשְׁפְּטֵיהֶ֖ם
אַל־תִּשְׁמְר֥וּ וּבְגִלּוּלֵיהֶ֖ם אַל־תִּטַּמָּֽאוּ׃ 19 אֲנִ֥י יְהוָ֖ה אֱלֹהֵיכֶ֑ם בְּחֻקֹּתַ֣י 19
ג לֵ֔כוּ וְאֶת־מִשְׁפָּטַ֥י שִׁמְר֖וּ וַעֲשׂ֥וּ אוֹתָֽם׃ 20 וְאֶת־שַׁבְּתוֹתַ֖י קַדֵּ֑שׁוּ וְהָי֤וּ 20
י . כד ס״פ לְא֙וֹת֙ בֵּינִ֔י וּבֵינֵיכֶ֖ם לָדַ֣עַת כִּ֥י אֲנִ֖י יְהוָ֥ה אֱלֹהֵיכֶֽם׃ 21 וַיַּמְרוּ־בִ֥י 21

[6]Mm 1643. [7]Mm 1830. [8]Mm 1954. [9]Mm 2855. [10]Mm 1139. [11]Mm 785. [12]Mm 1092. [13]Mm 2786. [14]Mm 2501. [15]Mm 2219

5 [b] 𝔊 *τὸν οἶκον Ισραηλ* ‖ **6** [a] 𝔊 *ἡτοίμασα*, 𝔖(𝔗) *jhbt* = נתתי cf 15; 1 𝔐 ‖ **8** [a] > 𝔊*𝔖, add ‖ **15** [a] prb ins c pc Mss 𝔊𝔖𝔙 לָהֶם cf 6 ‖ **16** [a] nonn Mss + מְאֹד cf 𝔖 et 13 sed etiam 21 ‖ **17** [a] mlt Mss אתם, prb l אֹתָם.

הַבָּנִים בְּחֻקּוֹתַי לֹא־הָלָכוּ וְאֶת־מִשְׁפָּטַי לֹא־שָׁמְרוּ לַעֲשׂוֹת אוֹתָם
אֲשֶׁר יַעֲשֶׂה אוֹתָם הָאָדָם וָחַי בָּהֶם אֶת[a]־שַׁבְּתוֹתַי חִלֵּלוּ וָאֹמַר לִשְׁפָּךְ ב בסיפ
חֲמָתִי עֲלֵיהֶם לְכַלּוֹת אַפִּי בָּם בַּמִּדְבָּר׃ 22 [a]וָאָשֵׁב ב. נ בטע 22
לְמַעַן שְׁמִי לְבִלְתִּי הֵחֵל לְעֵינֵי הַגּוֹיִם אֲשֶׁר־הוֹצֵאתִי אוֹתָם לְעֵינֵיהֶם׃
23 גַּם[a]־אֲנִי נָשָׂאתִי אֶת־יָדִי לָהֶם בַּמִּדְבָּר לְהָפִיץ אֹתָם בַּגּוֹיִם וּלְזָרוֹת ג ר״פ בסיפ[16]. ו[17] ר״פ וכל מ״ם דכות׳ ב מ ה. יט. ה פסוק בסיפ[18]. כה חס בסיפ
24 אוֹתָם בָּאֲרָצוֹת׃ 24 יַעַן מִשְׁפָּטַי לֹא־עָשׂוּ וְחֻקּוֹתַי מָאָסוּ וְאֶת־שַׁבְּתוֹתַי
25 חִלֵּלוּ וְאַחֲרֵי גִלּוּלֵי אֲבוֹתָם הָיוּ עֵינֵיהֶם׃ 25 וְגַם־אֲנִי נָתַתִּי לָהֶם חֻקִּים
26 לֹא טוֹבִים וּמִשְׁפָּטִים לֹא יִחְיוּ בָהֶם׃ 26 וָאֲטַמֵּא אוֹתָם בְּמַתְּנוֹתָם יא[19]. ל[20]
בְּהַעֲבִיר כָּל־פֶּטֶר רֶחֶם לְמַעַן אֲשֶׁמֵּם[a] לְמַעַן אֲשֶׁר יֵדְעוּ אֲשֶׁר אֲנִי ת[21]. ו פסוק למען למען[22]. ל. יב[23]
27 יְהוָה׃ ס 27 לָכֵן דַּבֵּר אֶל־בֵּית יִשְׂרָאֵל בֶּן־אָדָם וְאָמַרְתָּ אֲלֵיהֶם יא בטע בסיפ[24]. ב
כֹּה אָמַר אֲדֹנָי[a] יְהוָה עוֹד זֹאת גִּדְּפוּ אוֹתִי אֲבוֹתֵיכֶם בְּמַעֲלָם בִּי מָעַל׃ ג[25]. כ[26] מל ה[27] מנה בסיפ וכל יהושע ושפטים דכות׳ ב מ ב
28 וָאָבִיאֵם אֶל־הָאָרֶץ אֲשֶׁר נָשָׂאתִי אֶת־יָדִי לָתֵת אוֹתָהּ לָהֶם וַיִּרְאוּ יט
כָּל־גִּבְעָה רָמָה וְכָל־עֵץ עָבֹת וַיִּזְבְּחוּ־שָׁם אֶת־זִבְחֵיהֶם[a] וַיִּתְּנוּ־שָׁם ה[28]. ז
כַּעַס קָרְבָּנָם[a] וַיָּשִׂימוּ שָׁם רֵיחַ נִיחֹחֵיהֶם וַיְסִיכוּ שָׁם אֶת־נִסְכֵּיהֶם׃ לה. ל
29 וָאֹמַר אֲלֵהֶם מָה הַבָּמָה אֲשֶׁר־אַתֶּם הַבָּאִים[a] שָׁם[b] וַיִּקָּרֵא שְׁמָהּ כט חס בנביא[29]. יב[30] ב[31] מנה בליש. ה[32]
30 בָּמָה עַד הַיּוֹם הַזֶּה[b]׃ 30 לָכֵן אֱמֹר | אֶל־בֵּית יִשְׂרָאֵל כֹּה אָמַר יא בטע בסיפ[24]
אֲדֹנָי[a] יְהוִה הֲבֶדֶךְ אֲבוֹתֵיכֶם אַתֶּם נִטְמָאִים וְאַחֲרֵי שִׁקּוּצֵיהֶם אַתֶּם ל
31 זֹנִים׃ 31 [a]וּבְשָׂאֵת מַתְּנוֹתֵיכֶם[a] [b]בְּהַעֲבִיר בְּנֵיכֶם בָּאֵשׁ[b] אַתֶּם נִטְמָאִים ב. ד. ל בטע
לְכָל־גִּלּוּלֵיכֶם עַד־הַיּוֹם[c] וַאֲנִי אִדָּרֵשׁ לָכֶם בֵּית יִשְׂרָאֵל חַי־אֲנִי נְאֻם ט מיחז[20]
32 אֲדֹנָי[d] יְהוִה אִם־אִדָּרֵשׁ לָכֶם׃ 32 וְהָעֲלֹה עַל־רוּחֲכֶם הָיוֹ לֹא תִהְיֶה ה חס בסיפ. ל
אֲשֶׁר | אַתֶּם אֹמְרִים נִהְיֶה כַגּוֹיִם כְּמִשְׁפְּחוֹת הָאֲרָצוֹת לְשָׁרֵת עֵץ וָאָבֶן׃ ג[33]. יא[34] ול בליש וכל כל אלה בני דכות׳ ב מ ב
33 חַי־אָנִי נְאֻם אֲדֹנָי[b] יְהוִה אִם־לֹא בְּיָד חֲזָקָה וּבִזְרוֹעַ נְטוּיָה וּבְחֵמָה
34 שָׁפוּכָה אֶמְלוֹךְ עֲלֵיכֶם׃ 34 וְהוֹצֵאתִי אֶתְכֶם מִן־הָעַמִּים וְקִבַּצְתִּי ג מל בליש[35]. ג ר״פ

[16]Mm 2856. [17]Mm 2449. [18]Mm 2855. [19]Mm 1294. [20]Mp sub loco. [21]Mm 1425. [22]Mm 2707. [23]Mm 801. [24]Mm 2912. [25]Mm 2351. [26]Mm 1238 א. [27]Mm 2790. [28]Mm 2857. [29]Mm 1954. [30]Mm 2938. [31]Mm 1536. [32]Mm 1806. [33]Mm 2144. [34]Mm 3361. [35]Mm 1670.

21 [a] l c V^P mlt Mss Vrs ואת cf 13 || **22** [a–a] > G*S, add cf 9.14 || **23** [a] l c V^P nonn Mss Edd וגם cf 15.25 || **26** [a–a] > G*, add || **27** [a] cf 3[d] || **28** [a–a] > G*, add || **29** [a] crrp? prp באים || [b–b] add? frt tot v add || **30** [a] cf 3[d] || **31** [a–a] G *καὶ ἐν ταῖς ἀπαρχαῖς τῶν δομάτων ὑμῶν ἐν τᾶς ἀφορισμοῖς* cf 40, 1 מז || [b–b] > G*, add || [c] C pc Mss + הַזֶּה cf GC || [d] > Ms G*, add || **33** [a] G pr *διὰ τοῦτο* || [b] cf 3[d].

ג. ג[36] אֶתְכֶם מִן־הָאֲרָצוֹת אֲשֶׁר נְפוֹצֹתֶם ׀ בָּם בְּיָד חֲזָקָה וּבִזְרוֹעַ נְטוּיָה
ג 35 וּבְחֵמָה שְׁפוּכָה: 35 וְהֵבֵאתִי אֶתְכֶם אֶל־מִדְבַּר הָעַמִּים וְנִשְׁפַּטְתִּי ׀ 35
ה[37] אִתְּכֶם שָׁם פָּנִים ׀ אֶל־פָּנִים: 36 כַּאֲשֶׁר נִשְׁפַּטְתִּי אֶת־אֲבוֹתֵיכֶם בְּמִדְבַּר 36
ל[38] אֶרֶץ מִצְרָיִם כֵּן אִשָּׁפֵט ׀ אִתְּכֶם נְאֻם אֲדֹנָי[a] יְהוִה: 37 וְהַעֲבַרְתִּי אֶתְכֶם 37
ל 38 תַּחַת הַשָּׁבֶט וְהֵבֵאתִי אֶתְכֶם בְּמָסֹרֶת[a] הַבְּרִית[b]: 38 וּבָרוֹתִי מִכֶּם
ב. ב מל. ל חד חס וג מל[39]. ח הַמֹּרְדִים וְהַפּוֹשְׁעִים בִּי מֵאֶרֶץ מְגוּרֵיהֶם אוֹצִיא אוֹתָם וְאֶל־אַדְמַת
ח סביר לשון רבים. יא ס״פ בסיפ 39 יִשְׂרָאֵל לֹא יָבֹאוּ[a] וִידַעְתֶּם ׀ כִּי־אֲנִי ׀ יְהוָה: 39 וְאַתֶּם בֵּית־
ל יִשְׂרָאֵל כֹּה־אָמַר | אֲדֹנָי[a] יְהוִה אִישׁ גִּלּוּלָיו לְכוּ[b] עִבְדוּ[dc] וְאַחַר[d] אִם־
ר[40]. י אֵינְכֶם[e] שֹׁמְעִים אֵלָי[c] וְאֶת־שֵׁם קָדְשִׁי לֹא תְחַלְּלוּ־עוֹד בְּמַתְּנוֹתֵיכֶם
וּבְגִלּוּלֵיכֶם: 40 כִּי בְהַר־קָדְשִׁי בְּהַר | מְרוֹם יִשְׂרָאֵל נְאֻם אֲדֹנָי[a] יְהוִה 40
ג. כן כת[41]. ג מל בלישׁ שָׁם יַעַבְדֻנִי כָּל־בֵּית יִשְׂרָאֵל כֻּלָּה בָּאָרֶץ[b] שָׁם אֶרְצֶם וְשָׁם אֶדְרֹושׁ
ב. כח. ב[42] אֶת־תְּרוּמֹתֵיכֶם וְאֶת־רֵאשִׁית מַשְׂאוֹתֵיכֶם בְּכָל־קָדְשֵׁיכֶם: 41 בְּרֵיחַ ׀ ס[ב][38] 41
ל ר״פ. ג נִיחֹחַ אֶרְצֶה אֶתְכֶם בְּהוֹצִיאִי אֶתְכֶם מִן־הָעַמִּים וְקִבַּצְתִּי אֶתְכֶם מִן־
ג. ג[30] הָאֲרָצוֹת אֲשֶׁר נְפוֹצֹתֶם ׀ בָּם וְנִקְדַּשְׁתִּי בָכֶם לְעֵינֵי הַגּוֹיִם: 42 וִידַעְתֶּם 42
ח כִּי־אֲנִי יְהוָה בַּהֲבִיאִי אֶתְכֶם אֶל־אַדְמַת יִשְׂרָאֵל אֶל־הָאָרֶץ אֲשֶׁר
יט נָשָׂאתִי אֶת־יָדִי לָתֵת אוֹתָהּ לַאֲבוֹתֵיכֶם: 43 וּזְכַרְתֶּם־שָׁם אֶת־ 43
ג. ב. ד דַּרְכֵיכֶם וְאֶת כָּל־[a]עֲלִילוֹתֵיכֶם אֲשֶׁר נִטְמֵאתֶם ׀ בָּם וְנִקְטֹתֶם ׀ בִּפְנֵיכֶם
[b]בְּכָל־רָעוֹתֵיכֶם [b]אֲשֶׁר עֲשִׂיתֶם: 44 וִידַעְתֶּם כִּי־אֲנִי יְהוָה בַּעֲשׂוֹתִי 44
ג[43] מילרן מן יא אות ל בלישׁ. ל אִתְּכֶם לְמַעַן שְׁמִי לֹא ׀ כְּדַרְכֵּיכֶם הָרָעִים וְכַעֲלִילוֹתֵיכֶם הַנִּשְׁחָתוֹת
[a]בֵּית יִשְׂרָאֵל[a] נְאֻם אֲדֹנָי[b] יְהוִה: פ

כד **21** 1 וַיְהִי דְבַר־יְהוָה אֵלַי לֵאמֹר: 2 בֶּן־אָדָם שִׂים פָּנֶיךָ דֶּרֶךְ **21**
ו׳ ה מנה בסיפ תֵּימָנָה וְהַטֵּף[a] אֶל־דָּרוֹם וְהִנָּבֵא ׀ אֶל־[b]יַעַר[c] הַשָּׂדֶה נֶגֶב[cd]: 3 וְאָמַרְתָּ 3
ל לְיַעַר הַנֶּגֶב שְׁמַע דְּבַר־יְהוָה כֹּה־אָמַר אֲדֹנָי[a] יְהוִה הִנְנִי מַצִּית־בְּךָ |

[36] Mm 2858. [37] Mm 243. [38] Mp sub loco. [39] Mm 2859. [40] Mm 309. [41] Cf Mp sub loco, Mm 2264 et 2480. [42] Lv 26,31. [43] Mm 3779. Cp 21 [1] Mm 2860.

36 [a] > Ms 𝔊*, add ‖ **37** [a] 𝔊 *ἐν ἀριθμῷ*, l בְּמִסְפָּר cf 1 Ch 9,28 ‖ [b] > 𝔊*, dl (dttg cf init 38) ‖ **38** [a] l c 𝔗 nonn Mss Seb Vrs יָבֹאוּ ‖ **39** [a] cf 3[d] ‖ [b] prp הַשְׁלִיכוּ cf 7 ‖ [c–c] add? cf [b] ‖ [d–d] pc Mss עברו ו׳; 𝔊 *ἐξάρατε· καὶ μετὰ ταῦτα*, prp בַּעֲרוּ אַחֲרֵיכֶם cf 1 R 14,10 21,21 ‖ [e] prp וְשֶׁלְכֶם = אֶשְׁכֶם ‖ **40** [a] cf 3[d] ‖ [b] > 𝔊*𝔖 ‖ **43** [a] > 𝔗𝔊*, add ‖ [b–b] > 𝔊*, add ‖ **44** [a–a] > 𝔊* ‖ [b] > 2 Mss 𝔊* ‖ **Cp 21,2** [a] 𝔊(𝔖) *καὶ ἐπίβλεψον* = וְהַבֵּט? ‖ [b] = עַל ‖ [c–c] Ms om הַשָּׂדֶה, Ms 𝔖 הנגב; prb l sol הַנֶּגֶב (שָׂדֶה var lect ad יער) ‖ [d] Or pc Mss נֶגְבָּה ‖ **3** [a] > 𝔗 Ms 𝔊*, add.

אֵשׁ וְאָכְלָה בְךָ כָּל־עֵץ־לַח וְכָל־עֵץ יָבֵשׁ לֹא תִכְבֶּה לַהֲבַת שַׁלְהֶבֶת ה פסוק כל וכל כל. ג ב פת וחד קמ[2]. ח[3]. ג. ה. ו[4]. ב
4 וְנִצְרְבוּ־בָהּ כָּל־פָּנִים מִנֶּגֶב צָפוֹנָה׃ 4 וְרָאוּ כָל־בָּשָׂר כִּי אֲנִי יְהוָה נג. ב
5 בָּעַרְתִּיהָ לֹא תִכְבֶּה׃ 5 וָאֹמַר אֲהָהּ אֲדֹנָי[a] יְהוִה הֲמָּה[b] אֹמְרִים לִי ו[4]. ג[5] ול בלישׁ
6 הֲלֹא מְמַשֵּׁל מְשָׁלִים הוּא׃ פ 6 וַיְהִי דְבַר־יְהוָה אֵלַי לֵאמֹר׃ ח חס בסיפ
7 [a]בֶּן־אָדָם שִׂם פָּנֶיךָ אֶל־יְרוּשָׁלַ͏ִם וְהַטֵּף[b] אֶל[c]־מִקְדָּשִׁים[d] וְהִנָּבֵא כד. יג[6] וכל עזרא דכות ב מ א. ל. ו[1] ה מנה בסיפ
8 אֶל־אַדְמַת יִשְׂרָאֵל׃ 8 וְאָמַרְתָּ לְאַדְמַת יִשְׂרָאֵל כֹּה אָמַר[b] יְהוָה[a] ח. ל בסיפ
הִנְנִי אֵלַיִךְ[c] וְהוֹצֵאתִי חַרְבִּי מִתַּעְרָהּ וְהִכְרַתִּי מִמֵּךְ צַדִּיק[d] וְרָשָׁע׃ כט. ד[7]. ח[8]
9 לָ֭כֵן אֲשֶׁר־הִכְרַתִּי מִמֵּךְ צַדִּיק[a] וְרָשָׁע לָכֵן תֵּצֵא חַרְבִּי מִתַּעְרָהּ אֶל־[b] ח[8]. ו[7]
10 כָּל־בָּשָׂר מִנֶּגֶב צָפוֹן׃ 10 וְיָדְעוּ כָל־בָּשָׂר כִּי אֲנִי יְהוָה הוֹצֵאתִי
11 חַרְבִּי מִתַּעְרָהּ לֹא תָשׁוּב עוֹד׃ ס 11 וְאַתָּה בֶן־אָדָם הֵאָנַח ז[7]. כג בסיפ. ל
12 בְּשִׁבְרוֹן מָתְנַ֭יִם וּבְמָרִירוּת תֵּאָנַח לְעֵינֵיהֶם׃ 12 וְהָיָה כִּי־יֹאמְרוּ אֵלֶיךָ ל. ל
עַל־מֶה אַתָּה נֶאֱנָח וְאָמַרְתָּ אֶל[a]־שְׁמוּעָה כִּי־בָאָה וְנָמַס כָּל־לֵבָב וְרָפוּ ל. ב[9]. ל
כָּל־יָדַ֭יִם וְכֹהֲתָה כָּל־רוּחַ וְכָל־בִּרְכַּ֭יִם תֵּלַכְנָה מַ֣יִם הִנֵּה֮ בָּאָה֒ ג פסוק כל כל כל וכל[10]. ב
וְנִהְיָתָה נְאֻם אֲדֹנָי[b] יְהוִה׃ פ
13 וַיְהִי דְבַר־יְהוָה אֵלַי לֵאמֹר׃ 14 בֶּן־אָדָם הִנָּבֵא וְאָמַרְתָּ כֹּה ז בסיפ
אָמַר[b] אֲדֹנָי[a] אֱמֹר[b]
חֶרֶב֮ חֶרֶב הוּחָדָה וְגַם־מְרוּטָה[c]׃ ב. ג. ג פסוק דמיין
15 לְמַ֣עַן טֶ֭בַח טָבֵחַ הוּחָדָה ו[11] פסוק למען למען ג מנה ר״פ. ג
לְמַעַן־[a]הְיֵה־לָהּ בָּרָק מֹרָטָה נ
[b]אוֹ נָשִׂישׂ שֵׁבֶט בְּנִי מֹאֶסֶת כָּל־עֵץ[b]׃ נ
16 וַיִּתֵּן[a] אֹתָהּ לְמָרְטָהּ[b] לִתְפֹּשׂ בַּכָּף ג[12] ול חס בסיפ

[2] Mm 221. [3] Mm 2857. [4] Mm 687. [5] Mm 2861. [6] Mm 2682. [7] Mm 2862. [8] Mm 3473. [9] Mm 1609. [10] Mm 2863. [11] Mm 2707. [12] Mm 1009.

5 [a] 𝔊* hic vertit *κύριε*, sed 𝔏[S]𝔄 Tyc om; dl ‖ [b] 𝔗 pr הֲנָה cf 𝔖𝔗 ‖ **7** [a] 𝔊 pr *διὰ τοῦτο προφήτευσον* ‖ [b] cf 2[a] ‖ [c] = עַל ‖ [d] 2 Mss שִׁי–, pc Mss 𝔖 שָׂם– 𝔊 *τὰ ἅγια αὐτῶν*; l מִקְדָּשָׁם vel שָׂהּ– vel שֶׂיהָ– ‖ **8** [a–a] > 𝔊* ‖ [b] 𝔗 mlt Mss Edd 𝔊[L]𝔖𝔗[Ms]𝔙 + אדני (𝔊[BmBO] 62.407 θ′ + *κύριος*), l 𝔄𝔦 = 𝔗𝔏[S]𝔄 Tyc ‖ [c] = עָלַיִךְ ‖ [d] 𝔊 *ἄδικον* cf 𝔗 ‖ **9** [a] cf 8[d] ‖ [b] = עַל ‖ [c] l c Or pc Mss צפונה cf 3 ‖ **12** [a] = עַל ‖ [b] > 𝔊*, add ‖ **14** [a] mlt Mss Edd + יהוה cf 𝔖𝔗[T]𝔙; l יהוה cf 𝔊* ‖ [b] > 𝔊[L]𝔏[S] Bo 𝔖, prb dl ‖ [c] l מֹרָטָה ut 15 ‖ **15** [a–a] 𝔊 *γένῃ εἰς*, frt l חֵ֫לֶת לְ; al prp בָּרָק ‖ [b–b] crrp et prb add; prp אֵיךְ אֲשִׁיבֶנּוּ שֵׁבֶט בְּנִי מֹאֶסֶת כָּל־עֵץ vel לְבַטָּחַ vel לְמִרְצַח ‖ **16** [a] 𝔙 *et dedi* ‖ [b] frt l לִמְרֹטָה; prp לְמִרְצַח vel אֵין יֵשׁ vel מָאַסְתָּ וְכָל־עֵצָה

ג.ב [e]הֲיֹא־הוּחֲדָה חֶרֶב[d] וְהֲיֹא מֹרָטָה[c]
ל מל לָתֶת אוֹתָהּ בְּיַד־הוֹרֵג׃
17 וְעַק וְהֵילֵל בֶּן־אָדָם כִּי־הִיא הָיְתָה[a] בְּעַמִּי
הִיא בְּכָל־נְשִׂיאֵי יִשְׂרָאֵל
ג.13 ל מְגוֹרֵי[b] אֶל־חֶרֶב הָיוּ אֶת־עַמִּי
ל לָכֵן סְפֹק אֶל־יָרֵךְ׃
ב.14 ג 18 [a]כִּי בֹחַן וּמָה אִם־גַּם־שֵׁבֶט מְאָסַת לֹא יִהְיֶה[a] נְאֻם אֲדֹנָי[b] יְהוִה׃ פ
כג בסיפ.15 ג 19 [a]וְאַתָּה[c] בֶּן־אָדָם הִנָּבֵא וְהַךְ כַּף אֶל־כָּף
ד חס ול בלישׁ וְתִכָּפֵל חֶרֶב שְׁלִשְׁתָּה[c] חֶרֶב חַלְלִים הִיא
ל.ל חֶרֶב [d]חָלָל הַגְּדוֹל הַחֹדֶרֶת[dc] לָהֶם׃
ל.ב.ל 20 לְמַעַן | לָמוּג[a] לֵב[b] וְהַרְבֵּה הַמִּכְשֹׁלִים[c]
ל.ל עַל כָּל־שַׁעֲרֵיהֶם נָתַתִּי [d]אִבְחַת־חֶרֶב[d]
ל אָח עֲשׂוּיָה לְבָרֶק מְעֻטָּה[e] לְטָבַח׃
ל.ל.ח.ל 21 [a]הִתְאַחֲדִי[a] הֵימָנִי הָשִׂימִי[b] הַשְׂמִילִי[c] אֲנָה פָּנַיִךְ מְעָדוֹת[d]׃
ט[19].ט[19] 22 וְגַם־אֲנִי אַכֶּה כַפִּי אֶל[a]־כַּפִּי וַהֲנִחֹתִי חֲמָתִי
כג בסיפ 23 24 אֲנִי יְהוָה דִּבַּרְתִּי׃ פ 23 וַיְהִי דְבַר־יְהוָה אֵלַי לֵאמֹר׃ 24 וְאַתָּה[c]
כד בֶּן־אָדָם שִׂים־לְךָ | שְׁנַיִם דְּרָכִים לָבוֹא חֶרֶב מֶלֶךְ־בָּבֶל מֵאֶרֶץ אֶחָד[a]
יז[17].הי ג מגה קמ׳.18 ג.19 לה[19].ג.19 25 יֵצְאוּ שְׁנֵיהֶם וְיָד בָּרְאוּ[b] בְּרֹאשׁ [c]דֶּרֶךְ־עִיר[c] בָּרְאֵם[d]׃ 25 דֶּרֶךְ תָּשִׂים
ג.20 לָבוֹא חֶרֶב אֶת[a] רַבַּת בְּנֵי־עַמּוֹן וְאֶת[b]־יְהוּדָה בִּירוּשָׁלַם[c] בְּצוּרָה[d]׃
ל.לה[19] 26 כִּי־עָמַד מֶלֶךְ־בָּבֶל אֶל[a]־אֵם הַדֶּרֶךְ בְּרֹאשׁ שְׁנֵי הַדְּרָכִים לִקְסֹם־ 26
ג קֶסֶם קִלְקֵל בַּחִצִּים שָׁאַל בַּתְּרָפִים רָאָה בַּכָּבֵד׃ 27 בִּימִינוֹ הָיָה | 27

[13]Gn 37,1. [14]Mp sub loco. [15]Ex 8,12. [16]Mm 609. [17]Mm 98. [18]Mm 2864. [19]Mm 2840. [20]Mm 345.

61 [c–c] frt l הוּא הֶחָד הַחֶרֶב והוא מְרָטָה ‖ [d] dl, gl? ‖ **17** [a] sic L, mlt Mss Edd הִוא; add? ‖ [b] prb l מְגֻרֵי ‖ [c] = עַל ‖ **18** [a–a] crrp ‖ [b] cf 12[b] ‖ **19** [a] Mss pr וַיְהִי דְּבַר יְהוָה אֵלַי לֵאמֹר ‖ [b] = עַל ‖ [c] 𝔙 *ac triplicetur*, l וְשָׁלְשָׁה cf 𝔖 ‖ [d–d] חֲלָלִים גְּדוֹלָה חדרת l ‖ [e] Ms Vrs החרדת, l 𝔐 ‖ **20** [a] 𝔗 נמוג, l הָמוֹג ‖ [b] 𝔊[L](𝔎𝔄 Arm 𝔖𝔗) + *αὐτῶν*, prb l לִבָּם ‖ [c] 𝔊(𝔖) *οἱ ἀσθενοῦντες*, 𝔗 *mtqlǰhwn*; prp הַמְכַשְׁלִים, prb l מִכְשֹׁלָם ‖ [d–d] prb l טבחת־חרב vel חרב טֶבַח הֶחָרֵב cf 𝔊 ‖ [e] l מְרָטָה vel מְ(רֻטָּה) ‖ **21** [a] prb l c pc Mss התאחרי; prp הִתְחַדִּי cf 𝔊(𝔙) *ὀξύνου* ‖ [b] > Ms 𝔊𝔙, dl (dttg) ‖ [c] mlt Mss השמאי(י)לי ‖ [d] prp –דִּים ‖ **22** [a] = עַל ‖ **24** [a] l c 2 Mss אַחַת cf Vrs ‖ [b] > 𝔊*, dl (dttg) ‖ [c–c] l דרך יָד ‖ [d] 𝔊 *ἐπ' ἀρχῆς*, l בְּרֹאשׁ et cj c 25 ‖ **25** [a] l אֶל = עַל ‖ [b] l וְאֶל = וְעַל ‖ [c] frt l c pc Mss וְ׳ cf 𝔊𝔖 ‖ [d] 𝔊 *ἐν μέσῳ αὐτῆς*, frt l בְּתוֹכָהּ ‖ **26** [a] = עַל.

21 הַקֶּסֶם יְרוּשָׁלַ֔ם [a]לָשׂ֥וּם כָּרִ֖ים[a] לִפְתֹּ֣חַ פֶּ֑ה [b]בְּרָצְחַ֙[b] לְהָרִ֣ים קֹ֔ול
בְּתָרוּעָ֖ה לָשׂ֣וּם כָּרִ֑ים עַל־שְׁעָרִ֣ים לְשַׁפֵּ֔ךְ סֹלְלָ֥ה[c] לִבְנֹ֖ות דָּֽיֵק׃
22 וְהָיָ֤ה לָהֶם֙ כְּקֶ֣סֶם[a] שָׁוְא֔ בְּעֵינֵיהֶ֖ם[b] שְׁבֻעֹ֣ות לָהֶ֑ם וְהוּא־ כקסם כ׳. ד׳ק
מַזְכִּ֥יר עָוֹ֖ן לְהִתָּפֵֽשׂ׃ פ 23 לָכֵ֗ן כֹּ֤ה־אָמַר֙ אֲדֹנָ֣י[a] יְהוִ֔ה יַ֚עַן הַזְכַּרְכֶ֣ם ל. כג בטע בסיפ. כט. כה בטע בסיפ. ל
עֲוֹנְכֶ֔ם בְּהִגָּלוֹת֙ פִּשְׁעֵיכֶ֔ם לְהֵרָא֖וֹת חַטַּאותֵיכֶ֑ם בְּכֹ֣ל עֲלִילוֹתֵיכֶ֗ם ד מל[24] ג מנה כת כן. ד[23]
יַ֚עַן הִזָּכְרְכֶ֣ם בַּכַּ֔ף[b] תִּתָּפֵֽשׂוּ׃ פ 30 וְאַתָּ֣ה[a] חָלָ֣ל רָשָׁ֔ע[a] נְשִׂיא ל
יִשְׂרָאֵ֖ל אֲשֶׁר־בָּ֣א יוֹמ֑וֹ בְּעֵ֖ת עֲוֹ֥ן קֵֽץ׃ ס 31 כֹּ֤ה אָמַר֙ אֲדֹנָ֣י[a] יְהוִ֔ה
הָסִ֥יר[b] הַמִּצְנֶ֖פֶת וְהָרֵ֣ם[c] הָעֲטָרָ֑ה זֹ֣את לֹא־זֹ֔את הַשָּׁפָ֖לָה[d] הַגְבֵּ֥הַ[e] ב חד חס וחד מל[25]. ל. ב
32 וְהַגְבָּהַ֙[g] הַשְׁפִּ֔יל[f]׃ עֲוָ֥ה עֲוָ֛ה עַוָּתָ֖ה[a] אֲשִׂימֶ֑נָּה [b]גַּם־זֹ֣את לֹ֤א הָיָה֙[be] ל. ל. ל
עַד־בָּ֣א אֲשֶׁר־לֹ֣ו הַמִּשְׁפָּ֔ט וּנְתַתִּ֖יו׃ פ 33 וְאַתָּ֣ה֙ בֶּן־אָדָ֔ם הִנָּבֵ֖א כג בסיפ[26]
וְאָמַרְתָּ֗ כֹּ֤ה אָמַר֙ אֲדֹנָ֣י[a] יְהוִ֔ה אֶל־[b]בְּנֵ֖י עַמֹּ֑ון וְאֶל־[c]חֶרְפָּתָ֣ם וְאָמַרְתָּ֗
חֶ֚רֶב֙ חֶ֣רֶב פְּתוּחָ֔ה לְטֶ֥בַח מָרְטָ֖ה לְהָכִ֑יל[d] לְמַ֥עַן בָּרָֽק׃ 34 בַּחֲזֹ֥ות ב. ג[27]. ל[26]
לָךְ֙ שָׁ֔וְא בְּקָסְמ֖וֹ־לָ֑ךְ כָּזָ֣ב לָתֵ֔ת אֹתְךָ֙[a] אֶל־[b]צַוְּארֵ֣י חַלְלֵי֙ רְשָׁעִ֔ים ט מל בלשון זכר[28]. ל
אֲשֶׁר־בָּ֣א יוֹמָ֔ם בְּעֵ֖ת עֲוֹ֥ן קֵֽץ׃ 35 הָשֵׁ֖ב[a] [b]אֶל־תַּעְרָ֑הּ בְּמָקֹ֥ום אֲשֶׁר־ נ[29]
נִבְרֵ֥את בְּאֶֽרֶץ מְכֹרֹתֶ֖יךְ אֶשְׁפֹּ֣ט אֹתָ֑ךְ׃ 36 וְשָׁפַכְתִּ֤י עָלַ֙יִךְ֙ זַעְמִ֔י בְּאֵ֖שׁ ל. ל
עֶבְרָתִ֣י אָפִ֣יחַ עָלַ֔יִךְ וּנְתַתִּ֖יךְ בְּיַד֙ אֲנָשִׁ֣ים בְּעֲרִ֔ים חָרָשֵׁ֖י מַשְׁחִֽית׃ ל. נ[30]
37 לָאֵ֖שׁ תִּהְיֶ֣ה[a] לְאָכְלָ֑ה דָּמֵ֙ךְ֙ יִהְיֶ֣ה בְתֹ֣וךְ הָאָ֔רֶץ לֹ֥א תִזָּכְרִ֖י כִּ֣י אֲנִ֣י יְהוָ֔ה דִּבַּ֖רְתִּי׃ ב. ה פ

22 1 וַיְהִ֥י דְבַר־יְהוָ֖ה אֵלַ֥י לֵאמֹֽר׃ 2 וְאַתָּ֣ה בֶן־אָדָ֗ם הֲתִשְׁפֹּ֤ט כג בסיפ[1]
3 הֲתִשְׁפֹּ֣ט[a] אֶת־עִ֣יר הַדָּמִ֔ים וְהֹודַעְתָּ֖הּ אֶת כָּל־תֹּועֲבֹותֶֽיהָ׃ 3 וְאָמַרְתָּ֗ ג מל
כֹּ֤ה אָמַר֙ אֲדֹנָ֣י[a] יְהוִ֔ה[b] עִ֚יר שֹׁפֶכֶת֙ דָּ֔ם בְּתֹוכָ֖הּ לָבֹ֣וא עִתָּ֑הּ וְעָשְׂתָ֥ה ב[2]

[21] Mm 2865. [22] Mm 2477. [23] Mm 731. [24] Mm 1383. [25] Jes 27,9. [26] Mp sub loco. [27] Mm 3956. [28] Mm 2565. [29] Mm 2866. [30] Mm 2867. Cp 22 [1] Mp sub loco. [2] Mm 2259.

27 [a–a] dl cf v b ‖ [b] G *ἐν βοῇ*, l בצרח ‖ [c] mlt Mss Edd GSTMss ולי ‖ 28 [a] prp כְּקֶסֶם cf S ‖ [b–b] > G*S, add ‖ 29 [a] cf 12[b] ‖ [b] G *ἐν τούτοις* = בָּהֶם? ‖ 30 [a–a] prb l חָלַל רָשַׁע cf 34 ‖ 31 [a] cf 12[b] ‖ [b] l הסר ‖ [c] l והרם ‖ [d] l השׁ ‖ [e] sic L, mlt Mss Edd הַ– ‖ [f–f] l והגבהה השפל ‖ [g] sic L, mlt Mss Edd הַ– ‖ 32 [a] > Ms G*S ‖ [b–b] G *οὐδ'* (GA *οὐ* GB *οὐαὶ*) *αὕτη* (> GA) *τοιαύτη ἔσται*, prp אוֹי לָהּ כָּזֹאת תִּהְיֶה ‖ [c] l תִּהְיֶה aut תֵּהָיֶה זֹאת vel sol זֹאת ‖ 33 [a] cf 12[b] ‖ [b] = עַל ‖ [c] = ועל ‖ [d] G(L) *εἰς συντέλειαν*, prb l לְכָלָה ‖ [e] l בְּרֹק ‖ 34 [a] prp אוֹתָהּ ‖ [b] = עַל ‖ 35 [a] frt l שְׁבִי ‖ [b–b] G *μὴ καταλύσῃς*, οι γ' (SV) *εἰς τὸν κολεόν σου* (cf GLC lect dupl); frt l רַךְ– ‖ 37 [a] l תִּהְיִי ‖ Cp 22,2 [a] > pc Mss G*S, dl (ex 20,4?) ‖ 3 [a] > G*, add? ‖ [b] G + *ὦ*, frt ins אוֹי (cf 24,6) vel הוֹי vel (עִיר)הָ.

4 גִּלּוּלִים עָלַיִךְ לְטָמְאָה׃ 4 בְּדָמֵךְ אֲשֶׁר־שָׁפַכְתְּ אָשַׁמְתְּ וּבְגִלּוּלַיִךְ
אֲשֶׁר־עָשִׂית טָמֵאת וַתַּקְרִיבִי[a] יָמַיִךְ[b] וַתָּבוֹא[c] עַד־שְׁנוֹתָיִךְ עַל־כֵּן
5 נְתַתִּיךְ חֶרְפָּה לַגּוֹיִם וְקָלָסָה לְכָל־הָאֲרָצוֹת׃ 5 הַקְּרֹבוֹת וְהָרְחֹקוֹת
מִמֵּךְ יִתְקַלְסוּ־בָךְ טְמֵאַת הַשֵּׁם רַבַּת הַמְּהוּמָה׃ 6 הִנֵּה נְשִׂיאֵי יִשְׂרָאֵל
7 אִישׁ לִזְרֹעוֹ[a] הָיוּ בָךְ לְמַעַן שְׁפָךְ־דָּם׃ 7 אָב וָאֵם[b] הֵקַלּוּ בָךְ לַגֵּר עָשׂוּ
8 בְּעָשֶׁק בְּתוֹכֵךְ יָתוֹם וְאַלְמָנָה הוֹנוּ בָךְ׃ 8 קָדָשַׁי בָּזִית וְאֶת־שַׁבְּתֹתַי
9 חִלַּלְתְּ׃ 9 אַנְשֵׁי רָכִיל הָיוּ בָךְ לְמַעַן שְׁפָךְ־דָּם וְאֶל[a]־הֶהָרִים[b] אָכְלוּ
10 בָּךְ זִמָּה עָשׂוּ בְּתוֹכֵךְ׃ 10 עֶרְוַת־אָב גִּלָּה־[a]בָּךְ טְמֵאַת הַנִּדָּה עִנּוּ־[b]בָךְ׃
11 וְאִישׁ [a]אֶת־אֵשֶׁת רֵעֵהוּ עָשָׂה תּוֹעֵבָה וְאִישׁ אֶת־כַּלָּתוֹ טִמֵּא בְּזִמָּה
וְאִישׁ אֶת־אֲחֹתוֹ בַּת־אָבִיו עִנָּה־בָּךְ׃ 12 שֹׁחַד לָקְחוּ־בָךְ לְמַעַן שְׁפָךְ־
דָּם נֶשֶׁךְ וְתַרְבִּית לָקָחְתְּ וַתְּבַצְּעִי רֵעַיִךְ בַּעֹשֶׁק וְאֹתִי שָׁכַחַתְּ נְאֻם
14 אֲדֹנָי[a] יְהוִה׃ 13 וְהִנֵּה הִכֵּיתִי כַּפִּי אֶל[a]־בִּצְעֵךְ אֲשֶׁר עָשִׂית
15 וְעַל־דָּמַיִךְ[b] אֲשֶׁר הָיוּ[c] בְּתוֹכֵךְ׃ 14 הֲיַעֲמֹד לִבֵּךְ אִם־תֶּחֱזַקְנָה יָדַיִךְ
לַיָּמִים אֲשֶׁר אֲנִי עֹשֶׂה אוֹתָךְ[a] אֲנִי יְהוָה דִּבַּרְתִּי[b] וְעָשִׂיתִי׃ 15 וַהֲפִיצוֹתִי
אוֹתָךְ בַּגּוֹיִם וְזֵרִיתִיךְ בָּאֲרָצוֹת וַהֲתַמּוֹתִי טֻמְאָתֵךְ מִמֵּךְ׃ 16 [a]וְנִחַלְתְּ ס
17 בָּךְ[a] לְעֵינֵי גוֹיִם[b] וְיָדַעַתְּ כִּי־אֲנִי יְהוָה׃ פ
17 וַיְהִי דְבַר־יְהוָה אֵלַי לֵאמֹר׃ 18 בֶּן־אָדָם[a] הָיוּ־לִי בֵּית־
יִשְׂרָאֵל לְסִגִים[b] כֻּלָּם נְחֹשֶׁת וּבְדִיל וּבַרְזֶל וְעוֹפֶרֶת בְּתוֹךְ כּוּר סִגִים
19 כֶּסֶף[c] הָיוּ׃ ס 19 לָכֵן[a] כֹּה[c] אָמַר[c] אֲדֹנָי[b] יְהוִה יַעַן הֱיוֹת כֻּלְּכֶם
לְסִגִים הִנְנִי קֹבֵץ אֶתְכֶם אֶל־תּוֹךְ יְרוּשָׁלִָם׃ 20 קְבֻצַּת[a] כֶּסֶף
וּנְחֹשֶׁת וּבַרְזֶל וְעוֹפֶרֶת וּבְדִיל אֶל־תּוֹךְ כּוּר לָפַחַת־עָלָיו אֵשׁ
לְהַנְתִּיךְ[b] כֵּן אֶקְבֹּץ בְּאַפִּי וּבַחֲמָתִי[c] וְהִנַּחְתִּי[d] וְהִתַּכְתִּי אֶתְכֶם׃

[3]Mm 2835. [4]Mm 2868. [5]Mm 2869. [6]Mm 2870. [7]Mm 2871. [8]Mm 609. [9]Mm 2872. [10]Mm 287. [11]Mp sub loco. [12]Mm 2392. [13]Mm 2873.

4 [a] S *qrbw* T *wqrjb* ‖ [b] T sg ‖ [c] G *kai ἤγαγες*, V *et adduxisti*, frt l ותבאי ‖ [d] l c 2 Mss Or Vrs עת ‖ **6** [a] G *πρὸς τοὺς συγγενεῖς αὐτοῦ* = לְזַרְעוֹ ‖ **9** [a] = ועל ‖ [b] prp הַדָּם cf 18,6 ‖ **10** [a] Vrs pl ‖ [b] pc Mss sg ‖ **12** [a] > pc Mss G*, add ‖ **13** [a] = עַל ‖ [b] prb l c pc Mss G דמיך ‖ [c] 2 Mss Seb היה cf STV ‖ **14** [a] mlt Mss אתך, l אֹתָךְ ‖ **16** [a–a] l c Ms Vrs תִּי בָךְ– ‖ [b] l c mlt Mss Gσ′ST הַגּ ‖ **18** [a] G + *ἰδού* ‖ [b] C[2] nonn Mss ut Q; prb l לְסִגִים ‖ [c] prb tr post כלם cf 20; an dl? ‖ **19** [a] G + *εἶπον*, frt ins אֱמֹר cf 7,2[a] ‖ [b] > G*, add ‖ **20** [a] l קְבָצַת cf GST ‖ [b] prp לְהַנְתִּיךְ cf GS ‖ [c] > G* ‖ [d] > S; G *καὶ συνάξω* = וְכִנַּסְתִּי? prp וגפחתי (cf 21) vel וְהִפַּחְתִּי.

21 [a]וְכִנַּסְתִּי אֶתְכֶם[a] וְנָפַחְתִּי עֲלֵיכֶם בְּאֵשׁ עֶבְרָתִי וְנִתַּכְתֶּם בְּתוֹכָהּ: ב בתרי לישנ[14]. ל
22 כְּהִתּוּךְ כֶּסֶף בְּתוֹךְ כּוּר כֵּן תִּתָּכוּ בְתוֹכָהּ וִידַעְתֶּם כִּי־אֲנִי יְהוָה ל.ל
שָׁפַכְתִּי חֲמָתִי עֲלֵיכֶם: פ ב ובטע

23 וַיְהִי דְבַר־יְהוָה אֵלַי לֵאמֹר: 24 בֶּן־אָדָם אֱמָר־לָהּ אַתְּ אֶרֶץ
25 לֹא מְטֹהָרָה[a] הִיא לֹא[b] וְגֶשֶׁמָה[c] בְּיוֹם זָעַם: 25 [a]קֶשֶׁר נְבִיאֶיהָ[a] בְּתוֹכָהּ ל.ל
כַּאֲרִי שֹׁאֵג טֹרֵף טֶרֶף נֶפֶשׁ אָכָלוּ חָסֶן וִיקָר יִקָּחוּ[b] אַלְמְנוֹתֶיהָ[c] הִרְבּוּ ד.ב[15].16
26 בְתוֹכָהּ: 26 כֹּהֲנֶיהָ חָמְסוּ תוֹרָתִי וַיְחַלְלוּ קָדָשַׁי בֵּין־קֹדֶשׁ לְחֹל לֹא
הִבְדִּילוּ וּבֵין־הַטָּמֵא[a] לְטָהוֹר לֹא הוֹדִיעוּ וּמִשַּׁבְּתוֹתַי[b] הֶעְלִימוּ ל.ב
27 עֵינֵיהֶם וָאֵחַל בְּתוֹכָם: 27 שָׂרֶיהָ בְקִרְבָּהּ כִּזְאֵבִים טֹרְפֵי טֶרֶף
28 לִשְׁפֹּךְ־דָּם[a] לְאַבֵּד נְפָשׁוֹת[a] לְמַעַן בְּצַע בָּצַע: 28 וּנְבִיאֶיהָ טָחוּ לָהֶם ל
תָּפֵל חֹזִים שָׁוְא וְקֹסְמִים כָּזָב אֹמְרִים כֹּה אָמַר אֲדֹנָי[a] יְהוִה ל
29 וַיהוָה לֹא דִבֵּר: 29 עַם הָאָרֶץ[a] עָשְׁקוּ עֹשֶׁק וְגָזְלוּ גָּזֶל וְעָנִי[a] וְאֶבְיוֹן ג
30 הוֹנּוּ וְאֶת־הַגֵּר עָשְׁקוּ[b] בְּלֹא מִשְׁפָּט: 30 וָאֲבַקֵּשׁ מֵהֶם אִישׁ גֹּדֵר־ ל[17]
גָּדֵר וְעֹמֵד בַּפֶּרֶץ לְפָנַי בְּעַד הָאָרֶץ לְבִלְתִּי שַׁחֲתָהּ וְלֹא מָצָאתִי: ב[18].ה[19]
31 וָאֶשְׁפֹּךְ עֲלֵיהֶם זַעְמִי בְּאֵשׁ עֶבְרָתִי כִּלִּיתִים דַּרְכָּם בְּרֹאשָׁם נָתַתִּי ה[20]
נְאֻם אֲדֹנָי[a] יְהוִה: פ

23 1 וַיְהִי דְבַר־יְהוָה אֵלַי לֵאמֹר: 2 בֶּן־אָדָם שְׁתַּיִם נָשִׁים בְּנוֹת ל בטע.ג[1]
3 אֵם־אַחַת הָיוּ: 3 וַתִּזְנֶינָה בְמִצְרַיִם בִּנְעוּרֵיהֶן זָנוּ שָׁמָּה מֹעֲכוּ שְׁדֵיהֶן ל[2].ל.ל.ל
4 וְשָׁם עִשּׂוּ דַּדֵּי בְתוּלֵיהֶן: 4 וּשְׁמוֹתָן אָהֳלָה הַגְּדוֹלָה וְאָהֳלִיבָה אֲחוֹתָהּ ג.ב.ב
וַתִּהְיֶינָה לִי וַתֵּלַדְנָה בָּנִים וּבָנוֹת [a]וּשְׁמוֹתָן שֹׁמְרוֹן אָהֳלָה וִירוּשָׁלַם ג
5 אָהֳלִיבָה[a]: 5 וַתִּזֶן אָהֳלָה תַּחְתָּי וַתַּעְגֹּב[a] עַל־מְאַהֲבֶיהָ [b]אֶל־אַשּׁוּר[b] ב
6 קְרוֹבִים[c]: 6 לְבֻשֵׁי תְכֵלֶת פַּחוֹת וְסָגָנִים בַּחוּרֵי חֶמֶד כֻּלָּם פָּרָשִׁים ה מל
7 רֹכְבֵי סוּסִים: 7 וַתִּתֵּן תַּזְנוּתֶיהָ עֲלֵיהֶם מִבְחַר בְּנֵי־אַשּׁוּר כֻּלָּם וּבְכָל[a] ג פסוק ובכל בכל.ה[3]

[14]Mm 3137. [15]Mm 3778. [16]Mm 1853. [17]Mp sub loco. [18]Mm 2874. [19]Mm 2875. [20]Mm 2876.
Cp **23** [1]Mm 1886. [2]Mp sub loco. [3]Mm 781.

21 [a–a] > G*S, add ‖ **24** [a] G *βρεχομένη*, l מְמֻטָּרָה ‖ [b] nonn Mss GSTEdd ע וְלֹא ‖ [c] l גְּשָׁמָה ‖ **25** [a–a] G *ἧς οἱ ἀφηγούμενοι*, l אֲשֶׁר נְשִׂיאֶיהָ ‖ [b] 2 Mss לָקְחוּ, prb recte cf Vrs ‖ [c] nonn Mss G וְאֹ ‖ **26** [a] l c T pc Mss טמא cf 44,23 ‖ [b] sic L, mlt Mss Edd ומשׁ ‖ **27** [a–a] > G*, add ‖ **28** [a] > G*S, add ‖ **29** [a] pc Mss GV עני ‖ [b] l עָשְׁקוּ cf G et 7 ‖ **31** [a] > G*, add ‖ **Cp 23,4** [a–a] prb add ‖ **5** [a] Or ותעגב ‖ [b–b] prb add; אל = עַל ‖ [c] cj c 6.

אֲשֶׁר־עָנְבָה בְכָל־גִּלּוּלֵיהֶם נִטְמָאָה׃ 8 וְאֶת־תַּזְנוּתֶיהָ מִמִּצְרַיִם לֹא 8
ג. ג עָזָבָה כִּי אֹתָהּ[a] שָׁכְבוּ בִנְעוּרֶיהָ וְהֵמָּה עִשּׁוּ דַּדֵּי בְתוּלֶיהָ וַיִּשְׁפְּכוּ
תַזְנוּתָם עָלֶיהָ׃ 9 לָכֵן נְתַתִּיהָ בְּיַד־מְאַהֲבֶיהָ בְּיַד בְּנֵי אַשּׁוּר אֲשֶׁר 9
יט ר״פ[4] עָגְבָה עֲלֵיהֶם׃ 10 הֵמָּה גִּלּוּ עֶרְוָתָהּ בָּנֶיהָ וּבְנוֹתֶיהָ לָקָחוּ וְאוֹתָהּ 10
ב דגש[5]. ל בַּחֶרֶב הָרָגוּ וַתְּהִי־שֵׁם לַנָּשִׁים וּשְׁפוּטִים[b] עָשׂוּ בָהּ׃ ס 11 וַתֵּרֶא 11
אֲחוֹתָהּ אָהֳלִיבָה וַתַּשְׁחֵת עַגְבָתָהּ מִמֶּנָּה וְאֶת־תַּזְנוּתֶיהָ מִזְּנוֹנֵי אֲחוֹתָהּ׃
12 אֶל[a]־בְּנֵי אַשּׁוּר עָגְבָה פַּחוֹת וּסְגָנִים קְרֹבִים לְבֻשֵׁי מִכְלֹלוֹת[b] פָּרָשִׁים 12
ה בסיפ רֹכְבֵי סוּסִים בַּחוּרֵי חֶמֶד כֻּלָּם׃ 13 וָאֶרְאֶה כִּי נִטְמָאָה דֶּרֶךְ אֶחָד 13
ל. ג מל[6]. ב[7]. ג לִשְׁתֵּיהֶן׃ 14 וַתֹּסֶף אֶל־תַּזְנוּתֶיהָ וַתֵּרֶא [a]אֲנָשִׁים[a] מְחֻקָּה עַל־הַקִּיר 14
כשדים. ב קׇ צַלְמֵי כַשְׂדִּיִּים חֲקֻקִים בַּשָּׁשֶׁר׃ 15 חֲגוּרֵי אֵזוֹר בְּמָתְנֵיהֶם סְרוּחֵי 15
ל. ב[8] טְבוּלִים בְּרָאשֵׁיהֶם מַרְאֵה שָׁלִשִׁים כֻּלָּם דְּמוּת בְּנֵי־בָבֶל[a] כַּשְׂדִּים
ותעגבה. ב[9] קׇ אֶרֶץ מוֹלַדְתָּם׃ 16 וַתַּעְגְּבֵ[a] עֲלֵיהֶם לְמַרְאֵה עֵינֶיהָ וַתִּשְׁלַח מַלְאָכִים 16
ג. ד ג חס וחד מל[10] אֲלֵיהֶם כַּשְׂדָּימָה׃ 17 וַיָּבֹאוּ אֵלֶיהָ בְּנֵי־בָבֶל לְמִשְׁכַּב דֹּדִים וַיְטַמְּאוּ 17
ג.[11] ג אוֹתָהּ בְּתַזְנוּתָם וַתִּטְמָא־בָם וַתֵּקַע נַפְשָׁהּ מֵהֶם׃ 18 וַתְּגַל[11] תַּזְנוּתֶיהָ 18
ג[11] וַתְּגַל אֶת־עֶרְוָתָהּ וַתֵּקַע נַפְשִׁי מֵעָלֶיהָ כַּאֲשֶׁר נָקְעָה נַפְשִׁי מֵעַל
אֲחוֹתָהּ׃ 19 וַתַּרְבֶּה[a] אֶת־תַּזְנוּתֶיהָ לִזְכֹּר אֶת־יְמֵי נְעוּרֶיהָ אֲשֶׁר זָנְתָה 19
ל וחס. ו מל[12] בְּאֶרֶץ מִצְרָיִם׃ 20 וַתַּעְגְּבָה[a] עַל פִּלַגְשֵׁיהֶם אֲשֶׁר בְּשַׂר־חֲמוֹרִים 20
ל. ל. ל חטף בְּשָׂרָם וְזִרְמַת סוּסִים זִרְמָתָם׃ 21 [a]וַתִּפְקְדִי אֶת זִמַּת נְעוּרַיִךְ בַּעֲשׂוֹת[b] 21
ל. ל מִמִּצְרַיִם[c] דַּדַּיִךְ לְמַעַן[d] שְׁדֵי נְעוּרַיִךְ׃ ס 22 לָכֵן אָהֳלִיבָה כֹּה־ 22
אָמַר[a] אֲדֹנָי יְהוִה הִנְנִי מֵעִיר אֶת־מְאַהֲבַיִךְ עָלַיִךְ אֶת אֲשֶׁר־נָקְעָה
ג פסוק בסיפ וכל כל נַפְשֵׁךְ מֵהֶם וַהֲבִאֹתִים עָלַיִךְ מִסָּבִיב׃ 23 בְּנֵי בָבֶל וְכָל־כַּשְׂדִּים 23
ב מל[13]. ב ומל[14] פְּקֹד וְשׁוֹעַ וְקוֹעַ כָּל־[a]בְּנֵי אַשּׁוּר אוֹתָם[b] בַּחוּרֵי חֶמֶד פַּחוֹת וּסְגָנִים
ב מל[15] כֻּלָּם שָׁלִשִׁים וּקְרוּאִים[c] רֹכְבֵי סוּסִים כֻּלָּם׃ 24 וּבָאוּ עָלַיִךְ הֲמוֹן[a] 24

[4]Mm 1497. [5]Mm 2877. [6]Mm 1633. [7]Mm 2798. [8]Mm 2024. [9]Mm 2878. [10]Mm 2830. [11]Mp sub loco. [12]Mm 1507. [13]Mm 2742. [14]Mm 2879. [15]Mm 1572.

8 [a] mlt Mss אתה, l אִתָּהּ ‖ **10** [a] 𝔊 *λάλημα* (1 R 9,7 = שְׁנִינָה) ‖ [b] pc Mss ושפטים cf 16,41 ‖ **12** [a] = עַל ‖ [b] 𝔖 *tkl'* = תְּכֵלֶת cf 6 ‖ **14** [a–a] prp אֲנָשִׁים חֲקֻקִים cf Vrs ‖ **15** [a] > 𝔊*, add ‖ **16** [a] l c K וַתַּעְגֹּב cf 5 ‖ **19** [a] Or וַתֶּרֶב ‖ **20** [a] cf 16[a] ‖ **21** [a] 21 add? ‖ [b] l בְּעֲשׂוֹת vel בְּעִשּׂוֹת cf 𝔖𝔙 et 3.8 ‖ [c] l c 2 Mss מִצְ׳ vel c Ms 𝔊𝔖𝔙 בְּמִצְ׳ ‖ [d] l לְמַעַךְ vel לְמֹעַךְ cf 𝔖𝔙 ‖ **22** [a] > 𝔊*, add ‖ **23** [a] 𝔊𝔖 pr cop; sed prb add כל־בני אשור ‖ [b] mlt Mss אתם, l אִתָּם ‖ [c] prb l קְרוֹבִים cf 5.12 ‖ **24** [a] nonn Mss Edd חצן, 𝔊 *ἀπὸ βορρᾶ* (= מִצָּפוֹן?); prp הֲמוֹן.

רֶכֶב וְגַלְגַּל וּבְקַהַל עַמִּים צִנָּה וּמָגֵן וְקוֹבַע יָשִׂימוּ עָלַיִךְ סָבִיב וְנָתַתִּי
25 לְפְנֵיהֶם מִשְׁפָּט וְשָׁפְטוּךְ בְּמִשְׁפְּטֵיהֶם׃ 25 וְנָתַתִּי קִנְאָתִי בָּךְ וְעָשׂוּ
אוֹתָךְ[a] בְּחֵמָה אַפָּךְ וְאָזְנֶיךָ יָסִירוּ וְאַחֲרִיתֵךְ בַּחֶרֶב תִּפֹּול[b] הֵמָּה בָּנַיִךְ
26 וּבְנוֹתַיִךְ יִקָּחוּ וְאַחֲרִיתֵךְ תֵּאָכֵל בָּאֵשׁ[b]׃ 26 וְהִפְשִׁיטוּךְ אֶת־בְּגָדַיִךְ
ס וְלָקְחוּ כְּלֵי תִפְאַרְתֵּךְ׃ 27 וְהִשְׁבַּתִּי זִמָּתֵךְ מִמֵּךְ[a] וְאֶת־זְנוּתֵךְ[a] מֵאֶרֶץ
מִצְרַיִם וְלֹא־תִשָּׂא עֵינֶיךָ אֲלֵיהֶם וּמִצְרַיִם לֹא תִזְכְּרִי־עוֹד׃ ס
28 כִּי כֹה אָמַר אֲדֹנָי[a] יְהוִה הִנְנִי נֹתֶנֶךָ בְּיַד אֲשֶׁר שָׂנֵאת בְּיַד אֲשֶׁר־
29 נָקְעָה נַפְשֵׁךְ מֵהֶם׃ 29 וְעָשׂוּ אוֹתָךְ[a] בְּשִׂנְאָה וְלָקְחוּ כָּל־יְגִיעֵךְ וַעֲזָבוּךְ
30 עֵירֹם וְעֶרְיָה וְנִגְלָה[b] עֶרְוַת זְנוּנַיִךְ[c] וְזִמָּתֵךְ[d] וְתַזְנוּתָיִךְ׃ 30 עָשָׂה[a] אֵלֶּה
31 לָךְ בְּזָנוֹתֵךְ אַחֲרֵי גוֹיִם[b] עַל אֲשֶׁר־נִטְמֵאת[b] בְּגִלּוּלֵיהֶם׃ 31 בְּדֶרֶךְ
32 אֲחוֹתֵךְ הָלַכְתְּ וְנָתַתִּי כוֹסָהּ בְּיָדֵךְ[a]׃ ס 32 כֹּה אָמַר אֲדֹנָי[a] יְהוִה

כּוֹס אֲחוֹתֵךְ תִּשְׁתִּי הָעֲמֻקָּה וְהָרְחָבָה

[b]תִּהְיֶה לִצְחֹק וּלְלַעַג[b] מְרֻבָּה[c] לְהָכִיל׃

33 שִׁכָּרוֹן[a] וְיָגוֹן תִּמָּלְאִי[b]

כּוֹס שַׁמָּה וּ[c]שְׁמָמָה[d] כּוֹס אֲחוֹתֵךְ שֹׁמְרוֹן[e]׃

34 וְשָׁתִית אוֹתָהּ וּמָצִית וְאֶת־[a]חַרְשֶׂיהָ[b] תְּנָרֶמִי[a]

[c]וְשַׁדַיִךְ תְּנַתָּקִי[c] כִּי אֲנִי דִבַּרְתִּי נְאֻם אֲדֹנָי[d] יְהוִה׃ ס
35 לָכֵן כֹּה אָמַר אֲדֹנָי[a] יְהוִה יַעַן שָׁכַחַתְּ[a] אוֹתִי וַתַּשְׁלִיכִי אוֹתִי
36 אַחֲרֵי גַּוֵּךְ וְגַם־אַתְּ שְׂאִי זִמָּתֵךְ וְאֶת־תַּזְנוּתָיִךְ׃ ס 36 וַיֹּאמֶר יְהוָה
אֵלַי בֶּן־אָדָם הֲתִשְׁפֹּט אֶת־אָהֳלָה וְאֶת־אָהֳלִיבָה וְהַגֵּד לָהֶן אֶת
37 תּוֹעֲבֹותֵיהֶן׃ 37 כִּי נָאֲפוּ וְדָם בִּידֵיהֶן וְאֶת־גִּלּוּלֵיהֶן נָאָפוּ וְגַם אֶת־
38 בְּנֵיהֶן אֲשֶׁר יָלְדוּ־לִי הֶעֱבִירוּ לָהֶם[a] לְאָכְלָה׃ 38 עוֹד זֹאת עָשׂוּ לִי

[16]Mm 287. [17]Mm 2880. [18]Mm 1853. [19]Mm 690. [20]Mp sub loco. [21]Mm 815. [22]Mm 2827. [23]Mm 1238 א. [24]Mm 2790. [25]Mm 2854. [26]Mm 190.

25 [a] mlt Mss אתך, l אִתָּךְ ‖ [b–b] add? ‖ **27** [a–a] l c pc Mss ותזנות(י)ך ואת־תזנות(י)ך vel cf 29.35 et 11.14.18.19.43 ‖ **28** [a] > Ms 𝔊*, add ‖ **29** [a] cf 25[a] ‖ [b] prb l ונגלתה ‖ [c] huc tr : cf 𝔙 ‖ [d] 𝔙 *scelus tuum*, dl וְ ‖ **30** [a] pc Mss עשו, l עָשׂוּ ‖ [b–b] 𝔊(𝔖𝔗) *καὶ ἐμιαίνου* ‖ **31** [a] pc Mss 𝔊𝔖 pl ‖ **32** [a] > Ms 𝔊*, add ‖ [b–b] > 𝔊*, add ‖ [c] prb l מַרְבֶּה cf 𝔊σ′ ‖ **33** [a] l c pc Mss שִׁבְּ׳ ‖ [b] prp תִּמָּלֵא ‖ [c–c] > 𝔊* ‖ [d] l c pc Mss וּמְשַׁמָּה ‖ [e] > 𝔊[B*], prb add ‖ **34** [a–a] prp שְׁמָרֶיהָ תְּגַמְּאִי al ש׳ תִּגְמְרִי ‖ [b] pc Mss Edd חרשׂ׳ ‖ [c–c] > 𝔊*, add ‖ [d] > 𝔊*, add ‖ **35** [a–a] > 𝔖[W], 𝔖[A] = 𝔐𝔗 ‖ [b] > 𝔊*, add ‖ **37** [a] mlt Mss Edd להן.

יז מל בלשון נקיבה[16]. ב ומל[17]. ח מל בליש. יח[18]. ל. יט[19]. ס. כ[20]. ל. כא[21] בטעם בסיפ. כב[22]. ב. כג בטעם בסיפ. כד[23] מל ה[24] מנה בסיפ וכל יהושע ושפטים דכות ב מ ב. כה[25] מל ה[24] מנה בסיפ וכל יהושע ושפטים דכות ב מ ב ל. ח. ל. כו[25] מל ב מנה בליש. כז[26]. ל. ג בליש

39 טִמְּאוּ אֶת־מִקְדָּשִׁי [a]בַּיּוֹם הַהוּא[a] וְאֶת־שַׁבְּתוֹתַי חִלֵּלוּ׃ 39 וּבִשְׁחָטָם
ל אֶת־בְּנֵיהֶם לְגִלּוּלֵיהֶם וַיָּבֹאוּ אֶל־מִקְדָּשִׁי [a]בַּיּוֹם הַהוּא[a] לְחַלְּלוֹ וְהִנֵּה־
ט ר״פ. 28 כֹה עָשׂוּ בְּתוֹךְ בֵּיתִי׃ 40 וְאַף כִּי תִשְׁלַחְנָה[a] לְאֲנָשִׁים בָּאִים מִמֶּרְחָק
ד 29. ל. ל. יא אֲשֶׁר מַלְאָךְ שֻׁלַּח אֲלֵיהֶם וְהִנֵּה־בָּאוּ [b]לַאֲשֶׁר[b] [c]רָחַצְתְּ כָּחַלְתְּ עֵינַיִךְ
ב. ג ומל 30. ד 41 [cd]וְעָדִית[cd] עָדָי׃ 41 וְיָשַׁבְתְּ[e] עַל־מִטָּה כְבוּדָּה וְשֻׁלְחָן עָרוּךְ לְפָנֶיהָ[g]
ב 42 וּקְהָמֶךְ וְשַׁמְנִי שָׂמְתְּ עָלָיִךְ׃[bh] 42 וְקוֹל הָמוֹן[a] שַׁלְוָ בָהּ[a] [b]וְאֶל־אֲנָשִׁים
ג ומל 31. סבאים ק מֵרֹב אָדָם[b] [e]מוּבָאִים סְובָאִים[c] מִמִּדְבָּר וַיִּתְּנוּ צְמִידִים אֶל[d]־יְדֵיהֶן
ל. ל ומל. עתח 33 חד מן כ בטע בליש. ק וַעֲטֶרֶת תִּפְאֶרֶת עַל־רָאשֵׁיהֶן׃ 43 וָאֹמַר[a] לִבְלֵה נֹאֻפִים עַתָּ֫ה יִזְנֻה
יזנו 32 חד מן ל 33 כת ה ק וקר ו תַּזְנוּתָהּ וְהִיא׃ 44 וַיָּבֹאוּ[a] אֵלֶיהָ[b] כְּבוֹא אֶל־אִשָּׁה זוֹנָה כֵּן בָּאוּ אֶל־ 44
ל חס 32. ח סביר לשון רבים וחד מן חי 34 מל וכל מגלה דכות ב מ ב אָהֳלָה וְאֶל־אָהֳלִיבָה [c]אִשֹּׁת הַזִּמָּה[c]׃ 45 וַאֲנָשִׁים צַדִּיקִם הֵמָּה יִשְׁפְּטוּ 45
ל כת כן ובנביא 35. אוֹתָהֶם[a] מִשְׁפַּט נֹאֲפוֹת וּמִשְׁפַּט שֹׁפְכוֹת[b] דָּם כִּי נֹאֲפֹת הֵנָּה וְדָם
ג 36. ג 36 ב. ג 37 בְּיֵדֵיהֶן׃ ס 46 כִּי־ [a]כֹה[a] אָמַר [a]אֲדֹנָי[b] יְהוִה הַעֲלֵה עֲלֵיהֶם[c] קָהָל 46
ז וכל כלית דכות 38. ג 40. ל וְנָתֹן אֹתָם לְזַעֲוָה[d] וְלָבֵז׃ 47 וְרָגְמוּ[a] עֲלֵיהֶן אֶבֶן קָהָל[b] וּבָרְאָ[c] אוֹתָן 47
ל 41. ג 42 ב בְּחַרְבוֹתָם בְּנֵיהֶם[d] וּבְנוֹתֵיהֶם[d] יַהֲרֹגוּ וּבָתֵּיהֶן בָּאֵשׁ יִשְׂרֹפוּ׃ 48 וְהִשְׁבַּתִּי 48
ב 42. ל זִמָּה מִן־הָאָרֶץ וְנִוַּסְרוּ כָּל־הַנָּשִׁים וְלֹא [a]תַּעֲשֶׂינָה כִּזִמָּתְכֶנָה[a]׃ 49 וְנָתְנוּ[a] 49
ל. ל. ל וכת כן. ג זִמָּתְכֶנָה עֲלֵיכֶן וַחַטָּאֵי גִלּוּלֵיכֶן תִּשֵּׂאֻנָה וִידַעְתֶּם[b] כִּי [c]אֲנִי אֲדֹנָי[c]
יְהוִה׃ פ

ב מל 1 **24** 1 וַיְהִי[a] דְּבַר־יְהוָה אֵלַי בַּשָּׁנָה הַתְּשִׁיעִת בַּחֹדֶשׁ הָעֲשִׂירִי **24**
כתב ק חד מן ה 2 מל ול בליש בֶּעָשׂוֹר לַחֹדֶשׁ לֵאמֹר׃ 2 בֶּן־אָדָם כְּתָב־לְךָ אֶת־שֵׁם הַיּוֹם אֶת־ 2
יג 3 וכל עזרא דכות ב מ א עֶצֶם הַיּוֹם[a] הַזֶּה סָמַךְ מֶלֶךְ־בָּבֶל אֶל[b]־יְרוּשָׁלַם בְּעֶצֶם הַיּוֹם הַזֶּה׃

27 Mm 2881. 28 Mm 1551. 29 Mm 1969. 30 Mm 1501. 31 Mm 323. 32 Mp sub loco. 33 Mm 782. 34 Mm 1552. 35 Mm 2882. 36 Mm 2839. 37 Mm 2827. 38 Mm 307. 39 Mm 1197. 40 Mm 2864. 41 Mm 815. 42 Mm 3465. Cp 24 1 Mm 2883. 2 Mm 2651. 3 Mm 2682.

38 [a–a] > 𝔊*, add ‖ **39** [a–a] > 𝔊*, add ‖ **40/41** [a] 𝔗Edd 2 f sg ‖ [b–b] add ‖ [c–c] 𝔖 3 f pl ‖ [d] sic L, mlt Mss Edd וַעֲדִית ‖ [e] cf [c–c] ‖ [f] 𝔊(𝔖) *ἐστρωμένης* = רְבוּדָה? ‖ [g] cf [c–c]; pc Mss 𝔙 נִיךְ– ‖ [h] cf [c–c]; 𝔊 *ἐν αὐτοῖς* ‖ **42** [a–a] prb crrp; 𝔊 *ἀνεκρούοντο*, 𝔖 *'zl hw'*, 𝔗Edd *djšln šljw' bhwn* ‖ [b–b] 𝔖 *w'p dgbr'*, 𝔗 *wltqwp gbrjn msgj 'nš'*; frt l sol קוֹל אֲנָשִׁים ‖ [c–c] 𝔊 *ἥκοντας*, 𝔖 *d'tw mn šb'*, 𝔗[f Ms] *'tn mshwr shwr*, 𝔙 *qui … adducebantur et veniebant*; frt l sol בָּאִים cf 40 ‖ [d] = עַל ‖ **43** [a–a] crrp; prp הֲלֹא כָאֵלֶּה נֹאֲפוּ וּמַעֲשֵׂי זֹנָה תַּעֲשֶׂינָה cf 𝔊𝔖 ‖ **44** [a] l c 2 Mss Vrs ויבאו ‖ [b] 𝔖 pl ‖ [c–c] 𝔊 *τοῦ ποιῆσαι ἀνομίαν*, prb l לַעֲשׂוֹת זִמָּה ‖ **45** [a] pc Mss אותהן vel אתהן (cf 46) ‖ [b] > Ms 𝔊* ‖ **46** [a] > Ms 𝔊*, dl ‖ [b] > 𝔊*, add ‖ [c] mlt Mss Edd הן– ‖ [d] 𝔙[P] 2 Mss K[Or] לזועה ‖ **47** [a] prp ורגום cf 𝔊 ‖ [b] add? ‖ [c] frt l ובראו cf 𝔖𝔗 ‖ [d] pc Mss הן– ‖ **48** [a] 𝔊𝔙 suff 3 pl ‖ **49** [a] 2 Mss 𝔖 ונתתי ‖ [b] pc Mss 𝔖𝔗 תן– ‖ [c] > 𝔠 Ms 𝔊*, add ‖ **Cp 24,2** [a–a] > 𝔖𝔙, prb dl ‖ [b] = עַל.

3 וּמָשַׁל אֶל־בֵּית־הַמֶּרִי מָשָׁל וְאָמַרְתָּ אֲלֵיהֶם כֹּה אָמַר אֲדֹנָי[b] יְהוִה
שְׂפַת הַסִּיר שְׂפֹת[c] וְגַם־יְצֹק בְּוֹ[d] מָיִם׃ ד[4]. כג׳ פסוק וגם ובתר תלת מילין[5]
4 אֱסֹף נְתָחֶיהָ[a] אֵלֶיהָ כָּל־נֵתַח טוֹב ה[6]
יָרֵךְ וְכָתֵף [b]מִבְחַר עֲצָמִים מַלֵּא[b]׃
5 [a]מִבְחַר[b] הַצֹּאן לָקוֹחַ[a] ז[7]
וְגַם דּוּר הָעֲצָמִים[c] תַּחְתֶּיהָ[d] רַתֵּח רְתָחֶיהָ[e] ל.ל.ל
גַּם־בָּשְׁלוּ עֲצָמֶיהָ בְּתוֹכָהּ׃ ס
6 לָכֵן כֹּה־אָמַר אֲדֹנָי יְהוִה אוֹי עִיר הַדָּמִים סִיר אֲשֶׁר חֶלְאָתָה[b] בָּהּ יא׳ בסיפ[8]. כט׳. ב[9]. ל
וְחֶלְאָתָהּ לֹא יָצְאָה מִמֶּנָּה [c]לִנְתָחֶיהָ[c] לִנְתָחֶיהָ הוֹצִיאָהּ לֹא־נָפַל עָלֶיהָ ל
7 גּוֹרָל[c]׃ כִּי דָמָהּ בְּתוֹכָהּ הָיָה עַל־צְחִיחַ סֶלַע שָׂמָתְהוּ לֹא שְׁפָכַתְהוּ בּ
8 עַל־הָאָרֶץ לְכַסּוֹת עָלָיו עָפָר׃ [a]לְהַעֲלוֹת חֵמָה לִנְקֹם נָקָם נָתַתִּי
9 אֶת־דָּמָהּ עַל־צְחִיחַ סֶלַע לְבִלְתִּי הִכָּסוֹת׃ פ לָכֵן כֹּה אָמַר ל.כג׳ בסיפ. כט׳
אֲדֹנָי יְהוִה [b]אוֹי עִיר הַדָּמִים[b] גַּם־אֲנִי אַגְדִּיל הַמְּדוּרָה׃ 10 הַרְבֵּה בּ[9]. ל
הָעֵצִים הַדְלֵק הָאֵשׁ הַתֵּם הַבָּשָׂר [a]וְהֶרְקַח הַמֻּרְקָחָה[a] [b]וְהָעֲצָמוֹת לא[10]. ל.ל
יֵחָרֵוּ[b]׃ 11 וְהַעֲמִידָהּ [a]עַל־גֶּחָלֶיהָ[b] רֵקָה[c] לְמַעַן תֵּחַם וְחָרָה נְחשְׁתָּהּ ל.ל.ל. ב בסיפ[11]
12 וְנִתְכָּה בְתוֹכָהּ טֻמְאָתָהּ תֹּאכַם חֶלְאָתָהּ׃ 12 [a]תְּאֻנִים הֶלְאָתָ[a] וְלֹא־תֵצֵא ל.ל[12]
מִמֶּנָּה רַבַּת[b] חֶלְאָתָהּ בְּאֵשׁ[c] חֶלְאָתָהּ׃ 13 [a]בְּטֻמְאָתֵךְ זִמָּה[a] יַעַן[b]
טָהַרְתִּיךְ וְלֹא טָהַרְתְּ מִטֻּמְאָתֵךְ[b] לֹא תִטְהָרִי־עוֹד עַד־הֲנִיחִי אֶת־ ל.ל.ב
חֲמָתִי בָּךְ׃ 14 אֲנִי יְהוָה דִּבַּרְתִּי [a]בָּאָה[a] וְעָשִׂיתִי לֹא־אֶפְרַע וְלֹא־אָחוֹס ב ר״פ[13]. לך׳ פסוק לא ולא ולא[14]
[b]וְלֹא אֶנָּחֵם[b] כִּדְרָכַיִךְ וְכַעֲלִילוֹתַיִךְ שָׁפְטוּךְ[c] נְאֻם אֲדֹנָי[d] יְהוִה[c]׃ פ ג׳. ל
15 וַיְהִי דְבַר־יְהוָה אֵלַי לֵאמֹר׃ 16 בֶּן־אָדָם הִנְנִי לֹקֵחַ מִמְּךָ ח[15]

[4]Mm 1803. [5]Mm 1629. [6]Mm 211. [7]Mm 1229. [8]Mm 2912. [9]Mm 2884. [10]Mp sub loco. [11]Mm 2885. [12]Mm 2886. [13]Mm 914. [14]Mm 771. [15]Mm 201.

3 [a] = עַל ‖ [b] > G*, add ‖ [c] > G*S ‖ [d] prp בָּהּ cf sqq ‖ **4** [a] l נְתָחִים cf GS ‖ [b–b] G(S) ἐκσεσαρκισμένα ἀπὸ τῶν ὀστῶν ‖ **5** [a–a] var lect ad 4b? ‖ [b] prp מִבְּקַר cf GS ‖ [c] l הָעֵצִים cf 10 ‖ [d] prp מִתַּ֫ ‖ [e] prp c Ms נתחיה; frt l רַתְּחָהּ ‖ **6** [a] > G*, add ‖ [b] prp חלאתה vel חלאה ‖ [c–c] prb add ‖ [d] > G ‖ **8** [a] 8 prb add ‖ **9** [a] > G*, add ‖ [b–b] > G*, add ex 6 ‖ **10** [a–a] pc Mss הרחק המ' G καὶ ἐλαττωθῇ ὁ ζωμός; prb l (וְ)הַרְחֵק ‖ [b–b] > G*, add ‖ **11** [a] prb l והעמד, prp ואַעֲמִידה vel הַמְרָק, al והָרֵק המרק ‖ [b–b] l (הַ)גחלים cf GSV ‖ [c] > G*, l זוּ ‖ **12** [a–a] > G*, dl (dttg) ‖ [b] prb l רַבָּה ‖ [c] l c pc Mss בָּאֵשׁ ‖ **13** [a–a] G ἀνθ' ὧν ἐμιαίνου σύ. καὶ τί = בטמא אתה ומה, frt l טָמֵאת הַזִּמָּה ‖ [b–b] > G* ‖ **14** [a] G καὶ ἥξει, S wmjt' 'n', prb add ‖ [b–b] > G*, add? ‖ [c] l c pc Mss Vrs שָׁפְטֵתִיךְ ‖ [d] > G*, add ‖ [e] G + nonn vb.

אֶת־מַחְמַד עֵינֶיךָ בְּמַגֵּפָה וְלֹא תִסְפֹּד וְלֹא תִבְכֶּה [a]וְלוֹא תָבוֹא ג . ל . ט פסוק ולא ולא ולא . לה מל . ג
דִּמְעָתֶךָ[a]: 17 הֵאָנֵק [b]דֹּם מֵתִים אֵבֶל לֹא־תַעֲשֶׂה פְּאֵרְךָ[a] חֲבֹשׁ עָלֶיךָ 17 ג[16] . יז[17] מים לא ולא לא ג[18] מנה בסיפ . ג[19]
וְנַעֲלֶיךָ תָּשִׂים בְּרַגְלֶיךָ וְלֹא תַעְטֶה עַל־שָׂפָם וְלֶחֶם אֲנָשִׁים[b] לֹא
תֹאכֵל: 18 [a]וָאֲדַבֵּר[b] אֶל־הָעָם בַּבֹּקֶר[a] וַתָּמָת אִשְׁתִּי בָּעֶרֶב וָאֶעֱשֶׂ 18 יז[20]
בַּבֹּקֶר כַּאֲשֶׁר צֻוֵּיתִי: 19 וַיֹּאמְרוּ אֵלַי הָעָם הֲלֹא־תַגִּיד לָנוּ מָה־אֵלֶּה 19 ה[21] . ח חס בסיפ
לָּנוּ[a] כִּי אַתָּה עֹשֶׂה: 20 וָאֹמַר אֲלֵיהֶם דְּבַר־יְהוָה הָיָה אֵלָי לֵאמֹר: 20
21 אֱמֹר [b]לְבֵית יִשְׂרָאֵל כֹּה־אָמַר [c]אֲדֹנָי[a] יְהוִה הִנְנִי מְחַלֵּל אֶת־מִקְדָּשִׁי 21 ג[22] . יב בטע בסיפ
וְאַתֶּן עֻזְכֶם מַחְמַד עֵינֵיכֶם וּמַחְמַל[b] נַפְשְׁכֶם וּבְנֵיכֶם [c]וּבְנֹתֵיכֶם אֲשֶׁר יג . ל . ג
עֲזַבְתֶּם בַּחֶרֶב יִפֹּלוּ: 22 וַעֲשִׂיתֶם כַּאֲשֶׁר עָשִׂיתִי עַל־שָׂפָם לֹא תַעְטּוּ 22
וְלֶחֶם אֲנָשִׁים[a] לֹא תֹאכֵלוּ: 23 וּפְאֵרְכֶם[a] עַל־רָאשֵׁיכֶם וְנַעֲלֵיכֶם 23 ל[24] . ו
בְּרַגְלֵיכֶם לֹא תִסְפְּדוּ וְלֹא תִבְכּוּ וּנְמַקְתֶּם בַּעֲוֹנֹתֵיכֶם וְנֶהֱמֹתֶם[b] אִישׁ ל . ל
אֶל־אָחִיו: 24 וְהָיָה יְחֶזְקֵאל לָכֶם לְמוֹפֵת כְּכֹל אֲשֶׁר־עָשָׂה תַּעֲשׂוּ כְּבֹאָהּ וִידַעְתֶּם כִּי אֲנִי אֲדֹנָי[a] יְהוִה: ס 25 וְאַתָּה בֶן־ 25 ג[25] . כג בסיפ
אָדָם הֲלוֹא בְיוֹם קַחְתִּי מֵהֶם אֶת־מָעוּזָּם מְשׂוֹשׂ תִּפְאַרְתָּם אֶת־ ל[26] . מא
מַחְמַד עֵינֵיהֶם וְאֶת־מַשָּׂא נַפְשָׁם [a]בְּנֵיהֶם וּבְנוֹתֵיהֶם[a]: 26 בַּיּוֹם הַהוּא 26
יָבוֹא הַפָּלִיט אֵלֶיךָ [a]לְהַשְׁמִעוֹת אָזְנָיִם[a]: 27 בַּיּוֹם הַהוּא יִפָּתַח פִּיךָ 27 ל . ל
[a]אֶת־הַפָּלִיט[a] וְתְדַבֵּר וְלֹא תֵאָלֵם עוֹד וְהָיִיתָ לָהֶם לְמוֹפֵת וְיָדְעוּ יג[27]
כִּי־אֲנִי יְהוָה: ס

כד **25** 1 וַיְהִי דְבַר־יְהוָה אֵלַי לֵאמֹר: 2 בֶּן־אָדָם שִׂים פָּנֶיךָ אֶל־ **25**
ג 3 בְּנֵי עַמּוֹן וְהִנָּבֵא עֲלֵיהֶם: 3 וְאָמַרְתָּ לִבְנֵי עַמּוֹן שִׁמְעוּ דְּבַר־אֲדֹנָי[a]
ב . ב חד קמ וחר פתי יְהוִה כֹּה־אָמַר אֲדֹנָי[a] יְהוִה יַעַן אָמְרֵךְ[b] הֶאָח אֶל־[c]מִקְדָּשִׁי כִּי־נֶחֱלָל
ת וְאֶל[c]־אַדְמַת יִשְׂרָאֵל כִּי נָשַׁמָּה וְאֶל[d]־בֵּית יְהוּדָה כִּי הָלְכוּ בַּגּוֹלָה:
ב . ל . ג מל בליש 4 לָכֵן הִנְנִי נֹתְנֶךָ[a] לִבְנֵי־קֶדֶם לְמוֹרָשָׁה וְיִשְׁכְּנוּ[b] טִירוֹתֵיהֶם בָּךְ וְנָתְנוּ בָךְ 4

[16] Mm 3263. [17] Mm 1613. [18] Mm 2788. [19] Mm 2887. [20] Mm 787. [21] Mm 2811. [22] Mm 2888. [23] Mm 1215. [24] Mp sub loco. [25] Ez 1,3, וחד ליחזקאל 1 Ch 24,16 et Mp sub loco. [26] וחד את משא Nu 11,11. [27] Mm 1671. Cp 25 [1] Mm 2889.

16 [a–a] > 𝔊*, add ‖ **17** [a] sic L, mlt Mss Edd פ ‖ [b] prb l אוֹנִים cf 𝔗𝔙 et Hos 9,4 ‖ **18** [a–a] prb add ‖ [b] prp וְדִבַּרְתָּ ‖ **19** [a] > 𝔊*𝔖𝔙, dl (dttg) ‖ **21** [a] > 𝔊*, add ‖ [b] pc Mss Edd ומחמד; prp וּמַשָּׂא cf 25, sed מחמל = משא ‖ **22** [a] cf 17[b] ‖ **23** [a] nonn Mss יכם— ‖ [b] pc Mss 𝔊σ′𝔖 ׳וְנֶחֱ, l וְנָזֹחוּ ‖ **24** [a] > 2 Mss 𝔊*, add ‖ **25** [a–a] add?, 𝔖 pr cop cf 𝔗 ‖ **26** [a–a] prp לְהַשְׁמִיעַ אֶת־אָזְנֶיךָ ‖ **27** [a–a] add? ‖ **Cp 25,3** [a] > 𝔊*, add ‖ [b] 𝔊𝔖 pl, l וּבְ ‖ [c] = עַל ‖ [d] = וְעַל ‖ **4** [a] 𝔊 pl (cf 3[b]), l וּבְ ‖ [b] prp וְיָשְׁמוּ vel וְשָׂמוּ.

5 מְשַׁכְּנֵיהֶם חֲמָה יֹאכְלוּ פִרְיֵךְ וְחֶמְאָה יִשְׁתּוּ חֶלְבֵּךְ׃ 5 וְנָתַתִּי אֹתְךְ ל.ל
רַבָּה[a] לִנְוֵה וְגַמַּלִּים [b]וְאֶת־בְּנֵי[b] עַמּוֹן לְמִרְבַּץ־צֹאן וְיָדַעְתֶּם[c] כִּי־אֲנִי פ״ב. ג[a]. יא ס״פ בסיפ
יְהוָה׃ ס 6 כִּי כֹה אָמַר אֲדֹנָי[a] יְהוִה יַעַן מַחְאֲתֵךְ יָד וְרַקְּעַךְ בְּרֶגֶל ג״ג[4]. ל.ל
7 וַתִּשְׂמַח [b]בְּכָל־שֶׁאְטֵךְ[b] בְּנֶפֶשׁ אֶל[c]־אַדְמַת יִשְׂרָאֵל׃ 7 לָכֵן הִנְנִי[a] נָטִיתִי מח[5] כת א לא קו׳
אֶת־יָדִי עָלַיִךְ וְנָתַתִּיךְ־[b]לְבַז[b] לַגּוֹיִם[d] וְהִכְרַתִּיךְ מִן־הָעַמִּים וְהַאֲבַדְתִּיךְ ול בליש. ח
מִן־הָאֲרָצוֹת אַשְׁמִידֵךְ[e] וְיָדַעְתְּ כִּי־אֲנִי יְהוָה׃ ס לבז ק

8 כֹּה אָמַר אֲדֹנָי[a] יְהוִה יַעַן אֲמֹר מוֹאָב[b] וְשֵׂעִיר[a] הִנֵּה כְּכָל־ ה בטע בסיפ. ד[6]
9 הַגּוֹיִם בֵּית יְהוּדָה׃ 9 לָכֵן הִנְנִי פֹתֵחַ אֶת־כֶּתֶף מוֹאָב[a] מֵהֶעָרִים ד[7]
מֵעָרָיו מִקְצָאֵהוּ[a] צְבִי אֶרֶץ בֵּית הַיְשִׁמֹּת בַּעַל מְעוֹן וְקִרְיָתָמָה[b]׃ ל. ב. ד[8]. וקריתימה ול בליש ק
10 לִבְנֵי־קֶדֶם [a]עַל־בְּנֵי עַמּוֹן[a] [b]וְנִתַּתִּיהָ לְמוֹרָשָׁה[b] לְמַעַן לֹא־תִזָּכֵר
11 [c]בְּנֵי־עַמּוֹן בַּגּוֹיִם[c]׃ 11 וּבְמוֹאָב אֶעֱשֶׂה שְׁפָטִים וְיָדְעוּ[a] כִּי־אֲנִי ל
יְהוָה׃ ס

12 כֹּה אָמַר אֲדֹנָי[a] יְהוִה יַעַן עֲשׂוֹת אֱדוֹם בִּנְקֹם[b] נָקָם לְבֵית
13 יְהוּדָה [e]וַיֶּאְשְׁמוּ אָשֹׁם וְנִקְמוּ בָהֶם[c]׃ 13 לָכֵן כֹּה אָמַר אֲדֹנָי[a] יְהוִה ב[9]. ל. ד חס וחר מל[10]. כג בטע בסיפ. כט
וְנָטִתִי יָדִי עַל־אֱדוֹם וְהִכְרַתִּי מִמֶּנָּה אָדָם וּבְהֵמָה וּנְתַתִּיהָ חָרְבָּה ל חס. יו חס את
14 מִתֵּימָן[b] וּדְדָנָה בַּחֶרֶב יִפֹּלוּ׃ 14 וְנָתַתִּי אֶת־נִקְמָתִי בֶּאֱדוֹם בְּיַד עַמִּי ג. ל
יִשְׂרָאֵל וְעָשׂוּ בֶאֱדוֹם כְּאַפִּי וְכַחֲמָתִי וְיָדְעוּ אֶת־נִקְמָתִי נְאֻם אֲדֹנָי[a] ל.ל
יְהוִה׃ פ

15 כֹּה אָמַר אֲדֹנָי[a] יְהוִה יַעַן עֲשׂוֹת פְּלִשְׁתִּים בִּנְקָמָה וַיִּנָּקְמוּ נָקָם
16 בְּשָׁאָט בְּנֶפֶשׁ לְמַשְׁחֵית אֵיבַת[b] עוֹלָם׃ 16 לָכֵן כֹּה אָמַר אֲדֹנָי[a] יְהוִה ב. ב״. כג בטע בסיפ. כט
הִנְנִי נוֹטֶה יָדִי עַל־פְּלִשְׁתִּים וְהִכְרַתִּי אֶת־כְּרֵתִים וְהַאֲבַדְתִּי אֶת־ ד מל. יו חס את. ב

[2]Mm 271. [3]Mm 2890. [4]Mm 2827. [5]Mm 898. [6]Mm 1565. [7]Mm 1517. [8]Mm 2891. [9]Mm 2892. [10]Mm 685. [11]Mm 2934.

5 [a] G *τὴν πόλιν τοῦ Αμμων* ‖ [b–b] prp ואת־עָרֵי בני vel ואת־עָרֵי ‖ [c] C V^P 2 Mss וְיָדְעוּ ‖ **6** [a] > G*, add ‖ [b–b] > GS, l 𝔐 cf 15 ‖ [c] = עַל ‖ **7** [a] > G*; S pr *hkn' 'mr mr' mrwt'* = כה אמר אדני יהוה ‖ [b] sic L, mlt Mss Edd sine maqqef ‖ [c] C nonn Mss ut Q cf G *εἰς διαρπαγήν* ‖ [d] pc Mss G בַּגּוֹיִם ‖ [e] pc Mss SV וְאִשׁ; G *ἀπωλείᾳ* ‖ **8** [a] > G*, add ‖ [b] Or Ms ישׂראל, G *Ισραηλ καὶ Ιουδα* ‖ **9** [a–a] l aut מהערים מקצהו (cf G*) aut potius מֵעָרוֹעֵר מִקְצֵהוּ ‖ [b] C mlt Mss K^{Or} ut Q cf Vrs ‖ **10** [a–a] gl? ‖ [b–b] tr ad init v? ‖ [c–c] G* om בגוים, prb l בָּעַמִּים ‖ **11** [a] SA 2 pl ‖ **12** [a] > G*, add ‖ [b] > S, dl? sed cf 15 ‖ [c–c] G *καὶ ἐμνησικάκησαν καὶ ἐξεδίκησαν δίκην* (= נָקָם cf 15), l 𝔐 et frt וַיִּנָּקְמוּ pro ונ׳ ‖ **13** [a] > G*, add ‖ [b] cj c sq ‖ **14** [a] > G*, add ‖ **15** [a] > G*, add ‖ [b] G *ἕως*, S *rḥmwt'* = אַהֲבַת? frt l בְּאֵיבת cf C[f] *bdbbwt* ‖ **16** [a] > Ms G*, dl.

ו פסוק בם . ל ומל

17 שְׁאֵרִית חֹוף הַיָּם׃ 17 וְעָשִׂיתִי בָם נְקָמוֹת גְּדֹלוֹת [a]בְּתוֹכְחוֹת חֵמָה[a] 17
וְיָדְעוּ כִּי־אֲנִי יְהוָה בְּתִתִּי אֶת־נִקְמָתִי בָּם׃ ס

חצי הספר בפסוקים
כ בטע ר״פ . ג²

26 1 וַיְהִי [a]בְּעַשְׂתֵּי־עֶשְׂרֵה שָׁנָה[b] בְּאֶחָד לַחֹדֶשׁ[a] הָיָה דְבַר־יְהוָה 26
אֵלַי לֵאמֹר׃ 2 בֶּן־אָדָם יַעַן אֲשֶׁר־אָמְרָה צֹר עַל־יְרוּשָׁלַ͏ִם הֶאָח 2
נִשְׁבְּרָה דַלְתוֹת[a] הָעַמִּים[b] נָסַבָּה אֵלָי אִמְלְאָה[c] הֻחֳרָבָה[d]׃ 3 3 לָכֵן כֹּה 3 כ בסיפ׳ . ל⁴ .
כג בטע בסיפ׳ . כט
אָמַר אֲדֹנָי[a] יְהוִה הִנְנִי עָלַיִךְ צֹר וְהַעֲלֵיתִי עָלַיִךְ גּוֹיִם רַבִּים כְּהַעֲלוֹת[b] ג⁵ . ל
הַיָּם לְגַלָּיו׃ 4 וְשִׁחֲתוּ חֹמֹות צֹר וְהָרְסוּ מִגְדָּלֶיהָ[a] וְסִחֵיתִי עֲפָרָהּ מִמֶּנָּה ה⁶ וכל ירמיה דכותו ב מ ג
4 הוד מן ז כת כן . ל⁷
וְנָתַתִּי אוֹתָהּ לִצְחִיחַ סָלַע׃ 5 מִשְׁטַח חֲרָמִים תִּהְיֶה בְּתוֹךְ הַיָּם כִּי אֲנִי 5
דִבַּרְתִּי נְאֻם אֲדֹנָי[a] יְהוִה [b]וְהָיְתָה לְבַז לַגּוֹיִם׃ 6 וּבְנוֹתֶיהָ[b] אֲשֶׁר[a] בַּשָּׂדֶה 6
בַּחֶרֶב תֶּהָרַגְנָה וְיָדְעוּ כִּי־אֲנִי יְהוָה׃ ס 7 כִּי כֹה אָמַר אֲדֹנָי[a] 7 ל . ג⁸
יְהוִה הִנְנִי מֵבִיא אֶל־צֹר נְבוּכַדְרֶאצַּר מֶלֶךְ־בָּבֶל מִצָּפוֹן מֶלֶךְ ל
מְלָכִים בְּסוּס וּבְרֶכֶב וּבְפָרָשִׁים וְקָהָל[c] וְעַם[d] רָב׃ 8 בְּנוֹתַיִךְ בַּשָּׂדֶה 8
בַּחֶרֶב יַהֲרֹג וְנָתַן[a] עָלַיִךְ דָּיֵק וְשָׁפַךְ עָלַיִךְ סֹלְלָה וְהַקִּים עָלַיִךְ צִנָּה׃
9 וּמָגֵן יִתֵּן בְּחֹמֹותָיִךְ וּמִגְדָּלֹתַיִךְ יִתֹּץ בְּחַרְבוֹתָיו׃ 10 מִשְׁפַּעַת 9 10
10 ל . ל כת כן . ל⁷
סוּסָיו יְכַסֶּיךָ אָבָקָם מִקֹּול[a] פָּרָשׁ וְנַלְגַּל וָרֶכֶב[a] תִּרְעַשְׁנָה חֹומֹתַיִךְ ג מקו ול פת . ד מל⁹
בְּבֹאוֹ בְשְׁעָרַיִךְ כִּמְבוֹאֵי[b] עִיר מְבֻקָּעָה׃ 11 בְּפַרְסוֹת סוּסָיו יְרָמֶס 11 ב מל¹⁰ . ל . ל
אֶת־כָּל־חוּצוֹתָיִךְ עַמֵּךְ בַּחֶרֶב יַהֲרֹג וּמַצְּבוֹת עֻזֵּךְ לָאָרֶץ תֵּרֵדְנָה[a]׃ ל ומל . ה¹¹ . ג¹²
12 וְשָׁלְלוּ[a] חֵילֵךְ וּבָזְזוּ[a] רְכֻלָּתֵךְ וְהָרְסוּ[a] חֹומֹתַיִךְ וּבָתֵּי חֶמְדָּתֵךְ יִתֹּצוּ[a] 12 ל . ז מל¹³
וְאַבְנֵיךְ וְעֵצַיִךְ וְעָפְרֵךְ בְּתוֹךְ מַיִם[b] יָשִׂימוּ[a]׃ 13 וְהִשְׁבַּתִּי[a] הֲמֹון שִׁירָיִךְ 13 ח דקדמין לעצים¹³ .
ל . ג¹⁴ . ל
וְקֹול כִּנֹּורַיִךְ לֹא יִשָּׁמַע עֹוד׃ 14 וּנְתַתִּיךְ לִצְחִיחַ סָלַע מִשְׁטַח חֲרָמִים¹⁵ 14 ל . ¹⁵ג
תִּהְיֶה[a] לֹא תִבָּנֶה[b] עֹוד כִּי אֲנִי יְהוָה[c] דִּבַּרְתִּי נְאֻם אֲדֹנָי[d] יְהוִה׃ ס ה

Cp 26 [1]Mm 1017. [2]Mm 2683. [3]Mm 2673. [4]וחד ונטבח l Ch 13,3. [5]Mm 2787. [6]Mm 2893. [7]Mp sub loco. [8]Mm 2827. [9]Mm 2894. [10]Mp contra textum, cf Mp sub loco. [11]Mm 868. [12]Mm 2704. [13]Mm 4157. [14]Mm 815. [15]Mm 3112.

17 [a–a] > 𝔊* ‖ **Cp 26,1** [a–a] 𝔊^{A} *ἐν τῷ δωδεκάτῳ ἔτει μιᾷ τοῦ μηνὸς τοῦ πρώτου* ‖ [b] prb ins בְּעַשְׂתֵּי עָשָׂר cf 2 et 33,21 ‖ **2** [a] frt l רֹכֶלֶת cf 𝔗 et 27,3 ‖ [b] huc tr ‖ [c] 𝔊 *ἡ πλήρης* 𝔗 *mlj'* = מְלֵאָה, frt l מְלֵאַת cf [d] ‖ [d] frt l הַמְרֻבָּה ‖ **3** [a] > 𝔊*, dl ‖ [b] prb l כַּעֲלוֹת cf Vrs ‖ **4** [a] 𝔊 suff 2 sg ‖ **5** [a] > 𝔊*, dl ‖ [b–b] add? ‖ **6** [a] > 𝔊*, dl cf 𝔖 et 8 ‖ **7** [a] > 𝔊*, dl ‖ [b] = עַל; 𝔊$^{-Q544}$ *ἐπὶ σέ* ‖ [c] 2 Mss וּבְקָהָל cf 𝔊𝔖 ‖ [d] pc Mss 𝔊 עַם ‖ **8** [a] 𝔗 *wjbnj* = וּבָנָה cf 4,2 17,17 21,27 ‖ **10** [a–a] 𝔊(𝔖) *τῶν ἱππέων αὐτοῦ καὶ τῶν τροχῶν τῶν ἁρμάτων αὐτοῦ* = פָּרָשָׁיו וְגַלְגְּלֵי רִכְבּוֹ, prb l ‖ [b] prp כְּמִבוֹא cf 𝔊𝔖𝔙 ‖ **11** [a] prb l יֹורֵד cf 𝔊𝔖𝔗 ‖ **12** [a] 𝔊 sg ‖ [b] 𝔊(𝔖𝔗^{Edd}) *θαλάσσης*, l הַיָּם ‖ **13** [a] 𝔊$^{-V967}$ 3 sg cf 12^{a} ‖ **14** [a] l תִּהְיִי ‖ [b] l תִּבָּנִי ‖ [c] > V^{P} mlt Mss 𝔊$^{-B}$𝔖𝔗𝔙, dl ‖ [d] > 𝔊*, dl.

15 כֹּה אָמַר אֲדֹנָי[a] יְהוִה לְצֹר הֲלֹא֙ מִקּ֣וֹל מַפַּלְתֵּ֔ךְ בֶּאֱנֹ֥ק חָלָ֖ל בְּהָרֵ֣ג[b] ט מל[16]. ח חס בסיפ
16 הֲלֹ֑ם בְּתוֹכֵ֖ךְ יִרְעֲשׁ֥וּ הָאִיִּֽים׃ וְיָרְד֣וּ מֵעַ֔ל כִּסְאוֹתָ֖ם כָּל֙ נְשִׂיאֵ֣י הַיָּ֑ם ב. ז[17]
וְהֵסִ֙ירוּ֙ אֶת־מְעִילֵיהֶ֔ם וְאֶת־בִּגְדֵ֥י רִקְמָתָ֖ם יַפְשִׁ֑טוּ חֲרָדוֹת[a] | יִלְבָּשׁ֙ ז[18]
17 עַל־הָאָ֣רֶץ יֵשֵׁ֔בוּ וְחָרְד֥וּ לְרָגָ֖ע וְשָׁמְמ֥וּ עָלָֽיִךְ׃ 17 וְנָשְׂא֤וּ עָלַ֙יִךְ֙ קִינָ֔ה ג. ד. ו
וְאָמְר֥וּ לָ֖ךְ

אֵ֚יךְ אָבַ֣דְתְּ[a] נוֹשֶׁ֔בֶת[b] מִיַּמִּ֑ים[c] הָעִ֙יר֙ הַֽהֻלָּלָ֔ה ל. ל
[d]אֲשֶׁר֙ הָיְתָ֣ה חֲזָקָ֔ה בַּיָּ֖ם הִ֣יא וְיוֹשְׁבֶ֑יהָ[d]
[e]אֲשֶׁר־[f]נָתְנ֥וּ חִתִּיתָ֖ם לְ[e]כָל־יוֹשְׁבֶֽיהָ׃ ב. ב מל[19]
18 עַתָּ֥ה יֶחֶרְד֖וּ הָאִיִּ֑ים[a] יוֹם֙[b] מַפַּלְתֵּ֔ךְ כה ר״פ[20]
[c]וְנִבְהֲל֥וּ הָאִיִּ֖ים אֲשֶׁר־בַּיָּ֑ם מִצֵּאתֵֽךְ׃[c] ס ל
19 כִּֽי־כֹ֤ה אָמַר֙ אֲדֹנָ֣י[a] יְהוִ֔ה כִּתִּתִ֥י אֹתָ֖ךְ עִ֣יר נֶחֱרֶ֑בֶת כֶּֽעָרִ֙ים֙ אֲשֶׁ֣ר לֹא־ כא. ב[21]
נוֹשַׁ֣בוּ בְהַעֲלֹ֤ת[b] עָלַ֙יִךְ֙ אֶת־תְּה֔וֹם וְכִסּ֖וּךְ הַמַּ֥יִם הָרַבִּֽים׃ 20 וְהוֹרַדְתִּ֙יךְ֙ כב[22]
אֶת־[a]יוֹרְדֵ֣י בוֹר֔ אֶל־עַ֖ם [c]עוֹלָ֑ם[c] וְהוֹשַׁבְתִּ֙יךְ֙ בְּאֶ֣רֶץ תַּחְתִּיּ֔וֹת כְּחָרְבוֹת֙[b] כד. ל. ז ומל[25]
מֵעוֹלָ֔ם אֶת־יוֹרְדֵ֖י בוֹר֑ לְמַ֙עַן֙ לֹ֣א תֵשֵׁ֔בִי[c] וְנָתַתִּ֥י צְבִ֖י[d] בְּאֶ֥רֶץ חַיִּֽים׃
21 בַּלָּהוֹת֙ אֶתְּנֵ֣ךְ וְאֵינֵ֔ךְ [a]וְתְבֻקְשִׁ֖י וְלֹא־תִמָּצְאִ֣י[a] עוֹד֙ לְעוֹלָ֔ם נְאֻ֖ם כ. ל. ל
אֲדֹנָ֥י[b] יְהוִֹֽה׃ ס

27 1 וַיְהִ֥י דְבַר־יְהוָ֖ה אֵלַ֥י לֵאמֹֽר׃ 2 וְאַתָּ֣ה בֶן־אָדָ֗ם שָׂ֚א עַל־צֹ֔ר כג בסיפ[1]. ב[2]
3 קִינָֽה׃ 3 וְאָמַרְתָּ֙ לְצֹ֔ר הַיּוֹשֶׁ֖בְתִּי[a] עַל־מְב֣וֹאֹ֑ת יָ֗ם[b] רֹכֶ֙לֶת֙ הָעַמִּ֣ים אֶל־ ט מל[3]. ל חס[1] הישבת ק
אִיִּ֣ים רַבִּ֔ים כֹּ֥ה אָמַ֖ר אֲדֹנָ֣י[c] יְהוִ֑ה

צֹ֚ר אַתְּ֣[d] אָמַ֔רְתְּ[d] אֲנִ֖י[d] כְּלִילַ֥ת יֹֽפִי׃ ד מל[3]. ד. כל מל
4 בְּלֶ֥ב יַמִּ֖ים [a]גְּבוּלָ֑יִךְ[a] בֹּנַ֙יִךְ֙ כָּלְל֣וּ יָפְיֵֽךְ׃ ל

[16] Mm 1897. [17] Mm 3140. [18] Mm 2895. [19] Mm 2896. [20] Mm 1057. [21] Mm 2827. [22] Mm 581. [23] Mp sub loco. [24] Mm 2372. [25] Mm 1327. Cp 27 [1] Mp sub loco. [2] Mm 2290. [3] Mm 1897. [4] Mm 1742.

15 [a] > Ms 𝔊*, dl ‖ [b–b] 𝔊 *ἐν τῷ σπάσαι μάχαιραν* = בְּהָרִיק חֶרֶב? ‖ **16** [a] prp קַדְרוּת vel חֲגֹרוֹת ‖ **17** [a] > 𝔊*, add ‖ [b] 𝔊 *κατελύθης*, l נָשְׁבַּתְּ ‖ [c] 𝔊 sg ‖ [d–d] > 𝔊*, prb dl ‖ [e–e] 𝔗 *'jkdjn 'tmsrw ltbr* = אֵיךְ נְתִנוּ לַחֲתֹת(ם)? cf 𝔖[A] *w'ttbrw* ‖ [f–f] 𝔊 *(ἡ) δοῦσα τὸν φόβον αὐτῆς*, frt l נָתְנָה חִתִּיתָהּ ‖ **18** [a] nonn Mss האיים ‖ [b] 𝔊 *ἀφ' ἡμέρας* = מִיּוֹם, frt sic l aut c 2 Mss σ′𝔖𝔗 בְּיוֹם ‖ [c–c] > 𝔊*, add ‖ **19** [a] > 𝔊*, dl ‖ [b] 𝔊(𝔗) *ἐν τῷ ἀναγαγεῖν με* = בהעלותי; 𝔖 *msq 'n' 𝔙 et adduxero* = וְהֶעֱלֵיתִי ‖ **20** [a] pc Mss 𝔊 *(πρός)* אֶל ‖ [b] frt l c mlt Mss 𝔅𝔖 בַּחרבות ‖ [c] l תָּשְׁבִי et cj c sq ‖ [d–d] 𝔊 *ἀνασταθῇς*, l וְתִתְּצַבִּי ‖ **21** [a–a] > 𝔊*, add ‖ [b] > 𝔊*, dl ‖ **Cp 27,3** [a] mlt Mss ut Q ‖ [b–b] 𝔊(𝔖𝔙) *(ἐπὶ) τῆς εἰσόδου τῆς θαλάσσης* = עַל־מְבוֹא הַיָּם? ‖ [c] > Ms 𝔊*, dl ‖ [d–d] prb l אֲנִיָּה ‖ **4** [a–a] l גְּבָלוֹךְ et dl בניך (gl).

5 בְּרוֹשִׁים מִשְּׁנִיר בָּנוּ לָךְ אֵת כָּל־לוּחֹתַיִם[a]
אֲרֵז מִלְּבָנוֹן לָקְחוּ לַעֲשׂוֹת[b] תֹּרֶן
עָלָיִךְ[c]׃ 6 אַלּוֹנִים מִבָּשָׁן עָשׂוּ מִשׁוֹטָיִךְ
קַרְשֵׁךְ עָשׂוּ־שֵׁן[a] בַּת־אָשֻׁרִים[b] מֵאִיֵּי כִתִּים[c]׃
7 שֵׁשׁ־בְּרִקְמָה מִמִּצְרַיִם הָיָה מִפְרָשֵׂךְ
[a]לִהְיוֹת לָךְ לְנֵס
תְּכֵלֶת וְאַרְגָּמָן[b] מֵאִיֵּי אֱלִישָׁה הָיָה מְכַסֵּךְ[c]׃
8 יֹשְׁבֵי[a] צִידוֹן וְאַרְוָד הָיוּ שָׁטָיִם לָךְ
[b]חֲכָמַיִךְ צוֹר[b] הָיוּ בָךְ הֵמָּה חֹבְלָיִךְ׃
9 זִקְנֵי וּבָלֶ֫ל וַחֲכָמֶ֫יהָ[a] הָיוּ בָךְ מַחֲזִיקֵי בִּדֶּקֶךְ
[b]כָּל־אֳנִיּוֹת הַיָּם וּמַלָּחֵיהֶם הָיוּ בָךְ לַעֲרֹב מַעֲרָבֵךְ[b]׃
10 פָּרַס וְלוּד וּפוּט הָיוּ בְחֵילֵךְ [a]אַנְשֵׁי מִלְחַמְתֵּךְ[a]
מָגֵן וְכוֹבָע תָּלוּ־בָךְ הֵמָּה נָתְנוּ[b] הַדָּרֵךְ׃
11 בְּנֵי[s] אַרְוַד וְחֵילֵךְ עַל־חוֹמוֹתַיִךְ סָבִיב[a] וְגַמָּדִים בְּמִגְדְּלוֹתַיִךְ הָיוּ
שִׁלְטֵיהֶם תָּלוּ עַל־חוֹמוֹתַיִךְ סָבִיב הֵמָּה כָּלְלוּ יָפְיֵךְ׃ 12 תַּרְשִׁישׁ
סֹחֲרְתֵּךְ מֵרֹב כָּל־[a]הוֹן בְּכֶסֶף[a] בַּרְזֶל בְּדִיל וְעוֹפֶרֶת נָתְנוּ עִזְבוֹנֵיךְ[b]׃
13 יָוָן תֻּבַל[a] וָמֶשֶׁךְ הֵמָּה רֹכְלָיִךְ בְּנֶפֶשׁ[b] אָדָם וּכְלֵי נְחֹשֶׁת נָתְנוּ מַעֲרָבֵךְ[c]׃
14 מִבֵּית תּוֹגַרְמָה סוּסִים וּפָרָשִׁים וּפִרְדִּים[a] נָתְנוּ עִזְבוֹנָיִךְ[b]׃ 15 בְּנֵי
דְדָן[a] רֹכְלָיִךְ אִיִּים רַבִּים סְחֹרֶת יָדֵךְ קַרְנוֹת שֵׁן וְהוֹבְנִים הֵשִׁיבוּ
אָשְׁכָּרֵךְ׃ 16 אֲרָם[a] סֹחֲרְתֵּךְ מֵרֹב [c]מַעֲשַׂיִךְ[b] בְּנֹפֶךְ[c] אַרְגָּמָן[d] וְרִקְמָה
וּבוּץ וְרָאמֹת וְכַדְכֹּד נָתְנוּ בְּעִזְבוֹנָיִךְ׃ 17 יְהוּדָה וְאֶרֶץ[a] יִשְׂרָאֵל הֵמָּה

ל 5
ל. ל 6
ל. כתיים[s] חד מן ב בלישׁ[ק] 7
ג[a] 8
ב חס 8
י מל[z] 8
ב חד קמ וחד פת . ב[s] 9
ג 9
ד מל[a] . ל. ל 10
ב . ד מל[a] 10
ה[a] . ד 10
ו פת[10] . ב 13
ד 14
ל וחס[s] . והבנים[ק] 15
ל 16
ג כת כן . ל קמ[s] . ד ר״ם[11] . ג בסים 17

[5]Mp sub loco. [6]Mm 69. [7]Mm 1897. [8]Mm 2894. [9]Mm 158. [10]Mm 3277. [11]Mm 3997.

5 [a] 𝔗 *gšrk*, l לחתיך ‖ [b] frt ins לָךְ (an l תָּרְנֵךְ?) ‖ [c] prb l עֲלִיּוֹנַי et cj c 6 ‖ **6** [a] > Ms, dl (dttg) ‖ [b–b] l בְּתְאַשֻּׁרִים vel potius תא׳ ‖ [c] K^{Or} mlt Mss ut Q ‖ **7** [a–a] dl, gl ‖ [b] dl cf 𝔊^{B} 24 ‖ [c] prp מְכָסֵךְ ‖ **8** [a] 𝔊 pr *καὶ οἱ ἄρχοντές σου* = וּנְשִׂיאַיִךְ, var lect ad ישבי et l וְשָׁאֵי (cf 21)? ‖ [b–b] prb l חַכְמֵי־צֶמֶר ‖ **9** [a] dl m cs (gl ex 8b) ‖ [b–b] add ‖ **10** [a–a] dl m cs (gl) ‖ [b] > 𝔖(𝔙), dl m cs ‖ **11** [a] > 𝔊*𝔖 ‖ **12** [a–a] 𝔊(𝔖) *ἰσχύος σου, ἀργύριον*, l הוֹנֵךְ כֶּסֶף ‖ [b] frt l c pc Mss בְּע׳ cf 𝔗 et 16.19, sed etiam 14.22 ‖ **13** [a] nonn Mss 𝔊*𝔖 ותי׳ ‖ [b] l נפש cf 𝔙 ‖ [c] prp בְּמֶ׳ ‖ **14** [a] > 𝔊* ‖ [b] frt l בְּע׳ cf 𝔙 et 12[b] ‖ **15** [a] 𝔊 *Ροδίων* = רֹדָן ‖ **16** [a] l c mlt Mss α′𝔖 אֱדֹם cf 𝔊 *ἀνθρώπους* ‖ [b] 𝔊 *τοῦ συμμείκτου σου* = מַעֲרָבֵךְ ‖ [c] l נפך cf 𝔊𝔖𝔙 ‖ [d] > 𝔊 ‖ [e] pc Mss 𝔊 עזבוניך cf 12.14 ‖ **17** [a] 𝔊 *καὶ οἱ υἱοί* = וּבְנֵי.

18 רֹכְלַיִךְ [b]בְּחִטֵּי [b]מִנִּית[b] וּפַנַּג[c] וּדְבַשׁ וְשֶׁמֶן וָצֳרִי נָתְנוּ מַעֲרָבֵךְ[d]׃ 18 דַּמֶּשֶׂק ל.ב.ל.[12]
סַחַרְתֵּךְ [a]בְּרֹב מַעֲשַׂיִךְ[a] מֶרֹב כָּל־[b]הון בְּיַיִן[b] חֶלְבּוֹן וְצֶמֶר צָחַר׃ י בלישׁ.ל.ל
19 [a]וְדָן[a] וְיָוָן[c] מְאוּזָּל[d] בְּעִזְבוֹנַיִךְ[a] נָתָנוּ בַּרְזֶל עָשׂוּת[e] קִדָּה וְקָנֶה בְּמַעֲרָבֵךְ ב.ל.ג דגש[13].ל.ל
20 הָיָה׃ 20 דְּדָן רֹכַלְתֵּךְ בִּבְגָדֵי[a]־חֹפֶשׁ לִרְכֻבָה׃ 21 עֲרַב וְכָל־נְשִׂיאֵי ג.ב
22 קֵדָר הֵמָּה סֹחֲרֵי יָדֵךְ בְּכָרִים וְאֵילִים וְעַתּוּדִים בָּם סֹחֲרָיִךְ׃ 22 רַעְמָה[a] ז בלישׁ וחד מן ג[14] חס בלישׁ.ה[15]
שְׁבָא וְרַעְמָה הֵמָּה רֹכְלַיִךְ בְּרֹאשׁ[b] כָּל־[c]בֹּשֶׂם[d] וּבְכָל־אֶבֶן[d] יְקָרָה׃ ג ב כת ה וחד כת א.לה[16]
23 וְחָרָן וְכַנֵּה וְעֶדֶן[a] רֹכְלֵי[b] שְׁבָא[c] אַשּׁוּר כִּלְמַד[d] ד.ל.ד[17]
24 רֹכַלְתֵּךְ[e]׃ 24 הֵמָּה רֹכְלַיִךְ[a] בְּמִכְלֻלִים בִּגְלוֹמֵי[a] תְּכֵלֶת וְרִקְמָה[b] וּבִגְנָזֵי יט ר״פ[18]
25 בְּרֻמִּים בַּחֲבָלִים חֲבֻשִׁים וַאֲרָזִים בְּמַרְכֻלְתֵּךְ[c]׃ 25 אֳנִיּוֹת תַּרְשִׁישׁ ל.ל
שָׁרוֹתַיִךְ[a] מַעֲרָבֵךְ[b]׃
וַתִּמָּלְאִי וַתִּכָּבְדִי מְאֹד בְּלֵב יַמִּים׃ ל.ל
26 בְּמַיִם רַבִּים הֱבִיאוּךְ הַשָּׁטִים אֹתָךְ ז רפי[19].ב חס
רוּחַ הַקָּדִים שְׁבָרָךְ בְּלֵב יַמִּים׃ ל[20]
27 הוֹנֵךְ וְעִזְבוֹנַיִךְ מַעֲרָבֵךְ מַלָּחַיִךְ וְחֹבְלַיִךְ מַחֲזִיקֵי בִדְּקֵךְ[a] וְעֹרְבֵי ל.ל.ב[21]
מַעֲרָבֵךְ וְכָל־אַנְשֵׁי מִלְחַמְתֵּךְ אֲשֶׁר־בָּךְ וּבְכָל־[b]קְהָלֵךְ אֲשֶׁר בְּתוֹכֵךְ ל
יִפְּלוּ בְלֵב יַמִּים בְּיוֹם מַפַּלְתֵּךְ׃
28 לְקוֹל זַעֲקַת חֹבְלַיִךְ יִרְעֲשׁוּ מִגְרְשׁוֹת[a]׃ ג.ל
29 וְיָרְדוּ מֵאֳנִיּוֹתֵיהֶם[a] כָּל תֹּפְשֵׂי מָשׁוֹט כ[22]
מַלָּחִים[b] כָּל[c] חֹבְלֵי הַיָּם אֶל[d]־הָאָרֶץ יַעֲמֹדוּ׃
30 וְהִשְׁמִיעוּ עָלַיִךְ בְּקוֹלָם וְיִזְעֲקוּ מָרָה ל

[12] Mm 3632. [13] Mm 3739. [14] Mm 879. [15] Mm 2338. [16] Mm 2840. [17] Mm 3050. [18] Mm 1497. [19] Mm 753. [20] Mm 2845. [21] Mp sub loco. [22] Mm 3140.

17 [b–b] prp חִטִּים וּנְכֹאת (בְּ) ‖ [c] 2 Mss ופגּג ‖ [d] prp בְּמִ cf ΘΤV ‖ **18** [a–a] > Θ* ‖ [b–b] Θ *δυνάμεώς σου· οἴνος*, l הוֹנֵךְ יַיִן cf S ‖ **19** [a–a] cj c 18b ‖ [b] > Θ*, dl ‖ [c] Θ* *καὶ οἶνον* = וְיַיִן, prb dl ‖ [d] l c nonn Mss αʹS מְאוּזָל; Θ *ἐξ Ασηλ* tr ante ברזל, prb recte ‖ [e] frt l עשׂות ‖ **20** [a] sic L, mlt Mss Edd בִּבְ ‖ **22** [a] crrp? dl? ‖ [b] l רֹאשׁ ‖ [c] > ΘS ‖ [d–d] ΘSV om כל, l ואבן ‖ [e] frt l c Ms בְּעִ cf TV et 16.19 ‖ **23** [a] Θ *οὗτοι* cf 24 ‖ [b] Θ(V) *ἔμποροί σου* = רֹכְלַיִךְ, frt recte ‖ [c] > Θ ‖ [d] > S; T *wmdj*, prp וְכָל־מְדֵי ‖ [e] frt dl cf 24 ‖ **24** [a–a] > Θ* cf S ‖ [b] > Θ* ‖ [c] > Θ*S; frt l בָּם רֹכְלָתֵךְ (cf T) vel בָּם רֹכְלַיִךְ ‖ **25** [a] Θ *ἔμποροί σου*, l שׁוּר (a שׁוּר II) ‖ [b] l c Ms ΘSV מִמִּ ‖ **27** [a] sic L, mlt Mss Edd בִּ– ‖ [b] l c mlt Mss Edd ΘSTᶠ·ᴹˢ וכל ‖ **28** [a] Θ *φόβῳ* = מַרְעֶשֶׁת? αʹ *οἱ ἄπωθεν*, θʹ *αἱ πατριαί*, S *dḥdrjkj*, T *prwrj'*, V *classes*; prp הַקְּרָשִׁים cf 6 ‖ **29** [a] sic L, mlt Mss Edd מֵאֳנִי ‖ [b] add? ‖ [c] Θ *καί* (om כל), SV pr cop ‖ [d] = עַל.

וַיַּעֲלוּ עָפָר עַל־רָאשֵׁיהֶם בָּאֵפֶר יִתְפַּלָּשׁוּ׃ ג.יג²³
31 וְהִקְרִיחוּ אֵלַיִךְ קָרְחָה וְחָגְרוּ שַׂקִּים כט
וּבָכוּ אֵלַיִךְ בְּמַר־נֶפֶשׁ מִסְפֵּד מָר׃ ג²⁴ בלישׁ וכל לשון בכיה על ב מ ג. כט
32 וְנָשְׂאוּ אֵלַיִךְ בְּנֹיהֶם קִינָה וְקוֹנְנוּ עָלַיִךְ ו. פט. ל. ג²⁵
מִי כְצוֹר כְּדֻמָּה בְּתוֹךְ הַיָּם׃ ו מל²⁶
33 בְּצֵאֵת עִזְבוֹנַיִךְ מִימַּמִּים הִשְׂבַּעַתְּ עַמִּים רַבִּים בְּרֹב הוֹנַיִךְ וּמַעֲרָבַיִךְ ד. ל. ל
הֶעֱשַׁרְתְּ מַלְכֵי־אֶרֶץ׃ ב²⁷ וכל תלים דכות ב מ א
34 עֵת נִשְׁבַּרְתְּ מִמַּיִם בְּמַעֲמַקֵּי־מָיִם
מַעֲרָבֵךְ וְכָל־קְהָלֵךְ בְּתוֹכֵךְ נָפָלוּ׃
35 כָּל יוֹשְׁבֵי הָאִיִּים שָׁמְמוּ עָלָיִךְ
וּמַלְכֵיהֶם שָׂעֲרוּ שַׂעַר רָעָמוּ פָּנִים׃ ל
36 סֹחֲרִים בָּעַמִּים שָׁרְקוּ עָלָיִךְ
בַּלָּהוֹת הָיִית וְאֵינֵךְ עַד־עוֹלָם׃ ס

28 1 וַיְהִי דְבַר־יְהוָה אֵלַי לֵאמֹר׃ 2 בֶּן־אָדָם אֱמֹר לִנְגִיד צֹר 28 ל
כֹּה־אָמַר | אֲדֹנָי יְהוִה יַעַן גָּבַהּ לִבְּךָ וַתֹּאמֶר אֵל אָנִי מוֹשַׁב אֱלֹהִים ה¹
יָשַׁבְתִּי בְלֵב יַמִּים וְאַתָּה אָדָם וְלֹא־אֵל וַתִּתֵּן לִבְּךָ כְּלֵב אֱלֹהִים׃ ה
3 הִנֵּה חָכָם אַתָּה מִדָּנִיֵּאל כָּל־סָתוּם לֹא עֲמָמוּךָ׃ 4 בְּחָכְמָתְךָ 3 4 ר״פ בסיף. מדניאל חד ק מן ג חס בליש
וּבִתְבוּנָתְךָ עָשִׂיתָ לְךָ חַיִל וַתַּעַשׂ זָהָב וָכֶסֶף בְּאוֹצְרוֹתֶיךָ׃ 5 בְּרֹב 5
חָכְמָתְךָ בְּרֹכְלוּתְךָ הִרְבִּיתָ חֵילֶךָ וַיִּגְבַּהּ לִבְּךָ בְּחֵילֶךָ׃ ס ל. ל
6 לָכֵן כֹּה אָמַר אֲדֹנָי יְהוִה יַעַן תִּתְּךָ אֶת־לִבְּךָ כְּלֵב אֱלֹהִים׃ 7 לָכֵן 6 7 ג בטע בסיף. כט. ה. כג בטע בסיף
הִנְנִי מֵבִיא עָלֶיךָ זָרִים עָרִיצֵי גּוֹיִם וְהֵרִיקוּ חַרְבוֹתָם עַל־יְפִי חָכְמָתֶךָ ל
וְחִלְלוּ יִפְעָתֶךָ׃ 8 לַשַּׁחַת יוֹרִדוּךָ וָמַתָּה מְמוֹתֵי חֲלָלִים בְּלֵב יַמִּים׃ 8 ג. ל. ל. ג ומל³

²³Mm 2897. ²⁴Mm 2898. ²⁵Mm 1725. ²⁶Mm 1897. ²⁷Mm 2899. Cp 28 ¹Mm 2900. ²Mm 2869. ³Mm 2901.

31 [a] 31 > 𝔊* ‖ [b] = עָלַיִךְ ‖ **32** [a] = עָלַיִךְ ‖ [b] nonn Mss Edd 𝔊𝔖 בניהם, dl m cs (gl)? ‖ [c–c] 𝔊* *καὶ θρήνημα Σορ*; v b add? ‖ [d] 𝔊$^{AOLC\,min}$ θ′(𝔙) *κατασιγηθεῖσα*, prb l נִדְמָה cf 𝔖𝔗 et Apc 18,18 ‖ **33** [a] 33 add ‖ **34** [a] 𝔊(𝔗𝔙) *νῦν*, l (ה)עַתָּה ‖ [b] frt l c pc Mss Vrs נִשְׁבַּרְתְּ, an l נִשְׁבְּרָה? ‖ [c] 𝔊 *ἐν θαλάσσῃ*, frt l בַּיַּ֫ם cf 𝔗 ‖ [d–d] add ‖ [e] 𝔊 + *πάντες οἱ κωπηλάται σου*, ex 29; 34b add ‖ **35** [a] prp (m cs) נִכְלְמוּ ‖ [b] 𝔊(𝔖) *καὶ ἐδάκρυσε* = וְדָמְעוּ ‖ [c] 𝔊(𝔖𝔗) *τὸ πρόσωπον* (𝔊^{A} *τῷ προσώπῳ*) *αὐτῶν* = פְּנֵיהֶם, prb recte ‖ **Cp 28,2** [a] 𝔊$^{-A\,407.967}$ pr *καὶ σύ* = וְאַתָּה ‖ [b] > 𝔊*, dl ‖ **3** [a–a] 𝔊 *ἢ σοφοί* = חֲכָמִים ‖ [b] prp עָמֹק מִמְּךָ cf 𝔖𝔗 ‖ **6** [a] > 𝔊*, dl.

9 הֶאָמֹר תֹּאמַר אֱלֹהִים אָנִי לִפְנֵי הֹרְגֶךָ[a] וְאַתָּה אָדָם וְלֹא־אֵל[b] בְּיַד ל
10 מְחַלְלֶיךָ[c]׃ 10 מוֹתֵי[b] עֲרֵלִים תָּמוּת בְּיַד־זָרִים כִּי אֲנִי דִבַּרְתִּי נְאֻם ל.ל
אֲדֹנָי[d] יְהוִה׃ ס

11 וַיְהִי דְבַר־יְהוָה אֵלַי לֵאמֹר׃ 12 בֶּן־אָדָם שָׂא קִינָה עַל־מֶלֶךְ ט[4]
צֹר וְאָמַרְתָּ[ ] לוֹ כֹּה אָמַר אֲדֹנָי[a] יְהוִה אַתָּה[ ] חוֹתֵם[b] תָּכְנִית[c] מָלֵא[d] י מל[5].ב.ל.ב[6]
חָכְמָה[d] וּכְלִיל יֹפִי׃ 13 בְּעֵדֶן גַּן־אֱלֹהִים הָיִיתָ כָּל־אֶבֶן יְקָרָה מְסֻכָתְךָ יא[7].ג
[a]אֹדֶם פִּטְדָה וְיַהֲלֹם תַּרְשִׁישׁ שֹׁהַם[ ] וְיָשְׁפֵּה סַפִּיר נֹפֶךְ וּבָרְקַת[a] וְזָהָב[b]
מְלֵאכֶת תֻּפֶּיךָ[c] וְנִקְבֶּיךָ בָּךְ[d] בְּיוֹם הִבָּרְאֲךָ כוֹנָנוּ[e]׃ 14 [a]אַתְּ־כְּרוּב[a] יד.ל.ל.ג בלשון זכר[8]
מְמֻשָׁח הַסּוֹכֵךְ[b] וּנְתַתִּיךָ[c] בְּהַר קֹדֶשׁ[d] אֱלֹהִים הָיִיתָ בְּתוֹךְ אַבְנֵי־אֵשׁ ג
15 הִתְהַלָּכְתָּ׃ 15 תָּמִים אַתָּה[ ] בִּדְרָכֶיךָ מִיּוֹם הִבָּרְאֲךָ עַד־נִמְצְאָה עַוְלָתָה ב.ל.ג[9]
16 בָּךְ׃ [a]בְּרֹב רְכֻלָּתְךָ מָלְאוּ[b] תוֹכְךָ חָמָס וַתֶּחֱטָא[a] וָאֲחַלֶּלְךָ[c] מֵהַר[ ] ל.ל
17 אֱלֹהִים וָאַבֶּדְךָ[d] כְּרוּב הַסֹּכֵךְ[e] מִתּוֹךְ אַבְנֵי־אֵשׁ׃ 17 גָּבְהָה לִבְּךָ בְּיָפְיֶךָ ג.ה[10]
שִׁחַתָּ חָכְמָתְךָ עַל־יִפְעָתֶךָ עַל־אֶרֶץ הִשְׁלַכְתִּיךָ לִפְנֵי מְלָכִים נְתַתִּיךָ ב.כא פסוק על על ומילה חדה ביניהן[11].ב. ט וכל על ארץ מצרים דאורית דכות[12]
18 לְרַאֲוָה בָּךְ׃ 18 מֵרֹב עֲוֹנֶיךָ[a] בְּעַוֶּל[b] רְכֻלָּתְךָ[b] חִלַּלְתָּ מִקְדָּשֶׁיךָ[c] ב מל[13]
וָאוֹצִא־אֵשׁ מִתּוֹכְךָ[d] הִיא אֲכָלַתְךָ וָאֶתֶּנְךָ לְאֵפֶר עַל־הָאָרֶץ לְעֵינֵי ג ב חס וחד מל
19 כָּל־רֹאֶיךָ׃ 19 כָּל־יוֹדְעֶיךָ בָּעַמִּים שָׁמְמוּ עָלֶיךָ בַּלָּהוֹת הָיִיתָ וְאֵינְךָ ל.ב
עַד־עוֹלָם׃ פ

20 וַיְהִי דְבַר־יְהוָה אֵלַי לֵאמֹר׃ 21 בֶּן־אָדָם שִׂים פָּנֶיךָ אֶל־ כה
22 צִידוֹן וְהִנָּבֵא עָלֶיהָ׃ 22 וְאָמַרְתָּ כֹּה אָמַר אֲדֹנָי[a] יְהוִה הִנְנִי[ ] עָלַיִךְ יד[14]

[4]Mm 2902. [5]Mm 1897. [6]Mp sub loco. [7]Mm 650. [8]Mm 900. [9]Mm 3026. [10]Mm 2900. [11]Mm 686. [12]Mm 2946. [13]Mm 3312. [14]Mm 2787.

9/10 [a] l c mlt Mss Edd GSY הרגיך ‖ [b–b] G *ἐν πλήθει* ‖ [c] Ms מהלליך ‖ [d] > G*, dl ‖ **12** [a] > G*, dl ‖ [b] l c pc Mss Gα′SY חותם ‖ [c] nonn Mss Vrs תַּבְנִית ‖ [d–d] > G*, add? ‖ **13** [a–a] prb add cf G et Ex 28,17—20 ‖ [b] cj c sq ‖ [c–c] G *ἐνέπλησας τοὺς θησαυρούς σου*, S *mljt bjt gzjk*, unde prp מָלֵא בֵּית־נְכֹתֶיךָ (וזהב); α′θ′ *ἔργον τοῦ κάλλους σου* = מלאכת יָפְיֶךָ cf C *'bjdt tqwnk*, V *opus decoris tui*; sed prb l מָלֵא ‖ [d] dl, dttg? ‖ [e] > G*S, prb add ‖ **14** [a–a] G(S) *μετὰ τοῦ χερουβ*, prb l אֶת־כ ‖ [b–b] > G*, add? ‖ [c] G *ἔθηκά σε*, l נתתיך et cj c v a ‖ [d] frt dl cf 16; an cj אלהים c היית? ‖ **16** [a–a] gl? cf 18[b–b] ‖ [b] pc Mss מָלְאוּ; G(S) *ἔπλησας*, frt l מִלֵּאתָ ‖ [c] sic L, mlt Mss Edd וָאַ; G *καὶ ἐτραυματίσθης* = וַתֶּחֱלַל, frt recte ‖ [d] G *καὶ ἤγαγέ σε*, frt l וַיְאבִדךָ; al prp וְאַבַּדְתִּיךָ ‖ [e] > G* ‖ **18** [a] l c C[2] mlt Mss Edd עונך ‖ [b–b] gl? cf 16[a–a] ‖ [c] C mlt Mss Edd SC מקדשך; prp מִקְדָּשַׁי, al קָדְשְׁךָ (cf G[L]σ′V) ‖ [d] prp מתוכו ‖ **22** [a] > G*, dl.

צִידוֹן וְנִכְבַּדְתִּי בְּתוֹכֵךְ וְיָדְעוּ[b] כִּי־אֲנִי יְהוָה בַּעֲשׂוֹתִי בָהּ[c] שְׁפָטִים ו דמט״ע[15]
וְנִקְדַּשְׁתִּי בָּהּ׃[d] 23 [a]וְשִׁלַּחְתִּי־בָהּ[a] דֶּבֶר וָדָם בִּחֻצוֹתֶיהָ[b] וְנִפַּלְלֵ[c] חָלָל 23 ו דמט״ע[15] . ל
בְּתוֹכָהּ[d] בְּחֶרֶב[e] עָלֶיהָ מְסָבִיב וְיָדְעוּ כִּי־אֲנִי יְהוָה׃ 24 וְלֹא־יִהְיֶה 24 ח[16] . ד ר״פ
עוֹד לְבֵית יִשְׂרָאֵל סַלּוֹן מַמְאִיר וְקוֹץ מַכְאִב מִכֹּל[a] סְבִיבֹתָם הַשָּׁאטִים ל . ג מל[17] . ל . ג בּ חס וחד מל[18] . מה[19] כת א לא קר וב בלישׁ
אוֹתָם וְיָדְעוּ כִּי אֲנִי אֲדֹנָי[b] יְהוִה׃ ס 25 כֹּה־אָמַר אֲדֹנָי[a] יְהוִה 25 ב . ד בטע ר״פ בסיפ
בְּקַבְּצִי | אֶת־בֵּית[b] יִשְׂרָאֵל מִן־הָעַמִּים אֲשֶׁר נָפֹצוּ בָם[c] וְנִקְדַּשְׁתִּי בָם ל . ג[20] . ו פסוק בם בם
לְעֵינֵי הַגּוֹיִם וְיָשְׁבוּ עַל־אַדְמָתָם אֲשֶׁר נָתַתִּי לְעַבְדִּי לְיַעֲקֹב׃ 26 וְיָשְׁבוּ 26 ה בסיפ
עָלֶיהָ לָבֶטַח וּבָנוּ בָתִּים וְנָטְעוּ כְרָמִים וְיָשְׁבוּ לָבֶטַח בַּעֲשׂוֹתִי שְׁפָטִים ,
בְּכָל הַשָּׁאטִים אֹתָם מְסָבִיבוֹתָם וְיָדְעוּ כִּי אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיהֶם׃ ס מח[19] כת א לא קר וב בלישׁ . כה חס בסיפ . ג ב חס וחד מל[18] . ז
29 1 בַּשָּׁנָה הָעֲשִׂרִית בָּעֲשִׂרִי [a]בִּשְׁנֵים עָשָׂר[a] לַחֹדֶשׁ הָיָה דְבַר־יְהוָה **29** ד חס ב מנה בלישׁ
אֵלַי לֵאמֹר׃ 2 בֶּן־אָדָם שִׂים פָּנֶיךָ עַל־[a]פַּרְעֹה מֶלֶךְ מִצְרַיִם וְהִנָּבֵא 2 ב . כד . ה ג מנה בלישׁ
עָלָיו וְעַל־מִצְרַיִם כֻּלָּהּ׃ 3 דַּבֵּר[a] וְאָמַרְתָּ כֹּה־אָמַר | אֲדֹנָי[b] יְהוִה 3
הִנְנִי עָלֶיךָ פַּרְעֹה [c]מֶלֶךְ־מִצְרַיִם[c] ל בסיפ
הַתַּנִּים[d] הַגָּדוֹל הָרֹבֵץ בְּתוֹךְ יְאֹרָיו[e]
אֲשֶׁר אָמַר[f] לִי יְאֹרִי[f] וַאֲנִי עָשִׂיתָנִי[g]׃ ה[1] . ל[2] . ל
4 וְנָתַתִּי חַחִיִם[a] בִּלְחָיֶיךָ וְהִדְבַּקְתִּי דְגַת־יְאֹרֶיךָ[b] בְּקַשְׂקְשֹׁתֶיךָ 4 חחים . ב ק
וְהַעֲלִיתִיךָ מִתּוֹךְ יְאֹרֶיךָ[b] וְאֵת כָּל־דְּגַת יְאֹרֶיךָ[b] בְּקַשְׂקְשֹׁתֶיךָ תִּדְבָּקְ[c]׃ ב
5 וּנְטַשְׁתִּיךָ הַמִּדְבָּרָה אוֹתְךָ וְאֵת כָּל־דְּגַת יְאֹרֶיךָ[a] ג[3] . ז מל בלישׁ[4]
עַל־פְּנֵי הַשָּׂדֶה תִּפּוֹל לֹא תֵאָסֵף וְלֹא תִקָּבֵץ[b] ח מל בלישׁ
לְחַיַּת הָאָרֶץ וּלְעוֹף הַשָּׁמַיִם נְתַתִּיךָ לְאָכְלָה׃ ו בלישׁ[5]
6 וְיָדְעוּ כָּל־יֹשְׁבֵי מִצְרַיִם כִּי אֲנִי יְהוָה
יַעַן הֱיוֹתָם[a] מִשְׁעֶנֶת קָנֶה לְבֵית יִשְׂרָאֵל׃

[15]Mm 1404. [16]Mm 2903. [17]Mm 4020. [18]Mm 2149. [19]Mm 898. [20]Mm 2858. **Cp 29** [1]Mm 4139. [2]Mm 2904. [3]Mm 757. [4]Mm 541. [5]Mm 9.

22 [b] 𝔊 *καὶ γνώσῃ* ‖ [c] pc Mss 𝔊 בָּךְ ‖ [d] 2 Mss 𝔊 בָּךְ ‖ **23** [a–a] > 𝔊* ‖ [b] 𝔊 *ἐν ταῖς πλατείαις σου* ‖ [c] 1 c pc Mss 𝔊𝔖𝔙 וְנֶפֶל ‖ [d] > 𝔊* ‖ [e] prp וחרב ‖ [f] 𝔊 *ἐν σοί* ‖ **24** [a] 𝔊* om כל ‖ [b] > 𝔗 pc Mss 𝔊*, dl ‖ **25** [a] > 𝔊*, dl ‖ [b] > Ms 𝔊*; pc Mss בְּנֵי cf 3,1[b] ‖ [c] mlt Mss Edd 𝔊𝔗[fMs] שָׁם cf 29,13 ‖ **Cp 29,1** [a–a] 𝔊 *μιᾷ, α′θ′ τῇ δωδεκάτῃ*, 𝔙 *undecima die* ‖ **2** [a] = אֶל? ‖ **3** [a] > 𝔊* ‖ [b] > 𝔊*, dl ‖ [c–c] > 𝔊* ‖ [d] 1 c mlt Mss התנין cf 𝔖𝔗 ‖ [e] 𝔖 *nhrwt'* = יְאֹרִים? ‖ [f] 𝔊 *οἱ ποταμοί* 𝔖 *nhr'* cf 𝔙 et 9, 1 יארים ‖ [g] 𝔊 *ἐποίησα αὐτούς* 𝔖 *'bdth* (cf 9), 1 עשיתים ‖ **4** [a] 𝔗 mlt Mss ut Q ‖ [b] 𝔊𝔖 sg ‖ [c–c] > 𝔊* ‖ **5** [a] 𝔊𝔖𝔙 sg cf 4[b] ‖ [b] 1 c nonn Mss 𝔗 תקבר ‖ **6** [a] 𝔊(𝔖𝔙) *ἐγενήθης*, l היותך.

7 בְּתָפְשָׂם בְּךָ בַּכַּפָּךְ[a] תִּרּוֹץ וּבָקַעְתָּ לָהֶם כָּל־כְּתֶף[b]
וּבְהִשָּׁעֲנָם עָלַיִךְ תִּשָּׁבֵר וְהַעֲמַדְתָּ[c] לָהֶם כָּל־מָתְנָיִם: ס
8 לָכֵן כֹּה אָמַר אֲדֹנָי[a] יְהוִה הִנְנִי מֵבִיא עָלַיִךְ חֶרֶב וְהִכְרַתִּי מִמֵּךְ אָדָם
9 וּבְהֵמָה: וְהָיְתָה אֶרֶץ־מִצְרַיִם לְשִׁמָּמָה וְחָרְבָּה וְיָדְעוּ כִּי־אֲנִי יְהוָה
10 יַעַן אָמַר[a] יְאֹר[b] לִי וַאֲנִי עָשִׂיתִי[c]: 10 לָכֵן הִנְנִי [a]אֵלַיִךְ וְאֶל־יְאֹרֵיךְ[b]
וְנָתַתִּי אֶת־אֶרֶץ מִצְרַיִם לְחָרְבוֹת[c] חָרֶב[d] שְׁמָמָה[e] מִמִּגְדֹּל סְוֵנֵה[f] וְעַד־
11 גְּבוּל כּוּשׁ: 11 לֹא תַעֲבָר־בָּהּ רֶגֶל אָדָם וְרֶגֶל בְּהֵמָה לֹא תַעֲבָר־בָּהּ
12 וְלֹא תֵשֵׁב אַרְבָּעִים שָׁנָה: 12 וְנָתַתִּי אֶת־אֶרֶץ מִצְרַיִם שְׁמָמָה בְּתוֹךְ
אֲרָצוֹת נְשַׁמּוֹת וְעָרֶיהָ בְּתוֹךְ עָרִים מֻחֳרָבוֹת[a] תִּהְיֶיךָ שְׁמָמָה[b] אַרְבָּעִים
13 שָׁנָה וַהֲפִצֹתִי אֶת־מִצְרַיִם בַּגּוֹיִם וְזֵרִיתִים בָּאֲרָצוֹת: פ 13 כִּי[a]
כֹה אָמַר אֲדֹנָי[b] יְהוִה מִקְּצֵץ אַרְבָּעִים שָׁנָה אֲקַבֵּץ אֶת־מִצְרַיִם מִן־
14 הָעַמִּים אֲשֶׁר־נָפֻצוּ שָׁמָּה: 14 וְשַׁבְתִּי אֶת־שְׁבוּת מִצְרַיִם וַהֲשִׁבֹתִי[a]
אֹתָם אֶרֶץ פַּתְרוֹס עַל־[b]אֶרֶץ מְכוּרָתָם [c]וְהָיוּ שָׁם מַמְלָכָה שְׁפָלָה:
15 [a] מִן־הַמַּמְלָכוֹת[a] [b]תִּהְיֶה שְׁפָלָה[b] וְלֹא־תִתְנַשֵּׂא עוֹד עַל־הַגּוֹיִם
16 וְהִמְעַטְתִּים לְבִלְתִּי רְדוֹת בַּגּוֹיִם: 16 וְלֹא יִהְיֶה[a]־עוֹד לְבֵית יִשְׂרָאֵל
לְמִבְטָח מַזְכִּיר עָוֹן בְּפָנוֹתָם אַחֲרֵיהֶם וְיָדְעוּ כִּי אֲנִי אֲדֹנָי יְהוִה: פ
17 וַיְהִי בְּעֶשְׂרִים וְשֶׁבַע שָׁנָה בָּרִאשׁוֹן בְּאֶחָד לַחֹדֶשׁ הָיָה דְבַר־
18 יְהוָה אֵלַי לֵאמֹר: 18 בֶּן־אָדָם נְבוּכַדְרֶאצַּר מֶלֶךְ־בָּבֶל הֶעֱבִיד אֶת־
חֵילוֹ עֲבֹדָה גְדֹלָה אֶל[a]־צֹר כָּל־רֹאשׁ מְקֹרָח וְכָל־כָּתֵף מְרוּטָה וְשָׂכָר
לֹא־הָיָה לוֹ וּלְחֵילוֹ מִצֹּר עַל־הָעֲבֹדָה אֲשֶׁר־עָבַד עָלֶיהָ: ס
19 לָכֵן[a] כֹּה אָמַר אֲדֹנָי[b] יְהוִה הִנְנִי נֹתֵן לִנְבוּכַדְרֶאצַּר מֶלֶךְ־בָּבֶל

[6] Mm 2905. [7] Mm 2906. [8] Mm 1245. [9] Mm 2750. [10] Mm 2907. [11] Mm 2913. [12] Mm 2827. [13] Mp sub loco. [14] Mm 2908. [15] Mm 2946. [16] Mm 2453. [17] Mm 2909. [18] Mm 4125.

7 [a] mlt Mss Edd ut Q; G(S) *τῇ χειρὶ αὐτῶν* = בְּכַפָּם; prb dl || [b] G(S) *χείρ* = כָּף || [c] G *καὶ συνέκλασας* S *w'r'lt*, l וְהִמְעַדְתָּ || 8 [a] > 2 Mss G*, dl || 9 [a] G(SV) *(ἀντὶ) τοῦ λέγειν σε* = אֲמָרְךָ || [b] G pl ut 3[f], frt recte || [c] G + *αὐτούς* ut 3[g], frt recte || 10 [a–a] = עָלַיִךְ || [b] S sg; G *πάντας τοὺς ποταμούς σου* || [c] GSC sg, frt l לחרבה || [d] G(V) *καὶ ῥομφαίαν*; > S, frt dl (dttg) || [e] G(SC) *καὶ ἀπώλειαν*, frt l ושׁ || [f] G *καὶ Συήνης*, prb l וס׳ || 12 [a] Ms נַחֲרבות ut 30,7 || [b] > G* cf 30,7, add? || 13 [a] > G*S, add? || [b] > 2 Mss G*, add || 14 [a] G(SV) *καὶ κατοικιῶ*, l וְיָשַׁבְתִּי || [b] = אֶל || [c–c] G *καὶ ἔσται* cf 15[b–b] || 15 [a–a] G(S) *παρὰ πάσας τὰς ἀρχάς* et cj c 14b || [b–b] > Ms G* cf 14[c–c] || [c] G om cop || 16 [a] Vrs pl, l יהיו || [b] > nonn Mss G*, add || 18 [a] = על || 19 [a] > G* || [b] > G*, add.

בכף . ב מל בלישׁ[6]
ס ל
כג בטע בסיפ . כט
ל
ל
ל . יו בלישׁ . ב . ב . יב ד[7] מנה בלישׁ
ה ר״פ בסיפ וחד מן ו[8] פסוק לא לא ולא
ד[9]
ל[10] . ל . ח כת כן בנביא
ל חס . ל מל[11] . יג[12]
יח[13] ס״פ ד[14] מנה בסיפ
כה חס בסיפ . ט וכל על ארץ מצרים דאורית דכות[15]
ל . ח[16]
ל . ד ר״פ
ב
ח[17]
ל . ב ובחרי לישנ[18]
ל
כג בטע בסיפ . כט

יט. ל חס אֶת־אֶרֶץ מִצְרַיִם [c]וְנָשָׂא הֲמֹנָהּ[c] וְשָׁלַל שְׁלָלָהּ וּבָזַז בִּזָּהּ וְהָיְתָה שָׂכָר
לְחֵילוֹ׃ 20 פְּעֻלָּתוֹ אֲשֶׁר־עָבַד בָּהּ[a] נָתַתִּי לוֹ אֶת־אֶרֶץ מִצְרַיִם [b]אֲשֶׁר׀
עָשׂוּ לִי[b] נְאֻם אֲדֹנָי[c] יְהוִה׃ ס 21 בַּיּוֹם הַהוּא אַצְמִיחַ[a] קֶרֶן לְבֵית[b] ס[19]תה
ב יִשְׂרָאֵל וְלָךְ אֶתֵּן פִּתְחוֹן־פֶּה בְּתוֹכָם וְיָדְעוּ כִּי־אֲנִי יְהוָה׃ פ

30 1 וַיְהִי דְבַר־יְהוָה אֵלַי לֵאמֹר׃ 2 בֶּן־אָדָם הִנָּבֵא וְאָמַרְתָּ
כֹּה אָמַר אֲדֹנָי[a] יְהוִה
כ׳ הֵילִילוּ[b] הָהּ[c] לַיּוֹם׃
ד[2] 3 כִּי־קָרוֹב יוֹם וְקָרוֹב יוֹם[a] לַיהוָה יוֹם עָנָן[b] עֵת גּוֹיִם יִהְיֶה׃ 3
4 וּבָאָה חֶרֶב בְּמִצְרַיִם וְהָיְתָה חַלְחָלָה בְּכוּשׁ 4
ב חד מל וחד חס[3] בִּנְפֹּל[a] חָלָל בְּמִצְרַיִם [b]וְלָקְחוּ הֲמוֹנָהּ[b] וְנֶהֶרְסוּ יְסוֹדֹתֶיהָ׃
ל. לז 5 כּוּשׁ וּפוּט וְלוּד[a] וְכָל־הָעֲרָב[b] וְכוּב[c] וּבְנֵי אֶרֶץ[d] הַבְּרִית[e] אִתָּם[f] 5
ד בטיפ בַּחֶרֶב יִפֹּלוּ׃ פ 6 [a]כֹּה אָמַר יְהוָה[a] 6
ל וְנָפְלוּ סֹמְכֵי מִצְרַיִם וְיָרַד גְּאוֹן עֻזָּהּ
ג. ב מִמִּגְדֹּל סְוֵנֵה[b] בַּחֶרֶב יִפְּלוּ־בָהּ נְאֻם אֲדֹנָי[c] יְהוִה׃
ל. ל[4] 7 וְנָשַׁמּוּ[a] בְּתוֹךְ אֲרָצוֹת נְשַׁמּוֹת וְעָרֶיהָ[b] בְּתוֹךְ־עָרִים נַחֲרָבוֹת תִּהְיֶינָה׃ 7
ד בטע ר״פ בסיפ[5] 8 וְיָדְעוּ כִּי־אֲנִי יְהוָה בְּתִתִּי־אֵשׁ בְּמִצְרַיִם וְנִשְׁבְּרוּ כָּל־עֹזְרֶיהָ׃ 9 בַּיּוֹם 8 9
יז. ל[6] הַהוּא יֵצְאוּ מַלְאָכִים מִלְּפָנַי[a] בַּצִּים[b] לְהַחֲרִיד אֶת־כּוּשׁ בֶּטַח[c] וְהָיְתָה
ה בטע בסיפ חַלְחָלָה בָהֶם בְּיוֹם מִצְרַיִם כִּי הִנֵּה בָאָה׃ ס 10 כֹּה אָמַר אֲדֹנָי[a] 10
יג׳ יְהוָה וְהִשְׁבַּתִּי אֶת־הֲמוֹן מִצְרַיִם בְּיַד נְבוּכַדְרֶאצַּר מֶלֶךְ־בָּבֶל׃ 11 הוּא 11
ג. ג ומל[8] וְעַמּוֹ אִתּוֹ[a] עָרִיצֵי גּוֹיִם מוּבָאִים לְשַׁחֵת הָאָרֶץ וְהֵרִיקוּ[b] חַרְבוֹתָם עַל־
ל מִצְרַיִם [c]וּמִלְאוּ אֶת־[c]הָאָרֶץ חֲלָלִים׃ 12 וְנָתַתִּי יְאֹרִים חָרְבָּה [a]וּמָכַרְתִּי 12
אֶת־הָאָרֶץ בְּיַד־רָעִים[a] וַהַשְׁמֹתִי אֶרֶץ וּמְלֹאָהּ בְּיַד־זָרִים אֲנִי יְהוָה

[19] Mp sub loco. Cp 30 [1] Mm 875. [2] Mm 2258. [3] Mm 2910. [4] Mm 2907. [5] Mp sub loco. [6] Mm 98. [7] Mm 815. [8] Mm 2572. [9] Mm 323.

19 [c–c] > 𝔊*, add ‖ **20** [a] 𝔊(𝔖) *ἐπὶ Τύρον* ‖ [b–b] > 𝔊𝔖, add ‖ [c] > Ms 𝔊*, add ‖ **21** [a] 𝔊(𝔙) *ἀνατελεῖ* = תַּצְמַח ‖ [b] 𝔊 *παντὶ τῷ οἴκῳ* ‖ **Cp 30,2** [a] > 𝔊*, add ‖ [b] > 𝔊* ‖ [c] 𝔊* *ὦ ὤ* 𝔙 *vae vae* 𝔖(𝔗) *w'mrw 'wh* ‖ **3** [a–a] > 𝔊*, dl (dttg) ‖ [b] > 𝔊*, add ‖ **4** [a] 𝔊 *καὶ πεσοῦνται* = וְנָפַל? ‖ [b–b] > 𝔊* ‖ **5** [a] 𝔖 *wlwbj'* = וְלוּב, 𝔊 + *καὶ Λίβυες* cf [c] ‖ [b] 𝔖(α′σ′) *'rbj'* = עֲרַב ‖ [c] > 𝔊, sed prb l וְלוּב et cf [a] ‖ [d] > 𝔊*, dl ‖ [e] 𝔊$^{-967}$ *τῆς διαθήκης μου* = בְּרִיתִי; prp הַכְּרֻתִי ‖ [f] > 𝔊$^{-967}$ ‖ **6** [a–a] 𝔊* *ἐν αὐτῇ* = בָּהּ (cf v b) et cj c 5, frt recte ‖ [b] 𝔊 *ἕως Συήνης*, prb l סְוָנָה aut c pc Mss סוֹנָה ‖ [c] > Ms 𝔊*, add ‖ **7** [a] 𝔊$^{-967.544}$ sg = וּנְשָׁמָה ‖ [b] l aut וּעְרֵיהָ (cf [a]) aut וּעְרֵיהֶם ‖ **9** [a] > 𝔊*, dl (dttg) ‖ [b] 𝔊*(σ′𝔖) *σπεύδοντες*, l אָצִים ‖ [c] > 𝔊*, add? ‖ **10** [a] > 𝔊*, add ‖ **11** [a] > 𝔊* ‖ [b] 𝔊 + *πάντες* ‖ [c–c] 𝔊 *καὶ πλησθήσεται* = וּמִלְאָה ‖ **12** [a–a] > 𝔊*𝔖^{W}, add?

13 הִבַּרְתִּי׃ ס 13 כֹּה־[a]אָמַר אֲדֹנָי[b] יְהוִה [c]וְהַאֲבַדְתִּי גִלּוּלִים[c] וְהִשְׁבַּתִּי ח בטע בסיפ[10] . יג[11]
ה בסיפ אֱלִילִים[d] מִנֹּף וְנָשִׂיא[e] מֵאֶרֶץ־מִצְרַיִם [g]לֹא יִהְיֶה[g]־עוֹד [h]וְנָתַתִּי יִרְאָה
14 בְּאֶרֶץ מִצְרָיִם׃ 14 וְהַשְׁמֹתִי אֶת־[a]פַּתְרוֹס וְנָתַתִּי אֵשׁ בְּצֹעַן וְעָשִׂיתִי
15 שְׁפָטִים בְּנֹא׃ 15 וְשָׁפַכְתִּי חֲמָתִי עַל־סִין מָעוֹז מִצְרָיִם וְהִכְרַתִּי אֶת־
תחול[12] ק 16 הֲמוֹן נֹא׃ 16 וְנָתַתִּי אֵשׁ בְּ[a]מִצְרָיִם [a]חוּל תָּחִיל[l] סִין[a] וְנֹא תִהְיֶה לְהִבָּקֵעַ
ל . ג[13] ול בסיפ 17 [b]וְנֹף צָרֵי יוֹמָם[b]׃ 17 בַּחוּרֵי אָוֶן[a] וּפִי־בֶסֶת בַּחֶרֶב יִפָּלוּ וְהֵנָּה בַּשִּׁבְיָ
ל . ד[14] 18 תֵלַכְנָה׃ 18 וּבְחַפְּנְחֵס חָשַׁךְ[a] הַיּוֹם בְּשִׁבְרִי־שָׁם אֶת־מֹטוֹת[b] מִצְרַיִם
וְנִשְׁבַּת־בָּהּ גְּאוֹן עֻזָּהּ הִיא עָנָן יְכַסֶּנָּה וּבְנוֹתֶיהָ בַּשִּׁבְיָ תֵלַכְנָה׃
19 וְעָשִׂיתִי שְׁפָטִים בְּמִצְרָיִם וְיָדְעוּ כִּי־אֲנִי יְהוָה׃ פ
ח[15] 20 וַיְהִי בְּאַחַת עֶשְׂרֵה שָׁנָה בָּרִאשׁוֹן בְּשִׁבְעָה לַחֹדֶשׁ הָיָה דְבַר־
21 יְהוָה אֵלַי לֵאמֹר׃ 21 בֶּן־אָדָם אֶת־זְרוֹעַ[a] פַּרְעֹה מֶלֶךְ־מִצְרַיִם שָׁבָרְתִּי
ג . ל . ל וְהִנֵּה לֹא־חֻבְּשָׁה לָתֵת רְפֻאוֹת לָשׂוּם חִתּוּל [b]לַחֲבָשָׁהּ לְחָזְקָהּ[b] לִתְפֹּשׂ
יא בטע בסיפ[16] . כט 22 בֶּחָרֶב׃ ס 22 לָכֵן כֹּה־אָמַר [a]אֲדֹנָי[a] יְהוִה הִנְנִי אֶל[b]־פַּרְעֹה מֶלֶךְ־
יב פסוק את את מִצְרַיִם וְשָׁבַרְתִּי אֶת־זְרֹעֹתָיו [c]אֶת־הַחֲזָקָה וְאֶת־הַנִּשְׁבֶּרֶת[c] וְהִפַּלְתִּי
ל כת כן[17] 23 אֶת־הַחֶרֶב מִיָּדוֹ׃ 23 וַהֲפִצוֹתִי אֶת־מִצְרַיִם בַּגּוֹיִם וְזֵרִיתָם בָּאֲרָצוֹת׃
ב[18] 24 וְחִזַּקְתִּי אֶת־זְרֹעוֹת מֶלֶךְ בָּבֶל וְנָתַתִּי אֶת־חַרְבִּי בְּיָדוֹ [a]וְשָׁבַרְתִּי אֶת־
ל . ל 25 זְרֹעוֹת פַּרְעֹה וְנָאְקוּ נְאָקוֹת חָלָל לְפָנָיו׃ 25 [a]וְהַחֲזַקְתִּי אֶת־זְרֹעוֹת
נ . ל מֶלֶךְ בָּבֶל וּזְרֹעוֹת פַּרְעֹה תִּפֹּלְנָה וְיָדְעוּ כִּי־אֲנִי יְהוָה בְּתִתִּי [c]חַרְבִּי
26 בְּיַד מֶלֶךְ־בָּבֶל וְנָטָהּ אוֹתָהּ אֶל[a]־אֶרֶץ מִצְרָיִם׃ 26 וַהֲפִצוֹתִי אֶת־
מִצְרַיִם בַּגּוֹיִם וְזֵרִיתִי אוֹתָם בָּאֲרָצוֹת וְיָדְעוּ[a] כִּי־אֲנִי יְהוָה׃ ס
31 1 וַיְהִי בְּאַחַת עֶשְׂרֵה שָׁנָה בַּשְּׁלִישִׁי בְּאֶחָד לַחֹדֶשׁ הָיָה דְבַר־

[10] Mm 2911. [11] Mm 815. [12] Mm 832. [13] Mm 1728. [14] Mm 1676. [15] Mm 2909. [16] Mm 2912. [17] Mm 2913. [18] Mm 460.

13 [a] 2 Mss 𝔊* pr כִּי ‖ [b] > 𝔊*, add ‖ [c–c] > 𝔊*; prp וה׳ גְּדוֹלִים ‖ [d] 𝔊 *μεγιστᾶνας* = אֵילִים? ‖ [e] 𝔊 pl cf [g–g] ‖ [f] 𝔖 *b'r'* = בְּאֶרֶץ ‖ [g–g] 𝔊 *καὶ οὐκ ἔσονται* cf [e] ‖ [h–h] > 𝔊*𝔖, add ‖ **14** [a] Ms 𝔊𝔖𝔙 אֶרֶץ ‖ **15** [a] 𝔊 *Μέμφεως* = נֹף ‖ **16** [a–a] 𝔊 *καὶ ταραχῇ ταραχθήσεται Συήνη,* וְנִפְרְצוּ חוֹמֹתֶיהָ prp ? ‖ [b–b] 𝔊 *καὶ διαχυθήσεται ὕδατα* = וְנָפוֹצוּ מַיִם ‖ l וְחוֹל תָּחִיל סִין ‖ **17** [a] l אוֹן cf 𝔊 *(Ἡλιουπόλεως)* 𝔙 ‖ **18** [a] l c mlt Mss Edd Vrs חשך ‖ [b] 𝔊(𝔙; 𝔖 sg) *τὰ σκῆπτρα,* l מַטּוֹת ‖ **21** [a] 𝔊 pl ‖ [b–b] 𝔊* *τοῦ δοθῆναι ἰσχύν* = לָשׂוּם חָזְקָה an sol לַחֲזָקָה? 𝔖 *wl' nt'ṣb wl' nthlm* ‖ **22** [a] > 𝔊*, add ‖ [b] = עַל ‖ [c–c] prb add cf Vrs ‖ **24** [a–a] 𝔊 *καὶ ἐπάξει αὐτὴν ἐπ' Αἴγυπτον καὶ προνομεύσει τὴν προνομὴν αὐτῆς καὶ σκυλεύσει τὰ σκῦλα αὐτῆς* = וְהֵבִיא אֹתָהּ עַל־מִצְרַיִם וּבָזַז בִּזָּה וְשָׁלַל שְׁלָלָהּ, ex 29,19 ‖ **25** [a] = עַל ‖ **26** [a] 𝔊[L] = 𝔏; 𝔊[B V 967.449] + *πάντες,* 𝔊[ACrel] + *πάντες οἱ Αἰγύπτιοι* (ex 29,6).

יְהוָה אֵלַי לֵאמֹר׃ 2 בֶּן־אָדָם אֱמֹר אֶל־פַּרְעֹה מֶלֶךְ־מִצְרַיִם
וְאֶל־הֲמוֹנוֹ ג מל
אֶל־מִי דָמִיתָ בִגְדֻלֶּךָ׃ ג.ב¹
3 הִנֵּה אַשּׁוּר[a] אֶרֶז בַּלְּבָנוֹן ו ר״פ בסיפ²
יְפֵה עָנָף [b]וְחֹרֶשׁ מֻצָּל[b] וּגְבַהּ קוֹמָה
וּבֵין עֲבֹתִים[c] הָיְתָה צַמַּרְתּוֹ׃
4 מַיִם גִּדְּלוּהוּ תְּהוֹם רֹמְמָתְתְּהוּ ל.ל
אֶת־[a]נַהֲרֹתֶיהָ הֹלֵךְ[b] סְבִיבוֹת מַטָּעָהּ[c] ד חס ול בליש
וְאֶת־[a]תְּעָלֹתֶיהָ שִׁלְּחָה [d]אֶל כָּל־עֲצֵי הַשָּׂדֶה[d]׃ ה
5 [a]עַל־כֵּן[a] גָּבְהָא[b] קֹמָתוֹ מִכֹּל עֲצֵי הַשָּׂדֶה ל וכת א. ב חס בליש⁴
וַתִּרְבֶּינָה סַרְעַפֹּתָיו[c] [d]וַתֶּאֱרַכְנָה פְּאֹרֹתָיו[d] ל. פארתיו
מִמַּיִם רַבִּים בְּשִׁלְחֹתוֹ[e]׃ ק
6 בְּסַרְעַפֹּתָיו קִנְּנוּ כָּל־עוֹף הַשָּׁמָיִם ל.ל
[a]וְתַחַת פְּאֹרֹתָיו יָלְדוּ כָּל חַיַּת הַשָּׂדֶה[a]
וּבְצִלּוֹ יֵשְׁבוּ[b] כָּל[c] גּוֹיִם רַבִּים׃ כ⁵
7 [a]וַיְיִ֫ף בְּגָדְלוֹ בְּאָרְכּוֹ[b] דָּלְיוֹתָיו ל.ג בליש.ג⁶
כִּי־הָיָה שָׁרְשׁוֹ אֶל־[c]מַיִם רַבִּים׃ ג
8 אֲרָזִים לֹא־עִמָּמֻהוּ בְּגַן־אֱלֹהִים ח פסוק לא לא לא לא⁷
בְּרוֹשִׁים לֹא דָמוּ אֶל־סַעַפֹּתָיו ל
וְעַרְמֹנִים לֹא־הָיוּ כְּפְאֹרֹתָיו ל
כָּל־עֵץ [a]בְּגַן־אֱלֹהִים לֹא־דָמָה אֵלָיו בְּיָפְיוֹ[a]׃ נ
9 [a]יָפָה עֲשִׂיתִיו[a] בְּרֹב דְּלִיוֹתָיו ה⁸
וַיְקַנְאֻהוּ כָּל־[b]עֲצֵי־עֵדֶן [c]אֲשֶׁר בְּ[c]גַן הָאֱלֹהִים[d]׃ ס ל

Cp 31 [1]Mm 2914. [2]Mm 2869. [3]Mm 2915. [4]Mp sub loco. [5]Mm 534. [6]Mm 3642. [7]Mm 3132. [8]Mm 1781.

Cp 31,3 [a] prb l תְּאַשּׁוּר ‖ [b–b] > 𝔊*, add ‖ [c] 𝔊 *νεφελῶν*, l עֲבוֹת cf 10[c] 14[a] ‖ **4** [a] add? ‖ [b] 𝔊 *ἤγαγε*, l הֹלִיכָה ‖ [c] 𝔊(𝔖) *τῶν φυτῶν αὐτοῦ*, l מַטָּעָה ‖ [d–d] prp אֶל כָּל־שָׂדֵהוּ, al אֵלָיו ‖ **5** [a–a] add? cf mtr ‖ [b] l c nonn Mss גבהה ‖ [c] prb l סַעֲפֹתָיו cf 6.8 ‖ [d–d] > 𝔊*, prb add cf 6[a–a] ‖ [e] > 𝔊*, add ‖ **6** [a–a] dl m cs? cf 5[d–d] ‖ [b] l c mlt Mss Vrs יָשְׁבוּ ‖ [c] > 𝔖, dl ‖ **7** [a] 7 add? cf 5 ‖ [b] 𝔊(𝔖𝔗) *διὰ τὸ πλῆθος* = בְּרֹב cf 9 ‖ [c] = עַל ‖ **8** [a–a] prb add cf 9a ‖ **9** [a–a] > 𝔊*, add ‖ [b] > 𝔊*, add ‖ [c–c] > 𝔊𝔖; dl c Ms 𝔊𝔖 אשר ‖ [d] 𝔠 pc Mss אלהים cf 8a.b, l יהוה.

10 לָכֵן כֹּה אָמַר אֲדֹנָי[a] יְהוִה יַעַן אֲשֶׁר גָּבְהָה[b] בְקוֹמָה וַיִּתֵּן צַמַּרְתּוֹ כג בטע[9] . כט . ג בטע[9]
11 אֶל־בֵּין עֲבוֹתִים[c] וְרָם לִבָּבוֹ בְּגָבְהוֹ׃ 11 וְאֶתְּנֵהוּ[a] בְּיַד אֵיל גּוֹיִם עָשֹׂה ג מל[10] . ב . ד כת ו[11]
12 יַעֲשֶׂה לּוֹ כִּרְשָׁעוֹ גֵּרַשְׁתִּהוּ׃ 12 וַיִּכְרְתֻהוּ זָרִים עָרִיצֵי גּוֹיִם וַיַּטְּשֻׁהוּ ב
אֶל־[a]הֶהָרִים[b] וּבְכָל־[c]הָאֲוָת נָפְלוּ דָלִיּוֹתָיו וַתִּשָּׁבַרְנָה פְּאֹרֹתָיו בְּכֹל ג פסוק ובכל בכל . ד
אֲפִיקֵי הָאָרֶץ וַיֵּרְדוּ[d] מִצִּלּוֹ כָּל־עַמֵּי הָאָרֶץ וַיִּטְּשֻׁהוּ[e]׃ ב
13 עַל־מַפַּלְתּוֹ יִשְׁכְּנוּ[a] כָּל־עוֹף הַשָּׁמָיִם
וְאֶל־[b]פְּאֹרָתָיו[c] הָיוּ כָּל חַיַּת הַשָּׂדֶה׃ ל
14 לְמַעַן אֲשֶׁר לֹא־יִגְבְּהוּ בְקוֹמָתָם כָּל־עֲצֵי־מַיִם וְלֹא־יִתְּנוּ אֶת־ לך פסוק לא ולא ולא[12] . ל . ל
צַמַּרְתָּם אֶל־בֵּין עֲבוֹתִים[a] וְלֹא־יַעַמְדוּ אֵלֵיהֶם[b] בְּגָבְהָם כָּל־שֹׁתֵי מָיִם ל . ל
כִּי־כֻלָּם נִתְּנוּ לַמָּוֶת אֶל־אֶרֶץ תַּחְתִּית בְּתוֹךְ בְּנֵי־אָדָם אֶל־יוֹרְדֵי ו דגש[13] . ו וכל תלים ומשלי דכות ב מ ב[14]
בּוֹר׃ ס 15 כֹּה־אָמַר אֲדֹנָי[a] יְהוִה בְּיוֹם רִדְתּוֹ שְׁאוֹלָה הֶאֱבַלְתִּי ה בטע בסיפ[15] . ל . י
כִּסֵּתִי עָלָיו אֶת־תְּהוֹם וָאֶמְנַע נַהֲרוֹתֶיהָ וַיִּכָּלְאוּ מַיִם רַבִּים וָאַקְדֵּר ל . ל . ל
עָלָיו לְבָנוֹן וְכָל־עֲצֵי הַשָּׂדֶה עָלָיו עֻלְפָּה[b]׃ 16 מִקּוֹל מַפַּלְתּוֹ הִרְעַשְׁתִּי
גּוֹיִם בְּהוֹרְדִי אֹתוֹ שְׁאוֹלָה אֶת־יוֹרְדֵי בוֹר וַיִּנָּחֲמוּ בְאֶרֶץ תַּחְתִּית[a] י . ב
כָּל־עֲצֵי־עֵדֶן [b]מִבְחַר וְטוֹב־[b]לְבָנוֹן כָּל־שֹׁתֵי מָיִם׃ 17 גַּם־הֵם אִתּוֹ יז[16] . ג ר״פ בסיפ[17] .
יָרְדוּ שְׁאוֹלָה אֶל־חַלְלֵי־חָרֶב וּזְרֹעוֹ[a] יָשְׁבוּ[b] בְּצִלּוֹ [c]בְּתוֹךְ גּוֹיִם[c]׃ י ג בנביא
18 אֶל־מִי דָמִית[a] בָּכָה[b] בְּכָבוֹד וּבְגֹדֶל בַּעֲצֵי־עֵדֶן[a] וְהוּרַדְתָּ אֶת־עֲצֵי־ ג . ב . ל
עֵדֶן אֶל־אֶרֶץ תַּחְתִּית בְּתוֹךְ[c] עֲרֵלִים תִּשְׁכַּב אֶת־חַלְלֵי־חֶרֶב הוּא 18[1]
פַּרְעֹה וְכָל־הֲמוֹנֵהּ נְאֻם אֲדֹנָי[c] יְהוִה׃ ס המנגן חד מן ד[18] כת כן ק בלישׁ

ס 32 1 וַיְהִי[a] בִּשְׁתֵּי עֶשְׂרֵה שָׁנָה בִּשְׁנֵי־עָשָׂר חֹדֶשׁ בְּאֶחָד לַחֹדֶשׁ ו בלישׁ[2]
2 הָיָה דְבַר־יְהוָה אֵלַי לֵאמֹר׃ 2 בֶּן־אָדָם שָׂא קִינָה עַל־פַּרְעֹה מֶלֶךְ־ ח׳ ג מנה בלישׁ

[9] Mm 2597. [10] Mm 2780. [11] Mp sub loco. [12] Mm 771. [13] Mm 716. [14] Ps 33,13; 145,12 et cf Mp sub loco. [15] Mm 2911. [16] Mm 1088. [17] Mm 2856. [18] Mm 2916. [19] Mm 2917, Q addidi, cf Mp sub loco. Cp 32 [1] Mp sub loco. [2] Mm 874.

10 [a] > 𝔊*, add ‖ [b–b] 𝔖 *'ttrjm bqwmth* = גָּבְהָה בקומתו, prb recte (cf 𝔙 et 14) ‖ [c] l עֲבוֹת cf 3[c] 14[a] ‖ **11** [a] prb l וְאֶת cf 𝔊𝔙 ‖ [b–b] 𝔊* *καὶ ἐποίησε τὴν ἀπώλειαν αὐτοῦ*, frt l וַיַּעַשׂ et dl גרשתהו (dttg) ‖ **12** [a] = עַל ‖ [b] huc tr ˆ cf [c] ‖ [c] 𝔊* om cop ‖ [d] prp וַיִּדְּדוּ ‖ [e] dl? ‖ **13** [a] 𝔊(𝔗) *ἀνεπαύσαντο*, l וַיָּנוּחוּ ‖ [b] = וְעַל ‖ [c] > Ms, dl; an tot v b add? ‖ **14** [a] l עֲבוֹת cf 3[c] 10[c] ‖ [b] l c mlt Mss Edd 𝔊𝔗 = אֵלֵיהֶם עַל ‖ **15** [a] > 𝔊*, add ‖ [b] 𝔊(𝔖𝔙) *ἐξελύθησαν*, l עֻלְּפוּ ‖ **16** [a] > 𝔊*, add? ‖ [b–b] 𝔊* *καὶ τὰ ἐκλεκτά*, frt dl וטוב ‖ **17** [a] 𝔊(𝔖) *καὶ τὸ σπέρμα αὐτοῦ* = וְזַרְעוֹ; prp וְעֹזְרָיו aut וְגֹוָעוּ ‖ [b] 𝔊 *οἱ κατοικοῦντες* = יֹשְׁבֵי, 𝔖 *jtb* = יָשַׁב, 𝔗 *'tbrw* = נִשְׁבְּרוּ ‖ [c–c] 𝔊 *ἐν μέσῳ τῆς ζωῆς αὐτῶν ἀπώλοντο* = בתוך חַיֵּיהֶם גָּוֵעוּ? ‖ **18** [a–a] > 𝔊* ‖ [b] 𝔊^{O}θ′ *ἐν ἰσχύι*, 𝔊^{L} *ἐν δυνάμει* = בְּכֹחַ; > Ms 𝔖𝔙, prb dl (dttg) ‖ [c] > 𝔊*, add ‖ **Cp 32,1** [a] prb l c nonn Mss 𝔊$^{A\,min}$𝔖 בְּעַשְׁתֵּי.

ב חד חס וחד מל[a] מִצְרַ֔יִם וְאָמַרְתָּ֖ אֵלָ֑יו כְּפִ֤יר גּוֹיִם֙ נִדְמֵ֔יתָ
ג[4].ה[5] וְאַתָּ֤ה כַּתַּנִּים֙[a] בַּיַּמִּ֔ים וַתָּנַ֖ח בִּנְהָרוֹתֶ֑יךָ[b]
ל.ל וַתִּדְלַ֤ח־מַ֙יִם֙ בְּרַגְלֶ֔יךָ וַתִּרְפֹּ֖ס נַהֲרוֹתָֽם׃[c]
3 כֹּ֤ה אָמַר֙ אֲדֹנָ֣י[a] יְהוִ֔ה
וּפָרַשְׂתִּ֥י עָלֶ֛יךָ אֶת־[b]רִשְׁתִּ֖י בִּקְהַ֣ל[c] [d]עַמִּ֣ים רַבִּ֑ים[d] וְהֶעֱל֖וּךָ[e] בְּחֶרְמִֽי׃
ל 4 וּנְטַשְׁתִּ֤יךָ בָּאָ֙רֶץ֙ [a]עַל־פְּנֵ֣י הַשָּׂדֶ֔ה אֲטִילֶ֖ךָ[a]
ל.י בלישׁ[e] וְהִשְׁכַּנְתִּ֤י עָלֶ֙יךָ֙ כָּל־עֹ֣וף הַשָּׁמַ֔יִם וְהִשְׂבַּעְתִּ֥י מִמְּךָ֖[b] חַיַּ֣ת כָּל־[b]הָאָ֑רֶץ׃
ב[7] בסיפ וכל קריא דכוות ב מ ב.ד[8] 5 וְנָתַתִּ֤י אֶת־[a]בְּשָׂרְךָ֙ עַל־[b]הֶהָרִ֔ים וּמִלֵּאתִ֖י [b]הַגְּאָיוֹת֙ רָמוּתֶ֔ךָ[b]׃
ל.ל.ב חס בלישׁ 6 וְהִשְׁקֵ֤יתִי אֶ֙רֶץ֙ צָפָ֣תְךָ֔ מִדָּמְךָ֖[a] [b]אֶל־הָהָרִ֑ים[b] וַאֲפִקִ֖ים יִמָּלְא֥וֹן מִמֶּֽךָּ[c]׃
ל.ב חס ול בלישׁ 7 וְכִסֵּיתִ֤י בְכַבּוֹתְךָ֙[a] שָׁמַ֔יִם וְהִקְדַּרְתִּ֖י אֶת־כּוֹכְבֵיהֶ֑ם
ט שֶׁ֤מֶשׁ בֶּעָנָן֙ אֲכַסֶּ֔נּוּ וְיָרֵ֖חַ לֹא־יָאִ֥יר אוֹרֹֽו׃
ל 8 כָּל־מְאוֹרֵ֥י אוֹר֙ בַּשָּׁמַ֔יִם אַקְדִּירֵ֖ם עָלֶ֑יךָ
וְנָתַתִּ֥י חֹ֙שֶׁךְ֙ עַל־אַרְצְךָ֔[a] נְאֻ֖ם אֲדֹנָ֥י[a] יְהוִֽה׃
ל.ל 9 וְהִכְעַסְתִּ֤י לֵב֙ עַמִּ֣ים רַבִּ֔ים בַּהֲבִיאִ֥י שִׁבְרְךָ֖[a] בַּגּוֹיִ֑ם עַל־[b]אֲרָצ֥וֹת 9
ד[9].ב מל, ב חד כת ש וחד כת ס[10] אֲשֶׁ֥ר לֹא־יָדַ֖עְתָּם׃ 10 וְהַשְׁמֹתִ֤י עָלֶ֙יךָ֙ עַמִּ֣ים רַבִּ֔ים וּמַלְכֵיהֶ֖ם יִשְׂעֲר֣וּ 10
ד עָלֶ֑יךָ[a] שַׁ֤עַר בְּעוֹפְפִי֙[b] חַרְבִּ֣י עַל־פְּנֵיהֶ֔ם וְחָרְד֥וּ לְרָנְעִ֖ים אִ֣ישׁ לְנַפְשׁ֑וֹ
נג[11] בְּי֥וֹם מַפַּלְתֶּֽךָ׃ ס 11 כִּֽי־[a]כֹ֤ה׀ אָמַר֙ אֲדֹנָ֣י[b] יְהוִ֔ה חֶ֥רֶב מֶלֶךְ־ 11
ל בָּבֶ֖ל תְּבוֹאָֽךְ׃
ל 12 בְּחַרְבוֹת[a] גִּבּוֹרִ֙ים֙ אַפִּ֣יל הֲמוֹנֶ֔ךָ עָרִיצֵ֥י גּוֹיִ֖ם כֻּלָּ֑ם
וְשָׁדְד֣וּ אֶת־גְּא֤וֹן מִצְרַ֙יִם֙ וְנִשְׁמַ֔ד כָּל־הֲמוֹנָֽהּ׃
13 וְהַאֲבַדְתִּ֣י אֶת־כָּל־בְּהֶמְתָּ֔הּ מֵעַ֖ל מַ֣יִם רַבִּ֑ים
ב.ל.ב וְלֹא־תִדְלָחֵ֤ם רֶֽגֶל־אָדָם֙ עֹ֔וד וּפַרְסוֹת֙[a] בְּהֵמָ֔ה לֹ֥א תִדְלָחֵֽם׃

[3] Mp sub loco. [4] Mm 2918. [5] Mm 720. [6] Mm 9. [7] Mm 2850. [8] Mm 1867. [9] Mm 1133. [10] Mm 2919. [11] Mm 2827.

2 [a] l c 2 Mss כתנין cf ⅁𝔗 || [b] l בְּנַחֲרָתְךָ vel בְּנָהֲרֵיךָ || [c] 𝔊 suff 2 m sg || **3** [a] > Ms 𝔊*, add || [b] > pc Mss, frt dl || [c] > 𝔊*, add || [d–d] add || [e] 𝔊-967(𝔙) *καὶ ἀνάξω σε*, l וַהֲעַלִיתִיךָ || **4** [a–a] 𝔊 *πεδία πλησθήσεταί σου* || [b–b] l c pc Mss 𝔊*⅁ כָּל־חַיַּת || **5** [a] > 2 Mss || [b–b] 𝔊* *ἀπὸ τοῦ αἵματός σου* (= מִדָּמְךָ) *πᾶσαν τὴν γῆν*, l וּמִלֵּאתִי || **6** [a] tr ad fin v (recta lect pro ממך) || [b–b] dl, dttg ex 5a || [c] cf [a] || **7** [a] 𝔊(𝔙) *ἐν τῷ σβεσθῆναί σε*, ⅁ *bd'kk*, frt l בְּכִבּוֹתְךָ || **8** [a] > 𝔊*, add || **9** [a] 𝔊 *αἰχμαλωσίαν σου*, prb l שִׁבְרְךָ || [b] = אֶל || **10** [a] > 𝔊*⅁ || [b] prp בגופפי || **11** [a] > 2 Mss ⅁ || [b] > 𝔊*, add || **12** [a] ⅁𝔗 sg || **13** [a] 𝔊𝔙 sg, l ופרסת.

14 אָז אַשְׁקִיעַ[a] מֵימֵיהֶם וְנַהֲרוֹתָם כַּשֶּׁמֶן אוֹלִיךְ ל.ב.ג
נְאֻם אֲדֹנָי[b] יְהוִה׃
15 בְּתִתִּי[a] אֶת־אֶרֶץ[a] מִצְרַיִם שְׁמָמָה וּנְשַׁמָּה[b] אֶרֶץ מְמֻלְאָהּ ל.ב[12]
בְּהַכֹּתִי[c] אֶת־כָּל־יוֹשְׁבֵי בָהּ וְיָדְעוּ כִּי־אֲנִי יְהוָה׃ ב חד מל וחד חס[13]. לד מל
16 קִינָה הִיא וְקוֹנְנוּהָ[a] בְּנוֹת[b] הַגּוֹיִם תְּקוֹנֲנֶנָּה אוֹתָהּ עַל־מִצְרַיִם וְעַל־ ל.ב
כָּל־הֲמוֹנָהּ תְּקוֹנֲנֶנָּה אוֹתָהּ נְאֻם אֲדֹנָי[c] יְהוִה׃ פ ב
17 וַיְהִי בִּשְׁתֵּי[a] עֶשְׂרֵה שָׁנָה[b] בַּחֲמִשָּׁה עָשָׂר לַחֹדֶשׁ הָיָה דְבַר־ יְהוָה אֵלַי לֵאמֹר׃ 18 בֶּן־אָדָם נְהֵה עַל־הֲמוֹן מִצְרַיִם וְהוֹרִדֵהוּ[a] ל.ל
אֹתָהּ[b] וּבְנוֹת גּוֹיִם
אַדִּרֶם[c] אֶל־אֶרֶץ תַּחְתִּיּוֹת אֶת־יוֹרְדֵי בוֹר׃ ל חס[14]. ז ומל[15]
19 [a]מִמִּי נָעַמְתָּ רְדָה וְהָשְׁכְּבָה אֶת־עֲרֵלִים׃ [הַמּוֹנֶיהָ[c]׃ ב.ב[16]. ל ול
20 בְּתוֹךְ חַלְלֵי־חָרֶב יִפֹּלוּ חֶרֶב[a] נִתָּנָה[b] מָשְׁכוּ[c] אוֹתָהּ וְכָל־ ב. ל חטף
21 יְדַבְּרוּ־לוֹ[a] אֵלֵי[b] גִּבּוֹרִים [c]מִתּוֹךְ שְׁאוֹל[d] אֶת־עֹזְרָיו[e] ל חס
יָרְדוּ שָׁכְבוּ הָעֲרֵלִים[f] [g]חַלְלֵי־חָרֶב[g]׃ ל
22 שָׁם אַשּׁוּר[a] וְכָל־קְהָלָהּ [a]סְבִיבוֹתָיו קִבְרֹתָיו ד מל[17]
כֻּלָּם חַלָּלִים [b]הַנֹּפְלִים בֶּחָרֶב[b]׃
23 אֲשֶׁר[a] נִתְּנוּ קִבְרֹתֶיהָ בִּירֵכְתֵי־בוֹר ו דגש[18]. ג
וַיְהִי קְהָלָהּ סְבִיבוֹת קִבְרָתָהּ ג רחס בלישׁ[19]
כֻּלָּם חֲלָלִים נֹפְלִים בַּחָרֶב ל
אֲשֶׁר־נָתְנוּ חִתָּתִי[b] בְּאֶרֶץ חַיִּים׃ ב בעי
24 שָׁם עֵילָם וְכָל־הֲמוֹנָהּ סְבִיבוֹת קִבְרָתָהּ ג רחס בלישׁ[19]

[12] Mm 2818. [13] Mm 446. [14] Mm 2534. [15] Mm 1327. [16] Gn 45,9. [17] Mm 2920. [18] Mm 716. [19] Mm 2921.

14 [a] G *ἡσυχάσει*, T *šqjṭ*, frt l אַשְׁקִיט ‖ [b] > G*, add ‖ **15** [a–a] > G, add ‖ [b] prb l וְנָשַׁמָּה cf Vrs ‖ [c] G *ὅταν διασπείρω* = בְּזָרוֹתִי ? ‖ **16** [a] G* *καὶ θρηνήσεις αὐτόν*, l וְקוֹנַנְתָּהּ ‖ [b] GS pr cop, l וּב׳ ‖ [c] > G*, add ‖ **17** [a] pc Mss S בְּעַשְׁתֵּי ‖ [b] G* + *τοῦ πρώτου μηνός* ‖ **18** [a] prp וַהֲדָרָהּ ‖ [b] prb l אַתָּה ‖ [c] prp אַדְרֶם, sed init threni exc ‖ **19** [a] G* hab 19 post שאול in 21 ‖ **20** [a] > GS, prb add ‖ [b] > S, G *μετ᾽ αὐτοῦ* = אתו, prb add ‖ [c–c] G *καὶ κοιμηθήσεται πᾶσα ἡ ἰσχὺς αὐτοῦ*, frt l וְהָשְׁכַּב כָּל־הֲמוֹנָם ‖ **21** [a] G *σοι* ‖ [b] mlt Mss Edd אֵילֵי; > G ‖ [c–c] G *ἐν βάθει βόθρου* = בְּיַרְכְּתֵי־בוֹר cf 23 ‖ [d] huc prb ins 19 cf 19[a] ‖ [e–e] > GS, add? cf [f–f] ‖ [f–f] > G, prb dl cf 19 b ‖ [g–g] G pr *ἐν μέσῳ*, nonn vb exc? ‖ **22** [a–a] > G, prb add; an l סְבִיבוֹת קִבְרָתָהּ ut in 23 (cf S)? ‖ [b–b] > G, prb add; an l נפלים ב׳ ut in 23? ‖ **23** [a] G *ἐκεῖ* ‖ [b] prb l c pc Mss G חתיתם.

כֻּלָּם חֲלָלִים הַנֹּפְלִים[a] בַּחָרֶב
אֲשֶׁר־יָרְדוּ עֲרֵלִים[20] אֶל־אֶרֶץ תַּחְתִּיּוֹת ז ומל[20]
אֲשֶׁר נָתְנוּ חִתִּיתָם בְּאֶרֶץ חַיִּים
וַיִּשְׂאוּ כְלִמָּתָם אֶת־יוֹרְדֵי בּוֹר׃ מג
בְּתוֹךְ[a] חֲלָלִים נָתְנוּ מִשְׁכָּב לָהּ[21] 25 ב[21]
בְּכָל־[b]הֲמוֹנָהּ סְבִיבוֹתֶיהָ[c] קִבְרוֹתֶיהָ[c] ד מל[22] . ג[22]
כֻּלָּם עֲרֵלִים חַלְלֵי־חָרֶב
כִּי־נִתְּנוּ חִתִּיתָם בְּאֶרֶץ חַיִּים כא[23]
וַיִּשְׂאוּ כְלִמָּתָם אֶת־יוֹרְדֵי בּוֹר[a] מג
בְּתוֹךְ חֲלָלִים נִתָּן[d]׃ ב[21] . כא[23] ד[24] מנה קמ
שָׁם מֶשֶׁךְ תָּבַל[a] וְכָל־הֲמוֹנָהּ[b] סְבִיבוֹתֶיהָ[c] קִבְרוֹתֶיהָ[c] 26 ו פת[25] . ד מל[22] . ג[22]
כֻּלָּם עֲרֵלִים מְחֻלָלִי[d] חָרֶב ל
כִּי־נָתְנוּ[e] חִתִּיתָם בְּאֶרֶץ חַיִּים׃
וְלֹא[a] יִשְׁכְּבוּ[a] אֶת־גִּבּוֹרִים נֹפְלִים[b] מֵעֲרֵלִים[c] 27 ל
אֲשֶׁר יָרְדוּ־שְׁאוֹל בִּכְלֵי־מִלְחַמְתָּם
וַיִּתְּנוּ אֶת־חַרְבוֹתָם תַּחַת רָאשֵׁיהֶם ג[28]
וַתְּהִי עֲוֹנֹתָם[d] עַל־עַצְמוֹתָם
כִּי־חִתִּית[e] גִּבּוֹרִים בְּאֶרֶץ חַיִּים׃ ב בעינ
וְאַתָּה בְּתוֹךְ עֲרֵלִים[a] תִּשָּׁבֵר וְתִשְׁכַּב[a] אֶת־חַלְלֵי־חָרֶב׃ 28 ג[21] . ל . ל
שָׁמָּה[a] אֱדוֹם מְלָכֶיהָ וְכָל־נְשִׂיאֶיהָ[a] אֲשֶׁר־נִתְּנוּ בִּגְבוּרָתָם[b] אֶת־ 29 29 ה ר״פ[27] . ל . ו דגש[28]
חַלְלֵי־חָרֶב הֻמָּה אֶת־עֲרֵלִים יִשְׁכָּבוּ וְאֶת[c]־יוֹרְדֵי בּוֹר׃ 30 שָׁמָּה נְסִיכֵי 30 ג[29] . חס . ה ר״פ[27]
צָפוֹן[a] כֻּלָּם וְכָל־צִדֹנִי אֲשֶׁר־[a]יָרְדוּ אֶת־[b]חֲלָלִים בְּחִתִּיתָם מִגְּבוּרָתָם[c] ל חס

[20] Mm 1327. [21] Mm 2916. [22] Mm 2920. [23] Mm 2838. [24] Mm 403. [25] Mm 3277. [26] Mm 2897. [27] Mm 2922. [28] Mm 716. [29] Mm 3503.

24 [a] prb l נפלים ‖ **25** [a–a] > 𝔊*, dl cf 24 ‖ [b] l c Ms וכל ‖ [c–c] l סְבִיבוֹת קִבְרָתָהּ ‖ [d] Vrs pl (sed 𝔊 post ἐκεῖ 26), frt add ‖ **26** [a] pc Mss 𝔊𝔖𝔙 וְת׳ ‖ [b] 𝔊* ἡ ἰσχὺς αὐτῶν ‖ [c–c] 𝔊(𝔖) περικύκλῳ τοῦ μνήματος αὐτοῦ, l סְבִיבוֹת קִבְרָתָהּ ‖ [d] prb l חֲלָלֵי (מ dttg) ‖ [e–e] 𝔊 οἱ (= אֲשֶׁר? ut 23.24) δεδωκότες ‖ **27** [a–a] 𝔊* καὶ ἐκοιμήθησαν, 𝔖 om ולא; l וְלֹא יִשְׁכְּבוּ ‖ [b] prp נֹפְלִים ‖ [c] 𝔊 ἀπ' αἰῶνος, l מֵעוֹלָם ‖ [d] l צִנּוֹתָם vel צִנְּתָם ‖ [e] 𝔊 ἐξεφόβησαν, 𝔖 'bdw ... tbr', prb l חִתְּתוּ ‖ **28** [a–a] > 𝔊*, dl ‖ **29** [a–a] 𝔊* ἐδόθησαν οἱ ἄρχοντες Ασσουρ, l וְשָׁם ‖ [b] prp בְּקִבְרָתָם, sed cf 30 bβ ‖ [c] l c mlt Mss 𝔊𝔗 אֶת ‖ **30** [a–a] 𝔊 πάντες στρατηγοὶ Ασσουρ, l וְשָׁם ‖ [b] > 𝔊* ‖ [c] 𝔊* καὶ τῇ ἰσχύι αὐτῶν = וגבורתם.

בּוֹשִׁים[d] וַיִּשְׁכְּבוּ עֲרֵלִים אֶת־חַלְלֵי־חָרֶב וַיִּשְׂאוּ כִלְמָתָם אֶת־יוֹרְדֵי מג
בּוֹר׃ [31] אוֹתָם יִרְאֶה פַרְעֹה וְנִחַם עַל־כָּל־הֲמוֹנָה [a]חַלְלֵי־חָרֶב 31 ל פת וכל ישעיה דכות[30] .
המונך חד מן ד[31] כת כן בלישׁ ק
פַּרְעֹה וְכָל־חֵילוֹ[a] נְאֻם אֲדֹנָי[b] יְהוִה׃ [32] כִּי־נָתַתִּי[a] אֶת־חִתְּתוֹ[b] בְּאֶרֶץ 32 חתיתך חד מן מה[32] כת ו וקר י ק
חַיִּים וְהֻשְׁכַּב בְּתוֹךְ[c] עֲרֵלִים אֶת־חַלְלֵי־חָרֶב פַּרְעֹה וְכָל־הֲמוֹנֵהּ נְאֻם גג . המונך חד מן ד[33] כת כן בלישׁ ק
אֲדֹנָי[c] יְהוִה׃ פ

33 [1] וַיְהִי דְבַר־יְהוָה אֵלַי לֵאמֹר׃ [2] בֶּן־אָדָם דַּבֵּר אֶל־בְּנֵי־עַמֶּךָ
וְאָמַרְתָּ אֲלֵיהֶם אֶרֶץ כִּי־אָבִיא עָלֶיהָ חֶרֶב וְלָקְחוּ עַם־הָאָרֶץ
3 אַיִשׁ אֶחָד[a] מִקְצֵיהֶם וְנָתְנוּ אֹתוֹ לָהֶם לְצֹפֶה׃ [3] וְרָאָה אֶת־הַחֶרֶב בָּאָה ל
4 עַל־הָאָרֶץ וְתָקַע בַּשּׁוֹפָר וְהִזְהִיר אֶת־הָעָם׃ [4] וְשָׁמַע הַשֹּׁמֵעַ אֶת־קוֹל
5 הַשּׁוֹפָר וְלֹא נִזְהָר וַתָּבוֹא חֶרֶב[a] וַתִּקָּחֵהוּ דָּמוֹ בְרֹאשׁוֹ יִהְיֶה׃ [5] אֶת ל . י מל בנביא . יד
קוֹל הַשּׁוֹפָר שָׁמַע וְלֹא נִזְהָר דָּמוֹ בּוֹ יִהְיֶה וְהוּא נִזְהָר[a] נַפְשׁוֹ מִלָּט׃ ל . לי
6 וְהַצֹּפֶה כִּי־יִרְאֶה אֶת־הַחֶרֶב בָּאָה וְלֹא־תָקַע בַּשּׁוֹפָר וְהָעָם לֹא־ ל
נִזְהָר וַתָּבוֹא חֶרֶב[a] וַתִּקַּח מֵהֶם נֶפֶשׁ הִוא בַּעֲוֹנוֹ נִלְקָח וְדָמוֹ מִיַּד־ י מל בנביא
7 הַצֹּפֶה אֶדְרֹשׁ׃ ס [7] [a]וְאַתָּה בֶּן־אָדָם צֹפֶה נְתַתִּיךָ לְבֵית יִשְׂרָאֵל כג בסיפ . ה[2]
8 וְשָׁמַעְתָּ מִפִּי דָּבָר וְהִזְהַרְתָּ אוֹתָם מִמֶּנִּי׃ [8] בְּאָמְרִי לָרָשָׁע[a] רָשָׁע ג ב חס וחד מל[3] . כה חס בסיפ . נז וכל תליס דכות ב מ לא . ל
תָּמוּת וְלֹא דִבַּרְתָּ לְהַזְהִיר רָשָׁע מִדַּרְכּוֹ הוּא רָשָׁע בַּעֲוֹנוֹ יָמוּת וְדָמוֹ
9 מִיָּדְךָ אֲבַקֵּשׁ׃ [9] וְאַתָּה כִּי־הִזְהַרְתָּ רָשָׁע מִדַּרְכּוֹ לָשׁוּב מִמֶּנָּה וְלֹא־ ה[4]
10 שָׁב מִדַּרְכּוֹ הוּא בַּעֲוֹנוֹ יָמוּת וְאַתָּה נַפְשְׁךָ הִצַּלְתָּ׃ ס [10] וְאַתָּה ב זוגין . כג בסיפ[5]
בֶּן־אָדָם אֱמֹר אֶל־בֵּית יִשְׂרָאֵל כֵּן אֲמַרְתֶּם לֵאמֹר[a] כִּי־[b]פְשָׁעֵינוּ
11 וְחַטֹּאתֵינוּ עָלֵינוּ וּבָם אֲנַחְנוּ נְמַקִּים וְאֵיךְ נִחְיֶה׃ [11] אֱמֹר אֲלֵיהֶם חַי־ ל
אֲנִי | נְאֻם[a] אֲדֹנָי יְהוִה אִם־אֶחְפַּץ בְּמוֹת הָרָשָׁע כִּי אִם־בְּשׁוּב רָשָׁע ו . ז מל
מִדַּרְכּוֹ וְחָיָה שֻׁבוּ שׁוּבוּ מִדַּרְכֵיכֶם הָרָעִים[b] וְלָמָּה תָמֻתוּ בֵּית כג בסיפ[6] . ה[7]
12 יִשְׂרָאֵל׃ פ [12] [a]וְאַתָּה בֶּן־אָדָם אֱמֹר אֶל־בְּנֵי־עַמְּךָ צְדָקַת מן פסוק לא לא לא . ב
הַצַּדִּיק לֹא תַצִּילֶנּוּ בְּיוֹם פִּשְׁעוֹ וְרִשְׁעַת הָרָשָׁע לֹא־יִכָּשֵׁל בָּהּ בְּיוֹם

[30]Mm 1775. [31]Mm 2917, Q addidi sicut Ez 32, 31, cf Mp sub loco. [32]Mm 3811. [33]Mm 2916. Cp 33 [1]Mm 2689. [2]Mm 2923. [3]Mm 2779. [4]Mm 2093. [5]Okhl 232. [6]Mp sub loco. [7]Mm 1242.

30 [d] > 𝔊*, dl ‖ **31** [a–a] > 𝔊*, add ‖ [b] > 𝔊*, add ‖ **32** [a] 𝔊[L] *ἔδωκε(ν)* cf 𝔗, l נָתַן ‖ [b] l c K 𝔊S חתיתו cf 𝔗 ‖ [c] > 𝔊*, add ‖ **Cp 33,4** [a] 𝔊 *ἡ ῥομφαία*, frt l הַחֶרֶב sed cf 6 ‖ **5** [a] prp הִזְהִיר ‖ **6** [a] cf 4[a] ‖ **7** [a] 7–9 cf 3,17–19 ‖ **8** [a] > Ms 𝔊*S et 3,18, dl ‖ **10** [a] > S, frt dl ‖ [b] > 𝔊* ‖ **11** [a] > 𝔊*, add ‖ [b] > 𝔊*, add ‖ **12** [a–a] > 𝔊*.

שובו מרשעו וצדיק לא יוכל לחיות בה ביום חטאתו׃ 13 בֶּאֱמָרִי
לַצַּדִּיק חָיֹה יִחְיֶה וְהוּא־בָטַח עַל־צִדְקָתוֹ וְעָשָׂה עָוֶל כָּל־צְדָקֹתָו
לֹא תִזָּכַרְנָה וּבְעַוְלָתוֹ אֲשֶׁר־עָשָׂה בּוֹ יָמוּת׃ 14 וּבֶאֱמָרִי לָרָשָׁע מוֹת
תָּמוּת וְשָׁב מֵחַטָּאתוֹ וְעָשָׂה מִשְׁפָּט וּצְדָקָה׃ 15 חֲבֹל יָשֵׁב רָשָׁע גְּזֵלָה
יְשַׁלֵּם בְּחֻקּוֹת הַחַיִּים הָלַךְ לְבִלְתִּי עֲשׂוֹת עָוֶל חָיֹו יִחְיֶה לֹא יָמוּת׃
כָּל־חַטֹּאתָו אֲשֶׁר חָטָא לֹא תִזָּכַרְנָה לוֹ מִשְׁפָּט וּצְדָקָה עָשָׂה חָיוֹ יִחְיֶה׃ 16
17 וְאָמְרוּ בְּנֵי עַמְּךָ לֹא יִתָּכֵן דֶּרֶךְ אֲדֹנָי וְהֵמָּה דַּרְכָּם לֹא־
יִתָּכֵן׃ 18 בְּשׁוּב־צַדִּיק מִצִּדְקָתוֹ וְעָשָׂה עָוֶל וּמֵת עֲלֵיהֶם׃ 19 וּבְשׁוּב
רָשָׁע מֵרִשְׁעָתוֹ וְעָשָׂה מִשְׁפָּט וּצְדָקָה עֲלֵיהֶם הוּא יִחְיֶה׃ 20 וַאֲמַרְתֶּם
לֹא יִתָּכֵן דֶּרֶךְ אֲדֹנָי אִישׁ כִּדְרָכָיו אֶשְׁפּוֹט אֶתְכֶם בֵּית יִשְׂרָאֵל׃ פ
21 וַיְהִי בִּשְׁתֵּי עֶשְׂרֵה שָׁנָה בָּעֲשִׂרִי בַּחֲמִשָּׁה לַחֹדֶשׁ לְגָלוּתֵנוּ בָּא־
אֲלֵי הַפָּלִיט מִירוּשָׁלִַם לֵאמֹר הֻכְּתָה הָעִיר׃ 22 וְיַד־יְהוָה הָיְתָה
אֶלַי בָּעֶרֶב לִפְנֵי בוֹא הַפָּלִיט וַיִּפְתַּח אֶת־פִּי עַד־בּוֹא אֵלַי בַּבֹּקֶר
וַיִּפָּתַח פִּי וְלֹא נֶאֱלַמְתִּי עוֹד׃ פ 23 וַיְהִי דְבַר־יְהוָה אֵלַי לֵאמֹר׃
24 בֶּן־אָדָם יֹשְׁבֵי הַחֳרָבוֹת הָאֵלֶּה עַל־אַדְמַת יִשְׂרָאֵל אֹמְרִים לֵאמֹר
אֶחָד הָיָה אַבְרָהָם וַיִּירַשׁ אֶת־הָאָרֶץ וַאֲנַחְנוּ רַבִּים לָנוּ נִתְּנָה הָאָרֶץ
לְמוֹרָשָׁה׃ ס 25 לָכֵן אֱמֹר אֲלֵיהֶם כֹּה־אָמַר אֲדֹנָי יְהוִה עַל־
הַדָּם תֹּאכֵלוּ וְעֵינֵיכֶם תִּשְׂאוּ אֶל־גִּלּוּלֵיכֶם וְדָם תִּשְׁפֹּכוּ וְהָאָרֶץ
תִּירָשׁוּ׃ 26 עֲמַדְתֶּם עַל־חַרְבְּכֶם עֲשִׂתֶן תּוֹעֵבָה וְאִישׁ אֶת־אֵשֶׁת
רֵעֵהוּ טִמֵּאתֶם וְהָאָרֶץ תִּירָשׁוּ׃ ס 27 כֹּה־תֹאמַר אֲלֵהֶם כֹּה־
אָמַר אֲדֹנָי יְהוִה חַי־אָנִי אִם־לֹא אֲשֶׁר בֶּחָרְבוֹת בַּחֶרֶב יִפֹּלוּ וַאֲשֶׁר
עַל־פְּנֵי הַשָּׂדֶה לַחַיָּה נְתַתִּיו לְאָכְלָה וַאֲשֶׁר בַּמְּצָדוֹת וּבַמְּעָרוֹת בַּדֶּבֶר
יָמוּתוּ׃ 28 וְנָתַתִּי אֶת־הָאָרֶץ שְׁמָמָה וּמְשַׁמָּה וְנִשְׁבַּת גְּאוֹן עֻזָּהּ וְשָׁמְמוּ

[8] Mm 528. [9] Mm 1685. [10] Mp sub loco. [11] Mm 2447. [12] Mm 107. [13] Mm 2924. [14] Mm 2925. [15] Mm 2010. [16] Mm 169. [17] Mm 2813. [18] Mm 1954 contra textum. [19] Mm 2926. [20] Mm 1666.

12 [b–b] > 𝔊* ‖ **13** [a] l תחיה cf 𝔊^{AOCL} ζήσῃ et 14 ‖ [b] pc Mss 𝔊𝔗𝔙 ut Q ‖ [c] 𝔊 om cop ‖ **15** [a] > 2 Mss 𝔊*𝔖, add ‖ [b] nonn Mss 𝔊𝔖𝔗^{cj}𝔙 ולא ‖ **16** [a] nonn Mss ut Q ‖ [b] > Ms 𝔊* ‖ **17** [a] l c mlt Mss יהוה ‖ **20** [a] l c nonn Mss יהוה ‖ **21** [a] pc Mss 𝔊^{L}𝔖 בְּעַשְׁתֵּי, l וּבִ ‖ **22** [a] = עָלַי ‖ **24** [a] > 𝔊* ‖ **25** [a] > 𝔈𝔊*, add ‖ [b] 𝔊* om sqq usque ad יהוה 27 ‖ [c–c] prp עַל־הֶהָרִים cf 18,6 ‖ [d] l c mlt Mss Edd ועיניכם ‖ **26** [a] cf 25[b] ‖ [b] l c nonn Mss תֶּם– ‖ **27** [a] mlt Mss Edd אליהם ‖ [b] add ‖ [c] cf 25[b] ‖ [d] l c pc Mss 𝔊𝔖𝔙 לאכלה ‖ **28** [a] > 𝔊*.

29 הָרֵי יִשְׂרָאֵל מֵאֵין עוֹבֵר׃ 29 וְיָדְעוּ כִּי־אֲנִי יְהוָה בְּתִתִּי אֶת־הָאָרֶץ
30 שְׁמָמָה וּמְשַׁמָּה עַל כָּל־תּוֹעֲבֹתָם אֲשֶׁר עָשׂוּ׃ ס 30 וְאַתָּה בֶּן־
אָדָם בְּנֵי עַמְּךָ הַמְדַבְּרִים בְּךָ אֵצֶל הַקִּירוֹת וּבְפִתְחֵי הַבָּתִּים וְדִבֶּר־
b־b תַּד אֶת־אַחַד׃ אִישׁ אֶת־אָחִיו לֵאמֹר בֹּאוּ־נָא וְשִׁמְעוּ מֶה הַדָּבָר
31 הַיֹּצֵא מֵאֵת יְהוָה׃ 31 וְיָבֹאוּ אֵלֶיךָ כִּמְבוֹא־עָם וְיֵשְׁבוּ לְפָנֶיךָ עַמִּי
וְשָׁמְעוּ אֶת־דְּבָרֶיךָ וְאוֹתָם לֹא יַעֲשׂוּ כִּי־עֲגָבִים בְּפִיהֶם הֵמָּה עֹשִׂים
32 אַחֲרֵי בִּצְעָם לִבָּם הֹלֵךְ׃ 32 וְהִנְּךָ לָהֶם כְּשִׁיר עֲגָבִים יְפֵה קוֹל
33 וּמֵטִב נֹגֵן וְשָׁמְעוּ אֶת־דְּבָרֶיךָ וְעֹשִׂים אֵינָם אוֹתָם׃ 33 וּבְבֹאָהּ הִנֵּה
בָאָה וְיָדְעוּ כִּי נָבִיא הָיָה בְתוֹכָם׃ ס

34 1 וַיְהִי דְבַר־יְהוָה אֵלַי לֵאמֹר׃ 2 בֶּן־אָדָם הִנָּבֵא עַל־רוֹעֵי
יִשְׂרָאֵל הִנָּבֵא וְאָמַרְתָּ אֲלֵיהֶם לָרֹעִים כֹּה אָמַר | אֲדֹנָי יְהוִה הוֹי
רֹעֵי־יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר הָיוּ רֹעִים אוֹתָם הֲלוֹא הַצֹּאן יִרְעוּ הָרֹעִים׃
3 אֶת־הַחֵלֶב תֹּאכֵלוּ וְאֶת־הַצֶּמֶר תִּלְבָּשׁוּ הַבְּרִיאָה תִּזְבֵּחוּ הַצֹּאן
4 לֹא תִרְעוּ׃ 4 אֶת־הַנַּחֲלוֹת לֹא חִזַּקְתֶּם וְאֶת־הַחוֹלָה לֹא רִפֵּאתֶם
וְלַנִּשְׁבֶּרֶת לֹא חֲבַשְׁתֶּם וְאֶת־הַנִּדַּחַת לֹא הֲשֵׁבְתֶּם וְאֶת־הָאֹבֶדֶת לֹא
5 בִּקַּשְׁתֶּם וּבְחָזְקָה רְדִיתֶם אֹתָם וּבְפָרֶךְ׃ 5 וַתְּפוּצֶינָה מִבְּלִי רֹעֶה
6 וַתְּהִינָה לְאָכְלָה לְכָל־חַיַּת הַשָּׂדֶה וַתְּפוּצֶינָה׃ 6 יִשְׁגֶּה צֹאנִי בְּכָל־
הָהָרִים וְעַל כָּל־גִּבְעָה רָמָה וְעַל כָּל־פְּנֵי הָאָרֶץ נָפֹצוּ צֹאנִי וְאֵין
7 הוֹרֵשׁ וְאֵין מְבַקֵּשׁ׃ 7 לָכֵן רֹעִים שִׁמְעוּ אֶת־דְּבַר יְהוָה׃ 8 חַי־
אֲנִי נְאֻם | אֲדֹנָי יְהוִה אִם־לֹא יַעַן הֱיוֹת־צֹאנִי | לָבַז וַתִּהְיֶינָה צֹאנִי
לְאָכְלָה לְכָל־חַיַּת הַשָּׂדֶה מֵאֵין רֹעֶה וְלֹא־דָרְשׁוּ רֹעָי אֶת־צֹאנִי

ד בטע ר״פ בסיפ

ה. כג בסיפ[21]

ל[22]

כה[23]

ד מל בנביא וכל כתיב
a דכוה[24]. ז[25] רפי רל מל.
יז וכל זקף אתנח
וסי״פ דכוה[26]. ד[27]

ג ב מל וחד חס[28]. ה[29]

ל

ה[30] חס וחד מן ב בליש
חד חס וחד מל. ב ור״פ

ל

ל[31]. כה חס בסיפ. ב

ב. ב[32]

יח פסוק דמיין[33]. ב

ל

ד[34]. יג פסוק ראין ראין[35]

ד מל[36]. יד זוגין[37]

יז[38] מ״פ לא ולא לא
ג[39] מנה בסיפ

ב[40]

[21] Mp sub loco. [22] Mm 2971. [23] Mm 187. [24] Mm 1475. [25] Mm 465. [26] Mm 2120. [27] Mm 253. [28] Mm 2807. [29] Mm 628. [30] Mm 1098. Cp 34 [1] Mm 2927. [2] Mm 3911. [3] Mm 926. [4] Mm 1439. [5] Lv 4,13. [6] Mm 2928. [7] Mm 2004. [8] Mm 4142. [9] Mm 565. [10] Mm 1613. [11] Mm 2788. [12] Gn 13,8.

30 [a] prp ודברו ‖ [b–b] > G* ‖ **31** [a] > G*S, var lect ad עָם? ‖ [b] G(S) *ψεῦδος*, frt l כְּזָבִים ‖ [c–c] > G*S, add? ‖ [d] G(SV) *καὶ ὀπίσω*, frt l וְאִ֫ ‖ [e] G *τῶν μιασμάτων* = עֲצַבִּים? ‖ [f] > G* ‖ **32** [a] frt l כְּשָׁר ‖ **33** [a] G + *ἐροῦσιν* ‖ **Cp 34,2** [a] > G*V, dl ‖ [b] S *r'wt'* = הָרֹעִים? ‖ [c] > G*, add ‖ [d–d] G *μὴ βόσκουσιν οἱ ποιμένες* = הֲלַיְרְעוּ הָרֹ֫עִים? l וֹז ‖ **3** [a–a] G *ἰδοὺ τὸ γάλα*, V *lac*; l וֹז ‖ [b] pc Mss GSV וְה֫, l וֹז ‖ **4** [a] GθʹSV sg, l הנחלה ‖ [b] G *καὶ τὸ ἰσχυρόν*, frt l וּבַחֲזָקָה ‖ [c–c] > G*, frt recte cf [b] ‖ **5** [a] G(SV) + *τὰ πρόβατά μου* cf 6 ‖ [b] > S; G cj c 6, prb recte ‖ **6** [a] > G*, add cf 5[b] ‖ [b–b] pc Mss G* פני כל־ ‖ [c] > G* ‖ **7** [a] prp הָרֹ֫עִים cf 9 ‖ [b] > mlt Mss ‖ **8** [a] > G*, add ‖ [b] G(STEdd) *οἱ ποιμένες*.

9 לָכֵן֙ הָרֹעִ֔ים שִׁמְעוּ֖ [a] דְּבַר־יְהוָֽה׃ 10 כֹּה־אָמַ֣ר [a] אֲדֹנָ֔י יְהוִ֕ה הִנְנִי֙ אֶל־הָרֹעִ֔ים [b] וְדָרַשְׁתִּ֥י
10 אֶת־צֹאנִ֖י מִיָּדָ֑ם וְהִשְׁבַּתִּ֥ים מֵרְע֖וֹת צֹ֑אן [c] וְלֹא־יִרְע֧וּ עוֹד֛ הָרֹעִ֖ים אֹתָ֑ם
וְהִצַּלְתִּ֥י צֹאנִ֖י מִפִּיהֶ֑ם וְלֹא־תִהְיֶ֥ין לָהֶ֖ם לְאָכְלָֽה׃ 11 כִּֽי־כֹ֚ה
11 אָמַ֣ר [a] אֲדֹנָ֔י יְהוִ֕ה הִנְנִי֙ אֲנִ֔י וְדָרַשְׁתִּ֥י אֶת־צֹאנִ֖י וּבִקַּרְתִּֽים׃ 12 [a] כְּבִקֶּ֤רֶת
12 רֹעֶה֙ [a] עֶדְרוֹ֔ בְּי֥וֹם הֱיוֹת֖וֹ [b] בְּתוֹךְ־צֹאנ֑וֹ [c] נִפְרָשׁ֔וֹת כֵּ֥ן אֲבַקֵּ֖ר אֶת־צֹאנָ֑י
וְהִצַּלְתִּ֣י אֹתָ֔ם מִכֹּל־הַמְּקֹמ֗וֹת אֲשֶׁ֤ר נָפֹצוּ֙ שָׁ֔ם בְּי֖וֹם עָנָ֥ן וַעֲרָפֶֽל׃
13 וְהוֹצֵאתִ֥ים מִן־הָעַמִּ֖ים וְקִבַּצְתִּ֑ים מִן־הָאֲרָצ֗וֹת וַהֲבִיאֹתִ֛ים אֶל־
אַדְמָתָ֖ם וּרְעִיתִ֣ים אֶל־ [a] הָרֵ֣י יִשְׂרָאֵ֔ל בָּאֲפִיקִ֖ים וּבְכֹ֣ל מוֹשְׁבֵ֔י הָאָֽרֶץ׃
14 בְּמִרְעֶה־טּ֥וֹב אֶרְעֵ֖ם וּבְהָרֵ֣י [a] מְר֣וֹם יִשְׂרָאֵ֔ל יִהְיֶ֥ה נָוֵ֖הֶם שָׁ֑ם
תִּרְבַּ֥צְנָה בְּנָוֵ֖ה טּ֑וֹב וּמִרְעֶ֣ה [b] שָׁמֵ֔ן תִּרְעֶ֖ינָה אֶל־ [c] הָרֵ֥י יִשְׂרָאֵֽל׃ 15 אֲנִ֤י
15 אֶרְעֶה֙ צֹאנִ֔י וַאֲנִ֖י אַרְבִּיצֵ֑ם [a] נְאֻ֖ם אֲדֹנָ֥י [b] יְהוִֽה׃ 16 אֶת־הָאֹבֶ֣דֶת אְבַקֵּ֔שׁ
וְאֶת־הַנִּדַּחַ֖ת אָשִׁ֑יב וְלַנִּשְׁבֶּ֣רֶת אֲחַבֵּ֔שׁ וְאֶת־הַחוֹלָ֖ה אֲחַזֵּ֑ק [a] וְאֶת־
הַשְּׁמֵנָ֣ה [a] וְאֶת־הַחֲזָקָ֗ה אַשְׁמִ֤יד [b] אֶרְעֶ֙נָּה [c] בְּמִשְׁפָּֽט׃
17 [a] וְאַתֶּ֣ן צֹאנִ֗י כֹּ֚ה אָמַ֣ר אֲדֹנָ֣י [b] יְהוִ֔ה הִנְנִ֥י שֹׁפֵ֛ט בֵּ֥ין־שֶׂ֖ה לָשֶׂ֑ה
18 לָאֵילִ֖ים וְלָעַתּוּדִֽים׃ 18 הַמְעַט֙ מִכֶּ֔ם [a] הַמִּרְעֶ֖ה הַטּ֑וֹב תִּרְעוּ֙ וְיֶתֶר֙
מִרְעֵיכֶ֣ם תִּרְמְסוּ֔ בְּרַגְלֵיכֶ֖ם וּמִשְׁקַ֣ע־מַ֔יִם תִּשְׁתּ֑וּ וְאֶת־ הַנּוֹתָרִ֖ים
19 בְּרַגְלֵיכֶ֥ם תִּרְפְּשֽׁוּן׃ 19 וְצֹאנִ֕י מִרְמַ֥ס רַגְלֵיכֶ֖ם תִּרְעֶ֣ינָה וּמִרְפַּ֑שׁ
20 רַגְלֵיכֶ֖ם תִּשְׁתֶּֽינָה׃ ס 20 לָכֵ֗ן כֹּ֚ה אָמַ֣ר אֲדֹנָ֣י [a] יְהוִ֔ה אֲלֵיהֶ֖ם [b]
21 הִנְנִ֥י אֲנִ֛י וְשָׁפַטְתִּ֖י בֵּ֣ין־שֶׂ֑ה בְּרִיָּ֖ה [c] וּבֵ֥ין שֶׂ֖ה רָזֶֽה׃ 21 יַ֚עַן בְּצַדּ֣ וּבְכָתֵ֔ף
תְּהַדֹּפ֔וּ וּבְקַרְנֵיכֶ֖ם תְּנַגְּח֑וּ [a] כָּל־הַנַּחֲלֹ֣ות עַד֙ אֲשֶׁ֣ר הַפִּיצ֔וֹתֶם אוֹתָ֖נָּה
22 אֶל־הַחוּצָ֑ה [a] 22 וְהוֹשַׁעְתִּ֥י לְצֹאנִ֖י וְלֹא־תִהְיֶ֥ינָה עוֹד֙ לָבֵ֔ז וְשָׁפַטְתִּ֖י

[13] Mm 565. [14] Mm 2911. [15] Mm 2827. [16] Mm 234. [17] Mm 3933. [18] Mm 2929. [19] Mm 1407. [20] Mm 2248. [21] Mm 2930. [22] Mm 2931. [23] Mm 626. [24] Mm 290.

9 [a–a] > 𝔊* ‖ **10** [a] > 𝔊*, add ‖ [b] = עַל ‖ [c] 𝔊(𝔖) *τὰ πρόβατά μου* ‖ **11** [a] > Ms 𝔊*, add ‖ **12** [a–a] prp כבקר הרעה ‖ [b] frt l c Ms היות cf 𝔊 ‖ [c] prp ונפרשות ‖ **13** [a] = עַל ‖ **14** [a] 2 Mss sg cf 𝔊𝔗 ‖ [b] pc Mss ומבּ cf 𝔊𝔙 ‖ [c] = עַל ‖ **15** [a] 𝔊$^{-967}$ + *καὶ γνώσονται ὅτι ἐγὼ εἰμι κύριος* ‖ [b] > 𝔊*, add ‖ **16** [a–a] > 𝔊*, add ‖ [b] > Ms; 2 Mss אשמיר 𝔊(𝔖𝔙) *φυλάξω*, l אֶשְׁמֹר ‖ [c] 𝔊(𝔖𝔙) *καὶ βοσκήσω αὐτά*, l וארעֵן ‖ **17** [a–a] 𝔊* *καὶ ὑμεῖς πρόβατα* = ואתן הצאן ‖ [b] > 𝔊*, add ‖ **18** [a] 𝔊(𝔗) + *ὅτι* (= כִּי?), 𝔖 + *r'wt'* ‖ **20** [a] > 𝔊*, add ‖ [b] > 2 Mss 𝔊*𝔖; 𝔙 *ad vos* ‖ [c] nonn Mss בְּרִיאָה vel בְּרִיָּה ‖ **21** [a–a] 𝔊* *καὶ πᾶν τὸ ἐκλεῖπον ἐξεθλίβετε.*

23 בֵּ֣ין שֶׂ֔ה לָשֶׂ֑ה׃ 23 וַהֲקִמֹתִ֤י עֲלֵיהֶם֙[a] רֹ֣עֶה אֶחָ֔ד[b] וְרָעָ֖ה אֹתָ֑ן אֶת־עַבְדִּ֥י׀ ט25.ה
24 דָּוִ֛ד[c] הֽוּא־יִרְעֶ֖ה אֹתָ֑ם[cd] וְה֥וּא־יִהְיֶה־לָּ֖הֶם לְרֹעֶֽה׃ 24 וַאֲנִ֣י יְהוָ֔ה[a] ה מל. כה חס בסיפ. יד26. סו ר״פ. ב
אֶהְיֶ֥ה לָהֶ֖ם לֵֽאלֹהִ֑ים[b] וְעַבְדִּ֥י דָוִ֛ד[b] נָשִׂ֥יא בְתוֹכָ֖ם[c] אֲנִ֣י יְהוָ֔ה דִּבַּ֖רְתִּי׃[c] ה. ת בסיפ. ז פסוק27
25 וְכָרַתִּ֨י לָהֶ֜ם[a] בְּרִ֣ית שָׁל֗וֹם וְהִשְׁבַּתִּ֤י חַיָּה־רָעָה֙ מִן־הָאָ֔רֶץ וְיָשְׁב֥וּ גי28
בַּמִּדְבָּ֖ר לָבֶ֑טַח[b] וְיָשְׁנ֖וּ בַּיְעָרִֽים׃ 26 וְנָתַתִּ֥י[a] אוֹתָ֛ם וְסִבִּיבוֹת֖[b] גִּבְעָתִ֑י[a] ב
27 בְּרָכָ֔ה[c] וְהוֹרַדְתִּ֤י הַגֶּ֙שֶׁם֙[d] בְּעִתּ֔וֹ גִּשְׁמֵ֥י[d] בְרָכָ֖ה יִהְיֽוּ׃[e] 27 וְנָתַ֤ן עֵֽץ־הַשָּׂדֶה֙ ד חס את בלישׁ30. ה בסיפ
אֶת־פִּרְי֔וֹ וְהָאָ֖רֶץ תִּתֵּ֣ן יְבוּלָ֑הּ וְהָי֤וּ עַל־אַדְמָתָם֙ לָבֶ֣טַח וְיָדְע֔וּ כִּי־אֲנִ֖י
28 יְהוָ֑ה בְּשִׁבְרִ֣י אֶת־מֹטֹ֔ות[a] עֹלָ֖ם וְהִצַּלְתִּ֥ים מִיַּד֙ הָעֹבְדִ֣ים֔ בָּהֶֽם׃ 28 וְלֹא־ ל. ג בלישׁ31. יז ר״פ ולא לא32
יִהְי֥וּ עֹ֛וד בַּז֖ לַגֹּויִ֑ם וְחַיַּ֤ת הָאָ֙רֶץ֙ לֹ֣א תֹאכְלֵ֔ם וְיָשְׁב֥וּ לָבֶ֖טַח וְאֵ֥ין יא בלישׁ33
29 מַחֲרִֽיד׃ 29 וַהֲקִמֹתִ֤י לָהֶם֙ מַטָּ֣ע לְשֵׁ֔ם[a] וְלֹא־יִהְי֥וּ עֹ֛וד אַסְפִּ֥י רָעָ֖ב ל. ב חד פת וחד קמ34
בָּאָ֑רֶץ וְלֹא־יִשְׂא֣וּ עֹ֔וד כְּלִמַּ֖ת הַגֹּויִֽם׃ 30 וְיָדְע֗וּ[a] כִּ֣י אֲנִ֤י יְהוָה֙ אֱלֹהֵיהֶ֔ם ו. כ. ח
31 אִתָּ֖ם[b] וְהֵ֣מָּה עַמִּ֑י בֵּ֥ית יִשְׂרָאֵ֖ל נְאֻם֙ אֲדֹנָ֣י[c] יְהוִֽה׃ 31 וְאַתֶּ֞ן צֹאנִ֣י צֹ֗אן[b] לז. ל
מַרְעִיתִ֣י אָדָ֔ם[c] אַתֶּ֥ם אֲנִ֖י[d] אֱלֹהֵיכֶ֑ם[c] נְאֻם֙ אֲדֹנָ֣י[f] יְהוִֽה׃ פ ל
35 1 וַיְהִ֥י דְבַר־יְהוָ֖ה אֵלַ֥י לֵאמֹֽר׃ 2 בֶּן־אָדָ֕ם שִׂ֥ים פָּנֶ֖יךָ עַל־הַר ב. כד
3 שֵׂעִ֑יר וְהִנָּבֵ֥א עָלָֽיו׃ 3 וְאָמַרְתָּ֣ לֹּו֮ כֹּ֣ה אָמַר֒ אֲדֹנָ֣י[a] יְהוִה֮ ב
הִנְנִ֣י אֵלֶיךָ֒[b] הַר־שֵׂעִ֗יר וְנָטִ֤יתִי יָדִי֙ עָלֶ֔יךָ יו חס את1
וּנְתַתִּ֖יךָ שְׁמָמָ֣ה וּמְשַׁמָּ֑ה[c]׃ 4 עָרֶ֥יךָ[a] חָרְבָּ֖ה אֹשִׁ֑ים 4
וְאַתָּ֥ה שְׁמָמָ֖ה תִּהְיֶ֑ה וְיָדַעְתָּ֖ כִּי־אֲנִ֥י יְהוָֽה׃
5 יַ֣עַן הֱיֹ֤ות לְךָ֙ אֵיבַ֣ת עֹולָ֔ם וַתַּגֵּ֥ר אֶת־בְּנֵי֖[a] יִשְׂרָאֵ֑ל עַל־יְדֵ֥י חֶ֙רֶב֙ ב2. יח[a] ט מנה בסיפ
6 בְּעֵ֣ת אֵיד֔ם בְּעֵ֖ת עֲוֹ֥ן קֵֽץ׃ 6 לָכֵ֗ן חַי־אֲנִי֙ נְאֻם֙ אֲדֹנָ֣י[a] יְהוִ֔ה כִּ֥י[b] לְדָ֖ם אֶעֱשֶׂ֣ךָ וְדָ֣ם יִרְדֳּפֶ֑ךָּ[c] אִם־לֹ֥א[d] דָ֙ם֙ שָׂנֵ֣את[d] וְדָ֔ם יִרְדֳּפֶֽךָּ׃[c]

25 Mm 1144. 26 Mm 190. 27 Mm 855. 28 Mm 815. 29 Mp sub loco. 30 Mm 2932. 31 Mm 2933. 32 Mm 2708. 33 Mm 9. 34 Mm 2432. Cp 35 1 Mp sub loco. 2 Mm 2934. 3 Mm 953.

22 [a] 𝔖 + *wbjt dkr' ldkr'* = לָאֵלִים וְלָעֲתוּדִים cf 17 ‖ **23** [a] > 𝔊; Ms 𝔖𝔙 עליהן ‖ [b] 𝔊* *ἕτερον* ‖ [c–c] > 𝔊* ‖ [d] 𝔖(𝔙) *'njn* = אתן ‖ [e] 𝔊^{2} mlt Mss להם ‖ **24** [a] > 𝔊 ‖ [b–b] 𝔊* *καὶ Δαυιδ* ‖ [c–c] > 𝔖 ‖ **25** [a] 𝔊 *τῷ Δαυιδ* ‖ [b] > 𝔊*, add ‖ **26** [a–a] crrp; prp אֶת־הָרִבִיבִים בְּעִתָּם ‖ [b] Vrs om cop ‖ [c] > 𝔊* ‖ [d] 𝔊*𝔖 sg ‖ [e] > 𝔊* ‖ **27** [a] > 𝔊*𝔖 ‖ **29** [a–a] 𝔊(𝔖) *φυτὸν εἰρήνης* 𝔗 *nṣb' lqjjm'*, prb l מטע שָׁלֵם ‖ **30** [a] pc Mss Edd + הַגּוֹיִם ‖ [b] > pc Mss 𝔊*𝔖, add ‖ [c] > 𝔊*, add ‖ **31** [a] > 𝔊*; 2 Mss ואתם ‖ [b] 𝔊$^{-967}$ pr cop ‖ [c] > 𝔊*, dl ‖ [d] 𝔊𝔖𝔙 pr cop, frt recte ‖ [e] nonn Mss 𝔊𝔖𝔙 pr יהוה ‖ [f] > 𝔊*, add ‖ **Cp 35,2** [a] 𝔗 pc Mss אֶל cf 𝔖 ‖ **3** [a] > Ms 𝔊*, add ‖ [b] pc Mss עָלַיִךְ cf 𝔖𝔗 ‖ [c] 𝔊 *καὶ σὺ ἔρημος ἔσῃ* ‖ **4** [a] 𝔊𝔖 pr cop ‖ **5** [a] Ms 𝔊 בֵּית cf 2,3[a] ‖ **6** [a] > 𝔊* ‖ [b–b] > 𝔊, dl cf b ‖ [c–c] > pc Mss ‖ [d–d] 𝔊* *εἰς αἷμα ἥμαρτες*, prb l לְדָם אָשַׁמְתָּ vel א׳ בְּדָם.

7 וְנָתַתִּי אֶת־הַר שֵׂעִיר לְשַׁמְמָה[a] וּשְׁמָמָה[b] וְהִכְרַתִּי מִמֶּנּוּ עֹבֵר וָשָׁב׃ 7
8 וּמִלֵּאתִי[a] אֶת־הָרָיו[a] חֲלָלָיו[b] גִּבְעוֹתֶיךָ[c] וְגַאֲוֹתֶיךָ וְכָל־אֲפִיקֶיךָ[c] 8
חַלְלֵי־חָרֶב יִפְּלוּ בָהֶם[d]׃
9 שְׁמָמוֹת[a] עוֹלָם אֶתְּנֶךָּ וְעָרֶיךָ לֹא תְשֻׁבְנָה[b] 9
וִידַעְתֶּם[c] כִּי־אֲנִי יְהוָה׃
10 יַעַן אֲמָרְךָ אֶת־שְׁתֵּי הַגּוֹיִם וְאֶת־שְׁתֵּי הָאֲרָצוֹת לִי תִהְיֶינָה 10
וְיָרַשְׁנוּהָ[a] וַיהוָה שָׁם הָיָה׃ 11 לָכֵן חַי־אָנִי נְאֻם אֲדֹנָי[a] יְהוִה וְעָשִׂיתִי[b] 11
כְּאַפְּךָ[d] וּכְקִנְאָתְךָ אֲשֶׁר עָשִׂיתָה מִשִּׂנְאָתֶיךָ[d] בָּם[c] וְנוֹדַעְתִּי בָם[e] כַּאֲשֶׁר
אֶשְׁפָּטֶךָּ׃ 12 וְיָדַעְתָּ כִּי־אֲנִי יְהוָה שָׁמַעְתִּי | אֶת־כָּל־נְאָצוֹתֶיךָ[a] אֲשֶׁר 12
אָמַרְתָּ עַל־[b]הָרֵי יִשְׂרָאֵל לֵאמֹר[b] שֻׁמָּמָה[c] לָנוּ נִתְּנוּ לְאָכְלָה׃ 13 וַתַּגְדִּילוּ[a] 13
עָלַי בְּפִיכֶם[a] וְהַעְתַּרְתֶּם[c] עָלַי דִּבְרֵיכֶם[b] אֲנִי שָׁמָעְתִּי׃ ס
14 כֹּה אָמַר אֲדֹנָי[a] יְהוִה כִּשְׂמֹחַ[b] כָּל־הָאָרֶץ שְׁמָמָה[b] אֶעֱשֶׂה־לָּךְ׃ 14
15 [a]כְּשִׂמְחָתְךָ לְנַחֲלַת בֵּית־יִשְׂרָאֵל עַל אֲשֶׁר־שֻׁמָּמָה כֵּן אֶעֱשֶׂה־לָּךְ[a] 15
שְׁמָמָה תִּהְיֶה הַר־שֵׂעִיר וְכָל־[b]אֱדוֹם כֻּלָּהּ וְיָדְעוּ[c] כִּי־אֲנִי יְהוָה[d]׃ פ
36 1 וְאַתָּה בֶן־אָדָם הִנָּבֵא אֶל־[a]הָרֵי יִשְׂרָאֵל וְאָמַרְתָּ הָרֵי[b] 36
2 יִשְׂרָאֵל שִׁמְעוּ דְבַר־יְהוָה׃ 2 כֹּה אָמַר אֲדֹנָי[a] יְהוִה יַעַן אֲמֹר אֹיְבֵ֫ינוּ
עֲלֵיכֶם הֶאָח וּבָמוֹת[b] עוֹלָם לְמוֹרָשָׁה הָיְתָה לָנוּ׃ 3 לָכֵן הִנָּבֵא וְאָמַרְתָּ 3
כֹּה אָמַר אֲדֹנָי[a] יְהוִה יַעַן בְּיַעַן[b] שַׁמּוֹת[b] וְשָׁאֲפָה[c] אֶתְכֶם מִסָּבִיב לִהְיוֹתְכֶם
מוֹרָשָׁה לִשְׁאֵרִית הַגּוֹיִם וַתַּעֲלוּ עַל־שִׂפַת לָשׁוֹן וְדִבַּת־עָם׃
4 לָכֵן הָרֵי יִשְׂרָאֵל שִׁמְעוּ דְּבַר־אֲדֹנָי[a] יְהוִה כֹּה־אָמַר אֲדֹנָי[b] יְהוִה 4
לֶהָרִים וְלַגְּבָעוֹת לָאֲפִיקִים וְלַגֵּאָיוֹת וְלֶחֳרָבוֹת[c] הַשֹּׁמֵמוֹת וְלֶעָרִים

[4]Mm 2429. [5]Mm 1622. [6]Mm 1867. [7]Mm 2935. [8]Mm 124. [9]Mm 782. [10]Mm 716. [11]Mm 2936. Cp 36 [1]Mp sub loco. [2]Mm 2860. [3]Mm 2929. [4]Mm 2542. [5]Mm 4243. [6]Mm 3615.

7 [a] 𝔗 pc Mss Ed לִשְׁמָמָה ‖ [b] l c nonn Mss וּמִשַּׁמָּה cf 3 ‖ **8** [a–a] > 𝔊*, dl ‖ [b] 𝔊 suff 2 m sg; prb l חֲלָלִים cf 𝔊^{B*} ‖ [c–c] 𝔗 suff 3 m sg ‖ [d] 𝔊 *ἐν σοί* ‖ **9** [a] 𝔊𝔖𝔗 sg ‖ [b] 𝔗 mlt Mss תִּשְׁבְּנָה, l תֵּשַׁבְנָה aut c 𝔗 pc Mss תּוּשַׁבְנָה cf Vrs ‖ [c] 𝔊𝔖 sg ‖ **10** [a] l וְיָרַשְׁתִּין cf Vrs ‖ **11** [a] > 𝔊*, add ‖ [b] 𝔊(𝔖) + *σοι* ‖ [c–c] 𝔊* *κατὰ τὴν ἔχθραν σου* ‖ [d] mlt Mss מִשִּׂנְאָתֵךְ ‖ [e] 𝔊 *σοι*, l בָּךְ ‖ **12** [a] 𝔊 *τῆς φωνῆς* = קוֹל ‖ [b–b] > 𝔊 ‖ [c] 𝔗 pc Mss שִׁמְּמוּ ut Q cf 𝔊𝔖𝔙 ‖ **13** [a] 𝔊 sg ‖ [b–b] > 𝔊* ‖ [c] prp וְהַעְתַּקְתֶּם ‖ **14** [a] > 𝔊*, add ‖ [b–b] crrp; prp כְּשִׂמְחָתְךָ לְאַרְצִי עַל־אֲשֶׁר שָׁמְמָה כֵּן cf 15a ‖ **15** [a–a] > 𝔊*; var lect ad 14b ‖ [b] prb l וְכָלָה cf 𝔊 (hic et 36,10) ‖ [c] 𝔊* 2 sg ‖ [d] 𝔊 + *ὁ θεὸς αὐτῶν* ‖ **Cp 36,1** [a] = עַל ‖ [b] 𝔊(𝔖) *τοῖς ὄρεσι* cf 6 ‖ **2** [a] > 𝔊*, add ‖ [b] 𝔊 *ἔρημα*, prp שְׁמָמַת ‖ **3** [a] > 𝔊*, add ‖ [b] l c pc Mss וּבְ ‖ [c–c] prp שָׁמוֹחַ וְשָׁאוֹט ‖ **4** [a] > 2 Mss 𝔊*, add ‖ [b] > 𝔊*, add ‖ [c] nonn Mss Edd לַחֳ.

הַנֶּעֱזָבוֹת אֲשֶׁר הָיוּ לְבַז[d] וּלְלַעַג לִשְׁאֵרִית הַגּוֹיִם אֲשֶׁר מִסָּבִיב: ס ל

5 לָכֵן כֹּה־אָמַר אֲדֹנָי[a] יְהוִה אִם־לֹא בְּאֵשׁ קִנְאָתִי דִּבַּרְתִּי עַל־שְׁאֵרִית הַגּוֹיִם וְעַל־אֱדוֹם כֻּלְּא[b] אֲשֶׁר נָתְנוּ־אֶת־אַרְצִי לָהֶם לְמוֹרָשָׁה בְּשִׂמְחַת כג בטע בסיפ. כב בטע בסיפ

6 כָּל־לֵבָב בְּשִׂאָט נֶפֶשׁ[c] לְמַעַן מִגְרְשָׁהּ לָבַז: 6 לָכֵן הִנָּבֵא עַל־אַדְמַת ל כת א

יִשְׂרָאֵל וְאָמַרְתָּ לֶהָרִים וְלַגְּבָעוֹת לָאֲפִיקִים וְלַגֵּאָיוֹת כֹּה־אָמַר אֲדֹנָי[a] ג בסיפ. ד[7]. ל. ב בטע בסיפ

7 יְהוִה הִנְנִי בְקִנְאָתִי וּבַחֲמָתִי דִּבַּרְתִּי יַעַן כְּלִמַּת גּוֹיִם נְשָׂאתֶם: 7 לָכֵן ל. כג בטע בסיפ[7]. כט

כֹּה אָמַר אֲדֹנָי יְהוִה[a] אִם אֲנִי נָשָׂאתִי אֶת־יָדִי אִם־לֹא הַגּוֹיִם אֲשֶׁר לָכֶם יט

8 מְסָבִיב הֵמָּה כְלִמָּתָם יִשָּׂאוּ: 8 וְאַתֶּם הָרֵי יִשְׂרָאֵל עַנְפְּכֶם[a] תִּתֵּנוּ[b] ו. ל בטע[8]. ג

9 וּפִרְיְכֶם תִּשְׂאוּ לְעַמִּי יִשְׂרָאֵל[b] כִּי קָרְבוּ לָבוֹא: 9 כִּי הִנְנִי אֵלֵיכֶם ל. ב[9]

10 וּפָנִיתִי אֲלֵיכֶם וְנֶעֱבַדְתֶּם וְנִזְרַעְתֶּם: 10 וְהִרְבֵּיתִי עֲלֵיכֶם אָדָם כָּל־ ל

11 בֵּית יִשְׂרָאֵל כֻּלָּה וְנָשְׁבוּ הֶעָרִים וְהֶחֳרָבוֹת תִּבָּנֶינָה: 11 וְהִרְבֵּיתִי כן כת[10]. ל וחס. ב

עֲלֵיכֶם אָדָם וּבְהֵמָה[a] וְרָבוּ[b] וּפָרוּ[a] וְהוֹשַׁבְתִּי אֶתְכֶם כְּקֶדְמוֹתֵיכֶם ל. ל

12 וְהֵטַבְתִּי מֵרֹאשְׁתֵיכֶם וּמֵרֵאשִׁיתֵיכֶם כִּי־אֲנִי יְהוָה: 12 וְהוֹלַכְתִּי[a] עֲלֵיכֶם ח חס בלישׁ[11]. יא ס״פ בסיפ. ב

אָדָם אֶת־עַמִּי יִשְׂרָאֵל וְיָרְשׁוּךָ[b] וְהָיִיתָ[b] לָהֶם לְנַחֲלָה וְלֹא־תוֹסִיף[b] עוֹד יב[12]. יג[13]. יד[14] מנה חס י

13 לְשַׁכְּלָם: ס 13 כֹּה אָמַר אֲדֹנָי[a] יְהוִה יַעַן אֲמָרִים[b] לָכֶם[c] אֹכֶלֶת את חד מן ז[15] כת כן בלישׁ. ק גריך. כג בטע בסיפ ק

14 אָדָם אֲתְּי[d] וּמְשַׁכֶּלֶת גּוֹיֵךְ[e] הָיִית: 14 לָכֵן אָדָם לֹא־תֹאכְלִי עוֹד וגריך. תשכלי. י פסוק ק

15 וְגוֹיֵךְ[a] לֹא תְכַשְּׁלִי[b]־עוֹד נְאֻם אֲדֹנָי[c] יְהוִה: 15 וְלֹא־אַשְׁמִיעַ אֵלַיִךְ[a] ולא לא לא[16]. כט ק

עוֹד[b] כְּלִמַּת הַגּוֹיִם וְחֶרְפַּת עַמִּים לֹא תִשְׂאִי־עוֹד[b] וְגוֹיֵךְ[c] לֹא־תַכְשִׁלִי[d] וגריך. ל וחס ק

עוֹד[b] נְאֻם אֲדֹנָי[e] יְהוִה: ס

16 וַיְהִי דְבַר־יְהוָה אֵלַי לֵאמֹר: 17 בֶּן־אָדָם בֵּית יִשְׂרָאֵל[a] יֹשְׁבִים ה בסיפ. ל. ל. ב[17]

עַל־אַדְמָתָם וַיְטַמְּאוּ אוֹתָהּ בְּדַרְכָּם וּבַעֲלִילוֹתָם כְּטֻמְאַת הַנִּדָּה

18 הָיְתָה דַרְכָּם לְפָנָי: 18 וָאֶשְׁפֹּךְ חֲמָתִי עֲלֵיהֶם[a] עַל־הַדָּם אֲשֶׁר־שָׁפְכוּ

19 עַל־הָאָרֶץ וּבְגִלּוּלֵיהֶם טִמְּאוּהָ: 19 וָאָפִיץ אֹתָם[a] בַּגּוֹיִם וַיְזָרוּ כה חס בסיפ. ל

[7] Mp sub loco. [8] Mm 1451. [9] Mm 2937. [10] Cf Mp sub loco, Mm 2264 et 2480. [11] Mm 1098. [12] Mm 943. [13] Mm 2296. [14] Mm 3625. [15] Mm 2081. [16] Mm 1139. [17] Lv 15,26.

4 [d] frt l לְבֶז cf 𝔗[Edd] *llwk* ‖ **5** [a] > 𝔊*, add ‖ [b] mlt Mss Q[Or] Edd כלה ‖ [c–c] crrp, frt dttg ‖ **6** [a] > 𝔊*, add ‖ **7** [a–a] > 𝔊*, add ‖ **8** [a] 𝔊 *τὴν σταφυλήν … ὑμῶν* = עִנְבְּכֶם ‖ [b] > 𝔊* ‖ **11** [a–a] > 𝔊*, add ‖ **12** [a] 𝔊 *καὶ γεννήσω* = והולדתי, l וֹלִ ‖ [b] 𝔊𝔖 pl, l וֹלִ ‖ **13** [a] > Ms 𝔊*, add ‖ [b] prb l אָמְרָם ‖ [c] l c 𝔊𝔖[W]𝔗 sg ‖ [d] mlt Mss Edd ut Q ‖ [e] l c K Vrs גּוֹיֵךְ ‖ **14** [a] l c K Vrs וְגוֹיֵךְ ‖ [b] mlt Mss Vrs ut Q ‖ [c] > 𝔗𝔊*, add ‖ **15** [a] = עָלַיִךְ? ‖ [b–b] > Ms 𝔊*𝔖, add ‖ [c] l ut 14[a] ‖ [d] nonn Mss 𝔗 תְּשַׁכְּלִי ‖ [e] > 𝔊*, add ‖ **18** [a–a] > 𝔊*, add.

ל . ח סביר לשנן רבים וחד מן הי[18] מל וכל מגלה דכות ב מ ב . ה

20 בָּאֲרָצוֹת כִּדַּרְכָּם וְכַעֲלִילוֹתָם שִׁפַּטְתִּים׃ 20 וַיָּבֹואוּ[a] אֶל־הַגּוֹיִם אֲשֶׁר־
בָּאוּ שָׁם וַיְחַלְּלוּ אֶת־שֵׁם קָדְשִׁי בֶּאֱמֹר לָהֶם עַם־יְהוָה אֵלֶּה וּמֵאַרְצוֹ
יָצָאוּ׃ 21 וָאֶחְמֹל עַל־שֵׁם קָדְשִׁי אֲשֶׁר חִלְּלוּהוּ בֵּית יִשְׂרָאֵל בַּגּוֹיִם
אֲשֶׁר־בָּאוּ שָׁמָּה׃ ס 22 לָכֵן אֱמֹר לְבֵית־יִשְׂרָאֵל כֹּה אָמַר אֲדֹנָי[a]
יְהוִה לֹא לְמַעַנְכֶם אֲנִי עֹשֶׂה בֵּית יִשְׂרָאֵל כִּי אִם־לְשֵׁם־קָדְשִׁי אֲשֶׁר
חִלַּלְתֶּם בַּגּוֹיִם אֲשֶׁר־בָּאתֶם שָׁם׃ 23 וְקִדַּשְׁתִּי אֶת־שְׁמִי הַגָּדוֹל הַמְחֻלָּל
בַּגּוֹיִם אֲשֶׁר חִלַּלְתֶּם בְּתוֹכָם וְיָדְעוּ הַגּוֹיִם כִּי־אֲנִי יְהוָה[a] נְאֻם אֲדֹנָי
יְהוִה[a] בְּהִקָּדְשִׁי בָכֶם[b] לְעֵינֵיהֶם[c]׃ 24 וְלָקַחְתִּי אֶתְכֶם מִן־הַגּוֹיִם

ב . ו וְקִבַּצְתִּי אֶתְכֶם מִכֹּל־[a]הָאֲרָצוֹת וְהֵבֵאתִי אֶתְכֶם אֶל־אַדְמַתְכֶם׃
ג . ב 25 וְזָרַקְתִּי עֲלֵיכֶם מַיִם טְהוֹרִים וּטְהַרְתֶּם מִכֹּל טֻמְאוֹתֵיכֶם וּמִכָּל־ס
ג . ב 26 גִּלּוּלֵיכֶם אֲטַהֵר אֶתְכֶם׃ 26 וְנָתַתִּי לָכֶם לֵב חָדָשׁ וְרוּחַ חֲדָשָׁה אֶתֵּן
ח בטע בְּקִרְבְּכֶם וַהֲסִרֹתִי אֶת־לֵב הָאֶבֶן מִבְּשַׂרְכֶם וְנָתַתִּי לָכֶם לֵב בָּשָׂר׃
ה פסוק בסיפ 27 וְאֶת־רוּחִי אֶתֵּן בְּקִרְבְּכֶם וְעָשִׂיתִי אֶת אֲשֶׁר־בְּחֻקַּי תֵּלֵכוּ וּמִשְׁפָּטַי
ל תִּשְׁמְרוּ וַעֲשִׂיתֶם׃ 28 וִישַׁבְתֶּם בָּאָרֶץ אֲשֶׁר נָתַתִּי לַאֲבֹתֵיכֶם וִהְיִיתֶם
ב . ח 31 חס ב מנה בסיפ וכל עזרא דכות לִי לְעָם וְאָנֹכִי[a] אֶהְיֶה לָכֶם לֵאלֹהִים׃ 29 וְהוֹשַׁעְתִּי אֶתְכֶם מִכֹּל
ל 33 בסיפ וכל ירמיה דכות ב מ א טֻמְאוֹתֵיכֶם וְקָרָאתִי אֶל־הַדָּגָן וְהִרְבֵּיתִי אֹתוֹ וְלֹא־אֶתֵּן עֲלֵיכֶם רָעָב׃
ב . ב 30 וְהִרְבֵּיתִי אֶת־פְּרִי הָעֵץ וּתְנוּבַת הַשָּׂדֶה לְמַעַן אֲשֶׁר לֹא תִקְחוּ עוֹד
ל חֶרְפַּת רָעָב בַּגּוֹיִם׃ 31 וּזְכַרְתֶּם אֶת־דַּרְכֵיכֶם הָרָעִים וּמַעַלְלֵיכֶם
ב . ד אֲשֶׁר לֹא־טוֹבִים וּנְקֹטֹתֶם בִּפְנֵיכֶם עַל עֲוֹנֹתֵיכֶם וְעַל תּוֹעֲבֹתֵיכֶם׃
ה ר״פ בסיפ . ג מל 32 לֹא לְמַעַנְכֶם אֲנִי־עֹשֶׂה נְאֻם אֲדֹנָי[a] יְהוִה יְוֻדַע לָכֶם בּוֹשׁוּ וְהִכָּלְמוּ
מִדַּרְכֵיכֶם בֵּית יִשְׂרָאֵל׃ ס 33 כֹּה אָמַר אֲדֹנָי[a] יְהוִה בְּיוֹם טַהֲרִי
ב מל אֶתְכֶם מִכֹּל עֲוֹנוֹתֵיכֶם וְהוֹשַׁבְתִּי אֶת־הֶעָרִים וְנִבְנוּ הֶחָרְבוֹת׃
ח ר״פ 34 וְהָאָרֶץ הַנְּשַׁמָּה תֵּעָבֵד תַּחַת אֲשֶׁר הָיְתָה שְׁמָמָה לְעֵינֵי כָּל־עוֹבֵר׃
ל . ז . ב 35 וְאָמְרוּ הָאָרֶץ הַלָּזוֹ הַנְּשַׁמָּה הָיְתָה כְּגַן־עֵדֶן וְהֶעָרִים הֶחֳרֵבוֹת
ב מל וְהַנְּשַׁמּוֹת וְהַנֶּהֱרָסוֹת בְּצוּרוֹת יָשָׁבוּ׃ 36 וְיָדְעוּ הַגּוֹיִם אֲשֶׁר יִשָּׁאֲרוּ

[18] Mm 1552. [19] Mm 2938. [20] Mm 1068. [21] Mm 1602. [22] Mm 2908. [23] Mm 2912. [24] Mm 2888. [25] Mm 2695. [26] Mp sub loco. [27] Mm 2939. [28] Mm 1014. [29] Mm 796. [30] Mm 2855. [31] Mm 2485. [32] Mm 1586. [33] Mm 2649. [34] Mm 2380. [35] Mm 4. [36] Mm 2940.

20 [a] 1 c 𝔎 pc Mss Seb Vrs ויבאו ‖ **22** [a] > Ms 𝔊*, add ‖ **23** [a–a] > 2 Mss 𝔊*, add ‖ [b] nonn Mss Edd בהם ‖ [c] nonn Mss Edd כָּם– ‖ **24** [a] 𝔎 nonn Mss 𝔖 מִן ‖ **28** [a] 𝔎 pc Mss וְאַנִי ‖ **32** [a] > 𝔊*, add ‖ **33** [a] > 𝔊*, add.

סְבִיבוֹתֵיכֶם כִּי | אֲנִי יְהוָה בָּנִיתִי הַנִּהֳרָסוֹת נָטַעְתִּי[a] הַנּשַׁמָּה אֲנִי יְהוָה ל
37 דִּבַּרְתִּי וְעָשִׂיתִי: ס 37 כֹּה אָמַר אֲדֹנָי[a] יְהוִה עוֹד זֹאת אִדָּרֵשׁ ל
38 לְבֵית־יִשְׂרָאֵל לַעֲשׂוֹת לָהֶם אַרְבֶּה אֹתָם כַּצֹּאן אָדָם: 38 כְּצֹאן כה חס בסיפ . ל
קָדְשִׁים כְּצֹאן יְרוּשָׁלַ͏ִם בְּמוֹעֲדֶיהָ כֵּן תִּהְיֶינָה הֶעָרִים הֶחֳרֻבוֹת ז . ב בליש . ב37
מְלֵאוֹת צֹאן אָדָם וְיָדְעוּ כִּי־אֲנִי יְהוָה: ס ל

37 1 הָיְתָה[a] עָלַי יַד־יְהוָה וַיּוֹצִאֵנִי בְרוּחַ יְהוָה וַיְנִיחֵנִי בְּתוֹךְ ה ר״פ[1] . ג חס[2] . ב ומל[3]
2 הַבִּקְעָה וְהִיא מְלֵאָה עֲצָמוֹת[b]: 2 וְהֶעֱבִירַנִי עֲלֵיהֶם סָבִיב | סָבִיב
3 וְהִנֵּה רַבּוֹת מְאֹד עַל־פְּנֵי הַבִּקְעָה וְהִנֵּה יְבֵשׁוֹת מְאֹד: 3 וַיֹּאמֶר אֵלַי ט בטע ר״פ בסיפ[4]
בֶּן־אָדָם תִּחְיֶינָה הָעֲצָמוֹת הָאֵלֶּה וָאֹמַר אֲדֹנָי[a] יְהוִה אַתָּה יָדָעְתָּ: ל
4 וַיֹּאמֶר אֵלַי[a] הִנָּבֵא עַל־הָעֲצָמוֹת הָאֵלֶּה וְאָמַרְתָּ אֲלֵיהֶם הָעֲצָמוֹת ט בטע ר״פ בסיפ[4]
5 הַיְבֵשׁוֹת שִׁמְעוּ דְּבַר־יְהוָה: 5 כֹּה אָמַר אֲדֹנָי[a] יְהוִה לָעֲצָמוֹת ל . ל[5]
6 הָאֵלֶּה הִנֵּה אֲנִי מֵבִיא בָכֶם רוּחַ וִחְיִיתֶם[b]: 6 וְנָתַתִּי עֲלֵיכֶם גִּדִים ז . ג ומל[6]
וְהַעֲלֵתִי עֲלֵיכֶם בָּשָׂר וְקָרַמְתִּי עֲלֵיכֶם עוֹר וְנָתַתִּי בָכֶם רוּחַ[a] וִחְיִיתֶם ל חס . ג ומל[6]
7 וִידַעְתֶּם כִּי־אֲנִי יְהוָה: 7 וְנִבֵּאתִי כַּאֲשֶׁר צֻוֵּיתִי[a] וַיְהִי־קוֹל[b] כְּהִנָּבְאִי[c] יא ס״פ בסיפ . ה[7]
8 וְהִנֵּה־רַעַשׁ וַתִּקְרְבוּ[d] עֶצֶם אֶל־עַצְמוֹ: 8 וְרָאִיתִי וְהִנֵּה־ ב[8] . ג[9]
עֲלֵיהֶם גִּדִים וּבָשָׂר עָלָה וַיִּקְרַם[a] עֲלֵיהֶם עוֹר מִלְמָעְלָה וְרוּחַ אֵין ח[10]
9 בָּהֶם: 9 וַיֹּאמֶר אֵלַי הִנָּבֵא אֶל־הָרוּחַ הִנָּבֵא בֶן־אָדָם וְאָמַרְתָּ אֶל־ ט בטע ר״פ בסיפ . י[1] ה מנה בסיפ
הָרוּחַ כֹּה־אָמַר | אֲדֹנָי[a] יְהוִה מֵאַרְבַּע רוּחוֹת בֹּאִי הָרוּחַ[b] וּפְחִי ל
10 בַּהֲרוּגִים הָאֵלֶּה וְיִחְיוּ: 10 וְהִנַּבֵּאתִי[a] כַּאֲשֶׁר צִוַּנִי וַתָּבוֹא בָהֶם הָרוּחַ ל . ל . י מל בנביא
11 וַיִּחְיוּ וַיַּעַמְדוּ עַל־רַגְלֵיהֶם חַיִל גָּדוֹל מְאֹד־מְאֹד: ס 11 וַיֹּאמֶר ו . יב בטע ר״פ
אֵלַי בֶּן־אָדָם הָעֲצָמוֹת הָאֵלֶּה כָּל־בֵּית יִשְׂרָאֵל הֵמָּה הִנֵּה[c] אֹמְרִים ל
12 יָבְשׁוּ עַצְמוֹתֵינוּ וְאָבְדָה[b] תִקְוָתֵנוּ[c] נִגְזַרְנוּ לָנוּ: 12 לָכֵן הִנָּבֵא וְאָמַרְתָּ ג[12] . ל

37 Mm 2940. Cp 37 1 Mm 2522. 2 Mp sub loco. 3 Mm 2941. 4 Mm 2943. 5 Mp sub loco. 6 Mm 2942. 7 Mm 2811. 8 Mm 3454. 9 Mm 445. 10 Mm 527. 11 Mm 2860. 12 Mm 2944.

36 [a] 2 Mss GSV וְנִ׳ ‖ **37** [a] > Ms G*, add ‖ **Cp 37,1** [a] G(S) *καὶ ἐγένετο* ‖ [b] G-967 (T) + *ἀνθρωπίνων* ‖ **3** [a] > G*, add ‖ **4** [a] pc Mss GOLE + בְּנֵי אָדָם cf 17,12[a] ‖ **5** [a] > Ms G*, add ‖ **6** [a] G + *μου*, l 𝔐 ‖ [b] G *ζωῆς*, l 𝔐 ‖ **7** [a] pc Mss GSV צִוֳּנִי cf 10 ‖ [b] > Ms G*, frt dl ‖ [c] frt l c mlt Mss GTMs בְּהִ׳ ‖ [d] G *καὶ προσήγαγε*, frt l c Seb ויקרבו ‖ [e] > 2 Mss, frt l c 2 Mss G הָעִ׳ ‖ **8** [a] prb l וַיִּקָּרֵם cf GSV ‖ **9** [a] > G*, add ‖ [b] > G* ‖ [c] mlt Mss וְחִי ‖ **10** [a] pc Mss והתנבי׳, prp וְנִבֵּ׳ ‖ **11** [a] pc Mss וְהִ׳, G* *καὶ αὐτοί*, T *h'nwn*, V *ipsi*; prb l וְהֵנָּם ‖ [b] l c mlt Mss GT אבדה ‖ [c–c] prp נִגְזַר נַעֲלֵנוּ.

אֲלֵיהֶם[a] כֹּה־אָמַר[ל] אֲדֹנָי[b] יְהוִה הִנֵּה[ל] אֲנִי פֹתֵחַ אֶת־קִבְרוֹתֵיכֶם וְהַעֲלֵיתִי יג בטע בסיפ . ז
אֶתְכֶם מִקִּבְרוֹתֵיכֶם עַמִּי[c] וְהֵבֵאתִי אֶתְכֶם אֶל־אַדְמַת יִשְׂרָאֵל׃ ס ח
13 וִידַעְתֶּם כִּי־אֲנִי יְהוָה בְּפִתְחִי אֶת־קִבְרוֹתֵיכֶם וּבְהַעֲלוֹתִי אֶתְכֶם 13
מִקִּבְרוֹתֵיכֶם עַמִּי[a]׃ 14 וְנָתַתִּי רוּחִי בָכֶם[ס] וְחִיִּיתֶם וְהִנַּחְתִּי אֶתְכֶם עַל־ 14 ג ומל[13] . ג[14] ב מנה בסיפ
אַדְמַתְכֶם וִידַעְתֶּם כִּי־אֲנִי יְהוָה[ס] דִּבַּרְתִּי[ס] וְעָשִׂיתִי נְאֻם־יְהוָה׃ פ ו . ה . ד . ו בסיפ[15]
15
כג בסיפ 15 וַיְהִי דְבַר־יְהוָה אֵלַי לֵאמֹר׃ 16 וְאַתָּה[a] בֶּן־אָדָם קַח־לְךָ עֵץ 16
אֶחָד[b] וּכְתֹב עָלָיו לִיהוּדָה וְלִבְנֵי יִשְׂרָאֵל חֲבֵרָו[c] וּלְקַח[d] עֵץ אֶחָד[e] ל בסיפ[16] . חברייך חד מן ק
ד[17] בליש . ל[18]
וּכְתֹב עָלָיו לְיוֹסֵף[f] עֵץ אֶפְרַיִם[f] וְכָל־[g] בֵּית[h] יִשְׂרָאֵל חֲבֵרָו[e]׃ 17 וְקָרַב 17 ח מל[19] . ח . י[20] . חברייך חד מן ד[17] בליש ק
אֹתָם אֶחָד אֶל־אֶחָד לְךָ לְעֵץ אֶחָד וְהָיוּ לַאֲחָדִים[a] בְּיָדֶךָ׃ 18 וְכַאֲשֶׁר[a] 18 כה חס בסיפ . ל[21] . ב ר״ם[22]
יֹאמְרוּ אֵלֶיךָ בְּנֵי עַמְּךָ לֵאמֹר[b] הֲלוֹא־תַגִּיד לָנוּ מָה־אֵלֶּה לָךְ׃ 19 דַּבֵּר[a] 19 כט חס בנביא[23] .
אֲלֵהֶם כֹּה־אָמַר[ל] אֲדֹנָי[b] יְהוִה הִנֵּה[ל] אֲנִי לֹקֵחַ אֶת־עֵץ[c] יוֹסֵף[d] אֲשֶׁר יג בטע בסיפ . ז . ח[24]
בְּיַד־אֶפְרַיִם[d] וְשִׁבְטֵי יִשְׂרָאֵל חֲבֵרָו[c] וְנָתַתִּי אוֹתָם[f] עָלָיו אֶת־[g] עֵץ[c] חברייך חד מן ד[17] בליש ק
יְהוּדָה וְעָשִׂיתִם[h] לְעֵץ אֶחָד[i] וְהָיוּ אֶחָד בְּיָדִי[hk]׃ 20 וְהָיוּ הָעֵצִים אֲשֶׁר־ 20 ל ומס[25]
תִּכְתָּב עֲלֵיהֶם בְּיָדְךָ לְעֵינֵיהֶם׃ 21 וְדַבֵּר[ס] אֲלֵיהֶם כֹּה־אָמַר[ל] אֲדֹנָי[a] יאָ[26] . יב[27] . יג בטע בסיפ
יְהוִה הִנֵּה[ל] אֲנִי לֹקֵחַ אֶת־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מִבֵּין הַגּוֹיִם אֲשֶׁר הָלְכוּ־שָׁם ז . ח[24] . יח[28] ט מנה בסיפ
וְקִבַּצְתִּי אֹתָם[ס] מִסָּבִיב וְהֵבֵאתִי אוֹתָם אֶל־אַדְמָתָם׃ 22 וְעָשִׂיתִי אֹתָם 22 כה חס בסיפ . ב . כה חס בסיפ
לְגוֹי אֶחָד בָּאָרֶץ[a] בְּהָרֵי יִשְׂרָאֵל[ס] וּמֶלֶךְ[b] אֶחָד יִהְיֶה לְכֻלָּם לְמֶלֶךְ[c] ג מיחד דמטע[29] . כט וכל משיחה מצרים אשור ישראל דכות[30]
וְלֹא יִהְיוּ[d]־עוֹד[ס] לִשְׁנֵי גוֹיִם וְלֹא יֵחָצוּ עוֹד לִשְׁתֵּי מַמְלָכוֹת עוֹד[e]׃ יחיו חד מן ז בליש כת ה וחד מן יד[31] כת ה וקרו ו
23 וְלֹא יִטַּמְּאוּ[a] עוֹד בְּגִלּוּלֵיהֶם[ס] וּבְשִׁקּוּצֵיהֶם[b] וּבְכֹל פִּשְׁעֵיהֶם[b] וְהוֹשַׁעְתִּי 23 ב . ג
אוֹתָם מִכֹּל מוֹשְׁבֹתֵיהֶם[c] אֲשֶׁר חָטְאוּ בָהֶם וְטִהַרְתָּי אוֹתָם[ס] וְהָיוּ־לִי כה חס בסיפ
לְעָם וַאֲנִי אֶהְיֶה לָהֶם לֵאלֹהִים׃ 24 וְעַבְדִּי[ס] דָּוִד[ס] מֶלֶךְ[a] עֲלֵיהֶם וְרוֹעֶה ח . ל מל 24

[13] Mm 2942. [14] Mm 2873. [15] Mm 2459. [16] Mm 2435. [17] Mm 2374. [18] Mm 4202. [19] Mm 2651. [20] Mm 1447. [21] Mm 208. [22] Mm 374. [23] Mm 1954. [24] Mm 201. [25] Mm 46. [26] Mm 2041. [27] Mm 2042. [28] Mm 953. [29] Mm 2945. [30] Mm 958. [31] Mm 782.

12 [a] > Ms 𝔊* ‖ [b] > 𝔊*, add ‖ [c] > 𝔊*𝔖, add ‖ **13** [a] > 𝔖 ‖ **16** [a] > Ms 𝔊* ‖ [b] > 𝔊* cf [e] ‖ [c] mlt Mss ריו– ut Q cf Vrs ‖ [d] prb l וְקַח־לְךָ cf 𝔊 ‖ [e] prp אַחַד cf 𝔊𝔖𝔙, l אז ‖ [f–f] add? ‖ [g] l c Ms ולכל ‖ [h] Ms 𝔊𝔖 בְּנֵי cf 3,1[b] ‖ **17** [a] prp לְאֶחָד cf 19 ‖ **18** [a] 𝔊 *καὶ ἔσται ὅταν* = וְהָיָה כאשר cf 19[a] ‖ [b] > 𝔊*𝔖 ‖ **19** [a] 𝔊(𝔙) *καὶ ἐρεῖς* = וְדַבַּרְתָּ cf 18[a] ‖ [b] > Ms 𝔊*, add ‖ [c] 𝔊(𝔗) *τὴν φυλήν* ‖ [d–d] dl, gl ‖ [e] ut 16[c] ‖ [f] dl ‖ [g–g] 𝔊(𝔖) *ἐπί* = עַל ‖ [h–h] 𝔊* *καὶ ἔσονται εἰς ῥάβδον μίαν ἐν τῇ χειρὶ Ιουδα* ‖ [i] nonn Mss לֹא, pc Mss לָאֲחָדִים cf 17 ‖ [k] Ms 𝔙 בידו cf [h–h] ‖ **21** [a] > 𝔊*, add ‖ **22** [a] 𝔊 *ἐν τῇ γῇ μου καί*, frt l בְּאַרְצִי cf 25aβ ‖ [b] 𝔊 *καὶ ἄρχων* cf 24[a] ‖ [c] > 𝔊*𝔖 ‖ [d] mlt Mss יהיו ut Q cf Vrs ‖ [e] > 𝔊𝔖𝔙, dl ‖ **23** [a] sic L, mlt Mss Edd יט׳ ‖ [b–b] > 𝔊* ‖ [c] mlt Mss משב(ו)תיהם Ms משבתם; l משובתיהם ‖ **24** [a] 𝔊 *ἄρχων* cf 25.

אֶחָד יִהְיֶה לְכֻלָּם וּבְמִשְׁפָּטַי יֵלֵכוּ וְחֻקֹּתַי יִשְׁמְרוּ וְעָשׂוּ אוֹתָם׃
25 וְיָשְׁבוּ עַל־הָאָרֶץ אֲשֶׁר נָתַתִּי לְעַבְדִּי לְיַעֲקֹב אֲשֶׁר יָשְׁבוּ־בָהּ
אֲבוֹתֵיכֶם[a] וְיָשְׁבוּ עָלֶיהָ הֵמָּה [b]וּבְנֵיהֶם וּבְנֵי בְנֵיהֶם עַד־עוֹלָם[b] וְדָוִד ל
26 עַבְדִּי נָשִׂיא לָהֶם לְעוֹלָם׃ 26 וְכָרַתִּי לָהֶם בְּרִית שָׁלוֹם בְּרִית עוֹלָם ה בסיפ[32] . ד בלישׁ[33]
יִהְיֶה אוֹתָם[a] [b]וְנָתַתִּים וְהִרְבֵּיתִי אוֹתָם[b] וְנָתַתִּי אֶת־מִקְדָּשִׁי בְּתוֹכָם ל
27 לְעוֹלָם׃ 27 וְהָיָה מִשְׁכָּנִי עֲלֵיהֶם וְהָיִיתִי לָהֶם לֵאלֹהִים וְהֵמָּה יִהְיוּ־ ג[34]
28 לִי לְעָם׃ 28 וְיָדְעוּ הַגּוֹיִם כִּי אֲנִי יְהוָה מְקַדֵּשׁ אֶת־יִשְׂרָאֵל בִּהְיוֹת ס[32,35]
מִקְדָּשִׁי בְּתוֹכָם לְעוֹלָם׃ ס

38 1 וַיְהִי דְבַר־יְהוָה אֵלַי לֵאמֹר׃ 2 בֶּן־אָדָם שִׂם פָּנֶיךָ אֶל־גּוֹג כה . ל
3 [a]אֶרֶץ הַמָּגוֹג[a] נְשִׂיא רֹאשׁ מֶשֶׁךְ וְתֻבָל וְהִנָּבֵא עָלָיו׃ 3 וְאָמַרְתָּ כֹּה אָמַר ל
4 אֲדֹנָי[a] יְהוִה הִנְנִי אֵלֶיךָ[b] גּוֹג נְשִׂיא רֹאשׁ מֶשֶׁךְ וְתֻבָל׃ 4 [a]וְשֹׁבַבְתִּיךָ ב
וְנָתַתִּי חַחִים בִּלְחָיֶיךָ[a] וְהוֹצֵאתִי אוֹתְךָ וְאֶת־כָּל־חֵילֶךָ סוּסִים וּפָרָשִׁים יז מל בלישׁ[1]
5 לְבֻשֵׁי מִכְלוֹל כֻּלָּם קָהָל רָב [b]צִנָּה וּמָגֵן תֹּפְשֵׂי חֲרָבוֹת[b] כֻּלָּם׃ 5 [c]פָּרַס לג קמ[2]
6 כּוּשׁ וּפוּט אִתָּם[a] כֻּלָּם מָגֵן וְכוֹבָע׃ 6 גֹּמֶר וְכָל־אֲגַפֶּיהָ בֵּית תּוֹגַרְמָה לז . ג פסוק
בסיפ וכל כל[3]
7 יַרְכְתֵי[a] צָפוֹן [b]וְאֶת־כָּל־אֲגַפֶּיו עַמִּים רַבִּים אִתָּךְ׃ 7 הָכֵן וְהָכֵן לְךָ ל . ל[4] . ב חד חס וחד מל
יו זקף קמ בנ״ך[3]
8 אַתָּה וְכָל־קְהָלֶךָ הַנִּקְהָלִים עָלֶיךָ[a] וְהָיִיתָ לָהֶם[b] לְמִשְׁמָר׃ 8 מִיָּמִים ב
רַבִּים תִּפָּקֵד בְּאַחֲרִית הַשָּׁנִים תָּבוֹא[a] אֶל־אֶרֶץ ׀ מְשׁוֹבֶבֶת מֵחֶרֶב ב . ל
מְקֻבֶּצֶת מֵעַמִּים רַבִּים [b]עַל הָרֵי[c] יִשְׂרָאֵל[d] אֲשֶׁר־הָיוּ לְחָרְבָּה תָּמִיד ל
9 וְהִיא מֵעַמִּים הוּצָאָה[d] וְיָשְׁבוּ לָבֶטַח כֻּלָּם׃ 9 וְעָלִיתָ כַּשֹּׁאָה תָּבוֹא ל . ל
כֶּעָנָן לְכַסּוֹת הָאָרֶץ תִּהְיֶה[a] אַתָּה וְכָל־אֲגַפֶּיךָ וְעַמִּים רַבִּים אוֹתָךְ[b]׃ ס ב . ב[5] . ט מל בלשון זכר[5]
10 כֹּה אָמַר אֲדֹנָי[a] יְהוִה וְהָיָה ׀ בַּיּוֹם הַהוּא יַעֲלוּ דְבָרִים עַל־לְבָבֶךָ ה בטע בסיפ . ב[6]
11 וְחָשַׁבְתָּ מַחֲשֶׁבֶת רָעָה׃ 11 וְאָמַרְתָּ אֶעֱלֶה עַל־אֶרֶץ פְּרָזוֹת אָבוֹא[a] ט וכל על ארץ מצרים
דאורית דכות[7] . ג[8]

[32] Mp sub loco. [33] Mm 2831. [34] Mm 756. **Cp 38** [1] Mm 541. [2] Mm 264. [3] Mp sub loco. [4] Mm 2373. [5] Mm 2565. [6] Mm 1219. [7] Mm 2946. [8] Mm 2947.

25 [a] 1 הֵם– cf 𝔊𝔖 ‖ [b–b] > 𝔊* ‖ **26** [a] mlt Mss אתם, prb 1 אִתָּם ‖ [b–b] > 𝔊*, prb dl ‖ **Cp 38,2** [a–a] 𝔊(𝔖) *καὶ τὴν γῆν τοῦ Μαγωγ*; > 𝔊[62], prb dl (gl) ‖ **3** [a] > 𝔊*, add ‖ [b] = עָלַיִךְ ‖ **4** [a–a] > 𝔊*, add ‖ [b–b] 𝔊* *πέλται καὶ περικεφαλαῖαι καὶ μάχαιραι* ‖ [c] > 𝔊*𝔙 ‖ **5** [a] > 𝔊* cf אתך 6 ‖ **6** [a] 𝔊 *ἀπ' ἐσχάτου* 𝔖 *wšpwlj* ‖ [b–b] prb l c pc Mss 𝔊* וכל ‖ **7** [a] = אֵלֶיךָ ‖ [b] 𝔊 *μοι*, prb l לִי ‖ **8** [a] 𝔖 huc tr [b–b] et add cop ‖ [b–b] cf [a], frt add ‖ [c] 𝔊 *γῆν* ‖ [d–d] > 𝔖, frt add ‖ **9** [a] dl? cf 𝔖𝔙 ‖ [b] l c nonn Mss Vrs אִתָּךְ ‖ **10** [a] > 𝔊*, add ‖ **11** [a] prb ins עַל.

ל. ל הַשֹּׁקְטִים יֹשְׁבֵי לָבֶטַח כֻּלָּם יֹשְׁבִים בְּאֵין חוֹמָה וּבְרִיחַ וּדְלָתַיִם אֵין
כו פסוק ד׳אית בתורן א״ב. ז פסוק על אל על. ל
12 לָהֶם׃ 12 לִשְׁלֹל שָׁלָל וְלָבֹז בַּז לְהָשִׁיב יָדְךָ[a] עַל־חֳרָבוֹת נוֹשָׁבֹת וְאֶל־[b]
ל. ב ומל[9] עַם מְאֻסָּף מִגּוֹיִם עֹשֵׂה[c] מִקְנֶה וְקִנְיָן[d] יֹשְׁבֵי עַל־טַבּוּר הָאָרֶץ׃ 13 שְׁבָא
י זקף קמ בנ״ך. ל וּדְדָן וְסֹחֲרֵי[a] תַרְשִׁישׁ וְכָל־כְּפִרֶיהָ[b] יֹאמְרוּ לְךָ הֲלִשְׁלֹל שָׁלָל אַתָּה
ל. ב. כד בָּא הֲלָבֹז בַּז הִקְהַלְתָּ קָהָלֶךָ לָשֵׂאת | כֶּסֶף וְזָהָב לָקַחַת מִקְנֶה וְקִנְיָן[c]
14 לִשְׁלֹל שָׁלָל גָּדוֹל[d]׃ ס 14 לָכֵן הִנָּבֵא בֶן־אָדָם וְאָמַרְתָּ לְגוֹג כֹּה
ב[10] אָמַר אֲדֹנָי[a] יְהוִה הֲלֹוא | בַּיּוֹם הַהוּא בְּשֶׁבֶת עַמִּי יִשְׂרָאֵל לָבֶטַח תֵּדָע׃[b]
ב[11] 15 וּבָאתָ מִמְּקוֹמְךָ מִיַּרְכְּתֵי צָפוֹן אַתָּה וְעַמִּים רַבִּים אִתָּךְ רֹכְבֵי
ב 16 סוּסִים כֻּלָּם קָהָל גָּדוֹל וְחַיִל רָב׃ 16 וְעָלִיתָ עַל־עַמִּי יִשְׂרָאֵל כֶּעָנָן
ב בחד חס וחד מל[12]. ב[13] לְכַסּוֹת הָאָרֶץ בְּאַחֲרִית הַיָּמִים תִּהְיֶה וַהֲבִאוֹתִיךָ עַל־אַרְצִי לְמַעַן
ה בטע בסיפ[14] דַּעַת הַגּוֹיִם[a] אֹתִי בְּהִקָּדְשִׁי בְךָ לְעֵינֵיהֶם גּוֹג[b]׃ ס 17 כֹּה־אָמַר
ל ומל[15] 17 אֲדֹנָי[a] יְהוִה[b] הַאַתָּה[c]־הוּא אֲשֶׁר־דִּבַּרְתִּי בְּיָמִים קַדְמוֹנִים בְּיַד עֲבָדַי
נְבִיאֵי יִשְׂרָאֵל הַנִּבְּאִים[d] בַּיָּמִים[e] הָהֵם שָׁנִים[e] לְהָבִיא אֹתְךָ עֲלֵיהֶם׃ ס
יד[16] מל וכל שמואל וכתיב דכות ב מ ה. ו בסיפ 18 וְהָיָה | בַּיּוֹם הַהוּא בְּיוֹם בּוֹא גוֹג עַל־אַדְמַת יִשְׂרָאֵל נְאֻם אֲדֹנָי[a] יְהוִה
19 תַּעֲלֶה חֲמָתִי בְּאַפִּי[b]׃ 19 וּבְקִנְאָתִי[a] בְּאֵשׁ־עֶבְרָתִי דִּבַּרְתִּי אִם־לֹא |
ו בסיפ. ז בַּיּוֹם הַהוּא יִהְיֶה רַעַשׁ גָּדוֹל עַל אַדְמַת יִשְׂרָאֵל׃ 20 וְרָעֲשׁוּ מִפָּנַי דְּגֵי
ה פסוק וכל וכל וכל וכל[17]. ב הַיָּם וְעוֹף הַשָּׁמַיִם וְחַיַּת הַשָּׂדֶה וְכָל־הָרֶמֶשׂ הָרֹמֵשׂ עַל־הָאֲדָמָה וְכֹל
ל הָאָדָם אֲשֶׁר עַל־פְּנֵי הָאֲדָמָה וְנֶהֶרְסוּ הֶהָרִים וְנָפְלוּ הַמַּדְרֵגוֹת[a] וְכָל־
ת מל בליש. ל חוֹמָה לָאָרֶץ תִּפּוֹל׃ 21 וְקָרָאתִי עָלָיו לְכָל־[a]הָרַי חָרֶב[a] נְאֻם אֲדֹנָי[b]
ג. ב. ה יְהוִה חֶרֶב אִישׁ בְּאָחִיו תִּהְיֶה׃ 22 וְנִשְׁפַּטְתִּי אִתּוֹ בְּדֶבֶר וּבְדָם וְגֶשֶׁם
י. ב. ל שׁוֹטֵף וְאַבְנֵי אֶלְגָּבִישׁ אֵשׁ וְגָפְרִית אַמְטִיר עָלָיו וְעַל־אֲגַפָּיו וְעַל־עַמִּים
ל. ל. ב רַבִּים אֲשֶׁר אִתּוֹ׃ 23 וְהִתְגַּדַּלְתִּי וְהִתְקַדַּשְׁתִּי וְנוֹדַעְתִּי לְעֵינֵי גּוֹיִם רַבִּים
כג בסיפ. ל וְיָדְעוּ כִּי־אֲנִי יְהוָה׃ ס 39 1 וְאַתָּה בֶן־אָדָם הִנָּבֵא עַל־גּוֹג 39

[9] Mm 2948. [10] Mm 1471. [11] Mm 2373. [12] Mm 2949. [13] Mm 2950. [14] Mm 2911. [15] Mp sub loco. [16] Mm 169. [17] Mm 2951.

12 [a] G *χειρά μου* ‖ [b] Ms Seb וְעַל ‖ [c] G^{-L}ST pl = עֲשֵׂי ‖ [d] > G* cf 13^{c} ‖ **13** [a] prp וסחריה ‖ [b] GΘ′ (S) *καὶ πᾶσαι αἱ κῶμαι αὐτῶν* = וכל־כפריה; prp וכל־רֹכְלֶיהָ ‖ [c] > G* cf 12^{d} ‖ [d] > G* ‖ **14** [a] > G*, add ‖ [b] G *ἐγερθήσῃ*, prb l תֵּעֹר ‖ **16** [a] pc Mss G כָּל־הַגּ ‖ [b] > G*S cf 17^{b} ‖ **17** [a] > G*, add ‖ [b] G* + *τῷ Γωγ* ‖ [c] prb l אתה cf GV ‖ [d] > G* ‖ [e–e] prp הָרִאשֹׁנִים vel dl שנים ‖ **18** [a] > G*, add ‖ [b] > G*; T *wḥmtj* cf G^{L} *καὶ ἡ ὀργή μου* ‖ **19** [a] G *καὶ ὁ ζῆλός μου* = וקנאתי et cj c 18 ‖ **20** [a] S(T) *mgdl'*, frt l הַמִּגְדָּלוֹת ‖ **21** [a–a] G* *φόβον*, prp חֶרְדָּה ‖ [b] > G*, add.

וְאַמַרְתָּ כֹּה אָמַר אֲדֹנָי[a] יְהוִה הִנְנִי אֵלֶיךָ[b] גּוֹג נְשִׂיא רֹאשׁ מֶשֶׁךְ וְתֻבָל׃
2 וְשִׁבַּבְתִּיךָ וְשִׁשֵּׁאתִיךָ[a] וְהַעֲלִיתִיךָ מִיַּרְכְתֵי צָפוֹן וַהֲבִאוֹתִךָ עַל־הָרֵי
3 יִשְׂרָאֵל׃ 3 וְהִכֵּיתִי קַשְׁתְּךָ מִיַּד שְׂמֹאוֹלֶךָ וְחִצֶּיךָ מִיַּד יְמִינְךָ אַפִּיל׃
4 עַל־הָרֵי יִשְׂרָאֵל תִּפּוֹל אַתָּה וְכָל־אֲגַפֶּיךָ וְעַמִּים[a] אֲשֶׁר אִתָּךְ לְעַיִט
5 צִפּוֹר כָּל־כָּנָף וְחַיַּת[b] הַשָּׂדֶה נְתַתִּיךָ לְאָכְלָה׃ 5 עַל־פְּנֵי הַשָּׂדֶה
6 תִּפּוֹל כִּי אֲנִי דִבַּרְתִּי נְאֻם אֲדֹנָי[a] יְהוִה׃ 6 וְשִׁלַּחְתִּי־אֵשׁ בְּמָגוֹג[a] וּבְיוֹשְׁבֵי
7 הָאִיִּים לָבֶטַח וְיָדְעוּ כִּי־אֲנִי יְהוָה׃ 7 וְאֶת־שֵׁם קָדְשִׁי אוֹדִיעַ בְּתוֹךְ
8 עַמִּי יִשְׂרָאֵל וְלֹא־אַחֵל אֶת־שֵׁם־קָדְשִׁי עוֹד וְיָדְעוּ הַגּוֹיִם כִּי־אֲנִי יְהוָה
8 קָדוֹשׁ בְּיִשְׂרָאֵל[a]׃ 8 הִנֵּה בָאָה וְנִהְיְתָה נְאֻם אֲדֹנָי[a] יְהוִה הוּא הַיּוֹם
9 אֲשֶׁר דִּבַּרְתִּי׃ 9 וְיָצְאוּ יֹשְׁבֵי עָרֵי יִשְׂרָאֵל וּבָעֲרוּ וְהִשְׂיקוּ[a] בְּנֶשֶׁק
וּמָגֵן[b] וְצִנָּה[c] בְּקֶשֶׁת וּבְחִצִּים וּבְמַקֵּל יָד וּבְרֹמַח וּבִעֲרוּ בָהֶם אֵשׁ שֶׁבַע
10 שָׁנִים׃ 10 וְלֹא־יִשְׂאוּ עֵצִים מִן־הַשָּׂדֶה וְלֹא יַחְטְבוּ מִן־הַיְעָרִים כִּי
בַנֶּשֶׁק יְבַעֲרוּ־אֵשׁ וְשָׁלְלוּ אֶת־שֹׁלְלֵיהֶם וּבָזְזוּ אֶת־בֹּזְזֵיהֶם נְאֻם אֲדֹנָי[a]
11 יְהוִה׃ ס 11 וְהָיָה בַיּוֹם הַהוּא אֶתֵּן לְגוֹג מְקוֹם־שָׁם[a] קֶבֶר בְּיִשְׂרָאֵל
גֵּי הָעֹבְרִים[b] קִדְמַת הַיָּם[c] וְחֹסֶמֶת הִיא אֶת־הָעֹבְרִים[c] וְקָבְרוּ שָׁם אֶת־
12 גּוֹג וְאֶת־כָּל־הֲמוֹנָה וְקָרְאוּ גֵּיא הֲמוֹן גּוֹג׃ 12 וּקְבָרוּם בֵּית יִשְׂרָאֵל
13 לְמַעַן טַהֵר אֶת־הָאָרֶץ שִׁבְעָה חֳדָשִׁים׃ 13 וְקָבְרוּ[a] כָּל־עַם הָאָרֶץ
14 וְהָיָה לָהֶם לְשֵׁם יוֹם הִכָּבְדִי נְאֻם אֲדֹנָי[b] יְהוִה׃ 14 וְאַנְשֵׁי תָמִיד יַבְדִּילוּ
עֹבְרִים בָּאָרֶץ מְקַבְּרִים[a] אֶת־הָעֹבְרִים[a] אֶת־הַנּוֹתָרִים עַל־פְּנֵי הָאָרֶץ
15 לְטַהֲרָהּ מִקְצֵה שִׁבְעָה־חֳדָשִׁים יַחְקֹרוּ׃ 15 וְעָבְרוּ הָעֹבְרִים בָּאָרֶץ
וְרָאָה עֶצֶם אָדָם וּבָנָה אֶצְלוֹ צִיּוּן עַד קָבְרָם אֹתוֹ הַמְקַבְּרִים אֶל־גֵּיא
16 הֲמוֹן גּוֹג׃ 16 וְגַם שֵׁם־עִיר הֲמוֹנָה[a] וְטִהֲרוּ[b] הָאָרֶץ׃ ס 17 וְאַתָּה

ב מת' כת א לא קר ול בלישׁ . ב חד חס וחד מל[2]
ב חד חס וחר מל[3]
ח מל בלישׁ . ג פסוק בסיפ וכל כל
ח מל בלישׁ . ג
ג[4]
ג[5]
א ר״פ בסיפ[6] . ב
ג[7] . ל
ב . ל . ל . ב
ו . כ . ל
ל
ח בטע[8]
ט כת ע[9] . ל
המינו חד מן ד[10] כת כן פ בלישׁ . ל
ל
ל . יח[11] ו[12] מנה ר״פ
ב[13] נו׳ פסוק את את ומילה חדה ביניהו
יט מנה בנביא . ל[14] . ה
ל[15] . ל
ל . ל[16]
ו[16] . ל . נו בסיפ

Cp 39 [1]Mm 898. [2]Mm 2949. [3]Mm 1712. [4]Mm 309. [5]Mm 1059. [6]Mm 2869. [7]Mm 1281. [8]Mm 4137. [9]Mm 3989. [10]Mm 2917, Q addidi, cf 32,31 et 32,32 et Mp sub loco. [11]Mm 2952. [12]Mm 88. [13]Mm 2953. [14]Mm 2931. [15]Mp sub loco. [16]Mm 1989.

Cp 39,1 [a] > G*, add ‖ [b] = עָלַיִךְ ‖ **2** [a] T *w't'jnk* = וְהִשְׁאתִיךָ? ‖ **4** [a] mlt Mss ST + רַבִּים ‖ [b] 2 Mss G וְכָל־ח, Ms לחית, T^{Edd} *wlhjt*, 1 וּלְחִית ‖ **5** [a] > G*, add ‖ **6** [a] G* *Γωγ* ‖ **7** [a–a] pc Mss G*SV קדוש ישראל, 1 זז ‖ **8** [a] > 2 Mss G*, add ‖ **9** [a] > G* ‖ [b] Ms ובמגן, T *b'gjljn*, prb l בְּמָגֵן ‖ [c] G(SV) *καὶ κοντοῖς*, prp וּבַחֲנִית ‖ **10** [a] > 2 Mss G*, add ‖ **11** [a] GGV שָׁם ‖ [b] prp הָעֲבָרִים cf K ‖ [c–c] G(S) *καὶ περιοικοδομήσουσι τὸ περιστόμιον τῆς φάραγγος*, frt l וְחָסְמוּ אֶת־הַגַּיְא ‖ **13** [a] G(S) + *αὐτούς* = וּקְבָרוּם ut 12 ‖ [b] > Ms G*S^{W}, add ‖ **14** [a–a] > G*S, dl ‖ **16** [a–a] gl? ‖ [b] G *καὶ καθαρισθήσεται* = וְטָהֲרָה?

בֶּן־אָדָם [a] כֹּה־אָמַר | אֲדֹנָי [c] יְהוִה [b] אֱמֹר לְצִפּוֹר כָּל־כָּנָף וּלְכֹל | חַיַּת
הַשָּׂדֶה הִקָּבְצוּ וָבֹאוּ הֵאָסְפוּ מִסָּבִיב עַל־זִבְחִי אֲשֶׁר אֲנִי זֹבֵחַ לָכֶם
זֶבַח גָּדוֹל עַל הָרֵי יִשְׂרָאֵל וַאֲכַלְתֶּם בָּשָׂר וּשְׁתִיתֶם דָּם: 18 בְּשַׂר 18
גִּבּוֹרִים תֹּאכֵלוּ וְדַם־נְשִׂיאֵי הָאָרֶץ תִּשְׁתּוּ אֵילִים כָּרִים וְעַתּוּדִים
פָּרִים [a] מְרִיאֵי בָשָׁן [a] כֻּלָּם: 19 וַאֲכַלְתֶּם־חֵלֶב לְשָׂבְעָה וּשְׁתִיתֶם דָּם 19
לִשְׁכָּרוֹן מִזִּבְחִי אֲשֶׁר־זָבַחְתִּי לָכֶם: 20 וּשְׂבַעְתֶּם עַל־שֻׁלְחָנִי סוּס 20
וָרֶכֶב [a] גִּבּוֹר וְכָל־אִישׁ מִלְחָמָה נְאֻם אֲדֹנָי [b] יְהוִה: 21 וְנָתַתִּי אֶת־כְּבוֹדִי 21
בַּגּוֹיִם וְרָאוּ כָל־הַגּוֹיִם אֶת־מִשְׁפָּטִי אֲשֶׁר עָשִׂיתִי וְאֶת־יָדִי אֲשֶׁר־שַׂמְתִּי
בָּהֶם: 22 וְיָדְעוּ בֵית יִשְׂרָאֵל כִּי אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיהֶם מִן־הַיּוֹם הַהוּא וָהָלְאָה: 22
23 וְיָדְעוּ הַגּוֹיִם [a] כִּי בַעֲוֹנָם גָּלוּ בֵית־יִשְׂרָאֵל עַל אֲשֶׁר מָעֲלוּ־ 23
בִּי וָאַסְתִּר פָּנַי מֵהֶם וָאֶתְּנֵם בְּיַד צָרֵיהֶם וַיִּפְּלוּ בַּחֶרֶב כֻּלָּם:
24 כְּטֻמְאָתָם וּכְפִשְׁעֵיהֶם עָשִׂיתִי אֹתָם [a] וָאַסְתֵּר פָּנַי מֵהֶם: ס 24
25 לָכֵן כֹּה אָמַר אֲדֹנָי [a] יְהוִה עַתָּה אָשִׁיב [b] אֶת־שְׁבִית יַעֲקֹב וְרִחַמְתִּי 25
26 כָּל־ [c] בֵּית יִשְׂרָאֵל וְקִנֵּאתִי לְשֵׁם קָדְשִׁי: 26 וְנָשׂוּ [a] אֶת־כְּלִמָּתָם וְאֶת־
כָּל־ [b] מַעֲלָם אֲשֶׁר מָעֲלוּ־בִי בְּשִׁבְתָּם עַל־אַדְמָתָם לָבֶטַח וְאֵין מַחֲרִיד:
27 בְּשׁוּבְבִי אוֹתָם מִן־הָעַמִּים וְקִבַּצְתִּי אֹתָם מֵאַרְצוֹת אֹיְבֵיהֶם 27
וְנִקְדַּשְׁתִּי בָּם לְעֵינֵי [a] הַגּוֹיִם רַבִּים [a]: 28 וְיָדְעוּ כִּי אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיהֶם 28
בְּהַגְלוֹתִי [a] אֹתָם אֶל־הַגּוֹיִם [b] וְכִנַּסְתִּים עַל־אַדְמָתָם וְלֹא־אוֹתִיר עוֹד
מֵהֶם שָׁם [b]: 29 וְלֹא־אַסְתִּיר עוֹד פָּנַי מֵהֶם אֲשֶׁר שָׁפַכְתִּי אֶת־רוּחִי עַל־ 29
בֵּית יִשְׂרָאֵל נְאֻם אֲדֹנָי [a] יְהוִה: פ

40 1 בְּעֶשְׂרִים וְחָמֵשׁ שָׁנָה לָגְלוּתֵנוּ בְּרֹאשׁ הַשָּׁנָה בֶּעָשׂוֹר לַחֹדֶשׁ 40
בְּאַרְבַּע עֶשְׂרֵה שָׁנָה אַחַר אֲשֶׁר הֻכְּתָה הָעִיר בְּעֶצֶם | הַיּוֹם הַזֶּה הָיְתָה
עָלַי יַד־יְהוָה וַיְבִא אֹתִי שָׁמָּה [a]: 2 בְּמַרְאוֹת אֱלֹהִים הֱבִיאַנִי [a] אֶל־ 2

[17] Mm 2381. [18] Mm 2954. [19] Mm 2338. [20] Mm 1520. [21] Mm 2362. [22] Mm 2105. [23] Mm 2955. [24] Mp sub loco. [25] Mm 324. Cp 40 [1] Mp sub loco. [2] Mm 2840. [3] Mm 2925. [4] Mm 639. [5] Mm 2908. [6] Mm 340. [7] Mm 1099.

17 [a] 𝔊* + εἶπον cf 7,2[a] ‖ [b–b] 𝔖 tr post השדה ‖ [c] > 𝔊*, add ‖ **18** [a–a] 𝔊 ἑστεατωμένοι = מְרִיאִים, 𝔙 *et altilium et pinguium* ‖ **20** [a] 𝔊(𝔖𝔙) καὶ ἀναβάτην = וְרֹכֵב? ‖ [b] > 𝔊*, add ‖ **23** [a] 𝔊 πάντα τὰ ἔθνη ‖ **24** [a] prb l אֹתָם ‖ **25** [a] > 𝔊*, add ‖ [b] 𝔠 mlt Mss ut Q ‖ [c] 2 Mss עַל cf 𝔊 τὸν οἶκον ‖ **26** [a] pc Mss Vrs וְנָשְׂאוּ, l וְנָשׂוּ ‖ [b] > pc Mss 𝔊*; 𝔖 tr ante כלמתם ‖ **27** [a–a] l aut c pc Mss גוים רבים (cf 𝔖𝔗𝔙) aut c 𝔊* sol הגוים ‖ **28** [a] 𝔊 ἐν τῷ ἐπιφανῆναί με = בהגלותי ‖ [b–b] > 𝔊* ‖ **29** [a] > Ms 𝔊*, add ‖ **Cp 40,1** [a] > 𝔊*𝔖^{W} ‖ **2** [a] > 𝔊*𝔖^{W}.

אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל וַיְנִיחֵנִי אֶל־הַר גָּבֹהַּ מְאֹד וְעָלָיו כְּמִבְנֵה־עִיר מִנֶּגֶב׃ 3 וַיָּבֵא אוֹתִי שָׁמָּה וְהִנֵּה־אִישׁ מַרְאֵהוּ כְּמַרְאֵה נְחֹשֶׁת וּפְתִיל־פִּשְׁתִּים
בְּיָדוֹ וְקָנֵה הַמִּדָּה וְהוּא עֹמֵד בַּשָּׁעַר׃ 4 וַיְדַבֵּר אֵלַי הָאִישׁ בֶּן־אָדָם
רְאֵה בְעֵינֶיךָ וּבְאָזְנֶיךָ שְׁמָע וְשִׂים לִבְּךָ לְכֹל אֲשֶׁר־אֲנִי מַרְאֶה אוֹתָךְ
כִּי לְמַעַן הַרְאוֹתְכָה הֻבָאתָה הֻגֶּדָה אֶת־כָּל־אֲשֶׁר־אַתָּה רֹאֶה
לְבֵית יִשְׂרָאֵל׃ 5 וְהִנֵּה חוֹמָה מִחוּץ לַבַּיִת סָבִיב | סָבִיב וּבְיַד
הָאִישׁ קְנֵה הַמִּדָּה שֵׁשׁ־אַמּוֹת בָּאַמָּה וְטֹפַח וַיָּמָד אֶת־רֹחַב הַבִּנְיָן
קָנֶה אֶחָד וְקוֹמָה קָנֶה אֶחָד׃ 6 וַיָּבֹוא אֶל־שַׁעַר אֲשֶׁר פָּנָיו
דֶּרֶךְ הַקָּדִימָה וַיַּעַל בְּמַעֲלוֹתָו וַיָּמָד | אֶת־סַף הַשַּׁעַר קָנֶה אֶחָד
רֹחַב וְאֵת סַף אֶחָד קָנֶה אֶחָד רֹחַב׃ 7 וְהַתָּא קָנֶה אֶחָד אֹרֶךְ וְקָנֶה
אֶחָד רֹחַב וּבֵין הַתָּאִים חָמֵשׁ אַמּוֹת וְסַף הַשַּׁעַר מֵאֻצָּל אוּלָם
הַשַּׁעַר מִהַבַּיִת קָנֶה אֶחָד׃ 8 וַיָּמָד אֶת־אֻלָם הַשַּׁעַר מֵהַבָּיִת קָנֶה
אֶחָד׃ 9 וַיָּמָד אֶת־אֻלָם הַשַּׁעַר שְׁמֹנֶה אַמּוֹת וְאֵילָיו שְׁתַּיִם אַמּוֹת
וְאֻלָם הַשַּׁעַר מֵהַבָּיִת׃ 10 וְתָאֵי הַשַּׁעַר דֶּרֶךְ הַקָּדִים שְׁלֹשָׁה מִפֹּה
וּשְׁלֹשָׁה מִפֹּה מִדָּה אַחַת לְשִׁלְשָׁתָם וּמִדָּה אַחַת לָאֵילִם מִפֹּה וּמִפֹּו׃
11 וַיָּמָד אֶת־רֹחַב פֶּתַח־הַשַּׁעַר עֶשֶׂר אַמּוֹת אָרֶךְ הַשַּׁעַר שְׁלֹוש
עֶשְׂרֵה אַמּוֹת׃ 12 וּגְבוּל לִפְנֵי הַתָּאוֹת אַמָּה אֶחָת וְאַמָּה־אַחַת גְּבוּל
מִפֹּה וְהַתָּא שֵׁשׁ־אַמּוֹת מִפֹּו וְשֵׁשׁ אַמּוֹת מִפֹּו׃ 13 וַיָּמָד אֶת־הַשַּׁעַר
מִגַּג הַתָּא לְגַגֵּוֹ רֹחַב עֶשְׂרִים וְחָמֵשׁ אַמּוֹת פֶּתַח נֶגֶד פָּתַח׃ 14 וַיַּעַשׂ
אֶת־אֵילִים שִׁשִּׁים אַמָּה וְאֶל־אֵיל הֶחָצֵר הַשַּׁעַר סָבִיב | סָבִיב׃
15 וְעַל פְּנֵי הַשַּׁעַר הֶיאֹתוֹן עַל־לִפְנֵי אֻלָם הַשַּׁעַר הַפְּנִימִי חֲמִשִּׁים

[8] Mm 2941. [9] Mm 385. [10] Mm 639. [11] Mm 1238 א. [12] Mm 2790. [13] Mp sub loco. [14] Mm 1672. [15] Mm 2565. [16] Mm 2956. [17] Mm 964. [18] Mm 1552. [19] Mm 2957. [20] Mm 879. [21] Mm 641. [22] Mm 2958 et Mm 3937.

ג בסיפ . ב ומל[8] .
יז וכל אל הר הכרמל דכות[9] . ז
נא[10] יח מנה ר״פ ול מל בליש . כג[11] מל ה[12] מנה בסיפ וכל יהרשע ושפטים דכות ב מ ב
ל בטע[13] . ג
טו . ב[14] . ג . ט .
ט מל בלשון זכר[15]
ב[16] חד חס וחד מן ב[17] מילין כת ה ס״ת . ל
הג[18] מל וכל מגלה דכות ב מ ב
במעלותיו[13] ק
ל
ה מל בצורת חבית[19]
ואילי[13] ק
יא כת ה
יא כת ה . ג חס בליש[20] . יא כת ה
ל מל
יא כת ה
ד[21] ול בליש . ל
ד בצורת חבית[22] . תאיתין ק

2 [b] = עַל ‖ [c] G *ἀπέναντι*, prp נֶגְדִּי; prb dl, gl ‖ **3** [a] GS pr cop ‖ **4** [a] S *'ijt*, frt l בָּאתִי (ה dttg) ‖ **6** [a] prp וַיָּבִיאֵנִי ‖ [b] l c Ms GSC הַשַּׁעַר ‖ [c–c] G *ἐν ἑπτὰ ἀναβαθμοῖς* ‖ [d] G-B + *τὸ θεε ἐξ ἔνθεν καὶ ἐξ ἔνθεν καί* ‖ [e–e] > G*, dl (dttg) ‖ **7/8/9** [a] G *καὶ τὸ αιλαμ ἀνὰ μέσον* ‖ [b] G add descriptionem alterius et tertii תא ‖ [c–c] > G-A ‖ [d–d] > mlt Mss S, dl (dttg); cf etiam [c–c] ‖ [e] frt l וְאֵילוֹ cf S ‖ **11** [a] frt l וְאֹרֶךְ cf G ‖ **12** [a] G* *τῶν θειῖμ*, l התאים וּמִפֹּה (hpgr) ‖ [b] G(S) + *καὶ ἔνθεν*, ins ‖ **13** [a–a] frt l מִגַּג הַתָּא cf G* *τοῖχος* ‖ **14** [a] 14 prb dl, ex 15aγδ b + 16aα ortus esse vid ‖ [b–b] crrp; G *καὶ τὸ αἴθριον τοῦ αιλαμ τῆς πύλης*, prb l וְעַל־פְּנֵי אֻלַם הַשַּׁעַר cf G 15aα ‖ [c] crrp cf [a]; prb l חֲמִשִּׁים ‖ [d–d] crrp cf [a] ‖ **15** [a–a] prb l ומלפני cf 19 ‖ [b] C mlt Mss ut Q, G *ἔξωθεν* ‖ [c] l c 2 Mss עד Y ‖ [d] dl (cf 14[a]) an l לִפְנִימָה?

16 אַמָּה׃ 16 וְחַלֹּנוֹת אֲטֻמוֹת אֶל־הַתְּאִים [a]וְאֶל־אֵילֵיהֶמָּה[a] לִפְנִימָה לַשַּׁעַר
סָבִיב ׀ סָבִיב וְכֵן [b]לָאֻלָמוֹת וְחַלּוֹנוֹת[b] סָבִיב ׀ סָבִיב לִפְנִימָה [c]וְאֶל־
אֵילֵ[c] תְּמָרִים׃ 17 וַיְבִיאֵנִי [e]אֶל־[f]הֶחָצֵר[e] הַחִיצוֹנָה וְהִנֵּה לְשָׁכוֹת 17
וְרִצְפָּה [a]עָשׂוּי[a] לֶחָצֵר סָבִיב ׀ סָבִיב שְׁלֹשִׁים לְשָׁכוֹת אֶל־[b]הָרִצְפָּה׃
18 וְהָרִצְפָּה [a]אֶל־כֶּתֶף הַשְּׁעָרִים לְעֻמַּת אֹרֶךְ הַשְּׁעָרִים הָרִצְפָּה 18
19 הַתַּחְתּוֹנָה׃ 19 וַיָּמָד [b]רֹחַב מִלִּפְנֵי[b] הַשַּׁעַר [a]הַתַּחְתּוֹנָה לִפְנֵי[a] הֶחָצֵר[b]
20 הַפְּנִימִי מִחוּץ מֵאָה אַמָּה [c]הַקָּדִים[c] וְהַצָּפוֹן׃ 20 וְהַשַּׁעַר[a]
21 אֲשֶׁר פָּנָיו דֶּרֶךְ [c]הַצָּפוֹן לֶחָצֵר הַחִיצוֹנָה מָדַד[b] אָרְכּוֹ וְרָחְבּוֹ׃ 21 וְתָאָו
שְׁלֹשָׁה מִפֹּה וּשְׁלֹשָׁה מִפֹּה וְאֵילָו וְאֻלָמָו[a] דָּנָה[b] כְּמִדַּת הַשַּׁעַר הָרִאשׁוֹן
22 חֲמִשִּׁים אַמָּה אָרְכּוֹ [c]וְרֹחַב חָמֵשׁ וְעֶשְׂרִים[c] בָּאַמָּה׃ 22 [a]וְחַלֹּנָו וְאֻלָמָו[a]
וְתָמְרָו כְּמִדַּת הַשַּׁעַר אֲשֶׁר פָּנָיו דֶּרֶךְ הַקָּדִים וּבְמַעֲלוֹת שִׁבְעָ יַעֲלוּ־
23 בּוֹ וְאֵילֵמָו[b] לִפְנֵיהֶם׃ 23 וְשַׁעַר [c]לֶחָצֵר הַפְּנִימִי נֶגֶד הַשַּׁעַר לַצָּפוֹן
24 וְלַקָּדִים[a] וַיָּמָד מִשַּׁעַר אֶל־שַׁעַר מֵאָה אַמָּה׃ 24 וַיּוֹלְכֵנִי דֶּרֶךְ הַדָּרוֹם
וְהִנֵּה־שַׁעַר דֶּרֶךְ הַדָּרוֹם וַיָּמָד אֵילָו וְאֵילָמָו[a] כַּמִּדּוֹת הָאֵלֶּה׃
25 25 וְחַלֹּנִים לָו וּלְאֵילָמָו[a] סָבִיב ׀ סָבִיב כְּהַחַלֹּנוֹת[b] הָאֵלֶּה חֲמִשִּׁים אַמָּה
26 אֹרֶךְ וְרֹחַב חָמֵשׁ וְעֶשְׂרִים אַמָּה׃ 26 וּמַעֲלוֹת[a] שִׁבְעָה[b] עֹלוֹתָו[c] וְאֻלָמָו[d]
לִפְנֵיהֶם[e] וְתִמֹרִים לוֹ אֶחָד מִפֹּה וְאֶחָד מִפֹּו אֵלָו[f]־אֵילָו׃ 27 וְשַׁעַר 27
לֶחָצֵר הַפְּנִימִי דֶּרֶךְ הַדָּרוֹם וַיָּמָד מִשַּׁעַר אֶל־הַשַּׁעַר[a] דֶּרֶךְ הַדָּרוֹם
28 מֵאָה אַמּוֹת׃ 28 וַיְבִיאֵנִי אֶל־חָצֵר[a] הַפְּנִימִי בְּשַׁעַר הַדָּרוֹם 28
וַיָּמָד אֶת־הַשַּׁעַר הַדָּרוֹם[b] כַּמִּדּוֹת הָאֵלֶּה׃ 29 וְתָאָו וְאֵילָו וְאֻלָמָו[a] 29
כַּמִּדּוֹת הָאֵלֶּה וְחַלֹּנוֹת לוֹ וּלְאֻלָמָו[a] סָבִיב ׀ סָבִיב חֲמִשִּׁים אַמָּה אֹרֶךְ

ל ואשר ויציאני אל החצר החיצונה[23]
ז פסוק[24]
ל. ל. ל בטע
ל
ו. ואיו ק
יו מל וכל מגלה דכות[25]. ואילין[26] ק . ואלמין[26] ק . סד
ד[27]. וחלונין ק . ואלמין[26] ק
ותמרין[26] ק . ל
ואילמין[26] ק . ל
יד זוגין[28]. ג. ז[29]
ז[29]. אילין[26] ק . ואילמין[26] ק
ולאילמין[26] ק חד מן ג מל בלישׁ. ג חס[30]
עלותין[26] ק . ואלמין[26] ק
אילין[26] ק
ז[29]. יד זוגין[28]. ז[29]
ל. ב
ל. ותאין[26] ק . ואילין[26] ק . ואלמין[26] ק
ולאלמין[26] ק חד מן ג מל בלישׁ

[23]Cf Cp 42 et 46. [24]Mm 855. [25]Mm 2959. [26]Mp sub loco. [27]Mm 2960. [28]Mm 565. [29]Mm 2961. [30]Mm 367l.

16 [a–a] dl ‖ [b–b] 𝔊* *τοῖς αιλαμ θυρίδες*, l חלונות לְאֻלָמוֹ; 𝔙 in 16–36 אֵילָם, alibi semper אוּלָם vel אֻלָם; 𝔊* ubique *αιλαμ* = אֵילָם ‖ [c–c] l וְעַל־הָאֵילִים cf 𝔙 ‖ **17** [a] > 𝔊*𝔖 𝔙; prp עֲשׂוּיָה, sed 𝔗 = 𝔙 et cf 41,18sq ‖ [b] = עַל ‖ **18** [a] = עַל ‖ **19** [a–a] l התחתון ‖ [b–b] 𝔊 *τῆς πόλης*, l הַשַּׁעַר ‖ [c–c] dl, gl ‖ **20** [a] prb l וַיּוֹלְכֵנִי דֶּרֶךְ הַצָּפוֹן וְהִנֵּה שׁער cf 𝔊 et 24 ‖ [b] l וַיָּמָד (28 cf 𝔊) vel ומדד (24) ‖ **21** [a] 𝔊*(𝔙) *καὶ τὰ αιλαμμω*, l ואלמו; id in v sqq ‖ [b] prp היו ‖ [c] prb l אָרְכּוֹ cf 25.29.33 ‖ **22** [a–a] l וחלונים ולאלמיו (וֹת–) cf 25.29.33 ‖ [b] cf 21[a] ‖ [c] 𝔊* *ἔσωθεν*, l לִפְנִימָה ‖ **23** [a] prb dl, gl ‖ **24** [a] cf 21[a] ‖ **25** [a] cf 21[a] ‖ [b] sic L, mlt Mss Edd כהחַ׳ ‖ **26** [a] cf [c] ‖ [b] l שֶׁבַע cf 22 ‖ [c] l מַעֲלוֹ (cf 𝔗 et 31.34.37) vel יַעֲלוּ־בוֹ (ut 22) ac antea וּבְמַעֲלוֹת (cf 𝔖𝔙) ‖ [d] cf 21[a] ‖ [e] cf 22[c] ‖ [f] = עַל ‖ **27** [a] l c mlt Mss 𝔊𝔗 שער cf 23 ‖ **28** [a] l c 𝔗 nonn Mss הֶחצר ‖ [b] > 𝔊*𝔙, dl cf 32 ‖ **29** [a] cf 21[a].

30 וְרֹחַב עֶשְׂרִים וְחָמֵשׁ אַמּוֹת׃ 30 [a]וְאֻלָמֹּות סָבִיב | סָבִיב אֹרֶךְ חָמֵשׁ
31 וְעֶשְׂרִים אַמָּה וְרֹחַב חָמֵשׁ אַמּוֹת׃ 31 וְאֻלָמֹּו[a] אֶל־חָצֵר[b] הַחִיצוֹנָה
32 וְתִמֹרִים אֶל־אֵילָו[c] וּמַעֲלוֹת שְׁמֹנֶה מַעֲלֹתָו[d]׃ 32 וַיְבִיאֵנִי אֶל־[a]הֶחָצֵר
33 הַפְּנִימִי[a] דֶּרֶךְ הַקָּדִים וַיָּמָד אֶת־הַשַּׁעַר כַּמִּדּוֹת הָאֵלֶּה׃ 33 וְתָאָו וְאֻלָמָו
וְאֻלָמֹו[a] כַּמִּדּוֹת הָאֵלֶּה וְחַלֹּונֹות לֹו וּלְאֻלָמֹּו[a] סָבִיב | סָבִיב אֹרֶךְ
34 חֲמִשִּׁים אַמָּה וְרֹחַב חָמֵשׁ וְעֶשְׂרִים אַמָּה׃ 34 וְאֻלָמֹּו[a] לֶחָצֵר[b] הַחִיצוֹנָה
35 וְתִמֹרִים אֶל־אֵילָו[c] מִפֹּו וּמִפֹּו וּשְׁמֹנֶה מַעֲלֹות מַעֲלָתֹו[d]׃ 35 וַיְבִיאֵנִי אֶל־
36 שַׁעַר הַצָּפֹון וַיָּמָד כַּמִּדּוֹת הָאֵלֶּה׃ 36 תָּאָו אֵלָו וְאֻלָמָּו[a] וְחַלֹּונֹות לֹו
37 סָבִיב | סָבִיב אֹרֶךְ חֲמִשִּׁים אַמָּה וְרֹחַב חָמֵשׁ וְעֶשְׂרִים אַמָּה׃ 37 וְאֵילָו[a]
לֶחָצֵר[b] הַחִיצוֹנָה וְתִמֹרִים אֶל־אֵילָו[c] מִפֹּו וּמִפֹּו וּשְׁמֹנֶה מַעֲלֹות
38 מַעֲלָתֹו[d]׃ 38 וְלִשְׁכָּה וּפִתְחָהּ [a]בְּאֵילֵי הַשְּׁעָרִים[a] שָׁם יָדִיחוּ[b] אֶת־
39 הָעֹלָה׃ 39 וּבְאֻלָם הַשַּׁעַר שְׁנַיִם שֻׁלְחָנוֹת מִפֹּו וּשְׁנַיִם שֻׁלְחָנוֹת מִפֹּה[b]
40 לִשְׁחֹט עָלֵיהֶם[c] [d]הָעוֹלָה וְ[d]הַחַטָּאת וְהָאָשָׁם׃ 40 וְאֶל[a]־הַכָּתֵף מְחוּצָה
לָעוֹלֶה[b] לְפֶתַח הַשַּׁעַר הַצָּפוֹנָה שְׁנַיִם שֻׁלְחָנוֹת וְאֶל[a]־הַכָּתֵף הָאַחֶרֶת
41 אֲשֶׁר לְאֻלָם הַשַּׁעַר שְׁנַיִם שֻׁלְחָנוֹת׃ 41 אַרְבָּעָה שֻׁלְחָנוֹת מִפֹּה וְאַרְבָּעָה
שֻׁלְחָנוֹת מִפֹּה לְכֶתֶף הַשָּׁעַר שְׁמֹונָה שֻׁלְחָנוֹת אֲלֵיהֶם[a] יִשְׁחָטוּ׃
42 וְאַרְבָּעָה שֻׁלְחָנוֹת[a] לָעוֹלָה אַבְנֵי גָזִית אָרְכָּן אַמָּה אַחַת וָחֵצִי וְרֹחַב
אַמָּה אַחַת וָחֵצִי וְגָבַהּ אַמָּה אַחַת [b]אֲלֵיהֶם[c] וְיַנִּיחוּ[d] אֶת־הַכֵּלִים אֲשֶׁר
43 יִשְׁחֲטוּ אֶת־הָעוֹלָה בָּם וְהַזָּבַח[bc]׃ 43 וְהַשְּׂפָתַיִם[a] טֶפַח אֶחָד מוּכָנִים
בַּבַּיִת סָבִיב | סָבִיב וְאֶל־הַשֻּׁלְחָנוֹת בְּשַׂר הַקָּרְבָּן׃ 44 וּמִחוּצָה
44 לַשַּׁעַר[a] הַפְּנִימִי [b]לִשְׁכוֹת שָׁרִים[b] בְּחָצֵר הַפְּנִימִי אֲשֶׁר[c] אֶל־[d]כֶּתֶף שַׁעַר

[31] Q addidi, cf Mp sub loco. [32] Mm 2969. [33] Mm 34. [34] Mp sub loco. [35] Mm 147. [36] Mm 2101. [37] Mm 1624. [38] Mm 698. [39] Mm 2962. [40] Mm 1824. [41] Mm 651.

30 [a] 30 > pc Mss 𝔊*, dl (dttg = 29) ‖ **31** [a] cf 21[a] ‖ [b] cf 28[a] ‖ [c] = עַל ‖ [d] l מעלו ‖ **32** [a–a] prb l הַשַּׁעַר אֲשֶׁר פָּנָיו cf 𝔊* ‖ **33** [a] cf 21[a] ‖ **34** [a] cf 21[a] ‖ [b] frt l אֶל־הַח֫ cf 𝔊* et 31, sed etiam 37 ‖ [c] = עַל ‖ [d] cf 31[d] ‖ **36** [a] cf 21[a] ‖ **37** [a] 𝔊(𝔙) *καὶ τὰ αἰλαμμω*, l וְאֻלָמֹו cf 31.34 ‖ [b] cf 34[b] ‖ [c] = עַל ‖ [d] cf 31[d] ‖ **38/39** [a–a] l בְּאוּלָם הַשַּׁעַר cf 𝔊𝔖 ‖ [b–b] > 𝔊*, l וּזו ‖ [c] = ׳על ‖ [d–d] > 𝔊*, l וּזו ‖ **40** [a] = וְעַל ‖ [b] l לְאוּלָם cf v b ‖ **41** [a] cf 39[c] ‖ **42** [a] frt l הַשׁ׳ (hpgr?) ‖ [b–b] tr post 43a ‖ [c] cf 39[c] ‖ [d] l יַנִּ׳ cf Vrs ‖ [e] add? ‖ **43** [a] l והשפתים ‖ [b] cf 42[b–b] ‖ [c–c] gl? 𝔊 *καὶ ἐπὶ τὰς τραπέζας ἐπάνωθεν στέγας τοῦ καλύπτεσθαι ἀπὸ τοῦ ὑετοῦ καὶ ἀπὸ τῆς ξηρασίας* ‖ [d] = וְעַל ‖ **44** [a] prb l לֶחָצֵר cf 𝔊 ‖ [b–b] 𝔊 *δύο ἐξέδραι*, l לִשְׁכוֹת שְׁתַּיִם ‖ [c] 𝔊 *μία*, l אַחַת ‖ [d] = עַל.

ל
ואלמיו[31] . ב . ג כת כן[32]
אליו . ג מל בנביא כ וכל ד״ה דכות[33] . מעליו כ
ותאיו . ואליו[34] כ
ואלמיו[34] ולאלמיו[34] כ . חד מן ג מל בליש
ואלמיו[34] כ
אליו[34] . מעליו כ
תאיו[34] ול ר״פ . אליו[34] כ .
ואלמיו[34] כ
ואיליו[34] כ
איליו[34] כ
מעליו . ב כ
ה חס בסיפ . יא כת ה[b]
ב חד מל וחד חס[35] . ה[36]
ה מל[37] . גג ב[34] מנה בליש
יא כת ה
יא כת ה . ג מל וכל ד״ה דכות . ה[38] ול בליש
ה[38]
ל
כל עלותא חס קודש[39] . ל . ל
ל . ל
ח בליש[40] . ה[41]

ט. ג[42] הַצָּפוֹן וּפְנֵיהֶם[c] דֶּרֶךְ הַדָּרוֹם אֶחָד אֶל[f]־כֶּתֶף שַׁעַר הַקְּדִים[g] פְּנֵי[e]
ו. ל חס. ג. ד[42]. ד[43] דֶּרֶךְ הַצָּפוֹן׃ 45 וַיְדַבֵּר אֵלַי זֶה הַלִּשְׁכָּה אֲשֶׁר פָּנֶיהָ דֶּרֶךְ הַדָּרוֹם ס[כה 49]
ו לַכֹּהֲנִים שֹׁמְרֵי מִשְׁמֶרֶת הַבָּיִת׃ 46 וְהַלִּשְׁכָּה אֲשֶׁר פָּנֶיהָ דֶּרֶךְ הַצָּפוֹן 46
ג[45] לַכֹּהֲנִים שֹׁמְרֵי מִשְׁמֶרֶת הַמִּזְבֵּחַ הֵמָּה בְּנֵי־צָדוֹק הַקְּרֵבִים מִבְּנֵי־לֵוִי
אֶל־יְהוָה לְשָׁרְתוֹ׃ 47 וַיְמָד אֶת־הֶחָצֵר אֹרֶךְ | מֵאָה אַמָּה וְרֹחַב מֵאָה 47
ל. ב[40]. ג חס אַמָּה מְרֻבָּעַת וְהַמִּזְבֵּחַ לִפְנֵי הַבָּיִת׃ 48 וַיְבִאֵנִי אֶל־אֻלָם הַבַּיִת׃ 48
ל חס באלמין[43]. יא כת ה. יא כת ה וַיָּמָד [a]אֵיל אֻלָם[a] חָמֵשׁ אַמּוֹת מִפֹּה וְחָמֵשׁ אַמּוֹת מִפֹּה וְרֹחַב הַשַּׁעַר[b]
שָׁלֹשׁ אַמּוֹת מִפֹּו וְשָׁלֹשׁ אַמּוֹת מִפּוֹ׃ 49 אֹרֶךְ[a] הָאֻלָּם עֶשְׂרִים אַמָּה 49
ל. יא חס[47] וְרֹחַב[b] עֶשְׂתֵּי עֶשְׂרֵה[b] אַמָּה [c]וּבְמַעֲלוֹת[c] אֲשֶׁר יַעֲלוּ אֵלָיו וְעַמֻּדִים
יא כת ה. יא כת ה [d]אֶל־[d]הָאֵילִים אֶחָד מִפֹּה וְאֶחָד מִפֹּה׃ **41** 1 וַיְבִיאֵנִי אֶל־הַהֵיכָל **41**
וַיָּמָד אֶת־הָאֵילִים שֵׁשׁ־אַמּוֹת רֹחַב־מִפּוֹ וְשֵׁשׁ־אַמּוֹת־רֹחַב מִפּוֹ
ל [a]רֹחַב הָאֹהֶל[a]׃ 2 וְרֹחַב הַפֶּתַח עֶשֶׂר אַמּוֹת וְכִתְפוֹת הַפֶּתַח חָמֵשׁ 2
אַמּוֹת מִפֹּו וְחָמֵשׁ אַמּוֹת מִפּוֹ וַיָּמָד אָרְכּוֹ אַרְבָּעִים אַמָּה וְרֹחַב עֶשְׂרִים
יז ר״פ. ל אַמָּה׃ 3 וּבָא[a] לִפְנִימָה וַיָּמָד אֵיל־הַפֶּתַח שְׁתַּיִם אַמּוֹת וְהַפֶּתַח שֵׁשׁ 3
אַמּוֹת וְרֹחַב[b] הַפֶּתַח שֶׁבַע אַמּוֹת[c]׃ 4 וַיָּמָד אֶת־אָרְכּוֹ עֶשְׂרִים אַמָּה 4
ל וְרֹחַב עֶשְׂרִים אַמָּה אֶל[a]־פְּנֵי הַהֵיכָל וַיֹּאמֶר אֵלַי זֶה קֹדֶשׁ הַקָּדָשִׁים׃
5 וַיָּמָד קִיר־הַבַּיִת שֵׁשׁ אַמּוֹת וְרֹחַב הַצֶּלַע אַרְבַּע אַמּוֹת סָבִיב | סָבִיב 5
ל. ה מל וכל כתיב דכות לַבַּיִת סָבִיב׃ 6 וְהַצְּלָעוֹת צֶלַע אֶל[a]־צֶלַע שָׁלוֹשׁ וּשְׁלֹשִׁים[b] פְּעָמִים 6
ב וּבָאוֹת[c] בַּקִּיר אֲשֶׁר־לַבַּיִת לַצְּלָעוֹת סָבִיב | סָבִיב לִהְיוֹת אֲחוּזִים
ג. ל. ל וְלֹא־יִהְיוּ אֲחוּזִים בְּקִיר הַבָּיִת׃ 7 וְרָחְבָה[a] וְנָסְבָה[b] לְמַעְלָה לְמַעְלָה
ל לַצְּלָעוֹת כִּי מוּסָּב[c]־הַבַּיִת לְמַעְלָה לְמַעְלָה סָבִיב | סָבִיב לַבַּיִת עַל־
ב מל כֵּן רֹחַב־לַבַּיִת לְמַעְלָה וְכֵן[d] הַתַּחְתּוֹנָה יַעֲלֶה עַל־הָעֶלְיוֹנָה לַתִּיכוֹנָה׃

[42] Mm 2961. [43] Mp sub loco. [44] Mm 2963. [45] Mm 2964. [46] Mm 1960. [47] Mm 558.

44 [e] l וּפָנֶיהָ ‖ [f] = עַל ‖ [g] **G** *πρὸς νότον*, l הַדָּרוֹם ‖ **48** [a–a] **G*** *τὸ αιλ τοῦ αιλαμ*, l אֵיל־הָאֻלָם ‖ [b] **G** + *πηχῶν δέκα τεσσάρων, καὶ ἐπωμίδες τῆς θύρας*, ins אַרְבַּע עֶשְׂרֵי אַמָּה וְכִתְפוֹת הַשַּׁעַר (homtel) ‖ **49** [a] **GS** pr cop, prb l וְאֹ׳ ‖ [b–b] **G*** *δώδεκα*, l שְׁתֵּי ע׳ ‖ [c–c] **G** *καὶ ἐπὶ δέκα ἀναβαθμῶν*, l וּבְמַ׳ עֶשֶׂר ‖ [d] = עַל ‖ **Cp 41,1** [a–a] dl, gl; cf **G*** *τὸ εὖρος τοῦ αιλαμ* = ר׳ הָאֵילִים? ‖ **3** [a] prp וַיָּבֹא ‖ [b] **G** *καὶ τὰς ἐπωμίδας*, l וְכִתְפוֹת ‖ [c] **G** + *ἔνθεν καὶ πηχῶν ἑπτὰ ἔνθεν*, ins מִפֹּה וְשֶׁבַע אַמּוֹת מִפֹּה ‖ **4** [a] = עַל ‖ **6** [a] = עַל ‖ [b] prb dl ‖ [c] terminus technicus an crrp? cf 1 R 6,6 מִגְרָעוֹת ‖ **7** [a] **G**(σ′**Ⅴ**) *καὶ τὸ εὖρος*, prb l וְרֹחַב; cf aγ ‖ [b] **T** *msjbt'*, prb l הַמִּסְבָּה ‖ [c] l מוֹסָב ‖ [d] l c **ⅭGS** וּמִן vel potius ins מִן (hpgr) cf σ′**Ⅴ**.

8 וְרָאָיתִי לַבַּיִת[a] גָּבֹהַּ[b] סָבִיב | סָבִיב מִיסְדוֹת[c] הַצְּלָעוֹת[d] מְלֹא הַקָּנֶה
9 שֵׁשׁ אַמּוֹת אַצְיְלָה: רֹחַב[a] הַקִּיר אֲשֶׁר־לַצֶּלַע אֶל־הַחוּץ חָמֵשׁ אַמּוֹת
10 [b]וַאֲשֶׁר מֻנָּח[b] [c]בֵּית צְלָעוֹת[c] אֲשֶׁר לַבָּיִת: [d]10 וּבֵין הַלְּשָׁכוֹת[a][d] רֹחַב
11 עֶשְׂרִים אַמָּה סָבִיב לַבַּיִת סָבִיב | סָבִיב: 11 וּפֶתַח[a] הַצֶּלַע לַמֻּנָּח פֶּתַח
אֶחָד דֶּרֶךְ הַצָּפוֹן וּפֶתַח אֶחָד לַדָּרוֹם וְרֹחַב מְקוֹם[b] הַמֻּנָּח חָמֵשׁ אַמּוֹת
12 סָבִיב | סָבִיב: 12 וְהַבִּנְיָן אֲשֶׁר[a] אֶל־פְּנֵי הַגִּזְרָה פְּאַת דֶּרֶךְ־הַיָּם רֹחַב
שִׁבְעִים אַמָּה וְקִיר הַבִּנְיָן חָמֵשׁ־אַמּוֹת רֹחַב סָבִיב | סָבִיב וְאָרְכּוֹ
13 תִּשְׁעִים אַמָּה: 13 וּמָדַד אֶת־הַבַּיִת אֹרֶךְ מֵאָה אַמָּה וְהַגִּזְרָה וְהַבִּנְיָה
14 וְקִירוֹתֶיהָ אֹרֶךְ מֵאָה אַמָּה: 14 וְרֹחַב פְּנֵי הַבַּיִת וְהַגִּזְרָה לַקָּדִים מֵאָה
15 אַמָּה: 15 וּמָדַד אֹרֶךְ־הַבִּנְיָן אֶל[a]־פְּנֵי הַגִּזְרָה אֲשֶׁר עַל־אֲחֹרֶיהָ[b]
[e]וְאֵתוֹלֶיהָ מִפֹּה וּמִפֹּה מֵאָה אַמָּה[c] וְהַהֵיכָל[d] הַפְּנִימִי וְאֻלָמֵי
16 הֶחָצֵר[d]: 16 הַסִּפִּים[a] וְהַחַלּוֹנִים הָאֲטֻמוֹת וְהָאֹתְיָקִים | סָבִיב לִשְׁלֹשְׁתָּם
[b]נֶגֶד הַסַּף[b] שְׁחִיף עֵץ סָבִיב | סָבִיב וְהָאָרֶץ[c] עַד־הַחַלּוֹנוֹת וְהַחַלּוֹנוֹת[d]
17 מְכֻסּוֹת: [e]17 עַל[b]־מֵעַל הַפֶּתַח[a] וְעַד[c]־הַבַּיִת[d] הַפְּנִימִי וְלַחוּץ וְאֶל־[d]
18 כָּל־הַקִּיר סָבִיב | סָבִיב בַּפְּנִימִי וּבַחִיצוֹן מִדּוֹת[e]: [f]18 וְעָשׂוּי[a] כְּרוּבִים
19 וְתִמֹרִים וְתִמֹרָה בֵּין־כְּרוּב לִכְרוּב וּשְׁנֵים פָּנִים לַכְּרוּב: 19 וּפְנֵי אָדָם
אֶל־הַתִּמֹרָה מִפֹּה וּפְנֵי־כְפִיר אֶל־הַתִּמֹרָה מִפֹּה עָשׂוּי[a] אֶל[b]־כָּל־הַבַּיִת
20 סָבִיב | סָבִיב: 20 מֵהָאָרֶץ[a] עַד־מֵעַל הַפֶּתַח הַכְּרוּבִים וְהַתִּמֹרִים
21 עֲשׂוּיִם[a] וְקִיר[b] הַהֵיכָל[c]: 21 הַהֵיכָל[a] מְזוּזֹת[b] רִבָּעָה[c] וּפְנֵי[d] הַקֹּדֶשׁ
22 הַמַּרְאֶה[e] כְּמַרְאֵה: 22 הַמִּזְבֵּחַ[e] עֵץ שָׁלוֹשׁ אַמּוֹת גָּבְהֹה[f] וְאָרְכּוֹ שְׁתַּיִם־

Cp 41 [1]Mm 445. [2]Mm 832. [3]Mm 2965. [4]Mm 3838. [5]Mm 651. [6]Mm 2966. [7]Cf Mp sub loco et Ex 26,12. [8]Mm 907. [9]Mm 4217. [10]Mm 1411. [11]Mm 3671. [12]Mm 1318. [13]Mm 1903. [14]Mm 883.

8 [a–a] 𝔊 *καὶ τὸ θραελ τοῦ οἴκου* = וְהַתראל הבית vel וְתִרְאֶל הַבַּיִת (terminus technicus) ‖ [b] l נִגְבָּה ‖ [c] nonn Mss ut Q ‖ [d] 𝔗 mlt Mss Edd מל(ו)א ‖ **9** [a] l c Ms 𝔊𝔖 וְרֹ׳ ‖ [b–b] 𝔊 *καὶ τὰ ἀπόλοιπα*, prb l ומנח (terminus technicus cf 11) ‖ [c–c] 𝔊 *ἀνὰ μέσον τῶν πλευρῶν*, l בֵּין חַצֵּ׳ ‖ [d] dl : et cj 10 c 9 ‖ **10** [a] cf 9[d] ‖ **11** [a] 𝔊 pl, l וּפִתְחֵי ‖ [b] 𝔊 *τοῦ φωτός* = גדר(ת) 42,7.10.12, prb l גֶּדֶר vel גְּדֵרֹת ‖ **12** [a] = עַל ‖ **15** [a] = עַל ‖ [b] frt l c 𝔗 Ms אֲחַר(ו)ריה ‖ [c–c] gl? 𝔗 sol ואתיקהא ‖ [d–d] 𝔊 *καὶ τὸ αιλαμ τὸ ἐξώτερον*, prb l וְהָאֻלָם הַחִצוֹן vel וְאֻלָמוֹ הח׳ ‖ **16** [a] 𝔊 *πεφατνωμένα*, l סְפֻנִים et cj c 15b ‖ [b–b] > 𝔖, dl (gl)? ‖ [c] l וּמֵהָאָרֶץ cf 𝔊 ‖ [d] dl? (dttg) ‖ [e] dl : ‖ **17** [a–a] > 𝔊, prb dl (gl ex 20) ‖ [b] l c Ms 𝔗 עד cf 20 ‖ [c] prb l c Ms וְעַל ‖ [d] = ועל ‖ [e] > 𝔊*, dl ‖ [f] dl : ‖ **18** [a] prp עֲשׂוּיִם(ן), sed cf 40,17; 𝔖𝔗 = עזז ‖ **19** [a] cf 18[a] ‖ [b] = עַל; > 𝔊 ‖ **20** [a] huc tr : ‖ [b] prp לַקִּיר cf 25, sed frt l עזז ‖ [c] nonn Mss om aut hoc vb aut sq cf 21[a] ‖ **21/22** [a] > 𝔖𝔜, dl (dttg) cf punct extr 20[c] ‖ [b] prb l זוֹת– ‖ [c] huc tr : ‖ [d] prp לִפְנֵי(ן), sed frt l עזז ‖ [e–e] 𝔊 *ὡς ὄψις θυσιαστηρίου*, l כְּמַרְאֵה המזבח ‖ [f] 𝔊(𝔖𝔗) *τὸ ὕψος αὐτοῦ*, l גָּבְהוֹ (ו hpgr).

ל.ד[15].ג אַמּוֹת[g] וּמִקְצֹעֹתָיו לוֹ וְאָרְכּוֹ[h] וְקִירֹתָיו עֵץ וַיְדַבֵּר אֵלַי זֶה הַשֻּׁלְחָן
ל 23 אֲשֶׁר לִפְנֵי יְהוָה: 23 וּשְׁתַּיִם דְּלָתוֹת לַהֵיכָל וְלַקֹּדֶשׁ: 24 [a]וּשְׁתַּיִם[b]
ל.ל מל 24 דְּלָתוֹת[a] לַדְּלָתוֹת שְׁתַּיִם מוֹסַבּוֹת דְּלָתוֹת[c] שְׁתַּיִם לַדֶּלֶת אֶחָת וּשְׁתֵּי
ה ד מל וחד חס[16]. ל.ב בסיפ[17] 25 דְלָתוֹת לָאַחֶרֶת: 25 וַעֲשׂוּיָה[a] אֲלֵיהֶן[b] עָלֵי[c] אֶל־[d]הַדְּלָתוֹת הֵהֵיכָל כְּרוּבִים
ה מל בצורת הבית[18] וְתִמֹרִים כַּאֲשֶׁר עֲשׂוּיִם לַקִּירוֹת וְעָב[e] עֵץ אֶל־פְּנֵי הָאוּלָם מֵהַחוּץ:
ה מל בצורת הבית[18] 26 וְחַלּוֹנִים אֲטֻמוֹת וְתִמֹרִים מִפֹּה וּמִפֹּה אֶל[a]־כִּתְפוֹת הָאוּלָם וְצַלְעוֹת
ג חס הַבַּיִת וְהָעָבִים[b]: 42 1 וַיּוֹצִאֵנִי אֶל־הֶחָצֵר[ל] הַחִיצוֹנָה הַדֶּרֶךְ[a] 42
ו.ב חס דֶּרֶךְ הַצָּפוֹן וַיְבִאֵנִי אֶל־הַלִּשְׁכָּה אֲשֶׁר נֶגֶד הַגִּזְרָה וַאֲשֶׁר־נֶגֶד הַבִּנְיָן
ל 2 אֶל־הַצָּפוֹן: 2 [a]אֶל־פְּנֵי[a]־[b]אֹרֶךְ[ל] אַמּוֹת[ל] הַמֵּאָה[b] פֶּתַח[c] הַצָּפוֹן וְהָרֹחַב
ל.ג[1].ה 3 חֲמִשִּׁים[ל] אַמּוֹת: 3 נֶגֶד הָעֶשְׂרִים אֲשֶׁר[ל] לֶחָצֵר הַפְּנִימִי וְנֶגֶד רִצְפָּה
ל.יו וכל לפני ולפני דכות אֲשֶׁר לֶחָצֵר הַחִיצוֹנָה אַתִּיק[a] אֶל[b]־פְּנֵי־אַתִּיק בַּשְּׁלִשִׁים[c]: 4 וְלִפְנֵי
ל בעינ הַלְּשָׁכוֹת מַהֲלַךְ[ל] עֶשֶׂר אַמּוֹת לְרֹחַב[a] אֶל־הַפְּנִימִית[b] דֶּרֶךְ[c] אַמָּה אֶחָת[b]
ל.ל.ל כת כן וּפְתְחֵיהֶם[d] לַצָּפוֹן: 5 וְהַלְּשָׁכוֹת הָעֶלְיוֹנוֹת קְצָרוֹת כִּי־יוֹכְלוּ[a] אַתִּיקִים
ב.ב[2]. ב.ב[3] חס בלישׁ. ל.ד[4] ל.ד[5] מֵהֶנָּה[b] מֵהַתַּחְתּוֹנוֹת וּמֵהַתִּיכֹנוֹת[c] בִּנְיָן: 6 כִּי מְשֻׁלָּשׁוֹת[ל] הֵנָּה וְאֵין לָהֶן
נ עַמּוּדִים כְּעַמּוּדֵי הַחֲצֵרוֹת עַל־כֵּן נֶאֱצָל[a] מֵהַתַּחְתּוֹנוֹת וּמֵהַתִּיכֹנוֹת
ה.ג כת כן[9] מֵהָאָרֶץ: 7 וְגָדֵר[ל] אֲשֶׁר־לַחוּץ[ל] לְעֻמַּת הַלְּשָׁכוֹת דֶּרֶךְ הֶחָצֵר הַחִצוֹנָה 7
אֶל[a]־פְּנֵי הַלְּשָׁכוֹת אָרְכּוֹ חֲמִשִּׁים אַמָּה: 8 כִּי־אֹרֶךְ הַלְּשָׁכוֹת אֲשֶׁר 8
ג כת כן[9]. ד בצורת הבית[7] לֶחָצֵר הַחִצוֹנָה חֲמִשִּׁים אַמָּה וְהִנֵּה עַל־פְּנֵי הַהֵיכָל[a] מֵאָה אַמָּה:
ג.[a]ב ומחתה הלשכות המביא. ה.[a]ל ק 9 [a]וּמִתַּחַתּ֫ ֯לְשָׁכוֹת[a] הָאֵלֶּה הַמָּבוֹא[b] מֵהַקָּדִים בְּבֹאָם[ל] לְהַנָּה מֵהֶחָצֵר 9
ל כת כן[9] הַחִצֹנָה: 10 [a]בְּרֹחַב[b] | גֶּדֶר הֶחָצֵר[a] דֶּרֶךְ הַקָּדִים[c] אֶל[d]־פְּנֵי הַגִּזְרָה 10
ג בעינ[10] וְאֶל[e]־פְּנֵי הַבִּנְיָן לִשְׁכוֹת: 11 וְדֶרֶךְ[ל] לִפְנֵיהֶם כְּמַרְאֵה הַלְּשָׁכוֹת אֲשֶׁר 11

[15]Mm 642. [16]Mm 1048. [17]Mm 2673. [18]Mm 2957. Cp 42 [1]Mm 117. [2]Mm 2967. [3]Mm 2968. [4]Mp sub loco. [5]Mm 190. [6]Mm 2969. [7]Mm 2958 et Mm 3937. [8]Mm 1912. [9]Mm 2769. [10]Mm 3936.

22 [g] 𝔊* + *καὶ τὸ εὖρος πηχῶν δύο*, ins וְרָחְבּוֹ שְׁתַּיִם אַמּוֹת || [h] 𝔊 *καὶ ἡ βάσις αὐτοῦ*, l וְאַדְנָיו vel וְאַדְנָיו || **24** [a–a] cj c 23 || [b] dl cop cf 𝔊 || [c] cj c sq (𝔊 *δύο θυρώματα*) || **25** [a] prp וְעֹשִׂים; 𝔖(𝔗) *w'bjd* = וְעָשׂוּי? cf 18.19 || [b–b] = עַל || [c–c] gl, dl || [d] = עַל || [e] ?; 𝔊 *σπουδαῖα*, 𝔗 *wsqwpt'*, 𝔙 *grossiora (ligna)* || **26** [a] = עַל || [b] crrp? sed cf עב 25 || **Cp 42,1** [a] > 𝔖, dl (dttg) || **2** [a–a] > 𝔊*, dl (dttg) || [b–b] l אַרְכָּה מאה אמות || [c] l פְּאַת cf 𝔊 || **3** [a] prb pr אַתִּיקִים || [b] = עַל || [c] l מְשֻׁלָּשִׁים cf 𝔖𝔗𝔙 || **4** [a–a] > 𝔊*𝔖 || [b–b] 𝔊 (𝔖) *ἐπὶ πήχεις ἑκατὸν τὸ μῆκος*, l 𝔐 || [c] prb l וְגֶדֶר || [d] nonn Mss Edd הן– || **5** [a] Q[nonn Mss] יאכ', nonn Mss יוכ', Ms Ed יכ'; prb l יָכְלוּ || [b] sic L, mlt Mss Edd הא– || [c] exc nonn vb || **6** [a] prp נאצר || **7** [a] = עַל || **8** [a] 𝔊 *τὸ πᾶν*, l הַכֹּל(ו)ל || **9** [a–a] l c 𝔗 nonn Mss ut Q || [b] l c K הַמָּבוֹא cf 𝔗𝔙 || **10** [a–a] cj c 9 || [b] prb l בְּרֹאשׁ cf 𝔊 || [c] l הַדְּרוֹם cf 𝔊 || [d] = עַל || [e] = וְעַל.

דֶּרֶךְ ׀ הַצָּפוֹן כֵּאָרְכָּן [a]כֵּן רָחְבָּן[a] [b]וְכֹל׀ מוֹצָאֵיהֶן[b] וּכְמִשְׁפְּטֵיהֶן ו.ל.ל.ל.ל[11]
12 וּכְפִתְחֵיהֶן׃ 12 וּפֶתַח[a] הַלְּשָׁכוֹת אֲשֶׁר֙ דֶּרֶךְ֙ הַדָּרוֹם֙ פֶּתַח בְּרֹ֣אשׁ ל[11].ל[11].ז[12].לה[13]
דֶּרֶךְ[b] דֶּרֶךְ֙ בְּפְנֵי֙[c] הַגְּדֵרֶת הַיְנֹנָה[c] דֶּרֶךְ֙ הַקָּדִ֔ים בְּבֹאָ֖ן[d]׃ 13 וַיֹּ֣אמֶר ל.ל.ב חד מל וחד חס[14]
אֵלַ֔י לְשָׁכוֹת֙ הַצָּפ֔וֹן לְשָׁכוֹת֙[a] הַדָּר֔וֹם אֲשֶׁ֥ר ׀ [b]אֶל־פְּנֵ֖י הַגְּזֵרָ֑ה הֵ֚נָּה ׀ ח[16]
לְשָׁכ֣וֹת הַקֹּ֔דֶשׁ אֲשֶׁ֣ר יֹאכְל֗וּ־שָׁם֙ הַכֹּהֲנִ֣ים[c] אֲשֶׁר־קְרֹבִ֔ים[d] לַיהוָ֖ה קָדְשֵׁ֑י ח מל
הַקֳּדָשִׁ֗ים[e] שָׁ֚ם יַנִּ֣יחוּ ׀ קָדְשֵׁ֣י הַקָּדָשִׁ֔ים[c] וְהַמִּנְחָ֥ה׀ וְהַחַטָּ֖את וְהָאָשָׁ֑ם כִּי ל
הַמָּקוֹם קָדֹ֥שׁ׃ 14 [a]בְּבֹאָ֣ם הַכֹּהֲנִ֔ים[a] וְלֹא־יֵצְא֤וּ מֵהַקֹּ֙דֶשׁ֙ אֶל־הֶחָצֵ֔ר יג חס[17].ג חס[18].יד[19]
הַחִיצוֹנָ֔ה וְשָׁ֣ם ׀ יַנִּ֗יחוּ בִּגְדֵיהֶם֙ אֲשֶׁר־יְשָׁרְתוּ֙ בָּהֶ֔ן כִּי־קֹ֖דֶשׁ הֵ֑נָּה יִלְבְּשׁ֥וּ[b] ל.ג[20].ולבשו חד מן ג
ב מנה בלישׁ
15 בְּגָדִ֣ים אֲחֵרִ֔ים וְקָרְב֖וּ אֶל־אֲשֶׁ֣ר לָעָ֑ם׃ 15 וְכִלָּ֗ה אֶת־מִדּוֹת֙ ה[21].ה[22]
הַבַּ֣יִת הַפְּנִימִ֔י וְהוֹצִיאַ֖נִי דֶּ֣רֶךְ הַשַּׁ֑עַר אֲשֶׁ֥ר פָּנָ֖יו דֶּ֣רֶךְ הַקָּדִ֔ים וּמְדָדָ֖ם ל.ל
16 סָבִֽיב׃ 16 מָדַ֤ד רוּחַ֙ הַקָּדִ֔ים[a] בְּקָנֶ֖ה הַמִּדָּ֑ה[a] חֲמֵ֥שׁ־אֵמֹ֖ות[b] קָנִ֑ים[c] מאות ג[23]
בְּקָנֶ֖ה סָבִֽיב׃ 17 מָדַ֖ד[a] רוּחַ֙ הַצָּפ֔וֹן חֲמֵ֥שׁ־מֵא֖וֹת קָנִ֑ים[b] בְּקָנֶ֖ה[d] 16 17
בְּקָנֶ֥ה הַמִּדָּ֖ה סָבִֽיב׃ 18 [a]אֶת[b] רוּחַ֙ הַדָּר֔וֹם מָדַ֖ד חֲמֵ֣שׁ־מֵא֑וֹת קָנִ֑ים[c] בְּקָנֶ֖ה 18
הַמִּדָּֽה׃ 19 סָבַ֖ב אֶל־רֽוּחַ הַיָּ֑ם מָדַ֖ד חֲמֵ֣שׁ־מֵא֑וֹת קָנִ֑ים[a] בְּקָנֶ֖ה הַמִּדָּֽה׃ 19
20 לְאַרְבַּ֣ע רוּח֔וֹת מָדָ֖דוֹ חוֹמָ֣ה לוֹ֑ סָבִ֣יב ׀ סָבִ֗יב אֹ֚רֶךְ חֲמֵ֣שׁ מֵא֔וֹת כא[24] ל בטע
וְרֹ֖חַב חֲמֵ֣שׁ מֵא֑וֹת לְהַבְדִּ֔יל בֵּ֥ין הַקֹּ֖דֶשׁ לְחֹֽל׃

43 1 וַיּוֹלִכֵ֖נִי אֶל־הַשַּׁ֣עַר שַׁ֑עַר[a] אֲשֶׁ֥ר פָּנָ֖ה[b] דֶּ֥רֶךְ הַקָּדִֽים׃ 2 וְהִנֵּ֗ה ג.ג וחס[1]
כְּבוֹד֙ אֱלֹהֵ֣י יִשְׂרָאֵ֔ל בָּ֖א מִדֶּ֣רֶךְ הַקָּדִ֑ים וְקוֹלוֹ֙ כְּקוֹל֙ מַ֣יִם רַבִּ֔ים בא[2].א[3]
וְהָאָ֖רֶץ הֵאִ֥ירָה מִכְּבֹדֽוֹ׃ 3 [a]וּכְמַרְאֶ֣ה הַמַּרְאֶ֔ה[a] אֲשֶׁ֥ר רָאִ֖יתִי כְּמַרְאֶ֣ה ל.ג חס.ה[4]
אֲשֶׁר־רָאִ֣יתִי֙ [b]בְּבֹאִ֣י[b] לְשַׁחֵ֣ת אֶת־הָעִ֔יר [c]וּמַרְאֹ֖ות כַּמַּרְאֶ֣ה[c] אֲשֶׁ֥ר ל.ה[4]
רָאִ֖יתִי אֶל[d]־נְהַר־כְּבָ֑ר וָאֶפֹּ֖ל אֶל[d]־פָּנָֽי׃ 4 וּכְבוֹד֙ יְהוָ֔ה בָּ֥א אֶל־ ג[5].ב[6]

[11] Mm 2971. [12] Mm 2961. [13] Mm 2840. [14] Mm 223. [15] Mp sub loco. [16] Mm 651. [17] Mm 783. [18] Mm 2970. [19] Mm 98. [20] Mm 1701. [21] Mm 602. [22] Mm 1385. [23] Mm 2845. [24] Mm 1561. Cp 43 [1] Mm 1326. [2] Mm 2364. [3] Mm 2772. [4] Mm 883. [5] Mm 2713. [6] Mm 2976.

11 [a–a] G *καὶ κατὰ τὸ εὖρος αὐτῶν*, l וּכְרָחְבָּן ‖ [b–b] prb l וְכָמוֹצָאֵיהֶן cf G ‖ **12** [a] prb l וּמִפֶּתַח cf 9 ‖ [b] dl (dttg) cf G ‖ [c–c] prb l גדרת הגינה ‖ [d] l בְּבוֹאוֹ cf 9 ‖ **13** [a] GSʏ pr cop, l וְלִ׳ ‖ [b] = עַל ‖ [c] G + *οἱ υἱοὶ Σαδδουκ* cf 40,46 44,15 ‖ [d] 40,46 קִרְבִים ‖ [e–e] > pc Mss ‖ **14** [a–a] exc nonn vb? prp שָׁמָּה יָבֹאוּ הכ׳ al בְּצֵאתָם הכ׳ ‖ [b] C mlt Mss ut Q cf Vrs et 44,19 ‖ **16** [a–a] > G et 17.18.19, dl ‖ [b] mlt Mss Vrs ut Q cf 17.18.19 ‖ [c] > G (it 17.18.19), dl ‖ [d] G *καὶ ἐπέστρεψε*, l סָבַב (cf 19) et cj c sq ‖ **17** [a] prp וּמדד, sed frt ins אֶל et tr מדד ante חמשׁ cf 18.19 ‖ [b] cf 16[c] ‖ [c] cf 16[d] ‖ **18** [a] Ms G tr v post 19, sed l אֹתוֹ ‖ [b] G *πρός*, l אֶל cf 19 ‖ [c] cf 16[c] ‖ **19** [a] cf 16[c] ‖ **Cp 43,1** [a] > GSʏ, dl (dttg) ‖ [b] prp פָּנָיו cf 4 ‖ **3** [a–a] G *καὶ ἡ ὅρασις*, l וְהַמראה ‖ [b] l c pc Mss θʹ ע בבאו ‖ [c–c] prp וְכַמַּרְאֶה cf S ‖ [d] = עַל.

ב⁷ הַבַּ֣יִת דֶּ֣רֶךְ שַׁ֔עַר[a] אֲשֶׁ֥ר פָּנָ֖יו דֶּ֣רֶךְ הַקָּדִֽים׃ 5 וַתִּשָּׂאֵ֣נִי רֽוּחַ֮ וַתְּבִיאֵ֣נִי 5

ה⁸ אֶל־הֶחָצֵ֣ר הַפְּנִימִ֒י֒ וְהִנֵּ֣ה מָלֵ֔א כְּבוֹד־יְהוָ֖ה הַבָּֽיִת׃ 6 וָאֶשְׁמַ֥ע מְדַבֵּ֖ר[a] 6

ל אֵלַ֑י מִן־הַבַּ֣יִת וְאִ֔ישׁ[b] הָיָ֥ה עֹמֵ֖ד אֶצְלִֽי׃ 7 וַיֹּ֣אמֶר אֵלַ֗י בֶּן־אָדָם֙ אֶת־[a] 7

ל.יח⁹ ט מנה בסיפ מְקֹ֣ום כִּסְאִ֔י וְאֶת־מְקֹ֖ום כַּפּ֣וֹת רַגְלַ֑י אֲשֶׁ֨ר[c] אֶשְׁכָּ֤ן־שָׁם֙[b] בְּתֹ֣וךְ בְּנֵי־ 8

ג יִשְׂרָאֵ֥ל לְעֹולָ֖ם וְלֹ֣א יְטַמְּא֣וּ עֹ֗וד בֵּ֤ית יִשְׂרָאֵל֙ שֵׁ֣ם קָדְשִׁ֔י הֵ֣מָּה 9

ל.ל. וּמַלְכֵיהֶ֗ם בִּזְנוּתָ֛ם וּבְפִגְרֵ֥י מַלְכֵיהֶ֖ם בָּמֹותָֽם׃[d] 8 בְּתִתָּ֤ם סִפָּם֙ אֶת־סִפֵּ֔י 10

ל וּמְזוּזֹתָ֖ם אֵ֣צֶל מְזוּזָתִ֑י וְהַקִּ֤יר בֵּינִי֙ וּבֵינֵיהֶ֔ם וְטִמְּא֗וּ | אֶת־שֵׁ֤ם קָדְשִׁי֙ 11

ה ב מנה גיל. כה חס בסיפ. כה ר״פ בְּתֹועֲבֹותָ֛ם אֲשֶׁ֥ר עָשׂ֖וּ וָאֹכַ֣ל אֹתָ֑ם בְּאַפִּֽי׃ 9 עַתָּ֗ה[a] יַרְחִ֤קוּ אֶת־זְנוּתָם֙ 9

גז וכל חלים דכות ב מ יא וּפִגְרֵ֥י מַלְכֵיהֶ֖ם מִמֶּ֑נִּי וְשָׁכַנְתִּ֥י בְתוֹכָ֖ם לְעֹולָֽם׃ ס

יא ר״פ, ד מנה בנביא. ל בסיפ 10 אַתָּ֣ה[a] בֶן־אָדָ֗ם הַגֶּ֚ד אֶת־בֵּ֣ית יִשְׂרָאֵל֮ אֶת־הַבַּ֣יִת וְיִכָּלְמ֣וּ 10

ב מל¹² . ב¹³ . ב . ל מֵעֲוֹנֹותֵיהֶ֔ם וּמָדְד֖וּ אֶת־תָּכְנִֽית׃[b] 11 [a]וְאִם־נִּכְלְמ֥וּ[a] מִכֹּ֖ל אֲשֶׁר־עָשׂ֑וּ 11

ב בלישׁ⁷ . ל . צורתיו¹⁴ ק צוּרַ֤ת הַבַּ֙יִת֙ וְתָכְנִתֹּ֔ו וּמֹוצָאָ֖יו וּמֹובָאָ֑יו[c] וְכָל־צוּרֹתָ֞ו וְאֶת כָּל־חֻקֹּתָ֣יו

צורתיו⁷ . תורתיו חד מן ק ג¹⁵ בלישׁ . ל וְאֶת כָּל־תֹּורֹתָ֗יו[d] וְכָל־צוּרֹתָ֞ו וְכָל־תֹּורֹתָ֤ו הֹודַ֙ע אֹותָ֔ם וּכְתֹ֥ב לְעֵינֵיהֶ֖ם וְיִשְׁמְר֣וּ אֶת־

ה¹⁶ כָּל־צוּרָתִ֥ו[e] וְאֶת־כָּל־חֻקֹּתָ֖יו וְעָשׂ֣וּ אֹותָֽם׃ 12 זֹ֣את תֹּורַ֤ת הַבַּ֙יִת֙ עַל־ 12

ה חס . ה בנ״ך רֹ֣אשׁ הָהָ֔ר כָּל־גְּבֻלֹ֖ו סָבִ֑יב | סָבִ֣יב קֹ֤דֶשׁ קָדָשִׁ֙ים֙[a] הִנֵּה־זֹ֖את תֹּורַ֥ת 13

הַבָּֽיִת׃[a] 13 וְאֵ֣לֶּה מִדֹּ֣ות הַמִּזְבֵּ֗חַ בָּאַמֹּ֛ות אַמָּ֥ה אַמָּ֖ה וָטֹ֑פַח[a] וְחֵ֣יק 13

ד בלישׁ¹⁷ . ל הָאַמָּ֔ה[a] וְאַמָּ֖ה רֹ֑חַב וּגְבוּלָ֣הּ[b] אֶל־שְׂפָתָ֔הּ[c] סָבִ֖יב זֶ֣רֶת הָאֶחָ֑ד[d] וְזֶ֥ה גַּב־[e]

ל.ג הַמִּזְבֵּֽחַ׃ 14 וּמֵחֵ֣יק[a] הָאָ֗רֶץ עַד־הָעֲזָרָ֤ה הַתַּחְתֹּונָה֙ שְׁנַ֣יִם אַמֹּ֔ות וְרֹ֥חַב 14

ל.ג אַמָּ֖ה אֶחָ֑ת וּמֵהָעֲזָרָ֣ה[b] הַקְּטַנָּ֔ה עַד־הָעֲזָרָ֖ה הַגְּדֹולָ֑ה אַרְבַּ֥ע אַמֹּֽות

ל . ומהאריאל¹⁸ ל כת כן בלישׁ ק וְרֹ֥חַב הָאַמָּ֖ה[c]׃ 15 וְהָהָרְאֵ֣ל[a] אַרְבַּ֣ע אַמֹּ֔ות וּמֵהָאָרְאֵ֖ל[b] וּלְמַ֑עְלָה 15

[7] Mp sub loco. [8] Mm 615. [9] Mm 953. [10] Mm 2881. [11] Mm 1057. [12] Mm 2655. [13] Dt 21,2. [14] Q addidi, cf Mp sub loco. [15] Mm 499. [16] Mm 1680. [17] Mm 2972. [18] Q addidi, cf Mp sub loco et 43,16.

4 [a] l c pc Mss Vrs הַשַּׁעַר ‖ **6** [a] l מְדַבֵּר cf Vrs et 2,2 ‖ [b] l וְהָאִישׁ cf Vrs ‖ **7** [a] num exc vb regens? 𝔊* pr (𝔊^{L} *εἰ*) *ἑόρακας*, prb ins הֲרָאִיתָ; al l זֶה ac postea וְזֶה cf 𝔗 ‖ [b–b] 𝔊 *ἐν οἷς κατασκηνώσει τὸ ὄνομά μου*, prp שֹׁכֵן אֲשֶׁר שְׁמִי שָׁם, sed cf 9 ‖ [c] 𝔊 *οἴκου* = בֵּית cf 2,3[a] ‖ [d] l c nonn Mss θ′𝔗^{Ed} מ′ בָּמָה ‖ **9** [a] frt l c pc Mss 𝔊𝔙 וְעַתָּה ‖ **10** [a] prb l c 𝔗 mlt Mss 𝔊𝔖𝔙 וְאִם ‖ [b] 𝔙 *fabricam* 𝔗 *tqwsjh* hic et 11, prb l תָּכְנִתּוֹ ‖ **11** [a–a] 𝔊(𝔙) *καὶ αὐτοὶ λήμψονται τὴν κόλασιν αὐτῶν*, prb l וְהֵם יִכָּלְמוּ ‖ [b] l c pc Mss ומבואיו ‖ [c] prb l תּוֹרֹתָו cf [d–d] ‖ [d–d] dl cf 𝔊*; dl corrigens וכל־צורתו 1° ‖ [e] 𝔊 *τὰ δικαιώματά μου*, l תּוֹרֹתַי ‖ [f] 𝔊 *τὰ προστάγματά μου*, l חקתי ‖ **12** [a–a] > 𝔊*𝔖, dl ‖ **13** [a] l אמה et frt וחיקה (cf 𝔙) vel potius והחיק (cf 17b) ‖ [b] l וגבולה; 𝔊 sol *γείσος* cf 𝔖 ‖ [c–c] l עַל־ ‖ [d] > 𝔊*𝔖; l אַחַת ‖ [e] 𝔊* *τὸ ὕψος*, prb l גַּבַּהּ et ej bγ c 14 ‖ **14** [a] 𝔊 om cop, l מחיק ‖ [b] sic L, mlt Mss Edd וּמִהָ ‖ [c] prb l c Ms 𝔊𝔖 אמה ‖ **15** [a] l וְהָאֲרִאֵל cf 𝔊𝔖𝔙 ‖ [b] 𝔗 mlt Mss ריאל–.

16 הַקְּרָנוֹת אַרְבַּע׃ 16 וְהָאֲרִאֵיל שְׁתֵּים עֶשְׂרֵה אַמָּה אֹרֶךְ בִּשְׁתֵּים עֶשְׂרֵה יהואריאל ק
17 רֹחַב רָבּוּעַ אֶל אַרְבַּעַת רִבְעֵיו׃ 17 וְהָעֲזָרָה אַרְבַּע עֶשְׂרֵה אֹרֶךְ ד. ל
בְּאַרְבַּע עֶשְׂרֵה רֹחַב אֶל אַרְבַּעַת רִבְעֶיהָ וְהַגְּבוּל סָבִיב אוֹתָהּ ה. ד. ל
חֲצִי הָאַמָּה וְחֵיקָהּ לָהּ אַמָּה סָבִיב וּמַעֲלוֹתֶיהָ פְּנוֹת קָדִים׃ ל. ב
18 וַיֹּאמֶר אֵלַי בֶּן־אָדָם כֹּה אָמַר אֲדֹנָי יְהוִה אֵלֶּה חֻקּוֹת הַמִּזְבֵּחַ ט
19 בְּיוֹם הֵעָשׂוֹתוֹ לְהַעֲלוֹת עָלָיו עוֹלָה וְלִזְרֹק עָלָיו דָּם׃ 19 וְנָתַתָּה אֶל־ ל מל[19]. ל
הַכֹּהֲנִים הַלְוִיִּם אֲשֶׁר הֵם מִזֶּרַע צָדוֹק הַקְּרֵבִים אֵלַי נְאֻם אֲדֹנָי יְהוִה ל[20]
20 לְשָׁרְתֵנִי פַּר בֶּן־בָּקָר לְחַטָּאת׃ 20 וְלָקַחְתָּ מִדָּמוֹ וְנָתַתָּה עַל־ יו פסוק על אל אל[21]. ב בסיפ[22]
אַרְבַּע קַרְנֹתָיו וְאֶל־אַרְבַּע פִּנּוֹת הָעֲזָרָה וְאֶל־הַגְּבוּל סָבִיב וְחִטֵּאתָ ג[23]
21 אוֹתוֹ וְכִפַּרְתָּהוּ׃ 21 וְלָקַחְתָּ אֶת הַפָּר הַחַטָּאת וְשָׂרְפוּ בְּמִפְקַד כה מל ב מנה בסיפ
22 הַבַּיִת מִחוּץ לַמִּקְדָּשׁ׃ 22 וּבַיּוֹם הַשֵּׁנִי תַּקְרִיב שְׂעִיר־עִזִּים תָּמִים ג דגש[24]
23 לְחַטָּאת וְחִטְּאוּ אֶת־הַמִּזְבֵּחַ כַּאֲשֶׁר חִטְּאוּ בַּפָּר׃ 23 בְּכַלֹּתְךָ מְחַטֵּא ל. ל. ל
24 תַּקְרִיב פַּר בֶּן־בָּקָר תָּמִים וְאַיִל מִן־הַצֹּאן תָּמִים׃ 24 וְהִקְרַבְתָּם ל
לִפְנֵי יְהוָה וְהִשְׁלִיכוּ הַכֹּהֲנִים עֲלֵיהֶם מֶלַח וְהֶעֱלוּ אוֹתָם עֹלָה לַיהוָה׃ ה חס בסיפ
25 שִׁבְעַת יָמִים תַּעֲשֶׂה שְׂעִיר־חַטָּאת לַיּוֹם וּפַר בֶּן־בָּקָר וְאַיִל מִן־ ל[25]. ב[26]
26 הַצֹּאן תְּמִימִים יַעֲשׂוּ׃ 26 שִׁבְעַת יָמִים יְכַפְּרוּ אֶת־הַמִּזְבֵּחַ וְטִהֲרוּ
27 אֹתוֹ וּמִלְאוּ יָדָם׃ 27 וְיִכְלוּ אֶת־הַיָּמִים וְהָיָה בַּיּוֹם הַשְּׁמִינִי ד. ק ידיו חד מן ה כת חס בלישׁ. ל[27]
וְהָלְאָה יַעֲשׂוּ הַכֹּהֲנִים עַל־הַמִּזְבֵּחַ אֶת־עוֹלֹתֵיכֶם וְאֶת־שַׁלְמֵיכֶם ל מל
וְרָצִאתִי אֶתְכֶם נְאֻם אֲדֹנָי יְהוִה׃ מח[28] כה א לא קר ויל בלישׁ

44 1 וַיָּשֶׁב אֹתִי דֶּרֶךְ שַׁעַר הַמִּקְדָּשׁ הַחִיצוֹן הַפֹּנֶה קָדִים וְהוּא כה. ד בלישׁ
2 סָגוּר׃ 2 וַיֹּאמֶר אֵלַי יְהוָה הַשַּׁעַר הַזֶּה סָגוּר יִהְיֶה לֹא יִפָּתֵחַ וְאִישׁ ה וכל זהב סגור דכות[2]. ד[3]. ה וכל זהב סגור דכות[2]. ה[4]

[19] Mp sub loco. [20] Mm 1188. [21] Mm 4093. [22] Ez 7,2. [23] Mm 2973. [24] Mm 4143. [25] Mm 875. [26] Mm 2974. [27] Mm 1359. [28] Mm 898. Cp 44 [1] Mm 1903. [2] Mm 3563. [3] Mm 2280. [4] Mm 2975.

15 [c–c] l vel הַקִּ֫ירֹ אַמָּה cf 𝔊 vel קִרְנוֹת אַרְ֫ ‖ **16** [a] Q ut 15[b], 𝔗 ראל– cf 15[a] ‖ [b] = עַל ‖ **17** [a] prb ins (הַתַּחְתּוֹנָה vel) וְהָעֲזָרָה הַקְּטַנָּה cf [c] et 14 ‖ [b] = עַל ‖ [c] prb ins (אַרְבַּעַת רִבְעֶיהָ vel) שֵׁשׁ עֶשְׂרֵה אֹרֶךְ בְּשֵׁשׁ עֶשְׂרֵה רֹחַב אֶל (= עַל) אַרְבַּעַת רִבְעֶיהָ ‖ [d] sic L, mlt Mss Edd 𝔖𝔙–בול[ה] ‖ [e–e] prb l סְבִיבוֹתֶיהָ ‖ [f] prb l לָהּ ‖ [g] l c Ms Vrs פִּנּוֹת ‖ **18** [a] > 2 Mss 𝔊*, add ‖ [b] 𝔊* + *ὁ θεὸς Ισραηλ* ‖ **19** [a] cf 42,13[d] ‖ [b] > Ms 𝔊*, add ‖ **20** [a] 𝔊 3 pl (it 21.22), sed l תֹּז cf 𝔊 19.23.24.25 ‖ [b] = וְעַל ‖ **21** [a] cf 20[a] ‖ [b] frt l c pc Mss פַּר; an add החטאת (> Ms)? ‖ [c] frt l וּשְׂרָפוּהוּ ‖ **22** [a] cf 20[a] ‖ **26** [a–a] cj c 25 ‖ [b] l c 𝔗 K[Or] mlt Mss 𝔊𝔖 וְכִפְּרוּ ‖ [c] 𝔗 mlt Mss ut Q, l c K 𝔙 ידו cf 𝔗 ‖ **27** [a–a] > 𝔊* ‖ [b] > 𝔊*, add ‖ **Cp 44,2** [a] > 𝔊[239], dl (gl).

ל חס בסיפ . ך ג מנה בנביאָ . ה וכל זהב סגור דכות[h]

ה בסיפ . לאכל חד מן יג[6] ק מל ול בלישׁ

3 לֹא־יָבֹא בּוֹ כִּי יְהוָה אֱלֹהֵי־יִשְׂרָאֵל בָּא בּוֹ וְהָיָה סָגוּר׃ 3 אֶת־[a]הַנָּשִׂיא
נָשִׂיא[b] הוּא יֵשֶׁב־בּוֹ לֶאֱכָל־לֶחֶם לִפְנֵי יְהוָה מִדֶּרֶךְ אֻלָם הַשַּׁעַר
יָבוֹא וּמִדַּרְכּוֹ יֵצֵא׃

ה בסיפ 4 וַיְבִיאֵנִי דֶּרֶךְ־שַׁעַר הַצָּפוֹן אֶל־[a]פְּנֵי הַבַּיִת וָאֵרֶא וְהִנֵּה מָלֵא 4

ב[7] . ד[8] 5 כְּבוֹד־יְהוָה אֶת־בֵּית יְהוָה וָאֶפֹּל אֶל־[a]פָּנָי׃ 5 וַיֹּאמֶר[9] אֵלַי יְהוָה[a] בֶּן־

כד . טז . ג . ג[9] אָדָם שִׂים לִבְּךָ וּרְאֵה בְעֵינֶיךָ וּבְאָזְנֶיךָ שְׁמָע אֵת כָּל־אֲשֶׁר אֲנִי מְדַבֵּר

ט . תורתיו חד מן ג[10] ק בלישׁ אִתָּךְ לְכָל־חֻקּוֹת בֵּית־יְהוָה וּלְכָל־תּוֹרֹתָיו וְשַׂמְתָּ לִבְּךָ [b]לְמְבוֹא הַבַּיִת

ד[11] בְּכֹל מוֹצָאֵי[b] הַמִּקְדָּשׁ׃ 6 וְאָמַרְתָּ אֶל־מֹרִי[a] אֶל־בֵּית יִשְׂרָאֵל כֹּה אָמַר 6

ח בטע[12] אֲדֹנָי[b] יְהוִה רַב־לָכֶם מִכֹּל־תּוֹעֲבֹתֵיכֶם בֵּית יִשְׂרָאֵל׃ 7 בַּהֲבִיאֲכֶם 7

בְּנֵי־נֵכָר עֲרֵלֵי־לֵב וְעַרְלֵי בָשָׂר לִהְיוֹת בְּמִקְדָּשִׁי לְחַלְּלוֹ [a]אֶת־בֵּיתִי[a]

ג ומל[13] בְּהַקְרִיבְכֶם אֶת־לַחְמִי חֵלֶב וָדָם וַיָּפֵרוּ[b] אֶת־בְּרִיתִי [c]אֶל כָּל־[c]

ל[14] תּוֹעֲבוֹתֵיכֶם׃ 8 [a]וְלֹא שְׁמַרְתֶּם מִשְׁמֶרֶת קָדָשָׁי [a]וַתָּשִׂימוּן[b] לְשִׁמְרֵי 8

ד בטע ר״פ בסיפ . ל מִשְׁמַרְתִּי בְּמִקְדָּשִׁי לָכֶם[c]׃ 9 כֹּה־אָמַר[a] אֲדֹנָי[a] יְהוִה כָּל־בֶּן־נֵכָר עֲרֵל 9

ל . יח[15] ט מנה בסיפ לֵב וְעֲרֵל בָּשָׂר לֹא יָבוֹא אֶל־מִקְדָּשִׁי לְכָל־בֶּן־נֵכָר אֲשֶׁר בְּתוֹךְ בְּנֵי[b]

ל יִשְׂרָאֵל׃ 10 כִּי אִם־הַלְוִיִּם אֲשֶׁר רָחֲקוּ מֵעָלַי בִּתְעוֹת[a] יִשְׂרָאֵל[a] אֲשֶׁר 10

י תָּעוּ[a] מֵעָלַי אַחֲרֵי גִּלּוּלֵיהֶם וְנָשְׂאוּ עֲוֹנָם׃ 11 וְהָיוּ בְּמִקְדָּשִׁי מְשָׁרְתִים 11

ל[16] פְּקֻדוֹת[a] אֶל־[a]שַׁעֲרֵי הַבַּיִת וּמְשָׁרְתִים אֶת־הַבַּיִת הֵמָּה יִשְׁחֲטוּ אֶת־

12 הָעֹלָה וְאֶת־הַזֶּבַח לָעָם וְהֵמָּה יַעַמְדוּ לִפְנֵיהֶם לְשָׁרְתָם׃ 12 יַעַן אֲשֶׁר
יְשָׁרְתוּ[a] אוֹתָם לִפְנֵי גִלּוּלֵיהֶם וְהָיוּ[b] לְבֵית־יִשְׂרָאֵל לְמִכְשׁוֹל עָוֹן עַל־

יט . ה חס את[17] . ל . יכֵן נָשָׂאתִי[c] יָדִי[c] עֲלֵיהֶם נְאֻם אֲדֹנָי[e] יְהוִה וְנָשְׂאוּ[d] עֲוֹנָם[d]׃ 13 וְלֹא־יִגְּשׁוּ 13

ל . אֵלַי לְכַהֵן לִי וְלָגֶשֶׁת אֶל־[a]כָּל־קָדָשַׁי אֶל־[b]קֹדֶשׁ הַקָּדָשִׁים וְנָשְׂאוּ

ה ב מנה בלישׁ כְלִמָּתָם וְתוֹעֲבוֹתָם אֲשֶׁר עָשׂוּ׃ 14 וְנָתַתִּי אוֹתָם שֹׁמְרֵי מִשְׁמֶרֶת הַבָּיִת 14

[5] Mm 3563. [6] Mm 1640, Q addidi, cf Mp sub loco. [7] Mm 2976. [8] Mm 2280. [9] Mm 1672. [10] Mm 499. [11] Mm 1611. [12] Mm 796. [13] Mm 2977. [14] Mm 2697. [15] Mm 953. [16] Mm 2717. [17] Mm 1830.

3 [a] frt l אַךְ ‖ [b] > 𝔊*𝔖, dl ‖ **4** [a] = עַל ‖ **5** [a] dl, gl ‖ [b–b] prb l למבואי הבית ולמוצאי cf 𝔖𝔗 ‖ **6** [a] 𝔊 *πρὸς τὸν οἶκον τὸν παραπικραίνοντα*, l אל בֵּית הַמרי ‖ [b] > Ms 𝔊*, add ‖ **7** [a–a] > 𝔊*, dl (gl) ‖ [b] 𝔊𝔖𝔙 2 pl, prb l ותפרו ‖ [c–c] 𝔊(𝔖𝔙) *ἐν πάσαις* = בְּכל, frt l עַל כל ‖ **8** [a–a] > 𝔊*, add ‖ [b] l מום– ‖ [c] 𝔊 *διὰ τοῦτο*, l לָכֵן et cj c 9 ‖ **9** [a] > 𝔊*, add ‖ [b] 𝔊 *οἴκου* = בֵּית cf 2,3[a] ‖ **10** [a–a] > 𝔊*𝔖, prb dl ‖ **11** [a] = עַל ‖ **12** [a] l שְׁרֵתו cf 𝔊𝔖 ‖ [b] 𝔊-[L] *καὶ ἐγένετο* = וַיְהִי; l וַיִּהְיוּ? an aγ add? ‖ [c] > 𝔊*, add ‖ [d–d] > 𝔊*, add? ‖ **13** [a] = אֶל? cf pc Mss 𝔊 ‖ [b] 𝔊 pr *οὐδέ*, l וְאל; an aγ add?

15 לְכֹל עֲבֹדָתוֹ וּלְכָל אֲשֶׁר יֵעָשֶׂה בּוֹ׃ פ 15 וְהַכֹּהֲנִים הַלְוִיִּם בְּנֵי
צָדוֹק אֲשֶׁר שָׁמְרוּ אֶת־מִשְׁמֶרֶת מִקְדָּשִׁי בִּתְעוֹת בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל מֵעָלַי
הֵמָּה יִקְרְבוּ אֵלַי לְשָׁרְתֵנִי וְעָמְדוּ לְפָנַי לְהַקְרִיב לִי חֵלֶב וָדָם נְאֻם
16 אֲדֹנָי יְהוִה׃ 16 הֵמָּה יָבֹאוּ אֶל־מִקְדָּשִׁי וְהֵמָּה יִקְרְבוּ אֶל־שֻׁלְחָנִי
לְשָׁרְתֵנִי וְשָׁמְרוּ אֶת־מִשְׁמַרְתִּי׃ 17 וְהָיָה בְּבוֹאָם אֶל־שַׁעֲרֵי הֶחָצֵר
הַפְּנִימִית בִּגְדֵי פִשְׁתִּים יִלְבָּשׁוּ וְלֹא־יַעֲלֶה עֲלֵיהֶם צֶמֶר בְּשָׁרְתָם
18 בְּשַׁעֲרֵי הֶחָצֵר הַפְּנִימִית וָבָיְתָה׃ 18 פַּאֲרֵי פִשְׁתִּים יִהְיוּ עַל־רֹאשָׁם
19 וּמִכְנְסֵי פִשְׁתִּים יִהְיוּ עַל־מָתְנֵיהֶם לֹא יַחְגְּרוּ בַּיָּזַע׃ 19 וּבְצֵאתָם אֶל־
הֶחָצֵר הַחִיצוֹנָה אֶל־הֶחָצֵר הַחִיצוֹנָה אֶל־הָעָם יִפְשְׁטוּ אֶת־בִּגְדֵיהֶם
אֲשֶׁר־הֵמָּה מְשָׁרְתִים בָּם וְהִנִּיחוּ אוֹתָם בְּלִשְׁכֹּת הַקֹּדֶשׁ וְלָבְשׁוּ בְּגָדִים
20 אֲחֵרִים וְלֹא־יְקַדְּשׁוּ אֶת־הָעָם בְּבִגְדֵיהֶם׃ 20 וְרֹאשָׁם לֹא יְגַלֵּחוּ וּפֶרַע
21 לֹא יְשַׁלֵּחוּ כָּסוֹם יִכְסְמוּ אֶת־רָאשֵׁיהֶם׃ 21 וְיַיִן לֹא־יִשְׁתּוּ כָּל־כֹּהֵן
22 בְּבוֹאָם אֶל־הֶחָצֵר הַפְּנִימִית׃ 22 וְאַלְמָנָה וּגְרוּשָׁה לֹא־יִקְחוּ לָהֶם
לְנָשִׁים כִּי אִם־בְּתוּלֹת מִזֶּרַע בֵּית יִשְׂרָאֵל וְהָאַלְמָנָה אֲשֶׁר תִּהְיֶה
23 אַלְמָנָה מִכֹּהֵן יִקָּחוּ׃ 23 וְאֶת־עַמִּי יוֹרוּ בֵּין קֹדֶשׁ לְחֹל וּבֵין טָמֵא
24 לְטָהוֹר יוֹדִעֻם׃ 24 וְעַל־רִיב הֵמָּה יַעַמְדוּ לְמִשְׁפָּט בְּמִשְׁפָּטַי יִשְׁפְּטֻהוּ
וְאֶת־תּוֹרֹתַי וְאֶת־חֻקֹּתַי בְּכָל־מוֹעֲדַי יִשְׁמֹרוּ וְאֶת־שַׁבְּתוֹתַי יְקַדֵּשׁוּ׃
25 25 וְאֶל־מֵת אָדָם לֹא יָבוֹא לְטַמְּאָה כִּי אִם־לְאָב וּלְאֵם וּלְבֵן וּלְבַת
26 לְאָח וּלְאָחוֹת אֲשֶׁר־לֹא־הָיְתָה לְאִישׁ יִטַּמָּאוּ׃ 26 וְאַחֲרֵי טָהֳרָתוֹ
27 שִׁבְעַת יָמִים יִסְפְּרוּ־לוֹ׃ 27 וּבְיוֹם בֹּאוֹ אֶל־הַקֹּדֶשׁ אֶל־הֶחָצֵר
הַפְּנִימִית לְשָׁרֵת בַּקֹּדֶשׁ יַקְרִיב חַטָּאתוֹ נְאֻם אֲדֹנָי יְהוִה׃
28 28 וְהָיְתָה לָהֶם לְנַחֲלָה אֲנִי נַחֲלָתָם וַאֲחֻזָּה לֹא־תִתְּנוּ לָהֶם בְּיִשְׂרָאֵל
29 אֲנִי אֲחֻזָּתָם׃ 29 הַמִּנְחָה וְהַחַטָּאת וְהָאָשָׁם הֵמָּה יֹאכֵלוּם וְכָל־חֵרֶם

[18] Mm 2698. [19] Mm 210. [20] Mm 1199. [21] Mm 953. [22] Mm 1497. [23] Mm 1217. [24] Mm 1731. [25] Ex 39,28. [26] Mp sub loco. [27] Mm 1559. [28] Mm 2978. [29] Mm 4053. [30] Mm 2897. [31] Mm 1853. [32] Mm 2979. [33] Mm 1646. [34] Mm 2786. [35] Mm 1902. [36] Mm 2576. [37] Mm 943.

15 [a] G *οἴκου* = בֵּית cf 2,3[a] ‖ [b] > G*, add ‖ **17** [a] > G* ‖ **18** [a] mlt Mss וְלֹא cf GTV ‖ **19** [a–a] > nonn Mss GSV, dl (dttg) ‖ **22** [a] > 2 Mss GS ‖ **24** [a] G + *αἵματος* ‖ [b] l c K G לִשְׁפֹּט ‖ [c] l c mlt Mss GST ut Q ‖ **25** [a] GSV pl ‖ [b] mlt Mss GSV וּלְ ‖ [c] G sg ‖ **26** [a] Ms GS sg cf Lv 15,13.28 ‖ **27** [a–a] > G* ‖ [b] > G*, add ‖ **28** [a–a] crrp? V *non erit autem eis hereditas* = וְלֹא תִהְיֶה לָהֶם נַחֲלָה?

30 בְּיִשְׂרָאֵל לָהֶם יִהְיֶה׃ 30 וְרֵאשִׁית[a] כָּל־בִּכּוּרֵי כָל וְכָל־תְּרוּמַת כֹּל
מִכֹּל תְּרוּמֹתֵיכֶם לַכֹּהֲנִים יִהְיֶה וְרֵאשִׁית עֲרִסֹתֵיכֶם תִּתְּנוּ לַכֹּהֵן
לְהָנִיחַ בְּרָכָה אֶל־בֵּיתֶךָ׃ 31 כָּל־נְבֵלָה וּטְרֵפָה מִן־הָעוֹף וּמִן־ 31
הַבְּהֵמָה לֹא יֹאכְלוּ הַכֹּהֲנִים׃ פ

45 1 וּבְהַפִּילְכֶם אֶת־הָאָרֶץ בְּנַחֲלָה תָּרִימוּ תְרוּמָה לַיהוָה 45
קֹדֶשׁ מִן־הָאָרֶץ אֹרֶךְ[a] חֲמִשָּׁה וְעֶשְׂרִים אֶלֶף אֹרֶךְ[a] וְרֹחַב עֲשֶׂרֶת[b] אֲלָפִים
קֹדֶשׁ־הוּא בְּכָל־גְּבוּלָהּ סָבִיב׃ 2 יִהְיֶה[a] מִזֶּה אֶל־הַקֹּדֶשׁ חֲמֵשׁ מֵאוֹת 2
בַּחֲמֵשׁ מֵאוֹת מְרֻבָּע סָבִיב וַחֲמִשִּׁים אַמָּה מִגְרָשׁ לוֹ סָבִיב׃ 3 וּמִן־ 3
הַמִּדָּה הַזֹּאת תָּמוֹד[a] אֹרֶךְ חֲמֵשׁ[b] וְעֶשְׂרִים אֶלֶף וְרֹחַב עֲשֶׂרֶת אֲלָפִים
וּבוֹ־יִהְיֶה הַמִּקְדָּשׁ קֹדֶשׁ קָדָשִׁים׃ 4 קֹדֶשׁ[a] מִן־הָאָרֶץ הוּא לַכֹּהֲנִים 4
מְשָׁרְתֵי הַמִּקְדָּשׁ יִהְיֶה הַקְּרֵבִים לְשָׁרֵת אֶת־יְהוָה וְהָיָה לָהֶם מָקוֹם
לְבָתִּים וּמִקְדָּשׁ[b] לַמִּקְדָּשׁ[c]׃ 5 וַחֲמִשָּׁה וְעֶשְׂרִים אֶלֶף אֹרֶךְ וַעֲשֶׂרֶת 5
אֲלָפִים רֹחַב יִהְיֶה[a] לַלְוִיִּם מְשָׁרְתֵי הַבַּיִת לָהֶם לַאֲחֻזָּה[b] עֶשְׂרִים
לִשְׁכֹת[b]׃ 6 וַאֲחֻזַּת הָעִיר תִּתְּנוּ חֲמֵשֶׁת אֲלָפִים רֹחַב וְאֹרֶךְ חֲמִשָּׁה 6
וְעֶשְׂרִים אֶלֶף לְעֻמַּת תְּרוּמַת הַקֹּדֶשׁ לְכָל־בֵּית יִשְׂרָאֵל יִהְיֶה׃
7 וְלַנָּשִׂיא מִזֶּה וּמִזֶּה לִתְרוּמַת הַקֹּדֶשׁ וְלַאֲחֻזַּת הָעִיר אֶל־[a]פְּנֵי תְרוּמַת־ 7
הַקֹּדֶשׁ וְאֶל־[b]פְּנֵי אֲחֻזַּת הָעִיר מִפְאַת־יָם יָמָּה וּמִפְאַת־קֵדְמָה[c] קָדְמָה
וְאֹרֶךְ לְעֻמָּתוֹת[d] אַחַד הַחֲלָקִים מִגְּבוּל יָם[e] אֶל־גְּבוּל קָדְמָה׃ 8 לָאָרֶץ[a] 8
יִהְיֶה־[b]לוֹ לַאֲחֻזָּה בְּיִשְׂרָאֵל וְלֹא־יוֹנוּ עוֹד נְשִׂיאַי[c] אֶת־עַמִּי וְהָאָרֶץ
יִתְּנוּ לְבֵית־יִשְׂרָאֵל לְשִׁבְטֵיהֶם׃ ס 9 כֹּה־אָמַר[a] אֲדֹנָי יְהוִה רַב־ 9
לָכֶם נְשִׂיאֵי יִשְׂרָאֵל חָמָס וְשֹׁד הָסִירוּ וּמִשְׁפָּט וּצְדָקָה עֲשׂוּ הָרִימוּ
גָּרְשֹׁתֵיכֶם מֵעַל עַמִּי נְאֻם אֲדֹנָי[a] יְהוִה׃ 10 מֹאזְנֵי־צֶדֶק וְאֵיפַת־צֶדֶק 10

[38] Mm 1157. [39] Mm 2102. Cp 45 [1] Mm 2980. [2] Mm 2964. [3] Mm 4143. [4] Mm 1594. [5] Mm 4053. [6] Mp sub loco. [7] Mm 3936. [8] Mm 187. [9] Mm 2911.

30 [a–a] G *πάντων καὶ τὰ πρωτότοκα*, frt l כֹּל וּבְכֹ׳ ‖ [b] = עַל ‖ [c] G(S) *(ἐπὶ) τοὺς οἴκους ὑμῶν*, prb l בָּתֵּיכֶם ‖ **Cp 45,1** [a] dl vel 1° vel 2° cf G*ˢʏ ‖ [b] G* *εἴκοσι*, l עֶשְׂרִים ‖ **2** [a] prp וְהָיָה cf GSCᶠʏ ‖ **3** [a] prb l תִּמּוֹד ‖ [b] C mlt Mss ut Q ‖ **4** [a–a] dl קדשׁ (cf G*) et cj c 3 ‖ [b] prb l וּמִגְרָשׁ cf GC ‖ [c] prb l לְמִקְנֶה cf Jos 14,4 21,2 ‖ **5** [a] l c K יִהְיֶה ‖ [b–b] G *πόλεις τοῦ κατοικεῖν* = עָרִים לָשָׁבֶת ? ‖ **7** [a] = עַל ‖ [b] = וּעַל ‖ [c] prb l קָדִים ‖ [d] l c nonn Mss Edd מֵת– ‖ [e] G *πρὸς θάλασσαν*, l יָמָּה ‖ **8** [a] cj c 7 cf G ‖ [b] G *καὶ ἔσται*, l וְהָיָה ‖ [c] l c Ms G גשׂיאי יִשְׂרָאֵל ‖ **9** [a] > G*, add.

11 וּבַת־צֶדֶק יִהְיוּ לָכֶם׃ 11 הָאֵיפָה וְהַבַּת תָּכֶן אֶחָד יִהְיֶה לְשֵׂאת מַעֲשַׂר ל ל.ל.בד
הַחֹמֶר הַבָּת וַעֲשִׂרַת הַחֹמֶר הָאֵיפָה אֶל־הַחֹמֶר יִהְיֶה מַתְכֻּנְתּוֹ׃ ל קמ.ב[10]
12 וְהַשֶּׁקֶל עֶשְׂרִים גֵּרָה עֶשְׂרִים[a] שְׁקָלִים חֲמִשָּׁה וְעֶשְׂרִים[b] שְׁקָלִים
13 עֲשָׂרָה וַחֲמִשָּׁה[c] שֶׁקֶל הַמָּנֶה יִהְיֶה לָכֶם׃ 13 זֹאת הַתְּרוּמָה אֲשֶׁר ל
תָּרִימוּ שִׁשִּׁית הָאֵיפָה[d] מֵחֹמֶר הַחִטִּים וְשִׁשִּׁיתֶם[a] הָאֵיפָה מֵחֹמֶר ל
14 הַשְּׂעֹרִים׃ 14 וְחֹק הַשֶּׁמֶן[a] הַבַּת הַשֶּׁמֶן[a] מַעֲשַׂר הַבַּת[b] מִן־הַכֹּר[b] עֲשֶׂרֶת[c]
ס נח״ו הַבָּתִים חֹמֶר[c] כִּי־עֲשֶׂרֶת הַבָּתִים חֹמֶר[d]׃ 15 וְשֵׂה־אַחַת מִן־הַצֹּאן מִן־ ל
הַמְאֻתַּיִם מִמַּשְׁקֵה[a] יִשְׂרָאֵל לְמִנְחָה וּלְעוֹלָה וְלִשְׁלָמִים לְכַפֵּר[b] ב[12].ל[13].נ
16 עֲלֵיהֶם[b] נְאֻם אֲדֹנָי[c] יְהוִה׃ 16 כָּל־הָעָם הָאָרֶץ[a] יִהְיוּ[b] אֶל־הַתְּרוּמָה ג ר״פ
17 הַזֹּאת לַנָּשִׂיא בְּיִשְׂרָאֵל׃ 17 וְעַל־הַנָּשִׂיא יִהְיֶה הָעוֹלוֹת[a] וְהַמִּנְחָה ג מל[14]
וְהַנֶּסֶךְ בַּחַגִּים וּבֶחָדָשִׁים וּבְשַׁבְּתוֹת בְּכָל־[b]מוֹעֲדֵי בֵּית יִשְׂרָאֵל הוּא־ ל
יַעֲשֶׂה אֶת־הַחַטָּאת וְאֶת־הַמִּנְחָה וְאֶת־הָעוֹלָה וְאֶת־הַשְּׁלָמִים לְכַפֵּר[c] ח[15].ג[16].ל
בְּעַד בֵּית־יִשְׂרָאֵל׃ ס
18 כֹּה־[c]אָמַר[c] אֲדֹנָי[a] יְהוִה בָּרִאשׁוֹן בְּאֶחָד לַחֹדֶשׁ תִּקַּח פַּר־בֶּן־ ד בטע ר״פ בסיפ.ח[17]
19 בָּקָר תָּמִים וְחִטֵּאתָ אֶת־הַמִּקְדָּשׁ׃ 19 וְלָקַח הַכֹּהֵן מִדַּם הַחַטָּאת וְנָתַן ג[18]
אֶל־[a]מְזוּזַת[b] הַבַּיִת וְאֶל־[c]אַרְבַּע פִּנּוֹת הָעֲזָרָה לַמִּזְבֵּחַ וְעַל־מְזוּזַת[b] ל
20 שַׁעַר[d] הֶחָצֵר הַפְּנִימִית׃ 20 וְכֵן תַּעֲשֶׂה בְּשִׁבְעָה בַּחֹדֶשׁ[a] מֵאִישׁ שֹׁגֶה ה[19].ל[11]
21 וּמִפֶּתִי וְכִפַּרְתֶּם אֶת־הַבָּיִת׃ 21 בָּרִאשׁוֹן בְּאַרְבָּעָה עָשָׂר יוֹם ח[17]
22 לַחֹדֶשׁ יִהְיֶה לָכֶם הַפֶּסַח חַג[a] שִׁבְעוֹת[b] יָמִים מַצּוֹת[b] יֵאָכֵל׃ 22 וְעָשָׂה ד[20].ל.ג[21]
23 הַנָּשִׂיא בַּיּוֹם הַהוּא בַּעֲדוֹ וּבְעַד כָּל־עַם הָאָרֶץ פַּר חַטָּאת׃ 23 וְשִׁבְעַת ל
יְמֵי־הֶחָג יַעֲשֶׂה עוֹלָה לַיהוָה שִׁבְעַת פָּרִים וְשִׁבְעַת אֵילִים תְּמִימִם
24 לַיּוֹם שִׁבְעַת[b] הַיָּמִים וְחַטָּאת שְׂעִיר עִזִּים[b] לַיּוֹם׃ 24 וּמִנְחָה אֵיפָה לַפָּר ב[22].ח[23].ל[11].ג[22]

[10]Mm 2981. [11]Mp sub loco. [12]Mm 2982. [13]Mm 3117. [14]Mm 297. [15]Mm 1930. [16]Mm 2983. [17]Mm 2909. [18]Mm 2973. [19]Mm 550. [20]Mm 2477. [21]Mm 994. [22]Mm 875. [23]Mm 4051.

11 [a] = עַל ‖ **12** [a] 𝔊* *πέντε*, l חֲמִשָּׁה ‖ [b] 𝔊* *δέκα*, l וַעֲשָׂרָה ‖ [c] 𝔊* *καὶ πεντήκοντα*, l שִׁים– ‖ **13** [a] l ית– cf Vrs ‖ **14** [a–a] > 𝔖𝔗, dl ‖ [b–b] > 𝔊 ‖ [c–c] > 𝔊*, dl (dttg) cf 𝔖 ‖ [d] 𝔙 *corum*, frt l הַכֹּר ‖ **15** [a] prb l מִמִּקְנֵה ‖ [b] 𝔊 suff 2 pl ‖ [c] > 𝔊*, add ‖ **16** [a] > 𝔊*, add ‖ [b–b] prb l (עָלָיו =) יִהְיֶה אֵלָיו ‖ **17** [a] l c nonn Mss העולָה ‖ [b] l c mlt Mss Edd 𝔊𝔖𝔗[Mss]𝔙 וּבְ ‖ **18** [a] > 2 Mss 𝔊*, add ‖ **19** [a] = עַל ‖ [b] 𝔊𝔖𝔙 pl ‖ [c] = ועַל ‖ [d] frt l שַׁעֲרֵי ‖ **20** [a] l c pc Mss לחדש; 𝔊* *ἐν τῷ ἑβδόμῳ μηνὶ μιᾷ τοῦ μηνός* = בַּשְּׁבִיעִי בְּאֶחָד לַחֹדֶשׁ ‖ **21** [a] vel dl vel tr חג ante הפסח ‖ [b] l c 2 Mss Vrs שִׁבְעַת.

וְאֵיפָה לָאַיִל יַעֲשֶׂה וְשֶׁמֶן הִין לָאֵיפָה׃ 25 בַּשְּׁבִיעִי[a] בַּחֲמִשָּׁה עָשָׂר 25
יוֹם לַחֹדֶשׁ בֶּחָג יַעֲשֶׂה כָּאֵלֶּה שִׁבְעַת הַיָּמִים כַּחַטָּאת[b] כָּעֹלָה וְכַמִּנְחָה ח24. ה חס בסיפ
וְכַשָּׁמֶן׃ ס

ד בטע ר״פ בסיפ 46 1 כֹּה־אָמַר אֲדֹנָי[a] יְהוִה שַׁעַר הֶחָצֵר הַפְּנִימִית הַפֹּנֶה קָדִים 46
יִהְיֶה סָגוּר שֵׁשֶׁת יְמֵי הַמַּעֲשֶׂה וּבְיוֹם הַשַּׁבָּת יִפָּתֵחַ וּבְיוֹם הַחֹדֶשׁ יִפָּתֵחַ׃ ה וכל זהב סגור דכות[1]. ב. ה[2]. ה

יו ר״פ. ה מל בצורת הבית[3] 2 וּבָא הַנָּשִׂיא דֶּרֶךְ אוּלָם הַשַּׁעַר מִחוּץ וְעָמַד[a] עַל־מְזוּזַת הַשַּׁעַר וְעָשׂוּ
ל מל. ל הַכֹּהֲנִים אֶת־עֹלָתוֹ וְאֶת־שְׁלָמָיו וְהִשְׁתַּחֲוָה עַל־מִפְתַּן הַשָּׁעַר וְיָצָא
ז וְהַשַּׁעַר לֹא־יִסָּגֵר עַד־הָעֶרֶב׃ 3 וְהִשְׁתַּחֲוּוּ עַם־הָאָרֶץ פֶּתַח הַשַּׁעַר 3
ה חס בסיפ. ל[4] חס הַהוּא בַּשַּׁבָּתוֹת וּבֶחֳדָשִׁים לִפְנֵי יְהוָה׃ 4 וְהָעֹלָה אֲשֶׁר־יַקְרֵב הַנָּשִׂיא 4
לַיהוָה בְּיוֹם הַשַּׁבָּת שִׁשָּׁה כְבָשִׂים תְּמִימִם וְאַיִל תָּמִים׃ 5 וּמִנְחָה אֵיפָה 5
לָאַיִל וְלַכְּבָשִׂים מִנְחָה מַתַּת יָדוֹ וְשֶׁמֶן הִין לָאֵיפָה׃ 6 וּבְיוֹם הַחֹדֶשׁ 6
פַּר בֶּן־בָּקָר תְּמִימִם[a] וְשִׁשָּׁה כְבָשִׂם וָאַיִל תְּמִימִם יִהְיוּ׃ 7 וְאֵיפָה לַפָּר 7
וְאֵיפָה לָאַיִל יַעֲשֶׂה מִנְחָה וְלַכְּבָשִׂים כַּאֲשֶׁר תַּשִּׂיג יָדוֹ וְשֶׁמֶן הִין
ט[6] מל וחד מן ד[7] בלישׁ לָאֵיפָה׃ 8 וּבְבוֹא הַנָּשִׂיא דֶּרֶךְ אוּלָם הַשַּׁעַר יָבוֹא וּבְדַרְכּוֹ יֵצֵא׃ 8
ב מל וב חס. ה מל בצורת הבית[5]
ט[6] מל וחד מן ד[7] בלישׁ 9 וּבְבוֹא עַם־הָאָרֶץ לִפְנֵי יְהוָה בַּמּוֹעֲדִים הַבָּא דֶּרֶךְ־שַׁעַר צָפוֹן 9
ב מל וב חס
בּ[8] לְהִשְׁתַּחֲוֹת יֵצֵא דֶּרֶךְ־שַׁעַר נֶגֶב וְהַבָּא דֶּרֶךְ־שַׁעַר נֶגֶב יֵצֵא דֶּרֶךְ־שַׁעַר
נג. בּ[9] יצא ק צָפוֹנָה לֹא יָשׁוּב דֶּרֶךְ הַשַּׁעַר אֲשֶׁר־בָּא בּוֹ כִּי נֹכְחוֹ יֵצֵאוּ[a]׃ 10 וְהַנָּשִׂיא 10
ו[10] בְּתוֹכָם בְּבוֹאָם יָבוֹא וּבְצֵאתָם יֵצֵאוּ[a]׃ 11 וּבַחַגִּים וּבַמּוֹעֲדִים תִּהְיֶה 11
ל הַמִּנְחָה אֵיפָה לַפָּר וְאֵיפָה לָאַיִל וְלַכְּבָשִׂים מַתַּת יָדוֹ וְשֶׁמֶן הִין
ל לָאֵיפָה׃ ס 12 וְכִי־יַעֲשֶׂה הַנָּשִׂיא נְדָבָה עוֹלָה אוֹ־שְׁלָמִים נְדָבָה 12
יג פסוק את את ואת את לַיהוָה וּפָתַח לוֹ אֶת[a] הַשַּׁעַר הַפֹּנֶה קָדִים וְעָשָׂה אֶת־עֹלָתוֹ וְאֶת־שְׁלָמָיו
כַּאֲשֶׁר יַעֲשֶׂה בְּיוֹם הַשַּׁבָּת וְיָצָא וְסָגַר אֶת־הַשַּׁעַר אַחֲרֵי צֵאתוֹ׃
יג. יב[11] 13 וְכֶבֶשׂ בֶּן־שְׁנָתוֹ תָּמִים תַּעֲשֶׂה[a] עוֹלָה לַיּוֹם לַיהוָה בַּבֹּקֶר בַּבֹּקֶר׃ 13
יב[12] תַּעֲשֶׂה[a] אֹתוֹ׃ 14 וּמִנְחָה תַּעֲשֶׂה[a] עָלָיו בַּבֹּקֶר בַּבֹּקֶר שִׁשִּׁית הָאֵיפָה 14

[24]Mm 4051. Cp 46 [1]Mm 3563. [2]Mm 2975. [3]Mm 2957. [4]Mm 441. [5]Mm 667. [6]Mm 2069. [7]Mm 616. [8]Mm 2984. [9]Ex 14,2. [10]Mm 105. [11]Mm 875. [12]Mm 688.

25 [a] GS pr cop, frt l ובו ‖ [b] l c 2 Mss GS וכ ‖ **Cp 46,1** [a] > G*, add ‖ **2** [a] G pl ‖ **6** [a] l c C mlt Mss Q[Or] Vrs תְּמִים ‖ **9** [a] l c mlt Mss Q Vrs יֵצֵא ‖ **10** [a] l c mlt Mss GS C[f] Ms Y יֵצֵא ‖ **12** [a] sic L, mlt Mss Edd ־אֵת ‖ **13** [a] pc Mss GY 3 sg cf S et 14[a] ‖ **14** [a] 2 Mss GSY 3 sg cf 13[a].

וְשֶׁמֶן שְׁלִישִׁית הַהִין לָרֶס אֶת־הַסֹּלֶת מִנְחָה לַיהוָה חֻקּוֹת[b] עוֹלָם[c] ט מל[13]. ל. ט. ל
15 תָּמִיד[c]: 15 וַעֲשׂוּ[a] אֶת־הַכֶּבֶשׂ וְאֶת־הַמִּנְחָה וְאֶת־הַשֶּׁמֶן בַּבֹּקֶר בַּבֹּקֶר עלה יעשו. ח[14]. ג[15]
16 עוֹלַת תָּמִיד: פ 16 כֹּה־אָמַר אֲדֹנָי[a] יְהוִה כִּי־יִתֵּן הַנָּשִׂיא מַתָּנָה ג מל[16]. ד[17]
17 לְאִישׁ מִבָּנָיו נַחֲלָתוֹ[b] הִוא לְבָנָיו תִּהְיֶה אֲחֻזָּתָם הִיא בְּנַחֲלָה: 17 וְכִי־ ח בטע בסיפ[18]
יִתֵּן מַתָּנָה מִנַּחֲלָתוֹ לְאַחַד מֵעֲבָדָיו וְהָיְתָה לּוֹ עַד־שְׁנַת הַדְּרוֹר וְשָׁבַת[a] ל. ל[19]
18 לַנָּשִׂיא אַךְ נַחֲלָתוֹ[b] בָּנָיו לָהֶם תִּהְיֶה: 18 וְלֹא־יִקַּח הַנָּשִׂיא מִנַּחֲלַת הָעָם יז ר״פ ולא לא[20]. ג[21]
לְהוֹנָתָם מֵאֲחֻזָּתָם[a] מֵאֲחֻזָּתוֹ יַנְחִיל אֶת־בָּנָיו לְמַעַן אֲשֶׁר לֹא־יָפֶצוּ עַמִּי ל. ל חס
אִישׁ מֵאֲחֻזָּתוֹ:
19 וַיְבִיאֵנִי בַּמָּבוֹא אֲשֶׁר עַל־כֶּתֶף הַשַּׁעַר אֶל־הַלִּשְׁכוֹת[a] הַקֹּדֶשׁ יד פסוק על אל אל[22]. ה[23]. ב
אֶל־הַכֹּהֲנִים[b] הַפְּנוֹת צָפֹנָה וְהִנֵּה־שָׁם מָקוֹם בִּירְכָתָם יָמָּה[c]: ס ג. בירכתים ק
20 וַיֹּאמֶר אֵלַי זֶה הַמָּקוֹם אֲשֶׁר יְבַשְּׁלוּ־שָׁם הַכֹּהֲנִים אֶת־הָאָשָׁם וְאֶת־ ט בטע ר״פ בסיפ[24]
הַחַטָּאת אֲשֶׁר[a] יאפוּ אֶת־הַמִּנְחָה לִבְלְתִּי הוֹצִיא אֶל־הֶחָצֵר הַחִיצוֹנָה ל
לְקַדֵּשׁ אֶת־הָעָם: 21 וַיּוֹצִיאֵנִי אֶל־הֶחָצֵר הַחִיצֹנָה וַיַּעֲבִרֵנִי אֶל־ ג מל. ד
אַרְבַּעַת מִקְצוֹעֵי[a] הֶחָצֵר וְהִנֵּה חָצֵר בְּמִקְצַע הֶחָצֵר חָצֵר בְּמִקְצַע ג חס. ג חס
22 הֶחָצֵר: 22 בְּאַרְבַּעַת מִקְצֹעוֹת הֶחָצֵר חֲצֵרוֹת קְטֻרוֹת[a] אַרְבָּעִים
23 אֹרֶךְ וּשְׁלֹשִׁים רֹחַב מִדָּה אַחַת לְאַרְבַּעְתָּם מְהֻקְצָעוֹת[b]: 23 וְטוּר הי נקוד
סָבִיב בָּהֶם[a] סָבִיב לְאַרְבַּעְתָּם וּמְבֻשָּׁלוֹת[b] עֲשׂוּי מִתַּחַת[b] הַטִּירוֹת ג מל ול בלישׁ
24 סָבִיב: 24 וַיֹּאמֶר אֵלַי אֵלֶּה בֵּית[a] הַמְבַשְּׁלִים אֲשֶׁר יְבַשְּׁלוּ־שָׁם מְשָׁרְתֵי ז בטע ר״פ בסיפ[25]
הַבַּיִת אֶת־זֶבַח הָעָם:
47 1 וַיְשִׁבֵנִי אֶל־פֶּתַח הַבַּיִת וְהִנֵּה־מַיִם יֹצְאִים מִתַּחַת מִפְתַּן ב וחס בסיפ[1]
הַבַּיִת קָדִימָה כִּי־פְנֵי הַבַּיִת קָדִים וְהַמַּיִם יֹרְדִים מִתַּחַת[a] מִכֶּתֶף[b] ז חס פאת. ל
2 הַבַּיִת[b] הַיְמָנִית מִנֶּגֶב לַמִּזְבֵּחַ: 2 וַיּוֹצִאֵנִי דֶּרֶךְ־שַׁעַר צָפוֹנָה[a] וַיְסֹבְבֵנִי ג חס. ב[2]. נג. ל

[13] Mm 1900. [14] Mm 1930. [15] Mm 688. [16] Mm 995. [17] Mm 578. [18] Mm 2911. [19] Mm 1207. [20] Mm 2708. [21] Mm 1110. [22] Mm 4093. [23] Mm 1033. [24] Mm 2943. [25] Mp sub loco. Cp 47 [1] Mm 2985. [2] Mm 2984.

14 [b] l c 𝔖 nonn Mss Vrs חקת ‖ [c–c] prp עולת תמיד cf 15, sed תמיד frt add ‖ **15** [a] K ועשו cf 𝔖𝔗[f], 𝔗 mlt Mss 𝔗 ut Q; 𝔊 *ποιήσετε*, 𝔙 *faciet* ‖ **16** [a] > Ms 𝔊*, add ‖ [b] 𝔊 pr *ἐκ*, l מִנֵּי et cj c aβ (cf 17) ‖ **17** [a] prp ושבה ‖ [b] l נחלת cf 𝔊𝔖 ‖ **18** [a] > 𝔊*, dttg? ‖ **19** [a] l לִשְׁ ‖ [b–b] l אֲשֶׁר לַכ cf 𝔊𝔖𝔗 ‖ [c] > 𝔊*, dl; prb ex Q (בירכת)ים ‖ **20** [a] 𝔊(𝔖) *καὶ ἐκεῖ*, prb l וְשָׁם ‖ **21** [a] frt l עות– cf 22 ‖ **22** [a] crrp? 𝔊 *μικρά*, 𝔊[L] *μικραί* = קְטַנּוֹת? prp קְצֻרוֹת cf 42,5 ‖ [b] > 𝔊𝔖𝔙, dl ‖ **23** [a] frt l c 2 Mss לָהֶם ‖ [b–b] prb l עֲשׂוּיוֹת תחת ‖ **24** [a] prp בָּתֵּי ‖ **Cp 47,1** [a] > 𝔊*𝔖𝔙, prb dl ‖ [b–b] 𝔊* *ἀπὸ τοῦ κλίτους*, frt dl הבית (cf [a]) et l מִן־הַכָּתֵף (cf 2) ‖ **2** [a] l הַצָּפוֹן cf 𝔊[b] הצ et Vrs.

דֶּ֣רֶךְ חוּץ֮ אֶל־שַׁ֣עַר [b]הַֽחוּץ֒ דֶּ֣רֶךְ[b] הַפֹּנָ֗ה קָדִ֙ים֙ וְהִנֵּ֣ה־מַ֔יִם [c]מְפַכִּ֖ים
מִן־הַכָּתֵ֥ף הַיְמָנִֽית׃ 3 בְּצֵאת[a]־הָאִ֣ישׁ קָדִ֗ים וְקָ֤ו בְּיָדוֹ֙ וַיָּ֣מָד אֶ֔לֶף
4 בָּאַמָּ֖ה וַיַּעֲבִרֵ֑נִי[b] בַּמַּ֖יִם מֵ֥י אֶפְסִֽים׃ 4 וַיָּ֣מָד אֶ֔לֶף וַיַּעֲבִרֵ֖נִי[a] בַּמַּ֑יִם
מַ֖יִם[b] בִּרְכָּ֑יִם וַיָּ֣מָד אֶ֔לֶף וַיַּעֲבִרֵ֖נִי[c] מֵ֥י מָתְנָֽיִם׃ 5 וַיָּ֣מָד אֶ֔לֶף נַ֖חַל אֲשֶׁ֥ר
5 לֹֽא־אוּכַ֣ל[a] לַעֲבֹ֑ר כִּ֣י־נָאְא֗וּ הַמַּ֙יִם֙ מֵ֣י שְׂחֽוּ נַ֖חַל אֲשֶׁ֥ר לֹא־יֵעָבֵֽר׃
6 7 6 וַיֹּ֥אמֶר֮ אֵלַי֒ [a]הֲרָאִ֣יתָ֔ בֶּן־אָדָ֖ם וַיּוֹלִכֵ֑נִי וַיְשִׁבֵ֕נִי[a] שְׂפַ֥ת[b] הַנָּֽחַל׃ 7 בְּשׁוּבִּ֖י[a]

8 וְהִנֵּה֙ אֶל[b]־שְׂפַ֣ת הַנַּ֔חַל עֵ֥ץ רַ֖ב מְאֹ֑ד מִזֶּ֥ה וּמִזֶּֽה׃ 8 וַיֹּ֣אמֶר אֵלַ֔י הַמַּ֖יִם
הָאֵ֣לֶּה֮ יוֹצְאִים֒ אֶל־הַגְּלִילָ֣ה הַקַּדְמוֹנָ֔ה וְיָרְד֖וּ עַל־הָעֲרָבָ֑ה וּבָ֣אוּ
9 הַיָּ֖מָּה[a] אֶל־הַיָּ֑מִּ֣ם[a] הַמּוּצָ֔אִים[b] וְנִרְפְּא֖וּ[c] הַמָּֽיִם׃ 9 וְהָיָ֗ה כָּל־נֶ֙פֶשׁ֙ חַיָּ֔ה
אֲשֶׁר־יִשְׁרֹ֥ץ אֲשֶׁר֙ יָב֣וֹא שָׁ֔מָּה נַחֲלַ֖יִם[a] יִחְיֶ֑ה וְהָיָ֤ה הַדָּגָה֙ רַבָּ֣ה
מְאֹ֔ד כִּ֣י בָ֔אוּ שָׁ֖מָּה הַמַּ֣יִם הָאֵ֑לֶּה וְנִרְפְּא֖וּ וָחָ֕י כֹּ֚ל אֲשֶׁר־יָב֣וֹא שָׁ֔מָּה
הַנָּֽחַל׃ 10 וְהָיָ֤ה[a] יַעְמְדוּ֙[a] עָלָ֔יו דַּיָּגִ֖ים מֵעֵ֣ין גֶּ֑דִי וְעַד־עֵ֣ין עֶגְלַ֔יִם מִשְׁטֹ֖חַ
לַחֲרָמִ֥ים יִהְי֛וּ[b] לְמִינֵ֖הֶ[c] תִּהְיֶ֣ה דְגָתָ֑ם[d] כִּדְגַ֤ת הַיָּם֙ הַגָּד֣וֹל רַבָּ֔ה מְאֹֽד׃
11 בְּצֹאתָ֖יו[a] וּבְאָ֑יו וְלֹא֙ יֵרָפְא֔וּ לְמֶ֖לַח נִתָּֽנוּ׃ 12 וְעַל־הַנַּ֙חַל֙ יַעֲלֶ֣ה עַל־סׂ֔פָת
שְׂפָתוֹ֙ מִזֶּ֣ה ו וּמִזֶּ֔ה ו כָּל־עֵ֥ץ מַאֲכָ֖ל לֹא־יִבּ֣וֹל עָלֵ֑הוּ וְלֹא־יִתֹּ֣ם פִּרְי֗וֹ
לְחָדָשָׁ֙יו֙ יְבַכֵּ֔ר כִּ֣י מֵימָ֔יו מִן־הַמִּקְדָּ֖שׁ הֵ֣מָּה יוֹצְאִ֑ים וְהָיָ֤ה[a] פִרְיוֹ֙ לְמַאֲכָ֔ל
וְעָלֵ֖הוּ לִתְרוּפָֽה׃ ס

13 כֹּ֚ה אָמַ֣ר אֲדֹנָ֔י[a] יְהוִ֖ה [b]זֹ֣את גְּב֑וּל[b] אֲשֶׁ֤ר תִּתְנַחֲלוּ֙ אֶת־הָאָ֔רֶץ
לִשְׁנֵ֥י[c] עָשָׂ֖ר שִׁבְטֵ֣י יִשְׂרָאֵ֑ל יוֹסֵ֖ף חֲבָלִֽים׃ 14 וּנְחַלְתֶּ֣ם אוֹתָ֔הּ אִ֥ישׁ
כְּאָחִ֖יו אֲשֶׁ֣ר נָשָׂ֗אתִי אֶת־יָדִי֙ לְתִתָּ֣הּ לַאֲבֹתֵיכֶ֔ם וְנָפְלָ֥ה הָאָ֛רֶץ הַזֹּ֖את
לָכֶ֥ם בְּנַחֲלָֽה׃ 15 וְזֶ֣ה גְּב֣וּל הָאָ֔רֶץ לִפְאַ֖ת[c] צָפוֹנָ֑ה מִן־הַיָּ֥ם הַגָּד֛וֹל

---

2 [b–b] G(S) *τῆς αὐλῆς* = הֶחָצֵר, sed potius tr דרך post הפונה ‖ [c] G* *τὸ ὕδωρ*, l הַמַּיִם (hpgr) ‖ **3** [a] prb l וַיּוֹצִאֵנִי ‖ [b] G *καὶ διῆλθεν* ‖ **4** [a] cf 3[b] ‖ [b] l c C mlt Mss T מֵי ‖ [c] cf 3[a]; frt ins c C nonn Mss בַּמַּיִם cf SC[f]V (= 3.4a) ‖ **5** [a] pc Mss GS 3 sg, l וּ ‖ **6** [a] > G*, dl (var lect vel gl)? ‖ [b] C mlt Mss B pr עַל, l וּ ‖ **7** [a] prp בשובי, al om ‖ [b] = עַל ‖ **8** [a–a] G(S) *ἐπὶ τὸ ὕδωρ*, l אל־הַמַּיִם ‖ [b] crrp, frt l הַחֲמוּצִים ‖ [c] l c K וְנִרְפְּאוּ ‖ **9** [a] G(SCV) *ὁ ποταμός*, l הַנַּחַל cf bγ ‖ **10** [a] K יַעַמְדוּ, pc Mss Edd GSV ‖ [b] G(SV) *ἔσται*, l יִהְיֶה ‖ [c] l לְמִינָהּ cf C ‖ [d] G(V) *οἱ ἰχθύες αὐτῆς*, l דגתו ‖ **12** [a] l c mlt Mss ut Q ‖ **13** [a] > G*, add ‖ [b–b] G(CV) *ταῦτα τὰ ὅρια*, l זֶה הַגְּבוּל ‖ [c] C(V) *trjn ḥwlqjn*, l חֲבָלִים.

16 הַדֶּרֶךְ[a] חֻתְלָן לְבֹוא[b] צְדָדָה׃ 16 חֲמָת[a] | בְּרוֹתָהּ סִבְרַיִם אֲשֶׁר֙ בֵּין־ ב.ב.ל.ל
גְּבָ֣ול דַּמֶּ֔שֶׂק וּבֵ֖ין גְּבָ֣ול חֲמָ֑ת חָצֵ֣ר[b] הַתִּיכֹ֔ון[b] אֲשֶׁר֙ אֶל־[c]גְּבֻ֣ול חַוְרָ֔ן׃ ל מל. ח[23]
17 וְהָיָ֤ה גְבוּל֙[a] מִן־הַיָּ֔ם חֲצַ֖ר עֵינֹ֑ון[b] גְּבֻ֤ול דַּמֶּ֙שֶׂק֙ [c]וְצָפֹ֣ונָה[d] | צָפֹ֔ונָה וּגְבֻ֖ול ב.גג
18 חֲמָ֣ת[c] וְאֶת[e] פְּאַ֣ת צָפֹ֑ון׃ 18 וּפְאַ֣ת קָדִ֔ים מִבֵּ֥ין[ba] חַוְרָ֖ן וּמִבֵּ֣ין[b]־דַּמֶּ֑שֶׂק ח. יתֹ׳ פסוק דמיין[24]
וּמִבֵּ֣ין[b] הַגִּלְעָ֔ד וּמִבֵּ֖ין[b] אֶ֣רֶץ יִשְׂרָאֵ֑ל הַיַּרְדֵּ֙ן֙ מִגְּבֻ֣ול[c] עַל־[d]הַיָּ֤ם הַקַּדְמֹונִי֙ ג בסיפ. ב בסיפ. ד מל
תֵּמָּ֔דּוּ[e] וְאֶת֙ פְּאַ֣ת קָדִ֔ימָה׃ 19 וּפְאַ֥ת נֶ֖גֶב תֵּימָ֑נָה מִתָּמָ֙ר֙ עַד־מֵ֣ ח
מְרִיבֹ֔ות[a] קָדֵ֖שׁ נַחַ֑לָה אֶל־הַיָּ֣ם הַגָּדֹ֔ול וְאֶת[b] פְּאַ֥ת־תֵּימָ֖נָה נֶ֥גְבָּה׃ ל ומל. כן ד[25] מנה בסיפ
20 וּפְאַ֥ת־יָ֙ם֙ הַיָּ֣ם הַגָּדֹ֔ול מִגְּבֻ֖ול[a] עַד־נְכֹ֣חַ לְבֹ֑וא חֲמָ֥ת זֹ֙את֙ פְּאַ֥ת־יָֽם׃ ח. ב
21 וְחִלַּקְתֶּ֥ם אֶת־הָאָ֖רֶץ הַזֹּ֥את לָכֶ֛ם לִשִׁבְטֵ֥י יִשְׂרָאֵֽל׃ 22 וְהָיָ֤ה תַּפִּ֙לוּ֙ ו חס בלישׁ[26]
אֹתָ֔הּ בְּנַחֲלָ֥ה לָכֶ֖ם וְלַגֵּרִ֣ים הַגָּרִ֑ים בְּתֹוכְכֶ֔ם אֲשֶׁר־הֹולִ֥דוּ בָנִ֖ים ד קמ[27]. ב חד חס וחד מל[28]
בְּתֹוכְכֶ֑ם וְהָיוּ֩ לָכֶ֨ם כְּאֶזְרָ֜ח בִּבְנֵ֣י יִשְׂרָאֵ֗ל אִתְּכֶם֙ יִפְּל֣וּ[a] בְּנַחֲלָ֔ה בְּתֹ֖וךְ ד ג קמ וחד פת[29]
23 שִׁבְטֵ֥י יִשְׂרָאֵ֖ל׃ 23 וְהָיָ֗ה בַּשֵּׁ֙בֶט֙ אֲשֶׁר־גֵּ֣ר הַגֵּ֔ר אִתֹּ֖ו שָׁ֣ם תִּתְּנ֑וּ נַחֲלָתֹֽו׃ ל[30]. י
48 נְאֻם֙ אֲדֹנָ֣י[a] יְהוִ֔ה׃ ס **48** 1 וְאֵ֙לֶּה֙ שְׁמֹ֣ות הַשְּׁבָטִ֔ים מִקְצֵ֖ה צָפֹ֣ונָה ד ר״פ בנ״ך. ג.ג
[a]אֶל[b]־יַ֣ד[a] דֶּ֔רֶךְ חֶ֖תְלָן | לְבֹ֣וא־חֲמָ֑ת חֲצַ֥ר עֵינָ֛ן גְּבֻ֥ול דַּמֶּ֖שֶׂק צָפֹ֣ונָה ה׳ וכל מגלה דכות
ב מ א. ב. ח. ג.ג
2 אֶל[b]־יַ֣ד חֲמָ֔ת וְהָיוּ־[c]לֹ֖ו[d] פְּאַת־קָדִ֣ים הַיָּ֑ם[d] דָּ֣ן אֶחָ֔ד׃ 2 וְעַל | גְּבֻ֖ול דָּֽן ה׳ וכל מגלה דכות ב מ א
3 מִפְּאַ֥ת[a] קָדִ֖ים עַד־[a]פְּאַת־יָ֑מָּה אָשֵׁ֥ר אֶחָֽד׃ 3 וְעַל | גְּבֻ֖ול אָשֵׁ֥ר מִפְּאַ֖ת
4 קָדִ֣ימָה וְעַד־֯פְּאַת־יָ֑מָּה נַפְתָּלִ֖י אֶחָֽד׃ 4 וְעַל | גְּבֻ֖ול נַפְתָּלִ֥י מִפְּאַ֖ת ב
5 [a]קָדְמָ֣ה עַד־[a]פְּאַת־יָ֑מָּה מְנַשֶּׁ֖ה אֶחָֽד׃ 5 וְעַל | גְּבֻ֖ול מְנַשֶּׁ֥ה מִפְּאַ֖ת ג חס[2]
6 [a]קָדְמָ֣ה עַד־[a]פְּאַת־יָ֑מָּה אֶפְרַ֖יִם אֶחָֽד׃ 6 וְעַל | גְּבֻ֖ול אֶפְרַ֥יִם מִפְּאַ֖ת ג חס[2]
7 [a]קָדִ֣ים וְעַד־[a]פְּאַת־יָ֑מָּה רְאוּבֵ֖ן אֶחָֽד׃ 7 וְעַל | גְּבֻ֖ול רְאוּבֵ֥ן מִפְּאַ֖ת [a]קָדִ֣ים ב

[23] Mm 651. [24] Mm 3911. [25] Mm 2996. [26] Mm 1317. [27] Mm 807. [28] Mm 2989. [29] Mm 455. [30] Mp sub loco. **Cp 48** [1] Mm 2990. [2] Mm 2994.

15 [a] 1 c 𝔏 pc Mss דרך cf 48,1 ‖ [b] 𝔊 + *Ημαθ,* ins חמת ex 16; cf 48,1 ‖ **16** [a] tr c 𝔊 post לבוא 15b cf 15[b] ‖ [b–b] 𝔊 *αὐλὴ τοῦ Σαυναν*; l חֲצַרָה עֵינ(ו)ן cf 17 48,1 Nu 34,9 ‖ [c] = על ‖ **17** [a] 1 c nonn Mss 𝔊 הַגּ׳ ‖ [b] 𝔊 *Ατναν* cf 16[b–b] 48,1 ‖ [c–c] > 𝔊*, gl ex 48,1? ‖ [d] dl cf 48,1 ‖ [e] 1 c pc Mss 𝔖 זאת cf 20b ‖ **18** [a] prp בין מֵחֲצַר עֵינ(ו)ן אֲשֶׁר ‖ [b] 𝔊 *(καὶ) ἀνὰ μέσον* = בין(ו)? ‖ [c] 𝔊(𝔖𝔙) *διορίζει*, prb l מַגְבִּיל ‖ [d] frt l c Ms עַד ‖ [e] l תְּמָרָה cf 𝔊𝔖 et 19 48,28 ‖ [f] l c pc Mss 𝔊𝔖 זאת cf 17[e] ‖ **19** [a] l c 𝔏 pc Mss 𝔖𝔙 בת– cf 48,28 ‖ [b] l c pc Mss 𝔊𝔙 זאת cf 18[f] ‖ **20** [a] 𝔊(𝔖) *διορίζει*, prb l מַגְבִּיל cf 18[c] ‖ **22** [a] 𝔖(𝔗𝔙) *nplgwn*, l יִפְּלוּ ‖ **23** [a] > 𝔊*, add ‖ **Cp 48, 1** [a–a] prp מִן־הַיָּם cf 47,17 ‖ [b] = עַל ‖ [c] 𝔊 *καὶ ἔσται* = וְהָיָה? ‖ [d–d] l מִפְאַת קָדִימָה (ו)עַד פְּאַת יָמָּה cf 𝔊 et 2 sqq ‖ **2–7** [a–a] frt l קדימה ועד cf 23–27[a]; sed num aequalitas ut in nonn Mss intenta?

עַד־[a]פְּאַת־יָמָּה יְהוּדָה אֶחָד׃ 8 וְעַל גְּבוּל יְהוּדָה מִפְּאַת 8
[a]קֶדְמָה עַד־[a]פְּאַת־יָמָּה תִּהְיֶה הַתְּרוּמָה אֲשֶׁר־תָּרִימוּ חֲמִשָּׁה וְעֶשְׂרִים
אֶלֶף רֹחַב וְאֹרֶךְ כְּאַחַד הַחֲלָקִים מִפְּאַת [a]קֶדְמָה עַד־[a]פְּאַת־יָמָּה ב׳. י״ב׳
וְהָיָה הַמִּקְדָּשׁ בְּתוֹכוֹ׃ 9 הַתְּרוּמָּה אֲשֶׁר תָּרִימוּ לַיהוָה אֹרֶךְ חֲמִשָּׁה 9
וְעֶשְׂרִים אֶלֶף וְרֹחַב [a]עֲשֶׂרֶת אֲלָפִים׃ 10 וְלָאֵלֶּה תִּהְיֶה תְּרוּמַת־ 10 ג׳ ר״פ וחד מן ה׳ בתרי׳ טעמ׳
הַקֹּדֶשׁ לַכֹּהֲנִים צָפוֹנָה חֲמִשָּׁה וְעֶשְׂרִים אֶלֶף וְיָמָּה רֹחַב [a]עֲשֶׂרֶת נג׳ [a]
אֲלָפִים וְקָדִימָה רֹחַב [a]עֲשֶׂרֶת אֲלָפִים וְנֶגְבָּה אֹרֶךְ [a]חֲמִשָּׁה וְעֶשְׂרִים כז׳ [a] ר׳ מנה בסיפ׳
אֶלֶף [b]וְהָיָה מִקְדַּשׁ־יְהוָה בְּתוֹכוֹ׃ 11 לַכֹּהֲנִים [a]הַמְקֻדָּשׁ מִבְּנֵי [a]צָדוֹק ה׳. ל׳
אֲשֶׁר שָׁמְרוּ מִשְׁמַרְתִּי אֲשֶׁר לֹא־תָעוּ בְּתָעוּת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל כַּאֲשֶׁר תָּעוּ יח׳ [a] ט׳ מנה בסיפ׳
הַלְוִיִּם׃ ס 12 וְהָיְתָה לָהֶם תְּרוּמָיָה [a]מִתְּרוּמַת הָאָרֶץ קֹדֶשׁ ל׳. ה׳ בנ״ד 12
קָדָשִׁים אֶל־[b]גְּבוּל הַלְוִיִּם׃ 13 וְהַלְוִיִּם [a]לְעֻמַּת גְּבוּל הַכֹּהֲנִים חֲמִשָּׁה
וְעֶשְׂרִים אֶלֶף אֹרֶךְ וְרֹחַב עֲשָׂרֶת אֲלָפִים כָּל־[b]אֹרֶךְ חֲמִשָּׁה וְעֶשְׂרִים
אֶלֶף וְרֹחַב [c]עֲשֶׂרֶת אֲלָפִים׃ 14 וְלֹא־יִמְכְּרוּ [a]מִמֶּנּוּ וְלֹא יָמֵר [b] וְלֹא ט׳ פסוק ולא ולא ולא . ל׳
יעביר [c] . כח׳ ק׳
יַעֲבֹר [c] רֵאשִׁית הָאָרֶץ כִּי־קֹדֶשׁ לַיהוָה׃ 15 וַחֲמֵשֶׁת אֲלָפִים הַנּוֹתָר ל׳ חס׳ . ו׳ בצורת הבית[10] . ב׳[11]
בָּרֹחַב עַל־פְּנֵי חֲמִשָּׁה וְעֶשְׂרִים אֶלֶף חֹל־הוּא לָעִיר לְמוֹשָׁב וּלְמִגְרָשׁ בתרכו חד מן ב׳ כת׳ ה בליש . ק׳ ל׳ . ח׳ פסוק מן ו׳ מילין דמיין ותלת משנ׳
וְהָיְתָה הָעִיר בְּתוֹכָהּ׃ 16 וְאֵלֶּה מִדּוֹתֶיהָ פְּאַת צָפוֹן חֲמֵשׁ מֵאוֹת 16 ה׳. חמש חד מן ה׳[12] כת׳ ולא קר׳
וְאַרְבַּעַת אֲלָפִים וּפְאַת־נֶגֶב חֲמֵשׁ [a]מֵאוֹת וְאַרְבַּעַת אֲלָפִים ב׳. ה׳
וּמִפְּאַת [b]קְדִים חֲמֵשׁ מֵאוֹת וְאַרְבַּעַת אֲלָפִים וּפְאַת־יָמָּה חֲמֵשׁ מֵאוֹת נג׳ . כז׳ [a] ר׳ מנה בסיפ׳
וְאַרְבַּעַת אֲלָפִים׃ 17 וְהָיָה מִגְרָשׁ לָעִיר צָפוֹנָה חֲמִשִּׁים וּמָאתַיִם וְנֶגְבָּה 17
חֲמִשִּׁים וּמָאתַיִם וְקָדִימָה חֲמִשִּׁים וּמָאתַיִם וְיָמָּה חֲמִשִּׁים וּמָאתָיִם׃ ז׳ חס׳ פאת
וְהַנּוֹתָר בָּאֹרֶךְ לְעֻמַּת | תְּרוּמַת הַקֹּדֶשׁ עֲשֶׂרֶת אֲלָפִים קָדִימָה 18 18
וַעֲשֶׂרֶת אֲלָפִים יָמָּה [a]וְהָיָה לְעֻמַּת תְּרוּמַת הַקֹּדֶשׁ [a]וְהָיְתָה תְבוּאָתוֹ תבואתו חד מן ב׳ כת׳ ה בליש ק׳

[3] Mp sub loco. [4] Mm 361. [5] Mm 2803. [6] Mm 2991. [7] Mm 2996. [8] Mm 953. [9] Mm 839. [10] Mm 2958 et Mm 3937. [11] Mm 2992. [12] Mm 2752.

7/8 [a–a] cf 2–7 [a–a] ‖ **9** [a–a] l עֶשְׂרִים אֶלֶף cf 45,1[b] ‖ **10** [a] > 𝔊[B]𝔖, gl? ‖ [b–b] 𝔊* *καὶ τὸ ὄρος τῶν ἁγίων ἔσται ἐν μέσῳ αὐτοῦ* ‖ **11** [a–a] 𝔊 *τοῖς ἡγιασμένοις υἱοῖς*, l בְּנֵי־ –cf 𝔖𝔗 ‖ **12** [a] l c pc Mss תְּרוּמָה cf Vrs ‖ [b] = עַל ‖ **13** [a] 𝔊(𝔙) *τοῖς δὲ Λευίταις*, l וְלַלְוִיִּם cf 10.11 ‖ [b] l הַכֹּל cf 𝔖 ‖ [c–c] 𝔊* *εἴκοσι χιλιάδες*, l עֶשְׂרִים אֶלֶף cf 9[a–a] ‖ **14** [a] 𝔊 *προσθήσεται* = יֹסִיף ‖ [b] 𝔊 *καταμετρηθήσεται* = ימד, frt l יָמַר; prp יָמְרוּ cf 𝔖𝔙 ‖ [c] prp יעבירו cf Q 𝔖 ‖ **16** [a] > 𝔠 mlt Mss Vrs, dl (dttg) ‖ [b] l c pc Mss 𝔊𝔖𝔗[fMs]𝔙 וּפְאַת ‖ **18** [a–a] frt dl (dttg).

19 לְלֹחֲמֵי לְעֹבְדֵי הָעִיר׃ 19 וְהָעֹבֵד[a] הָעִיר יַעַבְדֻוהוּ[b] מִכֹּל שִׁבְטֵי
20 יִשְׂרָאֵל׃ 20 כָּל־הַתְּרוּמָה חֲמִשָּׁה וְעֶשְׂרִים אֶלֶף בַּחֲמִשָּׁה ׀ וְעֶשְׂרִים
אֶלֶף רִבְּעִית[a] תָּרִימוּ אֶת־תְּרוּמַת הַקֹּדֶשׁ אֶל־[b]אֲחֻזַּת הָעִיר׃
21 וְהַנּוֹתָר לַנָּשִׂיא מִזֶּה ׀ וּמִזֶּה ׀ לִתְרוּמַת־הַקֹּדֶשׁ וְלַאֲחֻזַּת הָעִיר אֶל־[a]פְּנֵי
חֲמִשָּׁה וְעֶשְׂרִים אֶלֶף ׀ תְּרוּמָה[b] עַד־גְּבוּל קָדִימָה וְיָמָּה עַל־פְּנֵי חֲמִשָּׁה
וְעֶשְׂרִים אֶלֶף עַל־[c]גְּבוּל יָמָּה לְעֻמַּת חֲלָקִים[d] לַנָּשִׂיא וְהָיְתָה תְּרוּמַת
22 הַקֹּדֶשׁ וּמִקְדַּשׁ הַבַּיִת בְּתוֹכָהּ׃ 22 וּמֵאֲחֻזַּת[a] הַלְוִיִּם וּמֵאֲחֻזַּת[a] הָעִיר
בְּתוֹךְ אֲשֶׁר לַנָּשִׂיא יִהְיֶה בֵּין ׀ גְּבוּל יְהוּדָה וּבֵין ׀ גְּבוּל בִּנְיָמִן [b]לַנָּשִׂיא
23 יִהְיֶה[b]׃ 23 וְיֶתֶר הַשְּׁבָטִים מִפְאַת קָדִימָה עַד־[a]פְּאַת־יָמָּה בִּנְיָמִן
24 אֶחָד׃ 24 וְעַל ׀ גְּבוּל בִּנְיָמִן מִפְאַת קָדִימָה עַד־[a]פְּאַת־יָמָּה שִׁמְעוֹן
25 אֶחָד׃ 25 וְעַל ׀ גְּבוּל שִׁמְעוֹן מִפְאַת קָדִימָה עַד־[a]פְּאַת־יָמָּה יִשָּׂשכָר[b]
26 אֶחָד׃ 26 וְעַל ׀ גְּבוּל יִשָּׂשכָר[b] מִפְאַת קָדִימָה עַד־[a]פְּאַת־יָמָּה זְבוּלֻן
27 אֶחָד׃ 27 וְעַל ׀ גְּבוּל זְבוּלֻן מִפְאַת קָדְמָה עַד־[a]פְּאַת־יָמָּה גָּד אֶחָד׃
28 וְעַל ׀ גְּבוּל גָּד אֶל־פְּאַת נֶגֶב תֵּימָנָה וְהָיָה גְּבוּל[a] מִתָּמָר מֵי[b] מְרִיבַת
29 קָדֵשׁ נַחֲלָה עַל־[c]הַיָּם הַגָּדוֹל׃ 29 זֹאת הָאָרֶץ אֲשֶׁר־תַּפִּילוּ מְנַחֲלָה[a]
לְשִׁבְטֵי יִשְׂרָאֵל וְאֵלֶּה מַחְלְקוֹתָם נְאֻם אֲדֹנָי[b] יְהוִה׃ פ
30 וְאֵלֶּה תּוֹצְאֹת הָעִיר מִפְאַת צָפוֹן חֲמֵשׁ מֵאוֹת וְאַרְבַּעַת אֲלָפִים
31 מִדָּה׃ 31 וְשַׁעֲרֵי הָעִיר עַל־שְׁמוֹת שִׁבְטֵי יִשְׂרָאֵל שְׁעָרִים שְׁלוֹשָׁה
32 צָפוֹנָה שַׁעַר רְאוּבֵן אֶחָד שַׁעַר יְהוּדָה אֶחָד שַׁעַר לֵוִי אֶחָד׃ 32 וְאֶל־[a]
פְּאַת קָדִימָה חֲמֵשׁ מֵאוֹת וְאַרְבַּעַת אֲלָפִים[b] וּשְׁעָרִים שְׁלֹשָׁה וְשַׁעַר[c]
33 יוֹסֵף אֶחָד שַׁעַר בִּנְיָמִן אֶחָד שַׁעַר דָּן אֶחָד׃ 33 וּפְאַת־נֶגְבָּה חֲמֵשׁ
מֵאוֹת וְאַרְבַּעַת אֲלָפִים מִדָּה וּשְׁעָרִים שְׁלֹשָׁה שַׁעַר שִׁמְעוֹן אֶחָד

[13] Mm 1462. [14] Mm 919. [15] Mm 3998. [16] Mm 2958 et Mm 3937. [17] Mm 1348. [18] Mm 2993. [19] Mm 2994. [20] Mm 2995. [21] Mm 2959. [22] Mp sub loco. [23] Mm 2996.

ל. ג מל בלישׁ[13]
ל
ד מל[14]
יו בטע[15]
יב. ז חס פאת ד בצורת הבית[16]
ה[17]. ד[18]
בתיכן חד מן ב כת ה בלישׁ ק
ג חס[19]
ב בסיפ
ב כת כן. ל[20]
יו מל וכל מגלה רבוע[21]
נג
ה. כז[22] ד[23] מנה בסיפ

19 [a] G *οἱ δὲ ἐργαζόμενοι* = וְעֹבְדֵי? ‖ [b] G *ἐργῶνται αὐτήν* = בָּהּ–? ‖ **20** [a] frt l רְבוּעָה (43,16) vel מְרֻבַּעַת (40,47 45,2) ‖ [b] = עַל ‖ **21** [a] = עַל ‖ [b] > GS; prb l קָדִימָה ‖ [c] l c nonn Mss GTV עַד ‖ [d] G *τῶν μερίδων*, l חֲתָ׳ ‖ **22** [a] l וַאֲחֻזת ‖ [b–b] > S ‖ **23–27** [a] frt l וְעַד cf 2 – 8[a–a] ‖ [b] sic L, mlt Mss Edd יש׳ ‖ **28** [a] l c nonn Mss הַגְּ׳ ‖ [b] 2 Mss SV pr ־עַד (cf 47,19), G pr cop ‖ [c] pc Mss T אֶל cf 47,19; 2 Mss G עד ‖ **29** [a] l c pc Mss GSV בְּנֵי cf 45,1 47,22 ‖ [b] > G*, add ‖ **32** [a] = וְעַל ‖ [b] G[L](S) + *μέτρῳ* = מְדָּה cf 30.33.34 ‖ [c] l c nonn Mss GSTMssV שׁער cf 31.33.34.

34 שַׁעַר יְשָׁשכָר אֶחָד שַׁעַר זְבוּלֻן אֶחָד׃ 34 פְּאַת־[a]יָמָּה חֲמֵשׁ מֵאוֹת ל ר״פ[24]
וְאַרְבַּעַת אֲלָפִים[b] שַׁעֲרֵיהֶם[c] שִׁלְשָׁה שַׁעַר גָּד אֶחָד שַׁעַר אָשֵׁר אֶחָד
35 שַׁעַר נַפְתָּלִי אֶחָד׃ 35 סָבִיב שְׁמֹנָה עָשָׂר אָלֶף וְשֵׁם־הָעִיר מִיּוֹם ג ר״פ[25]
יְהוָה שָׁמָּה׃ יח ס״פ ד[26] מנה בסיפ

סכום הפסוקים של ספר
אלף ומאתים
ושבעים ושלשה
וחציו ויהי בעשתי[27]
וסדרים כט

[24] Mm 978. [25] Mm 3215. [26] Mm 2908. [27] Ez 26, 1.

34 [a] prb l c pc Mss 𝔊𝔖𝔗[Edd]𝔙 וּפְ׳ cf 32.33 || [b] 𝔊(𝔖) + *μέτρῳ* = מְדָּה cf 32[b] || [c] prb l c Ms 𝔊*𝔖 וּשְׁעָרִים; 𝔙 pr cop.

[ס א] **1** 1 דְּבַר־יְהוָה ׀ אֲשֶׁר הָיָה אֶל־הוֹשֵׁעַ בֶּן־בְּאֵרִי בִּימֵי עֻזִּיָּהוּ יוֹתָם נ׳
אָחָז יְחִזְקִיָּהוּ מַלְכֵי יְהוּדָה וּבִימֵי יָרָבְעָם בֶּן־יוֹאָשׁ מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל׃ נ׳
2 תְּחִלַּת דִּבֶּר[a]־יְהוָה בְּהוֹשֵׁעַ פ ג ור״פ[3]. נ׳[4]
וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־הוֹשֵׁעַ
לֵךְ קַח־לְךָ אֵשֶׁת זְנוּנִים וְיַלְדֵי זְנוּנִים ל
כִּי־זָנֹה תִּזְנֶה הָאָרֶץ מֵאַחֲרֵי יְהוָה׃ ל וכתה
3 וַיֵּלֶךְ וַיִּקַּח אֶת־גֹּמֶר בַּת־דִּבְלָיִם וַתַּהַר וַתֵּלֶד־לוֹ בֵּן׃ 4 וַיֹּאמֶר ל. ב. ו ר״פ[5]
יְהוָה אֵלָיו
קְרָא שְׁמוֹ יִזְרְעֶאל כִּי־עוֹד מְעַט
וּפָקַדְתִּי אֶת־דְּמֵי יִזְרְעֶאל עַל־בֵּית יֵהוּא נ׳
וְהִשְׁבַּתִּי מַמְלְכוּת בֵּית יִשְׂרָאֵל׃ נ׳[6]. ד כסיפ[8] ד׳[7].
5 וְהָיָה בַּיּוֹם הַהוּא
וְשָׁבַרְתִּי אֶת־קֶשֶׁת יִשְׂרָאֵל בְּעֵמֶק יִזְרְעֶאל׃
6 וַתַּהַר עוֹד וַתֵּלֶד בַּת וַיֹּאמֶר לוֹ
קְרָא שְׁמָהּ לֹא רֻחָמָה כִּי לֹא אוֹסִיף עוֹד ד וחס. נ׳ט
אֲרַחֵם אֶת־בֵּית יִשְׂרָאֵל כִּי־[a]נָשֹׂא אֶשָּׂא לָהֶם׃ ד כסיפ[8]. כג
7 [a]וְאֶת־בֵּית יְהוּדָה אֲרַחֵם וְהוֹשַׁעְתִּים בַּיהוָה אֱלֹהֵיהֶם וְלֹא ג מיחד[9]. ל
אוֹשִׁיעֵם בְּקֶשֶׁת וּבְחֶרֶב וּבְמִלְחָמָה בְּסוּסִים וּבְפָרָשִׁים[a]׃ ב. ל[10]. ג[11]
8 וַתִּגְמֹל אֶת־לֹא רֻחָמָה וַתַּהַר וַתֵּלֶד בֵּן׃ 9 וַיֹּאמֶר ד וחס
קְרָא שְׁמוֹ לֹא עַמִּי כִּי אַתֶּם לֹא עַמִּי מז פסוק לא לא לא
וְאָנֹכִי לֹא־[a]אֶהְיֶה לָכֶם׃ ס

Cp 1 [1]Gn 26,34. [2]Mm 2997. [3]Mm 2998. [4]Mm 2999. [5]Mm 1931. [6]Mm 815. [7]Mm 1612. [8]Mm 953. [9]Mm 2526. [10]Mm 2903. [11]Mm 3000.

Cp 1,2 [a] 𝔊 *λόγου* cf 𝔖 ‖ **6** [a–a] 𝔊 *ἀντιτασσόμενος ἀντιτάξομαι*, prp שָׂנֹא אֶשְׂנָא; frt l לֹא אֶשָּׂא ‖ **7** [a–a] add ‖ **9** [a–a] prb l אֱלֹהֵיכֶם.

2 1 וְהָיָה מִסְפַּר בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל כְּחוֹל הַיָּם ג בטע ר״פ בסיפ[1]
אֲשֶׁר לֹא־יִמַּד וְלֹא יִסָּפֵר יז מ״פ לא ולא לא[2]. ל
וְהָיָה בִּמְקוֹם אֲשֶׁר־יֵאָמֵר לָהֶם לֹא־עַמִּי אַתֶּם
יֵאָמֵר לָהֶם בְּנֵי אֵל־חָי׃
2 וְנִקְבְּצוּ בְנֵי־יְהוּדָה וּבְנֵי־יִשְׂרָאֵל יַחְדָּו הי וכל ר״פ דכות[3]
וְשָׂמוּ לָהֶם רֹאשׁ אֶחָד וְעָלוּ מִן־הָאָרֶץ
כִּי גָדוֹל יוֹם יִזְרְעֶאל׃
3 אִמְרוּ לַאֲחֵיכֶם עַמִּי וְלַאֲחוֹתֵיכֶם רֻחָמָה׃ ל. ד וחס

4 רִיבוּ בְאִמְּכֶם רִיבוּ כִּי־הִיא לֹא אִשְׁתִּי וְאָנֹכִי לֹא אִישָׁהּ[a] כה[4]
וְתָסֵר זְנוּנֶיהָ מִפָּנֶיהָ[b] וְנַאֲפוּפֶיהָ מִבֵּין שָׁדֶיהָ׃ ל. ל
5 פֶּן־אַפְשִׁיטֶנָּה עֲרֻמָּה וְהַצַּגְתִּיהָ כְּיוֹם הִוָּלְדָהּ ל. ל. יא[5]
וְשַׂמְתִּיהָ כַמִּדְבָּר וְשַׁתְּהָ כְּאֶרֶץ צִיָּה וַהֲמִתִּיהָ בַצָּמָא[a]׃ ו[6]. ל. ה[7]
6 וְאֶת־בָּנֶיהָ לֹא אֲרַחֵם כִּי־בְנֵי זְנוּנִים הֵמָּה׃
7 כִּי זָנְתָה אִמָּם הֹבִישָׁה הוֹרָתָם ל
כִּי אָמְרָה אֵלְכָה אַחֲרֵי מְאַהֲבַי
נֹתְנֵי לַחְמִי וּמֵימַי צַמְרִי וּפִשְׁתִּי שַׁמְנִי וְשִׁקּוּיָי׃ ב. ג. ל
8 לָכֵן[a] הִנְנִי־שָׂךְ אֶת־[a]דַּרְכֵּךְ[b] בַּסִּירִים ל
וְגָדַרְתִּי אֶת־גְּדֵרָהּ וּנְתִיבוֹתֶיהָ לֹא תִמְצָא׃ ל
9 וְרָדְפָה אֶת־מְאַהֲבֶיהָ וְלֹא־תַשִּׂיג אֹתָם ל
וּבִקְשָׁתַם וְלֹא תִמְצָא[a] וְאָמְרָה אֵלְכָה ל. ח[8]
וְאָשׁוּבָה אֶל־אִישִׁי הָרִאשׁוֹן כִּי טוֹב לִי אָז מֵעָתָּה׃ ח[9]. ס
10 וְהִיא לֹא יָדְעָה כִּי אָנֹכִי נָתַתִּי לָהּ הַדָּגָן וְהַתִּירוֹשׁ וְהַיִּצְהָר ג[10]
וְכֶסֶף הִרְבֵּיתִי לָהּ וְזָהָב עָשׂוּ לַבָּעַל[a]׃
11 לָכֵן אָשׁוּב וְלָקַחְתִּי דְגָנִי בְּעִתּוֹ וְתִירוֹשִׁי בְּמוֹעֲדוֹ ל. ג מל[11]
וְהִצַּלְתִּי צַמְרִי וּפִשְׁתִּי[a] לְכַסּוֹת אֶת־עֶרְוָתָהּ׃ ב

Cp 2 [1]Mp sub loco. [2]Mm 1613. [3]Mm 470. [4]Mm 1506. [5]Mm 1630. [6]Mm 2503. [7]Mm 1114. [8]Mm 3001. [9]Mm 1776. [10]Mm 3002. [11]Mm 3003.

Cp 2,4 [a–a] nonn add hab, sed l 𝔐 ‖ [b] sic L, mlt Mss Edd הִנִּיהָ– ‖ **5** [a–a] cf 4[a–a] ‖ **8** [a] add? ‖ [b] l דרכה cf 𝔊𝔖 ‖ **9** [a] 𝔊(𝔖) + *αὐτούς* ‖ **10** [a–a] add? ‖ **11** [a] frt hemist exc.

12 וְעַתָּה אֲגַלֶּה אֶת־נַבְלֻתָּהּ לְעֵינֵי מְאַהֲבֶיהָ וְאִישׁ לֹא־יַצִּילֶנָּה כ בטע. ב. ל

13 וְהִשְׁבַּתִּי כָּל־מְשׂוֹשָׂהּ חַגָּהּ חָדְשָׁהּ וְשַׁבַּתָּהּ וְכֹל מוֹעֲדָהּ׃ [מִדֵּי׃ יג¹² .ל .ל .ל .ל

14 וַהֲשִׁמֹתִי גַּפְנָהּ וּתְאֵנָתָהּ אֲשֶׁר אָמְרָה

אֶתְנָה[a] הֵמָּה לִּי אֲשֶׁר נָתְנוּ־לִי מְאַהֲבָי ל

וְשַׂמְתִּים לְיַעַר וַאֲכָלָתַם חַיַּת הַשָּׂדֶה׃ ב

15 וּפָקַדְתִּי עָלֶיהָ אֶת־יְמֵי הַבְּעָלִים אֲשֶׁר תְּקַטֵּיר[a] לָהֶם

וַתַּעַד נִזְמָהּ וְחֶלְיָתָהּ וַתֵּלֶךְ אַחֲרֵי מְאַהֲבֶיהָ ל .ל .ל

וְאֹתִי שָׁכְחָה נְאֻם־יְהוָה׃ פ

16 לָכֵן הִנֵּה אָנֹכִי מְפַתֶּיהָ וְהֹלַכְתִּיהָ הַמִּדְבָּר וְדִבַּרְתִּי עַל־לִבָּהּ׃ ל .יג¹³ חס ו ול בליש

17 וְנָתַתִּי לָהּ אֶת־כְּרָמֶיהָ מִשָּׁם וְאֶת־עֶמֶק עָכוֹר לְפֶתַח תִּקְוָה ל .ל

וְעָנְתָה שָׁמָּה כִּימֵי נְעוּרֶיהָ וּכְיוֹם[a] עֲלֹתָהּ מֵאֶרֶץ־מִצְרָיִם׃ ס ד .יא¹⁴ ול בליש .
ג ב מל ורחד חס¹⁵

18 וְהָיָה בַּיּוֹם־הַהוּא נְאֻם־יְהוָה

תִּקְרְאִי[a] אִישִׁי וְלֹא־תִקְרְאִי[b]־לִי עוֹד בַּעְלִי׃ ח¹⁶

19 [a]וַהֲסִרֹתִי אֶת־שְׁמוֹת הַבְּעָלִים מִפִּיהָ וְלֹא־יִזָּכְרוּ עוֹד בִּשְׁמָם׃

20 וְכָרַתִּי לָהֶם בְּרִית בַּיּוֹם הַהוּא

עִם־חַיַּת הַשָּׂדֶה וְעִם־עוֹף הַשָּׁמַיִם וְרֶמֶשׂ הָאֲדָמָה

וְקֶשֶׁת וְחֶרֶב וּמִלְחָמָה אֶשְׁבֹּר מִן־הָאָרֶץ ג מל בליש

וְהִשְׁכַּבְתִּים לָבֶטַח׃

21 [a]וְאֵרַשְׂתִּיךְ לִי לְעוֹלָם ג

וְאֵרַשְׂתִּיךְ לִי בְּצֶדֶק וּבְמִשְׁפָּט וּבְחֶסֶד וּבְרַחֲמִים׃ ג .ג

22 וְאֵרַשְׂתִּיךְ לִי בֶּאֱמוּנָה וְיָדַעַתְּ אֶת־[a]יְהוָה׃ ס ג .ז¹⁷

23 וְהָיָה ו בַּיּוֹם הַהוּא אֶעֱנֶה[a] נְאֻם־יְהוָה ו בטע בסיפ

אֶעֱנֶה אֶת־הַשָּׁמַיִם וְהֵם יַעֲנוּ אֶת־הָאָרֶץ׃

24 וְהָאָרֶץ תַּעֲנֶה אֶת־הַדָּגָן וְאֶת־הַתִּירוֹשׁ וְאֶת־הַיִּצְהָר ח ר״פ¹⁸ .
יח מסרק את ראה ראה את
וְהֵם יַעֲנוּ אֶת־יִזְרְעֶאל׃

¹²Mm 815. ¹³Mm 1871. ¹⁴Mm 1630. ¹⁵Mm 1530 contra textum. ¹⁶Mm 1776. ¹⁷Mm 2392. ¹⁸Mm 4.

14 [a] prp אתנן ‖ **15** [a] prp תְּקַטֵּר cf 4,13 11,2 ‖ **17** [a] sic L = וכ׳ + וכ׳, mlt Mss Edd וכ׳ ‖ **18** [a] prp לי תקרא cf ΘSV ‖ [b] prp תקרא cf ΘSV ‖ **19** [a] excipit 17? ‖ **21** [a] excipit 18? ‖ **22** [a] mlt Mss ν כִּי אֲנִי ‖ **23** [a] > ΘS.

ד וחס 25 וּרְעִיתִיהָ[a] לִי בָּאָרֶץ וְרִחַמְתִּי אֶת־לֹא רֻחָמָה
יא[19]. ב. כנ מלעיל וְאָמַרְתִּי לְלֹא־עַמִּי עַמִּי־אַתָּה וְהוּא יֹאמַר אֱלֹהָי׃ פ

ל. ל[1]. ל 3 1 וַיֹּאמֶר יְהוָה אֵלַי עוֹד לֵךְ אֱהַב־אִשָּׁה אֲהֻבַת[a] רֵעַ וּמְנָאֶפֶת[b] כְּאַהֲבַת 3
ד[2]. ל יְהוָה[b] אֶת־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְהֵם פֹּנִים אֶל־אֱלֹהִים אֲחֵרִים וְאֹהֲבֵי אֲשִׁישֵׁי
ל עֲנָבִים׃ 2 וָאֶכְרֳכָה לִּי בַּחֲמִשָּׁה עָשָׂר כֶּסֶף וְחֹמֶר שְׂעֹרִים[a] וּלְתֶךְ 2
שְׂעֹרִים[a]׃ 3 וָאֹמַר אֵלֶיהָ יָמִים רַבִּים תֵּשְׁבִי לִי לֹא תִזְנִי וְלֹא תִהְיִי 3
ה[a]. יא ס״פ[4]. לט. כ[5] לְאִישׁ וְגַם־אָנִי[a] אֵלַיִךְ׃ 4 כִּי | יָמִים רַבִּים יֵשְׁבוּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל אֵין מֶלֶךְ 4
ל[6]. ב זקף קט. ז חס וְאֵין שָׂר וְאֵין זֶבַח וְאֵין מַצֵּבָה וְאֵין אֵפוֹד וּתְרָפִים׃ 5 אַחַר יָשֻׁבוּ בְנֵי 5
כ יִשְׂרָאֵל וּבִקְשׁוּ אֶת־יְהוָה אֱלֹהֵיהֶם[a] וְאֶת־דָּוִד מַלְכָּם[a] וּפָחֲדוּ אֶל־יְהוָה
ג ומל[7] וְאֶל־טוּבוֹ[a] בְּאַחֲרִית הַיָּמִים[a]׃ פ

4 1 שִׁמְעוּ דְבַר־יְהוָה בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
לו מל כִּי רִיב לַיהוָה עִם־יוֹשְׁבֵי הָאָרֶץ
ג כִּי אֵין־אֱמֶת וְאֵין־חֶסֶד וְאֵין־דַּעַת אֱלֹהִים בָּאָרֶץ׃
ל 2 אָלֹה וְכַחֵשׁ וְרָצֹחַ וְגָנֹב וְנָאָף
בי פָּרָצוּ[a] וְדָמִים בְּדָמִים נָגָעוּ׃
מט מל בנביא 3 עַל־כֵּן | תֶּאֱבַל הָאָרֶץ וְאֻמְלַל[a] כָּל־יוֹשֵׁב בָּהּ
ג. כנ מסול וגם ובתר תלת מילין. ב בְּחַיַּת הַשָּׂדֶה[b] וּבְעוֹף הַשָּׁמַיִם וְגַם־דְּגֵי הַיָּם יֵאָסֵפוּ׃

ל 4 אַךְ אִישׁ אַל־יָרֶב וְאַל־יוֹכַח אִישׁ
[a]וְעַמְּךָ כְּמְרִיבֵי כֹהֵן[a]׃
5 וְכָשַׁלְתָּ הַיּוֹם[a] [b]וְכָשַׁל גַּם־נָבִיא עִמָּךְ לָיְלָה[b]
ל. ל [c]וְדָמִיתִי[d] אִמֶּךָ[c]׃ 6 נִדְמוּ[a] עַמִּי מִבְּלִי הֹדָעַת

[19] Mm 2442. Cp 3 [1] חד מבאפת Prv 30,20. [2] Mm 3093. [3] Mm 2449. [4] Okhl 357. [5] Mm 534. [6] וחד אין שר Gn 39,23. [7] Mm 3499. Cp 4 [1] Mm 4140. [2] Mm 1629.

25 [a] prp הוֹ– ‖ **Cp 3,1** [a] prb l אֲהֻבַת cf ⅁⅄ע ‖ [b–b] prp כאהבתי, sed cf 1,2 ‖ **2** [a–a] 𝔊 *καὶ νεβελ οἴνου* ‖ **3** [a] prb ins לֹא אָבוֹא ‖ **5** [a–a] nonn add hab, sed l 𝔘𝔩 ‖ **Cp 4,2** [a] 𝔊 *κέχυται ἐπὶ τῆς γῆς* = פִּרְצוּ בָאָרֶץ? prp וּפָרֹץ, frt l פֶּרֶץ פָּרָצוּ (hpgr) ‖ **3** [a] > 𝔊* *(σὺν πᾶσι)*, frt l (כֹּל)בְּ vel (כֹּל)עִם־ ‖ [b] 𝔊* + *καὶ σὺν τοῖς ἑρπετοῖς τῆς γῆς* = וּבְרֶמֶשׂ הָאֲדָמָה cf 2,20, frt ins m cs; al dl ayb ‖ **4** [a–a] crrp; frt l (הַ)כֹּהֵן רָב אֲנִי וְעַמְּךָ vel (הַ)כֹּהֵן רִיבֵי וְעַמְּךָ ‖ **5** [a] 𝔊 *ἡμέρας*, prp ביום vel יוֹמָם ‖ [b–b] dl gl? al aβ add hab ‖ [c–c] prp ודמיתָ אֶת־עַמֶּךָ ‖ [d] frt l וְדָמִיתָ cf ⅁ ‖ **6** [a] prp נִדְמָה.

כִּי־אַתָּה הַדַּעַת מָאַסְתָּ וְאֶמְאָסְךָ[b] מִכַּהֵן לִי מח[3] כת׳ א לא קר׳ ול בלוש . ב
וַתִּשְׁכַּח תּוֹרַת אֱלֹהֶיךָ אֶשְׁכַּח בָּנֶיךָ גַּם־אָנִי׃ ל
7 כְּרָבָּם כֵּן חָטְאוּ־לִי כְּבוֹדָם[a] בְּקָלוֹן אָמִיר[b]׃ ל . ב
8 חַטַּאת עַמִּי יֹאכֵלוּ וְאֶל־עֲוֹנָם יִשְׂאוּ נַפְשָׁם[a]׃ כ . ג דמטע
9 [a]וְהָיָה כָּעָם כַּכֹּהֵן ב[4]
וּפָקַדְתִּי עָלָיו דְּרָכָיו וּמַעַלְלָיו אָשִׁיב לוֹ׃
10 וְאָכְלוּ וְלֹא יִשְׂבָּעוּ הָזְנוּ[a] וְלֹא יִפְרָצוּ ב[5]
[b]כִּי־[c]אֶת־יְהוָה[c] עָזְבוּ לִשְׁמֹר[b]׃ 11 [a]זְנוּת וְיַיִן ל
וְ[a]תִירוֹשׁ יִקַּח־לֵב׃ 12 עַמִּי[a]
בְּעֵצוֹ יִשְׁאָל וּמַקְלוֹ יַגִּיד לוֹ ל זקף קמ . ל
כִּי רוּחַ זְנוּנִים הִתְעָה[b] וַיִּזְנוּ מִתַּחַת אֱלֹהֵיהֶם׃
13 עַל־רָאשֵׁי הֶהָרִים יִזְבָּחוּ וְעַל־הַגְּבָעוֹת יְקַטֵּרוּ עה . ה
תַּחַת אַלָּון וְלִבְנֶה וְאֵלָה כִּי טוֹב צִלָּהּ ג . ל[6] . ב
עַל־כֵּן תִּזְנֶינָה בְנוֹתֵיכֶם[a] וְכַלּוֹתֵיכֶם[a] תְּנָאַפְנָה׃ [תְּנָאַפְנָה][a] ב ומל
14 [a]לֹא־אֶפְקֹד עַל־בְּנוֹתֵיכֶם[b] כִּי תִזְנֶינָה וְעַל־כַּלּוֹתֵיכֶם[b] כִּי ב מל . ב ומל
כִּי־הֵם עִם־הַזֹּנוֹת יִפָּרֵדוּ[c] וְעִם־הַקְּדֵשׁוֹת יְזַבֵּחוּ ל . ל
וְעָם לֹא־יָבִין יִלָּבֵט׃ ג[7] . ג
15 [a]אִם־זֹנֶה אַתָּה יִשְׂרָאֵל אַל־יֶאְשַׁם יְהוּדָה [יְהוָה׃] ב חד חס וחד מל[8] . יח פסוק דמיין[9]
וְאַל־[b]תָּבֹאוּ הַגִּלְגָּל וְאַל־תַּעֲלוּ בֵּית אָוֶן וְאַל־תִּשָּׁבְעוּ חַי־ ל
16 כִּי כְּפָרָה סָרָרָה סָרֵר יִשְׂרָאֵל ל וחד מן ד[10] בחד לשון . ל . ל[6]
עַתָּה יִרְעֵם יְהוָה כְּכֶבֶשׂ בַּמֶּרְחָב׃ ג[11] . ב . ג
17 חֻבַּר עֲצַבִּים אֶפְרָיִם [a]הַנַּח־לוֹ׃ 18 [a]סָר[b] סָבְאָם[a] ד קמ וכל אתנח וס״פ דכות[12] . ל

[3] Mm 898. [4] Mm 3004. [5] Prv 3,10. [6] Mp sub loco. [7] Mm 3005. [8] Mm 3006. [9] Mm 3911. [10] Mm 1347. [11] Mm 3007. [12] Mm 906.

6 [b] mlt Mss ואמאסך; crrp ex ואמאסך אֲנִי (𝔊 *κἀγὼ ἀπώσομαί σέ*)? ‖ **7** [a] Tiq soph כבודי ‖ [b] 𝔗𝔖 3 pl, prp הֵמִירוּ (Tiq soph) ‖ **8** [a] nonn Mss Vrs נפשָׁם, prb l ‖ **9** [a] tot v add? ‖ **10** [a] prp c 2 Mss והזנו, al יזנו ‖ [b–b] prb add ‖ [c–c] frt l אֹתִי ‖ **11** [a–a] prb l זְנוּנִים et cj c 10 cf 𝔊𝔖 ‖ **12** [a] cj c 11 cf 𝔊 ‖ [b] prb l c pc Mss עָם– cf 𝔗𝔖𝔙 ‖ **13** [a] prp יהם– ‖ **14** [a–a] add? ‖ [b] cf 13[a] ‖ [c] l יִפְרְדוּ ‖ **15** [a] tot v prb add cf Am 5,5 8,14 ‖ [b] nonn Mss 𝔗[Mss] אל; 𝔊 *(καὶ Ιουδα) μή* ‖ **17** [a–a] frt l וַיָּנַח בְּ et cj c 18 ‖ **18** [a–a] cj c 17 ‖ [b] prb l סַד.

ל . ל [e]הַזֹּנָה הִזְנּוּ [c] [d]אָהֲבוּ הֵבּוּ [d] קְלוֹן מָגִנֶּיהָ׃

יב[13] מל וכל יהושע שפטים ויחזק דכות ב מ ג . ל 19 צָרַר רוּחַ אוֹתָהּ [a] בְּכְנָפֶיהָ וְיֵבֹשׁוּ מִזִּבְחוֹתָם [b] ס

ד . ד בסיפ׳ . ג[2] . ח 5 1 שִׁמְעוּ־זֹאת הַכֹּהֲנִים וְהַקְשִׁיבוּ בֵּית [a] יִשְׂרָאֵל וּבֵית הַמֶּלֶךְ הַאֲזִינוּ
כִּי לָכֶם הַמִּשְׁפָּט

ל . ל כִּי־פַח הֱיִיתֶם לְמִצְפָּה וְרֶשֶׁת פְּרוּשָׂה עַל־תָּבוֹר׃ 2 [a]וְשַׁחֲטָה

ב[a] [c]מוּסָר לְכֻלָּם׃ וַאֲנִי [b][a]הָעְמִיקוּ שַׁשִּׁים]

לג . נז וכל חלים דכות ב מ יא 3 אֲנִי יָדַעְתִּי אֶפְרַיִם וְיִשְׂרָאֵל לֹא־נִכְחַד מִמֶּנִּי
כִּי עַתָּה הִזְנֵיתָ [a] אֶפְרַיִם נִטְמָא יִשְׂרָאֵל׃

יב[a] יא מנה בנביא . ל 4 לֹא יִתְּנוּ [a] מַעַלְלֵיהֶם לָשׁוּב אֶל־אֱלֹהֵיהֶם
כִּי רוּחַ זְנוּנִים בְּקִרְבָּם וְאֶת־יְהוָה לֹא יָדָעוּ׃

ו[a] ח[a] . לג . ח וכל מנשה ואפרים דכות[7] 5 וְעָנָה [a] גְאוֹן־יִשְׂרָאֵל בְּפָנָיו וְיִשְׂרָאֵל [b] וְאֶפְרַיִם [c] יִכָּשְׁלוּ בַּעֲוֹנָם
[d] כָּשַׁל גַּם־יְהוּדָה עִמָּם [d] ׃

6 בְּצֹאנָם וּבִבְקָרָם יֵלְכוּ לְבַקֵּשׁ אֶת־יְהוָה
וְלֹא יִמְצָאוּ חָלַץ מֵהֶם׃

ל 7 בַּיהוָה בָּגָדוּ כִּי־בָנִים זָרִים יָלָדוּ
עַתָּה [a] יֹאכְלֵם חֹדֶשׁ [b] אֶת־חֶלְקֵיהֶם׃ ס

כ בטע . ל

ד בטע ר״פ 8 תִּקְעוּ שׁוֹפָר בַּגִּבְעָה חֲצֹצְרָה בָּרָמָה
יז מל[a] הָרִיעוּ בֵּית אָוֶן אַחֲרֶיךָ [a] בִּנְיָמִין׃

9 אֶפְרַיִם לְשַׁמָּה תִּהְיֶה בְּיוֹם תּוֹכֵחָה
בְּשִׁבְטֵי יִשְׂרָאֵל הוֹדַעְתִּי נֶאֱמָנָה׃

ג ר״פ 10 הָיוּ שָׂרֵי יְהוּדָה כְּמַסִּיגֵי גְּבוּל
ד מל עֲלֵיהֶם אֶשְׁפֹּךְ כַּמַּיִם עֶבְרָתִי׃

[13]Mm 1009. **Cp 5** [1]Mm 953. [2]Mm 2118. [3]Mm 3364. [4]Mm 230. [5]Mm 2323. [6]Mm 3008. [7]Mm 1396. [8]Mm 262.

18 [c–c] exc vb? ‖ [d–d] dl הבו, dttg (cf 𝔊) vel potius l אָהֲבוּ אָהֵב (cf σ′) ‖ [e] 𝔊 *ἐκ φρυάγματος αὐτῆς* (vel *αὐτῶν*), prp מִגְאוֹנָם; frt l גִּנֵּיהֶם (קְלוֹן) ‖ **19** [a] prb l אותם cf v b ‖ [b] prb l מִמִּזְבְּחוֹתָם cf 𝔊𝔖𝔗 ‖ **Cp 5,1** [a] prp שָׂרֵי ‖ **2** [a–a] crrp; prp תַּעֲמִיקוּ שַׁשִּׁים, prb l וְשַׁחַת שַׁשִּׁים, sed l וּשׂ ‖ [b] prp הֶעְמִיקוּ, sed l וּשׂ ‖ [c–c] 𝔊(𝔙) *παιδευτὴς ὑμῶν*, prb l מְיַסֵּר לָכֶם; prp מוֹסַר לכ(ל)ם ‖ **3** [a] l הִזְנָה cf Vrs ‖ **4** [a] prp יתנום (מ hpgr) ‖ **5** [a] prp ענה (ו dttg) ‖ [b] dl, var lect ad ואפרים ‖ [c–c] prb l יִכָּשֵׁל בעונו ‖ [d–d] dl m cs, gl ‖ **7** [a–a] prp יֹאכַל מַשְׁחִית vel יֹאכְלוּ מַחֲרֵשִׁית, l וּשׂ ‖ [b] 𝔊 *ἡ ἐρυσίβη καὶ* ‖ **8** [a] 𝔊 *ἐξέστη*; prp יֻחֲרַד vel הַחֲרִדוּ, l וּשׂ.

11 [a]עָשׁוּק אֶפְרַיִם רְצוּץ מִשְׁפָּט[a] ד ג מל וחד חס[8]
כִּי הוֹאִיל הָלַךְ אַחֲרֵי־צָו[b]׃ ג ומל[10] . ל

12 וַאֲנִי[a] כָּעָשׁ לְאֶפְרַיִם וְכָרָקָב לְבֵית יְהוּדָה׃ 16 ר״פ . ג . ל

13 וַיַּרְא אֶפְרַיִם אֶת־חָלְיוֹ וִיהוּדָה[a] אֶת־מְזֹרֹו ל
וַיֵּלֶךְ אֶפְרַיִם אֶל־אַשּׁוּר וַיִּשְׁלַח[b] אֶל־מֶלֶךְ יָרֵב[c]
וְהוּא לֹא יוּכַל לִרְפָּא לָכֶם[d] וְלֹא־יִגֶהֶ[e] מִכֶּם[d] מָזוֹר׃ ב חד חס וחד מל[11]

14 כִּי אָנֹכִי כַּשַּׁחַל לְאֶפְרַיִם וְכַכְּפִיר לְבֵית יְהוּדָה ל[12]
אֲנִי אֲנִי אֶטְרֹף וְאֵלֵךְ אֶשָּׂא וְאֵין מַצִּיל׃ ג . כג

15 [a]אֵלֵךְ אָשׁוּבָה אֶל־מְקוֹמִי ל
עַד אֲשֶׁר־יֶאְשְׁמוּ וּבִקְשׁוּ פָנָי
[b]בַּצַּר לָהֶם יְשַׁחֲרֻנְנִי׃ ב

6 1 לְכוּ וְנָשׁוּבָה אֶל־יְהוָה ז[1]
כִּי הוּא טָרָף וְיִרְפָּאֵנוּ יַךְ[a] וַיַּחְבְּשֵׁנוּ׃ ב קמ[2] . ל

ז פסוק מן ז מילין כל מילה איה בהון י . ה ג מל וב חס[3] . ל

ס[ג] 2 יְחַיֵּנוּ מִיֹּמָיִם בַּיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי יְקִמֵנוּ ו
וְנִחְיֶה לְפָנָיו׃ 3 וְנֵדְעָה[a] ב . ב חד מל וחד חס[4]
נִרְדְּפָה לָדַעַת אֶת־יְהוָה כְּשַׁחַר נָכוֹן מוֹצָאוֹ[b] יא[5]
וְיָבֹא כַגֶּשֶׁם לָנוּ כְּמַלְקוֹשׁ יוֹרֶה[c] אָרֶץ׃
4 מָה אֶעֱשֶׂה־לְּךָ אֶפְרַיִם מָה אֶעֱשֶׂה־לָּךְ יְהוּדָה
וַחַסְדְּכֶם כַּעֲנַן־בֹּקֶר וְכַטַּל מַשְׁכִּים הֹלֵךְ׃
5 עַל־כֵּן חָצַבְתִּי[a] בַּנְּבִיאִים[b] הָרַגְתִּים[c] בְּאִמְרֵי־פִי ה[6]
[ed]וּמִשְׁפָּטֶיךָ אוֹר[e] יֵצֵא׃
6 כִּי חֶסֶד חָפַצְתִּי וְלֹא־זָבַח וְדַעַת אֱלֹהִים מֵעֹלוֹת׃ ג . ל[7]

[9]Mm 3009. [10]Mm 1044. [11]Mm 3695. [12]Mm 3622. **Cp 6** [1]Mm 2714. [2]Mm 3010. [3]Mm 517. [4]Mm 3011 contra textum. [5]Mm 2300. [6]Mm 3012. [7]Mp sub loco.

11 [a–a] 𝔊 *κατεδυνάστευσεν Εφραιμ τὸν ἀντίδικον αὐτοῦ, κατεπάτησε κρίμα*; 1 וַיּ cf 𝔖𝔗𝔙 ‖ [b] prb 1 צָרוֹ (= צו + ו init 12?); prp שָׁוְא cf 𝔊𝔖(𝔗) ‖ **12** [a] frt 1 אני cf 11[b] ‖ **13** [a] prp וּבֵית יְהוּדָה m cs ‖ [b] prb ins יְהוּדָה (בֵּית) cf aβ et 14aβ ‖ [c–c] prb 1 מַלְכִּי רָב vel מלך רב cf 10,6[b–b] ‖ [d] aut dl aut 1 להם et מֵהֶם ‖ [e] prb 1 יַגֵּהּ ‖ **15** [a] tot v add? ‖ [b] 𝔊𝔙 hinc incip cp 6 ‖ **Cp 6,1** [a] frt 1 וַיַּךְ vel וְהוּא נָךְ ‖ **3** [a] prb exc nonn vb; al dl ‖ [b–b] prp כְּשַׁחֲרֵנוּ כֵּן נִמְצָאֵנוּ, 1 וּ cf 𝔖𝔗 ‖ [c] 1 יַרְוֶה cf 𝔖𝔗 ‖ **5** [a] prp חֲצַבְתִּיךָ ‖ [b] frt 1 בְּאֲבָנִים cf Ex 31,18 ‖ [c] prp הִרְגְתִּיךָ; frt 1 הוֹדַעְתִּי ‖ [d] exc hemist? al vix recte cj 5b c 3aγ ‖ [e–e] 𝔊*(𝔖𝔗) *καὶ τὸ κρίμα μου ὡς φῶς*, 1 וּמִשְׁפָּטִי כָּאוֹר.

7 וְהֵמָּה[a] כְּאָדָם[b] עָבְרוּ בְרִית שָׁם בָּגְדוּ בִי׃ ג.ר״פ[9]
8 גִּלְעָד קִרְיַת פֹּעֲלֵי אָוֶן עֲקֻבָּה[a] מִדָּם׃ ל
9 וּכְחַכֵּי[a] אִישׁ גְּדוּדִים חֶבֶר[b] כֹּהֲנִים ל
דֶּרֶךְ יִרְצְחוּ־שְׁכֶמָה כִּי זִמָּה עָשׂוּ׃ ל
10 [a]בְּבֵית[c] יִשְׂרָאֵל[a] רָאִיתִי שַׁעֲרוּרִיָּה[b] ל. שערוריה[10] ק
שָׁם זְנוּת לְאֶפְרַיִם נִטְמָא יִשְׂרָאֵל[c]׃
11 [a]גַּם־יְהוּדָה שָׁת קָצִיר לָךְ[b] ד קמ״[11]

7 בְּשׁוּבִי[c] שְׁבוּת עַמִּי׃ פ 7 1 כְּרָפְאִי לְיִשְׂרָאֵל ל
וְנִגְלָה עֲוֹן אֶפְרַיִם וְרָעוֹת[a] שֹׁמְרוֹן ג
כִּי פָעֲלוּ שָׁקֶר[b] נ
וְגַנָּב יָבוֹא[c] פָּשַׁט[d] גְּדוּד בַּחוּץ׃
2 וּבַל־יֹאמְרוּ לִלְבָבָם כָּל־רָעָתָם זָכַרְתִּי[a] ל
עַתָּה סְבָבוּם מַעַלְלֵיהֶם נֶגֶד פָּנַי הָיוּ׃
3 בְּרָעָתָם יְשַׂמְּחוּ[a]־מֶלֶךְ וּבְכַחֲשֵׁיהֶם שָׂרִים׃ ב. ל
4 כֻּלָּם מְנָאֲפִים[a] כְּמוֹ תַנּוּר[b] בֹּעֵרָה
מֵ[cb]אֹפֶה יִשְׁבֹּת מֵעִיר מִלּוֹשׁ בָּצֵק עַד־חֻמְצָתוֹ[c]׃ ל.ל.ל
5 [a]יוֹם מַלְכֵּנוּ[a] הֶחֱלוּ[b] שָׂרִים [c]חֲמַת מְיַיִן[cd]
[e]מָשַׁךְ יָדוֹ[e] אֶת־לֹצְצִים׃ ל
6 כִּי־קָרְבוּ כַתַּנּוּר[a] לִבָּם בְּאָרְבָּם ב².ג.ל
כָּל־הַלַּיְלָה יָשֵׁן אֹפֵיהֶם[b]
בֹּקֶר הוּא בֹּעֵר כְּאֵשׁ לָהָבָה׃
7 כֻּלָּם יֶחֱמוּ כַתַּנּוּר וְאָכְלוּ אֶת־שֹׁפְטֵיהֶם ג

[8]Mm 1249. [9]Mm 3013. [10]Mm 832. [11]Mm 3014. Cp 7 [1]Mp sub loco. [2]Mm 2937.

7 [a] prb add ‖ [b] prb l באדם ‖ 8 [a–a] prp עִקְּבֵיהֶם דָּם ‖ 9 [a] frt l כְּחָבֵא vel כְּחֶבֶר ‖ [b] 𝔊 *ἔκρυψαν*, frt l חָבְאוּ cf Hi 24,4 ‖ 10 [a–a] prp בבית־אֵל ‖ [b] mlt Mss ut Q ‖ [c–c] prb add cf 5,3b ‖ 11 [a] al tot v al sol v a vel aα add hab ‖ [b] prp c pc Mss 𝔊^{L} לה ‖ [c] frt l כְּשׁוּבִי et cj c 7,1 ‖ Cp 7,1 [a] prp ורעת cf 𝔊𝔖 ‖ [b] exc hemist? ‖ [c] frt ins הַבַּיְתָה (יִשְׁטֹד) ‖ [d] prp פשט cf 𝔊 (*ἐκδιδύσκων*) 𝔖 ‖ 2 [a] prp כִּי־ ‖ 3 [a] prb l יְמִשְׁחוּ ‖ 4 [a] prp אֹנִים; frt ins כַּתַּנּוּר ex 6 cf 6[a] ‖ [b–b] prp בְּעֵר הֵם ‖ [c–c] gl ad 6? ‖ 5 [a–a] frt l בְּיוֹם מלכם cf 𝔗 ‖ [b] pc Mss 𝔊𝔖 חֵחֵלּוּ ‖ [c–c] frt l חֲמָתָם ‖ [d] var lect ad (ו)ידי? cf [e–e] ‖ [e–e] frt l יֵינוֹ (מסך =) משך ‖ 6 [a] frt tr post (מנאפים) אנפים 4a ‖ [b] 𝔖(𝔗) *rwgzhwn*, l אַפֵּהֶם.

כָּל־מַלְכֵיהֶם נָפָלוּ אֵין־קֹרֵא בָהֶם אֵלָי׃

8 אֶפְרַיִם בָּעַמִּים הוּא יִתְבּוֹלָל ל
אֶפְרַיִם הָיָה עֻגָה בְּלִי הֲפוּכָה׃ ל
9 אָכְלוּ זָרִים כֹּחוֹ וְהוּא לֹא יָדָע ז פסוק והוא והוא[3]
גַּם־שֵׂיבָה זָרְקָה בּוֹ וְהוּא לֹא יָדָע׃ כל לישׁ כת כן . ל
10 [a]וְעָנָה גְאוֹן־יִשְׂרָאֵל בְּפָנָיו ה[4]
וְלֹא־שָׁבוּ אֶל־יְהוָה אֱלֹהֵיהֶם וְלֹא בִקְשֻׁהוּ בְּכָל־זֹאת׃ ג[5] . ב וחס
11 וַיְהִי אֶפְרַיִם כְּיוֹנָה פוֹתָה אֵין לֵב ב[6] . ל
מִצְרַיִם קָרָאוּ אַשּׁוּר הָלָכוּ׃
12 כַּאֲשֶׁר יֵלֵכוּ אֶפְרֹשׂ עֲלֵיהֶם רִשְׁתִּי ל מל
כְּעוֹף הַשָּׁמַיִם אוֹרִידֵם אַיְסְרֵם [b]כִּשְׁמַע[c] לַעֲדָתָם[b]׃ ס ב[7]
13 אוֹי לָהֶם כִּי־נָדְדוּ מִמֶּנִּי שֹׁד לָהֶם כִּי־פָשְׁעוּ בִּי נ וכל תלים דכות ב מ יא
וְאָנֹכִי אֶפְדֵּם וְהֵמָּה דִּבְּרוּ עָלַי כְּזָבִים׃ ב
14 וְלֹא־זָעֲקוּ אֵלַי בִּלְבָבָם כִּי יְיֵלִילוּ[a] עַל־מִשְׁכְּבוֹתָם[b] ג ר״פ . ט . כא פסוק על על ומילה חדה ביניה[8] . ד ומל[9]
עַל־דָּגָן וְתִירוֹשׁ יִתְגּוֹרָרוּ[c] יָסוּרוּ[d] בִּי׃ ב מל[10]
15 וַאֲנִי יִסַּרְתִּי[a] חִזַּקְתִּי זְרוֹעֹתָם וְאֹלַי יְחַשְּׁבוּ־רָע׃ טו ר״פ . ג[11] . ב[12]
16 יָשׁוּבוּ [a]לֹא עָל[a] הָיוּ כְּקֶשֶׁת רְמִיָּה ב קמ[13]
יִפְּלוּ בַחֶרֶב שָׂרֵיהֶם מִזַּעַם לְשׁוֹנָם
[b]זֹו לַעְגָם[b] בְּאֶרֶץ מִצְרָיִם׃ ב[14] ב[15] מנה כת כן . ל

8 1 אֶל־חִכְּךָ שֹׁפָר[a] כַּנֶּשֶׁר[b] עַל־בֵּית יְהוָה ב[1] חס וכל אוריית דכות ב מ ב
יַעַן עָבְרוּ בְרִיתִי וְעַל־תּוֹרָתִי פָּשָׁעוּ׃
2 לִי[a] יִזְעָקוּ [b]אֱלֹהַי יְדַעֲנוּךָ יִשְׂרָאֵל[b]׃
3 זָנַח יִשְׂרָאֵל טּוֹב אוֹיֵב יִרְדְּפוּ[a]׃

[3] Mm 2017. [4] Mm 3008. [5] Mm 3982. [6] Mm 2724. [7] Mm 206. [8] Mm 686. [9] Mm 3446. [10] Mm 3015. [11] Mm 3016. [12] Mm 3017. [13] Mm 3018. [14] Mm 2963. [15] Mm 3426. Cp 8 [1] Mp sub loco.

10 [a] aut v a (cf 5,5) aut tot v add ‖ **12** [a] = אאס id est אֶאְסְרֵם ‖ [b–b] crrp? prp מִשֹּׁם עַל־רָעָתָם ‖ [c] frt l כִּשְׁמַע ‖ **14** [a] l יֵילִילוּ ‖ [b] prp (עַל־)מִזְבְּחוֹתָם ‖ [c] l c nonn Mss G *(κατατέμνοντο)* יִתְגּוֹדְדוּ ut 1R 18,28 ‖ [d] 𝔗(S) *mrdw* cf G, prb l יָסֹרוּ ‖ **15** [a] > G, dl ‖ **16** [a–a] G(S) *εἰς οὐθέν*, prp לַבְּלִיַּעַל; frt l לַבַּעַל ‖ [b–b] crrp? prp לַעֲגָם (et desiit) וְזֶה cf 8,13b ‖ **Cp 8,1** [a] prb exc stich ‖ [b] prp כַּנֹּצֵר vel כַּשֹּׁמֵר ‖ **2** [a] prp אֵלַי; exc vb? ‖ [b–b] frt l ידעגוך אֱלֹהֵי ישראל; al dl ישראל (cf GS) et l אֱלֹהַי ‖ **3** [a] sic L, mlt Mss Edd יִרְדְּפוֹ.

4 [a]הֵם הִמְלִיכוּ[b] וְלֹא מִמֶּנִּי הֵשָׂרוּ וְלֹא יָדַעְתִּי[a]
כַּסְפָּם וּזְהָבָם עָשׂוּ לָהֶם עֲצַבִּים [c]לְמַעַן יִכָּרֵת[c]׃
5 זָנַח[a] עֶגְלֵךְ שֹׁמְרוֹן חָרָה אַפִּי בָּם
עַד־מָתַי לֹא יוּכְלוּ נִקָּיֹן׃ 6 [a]כִּי מִיִּשְׂרָאֵל[a]
וְהֽוּא חָרָשׁ עָשָׂהוּ וְלֹא אֱלֹהִים הֽוּא[b]
כִּי־שְׁבָבִים יִהְיֶה עֵגֶל שֹׁמְרוֹן׃
7 כִּי רוּחַ יִזְרָעוּ וְסוּפָתָה יִקְצֹרוּ
קָמָה אֵין־לּוֹ[a] צֶמַח בְּלִי יַעֲשֶׂה[b]־קֶּמַח
אוּלַי יַעֲשֶׂה[c] זָרִים יִבְלָעֻהוּ׃
8 נִבְלַע יִשְׂרָאֵל[a]
עַתָּה הָיוּ בַגּוֹיִם כִּכְלִי אֵין־חֵפֶץ בּוֹ׃
9 כִּי־הֵמָּה עָלוּ אַשּׁוּר [a]פֶּרֶא בודד לוֹ אֶפְרַיִם[a] הִתְנוּ[b] אֲהָבִים׃
10 גַּם כִּי־יִתְנוּ[a] בַגּוֹיִם עַתָּה אֲקַבְּצֵם[b]
[c]וַיָּחֵלּוּ מְעָט מִמַּשָּׂא[c] מֶלֶךְ[d] שָׂרִים׃
11 כִּי־הִרְבָּה אֶפְרַיִם מִזְבְּחוֹת [a]לַחֲטֹא הָיוּ־לוֹ[a] [b]מִזְבְּחוֹת לַחֲטֹא[b]׃
12 אֶכְתָּב־לוֹ[a] רֻבֵּי[b] תּוֹרָתִי[a] כְּמוֹ־זָר נֶחְשָׁבוּ׃
13 [a]זִבְחֵי הַבְהָבַי יִזְבְּחוּ[a] בָּשָׂר וַיֹּאכֵלוּ [b]יְהוָה לֹא רָצָם[b]
עַתָּה יִזְכֹּר[c] עֲוֹנָם וְיִפְקֹד[d] חַטֹּאותָם [e]הֵמָּה מִצְרַיִם יָשׁוּבוּ[e]׃
14 [a]וַיִּשְׁכַּח יִשְׂרָאֵל אֶת־עֹשֵׂהוּ וַיִּבֶן הֵיכָלוֹת
[b]וִיהוּדָה הִרְבָּה עָרִים בְּצָרוֹת[b]
וְשִׁלַּחְתִּי־אֵשׁ בְּעָרָיו וְאָכְלָה אַרְמְנוֹתֶיהָ[c]׃ ס

[2]Mm 1411. [3]Mm 1248. [4]Mm 2545. [5]Mm 3320. [6]Mm 3422. [7]Mm 3560. [8]Mm 3019. [9]Mm 1208. [10]Mm 2651. [11]Mm 3811. [12]Mm 759 et Mm 929. [13]Mm 2340.

4 [a–a] nonn tr ante 8 ‖ [b] sic L, mlt Mss Edd המליכו ‖ [c–c] prb add, gl ‖ **5** [a] l זנחתי; prp זנח cf 𝔊 α′θ′ ‖ **6** [a–a] frt l בְּנֵי יִשְׂרָאֵל et cj c 5b ‖ [b–b] gl ad 6b? ‖ **7** [a] prp לָהּ ‖ [b] prp תעשה ‖ [c] prp תַּעֲשֶׂהוּ ‖ **8** [a] cf 9[a–a] ‖ **9** [a–a] frt tr post 8a ‖ [b] prp נָתְנוּ ‖ **10** [a] prp c nonn Mss יתנו ‖ [b] crrp? prp אַפִּיצֵם ‖ [c–c] prb l וַיֶּחֱדְלוּ מְעַט מִמְּשַׁח cf 𝔊 ‖ [d] l c mlt Mss 𝔊𝔖𝔗[Mss] עי ושרים ‖ **11** [a–a] cj לְחַטֹּאת הָיוּ־לוֹ cf 𝔊 ‖ [b–b] > 𝔊[L], dl (dttg) ‖ **12** [a–a] prb l רֹב תּוֹרָתִי cf 𝔊𝔖 ‖ [b] K רִבּוֹ ‖ **13** [a–a] l זֶבַח אָהֲבוּ יִזְבָּחוּ ‖ [b–b] dl, gl ‖ [c] l אֶזְכֹּר cf 12 ‖ [d] l וְאֶפְקֹד ‖ [e–e] frt add; cf 𝔊* + *καὶ ἐν Ἀσσυρίοις ἀκάθαρτα φάγονται* ex 9,3 ‖ **14** [a] tot v add? ‖ [b–b] al aγ vel sol ויהודה add hab ‖ [c] prp ארמנתיו, sed cf Am 1,7.10.14.

9 1 אַל־תִּשְׂמַח יִשְׂרָאֵל | [a]אֶל־גִּיל[a] כָּעַמִּים ג[1]. ל
[b]כִּי זָנִיתָ מֵעַל אֱלֹהֶיךָ[b]
אָהַבְתָּ אֶתְנָן עַל כָּל־גָּרְנוֹת דָּגָן׃
2 גֹּרֶן וָיֶקֶב לֹא יִרְעֵם[a] וְתִירוֹשׁ יְכַחֲשׁ בָּהּ[b]׃ ג[2]. ז דמטע[3]
3 [a]לֹא יֵשְׁבוּ בְּאֶרֶץ יְהוָה[a] כ[4]
וְשָׁב אֶפְרַיִם מִצְרַיִם וּבְאַשּׁוּר טָמֵא יֹאכֵלוּ׃ ל
4 לֹא־יִסְכּוּ לַיהוָה [וַיִן] וְלֹא יֶעֶרְבוּ[a]־לוֹ זִבְחֵיהֶם ג ר״ם לא ולא לא[5]
כְּלֶחֶם אוֹנִים לָהֶם[b] כָּל־אֹכְלָיו יִטַּמָּאוּ[c] נ
כִּי־לַחְמָם לְנַפְשָׁם לֹא יָבוֹא בֵּית יְהוָה׃
5 מַה־תַּעֲשׂוּ לְיוֹם מוֹעֵד וּלְיוֹם חַג־יְהוָה׃ ל. ז[6]
6 כִּי־הִנֵּה [a]הָלְכוּ מִשֹּׁד[a] מִצְרַיִם תְּקַבְּצֵם נֹף תְּקַבְּרֵם ל
[b]מַחְמַד לְכַסְפָּם[b] קִמּוֹשׁ יִירָשֵׁם חוֹחַ בְּאָהֳלֵיהֶם׃
7 בָּאוּ [a]יְמֵי הַפְּקֻדָּה בָּאוּ יְמֵי הַשִּׁלּוּם[a] [b]יֵדְעוּ[c] יִשְׂרָאֵל[b] ג ר״פ[7]. ג חס בליש. יב[8]
אֱוִיל הַנָּבִיא מְשֻׁגָּע אִישׁ הָרוּחַ ג חס[9]
עַל רֹב עֲוֹנְךָ[d] [e]וְרַבָּה מַשְׂטֵמָה[e]׃ ו[10]
8 צֹפֶה אֶפְרַיִם [a]עִם־אֱלֹהָי נָבִיא[a] ה[11]
פַּח יָקוֹשׁ עַל־כָּל־דְּרָכָיו ל
מַשְׂטֵמָה[b] בְּבֵית אֱלֹהָיו׃ ב[12]
9 הֶעְמִיקוּ־שִׁחֲתוּ[a] כִּימֵי הַגִּבְעָה
[b]יִזְכֹּר עֲוֹנָם יִפְקֹד חַטֹּאתָם[b]׃ ס ל מל. ט בליש וכל בחטאתם ובחטאתם דכרת[13]
10 כַּעֲנָבִים בַּמִּדְבָּר מָצָאתִי יִשְׂרָאֵל ל[14]. ל. ז[15] מל ג מנה בסיג וכל יהושע שפטים מלכים ירמיה יחזק וכחיב דכרת ב מ ה
כְּבִכּוּרָה בִתְאֵנָה בְּרֵאשִׁיתָהּ[a] רָאִיתִי אֲבוֹתֵיכֶם[b]

Cp 9 [1]Mm 3020. [2]Mm 3007. [3]Mm 1404. [4]Mm 534. [5]Mm 3021. [6]Mm 435. [7]Mm 3022. [8]Mm 801. [9]Mm 2622. [10]Mm 533. [11]Mm 2923. [12]Mm 3023. [13]Mm 759 et Mm 929. [14] חד בְּקִבּוּרָה Jes 28,4. [15]Mm 1586.

Cp 9,1 [a–a] 1 אֶל־תָּגֵל(וְ) cf Vrs || [b–b] add? || **2** [a] prb l יֵדָעֵם cf 𝔊 || [b] l c mlt Mss Vrs בָּם || **3** [a–a] add (gl ad 2)? || **4** [a] prp c 2 Mss יַעַרְכוּ || [b] prb l לַחְמָם || [c] sic L, mlt Mss Edd יִטּ || **6** [a–a] prb l יֵלְכוּ אַשּׁוּר || [b–b] frt l מַחְמַדֵּי כספם || **7** [a] sic L, mlt Mss Edd הַשִּׁ || [b–b] tr ante bγ? cf [d] || [c] 𝔊 *καὶ κακωθήσεται*, prb l וְיֵרֵעוּ vel (ישראל) וְיֵרַע לְ; prp יֵרָעוּ || [d] prb huc tr [b–b] || [e] prb l עֹנָם || [f–f] cf 8[b] || **8** [a–a] tr ˆ et prb l עִם־אֱלֹהַי נָבִיא || [b] prb dl et huc tr 7[f–f] || **9** [a] prb l שִׁחֲתוּ || [b–b] add ex 8,13 || **10** [a] prb dl cf 𝔖 || [b] prp יהם– cf 𝔊.

ל. ב וחס[10] הֲמָה בָּאוּ בְּעַל־פְּעוֹר וַיִּנָּזְרוּ לַבֹּשֶׁת
ל וַיִּהְיוּ שִׁקּוּצִים כְּאָהֲבָם׃
ל. ל 11 אֶפְרַיִם כָּעוֹף יִתְעוֹפֵף כְּבוֹדָם
ב. ל מִלֵּדָה וּמִבֶּטֶן וּמֵהֲרָיוֹן׃
ל 12 כִּי אִם־יְגַדְּלוּ אֶת־בְּנֵיהֶם וְשִׁכַּלְתִּים מֵאָדָם
כִּי־גַם־אוֹי לָהֶם בְּשׁוּרִי[a] מֵהֶם׃ [17] כת ש ול בלישׁ
י מל[18] 13 אֶפְרַיִם [a]כַּאֲשֶׁר־רָאִיתִי[a] [b]לְצֹר שְׁתוּלָה בְנָוֶה[b]
ה וכל מנשה ואפרים דכות[19] וְ[c]אֶפְרַיִם לְהוֹצִיא אֶל־הֹרֵג בָּנָיו׃
14 [a]תֵּן־לָהֶם יְהוָה מַה־תִּתֵּן
ב. ל תֵּן־לָהֶם רֶחֶם מַשְׁכִּיל וְשָׁדַיִם צֹמְקִים׃
15 כָּל־רָעָתָם בַּגִּלְגָּל כִּי־שָׁם שְׂנֵאתִים
עַל רֹעַ מַעַלְלֵיהֶם מִבֵּיתִי אֲגָרְשֵׁם
ג לֹא אוֹסִיף אַהֲבָתָם כָּל־שָׂרֵיהֶם סֹרְרִים׃
ג ב חס וחד מל[20] 16 [a]הֻכָּה אֶפְרַיִם
בל. ה[21] ק שָׁרְשָׁם יָבֵשׁ פְּרִי בַלִּי[b]־יַעֲשׂוּן
ב. ב[22] גַּם כִּי יְלִדוּן וְהֵמַתִּי מַחֲמֻדֵי בִטְנָם׃ ס
17 יִמְאָסֵם אֱלֹהַי[a] כִּי לֹא שָׁמְעוּ לוֹ
יא רפו[23] וְיִהְיוּ נֹדְדִים בַּגּוֹיִם׃ ס
ג **10** 1 גֶּפֶן בּוֹקֵק יִשְׂרָאֵל פְּרִי יְשַׁוֶּה[a]־לּוֹ
ח[1] כְּרֹב לִפְרִיוֹ[b] הֵרְבָּה לַמִּזְבְּחוֹת[c]
ד[2] כְּטוּב לְאַרְצוֹ[d] הֵיטִיבוּ[e] מַצֵּבוֹת׃
2 חָלַק[a] לִבָּם[b] עַתָּה יֶאְשָׁמוּ
ב. ג הוּא יַעֲרֹף מִזְבְּחוֹתָם יְשֹׁדֵד מַצֵּבוֹתָם׃

[16] Mm 2514. [17] Mm 1411. [18] Mm 1897. [19] Mm 1396. [20] Mm 979. [21] Mm 500. [22] Thr 2,4. [23] Mm 417. Cp 10 [1] Mp sub loco. [2] Mm 1772.

12 [a] = בסורי? prp בְּשׁוּרִי in ulciscendo meo cf S || **13** [a–a] prb l אַיֶּלֶת vel al bestia; cf 11 || [b–b] G *εἰς θήραν παρέστησαν* (G^{OL} *παρέστη*) *τὰ τέκνα αὐτῶν* (G^{L} *αὐτοῦ*), prp לְצַיִד שָׁתוּ לָהֶם (שָׁת לה) בָּנֶיהָ; frt l בָּנֶיהָ (הִשְׁפִּילָה) לַצַּיָּד שְׁתֻלָה vel sim || [c] prb exc vb; prp וְכֵן || **14** [a] tot v add? || **16** [a] exc hemist? || [b] K בְּלִי || **17** [a] G *ὁ θεός*, prp אֱלֹהֵיהֶם || **Cp 10,1** [a] prp יַשְׁוֶה || [b] prp לוֹ פריו || [c] frt l מזבחות || [d] prp לוֹ ארצו || [e] frt l היטיב || **2** [a] prp חָלַק (cf α′σ′ S𝔗𝔙) vel לָקַח || [b] prb ins מֵיְהוָה.

3 כִּי֩ עַתָּה֙ יֹאמְר֣וּ אֵ֔ין מֶ֖לֶךְ לָ֑נוּ
[a] כִּ֣י לֹ֤א יָרֵ֙אנוּ֙ אֶת־יְהוָ֔ה [a] וְהַמֶּ֖לֶךְ מַה־יַּֽעֲשֶׂה־לָּֽנוּ׃
4 הַבְּר֣וֹ [a] דְבָרִ֔ים אָל֥וֹת שָׁ֖וְא כָּרֹ֣ת בְּרִ֑ית
וּפָרַ֥ח כָּרֹאשׁ֙ מִשְׁפָּ֔ט עַ֖ל תַּלְמֵ֥י שָׂדָֽי׃
5 לְעֶגְלוֹת֙ [a] בֵּ֣ית אָ֔וֶן יָג֖וּרוּ שְׁכֵ֣ן [b] שֹׁמְרֽוֹן
כִּֽי־אָבַ֤ל [c] עָלָיו֙ עַמּ֔וֹ וּכְמָרָ֖יו עָלָ֑יו [d]
יָגִ֣ילוּ֔ [e] עַל־כְּבוֹד֖וֹ כִּֽי־גָלָ֥ה מִמֶּֽנּוּ׃
6 גַּם־אוֹת֗וֹ לְאַשּׁ֤וּר יוּבָל֙ [a] מִנְחָ֣ה [b] לְמֶ֣לֶךְ יָרֵ֔ב [b]
בָּשְׁנָ֥ה אֶפְרַ֖יִם יִקָּ֑ח וְיֵב֥וֹשׁ יִשְׂרָאֵ֖ל מֵעֲצָתֽוֹ׃ [c]
7 [a] נִדְמָ֥ה שֹׁמְר֖וֹן מַלְכָּ֑הּ [a] כְּקֶ֙צֶף֙ עַל־פְּנֵי־מָ֔יִם׃
8 וְנִשְׁמְד֖וּ [a] בָּמ֣וֹת אָ֑וֶן חַטַּ֥את יִשְׂרָאֵ֖ל
קוֹץ֙ וְדַרְדַּ֣ר יַעֲלֶ֔ה עַל־מִזְבְּחוֹתָ֑ם
וְאָמְר֣וּ לֶֽהָרִ֗ים כַּסּ֙וּנוּ֙ וְלַגְּבָע֔וֹת נִפְלוּ־עָלֵֽינוּ׃ ס
9 מִימֵ֤י הַגִּבְעָה֙ חָטָ֣את [a] יִשְׂרָאֵ֔ל שָׁ֖ם עָמָ֣דוּ [b]
לֹא־[c] תַשִּׂיגָ֥ם בַּגִּבְעָ֖ה מִלְחָמָ֑ה עַל־בְּנֵ֥י עַוְלָ֖ה [d]׃
10 בְּאַוָּתִ֖י [a] וְאֶסְּרֵ֑ם [b] וְאֻסְּפ֤וּ עֲלֵיהֶם֙ עַמִּ֔ים
בְּאָסְרָ֖ם [c] לִשְׁתֵּ֥י עֵינֹתָֽם [d]׃
11 וְאֶפְרַ֤יִם עֶגְלָה֙ מְלֻמָּדָ֔ה אָהֲבָ֖תִי לָדּ֑וֹשׁ
וַאֲנִ֞י עָבַ֣רְתִּי [a] עַל־טּ֤וּב צַוָּארָהּ֙
אַרְכִּ֣יב אֶפְרַ֔יִם יַחֲר֥וֹשׁ יְהוּדָ֖ה [b] יְשַׁדֵּד־לֽוֹ יַעֲקֹֽב׃
12 זִרְע֥וּ לָכֶ֖ם לִצְדָקָ֑ה קִצְר֣וּ [a] לְפִי־חָ֔סֶד [a]

[3] Mm 230. [4] והר וכורות Neh 9,8. [5] Mp sub loco. [6] Mm 958. [7] Mm 1566. [8] Mm 2330. [9] Gn 3,18. [10] Mm 3024. [11] Mm 832. [12] Mm 1396. [13] Jes 29,13. [14] Mm 3025. [15] Mm 335. [16] Mm 3069. [17] Mm 2310.

יב[3] יא מנה בנביא

ל[4]

ג

כד מל ד[5] מנה בתרי עשר. ב זקף קמ. כט וכל משיחה מצרים אשור ישראל דכות[6]

ל. ג קמ וכל אתנה ום״פ דכות[7]. ב מל

ה

ל ר״פ חד מן כו פסוק דאית בהון א״ב

ב[8]. ל. ב[9]

ל. ל

ג[10]

ב

ל. ענתם[11] ק

ה וכל מנשה ואפרים דכות[12]. ב[13]. ל. ב חד חס וחד מל[14]

ל. יט בלישׁ[15]

ב מל[16]. ג בלישׁ[17]

3 [a–a] tr ad fin 2 (homark c 3a) et l יָרֵאנוּ pro יראנו? ‖ **4** [a] l דַּבֵּר ‖ **5** [a] l לְעֶגֶל cf Gθ′S (cf עליו bα) ‖ [b] prb l שִׁכְנֵי cf GS ‖ [c] frt l יֶאֱבַל cf σ′ *πενθήσει* ‖ [d] huc tr ׃ ‖ [e] prb l יֵילִילוּ ‖ **6** [a] prb l יוּבְלוּ cf GSC ‖ [b–b] l לְמַלְכִּי רָב cf 5,13[c–c] ‖ [c] prp מֵעֲצַבּוֹ vel מֵעֲצָבוֹ ‖ **7** [a–a] l נִדְמָה שֹׁמְרוֹן מַלְכָּהּ ‖ **8** [a] prb ins c Ms בֵּית־ ‖ **9** [a] G(V) *ἥμαρτεν* = חָטָא; frt l c pc Mss חַטַּאת ‖ [b] prp מָרְדוּ ‖ [c] frt l הֲלֹא ‖ [d] mlt Mss עַוְלָה ‖ **10** [a] G* *ἤλθον* = בָּאתִי, frt l וּבָאתִי ‖ [b] G *παιδεῦσαι αὐτούς*, prp אֲאַיְסָרֵם (ו) ‖ [c] G(SV) *ἐν τῷ παιδεύεσθαι αὐτούς* = בְּהִוָּסְרָם vel בְּיִסָּרֵם, prp לְיַסְּרֵם ‖ [d] mlt Mss GSV ut Q, K עִינֹתָם ‖ **11** [a] l הֶעֱבַרְתִּי עַל ‖ [b] dl ‖ **12** [a–a] G *εἰς καρπὸν ζωῆς*.

גֵּירוּ לָכֶם נִיר וְעֵת[b] לִדְרֹושׁ אֶת־יְהוָה
עַד־יָבֹוא וְיֹרֶה צֶדֶק לָכֶם׃
13 חֲרַשְׁתֶּם[a]־רֶשַׁע עַוְלָתָה קְצַרְתֶּם
אָכַלְתֶּם[b] פְּרִי־כָחַשׁ
כִּי־בָטַחְתָּ בְדַרְכְּךָ[c] בְּרֹב גִּבֹּורֶיךָ׃
14 וְנָקָם שָׁאוֹן בְּעַמֶּךָ[a] וְכָל־מִבְצָרֶיךָ יוּשַׁד[b]
כְּשֹׁד שַׁלְמַן בֵּית אַרְבֵאל בְּיֹום מִלְחָמָה
אֵם[c] עַל־בָּנִים רֻטָּשָׁה׃
15 כָּכָה עָשָׂה[a] לָכֶם בֵּית־אֵל[b] מִפְּנֵי רָעַת רָעַתְכֶם[c]
בַּשַּׁחַר[d] נִדְמֹה נִדְמָה מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל׃

11 1 כִּי נַעַר יִשְׂרָאֵל וָאֹהֲבֵהוּ וּמִמִּצְרַיִם קָרָאתִי לִבְנִי[a]׃
2 קָרְאוּ[a] לָהֶם כֵּן הָלְכוּ מִפְּנֵיהֶם[b]
לַבְּעָלִים יְזַבֵּחוּ וְלַפְּסִלִים יְקַטֵּרוּן׃
3 וְאָנֹכִי תִרְגַּלְתִּי לְאֶפְרַיִם קָחָם[a] עַל־זְרוֹעֹתָיו[b]
וְלֹא יָדְעוּ כִּי רְפָאתִים׃
4 בְּחַבְלֵי אָדָם[a] אֲמָשְׁכֵם בַּעֲבֹתוֹת אַהֲבָה
וָאֱהִיֶה לָהֶם כְּמֹרְמֵי עֹל[b] עַל לְחֵיהֶם[c]
וְאֹטֶא אֵלָיו אוֹכִיל׃ 5 לֹא[d]
יָשׁוּב אֶל־אֶרֶץ מִצְרַיִם וְאַשּׁוּר הוּא מַלְכּוֹ
כִּי מֵאֲנוּ לָשׁוּב[e]׃
6 וְחָלָה חֶרֶב בְּעָרָיו וְכִלְתָה בַדָּיו[a]

ח[18] . ב מל בנביא[18]
ב . יז[20] . ג[21]
מח[22] כת א לא קר ול בלישׁ . ל
ל . מח[22] כת א לא קר ול בלישׁ
ב
ל . ד
ל . ב
ל
ל . ל . ל כת כן
ג[1] . ב ומל[2]
ל
ג[3]

[18] Mm 2469. [19] Mm 4226. [20] Mm 1667. [21] Mm 3026. [22] Mm 898. Cp 11 [1] Mm 3027. [2] Mm 2654. [3] Mp sub loco.

12 [b] prp כִּי עֵת cf 𝔊[L] *(ὡς ἔτι καιρός)* 𝔖 Hier *(quoniam est tempus)*, al לָדַעַת (cf 𝔊 *γνώσεως*) ‖ **13** [a] 𝔊 + *ἵνα τί*, frt ins לָמָּה (hpgr) ‖ [b] frt l וַאֹ ‖ [c] l בִּרְכִבְךָ cf 𝔊 ‖ **14** [a] prp בְּעָרֶיךָ ‖ [b] prb l יוּשַׁדוּ ‖ [c–c] add? ‖ **15** [a] 𝔊 *ποιήσω*; prb l c Ms יֵעָשֶׂה ‖ [b–b] prb l בית־יִשְׂרָאֵל cf 𝔊 ‖ [c–c] add? ‖ [d] prb l בַּשַּׁעַר = בסער ‖ **Cp 11,1** [a] 𝔊 *τὰ τέκνα αὐτοῦ* cf 𝔗; prp לוֹ cf 2[a] ‖ **2** [a] 𝔊 *καθὼς μετεκάλεσα*, l כְּקָרְאִי cf 𝔖; prp קִדֵּי קָרְאִי ‖ [b] 𝔊(𝔖) *ἐκ προσώπου μου αὐτοί*, l מִפָּנַי הֵם et cj הֵם c sq ‖ **3** [a] 𝔊 *ἀνέλαβον αὐτόν* = לְקַחְתִּיו ?; 𝔖(𝔗) *wqblt 'nwn*, frt l וָאֶקָחֵם ‖ [b] l c pc Mss (𝔊)𝔖𝔙 זרועתי ‖ **4/5** [a] crrp? prp אֶמֶת vel חֶסֶד ‖ [b–b] prb וְאֹטֶא אליו וְאוכיל לו : l cf 𝔊 *δυνήσομαι αὐτῷ* ‖ [c–c] add? ‖ **6** [a] prp בָּנָיו et huc tr ^.

ב⁴ כת כן וחד מן ו⁵ בטע ס״פ

וְאָכְלָה מְמֹעֲצוֹתֵיהֶם׃ [b]

7 וְעַמִּי [a]תְלוּאִים לִמְשׁוּבָתִי[a] יא . ב חד מל וחד חס⁶

וְאֶל־עַל יִקְרָאֻהוּ [b][c]יַחַד לֹא יְרוֹמֵם׃ [c] ב וחס . ל

8 אֵיךְ אֶתֶּנְךָ אֶפְרַיִם אֲמַגֶּנְךָ יִשְׂרָאֵל ל

אֵיךְ אֶתֶּנְךָ כְּאַדְמָה אֲשִׂימְךָ כִּצְבוֹאִים ל . ל כת א⁷

נֶהְפַּךְ עָלַי לִבִּי יַחַד נִכְמְרוּ נִחוּמָי׃ [a] ג⁸ . ל

9 לֹא אֶעֱשֶׂה חֲרוֹן אַפִּי לֹא אָשׁוּב לְשַׁחֵת אֶפְרָיִם

כִּי אֵל אָנֹכִי וְלֹא־אִישׁ ב

בְּקִרְבְּךָ קָדוֹשׁ וְלֹא [a]אָבוֹא בְּעִיר׃ [a]

10 [a]אַחֲרֵי יְהוָה יֵלֵכוּ כְּאַרְיֵה יִשְׁאָג

כִּי־הוּא יִשְׁאַג [b]וְיֶחֶרְדוּ בָנִים מִיָּם׃ [b]

11 יֶחֶרְדוּ כְצִפּוֹר מִמִּצְרַיִם וּכְיוֹנָה מֵאֶרֶץ אַשּׁוּר ל

וְהוֹשַׁבְתִּים [c]עַל־בָּתֵּיהֶם נְאֻם־יְהוָה׃ [a] ס ב חד מל וחד חס⁹

12 1 סְבָבֻנִי בְכַחַשׁ אֶפְרַיִם וּבְמִרְמָה בֵּית יִשְׂרָאֵל ל חס . ד בסיפ¹

וִיהוּדָה [a]עֹד רָד עִם־אֵל [b]וְעִם־קְדוֹשִׁים [c]נֶאֱמָן׃ יד חס² . ל . ג מל בלישׁ³

2 אֶפְרַיִם רֹעֶה רוּחַ וְרֹדֵף קָדִים כָּל־הַיּוֹם ג

[a]כְּזָב וָשֹׁד יַרְבֶּה [a]

וּבְרִית עִם־אַשּׁוּר יִכְרֹתוּ וְשֶׁמֶן לְמִצְרַיִם יוּבָל׃ [b] ב

3 וְרִיב [a]לַיהוָה עִם־יְהוּדָה [b] ד

וְלִפְקֹד [c] עַל־יַעֲקֹב כִּדְרָכָיו כְּמַעֲלָלָיו יָשִׁיב לוֹ׃ ל . ל . בד בלישׁ⁴

4 בַּבֶּטֶן עָקַב אֶת־אָחִיו וּבְאוֹנוֹ שָׂרָה אֶת־אֱלֹהִים׃ ל דגשׁ⁵ . ל וכל שם ברגש דכות

5 וַיָּשַׂר אֶל־[a]מַלְאָךְ וַיּוּכָל בָּכָה וַיִּתְחַנַּן־לוֹ ג כת ש . ל וחס

[4]Mm 3028. [5]Mm 4015. [6]Mm 3029. [7]Mp sub loco. [8]Mm 1889. [9]Mm 2648. Cp 12 [1]Mm 953. [2]Mm 62. [3]Mm 3030. [4]Mm 1685. [5]Mm 3534.

6 [b–b] var lect ad aβ? prp וְאָכְלָה בְּמָצוֹדוֹתָיו, al מִמּ׳ וַאֲכָלָתַם ‖ **7** [a–a] crrp? prp נִלְאָה מְמָשׁוּבָתוֹ (cf 𝔊), al תלואים לְמִשׁוּבָתָם, al חוֹלְאִים לַעֲצַבִּים ‖ [b–b] prb l וְאֶל־בַּעַל יִקְרָא (וְהוּא) ‖ [c–c] prp הַאֲחַד אֲרַחֵם ‖ **8** [a] prb l רַחֲמַי cf 𝔖𝔗 ‖ **9** [a–a] prb l אֶבְעֶר, prp אוֹבֶה בָּעַר ‖ **10/11** [a–a] add? ‖ [b–b] > pc Mss ‖ [c] 𝔊 *καὶ ἀποκαταστήσω αὐτούς*, prb l וַהֲשִׁיבֹתִים ‖ **Cp 12,1** [a] add ‖ [b] prb l אֵלִים cf bβ, prp בַּעַל ‖ [c] prp קְדֵשִׁים, l זוּ ‖ **2** [a–a] add (gl)? ‖ [b] l וּבְלִי cf 3[a] ‖ **3** [a] l רִיב cf 2[b] ‖ [b] prb l יְשָׁרְאֵל; exc hemist? ‖ [c] l aut לִפְקֹד (cf 𝔊) aut יִפְקֹד ‖ **5** [a] prp ־אֶת cf 4b; al l אֵל et dl מלאך (gl).

בֵּית־אֵל יִמְצָאֵנוּ וְשָׁם יְדַבֵּר עִמָּנוּ[b]:
ה 6 [a] וַיהוָה אֱלֹהֵי הַצְּבָאוֹת יְהוָה זִכְרוֹ:
7 וְאַתָּה בֵּאלֹהֶיךָ[a] תָּשׁוּב
ב[a] חֶסֶד וּמִשְׁפָּט שְׁמֹר וְקַוֵּה אֶל־אֱלֹהֶיךָ תָּמִיד:
ט[7] 8 כְּנַעַן בְּיָדָו מֹאזְנֵי מִרְמָה לַעֲשֹׁק[a] אָהֵב:
יב סביר. ג מל 9 וַיֹּאמֶר אֶפְרַיִם אַךְ עָשַׁרְתִּי מָצָאתִי אָוֹן לִי
כָּל־יְגִיעַי[a] לֹא יִמְצְאוּ־[b]לִי עָוֹן[b] אֲשֶׁר־חֵטְא[c]:
יב. ד[8] 10 וְאָנֹכִי יְהוָה אֱלֹהֶיךָ מֵאֶרֶץ מִצְרָיִם
יד חס[9]. ד[10] עֹד אוֹשִׁיבְךָ בָּאֳהָלִים כִּימֵי מוֹעֵד:
11 וְרִבַּרְתִּי עַל[a]־הַנְּבִיאִים וְאָנֹכִי חָזוֹן הִרְבֵּיתִי
ב וּבְיַד הַנְּבִיאִים אֲדַמֶּה[b]:
ל 12 אִם־[a]גִּלְעָד אָוֶן [b]אַךְ־שָׁוְא הָיוּ[b] בַּגִּלְגָּל שְׁוָרִים[c] זִבֵּחוּ
גַּם מִזְבְּחוֹתָם כְּגַלִּים עַל תַּלְמֵי שָׂדָי:
ב. ל 13 וַיִּבְרַח יַעֲקֹב שְׂדֵה אֲרָם וַיַּעֲבֹד יִשְׂרָאֵל בְּאִשָּׁה וּבְאִשָּׁה שָׁמָר:
ב. ג 14 וּבְנָבִיא הֶעֱלָה יְהוָה אֶת־יִשְׂרָאֵל מִמִּצְרַיִם וּבְנָבִיא נִשְׁמָר:
15 הִכְעִיס אֶפְרַיִם תַּמְרוּרִים[a]
ל. כד בלישׁ[11] וְדָמָיו עָלָיו יִטּוֹשׁ וְחֶרְפָּתוֹ יָשִׁיב לוֹ אֲדֹנָיו:
ל 13 1 כְּדַבֵּר אֶפְרַיִם רְתֵת[a] נָשָׂא[b] הוּא בְּיִשְׂרָאֵל
וַיֶּאְשַׁם בַּבַּעַל וַיָּמֹת:
כו פסוק דאית בהון א״ב. ט ד׳ מנה כת כן 2 וְעַתָּה | יוֹסִפוּ לַחֲטֹא וַיַּעֲשׂוּ לָהֶם מַסֵּכָה
ל. כת כן[2] מִכַּסְפָּם כִּתְבוּנָם[a] עֲצַבִּים מַעֲשֵׂה חָרָשִׁים כֻּלָּה
ב[a]. ל לָהֶם[b] הֵם אֹמְרִים זֹבְחֵי[c] אָדָם עֲגָלִים יִשָּׁקוּן:
3 [a] לָכֵן יִהְיוּ כַּעֲנַן־בֹּקֶר וְכַטַּל מַשְׁכִּים הֹלֵךְ[a]

[6]Ps 27,14. [7]Mm 3212. [8]Mm 2399. [9]Mm 62. [10]Mm 2664. [11]Mm 1685. Cp 13 [1]Mm 3031. [2]Cf Mp sub loco, Mm 2264 et 2480. [3]Dt 18,3.

5 [b] l עִמּוֹ cf $\mathfrak{G}^{L\,Mss}\mathfrak{S}$ || **6** [a] tot v add || **7** [a] frt l בְּאֹהֶלְיךָ || **8** [a] prp לְעַשֵּׁק, al לַעֲקֹב || **9** [a] $\mathfrak{G}$ *οἱ πόνοι αὐτοῦ*, prb l יגיעיו || [b–b] prb l לוֹ לָעוֹן cf $\mathfrak{G}$ || [c] $\mathfrak{G}$ *ἥμαρτεν*, prb l חָטָא || **11** [a] $\mathfrak{G}$ *πρός* || [b] exc nonn vb? || **12** [a] crrp; prp עִם־ vel בַּ׳ || [b–b] crrp || [c] prb l לַשֵּׁדִים || **15** [a] $\mathfrak{G}(\mathfrak{S})$ *καὶ παρώργισε*; exc nonn vb? || **Cp 13,1** [a] $\mathfrak{G}$ *δικαιώματα*, prp תּוֹרוֹת vel תּוֹרָתִי || [b] prb l נָשָׂא vel נָשְׂא cf $\mathfrak{S}\mathfrak{T}$ || **2** [a] $\mathfrak{G}(\mathfrak{V})$ *κατ' εἰκόνα*, prb l כְּתַבְנִית || [b] frt l אֱלֹהִים || [c] prb l זִבְחֵי אָדָם vel זָבְחוּ; al l זִבְחוּ et cj c bα || **3** [a–a] cf 6,4.

כְּמוֹ יִסְעַר[b] מִגָּרֶן וּכְעָשָׁן מֵאֲרֻבָּה׃ ל

4 וְאָנֹכִי יְהוָה אֱלֹהֶיךָ[a] מֵאֶרֶץ מִצְרָיִם יב.ד[4]
וֵאלֹהִים זוּלָתִי לֹא תֵדָע וּמוֹשִׁיעַ אַיִן בִּלְתִּי׃ ה[5].ב

5 אֲנִי יְדַעְתִּיךָ[a] בַּמִּדְבָּר בְּאֶרֶץ תַּלְאֻבוֹת׃ ל[6]

6 כְּמַרְעִיתָם[a] וַיִּשְׂבָּעוּ[b] שָׂבְעוּ וַיָּרָם לִבָּם ל.ג
עַל־כֵּן שְׁכֵחוּנִי׃

7 וָאֱהִי[a] לָהֶם כְּמוֹ־שָׁחַל כְּנָמֵר עַל־דֶּרֶךְ אָשׁוּר[b]׃ ה וכל על הדרך דכות[7]. ל

8 אֶפְגְּשֵׁם כְּדֹב שַׁכּוּל וְאֶקְרַע סְגֹר לִבָּם ג[8].ג מל[9]
וְאֹכְלֵם[a] שָׁם כְּלָבִיא[b] חַיַּת הַשָּׂדֶה תְּבַקְּעֵם[c]׃ ל

9 שִׁחֲתָךְ[a] יִשְׂרָאֵל כִּי־בִי[b] בְּעֶזְרֶךָ׃ ל.ב[10]

10 אֱהִי[a] מַלְכְּךָ אֲפוֹא וְיוֹשִׁיעֲךָ[b] בְּכָל־עָרֶיךָ[c] ל ומל
וְשָׁפְטֶיךָ[b] אֲשֶׁר אָמַרְתָּ תְּנָה־לִּי מֶלֶךְ וְשָׂרִים[d]׃ ג[11].ב

11 אֶתֶּן־לְךָ מֶלֶךְ בְּאַפִּי וְאֶקַּח בְּעֶבְרָתִי׃ ס ט. ל

12 צְרוּר עֲוֹן אֶפְרָיִם צְפוּנָה חַטָּאתוֹ׃ ד קמ וכל אחנוז וס״פ דכות[12]. ל

13 חֶבְלֵי יוֹלֵדָה יָבֹאוּ לוֹ הוּא[a]־בֵן לֹא חָכָם ל
כִּי־עֵת[b] לֹא־יַעֲמֹד בְּמִשְׁבַּר בָּנִים׃

14 מִיַּד שְׁאוֹל אֶפְדֵּם מִמָּוֶת אֶגְאָלֵם ב
אֱהִי[a] דְבָרֶיךָ[b] מָוֶת אֱהִי[a] קָטָבְךָ שְׁאוֹל ל
נֹחַם יִסָּתֵר מֵעֵינָי׃ ל.ד[13]

15 כִּי הוּא[ba] בֵּן אַחִים[b] יַפְרִיא[a] יָבוֹא קָדִים[c] ל.ל[14]
רוּחַ יְהוָה מִמִּדְבָּר עֹלֶה
וְיֵבֹשׁ[c] מְקוֹרוֹ וְיֶחֱרַב[d] מַעְיָנוֹ ב מל

[4]Mm 2399. [5]Mm 371. [6]Mp sub loco. [7]Mm 3032. [8]Mm 3033. [9]Mm 3034. [10]Mm 3035. [11]Dt 21,2. [12]Mm 906. [13]Mm 2446.

3 [b] l יסעַר ‖ **4** [a] G + *στερεῶν οὐρανὸν καὶ κτίζων γῆν, οὗ αἱ χεῖρες ἔκτισαν πᾶσαν τὴν στρατιὰν τοῦ οὐρανοῦ, καὶ οὐ παρέδειξά σοι αὐτὰ τοῦ πορεύεσθαι ὀπίσω αὐτῶν* ‖ **5** [a] G(S) *ἐποίμαινόν σε*, frt l רְעִיתִיךָ ‖ **6** [a] prp כְּמוֹ רָעִיתָם ‖ [b] add (dttg)? ‖ **7** [a] G *καὶ ἔσομαι*, l וְאֶהְיֶה ‖ [b] G(SV) *Ἀσσυρίων* = אַשּׁוּר; prp אֶשְׁקֹד ‖ **8** [a] G *καὶ καταφάγονται αὐτούς* = וַאֲכָלוּם ‖ [b] prp כלבים ‖ [c–c] prp כְּחַיַּת הַשָּׂדֶה אֲבַקְּעֵם ‖ **9** [a] l aut שַׁחֲתִיךָ (cf S) aut אֲשַׁחֵתְךָ ‖ [b–b] G(S) *τίς*, l מִי ‖ **10** [a] l אֱיֵה cf Vrs et 14[a] ‖ [b–b] prp וְכָל־שָׁרֶיךָ וְיִשְׁפְּטֶךָּ ‖ [c] frt l צָרֶיךָ ‖ [d–d] add? ‖ **13** [a] prp c pc Mss וְהוּא ‖ [b–b] prb l כְּעִתּוֹ ‖ **14** [a] G(S) *ποῦ*, l אַיֵּה cf 10[a] ‖ [b] mlt Mss דברך (= דְּבָרְךָ?); G(S) *ἡ δίκη σου* ‖ **15** [a–a] G(SV) *ἀνὰ μέσον ἀδελφῶν διαστελεῖ* = בין אחים יפריד ‖ [b–b] frt l כְּאָחוּ ‖ [c] G(SV) *καὶ ἀναξηρανεῖ*, prb l וְיוֹבִישׁ ‖ [d] G(SV) *ἐξερημώσει* (G[L] pr *καί*), prb l וְיַחֲרִיב.

הֲוֹא [e]יִשָּׂשֵׂה אוֹצָר[e] כָּל־כְּלִי חֶמְדָּה׃

14 1 הֶאְשַׁם שֹׁמְרוֹן כִּי מָרְתָה בֵּאלֹהֶיהָ
בַּחֶרֶב יִפֹּלוּ עֹלְלֵיהֶם יְרֻטָּשׁוּ [a]וְהָרְיוֹתֶיו יְבֻקָּעוּ׃ [a]ג.ל.ל פ

2 שׁוּבָה יִשְׂרָאֵל עַד [a]יְהוָה אֱלֹהֶיךָ [a]כִּי כָשַׁלְתָּ בַּעֲוֹנֶךָ׃ [1]ה

3 קְחוּ עִמָּכֶם דְּבָרִים וְשׁוּבוּ אֶל־יְהוָה [a]אִמְרוּ אֵלָיו [a][2]ה ר״פ
כָּל־[b]תִּשָּׂא עָוֹן
וְקַח־[c]טוֹב וְנַשְׁלְמָה פָרִים [d]שְׂפָתֵינוּ׃ [3]יג

4 אַשּׁוּר | לֹא יוֹשִׁיעֵנוּ עַל־סוּס לֹא נִרְכָּב [a]יָתוֹם׃ ב זקף קמ
וְלֹא־נֹאמַר עוֹד אֱלֹהֵינוּ לְמַעֲשֵׂה יָדֵינוּ [a]אֲשֶׁר־בְּךָ יְרֻחַם ו מל

5 אֶרְפָּא מְשׁוּבָתָם אֹהֲבֵם נְדָבָה ל
[a]כִּי שָׁב אַפִּי מִמֶּנּוּ׃

6 אֶהְיֶה כַּטַּל לְיִשְׂרָאֵל יִפְרַח כַּשּׁוֹשַׁנָּה ס[5] ב.ד ב קמ ורב פת[4]
וְיַךְ [a]שָׁרָשָׁיו כַּלְּבָנוֹן׃ [b]7 יֵלְכוּ יֹנְקוֹתָיו ל.ד.ב וכת כן[a]
וִיהִי כְזַיִת הוֹדּוֹ וְרֵיחַ [a]לוֹ כַּלְּבָנוֹן׃ לב.ח[7] ג מנה בסיפ. ה[6].ד

8 יָשֻׁבוּ [a]יֹשְׁבֵי [b]בְצִלּוֹ יְחַיּוּ דָגָן ז חס.ב[8]
[c]וְיִפְרְחוּ כַּגָּפֶן זִכְרוֹ כְּיֵין לְבָנוֹן׃ ס י בליש

9 אֶפְרַיִם מַה־לִּי [a]עוֹד לָעֲצַבִּים אֲנִי [b]עָנִיתִי וַאֲשׁוּרֶנּוּ ב.ל
אֲנִי כִּבְרוֹשׁ רַעֲנָן מִמֶּנִּי פִרְיְךָ [c]נִמְצָא׃ ז כת כן[9] . גז וכל חלים דכות ב מ״א

10 מִי חָכָם וְיָבֶן אֵלֶּה נָבוֹן וְיֵדָעֵם ג[11]
כִּי־יְשָׁרִים דַּרְכֵי יְהוָה וְצַדִּיקִים יֵלְכוּ בָם ג[12] חס בגביא וחד מן ד בליש . ח[13] דמטע ב מנה בפסוק וחד מן ו פסוק בם בם
וּפֹשְׁעִים יִכָּשְׁלוּ בָם׃ ח[13] דמטע ב מנה בפסוק

סכום הפסוקים
מאה ותשעים
ושבעה

Cp 14 [1]Mm 1076. [2]Mm 3588. [3]Mm 936. [4]Mm 937. [5]Mp sub loco. [6]Mm 2846. [7]Mm 3121. [8]Mm 3817. [9]Gn 12,12. [10]Mm 1237. [11]Mm 2502. [12]Mm 2097. [13]Mm 1404.

15 [e–e] G *καταζηρανεῖ τὴν γῆν αὐτοῦ καί*, frt l (וכל) יַשֶּׁאָה אַרְצוֹ ‖ **Cp 14,1** [a–a] add? ‖ **2** [a–a] alterum vb add? ‖ **3** [a–a] add? cf S 4.9 T 9 ‖ [b] crrp (cf GST)? frt nonn vb exc ‖ [c] l וּנְקַח cf T ‖ [d] G(S) *καρπόν*, l פְּרִי ‖ **4** [a–a] add ‖ **5** [a–a] add? ‖ **6** [a] prp ויט vel ויר ‖ [b] l כַּלְבְּנֶה? ‖ **7** [a] sic L, mlt Mss Edd וְרֵיחַ ‖ [b] prp כלבנה ‖ **8** [a] prb l (וְ)יֹשְׁבוּ cf GS ‖ [b] frt l בצלי ‖ [c–c] frt l וַיִּפְרְחוּ גֶּפֶן ‖ **9** [a] G *αὐτῷ*, frt l לוֹ, sed cf S *wn'mr 'prjm* = ויאמר אפרים ‖ [b–b] G *ἐταπείνωσα αὐτόν, καὶ ἐγὼ κατισχύσω αὐτόν*, prp (ואשיבנו vel) עַנִּיתִיו וַאֲאַשְּׁרֶנּוּ ‖ [c] frt l פִּרְיוֹ.

JOEL יואל

1 1 דְּבַר־יְהוָה אֲשֶׁר הָיָה אֶל־יוֹאֵל בֶּן־פְּתוּאֵל׃ ל

2 שִׁמְעוּ־זֹאת הַזְּקֵנִים וְהַאֲזִינוּ כֹּל יוֹשְׁבֵי הָאָרֶץ ג¹. לד מל
הֶהָיְתָה זֹאת בִּימֵיכֶם וְאִם בִּימֵי אֲבֹתֵיכֶם׃ ל

3 עָלֶיהָ לִבְנֵיכֶם סַפֵּרוּ וּבְנֵיכֶם [a]לִבְנֵיהֶם
וּבְנֵיהֶם[a] לְדוֹר אַחֵר׃ ל

4 יֶתֶר הַגָּזָם אָכַל הָאַרְבֶּה וְיֶתֶר הָאַרְבֶּה אָכַל הַיֶּלֶק ל ר״פ²
וְיֶתֶר הַיֶּלֶק אָכַל הֶחָסִיל׃

5 הָקִיצוּ שִׁכּוֹרִים וּבְכוּ וְהֵילִלוּ כָּל־שֹׁתֵי יָיִן ב³
עַל־עָסִיס כִּי נִכְרַת מִפִּיכֶם׃

6 כִּי־גוֹי עָלָה עַל־אַרְצִי עָצוּם וְאֵין מִסְפָּר ב¹. ד⁴
שִׁנָּיו שִׁנֵּי אַרְיֵה וּמְתַלְּעוֹת לָבִיא לוֹ׃ ל

7 שָׂם גַּפְנִי לְשַׁמָּה וּתְאֵנָתִי לְקֻצָּפָה
[a]חָשֹׂף חָשָׂפָהּ וְהַשְׁלֵךְ[a] הִלְבִּינוּ שָׂרִיגֶיהָ׃ ל. ל

8 אֱלִי כִּבְתוּלָה חֲגֹרַת־שָׂק עַל־בַּעַל נְעוּרֶיהָ׃ ל

9 הָכְרַת מִנְחָה וָנֶסֶךְ מִבֵּית יְהוָה ג
אָבְלוּ הַכֹּהֲנִים מְשָׁרְתֵי יְהוָה׃

10 שֻׁדַּד שָׂדֶה אָבְלָה אֲדָמָה ה. יא⁶
כִּי שֻׁדַּד דָּגָן הוֹבִישׁ תִּירוֹשׁ אָמְלַל יִצְהָר׃ ב מל וכל יהושע דכות⁷

11 הָבִישׁוּ אִכָּרִים הֵילִילוּ כֹּרְמִים
עַל־חִטָּה וְעַל־שְׂעֹרָה כִּי אָבַד קְצִיר שָׂדֶה׃

12 הַגֶּפֶן הוֹבִישָׁה וְהַתְּאֵנָה אֻמְלָלָה ל ומל. ב. ב
רִמּוֹן גַּם־תָּמָר וְתַפּוּחַ כָּל־עֲצֵי הַשָּׂדֶה יָבֵשׁוּ ג ב מל וחד חס⁸
כִּי־הֹבִישׁ שָׂשׂוֹן מִן־בְּנֵי אָדָם׃ ס ד⁹ וכל לשון ארמית וכל ד״ח דכות ב מ ז. ו וכל חלים ומשלי דכות ב מ ב¹⁰

13 חִגְרוּ וְסִפְדוּ הַכֹּהֲנִים הֵילִילוּ מְשָׁרְתֵי מִזְבֵּחַ

Cp 1 [1]Mm 2531. [2]Mm 978. [3]Mm 3036. [4]Mm 2950. [5]Mm 3037. [6]Mm 512. [7]Mm 2852. [8]Mm 4013. [9]Mm 665. [10]Cf Mp sub loco, Ps 33, 13 et 145, 13.

Cp 1,3 [a–a] prp add ‖ 7 [a–a] prp חָשֹׂף חָשָׂפָהּ וְהַשְׁלֵךְ.

בֹּאוּ לִינוּ בַשַּׂקִּים מְשָׁרְתֵי אֱלֹהָי[a] ל
כִּי נִמְנַע מִבֵּית אֱלֹהֵיכֶם מִנְחָה וָנָסֶךְ׃ ג ול בלישׁ
14 קַדְּשׁוּ־צוֹם קִרְאוּ עֲצָרָה
אִסְפוּ זְקֵנִים כֹּל יֹשְׁבֵי הָאָרֶץ ו
בֵּית יְהוָה[a] אֱלֹהֵיכֶם וְזַעֲקוּ אֶל־יְהוָה׃ ג פת[11]
15 אֲהָהּ[a] לַיּוֹם כ[12]
כִּי קָרוֹב יוֹם יְהוָה וּכְשֹׁד מִשַּׁדַּי[b] יָבוֹא׃
16 הֲלוֹא נֶגֶד עֵינֵינוּ אֹכֶל נִכְרֵת
מִבֵּית אֱלֹהֵינוּ שִׂמְחָה וָגִיל׃
17 עָבְשׁוּ פְרֻדוֹת [a]תַּחַת מְגֻרְפֹתֵיהֶם[a] ב וכת כן[13]. ל
נָשַׁמּוּ אֲצָרוֹת נֶהֶרְסוּ מַמְגֻרוֹת[b] כִּי הוֹבִישׁ דָּגָן׃ ל
18 מַה־נֶּאֶנְחָה בְהֵמָה נָבֹכוּ עֶדְרֵי בָקָר ב. ל[14]
כִּי אֵין מִרְעֶה לָהֶם גַּם־עֶדְרֵי הַצֹּאן נֶאְשָׁמוּ[a]׃
19 אֵלֶיךָ יְהוָה אֶקְרָא
כִּי אֵשׁ אָכְלָה נְאוֹת מִדְבָּר
וְלֶהָבָה לִהֲטָה כָּל־עֲצֵי הַשָּׂדֶה׃ ג
20 גַּם־בַּהֲמוֹת[a] שָׂדֶה תַּעֲרֹגוּ[b] אֵלֶיךָ ג ב חס וחד מל[15]
כִּי יְבֹשׁוּ אֲפִיקֵי מָיִם ב[16] זקף קמ וכל אתנח
וְאֵשׁ אָכְלָה נְאוֹת הַמִּדְבָּר׃ פ וס״פ דכות׃ ב מ ג
2 1 תִּקְעוּ שׁוֹפָר בְּצִיּוֹן וְהָרִיעוּ בְּהַר קָדְשִׁי ד בטע ר״פ. ל
יִרְגְּזוּ כֹּל יֹשְׁבֵי הָאָרֶץ כִּי־בָא יוֹם־יְהוָה [a]כִּי קָרוֹב[a]׃ ג[2] מל וכל שם ברגש
2 יוֹם חֹשֶׁךְ וַאֲפֵלָה יוֹם עָנָן וַעֲרָפֶל דכות׃ וחד מן ד[3] בלישׁ
כְּשַׁחַר[a] פָּרֻשׂ עַל־הֶהָרִים עַם רַב וְעָצוּם ב. ל וכל אורית׃ דכות׃ ב מ ב
כָּמֹהוּ לֹא נִהְיָה מִן־הָעוֹלָם ח[1]
וְאַחֲרָיו לֹא יוֹסֵף עַד־שְׁנֵי דוֹר וָדוֹר׃

[11] Mm 1464. [12] Mm 875. [13] Mm 2770. [14] Mp sub loco. [15] Mm 3272. [16] Mm 1097. Cp 2 [1] Mm 3609. [2] Mm 3038 ג. [3] Mm 3038 ב.

13 [a] 𝔊 θεῷ ‖ **14** [a] > 𝔊* ‖ **15** [a] 𝔊*𝔙 ter 𝔖 bis ‖ [b] sic L, mlt Mss Edd מִשַּׁדַּי ‖ **17** [a–a] prb l תַּחְתּוּ גַּרְנוֹתֵיהֶם ‖ [b] prb l מְגֻרוֹת (מ dttg) ‖ **18** [a] = נָשַׁמּוּ cf Vrs ‖ **20** [a] prp בָּהֶמַת, sed cf 2,22 ‖ [b] frt l תְּעַרְעֵנָּה ‖ **Cp 2,1** [a–a] 𝔖 cj c 2 ‖ **2** [a] prp כְּשַׁחַר.

3 לְפָנָיו֙ אָכְלָ֣ה אֵ֔שׁ וְאַחֲרָ֖יו תְּלַהֵ֣ט לֶהָבָ֑ה
כְּגַן־עֵ֤דֶן הָאֲדָמָה֙ לְפָנָ֔יו וְאַחֲרָ֖יו מִדְבַּר־שְׁמָמָ֑ה
וְגַם־פְּלֵיטָ֖ה לֹא־הָיְתָה לּֽוֹ׃ a

4 כְּמַרְאֵ֥ה סוּסִ֖ים מַרְאֵ֑הוּ וּכְפָרָשִׁ֥ים כֵּ֖ן יְרוּצֽוּן׃

5 כְּקֹ֤ול מַרְכָּבוֹת֙ a עַל־רָאשֵׁ֣י הֶהָרִ֔ים יְרַקֹּדֽוּן
כְּקֹ֤ול לַהַב־אֵשׁ֙ אֹכְלָ֣ה קַ֔שׁ
כְּעַ֥ם עָצ֖וּם עֶרֻ֣וךְ מִלְחָמָֽה׃

6 מִפָּנָ֖יו יָחִ֣ילוּ עַמִּ֑ים כָּל־פָּנִ֖ים קִבְּצ֥וּ פָּאֳרֽוּר׃

7 כִּגִּבֹּרִ֖ים יְרֻצ֑וּן כְּאַנְשֵׁ֣י מִלְחָמָ֔ה יַעֲל֥וּ חוֹמָ֖ה a
וְאִ֣ישׁ בִּדְרָכָ֔יו יֵלֵכ֑וּן וְלֹ֥א יְעַבְּט֖וּן אֹרְחֹתָֽם׃

8 וְאִ֣ישׁ אָחִ֔יו לֹ֥א יִדְחָקֻ֖ון גֶּ֣בֶר בִּמְסִלָּתֹ֑ו יֵלֵכ֔וּן

וּבְעַ֤ד הַשֶּׁ֙לַח֙ יִפֹּ֔לוּ a לֹ֥א יִבְצָֽעוּ׃ a

9 בָּעִ֔יר a יָשֹׁ֖קוּ בַּחוֹמָ֣ה יְרֻצ֑וּן בַּבָּתִּ֥ים יַעֲל֛וּ
בְּעַ֥ד הַחַלֹּנִ֖ים יָבֹ֥אוּ כַּגַּנָּֽב׃

10 לְפָנָ֖יו רָגְזָ֣ה אֶ֑רֶץ רָעֲשׁ֥וּ שָׁמָ֖יִם
שֶׁ֣מֶשׁ וְיָרֵ֔חַ קָדָ֖רוּ וְכוֹכָבִ֥ים אָסְפ֖וּ נָגְהָֽם׃

11 וַיהוָ֞ה נָתַ֤ן קֹולֹו֙ לִפְנֵ֣י חֵילֹ֔ו a
כִּֽי־רַ֥ב מְאֹ֖ד מַחֲנֵ֑הוּ כִּ֥י עָצ֛וּם עֹשֵׂ֥ה דְבָרֹ֖ו
כִּֽי־גָד֥וֹל יֹום־יְהוָ֖ה וְנוֹרָ֣א מְאֹ֑ד וּמִ֥י יְכִילֶֽנּוּ׃

12 וְגַם־עַתָּ֗ה נְאֻם־יְהוָה֙
שֻׁ֣בוּ עָדַ֔י בְּכָל־לְבַבְכֶ֑ם וּבְצ֥וֹם וּבְבֶ֖כִי a וּבְמִסְפֵּֽד׃

13 וְקִרְעוּ֙ לְבַבְכֶ֔ם וְאַל־בִּגְדֵיכֶ֑ם
וְשׁ֣וּבוּ אֶל־יְהוָ֤ה אֱלֹהֵיכֶם֙ כִּֽי־חַנּ֣וּן וְרַחוּם֔ הֽוּא
אֶ֥רֶךְ אַפַּ֖יִם וְרַב־חֶ֑סֶד וְנִחָ֖ם עַל־הָרָעָֽה׃

14 מִ֤י יוֹדֵ֙עַ֙ יָשׁ֣וּב וְנִחָ֔ם וְהִשְׁאִ֥יר אַחֲרָ֖יו בְּרָכָֽה

ד דקדים אחריו

ו

ל מל

ל

ל

[a]מִנְחָה וָנֶסֶךְ לַיהוָה אֱלֹהֵיכֶם׃ פ
15 תִּקְעוּ שׁוֹפָר בְּצִיּוֹן
קַדְּשׁוּ־צוֹם קִרְאוּ עֲצָרָה׃
16 [a]אִסְפוּ־עָם [a]קַדְּשׁוּ קָהָל [b]קִבְּצוּ זְקֵנִים
אִסְפוּ עוֹלְלִים וְיֹנְקֵי שָׁדָיִם
יֵצֵא חָתָן מֵחִדְרוֹ וְכַלָּה מֵחֻפָּתָהּ׃
17 בֵּין הָאוּלָם וְלַמִּזְבֵּחַ יִבְכּוּ הַכֹּהֲנִים
[a]מְשָׁרְתֵי יְהוָה וְיֹאמְרוּ חוּסָה יְהוָה עַל־עַמֶּךָ
וְאַל־תִּתֵּן נַחֲלָתְךָ לְחֶרְפָּה לִמְשָׁל־בָּם גּוֹיִם
לָמָּה יֹאמְרוּ בָעַמִּים אַיֵּה אֱלֹהֵיהֶם׃
18 וַיְקַנֵּא יְהוָה לְאַרְצוֹ וַיַּחְמֹל עַל־עַמּוֹ׃
19 וַיַּעַן יְהוָה וַיֹּאמֶר לְעַמּוֹ הִנְנִי שֹׁלֵחַ לָכֶם
אֶת־הַדָּגָן וְהַתִּירוֹשׁ וְהַיִּצְהָר וּשְׂבַעְתֶּם אֹתוֹ
וְלֹא־אֶתֵּן אֶתְכֶם עוֹד חֶרְפָּה בַּגּוֹיִם׃
20 [a]וְאֶת־הַצְּפוֹנִי [a]אַרְחִיק מֵעֲלֵיכֶם
וְהִדַּחְתִּיו אֶל־אֶרֶץ צִיָּה וּשְׁמָמָה [b]
אֶת־פָּנָיו אֶל־הַיָּם הַקַּדְמֹנִי וְסֹפוֹ אֶל־הַיָּם הָאַחֲרוֹן
וְעָלָה בָאְשׁוֹ וְתַעַל [c]צַחֲנָתוֹ
כִּי הִגְדִּיל [d]לַעֲשׂוֹת׃
21 אַל־תִּירְאִי אֲדָמָה גִּילִי וּשְׂמָחִי כִּי־הִגְדִּיל יְהוָה לַעֲשׂוֹת׃
22 אַל־תִּירְאוּ בַּהֲמוֹת שָׂדָי כִּי דָשְׁאוּ נְאוֹת מִדְבָּר
כִּי־עֵץ נָשָׂא פִרְיוֹ תְּאֵנָה וָגֶפֶן נָתְנוּ חֵילָם׃
23 וּבְנֵי צִיּוֹן גִּילוּ וְשִׂמְחוּ בַּיהוָה אֱלֹהֵיכֶם
כִּי־נָתַן לָכֶם [a]אֶת־הַמּוֹרֶה [b]לִצְדָקָה וַיּוֹרֶד לָכֶם גֶּשֶׁם[a]

[12] ג קמ׳
[13] ד בטע ר״ם
[14] ג. יז וכל זקף אתנח וס״פ דכות׳ . ב
[15] ו
[16] ב
[17] ט רפ׳ . ל
[18] ג
[19] ה
[20] ג
[21] ב
[22] ב בתרי לישנ׳
[23] ג חס׳ . ל וחס
[24] ל . ל . ל
[25] א . ל
[26] ל
[27] ל
[28] ל
[29] ו

[12] Mp sub loco. [13] Mm 2120. [14] Mm 3041. [15] Ex 40,33. [16] Mm 1233. [17] וחד וחוסה Neh 13,22. [18] Mm 1593. [19] Mm 3002. [20] Mm 980. [21] Mm 100. [22] Mm 512. [23] Mm 3042.

14 [a] exc vb? ‖ **16** [a–a] et [b–b] var lect? ‖ **17** [a–a] tr post ויאמרו? ‖ **20** [a–a] prp ואת־הַצְּפְצְפוֹנִי ‖ [b] 𝔊 *καὶ ἀφανιῶ* ‖ [c] prp וְעָלְתָה ‖ [d] prb ins יְהוָה ‖ **23** [a–a] l אֶת־הַגֶּשֶׁם ? ‖ [b] 𝔊(S) *τὰ* (> $\mathfrak{G}^{L}$) *βρώματα*.

מוֹרֶה[c] וּמַלְקוֹשׁ בָּרִאשׁוֹן[d]׃ ח²⁴

24 וּמָלְאוּ הַגָּרָנוֹת בָּר וְהַשִּׂיקוּ הַיְקָבִים תִּירוֹשׁ וְיִצְהָר׃ ב.ל

25 וְשִׁלַּמְתִּי לָכֶם [a]אֶת־הַשָּׁנִים[a] אֲשֶׁר אָכַל הָאַרְבֶּה
הַיֶּלֶק וְהֶחָסִיל וְהַגָּזָם חֵילִי הַגָּדוֹל אֲשֶׁר שִׁלַּחְתִּי בָּכֶם׃ ג

26 וַאֲכַלְתֶּם אָכוֹל וְשָׂבוֹעַ וְהִלַּלְתֶּם אֶת־שֵׁם יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם י מל. ב ומל
אֲשֶׁר־עָשָׂה עִמָּכֶם לְהַפְלִיא [a]וְלֹא־יֵבֹשׁוּ עַמִּי לְעוֹלָם[a]׃ ב

27 וִידַעְתֶּם כִּי בְקֶרֶב יִשְׂרָאֵל אָנִי ס[25]ה
וַאֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם וְאֵין עוֹד וְלֹא־יֵבֹשׁוּ עַמִּי לְעוֹלָם׃ ס ב.ב.ג

3 1 וְהָיָה אַחֲרֵי־כֵן
אֶשְׁפֹּךְ אֶת־רוּחִי עַל־כָּל־בָּשָׂר וְנִבְּאוּ בְּנֵיכֶם וּבְנוֹתֵיכֶם ד מל
זְקֵנֵיכֶם חֲלֹמוֹת יַחֲלֹמוּן בַּחוּרֵיכֶם חֶזְיֹנוֹת יֵרָאוּ׃ [רוחי׃

ה ר״פ בסיפ וכל וגם אני וגם אנכי בסיפ דכות׳. ח². יב². ד מל
2 וְגַם עַל־הָעֲבָדִים וְעַל־הַשְּׁפָחוֹת בַּיָּמִים הָהֵמָּה אֶשְׁפֹּךְ אֶת־

ב קמ׳. ב מל[5] 3 וְנָתַתִּי מוֹפְתִים בַּשָּׁמַיִם וּבָאָרֶץ דָּם וָאֵשׁ וְתִימְרוֹת עָשָׁן׃

ב 4 הַשֶּׁמֶשׁ יֵהָפֵךְ לְחֹשֶׁךְ וְהַיָּרֵחַ לְדָם
יד[6] מל וכל שמואל וכתיב דכות ב מ ה לִפְנֵי בּוֹא יוֹם יְהוָה הַגָּדוֹל וְהַנּוֹרָא׃

יג[7] 5 וְהָיָה כָּל אֲשֶׁר־יִקְרָא בְּשֵׁם יְהוָה יִמָּלֵט
כִּי בְהַר־צִיּוֹן וּבִירוּשָׁלַ͏ִם[a] תִּהְיֶה פְלֵיטָה כַּאֲשֶׁר אָמַר יְהוָה נא
וּבַשְּׂרִידִים[b] אֲשֶׁר יְהוָה קֹרֵא׃ ב בליש

ח׳. יב². ח². אשיב חד מן ג׳ כת כן ק 4 1 כִּי הִנֵּה בַיָּמִים הָהֵמָּה וּבָעֵת הַהִיא אֲשֶׁר[a] אָשׁוּב אֶת־שְׁבוּת
2 יְהוּדָה וִירוּשָׁלָ͏ִם׃ [וקבצתי
וְקִבַּצְתִּי אֶת־כָּל־הַגּוֹיִם
וְהוֹרַדְתִּים אֶל־עֶמֶק יְהוֹשָׁפָט וְנִשְׁפַּטְתִּי אִתָּם שָׁם
עַל־עַמִּי וְנַחֲלָתִי יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר פִּזְּרוּ בַגּוֹיִם ג.ל
וְאֶת־אַרְצִי חָלָקוּ׃ 3 וְאֶל־עַמִּי יַדּוּ גוֹרָל ל.ל.ל[5].ג
וַיִּתְּנוּ הַיֶּלֶד בַּזּוֹנָה וְהַיַּלְדָּה מָכְרוּ בַיַּיִן וַיִּשְׁתּוּ[a]׃ ל

[24]d Mm 2909. [25] Mp sub loco. Cp 3 [1]Mm 3167. [2]Mm 2738. [3]Mm 891. [4]Mm 3043. [5]Mp sub loco. [6]Mm 169. [7]Mm 3044. Cp 4 [1]Mm 2738. [2]Mm 891. [3]Mm 1482. [4]Mm 2736. [5]Mm 364.

23 [c] mlt Mss יורה ‖ [d] prb l c Ms ⅁⅁Ⅴ בָּרִאשׁוֹן ‖ **25** [a–a] prp שְׁנֵים אֶת־ ‖ **26** [a–a] dl? cf 27b ‖ **Cp 3,5** [a] tr ad bγ? cf [b] ‖ [b] prp ובירושלם שְׂרִידִים cf [a] ‖ **Cp 4,1** [a] > pc Mss, dl? ‖ **3** [a] add?

4 וְגַם

מָה־אַתֶּם לִי צֹר וְצִידוֹן וְכֹל גְּלִילוֹת פְּלֶשֶׁת
הֲגְמוֹל אַתֶּם מְשַׁלְּמִים עָלָי וְאִם־גֹּמְלִים אַתֶּם עָלָי
קַל מְהֵרָה אָשִׁיב גְּמֻלְכֶם בְּרֹאשְׁכֶם: [לְהֵיכְלֵיכֶם:
5 אֲשֶׁר־כַּסְפִּי וּזְהָבִי לְקַחְתֶּם וּמַחֲמַדַּי הַטֹּבִים הֲבֵאתֶם
6 וּבְנֵי יְהוּדָה וּבְנֵי יְרוּשָׁלַם מְכַרְתֶּם לִבְנֵי הַיְוָנִים
לְמַעַן הַרְחִיקָם מֵעַל גְּבוּלָם:
7 הִנְנִי מְעִירָם מִן־הַמָּקוֹם אֲשֶׁר־מְכַרְתֶּם אֹתָם שָׁמָּה
וַהֲשִׁבֹתִי גְמֻלְכֶם בְּרֹאשְׁכֶם:
8 וּמָכַרְתִּי אֶת־בְּנֵיכֶם וְאֶת־בְּנוֹתֵיכֶם בְּיַד בְּנֵי יְהוּדָה
וּמָכְרוּם לִשְׁבָאִים אֶל־גּוֹי רָחוֹק
כִּי יְהוָה דִּבֵּר: ס

9 קִרְאוּ־זֹאת בַּגּוֹיִם קַדְּשׁוּ מִלְחָמָה
הָעִירוּ הַגִּבּוֹרִים יִגְּשׁוּ יַעֲלוּ כֹּל אַנְשֵׁי הַמִּלְחָמָה:
10 כְּתוּ אִתֵּיכֶם לַחֲרָבוֹת וּמַזְמֵרֹתֵיכֶם לְרֻמָחִים
הַחַלָּשׁ יֹאמַר גִּבּוֹר אָנִי:
11 עֻשׁוּ וָבֹאוּ כָּל־הַגּוֹיִם מִסָּבִיב וְנִקְבְּצוּ שָׁמָּה
הַנְחֵת יְהוָה גִּבּוֹרֶיךָ:
12 יֵעוֹרְרוּ וְיַעֲלוּ הַגּוֹיִם אֶל־עֵמֶק יְהוֹשָׁפָט
כִּי שָׁם אֵשֵׁב לִשְׁפֹּט אֶת־כָּל־הַגּוֹיִם מִסָּבִיב:
13 שִׁלְחוּ מַגָּל כִּי בָשַׁל קָצִיר
בֹּאוּ רְדוּ כִּי־מָלְאָה גַּת
הֵשִׁיקוּ הַיְקָבִים כִּי רַבָּה רָעָתָם:
14 הֲמוֹנִים הֲמוֹנִים בְּעֵמֶק הֶחָרוּץ
כִּי קָרוֹב יוֹם יְהוָה בְּעֵמֶק הֶחָרוּץ:

ה ר״פ בסיפ וכל רגם אני וגם אנכי בסיפ דכותה[6]
ל
ל זקף קמ . ב וחס[7]
ב וחס [ל[8]
ה חס . ג[9]
ל
ב וחס
ג בנביא
ל
ז מל
ל
ל
ג[10]
ב חד פת וחד קמ
ג ב חס וחד מל[11] . ג
ב
ל
ב . ב . ב
ב

[6]Mm 3167. [7]Mm 3045. [8]Mm 1650. [9]Mp sub loco. [10]Mm 2954. [11]Mm 3484.

9 [a–a] prp וְגוּשׁוּ וַעֲלוּ cf 𝔊 || **11** [a] crrp? prp עורו vel חושו || [b–b] prb l הַקְבְּצוּ שָׁמָּה || [c–c] crrp? nonn add hab, sed cf 𝔊 *ὁ πραῢς ἔστω μαχητής*; frt l יְהִי גבור (mansuetus) וְהַנּוֹחַ et tr post 10b.

15 שֶׁמֶשׁ וְיָרֵחַ קָדָרוּ וְכוֹכָבִים אָסְפוּ נְגָהָם׃ ט.ו
16 וַיהוָה מִצִּיּוֹן יִשְׁאָג וּמִירוּשָׁלַ͏ִם יִתֵּן קוֹלוֹ ה ר״פ בסיפ
וְרָעֲשׁוּ שָׁמַיִם וָאָרֶץ
וַיהוָה מַחֲסֶה לְעַמּוֹ וּמָעוֹז לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל׃ ח[12] רפי ג[13] מנה בליש וכל אחסה דכות ב מ א. ב[14]
17 וִידַעְתֶּם כִּי אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם שֹׁכֵן בְּצִיּוֹן הַר־קָדְשִׁי ו
וְהָיְתָה יְרוּשָׁלַ͏ִם קֹדֶשׁ וְזָרִים לֹא־יַעַבְרוּ־בָהּ עוֹד׃ ס
18 וְהָיָה בַּיּוֹם הַהוּא
יִטְּפוּ הֶהָרִים עָסִיס וְהַגְּבָעוֹת תֵּלַכְנָה חָלָב ל
וְכָל־אֲפִיקֵי יְהוּדָה יֵלְכוּ מָיִם[a]
וּמַעְיָן מִבֵּית יְהוָה יֵצֵא וְהִשְׁקָה אֶת־נַחַל הַשִּׁטִּים׃ ל. ג[15]
19 מִצְרַ͏ִים לְשְׁמָמָה תִּהְיֶה וֶאֱדוֹם לְמִדְבַּר שְׁמָמָה תִּהְיֶה[a] ג ר״פ
מֵחֲמַס בְּנֵי יְהוּדָה אֲשֶׁר־[b]שָׁפְכוּ דָם־נָקִי בְּאַרְצָם׃ יג[16] יתיר א ס״ת ב מנה בליש
20 וִיהוּדָה לְעוֹלָם תֵּשֵׁב וִירוּשָׁלַ͏ִם לְדֹר וָדֹר׃ ב ר״פ[17]
21 [a]וְנִקֵּיתִי[b] דָּמָם [c]לֹא־נִקֵּיתִי[c] וַיהוָה שֹׁכֵן בְּצִיּוֹן[a]׃

סכום הפסוקים
שבעים ושלשה

AMOS עמוס

1 1 דִּבְרֵי עָמוֹס אֲשֶׁר־הָיָה בַּנֹּקְדִים מִתְּקוֹעַ אֲשֶׁר חָזָה עַל־יִשְׂרָאֵל ל.ל
בִּימֵי | עֻזִּיָּה מֶלֶךְ־יְהוּדָה וּבִימֵי יָרָבְעָם בֶּן־יוֹאָשׁ מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל שְׁנָתַיִם
לִפְנֵי הָרָעַשׁ׃ 2 וַיֹּאמַר | צא ט מנה ר״פ וחד מן ז[1] בטע מרעימין בליש
יְהוָה מִצִּיּוֹן יִשְׁאָג וּמִירוּשָׁלַ͏ִם יִתֵּן קוֹלוֹ
וְאָבְלוּ נְאוֹת הָרֹעִים וְיָבֵשׁ רֹאשׁ הַכַּרְמֶל׃ פ ה

[12] Mm 3046. [13] Mm 3278. [14] Mm 3047. [15] Mm 3048. [16] Mm 907. [17] Mm 3049.
Cp 1 [1] Mm 705.

18 [a] nonn add חַיִּים ‖ **19** [a] dl m cs? cf S; al dl שממה ‖ [b] add? ‖ **21** [a–a] add? ‖ [b] G(S) *καὶ ἐκδικήσω* (vel *ἐκζητήσω*), prb l וְנִקַּמְתִּי ‖ [c–c] G(S) *καὶ οὐ μὴ ἀθῳώσω*, frt l וְלֹא־אֲנַקֶּה.

3 כֹּה אָמַר יְהוָה
עַל־שְׁלֹשָׁה פִּשְׁעֵי דַמֶּשֶׂק וְעַל־אַרְבָּעָה לֹא אֲשִׁיבֶנּוּ
עַל־דּוּשָׁם בַּחֲרִצוֹת הַבַּרְזֶל אֶת־הַגִּלְעָד׃
4 וְשִׁלַּחְתִּי אֵשׁ בְּבֵית חֲזָאֵל וְאָכְלָה אַרְמְנוֹת בֶּן־הֲדָד׃
5 וְשָׁבַרְתִּי בְּרִיחַ דַּמֶּשֶׂק וְהִכְרַתִּי יוֹשֵׁב מִבִּקְעַת־אָוֶן
וְתֹמֵךְ שֵׁבֶט מִבֵּית עֵדֶן וְגָלוּ עַם־אֲרָם קִירָה
אָמַר יְהוָה׃ פ 6 כֹּה אָמַר יְהוָה
עַל־שְׁלֹשָׁה פִּשְׁעֵי עַזָּה וְעַל־אַרְבָּעָה לֹא אֲשִׁיבֶנּוּ
עַל־הַגְלוֹתָם גָּלוּת שְׁלֵמָה לְהַסְגִּיר לֶאֱדוֹם׃
7 וְשִׁלַּחְתִּי אֵשׁ בְּחוֹמַת עַזָּה וְאָכְלָה אַרְמְנוֹתֶיהָ׃
8 וְהִכְרַתִּי יוֹשֵׁב מֵאַשְ�dוֹד וְתֹמֵךְ שֵׁבֶט מֵאַשְׁקְלוֹן
וַהֲשִׁבוֹתִי יָדִי עַל־עֶקְרוֹן וְאָבְדוּ שְׁאֵרִית פְּלִשְׁתִּים
אָמַר אֲדֹנָי יְהוִה׃ פ 9 כֹּה אָמַר יְהוָה
עַל־שְׁלֹשָׁה פִּשְׁעֵי־צֹר וְעַל־אַרְבָּעָה לֹא אֲשִׁיבֶנּוּ
עַל־הַסְגִּירָם גָּלוּת שְׁלֵמָה לֶאֱדוֹם וְלֹא זָכְרוּ בְּרִית אַחִים׃
10 וְשִׁלַּחְתִּי אֵשׁ בְּחוֹמַת צֹר וְאָכְלָה אַרְמְנוֹתֶיהָ׃ פ
11 כֹּה אָמַר יְהוָה
עַל־שְׁלֹשָׁה פִּשְׁעֵי אֱדוֹם וְעַל־אַרְבָּעָה לֹא אֲשִׁיבֶנּוּ
עַל־רָדְפּוֹ בַחֶרֶב אָחִיו וְשִׁחֵת רַחֲמָיו
וַיִּטְרֹף לָעַד אַפּוֹ וְעֶבְרָתוֹ שָׁמְרָה נֶצַח׃
12 וְשִׁלַּחְתִּי אֵשׁ בְּתֵימָן וְאָכְלָה אַרְמְנוֹת בָּצְרָה׃ פ
13 כֹּה אָמַר יְהוָה
עַל־שְׁלֹשָׁה פִּשְׁעֵי בְנֵי־עַמּוֹן וְעַל־אַרְבָּעָה לֹא אֲשִׁיבֶנּוּ
עַל־בְּקָעָם הָרוֹת הַגִּלְעָד לְמַעַן הַרְחִיב אֶת־גְּבוּלָם׃
14 וְהִצַּתִּי אֵשׁ בְּחוֹמַת רַבָּה וְאָכְלָה אַרְמְנוֹתֶיהָ
בְּתְרוּעָה בְּיוֹם מִלְחָמָה בְּסַעַר בְּיוֹם סוּפָה׃

ל
מט מל בנביא
ב מל. ד². ב
ג ס״פ²
ד חס⁴
מט מל בנביא. ב מל
ב בטע
ל. ג⁵
ל
ל
ל. ל
ו ול⁶ בעינ

[2] Mm 3050. [3] Mm 2481. [4] Mm 2340. [5] Mm 1446. [6] Mm 3051.

Cp 1,5 [a–a] frt tr post מבית עדן || [b] cf [a–a] || **8** [a] > 𝔊*, frt dl || **9** [a] frt l לַאֲרָם || [b] exc hemist? cf 11 bβγ || **11** [a] 𝔖(𝔙) *wntr*, l וַיִּטֹּר || [b–b] 𝔊(σ′θ′𝔖𝔙) *ἐφύλαξεν εἰς νῖκος*, l שָׂמַר לָנֶצַח.

15 וְהָלַךְ מַלְכָּם בַּגּוֹלָה הֵוא וְשָׂרָיו יַחְדָּו
אָמַר יְהוָה׃ פ 2 1 כֹּה אָמַר יְהוָה כ ס״פ7 2
עַל־שְׁלֹשָׁה פִּשְׁעֵי מוֹאָב וְעַל־אַרְבָּעָה לֹא אֲשִׁיבֶנּוּ
עַל־שָׂרְפּוֹ עַצְמוֹת[a] מֶלֶךְ־אֱדוֹם לַשִּׂיד׃ ל. ל
2 וְשִׁלַּחְתִּי־אֵשׁ בְּמוֹאָב[a] וְאָכְלָה [b]אַרְמְנוֹת הַקְּרִיּוֹת[b]
וּמֵת בְּשָׁאוֹן מוֹאָב בִּתְרוּעָה בְּקוֹל[c] שׁוֹפָר׃
3 [a]וְהִכְרַתִּי שׁוֹפֵט מִקִּרְבָּהּ[b] וְכָל־שָׂרֶיהָ[c] אַהֲרֹג עִמּוֹ[a] ו מל. ב חד מל וחד חס׳
אָמַר יְהוָה׃ פ 4 [a]כֹּה אָמַר יְהוָה כ ס״פ2
עַל־שְׁלֹשָׁה פִּשְׁעֵי יְהוּדָה וְעַל־אַרְבָּעָה לֹא אֲשִׁיבֶנּוּ
עַל־מָאָסָם אֶת־תּוֹרַת יְהוָה וְחֻקָּיו לֹא שָׁמָרוּ ל. ו קמ׳3
וַיַּתְעוּם כִּזְבֵיהֶם אֲשֶׁר־הָלְכוּ אֲבוֹתָם אַחֲרֵיהֶם׃ ל
5 וְשִׁלַּחְתִּי אֵשׁ בִּיהוּדָה וְאָכְלָה אַרְמְנוֹת יְרוּשָׁלִָם[a]׃ פ
6 כֹּה אָמַר יְהוָה
עַל־שְׁלֹשָׁה פִּשְׁעֵי יִשְׂרָאֵל וְעַל־אַרְבָּעָה לֹא אֲשִׁיבֶנּוּ
עַל־מִכְרָם בַּכֶּסֶף צַדִּיק וְאֶבְיוֹן בַּעֲבוּר נַעֲלָיִם׃ ג׳. ב
7 הַשֹּׁאֲפִים[a] [b]עַל־עֲפַר־אֶרֶץ בְּ[b]רֹאשׁ דַּלִּים וְדֶרֶךְ עֲנָוִים יַטֵּוּ ב. ג׳. לה׳, ב דסמיכ לשון דל׳7
[c]וְאִישׁ וְאָבִיו יֵלְכוּ אֶל־הַנַּעֲרָה לְמַעַן חַלֵּל אֶת־שֵׁם קָדְשִׁי׃[c] ט׳8
8 וְעַל־[a]בְּגָדִים חֲבֻלִּים יַטּוּ [b]אֵצֶל כָּל־מִזְבֵּחַ[b] ל
וְיֵין עֲנוּשִׁים יִשְׁתּוּ [b]בֵּית אֱלֹהֵיהֶם[b]׃ י בליש. ל
9 וְאָנֹכִי הִשְׁמַדְתִּי אֶת־הָאֱמֹרִי מִפְּנֵיהֶם[a]
אֲשֶׁר כְּגֹבַהּ אֲרָזִים גָּבְהוֹ וְחָסֹן הוּא כָּאַלוֹנִים ב וחס׳9. ל
וָאַשְׁמִיד פִּרְיוֹ מִמַּעַל וְשָׁרָשָׁיו מִתָּחַת׃
10 וְאָנֹכִי הֶעֱלֵיתִי אֶתְכֶם מֵאֶרֶץ מִצְרָיִם ס(וס)
וָאוֹלֵךְ אֶתְכֶם בַּמִּדְבָּר אַרְבָּעִים שָׁנָה ד10

7 Mm 2481. Cp 2 1 Mm 3052. 2 Mm 2481. 3 Mm 3053. 4 Mm 3054. 5 Mm 3055. 6 Mm 2840. 7 Mm 3549. 8 Mm 3056. 9 Mm 3057. 10 Mm 817.

Cp 2,1 [a] exc nomen regis? ‖ **2** [a] prp בְּקִיר מואב cf [b–b] ‖ [b–b] prp ארמנותֶיהָ cf [a] ‖ [c] l c pc Mss 𝔊𝔖 ובקול aut וְקוֹל ‖ **3** [a–a] nonn tr post 2a cf 2[a.b–b] ‖ [b] frt l מקרבו vel מקרבה cf 𝔊[L] ‖ [c] frt l שָׂרָיו cf 𝔊[L] ‖ **4/5** [a–a] add ‖ **7** [a] prp הַשְּׁ(א)פִים cf 𝔊 *τὰ πατοῦντα* ‖ [b–b] prb add; al עַל־עפר־ארץ vel sol ארץ add hab ‖ [c–c] add? ‖ **8** [a] frt dl ־על et l וּבְגֵי cf 𝔊 ‖ [b–b] add? ‖ **9** [a] frt l c mlt Mss יכם־.

לָרֶשֶׁת אֶת־אֶרֶץ הָאֱמֹרִי׃
11 וָאָקִים מִבְּנֵיכֶם לִנְבִיאִים וּמִבַּחוּרֵיכֶם לִנְזִרִים ל.ל.ל
הַאַף אֵין־זֹאת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל נְאֻם־יְהוָה׃
12 וַתַּשְׁקוּ אֶת־הַנְּזִרִים יָיִן
וְעַל־הַנְּבִיאִים צִוִּיתֶם לֵאמֹר לֹא תִנָּבְאוּ׃ ל
13 הִנֵּה אָנֹכִי מֵעִיק תַּחְתֵּיכֶם
כַּאֲשֶׁר תָּעִיק הָעֲגָלָה הַמְמֻלְאָה לָהּ עָמִיר׃ ל.ב
14 וְאָבַד מָנוֹס מִקָּל וְחָזָק לֹא־יְאַמֵּץ כֹּחוֹ ל.ב
וְגִבּוֹר לֹא־יְמַלֵּט נַפְשׁוֹ׃ 15 וְתֹפֵשׂ הַקָּשֶׁת לֹא יַעֲמֹד גי11.חי12
מז פסוק לא לא לא
וְקַל בְּרַגְלָיו לֹא יְמַלָּט וְרֹכֵב הַסּוּס לֹא יְמַלֵּט נַפְשׁוֹ׃ חי12.חי12
16 וְאַמִּיץ לִבּוֹ בַּגִּבּוֹרִים עָרֹם יָנוּס בַּיּוֹם־הַהוּא ד
נְאֻם־יְהוָה׃ פ

3 1 שִׁמְעוּ אֶת־הַדָּבָר הַזֶּה אֲשֶׁר דִּבֶּר יְהוָה עֲלֵיכֶם בְּנֵי יִשְׂרָאֵל עַל
כָּל־הַמִּשְׁפָּחָה אֲשֶׁר הֶעֱלֵיתִי מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם לֵאמֹר׃
2 רַק אֶתְכֶם יָדַעְתִּי מִכֹּל מִשְׁפְּחוֹת הָאֲדָמָה גי
עַל־כֵּן אֶפְקֹד עֲלֵיכֶם אֶת כָּל־עֲוֹנֹתֵיכֶם׃
3 הֲיֵלְכוּ שְׁנַיִם יַחְדָּו בִּלְתִּי אִם־נוֹעָדוּ׃ ל
4 הֲיִשְׁאַג אַרְיֵה בַּיַּעַר וְטֶרֶף אֵין לוֹ ל
הֲיִתֵּן כְּפִיר קוֹלוֹ מִמְעֹנָתוֹ בִּלְתִּי אִם־לָכָד׃ ל
5 הֲתִפֹּל צִפּוֹר עַל־פַּח הָאָרֶץ וּמוֹקֵשׁ אֵין לָהּ ל.ל
הֲיַעֲלֶה־פַּח מִן־הָאֲדָמָה וְלָכֹד לֹא יִלְכֹּד׃ ל. ל וחד מן ב מל בלישׁ.
ל וחד מן ב מל בלישׁ
6 אִם־יִתָּקַע שׁוֹפָר בְּעִיר וְעָם לֹא יֶחֱרָדוּ יב ר״פ אם אם2.ג3.ב
אִם־תִּהְיֶה רָעָה בְּעִיר וַיהוָה לֹא עָשָׂה׃ [הַנְּבִיאִים׃
7 a כִּי לֹא יַעֲשֶׂה אֲדֹנָי יְהוִה דָּבָר כִּי אִם־גָּלָה סוֹדוֹ אֶל־עֲבָדָיו
8 אַרְיֵה שָׁאָג מִי לֹא יִירָא ל.ג מל בלישׁ
אֲדֹנָי יְהוִה דִּבֶּר מִי לֹא יִנָּבֵא׃

[11] Mm 3236. [12] Mm 3058. Cp 3 [1] Mm 81. [2] Mm 519. [3] Mm 3005.

14 [a–a] nonn add hab ‖ **15** [a–a] nonn add hab ‖ [b] 𝔊 *διασωθῇ*, prb l יְמֻלַּט cf 𝔖𝔗𝔙 ‖ **16** [a–a] add? ‖ **Cp 3,1** [a] 𝔊 *οἶκος* = בֵּית ‖ **4** [a] prb add ‖ **5** [a] > 𝔊, dl ‖ **7** [a] tot v add ‖ **8** [a] add?

9 הַשְׁמִיעוּ עַל־אַרְמְנוֹת בְּאַשְׁדּוֹד[a] וְעַל־אַרְמְנוֹת בְּאֶרֶץ[b] מִצְרָיִם
וְאִמְרוּ[c] הֵאָסְפוּ עַל־הָרֵי[d] שֹׁמְרוֹן וּרְאוּ מְהוּמֹת רַבּוֹת[e] בְּתוֹכָהּ ו״י.ג בלישׁ[5].ב
וַעֲשׁוּקִים בְּקִרְבָּהּ׃ [בְּאַרְמְנוֹתֶיהָם[b]׃ פ

10 וְלֹא־יָדְעוּ עֲשׂוֹת־נְכֹחָה[a] נְאֻם־יְהוָה[a] הָאֹצְרִים חָמָס וָשֹׁד ג ר״פ.ג.ל.ל
11 לָכֵן כֹּה אָמַר אֲדֹנָי[a] יְהוִה צָר וּסְבִיב[b] הָאָרֶץ כט.ל
וְהוֹרֵד[c] מִמֵּךְ עֻזֵּךְ וְנָבְזוּ אַרְמְנוֹתָיִךְ׃ ל

12 כֹּה אָמַר יְהוָה ת בטע בסיפ[7]
כַּאֲשֶׁר יַצִּיל הָרֹעֶה מִפִּי הָאַרְיֵה ל
שְׁתֵּי כְרָעַיִם אוֹ בִדְלִי־אֹזֶן ל.כה
כֵּן יִנָּצְלוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל ד בסיפ[8]
הַיֹּשְׁבִים בְּשֹׁמְרוֹן בְּפִאַת מִטָּה[a] וּבְדַמֶּשֶׂק עָרֶשׂ[a]׃ ל

13 שִׁמְעוּ וְהָעִידוּ בְּבֵית יַעֲקֹב[a] נְאֻם־אֲדֹנָי יְהוִה אֱלֹהֵי הַצְּבָאוֹת[a]׃ ב.ו[9] וכל יחזק דכות במד.ה

14 כִּי בְיוֹם פָּקְדִי פִּשְׁעֵי־יִשְׂרָאֵל עָלָיו[a]
[b]וּפָקַדְתִּי עַל־מִזְבְּחוֹת[c] בֵּית־אֵל[b]
וְנִגְדְּעוּ קַרְנוֹת הַמִּזְבֵּחַ וְנָפְלוּ לָאָרֶץ׃
15 וְהִכֵּיתִי בֵּית־הַחֹרֶף עַל־בֵּית הַקָּיִץ
וְאָבְדוּ בָּתֵּי הַשֵּׁן וְסָפוּ[a] בָּתִּים רַבִּים[a] ל
נְאֻם־יְהוָה׃ ס

4 1 שִׁמְעוּ הַדָּבָר הַזֶּה פָּרוֹת הַבָּשָׁן אֲשֶׁר[a] בְּהַר שֹׁמְרוֹן ל
הָעֹשְׁקוֹת דַּלִּים הָרֹצְצוֹת אֶבְיוֹנִים ל.ל
הָאֹמְרֹת לַאֲדֹנֵיהֶם[b] הָבִיאָה וְנִשְׁתֶּה׃ ל.ט פת ב׳ מנח בלישׁ.[2]ל
2 נִשְׁבַּע אֲדֹנָי[a] יְהוִה בְּקָדְשׁוֹ כִּי הִנֵּה יָמִים בָּאִים עֲלֵיכֶם[b]
וְנָשָׂא אֶתְכֶם[c] בְּצִנּוֹת וְאַחֲרִיתְכֶן בְּסִירוֹת דּוּגָה׃ יב[3].ל.ל.ל.ל

[4]Mm 2470. [5]Mm 2186. [6]Mm 3027. [7]Mm 3166. [8]Mm 953. [9]Mm 2459. Cp 4 [1]Mm 3059. [2]Mm 3060. [3]Mm 545.

9 [a] G ἐν Ἀσσυρίοις, prp בְּאַשּׁוּר ‖ [b] > G* cf 11; prb l (מצרים)בְּ ‖ [c] add (an exc nonn vb)? ‖ [d] G(S) τὸ ὄρος, prb l הַר ‖ [e] add? ‖ [f–f] frt add ‖ **10** [a–a] add ‖ [b] frt add ‖ **11** [a] > S ‖ [b] S *nḥdrjh*, prb l יְסוֹבֵב ‖ [c] l c pc Mss SC והורד; mlt Mss והרד ‖ **12** [a–a] frt l וּבְעָרֶשׂ דַּמֶּשֶׂק cf V; add? ‖ **13** [a–a] add; al l sol נאם יהוה ‖ **14** [a] add? ‖ [b–b] add an exc hemist? ‖ [c] prp מִזְבַּח ‖ **15** [a–a] prp בָּתֵּי הַבְּנִים ‖ **Cp 4,1** [a] prb add ‖ [b] prp יכן– ‖ **2** [a] > G*, add? ‖ [b] prp יכן– ‖ [c] prp אַפְּכֶן.

3 [a]וּפִרְצִים תֵּצֶאנָה[a] אִשָּׁה נֶגְדָּהּ וְהִשְׁלַכְתֶּנָה[b] הַהַרְמֹנָה[c]
נְאֻם־יְהוָה׃

4 בֹּאוּ בֵית־אֵל וּפִשְׁעוּ הַגִּלְגָּל הַרְבּוּ[a] לְפַשֵּׁעַ
וְהָבִיאוּ לַבֹּקֶר זִבְחֵיכֶם לִשְׁלֹשֶׁת יָמִים מַעְשְׂרֹתֵיכֶם׃

5 וְקַטֵּר[a] מֵחָמֵץ תּוֹדָה וְקִרְאוּ נְדָבוֹת הַשְׁמִיעוּ
כִּי כֵן אֲהַבְתֶּם בְּנֵי יִשְׂרָאֵל נְאֻם אֲדֹנָי יְהוִה׃

6 וְגַם־אֲנִי נָתַתִּי לָכֶם
נְקִיּוֹן שִׁנַּיִם בְּכָל־עָרֵיכֶם
וְחֶסֶר לֶחֶם בְּכָל מְקוֹמֹתֵיכֶם
וְלֹא־שַׁבְתֶּם עָדַי נְאֻם־יְהוָה׃

7 וְגַם אָנֹכִי מָנַעְתִּי מִכֶּם אֶת־הַגֶּשֶׁם
בְּעוֹד שְׁלֹשָׁה חֳדָשִׁים לַקָּצִיר [a]וְהִמְטַרְתִּי עַל־עִיר אֶחָת
וְעַל־עִיר אַחַת לֹא אַמְטִיר חֶלְקָה אַחַת תִּמָּטֵר וְחֶלְקָה
אֲשֶׁר־לֹא־תַמְטִיר[b] עָלֶיהָ תִּיבָשׁ׃ 8 וְנָעוּ שְׁתַּיִם שָׁלֹשׁ
עָרִים אֶל־עִיר אַחַת לִשְׁתּוֹת מַיִם וְלֹא יִשְׂבָּעוּ[a]
וְלֹא־שַׁבְתֶּם עָדַי נְאֻם־יְהוָה׃

9 הִכֵּיתִי אֶתְכֶם בַּשְּׁדָפוֹן וּבִירָקוֹן
הַרְבּוֹת[a] גַּנֹּתֵיכֶם וְכַרְמֵיכֶם
[b]וּתְאֵנֵיכֶם וְזֵיתֵיכֶם יֹאכַל הַגָּזָם[b]
וְלֹא־שַׁבְתֶּם עָדַי נְאֻם־יְהוָה׃ ס

10 שִׁלַּחְתִּי בָכֶם דֶּבֶר בְּדֶרֶךְ[a] מִצְרָיִם
הָרַגְתִּי בַחֶרֶב בַּחוּרֵיכֶם עִם שִׁבְיַ[b] סוּסֵיכֶם
[c]וָאַעֲלֶה בְּאַשׁ[d] מַחֲנֵיכֶם וּבְאַפְּכֶם[c]

---

3 [a–a] Ɠ *καὶ ἐξενεχθήσεσθε γυμναί* = וַעֲרֻמוֹת תּוּצָאנָה?; frt l תּוּצָאנָה (פְּרוּצוֹת vel) פְּרוּצוֹת ‖ [b] Ɠ (σ′𝔙) *καὶ ἀπορριφήσεσθε*, l וְהָשְׁ ‖ [c] Ɠ* *εἰς τὸ ὄρος τὸ Ρεμμαν*, α′ Ɠ^{OC} *ὄρος ερμωνα*, σ′(𝔖𝔗) *εἰς Ἀρμενίαν*; prp הַרְמֹנָה, al הַמִּדְמֵנָה ‖ 4 [a] frt l וְהַ cf aα ‖ 5 [a] l וּקְטֹרוּ ‖ 7/8 [a–a] prb add ‖ [b] prb l c pc Mss Ɠ𝔙 אמטיר, cf 7aδ ‖ 9 [a] prb l הַחֲרֵבְתִּי ‖ [b–b] add? ‖ 10 [a] prp כְּדֶבֶר; al dl ‖ [b] prp בְּצִבְיַ, al dl עם שבי סוסיכם ‖ [c–c] add? al aβ add hab ‖ [d] pc Mss Ɠ בָּאֵשׁ, frt recte ‖ [e] prp בְּאַ cf Ɠ; al dl (cf [d]) et ins ובאפי in init 11.

---

[4]Mm 1735. [5]Mm 3061. [6]Mm 593. [7]Mm 953. [8]Mm 2459. [9]Mm 143. [10]Mm 1740. [11]Mm 978. [12]Mm 3995. [13]Mm 411.

וְלֹא־שַׁבְתֶּם עָדַי נְאֻם־יְהוָה׃
11 [a]הָפַכְתִּי בָכֶם[b]
כִּמַהְפֵּכַת אֱלֹהִים אֶת־סְדֹם וְאֶת־עֲמֹרָה ג[14]
וַתִּהְיוּ כְּאוּד מֻצָּל מִשְּׂרֵפָה ב[15]
וְלֹא־שַׁבְתֶּם עָדַי נְאֻם־יְהוָה׃ ס
12 לָכֵן כֹּה אֶעֱשֶׂה־לְּךָ יִשְׂרָאֵל [a]עֵקֶב כִּי־זֹאת אֶעֱשֶׂה־לָּךְ י׳ פסוק לך לך[16]
הָכֹון לִקְרַאת־אֱלֹהֶיךָ יִשְׂרָאֵל׃ 13 [a]כִּי הִנֵּה ב חד מל וחד חס
יוֹצֵר הָרִים[a] וּבֹרֵא רוּחַ וּמַגִּיד לְאָדָם מַה־שֵּׂחֹו ל חס. ב
עֹשֵׂה שַׁחַר עֵיפָה[b] וְדֹרֵךְ עַל־בָּמֳתֵי אָרֶץ
יְהוָה [c]אֱלֹהֵי־צְבָאוֹת [c]שְׁמֹו׃ ס ג[17]
5 1 שִׁמְעוּ אֶת־הַדָּבָר הַזֶּה אֲשֶׁר אָנֹכִי נֹשֵׂא עֲלֵיכֶם קִינָה בֵּית לח
יִשְׂרָאֵל׃
2 נָפְלָה לֹא־תוֹסִיף קוּם בְּתוּלַת יִשְׂרָאֵל
נְטֻשָׁה עַל־אַדְמָתָהּ אֵין מְקִימָה׃ ל. ל
3 כִּי כֹה אָמַר אֲדֹנָי[a] יְהוִֹה[b] ג[1]
הָעִיר הַיֹּצֵאת אֶלֶף תַּשְׁאִיר מֵאָה
וְהַיּוֹצֵאת[c] מֵאָה תַּשְׁאִיר עֲשָׂרָה [d]לְבֵית יִשְׂרָאֵל[d]׃ ס ב[2] חד חס וחד מן ה מל בלישׁ. ד[3] וכל יחזק דכות׳ ב מ א
4 כִּי כֹה אָמַר יְהוָה לְבֵית יִשְׂרָאֵל כי[4] מיחד[4]. ג[5]. ד[3] וכל יחזק דכות׳ ב מ א
דִּרְשׁוּנִי וְחְיוּ׃ 5 וְאַל־תִּדְרְשׁוּ בֵּית־אֵל ח
וְהַגִּלְגָּל לֹא תָבֹאוּ וּבְאֵר שֶׁבַע לֹא תַעֲבֹרוּ ב. ד[6]
כִּי הַגִּלְגָּל גָּלֹה יִגְלֶה וּבֵית־אֵל יִהְיֶה לְאָוֶן׃
6 דִּרְשׁוּ אֶת־יְהוָה וְחְיוּ פֶּן־[a]יִצְלַח כָּאֵשׁ[a] בֵּית יוֹסֵף ח
וְאָכְלָה וְאֵין־מְכַבֶּה [b]לְבֵית־אֵל[b]׃
7 הַהֹפְכִים[a] לְלַעֲנָה[b] מִשְׁפָּט וּצְדָקָה לָאָרֶץ הִנִּיחוּ׃ ל[7]. ב. ד[8] ב מנה בלישׁ

[14]Mm 2257. [15]Mm 3149. [16]Mm 1860. [17]Mm 2015. Cp 5 [1]Mm 2827. [2]Mm 4131. [3]Mm 2435. [4]Mm 2049. [5]Mm 2888. [6]Mm 3062. [7]Mp sub loco. [8]Mm 1559.

11 [a] cf 10[c] ‖ [b] prp בְּתֵיכֶם ‖ **12** [a–a] prb add ‖ **13** [a] 𝔊 *βροντήν* = רַעַם ‖ [b] l c nonn Mss 𝔊 וְעֵ׳ ‖ [c–c] prb dl cf 5,8 9,6 ‖ **Cp 5,3** [a] > 𝔊*, add ‖ [b] huc tr לבית ישׂראל ex 3b, cf 4a ‖ [c] frt l וְהָעִיר הַיֹּ׳ ‖ [d–d] cf [b] ‖ **6** [a–a] prp יְשַׁלַּח באשׁ aut בְּ יצלח באשׁ aut יצלח לַהַב אשׁ בְּ ‖ [b–b] 𝔊 *τῷ οἴκῳ Ισραηλ* cf Hos 10,15, frt l לבית־יִשְׂרָאֵל; al add hab ‖ **7** [a] frt l הַ(הָ)י׳ (הָ)וֹ׳ cf 5,18 6,1 ‖ [b] 𝔊 *εἰς ὕψος* = לְמַעֲלָה?

8 [a]עֹשֵׂה כִימָה וּכְסִיל ה ר״פ
וְהֹפֵךְ לַבֹּקֶר צַלְמָוֶת וְיוֹם לַיְלָה הֶחְשִׁיךְ
הַקּוֹרֵא לְמֵי־הַיָּם וַיִּשְׁפְּכֵם עַל־פְּנֵי הָאָרֶץ י מל בליש . ה
יְהוָה[b] שְׁמוֹ׃ ס ד
9 הַמַּבְלִיג[a] שֹׁד[c] עַל־עָז[bd] וְשֹׁד[c] עַל־מִבְצָר[e] יָבוֹא׃ ל . ז קמ למערב[9]

10 שָׂנְאוּ בַשַּׁעַר מוֹכִיחַ וְדֹבֵר תָּמִים יְתָעֵבוּ׃ ה . ד קמ בליש
11 לָכֵן יַעַן בּוֹשַׁסְכֶם[a] עַל־דָּל וּמַשְׂאַת[b]־בַּר תִּקְחוּ מִמֶּנּוּ ב בטע בסיפ . ל . ל[10]
בָּתֵּי גָזִית בְּנִיתֶם וְלֹא־תֵשְׁבוּ בָּם ל
כַּרְמֵי־חֶמֶד נְטַעְתֶּם וְלֹא תִשְׁתּוּ אֶת־יֵינָם׃
12 כִּי יָדַעְתִּי רַבִּים פִּשְׁעֵיכֶם וַעֲצֻמִים חַטֹּאתֵיכֶם[a] ג[11] חס וכל אוריית דכות ב מ א
צֹרְרֵי צַדִּיק לֹקְחֵי כֹפֶר וְאֶבְיוֹנִים בַּשַּׁעַר הִטּוּ׃ ג חס[12] . ג חס[13]
13 לָכֵן הַמַּשְׂכִּיל בָּעֵת הַהִיא יִדֹּם כִּי עֵת רָעָה הִיא׃ ב חס[14]

14 דִּרְשׁוּ־טוֹב וְאַל־רָע לְמַעַן תִּחְיוּ ס[15] ג
וְיִהְיֶה־כֵּן יְהוָה אֱלֹהֵי־צְבָאוֹת[a] אִתְּכֶם כַּאֲשֶׁר אֲמַרְתֶּם׃ לב . יב[16]
15 שִׂנְאוּ־רָע וְאֶהֱבוּ טוֹב וְהַצִּיגוּ בַשַּׁעַר מִשְׁפָּט ל
אוּלַי יֶחֱנַן יְהוָה אֱלֹהֵי־צְבָאוֹת[a] שְׁאֵרִית יוֹסֵף׃ ס יג[16]
16 לָכֵן כֹּה־אָמַר יְהוָה אֱלֹהֵי צְבָאוֹת אֲדֹנָי[a] ב בטע בסיפ . יג[16]
בְּכָל־רְחֹבוֹת מִסְפֵּד וּבְכָל־חוּצוֹת יֹאמְרוּ הוֹ־הוֹ ב ובפסוק[15]
וְקָרְאוּ אִכָּר אֶל־אֵבֶל וּמִסְפֵּד אֶל־[b]יוֹדְעֵי נֶהִי׃ ב . ג בליש[17] . ד מל[18]
17 [a]וּבְכָל־כְּרָמִים[b] מִסְפֵּד[a] כִּי־אֶעֱבֹר בְּקִרְבֶּךָ אָמַר יְהוָה׃ ס כ ס״פ[19]

18 הוֹי הַמִּתְאַוִּים אֶת־יוֹם יְהוָה ב[20]
לָמָּה־זֶּה לָכֶם יוֹם יְהוָה הוּא[a] חֹשֶׁךְ וְלֹא־אוֹר׃
19 כַּאֲשֶׁר יָנוּס אִישׁ מִפְּנֵי הָאֲרִי וּפָגָעוֹ הַדֹּב ג דמטע[21] . ל

[9] Mm 3655. [10] Mm 326. [11] Mm 3063. [12] Mm 2249. [13] Mm 1729. [14] Mm 3247. [15] Mp sub loco. [16] Mm 2015. [17] Mm 3064. [18] Mm 4068. [19] Mm 2481. [20] Nu 11,34. [21] Mm 1025.

8 [a] exc init ‖ [b] pc Mss + צְבָאוֹת, 𝔊* + *ὁ θεὸς ὁ παντοκράτωρ* ‖ **9** [a] 𝔊 *ὁ διαιρῶν*, prp המפליג, al הַמַּפִּיל ‖ [b–b] 𝔊 *συντριμμὸν ἐπ᾽ ἰσχύν*, prp שֶׁבֶר עַל־עֹז ‖ [c] prp שׁר taurus ‖ [d] prp עז capella ‖ [e] prp מְבַצֵּר vindemiator ‖ [f] prb l יביא cf Vrs ‖ **11** [a] prp בּוֹסְכֶם ‖ [b] 𝔊 *καὶ δῶρα*, frt l ומשאת ‖ **12** [a] frt l חַטָּאֵיכֶם ‖ **14** [a–a] prb add ‖ **15** [a–a] prb add ‖ **16** [a] > 𝔊𝔖 ‖ [b–b] prb l ואל־מספד cf 𝔖 ‖ **17** [a–a] nonn add hab ‖ [b] 𝔊 *ὁδοῖς* ‖ **18** [a] 𝔊 *καὶ αὐτή*, frt l והוא.

וּבָא הַבַּיְתָה וְסָמַךְ יָדוֹ עַל־הַקִּיר וּנְשָׁכוֹ הַנָּחָשׁ׃ ד22.ג
20 הֲלֹא־חֹשֶׁךְ יוֹם יְהוָה וְלֹא־אוֹר וְאָפֵל וְלֹא־נֹגַהּ לוֹ׃ ל חס בסיפ
21 שָׂנֵאתִי מָאַסְתִּי חַגֵּיכֶם וְלֹא אָרִיחַ בְּעַצְּרֹתֵיכֶם׃ ב23.ל
22 [a]כִּי אִם־תַּעֲלוּ־לִי עֹלוֹת[ba]
וּמִנְחֹתֵיכֶם לֹא אֶרְצֶה וְשֶׁלֶם[c] מְרִיאֵיכֶם לֹא אַבִּיט׃ ל
23 הָסֵר[a] מֵעָלַי הֲמוֹן שִׁרֶיךָ[b] וְזִמְרַת נְבָלֶיךָ[b] לֹא אֶשְׁמָע׃ ל.ב
24 וְיִגַּל כַּמַּיִם מִשְׁפָּט וּצְדָקָה כְּנַחַל אֵיתָן׃ [יִשְׂרָאֵל׃ ל
25 [a]הַזְּבָחִים וּמִנְחָה[b] הֲנִגַּשְׁתֶּם־לִי[s] בַּמִּדְבָּר[c] אַרְבָּעִים שָׁנָה בֵּית
26 וּנְשָׂאתֶם[a] אֶת סִכּוּת[b] מַלְכְּכֶם וְאֶת כִּיּוּן[c] צַלְמֵיכֶם[d] כּוֹכַב ב24.ל.ל.ב חד פת וחד קמ25
[אֱלֹהֵיכֶם[d] אֲשֶׁר עֲשִׂיתֶם לָכֶם׃
27 וְהִגְלֵיתִי אֶתְכֶם מֵהֲלְאָה לְדַמָּשֶׂק אָמַר יְהוָה׃ ג ב קמ וחד פת26.ג27
[a]אֱלֹהֵי־צְבָאוֹת שְׁמוֹ[a]׃ פ

6 1 הוֹי הַשַּׁאֲנַנִּים בְּצִיּוֹן[a] וְהַבֹּטְחִים בְּהַר שֹׁמְרוֹן ג׃ ל
נְקֻבֵי רֵאשִׁית הַגּוֹיִם [b]וּבָאוּ לָהֶם בֵּית[b] יִשְׂרָאֵל׃ [פְּלִשְׁתִּים[b] כח׃ ל
2 עִבְרוּ כַלְנֵה וּרְאוּ וְלְכוּ מִשָּׁם[a] חֲמָת רַבָּה וּרְדוּ גַת־ ל1.ל וכל חמת אף דכות
הַטּוֹבִים[c] מִן־הַמַּמְלָכוֹת הָאֵלֶּה אִם־רַב[d] גְּבוּלָם מִגְּבֻלְכֶם[d]׃ ג ב חס וחד מל
3 הַמְנַדִּים לְיוֹם רָע וַתַּגִּישׁוּן שֶׁבֶת[a] חָמָס׃ ל׃ ל
4 הַשֹּׁכְבִים עַל־מִטּוֹת שֵׁן וּסְרֻחִים עַל־עַרְשׂוֹתָם ב׃ ל2
וְאֹכְלִים כָּרִים מִצֹּאן וַעֲגָלִים מִתּוֹךְ מַרְבֵּק׃ ג3
5 הַפֹּרְטִים עַל־פִּי הַנָּבֶל כְּדָוִיד[a] חָשְׁבוּ לָהֶם כְּלֵי־[b]שִׁיר׃ ג מיחד וכל עשייה דכות4.ב5 ול בסיפ
6 הַשֹּׁתִים בְּמִזְרְקֵי יַיִן וְרֵאשִׁית שְׁמָנִים יִמְשָׁחוּ ו6
[a]וְלֹא נֶחְלוּ עַל־שֵׁבֶר יוֹסֵף[ba]׃ ב׃ ג בלישׁ7
7 לָכֵן עַתָּה יִגְלוּ בְרֹאשׁ גֹּלִים וְסָר מִרְזַח סְרוּחִים׃ פ לה8׃ ל

28 Mm 3065. 23 Mm 3066. 24 Gn 45,19. 25 Mm 974. 26 Mm 2732. 27 Mm 2015. Cp 6 1 וחד וכלנה Gn 10,10. 2 Mp sub loco. 3 Mm 2715. 4 Mm 1654. 5 Mm 2781. 6 Mm 1157. 7 Mm 2445. 8 Mm 2840.

22 a–a nonn add hab || b exc fin stich || c prp וְשַׁלְמֵי || 23 a prp הָסִירוּ || b prb l שִׁירֵיכֶם et נִבְלֵיכֶם || 25 a tot v add? || b > Ms, add? || c > 𝔊* || 26 a prp וְנִשָּׂאתֶם || b 𝔊 σ′(𝔖𝔙) *τὴν σκηνήν*, frt l סֻכַּת; prp סַכּוּת aut מַסֵּכוֹת || c frt add; prp כִּיּוּן aut כִּיּוֹן || d–d add, gl || 27 a–a add? || Cp 6,1 a prp בְּגֹאנָם || b–b prb l וְכֵאלֹהִים בְּבֵית || 2 a add? al tr post ורדו || b sic L, mlt Mss Edd תִּים– || c prb l הֲיַטַבְתֶּם, al ins אַתֶּם || d–d l מִגְּבוּלָם גְּבוּלְכֶם vel גבולכם מגבולם || 3 a prb l שְׁנַת; prp שָׁבֶר וְ vel שֹׁד וְ || 5 a add (gl)? prp הֵידָד || b prp כְּ, al ־כָל || 6 a–a nonn cj c 13a || b exc fin v?

8 נִשְׁבַּע אֲדֹנָי[a] יְהוִה בְּנַפְשׁוֹ נְאֻם־יְהוָה אֱלֹהֵי צְבָאוֹת[b]
מְתָאֵב[c] אֲנֹכִי אֶת־גְּאוֹן יַעֲקֹב וְאַרְמְנֹתָיו שָׂנֵאתִי
וְהִסְגַּרְתִּי עִיר וּמְלֹאָהּ׃
9 וְהָיָה אִם־יִוָּתְרוּ עֲשָׂרָה אֲנָשִׁים בְּבַיִת אֶחָד וָמֵתוּ׃ 10 [a]וְנָשָׂא
דֹדוֹ וּמְסָרְפוֹ[a] לְהוֹצִיא עֲצָמִים מִן־הַבַּיִת וְאָמַר לַאֲשֶׁר
בְּיַרְכְּתֵי הַבַּיִת הַעוֹד עִמָּךְ וְאָמַר אֶפֶס וְאָמַר הָס כִּי לֹא
לְהַזְכִּיר בְּשֵׁם יְהוָה׃
11 כִּי־הִנֵּה יְהוָה מְצַוֶּה[a]
וְהִכָּה הַבַּיִת הַגָּדוֹל רְסִיסִים וְהַבַּיִת הַקָּטֹן בְּקֻעִים׃
12 הֲיִרְצוּן בַּסֶּלַע סוּסִים אִם־יַחְרֹשׁ[a] בַּבָּקָרִים[b]
כִּי־הֲפַכְתֶּם לְרֹאשׁ מִשְׁפָּט וּפְרִי צְדָקָה לְלַעֲנָה׃
13 [a]הַשְּׂמֵחִים לְלֹא דָבָר[b]
הָאֹמְרִים הֲלוֹא בְחָזְקֵנוּ לָקַחְנוּ לָנוּ קַרְנָיִם׃ [הַצְּבָאוֹת[a] גּוֹי
14 כִּי הִנְנִי מֵקִים עֲלֵיכֶם בֵּית יִשְׂרָאֵל[a] נְאֻם־יְהוָה אֱלֹהֵי
וְלָחֲצוּ אֶתְכֶם מִלְּבוֹא חֲמָת עַד־נַחַל הָעֲרָבָה׃ ס

7 1 כֹּה הִרְאַנִי אֲדֹנָי[a] יְהוִה וְהִנֵּה יוֹצֵר[b] גֹּבָי בְּתְחִלַּת עֲלוֹת הַלָּקֶשׁ
וְהִנֵּה־לֶקֶשׁ[d] אַחַר גִּזֵּי הַמָּלְךְ׃[c] 2 [a]וְהָיָה אִם־כִּלָּה[a] לֶאֱכוֹל אֶת־עֵשֶׂב
הָאָרֶץ וְאָמַרְתִּי אֲדֹנָי יְהוִה סְלַח־נָא מִי יָקוּם יַעֲקֹב כִּי קָטֹן הוּא׃ 3 נִחַם
יְהוָה עַל־זֹאת לֹא תִהְיֶה אָמַר[a] יְהוִה׃
4 כֹּה הִרְאַנִי אֲדֹנָי[a] יְהוִה וְהִנֵּה קֹרֵא [b]לָרִב בָּאֵשׁ[b] [c]אֲדֹנָי[a] יְהוִה[c]
וַתֹּאכַל אֶת־תְּהוֹם רַבָּה וְאָכְלָה אֶת־הַחֶלֶק׃ 5 וָאֹמַר אֲדֹנָי יְהוִה
חֲדַל־נָא מִי יָקוּם יַעֲקֹב כִּי קָטֹן הוּא׃ 6 נִחַם יְהוָה עַל־זֹאת גַּם־
הִיא לֹא תִהְיֶה אָמַר אֲדֹנָי[a] יְהוִה׃ ס

יב[9] · ל . ד חס[10] · ו[11] . ה[12] · ה מל[13] . ז בסיפ ג מנה בפסוק · ז בסיפ ג מנה בפסוק . ב קמ . ז בסיפ ג מנה בפסוק . ב זקף קמ[14] · ב מל[15] · כו . ב · ג ר״פ[16] . יא[17] · ה · ב . ו[1] . ו . ל[2] · ל . יג מל[3] . ה[2] · ו פת וכל ישעיה דכות[4] · כ ס״פ[5] · ה[6] חס וחד מן ה[7] בלישׁ · ו פת וכל ישעיה דכות[4]

[9]Mm 2015. [10]Mm 2340. [11]Mm 3067. [12]Mm 3068. [13]Mm 1460. [14]Mm 1406. [15]Mm 3069. [16]Mm 3070. [17]Mm 2442. Cp 7 [1]Mm 1834. [2]Mp sub loco. [3]Mm 1640. [4]Mm 1775. [5]Mm 2481. [6]Mm 3480. [7]Mm 1526.

8 [a] > Ms 𝔊 ‖ [b–b] > Ms 𝔊*, add ‖ [c] = מתעב cf Vrs ‖ **10** [a–a] 𝔊 *καὶ λήμψονται οἱ οἰκεῖοι αὐτῶν καὶ παραβιῶνται*, prp וְנִשְׂאֲרוּ מִתֵּי מִסְפָּר ‖ **11** [a] exc nonn vb? ‖ **12** [a] prp יֵחָרֵשׁ ‖ [b] 1 בַּבָּקָר יָם ‖ **13** [a] frt ins הוֹי ‖ [b] exc hemist? ‖ **14** [a–a] > 𝔊*, add; al tr ad fin v ‖ **Cp 7,1** [a] > pc Mss 𝔊* cf 4[a].6[a].7[b] 8,1[a] ‖ [b] prp יֶצֶר (cf 𝔊) aut יוֹצֵא ‖ [c–c] nonn add hab (gl) ‖ [d] 𝔊 *βροῦχος* = לֶקֶק? ‖ **2** [a–a] prb 1 וַיְהִי הָא מְכַלֵּה ‖ **3** [a] pc Mss + אֲדֹנָי ‖ **4** [a] > 𝔊* ‖ [b–b] prb 1 לַהֶבֶת אֵשׁ ‖ [c–c] dl, gl ‖ **6** [a] > Ms 𝔊*.

7 כֹּה הֶרְאַנִי וְהִנֵּה [a]אֲדֹנָי[b] נִצָּב עַל־[c]חוֹמַת אֲנָךְ[c] וּבְיָדוֹ אֲנָךְ׃ ד[a]
8 וַיֹּאמֶר יְהוָה אֵלַי מָה־אַתָּה רֹאֶה עָמוֹס וָאֹמַר אֲנָךְ וַיֹּאמֶר אֲדֹנָי[a] ד
הִנְנִי שָׂם אֲנָךְ בְּקֶרֶב עַמִּי יִשְׂרָאֵל לֹא־אוֹסִיף עוֹד עֲבֹר לוֹ׃ ד. יט. ד מל[a]

9 וְנָשַׁמּוּ בָּמוֹת יִשְׂחָק וּמִקְדְּשֵׁי יִשְׂרָאֵל יֵחָרֵבוּ ד כינוי ליצחק[10]
וְקַמְתִּי עַל־בֵּית יָרָבְעָם בֶּחָרֶב׃ פ

10 וַיִּשְׁלַח אֲמַצְיָהוּ כֹהֵן בֵּית־אֵל אֶל־יָרָבְעָם מֶלֶךְ־יִשְׂרָאֵל לֵאמֹר ט[11]
קָשַׁר עָלֶיךָ עָמוֹס בְּקֶרֶב בֵּית יִשְׂרָאֵל לֹא־תוּכַל הָאָרֶץ לְהָכִיל
אֶת־כָּל־דְּבָרָיו׃ 11 כִּי־כֹה אָמַר עָמוֹס ב
בַּחֶרֶב יָמוּת יָרָבְעָם וְיִשְׂרָאֵל גָּלֹה יִגְלֶה מֵעַל אַדְמָתוֹ׃ ס לג

12 וַיֹּאמֶר אֲמַצְיָהוּ אֶל־עָמוֹס חֹזֶה לֵךְ בְּרַח־לְךָ אֶל־אֶרֶץ יְהוּדָה ט
וֶאֱכָל־שָׁם לֶחֶם וְשָׁם תִּנָּבֵא׃ 13 וּבֵית־אֵל לֹא־תוֹסִיף עוֹד לְהִנָּבֵא יג
כִּי מִקְדַּשׁ־מֶלֶךְ הוּא וּבֵית מַמְלָכָה הוּא׃ ס 14 וַיַּעַן עָמוֹס ב פסוק דמטעמ הוא הוא[12]
וַיֹּאמֶר אֶל־אֲמַצְיָהוּ לֹא־נָבִיא אָנֹכִי וְלֹא בֶן־נָבִיא אָנֹכִי כִּי־בוֹקֵר[a] ט[11]. ל
אָנֹכִי וּבוֹלֵס שִׁקְמִים׃ 15 וַיִּקָּחֵנִי יְהוָה מֵאַחֲרֵי הַצֹּאן וַיֹּאמֶר[c] אֵלַי[c] ס[13]
יְהוָה לֵךְ הִנָּבֵא[c] אֶל־עַמִּי יִשְׂרָאֵל׃ 16 וְעַתָּה שְׁמַע דְּבַר־יְהוָה אַתָּה ח[13] בטע וכל זקף אחנח וס״פ דכות ב מ״א. ד[14]
אֹמֵר לֹא תִנָּבֵא עַל־יִשְׂרָאֵל וְלֹא תַטִּיף עַל־בֵּית יִשְׂחָק׃ 17 לָכֵן[c] ו[15]. ד[16]
כֹּה־אָמַר[c] יְהוָה ד כינוי ליצחק[10]. ג בטע בסיפ. ב[17]
אִשְׁתְּךָ בָּעִיר תִּזְנֶה וּבָנֶיךָ[c] וּבְנֹתֶיךָ בַּחֶרֶב יִפֹּלוּ ז. ג[18]
וְאַדְמָתְךָ בַּחֶבֶל תֵּחָלֵק וְאַתָּה עַל־אֲדָמָה טְמֵאָה תָּמוּת ל. יא[19]
וְיִשְׂרָאֵל גָּלֹה יִגְלֶה מֵעַל אַדְמָתוֹ׃ ס לג

8 1 כֹּה הֶרְאַנִי אֲדֹנָי[a] יְהוִה וְהִנֵּה כְלוּב קָיִץ׃ 2 וַיֹּאמֶר מָה־אַתָּה רֹאֶה
עָמוֹס וָאֹמַר כְּלוּב קָיִץ וַיֹּאמֶר יְהוָה אֵלַי
בָּא הַקֵּץ אֶל־עַמִּי יִשְׂרָאֵל לֹא־אוֹסִיף עוֹד עֲבֹר לוֹ׃ ד[1]. יט. ד מל[2]
3 וְהֵילִילוּ שִׁרוֹת[a] הֵיכָל[b] בַּיּוֹם הַהוּא נְאֻם[c] אֲדֹנָי[c] יְהוִה[b] ז[3] וכל יחזק דכות ב מ״ד

[8] Mm 2013. [9] Mp sub loco. [10] Mm 2659. [11] Mm 3071. [12] Okhl 342. [13] Mm 1571. [14] Mm 2280. [15] Mm 2860. [16] Mm 364. [17] Mm 2168. [18] Mm 122. [19] Mm 512. Cp 8 [1] Mm 364. [2] Mp sub loco. [3] Mm 2459.

7 [a–a] prp אנך נצב על־חומה || [b] l c mlt Mss 𝔊* יהוה et tr c 𝔊 post הראני cf 𝔙 || [c–c] l חוֹמָה || **8** [a] l c mlt Mss יהוה || **14** [a] 𝔊 *aipólos*, frt l גוֹקֵד || **Cp 8,1** [a] > 2 Mss 𝔊* || **3** [a] prb l שָׁרוֹת || [b–b] nonn add hab || [c] > 𝔊*, frt recte.

רַב הַפֶּגֶר בְּכָל־מָקוֹם [d]הַשְׁלֵךְ הָס[d]׃ פ ד

4 שִׁמְעוּ־זֹאת הַשֹּׁאֲפִים[a] אֶבְיוֹן וְלַשְׁבִּית[b] עֲנִיֵּי־[c]אָרֶץ׃ ב. ל. עניי ק

5 לֵאמֹר[a] מָתַי יַעֲבָר הַחֹדֶשׁ וְנַשְׁבִּירָה שֵׁבֶר[b] וְהַשַּׁבָּת וְנִפְתְּחָה־בָּר ט ר״פ[4]. ל. ל

לְהַקְטִין אֵיפָה וְלַהַגְדִּיל שֶׁקֶל וְלַעֲוֵת מֹאזְנֵי מִרְמָה׃ ל

6 [a]לִקְנוֹת בַּכֶּסֶף דַּלִּים וְאֶבְיוֹן בַּעֲבוּר נַעֲלָיִם[a] [b]וּמַפַּל בַּר נַשְׁבִּיר[b]׃ ב. ל

7 נִשְׁבַּע יְהוָה בִּגְאוֹן יַעֲקֹב אִם־אֶשְׁכַּח לָנֶצַח כָּל־מַעֲשֵׂיהֶם׃

8 הַעַל זֹאת לֹא־תִרְגַּז הָאָרֶץ וְאָבַל כָּל־יוֹשֵׁב בָּהּ ל. מט מל בגביא

וְעָלְתָה כָאוֹר[a] כְּלֵהּ וְנִגְרְשָׁה[b] וְנִשְׁקְהָה[c] כִּיְאוֹר מִצְרָיִם׃ ס ונשקעה. ו מל ק

9 וְהָיָה | בַּיּוֹם הַהוּא נְאֻם[a] אֲדֹנָי יְהוִה[a] ו בטע בסיפ. ז[5] וכל יחזק דכזת ב מ ד

וְהֵבֵאתִי הַשֶּׁמֶשׁ בַּצָּהֳרָיִם וְהַחְשַׁכְתִּי לָאָרֶץ בְּיוֹם אוֹר׃ יב. ל

10 וְהָפַכְתִּי חַגֵּיכֶם לְאֵבֶל וְכָל־שִׁירֵיכֶם לְקִינָה ג פסוק וכל כל כל

וְהַעֲלֵיתִי עַל־כָּל־מָתְנַיִם שָׂק וְעַל־כָּל־רֹאשׁ קָרְחָה ד קמ וכל בשק אתנח וס״פ דכות[6]

וְשַׂמְתִּיהָ כְּאֵבֶל יָחִיד וְאַחֲרִיתָהּ כְּיוֹם מָר׃ יא[7]

11 הִנֵּה | יָמִים בָּאִים נְאֻם[a] אֲדֹנָי יְהוִה[a] ז[5] וכל יחזק דכות ב מ ד

וְהִשְׁלַחְתִּי רָעָב בָּאָרֶץ ג

לֹא־רָעָב לַלֶּחֶם[b] וְלֹא־צָמָא לַמָּיִם[b] ד[8]. ה[9]

כִּי אִם־לִשְׁמֹעַ אֶת־דִּבְרֵי[c] יְהוָה׃ ה

12 וְנָעוּ מִיָּם[a] עַד־יָם וּמִצָּפוֹן וְעַד[a]־מִזְרָח יְשׁוֹטְטוּ ג[10]. ג[11]. יז פסוק עד ועד[12]. ב חד מל וחד חס[13]

לְבַקֵּשׁ[b] אֶת־דְּבַר־יְהוָה[b] וְלֹא יִמְצָאוּ׃ [בַּצָּמָא[b]׃

13 [a]בַּיּוֹם הַהוּא[a] תִּתְעַלַּפְנָה הַבְּתוּלֹת הַיָּפוֹת וְהַבַּחוּרִים ל

14 [a]הַנִּשְׁבָּעִים בְּאַשְׁמַת[b] שֹׁמְרוֹן

[4]Mm 3072. [5]Mm 2459. [6]Mm 2484. [7]Mm 1630. [8]Mm 3073. [9]Mm 494. [10]Mp sub loco. [11]Mm 3169. [12]Mm 912. [13]Mm 3074.

3 [d–d] crrp; G *ἐπιρρίψω σιωπήν*, prp הַשְׁלִיכֵם vel הַשְׁלִיכֶם; exc nonn vb? ‖ **4** [a] prp הַשָּׁאֲפִים cf 2,7 ‖ [b] frt dl ו et l לְהַשְׁבִּית; prp לשחית ‖ [c] K עַנְוֵי ‖ **5** [a] add ‖ [b] > G, dl ‖ **6** [a–a] > Ms, prb dl cf 2,6 ‖ [b–b] prb dl, gl; al cj c 5a ‖ **8** [a] l c nonn Mss GSC כַּיְאוֹר cf 9,5 ‖ [b] > Ms G, dl ‖ [c] mlt Mss ut Q cf Vrs et 9,5 ‖ **9** [a–a] G*(S) *κύριος* ‖ **11** [a–a] G*(SV) *λέγει κύριος*; nonn add hab ‖ [b–b] nonn add hab ‖ [c] l c pc Mss GSV דְּבַר cf 12; al dl יהוה et l דִּבְרֵי ‖ **12** [a] frt l c pc Mss עד ‖ [b–b] prp דִּבְרֵי ‖ **13** [a–a] nonn add hab ‖ [b] prb add; prp הָאַמְצִים ‖ **14** [a] prb huc tr v b ‖ [b] prp בַּאֲשֵׁרַת.

וְאָמְרוּ חַי אֱלֹהֶיךָ דָּן וְחַי דֶּרֶךְ[c] בְּאֵר־שָׁבַע
[d]וְנָפְלוּ וְלֹא־יָקוּמוּ עוֹד[d]: ס

9 1 רָאִיתִי אֶת־אֲדֹנָי נִצָּב עַל־הַמִּזְבֵּחַ וַיֹּאמֶר[a] הַךְ[b] הַכַּפְתּוֹר וְיִרְעֲשׁוּ[c]
הַסִּפִּים
[d]וּבְצַּעֵם[e] בְּרֹאשׁ[f][d] כֻּלָּם וְאַחֲרִיתָם בַּחֶרֶב אֲהָרֹג
לֹא־יָנוּס לָהֶם נָס וְלֹא־יִמָּלֵט לָהֶם פָּלִיט:
2 אִם־יַחְתְּרוּ בִשְׁאוֹל מִשָּׁם יָדִי תִקָּחֵם
וְאִם־יַעֲלוּ הַשָּׁמַיִם מִשָּׁם אוֹרִידֵם:
3 וְאִם־יֵחָבְאוּ בְּרֹאשׁ הַכַּרְמֶל מִשָּׁם אֲחַפֵּשׂ וּלְקַחְתִּים [וּנְשָׁכָם:
וְאִם־יִסָּתְרוּ [a]מִנֶּגֶד עֵינַי[a] בְּקַרְקַע הַיָּם מִשָּׁם[b] אֲצַוֶּה אֶת־הַנָּחָשׁ
4 וְאִם־יֵלְכוּ בַשִּׁבְיָ[a] לִפְנֵי אֹיְבֵיהֶם[b] מִשָּׁם[c] אֲצַוֶּה אֶת־הַחֶרֶב
וְשָׂמְתִי עֵינַי עֲלֵיהֶם לְרָעָה וְלֹא לְטוֹבָה: [וַהֲרָגָתַם
5 [a]וַאדֹנָי יְהוִה הַצְּבָאוֹת[a]
הַנּוֹגֵעַ בָּאָרֶץ וַתָּמוֹג [b]וְאָבְלוּ כָּל־יוֹשְׁבֵי בָהּ[b]
וְעָלְתָה כַיְאֹר כֻּלָּהּ וְשָׁקְעָה כִּיאֹר מִצְרָיִם:
6 הַבּוֹנֶה בַשָּׁמַיִם מַעֲלוֹתָו[a] וַאֲגֻדָּתוֹ עַל־אֶרֶץ יְסָדָהּ
הַקֹּרֵא לְמֵי־הַיָּם וַיִּשְׁפְּכֵם עַל־פְּנֵי הָאָרֶץ
יְהוָה[b] שְׁמוֹ:
7 הֲלוֹא כִבְנֵי כֻשִׁיִּים אַתֶּם לִי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל [a]נְאֻם־יְהוָה[a]
הֲלוֹא אֶת־יִשְׂרָאֵל הֶעֱלֵיתִי מֵאֶרֶץ מִצְרָיִם
וּפְלִשְׁתִּיִּים מִכַּפְתּוֹר וַאֲרָם מִקִּיר:
8 הִנֵּה [a]עֵינֵי[a] אֲדֹנָי יְהוִה [a]בַּמַּמְלָכָה הַחַטָּאָה
וְהִשְׁמַדְתִּי אֹתָהּ מֵעַל פְּנֵי הָאֲדָמָה

14 Mm 2493. Cp 9 1 Mp sub loco. 2 Mm 4217. 3 Mm 2840. 4 Mm 3052. 5 Mm 3044. 6 Mm 3075. 7 Mm 4191. 8 Nu 5,17. 9 Mm 2501. 10 Mm 2508. 11 Mm 755. 12 Mm 2946. 13 Mm 2292. 14 Mm 3076. 15 Mm 953.

14 c-c Θ *ὁ θεός (= θεῖος) σου*; prb l דִּדְךָ ‖ d-d prb tr ante v a ‖ **Cp 9,1** a prb tr post הספים ‖ b prb l וַיַּךְ aut (ו)מַכֵּה ‖ c l ויערשו ‖ d-d prp אֶבְצַע ראשׁ ‖ e prb l אֶבְצָעֵם ‖ f prp בְּרַעַשׁ ‖ **3** a-a add ‖ b prb dl; prp שׁם ‖ **4** a frt gl ‖ b sic L, mlt Mss Edd אֹיְבֵי ‖ c cf 3b ‖ **5** a-a add? cf 6b ‖ b-b Mur ואבל כל יושב בה ‖ **6** a l עֲלִיָּתוֹ ‖ b Θ + *ὁ θεὸς ὁ παντοκράτωρ* S + ḥjltn' = צְבָאוֹת ‖ **7** a-a add? al tr ad fin ‖ **8** a-a prp עֵינַי.

ל מל [b]אֶפֶס כִּי לֹא הַשְׁמֵיד אַשְׁמִיד אֶת־בֵּית יַעֲקֹב[b] נְאֻם־יְהוָה׃
9 כִּי־הִנֵּה אָנֹכִי מְצַוֶּה וְהַנְעַעְתִּי [a]בְכָל־הַגּוֹיִם[a] אֶת־בֵּית יִשְׂרָאֵל
כַּאֲשֶׁר יִנּוֹעַ בַּכְּבָרָה וְלֹא־יִפֹּל צְרוֹר אָרֶץ׃
10 בַּחֶרֶב יָמֻתוּ כֹּל חַטָּאֵי עַמִּי
ל. ל מל הָאֹמְרִים [a]לֹא־תַגִּישׁ וְתַקְדֵּם בֵּעָדֵינוּ[a] הָרָעָה׃
11 בַּיּוֹם הַהוּא אָקִים אֶת־סֻכַּת דָּוִיד הַנֹּפֶלֶת [עוֹלָם׃
ל. ל. ל וְגָדַרְתִּי [a]אֶת־פִּרְצֵיהֶן[a] וַהֲרִסֹתָיו[b] אָקִים וּבְנִיתִיהָ כִּימֵי
ג[17] 12 לְמַעַן יִירְשׁוּ אֶת־שְׁאֵרִית אֱדוֹם וְכָל־הַגּוֹיִם אֲשֶׁר־נִקְרָא שְׁמִי
כב[18] עֲלֵיהֶם נְאֻם־יְהוָה עֹשֶׂה זֹאת׃ פ
כו פסוק דאית בהון א״ב 13 הִנֵּה יָמִים בָּאִים נְאֻם־יְהוָה
ל מל וְנִגַּשׁ חוֹרֵשׁ[a] בַּקֹּצֵר וְדֹרֵךְ עֲנָבִים [b]בִּמְשֹׁךְ הַזָּרַע[b]
ב. ל וְהִטִּיפוּ הֶהָרִים עָסִיס וְכָל־הַגְּבָעוֹת תִּתְמוֹגַגְנָה׃
י. ב וכל אתנח וס״פ דכות 14 וְשַׁבְתִּי אֶת־שְׁבוּת עַמִּי יִשְׂרָאֵל וּבָנוּ עָרִים נְשַׁמּוֹת וְיָשָׁבוּ
וְנָטְעוּ כְרָמִים וְשָׁתוּ אֶת־יֵינָם וְעָשׂוּ גַּנּוֹת וְאָכְלוּ אֶת־פִּרְיהֶם׃
ג[19] 15 וּנְטַעְתִּים עַל־אַדְמָתָם וְלֹא יִנָּתְשׁוּ עוֹד מֵעַל אַדְמָתָם אֲשֶׁר
ל ס״פ בנביא[20] נָתַתִּי לָהֶם אָמַר יְהוָה אֱלֹהֶיךָ׃

סכום הפסוקים
מאה וארבעים
וששה

OBADIA עבדיה

ל בנביא[1] 1 חֲזוֹן עֹבַדְיָה
כֹּה־אָמַר אֲדֹנָי יְהוִה לֶאֱדוֹם
ג[2] שְׁמוּעָה שָׁמַעְנוּ[a] מֵאֵת יְהוָה וְצִיר בַּגּוֹיִם שֻׁלָּח[b]
ג[a] קוּמוּ וְנָקוּמָה עָלֶיהָ[c] לַמִּלְחָמָה[c]׃

[16]Mm 3730. [17]Mm 1375. [18]Mm 475. [19]Mm 2650. [20]Mm 3133.
[1]Mm 4135. [2]Mm 3077. [3]Mm 3078.

8 [b–b] prb add ‖ **9** [a–a] add ‖ **10** [a–a] prb l לֹא־תַגִּישׁ וּתְקַדֵּם עָדֵינוּ cf Vrs ‖ **11** [a–a] l פִּרְצֵיהֶ cf 𝔊*𝔙 ‖ [b] l תֶיהָ– cf 𝔊 ‖ **13** [a] prp חָח ‖ [b–b] 𝔊 ἐν τῷ σπόρῳ, prp sol בַּמִּשֹׁךְ aut בַּזֹּרֵעַ. **1** [a] Jer 49,14 𝔊 שָׁמַעְתִּי ‖ [b] Jer 49,14 שָׁלוּחַ ‖ [c–c] Jer 49,14 הִתְקַבְּצוּ וּבֹאוּ עליה וְקוּמוּ לַמִּלְחָמָה ‖ [d] 𝔊^{III}(𝔙) ἐπ᾽ αὐτόν = עָלָיו; sic nonn prp (cf 2), al נַעֲלֶה.

2 הִנֵּה קָטֹן נְתַתִּיךָ בַגּוֹיִם בָּזוּי [a]אַתָּה מְאֹד[a]׃
3 [a]זְדוֹן לִבְּךָ הִשִּׁיאֶךָ[a]
שֹׁכְנִי בְחַגְוֵי־סֶלַע [b]מְרוֹם[c] שִׁבְתּוֹ[b] ג[4].ג[5]
אֹמֵר בְּלִבּוֹ מִי יוֹרִדֵנִי אָרֶץ׃ ג[6]
4 אִם[a]־תַּגְבִּיהַ כַּנֶּשֶׁר וְאִם־בֵּין כּוֹכָבִים שִׂים[bc] קִנֶּךָ ג[7]
מִשָּׁם אוֹרִידְךָ נְאֻם־יְהוָה׃ ג[8]
5 [a]אִם־גַּנָּבִים בָּאוּ־לְךָ [b]אִם־שׁוֹדְדֵי לַיְלָה ב ר״פ אם אם[9]. יו׳ פסוק לך לך[10]. ל ומל
אֵיךְ נִדְמֵיתָ[b] הֲלוֹא[c] יִגְנְבוּ דֵיָּם[a] ב חד חס וחד מל. ג
אִם־בְּצָרִים בָּאוּ לָךְ הֲלוֹא[d] יַשְׁאִירוּ עֹלְלוֹת׃
6 אֵיךְ נֶחְפְּשׂוּ[a] עֵשָׂו נִבְעֲוּ מַצְפֻּנָיו׃ ל. ל
7 עַד־הַגְּבוּל שִׁלְּחוּךָ כָּל אַנְשֵׁי בְרִיתֶךָ
הִשִּׁיאוּךָ יָכְלוּ לְךָ אַנְשֵׁי שְׁלֻמֶּךָ ב חס לא. ג
לַחְמְךָ[a] יָשִׂימוּ[b] מָזוֹר[c] תַּחְתֶּיךָ
[d]אֵין תְּבוּנָה בּוֹ[d]׃ ל
8 הֲלֹא בַיּוֹם הַהוּא נְאֻם־יְהוָה
וְהַאֲבַדְתִּי חֲכָמִים מֵאֱדוֹם וּתְבוּנָה מֵהַר עֵשָׂו׃
9 וְחַתּוּ גִבּוֹרֶיךָ[a] תֵּימָן לְמַעַן יִכָּרֵת־אִישׁ מֵהַר עֵשָׂו
מִקָּטֶל[b]׃ 10 מֵחֲמַס[a] אָחִיךָ יַעֲקֹב תְּכַסְּךָ בוּשָׁה וְנִכְרַתְּ לְעוֹלָם׃ ל. ל
11 [a]בְּיוֹם עָמְדְךָ[a] מִנֶּגֶד בְּיוֹם שְׁבוֹת זָרִים חֵילוֹ ל
וְנָכְרִים בָּאוּ שְׁעָרָיו[b] וְעַל־יְרוּשָׁלַם יַדּוּ גוֹרָל שערים׃ ב[11].ג[12]
גַּם־אַתָּה כְּאַחַד מֵהֶם׃ ג[13]
12 וְאַל־תֵּרֶא [a]בְּיוֹם־אָחִיךָ[a] בְּיוֹם נָכְרוֹ ל
וְאַל־תִּשְׂמַח לִבְנֵי־יְהוּדָה בְּיוֹם אָבְדָם

[4] Mm 2727. [5] Mm 3672. [6] וחד אמר בלבו Ps 10,13. [7] Mm 3079. [8] Mm 2728. [9] Mm 3554. [10] Mm 1860. [11] Mm 3080. [12] Mp sub loco. [13] Mm 361.

2 [a–a] Jer 49,15 בָּאָדָם ‖ **3** [a–a] Jer 49,16 תִּפְלַצְתְּךָ הִשִּׁיא אֹתָךְ זדון לבך ‖ [b–b] Jer 49,16 תֹּפְשֵׂי מרום גִּבְעָה ‖ [c] G ὑψῶν = מְרֵים? cf ט ‖ **4** [a] Jer 49,16 כִּי ‖ [b–b] > Jer 49,16 ‖ [c] aut l שָׂם (cf Vrs) aut dl ‖ **5** [a–a] Jer 49,9b אם גנבים באו לך הִשְׁחִיתוּ דים ‖ [b–b] tr ad fin v a an dl (gl ex Jer 49,9)? ‖ [c] prp (יגנבו)הֲ cf [d] ‖ [d] Jer 49,9a לֹא; prp (וישאירו)הֲ ‖ **6** [a] prb l נחפש ‖ **7** [a] prp לְחֶמְיְךָ cf GLσ′TV; GW(Kl) ἐπολέμησάν σε; sed frt exc vb ‖ [b] frt l שָׂמוּ cf GST ‖ [c] prp מָצוֹד cf Vrs ‖ [d–d] gl ad 8b? ‖ **9** [a] prp גבורי ‖ [b] GSV cj c 10, frt recte (cf 10a); al gl vel var lect ad מחמס 10 hab ‖ **10** [a] GSV pr cop, frt l ומ׳; sed cf 9[b] ‖ **11** [a–a] prp מַעֲמָדְךָ ‖ [b] K שַׁעֲרוֹ ‖ **12** [a–a] prp בְּאָחִיךָ.

ל וְאַל־תַּגְּהֵל פִּיךָ בְּיוֹם צָרָה׃
13 אַל־תָּבוֹא בְשַׁעַר־עַמִּי בְּיוֹם אֵידָם[a]
כז בטע אַל־תֵּרֶא גַם־אַתָּה בְרָעָתוֹ בְּיוֹם אֵידוֹ
[b]וְאַל־תִּשְׁלַחְנָה[b] בְּחֵילוֹ בְּיוֹם אֵידוֹ[c]׃
ב.14 ל 14 וְאַל־תַּעֲמֹד עַל־הַפֶּרֶק לְהַכְרִית אֶת־פְּלִיטָיו
ב וְאַל־תַּסְגֵּר שְׂרִידָיו בְּיוֹם צָרָה׃
י 15 כִּי־קָרוֹב יוֹם־יְהוָה עַל־כָּל־הַגּוֹיִם
ג.16 ל וחס כַּאֲשֶׁר עָשִׂיתָ יֵעָשֶׂה לָּךְ גְּמֻלְךָ יָשׁוּב בְּרֹאשֶׁךָ׃
16 כִּי כַּאֲשֶׁר שְׁתִיתֶם עַל־הַר קָדְשִׁי יִשְׁתּוּ כָל־הַגּוֹיִם תָּמִיד[a]
ל.ל וְשָׁתוּ וְלָעוּ[b] וְהָיוּ כְּלוֹא הָיוּ׃
17 וּבְהַר צִיּוֹן תִּהְיֶה פְלֵיטָה וְהָיָה קֹדֶשׁ[a]
ל וְיָרְשׁוּ בֵּית יַעֲקֹב אֶת מוֹרָשֵׁיהֶם[b]׃
ב 17 18 וְהָיָה בֵּית־יַעֲקֹב אֵשׁ וּבֵית יוֹסֵף לֶהָבָה
ב.18 ל וּבֵית עֵשָׂו לְקַשׁ וְדָלְקוּ בָהֶם וַאֲכָלוּם
וְלֹא־יִהְיֶה שָׂרִיד לְבֵית עֵשָׂו
כִּי יְהוָה דִּבֵּר׃
19 וְיָרְשׁוּ הַנֶּגֶב[a] אֶת־הַר עֵשָׂו[a] וְהַשְּׁפֵלָה[a] אֶת־פְּלִשְׁתִּים[a] וְיָרְשׁוּ
ב.ט וכל יהודה ויוסף דכוא[18] [b]אֶת־שְׂדֵה[b] אֶפְרַיִם[a] וְאֶת שְׂדֵה שֹׁמְרוֹן[a] וּ[c]בִנְיָמִן אֶת־[c]הַגִּלְעָד׃
ה חס ול[19] פת.ג 20 וְגָלֻת[a] הַחֵל־הַיְוֹה לִ[a]בְנֵי יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר[b]־כְּנַעֲנִים עַד־צָרְפַּת
וְגָלֻת יְרוּשָׁלַם[c] אֲשֶׁר בִּסְפָרַד[c] יִרְשׁוּ אֶת עָרֵי הַנֶּגֶב׃
ב חד חס וחד מל[20] 21 וְעָלוּ מוֹשִׁעִים[a] בְּהַר[b] צִיּוֹן לִשְׁפֹּט אֶת־הַר עֵשָׂו סט[16]
כ[21] וְהָיְתָה לַיהוָה הַמְּלוּכָה׃

סכום הפסוקים
עשרים ואחד

[14]Mm 3081. [15]Mm 210. [16]Mp sub loco. [17]Mm 3082. [18]Mm 334. [19]Mm 1546. [20]Mm 3978. [21]Mm 1581.

13 [a] G *πόνων* (vel *πόνου*) *αὐτῶν*, prp אוֹנוֹ ‖ [b–b] l וְאַל־תִּשְׁלַח יָד ‖ [c] G *ἀπωλείας αὐτῶν*, prp אָבְדוֹ ‖ **15** [a] L עשית ‖ **16** [a] mlt Mss סָבִיב ‖ [b] prp וְנָעוּ ‖ **17** [a–a] add? ‖ [b] l מוֹרְשֵׁיהֶם cf Mur מוריש׳ et Vrs ‖ **19** [a–a] prb gl ‖ [b–b] G *τὸ ὄρος*, frt l הַר ‖ [c–c] prb l אֶת־בְּנֵי עַמּוֹן (gl ad וְהַגִּלְעָד) ‖ **20** [a–a] crrp; prp חֲלַח זוּ (gl); frt l (dominabuntur) בְּחַלַח יִזְבְּלוּ et tr post אשר ‖ [b] prp יִרְשׁוּ, sed cf [a] ‖ [c–c] gl? ‖ **21** [a] G (α′θ′ S) *ἄνδρες σεσῳσμένοι*, prb l מוֹשָׁעִים vel נוֹשָׁעִים ‖ [b] G *ἐξ ὄρους*, frt l מֵהַר.

JONA יונה

1 1 וַיְהִי֙ דְּבַר־יְהוָ֔ה אֶל־יוֹנָ֖ה בֶּן־אֲמִתַּ֣י לֵאמֹ֑ר: 2 קֻ֚ם לֵ֣ךְ אֶל־ ט ר״פ¹

3 נִינְוֵ֣ה הָעִ֤יר הַגְּדוֹלָה֙ וְקְרָ֣א עָלֶ֔יהָ כִּֽי־עָלְתָ֥ה רָעָתָ֖ם לְפָנָ֑י: 3 וַיָּ֤קָם ד²

יוֹנָה֙ לִבְרֹ֣חַ תַּרְשִׁישָׁ֔ה מִלִּפְנֵ֖י יְהוָ֑ה וַיֵּ֣רֶד יָפ֔וֹ וַיִּמְצָ֥א אֳנִיָּ֖ה ד³.ח⁴ בָּאָ֣ה | בָּאָה[a] ד³ בטע ו מ ב. יא⁵ בטע וכל מלכים ויחזק דכות ב מ ב

תַרְשִׁ֑ישׁ וַיִּתֵּ֤ן שְׂכָרָהּ֙ וַיֵּ֣רֶד בָּ֔הּ לָבוֹא֙ עִמָּהֶ֔ם תַּרְשִׁישָׁ֖ה מִלִּפְנֵ֥י יְהוָֽה: ד³.ח⁴ וכל אוריית דכות ב מ ב

4 וַיהוָ֞ה הֵטִ֤יל רוּחַ֙ גְּדוֹלָ֣ה אֶל־הַיָּ֔ם וַיְהִ֥י סַעַר־גָּד֖וֹל בַּיָּ֑ם ו⁶ בטע ר״פ וחד מן ח ר״פ בסיפ. ב

וְהָאֳנִיָּ֕ה חִשְּׁבָ֖ה לְהִשָּׁבֵֽר: 5 וַיִּירְא֣וּ הַמַּלָּחִ֗ים וַיִּזְעֲק֛וּ אִ֥ישׁ אֶל־אֱלֹהָ֖יו

וַיָּטִ֙לוּ֙ אֶת־הַכֵּלִ֔ים אֲשֶׁ֥ר בָּאֳנִיָּ֖ה אֶל־הַיָּ֑ם לְהָקֵ֣ל מֵעֲלֵיהֶ֗ם וְיוֹנָ֞ה יָרַ֤ד ל

אֶל־יַרְכְּתֵ֣י הַסְּפִינָ֔ה וַיִּשְׁכַּ֖ב וַיֵּרָדָֽם: 6 וַיִּקְרַ֤ב אֵלָיו֙ רַ֣ב הַחֹבֵ֔ל וַיֹּ֥אמֶר ל.ח.ה פת⁷

לוֹ֙ מַה־לְּךָ֣ נִרְדָּ֔ם קוּם֙ קְרָ֣א אֶל־אֱלֹהֶ֔יךָ אוּלַ֤י יִתְעַשֵּׁת֙ הָאֱלֹהִ֣ים לָ֔נוּ ה.ל

וְלֹ֥א נֹאבֵֽד: 7 וַיֹּאמְר֣וּ אִ֔ישׁ אֶל־רֵעֵ֖הוּ לְכ֣וּ וְנַפִּ֑ילָה גּוֹרָלוֹת ו בטע ר״פ⁸

וְנֵדְעָ֣ה בְּשֶׁלְמִ֔י הָרָעָ֥ה הַזֹּ֖את לָ֑נוּ וַיַּפִּ֙לוּ֙ גּוֹרָל֔וֹת וַיִּפֹּ֥ל הַגּוֹרָ֖ל עַל־יוֹנָֽה: ו.ט⁹ חס בליש וחד מן ד בליש. ל

8 וַיֹּאמְר֣וּ אֵלָ֔יו הַגִּֽידָה־נָּ֥א לָ֖נוּ [a]בַּאֲשֶׁ֣ר לְמִי־הָרָעָ֣ה הַזֹּ֣את לָ֑נוּ[a] מַה־ ה¹⁰ש

מְּלַאכְתְּךָ֔ וּמֵאַ֥יִן תָּבֹ֖וא מָ֣ה אַרְצֶ֑ךָ וְאֵ֥י־מִזֶּ֖ה עַ֥ם אָתָּֽה: 9 וַיֹּ֥אמֶר אֲלֵיהֶ֖ם ה¹¹.לא

עִבְרִ֣י אָנֹ֑כִי וְאֶת־יְהוָ֞ה °°אֱלֹהֵ֣י° הַשָּׁמַ֗יִם אֲנִ֤י יָרֵא֙ אֲשֶׁר־עָשָׂ֣ה אֶת־הַיָּ֔ם י¹².ו¹³

10 וְאֶת־הַיַּבָּשָׁ֖ה: 10 וַיִּירְא֤וּ הָאֲנָשִׁים֙ יִרְאָ֣ה גְדוֹלָ֔ה וַיֹּאמְר֥וּ אֵלָ֖יו מַה־ ח⁴ וכל אוריית דכות ב מ ב

זֹּ֣את עָשִׂ֑יתָ כִּֽי־יָדְע֣וּ הָאֲנָשִׁ֗ים כִּֽי־מִלִּפְנֵ֤י יְהוָה֙ הֽוּא֙ בֹּרֵ֔חַ [a]כִּ֥י הִגִּ֖יד

11 לָהֶ֑ם[a]: 11 וַיֹּאמְר֣וּ אֵלָ֔יו מַה־נַּעֲשֶׂה־לָּ֖ךְ וְיִשְׁתֹּ֣ק הַיָּ֔ם מֵעָלֵ֑ינוּ כִּ֥י הַיָּ֖ם ב¹⁴

כז¹⁵ מל ב מנה בעינ וכל משלי וקהלת דכות ב מ ה. ב. ד ומל¹⁶. ב

הוֹלֵ֥ךְ וְסֹעֵ֖ר: 12 וַיֹּ֣אמֶר אֲלֵיהֶ֗ם שָׂאוּנִי֙ וַהֲטִילֻ֔נִי אֶל־הַיָּ֖ם וְיִשְׁתֹּ֣ק הַיָּ֑ם ל.ל

מֵעֲלֵיכֶ֔ם כִּ֣י יוֹדֵ֔עַ אָנִ֕י כִּ֛י בְּשֶׁלִּ֥י הַסַּעַ֖ר הַגָּדֹ֥ול הַזֶּ֖ה עֲלֵיכֶֽם: 13 וַיַּחְתְּר֣וּ ג¹⁷. כז¹⁵ מל ב מנה בעינ וכל משלי וקהלת דכות ב מ ה. ב

הָאֲנָשִׁ֗ים לְהָשִׁ֛יב אֶל־הַיַּבָּשָׁ֖ה וְלֹ֣א °יָכֹ֑לוּ° כִּ֣י הַיָּ֤ם הוֹלֵךְ֙ וְסֹעֵ֔ר עֲלֵיהֶֽם: ז כה ה וכל ר״פ וכל לשון ארמית דכות¹⁸

14 וַיִּקְרְא֣וּ אֶל־יְהוָ֔ה וַיֹּאמְר֕וּ אָנָּ֥ה יְהוָ֖ה אַל־נָ֣א נֹאבְדָ֗ה בְּנֶ֙פֶשׁ֙ הָאִ֣ישׁ ג.יב¹⁹ יתיר א ס״ת ב מנה בליש

הַזֶּ֔ה וְאַל־°תִּתֵּ֥ן עָלֵ֖ינוּ° דָּ֣ם נָקִ֑יא כִּֽי־אַתָּ֣ה יְהוָ֔ה כַּאֲשֶׁ֥ר חָפַ֖צְתָּ עָשִֽׂיתָ: מג.ל.ל

15 וַיִּשְׂאוּ֙ אֶת־יוֹנָ֔ה וַיְטִלֻ֖הוּ אֶל־הַיָּ֑ם וַיַּעֲמֹ֥ד הַיָּ֖ם מִזַּעְפּֽוֹ: 16 וַיִּירְא֤וּ

הָאֲנָשִׁים֙ יִרְאָ֣ה גְדוֹלָ֔ה [a]אֶת־יְהוָ֖ה[a] וַיִּזְבְּח֥וּ־זֶ֛בַח לַיהוָ֖ה וַיִּדְּרוּ֥ נְדָרִֽים:

Cp 1 [1]Mm 1995. [2]Mm 3086. [3]Mm 2288. [4]Mm 3083. [5]Mm 279. [6]Mm 3567. [7]Mm 710. [8]Mm 76. [9]Mm 1317. [10]Mm 2386. [11]Mm 1292. [12]Mm 2323. [13]Mm 3880. [14]Mp sub loco. [15]Mm 1788. [16]Mm 3500. [17]Mm 423. [18]Mm 2169. [19]Mm 907.

Cp 1,3 [a] sic L, mlt Mss Edd אֳנִיָּה cf 4.5 ‖ **8/10** [a–a] nonn add hab ‖ **16** [a–a] add?

2 1 וַיְמַן יְהוָה דָּג גָּדוֹל לִבְלֹעַ אֶת־יוֹנָה וַיְהִי יוֹנָה בִּמְעֵי הַדָּג
ד¹ שְׁלֹשָׁה יָמִים וּשְׁלֹשָׁה לֵילוֹת: 2 וַיִּתְפַּלֵּל יוֹנָה אֶל־יְהוָה אֱלֹהָיו מִמְּעֵי
הַדָּגָה: 3 וַיֹּאמֶר

קָרָאתִי מִצָּרָה לִי אֶל־יְהוָה וַיַּעֲנֵנִי ל בטע
מִבֶּטֶן שְׁאוֹל שִׁוַּעְתִּי שָׁמַעְתָּ קוֹלִי:
4 וַתַּשְׁלִיכֵנִי [a]מְצוּלָה בִּלְבַב יַמִּים [a]וְנָהָר יְסֹבְבֵנִי ב¹. ד². ב וחס
כָּל־מִשְׁבָּרֶיךָ וְגַלֶּיךָ עָלַי עָבָרוּ: מז ר״פ. ל
5 וַאֲנִי אָמַרְתִּי נִגְרַשְׁתִּי מִנֶּגֶד עֵינֶיךָ יט
אָךְ [a]אוֹסִיף לְהַבִּיט אֶל־הֵיכַל קָדְשֶׁךָ: ד ג מל וחד חס⁴. ב וחס
6 אֲפָפוּנִי מַיִם עַד־נָפֶשׁ תְּהוֹם יְסֹבְבֵנִי ד⁵
סוּף חָבוּשׁ לְרֹאשִׁי: 7 לְ[a]קִצְבֵי הָרִים ד ול כת כן
יָרַדְתִּי הָאָרֶץ בְּרִחֶיהָ בַּעֲדִי לְעוֹלָם
וַתַּעַל מִשַּׁחַת חַיַּי יְהוָה אֱלֹהָי:
8 בְּהִתְעַטֵּף עָלַי נַפְשִׁי אֶת־יְהוָה זָכָרְתִּי ב
וַתָּבֹא אֵלֶיךָ תְּפִלָּתִי אֶל־הֵיכַל קָדְשֶׁךָ: י מל בנביא
9 מְ[a]שַׁמְּרִים הַבְלֵי־שָׁוְא חַסְדָּם יַעֲזֹבוּ: ב⁶
10 וַאֲנִי בְקוֹל תּוֹדָה אֶזְבְּחָה־לָּךְ מז ר״פ
אֲשֶׁר נָדַרְתִּי אֲשַׁלְּמָה יְשׁוּעָתָה לַיהוָה: ס ב. ב⁷
11 וַיֹּאמֶר יְהוָה לַדָּג וַיָּקֵא אֶת־יוֹנָה אֶל־הַיַּבָּשָׁה: פ ל⁸

3 1 וַיְהִי דְבַר־יְהוָה אֶל־יוֹנָה שֵׁנִית לֵאמֹר: 2 קוּם לֵךְ אֶל־נִינְוֵה 3 ט ר״פ¹
הָעִיר הַגְּדוֹלָה וְקְרָא [a]אֵלֶיהָ אֶת־הַקְּרִיאָה אֲשֶׁר אָנֹכִי דֹבֵר אֵלֶיךָ: ד². ל
3 וַיָּקָם יוֹנָה וַיֵּלֶךְ אֶל־נִינְוֵה [a]כִּדְבַר יְהוָה וְנִינְוֵה הָיְתָה עִיר־גְּדוֹלָה 3
לֵאלֹהִים מַהֲלַךְ שְׁלֹשֶׁת יָמִים: 4 וַיָּחֶל יוֹנָה לָבוֹא בָּעִיר מַהֲלַךְ יוֹם 4 ט³. ג⁴
וַיִּקְרָא וַיֹּאמַר עוֹד אַרְבָּעִים יוֹם וְנִינְוֵה נֶהְפָּכֶת: [a] 5 וַיַּאֲמִינוּ 5 ג⁵. צא. ל. ג⁵
אַנְשֵׁי נִינְוֵה בֵּאלֹהִים וַיִּקְרְאוּ־צוֹם וַיִּלְבְּשׁוּ שַׂקִּים מִגְּדוֹלָם וְעַד־

Cp 2 [1]Mm 1952. [2]Mm 3084. [3]Mm 2273. [4]Mm 1838. [5]Mm 3085. [6]Mm 3248. [7]Mp sub loco. [8]וחד יקה Prv 30,1. Cp 3 [1]Mm 1995. [2]Mm 3086. [3]Mm 4056. [4]Mp sub loco. [5]Mm 3376.

Cp 2,4 [a–a] dl aut מצולה aut ימים בלבב, gl ‖ 5 [a] prp איך cf θ′ πῶς; frt ins לא ‖ 7 [a] prb l לְקַצְוֵי et tr post הרים ‖ 9 [a] prp משמרי, al מְשַׁמְּרִים ‖ Cp 3,2 [a] sic L = וק׳ + וק׳, mlt Mss Edd וק׳ ‖ 3 [a] sic L, mlt Mss Edd וַה– ‖ 4 [a] nonn huc tr 4,5.

6 קְטַנֶּם׃ 6 וַיִּגַּע הַדָּבָר אֶל־מֶלֶךְ[a] נִינְוֵה וַיָּקָם מִכִּסְאוֹ וַיַּעֲבֵר אַדַּרְתּוֹ ט⁶
7 מֵעָלָיו וַיְכַס שַׂק וַיֵּשֶׁב עַל־הָאֵפֶר׃ 7 וַיְזַעֵק וַיֹּאמֶר בְּנִינְוֵה מִטַּעַם ד
הַמֶּלֶךְ וּגְדָלָיו לֵאמֹר הָאָדָם וְהַבְּהֵמָה הַבָּקָר וְהַצֹּאן אַל־יִטְעֲמוּ ל
8 מְאוּמָה אַל־יִרְעוּ וּמַיִם אַל־יִשְׁתּוּ׃ 8 וְיִתְכַּסּוּ שַׂקִּים הָאָדָם וְהַבְּהֵמָה ל
וְיִקְרְאוּ אֶל־אֱלֹהִים בְּחָזְקָה וְיָשֻׁבוּ אִישׁ מִדַּרְכּוֹ הָרָעָה וּמִן־הַחָמָס ד²·ח⁸
9 אֲשֶׁר בְּכַפֵּיהֶם׃ 9 מִי־יוֹדֵעַ יָשׁוּב וְנִחַם הָאֱלֹהִים וְשָׁב מֵחֲרוֹן אַפּוֹ וְלֹא ו פת וכל ישעיה דכות⁹
10 נֹאבֵד׃ 10 וַיַּרְא הָאֱלֹהִים אֶת־מַעֲשֵׂיהֶם כִּי־שָׁבוּ מִדַּרְכָּם הָרָעָה
וַיִּנָּחֶם הָאֱלֹהִים עַל־הָרָעָה אֲשֶׁר־דִּבֶּר לַעֲשׂוֹת־לָהֶם וְלֹא עָשָׂה׃ ל.ח¹⁰
4 1 וַיֵּרַע אֶל־יוֹנָה רָעָה גְדוֹלָה וַיִּחַר לוֹ׃ 2 וַיִּתְפַּלֵּל אֶל־יְהוָה
צא.ו כת ת וכל ר״פ וכל לשון ארמית דכות׳. יג².ג וַיֹּאמַר אָנָּה יְהוָה הֲלוֹא־זֶה דְבָרִי עַד־הֱיוֹתִי עַל־אַדְמָתִי עַל־כֵּן
ב.ד³ קִדַּמְתִּי לִבְרֹחַ תַּרְשִׁישָׁה כִּי יָדַעְתִּי כִּי אַתָּה אֵל־חַנּוּן וְרַחוּם אֶרֶךְ
3 אַפַּיִם וְרַב־חֶסֶד וְנִחָם עַל־הָרָעָה׃ 3 וְעַתָּה יְהוָה קַח־נָא אֶת־נַפְשִׁי
נז וכל תלים דכות 4 מִמֶּנִּי כִּי טוֹב מוֹתִי מֵחַיָּי׃ ס 4 וַיֹּאמֶר יְהוָה הַהֵיטֵב חָרָה לָךְ׃
ב מ יא.ב.ב 5 וַיֵּצֵא יוֹנָה מִן־הָעִיר וַיֵּשֶׁב מִקֶּדֶם לָעִיר וַיַּעַשׂ לוֹ שָׁם סֻכָּה וַיֵּשֶׁב
ה כת בנביא תַּחְתֶּיהָ בַּצֵּל עַד אֲשֶׁר יִרְאֶה מַה־יִּהְיֶה בָּעִיר׃ 6 וַיְמַן יְהוָה אֱלֹהִים
לב בנביא קִיקָיוֹן וַיַּעַל מֵעַל לְיוֹנָה לִהְיוֹת צֵל עַל־רֹאשׁוֹ לְהַצִּיל[a] לוֹ מֵרָעָתוֹ
ל 7 וַיִּשְׂמַח יוֹנָה עַל־הַקִּיקָיוֹן שִׂמְחָה גְדוֹלָה׃ 7 וַיְמַן הָאֱלֹהִים תּוֹלַעַת
ה¹. ל.ל.ג ב מל וחד חס⁵. ב וחס⁹ 8 בַּעֲלוֹת הַשַּׁחַר לַמָּחֳרָת וַתַּךְ אֶת־הַקִּיקָיוֹן וַיִּיבָשׁ׃ 8 וַיְהִי כְּזָרַח הַשֶּׁמֶשׁ
ל.ל וַיְמַן אֱלֹהִים רוּחַ קָדִים חֲרִישִׁית[a] וַתַּךְ הַשֶּׁמֶשׁ עַל־רֹאשׁ יוֹנָה וַיִּתְעַלָּף
9 וַיִּשְׁאַל אֶת־נַפְשׁוֹ לָמוּת וַיֹּאמֶר טוֹב מוֹתִי מֵחַיָּי׃ 9 וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים כה⁷
ב.ב אֶל־יוֹנָה הַהֵיטֵב חָרָה־לְךָ עַל־הַקִּיקָיוֹן וַיֹּאמֶר הֵיטֵב חָרָה־לִי עַד־
10 מָוֶת׃ 10 וַיֹּאמֶר יְהוָה אַתָּה חַסְתָּ עַל־הַקִּיקָיוֹן אֲשֶׁר לֹא־עָמַלְתָּ בּוֹ
ל.ל.ל. סז ר״פ.ל 11 וְלֹא גִדַּלְתּוֹ שֶׁבִּן־לַיְלָה הָיָה וּבֶן־לַיְלָה אָבָד׃ 11 וַאֲנִי לֹא אָחוֹס עַל־
ו חס א⁸ נִינְוֵה הָעִיר הַגְּדוֹלָה אֲשֶׁר יֶשׁ־בָּהּ הַרְבֵּה מִשְּׁתֵּים־עֶשְׂרֵה רִבּוֹ אָדָם
ה אֲשֶׁר לֹא־יָדַע בֵּין־יְמִינוֹ לִשְׂמֹאלוֹ וּבְהֵמָה רַבָּה׃

סכום הפסוקים
ארבעים ושמונה

⁶Mm 57. ⁷Mm 1439. ⁸Mm 2668. ⁹Mm 1775. ¹⁰Mm 1821. Cp 4 ¹Mm 2169. ²Mm 902. ³Mm 2288. ⁴Mm 1943. ⁵Mm 1993. ⁶Mm 1456. ⁷Mm 5. ⁸Mm 3847.

6 [a] sic L, mlt Mss Edd ד– || Cp 4,5 [a] cf 3,4[a] || 6 [a] 𝔊 *τοῦ σκιάζειν* || 8 [a] prp חריפית.

MICHA מיכה

1 [a–a] 1 דְּבַר־יְהוָה ׀ אֲשֶׁר הָיָה [a] אֶל־מִיכָה הַמּֽוֹרַשְׁתִּי בִּימֵי יוֹתָם אָחָז סו(י)
יְחִזְקִיָּהוּ מַלְכֵי יְהוּדָה אֲשֶׁר־חָזָה עַל־שֹׁמְרוֹן וִירוּשָׁלִָם׃
2 שִׁמְעוּ עַמִּים כֻּלָּם הַקְשִׁיבִי אֶרֶץ וּמְלֹאָהּ
[a] וִיהִי [b] אֲדֹנָי יְהוִה [ab] בָּכֶם לְעֵד אֲדֹנָי מֵהֵיכַל קָדְשׁוֹ׃
3 כִּי־[a]הִנֵּה יְהוָה יֹצֵא מִמְּקוֹמוֹ [b] וְיָרַד וְדָרַךְ [b] עַל־בָּמֳתֵי
4 וְנָמַסּוּ הֶהָרִים תַּחְתָּיו וְהָעֲמָקִים יִתְבַּקָּעוּ [אֶרֶץ [c]׃
כַּדּוֹנַג מִפְּנֵי הָאֵשׁ כְּמַיִם מֻגָּרִים בְּמוֹרָד׃
5 בְּפֶשַׁע יַעֲקֹב כָּל־זֹאת [a] וּבְחַטֹּאות [b] בֵּית יִשְׂרָאֵל [b]
מִי [c]־פֶשַׁע יַעֲקֹב הֲלוֹא שֹׁמְרוֹן
[d] וּמִי [c] בָּמוֹת יְהוּדָה הֲלוֹא יְרוּשָׁלִָם [d]׃
6 וְשַׂמְתִּי שֹׁמְרוֹן לְעִי [a] הַשָּׂדֶה לְמַטָּעֵי כָרֶם
וְהִגַּרְתִּי לַגַּי אֲבָנֶיהָ וִיסֹדֶיהָ אֲגַלֶּה׃ [עֲצֻבֶּיהָ אֲשִׁים שְׁמָמָה
7 וְכָל־פְּסִילֶיהָ יֻכַּתּוּ [a] וְכָל־אֶתְנַנֶּיהָ יִשָּׂרְפוּ בָּאֵשׁ [a] וְכָל־
כִּי מֵאֶתְנַן זוֹנָה קִבָּצָהּ [b] וְעַד־אֶתְנַן זוֹנָה יָשׁוּבוּ׃
8 עַל־זֹאת אֶסְפְּדָה וְאֵילִילָה אֵילְכָה [a] שׁוֹלָל [b] וְעָרֹום
אֶעֱשֶׂה מִסְפֵּד כַּתַּנִּים וְאֵבֶל כִּבְנוֹת יַעֲנָה׃
9 כִּי אֲנוּשָׁה מַכּוֹתֶיהָ [a] כִּי־בָאָה עַד־יְהוּדָה
נָגַע עַד־שַׁעַר עַמִּי עַד־יְרוּשָׁלִָם׃
10 [ba] בְּגַת אַל־תַּגִּידוּ [b] בָּכֹו אַל־ [c] תִּבְכֶּוּ

Cp 1 [1] Mm 2606. [2] Mm 2997. [3] Mm 2246. [4] Mp sub loco. [5] Mm 2760. [6] Mm 1299. [7] Mm 2951. [8] Mm 3087. [9] Mm 3088. [10] Mm 832. [11] Mm 3089. [12] Mm 2918. [13] Mm 2739.

Cp 1,1 [a–a] 𝔊* *καὶ ἐγένετο λόγος κυρίου* ‖ **2** [a–a] 𝔔 יהוה אדני יהיה ‖ [b–b] 𝔊* *κύριος* ut bβ; 2 Mss om אדני, dl ‖ **3** [a–a] prp הִנֵּהוּ m cs ‖ [b–b] var lect? alterum dl m cs (cf 𝔔)? ‖ [c] 𝔔 הארץ ‖ **5** [a] 𝔊(𝔗^{Mss}) *καὶ διὰ ἁμαρτίαν*, prb l וּבחַטַּאת ‖ [b–b] prp יהודה cf v b ‖ [c] cf [e] ‖ [d–d] add? ‖ [e] 𝔔 ומה, sic et bα? ‖ [f] 𝔊(𝔖𝔗) *ἡ ἁμαρτία*; 𝔊 + *οἴκου* ‖ **6** [a] 𝔊 *εἰς ὀπωροφυλάκιον* (cf 3,12) 𝔖 *bjt dbr'* ‖ **7** [a–a] prb add ‖ [b] 𝔖𝔗(𝔙) *'tknšw*, l קִבָּצוּ ‖ **8** [a] mlt Mss אלכה ‖ [b] mlt Mss ut Q ‖ **9** [a] l מַכָּתָהּ (cf Vrs) vel potius מכת (יהו(וה) ‖ **10** [a] init 10—15 (16a) omnia mutilata sunt ‖ [b–b] crrp (cf 2S 1,20); 𝔊 *μὴ μεγαλύνεσθε* 𝔖 *l' thdwn*, prb l אל־תְּגִילוּ et antea frt בְּגַת גִּלָּה ‖ [c–c] prb l בְּכוּ אַף; al prp nom loci (כַּבּוֹן?).

d בְּבֵית לְעַפְרָה d עָפָר הִתְפַּלָּשְׁתִּי e : התפלשי חד מן 14 יתיר ת ק

11 עִבְרִי a לָכֶם b יוֹשֶׁבֶת שָׁפִיר
עֶרְיָה c־בֹּשֶׁת d לֹא יָצְאָה יוֹשֶׁבֶת צַאֲנָן
e מִסְפֵּד בֵּית הָאֵצֶל ג . ל
gf יִקַּח מִכֶּם עָמְדָתוֹ g : ל

12 a כִּי־חָלָה a לְטוֹב יוֹשֶׁבֶת מָרוֹת ג בטע . ל
כִּי־יָרַד רָעָ֫ה מֵאֵת יְהוָה b לְשַׁעַר יְרוּשָׁלִָם : ל

13 רְתָ֫ם a הַמֶּרְכָּבָה לָרֶכֶשׁ יוֹשֶׁבֶת לָכִישׁ [יִשְׂרָאֵל b : 14 לָכֵן a ל
b רֵאשִׁית חַטָּאת הִיא לְבַת־צִיּוֹן כִּי־בָךְ נִמְצְאוּ פִּשְׁעֵי כח . ל בסיפ 15
תִּתְּנִי b שִׁלּוּחִים עַל c מוֹרֶשֶׁת גַּת ב חד מל וחד חס
בָּתֵּי d אַכְזִיב לְאַכְזָב לְמַלְכֵי e יִשְׂרָאֵל : ב ול בליש . ל וכל הלוא הגם דכות
15 a עֹד הַיֹּרֵשׁ a אָבִיא b לָךְ יוֹשֶׁבֶת מָרֵשָׁה יד חס 16 . ב . ט חס א ב מגה בליש
dc עַד־עֲדֻלָּם d יָבוֹא e כְּבוֹד יִשְׂרָאֵל :
16 קָרְחִי וָגֹזִּי a עַל־בְּנֵי תַּעֲנוּגָיִךְ ל
הַרְחֲבִי קָרְחָתֵךְ כַּנָּשֶׁר כִּי גָלוּ מִמֵּךְ : ס ב חד חס וחד מל

1 2 הַוֹי חֹשְׁבֵי־אָוֶן a וּפֹעֲלֵי רָע a עַל־מִשְׁכְּבוֹתָם ו ומל 1
בְּאוֹר הַבֹּקֶר יַעֲשׂוּהָ כִּי יֶשׁ־לְאֵל יָדָם :
2 וְחָמְדוּ שָׂדוֹת וְגָזָלוּ וּבָתִּים וְנָשָׂאוּ ד 2 . ל קמ בליש 2
וְעָשְׁקוּ גֶּבֶר וּבֵיתוֹ וְאִישׁ a וְנַחֲלָתוֹ : פ ו 4
3 לָכֵן כֹּה אָמַר יְהוָה כ 5
הִנְנִי חֹשֵׁב a עַל־הַמִּשְׁפָּחָה הַזֹּאת a רָעָה

14 Mm 2792. 15 Mm 676. 16 Mm 62. Cp 2 1 Mm 3446. 2 Mm 1090. 3 Mp sub loco. 4 Mm 3090. 5 Mm 2168.

10 d–d crrp? ⅁𝔗 om ל; prp בְּכַרְמֵי בית עפרה ‖ e 𝔊(𝔖) *καταπάσασθε*, l התפלשו cf Q et Mur שו– vel –שו ‖ **11** a exc init stich; prp שׁוֹפָר יַעֲבִ(י)רוּ ‖ b l לְךָ? ‖ c prb l מֵעֵירָה; prp עֵירָה ‖ d > 𝔊, prb dl (gl); prp תֵּשֶׁב ‖ e prb exc hemist ‖ f prb exc hemist ‖ g–g inc; prp יִקַּח מִמְּכוֹן עמדתו, al יְקֻחוּ מכם עמדה ‖ **12** a–a 𝔊 *τίς ἤρξατο*, prb l מִי יַחֲלָה; prp אֵיךְ יַחֲלָה ‖ b 𝔊⅁𝔗 pl, frt l לִשְׁעָרֵי ‖ **13** a prb crrp; prp רָתָם, sed vix recte ‖ b–b prb add ‖ **14** a prb dl c 13b; al prp (תְּנוּ)לָךְ cf b et c ‖ b 𝔊^{BQmin}(𝔏^{Cy}) *δώσει*; l prb יִתְּנוּ, al prp נִתְּנוּ cf a ‖ c l prb עָלַיִךְ = אֵלַיִךְ, al dl (cf a) ‖ d l prb יוֹשֶׁבֶת; prp בַּת ‖ e l לְמֶלֶךְ, dttg ‖ **15** a–a prb l הַעַד יִרַשׁ vel הַעַד הִירַשׁ ‖ b nonn Mss אביא, sed prb l יִבּוֹא ‖ c exc vb? prp אָכֵן vel אֵיךְ ‖ d–d prb l עַד־עוֹלָם cf 𝔖 ‖ e prb l יֹאבַד, prp יֹאבַד ‖ f prp מָאַבַּד ‖ **16** a prb exc vb, prp צִיּוֹן (בַּת) ‖ **Cp 2,1** a–a add? prp (ופעל vel) וּפֹעֲלֵי רע ‖ **2** a sic L, mlt Mss Edd 𝔊$^{-BO}$ 𝔗^{Ms} איש ע ‖ **3** a–a add an crrp? cf 2 pl in v b.

אֲשֶׁר לֹא־תָמִישׁוּ מִשָּׁם צַוְּארֹתֵיכֶם
וְלָא תֵלְכוּ רוֹמָה[b] כִּי עֵת רָעָה הִיא׃ ב[5] ל
4 בַּיּוֹם הַהוּא יִשָּׂא עֲלֵיכֶם מָשָׁל וְנָהָה נְהִי נֶהְיָה[a] אָמַר[b] לז[7] ח
שָׁדוֹד נָשַׁדְּנוּ[c] חֵלֶק עַמִּי יָמִיר[d] ל
אֵיךְ יָמִישׁ לִי[e] לְשׁוֹבֵב[f] שָׂדֵינוּ יְחַלֵּק[g]׃ ה[8] ז
5 לָכֵן לֹא־יִהְיֶה לְךָ[a] מַשְׁלִיךְ חֶבֶל בְּגוֹרָל בִּקְהַל יְהוָה׃ ז זקף קמ בנ״ך · ג מל בליש

6 אַל־תַּטִּפוּ יַטִּפוּן לְאֵי־יַטִּפוּ לָאֵלֶּה[a] ל . ל . ל . ה[9]
לֹא יִסַּג[b] כְּלִמּוֹת׃ 7 הָאָמוּר[a] בֵּית־יַעֲקֹב ל . ל
הֲקָצַר רוּחַ יְהוָה אִם־אֵלֶּה מַעֲלָלָיו ל
הֲלֹוא[b] דְּבָרַי יֵיטִיבוּ[b] עִם הַיָּשָׁר הוֹלֵךְ[c]׃ כו[10] מל וכל משלי וקהלת דכות ב מ ה
8 וְאֶתְמוֹל עַמִּי[a] לְאוֹיֵב יְקוֹמֵם[b] ל
מִמְּעֹל שַׂלְמָה אֶדֶּר[c] תַּפְשִׁטוּן ג . ב
מֵעֹבְרִים בֶּטַח שׁוֹבֵי[de] מִלְחָמָה׃ ל
9 נְשֵׁי עַמִּי תְּגָרְשׁוּן מִבֵּית תַּעֲנֻגֶיהָ[a] ל . ב חס ו ול בליש[11]
מֵעַל עֹלָלֶיהָ[b] תְּקַחְתֶּם הַדָרִי[c] לְעוֹלָם׃ ל
10 קוּמוּ וְלֵכוּ כִּי לֹא־זֹאת הַמְּנוּחָה
בַּעֲבוּר טָמְאָה[a] תְּחַבֵּל[c] וְחֶבֶל[b] נִמְרָץ׃ נ[12]
11 לוּ־אִישׁ הֹלֵךְ[a] רוּחַ וְשֶׁקֶר כִּזֵּב כב[13] ו[14] מנה ר״פ
אַטֶּף לְךָ[b] לַיִן וְלַשֵּׁכָר ל וחס · ז זקף קמ בנ״ך
וְהָיָה מַטִּיף הָעָם[c] הַזֶּה׃
12 אָסֹף אֶאֱסֹף יַעֲקֹב כֻּלָּךְ[a] קַבֵּץ אַקַבֵּץ שְׁאֵרִית יִשְׂרָאֵל ג חס[15] . ג

[6]Mm 3091. [7]Mm 3609. [8]Mm 3293. [9]Mm 232. [10]Mm 1788. [11]Mm 3689. [12]Jos 17,14, cf Mp sub loco. [13]Mm 1444. [14]Mm 1236. [15]Mm 2496.

3 [b] 𝔊* + *ἐξαίφνης* ‖ **4** [a] prb dl, dttg ‖ [b] l c nonn Mss 𝔖 וְאמר ‖ [c–c] tr in fin v, cf [g] ‖ [d] 𝔊(𝔖) *κατεμετρήθη ἐν σχοινίῳ*, prb l (? בַּחֶבֶל) יִמַּד ‖ [e–e] 𝔊 *καὶ οὐκ ἦν ὁ κωλύσων αὐτόν* (cf 𝔖), prb l וְאֵין מֵשִׁיב et cj c ay ‖ [f] prb l לְשׁוֹבְבִינוּ ‖ [g] l יְחֻלַּק cf 𝔊*; huc tr [c–c] ‖ **5** [a] prb l לָכֶם, hpgr ‖ **6** [a] prp כָּאלה ‖ [b] prb l יַסִּגוּ = יש׳ ‖ **7** [a] l הארור ‖ [b–b] prb l דבריו ייטיב cf 𝔊 ‖ [c–c] crrp; prp עִם עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל ‖ **8** [a–a] prb l (עַל־עמי) וְאַתֶּם לְעַמִּי תְּשֻׁלוּ שׁ׳ א׳, al prp מֵעַל שׁוֹלְמִים אַדֶּרֶת ‖ [b] prb l תָּקוּמוּ cf aδ; prp קָמִים ‖ [c–c] crrp; frt l מַעֲבְרִים לְבֹטַח שָׁבָר ‖ [d–d] prp מַעֲבְרִים לְבֹטַח שָׁבָר ‖ [e] frt l שִׁבִי; 𝔊 *συντριμμόν* = שֶׁבֶר? cf [d–d] ‖ **9** [a] prp תענגיהן; frt l תענגם ‖ [b] prp עוֹלְלֵיהֶן; frt l עוֹלָם cf [c] ‖ [c] frt l חֶדְרוֹ ‖ **10** [a] prb l מְאוּמָה, prp מְעַט מְאוּמָה ‖ [b–b] prp חַבֵּל תַּחְבֹּלוֹת, sed m cs prb l sol תַּחְבֹּלוּ (חבל dttg) ‖ [c] prp תְּחֻבַּל ‖ **11** [a] l הָלַךְ ‖ [b] prp לָכֶם ‖ [c] prp לעם ‖ **12** [a] 𝔊 *σὺν πᾶσιν*, l כֹּלּוֹ.

יַחַד אֲשִׁימֶנּוּ כְּצֹאן בָּצְרָה[b] כְּעֵדֶר בְּתוֹךְ הַדְּבְרוֹ[c] תְּהִימֶנָה[d] ז.ל.ל
13 עָלָה[a] הַפֹּרֵץ לִפְנֵיהֶם פָּרְצוּ[b] וַיַּעַבְרוּ[c] שַׁעַר וַיֵּצְאוּ[d] בּוֹ [מֵאָדָם[e]: ג.ב.ט[16.17]
וַיַּעֲבָר[e] מַלְכָּם לִפְנֵיהֶם וַיהוָה בְּרֹאשָׁם: פ ח[18]

3 1 וָאֹמַר[a]

שִׁמְעוּ־נָא רָאשֵׁי יַעֲקֹב וּקְצִינֵי בֵּית יִשְׂרָאֵל עה
הֲלוֹא לָכֶם לָדַעַת אֶת־הַמִּשְׁפָּט:
2 שֹׂנְאֵי טוֹב וְאֹהֲבֵי רָעָה ד.רע.ק
[a]גֹּזְלֵי עוֹרָם מֵעֲלֵיהֶם וּשְׁאֵרָם מֵעַל עַצְמוֹתָם:
3 וַאֲשֶׁר[a] אָכְלוּ שְׁאֵר עַמִּי [b]וְעוֹרָם מֵעֲלֵיהֶם הִפְשִׁיטוּ וְאֶת־ יב ר״פ
[עַצְמֹתֵיהֶם פִּצֵּחוּ ל
וּפָרְשׂוּ כַּאֲשֶׁר[c] בַּסִּיר וּכְבָשָׂר בְּתוֹךְ קְלָחַת: ל.ל
4 אָז יִזְעֲקוּ אֶל־יְהוָה וְלֹא יַעֲנֶה אוֹתָם ת
וְיַסְתֵּר פָּנָיו מֵהֶם[a] בָּעֵת הַהִיא[a] כַּאֲשֶׁר הֵרֵעוּ מַעַלְלֵיהֶם: פ ג
5 כֹּה אָמַר יְהוָה עַל־הַנְּבִיאִים הַמַּתְעִים[a] אֶת־עַמִּי[a]
הַנֹּשְׁכִים בְּשִׁנֵּיהֶם וְקָרְאוּ שָׁלוֹם[b]
וַאֲשֶׁר לֹא־יִתֵּן עַל־פִּיהֶם וְקִדְּשׁוּ עָלָיו מִלְחָמָה: ח[2]
6 לָכֵן לַיְלָה לָכֶם מֵחָזוֹן וְחָשְׁכָה[a] לָכֶם מִקְּסֹם ג בטע בסיפ
וּבָאָה הַשֶּׁמֶשׁ עַל־הַנְּבִיאִים וְקָדַר עֲלֵיהֶם הַיּוֹם:
7 וּבֹשׁוּ הַחֹזִים וְחָפְרוּ הַקֹּסְמִים ג
וְעָטוּ עַל־שָׂפָם כֻּלָּם כִּי אֵין מַעֲנֵה אֱלֹהִים: ג[3]
8 וְאוּלָם אָנֹכִי מָלֵאתִי כֹחַ[a] אֶת־רוּחַ יְהוָה[a] וּמִשְׁפָּט וּגְבוּרָה ת ר״פ וכל איוב דכות
לְהַגִּיד לְיַעֲקֹב פִּשְׁעוֹ וּלְיִשְׂרָאֵל חַטָּאתוֹ: ס ב מ ג[4].ג[5].ל
ב.ו[6]

[16] Mm 3092. [17] Mm 1262. [18] Mm 2876. Cp 3 [1] Mm 3093. [2] Mm 3985. [3] Mm 3094. [4] Hi 2, 5; 5, 8; 13, 3. [5] Mm 3095. [6] Mm 967.

12 [b] prb l בַּצְרָה cf 𝔊𝔙 ‖ [c] l הַדֹּבֶר cf σ′θ′𝔗 𝔙 ‖ [d] prb l תֶּהֱמֶה ‖ [e] dl (gl)? an exc vb? ‖ **13** [a] 𝔊 *διά* = עַל, sed potius l יַעֲלֶה cf σ′𝔙 *(ascendet)* et impf 12 ‖ [b] cj c α (cf 𝔊) et prb l וּפָרַץ cf 𝔖𝔙 ‖ [c] prb l יַעַבְרוּ ‖ [d] prb l וַיָּצְאוּ ‖ [e] prb l וְיעבר ‖ **Cp 3,1** [a] 𝔊 *καὶ ἐρεῖ* cf 𝔖 ‖ **2** [a] exc stich an v b tr? frt l יְגֻלוּ et tr v b post 3 ‖ **3** [a] prb dl ‖ [b–b] add? cf 2b ‖ [c] 𝔊 *ὡς σάρκας*, l כִּשְׂאֵר ‖ **4** [a–a] add? ‖ **5** [a–a] prp אֶת־עַם (יהוה)י ‖ [b] 𝔊(𝔗) + *ἐπ' αὐτόν* ‖ **6** [a] 𝔊(𝔙) *καὶ σκοτία*, l וַחֲשֵׁכָה ‖ **8** [a–a] dl cf σ′ et cet Vrs.

עה 9 שִׁמְעוּ־נָא זֹאת רָאשֵׁי בֵּית יַעֲקֹב וּקְצִינֵי בֵּית יִשְׂרָאֵל
ל הַמְתַעֲבִים מִשְׁפָּט וְאֶת כָּל־הַיְשָׁרָה יְעַקֵּשׁוּ׃
10 בֹּנֶה[a] צִיּוֹן בְּדָמִים וִירוּשָׁלַ͏ִם בְּעַוְלָה׃
ג.ב.ח[7] 11 רָאשֶׁיהָ | בְּשֹׁחַד יִשְׁפֹּטוּ וְכֹהֲנֶיהָ בְּמְחִיר יוֹרוּ
ה[8].ב[9].ב וּנְבִיאֶיהָ בְכֶסֶף יְקַסֵּמוּ וְעַל־יְהוָה יִשָּׁעֲנוּ לֵאמֹר
הֲלֹוא יְהוָה בְּקִרְבֵּנוּ לֹא־תָבוֹא עָלֵינוּ רָעָה׃
חצי הספר בפסוקים 12 לָכֵן בִּגְלַלְכֶם צִיּוֹן שָׂדֶה תֵּחָרֵשׁ
וִירוּשָׁלַ͏ִם עִיִּין[a] תִּהְיֶה וְהַר הַבַּיִת לְבָמוֹת[b] יָעַר׃ פ
ו בטע בסיפ 4 1 וְהָיָה | בְּאַחֲרִית הַיָּמִים[a] יִהְיֶה הַר בֵּית־[b]יְהוָה
לה[1].יפ[2] נָכוֹן בְּרֹאשׁ הֶהָרִים וְנִשָּׂא הִוא[c] מִגְּבָעוֹת
ג[3] וְנָהֲרוּ[d] עָלָיו עַמִּים[d]׃
2 וְהָלְכ֣וּ גוֹיִם[a] רַבִּים וְאָמְרוּ[b]
יג וכל אל הר הכרמל דכות[4].יא[5] לְכוּ | וְנַעֲלֶה אֶל־הַר־יְהוָה וְאֶל־בֵּית אֱלֹהֵי יַעֲקֹב
ג ב מל וחד חס[6] וְיוֹרֵנוּ מִדְּרָכָיו וְנֵלְכָה בְּאֹרְחֹתָיו
יח.ו כִּי מִצִּיּוֹן תֵּצֵא תוֹרָה וּדְבַר־יְהוָה מִירוּשָׁלָ͏ִם׃
ל.ג[7] חס וכל אוריית דכות ב מ א 3 וְשָׁפַט בֵּין [a]עַמִּים רַבִּים[a] וְהוֹכִיחַ [b]לְגוֹיִם עֲצֻמִים[b] [c]עַד־רָחוֹק[c]
ג[8].ב וחס[9].ב.ב וְכִתְּתוּ חַרְבֹתֵיהֶם לְאִתִּים וַחֲנִיתֹתֵיהֶם לְמַזְמֵרוֹת
ל.כ.ב[10] לֹא־יִשָּׂא[d] גּוֹי אֶל־גּוֹי חֶרֶב וְלֹא־יִלְמְדוּן עוֹד מִלְחָמָה׃
ג[11].ז בסיפ 4 וְיָשְׁבוּ אִישׁ תַּחַת גַּפְנוֹ וְתַחַת תְּאֵנָתוֹ וְאֵין מַחֲרִיד
כִּי־פִי יְהוָה צְבָאוֹת דִּבֵּר׃
ס[12].יא 5 כִּי כָל־הָעַמִּים יֵלְכ֣וּ אִישׁ [a]בְּשֵׁם אֱלֹהָיו[a]
ג[13].ט[14] וַאֲנַחְנוּ נֵלֵךְ בְּשֵׁם־יְהוָה אֱלֹהֵינוּ לְעוֹלָם וָעֶד׃ פ
6 בַּיּוֹם הַהוּא נְאֻם־יְהוָה
ל.ג.ל אֹסְפָה הַצֹּלְעָה וְהַנִּדָּחָה אֶקְבָּצָה וַאֲשֶׁר הֲרֵעֹתִי׃
ג.ל.ל[15] 7 וְשַׂמְתִּי אֶת־הַצֹּלְעָה לִשְׁאֵרִית וְהַנַּהֲלָאָה[a] לְגוֹי עָצוּם

[7] Mm 1862. [8] Mm 158. [9] Mm 3621. Cp 4 [1] Mm 2840. [2] Mm 545. [3] Mm 3096. [4] Mm 385. [5] Mm 324. [6] Mm 1481. [7] Mm 3063. [8] Mm 3173. [9] Mm 3097. [10] Mm 3098. [11] Mm 1896. [12] Mp sub loco. [13] Mm 2605. [14] Mm 478. [15] Mm 1102.

10 [a] 1 בני cf Vrs ‖ **12** [a] pc Mss עיים cf Jer 26,18 ‖ [b] Vrs sg, prp לבמת; sed cf עיין (pl) ‖ **Cp 4,1** [a] Jes 2,2 huc tr נכון ‖ [b] > 𝔊* ‖ [c] > Jes 2,2 ‖ [d–d] Jes 2,2 אֵלָיו כָּל־הַגּוֹיִם cf 𝔖 ‖ **2** [a] Jes 2,3 עַמִּים ‖ [b] add? ‖ **3** [a–a] Jes 2,4 הַגּוֹיִם ‖ [b–b] Jes 2,4 לְעַמִּים רַבִּים ‖ [c–c] > Jes 2,4, add ‖ [d] Jes 2,4 יִשָּׂא ‖ **5** [a–a] 𝔊 *τὴν ὁδὸν αὐτοῦ* ‖ **7** [a] 𝔊 *καὶ τὴν ἀπωσμένην* 𝔖 *wrhjq'* 𝔗 *wmbdrj'*, prp וְהַנִּדָּחָה aut וְהַנֹּגַהּ.

וּמָלַךְ יְהוָה עֲלֵיהֶם בְּהַר צִיּוֹן מֵעַתָּה וְעַד־עוֹלָם׃ פ

8 וְאַתָּה מִגְדַּל־עֵדֶר עֹפֶל בַּת־צִיּוֹן
עָדֶיךָ תֵּאָתֶה וּבָאָה הַמֶּמְשָׁלָה הָרִאשֹׁנָה
מַמְלֶכֶת לְבַת־יְרוּשָׁלִָם׃

9 עַתָּה לָמָּה תָרִיעִי רֵעַ
הַמַּלְכֵּךְ אֵין־בָּךְ אִם־יוֹעֲצֵךְ אָבָד
כִּי־הֶחֱזִיקָךְ חִיל כַּיּוֹלֵדָה׃

10 חוּלִי וָגֲחִי בַּת־צִיּוֹן כַּיּוֹלֵדָה
כִּי־עַתָּה תֵּצְאִי מִקִּרְיָה וְשָׁכַנְתְּ בַּשָּׂדֶה
וּבָאת עַד־בָּבֶל שָׁם תִּנָּצְלִי
שָׁם יִגְאָלֵךְ יְהוָה מִכַּף אֹיְבָיִךְ׃

11 וְעַתָּה נֶאֶסְפוּ עָלַיִךְ גּוֹיִם רַבִּים
הָאֹמְרִים תֶּחֱנָף וְתַחֲז בְּצִיּוֹן עֵינֵנוּ׃

12 וְהֵמָּה לֹא יָדְעוּ מַחְשְׁבוֹת יְהוָה
וְלֹא הֵבִינוּ עֲצָתוֹ כִּי קִבְּצָם כְּעָמִיר גֹּרְנָה׃

13 קוּמִי וָדוֹשִׁי בַּת־צִיּוֹן כִּי־קַרְנֵךְ אָשִׂים בַּרְזֶל
וּפַרְסָתַיִךְ אָשִׂים נְחוּשָׁה וַהֲדִקּוֹת עַמִּים רַבִּים
וְהַחֲרַמְתָּ לַיהוָה בִּצְעָם וְחֵילָם לַאֲדוֹן כָּל־הָאָרֶץ׃

14 עַתָּה תִּתְגֹּדְדִי בַּת־גְּדוּד מָצוֹר שָׂם עָלֵינוּ
בַּשֵּׁבֶט יַכּוּ עַל־הַלְחִי אֶת שֹׁפֵט יִשְׂרָאֵל׃ ס

5 1 וְאַתָּה בֵּית־לֶחֶם אֶפְרָתָה צָעִיר לִהְיוֹת בְּאַלְפֵי יְהוּדָה
מִמְּךָ לִי יֵצֵא לִהְיוֹת מוֹשֵׁל בְּיִשְׂרָאֵל
וּמוֹצָאֹתָיו מִקֶּדֶם מִימֵי עוֹלָם׃

---

16 Mm 2577. 17 Mm 2487. 18 Mm 3306. 19 Mm 279. 20 Mm 1057. 21 Mm 3099. 22 Mm 230. 23 Mm 2461. 24 Mm 2052. 25 Mm 1249. 26 Mm 3100. 27 Mm 3732.

7 [b–b] prb l וּמַלְכָּתִי ‖ **8** [a–a] var lect (orig תָּבוֹא)? cf [d] ‖ [b] sic L, mlt Mss Edd sine dageš ‖ [c–c] nonn add hab ‖ [d] 𝔊[-C] + *ἐκ Βαβυλῶνος*; frt exc vb (ובאה ex bα?) et l מַמְלָכְתִּי ‖ **9** [a] pc Mss 𝔊𝔘[Mss] pr cop ‖ **10** [a] prp וגוחי vel וְהָגִי ‖ [b–b] add? ‖ **11** [a] add? cf 2[b] ‖ [b] 𝔊 *ἐπιχαρούμεθα*, prp תְּחָשֵׁף ‖ [c] 𝔖𝔘 sg, l עיננו ‖ **13** [a] 2 f sg = והחרמתְּ cf 𝔊𝔖𝔙 ‖ **14** [a–a] frt l הִתְגּוֹדְדִי ‖ **Cp 5,1** [a–a] prb l אֶפְרָת הַצָּעִיר ‖ [b] prb dl, ex aδ ‖ [c] frt l יֶלֶד cf 2aβ; an exc vb post יצא?

2 לָכֵן יִתְּנֵם עַד־עֵת יוֹלֵדָה יָלָדָה
וְיֶתֶר אֶחָיו יָשׁוּבוּן עַל[a]־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל׃
3 וְעָמַד וְרָעָה בְּעֹז יְהוָה בִּגְאוֹן שֵׁם יְהוָה אֱלֹהָיו
וְיָשָׁבוּ כִּי־עַתָּה יִגְדַּל עַד־אַפְסֵי־אָרֶץ׃
4 וְהָיָה זֶה שָׁלוֹם[a]
[b]אַשּׁוּר | כִּי־יָבוֹא בְאַרְצֵנוּ וְכִי יִדְרֹךְ בְּאַרְמְנוֹתֵינוּ[bc]
וַהֲקֵמְנוּ[d] עָלָיו שִׁבְעָה רֹעִים וּשְׁמֹנָה נְסִיכֵי אָדָם׃
5 וְרָעוּ אֶת־אֶרֶץ[a] אַשּׁוּר בַּחֶרֶב וְאֶת־אֶרֶץ נִמְרֹד בִּפְתָחֶיהָ[b]
וְהִצִּיל[c] מֵאַשּׁוּר כִּי־יָבוֹא בְאַרְצֵנוּ וְכִי יִדְרֹךְ בִּגְבוּלֵנוּ׃ ס
6 וְהָיָה | שְׁאֵרִית יַעֲקֹב[a] בְּקֶרֶב עַמִּים רַבִּים
כְּטַל[1] מֵאֵת יְהוָה כִּרְבִיבִים עֲלֵי־עֵשֶׂב
אֲשֶׁר לֹא־יְקַוֶּה[2] לְאִישׁ וְלֹא יְיַחֵל לִבְנֵי אָדָם׃
7 וְהָיָה[3] שְׁאֵרִית יַעֲקֹב בַּגּוֹיִם[a] בְּקֶרֶב עַמִּים רַבִּים
כְּאַרְיֵה[4] בִּבְהֵמוֹת יַעַר כִּכְפִיר בְּעֶדְרֵי־צֹאן
אֲשֶׁר אִם[b] עָבַר וְרָמַס וְטָרָף וְאֵין מַצִּיל׃
8 תָּרֹם[a] יָדְךָ עַל־צָרֶיךָ וְכָל־אוֹיְבֶיךָ יִכָּרֵתוּ׃ פ
9 וְהָיָה בַּיּוֹם־הַהוּא נְאֻם־יְהוָה
וְהִכְרַתִּי סוּסֶיךָ מִקִּרְבֶּךָ וְהַאֲבַדְתִּי מַרְכְּבֹתֶיךָ׃
10 וְהִכְרַתִּי עָרֵי אַרְצֶךָ וְהָרַסְתִּי כָּל־מִבְצָרֶיךָ׃
11 וְהִכְרַתִּי כְשָׁפִים מִיָּדֶךָ וּמְעוֹנְנִים לֹא יִהְיוּ־לָךְ׃
12 וְהִכְרַתִּי פְסִילֶיךָ וּמַצֵּבוֹתֶיךָ מִקִּרְבֶּךָ
וְלֹא־[5]תִשְׁתַּחֲוֶה עוֹד לְמַעֲשֵׂה יָדֶיךָ׃
13 וְנָתַשְׁתִּי אֲשֵׁרֶיךָ מִקִּרְבֶּךָ וְהִשְׁמַדְתִּי עָרֶיךָ[a]׃
14 וְעָשִׂיתִי בְאַף וּבְחֵמָה נָקָם אֶת־הַגּוֹיִם אֲשֶׁר לֹא־[6]שָׁמֵעוּ׃ ס

3 י׳ . ז² . ד בסיפ

ט⁴ . ב חד חס׳ וחד מל

ב וכל אתנח וס״פ דכות . יב⁵ יא מנה בנביאי

6 לא פסוק כי וכי

ל

ו . ל

ג⁷ . לא פסוק כי וכי⁶

ו בטע בסיפ

ב

ל

ב⁸

ל

ב וחס

ח לשון שנאה

ל . ג ב מל וחד חס⁹

ב¹⁰ . ב . יא¹¹ מל וכל תלים דכות ב מ ה

ג מל בלישׁ¹² . ח לשון שנאה

ב

Cp 5 [1]Mm 2398. [2]Mm 762. [3]Mm 953. [4]Mm 1144. [5]Mm 230. [6]Mm 2059. [7]Mm 3101. [8]Dt 33,20. [9]Mm 1457. [10]Mm 3337. [11]Mm 477. [12]Mp sub loco.

2 [a] = אֵל ‖ **4** [a] huc tr 5b? cf [b–b] ‖ [b–b] dl? textus mutilatus = textus originalis 5b ‖ [c] 𝔊* *ἐπὶ τὴν χώραν ἡμῶν* = בְּאַדְמָתֵנוּ, 𝔖 *bshrtn* ‖ [d] prp וְהֵקִים ‖ **5** [a] > 𝔊 ‖ [b] l בַּפְּתִיחָה cf ε′ *ἐν παραξιφίσιν αὐτῶν* ‖ [c] prp והצילנו ‖ **6** [a] 𝔊*(𝔖) + *ἐν τοῖς ἔθνεσιν* cf 7[a] ‖ **7** [a] dl m cs? cf 6[a] ‖ [b] sic L, mlt Mss Edd ־אִם ‖ **8** [a] mlt Mss Vrs תרום ‖ **13** [a] l עֲצָבֶיךָ vel צָרֶיךָ.

6 1 שִׁמְעוּ־נָ֣א [a]אֵ֔ת[b] אֲשֶׁר־יְהוָ֖ה אֹמֵ֑ר[a]
קוּם֙ רִ֣יב אֶת־הֶ֔הָרִ֖ים וְתִשְׁמַ֥עְנָה הַגְּבָעֹ֖ות קוֹלֶֽךָ׃ ל
2 שִׁמְעוּ֙ הָרִ֣ים אֶת־רִ֣יב יְהוָ֔ה וְהָאֵתָנִ֖ים[a] מֹסְדֵ־אָֽרֶץ ל
כִּֽי־רִ֤יב לַיהוָה֙ עִם־עַמּ֔וֹ וְעִם־יִשְׂרָאֵ֖ל יִתְוַכָּֽח׃ ל
3 עַמִּ֕י מֶה־עָשִׂ֖יתִי לָ֑ךְ[a] וּמָ֥ה הֲלְאִיתִ֖יךָ עֲנֵ֥ה בִֽי׃
4 כִּ֣י הֶעֱלִיתִ֗יךָ מֵאֶ֙רֶץ֙ מִצְרַ֔יִם וּמִבֵּ֥ית עֲבָדִ֖ים פְּדִיתִ֑יךָ ל חס. ל. ב
וָאֲשַׁלַּ֣ח לְפָנֶ֔יךָ אֶת־מֹשֶׁ֖ה אַהֲרֹ֥ן וּמִרְיָֽם׃ 5 עַמִּי֙[a] [c]בְּנֵ֣־בְעֹ֔ור[c] ל׳. ג²
זְכָר־נָ֡א מַה־יָּעַ֣ץ בָּלָק֩[b] מֶֽלֶךְ־מֹואָ֨ב[b] וּמֶה־עָנָ֤ה אֹתֹו֙ בִּלְעָ֔ם
מִן־הַשִּׁטִּ֖ים עַד־הַגִּלְגָּ֑ל לְמַ֨עַן֙ דַּ֣עַת[d] צִדְקֹ֔ות יְהוָ֖ה[d]׃ ד
6 בַּמֶּ֣ה אֲקַדֵּ֣ם יְהוָ֔ה אִכֹּ֖ף לֵאלֹהֵ֣י מָרֹֽום ח קמ³. ל
הַאֲקַדְּמֶ֥נּוּ בְעֹלֹ֛ות בַּעֲגָלִ֖ים בְּנֵ֥י שָׁנָֽה׃ ל. ג מל⁴
7 הֲיִרְצֶ֤ה יְהוָה֙[a] בְּאַלְפֵ֣י אֵילִ֔ים בְּרִבְבֹ֖ות נַחֲלֵי־שָֽׁמֶן ג געיא
הַאֶתֵּ֤ן בְּכֹורִי֙ פִּשְׁעִ֔י פְּרִ֥י בִטְנִ֖י חַטַּ֥את נַפְשִֽׁי׃ ל מל
8 הִגִּ֣יד[a] לְךָ֣ אָדָ֔ם מַה־טֹּ֑וב וּמָה־יְהוָ֥ה דֹּרֵ֖שׁ מִמְּךָ֛ [אֶלָּ֥א׃ פ ג¹. ל. ד מל⁵
כִּ֣י אִם־עֲשֹׂ֤ות מִשְׁפָּט֙ וְאַהֲבַ֣ת חֶ֔סֶד וְהַצְנֵ֖עַ לֶ֥כֶת עִם־ ב
[c]וּמִי֙ יְעָדָ֔הּ׃ 10 עֹ֖וד[c] ג⁶
9 קֹ֣ול יְהוָ֔ה[a] לָעִ֖יר יִקְרָ֑א[b] וְתוּשִׁיָּ֣ה יִרְאֶ֔ה שִׁמְעוּ֙[b] מַטֶּ֖ה ז מל
בַּ? חד מל וחד מן ב חס
בלישׁ וחד מן ג³ סביר יש .
ה זוגין בבית בית⁹ .
י¹⁰. ל
וּמִ֥י יְעָדָֽהּ׃ 10 עֹ֖וד[c] ג⁶
9 קֹ֣ול יְהוָ֔ה[a] לָעִ֖יר יִקְרָ֑א[b] וְתוּשִׁיָּ֣ה יִרְאֶ֔ה שִׁמְעוּ֙[b] מַטֶּ֖ה
הָאִ֥ישׁ[d] בֵּֽית־רָשָׁ֛ע[e] אֹצְרֹ֥ות רֶ֖שַׁע וְאֵיפַ֥ת רָזֹ֖ון זְעוּמָֽה׃
11 הַאֶזְכֶּ֤ה[a] בְּמֹאזְנֵי־רֶ֔שַׁע וּבְכִ֖יס אַבְנֵ֥י מִרְמָֽה׃
12 אֲשֶׁ֤ר[b] עֲשִׁירֶ֙יהָ֙ מָלְא֣וּ חָמָ֔ס וְיֹשְׁבֶ֖יהָ דִּבְּר֣וּ שֶׁ֑קֶר
[c]וּלְשֹׁונָ֥ם רְמִיָּ֖ה בְּפִיהֶֽם׃[c] ל׳¹¹. ל

Cp 6 [1]Mp sub loco. [2]Mm 904. [3]Mm 96. [4]Mm 297. [5]Mm 4142. [6]Mm 513. [7]Neh 6,11, cf Mp sub loco. [8]Mm 3620. [9]Mm 3761. [10]Mm 1667. [11]Mm 3102.

Cp 6,1 [a–a] 𝔊* *λόγον κυρίου· κύριος εἶπεν* ‖ [b] frt ins c Ms 𝔊[Mss] הַדָּבָר; an tot stich add? ‖ **2** [a] l וְהָאֵזִינוּ ‖ **3** [a] 𝔊 + *ἢ τί ἐλύπησά σε* ‖ **5** [a] prb l עִמִּי et cj c 4b ‖ [b–b] add? ‖ [c–c] add? al prp בְּנֵי־עָבְרְךָ(בְּ) vel תַּעֲבֹר et cj c v b ‖ [d–d] prp צִדְקֹתָי ‖ **7** [a] dl m cs? ‖ **8** [a] 𝔊 *εἰ* (> 𝔊[LC]) *ἀνηγγέλη*, θ′ *ἐρρέθη* = הֻגַּד; 𝔙(𝔖) *indicabo* ‖ **9/10** [a] 9–16 textus mixtus esse vid: 9. 12. 14 aβb. 16 (3 f) et 10. 11. 13. 14 aα. 15 (2 m) ‖ [b–b] add; 𝔊 *καὶ σώσει φοβουμένους τὸ ὄνομα αὐτοῦ* = וְהוֹשִׁיעַ יִרְאֵי שְׁמוֹ? ‖ [c–c] 𝔊 *καὶ τίς κοσμήσει πόλιν* = וּמִי יַעֲדֶה עִיר; l וּמוֹעֵד הָעִיר et tr : ‖ [d] l הָאֶשָּׁא vel הַאָשָׂא ‖ [e–e] prb dl, var lect ad אצרות רשע vel gl; al ins אוֹצֵר cf 𝔊 ‖ **11** [a] 𝔙 *iustificabo*, l הַאֲזַכֶּה ‖ **12** [a] nonn tr 12 post 9, sed cf 9[a] ‖ [b] nonn add hab ‖ [c–c] cf [b].

13 וְגַם־אֲנִי הֶחֱלֵיתִי[a] הַכּוֹתֶךָ הַשְׁמֵם עַל־חַטֹּאתֶךָ׃ ל.ל.ל חס
14 [a]אַתָּה תֹאכַל וְלֹא תִשְׂבָּע[a] יא ר״פ ז מנה בנביא
[b]וְיִשְׁחֲךָ[c] בְּקִרְבֶּךָ וְתַסֵּג[b]
וְלֹא תַפְלִיט[d] וַאֲשֶׁר תְּפַלֵּט לַחֶרֶב אֶתֵּן׃
15 [a]אַתָּה תִזְרַע וְלֹא תִקְצֹר יא ר״פ ז מנה בנביא. ט פסוק ולא ולא ולא. ב מל[12]
אַתָּה תִדְרֹךְ־זַיִת וְלֹא־תָסוּךְ שֶׁמֶן וְתִירוֹשׁ וְלֹא תִשְׁתֶּה־יָיִן׃ ה וחס[13]. ב
16 וַיִּשְׁתַּמֵּר[a] חֻקּוֹת עָמְרִי וְכֹל[o] מַעֲשֵׂה בֵית־אַחְאָב [b]וַתֵּלְכוּ[c] ל.ט.ג[14]
לְמַעַן תִּתִּי אֹתְךָ[d] לְשַׁמָּה וְיֹשְׁבֶיהָ לִשְׁרֵקָה [בְּמֹעֲצוֹתֵם[b]
וְחֶרְפַּת עַמִּי[f] תִּשָּׂאוּ[g]׃ פ [e]

7 1 אַלְלַי[o] לִי ל בטע[1]
כִּי הָיִיתִי כְּאָסְפֵי[a]־קַיִץ כְּעֹלְלֹת[b] בָּצִיר ל חס
אֵין־אֶשְׁכּוֹל לֶאֱכוֹל בִּכּוּרָה אִוְּתָה נַפְשִׁי׃ יג מל[2]. ג
2 אָבַד חָסִיד מִן־הָאָרֶץ וְיָשָׁר בָּאָדָם אָיִן
כֻּלָּם לְדָמִים[o] יֶאֱרֹבוּ אִישׁ אֶת־אָחִיהוּ יָצוּדוּ חֵרֶם׃ ל.ד. ב ס״פ
3 [a]עַל־הָרַע כַּפַּיִם[o] לְהֵיטִיב[a] הַשַּׂר שׁוֹאֵל[b] ב[4]. ד פת[5]
וְהַשֹּׁפֵט[c] בַּשִּׁלּוּם וְהַגָּדוֹל[d] הֹבֶר הַוַּת נַפְשׁוֹ הִוא ל[6]. ב
וַיְעַבְּתוּהָ[c]׃ 4 טוֹבָם כְּחֹדֶק [a]יָשָׁר מִמְּסוּכָה[a] ל.ל.ל
יוֹם[b] מְצַפֶּיךָ[c] פְּקֻדָּתְךָ[d] בָּאָה[c] עַתָּה תִּהְיֶה מְבוּכָתָם׃ ל
5 אַל־תַּאֲמִינוּ בְרֵעַ אַל־[a]תִּבְטְחוּ[o] בְּאַלּוּף כו ר״פ אל אל[7]. ל.ל
מִשֹּׁכֶבֶת חֵיקֶךָ שְׁמֹר פִּתְחֵי־פִיךָ׃

[12]Mm 805. [13]Mm 1118. [14]Mm 1012. Cp 7 [1]Cf Mm 3160 et אַלְלַי מר Hi 10, 15. [2]Mm 1640. [3]Mm 2660. [4]Mm 3290. [5]Mm 3103. [6]Mp sub loco. [7]Mm 3261.

13 [a] l הַחֲלוֹתִי cf G α′θ′ S V || **14** [a–a] nonn tr 14 a ante 15, sed cf 9[a] || [b–b] prp וַאֲשֶׁר בקרבך תַּסִּיג, al וְיֶשׁ־כֹּחַ בקרבך תִּסָּגֵר cf Gn 20, 18; prb l וְיֶשְׁכֶּנָּה בקרבה וְתִסָּגֵר et cf 9[a] || [c] G*θ′ *καὶ σκοτάσει* = וְיֶחְשַׁךְ, S *w'brt'* (dysenteria) *thw'*, T *wjhj lk lmr'* (infirmitas), V *humiliatio* || [d] prb l תְּפַלֵּט cf bβ || **15** [a] nonn huc tr 14 aα, sed cf 9[a] || **16** [a] θ′(G[MssS]V) *καὶ ἐφύλαξας*, l וַתִּשְׁמֹר, sed 3 f (cf וישביה bβ); cf 9[a] || [b–b] nonn add hab (2 pl), sed cf [c] || [c] frt l וּתלֶךְ et cf 9[a] || [d] prb l אֹתָהּ cf וישביה et 9[a] || [e–e] prb add (2 pl), sed cf [g] || [f] G *λαῶν*, l עַמִּים? cf G Ob 13 || [g] prb l תִּשָּׂא et cf 9[a] || **Cp 7,1** [a] frt l כַּאֲסִיף; G *ὡς συνάγων* = כְּאֹסְפִי(י)? || [b] prp כעלל cf [a] || **3** [a–a] l לְהָרַע כַּפֵּיהֶם הֵיטִיבוּ cf GSV || [b] exc vb cf S et [d] || [c] exc vb; prp שִׁפֵּט || [d] > G-W; l גְּדוֹלוֹת et tr post שׁאל? || [e] frt l ... יעבתו (al יַעֲוָתוּ vel יַתְעֲבוּ cf S et 3,9) et ins מְשַׁפֵּט ex 4 b (cf 4[c]) || **4** [a–a] frt l יְשָׁרָם כְּמִסוכה cf σ′V || [b] prp הוֹי cf G || [c] frt l מְשַׁפֵּט et tr ad fin 3; cf 3[e] || [d] prb l פקדתם || [e] frt l בָּא cf יום || **5** [a] Mur mlt Mss ואל.

6 כִּי־בֵן מְנַבֵּל אָב בַּת קָמָה בְאִמָּהּ
כַּלָּה בַּחֲמֹתָהּ אֹיְבֵי אִישׁ אַנְשֵׁי בֵיתוֹ׃ ל

7 וַאֲנִי בַּיהוָה אֲצַפֶּה אוֹחִילָה לֵאלֹהֵי יִשְׁעִי ז ר״פ. ג[8]
יִשְׁמָעֵנִי אֱלֹהָי׃

8 אַל־תִּשְׂמְחִי אֹיַבְתִּי לִי כִּי נָפַלְתִּי קַמְתִּי ב. ל
כִּי־אֵשֵׁב בַּחֹשֶׁךְ יְהוָה אוֹר לִי׃ ס

9 זַעַף יְהוָה אֶשָּׂא כִּי חָטָאתִי לוֹ כה
עַד אֲשֶׁר יָרִיב רִיבִי וְעָשָׂה מִשְׁפָּטִי ט[9]
יוֹצִיאֵנִי לָאוֹר אֶרְאֶה בְּצִדְקָתוֹ׃ ג מל. ז[10]

10 וְתֵרֶא אֹיַבְתִּי וּתְכַסֶּהָ בוּשָׁה ל. ב
הָאֹמְרָה אֵלַי אַיּוֹ[a] יְהוָה אֱלֹהָיִךְ ה[11]. ו[12] בבניא וכל ס״פ דכות ב מ״א
עֵינַי תִּרְאֶינָהּ בָּהּ ל דגש
עַתָּה תִּהְיֶה לְמִרְמָס כְּטִיט חוּצוֹת׃ כ בטע

11 יוֹם[a] לִבְנוֹת גְּדֵרָיִךְ יוֹם הַהוּא[b] יִרְחַק־חֹק[c]׃ ל
12 יוֹם הוּא וְעָדַיִךְ[a] יָבוֹא[b] לְמִנִּי אַשּׁוּר וְעָרֵי[c] מָצוֹר ל[13]. ל
וּלְמִנִּי מָצוֹר וְעַד־נָהָר[d] וְיָם מַיִם וְהָר הָהָר[de]׃ ג[14]. ל
13 וְהָיְתָה הָאָרֶץ לְשַׁמָּה עַל־יוֹשְׁבֶיהָ מִפְּרִי מַעַלְלֵיהֶם׃ ס
14 רְעֵה עַמְּךָ בְשִׁבְטֶךָ צֹאן נַחֲלָתֶךָ נב[15]
שֹׁכְנִי[a] לְבָדָד יַעַר בְּתוֹךְ כַּרְמֶל ד[16]. ג[17]
יִרְעוּ בָשָׁן וְגִלְעָד כִּימֵי עוֹלָם׃ נ
15 כִּימֵי צֵאתְךָ[a] מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם[a] אַרְאֶנּוּ[b] נִפְלָאוֹת׃ נ
16 יִרְאוּ גוֹיִם וְיֵבֹשׁוּ מִכֹּל גְּבוּרָתָם
יָשִׂימוּ יָד עַל־פֶּה אָזְנֵיהֶם תֶּחֱרָשְׁנָה׃ נ
17 יְלַחֲכוּ עָפָר כַּנָּחָשׁ כְּזוֹחֲלֵי אֶרֶץ נ. ב
יִרְגְּזוּ מִמִּסְגְּרֹתֵיהֶם[a] אֶל־יְהוָה אֱלֹהֵינוּ[a] יִפְחֲדוּ וְיִרְאוּ מִמֶּךָּ׃ ב חד חס׳ וחד מל׳. ה ל מבה חס[18]

[8]Mm 3104. [9]Mm 2362. [10]Mm 3105. [11]Mm 3106. [12]Mm 3133. [13]Mm 3306. [14]Mm 3107. [15]Mm 3108. [16]Mm 2727. [17]Mm 3199. [18]Mm 3109. [19]Mm 1056.

10 [a] l אַיֵּה? || **11** [a] prp יום הוא aut הִנֵּה יום || [b] l הוא ן cf 12aα || [c] prb l חֻקֵּךְ cf 𝔊[L Mss]𝔄 Arm || **12** [a] l וְעַדַיִךְ || [b] prp יבואו cf 𝔊 || [c] l וְעַד || [d–d] prp מַיִם עַד יָם וּמֵהַר הַר עַד הָר || [e] 𝔙(𝔊[-WQ86]θ′) *de monte*, l מֵהָר || **14** [a] l שׁכני cf Vrs || **15** [a–a] l c Ms 𝔊* מִמִּצְרַיִם || [b] l הַרְאֵנוּ || **17** [a–a] add, frt etiam יפחדו dl m cs.

18 מִי־אֵל כָּמוֹךָ נֹשֵׂא עָוֹן
וְעֹבֵר עַל־פֶּשַׁע [a]לִשְׁאֵרִית נַחֲלָתוֹ[a]
לֹא־הֶחֱזִיק לָעַד אַפּוֹ כִּי־חָפֵץ חֶסֶד הוּא׃
19 יָשׁוּב יְרַחֲמֵנוּ יִכְבֹּשׁ עֲוֹנֹתֵינוּ
וְתַשְׁלִיךְ[a] בִּמְצֻלוֹת יָם כָּל־חַטֹּאותָם[b]׃
20 תִּתֵּן אֱמֶת לְיַעֲקֹב חֶסֶד לְאַבְרָהָם
אֲשֶׁר־נִשְׁבַּעְתָּ לַאֲבֹתֵינוּ מִימֵי קֶדֶם׃

סכום הפסוקים
מאה וחמשה

NAHUM נחום

1 1 מַשָּׂא נִינְוֵה סֵפֶר חֲזוֹן נַחוּם הָאֶלְקֹשִׁי׃
(א) 2 אֵל קַנָּוא וְנֹקֵם[a] יְהוָה [b]נֹקֵם יְהוָה[b] וּבַעַל חֵמָה
[c]נֹקֵם יְהוָה לְצָרָיו וְנוֹטֵר הוּא לְאֹיְבָיו׃[c]
3 [a]יְהוָה אֶרֶךְ אַפַּיִם וּגְדָל־כֹּחַ[b] וְנַקֵּה לֹא יְנַקֶּה יְהוָה[a.c]
(ב) בְּסוּפָה וּבְשַׂעֲרָה דַּרְכּוֹ וְעָנָן אֲבַק רַגְלָיו׃
(ג) 4 גּוֹעֵר בַּיָּם וַיַּבְּשֵׁהוּ[a] וְכָל־הַנְּהָרוֹת הֶחֱרִיב
(ד) אֻמְלַל[b] בָּשָׁן וְכַרְמֶל וּפֶרַח לְבָנוֹן אֻמְלָל׃
(ה) 5 הָרִים[a] רָעֲשׁוּ מִמֶּנּוּ וְהַגְּבָעוֹת הִתְמֹגָגוּ
(ו) וַתִּשָּׂא[b] הָאָרֶץ מִפָּנָיו [c]וְתֵבֵל וְכָל[c]־יֹשְׁבֵי בָהּ׃
(ז) 6 לִפְנֵי[a] זַעְמוֹ מִי יַעֲמֹד וּ[a]מִי יָקוּם בַּחֲרוֹן אַפּוֹ
(ח) חֲמָתוֹ נִתְּכָה כָאֵשׁ וְהַצֻּרִים נִתְּצוּ[b] מִמֶּנּוּ׃

[20] Mp sub loco. [21] Mm 759 et Mm 929.
Cp 1 [1] Mm 1382. [2] Mm 3440. [3] Mm 3532. [4] Mm 2556. [5] Mp contra textum, cf Mp sub loco. [6] Mm 3482.

18 [a–a] nonn add hab, sed l נוֹתֵר ‖ **19** [a] l וְהִשְׁלִיךְ cf Vrs ‖ [b] l c pc Mss 𝔊𝔖𝔙 חטאתנו.
Cp 1,2 [a] tr post יהוה? ‖ [b–b] > 𝔊[Mss] ‖ [c–c] add ‖ **3** [a–a] add ‖ [b] prp חֶסֶד ‖ [c] huc tr ˆ cf 𝔊 ‖ **4** [a] frt l וַיְבַשֵּׁהוּ ‖ [b] ד-stropha, prp דָּלְלוּ (cf parallelismum et Vrs) ‖ **5** [a] l c Mur ההרים cf 𝔊𝔗 ‖ [b] l ותשא cf 𝔖(om cop)𝔙 ‖ [c–c] prp וְאָבְלוּ כל vel וַיֵּאָבְלוּ כל ‖ **6** [a] l לְפָנָיו et tr post יעמוד (ו-stropha) ‖ [b] prp c Ms נִצְּתוּ.

(ט) 7 טֹוב יְהוָה לְמָעוֹז[a] בְּיוֹם צָרָה
(י) וְיֹדֵעַ[b] חֹסֵי בוֹ׃ 8 וּבְשֶׁטֶף עֹבֵר[a] ג.7 ל
(כ) כָּלָה יַעֲשֶׂה מְקֹומָהּ[b] וְאֹיְבָיו יְרַדֵּף[c]־חֹשֶׁךְ׃ ג
9 מַה־תַּחְשְׁבוּן[ס] אֶל־יְהוָה ל.3a
כָּלָה הוּא עֹשֶׂה לֹא־תָקוּם[a] פַּעֲמַיִם צָרָה[b]׃ כנ[a]
10 כִּי עַד־[b]סִירִים סְבֻכִים[c] וּכְסָבְאָם סְבוּאִים[c] ל.4
אֻכְּלוּ כְקַשׁ יָבֵשׁ מָלֵא[d]׃ 11 [e]מִמֵּךְ יָצָא ג.10 ה
חֹשֵׁב עַל־יְהוָה רָעָה יֹעֵץ בְּלִיָּעַל׃ ס לא[11] . ד חס בליש וכל יעצי דכוות[12]

12 כֹּה׀ אָמַר יְהוָה
[a]אִם־שְׁלֵמִים[b] וְכֵן[c] רַבִּים[a] וְכֵן נָגֹזוּ[d] וְעָבַר[e] נ
וְעִנִּתִּךְ[d] לֹא אֲעַנֶּךָּ עֹוד׃ ל וחס
13 וְעַתָּה אֶשְׁבֹּר מֹטֹּהוּ[a] מֵעָלָיִךְ וּמוֹסְרֹתַיִךְ אֲנַתֵּק׃ ל.4[13] . ל
14 וְצִוָּה עָלַיִךְ יְהוָה
[a]לֹא־יִזָּרַע מִשְׁמֶךָ עֹוד[ba]
מִבֵּית אֱלֹהֶיךָ אַכְרִית פֶּסֶל וּמַסֵּכָה
אָשִׂים קִבְרְךָ[c] כִּי קַלֹּותָ[c]׃ פ ל

2 1 הִנֵּה עַל־הֶהָרִים רַגְלֵי מְבַשֵּׂר[a] מַשְׁמִיעַ שָׁלֹום[a]
חָגֵּי יְהוּדָה חַגֵּיךְ שַׁלְּמִי נְדָרָיִךְ׃ ל.5
כִּי[ק] לֹא יוֹסִיף עֹוד לַעֲבָור־בָּךְ[b] בְּלִיָּעַל לעבר חד מן ד[ק] מל בליש
כֻּלָּה[c] נִכְרָת׃ כת כן[2]

[7]Mm 973. [8]Mm 2751. [9]Mm 475. [10]Mm 3110. [11]Mm 486. [12]Mm 2808. [13]Mm 2832. **Cp 2** [1]Mm 1259. [2]Cf Mp sub loco, Mm 2264 et 2480.

7 [a] exc vb; l exempli cs לְמַחֲכֵי־לוֹ מָעוֹז ‖ [b] י-stropha, l יְהוָה ידע ‖ **8** [a] exc vb; prb יַעֲבִירֵם ‖ [b] 𝔊 *τοὺς ἐπεγειρομένους* α′ *ἀπὸ ἀνισταμένων* θ′ sec Hier *consurgentibus ei* ε′ sec Hier *a consurgentibus illi*, l בְּקָמָיו ‖ [c] prp יֶהְדֹּף ‖ **9** [a] 𝔊 *ἐκδικήσει* = יְקוֹם; prp יקומו ‖ [b] prp צָרֶיהָ cf [a] ‖ **10/11** [a] cj c 2,2.4sqq? ‖ [b–b] frt l הוֹי עִיר cf 3,1, al יִבְעֲרוּ כָּ ‖ [c–c] aut secundum aut utrumque vb dttg; al prp לְבִיאִים . . . et cj c מלא (cf [d]), al dl ‖ [d] al tr ante [c–c] (מָלְאוּ לביאים), al l הֲלֹא et cj c 11 ‖ [e] unum vb (כִּי?) aut plur exc? ‖ **12** [a–a] 𝔊 *κατάρχων ὑδάτων πολλῶν* = מֹשֵׁל מַיִם רבים, 𝔖 *'l rjšj mj' sgj''* = אֵל מֹשְׁלֵי מַיִם רבים; prp רבים (inundationes, imbres) אִם שַׁלְמִים ‖ [b] frt l מְשֻׁלָּמִים cf 𝔊𝔖 ‖ [c] frt l הֵם וְ, al וְאִם ‖ [d–d] l ועברו עניתך ‖ [e] > 𝔊 ‖ **13** [a] prp מַטֵּהוּ cf 𝔊𝔙, al מַטֶּה ‖ **14** [a–a] frt l לא יִזָּכֵר עוד שְׁמֶךָ cf 𝔗 ‖ [b] exc hémist? ‖ [c–c] prp קִיקָלוֹן stercilinium vel (קִי)קָלוֹן ‖ **Cp 2,1** [a] hic ins 3? ‖ [b] prp בֶּן־ ‖ [c] 𝔊 *συντετέλεσται*, frt l כָּלָה.

2 [a] עָלָה מְפֵצֵ֥ץ [b] עַל־פָּנֶ֖יךָ ב . ח
נָצ֣וֹר מְצוּדָ֑ה [c] צְפֵ֤ה דָרֶךְ֙
חַזֵּ֣ק מָתְנַ֔יִם אַמֵּ֥ץ כֹּ֖חַ מְאֹֽד׃ ג ד
3 כִּֽי־[a] שָׁ֣ב יְהוָ֗ה אֶת־[b] גְּא֤וֹן יַעֲקֹב֙ כִּגְא֣וֹן [c] יִשְׂרָאֵ֔ל
כִּֽי בְקָקִ֥ים בְּקָקִ֖ים וּמְמֵרֵיהֶ֥ם שִׁחֵֽתוּ׃ ל . ל
4 מָגֵ֣ן גִּבֹּרָ֔יו מְאָדָ֖ם אַנְשֵׁי־חַ֑יִל מִתְלָעֲעִ֣ים ל . ל . ל
[a] בְּאֵ֣שׁ־פְּלָד֔וֹת [a] הָרֶ֖כֶב [b] בְּי֣וֹם הֲכִינ֑וֹ [b] וְהַבְּרוֹשִׁ֖ים [c] הָרְעָלֽוּ׃ [d] ל ל
5 בַּחוּצ֣וֹת יִתְהוֹלְל֣וּ הָרֶ֔כֶב [a] יְשׁתַּקְשְׁק֥וּן בָּרְחֹבֹ֖ות ב חד מל וחד חס . ל
מַרְאֵיהֶ֣ן [b] כַּלַּפִּידִ֔ם כַּבְּרָקִ֖ים יְרוּצֽוּן׃ ד [4] . ג מל בלישׁ [5]
6 יִזְכֹּ֣ר [a] אַדִּירָ֔יו יִכָּשְׁל֖וּ [b] בַּהֲלָכָתָ֑ם בהליכתם ק
יְמַהֲר֣וּ חוֹמָתָ֔הּ [c] וְהֻכַ֖ן הַסֹּֽכֶךְ׃ ג ב מל וחד חס [7] . ג
7 שַׁעֲרֵ֣י הַנְּהָר֔וֹת נִפְתָּ֖חוּ וְהַהֵיכָ֥ל נָמֹֽוג׃ ג [8] . ב
8 [a] וְהֻצַּ֣ב גֻּלְתָּ֔ה הָעֲלָתָ֖ה [a] וְאַמְהֹתֶ֣יהָ מְנַהֲגֹ֑ות [b]
כְּקֹ֣ול [c] יוֹנִ֔ים מְתֹפְפֹ֖ת עַל־לִבְבֵהֶֽן׃ ל . ל [9]
9 וְנִינְוֵ֣ה כִבְרֵכַת־מַ֔יִם [a] כִּימֵי֙ הֵ֣ימָּה [a] וְהֵ֔מָּה [b] נָסִ֖ים
עִמְד֣וּ עֲמָד֑וּ וְאֵ֥ין מַפְנֶֽה׃ ב חד קמ ול פת
10 בְּזוּ֙ כֶּ֣סֶף בְּזוּ֔ זָהָ֖ב וְאֵ֣ין קֵצֶ֑ה לַתִּכוּנָ֖ה ה [10]
כָּבֹ֥ד [a] מִכֹּ֖ל כְּלִ֥י חֶמְדָּֽה׃ ב חס
11 בּוּקָ֥ה וּמְבוּקָ֖ה וּמְבֻלָּקָ֑ה וְלֵ֣ב נָמֵ֔ס וּפֶ֥ק בִּרְכַּ֖יִם ל . ל
וַחֲלָחָלָ֣ה בְּכָל־מָתְנַ֔יִם וּפְנֵ֥י כֻלָּ֖ם קִבְּצ֥וּ פָּאֳרֽוּר׃ יג . מה [11] כת א לא קר
ב מנה בלישׁ
12 אַיֵּ֣ה מְעֹ֣ון אֲרָיֹ֔ות וּמִרְעֵ֖ה [a] הַוּא֙ לַכְּפִרִ֔ים ב . ד חס בלישׁ
אֲשֶׁ֤ר [b] הָלַךְ֙ אַרְיֵ֣ה לָבִ֔יא [c] שָׁ֖ם גּ֣וּר אַרְיֵ֑ה וְאֵ֖ין מַחֲרִֽיד׃ ג בסיפ [12]

[a] Mm 2112. [4] Mm 302. [5] Mp contra textum, cf Mp sub loco. [6] Mm 1871. [7] Mm 2266. [8] Mm 54. [9] Mm 2772. [10] Mm 2213. [11] Mm 898. [12] Mp sub loco.

2 [a] tr 2 ante 4 ‖ [b] prp מַפֵּץ ‖ [c] prp מַצָּרָה custodia ‖ **3** [a] tr post laα? cf 1[a] ‖ [b] prp גֶּפֶן ‖ [c] prp כְּגֶפֶן (cf זמריהם) ‖ **4** [a–a] prp l כְּאֵשׁ לַפִּדּוֹת cf σ′S *(blmpjd' dnwr')*, pc Mss כְּאֵ֫; sed cf ug *pld* tegimen, frt l כְּאֵשׁ פְּלָדוֹת ‖ [b–b] prb dl, gl? ‖ [c] G(S) *καὶ οἱ ἱππεῖς*, l וְהַפָּרָשִׁים ‖ [d] frt l הָרְעֲלוּ ‖ **5** [a] prb dl ‖ [b] l יהם– ‖ **6** [a] G(V) *καὶ μνησθήσονται*, prb l יִזְכְּרוּ ‖ [b] frt l לֹא יִכָּשְׁלוּ ‖ [c] l c pc Mss ֊ֵ חוֹמָתָה ‖ **8** [a–a] prb crrp; prp וְהֻצָּאָה גָלְתָה הַבַּעֲלָה, al הוּצְאָה בְגֻלוּת מנהגות cf GCV ‖ [b] l cf GCV ‖ [c] pr הגות cf CV ‖ **9** [a–a] G(V) *τὰ ὕδατα αὐτῆς*, l מֵימֶיהָ ‖ [b] prb dl ‖ **10** [a] G(S) *βεβάρυνται*, prb l כָּבֵד ‖ **12** [a] prp וּמְעָרָה ‖ [b] add? ‖ [c] G(SV) *τοῦ εἰσελθεῖν*; l לָבוֹא? sed frt var lect ad אריה.

13 אַרְיֵה טֹרֵף בְּדֵי גֻרְיֹתָיו וּמַחֲנֵק לִלְבָאֹתָיו ד . ל
וַיְמַלֵּא־טֶרֶף חֻרָיו וּמְעֹנֹתָיו טְרֵפָה׃ ט . ל חס[13]
14 הִנְנִי אֵלַיִךְ נְאֻם יְהוָה צְבָאוֹת כס . כו
וְהִבְעַרְתִּי בֶעָשָׁן רִכְבָּהּ[a] וּכְפִירַיִךְ תֹּאכַל חָרֶב ל
וְהִכְרַתִּי מֵאֶרֶץ טַרְפֵּךְ וְלֹא־יִשָּׁמַע עוֹד קוֹל מַלְאָכֶיהָ[b]׃ ס ב[14] . ט[15] . ל

3 1 הוֹי עִיר דָּמִים כֻּלָּהּ כַּחַשׁ ל
פֶּרֶק מִלֵּאָה לֹא יָמוּשׁ טָרֶף׃ ז[1]
2 קוֹל שׁוֹט וְקוֹל רַעַשׁ אוֹפָן
וְסוּס דֹּהֵר וּמֶרְכָּבָה מְרַקֵּדָה׃
3 פָּרָשׁ מַעֲלֶה[a] ג ב קמ׳ וחד פת . ח[2]
וְלַהַב חֶרֶב וּבְרַק חֲנִית
וְרֹב חָלָל וְכֹבֶד פֶּגֶר
וְאֵין קֵצֶה לַגְוִיָּה יִכָּשְׁלוּ[b] בְּגִוִּיָּתָם[c]׃ ה[3] . וכשלו ק
4 מֵרֹב זְנוּנֵי זוֹנָה טוֹבַת חֵן בַּעֲלַת כְּשָׁפִים
הַמֹּכֶרֶת[a] גּוֹיִם בִּזְנוּנֶיהָ וּמִשְׁפָּחוֹת בְּכְשָׁפֶיהָ׃
5 הִנְנִי אֵלַיִךְ נְאֻם יְהוָה צְבָאוֹת[a] וְגִלֵּיתִי שׁוּלַיִךְ עַל־פָּנָיִךְ כט . כו . ג ומל . ח
וְהֵרְאֵיתִי גוֹיִם מַעְרֵךְ וּמַמְלָכוֹת קְלוֹנֵךְ׃
6 וְהִשְׁלַכְתִּי עָלַיִךְ שִׁקֻּצִים וְנִבַּלְתִּיךְ וְשַׂמְתִּיךְ כִּרְאִי׃ ג חס[4] . ל
7 וְהָיָה כָּל־רֹאַיִךְ יָדוּד מִמֵּךְ וְאָמַר[a] ז בסים
שָׁדְדָה נִינְוֵה מִי יָנוּד לָהּ
מֵאַיִן אֲבַקֶּשׁ מְנַחֲמִים לָךְ[b]׃
8 הֲטֹבִי מִנָּא אָמוֹן הַיּוֹשֶׁבֶת בַּיְאֹרִים[a] מַיִם סָבִיב לָהּ[a] ל . ל
אֲשֶׁר־חֵיל[b] יָם[c] מַיִם[d] חוֹמָתָהּ׃
9 כּוּשׁ עָצְמָהּ[a] וּמִצְרַיִם וְאֵין קֵצֶה ב . ה[3]

[13] Mm 2570. [14] Mm 3111. [15] Mm 3112. Cp 3 [1] Mm 3293. [2] Mm 2726. [3] Mm 2213. [4] Mm 2190.

14 [a] 𝔊(S) *πλῆθός σου* = רִבְבֵךְ? prp רִכְבֵּךְ (cf 𝔙) vel רִבְצֵךְ, sed frt l סִבְּכֵךְ cf 1,10 ‖ [b] 𝔊 *τὰ ἔργα σου*, prp מִלְאַכְיִךְ cf 𝔙, sed frt l לְבִיאַיִךְ ‖ **Cp 3,3** [a] exc hemist ‖ [b] K יִכְשְׁלוּ; 𝔖[2] pc Mss ut Q ‖ [c] l בַּגְוִיֹּת ‖ **4** [a] frt l הַכֹּמֶרֶת (cf מְכַמֶּרֶת) ‖ **5** [a] frt dl m cs ‖ **7** [a] add? ‖ [b] 𝔊 *αὐτῇ*, l לָהּ ‖ **8** [a–a] prb gl ad v b sq ‖ [b] l חֵילָהּ cf Vrs ‖ [c] > Mur ‖ [d] 𝔙(𝔊S pr cop) *aquae*, l מַיִם ‖ **9** [a] 𝔊(S𝔗[Mss]𝔙) *ἡ ἰσχὺς αὐτῆς*, l עָצְמָהּ.

פּוּט וְלוּבִים הָיוּ בְּעֶזְרָתֵךְ׃[b]
10 גַּם־הִיא לַגֹּלָה הָלְכָה בַּשֶּׁבִי ל׳ וחס בלישׁ
גַּם עֹלָלֶיהָ יֻרְטְשׁוּ[a] בְּרֹאשׁ כָּל־חוּצוֹת לה״ל
וְעַל־נִכְבַּדֶּיהָ יַדּוּ גוֹרָל ג
וְכָל־גְּדוֹלֶיהָ רֻתְּקוּ בַזִּקִּים׃
11 גַּם־אַתְּ תִּשָּׁכְרִי[a] תִּהְיִי נַעֲלָמָה[b] ב
גַּם־אַתְּ תְּבַקְשִׁי מָעוֹז מֵאוֹיֵב׃
12 כָּל־מִבְצָרַיִךְ תְּאֵנִים עִם־[a]בִּכּוּרִים ל׳ מל[a]
אִם־יִנּוֹעוּ וְנָפְלוּ עַל־פִּי אוֹכֵל׃
13 הִנֵּה עַמֵּךְ נָשִׁים[a] בְּקִרְבֵּךְ לְאֹיְבַיִךְ[b] ה״[7]
פָּתְחוּ נִפְתְּחוּ שַׁעֲרֵי אַרְצֵךְ ג ב חס וחד מל
אָכְלָה אֵשׁ בְּרִיחָיִךְ[cd]׃
14 מֵי מָצוֹר שְׁאָבִי־לָךְ חַזְּקִי מִבְצָרָיִךְ
בֹּאִי[a] בַטִּיט וּרְמְסִי בַּחֹמֶר ב. ב
הַחֲזִיקִי מַלְבֵּן[b]׃ ל
15 שָׁם[a] תְּאכְלֵךְ אֵשׁ תַּכְרִיתֵךְ חֶרֶב [b]תְּאכְלֵךְ כַּיֶּלֶק[b] ל. ה
הִתְכַּבְּדִי[c] כַּיֶּלֶק הִתְכַּבְּדִי כָּאַרְבֶּה׃
16 הִרְבִּית[a] רְכָלַיִךְ מִכּוֹכְבֵי הַשָּׁמָיִם [b]יֶלֶק פָּשַׁט וַיָּעָף[b]׃ ג וחס[9]
17 מְנִזָרַיִךְ כָּאַרְבֶּה וְטַפְסְרַיִךְ [a]כְּגֹב גְּבָיֵא[a] ל. ה. ב
הַחֹנִים בַּגְּדֵרוֹת בְּיוֹם קָרָה ל[9]
שֶׁמֶשׁ זָרְחָה [b]וְנוֹדַד וְלֹא[b]־נוֹדַע מְקוֹמוֹ[c] ד[10]
18 אַתָּם[d]׃ נָמוּ רֹעֶיךָ[a] [b]מֶלֶךְ אַשּׁוּר[b] יָשְׁכְּנוּ[c] אַדִּירֶיךָ[a] ב. ל

[5]Mm 2840. [6]Mm 3271. [7]Mm 868. [8]Mm 1843. [9]Mm 841. [10]Mm 520.

9 [b] 𝔊(𝔖) *βοηθοὶ αὐτῆς*, l תָּהּ– ‖ **10** [a] l רֻטְּשׁוּ cf 𝔖𝔙 ‖ [b] 𝔊 + *πάντα*, ins כָּל־ ‖ **11** [a] prp תִּשְׁבְּרִי ‖ [b] prp נֶעֱלָפָה; 𝔗 *msl'm'*, frt l נִלְעָמָה pessum data ‖ **12** [a] prb l עָרַיִךְ vel עַמֵּךְ ‖ **13** [a] frt l נָשִׁים (= נָסִים) vel כְּנָשִׁים cf 𝔊(𝔖𝔗) *ὡς γυναῖκες* ‖ [b–b] l אֹיְבַיִךְ (כֹּל) בְּקֶרֶב ‖ [c–c] gl? an exc hemist? ‖ [d] sic L, mlt Mss Edd יִךְ– ‖ **14** [a] prp בּוֹסִי ‖ [b] exc hemist; שָׁם 15 superesse vid ‖ **15** [a] cf 14[b] ‖ [b–b] prb dl ‖ [c] l הִתְכַּבְּדִי ‖ **16** [a] l הַרְבֵּי vel וְהִרְבִּית ‖ [b–b] add ‖ **17** [a–a] dttg; l כְּגוֹבַי ‖ [b–b] l וְנוֹדַד לֹא, sed frt (cf metrum) (ו)נודד add ‖ [c] l מְקוֹמָם ‖ [d] prb l אֵיכָה et cj c 18, al prp אוֹי מַה נָּמוּ ‖ **18** [a] prp יֵךְ־ cf 𝔖 ‖ [b–b] add? ‖ [c] prb l יָשְׁנוּ.

נָפַשׁוּ[d] עַמְּךָ[e] עַל־הֶהָרִים וְאֵין מְקַבֵּץ׃
19 אֵין־כֵּהָה[a] לְשִׁבְרֶךָ[b] נַחְלָה מַכָּתֶךָ[b]
כָּל־ | שֹׁמְעֵי שִׁמְעֲךָ[b] תָּקְעוּ כַף עָלֶיךָ[c] 11 ו
כִּי עַל־מִי לֹא־עָבְרָה רָעָתְךָ[b] תָּמִיד׃

סכום הפסוקים
ארבעים ושבעה

HABAKUK חבקוק

ס 1 1 הַמַּשָּׂא אֲשֶׁר חָזָה חֲבַקּוּק הַנָּבִיא׃ ט
2 עַד־אָנָה יְהוָה שִׁוַּעְתִּי וְלֹא תִשְׁמָע ד[2]
אֶזְעַק אֵלֶיךָ חָמָס וְלֹא תוֹשִׁיעַ׃
3 לָמָּה תַרְאֵנִי אָוֶן וְעָמָל תַּבִּיט[a] ה[3]
וְשֹׁד וְחָמָס לְנֶגְדִּי[b] וַיְהִי רִיב[b] וּמָדוֹן יִשָּׂא[c] יד בטע[4]. ל'. לז
4 עַל־כֵּן תָּפוּג תּוֹרָה וְלֹא־יֵצֵא לָנֶצַח מִשְׁפָּט[a] ב. ג[5]
כִּי רָשָׁע מַכְתִּיר אֶת־הַצַּדִּיק עַל־כֵּן יֵצֵא מִשְׁפָּט מְעֻקָּל׃ ל
5 רְאוּ בַגּוֹיִם[a] וְהַבִּיטוּ וְהִתַּמְּהוּ תְמָהוּ[b] ל
כִּי־פֹעֵל[c] פֹּעֵל בְּיֹמֵיכֶם לֹא תַאֲמִינוּ כִּי יְסֻפָּר׃ ב
6 כִּי־הִנְנִי מֵקִים[a] אֶת־הַכַּשְׂדִּים[a] הַגּוֹי הַמַּר וְהַנִּמְהָר ל
הַהֹלֵךְ לְמֶרְחֲבֵי־אֶרֶץ לָרֶשֶׁת מִשְׁכְּנוֹת לֹא־לוֹ׃ כז[a] מל ול בעיג וכל משלי וקהלת דכות ב מ ה. ו דנש'. ח[8]
7 אָיֹם וְנוֹרָא הוּא מִמֶּנּוּ מִשְׁפָּטוֹ וּשְׂאֵתוֹ[a] יֵצֵא׃ ז[9]; יא[10]. ל
8 וְקַלּוּ[a] מִנְּמֵרִים סוּסָיו וְחַדּוּ מִזְאֵבֵי עֶרֶב[b] ל

[11] Mm 1703.

Cp 1 [1] Mp sub loco. [2] Mm 2475. [3] Mm 125. [4] Mm 3948. [5] Mm 3113. [6] Mm 1788. [7] Mm 3644. [8] Mm 282. [9] Mm 3040. [10] Mm 794. [11] Mm 1689.

18 [d] l נָפַצוּ ‖ [e] prp דָּ֫ךְ cf S ‖ **19** [a] G *ἴασις* = גֵּהָה? ‖ [b] cf 18[e] ‖ [c] cf 18[a].
Cp 1,3 [a] frt l אביט cf ST ‖ [b–b] var lect an gl ad sq? ‖ [c–c] frt l אֶשָּׂא an exc nonn vb? ‖ **4** [a] Q המ׳ ‖ **5** [a] G *οἱ καταφρονηταί* = בֹּגְדִים cf S, l זוֹ ‖ [b] G* + *ἀφανίσθητε* = וְשֹׁמּוּ? ‖ [c] G + *ἐγώ* cf S, frt ins אֲנִי vel potius l אֶפְעַל m cs ‖ **6** [a–a] gl, dl; G + *τοὺς μαχητάς*, l sol הַ(גִּבֹּרִים) m cs ‖ **7** [a] prb dl, var lect ad ומשפטו ‖ **8** [a] Q וקול ‖ [b] G *τῆς Ἀραβίας*, prb l עֲרָבָה.

[c]וּפָנֵּשׁוּ פְּרָשָׁיו[ed]

וּפָרָשָׁיו[f] מֵרָחוֹק יָבֹאוּ[g] יָעֻפוּ כְּנֶשֶׁר חָשׁ לֶאֱכוֹל׃ 13 ל ר״פ על על על. ג 2

9 כֻּלָּהּ לְחָמָס יָבוֹא 14 כת כן

[a]מְגַמַּת פְּנֵיהֶם קָדִימָה[ab] וַיֶּאֱסֹף[c] כַּחוֹל שֶׁבִי׃ 15 ז חס פאת. כ ב מגה בסיס

10 וְהוּא בַּמְּלָכִים יִתְקַלָּס[a] וְרוֹזְנִים מִשְׂחָק לוֹ 16 לג ר״פ וחד מן ח פסוק והוא הוא

הוּא[b] לְכָל־מִבְצָר יִשְׂחָק וַיִּצְבֹּר[c] עָפָר וַיִּלְכְּדָהּ[d]׃ ל

11 אָז חָלַף[a] רוּחַ[b] וַיַּעֲבֹר[c] וְאָשֵׁם[d] זוּ כֹחוֹ לֵאלֹהוֹ[e]׃ ל וחס

12 הֲלֹוא אַתָּה מִקֶּדֶם יְהוָה אֱלֹהַי קְדֹשִׁי[a] לֹא נָמוּת[b] ל. ל

יְהוָה לְמִשְׁפָּט שַׂמְתּוֹ וְצוּר[c] לְהוֹכִיחַ[d] יְסַדְתּוֹ׃ כח. ל

13 טְהוֹר עֵינַיִם מֵרְאוֹת רָע[a] וְהַבִּיט אֶל־עָמָל לֹא תוּכָל ח[16]. ה מל[17]

לָמָּה תַבִּיט[b] בּוֹגְדִים תַּחֲרִישׁ[c] בְּבַלַּע רָשָׁע צַדִּיק מִמֶּנּוּ[d]׃ 18 ל

14 וַתַּעֲשֶׂה[a] אָדָם כִּדְגֵי הַיָּם כְּרֶמֶשׂ[b] לֹא־מֹשֵׁל[b] בּוֹ׃ כת כן. ב[19]. ל[20]

15 כֻּלּוֹ[b] בְּחַכָּה הֶעֱלָה[a] יְגָרֲרֵהוּ[b] בְּחֶרְמוֹ ל

וַיֶּאַסְפֵּהוּ בְּמִכְמַרְתּוֹ עַל־כֵּן יִשְׂמַח וְיָגִיל׃ ל

16 עַל־כֵּן יְזַבֵּחַ לְחֶרְמוֹ וִיקַטֵּר לְמִכְמַרְתּוֹ ג[21]. ד[22]. ל. ב חד מל וחד חס

כִּי בָהֵמָּה שָׁמֵן חֶלְקוֹ וּמַאֲכָלוֹ בְּרִאָה[a]׃ ב. ד מל

17 הַעַל[a] כֵּן יָרִיק חֶרְמוֹ[b] וְתָמִיד[c] לַהֲרֹג גּוֹיִם לֹא[d] יַחְמֹל׃ ס

2 1 עַל־מִשְׁמַרְתִּי אֶעֱמֹדָה וְאֶתְיַצְּבָה עַל־מָצוֹר[a] וַאֲצַפֶּה[b] ב ר״פ על על על. ב[2]

לִרְאוֹת מַה־יְדַבֶּר־בִּי וּמָה אָשִׁיב[c] עַל־תּוֹכַחְתִּי׃

[12] Mm 3635. [13] Mm 1640. [14] Cf Mp sub loco, Mm 2264 et 2480. [15] Mm 4234. [16] Mm 125. [17] Mm 3638. [18] Mm 1970. [19] Hi 40,25. [20] Mm 1430. [21] Mm 579. [22] Mm 1407. Cp 2 [1] Mm 2328. [2] Mm 3114.

8 [c–c] 𝔐 פשו ופרשו פרשו ‖ [d] exc vb? ‖ [e] cf 9[a–a] ‖ [f] > pc Mss 𝔊𝔖[W], dttg? ‖ [g] > 𝔔𝔖, frt dl ‖ **9** [a–a] frt tr post 8a cf 8[e]; 𝔊 *ἀνθεστηκότας προσώποις αὐτῶν ἐξ ἐναντίας*, prp מְגֹרַת (מְגֹרַת) פניהם קָדְמָה ‖ [b] 𝔐 קדים, σ′(ν) *ἄνεμος καύσων*, 𝔖 *ʿšjn*, 𝔗 *krwḥ qdwm*'; prp קָדְמָה ‖ [c] 𝔊(ν) *καὶ συνάξει*, l וַיֶּאֱסֹף cf 𝔖 ‖ **10** [a] 𝔐 יקלס ‖ [b] 𝔐 pc Mss 𝔊(𝔖) והוא ‖ [c] 𝔊(ν) *καὶ βαλεῖ*, l וַיִּ֫ ‖ [d] 𝔐 וילכדהו, 𝔊 *καὶ κρατήσει αὐτοῦ*; l וַיִּלְכְּדֵהוּ cf ν ‖ **11** [a] prp יַחֲלֹף cf 𝔊ν ‖ [b] prb l כָּרוּחַ ‖ [c] prp וַיַּעבר cf 𝔊ν ‖ [d] 𝔐 וישם, l וַיָּשֶׂם et cj c v b ‖ [e] prb l הָ(י)וֹ– ‖ **12** [a–a] 𝔊* *ὁ θεὸς ὁ ἅγιός μου*, prb l אֱלֹהַי קָדְשִׁי ‖ [b–b] l c Tiq soph לא תמות ‖ [c] prp צורי ‖ [d] 𝔐 למוכיחו ‖ **13** [a] ברע 𝔐 ‖ [b] 𝔐 תביטו ‖ [c] 𝔐 ותחריש cf 𝔖𝔗 ‖ [d] > 𝔊*𝔖, frt dl ‖ **14** [a] 𝔐 ותעש; frt l תעשה (ו dttg) ‖ [b–b] 𝔐 למשל ‖ **15** [a] prb l c 𝔐 יַעֲלֶה ‖ [b] prb l c 𝔐 ויגרהו cf 𝔊𝔖; exc vb? ‖ **16** [a] 𝔐 ברי, l בָּרְאָ (ה dttg) ‖ **17** [a] 𝔐 Ms 𝔊𝔖(ν) על ‖ [b] frt l c 𝔐 חַרְבּוֹ ‖ [c] l c 𝔐 תמיד (ו dttg) et cj c v a cf 𝔖 ‖ [d] 𝔐 pc Mss ולוא cf 𝔖𝔗[Mss] ‖ **Cp 2, 1** [a] 𝔐 מצורי, prp מְצוּדָתִי ‖ [b] add? ‖ [c] l ישיב cf 𝔖.

2 וַיַּעֲנֵנִי יְהוָה וַיֹּאמֶר
כְּתָב חָזוֹן וּבָאֵר עַל־הַלֻּחוֹת לְמַעַן יָרוּץ קוֹרֵא[a] בּוֹ׃ ל. י מל בלישׁ
3 כִּי עוֹד חָזוֹן לַמּוֹעֵד וְיָפֵחַ[a] לַקֵּץ וְלֹא יְכַזֵּב ב
אִם־יִתְמַהְמָהּ חַכֵּה־לוֹ כִּי־בֹא יָבֹא לֹא[b] יְאַחֵר׃ ל חס בסיפ
4 הִנֵּה עֻפְּלָה[a] לֹא־יָשְׁרָה[b] נַפְשׁוֹ[c] בּוֹ וְצַדִּיק בֶּאֱמוּנָתוֹ[d] יִחְיֶה׃ ב. [3]יה וכל חיו יחיה דכות[4]
5 [a]וְאַף כִּי־[ba]הַיַּיִן בּוֹגֵד[b] גֶּבֶר יָהִיר וְלֹא[d] יִנְוֶה[e] ט ר״פ. ב חס[5]. ב
אֲשֶׁר הִרְחִיב כִּשְׁאוֹל נַפְשׁוֹ וְהוּא כַּמָּוֶת וְלֹא[f] יִשְׂבָּע ג[6]. ג[7]. ב זקף קמ
וַיֶּאֱסֹף[g] אֵלָיו כָּל־הַגּוֹיִם וַיִּקְבֹּץ[h] אֵלָיו כָּל־הָעַמִּים׃ [וַיֹּאמַר][a] כ[8] ב מנה בסיפ [ו רפ[10]
6 [a]הֲלוֹא־אֵלֶּה[b] כֻּלָּם[c] עָלָיו מָשָׁל[c] יִשָּׂאוּ וּמְלִיצָה[d] חִידוֹת[e] לוֹ ו. ב[9]
וְהוֹי הַמַּרְבֶּה לֹא־[g]לוֹ[h] עַד־מָתַי[h] וּמַכְבִּיד[i] עָלָיו עַבְטִיט׃ ו דגש[11]. ה[12]. ל
7 הֲלוֹא[a] פֶּתַע יָקוּמוּ[a] נֹשְׁכֶיךָ[b] וְיִקְצוּ[c] מְזַעְזְעֶיךָ ל וחטף[13]
וְתִהְיֶה לְמִשִּׁסּוֹת לָמוֹ׃ 8 כִּי אַתָּה[a]
שָׁלַלְתָּ גּוֹיִם רַבִּים יְשָׁלּוּךָ[b] כָּל־יֶתֶר עַמִּים ל. ל
[c]מִדְּמֵי אָדָם וַחֲמַס־אֶרֶץ קִרְיָה וְכָל־יֹשְׁבֵי בָהּ[c]׃ פ ח[14]
9 הוֹי בֹּצֵעַ[a] בֶּצַע[b] רָע לְבֵיתוֹ
לָשׂוּם בַּמָּרוֹם קִנּוֹ לְהִנָּצֵל מִכַּף־רָע׃ [נַפְשֶׁךָ] ג. ב
10 יָעַצְתָּ בֹּשֶׁת לְבֵיתֶךָ קְצוֹת[a]־[b]עַמִּים רַבִּים[b] וְחוֹטֵא[c] ג[13]
11 כִּי־אֶבֶן מִקִּיר תִּזְעָק וְכָפִיס מֵעֵץ יַעֲנֶנָּה׃ פ ב
12 הוֹי בֹּנֶה עִיר בְּדָמִים וְכוֹנֵן[a] קִרְיָה בְּעַוְלָה׃

[3]Mm 528. [4]Mm 107. [5]Prv 22,12, Mp contra textum, cf Mp sub loco. [6]Mm 3115. [7]Mm 3116. [8]Mm 4234. [9]Prv 1,6. [10]Mm 2423. [11]Mm 3644. [12]Mm 282. [13]Mp sub loco. [14]Mm 2556.

2 [a] 𝔔 הקורא ‖ **3** [a] 𝔔 יפיח, prb l וּיפִיחַ; prp וְיַפְרַח(ן), al וּפִתַּח et apertio cf 𝔊 ‖ [b] l c 𝔔 mlt Mss 𝔊𝔖𝔗𝔙 ולא ‖ **4** [a] l עָפָל vel עַפָל ‖ [b] 𝔊(𝔖) *εὐδοκεῖ*, prb l רָצְתָה; 𝔔 יושרה ‖ [c] l c Ms 𝔊α′ נפשי ‖ [d] 𝔊* *ἐκ πίστεώς μου* ‖ **5** [a–a] > 𝔊𝔖, prb add ‖ [b–b] 𝔔 הון יבגוד ‖ [c] prb l הוֹי cf 6. 9. 12. 15. 19 et 𝔔 הן; prp הֵיךְ ‖ [d] prp לא, sed cf bβ ‖ [e] frt l ירוה cf 𝔖; prp יִבְנֶה ‖ [f] 𝔔 לוא ‖ [g] 𝔔 ויאספו ‖ [h] 𝔔 ויקבצו ‖ **6** [a–a] add an ex textu crrp ortum? ‖ [b] > 𝔔 ‖ [c–c] 𝔔 invers ‖ [d] 𝔔 ומליצי ‖ [e] prp וְיָחִידוּ ‖ [f] l c 𝔔𝔊 ויאמרו ‖ [g] 𝔔 ולוא ‖ [h–h] dl? prp עַד־תָּמוֹ ‖ [i] 𝔔 יכביד cf 𝔖𝔗 ‖ **7** [a–a] 𝔔 פת.אום ויקומו ‖ [b] prp נֹשֵׁךְ cf 𝔔 ‖ [c] l c 𝔔 וְיָקִיצוּ ‖ **8** [a] exc nonn vb; frt ins שׁוֹסֵתָ אַתָּם cf stich sq ‖ [b] frt l c 𝔔 וישלוכה ‖ [c–c] add cf 17 ‖ **9** [a] 𝔔 הבוצע ‖ [b] exc vb; prb ins m cs וְזֹרֵעַ (homtel) ‖ **10** [a] prb l קְצוֹתָ vel קצות ‖ [b–b] prb add ‖ [c] 𝔔 וחוטי; prp בְּחַטָּא, al וְחָטָאתָ vel וַחֲטֹא cf Prv 20,2 ‖ **12** [a] frt l c 𝔔 ויכונן; prp וּמְכוּנַן cf 𝔊𝔖𝔗.

13 [a]הֲלוֹא הִנֵּה[b] מֵאֵת[c] יְהוָה צְבָאוֹת[a]
וְיִיגְעוּ[d] עַמִּים בְּדֵי־אֵשׁ וּלְאֻמִּים בְּדֵי־רִיק יֵעָפוּ׃ ל מל
14 [a]כִּי תִמָּלֵא הָאָרֶץ לָדַעַת אֶת־כְּבוֹד יְהוָה כַּמַּיִם יְכַסּוּ ד
[עַל־יָם[b]׃ ס
15 הוֹי מַשְׁקֵה רֵעֵהוּ [a]מְסַפֵּחַ חֲמָתְךָ[ab] וְאַף[c] שַׁכֵּר ד15. ל. ל
[d]לְמַעַן הַבִּיט עַל־מְעוֹרֵיהֶם[de]׃ ל
16 שָׂבַעְתָּ קָלוֹן מִכָּבוֹד שְׁתֵה גַם־אַתָּה וְהֵעָרֵל[a] ל
תִּסּוֹב עָלֶיךָ כּוֹס יְמִין יְהוָה וְקִיקָלוֹן עַל־כְּבוֹדֶךָ׃ ב16 מל ול בסיפ. ל
17 [a]כִּי חֲמַס לְבָנוֹן יְכַסֶּךָּ וְשֹׁד בְּהֵמוֹת יְחִתָּן[ab] ל
מִדְּמֵי אָדָם וַחֲמַס־אֶרֶץ קִרְיָה וְכָל־יוֹשְׁבֵי בָהּ׃ ס ח17
18 מָה־הוֹעִיל פֶּסֶל כִּי פְסָלוֹ[a] יְצֻרוֹ מַסֵּכָה וּמוֹרֶה[b] שֶׁקֶר ל
כִּי בָטַח[c] יְצֵר יְצָרוֹ[cd] עָלָיו לַעֲשׂוֹת אֱלִילִים אִלְּמִים׃ ס ד חס. ב18
19 [a]הַוֹי אֹמֵר לָעֵץ הָקִיצָה עוּרִי לְאֶבֶן דּוּמָם [b]הֲוֹא יוֹרֶה[b] ג19. ב20. ב21
הִנֵּה־הוּא תָפוּשׂ זָהָב וָכֶסֶף וְכָל־רוּחַ אֵין בְּקִרְבּוֹ׃ ל. ל
20 וַיהוָה בְּהֵיכַל קָדְשׁוֹ הַס מִפָּנָיו[a] כָּל־הָאָרֶץ׃ פ ה ר״ם בסיפ. כג
3 1 תְּפִלָּה לַחֲבַקּוּק הַנָּבִיא עַל שְׁגְיֹנוֹת׃ ל. ל
2 [a]יְהוָה שָׁמַעְתִּי שִׁמְעֲךָ יָרֵאתִי[b] יְהוָה פָּעָלְךָ ל
בְּקֶרֶב[c] שָׁנִים חַיֵּיהוּ[d] בְּקֶרֶב[c] שָׁנִים תּוֹדִיעַ[e] ל ומל
[f]בְּרָגְזְךָ רַחֵם תִּזְכֹּר[f]׃ ב. ב מל
3 [a]אֱלוֹהַ מִתֵּימָן יָבוֹא וְקָדוֹשׁ מֵהַר־פָּארָן סֶלָה ג. ג2
כִּסָּה שָׁמַיִם הוֹדוֹ וּתְהִלָּתוֹ מָלְאָה הָאָרֶץ׃ ה3 ג מנח בסיפ
4 וְנֹגַהּ כָּאוֹר תִּהְיֶה[a] קְרָנַיִם מִיָּדוֹ לוֹ

15 Mm 3117. 16 Mp sub loco. 17 Mm 2556. 18 Dt 31,21. 19 Mm 3118. 20 Mm 3119. 21 Mm 3120. Cp 3 1 Mp sub loco. 2 Mm 2417. 3 Mm 3121.

13 a–a add ‖ b 𝔊(𝔖𝔙) ταῦτά ἐστι, prb l הֲנָה ‖ c 𝔔 מעם ‖ d 𝔔 יגעו ‖ 14 a add cf Jes 11,9 ‖ b 𝔔 הים cf 𝔊* αὐτούς = עליהם ‖ 15 a–a prb l מְסַפֵּחַ חֲמָתוֹ, ח dttg et cf b ‖ b 𝔔 חמתו cf σ′𝔙 ‖ c 𝔔 אף ‖ d–d prb dl, gl; an exc hemist? ‖ e 𝔔 מועדיהם ‖ 16 a l c 𝔔𝔊 (α′𝔖𝔙) וְהֵרָעֵל ‖ 17 a–a prb tr post 13 (14); al tr tot v ‖ b 𝔔 יחתה (crrp ex יחתכה?); 𝔊(𝔖𝔗) πτοήσει σε cf 𝔙, l יְחִתְּךָ ‖ 18 a 𝔔 פסל ‖ b 𝔔 ומרי ‖ c–c l יצרו, dttg ‖ d 𝔔 יצריו ‖ 19 a 𝔔 ה[אמר] ‖ b–b gl, dl ‖ 20 a 𝔔 מלפניו ‖ Cp 3,2 a 𝔊 textus auctus (transl dupl) ‖ b l (וְ)רָאִיתִי cf 𝔊 ‖ c prp בִּקְרֹב cf α′ ‖ d prp חַוֵּהוּ ‖ e 𝔊(𝔖) ἐπιγνωσθήσῃ, frt l תִּוָּדֵעַ ‖ f–f prb add ‖ 3 a sic L, mlt Mss Edd ה— ‖ 4 a l תַּחְתָּיו.

[b] וְשָׁם חֶבְיוֹן עֻזֹּה[b]׃ ל. עזו[4] ק ול כת ה

5 לְפָנָיו יֵלֶךְ דָּבֶר וְיֵצֵא רֶשֶׁף לְרַגְלָיו׃ ג רפ[5]. ג. ו[6]

6 עָמַד | וַיְמַדֵּד[a] אֶרֶץ רָאָה וַיִּתַּר גּוֹיִם ל. ב[7]

וַיִּתְפֹּצְצוּ הַרְרֵי־עַד שַׁחוּ גִּבְעוֹת עוֹלָם ב[8]. ג

[b] הֲלִיכוֹת עוֹלָם לוֹ[b]׃ [מִדְיָן[c]׃ ס ד

7 תַּחַת אָוֶן[a] רָאִיתִי[b] אָהֳלֵי כוּשָׁן יִרְגָּזוּן יְרִיעוֹת[c] אֶרֶץ[d] ל. ה מל[9]

8 הֲבַנְהָרִים חָרָה יְהוָה[a] אִם בַּנְּהָרִים[b] אַפֶּךָ אִם־בַּיָּם ל

כִּי תִרְכַּב עַל־סוּסֶיךָ מַרְכְּבֹתֶיךָ יְשׁוּעָה[c]׃ [עֶבְרָתֶךָ ב חס

9 עָרְיָה תָּעוֹר[a] קַשְׁתֶּךָ שִׁבְעָוֹת[b] מַטּוֹת אֲמָר[c] סֶלָה ד. ו חס[10][11]

נְהָרוֹת תְּבַקַּע־אָרֶץ׃ 10 רָאוּךָ יָחִילוּ הָרִים ג[12]

[a] זֶרֶם מַיִם עָבָר[a] נָתַן תְּהוֹם קוֹלוֹ

[b] רוֹם יָדָיו[b] נָשָׂא[c]׃ 11 שֶׁמֶשׁ[a] יָרֵחַ עָמַד זְבֻלָּה[b] ל. ל. ל

לְאוֹר חִצֶּיךָ יְהַלֵּכוּ לְנֹגַהּ בְּרַק חֲנִיתֶךָ׃ ג[13]

12 בְּזַעַם תִּצְעַד־אֶרֶץ בְּאַף תָּדוֹשׁ גּוֹיִם׃ ב

13 יָצָאתָ לְיֵשַׁע עַמֶּךָ לְיֵשַׁע[a] אֶת־[a]מְשִׁיחֶךָ[b] [סֶלָה׃ פ ב. ב

מָחַצְתָּ[c] רֹאשׁ מִבֵּית[c] רָשָׁע עָרוֹת[d] יְסוֹד עַד־צַוָּאר[e] ג

14 נָקַבְתָּ בְמַטָּיו[a] רֹאשׁ[b] פְּרָזָו[c] יִסְעֲרוּ[cd] ל. פרזיו. ב חד כת ש וחד כת ס[13]

לַהֲפִיצֵנִי[f] עֲלִיצָתָם כְּמוֹ־[g]לֶאֱכֹל עָנִי בַּמִּסְתָּר׃

[4]Q addidi, cf Mp sub loco. [5]Mm 2814. [6]Mm 396. [7]Mm 1846. [8]Mm 3610. [9]Mm 632. [10]Mm 2477. [11]Mm 3122. [12]Mm 3326. [13]Mm 2919.

4 [b–b] prb add, gl ‖ **6** [a] prp וַיְעַמֵּד ‖ [b–b] prb dl (var lect ad aδ + לוֹ cf 7[a–a]), al tr ad fin 4 ‖ **7** [a–a] prb l תַּחְתָּאנָה, prp תַּחְתֵּין; 𝔊[Barb] *αὐτοῦ ἕνεκα σεισθήσεται ἡ οἰκουμένη* = לוֹ תַּחַת אֶרֶץ ‖ [b] dl; huc tr a fin v b יריעות מדין ‖ [c–c] cf [b] ‖ [d] var lect ad אוֹן v a (cf [a–a]), dl ‖ **8** [a] dl aut potius tr ad fin v a ‖ [b–b] dl, var lect ad הבנהרים ‖ [c–c] crrp; prp מֶרְכַּבְתְּךָ רֶכֶב ישועה cf 𝔊(𝔖𝔗) *ἡ ἱππασία σου*, 𝔊[Barb] + *ὅ προέβης* ‖ **9** [a–a] 𝔊 *ἐντείνων ἐντενεῖς*, l עֲרֵה תְעָרֶה cf 𝔖𝔙 ‖ [b] frt l שִׁבַּעְתָּ cf 𝔊[Barb] *ἐχόρτασας* 𝔖 *wnsb'wn* ‖ [c] 𝔊[Barb] *τῆς φαρέτρας αὐτῆς*, frt l (יִתְרוֹ) יִתְרָהּ vel מֵיִתְרְךָ; prp תֹּאמַר (ת hpgr) ‖ [d] 𝔊(𝔖) *ῥαγήσεται*, prb l תִּבָּקַע ‖ **10** [a–a] l c Mur זְרְמוּ מַיִם עָבוֹת cf Ps 77,18 ‖ [b–b] crrp; frt l מִזָּרְחָה, prp רוֹמְמוּת aut אוֹר מוֹעֲדוֹ ‖ [c] l נשא = נשה ‖ **11** [a] cj c 10bβ, huc tr : ‖ [b] 𝔊 *ἐν τῇ τάξει αὐτῆς*, l (בִּ)זְבֻלָה ‖ **13** [a–a] frt l לישע עם vel potius לְ(ה)וֹשִׁיעַ אֶת־עַם ‖ [b] pc Mss 𝔊[-BS] pl ‖ [c–c] prb l sol בֵּית, ראש var lect? cf 𝔊 et 14 ‖ [d] l עֵרֶיתָ vel עַרְתָּ ‖ [e] l צור ‖ **14** [a] prb l בְּמַטֹּתֶיךָ vel בְּמַטּוֹתֶיךָ cf 𝔊[Barb] *μετὰ δυνάμεώς σου*; prp בַּמַּטֶּה ‖ [b] l רֹאשׁוֹ cf 𝔊(𝔖) *κεφαλάς* Barb *ἀρχηγούς* = ראשי ‖ [c] 𝔊(𝔖) *δυναστῶν* 𝔗 *wgjbrj (rjšj)* 𝔙 *bellatorum eius* ‖ [d] l יְסֹעֲרוּ ‖ [e] prb ins כַּמֹּץ cf [g] ‖ [f] prb l לְהָפִיץ עָנִי ‖ [g] l כַּמֹּץ et tr post יסערו cf [e]; prp פִּימוֹ et antea עֲלִיצוּת לְהָפִיץ.

15 דָּרַכְתָּ בַיָּם [a]סוּסֶיךָ חֹמֶר [a]מַיִם רַבִּים׃
16 שָׁמַעְתִּי | וַתִּרְגַּז בִּטְנִי לְקוֹל[l] צָלְלוּ שְׂפָתָי
יָבוֹא רָקָב בַּעֲצָמַי וְתַחְתַּי [a]אֶרְגַּז אֲשֶׁר[a]
אָנוּחַ[b] לְיוֹם צָרָה לַעֲלוֹת לְעַם יְגוּדֶנּוּ׃
17 [a]כִּי־תְאֵנָה לֹא־תִפְרָח[b] וְאֵין יְבוּל[l] בַּגְּפָנִים
כִּחֵשׁ מַעֲשֵׂה[c]־זַיִת וּשְׁדֵמוֹת לֹא־עָשָׂה אֹכֶל
גָּזַר[d] מִמִּכְלָה צֹאן וְאֵין בָּקָר בָּרְפָתִים׃
18 וַאֲנִי בַּיהוָה אֶעֱלֹזָה אָגִילָה בֵּאלֹהֵי יִשְׁעִי׃
19 יְהוִה[h] אֲדֹנָי חֵילִי[a]
וַיָּשֶׂם רַגְלַי כָּאַיָּלוֹת וְעַל בָּמוֹתַי[b] יַדְרִכֵנִי
לַמְנַצֵּחַ בִּנְגִינֹתָי[c]׃

סכום הפסוקים
חמשים וששה

ZEPHANIA צפניה

1 1 דְּבַר־יְהוָה | אֲשֶׁר הָיָה אֶל־צְפַנְיָה בֶּן־כּוּשִׁי בֶּן־גְּדַלְיָה בֶּן־ [2]סׄ
אֲמַרְיָה בֶּן־חִזְקִיָּה[a] בִּימֵי יֹאשִׁיָּהוּ בֶן־אָמוֹן מֶלֶךְ יְהוּדָה׃
2 אָסֹף אָסִף[a] כֹּל מֵעַל פְּנֵי הָאֲדָמָה נְאֻם־יְהוָה׃
3 אָסֵף[a] אָדָם וּבְהֵמָה אָסֵף[a] עוֹף־הַשָּׁמַיִם וּדְגֵי הַיָּם
וְהַמַּכְשֵׁלוֹת[c] אֶת־הָרְשָׁעִים[b]
וְהִכְרַתִּי אֶת־הָאָדָם מֵעַל פְּנֵי הָאֲדָמָה נְאֻם־יְהוָה׃

[14] Mm 23. [15] Mm 1523. [16] Gn 49,19. [17] Mm 2004. [18] Mm 3123. [19] Mm 3311. [20] Mm 3124.
Cp 1 [1] Mm 2690. [2] Mp sub loco. [3] Mm 3125 et Mm 3983. [4] Mm 2496.

15 [a–a] l סוּסֶיךָ בְּחָמֶר ‖ **16** [a–a] prb l יִרְגְּזוּ אֲשֶׁרַי cf 𝔊 ‖ [b] prb l אָנֻחָה ‖ **17** [a] tot v prb add ‖ [b] 𝔊 *καρποφορήσει*, l תִּפְרֶה ‖ [c] l מעשׂה vel potius מעשׂהו ‖ [d] l גָּוַר ‖ **19** [a] frt exc hemist ‖ [b] 𝔊 *τὰ ὑψηλά*, frt l במות(ה) (ᵓ dttg) ‖ [c] frt l בנגינות cf Ps 4,1 etc.
Cp 1,1 [a] pc Mss 𝔖 חלקיה ‖ **2/3** [a] prp אֹסֵף ‖ [b–b] > 𝔊*; frt add tot 3 (et 2?) ‖ [c] prb l וְהִכְשַׁלְתִּי.

4 וְנָטִיתִי יָדִי עַל־יְהוּדָה וְעַל כָּל־יוֹשְׁבֵי יְרוּשָׁלָ͏ִם יו ושט את . לד מל
וְהִכְרַתִּי [a]מִן־הַמָּקוֹם הַזֶּה[a] אֶת־שְׁאֵר הַבַּעַל [b]אֶת־[b]שֵׁם הַכְּמָרִים ב
5 וְאֶת־הַמִּשְׁתַּחֲוִים עַל־הַגַּגּוֹת לִצְבָא הַשָּׁמָיִם [c]וְעִם־הַמִּשְׁתַּחֲוִים[c]:
וְאֶת־הַמִּשְׁתַּחֲוִים[a] הַנִּשְׁבָּעִים[b] לַיהוָה[c] וְהַנִּשְׁבָּעִים בְּמַלְכָּם[d]: ל.ג[a]
6 וְאֶת־הַנְּסוֹגִים מֵאַחֲרֵי יְהוָה וַאֲשֶׁר לֹא־בִקְשׁוּ אֶת־יְהוָה וְלֹא ח[a]
7 הַס מִפְּנֵי אֲדֹנָי יְהוִה כִּי קָרוֹב יוֹם יְהוָה [דָּרָשֶׁהוּ: ג וֹ
כִּי־הֵכִין יְהוָה זָבַח[a] הִקְדִּישׁ קְרֻאָיו: ל
8 [a]וְהָיָה בְּיוֹם זֶבַח יְהוָה[a] ה
וּפָקַדְתִּי עַל־הַשָּׂרִים וְעַל־בְּנֵי[b] הַמֶּלֶךְ ב
וְעַל כָּל־הַלְבֻשִׁים מַלְבּוּשׁ נָכְרִי: ב[z]
9 וּפָקַדְתִּי עַל כָּל־הַדִּלּוֹג עַל־הַמִּפְתָּן[a] בַּיּוֹם הַהוּא[a] ל.ל
הַמְמַלְאִים בֵּית אֲדֹנֵיהֶם חָמָס וּמִרְמָה: ס ב[a].ה[a]
10 [a]וְהָיָה בַיּוֹם הַהוּא נְאֻם־יְהוָה[a]
קוֹל צְעָקָה מִשַּׁעַר הַדָּגִים וְיִלֶלָה מִן־הַמִּשְׁנֶה ד וכל אוריית דכות
וְשֶׁבֶר גָּדוֹל מִן־הַגְּבָעוֹת: 11 הֵילִילוּ יֹשְׁבֵי הַמַּכְתֵּשׁ ב
כִּי נִדְמָה כָּל־עַם כְּנַעַן נִכְרְתוּ כָּל־נְטוּלֵי כָסֶף: ד.ל
12 [a]וְהָיָה בָּעֵת הַהִוא[a]
אֲחַפֵּשׂ אֶת־יְרוּשָׁלַ͏ִם בַּנֵּרוֹת[b] וּפָקַדְתִּי עַל־[c]הָאֲנָשִׁים[c] ל.ה[10]
הַקְּפָאִים עַל־שְׁמָרֵיהֶם הָאֹמְרִים בִּלְבָבָם ל.ל.ט
לֹא־[d]יֵיטִיב יְהוָה וְלֹא יָרֵעַ:
13 וְהָיָה חֵילָם לְמִשּׁסָּה וּבָתֵּיהֶם לְשִׁמָמָה
[a]וּבָנוּ בָתִּים וְלֹא יֵשֵׁבוּ וְנָטְעוּ כְרָמִים וְלֹא יִשְׁתּוּ אֶת־יֵינָם[a]: י.ג
14 קָרוֹב יוֹם־יְהוָה הַגָּדוֹל קָרוֹב וּמַהֵר[a] מְאֹד ל
[b]קוֹל יוֹם יְהוָה מַר צוֹרֵחַ שָׁם גִּבּוֹר[b]:

[5] Mm 3445. [6] Mm 3985. [7] Hi 27,16. [8] Mm 3126. [9] Mm 3127. [10] Mm 2347.

4 [a–a] dl m cs ‖ [b] l c mlt Mss GSTEddע וְאֵת ‖ [c–c] > G*, dl ‖ **5** [a] > G* ‖ [b] dl ‖ [c] prp לְיָרֵחַ cf Dt 17,3 Jer 8,2 ‖ [d] GL(SV) *κατὰ τοῦ Μελχομ* = בְּמִלְכָּם ‖ **7** [a] G + *αὐτοῦ* ‖ **8** [a–a] add ‖ [b] G *τὸν οἶκον* ‖ **9** [a–a] add ‖ **10** [a–a] add ‖ **12** [a–a] add ‖ [b] GSTC sg ‖ [c] prp הַשַּׁאֲנַנִּים ‖ **13** [a–a] prb dl cf Am 5,11 ‖ **14** [a] l וּמְמַהֵר? ‖ [b–b] prp קַל יום יהוה מֵרָץ וְחָשׁ מִגִּבּור.

15 יוֹם עֶבְרָה הַיּוֹם הַהוּא יוֹם צָרָה וּמְצוּקָה
יוֹם שֹׁאָה וּמְשׁוֹאָה יוֹם חֹשֶׁךְ וַאֲפֵלָה ב מל בנביא
יוֹם עָנָן וַעֲרָפֶל׃ 16 יוֹם שׁוֹפָר וּתְרוּעָה
עַל הֶעָרִים הַבְּצֻרוֹת וְעַל הַפִּנּוֹת הַגְּבֹהוֹת׃ ב
17 וַהֲצֵרֹתִי לָאָדָם וְהָלְכוּ כְעִוְרִים ב חד חס וחד מל . ה'' וכל קחלת דכות ב מ א . ב
כִּי לַיהוָה חָטָאוּ[a] [a] ג[12]
וְשֻׁפַּךְ דָּמָם כֶּעָפָר וּלְחֻמָּם[b] כַּגֹּלָלִים׃ [b] ל . ל
18 גַּם־כַּסְפָּם גַּם־זְהָבָם לֹא־יוּכַל לְהַצִּילָם
בְּיוֹם[a] עֶבְרַת יְהוָה וּבְאֵשׁ קִנְאָתוֹ תֵּאָכֵל כָּל־הָאָרֶץ [a] ט[13]
כִּי־כָלָה אַךְ־נִבְהָלָה יַעֲשֶׂה אֵת כָּל־יֹשְׁבֵי[a] הָאָרֶץ׃ ס [a] ג[14]

2 1 הִתְקוֹשְׁשׁוּ וָקוֹשׁוּ הַגּוֹי לֹא נִכְסָף׃ ל . ל
2 בְּטֶרֶם[a] לֶדֶת חֹק[a] כְּמֹץ[b] עָבַר יוֹם[b] [b] יב פסוק דמיין[1]
בְּטֶרֶם[c] לֹא־יָבוֹא עֲלֵיכֶם חֲרוֹן אַף־יְהוָה[c]
בְּטֶרֶם לֹא־יָבוֹא עֲלֵיכֶם יוֹם אַף־יְהוָה׃
3 בַּקְּשׁוּ אֶת־יְהוָה כָּל־עַנְוֵי הָאָרֶץ[a] אֲשֶׁר מִשְׁפָּטוֹ פָּעָלוּ [a] ז דגש[2] וחד מן יב' פסוק דמיין . ג[3]
בַּקְּשׁוּ־צֶדֶק בַּקְּשׁוּ עֲנָוָה ז דגש[2] . ז דגש[2]
אוּלַי תִּסָּתְרוּ בְּיוֹם אַף־יְהוָה׃

4 כִּי עַזָּה עֲזוּבָה תִּהְיֶה וְאַשְׁקְלוֹן לִשְׁמָמָה
אַשְׁדּוֹד בַּצָּהֳרַיִם יְגָרְשׁוּהָ וְעֶקְרוֹן תֵּעָקֵר׃ ס יג . ל
5 הוֹי יֹשְׁבֵי חֶבֶל הַיָּם גּוֹי כְּרֵתִים[a] דְּבַר־יְהוָה עֲלֵיכֶם[a] ב
כְּנַעַן[b] אֶרֶץ פְּלִשְׁתִּים[c] וְהַאֲבַדְתִּיךְ מֵאֵין יוֹשֵׁב׃ ל . מט מל בנביא
6 וְהָיְתָה[a] חֶבֶל[b] הַיָּם[b] נְוֹת כְּרֹת[c] רֹעִים וְגִדְרוֹת צֹאן׃ ג בטע בנביא[4]
7 וְהָיָה[a] חֶבֶל[b] לִשְׁאֵרִית בֵּית יְהוּדָה כת כן[5]

[1] Mm 391. [12] Mm 1974. [13] Mm 690. [14] Mm 1296. Cp 2 [1] Mm 3896. [2] Mm 1690. [3] Mm 1689. [4] Mm 3128. [5] Mp sub loco.

17 [a–a] add; sed frt add tot v ‖ [b] 𝔊(𝔖𝔙) *καὶ τὰς σάρκας αὐτῶν*, prp וּלְחֻמָּם vel וְרַחֲמֵהֶם ‖ **18** [a–a] add; sed frt add tot v ‖ **Cp 2,2** [a–a] crrp; l לֹא תְדֻחָקוּ? ‖ [b–b] 𝔊* *παραπορευόμενον*, l עֹבֵר ‖ [c–c] > nonn Mss, homark? ‖ **3** [a] Mur pc Mss ארץ ‖ **5** [a–a] add ‖ [b] dl, gl? ‖ [c–c] tr post יושב? ‖ **6** [a] l וְהָיִת ‖ [b–b] > 𝔊, dl ‖ [c] > 𝔙, dl ‖ **7** [a] 7 prb add ‖ [b] 𝔊(𝔖) + *τῆς θαλάσσης*, ins הַיָּם cf 6.

עֲלֵיהֶם[c] יִרְעוֹן בְּבָתֵּי אַשְׁקְלוֹן בָּעֶרֶב יִרְבָּצוּן — ל.ב[6]
כִּי יִפְקְדֵם יְהוָה אֱלֹהֵיהֶם וְשָׁב שְׁבוּתָם׃ — שביתם[7] ק
8 שָׁמַעְתִּי חֶרְפַּת מוֹאָב וְגִדּוּפֵי בְּנֵי עַמּוֹן — ב.ב[8]
אֲשֶׁר חֵרְפוּ אֶת־עַמִּי וַיְגַדְּלוּ עַל־גְּבוּלָם[a]׃
9 לָכֵן חַי־אָנִי נְאֻם יְהוָה צְבָאוֹת[a] אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל — כו
כִּי־מוֹאָב כִּסְדֹם תִּהְיֶה וּבְנֵי עַמּוֹן כַּעֲמֹרָה — ד[9]
מִמְשַׁק[b] חָרוֹל וּמִכְרֵה־מֶלַח וּשְׁמָמָה עַד־עוֹלָם — ל.ב[10]
שְׁאֵרִית עַמִּי יְבָזּוּם וְיֶתֶר גּוֹיִ יְנַחֲלוּם׃ — ל.ל.גויי[11] ק
10 זֹאת[a] לָהֶם תַּחַת גְּאוֹנָם כִּי חֵרְפוּ וַיְגַדְּלוּ עַל־עַם יְהוָה צְבָאוֹת׃ — ב וחד מן ג חס בליש
11 נוֹרָא[a] יְהוָה עֲלֵיהֶם כִּי רָזָה[c] אֶת כָּל־אֱלֹהֵי הָאָרֶץ וְיִשְׁתַּחֲווּ־לוֹ ו
אִישׁ מִמְּקוֹמוֹ כֹּל אִיֵּי הַגּוֹיִם׃
12 גַּם־אַתֶּם כּוּשִׁים חַלְלֵי[a] חַרְבִּי הֵמָּה[a]׃
13 וְיֶט יָדוֹ עַל־צָפוֹן וְיאַבֵּד אֶת־אַשּׁוּר — יו חס את . ב
וְיָשֵׂם אֶת־נִינְוֵה לְשַׁמָּה צִיָּה כַּמִּדְבָּר׃ — ו רפ[12].[13]
14 וְרָבְצוּ בְתוֹכָהּ עֲדָרִים כָּל־חַיְתוֹ־גוֹי[a] — ג. ל חס בגניא וכל אוריית דכות חס
גַּם־קָאַת גַּם־קִפֹּד בְּכַפְתֹּרֶיהָ יָלִינוּ
קוֹל[b] יְשׁוֹרֵר בַּחַלּוֹן חֹרֶב[c] בַּסַּף[d] כִּי אַרְזָה עֶרָּה[d]׃ — ל.יו בליש.ל.ב
15 זֹאת הָעִיר הָעַלִּיזָה הַיּוֹשֶׁבֶת לָבֶטַח — ה בחרי טעמי[14]
הָאֹמְרָה בִּלְבָבָהּ אֲנִי וְאַפְסִי עוֹד
אֵיךְ הָיְתָה לְשַׁמָּה מַרְבֵּץ לַחַיָּה
כָּל עוֹבֵר עָלֶיהָ יִשְׁרֹק יָנִיעַ יָדוֹ׃ ס — ל[15] חס מל וכל יחזק דכות ב מ א

3 1 הוֹי מֹרְאָה וְנִגְאָלָה[a] הָעִיר הַיּוֹנָה׃ — ל.ל
2 לֹא שָׁמְעָה בְּקוֹל לֹא לָקְחָה מוּסָר — ח פסוק לא לא לא לא[1]
בַּיהוָה לֹא בָטָחָה אֶל־אֱלֹהֶיהָ לֹא קָרֵבָה׃

[6]Mm 3129. [7]Mm 839. [8]Mm 3130. [9]Mm 2208. [10]Mm 3529. [11]Mp sub loco. [12]Mm 3131. [13]Mm 2503. [14]Mm 2991 contra textum, acc invers. [15]Mm 2429. Cp 3 [1]Mm 3132.

7 [c] l עַל־הֵם? ‖ **8** [a] 𝔊* *τὰ ὄριά μου*; 𝔊[W] = זז ‖ **9** [a] > 𝔊*, dl ‖ [b] prp מוֹרַשׁ ‖ **10/11** [a] 10sq add ‖ [b] 𝔊*(𝔖) *ἐπιφανήσεται*, l נִרְאָה ‖ [c] prp יִרְזֶה ‖ **12** [a–a] prp חֶרֶב יְהוָה; prb exc nonn vb post כושים ‖ **14** [a] 𝔊 *τῆς γῆς* = (א)גֵי? ins הַשָּׂדֶה (cf 𝔊) et גוי crrp ex גַּם vel al vb? ‖ [b] prp כּוֹס ‖ [c] 𝔊(𝔙) *κόρακες*, l עֹרֵב ‖ [d–d] crrp, ex 15aα (זאת העיר העליזה) orta; dl ‖ **Cp 3,1** [a] prp וּמֵאֲלָה = ומעלה.

3 שָׂרֶיהָ בְּקִרְבָּהּ אֲרָיוֹת שֹׁאֲגִים
שֹׁפְטֶיהָ [a]זְאֵבֵי עֶרֶב[b] לֹא גָרְמוּ[a] לַבֹּקֶר[c]׃ ל
4 נְבִיאֶיהָ פַּחֲזוֹם אַנְשֵׁי בְגֹדוֹת
כֹּהֲנֶיהָ חִלְּלוּ־קֹדֶשׁ חָמְסוּ תּוֹרָה׃
5 [a]יְהוָה צַדִּיק בְּקִרְבָּהּ לֹא יַעֲשֶׂה עַוְלָה [עַוָּל בֹּשֶׁת[d]׃
בַּבֹּקֶר ׀ בַּבֹּקֶר מִשְׁפָּטוֹ יִתֵּן [b]לָאוֹר[c] לַא נֶעְדָּר[b] [d]וְלֹא־יוֹדֵעַ יג2.3.4.ב זקף קמ5

6 הִכְרַתִּי גוֹיִם נָשַׁמּוּ פִּנּוֹתָם
הֶחֱרַבְתִּי חוּצוֹתָם מִבְּלִי עוֹבֵר ח6 מל וכל יחזק דכות ב מ א
נִצְּתוּ עָרֵיהֶם [a]מִבְּלִי־אִישׁ [a]מֵאֵין יוֹשֵׁב׃ ל. מט מל בנביא
7 אָמַרְתִּי אַךְ־תִּירְאִי [a]אוֹתִי תִּקְחִי [a]מוּסָר כג7 מל וכל יהושע רשפטים דכות ב מ ב
וְלֹא־יִכָּרֵת מְעוֹנָהּ [b]כֹּל אֲשֶׁר־פָּקַדְתִּי עָלֶיהָ ד[a]
אָכֵן הִשְׁכִּימוּ הִשְׁחִיתוּ כֹּל עֲלִילוֹתָם׃ יח[a]
8 לָכֵן חַכּוּ[a]־לִי נְאֻם־יְהוָה לְיוֹם קוּמִי לָעַד[b] כו פסוק דאית בהון א״ב. ל. ב מלרע. ל[5]
כִּי מִשְׁפָּטִי לֶאֱסֹף גּוֹיִם לְקָבְצִי[c] מַמְלָכוֹת יג[10]
לִשְׁפֹּךְ עֲלֵיהֶם[d] זַעְמִי כָּל חֲרוֹן אַפִּי
כִּי[e] בְּאֵשׁ קִנְאָתִי תֵּאָכֵל כָּל־הָאָרֶץ׃ ט[11]
9 כִּי־אָז אֶהְפֹּךְ [a]אֶל־עַמִּים [a]שָׂפָה בְרוּרָה ג
[b]לִקְרֹא כֻלָּם בְּשֵׁם יְהוָה לְעָבְדוֹ שְׁכֶם אֶחָד[b]׃ [הַהוּא[a] ל בסיפ
10 [a]מֵעֵבֶר לְנַהֲרֵי־כוּשׁ [b]עֲתָרַי בַּת־פּוּצַי[b] יוֹבִלוּן מִנְחָתִי׃ [a]בַּיּוֹם 11 ל. ל. ל[5]
לֹא תֵבוֹשִׁי מִכֹּל עֲלִילֹתַיִךְ אֲשֶׁר פָּשַׁעַתְּ בִּי ב מל. ל חס
כִּי־אָז ׀ אָסִיר מִקִּרְבֵּךְ עַלִּיזֵי גַאֲוָתֵךְ
וְלֹא־תוֹסִפִי לִגְבַהּ עוֹד בְּהַר קָדְשִׁי׃ ל חס

[2]Mm 688. [3]Mm 1689. [4]Mm 3105. [5]Mp sub loco. [6]Mm 2429. [7]Mm 1238 א. [8]Mm 65. [9]Mm 1941. [10]Mm 2362. [11]Mm 690.

3 [a–a] frt l זְאֵבִים לֹא עָזְבוּ גֶּרֶם ‖ [b] G *τῆς Ἀραβίας*, prp עֲרַב vel עֲרָבָה ‖ [c] dl m cs? ‖ **5** [a] 5 add? ‖ [b–b] > G* ‖ [c] frt l כָּאוֹר cf ST ‖ [d–d] var lect ad 5aβ? G* *καὶ οὐκ εἰς νῖκος ἀδικίαν*. [6] *ἐν διαφθορᾷ* ‖ **6** [a–a] dl m cs, var lect? ‖ **7** [a] l 3fsg תִּירְאָה et תִּקַּח cf aβγ (GST 2pl) ‖ [b] G(S) *ἐξ ὀφθαλμῶν αὐτῆς*, l מֵעֵינֶיהָ ‖ **8** [a] GV sg ‖ [b] G(S) *εἰς μαρτύριον*, l לְעֵד ‖ [c] l c C לְקִבְּצִי cf GST ‖ [d] prb l כֹּם– ‖ [e–e] add ‖ **9** [a–a] Mur **על העמים**; prp עַד־יַרְכְתֵי אֶל־עַמִּי ‖ [b–b] add, sed frt tot v add ‖ **10** [a] 10 add ‖ [b–b] > G*S; prp צָפוֹן ‖ **11** [a–a] dl m cs.

12 וְהִשְׁאַרְתִּי בְקִרְבֵּךְ עַם עָנִי וָדָל ל
וְחָסְיוּ בְּשֵׁם יְהוָה׃ 13 [a]שְׁאֵרִית יִשְׂרָאֵל[a] ל ר״פ
לֹא־יַעֲשׂוּ עַוְלָה וְלֹא־יְדַבְּרוּ כָזָב לד׳ פסוק לא ולא ולא[12]
וְלֹא־יִמָּצֵא בְּפִיהֶם לְשׁוֹן תַּרְמִית ד[13]
כִּי־הֵמָּה יִרְעוּ וְרָבְצוּ וְאֵין מַחֲרִיד׃ ס ג בסיפ

14 [a]רָנִּי בַת־צִיּוֹן הָרִיעוּ יִשְׂרָאֵל
שְׂמְחִי וְעָלְזִי בְכָל־לֵב בַּת יְרוּשָׁלִָם׃ ל
15 [a]הֵסִיר יְהוָה מִשְׁפָּטַיִךְ[b] פִּנָּה אֹיְבֵךְ[c] הי ר״פ מיחד[14]
[d]מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל[d] יְהוָה בְּקִרְבֵּךְ לֹא־תִירְאִי[e] רָעָה עוֹד׃
16 [a]בַּיּוֹם הַהוּא יֵאָמֵר לִירוּשָׁלִַם
אַל־תִּירָאִי צִיּוֹן אַל־יִרְפּוּ יָדָיִךְ׃ ג
17 [a]יְהוָה אֱלֹהַיִךְ בְּקִרְבֵּךְ[b] גִּבּוֹר יוֹשִׁיעַ ו[15] בנביאים וכל ס״פ דכות ב מ א
יָשִׂישׂ עָלַיִךְ בְּשִׂמְחָה [c]יַחֲרִישׁ בְּאַהֲבָתוֹ[c] ד
יָגִיל עָלַיִךְ בְּרִנָּה׃ 18 [a]נוּגֵי[s] מִמּוֹעֵד[a] ל
[b]אָסַפְתִּי מִמֵּךְ[c] [d]הָיוּ מַשְּׂאֵת עָלֶיהָ[d] חֶרְפָּה׃ ה[16] ג מנה בלישׁ
19 [a]הִנְנִי עֹשֶׂה[b] אֶת־כָּל־מְעַנַּיִךְ[c] בָּעֵת הַהִיא[c] כג[17]. ב[18]
וְהוֹשַׁעְתִּי אֶת־הַצֹּלָעָה וְהַנִּדָּחָה אֲקַבֵּץ ג
וְשַׂמְתִּים לִתְהִלָּה וּלְשֵׁם בְּכָל־הָאָרֶץ בְּשָׁתָם[d]׃ ו[19]. ד
20 [a]בָּעֵת הַהִיא אָבִיא אֶתְכֶם [b]וּבָעֵת קַבְּצִי[b] אֶתְכֶם ס[20]
כִּי־אֶתֵּן אֶתְכֶם לְשֵׁם וְלִתְהִלָּה בְּכֹל עַמֵּי הָאָרֶץ
בְּשׁוּבִי אֶת־שְׁבוּתֵיכֶם[c] לְעֵינֵיכֶם אָמַר יְהוָה׃ ל. ח. ג ס״פ[21]

סכום הפסוקים
חמשים ושלשה

[12] Mm 771. [13] Mm 2318. [14] Mm 944. [15] Mm 3133. [16] Mm 3750. [17] Mm 475. [18] Mm 3134. [19] Mm 72. [20] Mp sub loco. [21] Mm 2481.

13 [a–a] cj c 12b ut G et m cs ‖ **14/15** [a] 14 sq add? ‖ [b] l מִשְׁפָּטִיךְ cf T ‖ [c] l c mlt Mss GST אֹיְבֵיךְ ‖ [d–d] G[L Mss] *βασιλεύσει* cf Mi 4,7, l יִמְלֹךְ ‖ [e] prb l c 2 Mss G *(ὄψῃ)* S תִּרְאִי ‖ **16/17** [a] 16 sq add? ‖ [b] sic L, mlt Mss Edd ךְ– ‖ [c–c] prb l יַחֲדֵשׁ אה׳ cf G *(καινιεῖ σε ἐν)* S ‖ **18** [a–a] G(L) *ὡς ἐν ἡμέρᾳ ἑορτῆς*, l כְּיוֹם מועד et cj c 17 ‖ [b] 18aβ–20 add ‖ [c] G* *τοὺς συντετριμμένους* = מְכֻּכָם? ‖ [d–d] crrp; G *οὐαί, τίς ἔλαβεν ἐπ' αὐτήν* = הוֹי מִי נָשָׂא עליה? S *'jljn dmnlljn hww 'ljkj* = הָיוּ נִשְׂאָם עָלֶיהָ? prp ‖ **19** [a] cf 18[b] ‖ [b] prb ins כָּלָה cf T ‖ [c–c] add? ‖ [d] prp בְּשׁוּבִי אֶת־שְׁבוּתָם cf 20b ‖ **20** [a] cf 18[b] ‖ [b–b] l וּבָעֵת הַהִיא אֲקַבֵּץ ‖ [c] l c nonn Mss GSA תְּכֶם–.

HAGGAI חגי

1 1 בִּשְׁנַת שְׁתַּיִם לְדָרְיָוֶשׁ הַמֶּלֶךְ בַּחֹדֶשׁ הַשִּׁשִּׁי בְּיוֹם ׀ אֶחָד לַחֹדֶשׁ ג¹
הָיָה דְבַר־יְהוָה בְּיַד־חַגַּי הַנָּבִיא[a] אֶל־זְרֻבָּבֶל בֶּן־שְׁאַלְתִּיאֵל ׀ פַּחַת ג רוכל עזרא דכות²
יְהוּדָה וְאֶל־יְהוֹשֻׁעַ בֶּן־יְהוֹצָדָק הַכֹּהֵן הַגָּדוֹל לֵאמֹר׃ 2 כֹּה אָמַר
יְהוָה צְבָאוֹת לֵאמֹר הָעָם הַזֶּה אָמְרוּ לֹא[a] עֵת[a] בֹּא עֶת־בֵּית יְהוָה
לְהִבָּנוֹת׃ פ 3 וַיְהִי ׀ דְּבַר־יְהוָה בְּיַד־חַגַּי הַנָּבִיא לֵאמֹר׃ ג
4 הַעֵת לָכֶם ׀ אַתֶּם לָשֶׁבֶת בְּבָתֵּיכֶם[a] סְפוּנִים ב פת³. ל
וְהַבַּיִת הַזֶּה חָרֵב׃
5 וְעַתָּה כֹּה אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת
שִׂימוּ לְבַבְכֶם עַל־דַּרְכֵיכֶם׃ יו
6 זְרַעְתֶּם הַרְבֵּה וְהָבֵא מְעָט אָכוֹל וְאֵין־לְשָׂבְעָה ל ר״ם . ז קמ׳ וכל אתנח
וס״ם דכות⁴ . ל מל .
שְׁתוֹ וְאֵין־לְשָׁכְרָה לָבוֹשׁ וְאֵין־לְחֹם לְוֹ ג פסוק ואין ואין ואין . ד
וְהַמִּשְׂתַּכֵּר מִשְׂתַּכֵּר[a] אֶל־צְרוֹר נָקוּב׃ פ ל. ל
7 כֹּה אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת
[a]שִׂימוּ לְבַבְכֶם עַל־דַּרְכֵיכֶם[a]׃ יו
8 עֲלוּ הָהָר וְהֵבֵאתֶם עֵץ וּבְנוּ הַבַּיִת
וְאֶרְצֶה־בּוֹ וְאֶכָּבֵדָה אָמַר יְהוָה׃ ואכבדה . כ ס״פ⁵ ק
9 פָּנֹה אֶל־הַרְבֵּה וְהִנֵּה[a] לִמְעָט וַהֲבֵאתֶם הַבַּיִת וְנָפַחְתִּי בּוֹ ז⁴ קמ׳ ב מנה זקף
וכל אתנח וס״ם דכות .
ב בתרי לישנ⁶
עַל־מָה נְאֻם ׀ יְהוָה צְבָאוֹת כד⁷. נו
יַעַן בֵּיתִי אֲשֶׁר־הוּא חָרֵב וְאַתֶּם רָצִים אִישׁ לְבֵיתוֹ׃
10 עַל־כֵּן עֲלֵיכֶם[a] כָּלְאוּ שָׁמַיִם[b] מִטָּל[c] וְהָאָרֶץ כָּלְאָה יְבוּלָהּ׃ ג. ל
11 וָאֶקְרָא חֹרֶב עַל־הָאָרֶץ וְעַל־הֶהָרִים וְעַל־הַדָּגָן יו בלישׁ
וְעַל־הַתִּירוֹשׁ [a]וְעַל־הַיִּצְהָר[a] וְעַל[b] אֲשֶׁר תּוֹצִיא הָאֲדָמָה ד⁸
וְעַל־הָאָדָם ׀ וְעַל־הַבְּהֵמָה וְעַל כָּל־יְגִיעַ כַּפָּיִם׃ ס ד⁹

Cp 1 [1]Mm 3135. [2]Mm 3136. [3]Mm 2073. [4]Mm 1208. [5]Mm 2481. [6]Mm 3137. [7]Mm 592. [8]Mm 3138. [9]Mm 15.

Cp 1,1 [a] 𝔊 + *λέγων Εἶπον* (Mss + *δή*) cf 2,1.2 ‖ **2** [a–a] 𝔊(S) *ἥκει*, prb l עַתָּ בָּא ‖ **4** [a] prp בבתים cf 𝔊MssTV ‖ **6** [a] prp c 2 Mss ישתכר ‖ **7** [a–a] add? cf 5 ‖ **9** [a] 𝔊(SC) *καὶ ἐγένετο*, prb l וְהָיָה vel וְהָיֹה ‖ **10** [a] > 𝔊*, dl (dttg) ‖ [b] prb l c Ms שׁ֯ cf b ‖ [c] l טַלָּם cf b; prp מָטָר ‖ **11** [a–a] add? ‖ [b] ins c mlt Mss Vrs ־כֹּל.

12 וַיִּשְׁמַע זְרֻבָּבֶל | בֶּן־שַׁלְתִּיאֵל וִיהוֹשֻׁעַ בֶּן־יְהוֹצָדָק הַכֹּהֵן הַגָּדוֹל
ג10 . 11 וכל ד״ה דכות ב מא
וְכֹל שְׁאֵרִית הָעָם בְּקוֹל יְהוָה אֱלֹהֵיהֶם וְעַל־דִּבְרֵי חַגַּי הַנָּבִיא כַּאֲשֶׁר
שְׁלָחוֹ יְהוָה אֱלֹהֵיהֶם[a] וַיִּירְאוּ הָעָם מִפְּנֵי יְהוָה: 13 וַיֹּאמֶר חַגַּי [a]מַלְאַךְ
יְהוָה בְּמַלְאֲכוּת יְהוָה[a] לָעָם לֵאמֹר אֲנִי אִתְּכֶם נְאֻם־יְהוָה: 14 וַיָּעַר
יז מפק א12 . ג13 יְהוָה אֶת־רוּחַ זְרֻבָּבֶל בֶּן־שַׁלְתִּיאֵל פַּחַת יְהוּדָה וְאֶת־רוּחַ יְהוֹשֻׁעַ בֶּן־
ד יְהוֹצָדָק הַכֹּהֵן הַגָּדוֹל וְאֶת־רוּחַ כֹּל שְׁאֵרִית הָעָם וַיָּבֹאוּ וַיַּעֲשׂוּ מְלָאכָה
ד בְּבֵית יְהוָה צְבָאוֹת אֱלֹהֵיהֶם: פ
לט

15 בְּיוֹם עֶשְׂרִים וְאַרְבָּעָה לַחֹדֶשׁ בַּ[a]שִּׁשִּׁי

2 בִּשְׁנַת שְׁתַּיִם לְדָרְיָוֶשׁ הַמֶּלֶךְ: **2** 1 בַּשְּׁבִיעִי בְּעֶשְׂרִים וְאֶחָד
יא זוגין בטע׳ לַחֹדֶשׁ הָיָה דְבַר־יְהוָה בְּיַד־[a]חַגַּי הַנָּבִיא לֵאמֹר: 2 אֱמֹר־נָא אֶל־
זְרֻבָּבֶל בֶּן־שַׁלְתִּיאֵל פַּחַת יְהוּדָה וְאֶל־יְהוֹשֻׁעַ בֶּן־יְהוֹצָדָק הַכֹּהֵן
הַגָּדוֹל וְאֶל־[a]שְׁאֵרִית הָעָם לֵאמֹר:
3 מִי בָכֶם הַנִּשְׁאָר
אֲשֶׁר רָאָה אֶת־הַבַּיִת הַזֶּה בִּכְבוֹדוֹ הָרִאשׁוֹן סד
וּמָה אַתֶּם רֹאִים אֹתוֹ עַתָּה ל
הֲלוֹא כָמֹהוּ כְּאַיִן בְּעֵינֵיכֶם: יח
4 וְעַתָּה חֲזַק זְרֻבָּבֶל | [a]נְאֻם־יְהוָה[a]
וַחֲזַק יְהוֹשֻׁעַ [b]בֶּן־יְהוֹצָדָק הַכֹּהֵן הַגָּדוֹל
וַחֲזַק כָּל־עַם הָאָרֶץ נְאֻם־יְהוָה[b]
וַעֲשׂוּ כִּי־אֲנִי אִתְּכֶם נְאֻם יְהוָה צְבָאוֹת[c]: כז
5 [ba]אֶת־הַדָּבָר[b] אֲשֶׁר־כָּרַתִּי אִתְּכֶם בְּצֵאתְכֶם מִמִּצְרַיִם[a]
וְרוּחִי עֹמֶדֶת בְּתוֹכְכֶם אַל־תִּירָאוּ: ס
6 כִּי כֹה אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת [a]עוֹד אַחַת מְעַט הִיא[a]

10 Mm 2684. 11 Mm 1718. 12 Mm 411. 13 Mm 4031. Cp 2 1 Mm 915.

12 [a] 𝔊* πρὸς αὐτούς = אֲלֵיהֶם, pc Mss 𝔊$^{-wv}$𝔖𝔗𝔙 + אֲלֵיהֶם ‖ **13** [a–a] var lect ad vb sqq? 𝔊* ἄγγελος κυρίου ‖ **15** [a] huc ins 2,15—19 ‖ **Cp 2,1** [a] Mur אל ‖ **2** [a] 𝔊(𝔖) + πάντας ‖ **4** [a–a] add? ‖ [b–b] add? ‖ [c] add? ‖ **5** [a–a] > 𝔊*, add ‖ [b–b] prb l זֹאת הַבְּרִית, al dl את = אות(צב) ‖ **6** [a–a] 𝔊 ἔτι ἅπαξ, 𝔖 *twb ḥd' zbn*, l עוֹד מְעַט אַחַת.

ל. נג[2]. ה[3] וַאֲנִי ׀ מַרְעִישׁ אֶת־הַשָּׁמַיִם ׀ וְאֶת־הָאָרֶץ וְאֶת־[b]הַיָּם וְאֶת־
הַחָרָבָה׃

ל 7 וְהִרְעַשְׁתִּי אֶת־כָּל־הַגּוֹיִם וּבָאוּ חֶמְדַּת[a] כָּל־הַגּוֹיִם
ד[4]. ז[5] וכל מלאכי דכות ב מ ג וּמִלֵּאתִי אֶת־הַבַּיִת הַזֶּה כָּבוֹד אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת׃
ב ר״פ לי ולי[6]. ח[7]. נו 8 לִי הַכֶּסֶף וְלִי הַזָּהָב נְאֻם יְהוָה צְבָאוֹת׃ [יְהוָה צְבָאוֹת
ט ד. ז[5] וכל מלאכי דכות ב מ ג 9 גָּדוֹל יִהְיֶה כְּבוֹד הַבַּיִת הַזֶּה הָאַחֲרוֹן מִן־הָרִאשׁוֹן אָמַר
ל. נו יְהוָה צְבָאוֹת וּבַמָּקוֹם הַזֶּה אֶתֵּן שָׁלוֹם נְאֻם יְהוָה צְבָאוֹת[a]׃ פ

10 בְּעֶשְׂרִים וְאַרְבָּעָה לַתְּשִׁעִי בִּשְׁנַת שְׁתַּיִם לְדָרְיָוֶשׁ הָיָה דְבַר־
ה יְהוָה אֶל־חַגַּי הַנָּבִיא לֵאמֹר׃ 11 כֹּה אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת שְׁאַל־נָא
לי אֶת־הַכֹּהֲנִים תּוֹרָה לֵאמֹר׃ 12 הֵן ׀ יִשָּׂא־אִישׁ בְּשַׂר־קֹדֶשׁ בִּכְנַף בִּגְדּוֹ
ג פסוק אל ואל ואל ואל ואל[8]. ב בסיפ[9] וְנָגַע בְּכְנָפוֹ אֶל־הַלֶּחֶם וְאֶל־הַנָּזִיד וְאֶל־הַיָּיִן וְאֶל־שֶׁמֶן וְאֶל־כָּל־
ל מַאֲכָל הֶיְקְדַּשׁ וַיַּעֲנוּ הַכֹּהֲנִים וַיֹּאמְרוּ לֹא׃ 13 וַיֹּאמֶר חַגַּי אִם־יִגַּע
ד. ל טְמֵא־נֶפֶשׁ בְּכָל־אֵלֶּה הֲיִטְמָא וַיַּעֲנוּ הַכֹּהֲנִים וַיֹּאמְרוּ יִטְמָא׃ 14 וַיַּעַן
חַגַּי וַיֹּאמֶר

כֵּן הָעָם־הַזֶּה וְכֵן־הַגּוֹי הַזֶּה לְפָנַי נְאֻם־יְהוָה
ל וְכֵן כָּל־מַעֲשֵׂה יְדֵיהֶם וַאֲשֶׁר־יַקְרִיבוּ שָׁם טָמֵא הוּא[a]׃

15 [a]וְעַתָּה
יג שִׂימוּ־נָא לְבַבְכֶם מִן־הַיּוֹם הַזֶּה וָמָעְלָה
ל. ל. ל מִטֶּרֶם שׂוּם־אֶבֶן אֶל־אֶבֶן בְּהֵיכַל יְהוָה׃ 16 מֵהֱיוֹתָם[a]
בָּא[b] אֶל־עֲרֵמַת עֶשְׂרִים וְהָיְתָה עֲשָׂרָה
ג וחד כת א בָּא[b] אֶל־הַיְקֵב לַחְשׁךְ[c] חֲמִשִּׁים פּוּרָה[d] וְהָיְתָה עֶשְׂרִים׃
17 [a]הִכֵּיתִי אֶתְכֶם בַּשִּׁדָּפוֹן וּבַיֵּרָקוֹן וּבַבָּרָד אֵת כָּל־מַעֲשֵׂה יְדֵיכֶם
ל [b]וְאֵין־אֶתְכֶם[b] אֵלַי נְאֻם־יְהוָה׃

[2]Mm 3139. [3]Mm 1913. [4]Mm 1867. [5]Mm 2379. [6]Mm 3299. [7]Mm 1485. [8]Mm 2612. [9]Sach 7,5.

6 [b] $\mathfrak{C}^2$ pc Mss את ‖ **7** [a] l חֶמְדַּת cf $\mathfrak{G}$ ‖ **9** [a] $\mathfrak{G}$ + *καὶ εἰρήνην ψυχῆς εἰς περιποίησιν παντὶ τῷ κτίζοντι τοῦ ἀναστῆσαι τὸν ναὸν τοῦτον* ‖ **14** [a] $\mathfrak{G}$ + *ἕνεκεν τῶν λημμάτων αὐτῶν τῶν ὀρθρινῶν, ὀδυνηθήσονται ἀπὸ προσώπου πόνων αὐτῶν· καὶ ἐμισεῖτε ἐν πύλαις ἐλέγχοντας* cf Am 5,10 ‖ **15** [a] tr 15—19 post 1,15a ‖ **16** [a] $\mathfrak{G}$ *τίνες ἦτε*, l מַה־הֱיִיתֶם et cj c 15 ‖ [b] prb l בֹּא cf 1,6.9 ‖ [c] add? cf a ‖ [d] var lect ad היקב ‖ **17** [a] 17 add cf Am 4,9 ‖ [b–b] $\mathfrak{G}(\mathfrak{S})$ *καὶ οὐκ ἐπεστρέψατε*, prb l וְלֹא שַׁבְתֶּם cf $\mathfrak{T}\mathfrak{V}$.

18 שִׂימוּ־נָא לְבַבְכֶם מִן־הַיּוֹם הַזֶּה וָמָעְלָה [שִׂימוּ לְבַבְכֶם: יו [יו
[a]מִיּוֹם עֶשְׂרִים וְאַרְבָּעָה לַתְּשִׁעִי[a] [b]לְמִן־הַיּוֹם אֲשֶׁר־יֻסַּד הֵיכַל־יְהוָה יח . יי[10]
19 הַעוֹד הַזֶּרַע[a] בַּמְּגוּרָה [b]וְעַד־הַגֶּפֶן וְהַתְּאֵנָה וְהָרִמּוֹן[b] וְעֵץ הַזַּיִת לֹא נָשָׂא] מִן־הַיּוֹם הַזֶּה אֲבָרֵךְ: ס ב

20 וַיְהִי דְבַר־יְהוָה שֵׁנִית אֶל־חַגַּי בְּעֶשְׂרִים וְאַרְבָּעָה לַחֹדֶשׁ
לֵאמֹר: 21 אֱמֹר אֶל־זְרֻבָּבֶל פַּחַת־יְהוּדָה לֵאמֹר יא זוגין בטע[12]
אֲנִי מַרְעִישׁ אֶת־הַשָּׁמַיִם וְאֶת־הָאָרֶץ: ל . יג[13]
22 וְהָפַכְתִּי כִּסֵּא מַמְלָכוֹת וְהִשְׁמַדְתִּי חֹזֶק מַמְלְכוֹת[a] הַגּוֹיִם
וְהָפַכְתִּי מֶרְכָּבָה וְרֹכְבֶיהָ וְיָרְדוּ סוּסִים וְרֹכְבֵיהֶם [b]אִישׁ יד[14]
[בְּחֶרֶב אָחִיו[b]: ח[15]
23 בַּיּוֹם הַהוּא [a]נְאֻם־יְהוָה צְבָאוֹת[a] אֶקָּחֲךָ זְרֻבָּבֶל [a]בֶּן־ כו
[שְׁאַלְתִּיאֵל[a] עַבְדִּי [a]נְאֻם־יְהוָה[a] ג וכל עזרא דכות[16]
וְשַׂמְתִּיךָ כְּחוֹתָם כִּי־בְךָ בָחַרְתִּי יג[17]
נְאֻם יְהוָה צְבָאוֹת: כו

סכום הפסוקים
שלשים ושמונה

SACHARIA זכריה

1 1 [a]בַּחֹדֶשׁ הַשְּׁמִינִי בִּשְׁנַת שְׁתַּיִם לְדָרְיָוֶשׁ הָיָה דְבַר־יְהוָה אֶל־ א ר״פ[1]
2 זְכַרְיָה [b]בֶּן־בֶּרֶכְיָהוּ [b]בֶּן־עִדּוֹ הַנָּבִיא לֵאמֹר: קָצַף יְהוָה עַל־ ז[2] מל ג מנה בסיג וכל יהרשע שפטים מלכים ירמיה יחזק וכתיב דכות׳ ב מ ח . ג׳ כט חס בנביא[4] . ז׳[5] וכל מלאכי דכות׳ ב מ ג
3 אֲבוֹתֵיכֶם קָצֶף[a]: 3 וְאָמַרְתָּ אֲלֵהֶם כֹּה אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת כו
שׁוּבוּ אֵלַי [a]נְאֻם יְהוָה צְבָאוֹת[a]
וְאָשׁוּב אֲלֵיכֶם אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת[b]: ל

[10] Mp sub loco. [11] Mm 1905. [12] Mm 915. [13] Mm 3139. [14] Mm 3140. [15] Mm 2903. [16] Mm 3136. [17] Mm 3141.
Cp 1 [1] Mm 791. [2] Mm 1586. [3] Mm 2566. [4] Mm 1954. [5] Mm 2379.

18 [a–a] add, gl ‖ [b–b] add ‖ **19** [a] prb l מִגְרָע deminutio, al ins נִגְרַע ‖ [b–b] add? ‖ **21** [a] 𝔊[-V] + *καὶ τὴν θάλασσαν καὶ τὴν ξηράν* cf 6 ‖ **22** [a] prb dl, var lect ‖ [b–b] frt gl ‖ **23** [a–a] add?

Cp 1,1 [a] exc dies mensis? cf 𝔖 ‖ [b–b] add? cf Esr 5,1 6,14 et 𝔊 *Ζαχαρίαν τὸν τοῦ Βαραχίου υἱὸν Ἀδδω* ‖ **2** [a] 𝔊(𝔖[W]) + *μεγάλην*; exc nonn vb ‖ **3** [a–a] > 𝔊* ‖ [b] > 𝔊*.

כי 4 אַל־תִּהְיוּ כַּאֲבוֹתֵיכֶם אֲשֶׁר קָרְאוּ־אֲלֵיהֶם הַנְּבִיאִים הָרִאשֹׁנִים לֵאמֹר 4
ומעלליכם ק כֹּה אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת שׁוּבוּ נָא מִדַּרְכֵיכֶם הָרָעִים וּמַעַלְלֵיכֶם[a]
הָרָעִים וְלֹא שָׁמְעוּ וְלֹא־הִקְשִׁיבוּ אֵלַי נְאֻם־יְהוָה:
ז[6] מל ג מנה בסיפ וכל יהושע שפטים מלכים ירמיה יחזק וכתיב דכות ב מ ח. ל חס בסיפ . ז[7] 5 אֲבוֹתֵיכֶם אַיֵּה־הֵם וְהַנְּבִאִים הֲלְעוֹלָם יִחְיוּ:
נ[8] 6 אַךְ ׀ דְּבָרַי וְחֻקַּי אֲשֶׁר צִוִּיתִי אֶת־עֲבָדַי הַנְּבִיאִים
הֲלוֹא הִשִּׂיגוּ אֲבוֹתֵיכֶם[a]
ו מל נגביא וַיָּשׁוּבוּ וַיֹּאמְרוּ כַּאֲשֶׁר זָמַם יְהוָה צְבָאוֹת לַעֲשׂוֹת לָנוּ כִּדְרָכֵינוּ
וּכְמַעַלְלֵינוּ כֵּן עָשָׂה אִתָּנוּ: ס
ל 7 בְּיוֹם עֶשְׂרִים וְאַרְבָּעָה לְעַשְׁתֵּי־עָשָׂר חֹדֶשׁ שְׁבָט[a] הוּא־חֹדֶשׁ שְׁבָט[a] 7
ד בִּשְׁנַת שְׁתַּיִם לְדָרְיָוֶשׁ הָיָה דְבַר־יְהוָה אֶל־זְכַרְיָה[b] בֶּן־בֶּרֶכְיָהוּ[b] בֶּן־
ל מל בסיפ וכל עזרא דכות[9] עִדּוֹ הַנָּבִיא לֵאמֹר: 8 רָאִיתִי ׀ הַלַּיְלָה וְהִנֵּה־אִישׁ רֹכֵב עַל־סוּס 8
ו . ל וחס אָדֹם וְהוּא עֹמֵד בֵּין הַהֲדַסִּים[a] אֲשֶׁר בַּמְּצֻלָה[b] וְאַחֲרָיו סוּסִים אְדֻמִּים[c]
שְׂרֻקִּים[d] וּלְבָנִים: 9 וָאֹמַר מָה־אֵלֶּה אֲדֹנָי[a] וַיֹּאמֶר אֵלַי הַמַּלְאָךְ 9
י[10] הַדֹּבֵר בִּי אֲנִי אַרְאֶךָּ מָה־הֵמָּה אֵלֶּה[a]: 10 וַיַּעַן[a] הָאִישׁ הָעֹמֵד בֵּין־ 10
צא הַהֲדַסִּים[a] וַיֹּאמֶר אֵלֶּה אֲשֶׁר שָׁלַח יְהוָה לְהִתְהַלֵּךְ בָּאָרֶץ: 11 וַיְעָנוּ[a] 11
ה[11] . ח חס[12] . צא [b]אֶת־מַלְאַךְ יְהוָה הָעֹמֵד בֵּין הַהֲדַסִּים[b] וַיֹּאמְרוּ[a] הִתְהַלַּכְנוּ בָּאָרֶץ
ו וְהִנֵּה כָל־הָאָרֶץ יוֹשֶׁבֶת וְשֹׁקֶטֶת: 12 וַיַּעַן[a] מַלְאַךְ־יְהוָה[a] וַיֹּאמַר יְהוָה 12
ל מל[14] צְבָאוֹת עַד־מָתַי אַתָּה לֹא־תְרַחֵם אֶת־יְרוּשָׁלַ͏ִם וְאֶת־עָרֵי יְהוּדָה אֲשֶׁר
ג חס ו[15] זָעַמְתָּה זֶּה שִׁבְעִים שָׁנָה: 13 וַיַּעַן יְהוָה אֶת־הַמַּלְאָךְ הַדֹּבֵר בִּי דְּבָרִים 13
טוֹבִים דְּבָרִים נִחֻמִים: 14 וַיֹּאמֶר אֵלַי הַמַּלְאָךְ הַדֹּבֵר בִּי קְרָא לֵאמֹר 14
כֹּה אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת
י[10] קִנֵּאתִי לִירוּשָׁלַ͏ִם וּלְצִיּוֹן[a] קִנְאָה גְדוֹלָה:
ה[17] . ג 15 וְקֶצֶף גָּדוֹל אֲנִי קֹצֵף עַל־הַגּוֹיִם הַשַּׁאֲנַנִּים
ז קמ וכל אתנח וס״פ דכות[18] אֲשֶׁר אֲנִי קָצַפְתִּי מְעָט וְהֵמָּה עָזְרוּ לְרָעָה:

[6] Mm 1586. [7] Mm 1294. [8] Mm 3142. [9] Mm 3143. [10] Mm 80. [11] Mm 1825. [12] Mm 2184. [13] Mm 1936. [14] Mm 1713. [15] Mm 2419. [16] Mm 3346. [17] Mm 2453. [18] Mm 1208.

4 [a] frt l c mlt Mss וּמִמַּעַלְלֵיכֶם (hpgr cf 𝔊𝔖𝔗[f Edd]𝔙) ‖ **6** [a] l אֶתְכֶם ‖ **7** [a–a] frt add ‖ [b–b] cf 1[b–b] ‖ **8** [a] 𝔊 *τῶν ὀρέων* = הָהָרִים id 10.11, l וז ‖ [b–b] 𝔊(𝔖) *τῶν κατασκίων* = אֲשֶׁר בַּמִּצְלָה, l וז ‖ [c] 𝔊* + *καὶ ψαροί* = וַאֲמָצִים (cf 6,3.7) an ortum ex *πυρροί*? ‖ [d] prb ins שְׁחֻרִים ‖ **9** [a–a] cf 10[a–a] ‖ **10** [a–a] frt add (gl), al 9b add hab ‖ **11** [a] prp sg ‖ [b–b] prb add, gl; prp הָאִישׁ cf [a] ‖ **12** [a–a] prb add, gl ‖ **14** [a] prb dl m cs, var lect.

16 לָכֵן כֹּה־אָמַר יְהוָה[a]
שַׁבְתִּי לִירוּשָׁלַ͏ִם בְּרַחֲמִים בֵּיתִי יִבָּנֶה בָּהּ נְאֻם יְהוָה צְבָאוֹת[b] וְקָוֹה יִנָּטֶה עַל־יְרוּשָׁלָ͏ִם׃
17 עוֹד | קְרָא לֵאמֹר
כֹּה אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת עוֹד תְּפוּצֶינָה עָרַי מִטּוֹב
וְנִחַם[a] יְהוָה עוֹד אֶת־צִיּוֹן וּבָחַר עוֹד בִּירוּשָׁלָ͏ִם׃ ס
2 1 וָאֶשָּׂא ׀ אֶת־עֵינַי ׀ וָאֵרֶא וְהִנֵּה אַרְבַּע קְרָנוֹת׃ 2 וָאֹמַר אֶל־
הַמַּלְאָךְ הַדֹּבֵר בִּי מָה־אֵלֶּה[a] וַיֹּאמֶר אֵלַי אֵלֶּה הַקְּרָנוֹת אֲשֶׁר זֵרּוּ
3 אֶת־יְהוּדָה [cb]אֶת־יִשְׂרָאֵל[c] וִירוּשָׁלָ͏ִם[bd]׃ ס 3 וַיַּרְאֵנִי יְהוָה אַרְבָּעָה
4 חָרָשִׁים׃ 4 וָאֹמַר מָה אֵלֶּה בָּאִים לַעֲשׂוֹת וַיֹּאמֶר לֵאמֹר אֵלֶּה[a] הַקְּרָנוֹת
אֲשֶׁר־זֵרּוּ אֶת־יְהוּדָה כְּפִי־אִישׁ לֹא־נָשְׂא רֹאשׁוֹ[a] וַיָּבֹאוּ אֵלֶּה[b]
[c]לְהַחֲרִיד אֹתָם[c] לְיַדּוֹת אֶת־קַרְנוֹת הַגּוֹיִם הַנֹּשְׂאִים קֶרֶן אֶל־אֶרֶץ
יְהוּדָה לְזָרּוֹתָהּ׃ ס
5 וָאֶשָּׂא עֵינַי וָאֵרֶא וְהִנֵּה־אִישׁ וּבְיָדוֹ חֶבֶל מִדָּה׃ 6 וָאֹמַר[a] אָנָה
אַתָּה[b] הֹלֵךְ וַיֹּאמֶר אֵלַי לָמֹד אֶת־יְרוּשָׁלַ͏ִם לִרְאוֹת כַּמָּה־רָחְבָּהּ
7 וְכַמָּה אָרְכָּהּ׃ 7 וְהִנֵּה הַמַּלְאָךְ הַדֹּבֵר בִּי יֹצֵא[a] וּמַלְאָךְ אַחֵר יֹצֵא
8 לִקְרָאתוֹ׃ 8 וַיֹּאמֶר אֵלָיו רֻץ דַּבֵּר אֶל־הַנַּעַר הַלָּז לֵאמֹר
פְּרָזוֹת תֵּשֵׁב יְרוּשָׁלַ͏ִם מֵרֹב אָדָם וּבְהֵמָה בְּתוֹכָהּ׃
9 וַאֲנִי אֶהְיֶה־לָּהּ נְאֻם־יְהוָה[a] חוֹמַת אֵשׁ סָבִיב
וּלְכָבוֹד אֶהְיֶה בְּתוֹכָהּ׃ פ
10 הָוֹי הָוֹי וְנֻסוּ מֵאֶרֶץ צָפוֹן נְאֻם־יְהוָה
כִּי כְאַרְבַּע רוּחוֹת הַשָּׁמַיִם פֵּרַשְׂתִּי[b] אֶתְכֶם נְאֻם־יְהוָה[a]׃
11 הָוֹי צִיּוֹן[a] הִמָּלְטִי יוֹשֶׁבֶת בַּת־[a]בָּבֶל׃ ס

ג בטע בסיפ . כ[19]
ת שובה לירושלם[20]
כו . וקו ק
ל כת כן
ו פת וכל ישעיה דכות[21]
כו׳ פסוק את את ומילה חדה ביניהם יש מנה בנביא
ב
ב
ב . לב בנביא
ל
ל
ב בתרי לישנ[1]
ב ר״פ בסיפ
אלין[2] חד מן ג כת כן ק
ג[3]
סז ר״פ
ל בסיפ
ד[4] , ג[5]
ג[6]

[19] Mm 2168. [20] Mm 3963. [21] Mm 1775. Cp 2 [1] Mm 2527. [2] Q addidi, cf Mp sub loco. [3] Mm 1645. [4] Mm 2947. [5] Mm 3144. [6] Mm 3434.

16 [a] Ms S + צבאות ‖ [b–b] > 2 Mss, dl vel potius tr ad fin ‖ **17** [a] G *καὶ ἐλεήσει* = וְרִחַם? ‖ **Cp 2,2** [a] G(S) + *κύριε* cf 1,9 ‖ [b–b] var lect an tot dl? cf fin 4 ‖ [c–c] > Ms G*, dl? ‖ [d] sic L, mlt Mss Edd לָם–; > Ms ‖ **4** [a–a] crrp, ortum ex 2b cf G, dl (dttg) ‖ [b–b] prb l בָּאוּ ‖ [c–c] var lect vel gl ad vb sqq ‖ **6** [a] G(S) + *πρὸς αὐτόν* ‖ [b] frt l זֶה vel הוא ‖ **7** [a] G *εἰστήκει*, frt l עֹמֵד ‖ **9** [a–a] dl m cs? ‖ **10** [a–a] add ‖ [b] G *συνάξω* = כָּנַשְׂתִּי? ‖ **11** [a–a] frt l (בַּת) המלטו יוֹשְׁבֵי אֶת cf G.

12 כִּי כֹה אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת אַחַר כָּבוֹד שְׁלָחַנִי אֶל־ ה בטע בסיפ׳ ז
[הַגּוֹיִם הַשֹּׁלְלִים אֶתְכֶם ל
כִּי הַנֹּגֵעַ בָּכֶם נֹגֵעַ בְּבָבַת עֵינוֹ: ט׳ מ׳ל
13 כִּי הִנְנִי מֵנִיף אֶת־יָדִי עֲלֵיהֶם וְהָיוּ שָׁלָל לְעַבְדֵיהֶם ל
וִידַעְתֶּם כִּי־יְהוָה צְבָאוֹת שְׁלָחָנִי: ס
14 רָנִּי וְשִׂמְחִי בַּת־צִיּוֹן
כִּי הִנְנִי־בָא וְשָׁכַנְתִּי בְתוֹכֵךְ נְאֻם־יְהוָה: י׳ נ׳ מ׳ל
15 וְנִלְווּ גוֹיִם רַבִּים אֶל־יְהוָה בַּיּוֹם הַהוּא וְהָיוּ לִי לְעָם יא בתור׳ ובנביא׳ ל בסיפ
וְשָׁכַנְתִּי בְתוֹכֵךְ וְיָדַעַתְּ כִּי־יְהוָה צְבָאוֹת שְׁלָחַנִי אֵלָיִךְ: כ׳ מ׳ל
16 וְנָחַל יְהוָה אֶת־יְהוּדָה חֶלְקוֹ עַל אַדְמַת הַקֹּדֶשׁ וּבָחַר ל
עוֹד בִּירוּשָׁלָם:
17 הַס כָּל־בָּשָׂר מִפְּנֵי יְהוָה כִּי נֵעוֹר מִמְעוֹן קָדְשׁוֹ: ס ל

3 1 וַיַּרְאֵנִי אֶת־יְהוֹשֻׁעַ הַכֹּהֵן הַגָּדוֹל עֹמֵד לִפְנֵי מַלְאַךְ יְהוָה 3
וְהַשָּׂטָן עֹמֵד עַל־יְמִינוֹ לְשִׂטְנוֹ: 2 וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־הַשָּׂטָן יִגְעַר יְהוָה ל׳ ל׳ ל
בְּךָ הַשָּׂטָן וְיִגְעַר יְהוָה בְּךָ הַבּוֹחֵר בִּירוּשָׁלַם הֲלוֹא זֶה אוּד מֻצָּל מֵאֵשׁ: ל׳ ל׳ יד בטע׳ נ׳
3 וִיהוֹשֻׁעַ הָיָה לָבוּשׁ בְּגָדִים צוֹאִים וְעֹמֵד לִפְנֵי הַמַּלְאָךְ: 4 וַיַּעַן ל
4 וַיֹּאמֶר אֶל־הָעֹמְדִים לְפָנָיו לֵאמֹר הָסִירוּ הַבְּגָדִים הַצֹּאִים מֵעָלָיו יא בתור׳ ובנביא׳ ל בסיפ
וַיֹּאמֶר אֵלָיו רְאֵה הֶעֱבַרְתִּי מֵעָלֶיךָ עֲוֹנֶךָ וְהַלְבֵּשׁ אֹתְךָ מַחֲלָצוֹת: ל
5 וָאֹמַר יָשִׂימוּ צָנִיף טָהוֹר עַל־רֹאשׁוֹ וַיָּשִׂימוּ הַצָּנִיף הַטָּהוֹר עַל־ ל׳ לב׳ בנביא׳ לה׳ ל
רֹאשׁוֹ וַיַּלְבִּשֵׁהוּ בְּגָדִים וּמַלְאַךְ יְהוָה עֹמֵד: 6 וַיָּעַד מַלְאַךְ יְהוָה לג׳ בנביא׳ ד״ חס ול בליש׳ ב׳
בִּיהוֹשֻׁעַ לֵאמֹר: 7 כֹּה־אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת ל׳ ב׳ בטע בסיפ
אִם־בִּדְרָכַי תֵּלֵךְ וְאִם אֶת־מִשְׁמַרְתִּי תִשְׁמֹר

[7]Mm 3166. [8]Mm 3145. [9]Mm 3146. [10]Mm 2740. [11]Mm 2392. [12]Mm 3147. Cp 3 [1]Mm 3148. [2]Mm 3948. [3]Mm 3149. [4]Mm 3833. [5]Mm 2146. [6]Mm 3150.

12 [a–a] crrp; add? prp אַ֫חַר כְּבוֹד אֲשֶׁר שְׁלָחַנִי ‖ [b–b] prp כְּבוֹד אֲשֶׁר ‖ [c] = עַל ‖ [d–d] add? ‖ [e] Tiq soph pro עֵינִי cf 𝔊[W]Tert 𝔙 ‖ **13** [a–a] prb add ‖ **15** [a] 𝔊(𝔖) *αὐτῷ*, l לוֹ ‖ [b] 𝔊(𝔖 3sg) *καὶ κατασκηνώσουσιν*, prb l וְשָׁכְנוּ; al שׁ׳ בת׳ add hab (> Ms) ‖ [c–c] prb add ‖ **Cp 3,2** [a] 𝔖 *ml'kh dmrj'*, l מַלְאַךְ יהוה ‖ **3** [a–a] frt dl ‖ **4** [a–a] nonn tr post 5 ‖ [b–b] 𝔊 *καὶ ἐνδύσατε αὐτόν*, l aut וְהַלְבִּישׁוּ אֹתוֹ aut וַיַּלְבִּישׁוּ אֹתוֹ ‖ **5** [a–a] 𝔙 *Et dixit: Ponite*, prb l וַיֹּאמֶר שִׂימוּ cf 𝔖𝔗; al dl ואמר et l וְשִׂימוּ cf 𝔊 *καὶ ἐπίθετε* ‖ [b–b] prb dl cf 4[b–b] ‖ [c–c] add?

וְגַם־אַתָּה תָּדִין אֶת־בֵּיתִי וְגַם תִּשְׁמֹר אֶת־חֲצֵרָי ג׳. ב
וְנָתַתִּי לְךָ מַהְלְכִים[a] בֵּין הָעֹמְדִים הָאֵלֶּה׃ [לְפָנֶיךָ ל׳. יא בתור׳ ובנביא
8 שְׁמַע־נָא יְהוֹשֻׁעַ | הַכֹּהֵן הַגָּדוֹל אַתָּה וְרֵעֶיךָ הַיֹּשְׁבִים ב׳ מל בנביא[8]
כִּי־אַנְשֵׁי מוֹפֵת הֵמָּה[a] כִּי־הִנְנִי מֵבִיא אֶת־עַבְדִּי צֶמַח׃
9 כִּי | הִנֵּה הָאֶבֶן אֲשֶׁר נָתַתִּי[a] לִפְנֵי יְהוֹשֻׁעַ[a] עַל־אֶבֶן אַחַת
הִנְנִי מְפַתֵּחַ פִּתֻּחָהּ נְאֻם יְהוָה צְבָאוֹת [שִׁבְעָה עֵינָיִם ל׳. כו (כח
וּמָשְׁתִּי אֶת־עֲוֹן הָאָרֶץ־הַהִיא בְּיוֹם אֶחָד׃ ל׳
10 [a]בַּיּוֹם הַהוּא נְאֻם יְהוָה צְבָאוֹת תִּקְרְאוּ אִישׁ לְרֵעֵהוּ אֶל־ כו׳. ל בסיפ
תַּחַת גֶּפֶן וְאֶל־תַּחַת תְּאֵנָה׃

4 1 וַיָּשָׁב הַמַּלְאָךְ הַדֹּבֵר בִּי וַיְעִירֵנִי כְּאִישׁ אֲשֶׁר־יֵעוֹר מִשְׁנָתוֹ׃ ל׳. כ׳
2 וַיֹּאמֶר אֵלַי מָה אַתָּה רֹאֶה וָאֹמַר[a] רָאִיתִי | וְהִנֵּה מְנוֹרַת זָהָב כֻּלָּהּ ר׳אבי ק ח״כ כה כן יקר ב מל
וְגֻלָּהּ[b] עַל־רֹאשָׁהּ וְשִׁבְעָה גֵרֹתֶיהָ[c] עָלֶיהָ שִׁבְעָה[d] וְשִׁבְעָה מוּצָקוֹת ל׳. ז׳. ח׳ פסוק דמיין[4]. ל
3 לַגֵּרוֹת אֲשֶׁר עַל־רֹאשָׁהּ׃ 3 וּשְׁנַיִם זֵיתִים עָלֶיהָ אֶחָד[a] מִימִין הַגֻּלָּה[a] ז׳. ל
4 וְאֶחָד עַל־שְׂמֹאלָהּ׃ 4 וָאַעַן וָאֹמַר אֶל־הַמַּלְאָךְ הַדֹּבֵר בִּי לֵאמֹר ג׳ ב מל וחד חס׳[5]
5 מָה־אֵלֶּה אֲדֹנִי׃ 5 וַיַּעַן הַמַּלְאָךְ הַדֹּבֵר בִּי וַיֹּאמֶר אֵלַי הֲלוֹא יָדַעְתָּ
6 מָה־הֵמָּה אֵלֶּה וָאֹמַר לֹא אֲדֹנִי׃ 6 וַיַּעַן וַיֹּאמֶר אֵלַי לֵאמֹר[a]
זֶה דְּבַר־יְהוָה אֶל־זְרֻבָּבֶל לֵאמֹר
לֹא בְחַיִל וְלֹא בְכֹחַ כִּי אִם־בְּרוּחִי ל׳
אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת׃ ז׳[6] וכל מלאכי דכות ב מ ג
7 מִי־אַתָּה הַר־[a]הַגָּדוֹל לִפְנֵי זְרֻבָּבֶל לְמִישֹׁר
[b]וְהוֹצִיא אֶת־הָאֶבֶן[b] הָרֹאשָׁה תְּשֻׁאוֹת חֵן חֵן לָהּ׃ פ ל׳. ד׳ כה כן[7]
8 וַיְהִי דְבַר־יְהוָה אֵלַי לֵאמֹר׃
9 יְדֵי זְרֻבָּבֶל יִסְּדוּ הַבַּיִת הַזֶּה וְיָדָיו תְּבַצַּעְנָה ל׳. ד׳. ל
[a]וְיָדַעְתָּ[b] כִּי־יְהוָה צְבָאוֹת שְׁלָחַנִי אֲלֵיכֶם[a]׃

[7]Mm 142. [8]Mm 1762. Cp 4 [1]Mm 1514. [2]Mm 3960. [3]Mp sub loco. [4]Mm 3838. [5]Mm 3576. [6]Mm 2379. [7]Mm 2282.

7 [a] l מְהַלְכִים ‖ **8** [a] ⅁ 2 pl ‖ **9** [a–a] frt l לְפָנֶיךָ, prp לְפָנָיו ‖ **10** [a] 10 prb add ‖ **Cp 4,2** [a] 𝔗 mlt Mss Vrs ut Q ‖ [b] l c mlt Mss 𝔊⅁𝔗 וְגֻלָּה ‖ [c] 𝔊(⅁) *λύχνοι*, prb l גֵּרוֹת ‖ [d] > 𝔊, dl ‖ **3** [a–a] prb l מִימִינָהּ cf 11 ‖ **6** [a] cf 10[b] ‖ **7** [a–a] l אַתָּה הָהָר ‖ [b–b] 𝔊* *καὶ ἐξοίσω τὸν λίθον (τῆς κληρονομίας)*, prp וְהוֹצֵאתִי אבן ‖ **9** [a–a] prb add ‖ [b] l c 𝔗 pc Mss ⅁𝔗𝔙 וידעתם (cf אליכם).

10 כִּי מִי בַז לְיוֹם קְטַנּוֹת וְשָׂמְחוּ וְרָאוּ אֶת־הָאֶבֶן הַבְּדִיל[a] ל בסיפ . ל
בְּיַד זְרֻבָּבֶל [b]שִׁבְעָה־
אֵלֶּה עֵינֵי יְהוָה הֵמָּה מְשׁוֹטְטִים בְּכָל־הָאָרֶץ׃ 11 וָאַעַן וָאֹמַר אֵלָיו 11 ל
מַה־שְּׁנֵי הַזֵּיתִים הָאֵלֶּה[a] עַל־יְמִין הַמְּנוֹרָה וְעַל־שְׂמֹאוֹלָהּ׃ 12 [a]וָאַעַן 12 ל . ג ב מל וחד חס[a]
שֵׁנִית וָאֹמַר אֵלָיו מַה־שְּׁתֵּי שִׁבֳּלֵי הַזֵּיתִים [b]אֲשֶׁר בְּיַד שְׁנֵי צַנְתְּרוֹת ל . ל
הַזָּהָב הַמְרִיקִים מֵעֲלֵיהֶם הַזָּהָב[b]׃ 13 וַיֹּאמֶר אֵלַי לֵאמֹר הֲלוֹא יָדַעְתָּ 13 ל
מָה־אֵלֶּה וָאֹמַר לֹא אֲדֹנִי׃ 14 וַיֹּאמֶר אֵלֶּה שְׁנֵי בְנֵי־הַיִּצְהָר הָעֹמְדִים 14 יא בתור ובנביא
עַל־אֲדוֹן כָּל־הָאָרֶץ׃
5 1 וָאָשׁוּב וָאֶשָּׂא עֵינַי וָאֶרְאֶה וְהִנֵּה מְגִלָּה עָפָה׃ 2 וַיֹּאמֶר אֵלַי 5 ג
מָה אַתָּה רֹאֶה וָאֹמַר אֲנִי רֹאֶה מְגִלָּה עָפָה אָרְכָּהּ עֶשְׂרִים בָּאַמָּה 2 ל
וְרָחְבָּהּ עֶשֶׂר בָּאַמָּה׃ 3 וַיֹּאמֶר אֵלַי זֹאת הָאָלָה הַיּוֹצֵאת עַל־פְּנֵי 3 ה מל
כָּל־הָאָרֶץ כִּי כָל־הַגֹּנֵב מִזֶּה[a] כְּמוֹהָ נִקָּה וְכָל־הַנִּשְׁבָּע[b] מִזֶּה[a] כְּמוֹהָ 3 ג פסוק כל כל וכל[a] ל . ל[b]
נִקָּה׃
4 הוֹצֵאתִיהָ נְאֻם־יְהוָה צְבָאוֹת ל . כו
וּבָאָה אֶל־בֵּית הַגַּנָּב וְאֶל־בֵּית הַנִּשְׁבָּע בִּשְׁמִי לַשָּׁקֶר יא[a] ג מנה בסיפ . יא[b] ג מנה בסיפ
וְלָנָה בְּתוֹךְ בֵּיתוֹ וְכִלָּתְהוּ וְאֶת־עֵצָיו וְאֶת־אֲבָנָיו׃ ל . ל . ב . ל
5 וַיֵּצֵא הַמַּלְאָךְ הַדֹּבֵר בִּי וַיֹּאמֶר אֵלַי שָׂא נָא עֵינֶיךָ וּרְאֵה [a]מָה 5 ה מל . ל[a]
[a]הַיּוֹצֵאת הַזֹּאת׃ 6 וָאֹמַר מַה־הִיא וַיֹּאמֶר זֹאת [a]הָאֵיפָה הַיּוֹצֵאת[a] 6 ל[a]
וַיֹּאמֶר זֹאת[b] עֵינָם[c] בְּכָל־הָאָרֶץ׃ 7 וְהִנֵּה כִכַּר עוֹפֶרֶת נִשֵּׂאת וְזֹאת[a] 7 ב[a] . ג ר״ם בסיפ . ד חס . ג[b] . כה
אִשָּׁה אַחַת יוֹשֶׁבֶת בְּתוֹךְ הָאֵיפָה׃ 8 וַיֹּאמֶר זֹאת הָרִשְׁעָה וַיַּשְׁלֵךְ אֹתָהּ 8 ו[a] זקף פת וכל חקה מדה שנה תורת וא ס פ דכות ב מא
אֶל־תּוֹךְ הָאֵיפָה וַיַּשְׁלֵךְ אֶת־אֶבֶן הָעוֹפֶרֶת אֶל־פִּיהָ׃ ס 9 וָאֶשָּׂא 9 ל[a]
עֵינַי וָאֵרֶא וְהִנֵּה שְׁתַּיִם נָשִׁים יוֹצְאוֹת וְרוּחַ בְּכַנְפֵיהֶם וְלָהֵנָּה כְנָפַיִם יב[a] . ג מל[b] . ה[c] 12
כִּכְנְפֵי הַחֲסִידָה וַתִּשֶּׂאנָה אֶת־הָאֵיפָה בֵּין הָאָרֶץ וּבֵין הַשָּׁמָיִם׃ ל . ג

[1]Mm 3576. Cp 5 [1]Mm 3151. [2]Mm 2960. [3]Mm 588. [4]Mm 324. [5]Mm 908. [6]Mm 2256. [7]Mm 3152. [8]Mm 492. [9]L lectio def contra Mp Sach 5,7, cf Mp sub loco. [10]Mm 1886. [11]Mm 3153. [12]Mm 2769.

10 [a] crrp? sed cf הראשה 7 || [b] abhinc usque ad fin 14 cj c 6aα (cf 6[a]); tr ad זרבבל || **11** [a] sic L, mlt Mss Edd הלה– || **12** [a] 12 add || [b–b] crrp; prp al אשר ביד שני צנתרות הזהב המריקים מעליהם, al ביד (pro הזהב[2]) מריקים מעליהם היצהר את־היצהר לגרות הזהב שני צנתרות הזהב || **Cp 5,3** [a] prp מי זה || [b] ins (בשמי) לשקר cf 4 || **5** [a–a] prb l הָאֵיפָה היוצאת cf 6[a–a] || **6** [a–a] dl (textus emendatus pro 5[a–a]) || [b–b] add || [c] l c Ms ⅁S עונם || **7** [a] ⅁ *καὶ ἰδοὺ.*

10 וָאֹמַר אֶל־הַמַּלְאָךְ הַדֹּבֵר בִּי אָנָה הֵמָּה מוֹלִכוֹת אֶת־הָאֵיפָה׃
11 וַיֹּאמֶר אֵלַי לִבְנוֹת־לָהּ בַּיִת בְּאֶרֶץ שִׁנְעָר וְהוּכַן[a] וְהֻנִּיחָה[b] שָׁם עַל־
מְכֻנָתָהּ׃ ס

6 1 וָאָשׁוּב וָאֶשָּׂא עֵינַי וָאֶרְאֶה וְהִנֵּה אַרְבַּע מֶרְכָּבוֹת יֹצְאוֹת מִבֵּין
2 שְׁנֵי הֶהָרִים וְהָהָרִים הָרֵי נְחֹשֶׁת׃ 2 בַּמֶּרְכָּבָה הָרִאשֹׁנָה סוּסִים אֲדֻמִּים
3 וּבַמֶּרְכָּבָה הַשֵּׁנִית סוּסִים שְׁחֹרִים׃ 3 וּבַמֶּרְכָּבָה הַשְּׁלִשִׁית סוּסִים
4 לְבָנִים וּבַמֶּרְכָּבָה הָרְבִעִית סוּסִים בְּרֻדִּים אֲמֻצִּים[a]׃ 4 וָאַעַן וָאֹמַר
5 אֶל־הַמַּלְאָךְ הַדֹּבֵר בִּי מָה־אֵלֶּה אֲדֹנִי׃ 5 וַיַּעַן הַמַּלְאָךְ וַיֹּאמֶר אֵלַי
אֵלֶּה אַרְבַּע רוּחוֹת הַשָּׁמַיִם יוֹצְאוֹת מֵהִתְיַצֵּב עַל־אֲדֹן כָּל־הָאָרֶץ׃
6 [a]אֲשֶׁר־בָּהּ הַסּוּסִים[a] הַשְּׁחֹרִים יֹצְאִים אֶל־אֶרֶץ צָפוֹן וְהַלְּבָנִים יָצְאוּ
7 [b]אֶל־אַחֲרֵיהֶם[b] וְהַבְּרֻדִּים יָצְאוּ אֶל־אֶרֶץ הַתֵּימָן׃ [a]7 וְהָאֲמֻצִּים
יָצְאוּ[a] וַיְבַקְשׁוּ לָלֶכֶת לְהִתְהַלֵּךְ[b] בָּאָרֶץ וַיֹּאמֶר לְכוּ הִתְהַלְּכוּ בָאָרֶץ
8 וַיִּתְהַלְּכוּ בָּאָרֶץ׃ 8 וַיְזַעֵק אֹתִי וַיְדַבֵּר אֵלַי לֵאמֹר רְאֵה הַיּוֹצְאִים
אֶל־אֶרֶץ צָפוֹן הֵנִיחוּ אֶת־רוּחִי[a] בְּאֶרֶץ צָפוֹן׃ ס

9 9 וַיְהִי דְבַר־יְהוָה אֵלַי לֵאמֹר׃ 10 לָקוֹחַ מֵאֵת[a] הַגּוֹלָה מֵחֶלְדַּי
וּמֵאֵת טוֹבִיָּה וּמֵאֵת יְדַעְיָה [b]וּבָאתָ אַתָּה בַּיּוֹם הַהוּא [c]וּבָאתָ בֵּית[c]
11 יאשִׁיָּהוּ בֶן־צְפַנְיָה אֲשֶׁר־בָּאוּ מִבָּבֶל׃ 11 וְלָקַחְתָּ כֶסֶף־וְזָהָב וְעָשִׂיתָ
12 עֲטָרוֹת[a] וְשַׂמְתָּ בְּרֹאשׁ [b]יְהוֹשֻׁעַ בֶּן־יְהוֹצָדָק הַכֹּהֵן הַגָּדוֹל[b]׃ 12 וְאָמַרְתָּ
אֵלָיו לֵאמֹר כֹּה אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת לֵאמֹר[a]

הִנֵּה־[c]אִישׁ[c] צֶמַח שְׁמוֹ וּמִתַּחְתָּיו יִצְמָח
[c]וּבָנָה אֶת־הֵיכַל יְהוָה[c]׃ [עַל־כִּסְאוֹ
13 [a]וְהוּא יִבְנֶה אֶת־הֵיכַל יְהוָה וְהוּא־יִשָּׂא הוֹד [a]וְיָשַׁב וּמָשַׁל

[13] Mm 1871. [14] Mm 3154. [15] Mm 2266. Cp 6 [1] Mm 3151. [2] Mm 3153. [3] Mm 1229. [4] Mm 50. [5] Mm 2016. [6] Mm 2840. [7] Mm 1812. [8] Mm 2017. [9] Mm 3871.

11 [a] var lect ad vb sq? prp וְהַכְנוּ מְכֻנָה ‖ [b] 𝔊(𝔖^{W}) *καὶ θήσουσιν αὐτό*, l וְהִנִּיחָהּ ‖ **Cp 6,3** [a] dl, var lect aut gl cf 𝔖 ‖ **6** [a–a] prb add (cf parallelismum) in lacuna (exc equi rufi); l exempli cs (הַסּוּסִים) הָאֲדֻמִּים יֹצְאִים אֶל־אֶרֶץ (הַ)קֶדֶם וְ ‖ [b–b] prb l אֶל־אֶרֶץ הַיָּם ‖ **7** [a–a] var lect ad והברדים יצאו 6b (cf 3[a]), al ins אֶל־אֶרֶץ הַמַּעֲרָב aut הַקֶּדֶם aut הַתֵּימָן ‖ [b] sic L, mlt Mss Edd ךָ– ‖ **8** [a] l רוּחַ יְהוָה = רוּחִי ‖ **10** [a] prb l מַתְּנַת vel מִשְׁאַת ‖ [b–b] prb dl ‖ [c–c] prb l (בית) וּמֵאֵת ‖ **11** [a] l cp pc Mss 𝔊^{LC}𝔖𝔗 עֲטֶרֶת cf 14 ‖ [b–b] prb l זְרֻבָּבֶל בֶּן־שַׁאַלְתִּיאֵל ‖ **12** [a] > pc Mss 𝔊𝔖, dl ‖ [b] prb l הָאִישׁ (hpgr) ‖ [c–c] var lect ad 13aα? cf 𝔊𝔖 ‖ **13** [a–a] prb var lect.

וְהָיָה כֹהֵן עַל־כִּסְאוֹ[b] וַעֲצַת שָׁלוֹם תִּהְיֶה בֵּין שְׁנֵיהֶם׃
14 [a]וְהָעֲטָרֹת[b] תִּהְיֶה לְחֵלֶם[c] וּלְטוֹבִיָּה וְלִידַעְיָה [d]וּלְחֵן בֶּן־צְפַנְיָה[d] ס(וי׳ח)
15 לְזִכָּרוֹן בְּהֵיכַל יְהוָה׃ 15 [a]וּרְחוֹקִים וּבָאוּ וּבָנוּ בְּהֵיכַל יְהוָה [b]וִידַעְתֶּם
וי׳ט. ל׳ מל ב מנה בלישׁ
יי׳ כִּי־יְהוָה צְבָאוֹת שְׁלָחַנִי אֲלֵיכֶם[b] וְהָיָה אִם־שָׁמוֹעַ תִּשְׁמְעוּן בְּקוֹל יְהוָה
אֱלֹהֵיכֶם׃ ס

7 1 וַיְהִי בִּשְׁנַת אַרְבַּע לְדָרְיָוֶשׁ הַמֶּלֶךְ [a]הָיָה דְבַר־יְהוָה אֶל־ 7
ג חס׳. ב חס׳[2]. כן למד׳[2] 2 זְכַרְיָה[a] בְּאַרְבָּעָה לַחֹדֶשׁ הַתְּשִׁעִי בְּכִסְלֵו׃ 2 וַיִּשְׁלַח [a]בֵּית־אֵל שַׂר־ 2
כה. ט ר״פ 3 אֶצֶר [a]וְרֶגֶם מֶלֶךְ[b] וַאֲנָשָׁיו לְחַלּוֹת אֶת־פְּנֵי יְהוָה׃ 3 לֵאמֹר אֶל־ 3
ל הַכֹּהֲנִים אֲשֶׁר לְבֵית־יְהוָה צְבָאוֹת וְאֶל־הַנְּבִיאִים לֵאמֹר הַאֶבְכֶּה
ג חס׳. ג 4 5 בַּחֹדֶשׁ הַחֲמִשִּׁי הִנָּזֵר כַּאֲשֶׁר עָשִׂיתִי זֶה כַּמָּה שָׁנִים[a]׃ פ
כ בטע״ת ר״פ 6 וַיְהִי דְבַר־יְהוָה צְבָאוֹת[a] אֵלַי לֵאמֹר׃
ב בסיפ׳ 7 5 אֱמֹר אֶל־כָּל־עַם הָאָרֶץ וְאֶל־הַכֹּהֲנִים לֵאמֹר
ג מל כִּי־צַמְתֶּם וְסָפוֹד בַּחֲמִישִׁי וּבַשְּׁבִיעִי
ל. ל וְזֶה שִׁבְעִים שָׁנָה הֲצוֹם צַמְתֻנִי אָנִי׃
ב ר״פ בסיפ׳ וכי וכי׳ 8 6 וְכִי תֹאכְלוּ וְכִי תִשְׁתּוּ הֲלוֹא אַתֶּם הָאֹכְלִים וְאַתֶּם הַשֹּׁתִים׃
כי 9 7 [a]הֲלוֹא אֶת־הַדְּבָרִים אֲשֶׁר קָרָא יְהוָה בְּיַד הַנְּבִיאִים הָרִאשֹׁנִים
ח חס׳ בְּהָיוֹת יְרוּשָׁלַ͏ִם יֹשֶׁבֶת וּשְׁלֵוָה וְעָרֶיהָ סְבִיבֹתֶיהָ וְהַנֶּגֶב וְהַשְּׁפֵלָה
ב חס בסיפ׳ יוֹשֵׁב׃ פ
10 8 [a]וַיְהִי דְבַר־יְהוָה אֶל־זְכַרְיָה לֵאמֹר׃
11 9 כֹּה אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת לֵאמֹר[ab] מִשְׁפַּט אֱמֶת שִׁפְּטוּ
ל וְחֶסֶד וְרַחֲמִים עֲשׂוּ אִישׁ אֶת־אָחִיו׃
ה 12 10 וְאַלְמָנָה וְיָתוֹם גֵּר וְעָנִי אַל־תַּעֲשֹׁקוּ
וְרָעַת אִישׁ אָחִיו אַל־תַּחְשְׁבוּ בִּלְבַבְכֶם׃

[10]Mm 3780. [11]Mm 3155. Cp 7 [1]Mm 2670. [2]Mp sub loco. [3]Mm 3072. [4]Mm 2853. [5]Mm 3156. [6]Mm 1017. [7]Hag 2, 12. [8]Mm 3157. [9]Mm 2184. [10]Mm 524.

13 [b–b] prb l והיה יְהוֹשֻׁעַ כהן על־יְמִינוֹ cf G *καὶ ἔσται ὁ ἱερεὺς ἐκ δεξιῶν αὐτοῦ* ‖ **14** [a] 14 add ‖ [b] G(ΣC) *ὁ δὲ στέφανος*, l וְהָעֲטָרֹת ‖ [c] l חֶלְדַּי cf Σ et 10 ‖ [d–d] l aut וּלְיֹאשִׁיָּה בְּנֵי צ׳ (cf Σ et 10) aut וּלְבֶן צפניה לְחֵן ו, al add hab ‖ **15** [a] 15 add? ‖ [b–b] prb add ‖ **Cp 7,1** [a–a] add ‖ [b] dl, gl ‖ **2** [a–a] prp בית־אל־שר־אצר (unum nomen) ‖ [b–b] ΣSyh (𝔄) *wrbmg*, frt l וְרַב־מַג et הַמֶּלֶךְ cf G* *(καὶ Αρβεσεερ ὁ βασιλεύς)* ΣSyh𝔄; al prp וְרֶגֶם־מֶלֶךְ (unum nomen) ‖ **3** [a] 8,18 sq prb excipit 1–3 ‖ **4** [a] > pc Mss G*ΣC ‖ **7** [a] 7 fragmentum, exc fin v; al l אֲלֵה pro את־ (cf GΣ) et dl 8.9a ‖ **8/9** [a–a] dl? cf 7[a] ‖ [b] > 2 Mss, dl.

11 וַיְמָאֲנוּ לְהַקְשִׁיב וַיִּתְּנוּ כָתֵף סֹרֶרֶת וְאָזְנֵיהֶם הִכְבִּידוּ מִשְּׁמוֹעַ׃ ג׳ 11. ג בּ חס וחד מל[12]. ה מל[13].
12 וְלִבָּם שָׂמוּ שָׁמִיר מִשְּׁמוֹעַ אֶת־הַתּוֹרָה וְאֶת־הַדְּבָרִים אֲשֶׁר שָׁלַח ה מל[13]. ג[14]
יְהוָה צְבָאוֹת בְּרוּחוֹ בְּיַד הַנְּבִיאִים הָרִאשֹׁנִים וַיְהִי קֶצֶף גָּדוֹל מֵאֵת כי
13 יְהוָה צְבָאוֹת׃ 13 וַיְהִי כַּאֲשֶׁר־קָרָא[a] וְלֹא שָׁמְעוּ כֵּן יִקְרְאוּ וְלֹא אֶשְׁמָע ג. ל זקף קמ
14 אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת׃ 14 וְאֲסָעֲרֵם[a] עַל כָּל־הַגּוֹיִם אֲשֶׁר לֹא־יְדָעוּם ז[15] וכל מלאכי דכות ב מ ג. ה בטע[16]
וְהָאָרֶץ נָשַׁמָּה אַחֲרֵיהֶם מֵעֹבֵר וּמָשֹׁב וַיָּשִׂימוּ אֶרֶץ־חֶמְדָּה לְשַׁמָּה׃ פ לה

8 1 וַיְהִי דְבַר־יְהוָה צְבָאוֹת לֵאמֹר׃ 2 כֹּה אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת כ בטע ר״פ[1]. ל
קִנֵּאתִי לְצִיּוֹן קִנְאָה גְדוֹלָה וְחֵמָה גְדוֹלָה קִנֵּאתִי לָהּ׃
3 כֹּה אָמַר יְהוָה[a]
שַׁבְתִּי אֶל־צִיּוֹן וְשָׁכַנְתִּי בְתוֹךְ יְרוּשָׁלִַם [הַקֹּדֶשׁ׃ פ כ[2]
וְנִקְרְאָה יְרוּשָׁלַם עִיר־הָאֱמֶת וְהַר־יְהוָה צְבָאוֹת הַר בי[3]. ל
4 כֹּה אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת
עֹד יֵשְׁבוּ זְקֵנִים וּזְקֵנוֹת בִּרְחֹבוֹת יְרוּשָׁלִָם יד חס[4]. כ[5]
וְאִישׁ מִשְׁעַנְתּוֹ בְיָדוֹ מֵרֹב יָמִים׃
5 וּרְחֹבוֹת הָעִיר יִמָּלְאוּ יְלָדִים וִילָדוֹת
מְשַׂחֲקִים בִּרְחֹבֹתֶיהָ׃ ס
6 כֹּה אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת
כִּי יִפָּלֵא בְּעֵינֵי שְׁאֵרִית הָעָם הַזֶּה[a] בַּיָּמִים הָהֵם[a] כי
גַּם[b]־בְּעֵינַי יִפָּלֵא נְאֻם יְהוָה צְבָאוֹת׃ פ כי
7 כֹּה אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת
הִנְנִי מוֹשִׁיעַ אֶת־עַמִּי מֵאֶרֶץ מִזְרָח וּמֵאֶרֶץ מְבוֹא הַשָּׁמֶשׁ׃ ו[6]
8 וְהֵבֵאתִי אֹתָם וְשָׁכְנוּ בְּתוֹךְ יְרוּשָׁלִָם
וְהָיוּ־לִי לְעָם
וַאֲנִי אֶהְיֶה לָהֶם לֵאלֹהִים בֶּאֱמֶת וּבְצֶדֶקָה׃ ס

[11] Mm 1568. [12] Mm 3158. [13] Mm 3159. [14] Mm 2674. [15] Mm 2379. [16] Mm 3160. **Cp 8** [1] Mm 1017. [2] חד על ציון Ps 2,6. [3] Mm 3161. [4] Mm 62. [5] Mm 534. [6] Mm 1698.

13 [a] prp קראתי cf ⅁, l וז׳ ‖ **14** [a] prp ואסערם, l וז׳ ‖ **Cp 8,3** [a] ins c nonn Mss 𝔊[Mss] Syh𝔙 צבאות cf 2.4.6.7.9.14 ‖ **6** [a–a] add ‖ [b] prb l הֲגַם, hpgr.

9 כֹּה־אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת ז בטע בסיפ 7
תֶּחֱזַקְנָה יְדֵיכֶם הַשֹּׁמְעִים בַּיָּמִים הָאֵלֶּה ה . ה 8
אֶת הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה מִפִּי הַנְּבִיאִים ז דמטע בטע 9
אֲשֶׁר בְּיוֹם יְסֹד בֵּית־יְהוָה צְבָאוֹת הַהֵיכָל לְהִבָּנוֹת׃ [a] ד . ב 10
10 כִּי לִפְנֵי הַיָּמִים הָהֵם [a]
שְׂכַר הָאָדָם לֹא נִהְיָה וּשְׂכַר הַבְּהֵמָה אֵינֶנָּה ה . ב 11
וְלַיּוֹצֵא וְלַבָּא אֵין־שָׁלוֹם מִן־הַצָּר ג ב קמ וחר פת 12
וַאֲשַׁלַּח [b] אֶת־כָּל־ [c] הָאָדָם אִישׁ בְּרֵעֵהוּ׃ 13
11 וְעַתָּה לֹא כַיָּמִים הָרִאשֹׁנִים אֲנִי לִשְׁאֵרִית הָעָם הַזֶּה ד . כי 14
נְאֻם יְהוָה צְבָאוֹת׃ כו
12 כִּי־ [a] זֶרַע הַשָּׁלוֹם [a] הַגֶּפֶן תִּתֵּן פִּרְיָהּ ד 15
וְהָאָרֶץ תִּתֵּן אֶת־יְבוּלָהּ וְהַשָּׁמַיִם יִתְּנוּ טַלָּם ב
וְהִנְחַלְתִּי אֶת־שְׁאֵרִית הָעָם הַזֶּה אֶת־כָּל־אֵלֶּה׃
13 וְהָיָה כַּאֲשֶׁר הֱיִיתֶם קְלָלָה בַּגּוֹיִם
בֵּית יְהוּדָה וּבֵית יִשְׂרָאֵל [a] ב 16
כֵּן אוֹשִׁיעַ אֶתְכֶם וִהְיִיתֶם בְּרָכָה
אַל־תִּירָאוּ תֶּחֱזַקְנָה יְדֵיכֶם׃ ס ה
14 כִּי כֹה אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת ז בטע בסיפ 7
כַּאֲשֶׁר זָמַמְתִּי [a] לְהָרַע לָכֶם בְּהַקְצִיף אֲבֹתֵיכֶם אֹתִי אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת וְלֹא נִחָמְתִּי׃ ו . ל . ז 17 וכל מלאכי 18 דכות׳ ב מ ג
15 כֵּן שַׁבְתִּי זָמַמְתִּי בַּיָּמִים הָאֵלֶּה ה 8
לְהֵיטִיב אֶת־יְרוּשָׁלַם וְאֶת־בֵּית יְהוּדָה אַל־תִּירָאוּ׃ ג מיחד 19
16 אֵלֶּה הַדְּבָרִים אֲשֶׁר תַּעֲשׂוּ ז ר״פ בנביא 20 . ה 21
דַּבְּרוּ אֱמֶת אִישׁ אֶת־רֵעֵהוּ אֱמֶת [a] וּמִשְׁפַּט שָׁלוֹם שִׁפְטוּ
17 וְאִישׁ אֶת־רָעַת רֵעֵהוּ אַל־תַּחְשְׁבוּ בִּלְבַבְכֶם ל 22
וּשְׁבֻעַת שֶׁקֶר אַל־תֶּאֱהָבוּ כִּי אֶת־כָּל־אֵלֶּה אֲשֶׁר [a] שָׂנֵאתִי
נְאֻם־יְהוָה׃ ס

7 Mm 3166. 8 Mm 3163. 9 Mm 2139. 10 Mm 1905. 11 Mm 3609. 12 Mm 893. 13 Mm 425. 14 Mm 3162. 15 Mm 2094. 16 Mm 2776. 17 Mm 227. 18 Mm 2379. 19 Mm 2526. 20 Mm 3164. 21 Mm 617. 22 Mm 1833.

9 [a–a] add (gl; ביום contra בימים האלה) ‖ **10** [a] prb l הָאֵלֶּה cf 𝔊[f] hic = 9 ‖ [b] ע *et dimisi*, l וְאַשְׁלַח ‖ [c–c] frt dl m cs ‖ **12** [a–a] crrp; prb l שְׁלוֹם (cf 𝔊 *δείξω εἰρήνην*), prp שְׁלוֹם הַזֶּרַע, al שְׁלֵוָה זַרְעָהּ cf 𝔖𝔗 ‖ **13** [a–a] prb add ‖ **14** [a] sic L, mlt Mss Edd זָמַמְתִּי ‖ **16** [a] > 𝔊*, dl (dttg) ‖ **17** [a] > pc Mss 𝔊𝔖, dl.

18 [a]וַיְהִי דְּבַר־יְהוָה צְבָאוֹת אֵלַי לֵאמֹר׃ 19 [a]כֹּה־אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת
צוֹם הָרְבִיעִי וְצוֹם הַחֲמִישִׁי וְצוֹם הַשְּׁבִיעִי וְצוֹם הָעֲשִׂירִי
יִהְיֶה לְבֵית־יְהוּדָה לְשָׂשׂוֹן וּלְשִׂמְחָה וְלְמוֹעֲדִים טוֹבִים
[b]וְהָאֱמֶת וְהַשָּׁלוֹם אֶהֱבוּ[b]׃ פ

20 כֹּה אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת
עַד אֲשֶׁר[a] יָבֹאוּ עַמִּים[b] וְיוֹשְׁבֵי עָרִים רַבּוֹת׃
21 וְהָלְכוּ יוֹשְׁבֵי אַחַת ׀ אֶל־אַחַת לֵאמֹר
נֵלְכָה הָלוֹךְ לְחַלּוֹת אֶת־פְּנֵי יְהוָה
וּלְבַקֵּשׁ אֶת־יְהוָה צְבָאוֹת אֵלֵכָה גַּם־אָנִי׃
22 וּבָאוּ עַמִּים רַבִּים וְגוֹיִם עֲצוּמִים [יְהוָה׃ ס
לְבַקֵּשׁ אֶת־יְהוָה צְבָאוֹת בִּירוּשָׁלַ͏ִם[a] וּלְחַלּוֹת אֶת־פְּנֵי
23 [a]כֹּה ׀ אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת בַּיָּמִים ׀ הָהֵמָּה אֲשֶׁר יַחֲזִיקוּ עֲשָׂרָה
אֲנָשִׁים מִכֹּל לְשֹׁנוֹת הַגּוֹיִם וְהֶחֱזִיקוּ בִּכְנַף ׀ אִישׁ יְהוּדִי לֵאמֹר
נֵלְכָה עִמָּכֶם כִּי שָׁמַעְנוּ אֱלֹהִים ׀ עִמָּכֶם׃ ס

9 1 מַשָּׂא

דְּבַר־יְהוָה בְּאֶרֶץ[a] חַדְרָךְ וְדַמֶּשֶׂק מְנוּחָתוֹ כִּי לַיהוָה [b]עֵין אָדָם[b]
[c]וְכֹל ׀ שִׁבְטֵי יִשְׂרָאֵל[c]׃ 2 וְגַם־חֲמָת תִּגְבָּל־בָּהּ צֹר[a] וְצִידוֹן כִּי
חָכְמָה מְאֹד׃]
3 וַתִּבֶן צֹר מָצוֹר לָהּ וַתִּצְבֹּר־כֶּסֶף כֶּעָפָר וְחָרוּץ כְּטִיט חוּצוֹת׃
4 הִנֵּה אֲדֹנָי[a] יוֹרִישֶׁנָּה וְהִכָּה בַיָּם חֵילָהּ וְהִיא בָּאֵשׁ תֵּאָכֵל׃
5 תֶּרֶא אַשְׁקְלוֹן וְתִירָא וְעַזָּה וְתָחֵיל מְאֹד וְעֶקְרוֹן כִּי־הֹבִישׁ מִבְטָחָהּ[a]
וְאָבַד מֶלֶךְ מֵעַזָּה וְאַשְׁקְלוֹן לֹא תֵשֵׁב׃ 6 וְיָשַׁב מַמְזֵר בְּאַשְׁדּוֹד

[23] Mm 1017. [24] Mm 3150. [25] Mm 3911. [26] Mm 1494. [27] Mm 4245. [28] Mm 62. [29] Mp contra textum, cf Mp sub loco. [30] Mm 631. [31] Mm 3165. [32] Mp sub loco. [33] Mm 3166. [34] Mm 2738. [35] Mm 891. [36] Mm 359.
Cp 9 [1] Mm 360. [2] Mm 3167. [3] I Ch 7,24. [4] Mm 690. [5] Dt 23,3.

18/19 [a] prb cj c 7,1—3 ‖ [b–b] add? ‖ **20** [a] add? cf 𝔊 hic et 23 ‖ [b] 2 Mss 𝔊 + רַבִּים ‖ **22** [a] > Ms, add? ‖ **23** [a] add? frt 20—23 add ‖ **Cp 9,1** [a] prp בָּא אֶרֶץ vel בָּא צַר ‖ [b–b] prp עָוֹן אָדָם ‖ [c–c] crrp; frt 1 נִבְחֲלוּ שִׁפְטֵי צָמֶר vel צ׳ וְרֹאוּ כֹל ש׳ cf 2[a]; prp וכל ישראל (contemptores) שָׁאטֵי ‖ **2** [a] l צָמֶר et tr ad fin 1 cf 1[c–c]; al dl aut צר aut וצידון cf חכמה ‖ **4** [a] mlt Mss יְהוָה ‖ **5** [a] prp מִבְטָחָהּ cf 𝔊[Mss] *ἀπὸ τῆς ἐλπίδος αὐτῆς*.

וְהִכְרַתִּי נְאֻן פְּלִשְׁתִּים׃ [a]7 וַהֲסִרֹתִי דָמָיו מִפִּיו וְשִׁקֻּצָיו מִבֵּין שִׁנָּיו ג חס[6]
וְנִשְׁאַר גַּם־הוּא לֵאלֹהֵינוּ וְהָיָה כְאַלֻּף[a] בִּיהוּדָה וְעֶקְרוֹן כִּיבוּסִי׃ ה חס בלישׁ. ל
8 וְחָנִיתִי לְבֵיתִי מִצָּבָא[a] [b]מֵעֹבֵר וּמִשָּׁב[b] וְלֹא־יַעֲבֹר עֲלֵיהֶם[c] עוֹד נֹגֵשׂ ב[7]
כִּי־עַתָּה רָאִיתִי בְעֵינָי[d]׃ ס [יב[9] יא מנה בנביא

9 גִּילִי מְאֹד בַּת־צִיּוֹן הָרִיעִי בַּת יְרוּשָׁלִָם
הִנֵּה מַלְכֵּךְ יָבוֹא לָךְ צַדִּיק וְנוֹשָׁע[a] הוּא ל
עָנִי וְרֹכֵב עַל־חֲמוֹר וְעַל־עַיִר בֶּן־אֲתֹנוֹת׃ ב[8]
10 וְהִכְרַתִּי[a]־רֶכֶב מֵאֶפְרַיִם וְסוּס מִירוּשָׁלִָם
וְנִכְרְתָה קֶשֶׁת מִלְחָמָה וְדִבֶּר שָׁלוֹם לַגּוֹיִם ל
וּמָשְׁלוֹ מִיָּם עַד־יָם וּמִנָּהָר עַד־אַפְסֵי־אָרֶץ׃ ל[10]. ג[11]. ב
11 גַּם־אַתְּ בְּדַם־בְּרִיתֵךְ שִׁלַּחְתִּי אֲסִירַיִךְ מִבּוֹר [a]אֵין מַיִם בּוֹ׃ ל
12 [a]שׁוּבוּ לְבִצָּרוֹן[ab] אֲסִירֵי הַתִּקְוָה
[c]גַּם־הַיּוֹם מַגִּיד[c] [d]מִשְׁנֶה[d] אָשִׁיב לָךְ׃
13 כִּי־דָרַכְתִּי לִי יְהוּדָה קֶשֶׁת מִלֵּאתִי אֶפְרַיִם
וְעוֹרַרְתִּי בָנַיִךְ צִיּוֹן [a]עַל־בָּנָיִךְ יָוָן[a] וְשַׂמְתִּיךְ כְּחֶרֶב גִּבּוֹר׃ י״ח. י״ט. ג
14 וַיהוָה עֲלֵיהֶם יֵרָאֶה וְיָצָא כַבָּרָק חִצּוֹ ה ר״פ בסיפ[12]. ד[13]. ג[14]
וַאדֹנָי[a] יְהוִה בַּשּׁוֹפָר יִתְקָע וְהָלַךְ בְּסַעֲרוֹת תֵּימָן׃ ד[15]. ל זקף קמ
15 יְהוָה צְבָאוֹת[a] יָגֵן עֲלֵיהֶם וְאָכְלוּ[b] וְכָבְשׁוּ[c] [d]אַבְנֵי־קֶלַע[d]
וְשָׁתוּ הָמְיוּ[e] כְּמוֹ־יָיִן וּמָלְאוּ[f] כַּמִּזְרָק כְּזָוִיּוֹת[f] מִזְבֵּחַ׃ ד. ב
16 וְהוֹשִׁיעָם יְהוָה אֱלֹהֵיהֶם [a]בַּיּוֹם הַהוּא[b] [c]כְּצֹאן עַמּוֹ[c] [d]כִּי אַבְנֵי־ ב ומל[16]. ז
נֵזֶר מִתְנוֹסְסוֹת[d] עַל־אַדְמָתוֹ׃ ל
17 כִּי מַה־טּוּבוֹ וּמַה־יָּפְיוֹ דָּגָן בַּחוּרִים[a] וְתִירוֹשׁ יְנוֹבֵב בְּתֻלוֹת[a]׃ ג ומל[17]. ל. ב חס

[6]Mm 2190. [7]Mm 2313. [8]Mm 230. [9]Mm 3168. [10]וחד משלי Hi 41,25. [11]Mm 3169. [12]Mp sub loco. [13]Mm 405. [14]Mm 150. [15]Mm 2508. [16]Mm 1402. [17]Mm 3499.

6 [a] l c Ms פלשתי cf suff 7 ‖ **7** [a] l כְּאֶלֶף ‖ **8** [a] prb l מַצבה cf G *ἀνάστημα* S *qjwm'* ‖ [b–b] dl, gl ‖ [c] dl m cs? et cf [d] ‖ [d] l בָּעֲנָיֵנוּ vel potius (cf [c]) בְּעָנְיֵנוּ ‖ **9** [a] G *σῴζων* = S *(w)prwq'* = T *(w)prjq* = V *salvator* ‖ **10** [a] G(S) *καὶ ἐξολεθρεύσει*, l והכרית cf sq ‖ **11** [a–a] add ‖ **12** [a–a] prp וְשׁוּבוּ לָךְ בַּת־צִיּוֹן ‖ [b] crrp; frt exc nonn vb ‖ [c–c] prp גְּמוּל יוֹם מְגֹרֶיךְ cf G ‖ [d] frt exc nonn vb, inter alia אֲנִי (cf 2 Mss אַגִּיד) ‖ **13** [a–a] gl, dl; al dl sol בניך et ציון ‖ **14** [a] prb dl אדני m cs cf Ms ‖ **15** [a] prb dl m cs ‖ [b] prp וְיָכְלוּ cf G ‖ [c] frt l בָּשַׁר ‖ [d–d] prp בְּנֵי קֹבַע vel בְּנֵי קֶלַע ‖ [e] G-BWS *τὸ αἷμα αὐτῶν*, frt l דָּם vel דָּמָם ‖ [f–f] dl aut כמזרק aut כזויות; var lect cf G sol *ὡς φιάλας* α′σ′θ′ sol *ὡς γωνίας* ‖ **16** [a] > G* ‖ [b–b] add ‖ [c–c] prb l כַּצֹּאן יִרְעֵם ‖ [d–d] l כְּאַבְנֵי־ נ׳ מ׳ et dl, gl ‖ **17** [a] add.

10 1 שַׁאֲלוּ מֵיְהוָה מָטָר בְּעֵת מַלְקוֹשׁ
יְהוָה עֹשֶׂה חֲזִיזִים וּמְטַר־[a]גֶּשֶׁם
יִתֵּן לָהֶם[b] לְאִישׁ[c] עֵשֶׂב בַּשָּׂדֶה׃
2 כִּי הַתְּרָפִים דִּבְּרוּ־אָוֶן וְהַקּוֹסְמִים חָזוּ שֶׁקֶר
וַחֲלֹמוֹת הַשָּׁוְא[a] יְדַבֵּרוּ הֶבֶל יְנַחֲמוּן[b]
עַל־כֵּן נָסְעוּ[c] כְמוֹ־צֹאן יַעֲנוּ[d] כִּי־אֵין רֹעֶה׃ פ
3 [a]עַל־הָרֹעִים חָרָה אַפִּי וְעַל־הָעַתּוּדִים אֶפְקֹוד[a]
כִּי־פָקַד יְהוָה צְבָאוֹת[b] אֶת־עֲדָרוֹ[c] אֶת־בֵּית יְהוּדָה[c] וְשָׂם אוֹתָם
[כְּסוּס הוֹדוֹ בַּמִּלְחָמָה[d]׃
4 מִמֶּנּוּ פִּנָּה מִמֶּנּוּ יָתֵד[a] מִמֶּנּוּ קֶשֶׁת מִלְחָמָה
[b]מִמֶּנּוּ יֵצֵא כָּל־נוֹגֵשׂ[b]
יַחְדָּו׃[c] 5 וְהָיוּ[c] כְּגִבֹּרִים בּוֹסְסִים בְּטִיט[d] חוּצוֹת בַּמִּלְחָמָה[e]
וְנִלְחֲמוּ כִּי יְהוָה עִמָּם וְהֹבִישׁוּ רֹכְבֵי סוּסִים׃
6 וְגִבַּרְתִּי אֶת־בֵּית יְהוּדָה וְאֶת־בֵּית יוֹסֵף אוֹשִׁיעַ
וְהוֹשְׁבֹתִים[a] כִּי רִחַמְתִּים וְהָיוּ כַּאֲשֶׁר לֹא־זְנַחְתִּים
כִּי אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיהֶם וְאֶעֱנֵם[b]׃
7 וְהָיוּ כְגִבּוֹר אֶפְרַיִם וְשָׂמַח לִבָּם כְּמוֹ־יָיִן
וּבְנֵיהֶם יִרְאוּ וְשָׂמֵחוּ יָגֵל לִבָּם בַּיהוָה׃
8 אֶשְׁרְקָה לָהֶם וַאֲקַבְּצֵם[a] כִּי פְדִיתִים[a] וְרָבוּ כְּמוֹ רָבוּ׃
9 וְאֶזְרָעֵם[a] [b]בָּעַמִּים וּבַמֶּרְחַקִּים[b] יִזְכְּרוּנִי וְחָיוּ[c] אֶת־בְּנֵיהֶם וְשָׁבוּ׃
10 וַהֲשִׁיבוֹתִים מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם וּמֵאַשּׁוּר אֲקַבְּצֵם
וְאֶל־אֶרֶץ[a] גִּלְעָד וּלְבָנוֹן[a] אֲבִיאֵם וְלֹא[b] יִמָּצֵא לָהֶם[c]׃

כג׳ . ל²

ב חד מל וחד חס

ל

ב מל

כו פסוק את את ומילה חדה ביניהם יש מנה בבבא . ח³

ח⁴ ג⁵ מנה בסיפ

לא זוגין דמטע בטע⁶

ב מל

ז חס⁷ . ל⁸

ל ומל . ג ול בליש . ל

ח

ב⁹

ל . ל

ל . ב⁵ . ל

ב וכל בארץ דבוק
ב מ ב¹⁰ . ב . ד¹¹

Cp 10 [1]Mm 475. [2]Mm 2321. [3]Mm 224. [4]Mm 3121. [5]Mp sub loco. [6]Mm 794. [7]Mm 3633. [8]Mm 3966. [9]Mm 3375. [10]Jdc 10,4 et 1 Ch 2,22. [11]Mm 2318.

Cp 10,1 [a] prb l וּמַמְטִיר cf 𝔗 ‖ [b] l לָהֶם ‖ [c] l לְאִישׁ ‖ **2** [a] sic L, mlt Mss Edd וְ– ‖ [b] Ms ינאמון ‖ [c] prb l נִתְעוּ, prp נָסוּ vel נָעוּ ‖ [d] frt l יָנֵעוּ ‖ **3** [a–a] prb add ‖ [b] > Ms, add ‖ [c–c] prb dl m cs, gl ‖ [d] prb dl m cs, gl; al ins דֹּהַר ‖ **4/5** [a–a] frt l ויתד m cs ‖ [b–b] prb dl, gl ‖ [c–c] cj et l יִחַדּוּ יִהְיוּ ‖ [d] frt l c pc Mss כְּ cf 𝔗 ‖ [e] prb dl m cs, gl ‖ **6** [a] l וַהֲשִׁיבוֹתִים cf 𝔖𝔙; mlt Mss 𝔊 *(καὶ κατοικιῶ αὐτούς)* וְהוֹשַׁבְתִּים, sed cf 10 ‖ [b–b] prb add ‖ **8** [a–a] prb dl m cs, gl ‖ **9** [a] frt l וַאֲזָרֵם, prp וָאֶזְרֵם ‖ [b–b] dl aut בעמים aut ובמרחקים, var lect ‖ [c] prb l וְחָיוּ, prp וְחָיִיו ‖ **10** [a] frt tr ante לא (ולבנון לא), al add hab ‖ [b] frt l לא cf [a] ‖ [c] 𝔊 + *οὐδὲ εἷς*.

11 וְעָבַר[a] בַּיָּם צָרָה[b] וְהִכָּה בַיָּם גַּלִּים[c] וְהֹבִישׁוּ כָּל מְצוּלוֹת יְאֹר
וְהוּרַד גְּאוֹן אַשּׁוּר וְשֵׁבֶט מִצְרַיִם יָסוּר׃
12 וְגִבַּרְתִּים[a] בַּיהוָה וּבִשְׁמוֹ יִתְהַלָּכוּ[b] נְאֻם יְהוָה[c]׃ ס

11 1 פְּתַח לְבָנוֹן דְּלָתֶיךָ וְתֹאכַל אֵשׁ בַּאֲרָזֶיךָ׃
2 הֵילֵל בְּרוֹשׁ כִּי־נָפַל אֶרֶז אֲשֶׁר[a] אַדָּרִים שֻׁדָּדוּ
הֵילִילוּ אַלוֹנֵי בָשָׁן כִּי יָרַד יַעַר הַבָּצוּר׃
3 קוֹל יִלְלַת הָרֹעִים כִּי שֻׁדְּדָה אַדַּרְתָּם
קוֹל שַׁאֲנַת כְּפִירִים כִּי שֵׁדַּד גְּאוֹן הַיַּרְדֵּן׃ ס
4 כֹּה אָמַר יְהוָה אֱלֹהָי[a] רְעֵה אֶת־צֹאן הַהֲרֵגָה׃ 5 אֲשֶׁר קוֹנֵיהֶן
יַהַרְגֵן וְלֹא יֶאְשָׁמוּ וּמֹכְרֵיהֶן יֹאמַר[a] בָּרוּךְ יְהוָה וַאֶעְשָׁר[b] וְרֹעֵיהֶם[c] לֹא
יַחְמֹלוּ[d] עֲלֵיהֶן׃ 6 [a]כִּי לֹא אֶחְמֹל עוֹד עַל־יֹשְׁבֵי הָאָרֶץ נְאֻם־יְהוָה
וְהִנֵּה אָנֹכִי מַמְצִיא אֶת־הָאָדָם אִישׁ בְּיַד־רֵעֵהוּ[b] וּבְיַד מַלְכּוֹ וְכִתְּתוּ
אֶת־הָאָרֶץ וְלֹא אַצִּיל מִיָּדָם׃ 7 וָאֶרְעֶה אֶת־צֹאן הַהֲרֵגָה[a] לָכֵן עֲנִיֵּי
הַצֹּאן וָאֶקַּח־לִי שְׁנֵי מַקְלוֹת לְאֶחָד קָרָאתִי נֹעַם וּלְאֶחָד קָרָאתִי
חֹבְלִים[b] וָאֶרְעֶה אֶת־הַצֹּאן׃ 8 [a]וָאַכְחֵד אֶת־שְׁלֹשֶׁת הָרֹעִים בְּיֶרַח
אֶחָד[a] וַתִּקְצַר נַפְשִׁי בָּהֶם וְגַם־נַפְשָׁם בָּחֲלָה[b] בִּי׃ 9 וָאֹמַר לֹא אֶרְעֶה
אֶתְכֶם הַמֵּתָה תָּמוּת וְהַנִּכְחֶדֶת תִּכָּחֵד וְהַנִּשְׁאָרוֹת תֹּאכַלְנָה אִשָּׁה אֶת־
בְּשַׂר רְעוּתָהּ׃ 10 וָאֶקַּח אֶת־מַקְלִי אֶת־נֹעַם וָאֲגַדֵּעַ אֹתוֹ לְהָפֵר אֶת־
בְּרִיתִי[a] אֲשֶׁר כָּרַתִּי[b] אֶת־כָּל־הָעַמִּים׃ 11 וַתֻּפַר בַּיּוֹם הַהוּא וַיֵּדְעוּ
כֵּן עֲנִיֵּי[a] הַצֹּאן הַשֹּׁמְרִים אֹתִי כִּי דְבַר־יְהוָה הוּא׃ 12 וָאֹמַר אֲלֵיהֶם
אִם־טוֹב בְּעֵינֵיכֶם הָבוּ שְׂכָרִי וְאִם־לֹא חֲדָלוּ וַיִּשְׁקְלוּ אֶת־שְׂכָרִי

12Mm 2755. 13Mm 3170. Cp **11** 1Mm 2121. 2Mm 3171. 3Mm 1237. 4Mm 2534. 5Mm 3108. 6Mm 898. 7Mm 1197. 8Mm 3172. 9Mm 1377. 10Mm 3173. 11Mm 1207. 12Mm 1492. 13Mm 1629. 14Mm 3174.

11 [a] l וְעָבְרוּ ‖ [b–b] l בְּיַם מְצָרִים ‖ [c–c] add (l חֵילָה pro גלים? cf 9,4) ‖ **12** [a] l וּגְבַרְתָּם ‖ [b] l c Ms 𝔊(𝔖) וְלָלוּ– ‖ [c–c] add, an v a add? ‖ **Cp 11,2** [a] prb add cf 𝔖 ‖ **4** [a] prb l אֱלָי ‖ **5** [a] l יֹאמְרוּ cf 𝔊 *ἔλεγον* ‖ [b] l וְאַעְשְׁרָ ‖ [c] prb l c nonn Mss 𝔖 (𝔗 omnia suff m) ‖ [d] l יַחְמְלוּ cf 𝔊 *ἔπασχον* ‖ **6** [a] 6 add cf 15[a] ‖ [b] prp רֵעֵהוּ ‖ **7** [a–a] l לִכְנַעֲנֵי cf 𝔊 *(εἰς τὴν Χαναανῖτιν)* et 11 ‖ [b] prp חֲבָלִים ‖ **8** [a–a] add ‖ [b] prp גָּעֲלָה ‖ **10** [a] l בְּרִית יהוה cf 𝔖𝔗 (om suff) ‖ [b] l כָּרַת vel [כָּרַת יהוה] ‖ [c] prb l הָעָם ‖ **11** [a–a] 𝔊 *oi Χαναναῖοι*, l כְּנַעֲנֵי cf 7[a–a].

13 שְׁלֹשִׁים כָּסֶף׃ 13 וַיֹּאמֶר יְהוָה אֵלַי הַשְׁלִיכֵהוּ אֶל־הַיּוֹצֵר[a] אֶדֶר ב מל . ב
הַיְקָר אֲשֶׁר יָקַרְתִּי[b] מֵעֲלֵיהֶם וָאֶקְחָה שְׁלֹשִׁים הַכֶּסֶף וָאַשְׁלִיךְ אֹתָו ל . ב חד מל וחד חס[15]
14 בֵּית יְהוָה אֶל־הַיּוֹצֵר[a]׃ 14 וָאֲגַדֵּעַ אֶת־מַקְלִי הַשֵּׁנִי אֶת הַחֹבְלִים[a]
15 לְהָפֵר אֶת־הָאַחֲוָה בֵּין יְהוּדָה וּבֵין יִשְׂרָאֵל׃[b] ס 15 [a]וַיֹּאמֶר יְהוָה ל
16 אֵלַי עוֹד קַח־לְךָ כְּלִי רֹעֶה אֱוִלִי׃ 16 [a]כִּי הִנֵּה־אָנֹכִי מֵקִים רֹעֶה י זקף קמ בנ״ד .
ה חס[16]
בָּאָרֶץ הַנִּכְחָדוֹת[b] לֹא־יִפְקֹד הַנַּעַר[c] לֹא יְבַקֵּשׁ וְהַנִּשְׁבֶּרֶת לֹא יִרְפֶּא ל[17] .
הַנִּצָּבָה[d] לֹא יְכַלְכֵּל וּבְשַׂר הַבְּרִיאָה יֹאכֵל וּפַרְסֵיהֶן[e] יְפָרֵק׃ ס ח פסוק לא לא לא לא[18]
ד . ב[19] . ל

17 הֲוֹי רֹעִי הָאֱלִיל[a] עֹזְבִי הַצֹּאן ה[20] . ל
חֶרֶב עַל־זְרוֹעוֹ וְעַל־עֵין יְמִינוֹ ב מל[21]
זְרֹעוֹ יָבוֹשׁ תִּיבָשׁ [b]וְעֵין יְמִינוֹ[b] כָּהֹה תִכְהֶה׃[c] ס ל מל . ח[22] . ל

ס[פ] 12 1 מַשָּׂא דְּבַר־יְהוָה עַל־יִשְׂרָאֵל נְאֻם־יְהוָה מא
נֹטֵה שָׁמַיִם וְיֹסֵד אָרֶץ וְיֹצֵר רוּחַ־אָדָם בְּקִרְבּוֹ׃ פ יו״ד[2] קמ וכל אתנח וס״פ דכות׳ ב מ ד . ל חס[1]
2 הִנֵּה אָנֹכִי שָׂם אֶת־יְרוּשָׁלַם סַף־רַעַל לְכָל־הָעַמִּים סָבִיב [ba]וְגַם ל
3 עַל־יְהוּדָה יִהְיֶה בַּמָּצוֹר[b] עַל־יְרוּשָׁלַם[ac]׃ 3 וְהָיָה בַּיּוֹם־הַהוּא אָשִׂים
אֶת־יְרוּשָׁלַם אֶבֶן מַעֲמָסָה לְכָל־הָעַמִּים כָּל־עֹמְסֶיהָ שָׂרוֹט יִשָּׂרֵטוּ ל
4 [a]וְנֶאֶסְפוּ עָלֶיהָ כֹּל גּוֹיֵי הָאָרֶץ[a]׃ 4 בַּיּוֹם הַהוּא נְאֻם־יְהוָה אַכֶּה כָּל־ ד . ג מל וכל אוריית דכות[3]
סוּס[a] בַּתְּמָהוֹן וְרֹכְבוֹ בַּשִּׁגָּעוֹן [a]וְעַל־בֵּית יְהוּדָה אֶפְקַח אֶת־עֵינַי[a] וְכֹל ל . ל
5 סוּס[b] הָעַמִּים אַכֶּה בְּעִוָּרוֹן׃ 5 וְאָמְרוּ אַלְפֵי[a] יְהוּדָה בְּלִבָּם אַמְצָה ל . ט . ה חס בלישׁ . ל
6 [b]לִי יֹשְׁבֵי[b] יְרוּשָׁלַם בַּיהוָה צְבָאוֹת אֱלֹהֵיהֶם׃ 6 [a]בַּיּוֹם הַהוּא אָשִׂים ה חס בלישׁ . ל
אֶת־אַלְפֵי[b] יְהוּדָה כְּכִיּוֹר אֵשׁ בְּעֵצִים וּכְלַפִּיד אֵשׁ בְּעֹמִיר וְאָכְלוּ
עַל־יָמִין וְעַל־שְׂמֹאול אֶת־כָּל־הָעַמִּים סָבִיב[a] וְיָשְׁבָה יְרוּשָׁלַם עוֹד
תַּחְתֶּיהָ בִּירוּשָׁלָם׃[c] פ

[15] Mm 1105. [16] Mm 3383. [17] Mp sub loco. [18] Mm 3132. [19] Mm 2927. [20] Mm 3232. [21] Mm 3175. [22] Mm 3900. Cp 12 [1] Mp sub loco. [2] Mm 1234. [3] Mm 2656.

13 [a] prp הָאוֹצָר cf S, 1 𝔏 ‖ [b] prp יִקָּרְתִּי ‖ **14** [a] prp חֲבָלִים ‖ [b] cf 13,7[a] ‖ **15/16** [a] 15sq add una c 6 ‖ [b] l הַנִּכְחֶדֶת ‖ [c] l הַנַּעֲדֶרֶת ‖ [d] crrp? prp הַנִּצְבָה vel הָרְעֵבָה ‖ [e] prb l וּפַרְצֵיהֶן ‖ **17** [a] prp הָאוֹיְלִי cf S𝔗 ‖ [b–b] frt l m cs וְעֵינוֹ ‖ [c] cf 13,7[a] ‖ **Cp 12,2** [a–a] 2b. 3b. 4bα. 6a prb add ‖ [b–b] textus mixtus ex וגם על־יהודה יהיה מצור (cf 𝔊S) et וגם יהודה יהיה במצור (cf 𝔗Y) ‖ [c–c] gl vel var lect ‖ **3** [a–a] cf 2[a] ‖ **4** [a–a] cf 2[a] ‖ [b] add ‖ **5** [a] prb l אַלְפֵי ‖ [b–b] l c Ms 𝔗 לִישְׁבֵי ‖ **6** [a–a] cf 2[a] ‖ [b] cf 5[a] ‖ [c] > Ms 𝔊*, dl; prp בְּשָׁלוֹם.

ב חד חס וחד מל׳. כצ׳ 5

7 [a]וְהוֹשִׁ֣יעַ יְהוָ֗ה אֶת־אָהֳלֵ֤י יְהוּדָה֙ בָּרִ֣אשֹׁנָ֔ה לְמַ֥עַן לֹא־תִגְדַּ֛ל 7
ב חס בסיפ. ז 8 תִּפְאֶ֣רֶת בֵּית־דָּוִ֔יד וְתִפְאֶ֖רֶת יֹשֵׁ֣ב[b] יְרוּשָׁלַ֑͏ִם עַל־יְהוּדָֽה׃ 8 [a]בַּיּ֣וֹם
מ״ס מל בנביא. ז 9 הַה֗וּא יָגֵ֤ן יְהוָה֙ בְּעַד֙ יוֹשֵׁ֣ב[b] יְרוּשָׁלַ֔͏ִם וְהָיָ֣ה הַנִּכְשָׁ֔ל בָּהֶ֖ם [c]בַּיּ֣וֹם הַה֑וּא[c]
ג מיחד וכל עשייה דכות[6]. ב[7]. ג[8] כְּדָוִ֗יד וּבֵית֙ דָּוִ֣יד כֵּֽאלֹהִ֔ים [d]כְּמַלְאַ֥ךְ יְהוָ֖ה[d] לִפְנֵיהֶֽם׃
9 וְהָיָ֣ה בַּיּ֣וֹם הַה֗וּא אְבַקֵּ֛שׁ לְהַשְׁמִ֥יד אֶת־כָּל־הַגּוֹיִ֖ם הַבָּאִ֥ים עַל־ 9
מ״ס מל בנביא. ז 10 יְרוּשָׁלָֽ͏ִם׃ 10 וְשָׁפַכְתִּ֞י עַל־בֵּ֣ית דָּוִ֗יד וְעַל֙ יוֹשֵׁ֣ב[a] יְרוּשָׁלַ֔͏ִם רֽוּחַ חֵ֥ן 10
ב[a] וְתַחֲנוּנִ֑ים וְהִבִּ֣יטוּ [b]אֵלַ֗י אֵ֚ת[b] אֲשֶׁר־דָּקָ֣רוּ וְסָפְדוּ֩ עָלָ֨יו כִּמְסִפֵּ֤ד עַל־
ל. ל הַיָּחִיד֙ וְהָמֵ֣רּ[c] עָלָ֔יו כְּהָמֵ֖ר עַל־הַבְּכֽוֹר׃ 11 בַּיּ֣וֹם הַה֗וּא יִגְדַּ֛ל הַמִּסְפֵּ֖ד 11
ג. ל בִּירוּשָׁלַ֑͏ִם כְּמִסְפַּ֤ד הֲדַד־רִמּוֹן֙ בְּבִקְעַ֣ת מְגִדּ֔וֹן׃ 12 וְסָפְדָ֥ה הָאָ֖רֶץ 12
ט מִשְׁפָּח֣וֹת מִשְׁפָּחֹ֔ות לְבַ֖ד מִשְׁפַּ֣חַת בֵּית־דָּוִ֑יד לְבָד֙ וְנִשֵּׁיהֶ֣ם לְבָ֔ד וְנִשֵּׁיהֶ֖ם לְבָֽד׃
ט מִשְׁפַּ֣חַת בֵּית־נָתָ֔ן לְבָ֖ד וְנִשֵּׁיהֶ֑ם לְבָֽד׃ 13 מִשְׁפַּ֣חַת בֵּית־לֵוִ֔י לְבָ֖ד 13
ט. ט וְנִשֵּׁיהֶ֣ם לְבָ֔ד מִשְׁפַּ֣חַת הַשִּׁמְעִ֑י[a] לְבָ֖ד וְנִשֵּׁיהֶ֥ם לְבָֽד׃ 14 כֹּ֚ל הַמִּשְׁפָּח֔וֹת 14
ב חס. ב חס. ט הַנִּשְׁאָר֔וֹת מִשְׁפָּחֹ֖ות מִשְׁפָּחֹ֑ות לְבָ֖ד וְנִשֵּׁיהֶ֥ם לְבָֽד׃ ס **13** 1 **13** בַּיּ֣וֹם
ל. ל. ג בלישׁ וחד מן ג׳ חס בלישׁ. ו הַה֗וּא יִהְיֶ֤ה מָקֹור֙ נִפְתָּ֣ח לְבֵ֣ית דָּוִ֔יד [a]וְלִישְׁבֵ֖י יְרוּשָׁלַ֑͏ִם לְחַטָּ֥את[b]
וְלִנָּדָֽה׃[a]
כו 2 וְהָיָ֣ה׀ בַּיּ֣וֹם הַה֗וּא נְאֻם֙ יְהוָ֣ה צְבָאֹ֔ות אַכְרִ֛ית אֶת־שְׁמֹ֥ות 2
ו הָעֲצַבִּ֖ים מִן־הָאָ֑רֶץ וְלֹ֥א יִזָּכְר֖וּ עֹ֑וד וְגַ֨ם אֶת־הַנְּבִיאִ֜ים וְאֶת־רֽוּחַ
ב. ג הַטֻּמְאָ֣ה אַעֲבִ֔יר מִן־הָאָֽרֶץ׃ 3 וְהָיָ֗ה כִּֽי־יִנָּבֵ֤א אִישׁ֙ עֹ֔וד וְאָמְר֥וּ אֵלָ֖יו 3
ב אָבִ֣יו וְאִמּ֑וֹ יְלִדָ֖יו לֹ֣א תִחְיֶ֔ה כִּ֥י שֶׁ֛קֶר דִּבַּ֥רְתָּ בְּשֵׁ֖ם יְהוָ֑ה וּדְקָרֻ֤הוּ
ז מל[2]. ב. ו בטע בסיפ אָבִ֣יו וְאִמּ֔וֹ יְלִדָ֖יו בְּהִנָּבְאֹֽו׃ 4 וְהָיָ֣ה׀ בַּיּ֣וֹם הַה֗וּא יֵבֹ֙שׁוּ֙ הַנְּבִיאִ֔ים 4
ל. ל. ז בסיפ אִ֚ישׁ מֵחֲזֹנֹ֔ו בְּהִנָּבְאֹ֖תֹו[a] וְלֹ֣א יִלְבְּשׁ֔וּ אַדֶּ֥רֶת שֵׂ֖עָר לְמַ֥עַן כַּחֵֽשׁ׃ 5 וְאָמַ֕ר 5
ב. א[a]. ל לֹ֥א נָבִ֖יא אָנֹ֑כִי אִישׁ־עֹבֵ֣ד אֲדָמָ֔ה אָנֹ֕כִי כִּֽי־[a]אָדָ֥ם הִקְנָ֖נִי מִנְעוּרָֽי׃
ז בסיפ. ל. א[a]. ל מל וכל חלים דכות ב מ ה חס. ז בסיפ. ל 6 וְאָמַ֣ר אֵלָ֗יו מָזֹּ֙את֙ הַמַּכֹּ֣ות הָאֵ֔לֶּה בֵּ֥ין יָדֶ֖יךָ וְאָמַ֑ר אֲשֶׁ֥ר הֻכֵּ֖יתִי בֵּ֥ית 6
מְאַהֲבָֽי׃ ס

[4]Mm 3176 contra textum. [5]Mm 1743. [6]Mm 1654. [7]Mm 4092. [8]Mm 21. [9]Mm 3177. Cp 13 [1]Mm 2747. [2]Mm 1483. [3]Mm 512. [4]Mm 477.

7/8 [a] 7sq prb add ‖ [b] prb l c nonn Mss Vrs יֹשְׁבֵי ‖ [c–c] add? ‖ [d–d] frt gl ‖ **10** [a] prb l c mlt Mss Vrs יֹשְׁבֵי ‖ [b–b] var lect; l ־אֵלַי vel ־אֵלָי ‖ [c] l והמרו ‖ **13** [a] frt l c 2 Mss ֽ֥ בֵּית־שִׁמְעִי ‖ **Cp 13,1** [a–a] > 𝔊* ‖ [b] prp לחטאת ‖ **4** [a] l בהנבאו ‖ **5** [a–a] l אֲדָמָה קִנָּנִי.

7 [a] חָרֶב עוּרִי עַל־רֹעִי וְעַל־גֶּבֶר עֲמִיתִי נְאֻם יְהוָה צְבָאוֹת ה חרב על[5]. ה[6]. כו
הַךְ[b] אֶת־הָרֹעֶה וּתְפוֹצֶינָה הַצֹּאן וַהֲשִׁבֹתִי יָדִי עַל־הַצְּעָרִים[c]: כ. ל[7]
8 [a] וְהָיָה בְּכָל־הָאָרֶץ נְאֻם־יְהוָה פִּי־שְׁנַיִם בָּהּ[b] יִכָּרְתוּ יִגְוָעוּ[c] ג
[וְהַשְּׁלִשִׁית יִוָּתֵר בָּהּ:
9 [a] וְהֵבֵאתִי אֶת־הַשְּׁלִשִׁית בָּאֵשׁ וּצְרַפְתִּים כִּצְרֹף אֶת־הַכֶּסֶף ל. ב
הַוא וְיִקְרָא בִשְׁמִי וַאֲנִי אֶעֱנֶה אֹתוֹ [וּבְחַנְתִּים כִּבְחֹן אֶת־הַזָּהָב ב[8]. ו[9]
אָמַרְתִּי[b] עַמִּי הוּא וְהוּא יֹאמַר יְהוָה[c] אֱלֹהָי: ס ל

14 1 הִנֵּה יוֹם־בָּא לַיהוָה[a] וְחֻלַּק שְׁלָלֵךְ בְּקִרְבֵּךְ: ל[1]
2 וְאָסַפְתִּי[a] אֶת־כָּל־הַגּוֹיִם וְ אֶל־יְרוּשָׁלַם לַמִּלְחָמָה יג[2] וכל עזרא דכות ב מ א
וְנִלְכְּדָה הָעִיר וְנָשַׁסּוּ הַבָּתִּים וְהַנָּשִׁים תִּשָּׁגַלְנָה ל. תשכבנה ק
וְיָצָא חֲצִי הָעִיר בַּגּוֹלָה וְיֶתֶר הָעָם לֹא יִכָּרֵת מִן־הָעִיר:
3 וְיָצָא יְהוָה וְנִלְחַם [a]בַּגּוֹיִם הָהֵם[a] כְּיוֹם הִלָּחֲמוֹ בְּיוֹם קְרָב: ה[3]. יא[4]
4 וְעָמְדוּ רַגְלָיו [a]בַּיּוֹם־הַהוּא[a] עַל־הַר הַזֵּתִים [מֵחֲצִיוֹ
[b]אֲשֶׁר עַל־פְּנֵי יְרוּשָׁלַם[b] מִקֶּדֶם[b] וְנִבְקַע הַר הַזֵּתִים
[c]מִזְרָחָה וָיָמָּה גַּיְא גְּדוֹלָה מְאֹד וּמָשׁ חֲצִי הָהָר צָפוֹנָה וְחֶצְיוֹ־נֶגְבָּה: ג[5]. ל. יג. כז
5 וְנַסְתֶּם[d] גֵּיא־הָרַי[e] כִּי־יִגַּיע [e]גֵּי־הָרִים[e] [f]אֶל־אָצַל[f] [g]וְנַסְתֶּם כַּאֲשֶׁר ג[6]. ט כת[7]. ג[8]. ג[9]
נַסְתֶּם מִפְּנֵי הָרַעַשׁ בִּימֵי עֻזִּיָּה מֶלֶךְ־יְהוּדָה[g]
וּבָא יְהוָה אֱלֹהָי[h] כָּל־קְדֹשִׁים עִמָּךְ[k]: ל
6 וְהָיָה בַּיּוֹם הַהוּא לֹא־יִהְיֶה אוֹר[a] [b]יְקָרוֹת יִקְפָּאוֹן[b]: וקפאון ק
7 וְהָיָה יוֹם־אֶחָד [a]הוּא יִוָּדַע לַיהוָה[a] לֹא־יוֹם וְלֹא־לָיְלָה ו
וְהָיָה לְעֵת־עֶרֶב יִהְיֶה־אוֹר:
8 וְהָיָה [b]בַּיּוֹם הַהוּא יֵצְאוּ מַיִם־חַיִּים מִירוּשָׁלַם ו בטע בסיס. יד[9]

[5]Mm 2748. [6]Mm 3232. [7]Mp sub loco. [8]Mm 3178. [9]Mm 1904. Cp 14 [1]Mm 3816. [2]Mm 2682. [3]Mm 373. [4]Mm 1630. [5]Mm 89. [6]Mm 819. [7]Mm 3989. [8]Mm 4055. [9]Mm 98.

7 [a] 7–9 tr al post 11,14 al post 11,17 ‖ [b] prb l m cs הַכֵּה אַכֶּה cf $\mathfrak{G}^{Mss}$ *(πατάξω)* 𝔄 Arm Mt 26,31 ‖ [c] prp הַצְּעָרִים ‖ **8** [a] cf 7[a] ‖ [b] > $\mathfrak{G}$* ‖ [c] frt l c mlt Mss וְיִגּוֹעַר (hpgr) cf $\mathfrak{GSTV}$ ‖ **9** [a] cf 7[a] ‖ [b] $\mathfrak{GS}$ pr cop, l וְאֹ ‖ [c] > pc Mss, frt dl ‖ **Cp 14, 1** [a] frt l לִי cf 2 ואספתי, sed etiam 2[a] ‖ **2** [a] prp [יהוה]ואָסַף, frt l ואסְפוּ ‖ **3** [a–a] prb add ‖ **4/5** [a–a] prb add ‖ [b–b] prb add ‖ [c–c] prb add ‖ [d] l c pc Mss $\mathfrak{G}\sigma'\mathfrak{T}$ וְנַסְתֶּם ‖ [e–e] prb l גֵּי(א)־חִצֵּם ‖ [f–f] prb l אל־אֶצְלוֹ ‖ [g–g] add ‖ [h] pc Mss אלהים, frt l אלהַיִךְ (hpgr cf 1) vel c Ms [אלהי ישראל ‖ [i] l c mlt Mss $\mathfrak{GSTV}^{Mss}$ וְכל ‖ [k] l c mlt Mss Vrs עִמּוֹ ‖ **6** [a] l קוֹר cf Gn 8,22 ‖ [b–b] $\mathfrak{G}$ *καὶ ψύχη καὶ πάγος*, l וְקָרוֹת וְקִפָּאון cf $\sigma'\mathfrak{STV}$ ‖ **7** [a–a] add.

חֲצִיָּם אֶל־הַיָּם הַקַּדְמוֹנִי וְחֲצִיָּם אֶל־הַיָּם הָאַחֲרוֹן
בַּקַּיִץ וּבֶחֹרֶף יִהְיֶה׃[a]
9 וְהָיָה יְהוָה לְמֶלֶךְ עַל־כָּל־הָאָרֶץ
בַּיּוֹם הַהוּא יִהְיֶה יְהוָה אֶחָד וּשְׁמוֹ אֶחָד׃
10 יִסּוֹב[a] כָּל־הָאָרֶץ כָּעֲרָבָה מִגֶּבַע לְרִמּוֹן נֶגֶב [b]יְרוּשָׁלִַם וְרָאֲמָה[b]
וְיָשְׁבָה תַחְתֶּיהָ לְמִשְׁעַר [c]בִּנְיָמִן[c] עַד־מְקוֹם שַׁעַר הָרִאשׁוֹן[c] עַד־שַׁעַר
הַפִּנּוֹת וּמִגְדַּל[d] חֲנַנְאֵל עַד יִקְבֵי הַמֶּלֶךְ׃ 11 [a]וְיָשְׁבוּ[b] בָּהּ[a]
וְחֵרֶם לֹא יִהְיֶה־עוֹד וְיָשְׁבָה יְרוּשָׁלִַם לָבֶטַח׃
12 וְזֹאת | תִּהְיֶה הַמַּגֵּפָה אֲשֶׁר יִגֹּף יְהוָה אֶת־כָּל־הָעַמִּים אֲשֶׁר
צָבְאוּ עַל־יְרוּשָׁלִַם הָמֶק[a] | בְּשָׂרוֹ וְהוּא עֹמֵד עַל־רַגְלָיו וְעֵינָיו
תִּמַּקְנָה בְּחֹרֵיהֶן וּלְשׁוֹנוֹ תִּמַּק בְּפִיהֶם[b]׃
13 וְהָיָה בַּיּוֹם הַהוּא תְּהִיֶּה מְהוּמַת־יְהוָה רַבָּה בָּהֶם
וְהֶחֱזִיקוּ אִישׁ יַד[a] רֵעֵהוּ וְעָלְתָה יָדוֹ עַל־יַד רֵעֵהוּ׃
14 [a]וְגַם־יְהוּדָה תִּלָּחֵם בִּירוּשָׁלִַם[a]
וְאֻסַּף חֵיל כָּל־הַגּוֹיִם סָבִיב זָהָב וָכֶסֶף וּבְגָדִים לָרֹב מְאֹד׃
15 וְכֵן תִּהְיֶה מַגֵּפַת הַסּוּס הַפֶּרֶד הַגָּמָל וְהַחֲמוֹר וְכָל־הַבְּהֵמָה
אֲשֶׁר יִהְיֶה בַּמַּחֲנוֹת הָהֵמָּה כַּמַּגֵּפָה הַזֹּאת׃
16 וְהָיָה כָּל־הַנּוֹתָר מִכָּל־הַגּוֹיִם הַבָּאִים עַל־יְרוּשָׁלִַם
וְעָלוּ מִדֵּי שָׁנָה בְשָׁנָה לְהִשְׁתַּחֲוֹת לְמֶלֶךְ יְהוָה צְבָאוֹת
וְלָחֹג אֶת־חַג הַסֻּכּוֹת׃
17 וְהָיָה אֲשֶׁר לֹא־יַעֲלֶה מֵאֵת מִשְׁפְּחוֹת הָאָרֶץ אֶל־יְרוּשָׁלִַם
לְהִשְׁתַּחֲוֹת לְמֶלֶךְ יְהוָה צְבָאוֹת וְלֹא עֲלֵיהֶם יִהְיֶה הַגָּשֶׁם׃
18 וְאִם־מִשְׁפַּחַת מִצְרַיִם לֹא־תַעֲלֶה וְלֹא בָאָה [a]וְלֹא עֲלֵיהֶם[a] תִּהְיֶה
הַמַּגֵּפָה אֲשֶׁר יִגֹּף יְהוָה אֶת־הַגּוֹיִם [b]אֲשֶׁר לֹא יַעֲלוּ לָחֹג אֶת־חַג

ד מל
ל
ו[10]. כט וכל משיחה מצרים אשור ישראל דכות[11]. f וכל חלים דכות ב מ ב
ג. ל
ל. ל. סד
ל. ז[12]. ל
כה יו[13] מגה ר״פ
ל. ד. יא
ל. ל. ז מל בלש
ג
ה ר״פ בסיפ וכל וגם אני וגם אנכי בסיפ דכות[14]
ב וחס[15]. ה[16]
ל. יב[17]
כט וכל משיחה מצרים אשור ישראל דכות[11]
ל
ג בטע ר״פ בסיפ. ל. יא[18] וכל כל אלה בני דכות ב מ ב. יג[19] וכל עזרא דכות ב מ א
כט וכל משיחה מצרים אשור ישראל דכות[11]
ג ר״פ בסיפ[20]. ב פסוק לא ולא ולא לא. יא[21] בטע וכל מלכים ויחזק דכות ב מ ב

[10] Mm 2154. [11] Mm 958. [12] Mm 1330. [13] Mm 856. [14] Mm 3167. [15] Mm 2332. [16] Mm 3179. [17] Mm 891. [18] Mm 3361. [19] Mm 2682. [20] Mm 3075. [21] Mm 279.

8 [a] prp יהיו vel יְחִיו ‖ **10** [a] frt l תְּסוֹב vel תִּסּוֹב ‖ [b–b] l וראמה vel וירושלם; tr ˆ ad תחתיה ‖ [c–c] gl ad vb sqq, prb dl ‖ [d] l c 𝔠 mlt Mss 𝔖𝔙 וממגדל ‖ **11** [a–a] cj c 10 ‖ [b] 𝔊* *κατοικήσουσιν*, l יֵשְׁבוּ ‖ **12** [a] frt l הַמַּק יַמַּק, prp הַמֵּק יַמֵּק ‖ [b] l בפיהו cf 𝔙 ‖ **13** [a] frt l c mlt Mss יַד cf 𝔗 ‖ **14** [a–a] prb add ‖ **18** [a–a] l c pc Mss 𝔊𝔖 עליהם(ן) cf 𝔗 ‖ [b–b] dl, homark ex 19.

הַסֻּכּוֹת[b] : 19 זֹאת תִּהְיֶה חַטַּאת מִצְרַיִם וְחַטַּאת כָּל־הַגּוֹיִם אֲשֶׁר ל
לֹא יַעֲלוּ לָחֻג אֶת־חַג הַסֻּכּוֹת :
20 בַּיּוֹם הַהוּא יִהְיֶה עַל־[a]מְצִלּוֹת הַסּוּס קֹדֶשׁ לַיהוָה וְהָיָה ל
הַסִּירוֹת בְּבֵית יְהוָה כַּמִּזְרָקִים לִפְנֵי הַמִּזְבֵּחַ : 21 וְהָיָה כָּל־ לט ל . ג בטע ר״פ בסיפ
סֹ 22א
סִיר בִּירוּשָׁלַם וּבִיהוּדָה קֹדֶשׁ לַיהוָה צְבָאוֹת וּבָאוּ כָּל־ ה 23
הַזֹּבְחִים וְלָקְחוּ מֵהֶם וּבִשְּׁלוּ בָהֶם וְלֹא־יִהְיֶה כְּנַעֲנִי עוֹד ב 24
בְּבֵית־יְהוָה צְבָאוֹת בַּיּוֹם הַהוּא : לט

סכום הפסוקים
מאתים
ואחד עשר

MALEACHI מלאכי

1 1 מַשָּׂא דְּבַר־יְהוָה אֶל־יִשְׂרָאֵל בְּיַד מַלְאָכִי[a] : מא . ז[1] וכל משחתיך למלך רכות ב מ א . ב[2]
2 אֲהַבְתִּי אֶתְכֶם אָמַר יְהוָה וַאֲמַרְתֶּם בַּמָּה אֲהַבְתָּנוּ [עֵשָׂו שָׁנָא אָחִי ח קמ[3]
הֲלוֹא־אָח עֵשָׂו לְיַעֲקֹב [a]נְאֻם־יְהוָה וָאֹהַב אֶת־יַעֲקֹב : 3 וְאֶת־ ל . ג[4]
וְאֶשְׂנֵא אֶת־הָרָיו שְׂמָמָה וְאֶת־נַחֲלָתוֹ [a]לְתַנּוֹת מִדְבָּר : ט[5] . ב
4 כִּי־תֹאמַר אֱדוֹם רֻשַּׁשְׁנוּ וְנָשׁוּב וְנִבְנֶה חֳרָבוֹת ל . ל
כֹּה אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת הֵמָּה יִבְנוּ וַאֲנִי אֶהֱרֹס ג מל בלישׁ[6]
וְקָרְאוּ לָהֶם גְּבוּל רִשְׁעָה וְהָעָם אֲשֶׁר־זָעַם יְהוָה עַד־עוֹלָם :
5 וְעֵינֵיכֶם תִּרְאֶינָה וְאַתֶּם תֹּאמְרוּ יִגְדַּל יְהוָה מֵעַל לִגְבוּל[a] ב חד ח׳ וחד מל[7] . ל
יִשְׂרָאֵל : [
6 בֵּן יְכַבֵּד אָב וְעֶבֶד אֲדֹנָיו
וְאִם־אָב אֲנִי אַיֵּה כְבוֹדִי ח פסוק ואם ואם[8]
וְאִם־אֲדוֹנִים אֲנִי אַיֵּה מוֹרָאִי ו מל בלישׁ[9] . ל
אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת לָכֶם הַכֹּהֲנִים בּוֹזֵי שְׁמִי ב[10]

22 Mp sub loco. 23 Mm 2147. 24 Mm 3180.
Cp 1 1 Mm 1021. 2 Mm 3181. 3 Mm 96. 4 Mm 1378. 5 Mm 1918. 6 Mm 2454. 7 Mm 2926. 8 Mm 4191. 9 Mm 3182. 10 Mm 3183.

20 a prp c pc Mss -כָּל.
Cp 1,1 a 𝔊 *ἀγγέλου αὐτοῦ*, + *θέσθε δὴ ἐπὶ τὰς καρδίας ὑμῶν* ex Hag 2,15.18 ‖ **2** a–a dl m cs ‖ **3** a frt 1 נָתַתִּי, prp נוֹת cf 𝔖 ‖ **5** a frt 1 c pc Mss גבול, dttg.

וַאֲמַרְתֶּם בַּמֶּה בְזִינוּ אֶת־שְׁמֶךָ׃
7 מַגִּישִׁים עַל־מִזְבְּחִי לֶחֶם מְגֹאָל ג11 ב חס׳ רחד מל׳ ח12
וַאֲמַרְתֶּם בַּמֶּה גְאַלְנוּךָ[a] ל
בֶּאֱמָרְכֶם שֻׁלְחַן יְהוָה נִבְזֶה הוּא׃
8 וְכִי־תַגִּשׁוּן עִוֵּר לִזְבֹּחַ אֵין רָע ב ר״פ בסיפ וכי וכי13 . יו מ״פ אין אין
וְכִי תַגִּישׁוּ פִּסֵּחַ וְחֹלֶה אֵין רָע [צְבָאוֹת[b]׃ ל
הַקְרִיבֵהוּ נָא לְפֶחָתֶךָ הֲיִרְצְךָ[a] אוֹ הֲיִשָּׂא פָנֶיךָ[b] אָמַר יְהוָה ל . ב
9 וְעַתָּה חַלּוּ־נָא פְּנֵי־אֵל וִיחָנֵּנוּ[a] כ בטע׳ . ל
מִיֶּדְכֶם הָיְתָה זֹּאת הֲיִשָּׂא מִכֶּם פָּנִים[b] אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת[b]׃ ב
10 מִי גַם־בָּכֶם וְיִסְגֹּר דְּלָתַיִם וְלֹא־תָאִירוּ מִזְבְּחִי חִנָּם ל . ח12
אֵין־לִי חֵפֶץ בָּכֶם[a] אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת[a] וּמִנְחָה לֹא־אֶרְצֶה
[מִיֶּדְכֶם׃
11 [a]כִּי מִמִּזְרַח־שֶׁמֶשׁ וְעַד־מְבוֹאוֹ גָּדוֹל שְׁמִי בַּגּוֹיִם ל . ד ג מל וחד חס׳14
וּבְכָל־מָקוֹם מֻקְטָר מֻגָּשׁ לִשְׁמִי וּמִנְחָה[b] טְהוֹרָה כִּי־גָדוֹל שְׁמִי ל . ל . ה15
בַּגּוֹיִם אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת׃ 12 [a]וְאַתֶּם מְחַלְּלִים אוֹתוֹ בֶּאֱמָרְכֶם ג16 . כד מל ד מנה בתרי עשר
שֻׁלְחַן אֲדֹנָי מְגֹאָל הוּא [b]וְנִיבוֹ נִבְזֶה[b] אָכְלוֹ[c]׃ 13 [a]וַאֲמַרְתֶּם הִנֵּה ל
מַתְּלָאָה וְהִפַּחְתֶּם אוֹתוֹ[b] אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת וַהֲבֵאתֶם גָּזוּל[c] ל . ל . כד מל ד מנה בתרי עשר
וְאֶת[d]־הַפִּסֵּחַ וְאֶת־הַחוֹלָה וַהֲבֵאתֶם אֶת־הַמִּנְחָה הַאֶרְצֶה אוֹתָהּ ב מל17 . ל . יב18 מל וכל יהרשע שפטים ויחזק דכות׳ ב מ ג
מִיֶּדְכֶם אָמַר יְהוָה[e]׃ ס כ19 ס״פ ג20 מנה בלישׁ ובסיפ
14 [a]וְאָרוּר נוֹכֵל וְיֵשׁ בְּעֶדְרוֹ זָכָר[b] וְנֹדֵר וְזֹבֵחַ מָשְׁחָת לַאדֹנָי[c] כִּי ג21 . ב . ז כת׳ א22
מֶלֶךְ גָּדוֹל אָנִי אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת וּשְׁמִי נוֹרָא בַּגּוֹיִם׃
2 1 וְעַתָּה אֲלֵיכֶם הַמִּצְוָה הַזֹּאת הַכֹּהֲנִים׃
2 [a]אִם־לֹא תִשְׁמָעוּ וְאִם־לֹא תָשִׂימוּ עַל־לֵב לָתֵת כָּבוֹד לִשְׁמִי ח׳ ר״פ וכל איוב דכות׳ ב מ ב . יז מ״פ
אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת וְשִׁלַּחְתִּי בָכֶם אֶת־הַמְּאֵרָה וְאָרוֹתִי אֶת־ ג . ל

11 Mm 2053. 12 Mm 2410. 13 Mm 3157. 14 Mm 3372. 15 Mm 1140. 16 Mm 1872. 17 Mm 3934. 18 Mm 1009. 19 Mm 2481. 20 Mm 2379. 21 Mm 3184. 22 Mm 2305. Cp 2 1 Mm 3185.

7 [a] Θ *ἠλισγήσαμεν αὐτούς*, 1 גאלנוהו ‖ 8 [a] $\mathfrak{G}^{Mss}(\mathfrak{V})$ *εἰ προσδέξεται αὐτό*, frt 1 הירצהו ‖ [b–b] dl m cs ‖ 9 [a] sic L, mlt Mss Edd ונו– ‖ [b–b] dl ‖ 10 [a–a] add ‖ 11 [a] 11—13 prb add ‖ [b] prp מנחה ‖ 12 [a] cf 11[a] ‖ [b–b] prb l ונבזה (ניבו ortum ex dttg נב) cf $\mathfrak{S}\mathfrak{C}$ ‖ [c] prp לוֹ כֶּלְ ‖ 13 [a] cf 11[a] ‖ [b] l אותי (Tiq soph) ‖ [c] add; prp את־הגזול (sed cf [d]), al add hab (והבאתם את־ה) ואת־הפסח ואת־החולה ‖ [d] l c mlt Mss Edd את cf $\mathfrak{S}$ ‖ [e] frt ins c pc Mss $\mathfrak{G}\mathfrak{S}^{W}$ צבאות ‖ 14 [a] 14 add ‖ [b] prp זָכָה ‖ [c] prp c mlt Mss ליהוה vel לי ‖ **Cp 2,2** [a] 2 add.

בִּרְכוֹתֵיכֶם[b] וְגַם אֲרוֹתִיהָ כִּי אֵינְכֶם שָׂמִים עַל־לֵב׃ ל

3 הִנְנִי גֹעֵר[a] לָכֶם אֶת־הַזֶּרַע[b] וְזֵרִיתִי פֶּרֶשׁ עַל־פְּנֵיכֶם ב חד מל וחד חס . ג²

פֶּרֶשׁ חַגֵּיכֶם[c] וְנָשָׂא אִתְּכֶם אֵלָיו[d]׃ ג². יז

4 וְיִדַעְתֶּם כִּי[a] שִׁלַּחְתִּי אֲלֵיכֶם אֶת הַמִּצְוָה הַזֹּאת

לִהְיוֹת[b] בְּרִיתִי אֶת־לֵוִי אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת׃ ל

5 בְּרִיתִי הָיְתָה אִתּוֹ הַחַיִּים וְהַשָּׁלוֹם וָאֶתְּנֵם־לוֹ נ

מוֹרָא[a] וַיִּירָאֵנִי וּמִפְּנֵי שְׁמִי נִחַת[b] הוּא׃

6 תּוֹרַת אֱמֶת הָיְתָה בְּפִיהוּ וְעַוְלָה לֹא־נִמְצָא בִּשְׂפָתָיו כג ול בליש בסיפ . ב

בְּשָׁלוֹם וּבְמִישׁוֹר הָלַךְ אִתִּי וְרַבִּים הֵשִׁיב מֵעָו�special ג[a] מל ול בסיפ . ו[b]

7 [a]כִּי־שִׂפְתֵי כֹהֵן יִשְׁמְרוּ־דַעַת וְתוֹרָה יְבַקְשׁוּ מִפִּיהוּ ה[a] . כג ול בליש

כִּי מַלְאַךְ יְהוָה־צְבָאוֹת הוּא׃

8 וְאַתֶּם סַרְתֶּם מִן־הַדֶּרֶךְ הִכְשַׁלְתֶּם רַבִּים בַּתּוֹרָה

שִׁחַתֶּם בְּרִית הַלֵּוִי אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת׃ ל

9 וְגַם־אֲנִי נָתַתִּי אֶתְכֶם נִבְזִים וּשְׁפָלִים לְכָל־הָעָם[a] ל . ל

כְּפִי אֲשֶׁר[b] אֵינְכֶם שֹׁמְרִים אֶת־דְּרָכַי וְנֹשְׂאִים פָּנִים בַּתּוֹרָה׃ פ ל

10 הֲלוֹא אָב אֶחָד לְכֻלָּנוּ הֲלוֹא אֵל אֶחָד בְּרָאָנוּ ב . ל

מַדּוּעַ נִבְגַּד[a] אִישׁ בְּאָחִיו לְחַלֵּל בְּרִית אֲבֹתֵינוּ׃

11 בָּגְדָה[a] יְהוּדָה וְתוֹעֵבָה נֶעֶשְׂתָה[b] בְּיִשְׂרָאֵל וּ[b]בִירוּשָׁלָם נא

כִּי[c] חִלֵּל יְהוּדָה קֹדֶשׁ יְהוָה אֲשֶׁר אָהֵב[d] וּבָעַל בַּת־אֵל נֵכָר׃ ט[a] . ל

12 יַכְרֵת יְהוָה לָאִישׁ אֲשֶׁר יַעֲשֶׂנָּה עֵר[e] וְעֹנֶה מֵאָהֳלֵי יַעֲקֹב ב . לג[7] . ב

וּמַגִּישׁ[f] מִנְחָה לַיהוָה צְבָאוֹת׃ פ 13 [a]זֹאת[a] שֵׁנִית תַּעֲשׂוּ ל . כה יז[8] מגה ר״פ

כַּסּוֹת[b] דִּמְעָה אֶת־מִזְבַּח יְהוָה בְּכִי וַאֲנָקָה ל

מֵאֵין[c] עוֹד פְּנוֹת אֶל־הַמִּנְחָה וְלָקַחַת רָצוֹן מִיֶּדְכֶם׃ ב . ד רפ[9]

[2]Mm 3186. [3]Mm 2021. [4]Mm 4248. [5]Mm 2797. [6]Mm 3212. [7]Mm 319. [8]Mm 856. [9]Mm 216.

2 [b] G sg, l ברכתכם cf ארותיה ‖ **3** [a] prb l גִּדַּע cf G *ἀφορίζω* = גרע ‖ [b] G (α′ϒ) *τὸν ὦμον*, prb l הַזְּרֹעַ ‖ [c–c] gl, dl ‖ [d–d] add; prp ונשאתי אתכם מֵעָלַי cf GS̈ ‖ **4** [a] G + *ἐγώ* ‖ [b] prp לְהָחֵת aut לְמְחִיוֹת vel מְהִיוֹת ‖ **5** [a] frt l וַהֲמוֹרָא; exc vb? ‖ [b] prp נָחַת ‖ **7** [a] 7 prb add ‖ **9** [a] mlt Mss GV pl ‖ [b] dl m cs? ‖ **10** [a] prp נבגד, G *ἐγκατελίπετε* ‖ **11/12** [a] prp בָּגַד ‖ [b–b] prb dl, var lect ‖ [c–c] prb add ‖ [d] prp אָהֲבוֹ (ו hpgr), al dl אשר ‖ [e] prp עֵד cf Ms G (*ἕως* = עד) ‖ [f] prp ומְמַגִּישֵׁי cf G ‖ **13** [a–a] prb add cf 11/12 [c–c], al dl sol שנית ‖ [b] prp תְּכַסּוּ cf G *ἐκαλύπτετε* ‖ [c] prb l מֵאֵין et frt ins יְהוָה vel l pro עוד.

14 וַאֲמַרְתֶּם עַל־מָּה עַל כִּי־יְהוָה הֵעִיד בֵּינְךָ וּבֵין | אֵשֶׁת נְעוּרֶיךָ
אֲשֶׁר אַתָּה בָּגַדְתָּה בָּהּ וְהִיא חֲבֶרְתְּךָ וְאֵשֶׁת בְּרִיתֶךָ׃
15 [a]וְלֹא־אֶחָד[b] עָשָׂה וּשְׁאָר רוּחַ לוֹ וּמָה הָאֶחָד[b] מְבַקֵּשׁ זֶרַע
אֱלֹהִים וְנִשְׁמַרְתֶּם בְּרוּחֲכֶם[a]
[c]וּבְאֵשֶׁת נְעוּרֶיךָ אַל־יִבְגֹּד[d]׃
16 כִּי־שָׂנֵא[a] שַׁלַּח [b]אָמַר יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל[b]
וְכִסֶּה[c] חָמָס עַל־לְבוּשׁוֹ אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת
[d]וְנִשְׁמַרְתֶּם בְּרוּחֲכֶם וְלֹא תִבְגֹּדוּ[d]׃ ס
17 הוֹגַעְתֶּם יְהוָה בִּדְבָרֵיכֶם וַאֲמַרְתֶּם בַּמָּה הוֹגָעְנוּ[a]
בֶּאֱמָרְכֶם כָּל־עֹשֵׂה רָע טוֹב | בְּעֵינֵי יְהוָה
וּבָהֶם הוּא חָפֵץ אוֹ אַיֵּה אֱלֹהֵי הַמִּשְׁפָּט׃
3 1 הִנְנִי שֹׁלֵחַ מַלְאָכִי וּפִנָּה־דֶרֶךְ לְפָנָי
וּפִתְאֹם יָבוֹא אֶל־הֵיכָלוֹ הָאָדוֹן | אֲשֶׁר־אַתֶּם מְבַקְּשִׁים
[a]וּמַלְאַךְ הַבְּרִית אֲשֶׁר־אַתֶּם חֲפֵצִים הִנֵּה־בָא אָמַר יְהוָה
2 וּמִי מְכַלְכֵּל אֶת־יוֹם בּוֹאוֹ וּמִי הָעֹמֵד בְּהֵרָאוֹתוֹ [צְבָאוֹת[a]׃
כִּי־הוּא[a] כְּאֵשׁ מְצָרֵף וּכְבֹרֵית מְכַבְּסִים׃
3 [a]וְיָשַׁב מְצָרֵף וּמְטַהֵר כֶּסֶף וְטִהַר אֶת־בְּנֵי־לֵוִי וְזִקַּק אֹתָם
כַּזָּהָב וְכַכֶּסֶף וְהָיוּ לַיהוָה מַגִּישֵׁי מִנְחָה בִּצְדָקָה׃ 4 [a]וְעָרְבָה
לַיהוָה מִנְחַת יְהוּדָה וִירוּשָׁלִָם כִּימֵי עוֹלָם וּכְשָׁנִים קַדְמֹנִיּוֹת׃
5 וְקָרַבְתִּי אֲלֵיכֶם לַמִּשְׁפָּט וְהָיִיתִי | עֵד מְמַהֵר
בַּמְכַשְּׁפִים וּבַמְנָאֲפִים וּבַנִּשְׁבָּעִים[a] לַשָּׁקֶר
וּבְעֹשְׁקֵי שְׂכַר־[b]שָׂכִיר אַלְמָנָה וְיָתוֹם [c]וּמַטֵּי־גֵר[c]
וְלֹא יְרֵאוּנִי אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת׃

כא פסוק על על ומילה חדה ביניה[10] . ה קמ דסמיכ[11] . ו
ל מל[12] . ו
ג ר״פ . ב[13]
ה[14]
ב
ב . ה[15] . ג[16] ול בליש ובסיפ
ה[14]
ל . ח קמ[17] . ל
כל עשייה רע פת ב מ ו[18] קמ
ל
ב[1]
ל
ב פת וכל דסמיכ לאדכרא דכות[2]
ד פסוק ומי ומי . ל ומל[3]
ל
ל
ג[4] . ל . ב[5]
ל . ל
ה[6]
ל
ה[7] . ו כת י ס״ת וקר ה[8]

[10] Mm 686. [11] Mm 592. [12] Mm 1713. [13] Mm 3431. [14] Mm 1070. [15] Mm 1150. [16] Mm 2379. [17] Mm 96. [18] Mm 824. Cp 3 [1] Mm 3181. [2] Mm 3187. [3] תמ בָּאֹרַאתוֹ Est 1,4. [4] Mm 3188. [5] Mm 3189. [6] Mm 1035. [7] Mm 524. [8] Mm 1344.

15 [a–a] prb add ‖ [b] 𝔊 *ἄλλο(ς)* ‖ [c] exc hemist praecedens (vel compl)? ‖ [d] frt l c nonn Mss 𝔊𝔗𝔙 תִּבְגֹּד ‖ **16** [a] prb l שֹׂנֵאתִי ‖ [b–b] add? ‖ [c] frt l כְּבַסָּה, prp וְכִסֶּה ‖ [d–d] prb add cf 15bα ‖ **17** [a] prp הוֹגַעְתֶּנִי cf 𝔊[MssS]𝔗𝔙 ‖ **Cp 3,1** [a–a] prb add ‖ **2** [a] 𝔊 + *εἰσπορεύεται* = בָּא ‖ **3/4** [a] prb add ‖ **5** [a] mlt Mss 𝔊 + בִּשְׁמִי ‖ [b] dl, dttg? ‖ [c–c] prb tr ante אלמנה et frt l בְּמִטֵּי־גֵר(ו), al dl אלמנה ויתום ‖ [d] 𝔊 + *κρίσιν* = מִשְׁפָּט?

6 כִּי אֲנִי יְהוָה לֹא שָׁנֵיתִי וְאַתֶּם בְּנֵי־יַעֲקֹב לֹא כְלִיתֶם׃
7 לְמִימֵי אֲבֹתֵיכֶם סַרְתֶּם מֵחֻקַּי וְלֹא שְׁמַרְתֶּם[a] ב
שׁוּבוּ אֵלַי וְאָשׁוּבָה אֲלֵיכֶם אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת
[b]וַאֲמַרְתֶּם בַּמֶּה נָשׁוּב[b]׃
8 הֲיִקְבַּע[a] אָדָם אֱלֹהִים כִּי אַתֶּם[b] קֹבְעִים אֹתִי ל.ב
וַאֲמַרְתֶּם בַּמֶּה קְבַעֲנָךְ[c] [d]הַמַּעְשֵׂר וְהַתְּרוּמָה[ed]׃ ל.ל
9 בַּמְּאֵרָה אַתֶּם נֶאֱרָרִים וְאֹתִי אַתֶּם קֹבְעִים[a] [b]הַגּוֹי כֻּלּוֹ[b]׃ ב.ו כת ו ול בסיפ וכל אורית וכתיב דכות[9]
10 הָבִיאוּ אֶת־כָּל־הַמַּעֲשֵׂר אֶל־בֵּית הָאוֹצָר וִיהִי טֶרֶף בְּבֵיתִי ג[10].יא[11].לב
וּבְחָנוּנִי נָא בָּזֹאת אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת [בְּרָכָה עַד־בְּלִי־דָי׃ ל.ג[12]
11 אִם־לֹא אֶפְתַּח לָכֶם אֶת אֲרֻבּוֹת הַשָּׁמַיִם וַהֲרִיקֹתִי לָכֶם ב[13]
וְנָעַרְתִּי לָכֶם בָּאֹכֵל וְלֹא־יַשְׁחֵת לָכֶם אֶת־פְּרִי הָאֲדָמָה ל.ז[14] חס ב מנה בליש
וְלֹא־תְשַׁכֵּל לָכֶם הַגֶּפֶן בַּשָּׂדֶה אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת׃ ג[15]
12 וְאִשְּׁרוּ אֶתְכֶם כָּל־הַגּוֹיִם כִּי־תִהְיוּ אַתֶּם אֶרֶץ חֵפֶץ ל
אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת׃ ס
13 חָזְקוּ עָלַי דִּבְרֵיכֶם אָמַר[a] יְהוָה ג[16].ג[17] ב בליש ובסיפ
וַאֲמַרְתֶּם מַה־נִּדְבַּרְנוּ עָלֶיךָ׃ ל
14 אֲמַרְתֶּם שָׁוְא עֲבֹד אֱלֹהִים וּמַה־בֶּצַע כִּי שָׁמַרְנוּ מִשְׁמַרְתּוֹ ל ר״פ[18].ל.[19] לא פסוק כי וכי[19].ג
וְכִי הָלַכְנוּ קְדֹרָנִית מִפְּנֵי יְהוָה צְבָאוֹת׃
15 וְעַתָּה אֲנַחְנוּ מְאַשְּׁרִים זֵדִים ל.ד
גַּם־נִבְנוּ עֹשֵׂי רִשְׁעָה גַּם בָּחֲנוּ אֱלֹהִים וַיִּמָּלֵטוּ׃ יו כת[20]
16 אָז[a] נִדְבְּרוּ יִרְאֵי יְהוָה אִישׁ אֶת־רֵעֵהוּ וַיַּקְשֵׁב יְהוָה וַיִּשְׁמָע ב קמ
וַיִּכָּתֵב סֵפֶר זִכָּרוֹן לְפָנָיו [b]לִירֵאֵי יְהוָה וּלְחֹשְׁבֵי שְׁמוֹ[b]׃ ל
17 וְהָיוּ לִי אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת לַיּוֹם אֲשֶׁר אֲנִי עֹשֶׂה סְגֻלָּה כ[21].כב[22]
וְחָמַלְתִּי עֲלֵיהֶם כַּאֲשֶׁר יַחְמֹל אִישׁ עַל־בְּנוֹ הָעֹבֵד אֹתוֹ׃

[9] Mm 2480 et Mm 2264. [10] Mm 313. [11] Mm 324. [12] Mm 3190. [13] Lv 26,33. [14] Mm 1757. [15] Mm 3191. [16] Mm 1336. [17] Mm 2379. [18] Mm 978. [19] Mm 2059. [20] Mm 627. [21] Mm 875. [22] Mm 475.

7 [a] frt ins מְשַׁמַּרְתִּי cf 14 || [b–b] add? || 8 [a] prb l הֲיַעֲקֹב cf 𝔊 *εἰ πτερνιεῖ* || [b] 𝔊 *πτερνίζετε*, prb l עֲקֹבִים || [c] 𝔊 *ἐπτερνίκαμέν σε*, prb l עֲקַבְנוּךָ || [d–d] frt l בַּמעשר וּבִתְרוּמה cf 𝔖𝔙, sed cf 9[b–b] || [e] 𝔊 + *μεθ' ὑμῶν εἰσι* || 9 [a] 𝔊 *πτερνίζετε*, l עֲקֹבִים || [b–b] add? prb l הַגּוֹי כֻּלּוֹ et tr ad fin 8 || 13 [a] prb ins צְבָאוֹת cf 𝔊[L] || 16 [a] 𝔊(𝔖) *ταῦτα*, frt l זֹאת vel זֹאת || [b–b] prp לִירֵאָיו ולִ׳ שׁ׳ וּלְחֹסֵי בשמו aut לִי׳ ר׳ וּלְחֹסֵי בשמו.

18 וְשַׁבְתֶּם וּרְאִיתֶם בֵּין צַדִּיק לְרָשָׁע בֵּין עֹבֵד אֱלֹהִים לַאֲשֶׁר
לֹא עֲבָדוֹ׃ ס

19 כִּי־הִנֵּה הַיּוֹם בָּא בֹּעֵר כַּתַּנּוּר[a] וְהָיוּ כָל־זֵדִים וְכָל־עֹשֵׂה[b]
וְלִהַט אֹתָם הַיּוֹם הַבָּא אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת [רִשְׁעָה קַשׁ
אֲשֶׁר לֹא־יַעֲזֹב[c] לָהֶם שֹׁרֶשׁ וְעָנָף׃

20 וְזָרְחָה לָכֶם יִרְאֵי שְׁמִי שֶׁמֶשׁ צְדָקָה וּמַרְפֵּא בִּכְנָפֶיהָ
וְיָצָאתֶם וּפִשְׁתֶּם כְּעֻגְלֵי מַרְבֵּק׃

21 וְעַסּוֹתֶם רְשָׁעִים כִּי־יִהְיוּ אֵפֶר תַּחַת כַּפּוֹת רַגְלֵיכֶם
בְּיוֹם אֲשֶׁר אֲנִי עֹשֶׂה אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת׃ פ

22 [a]זִכְרוּ תוֹרַת מֹשֶׁה עַבְדִּי אֲשֶׁר צִוִּיתִי אֹתוֹ
בְּחֹרֵב עַל־כָּל־יִשְׂרָאֵל חֻקִּים וּמִשְׁפָּטִים׃

23 [a]הִנֵּה אָנֹכִי שֹׁלֵחַ לָכֶם אֵת אֵלִיָּה הַנָּבִיא
לִפְנֵי בּוֹא יוֹם יְהוָה הַגָּדוֹל וְהַנּוֹרָא׃

24 [a]וְהֵשִׁיב לֵב־אָבוֹת עַל־בָּנִים וְלֵב בָּנִים עַל־אֲבוֹתָם
פֶּן־אָבוֹא וְהִכֵּיתִי אֶת־הָאָרֶץ חֵרֶם׃

ג פסוק בין בין . ה[23]
ג . ד
ל
ל
ל . ג[24] . ג[25]
ב[26] . ד[27]
ל
נב[22]
ל . כד מל ד מנה בתרי עשר
כ[28]
ה[29] וכל כתיב דכות ב מ א
יד[30] מל וכל שמואל וכתיב דכות ב מ ה
ב ס״פ

סכום הפסוקים
חמשים
וחמשה

סכום הפסוקים של שנים עשר
אלף וחמשים
וחציו לכן בגללכם ציון שדה[31]
וסדרים כ״א
סכום הפסוקים של נביאים
תשעת אלפים ומאתים
ושמונים וחמשה׃
ט״ר פ״ה
כל סדרי הנביאים
מאתים וארבעה׃
ק״ק״ד
חצי המקרא כהקיר
בור מימיה כן[32]

[23] Mm 3594. [24] Mm 520. [25] Mm 2653. [26] Mm 1527. [27] Mm 2715. [28] Mp sub loco. [29] Mm 3192. [30] Mm 169. [31] Mi 3,12, cf Mp sub loco. [32] Jer 6,7, cf Mp sub loco.

19 [a] 𝔊* + *καὶ φλέξει αὐτούς* ‖ [b] prp c mlt Mss Edd Vrs עשי ‖ [c] 𝔊 *ὑπολειφθῇ* = יֵעָזֵב ‖
22 [a] 22 add; 𝔊* tr 22 post 24 ‖ **23/24** [a] 23sq add.

1 1 אַשְׁרֵי־הָאִישׁ אֲשֶׁר | לֹא הָלַךְ בַּעֲצַת[a] רְשָׁעִים
וּבְדֶרֶךְ[b] חַטָּאִים לֹא עָמָד וּבְמוֹשַׁב לֵצִים לֹא יָשָׁב׃
2 כִּי אִם בְּתוֹרַת יְהוָה חֶפְצוֹ וּבְתוֹרָתוֹ יֶהְגֶּה יוֹמָם וָלָיְלָה׃
3 וְהָיָה כְּעֵץ שָׁתוּל עַל־פַּלְגֵי מָיִם
אֲשֶׁר[a] פִּרְיוֹ | יִתֵּן בְּעִתּוֹ וְעָלֵהוּ לֹא־יִבּוֹל
[b]וְכֹל אֲשֶׁר־יַעֲשֶׂה יַצְלִיחַ[b]׃
4 לֹא־כֵן הָרְשָׁעִים[a]
כִּי אִם־כַּמֹּץ אֲשֶׁר־תִּדְּפֶנּוּ רוּחַ[b]׃
5 עַל־כֵּן | לֹא־יָקֻמוּ רְשָׁעִים בַּמִּשְׁפָּט וְחַטָּאִים בַּעֲדַת[a] צַדִּיקִים׃
6 כִּי־יוֹדֵעַ יְהוָה דֶּרֶךְ צַדִּיקִים וְדֶרֶךְ רְשָׁעִים תֹּאבֵד׃

2 1 לָמָּה רָגְשׁוּ גוֹיִם וּלְאֻמִּים יֶהְגּוּ־רִיק׃
2 יִתְיַצְּבוּ | מַלְכֵי־אֶרֶץ וְרוֹזְנִים נוֹסְדוּ־יָחַד
[a]עַל־יְהוָה[b] וְעַל־מְשִׁיחוֹ[ac]׃
3 נְנַתְּקָה אֶת־מוֹסְרוֹתֵימוֹ וְנַשְׁלִיכָה מִמֶּנּוּ עֲבֹתֵימוֹ׃
4 יוֹשֵׁב בַּשָּׁמַיִם יִשְׂחָק אֲדֹנָי[a] יִלְעַג־לָמוֹ׃
5 אָז יְדַבֵּר אֵלֵימוֹ בְאַפּוֹ וּבַחֲרוֹנוֹ[a] יְבַהֲלֵמוֹ׃
6 וַאֲנִי נָסַכְתִּי[a] מַלְכִּי[b] עַל־צִיּוֹן הַר־קָדְשִׁי[b]׃
7 אֲסַפְּרָה אֶל[a] חֹק[b] יְהוָה
אָמַר אֵלַי בְּנִי אַתָּה אֲנִי הַיּוֹם יְלִדְתִּיךָ׃

ד בטע[1] . ל[2] . מן פסוק דאית בהון לא לא לא . ב
ה[3] . ב . ב . ה קמ[4]
גה בטע ר״פ בסיפ . ה[5] . ג ב מל וחד חס
ב[6] . ד
יט[7]
ג[8]
ז חס[9] . ת[10] דגש וכל איוב דכות ב מ א . ד[11]
י מל וכל ת ד מ ק דכות ב מ ג חס
ל . ל
ה בטע ר״פ בשלש ספרים[1] . ג מל בלישׁ[2]
לא[3] . ל
ל . ל ומל . ל
ב מל בסיפ[4]
ב . ל . ל . ל
סז ר״פ לג[5] מנה בכתיב . ל . ל[6]
כז מלעיל . ל

Ps 1 [1] Mm 3193. [2] וחד אשרי איש Ps 112,1. [3] Mm 3194. [4] Mm 87. [5] Mp sub loco. [6] Mm 3195. [7] Mm 436. [8] Mm 3196. [9] Mm 1709. [10] Mm 772. [11] Mm 2210. Ps 2 [1] Mm 3654. [2] Mm 3656. [3] Mm 486. [4] Mm 3231. [5] Mp sub loco. [6] וחד אל ציון Sach 8,3.

Ps 1 [a] numerus > L ‖ **1,1** [a.b] S invers ‖ **3** [a] > C ‖ [b–b] gl, cf Jos 1,8 ‖ **4** [a] ins לא כן cf G ‖ [b] G + *ἀπὸ προσώπου τῆς γῆς* ‖ **5** [a] G *ἐν βουλῇ* cf 1 ‖ **Ps 2,2** [a–a] frt gl ‖ [b] sic L, mlt Mss Edd יְ֭הוָה ‖ [c] G + *διάψαλμα* = סֶלָה ‖ **4** [a] C mlt Mss יהוה; GS pr cop ‖ **5** [a] 2 Mss ובחמתו ‖ **6** [a] G pass ‖ [b] G suff 3 sg ‖ **7** [a] sic L ‖ [b] S + suff 1 sg.

8 שְׁאַל מִמֶּנִּי וְאֶתְּנָה[a] גּוֹיִם נַחֲלָתֶךָ[b] וַאֲחֻזָּתְךָ[c] אַפְסֵי־אָרֶץ׃ ל בכתיב[7]
9 תְּרֹעֵם[a] בְּשֵׁבֶט בַּרְזֶל כִּכְלִי[b] יוֹצֵר תְּנַפְּצֵם׃ ל.[a]ו
10 וְעַתָּה מְלָכִים הַשְׂכִּילוּ הִוָּסְרוּ[a] שֹׁפְטֵי אָרֶץ׃ ל.[9]ל
11 עִבְדוּ אֶת־יְהוָה בְּיִרְאָה[a] וְגִילוּ[b] בִּרְעָדָה׃ 12 נַשְּׁקוּ־בַר[b] ל.[10]ל.ג דמטע
פֶּן־יֶאֱנַף וְתֹאבְדוּ דָּרֶךְ[c] כִּי־יִבְעַר כִּמְעַט אַפּוֹ ל
אַשְׁרֵי כָּל־חוֹסֵי[d] בּוֹ׃ כל מל ב מ א[11] חס

3 1 מִזְמוֹר לְדָוִד בְּבָרְחוֹ מִפְּנֵי אַבְשָׁלוֹם בְּנוֹ׃ ג ה ר״פ.ג
2 יְהוָה מָה־רַבּוּ צָרָי רַבִּים קָמִים עָלָי׃
3 רַבִּים אֹמְרִים לְנַפְשִׁי אֵין יְשׁוּעָתָה לּוֹ[a] בֵּאלֹהִים[b] סֶלָה׃ ב
4 וְאַתָּה יְהוָה מָגֵן בַּעֲדִי[a] כְּבוֹדִי וּמֵרִים רֹאשִׁי׃ ל.[1]כה
5 קוֹלִי אֶל־יְהוָה אֶקְרָא וַיַּעֲנֵנִי[a] מֵהַר קָדְשׁוֹ סֶלָה׃
6 אֲנִי שָׁכַבְתִּי וָאִישָׁנָה הֱקִיצוֹתִי כִּי יְהוָה יִסְמְכֵנִי׃ ל.ג
7 לֹא־אִירָא מֵרִבְבוֹת[a] עָם אֲשֶׁר סָבִיב שָׁתוּ עָלָי׃ ב.[2]ד
8 קוּמָה יְהוָה | הוֹשִׁיעֵנִי אֱלֹהַי ב כטע
כִּי־הִכִּיתָ אֶת[a]־כָּל־אֹיְבַי לֶחִי[b] שִׁנֵּי[c] רְשָׁעִים שִׁבַּרְתָּ׃
9 לַיהוָה הַיְשׁוּעָה עַל[a]־עַמְּךָ בִרְכָתֶךָ סֶלָה[b]׃ ג.[3]ב.[4]

4 1 לַמְנַצֵּחַ בִּנְגִינוֹת מִזְמוֹר לְדָוִד׃ ג מילין בלישׁ
2 בְּקָרְאִי עֲנֵנִי[a] | אֱלֹהֵי[b] צִדְקִי
בַּצָּר הִרְחַבְתָּ[c] לִּי חָנֵּנִי וּשְׁמַע תְּפִלָּתִי׃ [ל.ל
3 בְּנֵי אִישׁ עַד־מָה[a] כְּבוֹדִי[b] לִכְלִמָּה[a] תֶּאֱהָבוּן[c] רֵיק תְּבַקְשׁוּ[d] כָּזָב ל.כד[1].ל
4 וּדְעוּ כִּי־הִפְלָה[a] יְהוָה חָסִיד לוֹ[b] יְהוָה יִשְׁמַע[c] בְּקָרְאִי אֵלָיו׃ ל כת ה

[7]Mm 886. [8]Mm 1420. [9]וחד הוסרי Jer 6,8. [10]Mp sub loco. [11]Na 1,7. Ps 3 [1]Mm 623. [2]Dt 33,2. [3]Mm 2250. [4]Gn 27,35. Ps 4 [1]Mm 592.

8 [a] G(S) *καὶ δώσω σοι* = תֶּנְךָ–? ‖ [b] C pc Mss תִּיךָ– ‖ [c] Ms + עַד־ ‖ **9** [a] G(S) *ποιμανεῖς* = תִּרְעֵם ‖ [b] G^{AL}S pl ‖ **10** [a] C pc Mss הוסדו; Ms G + כָּל־ ut 148,11 ‖ **11/12** [a] Ms בְּשִׁמְחָה ‖ [b–b] 1 : (בְּרַגְלָיו) ב׳ נ׳ לְרַגְלָיו, al : וְגִדְלוּ שְׁמוֹ ברעדה et dl נ׳ בר (dttg) ‖ [c] G *ἐξ ὁδοῦ δικαίας*, S *mn 'wrḥh* a via eius ‖ [d] 2 Mss יִם־ ‖ **Ps 3,3** [a] S *lkj* tibi ‖ [b] G + suff 3 m sg, S + suff 2 f sg ‖ **4** [a–a] G *ἀντιλήμπτωρ μου* ‖ **5** [a] frt 1 וַיְ ‖ **7** [a] C *mmṣwt'* = מְרִיבוֹת ‖ **8** [a] > pc Mss ‖ [b] G *ματαίως* = חִנָּם; SC + suff 3 pl ‖ [c] pc Mss S וְשִׁנֵּי ‖ **9** [a] pc Mss GS וְעַל ‖ [b] > G ‖ **Ps 4,2** [a] G *εἰσήκουσέν μου* = עָנָנִי ‖ [b] S *'lhj wprwqʾ* deus meus et vindex ‖ [c] prp הַרְחִיבָה vel הַרְחִיב ‖ **3** [a–a] G *βαρυκάρδιοι* = כִּבְדֵי לֵב ‖ [b] α′ (Hier) *ἔνδοξοί μου* = נִכְבָּדַי ‖ [c] G pr *ἕνα τί* ‖ [d] GS pr cop ‖ **4** [a] C mlt Mss הפלא cf G Hier ‖ [b–b] prb l חַסְדּוֹ לִי cf 31,22 ‖ [c] G + suff 1 sg.

5 רִנְּוֹ֣ו[a] וְאַל־תֶּחֱטָ֑אוּ [b]אִמְר֥וּ בִלְבַבְכֶ֝֗ם[b] עַ֤ל[c]־מִשְׁכַּבְכֶ֥ם וְדֹ֗מּו[d] בֶּ֣ן 2
6 זִבְח֣וּ זִבְחֵי־צֶ֑דֶק וּ֝בִטְח֗וּ אֶל־יְהוָ֥ה׃ [סֶּלָה׃ ל בטח אל
7 רַבִּ֥ים אֹ֝מְרִ֗ים מִֽי־יַרְאֵ֥נוּ[a] ט֑וֹב נְסֵ֤ה[b]־עָ֥לֵינוּ אֹ֖ור פָּנֶ֣יךָ[c] יְהוָ֗ה׃ ב חד כת סה וחד כת שא[3]. ל בטע[4]
8 נָתַ֣תָּה שִׂמְחָ֣ה[a] בְּלִבִּ֑י מֵ֝עֵ֗ת דְּגָנָ֥ם וְתִירֹושָׁ֥ם[b] רָבּֽוּ׃ [תֹּושִׁיבֵ֥נִי׃ ג[5]
9 בְּשָׁלֹ֣ום יַ֭חְדָּו[a] אֶשְׁכְּבָ֣ה וְאִ֑ישָׁן כִּֽי־אַתָּ֥ה יְ֝הוָ֗ה[a] לְבָדָ֥ד[b] לָבֶ֥טַח תּ֝֗וֹשִׁיבֵֽנִי׃ ג[6]

5 1 לַמְנַצֵּ֣חַ אֶל[a]־הַנְּחִילֹ֑ות[b] מִזְמֹ֖ור לְדָוִֽד׃ ג בלישׁ[1]
2 אֲמָרַ֣י הַאֲזִ֣ינָה יְ֭הוָה בִּ֣ינָ֥ה הֲגִיֹּֽנִי׃ יז. ב בטע מלעיל בכתיב[2]. ל[3]
3 הַקְשִׁ֣יבָה֮ לְקֹ֪ול שַׁוְעִ֡י מַלְכִּ֣י וֵ֭אלֹהָ֑י ל. ב
כִּֽי־אֵלֶ֥יךָ אֶתְפַּלָּֽל׃ 4 יְ֭הוָה[a] בֹּ֣קֶר תִּשְׁמַ֣ע קֹולִ֑י ב[4]
בֹּ֥קֶר אֶֽעֱרָךְ־לְךָ֖ וַאֲצַפֶּֽה[b]׃ יא בטע ר״פ בשלש ספרים. יז[5]. ל וחס
5 כִּ֤י ׀ לֹ֣א אֵ֭ל[a] חָפֵ֣ץ רֶ֑שַׁע ׀ אַתָּ֥ה לֹֽא[b] יְגָרְךָ֥ רָֽע׃ ג בלישׁ ומל
6 לֹא־יִתְיַצְּב֣וּ הֹ֭וֹלְלִים לְנֶ֣גֶד עֵינֶ֑יךָ ד ג חס וחד מל
שָׂ֝נֵ֗אתָ כָּל־פֹּ֣עֲלֵי אָֽוֶן׃ 7 תְּאַבֵּ֣ד[a] דֹּבְרֵ֣י כָ֑זָב[b] ה[6]. ד קמ בלישׁ
אִ֥ישׁ־דָּמִ֖ים וּמִרְמָ֣ה יְתָעֵ֣ב[c] ׀ יְהוָֽה׃ סז ר״פ לג מנה בכתיב וחד מן ו[7] בטע בסיפ
8 וַ֭אֲנִי בְּרֹ֣ב חַסְדְּךָ֗ אָבֹ֣וא בֵיתֶ֑ךָ
אֶשְׁתַּחֲוֶ֥ה אֶל־הֵיכַ֥ל קָדְשְׁךָ֗ בְּיִרְאָתֶֽךָ[a]׃ ח בטע ר״פ בסיפ[8]
9 יְהוָ֥ה ׀ נְחֵ֣נִי בְצִדְקָתֶ֑ךָ לְ֝מַ֗עַן שׁוֹרְרָ֥י חישר ק
הַיְשֶׁר[a] לְפָנַ֥י[b] דַּרְכֶּֽךָ[c]׃ נה בטע ר״פ בסיפ. כב ול בלישׁ בסיפ
10 כִּֽי־אֵ֥ין בְּפִיהוּ[a] נְכֹונָ֑ה קִרְבָּ֖ם[b] הַ֣וֹות ט״ו. ל[9]
קֶ֣בֶר־פָּתֻ֗וחַ גְּרֹונָ֫ם לְשֹׁונָ֥ם יַחֲלִיקֽוּן[c]׃ ה בטע ר״פ בשלש ספרים[10]. ב כת כן[11]
11 הַאֲשִׁימֵ֣ם ׀ אֱלֹהִ֑ים יִפְּל֥וּ מִ֝מֹּעֲצֹ֗ותֵיהֶ֥ם

[2]Mm 3197. [3]Mm 3198. [4]Mm 3389. [5]Mm 3238. [6]Mm 3199. Ps 5 [1]Mm 1124. [2]Mm 3200. [3]וחד בחגיגי Ps 39,4. [4]Mm 3114. [5]Mm 1667. [6]Mm 3127. [7]Mm 3221. [8]Mm 3443. [9]Mm 946. [10]Mm 3654. [11]Mm 3028.

5 [a] frt tr ante על ‖ [b–b] prb tr ante ואל ‖ [c] ℭ Ms 𝔊𝔖 ועל ‖ [d] 𝔊𝔖 om cop ‖ **7** [a] pc Mss נִי– ‖ [b] Ms נשׂא, 𝔊 *ἐσημειώθη*; prp נָסְעָה vel נָטָה ‖ [c] 𝔖 suff 3 m sg; huc tr : ‖ **8** [a] 𝔖 + suff 2 sg ‖ [b] 𝔔 Ms תִּ֑, 𝔔𝔊𝔖 + וְיִצְהָרָם ‖ **9** [a] dl m cs ‖ [b] pc Mss לְבַדְּךָ ‖ **Ps 5,1** [a] pc Mss עַל ‖ [b] 2 Mss הנחלות, 𝔊 *τῆς κληρονομούσης*, α′ (σ′ Hier) *κληροδοσιῶν* = נַחֲלַת ‖ **3** [a] l לִ֗– et tr : post בקר 4a ‖ **4** [a] dl m cs ‖ [b] frt ins לְךָ vel אֵלֶיךָ vel בְּךָ ‖ **5** [a] > 2 Mss ‖ [b] pc Mss 𝔖 וְלֹא ‖ **7** [a] Ms 𝔊 + כָּל ‖ [b] huc tr : ‖ [c] prp תִּתְ֑ ‖ **8** [a] 𝔖 cj c 9 ‖ **9** [a] ℭ mlt Mss ut Q, K הֹ֑ ‖ [b] 2 Mss 𝔊BAL𝔙 יְ֗ךָ ‖ [c] 𝔙 suff 1 sg ‖ **10** [a] l בפימו cf 𝔊𝔖𝔗 Hier (Ms בפיהם) ‖ [b] 2 Mss 𝔖𝔄 בְּקִ֑ ‖ [c] sic L, mlt Mss Edd יחליקון.

לְ בָּרֵךְ[a] צַדִּיק יְהוָה כַּצִּנָּה רָצׂון תַּעְטְרֶנּוּ[a]׃ 13
כִּי־אַתָּה תְבָרֵךְ[b] צַדִּיק יְהוָה 12
וְיִשְׂמְחוּ כָל־חוֹסֵי בָךְ לְעוֹלָם יְרַנְנוּ
וְתָסֵךְ עֲלֵימוֹ[a] וְיַעְלְצוּ בְךָ[b] אֹהֲבֵי שְׁמֶךָ׃ ה
לְ. ל

6 1 לַמְנַצֵּחַ בִּנְגִינוֹת עַל־הַשְּׁמִינִית מִזְמוֹר לְדָוִד׃ ג מל בלישׁ
יְהוָה אַל־בְּאַפְּךָ תוֹכִיחֵנִי וְאַל־בַּחֲמָתְךָ תְיַסְּרֵנִי׃ 2
חָנֵּנִי יְהוָה[a] כִּי אֻמְלַל אָנִי רְפָאֵנִי יְהוָה[b] כִּי נִבְהֲלוּ[c] עֲצָמָי׃ 3 ל קמ בסיפ ו מנה בטע[1]
וְנַפְשִׁי נִבְהֲלָה[a] מְאֹד וְאַתָּה יְהוָה עַד־מָתָי׃ 4 ה. ואתה ק
שׁוּבָה יְהוָה חַלְּצָה[a] נַפְשִׁי הוֹשִׁיעֵנִי[b] לְמַעַן חַסְדֶּךָ׃ 5 ה בטע
גּוּ בטע ר״פ בסיפ. בּ[2]
כִּי אֵין בַּמָּוֶת זִכְרֶךָ[a] בִּשְׁאוֹל מִי יוֹדֶה־לָּךְ׃ 6
יָגַעְתִּי | בְּאַנְחָתִי[a] 7 ב
אַשְׂחֶה בְכָל־לַיְלָה מִטָּתִי בְּדִמְעָתִי עַרְשִׂי אַמְסֶה׃
עָשְׁשָׁה מִכַּעַס עֵינִי עָתְקָה[a] בְּכָל[b]־צוֹרְרָי[c]׃ 8 ג. כט[3]
סוּרוּ מִמֶּנִּי כָּל־פֹּעֲלֵי אָוֶן כִּי־שָׁמַע יְהוָה קוֹל בִּכְיִי׃ 9 ל
שָׁמַע יְהוָה תְּחִנָּתִי יְהוָה תְּפִלָּתִי יִקָּח׃ 10
יֵבֹשׁוּ | וְיִבָּהֲלוּ[a] מְאֹד כָּל־אֹיְבָי יָשׁוּבוּ יֵבֹשׁוּ[b] רָגַע[c]׃ 11 חס ז

7 1 שִׁגָּיוֹן לְדָוִד אֲשֶׁר־שָׁר לַיהוָה עַל־דִּבְרֵי־כוּשׁ[a] בֶּן־יְמִינִי׃ ל. לו. יג וכל ד״ה דכות ב מא
יְהוָה אֱלֹהַי בְּךָ חָסִיתִי הוֹשִׁיעֵנִי[a] מִכָּל־רֹדְפַי וְהַצִּילֵנִי׃ 2
פֶּן־יִטְרַף כְּאַרְיֵה נַפְשִׁי[a] פֹּרֵק וְאֵין מַצִּיל׃ 3 ב וחס[3]
יְהוָה אֱלֹהַי אִם־עָשִׂיתִי זֹאת אִם־יֶשׁ־עָוֶל בְּכַפָּי׃ 4
אִם־גָּמַלְתִּי שׁוֹלְמִי[a] רָע וָאֲחַלְּצָה[b] צוֹרְרִי[a] רֵיקָם׃ 5 ל ומל. ל. ל ומל

Ps 6 [1]Mp sub loco. [2]Mm 3201. [3]Mm 2501. Ps 7 [1]חד ושר Prv 25,20. [2]Mm 1718. [3]Mm 3202.

11 [a] Q וכרב cf G || [b] G + *κύριε* || **12** [a–a] prp ות׳ עליו et tr ante 13b || [b] frt ins m cs יְהוָה vel תָּמִיד; G(S) + *πάντες* || **13** [a] pc Mss תְּעַטְּרֶנּוּ; G suff 1 pl, S suff 1 sg || **Ps 6,3** [a] > Ms || [b] > pc Mss G^{B} || [c] prp וּנְבוֹכוּ vel בָּלוּ || **4** [a] 2 Mss + עַד || **5** [a] SV pr cop || [b] Ms S וה׳ || **6** [a] G *ὁ μνημονεύων σου* = זֹכְרֶךָ || **7** [a] prb nonn vb exc || **8** [a] G α′σ′ Hier 1 sg || [b] Ms S מִכָּל || [c] prp צָרָתִי || **11** [a–a] dl יבשו ו || [b] CGS וי׳ || [c] G *σφόδρα διὰ τάχους* || **Ps 7,1** [a] G α′σ′θ′ (Hier) *Χουσι* cf 2S 18,21sqq || **2** [a–a] prp מִרְדָּפַי || **3** [a] G *μὴ ὄντος λυτρουμένου* = ׳פ אין cf S || **5** [a] G pl || [b] G(SC) *ἀποπέσοιν ... ἀπό* = וְאֶחֱלְצָה.

6 יִרְדֹּף[a] אוֹיֵב וְנַפְשִׁי וְיַשֵּׂג[b] וְיִרְמֹס לָאָרֶץ חַיָּתִי ל. ל
וּכְבוֹדִי לֶעָפָר יַשְׁכֵּן סֶלָה[c]׃ [מְשַׁפְּטֵ֣ת צַוִּ֑יתָ[e][f]׃ ל[4]

7 קוּמָה יְהוָה בְּאַפֶּךָ הִנָּשֵׂא[a] בְּעַבְרוֹת[b] צוֹרְרָי וְעוּרָה[c] אֵלַי[d] ב בטע. ל בסיפ[5]

8 וַעֲדַת לְאֻמִּים תְּסוֹבְבֶךָ וְעָלֶיהָ לַמָּרוֹם שׁוּבָה[a]׃ ל. ל. ג[6]

9 [a]יְהוָה יָדִין עַמִּים[a]
שָׁפְטֵנִי יְהוָה כְּצִדְקִי וּכְתֻמִּי עָלָי׃

10 יִגְמָר[a]־נָא רַע[b] רְשָׁעִים וּתְכוֹנֵן צַדִּיק[c] ט[7] וכל אמירה יצר לשון עשייה ועין דכות ב מז. ל ומל
וּבֹחֵן[d] לִבּוֹת וּכְלָיוֹת אֱלֹהִים צַדִּיק[e]׃

11 מָגִנִּי עַל[a]־אֱלֹהִים מוֹשִׁיעַ יִשְׁרֵי־לֵב׃ ב[8]

12 אֱלֹהִים שׁוֹפֵט צַדִּיק[a] וְאֵל[b] זֹעֵם בְּכָל־יוֹם׃ ז בטע ר״פ בסיפ[9]. ג. ז מל. ג

13 [a]אִם־לֹא יָשׁוּב[ab] חַרְבּוֹ יִלְטוֹשׁ קַשְׁתּוֹ דָרַךְ וַיְכוֹנְנָהּ׃ ח[10] ר״פ וכל איוב דכות ב מ ב. ב מל ול בליש. ד

14 וְלוֹ הֵכִין כְּלֵי־מָוֶת[a] חִצָּיו לְדֹלְקִים[b] יִפְעָל׃ ד ר״פ[11]. ב[12] ול בסיפ. ל[13]

15 הִנֵּה יַחֲבֹל־אָוֶן וְהָרָה[a] עָמָל וְיָלַד שָׁקֶר׃ ל. ב חד כת א וחד כת ה

16 בּוֹר כָּרָה וַיַּחְפְּרֵהוּ וַיִּפֹּל בְּשַׁחַת יִפְעָל׃ ב ול בטע[14]

17 יָשׁוּב עֲמָלוֹ בְרֹאשׁוֹ וְעַל קָדְקָדּוֹ חֲמָסוֹ יֵרֵד׃ יד. ג ול בסיפ[15]

18 אוֹדֶה יְהוָה כְּצִדְקוֹ[a] וַאֲזַמְּרָה שֵׁם־יְהוָה[b] עֶלְיוֹן׃

8 ה 1 לַמְנַצֵּחַ עַל־הַגִּתִּית[a] מִזְמוֹר לְדָוִד׃

2 יְהוָה אֲדֹנֵינוּ מָה־אַדִּיר שִׁמְךָ בְּכָל־הָאָרֶץ ג
[a]אֲשֶׁר תְּנָה[a] הוֹדְךָ עַל־הַשָּׁמָיִם׃

3 מִפִּי עוֹלְלִים וְיוֹנְקִים יִסַּדְתָּ עֹז[a] ל
לְמַעַן צוֹרְרֶיךָ[b] לְהַשְׁבִּית אוֹיֵב וּמִתְנַקֵּם׃ ל ומל. ב

[4] וב וישכן Gn 3,24 et Ps 78,55. [5] וחד עברות Hi 40,11. [6] Mm 3203. [7] Mm 824. [8] Mm 3204. [9] Mm 3288. [10] Mm 3185. [11] Mm 1529. [12] Mm 2781. [13] וחד דלקים Prv 26,23. [14] Mm 3205. [15] Mp sub loco.

6 [a] l יָרֵךְ vel יִרְדֹּף ‖ [b] S + suff 3 f sg ‖ [c] > S ‖ **7** [a] pc Mss SV וְהִ ‖ [b] S *'l ḳdl'* = בְּעָרְפוֹת ‖ [c] GS om cop ‖ [d] G *κύριέ ὁ θεός μου* ‖ [e–e] G(S) *ἐν προστάγματι, ᾧ ἐνετείλω* ‖ [f] prp צִוָּה et tr huc 9[a–a] ‖ **8** [a] l prb שְׁבָה ‖ **9** [a–a] cf 7[f] ‖ **10** [a] melius רַ֫ ‖ [b] melius רַע; S + *'l* ‖ [c] ST pl ‖ [d] Gθ′S Hier om cop ‖ [e] G cj c 11 ‖ **11** [a] > S; prp עָלַי ‖ **12** [a] S *dqwšt'* veritatis ‖ [b–b] G(S) *μὴ ὀργὴν ἐπάγων* ‖ **13** [a–a] S cj c 12 ‖ [b] G 2 pl ‖ **14** [a] S *drwgz'* irae ‖ [b] G(S) *τοῖς καιομένοις* ‖ **15** [a] pc Mss G הרה ‖ **18** [a] pc Mss בְּצֶ, S suff 1 sg ‖ [b] pc Mss T אֱלֹהִים ‖ **Ps 8,1** [a] G σ′ Hier pl, it 81,1[a] 84,1[a] ‖ **2** [a–a] crrp; G *ὅτι ἐπήρθη*, S(T) *djhbt* qui dedisti, σ′ (Hier) *ὃς ἔταξας*; l תְּנָה אֲ֫, prp נָתַן אֲ֫, vel תְּנָה אֲ֫ ‖ **3** [a] S *tšbwḥtk* gloriam tuam ‖ [b] Hier suff 1 sg.

4 כִּֽי־אֶרְאֶ֤ה שָׁמֶ֨יךָ֮ מַעֲשֵׂ֪י אֶצְבְּעֹתֶ֫יךָ יָרֵ֥חַ וְכוֹכָבִ֑ים אֲשֶׁ֖ר
5 מָ֣ה־אֱנ֣וֹשׁ כִּֽי־תִזְכְּרֶ֑נּוּ וּבֶן־אָ֝דָ֗ם כִּ֣י תִפְקְדֶֽנּוּ׃ [כּוֹנַנְתָּה׃
6 וַתְּחַסְּרֵ֥הוּ מְּעַ֨ט מֵאֱלֹ֗הִים וְכָב֣וֹד וְ֭הָדָר תְּעַטְּרֵֽהוּ׃
7 תַּמְשִׁילֵ֥הוּ בְּמַעֲשֵׂ֑י יָ֝דֶ֗יךָ כֹּ֣ל שַׁתָּ֣ה תַחַת־רַגְלָֽיו׃
8 צֹנֶ֣ה וַאֲלָפִ֑ים כֻּ֝לָּ֗ם וְגַם־בַּהֲמ֥וֹת שָׂדָֽי׃
9 צִפּ֣וֹר שָׁמַ֣יִם וּדְגֵי־הַ֭יָּם עֹבֵ֣ר אָרְח֥וֹת יַמִּֽים׃
10 יְהוָ֥ה אֲדֹנֵ֑ינוּ מָ֥ה־אַ֝דִּ֗יר שִׁמְךָ֥ בְּכָל־הָאָֽרֶץ׃

9 1 לַמְנַצֵּ֥חַ עַל־מ֑וּת לְ֝בֵ֗ן מִזְמ֥וֹר לְדָוִֽד׃
(א) 2 אוֹדֶ֣ה יְ֭הוָה בְּכָל־לִבִּ֑י אֲ֝סַפְּרָ֗ה כָּל־נִפְלְאוֹתֶֽיךָ׃
3 אֶשְׂמְחָ֣ה וְאֶעְלְצָ֣ה בָּ֑ךְ אֲזַמְּרָ֖ה שִׁמְךָ֣ עֶלְיֽוֹן׃
(ב) 4 בְּשׁ֣וּב־אוֹיְבַ֣י אָח֑וֹר יִכָּ֖שְׁלוּ וְיֹאבְד֣וּ מִפָּנֶֽיךָ׃
5 כִּֽי־עָשִׂ֣יתָ מִשְׁפָּטִ֣י וְדִינִ֑י יָ֝שַׁ֗בְתָּ לְכִסֵּ֥א שׁוֹפֵ֥ט צֶֽדֶק׃
(ג) 6 גָּעַ֣רְתָּ גּוֹיִ֣ם אִבַּ֣דְתָּ רָ֭שָׁע שְׁמָ֣ם מָחִ֣יתָ לְעוֹלָ֖ם וָעֶֽד׃
7 הָאוֹיֵ֡ב תַּ֤מּוּ חֳרָבוֹת֮ לָ֪נֶצַח וְעָרִ֫ים נָתַ֥שְׁתָּ אָבַ֥ד זִכְרָֽם
(ה) 8 הֵֽמָּה׃ וַ֭יהוָה לְעוֹלָ֣ם יֵשֵׁ֑ב כּוֹנַ֖ן לַמִּשְׁפָּ֣ט כִּסְאֽוֹ׃
9 וְה֭וּא יִשְׁפֹּט־תֵּ֣בֵל בְּצֶ֑דֶק יָדִ֥ין לְאֻמִּ֝֗ים בְּמֵישָׁרִֽים׃
(ו) 10 וַיְהִ֣י יְ֭הוָה מִשְׂגָּ֣ב לַדָּ֑ךְ מִ֝שְׂגָּ֗ב לְעִתּ֥וֹת בַּצָּרָֽה׃
11 וְיִבְטְח֖וּ בְּךָ֣ יוֹדְעֵ֣י שְׁמֶ֑ךָ כִּ֤י לֹא־עָזַ֖בְתָּ דֹּרְשֶׁ֣יךָ יְהוָֽה׃
(ז) 12 זַמְּר֣וּ לַ֭יהוָה יֹשֵׁ֣ב צִיּ֑וֹן הַגִּ֖ידוּ בָּעַמִּ֣ים עֲלִילוֹתָֽיו׃
13 כִּֽי־דֹרֵ֣שׁ דָּמִ֣ים אוֹתָ֑ם זָ֝כַ֗ר לֹ֣א־שָׁכַ֣ח צַעֲקַ֣ת עֲנִיִּֽים׃
(ח) 14 חָ֭נְנֵנִי יְהוָ֣ה רְאֵ֣ה עָנְיִ֑י מְ֝רוֹמְמִ֗י מִשַּׁעֲרֵי־מָֽוֶת׃

Ps 8 [1]Mm 1204. [2]Mm 3206. [3]Mm 1713. [4]Mm 3207. [5]Mm 2706. [6]Okhl 357. Ps 9 [1]Mp contra textum, cf Mp sub loco. [2]Hic solum duae ad unum verbum notulae non congruentes duabus e traditionibus ortae, cf Ps 48,15. [3]Mm 3365. [4]Mm 933. [5]Mm 2362. [6]Mm 2768. [7]Mm 478. [8]Mm 2542. [9]Mm 1035. [10]Mm 4068. [11]Mm 3549.

4 [a] S 3 pl ‖ [b] G om suff ‖ [c] C mlt Mss S מעשה ‖ **6** [a] GS Hier om cop ‖ **7** [a] l נָתַ֫תָּ cf GS ‖ [b] C mlt Mss S שׂה– ‖ [c] cf 2,2[b] ‖ **8** [a] nonn Mss צאנה ‖ **Ps 9,1** [a] C mlt Mss על-מות, o εβρ′ *αλμωθ*, G *ὑπὲρ τῶν κρυφίων* = עַל־עַלְמוֹת, α′ *νεανιότητος*, θ′ε′ *ὑπὲρ ἀκμῆς* ‖ [b] o εβρ′ *βεν* ‖ **5** [a] S(C) *zdjq'* צַדִּיק; pc Mss + סֶלָה ‖ **6** [a] G *καὶ ἀπώλετο* = וְאָבַד cf 7[c] ‖ **7** [a] ד-stropha inc ‖ [b] S *b'ldbbj* hostes mei ‖ [c] G(S) *ῥομφαῖαι* = חֲ ‖ [d] nonn Mss נטשת ‖ [e] S(C) *w'wbdt* וְאִבַּדְתָּ cf 6[a] ‖ [f] l הֵמָּה (cf G) et cj c 8; > S ‖ **8** [a] dl יָ ‖ [b] l frt יָשָׁב ‖ **9** [a] > S ‖ [b] 2 Mss S ול׳ ‖ **10** [a] l prb וַיְהִי ‖ [b] pc Mss בַּ– ‖ [c] prp הַצִּ׳ ‖ **12** [a] Hier pl ‖ **13** [a] nonn Mss S ולא ‖ [b] C mlt Mss ut Q, K עֲנִיִּים ‖ **14** [a] C mlt Mss חָנְנִי; α′ (Hier) *ἐδωρήσατό μοι*, l חָנַנְנִי ‖ [b] α′ (Hier) *εἶδε*, l רָאָה ‖ [c] Ms מְנַשְּׂאִי; frt dl m cs ‖ [d] C Ms רַ֫ר.

ג ומל[1]. כן למדינ[2]. 1
א[4] נל מל[3]
ל. ל
יא כת י[5]. ב חד מלרע וחד מלעיל
יא ס״פ[6]
ג
ב כת תרי מילין[1]. ב[2]
ט
(א) ל
יא מל[3]. ב[4]
יג[5]. ל. ו[6]. ו מל
ט[7]
(ג) ח[8]. ח לשון שנאה
הי[9]
(ה) לג ר״פ
לב. ב. ל. ב. ב ומל
(ו) ב. ד מל[10]
ה מל בכתיב. ל קמ וכל זכר ונקיבה דכות. עניים חד מן ה[11] כת יי ק ויקר יי
ל. ל ומל
(ז)
(ח)

15 לְמַעַן אֲסַפְּרָה כָּל־תְּהִלָּתֶיךָ[a] בְּשַׁעֲרֵי בַת־צִיּוֹן אָגִילָה ל מל
בִּישׁוּעָתֶךָ׃]

(ט) 16 טָבְעוּ גּוֹיִם בְּשַׁחַת עָשׂוּ בְּרֶשֶׁת־זוּ טָמָנוּ נִלְכְּדָה רַגְלָם׃ ב ר״פ[12]

17 נוֹדַע | יְהוָה מִשְׁפָּט עָשָׂה בְּפֹעַל[a] כַּפָּיו נוֹקֵשׁ[b] רָשָׁע הִגָּיוֹן[c] ה ד בטע בשלש ספרים[13]. ב
(י) 18 יָשׁוּבוּ רְשָׁעִים לִשְׁאוֹלָה כָּל־גּוֹיִם שְׁכֵחֵי אֱלֹהִים׃ [סֶלָה[c]׃ י ול בלישׁ ומל

(כ) 19 כִּי לֹא לָנֶצַח יִשָּׁכַח אֶבְיוֹן תִּקְוַת[a] עֲנִיִּים[b] תֹּאבַד לָעַד׃ נה בטע ר״פ בסיפ׳. ענייים ק

20 קוּמָה יְהוָה אַל־יָעֹז אֱנוֹשׁ יִשָּׁפְטוּ גוֹיִם עַל־פָּנֶיךָ׃ ג ב חס וחד מל

21 שִׁיתָה יְהוָה | מוֹרָה[a] לָהֶם יֵדְעוּ גוֹיִם אֱנוֹשׁ הֵמָּה סֶלָה׃ ל כת ה וכל דגבי נזיר דכות׳. יב[14]

(ל) 10 1 [a]לָמָּה יְהוָה תַּעֲמֹד[c] בְּרָחוֹק[b] תַּעְלִים[c] לְעִתּוֹת בַּצָּרָה[d]׃ ג ר״פ[1]. ל ושאר עמידה מרחוק דכות. ב ומל[21]

2 בְּגַאֲוַת[a] רָשָׁע יִדְלַק עָנִי יִתָּפְשׂוּ | בְּמִזְמוֹת זוּ חָשָׁבוּ׃

3 [a]כִּי־הִלַּל[a] רָשָׁע[b] עַל־[c]תַּאֲוַת נַפְשׁוֹ וּבֹצֵעַ[d] [e]בֵּרַךְ[e] נִאֵץ | יְהוָה׃ ל וכל שם ברגש דכות׳. ד זוגין חד עד וחד על׳. ל

4 [a]רָשָׁע כְּגֹבַהּ[b] אַפּוֹ בַּל־יִדְרֹשׁ אֵין אֱלֹהִים ב וחס׳
[c]כָּל־מְזִמּוֹתָיו׃ 5 [a]יָחִילוּ דְרָכָו | בְּכָל־עֵת דרכיו ק חד מן ה[5] כת כן
מָרוֹם[b] מִשְׁפָּטֶיךָ מִנֶּגְדּוֹ כָּל־צוֹרְרָיו יָפִיחַ בָּהֶם׃ ל מל

6 אָמַר בְּלִבּוֹ בַּל־אֶמּוֹט לְדֹר וָדֹר [ba]אֲשֶׁר לֹא־בְרָע[a]׃ 7 אָלָה[b] ה
(פ) פִּיהוּ מָלֵא וּמִרְמוֹת[c] וָתֻךְ תַּחַת לְשׁוֹנוֹ עָמָל וָאָוֶן׃ כב ול בלישׁ בסיפ׳. ב. ז מל בלישׁ

8 יֵשֶׁב | בְּמַאְרַב חֲצֵרִים[a] בַּמִּסְתָּרִים יַהֲרֹג[b] נָקִי לשׁ. ג
(ע) עֵינָיו לֶחְלְכָה[c] יִצְפְּנוּ[d]׃ 9 יֶאֱרֹב בַּמִּסְתָּר | כְּאַרְיֵה בְסֻכָּה[a] כ[c] מילין כת ה ס״ת ול בלישׁ. ב ומל[21]
יֶאֱרֹב לַחֲטֹף עָנִי יַחְטֹף עָנִי בְּמָשְׁכוֹ בְרִשְׁתּוֹ׃ ל ומל. ל
10 וְדָכְּאָה[b] יָשַׁח וְנָפַל בַּעֲצוּמָיו[c] חֵלְכָאִים[d]׃ ידכה. חיל כאים חד מן ק ה[5] כת מילה חדה וקל תרי

[12]Mm 3208. [13]Mp sub loco. [14]Mm 801. Ps 10 [1]Mm 3209. [2]Mp sub loco. [3]Mm 1318. [4]Mm 3057. [5]Mm 3210. [6]Mm 964. [7]Mm 214.

15 [a] Vrs pl ‖ **17** [a] pc Mss כְּפִי ‖ [b] 1 שַׁ֫ cf Gα′ΣC ‖ [c–c] > Σ ‖ **19** [a] 2 Mss Σ תִּ֫ ‖ [b] sic L, C mlt Mss ut Q עֲנִיִּים, K עֲנָיִים; Ms GΣC + לֹא ‖ **21** [a] nonn Mss α′θ′ Hier C מורא cf Sir 36,2 1 Makk 4,32; G(Σ) *νομοθέτην* = מוֹרֶה ‖ **Ps 10,1** [a] pc Mss G cj Ps 10 c 9, recte ‖ [b] Ms G מֵר ‖ [c] 1 frt תָּעְלַם ‖ [d] cf 9,10[c] ‖ **2** [a] prp בְּגַאוּת ‖ **3** [a–a] מ-stropha deest, vel 1 הֻתַּלַּל? G(ΣC) *ὅτι ἐπαινεῖται* = כִּי־הֻלַּל ‖ [b] 1 רָשַׁע ‖ [c] > pc Mss Hier, dl; G(Σ) *ἐν* ‖ [d] 1 וּבֵצַע ‖ [e] GΣ pass ‖ **4** [a] נ-stropha deest ‖ [b] mlt Mss ΣC בְּגֹ֫ ‖ [c–c] prb cj c 5 et ins לְפָנָיו post מ (cf G) ‖ **5** [a] C ut Q; K דַּרְכּוֹ ‖ [b] prp סָרוּ (ס-stropha) cf GΣ ‖ **6/7** [a–a] G *ἄνευ κακοῦ*, Σ *rn' bbjšt'* meditatur malum, σ′ *οὐ γὰρ ἔσομαι ἐν κακώσει* ‖ [b–b] prp אֲשֶׁר לֹא כָרַע אֶלֶף ‖ [c] 1 c C nonn Mss C מִ֫ ‖ **8** [a] G *μετὰ πλουσίων* = עֲשִׁרִים ‖ [b] G (Hier) *ἀποκτεῖναι* = לַהֲרֹג ‖ [c] G(ΣC) *τὸν πένητα*, recte ‖ [d] G(Σ) *ἀποβλέπουσιν*, 1 יְצָפְיוּ ‖ **9** [a] pc Mss כּוֹ–; prb 1 בְּסֻבְּכוֹ cf Jer 4,7 ‖ **10** [a] ins צְ֫ (צ-stropha) ‖ [b] C mlt Mss ut Q; 1 יְדֻכֶּה ‖ [c] G *ἐν τῷ αὐτὸν κατακυριεῦσαι* = בְּעָצְמוֹ, Σ *wbgrmwhj* = וּבְעַצְמוֹתָיו; prp בְּמוֹעֲצֹתָיו ‖ [d] C pc Mss ut Q.

11 אָמַר בְּלִבּוֹ שָׁכַח אֵל הִסְתִּיר פָּנָיו בַּל־רָאָה לָנֶצַח׃
(ק) 12 קוּמָה יְהוָה אֵל[a] נְשָׂא יָדֶךָ אַל־תִּשְׁכַּח עֲנִיִּים[b]׃
13 עַל־מָּה ׀ נִאֵץ רָשָׁע ׀ אֱלֹהִים אָמַר בְּלִבּוֹ לֹא תִדְרֹשׁ[a]׃
(ר) 14 רָאִתָּה [a]כִּי־אַתָּה[a] ׀ עָמָל וָכַעַס ׀ תַּבִּיט[b] לָתֵת בְּיָדֶךָ[b]
עָלֶיךָ יַעֲזֹב חֵלְכָה[c] יָתוֹם[d] אַתָּה ׀ הָיִיתָ עוֹזֵר׃
(ש) 15 שְׁבֹר זְרוֹעַ רָשָׁע וָרָע[a] תִּדְרוֹשׁ[b]־רִשְׁעוֹ בַל[c]־תִּמְצָא[d]׃
16 יְהוָה מֶלֶךְ[a] עוֹלָם[b] וָעֶד אָבְדוּ[c] גּוֹיִם מֵאַרְצוֹ׃
(ת) 17 תַּאֲוַת עֲנָוִים[a] שָׁמַעְתָּ[b] יְהוָה תָּכִין[c] לִבָּם תַּקְשִׁיב אָזְנֶךָ׃
18 לִשְׁפֹּט יָתוֹם וָדָךְ בַּל־יוֹסִיף עוֹד[a] לַעֲרִיץ אֱנוֹשׁ מִן־הָאָרֶץ׃

11 1 לַמְנַצֵּחַ[a] לְדָוִד
בַּיהוָה ׀ חָסִיתִי אֵיךְ תֹּאמְרוּ לְנַפְשִׁי נֻדּוּ[b] הַרְכֶם[c] צִפּוֹר׃
2 כִּי הִנֵּה הָרְשָׁעִים יִדְרְכוּן קֶשֶׁת כּוֹנְנוּ חִצָּם[a] עַל־יֶתֶר
לִירוֹת בְּמוֹ[b]־אֹפֶל[c] לְיִשְׁרֵי־לֵב׃
3 כִּי [a]הַשָּׁתוֹת יֻהֲרָסוּן[a] צַדִּיק מַה־פָּעָל[b]׃
4 יְהוָה ׀ בְּהֵיכַל קָדְשׁוֹ יְהוָה בַּשָּׁמַיִם[a] כִּסְאוֹ
עֵינָיו יֶחֱזוּ[b] עַפְעַפָּיו יִבְחָנוּ בְּנֵי אָדָם׃
5 יְהוָה [a]צַדִּיק יִבְחָן[a] וְרָשָׁע וְאֹהֵב חָמָס שָׂנְאָה[b] נַפְשׁוֹ׃
6 יַמְטֵר עַל־רְשָׁעִים פַּחִים[a] אֵשׁ וְגָפְרִית וְרוּחַ זְלָעָפוֹת מְנָת
כּוֹסָם׃ [כּוֹסָם׃ סֹ[g]] 7 כִּי־צַדִּיק יְהוָה צְדָקוֹת[a] אָהֵב יָשָׁר[b] יֶחֱזוּ פָנָימוֹ[c]׃

ל
ב חד כת סה וחר כת שא[8].
ת חס בסיפ[9]. ענוים חד ק
מן ה[10] כת יי וקר׳ יי
ג מיחד . כר[11]. ל[12]
ל חס . ה[13]
ב[14] מילין כת ה ס״ת ול בליש . ה מל
ל וכל טוב ורע דכות . ג מל ב מנה בליש
ו
ג
יו״ד חד מן מח׳ כת ו ק וקר׳ י. ל
נה בטע ר״פ בסיפ . ב[2]
ב חד מל וחד חס[3] . ט
ל . ל
ח בטע ר״פ בסיפ[4]
ל . ה[5] . ב[6]
ב . ל[7]
ו ומל[8] . ט[9] . ל [ל

[8]Mm 3198. [9]Mm 477. [10]Mm 3549. [11]Mm 592. [12]חד אֹאֵר בלבו Ob 1,3. [13]Mm 125. [14]Mm 964. Ps 11 [1]Mm 3811. [2]Mm 3211. [3]Mm 3304. [4]Mm 3443. [5]Mm 3473. [6]Dt 10,18. [7]חד וְלַעֲסוֹת Thr 5,10. [8]Mm 3367. [9]Mm 3212.

12 [a] $\mathfrak{G}^{ARL}\mathfrak{S}$ + suff 1 sg; > $\mathfrak{C}$, prb dl ‖ [b] $\mathfrak{C}$ mlt Mss ut Q ‖ **13** [a] $\mathfrak{GS}$ 3 sg ‖ **14** [a–a] dl (dttg) ‖ [b–b] prp לְיָתוֹם יָדְךָ cf 18 ‖ [c] cf 8[c] ‖ [d] l לִי ‖ **15** [a] huc tr ˆ cf $\mathfrak{GS}$ ‖ [b] $\mathfrak{G}$ (α' σ' $\mathfrak{S}$) *ζητηθήσεται* = יִדָּרֵשׁ ‖ [c] pc Mss כל; $\mathfrak{GS}$ pr cop ‖ [d] $\mathfrak{G}(\mathfrak{S})$ *εὑρεθῇ* = יִמָּצֵא cf $\alpha'\sigma'$; $\mathfrak{G}$* + *δι' αὐτήν* ‖ **16** [a] $\mathfrak{G}$ *βασιλεύσει* ‖ [b] nonn Mss $\mathfrak{GS}\mathfrak{T}$ לְעֹ׳ ‖ [c] $\mathfrak{G}$ *ἀπολεῖσθε* = אֹ ‖ **17** [a] nonn Mss $\mathfrak{GS}$ עֲנִיִּים ‖ [b] $\mathfrak{G}$ 3 sg ‖ [c] $\mathfrak{G}(\mathfrak{S})$ *τὴν ἑτοιμασίαν*, Ms תבין; prp הָגִיוֹן ‖ **18** [a] frt dl m cs ‖ **Ps 11,1** [a] 2 Mss $\mathfrak{G}$ + מִזְמוֹר ‖ [b] $\mathfrak{C}$ mlt Mss $\mathfrak{G}\alpha'\mathfrak{S}\mathfrak{T}$ ut Q, K נודוּ; $\mathfrak{S}$ + *wškn*j et habita ‖ [c] $\mathfrak{G}(\mathfrak{S}\mathfrak{T})$ *ἐπὶ τὰ ὄρη ὡς* = הַר כְּמוֹ vel הָרִים כְּ ‖ **2** [a] $\mathfrak{G}$ *βέλη* = חִצִּים cf 64,4[a] ‖ [b] pc Mss כְּמוֹ, prb l ‖ [c] prp עוֹף ‖ **3** [a–a] $\mathfrak{G}(\mathfrak{S})$ *ἃ κατηρτίσω καθεῖλον* = הַשָּׁתוֹת יֻהָרָ׳ ‖ [b] prp יִפְעָל ‖ **4** [a] pc Mss + הַכִּין ‖ [b] $\mathfrak{G}$ + *εἰς τὸν πένητα*, $\mathfrak{G}^{U}$Syh + *εἰς τὴν οἰκουμένην* = לַחֶלְדָּ ‖ **5** [a–a] $\mathfrak{GS}$ invers ‖ [b] $\mathfrak{G}$ 3 m sg ‖ **6** [a] σ' *ἄνθρακας*, l פַּחֲמֵי ‖ **7** [a] $\mathfrak{GS}$ pr cop ‖ [b] $\mathfrak{G}(\mathfrak{S})$ *εὐθύτητα* = יֹשֶׁר ‖ [c] l פָּנָיו cf Vrs.

12 1 לַמְנַצֵּחַ עַל־הַשְּׁמִינִית מִזְמוֹר לְדָוִד׃

2 הוֹשִׁיעָה[a] יְהוָה כִּי־גָמַר חָסִיד כִּי־פַסּוּ[b] אֱמוּנִים[c] מִבְּנֵי[d] אָדָם׃ ל

3 שָׁוְא | יְדַבְּרוּ אִישׁ אֶת־רֵעֵהוּ[a] שְׂפַת חֲלָקוֹת בְּלֵב וָלֵב יְדַבֵּרוּ׃ ג.1 ד

4 יַכְרֵת יְהוָה כָּל־שִׂפְתֵי חֲלָקוֹת לָשׁוֹן[a] מְדַבֶּרֶת גְּדלוֹת׃ ב.ג.1 ז.2

5 אֲשֶׁר אָמְרוּ | לִלְשֹׁנֵנוּ[a] נַגְבִּיר שְׂפָתֵינוּ אִתָּנוּ מִי אָדוֹן לָנוּ׃ ל וחס

6 מִשֹּׁד עֲנִיִּים[a] מֵאַנְקַת[b] אֶבְיוֹנִים עַתָּה אָקוּם יֹאמַר[c] יְהוָה
אָשִׁית בְּיֶשַׁע[d] יָפִיחַ לוֹ׃ 7 אִמְרוֹת יְהוָה אֲמָרוֹת טְהוֹרוֹת ל.ב.1 דמטע
כֶּסֶף צָרוּף[a] בַּעֲלִיל[b] לָאָרֶץ[a] מְזֻקָּק שִׁבְעָתָיִם׃ ג

8 אַתָּה־יְהוָה תִּשְׁמְרֵם[a] תִּצְּרֶנּוּ[b] | מִן־הַדּוֹר זוּ לְעוֹלָם׃ יז ר״פ בסיס. ג ר״פ[4]

9 סָבִיב רְשָׁעִים יִתְהַלָּכוּן כְּרֹם[b] זְלוּת[ac] לִבְנֵי אָדָם׃ ג ר״פ[5]. ל. ל

13 1 לַמְנַצֵּחַ מִזְמוֹר לְדָוִד׃ ט ר״פ

2 עַד־אָנָה יְהוָה תִּשְׁכָּחֵנִי נֶצַח עַד־אָנָה | תַּסְתִּיר אֶת־פָּנֶיךָ מִמֶּנִּי׃

3 עַד־אָנָה אָשִׁית עֵצוֹת[a] בְּנַפְשִׁי יָגוֹן בִּלְבָבִי יוֹמָם[b] ג.1
עַד־אָנָה | יָרוּם אֹיְבִי עָלָי׃ ז

4 הַבִּיטָה עֲנֵנִי[a] יְהוָה אֱלֹהָי הָאִירָה עֵינַי פֶּן־אִישַׁן הַמָּוֶת׃ ב.2 ל

5 פֶּן־יֹאמַר אוֹיְבִי יְכָלְתִּיו[a] צָרַי יָגִילוּ כִּי אֶמּוֹט׃ ז. ל

6 וַאֲנִי | בְּחַסְדְּךָ בָטַחְתִּי יָגֵל לִבִּי בִּישׁוּעָתֶךָ סז ר״פ לג מנה בכתיב. ב.3
אָשִׁירָה לַיהוָה כִּי גָמַל עָלָי׃[a]

14 1 לַמְנַצֵּחַ[a] לְדָוִד ג
אָמַר נָבָל בְּלִבּוֹ אֵין אֱלֹהִים אמירה פלוני בלבו ו. יו ר״פ אין אין

Ps 12 [1]Mm 3213. [2]Mm 3615. [3]Mm 31. [4]Mm 3214. [5]Mm 3215. **Ps 13** [1]Mm 3216. [2]Mm 3217. [3]Mm 3218.

Ps 12,2 [a] G + suff 1 sg ‖ [b] pc Mss פָּצוּ; G(S) *ὀλιγώθησαν*, T *spw* = סָפוּ ‖ [c] S + *mn* *'r'* = מִן הָאָרֶץ ‖ [d–d] S (v 3) *bnjnš'* = בְּנֵי א׳ ‖ **3** [a] mlt Mss G אל ‖ **4** [a] Ms GS וְלִ׳ ‖ **5** [a] G(S) *τὴν γλῶσσαν ἡμῶν* = לְשׁ׳; T *bljšnn'* = בְּל׳ ‖ **6** [a] pc Mss עֲנָוִים ‖ [b] GS pr cop ‖ [c] Seb אָמַר ‖ [d–d] G *παρρησιάσομαι ἐν αὐτῷ*, σ′ *ἐμφανές*, S *glj'jt* aperte; prp אוֹפִיעַ לוֹ vel עַיְפֵי־חַיִל ‖ **7** [a–a] Hier *separatum a terra*; prp מֵעָלָיו חָרֵץ ‖ [b] G(S) *δοκίμιον*, α′ *χωροῦν* ‖ **8** [a] pc Mss G Hier רֵנּוּ– ‖ [b] nonn Mss G רֵנּוּ–; S *šwzbjnj wpṣnj* libera me et redime me ‖ **9** [a–a] prp כְּרֹמָה זְלוֹתָ cf [c] ‖ [b] pc Mss בְּרֹם, G + suff 2 sg ‖ [c] Sexta *ἐξουθένησας* = זַלּוֹתָ cf [a–a] ‖ **Ps 13,3** [a] prp עֲצֻבֹת vel עֲצָבוֹת ‖ [b] G^{AL} + *καὶ νυκτός* ‖ **4** [a] G^{R}SCTV pr cop ‖ **5** [a] G *ἴσχυσα πρὸς αὐτόν* = יָכֹלְתִּי לוֹ? ‖ **6** [a] G + *καὶ ψαλῶ τῷ ὀνόματι κυρίου τοῦ ὑψίστου*, ex 7,18b ‖ **Ps 14,1** [a] pc Mss G + מִזְמוֹר.

הִשְׁחִיתוּ הִתְעִיבוּ[b] עֲלִילָה[c] אֵין עֹשֵׂה־טוֹב[d]׃
2 יְהוָה[a] מִשָּׁמַיִם הִשְׁקִיף עַל־בְּנֵי־אָדָם
לִרְאוֹת הֲיֵשׁ מַשְׂכִּיל דֹּרֵשׁ[b] אֶת־אֱלֹהִים׃ ב
3 הַכֹּל[c] סָר[a] יַחְדָּו נֶאֱלָחוּ[b] ל . ב
אֵין[b] עֹשֵׂה־טוֹב אֵין גַּם־אֶחָד[c]׃ יד מ״ם אין אין
[לֹא קָרָאוּ׃
4 הֲלֹא יָדְעוּ[a] כָּל־[b] פֹּעֲלֵי אָוֶן אֹכְלֵי[c] עַמִּי אָכְלוּ[d] לֶחֶם יְהוָה[e]
5 שָׁם פָּחֲדוּ פָחַד[a] כִּי־אֱלֹהִים בְּדוֹר צַדִּיק׃
6 עֲצַת־עָנִי תָּבִישׁוּ[a] כִּי יְהוָה מַחְסֵהוּ׃ ל
7 מִי יִתֵּן מִצִּיּוֹן יְשׁוּעַת[a] יִשְׂרָאֵל ה[1]
בְּשׁוּב יְהוָה שְׁבוּת עַמּוֹ יָגֵל יַעֲקֹב יִשְׂמַח[b] יִשְׂרָאֵל׃

15 1 מִזְמוֹר לְדָוִד ח ר״פ
יְהוָה מִי־יָגוּר בְּאָהֳלֶךָ[a] מִי־[b]יִשְׁכֹּן בְּהַר קָדְשֶׁךָ׃
2 הוֹלֵךְ תָּמִים וּפֹעֵל צֶדֶק כז[1] מל וכל משלי וקהלת דכות ב מ ה
וְדֹבֵר אֱמֶת בִּלְבָבוֹ׃ 3 לֹא־רָגַל[a] עַל־לְשֹׁנוֹ ח . ה[2]. מז פסוק לא לא לא
ד[3] מנה ר״פ
לֹא[b]־עָשָׂה לְרֵעֵהוּ רָעָה וְחֶרְפָּה[c] לֹא־נָשָׂא עַל־קְרֹבוֹ׃ ג חס[4]
4 [a]נִבְזֶה | בְּעֵינָיו נִמְאָס[b] וְאֶת־יִרְאֵי יְהוָה יְכַבֵּד נא . ב[5]
נִשְׁבַּע לְהָרַע[c] וְלֹא יָמֵר[d]׃ ו[6] . ל חס
5 כַּסְפּוֹ | לֹא־נָתַן בְּנֶשֶׁךְ וְשֹׁחַד עַל־נָקִי לֹא לָקָח מז פסוק לא לא לא
עֹשֵׂה־אֵלֶּה[a] לֹא יִמּוֹט לְעוֹלָם׃

16 1 מִכְתָּם לְדָוִד נ[1]
שָׁמְרֵנִי אֵל כִּי־חָסִיתִי בָךְ׃ 2 אָמַרְתְּ[a] לַיהוָה אֲדֹנָי אָתָּה ל גניא . ז[2] ול לשון זכר

Ps 14 [1]Mm 463. Ps 15 [1]Mm 1788. [2]Mm 2238. [3]Mm 814. [4]Mm 600. [5]Mm 3219. [6]Mm 227.
Ps 16 [1]Mm 3220. [2]Mm 1742.

1 [b] ΘS ut 53,2 וְהִ׳ ‖ [c] Ms 𝔗 עָוֶל ut 53,2 ‖ [d] Θ + *οὐκ ἔστιν ἕως ἑνός* cf 3b ‖ **2** [a] 53,3 אֱלֹהִים ‖ [b] cf 2,2[b]; Θ pr *ἢ*, S pr cop ‖ **3** [a] 2 Mss סָג ut 53,4 ‖ [b–b] Ms חִ– וְאֵין cf S ‖ [c] 2 Ms Θ + קֶבֶר פָּתוּחַ גְּרוֹנָם לְשׁוֹנָם יַחֲלִיקוּן חֲמַת עַכְשׁוּב תַּחַת לְשׁוֹנָם אֲשֶׁר פִּיהֶם אָלָה וּמְרָמָה מָלֵא קַלּוּ רַגְלֵיהֶם לִשְׁפּוֹךְ דָּם׃ מָלֵא רַע וּפִגַּע רַע בְּדַרְכֵיהֶם וְדֶרֶךְ שָׁלוֹם לֹא יָדָעוּ וּמִרְמָה אֵין פַּחַד אֱלֹהִים לְנֶגֶד עֵינֵיהֶם׃ = Rm 3,13–18 ‖ **4** [a] pc Mss Θσ′𝔗 יְ׳ ‖ [b] > 2 Mss et 53,5 ‖ [c] pc Mss אָכְלוּ ‖ [d] Θ(S) *βρώσει* = אֹכֶל ‖ [e] 2 Mss אֱלֹהִים ut 53,5 ‖ **5** [a] Ms Θ + לֹא הָיָה פַּחַד ut 53,6 ‖ **6** [a] Ms הֲבִ׳ ‖ **7** [a] pc Mss עוֹת– ut 53,7 ‖ [b] Ms ΘS וְיִ׳ ‖ **Ps 15,1** [a] 𝔗 mlt Mss בְּאָהֳלֶיךָ ‖ [b] 𝔗 mlt Mss ΘS Hier וּמִי ‖ **3** [a] S *nkwltn* mendax ‖ [b] pc Mss ΘS וְלֹא ‖ [c] S *wšwḥd'* et munus cf 5 ‖ **4** [a] crrp ‖ [b] 2 Mss נְ׳, Θ *πονηρευόμενος*, S *mrgzn'* irritator ‖ [c] Θ(S) *τῷ πλησίον αὐτοῦ*, σ′ *ἑταῖρος εἶναι* ‖ [d] frt ins בְּרָע ‖ **5** [a] S + *k'jn hw* rectus est ‖ **Ps 16,2/3** [a] mlt Mss ΘS Hier תִּי–.

שׁוּבָתִי [cb]בַּל־עָלֶיךָ[b]׃

3 לִקְדוֹשִׁים[c] אֲשֶׁר־בָּאָרֶץ[d] הֵמָּה[e] וְאַדִּירֵי[f] כָּל־חֶפְצִי[g]־בָם׃ ג מל בלש[3]. ל

4 יִרְבּוּ[b] עַצְּבוֹתָם[a] אַחֵר מָהָרוּ[c] ל

בַּל־אַסִּיךְ נִסְכֵּיהֶם מִדָּם וּבַל־אֶשָּׂא אֶת־שְׁמוֹתָם עַל־שְׂפָתָי׃ ל. כג

5 יְהוָה מְנָת־חֶלְקִי וְכוֹסִי [a]אַתָּה תּוֹמִיךְ[a] גּוֹרָלִי[b]׃ ל[4]

6 חֲבָלִים נָפְלוּ־לִי בַּנְּעִמִים אַף־[a]נַחֲלָת[a] שָׁפְרָה עָלָי׃ ל. ל

7 אֲבָרֵךְ אֶת־יְהוָה אֲשֶׁר יְעָצָנִי אַף־[a]לֵילוֹת יִסְּרוּנִי[a] כִּלְיוֹתָי׃

8 שִׁוִּיתִי יְהוָה לְנֶגְדִּי תָּמִיד כִּי [a]מִימִינִי[a] בַּל־אֶמּוֹט׃

9 לָכֵן [a]שָׂמַח[a] לִבִּי וַיָּ[b]גֶל כְּבוֹדִי[b] אַף־[a]בְּשָׂרִי יִשְׁכֹּן לָבֶטַח׃ ג[5]. ב ובתרי לישנ

10 כִּי [a]לֹא[a] תַּעֲזֹב נַפְשִׁי לִשְׁאוֹל לֹא־תִתֵּן חֲסִידְךָ לִרְאוֹת שָׁחַת׃ יא בטע ר״פ בשלש ספרים. ל[6]

11 תּוֹדִיעֵנִי אֹרַח חַיִּים

שֹׂבַע[a] שְׂמָחוֹת אֶת־פָּנֶיךָ נְעִמוֹת בִּימִינְךָ נֶצַח׃ ל ומל[7]

17 1 תְּפִלָּה לְדָוִד בּ[1]

שְׁמַע יְהוָה [a]צֶדֶק[a] הַקְשִׁיבָה רִנָּתִי[b]

הַאֲזִינָה תְפִלָּתִי [b]בְּלֹא שִׂפְתֵי מִרְמָה׃ יז

2 מִלְּפָנֶיךָ מִשְׁפָּטִי יֵצֵא [a]עֵינֶיךָ[a] תֶּחֱזֶינָה מֵישָׁרִים׃ י. יז[2]

3 בָּחַנְתָּ לִבִּי [a]וּ[a]פָקַדְתָּ לַיְלָה צְרַפְתַּנִי בַל־תִּמְצָא זַמֹּתִי[a] ב ול בטע

בַּל־יַעֲבָר־פִּי׃ 4 לִפְעֻלּוֹת אָדָם בִּדְבַר שְׂפָתֶיךָ אֲנִי שָׁמַרְתִּי[a] ל

אָרְחוֹת פָּרִיץ׃ 5 תָּמֹךְ[a] אֲשֻׁרַי[b] בִּמְעִגְלוֹתֶיךָ בַּל־נָמוֹטוּ פְּעָמָי׃ ב. ל

6 אֲנִי־קְרָאתִיךָ כִּי־תַעֲנֵנִי אֵל הַט־אָזְנְךָ לִי שִׁמְעָ[a] אִמְרָתִי׃ יג

[3] Mm 3030. [4] וחד כוסי Ps 23,5. [5] Mm 3375. [6] Mp sub loco. [7] וחד בשמחת Ps 45,16. Ps 17 [1] Ps 86,1. [2] Mm 2362.

2/3 [b–b] G *οὐ χρείαν ἔχεις*, S *mn lwtk hj* a te est, σ′ (Hier T) *οὐκ ἔστιν ἄνευ σου*; prp בל־בִּלְעָדֶיךָ (vel ע׳ כְּלָה) ‖ [c–c] prp בְּלַיְעַל כָּל־ק׳ (et : tr post טובתי) ‖ [d] G + suff 3 m sg ‖ [e] prp חָמַד ‖ [f] G *ἐθαυμάστωσεν*, S *wmšbḥ*; prp יַאְדִּיר vel הָאַדִּיר vel נַאֲרִירִים ‖ [g] G suff 3 m sg, prp חפצו vel חֶפְצִי ‖ **4** [a] exc hemist ante 4a ‖ [b] T *msgn* = רַבּוּ ‖ [c–c] prp אֲחֵרִים יִרְעוּ vel אַרְחָם הֵרִעוּ, al א׳ הֵמִירוּ cf Jer 2,11 ‖ **5** [a] 1 c mlt Mss תּוֹמֵךְ cf G ‖ [b] G + *ἐμοί* cf S ‖ **6** [a] 1 תִּי– cf GS ‖ **7** [a] 2 Mss יסרני = יִסְּרַנִי? ‖ **8** [a] ins הוּא ‖ **9** [a] 2 Mss יִשְׁ׳ ‖ [b] pc Mss כבדי = כְּבֵדִי? G *ἡ γλῶσσά μου* ‖ **11** [a] S *w'sb' mn* et satiabor a, G *πληρώσεις με*, θ′ *ἑπτά* ‖ **Ps 17,1** [a] G + suff 1 sg, α′ (S Hier) *δίκαιον* = צַדִּיק; prp אֵל צ׳ vel צַדְּקִי, al צַדְקִי vel צַעֲקָתִי ‖ [b] huc tr ‸ ‖ **2** [a] G suff 1 sg ‖ **3** [a] G (S Hier) *ἀδικία*, l זְמֹתַי vel זְמֹתַי (cf α′σ′); huc tr : ‖ **4** [a] huc tr : ‖ [b] pc Mss פרץ cf akk *parṣu* mandatum ‖ **5** [a] prb l תָּמְכוּ ‖ [b] huc tr ‸ ‖ **6** [a] pc Mss GS ושׁ׳.

7 הַפְלֵה[a] חֲסָדֶיךָ [b]מוֹשִׁיעַ חוֹסִים[bc] מִמִּתְקוֹמְמִים בִּימִינֶךָ׃
8 שָׁמְרֵנִי כְּאִישׁוֹן בַּת־עָיִן בְּצֵל כְּנָפֶיךָ תַּסְתִּירֵנִי׃
9 מִפְּנֵי רְשָׁעִים זָוּ שָׁדְדוּנִי אֹיְבַי בְּנֶפֶשׁ יַקִּיפוּ עָלָי׃
10 חֶלְבָּמוֹ[a] סָגָרוּ פִּימוֹ דִּבְּרוּ בְגַאֲוָה׃
11 אֲשֻׁרֵינוּ[a] עַתָּה סְבָבוּנוּ[b] עֵינֵיהֶם יָשִׁיתוּ לִנְטוֹת בָּאָרֶץ׃
12 דְּמָיוֹנוֹ[a] כְּאַרְיֵה יִכְסוֹף לִטְרֹף וְכִכְפִיר יֹשֵׁב בְּמִסְתָּרִים׃
13 קוּמָה יְהוָה קַדְּמָה פָּנָיו הַכְרִיעֵהוּ פַּלְּטָה נַפְשִׁי מֵרָשָׁע חַרְבֶּךָ׃[a]
14 [a]מִמְתִים[b] יָדְךָ יְהוָה [c]מִמְתִים[d] מֵחֶלֶד[ce] חֶלְקָם[f] בַּחַיִּים[a]
וּצְפוּנְךָ[g] תְּמַלֵּא[h] בִּטְנָם יִשְׂבְּעוּ בָנִים וְהִנִּיחוּ יִתְרָם לְעוֹלְלֵיהֶם׃
15 אֲנִי בְצֶדֶק אֶחֱזֶה פָנֶיךָ אֶשְׂבְּעָה [a]בְהָקִיץ תְּמוּנָתֶךָ׃[ab]

18 1 לַמְנַצֵּחַ לְעֶבֶד־יְהוָה לְדָוִד אֲשֶׁר דִּבֶּר לַיהוָה אֶת־דִּבְרֵי הַשִּׁירָה
הַזֹּאת בְּיוֹם הִצִּיל־יְהוָה אוֹתוֹ מִכַּף כָּל־אֹיְבָיו וּמִיַּד[a] שָׁאוּל׃ 2 וַיֹּאמַר
[a]אֶרְחָמְךָ[b] יְהוָה חִזְקִי[a]׃
3 יְהוָה סַלְעִי וּמְצוּדָתִי וּמְפַלְטִי[a] אֵלִי[b] צוּרִי אֶחֱסֶה־בּוֹ
מָגִנִּי וְקֶרֶן־יִשְׁעִי מִשְׂגַּבִּי[c]׃
4 מְהֻלָּל[a] אֶקְרָא יְהוָה וּמִן־אֹיְבַי אִוָּשֵׁעַ׃
5 אֲפָפוּנִי[a] חֶבְלֵי[b]־מָוֶת וְנַחֲלֵי[c] בְלִיַּעַל יבעתוני׃
6 חֶבְלֵי שְׁאוֹל סַבָּבוּנִי[a] קִדְּמוּנִי מוֹקְשֵׁי מָוֶת׃
7 בַּצַּר־לִי אֶקְרָא יְהוָה וְאֶל־אֱלֹהַי אֲשַׁוֵּעַ[a]

[3]Mm 2316. [4]Mm 3737. [5]Mm 832. [6]Mm 1594. [7]Mm 1559. [8]Mm 2978. [9]Mm 3221. **Ps 18** [1]Mm 4256. [2]Mm 3443. [3]Mm 1837. [4]Mm 1838. [5]Mm 1839.

7 [a] 𝔠 mlt Mss הפלא ‖ [b–b] prp הוֹי חוֹסֶה־בָּךְ ‖ [c] 𝔊 *τοὺς ἐλπίζοντας ἐπὶ σέ* ‖ **8** [a] frt gl ‖ **10** [a] > 𝔖; prp חֵלֶב לִבָּמוֹ ‖ **11** [a] Ms אשרוני, 𝔊 *ἐκβάλλοντές με* (aram אשדוני), σ′ (𝔖) *μακαρίζοντές με*; prp יִמּוֹ– vel יְשָׁרוּנִי ‖ [b] 𝔠 mlt Mss 𝔗 ut Q, K 𝔊𝔖 Hier נִי– ‖ **12** [a] 𝔊 *ὑπέλαβόν με* = דִּמּוּנִי ‖ **13** [a] 𝔊 cj c 14; 𝔖 *wmn ḥrb'* et a gladio ‖ **14** [a–a] crrp ‖ [b] 𝔊 *ἀπὸ ἐχθρῶν*, α′ *ἀπὸ τεθνηκότων* cf 𝔖; prp הַמֵּיתִם vel הַתַּמֵּם vel מְמֹתִים (et postea מְיֻדָּד) vel מְמֵרִים (cf [c–c]) ‖ [c–c] prp מְמֹתִים מֵחֶלֶה ‖ [d] 𝔊^{BU} *ἀπολ(λ)ύων*, 𝔊$^{–BU}$ *ἀπὸ ὀλίγων*, α′𝔖 ut [b], Hier *qui mortui sunt* ‖ [e] α′ *ἐκ καταδύσεως*, 𝔖 *dḥpr'* foveae, Hier *in profundo* ‖ [f] 𝔊 *διαμέρισον αὐτούς* cf 𝔖 (𝔠 om חי בחיים) ‖ [g] 𝔠 mlt Mss ut Q, K וצפי ‖ [h] 𝔊(𝔖𝔗) *ἐπλήσθη* = תִּמָּלֵא ‖ **15** [a–a] 𝔊 *ἐν τῷ ὀφθῆναι τὴν δόξαν σου* ‖ [b] 𝔖 *hjmnwtk* fides tua ‖ **Ps 18,1** [a] mlt Mss et 2S 22,1 ומכף ‖ **2** [a–a] > 2S 22,2 ‖ [b] prp אֲרַחֲמְךָ ‖ **3** [a] dl m cs; 𝔠 nonn Mss et 2S 22,3 + לִי ‖ [b] 𝔠 pc Mss et 2S 22,3 אֱלֹהַי ‖ [c] dl m cs ‖ **4** [a] 𝔊 *αἰνῶν* = מְהֻלָּל; 𝔖 cj c 3; prp מְהֻלָּלַי vel מְהֻלָּל cf Jes 53,5 ‖ **5** [a] nonn Mss 𝔖𝔄 et 2S 22,5 pr כִּי ‖ [b] l prb c 2S 22,5 מִשְׁבְּרֵי ‖ [c] 2Mss et 2S 22,5 נ׳ ‖ **6** [a] nonn Mss סבוני, 2S 22,6 סַבְּנִי ‖ **7** [a] 𝔠 pc Mss אושע, 2S 22,7 אֶקְרָא.

ב חד כת ה וחד כת א[3]. ל מל
ג. ג
ל. ב
סבבונו ק
ל. ל מל. ל. ג רפ[4]
ל. ל
ב. ב
וצפונך[5] חד מן ז[6] פסוק מן ק; הי מלין ז מכה ו[7] מכה. ד[7] ב[8] מנה בלישׁ
סז ר״פ לג מנה בכתיב וחד מן ד[8] בטע בסיפ. ד
ב. ג חד באור וחד בנביא וחד בכתיב[1]
כד מל ה מנה בכתיב. ב. צא יט מנה ר״פ
ל. ל
ח בטע ר״פ בסיפ[2]. ל
ג וחס[3]. ל
ד ג מל וחד חס[4]. ב חד מל וחד חס
ד ב חס וב מל[5]

יִשְׁמַע[b] מֵהֵיכָלוֹ[c] קוֹלִי וְשַׁוְעָתִי לְפָנָיו[d] | תָּבוֹא בְאָזְנָיו׃ [חָרָה לוֹ׃ ג[6]
8 וַתִּגְעַשׁ[a] וַתִּרְעַשׁ | הָאָרֶץ וּמוֹסְדֵי[b] הָרִים[c] יִרְגָּזוּ וַיִּתְגָּעֲשׁוּ[d] כִּי־ ג[7]
9 עָלָה עָשָׁן | בְּאַפּוֹ וְאֵשׁ־מִפִּיו[a] תֹּאכֵל גֶּחָלִים[b] בָּעֲרוּ מִמֶּנּוּ׃ יח[8]
10 וַיֵּט שָׁמַיִם וַיֵּרָד וַעֲרָפֶל תַּחַת רַגְלָיו׃ ג[9]
11 וַיִּרְכַּב עַל־כְּרוּב וַיָּעָף וַיֵּדָא[a] עַל־כַּנְפֵי־רוּחַ[b]׃ ג וחס[10] . ל
12 יָשֶׁת[a] חֹשֶׁךְ | סִתְרוֹ[b] סְבִיבוֹתָיו[c] סֻכָּתוֹ חֶשְׁכַת[d]־מַיִם[e] עָבֵי שְׁחָקִים׃ ד מל[11]
13 מִנֹּגַהּ נֶגְדּוֹ עָבָיו[a] עָבְרוּ[b] בָּרָד וְגַחֲלֵי־אֵשׁ׃
14 וַיַּרְעֵם[a] בַּשָּׁמַיִם[b] | יְהוָה וְעֶלְיוֹן יִתֵּן קֹלוֹ[c] בָּרָד וְגַחֲלֵי־אֵשׁ[d]׃ ב[12] . ת[13] חס ד מנה בכתיב וכל אורית דכות ב מ א
15 וַיִּשְׁלַח חִצָּיו[a] וַיְפִיצֵם וּבְרָקִים רָב[b] וַיְהֻמֵּם[c]׃ ב[14] . לג קמ[15] . ג[16]
16 וַיֵּרָאוּ | אֲפִיקֵי מַיִם[a] וַיִּגָּלוּ[b] מוֹסְדוֹת תֵּבֵל ד[17] . ב
מִגַּעֲרָתְךָ[c] יְהוָה מִנִּשְׁמַת[d] רוּחַ אַפֶּךָ[e]׃
17 יִשְׁלַח מִמָּרוֹם יִקָּחֵנִי יַמְשֵׁנִי מִמַּיִם רַבִּים׃ ב
18 יַצִּילֵנִי[a] מֵאֹיְבִי עָזִּי[a] וּמִשֹּׂנְאַי[b] כִּי־אָמְצוּ מִמֶּנִּי׃ ב[12] . ז קמ למערב[18]
19 יְקַדְּמוּנִי בְיוֹם־אֵידִי[a] וַיְהִי־יְהוָה לְמִשְׁעָן[b] לִי׃ ב חד מל ותר חס . ו בנ״ך
20 וַיּוֹצִיאֵנִי לַמֶּרְחָב[a] יְחַלְּצֵנִי כִּי חָפֵץ בִּי׃ ג מל
21 יִגְמְלֵנִי[a] יְהוָה כְּצִדְקִי[b] כְּבֹר[c] יָדַי יָשִׁיב לִי׃ כב[19] . כד בלישׁ[20]
22 כִּי שָׁמַרְתִּי דַּרְכֵי יְהוָה וְלֹא־רָשַׁעְתִּי מֵאֱלֹהָי׃
23 כִּי כָל־מִשְׁפָּטָיו לְנֶגְדִּי וְחֻקֹּתָיו לֹא־אָסִיר[a] מֶנִּי[b]׃
24 וָאֱהִי[a] תָמִים עִמּוֹ וָאֶשְׁתַּמֵּר[b] מֵעֲוֹנִי׃ ל

[6] Mm 1840. [7] Mm 1841. [8] Mm 787. [9] Mm 1842. [10] Mm 1843. [11] Mm 2920. [12] Mp sub loco. [13] Mm 1669. [14] Ex 19,16. [15] Mm 264. [16] Mm 3222. [17] Mm 3223. [18] Mm 3655. [19] Mm 1104. [20] Mm 1685.

7 [b] 2 Mss GSC et 2S 22,7 יַ׳ || [c] G ἐκ ναοῦ ἁγίου αὐτοῦ || [d] > 2S 22,7, dl m cs || **8** [a] 2 Mss וַתִּתְגָּ׳ || [b] nonn Mss מ׳, 2S 22,8 דוֹת– || [c] 2S 22,8 הַשָּׁמַיִם || [d–d] prb gl || **9** [a] G (S) ἀπὸ προσώπου αὐτοῦ || [b–b] prb gl || **11** [a] C nonn Mss et 2S 22,11 וַיֵּרָא || [b] C הָרוּח || **12** [a] 2 Mss GC et 2S 22,12 יַ׳ || [b] > 2S 22,12; huc tr ‸ || [c] frt gl, dl m cs || [d] Ms et 2S 22,12 חַשְׁרַת || [e–e] G (S) ἐν νεφέλαις ἀέρων; prb gl || **13** [a] G (Hier) αἱ νεφέλαι; dl || [b] 1 c 2S 22,13 בָּעֲרוּ || **14** [a] > C nonn Mss || [b] 2 Mss et 2S 22,14 יְ׳ || [c] pc Mss GC Hier מְ׳, 2S 22,14 מִן־שׁ׳ || [d–d] > nonn Mss G et 2S 22,14, dl cf 13 b || **15** [a] C pc Mss G et 2S 22,15 חִצִּים || [b] cf 2,2[b]; G ἐπλήθυνεν, l frt בָּרָק || [c] C et 2S 22,15 (Q) וַיָּהֹם || **16** [a] pc Mss et 2S 22,16 יָם || [b] C et 2S 22,16 יְ׳ || [c] 2S 22,16 בְּגַעֲרַת || [d] Ms S וּמִ׳ || [e] C pc Mss אפיך, C Ms et 2S 22,16 אַפּוֹ || **18** [a–a] GS pl cf C || [b] 2 Mss וּמִמְּתְקוֹמְמַי, 2S 22,18 מִשׂ׳ || **19** [a] C tjltwlj = נוֹדִי? || [b] SC ut 2S 22,19 מִ׳ || **20** [a–a] 2S 22,20 וַיֹּצֵא לִ׳ אֹתִי || **21** [a] GS pr cop || [b] C pc Mss et 2S 22,21 קָתִי–, 2 Mss בְּצִ׳ cf 25[a] || [c] C Ms כבד, pc Mss כְּבוֹד cf 2S 22,21 G[L] δόξαν; GS pr cop || **23** [a] C mlt Mss et 2S 22,23 אָסוּר || [b] 2S 22,23 מִמֶּנָּה || **24** [a] 2S 22,24 וָאֶהְיֶה || [b] C ואשמר; 2S 22,24 melius מְּרָה–.

25 וַיָּ֤שֶׁב־יְהוָ֨ה לִ֘י כְּצִדְקָ֪[a] כְּ֫בֹ֥ר יָדַ֥י[b] לְנֶ֗גֶד עֵינָֽיו׃[c]
26 עִם־[a]חָסִ֥יד תִּתְחַסָּ֑ד עִם־[b]גְּבַ֥ר[c] תָּמִ֥ים תִּתַּמָּֽם׃
27 עִם־[a]נָ֭בָר תִּתְבָּרָ֑ר[b] וְעִם־עִקֵּ֥שׁ תִּתְפַּתָּֽל׃[c]
28 כִּֽי־[a]אַתָּ֥ה עַם־עָנִ֗י[b] תוֹשִׁ֑יעַ וְעֵינַ֥יִם[c] רָ֝מוֹת תַּשְׁפִּֽיל׃
29 כִּֽי־[a]אַתָּ֥ה תָאִ֑יר נֵ֝רִ֗י יְהוָ֥ה[b] אֱלֹהַ֥י[c] יַגִּ֗יהַּ[d] חָשְׁכִּֽי׃
30 כִּֽי־[a]בְךָ֥ אָ֝רֻ֗ץ[a] גְּד֣וּד[b] וּבֵאלֹהַ֣י[c] אֲדַלֶּג־שֽׁוּר׃
31 הָאֵל֮ תָּמִ֪ים דַּ֫רְכּ֥וֹ [a]אִמְרַת־יְהוָ֥ה צְרוּפָ֑ה[a]
מָגֵ֥ן הֽוּא־לְכֹ֗ל הַחֹסִ֥ים בּֽוֹ׃
32 כִּֽי־מִ֤י אֱ֭לוֹהַּ[a] מִבַּלְעֲדֵ֣י יְהוָ֑ה וּמִ֥י צ֝֗וּר[b] זוּלָתִ֥י[c] אֱלֹהֵֽינוּ׃[b]
33 הָאֵ֗ל הַמְאַזְּרֵ֥נִי[a] חָ֑יִל וַיִּתֵּ֖ן תָּמִ֣ים דַּרְכִּֽי׃[c]
34 מְשַׁוֶּ֣ה רַגְלַ֣י[a] כָּ֭אַיָּלוֹת וְעַ֥ל בָּמֹתַ֗י[b] יַעֲמִידֵֽנִי׃
35 מְלַמֵּ֣ד יָ֭דַי לַמִּלְחָמָ֑ה וְנִחְתָ֥ה[a] קֶ֥שֶׁת־נְ֝חוּשָׁ֗ה[b] זְרוֹעֹתָֽי׃
36 וַתִּתֶּן־לִ֤י מָגֵ֖ן יִ֣שְׁעֶ֑ךָ[a] [b]וִֽימִינְךָ֥ תִסְעָדֵ֗נִי[b] וְ֝עַנְוָתְךָ֗[c] תַּרְבֵּֽנִי׃[d]
37 תַּרְחֵ֣ב צַ֭עָדַי[a] תַּחְתָּ֑י[b] וְלֹא־מָ֝עֲד֗וּ קַרְסֻלָּֽי׃
38 אֶרְדְּפָ֣ה[a] אוֹיְבַ֣י וְאַשִּׂיגֵ֑ם[b] וְלֹא־[c]אָשׁ֥וּב עַד־כַּלּוֹתָֽם׃
39 אֶמְחָצֵ֥ם[a] וְלֹא־[b]יְכֻלּ֗וּ קוּם֮[b] יִפְּל֪וּ[c] תַּ֫חַת רַגְלָֽי׃
40 וַתְּאַזְּרֵ֣נִי[a] חַ֭יִל לַמִּלְחָמָ֑ה תַּכְרִ֖יעַ[b] קָמַ֣י תַּחְתָּֽי[c]׃

כה. כב[21]
ב. ג. ב
ל. ח. ל
ו כת כן[22]
ל[23]
ד ג מל וחד חס[24]. ל
נה בטע ר״ם בסיפ. ל
ג ב מל וחד חס[25]. ל מל
כב[21]. ב חד חס וחד מל
ב וחס
ג ב חס ול מל. יא מל[26]. [27]ד
יא[28] ב[29] מנה חס
ל מפק א[30]

[21] Mm 1104. [22] Mm 1700. [23] Mm 3224. [24] Mm 1845. [25] Mm 3124. [26] Mm 3365. [27] Mm 1847. [28] Mm 2545. [29] Mm 1276. [30] Mm 331.

25 [a] Ⅽ et 2S 22,25 קָתִי—, pc Mss בְּצִ cf 21 [b] || [b–b] 2S 22,25 כְּבָרִי; Ms י כְּבוֹד, Ms כְּבוֹדִי cf 21 [c] || [c] pc Mss בַּי— || **26** [a] prb ins אִישׁ || [b] nonn Mss o εβρ′ ⅭⅮ וְעִם || [c] pc Mss et 2S 22,26 גִּבּוֹר || **27** [a] o εβρ′ ⅭⅮ pr cop || [b] Ⅽ pc Mss et 2S 22,27 תִּתְבָּרַר, Ⅽ תתברד || [c] Ⅽ pc Mss et 2S 22,27 תִּתַּפָּל || **28** [a–a] 2S 22,28 וְאֶת־ || [b] l frt עָנָו || [c–c] Ⅾ *καὶ ὀφθαλμοὺς ὑπερηφάνων* = וַיְּ רָמִים, 2S 22,28 וְיָדְךָ עַל־רָמִים— || **29** [a] > 2S 22,29, prb dl || [b] prb huc tr ˛ cf 2S 22,29 || [c] 2S 22,29 וַיהוָה || [d] Ⅾ 2 sg || **30** [a] Ⅾ *ῥυσθήσομαι* || [b] Ⅾ *ἀπὸ πειρατηρίου*; l prb גְּדֵר cf 2S 22,30 Ⅾ^{L} *πεφραγμένος* = גָּדוּר || [c] 2S 22,30 בְּ′ || **31** [a–a] prb gl, dl m cs || **32** [a] 2Mss et 2S 22,32 אֵל || [b–b] Ms Ⅿ כִּי אִ′ || [c] 2S 22,32 מִבַּלְעָדַי || **33** [a] 2S 22,33 מָעוּזִּי || [b] 2S 22,33 וַיַּתֵּר || [c] Ⅽ pc Mss et 2S 22,33 (K) דרכו || **34** [a] 2S 22,34 (K) יָו— || [b] ⅮⅯ^{W}Hier et 2S 22,34 (Ⅿ) om suff || **35** [a] Ms et 2S 22,35 וְנִחַת cf ⅭⅭσ′Hier, prp וְנַחַת; Ⅾ *καὶ ἔθου* = וְנָתָתָה? || [b] > 2S 22,35 Ⅾ^{L}, prb dl m cs || **36** [a] Ⅾ* suff 1 sg; ⅭⅭ om suff || [b–b] > 2S 22,36, dl || [c] l c 2S 22,36 וַעֲנוֹתְךָ cf Ⅾθ′ (Ⅽ) *καὶ ἡ παιδεία σου*, σ′ *καὶ τὸ ὑπακούειν σοι*; prp וְעִזָּרְתְךָ || [d] Ⅾ + *εἰς τέλος* = לָנֶצַח || **37** [a] ⅮⅯ pl cf o εβρ′ *σααδαι* || [b] Ms et 2S 22,37 תַּחְתָּנִי || **38** [a] 2S 22,38 אֶרְדְּפָה || [b] Ⅽ ut 2S 22,38 וַאֲשַׁמִּידֵם || [c] cf 2,2 [b] || **39** [a] 2S 22,39 וָאֲכַלֵּם || [b–b] 2S 22,39 יְקוּמוּן || [c] ⅭⅭ ut 2S 22,39 וַיִּ, sic l || **40** [a] 2Mss et 2S 22,40 (K) ותזרני || [b] Ⅾ + *πάντας* || [c] 2S 22,40 תָּנִי—.

41 וְאֹיְבַי [a]נָתַתָּה[b] לִי עֹרֶף [a]וּמְשַׂנְאַי אַצְמִיתֵם[cd]׃
42 יְשַׁוְּעוּ[a] וְאֵין־מוֹשִׁיעַ [b]עַל־יְהוָה[b] וְלֹא עָנָם׃ ג31 . לא32
43 וְאֶשְׁחָקֵם [a]כְּעָפָר עַל־פְּנֵי־רוּחַ[a] כְּטִיט חוּצוֹת אֲרִיקֵם[b]׃ ל33
44 תְּפַלְּטֵנִי[a] מֵרִיבֵי[b] עָם[c] תְּשִׂימֵנִי[d] לְרֹאשׁ[e] גּוֹיִם יז דכות34 . כד
עַם לֹא־יָדַעְתִּי יַעַבְדוּנִי[f]׃ 45 [a]לִשְׁמַע[b] אׇזֶן יִשָּׁמְעוּ לִי ג . ב . נה
[c]בְּנֵי־נֵכָר יְכַחֲשׁוּ[d]־לִי[c]׃
46 בְּנֵי־נֵכָר יִבֹּלוּ[a] וְיַחְרְגוּ[b] מִמִּסְגְּרוֹתֵיהֶם[c]׃ ל . ח35 מל ב36 מנה בלישׁ חד חס וחד מל
47 חַי־יְהוָה וּבָרוּךְ צוּרִי וְיָרוּם אֱלוֹהֵי[b] יִשְׁעִי[a]׃ ז37 . ג מל בלישׁ38
48 הָאֵל הַנּוֹתֵן נְקָמוֹת לִי וַיַּדְבֵּר[a] עַמִּים תַּחְתָּי[b]׃ ד מל39 . ל40
49 מְפַלְטִי[a] מֵאֹיְבָי אַף[b] מִן־קָמַי[c] תְּרוֹמְמֵנִי מֵאִישׁ חֲמָסוֹת[d] תַּצִּילֵנִי׃ ל
50 עַל־כֵּן אוֹדְךָ [a]בַגּוֹיִם יְהוָה[a] וּלְשִׁמְךָ אֲזַמְּרָה[b]׃ ל . כב
51 מַגְדִּיל[a] יְשׁוּעוֹת מַלְכּוֹ וְעֹשֶׂה חֶסֶד לִמְשִׁיחוֹ מגדיל41 חד מן ג חס בלישׁ . ז מל42 . כב43 ז מנה בסיפ ול בלישׁ. ד
לְדָוִד וּלְזַרְעוֹ עַד־עוֹלָם׃

19 1 לַמְנַצֵּחַ מִזְמוֹר לְדָוִד׃ יט ר״פ
2 הַשָּׁמַיִם מְסַפְּרִים כְּבוֹד־אֵל וּמַעֲשֵׂה[a] יָדָיו מַגִּיד הָרָקִיעַ׃ יט1
3 יוֹם לְיוֹם יַבִּיעַ אֹמֶר וְלַיְלָה[a] לְלַיְלָה יְחַוֶּה־דָּעַת׃ ל . ו חס2 . ג1 . ל
4 אֵין־אֹמֶר וְאֵין דְּבָרִים בְּלִי נִשְׁמָע קוֹלָם׃ ו חס2 . ד

[31] Mm 3225. [32] Mm 486. [33] Mm 1849. [34] Mm 2120. [35] Mm 1911. [36] Mm 3109. [37] Mm 1850. [38] Mm 3226. [39] Mm 3436. [40] וחד ידבר Ps 47,4. [41] Mm 839. [42] Mm 1852. [43] Mm 475. Ps 19 [1] Mm 2441. [2] Mm 3122. [3] Mm 3230.

41 [a–a] S(C) *ttbr qdmj* franges coram me ‖ [b] pc Mss et 2S 22,41 תַּתָּה ‖ [c–c] pc Mss et 2S 22,41 מִ֫י וָאַ֫ ‖ [d] G et 2S 22,41 (G) 2 sg ‖ **42** [a] 2S 22,42 יְשִׁעוּ ‖ [b–b] 1 c 2S 22,42 כַּעֲפַר־אֶרֶץ; S(C) *nb'wn mn mrj'* petent a Domino ‖ **43** [a–a] Ms et 2S 22,43 אַדַּקֵּם, id C pro כע; prp כַּעֲפַר אַרְחוֹב vel כַּעֲפַר רְחוֹב ‖ [b] l c mlt Mss GSC et 2S 22,43 + 2Mss et 2S 22,43 אַרְקָעֵם (var) ‖ **44** [a] 2S 22,44 וַתְּ ‖ [b] prp מְרִבְבוֹת vel מָרְבוּ vel מִירִיבֵי ‖ [c] 2S 22,44 עַמִּי ‖ [d] Ms C et 2S 22,44 תְּשִׁמְרֵנִי ‖ [e] Ms et 2S 22,44 G[L] לאור cf Jes 42,6 49,6 ‖ [f] C יעבוד ‖ **45** [a] 2S 22,45 a et b invers ‖ [b] C et 2S 22,45 לִשְׁמוֹעַ ‖ [c–c] prb dl ‖ [d] l c 2S 22,45 יִתְכַּ֫ vel יְכַ֫ ‖ **46** [a] Ms ST יִכְלוּ; G *ἐπαλαιώθησαν* = יִבְלוּ ‖ [b] C mlt Mss et 2S 22,46 וַיַּחְגְּרוּ, G(S) *καὶ ἐχώλανεν*, recte ‖ [c] 2S 22,46 תָּם–, G(S) *ἀπὸ τῶν τρίβων αὐτῶν* = מִמִּסְלוֹתֵיהֶם vel מִמַּעְגְּלוֹתֵיהֶם ‖ **47** [a–a] S *'lhj wprwqj* = הַי וְיִ֫ –‖ [b] 2S 22,47 + צוּר ‖ **48** [a] 2S 22,48 וּמוֹרִיד, Ps 144,2 הָרוֹדֵד, G *καὶ ὑποτάξας* ‖ [b] 2S 22,48 תַּחְתָּנִי ‖ **49** [a] 2S 22,49 וּמוֹצִיאִי ‖ [b] > pc Mss et 2S 22,49 ‖ [c–c] C Ms et 2S 22,49 מְקִמַּי ‖ [d] nonn Mss et 2S 22,49 חֲמָסִים ‖ **50** [a–a] pc Mss et 2S 22,50 invers, frt recte et postea l לִשְׁמֶךָ ‖ [b] pc Mss et 2S 22,50 ר– ‖ **51** [a] 2S 22,51 (Q) מְגֻדּוֹל ‖ **Ps 19,2** [a] C pc Mss מִ֫, C σ′ℭ שִׁי– ‖ **3** [a] 2Mss S^A לַ֫.

5 בְּכָל־הָאָרֶץ יָצָא קַוָּם[a] וּבִקְצֵה[b] תֵּבֵל מִלֵּיהֶם
לַשֶּׁמֶשׁ[c] שָׂם־אֹהֶל[d] בָּהֶם׃ ל . ל

6 וְהוּא כְּחָתָן יֹצֵא מֵחֻפָּתוֹ יָשִׂישׂ כְּגִבּוֹר לָרוּץ אֹרַח[a]׃ לג ר״פ . ל[4] . ב[5] דמטע ול[6] חס בכתיב . ל . ג[7]

7 מִקְצֵה הַשָּׁמַיִם מוֹצָאוֹ וּתְקוּפָתוֹ עַל־קְצוֹתָם[b] ב חד מל וחד חס[8] . ל
וְאֵין נִסְתָּר מֵחַמָּתוֹ׃ ל

8 תּוֹרַת יְהוָה תְּמִימָה מְשִׁיבַת נָפֶשׁ ל
עֵדוּת יְהוָה נֶאֱמָנָה מַחְכִּימַת פֶּתִי׃ ל

9 פִּקּוּדֵי יְהוָה יְשָׁרִים מְשַׂמְּחֵי־לֵב
מִצְוַת יְהוָה בָּרָה מְאִירַת עֵינָיִם׃ ג[9] . ה כת כן וכל לשון אכילה דכות[10] . ל . כח

10 יִרְאַת[a] יְהוָה טְהוֹרָה עוֹמֶדֶת לָעַד ה״[11]
מִשְׁפְּטֵי־יְהוָה אֱמֶת צָדְקוּ יַחְדָּו׃

11 הַנֶּחֱמָדִים מִזָּהָב וּמִפַּז רָב ל
וּמְתוּקִים מִדְּבַשׁ וְנֹפֶת צוּפִים׃ ל . ל

12 גַּם־[a]עַבְדְּךָ נִזְהָר בָּהֶם בְּשָׁמְרָם עֵקֶב רָב׃ כב פסרק דלית בהון לא ו ולא י[12] . ל וכל יחזק דכות

13 שְׁגִיאוֹת מִי־יָבִין מִנִּסְתָּרוֹת[a] נַקֵּנִי׃ ל

14 גַּם מִזֵּדִים[a] חֲשֹׂךְ עַבְדֶּךָ אַל־[b]יִמְשְׁלוּ־בִי[c] ז[13] וכל אתנח וס״פ דכות ב מ א
אָז אֵיתָם[d] וְנִקֵּיתִי מִפֶּשַׁע רָב׃ ל מל [ל וחס

15 יִהְיוּ[a] לְרָצוֹן אִמְרֵי־פִי וְהֶגְיוֹן לִבִּי לְפָנֶיךָ[b] יְהוָה צוּרִי ל ומל
וְגֹאֲלִי׃

20 1 לַמְנַצֵּחַ מִזְמוֹר לְדָוִד׃ י ר״פ

2 יַעַנְךָ[a] יְהוָה בְּיוֹם צָרָה יְשַׂגֶּבְךָ שֵׁם אֱלֹהֵי יַעֲקֹב׃

3 יִשְׁלַח־עֶזְרְךָ מִקֹּדֶשׁ[a] וּמִצִּיּוֹן יִסְעָדֶךָּ׃ ל . ל

4 יִזְכֹּר כָּל־מִנְחֹתֶיךָ[a] וְעוֹלָתְךָ[b] יְדַשְּׁנֶה[c] סֶלָה[d]׃ ל . ל מל . ל

5 יִתֶּן־לְךָ[a] כִּלְבָבֶךָ וְכָל־עֲצָתְךָ יְמַלֵּא׃ ב[1] . ז[2]

[4] חד פְּסָקָא Jes 61,10. [5] Mm 3227. [6] Mm 1268. [7] Mm 3582. [8] Mm 3011. [9] Mm 1364. [10] Mm 3680. [11] Mm 1140. [12] Mm 878. [13] Mm 1660. Ps 20 [1] Mm 1595. [2] Mm 706.

5 [a] G (σ′ S) *φθόγγος* ‖ [b] α′ *καὶ εἰς τέλος* = לקץ ‖ [c] C nonn Mss ולְ cf S, G *ἐν τῷ ἡλίῳ* ‖ [d] G(S) *τὸ σκήνωμα αὐτοῦ* ‖ [e] > G ‖ **6** [a] GS + suff 3 sg ‖ **7** [a] nonn Mss G עד ‖ [b] C תיו–, G(S) *ἄκρου τοῦ οὐρανοῦ* = ת– ‖ **10** [a] frt l אִמְרַת cf 119,38 ‖ **12** [a] GS^{A} pr cop ‖ **13** [a] nonn Mss ST ומ׳ ‖ **14** [a] G *ἀπὸ ἀλλοτρίων* = מְזֵרִים ‖ [b] C pc Mss וְאל ‖ [c] huc tr ‖ [d] l c pc Mss אֵתָּם ‖ **15** [a] 2 Mss G וְי׳ ‖ [b] G + *διὰ παντός* = תָּמִיד ‖ **Ps 20,3** [a] ST + suff 3 sg ‖ **4** [a] C nonn Mss תֵּיתְ– cf STU, G Hier sg = תְּחָתְ– ‖ [b] pc Mss STU תֵּיתְ– ‖ [c] l frt תָּ–; prp יְדַרְשָׁנָּה ‖ [d] > S ‖ **5** [a] pc Mss G^{-BS}SU + יהוה.

6 נִרַנְּנָה | בִּישׁוּעָתֶךָ וּבְשֵׁם־אֱלֹהֵינוּ נִדְגֹּל[a] ל
יְמַלֵּא יְהוָה כָּל־מִשְׁאֲלוֹתֶיךָ׃ ג[3]. ל ומל
7 עַתָּה[a] יָדַעְתִּי כִּי הוֹשִׁיעַ | יְהוָה מְשִׁיחוֹ כה ר״פ[4]. ג[5]
יַעֲנֵהוּ מִשְּׁמֵי קָדְשׁוֹ בִּגְבוּרוֹת[b] יֶשַׁע יְמִינוֹ׃
8 אֵלֶּה בָרֶכֶב וְאֵלֶּה בַסּוּסִים וַאֲנַחְנוּ | בְּשֵׁם־יְהוָה[a] אֱלֹהֵינוּ נַזְכִּיר[b]׃ ג[6]
9 הֵמָּה כָרְעוּ וְנָפָלוּ וַאֲנַחְנוּ קַמְנוּ[a] וַנִּתְעוֹדָד[b]׃ יט ר״פ[7]
10 יְהוָה הוֹשִׁיעָה הַמֶּלֶךְ[a] יַעֲנֵנוּ[b] בְיוֹם־קָרְאֵנוּ׃ ב[8] ס ג

21 1 לַמְנַצֵּחַ מִזְמוֹר לְדָוִד׃ א ר״פ
2 יְהוָה בְּעֻזְּךָ יִשְׂמַח־מֶלֶךְ וּבִישׁוּעָתְךָ מַה־[a]יָּגֵל[b] מְאֹד׃ ג. ל יתיר י[1]
3 תַּאֲוַת לִבּוֹ נָתַתָּה לּוֹ וַאֲרֶשֶׁת שְׂפָתָיו בַּל־מָנַעְתָּ סֶּלָה[a]׃ ל
4 כִּי־תְקַדְּמֶנּוּ בִּרְכוֹת טוֹב תָּשִׁית לְרֹאשׁוֹ עֲטֶרֶת פָּז׃ ג נעיא[2]. י רפי ול מל[3]. ח[4]
5 חַיִּים | שָׁאַל מִמְּךָ נָתַתָּה[a] לּוֹ אֹרֶךְ יָמִים עוֹלָם וָעֶד׃ ב ר״פ[5]. י
6 גָּדוֹל כְּבוֹדוֹ בִּישׁוּעָתֶךָ הוֹד וְהָדָר[a] תְּשַׁוֶּה עָלָיו׃ ל
7 כִּי־תְשִׁיתֵהוּ בְרָכוֹת לָעַד[a] תְּחַדֵּהוּ בְשִׂמְחָה אֶת־[b]פָּנֶיךָ׃ ד[6]. ל
8 כִּי־הַמֶּלֶךְ בֹּטֵחַ בַּיהוָה וּבְחֶסֶד עֶלְיוֹן בַּל־יִמּוֹט׃ ד חס בסיפ
9 תִּמְצָא יָדְךָ לְכָל־אֹיְבֶיךָ יְמִינְךָ[a] תִּמְצָא[b] שׂנְאֶיךָ׃ ג
10 תְּשִׁיתֵמוֹ | כְּתַנּוּר אֵשׁ[a] לְעֵת פָּנֶיךָ יְהוָה ב
בְּאַפּוֹ יְבַלְּעֵם וְתֹאכְלֵם אֵשׁ[b]׃ ל
11 פִּרְיָמוֹ מֵאָרֶץ תְּאַבֵּד וְזַרְעָם מִבְּנֵי אָדָם׃ ל
12 כִּי־נָטוּ עָלֶיךָ רָעָה חָשְׁבוּ מְזִמָּה[a] בַּל־יוּכָלוּ׃
13 כִּי תְשִׁיתֵמוֹ שֶׁכֶם בְּמֵיתָרֶיךָ[a] תְּכוֹנֵן עַל־פְּנֵיהֶם׃ חד מן אתנח פת בסיפ ל. ל ומל
14 רוּמָה יְהוָה בְּעֻזֶּךָ נָשִׁירָה וּנְזַמְּרָה גְּבוּרָתֶךָ[a]׃

3 Mm 706. 4 Mm 1057. 5 Mm 1720. 6 Mm 2605. 7 Mm 1497. 8 Dt 4,7. Ps 21 1 Mp sub loco. 2 Mm 3239. 3 Mm 363 et Mm 3839. 4 Mm 3228. 5 Mm 3229. 6 Mm 3595.

6 [a] G *μεγαλυνθησόμεθα* = לנדל vel לנדל? prp נָגִיל ‖ **7** [a] frt ins עֹזּוֹ m cs ‖ [b] C mlt Mss α′σ′ Hier S בגבורת cf 21,14 ‖ **8** [a] > C pc Mss G^{A} cf 6 ‖ [b] G *μεγαλυνθησόμεθα*, S *n'šn* fortes erimus, l נָגְבִּיר ‖ **9** [a] sic L, mlt Mss Edd קָ ‖ [b] σ′ *καὶ ὑπομένομεν* ‖ **10** [a] huc tr ‖ [b] l נְעַ cf GC ‖ **Ps 21,2** > GS ‖ [b] K יָגֵיל, Q C mlt Mss יָגֵל ‖ **3** [a] > S ‖ **5** [a] GS pr cop ‖ **6** [a] cf 2,2[b] ‖ **7** [a] G(S) *εἰς αἰῶνα αἰῶνος* ‖ [b] C *dj mn* = מֵאֵת ‖ **9** [a] cf 2,2[b] ‖ [b] ins frt c 2Mss GC לְכָל־ ‖ **10** [a] huc tr ‖ [b–b] gl ‖ **12** [a] pc Mss G^{AL}σ′CV מזמות ‖ **13** [a] C במתרך ‖ **14** [a] C nonn Mss G לְתֵיךָ־.

22 לַמְנַצֵּחַ עַל־אַיֶּלֶת[a] הַשַּׁחַר מִזְמוֹר לְדָוִד׃ 1 כב

אֵלִי[°] אֵלִי[a] לָמָה עֲזַבְתָּנִי רָחוֹק מִישׁוּעָתִי[bc] דִּבְרֵי שַׁאֲגָתִי[d]׃ 2

אֱלֹהַי אֶקְרָא יוֹמָם וְלֹא תַעֲנֶה וְלַיְלָה וְלֹא־דוּמִיָּה לִי׃ 3

וְאַתָּה קָדוֹשׁ[a] יוֹשֵׁב[b] תְּהִלּוֹת[c] יִשְׂרָאֵל׃ 4

בְּךָ בָּטְחוּ אֲבֹתֵינוּ בָּטְחוּ וַתְּפַלְּטֵמוֹ׃ 5

אֵלֶיךָ זָעֲקוּ וְנִמְלָטוּ בְּךָ בָּטְחוּ וְלֹא־בוֹשׁוּ׃ 6

וְאָנֹכִי תוֹלַעַת וְלֹא־אִישׁ חֶרְפַּת אָדָם וּבְזוּי עָם׃ 7

כָּל־רֹאַי יַלְעִגוּ לִי יַפְטִירוּ בְשָׂפָה יָנִיעוּ[a] רֹאשׁ׃ 8

גָּל[a] אֶל־יְהוָה יְפַלְּטֵהוּ יַצִּילֵהוּ כִּי חָפֵץ בּוֹ׃ 9

כִּי־אַתָּה גֹחִי מִבָּטֶן מַבְטִיחִי[a] עַל־שְׁדֵי[b] אִמִּי׃ 10

עָלֶיךָ הָשְׁלַכְתִּי מֵרָחֶם מִבֶּטֶן אִמִּי אֵלִי אָתָּה׃ 11

אַל־תִּרְחַק מִמֶּנִּי כִּי־צָרָה קְרוֹבָה כִּי־אֵין עוֹזֵר׃ 12

סְבָבוּנִי פָּרִים רַבִּים אַבִּירֵי בָשָׁן כִּתְּרוּנִי׃ 13

פָּצוּ עָלַי פִּיהֶם אַרְיֵה[a] טֹרֵף וְשֹׁאֵג׃ 14

כַּמַּיִם נִשְׁפַּכְתִּי וְהִתְפָּרְדוּ כָּל־עַצְמוֹתָי

הָיָה לִבִּי כַּדּוֹנָג נָמַס בְּתוֹךְ מֵעָי׃ 15

יָבֵשׁ כַּחֶרֶשׂ כֹּחִי[a] וּלְשׁוֹנִי מֻדְבָּק מַלְקוֹחָי

וְלַעֲפַר־מָוֶת תִּשְׁפְּתֵנִי[b]׃ 16

כִּי סְבָבוּנִי כְלָבִים[a] עֲדַת מְרֵעִים הִקִּיפוּנִי

כָּאֲרִי[b] יָדַי וְרַגְלָי׃ 17

אֲסַפֵּר כָּל־עַצְמוֹתָי הֵמָּה יַבִּיטוּ יִרְאוּ־בִי׃ 18

יְחַלְּקוּ בְגָדַי לָהֶם וְעַל־לְבוּשִׁי יַפִּילוּ גוֹרָל׃ 19

ג׳. ט פשטין פת ס״פ בסיפ[2]

ל

ג מספוק[3] . ו. ד

ב מל בסיפ[5] . ד[5]

ג מל[7]

ט ר״פ וכל תרי עשר דכוות[8] . ב . ל

ל וחס[9]

ל . ל ומל

ל

ה מל

ל

ד . ל

ג[10] . ל . ל ומל

ל

ל ומל

ב קמ . כב[11]

Ps 22 [1]Mm 2536. [2]Textus contra Mp, cf Mp sub loco. [3]Mp sub loco. [4]Mm 3230. [5]Mm 3231. [6]Mm 474. [7]Mm 2380. [8]Mm 1472. [9]יחד וילעגו Neh 2,19. [10]Mm 3518. [11]Mm 1104.

Ps 22,1 [a] G(σ′C) *τῆς ἀντιλήμψεως* = אֲיֶלֶת? cf 20 ‖ **2** [a] G + *πρόσχες μοι* ‖ [b–b] S[W] *w'rḥqt mnj pwrqnj* et removeris a me salutem meam ‖ [c] prp מְשַׁוְעָתִי ‖ [d] G(S) *τῶν παραπτωμάτων μου* = שְׁגִאָתִי ‖ **3** [a] 1 c pc Mss C לא ‖ **4** [a] G* *ἐν ἁγίοις*, G[L](V) *-ίῳ* ‖ [b] huc tr ‖ [c] G sg cf pc Mss תהלת, S *(b)šwbḥk* (in) gloria tua ‖ **8** [a] SV pr cop ‖ **9** [a] G(S) *ἤλπισεν* cf Mt 27,43, l גַּל; C *jšbḥ* praedicabit, C[W] *šbḥ* ‖ **10** [a] C pc Mss GS Hier מִבְטַחִי ‖ [b–b] Ms GS[W]Hier מִשְׁדֵי ‖ **14** [a] Ms Vrs כְּאֲרִי ‖ **16** [a] l חִכִּי ‖ [b] E[G] *deduxerunt*, l prb שְׁפָתָנִי ‖ **17** [a] α′σ′ (Hier) *θηραταί*, G(C) + *πολλοί* ‖ [b] pc Mss Edd כארו, 2 Mss Edd כָּרוּ cf G(S) *ὤρυξαν*, α′ *ἐπέδησαν*, σ′ *ὡς ζητοῦντες δῆσαι*.

20 וְאַתָּה יְהוָה אַל־תִּרְחָק אֱיָלוּתִי לְעֶזְרָתִי חוּשָׁה׃ ל
21 הַצִּילָה מֵחֶרֶב נַפְשִׁי מִיַּד־כֶּלֶב יְחִידָתִי׃ ב[12]
22 הוֹשִׁיעֵנִי[a] מִפִּי אַרְיֵה וּמִקַּרְנֵי רֵמִים[b] עֲנִיתָנִי[c]׃ ל. ב ובסיפ[13]
23 אֲסַפְּרָה שִׁמְךָ לְאֶחָי בְּתוֹךְ קָהָל אֲהַלְלֶךָּ׃
24 יִרְאֵי יְהוָה הַלְלוּהוּ כָּל־זֶרַע יַעֲקֹב כַּבְּדוּהוּ ל. ל
וְגוּרוּ[a] מִמֶּנּוּ כָּל־זֶרַע יִשְׂרָאֵל׃ ל
25 כִּי לֹא־בָזָה וְלֹא שִׁקַּץ עֱנוּת[a] עָנִי נה בטע ר״פ בסיפ׳ לך מסוק לא ולא ולא[14]. ח[15]
וְלֹא־הִסְתִּיר פָּנָיו[b] מִמֶּנּוּ[c] וּבְשַׁוְּעוֹ אֵלָיו[c] שָׁמָע׃ ד[16]
26 מֵאִתְּךָ תְּהִלָּתִי בְּקָהָל רָב נְדָרַי אֲשַׁלֵּם נֶגֶד יְרֵאָיו׃
27 יֹאכְלוּ עֲנָוִים וְיִשְׂבָּעוּ יְהַלְלוּ יְהוָה דֹּרְשָׁיו ב[17]
יְחִי לְבַבְכֶם[a] לָעַד׃ ב[18] וחד מן ד[19] בטע
28 יִזְכְּרוּ וְיָשֻׁבוּ אֶל־יְהוָה כָּל־אַפְסֵי־אָרֶץ ח[20]
וְיִשְׁתַּחֲווּ לְפָנֶיךָ[a] כָּל־מִשְׁפְּחוֹת גּוֹיִם׃ ז
29 כִּי לַיהוָה הַמְּלוּכָה וּמֹשֵׁל[a] בַּגּוֹיִם׃ ב[21]
30 אָכְלוּ וַיִּשְׁתַּחֲווּ[ab] כָּל־דִּשְׁנֵי[c]־אֶרֶץ לְפָנָיו יִכְרְעוּ כָּל־יוֹרְדֵי עָפָר
וְנַפְשׁוֹ[de] לֹא חִיָּה[g]׃ 31 זֶרַע[h] יַעַבְדֶנּוּ[di] ח. ל
יְסֻפַּר לָאֲדֹנָי לַדּוֹר[k]׃ 32 יָבֹאוּ[a] וְיַגִּידוּ צִדְקָתוֹ לְעַם נּוֹלָד כִּי עָשָׂה[b]׃ ב. ז כת א[22]. ד רמ[23]. ג קמ[24].

23 1 מִזְמוֹר לְדָוִד ח ר״פ
יְהוָה רֹעִי לֹא אֶחְסָר׃ 2 בִּנְאוֹת דֶּשֶׁא יַרְבִּיצֵנִי[a] ח[1]. ל
עַל־מֵי מְנֻחוֹת יְנַהֲלֵנִי׃ 3 נַפְשִׁי יְשׁוֹבֵב ל וכת כן[2]
יַנְחֵנִי בְמַעְגְּלֵי־צֶדֶק לְמַעַן שְׁמוֹ׃ ב[3]
4 גַּם כִּי־אֵלֵךְ בְּגֵיא צַלְמָוֶת לֹא־אִירָא רָע

[12] Ps 35,17. [13] Ps 118,21. [14] Mm 771. [15] Mm 2353. [16] Mm 2671. [17] ומחלף לַחֲשֵׁי בשביל שלא יהיה ג׳ מלין לכך סת אתו Mp sub loco. [18] Mm 1239. [19] Mp sub loco. [20] Mm 2668. [21] Mm 1581. [22] Mm 2305. [23] Mm 2366. [24] Mm 1958. Ps 23 [1] Mm 3232. [2] Mp sub loco. [3] Mm 3233.

22 [a] 𝔠 עה– ‖ [b] mlt Mss רְאֵמִים ‖ [c] 𝔊(S) *τὴν ταπείνωσίν μου*, σ′ *τὴν κάκωσίν μου* ‖ **24** [a] 𝔠 pc Mss 𝔊 יָגֹ ‖ **25** [a] 𝔊 *τῆ δεήσει*; S(𝔗𝔙) *g'th d*, prp צַעֲקַת ‖ [b] 𝔠 פנים ‖ [c–c] 𝔊 suff 1 sg ‖ **27** [a] 2 Mss 𝔊S לְבָבָם ‖ **28** [a] Ms S Hier וגו לְפָנָיו ‖ **29** [a] 1 prb מ׳ וְהוּא cf 𝔊S ‖ **30/31** [a–a] 1 ר׳ אַךְ לוֹ ר׳ vel אֵיךְ לוֹ ‖ [b] sic L, mlt Mss Edd וו– ‖ [c] prp יְשֵׁנֵי ‖ [d–d] dl gl ‖ [e] 𝔊S suff 1 sg ‖ [f] 𝔊(S Hier) *αὐτῷ* = לוֹ ‖ [g] prp חַיָּה cf Vrs ‖ [h] Ms זַרְעִי cf 𝔊 ‖ [i] huc tr : ‖ [k] 𝔊(S) *γενεά* = דּוֹר ‖ **32** [a] 𝔊 cj c 31 ‖ [b] 𝔊(S) + *ὁ κύριος* ‖ **Ps 23,2** [a] huc tr :.

כִּי־אַתָּה עִמָּדִי שִׁבְטְךָ וּמִשְׁעַנְתֶּךָ הֵמָּה יְנַחֲמֻנִי׃ [a] ל
5 תַּעֲרֹךְ לְפָנַי | שֻׁלְחָן [a] נֶגֶד צֹרְרָי ב חס
דִּשַּׁנְתָּ בַשֶּׁמֶן רֹאשִׁי כּוֹסִי [b] רְוָיָה׃ כה. לי [4]
6 [a]אַךְ | טוֹב [a] וָחֶסֶד [b] יִרְדְּפוּנִי כָּל־יְמֵי חַיָּי ה [5]
וְשַׁבְתִּי [c] בְּבֵית־יְהוָה לְאֹרֶךְ יָמִים׃ ב מלרע [6]. לט. ג

24 1 לְדָוִד מִזְמוֹר ג רבתע
בד
לַיהוָה הָאָרֶץ וּמְלוֹאָהּ תֵּבֵל וְיֹשְׁבֵי [a] בָהּ׃ ג מל [1]
2 כִּי־[a]הוּא עַל־יַמִּים יְסָדָהּ וְעַל־נְהָרוֹת יְכוֹנְנֶהָ׃ [b] ד [2]. ד
ג ר״פ מי וג מילין רביע ומי וכל פסוק דאית בהון ח מילין [3]. ג [4]. ב
3 מִי־יַעֲלֶה בְהַר־יְהוָה וּמִי־יָקוּם [a] בִּמְקוֹם קָדְשׁוֹ׃
4 נְקִי כַפַּיִם וּבַר־לֵבָב אֲשֶׁר | לֹא־נָשָׂא לַשָּׁוְא נַפְשִׁי [a] ב. כן כח [5]
וְלֹא נִשְׁבַּע לְמִרְמָה [b]׃
5 יִשָּׂא בְרָכָה מֵאֵת יְהוָה וּצְדָקָה מֵאֱלֹהֵי יִשְׁעוֹ׃ לן ד [6] מנה ר״פ
6 זֶה דּוֹר דֹּרְשָׁיו [a] מְבַקְשֵׁי פָנֶיךָ [b] יַעֲקֹב סֶלָה [c]׃ דרשיו חד מן ב בלישׁ ק
7 שְׂאֶינָה שְׁעָרִים | רָאשֵׁיכֶם וְהִנָּשְׂאוּ פִּתְחֵי עוֹלָם וְיָבֹא מֶלֶךְ הַכָּבוֹד׃ יא ר״פ. ו [7]. יא [8]
8 מִי זֶה מֶלֶךְ הַכָּבוֹד יְהוָה עִזּוּז וְגִבּוֹר יְהוָה גִּבּוֹר מִלְחָמָה׃ ג [9]
9 שְׂאֶינָה שְׁעָרִים | רָאשֵׁיכֶם וְשֹׂאוּ [a] פִּתְחֵי עוֹלָם וְיָבֹא [b] מֶלֶךְ הַכָּבוֹד׃ יא ר״פ. ו [7]. יא [8]
10 מִי הוּא זֶה מֶלֶךְ הַכָּבוֹד יְהוָה צְבָאוֹת הוּא מֶלֶךְ הַכָּבוֹד סֶלָה [a]׃ ג [10]

25 1 לְדָוִד [a] ב בטע [1]
כה
(א) אֵלֶיךָ [b] יְהוָה נַפְשִׁי אֶשָּׂא׃ [c] 2 אֱלֹהַי [a] כג
(ב) בְּךָ בָטַחְתִּי אַל־אֵבוֹשָׁה אַל־יַעַלְצוּ אֹיְבַי לִי׃ יא מל [2]
(ג) 3 גַּם כָּל־קֹוֶיךָ לֹא יֵבֹשׁוּ [a] יֵבֹשׁוּ הַבּוֹגְדִים רֵיקָם׃ ה מל ול בלישׁ [3]

[4] והד וכוסי Ps 16,5. [5] Mm 3234. [6] Mp sub loco. Ps 24 [1] Mm 2499. [2] Mm 2292. [3] Mm 3552. [4] Mm 149. [5] Mm 3235. [6] Mp sub loco. [7] Mm 1215. [8] Mm 2300. [9] Mm 3236. [10] Mm 2629. Ps 25 [1] Mm 3243. [2] Mm 3365 contra textum. [3] Mm 3638.

4 [a] prp יְנַחֲנִי ‖ **5** [a] prp שֻׁלַּח (ג dttg) ‖ [b] 𝔊* *καὶ τὸ ποτήριόν σου* = וְכוֹסְךָ ‖ **6** [a–a] 𝔊 cj c 5 ‖ [b] 𝔊𝔖 + suff 2 sg ‖ [c] 𝔊(σ′) *καὶ τὸ κατοικεῖν με* = וְשִׁבְתִּי cf 27,4, 𝔖 *d''mr* = וְיָשַׁי? ‖ **Ps 24,1** [a] 𝔊(𝔖) *καὶ πάντες οἱ κατοικοῦντες* ‖ **2** [a] > 𝔊σ′θ′ ‖ [b] l frt כּוֹנְנָהּ ‖ **3** [a] cf 2,2[b] ‖ **4** [a] l c 𝔗 mlt Mss Vrs נפשׁוֹ ‖ [b] 𝔊 + *τῷ πλησίον αὐτοῦ* = לְרֵעֵהוּ ‖ **6** [a] 𝔗 mlt Mss ut Q, sic l; 𝔊[URL] *ζητούντων τὸν κύριον* ‖ [b] 𝔊 om suff, 2Mss 𝔊𝔖 + אֱלֹהֵי, 𝔗 suff 3 sg ‖ [c] > 𝔖 ‖ **9** [a] pc Mss Vrs והנשׂאו ut 7 ‖ [b] cf 2,2[b] ‖ **10** [a] > 𝔊 ‖ **Ps 25,1** [a] 𝔊 pr *ψαλμός* = מִזְמוֹר ‖ [b] ins קִוִּיתִי ‖ [c] ins ־אֶל (hpgr) ‖ **2** [a] huc tr : ‖ **3** [a] frt dttg; l prb יָשֻׁבוּ.

(ד) 4 דְּרָכֶיךָ יְהוָה הוֹדִיעֵנִי אֹרְחוֹתֶיךָ[a] לַמְּדֵנִי׃ ל כת כן
(ה) 5 הַדְרִיכֵנִי בַאֲמִתֶּךָ וְלַמְּדֵנִי כִּי־אַתָּה אֱלֹהֵי יִשְׁעִי ב
(ו) אוֹתְךָ[a] קִוִּיתִי כָּל־הַיּוֹם[b]׃ יז מל בלישׁ[4]
(ז) 6 זְכֹר־רַחֲמֶיךָ יְהוָה[a] וַחֲסָדֶיךָ כִּי מֵעוֹלָם הֵמָּה׃ ל
(ח) 7 חַטָּאוֹת נְעוּרַי וּפְשָׁעַי[a] אַל־תִּזְכֹּר כְּחַסְדְּךָ זְכָר־לִי־אַתָּה[b] ב וכל דסמיכ ל א ז ן דכות . כז מלעיל
לְמַעַן טוּבְךָ יְהוָה[c]׃
(ט) 8 טוֹב־וְיָשָׁר יְהוָה[a] עַל־כֵּן יוֹרֶה חַטָּאִים בַּדָּרֶךְ׃
(י) 9 יַדְרֵךְ עֲנָוִים בַּמִּשְׁפָּט וְיִלַּמֵּד עֲנָוִים דַּרְכּוֹ׃ ח[5] דגש וכל איוב דכות ב מ א . ל
(כ) 10 כָּל־[a]אָרְחוֹת יְהוָה חֶסֶד וֶאֱמֶת לְנֹצְרֵי בְרִיתוֹ וְעֵדֹתָיו׃ ה
(ל) 11 לְמַעַן־שִׁמְךָ יְהוָה וְסָלַחְתָּ לַעֲוֹנִי כִּי רַב־הוּא׃
(מ) 12 מִי־זֶה הָאִישׁ יְרֵא יְהוָה יוֹרֶנּוּ בְּדֶרֶךְ יִבְחָר׃
(נ) 13 נַפְשׁוֹ בְּטוֹב תָּלִין וְזַרְעוֹ יִירַשׁ אָרֶץ׃ ד רפו[6] . ז[7]
(ס) 14 סוֹד יְהוָה לִירֵאָיו וּבְרִיתוֹ לְהוֹדִיעָם׃
(ע) 15 עֵינַי תָּמִיד אֶל־יְהוָה כִּי הוּא־יוֹצִיא מֵרֶשֶׁת רַגְלָי׃
(פ) 16 פְּנֵה־אֵלַי וְחָנֵּנִי כִּי־יָחִיד וְעָנִי אָנִי׃ י קמ בסיפ
(צ) 17 צָרוֹת לְבָבִי הִרְחִיבוּ[a] מִמְּצוֹקוֹתַי[b] הוֹצִיאֵנִי׃ ל מל
(.) 18 רְאֵה[a] עָנְיִי וַעֲמָלִי וְשָׂא לְכָל־חַטֹּאתָי׃ ג[8] . ל ומל
(ר) 19 רְאֵה־אוֹיְבַי כִּי־רָבּוּ וְשִׂנְאַת חָמָס שְׂנֵאוּנִי׃ ג[9]
(ש) 20 שָׁמְרָה נַפְשִׁי וְהַצִּילֵנִי [a]אַל־אֵבוֹשׁ[a] כִּי־חָסִיתִי בָּךְ׃
(ת) 21 תֹּם־וָיֹשֶׁר יִצְּרוּנִי כִּי קִוִּיתִיךָ[a]׃ ב בלישׁ
22 פְּדֶה אֱלֹהִים אֶת־יִשְׂרָאֵל מִכֹּל צָרוֹתָיו׃ ל[10]

26 1 לְדָוִד׀ ז בטע[1]

שָׁפְטֵנִי יְהוָה כִּי־אֲנִי בְתֻמִּי הָלָכְתִּי
[a]וּבַיהוָה בָּטַחְתִּי לֹא אֶמְעָד[a]׃ ב . ל

[4]Mm 541. [5]Mm 772. [6]Mm 825. [7]Mm 970. [8]Mm 3237. [9]Mm 3238. [10]וחד פרה Gn 35,11. **Ps 26** [1]Mm 3429.

4 [a] nonn Mss ΘS וְאֹ׳ ‖ **5** [a] pc Mss ΘS וְאֹ׳ ‖ [b] prb huc tr 7[b–b] vel [c–c] ‖ **6** [a] > 𝔊B𝔏G; frt huc tr ‸ ‖ **7** [a] > S, prb dl ‖ [b–b] cf 5[b] ‖ [c–c] cf 5[b] ‖ **8** [a–a] prb dl m cs ‖ **10** [a–a] l frt אַרְחוֹתָיו m cs ‖ **17** [a] l frt הַרְחֵיב ‖ [b] l c pc Mss וּמִ׳ ‖ **18** [a] l prb קְחָה vel **20** [a–a] > S ‖ **21** [a] ins יְהוָה cf 𝔊 et metrum ‖ **Ps 26,1** [a–a] metrum crrp, stich deest.

2 בְּחָנֵנִי יְהוָה וְנַסֵּנִי צָרְפָה[a] כִלְיוֹתַי וְלִבִּי׃ צרפה ק
3 כִּי־חַסְדְּךָ לְנֶגֶד עֵינָי וְהִתְהַלַּכְתִּי בַּאֲמִתֶּךָ׃ ג גע א[2]
4 לֹא־יָשַׁבְתִּי עִם־מְתֵי־שָׁוְא וְעִם־נַעֲלָמִים לֹא אָבוֹא׃
5 שָׂנֵאתִי קְהַל מְרֵעִים וְעִם־רְשָׁעִים לֹא אֵשֵׁב׃
6 אֶרְחַץ בְּנִקָּיוֹן כַּפָּי וַאֲסֹבְבָה אֶת־מִזְבַּחֲךָ יְהוָה[a]׃ ג בלישׁ[3] . ב חד חס וחד מל למערב[4]
7 לַשְׁמִעַ[a] בְּקוֹל תּוֹדָה וּלְסַפֵּר כָּל־נִפְלְאוֹתֶיךָ׃ ל כת כן[5] . ל
8 יְהוָה[a] אָהַבְתִּי מְעוֹן[b] בֵּיתֶךָ וּמְקוֹם מִשְׁכַּן כְּבוֹדֶךָ׃ ג[6]
9 אַל־תֹּאֶסֹף עִם־חַטָּאִים נַפְשִׁי וְעִם־אַנְשֵׁי דָמִים חַיָּי׃ ב[7]
10 אֲשֶׁר־בִּידֵיהֶם זִמָּה וִימִינָם מָלְאָה שֹׁחַד׃
11 וַאֲנִי בְּתֻמִּי אֵלֵךְ פְּדֵנִי[a] וְחָנֵּנִי׃ סז ר״פ לג מנה בכתיב
12 רַגְלִי עָמְדָה בְמִישׁוֹר בְּמַקְהֲלִים אֲבָרֵךְ[a] יְהוָה׃ ח בלישׁ וכל מנין איש רגלי דכות[8] . ג[9] . י מל[10]

ז בטע[1] 27 כז 1 לְדָוִד׀

יְהוָה׀ אוֹרִי וְיִשְׁעִי מִמִּי אִירָא
יְהוָה מָעוֹז־חַיַּי מִמִּי אֶפְחָד׃
2 בְּקָרֹב עָלַי׀ מְרֵעִים לֶאֱכֹל אֶת־בְּשָׂרִי ל וחס
צָרַי וְאֹיְבַי לִי[a] הֵמָּה[b] כָּשְׁלוּ וְנָפָלוּ׃
3 אִם־תַּחֲנֶה עָלַי׀ מַחֲנֶה לֹא־יִירָא[a] לִבִּי יג ר״פ אם אם[2] . ל
אִם־תָּקוּם עָלַי מִלְחָמָה בְּזֹאת אֲנִי בוֹטֵחַ׃
4 אַחַת׀ שָׁאַלְתִּי מֵאֵת־יְהוָה אוֹתָהּ אֲבַקֵּשׁ ב בכתיב חד[3] חס וחד מן יב[4] מל וכל יהושע שפטים יחזק דכות ב מג
[a]שִׁבְתִּי בְּבֵית־יְהוָה כָּל־יְמֵי חַיַּי[a] לט
לַחֲזוֹת בְּנֹעַם־יְהוָה וּלְבַקֵּר בְּהֵיכָלוֹ׃ ל . ל[5]
5 כִּי יִצְפְּנֵנִי׀ בְּסֻכֹּה[a] בְּיוֹם רָעָה[b] נה בטע ר״פ בסיפ . ב ומל[6]
יַסְתִּרֵנִי בְּסֵתֶר אָהֳלוֹ בְּצוּר יְרוֹמְמֵנִי׃ ו חס בלישׁ[7] . ה
6 וְעַתָּה יָרוּם[a] רֹאשִׁי עַל אֹיְבַי סְבִיבוֹתַי[b] כז

[2]Mm 3239. [3]Mm 3320. [4]Mm 3240. [5]Mm 839. [6]Mm 3241. [7]Dt 28,38. [8]Mm 3533. [9]Mm 3690. [10]Mm 2021.
Ps 27 [1]Mm 3429. [2]Mm 519. [3]Mp sub loco. [4]Mm 1009. [5]Mm 3630. [6]Mm 2105.

2 [a] 𝔠 ut Q, K צָרוֹפָה ‖ **6** [a] > 𝔊[BL𝔏G] ‖ **7** [a] = לְהַשְׁמִיעַ; 2 Mss 𝔊 לִשְׁמוֹעַ ‖ **8** [a] frt dl m cs ‖ [b] 𝔊 *εὐπρέπειαν*, 𝔖 *tšmšth d* ministerium ‖ **11** [a] 𝔊[AL] + *κύριε*, ins frt יְהוָה m cs ‖ **12** [a] 𝔊 + suff 2 sg ‖ Ps 27,2 [a] > 𝔊𝔖 ‖ [b] huc tr ‖ **3** [a] nonn Mss אִירָא ‖ **4** [a–a] frt add cf 23,6 ‖ **5** [a] K 𝔊 σ′ ה־; 1 c Q[Mss] בסכוֹ ‖ [b] 𝔊 + suff 1 sg ‖ **6** [a] 𝔊 *ὕψωσεν*, σ′ *ἐπῆραν*, Hier *exaltabit* = יָרִים ‖ [b] 𝔊 *ἐκύκλωσα* = אֲסֹבְבָה (cj c sq); 1 סָבִיב אֲסֹבְבָה (hpgr).

וְאָזְבְּחָה בְאָהֳלוֹ זִבְחֵי תְרוּעָה
אָשִׁירָה וַאֲזַמְּרָה לַיהוָה׃
7 שְׁמַע־יְהוָה קוֹלִי אֶקְרָא וְחָנֵּנִי[a] וַעֲנֵנִי׃ ל
8 לְךָ | אָמַר לִבִּי [a]בִּקְּשׁוּ[b] פָּנָי[a] ז דגש[7]
אֶת־פָּנֶיךָ יְהוָה אֲבַקֵּשׁ׃ 9 אַל־[a]תַּסְתֵּר פָּנֶיךָ | מִמֶּנִּי[a]
אַל־תַּט־בְּאַף עַבְדֶּךָ עֶזְרָתִי הָיִיתָ ב
אַל־תִּטְּשֵׁנִי וְאַל־תַּעַזְבֵנִי אֱלֹהֵי יִשְׁעִי׃
10 כִּי־אָבִי וְאִמִּי עֲזָבוּנִי[a] וַיהוָה יַאַסְפֵנִי׃
11 הוֹרֵנִי יְהוָה דַּרְכֶּךָ[a]
וְנַחֵנִי בְּאֹרַח מִישׁוֹר [b]לְמַעַן שׁוֹרְרָי[bc]׃ י מל[8]
12 אַל־[a]תִּתְּנֵנִי בְּנֶפֶשׁ צָרָי
כִּי קָמוּ־בִי עֵדֵי־שֶׁקֶר וִיפֵחַ[b] חָמָס[c]׃ ד[9] כת א ול[10] נקוד מלעיל ומלרע ב מ אות ן וחד מן הי נקוד . יט[11] ד[12] מגה בלישׁ
13 לוּלֵי[a] הֶאֱמַנְתִּי לִרְאוֹת בְּטוּב־יְהוָה בְּאֶרֶץ חַיִּים[b]׃ ב[13]
14 קַוֵּה[a] אֶל־יְהוָה חֲזַק[b] וְיַאֲמֵץ לִבֶּךָ[c] וְקַוֵּה[a] אֶל־יְהוָה׃

28 1 לְדָוִד ב בטע[1]
נה
אֵלֶיךָ יְהוָה | אֶקְרָא צוּרִי[1] אַל־תֶּחֱרַשׁ מִמֶּנִּי
פֶּן־תֶּחֱשֶׁה מִמֶּנִּי[a] וְנִמְשַׁלְתִּי עִם־יוֹרְדֵי בוֹר׃
2 שְׁמַע[a] קוֹל תַּחֲנוּנַי בְּשַׁוְּעִי אֵלֶיךָ
בְּנָשְׂאִי יָדַי אֶל־דְּבִיר קָדְשֶׁךָ׃ ל. כב[2]
3 אַל־תְּמָשְׁכֵנִי[a] עִם־רְשָׁעִים[2] וְעִם־פֹּעֲלֵי אָוֶן[b]
דֹּבְרֵי שָׁלוֹם עִם־רֵעֵיהֶם וְרָעָה בִלְבָבָם׃ ד ג חס וחד מל[3] . כג[4] . ט[5]

[7] Mm 1690. [8] Mm 2021. [9] Mm 1714. [10] Mp sub loco. [11] Mm 335. [12] Mm 3242. [13] Hos 12,7. **Ps 28** [1] Mm 3243. [2] Mm 1104. [3] Mp sub loco. [4] Mm 3244. [5] Mm 1144.

7 [a] mlt Mss ΘS ׳ח ‖ **8** [a–a] S cj c sq; prp בַּקֵּשׁ פָּנָיו ‖ [b] Θ(α′σ′S) *ἐζήτησεν* = בִּ׳ ‖ [c] > S (et cj יהוה c 9) ‖ **9** [a–a] 1 ׳ת ׳פ vel ׳מ תְּסָתֵּר ‖ **10** [a] C impf ‖ **11** [a] > C ‖ [b–b] > S ‖ [c] C *twšbḥ(t)j* = שִׁירוֹתַי ‖ **12** [a] Hier + *Domine*, ins prb יְהוָה m cs ‖ [b] Θ *kaì ἐψεύσατο*, S *wmllw*; l frt וְיָפִיחוּ ‖ [c] Θ + *ἑαυτῇ* = לוֹ cf 13[a] ‖ **13** [a] > pc Mss Θ (sed cf 12[c]) α′σ′, S *'n' djn* = Hier *ego autem* ‖ [b] C mlt Mss ׳חַ ‖ **14** [a] S pl ‖ [b] > S ‖ [c] S suff pl ‖ **Ps 28,1** [a–a] > pc Mss C ‖ **2** [a] Θ^{L}(ΘΥ Hier) + *κύριε* ut 27,7 (sed יְהוָה frt ins post ידי) ‖ **3** [a] Θ^{BAR} *συνελκύσῃς … τὴν ψυχήν μου* = תִּמְשֹׁךְ נַפְשִׁי ‖ [b] Θ + *μὴ συναπολέσῃς με* = אַל־תְּאַבְּדֵנִי.

4 תֵּן־לָהֶם כְּפָעָלָם וּכְרֹעַ מַעַלְלֵיהֶם
כְּמַעֲשֵׂה[a] יְדֵיהֶם[b] תֵּן לָהֶם[c] הָשֵׁב גְּמוּלָם לָהֶם[a]׃
5 כִּי לֹא יָבִינוּ אֶל־פְּעֻלַּת[a] יְהוָה וְאֶל־מַעֲשֵׂה[b] יָדָיו נה בטע ר״פ בסיפ. ל
יְהֶרְסֵם[c] וְלֹא יִבְנֵם[d]׃ ל
6 בָּרוּךְ יְהוָה כִּי־שָׁמַע[a] קוֹל תַּחֲנוּנָי׃
7 יְהוָה | עֻזִּי וּמָגִנִּי בּוֹ בָטַח לִבִּי ח בטע ר״פ בסיפ[6]
וָאֶעָזָר[a] וַיַּעֲלֹז[b] לִבִּי[c] וּמִשִּׁירִי[d] אֲהוֹדֶנּוּ׃ ל. ל
8 יְהוָה עֹז־לָמוֹ[a] וּמָעוֹז[b] יְשׁוּעוֹת מְשִׁיחוֹ הוּא׃ ב[7]. ז מל[8]
9 הוֹשִׁיעָה | אֶת־עַמֶּךָ וּבָרֵךְ אֶת־נַחֲלָתֶךָ ג[9]
וּרְעֵם וְנַשְּׂאֵם עַד־הָעוֹלָם׃ ל. ד

29 1 מִזְמוֹר לְדָוִד[a] ח ר״פ
בט
הָבוּ לַיהוָה בְּנֵי אֵלִים[b] הָבוּ לַיהוָה כָּבוֹד וָעֹז׃ ו חס בכתיב למערב[1]
2 הָבוּ לַיהוָה כְּבוֹד שְׁמוֹ הִשְׁתַּחֲווּ לַיהוָה בְּהַדְרַת[a]־קֹדֶשׁ[b]׃
3 קוֹל יְהוָה עַל־הַמָּיִם[a] אֵל־הַכָּבוֹד הִרְעִים[a] יְהוָה עַל־מַיִם רַבִּים׃ ל. ז[2]
4 קוֹל־יְהוָה בַּכֹּחַ קוֹל יְהוָה בֶּהָדָר׃ ד דגש[3]
5 קוֹל יְהוָה שֹׁבֵר אֲרָזִים וַיְשַׁבֵּר יְהוָה אֶת־אַרְזֵי הַלְּבָנוֹן׃
6 וַיַּרְקִידֵם כְּמוֹ־עֵגֶל לְבָנוֹן וְשִׂרְיֹן כְּמוֹ בֶן־רְאֵמִים׃ ל. ב[4]
7 [a]קוֹל־יְהוָה חֹצֵב לַהֲבוֹת אֵשׁ׃
8 קוֹל יְהוָה יָחִיל מִדְבָּר יָחִיל[a] יְהוָה מִדְבַּר קָדֵשׁ׃
9 קוֹל יְהוָה | יְחוֹלֵל אַיָּלוֹת[a] וַיֶּחֱשֹׂף יְעָרוֹת[b] ל
וּבְהֵיכָלוֹ כֻּלּוֹ אֹמֵר כָּבוֹד׃
10 יְהוָה לַמַּבּוּל יָשָׁב וַיֵּשֶׁב יְהוָה מֶלֶךְ לְעוֹלָם׃ ל[5]. ה קמ[6]
11 יְהוָה עֹז לְעַמּוֹ יִתֵּן יְהוָה | יְבָרֵךְ אֶת־עַמּוֹ בַשָּׁלוֹם׃ ב[7] ס[8]

[6] Mm 3443. [7] Mm 3047. [8] Mm 1852. [9] Mm 3245. Ps 29 [1] Mm 879. [2] Mm 739. [3] Mm 3246. [4] Mm 2339. [5] חד לְמַבּוּל Gn 9,15. [6] Mm 87. [7] Hi 15,21.

4 [a–a] > 𝔖 ‖ [b] 2 Mss 𝔊 α′𝔗 שֵׂי– ‖ [c–c] frt dl ‖ **5** [a] pc Mss α′ תֹּ– ‖ [b] 2 Mss 𝔊 σ′ε′𝔗 שֵׂי– ‖ [c] 𝔊 2 sg; frt pr עַל־כֵּן יְהוָה ‖ [d] 𝔊 2 sg ‖ **6** [a] cf 2,2 [b] ‖ **7** [a] > 𝔖 ‖ [b] 𝔊θ′ (𝔖) *καὶ ἀνέθαλεν*, ε′ *καὶ ἐκρατύνθη* ‖ [c] 𝔊(𝔖) *ἡ σάρξ μου* ‖ [d] 𝔊 *καὶ ἐκ θελήματός μου* = וּמִלְּבִּי ‖ **8** [a] l c pc Mss 𝔊𝔖 לְעַמּוֹ ‖ [b] > 𝔔 ‖ **Ps 29,1** [a] 𝔊 + *ἐξοδίου σκηνῆς* ‖ [b] pc Mss אילים, 𝔊 + *ἐνέγκατε τῷ κυρίῳ υἱοὺς κριῶν* (dupl) ‖ **2** [a] 𝔊(𝔖) *ἐν αὐλῇ* = בְּחַצְרַת ‖ [b] l קָדְשׁוֹ cf 𝔊𝔖 et 96,9 (𝔊𝔖) ‖ **3** [a–a] frt cj c 7 ‖ **7** [a] cf 3 [a–a] ‖ **8** [a] 𝔊𝔖 pr cop ‖ **9** [a] prp אֵילוֹת = אֵילִים ‖ [b] prp = יְעָרִים vel l יְעָלוֹת; prb vb exc.

30 1 מִזְמ֥וֹר[a] שִׁיר־חֲנֻכַּ֖ת הַבָּ֑יִת לְדָוִֽד׃ ב בטע[1]

2 אֲרוֹמִמְךָ֣ יְ֭הוָה כִּ֣י דִלִּיתָ֑נִי וְלֹא־שִׂמַּ֖חְתָּ אֹיְבַ֣י לִֽי׃ ג[2]

3 יְהוָ֣ה אֱלֹהָ֑י שִׁוַּ֖עְתִּי אֵלֶ֣יךָ וַתִּרְפָּאֵֽנִי׃

4 יְהוָ֗ה הֶעֱלִ֣יתָ[a] מִן־שְׁא֭וֹל[a] נַפְשִׁ֑י חִיִּיתַ֥נִי מִיָּרְדִ֗י[b]־בֽוֹר׃ ג[3]. יז מיחד מן[4]. ב חד פת ורחד קמ[5]. מירדי ק

5 זַמְּר֣וּ לַיהוָ֣ה חֲסִידָ֑יו וְ֝הוֹד֗וּ לְזֵ֣כֶר קָדְשֽׁוֹ׃

6 כִּ֤י רֶ֣גַע[a] | בְּאַפּ֑וֹ[b] חַיִּ֥ים בִּרְצוֹנ֗וֹ בָּ֭עֶרֶב יָלִ֣ין[c] בֶּ֑כִי וְלַבֹּ֖קֶר רִנָּֽה׃ נה בטע ר״פ בסיפ. ב

7 וַ֭אֲנִי אָמַ֣רְתִּי בְשַׁלְוִ֑י בַּל־אֶמּ֖וֹט לְעוֹלָֽם׃ סז ר״פ לג מנה בכתיב

8 יְהוָ֗ה בִּרְצוֹנְךָ֥ הָ֝עֱמַ֗דְתָּה לְהָרְרִ֣י[a] עֹ֑ז הִסְתַּ֖רְתָּ פָּנֶ֣יךָ הָיִ֣יתִי נִבְהָֽל׃ ל מל[6]. ל

9 אֵלֶ֣יךָ יְ֭הוָה אֶקְרָ֑א וְאֶל־אֲדֹנָ֖י[b] אֶתְחַנָּֽן׃

10 מַה־בֶּ֣צַע בְּדָמִ֑י בְּ֝רִדְתִּ֗י אֶל־שָׁ֥חַת הֲיוֹדְךָ֥ עָפָ֑ר הֲ֝יַגִּ֗יד אֲמִתֶּֽךָ׃ ל. ל

11 שְׁמַ֣ע[a]־יְ֭הוָה וְחָנֵּ֣נִי[b] יְהוָ֣ה[c] הֱיֵה[d]־עֹזֵ֑ר לִֽי׃

12 הָפַ֣כְתָּ מִסְפְּדִ֣י[a] לְמָח֣וֹל לִ֑י פִּתַּ֖חְתָּ שַׂקִּ֣י וַתְּאַזְּרֵ֣נִי שִׂמְחָֽה׃ ל. ב? ל

13 לְמַ֣עַן | יְזַמֶּרְךָ֣[a] כָ֭בוֹד[b] וְלֹ֣א יִדֹּ֑ם[c] יְהוָ֥ה אֱ֝לֹהַ֗י לְעוֹלָ֥ם אוֹדֶֽךָּ׃ ב וחס[8]

31 1 לַמְנַצֵּ֥חַ[a] מִזְמ֗וֹר לְדָוִֽד׃ לא ל ר״פ

2 בְּךָ֣ יְ֭הוָה חָסִ֣יתִי אַל־אֵבוֹשָׁ֣ה לְעוֹלָ֑ם בְּצִדְקָתְךָ֥ פַלְּטֵֽנִי[a]׃

3 הַטֵּ֣ה אֵלַ֣י | אָזְנְךָ֑[a] מְהֵרָ֥ה הַצִּ֝ילֵ֗נִי[a] יג

הֱיֵה־לִ֣י | לְצ֣וּר־מָע֑וֹז[b] לְבֵ֥ית[c] מְצוּד֗וֹת לְהוֹשִׁיעֵֽנִי׃ ל

4 כִּֽי־סַלְעִ֣י וּמְצוּדָתִ֣י אָ֑תָּה וּ֝לְמַ֗עַן[c] שִׁמְךָ[a] תַּנְחֵ֣נִי[b] וְתְנַהֲלֵֽנִי׃ ט מיחד. ל. ל

5 תּוֹצִיאֵ֣נִי מֵ֭רֶשֶׁת זוּ֣ טָ֣מְנוּ לִ֑י כִּֽי־אַתָּ֖ה[a] מָעוּזִּֽי׃ כי[1] מל ה מנה בכתיב וכל יהושע ושפטים דכות ב מ ב

6 בְּיָדְךָ֣ אַפְקִ֣יד רוּחִ֑י פָּ֝דִ֗יתָה אוֹתִ֥י יְהוָ֥ה אֵ֝ל אֱמֶֽת׃

7 שָׂ֭נֵאתִי[a] הַשֹּׁמְרִ֣ים הַבְלֵי־שָׁ֑וְא וַ֝אֲנִ֗י אֶל־יְהוָ֥ה[c] בָּטָֽחְתִּי׃ ב[2]. י בטח אל

Ps 30 [1]Mm 3362. [2]Mm 2297. [3]Mm 603. [4]Okhl 196. [5]Mm 3410. [6]Mm 1713. [7]Mm 3398. [8]Mm 3247.
Ps 31 [1]Mm 1238 א. [2]Mm 3248.

Ps 30,1 [a] G pr *εἰς τὸ τέλος* = לַמְנַצֵּחַ ‖ 4 [a–a] pc Mss o εβρ′ מִשְּׁ ‖ [b] mlt Mss α′σ′ C Hier ut Q, K Gθ′ o εβρ′ S מִיּוֹרְדֵי ‖ 6 [a] G *ὀργή*, S *k't'* increpatio; l prb רֹגֶז ‖ [b] G S pr cop ‖ [c] frt dl m cs ‖ 8 [a] G *τῷ κάλλει μου* = לַהֲדָרִי ‖ 9 [a] S C + suff 2 sg ‖ [b] C mlt Mss יהוה, G(C) *τὸν θεόν μου* = אֱלֹהַי ‖ 11 [a] G *ἤκουσεν* = שָׁמַע ‖ [b] G *ἐλέησόν με* = וְחָנֵּנִי ‖ [c] cf 2,2[b] ‖ [d] G *ἐγενήθη* = הָיָה ‖ 13 [a] S 1 sg ‖ [b] G + suff 1 sg; prp כְּבֵדִי ‖ [c] G *κατανυγῶ* = אֶדָּקֵר? S 1 sg ‖ **Ps 31,1** [a] G + *ἐκστάσεως* cf 23 (G) ‖ 2 [a] G + *καὶ ἐξελοῦ με* cf 71,2 (G) ‖ 3 [a] S *'njnj* = עֲנֵנִי cf 69,18 102,3; Ms + יהוה ‖ [b] ε′ *κατοικητήριον ἰσχυρόν* cf 71,3 מעון ‖ [c] GS Hier pr cop ‖ 4 [a] Ms S + יהוה ‖ [b–b] S *bj'jnj* = נַחֲמֵנִי ‖ 5 [a] cf 2,2[b] ‖ 7 [a] Ms GS Hier תָּ—.

8 אָגִילָה וְאֶשְׂמְחָה בְּחַסְדֶּךָ
אֲשֶׁר רָאִיתָ אֶת־עָנְיִי יָדַעְתָּ בְצָרוֹת[a] נַפְשִׁי׃
9 וְלֹא הִסְגַּרְתַּנִי בְּיַד־אוֹיֵב הֶעֱמַדְתָּ בַמֶּרְחָב רַגְלָי׃
10 חָנֵּנִי יְהוָה כִּי צַר־לִי עָשְׁשָׁה בְכַעַס[a] עֵינִי [b]נַפְשִׁי וּבִטְנִי[b]׃
11 כִּי כָלוּ בְיָגוֹן חַיַּי וּשְׁנוֹתַי בַּאֲנָחָה
כָּשַׁל בַּעֲוֹנִי[a] כֹחִי וַעֲצָמַי עָשֵׁשׁוּ׃
12 מִכָּל־צוֹרְרַי הָיִיתִי חֶרְפָּה וְלִשְׁכֵנַי | מְאֹד[a]
וּפַחַד לְמְיָדָעָי רֹאַי בַּחוּץ נָדְדוּ מִמֶּנִּי׃
13 נִשְׁכַּחְתִּי כְּמֵת מִלֵּב הָיִיתִי כִּכְלִי אֹבֵד׃
14 כִּי שָׁמַעְתִּי | דִּבַּת רַבִּים[a] מָגוֹר[b] מִסָּבִיב[a]
בְּהִוָּסְדָם[c] יַחַד עָלַי לָקַחַת נַפְשִׁי זָמָמוּ׃
15 וַאֲנִי | עָלֶיךָ בָטַחְתִּי יְהוָה אָמַרְתִּי אֱלֹהַי אָתָּה׃
16 בְּיָדְךָ עִתֹּתָי הַצִּילֵנִי מִיַּד־אוֹיְבַי וּמֵרֹדְפָי׃
17 הָאִירָה פָנֶיךָ עַל־עַבְדֶּךָ הוֹשִׁיעֵנִי[c] בְּחַסְדֶּךָ׃
18 יְהוָה אַל־אֵבוֹשָׁה כִּי קְרָאתִיךָ יֵבֹשׁוּ רְשָׁעִים יִדְמוּ[a] לִשְׁאוֹל׃
19 תֵּאָלַמְנָה[a] שִׂפְתֵי שָׁקֶר הַדֹּבְרוֹת עַל־צַדִּיק עָתָק בְּגַאֲוָה[b] וָבוּז[c]׃
20 מָה רַב־טוּבְךָ[a] אֲשֶׁר־צָפַנְתָּ לִירֵאֶיךָ
פָּעַלְתָּ[b] לַחוֹסִים בָּךְ נֶגֶד בְּנֵי אָדָם׃
21 תַּסְתִּירֵם | בְּסֵתֶר פָּנֶיךָ[a] מֵרְכְסֵי[b] אִישׁ
תִּצְפְּנֵם בְּסֻכָּה[c] מֵרִיב לְשֹׁנוֹת[d]׃
22 בָּרוּךְ יְהוָה כִּי[a] הִפְלִיא חַסְדּוֹ[b] לִי[c] [d]בְּעִיר מָצוֹר[d]׃
23 וַאֲנִי | אָמַרְתִּי בְחָפְזִי נִגְרַזְתִּי[a] מִנֶּגֶד עֵינֶיךָ

ב ובסיפ
ה חס בכתיב
יד[3] ר״פ בכתיב ה מנה בתלים וכל ד״ה דכות ב מ ב . ג
ג . כט[4]
גה בטע ר״פ בסיפ . ל ומל
ל . ל
ב חס וכן[5] לבן אשר . כן לבן אשר[5]
ב[6] . ל
גה בטע ר״פ בסיפ
ל . ל
סז ר״פ לג מנה בכתיב
יא מל[7]
ב[8] . ג[9] . ב פסוק דמטע בסיפ[10] . ב ובסיפ
ל . ל[11] . ד
ח . ל
ל
ב מל
סז ר״פ לג מנה בכתיב . ל

[3] Mm 3249. [4] Mm 2501. [5] Mm 3250. [6] Gn 31,42. [7] Mm 3365. [8] Mm 3217. [9] Mm 3252. [10] Mm 3251 et Mm 3313. [11] Mm 1898.

8 [a–a] 𝔊 *ἔσωσας ἐκ τῶν ἀναγκῶν* = הוֹשַׁעְתָּ מִצִּ׳ ‖ **10** [a] pc Mss 𝔊^{RL}𝔗 מִכְּ׳ ‖ [b–b] > Ms, frt dl ‖ **11** [a] 𝔊(𝔖) *ἐν πτωχείᾳ* = בְּעָנְיִי, σ′ *διὰ τὴν κάκωσίν μου* = בְּעָנְיִי ‖ **12** [a] > 𝔖; prp מָנוֹד vel מָנֹוד vel מְרָא vel מָדוֹן ‖ **14** [a–a] > 𝔖 ‖ [b] 𝔊 *παροικούντων* ‖ [c] prp בְּהִסּוֹדָם ‖ **18** [a] 𝔊 *καὶ καταχθείησαν* = וְיִיּוֹרְדוּ? 𝔖 *wnḥtwn* (𝔗 + *wjḥtwn*) et descendant ‖ **19** [a] ga'ya eras? ‖ [b] 𝔖 *wštjwt'* et delirium ‖ [c] > 𝔖, frt dl ‖ **20** [a] ins c pc Mss 𝔊* יהוה ‖ [b] > 𝔖 ‖ **21** [a] prp כְּנָפֶיךָ ut 61,5 ‖ [b] prp מֵרְכְּלֵי ‖ [c] l frt בסכתך cf 𝔙; 𝔖 *bṭllk* in umbra tua ‖ [d] > 𝔖 ‖ **22** [a] pc Mss Hier אֲשֶׁר ‖ [b] 𝔖 *gbj'* electos, ε′ *ὅσιον αὐτοῦ* = חֲסִידוֹ? ‖ [c] > 𝔊*; 𝔖 *lh* = לוֹ ‖ [d–d] frt l בְּעֵת מָצוֹק vel בְּעֵת מָצוֹר ‖ **23** [a] nonn Mss גְּנֻרַזְתִּי ut Thr 3,54; 2 Mss גְּגֹרַשְׁתִּי ut Jon 2,5.

אָכֵן שָׁמַעְתָּ קוֹל תַּחֲנוּנָי בְּשַׁוְּעִי אֵלֶיךָ׃ יח[12] . ט פשטין פת ס״פ בסיפ[13]
24 אֶהֱבוּ אֶת־יְהוָה כָּל־חֲסִידָיו אֱמוּנִים נֹצֵר יְהוָה
וּמְשַׁלֵּם עַל־יֶתֶר עֹשֵׂה גָאוָה׃ ג[14] . ב[15]
25 חִזְקוּ וְיַאֲמֵץ לְבַבְכֶם כָּל־הַמְיַחֲלִים לַיהוָה׃

32 לב 1 לְדָוִד מַשְׂכִּיל ג בטע[1]
אַשְׁרֵי נְשׂוּי־פֶשַׁע כְּסוּי חֲטָאָה׃
2 אַשְׁרֵי אָדָם לֹא יַחְשֹׁב יְהוָה לוֹ עָוֹן ד בטע[2]
וְאֵין בְּרוּחוֹ רְמִיָּה׃
3 כִּי־הֶחֱרַשְׁתִּי בָּלוּ עַצְמַי בְּשַׁאֲגָתִי כָּל־הַיּוֹם׃ ב . ד
4 כִּי יוֹמָם וָלַיְלָה תִּכְבַּד עָלַי יָדֶךָ לא בטע ר״פ בשלש ספרים . ב פת . ה חס בסיפ[3]
נֶהְפַּךְ לְשַׁדִּי בְּחַרְבֹנֵי קָיִץ סֶלָה׃ ל וחס
5 חַטָּאתִי אוֹדִיעֲךָ וַעֲוֹנִי לֹא־כִסִּיתִי
אָמַרְתִּי אוֹדֶה עַל־יְהוָה פְּשָׁעָי לַיהוָה
וְאַתָּה נָשָׂאתָ עֲוֹן חַטָּאתִי סֶלָה׃ ג בטע[1] . ד
6 עַל־זֹאת יִתְפַּלֵּל כָּל־חָסִיד אֵלֶיךָ לְעֵת מְצֹא רַק לְשֶׁטֶף מַיִם רַבִּים אֵלָיו לֹא יַגִּיעוּ׃ ל
7 אַתָּה סֵתֶר לִי מִצַּר תִּצְּרֵנִי רָנֵּי פַלֵּט תְּסוֹבְבֵנִי סֶלָה׃ יו ר״פ בסיפ . ל
8 אַשְׂכִּילְךָ וְאוֹרְךָ בְּדֶרֶךְ־זוּ תֵלֵךְ אִיעֲצָה עָלֶיךָ עֵינִי׃ ל[4] . ל . כט[5]
9 אַל־תִּהְיוּ כְּסוּס כְּפֶרֶד אֵין הָבִין בְּמֶתֶג־וָרֶסֶן עֶדְיָם ה[6] . ג[7] . ל
בַּל קְרַב אֵלֶיךָ׃ [לִבְלוֹם ל וחס
10 רַבִּים מַכְאוֹבִים לָרָשָׁע וְהַבּוֹטֵחַ בַּיהוָה חֶסֶד יְסוֹבְבֶנּוּ׃
11 שִׂמְחוּ בַיהוָה וְגִילוּ צַדִּיקִים וְהַרְנִינוּ כָּל־יִשְׁרֵי־לֵב׃ ד . ל ומל

[12] Mm 1941. [13] Textus contra Mp, cf Mp sub loco. [14] Mm 1093. [15] Mm 3211. Ps 32 [1] Mp sub loco. [2] Mm 3193. [3] Mm 477. [4] Mm 1849. [5] Mm 2501. [6] Mm 2412. [7] Mm 2796.

24 [a] > nonn Mss S ‖ **Ps 32,1** [a] Sexta *ἐπελήσθη* = נשוי ‖ **2** [a–a] frt add ‖ [b] G σ′ *ἐν τῷ στόματι αὐτοῦ* = בְּפִיו, S *blbh* = וּבְלִבּוֹ? ‖ **3** [a] nonn Mss כלו ‖ **4** [a] G Hier 1 sg, Ms + לִבִּי ‖ [b] G (α′σ′θ′ε′ Hier) *εἰς ταλαιπωρίαν* = לְשֻׁדִּי a שׁד; S *bḥdjj* = בְּשַׁדֵּי; prp לְשָׁדַי vel לְשׁוֹנִי ‖ [c] Ms σ′ Ⅽ כְּחֹ, G *ἐν τῷ ἐμπαγῆναι*, θ′ *ἐν ἐρημίᾳ μου* = בְּ ‖ [d] G *ἄκανθαν* = קוֹץ ‖ [e] > S ‖ **5** [a] 2Mss Gα′ עָלַי ‖ [b] pc Mss Gα′ Hier פִּשְׁעַי ‖ [c] > S ‖ **6** [a–a] G(S) *εὐθέτῳ*; 1 מָצוֹר vel מָצוֹק cf 31,22[d–d] ‖ [b] prb huc tr 9[e–e] ‖ **7** [a] Vrs alit; dl (dttg), prp מָגֵנִּי ‖ [b] 1 frt לְ(י)ט ‖ [c] > S ‖ **8** [a] S cj c 7 ‖ [b] G *ἐπιστηριῶ* = אֲעֻצָּה cf Prv 16,30 (G) ‖ **9** [a] frt l c 2 Mss תִּהְיוּ ‖ [b] Vrs pr cop ‖ [c] > S ‖ [d] G *τὰς σιαγόνας αὐτῶν* = לְעֵיהֶם vel לְחֵיהֶם? S *mn tljwthwn* = מֵעָדְיוּ ‖ [e–e] crrp, prb dl; cf 6[b] ‖ [f] pc Mss כל.

33 לְדָוִד׃ 1 רַנְּנוּ[a] צַדִּיקִים בַּיהוָה לַיְשָׁרִים[b] נָאוָה תְהִלָּה׃
2 הוֹדוּ לַיהוָה בְּכִנּוֹר בְּנֵבֶל עָשׂוֹר זַמְּרוּ־לוֹ׃
3 שִׁירוּ־לוֹ[a] שִׁיר חָדָשׁ הֵיטִיבוּ נַגֵּן בְּתְרוּעָה׃
4 כִּי־יָשָׁר דְּבַר־יְהוָה וְכָל־מַעֲשֵׂהוּ בֶּאֱמוּנָה׃
5 אֹהֵב צְדָקָה וּמִשְׁפָּט חֶסֶד יְהוָה מָלְאָה הָאָרֶץ׃
6 בִּדְבַר יְהוָה שָׁמַיִם נַעֲשׂוּ וּבְרוּחַ פִּיו כָּל־צְבָאָם׃
7 כֹּנֵס כַּנֵּד[a] מֵי הַיָּם נֹתֵן בְּאֹצָרוֹת תְּהוֹמוֹת׃
8 יִירְאוּ מֵיְהוָה כָּל־הָאָרֶץ מִמֶּנּוּ יָגוּרוּ כֹּל־יֹשְׁבֵי תֵבֵל׃
9 כִּי הוּא אָמַר וַיֶּהִי[a] הוּא־צִוָּה וַיַּעֲמֹד[b]׃
10 יְהוָה הֵפִיר עֲצַת־גּוֹיִם הֵנִיא מַחְשְׁבוֹת עַמִּים[a]׃
11 עֲצַת יְהוָה לְעוֹלָם תַּעֲמֹד מַחְשְׁבוֹת לִבּוֹ לְדֹר וָדֹר׃
12 אַשְׁרֵי הַגּוֹי[a] אֲשֶׁר־יְהוָה[a] אֱלֹהָיו הָעָם בָּחַר לְנַחֲלָה לוֹ׃
13 מִשָּׁמַיִם הִבִּיט יְהוָה רָאָה[a] אֶת־[b]כָּל־בְּנֵי הָאָדָם[c]׃
14 מִמְּכוֹן־שִׁבְתּוֹ[a] הִשְׁגִּיחַ אֶל כָּל־יֹשְׁבֵי הָאָרֶץ׃
15 הַיֹּצֵר יַחַד[a] לִבָּם הַמֵּבִין אֶל כָּל־מַעֲשֵׂיהֶם׃
16 אֵין־הַמֶּלֶךְ נוֹשָׁע בְּרָב־חָיִל[a] גִּבּוֹר[b] לֹא־יִנָּצֵל בְּרָב־כֹּחַ[c]׃
17 שֶׁקֶר הַסּוּס לִתְשׁוּעָה וּבְרֹב חֵילוֹ לֹא יְמַלֵּט[a]׃
18 הִנֵּה עֵין[a] יְהוָה אֶל־יְרֵאָיו לַמְיַחֲלִים לְחַסְדּוֹ׃
19 לְהַצִּיל מִמָּוֶת נַפְשָׁם וּלְחַיּוֹתָם בָּרָעָב׃
20 נַפְשֵׁנוּ חִכְּתָה לַיהוָה עֶזְרֵנוּ[a] וּמָגִנֵּנוּ הוּא׃
21 כִּי־בוֹ יִשְׂמַח לִבֵּנוּ [a]כִּי בְשֵׁם[a] קָדְשׁוֹ בָטָחְנוּ׃
22 יְהִי־חַסְדְּךָ יְהוָה עָלֵינוּ כַּאֲשֶׁר יִחַלְנוּ לָךְ׃

ג׳. ד
2 ו
ג
ה[3]. ד. ו
ל. ד מל[4]. ד מל[5]
6 נה בטע ר״פ בסיפ. ב
ב
7 ה״ו
ו וכל קהלת דכות
ג. ל[8]. יא בכתיב. ב[9]
ב חס. יא בכתיב
ל
ו. ב[10]; ב בספר אמ״ת[11]. ח[12]
13 ל וחד להיותם Jos 9,15.
14 ב Ps 124,8.

Ps 33 [1] Mm 3253. [2] Mm 3360. [3] Mm 1549. [4] Mm 3254 contra textum. [5] Mp sub loco. [6] Ez 16,19. [7] Mm 943. [8] וחד משגיח Cant 2,9. [9] Mm 2600. [10] Mm 3255. [11] Mm 3256. [12] Mm 3058. [13] וחד להיותם Jos 9,15. [14] Ps 124,8.

Ps 33,1 [a] G ε′ pr τῷ Δαυιδ; pc Mss cj Ps 33 c Ps 32 || [b] pc Mss S וְל׳ || **3** [a] pc Mss T ליהוה || **7** [a] G(T) ὡς ἀσκόν = כְּנֹאד(א), S *'jk dbzq'* quasi in utribus cf σ′T || **9** [a] GS pl || [b] G pl; S *w'qjm* = וַיַּעֲמֹד || **10** [a] G + καὶ ἀθετεῖ βουλὰς ἀρχόντων (dupl ad 10a) || **12** [a–a] pc Mss שֶׁיְּהוֹה || **13** [a] nonn Mss S וְרׄ || [b] > pc Mss || [c] pc Mss ארם || **14** [a] Ms 2f קָדְשׁוֹ || **15** [a] G σ′ κατὰ μόνας = יָחַד || **16** [a] TE + suff 3 sg || [b] nonn Mss G α′S וְגׄ || [c] G σ′ST + suff 3 sg || **17** [a] G(T) σωθήσεται = יִמָּלֵט; S + *lrkbh* equitem suum || **18** [a] Ms GS עיני || **20** [a] G(S) pr ὅτι = כִּי || **21** [a–a] וּבׄ l cf G.

לד 34 1 לְדָוִד בְּשַׁנּוֹתוֹ אֶת־טַעְמוֹ לִפְנֵי אֲבִימֶלֶךְ[a] וַיְגָרְשֵׁהוּ וַיֵּלַךְ׃ ל ומל. ג[1]. ז[2]

(א) 2 אֲבָרְכָה אֶת־יְהוָה בְּכָל־עֵת תָּמִיד תְּהִלָּתוֹ בְּפִי׃ ל

(ב) 3 בַּיהוָה תִּתְהַלֵּל נַפְשִׁי יִשְׁמְעוּ עֲנָוִים וְיִשְׂמָחוּ׃

(ג) 4 גַּדְּלוּ לַיהוָה אִתִּי וּנְרוֹמְמָה שְׁמוֹ יַחְדָּו׃ ל. ל

(ד) 5 דָּרַשְׁתִּי אֶת־יְהוָה וְעָנָנִי וּמִכָּל־מְגוּרוֹתַי הִצִּילָנִי׃ ל. ל ומל. ג ב מל וחד חס

(ה) 6 הִבִּיטוּ[a] אֵלָיו וְנָהָרוּ[b] וּפְנֵיהֶם[c] אַל־יֶחְפָּרוּ׃ ב[3]. ט

(ז) 7 [a]זֶה עָנִי קָרָא וַיהוָה שָׁמֵעַ וּמִכָּל־צָרוֹתָיו הוֹשִׁיעוֹ׃ ד[4]

(ח) 8 חֹנֶה מַלְאַךְ־יְהוָה סָבִיב לִירֵאָיו וַיְחַלְּצֵם׃ ב[5]

(ט) 9 טַעֲמוּ וּרְאוּ כִּי־טוֹב יְהוָה אַשְׁרֵי הַגֶּבֶר יֶחֱסֶה־בּוֹ׃ ל. ד[6]

(י) 10 [a]יְרָאוּ אֶת־יְהוָה קְדֹשָׁיו כִּי־אֵין מַחְסוֹר לִירֵאָיו׃ ג יחיר א. ב[7]

(כ) 11 כְּפִירִים[a] רָשׁוּ וְרָעֵבוּ וְדֹרְשֵׁי יְהוָה לֹא־יַחְסְרוּ כָל־טוֹב׃

(ל) 12 לְכוּ־בָנִים שִׁמְעוּ־לִי יִרְאַת יְהוָה אֲלַמֶּדְכֶם׃ ל

(מ) 13 מִי־הָאִישׁ הֶחָפֵץ חַיִּים אֹהֵב יָמִים לִרְאוֹת טוֹב׃ ג[8]

(נ) 14 נְצֹר לְשׁוֹנְךָ מֵרָע וּשְׂפָתֶיךָ מִדַּבֵּר מִרְמָה׃ ח[9]

(ס) 15 סוּר מֵרָע וַעֲשֵׂה־טוֹב בַּקֵּשׁ שָׁלוֹם וְרָדְפֵהוּ׃ ג. ל

(ע) 16 [a]עֵינֵי יְהוָה אֶל־צַדִּיקִים וְאָזְנָיו אֶל־שַׁוְעָתָם׃ ב

(פ) 17 [a]פְּנֵי יְהוָה בְּעֹשֵׂי רָע לְהַכְרִית מֵאֶרֶץ זִכְרָם׃ ג וכת י

(צ) 18 צָעֲקוּ[a] וַיהוָה שָׁמֵעַ [b]וּמִכָּל־צָרוֹתָם[b] הִצִּילָם׃ ב. ד[4]

(ק) 19 קָרוֹב יְהוָה לְנִשְׁבְּרֵי־לֵב וְאֶת־דַּכְּאֵי־רוּחַ יוֹשִׁיעַ׃ ל

(ר) 20 רַבּוֹת רָעוֹת צַדִּיק וּמִכֻּלָּם יַצִּילֶנּוּ יְהוָה[a]׃ ל. ל

(ש) 21 שֹׁמֵר[a] כָּל־עַצְמוֹתָיו אַחַת מֵהֵנָּה לֹא נִשְׁבָּרָה׃ י[10]

(ת) 22 תְּמוֹתֵת[a] רָשָׁע רָעָה וְשֹׂנְאֵי צַדִּיק יֶאְשָׁמוּ׃ ל

23 פּוֹדֶה יְהוָה נֶפֶשׁ עֲבָדָיו וְלֹא יֶאְשְׁמוּ כָּל־הַחֹסִים בּוֹ׃ יא[11]

Ps 34 [1]Mm 2721. [2]Mm 175. [3]Mm 3177. [4]Mm 2671. [5]Ex 18,5. [6]Mm 3257. [7]Dt 33,3, cf Mp sub loco. [8]Mm 1967. [9]Mm 615. [10]Mm 2967. [11]וחד פרה Dt 29,17, cf Mp sub loco.

Ps 34,1 [a] $\mathfrak{G}^{U}$ *Αχιμελεχ*, $\mathfrak{L}^{G}$ *amelech* || **6** [a] 1 c nonn Mss α′$\mathfrak{S}$ Hier ′ה; $\mathfrak{G}$ *προσέλθατε* = וְגֹשׁוּ || [b] l וְנִ֫ cf $\mathfrak{G}\alpha'$; $\mathfrak{S}$ *wsbrw bh* et sperate in eo || [c] l יִכְּמוּ– cf $\mathfrak{G}\mathfrak{S}$ || **7** [a] ו-stropha deest || **10** [a] > $\mathfrak{S}$ || **11** [a] $\mathfrak{G}(\mathfrak{S})$ *πλούσιοι* = כְּבִדִים vel כַּבִּירִים || **16** [a] inverte 16 et 17 cf Thr 2,16.17 3,46.49 4,16.17 || **17** [a] cf 16[a] || **18** [a] $\mathfrak{G}(\mathfrak{S}\mathfrak{C})$ + *οἱ δίκαιοι* || [b–b] > $\mathfrak{S}$ || **20** [a] $\mathfrak{G}$ cj c 21 || **21** [a] 2 Mss $\mathfrak{G}$ + יהוה || **22** [a] $\mathfrak{G}$ *θάνατος*, $\mathfrak{C}$ *mtwt'* = תְּמוֹתַת.

35 (לה)ᵃ 1 לְדָוִדᵃ׀

רִיבָה יְהוָה אֶת־יְרִיבַיᵇ לְחַם אֶת־לֹחֲמָי׃

2 הַחֲזֵק מָגֵן וְצִנָּה וְקוּמָה בְּעֶזְרָתִיᵃ׃

3 וְהָרֵק חֲנִית וְסָגֹרᵃ לִקְרַאת רדְפָי

אֱמֹר לְנַפְשִׁי יְשֻׁעָתֵךְ אָנִי׃

4 יֵבֹשׁוּ וְיִכָּלְמוּ מְבַקְשֵׁי נַפְשִׁי

יִסֹּגוּ אָחוֹר וְיַחְפְּרוּ חֹשְׁבֵי רָעָתִי׃

5 יִהְיוּ כְמֹץ לִפְנֵי־רוּחַ וּמַלְאַךְ יְהוָה דּוֹחֶהᵃ׃

6 יְהִי־דַרְכָּם חֹשֶׁךְ וַחֲלַקְלַקּוֹת וּמַלְאַךְ יְהוָה רֹדְפָם׃

7 כִּי־חִנָּם טָמְנוּ־לִי שַׁחַת רִשְׁתָּם חִנָּם חָפְרוּ לְנַפְשִׁי׃

8 תְּבוֹאֵהוּ שׁוֹאָה לֹא־יֵדָע וְרִשְׁתּוֹ אֲשֶׁר־טָמַן תִּלְכְּדוֹ בְּשׁוֹאָה

9 וְנַפְשִׁי תָּגִיל בַּיהוָה תָּשִׂישׁ בִּישׁוּעָתוֹ׃ [יִפָּל־בָּהּ׃

10 כָּל עַצְמוֹתַי תֹּאמַרְנָה יְהוָה מִי כָמוֹךָ

מַצִּיל עָנִי מֵחָזָק מִמֶּנּוּ וְעָנִי וְאֶבְיוֹן מִגֹּזְלוֹ׃

11 יְקוּמוּן עֵדֵי חָמָס אֲשֶׁר לֹא־יָדַעְתִּי יִשְׁאָלוּנִי׃

12 יְשַׁלְּמוּנִי רָעָה תַּחַת טוּבָה שְׁכוֹל לְנַפְשִׁי׃

13 וַאֲנִי בַּחֲלוֹתָם לְבוּשִׁי שָׂק עִנֵּיתִי בַצּוֹם נַפְשִׁי

וּתְפִלָּתִי עַל־חֵיקִי תָּשׁוּב׃ 14 כְּרֵעַ כְּאָח לִי

הִתְהַלָּכְתִּי כַּאֲבֶל־אֵם קֹדֵר שַׁחוֹתִי׃

15 וּבְצַלְעִי שָׂמְחוּ וְנֶאֱסָפוּ נֶאֱסְפוּ עָלַי

נֵכִים וְלֹא יָדַעְתִּי קָרְעוּ וְלֹא דָמּוּ׃

ז בטע¹

ב חד פת וחד קמ . ל . ל

ל בטע בסיפ²

ו חס בליש . י קמ בסיפ

ל וחס

ל . ג מל וכל שאה דכות . טע³ . ל

ה . ב

ב בטע

ב . ל

ז⁴ . ג⁵

סז ר״פ לג מנה בכתיב . ל ומל . ד קמ וכל בשק אתנח וס״פ דכות⁶

ג . ב בליש⁷ . ב

ל . ל⁸ . הי

ה⁹

Ps 35 [1]Mm 3429. [2]Mm 4168. [3]Mm 1369. [4]Mm 2302. [5]Mm 3258. [6]Mm 2484. [7]Mm 3259. [8] וחד נאספו Ps 47,10. [9]Mm 1248.

Ps 35 [a] numerus > L ‖ **1** [a] 𝔊^{AL}𝔏^{G} pr *ψαλμός* = מִזְמוֹר ‖ [b] pc Mss 𝔖 ריבי ‖ **2** [a] mlt Mss לְעֶ cf 𝔊 ‖ **3** [a] l וְסָגֶר (cf akk *šikru*) vel וְסָגֵר (cf סגר 1QM 5,7.9 pars hastae?); 𝔖 *w'brḳ* et fulge ‖ **5** [a] l דֹּחֵם cf 𝔊 ‖ **7** [a] > 𝔖 ‖ [b–b] 𝔖 *ph' wmṣjdt'* laqueos et rete; l רִ֫ וְשׁ ‖ [c] > 𝔖, dl ‖ [d] 2 Mss 𝔊 חָרְפוּ ‖ **8** [a] 𝔖 *wgwmṣ' dhprw* = וְשׁוּחָה אֲשֶׁר חָפְרוּ; prb ins תְּבִיאֵהוּ ‖ **9** [a] cf 2,2[b] ‖ **12** [a] 𝔊 *καὶ ἀτεκνίαν*, 𝔖 *w'wbdw* et perdiderunt; prp שָׁכוּ vel שָׁרוּ, l frt שְׁכוֹל ‖ **13** [a] 𝔊 𝔖 pr cop ‖ **14** [a] prp כֹּרֵעַ ‖ [b] 𝔊 *ἡμέτερον* = לָנוּ? huc tr : ‖ [c–c] 𝔊 *ὡς πενθῶν καί* = כְּאָבֵל אֵם ‖ [d] > 𝔖; huc tr ‖ **15** [a] 𝔊 *μάστιγες* (a נָגָה), 𝔖 *nwgr'* diu; prp נְגָרִים ‖ [b–b] > 𝔖 ‖ [c] 𝔊 pass; l frt קראו vel קרצו (cf 19).

16 בְּחַנְפֵי[a] לַעֲגֵי מָעֹג[b] חָרֹק[c] עָלַי שִׁנֵּימוֹ׃ ב[10] . ל וחס

17 אֲדֹנָי כַּמָּה תִּרְאֶה הָשִׁיבָה נַפְשִׁי מִשֹּׁאֵיהֶם[a] מִכְּפִירִים יְחִידָתִי׃ ג[11] . ב[12]

18 אוֹדְךָ בְּקָהָל רָב בְּעַם עָצוּם אֲהַלְלֶךָּ׃ ב[13]

19 אַל־יִשְׂמְחוּ־לִי אֹיְבַי שֶׁקֶר שׂנְאַי חִנָּם יִקְרְצוּ־עָיִן׃

20 כִּי לֹא שָׁלוֹם יְדַבֵּרוּ וְעַל רִגְעֵי־אֶרֶץ דִּבְרֵי מִרְמוֹת[a] יַחְשֹׁבוּן׃ נוֹ בטע ר״פ בסיפ . ו באחנת[14] . ל

21 וַיַּרְחִיבוּ עָלַי פִּיהֶם אָמְרוּ הֶאָח[a] הֶאָח רָאֲתָה עֵינֵנוּ׃ ב חס

22 רָאִיתָה יְהוָה אַל־תֶּחֱרַשׁ אֲדֹנָי אַל־[a]תִּרְחַק מִמֶּנִּי׃

23 הָעִירָה[15] וְהָקִיצָה לְמִשְׁפָּטִי אֱלֹהַי[16] וַאדֹנַי לְרִיבִי׃ ט[15] . ל, ו[16] . ל . ג כת א[17]

24 שָׁפְטֵנִי כְצִדְקְךָ[a] יְהוָה אֱלֹהָי[b] וְאַל־[c]יִשְׂמְחוּ־לִי[d]׃ ח[18] קמ וכל אחנח וס״פ דכות ב מ ב

25 אַל־[e]יֹאמְרוּ בְלִבָּם הֶאָח[a] נַפְשֵׁנוּ אַל־[e]יֹאמְרוּ בִּלַּעֲנוּהוּ׃ כו ר״פ אל אל[19] . ב . ט . ב . ל

26 יֵבֹשׁוּ וְיַחְפְּרוּ יַחְדָּו שְׂמֵחֵי רָעָתִי
יִלְבְּשׁוּ־בֹשֶׁת וּכְלִמָּה הַמַּגְדִּילִים עָלָי׃

27 יָרֹנּוּ וְיִשְׂמְחוּ חֲפֵצֵי צִדְקִי וְיֹאמְרוּ תָמִיד ח . ל . ט רפ[20] ב מנח בסיפ
יִגְדַּל יְהוָה הֶחָפֵץ שְׁלוֹם עַבְדּוֹ׃ ג[21] . ב[22]

28 וּלְשׁוֹנִי תֶּהְגֶּה צִדְקֶךָ כָּל־הַיּוֹם[a] תְּהִלָּתֶךָ׃ ג[23]

ס

36 1 לַמְנַצֵּחַ לְעֶבֶד־יְהוָה לְדָוִד׃ ח בטע . ב

2 נְאֻם[a]־[b]פֶּשַׁע לָרָשָׁע[b] בְּקֶרֶב לִבִּי[c]
אֵין־פַּחַד אֱלֹהִים לְנֶגֶד עֵינָיו׃ ב[1]

3 כִּי־הֶחֱלִיק אֵלָיו בְּעֵינָיו לִמְצֹא עֲוֹנוֹ לִשְׂנֹא[a]׃ נא[2]

4 דִּבְרֵי־פִיו אָוֶן וּמִרְמָה חָדַל לְהַשְׂכִּיל לְהֵיטִיב׃ [יְמָאֵס׃ ה[3]

5 אָוֶן[a] יַחְשֹׁב עַל־מִשְׁכָּבוֹ יִתְיַצֵּב עַל־דֶּרֶךְ[a] לֹא־טוֹב רָע לֹא ה וכל על הדרך דכות[4]

[10] 1 R 17,12. [11] Mm 1468. [12] Ps 22,21. [13] Mm 3260. [14] Mm 1234. [15] Mm 1972. [16] Mm 2362. [17] Mm 2390. [18] Mm 960. [19] Mm 3261. [20] Mm 1233. [21] Mm 1967. [22] Mm 300. [23] Mm 3518. Ps 36 [1] 2 Ch 20,29. [2] Mp sub loco. [3] Mm 3127. [4] Mm 3032.

16 [a] G *ἐπείρασάν με* = בְּחָנֻנִי; prp בְּחַנְפֵי (arab *ḥanafa*) vel בהנפלי (hit) ‖ [b–b] G *ἐξεμυκτήρισάν με μυκτηρισμόν* = לָעֲגוּ לַעַג; prp מְעָגֵּג ל׳ vel עָגוּ מ׳ ‖ [c] l frt חָרְקוּ cf G ‖ **17** [a] G *ἀπὸ τῆς κακουργίας αὐτῶν* (a שׁוֹא cf שְׁוָא); prp מִשֹּׁאֲגִים ‖ **20** [a] cf 2,2 [b] ‖ **22** [a] sic L, mlt Mss Edd ־אֵל ‖ **24** [a] nonn Mss ־קָתְךָ ‖ [b] > S; cj c sq ‖ [c] dl ו ‖ [d] Ms בִי ‖ **25** [a] ins האח (hpgr) cf G ‖ **28** [a] cf 2,2 [b] ‖ Ps **36**,2 [a] prp נָעִים vel נָאץ ‖ [b–b] G *ὁ παράνομος τοῦ ἁμαρτάνειν* = פֹּשֵׁעַ לְרִשְׁעַ; S *'wl' rwšʾ* iniquus flagitium ‖ [c] l c pc Mss o εβρ′ S לבו cf G ‖ **3** [a] GS pr cop; l frt שָׁוְא ‖ **5** [a–a] G *πάσῃ ὁδῷ* = ׳עַל־כָּל־ד?.

ל 6 יְהוָה בַּהַשָּׁמַיִם [a] חַסְדֶּךָ אֱמוּנָתְךָ [b] עַד־שְׁחָקִים׃
ו. ל 7 צִדְקָתְךָ כְּהַרְרֵי־אֵל מִשְׁפָּטֶיךָ [a] תְּהוֹם [b] רַבָּה
אָדָם־וּבְהֵמָה תוֹשִׁיעַ יְהוָה׃ [c] 8 מַה־יָּקָר חַסְדְּךָ
ל. ל [a]אֱלֹהִים [b] וּבְנֵי [a] אָדָם בְּצֵל כְּנָפֶיךָ יֶחֱסָיוּן׃
ל וחס 9 יִרְוְיֻן מִדֶּשֶׁן בֵּיתֶךָ וְנַחַל עֲדָנֶיךָ תַשְׁקֵם׃
ה[5] 10 כִּי־עִמְּךָ מְקוֹר חַיִּים בְּאוֹרְךָ נִרְאֶה־אוֹר׃
ל וחס 11 מְשֹׁךְ חַסְדְּךָ לְיֹדְעֶיךָ וְצִדְקָתְךָ לְיִשְׁרֵי־לֵב׃
כג ר״פ אל אל[6]. הי 12 אַל־תְּבוֹאֵנִי רֶגֶל גַּאֲוָה וְיַד־רְשָׁעִים אַל־תְּנִדֵנִי׃
13 שָׁם [a] נָפְלוּ פֹּעֲלֵי אָוֶן דֹּחוּ וְלֹא־יָכְלוּ קוּם׃

ז בטע[1] 37 1 לְדָוִד׀ לז
ג וכת י (א) אַל־תִּתְחַר בַּמְּרֵעִים אַל [a]־תְּקַנֵּא בְּעֹשֵׂי עַוְלָה׃
ב. ל. ל 2 כִּי כֶחָצִיר מְהֵרָה יִמָּלוּ וּכְיֶרֶק דָּשֵׁא יִבּוֹלוּן׃
ל[2] (ב) 3 בְּטַח בַּיהוָה וַעֲשֵׂה־טוֹב שְׁכָן־אֶרֶץ וּרְעֵה אֱמוּנָה [a] ׃
לא[3]. יג[4]. ל חס 4 וְהִתְעַנַּג עַל־יְהוָה וְיִתֶּן־לְךָ מִשְׁאֲלֹת לִבֶּךָ׃
לא[3] (ג) 5 גּוֹל [a] עַל־יְהוָה דַּרְכֶּךָ [c] וּבְטַח עָלָיו וְהוּא יַעֲשֶׂה׃
ה חס[5]. ב[6] 6 וְהוֹצִיא כָאוֹר צִדְקֶךָ וּמִשְׁפָּטְךָ [a] כַּצָּהֳרָיִם׃
ג[7] וחד מן ה בטע בשלש ספרים (ד) 7 דֹּם [b] לַיהוָה וְהִתְחוֹלֵל [a] לוֹ
כב[8] ו בסיפ ה מנה בלישׁ אַל־תִּתְחַר בְּמַצְלִיחַ דַּרְכּוֹ בְּאִישׁ עֹשֶׂה מְזִמּוֹת׃
ו. ב[9] (ה) 8 הֶרֶף מֵאַף וַעֲזֹב חֵמָה אַל־תִּתְחַר אַךְ־לְהָרֵעַ׃
ב. ל[10] 9 כִּי־מְרֵעִים יִכָּרֵתוּן וְקוֵי [b] יְהוָה [c] הֵמָּה [a] יִירְשׁוּ־אָרֶץ׃
כג ח[11] מנה ר״פ. ב[12]. יג 10 וְעוֹד מְעַט וְאֵין רָשָׁע וְהִתְבּוֹנַנְתָּ עַל־מְקוֹמוֹ וְאֵינֶנּוּ׃
11 וַעֲנָוִים יִירְשׁוּ־אָרֶץ וְהִתְעַנְּגוּ עַל־רֹב שָׁלוֹם׃
(ז) 12 זֹמֵם רָשָׁע לַצַּדִּיק וְחֹרֵק עָלָיו שִׁנָּיו׃
13 אֲדֹנָי יִשְׂחַק־לוֹ כִּי־רָאָה [a] כִּי־יָבֹא יוֹמוֹ׃

[5]Mm 3682. [6]Mm 3261. Ps 37 [1]Mm 3429. [2]Mm 3108. [3]Mm 486. [4]Mm 157 [5]Mm 2028. [6]Mm 3262. [7]Mm 3263. [8]Mm 475. [9]Mm 3264. [10]וחד וקוי יי Jes 40,31. [11]Mm 2227. [12]Mm 502.

6 [a] pc Mss בַּשׁ ׀׀ [b] nonn Mss 𝔊𝔖 וֶאֱ ׀׀ **7** [a] 𝔠 mlt Mss 𝔊 טיך–, nonn Mss ומ ׀׀ [b] 1 prb כְּתְ (hpgr) cf 𝔖𝔗 ׀׀ [c] frt cj c 8 ׀׀ **8** [a–a] prp אֵלֶיךָ יָבֹ(א)ו בְּנֵי ׀׀ [b] frt cj c 8aα et huc tr ׀׀ **13** [a] prp שָׁמְמוּ ׀׀ **Ps 37,1** [a] nonn Mss Vrs וְאל ׀׀ **3** [a] 𝔊 *ἐπὶ τῷ πλούτῳ αὐτῆς* = הֲמוֹנָהּ? ׀׀ **5** [a] 𝔊(𝔠) *ἀποκάλυψον* = גַּל ׀׀ [b] 𝔠 nonn Mss אֶל ׀׀ [c] 𝔠 pc Mss דַּרְכְּיךָ ׀׀ **6** [a] 𝔠 mlt Mss טיך– ׀׀ **7** [a] 𝔊(𝔖) *καὶ ἱκέτευσον*; α′ (𝔗) *καὶ ἀποκαραδόκει*, l frt וְהוֹחֵל ׀׀ **9** [a] frt dl m cs ׀׀ **13** [a] pc Mss בָּא.

(ח) 14 חֶרֶב ׀ פָּתְחוּ רְשָׁעִים וְדָרְכוּ קַשְׁתָּם
[a]לְהַפִּיל עָנִי וְאֶבְיוֹן לִטְבוֹחַ יִשְׁרֵי־דָּרֶךְ[ab]: ד ומל
15 חַרְבָּם תָּבוֹא בְלִבָּם וְקַשְׁתוֹתָם תִּשָּׁבַרְנָה: ט. ל. ד
(ט) 16 טוֹב־מְעַט לַצַּדִּיק מֵהֲמוֹן רְשָׁעִים רַבִּים[a]: נה בטע ר״פ בסיפ. ל מל. ד
17 כִּי זְרוֹעוֹת רְשָׁעִים תִּשָּׁבַרְנָה וְסוֹמֵךְ צַדִּיקִים יְהוָה: ו מל. ד
(י) 18 יוֹדֵעַ יְהוָה יְמֵי[a] תְמִימִם וְנַחֲלָתָם לְעוֹלָם תִּהְיֶה: ב מ ג חס. ל חס בסיפ
19 לֹא־יֵבֹשׁוּ בְּעֵת רָעָה וּבִימֵי רְעָבוֹן יִשְׂבָּעוּ: ל
(כ) 20 כִּי רְשָׁעִים ׀ יאבֵדוּ וְאוֹיְבֵי יְהוָה נה בטע ר״פ בסיפ. ל
[a]כִּיקַר כָּרִים[ab] כָּלוּ בֶּעָשָׁן[c] כָּלוּ: ל
(ל) 21 לוֶֹה רָשָׁע וְלֹא יְשַׁלֵּם וְצַדִּיק חוֹנֵן וְנוֹתֵן: ב[13]. ו[14]. ו מל
22 כִּי מְבֹרָכָיו[a] יִירְשׁוּ אָרֶץ וּמְקֻלָּלָיו[b] יִכָּרֵתוּ: ל. ל
(מ) 23 מֵיְהוָה מְצְעֲדֵי־גֶבֶר כּוֹנָנוּ וְדַרְכּוֹ יֶחְפָּץ: ב
24 כִּי־יִפֹּל לֹא־יוּטָל כִּי־יְהוָה סוֹמֵךְ יָדוֹ: [מְבַקֵּשׁ־לֶחֶם: ג
(נ) 25 נַעַר ׀ הָיִיתִי גַּם[a]־זָקַנְתִּי וְלֹא־רָאִיתִי צַדִּיק נֶעֱזָב וְזַרְעוֹ ל. ו[15]
26 כָּל־הַיּוֹם חוֹנֵן וּמַלְוֶה וְזַרְעוֹ לִבְרָכָה: ו[15]
(ס) 27 סוּר מֵרָע וַעֲשֵׂה־טוֹב וּשְׁכֹן לָעוֹלָם[a]:
28 כִּי יְהוָה ׀ אֹהֵב מִשְׁפָּט וְלֹא־יַעֲזֹב אֶת־חֲסִידָיו נה בטע ר״פ בסיפ. ל
(ע) [a]לָעוֹלָם נִשְׁמָרוּ[a] וְזֶרַע רְשָׁעִים נִכְרָת:
29 צַדִּיקִים יִירְשׁוּ־אָרֶץ וְיִשְׁכְּנוּ לָעַד עָלֶיהָ: ל ר״פ
(פ) 30 פִּי־צַדִּיק יֶהְגֶּה חָכְמָה וּלְשׁוֹנוֹ תְּדַבֵּר מִשְׁפָּט: ז מל בלישׁ
31 תּוֹרַת אֱלֹהָיו בְּלִבּוֹ לֹא[a] תִמְעַד אֲשֻׁרָיו: ל. ל
(צ) 32 צוֹפֶה רָשָׁע לַצַּדִּיק וּמְבַקֵּשׁ לַהֲמִיתוֹ: ה[16] ב מנה מל
33 יְהוָה לֹא־יַעַזְבֶנּוּ בְיָדוֹ וְלֹא יַרְשִׁיעֶנּוּ בְּהִשָּׁפְטוֹ: ב חד ר״פ וחד ס״פ[17]

[13] Mm 521. [14] Mm 528. [15] Mm 970. [16] Mm 2923. [17] Mm 3265.

14 [a–a] frt gl ‖ [b] nonn Mss G לֵב ‖ **16** [a] GS Hier sg = רָב ‖ **18** [a] G *τὰς ὁδούς* = דַּרְכֵי ‖ **20** [a–a] G *ἅμα τῷ δοξασθῆναι αὐτοὺς καὶ ὑψωθῆναι* = כִּ׳ וּכְרִים ? S *mpṭm' gmrjn* saginati absumuntur ‖ [b] σ′ (Hier) *ὡς μονοκέρωτες* = כִּרְמִים (vel כְּרֵיִם?) ‖ [c] l c mlt Mss כְּעִ׳ ‖ **22** [a] G *οἱ εὐλογοῦντες αὐτόν* = מְבָרְכָיו cf S ‖ [b] G (S) *οἱ δὲ καταρώμενοι αὐτόν* = וּמְקַלְלָיו ‖ **25** [a] nonn Mss וְגַם cf G ‖ **27** [a] G *εἰς αἰῶνα αἰῶνος* = לִ׳ עָד ‖ **28** [a–a] G + *ἄνομοι δὲ ἐκδιωχθήσονται* = dupl, l frt עַוָּלִים לִ׳ נִשְׁמְדוּ (ע-stropha) ‖ **31** [a] l c Ms GS וְלֹא.

(ק) 34 קַוֵּה אֶל־יְהוָה וּשְׁמֹר דַּרְכּוֹ
וְיָרוֹמִמְךָ לָרֶשֶׁת אָרֶץ בְּהִכָּרֵת רְשָׁעִים תִּרְאֶה׃
(ר) 35 רָאִיתִי רָשָׁע עָרִיץ [a] וּמִתְעָרֶה כְּאֶזְרָח רַעֲנָן [b]׃ ד ג קמ וחד פת[18]
36 וַיַּעֲבֹר [a] וְהִנֵּה אֵינֶנּוּ וָאֲבַקְשֵׁהוּ וְלֹא נִמְצָא׃ ג[19]
(ש) 37 שְׁמֹר־תָּם [a] וּרְאֵה [b] יָשָׁר [c] כִּי־אַחֲרִית לְאִישׁ שָׁלוֹם׃
38 וְפֹשְׁעִים נִשְׁמְדוּ יַחְדָּו אַחֲרִית [a] רְשָׁעִים נִכְרָתָה׃ ל
(ת) 39 וּתְשׁוּעַת [a] צַדִּיקִים מֵיְהוָה מָעוּזָּם בְּעֵת צָרָה׃ [חָסוּ בוֹ׃
40 וַיַּעְזְרֵם יְהוָה וַיְפַלְּטֵם יְפַלְּטֵם [a] מֵרְשָׁעִים וְיוֹשִׁיעֵם כִּי־ ל.ל.ב[20]
38 1 מִזְמוֹר לְדָוִד לְהַזְכִּיר [a]׃ ח ר״ם. ג בטע בלישׁ[1]
(לה) [a]
2 יְהוָה אַל־בְּקִצְפְּךָ תוֹכִיחֵנִי וּבַחֲמָתְךָ [a] תְיַסְּרֵנִי׃ ל
3 כִּי־חִצֶּיךָ נָחֲתוּ בִּי וַתִּנְחַת [a] עָלַי יָדֶךָ׃ [חַטָּאתִי׃ ל.ל.ה חס בסיפ[2]
4 אֵין־מְתֹם בִּבְשָׂרִי מִפְּנֵי זַעְמֶךָ אֵין־שָׁלוֹם בַּעֲצָמַי מִפְּנֵי ב ר״פ אין אין[3]. ד
5 כִּי עֲוֹנֹתַי עָבְרוּ רֹאשִׁי כְּמַשָּׂא [a] כְּבֵד יִכְבְּדוּ מִמֶּנִּי׃ כו
6 הִבְאִישׁוּ נָמַקּוּ [a] חַבּוּרֹתָי [b] מִפְּנֵי אִוַּלְתִּי׃ ל
7 נַעֲוֵיתִי שַׁחֹתִי [a] עַד־מְאֹד כָּל־הַיּוֹם קֹדֵר הִלָּכְתִּי׃ ג[4] חד קמ ורב פת
8 כִּי־כְסָלַי מָלְאוּ נִקְלֶה וְאֵין מְתֹם בִּבְשָׂרִי׃ ל. ד
9 נְפוּגוֹתִי וְנִדְכֵּיתִי [a] עַד־מְאֹד שָׁאַגְתִּי מִנַּהֲמַת לִבִּי׃ ל וכת כן
10 אֲדֹנָי [a] נֶגְדְּךָ כָל־תַּאֲוָתִי וְאַנְחָתִי מִמְּךָ לֹא־נִסְתָּרָה׃ ג
11 לִבִּי סְחַרְחַר עֲזָבַנִי כֹּחִי וְאוֹר־עֵינַי [a] גַּם־הֵם אֵין אִתִּי׃ ל
12 אֹהֲבַי וְרֵעַי [a] מִנֶּגֶד נִגְעִי יַעֲמֹדוּ [a] וּקְרוֹבַי מֵרָחֹק עָמָדוּ׃ ל.ב מל ול בליש. ה[5] חס וכל ארצית דכות וחד מן ד חס בליש בכתיב
13 וַיְנַקְשׁוּ [a] מְבַקְשֵׁי נַפְשִׁי וְדֹרְשֵׁי רָעָתִי [b] דִּבְּרוּ [c] הַוּוֹת וּמִרְמוֹת ג
כָּל־הַיּוֹם יֶהְגּוּ׃]

[18] Mm 455. [19] Mm 226. [20] Mm 2130. Ps 38 [1] Mp sub loco. [2] Mm 477. [3] Mm 1269. [4] Mm 3266. [5] Mm 1681.

35 [a] G *ὑπερυψούμενον*, prp עֹלִין = עָלִין ‖ [b–b] G *καὶ ἐπαιρόμενον ὡς τὰς κέδρους τοῦ Λιβάνου*, l prb וּמִתְעַלֶּה כְּאַרְזֵי הַלְּבָנוֹן cf S ‖ 36 [a] GS Hier 1 sg ‖ 37 [a] l תֹּם cf Vrs ‖ [b] S *wgbj* et elige; l frt וּרְעֵה ‖ [c] l יֹשֶׁר cf Vrs ‖ 38 [a] pc Mss $\mathfrak{L}^{R}$S Hier וְ׳א ‖ 39 [a] l c pc Mss Hier ת׳ cf S ‖ 40 [a] GS pr cop ‖ Ps 38 [a] numerus > L ‖ 1 [a] G + *περὶ σαββάτου* = לַשַּׁבָּת ‖ 2 [a] l c nonn Mss Vrs ב׳ וְאַל ‖ 3 [a] G *καὶ ἐπεστήρισας* = וַתְּנַחֵת; S(T) *w'ttnjḥt*, l וַתָּנַח ‖ 4 [a] pc Mss S וְאֵין ‖ [b] Gσ′S pl ‖ 5 [a] SV pr cop ‖ 6 [a] GS pr cop ‖ [b–b] S pr cop et cj c 7a ‖ 7 [a] G Hier pr cop; > S ‖ 9 [a] pc Mss כאתי– ‖ 10 [a] sic L, mlt Mss Edd נִי– ‖ 11 [a–a] G[2013 LA] *καὶ αὐτό*; > G[BR]S, frt dl ‖ 12 [a–a] G *ἐξ ἐναντίας μου ἤγγισαν καὶ ἔστησαν* = וַיִּגְּשׁוּ נִי׳; l frt מִנֶּגְדִּי נָגְשׁוּ ‖ 13 [a] l frt c pc Mss וַיְבַקְשׁוּ ‖ [b–b] prb dl ‖ [c] l דִּבְּרוּ cf σ′.

14 וַאֲנִי כְחֵרֵשׁ לֹא אֶשְׁמָע [a] וּכְאִלֵּם לֹא יִפְתַּח־פִּיו [b] : [c]
15 [a] וָאֱהִי כְּאִישׁ אֲשֶׁר לֹא־שֹׁמֵעַ וְאֵין בְּפִיו תּוֹכָחוֹת :
16 כִּי־לְךָ יְהוָה הוֹחָלְתִּי [a] אַתָּה תַּעֲנֶה [a] אֲדֹנָי [b] אֱלֹהָי :
17 כִּי־אָמַרְתִּי פֶּן־יִשְׂמְחוּ־לִי [a] בְּמוֹט רַגְלִי עָלַי הִגְדִּילוּ :
18 כִּי־אֲנִי לְצֶלַע נָכוֹן וּמַכְאוֹבִי נֶגְדִּי תָמִיד :
19 כִּי־עֲוֹנִי אַגִּיד אֶדְאַג מֵחַטָּאתִי :
20 וְאֹיְבַי חַיִּים [a] עָצְמוּ וְרַבּוּ שֹׂנְאַי שָׁקֶר :
21 וּמְשַׁלְּמֵי רָעָה תַּחַת טוּבָה יְשִׂטְנוּנִי תַּחַת רָדְפִי־טוֹב [a] :
22 אַל־תַּעַזְבֵנִי יְהוָה אֱלֹהַי אַל־תִּרְחַק מִמֶּנִּי :
23 חוּשָׁה לְעֶזְרָתִי אֲדֹנָי תְּשׁוּעָתִי :

39 1 [a] לַמְנַצֵּחַ לִידוּתוּן [a] מִזְמוֹר לְדָוִד :
2 אָמַרְתִּי אֶשְׁמְרָה דְרָכַי [1] מֵחַטֹּא בִלְשׁוֹנִי
אֶשְׁמְרָה [a] לְפִי מַחְסוֹם [b] בְּעֹד [c] רָשָׁע לְנֶגְדִּי :
3 נֶאֱלַמְתִּי דוּמִיָּה [a] הֶחֱשֵׁיתִי מִטּוֹב
וּכְאֵבִי נֶעְכָּר : 4 חַם־לִבִּי | בְּקִרְבִּי [a]
בַּהֲגִיגִי תִבְעַר־אֵשׁ דִּבַּרְתִּי בִלְשׁוֹנִי :
5 הוֹדִיעֵנִי יְהוָה | קִצִּי וּמִדַּת יָמַי מַה־הִוא
אֵדְעָה [a] מֶה־חָדֵל אָנִי :
6 הִנֵּה טְפָחוֹת | נָתַתָּה יָמַי וְחֶלְדִּי כְאַיִן נֶגְדֶּךָ
אַךְ כָּל־ [a] הֶבֶל כָּל־אָדָם נִצָּב [b] סֶלָה [c] :
7 אַךְ־בְּצֶלֶם | יִתְהַלֵּךְ־אִישׁ
אַךְ־הֶבֶל יֶהֱמָיוּן [a] יִצְבֹּר וְלֹא־יֵדַע מִי־אֹסְפָם :

14 ס"ז ר"פ לג מנה בכתיב
כ[6]
קלד[7]
ת בלישׁ וכל מנין איש רגלי דכות[8]
ל. ב. רדפי[9]
כו ר"פ אל אל[9]
ב[10]
לידותון חד מן ג כת כן[1]
ג חד כת טא וחד כת טר וחד כת טוא[2]
ל. יד[3] חס ב מנה בלישׁ
ד
ל. ל. ל. יא[4]
ל[5]
ל. ד[6]
ב. י קמ בסיפ
ל ומל. ל
י פסוק כל כל ומילה חדה ביניה[7]. ל
ג[8]
ג. ג. יט[9]. ל

[6] Mm 1514. [7] Cf Okhl II,151 et Mp sub loco. [8] Mm 3533. [9] Mm 3261. [10] Ps 51,16, וחד ותשועתי Jes 46,13. Ps 39 [1] Mm 3267. [2] Mm 132. [3] Mm 62. [4] Mm 2580. [5] וחד הגיגי Ps 5,2. [6] Mm 908. [7] Mm 3316. [8] Mm 10. [9] Mm 1369.

14 [a] pc Mss יִשְׁמַע, frt sic l ‖ [b] S 1 sg ‖ [c] S (suff) 1 sg ‖ **15** [a] tot v frt add ‖ **16** [a–a] nonn Mss וְאִ֫ת; S *w'njtnj* et exaudivisti me ‖ [b] mlt Mss יהוה ‖ **17** [a] G + *oi ἐχθροί μου* ‖ **20** [a] prp חָנָּם ut 35,19 69,5 ‖ **21** [a] mlt Mss ut Q ‖ **Ps 39** [a] numerus > L ‖ **1** [a] mlt Mss T ut Q, K G לידי ‖ **2** [a] G *ἐθέμην*, l frt אָשִׁימָה ‖ [b] S *mn 'wl'* = מֵחָמָס ‖ [c] G *ἐν τῷ συστῆναι*, l בַּעֲמֹד ‖ **3** [a] G(S) *καὶ ἐταπεινώθην*, T *štqjt* tacui ‖ **4** [a] huc tr : ‖ **5** [a] nonn Mss וְאִ֫ cf GS Hier ‖ **6** [a] > mlt Mss S, dl (dttg) ‖ [b] > v 12, frt cj c סלה ‖ [c] > S ‖ **7** [a] l frt הָמוֹן (cf 37,16) vel הוֹגִים (cf Ez 27,33 29,19).

8 וְעַתָּה מַה־קִּוִּיתִי[a] אֲדֹנָי[b] תּוֹחַלְתִּי[c] לְךָ הִיא׃
9 מִכָּל־פְּשָׁעַי[a] הַצִּילֵנִי חֶרְפַּת נָבָל אַל־תְּשִׂימֵנִי׃
10 נֶאֱלַמְתִּי לֹא[a] אֶפְתַּח־פִּי כִּי אַתָּה עָשִׂיתָ[b]׃
11 הָסֵר מֵעָלַי נִגְעֶךָ מִתִּגְרַת[a] יָדְךָ[b] אֲנִי כָלִיתִי׃ ל. ל. ב בסיפ כת י וחר כת א
12 בְּתוֹכָחוֹת עַל־עָוֹן יִסַּרְתָּ אִישׁ וַתָּמֶס כָּעָשׁ חֲמוּדוֹ[a] ל. ל[19]. ג. ל
אַךְ הֶבֶל כָּל־אָדָם סֶלָה[b]׃
13 שִׁמְעָה תְפִלָּתִי יְהוָה וְשַׁוְעָתִי הַאֲזִינָה ל בטע[11]. יו
אֶל[a]־דִּמְעָתִי אַל־תֶּחֱרַשׁ
כִּי גֵר אָנֹכִי עִמָּךְ תּוֹשָׁב[b] כְּכָל־אֲבוֹתָי׃ ג. ז מל
14 הָשַׁע[a] מִמֶּנִּי וְאַבְלִיגָה בְּטֶרֶם אֵלֵךְ וְאֵינֶנִּי׃ ב. ג. ג

ג בטע. ד
40 1 לַמְנַצֵּחַ לְדָוִד מִזְמוֹר׃ מ
2 קַוֹּה קִוִּיתִי[a] יְהוָה וַיֵּט אֵלַי וַיִּשְׁמַע שַׁוְעָתִי׃
3 וַיַּעֲלֵנִי מִבּוֹר שָׁאוֹן מִטִּיט[a] הַיָּוֵן
וַיָּקֶם עַל־סֶלַע רַגְלַי כּוֹנֵן[b] אֲשֻׁרָי׃ כ[1]. טו פשטין פת ס״פ בסיפ[2]
4 וַיִּתֵּן בְּפִי שִׁיר חָדָשׁ תְּהִלָּה לֵאלֹהֵינוּ ג[3]
יִרְאוּ רַבִּים וְיִירָאוּ וְיִבְטְחוּ בַּיהוָה׃ ג[4] מנה מל רב בלישׁ ובסיפ. ב
5 אַשְׁרֵי הַגֶּבֶר אֲשֶׁר־שָׂם[a] יְהוָה מִבְטַחוֹ ד בטע[5]. ד[6]. ד[7]
וְלֹא־פָנָה אֶל־רְהָבִים וְשָׂטֵי כָזָב׃
6 רַבּוֹת עָשִׂיתָ[a] אַתָּה יְהוָה אֱלֹהַי נִפְלְאֹתֶיךָ ג חס
וּמַחְשְׁבֹתֶיךָ אֵלֵינוּ[b] אֵין עֲרֹךְ אֵלֶיךָ ג חס. ל חס
אַגִּידָה וַאֲדַבֵּרָה עָצְמוּ מִסָּפֵר׃ ד[8]
7 זֶבַח וּמִנְחָה לֹא־חָפַצְתָּ אָזְנַיִם כָּרִיתָ לִי עוֹלָה וַחֲטָאָה[a] לֹא [שָׁאָלְתָּ׃

10 וחד תמס Ps 58,9. 11 Mm 3297. Ps 40 1 Mm 1991. 2 Mp sub loco. 3 Mm 3360. 4 Mm 1180. 5 Mm 3193. 6 Mm 3257. 7 Mm 2554. 8 Mm 1232.

8 [a] G(S) *ἡ ὑπομονή μου*, l תִּקְוָתִי ‖ [b] mlt Mss יהוה cf G ‖ [c] 2 Mss G ′ת ‖ **9** [a] l פִּשְׁעַי ‖ [b] > G (hpgr?) ‖ **10** [a] 2 Mss Vrs וְלֹא ‖ [b] G *ὃ ποιήσας με* = עֲשָׂנִי? ‖ **11** [a] G *ἀπὸ τῆς ἰσχύος*, l frt מִגְּבוּרַת; S *wmn mḥwt'* et a plaga ‖ [b] 2 Mss S יָדֶיךָ ‖ **12** [a] pc Mss חמדו, prp חֶמְדּוֹ ‖ [b] > S ‖ **13** [a] nonn Mss וְאֶל ‖ [b] Ms GS ′ת ‖ **14** [a] G *ἄνες* (cf syr *š'* Af'el), S *prwqjnj* pro ה׳ מ (a ישע); prp הָעֵא ut Hi 14,6 ‖ Ps **40,2** [a] nonn Mss + אֶל־ ‖ **3** [a] GS pr cop ‖ [b] G α′σ′S pr cop ‖ **5** [a] G(S) *τὸ ὄνομα* = שֵׁם ‖ **6** [a] Ms S יו־; frt dl m cs ‖ [b] > G ‖ **7** [a] 2 Mss וְחַטָּאת.

8 אָז אָמַרְתִּי הִנֵּה־בָאתִי
בִּמְגִלַּת־סֵפֶר כָּתוּב עָלָי׃
9 לַעֲשׂוֹת[a]־רְצוֹנְךָ אֱלֹהַי חָפָצְתִּי וְתוֹרָתְךָ בְּתוֹךְ מֵעָי׃ ב וכל א״ב דכוח
10 בִּשַּׂרְתִּי צֶדֶק ׀ בְּקָהָל רָב לג קמ[9]
הִנֵּה שְׂפָתַי לֹא אֶכְלָא יְהוָה[a] אַתָּה יָדַעְתָּ׃
11 צִדְקָתְךָ לֹא־כִסִּיתִי ׀ בְּתוֹךְ לִבִּי [לְקָהָל[a] רָב׃ ו
אֱמוּנָתְךָ וּתְשׁוּעָתְךָ אָמָרְתִּי לֹא־כִחַדְתִּי חַסְדְּךָ וַאֲמִתְּךָ ל קמ
12 אַתָּה יְהוָה לֹא־תִכְלָא רַחֲמֶיךָ מִמֶּנִּי יו ר״פ בסיפ . ג ר״פ[10]
חַסְדְּךָ וַאֲמִתְּךָ תָּמִיד יִצְּרוּנִי׃ ג[11] ב כת ה וחד כת א
13 כִּי אָפְפוּ־עָלַי ׀ רָעוֹת עַד־אֵין מִסְפָּר נה בטע ר״פ בסיפ
הִשִּׂיגוּנִי עֲוֹנֹתַי וְלֹא־יָכֹלְתִּי לִרְאוֹת ג[12]
עָצְמוּ מִשַּׂעֲרוֹת רֹאשִׁי וְלִבִּי עֲזָבָנִי׃ כו
14 רְצֵה יְהוָה לְהַצִּילֵנִי יְהוָה[a] לְעֶזְרָתִי חוּשָׁה׃
15 יֵבֹשׁוּ וְיַחְפְּרוּ ׀ יַחַד[a] מְבַקְשֵׁי נַפְשִׁי לְסִפּוֹתָהּ[b] ל ומל
יִסֹּגוּ אָחוֹר וְיִכָּלְמוּ חֲפֵצֵי רָעָתִי׃
16 יְשֻׁמּוּ[a] עַל־עֵקֶב[b] בָּשְׁתָּם הָאֹמְרִים[c] לִי הֶאָח ׀ הֶאָח[d]׃ ב וחס . ג . ג[13]
17 יָשִׂישׂוּ[a] וְיִשְׂמְחוּ[a] ׀ בְּךָ כָּל־מְבַקְשֶׁיךָ[b] ה
יֹאמְרוּ[c] תָּמִיד[d] יִגְדַּל יְהוָה אֹהֲבֵי תְשׁוּעָתֶךָ׃ ל
18 וַאֲנִי ׀ עָנִי וְאֶבְיוֹן[c] אֲדֹנָי[a] יַחְשֹׁב לִי[b] סו ר״פ לג מנה בכתיב . ג זוגין[14] . קל[15]
עֶזְרָתִי[c] וּמְפַלְטִי אָתָּה אֱלֹהַי[d] אַל־תְּאַחַר׃ כז מלעיל . ג[16]

41 1 לַמְנַצֵּחַ[c] מִזְמוֹר[c] לְדָוִד׃ ו ר״פ
מא
2 אַשְׁרֵי מַשְׂכִּיל אֶל־דָּל[a] בְּיוֹם רָעָה יְמַלְּטֵהוּ יְהוָה׃ ל

[9] Mm 264. [10] Mm 3214. [11] Mm 3412. [12] Mm 213. [13] Mm 2861. [14] Mm 3268. [15] Cf Okbl II,151 et Mp sub loco. [16] Mm 3269.

9 [a] frt cj c 8 m cs ‖ **10** [a] 𝔗 + *'lhj*; tr post צדק ‖ **11** [a] mlt Mss 𝔗 בְּק׳, 𝔊(S) *ἀπὸ συναγωγῆς* ‖ **14** [a] frt dl m cs ‖ **15** [a] pc Mss יַחְדָּו; > 2 Mss 𝔖 et 35,4 70,3 ‖ [b] > 70,3 ‖ **16** [a] Ms ישבו, 𝔊 *κομισάσθωσαν* = יָשֻׁבוּ? 70,4 יָשׁוּבוּ ‖ [b–b] 𝔊 *παραχρῆμα* ‖ [c] > 𝔗 et 70,4, prb dl ‖ [d] > Ms, prb dl m cs ‖ **17** [a–a] 𝔖 *nḥdwn* = יְשִׂמְחוּ ‖ [b] 𝔊 + *κύριε* ‖ [c] 𝔗 mlt Mss 𝔊𝔖𝔗 וְי׳ ‖ [d] > Ms, prb dl m cs ‖ **18** [a] 𝔗 mlt Mss יהוה, 70,6 אֱלֹהִים ‖ [b–b] 70,6 melius חוּשָׁה־לִי ‖ [c] 70,6 עֶזְרִי ‖ [d] $\mathfrak{G}^{RL}$ ut 70,6 יהוה ‖ **Ps 41,2** [a] 𝔊 + *καὶ πένητα* cf 𝔗, prb ins וְאֶבְיוֹן m cs.

3 יְהוָה[a] יִשְׁמְרֵהוּ וִיחַיֵּהוּ וְיאֻשַּׁר[b] בָּאָרֶץ[c] וְאַל־תִּתְּנֵהוּ[c] בְּנֶפֶשׁ[d] אֹיְבָיו׃
4 יְהוָה יִסְעָדֶנּוּ עַל־עֶרֶשׂ דְּוָי כָּל־מִשְׁכָּבוֹ[a] הָפַכְתָּ[b] בְּחָלְיוֹ[c]׃
5 אֲנִי־אָמַרְתִּי יְהוָה חָנֵּנִי רְפָאָה נַפְשִׁי כִּי־חָטָאתִי לָךְ׃
6 אוֹיְבַי[a] יאמְרוּ רַע לִי[b] מָתַי יָמוּת וְאָבַד שְׁמוֹ׃ [וְיַדַּבֵּר׃
7 וְאִם־בָּא[a] לִרְאוֹת שָׁוְא יְדַבֵּר לִבּוֹ[b] יִקְבָּץ־אָוֶן לוֹ יֵצֵא[c] לַחוּץ
8 יַחַד עָלַי יִתְלַחֲשׁוּ כָּל־שֹׂנְאָי עָלַי[a] יַחְשְׁבוּ רָעָה לִי׃
9 דְּבַר־בְּלִיַּעַל יָצוּק בּוֹ[a] וַאֲשֶׁר[b] שָׁכַב לֹא־יוֹסִיף לָקוּם׃
10 גַּם־אִישׁ שְׁלוֹמִי אֲשֶׁר־בָּטַחְתִּי בּוֹ אוֹכֵל לַחְמִי הִגְדִּיל[a] עָלַי
11 וְאַתָּה יְהוָה חָנֵּנִי וַהֲקִימֵנִי וַאֲשַׁלְּמָה לָהֶם׃ [עָקֵב[ab]׃
12 בְּזֹאת יָדַעְתִּי כִּי־חָפַצְתָּ בִּי כִּי לֹא־יָרִיעַ אֹיְבִי עָלָי׃
13 וַאֲנִי בְּתֻמִּי תָּמַכְתָּ בִּי וַתַּצִּיבֵנִי לְפָנֶיךָ לְעוֹלָם׃
14 בָּרוּךְ יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל מֵהָעוֹלָם וְעַד הָעוֹלָם ס
אָמֵן וְאָמֵן׃

42 מב
1 לַמְנַצֵּחַ מַשְׂכִּיל לִבְנֵי־קֹרַח׃
2 כְּאַיָּל[a] תַּעֲרֹג עַל־אֲפִיקֵי־מָיִם
כֵּן נַפְשִׁי תַעֲרֹג אֵלֶיךָ אֱלֹהִים[b]׃
3 צָמְאָה נַפְשִׁי לֵאלֹהִים לְאֵל[a] חָי
מָתַי אָבוֹא וְאֵרָאֶה[b] פְּנֵי[c] אֱלֹהִים׃
4 הָיְתָה־לִּי דִמְעָתִי לֶחֶם יוֹמָם וָלָיְלָה
בֵּאָמְרָ[a] אֵלַי כָּל־הַיּוֹם אַיֵּה אֱלֹהֶיךָ׃
5 אֵלֶּה אֶזְכְּרָה וְאֶשְׁפְּכָה עָלַי נַפְשִׁי
כִּי אֶעֱבֹר[a] בַּסָּךְ אֶדַּדֵּם[a] עַד־בֵּית אֱלֹהִים

Ps 41 [1]Mm 3443. [2]Mm 3365. [3]Cf Mm 824. [4]Mm 3270. [5]Mm 3271. [6]Mm 3221. **Ps 42** [1]Mm 3272. [2]Mm 2522. [3]Mm 1068.

3 [a] frt dttg; dl m cs ‖ [b] mlt Mss ut Q, G(ST) *καὶ μακαρίσαι αὐτόν* = וְיאַשְּׁרֵהוּ ‖ [c–c] l וְלֹא יִתְּ׳ cf GS Hier ‖ [d] G *εἰς χεῖρας* ‖ **4** [a] prp בִּי– ‖ [b] G[194](S) *ἔστρεψεν*, l prb יַהֲפֹךְ ‖ [c] prp יֵי–, al בַּחֳלוֹתָי ‖ **6** [a] C pc Mss וְאִ׳ ‖ [b] l עָלַי cf ST (hpgr) ‖ **7** [a] > C ‖ [b] cf 2,2[b] ‖ [c] > Ms, prb dl m cs ‖ **8** [a] > 2 Mss ‖ **9** [a] l בִּי cf G ‖ [b] prp וְאָמְרוּ ‖ **10** [a–a] crrp; S *'tnkl 'lj* = עלי עקב, l frt וְעָקַב (עלי dttg) ‖ [b] prp עָקְבָם vel עָקְבָם et tr post 11 ‖ **Ps 42,2** [a] l כְּאַיֶּלֶת (ת hpgr) ‖ [b] 2 Mss ST יהוה ‖ **3** [a] > Ms cf G*S ‖ [b] pc Mss ST וְאֶרָאֶה ‖ [c] S + suff 2 sg ‖ **4** [a] pc Mss S בְּאָמְרָם ut 11, prb l ‖ **5** [a–a] pc Mss ב׳ אַדִּירִם, G *ἐν τόπῳ σκηνῆς θαυμαστῆς*, S *bstrk 'šjn'* in protectione tua forti; l בְּסֹךְ אַדִּיר.

בְּקוֹל־רִנָּה וְתוֹדָה [b]הָמוֹן חוֹגֵג[b]׃ ל
6 מַה־תִּשְׁתּוֹחֲחִי | נַפְשִׁי [a]וַתֶּהֱמִי[a] עָלָי ל
הוֹחִילִי לֵאלֹהִים כִּי־עוֹד אוֹדֶנּוּ יְשׁוּעוֹת [b]פָּנָיו׃ [c]7 אֱלֹהַי[c] ג. 1 מל[4]
עָלַי נַפְשִׁי תִשְׁתּוֹחָח עַל־כֵּן אֶזְכָּרְךָ[d] ל
מֵאֶרֶץ יַרְדֵּן [e]וְחֶרְמוֹנִים[e] מֵהַר [f]מִצְעָר[f]׃ [g]ל. 1[5]
8 תְּהוֹם־אֶל־תְּהוֹם קוֹרֵא לְקוֹל צִנּוֹרֶיךָ[h] [h] מל בליש
כָּל־מִשְׁבָּרֶיךָ וְגַלֶּיךָ עָלַי עָבָרוּ׃
9 יוֹמָם | יְצַוֶּה יְהוָה | חַסְדּוֹ ה[a]. שירו חר מן ב[7]
וּבַלַּיְלָה שִׁירָה עִמִּי תְּפִלָּה[a] לְאֵל [b]חַיָּי[b]׃ בליש. ל
10 אוֹמְרָה | לְאֵל סַלְעִי[a] לָמָּה שְׁכַחְתָּנִי[b] ל ומל[8]. ב רפי[9]. ג וגין[10]
לָמָּה־[c]קֹדֵר אֵלֵךְ[d] בְּלַחַץ אוֹיֵב[e]׃
11 בְּרֶצַח[a] | בְּעַצְמוֹתַי חֵרְפוּנִי צוֹרְרָי ב[11]
בְּאָמְרָם[b] אֵלַי כָּל־הַיּוֹם אַיֵּה אֱלֹהֶיךָ׃
12 מַה־תִּשְׁתּוֹחֲחִי | נַפְשִׁי וּמַה־תֶּהֱמִי עָלָי
הוֹחִילִי לֵאלֹהִים כִּי־עוֹד אוֹדֶנּוּ יְשׁוּעֹת[a] [b]פָּנַי וֵאלֹהָי[b]׃ ג
43 1 [a]שָׁפְטֵנִי אֱלֹהִים | וְרִיבָה רִיבִי מִגּוֹי לֹא־חָסִיד ל
מֵאִישׁ[b]־[c]מִרְמָה וְעַוְלָה[c] תְּפַלְּטֵנִי׃
2 כִּי־אַתָּה | [a]אֱלֹהֵי מָעוּזִּי[a] לָמָּה זְנַחְתָּנִי ב רפי[1]. ג וגין[2]
לָמָּה[b]־קֹדֵר אֶתְהַלֵּךְ בְּלַחַץ אוֹיֵב[c]׃
3 שְׁלַח־אוֹרְךָ וַאֲמִתֶּךָ הֵמָּה יַנְחֻנִי[a] ל
יְבִיאוּנִי[b] אֶל־הַר־קָדְשְׁךָ וְאֶל־מִשְׁכְּנוֹתֶיךָ׃ יו וכל אל הר הכרמל דכות[3]. ג בליש[4]

[4]Mm 1852. [5]Mm 126. [6]Mm 2309. [7]Mm 3273. [8] וחד ואמרה Gn 46,31. [9]Mm 3274. [10]Mm 509. [11]Mm 2865. Ps 43 [1]Mm 3274. [2]Mm 509. [3]Mm 385. [4]Mm 938.

5 [b–b] 𝔊[BS] *ἤχου ἑορταζόντων* = הֲ֫ חוֹגְגִים ‖ **6/7** [a] 1 c pc Mss 𝔖 וּמַה־תִּ֫ ut 12 43,5 ‖ [b] Vrs sg cf 12 43,5, 1 עַת– ‖ [c–c] 1 c pc Mss 𝔖 : פְּנֵי וֵאלֹהָי cf 12 43,5 ‖ [d] Ms 𝔊[MSR]𝔎 + יהוה, Ms + אֱלֹהַי ‖ [e] Ms וֹן–, 𝔖 *wmn ḫrmwn* ‖ [f] prp הר (מ dttg) ‖ [g] 2 Mss מוער ‖ **9** [a] pc Mss תְּהִלָּה ‖ [b] mlt Mss 𝔖 חי ut 3 ‖ **10** [a] > 𝔖 ‖ [b] 2 Mss זנחתני ut 43,2 ‖ [c] 𝔊[AL] 𝔖𝔙 pr cop cf 43,2[b] ‖ [d] pc Mss אתהלך ut 43,2 ‖ [e] 𝔊*(𝔖 pl) + suff 1 sg ‖ **11** [a] pc Mss σ′ קִרְ֫; prp כְּרָקָב ‖ [b] vel בְּאָמְרָם ? ‖ **12** [a] Ms 𝔊 θ′𝔖𝔗 עַת– ‖ [b–b] pc Mss 𝔗 פְּנָיו אֵ֫, 2 Mss פְּנָיו וא׳, 𝔊[BS]𝔎 om cop ‖ **Ps 43,1** [a] mlt Mss cj Ps 43 c Ps 42, recte; pc Mss pr לְדָוִד, 𝔊 θ′ pr *ψαλμὸς τῷ Δαυιδ* ‖ [b] pc Mss 𝔖 ומ׳ ‖ [c–c] 𝔊𝔖 invers ‖ **2** [a–a] 1 prb אלהים עֻזִּי cf 𝔊𝔗 Hier ‖ [b] 𝔊𝔖 pr cop cf 42,10[c] ‖ [c] ut 42,10[e] ‖ **3** [a] pc Mss 𝔖 יְנַחֲמוּנִי cf 23,4 ‖ [b] pc Mss K[Or] יבואוני; 𝔊𝔖 pr cop.

4 וְאָבֹואָה | אֶל־מִזְבַּח[a] אֱלֹהִים אֶל־אֵל[b] שִׂמְחַת[b]
גִּילִי[c] וְאוֹדְךָ בְכִנּוֹר אֱלֹהִים אֱלֹהָי׃
5 מַה־תִּשְׁתֹּוחֲחִי | נַפְשִׁי וּמַה־תֶּהֱמִי עָלָי
הוֹחִילִי לֵאלֹהִים כִּי־עֹוד אוֹדֶנּוּ יְשׁוּעֹת[a] פָּנָי[b] וֵאלֹהָי[b]׃

44 (מז)[a] 1 לַמְנַצֵּחַ לִבְנֵי־קֹרַח מַשְׂכִּיל[a]׃
2 אֱלֹהִים | בְּאָזְנֵינוּ שָׁמַעְנוּ אֲבוֹתֵינוּ סִפְּרוּ־לָנוּ
פֹּעַל פָּעַלְתָּ בִּימֵיהֶם בִּימֵי[a] קֶדֶם׃ 3 אַתָּה[a] | יָדְךָ[a]
גֹּויִם הֹורַשְׁתָּ[c] וַתִּטָּעֵם תָּרַע[d] לְאֻמִּים וַתְּשַׁלְּחֵם׃
4 כִּי לֹא בְחַרְבָּם יָרָשׁוּ אֶרֶץ וּזְרֹועָם לֹא־הֹושִׁיעָה לָמֹו
כִּי־יְמִינְךָ וּזְרֹועֲךָ וְאֹור פָּנֶיךָ כִּי רְצִיתָם׃
5 אַתָּה־הֻוא מַלְכִּי אֱלֹהִים[a] צַוֵּה[b] יְשׁוּעֹות יַעֲקֹב׃
6 בְּךָ צָרֵינוּ נְנַגֵּחַ בְּשִׁמְךָ[a] נָבוּס קָמֵינוּ׃
7 כִּי לֹא בְקַשְׁתִּי אֶבְטָח וְחַרְבִּי לֹא תֹושִׁיעֵנִי׃
8 כִּי הֹושַׁעְתָּנוּ מִצָּרֵינוּ וּמְשַׂנְאֵינוּ הֵבִישֹׁותָ׃
9 בֵּאלֹהִים הִלַּלְנוּ[a] כָּל־הַיֹּום וְשִׁמְךָ[b] | לְעֹולָם נֹודֶה סֶלָה[c]׃
10 אַף[a]־זָנַחְתָּ[b] וַתַּכְלִימֵנוּ וְלֹא־תֵצֵא[c] בְּצִבְאֹותֵינוּ׃
11 תָּשִׁיבֵנוּ אָחֹור[a] מִנִּי־צָר[a] וּמְשַׂנְאֵינוּ שָׁסּוּ לָמֹו[b]׃
12 תִּתְּנֵנוּ כְּצֹאן מַאֲכָל וּבַגֹּויִם זֵרִיתָנוּ׃
13 תִּמְכֹּר־עַמְּךָ בְלֹא־הֹון וְלֹא־רִבִּיתָ בִּמְחִירֵיהֶם[a]׃
14 תְּשִׂימֵנוּ חֶרְפָּה לִשְׁכֵנֵינוּ לַעַג וָקֶלֶס לִסְבִיבֹותֵינוּ׃
15 תְּשִׂימֵנוּ מָשָׁל בַּגֹּויִם מְנֹוד־רֹאש בַּל־אֻמִּים[a]׃

[5] Mm 209. [6] Mm 2188. [7] Mm 1849. Ps 44 [1] Mm 1234. [2] Mm 49, וחד ורציתם 2 Ch 10,7. [3] Mm 1852. [4] Gn 48,22 וחד ובקשתי. [5] Mp sub loco. [6] Mm 2886. [7] Mm 4000.

4 [a] l frt c pc Mss Hier חַדְּ— ‖ [b] l frt c Ms חָתִי— ‖ [c] l אָגִילָה; G(S) *τὸν εὐφραίνοντα τὴν νεότητά μου* pro ג׳ ש׳ ‖ **5** [a] GSC sg ‖ [b–b] 2 Mss C פְּנֵיו א׳ cf 42,6/7.12 [b–b] ‖ **Ps 44** [a] numerus > L ‖ **1** [a] G* + *ψαλμός* = מִזְמֹור ‖ **2** [a] nonn Mss כִּימֵי ‖ **3** [a–a] l בְּיָדְךָ et cj c 2 ‖ [b] > GS ‖ [c] G (S) *ἐξωλέθρευσεν* ‖ [d] prp עַרַע (a רעע = רצץ) ‖ **5** [a] G *καὶ ὁ θεός μου, α′ θεέ μου* ‖ [b] l מְצַוֶּה cf GS ‖ **6** [a] pc Mss GS וּבְ׳ ‖ **9** [a] sic L (accentus); G pass, l הִלַּלְנוּ vel frt הִתְהַ׳ ‖ [b] Ms G וּבְשֵׁ׳ ‖ [c] > S ‖ **10** [a] Ms אַךְ ‖ [b] nonn Mss S זְנַחְתָּנוּ ‖ [c] pc Mss G^{ARL} + אלהים, ex 60,12 ‖ **11** [a–a] G *παρὰ τοὺς ἐχθρούς ἡμῶν*; > S ‖ [b] pc Mss SC לָנוּ ‖ **13** [a] S Hier sg ‖ **15** [a] sic L, mlt Mss Edd בִּלְאֹ׳, it 57,10^{c} 108,4^{c} 149,7^{b}.

16 כָּל־הַיּוֹם כְּלִמָּתִי נֶגְדִּי וּבֹשֶׁת פָּנַי כִּסָּתְנִי׃
17 מִקּוֹל מְחָרֵף וּמְגַדֵּף מִפְּנֵי אוֹיֵב וּמִתְנַקֵּם׃ ל 8.ב
18 כָּל־זֹאת בָּאָתְנוּ וְלֹא שְׁכַחֲנוּךָ וְלֹא־שִׁקַּרְנוּ בִּבְרִיתֶךָ׃ ל.ל.ל
19 לֹא[a]־נָסוֹג אָחוֹר לִבֵּנוּ וַתֵּט[b] אֲשֻׁרֵינוּ[c] מִנֵּי אָרְחֶךָ׃ ג
20 כִּי דִכִּיתָנוּ בִּמְקוֹם תַּנִּים[a] וַתְּכַס עָלֵינוּ בְּצַלְמָוֶת[b]׃
21 אִם־שָׁכַחְנוּ שֵׁם אֱלֹהֵינוּ וַנִּפְרֹשׂ כַּפֵּינוּ לְאֵל זָר׃ ל
22 הֲלֹא אֱלֹהִים יַחְקָר־זֹאת כִּי־הוּא יֹדֵעַ תַּעֲלֻמוֹת לֵב׃ ב[o]
23 כִּי־עָלֶיךָ הָרֻגְנוּ כָל־הַיּוֹם נֶחְשַׁבְנוּ כְּצֹאן טִבְחָה[a]׃ ל.ג.ל[8]
24 עוּרָה | לָמָּה תִישַׁן | אֲדֹנָי[a] הָקִיצָה אַל־[b]תִּזְנַח[c] לָנֶצַח[d]׃ ג[10]
25 לָמָּה־פָנֶיךָ תַסְתִּיר תִּשְׁכַּח עָנְיֵנוּ וְלַחֲצֵנוּ׃
26 כִּי שָׁחָה לֶעָפָר נַפְשֵׁנוּ דָּבְקָה לָאָרֶץ בִּטְנֵנוּ׃ נוֹ בטע ר״פ בסיפ . ב
27 קוּמָה[a] עֶזְרָתָה לָּנוּ וּפְדֵנוּ לְמַעַן חַסְדֶּךָ[b]׃ ג[11]

45 1 לַמְנַצֵּחַ עַל־שֹׁשַׁנִּים[a] לִבְנֵי־קֹרַח מַשְׂכִּיל שִׁיר יְדִידֹת[b]׃ ב חס . ב
מה
2 רָחַשׁ לִבִּי | דָּבָר טוֹב אֹמֵר אֲנִי מַעֲשַׂי[a] לְמֶלֶךְ קמ בסיפ ו מנה בטע . כט וכל משיחה מצרים אשור ישראל דכות[2]
לְשׁוֹנִי עֵט | סוֹפֵר מָהִיר׃ ג
3 יָפְיְפִיתָ[a] מִבְּנֵי אָדָם הוּצַק חֵן בְּשִׂפְתוֹתֶיךָ[b] ל
עַל־כֵּן בֵּרַכְךָ אֱלֹהִים[c] לְעוֹלָם׃
4 חֲגֹר־חַרְבְּךָ עַל־יְרֵכְךָ[a] גִּבּוֹר[b] הוֹדְךָ וְהָדָרֶךָ׃ 5 וַהֲדָרְךָ | צְלַח[bc] ה ג מל וב חס[9]
רְכַב עַל־דְּבַר־אֱמֶת[d] וְעַנְוָה־צֶדֶק[d] כן לבן אשר[4]
וְתוֹרְךָ נוֹרָאוֹת[e] יְמִינֶךָ׃ 6 [a]חִצֶּיךָ שְׁנוּנִים[b] [c]עַמִּים תַּחְתֶּיךָ יִפְּלוּ[e] ג[5]
בְּלֵב אוֹיְבֵי הַמֶּלֶךְ׃ ב מל

[8] Mp sub loco. [9] Hi 11,6. [10] Mm 3119. [11] Mm 3303. Ps 45 [1] Mp sub loco. [2] Mm 958. [3] Mm 3275. [4] Mm 3276. [5] Mm 2225.

19 [a] pc Mss ΘS וְלֹא ‖ [b] Θ(Ⓣ) *καὶ ἐξέκλινας* = וַתֵּט; $Θ^{L}$(Ⓢ) *καὶ οὐκ ἐξέκλινας* ‖ [c] mlt Mss אשרנו ‖ **20** [a] 1 c pc Mss תנין cf S; Θ *κακώσεως* ‖ [b] pc Mss Θ צ ‖ **23** [a] 2 Mss ST לְטִ׳ ‖ **24** [a] mlt Mss יהוה ‖ [b] pc Mss Θσ′S וְאל ‖ [c] Ms תְּשַׁכַּח ‖ [d] > S ‖ **27** [a] Θ + *κύριε* ‖ [b] Ms חֲסָדֶיךָ, Θ *τοῦ ὀνόματός σου* ‖ **Ps 45,1** [a] Θ *τῶν ἀλλοιωθησομένων* = שְׁשַׁנִּים ‖ [b] Θσ′ sg, 1 c pc Mss דות– vel דת– cf α′ *προσφιλίας* ‖ **2** [a] prp יְ– ‖ **3** [a] 1 יָפְיְפִיתָ vel יְפִי יָפְיְתָ; cf Vrs ‖ [b] sic L, mlt Mss Edd בְּשִׂפְ׳ ‖ [c] 1 יהוה ‖ **4/5** [a] Θσ′ST + suff 2 sg ‖ [b–b] crrp, 1 הֲדַר חֲלָצֶיךָ ‖ [c] huc tr : ‖ [d–d] Ms צ׳נת– cf α′S, Θ(Ⓣ Hier) *καὶ πραΰτητος καὶ δικαιοσύνης*; 1 frt sol וְצֶדֶק, prp וַעַז הַצֶּדֶק ‖ [e] Θ *θαυμαστῶς* ‖ **6** [a] huc tr [c–c] ‖ [b] Θ + *δυνατέ*, ins הַגִּבּוֹר ‖ [c–c] cf 6[a].

7 כִּסְאֲךָ אֱלֹהִים עוֹלָם[a] וָעֶד שֵׁבֶט מִישֹׁר שֵׁבֶט מַלְכוּתֶךָ׃
8 אָהַבְתָּ צֶדֶק וַתִּשְׂנָא רֶשַׁע
עַל־כֵּן מְשָׁחֲךָ אֱלֹהִים[a] אֱלֹהֶיךָ שֶׁמֶן שָׂשׂוֹן מֵחֲבֵרֶיךָ׃[b]
9 מֹר־וַאֲהָלוֹת קְצִיעוֹת[a] כָּל־[b]בְּגָדֹתֶיךָ
מִן־הֵיכְלֵי שֵׁן מִנִּי[c] שִׂמְּחוּךָ׃ 10 [a]בְּנוֹת מְלָכִים[a] בְּיִקָּרוֹתֶיךָ[b] נִצָּבָה[c]
שֵׁגַל לִימִינְךָ בְּכֶתֶם אוֹפִיר[d]׃
11 שִׁמְעִי־בַת וּרְאִי וְהַטִּי אָזְנֵךְ וְשִׁכְחִי[a] עַמֵּךְ וּבֵית אָבִיךְ׃
12 וְיִתְאָו הַמֶּלֶךְ[a] יָפְיֵךְ כִּי־הוּא אֲדֹנַיִךְ
וְהִשְׁתַּחֲוִי[c]־לוֹ[b]׃ 13 וּבַת־צֹר[a] בְּמִנְחָה פָּנַיִךְ יְחַלּוּ עֲשִׁרֵי עָם[b]׃
14 כָּל־כְּבוּדָּה[a] בַת־מֶלֶךְ[b] פְּנִימָה[b] מִמִּשְׁבְּצוֹת[c] זָהָב
לְבוּשָׁהּ׃ 15 [a]לִרְקָמוֹת[b] תּוּבַל לַמֶּלֶךְ בְּתוּלוֹת אֲחֲרֶיהָ[c] רֵעוֹתֶיהָ
16 תּוּבַלְנָה[a] בְּשִׂמְחַת וָגִיל תֵּבֹאנָה[b] בְּהֵיכַל [מוּבָאוֹת[c] לָךְ[d]׃
מֶלֶךְ[c]׃
17 תַּחַת אֲבֹתֶיךָ יִהְיוּ בָנֶיךָ תְּשִׁיתֵמוֹ לְשָׂרִים בְּכָל־הָאָרֶץ׃
18 אַזְכִּירָה[a] שִׁמְךָ בְּכָל־דֹּר וָדֹר[b] עַל־כֵּן[b] עַמִּים יְהוֹדֻךָ לְעֹלָם וָעֶד[c]׃

46 1 לַמְנַצֵּחַ לִבְנֵי־קֹרַח עַל־עֲלָמוֹת[a] שִׁיר׃
2 אֱלֹהִים לָנוּ מַחְסֶה וָעֹז עֶזְרָה בְצָרוֹת נִמְצָא מְאֹד׃
3 עַל־כֵּן לֹא־נִירָא בְּהָמִיר[a] אֶרֶץ[b] וּבְמוֹט הָרִים בְּלֵב יַמִּים׃
4 יֶהֱמוּ יֶחְמְרוּ[a] מֵימָיו יִרְעֲשׁוּ־הָרִים בְּגַאֲוָתוֹ[b] סֶלָה׃

ו. ד
ק[7]
ב[7]
ג
ל וכן[8] לבן אשר
ל. ה[9]
ל. ג[10]
ח[11]. ב
ג ומל[12]. ה[13]. ג מל
ג. ן פת[14]. ג מל וכל מגלה דכות
ל[15]. ב כת כן[16]
ד
ח[1] רפי ג[2] מנה בלישן וכל אחסה דכות ב מ א
ב. ל
ל

[6] Mm 1667. [7] Ps 50,7. [8] Mm 3276. [9] Mm 868. [10] Mm 2401. [11] Mp sub loco. [12] Mm 1501. [13] Mm 717. [14] Mm 3277. [15] ואר שמחות Ps 16,11. [16] Mm 1579. [17] Mm 25. [18] Mm 478. Ps 46 [1] Mm 3046. [2] Mm 3278.

7 [a] pc Mss et var sec Odonem לְעַ cf G α′θ′ || **8** [a] Ms 𝔗 יהוה || [b] mlt Mss רֶךָ || **9** [a] pc Mss Vrs וק׳ || [b] > Ms; G *ἀπό, σ′ εἰς* || [c] = מִנִּים cf Sir 39,15 || **10** [a–a] S *brt mlk'*, l בַּת הַמֶּלֶךְ || [b] G *ἐν τῇ τιμῇ σου*, S *bšwbḥ'* in splendore; prp לְקָרְאתֵךְ || [c] huc tr ‸ || [d] G + *περιβεβλημένη πεποικιλμένη* || **11** [a] pc Mss שִׁי || **12** [a] prb dl || [b–b] l frt הִוא לָךְ– et cj c 13 || [c] G 3 pl || **13** [a] l c Ms בּת; G* *θυγατέρες* || [b] 𝔗 pl; G$^{B\,55}$ 𝔎 + *τῆς γῆς* || **14** [a–a] prb dl m cs || [b] prp פְּנִינִים || [c] G *ἐν κροσσωτοῖς* = בְּמִשְׁבְּצֹת, S *wmšbt* = מִשְׁבְּצֹת(ו)? || **15** [a] 15.16 crrp, metrum inc || [b] G cj c 14; S *bqwrbn'* = בְּקִרְבָּנִים vel בְּקִרְבָּנוֹת || [c–c] prb dl || [d] 2 Mss הָלָה, > G^{min} S; prp הֹלְכֹת (hpgr) || **16** [a] prp תּוֹבַלְנָה || [b] prp תְּבִיאֶנָה || [c] prb dl || **18** [a] G* *μνησθήσονται* = יִזָּכְרוּ, S𝔗 1 pl || [b–b.c] prb dl alterutrum m cs || **Ps 46,1** [a] pc Mss עַלְמוּת, o εβρ′ *ἀλμωθ*, G *κρυφίων*, σ′ *αἰωνίων* = עַ, cf 9,1[a] || **3** [a] G(S) *ἐν τῷ ταράσσεσθαι*, l frt בְּהָמּוֹג vel בְּהָמּוֹג || [b] o εβρ′ (G) *ααρσ* = הָאֵ || **4** [a] G σ′S pr cop || [b] ins יהוה צבאות עמנו משגב־לנו אלהי יעקב sec 8.12.

5 נָהָר פְּלָגָיו יְשַׂמְּחוּ עִיר־אֱלֹהִים קְדֹשׁ[a] מִשְׁכְּנֵי[b] עֶלְיוֹן׃ יא ר״פ וס״פ ג[3]. ב. ג חס
6 אֱלֹהִים בְּקִרְבָּהּ בַּל־תִּמּוֹט יַעְזְרֶהָ[a] אֱלֹהִים לִפְנוֹת בֹּקֶר׃ ב
7 הָמ֣וּ גוֹיִם מָ֭טוּ מַמְלָכוֹת נָתַן בְּקוֹלוֹ[a] תָּמ֣וּג אָ֑רֶץ[b]׃ ד
8 יְהוָה צְבָאוֹת עִמָּנוּ מִשְׂגָּב־לָנוּ[a] אֱלֹהֵי יַעֲקֹב סֶלָה[b]׃
9 לְכוּ־חֲזוּ מִפְעֲלוֹת יְהוָה[a] אֲשֶׁר־שָׂם שַׁמּוֹת בָּאָרֶץ׃ כן בטע לבן אשר[4]
10 מַשְׁבִּית מִלְחָמוֹת עַד־קְצֵה הָאָרֶץ
קֶשֶׁת יְשַׁבֵּר וְקִצֵּץ חֲנִית עֲגָלוֹת[a] יִשְׂרֹף בָּאֵשׁ׃ ב
11 הַרְפּוּ וְדָעוּ כִּי־אָנֹכִי אֱלֹהִים אָרוּם בַּגּוֹיִם אָרוּם בָּאָרֶץ׃ ל. ל. ב. ב
12 יְהוָה צְבָאוֹת עִמָּנוּ מִשְׂגָּב־לָנוּ[a] אֱלֹהֵי יַעֲקֹב סֶלָה[b]׃

47 מז 1 לַמְנַצֵּחַ | לִבְנֵי־קֹרַח מִזְמוֹר׃ ה בטע
2 כָּל־הָעַמִּים תִּקְעוּ־כָף הָרִיעוּ לֵאלֹהִים[a] בְּקוֹל רִנָּה׃ ב
3 כִּי־יְהוָה עֶלְיוֹן נוֹרָא[a] מֶלֶךְ גָּדוֹל[b] עַל־כָּל־הָאָרֶץ[c]׃ ל[1]. ג ב מל וחד חס
4 יַדְבֵּר עַמִּים תַּחְתֵּינוּ וּלְאֻמִּים תַּחַת רַגְלֵינוּ׃
5 יִבְחַר־לָנוּ אֶת־נַחֲלָתֵנוּ[a] אֶת גְּאוֹן יַעֲקֹב אֲשֶׁר־אָהֵב סֶלָה[b]׃ כתו פסוק את את ומילה חדה ביניהה. ג פת קטן בטע. ט[2]
6 עָלָה אֱלֹהִים בִּתְרוּעָה יְהוָה בְּקוֹל שופָר׃
7 זַמְּרוּ אֱלֹהִים[a] זַמֵּרוּ[b] זַמְּרוּ לְמַלְכֵּנוּ זַמֵּרוּ[c]׃ ב. ב
8 כִּי מֶלֶךְ[a] כָּל־הָאָרֶץ אֱלֹהִים זַמְּרוּ מַשְׂכִּיל׃ נה בטע ר״פ בסיפ
9 מָלַךְ אֱלֹהִים עַל־[a]גּוֹיִם אֱלֹהִים[b] יָשַׁב | עַל־כִּסֵּא קָדְשׁוֹ׃ ל. ב[3]. ה[4]
10 נְדִיבֵי עַמִּים | נֶאֱסָפוּ [a]עַם[b] אֱלֹהֵי[a] אַבְרָהָם הוֹ ול[5] בליש
כִּי לֵאלֹהִים מָגִנֵּי־[c]אָרֶץ מְאֹד נַעֲלָה[d]׃ ג[6]. ט פשטין פת ס״פ בסיפ[7]

48 מח 1 שִׁיר[o] מִזְמוֹר[a] לִבְנֵי־קֹרַח׃ ה
2 גָּדוֹל יְהוָה וּמְהֻלָּל מְאֹד בְּעִיר אֱלֹהֵינוּ[a]

[3]Mm 729. [4]Mm 3411. Ps 47 [1]וחד וידבר Ps 18,48. [2]Mm 3212. [3]Mm 2261. [4]Mm 87. [5]וחד ונאספו Ps 35,15. [6]Mm 3279. [7]Textus contra Mp, cf Mp sub loco.

5 [a] ο εβρ′ *κοδς* = קֹדֶשׁ cf σ′ *τὸ ἅγιον*; 𝔊 *ἡγίασεν* = קִדֵּשׁ, 𝔖 *qdjšhw* = קָדְשָׁהּ ‖ [b] 𝔊 *τὸ σκήνωμα αὐτοῦ* = מִשְׁכָּנוֹ, 𝔖 *bjt mšrjh d* domus habitaculi ‖ **6** [a] ο εβρ′ *ουεζρα* = וְעֻזָּרָהּ ‖ **7** [a] 2 Mss ק ‖ [b] mlt Mss 𝔊 הָאֵ׳ ‖ **8** [a] cf 2,2[b] ‖ [b] > 𝔖 ‖ **9** [a] mlt Mss $𝔊^{AL}$𝔖 אֱלֹהִים ut 66,5 ‖ **10** [a] 𝔊 *καὶ θυρεούς* = וְצִנּוֹת cf 𝔗 ‖ **12** [a] cf 2,2[b] ‖ [b] > 𝔊𝔖 ‖ **Ps 47,2** [a] > pc Mss ‖ **3** [a] pc Mss 𝔖 נ׳ ‖ [b] cf 2,2[b] ‖ [c] pc Mss אֱלֹהִים ‖ **5** [a] 𝔊𝔖 suff 3 sg ‖ [b] > 𝔖 ‖ **7** [a] pc Mss לֵא׳, Ms 𝔊 לֵאלֹהֵנוּ ‖ [b] 𝔖 *bšwbh'* in splendore ‖ [c] > 2 Mss 𝔖 ‖ **8** [a] mlt Mss + עַל־ ‖ **9** [a] 2 Mss $𝔊^{RAal}$ + כָּל־ ‖ [b] > Ms, frt dl ‖ **10** [a–a] prp עִם אֱלֹהֵי ‖ [b] 𝔊(𝔖) *μετά* = עִם; l prb עִם עַם (hpgr) ‖ [c] 𝔊 *οἱ κραταιοί*, 𝔖 *'whdnjh d* imperia; prp סָגְנֵי ‖ [d] 𝔊 *ἐπήρθησαν* ‖ **Ps 48,1** [a] cf 2,2[b] ‖ **2** [a] huc tr :.

הַר־קָדְשׁוֹ׃ 3 יְפֵה נוֹף מְשׂוֹשׂ כָּל־הָאָרֶץ ל מל
הַר־צִיּוֹן יַרְכְּתֵי צָפוֹן קִרְיַת מֶלֶךְ רָב׃ ל
4 אֱלֹהִים בְּאַרְמְנוֹתֶיהָ נוֹדַע לְמִשְׂגָּב׃
5 כִּי־הִנֵּה הַמְּלָכִים[a] נוֹעֲדוּ עָבְרוּ יַחְדָּו׃
6 הֵמָּה רָאוּ כֵּן תָּמָהוּ נִבְהֲלוּ נֶחְפָּזוּ[a]׃ יט ר״פ[1]. ל
7 רְעָדָה אֲחָזָתַם שָׁם[a] חִיל כַּיּוֹלֵדָה׃ ל
8 בְּרוּחַ[a] קָדִים[b] תְּשַׁבֵּר[c] אֳנִיּוֹת תַּרְשִׁישׁ׃ [אֱלֹהֵינוּ ב[2]
9 כַּאֲשֶׁר שָׁמַעְנוּ | כֵּן רָאִינוּ [a]בְּעִיר־יְהוָה צְבָאוֹת[a] בְּעִיר
אֱלֹהֵינוּ יְכוֹנְנֶהָ עַד־עוֹלָם סֶלָה׃ ד
10 דִּמִּינוּ אֱלֹהִים חַסְדֶּךָ בְּקֶרֶב הֵיכָלֶךָ׃ ל
11 כְּשִׁמְךָ אֱלֹהִים כֵּן תְּהִלָּתְךָ עַל[a]־קַצְוֵי־אֶרֶץ ל. ג. ד באחנח[3]
צֶדֶק מָלְאָה יְמִינֶךָ׃
12 יִשְׂמַח | הַר־צִיּוֹן תָּגֵלְנָה[a] בְּנוֹת יְהוּדָה לְמַעַן מִשְׁפָּטֶיךָ[b]׃
13 סֹבּוּ צִיּוֹן וְהַקִּיפוּהָ סִפְרוּ מִגְדָּלֶיהָ׃ ל. ב
14 שִׁיתוּ לִבְּכֶם | לְחֵילָהּ[a] פַּסְּגוּ[b] אַרְמְנוֹתֶיהָ גי. ל
לְמַעַן תְּסַפְּרוּ לְדוֹר אַחֲרוֹן׃ 15 כִּי זֶה | אֱלֹהִים נה בטע ר״פ בסיפ
אֱלֹהֵינוּ עוֹלָם[a] וָעֶד הוּא[b] יְנַהֲגֵנוּ ו
[c]עַל־מוּת׃ ב כה תרי מלין[5]. ג[6]

ח בטע **49** 1 לַמְנַצֵּחַ | לִבְנֵי־קֹרַח מִזְמוֹר׃ מט
ח 2 שִׁמְעוּ־זֹאת כָּל־הָעַמִּים הַאֲזִינוּ כָּל־יֹשְׁבֵי חָלֶד[a]׃
3 גַּם־בְּנֵי אָדָם גַּם־בְּנֵי־אִישׁ יַחַד עָשִׁיר וְאֶבְיוֹן׃
ו. ל 4 פִּי יְדַבֵּר חָכְמוֹת[a] וְהָגְיוֹת[b] לִבִּי תְבוּנוֹת׃
ח 5 אַטֶּה לְמָשָׁל אָזְנִי אֶפְתַּח בְּכִנּוֹר חִידָתִי׃

Ps 48 [1]Mm 1497. [2]Ex 14,21. [3]Mm 1234. [4]Mm 2450. [5]Cf Ps 9,1 notulam 2. [6]Mp contra textum, cf Mp sub loco.

5 [a] $\mathfrak{G}^{RLA}$ + *τῆς γῆς* ‖ **6** [a] 2 Mss $\mathfrak{L}$ וַיִּ, pc Mss וַיִּ(וֶן)נְפְחָזוּ; > $\mathfrak{S}$ ‖ **7** [a] > σ′$\mathfrak{S}$ ‖ **8** [a] 1 c pc Mss כְּרוּחַ ‖ [b] $\mathfrak{G}$($\mathfrak{SC}$) *βιαίῳ* ‖ [c] huc tr ‸ ‖ **9** [a–a] prb dl ‖ **11** [a] 1 c pc Mss $\mathfrak{S}$ Hier $\mathfrak{A}$ עַד ‖ **12** [a] pc Mss $\mathfrak{S}$ וְתָ ‖ [b] Ms $\mathfrak{GS}$ + יהוה ‖ **14** [a] 1 c nonn Mss Vrs ה– ‖ [b] $\mathfrak{GS}$ pr cop; prp פְּקֻדוּ ‖ **15** [a] Ms $\mathfrak{G}$ לְעַ ‖ [b] pc Mss וְהוּא ‖ [c–c] mlt Mss עלמות, $\mathfrak{G}$ *εἰς τοὺς αἰῶνας* = עֹלָמוֹת? $\mathfrak{S}$ *l'l mn mwt'* = עַל־מָוֶת cf Hier *in mortem*; l frt עַל־עֲלָמוֹת ut 46,1 et cj c 49,1 ‖ **Ps 49,2** [a] Ms חדל ‖ **4** [a] o εβρ′ *αχαμωθ* = חָכָ? ‖ [b] o εβρ′ *ουαγιθ*.

6 לָמָּה אִירָא בִּימֵי רָע עֲוֹן עֲקֵבַי[a] יְסוֹבֵנִי[b]׃ — ה דגש דסמיכ[1] . ל ומל
7 הַבֹּטְחִים עַל־חֵילָם וּבְרֹב עָשְׁרָם יִתְהַלָּלוּ׃
8 אָח[a] לֹא־פָדֹה יִפְדֶּה[b] אִישׁ לֹא־[c]יִתֵּן לֵאלֹהִים כָּפְרוֹ׃ — נ[2] . ל
9 [a]וְיֵקַר[b] פִּדְיוֹן נַפְשָׁם[c] וְחָדַל[d] לְעוֹלָם[a]׃ — ב . ב חד מל וחד חס[3] . ב[4]
10 וְיִחִי־עוֹד לָנֶצַח לֹא[a] יִרְאֶה הַשָּׁחַת׃ — ג ובסיפ[5]
11 כִּי יִרְאֶה | חֲכָמִים יָמוּתוּ יַחַד כְּסִיל וָבַעַר יֹאבֵדוּ — נה בטע ר״פ בסיפ
[a]וְעָזְבוּ לַאֲחֵרִים חֵילָם׃
12 קִרְבָּם[a] בָּתֵּימוֹ | לְעוֹלָם מִשְׁכְּנֹתָם לְדֹר וָדֹר — ל . ג חס ול בלישׁ
קָרְאוּ בִשְׁמוֹתָם[b] עֲלֵי אֲדָמוֹת[c]׃ — ל
13 וְאָדָם בְּיקָר בַּל־יָלִין[a] נִמְשַׁל כַּבְּהֵמוֹת נִדְמוּ[b]׃ — ט ול ר״פ
14 זֶה דַרְכָּם כִּסְלָ[a]ם לָמוֹ וְאַחֲרֵיהֶם[b] | בְּפִיהֶם[c] יִרְצוּ[d] סֶלָה׃ — ל בסיפ . ד[6]
15 [a]כַּצֹּאן | [b]לִשְׁאוֹל שַׁתּוּ[b] מָוֶת יִרְעֵם[c] וַיִּרְדּוּ[d] בָּם[e] יְשָׁרִים[e] | לַבֹּקֶר[f] — ב . ג[7] . ב[8]
וְצִירָם[g] לְבַלּוֹת[h] שְׁאוֹל[i] מִזְּבֻל[k] לוֹ׃ — וצורם[9] . ל . ב
16 אַךְ־[a]אֱלֹהִים יִפְדֶּה נַפְשִׁי[a] מִיַּד־שְׁאוֹל כִּי יִקָּחֵנִי סֶלָה׃ — ב[10]
17 אַל־תִּירָא כִּי־יַעֲשַׁר אִישׁ כִּי־[a]יִרְבֶּה כְּבוֹד בֵּיתוֹ׃ — ל חס
18 כִּי לֹא בְמוֹתוֹ יִקַּח הַכֹּל לֹא[a]־יֵרֵד אַחֲרָיו כְּבוֹדוֹ׃ — נה בטע ר״פ בסיפ
19 כִּי־נַפְשׁוֹ בְּחַיָּיו יְבָרֵךְ[a] וְיוֹדְךָ[b] כִּי־תֵיטִיב לָךְ[c]׃ — ג מל[11] . ו[12] כת כן ב מנה בלישׁ
20 תָּבוֹא[a] עַד־דּוֹר אֲבוֹתָיו עַד־נֶצַח לֹא יִרְאוּ־[b]אוֹר׃ — ג[13]
21 אָדָם[a] בְּיקָר וְלֹא[b] יָבִין[c] נִמְשַׁל כַּבְּהֵמוֹת נִדְמוּ[d]׃

Ps 49 [1]Mm 3274. [2]Nu 18,15. [3]Mm 3280. [4]Nu 9,13 [5]Mm 3281. [6]Mm 3282. [7]Mm 3007. [8]Neh 9,28. [9]Mm 832. [10]Mm 3283. [11]Mm 4240. [12]Mm 3284. [13]Mm 3487.

6 [a] o εβρ′ *ακοββαι* = עֲקֵבַי; prp עֹקְבִי ‖ [b] o εβρ′ *ισοββουνι* = יְ֫סֹבֵנִי ‖ **8** [a] l c pc Mss אַךְ ‖ [b] l frt יִפָּדֶה ‖ [c] mlt Mss וְלֹא ‖ **9** [a–a] prb gl ‖ [b] G *καὶ τὴν τιμήν* = וְיֵקָר cf o εβρ′; S *jḳjr hw* = (וְ)יָקָר ‖ [c] l נפשׁוֹ cf G ‖ [d] o εβρ′ *ιεδαλ* = יֶחְדַּל ‖ **10** [a] mlt Mss וְלֹא ‖ **11** [a–a] prb cj c 12 ‖ **12** [a] l קִרְבָּם (cf GSC) vel קִבְרֵים ‖ [b] l שמותם cf Vrs ‖ [c] Ms G θ′ אַדְמוֹתָם ‖ **13** [a] G(S) *συνῆκεν* cf 21 ‖ [b] pc Mss נִדְמָה, G(S Hier) *καὶ ὡμοιώθη αὐτοῖς* ‖ **14** [a] G(S) *σκάνδαλον* ‖ [b] C *wbswphwn* = וְאַחֲרִיתָם? frt l וְאַרְחוֹתָם cf Hi 8,13 ‖ [c] 2 Mss Hier בְּפִי; prp בְּלִכָּם ‖ [d] α′ (Hier) *δραμοῦνται* = יָרֻצוּ cf o εβρ′ *ιαροσου* (?) ‖ **15** [a] crrp ‖ [b–b] l frt לִ֫שְׁחוּ vel לִ֫שְׁבוּ et tr post ירעם ‖ [c] cf [b–b] ‖ [d] prp וְיִרְדּוּ vel וְיֵרְדוּ ‖ [e–e] prp בַּמֵּישָׁרִים vel בְּיָשָׁרִים ‖ [f] prp לְלֶקֶבֶר vel לְרֵקָב ‖ [g] mlt Mss ut Q, K וְצִי, G *καὶ ἡ βοήθεια αὐτῶν*, S *wṣwrthwn* = וְצוּרָתָם; prp וְיִצְרָם vel יְצוּרָם ‖ [h] pc Mss לכלות; prp לְבָלוֹת ‖ [i–i] G(S) *ἐκ τῆς δόξης αὐτῶν*, G^{AL}(S) + *ἐξώσθησαν*; prp זְבוּל לָמוֹ ‖ [k] mlt Mss ז sine dagesch ‖ **16** [a] huc tr ׃ ‖ **17** [a] cf 2,2[b] ‖ **18** [a] nonn Mss G וְלֹא ‖ **19** [a] 2 Mss יְבוֹרַךְ, G *εὐλογηθήσεται* = תְּבֹרַךְ ‖ [b] l c Ms ךָ֫ cf GS ‖ [c] l c pc Mss GS לוֹ ‖ **20** [a] S *wtmtjwhj* et perduces eum; prb l יָבוֹא ‖ [b] l c 2 Mss GS יִרְאֶה ‖ **21** [a] pc Mss G^{SRL} וְאִ֫ ‖ [b] 2 Mss Vrs לא, pc Mss בַּל ‖ [c] pc Mss ילין ut 13 ‖ [d] cf 13[b].

50 נ 1 מִזְמ֗וֹר לְאָסָ֫ף [מִבְאָֽוּ׃

אֵ֤ל ׀ אֱלֹהִ֬ים יְהוָ֗ה דִּבֶּ֥ר וַיִּקְרָא־אֶ֑רֶץ מִמִּזְרַח־שֶׁ֝֗מֶשׁ עַד־ 1
מְצִיּ֥וֹן מִכְלַל־יֹ֝֗פִי אֱלֹהִ֥ים הוֹפִֽיעַ׃ 2 יָבֹ֣א אֱ֭לֹהֵינוּ וְאַל־יֶחֱרָ֑שׁ 3
אֵ֥שׁ לְפָנָ֗יו תֹּאכֵ֥֫ל וּסְבִיבָ֥יו נִשְׁעֲרָ֥ה מְאֹֽד׃
יִקְרָ֣א אֶל־הַשָּׁמַ֣יִם מֵעָ֑ל וְאֶל־הָאָ֥רֶץ לָ֝דִ֗ין עַמּ֥וֹ׃ 4
אִסְפ֣וּ־לִ֣י חֲסִידָ֑י כֹּרְתֵ֖י בְּרִיתִ֣י עָלֵי־זָֽבַח׃ 5
וַיַּגִּ֣ידוּ שָׁ֭מַיִם צִדְקוֹ֑ כִּי־אֱלֹהִ֥ים ׀ שֹׁפֵ֗ט הֽוּא־ סֶֽלָה׃ 6
שִׁמְעָ֣ה עַמִּ֣י וַ֭אֲדַבֵּרָה יִשְׂרָאֵ֑ל וְאָעִ֥ידָה בָּ֝֗ךְ אֱלֹהִ֥ים אֱלֹהֶ֥יךָ 7
לֹ֣א עַל־זְבָחֶ֣יךָ אוֹכִיחֶ֑ךָ וְעוֹלֹתֶ֖יךָ לְנֶגְדִּ֣י תָמִֽיד׃ [אֶֽנְכִי׃ 8
לֹא־אֶקַּ֣ח מִבֵּיתְךָ֣ פָ֑ר מִמִּכְלְאֹתֶ֖יךָ עַתּוּדִֽים׃ 9
כִּי־לִ֣י כָל־חַיְתּ֣וֹ־יָ֑עַר בְּהֵמ֖וֹת בְּהַרְרֵי־אֶֽלֶף׃ 10
יָדַ֣עְתִּי כָל־עֹ֣וף הָרִ֑ים וְזִ֖יז שָׂדַ֣י עִמָּדִֽי׃ 11
אִם־אֶ֭רְעַב לֹא־אֹמַ֣ר לָ֑ךְ כִּי־לִ֥י תֵ֝בֵ֗ל וּמְלֹאָֽהּ׃ 12
הַאוֹכַ֣ל בְּשַׂר־אֲבִירִ֑ים וְדַ֖ם עַתּוּדִ֣ים אֶשְׁתֶּֽה׃ 13
זְבַ֣ח לֵאלֹהִ֣ים תּוֹדָ֑ה וְשַׁלֶּ֖ם לְעֶלְיֹ֣ון נְדָרֶֽיךָ׃ 14
וְקָרְאֵ֣נִי בְי֣וֹם צָרָ֑ה אֲחַלְּצֶ֖ךָּ וְתְכַבְּדָֽנְנִי׃ 15
וְלָרָ֥שָׁע ׀ אָמַ֣ר אֱלֹהִ֑ים 16
מַה־לְּךָ֥ לְסַפֵּ֖ר חֻקָּ֑י וַתִּשָּׂ֥א בְרִיתִ֖י עָלֵי־פִּֽיךָ׃
וְאַתָּ֣ה שָׂנֵ֣את מוּסָ֑ר וַתַּשְׁלֵ֖ךְ דְּבָרַ֣י אֲחֹרֶֽיךָ׃ 17
אִם־רָ֭אִיתָ גַּנָּ֣ב וַתִּרֶ֑ץ עִמּ֥וֹ וְעִם־מְנָאֲפִ֖ים חֶלְקֶֽךָ׃ 18
פִּ֣יךָ שָׁלַ֣חְתָּ בְרָעָ֑ה וּלְשׁוֹנְךָ֖ תַּצְמִ֣יד מִרְמָֽה׃ 19
תֵּשֵׁ֣ב בְּאָחִ֣יךָ תְדַבֵּ֑ר בְּבֶן־אִמְּךָ֖ תִּתֵּן־דִּפִּֽי׃ 20

Ps 50 [1] Mm 1368. [2] Mm 3372. [3] Mm 3357. [4] Mm 787. [5] Mm 1923. [6] Mm 362. [7] Mm 2215. [8] Mm 565. [9] Mm 1232. [10] Mm 1230. [11] Ps 45,8. [12] Mm 3285. [13] וחד ממכלאת Ps 78,70. [14] Mp contra textum, cf Mp sub loco. [15] Mm 3713. [16] Mm 19. [17] Mm 139.

Ps 50,1 [a] nonn Mss 𝔊𝔖[A] ועד ‖ **3** [a] pc Mss 𝔖 ים־ ‖ [b] mlt Mss נסע ‖ **4** [a] id Gn 27,39 49,25; 1 c Ms מִמַּעַל ‖ **5** [a] 𝔊𝔖 suff 3 sg ‖ [b] 𝔊𝔖𝔗 דיו־ ‖ **6** [a] 𝔊(𝔖) *καὶ ἀναγγελοῦσιν* = וְיַ ‖ [b–b] l אלהי משפט ut Sir 35,15 cf Ms אלהי ‖ **10** [a–a] 𝔊(𝔖) *ἐν τοῖς ὄρεσιν καὶ βόες*; prp בַּהֲרֵי א׳ vel ב׳ אֵל ‖ **11** [a] 𝔊(𝔖𝔗) *τοῦ οὐρανοῦ*, l שָׁמַיִם vel מָרוֹם ‖ [b] pc Mss וזיו cf 80,14[b]; 𝔊 *καὶ ὡραιότης*, 𝔖 *whjwt'* et animalia ‖ **15** [a] 𝔊 pr cop ‖ [b] 𝔊 (Hier) + *διάψαλμα* = סֶלָה ‖ **16** [a–a] frt gl ‖ [b] 𝔖 *wlktb'* = וּלְסֵפֶר ‖ **18** [a] 𝔊(𝔖𝔗) *συνέτρεχες* = וַתָּרֶץ ‖ [b] 𝔊(𝔖𝔗) + *ἐτίθεις* = שַׂמְתָּ ‖ **20** [a] prp בְּשֶׁת ‖ [b] Ms 𝔊𝔖 ובן.

21 אֲלֵה עָשִׂיתָ | וַהֲחֲרַשְׁתִּי דִּמִּיתָ הֱיוֹת[a]־אֶהְיֶה כָּמוֹךָ ל . ל
אוֹכִיחֲךָ וְאֶעֶרְכָה[b] לְעֵינֶיךָ[c] :
22 בִּינוּ־נָא זֹאת[a] שֹׁכְחֵי אֱלוֹהַּ פֶּן־אֶטְרֹף[b] וְאֵין מַצִּיל : ל
23 זֹבֵחַ תּוֹדָה יְכַבְּדָנְנִי וְשָׂם דֶּרֶךְ[a] אַרְאֶנּוּ[b] בְּיֵשַׁע אֱלֹהִים[b] : ח[18] . ב . ל

51 1 לַמְנַצֵּחַ מִזְמוֹר לְדָוִד : 2 בְּבוֹא־אֵלָיו נָתָן הַנָּבִיא כַּאֲשֶׁר־בָּא ל[1] ר״פ . ט מל[1] . כן בטע לבן אשר[2]
נא אֶל־בַּת־שָׁבַע :
3 חָנֵּנִי אֱלֹהִים כְּחַסְדֶּךָ[a] כְּרֹב[b] רַחֲמֶיךָ מְחֵה פְשָׁעָי[c] : ב . ח
4 הֶרֶב[a] כַּבְּסֵנִי מֵעֲוֹנִי וּמֵחַטָּאתִי טַהֲרֵנִי : הרב[a] חד מן ב[a] בליש . ל
5 כִּי־פְשָׁעַי[a] אֲנִי אֵדָע וְחַטָּאתִי נֶגְדִּי[b] תָמִיד :
6 לְךָ לְבַדְּךָ | חָטָאתִי וְהָרַע בְּעֵינֶיךָ עָשִׂיתִי סו
לְמַעַן תִּצְדַּק בְּדָבְרֶךָ[a] תִּזְכֶּה[b] בְשָׁפְטֶךָ[c] : ו . ל . ל
7 הֵן־בְּעָוֹן חוֹלָלְתִּי וּבְחֵטְא יֶחֱמַתְנִי אִמִּי : ד[4] מל בליש וחד מן יא[5] כתיב תרי ו . ג מל[6]
8 הֵן־אֱמֶת חָפַצְתָּ בַּטֻּחוֹת[a] וּבְסָתֻם חָכְמָה[b] תודיעני[c] :
9 תְּחַטְּאֵנִי בְאֵזוֹב וְאֶטְהָר תְּכַבְּסֵנִי וּמִשֶּׁלֶג אַלְבִּין : ל . ל
10 תַּשְׁמִיעֵנִי[a] שָׂשׂוֹן וְשִׂמְחָה תָּגֵלְנָה עֲצָמוֹת דִּכִּיתָ : ל . ב חד כת י וחד כת א
11 הַסְתֵּר פָּנֶיךָ מֵחַטָּאָי וְכָל־עֲוֹנֹתַי מְחֵה : ל״ת
12 לֵב טָהוֹר בְּרָא־לִי אֱלֹהִים וְרוּחַ נָכוֹן חַדֵּשׁ בְּקִרְבִּי : ל . יא[8] . יא[9]
13 אַל־תַּשְׁלִיכֵנִי מִלְּפָנֶיךָ וְרוּחַ קָדְשְׁךָ אַל־תִּקַּח מִמֶּנִּי : כו ר״פ אל אל[10] . י
14 הָשִׁיבָה לִּי שְׂשׂוֹן יִשְׁעֶךָ וְרוּחַ נְדִיבָה תִסְמְכֵנִי : ג[11]
15 אֲלַמְּדָה פֹשְׁעִים דְּרָכֶיךָ[a] וְחַטָּאִים אֵלֶיךָ יָשׁוּבוּ : ד[12]
16 הַצִּילֵנִי מִדָּמִים[a] | אֱלֹהִים[b] אֱלֹהֵי תְשׁוּעָתִי[b] תְּרַנֵּן[c] לְשׁוֹנִי צִדְקָתֶךָ : ב[13]

[18] Mm 224. Ps 51 [1] Mm 2069. [2] Mm 3411. [3] Mm 1522. [4] Mm 4100. [5] Mm 648. [6] Mm 3591. [7] Mp sub loco. [8] Mm 3286. [9] Mm 2580. [10] Mm 3261. [11] Mm 1468. [12] Mm 2210. [13] Ps 38,23, וחד ותשועתי Jes 46,13.

21 [a] G θ′(S) *ἀνομίαν* = הַוּת ; l frt הָיוֹ ‖ [b] S *w'sdwr 'njn* = וֶ֫, frt 1 ‖ [c] 2 Mss G לְפָנֶיךָ ‖ **22** [a] > pc Mss ‖ [b] Ms GS יִטְרֹף ut 7,3 ‖ **23** [a–a] pc Mss GS ד׳ ושם; prp ד׳ וְתָם (cf Prv 10,29 13,6) vel שְׁמֹר דַּרְכִּי ‖ [b–b] S[W] *dpwrqnh* = יְשָׁעוֹ (cj c דרך); prp יִשְׁעִי vel בְּיִשְׁעִי ‖ **Ps 51,3** [a] 2 Mss חֶ֫בֶד, pc Mss כַּחֲסָדֶיךָ, G *κατὰ τὸ μέγα ἔλεός σου* ‖ [b] GS pr cop ‖ [c] G sg, it 5[a] ‖ **4** [a] mlt Mss ut Q; l c K הַרְבֵּה cf Vrs ‖ **5** [a] cf 3[c] ‖ [b] pc Mss לְ׳ ‖ **6** [a] mlt Mss G σ′ בְּדָבָרֶיךָ ‖ [b] GS Hier pr cop ‖ [c] G pass = בְּׁ(בְהֵשָׁ) ‖ **8** [a] G cj c sq; > S ‖ [b] GS (+ suff 2 sg) cj c ובסתם ‖ **10** [a] S *'sb'jnj* = תַּשְׁבִּיעֵנִי ‖ **15** [a] nonn Mss S דַּרְכְּךָ ‖ **16** [a] Ms S מִדָּם ‖ [b–b] prb dl m cs ‖ [c] SV pr cop.

17 אֲדֹנָי שְׂפָתַי תִּפְתָּח וּפִי יַגִּיד תְּהִלָּתֶךָ׃

18 כִּי | לֹא[a]־תַחְפֹּץ זֶבַח[b] וְאֶתְּנָה[c] עוֹלָה לֹא תִרְצֶה׃ [תִּבְזֶה[d]׃

19 זִבְחֵי[a] אֱלֹהִים רוּחַ נִשְׁבָּרָה לֵב־נִשְׁבָּר[b] וְנִדְכֶּה[c] אֱלֹהִים לֹא

20 הֵיטִיבָה בִרְצוֹנְךָ אֶת־צִיּוֹן תִּבְנֶה[a] חוֹמוֹת יְרוּשָׁלִָם׃

21 אָז תַּחְפֹּץ זִבְחֵי־צֶדֶק[a] עוֹלָה וְכָלִיל[a] אָז יַעֲלוּ עַל־מִזְבַּחֲךָ פָּרִים׃

52 נגב 1 לַמְנַצֵּחַ מַשְׂכִּיל לְדָוִד׃ 2 בְּבֹא | דוֹאֵג הָאֲדֹמִי וַיַּגֶּד לְשָׁאוּל
וַיֹּאמֶר לוֹ בָּא דָוִד אֶל־בֵּית אֲחִימֶלֶךְ[a]׃

3 מַה־תִּתְהַלֵּל בָּרָעָה הַגִּבּוֹר[a] חֶסֶד[o] אֵל[a] כָּל־הַיּוֹם׃

4 הַוּוֹת תַּחְשֹׁב לְשׁוֹנֶךָ כְּתַעַר מְלֻטָּשׁ[a] עֹשֵׂה רְמִיָּה׃

5 אָהַבְתָּ רָע מִטּוֹב שֶׁקֶר | מְדַבֶּר[a] צֶדֶק סֶלָה׃

6 אָהַבְתָּ כָל־דִּבְרֵי[a]־בָלַע לְשׁוֹן מִרְמָה[b]׃

7 גַּם־אֵל[o] יִתָּצְךָ לָנֶצַח יַחְתְּךָ[a] וְיִסָּחֲךָ מֵאֹהֶל
וְשֶׁרֶשְׁךָ[b] מֵאֶרֶץ חַיִּים סֶלָה׃

8 וְיִרְאוּ צַדִּיקִים וְיִירָאוּ[a] וְעָלָיו יִשְׂחָקוּ[b]׃

9 הֵנֵּה הַגֶּבֶר לֹא יָשִׂים אֱלֹהִים[o] מָעוּזּוֹ
וַיִּבְטַח[a] בְּרֹב עָשְׁרוֹ[a] יָעֹז[b] בְּהַוָּתוֹ[c]׃

10 וַאֲנִי | כְּזַיִת רַעֲנָן בְּבֵית[o] אֱלֹהִים
בָּטַחְתִּי בְחֶסֶד־אֱלֹהִים[o] עוֹלָם[o] וָעֶד׃

11 אוֹדְךָ[a] לְעוֹלָם כִּי עָשִׂיתָ
וַאֲקַוֶּה שִׁמְךָ[b] כִּי־טוֹב[b] נֶגֶד חֲסִידֶיךָ[c]׃

53 נגב 1 לַמְנַצֵּחַ עַל־מָחֲלַת[a] מַשְׂכִּיל לְדָוִד׃

2 אָמַר[o] נָבָל[o] בְּלִבּוֹ אֵין אֱלֹהִים

יא בטע ר״פ בשלש ספרים . ב[14]

יח[15] וכל ירמיה דכות ב מ ג וחד מן ג[16] מל

ב[17]

ט מל[1]

ל

ל

ח[2]

ל בטע

ד[3]

ג . ג . ג[4] ג מנה מל וב בליש ובכסיס . ז

ב

ג ב חס וחד מל

סז ר״פ לג מנה בכתיב . ב[5]

ל . ו

ד[6]

ד[1]

אמירה פלוני בלבו ו . יו מ״פ אין אין

[14] Gn 30,28. [15] Mm 2893. [16] Mm 2299. [17] Dt 33,10. Ps 52 [1] Mm 2069. [2] Mm 615. [3] Mm 660. [4] Mm 1180. [5] Mm 3287. [6] חמ וַאֲקַוֶּה Ps 69,21. Ps 53 [1] Mm 203.

18 [a] G *εἰ* = לֹא ‖ [b] huc tr ‖ [c] l ואתנה ‖ **19** [a] l prb זבחי ‖ [b] > S, prb dl ‖ [c] S om cop, prb l נְ ‖ [d] GS 3 sg ‖ **20** [a] l c 2 Mss S וְתִ cf G ‖ **21** [a–a] frt gl ‖ **Ps 52,2** [a] 2 Mss G אֲבִי ‖ **3** [a–a] G *ἀνομίαν* = חֶמֶס; l אֵל־חֶסֶ(י)ד cf S ‖ **4** [a–a] prb dl m cs ‖ **5** [a] l frt מְדַבֵּר ‖ **6** [a] S *dmmlljn* = דִּ ‖ [b] pc Mss רְמִיָּה ut 120,2.3 ‖ **7** [a] α′ (Hier) *πτοήσει σε* cf C; l frt יְחִתְּךָ ‖ [b] G *καὶ τὸ ῥίζωμά σου* = וְשָׁרְ ‖ **8** [a] pc Mss S וְיִשְׁמְחוּ, frt l ‖ [b–b] S *wnsbrwn bmrj'* et sperabunt in Domino ‖ **9** [a–a] C *b'wtrjh* = בְּעָשְׁרוֹ ‖ [b] GS pr cop ‖ [c] S(C) *bqnjnh* = בְּהוֹנוֹ ‖ **11** [a] ins יהוה cf C ‖ [b–b] S *ldrdrjn* = לְדוֹר דּוֹרִים ‖ [c] mlt Mss דְּךָ– ‖ **Ps 53,1** [a] α′(σ′θ′ Hier) *χορείᾳ* = מְחֹלֶת.

הַשְׁחִיתוּ וְהִתְעִיבוּ[a] עָוֶל[b] אֵין[c] עֹשֵׂה־טוֹב׃ ל
3 אֱלֹהִים מִשָּׁמַיִם הִשְׁקִיף עַל־בְּנֵי אָדָם
לִרְאוֹת הֲיֵשׁ מַשְׂכִּיל דֹּרֵשׁ אֶת־אֱלֹהִים׃ ב²
4 כֻּלּוֹ[a] סָג[b] יַחְדָּו נֶאֱלָחוּ ל. ב
אֵין[c] עֹשֵׂה־טוֹב אֵין גַּם־אֶחָד׃ [קְרָאוֹ׃ יו מ״פ אין²
5 הֲלֹא יָדְעוּ[a] פֹּעֲלֵי אָוֶן אֹכְלֵי עַמִּי אָכְלוּ[b] לֶחֶם אֱלֹהִים[c] לֹא
6 שָׁם ׀ פָּחֲדוּ־פָחַד [a]לֹא־הָיָה פָּחַד[a]
כִּי־אֱלֹהִים[b] פִּזַּר עַצְמוֹת חֹנֶךָ[c] ב³. ל
הֲבִשֹׁתָה[d] כִּי־אֱלֹהִים מְאָסָם[e]׃ ל כת כן
7 מִי יִתֵּן מִצִּיּוֹן יְשׁוּעוֹת[a] יִשְׂרָאֵל ו חס בלית²
בְּשׁוּב אֱלֹהִים[b] שְׁבוּת עַמּוֹ יָגֵל יַעֲקֹב יִשְׂמַח[c] יִשְׂרָאֵל׃ ל

54 נד 1 לַמְנַצֵּחַ בִּנְגִינֹת מַשְׂכִּיל לְדָוִד׃ 2 בְּבוֹא הַזִּיפִים וַיֹּאמְרוּ לְשָׁאוּל ל מל
הֲלֹא דָוִד מִסְתַּתֵּר עִמָּנוּ׃ ו¹
3 אֱלֹהִים בְּשִׁמְךָ הוֹשִׁיעֵנִי וּבִגְבוּרָתְךָ תְּדִינֵנִי׃ ז בטע ר״פ בסיפ²
4 אֱלֹהִים שְׁמַע תְּפִלָּתִי הַאֲזִינָה לְאִמְרֵי־פִי׃ [לְנֶגְדָּם סֶלָה׃ ז בטע ר״פ בסיפ². יו
5 כִּי זָרִים[a] קָמוּ עָלַי ׀ וְעָרִיצִים בִּקְשׁוּ נַפְשִׁי לֹא שָׂמוּ אֱלֹהִים נה בטע ר״פ בסיפ
6 הִנֵּה אֱלֹהִים עֹזֵר לִי אֲדֹנָי[a] בְּסֹמְכֵי נַפְשִׁי׃ ל
ישיב ק חד מן ג³ כת כן וחד מן כל⁴ בליש. ב⁵.
7 יָשֹׁב[a] הָרַע לִשֹׁרְרָי בַּאֲמִתְּךָ הַצְמִיתֵם[b]׃ ג חס בליש⁶
8 בִּנְדָבָה אֶזְבְּחָה־לָּךְ אוֹדֶה שִׁמְךָ יְהוָה[a] כִּי־טוֹב׃
9 כִּי מִכָּל־צָרָה הִצִּילָנִי וּבְאֹיְבַי רָאֲתָה עֵינִי׃ ג ב מל וחד חס. כט⁷

55 נה 1 לַמְנַצֵּחַ בִּנְגִינֹת מַשְׂכִּיל לְדָוִד׃
2 הַאֲזִינָה אֱלֹהִים תְּפִלָּתִי וְאַל־תִּתְעַלַּם מִתְּחִנָּתִי׃ יו. ל. ב

[2]Mp sub loco. [3]Ps 112,9, וחד בזר Ps 68,31. Ps 54 [1]Mm 1678. [2]Mm 3288. [3]Mm 3289. [4]Mm 1685. [5]Mm 3290. [6]Mm 3291. [7]Mm 2501.

2 [a] mlt Mss 𝔗 et 14,1 ה׳ ‖ [b] pc Mss et 14,1 עֲלִילָה, Ms עָוֹן ‖ [c] 2 Mss 𝔖𝔄 ואין ‖ 4 [a] 𝔊 ut 14,3 הַכֹּל ‖ [b] Ms 𝔗 et 14,3 סָר ‖ [c] Ms 𝔖 ואין ‖ 5 [a] Ms 𝔊 יָ; mlt Mss 𝔊𝔖𝔗 et 14,4 + כָּל־ ‖ [b] 𝔊(𝔖) *βρώσει* = אֹכֶל ‖ [c] nonn Mss יהוה ‖ 6 [a–a] > pc Mss ‖ [b] 2 Mss יהוה ‖ [c] 𝔊(𝔖) *ἀνθρωπαρέσκων*; l prb חָנֵף ‖ [d] 𝔊(𝔖) *κατησχύνθησαν* ‖ [e] nonn Mss add eadem vb ut 14,6 ‖ 7 [a] mlt Mss 𝔊𝔖 Hier et 14,7 יְשׁוּעַת ‖ [b] mlt Mss 𝔊𝔖𝔗 et 14,7 יהוה ‖ [c] 𝔊𝔖 pr cop ‖ Ps 54,5 [a] 1 c mlt Mss 𝔗 זָדִים ut 86,14 ‖ 6 [a] nonn Mss יהוה ‖ 7 [a] 1 יָשֹׁב cf 𝔗; mlt Mss 𝔊 ut Q, 𝔖 *'jt'* = הָשִׁיבָה ‖ [b] prb m cs huc tr יהוה ex 8 ‖ 8 [a] > pc Mss $\mathfrak{G}^{B}$ cf 7 [b].

3 הַקְשִׁיבָה לִּי וַעֲנֵנִי אָרִיד[a] בְּשִׂיחִי
וְאָהֳמָה[b]׃ 4 מִקּוֹל אוֹיֵב מִפְּנֵי[a] עָקַת רָשָׁע
כִּי־יָמִיטוּ[b] עָלַי אָוֶן וּבְאַף יִשְׂטְמוּנִי׃
5 לִבִּי יָחִיל בְּקִרְבִּי וְאֵימֹוֹת[b] מָוֶת נָפְלוּ[b] עָלָי׃
6 יִרְאָה וָרַעַד יָבֹא בִי וַתְּכַסֵּנִי פַלָּצוּת׃
7 וָאֹמַר מִי־יִתֶּן־לִי אֵבֶר כַּיּוֹנָה אָעוּפָה וְאֶשְׁכֹּנָה׃
8 הִנֵּה אַרְחִיק נָדֹד אָלִין בַּמִּדְבָּר סֶלָה׃
9 [a]אָחִישָׁה מִפַּלֵּט[a] לִי [b]מֵרוּחַ סוֹעָה מִסָּעַר[b]׃
10 [a]בַּלַּע אֲדֹנָי[ab] פַּלַּג[c] לְשׁוֹנָם
כִּי־רָאִיתִי חָמָס וְרִיב בָּעִיר׃
11 יוֹמָם וָלַיְלָה יְסוֹבְבֻהָ[a] עַל־חוֹמֹתֶיהָ
וְאָוֶן וְעָמָל בְּקִרְבָּהּ׃ 12 הַוּוֹת בְּקִרְבָּהּ[a]
וְלֹא־יָמִישׁ מֵרְחֹבָהּ תֹּךְ וּמִרְמָה׃
13 כִּי לֹא[a]־[b]אוֹיֵב יְחָרְפֵנִי[b] וְאֶשָּׂא[c]
לֹא[d]־מְשַׂנְאִי עָלַי הִגְדִּיל וְאֶסָּתֵר מִמֶּנּוּ׃
14 וְאַתָּה אֱנוֹשׁ כְּעֶרְכִּי אַלּוּפִי וּמְיֻדָּעִי׃
15 אֲשֶׁר יַחְדָּו נַמְתִּיק סוֹד בְּבֵית[o] אֱלֹהִים
[a]נְהַלֵּךְ בְּרִגֻּשׁ׃ 16 [a]יַשֵּׁימוֹ[b] | עָלֵימוֹ[a]
יֵרְדוּ שְׁאוֹל חַיִּים כִּי־רָעוֹת בְּמְגוּרָם[c] בְּקִרְבָּם[d]׃
17 אֲנִי אֶל־אֱלֹהִים אֶקְרָא וַיהוָה יוֹשִׁיעֵנִי[a]׃

לי
ל. ל
ל כת כן[2]. ב. ל
יא[3]. ל ומל
ד
ב. ב[4]. ל. ל
ל וחס
ל. ל וחס
ל. ל
ד
ל וכת כן
ב[5]. ו[6]. ב חס בלישׁ. ה[7]
נה בטע ר״פ בסיפ. ב
ב. ל. לי
ל. ל. ל
בֹ
ישׁי מרת חד מן ה[9] כת ן מילה חדה וקו תרי וחד מן ה ישיא ב מל וג חס בלישׁ
ה[10]

Ps 55 [1] Mp sub loco. [2] Mm 839. [3] Mm 2580. [4] Mm 3292. [5] Mm 2555. [6] Mm 3293. [7] Mm 3127. [8] Mm 3287. [9] Mm 214 contra textum, ישי pro ישיא plen. [10] Mm 2743.

Ps 55,3 [a] G *ἐλυπήθην*, σ′ *κατηνέχθην*, Hier *humiliatus sum*; l frt אוּרַד (a רדד) vel אֹבֵד ‖ [b] G(σ′ Hier) *ἐταράχθην*; l frt וְאֶהֱמָה vel וְאֶהֳמָה (a הום) et cj c 4 ‖ **4** [a] GS pr cop ‖ [b] σ′ *ἐπέρριψαν*; prp יָטוּ (cf G *ἐξέκλιναν*, S *ṣlw*) vel יָעִיטוּ vel יָמִטִירוּ ‖ **5** [a] S *wnplt bj dḥlt' wksjwnj ṭllj mwt'* et cecidit in me pavor et operuerunt me umbrae mortis ‖ [b] G sg ‖ **9** [a–a] G *προσεδεχόμην τὸν σώζοντα* (it S, sed pr cop) = מְפַלֵּט לִי(וְ)אֹחִילָה? ‖ [b–b] G *ἀπὸ ὀλιγοψυχίας καὶ καταιγίδος* = מִ צְּעָרָה וְסָעַר; l מִ סְּעָרָה (סעה dttg) cf S ‖ **10** [a–a] prp בַּלַּע גְּרוֹנָם ‖ [b] mlt Mss יהוה; C + *'sthwn*, ins עֲצָתָם ‖ [c] S *hwpk'* conversationem, prp פֶּלֶג ‖ **11** [a] G sg ‖ **12** [a] > GS; l frt בְּתוֹכָהּ vel בְּשׁוּקֶיהָ; huc tr : ‖ **13** [a] G *εἰ* cf 51,18[a] ‖ [b–b] l prb אוֹיְבִי חֵרְפַנִי cf S ‖ [c] prb exc vb ‖ [d] G *καὶ εἰ* cf [a] ‖ **15** [a–a] G(S) *ἐπορεύθημεν ἐν ὁμονοίᾳ*; prp יַחְדָּו נַהֲלֵךְ vel יַחְדָּו נַלְכוּ et בְּרֵעַ vel בְּרֵעָ; al trp 21 – 23 post 15 ‖ **16** [a–a] prb cj c 15bβ ‖ [b] mlt Mss Vrs ut Q (ישׁ = ישׁיא), sic l ‖ [c] > S ‖ [d] prb dl ‖ **17** [a] G *εἰσήκουσέν μου* = יִשְׁמַעֵנִי.

18 עֶרֶב וָבֹקֶר וְצָהֳרַיִם אָשִׂיחָה וְאֶהֱמֶה ל
וַיִּשְׁמַע[a] קוֹלִי׃ 19 פָּדָה[a] בְשָׁלוֹם נַפְשִׁי
מִקְּרָב[b]־לִי כִּי־בְרַבִּים[c] הָיוּ עִמָּדִי׃ ל
20 יִשְׁמַע[a] | וְאַל | [b]יְעַנֵּם וְיֹשֵׁב[ab] קֶדֶם סֶלָה[c] ל . ב חד חס וחד מל[11]
אֲשֶׁר אֵין חֲלִיפוֹת לָמוֹ וְלֹא יָרְאוּ אֱלֹהִים׃
21 שָׁלַח[a] יָדָיו[b] בְּשִׁלְּמָיו[c] חִלֵּל[d] בְּרִיתוֹ׃
22 חָלְקוּ[a] | מַחְמָאֹת[b] פִּיהוּ[c] וְקֶרֶב־לִבּוֹ[d] ב . ג קמ וכל אתנח
רַכּוּ דְבָרָיו מִשֶּׁמֶן וְהֵמָּה פְתִיחוֹת׃ וס״פ דכות[12] ט פשטין פת ס״פ בסיפ[13] . ל כת כן[14]
23 הַשְׁלֵךְ עַל־יְהוָה | יְהָבְךָ[a] וְהוּא יְכַלְכְּלֶךָ לא[15] . ל
לֹא־יִתֵּן לְעוֹלָם מוֹט לַצַּדִּיק׃
24 וְאַתָּה אֱלֹהִים | תּוֹרִדֵם | לִבְאֵר[a] שַׁחַת ה ול בליש . ל משנין בטע
אַנְשֵׁי דָמִים וּמִרְמָה לֹא־יֶחֱצוּ יְמֵיהֶם ח[16]
וַאֲנִי אֶבְטַח־בָּךְ׃[b]

56 1 לַמְנַצֵּחַ | [a]עַל־יוֹנַת אֵלֶם[b] רְחֹקִים[a] לְדָוִד מִכְתָּם בֶּאֱחֹז אֹתוֹ ל בטע . ב . ד . כד[1] מל ה מנה בכתיב
נוּ
פְּלִשְׁתִּים בְּגַת׃
2 חָנֵּנִי אֱלֹהִים[a] כִּי־שְׁאָפַנִי אֱנוֹשׁ[a] כָּל־הַיּוֹם לוֹחֵם יְלָחֲצֵנִי׃ ג
3 שָׁאֲפוּ[a] שׁוֹרְרַי כָּל־הַיּוֹם[a] כִּי־רַבִּים לֹחֲמִים[c] לִי מָרוֹם[cd]׃
4 יוֹם[b] אִירָא[a] אֲנִי אֵלֶיךָ אֶבְטָח׃ 5 בֵּאלֹהִים[a] אֲהַלֵּל דְּבָרוֹ[a] ב
בֵּאלֹהִים בָּטַחְתִּי לֹא אִירָא מַה־יַּעֲשֶׂה בָשָׂר לִי׃

[11] Mm 3294. [12] Mm 3851. [13] Textus contra Mp, cf Mp sub loco. [14] Mm 839. [15] Mm 486. [16] Mm 3127.
Ps 56 [1] Mp contra textum, cf Mp sub loco.

18 [a] Ms S וְאַשְׁמַע ‖ **19** [a] G *λυτρώσεται* = יִפְדֶּה, S *pṣh* = פְּדֵה ‖ [b] G *ἀπὸ τῶν ἐγγιζόντων*, l frt מִקְּרֵבִים ‖ [c] S *bḥrjn'* in contentione; l frt בְּרֵבִים ‖ **20** [a–a] prp יִשְׁמַעְאֵל cf Gn 36,5 ‖ [b–b] G(S) *καὶ ταπεινώσει αὐτούς, ὁ ὑπάρχων* = וְיַעֲנֵמוֹ יֹשֵׁב? ‖ [c] prp כְּלֵה ‖ **21** [a] cf 15[a–a] ‖ [b] S pl ‖ [c] nonn Mss G ידו ‖ [d] G *ἐν τῷ ἀποδιδόναι* = בְּשַׁלְּמוֹ? S *'l qrjbh*; l בְּשִׁלְּמוֹ ‖ [e] G σ′S pl ‖ **22** [a] l חלק ‖ [b] 2 Mss מֻחֲמָאוֹת; σ′ *βουτύρου* cf Hier T, l מֻחְמָאָה ‖ [c] G(S) *τοῦ προσώπου αὐτοῦ* = פָּנָיו ‖ [d] l frt בְּלִבּוֹ (ב hpgr) ‖ **23** [a] α′σ′ε′ *ἀγαπήσει σε* = יֶחְבָּךְ? Hier *caritatem tuam*, T *sjbrk* spem tuam ‖ **24** [a] S *lgwb'*, l לְבוֹר (לְבֹאר) ‖ [b] G + *κύριε* ‖ Ps **56,1** [a–a] G *ὑπὲρ τοῦ λαοῦ τοῦ ἀπὸ τῶν ἁγίων μεμακρυμμένου* ‖ [b] 1 frt אֱלֹם cf G (Hier *muta* = אִלֵּם) ‖ **2** [a–a] et **3** [a–a] dupl? prp pro 2.3 חׄ אׄ כִּי־שַׁאֲפוּנִי שׁוֹרְרַי כָּל־הַ׳ הַצַּיָּלֵנִי כִּי־רַ׳ לִ׳ לִי מָמָּ׳ ‖ [b] G *κατεπάτησάν με* ‖ [c–c] S *'ttrjmw 'lj* exaltati sunt super me ‖ [d] G *ἀπὸ ὕψους* = מָמָּ׳; prb dl m cs ‖ **4** [a–a] gl? prb dl ‖ [b] prp בְּיוֹם cf 10 ‖ **5** [a] G *τοὺς λόγους μου* = דִּבְרֵי; > S.

6 כָּל־הַיּוֹם דְּבָרַי[a] יְעַצְּבוּ[b] עָלַי כָּל־מַחְשְׁבֹתָם [נַפְשִׁי[c]:
לָרָעָה׃ 7 יָגוּרוּ[a] | וְיִצְפֹּנוּ[b] הֵמָּה עֲקֵבַי יִשְׁמֹרוּ כַּאֲשֶׁר קִוּוּ

8 עַל־אָוֶן[a] פַּלֵּט־לָמוֹ בְּאַף עַמִּים | הוֹרֵד אֱלֹהִים:
9 נָדִי[a] סָפַרְתָּה אָתָּה שִׂימָה דִמְעָתִי בְנֹאדֶךָ[a] הֲלֹא[b] בְּסִפְרָתֶךָ[b]:
10 אָז[a] יָשׁוּבוּ אוֹיְבַי אָחוֹר[b] בְּיוֹם אֶקְרָא[bc]
זֶה יָדַעְתִּי כִּי־אֱלֹהִים לִי:
11 בֵּאלֹהִים אֲהַלֵּל דָּבָר[a] בַּיהוָה[b] אֲהַלֵּל דָּבָר[ba]:
12 בֵּאלֹהִים בָּטַחְתִּי לֹא אִירָא מַה־יַּעֲשֶׂה אָדָם לִי:
13 עָלַי אֱלֹהִים נְדָרֶיךָ אֲשַׁלֵּם תּוֹדֹת לָךְ:
14 כִּי הִצַּלְתָּ נַפְשִׁי מִמָּוֶת[a] הֲלֹא רַגְלַי מִדֶּחִי[a]
לְהִתְהַלֵּךְ לִפְנֵי אֱלֹהִים בְּאוֹר[b] הַחַיִּים:

57 1 לַמְנַצֵּחַ אַל־תַּשְׁחֵת לְדָוִד מִכְתָּם בְּבָרְחוֹ מִפְּנֵי[a] שָׁאוּל בַּמְּעָרָה:
2 חָנֵּנִי אֱלֹהִים | חָנֵּנִי כִּי בְךָ חָסְיָה נַפְשִׁי
וּבְצֵל־כְּנָפֶיךָ אֶחְסֶה[a] עַד יַעֲבָר[a] הַוּוֹת:
3 אֶקְרָא לֵאלֹהִים עֶלְיוֹן לָאֵל גֹּמֵר עָלָי:
4 יִשְׁלַח מִשָּׁמַיִם | וְיוֹשִׁיעֵנִי חֵרֵף שֹׁאֲפִי[a] סֶלָה
יִשְׁלַח אֱלֹהִים חַסְדּוֹ וַאֲמִתּוֹ: 5 נַפְשִׁי[a] |
בְּתוֹךְ[b] לְבָאִם[c] אֶשְׁכְּבָה לֹהֲטִים[d] בְּנֵי־אָדָם
שִׁנֵּיהֶם חֲנִית וְחִצִּים וּלְשׁוֹנָם חֶרֶב חַדָּה:
6 רוּמָה עַל־הַשָּׁמַיִם אֱלֹהִים עַל[a] כָּל־הָאָרֶץ כְּבוֹדֶךָ:
7 רֶשֶׁת | הֵכִינוּ לִפְעָמַי[a] כָּפַף[b] נַפְשִׁי[a]
כָּרוּ לְפָנַי שִׁיחָה נָפְלוּ[c] בְּתוֹכָהּ סֶלָה:

[2]Mm 832. [3]Mm 604. [4]Mm 1619. [5]Mm 3365. Ps 57 [1]Mp sub loco. [2]Mm 2400. [3]Mm 3046. [4]Nu 11, 33. [5]Mm 3102. [6]Mm 3295. [7]Mm 3384. [8]Mm 483. [9]Mm 839.

6 [a] > 𝔖; 1 דָּבָר (י dttg) ‖ [b] 𝔊 *ἐβδελύσσοντο* = יִתְעַבוּ, 𝔖 *mtmlkjn hww* (= יִוָּעֲצוּ) *'lj* ‖ [c] cj c 7 ‖ **7** [a] Hier (𝔗) *congregabuntur* = יָגֻדוּ ‖ [b] mlt Mss ut Q, K יַצְפִּינוּ; prp יִצְפְּיוּן ‖ [c] mlt Mss לְ cf 𝔗 ‖ **8** [a] 𝔊 *τοῦ μηθενός* = אַיִן cf 𝔖 Hier; ins אַיִן ‖ **9** [a] 𝔊(𝔖) *ἐνώπιόν σου* = בְּנֶגְדֶּךָ ‖ [b–b] prb tr post אתה ‖ **10** [a] > 𝔊* ‖ [b–b] > 𝔖 ‖ [c] 𝔊 + suff 2 sg ‖ **11** [a] prp דְּבָרוֹ ut 5 ‖ [b–b] > 𝔖 ‖ **14** [a–a] frt gl cf 116,8 ‖ [b] 𝔊[min](𝔖) *ἐν χώρᾳ* cf 27,13 116,9 ‖ **Ps 57,1** [a] 𝔔 מלפני ‖ **2** [a–a] l frt עַדֵי עֲבֹר ‖ **4** [a] 𝔊𝔖 pl + suff 1 sg ‖ **5** [a] 𝔊(𝔖) pr *καὶ ἐρρύσατο*; l וַיּוֹשַׁע נפשי ‖ [b] 𝔊 *ἐκ μέσου* = מִתּוֹךְ cf 𝔖 ‖ [c] 𝔖 *klb'* = כְּלָבִים ‖ [d] 𝔊(𝔖) *τεταραγμένος* ‖ **6** [a] pc Mss 𝔊𝔖 וְעל ‖ **7** [a–a] > 𝔖 ‖ [b] 𝔊 3 pl ‖ [c] 𝔊𝔖 pr cop.

8 נָכוֹן לִבִּי אֱלֹהִים [a]נָכוֹן לִבִּי ב פסוק דמט[10]
אָשִׁירָה וַאֲזַמֵּרָה׃ 9 עוּרָה [a]כְבוֹדִי [b] ו בכתיב
עוּרָה הַנֵּבֶל וְכִנּוֹר אָעִירָה שָׁחַר׃
10 אוֹדְךָ בָעַמִּים [a]אֲדֹנָי אֲזַמֶּרְךָ [b]בַּל־[c]אֻמִּים׃ ב פסוק דמט[10]
11 כִּי־גָדַל עַד־[a]שָׁמַיִם חַסְדֶּךָ וְעַד־שְׁחָקִים אֲמִתֶּךָ׃ ג חס[11]. ין פסוק עד ועד[12]
12 רוּמָה עַל־שָׁמַיִם אֱלֹהִים עַל [a]כָּל־הָאָרֶץ כְּבוֹדֶךָ׃ ס ח

58 נחֹ 1 לַמְנַצֵּחַ אַל־תַּשְׁחֵת לְדָוִד [a]מִכְתָּם׃ ד
2 הַאָמְנָם אֵלֶּם [a]צֶדֶק תְּדַבְּרוּן מֵישָׁרִים תִּשְׁפְּטוּ בְּנֵי אָדָם׃ ד. ב. ל. ג בכתיב
3 אַף־[a]בְּלֵבָב [b]עוֹלָתַיִם תִּפְעָלוּן בָּאָרֶץ חֲמַס [c]יְדֵיכֶם תְּפַלֵּסוּן׃ [d] ג בת כן בתור ובתלים[1]. ז בטע[2]
4 זָרוּ [a]רְשָׁעִים מֵרָחֶם תָּעוּ [b]מִבֶּטֶן דִּבְּרֵי [c]כָזָב׃ ד ג תס וחד מל
5 חֲמַת־לָמוֹ כִּדְמוּת חֲמַת־[a]נָחָשׁ כְּמוֹ־פֶתֶן חֵרֵשׁ יַאְטֵם אָזְנוֹ׃ ל. ז[3]
6 אֲשֶׁר לֹא־יִשְׁמַע לְקוֹל מְלַחֲשִׁים חוֹבֵר חֲבָרִים מְחֻכָּם׃ ין שמיעה לקול[4]. ל מל. ל
7 אֱלֹהִים הֲרָס [a]שִׁנֵּימוֹ בְּפִימוֹ [b]מַלְתָּעוֹת [c]כְּפִירִים נָתַץ [d]יְהוָה׃ ל וכן לבן אשר[5]. ל. ל וכן לבן אשר[5]
8 יִמָּאֲסוּ כְמוֹ־מַיִם יִתְהַלְכוּ־לָמוֹ יִדְרֹךְ חִצָּיו [a]כְּמוֹ יִתְמוֹלָלוּ׃ [b] חציו ק
9 כְּמוֹ שַׁבְלוּל תֶּמֶס יַהֲלֹךְ נֹפֶל [a]אֵשֶׁת [b]בַּל־[c]חָזוּ שֶׁמֶשׁ׃ ל[6]
10 [a]בְּטֶרֶם יָבִינוּ [b]סִירֹתֵיכֶם [c]אֹשָׁד כְּמוֹ־חַי כְּמוֹ־[d]חָרוֹן יִשְׂעָרֶנּוּ׃ [e] ל. ג[7]
11 יִשְׂמַח צַדִּיק כִּי־חָזָה נָקָם [a]פְּעָמָיו [b]יִרְחַץ בְּדַם הָרָשָׁע׃ ב. ה ד פת וחד קמ[8]
12 וְיֹאמַר אָדָם אַךְ־פְּרִי לַצַּדִּיק אַךְ יֵשׁ־[a]אֱלֹהִים שֹׁפְטִים בָּאָרֶץ׃ ו רפי[9]. ג[10]. ל

59 נטֹ 1 לַמְנַצֵּחַ אַל־תַּשְׁחֵת לְדָוִד [a]מִכְתָּם בִּשְׁלֹחַ שָׁאוּל וַיִּשְׁמְרוּ [a]אֶת־הַבַּיִת לַהֲמִיתוֹ׃ ד. ב
2 הַצִּילֵנִי מֵאֹיְבַי אֱלֹהָי [a]מִמִּתְקוֹמְמַי [b]תְּשַׂגְּבֵנִי׃ ב

[10] Mm 3384. [11] Mm 1195. [12] Mm 912. Ps 58 [1] Mm 297. [2] Mp sub loco. [3] Mm 3650. [4] Mm 23. [5] Mm 3296. [6] וחד וחמס Ps 39,12. [7] Mm 2794. [8] Mm 662. [9] Mm 2423. [10] Mm 1626.

8 [a–a] > 108,2 ‖ **9** [a] 108,2 אַף ‖ [b] Ms Ꝺ כְּבוֹדִי ‖ **10** [a] mlt Mss et 108,4 יהוה ‖ [b] mlt Mss 𝔙 et 108,4 וְאַ cf Ꝺ ‖ [c] cf 44,15[a] ‖ **11** [a] 108,5 מֵעַל ‖ **12** [a] 2 Mss 𝔊Ꝺ et 108,6 וְעַל ‖ **Ps 58,2** [a] 𝔊 *ăpa*, Ꝺ *'jn*, Hier *utique* = אֶלָּם, *α' ἀλαλίᾳ* = אֵלֶּם; l frt אֵ(י)לִים ‖ **3** [a] Ꝺ *klkwn*, l frt כִּלְכֶם ‖ [b] Ꝺ(𝔗) *'wl'*, l עָוֶל ‖ [c] 𝔊 (Ꝺ𝔗𝔙) *ἀδικίαν* = חָמָס; l לְחָמָס ‖ [d] Vrs 3 f pl ‖ **4** [a] l frt נָזְרוּ (ג hpgr) ‖ [b] frt huc tr ‖ [c] l דִּבְּרוּ cf 𝔊 ‖ **5** [a] > 𝔊Ꝺ, prb dl (dttg) ‖ **7** [a] 𝔊(Ꝺ) *συντέτριψεν* = הָרַס ‖ [b] Hier *ex ore eorum* = מִפִּי ‖ [c] pc Mss מְתַלְעוֹת ‖ [d] 𝔊(Ꝺ) *συνέθλασεν* = נָתַץ ‖ **8** [a] mlt Mss Ꝺ𝔗 ut Q, K 𝔊 חִצּוֹ ‖ [b–b] l frt בָּם יְ֫ ‖ **9** [a] θ′ (Hier 𝔗) pr *ὡς*, l כְּנֹ֫ ‖ [b] 𝔊(Ꝺ) *πῦρ*, 𝔗 *w'šwt'* et talpa; prb = אֵשָׁה ‖ [c] prp חָזָה ‖ **10** [a] crrp ‖ [b] l frt יָזוּבוּ ‖ [c] Ms Ꝺ יְהֵם—‖ [d] prp חָרוֹר ‖ [e] prp רֵם— ‖ **11** [a] 𝔊* + *ἀσεβῶν* ‖ [b] 𝔊 *τὰς χεῖρας αὐτοῦ* = כַּפָּיו cf Ꝺ ‖ **12** [a] 𝔊(Ꝺ) *κρίνων αὐτούς* = שֹׁפְטָם ‖ **Ps 59,1** [a] 𝔊 sg ‖ **2** [a] Ms 𝔊*Ꝺ יִם—, nonn Mss יהוה, pc Mss pr יהוה ‖ [b] sic L, mlt Mss Edd מִמִּ, pc Mss 𝔊Ꝺ מִ.

3 וַיַּצִּילֵנִי מִמְּעַלֵי אָוֶן וּמֵאַנְשֵׁי דָמִים הוֹשִׁיעֵנִי׃ ל
4 כִּי הִנֵּה אָרְבוּ לְנַפְשִׁי יָגוּרוּ[a] עָלַי עַזִּים[b] נה בטע ר״פ בסיפ
לֹא־פִשְׁעִי וְלֹא־חַטָּאתִי יְהוָה[c]׃ 5 בְּלִי־עָוֹן[a] יְרוּצוּן וְיִכּוֹנָנוּ ל
עוּרָה לִקְרָאתִי וּרְאֵה׃ 6 וְאַתָּה יְהוָה־אֱלֹהִים[a] צְבָאוֹת[b] אֱלֹהֵי ל בטע[1]
יִשְׂרָאֵל[b]
הָקִיצָה לִפְקֹד כָּל־הַגּוֹיִם אַל־תָּחֹן כָּל־בֹּגְדֵי[c] אָוֶן סֶלָה׃ ג[2]. ב וחט
7 יָשׁוּבוּ לָעֶרֶב יֶהֱמוּ[a] כַכֶּלֶב וְיסֹבְבוּ עִיר׃ נ. ב
8 הִנֵּה יַבִּיעוּן בְּפִיהֶם חֲרָבוֹת בְּשִׂפְתוֹתֵיהֶם
כִּי־מִי שֹׁמֵעַ[a]׃
9 וְאַתָּה יְהוָה תִּשְׂחַק־לָמוֹ תִּלְעַג לְכָל־גּוֹיִם׃
10 עֻזּוֹ[a] אֵלֶיךָ אֶשְׁמֹרָה[b] כִּי־אֱלֹהִים[c] מִשְׂגַּבִּי׃ ג[3] זוגין וחד מן ב[4] פסוק דמטע בסיפ
11 אֱלֹהֵי[a] חַסְדִּי[b] יְקַדְּמֵנִי אֱלֹהִים יַרְאֵנִי בְשׁוּרָרָי׃ חסדי ק חד מן מח[5] כת ו וקרי ל. ג חט בלישׁ[6]
12 אַל־תַּהַרְגֵם פֶּן־יִשְׁכְּחוּ עַמִּי הֲנִיעֵמוֹ[a] בְחֵילְךָ וְהוֹרִידֵמוֹ[b]
מָגִנֵּנוּ[c] אֲדֹנָי׃ 13 חַטַּאת־פִּימוֹ דְּבַר־שִׂפְתֵימוֹ וְיִלָּכְדוּ בְגֵאוֹנָם ז[7] פת וכל תרי עשר דכות ב מ א. ב
וּמֵאָלָה וּמִכַּחַשׁ יְסֻפָּרוּ׃ 14 כַּלֵּה בְחֵמָה כַּלֵּה[a] וְאֵינֵמוֹ ט כת ה[8]. ט כת ה[8]
וְיֵדְעוּ כִּי־אֱלֹהִים מֹשֵׁל בְּיַעֲקֹב לְאַפְסֵי הָאָרֶץ סֶלָה׃ יא[9]
15 וְיָשׁוּבוּ[a] לָעֶרֶב יֶהֱמוּ[b] כַכֶּלֶב וְיסֹבְבוּ עִיר׃ ח[10]. ג. ב
16 הֵמָּה יְנוֹעֲעוּן[a] לֶאֱכֹל אִם־לֹא יִשְׂבְּעוּ וַיָּלִינוּ[b]׃ יט ר״פ[11]. יניעון ק
17 וַאֲנִי אָשִׁיר עֻזֶּךָ וַאֲרַנֵּן לַבֹּקֶר חַסְדֶּךָ סז ר״פ לג מנה בכתיב
כִּי־הָיִיתָ מִשְׂגָּב לִי וּמָנוֹס בְּיוֹם צַר־לִי׃ ג[12]
18 עֻזִּי[a] אֵלֶיךָ אֲזַמֵּרָה כִּי־אֱלֹהִים[c] מִשְׂגַּבִּי ג[3] זוגין וחד מן ב[4] פסוק דמטע בסיפ
אֱלֹהֵי חַסְדִּי׃

Ps 59 [1]Mm 3297. [2]Mm 3119. [3]Mm 509. [4]Mm 3313. [5]Mm 3811. [6]Mm 3291. [7]Mm 676. [8]Mm 2122. [9]Mm 1625. [10]Mm 2668. [11]Mm 1497. [12]Mm 3477.

4 [a] Ms Hier 𝔗 יָגוּדוּ ‖ [b] sic L, mlt Mss Edd עזים ‖ [c] pc Mss אֲדֹנָי, Ms 𝔖 אֲדַנָי; prb dl m cs ‖ **5** [a] l frt עֲוֹנִי (ʾ hpgr) ‖ [b–b] prb tr post 6a ‖ **6** [a] prb add ‖ [b–b] prb add ‖ [c] 𝔊 (Hier) *τοὺς ἐργαζομένους* = פֹּעֲלֵי ‖ **7** [a] 𝔊𝔖 pr cop ‖ **8** [a–a] frt gl ‖ **10** [a] l c nonn Mss 𝔊𝔗 עִוִּי ut 18; 𝔖 *ʾlh*ʾ ‖ [b] 𝔖 *ʾšbḥ* = אֶשְׁרָה? ‖ [c] 𝔖 *ʾnt*; Hier pr *tu*, l אַתָּה א׳ ‖ **11** [a] 2 Mss 𝔊 אלהי, pc Mss 𝔖𝔗 אלהים ‖ [b] mlt Mss Hier 𝔗 ut Q, sic l; K 𝔊 חסדו, 𝔖 suff 2 sg ‖ **12** [a] Ms כַּנְכֵּנוּ ‖ [b] huc tr : ‖ [c] 𝔊𝔖 suff 1 sg; prp מָגִנֵּנוּ ‖ **14** [a] l frt כָּלָם ‖ **15** [a] 𝔊σ′θ′𝔖 om cop, dl cf 7 ‖ [b] 𝔊𝔖 pr cop cf 7[a] ‖ **16** [a] K יְנוּ׳ ‖ [b] 𝔊(α′ Hier) *καὶ γογγύσουσιν* = וַיָּלִינוּ; 𝔖 *wl' nbwtwn* ‖ **18** [a] cf 10.11, frt dl ‖ [b] 𝔖 *ʾlh*ʾ cf 10[a] ‖ [c] cf 10[c].

ב ומל וכל שושן הבירה דכות[1]. ב[2]. ג פת קטן בטע[3]

60 1 לַמְנַצֵּחַ [a]עַל־שׁוֹשַׁן עֵדוּת[a] מִכְתָּם לְדָוִד לְלַמֵּד׃ 2 בְּהַצּוֹתוֹ[a] אֶת
אֲרַם נַהֲרַיִם וְאֶת־אֲרַם צוֹבָה וַיָּשָׁב יוֹאָב וַיַּךְ אֶת־אֱדוֹם בְּגֵיא[b]־מֶלַח
שְׁנֵים עָשָׂר אָלֶף׃

ז בטע ר״ פ בסיפ[4]. ל 3 אֱלֹהִים זְנַחְתָּנוּ פָרַצְתָּנוּ[a] אָנַפְתָּ תְּשׁוֹבֵב[b] לָנוּ׃

ב[5] חד כת א וחד[6] כת ה. ג ס״פ ב מנה דגש וחד רפי 4 הִרְעַשְׁתָּה אֶרֶץ פִּצַּמְתָּהּ[a] רְפָה[b] שִׁבְרֶיהָ כִּי־מָטָה׃

ה חס בכתיב ול בלישׁ[7] 5 הִרְאִיתָה[a] עַמְּךָ קָשָׁה הִשְׁקִיתָנוּ יַיִן תַּרְעֵלָה׃

ל ומל 6 נָתַתָּה[a] לִירֵאֶיךָ נֵס[b] לְהִתְנוֹסֵס[c] מִפְּנֵי קֶשֶׁט[d] סֶלָה׃

ב. ועגני ק חד מן מח[8] כת ו וקר י. ת[9] (ב) 7 לְמַעַן יֵחָלְצוּן יְדִידֶיךָ הוֹשִׁיעָה יְמִינְךָ וַעֲנֵנוּ[a]׃ [אֲמַזְּדֵד׃

ג ב חס וחד מל[9] 8 אֱלֹהִים ׀ דִּבֶּר בְּקָדְשׁוֹ אֶעְלֹזָה[a] אֲחַלְּקָה שְׁכֶם וְעֵמֶק סֻכּוֹת

ב ר״פ לי ולי[10]. ת[11]. ב פסוק דמטע[12]. כז 9 לִי גִלְעָד ׀ וְלִי[a] מְנַשֶּׁה וְאֶפְרַיִם מָעוֹז רֹאשִׁי יְהוּדָה מְחֹקְקִי׃

ב פסוק דמטע[12] 10 מוֹאָב ׀ סִיר רַחְצִי עַל־אֱדוֹם אַשְׁלִיךְ נַעֲלִי עָלַי[a] פְּלֶשֶׁת[b]׃

ב וחס. ב פסוק דמטע[12] [ב פסוק דמטע[12] 11 מִי יְבָלְנִי עִיר מָצוֹר[a] מִי נָחָנִי[b] עַד־אֱדוֹם׃ [הֲתִרְעֲעִי

ב פסוק דמטע[12]. ה. ז[13]. ג 12 הֲלֹא־אַתָּה[a] אֱלֹהִים זְנַחְתָּנוּ וְלֹא־תֵצֵא אֱלֹהִים[b] בְּצִבְאוֹתֵינוּ׃

13 הָבָה־לָּנוּ עֶזְרַת[a] מִצָּר וְשָׁוְא תְּשׁוּעַת אָדָם׃

14 [a]בֵּאלֹהִים נַעֲשֶׂה־חָיִל וְהוּא יָבוּס צָרֵינוּ[b]׃

ח בטע. ל **61** 1 לַמְנַצֵּחַ ׀ עַל־נְגִינֹת[a] לְדָוִד׃

סא 2 שִׁמְעָה אֱלֹהִים[a] רִנָּתִי הַקְשִׁיבָה תְּפִלָּתִי׃

3 מִקְצֵה הָאָרֶץ ׀ אֵלֶיךָ אֶקְרָא בַּעֲטֹף לִבִּי
בְּצוּר־[a]יָרוּם מִמֶּנִּי[a] תַּנְחֵנִי[b]׃

ב 4 כִּי־הָיִיתָ מַחְסֶה לִי מִגְדַּל־עֹז מִפְּנֵי אוֹיֵב׃

ל. ח 5 אָגוּרָה בְאָהֳלְךָ עוֹלָמִים אֶחֱסֶה בְּסֵתֶר כְּנָפֶיךָ סֶלָה׃

Ps 60 [1]Mm 1910. [2]Mm 3220. [3]Mp sub loco. [4]Mm 3288. [5]Mm 3298. [6]Mm 4045. [7]Mp contra textum, cf Mp sub loco. [8]Mm 3811. [9]Mm 3123. [10]Mm 3299. [11]Mm 1485. [12]Mm 3384. [13]Mm 2886.

Ps 60,1 [a–a] G τοῖς ἀλλοιωθησομένοις ἔτι; cf 45,1[a] ‖ **2** [a] G (σ′) ὁπότε ἐνεπύρισεν = בהציתו ‖ [b–b] G φάραγγα = גֵּיא ‖ **3** [a] GS pr cop ‖ [b] Ms G ′ת, > S ‖ **4** [a] nonn Mss פָּצַמְתָּ, mlt Mss ה sine mappiq ‖ [b] = רפא, sic pc Mss ‖ **5** [a] l prb הָרְוִיתָ ‖ **6** [a] prp תְּנָה ‖ [b] huc tr ‖ [c] S *dl' n'rqwn* ne fugiant ‖ [d] = קֶשֶׁט cf GS ‖ **7** [a] mlt Mss Vrs ut Q, it 108,7; K גו– ‖ **8** [a] prp אעל־זֶה cf Nu 13,17 ‖ **9** [a] pc Mss et 108,9 לי ‖ **10** [a] S *w'l* cf T, l עָלַי ut 108,10 ‖ [b] l c Ms S et Ps 108,10 אֶתְרוֹעָע ‖ **11** [a] 108,11 מִבְצָר ‖ [b] l יַנְחֵנִי cf Vrs (י hpgr) ‖ **12** [a] > 2 Mss et 108,12 ‖ [b] > 2 Mss σ′S ‖ **13** [a] pc Mss עזרה ‖ **14** [a] > S ‖ [b] nonn Mss קָמֵינוּ ‖ **Ps 61,1** [a] mlt Mss Gσ′T Hier נֹת– ‖ **2** [a] > G[B] ‖ **3** [a–a] G(S) ὕψωσάς με = תְּרוֹמְמֵנִי cf 27,5 ‖ [b] S *wbj'tnj* = וַתְּנַחֲמֵנִי; prp ′תַּנְ.

כט חט¹. ב וחט

6 כִּי־אַתָּה אֱלֹהִים שָׁמַעְתָּ לִנְדָרָי נָתַתָּ יְרֻשַּׁת[a] יִרְאֵי שְׁמֶךָ׃

ג ר״פ². יג

7 יָמִים עַל־יְמֵי־מֶלֶךְ תּוֹסִיף שְׁנוֹתָיו כְּמוֹ[a]־דֹר וָדֹר׃

ל. ל לשון קדש

8 יֵשֵׁב עוֹלָם לִפְנֵי אֱלֹהִים חֶסֶד וֶאֱמֶת מַן[a] יְנַצְּרֵהוּ׃

ל. ג[3]

9 כֵּן אֲזַמְּרָה שִׁמְךָ לָעַד לְשַׁלֵּמִי נְדָרַי יוֹם | יוֹם׃

62 1 לַמְנַצֵּחַ [a]עַל־יְדוּתוּן[ab] מִזְמוֹר לְדָוִד׃ סב

ד. יא בסיפ

2 אַךְ־אֶל־אֱלֹהִים דּוֹמִיָּה[a] נַפְשִׁי מִמֶּנּוּ[b] יְשׁוּעָתִי׃

3 אַךְ־הוּא צוּרִי וְיִשְׁעִי מִשְׂגַּבִּי לֹא־אֶמּוֹט רַבָּה[a]׃

ל. ח[1]. כן לבן אשר[2]

4 עַד־אָנָה | תְּהוֹתְתוּ עַל־אִישׁ תְּרָצְּחוּ[a] כֻלְּכֶם

ל. ל

כְּקִיר נָטוּי גָּדֵר הֲדָחוּיָה[b]׃

ל. ד[4]. ג[5]

5 אַךְ מִשְּׂאֵתוֹ[a] | יָעֲצוּ לְהַדִּיחַ יִרְצָוּ[b] כָּזָב[c]

בְּפִיהוּ[d] יְבָרֵכוּ וּבְקִרְבָּם יְקַלְלוּ־סֶלָה׃

6 אַךְ לֵאלֹהִים דֹּומִי[a] נַפְשִׁי כִּי־מִמֶּנּוּ תִקְוָתִי׃

7 אַךְ־הוּא צוּרִי וְיִשְׁעִי מִשְׂגַּבִּי לֹא אֶמּוֹט׃

ב[5]

8 עַל־אֱלֹהִים יִשְׁעִי וְכִבוֹדִי צוּר־[a]עֻזִּי[b] מַחְסִי[c] בֵּאלֹהִים׃

יז וכל זקף אתנח וס״פ דכות[6]

9 בִּטְחוּ בוֹ [a]בְּכָל־עֵת[a] | עָם שִׁפְכוּ־לִפְנָיו לִבַּכֶם אֱלֹהִים

ח[7] רפי ג[8] מנה בליש וכל אחסה דכות ב מא

10 אַךְ | הֶבֶל בְּנֵי־אָדָם כְּזָב בְּנֵי אִישׁ[a] [מַחְסֶה־לָּנוּ סֶלָה[b]׃

יד[9] וכל אורית ויהושע דכות ב מ ג

בְּמֹאזְנַיִם לַעֲלוֹת[b] הֵמָּה מֵהֶבֶל יָחַד׃

ב ר״פ אל אל אל[10]. ל[11]

11 אַל־תִּבְטְחוּ בְעֹשֶׁק וּבְגָזֵל אַל־תֶּהְבָּלוּ[a]

חַיִל | כִּי־יָנוּב[b] אַל־תָּשִׁיתוּ לֵב׃

12 אַחַת | דִּבֶּר אֱלֹהִים שְׁתַּיִם־זוּ שָׁמָעְתִּי[a]

Ps 61 [1]Mm 657. [2]Mm 3300. [3]Mm 484. **Ps 62** [1]Mm 3301. [2]Mm 3302. [3]Mp sub loco. [4]Mm 3282. [5]Mm 3204. [6]Mm 2120. [7]Mm 3046. [8]Mm 3278. [9]Mm 1523. [10]Mm 2540. [11]וחד בגול Lv 5,21.

6 [a] prp אֲרֻשַּׁת cf 21,3 ‖ **7** [a] l כִּימֵי cf 𝔊 ‖ **8** [a] > 2 Mss α′σ′ Hier; frt dttg ‖ **Ps 62,1** [a–a] pc Mss לִידִ׳ ‖ [b] 𝔊(α′σ′ Hier) *Ἰδιθουν* ‖ **2** [a] prp דּוֹ׳ a דמה ‖ [b] pc Mss 𝔊𝔖 pr כִּי ut 6 ‖ **3** [a] > Ms et 7, frt dl ‖ **4** [a] nonn Mss Edd תְּרַצְּחוּ; prp תְּרוֹצְצוּהוּ, l frt ‖ [b–b] l מַשְׂאֵתִי; 𝔊𝔖 pr cop ‖ **5** [a] 𝔊(𝔖) *τὴν τιμήν μου* = מַשְׂאֵתִי, Hier *partem eius* = מַשָּׂ׳; prp מַשְׂאוֹת vel מִשְׂאַי ‖ [b] 𝔊(𝔖) *ἔδραμον* = יָרֻצוּ ‖ [c] l בְּכִ׳ et cj c ירצו cf 𝔊α′σ′ε′𝔖 ‖ [d] 2 Mss בפימֹו cf 𝔊𝔖𝔗; l בְּפִימוֹ ‖ **6** [a] pc Mss דומיה ut 2 ‖ **8** [a] Ms צורי, 𝔖 *twqpj* robur meum ‖ [b] 𝔊 *τῆς βοηθείας μου* = עֻזִּי, 𝔖 *w'dwrj* et auxiliator meus ‖ [c] pc Mss 𝔊𝔖 ומ׳ ‖ **9** [a–a] 𝔊 *πᾶσα συναγωγή*, l prb כל־עֲדַת ‖ [b] Ga Hier *in aeternum* ‖ **10** [a] huc tr ‖ [b] 𝔊 *τοῦ ἀδικῆσαι* ‖ **11** [a] pc Mss תבהלו, 𝔊 *ἐπιποθεῖτε*, 𝔖 *trḥmwn* = תְּאֻהָבוּ? ‖ [b] 𝔊 *ῥέῃ* = יָזוּב? 𝔖 *(d)sg'* = יָרוֹב? ‖ **12** [a] mlt Mss שָׁמַעְנוּ.

כִּי עֹז לֵאלֹהִים׃ 13 וּלְךָ אֲדֹנָי חָסֶד ב. ב ורי״פ ול בלישׁ
כִּי־אַתָּה תְשַׁלֵּם לְאִישׁ כְּמַעֲשֵׂהוּ׃ ג בטע

63 1 מִזְמוֹר לְדָוִד בִּהְיוֹתוֹ בְּמִדְבַּר יְהוּדָה׃ ח ר״פ
2 אֱלֹהִים | אֵלִי אַתָּה אֲשַׁחֲרֶכָּ צָמְאָה לְךָ | נַפְשִׁי ב'. ב
כָּמַהּ לְךָ בְשָׂרִי בְּאֶרֶץ[a]־צִיָּה וְעָיֵף[b] [c]בְּלִי־מָיִם[c]׃ ל. ח[2]
3 כֵּן בַּקֹּדֶשׁ חֲזִיתִיךָ לִרְאוֹת עֻזְּךָ וּכְבוֹדֶךָ׃
4 כִּי־טוֹב חַסְדְּךָ מֵחַיִּים שְׂפָתַי יְשַׁבְּחוּנָךְ׃ ל
5 כֵּן אֲבָרֶכְךָ בְחַיָּי בְּשִׁמְךָ[a] אֶשָּׂא כַפָּי׃ כג
6 כְּמוֹ חֵלֶב וָדֶשֶׁן תִּשְׂבַּע נַפְשִׁי וְשִׂפְתֵי רְנָנוֹת יְהַלֶּל־פִּי׃ ל
7 אִם־זְכַרְתִּיךָ עַל־יְצוּעָי בְּאַשְׁמֻרוֹת אֶהְגֶּה־בָּךְ׃ ל
8 כִּי־הָיִיתָ עֶזְרָתָה לִי וּבְצֵל כְּנָפֶיךָ אֲרַנֵּן׃ ג[3]. ג[4]
9 דָּבְקָה נַפְשִׁי אַחֲרֶיךָ בִּי תָמְכָה יְמִינֶךָ׃
10 וְהֵמָּה לְשׁוֹאָה[a] יְבַקְשׁוּ נַפְשִׁי יָבֹאוּ בְּתַחְתִּיּוֹת הָאָרֶץ[b]׃ י ר״פ[5]. ב מל בלישׁ. ל[6]
11 יַגִּירֻהוּ[a] עַל־יְדֵי־חָרֶב מְנָת שְׁעָלִים יִהְיוּ׃ ל
12 וְהַמֶּלֶךְ יִשְׂמַח בֵּאלֹהִים יִתְהַלֵּל כָּל־הַנִּשְׁבָּע בּוֹ ל. ל
כִּי יִסָּכֵר פִּי דוֹבְרֵי־שָׁקֶר׃ ל. ד ג חס ול מל

64 1 לַמְנַצֵּחַ מִזְמוֹר לְדָוִד׃ י ר״פ
2 שְׁמַע־אֱלֹהִים קוֹלִי בְשִׂיחִי מִפַּחַד אוֹיֵב [a]תִּצֹּר חַיָּתִי[ab]׃ ל
3 תַּסְתִּירֵנִי מִסּוֹד מְרֵעִים מֵרִגְשַׁת פֹּעֲלֵי אָוֶן׃ ג. ל
4 אֲשֶׁר שָׁנְנוּ כַחֶרֶב לְשׁוֹנָם דָּרְכוּ חִצָּם[a] דָּבָר מָר׃
5 לִירֹוֹת בַּמִסְתָּרִים תָּם פִּתְאֹם יֹרֻהוּ וְלֹא יִירָאוּ[a]׃ ב חד חס וחד מל[1]. ג. ז[2] חס ול בלישׁ. ג מל בלישׁ ובסיפ[3]
6 יְחַזְּקוּ־לָמוֹ | דָּבָר רָע יְסַפְּרוּ[a] לִטְמוֹן מוֹקְשִׁים אָמְרוּ מִי
7 יְחַפְּשׂוּ[a]־עָוֹלֹת תַּמְנוּ[b] חֵפֶשׂ מְחֻפָּשׂ [יִרְאֶה־לָמוֹ][b]׃ ג כת כן בתור ובתלים[4]. ל

Ps 63 [1] Jes 26,9. [2] Mm 184. [3] Mm 3303. [4] Mm 2400. [5] Mm 1249. [6] וחד בתחתיות ארץ Ps 139,15. **Ps 64** [1] Mm 3304 contra textum. [2] Mm 1759. [3] Mp sub loco. [4] Mm 297.

Ps 63,2 [a] pc Mss S ʾ, σ′ *ὡς ἐν γῇ* ‖ [b] pc Mss וְעַיֵּפָה ‖ [c–c] frt dl m cs ‖ **5** [a] cf 2,2[b] ‖ **10** [a] l c Ms Θ לַשָּׁוְא ‖ [b] nonn Mss ʾ ‖ **11** [a] l frt יְגֹרוּ (cf ΘS) vel יַגִּירוּמוֹ vel יַגִּירֻמוֹ ‖ **Ps 64,2** [a–a] S *ntrjnj* = תְּצָרֵנִי ‖ [b] Θ α′ *τὴν ψυχήν μου* ‖ **4** [a] l frt c 2 Mss חִצֵּים cf 11,2[a]; S *ʾjk g'r'* ut sagittam ‖ **5** [a] S *nthzwn* = יֵרָאוּ ‖ **6** [a] S *w'thšbw* et cogitaverunt; prp יַחְפְּרוּ ‖ [b] l לָנוּ cf S Hier ‖ **7** [a] 2 Mss ΘS Hier חָפְּרוּ ‖ [b] mlt Mss טָמְנוּ.

וְקֶרֶב אִישׁ[c] וְלֵב עָמֹק׃ כל חס ב מ ב[5] מל

8 וַיֹּרֵם אֱלֹהִים חֵץ[a] פִּתְאֹום הָיוּ מַכּוֹתָם׃ ז חס ול בליש[6]

9[a] וַיַּכְשִׁלוּהוּ עָלֵימוֹ[a] לְשׁונָם יִתְנֹודְדוּ[b] כָּל־רֹאֵהָ[c] בָּם׃ ל ומל . ל[7] חד כת ה וחד כת י

10 וַיִּירָאוּ[a] כָּל־אָדָם וַיַּגִּידוּ פֹּעַל אֱלֹהִים וְמַעֲשֵׂהוּ[b] הִשְׂכִּילוּ׃ ג

11 יִשְׂמַח צַדִּיק בַּיהוָה וְחָסָה בֹו וְיִתְהַלְלוּ כָּל־יִשְׁרֵי־לֵב׃ ב

1 65 לַמְנַצֵּחַ מִזְמֹור לְדָוִד שִׁיר׃ י ר״פ
סה

2 לְךָ דֻמִיָּה[a] תְהִלָּה אֱלֹהִים בְּצִיֹון ד

וּלְךָ יְשֻׁלַּם־נֶדֶר[b]׃ 3 שֹׁמֵעַ[a] תְּפִלָּה[b] ג ול בליש

עָדֶיךָ[c] כָּל־בָּשָׂר יָבֹאוּ[d]׃ 4 דִּבְרֵי עֲוֹנֹת[a] ג[1] . ד חס

פְּשָׁעֵינוּ[b] אַתָּה תְכַפְּרֵם׃ נְבָרוּ מֶנּוּ[c] ל

5 אַשְׁרֵי | תִּבְחַר וּתְקָרֵב יִשְׁכָּן[a] חֲצֵרֶיךָ[b] ב[2]

נִשְׂבְּעָה בְּטוּב בֵּיתֶךָ קְדֹשׁ[c] הֵיכָלֶךָ׃ יט[3] ד[4] מנה בליש . ג חס

6 נֹורָאֹות[a] | בְּצֶדֶק תַּעֲנֵנוּ אֱלֹהֵי יִשְׁעֵנוּ ג ב קמ וחד פת[5] . ג . ג[6]

מִבְטָח כָּל־קַצְוֵי־אֶרֶץ וְיָם[b] רְחֹקִים׃

7 מֵכִין הָרִים בְּכֹחֹו[a] נֶאְזָר בִּגְבוּרָה׃ ל

8 מַשְׁבִּיחַ | שְׁאֹון יַמִּים שְׁאֹון גַּלֵּיהֶם וַהֲמֹון[b] לְאֻמִּים[a]׃

9 וַיִּירְאוּ | יֹשְׁבֵי קְצָוֹת מֵאֹותֹתֶיךָ ל

מֹוצָאֵי־בֹקֶר וָעֶרֶב תְּרַנֵּן[a]׃ ל

10 פָּקַדְתָּ הָאָרֶץ | וַתְּשֹׁקְקֶהָ[a] רַבַּת תַּעְשְׁרֶנָּה ל חס . ל

פֶּלֶג אֱלֹהִים מָלֵא מָיִם תָּכִין דְּגָנָם[b] כִּי־כֵן תְּכִינֶהָ׃ ל . ל

11 תְּלָמֶיהָ רַוֵּה נַחֵת גְּדוּדֶיהָ בִּרְבִיבִים[a] תְּמֹגְגֶנָּה צִמְחָהּ תְּבָרֵךְ׃ ב[7] . ל . ל וחד מן ג[8] חס בליש . ד[9]

[5]Cf Mm 3990. [6]Mm 1759. [7]Mm 3305. Ps 65 [1]Mm 3306. [2]Mm 3910. [3]Mm 335. [4]Mm 3242. [5]Mm 3307. [6]Mm 3107. [7]Mm 3537. [8]Mm 3532. [9]Mm 2844.

7 [c] prp אָנָשׁ vel בְּאִישׁ (ב hpgr) ‖ **8** [a] huc tr ‖ **9** [a–a] prp לְמוֹ עָלַי– ‖ [b] 2 Mss יתוֹדַד ‖ [c] mlt Mss ΘS Hier רֹאֵי ‖ **10** [a] mlt Mss σ′ וַיִּרְאוּ ‖ [b] S *wb'bd 'jdwhj* = שֵׂה יָדָיו– ‖ Ps 65,2 [a] Θ(S) *πρέπει*, l דִּ ‖ [b] Θ + *ἐν Ιερουσαλημ* ‖ **3** [a] Θ(S Hier) *εἰσάκουσον* = שְׁמַע ‖ [b] ΘS + suff 1 sg ‖ [c] α′ε′ *ἕως* = עָדַי ‖ [d] α′ε′ *ἥξει* = יבא ‖ **4** [a] huc tr : ‖ [b] prb 1 c pc Mss מָנּוּ cf Θ ‖ [c] C pc Mss פשעני, S suff 1 sg; ΘS pr cop ‖ **5** [a] C 2 Mss לְשָׁכוֹן ‖ [b] pc Mss S חצרך ‖ [c] l קָ (cf Θ) vel קֹדֶשׁ (cf SC) ‖ **6** [a] Θ sg et cj c 5, cf S ‖ [b] S *wd'mm'* = וַעֲמִים, C *wngwwt jm'* = ואיי ים; l frt וְאִיִּים ‖ **7** [a] $\Theta^{BL^{G}}Ga\mathfrak{V}$ suff 2 sg ‖ **8** [a–a] frt dl ‖ [b] Θ(S) *ταραχθήσονται* = יֶהֱמוּן ‖ **9** [a] frt dl (dttg) et huc tr 14[b–b] ‖ **10** [a] Θ *καὶ ἐμέθυσας αὐτήν* = וַתַּשְׁקֶהָ cf S ‖ [b] σ′ (Syh) *τὴν πανσπερμίαν αὐτῆς* = דגנה ‖ **11** [a] mlt Mss כִּר׳.

12 עִטַּרְתָּ שְׁנַת טוּבֶתֶךָ וּמַעְגָּלֶיךָ יִרְעֲפוּן דָּשֶׁן׃ ל.ל
13 יִרְעֲפוּ[a] נְאוֹת מִדְבָּר וְגִיל גְּבָעוֹת תַּחְגֹּרָנָה׃ ג.ל[10]
14 לָבְשׁוּ כָרִים[a] | הַצֹּאן וַעֲמָקִים יַעֲטְפוּ־בָר ג ול[11] בלישׁ
יָרִיעוּ[b] אַף־יָשִׁירוּ׃ ל ומל[12]

66 1 לַמְנַצֵּחַ שִׁיר מִזְמוֹר [תְּהִלָּתוֹ׃ ת
סו 2 הָרִיעוּ לֵאלֹהִים[a] כָּל־הָאָרֶץ׃ זַמְּרוּ כְּבוֹד־שְׁמוֹ[a] שִׂימוּ כָבוֹד[b] ב.יז
3 אִמְרוּ לֵאלֹהִים מַה־נּוֹרָא מַעֲשֶׂיךָ בְּרֹב עֻזְּךָ יְכַחֲשׁוּ[a] לְךָ אֹיְבֶיךָ׃
4 כָּל־הָאָרֶץ | יִשְׁתַּחֲוֻ לְךָ[a] וְיַזַּמְּרוּ־לָךְ[b] יְזַמְּרוּ שְׁמֶךָ סֶלָה׃ ב[1].יז פסוק לך לך[2]
5 לְכוּ וּרְאוּ מִפְעֲלוֹת אֱלֹהִים נוֹרָא עֲלִילָה[a] עַל־בְּנֵי אָדָם׃
6 הָפַךְ[a] יָם | לֶיַּבָּשָׁה בַּנָּהָר יַעַבְרוּ בָרֶגֶל שָׁם נִשְׂמְחָה־בּוֹ׃ ל.[3]ל
7 מֹשֵׁל בִּגְבוּרָתוֹ | עוֹלָם עֵינָיו בַּגּוֹיִם תִּצְפֶּינָה ירומו[4] ק
הַסּוֹרְרִים | אַל־יָרִימוּ[a] לָמוֹ[b] סֶלָה׃
8 בָּרְכוּ עַמִּים | אֱלֹהֵינוּ[a] וְהַשְׁמִיעוּ קוֹל תְּהִלָּתוֹ׃
9 הַשָּׂם נַפְשֵׁנוּ[a] בַּחַיִּים וְלֹא־נָתַן לַמּוֹט[b] רַגְלֵנוּ[c]׃ ד.ד[5].ג מל וחד חס
10 כִּי־בְחַנְתָּנוּ אֱלֹהִים צְרַפְתָּנוּ כִּצְרֹף־כָּסֶף׃ ל.ב
11 הֲבֵאתָנוּ בַמְּצוֹדָה[a] שַׂמְתָּ מוּעָקָה[b] בְּמָתְנֵינוּ׃ ל.ל
12 הִרְכַּבְתָּ אֱנוֹשׁ לְרֹאשֵׁנוּ[a] בָּאנוּ־בָאֵשׁ וּבַמָּיִם וַתּוֹצִיאֵנוּ לָרְוָיָה[b]׃ ג פת[6]
13 אָבוֹא בֵיתְךָ בְּעוֹלוֹת אֲשַׁלֵּם לְךָ נְדָרָי׃ ג מל[7] ול בתלים
14 אֲשֶׁר־פָּצוּ שְׂפָתָי וְדִבֶּר־פִּי בַּצָּר־לִי׃
15 עֹלוֹת מֵחַיִּם אַעֲלֶה־לָּךְ עִם־קְטֹרֶת אֵילִים ב[8].ח פת[9]
אֶעֱשֶׂה[a] בָקָר עִם־עַתּוּדִים סֶלָה׃

[10]Mm 3020. [11]Mp sub loco. [12]Mp contra textum, cf Mp sub loco. Ps 66 [1]Gn 49,8. [2]Mm 1860. [3] תד לִנְקֻשָּׁה Gn 1,10. [4]Mm 832. [5]Mm 1212. [6]Mm 1097. [7]Mm 297. [8]Mm 2224. [9]Mm 389.

13 [a] 1 prb וְיָרִיעוּ; prp יָעֲרְפוּ ‖ **14** [a] 𝔊(𝔖) *οἱ κριοί* = כָּרֵי ‖ [b–b] cf 9[a] ‖ **Ps 66,1** [a] cf 2,2[b] ‖ **2** [a] 𝔖 *zmrw* = זַמְּרוּ; ins לוֹ ‖ [b] 1 כְּ cf 𝔖𝔗 ‖ **3** [a] 1 יְכַ cf 𝔊𝔖 ‖ **4** [a] 1 לָךְ ‖ [b] 1 לְךָ cf [a] ‖ **5** [a] 2 Mss עלילות cf 𝔊 θ′ (*ἐν βουλαῖς*) σ′𝔖 Hier ‖ **6** [a] 𝔊 *ὁ μεταστρέφων* = הַהֹפֵךְ ‖ **7** [a] mlt Mss ut Q, K יְרִימוּ ‖ [b] > nonn Mss 𝔖 ‖ **8** [a] mlt Mss 𝔖𝔗 אלהים ‖ **9** [a] mlt Mss נפשינו, 𝔊 suff 1 sg ‖ [b] 1 לָמוּט cf 121,3[a] ‖ [c] mlt Mss רגלינו, 𝔊 suff 1 sg ‖ **11** [a] σ′ *ἐντὸς πολιορκίας*, Hier *in obsidionem* = בְּמָצוֹר? ‖ [b] 𝔊 *θλίψεις*, 𝔗 *šwšlt'* catenam, Hier *stridorem*; prp מְצוּקָה vel מוֹצָקָה ‖ **12** [a] mlt Mss 𝔊 לְרֹאשֵׁינוּ ‖ [b] 1 לָרְוָחָה cf 𝔊𝔖𝔗 ‖ **15** [a] ins c pc Mss 𝔊 לְךָ.

16 לְכוּ־שִׁמְעוּ וַאֲסַפְּרָה כָּל־יִרְאֵי אֱלֹהִים
אֲשֶׁר עָשָׂה לְנַפְשִׁי׃
17 אֵלָיו פִּי־קָרָאתִי וְרוֹמַם[a] תַּחַת[b] לְשׁוֹנִי׃
18 אָוֶן אִם־רָאִיתִי[a] בְלִבִּי לֹא יִשְׁמַע[b] | אֲדֹנָי׃
19 אָכֵן שָׁמַע אֱלֹהִים הִקְשִׁיב בְּקוֹל תְּפִלָּתִי׃
20 בָּרוּךְ אֱלֹהִים אֲשֶׁר[a] לֹא־הֵסִיר תְּפִלָּתִי וְחַסְדּוֹ מֵאִתִּי׃

67 1 לַמְנַצֵּחַ[a] בִּנְגִינֹת מִזְמוֹר[b] שִׁיר[c]׃
2 אֱלֹהִים יְחָנֵּנוּ וִיבָרְכֵנוּ יָאֵר פָּנָיו אִתָּנוּ סֶלָה׃
3 לָדַעַת בָּאָרֶץ דַּרְכֶּךָ[a] בְּכָל־גּוֹיִם יְשׁוּעָתֶךָ[b]׃
4 יוֹדוּךָ עַמִּים | אֱלֹהִים יוֹדוּךָ עַמִּים כֻּלָּם׃
5 יִשְׂמְחוּ וִירַנְּנוּ לְאֻמִּים כִּי־תִשְׁפֹּט[a]
עַמִּים מִישׁוֹר[b] וּלְאֻמִּים | בָּאָרֶץ תַּנְחֵם סֶלָה׃
6 יוֹדוּךָ עַמִּים | אֱלֹהִים יוֹדוּךָ עַמִּים כֻּלָּם׃
7 אֶרֶץ נָתְנָה יְבוּלָהּ יְבָרְכֵנוּ אֱלֹהִים אֱלֹהֵינוּ׃
8 יְבָרְכֵנוּ אֱלֹהִים וְיִירְאוּ אֹתוֹ כָּל־אַפְסֵי־אָרֶץ׃ ס

68 1 לַמְנַצֵּחַ לְדָוִד מִזְמוֹר שִׁיר׃
2 יָקוּם אֱלֹהִים יָפוּצוּ[a] אוֹיְבָיו וְיָנֻסוּ מְשַׂנְאָיו מִפָּנָיו׃
3 כְּהִנְדַּף[a] עָשָׁן תְּנַדֵּף[b] כְּהִמֵּס דּוֹנַג מִפְּנֵי־אֵשׁ
יאבְדוּ[c] רְשָׁעִים מִפְּנֵי אֱלֹהִים׃
4 וְצַדִּיקִים יִשְׂמְחוּ יַעֲלְצוּ[a] לִפְנֵי אֱלֹהִים וְיָשִׂישׂוּ[b] בְּשִׂמְחָה׃
5 שִׁירוּ | לֵאלֹהִים זַמְּרוּ שְׁמוֹ[a] סֹלּוּ לָרֹכֵב בָּעֲרָבוֹת[b]
בְּיָהּ[c] שְׁמוֹ וְעִלְזוּ לְפָנָיו׃

[10]Ex 18,21. [11]Mm 1941. [12]Mm 3308. Ps 67 [1]Mm 3309. [2]Mm 2932. [3]Mm 1056. [4]Mp contra textum, cf Mp sub loco. Ps 68 [1]Jes 26,4.

17 [a] G (Hier) *καὶ ὕψωσα* cf S || [b] Hier (S) *in* || **18** [a] S 2 sg || [b] S *tprwqjnj* = תּוֹשִׁיעֵנִי || **20** [a] frt dl || Ps **67,1** [a] sic L, mlt Mss Edd מִזְמוֹר שִׁיר לְדָוִד || [b] pc Mss $G^{B\,min}$ + לְדָוִד || [c] > $G^{B\,min}$, $G^{al\,min}$ (V) + *τῷ Δαυιδ* || **3** [a] nonn Mss דְּרָכֶיךָ, 2 Mss דרכו, S *'wrhth* = דְּרָכָיו || [b] S suff 3 sg || **5** [a] G^{S} pr *κρινεῖ τὴν οἰκουμένην ἐν δικαιοσύνῃ*, 1 תשפט תֵּבֵל בְּצֶדֶק : תִּשְׁפֹּט || [b] pc Mss GC בְּמִי ut Jes 11,4 || Ps **68,2** [a] mlt Mss GS Hier וְיִי || **3** [a] l כְּהִנְדֵּף || [b] l יִנְדְּפוּ cf Vrs || [c] pc Mss G pr כֵּן || **4** [a] mlt Mss G^{S}SCW וְיִי || [b] pc Mss G יָ || **5** [a] pc Mss GS לִשְׁ || [b] prp בָּעֲבוֹת vel בַּעֲרָפוֹת (cf ug *rkb 'rpt*) || [c] GS om בְּ; l frt כִּי יָהּ (' hpgr).

6 אֲבִי יְתוֹמִים וְדַיַּן אַלְמָנוֹת אֱלֹהִים בִּמְעוֹן[a] קָדְשׁוֹ׃
7 אֱלֹהִים | מוֹשִׁיב יְחִידִים | בַּיְתָה מוֹצִיא אֲסִירִים בַּכּוֹשָׁרוֹת[a] ב ומל².ל
אַךְ[b] סוֹרְרִים שָׁכְנוּ צְחִיחָה[c]׃ ל
8 אֱלֹהִים בְּצֵאתְךָ לִפְנֵי עַמֶּךָ בְּצַעְדְּךָ בִּישִׁימוֹן סֶלָה׃ ל.ב
9 אֶרֶץ רָעָשָׁה | אַף־שָׁמַיִם נָטְפוּ[a] מִפְּנֵי אֱלֹהִים[a] יג ר״פ.ג
זֶה סִינַי[b] מִפְּנֵי אֱלֹהִים[c] אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל׃
10 גֶּשֶׁם נְדָבוֹת תָּנִיף אֱלֹהִים
נַחֲלָתְךָ וְנִלְאָה[a] אַתָּה כוֹנַנְתָּהּ[b]׃ ל.ל
11 חַיָּתְךָ יָשְׁבוּ[a]־בָהּ תָּכִין בְּטוּבָתְךָ[b] לֶעָנִי אֱלֹהִים׃
12 אֲדֹנָי יִתֵּן־[a]אֹמֶר הַמְבַשְּׂרוֹת[a] צָבָא רָב׃ ו חס[a]
13 מַלְכֵי[a] צְבָאוֹת יִדֹּדוּן יִדֹּדוּן[bc] ל
וְנוֵת[d] בַּיִת תְּחַלֵּק[e] שָׁלָל׃ ל
14 [a]אִם־תִּשְׁכְּבוּן בֵּין שְׁפָתָיִם[a] ל
כַּנְפֵי יוֹנָה נֶחְפָּה[b] בַכֶּסֶף וְאֶבְרוֹתֶיהָ בִּירַקְרַק חָרוּץ[c]׃ ל
15 בְּפָרֵשׂ שַׁדַּי מְלָכִים[a] בָּהּ תַּשְׁלֶג[a] בְּצַלְמוֹן׃ ל.ל
16 הַר־אֱלֹהִים הַר־בָּשָׁן
הַר גַּבְנֻנִּים הַר־בָּשָׁן׃ ב
17 לָמָּה | תְּרַצְּדוּן הָרִים גַּבְנֻנִּים ב
הָהָר חָמַד אֱלֹהִים לְשִׁבְתּוֹ אַף־יְהוָה יִשְׁכֹּן לָנֶצַח׃ ל
18 רֶכֶב אֱלֹהִים רִבֹּתַיִם אַלְפֵי שִׁנְאָן[a]
אֲדֹנָי[b] בָּם סִינַי[b] בַּקֹּדֶשׁ׃ ל
19 עָלִיתָ לַמָּרוֹם | שָׁבִיתָ שֶׁבִי לָקַחְתָּ מַתָּנוֹת בָּאָדָם

[a]Mm 3310. [a]Mm 3122.

6 [a] pc Mss מִמְּ ‖ **7** [a] G ἐν ἀνδρείᾳ ‖ [b] pc Mss אַף, G ὁμοίως, S cop, Hier *autem* ‖ [c] G (S) ἐν τάφοις = בְּצִיִּים? ‖ **9** [a–a] > 2 Mss, dl ‖ [b–b] > pc Mss, frt gl ‖ [c] > G, dl ‖ **10** [a] frt dl cop ‖ [b] pc Mss תָּ— ‖ **11** [a] Ms יָ cf G, pc Mss יָשׁוּבוּ ‖ [b] Ms ט ‖ **12** [a–a] G ῥῆμα τοῖς εὐαγγελιζομένοις (= לַמְּ?) ‖ **13** [a] mlt Mss מַלְאֲכֵי, G ὁ βασιλεύς ‖ [b–b] G bis τοῦ ἀγαπητοῦ = יְדִיד, S semel *ntknšwn* = יֻחַדּוּן? ‖ [c] > pc Mss ‖ [d] prp וּבְנוֹת ‖ [e] l frt יְחַלֵּק ‖ **14** [a–a] frt gl cf Jdc 5,16 ‖ [b] l frt נֶחְפַּת ‖ [c] G(S^{W}) + διάψαλμα = סֶלָה ‖ **15** [a–a] prp כְּהַתִּישׁ שָׁלֶג ‖ **18** [a] Ms שַׁאֲנַן, G εὐθηνούντων, S *dhjl'* exercitus ‖ [b–b] prp בָּא מִסִּ׳ cf Dt 33,2.

וְאַף[a] סוֹרְרִים לִשְׁכֹּן יָהּ אֱלֹהִים[b]׃ ל
20 בָּרוּךְ אֲדֹנָי יוֹם יוֹם יַעֲמָס[a]־לָנוּ הָאֵל יְשׁוּעָתֵנוּ סֶלָה׃ ל,
21 הָאֵל לָנוּ אֵל לְמוֹשָׁעוֹת ל
וְלַיהוִה אֲדֹנָי לַמָּוֶת תּוֹצָאוֹת׃ ה״[5]
22 אַךְ־אֱלֹהִים יְמַחַץ רֹאשׁ אֹיְבָיו ב״[6]
קָדְקֹד שֵׂעָר מִתְהַלֵּךְ בַּאֲשָׁמָיו׃ ל
23 אָמַר אֲדֹנָי מִבָּשָׁן אָשִׁיב אָשִׁיב מִמְּצֻלוֹת[a] יָם׃ ג ר״פ[7]
24 לְמַעַן תִּמְחַץ[a] רַגְלְךָ בְּדָם
לְשׁוֹן כְּלָבֶיךָ מֵאוֹיְבִים[b] מִנֶּהוּ[c]׃ ל. ד ב חס וב מל[8]. ל[9]
25 רָאוּ[a] הֲלִיכוֹתֶיךָ אֱלֹהִים הֲלִיכוֹת אֵלִי מַלְכִּי[b] בַקֹּדֶשׁ׃ ל. ד
26 קִדְּמוּ שָׁרִים[a] אַחַר נֹגְנִים בְּתוֹךְ עֲלָמוֹת תֻּפְּפוֹת׃ ה. ן בלישׁ[10]. ל וחס. ד. ל
27 בַּמַּקְהֲלוֹת בָּרְכוּ[a] אֱלֹהִים יְהוָה[b] מִמְקוֹר[c] יִשְׂרָאֵל׃ ב[11] חד מל וחד חס ובתרי לישנ. ל[12]. ב חד מל וחד חס
28 שָׁם בִּנְיָמִן צָעִיר רֹדֵם[a] שָׂרֵי יְהוּדָה רִגְמָתָם[b] ל
שָׂרֵי זְבֻלוּן שָׂרֵי[c] נַפְתָּלִי׃
29 צַוָּה[a] אֱלֹהֶיךָ[b] עֻזֶּךָ[c] עוּזָּה אֱלֹהִים[c] זוּ פָּעַלְתָּ לָנוּ׃ ל ר״פ[13]. ב כת ה בכתיב[14]
30 מֵהֵיכָלְךָ עַל־יְרוּשָׁלַם לְךָ יוֹבִילוּ מְלָכִים שַׁי׃
31 גְּעַר חַיַּת קָנֶה עֲדַת אֲבִירִים[a] בְּעֶגְלֵי עַמִּים
מִתְרַפֵּס[b] בְּרַצֵּי־כָסֶף בִּזָּר[d] עַמִּים קְרָבוֹת יֶחְפָּצוּ׃ ל. ל[15]
32 יֵאֲתָיוּ[a] חַשְׁמַנִּים[b] מִנֵּי מִצְרַיִם כּוּשׁ[c] תָּרִיץ יָדָיו[c] לֵאלֹהִים׃ ל. ל

[4] Mm 484. [5] Mm 3311. [6] Mm 3283. [7] Mm 2541. [8] Mm 3424. [9] וחד מֻקְדָּח Hi 4,12. [10] Mm 1824. [11] Mm 1027. [12] Mp sub loco. [13] Mm 978. [14] Mm 1738. [15] וב מזר Ps 53,6 et Ps 112,9.

19 [a] nonn Mss S[AM] אַף, Ms אַךְ ‖ [b–b] crrp; S *l' n'mrwn qdm'lh'* = לֹא יִשְׁכְּנוּ לְפָנַי א׳ ‖ **20** [a] G *κατευοδώσει* ‖ **23** [a] pc Mss G בְּמִ׳ ‖ **24** [a] G(S) *βαφῇ* cf 𝔗; l תְּרַחֵץ cf 58,11, prp תִּמְחַץ vel תמצה (cf ug *mṣḥ*) ‖ [b] S + suff 2 sg ‖ [c] > S ‖ **25** [a] G pass = נִרְאוּ ‖ [b] Gσ′ om suff ‖ **26** [a] nonn Mss GS שׁ׳ ‖ **27** [a] l בְּ׳ ‖ [b] mlt Mss Edd אֲדֹנָי ‖ [c] G pl; l frt מִמְּקֹרְאֵי ‖ **28** [a] S *bšlj'* = בְּדָם cf G *ἐν ἐκστάσει* ‖ [b] G(S) *ἡγεμόνες αὐτῶν* = רֹזְנֵיהֶם? Ms בְּרִקְמָתָם cf Hier *in purpura sua* ‖ [c] pc Mss S וְשׂ׳ ‖ **29** [a] l צַוֵּה cf Vrs ‖ [b] nonn Mss Vrs אלהים ‖ [c–c] prp עֹז כְּעוֹז הָאֵ׳ עוך; l frt עוך עֹז הָאֵ׳ ‖ **31** [a] pc Mss כְּעֵ׳; prp בַּעֲלֵי ‖ [b] pc Mss פְּם–, G[BSal] *τοῦ μὴ ἀποκλεισθῆναι*, S *qrjmjn* obductos; l frt הִתְ׳ ‖ [c] pc Mss בְרָצֵי (a רוץ) cf Hier *contra rotas*, G *τοὺς δεδοκιμασμένους* (a צרף), > S; σ′ *τοὺς εὐδοκήτους*, l frt ברצי ‖ [d] l prb בַּזַּר cf GS Hier ‖ **32** [a] α′ (Hier) *οἵσουσιν*, l frt יֵאָתְיוּ ‖ [b] G(S) *πρέσβεις*, α′ (Hier) *ἐσπευσμένως* = חָשִׁים ‖ [c–c] prp תָּרִין יָדֵיהּ (cf akk *tiriṣ qāti* manum extendere) vel תָּרִים יָדֵיהּ.

33 מַמְלְכוֹת הָאָרֶץ שִׁירוּ לֵאלֹהִים זַמְּרוּ אֲדֹנָי[a] סֶלָה׃ ב
34 לָרֹכֵב בִּשְׁמֵי[a] שְׁמֵי־קֶדֶם הֵן יִתֵּן בְּקוֹלוֹ[b] קוֹל עֹז׃ ב
35 תְּנוּ עֹז לֵאלֹהִים עַל־יִשְׂרָאֵל גַּאֲוָתוֹ וְעֻזּוֹ בַּשְּׁחָקִים׃ ב. ד
36 נוֹרָא אֱלֹהִים מִמִּקְדָּשֶׁיךָ[a] אֵל יִשְׂרָאֵל הוּא נֹתֵן ׀ עֹז וְתַעֲצֻמוֹת ב מל[16]. ל
בָּרוּךְ אֱלֹהִים׃ [לָעָם[b] ב חד ר״פ וחד ס״פ

69 1 לַמְנַצֵּחַ עַל־שֹׁשַׁנִּים[a] לְדָוִד׃ ח בטע
2 הוֹשִׁיעֵנִי אֱלֹהִים כִּי בָאוּ מַיִם עַד־נָפֶשׁ[a]׃
3 טָבַעְתִּי ׀ בִּיוֵן מְצוּלָה וְאֵין מָעֳמָד ל. ל. ב
בָּאתִי בְמַעֲמַקֵּי־מַיִם וְשִׁבֹּלֶת שְׁטָפַתְנִי׃
4 יָגַעְתִּי בְקָרְאִי נִחַר גְּרוֹנִי ל
כָּלוּ עֵינַי מְיַחֵל[a] לֵאלֹהָי׃ ל
5 רַבּוּ ׀ מִשַּׂעֲרוֹת רֹאשִׁי שֹׂנְאַי חִנָּם כו
עָצְמוּ מַצְמִיתַי[a] אֹיְבַי שֶׁקֶר ל
אֲשֶׁר לֹא־גָזָלְתִּי אָז אָשִׁיב׃
6 אֱלֹהִים אַתָּה יָדַעְתָּ לְאִוַּלְתִּי וְאַשְׁמוֹתַי מִמְּךָ לֹא־נִכְחָדוּ׃ ל
7 אַל־יֵבֹשׁוּ בִי ׀ קֹוֶיךָ[a] אֲדֹנָי[b] יְהוִה צְבָאוֹת[a] כִּן ר״פ אל אל[1]. ח[2] ד מנה בכתיב. הי
אַל־[c]יִכָּלְמוּ בִי מְבַקְשֶׁיךָ אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל׃ כח[3]
8 כִּי־עָלֶיךָ נָשָׂאתִי חֶרְפָּה כִּסְּתָה כְלִמָּה פָנָי׃ יט. ד
9 מוּזָר הָיִיתִי לְאֶחָי וְנָכְרִי לִבְנֵי אִמִּי׃ ל. ב פסוק דמטע[4]
10 כִּי־קִנְאַת בֵּיתְךָ אֲכָלָתְנִי וְחֶרְפּוֹת חוֹרְפֶיךָ נָפְלוּ עָלָי׃
11 וָאֲבַכֶּה[a] בַצּוֹם נַפְשִׁי וַתְּהִי[b] לַחֲרָפוֹת לִי[c]׃ ג[5]. ב
12 וָאֶתְּנָה לְבוּשִׁי שָׂק וָאֱהִי לָהֶם לְמָשָׁל׃
13 יָשִׂיחוּ בִי יֹשְׁבֵי שָׁעַר וְנִגְנֵיוֹנוֹת[a] שׁוֹתֵי שֵׁכָר׃ ג מל בלישׁ. ל מל

[16]Mm 3312. Ps 69 [1]Mm 3261. [2]Mm 95. [3]Mm 2364. [4]Mm 3313. [5]Mm 1765.

33 [a] 2 Mss 𝔊𝔖 Hier לָאֵל ‖ **34** [a] prp בַּשָּׁמַיִם ‖ [b] cf 2,2[b] ‖ **36** [a] mlt Mss σ′ 𝔖𝔗 שֶׁךָ–, 𝔊 ἐν τοῖς ἁγίοις αὐτοῦ = בְּקָדְשָׁיו; Hier *de sanctuario suo*, l שׁוֹ– ‖ [b] 𝔊–S 𝔖𝔗 + suff 3 sg ‖ **Ps 69,1** [a] cf 45,1[a] 60,1[a–a] ‖ **2** [a] 𝔊σ′ + suff 1 sg ‖ **4** [a] l frt c cod Erfurtensi 3 Edd 𝔊𝔗 מִי׳ ‖ **5** [a] 𝔖 *mn grmj* = מֵעֲצָמוֹתַי, prb sic l (hpgr) ‖ **7** [a–a] > 𝔗 ‖ [b] > 𝔊[B] ‖ [c] nonn Mss 𝔖𝔗 וְאַל ‖ **11** [a] 𝔊*(𝔖) *καὶ συνέκαμψα* = וָאַדְכֶּה vel וָאַעֲנֶה? ‖ [b] 𝔖 1 sg ‖ [c] 𝔖 suff 3 pl ‖ **13** [a] l frt וְנִגְּנוּ בִי cf 𝔊σ′𝔖.

14 וַאֲנִי תְפִלָּתִי־לְךָ | יְהוָה עֵת רָצוֹן סז ר״פ לג מנה בכתיב
אֱלֹהִים בְּרָב־חַסְדֶּךָ עֲנֵנִי בֶּאֱמֶת יִשְׁעֶךָ׃
15 הַצִּילֵנִי מִטִּיט וְאַל־אֶטְבָּעָה אִנָּצְלָה מִשֹּׂנְאַי[a] וּמִמַּעֲמַקֵּי־מָיִם׃ ל.ל
16 אַל־תִּשְׁטְפֵנִי | שִׁבֹּלֶת מַיִם וְאַל־תִּבְלָעֵנִי מְצוּלָה ל
וְאַל־תֶּאְטַר־עָלַי בְּאֵר פִּיהָ׃ ל
17 עֲנֵנִי יְהוָה [a]כִּי־טוֹב חַסְדֶּךָ כְּרֹב רַחֲמֶיךָ פְּנֵה אֵלָי׃ ת
18 וְאַל[a]־תַּסְתֵּר פָּנֶיךָ מֵעַבְדֶּךָ כִּי־צַר־לִי מַהֵר עֲנֵנִי׃
19 קָרְבָה אֶל־נַפְשִׁי וְאֶלָּהּ לְמַעַן אוֹיְבַי פְּדֵנִי׃ ל חטף. ל
20 אַתָּה יָדַעְתָּ חֶרְפָּתִי [a]וּבָשְׁתִּי [b]וּכְלִמָּתִי[a] נֶגְדְּךָ[b] כָּל־צוֹרְרָי׃ יו ר״פ בטיפ
21 חֶרְפָּה[a] | שָׁבְרָה[b] לִבִּי וָאָנُוּשָׁה[c] ל
וָאֲקַוֶּה לָנוּד[d] וָאַיִן וְלַמְנַחֲמִים וְלֹא מָצָאתִי׃ ל.ה[e]?
22 וַיִּתְּנוּ בְּבָרוּתִי רֹאשׁ וְלִצְמָאַי יַשְׁקוּנִי חֹמֶץ׃ ל.ל.ל
23 יְהִי־שֻׁלְחָנָם לִפְנֵיהֶם לְפָח וְלִשְׁלוֹמִים[a] לְמוֹקֵשׁ׃ ל
24 תֶּחְשַׁכְנָה עֵינֵיהֶם מֵרְאוֹת וּמָתְנֵיהֶם תָּמִיד הַמְעַד׃ ל
25 שְׁפָךְ־עֲלֵיהֶם זַעְמֶךָ וַחֲרוֹן אַפְּךָ יַשִּׂיגֵם׃
26 תְּהִי־טִירָתָם נְשַׁמָּה[a] בְּאָהֳלֵיהֶם[b] אַל־יְהִי יוֹשֵׁב׃ ל
27 כִּי־[a]אַתָּה אֲשֶׁר־הִכִּיתָ רָדָפוּ וְאֶל־מַכְאוֹב חֲלָלֶיךָ[b] יְסַפֵּרוּ[c]׃ ל.ג[a]
28 תֶּנָה־עָוֹן עַל־עֲוֹנָם וְאַל־יָבֹאוּ בְּצִדְקָתֶךָ׃
29 יִמָּחוּ מִסֵּפֶר חַיִּים וְעִם צַדִּיקִים אַל־יִכָּתֵבוּ׃ ל.ד
30 וַאֲנִי עָנִי וְכוֹאֵב יְשׁוּעָתְךָ[a] אֱלֹהִים[b] תְּשַׂגְּבֵנִי׃ סז ר״פ לג מנה בכתיב. ל ומל. ל.ב[a]
31 אֲהַלְלָה שֵׁם־אֱלֹהִים[a] בְּשִׁיר וַאֲגַדְּלֶנּוּ בְתוֹדָה׃ ל
32 וְתִיטַב לַיהוָה מִשּׁוֹר פָּר[a] מַקְרִן מַפְרִיס[b]׃ ל.ל וחס

[6] ומד וַאֲקַוֶּה Ps 52,11. [7] Mm 2875. [8] Mp sub loco.

15 [a] l prb מִשּׂוֹאָה ‖ **17** [a–a] l prb כְּטוּב ‖ **18** [a] pc Mss ΘS[A] אל ‖ **20** [a–a] tr post 21[c] ‖ [b–b] S *lwqbl* = נֶגֶד ‖ **21** [a] S *'s'* = רַפָּה ‖ [b] Θ *προσεδόκησεν* = שִׁבְּרָה; S *tbrh d* = שֶׁבֶר ‖ [c] cf 20[a–a] ‖ [d] l לָנֶדֶ cf Vrs ‖ **23** [a] Θ (α′σ′θ′ Hier) *καὶ εἰς ἀνταπόδοσιν* = וּלְשִׁלּוּמִים, S *wpwr'nhwn* = וְשִׁלּוּמָם; T *wnksthwn*, l prb וְשַׁלְמֵיהֶם ‖ **26** [a] pc Mss לְשׁ׳ ‖ [b] ΘS pr cop ‖ **27** [a–a] Θ(S Hier) *ὃν σὺ ἐπάταξας* = אֵת אֲ׳ ה׳ ‖ [b] Ms חֲלָלֶךָ, S *dqtjl'* = הֶחָלָל? ‖ [c] Θ(S) *προσέθηκαν*, l יְסַפְּיוּ ‖ **30** [a] Θ* *καὶ ἡ σωτηρία τοῦ προσώπου σου* ‖ [b] > Θ[B] ‖ **31** [a] Θ[L]T + suff 1 sg ‖ **32** [a] cj c sq ‖ [b] mlt Mss ΘS Hier ומ׳.

33 רָאוּ[a] עֲנָוִים יִשְׂמָחוּ[b] דֹּרְשֵׁי[c] אֱלֹהִים וִיחִי[d] לְבַבְכֶם׃ ל. ג ובסיפ[9]
34 כִּי־שֹׁמֵעַ[a] אֶל־אֶבְיוֹנִים יְהוָה וְאֶת־[b]אֲסִירָיו[c] לֹא בָזָה׃ ח[10]
35 יְהַלְלוּהוּ שָׁמַיִם וָאָרֶץ יַמִּים וְכָל־רֹמֶשׂ בָּם׃ ב חד ר״פ וחד ס״פ[11]. ל
36 כִּי אֱלֹהִים יוֹשִׁיעַ צִיּוֹן וְיִבְנֶה עָרֵי יְהוּדָה [בָּהּ׃ נה בטע ר״פ בסיפ. ל[12]
וְיָשְׁבוּ שָׁם וִירֵשׁוּהָ׃ 37 וְזֶרַע עֲבָדָיו יִנְחָלוּהָ וְאֹהֲבֵי שְׁמוֹ יִשְׁכְּנוּ־ ל[13]. ל[14]

70 1 לַמְנַצֵּחַ לְדָוִד לְהַזְכִּיר׃ ב בטע. ג
2 אֱלֹהִים[a] לְהַצִּילֵנִי יְהוָה[b] לְעֶזְרָתִי חוּשָׁה׃ ל
3 יֵבֹשׁוּ וְיַחְפְּרוּ[a] מְבַקְשֵׁי נַפְשִׁי
יִסֹּגוּ אָחוֹר וְיִכָּלְמוּ חֲפֵצֵי רָעָתִי׃
4 יָשׁוּבוּ[a] עַל־עֵקֶב בָּשְׁתָּם הָאֹמְרִים[b] הֶאָח[c] הֶאָח׃ ד
5 יָשִׂישׂוּ[a] וְיִשְׂמְחוּ[a] בְךָ כָּל־מְבַקְשֶׁיךָ ה
וְיֹאמְרוּ תָמִיד[b] יִגְדַּל אֱלֹהִים[c] אֹהֲבֵי יְשׁוּעָתֶךָ[d]׃ ט רפ[1] ב מנה בסיפ. ל. ל
6 וַאֲנִי עָנִי וְאֶבְיוֹן אֱלֹהִים חוּשָׁה־לִּי סז ר״פ לג מנה בכתיב. ג זוגין[2]
עֶזְרִי[a] וּמְפַלְטִי אָתָּה יְהוָה[b] אַל־תְּאַחַר׃ כז מלעיל. ג[3]

71 (עא) 1 [a]בְּךָ־יְהוָה חָסִיתִי אַל־אֵבוֹשָׁה לְעוֹלָם׃
2 בְּצִדְקָתְךָ תַּצִּילֵנִי וּתְפַלְּטֵנִי[a] הַטֵּה־אֵלַי אָזְנְךָ וְהוֹשִׁיעֵנִי[b]׃ יג. ב חד חס וחד מל
3 הֱיֵה לִי לְצוּר מָעוֹן[a] לָבוֹא תָּמִיד צִוִּיתָ[b] לְהוֹשִׁיעֵנִי כִּי־סַלְעִי ד וכל שם קרי״ה ואגש דכות
וּמְצוּדָתִי אָתָּה׃ [4 אֱלֹהַי[a] פַּלְּטֵנִי מִיַּד רָשָׁע מִכַּף[b] מְעַוֵּל וְחוֹמֵץ׃ ל. ל
5 כִּי־אַתָּה תִקְוָתִי אֲדֹנָי[a] יְהוִה מִבְטַחִי מִנְּעוּרָי׃ ח[5] ד מנה בכתיב
6 עָלֶיךָ נִסְמַכְתִּי מִבֶּטֶן מִמְּעֵי אִמִּי אַתָּה גוֹזִי[a] בְּךָ תְהִלָּתִי[b] תָּמִיד׃ ל זמל
7 כְּמוֹפֵת הָיִיתִי לָרַבִּים וְאַתָּה מַחֲסִי־עֹז[a]׃ ל. כ[2]. ח[3] רפ[1] ב מנה בלישׁ וכל אחסה דכות ב מ א

[9] Mm 3281. [10] Mm 2353. [11] Ps 107,32. [12] Mp sub loco. [13] Mm 2443. [14] Mm 3093. Ps 70 [1] Mm 1233. [2] Mm 3268. [3] Mm 3269. Ps 71 [1] Mm 95. [2] Mm 2551. [3] Mm 3046.

33 [a] nonn Mss G יִרְאוּ; 1 frt רְאוּ || [b] mlt Mss יִ cf Vrs; 1 frt וּשְׁ cf S || [c–c] prp דרשָׁיו יְחִי; S om ד׳ א׳ || [d] G ἐκζητήσατε = דִּרְשׁוּ || 34 [a] 1 frt שָׁמַע cf G Hier || [b] nonn Mss ואל || [c] prp חֲסִידָיו || Ps 70 [a] sic L pro עֹ || 2 [a] pr רָצָה ut 40,14 || [b] frt dl m cs || 3 [a] 40,15 + יַחַד || 4 [a] pc Mss S et 40,16 יְשַׁמּוּ, Ms יְבוֹשׁוּ || [b] mlt Mss Vrs et 40,16 + לִי || [c] frt dl m cs || 5 [a–a] cf 40,17 [a–a] || [b] prb dl m cs || [c] mlt Mss et 40,17 יהוה || [d] mlt Mss et 40,17 תְּשׁ׳ || 6 [a] nonn Mss et 40,18 עזרתי || [b] nonn Mss et 40,18 אֱלֹהַי || Ps 71 [a] numerus > L || 1 [a] mlt Mss cj Ps 71 c Ps 70; G pr *Τῷ Δαυιδ· υἱῶν Ιωναδαβ καὶ τῶν πρώτων αἰχμαλωτισθέντων* || 2 [a] > S || [b] 31,3 מְהֵרָה הַצִּילֵנִי || 3 [a] mlt Mss G σ′C et 31,3 מעוז || [b–b] G ut 31,3 לְבֵית מְצוּדוֹת || 4 [a] pc Mss G^{B}ג$^{}$sC אלהים || [b] pc Mss G^{R}ג$^{}$s מִ׳ || 5 [a] huc tr ʌ || 6 [a] 1 frt עוּזִי cf G Hier || [b] σ′ *ἡ ἀναμονή μου* = תּוֹחַלְתִּי || 7 [a] C *w'wšn' djlj* = וְעָזִּי.

8 יִמָּלֵא פִי תְהִלָּתֶךָ כָּל־הַיּוֹם תִּפְאַרְתֶּךָ׃ ח[4]
9 אַל־תַּשְׁלִיכֵנִי לְעֵת זִקְנָה כִּכְלוֹת כֹּחִי אַל־תַּעַזְבֵנִי׃ כו ר״פ אל אל[5]. ל
10 כִּי־אָמְרוּ אוֹיְבַי לִי וְשֹׁמְרֵי נַפְשִׁי נוֹעָצוּ יַחְדָּו׃ יא מל[6]. ב
11 לֵאמֹר[a] אֱלֹהִים עֲזָבוֹ רִדְפוּ וְתִפְשׂוּהוּ כִּי־אֵין מַצִּיל׃ ט ר״פ[7]. ב. ל ומל
12 אֱלֹהִים אַל־תִּרְחַק מִמֶּנִּי אֱלֹהַי לְעֶזְרָתִי חִישָׁה[a]׃ ז בטע ר״פ בסיפ[8]. חושה ק
13 יֵבֹשׁוּ יִכְלוּ[a] שֹׂטְנֵי נַפְשִׁי ל
יַעֲטוּ חֶרְפָּה וּכְלִמָּה[b] מְבַקְשֵׁי רָעָתִי׃
14 וַאֲנִי תָמִיד אְיַחֵל וְהוֹסַפְתִּי עַל־כָּל־[a]תְּהִלָּתֶךָ[b]׃ סז ר״פ לג מנה בכתיב. ד. ל
15 פִּי יְסַפֵּר צִדְקָתֶךָ כָּל־הַיּוֹם תְּשׁוּעָתֶךָ כִּי לֹא יָדַעְתִּי סְפֹרוֹת[a]׃ ל
16 אָבוֹא בִּגְבֻרוֹת[a] אֲדֹנָי[b] יְהוִה[c] אַזְכִּיר צִדְקָתְךָ[d] לְבַדֶּךָ׃ ח[9] ד מנה בכתיב. ד
17 אֱלֹהִים לִמַּדְתַּנִי מִנְּעוּרָי וְעַד־הֵנָּה אַגִּיד נִפְלְאוֹתֶיךָ׃ ד[10]
18 וְגַם עַד־זִקְנָה וְשֵׂיבָה אֱלֹהִים אַל־תַּעַזְבֵנִי [אֱלֹהִים עַד־מָרוֹם כ ר״פ בכתיב[11]. ל. כל לישׁ כת כן
עַד־אַגִּיד זְרוֹעֲךָ[a] לְדוֹר לְכָל־[a]יָבוֹא גְּבוּרָתֶךָ׃ 19 וְצִדְקָתְךָ[b] ל. ל מל בסיפ. ל
אֱלֹהִים עַד־מָרוֹם אֲשֶׁר־עָשִׂיתָ גְּדֹלוֹת אֱלֹהִים מִי כָמוֹךָ׃ הראיתני ק חד מן ב[13] בלישׁ וחד מן מח[14]
20 אֲשֶׁר[a] הִרְאִיתַנִי[b] צָרוֹת רַבּוֹת וְרָעוֹת תָּשׁוּב תְּחַיֵּינוּ[c] כת ו וקר׳ י. ג. תחייני ק חד מן מח[15] כת ו וקר׳ י
וּמִתְּהֹמוֹת הָאָרֶץ תָּשׁוּב תַּעֲלֵנִי[d]׃ כת כן[16]
21 תַּגְדֵּל כְּ[b]גְדֻלָּתִי וְתִסֹּב תְּנַחֲמֵנִי׃ ל. ל. ל
22 גַּם־אֲנִי אוֹדְךָ בִּכְלִי־נֵבֶל אֲמִתְּךָ אֱלֹהָי[a] ו[16] ר״פ וכל מ״פ דכות ב מ ה. ב בלישׁ[17]
אֲזַמְּרָה לְךָ בְכִנּוֹר קְדוֹשׁ יִשְׂרָאֵל׃
23 תְּרַנֵּנָה שְׂפָתַי[a] כִּי אֲזַמְּרָה־לָּךְ[a] וְנַפְשִׁי אֲשֶׁר פָּדִיתָ׃ ל. ת
24 גַּם־לְשׁוֹנִי כָּל־הַיּוֹם תֶּהְגֶּה צִדְקָתֶךָ
כִּי־בֹשׁוּ כִּי־חָפְרוּ מְבַקְשֵׁי רָעָתִי׃

[4]Mm 1854. [5]Mm 3261. [6]Mm 3365. [7]Mm 3072. [8]Mm 3288. [9]Mm 832. [10]Mm 95. [11]Mm 913. [12]Mm 4070. [13]Mm 2516. [14]Mm 3811. [15]Cf Ps 102,25 et Mp sub loco. [16]Mm 2449. [17]Mm 3314.

11 [a] frt dl || **12** [a] K חִי || **13** [a] nonn Mss G יִ, nonn Mss יִכְלְמוּ; S *wnhprwn*, l וְיִכָּלְמוּ || [b] > S || **14** [a] > σ′ ĶS || [b] α′σ′ Hier S pl || **15** [a] G*(S Hier) *γραμματείας*; σ′ (Syh) *ἐξαριθμῆσαι* cf T, l prb לְסַפֵּר || **16** [a] l c nonn Mss Vrs גְּבֻרַת– || [b] prb dl (var) || [c] cf [b] || [d] α′σ′ pl || **18** [a–a] G *πάσῃ τῇ γενεᾷ* = לכל־דור cf 22,31.32, S *ldr'* = לדור || **20** [a] prb dl || [b] mlt Mss Gσ′θ′ST ut Q; l prb c K α′ תָּנוּ– || [c] mlt Mss GS ut Q; l prb c K T Hier וַיְ– || [d] mlt Mss T Hier וַ– || **22** [a] pc Mss Gσ′S אלהים || **23** [a–a] frt dl (ex 22).

72 1 [a]לִשְׁלֹמֹה׀ [b]

עט

אֱלֹהִים מִשְׁפָּטֶיךָ [c]לַמֶּלֶךְ תֵּן וְצִדְקָתְךָ לְבֶן־מֶלֶךְ׃ כט׳ וכל משיחה מצרים אשור ישראל דכות[1] . ל

2 יָדִין[a] עַמְּךָ בְצֶדֶק וַעֲנִיֶּיךָ בְּמִשְׁפָּט׃ ג חד חס ורב מל[2]

3 יִשְׂאוּ הָרִים[a] שָׁלוֹם לָעָם וּגְבָעוֹת[b] בִּצְדָקָה[c]׃ כ

4 יִשְׁפֹּט׀ עֲנִיֵּי־עָם יוֹשִׁיעַ לִבְנֵי אֶבְיוֹן וִידַכֵּא עוֹשֵׁק׃ יז וכל זקף אתנח וס״פ דכות[3] . ב מל

5 יִירָאוּךָ[a] עִם־שֶׁמֶשׁ וְלִפְנֵי יָרֵחַ דֹּר דֹּרִים׃ ד[4] . יז וכל לפני ולפני דכות[5] . ג

6 יֵרֵד כְּמָטָר עַל־גֵּז זַרְזִפִים[a] זַרְזִיף[b] אֶרֶץ׃ ב[6] . ל

7 יִפְרַח־בְּיָמָיו צַדִּיק[a] וְרֹב שָׁלוֹם עַד־בְּלִי יָרֵחַ׃ ד ב קמ וב פת[7]

8 וְיֵרְדְּ מִיָּם[a] עַד־יָם וּמִנָּהָר עַד־אַפְסֵי־אָרֶץ׃ ב[8] . ג[9] . ב

9 לְפָנָיו יִכְרְעוּ צִיִּים[a] וְאוֹיְבָיו עָפָר יְלַחֵכוּ׃ ב

10 מַלְכֵי תַרְשִׁישׁ וְאִיִּים מִנְחָה יָשִׁיבוּ

מַלְכֵי שְׁבָא וּסְבָא אֶשְׁכָּר יַקְרִיבוּ׃ ל

11 וְיִשְׁתַּחֲווּ־לוֹ כָּל־מְלָכִים כָּל־גּוֹיִם יַעַבְדוּהוּ׃ ז . י פסוק כל כל ומילה חדה ביניהם[10] . ב[11] . ג מל בלישׁ[12]

12 כִּי־יַצִּיל אֶבְיוֹן מְשַׁוֵּעַ[a] וְעָנִי וְאֵין־עֹזֵר לוֹ׃ יג[13]

13 יָחֹס עַל־דַּל וְאֶבְיוֹן וְנַפְשׁוֹת אֶבְיוֹנִים יוֹשִׁיעַ׃ ל

14 מִתָּוֶךְ וּמֵחָמָס יִגְאַל נַפְשָׁם וְיֵיקַר דָּמָם[a] בְּעֵינָיו׃ ב ובסיפ׳ . נא

15 וְיִחְי וְיִתֶּן־[a]לוֹ מִזְּהַב שְׁבָא ג ובסיפ[14] . יג[15]

וְיִתְפַּלֵּל בַּעֲדוֹ תָּמִיד כָּל־הַיּוֹם יְבָרְכֻנְהוּ׃ ג[16] . ל

16 יְהִי פְּסַת־[a]בַּר׀ בָּאָרֶץ בְּרֹאשׁ הָרִים יִרְעַשׁ ל . לה[17]

כַּלְּבָנוֹן פִּרְיוֹ [b]וְיָצִיצוּ[b] מֵעִיר[b] כְּעֵשֶׂב הָאָרֶץ׃ ד . ל רפ[18] . ה

17 יְהִי שְׁמוֹ[a] לְעוֹלָם לִפְנֵי־שֶׁמֶשׁ יִנּוֹן[b] שְׁמוֹ יגון[19] ק

וְיִתְבָּרְכוּ בוֹ[c] כָּל־גּוֹיִם יְאַשְּׁרוּהוּ׃ ל[20]

Ps 72 [1] Mm 958. [2] Mm 3315. [3] Mm 2120. [4] Mm 1924. [5] Mm 2397. [6] Dt 18,4. [7] Mm 937. [8] Nu 24,19. [9] Mm 3169. [10] Mm 3316. [11] Mm 1313. [12] Mm 1462. [13] Mm 2129. [14] Mm 3281. [15] Mm 157. [16] Mm 3317. [17] Mm 2840. [18] וחד וַיָּצִיצוּ Ps 92,8. [19] Mm 832. [20] Mm 4149.

Ps 72,1 [a] pc Mss cj 72 c 71 ‖ [b] > pc Mss ‖ [c] GS sg ‖ **2** [a] G* *κρίνειν* = לָדִין ‖ **3** [a] frt huc tr וגבעות ‖ [b] cf [a] ‖ [c] G^{L121955}S^{V} Hier om ב ‖ **5** [a] G *καὶ συμπαραμενεῖ* = וְיַאֲרִיךְ ‖ **6** [a] nonn Mss GS וְכ׳ ‖ [b] l prb יְזִרִיפוּ ‖ **7** [a] l c pc Mss GS צֶדֶק ‖ **9** [a] G *Αἰθίοπες*, S *gzrt'* = אִיִּים; prp צָרֵיו vel צָרָיו ‖ **12** [a] G *ἐκ χειρὸς δυνάστου*, S (Hier) *mn d'šjn mnh* = מִשּׁוֹעֵ ‖ **14** [a] G θ′ *τὸ ὄνομα αὐτῶν* = שְׁמָם ‖ **15** [a] GS pass = וְיִתַּן ‖ **16** [a] cf aram *pjs'* abundantia ‖ [b–b] prp יָצִיץ וַעֲמִירוּ ‖ **17** [a] G + *εὐλογημένον* cf 113,2 ‖ [b] mlt Mss ut Q (= ni), K יִנֵּין, Ms יִכּוֹן, G *διαμενεῖ* ‖ [c] G + *πᾶσαι αἱ φυλαὶ τῆς γῆς*, ex Gn 12,3 28,14.

18 בָּרוּךְ יְהוָה אֱלֹהִים[a] אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל עֹשֵׂה נִפְלָאוֹת[b] לְבַדּוֹ׃
19 וּבָרוּךְ שֵׁם כְּבוֹדוֹ לְעוֹלָם וְיִמָּלֵא[a] כְּבוֹדוֹ אֶת־כָּל־הָאָרֶץ
אָמֵן וְאָמֵן׃
20 כָּלּוּ[b] תְפִלּוֹת[c] דָּוִד בֶּן־יִשָׁי׃ ס[a]

73 1 מִזְמוֹר לְאָסָף
אַךְ טוֹב לְיִשְׂרָאֵל[a] אֱלֹהִים לְבָרֵי לֵבָב׃
2 וַאֲנִי כִּמְעַט נָטָיוּ[a] רַגְלָי כְּאַיִן שָׁפְכָה[b] אֲשֻׁרָי׃
3 כִּי־קִנֵּאתִי בְּהוֹלְלִים שְׁלוֹם רִשְׁעִים אֶרְאֶה׃
4 כִּי אֵין חַרְצֻבּוֹת לְמוֹתָם[a] וּבָרִיא אוּלָם׃
5 בַּעֲמַל אֱנוֹשׁ אֵינָמוֹ וְעִם־אָדָם לֹא יְנֻגָּעוּ׃
6 לָכֵן עֲנָקַתְמוֹ גַאֲוָה יַעֲטָף־שִׁית חָמָס[a] לָמוֹ׃
7 יָצָא מֵחֵלֶב עֵינֵמוֹ[a] עָבְרוּ[b] מַשְׂכִּיּוֹת[c] לֵבָב׃
8 יָמֵקּוּ[a] וידברו בְּרָע[b] עֹשֶׁק[c] מִמָּרוֹם יְדַבֵּרוּ׃
9 שַׁתּוּ בַשָּׁמַיִם פִּיהֶם וּלְשׁוֹנָם תִּהֲלַךְ[a] בָּאָרֶץ׃
10 לָכֵן יָשׁוּב[a] עַמּוֹ[b] הֲלֹם[b] וּמֵי[c] מָלֵא יִמָּצוּ[d] לָמוֹ׃
11 וְאָמְרוּ אֵיכָה יָדַע־אֵל וְיֵשׁ דֵּעָה בְּעֶלְיוֹן׃
12 הִנֵּה־אֵלֶּה רְשָׁעִים וְשַׁלְוֵי עוֹלָם[a] הִשְׂגּוּ־חָיִל׃
13 אַךְ־רִיק זִכִּיתִי לִבָבִי וָאֶרְחַץ בְּנִקָּיוֹן כַּפָּי׃
14 וָאֱהִי נָגוּעַ כָּל־הַיּוֹם וְתוֹכַחְתִּי[a] לַבְּקָרִים׃
15 אִם־אָמַרְתִּי אֲסַפְּרָה כְמוֹ[a] הִנֵּה דוֹר בָּנֶיךָ בָּגָדְתִּי[b]׃

[21]Mm 1850. [22]Mm 3318. [23]Mm 3319. Ps 73 [1]Mm 2864. [2]Mm 3221. [3]Mm 3618. [4]Mm 782. [5]Mm 300. [6]Mm 2422. [7]וחד בריא Jdc 3,17. [8]Mm 1465. [9]Mp sub loco. [10]Mm 3102. [11]וחד ותהלך Ex 9,23. [12]Mm 2195. [13]Mm 1095. [14]Mm 3320. [15]Mm 2403. [16]Mm 2331.

18 [a] > pc Mss 𝔊𝔖 ‖ [b] pc Mss 𝔖𝔗 + גְּדוֹלוֹת ‖ **19** [a] frt l וימלא ‖ **20** [a] > pc Mss 𝔖 ‖ [b] l כָּלוּ ‖ [c] 𝔊 *οἱ ὕμνοι* = תְּהִלּוֹת ‖ **Ps 73,1** [a] prp לַיָּשָׁר אל ‖ **2** [a] l c Q mlt Mss Vrs נָטֹה; K נָטוּי ‖ [b] l Q; K ה־ ‖ **4** [a] l לָמוֹ תָּם ‖ **6** [a–a] Vrs alit; l frt עָטָה pro ׳י et cj ח׳ c שִׁית ‖ **7** [a] l frt עָוֹנָמוֹ cf 𝔊𝔖 ‖ [b] 𝔖 *w'bdw* et operati sunt ‖ [c] 𝔊 *εἰς διάθεσιν* = בְּשָׂכְיַת cf 𝔖 ‖ **8** [a] 𝔊(𝔖) *διενοήθησαν*, Hier *irriserunt* ‖ [b] huc tr cf 𝔊α′𝔖 ‖ [c] l frt עִקֵּשׁ vel עָתָק ‖ **9** [a] l frt תְּהַלֵּךְ ‖ **10** [a] mlt Mss Vrs ut Q, sic l; K יָשִׁיב ‖ [b–b] prp עָם אֲלֵיהֶם ‖ [c] l frt עַמִּי cf 𝔊𝔖 ‖ [d–d] prp וּמִלֵּיהֶם יָמֹצּוּ ‖ [c] 𝔊 *καὶ ἡμέραι* = וְיָמֵי; > 𝔖 ‖ **12** [a–a] 𝔊 *καὶ εὐθηνοῦνται εἰς τὸν αἰῶνα* = וְשָׁלוּ לְעַ׳ ‖ **14** [a] l frt וְהוֹכַחְתִּי ‖ **15** [a] l frt כָּהֵם cf 𝔖 ‖ [b] 𝔊[Mss] 2 sg.

16 וָאֲחַשְּׁבָה[a] לָדַעַת זֹאת עָמָל הִיא[b] בְעֵינָי׃ — תרא חד מן ה[17] כתיב הי״א
17 עַד־אָבוֹא אֶל־מִקְדְּשֵׁי־אֵל[a] אָבִינָה[b] לְאַחֲרִיתָם׃ — ל
18 אַךְ בַּחֲלַקּוֹת תָּשִׁית לָמוֹ הִפַּלְתָּם לְמַשּׁוּאוֹת׃ — ה[18]. ב חד חס וחד מל[19]
19 אֵיךְ הָיוּ לְשַׁמָּה כְּרֶגַע סָפוּ תַּמּוּ[a] מִן־בַּלָּהוֹת׃
20 כַּחֲלוֹם מֵהָקִיץ[a] אֲדֹנָי[b] בְּעִירְךָ[c] | צַלְמָם[d] תִּבְזֶה[e]׃ — ג[20]. ל. ל
21 כִּי יִתְחַמֵּץ לְבָבִי וְכִלְיוֹתַי אֶשְׁתּוֹנָנוּ׃ — ל. ל
22 וַאֲנִי־בַעַר וְלֹא אֵדָע בְּהֵמוֹת[a] הָיִיתִי עִמָּךְ׃ — ג[21]. סז ר״פ לג מנה בכתיב .
23 וַאֲנִי תָמִיד עִמָּךְ אָחַזְתָּ בְיַד־יְמִינִי׃ — סז ר״פ לג מנה בכתיב
24 בַּעֲצָתְךָ תַנְחֵנִי[a] וְאַחַר כָּבוֹד[b] תִּקָּחֵנִי׃
25 מִי־לִי בַשָּׁמָיִם[a] וְעִמְּךָ לֹא־חָפַצְתִּי בָאָרֶץ׃
26 כָּלָה שְׁאֵרִי וּלְבָבִי צוּר־לִבִּי וְחֶלְקִי אֱלֹהִים לְעוֹלָם[a]׃ — ל
27 כִּי־הִנֵּה רְחֲקֶיךָ יֹאבֵדוּ הִצְמַתָּה כָּל־זוֹנֶה מִמֶּךָּ[a]׃ — ל[19]. ב חד חס וחד מל[22]
28 וַאֲנִי | קִרְבַת[a] אֱלֹהִים[b] לִי־טוֹב שַׁתִּי | בַּאדֹנָי[c] יְהוִה[d] מַחְסִי — סז ר״פ לג מנה בכתיב . ב. ל[23]. ה[24] ד מנה בכתיב
לְסַפֵּר כָּל־מַלְאַכוּתֶיךָ[e]׃

74 עה 1 מַשְׂכִּיל לְאָסָף
לָמָּה אֱלֹהִים זָנַחְתָּ לָנֶצַח יֶעְשַׁן אַפְּךָ בְּצֹאן מַרְעִיתֶךָ׃ — ל. ג. ב
2 זְכֹר עֲדָתְךָ | קָנִיתָ קֶדֶם גָּאַלְתָּ שֵׁבֶט נַחֲלָתֶךָ הַר־צִיּוֹן זֶה | [שָּׁכַנְתָּ בּוֹ׃
3 הָרִימָה פְעָמֶיךָ[a] לְמַשֹּׁאוֹת נֶצַח כָּל־הֵרַע אוֹיֵב בַּקֹּדֶשׁ׃ — ב חד חס וחד מל . ד[1]
4 שָׁאֲגוּ צֹרְרֶיךָ בְּקֶרֶב מוֹעֲדֶךָ[a] שָׂמוּ אוֹתֹתָם אֹתוֹת׃ — ל וחס[2]. ל[3]
5 יִוָּדַע[a] כְּמֵבִיא לְמַעְלָה[b] בְּסָבָךְ־עֵץ קַרְדֻּמּוֹת[c]׃

[17] Mm 3702. [18] Mm 3228. [19] Mp sub loco. [20] Mm 2315. [21] Mm 2385. [22] Mm 3006. [23] וחד ושתי Ex 23, 31. [24] Mm 95. Ps 74 [1] Mm 407. [2] Mm 2335. [3] וחד ואתחם Hi 21,29.

16 [a] mlt Mss Edd ו׳ן ‖ [b] mlt Mss ut Q, l; K היא ‖ **17** [a] GS sg ‖ [b] GS pr cop ‖ **19** [a–a] G *διὰ τὴν ἀνομίαν αὐτῶν* ‖ **20** [a] G (σ′ Hier T) *ἐξεγειρομένου* cf S ‖ [b] cf 2,2[b]; prp אֲיֵנֵנוּ ‖ [c] = בְּהָעִיר? vel frt l בְּעוּרְךָ cf G ‖ [d] prp צלמו ‖ [e] prp נִבְזֶה ‖ **22** [a] l c Ms כַּבְּהֵמָה vel בהמה cf G σ′ ‖ **24** [a] S *bj'jnj* = תְּנַחֲמֵנִי ‖ [b] l frt בְּכָ cf G ‖ **25** [a] frt ins זוּלָתֶךָ ‖ [b] G (S) *tí* ‖ **26** [a] frt dl m cs ‖ **27** [a] S + *l'lm* ‖ **28** [a] G *τὸ προσκολλᾶσθαι* (a דבק?); l קִרְבָתְךָ ‖ [b] prb dl ‖ [c] > pc Mss GS, prb dl ‖ [d] l prb בִּי cf G ‖ [e] G *τὰς αἰνέσεις σου* cf 9,15, S *tdmrtk* = נִפְלְאוֹתֶיךָ ‖ Ps 74,3 [a] G *τὰς χεῖράς σου* = כַּפֶּיךָ, S *'bdjk* = פְּעֻלֶּיךָ cf 77,13 ‖ **4** [a] mlt Mss דיך– cf 8 ‖ **5** [a] prp יִוָּדְעוּ ‖ [b] prp לוֹ עָלָה ‖ [c] prp קַרְדֻּמּוֹ.

6 וְעַתָּה[a] פִּתּוּחֶיהָ[b] יַחַד בְּכַשִּׁיל וְכֵילַפּוֹת[c] יַהֲלֹמוּן׃
7 שִׁלְחוּ בָאֵשׁ מִקְדָּשֶׁךָ[a] לָאָרֶץ חִלְלוּ מִשְׁכַּן־שִׁמְךָ[b]׃
8 אָמְרוּ בִלְבָּם נִינָּם[a] יַחַד שָׂרְפוּ[b] כָּל־מוֹעֲדֵי־אֵל בָּאָרֶץ׃
9 אוֹתֹתֵינוּ לֹא רָאִינוּ אֵין־עוֹד נָבִיא וְלֹא־אִתָּנוּ יוֹדֵעַ עַד־מָה׃
10 עַד־מָתַי אֱלֹהִים יְחָרֵף צָר יְנָאֵץ אוֹיֵב שִׁמְךָ לָנֶצַח׃
11 לָמָּה תָשִׁיב יָדְךָ[a] וִימִינֶךָ מִקֶּרֶב חֵיקְךָ[b] כַּלֵּהּ[c]׃
12 וֵאלֹהִים[a] מַלְכִּי[b] מִקֶּדֶם פֹּעֵל יְשׁוּעוֹת בְּקֶרֶב הָאָרֶץ׃
13 אַתָּה פוֹרַרְתָּ בְעָזְּךָ יָם שִׁבַּרְתָּ רָאשֵׁי תַנִּינִים עַל־הַמָּיִם׃
14 אַתָּה רִצַּצְתָּ רָאשֵׁי לִוְיָתָן תִּתְּנֶנּוּ מַאֲכָל[a] לְעָם[b] לְצִיִּים[ac]׃
15 אַתָּה בָקַעְתָּ מַעְיָן וָנָחַל אַתָּה הוֹבַשְׁתָּ נַהֲרוֹת אֵיתָן׃
16 לְךָ יוֹם אַף־לְךָ לַיְלָה אַתָּה הֲכִינוֹתָ מָאוֹר וָשָׁמֶשׁ׃
17 אַתָּה הִצַּבְתָּ כָּל־גְּבוּלוֹת אָרֶץ קַיִץ וָחֹרֶף אַתָּה יְצַרְתָּם׃
18 זְכָר־זֹאת אוֹיֵב חֵרֵף יְהוָה וְעַם נָבָל נִאֲצוּ שְׁמֶךָ׃
19 אַל־תִּתֵּן לַחַיַּת[a] נֶפֶשׁ תּוֹרֶךָ[b] חַיַּת[c] עֲנִיֶּיךָ אַל־תִּשְׁכַּח לָנֶצַח׃
20 הַבֵּט לַבְּרִית[a] כִּי מָלְאוּ מַחֲשַׁכֵּי־אֶרֶץ[b] נְאוֹת חָמָס׃
21 אַל־יָשָׁב[a] דַּךְ נִכְלָם[b] עָנִי וְאֶבְיוֹן יְהַלְלוּ שְׁמֶךָ׃
22 קוּמָה אֱלֹהִים רִיבָה רִיבֶךָ זְכֹר חֶרְפָּתְךָ מִנִּי־נָבָל[a] כָּל־הַיּוֹם׃
23 אַל־תִּשְׁכַּח קוֹל צֹרְרֶיךָ שְׁאוֹן קָמֶיךָ עֹלֶה תָמִיד׃

75 1 לַמְנַצֵּחַ אַל־תַּשְׁחֵת מִזְמוֹר לְאָסָף שִׁיר׃
עה
2 הוֹדִינוּ לְךָ אֱלֹהִים הוֹדִינוּ[a] וְקָרוֹב שִׁמְךָ סִפְּרוּ[a] נִפְלְאוֹתֶיךָ׃
3 כִּי אֶקַּח מוֹעֵד אֲנִי מֵישָׁרִים אֶשְׁפֹּט׃

ועתה . ל . ל ק
ב ר״פ . ט
ו
ה . ז . ט כת ה
ז . חיקך ק
ח ואחד מן ז בטע ר״פ בסיפ . ז מל
יו ר״פ בסיפ . ג . עה
יו ר״פ בסיפ . ל . עה . ל
ב אחד חס ואחד מל . ג
יו ר״פ בסיפ . ב . ל וכת מל
כו ר״פ אל אל . ג אחד חס ורב מל
ה וחס
ב
ג
ב . ב . ו

[4]Mm 975. [5]Mm 161. [6]Mm 2122. [7]Mm 371. [8]Mm 3288. [9]Mm 1852. [10]Mm 1815. [11]Mm 3321. [12]Gn 21,29. [13]Mm 2241. [14]Mm 3261. [15]Mm 3315. [16]Mm 1433. [17]Ex 15,7. Ps 75 [1]Mm 2258.

6 [a] K וְעַתּ; G(S) *ἐξέκοψαν*, prp כִּתְּתוּ; al prp וְאֶת vel עִוּתוּ ‖ [b] G *τὰς θύρας αὐτῆς* = פְּתָחֶיהָ cf S; prp חִים– vel חֵיק– ‖ [c] 2 Mss וּבְכֵלַפּוֹת ‖ **7** [a] mlt Mss שִׁיךָ– ‖ [b] pc Mss כְּבוֹדֶךָ ‖ **8** [a] frt a ינה cf S ‖ [b] l frt וְנִשְׂרְפוּ cf GS ‖ **11** [a] huc tr ˆ ‖ [b] mlt Mss Vrs ut Q; K חֹוֵ ‖ [c] l frt כְּלֵאָה ‖ **12** [a] S + suff 1 pl; l frt וְאַתָּה א cf sq ‖ [b] G suff 1 pl; ST om suff ‖ **14** [a–a] prp לְעַמְלֵי יָם ‖ [b] > Ms, G pl ‖ [c] G *τοῖς Αἰθίοψιν* cf 72,9[a]; S *ʾǰn* = עֲצוּם ‖ **19** [a] G (T Hier) *τοῖς θηρίοις* = לְחַיַּת, S *ltbr* = לְהַוּוֹת; prp לַמָּוֶת ‖ [b] Ms GS תודך ‖ [c] nonn Mss וְחַיִּת ‖ **20** [a] GS + suff 2 sg ‖ [b–b] G *οἴκων ἀνομιῶν*; prp אַנְתָּה וְחִ ‖ **21** [a] S *ntb* = יֵשֵׁב ‖ [b] 2 Mss G^{BgG} וְנִ ‖ **22** [a–a] prb dl m cs ‖ Ps 75,2 [a–a] G(S) *καὶ ἐπικαλεσόμεθα τὸ ὄνομά σου. διηγήσομαι* = וְקָרְאוּ בְשִׁמְךָ סַפֵּר? prp וְקָרְאֵי בְשִׁ סִ; G(S) + *πάντα*.

4 נֶמֹגִים אֶרֶץ וְכָל־יֹשְׁבֶיהָ אָנֹכִי[a] תִכַּנְתִּי[b] עַמּוּדֶיהָ סֶלָה׃ — ל וחס . ד

5 אָמַרְתִּי[a] לַהוֹלְלִים אַל־תָּהֹלּוּ וְלָרְשָׁעִים אַל־תָּרִימוּ קָרֶן׃ — ג בלי״ש ומל . ל

6 אַל־תָּרִימוּ לַמָּרוֹם קַרְנְכֶם תְּדַבְּרוּ בְצַוָּאר[a] עָתָק׃ — ד²

7 כִּי לָא[a] מִמּוֹצָא וּמִמַּעֲרָב וְלֹא[b] מִמִּדְבַּר[c] הָרִים[d]׃ — נה בטע ר״פ בסיפ . ג³ . ל

8 כִּי־אֱלֹהִים שֹׁפֵט זֶה יַשְׁפִּיל וְזֶה יָרִים׃ — ג

9 כִּי כוֹס בְּיַד־יְהוָה וְיַיִן חָמַר | מָלֵא מֶסֶךְ — נה בטע ר״פ בסיפ . ל

וַיִּגֶּר מִזֶּה[a] אַךְ־שְׁמָרֶיהָ יִמְצוּ יִשְׁתּוּ כֹּל רִשְׁעֵי־אֶרֶץ׃ — ל . ל

10 וַאֲנִי אַגִּיד[a] לְעוֹלָם אֲזַמְּרָה לֵאלֹהֵי יַעֲקֹב׃ — סו ר״פ לג מנה בכתיב . ל . יח⁴ חס ה מנה בנ״ך

11 וְכָל־קַרְנֵי רְשָׁעִים אֲגַדֵּעַ[a] תְּרוֹמַמְנָה[b] קַרְנוֹת צַדִּיק׃ — ל . ב⁵

76 עו

1 לַמְנַצֵּחַ בִּנְגִינֹת מִזְמוֹר לְאָסָף שִׁיר[a]׃

2 נוֹדָע בִּיהוּדָה אֱלֹהִים בְּיִשְׂרָאֵל גָּדוֹל שְׁמוֹ׃ — ב¹

3 וַיְהִי בְשָׁלֵם סֻכּוֹ וּמְעוֹנָתוֹ בְּצִיּוֹן׃ — ג²

4 שָׁמָּה שָׁבַר רִשְׁפֵי־קֶשֶׁת מָגֵן וְחֶרֶב וּמִלְחָמָה סֶלָה׃ — ה ר״פ³ . ל רפי . ל

5 נָאוֹר[a] אַתָּה אַדִּיר מֵהָרְרֵי־טָרֶף[b]׃ — ג⁴

6 אֻשְׁתּוֹלְלוּ | אַבִּירֵי[a] לֵב נָמוּ שְׁנָתָם — ל

וְלֹא־מָצְאוּ כָל־אַנְשֵׁי־חַיִל יְדֵיהֶם׃

7 מִגַּעֲרָתְךָ אֱלֹהֵי יַעֲקֹב נִרְדָּם[a] וְרֶכֶב וָסוּס[a]׃ — ה⁵ וכל בסיפ . ל

8 אַתָּה[a] | נוֹרָא אַתָּה וּמִי־יַעֲמָד לְפָנֶיךָ מֵאָז[b] אַפֶּךָ׃ — ז⁶ ר״פ בסיפ . כז מלעיל . ב⁶

9 מִשָּׁמַיִם הִשְׁמַעְתָּ דִּין אֶרֶץ יָרְאָה וְשָׁקְטָה׃ — ב

10 בְּקוּם־לַמִּשְׁפָּט אֱלֹהִים לְהוֹשִׁיעַ כָּל־עַנְוֵי־אֶרֶץ[a] סֶלָה׃ — ח⁷

11 כִּי־[a]חֲמַת אָדָם[a] תוֹדֶךָ[b] שְׁאֵרִית[c] חֵמֹת[d] תַּחְגֹּר[e]׃ — ב⁸ . ב חד חס וחד מל⁵

[2]Mp sub loco. [3]Mm 3381. [4]Mm 25. [5]Mm 3322. Ps 76 [1]Prv 31,23. [2]Mm 2602. [3]Mm 2922. [4]Mm 966. [5]Mp sub loco. [6]Mm 3323. [7]Mm 1035. [8]Mm 3324.

4 [a] S *'nt* = אַתָּה ‖ [b] S 2 m sg ‖ **5** [a] S 2 m sg, cf 4[a.b] ‖ **6** [a] G *κατὰ τοῦ θεοῦ* = בֵּאלֹהִים ‖ **7** [a] prp לָא ‖ [b] prp וְלָא ‖ [c] mlt Mss בָּר– ‖ [d] = inf cstr hi a רום (Vrs alit); > G[B] ‖ **9** [a] G(S) + *εἰς τοῦτο* = אֶל־זֶה ‖ **10** [a] G *ἀγαλλιάσομαι* = אָגִיל; l prb אֲגַדֵּל cf 69,31 (ל hpgr) ‖ **11** [a] prp יְגַ ‖ [b] GS pr cop ‖ **Ps 76,1** [a] G + *πρὸς τὸν Ἀσσύριον* ‖ **5** [a] G *φωτίζεις* = תָּאִיר, θ′ *φοβερός* cf 8.13, σ′ *ἐπιφανής*, T *nhjr dhjl* ‖ [b] G *αἰωνίων*, S *'šjn'* (= עֲשׁ?); l עַד cf Gn 49,26 Dt 33,15 ‖ **6** [a] G(S) *πάντες οἱ ἀσύνετοι* = כָּל־בַּעֲרֵי ‖ **7** [a–a] G(S) *ἐνύσταξαν οἱ ἐπιβεβηκότες τοὺς ἵππους*, l frt רֹכְבֵי סוּס –מוּ (vel רַכָּב וָסוּס) ‖ **8** [a] > G, frt dl ‖ [b] l frt מֵעז cf 90,11 ‖ **10** [a] G[BS] *τῇ καρδίᾳ* ‖ **11** [a–a] prp חֲמָתָה אָדָמָה vel חֲמָת אָדָם vel נָחֲמַת ‖ [b] prp תּוֹדֵךְ ‖ [c] GST pr cop ‖ [d] prp חֲמָתָה vel חֲמָת ‖ [e] G *ἑορτάσει σοι* = תָּחֳגֵךְ.

12 נִדְּרוּ וְשַׁלְּמוּ לַיהוָה אֱלֹהֵיכֶם כָּל־סְבִיבָיו יוֹבִילוּ שַׁי לַמּוֹרָא׃
13 יִבְצֹר רוּחַ נְגִידִים נוֹרָא לְמַלְכֵי־אָרֶץ׃

77 1 לַמְנַצֵּחַ עַל־יְדוּתוּן לְאָסָף מִזְמוֹר׃
2 קוֹלִי אֶל־אֱלֹהִים וְאֶצְעָקָה קוֹלִי אֶל־אֱלֹהִים וְהַאֲזִין אֵלָי׃
3 בְּיוֹם צָרָתִי אֲדֹנָי דָּרָשְׁתִּי יָדִי | לַיְלָה נֶגְרָה וְלֹא תָפוּג
מֵאֲנָה הִנָּחֵם נַפְשִׁי׃
4 אֶזְכְּרָה אֱלֹהִים וְאֶהֱמָיָה אָשִׂיחָה | וְתִתְעַטֵּף רוּחִי סֶלָה׃
5 אָחַזְתָּ שְׁמֻרוֹת עֵינָי נִפְעַמְתִּי וְלֹא אֲדַבֵּר׃
6 חִשַּׁבְתִּי יָמִים מִקֶּדֶם שְׁנוֹת עוֹלָמִים׃
7 אֶזְכְּרָה נְגִינָתִי בַּלַּיְלָה עִם־לְבָבִי אָשִׂיחָה וַיְחַפֵּשׂ רוּחִי׃
8 הַלְעוֹלָמִים יִזְנַח | וְאַדֹנָי וְלֹא־יֹסִיף לִרְצוֹת עוֹד׃
9 הֶאָפֵס לָנֶצַח חַסְדּוֹ נָגַמַר אֹמֶר לְדֹר וָדֹר׃
10 הֲשָׁכַח חַנּוֹת אֵל אִם־קָפַץ בְּאַף רַחֲמָיו סֶלָה׃
11 וָאֹמַר חַלּוֹתִי הִיא שְׁנוֹת יְמִין עֶלְיוֹן׃
12 אֶזְכִּיר מַעַלְלֵי־יָהּ כִּי־אֶזְכְּרָה מִקֶּדֶם פִּלְאֶךָ׃
13 וְהָגִיתִי בְכָל־פָּעֳלֶךָ וּבַעֲלִילוֹתֶיךָ אָשִׂיחָה׃
14 אֱלֹהִים בַּקֹּדֶשׁ דַּרְכֶּךָ מִי־אֵל גָּדוֹל כֵּאלֹהִים׃
15 אַתָּה הָאֵל עֹשֵׂה פֶלֶא הוֹדַעְתָּ בָעַמִּים עֻזֶּךָ׃
16 גָּאַלְתָּ בִזְרוֹעַ עַמֶּךָ בְּנֵי־יַעֲקֹב וְיוֹסֵף סֶלָה׃
17 רָאֻךָ מַיִם | אֱלֹהִים רָאֻךָ מַיִם יָחִילוּ אַף יִרְגְּזוּ תְהֹמוֹת׃
18 זָרְמוּ מַיִם | עָבוֹת קוֹל נָתְנוּ שְׁחָקִים אַף־חִצֶּיךָ יִתְהַלָּכוּ׃

ידותון ק חד מן ג׳ כת כן
ב. ל. ב. ל
ב. ב
ל. ל
ל. ל. ג׳
ב
ג
ל. ג׳. יר כת כן
ו חס
ל. ל. ל
ל
אזכור ק
ל
ז בטע ר״פ בסיפ׳. ל. ג׳
יו ר״פ בסיפ׳. ב
ב פסוק בזה הטעמ בשלש ספרים. ב פסוק בטע בשלש ספרים. ל׳. ג׳
ג׳. ג׳
ל וחס. כל חס ב מ ב מל׳

Ps 77 [1]Mm 3267. [2]Mm 3325. [3]Mm 1777. [4]Mm 3122. [5]Mm 832. [6]Mm 3288. [7]Mm 21. [8]Mm 1858. [9]Mm 3326. [10]Mm 800.

12 [a] 𝔊(𝔖) *τῷ φοβερῷ* cf 5.8.13 (𝔊 cj c 13), l לַנּוֹרָא; σ′ *τῷ νομοδότῃ* = לַמּוֹרֶה ‖ **Ps 77,1** [a] mlt Mss 𝔗 ut Q, K𝔊 יְדִי ‖ **2** [a] Ms 𝔊𝔖 א׳ ‖ **3** [a] 𝔊 pl, 𝔖 *w'jdh* = וְיָדוֹ ‖ [b] prb dl m cs ‖ [c] 𝔊 *ἐναντίον αὐτοῦ* = נֶגְדָּה (𝔖 *ngdtnj*) ‖ **5** [a] 𝔊𝔖 3 pl; σ′Hier 1 sg, l prb תִּי– ‖ [b] 𝔊^{B} *οἱ ἐχθροί μου* ‖ **6** [a] tr huc 7[c–c] m cs ‖ **7** [a] 𝔊σ′𝔖 cj c 6 ‖ [b] 𝔊(𝔖) *καὶ ἐμελέτησα* = וָהָגִיתִי, 𝔊 cj c 6 ‖ [c–c] cf 6[a] ‖ [d] σ′θ′𝔖 Hier 1 sg ‖ **9** [a–a] > 𝔊; 𝔖 pr *'w* = אוֹ ‖ **11** [a] α′(𝔖 Hier) *ἀρρωστία μου* = חֳלוּתִי; l אֲזֹ cf σ′ *τρῶσίς μου* ‖ **12** [a] mlt Mss Vrs ut Q, sic l; K אַזְכִּיר ‖ [b] mlt Mss Vrs פְּעָלֶיךָ ‖ **13** [a] mlt Mss 𝔊𝔖 פְּעָלֶיךָ ‖ **14** [a] 𝔊𝔖 + suff 1 pl ‖ **16** [a] 𝔊𝔖𝔗 + suff 2 sg ‖ **17** [a] 𝔊α′ε′𝔖 pr cop ‖ **18** [a–a] 𝔊 *πλῆθος ἤχους ὑδάτων* (cj c 17).

19 קוֹל רַעַמְךָ | בַּגַּלְגַּל הֵאִירוּ בְרָקִים[a] תֵּבֵל רָגְזָה[b] וַתִּרְעַשׁ הָאָרֶץ׃ ל
20 בַּיָּם דַּרְכֶּךָ וּשְׁבִילְךָ[a] בְּמַיִם רַבִּים וְעִקְּבוֹתֶיךָ לֹא נֹדָעוּ׃ ושבילך . ז רפ״א[11] ק
21 נָחִיתָ כַצֹּאן עַמֶּךָ בְּיַד־מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן׃ ב[12] ר״פ וחד מן יא[13] ר״פ וס״פ ג . ב וס״פ

78 1 מַשְׂכִּיל לְאָסָף עה

הַאֲזִינָה עַמִּי תּוֹרָתִי הַטּוּ אָזְנְכֶם[a] לְאִמְרֵי־פִי׃ יג . ג . ה
2 אֶפְתְּחָה בְמָשָׁל פִּי אַבִּיעָה חִידוֹת מִנִּי־קֶדֶם׃ ל . ב[2]
3 אֲשֶׁר שָׁמַעְנוּ וַנֵּדָעֵם וַאֲבוֹתֵינוּ סִפְּרוּ־לָנוּ׃
4 לֹא נְכַחֵד[a] | מִבְּנֵיהֶם לְדוֹר אַחֲרוֹן מְסַפְּרִים
תְּהִלּוֹת יְהוָה וְעֻזּוֹ[b] וְנִפְלְאוֹתָיו אֲשֶׁר עָשָׂה׃ ד[3] . ל . ל חס[4]
5 וַיָּקֶם עֵדוּת | בְּיַעֲקֹב וְתוֹרָה שָׂם בְּיִשְׂרָאֵל כ[5] . ה[6]
אֲשֶׁר צִוָּה אֶת־אֲבוֹתֵינוּ לְהוֹדִיעָם לִבְנֵיהֶם׃
6 לְמַעַן יֵדְעוּ | דּוֹר אַחֲרוֹן בָּנִים יִוָּלֵדוּ יב[7]
יָקֻמוּ[a] וְיִסַּפְּרוּ[b] לִבְנֵיהֶם׃ 7 וְיָשִׂימוּ בֵאלֹהִים כִּסְלָם ז חס[8] . ג . ג[9]
וְלֹא יִשְׁכְּחוּ מַעַלְלֵי־אֵל וּמִצְוֹתָיו יִנְצֹרוּ׃ יד[10] ר״פ בכתיב ז מנה בתלים וכל ד״ה דכות ב מ ב וחד מן ד ר״פ ולא לא ולא . ג וכל יחוק דכות ב מ א . ה חס[11]
8 וְלֹא יִהְיוּ | כַּאֲבוֹתָם דּוֹר סוֹרֵר וּמוֹרֶה
דּוֹר לֹא־הֵכִין[a] לִבּוֹ וְלֹא־נֶאֱמְנָה אֶת־אֵל רוּחוֹ׃
9 [a] בְּנֵי־אֶפְרַיִם נוֹשְׁקֵי[b] רוֹמֵי־קָשֶׁת הָפְכוּ בְיוֹם קְרָב׃ ג בלישׁ[12] . ג קמ[13]
10 לֹא שָׁמְרוּ בְּרִית אֱלֹהִים וּבְתוֹרָתוֹ מֵאֲנוּ לָלֶכֶת׃ ג ב מל וחד חס
11 וַיִּשְׁכְּחוּ עֲלִילוֹתָיו וְנִפְלְאוֹתָיו אֲשֶׁר הֶרְאָם׃
12 נֶגֶד אֲבוֹתָם עָשָׂה פֶּלֶא בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם שְׂדֵה־צֹעַן׃ יא ר״פ וס״פ ג[14]
13 בָּקַע יָם וַיַּעֲבִירֵם וַיַּצֶּב־מַיִם כְּמוֹ־נֵד[a]׃ ב חד חס וחד מל[15]
14 וַיַּנְחֵם בֶּעָנָן יוֹמָם וְכָל־[a]הַלַּיְלָה בְּאוֹר אֵשׁ׃ ט[16]
15 יְבַקַּע צֻרִים בַּמִּדְבָּר וַיַּשְׁקְ[a]כִתְהֹמוֹת[b] רַבָּה׃

[11]Mm 753. [12]Mm 3327. [13]Mm 729. **Ps 78** [1]Mm 3328. [2]Mm 3572. [3]Mm 474. [4]Textus contra Mp, cf Ps 78,11 et Mp sub loco. [5]Mm 1991. [6]Mm 2797. [7]Mm 801. [8]Mm 1709. [9]Mm 3329. [10]Mm 3249. [11]Mm 1121. [12]Mm 2474. [13]Mm 3851. [14]Mm 729. [15]Gn 32,24. [16]Mm 1653.

19 [a] GS Hier + suff 2 sg cf 97,4 ‖ [b] pc Mss רָאֲתָה ut 97,4 ‖ **20** [a] mlt Mss ut Q, sic l; K GS Hier יְדֶךָ ‖ **Ps 78,1** [a] pc Mss ST אוניכם ‖ **4** [a] G (Hier) *ἐκρύβη* = נִכְחַד ‖ [b] pc Mss וע(ו)זו = וְעֻזּוֹ; huc tr ‖ **6** [a] GS pr cop, l frt יָ֫קוּמוּ (hpgr) ‖ [b] G + suff 3 m pl ‖ **8** [a] pc Mss הבין ‖ [b] mlt Mss אל ‖ **9** [a] gl? ‖ [b] pc Mss נוקשי ‖ **13** [a] G(ST) *ἀσκόν* = נֹד cf 33,7[a] ‖ **14** [a] > pc Mss Ⅽ ‖ **15** [a] GS + suff 3 pl ‖ [b] mlt Mss תְּהֹמֹת.

16 וַיּוֹצֵא נוֹזְלִים מִסָּלַע וַיּוֹרֶד כַּנְּהָרוֹת מָיִם׃
17 וַיּוֹסִפוּ עוֹד לַחֲטֹא־לוֹ לַמְרוֹת עֶלְיוֹן בַּצִּיָּה׃
18 וַיְנַסּוּ־אֵל בִּלְבָבָם לִשְׁאָל־אֹכֶל לְנַפְשָׁם׃
19 [a]וַיְדַבְּרוּ בֵּאלֹהִים[a] אָמְרוּ הֲיוּכַל אֵל לַעֲרֹךְ שֻׁלְחָן בַּמִּדְבָּר׃
20 הֵן הִכָּה־צוּר וַיָּזוּבוּ מַיִם וּנְחָלִים יִשְׁטָפוּ
הַגַּם־לֶחֶם יוּכַל תֵּת אִם־יָכִין שְׁאֵר לְעַמּוֹ׃ [בְּיִשְׂרָאֵל[b]׃
21 לָכֵן [a]שָׁמַע יְהוָה וַיִּתְעַבָּר וְאֵשׁ נִשְּׂקָה בְיַעֲקֹב [b]וְגַם־אַף עָלָה
22 כִּי לֹא הֶאֱמִינוּ בֵּאלֹהִים וְלֹא בָטְחוּ בִּישׁוּעָתוֹ׃
23 וַיְצַו שְׁחָקִים מִמָּעַל וְדַלְתֵי שָׁמַיִם פָּתָח׃
24 וַיַּמְטֵר עֲלֵיהֶם מָן לֶאֱכֹל [a]וּדְגַן־שָׁמַיִם נָתַן לָמוֹ׃
25 לֶחֶם אַבִּירִים אָכַל אִישׁ צֵידָה שָׁלַח לָהֶם [a]לָשְׂבַע׃
26 יַסַּע קָדִים בַּשָּׁמָיִם [a]וַיְנַהֵג בְּעָזּוֹ תֵּימָן׃
27 וַיַּמְטֵר עֲלֵיהֶם [a]כֶּעָפָר שְׁאֵר וְכִחוֹל יַמִּים עוֹף כָּנָף׃
28 וַיִּפֹּל [a]בְּקֶרֶב מַחֲנֵהוּ [b]סָבִיב לְמִשְׁכְּנֹתָיו [c]׃
29 וַיֹּאכְלוּ וַיִּשְׂבְּעוּ מְאֹד וְתַאֲוָתָם יָבָא לָהֶם׃
30 לֹא־זָרוּ מִתַּאֲוָתָם עוֹד אָכְלָם בְּפִיהֶם׃ [יִשְׂרָאֵל הִכְרִיעַ׃
31 וְאַף אֱלֹהִים ׀ עָלָה בָהֶם וַיַּהֲרֹג בְּמִשְׁמַנֵּיהֶם וּבַחוּרֵי
32 בְּכָל־זֹאת חָטְאוּ־עוֹד וְלֹא־הֶאֱמִינוּ בְּנִפְלְאוֹתָיו׃
33 וַיִּכַל־בַּהֶבֶל יְמֵיהֶם וּשְׁנוֹתָם בַּבֶּהָלָה׃
34 אִם־הָרָגָם וּדְרָשֻׁהוּ וְשָׁבוּ וְשִׁחֲרוּ־[a]אֵל׃
35 וַיִּזְכְּרוּ כִּי־אֱלֹהִים צוּרָם וְאֵל עֶלְיוֹן [a]גֹּאֲלָם׃
36 וַיְפַתּוּהוּ בְּפִיהֶם וּבִלְשׁוֹנָם יְכַזְּבוּ־לוֹ׃
37 וְלִבָּם לֹא־נָכוֹן עִמּוֹ וְלֹא נֶאֶמְנוּ בִּבְרִיתוֹ׃
38 וְהוּא רַחוּם ׀ יְכַפֵּר עָוֹן וְלֹא־יַשְׁחִית
וְהִרְבָּה לְהָשִׁיב אַפּוֹ וְלֹא־יָעִיר [a]כָּל־חֲמָתוֹ׃

ד[17]. ב מל[18]. ל[19]. ל גרישׁ[20]
ט. ו חס[21]
ל
ד ב מל ו ב חס
ל. נג פסוק נגם ובתר תלת מילין[22]
נה בטע ר״פ בסיפ
ג[23]
ל[24]
ג[25]. ב חד חס וחד מל
ג[26] ה[27] מנה חס
ט ר״פ
ל. ל
חצי הספר
לג ר״פ
ב. ח
ס׳ א

[17] Mm 1074. [18] Mm 3042. [19] Mp sub loco. [20] וחד למרות עני Jes 3,8. [21] Mm 1393. [22] Mm 1629. [23] Mm 482. [24] Mm 3493. [25] Mm 16. [26] Mm 679. [27] Mm 871.

19 [a–a] prb dl m cs ‖ **21** [a] prb dl cf 59 ‖ [b–b] frt add ‖ **24** [a] > Ms, frt dl ‖ **25** [a] frt dl m cs ‖ **26** [a] G σ′ (Hier) *ἐξ οὐρανοῦ* ‖ **27** [a] prb dl m cs ‖ **28** [a] G (S Hier) *καὶ ἐπέπεσον* = וַיִּפֹּלוּ ‖ [b] G σ′S suff 3 pl ‖ [c] GS suff 3 pl ‖ **34** [a] S *lwth* = אֵלָיו ‖ **35** [a] cf 2,2[b] ‖ **38** [a] cf 2,2[b]; G *ἐκκαύσει* = יַבְעִיר?

כז[28] מל וכל משלי וקהלת דכות ב מ ה . ו[29]

39 וַיִּזְכֹּר כִּי־בָשָׂר הֵמָּה רוּחַ הוֹלֵךְ וְלֹא יָשׁוּב׃
40 כַּמָּה[a] יַמְרוּהוּ בַמִּדְבָּר יַעֲצִיבוּהוּ בִּישִׁימוֹן׃ ל ומל
41 וַיָּשׁוּבוּ וַיְנַסּוּ אֵל וּקְדוֹשׁ יִשְׂרָאֵל הִתְווּ׃ ב . ל
42 לֹא־זָכְרוּ אֶת־יָדוֹ יוֹם אֲשֶׁר־פָּדָם מִנִּי[a]־צָר׃
43 אֲשֶׁר־שָׂם בְּמִצְרַיִם אֹתוֹתָיו וּמוֹפְתָיו בִּשְׂדֵה־צֹעַן׃ ג . ב חס וחד מל[30]
44 וַיַּהֲפֹךְ לְדָם יְאֹרֵיהֶם וְנוֹזְלֵיהֶם בַּל־יִשְׁתָּיוּן׃
45 יְשַׁלַּח בָּהֶם[a] עָרֹב וַיֹּאכְלֵם וּצְפַרְדֵּעַ וַתַּשְׁחִיתֵם׃ יפ[31]
46 וַיִּתֵּן לֶחָסִיל יְבוּלָם וְיִיגִיעָם לָאַרְבֶּה׃ ב
47 יַהֲרֹג בַּבָּרָד גַּפְנָם וְשִׁקְמוֹתָם בַּחֲנָמַל׃
48 וַיַּסְגֵּר לַבָּרָד[a] בְּעִירָם וּמִקְנֵיהֶם לָרְשָׁפִים׃ [רָעִים׃ ב
49 יְשַׁלַּח־בָּם | חֲרוֹן אַפּוֹ עֶבְרָה וָזַעַם וְצָרָה מִשְׁלַחַת מַלְאֲכֵי[a] יב[31] . ב
50 יְפַלֵּס נָתִיב לְאַפּוֹ[a] לֹא־[b]חָשַׂךְ מִמָּוֶת נַפְשָׁם וְחַיָּתָם לַדֶּבֶר הִסְגִּיר׃ ו[32]
51 וַיַּךְ כָּל־בְּכוֹר בְּמִצְרַיִם[a] רֵאשִׁית אוֹנִים[b] בְּאָהֳלֵי־חָם׃ כח
52 וַיַּסַּע כַּצֹּאן עַמּוֹ וַיְנַהֲגֵם כַּעֵדֶר[a] בַּמִּדְבָּר׃ ג[33]
53 וַיַּנְחֵם לָבֶטַח וְלֹא פָחָדוּ וְאֶת־אוֹיְבֵיהֶם כִּסָּה הַיָּם׃ ו[34] . ו מל
54 וַיְבִיאֵם אֶל־גְּבוּל קָדְשׁוֹ הַר־זֶה קָנְתָה יְמִינוֹ׃
55 וַיְגָרֶשׁ מִפְּנֵיהֶם | גּוֹיִם וַיַּפִּילֵם בְּחֶבֶל נַחֲלָה וַיַּשְׁכֵּן בְּאָהֳלֵיהֶם שִׁבְטֵי יִשְׂרָאֵל׃ ב[35]
56 וַיְנַסּוּ וַיַּמְרוּ אֶת־אֱלֹהִים עֶלְיוֹן וְעֵדוֹתָיו לֹא שָׁמָרוּ׃ ה . ו קמ[36]
57 וַיִּסֹּגוּ וַיִּבְגְּדוּ כַּאֲבוֹתָם נֶהְפְּכוּ כְּקֶשֶׁת[a] רְמִיָּה׃ ב
58 וַיַּכְעִיסוּהוּ בְּבָמוֹתָם וּבִפְסִילֵיהֶם יַקְנִיאוּהוּ׃ ב חד ר״פ וחד ס״פ
59 שָׁמַע אֱלֹהִים וַיִּתְעַבָּר וַיִּמְאַס מְאֹד בְּיִשְׂרָאֵל׃ ג[37]
60 וַיִּטֹּשׁ מִשְׁכַּן שִׁלֹה[a] אֹהֶל שִׁכֵּן[b] בָּאָדָם׃ ח כת ו בלישׁ[38]

[28] Mm 1788. [29] Mm 2494. [30] Mm 3330. [31] Mm 440. [32] Mm 1676. [33] Mm 3493. [34] Mm 1653. [35] Gn 3,24, וחד ישכן Ps 7,6. [36] Mm 3053. [37] Mm 3308. [38] Mm 1525.

40 [a] 𝔖 *hnwn* = הֵמָּה ‖ **42** [a] 𝔊(𝔖[W]) *ἐκ χειρός* cf 61 ‖ **45** [a] pc Mss בָּם ‖ **48** [a] 2 Mss בְּנָ׳ (ex 47), Ms σ′ לְדָבָר (ut 50) ‖ **49** [a] 1 c Ms Vrs אָכִים־ ‖ **50** [a] pc Mss בְּאַ׳ ‖ [b] pc Mss 𝔖𝔗 וְלֹא ‖ **51** [a] 2 Mss 𝔖𝔗 מִצְ׳ ‖ [b] pc Mss Vrs אָנֶם ‖ **52** [a] mlt Mss Edd כְּ׳ ‖ **57** [a] 2 Mss בְּקַ׳ cf 𝔊* ‖ **60** [a] mlt Mss שִׁלֹ(י)ה ‖ [b] 𝔊(θ′𝔖𝔗) *κατεσκήνωσεν* = שָׁכַן.

61 וַיִּתֵּן לַשִּׁבְיָ֣ עֻזּ֑וֹ[a] וְתִפְאַרְתּ֥וֹ[b] בְּיַד־צָֽר׃
62 וַיַּסְגֵּ֣ר לַחֶ֣רֶב עַמּ֑וֹ וּ֝בְנַחֲלָת֗וֹ הִתְעַבָּֽר׃ ב. ל
63 בַּחוּרָ֥יו אָכְלָה־אֵ֑שׁ וּ֝בְתוּלֹתָ֗יו לֹ֣א הוֹלָלוּ[a]׃ ל. ל ומל
64 כֹּהֲנָ֥יו בַּחֶ֗רֶב נָפָ֫לוּ וְאַלְמְנֹתָ֥יו לֹ֣א תִבְכֶּֽינָה[a]׃
65 וַיִּקַ֣ץ כְּיָשֵׁ֣ן ׀ אֲדֹנָ֑י כְּ֝גִבּ֗וֹר מִתְרוֹנֵ֥ן מִיָּֽיִן׃ ג חס[39]. קל[40]. ל
66 וַיַּךְ־צָרָ֥יו אָח֑וֹר חֶרְפַּ֖ת עוֹלָ֣ם נָתַ֣ן לָמֽוֹ׃
67 וַיִּמְאַ֗ס בְּאֹ֫הֶל יוֹסֵ֥ף וּבְשֵׁ֥בֶט אֶפְרַ֗יִם לֹ֣א בָחָֽר׃ [41]ל
68 וַיִּבְחַ֗ר אֶת־שֵׁ֣בֶט יְ֭הוּדָה אֶת־הַ֣ר צִיּ֑וֹן אֲשֶׁ֖ר אָהָֽב׃ [42]ט
69 וַיִּבֶן[a] כִּ֝מ֗וֹ[b]־רָמִים[ac] מִקְדָּשׁ֑וֹ כָּ֝אָ֗רֶץ[d] יְסָדָ֥הּ לְעוֹלָֽם׃ [44]ל. [43]ה
70 וַיִּבְחַ֣ר בְּדָוִ֣ד עַבְדּ֑וֹ וַיִּקָּחֵ֥הוּ מִמִּכְלְא֥וֹת צֹֽאן׃ ל וחס[45]
71 מֵאַחַ֣ר עָל֣וֹת הֲ֭בִיאוֹ לִרְע֣וֹת בְּיַעֲקֹ֣ב עַמּ֑וֹ[a] וּ֝בְיִשְׂרָאֵ֗ל נַחֲלָתֽוֹ׃ ה[46]. ב[47]. ג
72 וַיִּרְעֵ֥ם כְּתֹ֣ם[a] לְבָב֑וֹ וּ֝בִתְבוּנ֗וֹת[b] כַּפָּ֥יו יַנְחֵֽם׃ ל[48]

79 1 מִזְמ֣וֹר לְאָסָ֑ף עט
אֱלֹהִ֗ים בָּ֭אוּ גוֹיִם ׀ בְּנַחֲלָתֶ֑ךָ טִמְּא֥וּ אֶת־הֵיכַ֖ל קָדְשֶׁ֣ךָ ג[1]
שָׂ֣מוּ אֶת־יְרוּשָׁלַ֣ם לְעִיִּֽים׃
2 נָתְנ֤וּ אֶת־נִבְלַ֣ת עֲבָדֶ֣יךָ מַ֭אֲכָל לְע֣וֹף הַשָּׁמָ֑יִם ב ר״ם[2]
בְּשַׂ֥ר חֲסִידֶ֝֗יךָ לְחַיְתוֹ־אָֽרֶץ׃
3 שָׁפְכ֤וּ דָמָ֨ם ׀ כַּמַּ֗יִם סְ֭בִיבוֹת יְרוּשָׁלִָ֑ם וְאֵ֖ין קוֹבֵֽר׃ ח[3] קמ וכל אתנח ופ״ם דכותיה ב מ א. ב חד מל ואחד חס
4 הָיִ֣ינוּ חֶ֭רְפָּה לִשְׁכֵנֵ֑ינוּ לַ֥עַג וָ֝קֶ֗לֶס לִסְבִיבוֹתֵֽינוּ׃ ב מל
5 עַד־מָ֣ה יְ֭הוָה תֶּאֱנַ֣ף לָנֶ֑צַח תִּבְעַ֖ר כְּמוֹ־אֵ֣שׁ קִנְאָתֶֽךָ׃ [4]ל
6 שְׁפָךְ֤ חֲמָתְךָ֨ אֶל־[a]הַגּוֹיִם֮ אֲשֶׁ֤ר לֹא־יְדָ֫עוּךָ֥ ה
וְעַ֤ל ׀ מַמְלָכ֥וֹת[b] אֲשֶׁ֖ר בְּשִׁמְךָ֣ לֹ֣א קָרָ֑אוּ׃ [5]ל
7 כִּ֤י אָכַ֨ל[a] אֶת־יַ֗עֲקֹב וְאֶת־נָוֵ֥הוּ הֵשַׁ֗מּוּ׃ ג

[39] Mm 3331. [40] Cf Okhl II, 151 et Mp sub loco. [41] וחד ולשבט Jos 13,33. [42] Mm 3212. [43] Mm 1114. [44] Mm 2292. [45] וחד ממכלאתיך Ps 50,9 cf Mp sub loco. [46] Mm 245. [47] Mm 3332. [48] Mm 3007. Ps 79 [1] Mm 2881. [2] Mp sub loco. [3] Mm 2491. [4] Mm 975. [5] Mm 2510.

61 [a] 𝔊α′ suff 3 pl, 𝔖 *ʿmh* = עַמּוֹ ‖ [b] 𝔊α′ suff 3 pl ‖ **63** [a] $\mathfrak{G}^{L}$ *ἐπενθήθησαν*, $\mathfrak{G}^{BS}$ *ἐπένθησαν* ‖ **64** [a] 𝔊(𝔖 Hier) *κλαυσθήσονται* = תִּבָּכֶינָה ‖ **69** [a–a] l prb כִּמְרֹמִים cf 148,1 ‖ [b] 𝔖 *ʿl* = בְּמוֹ? ‖ [c] 𝔊(θ′ Hier 𝔗) *μονοκερώτων* = רְ֭ ‖ [d] mlt Mss 𝔊𝔖 בָּאָרֶץ ‖ **71** [a] pc Mss 𝔊 עַבְדּוֹ cf 70 ‖ **72** [a] mlt Mss Vrs בְּתֹם ‖ [b] mlt Mss 𝔖 Hier נַת– ‖ **Ps 79,6** [a] l c nonn Mss 𝔊𝔖𝔗 עַל ‖ [b] Jer 10,25 מִשְׁפָּחוֹת ‖ **7** [a] l c mlt Mss Vrs et Jer 10,25 אָכְלוּ.

8 אַל־תִּזְכָּר־לָנוּ עֲוֹנֹת רִאשֹׁנִים מַהֵר יְקַדְּמוּנוּ רַחֲמֶיךָ כִּי דַלּוֹנוּ ד חס. ה⁶. ל מל. ל
9 עָזְרֵנוּ | אֱלֹהֵי יִשְׁעֵנוּ עַל־דְּבַר כְּבוֹד־שְׁמֶךָ[a] [מְאֹד׃ ב⁷
וְהַצִּילֵנוּ[b] וְכַפֵּר עַל־חַטֹּאתֵינוּ לְמַעַן שְׁמֶךָ׃ ל בסיפ. ג⁸
10 לָמָּה | יֹאמְרוּ[a] הַגּוֹיִם[b] אַיֵּה אֱלֹהֵיהֶם בגוים⁹ חד מן ה¹⁰ זוגין כת ק ר וקר ר וחד מן ב¹¹ כת כן. ל
יִוָּדַע בַּגּוֹיִם[c] לְעֵינֵינוּ נִקְמַת דַּם־עֲבָדֶיךָ הַשָּׁפוּךְ׃ ב¹². ב
11 תָּבֹא לְפָנֶיךָ אֶנְקַת אָסִיר כְּגֹדֶל זְרוֹעֲךָ הוֹתֵר[a] בְּנֵי תְמוּתָה׃ ד. ו¹³. קלד¹⁴
12 וְהָשֵׁב לִשְׁכֵנֵינוּ שִׁבְעָתַיִם אֶל־חֵיקָם חָרְפָּתָם אֲשֶׁר חֵרְפוּךָ אֲדֹנָי׃
13 וַאֲנַחְנוּ עַמֶּךָ | וְצֹאן מַרְעִיתֶךָ נוֹדֶה לְךָ לְעוֹלָם לְדֹר וָדֹר
נְסַפֵּר תְּהִלָּתֶךָ׃ [
80 1 לַמְנַצֵּחַ[a] אֶל־שֹׁשַׁנִּים[b] עֵדוּת לְאָסָף מִזְמוֹר[c]׃ ל וכל על שושן דכות. ב חס
2 רֹעֵה יִשְׂרָאֵל | הַאֲזִינָה נֹהֵג כַּצֹּאן יוֹסֵף ד כת ה. יו
יֹשֵׁב הַכְּרוּבִים הוֹפִיעָה׃ 3 לִפְנֵי[a] אֶפְרַיִם | וּבִנְיָמִן[b] וּמְנַשֶּׁה[c] ל. ב דמטע¹. ט וכל יהודה ויוסף דכות²
עוֹרְרָה אֶת־גְּבוּרָתֶךָ וּלְכָה לִישֻׁעָתָה לָנוּ׃ ד³ מל וכל לשון חליכה דכות ב מ ג. ו חס בליש
4 אֱלֹהִים[a] הֲשִׁיבֵנוּ וְהָאֵר פָּנֶיךָ וְנִוָּשֵׁעָה׃ ל⁴. ג⁵
5 יְהוָה אֱלֹהִים[a] צְבָאוֹת עַד־מָתַי עָשַׁנְתָּ[b] בִּתְפִלַּת עַמֶּךָ[c]׃
6 הֲאֲכַלְתָּם[a] לֶחֶם דִּמְעָה וַתַּשְׁקֵמוֹ[a] בִּדְמָעוֹת שָׁלִישׁ[b]׃ ל. ל. ל
7 תְּשִׂימֵנוּ מָדוֹן לִשְׁכֵנֵינוּ וְאוֹיְבֵינוּ יִלְעֲגוּ־לָמוֹ[a]׃
8 אֱלֹהִים[a] צְבָאוֹת הֲשִׁיבֵנוּ וְהָאֵר פָּנֶיךָ וְנִוָּשֵׁעָה[b]׃ ל⁴. ג
9 גֶּפֶן מִמִּצְרַיִם תַּסִּיעַ תְּגָרֵשׁ גּוֹיִם וַתִּטָּעֶהָ׃ ל
10 פִּנִּיתָ לְפָנֶיהָ וַתַּשְׁרֵשׁ שָׁרָשֶׁיהָ וַתְּמַלֵּא[a]־אָרֶץ[b]׃ ל
11 כָּסּוּ[a] הָרִים צִלָּהּ וַעֲנָפֶיהָ אַרְזֵי־אֵל׃ ב⁶. ב
12 [a]תְּשַׁלַּח קְצִירָהּ עַד־יָם וְאֶל־נָהָר יְנִקוֹתֶיהָ׃ ה⁷. ל⁵. ל ומל
13 לָמָּה פָרַצְתָּ גְדֵרֶיהָ וְאָרוּהָ כָּל־עֹבְרֵי דָרֶךְ׃ ל⁵

[6]Mm 823. [7]Mm 4189. [8]Mm 709. [9]Mm 832. [10]Mm 2195. [11]Mm 181. [12]Nu 14,19. [13]Mm 31. [14]Cf Okhl II,151 et Mp sub loco. Ps 80 [1]Prv 4,3. [2]Mm 334. [3]Mm 2214. [4]Mm 3333. [5]Mp sub loco. [6]Mm 3334. [7]Mm 473.

9 [a] G + *κύριε* ‖ [b] GS om cop ‖ **10** [a] Ms יֹאמַר ‖ [b] pc Mss GBSK בַּגּ ‖ [c] mlt Mss ut Q ‖ **11** [a] S(T) *šrj* = הֹתֵר cf 105,20 ‖ **Ps 80,1** [a] nonn Mss עַל ‖ [b] cf 45,1[a] ‖ [c] G + *ὑπὲρ τοῦ Ἀσσυρίου* ‖ **3** [a] nonn Mss לבני ‖ [b] > Ms ‖ [c] > 2 Mss ‖ **4** [a] S𝔖 ut 8.20 א׳ צבאות ‖ **5** [a] > 2 Mss, prb dl ‖ [b] frt verb aram ‖ [c] Ms עַבְדֶּיךָ, G(S) *τοῦ δούλου σου* ‖ **6** [a] G σ′ suff 1 pl ‖ [b] > S ‖ **7** [a] 2 Mss Gσ′S לָנוּ ‖ **8** [a] G pr *κύριε*; 1 frt יהוה pro א׳ ‖ [b] G + *διάψαλμα* = סֶלָה ‖ **10** [a] 2 Mss G*S וַתְּמַלֵּא ‖ [b] pc Mss א׳הָ cf G ‖ **11** [a] G sg ‖ **12** [a] frt v exc cf 4.8.

14 יְכַרְסְמֶנָּה חֲזִיר מִיָּעַר[a] וְזִיז[b] שָׂדַי יִרְעֶנָּה׃
15 אֱלֹהִים צְבָאוֹת שׁוּב־נָא הַבֵּט מִשָּׁמַיִם וּרְאֵה
וּפְקֹד גֶּפֶן זֹאת׃ 16 וְכַנָּה[a] אֲשֶׁר־נָטְעָה יְמִינֶךָ
וְעַל־בֵּן[c] אִמַּצְתָּה לָּךְ[b]׃
17 שְׂרֻפָה[a] בָאֵשׁ כְּסוּחָה[b] מִגַּעֲרַת פָּנֶיךָ יֹאבֵדוּ׃
18 תְּהִי־יָדְךָ עַל־אִישׁ יְמִינֶךָ עַל[a] בֶּן־אָדָם אִמַּצְתָּ לָּךְ׃
19 וְלֹא[a]־נָסוֹג מִמֶּךָּ תְּחַיֵּנוּ וּבְשִׁמְךָ נִקְרָא׃
20 יְהוָה אֱלֹהִים[a] צְבָאוֹת הֲשִׁיבֵנוּ הָאֵר[b] פָּנֶיךָ וְנִוָּשֵׁעָה׃

81 1 לַמְנַצֵּחַ | עַל־הַגִּתִּית[a] לְאָסָף[b]׃
2 הַרְנִינוּ לֵאלֹהִים עוּזֵּנוּ הָרִיעוּ לֵאלֹהֵי יַעֲקֹב׃
3 שְׂאוּ־זִמְרָה וּתְנוּ־תֹף כִּנּוֹר נָעִים עִם־נָבֶל׃
4 תִּקְעוּ בַחֹדֶשׁ שׁוֹפָר בַּכֶּסֶה[a] לְיוֹם חַגֵּנוּ[b]׃
5 כִּי חָק לְיִשְׂרָאֵל הוּא מִשְׁפָּט[a] לֵאלֹהֵי יַעֲקֹב׃
6 עֵדוּת | בִּיהוֹסֵף שָׂמוֹ בְּצֵאתוֹ[a] עַל־אֶרֶץ[a] מִצְרָיִם
שְׂפַת לֹא־יָדַעְתִּי[b] אֶשְׁמָע[b]׃
7 הֲסִירֹתִי[a] מִסֶּבֶל שִׁכְמוֹ כַּפָּיו[b] מִדּוּד[c] תַּעְבֹּרְנָה[d]׃
8 בַּצָּרָה קָרָאתָ וָאֲחַלְּצֶךָּ אֶעֱנְךָ[a] בְּסֵתֶר רַעַם
אֶבְחָנְךָ[b] עַל־מֵי מְרִיבָה סֶלָה׃
9 שְׁמַע עַמִּי[a] וְאָעִידָה בָּךְ יִשְׂרָאֵל אִם־תִּשְׁמַע־לִי׃
10 לֹא־יִהְיֶה בְךָ אֵל זָר וְלֹא תִשְׁתַּחֲוֶה לְאֵל נֵכָר׃
11 אָנֹכִי | יְהוָה אֱלֹהֶיךָ הַמַּעַלְךָ מֵאֶרֶץ מִצְרָיִם
הַרְחֶב־פִּיךָ וַאֲמַלְאֵהוּ[a]׃

ח אות תלויות[8]
ל . ב חד חס וחד מל
ב חד חס וחד מל[9]
ה[10] . ב . ב חד חס וחד מל
יצ[11] ר״פ בכתיב ה מנה בחלים וכל ר״ה דכות ב מ . ב
ל[12] . ל . ג
ח בטע
ב ר״פ[1] . ל מל
יא ר״פ
ד בטע ר״פ
נה בטע ר״פ בסיפ
יד[2] . ט וכל על ארץ[3] מצרים דאורית דכות
ב מל[4] . ל[5] . ב[6]
ל . ח
ל
ח[7]
ב[8] . ל
יב . ה[9] . ב[10]
ל

[8] Mm 3557. [9] Mm 1695. [10] Mm 3301. [11] Mm 3249. [12] Mm 3333. Ps 81 [1] Mm 3335. [2] Mm 2842. [3] Mm 2946. [4] Mm 3336. [5] וחד מדור Ps 84,11. [6] Mm 2657. [7] Mm 1230. [8] Mm 3337. [9] Mm 2399. [10] Mm 1170.

14 [a] ע suspensum ‖ [b] pc Mss וְיָו cf 50,11[b] ‖ **16** [a] G *καὶ κατάρτισαι αὐτήν* = וְכוֹנְנָהּ ? S *wlst'* et propaginem; prp וְכַנָּה vel וְנָנָה ‖ [b–b] ex 18, dl ‖ [c] G(S) + *ἀνθρώπου* cf 18 ‖ **17** [a] prp שְׂרֻפָה ‖ [b] prp כְּסוּחוֹת ‖ **18** [a] nonn Mss GS Hier וְעל ‖ **19** [a] 2 Mss Ct לא ‖ **20** [a] dl ‖ [b] pc Mss GS וְה׳ ut 4.8 ‖ **Ps 81** [a] numerus > L ‖ **1** [a] cf 8,1[a] ‖ [b] pc Mss G + מִזְמוֹר ‖ **4** [a] mlt Mss בְּכִי, nonn Mss בַּכֶּסֶא ‖ [b] mlt Mss SCt חגינו ‖ **5** [a] nonn Mss GS ומ׳ ‖ **6** [a–a] G(S[W] Hier) *ἐκ γῆς* = מֵא׳ ut Ex 20,2 ‖ [b] GS 3 sg; tr 11[a–a] post 6 ‖ **7** [a] G 3 sg ‖ [b] nonn Mss S וְכ׳ ‖ [c] nonn Mss מדור, G *ἐν τῷ κοφίνῳ* = בַּדּוד ‖ [d] G *ἐδούλευσαν* = תעבדנה ‖ **8** [a] Ms SCt וָא׳ ‖ [b] prp תִּבְחָנֵנִי ‖ **9** [a] G*(S) + *καὶ λαλήσω σοι* ‖ **11** [a–a] cf 6[b].

12 וְלֹא־שָׁמַע עַמִּי לְקוֹלִי וְיִשְׂרָאֵל לֹא־אָבָה לִי׃
13 וָאֲשַׁלְּחֵהוּ[a] בִּשְׁרִירוּת לִבָּם יֵלְכוּ בְּמוֹעֲצוֹתֵיהֶם׃
14 לוּ עַמִּי שֹׁמֵעַ[a] לִי יִשְׂרָאֵל בִּדְרָכַי יְהַלֵּכוּ׃
15 כִּמְעַט אוֹיְבֵיהֶם אַכְנִיעַ וְעַל צָרֵיהֶם אָשִׁיב יָדִי׃
16 מְשַׂנְאֵי יְהוָה[a] יְכַחֲשׁוּ־לוֹ וְיִהְיֶה עִתָּם[b] לְעוֹלָם׃
17 וַיַּאֲכִילֵהוּ[a] מֵחֶלֶב חִטָּה וּמִצּוּר דְּבַשׁ אַשְׂבִּיעֶךָּ׃[b]

11 ר״פ בכתיב ח מנה בתלים וכל ד״ה דכרת במ כ וחד מן יז[12] ר״פ ולא לא. יז[13] שמיעה לקרל. לג ט מנה בכתיב. נ[14]
ב מל[15]. ל מל[16]
כנ[17] ו[18] מנה ר״פ
ו מל
לב
ל מל בכתיב. ל

82 1 מִזְמוֹר לְאָסָף
פנ
אֱלֹהִים נִצָּב בַּעֲדַת־אֵל בְּקֶרֶב אֱלֹהִים יִשְׁפֹּט׃
2 עַד־מָתַי תִּשְׁפְּטוּ־עָוֶל וּפְנֵי רְשָׁעִים תִּשְׂאוּ־סֶלָה׃
3 שִׁפְטוּ־דַל[a] וְיָתוֹם עָנִי וָרָשׁ הַצְדִּיקוּ׃
4 פַּלְטוּ־דַל וְאֶבְיוֹן מִיַּד רְשָׁעִים הַצִּילוּ׃ [אָרֶץ׃
5 לֹא יָדְעוּ[a] וְלֹא יָבִינוּ בַּחֲשֵׁכָה יִתְהַלֵּכוּ יְמוֹטוּ כָּל־מוֹסְדֵי
6 אֲנִי־אָמַרְתִּי אֱלֹהִים אַתֶּם וּבְנֵי עֶלְיוֹן כֻּלְּכֶם׃
7 אָכֵן כְּאָדָם תְּמוּתוּן וּכְאַחַד הַשָּׂרִים תִּפֹּלוּ׃
8 קוּמָה אֱלֹהִים שָׁפְטָה הָאָרֶץ כִּי־אַתָּה תִּנְחַל[a] בְּכָל־הַגּוֹיִם׃

ל מל בכתיב. ל
ג בכתיב. יז
ה[1]
ג. ל
ב. ל
יח[2]. ג[3]. ד ג חס וחד מל[4]. ל[5]
ב. ב

83 1 שִׁיר מִזְמוֹר לְאָסָף׃
(פנ)[a]
2 אֱלֹהִים אַל־דְּמִי־לָךְ אַל־תֶּחֱרַשׁ וְאַל־תִּשְׁקַט אֵל׃
3 כִּי־הִנֵּה אוֹיְבֶיךָ יֶהֱמָיוּן וּמְשַׂנְאֶיךָ נָשְׂאוּ רֹאשׁ׃
4 עַל־עַמְּךָ יַעֲרִימוּ סוֹד וְיִתְיָעֲצוּ עַל־צְפוּנֶיךָ[a]׃
5 אָמְרוּ[a] לְכוּ וְנַכְחִידֵם מִגּוֹי וְלֹא־יִזָּכֵר שֵׁם־יִשְׂרָאֵל עוֹד[a]׃
6 כִּי נוֹעֲצוּ לֵב יַחְדָּו[a] עָלֶיךָ[b] בְּרִית יִכְרֹתוּ׃
7 אָהֳלֵי אֱדוֹם[a] וְיִשְׁמְעֵאלִים מוֹאָב[a] וְהַגְרִים׃
8 [a]גְּבָל וְעַמּוֹן[a] וַעֲמָלֵק פְּלֶשֶׁת[b] עִם־יֹשְׁבֵי צוֹר׃

ג בטע בליש
ג[1]
ז מל[2]. ג. ל
ל. ל
ב ר״פ
נח בטע ר״פ בסיפ. ב[3]. ב
ב חד קמ וחד פת[3]. ו מל[4]

11 Mm 3249. 12 Mm 2708. 13 Mm 23. 14 Mm 1107. 15 Mm 2511. 16 Mm 3028. 17 Mm 1444. 18 Mm 1236.
Ps 82 1 Mm 524. 2 Mm 1941. 3 Mm 3013. 4 Mm 20. 5 Mm 361.
Ps 83 1 Mm 3338. 2 Mm 3348. 3 Mp sub loco. 4 Mm 1897.

13 [a] Ms Gσ′ חֵם– ‖ **14** [a] G ἤκουσεν = שָׁמַע; 1 יְשָׁמַע (י hpgr) ‖ **16** [a–a] prp אֹיְבֵיהֶם– vel אֹיְבָיו– ‖ [b] S *zw'hwn*, 1 frt בְּעָתָם vel בְּעִתָּם; T *twqphwn* furor eorum ‖ **17** [a] 1 וְאַאֲכִיל׳ ‖ [b] 1 c Ms עֵהוּ– cf GS ‖ **Ps 82,3** [a] ex 4; 1 prb דָּךְ ‖ **5** [a] 1 frt יָ׳ ‖ **8** [a] Ms תְּנַחֵיל ‖ **Ps 83** [a] numerus > L ‖ **4** [a] pc Mss α′σ′ Hier נֶגְדֶּךָ– ‖ **5** [a] prb dl m cs ‖ **6** [a] 1 prb יַחַד ‖ [b] 1 prb וְע׳ cf ST ‖ **7** [a–a] 1 frt וּמוֹאָב יֹשׁ׳ ‖ **8** [a–a] S *thwm' d'mwn* = גְּבָל ע׳ ‖ [b] GS pr cop.

9 גַּם־אַשּׁוּר נִלְוָה עִמָּם הָיוּ זְרוֹעַ לִבְנֵי־לוֹט סֶלָה׃
10 עֲשֵׂה־לָהֶם כְּמִדְיָן[a] כְּסִיסְרָא כְּיָבִין בְּנַחַל קִישׁוֹן׃ ל.ל
11 נִשְׁמְדוּ[a] בְּעֵין־דֹּאר[b] הָיוּ דֹמֶן לָאֲדָמָה׃ ב.ד כת א
12 שִׁיתֵמוֹ[a] נְדִיבֵמוֹ כְּעֹרֵב[b] וְכִזְאֵב [c]וְכִזְבַח וְכִצַלְמֻנָּע[c] כָּל־נְסִיכֵמוֹ׃ ב.ל.ל.ל
13 אֲשֶׁר אָמְרוּ נִירְשָׁה לָּנוּ אֶת נְאוֹת[a] אֱלֹהִים׃ ל
14 אֱלֹהַי שִׁיתֵמוֹ כַגַּלְגַּל כְּקַשׁ[a] לִפְנֵי־רוּחַ׃ ב.ל
15 כְּאֵשׁ תִּבְעַר־יָעַר וּכְלֶהָבָה תְּלַהֵט הָרִים׃
16 כֵּן תִּרְדְּפֵם בְּסַעֲרֶךָ וּבְסוּפָתְךָ תְּבַהֲלֵם׃ ל
17 מַלֵּא פְנֵיהֶם קָלוֹן וְיבַקְשׁוּ שִׁמְךָ יְהוָה׃ ה״ג
18 יֵבֹשׁוּ וְיִבָּהֲלוּ עֲדֵי־עַד וְיַחְפְּרוּ וְיֹאבֵדוּ׃ 19 וְיֵדְעוּ[a] ל.יא[a]
כִּי־אַתָּה שִׁמְךָ יְהוָה[b] לְבַדֶּךָ עֶלְיוֹן עַל־כָּל־הָאָרֶץ׃

84 1 לַמְנַצֵּחַ עַל־הַגִּתִּית[a] לִבְנֵי־קֹרַח מִזְמוֹר׃ פד
2 מַה־יְּדִידוֹת מִשְׁכְּנוֹתֶיךָ יְהוָה צְבָאוֹת׃ ב
3 נִכְסְפָה [a]וְגַם־כָּלְתָה[a] | נַפְשִׁי לְחַצְרוֹת יְהוָה ל
לִבִּי וּבְשָׂרִי יְרַנְּנוּ אֶל אֵל־חָי׃
4 גַּם־צִפּוֹר | מָצְאָה בַּיִת וּדְרוֹר | קֵן לָהּ ל כסיפ
אֲשֶׁר־שָׁתָה אֶפְרֹחֶיהָ אֵת[a]־מִזְבְּחוֹתֶיךָ ב חד חס וחד מל למערב׳ ג
[b]יְהוָה צְבָאוֹת מַלְכִּי וֵאלֹהָי[b]׃ ב
5 אַשְׁרֵי יוֹשְׁבֵי בֵיתֶךָ עוֹד[a] יְהַלְלוּךָ סֶלָה׃ לד מל
6 אַשְׁרֵי אָדָם[a] עוֹז־לוֹ בָּךְ[b] מְסִלּוֹת[c] בִּלְבָבָם[d]׃ ט
7 עֹבְרֵי[a] | בְּעֵמֶק הַבָּכָא[b] מַעְיָן[c] יְשִׁיתוּהוּ[d]

[5] וחד כְּעוֹרֵב Cant 5,11. [6] Mm 211. [7] Mm 3339. [8] Mm 1625. **Ps 84** [1] Mm 3340.

10 [a] frt dl cf 11[a] || **11** [a] l frt כמדין ante נשמדו cf 10[a] || [b] prp חָרַד cf Jdc 7,1 || **12** [a] G *θοῦ* = (ה)שִׁיתָ || [b] prb huc tr ‸ || [c–c] prb dl cf Jdc 8,5 || **13** [a] Vrs sg, l frt נָוֶת vel נָוֶה || **14** [a] Ms ⅁𝔙 וכְ׳ || **19** [a] huc tr : || [b] huc tr ‸ || **Ps 84,1** [a] cf 8,1[a] || **3** [a–a] Ms G⅁ Hier וְכָ׳ || **4** [a] Ms אל || [b–b] frt add || **5** [a] G *εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων* = לַעֲדֵי עַד || **6** [a] 2 Mss הָעָם || [b] G + *κύριε* || [c] ⅁ + suff 2 sg, σ′ *τῆς τρίβου σου*, G *ἀναβάσεις* = מַעֲלוֹת, 𝔗 *rwḥṣnwt'* fiducia; prp כְּסִלּוֹת || [d] G⅁ Hier suff sg || **7** [a] Ms רִים–, ⅁ *'brw*, G *διέθετο* = עָרַךְ (cj c 6) || [b] pc Mss הבכה cf Vrs, sed 𝔐 prb nom vallis || [c] G *εἰς τόπον* et ⅁ *bjt m'mr'* = מָעוֹן || [d] mlt Mss G תָּהוּ–, pc Mss יְשָׁתֻהוּ, pc Mss יְשִׁתְּוהוּ; prp יְשָׁתוּ.

ג. ה[5]. ל

[c]גַּם־[d]בְּרָכוֹת[f] יִ֝עְטֶּה[g] מוֹרֶה[eh]׃

ל ג[1]

8 יֵלְכוּ֮ מֵחַ֤יִל אֶל־חָ֗יִל יֵ֭רָאֶה[a] [b]אֶל־אֱלֹהִ֥ים[b] בְּצִיּֽוֹן׃ סֶּלָה׃

ו[1]

9 יְהוָ֤ה אֱלֹהִ֨ים[a] צְבָא֗וֹת שִׁמְעָ֣ה תְפִלָּ֑תִי הַאֲזִ֥ינָה אֱ֝לֹהֵ֗י יַעֲקֹ֥ב׃

ב[5]

10 מָגִנֵּ֥נוּ רְ֝אֵ֗ה אֱלֹהִ֑ים וְהַבֵּ֥ט פְּנֵ֖י מְשִׁיחֶֽךָ׃

נה בטע ר״פ בסיפ

11 כִּ֤י טוֹב־י֨וֹם בַּחֲצֵרֶ֗יךָ מֵ֭אָלֶף בָּחַ֣רְתִּי[a]

ב פת באתנח[6] . ל[7] . יז[8]

הִסְתּוֹפֵ֥ף בְּבֵית־אֱ֝לֹהָ֗י[b] מִדּוֹר֥ בְּאָהֳלֵי־רֶֽשַׁע׃

נה בטע ר״פ בסיפ

12 כִּ֤י [a]שֶׁ֤מֶשׁ וּ֨מָגֵ֗ן[a] יְהוָ֥ה אֱ֝לֹהִ֗ים[b] חֵ֣ן וְכָב֑וֹד

יְהוָה֮[c] לֹ֤א יִמְנַע־טֽוֹב לַ֝הֹלְכִ֗ים בְּתָמִֽים׃

ד חס בסיפ

ס ג 13 יְהוָ֥ה צְבָא֑וֹת אַ֝שְׁרֵ֗י אָדָ֥ם בֹּטֵ֥חַ בָּֽךְ׃

ח בטע

85 פה 1 לַמְנַצֵּ֥חַ לִבְנֵי־קֹ֝רַ֗ח מִזְמֽוֹר׃

שביתין ק

2 רָצִ֣יתָ יְהוָ֣ה אַרְצֶ֑ךָ שַׁ֝בְתָּ֗ שְׁבוּת֥ יַעֲקֹֽב׃

ד

3 נָשָׂ֣אתָ עֲוֹ֣ן[a] עַמֶּ֑ךָ כִּ֝סִּ֗יתָ כָּל־חַטָּאתָ֥ם[b] סֶּֽלָה׃

ל וכת כן

4 אָסַ֥פְתָּ כָל־עֶבְרָתֶ֑ךָ הֱ֝שִׁיבוֹתָ֗[a] מֵחֲר֥וֹן אַפֶּֽךָ׃

ל . ב חד כת סך וחד שך

5 שׁוּבֵ֥נוּ[a] אֱלֹהֵ֣י יִ֭שְׁעֵנוּ וְהָפֵ֣ר[b] כַּ֝עַסְךָ֗ עִמָּֽנוּ׃

6 הַלְעוֹלָ֥ם תֶּאֱנַ֣ף־בָּ֑נוּ תִּ֝מְשֹׁ֗ךְ אַפְּךָ֥ לְדֹ֖ר וָדֹֽר׃

7 הֲ֭לֹא[a]־אַתָּ֣ה[b] תָּשׁ֣וּב תְּחַיֵּ֑נוּ וְ֝עַמְּךָ֗ יִשְׂמְחוּ־בָֽךְ׃

ב[2] . ל

8 הַרְאֵ֣נוּ יְהוָ֣ה חַסְדֶּ֑ךָ וְ֝יֶשְׁעֲךָ֗ תִּתֶּן־לָֽנוּ׃

ב[3] . ב פסיק[4]

9 אֶשְׁמְעָ֗ה מַה־יְדַבֵּ֣ר[a] [b]הָאֵ֣ל[b] יְהוָ֑ה[b] כִּ֤י יְ֝דַבֵּ֗ר שָׁל֥וֹם

ל

אֶל־עַמּ֥וֹ וְאֶל־חֲסִידָ֑יו [c]וְאַל־יָשׁ֖וּבוּ לְכִסְלָֽה[c]׃

10 אַ֭ךְ קָר֣וֹב לִירֵאָ֑יו יִ֝שְׁעוֹ֗ לִשְׁכֹּ֥ן כָּב֖וֹד[a] בְּאַרְצֵֽנוּ׃

ג . ה[5] . ל

11 חֶ֤סֶד־וֶאֱמֶת֮ נִפְגָּ֪שׁוּ צֶ֫דֶק וְשָׁל֥וֹם נָשָׁקֽוּ׃

[2]Mm 3595. [3]Mm 2703. [4]Mm 150. [5]Gn 31,50. [6]Mm 960. [7]וחד מדרד Ps 81,7. [8]Mm 1667. **Ps 85** [1]Mm 839. [2]Mm 3341. [3]Jer 4,21. [4]Jes 42,5. [5]Mm 4066.

7 [c–c] crrp ‖ [f] prp בָּרִ֑ךְ ‖ [g] 2 Mss יַעֲשֶׂה, G *δώσει*; prp טֹעִים ‖ [h] prp יהוה יְרֻוֶּה ‖ **8** [a] l prb יֵרָאוּ ‖ [b–b] frt l אֵל (cf G α′S) et dl אֶ֫ אַל aut dl ־אל, m cs ‖ **9** [a] dl m cs ‖ **11** [a] prp בְּחֲדְרֵי ‖ [b] 2 Mss G*ST אלהים ‖ **12** [a–a] GS alit ‖ [b] frt dl m cs ‖ [c] dl m cs? ‖ **Ps 85,3** [a] GT pl ‖ [b] GST Hier pl ‖ **4** [a] 2 Mss הָשַׁבְתָּ; G *ἀπέστρεψας*, prp שַׁבְתָּ; l frt תָּם– (מ hpgr) ‖ **5** [a] l frt שׁוּב נָא ‖ [b] G *καὶ ἀπόστρεψον*, prp והסר vel וְהָרֵךְ ‖ **7** [a] G *ὁ θεός* = הָאֵל vel אֱלֹהַ? ‖ [b] frt dl m cs ‖ **9** [a] G + *ἐν ἐμοί* ‖ [b–b] prp הֲלֹא ‖ [c–c] G *καὶ ἐπὶ τοὺς ἐπιστρέφοντας πρὸς αὐτὸν καρδίαν*; prp אַל יָשׁ֫בוּ בְּלִי כִ֫ ‖ **10** [a] l frt כְּבוֹדוֹ cf S.

12 אֱמֶת מֵאֶרֶץ תִּצְמָח וְצֶדֶק מִשָּׁמַיִם נִשְׁקָף׃
13 גַּם־יְהוָה יִתֵּן הַטּוּב וְאַרְצֵנוּ[a] תִּתֵּן יְבוּלָהּ׃ ד חס את בלישׁ[c]
14 צֶדֶק[a] לְפָנָיו יְהַלֵּךְ וְיָשֶׂם[b] לְדֶרֶךְ פְּעָמָיו׃ ג. ז רפי[a]. ג

86 1 תְּפִלָּה לְדָוִד ב׳
פּוֹ
הַטֵּה־יְהוָה אָזְנְךָ עֲנֵנִי[a] כִּי־עָנִי וְאֶבְיוֹן אָנִי׃ [אֵלֶיךָ׃ יג. י קמ בסיפ
2 שָׁמְרָה נַפְשִׁי כִּי־חָסִיד אָנִי[a] הוֹשַׁע עַבְדְּךָ [bאַתָּה[c] אֱלֹהַי[b] הַבּוֹטֵחַ ב בסיפ[2]. י קמ בסיפ[3]. ו מנח בטע. ב[3]. ב פת באחנת[4]
3 חָנֵּנִי אֲדֹנָי[a] כִּי אֵלֶיךָ אֶקְרָא כָּל־הַיּוֹם׃
4 שַׂמַּח נֶפֶשׁ עַבְדֶּךָ כִּי אֵלֶיךָ אֲדֹנָי[a] נַפְשִׁי אֶשָּׂא׃ ב[5]. כג
5 כִּי־אַתָּה אֲדֹנָי[a] טוֹב וְסַלָּח[b] וְרַב־חֶסֶד לְכָל־קֹרְאֶיךָ׃ ל. ל
6 הַאֲזִינָה יְהוָה תְּפִלָּתִי וְהַקְשִׁיבָה בְּקוֹל[a] תַּחֲנוּנוֹתָי׃ יז. ל ומל
7 בְּיוֹם צָרָתִי אֶקְרָאֶךָּ כִּי תַעֲנֵנִי[a]׃ ב דגש
8 אֵין־כָּמוֹךָ [aבָּאֱלֹהִים אֲדֹנָי[a] וְאֵין כְּמַעֲשֶׂיךָ[b]׃ [לִשְׁמֶךָ׃ ל
9 כָּל־גּוֹיִם [aאֲשֶׁר עָשִׂיתָ[a] יָבוֹאוּ וְיִשְׁתַּחֲווּ לְפָנֶיךָ[b] אֲדֹנָי[c] וְיכַבְּדוּ ג מל[6]. ז רפי
10 כִּי־גָדוֹל אַתָּה וְעֹשֵׂה נִפְלָאוֹת אַתָּה אֱלֹהִים לְבַדֶּךָ[a]׃ [שְׁמֶךָ׃ ה
11 הוֹרֵנִי יְהוָה[a] דַּרְכֶּךָ[b] אֲהַלֵּךְ בַּאֲמִתֶּךָ יַחֵד[c] לְבָבִי לְיִרְאָה[d] ל
12 אוֹדְךָ [אֲדֹנָי[a] אֱלֹהַי בְּכָל־לְבָבִי וַאֲכַבְּדָה שִׁמְךָ לְעוֹלָם׃
13 כִּי־חַסְדְּךָ גָּדוֹל עָלָי וְהִצַּלְתָּ נַפְשִׁי מִשְּׁאוֹל תַּחְתִּיָּה׃ ג גניא[7]. ל
14 [aאֱלֹהִים [זֵדִים קָמוּ־עָלָי וַעֲדַת עָרִיצִים בִּקְשׁוּ נַפְשִׁי ד
[bוְלֹא שָׂמוּךָ לְנֶגְדָּם[b]׃ ל
15 וְאַתָּה אֲדֹנָי[a] אֵל־רַחוּם וְחַנּוּן אֶרֶךְ אַפַּיִם וְרַב־חֶסֶד וֶאֱמֶת׃ ג. ב
16 [aפְּנֵה אֵלַי וְחָנֵּנִי[a]
תְּנָה־עֻזְּךָ לְעַבְדֶּךָ וְהוֹשִׁיעָה לְבֶן־אֲמָתֶךָ׃ ב

[6]Mm 2932. [7]Mm 3342. [8]Mm 3131. Ps 86 [1]Ps 17,1. [2]Ps 119,167. [3]Mm 2630. [4]Mm 960. [5]Mm 3343. [6]Mm 3344. [7]Mm 3239.

13 [a] Ms Ⅎ וְהָאָרֶץ ut Ez 34,27 ‖ **14** [a] Ⅎ *wzdjq'* = וְצַדִּיק ‖ [b] l frt וְשָׁלוֹם (cf 11) vel וְיָשֶׁר ‖ **Ps 86,1** [a] 𝔊Ⅎ pr cop ‖ **2** [a–a] Ⅎ *ṯb 'nt* cf 5 ‖ [b–b] tr vel ante vel post 3a ‖ [c] > 𝔊 ‖ **3** [a] mlt Mss יהוה ‖ **4** [a] > 𝔊^{S*L} Hier ‖ **5** [a] mlt Mss יהוה ‖ [b] > Ⅎ ‖ **6** [a] mlt Mss 𝔊 לְקוֹל ‖ **7** [a] prb exc vb ‖ **8** [a–a] mlt Mss יהוה, Ⅎ *mrj' 'lhn* (*'lh'*) = יהוה אֱלֹהֵינוּ ‖ [b] frt huc tr 9[a–a] ‖ **9** [a–a] cf 8[b] ‖ [b] prb huc tr ‸ ‖ [c] 𝔗 mlt Mss יהוה ‖ **10** [a] 𝔊* + *ὁ μέγας* ‖ **11** [a] prb dl m cs ‖ [b] pc Mss דְּרָכֶיךָ ‖ [c] 𝔊(Ⅎ) *εὐφρανθήτω* = יַחַד a חדה ‖ [d] mlt Mss + אֶת־ ‖ **12** [a] mlt Mss יהוה; frt dl m cs ‖ **14** [a] cf 54,5 ‖ [b–b] dl? cf 54,5 ‖ **15** [a] mlt Mss יהוה ‖ **16** [a–a] tr ante 17.

17 [a]עֲשֵׂה־עִמִּי אוֹת לְטוֹבָה
וְיִרְאוּ[b] שֹׂנְאַי וְיֵבֹשׁוּ כִּי־אַתָּה יְהוָה[c] עֲזַרְתַּנִי וְנִחַמְתָּנִי׃ ג. ל[8]

87 1 [a](פס) לִבְנֵי־קֹרַח מִזְמוֹר שִׁיר
[a]יְסוֹדָתוֹ[b] [c]בְּהַרְרֵי־[c]קֹדֶשׁ׃ ב פסוק דמטע בסיפ׳
2 אֹהֵב יְהוָה שַׁעֲרֵי צִיּוֹן מִכֹּל מִשְׁכְּנוֹת יַעֲקֹב׃
3 נִכְבָּדוֹת מְדֻבָּר[a] בָּךְ עִיר הָאֱלֹהִים סֶלָה[b]׃ [יַלְדֵּי־שָׁם׃ ל. ל. ל
4 אַזְכִּיר | רַהַב וּבָבֶל לְיֹדְעָי[a] הִנֵּה פְלֶשֶׁת וְצוֹר עִם־[b]כּוּשׁ זֶה׃ ד[2]
5 וּלְצִיּוֹן | יֵאָמַר אִישׁ וְאִישׁ יֻלַּד־בָּהּ [a]וְהוּא יְכוֹנְנֶהָ עֶלְיוֹן׃ ב[3] וחד מן ה[4] בטע ר״פ בשלש ספרים. ל. ג[5]. ג[6]. ד
6 [a]יְהוָה יִסְפֹּר[b] בִּכְתֹב[c] עַמִּים זֶה יֻלַּד־שָׁם סֶלָה׃ ה ומל[7]
7 וְשָׁרִים[a] כְּחֹלְלִים[b] [c]כֹּל־[c]מַעְיָנַי[cd] בָּךְ׃ ה בלישׁ[8]. ל. ל

88 1 שִׁיר מִזְמוֹר לִבְנֵי קֹרַח לַמְנַצֵּחַ עַל־מָחֲלַת[a] לְעַנּוֹת מַשְׂכִּיל לְהֵימָן ה. ד[1]. ב חד חס וחד מל[2]
פה
הָאֶזְרָחִי[b]׃
2 יְהוָה [a]אֱלֹהֵי יְשׁוּעָתִי יוֹם[b]־צָעַקְתִּי[a] בַּלַּיְלָה[c] נֶגְדֶּךָ׃
3 תָּבוֹא לְפָנֶיךָ תְּפִלָּתִי הַטֵּה־אָזְנְךָ לְרִנָּתִי[a]׃ יג
4 כִּי־שָׂבְעָה בְרָעוֹת נַפְשִׁי וְחַיַּי לִשְׁאוֹל הִגִּיעוּ׃ ל
5 נֶחְשַׁבְתִּי עִם־יוֹרְדֵי בוֹר הָיִיתִי כְּגֶבֶר אֵין־אֵיָל׃ ל
6 בַּמֵּתִים[a] חָפְשִׁי[b] כְּמוֹ חֲלָלִים[c] | שֹׁכְבֵי קֶבֶר ל
אֲשֶׁר לֹא זְכַרְתָּם עוֹד וְהֵמָּה מִיָּדְךָ נִגְזָרוּ׃ ל
7 שַׁתַּנִי בְּבוֹר תַּחְתִּיּוֹת בְּמַחֲשַׁכִּים בִּמְצֹלוֹת[a]׃ ז ומל[3]. ג[4]. ג
8 עָלַי סָמְכָה חֲמָתֶךָ וְכָל־מִשְׁבָּרֶיךָ עִנִּיתָ[a] סֶלָה׃ ל
9 הִרְחַקְתָּ מְיָדְעַי מִמֶּנִּי שַׁתַּנִי תוֹעֵבוֹת[a] לָמוֹ ב[5]

[8] וחד בחמתני Ru 2,13. Ps 87 [1] Mm 1849 et Mm 3313. [2] Mm 3345. [3] Mm 3346. [4] Mm 3654. [5] Mm 956. [6] Mm 1753. [7] Mm 2651. [8] Mm 1824. Ps 88 [1] Mm 203. [2] Nu 30,14. [3] Mm 1327. [4] Mm 3733. [5] Mp sub loco.

17 [a] cf 16[a–a] ‖ [b] pc Mss ׳י ‖ [c] > pc Mss ‖ **Ps 87** [a] numerus > L ‖ **87,1** [a–a] crrp ‖ [b] GS pl ‖ [c–c] S *btwrh qdjš'* = בְּהַר קָדְשׁוֹ; cf 5[a–a] ‖ **3** [a] prp מְדֻבָּר ‖ [b] cf 6[a] ‖ **4** [a] C יְי־ ‖ [b] G(S) *kaì laós* = וְעַם ‖ **5** [a–a] prb tr post 1 ‖ **6** [a] prb tr post 3 ‖ [b] G *diηγήσεται* = יְסַפֵּר ‖ [c] Gθ′ *ἐν γραφῇ*, ε′ *ἐν ἀπογραφῇ* = בִּכְתָב cf C mlt Mss (בכתב) S𝔗 ‖ **7** [a] nonn Mss GS ושׁ׳ ‖ [b] Ms ׳בח ‖ [c–c] prp כֻּלָּם ע(ו)גי ‖ [d] pc Mss מעיני cf σ′, G *ἡ κατοικία* cf 84,7[c], S *d'tmkkw* = מְעֻנַּי ‖ **Ps 88,1** [a] cf 53,1[a] ‖ [b] G α′ *τῷ Ἰσραηλίτῃ* ‖ **2** [a–a] prp אלהי שׁוּעָתִי ‖ [b] C *jjmm* = יוֹמָם ‖ [c] GS pr cop ‖ **3** [a] G + *κύριε* ‖ **6** [a] pc Mss C בַּמֵּ׳ ‖ [b] prp נַפְשִׁי vel הַשַּׁבְתִּי vel חָפְשְׁתִּי, sed cf Ez 27,20 ‖ [c] G* + *ἐρριμένοι* ‖ **7** [a] G(S) *καὶ ἐν σκιᾷ θανάτου* = וּבְצַלְמָוֶת ‖ **8** [a] G(S) *ἐπ' ἐμὲ ἐπήγαγες*, 1 frt אֹנִיתָ לִי ‖ **9** [a] pc Mss GS בָּהּ–.

כְּלֹאתִי[b] וְלֹא אֹצָא׃ 10 עֵינִי דָאֲבָה מִנִּי עֹנִי
קְרָאתִיךָ יְהוָה בְּכָל־יוֹם שִׁטַּחְתִּי אֵלֶיךָ כַפָּי׃
11 הֲלַמֵּתִים תַּעֲשֶׂה־פֶלֶא אִם־רְפָאִים יָקוּמוּ יוֹדוּךָ סֶלָה׃[a]
12 הֲיְסֻפַּר בַּקֶּבֶר חַסְדֶּךָ אֱמוּנָתְךָ[a] בָּאֲבַדּוֹן׃
13 הֲיִוָּדַע בַּחֹשֶׁךְ פִּלְאֶךָ[a] וְצִדְקָתְךָ בְּאֶרֶץ נִשְׁיָה׃
14 וַאֲנִי | אֵלֶיךָ יְהוָה שִׁוַּעְתִּי וּבַבֹּקֶר תְּפִלָּתִי תְקַדְּמֶךָּ׃
15 לָמָּה יְהוָה תִּזְנַח נַפְשִׁי תַּסְתִּיר פָּנֶיךָ מִמֶּנִּי׃
16 עָנִי אֲנִי וְגוֹסֵס[a] מִנֹּעַר נָשָׂאתִי[b] אֵמֶיךָ[c] אָפּוּנָה[d]׃
17 עָלַי עָבְרוּ חֲרוֹנֶיךָ בִּעוּתֶיךָ צִמְּתוּתְנִי[a]׃
18 סַבּוּנִי כַמַּיִם כָּל־הַיּוֹם הִקִּיפוּ עָלַי יָחַד׃
19 הִרְחַקְתָּ מִמֶּנִּי אֹהֵב וָרֵעַ מְיֻדָּעַי[a] מַחְשָׁךְ[b]׃

89 1 מַשְׂכִּיל לְאֵיתָן הָאֶזְרָחִי׃
פט
2 חַסְדֵי[a] יְהוָה עוֹלָמ֫[b] אָשִׁירָה לְדֹר וָדֹר | אוֹדִיעַ אֱמוּנָתְךָ[c] בְּפִי׃
3 [a]כִּי־אָמַרְתִּי[a] עוֹלָם חֶסֶד[b] יִבָּנֶה שָׁמַיִם[c] | תָּכִן[d] אֱמוּנָתְךָ[e] בָּהֶם[f]׃
4 [a]כָּרַתִּי בְרִית לִבְחִירִי[b] נִשְׁבַּעְתִּי לְדָוִד עַבְדִּי׃
5 עַד־עוֹלָם אָכִין זַרְעֶךָ וּבָנִיתִי לְדֹר־וָדֹר כִּסְאֶךָ סֶלָה׃
6 וְיוֹדוּ[a] שָׁמַיִם פִּלְאֲךָ[b] יְהוָה אַף־אֱמוּנָתְךָ[c] בִּקְהַל קְדֹשִׁים׃
7 כִּי מִי בַשַּׁחַק יַעֲרֹךְ לַיהוָה יִדְמֶה לַיהוָה בִּבְנֵי אֵלִים[a]׃
8 אֵל נַעֲרָץ בְּסוֹד־קְדֹשִׁים[a] רַבָּה[b] וְנוֹרָא[c] עַל־כָּל־סְבִיבָיו׃

ל חס . ב . כט[7] . ב[8]
ג
ל
ב״י . ג[10]
ל
ס״ת ר״פ לג מנה בכתיב . ו . ל
ג ר״פ[11]
ל . ג[12] . ט . ד חס בלוש . ל
ל . ל
ל . ב . ב
ל
ל חס
ל כה כן
נה בטע ר״פ בסיפ . ב . ו חס בכתיב למערב[1]
ל . ז[2]

[6]Thr 3,7. [7]Mm 2501. [8]Jer 31,25. [9]Hi 37,20. [10]Mm 1966. [11]Mm 3209. [12]Mm 3347. Ps 89 [1]Mm 879. [2]Mm 3040.

9 [b] pc Mss כלו, G *παρεδόθην*, S *'tklјt* detentus sum, prp כִּ֭י אֲנִי נִכְלֵאתִי vel ‖ **11** [a] > GS ‖ **12** [a] pc Mss GS וְאֵ֭ ‖ **13** [a] pc Mss GC פִּלְאֶיךָ ‖ **16** [a] G(S Hier) *καὶ ἐν κόποις* = וְיָגֵעַ ‖ [b] G(S) *ὑψωθείς* = נְשֵׂ֭ ‖ [c] G(S) *ἐταπεινώθην* = אֻמַּ֭ךָ ‖ [d] prp אפונה cf 77,3, sed G *καὶ ἐξηπορήθην* ‖ **17** [a] 1 c pc Mss צמתוני ‖ **19** [a] pc Mss GSC ומ֭ ‖ [b] nonn Mss מחשך, G *ἀπὸ ταλαιπωρίας*, S *'prqt mnj*, Hier *abstulisti* = מֶחְשַׁךְ vel חָשַׁכְתָּ? prp שְׁכַחְתָּנִי ‖ **Ps 89,2** [a] G θ′ + suff 2 sg, l prb חַסְדֶּיךָ ‖ [b] mlt Mss G σ′SC Hier לְעַ֭ ‖ [c] S suff 3 m sg ‖ **3** [a–a] prp כְּאַדְמַת vel tr [a–a] ante 4; G 2 sg ‖ [b] prp חַסְדֵי vel חַסְדְּךָ ‖ [c] G σ′ *ἐν τοῖς οὐρανοῖς* = בַּשְּׁ֭, prp כַּשְּׁ֭ ‖ [d] 1 prb תִּכֹּן cf G σ′ ‖ [e] prp תֵּי– ‖ [f] 2 Mss כָּהֶם; > G σ′S ‖ **4** [a] cf 3[a–a] ‖ [b] G pl ‖ **6** [a] 2 Mss GS יׄ ‖ [b] 2 Mss GSC Hier פְּלָאֶיךָ ‖ [c] prp vel קְהַל vel בַּשְּׁמַיִם ‖ **7** [a] pc Mss אֵילִים, S(C) *ml'k'* angelorum ‖ **8** [a] huc tr ‖ [b] l רַב (vel רַב הוּא) cf GSC ‖ [c] pc Mss + הוּא.

9 יְהוָה ׀ אֱלֹהֵי[a] צְבָאוֹת מִי־כָמוֹךָ[b] [c]חָסִין ׀ יָהּ[c][d] וֶאֱמוּנָתְךָ סְבִיבוֹתֶיךָ׃]

10 אַתָּה מוֹשֵׁל בִּגְאוֹת הַיָּם בְּשׂוֹא[a] גַּלָּיו אַתָּה תְשַׁבְּחֵם׃

11 אַתָּה דִכִּאתָ[a] כֶחָלָל רָהַב בִּזְרוֹעַ עֻזְּךָ פִּזַּרְתָּ אוֹיְבֶיךָ׃

12 לְךָ שָׁמַיִם אַף־לְךָ אָרֶץ תֵּבֵל וּמְלֹאָהּ אַתָּה יְסַדְתָּם׃

13 צָפוֹן וְיָמִין[a] אַתָּה בְרָאתָם תָּבוֹר וְחֶרְמוֹן בְּשִׁמְךָ[b] יְרַנֵּנוּ׃

14 לְךָ זְרוֹעַ עִם־[a]גְּבוּרָה תָּעֹז יָדְךָ תָּרוּם יְמִינֶךָ׃

15 צֶדֶק וּמִשְׁפָּט מְכוֹן כִּסְאֶךָ חֶסֶד וֶאֱמֶת יְקַדְּמוּ פָּנֶיךָ׃

16 אַשְׁרֵי ׀ הָעָם יוֹדְעֵי תְרוּעָה יְהוָה בְּאוֹר־פָּנֶיךָ יְהַלֵּכוּן׃

17 בְּשִׁמְךָ יָגִילוּן כָּל־הַיּוֹם וּבְצִדְקָתְךָ יָרוּמוּ[a]׃

18 כִּי־תִפְאֶרֶת עָזָּמוֹ[a] אָתָּה וּבִרְצֹנְךָ תָּרִים[b] קַרְנֵנוּ[c]׃

19 כִּי לַיהוָה[a] מָגִנֵּנוּ וְלִקְדוֹשׁ[b] יִשְׂרָאֵל מַלְכֵּנוּ׃

20 אָז דִּבַּרְתָּ־בְחָזוֹן לַחֲסִידֶיךָ[a] וַתֹּאמֶר

שִׁוִּיתִי עֵזֶר[b] עַל־גִּבּוֹר הֲרִימוֹתִי בָחוּר מֵעָם׃

21 מָצָאתִי דָוִד עַבְדִּי בְּשֶׁמֶן קָדְשִׁי מְשַׁחְתִּיו׃

22 אֲשֶׁר יָדִי תִּכּוֹן עִמּוֹ אַף־זְרוֹעִי תְאַמְּצֶנּוּ׃

23 לֹא־יִשָּׂא אוֹיֵב בּוֹ וּבֶן־עַוְלָה לֹא יְעַנֶּנּוּ[a]׃

24 וְכִתַּתִּי מִפָּנָיו צָרָיו וּמְשַׂנְאָיו אָגּוֹף׃

25 וֶאֱמוּנָתִי[a] וְחַסְדִּי עִמּוֹ וּבִשְׁמִי תָּרוּם קַרְנוֹ׃

26 וְשַׂמְתִּי בַיָּם יָדוֹ וּבַנְּהָרוֹת יְמִינוֹ׃

27 הוּא יִקְרָאֵנִי אָבִי אָתָּה אֵלִי וְצוּר יְשׁוּעָתִי׃

28 אַף־אֲנִי בְּכוֹר אֶתְּנֵהוּ עֶלְיוֹן לְמַלְכֵי־אָרֶץ׃

ח בטע ר״פ בסיפ[3]. יב[4]

ב

יו ר״פ בסיפ. יד מל

יו ר״פ בסיפ. ב חד כת י וחד מן מה[5] כת א לא קר. ז מל[6]

ב[7]

ל. ל

ל. תרים[8] ק

ט[9]

ג ול מל

ו רפ[10]

ב מל בלישׁ

ה ב מל וג חס

ל. גג. ל ומל

ב[11]

י קא בסיפ ו מנה בטע

[3]Mm 3443. [4]Mm 2015. [5]Mm 898. [6]Mm 3348. [7]Ps 119,152. [8]Mm 832. [9]Mm 3349. [10]Mm 577. [11]Mm 2369.

9 [a] frt dl m cs ‖ [b] prb huc tr ˛ cf 𝔊 ‖ [c–c] prp חָסְנְךָ vel (אֵ)יֵחֵסַן ‖ [d] > 𝔖 ‖ **10** [a] 𝔊 *τὸν δὲ σάλον*, prp וּבְשָׁאוֹן ‖ **11** [a] mlt Mss דכית ‖ **13** [a] 𝔊* *καὶ θαλάσσας*, $\mathfrak{G}^{AL}\mathfrak{L}^{G}$ *καὶ τὴν θάλασσαν* ‖ [b] 2 Mss 𝔖 לְשׁ ‖ **14** [a] 𝔖 *wdjlk hj* = וּלְךָ ‖ **17** [a] prp יָרִימוּ קוֹלָם vel יָרִימוּ קוֹלָם ‖ **18** [a] 𝔖 suff 1 pl ‖ [b] mlt Mss 𝔊𝔖𝔗 ut Q, sic l; K Hier תרים ‖ [c] 𝔗 קרנינו ‖ **19** [a] 𝔖 *mrj'* = לַיְ cf 𝔄 ‖ [b] 𝔖 *wqdjš'* = וְקִ cf 𝔄 ‖ **20** [a] mlt Mss דְּ– ‖ [b] prp גִּבֹּר cf 40 ‖ **23** [a] 𝔊 *προσθήσει τοῦ κακῶσαι αὐτόν* = יוֹסִיף לְעַנּוֹתוֹ cf 2 S 7,10 ‖ **25** [a] sic L, mlt Mss Edd וְאֶ.

29 לְעוֹלָם אֶשְׁמָר־[a]לּוֹ חַסְדִּי וּבְרִיתִי נֶאֱמָנֶת לוֹ׃ — אשמר . ג ק
30 וְשַׂמְתִּי לָעַד זַרְעוֹ וְכִסְאוֹ כִּימֵי שָׁמָיִם׃ — [12]ל
31 אִם־יַעֲזְבוּ בָנָיו תּוֹרָתִי וּבְמִשְׁפָּטַי[a] לֹא יֵלֵכוּן[b]׃ — ג
32 [a]אִם־חֻקֹּתַי יְחַלֵּלוּ וּמִצְוֹתַי לֹא יִשְׁמֹרוּ׃ — [13]ט חס וכל אוריית דכות ב מ א
33 וּפָקַדְתִּי[a] בְשֵׁבֶט פִּשְׁעָם וּבִנְגָעִים עֲוֹנָם׃ — [14]ל . ו
34 וְחַסְדִּי לֹא־אָפִיר[a] מֵעִמּוֹ וְלֹא־אֲשַׁקֶּר בֶּאֱמוּנָתִי׃ — ל . ל
35 לֹא־[a]אֲחַלֵּל בְּרִיתִי וּמוֹצָא שְׂפָתַי לֹא אֲשַׁנֶּה׃
36 אַחַת נִשְׁבַּעְתִּי בְקָדְשִׁי אִם־לְדָוִד אֲכַזֵּב׃
37 זַרְעוֹ לְעוֹלָם יִהְיֶה וְכִסְאוֹ כַּשֶּׁמֶשׁ נֶגְדִּי[a]׃
38 כְּיָרֵחַ יִכּוֹן עוֹלָם[a] [b]וְעֵד בַּשַּׁחַק[b] נֶאֱמָן סֶלָה׃ — [15]ל . ב
39 וְאַתָּה זָנַחְתָּ וַתִּמְאָס[a] הִתְעַבַּרְתָּ עִם־מְשִׁיחֶךָ׃ — ל
40 נֵאַרְתָּה בְרִית עַבְדֶּךָ חִלַּלְתָּ לָאָרֶץ נִזְרוֹ׃ — ל
41 פָּרַצְתָּ כָל־גְּדֵרֹתָיו שַׂמְתָּ מִבְצָרָיו מְחִתָּה׃ — ל
42 שַׁסֻּהוּ כָּל־עֹבְרֵי דָרֶךְ הָיָה חֶרְפָּה לִשְׁכֵנָיו׃
43 תָּרִימוֹתָ יְמִין צָרָיו הִשְׂמַחְתָּ כָּל־אוֹיְבָיו׃ — ג ב חס וחד מל[16] . ה מל
44 אַף־תָּשִׁיב צוּר[a] חַרְבּוֹ וְלֹא הֲקִימֹתוֹ בַּמִּלְחָמָה׃ — [17]ל . ל
45 [a]הִשְׁבַּתָּ מִטְהָרוֹ[ab] וְכִסְאוֹ לָאָרֶץ מִגַּרְתָּה׃ — ב . ל
46 הִקְצַרְתָּ יְמֵי עֲלוּמָיו הֶעֱטִיתָ עָלָיו בוּשָׁה סֶלָה׃ — ל . ל
47 עַד־מָה יְהוָה תִּסָּתֵר[a] לָנֶצַח תִּבְעַר כְּמוֹ־אֵשׁ חֲמָתֶךָ׃ — [18]ל
48 זְכָר־[ba]אֲנִי[c] מָה־[b]חָלֶד[b] [d]עַל־מַה־שָּׁוְא[d] בָּרָאתָ כָל[e]־בְּנֵי־אָדָם׃ — ל
49 מִי גֶבֶר יִחְיֶה וְלֹא יִרְאֶה־מָּוֶת יְמַלֵּט נַפְשׁוֹ מִיַּד־שְׁאוֹל סֶלָה׃ — [19]ת וכל חיו יחיה דכות . [20]ו . ה[21]
50 אַיֵּה חַסְדֶּיךָ הָרִאשֹׁנִים אֲדֹנָי[a] נִשְׁבַּעְתָּ לְדָוִד בֶּאֱמוּנָתֶךָ׃ — כו

[12] וחד כימי השמים Dt 11,21. [13] Mm 1902. [14] Mm 1420. [15] Mp sub loco. [16] Mm 3350. [17] Mm 161. [18] Mm 975. [19] Mm 107. [20] Mm 2624. [21] Mm 3058.

29 [a] K אֶשְׁמוֹר ‖ **31** [a] o εβρ′ sg ‖ [b] o εβρ′ *ιαλληχουν* = יְהַלֵּ֫ל ‖ **32** [a] > S ‖ **33** [a] GS om cop ‖ **34** [a] nonn Mss S Hier אָסִיר cf 2 S 7,15 ‖ **35** [a] Ms GS וְלֹא ‖ **37** [a] C נגדו ‖ **38** [a] nonn Mss o εβρ′ GSC לְעֹ֫ד ‖ [b–b] prp בְּעֵד כַּשֶּׁ֫מֶשׁ vel לְעַד כַּשֶּׁ֫מֶשׁ ‖ **39** [a] o εβρ′ *ουαθ θεμας* = וְאַתָּה תְּ֫; S + suff 1 sg ‖ **44** [a] C *l'ḥwr'* = אָחוֹר; prp צֹ֫ר vel מְצַר ‖ **45** [a–a] prp שָׁבַרְתָּ חָטְרוֹ vel שָׁבַרְתָּ מַטֵּה הֹדוֹ ‖ [b] C mlt Mss מְטֵ֫הוּ, nonn Mss o εβρ′ α′σ′S Hier מְטֵ֫ה ‖ **47** [a] S *rgz 'nt* = תִּקְצֹ֫ף ‖ **48** [a] Ms + נָא ‖ [b–b] l prb מה־חָדֵל אני (2 Mss חדל) ‖ [c] prp אֲדֹנָי ‖ [d–d] prp עוֹלָם הֲשָׁוְא ‖ [e] > pc Mss Hier ‖ **50** [a] mlt Mss o εβρ′ יהוה, S tr ante הר׳; pc Mss GSC Hier + אֲשֶׁר, C + *sicut*.

51 זְכֹר אֲדֹנָי[a] חֶרְפַּת עֲבָדֶיךָ[b] שְׂאֵתִי בְחֵיקִי כָּל־רַבִּים[c] עַמִּים׃ ב[22]. ל וכל קריא חלוף עמים רבים
52 אֲשֶׁר חֵרְפוּ אוֹיְבֶיךָ יְהוָה אֲשֶׁר חֵרְפוּ עִקְבוֹת מְשִׁיחֶךָ׃ ז מל[23]
53 [a]בָּרוּךְ יְהוָה לְעוֹלָם אָמֵן וְאָמֵן׃

90 1 תְּפִלָּה לְמֹשֶׁה אִישׁ־הָאֱלֹהִים יז. ו ול בסיפ[1]
אֲדֹנָי[a] מָעוֹן אַתָּה הָיִיתָ לָּנוּ בְּדֹר[b] וָדֹר׃ [אַתָּה אֵל[d]׃ ו וכל שם קריה ואנש דכות
2 בְּטֶרֶם הָרִים יֻלָּדוּ וַתְּחוֹלֵל[a] אֶרֶץ וְתֵבֵל וּמֵעוֹלָם[b] עַד־עוֹלָם ל. ל. ב. ג ב מל וחד חס[2]
3 תָּשֶׁב אֱנוֹשׁ עַד־דַּכָּא וַתֹּאמֶר[a] שׁוּבוּ בְנֵי־אָדָם׃ [בַּלֵּילָה[c]׃ ד[3]. ג[4]
4 [a]כִּי אֶלֶף שָׁנִים בְּעֵינֶיךָ כְּיוֹם אֶתְמוֹל כִּי יַעֲבֹר[b] וְאַשְׁמוּרָה[d] ג בטע ר״פ בסיפ. מז. יא[5]. ג. ל
5 זְרַמְתָּם[a] שֵׁנָה[b] יִהְיוּ בַּבֹּקֶר[c] כֶּחָצִיר יַחֲלֹף׃ ל. ד וחס[6]
6 בַּבֹּקֶר יָצִיץ וְחָלָף לָעֶרֶב[a] יְמוֹלֵל וְיָבֵשׁ׃ ל ומל. ז
7 כִּי־כָלִינוּ בְאַפֶּךָ וּבַחֲמָתְךָ נִבְהָלְנוּ׃
8 שַׁתָּ עֲוֹנֹתֵינוּ לְנֶגְדֶּךָ עֲלֻמֵנוּ[a] לְמְאוֹר פָּנֶיךָ׃ שתה. ב[7]. ל[8]
9 כִּי כָל־[a]יָמֵינוּ פָּנוּ בְעֶבְרָתֶךָ כִּלִּינוּ[b] שָׁנֵינוּ[c] כְּמוֹ־הֶגֶה[cd]׃ ג בלישׁ[9]
10 [a]יְמֵי־שְׁנוֹתֵינוּ בָהֶם[b] שִׁבְעִים שָׁנָה וְאִם בִּגְבוּרֹת שְׁמוֹנִים שָׁנָה ז[10] מל וכל ד״ה דכות במא
וְרָהְבָּם[c] עָמָל וָאָוֶן כִּי־גָז[d] חִישׁ וַנָּעֻפָה׃
11 מִי־יוֹדֵעַ עֹז אַפֶּךָ וּכְיִרְאָתְךָ[a] עֶבְרָתֶךָ׃ י מל וכל תדמק דכות במג חס. ל
12 לִמְנוֹת יָמֵינוּ כֵּן הוֹדַע [a]וְנָבֹא לְבַב[a] חָכְמָה׃ ח[11]. ג[12] חס וחד מן ז בלשון גבריאה. ל
13 שׁוּבָה יְהוָה עַד־מָתָי וְהִנָּחֵם עַל־עֲבָדֶיךָ[a]׃ ה בטע. ב[13]
14 שַׂבְּעֵנוּ[a] בַבֹּקֶר חַסְדֶּךָ וְנְרַנְּנָה וְנִשְׂמְחָה בְּכָל־יָמֵינוּ׃ ד
15 שַׂמְּחֵנוּ[a] כִּימוֹת עִנִּיתָנוּ שְׁנוֹת רָאִינוּ רָעָה׃ ל ומל[14]

[22] Mm 3351. [23] Mm 3348. **Ps 90** [1] Mm 3890. [2] Mm 3352. [3] Mm 163. [4] Mm 1185. [5] Mm 1630. [6] Mm 3476. [7] Mm 3353. [8] וחד למאד 2 Ch 16,14. [9] Mp sub loco. [10] Mm 43. [11] Mm 90. [12] Mm 2582. [13] Mm 3354. [14] וחד ימות מל Dt 32,7, cf Mp sub loco.

51 [a] mlt Mss יהוה ‖ [b] mlt Mss $\mathfrak{G}^{min}$ $\mathfrak{S}$ עַבְדֶּךָ ‖ [c] > $\mathfrak{G}$; α′ (Hier) *ἀδικίας*, $\mathfrak{S}$ *rnjhwn d* = רִבֵּי? prp דִּבַּת (vel כְּלִמַּת pro כל־ר׳) ‖ **53** [a] > 2 Mss ‖ **Ps 90,1** [a] pc Mss $\mathfrak{G}$ מעון ‖ [b] mlt Mss $\mathfrak{S}$ לְדֹר ‖ **2** [a] $\mathfrak{G}$ (α′σ′ Hier $\mathfrak{T}$) לַל– ‖ [b] mlt Mss $\mathfrak{L}\mathfrak{V}$ מ׳ ‖ [c] mlt Mss $\mathfrak{S}\mathfrak{V}$ וְעד ‖ [d] $\mathfrak{G}$ *μή* = אַל cj c 3; cf 4[a] ‖ **3** [a] l וְתֹאמַר cf α′ Hier ‖ **4** [a] prb tr post 2 ‖ [b] l prb עָבַר cf $\mathfrak{G}\mathfrak{S}$ ‖ [c–c] frt dl ‖ [d] σ′($\mathfrak{S}\mathfrak{T}$) *καὶ ὡς φυλακή*; l כְּאַ׳ ‖ **5** [a] $\mathfrak{S}$ *šrbthwn* aeva eorum; l frt זַרְעָתָם ‖ [b] $\mathfrak{G}$ *ἔτη*, $\mathfrak{S}$ *šnt'* annus; l frt שָׁנָה שָׁנָה ‖ [c] prb dl (ex 6) et cj יהיו c b ‖ **6** [a] nonn Mss $\mathfrak{S}$ וְל׳, $\mathfrak{G}$ + *ἀποπέσοι* = יִבּוֹל ‖ **8** [a] mlt Mss α′σ′ Hier עלמינו ‖ **9** [a] frt dl ‖ [b] $\mathfrak{G}$ *ἐξελίπομεν* = כָּלִינוּ; l כָּלוּ cf $\mathfrak{S}$ *wgmrw* ‖ [c–c] $\mathfrak{G}$ *ὡς ἀράχνη(ν) ἐμελέτων*; prp בְּתוּגָה ‖ [d] $\mathfrak{S}$ *gwgj* aranea ‖ **10** [a–a] frt dl m cs ‖ [b] frt l גְּבָהֶם cf [a–a] vel dl ‖ [c] l frt וְרִבְּם cf Vrs ‖ [d] $\mathfrak{T}$ *'dw* = גָּוַז ‖ **11** [a] $\mathfrak{G}$ *καὶ ἀπὸ τοῦ φόβου σου* = וּמִי׳; prp וּמִי רֹאֶה תֹּךְ ‖ **12** [a–a] l frt וְנָבֹא בְלֵב cf α′σ′ε′ Hier $\mathfrak{S}$ ‖ **13** [a] pc Mss עַבְדֶּךָ ‖ **14** [a] $\mathfrak{G}$ *ἐνεπλήσθημεν* = שַׂבַּעְנוּ ‖ **15** [a] $\mathfrak{G}$ *εὐφράνθημεν* = שַׂמַּחְנוּ.

16 יֵרָאֶה[a] אֶל־עֲבָדֶיךָ פָּעֳלֶךָ[b] וַהֲדָרְךָ[c] עַל־[d]בְּנֵיהֶם׃ טז
17 וִיהִי נֹעַם אֲדֹנָי אֱלֹהֵינוּ[a] עָלֵינוּ וּמַעֲשֵׂה יָדֵינוּ כּוֹנְנָה עָלֵינוּ[b] סֹ יז
וּמַעֲשֵׂה יָדֵינוּ כּוֹנְנֵהוּ[c]׃

91 1 יֹשֵׁב[a] בְּסֵתֶר עֶלְיוֹן בְּצֵל שַׁדַּי יִתְלוֹנָן[b]׃ א
2 אֹמַר[a] לַיהוָה מַחְסִי וּמְצוּדָתִי אֱלֹהַי אֶבְטַח־בּוֹ׃ ב
3 כִּי הוּא יַצִּילְךָ מִפַּח יָקוּשׁ[a] מִדֶּבֶר[b] הַוּוֹת׃ ג
4 בְּאֶבְרָתוֹ[a] יָסֶךְ לָךְ וְתַחַת־כְּנָפָיו תֶּחְסֶה ד
[b]צִנָּה וְסֹחֵרָה[c] אֲמִתּוֹ[b]׃
5 לֹא־תִירָא מִפַּחַד לָיְלָה מֵחֵץ[a] יָעוּף יוֹמָם׃ ה
6 מִדֶּבֶר[a] בָּאֹפֶל יַהֲלֹךְ מִקֶּטֶב[b] יָשׁוּד[c] צָהֳרָיִם׃ ו
7 יִפֹּל מִצִּדְּךָ | אֶלֶף וּרְבָבָה מִימִינֶךָ ז
אֵלֶיךָ לֹא יִגָּשׁ[a]׃
8 רַק בְּעֵינֶיךָ תַבִּיט וְשִׁלֻּמַת רְשָׁעִים תִּרְאֶה׃ ח
9 כִּי־אַתָּה יְהוָה מַחְסִי[a] עֶלְיוֹן שַׂמְתָּ מְעוֹנֶךָ[b]׃ ט
10 לֹא־תְאֻנֶּה אֵלֶיךָ רָעָה וְנֶגַע לֹא־יִקְרַב בְּאָהֳלֶךָ[a]׃ י
11 כִּי מַלְאָכָיו יְצַוֶּה־לָּךְ לִשְׁמָרְךָ בְּכָל־דְּרָכֶיךָ׃ יא
12 עַל־כַּפַּיִם יִשָּׂאוּנְךָ פֶּן־תִּגֹּף בָּאֶבֶן רַגְלֶךָ׃ יב
13 עַל־שַׁחַל[a] וָפֶתֶן תִּדְרֹךְ תִּרְמֹס כְּפִיר וְתַנִּין׃ יג
14 כִּי בִי חָשַׁק וַאֲפַלְּטֵהוּ אֲשַׂגְּבֵהוּ כִּי־יָדַע שְׁמִי׃ יד
15 יִקְרָאֵנִי | וְאֶעֱנֵהוּ עִמּוֹ־אָנֹכִי בְצָרָה אֲחַלְּצֵהוּ וַאֲכַבְּדֵהוּ׃ טו
16 אֹרֶךְ יָמִים אַשְׂבִּיעֵהוּ וְאַרְאֵהוּ[a] בִּישׁוּעָתִי׃ טז

[15]Mm 150. [16]Mm 2441. Ps 91 [1]חד ויחלנן Hi 39,28. [2]חד אברהו Dt 32,11. [3]Mm 3355. [4]Mm 125. [5]Mm 2391. [6]Mm 1118. [7]Mm 413.

16 [a] G *καὶ ἰδέ* = וּרְאֵה; S pl ‖ [b] mlt Mss S פָּעֳלֶיךָ, G *καὶ τὰ ἔργα σου* ‖ [c] G *καὶ ὁδήγησον* = וְהַדְרֵךְ ‖ [d] > G ‖ **17** [a] > 2 Mss C, frt dl ‖ [b] prb dl (ex a) ‖ [c–c] > pc Mss G ‖ **Ps 91,1** [a] G pr *αἶνος ᾠδῆς τῷ Δαυιδ* = שִׁיר מִזְמוֹר לְדָוִד ‖ [b] S *mštbḥ* = יִתְרוֹנַן? ‖ **2** [a] l יֹאמַר cf G ‖ **3** [a] cf Hos 9,8 ‖ [b] nonn Mss GS וּמִ׳; frt l מִדֶּבֶר cf Gσ′S et 6[a] ‖ **4** [a] l לְחָיְו– cf GS ‖ [b–b] prb add; tr post 7 ‖ [c] G(S) *κυκλώσει σε* = תְּסָחֲרֶךָ? ‖ **5** [a] pc Mss G[S]S וּמִ׳ ‖ **6** [a] G (α′S) *ἀπὸ πράγματος* = מִדָּבָר ‖ [b] S *wmn rwḥ'* ‖ [c] G *καὶ δαιμονίου* = וְשֵׁד cf α′σ′ ‖ **7** [a] cf 4[b–b] ‖ **9** [a] prp מַחְסֶךָ ‖ [b] G ε′ *καταφυγήν σου* = מְעוֹזֶךָ ‖ **10** [a] mlt Mss C לִיךָ– ‖ **13** [a] G(S) *ἀσπίδα* = זוֹחֵל? ‖ **16** [a] prp וַאֲרָוֵהוּ, sed cf 50,23.

92 צב 1 מִזְמ֥וֹר שִׁ֗יר לְי֫וֹם֥ הַשַּׁבָּֽת׃ ל
2 טֽוֹב֮ לְהֹד֪וֹת לַ֫יהוָ֥ה וּלְזַמֵּ֥ר לְשִׁמְךָ֑ עֶלְי֝֗וֹן׃ ג בטע ר״פ בסיפ׳. ל
3 לְהַגִּ֣יד בַּבֹּ֣קֶר חַסְדֶּ֑ךָ וֶ֝אֱמוּנָתְךָ֗ בַּלֵּילֽוֹת׃ ל²
4 עֲלֵי־עָשׂ֣וֹר וַעֲלֵי־[a]נָ֑בֶל עֲלֵ֖י הִגָּי֣וֹן בְּכִנּֽוֹר׃ ג פסוק דמיין³. ב
5 כִּֽי־שִׂמַחְתַּ֥נִי יְ֝הוָ֗ה [a]בְּפָעֳלֶ֑ךָ [b]בְּמַעֲשֵׂ֥י [c]יָדֶ֗יךָ אֲרַנֵּֽן׃ נה בטע ר״פ בסיפ׳. יא כת ל⁴
6 מַה־גָּדְל֣וּ מַעֲשֶׂ֣יךָ יְ֭הוָה מְאֹ֣ד עָמְק֑וּ מַחְשְׁבֹתֶ֥יךָ׃ ג חס
7 אִ֥ישׁ־בַּ֝֗עַר לֹ֣א [a]יֵדָ֑ע וּכְסִ֥יל לֹא־יָ֝בִ֗ין אֶת־זֹֽאת׃ יט⁵
8 בִּפְרֹ֤חַ רְ֭שָׁעִים כְּמ֣וֹ עֵ֑שֶׂב וַ֝יָּצִ֗יצוּ כָּל־פֹּ֣עֲלֵי אָ֑וֶן ל⁶
לְהִשָּׁמְדָ֥ם עֲדֵי־עַֽד׃ 9 וְ֭אַתָּה [a]מָר֣וֹם לְעֹלָ֑ם [b]יְהוָֽה׃ יח⁷ חס ח מגה בנ״ך
10 [a]כִּֽי־הִנֵּ֣ה אֹיְבֶ֣יךָ ׀ יְ֭הוָה כִּֽי־הִנֵּ֣ה אֹיְבֶ֣יךָ [b]יֹאבֵ֑דוּ יִתְפָּרְד֥וּ כָּל־ נה בטע ר״פ בסיפ
11 וַתָּ֣רֶם [a]כִּרְאֵ֣ים קַרְנִ֑י בַּ֝לֹּתִ֗י [b]בְּשֶׁ֣מֶן רַעֲנָֽן׃ [פֹּ֣עֲלֵי אָ֑וֶן׃ ל ומל. ל דגש. ו רפ׳⁸
12 וַתַּבֵּ֣ט עֵינִ֣י בְּשׁוּרָ֑י [a]בַּ֝קָּמִ֗ים עָלַ֣י מְרֵעִ֣ים [b]תִּשְׁמַ֣עְנָה [c]אָזְנָֽי׃ כט⁹
13 צַדִּ֥יק כַּתָּמָ֗ר יִפְרָ֫ח֥ כְּאֶ֤רֶז בַּלְּבָנ֖וֹן יִשְׂגֶּֽה׃ ל. ו ב קמ ונ פת¹⁰. ג
14 שְׁתוּלִ֥ים בְּבֵית־יְ֝הוָ֗ה בְּחַצְר֣וֹת [a]אֱלֹהֵ֣ינוּ יַפְרִֽיחוּ׃ ל. לט
15 עֽוֹד־[a]יְנוּב֥וּן בְּשֵׂיבָ֑ה [b]דְּשֵׁנִ֖ים וְרַעֲנַנִּ֣ים יִהְיֽוּ׃ ל. כל לישׁ כת כן
16 לְהַגִּ֣יד כִּֽי־יָ֭שָׁר יְהוָ֑ה צ֝וּרִ֗י וְלֹא־[a]עַ֥וְלָתָ֗ה בּֽוֹ׃ עולתה חד מן ג¹¹ בלישׁ ק

93 צג 1 [a]יְהוָ֣ה מָ֭לָךְ גֵּא֣וּת לָ֑בֵשׁ ׀ לָבַ֥שׁ יְהוָ֗ה עֹ֣ז הִתְאַזָּ֑ר [b] ב. ל. ב
אַף־תִּכּ֥וֹן [c]תֵּ֝בֵ֗ל בַּל־תִּמּֽוֹט׃ 2 נָכ֣וֹן כִּסְאֲךָ֣ מֵאָ֑ז מֵעוֹלָ֖ם אָֽתָּה׃ [a]
3 נָשְׂא֣וּ נְהָר֣וֹת ׀ יְ֭הוָה נָשְׂא֣וּ נְהָר֣וֹת קוֹלָ֑ם [a]יִשְׂא֖וּ [b]נְהָר֣וֹת דָּכְיָֽם׃ יז ול׳ ר״פ. י. כ. ל
4 מִקֹּל֣וֹת ׀ מַ֭יִם רַבִּ֑ים [a]אַדִּירִ֖ים [b]מִשְׁבְּרֵי־[a]יָ֣ם אַדִּ֣יר בַּמָּר֖וֹם יְהוָֽה׃ ו כת כן
5 עֵדֹתֶ֥יךָ ׀ נֶאֶמְנ֣וּ מְאֹ֑ד לְבֵיתְךָ֥ [a]נַאֲוָ֥ה [b]קֹ֝֗דֶשׁ יְהוָ֥ה לְאֹ֣רֶךְ יָמִֽים׃ יז מפק א״ז. ג

Ps 92 [1]Mm 3400. [2]Mm 3674. [3]Mm 3356 et Mm 3838. [4]Mm 2706. [5]Mm 1369. [6]חד וַיָּצִיצוּ Ps 72,16. [7]Mm 25. [8]Mm 577. [9]Mm 2501. [10]Mm 937. [11]Mm 3026. Ps 93 [1]Mm 978. [2]Mm 411.

Ps 92,4 [a] > 𝔊𝔖 ‖ **5** [a] dl m cs? ‖ [b] 𝔗 mlt Mss 𝔖 ליך– ‖ [c] 4QPs[b] 𝔗 mlt Mss 𝔖 שה–; 𝔊𝔖 pr cop ‖ **7** [a] 4QPs[b] ולא cf 73,22 ‖ **9** [a] 𝔊 ὕψιστος; frt l מְרֹמָם ‖ [b] frt dl m cs ‖ **10** [a–a] > pc Mss 𝔊[B]𝔏 ‖ [b] pc Mss Vrs ויי ‖ **11** [a] 𝔊 (Hier) *καὶ ὑψωθήσεται* = וַיָּרֶם ‖ [b] 𝔊 (Hier) *καὶ τὸ γῆράς μου*, σ′ *ἡ παλαίωσίς μου* = (ו)בְּלֹתִי? 𝔖 *wšb'tnj* (cf 𝔗) = (ו)בַּלֹּתַנִי ‖ **12** [a] l בְּשׁוּרָי cf Vrs ‖ [b–b] frt dl ‖ [c] 𝔙 שמעה, 𝔊 *ἀκούσεται* = תִּשְׁמַע ‖ **14** [a] pc Mss 𝔊[R]𝔖𝔗 + בֵּית ‖ [b] 4QPs[b] יפרחו ‖ **15** [a] 4QPs[b] ינבון ‖ [b] 4QPs[b] + טובה cf Gn 15,15 ‖ [c] 4QPs[b] והיו ‖ **16** [a] mlt Mss Vrs ut Q, sic l; K עׄ ‖ **Ps 93,1** [a] 𝔊 pr *εἰς τὴν ἡμέραν τοῦ προσαββάτου, ὅτε κατῴκισται ἡ γῆ· αἶνος ᾠδῆς τῷ Δαυιδ* ‖ [b] Vrs pr cop ‖ [c] l תִּכֵּן cf Vrs et 75,4; 96,10[d] ‖ **2** [a] 𝔗 + *'lh'*, prb ins אֵל m cs ‖ **3** [a–a] > 𝔊* ‖ [b] prp אדיר מִמִּי *mmšbḥjj'* = מֵאֵי ‖ **5** [a] nonn Mss 𝔖 וּל׳ ‖ [b] 4QPs[b] גוה.

94 צד

1 אֵל־נְקָמוֹת יְהוָה אֵל נְקָמוֹת הוֹפִיעַ׃ [a]
2 הִנָּשֵׂא שֹׁפֵט הָאָרֶץ הָשֵׁב גְּמוּל עַל־גֵּאִים׃
3 עַד־מָתַי רְשָׁעִים׀ יְהוָה עַד־מָתַי רְשָׁעִים יַעֲלֹזוּ׃
4 יַבִּיעוּ יְדַבְּרוּ[a] עָתָק יִתְאַמְּרוּ[b] כָּל־פֹּעֲלֵי אָוֶן׃
5 עַמְּךָ יְהוָה יְדַכְּאוּ וְנַחֲלָתְךָ יְעַנּוּ׃
6 אַלְמָנָה וְגֵר יַהֲרֹגוּ וְיתוֹמִים יְרַצֵּחוּ׃
7 וַיֹּאמְרוּ לֹא יִרְאֶה־יָהּ וְלֹא־יָבִין אֱלֹהֵי יַעֲקֹב׃
8 בִּינוּ בֹעֲרִים בָּעָם וּכְסִילִים מָתַי תַּשְׂכִּילוּ׃
9 הַנָּטַע אֹזֶן הֲלֹא יִשְׁמָע אִם־יֹצֵר עַיִן הֲלֹא יַבִּיט׃
10 הַיֹּסֵר[a] גּוֹיִם הֲלֹא יוֹכִיחַ הַמְלַמֵּד אָדָם[b] דָּעַת[c]׃
11 יְהוָה יֹדֵעַ מַחְשְׁבוֹת אָדָם כִּי־הֵמָּה הָבֶל׃
12 אַשְׁרֵי׀ הַגֶּבֶר אֲשֶׁר[a] תְּיַסְּרֶנּוּ יָהּ וּמִתּוֹרָתְךָ תְלַמְּדֶנּוּ׃
13 לְהַשְׁקִיט לוֹ מִימֵי רָע עַד יִכָּרֶה לָרָשָׁע שָׁחַת׃
14 כִּי׀ לֹא־יִטֹּשׁ יְהוָה עַמּוֹ[a] וְנַחֲלָתוֹ לֹא יַעֲזֹב׃
15 כִּי־עַד־צֶדֶק[a] יָשׁוּב מִשְׁפָּט וְאַחֲרָיו כָּל־יִשְׁרֵי־לֵב[b]׃
16 מִי־יָקוּם לִי עִם־מְרֵעִים מִי[a]־יִתְיַצַּב לִי[b] עִם[c]־פֹּעֲלֵי אָוֶן׃
17 לוּלֵי יְהוָה עֶזְרָתָה לִּי כִּמְעַט׀ שָׁכְנָה דוּמָה[a] נַפְשִׁי׃
18 אִם־אָמַרְתִּי מָטָה רַגְלִי חַסְדְּךָ יְהוָה יִסְעָדֵנִי׃
19 בְּרֹב שַׂרְעַפַּי[a] בְּקִרְבִּי תַּנְחוּמֶיךָ יְשַׁעֲשְׁעוּ נַפְשִׁי׃
20 הַיְחָבְרְךָ כִּסֵּא הַוּוֹת יֹצֵר עָמָל עָלֵי־חֹק[a]׃
21 יָגוֹדּוּ[a] עַל־נֶפֶשׁ צַדִּיק וְדָם נָקִי יַרְשִׁיעוּ׃
22 וַיְהִי יְהוָה לִי לְמִשְׂגָּב וֵאלֹהַי לְצוּר מַחְסִי׃ [אֱלֹהֵינוּ׃]
23 וַיָּשֶׁב[a] עֲלֵיהֶם׀ אֶת־אוֹנָם וּבְרָעָתָם יַצְמִיתֵם[b] יַצְמִיתֵם יְהוָה

ג¹ ד. ל ד דגש. ג² ב³ ל. כה. ד חס ל. ב ד⁴. ד דגש ל יא בטע ר״פ בשלש ספרים ג⁵ ח⁶ בליש וכל מנין איש רגלי דכות. ל ב חד פת וחד קמ⁷. יא⁸. ל ל. ד חס ל ומל. ד ו בנ״ך כה. ל

Ps 94 [1]Mm 3357. [2]Mm 3487. [3]Mm 2867. [4]Mm 3257. [5]Mm 3303. [6]Mm 3533. [7]Mm 3358. [8]Mm 2580.

Ps 94,1 [a] α′σ′θ′ε′ Hier 𝔖 imp, 1 הוֹפִיעָה (ה hpgr) ‖ **4** [a] 𝔊𝔖𝔗 pr cop ‖ [b] 𝔊 *λαλήσουσιν* = יאמְרוּ cf 𝔖 ‖ **10** [a] 𝔊 *ὁ παιδεύων* = הַיִּ׳ ‖ [b] nonn Mss לְאֹ׳ ‖ [c] prp מִדְּ׳ (מ hpgr) vel הֲלֹא יֵדַע מִדְּ׳ vel הֲלֹא יֵדַע ‖ **12** [a] > 2 Mss ‖ **14** [a] 4QPs[b] pr את ‖ **15** [a] prb l c 2 Mss σ′ 𝔖 צְדִיק ‖ [b] 𝔊 + *διάψαλμα* = סֶלָה ‖ **16** [a] 2 Mss 𝔊𝔖 ומי ‖ [b] cf 2,2[b] ‖ [c] > 𝔗 ‖ **17** [a] 𝔊 *τῷ ᾅδῃ*, 𝔏 *in inferno* ‖ **19** [a] mlt Mss סִרְ׳ ‖ **20** [a] 𝔖 + suff 2 sg ‖ **21** [a] mlt Mss יָגֹדּוּ; prp יָגוּרוּ cf 56,7 59,4 ‖ **23** [a] 𝔊 (Hier) *καὶ ἀποδώσει* = וְיָשֵׁב ‖ [b] > pc Mss 𝔊.

95 צה
1 לְכוּ נְרַנְּנָה לַיהוָה נָרִיעָה לְצוּר יִשְׁעֵנוּ[a]׃
2 נְקַדְּמָה פָנָיו בְּתוֹדָה בִּזְמִרוֹת[a] נָרִיעַ[b] לוֹ׃ ל[1]
3 כִּי אֵל גָּדוֹל יְהוָה וּמֶלֶךְ[a] גָּדוֹל[b] עַל־כָּל־אֱלֹהִים׃ נה בטע ר״פ בסיפ. ג בסיפ
4 אֲשֶׁר[a] בְּיָדוֹ מְחְקְרֵי[b]־אָרֶץ וְתוֹעֲפוֹת הָרִים לוֹ׃ ל. ל
5 אֲשֶׁר־[a]לוֹ הַיָּם וְהוּא עָשָׂהוּ וְיַבֶּשֶׁת יָדָיו יָצָרוּ׃
6 בֹּאוּ נִשְׁתַּחֲוֶה וְנִכְרָעָה[a] נִבְרְכָה[b] לִפְנֵי־יְהוָה עֹשֵׂנוּ׃ ל
7 כִּי הוּא אֱלֹהֵינוּ וַאֲנַחְנוּ[a] עַם מַרְעִיתוֹ וְצֹאן[b]
יָדוֹ[ac] הַיּוֹם אִם־בְּקֹלוֹ תִשְׁמָעוּ׃ ה[2] חס׳ד מנה בכתיב וכל אורית דכות ב מ א
8 אַל־תַּקְשׁוּ לְבַבְכֶם כִּמְרִיבָה כְּיוֹם מַסָּה בַּמִּדְבָּר׃ ג. יא[4]
9 אֲשֶׁר נִסּוּנִי אֲבוֹתֵיכֶם בְּחָנוּנִי גַּם־רָאוּ פָּעֳלִי[a]׃
10 אַרְבָּעִים שָׁנָה אָקוּט בְּדוֹר[a] וָאֹמַר עַם[b] תֹּעֵי לֵבָב הֵם נ ר״פ[5]. ב
וְהֵם לֹא־יָדְעוּ דְרָכָי׃
11 אֲשֶׁר[a]־נִשְׁבַּעְתִּי בְאַפִּי אִם־יְבֹאוּן אֶל־מְנוּחָתִי׃ ל

96 צו
1 [ba]שִׁירוּ לַיהוָה שִׁיר חָדָשׁ[b] שִׁירוּ לַיהוָה כָּל־הָאָרֶץ׃ ו[1]
2 [a]שִׁירוּ לַיהוָה בָּרְכוּ[b] שְׁמוֹ[a] בַּשְּׂרוּ מִיּוֹם־לְיוֹם[c] יְשׁוּעָתוֹ׃
3 [a]סַפְּרוּ בַגּוֹיִם[b] כְּבוֹדוֹ[a] בְּכָל־הָעַמִּים נִפְלְאוֹתָיו׃ ג[2]
4 כִּי גָדוֹל יְהוָה וּמְהֻלָּל מְאֹד נוֹרָא[a] הוּא עַל־כָּל־אֱלֹהִים׃ ד בטע ר״פ דסמיכ[3]. ג בסיפ
5 כִּי כָּל־אֱלֹהֵי הָעַמִּים אֱלִילִים וַיהוָה שָׁמַיִם עָשָׂה׃ יא בטע ר״פ בשלש ספרים
6 הוֹד־וְהָדָר לְפָנָיו עֹז[a] וְתִפְאֶרֶת בְּמִקְדָּשׁוֹ[a]׃
7 הָבוּ לַיהוָה מִשְׁפְּחוֹת עַמִּים הָבוּ לַיהוָה כָּבוֹד וָעֹז׃ יא[4] וכל כל אלה בני דכות ב מ ב
8 הָבוּ לַיהוָה כְּבוֹד שְׁמוֹ שְׂאוּ־מִנְחָה וּבֹאוּ לְחַצְרוֹתָיו[a]׃

Ps 95 [1]Mm 2295. [2]Mm 1669. [3]Mm 1109. [4]Mm 1630. [5]Mm 3359. **Ps 96** [1]Mm 3360. [2]Mm 293. [3]Mp sub loco. [4]Mm 3361.

Ps 95,1 [a] 𝔠 mlt Mss ישעינו ‖ **2** [a] 𝔊𝔖 pr cop ‖ [b] pc Mss נָרִיעָה ‖ **3** [a] pc Mss 𝔖 מ׳ ‖ [b] dl m cs ‖ **4** [a] > Ms, prb dl m cs ‖ [b] Ms 𝔊 מֶרְחַקֵי ‖ **5** [a] prb dl m cs ‖ **6** [a] 𝔊(𝔖) + *αὐτῷ* = לוֹ עַ֫ ‖ [b] > 2 Mss; nonn Mss 𝔖 וְנ׳, 𝔊 *καὶ κλαύσωμεν* = וְנִבְכֶּה? ‖ **7** [a–a] Ms 𝔖 עַמּוֹ וצ׳ מ׳ cf 𝔠 et 79,13 100,3 ‖ [b] frt huc tr ‖ [c] pr frt דְּעוּ (hpgr?) ‖ **9** [a] Vrs pl ‖ **10** [a] 𝔊(𝔖) *τῇ γενεᾷ ἐκείνῃ* = בַּדּוֹר הַהוּא ‖ [b] Ms עַד cf 𝔊 *ἀεί* ‖ **11** [a] 𝔊(𝔖) *ὡς* = כַּאֲ׳ ‖ **Ps 96,1** [a] 𝔊 pr *ὅτε ὁ οἶκος ᾠκοδομεῖτο μετὰ τὴν αἰχμαλωσίαν· ᾠδὴ τῷ Δαυιδ* ‖ [b–b] > 1 Ch 16,23 ‖ **2** [a–a] > 1 Ch 16,23 ‖ [b] 𝔖𝔙 pr cop ‖ [c] mlt Mss et 1 Ch 16,23 אֶל־יוֹם ‖ **3** [a–a] > 𝔊[AR] ‖ [b] mlt Mss et 1 Ch 16,24 + אֶת־ ‖ **4** [a] nonn Mss 𝔖𝔠 et 1 Ch 16,25 וְנ׳ ‖ **6** [a–a] pc Mss et 1 Ch 16,27 וְחֶדְוָה בִּמְקוֹמוֹ ‖ **8** [a] pc Mss et 1 Ch 16,29 לְפָנָיו; pc Mss 𝔠 pr לִפְנֵי

כג 9 הִשְׁתַּחֲוּוּ לַיהוָה בְּהַדְרַת־[a]קֹדֶשׁ [b]חִילוּ [c]מִפָּנָיו [d]כָּל־הָאָרֶץ׃
10 [a]אִמְרוּ [b]בַגּוֹיִם יְהוָה מָלָךְ׃ [c]אַף־תִּכּוֹן [d]תֵּבֵל בַּל־[e]תִּמּוֹט
[e]יָדִין עַמִּים בְּמֵישָׁרִים׃
11 יִשְׂמְחוּ הַשָּׁמַיִם וְתָגֵל הָאָרֶץ יִרְעַם הַיָּם וּמְלֹאוֹ׃
12 יַעֲלֹז[a] שָׂדַי[b] וְכָל־אֲשֶׁר־בּוֹ אָז יְרַנְּנוּ כָּל־[c]עֲצֵי־[d]יָעַר׃
ל 13 לִפְנֵי[a] יְהוָה ׀ כִּי ׀ [b]בָא כִּי [b]בָא לִשְׁפֹּט [c]הָאָרֶץ
[d]יִשְׁפֹּט־תֵּבֵל בְּצֶדֶק וְעַמִּים בֶּאֱמוּנָתוֹ׃[d]

97 1 יְהוָה מָלָךְ תָּגֵל הָאָרֶץ יִשְׂמְחוּ אִיִּים רַבִּים׃
צז 2 עָנָן וַעֲרָפֶל סְבִיבָיו צֶדֶק וּמִשְׁפָּט מְכוֹן כִּסְאוֹ׃
ל[1] 3 אֵשׁ לְפָנָיו תֵּלֵךְ וּתְלַהֵט סָבִיב[a] צָרָיו׃
ל 4 הֵאִירוּ בְרָקָיו תֵּבֵל רָאֲתָה וַתָּחֶל[a] הָאָרֶץ׃
ח[2] וכל אוריה דכות ב מ ב 5 הָרִים כַּדּוֹנַג נָמַסּוּ [a]מִלִּפְנֵי יְהוָה[a] [b]מִלִּפְנֵי אֲדוֹן כָּל־הָאָרֶץ׃
יו׳ וגיו[3] 6 הִגִּידוּ הַשָּׁמַיִם צִדְקוֹ וְרָאוּ כָל־הָעַמִּים כְּבוֹדוֹ׃ [אֱלֹהִים[c]׃
7 יֵבֹשׁוּ כָּל־עֹבְדֵי פֶסֶל הַמִּתְהַלְלִים בָּאֱלִילִים הִשְׁתַּחֲווּ[a]־לוֹ[b] כָּל־
ל 8 שָׁמְעָה וַתִּשְׂמַח צִיּוֹן וַתָּגֵלְנָה בְּנוֹת יְהוּדָה לְמַעַן מִשְׁפָּטֶיךָ יְהוָה׃
ל. ג בסיפ[4] 9 כִּי־אַתָּה יְהוָה[a] עֶלְיוֹן עַל־כָּל־הָאָרֶץ מְאֹד נַעֲלֵיתָ עַל־כָּל־אֱלֹהִים׃
10 אֹהֲבֵי[a] יְהוָה שִׂנְאוּ[b] רָע שֹׁמֵר[c] נַפְשׁוֹת חֲסִידָיו מִיַּד רְשָׁעִים יַצִּילֵם׃
ל וחס. ל 11 אוֹר זָרַע[a] לַצַּדִּיק וּלְיִשְׁרֵי־לֵב שִׂמְחָה׃
12 שִׂמְחוּ צַדִּיקִים בַּיהוָה וְהוֹדוּ לְזֵכֶר קָדְשׁוֹ׃

ג בטע[1] 98 1 [a]מִזְמוֹר
צח [b]שִׁירוּ לַיהוָה ׀ שִׁיר־חָדָשׁ כִּי־נִפְלָאוֹת עָשָׂה[b]
[2]ז

Ps 97 [1] וחד וְתִלְהַט Dt 32,22. [2] Mm 3083. [3] Mm 565. [4] Mp sub loco. Ps 98 [1] Mm 3362. [2] Mm 3360.

9 [a] G(S) *ἐν αὐλῇ* = בְּחַצְרַת ‖ [b] 1 קָדְשׁוֹ cf GS et 29,2 ‖ [c] G(S) *σαλευθήτω* = חִילִי ‖ [d] mlt Mss et 1 Ch 16,30 מִלְפָנָיו ‖ **10** [a–a] > pc Mss; 1 Ch 16,31 tr post 11a ‖ [b] 1 Ch 16, 31 וְיֹאמַר׃ ‖ [c–c] prb dl (ex 93,1) ‖ [d] G(σ′ S T Hier) *κατώρθωσεν* = תְּכֵן cf 93,1[c] ‖ [e–e] > 1 Ch 16,31 ‖ **12** [a] 1 Ch 16,32 יַעֲלֹץ ‖ [b] pc Mss et 1 Ch 16,32 הַשָּׂדֶה ‖ [c] > pc Mss et 1 Ch 16,33 ‖ [d] nonn Mss et 1 Ch 16,33 הַיְּ, Ms ט הַיְּעָרִים ‖ **13** [a] 1 Ch 16,33 מִלְּ׳ ‖ [b–b] > mlt Mss S et 1 Ch 16,33, cf 98,9 ‖ [c] nonn Mss et 1 Ch 16,33 + אֶת־ ‖ [d–d] > 1 Ch 16,33 ‖ **Ps 97,3** [a] pc Mss סְבִיבָיו ‖ **4** [a] pc Mss לֵ֫, prb l ‖ **5** [a–a] prb dl ‖ [b] > S ‖ **7** [a] G S imp ‖ [b] cf 2,2[b] ‖ [c] G(S) *οἱ ἄγγελοι αὐτοῦ* ‖ **9** [a] > Ms, dl m cs ‖ **10** [a] 1 אֹהֲבֵ (׳ dttg) ‖ [b] 1 c pc Mss S שֹׂנְאֵי ‖ [c] G(T) + *κύριος* ‖ **11** [a] 1 c Ms Vrs זָרֹחַ ut 112,4 ‖ **Ps 98,1** [a] G + *τῷ Δαυιδ* ‖ [b] G + *κύριος*.

הוֹשִׁיעָה־לּוֹ יְמִינוֹ וּזְרוֹעַ קָדְשׁוֹ׃
2 הוֹדִיעַ יְהוָה יְשׁוּעָתוֹ [a]לְעֵינֵי הַגּוֹיִם[a] גִּלָּה צִדְקָתוֹ׃
3 זָכַר חַסְדּוֹ[a] וֶאֱמוּנָתוֹ לְבֵית יִשְׂרָאֵל ד[3] וכל יחזק דכות ב מ א
רָאוּ[b] כָל־אַפְסֵי־אָרֶץ אֵת יְשׁוּעַת אֱלֹהֵינוּ׃ ה[4]. ב
4 הָרִיעוּ לַיהוָה כָּל־הָאָרֶץ פִּצְחוּ וְרַנְּנוּ וְזַמֵּרוּ׃
5 זַמְּרוּ לַיהוָה בְּכִנּוֹר בְּכִנּוֹר[a] וְקוֹל זִמְרָה׃
6 בַּחֲצֹצְרוֹת[a] וְקוֹל שׁוֹפָר הָרִיעוּ לִפְנֵי | הַמֶּלֶךְ יְהוָה[b]׃ ג[5]. ב[6]
7 יִרְעַם הַיָּם וּמְלֹאוֹ תֵּבֵל וְיֹשְׁבֵי[a] בָהּ׃
8 נְהָרוֹת יִמְחֲאוּ־כָף יַחַד הָרִים יְרַנֵּנוּ׃ ב[7]
9 לִפְנֵי־יְהוָה כִּי בָא לִשְׁפֹּט הָאָרֶץ
יִשְׁפֹּט־תֵּבֵל בְּצֶדֶק וְעַמִּים[a] בְּמֵישָׁרִים׃

99 צט 1 יְהוָה מָלָךְ יִרְגְּזוּ עַמִּים יֹשֵׁב כְּרוּבִים תָּנוּט[a] הָאָרֶץ׃ ל
2 יְהוָה בְּצִיּוֹן גָּדוֹל וְרָם הוּא עַל־כָּל־הָעַמִּים[a]׃ ב וכל מגלה דכות
3 יוֹדוּ שִׁמְךָ גָּדוֹל וְנוֹרָא קָדוֹשׁ הוּא׃ ו[1]
4 וְעֹז מֶלֶךְ מִשְׁפָּט אָהֵב אַתָּה כּוֹנַנְתָּ מֵישָׁרִים ט[2]
מִשְׁפָּט וּצְדָקָה בְּיַעֲקֹב | אַתָּה עָשִׂיתָ׃
5 רוֹמְמוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וְהִשְׁתַּחֲווּ לַהֲדֹם רַגְלָיו [a]קָדוֹשׁ הוּא[a]׃ ג[3]
6 מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן | בְּכֹהֲנָיו וּשְׁמוּאֵל בְּקֹרְאֵי שְׁמוֹ ג ר״פ[4]
קֹרְאִים אֶל־יְהוָה וְהוּא יַעֲנֵם׃ ל[5] בליש וחד מן יא[6] מילין דלא מפק א
7 בְּעַמּוּד עָנָן יְדַבֵּר אֲלֵיהֶם שָׁמְרוּ[a] עֵדֹתָיו וְחֹק נָתַן־לָמוֹ׃ ה
8 יְהוָה אֱלֹהֵינוּ אַתָּה עָנִיתָם ל[7]
אֵל נֹשֵׂא הָיִיתָ לָהֶם וְנֹקֵם עַל־עֲלִילוֹתָם׃ [אֱלֹהֵינוּ׃
9 רוֹמְמוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וְהִשְׁתַּחֲווּ לְהַר קָדְשׁוֹ כִּי־קָדוֹשׁ יְהוָה ג[8]

[3]Mm 2435. [4]Mm 463. [5]Mm 2696. [6]Mm 2226. [7]Jes 55,12. Ps 99 [1]Mm 3040. [2]Mm 3212. [3]Mm 441. [4]Mm 3363. [5]Cf Mm 898. [6]Mm 4069. [7] וחד ועניתם 1 R 12,7.

2 [a–a] frt add cf Jes 52,10 ‖ **3** [a] 𝔊 + *τῷ Ιακωβ* ‖ [b] mlt Mss 𝔖𝔗 וְרָאוּ ut Jes 52,10 ‖ **5** [a] > pc Mss 𝔊[min]𝔖𝔈[G] ‖ **6** [a] > 𝔖 ‖ [b] dl m cs ‖ **7** [a] 𝔊[RLA](𝔖[W]𝔗) *καὶ πάντες οἱ κατοικοῦντες* ‖ **9** [a] prp עׄ וְדִין ‖ **Ps 99,1** [a] 𝔊 *σαλευθήτω*, frt aram ‖ **2** [a] pc Mss 𝔊[B*min] אֱלֹהִים cf 95,3 96,4 97,9 ‖ **5** [a–a] pc Mss 𝔊 Hier pr כִּי; 𝔖[A] cj c 6 ‖ **7** [a] pc Mss שׁׄ וְשָׁ; prp שָׁמְעוּ.

ל ונ׳

100 ק

1 מִזְמוֹר לְתוֹדָה [לְפָנָיו בִּרְנָנָה׃
הָרִיעוּ לַיהוָה כָּל־הָאָרֶץ׃ 2 עִבְדוּ אֶת־יְהוָה בְּשִׂמְחָה בֹּאוּ
3 דְּעוּ כִּי־יְהוָה הוּא אֱלֹהִים הוּא־עָשָׂנוּ וְלֹא[a] אֲנַחְנוּ ד²⁵. ולו חד מן יו״ד כת כן ק בלישׁ
עַמּוֹ וְצֹאן מַרְעִיתוֹ׃
4 בֹּאוּ שְׁעָרָיו בְּתוֹדָה חֲצֵרֹתָיו בִּתְהִלָּה הוֹדוּ־לוֹ בָּרְכוּ שְׁמוֹ׃
5 כִּי־טוֹב יְהוָה לְעוֹלָם חַסְדּוֹ וְעַד־דֹּר וָדֹר אֱמוּנָתוֹ׃ ס״י

ג ובטע

101 קא

1 לְדָוִד מִזְמוֹר
חֶסֶד־וּמִשְׁפָּט אָשִׁירָה לְךָ יְהוָה אֲזַמֵּרָה׃
2 אַשְׂכִּילָה[a] בְּדֶרֶךְ תָּמִים מָתַי תָּבוֹא אֵלָי[b]
אֶתְהַלֵּךְ בְּתָם־לְבָבִי בְּקֶרֶב בֵּיתִי׃
3 לֹא־אָשִׁית לְנֶגֶד עֵינַי דְּבַר־בְּלִיָּעַל
עֹשֵׂה[a]־סֵטִים[b] שָׂנֵאתִי לֹא יִדְבַּק בִּי׃ ד³. ב². ל³
4 לֵבָב[a] עִקֵּשׁ יָסוּר מִמֶּנִּי רָע לֹא אֵדָע׃ ה⁴
5 מְלָשְׁנִי[a] בַסֵּתֶר רֵעֵהוּ אוֹתָו אַצְמִית מלשני ול בלישׁ. כך מל ה מנה בכתיב
גְּבַהּ־עֵינַיִם וּרְחַב לֵבָב [b]אֹתוֹ לֹא אוּכָל[b]׃ ב⁵. כה
6 עֵינַי בְּנֶאֱמְנֵי־אֶרֶץ לָשֶׁבֶת עִמָּדִי ל
הֹלֵךְ בְּדֶרֶךְ תָּמִים הוּא יְשָׁרְתֵנִי׃
7 לֹא־יֵשֵׁב בְּקֶרֶב בֵּיתִי עֹשֵׂה רְמִיָּה
דֹּבֵר שְׁקָרִים לֹא־יִכּוֹן לְנֶגֶד עֵינָי׃
8 לַבְּקָרִים[a] אַצְמִית כָּל־רִשְׁעֵי־אֶרֶץ ד״ם
לְהַכְרִית מֵעִיר־יְהוָה כָּל־פֹּעֲלֵי אָוֶן׃

ל. יו וכל לפני ולפני דכות. ל. ב״י

102 קב

1 תְּפִלָּה לְעָנִי כִּי־יַעֲטֹף וְלִפְנֵי יְהוָה יִשְׁפֹּךְ שִׂיחוֹ׃
2 יְהוָה שִׁמְעָה תְפִלָּתִי וְשַׁוְעָתִי אֵלֶיךָ תָּבוֹא׃
3 אַל־תַּסְתֵּר פָּנֶיךָ מִמֶּנִּי בְּיוֹם צַר לִי
הַטֵּה־אֵלַי אָזְנֶךָ בְּיוֹם אֶקְרָא מַהֵר עֲנֵנִי׃

Ps 100 [1]Mp sub loco. [2]Mm 1250. [3]Mm 1795. **Ps 101** [1]Mm 3631. [2]Mm 3364. [3]Mm 1136. [4]Mp sub loco. [5]Prv 16,5. [6]Mm 2331. **Ps 102** [1]2 R 9,11.

Ps 100,3 [a] l c mlt Mss α′𝔗 Hier ut Q ‖ **Ps 101,2** [a] pc Mss 𝔗 לְךָ– ‖ [b] 𝔔 לי, prb l ‖ **3** [a] 𝔊 *ποιοῦντας* = עֹשֵׂי ‖ [b] mlt Mss שטים, 𝔊 *παραβάσεις* ‖ **4** [a] l frt c 2 Mss לֵב ‖ **5** [a] 𝔗 mlt Mss ut Q; K מְלוֹ׳ ‖ [b–b] 𝔊(𝔖) *τούτῳ οὐ συνήσθιον* = אֶתוֹ לֹא אוֹכֵל ‖ **8** [a] 𝔖 sg.

4 כִּי־כָלוּ בְעָשָׁן[a] יָמָי וְעַצְמוֹתַי[b] כְּמוֹקֵד[b] נֶחָרוּ׃ ל
5 הוּכָּה־כָעֵשֶׂב וַיִּבַשׁ[a] לִבִּי כִּי־שָׁכַחְתִּי מֵאֲכֹל[b] לַחְמִי׃ ג בּ חס וחד מל[2]. ג[3] בּ מל וחד מן ו׳ חס בליש. ל
6 [a]מִקּוֹל אַנְחָתִי דָּבְקָה עַצְמִי לִבְשָׂרִי׃
7 דָּמִיתִי לְקָאַת מִדְבָּר הָיִיתִי כְּכוס[a] חֳרָבוֹת׃ ב. ל
8 שָׁקַדְתִּי וָאֱהִי כְּצִפּוֹר בּוֹדֵד[a] עַל־גָּג׃ ג
9 כָּל־הַיּוֹם חֵרְפוּנִי אוֹיְבָי מְהוֹלָלַי[a] בִּי נִשְׁבָּעוּ׃ יא מל[4]. ב
10 כִּי־אֵפֶר כַּלֶּחֶם[a] אָכָלְתִּי וְשִׁקֻּוַי[b] בִּבְכִי מָסָכְתִּי׃ ל. ו[5] ול בסיפ
11 מִפְּנֵי־זַעַמְךָ וְקִצְפֶּךָ כִּי נְשָׂאתַנִי וַתַּשְׁלִיכֵנִי׃ ל[6]. ב חד ר״פ וחד ס״פ[7]
12 יָמַי כְּצֵל נָטוּי[a] וַאֲנִי כָּעֵשֶׂב אִיבָשׁ׃ ד[8]
13 וְאַתָּה יְהוָה לְעוֹלָם תֵּשֵׁב וְזִכְרְךָ[a] לְדֹר וָדֹר׃
14 אַתָּה תָקוּם תְּרַחֵם צִיּוֹן כִּי־[a]עֵת לְחֶנְנָהּ [b]כִּי־בָא מוֹעֵד[b]׃ יו ר״פ בסיפ
15 כִּי רָצוּ עֲבָדֶיךָ אֶת־אֲבָנֶיהָ וְאֶת־עֲפָרָהּ יְחֹנֵנוּ׃ ל
16 וְיִרְאוּ[a] גּוֹיִם אֶת־שֵׁם[b] יְהוָה וְכָל־מַלְכֵי[c] הָאָרֶץ אֶת־כְּבוֹדֶךָ׃ ה ומל[9]. ו[10]. ל בסיפ[11]
17 כִּי־בָנָה יְהוָה צִיּוֹן נִרְאָה[a] בִּכְבוֹדוֹ[b]׃
18 פָּנָה אֶל־תְּפִלַּת[a] הָעַרְעָר וְלֹא־[b]בָזָה אֶת־תְּפִלָּתָם׃ ל. ח[12]
19 תִּכָּתֵב זֹאת לְדוֹר אַחֲרוֹן וְעַם נִבְרָא יְהַלֶּל־יָהּ׃ ל
20 כִּי־הִשְׁקִיף מִמְּרוֹם[a] קָדְשׁוֹ יְהוָה[b] מִשָּׁמַיִם[c]|אֶל־אֶרֶץ[c] הִבִּיט׃
21 לִשְׁמֹעַ אֶנְקַת אָסִיר לְפַתֵּחַ בְּנֵי תְמוּתָה׃ נ
22 לְסַפֵּר בְּצִיּוֹן שֵׁם יְהוָה וּתְהִלָּתוֹ בִּירוּשָׁלָם׃
23 בְּהִקָּבֵץ עַמִּים יַחְדָּו וּמַמְלָכוֹת לַעֲבֹד אֶת־יְהוָה׃ ל
24 עִנָּה[a] בַדֶּרֶךְ כֹּחִי[b] קִצַּר[c] יָמָי׃ כתי חד מן מח[13] כת ו וקר׳ י. ל

[2] Mm 979. [3] Mm 1993. [4] Mm 3365. [5] Mp sub loco. [6] וחר וגשאתני Gn 47,30. [7] Mm 3084. [8] Mm 2324. [9] Mm 1056. [10] Mm 1264. [11] Mm 2899. [12] Mm 2353. [13] Mm 3811.

Ps 102,4 [a] mlt Mss ΘT Hier כָּעַשׁ׳ || [b–b] sic L, mlt Mss Edd כמוקד || **5** [a] frt dl || [b] S *m'kwlth* = מֵאֲכָל || **6** [a] prb vb exc (prp תְּחַלְּשָׁתִי vel עֲנָעָתִי) || **7** [a] pc Mss כְּבוֹס || **8** [a] pc Mss ST נוֹדֵד || **9** [a] Θ(S) *kai oi ἐπαινοῦντές με* = מְהַלְלַי; 1 frt לְלַי– || **10** [a] nonn Mss בַּלּ׳ || [b] C וּרוי– || **12** [a] Θ(S Hier) *ἐκλίθησαν* = נָטָיוּ || **13** [a] Ms וְכִסְאֲךָ, pc Mss כִּסְאֲךָ, ex Thr 5,19 || **14** [a] S + *mṭ'* = בָּא, prb l || [b–b] gl dl || **16** [a] 4QPs[b] om cop, mlt Mss וְיִרְאוּ cf Jes 59,19[a] || [b] S + suff 2 sg || [c] 4QPs[b] דו– cf Jes 59,19 || **17** [a] ΘS pr cop || [b] 4QPs[b] ד– || **18** [a] Ψ תולעת || [b] prp תְּחִנָּתָם cf Θ || **20** [a] 4QPs[b] ממעון cf Dt 26,15 || [b] huc tr ˆ || [c–c] 4QPs[b] לא׳ || **24** [a] Ψ pr כי; Θ *ἀπεκρίθη* = עָנָה, prp עֲנָה || [b] 4QPs[b] mlt Mss σ′ST Hier ut Q, sic l; K Θ כחו || [c] Θ *τὴν ὀλιγότητα* = קִצָּר; 1 קִצְרוּ.

25 [a]אָמַר אֵלָי[a] אַל־תַּעֲלֵנִי בַּחֲצִי יָמָי בְּדוֹר דּוֹרִים שְׁנוֹתֶיךָ׃ 14ג
26 לְפָנִים[a] הָאָרֶץ יָסַדְתָּ[b] וּמַעֲשֵׂה[c] יָדֶיךָ שָׁמָיִם׃ 15ג
27 הֵמָּה יֹאבֵדוּ וְאַתָּה תַּעֲמֹד וְכֻלָּם כַּבֶּגֶד יִבְלוּ [יִתְמוֹ[a]׃ יט ר״פ16. ג
כַּלְבּוּשׁ[a] תַּחֲלִיפֵם וְיַחֲלֹפוּ׃ 28 וְאַתָּה־הוּא וּשְׁנוֹתֶיךָ לֹא ב
29 בְּנֵי־עֲבָדֶיךָ יִשְׁכֹּנוּ וְזַרְעָם לְפָנֶיךָ[a] יִכּוֹן׃ ב חד מל וחד חס

103 קג 1 לְדָוִד׀ ז בטע1

בָּרְכִי נַפְשִׁי אֶת־יְהוָה וְכָל־קְרָבַי[a] אֶת־שֵׁם קָדְשׁוֹ׃
2 בָּרְכִי נַפְשִׁי אֶת־יְהוָה וְאַל־תִּשְׁכְּחִי כָּל־גְּמוּלָיו[a]׃ ל ומל
3 הַסֹּלֵחַ לְכָל־עֲוֹנֵכִי[a] הָרֹפֵא[b] לְכָל־תַּחֲלֻאָיְכִי[c]׃ ל פסוק לכל לכל. ל מל
4 הַגּוֹאֲלִ[a] מִשַּׁחַת חַיּוֹתֵכִי[b] הַמְעַטְּרֵכִי[c] חֶסֶד וְרַחֲמִים׃ ב2 מל ול בלישׁ. ל. ל
5 הַמַּשְׂבִּיעַ בַּטּוֹב עֶדְיֵךְ[a] תִּתְחַדְּשׁ כַּנֶּשֶׁר נְעוּרָיְכִי[b]׃ ל. ט דגש3. ל
6 עֹשֵׂה[a] צְדָקוֹת יְהוָה וּמִשְׁפָּטִים[b] לְכָל־עֲשׁוּקִים׃ ה ר״פ. ז ומל4
7 יוֹדִיעַ דְּרָכָיו לְמֹשֶׁה לִבְנֵי[a] יִשְׂרָאֵל עֲלִילוֹתָיו׃ ב. יז
8 רַחוּם[a] וְחַנּוּן יְהוָה אֶרֶךְ אַפַּיִם וְרַב־חָסֶד׃ ג
9 לֹא[a]־לָנֶצַח יָרִיב וְלֹא לְעוֹלָם יִטּוֹר[b]׃ ל
10 לֹא כַחֲטָאֵינוּ עָשָׂה לָנוּ וְלֹא כַעֲוֹנֹתֵינוּ גָּמַל עָלֵינוּ׃ ל
11 כִּי כְגֹבַהּ שָׁמַיִם עַל־[a]הָאָרֶץ גָּבַר[b] חַסְדּוֹ עַל־יְרֵאָיו׃ נח בטע ר״פ בסיפ. ל. ב בסיפ5
12 כְּרָחֵק מִזְרָח מִמַּעֲרָב הִרְחִיק מִמֶּנּוּ אֶת־פִּשְׁעֵינוּ[a]׃ ד חס בלישׁ בכתיב
13 כְּרַחֵם אָב עַל־בָּנִים רִחַם יְהוָה עַל־יְרֵאָיו׃ ל
14 כִּי־הוּא יָדַע יִצְרֵנוּ[a] זָכוּר[b] כִּי־עָפָר אֲנָחְנוּ׃ ג
15 אֱנוֹשׁ כֶּחָצִיר יָמָיו כְּצִיץ הַשָּׂדֶה כֵּן יָצִיץ׃

14Mm 2397. 15Mm 2441. 16Mm 1497. **Ps 103** 1Mm 3429. 2Mm 3366. 3Mm 2625. 4Mm 3367. 5Mm 3368.

25 [a–a] 𝔊 *ἀνάγγειλόν μοι* = אֱמֹר אֵלַי et cj c 24 ‖ **26** [a] 𝔊 + *σὺ κύριε* ‖ [b] 𝔙 נוסדה ‖ [c] 4QPs[b] Ms 𝔊𝔠 שׁי– ‖ **27** [a] 𝔊σ′𝔖 pr cop, frt l וְכַ׳ ‖ **28** [a] 2 Mss Edd יְתָמוּ ‖ **29** [a] 𝔊 *εἰς τὸν αἰῶνα* = לָעַד vel לְעוֹלָם cf 𝔙 לדור ‖ **Ps 103,1** [a] prp קִרְבִּי ‖ **2** [a] 𝔗 לו– ‖ **3** [a] 4QPs[b] עונך, mlt Mss 𝔊 עוֹנַיְכִי ‖ [b] 4QPs[b] ור׳ ‖ [c] 4QPs[b] ך– ‖ **4** [a] 4QPs[b] הגאל ‖ [b] 4QPs[b] ך– ‖ [c] 4QPs[b] 𝔙 רך– ‖ **5** [a] prp עָרְגֵךְ (cf 𝔊 *τὴν ἐπιθυμίαν σου*) vel עֲדָכִי vel עַד־דַּיֵּכִי ‖ [b] 4QPs[b] ך–, 𝔗 נעורכי ‖ **6** [a] nonn Mss עֹשֶׂה ‖ [b] pc Mss וּכְמִ׳ ‖ **7** [a] pc Mss 𝔖 וְלִ׳ ‖ **9** [a] 𝔖 pr *mtl d* = כִּי cf Jes 57,16 ‖ [b] Jes 57,16 אֶקְצוֹף ‖ **11** [a] l prb מֵעַל (מ hpgr) cf 𝔊𝔖 ‖ [b] 𝔊 *ἐκραταίωσεν* (= גָּבַר) *κύριος*; l גָּבַהּ ‖ **12** [a] pc Mss 𝔖 פִּשְׁעֵנוּ ‖ **14** [a] 𝔗 nonn Mss יצריגו ‖ [b] 𝔊 *μνήσθητι* = זְכוֹר.

16 כִּי רוּחַ עָבְרָה־בּוֹ וְאֵינֶנּוּ וְלֹא־יַכִּירֶנּוּ עוֹד מְקוֹמוֹ׃ [בָּנִים׃ נח בטע ר״פ בסיפ . יב

17 וְחֶסֶד יְהוָה | [a]מֵעוֹלָם וְעַד־[a]עוֹלָם [b]עַל־יְרֵאָיו [b]וְצִדְקָתוֹ לִבְנֵי יג[a] . ג

18 [a]לִשְׁמְרֵי בְרִיתוֹ וּלְזֹכְרֵי פִקֻּדָיו לַעֲשׂוֹתָם׃ ב[7] . ו ב מל וב חס

19 יְהוָה בַּשָּׁמַיִם הֵכִין כִּסְאוֹ וּמַלְכוּתוֹ בַּכֹּל מָשָׁלָה׃ ל . ז דגש[8]

20 בָּרְכוּ יְהוָה[a] מַלְאָכָיו גִּבֹּרֵי כֹחַ עֹשֵׂי דְבָרוֹ[b] [c]לִשְׁמֹעַ בְּקוֹל ה[9] . ה חס[10] . יז כת ר[11] . ב

21 בָּרְכוּ יְהוָה כָּל־צְבָאָיו מְשָׁרְתָיו עֹשֵׂי רְצוֹנוֹ׃ [דְּבָרוֹ[cd]׃ ה[9] . יז כת ר[11]

22 בָּרְכוּ יְהוָה | כָּל־מַעֲשָׂיו בְּכָל־מְקֹמוֹת[a] מֶמְשַׁלְתּוֹ ה[9] . ה

בָּרְכִי נַפְשִׁי אֶת־יְהוָה׃

104 קוֹ 1 [a]בָּרְכִי נַפְשִׁי אֶת־יְהוָה יְהוָה[b] אֱלֹהַי[c] גָּדַלְתָּ מְאֹד

הוֹד וְהָדָר לָבָשְׁתָּ׃ 2 עֹטֶה[a]־אוֹר כַּשַּׂלְמָה ל

נוֹטֶה[b] שָׁמַיִם כַּיְרִיעָה׃ 3 הַמְקָרֶה בַמַּיִם עֲלִיּוֹתָיו ד מל[1] . ל . ל

הַשָּׂם־עָבִים רְכוּבוֹ הַמְהַלֵּךְ עַל־כַּנְפֵי־רוּחַ׃ ד

4 עֹשֶׂה מַלְאָכָיו רוּחוֹת מְשָׁרְתָיו[a] אֵשׁ לֹהֵט[b]׃ כב[2] ו בסיפ ה מנה בליש

5 יָסַד[a]־אֶרֶץ עַל־מְכוֹנֶיהָ בַּל־תִּמּוֹט עוֹלָם[b] וָעֶד׃ ל . ו

6 תְּהוֹם כַּלְבוּשׁ כִּסִּיתָו[a] עַל־הָרִים יַעַמְדוּ־מָיִם׃

7 מִן־גַּעֲרָתְךָ יְנוּסוּן מִן־קוֹל רַעַמְךָ יֵחָפֵזוּן׃ יז מיחד מן[3] . יז מיחד מן[3]

8 יַעֲלוּ הָרִים יֵרְדוּ בְקָעוֹת אֶל־[a]מְקוֹם זֶה[b] | יָסַדְתָּ לָהֶם׃ ה[4]

9 גְּבוּל־שַׂמְתָּ בַל־יַעֲבֹרוּן בַּל־יְשׁוּבוּן לְכַסּוֹת הָאָרֶץ׃ ל ר״פ[5] . ל . יא[6] ג[7] מנה חס

10 הַמְשַׁלֵּחַ מַעְיָנִים בַּנְּחָלִים בֵּין הָרִים יְהַלֵּכוּן[a]׃

11 יַשְׁקוּ כָּל־חַיְתוֹ שָׂדָי יִשְׁבְּרוּ[a] פְרָאִים צמאם[b]׃ ג[8]

12 עֲלֵיהֶם עוֹף־הַשָּׁמַיִם יִשְׁכֹּנוּן מִבֵּין עֲפָאִים[a] יִתְּנוּ־קוֹל[b]׃ ב מל[8]

[6]Mm 2487. [7]Mm 3369. [8]Mm 104. [9]Mm 1414. [10]Mm 4052. [11]Mm 627. **Ps 104** [1]Mp sub loco. [2]Mm 475. [3]Okhl 196. [4]Mm 2743. [5]Mm 978. [6]Mm 2398. [7]Mp contra textum, cf Mp sub loco. [8]Mm 3370. [9]Mm 1422.

17 [a–a] l עַד ‖ [b–b] l לִי׳ et tr ante 18 ‖ **18** [a] frt vb exc ‖ **20** [a] pc Mss 𝔊 + כָּל־ ut 148,2 ‖ [b] 4Q Ps[b] דבריו ‖ [c–c] > 𝔖, gl? ‖ [d] 4Q Ps[b] דבריו, 𝔊 *τῶν λόγων αὐτοῦ* ‖ **22** [a] 𝔊𝔖𝔗 sg ‖ **Ps 104,1** [a] 𝔔𝔊 pr לְדָוִד ‖ [b] > pc Mss ‖ [c] 𝔔 אלוהינו ‖ **2** [a] prp תַּעְטֶה (ת hpgr) ‖ [b] l הַנּוֹ (ה hpgr) ‖ **4** [a] 𝔊𝔖 pr cop ‖ [b] 𝔔 לוהטת, 𝔊 *πῦρ φλέγον*, prb l; prp וְלַהַט ‖ **5** [a] 𝔊[AL](𝔏[pt]𝔗 Hier) *ὁ θεμελίων* = יְסֹד ‖ [b] pc Mss Vrs לְעַ׳ ‖ **6** [a] 𝔊 *τὸ περιβόλαιον αὐτοῦ* = כְּסוּתוֹ; α′θ′ Hier 𝔗 suff f, prp כְּסָתָה cf 9 ‖ **8** [a] 𝔔 ולכו[ל] ‖ [b] > pc Mss ‖ **10** [a] 𝔊 + *ὕδατα* = מַיִם ‖ **11** [a] 𝔖 *wsb'jn* = וְיִשְׁבְּעוּ ‖ [b] Ms 𝔖 צְמֵאִים ‖ **12** [a] Q[Mss] עֲפָיִם, K[Mss] עֲפָאִים vel עֲפָאִים, 𝔊(𝔖) *τῶν πετρῶν* ‖ [b] Ms 𝔊[R]𝔏[RG] קוֹלָם, prb l.

13 מַשְׁקֶה הָרִים מֵעֲלִיּוֹתָיו [a]מִפְּרִי מַעֲשֶׂיךָ[a] תִּשְׂבַּע הָאָרֶץ׃
14 מַצְמִיחַ חָצִיר | לַבְּהֵמָה וְעֵשֶׂב לַעֲבֹדַת הָאָדָם[a] נ.[10] נ
לְהוֹצִיא לֶחֶם[b] מִן־הָאָרֶץ׃ 15 וְיַיִן | יְשַׂמַּח לְבַב־אֱנוֹשׁ ג.ו
לְהַצְהִיל פָּנִים מִשָּׁמֶן[a] וְלֶחֶם[b] לְבַב־אֱנוֹשׁ[b] יִסְעָד׃ ג.ל
16 יִשְׂבְּעוּ עֲצֵי יְהוָה[a] אַרְזֵי לְבָנוֹן אֲשֶׁר נָטָע׃ נ[11]
17 אֲשֶׁר[a]־שָׁם צִפֳּרִים יְקַנֵּנוּ חֲסִידָה בְּרוֹשִׁים[b] בֵּיתָהּ׃ ג
18 הָרִים[a] הַגְּבֹהִים לַיְעֵלִים סְלָעִים מַחְסֶה לַשְׁפַנִּים׃ ל.ל.ל[12]
19 עָשָׂה[a] יָרֵחַ לְמוֹעֲדִים שֶׁמֶשׁ יָדַע[b] מְבוֹאוֹ׃ ב ר״פ[13]. ל. ד ג מל וחד חס[14]
20 תָּשֶׁת[a]־חֹשֶׁךְ וְיְהִי[b] לָיְלָה בּוֹ־תִרְמֹשׂ כָּל־חַיְתוֹ־יָעַר׃ לב
21 הַכְּפִירִים שֹׁאֲגִים לַטָּרֶף וּלְבַקֵּשׁ מֵאֵל אָכְלָם׃ [15]ד
22 תִּזְרַח הַשֶּׁמֶשׁ יֵאָסֵפוּן[a] וְאֶל־מְעֹנוֹתָם[b] יִרְבָּצוּן׃ ל. ל[10]. נ[17]
23 יֵצֵא אָדָם לְפָעֳלוֹ וְלַעֲבֹדָתוֹ עַד־עֶרֶב׃ [הָאָרֶץ קִנְיָנֶךָ[b]׃ ל
24 מָה־רַבּוּ מַעֲשֶׂיךָ | יְהוָה כֻּלָּם[a] בְּחָכְמָה עָשִׂיתָ מָלְאָה
25 זֶה[a] | הַיָּם גָּדוֹל וּרְחַב יָדָיִם שָׁם־רֶמֶשׂ[b] וְאֵין מִסְפָּר[c] חַיּוֹת [18]ד
קְטַנּוֹת עִם־גְּדֹלוֹת׃]
26 שָׁם אֳנִיּוֹת יְהַלֵּכוּן לִוְיָתָן זֶה־יָצַרְתָּ לְשַׂחֶק־בּוֹ׃
27 כֻּלָּם אֵלֶיךָ יְשַׂבֵּרוּן לָתֵת[a] אָכְלָם בְּעִתּוֹ׃ ל
28 תִּתֵּן לָהֶם יִלְקֹטוּן[a] תִּפְתַּח יָדְךָ יִשְׂבְּעוּן טוֹב[b]׃ [יְשׂוֹבְבוּן׃ [21]ל. ל
29 [a]תַּסְתִּיר פָּנֶיךָ יִבָּהֵלוּן[a] תֹּסֵף רוּחָם[b] יִגְוָעוּן וְאֶל־עֲפָרָם [19]ג. ג מל[20]. ל
30 תְּשַׁלַּח רוּחֲךָ יִבָּרֵאוּן[a] וּתְחַדֵּשׁ פְּנֵי אֲדָמָה׃ [22]ת. ל. ל. נ[23]א
31 יְהִי[a] כְבוֹד יְהוָה לְעוֹלָם יִשְׂמַח יְהוָה בְּמַעֲשָׂיו׃

[10] Mm 3371. [11] Mm 2260. [12] וחד התרים הגבהים Gn 7,19. [13] Mm 3731. [14] Mm 3372. [15] Mm 3165. [16] Mm 2570. [17] Mm 3129. [18] Mm 3037. [19] Mm 30. [20] Mm 1440. [21] Mm 2398. [22] Mm 473. [23] Mm 512.

13 [a–a] l frt מִמְּעִ cf 𝔗; prp מִפְּרִי עֲבֵידְ vel מֵרֵי אַסָּמֶיךָ ‖ **14** [a] huc tr : ‖ [b] prp לַחַ cf Dt 34,7 (מ dttg) ‖ **15** [a] 𝔊(𝔖) *ἐν ἐλαίῳ* = בְּשֶׁ ‖ [b–b] prp לְבָבוֹ ‖ **16** [a] 𝔊$^{-S}$ *τοῦ παιδίου* = שָׂדֵי ut 8,8, ex שַׂדַּי? ‖ **17** [a] > 𝔊α′𝔖 Hier ‖ [b] 𝔊 *ἡγεῖται αὐτῶν* = בְּרֹאשָׁם; 𝔖 *bšrwjn'* = בְּבָ ‖ **18** [a] prb l הָהָ (ה hpgr) ‖ **19** [a] prp עֹשֶׂה ‖ [b] α′σ′ *ἐγνώρισε* = יָדַע? ‖ **20** [a] 𝔖 𝔏^{G} 3 sg ‖ [b] 𝔊(𝔖 Hier) *καὶ ἐγένετο* = וַיְהִי ‖ **22** [a] 𝔔𝔊 pr cop ‖ [b] 𝔔 מעונותיהם cf Jer 21,13 Hi 38,8 ‖ **24** [a] Ms 𝔊 כֹּל ‖ [b] 𝔈 mlt Mss נִיךָ– ‖ **25** [a] > 𝔔 ‖ [b] 𝔔 + הרבה ‖ [c] 𝔔 לִמְ ‖ **27** [a] 𝔔 + להם ‖ **28** [a] 𝔔 pr cop ‖ [b] > 𝔖 ‖ **29** [a–a] > 𝔔, pc Mss תסתר פ׳ י׳ ‖ [b] 𝔔 רוחכה ‖ **30** [a] 𝔔𝔊𝔖 pr cop ‖ **31** [a] 𝔔 pr cop.

32 הַמַּבִּיט לָאָרֶץ[a] וַתִּרְעָד יִגַּע בֶּהָרִים וְיֶעֱשָׁנוּ׃ ב
33 אָשִׁירָה לַיהוָה בְּחַיָּי אֲזַמְּרָה לֵאלֹהַי בְּעוֹדִי׃
34 יֶעֱרַב עָלָיו שִׂיחִי אָנֹכִי אֶשְׂמַח בַּיהוָה׃
35 יִתַּמּוּ[a] חַטָּאִים[b] | מִן־הָאָרֶץ[c] וּרְשָׁעִים | עוֹד אֵינָם ז בטע פזר . ז
בָּרֲכִי נַפְשִׁי אֶת־יְהוָה
הַלְלוּ־יָהּ[d]׃ יג ס״פ

105 1 הוֹדוּ[a] לַיהוָה קִרְאוּ[b] בִשְׁמוֹ הוֹדִיעוּ בָעַמִּים עֲלִילוֹתָיו׃ קה
2 שִׁירוּ־לוֹ זַמְּרוּ־[a]לוֹ שִׂיחוּ בְּכָל־נִפְלְאוֹתָיו׃
3 הִתְהַלְלוּ בְּשֵׁם קָדְשׁוֹ יִשְׂמַח לֵב | מְבַקְשֵׁי יְהוָה׃[a]
4 דִּרְשׁוּ יְהוָה וְעֻזּוֹ[a] בַּקְּשׁוּ פָנָיו תָּמִיד׃ ג ר״פ[1] . ד . ז דגש[2]
5 זִכְרוּ נִפְלְאוֹתָיו אֲשֶׁר־עָשָׂה מֹפְתָיו וּמִשְׁפְּטֵי־פִיהוּ[a]׃ ג ב חס וחד מל[3]
6 זֶרַע אַבְרָהָם[a] עַבְדּוֹ[b] בְּנֵי יַעֲקֹב בְּחִירָיו[c]׃
7 הוּא[a] יְהוָה אֱלֹהֵינוּ בְּכָל־הָאָרֶץ מִשְׁפָּטָיו׃
8 זָכַר[a] לְעוֹלָם בְּרִיתוֹ דָּבָר צִוָּה לְאֶלֶף דּוֹר׃ ג
9 אֲשֶׁר כָּרַת אֶת־[a]אַבְרָהָם וּשְׁבוּעָתוֹ[b] לְיִשְׂחָק[c]׃ ד כינוי ליצחק[4]
10 וַיַּעֲמִידֶהָ לְיַעֲקֹב לְחֹק לְיִשְׂרָאֵל[a] בְּרִית עוֹלָם׃ ב
11 לֵאמֹר[a] ט ר״פ[5] . כב פסוק דלית בהון לא ר ולא י[6]
לְךָ[b] אֶתֵּן אֶת[c]־אֶרֶץ־כְּנָעַן חֶבֶל נַחֲלַתְכֶם[d]׃
12 בִּהְיוֹתָם[a] מְתֵי מִסְפָּר כִּמְעַט וְגָרִים בָּהּ׃ ה
13 וַיִּתְהַלְּכוּ מִגּוֹי אֶל־גּוֹי מִמַּמְלָכָה[a] אֶל־עַם אַחֵר׃ לֵ[7]
14 לֹא־הִנִּיחַ אָדָם[a] לְעָשְׁקָם וַיּוֹכַח עֲלֵיהֶם מְלָכִים׃ ב

Ps 105 [1] Mm 3373. [2] Mm 1690. [3] Mm 3330. [4] Mm 2659. [5] Mm 3072. [6] Mm 878. [7] וחד וממלכה 1 Ch 16,20.

32 [a] Q אל הארץ ‖ **35** [a] Q pr כאשר ‖ [b] Q חוטאים ‖ [c] Q מארץ ‖ [d–d] > Ms S, mlt Mss Edd ויה–; G cj c 105 ‖ **Ps 105,1** [a] Q pr pc vb cf Ps 118 vel 136 ‖ [b] GS pr cop ‖ **2** [a] GS Hier pr cop ‖ **3** [a–a] Q מבקש רצונו cf 1 Ch 16,10 (G) ‖ **4** [a] G(S) *καὶ κραταιώθητε* = וז– ‖ **5** [a] mlt Mss et 1 Ch 16,12 פִּיהוּ ‖ **6** [a] nonn Mss et 1 Ch 16,13 יִשְׂרָאֵל ‖ [b] QG^{-R} עבדיו ‖ [c] Q 2 Mss רוֹ– ‖ **7** [a] Q pr כי ‖ **8** [a] pc Mss et 1 Ch 16,15 זִכְרוּ ‖ **9** [a] Q עם ‖ [b] Q ש׳ ‖ [c] C nonn Mss et 1 Ch 16,16 ליצחק ‖ **10** [a] nonn Mss G ול׳ ‖ **11** [a] > Ms ‖ [b] Q לכם ‖ [c] > pc Mss 1 Ch 16,18 ‖ [d] S^{A} suff 3 pl ‖ **12** [a] C mlt Mss ST et 1 Ch 16,19 תְּכֻם– ‖ **13** [a] pc Mss G^{Mss}SV et 1 Ch 16,20 ומ׳ ‖ **14** [a] nonn Mss אִישׁ, pc Mss et 1 Ch 16,21 לְאִישׁ.

15 אַל־תִּגְּעוּ בִמְשִׁיחָי וְלִנְבִיאַי[a] אַל־תָּרֵעוּ׃ כו ר״פ אל אל[a]. ב. ל. ג
16 וַיִּקְרָא רָעָב עַל־הָאָרֶץ כָּל־[a]מַטֵּה־לֶחֶם שָׁבָר׃ ב בסיפ[9]
17 שָׁלַח לִפְנֵיהֶם אִישׁ לְעֶבֶד נִמְכַּר יוֹסֵף׃
18 עִנּוּ בַכֶּבֶל רַגְלוֹ[a] בַּרְזֶל[b] בָּאָה נַפְשׁוֹ[c]׃ רגלו ק
19 עַד־עֵת בֹּא־דְבָרוֹ אִמְרַת יְהוָה צְרָפָתְהוּ׃ ה חס בשמואל ובכתיב[10]. ל
20 שָׁלַח מֶלֶךְ וַיַּתִּירֵהוּ [a]מֹשֵׁל עַמִּים וַיְפַתְּחֵהוּ[a]׃ ל. ל
21 שָׂמוֹ אָדוֹן לְבֵיתוֹ וּמֹשֵׁל בְּכָל־קִנְיָנוֹ׃ ד[11]
22 לֶאְסֹר[a] שָׂרָיו בְּנַפְשׁוֹ[b] וּזְקֵנָיו יְחַכֵּם׃ ב[12]. ל
23 וַיָּבֹא יִשְׂרָאֵל מִצְרָיִם וְיַעֲקֹב גָּר בְּאֶרֶץ־חָם׃ יד
24 וַיֶּפֶר אֶת־עַמּוֹ מְאֹד וַיַּעַצְמֵהוּ[a] מִצָּרָיו׃ ל. ל
25 הָפַךְ לִבָּם לִשְׂנֹא עַמּוֹ לְהִתְנַכֵּל בַּעֲבָדָיו׃ ל
26 שָׁלַח מֹשֶׁה עַבְדּוֹ אַהֲרֹן[a] אֲשֶׁר בָּחַר־בּוֹ[b]׃
27 שָׂמוּ[a–b]בָם דִּבְרֵי[bc] אֹתוֹתָיו וּמֹפְתִים[d] בְּאֶרֶץ חָם׃ ג
28 שָׁלַח חֹשֶׁךְ וַיַּחְשִׁךְ וְלֹא[a]־מָרוּ[b] אֶת־דְּבָרוֹ[c]׃ ל וחס. דברו ק
29 הָפַךְ אֶת־מֵימֵיהֶם לְדָם וַיָּמֶת אֶת־דְּגָתָם׃ ה[13]
30 שָׁרַץ[a] אַרְצָם צְפַרְדְּעִים בְּחַדְרֵי מַלְכֵיהֶם[b]׃ ב
31 אָמַר וַיָּבֹא[a] עָרֹב כִּנִּים[b] בְּכָל־גְּבוּלָם׃
32 נָתַן גִּשְׁמֵיהֶם בָּרָד אֵשׁ לֶהָבוֹת בְּאַרְצָם׃
33 וַיַּךְ גַּפְנָם וּתְאֵנָתָם וַיְשַׁבֵּר[a] עֵץ גְּבוּלָם׃
34 אָמַר וַיָּבֹא[a] אַרְבֶּה וְיֶלֶק וְאֵין[b] מִסְפָּר׃ ל. ד[14]
35 וַיֹּאכַל כָּל־עֵשֶׂב בְּאַרְצָם וַיֹּאכַל[a] פְּרִי אַדְמָתָם׃
36 וַיַּךְ כָּל־בְּכוֹר בְּאַרְצָם[a] רֵאשִׁית לְכָל־אוֹנָם׃ כח

[8]Mm 3261. [9]Mm 3368. [10]Mm 169. [11]Mm 2848. [12]Mm 3374. [13]Mm 283. [14]Mm 3037.

15 [a] cf 2,2[b]; 𝔠 mlt Mss 𝔊𝔗 et 1 Ch 16,22 ובנ׳ ‖ **16** [a] pc Mss 𝔖𝔈[p] וְכָל ‖ **18** [a] 𝔠 mlt Mss ut Q, K Vrs יו־ ‖ [b] frt l בַּב׳ cf σ′ 𝔖 ‖ [c] Ms 𝔗 בְּנ׳ ‖ **20** [a–a] 𝔖 *w'bdh šljṭ' 'l 'mh* et fecit eum principem super populum suum cf 𝔊[55] ‖ **22** [a] 𝔊(𝔖 Hier) *τοῦ παιδεῦσαι* = לְיַסֵּר ‖ [b] 2 Mss Vrs כְּנ׳ ‖ **24** [a] cf 2,2[b] ‖ **26** [a] pc Mss 𝔈[p]𝔖 וְא׳ ‖ [b] 𝔊[ARL] (Hier) *ἑαυτῷ* = לוֹ ‖ **27** [a] 𝔊𝔖 sg, 1 שָׂם ‖ [b–b] prp בְּמִצְרַיִם ‖ [c] > 𝔖 ‖ [d] Ms 𝔊[AL]𝔖𝔗 יו־ ‖ **28** [a] 𝔊𝔖 om לא ‖ [b] l frt שָׂמְרוּ ‖ [c] sic L, 𝔠 mlt Mss 𝔖𝔗 ut Q, K[Mss]𝔊 יו־ ‖ **30** [a] 𝔙 רצה [ש] ‖ [b] prp מֶלֶךְ יֶהֱמוּ ‖ **31** [a] 𝔖[A]𝔗 *w'jtj* = בֵּא– ut 40 cf 34[a] ‖ [b] 𝔊𝔖 pr cop ‖ **33** [a] 𝔊 + *πᾶν* ‖ **34** [a] ut 31[a] ‖ [b] pc Mss 𝔗 אין ‖ **35** [a] prp וַיְכַל; 𝔊[AL] + *πάντα* cf σ′ ‖ **36** [a] 𝔠 mlt Mss 𝔗 בְּמִצְרָיִם, pc Mss 𝔖 מִצְרַיִם.

37 וַיּוֹצִיאֵם בְּכֶסֶף וְזָהָב[a] וְאֵין בִּשְׁבָטָיו כּוֹשֵׁל׃ ח¹⁵ . ל . ה מל

38 שָׂמַח מִצְרַיִם בְּצֵאתָם כִּי־נָפַל פַּחְדָּם עֲלֵיהֶם׃ ג¹⁶

39 פָּרַשׂ עָנָן לְמָסָךְ וְאֵשׁ לְהָאִיר לָיְלָה׃ ל¹⁷

40 שָׁאַל[a] וַיָּבֵא שְׂלָו[b] וְלֶחֶם שָׁמַיִם[c] יַשְׂבִּיעֵם׃ נא¹⁸

41 פָּתַח צוּר וַיָּזוּבוּ מָיִם הָלְכוּ בַצִּיּוֹת נָהָר׃ ד ב מל וב חס . ל

42 כִּי־זָכַר אֶת־דְּבַר קָדְשׁוֹ אֶת־אַבְרָהָם עַבְדּוֹ׃

43 וַיּוֹצֵא עַמּוֹ בְשָׂשׂוֹן בְּרִנָּה[a] אֶת־בְּחִירָיו[b]׃ ד¹⁹

44 וַיִּתֶּן לָהֶם אַרְצוֹת גּוֹיִם וַעֲמַל לְאֻמִּים יִרָשׁוּ׃ ל

45 בַּעֲבוּר | יִשְׁמְרוּ חֻקָּיו וְתוֹרֹתָיו[a] יִנְצֹרוּ ל²⁰ ס״פ

[b]הַלְלוּ־יָהּ[b]׃ כ״ס ס״פ

106 1 הַלְלוּיָהּ[a] | קוֹ א״ר״פ¹

הוֹדוּ לַיהוָה כִּי־טוֹב כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ׃

2 מִי יְמַלֵּל גְּבוּרוֹת יְהוָה יַשְׁמִיעַ כָּל־תְּהִלָּתוֹ[a]׃ ב ומל

3 אַשְׁרֵי שֹׁמְרֵי מִשְׁפָּט[a] עֹשֵׂה[b] צְדָקָה בְכָל־עֵת׃

4 זָכְרֵנִי[a] יְהוָה בִּרְצוֹן עַמֶּךָ פָּקְדֵנִי[b] בִּישׁוּעָתֶךָ׃ [עִם־נַחֲלָתֶךָ׃

5 לִרְאוֹת | בְּטוּבַת בְּחִירֶיךָ לִשְׂמֹחַ בְּשִׂמְחַת[a] גּוֹיֶךָ[b] לְהִתְהַלֵּל׃ ל . ל

6 חָטָאנוּ עִם־אֲבוֹתֵינוּ הֶעֱוִינוּ[a] הִרְשָׁעְנוּ׃ ל

7 אֲבוֹתֵינוּ בְמִצְרַיִם | לֹא־הִשְׂכִּילוּ נִפְלְאוֹתֶיךָ

לֹא[a] זָכְרוּ אֶת־רֹב חֲסָדֶיךָ[b] וַיַּמְרוּ[c] עַל־יָם[c] בְּיַם־[d]סוּף׃ ד¹

8 וַיּוֹשִׁיעֵם לְמַעַן שְׁמוֹ לְהוֹדִיעַ אֶת־גְּבוּרָתוֹ׃ ד²

9 וַיִּגְעַר בְּיַם־סוּף וַיֶּחֱרָב וַיּוֹלִיכֵם בַּתְּהֹמוֹת כַּמִּדְבָּר[a]׃ ב . ג³

10 וַיּוֹשִׁיעֵם מִיַּד שׂוֹנֵא וַיִּגְאָלֵם מִיַּד אוֹיֵב׃ ד²

¹⁵Mm 158. ¹⁶Mm 3375. ¹⁷ומד לָמָסָךְ Ex 26,37. ¹⁸Mm 639. ¹⁹Mm 1074. ²⁰Mm 499. **Ps 106** ¹Mp sub loco. ²Mm 2130. ³Mm 2503.

37 [a] pc Mss 𝔖𝔗 וּבְזָ ‖ **40** [a] Vrs pl, 1 שָׁאֲלוּ (ו hpgr) ‖ [b] pc Mss 𝔊 אֹ– ‖ [c] 𝔔 mlt Mss שִׁלִּיו; 1 prb שְׁלוּי ‖ [d] 2 Mss מְשׁ ‖ **43** [a] 𝔊𝔖 pr cop ‖ [b] 𝔖 *lgdwdwhj* = בַּחוּרָיו ‖ **45** [a] 𝔊 sg ‖ [b–b] nonn Mss ויה–; > 𝔊𝔖 ‖ **Ps 106,1** [a] > pc Mss 𝔖 ‖ **2** [a] Vrs pl ‖ **3** [a] 𝔖 pl + suff 3 sg ‖ [b] nonn Mss Vrs עֹשֵׂי; 𝔊𝔖 pr cop ‖ **4** [a] 2 Mss 𝔊α′σ′θ′ε′𝔖^{W} נוּ– ‖ [b] 2 Mss 𝔊𝔖^{W} נוּ– ‖ **5** [a] 𝔖 + suff 2 sg ‖ [b] > 𝔖 ‖ **6** [a] mlt Mss 𝔖 וְה ‖ **7** [a] nonn Mss 𝔊^{BR} 𝔖 וְלֹא ‖ [b] pc Mss 𝔊α′ חַסְדֶּךָ ‖ [c–c] 𝔊 *ἀναβαίνοντες* = עֹלִים; prp עֶלְיוֹן; al prp בְּךָ עַל־יַם־סוּף pro [c–c. d] ‖ [d] > 2 Mss cf α′σ′ ‖ **9** [a] nonn Mss בַּמ׳.

11 וַיְכַסּוּ־מַ֥יִם צָרֵיהֶ֑ם אֶחָ֖ד מֵהֶ֣ם לֹ֣א נוֹתָ֔ר׃ כ
12 וַיַּאֲמִ֖ינוּ בִּדְבָרָ֑יו יָ֝שִׁ֗ירוּ[a] תְּהִלָּתֽוֹ׃ ג4
13 מָהֲר֣וּ שָׁכְח֣וּ מַעֲשָׂ֑יו[a] לֹֽא־[b]חִכּ֖וּ לַעֲצָתֽוֹ׃ ג5
14 וַיִּתְאַ֣וּוּ תַ֭אֲוָה בַּמִּדְבָּ֑ר וַיְנַסּ֖וּ אֵ֣ל בִּישִׁימֽוֹן׃
15 וַיִּתֵּ֣ן לָהֶ֣ם שֶׁאֱלָתָ֑ם וַיְשַׁלַּ֖ח רָזׇ֣ון[a] בְּנַפְשָֽׁם׃ ל. כב6
16 וַיְקַנְא֣וּ[a] לְמֹשֶׁ֣ה בַּמַּחֲנֶ֑ה לְ֝אַהֲרֹ֗ן[b] קְד֣וֹשׁ יְהוָֽה׃ יז
17 תִּפְתַּח־[a]אֶ֥רֶץ וַתִּבְלַ֗ע וַ֭תְּכַס עַל־עֲדַ֣ת אֲבִירָֽם׃ ג7
18 וַתִּבְעַר־אֵ֣שׁ בַּעֲדָתָ֑ם לֶ֝הָבָ֗ה תְּלַהֵ֥ט רְשָׁעִֽים׃
19 יַעֲשׂ֣וּ[a]־עֵ֭גֶל בְּחֹרֵ֑ב וַיִּשְׁתַּחֲו֖וּ לְמַסֵּכָֽה׃ ב8
20 וַיָּמִ֥ירוּ֨ אֶת־כְּבוֹדָ֗ם[a] בְּתַבְנִ֥ית שׁ֝֗וֹר אֹכֵ֥ל עֵֽשֶׂב׃ ל
21 שָׁכְח֥וּ אֵ֝֗ל מוֹשִׁיעָ֑ם עֹשֶׂ֥ה גְ֝דֹלֹ֗ות בְּמִצְרָֽיִם׃ כב9 ו בסיפ ה מנה בלישׁ
22 נִפְלָא֥וֹת בְּאֶֽרֶץ־חָ֑ם נוֹרָא֥וֹת עַל־יַם־סֽוּף׃
23 וַיֹּ֣אמֶר לְהַשְׁמִידָ֑ם לוּלֵ֤י מֹ֥שֶׁה בְחִ֝ירֹ֗ו ל
עָמַ֤ד בַּפֶּ֣רֶץ לְפָנָ֑יו לְהָשִׁ֥יב חֲמָתֹ֗ו מֵהַשְׁחִֽית׃ ב10
24 וַיִּמְאֲס֥וּ בְאֶֽרֶץ־חֶ֑מְדָּה לֹ֥א[a]־הֶ֝אֱמִ֗ינוּ לִדְבָרֹֽו׃
25 וַיֵּרָֽגְנ֥וּ בְאָהֳלֵיהֶ֑ם לֹ֥א[a] שָׁ֝מְע֗וּ בְּקֹ֣ול יְהוָֽה׃
26 וַיִּשָּׂ֣א יָ֭דֹו לָהֶ֑ם לְהַפִּ֖יל אֹותָ֣ם בַּמִּדְבָּֽר׃ ח חס את11. ה מל בכתיב
27 וּלְהַפִּ֣יל[a] זַרְעָ֣ם בַּגֹּויִ֑ם וּ֝לְזָרֹותָ֗ם בָּאֲרָצֹֽות׃ ל. ל
28 וַיִּצָּמְד֥וּ לְבַעַל־פְּעֹ֑ור וַ֝יֹּאכְל֗וּ זִבְחֵ֣י מֵתִֽים׃ ל
29 וַיַּכְעִיסוּ֙[a] בְּמַעַלְלֵיהֶ֑ם וַתִּפְרָץ־בָּ֖ם מַגֵּפָֽה׃ ל
30 וַיַּעֲמֹ֥ד פִּ֝ינְחָ֗ס וַיְפַלֵּ֑ל וַתֵּעָצַ֥ר הַמַּגֵּפָֽה׃
31 וַתֵּחָשֶׁב־לֹ֥ו לִצְדָקָ֑ה לְ֝דֹ֗ר וָדֹ֥ר עַד־עֹולָֽם׃
32 וַיַּקְצִיפוּ֙[a] עַל־מֵ֣י מְרִיבָ֑ה וַיֵּ֥רַע[b] לְמֹשֶׁ֥ה בַּעֲבוּרָֽם׃ ל. יז

[4] Mm 3376. [5] Mm 3377. [6] Mm 59. [7] Mm 2377. [8] Mm 3378. [9] Mm 475. [10] Mm 2874. [11] Mm 1830.

12 [a] pc Mss 𝔊𝔖 Hier יָ֫ || **13** [a] 𝔖 *l'lh'* = אֵל cf 21 || [b] pc Mss 𝔖𝔙 וְלֹא || **15** [a] 𝔊(𝔖) *πλησμονήν*; prp מָזֹון || **16** [a] 𝔊 *καὶ παρώργισαν* = וַיַּקְנִיאוּ || [b] pc Mss 𝔊𝔖 Hier וּלְ || **17** [a] 𝔊(𝔖𝔗 Hier) *ἠνοίχθη* = תִּפְתַּח || **19** [a] Ms 𝔊 יַ֫ || **20** [a] Tiq soph pro דּוֹ– vel דִּי– || **24** [a] pc Mss 𝔊^{B}𝔏𝔖 Hier וְלֹא || **25** [a] nonn Mss Edd 𝔏𝔖 וְלֹא || **27** [a] 𝔖 *wnbdr* = וּלְהָפְרִיץ? cf Ez 20,23 || **29** [a] pc Mss Vrs וּהוּ– || **32** [a] 𝔊𝔖 + suff 3 sg || [b] 𝔖 *w'b'š* = וַיָּ֫.

33 כִּי־הִמְרוּ[a] אֶת־רוּחוֹ וַיְבַטֵּא בִשְׂפָתָיו׃ ל12

34 לֹא־הִשְׁמִידוּ אֶת־הָעַמִּים אֲשֶׁר אָמַר יְהוָה לָהֶם׃ ל13

35 וַיִּתְעָרְבוּ בַגּוֹיִם וַיִּלְמְדוּ מַעֲשֵׂיהֶם׃ ל.ל

36 וַיַּעַבְדוּ אֶת־עֲצַבֵּיהֶם וַיִּהְיוּ[a] לָהֶם לְמוֹקֵשׁ׃

37 וַיִּזְבְּחוּ אֶת־בְּנֵיהֶם וְאֶת־בְּנוֹתֵיהֶם לַשֵּׁדִים׃ ב

38 וַיִּשְׁפְּכוּ דָם נָקִי דַּם־בְּנֵיהֶם וּבְנוֹתֵיהֶם אֲשֶׁר זָבְחוּ לַעֲצַבֵּי ל14
כְנָעַן[a] וַתֶּחֱנַף הָאָרֶץ בַּדָּמִים׃ ל.ל

39 וַיִּטְמְאוּ בְמַעֲשֵׂיהֶם וַיִּזְנוּ בְמַעַלְלֵיהֶם׃ ל14

40 וַיִּחַר־אַף יְהוָה בְּעַמּוֹ וַיְתָעֵב אֶת־נַחֲלָתוֹ׃ ד קמ בלית

41 וַיִּתְּנֵם בְּיַד־גּוֹיִם וַיִּמְשְׁלוּ בָהֶם שֹׂנְאֵיהֶם׃

42 וַיִּלְחָצוּם אוֹיְבֵיהֶם וַיִּכָּנְעוּ תַּחַת יָדָם׃ ל.ל מל

43 פְּעָמִים רַבּוֹת יַצִּילֵם וְהֵמָּה יַמְרוּ[a] בַּעֲצָתָם[b] וַיָּמֹכּוּ[d] בַּעֲוֹנָם[c]׃ ל

44 וַיַּרְא[a] בַּצַּר לָהֶם בְּשָׁמְעוֹ אֶת־רִנָּתָם׃ ג15

45 וַיִּזְכֹּר לָהֶם בְּרִיתוֹ וַיִּנָּחֵם[a] כְּרֹב חֲסָדָיו[b]׃ ב וחד מן ה16 בטע . ה . ג17 . חסדיו ק

46 וַיִּתֵּן אוֹתָם לְרַחֲמִים לִפְנֵי כָּל־שׁוֹבְיֵיהֶם׃ ה מל בכתיב . ג מל18

47 הוֹשִׁיעֵנוּ[a] יְהוָה אֱלֹהֵינוּ[a] וְקַבְּצֵנוּ[b] מִן־הַגּוֹיִם ב
לְהֹדוֹת לְשֵׁם קָדְשֶׁךָ לְהִשְׁתַּבֵּחַ[c] בִּתְהִלָּתֶךָ[d]׃ ב

48 בָּרוּךְ־יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל מִן־הָעוֹלָם וְעַד הָעוֹלָם
וְאָמַר כָּל־הָעָם אָמֵן[a]
[b]הַלְלוּ־יָהּ[b]׃ נ ס״פ

107 1 קז הוֹדוּ לַיהוָה כִּי־טוֹב כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ׃ ל חס

2 יֹאמְרוּ גְּאוּלֵי יְהוָה אֲשֶׁר גְּאָלָם מִיַּד־צָר׃

12 וחד יבטא Lv 5,4. 13 Mm 2145. 14 Mm 3379. 15 Mm 485. 16 Mp sub loco. 17 Mm 2436. 18 Mm 3380.

33 [a] frt 1 c 2 Mss GS Hier הֵמֵרוּ ‖ 36 [a] mlt Mss GC וַיְהִי ‖ 38 [a–a] gl, dl ‖ 43 [a] GSC + suff 3 sg ‖ [b] Ms + אֵת עֲצָתוֹ; 1 frt תו– cf 13 ‖ [c–c] prb gl, dl ‖ [d] prb 1 c Ms וַיַּמְקוּ cf Lv 26,39 ‖ 44 [a] Ms G^{AL} + יהוה ‖ 45 [a] S *wdbr 'nwn* = וַיָּנַן ‖ [b] C mlt Mss SC ut Q, K G Hier חַסְדּוֹ ‖ 47 [a–a] 1 Ch 16,35 אלהי ישענו ‖ [b] pc Mss et 1 Ch 16,35 + וְהַצִּילֵנוּ ‖ [c] nonn Mss SV ולי ‖ [d] CS עם נחלתך ‖ 48 [a] G bis cf S ‖ [b–b] G cj c 107; > S.

3 וּמֵאֲרָצוֹת[a] קִבְּצָם מִמִּזְרָח וּמִמַּעֲרָב מִצָּפוֹן[b] וְיָם[c]׃ — ב¹.²ג.ב
4 תָּעוּ[a] בַּמִּדְבָּר בִּישִׁימוֹן[b] דֶּרֶךְ עִיר מוֹשָׁב לֹא מָצָאוּ׃
5 רְעֵבִים גַּם־צְמֵאִים נַפְשָׁם בָּהֶם תִּתְעַטָּף׃ — ל
6 וַיִּצְעֲקוּ אֶל־יְהוָה בַּצַּר לָהֶם מִמְּצוּקוֹתֵיהֶם[a] יַצִּילֵם׃ — ג[a] ול מל
7 וַיַּדְרִיכֵם בְּדֶרֶךְ יְשָׁרָה לָלֶכֶת אֶל־עִיר מוֹשָׁב׃ — ל
8 יוֹדוּ לַיהוָה חַסְדּוֹ[a] וְנִפְלְאוֹתָיו לִבְנֵי אָדָם׃
9 כִּי־הִשְׂבִּיעַ נֶפֶשׁ שֹׁקֵקָה וְנֶפֶשׁ רְעֵבָה[a] מִלֵּא־טוֹב[b]׃ — ב חד חס וחד מל / ב בכתיב
10 יֹשְׁבֵי חֹשֶׁךְ וְצַלְמָוֶת אֲסִירֵי עֹנִי וּבַרְזֶל׃
11 כִּי־הִמְרוּ אִמְרֵי־אֵל וַעֲצַת עֶלְיוֹן נָאָצוּ׃
12 וַיַּכְנַע[a] בֶּעָמָל לִבָּם כָּשְׁלוּ וְאֵין עֹזֵר׃ — ג[a].ל
13 וַיִּזְעֲקוּ אֶל־יְהוָה בַּצַּר לָהֶם מִמְּצוּקוֹתֵיהֶם[a] יוֹשִׁיעֵם׃ — ג
14 יוֹצִיאֵם מֹחֶשֶׁךְ וְצַלְמָוֶת וּמוֹסְרוֹתֵיהֶם יְנַתֵּק׃ — ל
15 יוֹדוּ לַיהוָה חַסְדּוֹ[a] וְנִפְלְאוֹתָיו לִבְנֵי אָדָם׃
16 כִּי־שִׁבַּר דַּלְתוֹת נְחֹשֶׁת וּבְרִיחֵי בַרְזֶל גִּדָּע׃ — ג
17 אֱוִלִים[a] מִדֶּרֶךְ פִּשְׁעָם וּמֵעֲוֹנֹתֵיהֶם יִתְעַנּוּ׃ — ה חס[6]
18 כָּל־אֹכֶל תְּתַעֵב נַפְשָׁם וַיַּגִּיעוּ עַד־שַׁעֲרֵי מָוֶת׃ — ל
19 וַיִּזְעֲקוּ אֶל־יְהוָה בַּצַּר לָהֶם מִמְּצוּקוֹתֵיהֶם[a] יוֹשִׁיעֵם׃ — ג
20 יִשְׁלַח דְּבָרוֹ וִירָפְאֵם וְיִמַּלֵּט[a] מְשִׁחִיתוֹתָם[b]׃ — ל.ל²
21 יוֹדוּ לַיהוָה חַסְדּוֹ[a] וְנִפְלְאוֹתָיו לִבְנֵי אָדָם׃
22 וְיִזְבְּחוּ זִבְחֵי תוֹדָה וִיסַפְּרוּ מַעֲשָׂיו בְּרִנָּה׃ — ב.ג
23 יוֹרְדֵי הַיָּם בָּאֳנִיּוֹת עֹשֵׂי[a] מְלָאכָה בְּמַיִם רַבִּים׃ — ד[8].יג כת ל[9].ד[10]. ז רפ[11]
24 הֵמָּה רָאוּ מַעֲשֵׂי[a] יְהוָה וְנִפְלְאוֹתָיו בִּמְצוּלָה׃ — יט ר״פ[12].יא כת ל[13]
25 וַיֹּאמֶר[a] וַיַּעֲמֵד[b] רוּחַ סְעָרָה וַתְּרוֹמֵמְנָה[c] גַּלָּיו[d]׃ — ד[14] וכל ד״ה דכות ב מ ז

Ps 107 [1]Mm 3100. [2]Mm 3381. [3]Mm 402. [4]Mm 3382. [5]Mm 2129. [6]Mm 3383. [7]Mm 3058. [8]Mm 1211. [9]Mm 627. [10]Mm 1946 [11]Mm 753. [12]Mm 1497. [13]Mm 2706. [14]Mm 903.

Ps 107,3 [a] G om cop; S *wmn klhjn 'r'ṭ'* = וּמִכָּל־אֵ׳ ‖ [b] mlt Mss GS וּמִ׳ ut 28 ‖ [c] C + (*ṣṭr*) *drwm'* austri; prp וּמִיָּמִין ‖ **4** [a] l תֹּעֵי cf 10.23 ‖ [b] huc tr ˆ cf GS ‖ **6** [a] pc Mss GS וּמִ׳ ‖ **8** [a] G Hier pl, S *zdjqwhj* = חֲסָדָיו ‖ **9** [a] cf 2,2[b] ‖ [b] > S ‖ **12** [a] G *καὶ ἐταπεινώθη* = וַיִּכָּנַע ‖ **13** [a] ut 6[a] ‖ **15** [a] ut 8[a] ‖ **17** [a] G(S) *ἀντελάβετο αὐτῶν* = עֲזָרָם; prp אֶמְלָלִים vel חוֹלִים ‖ **19** [a] ut 6[a] ‖ **20** [a] GS + suff 3 pl ‖ [b] C בְּשָׁ; l prb מִשַּׁחַת חַיָּתָם cf 103,4 ‖ **21** [a] ut 8[a] ‖ **23** [a] C pc Mss עֹ(וֹ)שֶׂה ‖ **24** [a] C mlt Mss מעשה ‖ **25** [a] > S ‖ [b] G *καὶ ἔστη* = וַיַּעֲמֹד ‖ [c] G(SC) *καὶ ὑψώθη* = וַיָּרֹמּוּ vel וַיִּרֹמַּם ‖ [d] S *gllwhj djm'*, l prb גַּלֵּי הַיָּם.

ג 26 יַעֲלוּ שָׁמַיִם יֵרְדוּ[a] תְּהוֹמוֹת נַפְשָׁם בְּרָעָה תִתְמוֹגָג׃ ה[15] . ד מל
27 יָחוֹגוּ וְיָנוּעוּ כַּשִּׁכּוֹר וְכָל־חָכְמָתָם תִּתְבַּלָּע׃
28 וַיִּצְעֲקוּ אֶל־יְהוָה בַּצַּר לָהֶם וּמִמְצוּקֹתֵיהֶם יוֹצִיאֵם׃ ו[16]
29 יָקֵם סְעָרָה לִרְמָמָה וַיֶּחֱשׁוּ גַּלֵּיהֶם[a]׃ ג[17] . ל
30 וַיִּשְׂמְחוּ כִּי־יִשְׁתֹּקוּ וַיַּנְחֵם אֶל־מְחוֹז חֶפְצָם׃ ז[18]
31 יוֹדוּ לַיהוָה חַסְדּוֹ[a] וְנִפְלְאוֹתָיו לִבְנֵי אָדָם׃
32 וִירוֹמְמוּהוּ בִּקְהַל־עָם וּבְמוֹשַׁב זְקֵנִים יְהַלְלוּהוּ׃ ל ומל . ב; ב חר ר״פ וחד ס״פ[19]
33 יָשֵׂם נְהָרוֹת לְמִדְבָּר וּמֹצָאֵי מַיִם לְצִמָּאוֹן׃
34 אֶרֶץ פְּרִי לִמְלֵחָה מֵרָעַת יֹשְׁבֵי בָהּ׃ יג ר״פ . לד מל[20]
35 יָשֶׂם מִדְבָּר לַאֲגַם־מָיִם וְאֶרֶץ צִיָּה לְמֹצָאֵי מָיִם׃ ג . ג פת[21]
36 וַיּוֹשֶׁב שָׁם רְעֵבִים וַיְכוֹנְנוּ עִיר מוֹשָׁב׃ ד[22]
37 וַיִּזְרְעוּ שָׂדוֹת וַיִּטְּעוּ כְרָמִים וַיַּעֲשׂוּ פְּרִי תְבוּאָה׃
38 וַיְבָרְכֵם וַיִּרְבּוּ מְאֹד וּבְהֶמְתָּם לֹא יַמְעִיט׃ ל
39 [a]וַיִּמְעֲטוּ וַיָּשֹׁחוּ מֵעֹצֶר רָעָה וְיָגוֹן׃
ז[23] 40 [a]שֹׁפֵךְ בּוּז עַל־נְדִיבִים וַיַּתְעֵם בְּתֹהוּ לֹא־דָרֶךְ׃
41 וַיְשַׂגֵּב אֶבְיוֹן מֵעֹנִי[a] וַיָּשֶׂם כַּצֹּאן מִשְׁפָּחוֹת׃ ב . ל ומל . פר
42 יִרְאוּ יְשָׁרִים וְיִשְׂמָחוּ וְכָל־עַוְלָה קָפְצָה פִּיהָ׃
43 מִי־חָכָם וְיִשְׁמָר־אֵלֶּה וְיִתְבּוֹנְנוּ[a] חַסְדֵי יְהוָה׃ ל ומל

108 1 שִׁיר מִזְמוֹר לְדָוִד[a]׃ ה . ג בטע בליש
קח
2 נָכוֹן לִבִּי אֱלֹהִים[a] ב פסוק דמטע[1]
אָשִׁירָה וַאֲזַמְּרָה אַף־כְּבוֹדִי[c]׃
3 עוּרָה הַנֵּבֶל וְכִנּוֹר אָעִירָה שָׁחַר׃ ב פסוק דמטע[1] . ו בכתיב
4 אוֹדְךָ בָעַמִּים יְהוָה[a] וַאֲזַמֶּרְךָ[b] בַּל־אֻמִּים[c]׃ ב פסוק דמטע[1]
5 כִּי־גָדוֹל מֵעַל[a]־שָׁמַיִם חַסְדֶּךָ וְעַד־שְׁחָקִים אֲמִתֶּךָ׃ ל

[15] Mm 2743. [16] Mm 402. [17] Mm 1535. [18] Mm 1653. [19] Ps 69,35. [20] Mp contra textum, cf Mp sub loco. [21] Mm 1097. [22] Mm 2152. [23] Mp sub loco. **Ps 108** [1] Mm 3384.

26 [a] ⅁Ⅎ pr cop ‖ **29** [a] ut 25[d] ‖ **31** [a] ut 8[a] ‖ **39** [a] tr post 40 ‖ **40** [a] cf Hi 12,21.24 ‖ **41** [a] > Ⅎ ‖ **43** [a] ⅁𝔏[p] sg ‖ **Ps 108,1** [a] pc Mss לְאָסָף ‖ **2** [a] frt ins c pc Mss ⅁Ⅎ et 57,8 נכון לבי ‖ [b] ⅁(Ⅎ) ἐν, 57,9 עוּרָה ‖ [c] prp כְּבֵדִי ‖ **4** [a] 57,10 אֲדֹנָי ‖ [b] l c pc Mss et 57,10 א׳; Ⅎ *wlšmk 'zmr* = וְשִׁמְךָ א׳ ‖ [c] cf 44,15[a] ‖ **5** [a] pc Mss Ⅎ et 57,11 עַד.

13 יְהִי־אַחֲרִיתוֹ לְהַכְרִית בְּדוֹר אַחֵר[a] יִמַּח שְׁמָם[b]׃
14 יִזָּכֵר ׀ עֲוֹן אֲבֹתָיו [a]אֶל־יְהוָה וְחַטַּאת אִמּוֹ אַל־תִּמָּחׇה׃ ל
15 יִהְיוּ נֶגֶד־יְהוָה תָּמִיד וַיַּכְרֵת[a] מֵאֶרֶץ זִכְרָם[b]׃ ל[10]
16 יַעַן אֲשֶׁר ׀ לֹא זָכַר עֲשׂוֹת חֶסֶד וַיִּרְדֹּף אִישׁ־עָנִי וְאֶבְיוֹן
[וְנִכְאֶה[b] לֵבָב לְמוֹתֵתְ[c]׃ ל. כן בטע[11]. ל
17 וַיֶּאֱהַב קְלָלָה וַתִּבְוֹאֵהוּ[a] וְלֹא־חָפֵץ בִּבְרָכָה וַתִּרְחַק[b] ל וכת כן
18 וַיִּלְבַּשׁ קְלָלָה כְּמַדּוֹ וַתָּבֹא[a] כַמַּיִם בְּקִרְבּוֹ [מִמֶּנּוּ׃ ב חס בכתיב
וְכַשֶּׁמֶן בְּעַצְמוֹתָיו׃
19 תִּהִי־לוֹ כְּבֶגֶד יַעְטֶה[a] וּלְמֵזַח תָּמִיד יַחְגְּרֶהָ׃ ד[12]. ל. ל
20 זֹאת פְּעֻלַּת שָׂטָנַי [a]מֵאֵת יְהוָה וְהַדֹּבְרִים רָע עַל־נַפְשִׁי׃ ל
21 וְאַתָּה ׀ יְהוִה אֲדֹנָי עֲשֵׂה־אִתִּי[a] לְמַעַן שְׁמֶךָ ה[13]
[b]כִּי־טוֹב חַסְדְּךָ הַצִּילֵנִי[c]׃ 22 כִּי־עָנִי וְאֶבְיוֹן אָנֹכִי וְלִבִּי
23 כְּצַלְ־כְּנָטוּתוֹ[a] נֶהֱלָכְתִּי נְנֹעַרְתִּי כָּאַרְבֶּה׃ [חָלְלָ[a] בְּקִרְבִּי׃ ד[14]. ל. ל. ל. [ל. יא
24 בִּרְכַּי כָּשְׁלוּ מִצּוֹם וּבְשָׂרִי כָּחַשׁ מִשָּׁמֶן׃ ל
25 וַאֲנִי ׀ הָיֵיתִי חֶרְפָּה לָהֶם יִרְאוּנִי יָנִיעוּן רֹאשָׁם׃ סז ר״פ לג מנה בכתיב
26 עָזְרֵנִי יְהוָה אֱלֹהָי הוֹשִׁיעֵנִי כְּחַסְדֶּךָ׃[a] ב פסוק דמטע בסיפ[16]
27 וְיֵדְעוּ כִּי־יָדְךָ זֹאת אַתָּה[a] יְהוָה עָשִׂיתָהּ[b]׃ יא[17]. ל
28 יְקַלְלוּ־[a]הֵמָּה וְאַתָּה תְּבָרֵךְ[a] קָמוּ ׀ וַיֵּבֹשׁוּ[b] וְעַבְדְּךָ יִשְׂמָח׃ ב[18]
29 יִלְבְּשׁוּ שׂוֹטְנַי כְּלִמָּה וְיַעֲטוּ כַמְעִיל בָּשְׁתָּם׃ ל מל. ל. ב[19]. ד
30 אוֹדֶה יְהוָה מְאֹד בְּפִי וּבְתוֹךְ רַבִּים[a] אֲהַלְלֶנּוּ׃
31 כִּי־יַעֲמֹד[a] לִימִין אֶבְיוֹן לְהוֹשִׁיעַ מִשֹּׁפְטֵי[b] נַפְשׁוֹ[c]׃ ל וחס. ג דמטע

[10] Mp sub loco. [11] Mm 3389. [12] Mm 2703. [13] Mm 3311. [14] Mm 2580. [15] Mm 2324. [16] Mm 3251 et Mm 3313. [17] Mm 1625. [18] Mm 3390. [19] Mm 3391.

13 [a] G *μιᾷ* = אֶחָד ‖ [b] C mlt Mss G^{-R} שְׁמוֹ ‖ **14** [a–a] > S, frt dl ‖ **15** [a] 2 Mss G Hier וְיִכְרֹת ‖ [b] G^{RAal} suff sg ‖ **16** [a] > pc Mss G^{S}S ‖ [b] prb l c C הָ֫; G (α′σ′ Hier) *καὶ κατανενυγμένον* = (וּנְכֵא) ‖ [c] S *lmwt'*, l prb לַמָּוֶת ‖ **17** [a] l וַתְּ/וַתָּ cf G ‖ [b] l וַתְּ/וַתָּ cf G ‖ **18** [a] l וַתָּ/וַתְּ ‖ **19** [a] l frt הוּ֫ (hpgr) ‖ **20** [a–a] frt dl ‖ **21** [a] G + *ἔλεος* ‖ [b–b] l prb כְּטוֹב cf C; hoc et sq cj c 22 ‖ [c] G cj c 22 ‖ **22** [a] l prb חֲלַל (a חיל) cf GSC et 55,5 ‖ **23** [a] nonn Mss G בְּנֵי ‖ **26** [a] pc Mss חַסְדֶּךָ, G^{S} + *μέγα* (ex 51,3) ‖ **27** [a] 2 Mss GS וְאַ/ ‖ [b] mlt Mss תָּ֫ ‖ **28** [a] S pass ‖ [b–b] G *οἱ ἐπανιστανόμενοί μοι αἰσχυνθήτωσαν*, l prb קָ/יֵ; > S ‖ **30** [a] C *ḥkjmj'* = חֲכָמִים ‖ **31** [a] QGS עמד ‖ [b] G *ἐκ τῶν καταδιωκόντων* = מֵרֹדְפִים ‖ [c] pc Mss G נַפְשִׁי.

6 רוּמָה עַל־שָׁמַיִם אֱלֹהִים וְעַל כָּל־הָאָרֶץ כְּבוֹדֶךָ׃
7 לְמַעַן יֵחָלְצוּן יְדִידֶיךָ הוֹשִׁיעָה יְמִינְךָ וַעֲנֵנִי׃ [אֲמַלְּדָה׃
8 אֱלֹהִים דִּבֶּר בְּקָדְשׁוֹ אֶעְלֻזָה אֲחַלְּקָה שְׁכֶם וְעֵמֶק סֻכּוֹת
9 לִי גִלְעָד וְלִי מְנַשֶּׁה וְאֶפְרַיִם מָעוֹז רֹאשִׁי יְהוּדָה מְחֹקְקִי׃
10 מוֹאָב סִיר רַחְצִי עַל־אֱדוֹם אַשְׁלִיךְ נַעֲלִי עֲלֵי פְלֶשֶׁת
11 מִי יוֹבִלֵנִי עִיר מִבְצָר מִי נָחָנִי עַד־אֱדוֹם׃ [אֶתְרוֹעָע׃
12 הֲלֹא אֱלֹהִים זְנַחְתָּנוּ וְלֹא תֵצֵא אֱלֹהִים בְּצִבְאוֹתֵינוּ׃
13 הָבָה־לָּנוּ עֶזְרַת מִצָּר וְשָׁוְא תְּשׁוּעַת אָדָם׃
14 בֵּאלֹהִים נַעֲשֶׂה־חָיִל וְהוּא יָבוּס צָרֵינוּ׃

109 1 לַמְנַצֵּחַ לְדָוִד מִזְמוֹר [עָלַי פִּתָּחוּ׃
קק
אֱלֹהֵי תְהִלָּתִי אַל־תֶּחֱרַשׁ׃ 2 כִּי פִי רָשָׁע וּפִי־מִרְמָה
דִּבְּרוּ אִתִּי לְשׁוֹן שֶׁקֶר׃ 3 וְדִבְרֵי שִׂנְאָה סְבָבוּנִי וַיִּלָּחֲמוּנִי
תַּחַת־אַהֲבָתִי יִשְׂטְנוּנִי וַאֲנִי תְפִלָּה׃ [חִנָּם׃
4 וַיָּשִׁימוּ עָלַי רָעָה תַּחַת טוֹבָה וְשִׂנְאָה תַּחַת אַהֲבָתִי׃
5 הַפְקֵד עָלָיו רָשָׁע וְשָׂטָן יַעֲמֹד עַל־יְמִינוֹ׃
6 בְּהִשָּׁפְטוֹ יֵצֵא רָשָׁע וּתְפִלָּתוֹ תִּהְיֶה לַחֲטָאָה׃
7 יִהְיוּ־יָמָיו מְעַטִּים פְּקֻדָּתוֹ יִקַּח אַחֵר׃
8 יִהְיוּ־בָנָיו יְתוֹמִים וְאִשְׁתּוֹ אַלְמָנָה׃
9 וְנָעַ יָנוּעוּ בָנָיו וְשָׁאֲלוּ וְדָרְשׁוּ מֵחָרְבוֹתֵיהֶם׃
10 יְנַקֵּשׁ נוֹשֶׁה לְכָל־אֲשֶׁר־לוֹ וְיָבְזוּ זָרִים יְגִיעוֹ׃
11 אַל־יְהִי־לוֹ מֹשֵׁךְ חָסֶד וְאַל־יְהִי חוֹנֵן לִיתוֹמָיו׃

ב פסוק דמטע²
ב . וענני כן כת³ [ב
ג ב חס וחד מל⁴
ב פסוק דמטע² . כו
ב פסוק דמטע²
ב וחס . ב פסוק דמטע² . [ב² פסוק דמטע ול כת מל
ב פסוק דמטע² . ו⁵ . ג
ד
ל . נח בטע ר״פ בסיפ
ה¹ ג² מנה ר״פ
ב וכן למערב³
לה⁴ ה⁵ מנה בכתיב
ב⁶ . ל⁷
ב חד ר״פ וחד ס״פ⁸
ב⁹
ל . ל . ל חטף . ל
ל . ל
ב חד חס וחד מל בלישׁ

[2] Mm 3384. [3] Cf Mm 3811. [4] Mm 3123. [5] Mm 2886. Ps 109 [1] Mm 3438. [2] Mm 3385. [3] Mm 3386. [4] Mp sub loco. [5] Mm 4219. [6] Mm 3387. [7] Mm 3148. [8] Mm 3265. [9] Mm 3388.

6 [a] 1 c nonn Mss et 57,12 על ‖ **8** [a] Ms ואעלה, G *ὑψωθήσομαι*, prp אַעַל־זֶה cf Nu 13, 17 ‖ **9** [a] mlt Mss GS et 60,9 ולי ‖ **10** [a–a] G *ἐμοὶ ἀλλόφυλοι ὑπετάγησαν* = עָלַי פ׳ הִתְרוֹעָעִי ut 60,10 ‖ **11** [a] mlt Mss et 60,11 מָצוֹר ‖ [b] cf 60,11[b] ‖ **12** [a] pc Mss GS et 60,12 + אַתָּה ‖ [b] > pc Mss S cf 60,12[b] ‖ **13** [a] 2 Mss עזרה ‖ **14** [a] pc Mss קָמֵינוּ ‖ **Ps 109,1** [a] pc Mss GC אלהים ‖ **2** [a] prp רֶשַׁע ‖ [b–b] Ms Sa $\mathfrak{L}^{p}$ וּמִ׳; prb dl ‖ [c] G(S Hier) *ἠνοίχθη* = נִפְתָּחָה vel (ה)נִפְתָּחַ ‖ [d] Ms דִּבֶּר ‖ **3** [a] C *wmmllj* = וַ׳דִּ, l וַיִּלָּ ‖ **4** [a–a] dl cf 5 ‖ [b] G(SC) *προσευχόμην*, S + *'ljhwn*, l frt תפלתי לָהֶם ‖ **5** [a–a] S *pr'wnj* = וַיָּשִׁיבוּ עלי ‖ [b] S om suff, l frt אהבה ‖ **8** [a] pc Mss GS וּפִ׳ ‖ **9** [a] cf 2,2[b] ‖ **10** [a] G *ἐκβληθήτωσαν*, l prb יִגְרְשׁוּ ‖ **11** [a] G *ἐξερευνησάτω*, prp יְחַפֵּשׂ vel יְבַקֵּשׁ.

ג ובטע

110 קי 1 לְדָוִד מִזְמוֹר

נְאֻם יְהוָה לַאדֹנִי שֵׁב לִימִינִי

ל מל בכתיב[1] עַד־אָשִׁית אֹיְבֶיךָ הֲדֹם לְרַגְלֶיךָ׃[a]

ב ר״פ[2] 2 מַטֵּה־עֻזְּךָ יִשְׁלַח[a] יְהוָה מִצִּיּוֹן רְדֵה[b] בְּקֶרֶב אֹיְבֶיךָ׃

ל חס 3 [a]עַמְּךָ נְדָבֹת[a] בְּיוֹם חֵילֶךָ[b]

ב פסוק דמטע בסיפ[3]. ל. ל וכת כן בֶּהַדְרֵי־[c]קֹדֶשׁ מֵרֶחֶם מִשְׁחָרְ[d] [e]לְךָ[e] טַל יַלְדֻתֶיךָ[f]׃

ד[4] 4 נִשְׁבַּע יְהוָה וְלֹא יִנָּחֵם

אַתָּה־כֹהֵן לְעוֹלָם עַל־דִּבְרָתִי[a] מַלְכִּי־צֶדֶק׃

ב חד מל וחד חס. ט וכל על ארץ מצרים דאורית דכות[5] 5 אֲדֹנָי[a] עַל־יְמִינְךָ[b] מָחַץ בְּיוֹם־אַפּוֹ מְלָכִים׃

ד[6] 6 יָדִין בַּגּוֹיִם מָלֵא גְוִיּוֹת[a] מָחַץ רֹאשׁ[b] עַל־אֶרֶץ רַבָּה׃

7 מִנַּחַל בַּדֶּרֶךְ יִשְׁתֶּה עַל־כֵּן יָרִים[a] רֹאשׁ[b]׃

יא ר״פ **111** קיא 1 הַלְלוּ־יָהּ

ל (א) אוֹדֶה יְהוָה בְּכָל־לֵבָב

(ב) בְּסוֹד יְשָׁרִים וְעֵדָה׃

יא כת י[1] (ג) 2 גְּדֹלִים מַעֲשֵׂי[a] יְהוָה

ל. ל (ד) דְּרוּשִׁים לְכָל־[b]חֶפְצֵיהֶם[c]׃

(ה) 3 הוֹד־וְהָדָר פָּעֳלוֹ

ג (ו) וְצִדְקָתוֹ עֹמֶדֶת לָעַד׃

(ז) 4 זֵכֶר עָשָׂה לְנִפְלְאֹתָיו

(ח) חַנּוּן וְרַחוּם יְהוָה׃

(ט) 5 טֶרֶף נָתַן לִירֵאָיו

(י) יִזְכֹּר לְעוֹלָם בְּרִיתוֹ׃

Ps 110 [1]Mm 1267. [2]Mm 840. [3]Mm 1849 et Mm 3313. [4]Mm 1403. [5]Mm 2946. [6]Mm 2193.
Ps 111 [1]Mm 2706.

Ps 110,1 [a] pc Mss ר, nonn Mss לך– || **2** [a] prp שְׁלַח cf רְדֵה || [b] Ms ֠֠וּר, S *wnštlṭ* = וְיִרְדֶּה cf יִשְׁלַח || **3** [a–a] G *μετὰ σοῦ ἡ ἀρχή* = עִמְּךָ נְדִבֹת? || [b] prp חוֹלַלְתְּךָ || [c] prb l c ℭ mlt Mss σ′ Hier בהררי || [d] G (ο εβρ′ θ′S) *πρὸ ἑωσφόρου* = מִשַּׁחַר; l prb שַׁחַר (מ dttg) || [e–e] > G; prp כְּטַל || [f] prb l c mlt Mss ο εβρ′ GS יְלַדְתִּיךָ || **4** [a] nonn Mss תֹּ–, 2 Mss ת– || **5** [a] ℭ mlt Mss יהוה || [b] ℭ ניך– || **6** [a] α′σ′ *ὡς φάραγγες* et Hier *valles* = גֵּאָיוֹת; prp בְּגֵוִיּוֹת מְלֵא גֵאָיוֹת pro מ′ ג′ || [b] Ms ראשי || **7** [a] pc Mss S יָרוּם || [b] ℭ ראשי, 2 Mss S ראשו, 3 Mss + הללויה (2 Mss om in 111,1) || **Ps 111,2** [a] ℭ nonn Mss מעשה || [b] Ms בְּכל || [c] G suff sg; S(ℭ) *dṣbjn bhwn* = חֶפְצֵי?

(כ) 6 כֹּ֤חַ מַעֲשָׂיו֙ הִגִּ֣יד לְעַמּ֔וֹ
(ל) לָ֥תֶת לָהֶ֖ם נַחֲלַ֣ת גּוֹיִ֑ם׃
(מ) 7 מַעֲשֵׂי־[a] יָדָ֥יו [b]אֱמֶ֖ת וּמִשְׁפָּ֣ט[b] יא כת י²
(נ) נֶאֱמָנִ֖ים כָּל־[c]פִּקּוּדָֽיו׃ ב ול מל³
(ס) 8 סְמוּכִ֥ים לָעַ֗ד לְעוֹלָ֫ם ל . ב
(ע) עֲשׂוּיִ֥ם בֶּאֱמֶ֖ת וְיָשָׁ֣ר[a]׃
(פ) 9 פְּדוּת֙ שָׁלַ֣ח לְעַמּ֔וֹ ג ב מל וחד חס⁴
(צ) צִוָּ֥ה־לְעוֹלָ֖ם בְּרִית֑וֹ
(ק) קָד֖וֹשׁ וְנוֹרָ֣א שְׁמֽוֹ׃ ו⁵
(ר) 10 רֵאשִׁ֣ית חָ֭כְמָה יִרְאַ֣ת יְהוָ֑ה כה ס״ו
(ש) שֵׂ֥כֶל ט֝֗וֹב לְכָל־עֹשֵׂיהֶ֥ם[a] ל בטע . ל
(ת) תְּהִלָּתוֹ֥ עֹמֶ֗דֶת לָעַ֫ד׃

112 1 הַֽלְלוּ־[קו׳ב]יָ֑הּ יא ר״פ
(א) אַשְׁרֵי־[a]אִ֥ישׁ יָ֝רֵ֗א אֶת־[b]יְהוָ֥ה ל¹
(ב) בְּמִצְוֹתָ֖יו חָפֵ֣ץ מְאֹֽד׃
(ג) 2 גִּבּ֣וֹר[a] בָּאָ֣רֶץ יִהְיֶ֣ה זַרְעֽוֹ
(ד) דּ֭וֹר[b] יְשָׁרִ֣ים יְבֹרָ֑ךְ ד ב פת וב קמ²
(ה) 3 הוֹן־וָעֹ֥שֶׁר בְּבֵית֑וֹ
(ו) וְצִדְקָתוֹ֥ עֹמֶ֗דֶת לָ֫עַד׃ ג
(ז) 4 זָ֭רַח בַּחֹ֣שֶׁךְ אוֹר֮ לַיְשָׁרִ֪ים ג³
(ח) חַנּ֣וּן וְרַח֣וּם וְצַדִּ֑יק[a]׃ ד⁴
(ט) 5 טוֹב־אִ֭ישׁ חוֹנֵ֣ן וּמַלְוֶ֑ה
(י) יְכַלְכֵּ֖ל דְּבָרָ֣יו בְּמִשְׁפָּֽט׃
(כ) 6 כִּֽי־לְעוֹלָ֥ם לֹא־יִמּ֑וֹט
(ל) לְזֵ֥כֶר עוֹלָ֗ם יִהְיֶ֥ה צַדִּֽיק׃

² Mm 2706. ³ Mm 3369. ⁴ Mm 424. ⁵ Mm 3040. **Ps 112** ¹ וחד אשרי האיש Ps 1, 1. ² Mm 1744. ³ Mm 3253. ⁴ Mm 528.

7 [a] 𝔊 mlt Mss 𝔖 Hier שה– ‖ [b–b] l vel א׳ vel מ׳? ‖ [c] 𝔊 pc Mss לְכל ‖ **8** [a] prb l c pc Mss Vrs וְיוּשָׁר ‖ **10** [a] 𝔊𝔖 Hier suff 3 f sg ‖ **Ps 112,1** [a] o εβρ′ *αεις* = א׳ הָ cf 1,1 ‖ [b] > 𝔊 pc Mss ‖ **2** [a] prp גְּבִיר ‖ [b] 𝔖(𝔗) *bdr'* = בְּדוֹר ‖ **4** [a] pc Mss צ׳, Ms 𝔄 יהוה, 𝔊ᴿ + *ὁ κύριος*, 𝔊ᴬ(𝔄𝔏ᵖ) + *κύριος ὁ θεός*; 𝔖 *'l zdjq'*.

(מ) 7 מִשְּׁמוּעָה רָעָה לֹא יִירָא
(נ) נָכוֹן לִבּוֹ בָּטֻחַ בַּיהוָה׃ ⁵ב
(ס) 8 סָמוּךְ לִבּוֹ לֹא יִירָא ⁶ב
(ע) עַד אֲשֶׁר־יִרְאֶה בְצָרָיו׃ ל
(פ) 9 פִּזַּר | נָתַן לָאֶבְיוֹנִים ⁷ב
(צ) צִדְקָתוֹ עֹמֶדֶת לָעַד
(ק) קַרְנוֹ תָּרוּם בְּכָבוֹד׃
(ר) 10 רָשָׁע יִרְאֶה | וְכָעָס ב חד קמ וחד פת
(ש) שִׁנָּיו יַחֲרֹק וְנָמָס ב
(ת) תַּאֲוַת רְשָׁעִים תֹּאבֵד׃

113 קיג 1 הַלְלוּ יָהּ | יא ר״פ

הַלְלוּ עַבְדֵי[a] יְהוָה הַלְלוּ[b] אֶת־שֵׁם יְהוָה׃
2 יְהִי שֵׁם יְהוָה מְבֹרָךְ מֵעַתָּה[a] וְעַד־עוֹלָם׃ ²ג׳. ¹ג׳
3 מִמִּזְרַח־שֶׁמֶשׁ עַד־מְבוֹאוֹ מְהֻלָּל שֵׁם יְהוָה׃ ד ג מל וחד חס³. ג וחס⁴
4 רָם עַל־כָּל־גּוֹיִם | יְהוָה עַל הַשָּׁמַיִם כְּבוֹדוֹ׃
5 מִי כַּיהוָה אֱלֹהֵינוּ הַמַּגְבִּיהִי לָשָׁבֶת׃ ה⁵. ל
6 הַמַּשְׁפִּילִי לִרְאוֹת [a]בַּשָּׁמַיִם וּבָאָרֶץ[a]׃ ל
7 [a]מְקִימִי[b] מֵעָפָר דָּל [a]מֵאַשְׁפֹּת[c] יָרִים אֶבְיוֹן׃ ל ובטע. ב חס
8 לְהוֹשִׁיבִי[a] [b]עִם־נְדִיבִים[b] עִם נְדִיבֵי[c] עַמּוֹ[d]׃
9 מוֹשִׁיבִי | עֲקֶרֶת הַבַּיִת אֵם־הַבָּנִים שְׂמֵחָה ל. ל
[a]הַלְלוּ־יָהּ[a]׃ יג ס״פ

114 קיד 1 בְּצֵאת יִשְׂרָאֵל מִמִּצְרַיִם בֵּית יַעֲקֹב מֵעַם לֹעֵז׃ ה ר״פ¹. ל ומל
2 הָיְתָה יְהוּדָה לְקָדְשׁוֹ יִשְׂרָאֵל מַמְשְׁלוֹתָיו[a]׃
3 הַיָּם רָאָה וַיָּנֹס הַיַּרְדֵּן יִסֹּב לְאָחוֹר׃

⁵Mm 2301. ⁶Mp sub loco. ⁷Ps 53,6, וחד בזר Ps 68,31. **Ps 113** ¹Mm 3392. ²Mm 2487. ³Mm 3372. ⁴Mm 1837. ⁵Mm 421. **Ps 114** ¹Mm 2522.

Ps 113,1 [a] Gα′σ′θ′ Hier vocativus = עַבָדִים? cf 135,1[b] ‖ [b] cf 2,2[b] ‖ **2** [a] S *mn ʿlm* ‖ **3** [a] mlt Mss G[AR min]α′σ′ וְעַד ‖ **6** [a–a] prb tr post 5a ‖ **7** [a–a] > S ‖ [b] 1 S 2,8 ם– ‖ [c] pc Mss G Hier וּמִ ‖ **8** [a] GS Hier suff 3 sg ‖ [b–b] > Ms S ‖ [c] Ms בִּים– ‖ [d] S om suff ‖ **9** [a–a] G cj c sq ‖ **Ps 114,2** [a] Ms לְמַ, G(S Hier) ἐξουσία αὐτοῦ = לְמֶמְשַׁלְתּוֹ.

4 הֲמֻהָרִים רָקָדוּ כְּאֵילִים גְּבָעוֹת[a] כִּבְנֵי־צֹאן׃ ג²
5 מַה־לְּךָ הַיָּם כִּי תָנוּס הַיַּרְדֵּן[a] תִּסֹּב לְאָחוֹר׃
6 הֲמֻהָרִים[a] תִּרְקְדוּ כְּאֵילִים גְּבָעוֹת[b] כִּבְנֵי־צֹאן׃ ג²
7 מִלִּפְנֵי אָדוֹן חוּלִי[b] אָרֶץ[a] מִלִּפְנֵי אֱלוֹהַּ[c] יַעֲקֹב׃ ל.ל
8 הַהֹפְכִי הַצּוּר אֲגַם־מָיִם חַלָּמִישׁ[a] לְמַעְיְנוֹ־מָיִם׃ ל.ל

115 1 [a]לֹא לָנוּ יְהוָה לֹא לָנוּ כִּי־לְשִׁמְךָ תֵּן כָּבוֹד[b] כא פסוק על על ומילה חדה ביניהו[1] . ל
עַל־חַסְדְּךָ[c] עַל־[d]אֲמִתֶּךָ׃
2 לָמָּה יֹאמְרוּ הַגּוֹיִם אַיֵּה־נָא[a] אֱלֹהֵיהֶם׃
3 וֵאלֹהֵינוּ בַּשָּׁמָיִם כֹּל אֲשֶׁר־חָפֵץ עָשָׂה׃
4 עֲצַבֵּיהֶם[a] כֶּסֶף וְזָהָב מַעֲשֵׂה[b] יְדֵי אָדָם׃
5 פֶּה־לָהֶם וְלֹא יְדַבֵּרוּ עֵינַיִם לָהֶם וְלֹא יִרְאוּ׃ ב בסיפ . כח²
6 אָזְנַיִם לָהֶם וְלֹא יִשְׁמָעוּ אַף לָהֶם וְלֹא יְרִיחוּן׃ [בְּגִרוֹנָם׃ ב חד מל וחד חס³
7 יְדֵיהֶם[a] | וְלֹא[b] יְמִישׁוּן רַגְלֵיהֶם[c] וְלֹא[d] יְהַלֵּכוּ לֹא־יֶהְגּוּ[e] ד פסוק ולא ולא לא . ל ומל . ל
8 כְּמוֹהֶם יִהְיוּ עֹשֵׂיהֶם כֹּל[a] אֲשֶׁר־בֹּטֵחַ בָּהֶם׃ ג ומל⁴ . ה חס בסיפ
9 יִשְׂרָאֵל[a] בְּטַח[b] בַּיהוָה עֶזְרָם וּמָגִנָּם הוּא׃
10 בֵּית אַהֲרֹן בִּטְחוּ[a] בַּיהוָה עֶזְרָם וּמָגִנָּם הוּא׃
11 יִרְאֵי יְהוָה בִּטְחוּ[a] בַּיהוָה עֶזְרָם וּמָגִנָּם[b] הוּא׃
12 יְהוָה[a] זְכָרָנוּ יְבָרֵךְ[b] ל[a]
כ[a] וכל ירמיה ויחזק דכות ב מ"ת
יְבָרֵךְ אֶת־בֵּית יִשְׂרָאֵל יְבָרֵךְ אֶת־בֵּית אַהֲרֹן׃
13 יְבָרֵךְ יִרְאֵי[a] יְהוָה[b] הַקְּטַנִּים עִם־הַגְּדֹלִים׃
14 יֹסֵף יְהוָה עֲלֵיכֶם עֲלֵיכֶם וְעַל־בְּנֵיכֶם׃ ד וכל אורית דכות ב מ"ב² . ל

[2]Mm 3076. **Ps 115** [1]Mm 686. [2]Mp sub loco. [3]Mm 3393. [4]Mm 3427. [5]Mm 3394. [6]Mm 953. [7]Mm 3038 ב.

4 [a] GS pr cop ‖ **5** [a] G *καὶ σοί, Ιορδάνη, ὅτι* ‖ **6** [a] G + *ὅτι* ‖ [b] ut 4[a] ‖ **7** [a–a] prp כָּל־הָאָ (Ms הָאָ) ‖ [b] G(S Hier) *ἐσαλεύθη* ‖ [c] l frt c pc Mss אֱלֹהֵי (י hpgr) ‖ **8** [a] ut 4[a] ‖ **Ps 115,1** [a] L mlt Mss Gθ′S Hier cj Ps 115 c 114 ‖ [b] hemist exc? cf [c–c] ‖ [c–c] dl? cf [b] ‖ [d] mlt Mss Vrs ־ועל ‖ **2** [a] > 4QPs[b] ‖ **4** [a] G(S Hier) *τὰ εἴδωλα τῶν ἐθνῶν* cf 135,15 ‖ [b] C pc Mss G מעשׂי ‖ **7** [a] G Hier ut 5.6 יָדַיִם לָהֶם; S *b'jdjhwn* = בְּיִדֵי ‖ [b] 2 Mss S לא ‖ [c] cf [a] ‖ [d] pc Mss S לא ‖ [e] C mlt Mss S וְלֹא ‖ **8** [a] nonn Mss GS וְכֹל ‖ **9** [a] mlt Mss GS pr בֵּית cf 12 et 135,19 ‖ [b] G(S Hier) *ἤλπισεν* = בָּטַח cf 10[a] ‖ **10** [a] G (S Hier) *ἤλπισεν* = בָּטַח cf 9[b] ‖ **11** [a] G(S Hier) *ἤλπισαν* = בָּטְחוּ cf 9[b] ‖ [b] > C ‖ **12** [a] mlt Mss novum Ps incip ‖ [b] G(S) *καὶ εὐλόγησεν ἡμᾶς* = וַיְבָרְכֵנוּ ‖ **13** [a–a] S *ldḥlwhj* = יְרֵאָיו ‖ [b] > C.

15 בְּרוּכִים אַתֶּם לַיהוָה עֹשֵׂה שָׁמַיִם וָאָרֶץ׃ ג חד חס וכ מל[8]
16 [a]הַשָּׁמַיִם שָׁמַיִם[a] לַיהוָה וְהָאָרֶץ נָתַן לִבְנֵי־אָדָם[b]׃
17 לֹא הַמֵּתִים יְהַלְלוּ־[a]יָהּ וְלֹא כָל־יֹרְדֵי דוּמָה׃ ל . ג חס
18 וַאֲנַחְנוּ[a] | נְבָרֵךְ יָהּ מֵעַתָּה וְעַד־עוֹלָם ל[9] . יב[10]
הַלְלוּ־[b]יָהּ׃ יג ס״פ

116 1 אָהַבְתִּי[a] כִּי־יִשְׁמַע[b] | יְהוָה[c] אֶת־קוֹלִי[d] תַּחֲנוּנָי׃ קוֹ״ה
2 כִּי־הִטָּה אָזְנוֹ לִי וּבְיָמַי[a] אֶקְרָא׃ ב[1] . ז[2]
3 אֲפָפֻנִי | חֶבְלֵי־מָוֶת וּמְצָרֵי[a] שְׁאוֹל מְצָאוּנִי צָרָה וְיָגוֹן אֶמְצָא׃ ד ג מל וחד חס[3] . ל
4 וּבְשֵׁם־יְהוָה אֶקְרָא אָנָּה יְהוָה מַלְּטָה נַפְשִׁי׃ ג[4] . ו כת ה וכל ר״פ וכל לשון ארמית דכות[5]
5 חַנּוּן יְהוָה וְצַדִּיק וֵאלֹהֵינוּ מְרַחֵם׃ ו[6]
6 שֹׁמֵר פְּתָאיִם[a] יְהוָה דַּלּוֹתִי וְלִי יְהוֹשִׁיעַ׃ ח[7] . ב ומל[8]
7 שׁוּבִי נַפְשִׁי לִמְנוּחָיְכִי כִּי־יְהוָה גָּמַל עָלָיְכִי׃ [מִדֵּחִי׃ ג בטע[9] . ל . ל
8 כִּי חִלַּצְתָּ[a] נַפְשִׁי מִמָּוֶת [b]אֶת־[c]עֵינִי[d] מִן־[be]דִּמְעָה אֶת־[f]רַגְלִי[g] נה בטע ר״פ בסיפ . ל בסיפ . כט[10] . ל . ח בלישׁ וכל מנין איש רגלי דכות[11]
9 אֶתְהַלֵּךְ לִפְנֵי יְהוָה בְּאַרְצוֹת[a] הַחַיִּים׃ ל
10 [a]הֶאֱמַנְתִּי[b] כִּי[c] אֲדַבֵּר אֲנִי עָנִיתִי[d] מְאֹד׃ ב
11 אֲנִי אָמַרְתִּי בְחָפְזִי כָּל־הָאָדָם כֹּזֵב[a]׃
12 מָה־אָשִׁיב לַיהוָה כָּל־תַּגְמוּלוֹהִי עָלָי׃
13 כּוֹס־יְשׁוּעוֹת אֶשָּׂא וּבְשֵׁם יְהוָה אֶקְרָא׃ ז מל[12] . כג . ג[13]
14 [a]נְדָרַי לַיהוָה אֲשַׁלֵּם [b]נֶגְדָּה־נָּא לְכָל־[b]עַמּוֹ׃ ב
15 [a]יָקָר בְּעֵינֵי יְהוָה הַמָּוְתָה[b] לַחֲסִידָיו׃ ל[13]
16 [a]אָנָּה יְהוָה כִּי־[b]אֲנִי עַבְדֶּךָ ו כת ה וכל ר״פ וכל לשון ארמית דכות[5]

[8]Mm 3395. [9]Mm 3396. [10]Mm 2487. Ps 116 [1]Mm 3912. [2]Mm 3650. [3]Mm 1838. [4]Mm 3399. [5]Mm 2169. [6]Mm 528. [7]Mm 1485. [8]Mm 1627. [9]Mm 3397. [10]Mm 2501. [11]Mm 3533. [12]Mm 1852. [13]Mm 476.

16 [a–a] G(ST) *ὁ οὐρανὸς τοῦ οὐρανοῦ* = שְׁמֵי הַשָּׁ׳ || [b] pc Mss הָא׳ || **17** [a] G + suff 2 sg || **18** [a] G + *οἱ ζῶντες* || [b–b] G cj c sq, > S || **Ps 116,1** [a] huc tr יהוה || [b] l prb שָׁמַע (ʾ dttg) || [c] cf [a] || [d] prb cj c ת׳ vel l c Ms קוֹל cf GS Hier || **2** [a] S sg et om suff || **3** [a] mlt Mss G מ׳ || **6** [a] sic L, mlt Mss Edd אִים– || **8** [a] GS^{U} Hier 3 sg || [b–b] > pc Mss S || [c] pc Mss וְאת || [d] G Hier pl || [e–e] C nonn Mss מִדְּ׳ || [f] nonn Mss GS וְאת || [g] GS Hier pl || **9** [a] GSC sg ut 27,13 52,7 || **10** [a] G Hier novum Ps incip cf Mss || [b] G pr *Αλληλουια* || [c] G *διό*, prp לָכֵן || [d] G (σ′S) *ἐταπεινώθην* = עִנִּיתִי || **11** [a] α′ (Hier) *διάψευσμα* = כָּזָב || **14** [a] > 2 Mss G* cf 18[a] || [b–b] prp לִנֶגֶד עֵינֵי כל cf 18[b–b] || **15** [a] > C pc Mss || [b] l frt תְּמוּתָה || **16** [a] > C pc Mss || [b] > GS.

אֲנִי־עַבְדְּךָ בֶּן־אֲמָתֶךָ פִּתַּחְתָּ לְמוֹסֵרָי׃ ג14. ל ומל

17 [a]לְךָ־[a]אֶזְבַּח זֶבַח תּוֹדָה [b]וּבְשֵׁם [b]יְהוָה אֶקְרָא׃ כן בטע לבן אשר15. ג16

18 [a]נְדָרַי לַיהוָה אֲשַׁלֵּם [b]נֶגְדָה־[c]נָּא לְכָל־[b]עַמּוֹ׃ ב

19 בְּחַצְרוֹת | בֵּית יְהוָה בְּתוֹכֵכִי יְרוּשָׁלָם ח17 קמ וכל אחנח וס״פ דכות ב מ &

[a]הַלְלוּ־יָהּ׃ יג ס״פ

117 קיז 1 [a]הַלְלוּ אֶת־יְהוָה כָּל־גּוֹיִם שַׁבְּחוּהוּ כָּל־הָאֻמִּים[b]׃

2 כִּי גָבַר עָלֵינוּ | חַסְדּוֹ וֶאֱמֶת־יְהוָה לְעוֹלָם ד בטע ר״פ דסמיכ

[a]הַלְלוּ־יָהּ׃ יג ס״פ

118 קיח 1 [a]הוֹדוּ לַיהוָה כִּי־טוֹב כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ׃

2 יֹאמַר־[a]נָא יִשְׂרָאֵל[b] כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ׃

3 יֹאמְרוּ־נָא [a]בֵּית־אַהֲרֹן כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ׃

4 יֹאמְרוּ־נָא [a]יִרְאֵי יְהוָה[b] כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ׃

5 [a]מִן־הַמֵּצַר קָרָאתִי יָהּ [c]עָנָנִי [b]בַּמֶּרְחָב יָהּ׃[cd] ל. ד דגש. ג

6 יְהוָה לִי[a] לֹא[b] אִירָא מַה־יַּעֲשֶׂה לִי אָדָם׃

7 יְהוָה לִי בְּעֹזְרָי[a] וַאֲנִי[b] אֶרְאֶה בְשֹׂנְאָי׃ ג בטע ר״פ בסיפ1. ח2 רפי ג מנה בליש וכל אחסה דכות ב מ &

8 טוֹב לַחֲסוֹת[a] בַּיהוָה מִבְּטֹחַ בָּאָדָם׃ ג בטע ר״פ בסיפ1. ח2 רפי ג מנה בליש וכל אחסה דכות ב מ &

9 טוֹב לַחֲסוֹת בַּיהוָה מִבְּטֹחַ בִּנְדִיבִים׃

10 [a]כָּל־גּוֹיִם[a] סְבָבוּנִי בְּשֵׁם[b] יְהוָה כִּי אֲמִילַם[c]׃ ג

11 [a]סַבּוּנִי[b] גַּם־סְבָבוּנִי בְּשֵׁם[c] יְהוָה כִּי אֲמִילַם[d]׃ ג

12 [a]סַבּוּנִי[b] כִּדְבוֹרִים[a] דֹּעֲכוּ[c] כְּאֵשׁ קוֹצִים[d] בְּשֵׁם[e] יְהוָה כִּי אֲמִילַם[f]׃ ג בליש ב מל וחד חס6. ד ב חס וב מל4. ג

14Mm 3398. 15Mm 3411. 16Mm 3399. 17Mm 2491. **Ps 118** 1Mm 3400. 2Mm 3046. 3Mm 3401. 4Mm 3402.

17 [a] > 𝔊 pc Mss ‖ [b–b] > 𝔊 ‖ **18** [a] > 𝔊 Ms cf 14[a] ‖ [b–b] cf 14[b–b] ‖ [c] > pc Mss ‖ **19** [a–a] 𝔊 cj c sq, > 𝔖 ‖ **Ps 117,1** [a] mlt Mss cj c 116 ‖ [b] Ms הָעַמִּים; prp לְאֻמִּים ‖ **2** [a–a] ut 116,19[a–a] ‖ **Ps 118,1** [a] mlt Mss cj c 117 ‖ **2** [a] 𝔊 + *οἶκος* cf 115,9[a] 135,19 ‖ [b] 𝔊 + *ὅτι ἀγαθός* ‖ **3** [a] cf 2[b] ‖ **4** [a] 𝔊 + *πάντες* ‖ [b] cf 2[b] ‖ **5** [a] mlt Mss novum Ps incip ‖ [b] 𝔊σ′𝔖 pr cop ‖ [c–c] pc Mss Edd חַבְיָה– ‖ [d] > 𝔊σ′ ‖ **6** [a] 𝔊𝔖 ut 7 (בעזרי) ‖ [b] 𝔠𝔊𝔊[AL] וְלֹא ‖ **7** [a] l רִי– cf 𝔊𝔖 ‖ [b] 4QPs[b] א′ ‖ **8** [a] 4QPs[b] לבטח cf 𝔊𝔖 ‖ **10** [a–a] prp כְּכֻלָּנִי ‖ [b] 𝔊𝔖 pr cop ‖ [c] pc Mss אמלם, prp אַמְלֵם (al אַפִּילֵם vel אֶמְלֹט) ‖ **11** [a] v 11 > 4QPs[b] 𝔠, prb dl (homark), sed cf 12 [a–a] ‖ [b] dupl ‖ [c] ut 10[b] ‖ [d] ut 10[c] ‖ **12** [a–a] frt tr ante 11 b et dl 11 a ‖ [b] 𝔠 סבבוני ‖ [c] 𝔊 *κηρίον καὶ ἐξεκαύθησαν*, l frt דוֹנֵג בָּעֲרוּ et tr 12 aα (סבוני כדבורים דונג) ante 11 b (pro 11 a) ‖ [d] l frt בְּקֹ֫ cf 𝔊 ‖ [e] ut 10[b] ‖ [f] ut 10[c].

13 דַּחֹה דְחִיתַנִי[a] לִנְפֹּל וַיהוָה עֲזָרָנִי׃ ל . ל . ד דגש[5]
14 עָזִּי וְזִמְרָת[a] יָהּ וַיְהִי־לִי לִישׁוּעָה׃ ג קמ
15 קוֹל | רִנָּה וִישׁוּעָה בְּאָהֳלֵי צַדִּיקִים [חֵיל[b]׃
יְמִין יְהוָה[a] עֹשָׂה חָיִל׃ 16 יְמִין יְהוָה רוֹמֵמָה[a] [b]יְמִין יְהוָה[c] עֹשָׂה ו[6] . ל ומל . ו[6]
17 לֹא אָמוּת כִּי־אֶחְיֶה וַאֲסַפֵּר מַעֲשֵׂי[a] יָהּ׃ ד מאריך[7] . יא כת ל[8]
18 יַסֹּר יִסְּרַנִּי יָהּ וְלַמָּוֶת לֹא נְתָנָנִי׃ ל . ל . ד דגש . ל
19 פִּתְחוּ־לִי שַׁעֲרֵי־צֶדֶק אָבֹא־[a]בָם[b] אודֶה[c] יָהּ׃ ה חס
20 זֶה־הַשַּׁעַר לַיהוָה צַדִּיקִים יָבֹאוּ בוֹ׃
21 אודְךָ כִּי עֲנִיתָנִי[a] וַתְּהִי־לִי לִישׁוּעָה׃ ב בסיפ[9]
22 אֶבֶן מָאֲסוּ הַבּוֹנִים הָיְתָה לְרֹאשׁ פִּנָּה׃ ה[10] . כד
23 מֵאֵת יְהוָה הָיְתָה זֹּאת הִיא[a] נִפְלָאת[b] בְּעֵינֵינוּ׃ ל
24 זֶה־הַיּוֹם עָשָׂה יְהוָה נָגִילָה וְנִשְׂמְחָה בוֹ׃ ו
25 [a]אָנָּא יְהוָה הוֹשִׁיעָה נָּא אָנָּא יְהוָה הַצְלִיחָה נָּא׃ ב . ל[11]
26 בָּרוּךְ הַבָּא בְּשֵׁם יְהוָה בֵּרַכְנוּכֶם[a] מִבֵּית יְהוָה׃ ל
27 אֵל | יְהוָה וַיָּאֶר[a] לָנוּ ה בטע בשלש ספרים . ב בתרי לישנ[12]
אִסְרוּ[b]־חַג בַּעֲבֹתִים עַד[c]־קַרְנוֹת הַמִּזְבֵּחַ׃ ב . ל
28 אֵלִי אַתָּה וְאודֶךָּ אֱלֹהַי אֲרוֹמְמֶךָּ׃ ל[13]
29 הודוּ לַיהוָה כִּי־טוֹב כִּי לְעולָם חַסְדּוֹ׃

119 (א) 1 אַשְׁרֵי תְמִימֵי־דָרֶךְ הַהֹלְכִים בְּתורַת יְהוָה׃ קוֹף
2 אַשְׁרֵי נֹצְרֵי עֵדֹתָיו בְּכָל־לֵב יִדְרְשׁוּהוּ׃ ה . ל ומל
3 אַף לֹא־פָעֲלוּ[a] עַוְלָה בִּדְרָכָיו הָלָכוּ׃ ב
4 אַתָּה צִוִּיתָה פִקֻּדֶיךָ לְשָׁמֹר מְאֹד׃ יו ר״פ בסיפ . ד מל . ו חס[1]
5 אַחֲלַי יִכֹּנוּ דְרָכָי לִשְׁמֹר חֻקֶּיךָ׃ ל[2] . ל וכל אחנוח וס״פ רכות

[5] Mm 2758. [6] Mm 1175. [7] Mm 2039. [8] Mm 2706. [9] Ps 22,22. [10] Mm 3947. [11] ותר והצליחה נא Neh 1,11. [12] Mm 466. [13] Mm 471 א. Ps 119 [1] Mm 3407. [2] וכ אֶחֱלֶה 1 Ch 2,31 et 11,41.

13 [a] ⓖⓢ Hier 1 sg pass = נִדְחֵיתִי ‖ 14 [a] 1 c Ms Vrs תִּי– (ʾ hpgr) cf Ex 15,2 Jes 12,2 ‖ 15 [a] cf 2,2[b] ‖ 16 [a] ⓖⓢ + suff 1 sg ‖ [b–b] > Ms ⓖ[S], prb dl ‖ [c] cf 2,2[b] ‖ 17 [a] ⓒ mlt Mss מעשה ‖ 19 [a] pc Mss ⓢⓒ וְאֹ; 4QPs[b] אבואם; 1 זוּ ‖ [b] cf 2,2[b] ‖ [c] ⓒⓢ וְאֹ ‖ 21 [a] prp עָנִי ‖ 23 [a] Ms ⓖⓢ והיא ‖ [b] 1 frt לְאֵת– cf Vrs ‖ 25 [a] nonn Mss hinc, pc a 26 novum Ps incip ‖ 26 [a] 4QPs[b] ברכנו אתכם ‖ 27 [a] Ms ⓢⓣⓒ om cop, 1 frt יָאֵר ‖ [b] ⓠ אסורו vel אסורי ‖ [c] ⓒ pc Mss על ‖ Ps 119,3 [a] ⓖ *οἱ ἐργαζόμενοι* = פֹּעֲלֵי.

6 אָז לֹא־אֵבוֹשׁ בְּהַבִּיטִי אֶל־כָּל־מִצְוֹתֶיךָ׃ ל . יא בכתיב
7 אוֹדְךָ בְיֹשֶׁר לֵבָב בְּלָמְדִי מִשְׁפְּטֵי צִדְקֶךָ׃
8 אֶת־חֻקֶּיךָ אֶשְׁמֹר אַל־תַּעַזְבֵנִי עַד־מְאֹד׃

(ב) 9 בַּמֶּה יְזַכֶּה־נַּעַר אֶת־אָרְחוֹ לִשְׁמֹר[a] כִּדְבָרֶךָ[b]׃ ל . יג חס בליש
10 בְּכָל־לִבִּי[a] דְרַשְׁתִּיךָ אַל־תַּשְׁגֵּנִי מִמִּצְוֹתֶיךָ׃
11 בְּלִבִּי צָפַנְתִּי אִמְרָתֶךָ[a] לְמַעַן לֹא אֶחֱטָא־לָךְ׃ יב וחס
12 בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה לַמְּדֵנִי[a] חֻקֶּיךָ׃ ב[3]
13 בִּשְׂפָתַי סִפַּרְתִּי כֹּל מִשְׁפְּטֵי־פִיךָ[a]׃ ב
14 בְּדֶרֶךְ עֵדְוֹתֶיךָ שַׂשְׂתִּי כְּעַל[a] כָּל־הון׃ י מל . ל וחד מן ט[4] פשטין פת ס״פ בסיפ . ל
15 בְּפִקֻּדֶיךָ אָשִׂיחָה וְאַבִּיטָה אׇרְחֹתֶיךָ׃ ד פסוק מן ד׳ מילין בא״ב[5]
16 בְּחֻקֹּתֶיךָ[a] אֶשְׁתַּעֲשָׁע לֹא אֶשְׁכַּח דְּבָרֶךָ[b]׃ ל . יג חס בליש

(ג) 17 גְּמֹל עַל־עַבְדְּךָ אֶחְיֶה[a] וְאֶשְׁמְרָה דְבָרֶךָ[b]׃ ד מאריך[6] . יג חס בליש
18 גַּל־עֵינַי וְאַבִּיטָה נִפְלָאוֹת מִתּוֹרָתֶךָ׃ ט בא״ב
19 גֵּר אָנֹכִי בָּאָרֶץ[a] אַל־תַּסְתֵּר מִמֶּנִּי מִצְוֹתֶיךָ׃ ג ר״פ
20 גָּרְסָה נַפְשִׁי לְתַאֲבָה אֶל־מִשְׁפָּטֶיךָ בְכָל־עֵת׃ ל . ל וכה ה
21 גָּעַרְתָּ זֵדִים[a] אֲרוּרִים הַשֹּׁגִים[b] מִמִּצְוֹתֶיךָ׃ ג ומל[7]
22 גַּל[a] מֵעָלַי חֶרְפָּה וָבוּז[b] כִּי עֵדְוֹתֶיךָ נָצָרְתִּי׃
23 גַּם יָשְׁבוּ שָׂרִים[a] בִּי[b] נִדְבָּרוּ עַבְדְּךָ יָשִׂיחַ בְּחֻקֶּיךָ׃
24 גַּם־עֵדְוֹתֶיךָ שַׁעֲשֻׁעָי אַנְשֵׁי עֲצָתִי[a]׃ ו חס[8]

(ד) 25 דָּבְקָה לֶעָפָר נַפְשִׁי חַיֵּנִי כִּדְבָרֶךָ[a]׃ יג חס בליש
26 דְּרָכַי[a] סִפַּרְתִּי וַתַּעֲנֵנִי לַמְּדֵנִי חֻקֶּיךָ׃ ב
27 דֶּרֶךְ־פִּקּוּדֶיךָ הֲבִינֵנִי וְאָשִׂיחָה בְּנִפְלְאוֹתֶיךָ׃

[3] 1 Ch 29,10. [4] Textus contra Mp, cf Mp sub loco. [5] Mm 3403. [6] Mm 2039. [7] Mm 1682. [8] Mm 3409.

9 [a] 𝔊 *ἐν τῷ φυλάσσεσθαι* = בִּשְׁ ‖ [b] mlt Mss 𝔗 ריך–, Ms בְּדִ׳, Ms בְּדבריך; 𝔊(𝔖) *τοὺς λόγους σου* = דְּבָרֶיךָ ‖ **10** [a] pc Mss 𝔊^{S} לֵב ‖ **11** [a] nonn Mss 𝔊𝔖 אמרתיך ‖ **12** [a] prp תְּלַ׳ vel הַמְּלֵ׳ ‖ **13** [a] pc Mss 𝔊^{min}𝔖 צִדְקֶךָ ‖ **14** [a] 𝔖 *ṭb mn* = מֵעל cf 72.127 ‖ **16** [a] l prb בְּחֻקֶּיךָ cf 12 ‖ [b] mlt Mss 𝔊𝔖 Hier דבריך ‖ **17** [a] pc Mss וְאִ׳ ‖ [b] mlt Mss Vrs Hier דבריך ‖ **19** [a] 𝔖 ut 39,13 עִמְּךָ ‖ **21** [a] pc Mss זָרִים, Ms גּוֹיִם cf 𝔖 et 9,6; huc tr ^ cf 𝔊𝔖 ‖ [b] cf 2,2[b] ‖ **22** [a] l prb גַּל cf 𝔊𝔖 ‖ [b] > 𝔖 ‖ **23** [a] 𝔖 *wl'* = nefarii ‖ [b] 𝔊𝔖 pr cop ‖ **24** [a] 𝔊 + *τὰ δικαιώματά σου* cf 23b ‖ **25** [a] mlt Mss 𝔗 ריך–, pc Mss בְּדִ׳ ‖ **26** [a] 𝔊^{SAR} suff 2 sg.

28 דָּלְפָ֣ה נַ֭פְשִׁי[a] מִתּוּגָ֑ה קַיְּמֵ֖נִי כִּדְבָרֶֽךָ[b]׃ ב . ל ומל . יג חס בלישׁ

29 דֶּ֣רֶךְ־שֶׁ֭קֶר הָסֵ֣ר מִמֶּ֑נִּי וְתוֹרָתְךָ֥ חָנֵּֽנִי[a]׃ ג בסיפ[9]

30 דֶּ֣רֶךְ־אֱ֭מוּנָה בָּחָ֑רְתִּי מִשְׁפָּטֶ֖יךָ[a] שִׁוִּ֣יתִי[b]׃

31 דָּ֭בַקְתִּי בְּעֵדְוֹתֶ֣יךָ יְהוָ֑ה אַל־תְּבִישֵׁ֥נִי׃ ב חד חס וחד מן י מל בלישׁ

32 דֶּ֣רֶךְ־מִצְוֹתֶ֣יךָ אָר֑וּץ כִּ֥י תַרְחִ֖יב לִבִּֽי׃ ד ג מל וחד חס[10]

(ה) 33 הוֹרֵ֣נִי יְ֭הוָה דֶּ֣רֶךְ חֻקֶּ֑יךָ וְאֶצְּרֶ֥נָּה עֵ֝קֶֽב׃

34 הֲבִינֵ֣נִי וְאֶצְּרָ֣ה תוֹרָתֶ֑ךָ וְאֶשְׁמְרֶ֖נָּה בְּכָל־לֵֽב׃ ל . ט באי״ב . ל

35 הַדְרִיכֵ֣נִי בִּנְתִ֣יב מִצְוֹתֶ֑יךָ כִּי־בוֹ֖ חָפָֽצְתִּי׃

36 הַט־לִבִּ֣י אֶל־עֵדְוֹתֶ֑יךָ וְאַל־אֶ֝֗ל־בָּֽצַע׃ י מל . ל

37 הַעֲבֵ֣ר עֵינַ֣י מֵרְא֣וֹת שָׁ֑וְא בִּ֝דְרָכֶ֗ךָ[a] חַיֵּֽנִי׃ ג חס[11]

38 הָקֵ֣ם לְעַבְדְּךָ֣ אִמְרָתֶ֑ךָ אֲשֶׁ֖ר לְיִרְאָתֶֽךָ׃ יב וחס . ל[12]

39 הַעֲבֵ֣ר חֶרְפָּתִ֣י[a] אֲשֶׁר־יָ֑גֹרְתִּי כִּ֖י מִשְׁפָּטֶ֣יךָ טוֹבִֽים׃ ד וחס[13]

40 הִנֵּ֣ה תָ֭אַבְתִּי לְפִקֻּדֶ֑יךָ בְּצִדְקָתְךָ֖ חַיֵּֽנִי׃ ב[14] . ו חס[15]

(ו) 41 [a]וְיָבֹ֣אנִי חֲסָדֶ֣ךָ[a] יְהוָ֑ה תְּשׁוּעָתְךָ֥ כְאִמְרָתֶֽךָ׃ ל וחס . ל חס . יב וחס

42 וְאֶעֱנֶ֥ה חֹ֝רְפִּ֗י[a] דָּבָ֑ר כִּֽי־בָטַ֥חְתִּי[b] בִּדְבָרֶ֗ךָ[c]׃ [יִחָלְתִּֽי׃ ב . ג חד מל וחד מן י חס בלישׁ ה][16]

43 וְאַל־תַּצֵּ֣ל[a] מִפִּ֣י דְבַר־אֱ֭מֶת [b]עַד־מְאֹ֑ד[b] כִּ֖י לְמִשְׁפָּטְךָ֣[c] יִחָֽלְתִּי׃ ב פסוק מן י מילין באי״ב . ה חס[17]

44 וְאֶשְׁמְרָ֣ה תוֹרָתְךָ֣ תָמִ֑יד לְעוֹלָ֖ם וָעֶֽד׃ ט[18]

45 וְאֶתְהַלְּכָ֣ה בָ֭רְחָבָה כִּ֣י פִקֻּדֶ֑יךָ דָּרָֽשְׁתִּי׃ ו חס[19]

46 וַאֲדַבְּרָ֣ה בְעֵדְוֹתֶ֣יךָ[a] נֶ֑גֶד מְ֝לָכִ֗ים וְלֹ֣א אֵבוֹֽשׁ׃ ב חד מל וחד חס . ל

47 וְאֶשְׁתַּעֲשַׁ֥ע בְּמִצְוֹתֶ֑יךָ אֲשֶׁ֖ר אָהָֽבְתִּי[a]׃ [בְּחֻקֶּֽיךָ׃ ד פסוק מן ד מילין באי״ב[10] . ה]

48 וְאֶשָּׂ֣א־כַפַּ֣י אֶל־[a]מִצְוֹתֶ֑יךָ[b] אֲשֶׁ֥ר אָ֝הָ֗בְתִּי[b] וְאָשִׂ֣יחָה ב . ה

(ז) 49 זְכֹר־דָּבָ֣ר[a] לְעַבְדֶּ֑ךָ[b] עַ֥ל אֲשֶׁ֖ר יִחַלְתָּֽנִי[c]׃

[9] Mm 3415. [10] Mm 1845. [11] Mm 605. [12] Mp sub loco. [13] Mm 3404. [14] Mm 3405. [15] Mm 3407. [16] Mm 3406. [17] Mm 2028. [18] Mm 478. [19] Mm 3403.

28 [a] pc Mss עִנִּי ‖ [b] mlt Mss ריך–, pc Mss 𝔊 בְּדבריך ‖ **29** [a] 𝔖 *'lpjnj* doce me ‖ **30** [a] nonn Mss 𝔖 ומ׳ ‖ [b] 𝔊 *οὐκ ἐπελαθόμην*, 𝔖 *ṣbjt* = שִׁוִּיתִי? ‖ **37** [a] 𝔗 mlt Mss כיך–, 2 Mss 𝔗 בְּדָבָרְךָ cf 25 ‖ **39** [a–a] > 𝔖 ‖ **41** [a–a] 𝔊 sg, prb l ‖ **42** [a] 𝔊𝔖 pl ‖ [b] cf 2,2[b] ‖ [c] mlt Mss 𝔊𝔖𝔗 ריך– ‖ **43** [a] prp תְּאַצֵּל ‖ [b–b] > 𝔖 cf 51[b–b], dl ‖ [c] mlt Mss 𝔊𝔖𝔗 טיך– ‖ **46** [a] 𝔖 *bzdjqwt'* = בְּצִדָקָה ‖ **47** [a] 𝔊 + *σφόδρα* = מְאֹד ‖ **48** [a] prp אֵלֶיךָ ‖ [b–b] dl ‖ **49** [a] 𝔊*𝔖 + suff 2 sg, l prb דָּבָרְךָ; 𝔊^{L}θ′ pl c suff 2 sg, σ′ pl c suff 1 sg ‖ [b] Ms 𝔊^{S}α′ לַעֲבָדֶיךָ ‖ [c] prp יִחַלְתִּי.

50 זֹאת נֶחָמָתִי[a] בְעָנְיִי כִּי אִמְרָתְךָ חִיָּתְנִי׃ ב[20]

51 זֵדִים הֱלִיצֻנִי[a] עַד־מְאֹד[b] מִתּוֹרָתְךָ[c] לֹא נָטִיתִי׃ ל וחס

52 זָכַרְתִּי מִשְׁפָּטֶיךָ מֵעוֹלָם יְהוָה וָאֶתְנָחָם׃ ח קמ בא״ב

53 זַלְעָפָה אֲחָזַתְנִי מֵרְשָׁעִים עֹזְבֵי תּוֹרָתֶךָ׃ ל. ל. ט בא״ב

54 זְמִרוֹת הָיוּ־לִי חֻקֶּיךָ בְּבֵית מְגוּרָי׃ ד[21]

55 זָכַרְתִּי בַלַּיְלָה שִׁמְךָ יְהוָה וָאֶשְׁמְרָה תּוֹרָתֶךָ׃ ח קמ בא״ב. ט בא״ב

56 זֹאת הָיְתָה־לִּי[a] כִּי פִקֻּדֶיךָ נָצָרְתִּי׃ ו חס[22]

(ח) 57 חֶלְקִי יְהוָה אָמַרְתִּי לִשְׁמֹר דְּבָרֶיךָ[a]׃ ג מל בא״ב[23]

58 חִלִּיתִי פָנֶיךָ בְכָל־לֵב חָנֵּנִי[a] כְּאִמְרָתֶךָ׃ ב[24]. ג בסיפ[25]. יב וחס

59 חִשַּׁבְתִּי דְרָכָי[a] וָאָשִׁיבָה רַגְלַי אֶל־עֵדֹתֶיךָ׃ ב. ב בלישׁ וחד מן ח קמ בא״ב. ט משטין פת ס״פ בסיפ

60 חַשְׁתִּי וְלֹא הִתְמַהְמָהְתִּי לִשְׁמֹר מִצְוֹתֶיךָ׃ ל

61 חֶבְלֵי רְשָׁעִים עִוְּדָנִי[a] תּוֹרָתְךָ לֹא שָׁכָחְתִּי׃ ל וחס

62 חֲצוֹת־לַיְלָה אָקוּם לְהוֹדוֹת לָךְ עַל מִשְׁפְּטֵי צִדְקֶךָ׃ ד מל[26]

63 חָבֵר אָנִי לְכָל־אֲשֶׁר יְרֵאוּךָ וּלְשֹׁמְרֵי פִקּוּדֶיךָ׃ ל. י קמ בסיפ 1 מנה בטע. יו

64 חַסְדְּךָ יְהוָה מָלְאָה הָאָרֶץ חֻקֶּיךָ לַמְּדֵנִי׃

(ט) 65 טוֹב עָשִׂיתָ עִם־עַבְדְּךָ יְהוָה כִּדְבָרֶךָ[a]׃ ל אתנח[27]. יג חס בלישׁ

66 טוּב[a] טַעַם וָדַעַת לַמְּדֵנִי כִּי בְמִצְוֹתֶיךָ הֶאֱמָנְתִּי׃ יט בלישׁ[28]. ד

67 טֶרֶם אֶעֱנֶה[a] אֲנִי שֹׁגֵג וְעַתָּה אִמְרָתְךָ שָׁמָרְתִּי׃

68 טוֹב־אַתָּה[a] וּמֵטִיב לַמְּדֵנִי חֻקֶּיךָ׃ ב חד חס וחד מל

69 טָפְלוּ עָלַי שֶׁקֶר זֵדִים אֲנִי בְכָל־לֵב אֶצֹּר[a] פִּקּוּדֶיךָ׃

70 טָפַשׁ כַּחֵלֶב לִבָּם[a] אֲנִי תּוֹרָתְךָ שֵׁעֲשָׁעְתִּי׃ ל. ל. ל

71 טוֹב־לִי כִּי־עֻנֵּיתִי[a] לְמַעַן אֶלְמַד חֻקֶּיךָ׃

72 טוֹב־לִי תוֹרַת־פִּיךָ מֵאַלְפֵי זָהָב וָכָסֶף׃ ס פ ל

[20] Mm 3468. [21] Mm 2295. [22] Mm 3407. [23] Mm 3408. [24] Mm 1591. [25] Mm 3415. [26] Mm 3432. [27] Mm 1660. [28] Mm 335.

50 [a] G *με παρεκάλεσεν* = נִחֲמַתְנִי; S *'thj't* = נֶחָמַתְנִי ‖ **51** [a] G *παρηνόμουν*, S *'lşwnj* = אִלְּצֻנִי ‖ [b–b] > S cf 43 [b–b] ‖ [c] Ms GS ומ׳ ‖ **56** [a] T + *lzkwt'* ad meritum ‖ **57** [a] mlt Mss Hier דברך, G *τὸν νόμον σου* (ex 55) ‖ **58** [a] S *'ḥnj* = חָנֵּנִי ‖ **59** [a] G suff 2 sg; prp דַּרְכִּי ‖ **61** [a] pc Mss עִוְּתָנִי, 2 Mss עִוְּרוּנִי, 2 Mss עִוְּרֻנִי ‖ **65** [a] nonn Mss ריך— ‖ **66** [a] ex 65, dl ‖ **67** [a] G(S) *τοῦ με ταπεινωθῆναι* = אֲעֻנֶּה ‖ **68** [a] G(S) + *κύριε* ‖ **69** [a] sic L, mlt Mss Edd אֶ׳ ‖ **70** [a] Ms GS כְּחָלָב; prp בַּח׳ ‖ **71** [a] G *ἐταπείνωσάς με* = עִנִּיתָנִי.

(י) 73 יָדֶיךָ עָשׂוּנִי וַיְכוֹנְנוּנִי הֲבִינֵנִי[a] וְאֶלְמְדָה מִצְוֹתֶיךָ׃
74 יְרֵאֶיךָ יִרְאוּנִי וְיִשְׂמָחוּ כִּי לִדְבָרְךָ[a] יִחָלְתִּי׃
75 יָדַעְתִּי יְהוָה כִּי־צֶדֶק מִשְׁפָּטֶיךָ[a] וֶאֱמוּנָה עִנִּיתָנִי׃
76 יְהִי־נָא חַסְדְּךָ לְנַחֲמֵנִי כְּאִמְרָתְךָ לְעַבְדֶּךָ׃
77 יְבֹאֻנִי רַחֲמֶיךָ וְאֶחְיֶה כִּי־תוֹרָתְךָ שַׁעֲשֻׁעָי׃
78 יֵבֹשׁוּ זֵדִים כִּי־שֶׁקֶר עִוְּתוּנִי אֲנִי אָשִׂיחַ בְּפִקּוּדֶיךָ׃
79 יָשׁוּבוּ לִי יְרֵאֶיךָ וְיֹדְעֵי[a] עֵדֹתֶיךָ׃
80 יְהִי־לִבִּי תָמִים בְּחֻקֶּיךָ לְמַעַן לֹא אֵבוֹשׁ׃

(כ) 81 כָּלְתָה לִתְשׁוּעָתְךָ[a] נַפְשִׁי לִדְבָרְךָ[b] יִחָלְתִּי׃
82 כָּלוּ עֵינַי לְאִמְרָתֶךָ לֵאמֹר[a] מָתַי תְּנַחֲמֵנִי׃
83 כִּי־הָיִיתִי כְנֹאד בְּקִיטוֹר חֻקֶּיךָ לֹא שָׁכָחְתִּי׃
84 כַּמָּה יְמֵי־עַבְדֶּךָ מָתַי תַּעֲשֶׂה בְרֹדְפַי מִשְׁפָּט׃
85 כָּרוּ־לִי זֵדִים שִׂיחוֹת אֲשֶׁר לֹא כְתוֹרָתֶךָ[a]׃
86 כָּל־מִצְוֹתֶיךָ אֱמוּנָה שֶׁקֶר רְדָפוּנִי עָזְרֵנִי׃
87 כִּמְעַט כִּלּוּנִי בָאָרֶץ[a] וַאֲנִי לֹא־עָזַבְתִּי פִקּוּדֶיךָ׃
88 כְּחַסְדְּךָ חַיֵּנִי וְאֶשְׁמְרָה עֵדוּת פִּיךָ׃

(ל) 89 לְעוֹלָם[a] יְהוָה דְּבָרְךָ נִצָּב בַּשָּׁמָיִם[b]׃
90 לְדֹר וָדֹר אֱמוּנָתֶךָ כּוֹנַנְתָּ אֶרֶץ וַתַּעֲמֹד[a]׃
91 לְמִשְׁפָּטֶיךָ[b] עָמְדוּ[c] הַיּוֹם[d] כִּי הַכֹּל עֲבָדֶיךָ[e]׃
92 לוּלֵי תוֹרָתְךָ שַׁעֲשֻׁעָי אָז אָבַדְתִּי בְעָנְיִי׃
93 לְעוֹלָם לֹא־אִשְׁכַּח פִּקּוּדֶיךָ כִּי בָם חִיִּיתָנִי[a]׃
94 לְךָ־אֲנִי הוֹשִׁיעֵנִי כִּי פִקּוּדֶיךָ דָרָשְׁתִּי׃
95 לִי קִוּוּ רְשָׁעִים לְאַבְּדֵנִי עֵדֹתֶיךָ[a] אֶתְבּוֹנָן׃

ל ומל
ח בעינ . ה
ל
ל . ו חס[29]
ידעי חד מן מח[30] כת ו וקר׳ י וחד מן ב בליש
ל . ה בעינ . ה
יב וחס
ג[31] כת א ול בליש . ל[32]
ל . ט באר״ב
ו חס[33]
ח בעינ[34]
ו חס[29]
ג חד קמ וחד פת[35]
ב וכן בטע לבן אשר[36]
ל

[29] Mm 3409. [30] Mm 3811. [31] Mm 1619. [32] וחד כקטר Gn 19,28. [33] Mm 3407. [34] Mp sub loco. [35] Mm 3410. [36] Mm 3411.

73 [a] ℭ הביאני ‖ **74** [a] nonn Mss 𝔊 יְרֵיךָ– ‖ **75** [a] Hier sg ‖ **79** [a] mlt Mss 𝔊𝔖 Hier ut Q; K וְיֵדְעוּ ‖ **81** [a] pc Mss לִישׁ׳ ‖ [b] pc Mss $𝔊^{min}$ יְרֵיךָ–; 𝔊𝔖 pr cop ‖ **82** [a] > 𝔖 Sa, prb dl (dttg) ‖ **85** [a] nonn Mss 𝔗 בְּת׳, 𝔊 + *κύριε* ‖ **87** [a] prp מְא׳ ‖ **89** [a] 𝔖 + *'nt* = tu ‖ [b] prp כַּשׁ׳ ‖ **90** [a] 𝔖 *w'qjmth* = מְדָה– ‖ **91** [a] > 𝔖 ‖ [b] 𝔊 Hier sg ‖ [c] 𝔊 sg ‖ [d] Hier *usque hodie* = עַד־ה׳? ‖ [e] Hier *serviunt tibi* = עֲבָדוּךָ ‖ **93** [a] 𝔖 *ḥjj* = חַיָּי, 𝔊 + *κύριε* ‖ **95** [a] 𝔖 Hier sg.

96 לְכָל תִּכְלָה רָאִיתִי קֵץ רְחָבָה מִצְוָתְךָ מְאֹד׃

(מ) 97 מָה־אָהַבְתִּי תוֹרָתֶךָ[a] כָּל־הַיּוֹם הִיא שִׂיחָתִי׃

98 מֵאֹיְבַי תְּחַכְּמֵנִי מִצְוֹתֶךָ[a] כִּי לְעוֹלָם הִיא־לִי׃

99 מִכָּל־מְלַמְּדַי הִשְׂכַּלְתִּי כִּי עֵדְוֹתֶיךָ[a] שִׂיחָה לִי׃

100 מִזְּקֵנִים אֶתְבּוֹנָן כִּי פִקּוּדֶיךָ נָצָרְתִּי׃

101 מִכָּל־אֹרַח רָע כָּלֵאתִי רַגְלַי לְמַעַן אֶשְׁמֹר דְּבָרֶךָ[a]׃

102 מִמִּשְׁפָּטֶיךָ לֹא־סָרְתִּי כִּי־אַתָּה הוֹרֵתָנִי׃

103 מַה־נִּמְלְצוּ לְחִכִּי אִמְרָתֶךָ[a] מִדְּבַשׁ[b] לְפִי׃

104 מִפִּקּוּדֶיךָ[a] אֶתְבּוֹנָן עַל־כֵּן שָׂנֵאתִי | כָּל־אֹרַח שָׁקֶר׃

(נ) 105 נֵר־לְרַגְלִי[a] דְּבָרֶךָ[b] וְאוֹר לִנְתִיבָתִי[c]׃

106 נִשְׁבַּעְתִּי וָאֲקַיֵּמָה לִשְׁמֹר מִשְׁפְּטֵי צִדְקֶךָ׃

107 נַעֲנֵיתִי עַד־מְאֹד יְהוָה חַיֵּנִי כִדְבָרֶךָ׃

108 נִדְבוֹת פִּי רְצֵה־נָא יְהוָה וּמִשְׁפָּטֶיךָ לַמְּדֵנִי׃

109 נַפְשִׁי בְכַפִּי[a] תָּמִיד וְתוֹרָתְךָ לֹא שָׁכָחְתִּי׃

110 נָתְנוּ רְשָׁעִים פַּח לִי וּמִפִּקּוּדֶיךָ לֹא תָעִיתִי׃

111 נָחַלְתִּי[a] עֵדְוֹתֶיךָ לְעוֹלָם כִּי־שְׂשׂוֹן לִבִּי הֵמָּה׃

112 נָטִיתִי לִבִּי לַעֲשׂוֹת חֻקֶּיךָ לְעוֹלָם עֵקֶב׃

(ס) 113 סֵעֲפִים שָׂנֵאתִי וְתוֹרָתְךָ אָהָבְתִּי׃

114 סִתְרִי וּמָגִנִּי אָתָּה לִדְבָרְךָ יִחָלְתִּי׃

115 סוּרוּ־מִמֶּנִּי מְרֵעִים וְאֶצְּרָה מִצְוֹת אֱלֹהָי׃

116 סָמְכֵנִי כְאִמְרָתְךָ[a] וְאֶחְיֶה וְאַל־תְּבִישֵׁנִי מִשִּׂבְרִי׃

117 סְעָדֵנִי וְאִוָּשֵׁעָה וְאֶשְׁעָה[a] בְּחֻקֶּיךָ תָּמִיד׃

118 סָלִיתָ כָּל־שׁוֹגִים מֵחֻקֶּיךָ כִּי־שֶׁקֶר תַּרְמִיתָם[a]׃

ג בּ כת ה וחד כת א[37]. ב[38]

ט בא״ב. ל

ב חס

ב חד כת ש וחד כת ס. י מל

ב בסיף וחד כת י וחד מן יא[39] מלין דלא מפק א. יג חס בלישׁ

ל

ח[40] ב[41] מנה בלישׁ וכל מנין איש רגלי רכות. יג חס בלישׁ

ל וחד מן ח קמ בא״ב

ב ומל[42]. יג חס בלישׁ

ב[43]

ט[44] ד מנה בלישׁ

ב ר״פ. ל

י מל

ל. ד פסוק מן ד מילין בא״ב[45]. ה

ל. ה בעינ. ה

ב פסוק בעינ דלית בהון כ[46]. ג וכל דסמיכ לאדכרה רבות

ל

ב

ל. ל

[37] Mm 3412. [38] Dt 26,13. [39] Mm 4069. [40] Mm 3533. [41] Gn 30,30. [42] Mm 2822. [43] 2 Ch 31,14. [44] Mm 609. [45] Mm 3403. [46] Mm 3413.

97 [a] 𝔊 + *κύριε* ‖ **98** [a] prb l c Ms 𝔊 מִצְוָתְךָ ‖ **99** [a] 𝔖 sg ‖ **101** [a] mlt Mss Vrs רִיק— ‖ **103** [a] pc Mss 𝔊𝔖𝔗 אמרתיך ‖ [b] 𝔊 + *καὶ κηρίον*, ex 19,11 ‖ **104** [a] 𝔖 *bpwqdnjk* = בְּפִקּוּדֶיךָ ‖ **105** [a] Ms 𝔊𝔖 לִי— ‖ [b] mlt Mss דבריך ‖ [c] 𝔊𝔖 pl ‖ **109** [a] 𝔊$^{RL\,1219}$𝔖𝔗 suff 2 sg ‖ **111** [a] l prb נָחַלְתִּי cf Hier ‖ **116** [a] mlt Mss α′𝔖𝔗 בְּאִ ‖ **117** [a] 𝔊 (𝔖𝔗 Hier) *καὶ μελετήσω* = וְאֶשְׁתַּעֲשַׁע cf 16.47 ‖ **118** [a] 𝔊θ′ε′(𝔖 Hier) *τὸ ἐνθύμημα αὐτῶν* = תַּרְעִיתָם?.

119 סְגִים[a] הִשְׁבַּתָּ[b] כָּל־רִשְׁעֵי־אֶרֶץ לָכֵן אָהַבְתִּי[c] עֵדֹתֶיךָ[d]׃ ב

120 סָמַר מִפַּחְדְּךָ בְשָׂרִי וּמִמִּשְׁפָּטֶיךָ יָרֵאתִי׃ ב חד פת וחד קמ . ב

(ע) 121 עָשִׂיתִי[a] מִשְׁפָּט וָצֶדֶק בַּל־תַּנִּיחֵנִי לְעֹשְׁקָי׃ ג ר״פ . ב פסוק בעינ׳ דלית בהון כ[47] . ל וחד מן ח קמ בא״ב . ל

122 עָרַב[a] עַבְדְּךָ לְטוֹב אַל־יַעַשְׁקֻנִי זֵדִים׃ ל . ל[48]

123 עֵינַי כָּלוּ לִישׁוּעָתֶךָ וּלְאִמְרַת צִדְקֶךָ׃ ל

124 עֲשֵׂה עִם־עַבְדְּךָ כְחַסְדֶּךָ וְחֻקֶּיךָ לַמְּדֵנִי׃

125 עַבְדְּךָ־אָנִי הַבִינֵנִי וְאֵדְעָה עֵדֹתֶיךָ׃ י קמ בסיפ ו מנה בטע . ו[49]

126 עֵת לַעֲשׂוֹת לַיהוָה[a] הֵפֵרוּ תוֹרָתֶךָ׃ ט בא״ב

127 עַל־כֵּן[a] אָהַבְתִּי מִצְוֹתֶיךָ מִזָּהָב וּמִפָּז׃

128 עַל־כֵּן | [a]כָּל־פִּקּוּדֵי כֹל[a] יִשָּׁרְתִּי כָּל־אֹרַח שֶׁקֶר שָׂנֵאתִי׃ ב פסוק מן י מילין בא״ב

(פ) 129 פְּלָאוֹת עֵדוֹתֶיךָ עַל־כֵּן נְצָרָתַם נַפְשִׁי׃ י מל . ל

130 פֵּתַח[a] דְּבָרֶיךָ[b] יָאִיר[c] מֵבִין[d] פְּתָיִים׃ ל . ג מל בא״ב[50] . ב כת תרי י

131 פִּי־פָעַרְתִּי וָאֶשְׁאָפָה כִּי לְמִצְוֹתֶיךָ יָאָבְתִּי׃ ח קמ בא״ב . ב

132 פְּנֵה־אֵלַי וְחָנֵּנִי כְּמִשְׁפָּט לְאֹהֲבֵי שְׁמֶךָ׃ ג בסיפ[51] . ב קמ

133 פְּעָמַי הָכֵן בְּאִמְרָתֶךָ[a] וְאַל־תַּשְׁלֶט[b]־בִּי כָל־אָוֶן׃ יב וחס . ל

134 פְּדֵנִי מֵעֹשֶׁק אָדָם וְאֶשְׁמְרָה פִקּוּדֶיךָ׃

135 פָּנֶיךָ הָאֵר בְּעַבְדֶּךָ וְלַמְּדֵנִי אֶת־חֻקֶּיךָ׃ ב

136 פַּלְגֵי־מַיִם יָרְדוּ עֵינָי עַל־לֹא־שָׁמְרוּ תוֹרָתֶךָ׃ ג . ט בא״ב

(צ) 137 צַדִּיק[a] אַתָּה יְהוָה וְיָשָׁר מִשְׁפָּטֶיךָ׃ ב ר״פ

138 צִוִּיתָ צֶדֶק עֵדְוֹתֶיךָ וֶאֱמוּנָה מְאֹד׃

139 צִמְּתַתְנִי קִנְאָתִי[a] כִּי־שָׁכְחוּ דְבָרֶיךָ[b] צָרָי[c]׃ ל . ג מל בא״ב[50]

140 צְרוּפָה אִמְרָתְךָ מְאֹד וְעַבְדְּךָ אֲהֵבָהּ׃ ב[52]

[47] Mm 3413. [48] Mm 3414. [49] Mm 961. [50] Mm 3408. [51] Mm 3415. [52] Mm 3416.

119 [a] 𝔊 *παραβαίνοντας* = סָ׳ ‖ [b] pc Mss α′σ′ Hier חָשַׁבְתָּ cf 𝔊 ‖ [c] 𝔗 ת– ‖ [d] 𝔊 + *διὰ παντός* = תָּמִיד, prb dttg ‖ **121** [a] pc Mss 𝔖 Sa תָּ– ‖ **122** [a] prp דְּבָרְךָ ‖ [b] pc Mss 𝔖 וְאַל ‖ **126** [a] prb l c Ms Hier יְ׳ ‖ **127** [a] l frt כֹּל ‖ **128** [a–a] l prb לְכָל־פִּקּוּדֶיךָ cf 𝔊 Hier ‖ **130** [a] 𝔊 *ἡ δήλωσις*, 𝔖 *pṯḥ* = פְּתַח, 𝔗 *gljp* inscriptio (a פתח II), σ′ (Hier) *ἡ πύλη*; l prb פָּ׳ ‖ [b] mlt Mss 𝔖 דִּבְרָךְ ‖ [c] 𝔖 imp ‖ [d] 𝔊𝔖 pr cop ‖ **133** [a] nonn Mss 𝔊 𝔙 אִ׳, 𝔖 *bšbjljk* = בְּדָרָכֶיךָ ‖ [b] 𝔊(𝔖) *κατακυριευσάτω* = יִשְׁלֹט ‖ **137** [a] pc Mss 𝔊 Hier טָךְ– ‖ **139** [a] 𝔊* *ὁ ζῆλος τοῦ οἴκου σου* cf 69,10; 𝔊^{AL} suff 2 sg ‖ [b] mlt Mss 𝔖 דִּבְרָךְ ‖ [c] 𝔖 suff 2 sg.

141 צָעִיר אָנֹכִי וְנִבְזֶה פִּקֻּדֶיךָ לֹא שָׁכָחְתִּי׃ ו חס[53]

142 צִדְקָתְךָ צֶדֶק לְעוֹלָם וְתוֹרָתְךָ אֱמֶת׃ ד[54]

143 צַר־וּמָצוֹק מְצָאוּנִי מִצְוֹתֶיךָ שַׁעֲשָׁעָי׃ ו וחס[55]

144 צֶדֶק עֵדְוֹתֶיךָ[a] לְעוֹלָם הֲבִינֵנִי וְאֶחְיֶה׃ י מל

(ק) 145 קָרָאתִי בְכָל־לֵב עֲנֵנִי יְהוָה חֻקֶּיךָ אֶצְרָה׃

146 קְרָאתִיךָ הוֹשִׁיעֵנִי וְאֶשְׁמְרָה עֵדֹתֶיךָ[a]׃ ד פסוק נון ה מיללין בא״ב[56]

147 קִדַּמְתִּי בַנֶּשֶׁף וָאֲשַׁוֵּעָה לִדְבָרְךָ[a] יִחָלְתִּי׃ ב . ח קנ בא״ב . לדברך חד מן ח[57] יתיר י וחד מן ח בעינ . ה ק

148 קִדְּמוּ עֵינַי אַשְׁמֻרוֹת לָשִׂיחַ בְּאִמְרָתֶךָ[a]׃ ה . יב וחס

149 קוֹלִי שִׁמְעָה[a] כְחַסְדֶּךָ[b] יְהוָה[a] כְּמִשְׁפָּטֶךָ[c] חַיֵּנִי׃ ה חס[58]

150 קָרְבוּ רֹדְפֵי[a] זִמָּה מִתּוֹרָתְךָ רָחָקוּ׃

151 קָרוֹב אַתָּה יְהוָה וְכָל־מִצְוֹתֶיךָ אֱמֶת׃ ל

152 קֶדֶם יָדַעְתִּי מֵעֵדֹתֶיךָ[a] כִּי לְעוֹלָם יְסַדְתָּם׃ ב[59]

(ר) 153 רְאֵה־עָנְיִי וְחַלְּצֵנִי כִּי־תוֹרָתְךָ לֹא שָׁכָחְתִּי׃

154 רִיבָה רִיבִי וּגְאָלֵנִי לְאִמְרָתְךָ חַיֵּנִי׃ ל

155 רָחוֹק מֵרְשָׁעִים יְשׁוּעָה כִּי־חֻקֶּיךָ[a] לֹא דָרָשׁוּ׃

156 רַחֲמֶיךָ רַבִּים יְהוָה כְּמִשְׁפָּטֶיךָ[a] חַיֵּנִי׃ פסיק[54]

157 רַבִּים רֹדְפַי וְצָרָי מֵעֵדְוֹתֶיךָ[a] לֹא נָטִיתִי׃ י מל

158 רָאִיתִי בֹגְדִים וָאֶתְקוֹטָטָה אֲשֶׁר אִמְרָתְךָ[a] לֹא שָׁמָרוּ׃ ל . ו קמ[60]

159 רְאֵה כִּי־פִקּוּדֶיךָ אָהָבְתִּי יְהוָה כְּחַסְדְּךָ[a] חַיֵּנִי׃ ה[54]

160 רֹאשׁ־דְּבָרְךָ[a] אֱמֶת וּלְעוֹלָם כָּל־מִשְׁפַּט[b] צִדְקֶךָ׃ ג ר״פ . ה בעינ . ל

(ש) 161 שָׂרִים רְדָפוּנִי חִנָּם וּמִדְּבָרֶיךָ[a] פָּחַד לִבִּי׃ ומדברך[54] חד מן ח[57] ק יתיר י וחד מן ה בעינ

162 שָׂשׂ אָנֹכִי עַל־אִמְרָתֶךָ[a] כְּמוֹצֵא שָׁלָל רָב׃ ה[61] . יב וחס . ל

[53] Mm 3407. [54] Mp sub loco. [55] Mm 3409. [56] Mm 3403. [57] Mm 1921. [58] Mm 2028. [59] Ps 89,12. [60] Mm 3053. [61] Mm 1210.

144 [a] S sg ‖ **146** [a] S sg ‖ **147** [a] C mlt Mss ST Hier ut Q, K G יך־ ‖ **148** [a] pc Mss G Hier באמרתיך ‖ **149** [a–a] GS invers ‖ [b] pc Mss בחׄ ‖ [c] nonn Mss בְּמִשְׁפָּטֶיךָ cf S, l בְּמִשְׁפָּטְךָ ‖ **150** [a] nonn Mss Gσ′ Hier –פי ‖ **152** [a] S *shdwtk* = עֲדוּתְךָ, Ms מעדותך ‖ **155** [a] cf 2,2[b] ‖ **156** [a] pc Mss G טָךְ–; S *wbdjnjk* = ו)בְּמי ‖ **157** [a] pc Mss S מֵעֵדוּתְךָ ‖ **158** [a] G pl ‖ **159** [a] G(S) *ἐν τῷ ἐλέει σου* = בְּחַ′ ‖ **160** [a] Ms G Hier דבריך ‖ [b] mlt Mss GST מִשְׁפְּטֵי ut 7.62.106.164 ‖ **161** [a] mlt Mss ST ut Q, K G Hier –ֶיךָ ‖ **162** [a] pc Mss G אמרתיך.

163 שֶׁקֶר שָׂנֵאתִי וָאֲתַעֵבָה [a] תּוֹרָתְךָ [b] אָהָבְתִּי׃ — ל . ה
164 שֶׁבַע בַּיּוֹם הִלַּלְתִּיךָ עַל מִשְׁפְּטֵי צִדְקֶךָ׃ — ל
165 שָׁלוֹם רָב לְאֹהֲבֵי תוֹרָתֶךָ וְאֵין־לָמוֹ מִכְשׁוֹל׃ — לג קמ[62] . ט בא״ב
166 שִׂבַּרְתִּי לִישׁוּעָתְךָ יְהוָה וּמִצְוֹתֶיךָ עָשִׂיתִי׃ [a]
167 שָׁמְרָה נַפְשִׁי עֵדֹתֶיךָ [a] וָאֹהֲבֵם מְאֹד׃ — ב בסיפ[63] . ה קמ בא״ב
168 שָׁמַרְתִּי פִקּוּדֶיךָ וְעֵדֹתֶיךָ כִּי כָל־דְּרָכַי נֶגְדֶּךָ׃

(ת) 169 תִּקְרַב רִנָּתִי לְפָנֶיךָ יְהוָה כִּדְבָרְךָ [a] הֲבִינֵנִי [b] ׃ — ת בעי
170 תָּבוֹא תְחִנָּתִי לְפָנֶיךָ כְּאִמְרָתְךָ [a] הַצִּילֵנִי׃
171 [a] תַּבַּעְנָה שְׂפָתַי תְּהִלָּה כִּי תְלַמְּדֵנִי חֻקֶּיךָ׃ — ל
172 [a] תַּעַן לְשׁוֹנִי אִמְרָתֶךָ [b] כִּי כָל־מִצְוֹתֶיךָ צֶדֶק׃ — ב . יב וחס
173 תְּהִי־יָדְךָ לְעָזְרֵנִי כִּי פִקּוּדֶיךָ בָחָרְתִּי׃
174 תָּאַבְתִּי לִישׁוּעָתְךָ יְהוָה וְתוֹרָתְךָ שַׁעֲשֻׁעָי׃ — ב[64] . ו חס[65]
175 תְּחִי־נַפְשִׁי וּתְהַלְלֶךָּ וּמִשְׁפָּטֶיךָ [a] יַעְזְרֵנִי [b] ׃ — ב[66] . ה חס[67] . ז חס בלישׁ
176 תָּעִיתִי כְשֶׂה אֹבֵד בַּקֵּשׁ עַבְדֶּךָ כִּי מִצְוֹתֶיךָ לֹא שָׁכָחְתִּי׃ — ג

120 קכ

1 שִׁיר הַמַּעֲלוֹת — ל״ג
אֶל־יְהוָה בַּצַּר־לִי קָרָאתִי וַיַּעֲנֵנִי׃
2 יְהוָה הַצִּילָה נַפְשִׁי מִשְּׂפַת־שֶׁקֶר מִלְּשׁוֹן [a] רְמִיָּה׃ — ל בלישׁ
3 מַה־יִּתֶּן [a] לְךָ וּמַה־יֹּסִיף [b] לָךְ [c] לְשׁוֹן רְמִיָּה׃ — יר פסוק לך לך[2] . יד כת כן . יז[a]
4 חִצֵּי גִבּוֹר שְׁנוּנִים עִם גַּחֲלֵי רְתָמִים׃ — ג[4] . ב
5 אוֹיָה־לִּי כִּי־גַרְתִּי מֶשֶׁךְ שָׁכַנְתִּי עִם־אָהֳלֵי קֵדָר׃ — ל . ב[5]
6 רַבַּת שָׁכְנָה־לָּהּ נַפְשִׁי עִם שׂוֹנֵא [a] שָׁלוֹם׃
7 אֲנִי־שָׁלוֹם [a] וְכִי [b] אֲדַבֵּר הֵמָּה [c] לַמִּלְחָמָה׃ — ל

[62] Mm 264. [63] Ps 86,2. [64] Mm 3405. [65] Mm 3409. [66] Mm 2025. [67] Mm 2028. **Ps 120** [1] Mm 476. [2] Mm 1860. [3] Mm 3615. [4] Mm 2225. [5] Gn 32,5.

163 [a] mlt Mss Edd וְאָ֫ ‖ [b] pc Mss 𝔊𝔖 וְתוֹ׳ ‖ **166** [a] Ms חָפַצְתִּי cf 𝔊 ‖ **167** [a] Ms 𝔖 עֵדוּתֶךָ ‖ **169** [a] pc Mss 𝔖 בְּד׳ ‖ [b] ut 58[a] cf 107 ‖ **170** [a] pc Mss 𝔖 בְּא׳ ‖ **171** [a] 𝔖 post 172 tr ‖ **172** [a] cf 171[a] ‖ [b] pc Mss $\mathfrak{G}^{RL}$ זֹ֫רְתֶיךָ— ‖ **175** [a] 𝔗 mlt Mss 𝔊𝔗 Hier טֶיךָ—; pc Mss מ׳ ‖ [b] 𝔖 *n'drnj* = יַעְזְרֵנִי ‖ **Ps 120,2** [a] pc Mss 𝔊𝔖 ומ׳ ‖ **3** [a] 𝔊 (Hier) *δοθείη* = יִתֵּן ‖ [b] Ms 𝔊 Hier יוסף ‖ [c–c] 𝔊 pr *πρός* = לְ׳; α′ *γλῶσσα κατεπιθέσεως* = ל׳ ר׳ ‖ **6** [a] pc Mss 𝔊 σ′𝔖 Hier שׂוֹנְאֵי, prb l ‖ **7** [a] 2 Mss לְשׁ׳ ‖ [b] > Ms 𝔖 Hier, 2 Mss 𝔊 α′σ′θ′ 𝔗 כִּי; prp וּכְן cf Ex 10,29 ‖ [c] nonn Mss 𝔖 Hier וְה׳, 𝔊 *δωρεάν* = חִנָּם.

121 1 שִׁיר֮ לַמַּעֲלוֹת[a] — ל

קכא

כג . ג¹ וכל יחזק דכות
ב מ ב

אֶשָּׂא עֵינַי אֶל־הֶהָרִים מֵאַיִן יָבֹא עֶזְרִי[b]׃

ט ומן ראש דמלכים עד וירא כל ישראל דכות[2]

2 עֶזְרִי מֵעִם֮ יְהוָה עֹשֵׂה שָׁמַיִם וָאָרֶץ׃

כו ר״פ אל אל[3]

3 אַל־יִתֵּן לַמּוֹט[a] רַגְלֶךָ[b] אַל[c]־יָנוּם שֹׁמְרֶךָ׃

ג[4] . י מל[5]

4 הִנֵּה֮ לֹא־יָנוּם וְלֹא יִישָׁן שׁוֹמֵר יִשְׂרָאֵל׃

5 יְהוָה[a] שֹׁמְרֶךָ[b] יְהוָה[c] צִלְּךָ עַל־יַד יְמִינֶךָ׃

ג[6] . ט

6 יוֹמָם הַשֶּׁמֶשׁ לֹא־יַכֶּכָּה וְיָרֵחַ בַּלָּיְלָה׃

7 יְהוָה יִשְׁמָרְךָ מִכָּל־רָע יִשְׁמֹר אֶת־נַפְשֶׁךָ׃

ד מל . יג[7]

8 יְהוָה[a] יִשְׁמָר־[b]צֵאתְךָ וּבוֹאֶךָ מֵעַתָּה וְעַד־עוֹלָם׃

122 1 שִׁיר֮ הַמַּעֲלוֹת֮ לְדָוִד[a] — ד

קכא

שָׂמַחְתִּי בְאֹמְרִים֮ לִי בֵּית יְהוָה נֵלֵךְ׃

ג[1]

2 עֹמְדוֹת הָיוּ רַגְלֵינוּ[a] בִּשְׁעָרַיִךְ[b] יְרוּשָׁלִָם׃

ג ב מל וחר חס

3 יְרוּשָׁלִַם הַבְּנוּיָה כְּעִיר֮ שֶׁחֻבְּרָה־[b]לָּהּ[a] יַחְדָּו[c]׃

ל . ב . ל

4 שֶׁשָּׁם֮ עָלוּ֮ שְׁבָטִים שִׁבְטֵי־יָהּ

כן בטע לבן אשר[2]

עֵדוּת לְיִשְׂרָאֵל[b] לְהֹדוֹת[c] לְשֵׁם יְהוָה׃

נה בטע ר״פ בסיפ .
י מילין ר״פ ובחר שמה[3] .
ב . ב

5 כִּי֮ שָׁמָּה יָשְׁבוּ כִסְאוֹת[a] לְמִשְׁפָּט כִּסְאוֹת לְבֵית דָּוִיד׃

ג[4] . ב

6 שַׁאֲלוּ שְׁלוֹם יְרוּשָׁלִָם֮ יִשְׁלָיוּ אֹהֲבָיִךְ[ab]׃

7 יְהִי־שָׁלוֹם בְּחֵילֵךְ שַׁלְוָה[a] בְּאַרְמְנוֹתָיִךְ׃

8 לְמַעַן אַחַי וְרֵעָי אֲדַבְּרָה־נָּא שָׁלוֹם בָּךְ׃

9 לְמַעַן בֵּית־יְהוָה אֱלֹהֵינוּ אֲבַקְשָׁה טוֹב לָךְ׃

123 1 שִׁיר הַמַּעֲלוֹת

קכב

אֵלֶיךָ נָשָׂאתִי אֶת־עֵינַי הַיֹּשְׁבִי בַּשָּׁמָיִם׃

יט . ל וחס

Ps 121 [1] Mm 2850. [2] Mm 3417. [3] Mm 3261. [4] Mm 1639. [5] Mm 3634. [6] Mm 2244. [7] Mm 2487.
Ps 122 [1] Mm 2861. [2] Mm 3418. [3] Mm 1123. [4] Mm 300.

Ps 121,1 [a] Q nonn Mss הַמּ ut 122,1 etc ‖ [b] S *m'drnj* = עֹ ‖ **3** [a] l לְמוֹט cf 66,9 ‖ [b] mlt Mss רגליך ‖ [c] Q mlt Mss GS Hier ואל ‖ **5** [a] Q pr בלילה ‖ [b] GC Hier ut 7 ישמרך ‖ [c] > Q ‖ **8** [a] > Q, prb dl ‖ [b] C רך– ut 7 ‖ **Ps 122,1** [a] > 2 Mss G*C ‖ **2** [a] QS רגלי ‖ [b] G *ἐν ταῖς αὐλαῖς σου* = בְּחַצֵּרֶיךָ? ‖ **3** [a–a] Gσ′ (Hier) *ἧς ἡ μετοχὴ αὐτῆς* = שֻׁחְבְּרָה vel שֶׁחֻבְּרָה לָהּ; Q לו pro לה יחדו ‖ [b] Ms שחיברה ‖ [c] S *šwr'* murus ‖ **4** [a] QS שמה ‖ [b–b] Q עדת יש cf σ′ *ἐκκλησία* ‖ [c] huc tr ‖ **5** [a] Q כסא ‖ **6** [a–a] G *καὶ εὐθηνία τοῖς ἀγαπῶσίν σε* = וְשַׁלְוָה לְאֹ cf 7 ‖ [b] prb l c Ms אֹהֲלַיִךְ ‖ **7** [a] nonn Mss GS וְשׁ.

כן בטע לבן אשר[1]. ח[2] וכל מגלה דכות ב מ א. ו מל בלישׁ[3] ח[2] וכל מגלה דכות ב מ א. ד[4]

2 הִנֵּה כְעֵינֵי עֲבָדִים אֶל־יַד אֲדוֹנֵיהֶם
כְּעֵינֵי שִׁפְחָה אֶל־יַד גְּבִרְתָּהּ
כֵּן עֵינֵינוּ אֶל־יְהוָה אֱלֹהֵינוּ עַד שֶׁיְּחָנֵנוּ׃

ג. ג

3 חָנֵּנוּ יְהוָה חָנֵּנוּ כִּי־רַב[a] שָׂבַעְנוּ[b] בּוּז׃

ג. לגאי יונים[5] חד מן הי[6] ק כת מילה תדה וקר תרי

4 רַבַּת שָׂבְעָה־לָּהּ נַפְשֵׁנוּ הַלַּעג[a] הַשַּׁאֲנַנִּים[b] הַבּוּז לִגְאָיוֹנִים[c]׃

ד

124 1 שִׁיר הַמַּעֲלוֹת לְדָוִד[a] קכג

כן בטע לבן אשר[1]

לוּלֵי יְהוָה שֶׁהָיָה לָנוּ יֹאמַר־נָא יִשְׂרָאֵל׃

כן בטע לבן אשר[1]

2 לוּלֵי יְהוָה שֶׁהָיָה לָנוּ בְּקוּם עָלֵינוּ אָדָם׃

ג[2]. ל ומל

3 אֲזַי חַיִּים בְּלָעֻנוּ בַּחֲרוֹת אַפָּם בָּנוּ׃

ג[2]. ב מילרן נ בטע רחד מן ב[3] בתרי לישנ

4 אֲזַי הַמַּיִם שְׁטָפוּנוּ נַחְלָה עָבַר עַל־נַפְשֵׁנוּ׃

ג[2]. ל ומל

5 אֲזַי עָבַר עַל־נַפְשֵׁנוּ הַמַּיִם הַזֵּדוֹנִים׃

ד[2]. ל

6 בָּרוּךְ יְהוָה שֶׁלֹּא נְתָנָנוּ טֶרֶף לְשִׁנֵּיהֶם׃

ל ומל

7 נַפְשֵׁנוּ כְּצִפּוֹר נִמְלְטָה מִפַּח יוֹקְשִׁים
הַפַּח נִשְׁבָּר וַאֲנַחְנוּ נִמְלָטְנוּ׃

ב[4]

8 עֶזְרֵנוּ בְּשֵׁם יְהוָה עֹשֵׂה שָׁמַיִם וָאָרֶץ׃

125 1 שִׁיר הַמַּעֲלוֹת קכה

כ[1]

הַבֹּטְחִים בַּיהוָה כְּהַר־צִיּוֹן לֹא־יִמּוֹט לְעוֹלָם יֵשֵׁב[b]׃

יב[2]

2 יְרוּשָׁלַ͏ִם הָרִים סָבִיב לָהּ וַיהוָה סָבִיב לְעַמּוֹ מֵעַתָּה וְעַד־

ג[3]. בה בטע ר״פ בסיפ. ד[4] ב מנה בלישׁ. ו[4]

3 כִּי[a] לֹא יָנוּחַ[b] שֵׁבֶט הָרֶשַׁע[c] עַל גּוֹרַל הַצַּדִּיקִים [עוֹלָם[a]׃

ו[4]

לְמַעַן לֹא־יִשְׁלְחוּ הַצַּדִּיקִים בְּעַוְלָתָה יְדֵיהֶם׃

ל. ל

4 הֵיטִיבָה יְהוָה לַטּוֹבִים וְלִישָׁרִים בְּלִבּוֹתָם׃

ל. ל. ל

5 וְהַמַּטִּים עֲקַלְקַלּוֹתָם יוֹלִיכֵם יְהוָה אֶת־פֹּעֲלֵי הָאָוֶן
שָׁלוֹם עַל־יִשְׂרָאֵל[a]׃

Ps 123 [1] Mm 3418. [2] Mm 2990. [3] Mm 3182. [4] Mm 2065. [5] Q addidi, cf Mp sub loco. [6] Mm 214.
Ps 124 [1] Mm 3419. [2] Mp sub loco. [3] Mm 1032. [4] Ps 33,20. Ps 125 [1] Jes 28,21. [2] Mm 2487. [3] Mm 3420. [4] Mm 3421.

Ps 123,3 [a] prb dl m cs ‖ [b] S *šm'n* = שמענו ‖ **4** [a] prp הַלַּעְ(י)ג ‖ [b] Ms G לַשׁ ‖ [c–c] frt dupl (nonn Mss GS וְה׳, Q לְגַאֵי יוֹנִים; l c K Vrs לְגַאֲ׳) ‖ **Ps 124,1** [a] > pc Mss G* ‖ **Ps 125,1** [a] mlt Mss S בְּהַר ‖ [b] G *ὁ κατοικῶν* (= יֹ׳) *Ιερουσαλημ* ‖ **2** [a–a] dl m cs ‖ **3** [a] > 2 Mss ‖ [b] G *ἀφήσει* = יָנִיַּח ‖ [c] pc Mss σ׳ הָרָשָׁע cf GS ‖ **5** [a–a] frt add.

126 קכו

1 שִׁיר הַמַּעֲלוֹת

בְּשׁוּב יְהוָה אֶת־שִׁבְתַּ֫ צִיּוֹן הָיִינוּ כְּחֹלְמִים׃ ל

2 אָז יִמָּלֵא שְׂחוֹק פִּינוּ וּלְשׁוֹנֵנוּ רִנָּה ת¹

אָז יֹאמְרוּ בַגּוֹיִם הִגְדִּיל יְהוָה לַעֲשׂוֹת עִם־אֵלֶּה׃

3 הִגְדִּיל יְהוָה לַעֲשׂוֹת עִמָּנוּ הָיִינוּ שְׂמֵחִים׃ ו

4 שׁוּבָה יְהוָה אֶת־שְׁבוּתֵ֫נוּ[a] כַּאֲפִיקִים בַּנֶּגֶב׃ ה בטע . שביתנו ק

5 הַזֹּרְעִים בְּדִמְעָה בְּרִנָּה יִקְצֹרוּ׃ ג²

6 הָלוֹךְ יֵלֵךְ | וּבָכֹה נֹשֵׂא[a] מֶשֶׁךְ[b]־הַזָּרַע לח

בֹּא־יָבוֹא בְרִנָּה נֹשֵׂא[c] אֲלֻמֹּתָיו׃ ה חס בשמואל ובכתיב . לח⁴

127 קכז

1 שִׁיר הַמַּעֲלוֹת לִשְׁלֹמֹה[a] ל

אִם־יְהוָה | לֹא־יִבְנֶה בַּיִת שָׁוְא | עָמְלוּ בוֹנָיו בּוֹ ל ומל

אִם־יְהוָה לֹא־יִשְׁמָר־עִיר שָׁוְא | שָׁקַד שׁוֹמֵר׃ י מל¹

2 שָׁוְא לָכֶם | מַשְׁכִּימֵי[a] קוּם מְאַחֲרֵי[b]־שָׁבֶת ב . ב

אֹכְלֵי לֶחֶם הָעֲצָבִים כֵּן[c] יִתֵּן לִידִידוֹ[d] שֵׁנָא[e]׃ ל . ל כת א²

3 הִנֵּה נַחֲלַת יְהוָה בָּנִים שָׂכָר פְּרִי הַבָּטֶן׃ ל

4 כְּחִצִּים בְּיַד־גִּבּוֹר כֵּן בְּנֵי הַנְּעוּרִים׃ ל

5 אַשְׁרֵי הַגֶּבֶר[a] אֲשֶׁר מִלֵּא אֶת־אַשְׁפָּתוֹ[b] מֵהֶם ד² . ג⁴

לֹא־יֵבֹשׁוּ כִּי־יְדַבְּרוּ אֶת־אוֹיְבִים בַּשָּׁעַר׃ ד ב חס ובו מל⁵

128 קכח

1 שִׁיר הַמַּעֲלוֹת

אַשְׁרֵי כָּל־יְרֵא יְהוָה הַהֹלֵךְ בִּדְרָכָיו׃ ל

2 יְגִיעַ כַּפֶּיךָ כִּי[a] תֹאכֵל אַשְׁרֶיךָ וְטוֹב לָךְ׃ יז¹ . ב ומל² . יז³

3 אֶשְׁתְּךָ | כְּגֶפֶן פֹּרִיָּה[a] בְּיַרְכְּתֵי בֵיתֶךָ ל

בָּנֶיךָ כִּשְׁתִלֵי זֵיתִים סָבִיב לְשֻׁלְחָנֶךָ׃ ל וחס

Ps 126 ¹Mm 1854. ²Mm 3422. ³Mm 169. ⁴Mp sub loco. Ps 127 ¹Mm 3634. ²Mm 3709. ³Mm 3257. ⁴Mm 3423. ⁵Mm 3424. Ps 128 ¹Mm 787. ²Mm 3425. ³Mm 1088.

Ps 126,1 [a] l c pc Mss 𝔊 שְׁבוּת; Ms שְׁבִית ‖ [b] 𝔊 *ὡς παρακεκλημένοι* cf Jes 38,16, 𝔖 *'jk hnwn dḥdjn* ut ii qui laetantur, 𝔗 *hjk mr'j'* = כְּחֹלְמִים ‖ **4** [a] 𝔗 mlt Mss ut Q, K nonn Mss שָׁבוּ ‖ **6** [a] 𝔊 pl; prb dl (ex 6b) ‖ [b] prp מֹשֵׁךְ cf [a] ‖ [c] 𝔊𝔊 נושאי ‖ **Ps 127,1** [a] > $\mathfrak{G}^{SAL}$ ‖ **2** [a] 𝔊 inf = הַשְׁכֵּם? ‖ [b] 𝔊(Hier) *μετά* = אחרי ‖ [c] 2 Mss 𝔊 כִּי ‖ [d] 2 Mss 𝔊𝔖 Hier יְדִיו– ‖ [e] nonn Mss שְׁנָ(י)ה ‖ **5** [a] > $\mathfrak{G}^{SL}$ ‖ [b] 𝔊 *τὴν ἐπιθυμίαν αὐτοῦ* ‖ **Ps 128,2** [a] > 𝔊 (hpgr?) ‖ **3** [a] 𝔔 הפ׳.

4 הִנֵּה כִי־[a]כֵן יְבֹרַךְ גָּבֶר יְרֵא יְהוָה׃ ד ב פת ו ב קמ[4]

5 יְבָרֶכְךָ יְהוָה מִצִּיּוֹן[a]

וּרְאֵה בְּטוּב יְרוּשָׁלִָם כֹּל יְמֵי חַיֶּיךָ׃ יט[5] ד[a] מנח בליש

6 וּרְאֵה־בָנִים לְבָנֶיךָ שָׁלוֹם עַל־יִשְׂרָאֵל׃ ג ר״פ[7] ס״ת

129

קלח

1 שִׁיר הַמַּעֲלוֹת

רַבַּת צְרָרוּנִי מִנְּעוּרָי יֹאמַר־נָא[a] יִשְׂרָאֵל׃ ב

2 רַבַּת צְרָרוּנִי מִנְּעוּרָי גַּם[a] לֹא־יָכְלוּ לִי׃ ב

3 עַל־גַּבִּי חָרְשׁוּ חֹרְשִׁים[a] הֶאֱרִיכוּ לְמַעַנּוֹתָם[b]׃ למעניתם ק

4 יְהוָה צַדִּיק קִצֵּץ עֲבֹתוֹת רְשָׁעִים׃ ל. ל מל

5 יֵבֹשׁוּ וְיִסֹּגוּ אָחוֹר כֹּל שֹׂנְאֵי צִיּוֹן׃

6 יִהְיוּ כַּחֲצִיר גַּגּוֹת[a] שֶׁקָּדְמַת שָׁלַף[b] יָבֵשׁ[c]׃ ד׳ ול בסיפ. ל

7 שֶׁלֹּא מִלֵּא כַפּוֹ קוֹצֵר וְחִצְנוֹ מְעַמֵּר׃ ד. ל. ל

8 וְלֹא אָמְרוּ הָעֹבְרִים בִּרְכַּת־יְהוָה אֲלֵיכֶם[a] יד[2] ר״פ בכתיב ה מנח כתלים וכל ד״ה דכות ב מ״ב. ד[3]

בֵּרַכְנוּ אֶתְכֶם בְּשֵׁם יְהוָה׃

130

קטב[a]

1 שִׁיר הַמַּעֲלוֹת ל בטע

מִמַּעֲמַקִּים קְרָאתִיךָ יְהוָה׃ 2 אֲדֹנָי[a] שִׁמְעָה בְקוֹלִי ג כיל בליש וחד מן ב בכתיב חצי הכתובים

תִּהְיֶינָה אָזְנֶיךָ קַשֻּׁבוֹת לְקוֹל תַּחֲנוּנָי׃

3 אִם־עֲוֹנוֹת תִּשְׁמָר־יָהּ[a] אֲדֹנָי[b] מִי יַעֲמֹד׃ ו מל[1]

4 כִּי־עִמְּךָ הַסְּלִיחָה לְמַעַן תִּוָּרֵא[a]׃ ל. ל

5 קִוִּיתִי יְהוָה קִוְּתָה נַפְשִׁי וְלִדְבָרוֹ[a] הוֹחָלְתִּי[b]׃ ל

6 נַפְשִׁי לַאדֹנָי[a] מִשֹּׁמְרִים לַבֹּקֶר[b] שֹׁמְרִים[c] לַבֹּקֶר׃ ז כת א[2]. ל

7 יַחֵל[a] יִשְׂרָאֵל אֶל־יְהוָה כִּי־עִם־יְהוָה הַחֶסֶד וְהַרְבֵּה עִמּוֹ פְדוּת׃ ה[3]. ג. ג ב מל וחד חס[4]

[4]Mm 1744. [5]Mm 335. [6]Mm 3242. [7]Mm 548. Ps 129 [1]Mp sub loco. [2]Mm 3249. [3]Mm 1371. Ps 130 [1]Mm 3973. [2]Mm 2305. [3]Mm 1008. [4]Mm 424.

4 [a] > pc Mss GS Hier ‖ **5** [a] frt vb exc ‖ **Ps 129,1** [a] cf 2,2[b] ‖ **2** [a] cf 2,2[b] ‖ **3** [a] G *οἱ ἁμαρτωλοί* = הָרְשָׁעִים ‖ [b] C mlt Mss ut Q, l c K לְמַעֲנוֹ; G *τὴν ἀνομίαν αὐτῶν* = לַעֲוֹנוֹתָם? S *mwkkhwn* = לְעַנּוֹתָם ‖ **6** [a] mlt Mss גנות ‖ [b–b] prp שֶׁקֹּדֶם תִּשְׁדֹּף ‖ [c] frt dl ‖ **8** [a] mlt Mss עליכם ‖ **Ps 130** [a] sic L pro קִכְּטוּ ‖ **2** [a] mlt Mss יהוה, > S ‖ **3** [a] > Ms SεM ‖ [b] C mlt Mss יהוה; > Sa ‖ **4** [a] G θ′ *τοῦ νόμου σου* = תּוֹרָתְךָ cf σ′ ‖ **5** [a] Ms ויו־, 2 Mss (G) ךָ־; GS om cop ‖ [b] G 3 f sg (cj c 6) ‖ **6** [a] C mlt Mss ליהוה ‖ [b–b] G(S Hier) *ἀπὸ φυλακῆς πρωΐας* = מֵאַשְׁמֹרֶת הַבֹּ׳; G + *μέχρι νυκτός* ‖ [c–c] G *ἀπὸ φυλακῆς πρωΐας*, S *w'dm' lmṭrt' dspr'* = Hier *usque ad vigiliam matutinam*; dl (dttg)? ‖ **7** [a] G *ἐλπισάτω* = יְיַ?

8 וְהוּא יִפְדֶּה אֶת־יִשְׂרָאֵל מִכֹּל עֲוֹנֹתָיו׃ לג ר״פ

131 קל
1 שִׁיר הַמַּעֲלוֹת לְדָוִד[a] ד

יְהוָה לֹא־גָבַהּ לִבִּי וְלֹא־רָמוּ עֵינָי לך פסוק לא ולא ולא׳. ה״

וְלֹא הִלַּכְתִּי בִגְדֹלוֹת וּבְנִפְלָאוֹת מִמֶּנִּי׃ ג חד קמ וב פת[3]

2 אִם־לֹא שִׁוִּיתִי וְדוֹמַמְתִּי[a] נַפְשִׁי ח[a] ר״פ וכל איוב דכות ב מ ב. ל רמל

כְּגָמֻל עֲלֵי אִמּוֹ[b] כַּגָּמֻל עָלַי[b] נַפְשִׁי׃ ל

3 יַחֵל יִשְׂרָאֵל אֶל־יְהוָה מֵעַתָּה וְעַד־עוֹלָם׃ ה[a]. יב[a]

132 קלא
1 שִׁיר הַמַּעֲלוֹת

זְכֹר־יְהוָה לְדָוִד אֵת[a] כָּל־עֻנּוֹתוֹ[b]׃ ל מל. ל וכת כן

2 אֲשֶׁר נִשְׁבַּע לַיהוָה נָדַר לַאֲבִיר יַעֲקֹב׃

3 אִם־אָבֹא בְּאֹהֶל בֵּיתִי אִם־אֶעֱלֶה עַל־עֶרֶשׂ יְצוּעָי׃ יב ר״פ אם אם׳. ה חס

4 אִם־אֶתֵּן שְׁנָתָ[a] לְעֵינָי לְעַפְעַפַּי תְּנוּמָה׃ ה בשינה[2]

5 עַד־אֶמְצָא מָקוֹם לַיהוָה מִשְׁכָּנוֹת לַאֲבִיר יַעֲקֹב׃

6 הִנֵּה־שְׁמַעֲנֻהָ[a] בְּאֶפְרָתָה מְצָאנֻהָ[a] בִּשְׂדֵי[b]־יָעַר[c]׃ ל. ל. יג[a] כת י וכל רות דכות ב מ ב

7 נָבוֹאָה לְמִשְׁכְּנוֹתָיו נִשְׁתַּחֲוֶה לַהֲדֹם רַגְלָיו׃ ג ב מל וחד חס[4]. ב חד כל וחד חס

8 קוּמָה יְהוָה לְמְנוּחָתֶךָ[a] אַתָּה וַאֲרוֹן עֻזֶּךָ׃

9 כֹּהֲנֶיךָ יִלְבְּשׁוּ־צֶדֶק[a] וַחֲסִידֶיךָ[b] יְרַנֵּנוּ[c]׃

10 בַּעֲבוּר דָּוִד עַבְדֶּךָ אַל[a]־תָּשֵׁב פְּנֵי מְשִׁיחֶךָ׃ ד[a]

11 נִשְׁבַּע־יְהוָה לְדָוִד אֱמֶת לֹא־יָשׁוּב מִמֶּנָּה

מִפְרִי[a] בִטְנְךָ אָשִׁית לְכִסֵּא־לָךְ׃ ו[a]

12 אִם־יִשְׁמְרוּ בָנֶיךָ בְּרִיתִי וְעֵדֹתִי זוֹ[a] אֲלַמְּדֵם ז[a] ר״פ כת כן

גַּם־בְּנֵיהֶם עֲדֵי־עַד יֵשְׁבוּ לְכִסֵּא־לָךְ׃ כג. ו[a]

Ps 131 [1] Mm 771. [2] Mm 2900. [3] Mm 3266. [4] Mm 3185. [5] Mm 1008. [6] Mm 2487. **Ps 132** [1] Mm 519. [2] Mm 2756. [3] Mm 2329. [4] Mm 2079. [5] Mm 163. [6] Mm 2768. [7] Mm 2963. [8] Mm 3426. [9] Mm 534.

Ps 131,1 [a] > $\mathfrak{G}^{L}$ ‖ **2** [a] nonn Mss $\mathfrak{G}$ ורו׳ ‖ [b–b] prp תְּגֻמַּל עָלַי vel תְּגֻמַּל עֲלַי ‖ **Ps 132,1** [a] cf 2,2[b] ‖ [b] $\mathfrak{G}(\mathfrak{S})$ *τῆς πραΰτητος αὐτοῦ* = עֲנָוָתוֹ ‖ **4** [a] mlt Mss שְׁנָת, 1 frt שְׁנָת = שְׁנָה cf Vrs ‖ **6** [a] Hier suff m ‖ [b] $\mathfrak{C}$ mlt Mss α′σ′ε′ Hier בשדה ‖ [c] > $\mathfrak{S}$ ‖ **8** [a] 2 Ch 6,41 לִמְנוּחָתֶךָ ‖ **9** [a] 2 Ch 6,41 תְּשׁוּעָה cf 16 ‖ [b] pc Mss + רַנֵּן ut 16 ‖ [c] 2 Ch 6,41 יִשְׂמְחוּ בַטּוֹב ‖ **10** [a] 2 Ch 6,42 pr יהוה אֱלֹהִים ‖ **11** [a] frt vb exc, prp מִפְרִי מְלָכִים (cf $\mathfrak{C}$) vel מִ׳ פְּרִי בָנִים (cf 12) ‖ **12** [a] $\mathfrak{C}$ Ms וְזֶה.

ל.ב[10]

13 כִּי־בָחַר יְהוָה בְּצִיּוֹן אִוָּהּ לְמוֹשָׁב לוֹ׃

ל וחס

14 זֹאת־מְנוּחָתִי עֲדֵי־עַד פֹּה־אֵשֵׁב כִּי אִוִּיתִיהָ׃

ל

15 צֵידָהּ בָּרֵךְ אֲבָרֵךְ אֶבְיוֹנֶיהָ[a] אַשְׂבִּיעַ לָחֶם׃

ב.ה[11].ל

16 וְכֹהֲנֶיהָ[a] אַלְבִּישׁ יֶשַׁע וַחֲסִידֶיהָ רַנֵּן יְרַנֵּנוּ׃

ג.ל

17 שָׁם אַצְמִיחַ קֶרֶן לְדָוִד עָרַכְתִּי נֵר לִמְשִׁיחִי׃

ה מל.ז

18 אוֹיְבָיו אַלְבִּישׁ בֹּשֶׁת וְעָלָיו יָצִיץ נִזְרוֹ[a]׃

ד

133 1 שִׁיר הַמַּעֲלוֹת לְדָוִד[a]
קלג

הִנֵּה מַה־טּוֹב וּמַה־נָּעִים שֶׁבֶת אַחִים גַּם־יָחַד׃

ב.לו.ג[1]

2 כַּשֶּׁמֶן הַטּוֹב | עַל־הָרֹאשׁ יֹרֵד[a] עַל־הַזָּקָן

[b]זְקַן־אַהֲרֹן שֶׁיֹּרֵד עַל־פִּי מִדּוֹתָיו[b]׃

ב[2].ב וחס

3 כְּטַל־חֶרְמוֹן שֶׁיֹּרֵד עַל־הָרְרֵי צִיּוֹן[a]

כִּי שָׁם | צִוָּה יְהוָה אֶת־הַבְּרָכָה חַיִּים[b] עַד־הָעוֹלָם׃

ב בטע.ד

134 1 שִׁיר הַמַּעֲלוֹת
קלד

הִנֵּה | בָּרְכוּ אֶת־יְהוָה כָּל־עַבְדֵי יְהוָה

הָעֹמְדִים בְּבֵית־יְהוָה[a] בַּלֵּילוֹת[b]׃

לט.ד[1]

2 שְׂאוּ־יְדֵכֶם קֹדֶשׁ וּבָרְכוּ[a] אֶת־יְהוָה׃

יא ר״פ[2].ל חס.ב[3]

3 יְבָרֶכְךָ יְהוָה מִצִּיּוֹן עֹשֵׂה שָׁמַיִם וָאָרֶץ׃

יא ר״פ

135 1 הַלְלוּ־יָהּ |
קלה

הַלְלוּ אֶת־שֵׁם יְהוָה הַלְלוּ[a] עַבְדֵי[b] יְהוָה׃

ל.לט

2 שֶׁעֹמְדִים בְּבֵית־יְהוָה בְּחַצְרוֹת בֵּית אֱלֹהֵינוּ׃

ג.לו[1]

3 הַלְלוּ־יָהּ כִּי־טוֹב יְהוָה[a] זַמְּרוּ לִשְׁמוֹ כִּי נָעִים׃

יא ר״פ ול בטע[1]

4 כִּי־יַעֲקֹב בָּחַר לוֹ יָהּ יִשְׂרָאֵל לִסְגֻלָּתוֹ׃

5 כִּי אֲנִי יָדַעְתִּי כִּי־גָדוֹל יְהוָה וַאֲדֹנֵינוּ מִכָּל־[a]אֱלֹהִים׃

נה בטע ר״פ בסיפ. ט פת ב[2] מנח בלישׁ

[10] Mm 2992. [11] Mm 2378. **Ps 133** [1] Mm 733. [2] Gn 24,2. **Ps 134** [1] Mm 3674. [2] Mp sub loco. [3] Mm 1832. **Ps 135** [1] Mp sub loco. [2] Mm 1866.

15 [a] nonn Mss 𝔖𝔗 וְאֹ׳ ‖ **16** [a] pc Mss 𝔊𝔖 כֹּ׳ ‖ **18** [a] 𝔊𝔖 suff 1 sg ‖ **Ps 133,1** [a] > 2 Mss 𝔊^{L}𝔖𝔗 ‖ **2** [a] Ms הַׄ׳; l prb שֶׁׄ׳ ut 2b.3 (שׁ hpgr) ‖ [b–b] frt dl ‖ **3** [a] prp עִיּוֹן vel צִיָּה vel צִיּוֹן ‖ [b] Ms 𝔊𝔖 וְׄח׳ ‖ **Ps 134,1** [a] 𝔊 + *ἐν αὐλαῖς οἴκου θεοῦ ἡμῶν*, ex 135,2 ‖ [b] 𝔊 cj c 2 ‖ **2** [a] cf 2,2[b] ‖ **Ps 135,1** [a] cf 2,2[b] ‖ [b] 𝔊 vocativus cf 113,1[a] ‖ **3** [a] > $\mathfrak{L}^{G}$𝔖 ‖ **5** [a] 𝔗 *l kl.*

6 כֹּל אֲשֶׁר־חָפֵץ יְהוָה עָשָׂה בַּשָּׁמַיִם וּבָאָרֶץ
בַּיַּמִּים וְכָל־תְּהוֹמוֹת: [רוּחַ[b] מֵאוֹצְרוֹתָיו: ה[3]. ד מל ול ומל

ח[4]. ד[5] חס בנ״ך וכל אוריית דכות ב מ״ד ויחד מן ד מילין לשון ענן

7 מַעֲלֶה נְשִׂאִים מִקְצֵה הָאָרֶץ בְּרָקִים לַמָּטָר עָשָׂה מוֹצֵא־[a]
8 שֶׁהִכָּה בְּכוֹרֵי מִצְרַיִם מֵאָדָם עַד־[a]בְּהֵמָה: [עֲבָדָיו: ה[6]
9 שָׁלַח ׀ אֹתוֹת וּמוֹפְתִים [a]בְּתוֹכֵכִי מִצְרָיִם[a] בְּפַרְעֹה וּבְכָל־ ב כת כן[7]
10 שֶׁהִכָּה גּוֹיִם רַבִּים וְהָרַג מְלָכִים עֲצוּמִים: [כְּנָעַן:
11 לְסִיחֹן ׀ מֶלֶךְ הָאֱמֹרִי וּלְעוֹג מֶלֶךְ הַבָּשָׁן וּלְכֹל מַמְלְכוֹת ל
12 וְנָתַן אַרְצָם נַחֲלָה נַחֲלָה לְיִשְׂרָאֵל עַמּוֹ:
13 יְהוָה שִׁמְךָ לְעוֹלָם יְהוָה זִכְרְךָ לְדֹר־וָדֹר:
14 כִּי־יָדִין יְהוָה עַמּוֹ וְעַל־עֲבָדָיו יִתְנֶחָם: ג[8]
15 עֲצַבֵּי הַגּוֹיִם כֶּסֶף וְזָהָב מַעֲשֵׂה[a] יְדֵי אָדָם:
16 פֶּה־לָהֶם וְלֹא יְדַבֵּרוּ עֵינַיִם לָהֶם וְלֹא יִרְאוּ: ב בסיפ[7]. כתי
17 אָזְנַיִם לָהֶם וְלֹא יַאֲזִינוּ[a] אַף אֵין־יֶשׁ[b]־רוּחַ בְּפִיהֶם:
18 כָּמוֹהֶם יִהְיוּ עֹשֵׂיהֶם כֹּל[a] אֲשֶׁר־בֹּטֵחַ בָּהֶם: ג ומל[9]. ד חס בסיפ
19 בֵּית יִשְׂרָאֵל בָּרֲכוּ אֶת־יְהוָה בֵּית אַהֲרֹן בָּרֲכוּ אֶת־יְהוָה: כ[10] וכל ירמיה ויחזק דכות ב מ״ח
20 בֵּית הַלֵּוִי בָּרֲכוּ אֶת־יְהוָה יִרְאֵי יְהוָה בָּרֲכוּ אֶת־יְהוָה:
21 בָּרוּךְ יְהוָה ׀ מִצִּיּוֹן שֹׁכֵן יְרוּשָׁלָ‍ִם ח[11] קמ וכל אתנח וס״ם דכות ב מ״א
[a]הַלְלוּ־יָהּ[a]: יג ס״פ

136 קלה
1 הוֹדוּ לַיהוָה כִּי־טוֹב כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ: אילן כו׳ פסוק כנגד
2 הוֹדוּ לֵאלֹהֵי הָאֱלֹהִים כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ:
3 הוֹדוּ לַאֲדֹנֵי הָאֲדֹנִים כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ: ט פת ב מנה בלישׁ. ט פת בלישׁ
4 לְעֹשֵׂה נִפְלָאוֹת גְּדֹלוֹת[a] לְבַדּוֹ[b] כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ:
5 לְעֹשֵׂה הַשָּׁמַיִם בִּתְבוּנָה כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ:
6 לְרֹקַע הָאָרֶץ עַל־הַמָּיִם כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ: ל וחס

[3]Mm 720. [4]Mm 2726. [5]Mm 1367. [6]Mm 849. [7]Mp sub loco. [8]Mm 2675. [9]Mm 3427. [10]Mm 953. [11]Mm 2491.

6 [a] mlt Mss ϬS וּבְכָל ‖ **7** [a] pro מוֹצִיא; 2 Mss ומ׳, Jer 10,13 51,16 וַיּוֹצֵא ‖ [b] cf 2,2[b] ‖ **8** [a] mlt Mss S וְעַד ‖ **9** [a–a] prb dl ‖ **15** [a] pc Mss G מעשׂי ‖ **17** [a] Ms et 115,6 יְשָׁמְעוּ ‖ [b] prb dl ‖ **18** [a] nonn Mss G𝔘′S וְכֹל ‖ **21** [a–a] G cj c sq ‖ **Ps 136,4** [a] > G[2017] Sa𝔏[p] ‖ [b] > Ms.

7 לְעֹשֵׂה אוֹרִים גְּדֹלִים כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ׃
8 אֶת־הַשֶּׁמֶשׁ לְמֶמְשֶׁלֶת בַּיּוֹם כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ׃ ג¹
9 אֶת־הַיָּרֵחַ וְכוֹכָבִים[a] לְמֶמְשְׁלוֹת[b] בַּלָּיְלָה כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ׃ ל ו. ל ומל²
10 לְמַכֵּה מִצְרַיִם בִּבְכוֹרֵיהֶם כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ׃ ל ומל
11 וַיּוֹצֵא יִשְׂרָאֵל מִתוֹכָם כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ׃ ג מל³
12 בְּיָד חֲזָקָה וּבִזְרוֹעַ נְטוּיָה כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ׃
13 לְגֹזֵר יַם־סוּף לִגְזָרִים כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ׃ ל וחס
14 וְהֶעֱבִיר יִשְׂרָאֵל בְּתוֹכוֹ כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ׃
15 וְנָעֵר פַּרְעֹה וְחֵילוֹ[a] בְּיַם־סוּף[b] כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ׃ ל⁴
16 לְמוֹלִיךְ עַמּוֹ בַּמִּדְבָּר כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ׃
17 לְמַכֵּה מְלָכִים גְּדֹלִים כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ׃
18 וַיַּהֲרֹג מְלָכִים אַדִּירִים כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ׃ ל
19 לְסִיחוֹן מֶלֶךְ הָאֱמֹרִי כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ׃
20 וּלְעוֹג מֶלֶךְ הַבָּשָׁן כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ׃
21 וְנָתַן אַרְצָם לְנַחֲלָה[a] כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ׃ ל. הוי⁵
22 נַחֲלָה לְיִשְׂרָאֵל עַבְדּוֹ כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ׃ ל
23 שֶׁבְּשִׁפְלֵנוּ[a] זָכַר לָנוּ כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ׃ ל
24 וַיִּפְרְקֵנוּ מִצָּרֵינוּ כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ׃ ל
25 נֹתֵן לֶחֶם לְכָל־בָּשָׂר כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ׃ ו⁶
26 הוֹדוּ לְאֵל הַשָּׁמָיִם כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ׃ ל

137 קלו
1 עַל[a] נַהֲרוֹת בָּבֶל שָׁם יָשַׁבְנוּ גַּם־בָּכִינוּ בְּזָכְרֵנוּ אֶת־צִיּוֹן׃ ג¹. ל
2 עַל־עֲרָבִים בְּתוֹכָהּ תָּלִינוּ כִּנֹּרוֹתֵינוּ׃ ל
3 כִּי שָׁם שְׁאָלוּנוּ שׁוֹבֵינוּ דִּבְרֵי־שִׁיר וְתוֹלָלֵינוּ[a] שִׂמְחָה נח בטע ר״פ בסיפ׳. ל וכתת כן. ל. ל
שִׁירוּ לָנוּ מִשִּׁיר[b] צִיּוֹן׃
4 אֵיךְ נָשִׁיר אֶת־שִׁיר־יְהוָה עַל אַדְמַת נֵכָר׃

Ps 136 [1]Mm 3428. [2]Mm 1072. [3]Mm 2194. [4]וחד וינער Ex 14,27. [5]Mm 943. [6]Mm 927. **Ps 137** [1]Mm 3321.

9 [a] prb dl ‖ [b] nonn Mss Vrs תְּשֻׁלַּת– ‖ **15** [a] frt dl m cs cf [b–b] ‖ [b–b] frt dl m cs cf [a] ‖ **21** [a] nonn Mss נ׳ ut 135,12 ‖ **23** [a] 𝔗 om שׁ ‖ **Ps 137,1** [a] 𝔊 pr *τῷ Δαυιδ* ‖ **3** [a] 𝔊(S) *καὶ οἱ ἀπαγαγόντες ἡμᾶς* = וּמוֹלִיכֵינוּ? σ′ *καὶ οἱ καταλαζονευόμενοι ἡμῶν*, Hier *et qui adfligebant nos*, 𝔗 *wbzwzn'* = וְשֹׁלְלֵינוּ; l prb גּוֹז (a ילל) ‖ [b] Vrs pl.

5 אִם־אֶשְׁכָּחֵךְ יְרוּשָׁלִָם תִּשְׁכַּח[a] יְמִינִי׃
ב . ח² קמ וכל אתנח וס״פ דכות׳ ב מ א

6 תִּדְבַּק־לְשׁוֹנִי | לְחִכִּי אִם־לֹא אֶזְכְּרֵכִי
ל

אִם־לֹא אַעֲלֶה אֶת־יְרוּשָׁלִַם עַל רֹאשׁ שִׂמְחָתִי׃
ה פת³ . ל פת² . קנ⁴

7 זְכֹר יְהוָה | לִבְנֵי אֱדוֹם אֵת יוֹם יְרוּשָׁלִָם
ח² קמ וכל אתנח וס״פ דכות׳ ב מ א

הָאֹמְרִים עָרּוּ | עָרּוּ עַד הַיְסוֹד בָּהּ׃ [שֻׁנַּמָּלְתְּ לָנוּ[b]׃
ל . ג

8 בַּת־בָּבֶל הַשְּׁדוּדָה[a] אַשְׁרֵי שֶׁיְּשַׁלֶּם־לָךְ [v]אֶת־גְּמוּלֵךְ
ל . ל

9 אַשְׁרֵי | שֶׁיֹּאחֵז וְנִפֵּץ אֶת־עֹלָלַיִךְ אֶל־הַסָּלַע׃
ב חד מל וחד חס מן ט פשטין פת׳ ס״פ בסיפ

138 1 לְדָוִד[a] |
קלו
ז בטע¹

אוֹדְךָ[b] בְכָל־לִבִּי[c] נֶגֶד[d] אֱלֹהִים אֲזַמְּרֶךָּ׃
ל

2 אֶשְׁתַּחֲוֶה אֶל־הֵיכַל קָדְשְׁךָ [aכָּל־שִׁמְךָ אֶמְרָתֶךָ[a]׃
י ב וחס

וְאוֹדֶה אֶת־שִׁמְךָ עַל־חַסְדְּךָ וְעַל־אֲמִתֶּךָ כִּי־הִגְדַּלְתָּ עַל־
3 בְּיוֹם קָרָאתִי וַתַּעֲנֵנִי תַּרְהִבֵנִי[a] בְנַפְשִׁי עֹז׃
ל

4 יוֹדוּךָ יְהוָה כָּל־מַלְכֵי־אֶרֶץ כִּי שָׁמְעוּ אִמְרֵי־פִיךָ׃
5 וְיָשִׁירוּ בִּדַרְכֵי יְהוָה כִּי גָדוֹל כְּבוֹד יְהוָה׃
ל

6 כִּי־רָם יְהוָה וְשָׁפָל יִרְאֶה וְגָבֹהַּ מִמֶּרְחָק יְיֵדָע[a]׃
ל . ל

7 אִם־אֵלֵךְ | בְּקֶרֶב צָרָה תְּחַיֵּנִי[a] עַל אַף[ab] אֹיְבַי
תִּשְׁלַח יָדֶךָ[c] וְתוֹשִׁיעֵנִי יְמִינֶךָ׃ [תֵּרֶף׃
ה חס בסיפ²

8 יְהוָה יִגְמֹר בַּעֲדִי יְהוָה חַסְדְּךָ לְעוֹלָם מַעֲשֵׂי[a] יָדֶיךָ אַל־
יא כת³ . ג⁴

139 1 לַמְנַצֵּחַ לְדָוִד מִזְמוֹר [לִרְעִי[a] מֵרָחוֹק׃
קלה
ו

יְהוָה חְקַרְתַּנִי וַתֵּדָע׃ 2 אַתָּה יָדַעְתָּ שִׁבְתִּי וְקוּמִי בַּנְתָּה
ל . ל . יו״ן ר״פ בסיפ . ב מלרע¹

3 אָרְחִי וְרִבְעִי זֵרִיתָ וְכָל־דְּרָכַי הִסְכַּנְתָּה׃
ל . ל ומל

4 כִּי אֵין מִלָּה בִּלְשׁוֹנִי הֵן יְהוָה יָדַעְתָּ כֻלָּהּ׃
נה בטע ר״פ בסיפ

5 [a]אָחוֹר וָקֶדֶם[a] צַרְתָּנִי וַתָּשֶׁת עָלַי כַּפֶּכָה׃
ב² מילין כת ה ס״ת ול בליש

[2]Mm 2491. [3]Mm 389. [4]Mp sub loco. Ps 138 [1]Mm 3429. [2]Mm 477. [3]Mm 2706. [4]Mm 3578. Ps 139 [1]Mp sub loco. [2]Mm 964.

5 [a] Θ *ἐπιλησθείη* = תִּשָּׁכַח; Σ + suff 1 sg, 𝔗 1 sg; prp תִּכְחַשׁ vel תִּכָּחֵשׁ ‖ **8** [a] σ′(Σ𝔗) *ἡ λῃστρίς*, l frt הַשּׁוֹדֶדֶת ‖ [b–b] gl, dl ‖ **Ps 138,1** [a] > pc Mss α′ Sexta ‖ [b] nonn Mss Vrs + יהוה ‖ [c] Θ + *ὅτι ἤκουσας τὰ ῥήματα τοῦ στόματός μου* = כִּי שָׁמַעְתָּ אִמְרֵי פִי ‖ [d] ΘΣ pr cop ‖ **2** [a–a] l prb א׳ כֹּל (שמך ex 2a β); prp כל־שִׁמְךָ וְאֶ׳ ‖ **3** [a] Θ *πολυωρήσεις με*, 𝔏 *multiplicabis me* (> 𝔏ᵖ) cf Σ, l frt תַּרְחִבֵנִי; α′ (Hier) *πλατυνεῖς* = תרחבני? ‖ **6** [a] pro יֵדָע ‖ **7** [a–a] nonn Mss invers ‖ [b] > 2 Mss ‖ [c] mlt Mss ידיך ‖ **8** [a] prb l c mlt Mss Σ מעשה; pc Mss Σ pr cop ‖ **Ps 139,2** [a] nonn Mss לְדַעְיִ cf ΘΣ ‖ **5** [a–a] Θα′σ′Σ cj c 4.

6 פְּלִאָיָה[a] דַּעַת[b] מִמֶּנִּי נִשְׂגְּבָה לֹא־אוּכַל לָהּ׃
7 אָנָה אֵלֵךְ מֵרוּחֶךָ וְאָנָה מִפָּנֶיךָ אֶבְרָח׃
8 אִם־אֶסַּק שָׁמַיִם שָׁם אָתָּה וְאַצִּיעָה שְׁאוֹל הִנָּךְ׃
9 אֶשָּׂא כַנְפֵי[a]־שָׁחַר[b] אֶשְׁכְּנָה[c] בְּאַחֲרִית יָם׃
10 גַּם־שָׁם יָדְךָ תַנְחֵנִי[a] וְתֹאחֲזֵנִי יְמִינֶךָ׃
11 וָאֹמַר[a] אַךְ־חֲשֶׁךְ יְשׁוּפֵנִי[b] וְלַיְלָה אוֹר[c] בַּעֲדֵנִי׃ [כָּאוֹרָה[a]׃
12 גַּם־חֹשֶׁךְ לֹא־יַחְשִׁיךְ מִמֶּךָּ וְלַיְלָה כַּיּוֹם יָאִיר [a]כַּחֲשֵׁיכָה
13 כִּי־אַתָּה קָנִיתָ כִלְיֹתָי תְּסֻכֵּנִי בְּבֶטֶן[a] אִמִּי׃ [יָדַעַת מְאֹד׃
14 אוֹדְךָ עַל כִּי נוֹרָאוֹת נִפְלֵיתִי[a] נִפְלָאִים[b] מַעֲשֶׂיךָ וְנַפְשִׁי
15 לֹא־נִכְחַד עָצְמִי מִמֶּךָּ אֲשֶׁר[a]־עֻשֵּׂיתִי[b] בַסֵּתֶר רֻקַּמְתִּי[c]
16 [בְּתַחְתִּיּוֹת[d] אָרֶץ׃
גָּלְמִי[a] רָאוּ עֵינֶיךָ[b] וְעַל־סִפְרְךָ כֻּלָּם[c] יִכָּתֵבוּ[d]
יָמִים[e] יֻצָּרוּ וְלוֹ[f] אֶחָד בָּהֶם[g]׃
17 וְלִי מַה־יָּקְרוּ רֵעֶיךָ אֵל מֶה[a] עָצְמוּ[b] רָאשֵׁיהֶם׃
18 אֶסְפְּרֵם מֵחוֹל יִרְבּוּן הֱקִיצוֹתִי[a] וְעוֹדִי עִמָּךְ׃
19 אִם־תִּקְטֹל אֱלוֹהַּ רָשָׁע וַאֲנָשֵׁי[a] דָמִים סוּרוּ[b] מֶנִּי[c]׃
20 אֲשֶׁר יֹאמְרֻךָ[a] לִמְזִמָּה נָשְׂא[b] לַשָּׁוְא עָרֶיךָ[c]׃
21 הֲלוֹא־מְשַׂנְאֶיךָ יְהוָה[a] אֶשְׂנָא וּבְתַקּוֹמְמֶיךָ[b] אֶתְקוֹטָט׃
22 תַּכְלִית שִׂנְאָה שְׂנֵאתִים לְאוֹיְבִים הָיוּ לִי׃
23 חָקְרֵנִי אֵל וְדַע לִבָּי בְּחָנֵנִי וְדַע שַׂרְעַפָּי׃

פליאה Q,K

ב בטע מלרע[3]

ל. ל

כג. ו בכתיב

ל

ב. ו[4]

ב חד חס וחד מל[5]. ל. ל ומל

ג חס. ב[6] ג[7]]

ל. ל. ה

ל. ל. ל

ל[8]

ל. ד

ל. ולי חד מן יז[9] כת כן ק בלישׁ. ב[10]

ח[11]. יג[12]

ג

ל. יח[13]. ל

ג[14] חס א ול בלישׁ. ב חד חס וחד מל[6]. ח לשון שנאה

ט מל בכתיב[15]. ב. ל. ל

ד ב חס וב מל[16]

ל[6]. ג. ב חד פת וחד קמ[17]

[3] Mm 1050. [4] Mm 3230. [5] Mm 2532. [6] Mp sub loco. [7] Mm 3430. [8] וחד בתחתיות הארץ Ps 63,10. [9] Mm 1795. [10] Mm 3431. [11] Mm 1485. [12] Mm 2897. [13] Mm 2952. [14] Mm 3901 contra textum. [15] Mm 3664. [16] Mm 3424. [17] Mm 3358.

6 [a] mlt Mss ut Q,K פְּלִאָיָה ‖ [b] G + suff 2 sg; l prb דַּדְּ ‖ **9** [a] G(S) *τὰς πτέρυγάς μου* = כְּנָפַי ‖ [b] S *'jk dnšr'* = כַּנֶּשֶׁר ‖ [c] pc Mss GS וְאֶ ‖ **10** [a] prp תְּקָחֵנִי ‖ **11** [a] prp וְאֹמַר ‖ [b] σ′(Hier) *ἐπισκεπάσει με*, l prb יְשׁוּכֵנִי (a שְׂכַךְ = סכך) ‖ [c] T *qbjl* = חָשַׁךְ ‖ **12** [a–a] gl ‖ **13** [a] G(S) *ἐκ γαστρός* = מִבֶּ֫ ‖ **14** [a] G*S Hier 2 sg, l frt תָּ– ‖ [b–b] gl? ‖ **15** [a] prp בָּאּ (כ hpgr) ‖ [b] G(S) *ἐποίησας* = עָשִׂיתָ ‖ [c] G *καὶ ἡ ὑπόστασίς μου* = וְקוֹמָתִי? ‖ **16** [a–a] frt dl et huc tr יָמַי יֻצָּרוּ sec 16aγ ‖ [b] prp גְּמָלַי cf S ‖ [c] prp כָּל־יוֹם ‖ [d] prp ב– ‖ [e] prp יָמַי כָּל־ ‖ [f] pc Mss ut Q ‖ [g] pc Mss מֵהֶם ‖ **17** [a] pc Mss וּמָה ‖ [b] cf 2,2[b] ‖ **18** [a] l prb הֶקְצוֹתִי (a קצץ) cf pc Mss ‖ **19** [a] G σ′ Hier om cop ‖ [b] pc Mss סָרוּ; l frt סָ֫ר cf SC ‖ [c] pc Mss מִמֶּנִּי; frt dl ‖ **20** [a] ε′ *παρεπίκρανάν σε*, l יַמְרֻךָ ‖ [b] l frt וְנָשְׂאוּ cf Vrs ‖ [c] prb l c mlt Mss עָדֶיךָ; prp עָלֶיךָ ‖ **21** [a] > pc Mss ‖ [b] pc Mss וּבְמִתְקוֹמְמֶיךָ (2 Mss וּמִתְקַ֫), prp וּבְמִתְקוֹטְטֶיךָ.

24 וּרְאֵה אִם־דֶּרֶךְ־עֹצֶב[a] בִּי וּנְחֵנִי בְּדֶרֶךְ עוֹלָם׃ ג ר״פ[18]

140 קלט 1 לַמְנַצֵּחַ מִזְמוֹר לְדָוִד׃ י ר״פ

2 חַלְּצֵנִי יְהוָה מֵאָדָם רָע מֵאִישׁ[a] חֲמָסִים תִּנְצְרֵנִי׃ ד[1]

3 אֲשֶׁר חָשְׁבוּ רָעוֹת בְּלֵב כָּל־יוֹם[a] יָגוּרוּ[b] מִלְחָמוֹת׃ ל

4 שָׁנְנוּ לְשׁוֹנָם כְּמוֹ־נָחָשׁ חֲמַת עַכְשׁוּב תַּחַת שִׂפְתֵימוֹ סֶלָה׃ ל

5 שָׁמְרֵנִי יְהוָה | מִידֵי רָשָׁע מֵאִישׁ חֲמָסִים תִּנְצְרֵנִי ד[1]
אֲשֶׁר חָשְׁבוּ לִדְחוֹת פְּעָמָי׃

6 טָמְנוּ־גֵאִים | פַּח לִי וַחֲבָלִים[a] פָּרְשׂוּ רֶשֶׁת[b]
לְיַד־מַעְגָּל מֹקְשִׁים שָׁתוּ־לִי סֶלָה׃ ג חס בלישׁ . ד

7 אָמַרְתִּי לַיהוָה אֵלִי אָתָּה הַאֲזִינָה יְהוָה[a] קוֹל תַּחֲנוּנָי׃ יז

8 יְהוִה אֲדֹנָי עֹז יְשׁוּעָתִי סַכֹּתָה לְרֹאשִׁי בְּיוֹם נָשֶׁק׃ ה[2] . ג חד חס וב מל[3] . ד[4]

9 אַל־תִּתֵּן יְהוָה מַאֲוַיֵּי[a] רָשָׁע זְמָמוֹ[b] אַל־תָּפֵק כו ר״פ אל אל[5] . ל
רוֹמוֹ[c] סֶלָה[d]׃ 10 רֹאשׁ[a] מְסִבָּי עְמַל שְׂפָתֵימוֹ יְכַסֻּמוֹ[b]׃ ג ר״פ . יכסימו[8] ק

11 יְמוֹטוּ[a] עֲלֵיהֶם גֶּחָלִים[b] בָּאֵשׁ[b] יַפִּלֵם[c] בְּמַהֲמֹרוֹת[d] בַּל־יָקוּמוּ׃ ימוטו[7] . ג חס בלישׁ[8]

12 אִישׁ לָשׁוֹן בַּל־יִכּוֹן בָּאָרֶץ אִישׁ־חָמָס[a] רָעָה יְצוּדֶנּוּ לְמַדְחֵפוֹת[b]׃ יז[9] . ל וחס

13 יָדַעְתִּי[a] כִּי־יַעֲשֶׂה יְהוָה דִּין עָנִי מִשְׁפַּט[b] אֶבְיוֹנִים׃ ידעתי חד מן ב[10] כה כן . ק
ג חס בלישׁ

14 אַךְ צַדִּיקִים יוֹדוּ לִשְׁמֶךָ יֵשְׁבוּ[a] יְשָׁרִים אֶת־פָּנֶיךָ׃ כ[11] ס״פ

141 קמ 1 מִזְמוֹר לְדָוִד ח ר״פ

יְהוָה קְרָאתִיךָ[a] חוּשָׁה לִי[a] הַאֲזִינָה קוֹלִי[b] בְּקָרְאִי־לָךְ׃ יז

2 תִּכּוֹן תְּפִלָּתִי קְטֹרֶת לְפָנֶיךָ מַשְׂאַת כַּפַּי מִנְחַת־עָרֶב׃ ו[1] ול בטע

[18]Mm 548. **Ps 140** [1]Mm 1851. [2]Mm 3311. [3]Mm 3738. [4]Mm 3085. [5]Mm 3261. [6]Mp sub loco. [7]Mm 832. [8]Mm 1317. [9]Mm 3615. [10]Mm 3564. [11]Mm 534. **Ps 141** [1]Mm 326.

24 [a] 𝔊 *ἀνομίας*, 𝔖 *dšwqr'* mendacii, 𝔗 *dṭ'jn* erroris, Hier *doli*; 1 𝔐 cf Jes 48,5 ‖ **Ps 140,2** [a] pc Mss 𝔖 ומ׳ ‖ **3** [a] pc Mss 𝔊 ה״ ‖ [b] 𝔊 *παρετάσσοντο*; 𝔖 *grgw* excitaverunt, 𝔗 *mgrgjn* excitantes, l וַיָּגֻרוּ (a גרה) ‖ **6** [a] prp וְחֹבֵב׳ vel וּמְחַבֵּב׳; al huc tr : ‖ [b] huc tr ‸ ‖ **7** [a] > 𝔖 ‖ **9** [a] 𝔊 *ἀπὸ τῆς ἐπιθυμίας μου* = מֵאַוָּתִי? ‖ [b] 𝔊 *διελογίσαντο κατ' ἐμοῦ* = זָמְמוּ עָלַי ‖ [c] pr ־אַל (cf 𝔊) et l c 2 Mss יָרִימוּ ‖ [d] > 𝔖 Syh; prp עָלַי vel סְלִי ‖ **10** [a] l prb רֹאשָׁם (m hpgr) ‖ [b] nonn Mss ut Q, K יכסומו ‖ **11** [a] K יָמִיטוּ, nonn Mss ימטו, $𝔖^{W}$ *nḥtwn* descendant; l frt יַמְטֵר vel יִמְטְרוּ ‖ [b–b] l frt גַּחֲלֵי אֵשׁ cf $𝔊^{BS}$ et 18,13.14 ‖ [c] 𝔊 2 sg; 𝔖 *nplwn*, l prb נָפְלוּ ‖ [d] Ms במהורות ‖ **12** [a] huc tr ‸ ‖ [b] frt dl (dupl ad במהמרות 11), al prp לְמוֹ פָּחַת ‖ **13** [a] mlt Mss Vrs ut Q, K תָּ־ ‖ [b] pc Mss 𝔊𝔖 ומ׳ ‖ **14** [a] 𝔊𝔖 pr cop ‖ **Ps 141,1** [a–a] 𝔊 *εἰσάκουσόν μου* = שְׁמָעֵנִי? ‖ [b] 𝔊 *τῇ φωνῇ τῆς δεήσεώς μου* = קוֹל תַּחֲנוּנַי cf 140,7.

3 שִׁיתָה יְהוָה שָׁמְרָה[a] לְפִי נְצֹר[b] עַל־דַּלְתּ שְׂפָתָי׃ ל יב וכל דל ואבין דכות
4 אַל־תַּט־לִבִּי לִדְבַר־[a] רָע לְהִתְעוֹלֵל עֲלִלוֹת[b] בְּרִשְׁעָ ב. ב רמז[1]. ל[2]. ד
אֶת־אִישֵׁי פֹּעֲלֵי־אָוֶן וּבַל־אֶלְחַם בְּמַנְעַמֵּיהֶם׃ ג. ל
5 יְהַלְמֵנִי־צַדִּיק חֶסֶד[b] וְיוֹכִיחֵנִי[a] שֶׁמֶן רֹאשׁ[c] אַל־יָנֵּל[d] רֹאשִׁי ל. ל. ל חס. מו
כִּי־עוֹד וּתְפִלָּתִי[e] בְּרָעוֹתֵיהֶם׃ ג. ל
6 [a]נִשְׁמְטוּ בִידֵי־סֶלַע[b] שֹׁפְטֵיהֶם וְשָׁמְעוּ אִמָרַי כִּי נָעֲמוּ׃
7 [a]כְּמוֹ[b] פֹּלֵחַ וּבֹקֵעַ[c] בָּאָרֶץ[b] נִפְזְרוּ[d] עַצְמֵינוּ לְפִי שְׁאוֹל׃ ל. ס חס. ל
8 כִּי[a] אֵלֶיךָ יְהוִה[b] אֲדֹנָי עֵינָי בְּכָה חָסִיתִי אַל־תְּעַר נַפְשִׁי׃ נוֹ בטעו ר״פ בסיפ. ה[4]. כ[5] מילין כת ה ס״ת ג מנה בליש. ל[3]
9 שָׁמְרֵנִי מִיְּדֵי פַּח[a] יָקְשׁוּ לִי וּמוֹקְשׁוֹת[b] פֹּעֲלֵי אָוֶן׃ ג חס בליש
10 יִפְּלוּ בְמַכְמֹרָיו[a] רְשָׁעִים יַחַד[b] אָנֹכִי עַד־אֶעֱבֹר׃ ג מל

142 1 מַשְׂכִּיל לְדָוִד בִּהְיוֹתוֹ בַמְּעָרָה תְּפִלָּה׃ קמא
2 קוֹלִי אֶל־יְהוָה אֶזְעָק קוֹלִי אֶל־יְהוָה אֶתְחַנָּן׃
3 אֶשְׁפֹּךְ לְפָנָיו שִׂיחִי צָרָתִי[a] לְפָנָיו אַגִּיד׃
4 בְּהִתְעַטֵּף עָלַי[a] רוּחִי וְאַתָּה יָדַעְתָּ נְתִיבָתִי[b] ב
בְּאֹרַח־זוּ אֲהַלֵּךְ טָמְנוּ פַח לִי׃ ל
5 הַבֵּיט יָמִין וּרְאֵה[a] וְאֵין־לִי מַכִּיר ל מל. ד פסוק ואין איז
אָבַד מָנוֹס מִמֶּנִּי אֵין[b] דּוֹרֵשׁ לְנַפְשִׁי׃ [הַחַיִּים׃ ד מל[1]
6 זָעַקְתִּי אֵלֶיךָ יְהוָה אָמַרְתִּי אַתָּה מַחְסִי חֶלְקִי בְּאֶרֶץ[ג[2]
7 הַקְשִׁיבָה אֶל־רִנָּתִי כִּי־דַלוֹתִי מְאֹד
הַצִּילֵנִי מֵרֹדְפַי כִּי אָמְצוּ מִמֶּנִּי׃
8 הוֹצִיאָה מִמַּסְגֵּר נַפְשִׁי לְהוֹדוֹת אֶת־שְׁמֶךָ[a] ל. ב. ד מל[3]

[2]Mm 3607. [3]Mp sub loco. [4]Mm 3311. [5]Mm 964. **Ps 142** [1]Mm 4142. [2]Mm 2357. [3]Mm 3432.

3 [a] 𝔊(𝔗) *φυλακήν*, 𝔖 *ntwr'* custodem ‖ [b–b] 𝔊 *καὶ θύραν περιοχῆς περί*, σ′ *καὶ φραγμὸν ταπεινώσεως ἐπί* = וּנְצֻרָת דל על־? l prb וְנְצֻרָה pro ג ‖ **4** [a] 𝔊σ′ pl ‖ [b] σ′ pl ‖ **5** [a–a] prp יְוַסְּרֵנִי וְחָסִיד יו׳ ‖ [b] > 𝔖 ‖ [c] 𝔊(𝔖) *ἁμαρτωλοῦ* = רָשָׁע ‖ [d] mlt Mss יגיא; l frt יָגָא a גאה ‖ [e–e] l frt עַד תִּ׳ cf 10; prp עֲדוּת פְּלַלְתִּי ‖ **6** [a] crrp ‖ [b] dl cf 7[c] ‖ **7** [a] crrp ‖ [b–b] σ′ *γεωργὸς* (= פלח aram) *ὅταν ῥήσσῃ τὴν γῆν* ‖ [c] huc tr סלע ex 6 ‖ [d] l prb עַצְמֵיהֶם cf 𝔊[RLal] 𝔖 ‖ **8** [a] 𝔖 *w'n'*, l prb וְאָנֹכִי ‖ [b] pc Mss אֱלֹהִים ‖ [c] > 𝔊[S] Sa 𝔏[G] 𝔖, prb dl ‖ **9** [a] 𝔖 *dšbhrn'* = סְחָרִים? ‖ [b] prb l c Ms 𝔊 וּמִמּ׳ ‖ **10** [a] l רֶיהֶם– cf 𝔊[L] ‖ [b] σ′𝔖 cj c a ‖ **Ps 142,3** [a] pc Mss 𝔖[vp] וְצ׳ ‖ **4** [a] > 77,4 ‖ [b] 𝔊α′𝔖 pl ‖ **5** [a] l prb וְרֵאֵה ‖ [b] nonn Mss 𝔊𝔖𝔗 וְאין ‖ **8** [a] 𝔊* + *κύριε*.

בִּי[b] יִכְתְּרוּ[c] צַדִּיקִים[d] כִּי[c] תְגְמֹל עָלָי׃ ב

143 קמב 1 מִזְמוֹר לְדָוִד׃ [בְּצֹדְקָתֶךָ׃ ת ר״פ

יְהוָה׀ שְׁמַע תְּפִלָּתִי הַאֲזִינָה אֶל־תַּחֲנוּנָי בֶּאֱמֻנָתְךָ[a] עֲנֵנִי יז . ה חס בלישׁ[1] ול בטעם

2 וְאַל־תָּבוֹא[a] בְמִשְׁפָּט אֶת־עַבְדֶּךָ כִּי לֹא־יִצְדַּק לְפָנֶיךָ כָּל־חָי׃ ל . ב ס״פ[2]

3 כִּי רָדַף אוֹיֵב נַפְשִׁי דִּכָּא לָאָרֶץ חַיָּתִי הוֹשִׁיבַנִי בְמַחֲשַׁכִּים ד בטע ר״פ דסמיכ . ג[3]
[a]כְּמֵתֵי עוֹלָם׃

4 וַתִּתְעַטֵּף עָלַי רוּחִי[a] בְּתוֹכִי יִשְׁתּוֹמֵם לִבִּי׃ [אֲשׁוֹחֵחַ׃ ל . ל]ל

5 [a]זָכַרְתִּי יָמִים׀ מִקֶּדֶם הָגִיתִי[b] בְכָל־פָּעָלֶךָ[c] בְּמַעֲשֵׂה[d] יָדֶיךָ

6 פָּרַשְׂתִּי יָדַי אֵלֶיךָ נַפְשִׁי׀ כְּאֶרֶץ[a] עֲיֵפָה לָךְ סֶלָה׃ ג[4] . כג[5] . ה[6]

7 מַהֵר עֲנֵנִי יְהוָה כָּלְתָה[a] רוּחִי
אַל־תַּסְתֵּר פָּנֶיךָ מִמֶּנִּי וְנִמְשַׁלְתִּי עִם־יֹרְדֵי בוֹר׃ ג חס

8 הַשְׁמִיעֵנִי בַבֹּקֶר׀ חַסְדֶּךָ כִּי־בְךָ בָטָחְתִּי
הוֹדִיעֵנִי[a] דֶּרֶךְ־זוּ אֵלֵךְ כִּי־אֵלֶיךָ[b] נָשָׂאתִי נַפְשִׁי׃ יט

9 הַצִּילֵנִי מֵאֹיְבַי׀ יְהוָה [a]אֵלֶיךָ כִּסִּתִי[ab]׃ ל חס

10 לַמְּדֵנִי׀ לַעֲשׂוֹת רְצוֹנֶךָ כִּי־אַתָּה אֱלוֹהָי ג מל בלישׁ[7]
רוּחֲךָ טוֹבָה[a] תַּנְחֵנִי בְּאֶרֶץ[b] מִישׁוֹר[c]׃ י מל[8]

11 לְמַעַן־שִׁמְךָ יְהוָה תְּחַיֵּנִי[a] בְּצִדְקָתְךָ[b] תּוֹצִיא מִצָּרָה נַפְשִׁי׃

12 וּבְחַסְדְּךָ תַּצְמִית אֹיְבָי וְהַאֲבַדְתָּ כָּל־צֹרְרֵי נַפְשִׁי ל . ג חס[9]
כִּי אֲנִי עַבְדֶּךָ׃

144 קמג 1 לְדָוִד׀ [לַמִּלְחָמָה׃ ז בטע[1]

בָּרוּךְ יְהוָה׀ צוּרִי[a] הַמְלַמֵּד יָדַי לַקְרָב אֶצְבְּעוֹתַי[b] ב . כג[2] . ל[a]

2 חַסְדִּי[a] וּמְצוּדָתִי[b] מִשְׂגַּבִּי וּמְפַלְטִי׀ לִי[c] ב

Ps 143 [1]Mm 2116. [2]Mm 3433. [3]Mm 3733. [4]Mm 3434. [5]Mm 1104. [6]Mm 1114. [7]Mm 3226. [8]Mm 2021. [9]Mm 2249. **Ps 144** [1]Mm 3429. [2]Mm 1104. [3] וחד ואצבעתי Cant 5,5.

8 [b] pc Mss כי ‖ [c] G *ὑπομενοῦσιν*, l frt יְכַתְּרוּ ‖ [d] S + suff 2 sg ‖ [e] Gα' *ἕως οὗ* = עַד ‖ **Ps 143,1** [a] S *bm'mrk* = בְּאִמְרָתְךָ ‖ **2** [a] S *t'ljwhj*, l frt תָּבֹא cf Hi 14,3 ‖ **3** [a–a] frt ex Thr 3,6 ‖ **4** [a] Cα' נַפְשִׁי ‖ **5** [a–a] S *w'tdkrtk mrj'* = וְזָכַרְתִּיךָ יהוה(י) ‖ [b] nonn Mss Gα'S וְהִ׳ ‖ [c] mlt Mss Gα'SC פְּעָלֶיךָ ‖ [d] nonn Mss Gσ'C שֵׂ– ‖ **6** [a] mlt Mss בְּאֹ׳ ‖ **7** [a] 2 Mss S pr כִּי ‖ **8** [a] G + *κύριε* cf S ‖ [b] cf 2,2[b] ‖ **9** [a–a] > S; pc Mss G pr כִּי ‖ [b] Ms G חָסִיתִי, Ms חָסִיתִי; Hier *protectus sum* = כְּסוּתִי; prp כְּסוּתִי cf Gn 20,16 ‖ **10** [a] Ms הַט׳, Ms בַּט׳ ‖ [b] nonn Mss בְּאֹרַח ut 27,11, pc Mss בְּדֶרֶךְ, S *b'wrḥ'* ‖ [c] S *dḥj'* vitae ‖ **11** [a] > 2 Mss ‖ [b] S *bj'jnj* = תְּנַחֲמֵנִי ‖ **Ps 144,1** [a] > pc Mss S ‖ [b] nonn Mss SC[p] וְאֹ׳ ‖ **2** [a] prp חָסְנִי ‖ [b] huc tr ‖ [c] > pc Mss G cf 18,3.

מָנוֹנִי וּבוֹ חָסֵיתִי הָרוֹדֵד[d] עַמִּי[e] תַּחְתָּי׃ ל.ג סביר עמים וקר׳ עמי[4]
3 יְהוָה מָה־אָדָם וַתֵּדָעֵהוּ בֶּן־[a]אֱנוֹשׁ וַתְּחַשְּׁבֵהוּ׃ ל.ל
4 אָדָם לַהֶבֶל דָּמָה יָמָיו כְּצֵל עוֹבֵר[a]׃ ב.ד[5].ח[6] מל וכל יחזק דכות ב מ א
5 יְהוָה הַט־שָׁמֶיךָ[a] וְתֵרֵד גַּע בֶּהָרִים וְיֶעֱשָׁנוּ׃ ג ומל[7].ב
6 בְּרוֹק בָּרָק וּתְפִיצֵם שְׁלַח חִצֶּיךָ וּתְהֻמֵּם׃ ל.ל.ל
7 שְׁלַח יָדֶיךָ[a] מִמָּרוֹם [b]פְּצֵנִי וְהַצִּילֵנִי[b] ב
מִמַּיִם רַבִּים מִיַּד בְּנֵי נֵכָר׃
8 אֲשֶׁר פִּיהֶם דִּבֶּר־שָׁוְא וִימִינָם יְמִין שֶׁקֶר׃
9 אֱלֹהִים שִׁיר חָדָשׁ אָשִׁירָה לָךְ בְּנֵבֶל עָשׂוֹר אֲזַמְּרָה־לָּךְ׃ ח[8]
10 הַנּוֹתֵן תְּשׁוּעָה לַמְּלָכִים הַפּוֹצֶה אֶת־דָּוִד עַבְדּוֹ[a] ד מל[9]
מֵחֶרֶב רָעָה׃ 11 [a]פְּצֵנִי וְהַצִּילֵנִי מִיַּד בְּנֵי־נֵכָר ב
אֲשֶׁר פִּיהֶם דִּבֶּר־שָׁוְא וִימִינָם יְמִין שֶׁקֶר׃
12 אֲשֶׁר[a] בָּנֵינוּ[b] כִּנְטִעִים מְגֻדָּלִים בִּנְעוּרֵיהֶם[c]
בְּנוֹתֵינוּ[d] כְּזָוִיֹּת מְחֻטָּבוֹת תַּבְנִית הֵיכָל׃ ד מל[10].ב
13 מְזָוֵינוּ[a] מְלֵאִים מְפִיקִים [b]מִזַּן אֶל־זַן[b] כן בטע לרבי פינחס[11]. כל כת כן.ל.ל.ל
צֹאנֵנוּ[a] מַאֲלִיפוֹת מְרֻבָּבוֹת בְּחוּצוֹתֵינוּ[a]׃ [בְּרֻחֲכֹתֵינוּ[a]׃ ל.ל.ל ומל נב
14 אַלּוּפֵינוּ[a] מְסֻבָּלִים אֵין־פֶּרֶץ וְאֵין יוֹצֵאת וְאֵין צְוָחָה ה מל ול בכתיב.ב
בִּרְחֹבֹתֵינוּ׃
15 אַשְׁרֵי הָעָם שֶׁכָּכָה לּוֹ אַשְׁרֵי הָעָם שֶׁיְּהוָה אֱלֹהָיו׃ ג.ג

145

1 תְּהִלָּה לְדָוִד
(א) אֲרוֹמִמְךָ אֱלוֹהַי הַמֶּלֶךְ וַאֲבָרְכָה שִׁמְךָ לְעוֹלָם וָעֶד׃ ג'[1].ג מל בלישן[2] ב מל.ט[3]
(ב) 2 בְּכָל־יוֹם אֲבָרְכֶךָּ וַאֲהַלְלָה שִׁמְךָ לְעוֹלָם וָעֶד׃ ג.ט[a]
(ג) 3 גָּדוֹל יְהוָה וּמְהֻלָּל מְאֹד וְלִגְדֻלָּתוֹ אֵין חֵקֶר׃ ל
(ד) 4 דּוֹר לְדוֹר יְשַׁבַּח מַעֲשֶׂיךָ וּגְבוּרֹתֶיךָ[a] יַגִּידוּ׃ ל.ג[4]

[4]Mm 3435. [5]Mm 2324. [6]Mm 2429. [7]Mm 1204. [8]Mm 3360. [9]Mm 3436. [10]Mm 3437. [11]Mm 3539.
Ps 145 [1]Mm 2297. [2]Mm 3226. [3]Mm 478. [4]Mm 2439.

2 [d] Ms הרוֹדֵה ‖ [e] mlt Mss Seb α′ ϟ𝔗 Hier עמים cf 18,48 ‖ [f] pc Mss יְתֵי– et תו– ‖ **3** [a] mlt Mss ϟ וּבֶן ‖ **4** [a] 𝔊ϟ pl ‖ **5** [a] 2 Mss 𝔊[RL]ϟ𝔗 שָׁמַיִם cf 18,10 ‖ **7** [a] mlt Mss Vrs יָדְךָ ‖ [b–b] prp מַמַּשְׁנֵי cf 18,17 ‖ **10** [a] Ms ϟ[W]𝔈 עבדך ‖ **11** [a] var cf 7sq ‖ **12** [a] prp אֲשֶׁרֵי vel melius אֲשֶׁר ‖ [b] 𝔊ϟ[W] suff 3 pl ‖ [c] ϟ(𝔗) *mn ṭljwthwn* = מִנְּ; prp בַּעֲרוּגֹתָם ‖ [d] pc Mss 𝔊ϟ[W] יהֶם– ‖ **13** [a] 𝔊ϟ[W] suff 3 pl, it [c] ‖ [b–b] 𝔊 α′(ϟ Hier) *ἐκ τούτου εἰς τοῦτο* = מִזֶּה אֶל־זֶה ‖ [c] 𝔗 mlt Mss צאנינו, 𝔗 mlt Mss צאנינו; cf [a] ‖ **14** [a] ut 13 [a] ‖ **Ps 145,4** [a] 𝔊ϟ𝔗 sg.

(ה) 5 [a]הֲדַר כְּבוֹד[a] הוֹדֶךָ וְדִבְרֵי[b] נִפְלְאוֹתֶיךָ אָשִׂיחָה[c]: ה[5] . ג חס

(ו) 6 וֶעֱזוּז נוֹרְאוֹתֶיךָ יֹאמֵרוּ וּגְדֻלָּתְךָ[a] אֲסַפְּרֶנָּה[b]: ב[6] . ג[7] . וגדולתך ק

(ז) 7 זֵכֶר רַב[a]־טוּבְךָ יַבִּיעוּ וְצִדְקָתְךָ[b] יְרַנֵּנוּ: ג

(ח) 8 חַנּוּן וְרַחוּם יְהוָה אֶרֶךְ אַפַּיִם וּגְדָל־חָסֶד: ב חד מל וחד חס[8]

(ט) 9 טוֹב־יְהוָה לַכֹּל[a] וְרַחֲמָיו עַל־כָּל־מַעֲשָׂיו: יא

(י) 10 יוֹדוּךָ יְהוָה כָּל־מַעֲשֶׂיךָ וַחֲסִידֶיךָ יְבָרְכוּכָה[a]: כ[9] מילין כת ה ס״ח ול בלישׁ

(כ) 11 כְּבוֹד מַלְכוּתְךָ יֹאמֵרוּ וּגְבוּרָתְךָ[a] יְדַבֵּרוּ: ג[7]

(ל) 12 לְהוֹדִיעַ לִבְנֵי הָאָדָם גְּבוּרֹתָיו[a] וּכְבוֹד הֲדַר[b] מַלְכוּתוֹ[c]: ו וכל קהלת דכות . נ[10]

(מ) 13 מַלְכוּתְךָ מַלְכוּת כָּל־עֹלָמִים וּמֶמְשַׁלְתְּךָ בְּכָל־דּוֹר וָדוֹר[a]: ג חס . ב[11]

(ס) 14 סוֹמֵךְ יְהוָה לְכָל־הַנֹּפְלִים וְזוֹקֵף לְכָל־הַכְּפוּפִים: י פסוק לכל לכל . ל וכל

(ע) 15 עֵינֵי־כֹל אֵלֶיךָ יְשַׂבֵּרוּ וְאַתָּה נֹותֵן־לָהֶם[a] אֶת־אָכְלָם בְּעִתּוֹ: ל . ו מל

(פ) 16 פּוֹתֵחַ אֶת־יָדֶךָ[a] וּמַשְׂבִּיעַ לְכָל־חַי רָצון: ל מל . ה חס בסיפ[12] . ל ב חד פת וחד קמ

(צ) 17 צַדִּיק יְהוָה בְּכָל־דְּרָכָיו וְחָסִיד בְּכָל־[a]מַעֲשָׂיו: י פסוק לכל לכל . ב וחס

(ק) 18 קָרוֹב יְהוָה לְכָל־קֹרְאָיו לְכֹל אֲשֶׁר יִקְרָאֻהוּ בֶאֱמֶת: ג[13] . ב[14]

(ר) 19 רְצון־יְרֵאָיו יַעֲשֶׂה וְאֶת־שַׁוְעָתָם יִשְׁמַע וְיוֹשִׁיעֵם: י מל[15]

(ש) 20 שׁוֹמֵר יְהוָה אֶת־כָּל־אֹהֲבָיו וְאֵת כָּל־הָרְשָׁעִים יַשְׁמִיד: ד[16] . ב[17]

(ת) 21 תְּהִלַּת יְהוָה יְדַבֶּר־פִּי וִיבָרֵךְ כָּל־בָּשָׂר שֵׁם קָדְשׁוֹ [a]לְעוֹלָם וָעֶד[a]: ט[18]

146 קמה

1 [a]הַלְלוּ־יָהּ[a] [לֵאלֹהַי בְּעוֹדִי: יא ר״ם ול בטע

הַלְלִי נַפְשִׁי אֶת־יְהוָה: 2 אֲהַלְלָה יְהוָה בְּחַיָּי אֲזַמְּרָה

3 אַל־תִּבְטְחוּ בִנְדִיבִים בְּבֶן־[a]אָדָם שֶׁאֵין לוֹ תְשׁוּעָה: ל

4 תֵּצֵא רוּחוֹ יָשָׁב לְאַדְמָתוֹ בַּיּוֹם הַהוּא אָבְדוּ[a] עֶשְׁתֹּנֹתָיו: ב חס

[5] Mm 3438. [6] Mm 2368. [7] Mm 3439. [8] Mm 3440. [9] Mm 964. [10] Mm 3441. [11] Mm 2284. [12] Mm 477. [13] Mm 3612. [14] Mm 2130. [15] Mm 3634. [16] Mm 2718. [17] Mm 3442. [18] Mm 478.

5 [a–a] frt dl vel ה׳ vel כ׳ cf S ‖ [b] G(S) *λαλήσουσιν*, l prb c Q יְדַבְּרוּ ‖ [c] G(S) *διηγήσονται*, l prb יָשִׂיחוּ ‖ **6** [a] mlt Mss Gθ′SC ut Q, K Hier וּגְדוּלָתְךָ vel וּגְדוּלָּתְךָ ‖ [b] GC 3 pl, l prb יְסַפְּרוּ ‖ **7** [a] l prb לֹב (רַב־) cf G ‖ [b] σ′ Hier pl ‖ **9** [a] > S ‖ **10** [a] C pc Mss הָ– ‖ **11** [a] Hier pl ‖ **12** [a] GS sg ‖ [b] > CS ‖ [c] GS suff 2 sg ‖ **13** [a] ins c Ms GS נֶאֱמָן יהוה בְּכָל־דְּבָרָיו וְחָסִיד בְּכָל־מַעֲשָׂיו (ג-stropha) cf 17 ‖ **15** [a] > G, prb dl cf 104,27 ‖ **16** [a] l אַתָּ cf GS ‖ [b] C mlt Mss G[BSA] Hier יָדֶיךָ ‖ **17** [a] C לְכל ‖ **21** [a–a] add; mlt Mss + eadem vb ut 115,18 ‖ **Ps 146,1** [a–a] > pc Mss ‖ **3** [a] GS pr cop ‖ **4** [a] G(S) + *πάντες*.

5 אַשְׁרֵי שֶׁאֵל יַעֲקֹב בְּעֶזְרוֹ[a] שִׂבְרוֹ עַל־יְהוָה אֱלֹהָיו׃ ל וחס . ל . לא[1]
6 עֹשֵׂה שָׁמַיִם וָאָרֶץ אֶת־הַיָּם וְאֵת־כָּל־אֲשֶׁר־בָּם[a] כב[2] ו בסיפ ה מנה בלישׁ
הַשֹּׁמֵר[b] אֱמֶת לְעוֹלָם׃ 7 עֹשֶׂה מִשְׁפָּט לָעֲשׁוּקִים ל דגש . כב[2] ו בסיפ ה מנה בלישׁ
נֹתֵן לֶחֶם לָרְעֵבִים יְהוָה מַתִּיר אֲסוּרִים׃
8 יְהוָה פֹּקֵחַ עִוְרִים יְהוָה זֹקֵף כְּפוּפִים ח בטע ר״פ בסיפ[3]
יְהוָה אֹהֵב צַדִּיקִים[a]׃ 9 יְהוָה שֹׁמֵר אֶת־גֵּרִים ח בטע ר״פ בסיפ[3]
יָתוֹם וְאַלְמָנָה יְעוֹדֵד וְדֶרֶךְ רְשָׁעִים יְעַוֵּת׃
10 יִמְלֹךְ יְהוָה לְעוֹלָם אֱלֹהַיִךְ צִיּוֹן לְדֹר וָדֹר יג ס״פ
הַלְלוּיָהּ[a]׃

147 1 הַלְלוּיָהּ[a] כִּי־טוֹב זַמְּרָה[b] אֱלֹהֵינוּ[c] כִּי־נָעִים[d] נָאוָה תְהִלָּה׃ יא ר״פ קמו ד
2 בּוֹנֵה יְרוּשָׁלַם יְהוָה נִדְחֵי[a] יִשְׂרָאֵל יְכַנֵּס׃ ג ול[1] בלישׁ
3 הָרֹפֵא לִשְׁבוּרֵי לֵב וּמְחַבֵּשׁ לְעַצְּבוֹתָם׃ ל . ל . ל[a]
4 מוֹנֶה מִסְפָּר לַכּוֹכָבִים לְכֻלָּם[a] שֵׁמוֹת יִקְרָא׃ ב ומל[a]
5 גָּדוֹל אֲדוֹנֵינוּ וְרַב־כֹּחַ לִתְבוּנָתוֹ[a] אֵין מִסְפָּר׃ ו מל בלישׁ[4]
6 מְעוֹדֵד עֲנָוִים יְהוָה מַשְׁפִּיל רְשָׁעִים עַד־אָרֶץ׃ ל . ג ב מל וחד חס[5] . ל
7 עֱנוּ לַיהוָה בְּתוֹדָה זַמְּרוּ לֵאלֹהֵינוּ בְכִנּוֹר׃ ב[6]
8 הַמְכַסֶּה שָׁמַיִם בְּעָבִים הַמֵּכִין לָאָרֶץ מָטָר ב וכל קהלת דכות
הַמַּצְמִיחַ הָרִים חָצִיר[a]׃
9 נוֹתֵן לִבְהֵמָה לַחְמָהּ לִבְנֵי[a] עֹרֵב אֲשֶׁר יִקְרָאוּ[b]׃ ו מל
10 לֹא בִגְבוּרַת הַסּוּס יֶחְפָּץ לֹא[a]־בְשׁוֹקֵי הָאִישׁ יִרְצֶה׃ ו . ב . ל ומל
11 רוֹצֶה יְהוָה אֶת־יְרֵאָיו אֶת־[a]הַמְיַחֲלִים לְחַסְדּוֹ׃ ב ומל . כו פסוק את את ורמילה חדה ביניה
12 שַׁבְּחִי[a] יְרוּשָׁלַם אֶת־יְהוָה הַלְלִי אֱלֹהַיִךְ צִיּוֹן׃ ל

Ps 146 [1]Mm 486. [2]Mm 475. [3]Mm 3443. Ps 147 [1]Mp sub loco. [2]Mm 1899. [3]Mm 2658. [4]Mm 3182. [5]Mm 3444. [6]Nu 21,17.

5 [a] dl prb ב (dttg) cf 𝔊 ‖ **6** [a] huc tr : ‖ [b] dl frt ה ‖ **8** [a–a] tr post 9a cf 1,6 ‖ **10** [a–a] > 𝔊𝔖 ‖ **Ps 147,1** [a] 𝔊 + *αἰνεῖτε τὸν κύριον* ‖ [b] Ms זַמְּרוּ ‖ [c] Ms לֵא׳ ‖ [d] cf 2,2[b] ‖ **2** [a] 𝔊𝔖 pr cop ‖ **4** [a] 𝔊𝔖 pr cop ‖ **5** [a] nonn Mss 𝔊𝔖 וְל׳ ‖ **8** [a] 𝔊* + *καὶ χλόην τῇ δουλείᾳ τῶν ἀνθρώπων* cf 104,14 ; prb haec vel sim vb exc ‖ **9** [a] Ms 𝔊𝔖 וְל׳ ‖ [b] 𝔊 + *αὐτόν* ‖ **10** [a] mlt Mss 𝔊𝔖 ולא ‖ **11** [a] $\mathfrak{G}^{BSA}$ + *πᾶσιν* ‖ **12** [a] 𝔊 pr *Ἀλληλουια* et novum Ps incip.

13 כִּי־חִזַּק בְּרִיחֵי שְׁעָרֶיךָ בֵּרַךְ בָּנַיִךְ בְּקִרְבֶּךָ׃ יג. יח
14 הַשָּׂם־גְּבוּלֵךְ שָׁלוֹם חֵלֶב חִטִּים יַשְׂבִּיעֵךְ׃ ד. ב². ל
15 הַשֹּׁלֵחַ אִמְרָתוֹ אָרֶץ עַד־[a]מְהֵרָה יָרוּץ דְּבָרוֹ׃
16 הַנֹּתֵן שֶׁלֶג כַּצָּמֶר כְּפוֹר כָּאֵפֶר יְפַזֵּר׃ ל. ל
17 מַשְׁלִיךְ קַרְחוֹ כְפִתִּים לִפְנֵי קָרָתוֹ [a]מִי יַעֲמֹד[a]׃ ג מל בלישׁ. ל
18 יִשְׁלַח דְּבָרוֹ וְיַמְסֵם יַשֵּׁב רוּחוֹ יִזְלוּ־מָיִם׃ ל. ל
19 מַגִּיד דְּבָרָו[a] לְיַעֲקֹב חֻקָּיו וּמִשְׁפָּטָיו לְיִשְׂרָאֵל׃ דברים ק
20 לֹא עָשָׂה כֵן לְכָל־גּוֹי וּמִשְׁפָּטִים[a] בַּל־יְדָעוּם[b]
הַלְלוּיָהּ׃ יג ס״פ

148 1 הַלְלוּיָהּ יא ר״פ
קמץ

הַלְלוּ אֶת[a]־יְהוָה [b]מִן־הַשָּׁמַיִם[b] הַלְלוּהוּ בַּמְּרוֹמִים׃ ג מל
2 הַלְלוּהוּ כָּל־מַלְאָכָיו הַלְלוּהוּ כָּל־צְבָאָו[a]׃ צבאיו ק
3 הַלְלוּהוּ שֶׁמֶשׁ וְיָרֵחַ הַלְלוּהוּ כָּל־[a]כּוֹכְבֵי אוֹר[a]׃ ט
4 הַלְלוּהוּ שְׁמֵי הַשָּׁמָיִם וְהַמַּיִם אֲשֶׁר[a] מֵעַל הַשָּׁמָיִם[b]׃ ל
5 יְהַלְלוּ אֶת־שֵׁם יְהוָה כִּי[a] הוּא צִוָּה וְנִבְרָאוּ׃
6 וַיַּעֲמִידֵם לָעַד לְעוֹלָם חָק־נָתַן וְלֹא יַעֲבוֹר[a]׃ ב. ז¹ מל ג מנה בכתיב
7 הַלְלוּ אֶת־יְהוָה מִן־הָאָרֶץ תַּנִּינִים וְכָל־תְּהֹמוֹת׃
8 אֵשׁ וּבָרָד שֶׁלֶג וְקִיטוֹר רוּחַ סְעָרָה עֹשָׂה[a] דְּבָרוֹ׃ ז[a]
9 הֶהָרִים וְכָל־גְּבָעוֹת עֵץ פְּרִי וְכָל־אֲרָזִים׃ ב
10 הַחַיָּה וְכָל־בְּהֵמָה רֶמֶשׂ וְצִפּוֹר כָּנָף׃ ג[a]
11 מַלְכֵי־אֶרֶץ וְכָל־לְאֻמִּים שָׂרִים וְכָל־שֹׁפְטֵי אָרֶץ׃ ל
12 בַּחוּרִים וְגַם־בְּתוּלוֹת זְקֵנִים עִם־נְעָרִים׃ ג מל וכל מגלה דכות
13 יְהַלְלוּ אֶת־שֵׁם יְהוָה כִּי־נִשְׂגָּב שְׁמוֹ לְבַדּוֹ ד קמ[a]
הוֹדוֹ עַל־אֶרֶץ וְשָׁמָיִם׃ 14 וַיָּרֶם[a] קֶרֶן לְעַמּוֹ ה[5]. ט וכל על ארץ מצרים דאורית דכות[8]. ד[7]. ח דגש[8]

[7]Mm 2407. **Ps 148** [1]Mp sub loco. [2]Mm 1175. [3]Mm 1138. [4]Mm 2252. [5]Mm 3121. [6]Mm 2946. [7]Mm 2360. [8]Mm 1573.

15 [a] prp עַל ‖ **17** [a–a] prp מִים יַעֲמְדוּ ‖ **19** [a] 𝔠 mlt Mss 𝔗 ut Q, K 𝔊α′σ′𝔖 יו– ut 18 ‖ **20** [a] 𝔔 om cop, 𝔊𝔖 Hier + suff 3 sg ‖ [b] 𝔔 הודיעם, 𝔊(𝔖𝔗) ἐδήλωσεν αὐτοῖς = יְדָעֵם ‖ **Ps 148,1** [a] > 𝔔 ‖ [b–b] 𝔔 מש׳ ‖ **2** [a] 𝔠 mlt Mss Vrs ut Q, K יו– ‖ **3** [a–a] 𝔊(𝔖) τὰ ἄστρα καὶ τὸ φῶς ‖ **4** [a] frt dl m cs ‖ [b] 𝔔 לש׳ ‖ **5** [a] 𝔊(𝔖) + αὐτὸς εἶπεν, καὶ ἐγενήθησαν, ex 33,9 ‖ **6** [a] l prb יַעֲבֹרוּ ‖ **8** [a] 𝔔 עושה, 𝔖 *'bd' d* = מַעֲשֶׂה ‖ **14** [a] 𝔊(𝔖) καὶ ὑψώσει = וַיָּרֶם.

תְּהִלָּה לְכָל־חֲסִידָיו לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל עַם־קְרֹבוֹ[b] ג חס[9]
[c]הַלְלוּ־יָהּ[c]: יג ס״פ

149 1 הַלְלוּ־יָהּ׀ יא ר״פ
קמח
שִׁירוּ לַיהוָה שִׁיר חָדָשׁ תְּהִלָּתוֹ בִּקְהַל חֲסִידִים[a]: ז׳
2 יִשְׂמַח יִשְׂרָאֵל בְּעֹשָׂיו[a] בְּנֵי־[b]צִיּוֹן יָגִילוּ בְמַלְכָּם: ב, ל
3 יְהַלְלוּ שְׁמוֹ בְמָחוֹל בְּתֹף וְכִנּוֹר יְזַמְּרוּ־לוֹ: ב ומל
4 כִּי־רוֹצֶה יְהוָה[a] בְּעַמּוֹ יְפָאֵר[b] עֲנָוִים בִּישׁוּעָה: ד ומל[a]
5 יַעְלְזוּ חֲסִידִים בְּכָבוֹד יְרַנְּנוּ[a] עַל־מִשְׁכְּבוֹתָם[b]: צ
6 רוֹמְמוֹת אֵל בִּגְרוֹנָם וְחֶרֶב פִּיפִיּוֹת בְּיָדָם: ל
7 לַעֲשׂוֹת נְקָמָה בַּגּוֹיִם תּוֹכֵחֹת[a] בַּל־אֻמִּים[b]: ל
8 לֶאְסֹר מַלְכֵיהֶם בְּזִקִים וְנִכְבְּדֵיהֶם בְּכַבְלֵי בַרְזֶל: ל
9 לַעֲשׂוֹת בָּהֶם׀ מִשְׁפָּט כָּתוּב הָדָר הוּא לְכָל־חֲסִידָיו יג ס״פ
[a]הַלְלוּ־יָהּ[a]:

150 1 [a]הַלְלוּ־יָהּ[a]׀ יא ר״פ
קמט
הַלְלוּ־אֵל[b] בְּקָדְשׁוֹ הַלְלוּהוּ בִּרְקִיעַ עֻזּוֹ: ל
2 הַלְלוּהוּ בִגְבוּרֹתָיו[a] הַלְלוּהוּ כְּרֹב[b] גֻּדְלוֹ: ג׳. ח
3 הַלְלוּהוּ בְּתֵקַע שׁוֹפָר הַלְלוּהוּ בְּנֵבֶל וְכִנּוֹר: ל
4 הַלְלוּהוּ בְתֹף וּמָחוֹל[a] הַלְלוּהוּ בְּמִנִּים וְעוּגָב: ל. ב[2] חד מל וחד חס
5 הַלְלוּהוּ בְצִלְצְלֵי־שָׁמַע הַלְלוּהוּ בְּצִלְצְלֵי תְרוּעָה: ב. ג
6 כֹּל הַנְּשָׁמָה תְּהַלֵּל יָהּ ב[a]
[a]הַלְלוּ־יָהּ[a]: יג ס״פ

סכום הפסוקים של ספר
אלפים וחמש מאות
ועשרים ושבעה
וסדרים יט

[9]Mm 600. **Ps 149** [1]Mm 3360. [2]Mm 3445. [3]Mm 3446. **Ps 150** [1]Mm 3441. [2]Mm 3447 contra textum. [3]Jos 10,40.

14 [b] l prb קרנָיו ‖ [c–c] > 𝔊𝔖 ‖ **Ps 149,1** [a] Ms קְדוֹשִׁים ‖ **2** [a] 𝔊𝔖 sg ‖ [b] 𝔊𝔖 pr cop ‖ **4** [a] > 𝔗 ‖ [b] 𝔊𝔖 pr cop ‖ **5** [a] 𝔊α′𝔖 pr cop ‖ [b] prp מִשְׁפְּחוֹתָם ‖ **7** [a] pc Mss $\mathfrak{S}^{W}$ וְתוֹ ‖ [b] cf 44,15[a] ‖ **9** [a–a] > 𝔊𝔖 Hier ‖ **Ps 150,1** [a–a] > pc Mss 𝔖 ‖ [b] 𝔖 (Hier) *lmrjʾ* = יָהּ ‖ **2** [a] 𝔖 sg ‖ [b] pc Mss 𝔖 בָּרְב ‖ **4** [a] pc Mss וּבְמִ ‖ **6** [a–a] > $\mathfrak{G}^{ARL}$𝔛𝔖 Hier.

סא **1** 1 אִישׁ הָיָה בְּאֶרֶץ־עוּץ אִיּוֹב שְׁמוֹ וְהָיָה הָאִישׁ הַהוּא תָּם וְיָשָׁר ל.ב
2 וְיִרֵא אֱלֹהִים וְסָר מֵרָע׃ 2 וַיִּוָּלְדוּ לוֹ שִׁבְעָה בָנִים וְשָׁלוֹשׁ בָּנוֹת׃ ב׳. ל׳ וחד מן ד׳ זוגין. ה׳. ו׳. כל כתיב מל
3 וַיְהִי מִקְנֵהוּ שִׁבְעַת אַלְפֵי־צֹאן וּשְׁלֹשֶׁת אַלְפֵי גְמַלִּים וַחֲמֵשׁ מֵאוֹת ל
צֶמֶד־בָּקָר וַחֲמֵשׁ מֵאוֹת אֲתֹנוֹת וַעֲבֻדָּה רַבָּה מְאֹד וַיְהִי הָאִישׁ הַהוּא ב מל. ב. ה
4 גָּדוֹל מִכֹּל בְּנֵי־קֶדֶם׃ 4 וְהָלְכוּ בָנָיו וְעָשׂוּ מִשְׁתֵּה בֵּית אִישׁ יוֹמוֹ
5 וְשָׁלְחוּ וְקָרְאוּ לִשְׁלֹשֶׁת אַחְיוֹתֵיהֶם לֶאֱכֹל וְלִשְׁתּוֹת עִמָּהֶם׃ 5 וַיְהִי אחיותיהם ק חד מן ה׳ בליש
כִּי הִקִּיפוּ יְמֵי הַמִּשְׁתֶּה וַיִּשְׁלַח אִיּוֹב וַיְקַדְּשֵׁם וְהִשְׁכִּים בַּבֹּקֶר וְהֶעֱלָה ב. ב
עֹלוֹת מִסְפַּר כֻּלָּם כִּי אָמַר אִיּוֹב אוּלַי חָטְאוּ בָנַי וּבֵרְכוּ אֱלֹהִים ל
6 בִּלְבָבָם כָּכָה יַעֲשֶׂה אִיּוֹב כָּל־הַיָּמִים׃ פ 6 וַיְהִי הַיּוֹם וַיָּבֹאוּ ט. ב
7 בְּנֵי הָאֱלֹהִים לְהִתְיַצֵּב עַל־יְהוָה וַיָּבֹא גַם־הַשָּׂטָן בְּתוֹכָם׃ 7 וַיֹּאמֶר ד מן ג׳ חד מן ב׳ וחד מן ד׳ זוגין. ה׳ מל וכל מגלה דכות׳ ב מ ב. ז׳ פסוק ויאמר ויאמר
יְהוָה אֶל־הַשָּׂטָן מֵאַיִן תָּבֹא וַיַּעַן הַשָּׂטָן אֶת־יְהוָה וַיֹּאמֶר מִשּׁוֹט בָּאָרֶץ יז׳ חס ד׳ מנה בסיפ וכל משלי דכות׳ ב מ ד. ב׳ חד חס׳ וחד מל
8 וּמֵהִתְהַלֵּךְ בָּהּ׃ 8 וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־הַשָּׂטָן הֲשַׂמְתָּ לִבְּךָ עַל־עַבְדִּי ב. ב
אִיּוֹב כִּי אֵין כָּמֹהוּ בָּאָרֶץ אִישׁ תָּם וְיָשָׁר יְרֵא אֱלֹהִים וְסָר מֵרָע׃ ד׳ וחד מן ג׳ זוגין. ה׳
9 וַיַּעַן הַשָּׂטָן אֶת־יְהוָה וַיֹּאמֶר הֲחִנָּם יָרֵא אִיּוֹב אֱלֹהִים׃ 10 הֲלֹא־אַתָּה ל. אתה ק
שַׂכְתָּ בַּעֲדוֹ וּבְעַד־בֵּיתוֹ וּבְעַד כָּל־אֲשֶׁר־לוֹ מִסָּבִיב מַעֲשֵׂה יָדָיו
11 בֵּרַכְתָּ וּמִקְנֵהוּ פָּרַץ בָּאָרֶץ׃ 11 וְאוּלָם שְׁלַח־נָא יָדְךָ וְגַע בְּכָל־ ל
12 אֲשֶׁר־לוֹ אִם־לֹא עַל־פָּנֶיךָ יְבָרֲכֶךָּ׃ 12 וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־הַשָּׂטָן
הִנֵּה כָל־אֲשֶׁר־לוֹ בְּיָדֶךָ רַק אֵלָיו אַל־תִּשְׁלַח יָדֶךָ וַיֵּצֵא הַשָּׂטָן ל
13 מֵעִם פְּנֵי יְהוָה׃ 13 וַיְהִי הַיּוֹם וּבָנָיו וּבְנֹתָיו אֹכְלִים וְשֹׁתִים
14 יַיִן בְּבֵית אֲחִיהֶם הַבְּכוֹר׃ 14 וּמַלְאָךְ בָּא אֶל־אִיּוֹב וַיֹּאמֶר הַבָּקָר ד. ב ר״פ. צא

Cp 1 [1]Prv 13,13. [2]Mm 3450. [3]Mm 3561. [4]Mm 2427. [5]Mm 1717. [6]Mm 3448. [7]Mm 2987. [8]Mp sub loco. [9]Mm 1251. [10]Jdc 14,12. [11]וחד ברכו 2Ch 20,26. [12]Jos 10,25. [13]Mm 3449. [14]Mm 486. [15]Mm 1552. [16]Mm 3452. [17]Q addidi, cf Mp sub loco. [18]Mm 1697. [19]Mm 1665.

1/5 fere huius libri deest in 𝔊 ‖ **Cp 1,4** [a] Ms לשלש ‖ **5** [a] correctio vel euphemismus pro וקללו vel sim ‖ **8** [a] mlt Mss אֶ cf 2,3 ‖ **10** [a] pc Mss סכת ‖ **11** [a] cf 5[a].

ל הָיוּ חֹרְשׁוֹת וְהָאֲתֹנוֹת רֹעֹת עַל־יְדֵיהֶם׃ [a] 15 וַתִּפֹּל שְׁבָא וַתִּקָּחֵם
ג[20].ד וְאֶת־הַנְּעָרִים הִכּוּ לְפִי־חָרֶב וָאִמָּלְטָה רַק־אֲנִי לְבַדִּי לְהַגִּיד לָךְ׃
צא 16 עוֹד זֶה מְדַבֵּר וְזֶה בָּא וַיֹּאמַר
ב אֵשׁ אֱלֹהִים [a] נָפְלָה מִן־הַשָּׁמַיִם וַתִּבְעַר בַּצֹּאן וּבַנְּעָרִים וַתֹּאכְלֵם
ד וָאִמָּלְטָה רַק־אֲנִי לְבַדִּי לְהַגִּיד לָךְ׃
צא 17 עוֹד זֶה מְדַבֵּר וְזֶה בָּא וַיֹּאמַר
כ.ב ומל[21] כַּשְׂדִּים שָׂמוּ ׀ שְׁלֹשָׁה רָאשִׁים וַיִּפְשְׁטוּ עַל־הַגְּמַלִּים וַיִּקָּחוּם
ג[20] וְאֶת־הַנְּעָרִים הִכּוּ לְפִי־חָרֶב
ד וָאִמָּלְטָה רַק־אֲנִי לְבַדִּי לְהַגִּיד לָךְ׃
צא 18 עַד־ [a] זֶה מְדַבֵּר וְזֶה בָּא וַיֹּאמַר
ג מל[22].ו[23].ד בָּנֶיךָ וּבְנוֹתֶיךָ אֹכְלִים וְשֹׁתִים יַיִן בְּבֵית אֲחִיהֶם הַבְּכוֹר׃
19 וְהִנֵּה רוּחַ גְּדוֹלָה בָּאָה ׀ מֵעֵבֶר הַמִּדְבָּר
ב מל[24] וַיִּגַּע בְּאַרְבַּע פִּנּוֹת הַבַּיִת וַיִּפֹּל עַל־הַנְּעָרִים וַיָּמֻתוּ
ד וָאִמָּלְטָה רַק־אֲנִי לְבַדִּי לְהַגִּיד לָךְ׃
ב חס.ב[25] 20 וַיָּ֫קָם אִיּוֹב וַיִּקְרַע אֶת־מְעִלּוֹ וַיָּגָז אֶת־רֹאשׁוֹ וַיִּפֹּל אָרְצָה וַיִּשְׁתָּחוּ׃
21 וַיֹּאמֶר

ד חס[26].יצאתי[27].ד חס[26] עָרֹם יָצָ֫תִי [a] מִבֶּטֶן אִמִּי וְעָרֹם אָשׁוּב שָׁמָּה [b]
ג[28] יְהוָה נָתַן וַיהוָה לָקָח יְהִי שֵׁם יְהוָה מְבֹרָךְ׃
ד[29].ג[30] 22 בְּכָל־זֹאת לֹא־חָטָא אִיּוֹב וְלֹא־נָתַן תִּפְלָה לֵאלֹהִים׃ פ

ד[1].לא[2].ה[3] מל וכל מגלה רכות ב מ ב **2** 1 וַיְהִי הַיּוֹם וַיָּבֹאוּ בְנֵי־הָאֱלֹהִים לְהִתְיַצֵּב עַל־יְהוָה וַיָּבֹא גַם־
ל חס.לא[2].ז פסוק ויאמר ויאמר.לא[2].ב[4] הַשָּׂטָן בְּתוֹכָם לְהִתְיַצֵּב עַל־יְהוָה׃ 2 וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־הַשָּׂטָן אֵי֫
יז חס ד מנה בסיפ וכל משלי דכות ב מ ד. ב חד הס וחד מל.ב מִזֶּה תָּבֹא וַיַּעַן הַשָּׂטָן אֶת־יְהוָה וַיֹּאמַר מִשּׁ֫וֹט בָּאָרֶץ וּמֵהִתְהַלֵּךְ בָּהּ׃
ב 3 וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־הַשָּׂטָן הֲשַׂמְתָּ לִבְּךָ אֶל־עַבְדִּי אִיּוֹב כִּי אֵין כָּמֹהוּ
ד[6] וחד מן ד[7] זוגין. ה[8].ב חס[9] בָּאָרֶץ אִישׁ תָּם וְיָשָׁר יְרֵא אֱלֹהִים וְסָר מֵרָע וְעֹדֶנּוּ מַחֲזִיק בְּתֻמָּתוֹ
ל.ל.ל וַתְּסִיתֵנִי בּוֹ לְבַלְּעוֹ חִנָּם׃ 4 וַיַּעַן הַשָּׂטָן אֶת־יְהוָה וַיֹּאמַר עוֹר בְּעַד־
לב[10].ג ר״פ בסיפ.ב[11] עוֹר וְכֹל אֲשֶׁר לָאִישׁ יִתֵּן בְּעַד נַפְשׁוֹ׃ 5 אוּלָם שְׁלַח־נָא יָדְךָ וְגַע אֶל־

[20]Mm 1647. [21]Mm 1279. [22]Mm 228. [23]Mm 1697. [24]Mm 3451. [25]Nu 11,31. [26]Mm 1638. [27]Mp sub loco. [28]Mm 3392. [29]Mm 1212. [30]Mm 3510. Cp 2 [1]Mm 3449. [2]Mm 486. [3]Mm 1552. [4]Mm 3452. [5]Mm 1706. [6]Mm 3450. [7]Mm 3561. [8]Mm 2427. [9]Mm 3453. [10]Mm 319. [11]Mm 3454.

14 [a] pc Mss הן– ‖ **16** [a] > 𝔊 ‖ **18** [a] l c mlt Mss עוד cf 16.17 ‖ **21** [a] nonn Mss ut Q יצאתי ‖ [b] sic L, mlt Mss Edd שמה.

6 עַצְמוֹ וְאֶל־בְּשָׂרוֹ אִם־לֹא אֶל[a]־פָּנֶיךָ יְבָרֶכֶךָּ[b]׃ 6 וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־
7 הַשָּׂטָן הִנֵּה בְיָדֶךָ אַךְ אֶת־נַפְשׁוֹ שְׁמֹר׃ 7 וַיֵּצֵא הַשָּׂטָן מֵאֵת[s] פְּנֵי יְהוָה
8 וַיַּךְ אֶת־אִיּוֹב בִּשְׁחִין רָע מִכַּף רַגְלוֹ עַד[a] קָדְקֳדוֹ׃ 8 וַיִּקַּח־לוֹ חֶרֶשׁ
9 לְהִתְגָּרֵד בּוֹ וְהוּא יֹשֵׁב בְּתוֹךְ־הָאֵפֶר׃ 9 וַתֹּאמֶר לוֹ אִשְׁתּוֹ עֹדְךָ
10 מַחֲזִיק בְּתֻמָּתֶךָ בָּרֵךְ[a] אֱלֹהִים וָמֻת׃ 10 וַיֹּאמֶר אֵלֶיהָ כְּדַבֵּר אַחַת
הַנְּבָלוֹת תְּדַבֵּרִי גַּם אֶת־הַטּוֹב נְקַבֵּל מֵאֵת הָאֱלֹהִים וְאֶת־הָרָע לֹא
11 נְקַבֵּל בְּכָל־זֹאת לֹא־חָטָא אִיּוֹב בִּשְׂפָתָיו׃ פ 11 וַיִּשְׁמְעוּ שְׁלֹשֶׁת
רֵעֵי אִיּוֹב אֵת כָּל־הָרָעָה הַזֹּאת הַבָּאָה עָלָיו וַיָּבֹאוּ אִישׁ מִמְּקֹמוֹ
אֱלִיפַז הַתֵּימָנִי וּבִלְדַּד הַשּׁוּחִי וְצוֹפַר הַנַּעֲמָתִי וַיִּוָּעֲדוּ יַחְדָּו לָבוֹא
12 לָנוּד־לוֹ וְלִנַחֲמוֹ׃ 12 וַיִּשְׂאוּ אֶת־עֵינֵיהֶם מֵרָחוֹק וְלֹא הִכִּירֻהוּ וַיִּשְׂאוּ קוֹלָם וַיִּבְכּוּ וַיִּקְרְעוּ אִישׁ מְעִלֹּה וַיִּזְרְקוּ עָפָר עַל־רָאשֵׁיהֶם הַשָּׁמָיְמָה׃
13 13 וַיֵּשְׁבוּ אִתּוֹ לָאָרֶץ שִׁבְעַת יָמִים וְשִׁבְעַת לֵילוֹת וְאֵין־דֹּבֵר אֵלָיו
דָּבָר כִּי רָאוּ כִּי־גָדַל הַכְּאֵב מְאֹד׃

3 1 אַחֲרֵי־כֵן פָּתַח אִיּוֹב אֶת־פִּיהוּ וַיְקַלֵּל אֶת־יוֹמוֹ׃ פ
2 וַיַּעַן אִיּוֹב וַיֹּאמַר׃
3 יֹאבַד יוֹם אִוָּלֶד בּוֹ וְהַלַּיְלָה אָמַר הָרָה גָּבֶר׃ [עָלְיוֹ נֶהָרָה׃
4 הַיּוֹם הַהוּא יְהִי חֹשֶׁךְ אַל־יִדְרְשֵׁהוּ אֱלוֹהַּ מִמָּעַל וְאַל־תּוֹפַע
5 יְגֹאֲלֻהוּ חֹשֶׁךְ וְצַלְמָוֶת תִּשְׁכָּן־עָלָיו עֲנָנָה יְבַעֲתֻהוּ כְּמְרִירֵי[a] יוֹם׃
6 הַלַּיְלָה הַהוּא יִקָּחֵהוּ אָפֵל אַל־יֶחְדְּ[a] בִּימֵי שָׁנָה בְּמִסְפַּר יְרָחִים
7 הִנֵּה הַלַּיְלָה הַהוּא יְהִי גַלְמוּד אַל־תָּבֹא רְנָנָה בּוֹ׃ [אַל־יָבֹא׃
8 יְקֻבֻהוּ אֹרְרֵי־יוֹם[a] הָעֲתִידִים עֹרֵר לִוְיָתָן׃
9 יֶחְשְׁכוּ כוֹכְבֵי נִשְׁפּוֹ יְקַו־לְאוֹר וָאַיִן וְאַל־יִרְאֶה בְּעַפְעַפֵּי־שָׁחַר׃
10 כִּי לֹא סָגַר דַּלְתֵי בִטְנִי וַיַּסְתֵּר עָמָל מֵעֵינָי׃
11 לָמָּה לֹא מֵרֶחֶם אָמוּת מִבֶּטֶן יָצָאתִי וְאֶגְוָע׃
12 מַדּוּעַ קִדְּמוּנִי בִרְכָּיִם וּמַה־שַּׁדַּיִם כִּי אִינָק׃

ג. ה[12] ג[13]. ועד מן יא[14] ק׳ חר מן בטע וחד מן יב חס ו ר״ת[15]. ג ל חס בסיפ. ל חס ל וחס. ל בסיפ ל ומל. נ[16]. ב. ג[17] ג בטע[18] ל. ב[19] מג. ל[20]. ב חר חס וחד מל. מג. ג[21] ב חס. נ[22]. יא[23] ג[24] ג ל ר״פ בכתיב. כב. ו **3** ב. ל ל ל וחס. כן לבן אשר[1]. ב ל[2]. ד[3] ל. ל. ד חס בליש ל. ל. יג. ל. ו בכתיב כן בטע ר״פ בסיפ. ב[5]. ד[6] כ[7] ד ב חס ובמל[8]

[12]Mm 713. [13]Mm 3455. [14]Mm 284. [15]Mm 3804. [16]Jes 29,4. [17]Dt 30.15. [18]Mm 344. [19]Jos 11,5. [20] וחד וי׳חד Gn 42,8. [21]Mm 1774. [22]Mm 2897. [23]Mm 1071. [24]Mm 2382. Cp 3 [1]Mm 3302. [2]Ex 18,9. [3]Mm 378. [4]Mp sub loco. [5]Ex 3,6. [6]Mm 2446. [7]Mm 3456. [8]Mm 1839.

Cp 2,5 [a] mlt Mss Edd עַל cf 1,11 ‖ [b] cf 1,5[a] ‖ **7** [a] Q וְעַד, K עַד ‖ **9** [a] cf 1,5[a] ‖ **Cp 3,5** [a] prp כְּ a *כמריר = niger, sed cf 𝔔 במ׳ ‖ **6** [a] 𝔊 *εἰη*, 𝔙 *computetur*; prp יֵחַד ‖ **8** [a] orig frt יָם.

13 כִּי־עַתָּה שָׁכַבְתִּי וְאֶשְׁקוֹט יָשַׁנְתִּי אָז יָנוּחַ לִי׃ נ מל בלישׁ[9]
14 עִם־מְלָכִים וְיֹעֲצֵי אֶרֶץ הַבֹּנִים חָרְבוֹת לָמוֹ׃ ה[10] וחד מן ה[11] חס בלישׁ
15 אוֹ עִם־שָׂרִים זָהָב לָהֶם הַמְמַלְאִים בָּתֵּיהֶם כָּסֶף׃ נ[12]
16 אוֹ כְנֶפֶל טָמוּן לֹא אֶהְיֶה כְּעוֹלָלִים לֹא־רָאוּ אוֹר׃
17 שָׁם רְשָׁעִים חָדְלוּ רֹגֶז וְשָׁם יָנוּחוּ יְגִיעֵי כֹחַ׃
18 יַחַד אֲסִירִים שַׁאֲנָנוּ לֹא שָׁמְעוּ קוֹל נוֹגֵשׂ׃ ב ומל[13] ל
19 קָטֹן וְגָדוֹל שָׁם הוּא וְעֶבֶד חָפְשִׁי מֵאֲדֹנָיו׃ ח[14]
20 לָמָּה יִתֵּן לְעָמֵל אוֹר וְחַיִּים לְמָרֵי נָפֶשׁ׃ ח[15]
21 הַמְחַכִּים לַמָּוֶת וְאֵינֶנּוּ וַיַּחְפְּרֵהוּ מִמַּטְמוֹנִים׃ יב. ל. ג
22 הַשְּׂמֵחִים אֱלֵי־גִיל[a] יָשִׂישׂוּ כִּי יִמְצְאוּ־קָבֶר׃ ג ר״פ[16]. ד. ל. ג[17]
23 לְגֶבֶר אֲשֶׁר־דַּרְכּוֹ נִסְתָּרָה וַיְסֵךְ אֱלוֹהַּ בַּעֲדוֹ׃ ב ובסיפ. ג. ד[18]
24 כִּי־לִפְנֵי לַחְמִי אַנְחָתִי תָּבֹא וַיִּתְּכוּ כַמַּיִם שַׁאֲגָתִי׃ יז חס ד מנה בסיפ וכל משלי דכות ב פ ד
25 כִּי פַחַד פָּחַדְתִּי וַיֶּאֱתָיֵנִי וַאֲשֶׁר יָגֹרְתִּי יָבֹא לִי׃ כד בטע ר״פ בסיפ. ל. ד וחס[19]. ב ובטע[20]
26 לֹא שָׁלַוְתִּי וְלֹא שָׁקַטְתִּי וְלֹא־נָחְתִּי וַיָּבֹא רֹגֶז׃ פ לך פסוק לא ולא ולא[21]. ל

4 1 וַיַּעַן אֱלִיפַז הַתֵּימָנִי וַיֹּאמַר׃
2 הֲנִסָּה דָבָר אֵלֶיךָ תִּלְאֶה וַעְצֹר בְּמִלִּין מִי יוּכָל׃ ב׳. ל. ל
3 הִנֵּה יִסַּרְתָּ רַבִּים וְיָדַיִם רָפּוֹת תְּחַזֵּק׃ ג
4 כּוֹשֵׁל יְקִימוּן מִלֶּיךָ וּבִרְכַּיִם כֹּרְעוֹת תְּאַמֵּץ׃ ה מל. ל כת כן[2]. ל
5 כִּי עַתָּה תָּבוֹא אֵלֶיךָ וַתֵּלֶא תִּגַּע עָלֶיךָ וַתִּבָּהֵל׃ כד בטע ר״פ בסיפ[3]. ג[4]
6 הֲלֹא יִרְאָתְךָ כִסְלָתֶךָ תִּקְוָתְךָ[a] וְתָם[b] דְּרָכֶיךָ׃ ל
7 זְכָר־נָא מִי הוּא נָקִי אָבָד וְאֵיפֹה יְשָׁרִים נִכְחָדוּ׃ כת ה ב מנה בסיפ[5]
8 כַּאֲשֶׁר רָאִיתִי חֹרְשֵׁי אָוֶן וְזֹרְעֵי עָמָל יְקֻצְרֻהוּ׃ ל
9 מִנִּשְׁמַת אֱלוֹהַּ[a] יֹאבֵדוּ וּמֵרוּחַ אַפּוֹ יִכְלוּ׃ ב ר״פ[6]
10 שַׁאֲגַת אַרְיֵה וְקוֹל שָׁחַל וְשִׁנֵּי כְפִירִים נִתָּעוּ׃ ל
11 לַיִשׁ אֹבֵד מִבְּלִי־טָרֶף וּבְנֵי לָבִיא יִתְפָּרָדוּ׃ ב[7]

[9]Mm 2270. [10]Mm 3947. [11]Mm 2115. [12]Mm 3126. [13]Mm 3310. [14]Mm 1674. [15]Mm 3457. [16]Mm 3070. [17]Mm 3020. [18]Mm 1764. [19]Mm 3404. [20]Jer 4,12. [21]Mm 771. **Cp 4** [1]Mm 3458. [2]Mm 839. [3]Mp sub loco. [4]Mm 3306. [5]Mm 1750. [6]Mm 3459. [7]Hi 41,9.

22 [a] prp גַּל ‖ **Cp 4,6** [a] 1 c pc Mss 𝔊𝔖 וְתֻ׳ ‖ [b] dl ו ‖ **9** [a] sic L, mlt Mss Edd הַ—.

12 וְאֵלַי דָּבָר יִגָּנֵב וַתִּקַּח אָזְנִי שֶׁמֶץ מֶנְהוּ׃ ג[9]. ל. ח. ב. ל[9]
13 בְּשַׂעֲפִים מֵחֶזְיֹנוֹת לָיְלָה בִּנְפֹל תַּרְדֵּמָה עַל־אֲנָשִׁים׃
14 פַּחַד קָרָאַנִי וּרְעָדָה וְרֹב[a] עֲצָמוֹתַי הִפְחִיד׃ ל[10]. ל
15 וְרוּחַ עַל־פָּנַי יַחֲלֹף תְּסַמַּר שַׂעֲרַת בְּשָׂרִי׃ ד וחס[11]. ל
16 יַעֲמֹד | וְלֹא־אַכִּיר מַרְאֵהוּ
תְּמוּנָה לְנֶגֶד עֵינָי דְּמָמָה וָקוֹל אֶשְׁמָע׃ ב[12]
17 הֲאֱנוֹשׁ מֵאֱלוֹהַּ[a] יִצְדָּק אִם מֵעֹשֵׂהוּ יִטְהַר־גָּבֶר׃ ל. ל
18 הֵן בְּעֲבָדָיו לֹא יַאֲמִין וּבְמַלְאָכָיו יָשִׂים תָּהָלָה[a]׃ ל. ל
19 אַף | שֹׁכְנֵי בָתֵּי־חֹמֶר אֲשֶׁר־בֶּעָפָר יְסוֹדָם
יְדֻכְּאוּם לִפְנֵי־[a]עָשׁ׃ ל. ת ג מנה בסיפ[13]
20 מִבֹּקֶר לָעֶרֶב יֻכֻּתּוּ מִבְּלִי מָשִׂים[a] לָנֶצַח יֹאבֵדוּ׃ ג[14]
21 הֲלֹא־נָסַע יִתְרָם בָּם[a] יָמוּתוּ וְלֹא בְחָכְמָה׃
5 1 קְרָא־נָא הֲיֵשׁ עוֹנֶךָּ וְאֶל־מִי מִקְּדֹשִׁים תִּפְנֶה׃ ד[1]
2 כִּי־לָאֱוִיל יַהֲרֹג־כָּעַשׂ[a] וּפֹתֶהָ תָּמִית קִנְאָה׃ ד כת ש[2]. ל[3]. ב
3 אֲנִי־רָאִיתִי אֱוִיל מַשְׁרִישׁ וָאֶקֹּוב[a] נָוֵהוּ פִּתְאֹם׃ ל
4 יִרְחַקּוּ בָנָיו מִיֶּשַׁע וְיֻדַּכְּאוּ בַּשַּׁעַר וְאֵין מַצִּיל׃ [חֵילָם][e] ה[4]. ל
5 אֲשֶׁר קְצִירוֹ[a] | רָעֵב יֹאכֵל וּ[b]וְאֶל־מִצִּנִּים יִקָּחֵהוּ[b] וְשָׁאֵף[c] צַמִּים[d] יג[5]. ל ול[6] וכן למערב[7]. ג[8]
6 כִּי | לֹא־יֵצֵא מֵעָפָר אָוֶן וּמֵאֲדָמָה לֹא־יִצְמַח עָמָל׃ יא בטע ר״פ בשלש ספרים
7 כִּי־אָדָם לְעָמָל יוּלָּד[a] וּבְנֵי־רֶשֶׁף יַגְבִּיהוּ עוּף׃ ב[9] מל ול קמ. ג. ל
8 אוּלָם אֲנִי אֲדָרֹשׁ אֶל־אֵל וְאֶל־אֱלֹהִים אָשִׂים דִּבְרָתִי׃ ג ר״פ בסיפ. ל
9 עֹשֶׂה גְדֹלוֹת וְאֵין חֵקֶר נִפְלָאוֹת עַד־אֵין מִסְפָּר׃ ל[10]. ו פסוק ואין אין
10 הַנֹּתֵן מָטָר עַל־פְּנֵי־אָרֶץ וְשֹׁלֵחַ מַיִם[a] עַל־פְּנֵי חוּצוֹת׃

[8] Mm 3016. [9] וחד מֵנֵהוּ Ps 68,24. [10] וחד קָרְאֵנִי Jes 49,1. [11] Mm 3476. [12] Mm 3460. [13] Mp sub loco. [14] Mm 3087. Cp 5 [1] Mm 1560. [2] Mm 3461. [3] וחד ולפתה Prv 20,19. [4] Mm 2378. [5] Mm 784. [6] Mp sub loco. [7] Mm 3462. [8] Mm 3463. [9] Mm 1504. [10] Mm 3464.

14 [a] prp וְרַ(י)ב cf akk *rību* = fremitus ‖ **17** [a] cf 9[a] ‖ **18** [a] prp תְּפִלָּה, *הֲתָהֳלָה = error (a תלל) ‖ **19** [a] = celerius quam cf 8,12 ‖ **20** [a] prp שֵׁם, sed מ frt = animadversio (cf מֵרוֹץ = cursus) ‖ **21** [a] prp בְּיוֹם ‖ **Cp 5,2** [a] mlt Mss כעס ‖ **3** [a] frt inf aram pro וְהָקוֹב, cf arab *qabba* = exarescere; prp וַיַּעֲקֹר ‖ **5** [a] l frt קָצְרוֹ ‖ [b–b] prp וְאַלְמִים צְנָמִים יקח הוא, sed frt dl (dupl) cf [d] ‖ [c] prp אֲפוּ– ‖ [d] l צְמֵאִים = צְמֵאִים cf α′σ′ס׳ ‖ [e] Ms חלקם ‖ **7** [a] prp יוֹלְדוּ vel יֵלֵד ‖ **10** [a] sic L, mlt Mss Edd ׳ ׳.

11 לָשׂוּם שְׁפָלִים לְמָרוֹם וְקֹדְרִים שָׂגְבוּ יֵשָׁע׃
12 מֵפֵר מַחְשְׁבוֹת עָרוּמִּים וְלֹא־תַעֲשֶׂינָה יְדֵיהֶם תּוּשִׁיָּה׃
13 לֹכֵד חֲכָמִים בְּעָרְמָם וַעֲצַת נִפְתָּלִים נִמְהָרָה׃
14 יוֹמָם יְפַגְּשׁוּ־חֹשֶׁךְ וְכַלַּיְלָה יְמַשְׁשׁוּ בַּצָּהֳרָיִם׃
15 וַיֹּשַׁע מֵחֶרֶב מִפִּיהֶם[a] וּמִיַּד חָזָק אֶבְיוֹן׃
16 וַתְּהִי לַדַּל תִּקְוָה וְעַוְלָתָה קָפְצָה פִּיהָ׃
17 הִנֵּה אַשְׁרֵי אֱנוֹשׁ יוֹכִחֶנּוּ אֱלוֹהַּ וּמוּסַר שַׁדַּי אַל־תִּמְאָס׃
18 כִּי הוּא יַכְאִיב וַיְחַבֵּשׁ יִמְחַץ וְיָדָיו[a] תִּרְפֶּינָה׃
19 בְּשֵׁשׁ צָרוֹת יַצִּילֶךָּ וּבְשֶׁבַע וְלֹא־יִגַּע בְּךָ רָע׃
20 בָּרָעָב פָּדְךָ מִמָּוֶת וּבְמִלְחָמָה מִיַּד חָרֶב׃
21 בְּשׁוֹט[a] לָשׁוֹן תֶּחְבֶּא וְלֹא־תִירָא מִשֹּׁד כִּי יָבוֹא׃
22 לְשֹׁד וְלָכָפָן תִּשְׂחָק וּמֵחַיַּת הָאָרֶץ אַל־תִּירָא׃
23 כִּי עִם־אַבְנֵי הַשָּׂדֶה בְּרִיתֶךָ וְחַיַּת הַשָּׂדֶה הָשְׁלְמָה־לָּךְ׃
24 וְיָדַעְתָּ כִּי־שָׁלוֹם אָהֳלֶךָ וּפָקַדְתָּ נָוְךָ[a] וְלֹא תֶחֱטָא׃
25 וְיָדַעְתָּ כִּי־רַב זַרְעֶךָ וְצֶאֱצָאֶיךָ כְּעֵשֶׂב הָאָרֶץ׃
26 תָּבוֹא בְכֹלַח אֶלֵי־קֶבֶר כַּעֲלוֹת גָּדִישׁ בְּעִתּוֹ׃
27 הִנֵּה־זֹאת חֲקַרְנוֹהָ כֵּן הִוא שִׁמְעֶנָּה וְאַתָּה דַּע־לָךְ׃ פ ס

6 1 וַיַּעַן אִיּוֹב וַיֹּאמַר׃
2 לוּ שָׁקוֹל יִשָּׁקֵל כַּעְשִׂי וְהַוָּתִי[a] בְּמֹאזְנַיִם יִשָּׂאוּ־יָחַד׃
3 כִּי־עַתָּה מֵחוֹל יַמִּים יִכְבָּד עַל־כֵּן דְּבָרַי לָעוּ׃ [יַעַרְכוּנִי[a]׃
4 כִּי חִצֵּי שַׁדַּי עִמָּדִי אֲשֶׁר חֲמָתָם שֹׁתָה רוּחִי בַּעוּתֵי אֱלוֹהַּ
5 הֲיִנְהַק־פֶּרֶא עַלֵי־דֶשֶׁא אִם יִגְעֶה־שׁוֹר עַל־בְּלִילוֹ׃
6 הֲיֵאָכֵל תָּפֵל מִבְּלִי־מֶלַח אִם־יֵשׁ־טַעַם בְּרִיר חַלָּמוּת׃
7 מֵאֲנָה לִנְגּוֹעַ נַפְשִׁי [a]הֵמָּה כְּדֶוֶי[a] לַחְמִי׃
8 מִי־יִתֵּן תָּבוֹא שֵׁאֲלָתִי וְתִקְוָתִי יִתֵּן אֱלוֹהַּ׃

[11] Mm 2378. [12] Mm 18. [13] Mm 3465. [14] Mm 2309. [15] Hi 12,25. [16] Mm 1658. [17] Mm 3466. [18] Mm 3637. [19] Mm 1206. [20] Mm 3000. [21] Mm 3615. [22] Mm 9. [23] Mp sub loco. Cp 6 [1] Mm 1444. [2] Mm 1236. [3] Mm 3461. [4] Mm 832. [5] Mm 3467. [6] Mm 3560. [7] Mm 3887. [8] Mm 133.

15 [a] prp מָפֶה ‖ **18** [a] l c Vrs Q וְיָדָיו, K וְיָדוֹ ‖ **21** [a] Ms ⅁⅄Ⅴ מְשׁוֹט; l frt בְּשׁוּט (inf) ‖ **24** [a] cf 10[a] ‖ **Cp 6,2** [a] Q וְהַוָּתִי ‖ **4** [a] frt = vexant me cf arab *'araka* ‖ **7** [a–a] prp וַהֲמָה כְּדִי (כְּדִי = בְּדִי 39,25).

9 וְיֹאבֵל אֱלוֹהַּ וִירַכְּאֵנִי יַתֵּר יָדוֹ וִיבַצְּעֵנִי׃ [אִמְרֵי קֹדֶשׁ׃ ל כת כן[9]. ל.[10] נל

10 [a]וְתְהִי עוֹד[a] | נֶחָמָתִי וַאֲסַלְּדָה בְּחִילָה לֹא יַחְמֹל כִּי־לֹא כִחַדְתִּי ל.ד מל יד רפי[11]. ב[12]. ל.

11 מַה־כֹּחִי כִּי־אֲיַחֵל וּמַה־קִּצִי כִּי־אַאֲרִיךְ נַפְשִׁי׃ ב

12 אִם־כֹּחַ אֲבָנִים כֹּחִי אִם־בְּשָׂרִי נְחוּשׁ׃ יב ר״פ אם אם[13]. ל

13 הֲאִם[a] אֵין עֶזְרָתִי בִּי וְתוּשִׁיָּה נִדְּחָה מִמֶּנִּי׃ ב[14]. נז וכל תלים דכות ב מ״א

14 [a]לַמָּס[b] מֵרֵעֵהוּ[a] חֶסֶד וְיִרְאַת שַׁדַּי יַעֲזֹב׃ ב מל בלישׁ[15]

15 אַחַי בָּגְדוּ כְמוֹ־נָחַל כַּאֲפִיק נְחָלִים יַעֲבֹרוּ׃ ל

16 הַקֹּדְרִים מִנִּי־קָרַח עָלֵימוֹ יִתְעַלֶּם־שָׁלֶג׃ ל

17 בְּעֵת יִזָּרְבוּ נִצְמָתוּ בֻּחֲמּוֹ[a] נִדְעֲכוּ מִמְּקוֹמָם׃ ל וחס. ל וחס[16]. ל

18 יְלַפְּתוּ אָרְחוֹת דַּרְכָּם יַעֲלוּ בַתֹּהוּ וְיֹאבֵדוּ׃ ל. ב

19 הִבִּיטוּ אָרְחוֹת[a] תֵּמָא הֲלִיכוֹת שְׁבָא קִוּוּ־לָמוֹ׃ ב[17]. ה ול חס. ד

20 בֹּשׁוּ כִּי־בָטָחּ[a] בָּאוּ עָדֶיהָ וַיֶּחְפָּרוּ׃ ל

21 כִּי־עַתָּה הֱיִיתֶם לֹא[a] תִּרְאוּ חַתַּת וַתִּירָאוּ׃ ל[15]. ב[18]. ל ק

22 הֲכִי־אָמַרְתִּי הָבוּ לִי וּמִכֹּחֲכֶם שֹׁחֲדוּ בַעֲדִי׃ ה[19]. ל

23 וּמַלְּטוּנִי מִיַּד־צָר וּמִיַּד עָרִיצִים תִּפְדּוּנִי׃ ל. ל ומל

24 הוֹרוּנִי וַאֲנִי אַחֲרִישׁ וּמַה־שָּׁגִיתִי הָבִינוּ לִי׃ ה

25 מַה־נִּמְרְצוּ[a] אִמְרֵי־יֹשֶׁר וּמַה־יּוֹכִיחַ הוֹכֵחַ מִכֶּם׃ ל. י בסיפ ו[20] מגה בלישׁ. ל. ב. ד[21]

26 הַלְהוֹכֵחַ מִלִּים תַּחְשֹׁבוּ וּלְרוּחַ אֲמָרֵי נָאָשׁ׃ ל ומל

27 אַף־עַל־יָתוֹם תַּפִּילוּ וְתִכְרוּ עַל־רֵעֲכֶם׃ ה

28 וְעַתָּה הוֹאִילוּ פְנוּ־בִי וְעַל־פְּנֵיכֶם אִם־אֲכַזֵּב׃ ה חס. ושבו[22] ק

29 שֻׁבוּ־נָא אַל־תְּהִי עַוְלָה וְשֻׁבוּ[a] עוֹד[b] צִדְקִי־בָהּ׃ ל

30 הֲיֵשׁ־בִּלְשׁוֹנִי עַוְלָה אִם־חִכִּי לֹא־יָבִין הַוּוֹת׃ ל

7 1 הֲלֹא־צָבָא לֶאֱנוֹשׁ עֲלֵי[a]־אָרֶץ וְכִימֵי שָׂכִיר יָמָיו׃ עלי. ל ק

2 כְּעֶבֶד יִשְׁאַף־צֵל וּכְשָׂכִיר יְקַוֶּה פָּעֳלוֹ׃ ל[1]

[9] Mm 1599. [10] Mm 1846. [11] Mm 174. [12] Mm 3468. [13] Mm 519. [14] Mm 3469. [15] Mp sub loco. [16] וחד בחמם Jer 51,39. [17] Mm 3177. [18] 1 Ch 4,13. [19] Mm 207. [20] Cf Mm 3542. [21] Mm 2460. [22] K et Q Or, cf Mm 1795 et Mp sub loco. Cp 7 [1] Mm 812.

10 [a–a] sic L, mlt Mss Edd ותהי־עוד ‖ **13** [a] = vere cf Nu 17,28 ‖ **14** [a–a] prp לֹא מָאַס ‖ [b] mlt Mss למאס ‖ **17** [a] Ms כְּחמו ‖ **19** [a] = א׳ cf הליכת ‖ **20** [a] 1 בָּטָחוּ ‖ **21** [a] prp לְאַל ‖ **25** [a] Ms ונמלצו ‖ **29** [a] 1 c Q וְשָׁבוּ, K וְשָׁבִי ‖ [b] cf 5,10[a] ‖ **Cp 7,1** [a] Q עֲלֵי, K עַל.

ל . ל
3 כֵּן הֻנְחַלְתִּי לִי יַרְחֵי־שָׁוְא וְלֵילוֹת עָמָל מִנּוּ־לִי׃ [עֲדֵי־נָשַׁף׃

ל
4 אִם־שָׁכַבְתִּי וְאָמַרְתִּי מָתַי אָקוּם[a] וּמִדַּד[b]־עָרֶב וְשָׂבַעְתִּי נְדֻדִים

וגוש[2] ק
5 לָבַשׁ בְּשָׂרִי רִמָּה וְגִישׁ[a] עָפָר[b] עוֹרִי רָגַע וַיִּמְאָס׃

ה ד מנה בטע . ג
6 יָמַי קַלּוּ מִנִּי־אָרֶג וַיִּכְלּוּ בְּאֶפֶס תִּקְוָה׃

פט[3]
7 זְכֹר כִּי־רוּחַ חַיָּי לֹא־תָשׁוּב עֵינִי לִרְאוֹת טּוֹב׃

ו ב[4] מנה בטע . ג
8 לֹא־תְשׁוּרֵנִי עֵין רֹאִי עֵינֶיךָ בִּי וְאֵינֶנִּי׃

ז[5] . ב מל[6]
9 כָּלָה עָנָן[a] וַיֵּלֶךְ כֵּן יוֹרֵד שְׁאוֹל לֹא יַעֲלֶה׃

10 לֹא־יָשׁוּב עוֹד לְבֵיתוֹ וְלֹא־יַכִּירֶנּוּ עוֹד מְקֹמוֹ׃

ו[7] ר״פ וכל מ״ם דכות ב מ ה
11 גַּם־אֲנִי לֹא אֶחֱשָׂךְ פִּי אֲדַבְּרָה בְּצַר רוּחִי אָשִׂיחָה בְּמַר נַפְשִׁי׃

ח בלי׳ש[8]
12 הֲיָם־אָנִי אִם־תַּנִּין כִּי־תָשִׂים עָלַי מִשְׁמָר׃

ל . לז
13 כִּי־אָמַרְתִּי תְּנַחֲמֵנִי עַרְשִׂי יִשָּׂא בְשִׂיחִי מִשְׂכָּבִי׃

ל
14 וְחִתַּתַנִי בַּחֲלֹמוֹת וּמֵחֶזְיֹנוֹת תְּבַעֲתֵנִי׃

15 וַתִּבְחַר מַחֲנָק נַפְשִׁי מָוֶת מֵעַצְמוֹתָי[a]׃

יח חס ח מנה בנ״ך[9] . ד מאריך[10] . נז וכל תלים דכות ב מ יא
16 מָאַסְתִּי לֹא־לְעֹלָם אֶחְיֶה חֲדַל מִמֶּנִּי כִּי־הֶבֶל יָמָי׃

לא פסוק כי וכי[11] . ה[12]
17 מָה־אֱנוֹשׁ כִּי תְגַדְּלֶנּוּ וְכִי־תָשִׁית אֵלָיו לִבֶּךָ׃

ל[13] . ד
18 וַתִּפְקְדֶנּוּ לִבְקָרִים לְרָגָעִים תִּבְחָנֶנּוּ׃

נז וכל תלים דכות ב מ יא
19 כַּמָּה לֹא־תִשְׁעֶה מִמֶּנִּי לֹא־תַרְפֵּנִי עַד־בִּלְעִי רֻקִּי׃

ל בטע רפ[14]
20 חָטָאתִי מָה אֶפְעַל־לָךְ נֹצֵר הָאָדָם לָמָּה שַׂמְתַנִי לְמִפְגָּע לָךְ

כב[15] . ל [ג[16]
21 וּמָּה־לֹא־תִשָּׂא פִשְׁעִי וְתַעֲבִיר אֶת־עֲוֹנִי [וַאֲהִיֶה עָלַי[a] לְמַשָּׂא׃

ל . ג
כִּי־עַתָּה לֶעָפָר אֶשְׁכָּב וְשִׁחַרְתַּנִי[a] וְאֵינֶנִּי׃ פ

1 **8** וַיַּעַן בִּלְדַּד הַשּׁוּחִי וַיֹּאמַר[a]׃

בי[1]
2 עַד־אָן תְּמַלֵּל־אֵלֶּה וְרוּחַ כַּבִּיר[a] אִמְרֵי־פִיךָ׃

לי[2]
3 הַאֵל יְעַוֵּת מִשְׁפָּט וְאִם־שַׁדַּי יְעַוֵּת־צֶדֶק׃

ט[3]
4 אִם־בָּנֶיךָ חָטְאוּ־לוֹ וַיְשַׁלְּחֵם בְּיַד־פִּשְׁעָם׃

5 אִם־אַתָּה תְשַׁחֵר אֶל־אֵל וְאֶל־שַׁדַּי תִּתְחַנָּן׃

[2]Mm 832. [3]Mm 2501. [4]1S 16,12. [5]Mm 175. [6]Mm 3470. [7]Mm 2449. [8]Mm 413. [9]Mm 25. [10]Mm 2039. [11]Mm 2059. [12]Mm 3228. [13]Mm 2331. [14]Mm 3274. [15]Mm 1791. [16]Mm 592. **Cp 8** [1]1S 10,14. [2]Mm 2346. [3]Mm 2192.

4 [a] l frt יֹאר וְאָקוּם ‖ [b] prp וּמִדֵּי = et quoties ‖ **5** [a] l c Q וְגוּשׁ, K וְגִישׁ ‖ [b] prb dl ‖ **9** [a] Ms 𝔗 עָשָׁן ‖ **15** [a] l מֵעַצְבוֹתָי cf 9,28 ‖ **20** [a] Tiq soph 𝔊 עָלֶיךָ ‖ **21** [a] sic L, mlt Mss Edd וְשַׁחַרְ ‖ **Cp 8,1** [a] sic L, mlt Mss Edd וי ‖ **2** [a] cf 5,10[a].

6 אִם־זַךְ וְיָשָׁר אָתָּה [a]כִּי־עַתָּה יָעִיר עָלֶיךָ [a]וְשָׁלֵם נְוַת צִדְקֶךָ׃ ח . ג

7 וְהָיָה רֵאשִׁיתְךָ מִצְעָר וְאַחֲרִיתְךָ יִשְׂגֶּה מְאֹד׃ ד[4] . ג

8 כִּי־שְׁאַל־נָא לְדֹר רִישׁוֹן וְכוֹנֵן לְחֲקֶר אֲבוֹתָם׃ ת . ב חס מיחד . ה ול כת כן

9 כִּי־תְמוֹל אֲנַחְנוּ וְלֹא נֵדָע כִּי צֵל יָמֵינוּ עָלֵי־אָרֶץ׃

10 הֲלֹא־הֵם יוֹרוּךָ יֹאמְרוּ לָךְ וּמִלִּבָּם יוֹצִיאוּ מִלִּים׃ ד[5] ול כת כן . ו בסיפ ד[6] מנה בלישׁ

11 הֲיִגְאֶה־גֹּמֶא בְּלֹא בִצָּה [a]יִשְׂגֶּה־אָחוּ בְלִי־מָיִם׃ ג[7] . ג

12 עוֹדֶנּוּ בְאִבּוֹ לֹא יִקָּטֵף וְלִפְנֵי כָל־חָצִיר יִיבָשׁ׃ ב חס[8] . ל . ל . יו וכל לפני ולפני דכות

13 כֵּן אָרְחוֹת[a] כָּל־שֹׁכְחֵי אֵל וְתִקְוַת חָנֵף תֹּאבֵד׃

14 [a]אֲשֶׁר־יָקוֹט[ab] כִּסְלוֹ וּבֵית עַכָּבִישׁ מִבְטַחוֹ׃ ל . ד[9]

15 יִשָּׁעֵן [a]עַל־בֵּיתוֹ [a]וְלֹא יַעֲמֹד יַחֲזִיק בּוֹ וְלֹא יָקוּם׃ ח[10] . ו . ד[11]

16 רָטֹב הוּא לִפְנֵי־שָׁמֶשׁ וְעַל גִּנָּתוֹ יוֹנַקְתּוֹ תֵּצֵא׃ ג ול בלישׁ

17 עַל־גַּל שָׁרָשָׁיו יִסְבֳּכוּ בֵּית [a]אֲבָנִים יֶחֱזֶה׃ ל

18 אִם־יְבַלְּעֶנּוּ מִמְּקוֹמוֹ וְכִחֲשׁ בּוֹ לֹא רְאִיתִיךָ׃ ג[12]

19 הֵן־הוּא מְשׂוֹשׂ דַּרְכּוֹ וּמֵעָפָר אַחֵר יִצְמָחוּ׃ ת וכל כל אל אלה דכות . ג[13]

20 הֵן־אֵל לֹא יִמְאַס־תָּם וְלֹא־יַחֲזִיק בְּיַד־מְרֵעִים׃

21 עַד [a]יְמַלֶּה[b] שְׂחוֹק פִּיךָ וּשְׂפָתֶיךָ תְרוּעָה׃ ל כת ה[14]

22 שֹׂנְאֶיךָ יִלְבְּשׁוּ־בֹשֶׁת וְאֹהֶל רְשָׁעִים אֵינֶנּוּ׃ פ

9 1 וַיַּעַן אִיּוֹב וַיֹּאמַר׃

2 אָמְנָם יָדַעְתִּי כִי־כֵן וּמַה־יִּצְדַּק אֱנוֹשׁ עִם־אֵל׃

3 אִם־יַחְפֹּץ לָרִיב עִמּוֹ לֹא־יַעֲנֶנּוּ אַחַת מִנִּי־אָלֶף׃ ה[1]

4 חֲכַם לֵבָב וְאַמִּיץ כֹּחַ מִי־הִקְשָׁה אֵלָיו וַיִּשְׁלָם׃

5 הַמַּעְתִּיק הָרִים וְלֹא יָדְעוּ אֲשֶׁר הֲפָכָם בְּאַפּוֹ׃ ב[2]

6 הַמַּרְגִּיז אֶרֶץ מִמְּקוֹמָהּ [a]וְעַמּוּדֶיהָ יִתְפַּלָּצוּן׃ ו

7 הָאֹמֵר לַחֶרֶס וְלֹא יִזְרָח וּבְעַד כּוֹכָבִים יַחְתֹּם׃

8 נֹטֶה שָׁמַיִם לְבַדּוֹ [a]וְדֹרֵךְ עַל־בָּמֳתֵי יָם׃ ל מל

[4]Mm 126. [5]Mm 4154. [6]Cf Mm 3542. [7]Mm 379. [8]Mm 3453. [9]Mm 2554. [10]Mm 321. [11]Mm 2232. [12]Mm 3471. [13]Mm 2314. [14]Mm 706. Cp 9 [1]Mm 1526. [2]Mm 2539.

6 [a–a] > Ms ‖ **11** [a] $\mathfrak{C}^2$ בְּצָה ‖ **13** [a] $\mathfrak{G}$ *τὰ ἔσχατα* = אַחֲרִית ‖ **14** [a–a] prp קְרֵי קִיט vel קְשָׁרֵי קִיט ‖ [b] frt a *קטט = brevis est cf arab *qatta* ‖ **15** [a–a] frt dl ‖ **17** [a] Ed בֵּין ‖ **21** [a] עד ו ‖ [b] mlt Mss Edd ימלא ‖ **Cp 9,6** [a] > L*, nunc in margine ‖ **8** [a] 2 Mss Edd עָב.

9 עֹשֶׂה־[a]עָשׁ כְּסִיל וְכִימָה וְחַדְרֵי תֵמָן׃
10 עֹשֶׂה גְדֹלוֹת עַד־אֵין חֵקֶר וְנִפְלָאוֹת עַד־אֵין מִסְפָּר׃
11 הֵן יַעֲבֹר עָלַי וְלֹא אֶרְאֶה וַיַּחֲלֹף[a] וְלֹא־אָבִין לוֹ׃
12 הֵן יַחְתֹּף[a] מִי יְשִׁיבֶנּוּ מִי־יֹאמַר אֵלָיו מַה־תַּעֲשֶׂה׃
13 אֱלוֹהַּ לֹא־יָשִׁיב אַפּוֹ תַּחְתָּו שָׁחֲחוּ עֹזְרֵי רָהַב׃
14 אַף כִּי־אָנֹכִי אֶעֱנֶנּוּ אֶבְחֲרָה דְבָרַי עִמּוֹ׃
15 אֲשֶׁר אִם־צָדַקְתִּי לֹא אֶעֱנֶה לְמִשְׁפְּטִי אֶתְחַנָּן׃
16 אִם־קָרָאתִי וַיַּעֲנֵנִי[a] לֹא־אַאֲמִין כִּי־יַאֲזִין קוֹלִי׃
17 אֲשֶׁר־בִּשְׂעָרָה[a] יְשׁוֹפְפֵנִי וְהִרְבָּה פְצָעַי חִנָּם׃
18 לֹא־יִתְּנֵנִי הָשֵׁב רוּחִי כִּי יַשְׂבִּעֵנִי מְמֻרֹרִים׃
19 אִם־לְכֹחַ אַמִּיץ הִנֵּה וְאִם־לְמִשְׁפָּט מִי יוֹעִידָנִי׃
20 אִם־אֶצְדַּק פִּי יַרְשִׁיעֵנִי תָּם־אָנִי וַיַּעְקְּשֵׁנִי׃
21 תָּם־אָנִי לֹא־אֵדַע נַפְשִׁי אֶמְאַס חַיָּי׃
22 אַחַת הִיא עַל־כֵּן אָמַרְתִּי תָּם וְרָשָׁע הוּא מְכַלֶּה׃
23 אִם־שׁוֹט יָמִית פִּתְאֹם לְמַסַּת נְקִיִּם יִלְעָג׃ [מִי־הוּא׃
24 אֶרֶץ ׀ נִתְּנָה בְיַד־רָשָׁע פְּנֵי־שֹׁפְטֶיהָ יְכַסֶּה אִם־לֹא אֵפוֹא
25 וְיָמַי[a] קַלּוּ מִנִּי־רָץ בָּרְחוּ לֹא־רָאוּ טוֹבָה׃
26 חָלְפוּ עִם־אֳנִיּוֹת אֵבֶה כְּנֶשֶׁר יָטוּשׁ עָלֵי־אֹכֶל׃
27 אִם־אָמְרִי[a] אֶשְׁכְּחָה שִׂיחִי אֶעְזְבָה פָנַי וַאֲבַלְּיוָה׃
28 יָגֹרְתִּי כָּל־עַצְּבֹתָי יָדַעְתִּי כִּי־לֹא תְנַקֶּנִי׃
29 אָנֹכִי[a] אֶרְשָׁע לָמָּה־זֶּה הֶבֶל אִיגָע׃
30 אִם־הִתְרַחַצְתִּי בְמֵו־שָׁלֶג וַהַזֹּכוֹתִי בְּבֹר כַּפָּי׃
31 אָז בַּשַּׁחַת[a] תִּטְבְּלֵנִי וְתִתְעָבוּנִי שַׂלְמוֹתָי׃
32 כִּי־לֹא־אִישׁ כָּמֹנִי אֶעֱנֶנּוּ נָבוֹא יַחְדָּו בַּמִּשְׁפָּט׃
33 לָא[a] יֶשׁ־בֵּינֵינוּ מוֹכִיחַ יָשֶׁת יָדוֹ עַל־שְׁנֵינוּ׃

ה ר״פ . ה ג מנה בסיפ
ל[3] . יו מ״פ אין אין
ג פסוק[4] . ב[5] . ד[6]
כך בלישׁ[7] . תחתיו חד מן ק[8] כת כן למערב
ב
ל
ל . ל בסיפ
ב כת ש . ב[9]
ל . ל
ל בלישׁ[9]
ב . ל
ה[10]
ח[11] . ל
יג ר״פ
ה ד מנה בטע
ל . ד[12]
ב[13] . ג
ז וחס[14]
במ חד מן מח[15] כת ן וקר י וחד מן ה[16] בלישׁ . ל ומל
ל
ג ומל[17]

[3]Mm 3464. [4]Mp sub loco. [5]Mm 3509. [6]Mm 3879. [7]Mm 1685. [8]Mm 3472. [9]Mm 2730. [10]Mm 3473. [11]Mm 1873. [12]Mm 3635. [13]Mm 3474. [14]Mm 3404. [15]Mm 3811. [16]Mm 1013. [17]Mm 229.

9 [a] l עַיִשׁ וּבְנֵיהָ cf 38,32 || **11** [a] 2 Mss יִ || **12** [a] pc Mss יַחֲטֹף cf Jdc 21,21 Ps 10,9 || **16** [a] $\mathfrak{G}^{B}$ *καὶ μὴ ὑπακούσῃ* || **17** [a] pc Mss בסע׳ || **25** [a] 2 Mss ימי || **27** [a] Ms אָמַרְתִּי || **29** [a] Ms + לֹא || **30** [a] $\mathfrak{S}\mathfrak{C}$ ut Q בְּמֵי, K $\mathfrak{G}$ במוֹ || **31** [a] $\mathfrak{G}$ *ἐν ῥύπῳ*, l prb בַּשְּׁחֹת || **33** [a] nonn Mss $\mathfrak{G}\mathfrak{S}$ לוֹ cf 16,4.

34 יָסֵר מֵעָלַי שִׁבְטֹו וְאֵמָתֹו אַל־תְּבַעֲתַנִּי׃ ל חס בלישׁ

35 אֲדַבְּרֵה[a] וְלֹא אִרָאֶנּוּ כִּי לֹא־כֵן אָנֹכִי עִמָּדִי׃ יט[18]

10 1 נָקְטָה[a] נַפְשִׁי בְחַיָּי אֶעֶזְבָה עָלַי שִׂיחִי אֲדַבְּרָה[b] בְּמַר נַפְשִׁי׃ ל

2 אֹמַר אֶל־אֱלוֹהַּ אַל־תַּרְשִׁיעֵנִי הוֹדִיעֵנִי עַל מַה־תְּרִיבֵנִי׃

3 הַטֹּוב לְךָ | כִּי־תַעֲשֹׁק כִּי־תִמְאַס יְגִיעַ כַּפֶּיךָ וְעַל־עֲצַת רְשָׁעִים ד[1]

4 הַעֵינֵי בָשָׂר לָךְ אִם־כִּרְאוֹת אֱנוֹשׁ תִּרְאֶה׃ [הוֹפָעְתָּ׃ נ

5 הֲכִימֵי אֱנוֹשׁ יָמֶיךָ אִם־שְׁנוֹתֶיךָ כִּימֵי גָבֶר׃

6 כִּי־תְבַקֵּשׁ לַעֲוֹנִי וְלִחַטָּאתִי תִדְרֹוֹשׁ׃ נ מל ב מנה בלישׁ

7 עַל־דַּעְתְּךָ כִּי־לֹא אַרְשָׁע וְאֵין מִיָּדְךָ מַצִּיל׃

8 יָדֶיךָ עִצְּבוּנִי וַיַּעֲשׂוּנִי יַחַד סָבִיב[a] וַתְּבַלְּעֵנִי׃ יא[2] מל ב[3] מנה בסיף וכל תלים דכות ב מ ה

9 זְכָר־נָא כִּי־כַחֹמֶר עֲשִׂיתָנִי וְאֶל־עָפָר תְּשִׁיבֵנִי׃ ב

10 הֲלֹא כֶחָלָב תַּתִּיכֵנִי וְכַגְּבִנָּה תַּקְפִּיאֵנִי׃ ל.ל

11 עֹור וּבָשָׂר תַּלְבִּישֵׁנִי וּבַעֲצָמוֹת וְגִידִים תְּסֹכְכֵנִי׃ ה[4].ל

12 חַיִּים וָחֶסֶד עָשִׂיתָ עִמָּדִי וּפְקֻדָּתְךָ שָׁמְרָה רוּחִי׃ ב ר״פ[5].ה[6]

13 וְאֵלֶּה צָפַנְתָּ בִלְבָבֶךָ יָדַעְתִּי כִּי־זֹאת עִמָּךְ׃

14 אִם־חָטָאתִי וּשְׁמַרְתָּנִי וּמֵעֲוֹנִי לֹא תְנַקֵּנִי׃ [וּרְאֵה[a] עָנְיִי׃ ל

15 אִם־רָשַׁעְתִּי אַלְלַי לִי וְצָדַקְתִּי לֹא־אֶשָּׂא רֹאשִׁי שְׂבַע קָלֹון ל בטע[7].נג.כו

16 וְיִגְאֶה כַּשַּׁחַל תְּצוּדֵנִי וְתָשֹׁב תִּתְפַּלָּא־בִי׃ ל.ל.ב[8]

17 תְּחַדֵּשׁ עֵדֶיךָ | נֶגְדִּי וְתֶרֶב כַּעַסְךָ עִמָּדִי חֲלִיפֹות וְצָבָא עִמִּי׃ ב חד כת ס וחד מן ד[9] כת ש.ד[10] וכן למערב[11]

18 וְלָמָּה מֵרֶחֶם הֹצֵאתָנִי אָגְוַע וְעַיִן לֹא־תִרְאָנִי׃ ה ר״פ[12].ד[13].נ[14]

19 כַּאֲשֶׁר לֹא־הָיִיתִי אֶהְיֶה מִבֶּטֶן לַקֶּבֶר אוּבָל׃

20 הֲלֹא־מְעַט יָמַי יֶחְדָּל[ab] יִשְׁתְּ[c] מִמֶּנִּי וְאַבְלִיגָה מְעָט׃ וחדל. ושית. נז וכל תלים דכות ב מ א. ג

21 בְּטֶרֶם אֵלֵךְ וְלֹא אָשׁוּב אֶל־אֶרֶץ חֹשֶׁךְ וְצַלְמָוֶת׃ ד[15]

[18] Mm 436. Cp **10** [1] Mm 1470. [2] Mm 477. [3] Mm 3485. [4] Mm 527. [5] Mm 3229. [6] Mm 3234. [7] וחד אֲלֵלַי Mi 7,1. [8] Mm 1961. [9] Mm 3461. [10] Mm 3868. [11] Mm 3475. [12] Mm 1020. [13] Mm 3629. [14] Mm 2518. [15] Mm 1847.

35 [a] sic L, mlt Mss Edd אֲ֫ || **Cp 10,1** [a] = נָקוֹטָה || [b] sic L, mlt Mss Edd אָ֫–; pc Mss אָשִׂיחָה || **8** [a–a] = omni parte perfectus? 𝔊 *μετὰ ταῦτα μεταβαλών* = אַחַר סָבוּת, l frt אַחַר סָבוֹב || **15** [a] a *נָאָה = videns, vel l וְרָוֶה = et satiatus || **20** [a–a] prp יְמֵי חֶלְדִּי cf 𝔊𝔖 || [b] Q וַחֲדָל, K יֶחְדָּל || [c] Q וְשִׁית, K יָשָׁית; l frt שִׁית.

22 [a]אֶ֣רֶץ עֵיפָ֣תָה ׀ כְּמ֣וֹ אֹ֭פֶל צַלְמָ֣וֶת[a] [b]וְלֹ֣א סְדָרִ֑ים[b] וַתָּ֖פַע כְּמ֣וֹ־

11 1 וַיַּ֣עַן צֹ֭פַר הַנַּעֲמָתִ֑י וַיֹּאמַֽר׃ [אֹ֣פֶל׃ פ

2 הֲֽרֹ֬ב דְּ֭בָרִים לֹ֣א יֵעָנֶ֑ה וְאִם־אִ֥ישׁ שְׂפָתַ֝֗יִם יִצְדָּֽק׃

3 בַּדֶּ֥יךָ[a] מְתִ֗ים יַחֲרִ֫ישׁוּ[b] וַתִּלְעַ֥ג[c] וְאֵ֣ין מַכְלִֽם׃

4 וַתֹּ֣אמֶר זַ֭ךְ לִקְחִ֑י וּבַ֥ר הָ֝יִ֗יתִי בְּעֵינֶֽיךָ׃

5 וְאוּלָ֗ם מִֽי־יִתֵּ֣ן אֱ֭לוֹהַּ דַּבֵּ֑ר וְיִפְתַּ֖ח שְׂפָתָ֣יו עִמָּֽךְ׃

6 וְיַגֶּד־לְךָ֥ ׀ תַּעֲלֻמ֣וֹת חָכְמָ֑ה כִּֽי־כִפְלַ֥יִם[a] לְתוּשִׁיָּ֗ה

וְדַ֥ע כִּֽי־יַשֶּׁ֣ה לְךָ֣ אֱ֭לוֹהַּ[b] מֵעֲוֹנֶֽךָ׃

7 הַחֵ֣קֶר אֱלוֹהַּ[a] תִּמְצָ֑א אִ֖ם עַד־תַּכְלִ֣ית שַׁדַּי[b] תִּמְצָֽא׃

8 [a]גָּבְהֵ֣י שָׁ֭מַיִם[a] מַה־תִּפְעָ֑ל עֲמֻקָּ֥ה מִשְּׁא֗וֹל מַה־תֵּדָֽע׃

9 אֲרֻכָּ֣ה מֵ֭אֶרֶץ מִדָּתָ֑הּ[a] וּרְחָבָ֥ה מִ֝נִּי־יָֽם׃

10 אִם־יַחֲלֹ֥ף וְיַסְגִּ֑יר וְיַקְהִ֥יל ומִ֝֗י יְשִׁיבֶ֥נּוּ׃

11 כִּֽי־ה֭וּא יָדַ֣ע מְתֵי־שָׁ֑וְא וַיַּ֥רְא־אָ֝֗וֶן[a] וְלֹ֣א יִתְבּוֹנָֽן׃

12 וְאִ֣ישׁ נָ֭בוּב יִלָּבֵ֑ב וְעַ֥יר [a]פֶּ֝֗רֶא אָדָ֥ם[a] יִוָּלֵֽד׃

13 אִם־אַ֭תָּה הֲכִינוֹתָ֣ לִבֶּ֑ךָ וּפָרַשְׂתָּ֖ אֵלָ֣יו כַּפֶּֽךָ׃

14 אִם־אָ֭וֶן בְּיָדְךָ֣ הַרְחִיקֵ֑הוּ וְאַל־תַּשְׁכֵּ֖ן בְּאָהָלֶ֣יךָ עַוְלָֽה׃

15 כִּֽי־אָ֭ז תִּשָּׂ֣א פָנֶ֣יךָ מִמּ֑וּם וְהָיִ֥יתָ מָ֝צ֗וּק וְלֹ֣א תִירָֽא׃

16 כִּֽי־אָ֭תָּה עָמָ֣ל תִּשְׁכָּ֑ח כְּ֝מַ֗יִם עָבְר֥וּ תִזְכֹּֽר׃

17 וּ֭מִצָּהֳרַיִם יָק֣וּם חָלֶ֑ד [a]תֹּעֲפָ֥ה כַ֝בֹּ֗קֶר תִּהְיֶֽה׃

18 וּבָטַחְתָּ֥ כִּֽי־יֵ֑שׁ תִּקְוָ֥ה וְ֝חָפַרְתָּ֗[a] לָבֶ֥טַח תִּשְׁכָּֽב׃

19 וְרָבַצְתָּ֥ וְאֵ֣ין מַחֲרִ֑יד וְחִלּ֥וּ פָ֝נֶ֗יךָ רַבִּֽים׃ ס

20 וְעֵינֵ֣י רְ֭שָׁעִים תִּכְלֶ֑נָה

וּמָנ֣וֹס אָ֭בַד מִנֶּהֶ֑ם וְתִקְוָתָ֥ם מַפַּח־נָֽפֶשׁ׃ פ

Cp 11 [1]Prv 21,13. [2]Mm 1190. [3]Mm 1997. [4]Mm 3235. [5]Mm 1331. [6]Mm 1484. [7]Ps 44,22. [8]Dt 15,2 [9]Mm 2623. [10]Mm 3476. [11]ודו ובתקהיל Nu 10,7. [12]Mm 3560. [13]Mp sub loco. [14]Mm 230. [15]Mm 2760 [16]Mm 1187. [17]Mm 3477.

22 [a–a] > Ms (homtel) ‖ [b–b] = nullo ordine, confusus ‖ **Cp 11,3** [a] l frt בְּדֶיךָ (בְּדֵי = coram? cf 41,4) ‖ [b] sic L, mlt Mss Edd וּ– ‖ [c] prp וְתַ֫ ‖ **6** [a] prp פְּלָאִים = כִּפְלַיִם ‖ [b] cf 4,9[a] ‖ **7** [a] cf 4,9[a] ‖ [b] Ms שָׁמַיִם ‖ **8** [a–a] prp גְּבֹהָה מְשׁ׳ cf ע Hier, sed cf 22,12 ‖ **9** [a] l frt הּ– ‖ **11** [a] = לָא emphaticum ‖ **12** [a–a] prp פֶּרֶד ‖ **17** [a] l prb תִּ׳ ‖ **18** [a] 2 Mss וחרפת; prp וְחַפַּרְתָּ.

12 1 וַיַּ֣עַן אִיּ֣וֹב וַיֹּ֣אמַר׃

2 אָמְנָ֗ם כִּ֤י אַתֶּ֣ם־עָ֭ם וְעִמָּכֶ֣ם תָּמ֑וּת חָכְמָֽה׃ [אֱלֹֽה׃

3 גַּם־לִ֥י לֵ֝בָ֗ב כְּמוֹכֶ֥ם [a]לֹא־נ֫וֹפֵ֥ל אָנֹכִ֥י מִכֶּ֑ם [a]וְאֶת־מִי־אֵ֥ין כָּ֝מוֹ־ ג¹

4 שְׂח֣וֹק לְרֵעֵ֣הוּ אֶֽהְיֶ֑ה קֹרֵ֥א לֵ֝אֱל֗וֹהַּ וַיַּעֲנֵ֥הוּ שְׂח֥וֹק צַדִּ֝֗יק תָּמִֽים׃ ד חס בליש . ב²

5 [a]לַפִּ֣יד בּ֭וּז לְעַשְׁתּ֣וֹת שַׁאֲנָ֑ן נָ֝כ֗וֹן לְמוֹעֲדֵ֥י רָֽגֶל׃

6 יְשְׁלְיוּ֣ אָ֭הָלִים וְלִשְׁדָּדִ֑ים וּ֝בַטְּח֗וֹת לְמַרְגִּיזֵ֥י אֵ֑ל ב . ל . ל

לַאֲשֶׁ֥ר הֵ֝בִ֗יא אֱלֹוַּ֥ה בְּיָדֽוֹ׃ ל

7 וְאוּלָ֗ם שְׁאַל־נָ֥א בְהֵמ֑וֹת וְתֹרֶ֥ךָּ וְ֝עוֹף הַשָּׁמַ֗יִם וְיַגֶּד־לָֽךְ׃ ה . ב³ . ז⁴

8 אֹ֤ו [a]שְׂיַח־לָ֨אָ֥רֶץ [a]וְתֹרֶ֑ךָּ וִיסַפְּר֖וּ לְ֣ךָ דְּגֵ֣י הַיָּֽם׃ ה . ב³ . ז

9 מִ֤י לֹא־יָ֨דַ֥ע בְּכָל־אֵ֑לֶּה כִּ֤י יַד־יְ֝הוָ֗ה [a]עָשְׂתָ֥ה זֹּֽאת׃

10 אֲשֶׁ֤ר בְּיָדוֹ֙ נֶ֣פֶשׁ כָּל־חָ֑י וְר֥וּחַ כָּל־בְּשַׂר־אִֽישׁ׃ ל

11 הַלֹּא־אָ֭זֶן מִלִּ֣ין תִּבְחָ֑ן וְ֝חֵ֗ךְ אֹכֶ֥ל יִטְעַם־לֽוֹ׃ כה . ב

12 בִּ֭ישִׁישִׁים [a]חָכְמָ֣ה וְאֹ֑רֶךְ יָ֝מִ֗ים תְּבוּנָֽה׃ ל

13 עִמּ֣וֹ חָכְמָ֣ה וּגְבוּרָ֑ה לֹ֖ו עֵצָ֣ה וּתְבוּנָֽה׃ ד ר״פ⁵

14 הֵ֤ן יֶ֖הֱרֹס וְלֹ֣א יִבָּ֑נֶה יִסְגֹּ֖ר עַל־אִ֣ישׁ וְלֹ֣א יִפָּתֵֽחַ׃ ג מל בליש⁹ . ה⁷ . ח⁸

15 הֵ֤ן יַעְצֹר־בַּ֨מַּ֥יִם וְיִבָּ֑שׁוּ וְ֝יְשַׁלְּחֵ֗ם וַיְהַפְּכ֥וּ אָֽרֶץ׃ ג וחס⁹ . ד חס בליש . ל

16 עִמּ֣וֹ עֹ֭ז וְתוּשִׁיָּ֑ה לֹ֥ו שֹׁגֵ֖ג [a]וּמַשְׁגֶּֽה׃ ד ר״פ⁵ . ז מל . ל¹⁰

17 מוֹלִ֣יךְ יוֹעֲצִ֣ים שׁוֹלָ֑ל וְ֝שֹׁפְטִ֗ים יְהוֹלֵֽל׃ ג . ג¹¹ . ג

18 מוּסַ֣ר [a]מְלָכִ֣ים פִּתָּ֑ח וַ֝יְאַסֵּ֗ר אֵז֥וֹר בְּמָתְנֵיהֶֽם׃ יב פת¹² . ג

19 מוֹלִ֣יךְ כֹּהֲנִ֣ים שׁוֹלָ֑ל וְ֝אֵתָנִ֗ים יְסַלֵּֽף׃ ג . ג¹¹

20 מֵסִ֣יר שָׂ֭פָה לַנֶּאֱמָנִ֑ים וְ֝טַ֗עַם זְקֵנִ֥ים יִקָּֽח׃

21 שׁוֹפֵ֣ךְ בּ֭וּז עַל־נְדִיבִ֑ים וּמְזִ֖יחַ אַפִּיקִ֣ים רָפָּֽה׃ ל מל . ל . ל כת ה¹³

22 מְגַלֶּ֣ה עֲמֻקּ֣וֹת מִנִּי־חֹ֑שֶׁךְ וַ֝יֹּצֵ֗א לָאֹ֥ור צַלְמָֽוֶת׃ יג חס¹⁴ . ז¹⁵

23 מַשְׁגִּ֣יא [a]לַגּוֹיִ֣ם וַיְאַבְּדֵ֑ם שְׁטֵחַ֖ [b]לַגּוֹיִ֣ם [c]וַיְנַחֵֽם׃ ז¹⁶

Cp **12** ¹Mm 2306. ²Mm 3478. ³Mm 3324. ⁴Mm 1484. ⁵Mm 3479. ⁶Mm 2454. ⁷Mm 3301. ⁸Mm 2975. ⁹Mm 4190. ¹⁰Mm 1200. ¹¹Mm 3089. ¹²Mm 2405. ¹³Mm 4045. ¹⁴Mm 1509. ¹⁵Mm 3105. ¹⁶Mm 1653.

Cp 12,3 [a–a] = 13,2b ‖ **5** [a] v 5 inc ‖ **8** [a–a] prp חַיַּת הָאָ֑רֶץ ‖ **9** [a] cf 5,10[a]; pc Mss אֱלוֹהַּ ‖ **12** [a] Ms משישים ‖ **16** [a] 2 Mss שׁוּגָה ‖ **18** [a] = vestis regalis (a אסר)? cf אָזוֹר = vestis humilis ‖ **23** [a] nonn Mss מִשֵּׁ֑ג = מַשְׁגֶּה cf 𝔊^{O}𝔖 et 16 ‖ [b] pc Mss לְאוּמִּים ‖ [c] prp וַיְנִיחֵם–.

24 מַסִּיר לֵב רָאשֵׁי עַם־[a]הָאָרֶץ וַיַּתְעֵם בְּתֹהוּ לֹא־דָרֶךְ׃ עה . ב בסיפ
25 יְמַשְּׁשׁוּ־חֹשֶׁךְ וְלֹא־אוֹר וַיַּתְעֵם כַּשִּׁכּוֹר׃ ב[17] . ב בסיפ
1 **13** הֵן־כֹּל[a] רָאֲתָה עֵינִי שָׁמְעָה אָזְנִי וַתָּבֶן לָהּ׃ כט[1] . ה . ל
2 כְּדַעְתְּכֶם יָדַעְתִּי גַּם־אָנִי לֹא־נֹפֵל אָנֹכִי מִכֶּם׃
3 אוּלָם אֲנִי אֶל־שַׁדַּי אֲדַבֵּר וְהוֹכֵחַ אֶל־אֵל אֶחְפָּץ׃ ג ר״פ בסיפ . ל
4 וְאוּלָם אַתֶּם טֹפְלֵי־שֶׁקֶר רֹפְאֵי אֱלִל כֻּלְּכֶם׃ ל . ל כת כן
5 מִי־יִתֵּן הַחֲרֵשׁ תַּחֲרִישׁוּן וּתְהִי לָכֶם לְחָכְמָה׃ ב חד מל וחד חס[2] . יד רפ[3]
6 שִׁמְעוּ־נָא תוֹכַחְתִּי[a] וְרִבֹ֥ות שְׂפָתַי הַקְשִׁיבוּ׃ ה חס בלישׁ[4]
7 הַלְאֵל תְּדַבְּרוּ עַוְלָה וְלוֹ תְּדַבְּרוּ רְמִיָּה׃
8 הַפָּנָיו תִּשָּׂאוּן אִם־לָאֵל תְּרִיבוּן׃ ב בסיפ . יא . ג ומל[5]
9 הֲטֹוב כִּי־יַחְקֹר אֶתְכֶם אִם־כְּהָתֵל בֶּאֱנוֹשׁ תְּהָתֵלּוּ בֹו׃ ד[6]
10 הוֹכֵחַ יוֹכִיחַ אֶתְכֶם אִם־בַּסֵּתֶר פָּנִים תִּשָּׂאוּן׃ ה . ב בסיפ
11 הֲלֹא שְׂאֵתוֹ תִּבְעַת אֶתְכֶם וּפַחְדּוֹ יִפֹּל עֲלֵיכֶם׃ ב[7]
12 זִכְרֹנֵיכֶם מִשְׁלֵי־אֵפֶר לְגַבֵּי־חֹמֶר גְּבִיכֶם׃ ל . ד . ל
13 הַחֲרִישׁוּ מִמֶּנִּי וַאֲדַבְּרָה־אָנִי וְיַעֲבֹר עָלַי מָה׃ גז וכל תלים דכות ב מ יא . ג[8]
14 [a]עַל־מָּה[a] | אֶשָּׂא בְשָׂרִי בְשִׁנָּי וְנַפְשִׁי אָשִׂים בְּכַפִּי׃ כג . ה . ט[9] ד מנה בלישׁ
15 הֵן יִקְטְלֵנִי לֹ֣א[a] אִיָּחֵל אַךְ־דְּרָכַי אֶל־פָּנָיו אוֹכִיחַ׃ לך חד מן יז[10] כת כן . יג[11]
16 גַּם־הוּא־לִי לִישׁוּעָה כִּי־לֹא לְפָנָיו חָנֵף יָבֹוא׃ ד מל בסיפ
17 שִׁמְעוּ שָׁמוֹעַ מִלָּתִי וְאַחֲוָתִי בְּאָזְנֵיכֶם׃ ל . ד
18 הִנֵּה־נָא עָרַכְתִּי מִשְׁפָּט יָדַעְתִּי כִּי־אֲנִי אֶצְדָּק׃ ג
19 מִי־הוּא יָרִיב עִמָּדִי כִּי־עַתָּה אַחֲרִישׁ וְאֶגְוָע׃ ב[12]
20 אַךְ־שְׁתַּיִם אַל־תַּעַשׂ עִמָּדִי אָז מִפָּנֶיךָ לֹא אֶסָּתֵר׃ ב
21 כַּפְּךָ מֵעָלַי הַרְחֵק וְאֵמָתְךָ אַל־תְּבַעֲתַנִּי׃ ד חס ול בלישׁ
22 וְקָרָא וְאָנֹכִי אֶעֱנֶה אֹו אֲדַבֵּר וַהֲשִׁיבֵנִי׃ יד[13] . ב חד מל וחד חס[14]
23 כַּמָּה לִי עֲוֹנֹות וְחַטָּאֹות פִּשְׁעִי וְחַטָּאתִי הֹדִיעֵנִי׃ ו מל[15] . ג מל[16] . ל כת כן

[17] Hi 5,14. Cp 13 [1] Mm 2501. [2] Mm 464. [3] Mm 174. [4] Mm 3480. [5] Mm 493. [6] Mm 1470. [7] Dt 14,24. [8] Mm 1576. [9] Mm 609. [10] Mm 1795. [11] Mm 1094. [12] Mm 3456. [13] Mm 3086. [14] Mm 273. [15] Mm 3973. [16] Mm 2117.

24 [a] prb dl ‖ **Cp 13,1** [a] nonn Mss כָּל־אֵלֶּה ‖ **6** [a] 𝔊 *ἔλεγχον στόματός μου* = תֹּ֫כַח פִּי ‖ **14** [a–a] > 𝔊, dl (dttg) ‖ **15** [a] mlt Mss Vrs ut Q לוֹ; K לֹא.

24 לָמָּה־פָנֶיךָ תַסְתִּיר וְתַחְשְׁבֵנִי לְאוֹיֵב לָךְ׃
25 הֶעָלֶה נִדָּף תַּעֲרוֹץ וְאֶת־קַשׁ יָבֵשׁ תִּרְדֹּף׃
26 כִּי־תִכְתֹּב עָלַי מְרֹרוֹת וְתוֹרִישֵׁנִי עֲוֹנוֹת נְעוּרָי׃ [תְּתַחֲקֶה׃
27 [a]וְתָשֶׂם בַּסַּד | רַגְלָי וְתִשְׁמֹר כָּל־אָרְחוֹתָי[a] עַל־שָׁרְשֵׁי רַגְלָי
28 וְהוּא כְּרָקָב[a] יִבְלֶה כְּבֶגֶד אֲכָלוֹ עָשׁ׃

14 1 אָדָם יְלוּד אִשָּׁה קְצַר יָמִים וְשֹׂבַע־רֹגֶז׃
2 כְּצִיץ יָצָא וַיִּמָּל וַיִּבְרַח כַּצֵּל וְלֹא יַעֲמֹד׃
3 אַף־עַל־זֶה פָּקַחְתָּ עֵינֶךָ וְאֹתִי[a] תָּבִיא בְמִשְׁפָּט עִמָּךְ׃
4 [a]מִי־יִתֵּן טָהוֹר מִטָּמֵא לֹא אֶחָד׃ [יַעֲבוֹר׃
5 אִם חֲרוּצִים | יָמָיו מִסְפַּר־חֳדָשָׁיו אִתָּךְ חֻקָּו[a] עָשִׂיתָ וְלֹא
6 שְׁעֵה מֵעָלָיו וְיֶחְדָּל[a] עַד־יִרְצֶה כְשָׂכִיר יוֹמוֹ׃
7 כִּי יֵשׁ לָעֵץ תִּקְוָה אִם־יְכֻרַת וְעוֹד[a] יַחֲלִיף וְיֹנַקְתּוֹ לֹא תֶחְדָּל׃
8 אִם־יַזְקִין בָּאָרֶץ שָׁרְשׁוֹ וּבֶעָפָר יָמוּת גִּזְעוֹ׃
9 מֵרֵיחַ מַיִם יַפְרִחַ וְעָשָׂה קָצִיר כְּמוֹ־נָטַע׃
10 וְגֶבֶר יָמוּת וַיֶּחֱלָשׁ[a] וַיִּגְוַע אָדָם וְאַיּוּ׃
11 אָזְלוּ־מַיִם מִנִּי־יָם וְנָהָר יֶחֱרַב וְיָבֵשׁ׃ [יֵעֹרוּ מִשְׁנָתָם׃
12 וְאִישׁ שָׁכַב וְלֹא־יָקוּם עַד־בְּלִתִּי שָׁמַיִם לֹא יָקִיצוּ וְלֹא־
13 מִי יִתֵּן | בְּשְׁאוֹל תַּצְפִּנֵנִי תַּסְתִּירֵנִי עַד־שׁוּב אַפֶּךָ
תָּשִׁית לִי חָק וְתִזְכְּרֵנִי׃
14 אִם־יָמוּת גֶּבֶר הֲיִחְיֶה כָּל־יְמֵי צְבָאַי אֲיַחֵל עַד־בּוֹא חֲלִיפָתִי׃
15 תִּקְרָא וְאָנֹכִי אֶעֱנֶךָּ לְמַעֲשֵׂה יָדֶיךָ תִכְסֹף׃
16 כִּי־עַתָּה צְעָדַי תִּסְפֹּר לֹא־תִשְׁמֹר עַל־חַטָּאתִי׃
17 חָתַם בִּצְרוֹר פִּשְׁעִי וַתִּטְפֹּל עַל־עֲוֹנִי׃
18 וְאוּלָם הַר־[a]נוֹפֵל יִבּוֹל[a] וְצוּר יֶעְתַּק מִמְּקֹמוֹ׃

ב בכתיב . ד[17] מל ול בלישׁ . ה
ב . ו מל[18]
ד מל
לג ר״פ . ב . ח ג מנח בסיפ
ג[1]
ג . ל . ח דגש[3] . ד . ג מל[3]
סוֹ ד[4] מנח חס . יג[5] . ל בסיפ רפ[6] ושאר דגש[6]
ל[7]
אם האם ואם כן בטע[8] . חקיו ק
ב[9]
כד בטע ר״פ בסיפ . ג[10] . כג
ב חד חס וחד מל[11]
ל[12] . ח[13]
ל . ד[14] . ה [ג ב חס וחד מל[16]
ד[15]
ג[17]
ח[18]
ב . יא[19] מל ב[20] מנח בסיפ וכל תלים דכות ב מ ה
ל מל
ל חס . ב[21] . ל וחס
ד

[17]Mm 2387. [18]Mm 3973. Cp 14 [1]Mm 3481. [2]Mm 3707. [3]Mm 3482. [4]Mm 1145. [5]Mm 1228. [6]Mm 772. [7]Mm 3431. [8]Mm 3887. [9]Mm 812. [10]Mm 3118. [11]Mm 3483. [12]וחד וְנֶחְלַשׁ Ex 17,13. [13]Mm 3106. [14]Mm 2273. [15]Mm 2232. [16]Mm 3484. [17]Mp sub loco. [18]Mm 3228. [19]Mm 477. [20]Mm 3485. [21]Mm 3486.

27 [a–a] cf 33,11 ‖ **28** [a] l frt כְּרִקָּב cf ΘΣC ‖ **Cp 14,3** [a] ΘΣV suff 3 sg ‖ **4** [a] v 4 > Ms ‖ **5** [a] Q חֻקָּיו, K חֻקּוֹ ‖ **6** [a] Ms וחדל ‖ **7** [a] Ms עוד ‖ **10** [a] l frt וְיִ ‖ [b] Ms Θ וְאַיִן cf Σ ‖ **18** [a–a] prp יְפוֹל נָפוֹל.

19 אֲבָנִים שָׁחֲקוּ מַיִם תִּשְׁטֹף־סְפִיחֶיהָ[a] עֲפַר־אֶרֶץ
וְתִקְוַת אֱנוֹשׁ הֶאֱבַדְתָּ׃ ל. ב ומל[22]. ג[23]

20 תְּתַקְּפֵהוּ לָנֶצַח וַיַּחֲלֹף מְשַׁנֶּה פָּנָיו וַתְּשַׁלְּחֵהוּ׃ ב. ל

21 יִכְבְּדוּ בָנָיו וְלֹא יֵדָע וְיִצְעֲרוּ וְלֹא־יָבִין לָמוֹ׃ ג. יט[24]. ג[25]

22 אַךְ־בְּשָׂרוֹ עָלָיו יִכְאָב וְנַפְשׁוֹ עָלָיו תֶּאֱבָל׃ ל. ה פ

15 1 וַיַּעַן אֱלִיפַז הַתֵּימָנִי וַיֹּאמַר׃

2 הֲחָכָם יַעֲנֶה דַעַת־רֽוּחַ וִימַלֵּא קָדִים בִּטְנוֹ׃ ל

3 הוֹכֵחַ בְּדָבָר לֹא יִסְכֹּן וּמִלִּים לֹא־יוֹעִיל בָּם׃ ה. י בסיפ

4 אַף־אַתָּה תָּפֵר יִרְאָה וְתִגְרַע שִׂיחָה לִפְנֵי־אֵל׃ ב. ב

5 כִּי יְאַלֵּף עֲוֹנְךָ פִּיךָ וְתִבְחַר לְשׁוֹן עֲרוּמִים׃ כד בטע ר״פ בסיפ[1]. ד מל ב דגש וב רפ[2]

6 יַרְשִׁיעֲךָ פִּיךָ וְלֹא־אָנִי וּשְׂפָתֶיךָ יַעֲנוּ־בָךְ׃

7 הֲרִאישׁוֹן אָדָם תִּוָּלֵד וְלִפְנֵי גְבָעוֹת חוֹלָלְתָּ׃ סד ול בלישׁ[3]. יו וכל לפני ולפני דכות

8 הַבְסוֹד אֱלוֹהַּ[a] תִּשְׁמָע וְתִגְרַע אֵלֶיךָ חָכְמָה׃ ל. ב

9 מַה־יָּדַעְתָּ וְלֹא נֵדָע תָּבִין וְלֹא־עִמָּנוּ הִוא׃

10 גַּם־שָׂב גַּם־יָשִׁישׁ בָּנוּ כֹּבִיר מֵאָבִיךָ יָמִים׃ ל

11 הַמְעַט מִמְּךָ תַּנְחֻמוֹת אֵל וְדָבָר לָאַט עִמָּךְ׃ ל. ב[3]

12 מַה־יִּקָּחֲךָ לִבֶּךָ וּמַה־יִּרְזְמוּן[a] עֵינֶיךָ׃

13 כִּי־תָשִׁיב אֶל[a]־אֵל רוּחֶךָ וְהוֹצֵאתָ מִפִּיךָ מִלִּין׃ יו[4]. ל חס

14 מָה־אֱנוֹשׁ כִּי־יִזְכֶּה וְכִי־יִצְדַּק יְלוּד אִשָּׁה׃ לא פסוק כי וכי[5]

15 הֵן בִּקְדֹשָׁיו לֹא יַאֲמִין וְשָׁמַיִם לֹא־זַכּוּ בְעֵינָיו׃ בקדשיו ק[6]. ג. ג. נא

16 אַף כִּי־נִתְעָב וְנֶאֱלָח אִישׁ־שֹׁתֶה כַמַּיִם עַוְלָה׃ ג ב קמ וחד פת[7]. ל

17 אֲחַוְךָ שְׁמַע־לִי וְזֶה־חָזִיתִי וַאֲסַפְּרָה׃ ל

18 אֲשֶׁר־חֲכָמִים יַגִּידוּ וְלֹא כִחֲדוּ מֵאֲבוֹתָם׃

19 לָהֶם לְבַדָּם נִתְּנָה הָאָרֶץ וְלֹא־עָבַר זָר בְּתוֹכָם׃

20 כָּל־יְמֵי רָשָׁע הוּא מִתְחוֹלֵל וּמִסְפַּר שָׁנִים נִצְפַּנוּ לֶעָרִיץ׃ ג[8]. ה

21 קוֹל־פְּחָדִים בְּאָזְנָיו בַּשָּׁלוֹם שׁוֹדֵד יְבוֹאֶנּוּ׃ ג[9]. ב[10]. ז מל. ב חר חס וחד מל[11]

[22] Lv 25,11. [23] Mm 3055. [24] Mm 1369. [25] Mm 3487. Cp **15** [1] Mp sub loco. [2] Mm 18. [3] Mm 1814 et Mm 2230. [4] Mm 161. [5] Mm 2059. [6] Mm 2360. [7] Mm 3488. [8] Mm 2583. [9] Mm 1840. [10] Ps 29,11. [11] Mp sub loco.

19 [a] prp חָה– ‖ **Cp 15,8** [a] sic L ‖ **12** [a] pc Mss יִרְמְזוּן Θ *ἐπήνεγκαν* = יָרִמּוּן ‖ **13** [a] = עַל.

22 לֹא־יַאֲמִין שׁוּב מִנִּי־חֹשֶׁךְ וְצָפְוּי[a] הֽוּא אֱלִי־חָרֶב׃ וצפוי ק

23 נֹדֵד הֽוּא לַלֶּחֶם אַיֵּה יָדַע | כִּי־נָכוֹן בְּיָדוֹ יוֹם־חֹשֶׁךְ׃ ר[12]

24 יְבַעֲתֻהוּ צַר וּמְצוּקָה תִּתְקְפֵהוּ כְּמֶלֶךְ | עָתִיד לַכִּידוֹר׃ כי[11]. ב. ב. ל

25 כִּי־נָטָה אֶל[a]־אֵל יָדוֹ וְאֶל[a]־שַׁדַּי יִתְגַּבָּר׃ יו חס אח. ב

26 יָרוּץ אֵלָיו[a] בְּצַוָּאר בַּעֲבִי גַּבֵּי מָגִנָּיו׃ ב

27 כִּי־כִסָּה פָנָיו בְּחֶלְבּוֹ וַיַּעַשׂ פִּימָה עֲלֵי־כֶסֶל׃ ל

28 וַיִּשְׁכֹּן | עָרִים נִכְחָדוֹת בָּתִּים לֹא־יֵשְׁבוּ לָמוֹ
אֲשֶׁר הִתְעַתְּדוּ לְנַלִּים׃ ה ד חס וחד מל[13]. כ[14]
ל. ג

29 לֹא־יֵעָשֵׁר וְלֹא־יָקוּם חֵילוֹ וְלֹא־יִטֶּה לָאָרֶץ מִנְלָם[a]׃ לך פסוק לא ולא ולא[15]. ר[16]. ל

30 לֹא־יָסוּר | מִנִּי־חֹשֶׁךְ יְנַקְּתוֹ תְּיַבֵּשׁ שַׁלְהֶבֶת וְיָסוּר בְּרוּחַ פִּיו׃ ב

31 אַל־יַאֲמֵן בַּשָּׁוְא[a] נִתְעָה[b] כִּי־שָׁוְא תִּהְיֶה תְמוּרָתוֹ׃ כשיו[11] ק

32 בְּלֹא־יוֹמוֹ תִּמָּלֵא[a] וְכַפָּתוֹ לֹא רַעֲנָנָה׃

33 יַחְמָס כַּגֶּפֶן בִּסְרוֹ וְיַשֶּׁל[a] כַּזַּיִת נִצָּתוֹ׃ ל. ל. כ[17]. ל

34 כִּי־עֲדַת חָנֵף גַּלְמוּד וְאֵשׁ אָכְלָה אָהֳלֵי־שֹׁחַד׃ ג

35 הָרָה עָמָל וְיָלַד אָוֶן וּבִטְנָם תָּכִין מִרְמָה׃ ס ל. ל

16 1 וַיַּעַן אִיּוֹב וַיֹּאמַר׃

2 שָׁמַעְתִּי כְאֵלֶּה רַבּוֹת מְנַחֲמֵי עָמָל כֻּלְּכֶם׃ ג[1]

3 הֲקֵץ לְדִבְרֵי־רוּחַ [a]אוֹ מַה־[a]יְמָרִיצְךָ כִּי תַעֲנֶה׃ ל. ל

4 גַּם | אֲנִכִי כָּכֶם אֲדַבֵּרָה לוּ־יֵשׁ נַפְשְׁכֶם תַּחַת נַפְשִׁי
אַחְבִּירָה עֲלֵיכֶם בְּמִלִּים וְאָנִיעָה עֲלֵיכֶם בְּמוֹ רֹאשִׁי׃ ר בסיפ. ט. כו[2]. כב[3]. ל. י בסיפ. ט. כו

5 אֲאַמֶּצְכֶם בְּמוֹ־פִי וְנִיד שְׂפָתַי יַחְשָׂךְ׃ ל. ט. ג[4]

6 אִם־אֲדַבְּרָה לֹא־יֵחָשֵׂךְ כְּאֵבִי וְאֶחְדָּלָה מַה־מִּנִּי[a] יֵהָלֵךְ׃ ב. ל

7 אַךְ־עַתָּה הֶלְאָנִי הָשְׁמוֹתָ כָּל־עֲדָתִי׃ ל. ל

8 וַתִּקְמְטֵנִי לְעֵד הָיָה וַיָּקָם בִּי כַּחְשִׁי בְּפָנַי יַעֲנֶה׃

[12] Mm 3073. [13] Mm 537. [14] Mm 534. [15] Mm 771. [16] Mm 2232. [17] Mm 3522. Cp 16 [1] Mm 1617. [2] C Mm 1232. [3] Mm 1444. [4] Mp sub loco.

22 [a] mlt Mss ut Q וְצָפְוּי destinatus, K וְצָפְו ‖ **25** [a] = עַל(ו) ‖ **26** [a] עָלָיו ‖ **29** [a] prp מְנֻלָּם (a *מָנוֹל = arab *manal*) = possessio eorum ‖ **31** [a] mlt Mss בשוא ‖ [b] prp עֶה– ‖ **32** [a] prp תְּמָל a מלל ‖ **33** [a] l לִיךְ–? ‖ **Cp 16,3** [a–a] Ms מִי אוֹ, Ed ומה ‖ **6** [a] sic L, mlt Mss Edd מִ׳.

9 אַפּוֹ טָרַף | וַיִּשְׂטְמֵנִי חָרַק עָלַי בְּשִׁנָּיו
צָרִי | יְלַטֵּושׁ עֵינָיו לִי׃
10 פָּעֲרוּ עָלַי | בְּפִיהֶם בְּחֶרְפָּה הִכּוּ לְחָיַי יַחַד עָלַי יִתְמַלָּאוּן׃ ב. ל
11 יַסְגִּרֵנִי אֵל אֶל עָוִיל[a] וְעַל־יְדֵי רְשָׁעִים יְרַטֵּנִי׃ ל. ל. ל
12 שָׁלֵו הָיִיתִי | וַיְפַרְפְּרֵנִי וְאָחַז בְּעָרְפִּי וַיְפַצְפְּצֵנִי ל
וַיְקִימֵנִי לוֹ לְמַטָּרָה׃ ב
13 יָסֹבּוּ עָלַי | רַבָּיו יְפַלַּח כִּלְיוֹתַי וְלֹא יַחְמֹל יִשְׁפֹּךְ לָאָרֶץ מְרֵרָתִי׃ ב. ד[5]
14 יִפְרְצֵנִי פֶרֶץ עַל־פְּנֵי־פָרֶץ יָרֻץ עָלַי כְּגִבּוֹר׃ ל חס
15 שַׂק תָּפַרְתִּי עַלַי גִּלְדִּי וְעִלַּלְתִּי בֶּעָפָר קַרְנִי׃ ל. ל
16 פָּנַי חָמְרְמְרָה מִנִּי־בֶכִי וְעַל עַפְעַפַּי צַלְמָוֶת׃ המרמרו חד מן יו[6] כת ה ק וקרו
17 עַל לֹא־חָמָס בְּכַפָּי וּתְפִלָּתִי זַכָּה׃ ג. ג. ג[7]
18 אֶרֶץ אַל־תְּכַסִּי דָמִי וְאַל־יְהִי מָקוֹם לְזַעֲקָתִי[a]׃ יג ר״פ. ב[8]
19 גַּם־עַתָּה הִנֵּה־בַשָּׁמַיִם עֵדִי וְשָׂהֲדִי בַּמְּרוֹמִים׃ ל
20 מְלִיצַי רֵעָי[a] אֶל־אֱלוֹהַּ[b] דִּלְפָּה עֵינִי׃ ל. ב. כט[9]
21 וְיוֹכַח לְגֶבֶר עִם־אֱלוֹהַּ וּבֶן־אָדָם לְרֵעֵהוּ׃ ב[10]. ב וכסיפ. ה[11]
22 כִּי־שְׁנוֹת מִסְפָּר יֶאֱתָיוּ וְאֹרַח לֹא־אָשׁוּב אֵהָלֵךְ׃ ב בטע
17 1 רוּחִי חֻבָּלָה יָמַי נִזְעָכוּ[a] קְבָרִים לִי׃ ל. ל
2 אִם־לֹא הַתֻּלִים עִמָּדִי וּבְהַמְרוֹתָם תָּלַן עֵינִי׃ ל. ל. ב. כט[1]
3 שִׂימָה־נָּא עָרְבֵנִי[a] עִמָּךְ מִי הוּא[b] לְיָדִי יִתְקָע׃ ב
4 כִּי־לִבָּם צָפַנְתָּ מִשֶּׂכֶל עַל־כֵּן לֹא תָרוֹמֵם[a]׃ ב חד חס וחד מל[2]
5 לְחֵלֶק יַגִּיד רֵעִים וְעֵינֵי בָנָיו תִּכְלֶינָה׃ ה[3]. י. ל חס
6 וַיְהִי מָשָׁל[a] עַמִּים וְתֹפֶת[b] לְפָנִים אֶהְיֶה׃ ל
7 וַתֵּכַהּ מִכַּעַשׂ עֵינִי וְיֹצְרִי כְּצֵל כֻּלָּם[a]׃ ל. ד כת ש[4]. כט[1]. ה דגש[5]
8 יָשֹׁמּוּ יְשָׁרִים עַל־זֹאת וְנָקִי עַל־חָנֵף יִתְעָרֶר׃ ב וחס[6]. ג. ד חס בליש

[5] Mm 3489. [6] Mm 782. [7] Mm 586. [8] Mm 1683. [9] Mm 2501. [10] 1 Ch 12,18. [11] Mm 3207. Cp 17 [1] Mm 2501. [2] Mm 3490. [3] Mm 2462. [4] Mm 3461. [5] Mm 3707. [6] Mp sub loco.

11 [a] Ms עול, S *(l)ml'k' 'wl'* ‖ **18** [a] תו– cf Gn 4,10 ‖ **20** [a–a] l frt יצי רעי– = mediator meus alter = idem quocum contendo ‖ [b] cf 4,9[a] ‖ **21** [a] l c pc Mss ובין ‖ **Cp 17,1** [a] nonn Mss נדעכו ‖ **3** [a] prp עָרְבֵנִי ‖ [b–b] sic L, mlt Mss Edd מי־הוא ‖ **4** [a] = תרממם ‖ **6** [a] cstr a מֹשֶׁל = obiectum dicteriorum ‖ [b] = obiectum aversionis? cf arab *tuffan*, aeth *taf'a* ‖ **7** [a] prp כֻּלּוֹ, כְּלוֹ.

9 וְיֹאחֵז צַדִּיק דַּרְכּוֹ וּמְהָר־יָדַיִם יֹסִיף אֹמֶץ׃ ב.ג.יד כת כן
10 וְאוּלָם כֻּלָּם[a] תָּשֻׁבוּ וּבֹאוּ נָא וְלֹא־אֶמְצָא בָכֶם חָכָם׃
11 יָמַי עָבְרוּ זִמֹּתַי[a] נִתְקוּ מוֹרָשֵׁי לִבָּבִי׃
12 לַיְלָה לְיוֹם יָשִׂמוּ אוֹר קָרוֹב מִפְּנֵי־חֹשֶׁךְ׃
13 אִם־אֲקַוֶּה שְׁאוֹל בֵּיתִי בַּחֹשֶׁךְ רִפַּדְתִּי יְצוּעָי׃ ל
14 לַשַּׁחַת קָרָאתִי אָבִי אָתָּה אִמִּי וַאֲחוֹתִי לָרִמָּה׃ ל
15 וְאַיֵּה אֶפְוֹ תִקְוָתִי וְתִקְוָתִי[a] מִי יְשׁוּרֶנָּה׃ ג ר״פ[7]. ד כת כן[8]
16 בַּדֵּי[a] שְׁאוֹל תֵּרֵדְנָה אִם־יַחַד עַל־עָפָר נָחַת׃ ס ב חס

18 1 וַיַּעַן בִּלְדַּד הַשּׁוּחִי וַיֹּאמַר׃ ב חס
2 עַד־אָנָה תְּשִׂימֻון קִנְּצֵי לְמִלִּין תָּבִינוּ וְאַחַר נְדַבֵּר׃ ג.[1] ל
3 מַדּוּעַ נֶחְשַׁבְנוּ כַּבְהֵמָה נִטְמֵינוּ[a] בְּעֵינֵיכֶם׃ ג.ג.[2] יח
4 טֹרֵף נַפְשׁוֹ בְּאַפּוֹ הַלְמַעַנְךָ תֵּעָזֵב אֶרֶץ [a]וְיֵעְתֵּק־צוּר מִמְּקֹמוֹ[a]׃ ד
5 גַּם אוֹר רְשָׁעִים יִדְעָךְ וְלֹא־יָגַהּ שְׁבִיב אִשּׁוֹ׃ ב[3]
6 אוֹר חָשַׁךְ בְּאָהֳלוֹ וְנֵרוֹ עָלָיו יִדְעָךְ׃ ד[4]
7 יֵצְרוּ צַעֲדֵי אוֹנוֹ וְתַשְׁלִיכֵהוּ[a] עֲצָתוֹ׃ ל.ל
8 כִּי־שָׁלַח בְּרֶשֶׁת בְּרַגְלָיו[a] וְעַל־שְׂבָכָה יִתְהַלָּךְ׃ ג[5]
9 יֹאחֵז בְּעָקֵב פַּח יַחֲזֵק[a] עָלָיו צַמִּים׃ ב[6]
10 טָמוּן בָּאָרֶץ חַבְלוֹ וּמַלְכֻּדְתּוֹ עָלַי נָתִיב׃
11 סָבִיב בִּעָתֻהוּ בַלָּהוֹת וְהֵפִיצֻהוּ לְרַגְלָיו׃ ג ר״פ[7]. ד[8]
12 יְהִי־רָעֵב אֹנֹו[a] וְאֵיד נָכוֹן לְצַלְעֹו׃ ג חס[9]. ב חד חס וחד מל
13 [a]יֹאכַל בַּדֵּי[a] עוֹרוֹ יֹאכַל בַּדָּיו בְּכוֹר מָוֶת׃ כן למערב[10]
14 יִנָּתֵק מֵאָהֳלוֹ מִבְטַחוֹ וְתַצְעִדֵהוּ לְמֶלֶךְ בַּלָּהוֹת׃ ג.ד.[11] ל. נט וכל משיחה מצרים אשור ישראל דכות[12]
15 תִּשְׁכֹּן בְּאָהֳלוֹ [a]מִבְלִי־לוֹ[a] יְזֹרֶה עַל־נָוֵהוּ גָּפְרִית׃ ג מל
16 מִתַּחַת שָׁרָשָׁיו יִבָּשׁוּ וּמִמַּעַל יִמַּל קְצִירוֹ׃ ד חס בלישׁ. ב[13]

[7] Mm 3491. [8] Mp sub loco. Cp **18** [1] Mm 2697. [2] Mm 2438. [3] Dt 4,36. [4] Mm 1676. [5] Mm 3077. [6] Mm 3463. [7] Mm 3215. [8] Mm 396. [9] Mm 1178. [10] Mm 3492. [11] Mm 2554. [12] Mm 958. [13] Mm 2774.

10 [a] pc Mss כֻּלְּכֶם ‖ **11** [a] l frt זַמָּתִי ‖ **15** [a] 𝔊 *τὰ ἀγαθά μου*, l frt וְטוֹבָתִי vel sim ‖ **16** [a] l frt בִּידֵי ‖ **Cp 18,3** [a] a טמא, vel l נְטֻמְנוּ a *טמם (neohb) = obturare ‖ **4** [a–a] cf 14,18 ‖ **7** [a] 𝔊 *σφάλαι δέ* = וְתַכְשִׁילֵהוּ ‖ **8** [a] = statim cf Nu 20,19 Dt 2,28 Jdc 5,15 ‖ **9** [a] pc Mss יחזיק ‖ **12** [a] l frt בְּאֹנִי ‖ **13** [a–a] prp יֹאכֵל בִּדְנֵי ‖ **15** [a–a] l frt *מַבֵּל cf akk *nablu*, ug *nblt* = ignis.

17 זִכְרוֹ־אָבַד מִנִּי־אֶרֶץ וְלֹא־שֵׁם לוֹ עַל־פְּנֵי־חוּץ׃
18 יֶהְדְּפֻהוּ מֵאוֹר אֶל־חֹשֶׁךְ וּמִתֵּבֵל יְנֻדֻּהוּ׃ ל. ל
19 לֹא נִין לוֹ וְלֹא־נֶכֶד בְּעַמּוֹ וְאֵין שָׂרִיד בְּמֹגֻרָיו׃ ל. ל
20 עַל־יוֹמוֹ נָשַׁמּוּ אַחֲרֹנִים וְקַדְמֹנִים אָחֲזוּ שָׁעַר׃ ל וחס
21 אַךְ־אֵלֶּה מִשְׁכְּנוֹת עַוָּל וְזֶה מְקוֹם לֹא־יָדַע־אֵל׃ ס

19 1 וַיַּעַן אִיּוֹב וַיֹּאמַר׃
2 עַד־אָנָה תּוֹגְיוֹן נַפְשִׁי וּתְדַכְּאוּנַנִי בְּמִלִּים׃ ל. מח כת א לא קר׳. י בסיפ
3 זֶה עֶשֶׂר פְּעָמִים תַּכְלִימוּנִי לֹא־תֵבֹשׁוּ תַּהְכְּרוּ־[a]לִי[b]׃ ל. ל
4 וְאַף־אָמְנָם שָׁגִיתִי אִתִּי תָלִין מְשׁוּנָתִי׃ ט ר״פ[a]
5 אִם־אָמְנָם עָלַי תַּגְדִּילוּ וְתוֹכִיחוּ עָלַי חֶרְפָּתִי[a]׃ ל. ל
6 דְּעוּ־אֶפּוֹ כִּי־אֱלוֹהַּ עִוָּתָנִי וּמְצוֹדֹתָו עָלַי הִקִּיף׃ ד כת כן. ל. ל
7 הֵן אֲצְעַק חָמָס וְלֹא אֵעָנֶה אֲשַׁוַּע וְאֵין מִשְׁפָּט׃ ל
8 אָרְחֹתַי גָּדַר וְלֹא אֶעֱבֹור וְעַל נְתִיבוֹתַי חֹשֶׁךְ יָשִׂים׃ ג[3]. ג מל. ב חד מל וחד חס[4]
9 כְּבוֹדִי מֵעָלַי הִפְשִׁיט וַיָּסַר עֲטֶרֶת רֹאשִׁי׃ כו
10 יִתְּצֵנִי סָבִיב וְאֵלֵךְ וַיַּסַּע כָּעֵץ תִּקְוָתִי׃ ל. ג[5]
11 וַיְחַר[a] עָלַי אַפּוֹ וַיַּחְשְׁבֵנִי לוֹ כְּצָרָיו׃ ל. ל
12 יַחַד | יָבֹאוּ גְדוּדָיו [a]וַיָּסֹלּוּ עָלַי דַּרְכָּם[a] וַיַּחֲנוּ סָבִיב לְאָהֳלִי׃ ב
13 אַחַי מֵעָלַי הִרְחִיק[a] וְיֹדְעַי אַךְ־זָרוּ מִמֶּנִּי׃ נז וכל תלים דכות ב מ לא
14 חָדְלוּ [a]קְרֹבַי וּמְיֻדָּעַי[a] שְׁכֵחוּנִי׃ 15 [a]גָּרֵי בֵיתִי כ מל בליש. ל
וְאַמְהֹתַי לְזָר תַּחְשְׁבֵנִי נָכְרִי הָיִיתִי בְעֵינֵיהֶם׃ י
16 לְעַבְדִּי קָרָאתִי וְלֹא יַעֲנֶה בְּמוֹ־פִי אֶתְחַנֶּן־לוֹ׃ ה. ט
17 רוּחִי זָרָה לְאִשְׁתִּי וְחַנֹּתִי לִבְנֵי בִטְנִי׃ ל בטע מלעיל. נ[7]
18 [a]גַּם־עֲוִילִים מָאֲסוּ בִי אָקוּמָה וַיְדַבְּרוּ־בִי׃ ג[a]
19 תָּעֲבוּנִי כָּל־מְתֵי סוֹדִי וְזֶה־אָהַבְתִּי נֶהְפְּכוּ־בִי׃ ב
20 [a]בְּעוֹרִי וּבִבְשָׂרִי[a] דָּבְקָה עַצְמִי וָאֶתְמַלְּטָה[b] בְּעֹור שִׁנָּי׃ ל

Cp 19 [1]Mm 898. [2]Mp sub loco. [3]Mm 3734. [4]Mm 3736. [5]Mm 3493. [6]Mm 3494. [7]Mm 3495. [8]Mm 1721.

Cp 19,3 [a] 2 Mss תחברו; prb l c pc Mss תחכ׳ || [b] pc Mss בי || **5** [a] sic L, mlt Mss Edd תי– || **11** [a] prp ויַ׳ || **12** [a–a] cf 30,12 || **13** [a] prb l c Ms ⅁Ⅎ קו– || **14** [a–a] l עֲ–בַי– || **15** [a] huc tr : || **20** [a–a] l בעור־בְּשׂרי || [b] = מרטה–? a *מרט = laceravi, momordi cf akk *marāṭu*, arab *maraṭa*, syr *mrṭ*, aeth *malata*.

21 חָנֵּנִי חָנֵנִי אַתֶּם רֵעָי כִּי יַד־אֱלוֹהַּ נָגְעָה בִּי׃ ל

22 לָמָּה תִרְדְּפֻנִי כְמוֹ־אֵל וּמִבְּשָׂרִי לֹא תִשְׂבָּעוּ׃ ל וחס

23 מִי־יִתֵּן אֲפוֹ וְיִכָּתְבוּן מִלָּי מִי־יִתֵּן בַּסֵּפֶר וְיֻחָקוּ[a]׃ ד כת כן . ל

24 בְּעֵט־בַּרְזֶל וְעוֹפֶרֶת[a] לָעַד בַּצּוּר יֵחָצֵבוּן׃ ד חס . ג . ל

25 וַאֲנִי יָדַעְתִּי גֹּאֲלִי חָי וְאַחֲרוֹן עַל־עָפָר יָקוּם׃ טז ר״פ לג מנה בכתיב . ל

26 וְאַחַר עוֹרִי נִקְּפוּ־זֹאת וּמִבְּשָׂרִי אֶחֱזֶה אֱלוֹהַּ׃ ל . ד

27 [a]אֲשֶׁר אֲנִי[a] | אֶחֱזֶה־לִּי וְעֵינַי רָאוּ וְלֹא־זָר ד . ב . ל

כָּלְוּ כִלְיֹתַי בְּחֵקִי׃ ג חס . ד חס

28 כִּי תֹאמְרוּ מַה־נִּרְדָּף־לוֹ וְשֹׁרֶשׁ דָּבָר נִמְצָא־בִּי[a]׃ ב[9]

29 גּוּרוּ לָכֶם | מִפְּנֵי־חָרֶב כִּי־חֵמָה עֲוֹנוֹת חָרֶב ו מל[10]

לְמַעַן תֵּדְעוּן שַׁדִּין[a]׃ ס ד[11] . שדון[12] ק

20 1 וַיַּעַן צֹפַר הַנַּעֲמָתִי וַיֹּאמַר׃

2 לָכֵן שְׂעָפַי יְשִׁבֻנִי וּבַעֲבוּר[a] חוּשִׁי בִי׃ ל . ב[1]

3 מוּסַר כְּלִמָּתִי אֶשְׁמָע וְרוּחַ מִבִּינָתִי[a] יַעֲנֵנִי׃ יב פת[2]

4 הֲזֹאת[a] יָדַעְתָּ מִנִּי־עַד מִנִּי שִׂים אָדָם עַל־אָרֶץ׃ ה[3] . ב

5 כִּי רִנַּת רְשָׁעִים מִקָּרוֹב וְשִׂמְחַת חָנֵף עֲדֵי־רָגַע׃ כד בטע ר״פ בסיק . ל

6 אִם־יַעֲלֶה לַשָּׁמַיִם שְׁאֵתוֹ וְרֹאשׁוֹ לֶעָב יַגִּיעַ׃ ד[4]

7 כְּגֵלָלוֹ לָנֶצַח יֹאבֵד רֹאָיו יֹאמְרוּ אָיְוֵהוּ׃ ל . ה[5]

8 כַּחֲלוֹם יָעוּף וְלֹא יִמָּצֵאוּהוּ וְיִדַּד כְּחִזְיוֹן לָיְלָה׃ ג[6] . ל[7]

9 עַיִן שָׁזְפָתּוּ וְלֹא תוֹסִיף וְלֹא־עוֹד תְּשׁוּרֶנּוּ מְקוֹמוֹ׃ ב . ד[8] . יג . ל ומל[9] . ב מל בלישׁ בסיפ[10]

10 בָּנָיו יְרַצּוּ דַלִּים וְיָדָיו תָּשֵׁבְנָה אוֹנוֹ׃ ל . ד

11 עַצְמוֹתָיו מָלְאוּ עֲלוּמָו וְעִמּוֹ עַל־עָפָר תִּשְׁכָּב׃ עלמיו ק

12 אִם־תַּמְתִּיק בְּפִיו רָעָה יַכְחִידֶנָּה תַּחַת לְשׁוֹנוֹ׃ ל . ל

13 יַחְמֹל עָלֶיהָ וְלֹא יַעַזְבֶנָּה וְיִמְנָעֶנָּה בְּתוֹךְ חִכּוֹ׃

14 לַחְמוֹ בְמֵעָיו נֶהְפָּךְ מְרוֹרַת פְּתָנִים בְּקִרְבּוֹ׃ ל[11]

[8] Mm 3496. [10] Mm 3973. [11] Mm 1255. [12] Mm 832. Cp 20 [1] Mm 3497. [2] Mm 2045. [3] Mm 2289. [4] Mm 3498. [5] Mm 3106. [6] Mm 2315. [7] Mp sub loco. [8] Mm 2296. [9] Mp Or contra TM et Mm 3548, cf Hi 35,14 et Mp sub loco. [10] Cf Mm 489. [11] וחד ונהפך Prv 17,20.

23 [a] ק sine dageš || **24** [a] prp וְצִפָּרֶן || **27** [a–a] > Ms || **28** [a] mlt Mss Vrs בּוֹ || **29** [a] Q שַׁדּוּן = (ut sciatis) esse iudicium, K שַׁדִּין || **Cp 20,2** [a] = וב׳ זאת || **3** [a] l frt מְבִי׳ || **4** [a] Ms 𝔊 הֲלֹא.

15 חַיִל בָּלַע וַיְקִאֶנּוּ מִבִּטְנוֹ יוֹרִשֶׁנּוּ אֵל׃ ל
16 רֹאשׁ־פְּתָנִים יִינָק תַּהַרְגֵהוּ לְשׁוֹן אֶפְעֶה׃ ג ר״פ . ד[12]
17 אַל־יֶרְא בִּפְלַגּוֹת נַהֲרֵי[a] נַחֲלֵי דְּבַשׁ וְחֶמְאָה׃ ב . ח[13]
18 מְשִׁיב יְגָעָ[a] וְלֹא יִבְלָע כְּחֵיל[b] תְּמוּרָתוֹ וְלֹא[c] יַעֲלֹס׃ ל . ל
19 כִּי־רָצַץ עָזַב דַּלִּים בַּיִת גָּזַל וְלֹא יִבְנֵהוּ׃
20 כִּי | לֹא־יָדַע[a] שַׁלְוֹ בִּבְטְנוֹ[a] בַּחֲמוּדוֹ[b] לֹא יְמַלֵּט׃ יא בטע ר״פ בשלש ספרים . ל . ב בספר אמ״ת . ח[14][15]
21 אֵין־שָׁרִיד לְאָכְלוֹ עַל־כֵּן לֹא־יָחִיל טוּבוֹ׃ ב . ג ומל[16]
22 בִּמְלֹאוֹת שַׂפְקוֹ יֵצֶר לוֹ כָּל־יַד עָמָל[a] תְּבוֹאֶנּוּ׃ ל . ח[17] . ג ב מל וחד חס[18]
23 יְהִי | לְמַלֵּא בִּטְנוֹ יְשַׁלַּח־בּוֹ חֲרוֹן אַפּוֹ וְיַמְטֵר[a] עָלָימוֹ בְּלֶחוּמוֹ[a]׃ יצ[19]
24 יִבְרַח מִנֶּשֶׁק בַּרְזֶל תְּחַלְפֵּהוּ קֶשֶׁת נְחוּשָׁה׃ ג מנוקדין כן בלישׁ[20]
25 שָׁלַף[a] וַיֵּצֵא מִגֵּוָה וְבָרָק מִמְּרֹרָתוֹ יַהֲלֹךְ[a] עָלָיו אֵמִים׃ ג . ל
26 כָּל־חֹשֶׁךְ טָמוּן לִצְפּוּנָיו תְּאָכְלֵהוּ[a] אֵשׁ לֹא־נֻפָּח[b] יֵרַע[c] שָׂרִיד׃ ל . ל
27 יְגַלּוּ שָׁמַיִם עֲוֹנוֹ וְאֶרֶץ מִתְקוֹמָמָה לוֹ׃ [בְּאָהֳלוֹ׃ ל ומל
28 יְגֶל[a] יְבוּל[b] בֵּיתוֹ נְגָרוֹת בְּיוֹם אַפּוֹ׃ ג . ל ומל
29 [a]זֶה | חֵלֶק־אָדָם[a] רָשָׁע מֵאֱלֹהִים וְנַחֲלַת אִמְרוֹ מֵאֵל׃ פ

21 1 וַיַּעַן אִיּוֹב וַיֹּאמַר׃
2 שִׁמְעוּ שָׁמוֹעַ מִלָּתִי וּתְהִי־זֹאת תַּנְחוּמֹתֵיכֶם׃ יד רפ״ו[1] . ל
3 שָׂאוּנִי וְאָנֹכִי אֲדַבֵּר וְאַחַר דַּבֵּרִי תַּלְעִיג׃ ב ומל בלישׁ[2] . ג[3] . ל ומל
4 הֲאֶנֹכִי לְאָדָם שִׂיחִי וְאִם־מַדּוּעַ לֹא־תִקְצַר רוּחִי׃ נ[4] . ל פת
5 פְּנוּ־אֵלַי וְהָשֹּׁמּוּ[a] וְשִׂימוּ יָד עַל־פֶּה׃ ל . ב
6 וְאִם־זָכַרְתִּי וְנִבְהָלְתִּי וְאָחַז בְּשָׂרִי פַּלָצוּת׃ ו ר״פ בסיפ . ד
7 מַדּוּעַ רְשָׁעִים יִחְיוּ עָתְקוּ גַּם־גָּבְרוּ חָיִל׃ ז[5]
8 זַרְעָם נָכוֹן [a]לְפָנֵיהֶם עִמָּם וְצֶאֱצָאֵיהֶם[a] לְעֵינֵיהֶם׃ ל בכתיב

[12]Mm 2425. [13]Mm 404. [14]Mm 3256. [15]Mm 3058. [16]Mm 3499. [17]Mm 3457. [18]Mm 3597. [19]Mm 440. [20]Mm 4174. Cp 21 [1]Mm 174. [2]Mm 3500. [3]Mm 1417. [4]Mm 3501. [5]Mm 1294.

17 [a] prb dl ‖ **18** [a] prp יָגְעוֹ ‖ [b] l prb c mlt Mss בְּחֵיל ‖ [c] l prb לֹא ‖ **20** [a–a] l frt שָׁלוֹ בֶּן־בִּטְנוֹ = prosperitatis fratris sui (non curat) ‖ [b] l frt בֶּן־חֹ׳ ‖ **22** [a] l c pc Mss 𝔊𝔘 עָמֶל ‖ **23** [a–a] l frt עָלָיו מַבֶּל חֲמוֹ cf 18,15[a–a] ‖ **25** [a] cf 5,10[a] ‖ **26** [a] = תֹּאׄ ‖ [b] prp נָפָחָה ‖ [c] prp יֵרַע ‖ **28** [a] 𝔊 *ἑλκύσαι*, prp יָגֹל a גלל ‖ [b] prp יְבָל = fluvius ‖ **29** [a–a] cf 27,13 ‖ **Cp 21,5** [a] prp וְהַשְּׁמוּ (ni) ‖ **8** [a–a] prb dl לׄ vel l לִפְנֵיהֶם; al prp עִמְּמוּ צׄ a עמם cf arab *'amma* = se extendere.

9 בָּתֵּיהֶם שָׁלוֹם מִפַּחַד וְלֹא שֵׁבֶט אֱלוֹהַּ עֲלֵיהֶם׃ ל
10 שׁוֹרוֹ עִבֵּר וְלֹא יָגְעָל תְּפַלֵּט פָּרָתוֹ וְלֹא תְשַׁכֵּל׃ ל וחס׳ ל׳ ג[6]
11 יְשַׁלְּחוּ כַצֹּאן עֹוְלֵיהֶם וְיַלְדֵיהֶם יִרְקֹדוּן׃ ל׳ נ[7]
12 יִשְׂאוּ כְתֹף[a] וְכִנּוֹר וְיִשְׂמְחוּ לְקוֹל עוּגָב׃ כ׳ ל׳ ה׳
13 יְבַלּוּ[a] בַטּוֹב יְמֵיהֶם וּרְגַע שְׁאוֹל יֵחָתּוּ[b]׃ יכלו׳ ט דגש[8] ק
14 וַיֹּאמְרוּ לָאֵל סוּר מִמֶּנּוּ וְדַעַת דְּרָכֶיךָ לֹא חָפָצְנוּ׃ יא
15 מַה־שַּׁדַּי[a] כִּי־נַעַבְדֶנּוּ וּמַה־נּוֹעִיל כִּי נִפְגַּע־בּוֹ׃
16 הֵן לֹא בְיָדָם טוּבָם עֲצַת רְשָׁעִים רָחֲקָה מֶנִּי[a]׃ ל
17 כַּמָּה | נֵר־רְשָׁעִים יִדְעָךְ וְיָבֹא עָלֵימוֹ אֵידָם יא[9] ול בכתיב
חֲבָלִים יְחַלֵּק בְּאַפּוֹ׃
18 יִהְיוּ כְּתֶבֶן לִפְנֵי־רוּחַ וְכִמֹּץ גְּנָבַתּוּ סוּפָה׃ ל וכל ליש דכות פת קטן
19 אֱלוֹהַּ[a] יִצְפֹּן־לִבְנָיו אוֹנוֹ יְשַׁלֵּם אֵלָיו וְיֵדָע׃ ב׳ ג׳ ול קמ׳
20 יִרְאוּ עֵינָיו כִּידֹו וּמֵחֲמַת שַׁדַּי יִשְׁתֶּה׃ עיניו חד מן ח[10] כת כן ק בלישׁ ל׳
21 כִּי מַה־חֶפְצוֹ בְּבֵיתוֹ אַחֲרָיו וּמִסְפַּר חֳדָשָׁיו חֻצָּצוּ׃ כד׳ בטע ר״פ בסיפ׳ ה׳ ה׳ ל
22 הַלְאֵל יְלַמֶּד־דֵּעָת וְהוּא רָמִים יִשְׁפּוֹט׃ ג׳ מל
23 זֶה יָמוּת בְּעֶצֶם תֻּמּוֹ כֻּלּוֹ שַׁלְאֲנָן[a] וְשָׁלֵיו[b]׃ ב׳ עיניו׳ דמיין ומל[11]
24 עֲטִינָיו[a] מָלְאוּ חָלָב וּמֹחַ עַצְמוֹתָיו יְשֻׁקֶּה׃ ל׳ ל׳ ל
25 וְזֶה יָמוּת בְּנֶפֶשׁ מָרָה וְלֹא־אָכַל בַּטּוּבָה׃ כג׳ ר״פ ד׳[12]
26 יַחַד עַל־עָפָר יִשְׁכָּבוּ וְרִמָּה תְּכַסֶּה עֲלֵיהֶם׃ ג׳ קמ׳[13]. נ׳[14]
27 הֵן יָדַעְתִּי מַחְשְׁבֹתֵיכֶם וּמִזְמֹות עָלַי תַּחְמְסוּ[a]׃ ב׳[15] מל ול בכתיב
28 כִּי תֹאמְרוּ אַיֵּה בֵית־נָדִיב וְאֵיזֶה אָהֳל[a] | מִשְׁכְּנוֹת רְשָׁעִים׃ כד׳ בטע ר״פ בסיפ׳
29 הֲלֹא שְׁאַלְתֶּם עֹוְבְרֵי דָרֶךְ וְאֹתֹתָם לֹא תְנַכֵּרוּ׃ ב׳[16]. ל מל׳ ל׳[17]
30 כִּי לְיוֹם אֵיד יֵחָשֵׂךְ רָע לְיוֹם עֶבְרוֹת יוּבָלוּ׃ כד׳ בטע ר״פ בסיפ׳ ב׳
31 מִי־יַגִּיד עַל־פָּנָיו דַּרְכּוֹ וְהוּא־עָשָׂה מִי יְשַׁלֶּם־לוֹ׃

[6] Mm 3191. [7] Mm 3502. [8] Mm 2625. [9] Mm 2300. [10] Mm 1543. [11] Mp sub loco. [12] Mm 1644. [13] Mm 3503. [14] Ex 16,24. [15] Mm 3504. [16] Mm 1588. [17] וחד אותתם Ps 74,4.

12 [a] l c mlt Mss Edd Vrs בְּתֹף ‖ **13** [a] Vrs ut Q יְבַלּוּ, K יְבַלּוּ ‖ [b] = יֵחָתּוּ a נחת ‖ **15** [a] sic L, mlt Mss Edd שׁ׳ ‖ **16** [a] prp מְנוּהוּ = מֶנִּי ‖ **19** [a] prp אֵל ‖ **23** [a] prb l c Ms שַׁאֲנָן ‖ [b] mlt Mss Edd ושלו ‖ **24** [a] hpleg, frt = vasa cf arab *ʿaṭana* ‖ **27** [a] prp *תַּחְמְסוּ cf syr *hms* = cogitare ‖ **28** [a] > Ms, prb dl.

32 וְהוּא֙ לִקְבָר֣וֹת יוּבָ֔ל וְעַל־גָּדִ֖ישׁ יִשְׁקֹֽוד׃ [מִסְפָּֽר׃ לג ר״פ. ל ומל. ג. ל ומל
33 מָֽתְק֣וּ־ל֣וֹ רִגְבֵי־נָ֑חַל וְאַחֲרָ֥יו כָּל־אָ֝דָ֗ם יִמְשֹׁ֥וךְ וְלִפָּנָ֥יו אֵ֝֗ין ל. ב מל[18]. ב
34 וְאֵ֤יךְ תְּנַחֲמ֣וּנִי הֶ֑בֶל וּתְשׁוּבֹתֵיכֶ֥ם נִ֝שְׁאַר־מָ֗עַל׃ ס נ ר״פ[19]. ל

ל חס 22 1 וַיַּ֥עַן אֱלִיפַ֖ז הַתֵּימָנִ֣י וַיֹּאמַֽר׃
2 הֲלְאֵ֣ל יִסְכָּן־גָּ֑בֶר כִּֽי־יִסְכֹּ֖ן עָלֵ֣ימוֹ[b] מַשְׂכִּֽיל׃
ג[1]. ד. ל 3 הַחֵ֣פֶץ לְשַׁדַּ֣י כִּֽי תִצְדָּ֑ק וְאִם־בָּ֥צַע כִּֽי־תַתֵּ֖ם דְּרָכֶֽיךָ׃
ל. ד מל בסיפ 4 הֲמִיִּרְאָתְךָ֥ יְכִיחֶ֑ךָ יָ֝בֹ֗א עִמְּךָ֥ בַּמִּשְׁפָּֽט׃
5 הֲלֹ֣א רָ֭עָתְךָ רַבָּ֑ה וְאֵ֖ין קֵ֣ץ לַעֲוֹנֹתֶֽיךָ׃
ד מל ב דגש ורפ[2] 6 כִּֽי־תַחְבֹּ֣ל אַחֶ֣יךָ חִנָּ֑ם וּבִגְדֵ֖י עֲרוּמִּ֣ים תַּפְשִֽׁיט׃
ח[3] 7 לֹא־מַ֭יִם עָיֵ֣ף תַּשְׁקֶ֑ה וּ֝מֵרָעֵ֗ב תִּמְנַ֥ע־לָֽחֶם׃
ר 8 וְאִ֥ישׁ זְר֗וֹעַ לוֹ֮ הָאָ֪רֶץ וּנְשׂוּא֥[c] פָּ֝נִ֗ים יֵ֣שֶׁב בָּֽהּ׃
ב חס 9 אַלְמָנ֣וֹת שִׁלַּ֣חְתָּ רֵיקָ֑ם וּזְרֹעוֹת֥ יְתוֹמִ֝֗ים יְדֻכָּֽא[a]׃
ב. ל 10 עַל־כֵּ֭ן סְבִיבוֹתֶ֣יךָ פַחִ֑ים וְיבַהֶלְךָ֥[a] פַּ֝חַ֗ד פִּתְאֹֽם׃
ב 11 א֭וֹ־חֹ֣שֶׁךְ[a] לְ֑א־תִרְאֶ֗ה וְשִׁפְעַ֥ת־מַ֝֗יִם תְּכַסֶּֽךָּ׃
ל בסיפ 12 הֲלֹא־אֱלוֹהַ֣ גֹּ֣בַהּ שָׁ֑מַיִם וּרְאֵ֥ה רֹ֝֗אשׁ כּוֹכָבִ֥ים כִּֽי־רָמּֽוּ׃
ל. ג מל 13 וְאָמַ֥רְתָּ מַה־יָּ֑דַע אֵ֥ל הַבְּעַ֖ד עֲרָפֶ֣ל יִשְׁפֹּֽוט׃
ו[4]. ל[5] 14 עָבִ֣ים סֵ֭תֶר־לוֹ וְלֹ֣א יִרְאֶ֑ה וְחוּג־שָׁ֝מַ֗יִם יִתְהַלָּֽךְ׃
ל. ד מל 15 הַאֹ֭רַח עוֹלָ֣ם תִּשְׁמֹ֑ר אֲשֶׁ֥ר דָּ֝רְכ֗וּ מְתֵי־אָֽוֶן׃
חצי הספר בפסוקים ל. ב מל[6] 16 אֲשֶׁר־קָ֭מְטוּ וְלֹא־עֵ֣ת נָ֑הָר יוּצַ֖ק יְסוֹדָֽם׃
א 17 הָאֹמְרִ֣ים לָ֭אֵל סוּר֮ מִמֶּ֪נּוּ וּמַה־יִּ֥פְעַל שַׁדַּ֗י לָ֝מֽוֹ[a]׃
לג ר״פ 18 וְהֽוּא־מִלֵּ֣א בָ֭תֵּיהֶם טּ֑וֹב וַעֲצַ֖ת רְשָׁעִ֣ים רָחֲקָ֣ה מֶּֽנִּי׃
נ 19 יִרְא֣וּ צַדִּיקִ֣ים וְיִשְׂמָ֑חוּ וְ֝נָקִ֗י יִלְעַ֥ג לָֽמוֹ׃
נ[7] 20 אִם־לֹ֣א נִכְחַ֣ד קִיָּמֵ֑נוּ וְ֝יִתְרָ֗ם אָכְלָ֥ה אֵֽשׁ׃
ל. ל 21 הַסְכֶּן־נָ֥א עִמּ֗וֹ וּשְׁלָ֫ם[a] בָּ֥הֶם תְּבוֹאָתְךָ[b] טּוֹבָֽה׃
יב ר״פ. ט 22 קַח־נָ֥א מִפִּ֗יו תּוֹרָ֑ה וְשִׂ֖ים אִמְרָ֣יו בִּלְבָבֶֽךָ׃

[18]Qoh 2,3. [19]Mm 2160. Cp 22 [1]Mm 3505. [2]Mm 18. [3]Mm 184. [4]Mm 2624. [5]Mm 2361. [6]Lv 21,10. [7]Ex 23,11.

Cp 22,2 [a] Ms דעת ‖ [b] = עליו cf 20,23 27,23 ‖ **9** [a] prp תְּדַכֵּא cf Vrs ‖ **10** [a] cf 5,10[a] ‖ **11** [a–a] l frt אוֹר חָשַׁךְ cf 𝔊 ‖ **16** [a] mlt Mss Edd 𝔗 בְּלֹא ‖ **17** [a] prp לָנוּ cf 𝔊𝔖 ‖ **21** [a] sic L, mlt Mss Edd וּשְׁלֵם ‖ [b] i pro ו; num = veniet tibi?

23 אִם־תָּשׁוּב עַד־שַׁדַּי תִּבָּנֶה תַּרְחִיק עַוְלָה מֵאָהָלֶךָ׃
24 וְשִׁית[a]־עַל־עָפָר בֶּצֶר וּבְצוּר[b] נְחָלִים אוֹפִיר׃ ל
25 וְהָיָה שַׁדַּי בְּצָרֶיךָ וְכֶסֶף תּוֹעָפוֹת לָךְ׃ ל
26 כִּי־אָז עַל־שַׁדַּי תִּתְעַנָּג וְתִשָּׂא אֶל־אֱלוֹהַּ פָּנֶיךָ׃ ג. ל
27 תַּעְתִּיר אֵלָיו וְיִשְׁמָעֶךָּ וּנְדָרֶיךָ תְּשַׁלֵּם׃ ב[8]
28 וְתִגְזַר־אֹמֶר וְיָקָם לָךְ וְעַל־דְּרָכֶיךָ נָגַהּ אוֹר׃ ל. ו חס[9]. ל
29 כִּי־[a]הִשְׁפִּילוּ וַתֹּאמֶר[a] גֵּוֶה וְשַׁח עֵינַיִם יוֹשִׁיעַ׃ ב[10]. כח. ב חס[11]
30 יְמַלֵּט אִי־[a]נָקִי וְנִמְלַט בְּבֹר כַּפֶּיךָ׃ פ ח[12]

ס[a]

23 1 וַיַּעַן אִיּוֹב וַיֹּאמַר׃
2 גַּם־הַיּוֹם מְרִי שִׂחִי יָדִי כָּבְדָה עַל־אַנְחָתִי׃ ל חס
3 מִי־יִתֵּן יְדַעְתִּי וְאֶמְצָאֵהוּ אָבוֹא עַד־תְּכוּנָתוֹ׃ ל. ב ול בלישׁ רמל וכף דכות
4 אֶעֱרְכָה לְפָנָיו מִשְׁפָּט וּפִי אֲמַלְּאָה תוֹכָחוֹת׃ ל. ג[1]
5 אֵדְעָה מִלִּים יַעֲנֵנִי וְאָבִינָה מַה־יֹּאמַר לִי׃ ב. ל בסיפ ו[2] מנה בלישׁ
6 הַבְּרָב־כֹּחַ יָרִיב עִמָּדִי לֹא[a] אַךְ־הוּא יָשֵׂם בִּי׃ ל[3]
7 שָׁם[a] יָשָׁר נוֹכַח עִמּוֹ וַאֲפַלְּטָה לָנֶצַח מִשְׁפָּטִי[b]׃ ל. ל
8 הֵן קֶדֶם אֵהָלֵךְ וְאֵינֶנּוּ וְאָחוֹר וְלֹא־אָבִין לוֹ׃ יב. ד[4]
9 שְׂמֹאול בַּעֲשָׂתוֹ[a] וְלֹא־אֶחֱזֶה[b] יַעְטֹף יָמִין וְלֹא אֶרְאֶה׃ ג. ב[5]
10 כִּי־יָדַע דֶּרֶךְ עִמָּדִי בְּחָנַנִי כַּזָּהָב אֵצֵא׃ ל. ג[6]
11 בַּאֲשֻׁרוֹ אָחֲזָה רַגְלִי דַּרְכּוֹ שָׁמַרְתִּי וְלֹא־אָטֶה׃ ל חס. ח וכל מנין איש רגלי דכות[8]. ל[7]
12 מִצְוַת שְׂפָתָיו וְלֹא[a] אָמִישׁ מֵחֻקִּי[b] צָפַנְתִּי אִמְרֵי־פִיו׃
13 וְהוּא בְאֶחָד וּמִי[a] יְשִׁיבֶנּוּ וְנַפְשׁוֹ אִוְּתָה וַיַּעַשׂ׃ לג ר״פ. ח. ג. ל
14 כִּי יַשְׁלִים חֻקִּי וְכָהֵנָּה רַבּוֹת עִמּוֹ׃ ד ב חס ובּ מל. ג. ל[9]
15 עַל־כֵּן מִפָּנָיו אֶבָּהֵל אֶתְבּוֹנֵן וְאֶפְחַד מִמֶּנּוּ׃ כג. ל. ל
16 וְאֵל הֵרַךְ לִבִּי וְשַׁדַּי הִבְהִילָנִי׃ ל. ל
17 כִּי־לֹא נִצְמַתִּי מִפְּנֵי־חֹשֶׁךְ וּמִפָּנַי[a] כִּסָּה־אֹפֶל׃ ל. ב[9]

[8]Mm 3506. [9]Mm 3122 contra textum. [10]Mm 2533. [11]Mm 3507. [12]Mm 3058. Cp 23 [1]Mm 3590. [2]Cf Mm 3542. [3]Mp sub loco. [4]Mm 3879. [5]Mm 3508. [6]Mm 3509. [7]Mm 3188. [8]Mm 3533. [9]Hi 30,10.

24 [a] prp וְשַׂתָּ ‖ [b] mlt Mss וּכְצוּר ‖ **29** [a–a] l frt אֶת־אֵמֶר —ל ‖ **30** [a] l prb אֱלֹהִים ‖ **Cp 23,6** [a] l frt לֹא = לוֹ ‖ **7** [a] prb = si cf akk *šumma* ‖ [b] l frt מִשְׁפָּטִי cf Vrs ‖ **9** [a] frt = in tegmento eius cf arab *ġašā* = tegere ‖ [b] = אֶחֱזֶה ‖ **12** [a] l c nonn Mss 𝔊ᴬ𝔙 לֹא ‖ [b] l frt בְּחֻקִּי cf 𝔊𝔙 ‖ **13** [a] prb l c pc Mss מִי ‖ **17** [a] prp וּמִפְּנֵי = וּמִפְּנֵי אֲשֶׁר.

וידעיו ק 24 1 מַדּוּעַ מִשַּׁדַּי לֹא־נִצְפְּנוּ עִתִּים וְיֹדְעָו[a] לֹא־חָזוּ יָמָיו׃
ל כת כן 2 גְּבֻלוֹת יַשִּׂגוּ עֵדֶר גָּזְלוּ וַיִּרְעוּ׃
3 חֲמוֹר יְתוֹמִים יִנְהָגוּ יַחְבְּלוּ שׁוֹר אַלְמָנָה׃
ג חס[1] . ל[2] 4 יַטּוּ אֶבְיוֹנִים מִדֶּרֶךְ יַחַד חָבְאוּ עֲנִיֵּי־אָרֶץ׃
5 הֵן פְּרָאִים | בַּמִּדְבָּר יֵצְאוּ[a] בְּפָעֳלָם[b]
מְשַׁחֲרֵי לַטֶּרֶף עֲרָבָה לוֹ לֶחֶם לַנְּעָרִים׃
יקצורו[3] ק חד מן ג[4] בלישׁ . ל 6 בַּשָּׂדֶה בְּלִילוֹ[a] יִקְצֹרוּ[b] וְכֶרֶם רָשָׁע יְלַקֹּטוּ׃
ל 7 עָרֹם לִינוּ מִבְּלִי לְבוּשׁ וְאֵין כְּסוּת בַּקָּרָּה׃
ל . ל . ב 8 מִזֶּרֶם הָרִים יִרְטָבוּ וּמִבְּלִי מָחְסֶה חִבְּקוּ־צוּר׃
9 יְגֹזְלוּ מִשַּׁד יָתוֹם וְעַל[a]־עָנִי יַחְבֹּלוּ׃
ג ב דגש וחד רפ[5] . ו[6] 10 [a]עָרֹם הָלְכוּ בְּלִי לְבוּשׁ[a] וְרָעֵבִים נָשְׂאוּ עֹמֶר׃
11 בֵּין־שׁוּרֹתָם יַצְהִירוּ יִקְבֵים דָּרְכוּ וַיִּצְמָאוּ׃
ל . ל 12 מֵעִיר מְתִים[a] | יִנְאָקוּ וְנֶפֶשׁ־חֲלָלִים תְּשַׁוֵּעַ
[a]ג וֵאלוֹהַּ לֹא־יָשִׂים תִּפְלָה[b]׃
יט ר״פ[7] . ל וחס 13 הֵמָּה | הָיוּ בֹּרְרֵי־אוֹר לֹא־הִכִּירוּ דְרָכֶיהָ
וְלֹא יָשָׁבוּ[a] בְּנְתִיבֹתֶיהָ׃
ז[8] . ד מל 14 לָאוֹר יָקוּם רוֹצֵחַ יִקְטָל־עָנִי וְאֶבְיוֹן
ה[9] . ג וּבַלַּיְלָה יְהִי כַּגַּנָּב׃
ה[10] . ל 15 וְעֵין נֹאֵף | שָׁמְרָה נֶשֶׁף לֵאמֹר לֹא־תְשׁוּרֵנִי עָיִן
וְסֵתֶר פָּנִים יָשִׂים׃
ל . ל 16 חָתַר בַּחֹשֶׁךְ בָּתִּים יוֹמָם חָתָמוּ־לָמוֹ לֹא־יָדְעוּ אוֹר׃
כד בטע ר״פ בסיפ[5] 17 כִּי יַחְדָּו | בֹּקֶר לָמוֹ צַלְמָוֶת כִּי־יַכִּיר בַּלְהוֹת צַלְמָוֶת׃
ה 18 [a]קַל־הוּא[a] | עַל־פְּנֵי־מַיִם
ל תְּקֻלַּל חֶלְקָתָם בָּאָרֶץ לֹא־יִפְנֶה[b] דֶּרֶךְ כְּרָמִים׃

Cp 24 [1]Mp contra textum, cf Mp sub loco. [2]Mm 471 ב. [3]Mm 832. [4]Mm 3422. [5]Mp sub loco. [6]Mm 3510. [7]Mm 1497. [8]Mm 3105. [9]Mm 2309. [10]Mm 3900.

Cp 24,1 [a] Q וְיֹדָעָיו, K וְיָדְעוּ vel וְיֹדְעוּ ‖ **5** [a] contra acc cj c במ׳ ‖ [b] cj c sq ‖ **6** [a] Ms בלילא, 𝔊 *πρὸ ὥρας οὐκ αὐτῶν ὄντα* = בְּלִילוֹ בְלִי לוֹ (dupl) ‖ [b] Q יְקוֹצְרוּ, K יַקְצִירוּ ‖ **9** [a] prp וְעַל ‖ **10** [a–a] cf 7 ‖ **12** [a] Ms 𝔖 מ׳; 𝔊 *καὶ οἴκων ἰδίων* = וּבָתֵּיהֶם ‖ [b] frt l c 2 Mss 𝔖 תְּפִילָה ‖ **13** [a] pc Mss וְשׁוּבוּ cf 𝔙 *reversi sunt* ‖ **18** [a–a] prp קַלּוּ ‖ [b] cf 5,10[a].

19 צִיָּה גַם־חֹם יִגְזְלוּ מֵימֵי־שֶׁלֶג שְׁאוֹל חָטָאוּ׃ ג[11]
20 יְשְׁכָּחֵהוּ רָחֶם מְתָקוֹ רִמָּה עוֹד לֹא־יִזָּכֵר
וְתִשָּׁבֵר כָּעֵץ עַוְלָה׃ ג[12]
21 רֹעֶה עֲקָרָה לֹא תֵלֵד וְאַלְמָנָה לֹא יֵיטִיב׃
22 וּמָשַׁךְ אַבִּירִים בְּכֹחוֹ יָקוּם וְלֹא־יַאֲמִין בַּחַיִּין[a]׃ ל
23 יִתֶּן־לוֹ לָבֶטַח[a] וְיִשָּׁעֵן וְעֵינֵיהוּ עַל־דַּרְכֵיהֶם׃ ב. ל
24 רָמוּ מְעַט וְאֵינֶנּוּ[a] וְהֻמְּכוּ כַּכֹּל[b] יִקָּפְצוּן[c] ל. יב. ל. ל. ל
וּכְרֹאשׁ שִׁבֳּלֶת יִמָּלוּ׃ ל. ל בסיפ. ב
25 וְאִם־לֹא אֵפוֹ מִי יַכְזִיבֵנִי וְיָשֵׂם לְאַל מִלָּתִי׃ ס ו ר״פ בסיפ. ב ר״פ בסיפ[13]. ו כת כן. ו רפ[14]

25 1 וַיַּעַן[a] בִּלְדַּד הַשּׁוּחִי[a] וַיֹּאמַר׃ ב חס
2 הַמְשָׁל וָפַחַד עִמּוֹ עֹשֶׂה שָׁלוֹם בִּמְרוֹמָיו׃ כ[1]. ב[2]
3 הֲיֵשׁ מִסְפָּר לִגְדוּדָיו וְעַל־מִי לֹא־יָקוּם אוֹרֹתֵהוּ[a]׃ ל. ד[3]. ל וכת כן
4 וּמַה־יִּצְדַּק אֱנוֹשׁ עִם־אֵל וּמַה־יִּזְכֶּה יְלוּד אִשָּׁה׃
5 הֵן עַד־יָרֵחַ וְלֹא יָאִהֵיל[a] וְכוֹכָבִים לֹא־זַכּוּ בְעֵינָיו׃ ג פסוק ולא לא. ל. ו. ג. נא
6 אַף כִּי־אֱנוֹשׁ רִמָּה וּבֶן־אָדָם תּוֹלֵעָה׃ פ ח[4]

26 1 וַיַּעַן אִיּוֹב וַיֹּאמַר׃ יא[1]
2 מָה־עָזַרְתָּ לְלֹא־כֹחַ הוֹשַׁעְתָּ זְרוֹעַ לֹא־עֹז׃
3 מַה־יָּעַצְתָּ לְלֹא חָכְמָה וְתוּשִׁיָּה לָרֹב הוֹדָעְתָּ׃ יא[1]
4 אֶת־מִי הִגַּדְתָּ מִלִּין וְנִשְׁמַת־מִי[a] יָצְאָה מִמֶּךָּ׃
5 הָרְפָאִים יְחוֹלָלוּ מִתַּחַת מַיִם וְשֹׁכְנֵיהֶם׃ ל ור״פ. ל
6 עָרוֹם שְׁאוֹל נֶגְדּוֹ וְאֵין כְּסוּת לָאֲבַדּוֹן[a]׃
7 נֹטֶה צָפוֹן עַל־תֹּהוּ תֹּלֶה אֶרֶץ עַל־בְּלִי־מָה׃ ב[2]. ל. ב[3]
8 צֹרֵר־מַיִם בְּעָבָיו וְלֹא־נִבְקַע עָנָן תַּחְתָּם׃ ל וחס
9 מְאַחֵז פְּנֵי־כִסֵּה[a] פֵּרְשׂוּ עָלָיו עֲנָנוֹ׃ לי[5]. ג כת ה. ל. ב[5]
10 חָק־חָג עַל־פְּנֵי־מָיִם עַד־תַּכְלִית אוֹר עִם־חֹשֶׁךְ׃ ה

[11] Mm 1974. [12] Mm 3494. [13] Mm 3185. [14] Mm 3131. Cp 25 [1] Mm 3511. [2] Mm 3512. [3] Mm 2165. [4] Mm 3207. Cp 26 [1] Mm 2442. [2] Mm 3513. [3] Mm 3514. [4] Mm 3515. [5] Mm 3516.

22 [a] pc Mss בְּחַיָּיו || **23** [a] prp לְבָטֵחַ || **24** [a] prp וְאֵינָם || [b] 𝔊 *ὥσπερ μολόχη* = כְּמַלּוּחַ cf 30,4 || [c] prp יָקָטְפוּן cf 30,4 || **Cp 25,1** [a–a] Ms אִיּוֹב || **3** [a] 𝔊 *ἔνεδρα παρ' αὐτοῦ*, prp אֹרְבוֹ, al prp אִמְרֵהוּ cf Sir 43,10; l אוֹרֹתָיו || **5** [a] = יָהֵל cf Ms || **Cp 26.4** [a] cf 5,10[a] || **6** [a] sic L, mlt Mss Edd לְ׳ || **9** [a] prp כִּסֵּהוּ.

11 עַמּוּדֵי שָׁמַיִם יְרוֹפָפוּ וְיִתְמְהוּ מִגַּעֲרָתוֹ׃ ל
12 בְּכֹחוֹ רָגַע הַיָּם וּבִתוּבְנָתוֹ[a] מָחַץ רָהַב׃ ובתבונתו ק
13 בְּרוּחוֹ שָׁמַיִם שִׁפְרָה חִלְלָה יָדוֹ נְחָשׁ בָּרִיחַ׃ ב בתרי לישנא[6]. ב[7] חד מל וחד מן ג[8] חס בלישׁ
14 הֵן־אֵלֶּה קְצוֹת דַּרְכּוֹ[a] וּמַה־שֵּׁמֶץ דָּבָר נִשְׁמַע־בּוֹ דרכיו ק חד מן ה[9] חס בלישׁ. ב
וְרַעַם גְּבוּרֹתָיו[b] מִי יִתְבּוֹנָן׃ ס גבורתיו[10] ק חד מן ג[11] בלישׁ

27 1 וַיֹּסֶף אִיּוֹב שְׂאֵת מְשָׁלוֹ וַיֹּאמַר׃ כי. יד. ב
2 חַי־אֵל הֵסִיר מִשְׁפָּטִי וְשַׁדַּי הֵמַר נַפְשִׁי׃ ל. יו׳
3 כִּי־כָל־עוֹד נִשְׁמָתִי בִּי וְרוּחַ אֱלוֹהַּ בְּאַפִּי׃
4 אִם־תְּדַבֵּרְנָה שְׂפָתַי עַוְלָה וְלְשׁוֹנִי אם־יֶהְגֶּה[a] רְמִיָּה׃ יב ר״פ אם אם[2]. ג[3]
5 חָלִילָה לִי אִם־אַצְדֵּיק אֶתְכֶם עַד־אֶגְוַע לֹא־אָסִיר תֻּמָּתִי מִמֶּנִּי׃ ג. נז וכל חלים דכות ב מ״א
6 בְּצִדְקָתִי הֶחֱזַקְתִּי וְלֹא אַרְפֶּה לֹא־יֶחֱרַף לִבִּי מִיָּמָי׃ ב[4]. ב[5]. ל
7 יְהִי כְרָשָׁע אֹיְבִי וּמִתְקוֹמְמַי כְּעַוָּל׃ ל. ז. ל ומל
8 כִּי מַה־תִּקְוַת חָנֵף כִּי יִבְצָע[a] כִּי יְשֻׁלֶּל[b] אֱלוֹהַּ נַפְשׁוֹ׃ כד בטע ר״פ בסיג. ל
9 הַצַעֲקָתוֹ יִשְׁמַע־אֵל כִּי־תָבוֹא עָלָיו צָרָה׃ ל
10 אִם־עַל־שַׁדַּי יִתְעַנָּג יִקְרָא אֱלוֹהַּ[a] בְּכָל־עֵת׃ ג
11 אוֹרֶה אֶתְכֶם בְּיַד־אֵל אֲשֶׁר עִם־שַׁדַּי לֹא אֲכַחֵד׃ ב[6]
12 הֵן־אַתֶּם כֻּלְּכֶם חֲזִיתֶם וְלָמָּה־זֶּה הֶבֶל תֶּהְבָּלוּ׃ ג[7]
13 זֶה־חֵלֶק־אָדָם רָשָׁע [a]עִם־אֵל[a] וְנַחֲלַת עָרִיצִים מִשַּׁדַּי יִקָּחוּ׃ ה[8]
14 אִם־יִרְבּוּ בָנָיו לְמוֹ־חָרֶב וְצֶאֱצָאָיו לֹא יִשְׂבְּעוּ־לָחֶם׃
15 שְׂרִידָיו[a] בַּמָּוֶת יִקָּבֵרוּ וְאַלְמְנֹתָיו לֹא תִבְכֶּינָה׃ שרידיו ק חד מן ב בלישׁ. ב[9]
16 אִם־יִצְבֹּר כֶּעָפָר כֶּסֶף וְכַחֹמֶר יָכִין מַלְבּוּשׁ׃ ב[10]
17 יָכִין וְצַדִּיק יִלְבָּשׁ וְכֶסֶף נָקִי יַחֲלֹק׃ ב[12]. ב[11]
18 בָּנָה כָעָשׁ[a] בֵּיתוֹ וּכְסֻכָּה עָשָׂה נֹצֵר׃ ג
19 עָשִׁיר יִשְׁכַּב וְלֹא יֵאָסֵף[a] עֵינָיו פָּקַח וְאֵינֶנּוּ׃ ב[13]. יב

[6]Mm 375. [7]Mm 3517. [8]Mm 554 contra textum et contra Mm 3517. [9]Mm 3210. [10]Mp sub loco. [11]Mm 3441. Cp 27 [1]Mm 2362. [2]Mm 519. [3]Mm 3518. [4]Mm 3519. [5]Mm 3520. [6]1S 20,20. [7]Mm 185. [8]Mm 1853. [9]Mm 3201. [10]Zeph 1,8. [11]Mm 528. [12]Mm 3521. [13]Mm 429.

12 [a] Q וּבִתְבוּנָתוֹ; K error scriptoris ‖ **14** [a] Q דְּרָכָיו, K דַּרְכּוֹ ‖ [b] Q רִתָּיו–, K תוֹ– ‖ **Cp 27,4** [a] pc Mss Edd תָּהּ ‖ **8** [a] = finire (vitam) ‖ [b] prp יָשָׁל ‖ **10** [a] nonn Mss Ś pr אֶל– ‖ **13** [a–a] prp מֵאֵל (ע dttg) ‖ **15** [a] Q דָיו–, K דוֹ– ‖ **18** [a] prp כָּעַכְבִּישׁ cf ϴŚ et 8,14 ‖ **19** [a] ϴ(Ś) *προσθήσει*, prp יוֹסִיף.

20 תַּשְׁגֵּהוּ כַּמַּיִם[a] בַּלָּהוֹת לַיְלָה גְּנָבַתּוּ סוּפָה׃
21 יִשָּׂאֲהוּ קָדִים וַיֵּלָךְ וַיִּשְׂעָרֵהוּ מִמְּקֹמוֹ׃ ב.[14] ל
22 וְיַשְׁלֵךְ[a] עָלָיו וְלֹא יַחְמֹל מִיָּדוֹ בָּרֹחַ יִבְרָח׃ ב[15].[16] ל
23 יִשְׁפָּק עָלָיו[a] כַּפָּיו[b] וְיִשְׁרֹק עָלָיו מִמְּקֹמוֹ[c]׃ ג ב חס וחד מל[17]

כך בטע ר״פ בסיפ. ב[1].ב

28 1 כִּי יֵשׁ לַכֶּסֶף מוֹצָא וּמָקוֹם לַזָּהָב יָזֹקּוּ׃
2 בַּרְזֶל מֵעָפָר יֻקָּח וְאֶבֶן יָצוּק[a] נְחוּשָׁה׃ ג ב קמ וחד פת[2]
3 קֵץ[a] שָׂם לַחֹשֶׁךְ וּלְכָל־תַּכְלִית הוּא חוֹקֵר אֶבֶן אֹפֶל וְצַלְמָוֶת׃ ל.[3]ב וכל דל ואבירן
4 פָּרַץ[a] נַחַל | מֵעִם[a]־גָּר הַנִּשְׁכָּחִים מִנִּי־רָגֶל דָּלּוּ מֵאֱנוֹשׁ נָעוּ׃ דכות וחד מן ב[4] בליש ול בטע
5 אֶרֶץ מִמֶּנָּה יֵצֵא־לֶחֶם וְתַחְתֶּיהָ נֶהְפְּכָה כְּמוֹ־אֵשׁ׃ ג ר״פ
6 מְקוֹם־סַפִּיר אַבְנֶיהָ וְעַפְרֹת זָהָב לוֹ׃ ל וחס
7 נָתִיב לֹא־יְדָעוֹ עַיִט וְלֹא שְׁזָפַתּוּ עֵין אַיָּה׃ ב.ב
8 לֹא־הִדְרִיכֻהוּ בְנֵי־שָׁחַץ לֹא־עָבְרָה עָלָיו שָׁחַל׃ ב חד מל וחד חס[5]
9 בַּחַלָּמִישׁ שָׁלַח יָדוֹ הָפַךְ מִשֹּׁרֶשׁ הָרִים׃ ל[6]
10 בַּצּוּרוֹת יְאֹרִים בָּקָע וְכָל־יְקָר רָאֲתָה עֵינוֹ׃ ב מל.ט[7]
11 מִבְּכִי נְהָרוֹת[a] חִבֵּשׁ וְתַעֲלֻמָה[b] יָצָא אוֹר׃ פ ב ר״פ.ל חס
12 וְהַחָכְמָה מֵאַיִן תִּמָּצֵא וְאֵי זֶה[a] מְקוֹם בִּינָה׃ לא.ד[8]
13 לֹא־יָדַע אֱנוֹשׁ עֶרְכָּהּ[a] וְלֹא תִמָּצֵא בְּאֶרֶץ הַחַיִּים׃ ל.ג[9]
14 תְּהוֹם אָמַר לֹא בִי־הִיא וְיָם אָמַר אֵין עִמָּדִי׃ ג[10]
15 לֹא־יִתַּן סְגוֹר[a] תַּחְתֶּיהָ וְלֹא יִשָּׁקֵל כֶּסֶף מְחִירָהּ׃ ז[11].ג מל[12].ל
16 לֹא־תִסָּלֶה בְּכֶתֶם אוֹפִיר בְּשֹׁהַם יָקָר וְסַפִּיר׃ ב.ל
17 לֹא־יַעַרְכֶנָּה זָהָב וּזְכוֹכִית וְתִמּוּרָתָהּ כְּלִי־פָז׃ ב בסיפ.ל.יח[13] וכל יוצר חפץ חמדה דכות ב מ א
18 רָאמוֹת וְגָבִישׁ לֹא יִזָּכֵר וּמְשֹׁךְ חָכְמָה מִפְּנִינִים׃ ד מל
19 לֹא־יַעַרְכֶנָּה פִּטְדַת־כּוּשׁ בְּכֶתֶם טָהוֹר לֹא תְסֻלָּה׃ פ ב בסיפ.ל.ב
20 וְהַחָכְמָה מֵאַיִן תָּבוֹא וְאֵי זֶה מְקוֹם בִּינָה׃ לא.ד[8]

[14] Mm 175. [15] Mm 3522. [16] Mm 3489. [17] Mm 2018. **Cp 28** [1] Mm 3523. [2] Mm 110. [3] וחד ולחשן Gn 1,5. [4] Mm 3524. [5] Mm 1524 contra textum. [6] וחד מחלמיש Dt 8,15, cf Mp sub loco. [7] Mm 3145. [8] Mm 3525. [9] Mm 2357. [10] Mm 3107. [11] Mm 723. [12] Mm 3034. [13] Mm 2781.

20 [a] prp בְּיוֹם vel יוֹמָם ‖ **22** [a] Ms וישליך ‖ **23** [a] = עָלָיו cf 20,23 22,2 ‖ [b] l prb כַּפַּיִם ‖ [c] Ms מקמו ‖ **Cp 28,2** [a] prp יוצק ‖ **4** [a–a] prp נְחָלִים עִם ‖ **11** [a–a] cf ug *mbk nhrm* = fontes fluviorum ‖ [b] l הָ֫ ‖ **12** [a] cf 5,10[a] ‖ **13** [a] 𝔊 *ὁδὸν αὐτῆς*, prp דַּרְכָּהּ ‖ **15** [a] = זָהָב סָגוּר.

21 וְנֶעְלָמָה מֵעֵינֵי כָל־חָי וּמֵעוֹף הַשָּׁמַיִם נִסְתָּרָה׃ ל.ד[14].ב.ג
22 אֲבַדּוֹן וָמָוֶת אָמְרוּ בְאָזְנֵינוּ שָׁמַעְנוּ שְׁמֻעָה׃ ב.ו וחד מן ח בטע.ל
23 אֱלֹהִים הֵבִין[a] דַּרְכָּהּ וְהוּא יָדַע אֶת־מְקוֹמָהּ׃ ג[15].ג פסוק דמיין[16].ג
24 כִּי־הוּא לִקְצוֹת־הָאָרֶץ יַבִּיט [a]תַּחַת כָּל־[a]הַשָּׁמַיִם יִרְאֶה׃
25 לַעֲשׂוֹת לָרוּחַ מִשְׁקָל וּמַיִם תִּכֶּן בְּמִדָּה׃ ג.ג
26 בַּעֲשֹׂתוֹ לַמָּטָר חֹק וְדֶרֶךְ לַחֲזִיז קֹלוֹת׃ ו כת כן
27 אָז רָאָהּ וַיְסַפְּרָהּ הֵכִינָהּ וְגַם־חֲקָרָהּ׃ ל.ל.ג פסוק דמיין.ל
28 וַיֹּאמֶר | לָאָדָם[a] ה[17] וכל קהלת דכות ב מ א

ס ב הֵן[b] יִרְאַת אֲדֹנָי[c] הִיא חָכְמָה וְסוּר מֵרָע בִּינָה׃ כו.יד.ב

29 1 וַיֹּסֶף אִיּוֹב שְׂאֵת מְשָׁלוֹ וַיֹּאמַר׃
2 מִי־יִתְּנֵנִי כְיַרְחֵי־קֶדֶם כִּימֵי אֱלוֹהַּ יִשְׁמְרֵנִי׃
3 בְּהִלָּה[a] נֵרוֹ עֲלֵי רֹאשִׁי לְאוֹרוֹ[b] אֵלֵךְ חֹשֶׁךְ׃ ל.כו
4 כַּאֲשֶׁר הָיִיתִי בִּימֵי חָרְפִּי בְּסוֹד[a] אֱלוֹהַּ עֲלֵי אָהֳלִי׃ ל
5 בְּעוֹד שַׁדַּי עִמָּדִי סְבִיבוֹתַי נְעָרָי׃ ל
6 בִּרְחֹץ הֲלִיכַי בְּחֵמָאָה[a] וְצוּר יָצוּק עִמָּדִי פַּלְגֵי־שָׁמֶן׃ ל.ל
7 בְּצֵאתִי שַׁעַר עֲלֵי־קָרֶת בָּרְחוֹב אָכִין מוֹשָׁבִי׃ ל בטע.ג בטע[1].ד[2]
8 רָאוּנִי נְעָרִים וְנֶחְבָּאוּ וִישִׁישִׁים קָמוּ עָמָדוּ׃ ל
9 שָׂרִים עָצְרוּ בְמִלִּים וְכַף יָשִׂימוּ לְפִיהֶם׃ י בסיפ.ב
10 קוֹל־נְגִידִים נֶחְבָּאוּ וּלְשׁוֹנָם לְחִכָּם דָּבְקָה׃ ל.ד[3].ל
11 כִּי אֹזֶן שָׁמְעָה וַתְּאַשְּׁרֵנִי וְעַיִן[a] רָאָתָה וַתְּעִידֵנִי׃ כד בטע ר״פ בסיפ.כה.ד[4].ל
12 כִּי־אֲמַלֵּט עָנִי מְשַׁוֵּעַ וְיָתוֹם וְלֹא־עֹזֵר לוֹ׃ ה[5]
13 בִּרְכַּת אֹבֵד עָלַי תָּבֹא וְלֵב אַלְמָנָה אַרְנֵן׃ יז חט ד מנה בסיפ וכל משלי דכות ב מ ד
14 צֶדֶק לָבַשְׁתִּי וַיִּלְבָּשֵׁנִי כְּמְעִיל וְצָנִיף מִשְׁפָּטִי׃ ס ל.ל.יז[6]
15 עֵינַיִם הָיִיתִי לַעִוֵּר וְרַגְלַיִם לַפִּסֵּחַ אָנִי׃ כה.ל
16 אָב אָנֹכִי לָאֶבְיוֹנִים וְרִב לֹא־יָדַעְתִּי אֶחְקְרֵהוּ׃ ה[7] חס ול בליש

[14]Mm 866. [15]Mm 3787. [16]Mp sub loco. [17]Mm 391. Cp 29 [1]Mp sub loco. [2]Mm 2426. [3]Mm 3102. [4]Mm 3629. [5]Mm 524. [6]Mm 2362. [7]Mm 3480.

23 [a] pc Mss הכין ‖ **24** [a–a] prp כל ת׳ ‖ **28** [a] > Ms ‖ [b] > Ms 𝔖 ‖ [c] mlt Mss יהוה; pc Mss pr יהוה; > 2 Mss ‖ **Cp 29,3** [a] pro ׳בַּ = בַּהַהֵלוֹ ‖ [b] cf 5,10[a] ‖ **4** [a] prp בְּסוֹד cf 𝔊σ′𝔖 ‖ **6** [a] = בְּחָמְאָה, sic pc Mss ‖ **11** [a] sic L, mlt Mss Edd ן— ‖ **12** [a] pc Ms לא.

17 וָאֲשַׁבְּרָה מְתַלְּעוֹת עַוָּל וּמִשִּׁנָּיו אַשְׁלִיךְ[a] טָּרֶף׃ ל.ל.ל

18 וָאֹמַר עִם־קִנִּי אֶוְוָע וְכַחוֹל אַרְבֶּה יָמִים׃ ב ובתרי לישנ[a]

19 שָׁרְשִׁי פָּתוּחַ אֶלֵי־מָיִם וְטַל יָלִין בִּקְצִירִי׃ ד[9].ו

20 כְּבוֹדִי חָדָשׁ עִמָּדִי וְקַשְׁתִּי בְיָדִי תַּחֲלִיף׃ ל[10]

21 לִי־שָׁמְעוּ וְיִחֲלוּ וְיִדְּמוּ[a] לְמוֹ עֲצָתִי[a]׃ ל.ל

22 אַחֲרֵי דְבָרִי לֹא יִשְׁנוּ וְעָלֵימוֹ תִּטֹּף מִלָּתִי׃ יג[11]

23 וְיִחֲלוּ כַמָּטָר לִי וּפִיהֶם פָּעֲרוּ לְמַלְקוֹשׁ׃ ב[12].ב

24 אֶשְׂחַק[ְ]אֲלֵהֶם לֹא[a] יַאֲמִינוּ וְאוֹר פָּנַי לֹא יַפִּילוּן׃ ל.יו חס׳ בכתיב ול בטיפ.ל

25 אֶבְחַר דַּרְכָּם וְאֵשֵׁב רֹאשׁ וְאֶשְׁכֹּן כְּמֶלֶךְ בַּגְּדוּד כְּאֲשֶׁר אֲבֵלִים יְנַחֵם׃ ב[13].ב מל[14].נ ב סביר אנחם[15]

30 1 וְעַתָּה שָׂחֲקוּ עָלַי צְעִירִים מִמֶּנִּי לְיָמִים אֲשֶׁר־מָאַסְתִּי אֲבוֹתָם לָשִׁית עִם־כַּלְבֵי צֹאנִי׃ נז וכל חלים דכות ב מ״א ל.ב וכל יחזק דכות

2 גַּם־כֹּחַ יְדֵיהֶם לָמָּה לִי עָלֵימוֹ אָבַד כֶּלַח׃

3 בְּחֶסֶר וּבְכָפֶן גַּלְמוּד הָעֹרְקִים צִיָּה אֶמֶשׁ[a] שׁוֹאָה וּמְשֹׁאָה׃ ל.ל.ל.ל. ג מל וכל שאה דכות

4 הַקֹּטְפִים מַלּוּחַ עֲלֵי־שִׂיחַ וְשֹׁרֶשׁ רְתָמִים לַחְמָם[a]׃ ל.ל.ח.ב

5 מִן־גֵּו יְגָרֵשׁוּ יָרִיעוּ עָלֵימוֹ כַּגַּנָּב׃ ג

6 בַּעֲרֻיוֹן נְחָלִים לִשְׁכֹּן חֹרֵי עָפָר וְכֵפִים׃ ד[1] מל ול בלישׁ

7 בֵּין־שִׂיחִים יִנְהָקוּ תַּחַת חָרוֹל יִסָּפָחוּ׃ ל.ל.ב[2].ל

8 בְּנֵי־נָבָל גַּם־בְּנֵי בְלִי־שֵׁם נִכְאוּ מִן־הָאָרֶץ׃ ל[3]

9 וְעַתָּה נְגִינָתָם הָיִיתִי וָאֶהְיֶה לָהֶם לְמִלָּה׃

10 תִּעֲבוּנִי רָחֲקוּ מֶנִּי וּמִפָּנַי לֹא־חָשְׂכוּ רֹק׃ ב.ב[4].ל וחס

11 כִּי־יִתְרִי[a] פִּתַּח וַיְעַנֵּנִי וְרֶסֶן מִפָּנַי שִׁלֵּחוּ׃ יתרי חד מן מח׳ כתי׳ ק ויקר י.ב[5].ב[6].ז ג[7].ג[8]

12 עַל־יָמִין פִּרְחַח[a] יָקוּמוּ רַגְלַי שִׁלֵּחוּ וַיְסֹלּוּ עָלַי אָרְחוֹת אֵידָם׃ ל.ג[9].ב

13 נָתְסוּ נְתִיבָתִי לְהַוָּתִי יֹעִילוּ לֹא עֹזֵר[a] לָמוֹ׃ ל.ל חס ו

14 כְּפֶרֶץ רָחָב יֵאָתָיוּ תַּחַת שֹׁאָה הִתְגַּלָּגוּ׃ ד.ל וכל שם ברנש דכות

[8] Mm 3526. [9] Mm 946. [10] וחד קשתי Gn 9,13. [11] Mm 902. [12] Mm 3527. [13] Mm 3528. [14] Mm 2418. [15] Prb Jes 51,19, Mp sol ל, cf Mp sub loco. Cp 30 [1] Mm 2387. [2] Mm 3529. [3] Mm 471 ב. [4] Hi 23,17. [5] Mm 3811. [6] Mm 3530. [7] Mm 2322. [8] Mm 1394.

17 [a] prp אֶשְׁלַח ‖ **21** [a–a] mlt Mss למוע׳ ‖ **24** [a] mlt Mss ולא ‖ **Cp 30,3** [a] Ms אֱנוֹשׁ ‖ **4** [a] frt = לְחֻמָּם inf qal a חמם cf Jes 47,14 ‖ **11** [a] ʃC ut Q יִרי־, K G ו־ ‖ **12** [a] mlt Mss פרחה ‖ **13** [a] prp עֹצֵר.

15 הָהְפַּךְ[a] עָלַי בַּלָּהוֹת תִּרְדֹּף[b] כָּרוּחַ נְדִבָתִי[c] וּכְעָב עָבְרָה ל. ב
16 וְעַתָּה עָלַי תִּשְׁתַּפֵּךְ נַפְשִׁי יְאֹחֲזוּנִי יְמֵי־עֹנִי׃ [יְשֵׁעָתִי׃ ט חס בלישׁ[9]
17 לַיְלָה עֲצָמַי נִנַּקָּר מֵעָלַי וְעֹרְקַי לֹא יִשְׁכָּבוּן׃ ל. ל. ב[10]
18 בְּרָב־כֹּחַ יִתְחַפֵּשׂ לְבוּשִׁי כְּפִי כֻתָּנְתִּי יַאַזְרֵנִי׃ ב[11]. ל
19 הֹרָנִי לַחֹמֶר וָאֶתְמַשֵּׁל כֶּעָפָר וָאֵפֶר׃ ב[12]
20 אֲשַׁוַּע אֵלֶיךָ וְלֹא תַעֲנֵנִי עָמַדְתִּי וַתִּתְבֹּנֶן[a] בִּי׃ ג חס בלישׁ
21 תֶּהְפַּךְ לְאַכְזָר לִי בְּעֹצֶם יָדְךָ תִּשְׂטְמֵנִי׃ ב[13]. ל וחס
22 תִּשָּׂאֵנִי אֶל־רוּחַ תַּרְכִּיבֵנִי וְתָמֹגְגֵנִי תֻּשִׁיָּה[a]׃ ג[14] חס ול בלישׁ. תושיה ק
23 כִּי־יָדַעְתִּי מָוֶת תְּשִׁיבֵנִי וּבֵית מוֹעֵד לְכָל־חָי׃ ב חד פת וחד קמ
24 אַךְ לֹא־בְעִי[a] יִשְׁלַח־יָד אִם־בְּפִידוֹ[b] לָהֶן שׁוּעַ[b]׃ ל[15]. נו ל וכל שם ברנש דכות
25 אִם־לֹא בָכִיתִי לְקֹשֵׁה־יוֹם עָגְמָה נַפְשִׁי לָאֶבְיוֹן׃ ל
26 כִּי טוֹב קִוִּיתִי וַיָּבֹא רָע וָאֲיַחֲלָה[c] לְאוֹר וַיָּבֹא אֹפֶל׃ כד בטע ר״פ בסיס. ל. יג
27 מֵעַי רֻתְּחוּ וְלֹא דָמּוּ קִדְּמֻנִי יְמֵי־עֹנִי׃ ד ב חס וב מל[16]
28 קֹדֵר הָלַכְתִּי בְּלֹא חַמָּה[a] קַמְתִּי בַקָּהָל אֲשַׁוַּע׃ ג[17]. ד דגש[18]
29 אָח הָיִיתִי לְתַנִּים וְרֵעַ לִבְנוֹת יַעֲנָה׃
30 עוֹרִי שָׁחַר מֵעָלַי וְעַצְמִי־חָרָה מִנִּי־חֹרֶב׃ ב בטע[19]. יו בלישׁ
31 וַיְהִי לְאֵבֶל כִּנֹּרִי וְעֻגָבִי לְקוֹל בֹּכִים׃ ל. ל וחס[20]

31 1 בְּרִית כָּרַתִּי לְעֵינָי[a] וּמָה אֶתְבּוֹנֵן[a] עַל־בְּתוּלָה׃
2 וּמָה חֵלֶק אֱלוֹהַּ מִמָּעַל וְנַחֲלַת שַׁדַּי מִמְּרוֹמִים׃
3 הֲלֹא־אֵיד לְעַוֶּל וְנֵכֶר לְפֹעֲלֵי אָוֶן׃ ל
4 הֲלֹא־הוּא יִרְאֶה דְרָכָי וְכָל־צְעָדַי יִסְפֹּר׃ ל מל
5 אִם־הָלַכְתִּי עִם־שָׁוְא[a] וַתָּחֶשׁ עַל־מִרְמָה רַגְלִי׃ ח וכל מנין איש רגלי דכות׳
6 יִשְׁקְלֵנִי בְמֹאזְנֵי־צֶדֶק וְיֵדַע אֱלוֹהַּ תֻּמָּתִי׃ [מֹאוֹם[a]׃ פ ג. ב [מח׳ כת א לא קר׳ ב מנה בלישׁ
7 אִם תָּטֶה אֲשֻׁרִי מִנֶּן הַדָּרֶךְ וְאַחַר עֵינַי הָלַךְ לִבִּי וּבְכַפַּי דָּבַק

[9] Mp sub loco. [10] Jos 2,8. [11] Mm 3677. [12] Mm 3531. [13] Mm 2784. [14] Mm 3532. [15] Mm 190. [16] Mm 1839. [17] Mm 3266. [18] Mm 3722. [19] Mm 2885. [20] Mm 3447. Cp 31 [1] Mm 3533. [2] Mm 898.

15 [a] Ms תֻּהָפַךְ ‖ [b] prp תֻּרְדֵּף ‖ [c] pc Mss S נתיבתי ‖ **20** [a] Ms ו תִּ׳ ולא, Ms ותתכנן ‖ **22** [a] Q תְּשִׁיָּה, 1 c K תֻּשִׁיָּה ‖ **24** [a] prp בְּטֹבַע ‖ [b–b] prp יְשַׁוֵּעַ (לא =) לה, al לֹא נוֹשָׁע ‖ **28** [a] prp נֶחָמָה cf 6,10 ‖ **Cp 31,1** [a–a] prp מֵהִתְ׳ ‖ **5** [a] 2 Mss ⅏S + מְתִּי ‖ **7** [a] sic L, mlt Mss Edd מְאוּם.

8 אֱזָרֵעָה וְאַחֵר יֹאכֵל וְצֶאֱצָאַי יְשֹׁרָשׁוּ׃ יג[3]

9 אִם־נִפְתְּתָה לִבִּי עַל־אִשָּׁה וְעַל־פֶּתַח רֵעִי אָרָבְתִּי׃ ב. ל נסיב ו

10 תִּטְחַן לְאַחֵר אִשְׁתִּי וְעָלֶיהָ יִכְרְעוּן אֲחֵרִין׃ ג[4]

11 כִּי־הוּא[a] זִמָּה וְהִיא[b] עָוֹן פְּלִילִים[c]׃ היא . והוא חד מן ז[5] ק כתיב היא

12 כִּי אֵשׁ הִיא עַד־אֲבַדּוֹן תֹּאכֵל וּבְכָל־תְּבוּאָתַי תְּשָׁרֵשׁ׃ כל בטע ר״פ בסיפ יג[6]. ל. ל

13 אִם־אֶמְאַס מִשְׁפַּט עַבְדִּי וַאֲמָתִי בְּרִבָם עִמָּדִי׃ ה[7] חס ול בליש

14 וּמָה אֶעֱשֶׂה כִּי־יָקוּם אֵל וְכִי־יִפְקֹד מָה אֲשִׁיבֶנּוּ׃ ל. לא פסוק כי וכי[8]

15 הֲלֹא־בַבֶּטֶן עֹשַׂנִי עָשֵׂהוּ וַיְכֻנְנוּ[a] בָּרֶחֶם אֶחָד׃ ג דגש[9]. ב. ל. ל

16 אִם־אֶמְנַע מֵחֲפָץ דַּלִּים וְעֵינֵי אַלְמָנָה אֲכַלֶּה׃ ו

17 וְאֹכַל פִּתִּי לְבַדִּי וְלֹא־אָכַל יָתוֹם מִמֶּנָּה׃ ד[10]

18 כִּי מִנְּעוּרַי גְּדָלַנִי[a] כְּאָב וּמִבֶּטֶן אִמִּי אַנְחֶנָּה[b]׃ ל. ג

19 אִם־אֶרְאֶה אוֹבֵד מִבְלִי לְבוּשׁ וְאֵין כְּסוּת לָאֶבְיוֹן׃ ב מל בליש

20 אִם־לֹא בֵרַכְוּנִי חָלָצָו וּמִגֵּז כְּבָשַׂי יִתְחַמָּם׃ ל. חלציו . ל ק

21 אִם־הֲנִיפוֹתִי[a] עַל־יָתוֹם[a] יָדִי כִּי־אֶרְאֶה בַּשַּׁעַר עֶזְרָתִי׃ ל. ח מל בליש ג מנה בכתיב. יז[11] מפק א ול בליש

22 כֶּתֶף מִשִּׁכְמָה[a] תִּפֹּול וְאֶזְרֹעִי מִקָּנָה[a] תִּשָּׁבֵר׃ כה בטע ר״פ בסיפ. ל

23 כִּי פַחַד אֵלַי אֵיד אֵל וּמִשְּׂאֵתוֹ לֹא אוּכָל׃ ל

24 אִם־שַׂמְתִּי זָהָב כִּסְלִי וְלַכֶּתֶם אָמַרְתִּי מִבְטַחִי׃ לא פסוק כי וכי[a]. ג

25 אִם־אֶשְׂמַח כִּי־רַב חֵילִי וְכִי־כַבִּיר מָצְאָה יָדִי׃ ט

26 אִם־אֶרְאֶה אוֹר כִּי יָהֵל וְיָרֵחַ יָקָר הֹלֵךְ׃ ל

27 וַיִּפְתְּ בַּסֵּתֶר לִבִּי וַתִּשַּׁק יָדִי לְפִי׃ ל

28 גַּם־הִוא עָוֹן פְּלִילִי כִּי־כִחַשְׁתִּי לָאֵל מִמָּעַל׃ ל. יא

29 אִם־אֶשְׂמַח בְּפִיד מְשַׂנְאִי וְהִתְעֹרַרְתִּי[a] כִּי־מְצָאוֹ רָע׃ ל. ב. ד חס ול בליש

30 וְלֹא־נָתַתִּי לַחֲטֹא חִכִּי לִשְׁאֹל בְּאָלָה נַפְשׁוֹ׃ יז[2] ר״פ בכתיב וכל ד״ת דכות ב מ ב. ב. ו חס[14]. ג דמטע

[3] Mm 784. [4] Mm 3203. [5] Mm 3702. [6] Mm 787. [7] Mm 3480. [8] Mm 2059. [9] Mm 3534. [10] Mm 1644. [11] Mm 411. [12] Mm 3249. [13] Mm 3535. [14] Mm 1393.

11 [a] Q היא cf זמה, K הוא = neutrum || [b] Q והוא cf עון, K והיא cf זמה || [c–c] constructio mixta ex עון פלילי (sic l c nonn Mss cf 28) et עון פ׳ || **15** [a] pro ויכוננו || **18** [a] prp גדלני (regens Deus), al אגדלנו || [b] prp נחני, al אנחנו cf [a] || **21** [a–a] prp עלי־תם || **22** [a] pro ה– || **29** [a] l frt עדדתי– a *עדד cf ug *ġdd* = exsultare; prp והתרעעתי a רוע cf Ps 60,10 65,14.

31 אִם־לֹא אָמְרוּ מְתֵי אָהֳלִי מִי־יִתֵּן מִבְּשָׂרוֹ לֹא נִשְׂבָּע׃
32 בַּחוּץ לֹא־יָלִין גֵּר דְּלָתַי לָאֹרַח[a] אֶפְתָּח׃ ב ר״פ[15]
33 אִם־כִּסִּיתִי כְאָדָם פִּשְׁעִי לִטְמֹן בְּחֻבִּי עֲוֹנִי׃ [פָּתַח׃ ג[16]. ל
34 כִּי אֶעֱרֹץ | הָמוֹן רַבָּה וּבוּז־מִשְׁפָּחוֹת יְחִתֵּנִי וָאֶדֹּם לֹא־אֵצֵא כך בטע ר״פ בסיפ׳ ר[17] מל ול בליש. ל
35 מִי יִתֶּן־לִי[a] | שֹׁמֵעַ לִי הֵן תָּוִי שַׁדַּי יַעֲנֵנִי ה וכל כל אל אלה דכות. ל
וְסֵפֶר כָּתַב אִישׁ רִיבִי׃
36 אִם־לֹא עַל־שִׁכְמִי אֶשָּׂאֶנּוּ אֶעֱנְדֶנּוּ עֲטָרוֹת[a] לִי׃ ל. ל
37 מִסְפַּר צְעָדַי אַגִּידֶנּוּ כְּמוֹ־נָגִיד אֲקָרְבֶנּוּ׃ ל
38 אִם־עָלַי אַדְמָתִי תִּזְעָק וְיַחַד תְּלָמֶיהָ יִבְכְּיוּן׃ ג ול בסיפ. ב[18]. ב
39 אִם־כֹּחָהּ אָכַלְתִּי בְלִי־כֶסֶף וְנֶפֶשׁ בְּעָלֶיהָ הִפָּחְתִּי׃ ב[19]. ל
40 תַּחַת חִטָּה | יֵצֵא חוֹחַ וְתַחַת־שְׂעֹרָה בָּאְשָׁה ל
תַּמּוּ דִבְרֵי אִיּוֹב׃ פ

32 1 וַיִּשְׁבְּתוּ שְׁלֹשֶׁת הָאֲנָשִׁים הָאֵלֶּה[a] מֵעֲנוֹת אֶת־אִיּוֹב כִּי הוּא
נא צַדִּיק בְּעֵינָיו[b]׃ פ 2 וַיִּחַר אַף | אֱלִיהוּא בֶן־בַּרַכְאֵל הַבּוּזִי מִמִּשְׁפַּחַת 2
לי. ל. ל. כן בטע לרבי פינחס[2] רָם בְּאִיּוֹב חָרָה אַפּוֹ עַל־צַדְּקוֹ נַפְשׁוֹ מֵאֱלֹהִים׃ 3 וּבִשְׁלֹשֶׁת רֵעָיו 3
ד. ד חס א חָרָה אַפּוֹ עַל אֲשֶׁר לֹא־מָצְאוּ מַעֲנֶה וַיַּרְשִׁיעוּ אֶת־אִיּוֹב[a]׃ 4 וֶאֱלִיהוּ 4
ל. ב[3] חִכָּה אֶת־אִיּוֹב בִּדְבָרִים כִּי זְקֵנִים־הֵמָּה מִמֶּנּוּ לְיָמִים׃ 5 וַיַּרְא 5
אֱלִיהוּא כִּי אֵין מַעֲנֶה בְּפִי שְׁלֹשֶׁת הָאֲנָשִׁים וַיִּחַר אַפּוֹ׃ פ
6 וַיַּעַן | אֱלִיהוּא בֶן־בַּרַכְאֵל הַבּוּזִי וַיֹּאמַר
צָעִיר אָנִי לְיָמִים וְאַתֶּם יְשִׁישִׁים
ל. ג[4]. ל וחס. ד עַל־כֵּן זָחַלְתִּי וָאִירָא | מֵחַוֹּת דֵּעִי אֶתְכֶם׃
7 אָמַרְתִּי יָמִים יְדַבֵּרוּ וְרֹב שָׁנִים יֹדִיעוּ חָכְמָה׃
י״ח[5] 8 אָכֵן רוּחַ־הִיא בֶּאֱנוֹשׁ וְנִשְׁמַת שַׁדַּי תְּבִינֵם׃
9 לֹא־רַבִּים[a] יֶחְכָּמוּ וּזְקֵנִים יָבִינוּ מִשְׁפָּט׃
ד 10 לָכֵן אָמַרְתִּי שִׁמְעָה[a]־לִּי [b]אַחֲוֶה דֵּעִי אַף־אָנִי[b]׃

[15] Mm 3536. [16] Mm 3013. [17] Mm 2387. [18] Mm 3537. [19] Mm 3538. Cp 32 [1] וחד כאיוב Hi 34,7. [2] Mm 3539. [3] Mm 3540. [4] Mm 3541. [5] Mm 1941.

32 [a] prp רַח– cf Vrs ‖ **35** [a] > pc Mss ‖ **36** [a] 2 Mss עֲטֶרֶת ‖ **Cp 32,1** [a] > Ms ‖ [b] Ms 𝔊σ′𝔖 נֵיהֶם– ‖ **3** [a] Tiq soph pro הָאֱלֹהִים ‖ **9** [a] l frt רַבֵּי יָמִים ‖ **10** [a] 2 Mss Vrs שמעו ‖ [b–b] = 17b.

11 הֵן הוֹחַלְתִּי לְדִבְרֵיכֶם אֲזִין[a] עַד־תְּבוּנֹתֵיכֶם[b] ל . ל וכת כן
עַד־תַּחְקְרוּן מִלִּין׃ כן למערב[9]
12 וְעָדֵיכֶם אֶתְבּוֹנָן וְהִנֵּה אֵין לְאִיּוֹב מוֹכִיחַ עוֹנֶה אֲמָרָיו מִכֶּם׃ ג מל[7]
13 פֶּן־תֹּאמְרוּ מָצָאנוּ חָכְמָה אֵל יִדְּפֶנּוּ[a] לֹא־אִישׁ׃ ל
14 וְלֹא־עָרַךְ אֵלַי מִלִּין וּבְאִמְרֵיכֶם לֹא אֲשִׁיבֶנּוּ׃ יד[8] ר״פ בכתיב וכל ד״ה דכות ב מ ב וחד מן יו[9] ר״פ ולא לא
15 חַתּוּ לֹא־עָנוּ עוֹד הֶעְתִּיקוּ מֵהֶם מִלִּים׃ ב . י בסיפ ו[10] מנה בליש
16 וְהוֹחַלְתִּי כִּי־לֹא יְדַבֵּרוּ כִּי עָמְדוּ לֹא־עָנוּ עוֹד׃ ב
17 אַעֲנֶה[a] אַף־אֲנִי חֶלְקִי אֲחַוֶּה דֵּעִי אַף־אֲנִי׃ ל . ו
18 כִּי מָלֵתִי[a] מִלִּים תֵּצִיקַנְנִי רוּחַ בִּטְנִי׃ ג[11] ול חס א . י בסיפ ו[10] מנה בליש . ל
19 הִנֵּה־בִטְנִי כְיַיִן לֹא־יִפָּתֵחַ כְּאֹבוֹת חֲדָשִׁים יִבָּקֵעַ׃ ה[12] . ל
20 אֲדַבְּרָה וְיִרְוַח־לִי אֶפְתַּח שְׂפָתַי וְאֶעֱנֶה׃ ל
21 אַל־נָא אֶשָּׂא פְנֵי־אִישׁ וְאֶל־אָדָם לֹא אַכְנֶּה׃ כג . ל[13] . ב
22 כִּי לֹא יָדַעְתִּי אֲכַנֶּה כִּמְעַט יִשָּׂאֵנִי עֹשֵׂנִי׃ כד בטע ר״פ בסיפ . ב . ב
33 1 וְאוּלָם שִׁמְעֹ־נָא אִיּוֹב מִלָּי וְכָל־דְּבָרַי הַאֲזִינָה׃ יו
2 הִנֵּה־נָא פָּתַחְתִּי פִּי דִּבְּרָה לְשׁוֹנִי בְחִכִּי׃
3 יְשָׁר־לִבִּי אִמְרֵי וְדַעַת שְׂפָתַי בָּרוֹר מִלְּלוּ׃ ב . ל
4 רוּחַ־אֵל עָשָׂתְנִי וְנִשְׁמַת שַׁדַּי תְּחַיֵּנִי׃ ל
5 אִם־תּוּכַל הֲשִׁיבֵנִי עֲרָכָה לְפָנַי הִתְיַצָּבָה׃ ל . ל
6 הֵן־אֲנִי כְפִיךָ לָאֵל מֵחֹמֶר קָרַצְתִּי גַּם־אָנִי׃ ד[1] . יא . ל
7 הִנֵּה אֵמָתִי לֹא תְבַעֶתֶךָ וְאַכְפִּי עָלֶיךָ לֹא־יִכְבָּד׃ ד חס ול בליש . ל . ב קמ[2]
8 אַךְ אָמַרְתָּ בְאָזְנָי וְקוֹל מִלִּין אֶשְׁמָע׃ יב ז מנה קמ
9 זַךְ אֲנִי בְּלִי פָשַׁע חַף אָנֹכִי וְלֹא עָוֹן לִי׃ ל . ל באחנח בטע[3]
10 הֵן תְּנוּאוֹת עָלַי יִמְצָא יַחְשְׁבֵנִי לְאוֹיֵב לוֹ׃
11 יָשֵׂם[a] בַּסַּד רַגְלָי יִשְׁמֹר כָּל־אָרְחֹתָי׃
12 הֵן־זֹאת לֹא־צָדַקְתָּ אֶעֱנֶךָּ כִּי־יִרְבֶּה אֱלוֹהַּ[a] מֵאֱנוֹשׁ׃ ה וכל כל אל אלה דכות

[6] Mm 3542. [7] Mm 2393. [8] Mm 3249. [9] Mm 2708. [10] Cf Mm 3542. [11] Mm 3095. [12] Mm 2975. [13] Mp sub loco. Cp 33 [1] Mm 412. [2] Mm 3467. [3] Mm 1571.

11 [a] = אֲזֵין, sic pc Mss ‖ [b] vel תְּבוּנֹתֵיכֶם ‖ **13** [a] Ms יהד׳, Ms ירד׳ ‖ **17** [a] = אֶעֱנֶה ‖ **18** [a] nonn Mss מלאתי ‖ **Cp 33,11** [a] l יָשֶׂם? ‖ **12** [a] cf 4,9[a].

13 מַדּוּעַ אֵלָיו רִיבוֹתָ כִּי כָל־דְּבָרָיו לֹא־יַעֲנֶה׃
14 כִּי־בְאַחַת יְדַבֵּר־אֵל וּבִשְׁתַּיִם לֹא יְשׁוּרֶנָּה׃ [עַלֵּי מִשְׁכָּב׃ ג4
15 בַּחֲלוֹם | חֶזְיוֹן[a] לַיְלָה בִּנְפֹל תַּרְדֵּמָה עַל־אֲנָשִׁים בִּתְנוּמוֹת ל ומל
16 אָז יְגַלֶּה אֹזֶן אֲנָשִׁים וּבְמוֹסָרָם[a] יַחְתֹּם[b]׃ כה. ל וחס
17 לְהָסִיר אָדָם מַעֲשֵׂהוּ[a] וְגֵוֶה מִגֶּבֶר יְכַסֶּה[b]׃ ל. 5 ג
18 יַחְשֹׂךְ נַפְשׁוֹ מִנִּי־שָׁחַת וְחַיָּתוֹ מֵעֲבֹר בַּשֶּׁלַח׃ ג
19 וְהוֹכַח בְּמַכְאוֹב עַל־מִשְׁכָּבוֹ וְרִיב[a] עַצְמָיו אֵיתָן׃ ל ומל. ורוב ק וכן למערב a
20 וַיְזַהֲמַתּוּ חַיָּתוֹ לֶחֶם וְנַפְשׁוֹ מַאֲכַל תַּאֲוָה׃ ל. ח. ד פת b
21 יֻכַל בְּשָׂרוֹ מֵרְאִי וְשֶׁפְיוּ[a] עֲצָמוֹתָיו לֹא רֻאוּ׃ ל. ל. ושפר. נ חס 10. ד מילין דגש א ול בלישׁ
22 וַתִּקְרַב לַשַּׁחַת נַפְשׁוֹ וְחַיָּתוֹ לַמְמִתִים[a]׃ 11 ל
23 אִם־יֵשׁ עָלָיו | מַלְאָךְ מֵלִיץ אֶחָד מִנִּי־אָלֶף ל
לְהַגִּיד לְאָדָם יָשְׁרוֹ׃
24 וַיְחֻנֶּנּוּ וַיֹּאמֶר פְּדָעֵהוּ[a] מֵרֶדֶת שָׁחַת מָצָאתִי כֹּפֶר׃ 12 ל
25 רֻטְפַשׁ[a] בְּשָׂרוֹ מִנָּעַר יָשׁוּב לִימֵי עַלוּמָיו׃ ל. 13 ג
26 יֶעְתַּר אֶל־אֱלוֹהַּ | וַיִּרְצֵהוּ וַיַּרְא פָּנָיו בִּתְרוּעָה ל. ל
וַיָּשֶׁב לֶאֱנוֹשׁ צִדְקָתוֹ׃ נת
27 יָשַׁר[a] | עַל־אֲנָשִׁים וַיֹּאמֶר חָטָאתִי וְיָשָׁר הֶעֱוֵיתִי וְלֹא־שָׁוָה לִי׃ ל וחס
28 פָּדָה נַפְשׁוֹ[a] מֵעֲבֹר בַּשָּׁחַת[b] וְחַיָּתוֹ[c] בָּאוֹר תִּרְאֶה׃ נפשו. וחיתו ק. ק
29 הֵן־כָּל־אֵלֶּה יִפְעַל־אֵל פְּעָמַיִם שָׁלוֹשׁ עִם־גָּבֶר׃
30 לְהָשִׁיב נַפְשׁוֹ מִנִּי־שָׁחַת לֵאוֹר[a] בְּאוֹר הַחַיִּים[b]׃ ל
31 הַקְשֵׁב אִיּוֹב שְׁמַע־לִי הַחֲרֵשׁ וַאֲנֹכִי אֲדַבֵּר׃
32 אִם־יֵשׁ־מִלִּין הָשִׁיבֵנִי דַּבֵּר כִּי־חָפַצְתִּי צַדְּקֶךָּ׃ 14 ב
33 אִם־אַיִן אַתָּה שְׁמַע־לִי הַחֲרֵשׁ וַאֲאַלֶּפְךָ חָכְמָה׃ ס ס, 15 ד. ל

[4] Mp sub loco. [5] Mm 2217. [6] Mm 2533. [7] Mm 832. [8] Mm 3543. [9] Mm 3544. [10] Mm 3545 contra textum. [11] Mm 2604. [12] וחד פרעהו Prv 4,15. [13] Mm 3347. [14] Jer 31,18. [15] Mm 1798.

15 [a] pc Mss ⅁ בְּחֹ׳ ‖ **16** [a] pro מִ– ‖ [b] 𝔊 ἐξεφόβησεν = יְחִתֵּם ‖ **17** [a] prp מִמַּעֲשֵׂהוּ (hpgr) ‖ [b] prp יְכַסֶּה ‖ **19** [a] Q וְרוֹב, K וְרִיב ‖ **21** [a] l c Q וְשָׁפְיוּ, K וּשְׁפִי ‖ **22** [a] prp לְמוֹ מֵתִים ‖ **24** [a] inc; frt l c 2 Mss פַּרְעֵהוּ ‖ **25** [a] inc; prp יְטָפַשׁ cf akk *ṭapāšu* = pinguis fuit ‖ **27** [a] prp יָשָׁר, al יָשַׁר (שׁרר hi = divulgavit, notum fecit cf arab *ʾašarra*) ‖ **28** [a] Q שׁוֹ–, l c K שִׁי– ‖ [b] Ms Ed בשלח cf 18 ‖ [c] Q וֹתִי–, l c K תִּי– ‖ **30** [a] = לְהֵאוֹר ‖ [b] sic L, mlt Mss Edd חַיִּים.

34 1 וַיַּ֣עַן אֱלִיה֣וּא וַיֹּאמַֽר׃
2 שִׁמְעוּ֣ חֲכָמִ֣ים מִלָּ֑י וְ֝יֹדְעִ֗ים הַאֲזִ֥ינוּ לִֽי׃ ח
3 כִּֽי־אֹ֭זֶן מִלִּ֣ין תִּבְחָ֑ן וְ֝חֵ֗ךְ יִטְעַ֣ם לֶאֱכֹֽל׃[a] כה . ב
4 מִשְׁפָּ֥ט נִבְחָרָה־לָּ֑נוּ נֵ֝דְעָ֗ה בֵּינֵ֥ינוּ מַה־טּֽוֹב׃
5 כִּֽי־אָ֭מַר אִיּ֣וֹב צָדַ֑קְתִּי וְ֝אֵ֗ל הֵסִ֥יר מִשְׁפָּטִֽי׃ יג[1]
6 עַל־מִשְׁפָּטִ֥י אֲכַ֑זֵּב אָ֝נ֗וּשׁ חִצִּ֥י בְלִי־פָֽשַׁע׃ יג[1]
7 מִי־גֶ֣בֶר כְּאִיּ֑וֹב יִ֝שְׁתֶּה־לַ֗עַג כַּמָּֽיִם׃ ל[2]
8 וְאָרַ֤ח לֶ֣חֶבְרָה עִם־פֹּ֑עֲלֵי אָ֝֗וֶן וְלָלֶ֥כֶת עִם־אַנְשֵׁי־רֶֽשַׁע׃ ל . ל . ד[3] . יז[4]
9 כִּֽי־אָמַ֥ר לֹא־יִסְכָּן־גֶּ֑בֶר בִּ֝רְצֹתֹ֗ו עִם־אֱלֹהִֽים׃ ג[5]
10 לָכֵ֤ן ׀ אַנְשֵׁי־לֵ֗בָב שִׁמְעוּ֮ לִ֪י
חָלִ֫ילָה לָאֵ֥ל מֵרֶ֑שַׁע וְשַׁדַּ֥י מֵעָֽוֶל׃ ב[6]
11 כִּֽי־פֹ֭עַל[a] אָדָ֣ם יְשַׁלֶּם־לֹ֑ו וְכְאֹ֥רַח אִ֝֗ישׁ יַמְצִיאֶ֥נּוּ׃ בני בטע ר״פ בסיפ[7] . ל
12 אַ֤ף־אָ֭מְנָם אֵ֣ל לֹא־יַרְשִׁ֑יעַ וְ֝שַׁדַּ֗י לֹא־יְעַוֵּ֥ת מִשְׁפָּֽט׃ ד ג מל וחד חס[8]
13 מִֽי־פָ֭קַד עָלָ֣יו אַ֑רְצָה[a] וּ֝מִ֗י שָׂ֣ם תֵּבֵ֣ל כֻּלָּֽהּ׃ ג ר״פ מי וג מילין רביע ומי וכל פסוק דאית בהון ח מילין[9]
14 אִם־יָשִׂ֣ים אֵ֭לָיו לִבּ֑וֹ רוּחֹ֖ו וְנִשְׁמָתֹ֣ו אֵלָ֣יו יֶאֱסֹֽף׃
15 יִגְוַ֣ע כָּל־בָּ֭שָׂר יַ֑חַד וְ֝אָדָ֗ם עַל־עָפָ֥ר יָשֽׁוּב׃ ט
16 וְאִם־בִּינָ֥ה[a] שִׁמְעָה־זֹּ֑את הַ֝אֲזִינָ֗ה לְקֹ֣ול מִלָּֽי׃ ו ר״פ בסיפ . ב בטע מלעיל בכתיב[10] . יז
17 הַאַ֤ף שׂוֹנֵ֣א מִשְׁפָּט֮ יַחֲבֹ֪וש וְ֫אִם־צַדִּ֥יק כַּבִּ֑יר תַּרְשִׁיעַ[a]׃ ל ומל
18 הַאֲמַ֣ר[a] לְ֭מֶלֶךְ בְּלִיָּ֑עַל רָ֝שָׁ֗ע אֶל־נְדִיבִֽים׃ כט וכל משיחה מצרים אשור ישראל דכות[11]
19 אֲשֶׁ֤ר לֹא־נָשָׂ֣א ׀ פְּנֵ֣י שָׂרִ֑ים וְ֝לֹ֗א נִכַּר־שׁ֥וֹעַ לִפְנֵי־דָ֑ל ב[12]
כִּֽי־מַעֲשֵׂ֖ה יָדָ֣יו כֻּלָּ֑ם׃ [לֹא בְרֶ֥גַע׃
20 רֶ֤גַע ׀ יָ֭מֻתוּ וַחֲצוֹת[a] יִגְעֲשׁ֣וּ[b] עָ֑ם וַיַּעֲבְר֥וּ וְיָסִ֝ירוּ[c] אַבִּ֗יר[d] ד בטע בשלש ספרים . ג[13] חס וכל אורית וירמיה דכות ב מא . יז וכל זקף אתנח ב וסוף דכות[14] . ל[15] . ב[16]
21 כִּֽי־עֵינָ֥יו עַל־דַּרְכֵ֑י אִ֝֗ישׁ וְכָל־צְעָדָ֥יו יִרְאֶֽה׃
22 אֵ֤ין־חֹ֣שֶׁךְ וְ֭אֵין צַלְמָ֑וֶת לְהִסָּתֵ֥ר שָׁ֝֗ם פֹּעֲלֵי־אָֽוֶן׃

Cp 34 [1]Mm 2362. [2]וחד באיוב Hi 32,2. [3]Mm 1196. [4]Mm 1667. [5]Mm 242. [6]Mm 3546. [7]Mp sub loco. [8]Mm 3604. [9]Mm 3552. [10]Mm 3200. [11]Mm 958. [12]Mm 1659. [13]Mm 1804. [14]Mm 2120. [15]Mm 1262. [16]Mm 1649.

Cp 34,3 [a] prp לְאָכֵל vel לוֹ אֹכֵל cf 12,11 || **11** [a] prp כְּפִי || **13** [a] prp אַרְצוֹ = Ms אַרְצוֹ, sed cf 37,12[b] || **16** [a] prp בִּינָתָה || **17** [a] 2 Mss יִר׳ || **18** [a] Ms ⅁⅂⅄ הַאוֹמֵר, prb l || **20** [a] l frt חֲ׳ (dttg) || [b–b] prp יִגְּעוּ שׁוֹעִים || [c] Ms ר–, Ms ויסורו || [d] Ms רים–.

כך בטע ר״פ בסיפ׳ ה[17]. ד וחס[18]

23 כִּי לֹא עַל־אִישׁ יָשִׂים עֽוֹד[a] לַהֲלֹךְ אֶל־אֵל בַּמִּשְׁפָּט׃

ל. ד[19] וכל ד״ה דכות׳ ב מ׳ ז

24 יָרֹעַ כַּבִּירִים לֹא־חֵקֶר וַיַּעֲמֵד[a] אֲחֵרִים תַּחְתָּם׃

ל. ל

25 לָכֵן יַכִּיר מַעְבָּדֵיהֶם וְהָפַךְ לַיְלָה וְיִדַּכְּאוּ׃

ל

26 תַּחַת־רְשָׁעִים סְפָקָם[a] בִּמְקוֹם רֹאִים׃

27 אֲשֶׁר עַל־כֵּן סָרוּ מֵאַחֲרָיו וְכָל־דְּרָכָיו לֹא הִשְׂכִּילוּ׃

28 לְהָבִיא עָלָיו[a] צַעֲקַת־דָּל וְצַעֲקַת עֲנִיִּים יִשְׁמָע׃

לג ר״פ. ל חס. ד פסוק ומי ומי. ד ג מל וחד חס[20]. ב[21]

29 וְהוּא יַשְׁקֹט[a] | וּמִי יַרְשִׁיעַ וַיַּסְתֵּר פָּנִים וּמִי יְשׁוּרֶנּוּ

ל. ל

וְעַל־גּוֹי וְעַל־אָדָם יָחַד׃

ד

30 מִמְּלֹךְ אָדָם חָנֵף מִמּוֹקְשֵׁי עָם׃

ל. יט

31 כִּי־אֶל־אֵל הֶאָמַר נָשָׂאתִי לֹא אֶחְבֹּל׃

ד. יט ו[22] מנה חס ול בסיפ׳

32 בִּלְעָדַי אֶחֱזֶה אַתָּה הֹרֵנִי אִם־עָוֶל פָּעַלְתִּי לֹא אֹסִיף׃

ל. ג[23]. ט[24] ב מנה בסיפ׳ וכל קריא דכות׳ ב מ׳ ב

33 הֲמֵעִמְּךָ יְשַׁלְּמֶנָּה[a] כִּי־מָאַסְתָּ כִּי־אַתָּה תִבְחַר וְלֹא־אֲנִי

וּמַה־יָּדַעְתָּ[b] דַּבֵּר׃

ב[25]. ב

34 אַנְשֵׁי־לֵבָב יֹאמְרוּ־לִי וְגֶבֶר חָכָם שֹׁמֵעַ לִי׃

ה[26]. ב מל[27]

35 אִיּוֹב לֹא־בְדַעַת יְדַבֵּר וּדְבָרָיו לֹא בְהַשְׂכִּיל׃

ל וחס. ד [לא]

36 אָבִי יִבָּחֵן אִיּוֹב עַד־נֶצַח עַל־תְּשֻׁבֹת בְּאַנְשֵׁי־[a]אָוֶן׃ [לָאֵל׃] ס

ד בטע ר״פ דסמיכ׳ ג ב חס וחד מל[28]. ל[29]

37 כִּי יוֹסִיף עַל־חַטָּאתוֹ פֶּשַׁע בֵּינֵינוּ יִסְפֹּק[a] וְיֶרֶב אֲמָרָיו

ו חס א

35 1 וַיַּעַן אֱלִיהוּ וַיֹּאמַר׃

ה[1]

2 הֲזֹאת חָשַׁבְתָּ לְמִשְׁפָּט אָמַרְתָּ צִדְקִי מֵאֵל׃

ל כת כן

3 כִּי־תֹאמַר מַה־יִּסְכָּן־לָךְ מֶה־אֹעִיל מֵחַטָּאתִי׃

4 אֲנִי אֲשִׁיבְךָ מִלִּין וְאֶת־רֵעֶיךָ עִמָּךְ׃

ל

5 הַבֶּט שָׁמַיִם וּרְאֵה וְשׁוּר שְׂחָקִים גָּבְהוּ מִמֶּךָּ׃

ב

6 אִם־חָטָאתָ מַה־תִּפְעָל־בּוֹ וְרַבּוּ פְשָׁעֶיךָ מַה־תַּעֲשֶׂה־לּוֹ׃

7 אִם־צָדַקְתָּ מַה־תִּתֶּן־לוֹ אוֹ מַה־מִּיָּדְךָ יִקָּח׃

ג[2]

8 לְאִישׁ־כָּמוֹךָ רִשְׁעֶךָ וּלְבֶן־אָדָם צִדְקָתֶךָ׃

[17] Mm 3301. [18] Mm 3547. [19] Mm 903. [20] Mm 3604. [21] Mp sub loco. [22] Mm 4177. [23] Mm 803. [24] Mm 230. [25] Mm 3546. [26] Mm 1077. [27] Mm 2465. [28] Mm 2018. [29] Mm 1805. Cp 35 [1] Mm 2289. [2] Gn 49,12.

23 [a] prp מוֹעֵד (hpgr) || **24** [a] 1 וַיַּעֲמִיד? || **26** [a] vb exc? frt ins הָכָם vel sim || **28** [a] 2 Mss אֵלָיו || **29** [a] Ms יִשְׁקוֹט || **33** [a] sic L, mlt Mss Edd יְשַׁלֵּ׳ || [b] sic L, mlt Mss Edd יַ׳ || **36** [a] pc Mss כְּאֵ׳ || **37** [a] mlt Mss ישפק, 1 frt יַשְׁפֵּק.

9 מֵרֹב עֲשׁוּקִים[a] יְזַעֲקוּ יְשַׁוְּעוּ מִזְּרוֹעַ רַבִּים׃ ל.ג[3]
10 וְלֹא־אָמַר אַיֵּה אֱלוֹהַּ עֹשָׂי נֹתֵן זְמִרוֹת בַּלָּיְלָה׃ יד[4] ר״ם בכתיב וכל ד״ה דכות ב מ ב. ל. ד[5]
11 מַלְּפָנוּ[a] מִבַּהֲמוֹת אָרֶץ וּמֵעוֹף הַשָּׁמַיִם יְחַכְּמֵנוּ׃ ל. ל. ב[6]. ל
12 שָׁם[a] יִצְעֲקוּ וְלֹא יַעֲנֶה מִפְּנֵי גְּאוֹן רָעִים׃ ג[7]. ה
13 אַךְ־שָׁוְא לֹא־יִשְׁמַע וְאֵל יְשׁוּרֶנָּה׃
14 אַף כִּי־תֹאמַר לֹא תְשׁוּרֶנּוּ דִּין לְפָנָיו וּתְחוֹלַל[a] לוֹ׃ כן למערב[8]. ל
15 וְעַתָּה כִּי־אַיִן פָּקַד אַפּוֹ[a] וְלֹא־יָדַע בַּפֶּשַׁע[a] מְאֹד׃ יא[9]. ל
16 וְאִיּוֹב הֶבֶל יִפְצֶה־פִּיהוּ בִּבְלִי־דַעַת מִלִּין יַכְבִּיר[a]׃ פ יז[10]. כב. ל וחס[11]

36 1 וַיֹּסֶף אֱלִיהוּא וַיֹּאמַר׃ כי
2 כַּתֵּר־לִי זְעֵיר וַאֲחַוֶּךָּ כִּי עוֹד לָאֱלוֹהַּ מִלִּים׃ ל. ל בסיפ. י בסיפ[1] מנה בליש
3 אֶשָּׂא דֵעִי לְמֵרָחוֹק וּלְפֹעֲלִי אֶתֵּן־צֶדֶק׃ כג. ד. ח. ל
4 כִּי־אָמְנָם לֹא־שֶׁקֶר מִלָּי תְּמִים דֵּעוֹת עִמָּךְ׃ ב. ב[2]
5 הֵן־אֵל כַּבִּיר וְלֹא יִמְאָס כַּבִּיר כֹּחַ לֵב׃
6 לֹא־יְחַיֶּה רָשָׁע וּמִשְׁפַּט עֲנִיִּים יִתֵּן׃ [וַיְגֻבֶּהוּ׃ ז. ג[3]. ד[4] ול
7 לֹא־יִגְרַע מִצַּדִּיק עֵינָיו וְאֶת־מְלָכִים לַכִּסֵּא וַיּוֹשִׁבֵם לָנֶצַח
8 וְאִם־אֲסוּרִים בַּזִּקִים יִלָּכְדוּן בְּחַבְלֵי־עֹנִי׃ ו ר״ם בסיפ. ל. ל
9 וַיַּגֶּד לָהֶם פָּעָלָם וּפִשְׁעֵיהֶם כִּי יִתְגַּבָּרוּ׃ ל
10 וַיְגַל אָזְנָם לַמּוּסָר וַיֹּאמֶר כִּי־יָשׁוּבוּן מֵאָוֶן׃ ד[5]. ז. ט[6]
11 אִם־יִשְׁמְעוּ וְיַעֲבֹדוּ יְכַלּוּ[a] יְמֵיהֶם בַּטּוֹב וּשְׁנֵיהֶם בַּנְּעִימִים׃ ל. ט דגש[7]. ל מל
12 וְאִם־לֹא יִשְׁמְעוּ בְּשֶׁלַח יַעַבְרוּ וְיִגְוְעוּ כְּבִלִּי[a]־דָעַת׃ ו ר״ם בסיפ. ב ר״ם בסיפ[8]. ל
13 וְחַנְפֵי־לֵב יָשִׂימוּ[a] אָף לֹא יְשַׁוְּעוּ כִּי אֲסָרָם׃ ג[9]. ל
14 תָּמָת[a] בַּנְּעַר נַפְשָׁם וְחַיָּתָם בַּקְּדֵשִׁים׃ ג[10]
15 יְחַלֵּץ עָנִי בְעָנְיוֹ וְיָגֶל בַּלַּחַץ אָזְנָם׃ ל. י
16 וְאַף הַסִּיתְךָ | מִפִּי־צָר ט ר״ם[11]. ל

[3]Mm 3225. [4]Mm 3249. [5]Mm 2295. [6]Mp sub loco. [7]Mm 3977. [8]Mm 3548 contra Mp Or Hi 20,9. [9]Mm 130. [10]Mm 2826. [11]וחד למכביר Hi 36,31. Cp 36 [1]Cf Mm 3542. [2]1S 2,3. [3]Mm 1687. [4]Mm 3549. [5]Mm 2151. [6]Mm 2398; lect def contra Mp Jes 35,10; Jer 44,28 et Ps 104,9 cf Mp sub loco. [7]Mm 2625. [8]Mm 3185. [9]Mm 3225. [10]Mm 3550. [11]Mp sub loco.

Cp 35,9 [a] Ms עשׂו; prp עוֹשְׁקִים ‖ **11** [a] pro מְאַל ‖ **12** [a] cf 23,7[a] ‖ **14** [a] prp וְהוּחַל ‖ **15** [a] prp בְּפֶשַׁע ‖ **16** [a] nonn Mss יכביד ‖ **Cp 36,11** [a] mlt Mss יבלו ‖ **12** [a] sic L, mlt Mss Edd בְּבְ ‖ **13** [a] l frt יְשִׁמוּ a נשם ‖ **14** [a] nonn Mss תמות.

רַחַב לֹא־מוּצָק תַּחְתֶּיהָ וְנַחַת שִׁלְחָנְךָ מָלֵא דָשֶׁן׃
17 וְדִין־רָשָׁע מָלֵאתָ דִּין וּמִשְׁפָּט יִתְמֹכוּ׃ ז פסוק[12]
18 כִּי־חֵמָה[a] פֶּן־יְסִיתְךָ בְסֶפֶק[b] וְרֹב־כֹּפֶר אַל־יַטְךָ׃ ג קמ
19 הֲיַעֲרֹךְ[a] שׁוּעֲךָ[b] לֹא בְצָר וְכֹל מַאֲמַצֵּי־כֹחַ׃ ל. ל. ל
20 אַל־תִּשְׁאַף הַלַּיְלָה לַעֲלוֹת עַמִּים תַּחְתָּם׃ יד[13] וכל אוריית ויהושע דכות ב מ ג
21 הִשָּׁמֶר אַל־תֵּפֶן אֶל־אָוֶן כִּי־עַל־זֶה בָּחַרְתָּ[a] מֵעֹנִי׃ ג[14]
22 הֵן־אֵל יַשְׂגִּיב בְּכֹחוֹ מִי כָמֹהוּ מוֹרֶה׃
23 מִי־פָקַד עָלָיו דַּרְכּוֹ וּמִי־אָמַר פָּעַלְתָּ עַוְלָה׃ ג ר״פ מי וג מילין רביע ומי וכל פסוק דאית בהון ה מילין[15]
24 זְכֹר כִּי־תַשְׂגִּיא פָּעֳלוֹ אֲשֶׁר שֹׁרְרוּ אֲנָשִׁים׃ ג חס בליש[16]
25 כָּל־אָדָם חָזוּ־בוֹ אֱנוֹשׁ יַבִּיט מֵרָחוֹק׃
26 הֵן־אֵל שַׂגִּיא וְלֹא נֵדָע מִסְפַּר שָׁנָיו וְלֹא־חֵקֶר׃ ג[17]
27 כִּי יִגְרַע[a] נִטְפֵי־מָיִם[a] יְזַקְּקוּ[b] מָטָר לְאֹדֹו׃ ב[18]. ל חס[19]
28 אֲשֶׁר־יִזְלוּ שְׁחָקִים יִרְעֲפוּ עָלֵי אָדָם רָב׃ ג
29 אַף אִם־[a]יָבִין מִפְרְשֵׂי־עָב תְּשֻׁאֹת[b] סֻכָּתוֹ׃ ד כת כן[20]
30 הֵן־פָּרַשׂ עָלָיו אוֹרוֹ וְשָׁרְשֵׁי הַיָּם כִּסָּה׃
31 כִּי־בָם יָדִין עַמִּים יִתֵּן־אֹכֶל לְמַכְבִּיר׃ ל[21]
32 עַל־כַּפַּיִם כִּסָּה־אוֹר וַיְצַו עָלֶיהָ[a] בְּמַפְגִּיעַ[b]׃ ג[22]
33 יַגִּיד עָלָיו רֵעֹו מִקְנֶה[a] אַף עַל־עוֹלֶה[b]׃ ת מל[23]
37 1 אַף־לְזֹאת יָחֵרַד לִבִּי וְיִתַּר מִמְּקוֹמוֹ׃ ב. ל. ב מל בליש ובסיפ[1]
2 שִׁמְעוּ שָׁמוֹעַ בְּרַגְזָ קֹלוֹ וְהֶגְיֹה מִפִּיו יֵצֵא׃ ה[2] חס ד מנה בכתיב וכל אוריית דכות ב מ א. ג בליש
3 תַּחַת־כָּל־הַשָּׁמַיִם יְשָׁרֵהוּ וְאוֹרוֹ עַל־כַּנְפוֹת הָאָרֶץ׃
4 אַחֲרָיו יִשְׁאַג־קוֹל[a] יַרְעֵם בְּקוֹל גְּאוֹנוֹ ד
וְלֹא יְעַקְּבֵם כִּי־יִשָּׁמַע קוֹלוֹ׃ ל. [3]
5 יַרְעֵם אֵל בְּקוֹלוֹ נִפְלָאוֹת עֹשֶׂה גְּדֹלוֹת וְלֹא נֵדָע׃ ד

[12]Mm 855. [13]Mm 1523. [14]Mm 3551. [15]Mm 3552. [16]Mm 3291. [17]Mm 3553. [18]Mp sub loco. [19]ורד ואד Gn 2,6. [20]Mm 2282. [21]חד יכבר Hi 35,16. [22]Mm 2391. [23]Mm 1624. Cp 37 [1]Cf Mm 489. [2]Mm 1669. [3]Mm 3112.

18 [a] prp *חֲמָה aram = cave || [b] inc; cf שִׁפְקוּ 20,22, al = verberatio, castigatio cf arab *ṣafaqa* || **19** [a] prp הַיְעָרֵךְ || [b–b] inc || **21** [a] l frt בָּ֫ cf S || **27** [a–a] prp מִיָּם נְטָפִים, sed l זוז (גרע = stillare) || [b] prp יָזֹק, sed frt ו phoneticum || **29** [a] prp מִי (cf S) vel אִמְּנָם || [b] prp תְּשׁ֫ = elationes || **32** [a] nonn Mss עָלָיו || [b] prp בְּמִפְגָּע cf 7,20 || **33** [a] l prb מֵ֫ = מַקְנִיא || [b] l עַוְלָה || **Cp 37,4** [a] 2 Mss קוֹלוֹ.

כִּי לַשֶּׁלֶג | יֹאמַר הֱוֵא אָרֶץ וְגֶשֶׁם מָטָר וְגֶשֶׁם מִטְרוֹת[b] עֻזּוֹ[c]: 6
כד בטע ר״פ בסיפ׳. ב תר כת א וחד כת ה. ה. ל

בְּיַד[a]־כָּל־אָדָם יַחְתֹּם לְדַעַת כָּל־אֲנָשִׁי[b] מַעֲשֵׂהוּ: 7

וַתָּבֹא חַיָּה בְּמֽוֹ־אֹרֶב וּבִמְעֽוֹנֹתֶיהָ תִּשְׁכֹּן: 8
ט. ל כת כך

מִן־הַחֶדֶר תָּבוֹא סוּפָה וּמִמְּזָרִים קָרָה: 9
ב

מִנִּשְׁמַת־אֵל יִתֵּן־קֶרַח וְרֹחַב מַיִם בְּמוּצָק: 10
ב ר״פ[6]

אַף־בְּרִי יַטְרִיחַ עָב יָפִיץ עֲנַן אוֹרֹה: 11
ב ובתרי לישנ[6]. ג[7]

וְהוּא מְסִבּוֹת[a] | מִתְהַפֵּךְ בְּתַחְבֻּלֹתָו[b] לְפָעֳלָם 12
לג ר״פ. ב[8]. בתחבולתיו ק

כְּכֹל אֲשֶׁר־יְצַוֶּם | עַל־פְּנֵי תֵבֵל אַרְצָה[c]: ל

אִם־לְשֵׁבֶט[a] אִם־לְאַרְצוֹ[a] אִם־לְחֶסֶד יַמְצִאֵהוּ[b]: 13
ב ר״פ אם אם אם[9]. ל וחס

הַאֲזִינָה זֹּאת אִיּוֹב עֲמֹד וְהִתְבּוֹנֵן | נִפְלְאוֹת אֵל: 14
יז

הֲתֵדַע בְּשׂוּם־אֱלוֹהַּ עֲלֵיהֶם וְהוֹפִיעַ אוֹר עֲנָנוֹ: 15
ב. ל.[10]. ב

הֲתֵדַע עַל־מִפְלְשֵׁי־עָב מִפְלְאוֹת תְּמִים דֵּעִים: 16
ב. ל. ל. ב

אֲשֶׁר־בְּגָדֶיךָ חַמִּים בְּהַשְׁקֹט אֶרֶץ מִדָּרוֹם: 17
ל וחס

תַּרְקִיעַ עִמּוֹ לִשְׁחָקִים חֲזָקִים כִּרְאִי מוּצָק: 18
ל. ג[12]. ל

הוֹדִיעֵנוּ[a] מַה־נֹּאמַר לוֹ לֹא־נַעֲרֹךְ מִפְּנֵי־חֹשֶׁךְ: 19

הֲיְסֻפַּר־לוֹ כִּי אֲדַבֵּר אִם־אָמַר אִישׁ כִּי יְבֻלָּע: 20
ב[13]. ב חד קמ וחד פת[14]

וְעַתָּה | לֹא רָאוּ אוֹר בָּהִיר הוּא בַּשְּׁחָקִים 21
ל

וְרוּחַ עָבְרָה וַתְטַהֲרֵם:

מִצָּפוֹן זָהָב יֵאָתֶה עַל־אֱלוֹהַּ נוֹרָא הוֹד: 22

שַׁדַּי לֹא־מְצָאנֻהוּ שַׂגִּיא־כֹחַ וּמִשְׁפָּט וְרֹב־צְדָקָה לֹא יְעַנֶּה: 23
ל וחס. ל

לָכֵן יִרְאֻהוּ אֲנָשִׁים לֹא־יִרְאֶה כָּל־חַכְמֵי־לֵב: פ 24
ל ומל

מן הסטרה חד מן ה[1] כת ק מילה חדה נקר תר[1]

38 1 וַיַּעַן יְהוָה אֶת־אִיּוֹב מִנ[a]ֹ הַסְּעָרָה וַיֹּאמַר:

2 מִי זֶה | מַחְשִׁיךְ עֵצָה בְּמִלִּין בְּלִי־דָעַת:

3 אֱזָר־נָא כְגֶבֶר[a] חֲלָצֶיךָ וְאֶשְׁאָלְךָ וְהוֹדִיעֵנִי: ד זוגיך[2]. ל

[4]Mm 2570 contra textum. [6]Mm 3459. [6]Prv 31,2. [7]Mm 758. [8]Mm 1437. [9]Mm 3554. [10]Mm 3357. [11]Mm 3516. [12]Mm 2777. [13]Ps 88,12. [14]Mm 3555. **Cp 38** [1]Mm 214. [2]Mm 3561.

6 [a] sic L, mlt Mss Edd לֶג– ‖ [b–b] dttg; l prb וְלַגֶּשֶׁם וּמָטָר ‖ [c] l prb עֹזּוֹ ‖ **7** [a] prp בְּעַד ‖ [b] prp אֲנָשִׁים ‖ **12** [a] frt ins יִתְהַלֵּךְ ‖ [b] Q לְתָיו–, K לָתוֹ– ‖ [c] prp אַרְצָה = אַרְצוֹ, sed frt forma poetica pro אֶרֶץ ‖ **13** [a–a] prp אֶמְלַל אֶרֶץ ‖ [b] prp יְאַמְּצֵהוּ ‖ **19** [a] nonn Mss 𝔊𝔖 נִי– ‖ **Cp 38,1** [a] Q מִן ‖ **3** [a] Ms כְּגִבּוֹר.

4 אֵיפֹה הָיִיתָ בְּיָסְדִי־אֶרֶץ הַגֶּד אִם־יָדַעְתָּ בִינָה׃
5 מִי־שָׂם מְמַדֶּיהָ כִּי תֵדָע אוֹ מִי־נָטָה עָלֶיהָ קָו׃
6 עַל־מָה אֲדָנֶיהָ הָטְבָּעוּ אוֹ מִי־יָרָה אֶבֶן פִּנָּתָהּ׃
7 בְּרָן־יַחַד כּוֹכְבֵי בֹקֶר וַיָּרִיעוּ כָּל־בְּנֵי אֱלֹהִים׃
8 וַיָּסֶךְ בִּדְלָתַיִם יָם בְּגִיחוֹ מֵרֶחֶם יֹצֵא׃
9 בְּשׂוּמִי עָנָן לְבֻשׁוֹ וַעֲרָפֶל חַתֻלָתוֹ׃
10 וָאֶשְׁבֹּר עָלָיו חֻקִּי וָאָשִׂם בְּרִיחַ וּדְלָתָיִם׃
11 וָאֹמַר עַד־פֹּה תָּבוֹא וְלֹא תֹסִיף וּפֹא־[a]יָשִׁית בִּגְאוֹן[a] גַּלֶיךָ׃
12 הֲמִיָּמֶיךָ[a] צִוִּיתָ בֹּקֶר [b]יְדַעְתָּהַ שַׁחַר[b] מְקֹמוֹ׃
13 לֶאֱחֹז בִּכְנָפוֹת הָאָרֶץ וְיִנָּעֲרוּ רְשָׁעִים[a] מִמֶּנָּה׃
14 תִּתְהַפֵּךְ כְּחֹמֶר חוֹתָם וְיִתְיַצְּבוּ[a] כְּמוֹ לְבוּשׁ׃
15 וְיִמָּנַע מֵרְשָׁעִים[a] אוֹרָם וּזְרוֹעַ רָמָה תִּשָּׁבֵר׃
16 הֲבָאתָ עַד־נִבְכֵי־יָם וּבְחֵקֶר תְּהוֹם הִתְהַלָּכְתָּ׃
17 הֲנִגְלוּ לְךָ שַׁעֲרֵי־מָוֶת וְשַׁעֲרֵי צַלְמָוֶת תִּרְאֶה׃
18 הִתְבֹּנַנְתָּ עַד־רַחֲבֵי־אֶרֶץ הַגֶּד אִם־יָדַעְתָּ כֻּלָּהּ׃
19 אֵי־זֶה דֶּרֶךְ יִשְׁכָּן־אוֹר וְחֹשֶׁךְ אֵי־זֶה מְקֹמוֹ׃
20 כִּי תִקָּחֶנּוּ אֶל־גְּבוּלוֹ וְכִי־[a]תָבִין נְתִיבוֹת בֵּיתוֹ׃
21 יָדַעְתָּ כִּי־אָז תִּוָּלֵד וּמִסְפַּר יָמֶיךָ רַבִּים׃
22 הֲבָאתָ אֶל־אֹצְרוֹת שָׁלֶג וְאֹצְרוֹת בָּרָד תִּרְאֶה׃
23 אֲשֶׁר־חָשַׂכְתִּי לְעֵת־צָר לְיוֹם קְרָב וּמִלְחָמָה׃
24 אֵי־זֶה דֶּרֶךְ יֵחָלֵק אוֹר יָפֵץ קָדִים עָלֵי־אָרֶץ׃
25 מִי־פִלַּג לַשֶּׁטֶף תְּעָלָה וְדֶרֶךְ לַחֲזִיז קֹלוֹת׃
26 לְהַמְטִיר עַל־אֶרֶץ לֹא־אִישׁ מִדְבָּר לֹא־אָדָם בּוֹ׃
27 לְהַשְׂבִּיעַ שְׁאָה וּמְשֹׁאָה וּלְהַצְמִיחַ מֹצָא דֶשֶׁא׃

3 כת ה ב מנה בסיפ
ל
ב קמ
4 ל . ד מל . ל
5 ל . ל
ב . ג חס
7 ג . ט
8 ל . יג ג מנה כת כן . ב חד בת ה וחד כת א . ז ומל
9 ל . ידעת השחר
ל אותיות תלויות
12 ל אותיות תלויות . ג
ב . ב
ל
ג חס בליש
13 לא . ב . לא
14 לא פסוק כי וכי
ה
15 ב . לא מל
ג
לא . ל
ו כת כן
ט וכל על ארץ מצרים דאורית דכות
ב חס

[3]Mm 1750. [4]Mm 3449. [5]Mm 1764. [6]Mp sub loco. [7]Mm 1918. [8]Mm 2296. [9]Mm 3556. [10]Mm 2737. [11]Mm 3557. [12]Mm 2253. [13]Gn 1,2. [14]Mm 2059. [15]Mm 1977 contra textum. [16]Mm 3851. [17]Mm 2946. [18]Mm 3558.

11 [a–a] שית ב = obsistere? vel frt l יִשְׁבֹּת ג ‖ **12** [a] sic L, mlt Mss Edd הֲ ‖ [b–b] Q יְדַעְתָּ שַׁחַר, K יְדַעְתָּהַ שַׁחַר ‖ **13** [a] זוג hab ע suspensum ‖ **14** [a] prp וְתִצָּבַע vel וְתִצְטַבַּע ‖ **15** [a] ut 13[a] ‖ **20** [a] prp תְּבִיאֻנּוּ = תָּבִין.

28 הַיֵּשׁ־לַמָּטָר אָב אוֹ מִי־הוֹלִיד אֶגְלֵי־טָל׃ ל
29 מִבִּטְנָן מִי יָצָא קָרַח וּכְפֹר שָׁמַיִם מִי יְלָדוֹ׃ ל.
30 כָּאֶבֶן[a] מַיִם יִתְחַבָּאוּ וּפְנֵי תְהוֹם יִתְלַכָּדוּ׃ ל.יו.ל.
31 הֲתִקְשֹׁר מַעֲדַנּוֹת כִּימָה אוֹ־מֹשְׁכוֹת כְּסִיל תְּפַתֵּחַ׃ ל.ב חד חס וחד מל[19].ל
32 הֲתוֹצִיא מַזָּרוֹת בְּעִתּוֹ וְעַיִשׁ עַל־בְּנֶיהָ תַנְחֵם׃ ל וחס.ל.ל
33 הֲיָדַעְתָּ חֻקּוֹת שָׁמָיִם אִם־תָּשִׂים מִשְׁטָרוֹ בָּאָרֶץ׃ ה[20].ט.ל
34 הֲתָרִים לָעָב קוֹלֶךָ וְשִׁפְעַת־מַיִם תְּכַסֶּךָּ[a]׃ ל.ב
35 הַתְשַׁלַּח בְּרָקִים וְיֵלֵכוּ וְיֹאמְרוּ לְךָ הִנֶּנוּ׃ ס ל[18].ט רפ[21]
36 מִי־שָׂת בַּטֻּחוֹת חָכְמָה אוֹ מִי־נָתַן לַשֶּׂכְוִי בִינָה׃ ד קמ[22].ל בסיפ.ל
37 מִי־יִסַּפֵּר שְׁחָקִים בְּחָכְמָה וְנִבְלֵי שָׁמַיִם מִי יַשְׁכִּיב׃ ל
38 בְּצֶקֶת עָפָר לַמּוּצָק וּרְגָבִים יִדָּבָקוּ׃ ל.ל.ב[23]
39 הֲתָצוּד לְלָבִיא טָרֶף וְחַיַּת כְּפִירִים תְּמַלֵּא׃ ל.ל
40 כִּי־יָשְׁחוּ בַמְּעוֹנוֹת יֵשְׁבוּ בַסֻּכָּה לְמוֹ־אָרֵב׃ [אָכֶל׃ ב מל בליש[24].ב[25]
41 מִי יָכִין לָעֹרֵב צֵידוֹ כִּי־יְלָדָו אֶל־אֵל יְשַׁוֵּעוּ יִתְעוּ לִבְלִי־ יל"ך חד מן ג[26] בליש
1 **39** הֲיָדַעְתָּ עֵת[a] לֶדֶת יַעֲלֵי־סָלַע חֹלֶל אַיָּלוֹת תִּשְׁמֹר׃ ה[1].ל וחס
2 תִּסְפֹּר יְרָחִים תְּמַלֶּאנָה וְיָדַעְתָּ עֵת לִדְתָּנָה׃ ד[2].ל.ל
3 תִּכְרַעְנָה יַלְדֵיהֶן תְּפַלַּחְנָה חֶבְלֵיהֶם[a] תְּשַׁלַּחְנָה׃ ל.ל.ל
4 יֵחָלְמוּ בְנֵיהֶם יִרְבּוּ[a] בַבָּר[b] יָצְאוּ וְלֹא־שָׁבוּ לָמוֹ׃ ל.ג[3]
5 מִי־שִׁלַּח פֶּרֶא חָפְשִׁי וּמֹסְרוֹת עָרוֹד מִי פִתֵּחַ׃ ו ה מנה כת א וחד כת ה[4].ל.ג
6 אֲשֶׁר־שַׂמְתִּי עֲרָבָה בֵיתוֹ וּמִשְׁכְּנוֹתָיו מְלֵחָה׃ ב חד מל וחד חס
7 יִשְׂחַק לַהֲמוֹן קִרְיָה תְּשֻׁאוֹת נוֹגֵשׂ לֹא יִשְׁמָע׃ ד כת כן[5]
8 יָתוּר[a] הָרִים מִרְעֵהוּ וְאַחַר כָּל־יָרָק יִדְרוֹשׁ׃ ל.ל.ג ב חס וחד מל[6]. ג מל בליש
9 הֲיֹאבֶה רֵים עָבְדֶךָּ אִם־יָלִין עַל־אֲבוּסֶךָּ׃ ל.ב.ל.ל
10 הֲתִקְשָׁר־רֵים בְּתֶלֶם עֲבֹתוֹ אִם־יְשַׂדֵּד עֲמָקִים אַחֲרֶיךָ׃ ב.ג בליש[7]
11 הֲתִבְטַח־בּוֹ כִּי־רַב כֹּחוֹ וְתַעֲזֹב אֵלָיו יְגִיעֶךָ׃ ל.ל

[19] Mp sub loco. [20] Mm 2046. [21] Mm 1233. [22] Mm 3014. [23] Hi 41,9. [24] Mm 2570. [25] Mm 534. [26] Mm 3559. Cp 39 [1] Mm 2046. [2] Mm 378. [3] Mm 3982. [4] Mm 3560. [5] Mm 2282. [6] Mm 751. [7] Mm 2310.

30 [a] = כְּבָאבָן ‖ **34** [a] 𝔊 *ὑπακούσεταί σου* = תַּעֲנֶךָּ? ‖ **Cp 39,1** [a] frt dl (dttg) ‖ **3** [a] nonn Mss הן— ‖ **4** [a] Ms ילכו ‖ [b] pc Mss בכר ‖ **8** [a] = saxum procurrens; cf יתר transcendere.

12 הֲתַאֲמִין בּוֹ כִּי־יָשִׁוב[a] זַרְעֶךָ וְגָרְנֶךָ[b] יֶאֱסֹף׃
13 כְּנַף־רְנָנִים נֶעֱלָסָה אִם־אֶבְרָה חֲסִידָה וְנֹצָה׃
14 כִּי־תַעֲזֹב לָאָרֶץ בֵּיצֶיהָ וְעַל־עָפָר תְּחַמֵּם׃
15 וַתִּשְׁכַּח כִּי־רֶגֶל תְּזוֹרָהּ וְחַיַּת הַשָּׂדֶה תְּדוֹשֶׁהָ׃
16 הִקְשְׁתָה בָּנֶיהָ לְלֹא־לָהּ לְרִיק יְגִיעָהּ בְּלִי־פָחַד׃
17 כִּי־הִשָּׁהּ אֱלוֹהַּ חָכְמָה וְלֹא־חָלַק לָהּ בַּבִּינָה׃
18 כָּעֵת בַּמָּרוֹם תַּמְרִיא תִּשְׂחַק לַסּוּס וְלִרֹכְבוֹ׃
19 הֲתִתֵּן לַסּוּס גְּבוּרָה הֲתַלְבִּישׁ צַוָּארוֹ רַעְמָה׃
20 הֲתַרְעִישֶׁנּוּ[a] כָּאַרְבֶּה הוֹד נַחְרוֹ אֵימָה׃
21 יַחְפְּרוּ[a] בָעֵמֶק וְיָשֵׂשׂ[b] בְּכֹחַ יֵצֵא לִקְרַאת־נָשֶׁק׃
22 יִשְׂחַק לְפַחַד[a] וְלֹא יֵחָת וְלֹא־יָשׁוּב מִפְּנֵי־חָרֶב׃
23 עָלָיו תִּרְנֶה אַשְׁפָּה לַהַב חֲנִית וְכִידוֹן׃
24 בְּרַעַשׁ וְרֹגֶז יְגַמֶּא־אֶרֶץ וְלֹא־יַאֲמִין כִּי־קוֹל שׁוֹפָר׃
25 בְּדֵי שֹׁפָר | יֹאמַר הֶאָח וּמֵרָחוֹק יָרִיחַ מִלְחָמָה תַּרְעֵם שָׂרִים
26 הֲמִבִּינְתְּךָ יַאֲבֶר־נֵץ יִפְרֹשׂ כְּנָפָיו לְתֵימָן׃ [וְיִתְרוֹעֵעָה׃
27 אִם־עַל־פִּיךָ יַגְבִּיהַּ נָשֶׁר וְכִי יָרִים קִנּוֹ׃
28 סֶלַע יִשְׁכֹּן וְיִתְלֹנָן עַל־שֶׁן־סֶלַע וּמְצוּדָה׃
29 מִשָּׁם חָפַר־אֹכֶל לְמַרְחוֹק עֵינָיו יַבִּיטוּ׃
30 וְאֶפְרֹחָיו יְעַלְעוּ[a]־דָם וּבַאֲשֶׁר חֲלָלִים שָׁם הוּא׃ פ

40 1 [a] וַיַּעַן יְהוָה אֶת־אִיּוֹב וַיֹּאמַר׃
2 הֲרֹב עִם־שַׁדַּי יִסּוֹר מוֹכִיחַ אֱלוֹהַּ יַעֲנֶנָּה׃ פ
3 וַיַּעַן אִיּוֹב אֶת־יְהוָה וַיֹּאמַר׃
4 הֵן קַלֹּתִי מָה אֲשִׁיבֶךָּ יָדִי שַׂמְתִּי לְמוֹ־פִי׃
5 אַחַת דִּבַּרְתִּי וְלֹא אֶעֱנֶה וּשְׁתַּיִם וְלֹא אוֹסִיף׃ פ
6 [a] וַיַּעַן יְהוָה אֶת־אִיּוֹב מִנ[b]ְסְעָרָה וַיֹּאמַר׃

ל. ישיב[k] חד מן ג[8] כת כן וחד מן כד[8] בלישׁ. ל
ל. ל.[10] ג. ל וחס
ל
ל. ל
ל. יא[11]. ב. ב
ל
ל
ל. ל. ה[12]
ל. ה. ל
ל
ב חס[13] וכל אוריית דכות ב מ ב. ל. ל
ל. כנפיו[k]
ג
ל[15]
ח
ואפרחיו[14]. ד[10]
[k]
ג ב חס וחד מל. ל. ב
ל וחס
ד[1]. יט
מן סערה חד מן ה[24] כת מילה חדה וקר תרי

[8] Mm 3289. [9] Mm 1685. [10] Cf Mm 3680. [11] Mm 2442. [12] Mm 2613. [13] Mm 2494. [14] Mp sub loco. [15] וחד יתלונן Ps 91,1. [16] Mm 2444. Cp 40 [1] Mm 2175. [2] Mm 214.

12 [a] Q יָשִׁיב, prp c K יָשׁוּב ‖ [b–b] prp וְזַרְעֲךָ גָּרְנָה ‖ **20** [a] sic L, mlt Mss Edd הֲ ‖ **21** [a] l frt יחפּוֹר cf ΘΣΥ ‖ [b] l prb וישׂישׁ ‖ **22** [a] pc Mss ל לפחת ‖ **30** [a] = וַיַּלְעִטוּ ‖ **Cp 40,1** [a] v 1 > Ms ‖ **6** [a] 6.7 = 38,1.3 ‖ [b] Q מִן.

7 אֱזָר־נָא כְגֶבֶר חַלָצֶיךָ אֶשְׁאָלְךָ וְהוֹדִיעֵנִי׃ ד זוגיין[3]. ב
8 הַאַף תָּפֵר מִשְׁפָּטָי תַּרְשִׁיעֵנִי לְמַעַן תִּצְדָּק׃ ב. יו[4]. ד
9 וְאִם־זְרוֹעַ כָּאֵל לָךְ וּבְקוֹל כָּמֹהוּ תַרְעֵם׃ ו ר״פ בטיפ
10 עֲדֵה־נָא גָּאוֹן וָגֹבַהּ וְהוֹד וְהָדָר תִּלְבָּשׁ׃ ל. ג[5]. ל
11 הָפֵץ עֶבְרוֹת אַפֶּךָ וּרְאֵה כָל־גֵּאֶה וְהַשְׁפִּילֵהוּ׃ ל. ל[6]. ד. ל
12 רְאֵה כָל־גֵּאֶה הַכְנִיעֵהוּ[a] וַהֲדֹךְ רְשָׁעִים תַּחְתָּם׃ ד. ל. ל
13 טָמְנֵם בֶּעָפָר יָחַד פְּנֵיהֶם חֲבֹשׁ בַּטָּמוֹן׃ ג[7]
14 וְגַם־אֲנִי אוֹדֶךָּ כִּי־תוֹשִׁיעַ לְךָ יְמִינֶךָ׃ כ ר״פ בכתיב[8]. ל חס
15 הִנֵּה־נָא בְהֵמוֹת אֲשֶׁר־עָשִׂיתִי עִמָּךְ חָצִיר כַּבָּקָר יֹאכֵל׃ ג. יג[9]
16 הִנֵּה־נָא כֹחוֹ בְמָתְנָיו וְאֹנוֹ בִּשְׁרִירֵי בִטְנוֹ׃ ל
17 יַחְפֹּץ זְנָבוֹ כְּמוֹ־אָרֶז גִּידֵי פַחְדָּו יְשֹׂרָגוּ׃ ל. פחדיו ק
18 עֲצָמָיו אֲפִיקֵי נְחוּשָׁה גַּרְמָיו כְּמֹטִיל בַּרְזֶל׃ ב חס בלישׁ[10]. ל. ל
19 הוּא רֵאשִׁית דַּרְכֵי־אֵל הָעֹשׂוֹ[a] יגש חַרְבּוֹ׃ פח
20 כִּי־בוּל[a] הָרִים יִשְׂאוּ־לוֹ וְכָל־חַיַּת הַשָּׂדֶה יְשַׂחֲקוּ־שָׁם׃ ב[11]. כ
21 תַּחַת־צֶאֱלִים יִשְׁכָּב בְּסֵתֶר קָנֶה וּבִצָּה׃ ב. ח
22 יְסֹכְכֻהוּ צַאֲלִים צַלְלוֹ יְסֹבְבוּהוּ עַרְבֵי־נָחַל׃ ב. ל. ל
23 הֵן יַעֲשֹׁק[a] נָהָר לֹא יַחְפּוֹז יִבְטַח וְכִי־יָגִיחַ יַרְדֵּן אֶל־פִּיהוּ׃ ל ומל. ל. ב[12]. נב
24 בְּעֵינָיו יִקָּחֶנּוּ בְּמוֹקְשִׁים יִנְקָב־אָף׃ נא
25 תִּמְשֹׁךְ[a] לִוְיָתָן בְּחַכָּה וּבְחֶבֶל תַּשְׁקִיעַ לְשֹׁנוֹ׃ ב[13]. ל
26 הֲתָשִׂים אַגְמֹן בְּאַפּוֹ וּבְחוֹחַ תִּקּוֹב לֶחֱיוֹ[a]׃ ל. ג חס בלישׁ[14]. ל. ל
27 הֲיַרְבֶּה אֵלֶיךָ תַּחֲנוּנִים אִם־יְדַבֵּר אֵלֶיךָ רַכּוֹת׃ ל. ב ומל
28 הֲיִכְרֹת בְּרִית עִמָּךְ תִּקָּחֶנּוּ לְעֶבֶד עוֹלָם׃ ל. ב
29 הֲתְשַׂחֵק־בּוֹ כַּצִּפּוֹר וְתִקְשְׁרֶנּוּ לְנַעֲרוֹתֶיךָ׃ ל. ג. ל. ב ומל
30 יִכְרוּ עָלָיו חַבָּרִים יֶחֱצוּהוּ בֵּין כְּנַעֲנִים׃ ל. ל ומל. ג ול לשון תגרייא
31 הֲתִמְלָא בְשֻׂכּוֹת עוֹרוֹ וּבְצִלְצָל דָּגִים רֹאשׁוֹ׃ ל. ל[15] כת ש ול בלישׁ

[3] Mm 3561. [4] Mm 2362. [5] Mm 3617. [6] וחד בעברות Ps 7,7, Mp contra textum (Naft), ben Ascher עֲבָרוֹת. [7] Mm 2887. [8] Mm 4070. [9] Mm 784. [10] Mm 3564 contra textum. [11] Mm 1906. [12] Prv 19,24. [13] Hab 1,15. [14] Mp contra textum, cf Mp sub loco. [15] Mm 1411.

12 [a] nonn Mss וְה׳ ‖ **19** [a] = qui fecit eum ‖ **20** [a] inc ‖ **23** [a] prp יִפְשַׁע ‖ **25** [a] Ms הַת׳ ‖ **26** [a] sic L, mlt Mss Edd וֹ—.

32 שִׂים־עָלָיו כַּפֶּךָ זְכֹר מִלְחָמָה אַל־תּוֹסֵף׃ כד. ל חס. ל

41 1 הֵן־תּוֹחַלְתּוֹ[a] נִכְזָבָה הֲגַם[b] אֶל־מַרְאָיו יֻטָּל׃ ל. ג ול חס

2 לֹא־אַכְזָר כִּי יְעוֹרֶרְנּוּ[a] וּמִי הוּא לְפָנַי[b] יִתְיַצָּב׃ ל. ב קמ

3 מִי הִקְדִּימַנִי וַאֲשַׁלֵּם תַּחַת כָּל־הַשָּׁמַיִם לִי־הוּא׃ ל. ג

4 לֹא[a]־אַחֲרִישׁ בַּדָּיו[b] וּדְבַר־גְּבוּרוֹת וְחִין[c] עֶרְכּוֹ׃ לו חד מן יז׳ כת כן. ק יח. ב ומל. ג[a]

5 מִי־גִלָּה פְּנֵי לְבוּשׁוֹ בְּכֶפֶל רִסְנּוֹ[a] מִי יָבוֹא׃ ל. ד מל בסיפ

6 דַּלְתֵי פָנָיו מִי פִתָּח סְבִיבוֹת שִׁנָּיו אֵימָה׃ ג

7 גַּאֲוָה[a] אַפִּיקֵי מָגֵנִּים סָגוּר חוֹתָם צָר׃ ה וכל זהב סגור דכות[a]

8 אֶחָד בְּאֶחָד יִגָּשׁוּ וְרוּחַ[a] לֹא־יָבוֹא בֵּינֵיהֶם׃ ל

9 אִישׁ־בְּאָחִיהוּ יִדְבָּקוּ יִתְלַכְּדוּ וְלֹא יִתְפָּרָדוּ׃ ד. ב[a]. ב[a]

10 עֲטִישֹׁתָיו תָּהֶל אוֹר וְעֵינָיו כְּעַפְעַפֵּי־שָׁחַר׃ ל. ל. יא. ו בכתיב[a]

11 מִפִּיו לַפִּידִים יַהֲלֹכוּ כִּידֵי אֵשׁ יִתְמַלָּטוּ׃ ג מל בליש ול בכתיב ל. ל. ל

12 מִנְּחִירָיו יֵצֵא עָשָׁן כְּדוּד נָפוּחַ וְאַגְמֹן[a]׃ ב ול בסיפ. ג חס בליש

13 נַפְשׁוֹ גֶּחָלִים תְּלַהֵט וְלַהַב מִפִּיו יֵצֵא׃

14 בְּצַוָּארוֹ יָלִין עֹז וּלְפָנָיו תָּרוֹן דְּאָבָה׃ ח[a] ול בליש. ב. ל ד ושאר ר. ל

15 מַפְּלֵי בְשָׂרוֹ דָּבֵקוּ יָצוּק עָלָיו בַּל־יִמּוֹט׃ ל. ל

16 לִבּוֹ יָצוּק כְּמוֹ־אָבֶן וְיָצוּק כְּפֶלַח תַּחְתִּית׃ ל. ג

17 מֵ֝שֻׁתּוֹ[a] יָגוּרוּ אֵלִים[b] מִ֝שְׁבָּרִים יִתְחַטָּאוּ׃ יא[a] מילין דלא מפק א ול בליש. ו חס בכתיב למערב[10]. ל. ל

18 מַשִּׂיגֵהוּ חֶרֶב בַּל תָּקוּם חֲנִית מַסָּע[a] וְשִׁרְיָה׃ ל. ב[11]

19 יַחְשֹׁב לְתֶבֶן בַּרְזֶל לְעֵץ רִקָּבוֹן נְחוּשָׁה׃ ל

20 לֹא־יַבְרִיחֶנּוּ בֶּן־קֶשֶׁת לְקַשׁ נֶהְפְּכוּ־לוֹ אַבְנֵי־קֶלַע׃ ל. ב

21 כְּקַשׁ נֶחְשְׁבוּ תוֹתָח וַיִּשְׂחַק לְרַעַשׁ כִּידוֹן׃ ל. ל

22 תַּחְתָּיו חַדּוּדֵי חָרֶשׂ יִרְפֶּד חָרוּץ עֲלֵי־טִיט׃ ל. ל

23 יַרְתִּיחַ כַּסִּיר מְצוּלָה יָם יָשִׂים כַּמֶּרְקָחָה׃ ל. ל

Cp 41 [1]Mm 1795. [2]Mm 3562. [3]Mm 3563. [4]Mm 2660. [5]Hi 38,38. [6]Hi 4,11. [7]Mp sub loco. [8]Mm 2613. [9]Mm 4069 contra textum, lect Mm frt inc. [10]Mm 879. [11]Mm 1901.

Cp 41,1 [a] pc Mss יִתְּךָ–, Ms תְּךָ– ‖ [b] dl ה (dttg) ‖ **2** [a] pc Mss יְעִירֶנּוּ, prb l ‖ [b] mlt Mss וַיָּו– ‖ **4** [a] Q לו, K לא ‖ [b] l frt בְּדַיּוֹ (בְּדֵי = coram? cf 11,3) ‖ [c] inc ‖ **5** [a] 𝔊 *θώρακος αὐτοῦ*, l prb סְרִיּוֹנוֹ ‖ **7** [a] prp גֵּוָה cf 𝔊α′ϑ′ ‖ **8** [a] prp וְרֵעַ ‖ **12** [a] prp וְאֹגֶם (ן dttg) ‖ **17** [a] nonn Mss משאתו ‖ [b] = אילים ‖ **18** [a] inc.

24 אַחֲרָיו יָאִיר נָתִיב יַחְשֹׁב תְּהוֹם לְשֵׂיבָה׃ כל לישׁ כת כן

25 אֵין־עַל־עָפָר מָשְׁלוֹ הֶעָשׂוּ[a] לִבְלִי־חָת׃ ל[12]

26 אֶת־כָּל־גָּבֹהַּ יִרְאֶה הוּא מֶלֶךְ עַל־כָּל־בְּנֵי־שָׁחַץ׃ ס

42 1 וַיַּעַן אִיּוֹב אֶת־יְהוָה וַיֹּאמַר׃

2 יָדַעְתִּי[a] כִּי־כֹל תּוּכָל וְלֹא־יִבָּצֵר מִמְּךָ מְזִמָּה׃ ידעתי חך מן ב[1] כת כן. ק[2] ל[3]

3 מִי זֶה[a] | מַעְלִים עֵצָה[b] בְּלִי דָעַת[a] לָכֵן הִגַּדְתִּי וְלֹא אָבִין נִפְלָאוֹת ד[4]

4 שְׁמַע־נָא וְאָנֹכִי אֲדַבֵּר אֶשְׁאָלְךָ וְהוֹדִיעֵנִי׃ [מִמֶּנִּי וְלֹא אֵדָע׃ ד זוגין[5]. ב. [נ]ו וכל תלים דכות ב מ יא. ג[6]

5 לְשֵׁמַע־אֹזֶן שְׁמַעְתִּיךָ וְעַתָּה עֵינִי רָאָתְךָ׃ ב. כה. ב. כט[6]. ל

6 עַל־כֵּן אֶמְאַס וְנִחַמְתִּי עַל־עָפָר וָאֵפֶר׃ פ ב[7]

7 וַיְהִי אַחַר דִּבֶּר יְהוָה אֶת־הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה אֶל־אִיּוֹב וַיֹּאמֶר יְהוָה
אֶל־אֱלִיפַז הַתֵּימָנִי חָרָה אַפִּי בְךָ וּבשְׁנֵי רֵעֶיךָ כִּי לֹא דִבַּרְתֶּם אֵלַי
8 נְכוֹנָה כְּעַבְדִּי[a] אִיּוֹב׃ וְעַתָּה קְחוּ־לָכֶם שִׁבְעָה־פָרִים וְשִׁבְעָה
אֵילִים וּלְכוּ | אֶל־עַבְדִּי אִיּוֹב וְהַעֲלִיתֶם עוֹלָה בַּעַדְכֶם וְאִיּוֹב עַבְדִּי ל מל בסיפ. ד[8]. ל
יִתְפַּלֶּל עֲלֵיכֶם כִּי אִם־פָּנָיו אֶשָּׂא לְבִלְתִּי עֲשׂוֹת עִמָּכֶם נְבָלָה כִּי לֹא כג
9 דִבַּרְתֶּם אֵלַי נְכוֹנָה כְּעַבְדִּי[b] אִיּוֹב׃ וַיֵּלְכוּ אֱלִיפַז הַתֵּימָנִי וּבִלְדַּד ל
הַשּׁוּחִי וְצוֹפַר[a] הַנַּעֲמָתִי וַיַּעֲשׂוּ כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר אֲלֵיהֶם יְהוָה וַיִּשָּׂא יְהוָה
10 אֶת־פְּנֵי אִיּוֹב׃ וַיהוָה שָׁב אֶת־שְׁבִית[a] אִיּוֹב בְּהִתְפַּלְלוֹ בְּעַד רֵעֵהוּ[b] ל. ו בטע ר״פ[9]. שבות ק
11 וַיֹּסֶף יְהוָה אֶת־כָּל־אֲשֶׁר לְאִיּוֹב לְמִשְׁנֶה׃ וַיָּבֹאוּ אֵלָיו כָּל־אֲחָיו כי. ב[10]
וְכָל־אַחְיוֹתָיו וְכָל־יֹדְעָיו לְפָנִים וַיֹּאכְלוּ[a] עִמּוֹ לֶחֶם בְּבֵיתוֹ[b] וַיָּנֻדוּ לוֹ אחיותיו חך מן ה[11] בליש. ל
וַיְנַחֲמוּ אֹתוֹ עַל כָּל־הָרָעָה אֲשֶׁר־הֵבִיא יְהוָה עָלָיו וַיִּתְּנוּ־לוֹ אִישׁ ג בליש[12]
12 קְשִׂיטָה אֶחָת וְאִישׁ נֶזֶם זָהָב אֶחָד׃ ס וַיהוָה בֵּרַךְ אֶת־אַחֲרִית ג[13]. ו בטע ר״פ[9]. יב
אִיּוֹב מֵרֵאשִׁתּוֹ וַיְהִי־לוֹ אַרְבָּעָה עָשָׂר אֶלֶף צֹאן וְשֵׁשֶׁת אֲלָפִים גְּמַלִּים ב חד חס וחד מל
13 וְאֶלֶף־צֶמֶד בָּקָר וְאֶלֶף אֲתוֹנוֹת׃ וַיְהִי־לוֹ שִׁבְעָנָה בָנִים וְשָׁלוֹשׁ ב מל[14]. ל. כל כתיב מל
14 בָּנוֹת׃ וַיִּקְרָא שֵׁם־הָאַחַת יְמִימָה וְשֵׁם הַשֵּׁנִית קְצִיעָה וְשֵׁם הַשְּׁלִישִׁית ל. ל. ט מל[15]

[12] וחד ומשלו Sach 9,10. Cp 42 [1]Mm 3565. [2] וחד לא יבצר Gn 11,6. [3]Mm 3879. [4]Mm 2385. [5]Mm 3561. [6]Mm 2501. [7]Mm 3566. [8]Mm 2826. [9]Mm 3567. [10]Mm 3568. [11]Mm 1251. [12]Mm 1987. [13]Mm 249. [14]Mm 3448. [15]Mm 1900.

25 [a] nonn Mss וַ— || **Cp 42,2** [a] l c Q Vrs תֹּ—, K תָּ— || **3** [a–a] cf 38,2 || [b] Ms + בְּמִלִּים cf ⅁ et 38,2 || **7** [a] mlt Mss בְּע׳ cf 8[b] || **8** [a] prp אֶת || [b] mlt Mss בְּע׳ cf 7[a] || **9** [a] mlt Mss וְצ׳ || **10** [a] Q שְׁבוּת, K שְׁבִית || [b] Vrs pl, prp רֵעָיו || **11** [a] Ms ⅁ + וַיִּשְׁתּוּ || [b] > 2 Mss.

15 קֶרֶן הַפּוּךְ׃ 15 וְלֹא נִמְצְאָ֣ה[a] נָשִׁ֗ים יָפ֛וֹת כִּבְנ֥וֹת אִיּ֖וֹב בְּכָל־הָאָ֑רֶץ וַיִּתֵּ֤ן
16 לָהֶם[b] אֲבִיהֶם֙[b] נַחֲלָ֔ה בְּת֖וֹךְ אֲחֵיהֶֽם[b]׃ ס 16 וַיְחִ֣י אִיּ֗וֹב אַֽחֲרֵי־
זֹ֣את מֵאָ֣ה וְאַרְבָּעִ֣ים שָׁנָ֑ה וַיִּרְ֥א[a] אֶת־בָּנָ֖יו וְאֶת־בְּנֵ֣י בָנָ֑יו אַרְבָּעָ֖ה
דֹּרֽוֹת׃ 17 וַיָּ֥מָת אִיּ֖וֹב זָקֵ֥ן וּשְׂבַ֥ע יָמִֽים׃

סכום הפסוקים של ספר
אלף ושבעים׃
אֹע
וחציו אשר קמטו[22]
וסדרים ח

15 ד[16] ר״פ בכתיב וכל ד״ה דכוה ב מב . ל מל . ב

ג בנקיבה[17]

ויראה ל חד מן ה[18] בליש
וחד מן ז[19] פסוק מן הי מילין ז מכה ו מכה . י[20]

ג[21]

[16] Mm 3249. [17] Mp sub loco. [18] Mm 2070. [19] Mm 1594. [20] Mm 271. [21] Mm 3481. [22] Hi 22,16, cf Mp sub loco.

15 [a] 2 Mss וַתֵּצֶאנָה — [b] pc Mss הן— || **16** [a] Q וַיִּרְאֶה, K וַיַּרְא.

[ס א] **1** 1 מִשְׁלֵי שְׁלֹמֹה בֶּן־דָּוִד מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל׃ ד. ג. ג[1]

2 לָדַעַת חָכְמָה וּמוּסָר לְהָבִין אִמְרֵי בִינָה׃ ה[2]

3 לָקַחַת מוּסַר הַשְׂכֵּל צֶדֶק וּמִשְׁפָּט וּמֵישָׁרִים׃ יב פת[3]. ג ול חס

4 לָתֵת לִפְתָאיִם עָרְמָה לְנַעַר דַּעַת וּמְזִמָּה׃

5 יִשְׁמַע חָכָם וְיוֹסֶף לֶקַח וְנָבוֹן תַּחְבֻּלוֹת יִקְנֶה׃ ג ב מלרע וחד מלעיל

6 לְהָבִין מָשָׁל וּמְלִיצָה דִּבְרֵי חֲכָמִים וְחִידֹתָם׃ ב[4]

7 יִרְאַת יְהוָה רֵאשִׁית דֵּעַת חָכְמָה וּמוּסָר אֱוִילִים בָּזוּ׃ פ נח. ה[2]

8 שְׁמַע בְּנִי מוּסַר אָבִיךָ וְאַל־תִּטֹּשׁ תּוֹרַת אִמֶּךָ׃ יב פת[3]

9 כִּי | לִוְיַת חֵן הֵם לְרֹאשֶׁךָ וַעֲנָקִים לְגַרְגְּרֹתֶיךָ׃ יא בטע ר״פ בשלש ספרים. ב חס

10 בְּנִי אִם־יְפַתּוּךָ חַטָּאִים אַל־תֹּבֶא׃ 11 אִם־יֹאמְרוּ[?]
לְכָה אִתָּנוּ נֶאֶרְבָה לְדָם נִצְפְּנָה לְנָקִי חִנָּם׃ ל

12 נְבַלָּעֵם כִּשְׁאוֹל חַיִּים וּתְמִימִים כְּיוֹרְדֵי בוֹר׃ ג[5]

13 כָּל־הוֹן יָקָר נִמְצָא נְמַלֵּא בָתֵּינוּ שָׁלָל׃

14 גּוֹרָלְךָ תַּפִּיל בְּתוֹכֵנוּ כִּיס אֶחָד יִהְיֶה לְכֻלָּנוּ׃ ל ומל. ב

15 בְּנִי אַל־תֵּלֶךְ בְּדֶרֶךְ אִתָּם מְנַע רַגְלְךָ מִנְּתִיבָתָם׃ לז

16 כִּי רַגְלֵיהֶם לָרָע יָרוּצוּ וְיְמַהֲרוּ לִשְׁפֹּךְ־דָּם׃ ו. ב

17 כִּי־חִנָּם מְזֹרָה הָרֶשֶׁת בְּעֵינֵי כָל־בַּעַל כָּנָף׃ ל. ג

18 וְהֵם לְדָמָם יֶאֱרֹבוּ יְצַפְּנוּ לְנַפְשֹׁתָם׃ ט ר״פ[7]. ב חס ול בלישׁ[8]

19 כֵּן אָרְחוֹת כָּל־בֹּצֵעַ בֶּצַע אֶת־נֶפֶשׁ בְּעָלָיו יִקָּח׃ פ

Cp 1 [1]Mm 3569. [2]Mm 3637. [3]Mm 2405. [4]Hab 2,6. [5]Mm 3115. [6]Mm 3570. [7]Mm 564. [8]Mm 2557.

Cp 1,1 [a–a] 2 Mss י׳ מ׳ עַל cf Qoh 1,12 ‖ **3** [a–a] S *mrdwt' wdḥlt'* = מוּסָר וְהִ׳ ‖ **4** [a] S(T) *wlṭlj'* cf Ms, frt l לְנְעָרִים ‖ **10** [a] mlt Mss Vrs תֹּאבֶה, pc Mss א(וֹ)תָּם ‖ **11** [a] frt l לְתָם cf לנקי ‖ [b] frt l חֵרֶם ‖ **15** [a] > G*, frt dl sed cf 10 ‖ [b] l c nonn Mss Vrs מִנְּתִיב(וֹ)תָם ‖ **16** [a–a] > G^{BS*min}, frt dl (ex Jes 59,7) ‖ **17** [a] l מְזֹרָה ‖ [b] > Vrs ‖ [c] pc Mss בַּעֲלֵי cf Vrs ‖ **19** [a] l אַחֲרִית cf 18 G et Hi 8,13[a].

20 חָכְמ֗וֹת בַּחוּץ תָּרֹ֫נָּה [a] בָּ֭רְחֹבוֹת תִּתֵּ֣ן קוֹלָ֑הּ ד. ב
21 בְּרֹ֣אשׁ הֹמִיּ֣וֹת [a] תִּקְרָ֑א [b] בִּ֝פְתְחֵ֗י שְׁעָרִ֥ים בָּעִ֗יר אֲמָרֶ֥יהָ תֹּאמָֽרוּ׃ [b] לחס[9]. ב. ב[10]
22 עַד־מָתַ֗י | פְּתָיִ֥ם תְּאֶהָ֑בוּ פֶּ֥תִי [a] וְלֵצִ֗ים לָ֭צוֹן חָמְד֣וּ לָהֶ֑ם ל. ג
וּכְסִילִ֥ים יִשְׂנְא֖וּ־דָֽעַת׃ [a] 23 תָּשׁ֘וּבוּ֮ לְתוֹכַחְתִּ֪י
הִנֵּ֤ה אַבִּ֖יעָה לָכֶ֣ם רוּחִ֑י אוֹדִ֖יעָה דְבָרַ֣י אֶתְכֶֽם׃ נ[11]. ב ומל[12]
24 יַ֭עַן קָרָ֣אתִי וַתְּמָאֲנ֑וּ נָטִ֖יתִי יָדִ֣י וְאֵ֣ין מַקְשִֽׁיב׃ ל. יו חס את
25 וַתִּפְרְע֥וּ כָל־עֲצָתִ֑י וְ֝תוֹכַחְתִּ֗י לֹ֣א אֲבִיתֶֽם׃ ל
26 גַּם־אֲנִ֥י בְאֵידְכֶ֗ם אֶשְׂחָ֑ק אֶ֝לְעַ֗ג בְּבֹ֣א פַחְדְּכֶֽם׃ ו[13] ר״פ וכל מ״פ דכות ב מ״ה. ג[14]
27 בְּבֹ֣א כְ֭שׁוֹאָה [a] פַּחְדְּכֶ֑ם וְ֝אֵידְכֶ֗ם כְּסוּפָ֥ה [b] יֶאֱתֶ֑ה כשואה. ג[15] ק
[c] בְּבֹ֣א עֲ֭לֵיכֶם צָרָ֣ה וְצוּקָ֑ה׃ [c]
28 אָ֤ז יִקְרָ֖אֻנְנִי וְלֹ֣א אֶעֱנֶ֑ה יְ֝שַׁחֲרֻנְנִ֗י וְלֹ֣א יִמְצָאֻנְנִֽי׃ ל. ב. ב
29 תַּ֤חַת כִּֽי־שָׂנְא֣וּ דָ֑עַת וְ֝יִרְאַ֗ת [c] יְהוָ֥ה לֹ֣א בָחָֽרוּ׃ ב[15]. ג קמ[16]
30 לֹֽא־אָ֭בוּ לַעֲצָתִ֑י נָ֝אֲצ֗וּ כָּל־תּוֹכַחְתִּֽי׃ ב. ל
31 וַיֹּ֥אכְלוּ מִפְּרִ֖י דַּרְכָּ֑ם וּ֝מִמֹּעֲצֹתֵיהֶ֗ם יִשְׂבָּֽעוּ׃ ב. ל חס[17]
32 כִּֽי־מְשׁוּבַ֣ת פְּתָיִ֣ם תַּהַרְגֵ֑ם וְ֝שַׁלְוַ֗ת כְּסִילִ֥ים תְּאַבְּדֵֽם׃ כ בטע ר״פ בסיפ[18]. ל ובסיפ
33 וְ֭שֹׁמֵעַ לִ֣י יִשְׁכָּן־בֶּ֑טַח וְ֝שַׁאֲנַ֗ן מִפַּ֥חַד רָעָֽה׃ פ ל. ג[19]

2 1 בְּנִ֗י אִם־תִּקַּ֣ח אִמְרָ֑י וּ֝מִצְוֹתַ֗י תִּצְפֹּ֥ן אִתָּֽךְ׃
2 לְהַקְשִׁ֣יב לַ֭חָכְמָה אָזְנֶ֑ךָ תַּטֵּ֖ה [a] לִבְּךָ֣ לַתְּבוּנָֽה׃ ב בסיפ
3 [a] כִּֽי־אִם־ [a] לַבִּינָ֥ה תִקְרָ֑א לַ֝תְּבוּנָ֗ה תִּתֵּ֥ן קוֹלֶֽךָ׃ כ בטע ר״פ בסיפ[1]. ב
4 אִם־תְּבַקְשֶׁ֥נָּה כַכֶּ֑סֶף וְ֝כַמַּטְמוֹנִ֗ים תַּחְפְּשֶׂ֥נָּה׃ ג ול בלישׁ
5 אָ֤ז תָּ֭בִין יִרְאַ֣ת יְהוָ֑ה וְ֝דַ֗עַת אֱלֹהִ֥ים תִּמְצָֽא׃ ג
6 כִּֽי־יְהוָ֥ה יִתֵּ֖ן חָכְמָ֑ה [a] מִ֝פִּ֗יו דַּ֣עַת וּתְבוּנָֽה׃
7 וְ֭צָפַן [a] לַיְשָׁרִ֣ים תּוּשִׁיָּ֑ה מָ֝גֵ֗ן לְהֹלְכֵ֥י תֹֽם׃ יצפן ק חד מן ב בלישׁ. ג[2]. ז מל. ב בלישׁ
8 לָ֭נְצֹר [a] אָרְח֣וֹת מִשְׁפָּ֑ט וְ֝דֶ֗רֶךְ חֲסִידָ֥יו [b] יִשְׁמֹֽר׃ חסידיו ק

[9] Mm 2840. [10] Mm 3571. [11] Mm 3572. [12] Mm 2220. [13] Mm 2449. [14] Mm 1119. [15] Mm 2247. [16] Mm 45. [17] Mm 3028. [18] Mm 3573. [19] Mm 3574. Cp 2 [1] Mm 3573. [2] Mm 3253.

20 [a] 𝔊(𝔖𝔗) *ὑμνεῖται* cf 8,3 [b]; l תְּרֻנָּה vel רִנָּתָה ‖ **21** [a] 𝔊(𝔖𝔗) *τειχέων* = חֹמוֹת ‖ [b–b] nonn vb m cs dl, ex cs בעיר אמריה ‖ **22** [a–a] frt dl ‖ **27** [a] 𝔠 כְּשׁ; K כְּשַׁאֲוָה, Q כְּשׁוֹאָה ‖ [b] 𝔠 כַּסּ ‖ [c–c] frt dl ‖ **Cp 2,2** [a] prp תְּשֶׁה ‖ **3** [a–a] 2 Mss 𝔗 כִּי אִם ‖ **6** [a] 𝔊 *καὶ ἀπὸ προσώπου αὐτοῦ*, frt l וּמִפָּנָיו vel וּמִלְּפָנָיו ‖ **7** [a] K 𝔊𝔖 וְצָפַן, Q 𝔗𝔙 יִצְפֹּן; prp וְצָנַךְ ‖ **8** [a] frt l לָנֻצַּר ‖ [b] K חֲסִידוֹ, Q 𝔊𝔖 חֲסִידָיו cf 𝔗𝔙.

9 אָז תָּבִין צֶדֶק וּמִשְׁפָּט וּמֵישָׁרִים[a] כָּל[b]־מַעְגַּל־טוֹב׃ — ג
10 כִּי־תָבוֹא חָכְמָה בִלְבֶּךָ וְדַעַת לְנַפְשְׁךָ[a] יִנְעָם׃ — ד מל בסיפ . ה בטע
11 מְזִמָּה תִּשְׁמֹר עָלֶיךָ תְּבוּנָה תִנְצְרֶכָּה׃ — כ[a] מלין כת ה ס״ת ול בליש
12 לְהַצִּילְךָ מִדֶּרֶךְ רָע מֵאִישׁ מְדַבֵּר תַּהְפֻּכוֹת׃ — ג
13 הַעֹזְבִים אָרְחוֹת יֹשֶׁר לָלֶכֶת בְּדַרְכֵי־חֹשֶׁךְ׃
14 הַשְּׂמֵחִים לַעֲשׂוֹת רָע יָגִילוּ בְּתַהְפֻּכוֹת רָע[a]׃ — ג ר״פ[4]
15 אֲשֶׁר אָרְחֹתֵיהֶם עִקְּשִׁים[a] וְנִלְוָזִים[b] בְּמַעְגְּלוֹתָם׃ — ל וחס . ל ומל
16 לְהַצִּילְךָ מֵאִשָּׁה זָרָה מִנָּכְרִיָּה אֲמָרֶיהָ הֶחֱלִיקָה׃ — ג . ג . ב
17 הָעֹזֶבֶת אַלּוּף נְעוּרֶיהָ וְאֶת־בְּרִית אֱלֹהֶיהָ[a] שָׁכֵחָה׃
18 כִּי שָׁחָה[a] אֶל־מָוֶת[a] בֵּיתָהּ[b] וְאֶל־רְפָאִים מַעְגְּלֹתֶיהָ׃ — כ בטע ר״פ בסיפ[5] . ב . ל[6]
19 כָּל־בָּאֶיהָ לֹא יְשׁוּבוּן וְלֹא־יַשִּׂיגוּ אָרְחוֹת חַיִּים׃ — ל[7]
20 לְמַעַן תֵּלֵךְ בְּדֶרֶךְ טוֹבִים וְאָרְחוֹת צַדִּיקִים תִּשְׁמֹר׃
21 כִּי־יְשָׁרִים יִשְׁכְּנוּ־אָרֶץ וּתְמִימִים יִוָּתְרוּ בָהּ׃
22 וּרְשָׁעִים מֵאֶרֶץ יִכָּרֵתוּ וּבוֹגְדִים יִסָּחُו[a] מִמֶּנָּה׃ פ — ז . ה מל[8] . ל וכת כן

3 1 בְּנִי תּוֹרָתִי אַל־תִּשְׁכָּח וּמִצְוֹתַי יִצֹּר לִבֶּךָ׃
2 כִּי אֹרֶךְ יָמִים וּשְׁנוֹת חַיִּים וְשָׁלוֹם יוֹסִיפוּ לָךְ׃ — כ בטע ר״פ בסיפ[1] . ה[2] . ט בליש ג[3] מנה מל
3 חֶסֶד וֶאֱמֶת אַל־יַעַזְבֻךָ קָשְׁרֵם עַל־גַּרְגְּרוֹתֶיךָ — ל חס . ג . ל מל
כְּתָבֵם עַל־לוּחַ לִבֶּךָ[a]׃ — ב
4 וּמְצָא־חֵן וְשֵׂכֶל־טוֹב בְּעֵינֵי אֱלֹהִים וְאָדָם׃ פ — ל[4] . ט
5 בְּטַח אֶל־יְהוָה בְּכָל־לִבֶּךָ וְאֶל־בִּינָתְךָ אַל־תִּשָּׁעֵן׃ — י בטח אל
6 בְּכָל־דְּרָכֶיךָ דָעֵהוּ וְהוּא יְיַשֵּׁר אֹרְחֹתֶיךָ׃ — ל . ב בליש
7 אַל־תְּהִי חָכָם בְּעֵינֶיךָ יְרָא אֶת־יְהוָה וְסוּר מֵרָע׃ — ט ו . ד[5] . ב[6]
8 רִפְאוּת תְּהִי לְשָׁרֶּךָ[a] וְשִׁקּוּי לְעַצְמוֹתֶיךָ׃ — ל . ל . ל[9]

[3]Mm 964. [4]Mm 3070. [5]Mm 3573. [6]Cf Prv 12,28. [7]Mm 2398. [8]Mm 3638. Cp 3 [1]Mm 3573. [2]Mm 4066. [3]Mm 2632. [4]Mm 4099. [5]Mm 3639. [6]Mp sub loco.

9 [a] 𝔊 *καὶ κατορθώσεις*, frt l בְּ (וְתִשָּׁמֵר =) וְתִישַׁר cf 4,14; prp וְתִשְׁמֹר ‖ [b] 𝔙 pr cop ‖ **10** [a–a] prp לָדַעַת נַפְשְׁךָ מָצוֹן ‖ **14** [a] frt l רַע (cf רָע 14a) vel רָשָׁע ‖ **15** [a] l מְעַקְּשִׁים (cf 10,9 Jes 59,8) vel מְעָקָּשִׁים ‖ [b–b] 𝔊(ⅭⅭ𝔙) *καὶ καμπύλαι αἱ τροχιαὶ αὐτῶν*, frt dl בְּ ‖ **17** [a] prp אֲהֻבָתָהּ = חֲפֻתָּה ‖ **18** [a–a] 𝔖 *'skpt'* = אַלְמוּת ‖ [b] l נְתִיבָתָהּ cf 7,27[a] ‖ **22** [a] ℭ יְנָסְחוּ; l יָנָסְחוּ cf Vrs vel יְסָחוּ (a סוח = סחה) ‖ Cp 3,3 [a–a] > 𝔊[BS], dl (ex 7,3) ‖ **8** [a] 𝔊(𝔖) *τῷ σώματί σου* = לִשְׁאֵרֶךָ vel לִבְשָׂרֶךָ cf Sir 30,15sq.

9 כַּבֵּד אֶת־יְהוָה מֵהוֹנֶךָ וּמֵרֵאשִׁית כָּל־תְּבוּאָתֶךָ׃
10 וְיִמָּלְאוּ אֲסָמֶיךָ שָׂבָע[a] וְתִירוֹשׁ יְקָבֶיךָ יִפְרֹצוּ׃ פ
11 מוּסַר יְהוָה בְּנִי[a] אַל־תִּמְאָס וְאַל־תָּקֹץ בְּתוֹכַחְתּוֹ׃
12 [a]כִּי אֶת אֲשֶׁר יְאֱהַב יְהוָה יוֹכִיחַ[a] וּכְאָב[b] אֶת־בֵּן יִרְצֶה׃
13 אַשְׁרֵי אָדָם מָצָא חָכְמָה וְאָדָם[a] יָפִיק תְּבוּנָה׃
14 כִּי טוֹב סַחְרָהּ מִסְּחַר־כֶּסֶף וּמֵחָרוּץ תְּבוּאָתָהּ׃
15 יְקָרָה הִיא מִפְּנִינִים[a] וְכָל־חֲפָצֶיךָ[b] לֹא יִשְׁווּ־בָהּ׃
16 אֹרֶךְ יָמִים בִּימִינָהּ בִּשְׂמֹאולָהּ עֹשֶׁר וְכָבוֹד׃
17 דְּרָכֶיהָ דַרְכֵי־נֹעַם וְכָל־נְתִיבוֹתֶיהָ שָׁלוֹם׃
18 עֵץ־חַיִּים הִיא לַמַּחֲזִיקִים בָּהּ וְתֹמְכֶיהָ מְאֻשָּׁר[a]׃ פ
19 יְהוָה בְּחָכְמָה יָסַד־אָרֶץ כּוֹנֵן שָׁמַיִם בִּתְבוּנָה׃
20 בְּדַעְתּוֹ תְּהוֹמוֹת נִבְקָעוּ וּשְׁחָקִים יִרְעֲפוּ־טָל׃
21 בְּנִי [a]אַל־יָלֻזוּ[b] מֵעֵינֶיךָ[a] נְצֹר תּוּשִׁיָּה וּמְזִמָּה׃
22 וְיִהְיוּ חַיִּים לְנַפְשֶׁךָ וְחֵן לְגַרְגְּרֹתֶיךָ׃
23 אָז תֵּלֵךְ לָבֶטַח דַּרְכֶּךָ וְרַגְלְךָ לֹא תִגּוֹף׃
24 אִם־תִּשְׁכַּב[a] לֹא־תִפְחָד וְשָׁכַבְתָּ וְעָרְבָה שְׁנָתֶךָ׃
25 אַל־תִּירָא מִפַּחַד פִּתְאֹם[a] וּמִשֹּׁאַת רְשָׁעִים כִּי תָבֹא׃
26 כִּי־יְהוָה יִהְיֶה בְכִסְלֶךָ[a] וְשָׁמַר רַגְלְךָ מִלָּכֶד׃
27 אַל־תִּמְנַע־טוֹב מִבְּעָלָיו[a] בִּהְיוֹת לְאֵל יָדְךָ[b] לַעֲשׂוֹת׃
28 אַל־תֹּאמַר לְרֵעֲךָ[a] | לֵךְ וָשׁוּב וּמָחָר אֶתֵּן וְיֵשׁ אִתָּךְ[b]׃
29 [a]אַל־תַּחֲרֹשׁ עַל־רֵעֲךָ רָעָה וְהוּא־יוֹשֵׁב[b] לָבֶטַח אִתָּךְ׃
30 אַל־תָּרִיב[a] עִם־אָדָם חִנָּם אִם־לֹא גָמָלְךָ רָעָה׃

[7]Gn 41,29. [8]Hos 4,10. [9]Mm 3573. [10]Mm 3575. [11]Mm 2293. [12]Mm 3576. [13]Mm 417. [14]Mm 3189. [15]Mm 505. [16]Dt 22,10.

10 [a] 𝔊 *πλησμονῆς σίτου (-ω)* dupl, l שֶׂבֶר cf תירוש ‖ **11** [a] 𝔊𝔖𝔗 tr ante מוסר, frt dl ‖ **12** [a–a] frt nonn vb add ‖ [b] 𝔊 *μαστιγοῖ δέ*, l וְכַאֲב ‖ **13** [a] l c Ms וְאִישׁ vel וְאֱנוֹשׁ ‖ **15** [a] K מִפְּנִינִים, Q Vrs מִפְּנִינִים cf 8,11 ‖ [b] l c Ms Vrs חֲפָצִים cf 8,11 ‖ **18** [a] 𝔖𝔗 *ṯwbjhwn*, prp מְאֻשָּׁרִים ‖ **21** [a–a] prb tr post 21b ‖ [b] Ms יזלו = יַזַּלּוּ (a זלל)? cf 𝔖𝔗 ‖ **24** [a] 𝔊 *κάθῃ*, frt l תֵּשֵׁב ‖ **25** [a] prp פְּתָאֹם ‖ **26** [a] 𝔊 *ἐπὶ πασῶν ὁδῶν σου*, frt l בְּמִסְלֹתֶיךָ ‖ **27** [a] 𝔊 *ἐνδεῇ* ‖ [b] K 𝔖 יָדֶיךָ, mlt Mss Q 𝔊𝔗 יָדְךָ ‖ **28** [a] K לְרֵעֶיךָ, Q 𝔖𝔗𝔙 לְרֵעֲךָ ‖ [b] 𝔊 + 27,1b ‖ **29** [a] prb tr 29a. 30a. 29b. 30b ‖ [b] prp יֶשֶׁב ‖ **30** [a] K תָּרוֹב, Q Vrs תָּרִיב.

31 אַל־תְּקַנֵּא בְּאִישׁ חָמָס וְאַל־תִּבְחַר[a] בְּכֹל־דְּרָכָיו׃
32 כִּי תוֹעֲבַת יְהוָה נָלוֹז וְאֶת־יְשָׁרִים סודו׃ כ בטע ר״פ בסיפ[17] . ל
33 מְאֹרַת יְהוָה בְּבֵית רָשָׁע וּנְוֵה צַדִּיקִים יְבָרֵךְ[a]׃ ל . ל חד מן ה[18] זוגין בביח בית
34 אִם־לַלֵּצִים[a] הוּא יָלִיץ וְלַעֲנָיִים[b] יִתֶּן־חֵן׃ ב . ולעניים ק חד מן ה[19] כת יי וקר׳ וי
35 כָּבוֹד חֲכָמִים יִנְחָלוּ וְכְסִילִים מֵרִים[a] קָלוֹן׃ פ ג[20] . ג[21]

4 1 שִׁמְעוּ[a] בָנִים מוּסַר אָב וְהַקְשִׁיבוּ[b] לָדַעַת בִּינָה׃ יב פת[1] . ד
2 כִּי־לֶקַח טוֹב נָתַתִּי לָכֶם[a] תּוֹרָתִי אַל־תַּעֲזֹבוּ[b]׃ כ בטע ר״פ בסיפ[2]
3 כִּי־בֵן הָיִיתִי לְאָבִי רַךְ וְיָחִיד לִפְנֵי[a] אִמִּי׃ ב דמטע[3] . ב פסוק דמטע[4]
4 וַיִּיָּרֵנִי וַיֹּאמֶר לִי יִתְמָךְ־דְּבָרַי לִבֶּךָ ל וחס . ח[5]
שְׁמֹר מִצְוֹתַי וֶחְיֵה׃[a] 5 [a]קְנֵה חָכְמָה קְנֵה בִינָה[a] ג
[b]אַל־תִּשְׁכַּח[b] וְאַל־תֵּט מֵאִמְרֵי־פִי׃
6 אַל־תַּעַזְבֶהָ וְתִשְׁמְרֶךָּ [a]אֱהָבֶהָ וְתִצְּרֶךָּ[a]׃ ל . ל
7 [ba]רֵאשִׁית חָכְמָה[b] קְנֵה חָכְמָה וּבְכָל־קִנְיָנְךָ קְנֵה בִינָה׃ בח
8 סַלְסְלֶהָ וְתָרוֹמְמֶךָּ תְּכַבֶּדְךָ כִּי תְחַבְּקֶנָּה׃ ג פסוק בסיפ ראש ס ול בלישׁ[6] . ל . ל
9 תִּתֶּן לְרֹאשְׁךָ לִוְיַת־חֵן עֲטֶרֶת תִּפְאֶרֶת תְּמַגְּנֶךָּ׃ ל
10 [a]שְׁמַע בְּנִי וְקַח אֲמָרָי וְיִרְבּוּ לְךָ שְׁנוֹת חַיִּים׃ ג[7]
11 בְּדֶרֶךְ חָכְמָה הוֹרְתִּיךָ הִדְרַכְתִּיךָ בְּמַעְגְּלֵי־יֹשֶׁר׃ ל[8] . ל
12 בְּלֶכְתֶּךָ לֹא־יֵצַר צַעֲדֶךָ וְאִם־תָּרוּץ לֹא תִכָּשֵׁל׃ ל . ל ומל
13 הַחֲזֵק בַּמּוּסָר אַל־תֶּרֶף נִצְּרָהּ כִּי־הִיא חַיֶּיךָ׃ ג[9] . ל
14 בְּאֹרַח רְשָׁעִים אַל־תָּבֹא וְאַל־תֵּאַשֵּׁר בְּדֶרֶךְ רָעִים׃
15 פְּרָעֵהוּ אַל־תַּעֲבָר־בּוֹ שְׁטֵה מֵעָלָיו וַעֲבוֹר׃ ל[10] . ל
16 כִּי לֹא יִשְׁנוּ[a] אִם־לֹא יָרֵעוּ וְנִגְזְלָה שְׁנָתָם אִם־לֹא יַכְשִׁולוּ[b]׃ כ בטע ר״פ בסיפ[2] . מז פסוק לא לא לא . יכשילו ק

[17] Mm 3573. [18] Mm 3761. [19] Mm 3549. [20] Mm 3577. [21] Mm 623. Cp 4 [1] Mm 2405. [2] Mm 3573. [3] Ps 80,3. [4] Mm 3313. [5] Mm 1479. [6] Mm 3658. [7] Mm 936. [8] וחד והוריתיך Ex 4,12. [9] Mm 3578. [10] וחד פדעהו Hi 33,24.

31 [a] G ζηλώσῃς, l תְּתַחַר cf 24,19 Ps 37,1 ‖ **33** [a] 2 Mss GV יְבָרֵךְ ‖ **34** [a–a] l עִם־לֵצִים cf Ps 18,26sq ‖ [b] K וְלַעֲנִיִּים, Q GSV וְלַעֲנָיִים ‖ **35** [a] G ὕψωσαν = מְרִימִים ? V *exaltatio*, frt l מְרוֹם; prp מֹרְשִׁים vel מְמִירִים ‖ **Cp 4,1** [a–a] frt l שִׁמְעוּ בְּנִי cf 5sqq sed etiam 5,7 7,24 8,32 ‖ [b] frt l תַּעֲזֹבָה vel תַּעַזְבֶהָ ‖ **2** [a] frt l לָךְ ‖ [b] frt l תַּעֲזֹבוּ vel תַּעַזְבֶהָ ‖ **3** [a] mlt Mss לִבְנִי ‖ **4** [a] > G*, frt dl (cf 7,2a); S + 7,2b ‖ **5** [a–a] > G*, frt dl (cf 7aβ.bβ) ‖ [b–b] > S ‖ **6** [a–a] tr post 7 ‖ **7** [a] v 7 > G* ‖ [b–b] frt l בְּרֵאשִׁית חֵילֵךְ cf ובכל־קנינך ‖ **10** [a] 𝔅 hic incip cp 4 ‖ **16** [a] prp יְשַׁאֲנוּ ‖ [b] K יִכְשׁוֹלוּ, Q SGV יַכְשִׁילוּ; G κοιμῶνται = יִשְׁכָּבוּ (ex יַסְכִּלוּ = יַשְׁכִּילוּ?).

17 כִּי לָחְמוּ לֶחֶם רֶשַׁע וְיֵין חֲמָסִים יִשְׁתּוּ׃ [12]ג חד פת וחד קס. יג[13]. י בלישׁ. [12]ל
18 [a]וְאֹרַח צַדִּיקִים כְּאוֹר נֹגַהּ הוֹלֵךְ וָאוֹר עַד־נָכוֹן[b] הַיּוֹם׃ נ[13]
19 דֶּרֶךְ רְשָׁעִים כָּאֲפֵלָה לֹא יָדְעוּ בַּמֶּה יִכָּשֵׁלוּ׃ פ [14]ל
20 בְּנִי לְדְבָרַי הַקְשִׁיבָה לַאֲמָרַי הַט־אָזְנֶךָ׃
21 אַל־יַלְּיזוּ מֵעֵינֶיךָ שָׁמְרֵם בְּתוֹךְ לִבֶּךָ׃ ל
22 כִּי־חַיִּים הֵם לְמֹצְאֵיהֶם[a] וּלְכָל־בְּשָׂרוֹ[b] מַרְפֵּא׃ [15]ל
23 מִכָּל־[a]מִשְׁמָר נְצֹר לִבֶּךָ כִּי־מִמֶּנּוּ תּוֹצְאוֹת חַיִּים׃
24 הָסֵר מִמְּךָ עִקְּשׁוּת פֶּה וְלִזּוּת שְׂפָתַיִם הַרְחֵק מִמֶּךָּ׃ ל
25 עֵינֶיךָ לְנֹכַח יַבִּיטוּ וְעַפְעַפֶּיךָ יַיְשִׁרוּ נֶגְדֶּךָ׃ ל
26 פַּלֵּס מַעְגַּל רַגְלֶךָ וְכָל־דְּרָכֶיךָ יִכֹּנוּ׃
27 אַל־תֵּט־יָמִין וּשְׂמֹאול הָסֵר רַגְלְךָ מֵרָע׃ ל

5 1 בְּנִי לְחָכְמָתִי הַקְשִׁיבָה לִתְבוּנָתִי הַט־אָזְנֶךָ׃
2 [a]לִשְׁמֹר[b] מְזִמּוֹת וְדַעַת שְׂפָתֶיךָ[c] יִנְצֹרוּ[a]׃ ה בטע
3 כִּי נֹפֶת תִּטֹּפְנָה[a] שִׂפְתֵי זָרָה וְחָלָק מִשֶּׁמֶן חִכָּהּ׃ כ בטע ר״פ בסיפ׳. ב. [2]ל
4 וְאַחֲרִיתָהּ מָרָה כַלַּעֲנָה חַדָּה כְחֶרֶב פִּיּוֹת[a]׃ ה[3]. ג. ל
5 רַגְלֶיהָ יֹרְדוֹת מָוֶת[a] שְׁאוֹל צְעָדֶיהָ יִתְמֹכוּ׃
6 אֹרַח חַיִּים פֶּן־[a]תְּפַלֵּס נָעוּ מַעְגְּלֹתֶיהָ לֹא תֵדָע׃ פ
7 וְעַתָּה [a]בָּנִים שִׁמְעוּ־[a]לִי וְאַל־[b]תָּסוּרוּ מֵאִמְרֵי־פִי׃
8 הַרְחֵק מֵעָלֶיהָ דַרְכֶּךָ וְאַל־תִּקְרַב אֶל־פֶּתַח בֵּיתָהּ׃ ל
9 פֶּן־תִּתֵּן לַאֲחֵרִים הוֹדֶךָ[a] וּשְׁנֹתֶיךָ[b] לְאַכְזָרִי[c]׃ ל. ל כת כן
10 פֶּן־יִשְׂבְּעוּ זָרִים כֹּחֶךָ וַעֲצָבֶיךָ בְּבֵית נָכְרִי׃ ב[4] חד כת חס וחד כת מל. ל
11 וְנָהַמְתָּ[a] בְּאַחֲרִיתֶךָ בְּכָלוֹת בְּשָׂרְךָ וּשְׁאֵרֶךָ׃ ל. ל

[1] Mm 1667. [12] Mm 1851. [13] Mm 3579. [14] Mm 2581. [15] וחד לְמֹצְאֵיהֶם Nu 33,2. Cp 5 [1] Mm 3573. [2] Mm 3648. [3] Mm 3295. [4] Mp sub loco.

18 [a] tr 18 post 19 an וְ del (dttg)? ‖ [b] frt l הִכּוֹן ‖ **22** [a] S(𝔗) *lmn dmškḥ lhjn*, frt l לְמֹצְאֵיהֶם ‖ [b] prp בְּשָׂרָם ‖ **23** [a] G(SV) *πάσῃ* = בְּכָל; l 𝔐 cf Aḥiqar 98 ‖ **Cp 5,2** [a–a] prp לִשְׁמָרְךָ מְ֯זִמּוֹת וְדַעַת מִשְׂפְּתֵי נָכְרִיָּה יִנְצֹרוּךָ ‖ [b] ins עָלֶיךָ cf 2,11 ‖ [c] l שְׂפָתַי לָךְ cf G ‖ **3** [a] frt dl ‖ **4** [a] prb l c 2 Mss פִּיפִיּוֹת ‖ **5** [a] frt pr אֶל־ ‖ **6** [a] prp בַּל vel לֹא cf Vrs ‖ **7** [a–a] G(V) *vié, ἄκουε*, frt l בְּנִי שְׁמַע cf 8sqq sed etiam 4,1 7,24 8,32 ‖ [b] GV sg, frt l תָּסוּר ‖ **9** [a] G *ζωήν σου* = חַיֶּיךָ; SC *ḥjlk*, l חֵילְךָ ‖ [b] prp שְׁנָה honor ‖ [c] G(SCV^{Mss}) *ἀνελεήμοσιν*, frt l לְאַכְזָרִים ‖ **11** [a] G(S) *καὶ μεταμεληθήσῃ* = וְנִחַמְתָּ.

12 וְאָמַרְתָּ אֵיךְ שָׂנֵאתִי מוּסָר וְתוֹכַחַת נָאַץ לִבִּי׃
13 וְלֹא־שָׁמַעְתִּי בְקוֹל מוֹרָי וְלִמְלַמְּדַי לֹא הִטֵּיתִי אָזְנִי׃
14 כִּמְעַט הָיִיתִי בְכָל־רָע בְּתוֹךְ קָהָל וְעֵדָה׃
15 שְׁתֵה־מַיִם מִבּוֹרֶךָ וְנֹזְלִים מִתּוֹךְ בְּאֵרֶךָ׃
16 יָפֻוצוּ[a] מַעְיְנֹתֶיךָ חוּצָה בְּרְחֹבוֹת פַּלְגֵי־מָיִם׃
17 יִהְיוּ־לְךָ לְבַדֶּךָ וְאֵין[a] לְזָרִים אִתָּךְ׃
18 יְהִי־מְקוֹרְךָ בָּרוּךְ[a] וּשְׂמַח מֵאֵשֶׁת[b] נְעוּרֶיךָ׃
19 [a]אַיֶּלֶת אֲהָבִים וְיַעֲלַת־חֵן
דַּדֶּיהָ[b] יְרַוֻּךָ בְכָל־עֵת בְּאַהֲבָתָהּ תִּשְׁגֶּה תָמִיד׃
20 וְלָמָּה תִשְׁגֶּה בְנִי[a] בְזָרָה וְתֶחֱבַק חֵק נָכְרִיָּה׃
21 כִּי נֹכַח | עֵינֵי יְהוָה דַּרְכֵי־אִישׁ וְכָל־מַעְגְּלֹתָיו מְפַלֵּס׃
22 עֲוֹנוֹתָיו[a] יִלְכְּדֻנוֹ [b]אֶת־הָרָשָׁע[b] וּבְחַבְלֵי חַטָּאתוֹ יִתָּמָךְ׃
23 הוּא יָמוּת בְּאֵין מוּסָר וּבְרֹב אִוַּלְתּוֹ יִשְׁגֶּה[a]׃ פ

6 1 בְּנִי אִם־עָרַבְתָּ לְרֵעֶךָ תָּקַעְתָּ לַזָּר כַּפֶּיךָ[a]׃
2 נוֹקַשְׁתָּ[a] בְּאִמְרֵי־פִיךָ[a] נִלְכַּדְתָּ בְּאִמְרֵי־פִיךָ׃
3 עֲשֵׂה זֹאת אֵפוֹא[a] | בְּנִי וְהִנָּצֵל כִּי בָאתָ בְכַף־רֵעֶךָ
[b]לֵךְ הִתְרַפַּס[c] וּרְהַב[b] רֵעֶיךָ׃
4 אַל־תִּתֵּן שֵׁנָה לְעֵינֶיךָ וּתְנוּמָה לְעַפְעַפֶּיךָ׃
5 הִנָּצֵל כִּצְבִי מִיָּד[a] וּכְצִפּוֹר [b]מִיַּד יָקוּשׁ[b]׃ פ
6 לֵךְ־אֶל־נְמָלָה עָצֵל רְאֵה דְרָכֶיהָ וַחֲכָם׃
7 אֲשֶׁר אֵין־לָהּ קָצִין שֹׁטֵר[a] וּמֹשֵׁל׃

ידּ[5] ר״פ בכתיב ג[6] מנה בסיפ׳ וחד מן יז[7] ר״פ ולא לא . ל . כן למרינ[8] . ל . ח

ל . ל

ב מל

ל[9] . ל חס[10]

ג[11] . ב[12]

ל . ב

ה ר״פ[13] . ב ד חס

כ בטע ר״פ בסיפ[14]

ד מל[15] וחד מן יא[16] כת תרי ו

ל

ל . ל מל בסיפ[1]

ב . ב

ל . ב[2]

ל וחס

[5]Mm 3249. [6]Mm 3580. [7]Mm 2708. [8]Mp sub loco. [9]Mm 1241. [10]Mm 1816. [11]Mm 2536. [12]Mm 3019. [13]Mm 1020. [14]Mm 3573. [15]Mm 4100. [16]Mm 648. Cp 6 [1]Mm 1762. [2]Prv 23,19.

16 [a] $\mathfrak{G}^{BS*}$ pr *μή*, pr ־פֶּן vel ־אַל ‖ **17** [a] prp וְאַל, sed cf Hi 3,9 ‖ **18** [a] $\mathfrak{G}$ *ἰδία* = לְבַדֶּךָ? (cf 17) ‖ [b] mlt Mss $\mathfrak{GS}\mathfrak{T}$ בְּאִ׳ ‖ **19** [a] hemist exc, frt ins רְאֵה אוֹתָהּ לְבַדָּהּ ‖ [b] $\mathfrak{G}^{OSc}$ *ἡ δὲ φιλία*, l דְּדֶיהָ cf 7,18 ‖ **20** [a] > $\mathfrak{G}$, frt dl ‖ **22** [a] sic L, mlt Mss Edd עָנְךָ ‖ [b–b] > $\mathfrak{G}$, frt dl (gl) ‖ **23** [a] frt l יִסָּפֶה cf $\mathfrak{G}$ ‖ **Cp 6,1** [a] l c mlt Mss Vrs כַּפֶּךָ cf 17,18 22,26 ‖ **2** [a–a] $\mathfrak{S}$ *bmmll' dspwtk*, l בְּדִבֶּר שְׂפָתֶיךָ ‖ **3** [a] frt dl m cs ‖ [b–b] prp לְכָה טָרֵךְ (וְ)סַרְהֵב ab aram טרך et סרהב ‖ [c] = se defatigare cf akk *rapāsu* vel l וְאַל־תִּתְרַפֶּה cf $\mathfrak{G}$ ‖ **5** [a] $\mathfrak{G}$ *ἐκ βρόχων*, $\mathfrak{ST}$ *mn nšb'*, l מְמָצוֹד vel מִצַּיָּד ‖ [b–b] nonn Mss מִפַּח יָקֵ׳, $\mathfrak{G}(\mathfrak{ST})$ *ἐκ παγίδος* = מִפַּח ‖ **7** [a] frt pr וְאֵין.

8 תָּכִין בַּקַּיִץ לַחְמָהּ אָגְרָה בַּקָּצִיר מַאֲכָלָהּ׃
9 עַד־מָתַי עָצֵל | תִּשְׁכָּב מָתַי תָּקוּם מִשְּׁנָתֶךָ׃
10 מְעַט שֵׁנוֹת מְעַט תְּנוּמוֹת מְעַט | חִבֻּק יָדַיִם לִשְׁכָּב׃
11 וּבָא כְמְהַלֵּךְ רֵאשֶׁךָ וּמַחְסֹרְךָ כְּאִישׁ מָגֵן׃ פ
12 אָדָם בְּלִיַּעַל אִישׁ אָוֶן הוֹלֵךְ עִקְּשׁוּת פֶּה׃
13 קֹרֵץ בְּעֵינָו[a] מֹלֵל בְּרַגְלָו[b] מֹרֶה בְּאֶצְבְּעֹתָיו׃
14 תַּהְפֻּכוֹת | בְּלִבּוֹ חֹרֵשׁ רָע[a] בְּכָל־עֵת מְדָנִים[b] יְשַׁלֵּחַ׃
15 עַל־כֵּן פִּתְאֹם יְבוֹא אֵידוֹ פֶּתַע יִשָּׁבֵר וְאֵין מַרְפֵּא׃ פ
16 שֵׁשׁ־הֵנָּה שָׂנְאָה יְהוָה וְשֶׁבַע תּוֹעֲבוֹת[a] נַפְשׁוֹ׃
17 עֵינַיִם רָמוֹת לְשׁוֹן שָׁקֶר וְיָדַיִם שֹׁפְכוֹת דָּם־נָקִי׃
18 לֵב חֹרֵשׁ מַחְשְׁבוֹת אָוֶן רַגְלַיִם מְמַהֲרוֹת לָרוּץ לָרָעָה[a]׃
19 יָפִיחַ כְּזָבִים עֵד שָׁקֶר וּמְשַׁלֵּחַ מְדָנִים בֵּין אַחִים׃ פ
20 נְצֹר בְּנִי מִצְוַת אָבִיךָ וְאַל־תִּטֹּשׁ תּוֹרַת אִמֶּךָ׃
21 קָשְׁרֵם עַל־לִבְּךָ תָּמִיד עָנְדֵם עַל־גַּרְגְּרֹתֶךָ׃
22 [a]בְּהִתְהַלֶּכְךָ | תַּנְחֶה אֹתָךְ
בְּשָׁכְבְּךָ תִּשְׁמֹר עָלֶיךָ וַהֲקִיצוֹתָ הִיא תְשִׂיחֶךָ׃
23 כִּי נֵר מִצְוָה וְתוֹרָה אוֹר וְדֶרֶךְ חַיִּים תּוֹכְחוֹת[a] מוּסָר׃
24 לִשְׁמָרְךָ [a]מֵאֵשֶׁת רָע[ab] מֵחֶלְקַת [c]לְשׁוֹן נָכְרִיָּה[c]׃
25 אַל־תַּחְמֹד יָפְיָהּ בִּלְבָבֶךָ וְאַל־תִּקָּחֲךָ[a] בְּעַפְעַפֶּיהָ׃ [תָּצוֹד׃] פ
26 כִּי [a]בְעַד־אִשָּׁה[a] זוֹנָה עַד־כִּכַּר לָחֶם וְאֵשֶׁת אִישׁ נֶפֶשׁ יְקָרָה[b]׃
27 הֲיַחְתֶּה אִישׁ אֵשׁ בְּחֵיקוֹ וּבְגָדָיו לֹא תִשָּׂרַפְנָה׃
28 אִם־יְהַלֶּךְ אִישׁ עַל־הַגֶּחָלִים וְרַגְלָיו לֹא תִכָּוֶינָה׃
29 כֵּן הַבָּא אֶל־אֵשֶׁת רֵעֵהוּ לֹא יִנָּקֶה כָּל־הַנֹּגֵעַ בָּהּ׃
30 לֹא־יָבוּזוּ לַגַּנָּב כִּי יִגְנֹב לְמַלֵּא נַפְשׁוֹ כִּי יִרְעָב׃

ל. ל
ב. [3] ה פת וב קמ
[6] יז ר״פ. [4] ל. [5] נ.
בעיניו[7] חד מן נא בליש ק
וחד מן ח[8] כת כן בליש. ברגליו[7] ה חס[9] ק
ה בטע ר״פ בשלש ספרים[10]. מדינים ק
ל מל בסיף
ל. ב בליש בסיף[3]. ח[11]. תועבת[7] יחיד ו ק
כח. ו כת כן[12]
ל ומל. ג[13]. ל
ל. נ[14]
נ. ל
ל. ד דמטע
ל. ל
כ בטע ר״פ בסיף[15]. ה[16]
יז[17]
נ[18] ול
כ בטע ר״פ בסיף[15]. ו
ל. ד
ג[19]. ל
ג ב מל וחד חס[20]. ב חד מל וחד חס

[3] Mp sub loco. [4] Mm 3581. [5] וחד מחסורך Jdc 19,20. [6] Mm 1514. [7] Q addidi, cf Mp sub loco. [8] Mm 1543. [9] Mm 1121. [10] Mm 3654. [11] Mm 1150. [12] Mm 1700. [13] Mm 3582. [14] Mm 3596. [15] Mm 3573. [16] Mm 2797. [17] Mm 3615. [18] Mm 3583. [19] Mm 3342. [20] Mm 3584.

13 [a] KG בְּעֵינָו, Q^{Mss}SCU בְּעֵינָיו ‖ [b] KGSV בְּרַגְלָו, Q^{Mss}C בִּרְגְלָיו ‖ **14** [a] > Ms, dl ‖ [b] K מְדָנִים, Q מִדְיָנִים ‖ **16** [a] K תּוֹעֲבוֹת, QG תּוֹעֲבַת ‖ **18** [a] sic L, mlt Mss Edd עָה– ‖ **22** [a] frt exc hemist ‖ **23** [a] l c Ms ע תּוֹכַחַת ‖ [b] GSC pr cop, l ‖ **24** [a–a] prp מֵאִשָּׁה זָרָה cf 7,5 ‖ [b] G *ὑπάνδρου* = רֵעַ cf 29 ‖ [c–c] S(CU) *dlšnh dnwkrjt'*, frt l לְשׁוֹן נָכְרִי ‖ **25** [a] prp תּוֹקִיחֲךָ ‖ **26** [a–a] prp בְּעַד אִשָּׁה vel בְּקֶשֶׁת ‖ [b] frt dl m cs.

31 וְנִמְצָא יְשַׁלֵּם שִׁבְעָתָיִם אֶת־כָּל־הוֹן בֵּיתוֹ יִתֵּן׃ [21]ו

32 נֹאֵף אִשָּׁה חֲסַר־לֵב מַשְׁחִית נַפְשׁוֹ הוּא יַעֲשֶׂנָּה׃ ב

33 נֶגַע־וְקָלוֹן יִמְצָא וְחֶרְפָּתוֹ לֹא תִמָּחֶה׃ ג

34 כִּי־קִנְאָה[a] חֲמַת־[b]גֶּבֶר וְלֹא־יַחְמֹל בְּיוֹם נָקָם׃ ד[22]. ד מל

35 לֹא־יִשָּׂא [a]פְּנֵי כָל־כֹּפֶר[a] וְלֹא־יֹאבֶה כִּי תַרְבֶּה־שֹׁחַד׃ פ לז

7 1 בְּנִי שְׁמֹר אֲמָרַי וּמִצְוֹתַי תִּצְפֹּן אִתָּךְ׃

2 שְׁמֹר מִצְוֹתַי וֶחְיֵה וְתוֹרָתִי כְּאִישׁוֹן עֵינֶיךָ׃ ג. ב. ג

3 קָשְׁרֵם עַל־אֶצְבְּעֹתֶיךָ כָּתְבֵם עַל־לוּחַ לִבֶּךָ׃ ג. ב

4 אֱמֹר לַחָכְמָה אֲחֹתִי־[b]אָתְּ וּמֹדָע לַבִּינָה תִּקְרָא׃ ב בסיפ. ב[1]. ל. ב

5 לִשְׁמָרְךָ מֵאִשָּׁה זָרָה מִנָּכְרִיָּה אֲמָרֶיהָ הֶחֱלִיקָה׃ ג. ב

6 כִּי בְחַלּוֹן בֵּיתִי[ba] בְּעַד אֶשְׁנַבִּי[c] נִשְׁקָפְתִּי[d]׃ ל. ל

7 וָאֶרְאֶה[a] בַּפְּתָאיִם[b] אָבִינָה[c] בַּבָּנִים[d] נַעַר חֲסַר־לֵב׃ ב

8 עֹבֵר בַּשּׁוּק אֵצֶל פִּנָּהּ[a] וְדֶרֶךְ בֵּיתָהּ יִצְעָד׃ ל

9 בַּנָּשֶׁף־בְּעֶרֶב[a] יוֹם בְּאִישׁוֹן[b] לַיְלָה וַאֲפֵלָה׃ ל. ל. ב ס״פ[2]

10 וְהִנֵּה אִשָּׁה לִקְרָאתוֹ שִׁית זוֹנָה [a]וּנְצֻרַת לֵב[a]׃ ל וחס

11 הֹמִיָּה הִיא וְסֹרֶרֶת[a] בְּבֵיתָהּ לֹא־יִשְׁכְּנוּ רַגְלֶיהָ׃ ג. ב חס וחר מל[3]

12 פַּעַם וּבַחוּץ פַּעַם בָּרְחֹבוֹת וְאֵצֶל כָּל־פִּנָּה תֶּאֱרֹב׃

13 וְהֶחֱזִיקָה בּוֹ וְנָשְׁקָה־לּוֹ הֵעֵזָה פָּנֶיהָ וַתֹּאמַר לוֹ׃ ב. ל. ה ד מלרע וחר מלעיל[4]

14 זִבְחֵי שְׁלָמִים עָלָי הַיּוֹם שִׁלַּמְתִּי נְדָרָי׃

15 עַל־כֵּן יָצָאתִי לִקְרָאתֶךָ לְשַׁחֵר פָּנֶיךָ וָאֶמְצָאֶךָּ׃ ד[5]. ל

16 מָרְבַּדִּים רָבַדְתִּי עַרְשִׂי חֲטֻבוֹת[a] אֵטוּן מִצְרָיִם׃ ב[6]. ל. ל

17 נַפְתִּי מִשְׁכָּבִי מֹר אֲהָלִים[a] וְקִנָּמוֹן׃ יא ר״פ וס״פ נ[7]. ב

[21]Mm 31. [22]Mm 3489. Cp 7 [1]Mm 3585. [2]Mm 3586. [3]Mm 3158. [4]Mm 3587. [5]Mm 2072. [6]Prv 31,22. [7]Mm 729.

34 [a] prp קִנְאָה ‖ [b] prp תָּמִית ‖ **35** [a–a] 1 פָּנֶיךָ לְכֹפֶר ‖ **Cp 7,6** [a] GS suff 3f sg ‖ [b] ins m et par cs הַבַּטָתִי ‖ [c] G τὰς πλατείας ‖ [d] GS 3f sg ‖ **7** [a] cf 6[d] ‖ [b] frt huc tr נַעַר ‖ [c] > G, S 3f sg ‖ [d] > SCV, prp בִּנְבָלִים ‖ **8** [a] = פְּנָתָהּ? G(SC[W]V) *γωνίαν*, l פִּנָּה cf 12 ‖ **9** [a] S(C) *bm'rbj*, frt l בַּעֲרֹב cf Jdc 19,9 ‖ [b] l בֶּאֱשׁוֹן cf 20,20[a] ‖ **10** [a–a] frt l נְצֻרַת לוּט ‖ **11** [a] prp וְסֹבֶבֶת vel וְסֹחֶרֶת cf Cant 3,2sq ‖ **16** [a] G(V) *ἔστρωκα*, SC *qrmth*, prp הִטֵּיתִי ‖ **17** [a] l c pc Mss Vrs וַאֲ.

18 לְכָה נִרְוֶה דֹדִים [a]עַד־הַבֹּקֶר [a]נִתְעַלְסָה בָּאֲהָבִים׃
19 כִּי אֵין הָאִישׁ בְּבֵיתוֹ הָלַךְ בְּדֶרֶךְ מֵרָחוֹק׃
20 צְרוֹר־הַכֶּסֶף לָקַח בְּיָדוֹ לְיוֹם הַכִּסֶּא[a] יָבֹא בֵיתוֹ׃
21 הִטַּתּוּ בְּרֹב לִקְחָהּ בְּחֶלֶק שְׂפָתֶיהָ תַּדְרִיכֶנּוּ׃
22 הוֹלֵךְ אַחֲרֶיהָ פִּתְאֹם[a] כְּשׁוֹר אֶל־טֶבַח[b] יָבוֹא[c]
[d]וּכְעֶכֶס[e] אֶל־מוּסָר[f] אֱוִיל[dg]׃ 23 עַד יְפַלַּח חֵץ כְּבֵדוֹ
כְּמַהֵר צִפּוֹר אֶל־פָּח וְלֹא־יָדַע כִּי־בְנַפְשׁוֹ הִוא׃ פ
24 וְעַתָּה [a]בָנִים שִׁמְעוּ[a]־לִי וְהַקְשִׁיבוּ[b] לְאִמְרֵי־פִי׃
25 אַל־יִשְׂטֶ֣ה אֶל־דְּרָכֶיהָ לִבֶּךָ אַל־תֵּתַע[a] בִּנְתִיבוֹתֶיהָ׃
26 כִּי־רַבִּים חֲלָלִים הִפִּילָה וַעֲצֻמִים כָּל־הֲרָגֶיהָ׃
27 דַּרְכֵי שְׁאוֹל בֵּיתָהּ[a] יֹרְדוֹת אֶל־חַדְרֵי־מָוֶת׃ פ

8 1 הֲלֹא־חָכְמָה תִקְרָא וּתְבוּנָה תִּתֵּן קוֹלָהּ׃
2 בְּרֹאשׁ־מְרוֹמִים [a]עֲלֵי־דָרֶךְ[a] בֵּית נְתִיבוֹת נִצָּבָה׃
3 לְיַד־שְׁעָרִים [a]לִפְנֵי־קָרֶת[a] מְבוֹא פְתָחִים תָּרֹנָּה[b]׃
4 אֲלֵיכֶם אִישִׁים אֶקְרָא וְקוֹלִי אֶל־בְּנֵי אָדָם׃
5 הָבִינוּ פְתָאיִם עָרְמָה וּכְסִילִים הָבִינוּ[a] לֵב׃
6 שִׁמְעוּ כִּי־נְגִידִים[a] אֲדַבֵּר וּמִפְתַּח שְׂפָתַי מֵישָׁרִים׃
7 כִּי־אֱמֶת יֶהְגֶּה חִכִּי [a]וְתוֹעֲבַת שְׂפָתַי[a] רֶשַׁע׃
8 בְּצֶדֶק כָּל־אִמְרֵי־פִי אֵין בָּהֶם נִפְתָּל וְעִקֵּשׁ׃
9 כֻּלָּם נְכֹחִים לַמֵּבִין וְיִשָּׁרִים לְמֹצְאֵי דָעַת׃
10 קְחוּ־מוּסָרִי[a] וְאַל־כֶּסֶף וְדַעַת מֵחָרוּץ נִבְחָר׃
11 כִּי־טוֹבָה חָכְמָה מִפְּנִינִים וְכָל־חֲפָצִים לֹא יִשְׁוּוּ־בָהּ׃

[8]Mm 2830. [9]Mm 3019. [10]Mm 3573. [11]Mm 2405. [12]Mm 130. [13]Mm 3261. [14]וחד וחתע Gn 21,14. [15]Mm 3063. [16]Jes 26,21. Cp 8 [1]Mm 2840. [2]Mm 1667. [3]Mm 3588.

18 [a–a] dl m cs vel tr ad דדים ‖ **20** [a] sic L, mlt Mss Edd הַכֶּ֫ ‖ **22** [a] G(S) *κεπφωθείς*, frt l פְּתָאִים vel פֶּתִי ‖ [b] sic L, mlt Mss Edd עֶ֫ ‖ [c] G(V) *ἄγεται*, frt l יְבָא ‖ [d–d] l וְכַעֲכֵס (וּכְעַכֵּס) אֶל־מוֹסֵר אַיָּל cf [f.g] ‖ [e] G(ST) *καὶ ὥσπερ κύων*, V *et quasi agnus* ‖ [f] G(STV) *δεσμούς* = מוֹסֵר ‖ [g] G(ST) *ἢ ὡς ἔλαφος* = (וּ)כְאַיָּל ‖ **24** [a–a] cf 5,7[a–a] ‖ [b] GV sg, frt l וְהַקְשִׁיבָה vel וְהַקְשִׁבָה ‖ **25** [a] sic L, mlt Mss Edd תֵּ֫ ‖ **27** [a] prp נְתִיבֹתֶיהָ cf 2,18[b] ‖ **Cp 8,2** [a–a] > G ‖ **3** [a–a] prp תְּקָרֵא cf 1,20sq ‖ [b] cf 1,20[a] ‖ **5** [a] G *ἔνθεσθε*, l הָכִינוּ ‖ **6** [a] l נְגִדִים a נֶגֶד recta vel נְכֹחִים cf 9 ‖ **7** [a–a] G(S) *ἐβδελυγμένα δὲ ἐναντίον ἐμοῦ χείλη (ψευδῆ)*, l וְתוֹעֲבָה לִי שִׂפְתֵי cf 12,22 ‖ **10** [a] frt l c Ms GST מוּסָר cf וְדַעַת.

12 אֲנִי־חָכְמָה שָׁכַנְתִּי[a] עָרְמָה [b]וְדַעַת מְזִמּוֹת אֶמְצָא[b]׃ [שָׁנֵאתִי׃

13 [a]יִרְאַת יְהוָה שִׂנְאַת רָע[a] גֵּאֶה וְגָאוֹן וְדֶרֶךְ רָע וּפִי תַהְפֻּכוֹת ל. 4. ל בטע[5]

14 לִי־עֵצָה וְתוּשִׁיָּה אֲנִי[a] בִינָה לִי[b] גְּבוּרָה׃ ז מל

15 בִּי מְלָכִים יִמְלֹכוּ וְרוֹזְנִים יְחֻקְּקוּ צֶדֶק׃

16 בִּי שָׂרִים יָשֹׂרוּ וְנְדִיבִים[a] כָּל־שָׁפְטֵי[a] צֶדֶק[b]׃ ב. ל

17 אֲנִי אֲהֲבַיִךְ[a] אֵהָב וּמְשַׁחֲרַי יִמְצָאֻנְנִי׃ אהבי[6] ק. ב

18 עֹשֶׁר־וְכָבוֹד אִתִּי הוֹן עָתֵק וּצְדָקָה׃

19 טוֹב פִּרְיִי מֵחָרוּץ וּמִפָּז וּתְבוּאָתִי מִכֶּסֶף נִבְחָר׃ ל

20 בְּאֹרַח־צְדָקָה אַהֲלֵךְ[a] בְּתוֹךְ נְתִיבוֹת מִשְׁפָּט׃

21 לְהַנְחִיל אֹהֲבַי [יֵשׁ] וְאֹצְרֹתֵיהֶם אֲמַלֵּא׃ פ ב[9]. ג[7]

22 יְהוָה קָנָנִי רֵאשִׁית[a] דַּרְכּוֹ[b] קֶדֶם מִפְעָלָיו מֵאָז[c]׃ ל. כח

23 מֵעוֹלָם[a] נְסַכְתִּי[b] מֵרֹאשׁ מִקַּדְמֵי־אָרֶץ׃ ל. יד. ל

24 בְּאֵין־תְּהֹמוֹת חוֹלָלְתִּי [a]בְּאֵין מַעְיָנוֹת נִכְבַּדֵי[ab]־מָיִם׃ ג מל[8]. ג[9]

25 בְּטֶרֶם הָרִים הָטְבָּעוּ לִפְנֵי גְבָעוֹת חוֹלָלְתִּי׃ ב קמ. ג מל[9]

26 עַד־לֹא עָשָׂה[a] אֶרֶץ וְחוּצוֹת[b] וְרֹאשׁ[c] עָפְרוֹת[d] תֵּבֵל׃ ב חד חס וחד מל[10]. יא[11]

27 בַּהֲכִינוֹ שָׁמַיִם שָׁם אָנִי בְּחָקְקוֹ חוּג[a] עַל־פְּנֵי תְהוֹם[a]׃ ל. ב. ב[12]. ב

28 בְּאַמְּצוֹ שְׁחָקִים מִמָּעַל בַּעֲזוּזֵי[a] עִינוֹת תְּהוֹם[b]׃ ל. ל

29 [a]בְּשׂוּמוֹ לַיָּם חֻקּוֹ וּמַיִם לֹא יַעַבְרוּ־פִיו[a]

[b]בְּחוּקְקוֹ[b] מוֹסְדֵי אָרֶץ׃ 30 וָאֶהְיֶה אֶצְלוֹ אָמוֹן[a] ב. ל וכל שם ברגש דכות

וָאֶהְיֶה שַׁעֲשֻׁעִים[b] יוֹם יוֹם מְשַׂחֶקֶת לְפָנָיו בְּכָל־עֵת׃ ב מל[13] וחד מן ב בלישׁ. ב[14]

31 מְשַׂחֶקֶת בְּתֵבֵל אַרְצוֹ וְשַׁעֲשֻׁעַי אֶת־בְּנֵי אָדָם׃ פ ב. ו חס[15]

[4]Mm 3617. [5]Mm 3389. [6]Mm 3589. [7]Mm 3590. [8]Mm 3591. [9]Mm 2291. [10]Mm 3592. [11]Mm 1554. [12]Mm 2361. [13]Mm 2222. [14]Mm 484. [15]Mm 3409.

12 [a] ⅁𝔗 *brjt*; frt l שָׁכֲנָתִי ‖ [b–b] prp וּמוֹדַעַת מְזִמּוֹת אֶמְצָא cf 𝔊 ‖ **13** [a–a] frt dl (gl) cf 3,7 16,6 ‖ **14** [a] prp לִי cf 𝔊⅁𝔙 ‖ [b] prp וְלִי cf 2 Mss 𝔊⅁𝔙[Mss] ‖ **16** [a–a] 𝔊 *κρατοῦσι*, 𝔙 *decernunt*, prb l יְשָׁפְטוּ ‖ [b] mlt Mss 𝔅𝔊 אָרֶץ cf Jes 40,23 Ps 2,10 148,11 ‖ **17** [a] K אֹהֲבָיְהָ, Q Vrs אֹהֲבַי ‖ **20** [a] sic L, mlt Mss Edd בְּ– ‖ **22** [a] ⅁(𝔗𝔙[Mss]) *bršˀ* = בְּרֹ׳ ‖ [b] 𝔊σ′(𝔙) *ὁδῶν αὐτοῦ*, l דְּרָכָו ‖ [c] > 𝔊⅁ ‖ **23** [a] Ms + אֲנִי, frt l ‖ [b] cf Ps 2,6; 𝔊(⅁) *ἐθεμελίωσέν με*, 𝔗(𝔙[Mss]) *ʾjttqnjt*, frt l נוֹסַדְתִּי; prp נְסַכְתִּי cf Ps 139,13 ‖ **24** [a–a] 𝔊(𝔙) *πρὸ τοῦ προελθεῖν τὰς πηγάς* cf [b] ‖ [b] prp נִבְכֵי cf Hi 38,16 ‖ **26** [a] prp עָשְׂתָה cf [b] ‖ [b] prp חָצִיר ‖ [c] prp דָּשֵׁא ‖ [d] sic L, mlt Mss Edd עַ׳ ‖ **27** [a–a] 𝔊 *ἐπ᾽ ἀνέμων* ‖ **28** [a] 𝔊(⅁𝔗[𝔙]) *καὶ ὡς ἀσφαλεῖς ἐτίθει*, l בְּעֻזּוֹ ‖ [b] sic L, mlt Mss Edd תְּהוֹם ‖ **29** [a–a] > 𝔊* ‖ [b] 𝔊 *καὶ ἰσχυρὰ ἐποίει*, frt l בְּחַזְקוֹ ‖ **30** [a] 𝔊(⅁𝔙) *ἁρμόζουσα* = אָמָן; α′ *τιθηνουμένη*, prb l שַׁעֲשָׁעָיו אֱמוֹן ‖ [b] 𝔊(⅁) *ᾗ προσέχαιρεν*, l

ב[18] 32 וְעַתָּה [a]בָּנִים שִׁמְעוּ[a]־לִי [b]וְאַשְׁרֵי דְּרָכַי יִשְׁמֹרוּ׃
ל. צ[17] 33 שִׁמְעוּ מוּסָר וַחֲכָמוּ [c]וְאַל־תִּפְרָעוּ[bc]׃
ד בטע[18]. ז[19] 34 אַשְׁרֵי אָדָם שֹׁמֵעַ לִי לִשְׁקֹד עַל־דַּלְתֹתַי יוֹם ׀ יוֹם
לִשְׁמֹר מְזוּזוֹת פִּתְחִי׃
ב וחס. מצא[20] יתיר י ק 35 כִּי [a]מֹצְאִי מָצְאֵי[a] חַיִּים וַיָּפֶק רָצוֹן מֵיְהוָה׃
36 וְחֹטְאִי חֹמֵס נַפְשׁוֹ כָּל־מְשַׂנְאַי אָהֲבוּ מָוֶת׃ פ

ד. ד 9 1 חָכְמוֹת בָּנְתָה בֵיתָהּ חָצְבָה[a] עַמּוּדֶיהָ שִׁבְעָה׃
ל. ל. ל 2 טָבְחָה טִבְחָהּ מָסְכָה יֵינָהּ אַף עָרְכָה שֻׁלְחָנָהּ׃
ג חד מל וב חס 3 שָׁלְחָה נַעֲרֹתֶיהָ תִּקְרָא עַל־גַּפֵּי מְרֹמֵי קָרֶת׃
ג חס[1]. ח זוגין מחליפין[2] 4 מִי־פֶתִי יָסֹר הֲנָה חֲסַר־לֵב אָמְרָה[a] לּוֹ׃
ב חד פת וחד קמ. ל 5 לְכוּ לַחֲמוּ בַלַּחֲמִי וְשִׁתּוּ בְיַיִן מָסָכְתִּי׃
ח 6 עִזְבוּ פְתָאִים[a] וְחְיוּ וְאִשְׁרוּ בְּדֶרֶךְ בִּינָה׃
ח[3]. ח[4]. ל 7 יֹסֵר ׀ לֵץ לֹקֵחַ לוֹ קָלוֹן וּמוֹכִיחַ לְרָשָׁע מוּמוֹ[a]׃
8 אַל־תּוֹכַח לֵץ פֶּן־יִשְׂנָאֶךָּ הוֹכַח לְחָכָם וְיֶאֱהָבֶךָּ׃
ל. ג. ב מלרע וחד מלעיל 9 [a]תֵּן לְחָכָם וְיֶחְכַּם־עוֹד הוֹדַע לְצַדִּיק וְיוֹסֶף לֶקַח׃ פ
ג ר״פ[5] 10 [a]תְּחִלַּת חָכְמָה יִרְאַת יְהוָה וְדַעַת קְדֹשִׁים בִּינָה׃
ל 11 [a]כִּי־בִי יִרְבּוּ יָמֶיךָ וְיוֹסִפוּ[b] לְךָ שְׁנוֹת חַיִּים׃ ס ג
12 אִם־חָכַמְתָּ חָכַמְתָּ לָךְ וְלֵצְתָּ לְבַדְּךָ תִּשָּׂא׃
ל בטע. ל. ג. ל 13 אֱשֶׁת[a] כְּסִילוּת הֹמִיָּה פְּתַיּוּת[b] וּבַל־יָדְעָה מָּה[c]׃
ג חד מל וב חס 14 וַתֵּשֶׁב לְפֶתַח בֵּיתָהּ עַל־כִּסֵּא מְרֹמֵי קָרֶת׃
15 לִקְרֹא לְעֹבְרֵי־דָרֶךְ הַמְיַשְּׁרִים אׇרְחוֹתָם׃
ג חס[1]. ח זוגין מחליפין[2]. ח[6]. ל 16 מִי־פֶתִי יָסֹר הֲנָה וַחֲסַר־לֵב וְאָמְרָה[a] לּוֹ׃

[10]Mm 4172. [17]Mm 3593. [18]Mm 3193. [19]Mm 484. [20]Q addidi, cf Mp sub loco. Cp 9 [1]Mm 2056. [2]Mm 3964. [3]Mm 201. [4]Mm 3594. [5]Mm 2998. [6]Mm 3001.

32/33 [a–a] 𝔊(𝔙[Mss]) *vié, ăkouε* cf 4,1 5,7 7,24 ‖ [b–b] > 𝔊* ‖ [c–c] 𝔙 *et nolite abicere eam*, frt l וְאַל־תִּפְרְעוּ אוֹתוֹ ‖ **35** [a–a] K מְצָאַי מָצְאָי cf 𝔊𝔖, Q 𝔗𝔙 מֹצְאִי מָצָא ‖ **Cp 9,1** [a] 𝔊 (𝔖𝔗) *kaì ὑπήρεισεν*, frt l הֲצָבָה ‖ **4** [a] 𝔖 *w'mr*, l וְאָמְרָה cf 16[a] ‖ **6** [a] 𝔊α′σ′θ′(𝔖𝔗𝔙) *ἀφροσύνην*, l פְּתָיוּת vel פְּתָיִי cf 13 ‖ **7** [a] prp חֶרְפָּה vel כְּלִמָּה cf 18,3 ‖ **9** [a] 9–10 > Ms ‖ **10** [a] 10–12 > Ms ‖ **11** [a–a] 𝔊(𝔖𝔗) *toútῳ γὰρ τρόπῳ*, prp כִּי־בָהּ ‖ [b] 𝔊(𝔖𝔙) *kaì προστεθήσεταί*, l וְיוֹסְפוּ ‖ **13** [a] frt dl cf תִּשָּׂא 12 (dttg) ‖ [b] frt l וּמְפַתָּה et cj c המיה ‖ [c] 𝔊 (𝔖[AMU]) *aἰσχύνην*, l כְּלִמָּה ‖ **16** [a] 𝔊 *παρακελεύομαι λέγουσα*, 𝔖 *w'mr*, l וְאָמְרָה cf 4[a].

17 מַיִם־גְּנוּבִים יִמְתָּקוּ וְלֶחֶם סְתָרִים יִנְעָם׃
18 וְלֹא־יָדַע כִּי־רְפָאִים שָׁם בְּעֲמֻקֵּי שְׁאוֹל קְרֵאֶיהָ׃ פ

יד[7] ר״פ בכתיב ג[8] מנה בסיק . יא[8]

10 1 [a]מִשְׁלֵי שְׁלֹמֹה[a] פ

ד . ג

בֵּן חָכָם יְשַׂמַּח־אָב וּבֵן כְּסִיל תּוּגַת אִמּוֹ׃

ז . ל

2 לֹא־יוֹעִילוּ אוֹצְרוֹת רֶשַׁע וּצְדָקָה תַּצִּיל מִמָּוֶת׃

יא מל[1] . יז[2]

3 לֹא־יַרְעִיב יְהוָה נֶפֶשׁ צַדִּיק וְהַוַּת רְשָׁעִים[a] יֶהְדֹּף׃

4 רָאשׁ[a] עָשָׂה[b] כַּף־רְמִיָּה וְיַד חָרוּצִים תַּעֲשִׁיר׃

ג מל[3] . חי

5 אֹגֵר בַּקַּיִץ בֵּן מַשְׂכִּיל נִרְדָּם בַּקָּצִיר בֵּן מֵבִישׁ׃

ל וחס . ה

6 בְּרָכוֹת[a] לְרֹאשׁ צַדִּיק [b]וּפִי[c] רְשָׁעִים יְכַסֶּה חָמָס[bd]׃

ד[4] . כד

7 זֵכֶר צַדִּיק לִבְרָכָה וְשֵׁם רְשָׁעִים יִרְקָב[a]׃

8 חֲכַם־לֵב יִקַּח מִצְוֹת [a]וֶאֱוִיל [b]שְׂפָתַיִם יְלֻבָּט[ab]׃

ג וכל דסמיך לאדכרה דכות . ג

9 הוֹלֵךְ בַּתֹּם יֵלֵךְ בֶּטַח וּמְעַקֵּשׁ דְּרָכָיו יִוָּדֵעַ[a]׃

ל

10 קֹרֵץ עַיִן יִתֵּן עַצֶּבֶת [a]וֶאֱוִיל שְׂפָתַיִם יִלָּבֵט[a]׃

ל . ג

11 מְקוֹר חַיִּים פִּי צַדִּיק [a]וּפִי רְשָׁעִים [b]יְכַסֶּה חָמָס[ab]׃

12 שִׂנְאָה תְּעוֹרֵר מְדָנִים וְעַל כָּל־פְּשָׁעִים תְּכַסֶּה אַהֲבָה׃

ד חס בליש . ב[5]

13 בִּשְׂפָתֵי נָבוֹן תִּמָּצֵא חָכְמָה [a]וְשֵׁבֶט[b] לִגֵּו[a] חֲסַר־לֵב׃

ה[6] . ב מסרק בטע[7]

14 חֲכָמִים[a] יִצְפְּנוּ־דָעַת וּפִי־[a]אֱוִיל[b] מְחִתָּה קְרֹבָה׃

ב חס

15 הוֹן עָשִׁיר קִרְיַת עֻזּוֹ מְחִתַּת דַּלִּים רִישָׁם׃

16 פְּעֻלַּת צַדִּיק לְחַיִּים תְּבוּאַת רָשָׁע לְחַטָּאת[a]׃

ג בטע[8]

17 אֹרַח[a] לְחַיִּים שׁוֹמֵר מוּסָר וְעוֹזֵב תּוֹכַחַת מַתְעֶה׃

ל[9] . י מל[10] . ב

18 מְכַסֶּה[a] שִׂנְאָה שִׂפְתֵי־שָׁקֶר[b] וּמוֹצֵא דִבָּה הוּא כְסִיל׃

ב חד חס וחד מל[11]

[7]Mm 3249. [8]Mm 3580. [9]Mm 130. Cp 10 [1]Mm 1977. [2]Mm 1667. [3]Mm 1761. [4]Mm 3595. [5]Mm 3596. [6]Mm 2755. [7]Mm 3313. [8]Mp sub loco. [9]Mm 959. [10]Mm 3634. [11]Mm 2409.

Cp 10,1 [a–a] > GSV^{Mss} || **3** [a] pc Mss 𝔙 בּוֹגְדִים (ex 11,6) || **4** [a] G(SCV) *πενία*, l רָאשׁ || [b] V *operata est*, l עֹשֶׂה || **6** [a] G(V^{Mss}) *εὐλογία κυρίου* cf 22 || [b–b] = 11b || [c] prp וּפִנֵּי || [d] G *πένθος ἄωρον* || **7** [a] prp יוּקַב || **8** [a–a] = 10b || [b–b] prp שְׁבָטִים יֵדָע || **9** [a] l יֵרוֹעַ cf 11,15 13,20 || **10** [a–a] = 8b; G(S) *ὁ δὲ ἐλέγχων μετὰ παρρησίας εἰρηνοποιεῖ*, frt l וּמוֹכִיחַ יַעֲשֶׂה שָׁלוֹם || **11** [a–a] = 6b || [b–b] prp כּוֹס חָמָץ || **13** [a–a] frt l וּבְשִׂפְתֵיו נִלְעַג vel וּבְשִׂבְטֵ שְׂפָתָיו נִלְעַג cf [b] || [b] G(S) *ῥάβδῳ* = בְּשֵׁ׳ || **14** [a] frt pr שְׂפָתֵי m et par cs || [b] cf 7,25[a] || **16** [a] frt l לְמִחְתָּה cf 14.15.29 || **17** [a] prb l אֹרַח || **18** [a] G(SV) *καλύπτουσιν*, l מְכַסֵּי vel מְכַסִּים; prp מְכַסֶּה || [b] G *δίκαια* = צֶדֶק cf 16,13.

19 בְּרֹב דְּבָרִים לֹא יֶחְדַּל־פָּשַׁע וְחֹשֵׂךְ שְׂפָתָיו מַשְׂכִּיל׃

20 כֶּסֶף נִבְחָר[a] לְשׁוֹן צַדִּיק לֵב רְשָׁעִים כִּמְעָט[b]׃ 12 ב קמ

21 שִׂפְתֵי צַדִּיק יִרְעוּ[a] רַבִּים וֶאֱוִילִים בַּחֲסַר־לֵב[b] יָמוּתוּ׃ 13 ג . ה חס

22 בִּרְכַּת יְהוָה הִיא תַעֲשִׁיר וְלֹא־יוֹסֵף עֶצֶב עִמָּהּ[a]׃ 14 ל

23 כִּשְׂחוֹק[a] לִכְסִיל עֲשׂוֹת זִמָּה וְחָכְמָה[b] לְאִישׁ תְּבוּנָה׃ 15 ל ומל . ג ב מל וחד חס

24 מְגוֹרַת רָשָׁע הִיא תְבוֹאֶנּוּ וְתַאֲוַת צַדִּיקִים יִתֵּן[a]׃ 16 ב חד מל וחד חס . 17 ג

25 כַּעֲבוֹר סוּפָה וְאֵין רָשָׁע וְצַדִּיק יְסוֹד עוֹלָם׃ 18 ל . ד ב פת וב קמ

26 כַּחֹמֶץ לַשִּׁנַּיִם וְכֶעָשָׁן לָעֵינָיִם כֵּן הָעָצֵל לְשֹׁלְחָיו׃ ו 18 בלישׁ . ב

27 יִרְאַת יְהוָה תּוֹסִיף יָמִים וּשְׁנוֹת רְשָׁעִים תִּקְצֹרְנָה׃ 19 ג . ל

28 תּוֹחֶלֶת צַדִּיקִים שִׂמְחָה[a] וְתִקְוַת רְשָׁעִים תֹּאבֵד׃

29 מָעוֹז לְתֹם[a] דֶּרֶךְ יְהוָה וּמְחִתָּה לְפֹעֲלֵי אָוֶן׃ ז

30 צַדִּיק לְעוֹלָם בַּל־יִמּוֹט וּרְשָׁעִים לֹא יִשְׁכְּנוּ־אָרֶץ׃ ח 19 ה

31 פִּי־צַדִּיק יָנוּב חָכְמָה וּלְשׁוֹן תַּהְפֻּכוֹת תִּכָּרֵת׃ 20 ד

32 שִׂפְתֵי צַדִּיק יֵדְעוּן[b] רָצוֹן וּפִי רְשָׁעִים תַּהְפֻּכוֹת׃

11 1 מֹאזְנֵי מִרְמָה תּוֹעֲבַת יְהוָה וְאֶבֶן שְׁלֵמָה רְצוֹנוֹ׃

2 בָּא־זָדוֹן וַיָּבֹא קָלוֹן וְאֶת־צְנוּעִים חָכְמָה׃ ב פסוק בטע' 1 . ל ומל

3 תֹּם יְשָׁרִים תַּנְחֵם[a] וְסֶלֶף בּוֹגְדִים וְשָׁדֵּם[b]׃ ישדם ק

4 [a]לֹא־יוֹעִיל הוֹן בְּיוֹם עֶבְרָה וּצְדָקָה תַּצִּיל מִמָּוֶת׃

5 צְדָקַת תָּמִים תְּיַשֵּׁר דַּרְכּוֹ וּבְרִשְׁעָתוֹ יִפֹּל רָשָׁע׃ ח[2] . ב חס בסיפ למערב

6 צְדָקַת יְשָׁרִים תַּצִּילֵם וּבְהַוַּת[a] בֹּגְדִים יִלָּכֵדוּ׃ ה[2]

7 [ba]בְּמוֹת אָדָם רָשָׁע[c] תֹּאבַד[d] תִּקְוָה[b] וְתוֹחֶלֶת אוֹנִים[e] אָבָדָה׃ ב

[12]Mm 2207. [13]Mm 1777. [14]Mp sub loco. [15]Mm 3597. [16]Mm 2005. [17]Mm 528. [18]Mm 3598. [19]Mm 1278. [20]Mm 1252. Cp 11 [1]Mm 3313. [2]Mm 1242.

20 [a] cf 8,19; 𝔊 *πεπυρωμένος* = נִבְחָן? ‖ [b] 𝔗 *mḥṭ'* sordes; prp כְּמָעָה ‖ **21** [a] 𝔊 *ἐπίσταται* = יֵדְעוּ cf 32[b], 𝔙 *erudiunt* = יוֹרוּ? frt l יָרִוּ ‖ [b] 𝔊(𝔖𝔗𝔙) *ἐν ἐνδείᾳ*, l בְּחֶסֶר ‖ [c] > 𝔊 ‖ **22** [a] frt l עָלֶיהָ cf יוסף ‖ **23** [a] nonn Mss 𝔊 בְּשׂ ‖ [b] prp וּכְחֻמָּה cf Dt 32,24 vel וְתַעֲבָה ‖ **24** [a] 𝔖(𝔗𝔙) *mṭjhb*, l יִתֵּן ‖ **28** [a] prp צָמְחָה ‖ **29** [a] 𝔊(𝔖𝔗𝔙) *ὁσίου*, l לְתֹם cf 13,6[a] ‖ **32** [a] 𝔙 hic incip cp 11 ‖ [b] pc Mss יְרִיעוּן cf 21[a]; l יַבִּיעוּן cf 15,2.28 ‖ **Cp 11,3** [a] prp תְּנַחֵם ‖ [b] K וְשָׁדֵּם vel וְשַׁדֵּם, Q 𝔊𝔊[AO]𝔙 וְשָׁדַם; prp ישקדם pi vel hi ‖ **4** [a] v 4 > 𝔊* (cf 10,2) ‖ **6** [a] prp וּבְהַוּוֹת ‖ **7** [a] v 7 crrp ‖ [b–b] frt l בְּ׳ צַדִּיק לֹא־ת׳ תּ׳ cf [c.d] ‖ [c] > 2 Mss, 𝔊 *δικαίου* = צַדִּיק ‖ [d] 𝔊 pr *οὐκ* = לֹא ‖ [e] 𝔊 *τῶν ἀσεβῶν*, frt l אֱוִילִים; prp אֱמוּנִים ‖ [f] prp אבד restare.

8 צַדִּיק מִצָּרָה נֶחֱלָץ וַיָּבֹא רָשָׁע תַּחְתָּיו׃

9 בְּפֶה[a] חָנֵף יְשַׁחֵת רֵעֵהוּ[b] וּבְדַעַת צַדִּיקִים יֵחָלֵצוּ׃ ז חס ב מנה בליש . ה

10 בְּטוּב צַדִּיקִים תַּעֲלֹץ קִרְיָה וּבַאֲבֹד רְשָׁעִים רִנָּה׃ יט[4] ל[5] מנה בליש

11 בִּבְרַכַּת יְשָׁרִים תָּרוּם קָרֶת וּבְפִי רְשָׁעִים תֵּהָרֵס׃

12 בָּז־לְרֵעֵהוּ חֲסַר־לֵב וְאִישׁ תְּבוּנוֹת יַחֲרִישׁ׃

13 הוֹלֵךְ רָכִיל מְגַלֶּה־סּוֹד וְנֶאֱמַן־רוּחַ מְכַסֵּה דָבָר׃ ל[6]

14 בְּאֵין תַּחְבֻּלוֹת יִפֹּל־עָם וּתְשׁוּעָה בְּרֹב יוֹעֵץ׃

15 רַע[a]־יֵרוֹעַ כִּי־עָרַב זָר וְשֹׂנֵא תִּקְעִים בּוֹטֵחַ׃ ט[7] וכל אמירה יצר לשון עשייה ועין דכות ב מ ז . ב . ה . ד חס ול בליש וכל ארזית דכות[8]

16 אֵשֶׁת־חֵן תִּתְמָךְ כָּבוֹד[a] וְעָרִיצִים[b] יִתְמְכוּ־עֹשֶׁר׃

17 גֹּמֵל נַפְשׁוֹ אִישׁ חָסֶד[a] וְעֹכֵר שְׁאֵרוֹ אַכְזָרִי׃ ב וחס[9] . ז

18 רָשָׁע עֹשֶׂה פְּעֻלַּת־שָׁקֶר [a]וְזֹרֵעַ צְדָקָה[a] שֶׂכַר אֱמֶת׃ ל וחס . ב[10]

19 כֵּן[a]־צְדָקָה לְחַיִּים וּמְרַדֵּף רָעָה לְמוֹתוֹ׃ ג בטע

20 תּוֹעֲבַת יְהוָה עִקְּשֵׁי־לֵב וְרֹצוֹ תְּמִימֵי דָרֶךְ׃

21 יָד לְיָד לֹא־יִנָּקֶה רָע וְזֶרַע[a] צַדִּיקִים[b] נִמְלָט׃ ל

22 נֶזֶם זָהָב בְּאַף חֲזִיר אִשָּׁה יָפָה וְסָרַת טָעַם׃ ל

23 תַּאֲוַת צַדִּיקִים אַךְ־טּוֹב תִּקְוַת רְשָׁעִים עֶבְרָה[a]׃

24 יֵשׁ מְפַזֵּר וְנוֹסָף עוֹד וְחוֹשֵׂךְ מִיֹּשֶׁר אַךְ־לְמַחְסוֹר׃ ג ב פת וחד קמ[15]

25 נֶפֶשׁ־בְּרָכָה תְדֻשָּׁן וּמַרְוֶה[a] גַּם־הוּא יוֹרֶא[b]׃ ב . ל כת א

26 מַנַּע בָּר יְקֻבֻּהוּ לְאֹם וּבְרָכָה לְרֹאשׁ מַשְׁבִּיר׃ ב . ב חד מל וחד חס[12] . ב ובתרי לישנ[13] . כד

27 שֹׁחֵר[a] טוֹב יְבַקֶּשׁ רָצוֹן וְדֹרֵשׁ רָעָה תְּבוֹאֶנּוּ׃ ג וחס[14] . ג ב מל וחד חס[15]

28 בּוֹטֵחַ בְּעָשְׁרוֹ הוּא יִפֹּל[a] וּכְעָלֶה צַדִּיקִים יִפְרָחוּ׃

29 [ba]עוֹכֵר בֵּיתוֹ יִנְחַל־רוּחַ[b] וְעֶבֶד אֱוִיל לַחְכַם־לֵב׃

[3]Mm 1757. [4]Mm 335. [5]Mm 3242. [6] וחד וְנֶאֱמָן Jer 42,5. [7]Mm 824. [8]Mm 2433 et Mm 3599. [9]Mm 3600. [10]Jes 19,10. [11]Mm 3601. [12]Mm 3602. [13]Mm 3603. [14]Mm 1159. [15]Mm 3597.

9 [a] prp בְּפִי cf 𝔊 || [b–b] prp יְשַׁחַת רֵ׳; al שַׁחַת רָעָה || **15** [a] l רַע || **16** [a] 𝔊(𝔖) + *Ὁρόνος δὲ ἀτιμίας γυνὴ μισοῦσα δίκαια. πλούτου ὀκνηροὶ ἐνδεεῖς γίνονται*, ins וְכֹסֵא קָלוֹן שִׂנְאַת יְשָׁר הוֹן עֲצֵלִים יֶחְסָרוּ || [b] 𝔊(𝔖𝔙) *οἱ δὲ ἀνδρεῖοι*, l וְחָרוּצִים || **17** [a] pc Mss Vrs חָסִיד || **18** [a–a] 𝔊 *σπέρμα δὲ δικαίων* cf 21[a.b] || **19** [a] Ms 𝔊𝔖 בֵּן; frt l קְנֵה; prp תֹּכֶן cf 16,2 21,2 24,12 || **21** [a] 𝔊𝔖 וְזֶרַע cf 18 || [b] 𝔊 *δικαιοσύνην* cf 18[a–a] || **23** [a] Ms 𝔊 אֲבֵדָה cf 10,28; frt l עָבֵרָה || **25** [a] 𝔖 *wlijṭ'*, frt l וּמְאָרֵר || [b] 𝔗 mlt Mss יוֹרֶה; 𝔖 *nttljṭ*, frt l יוֹאָר || **27** [a] 𝔊 *τεκταινόμενος* = חֹרֵשׁ || **28** [a] prp יִבֹּל || **29** [a] v 29 crrp || [b–b] prp בַּעַר בֵּיתוֹ יִנְחַל רֵעֵהוּ vel) לְרֵעֵהוּ).

30 פְּרִי־צַדִּיק[a] עֵץ חַיִּים וְלֹקֵחַ נְפָשׁוֹת[b] חָכָם[c]׃ ל וחס[19]
31 [a]הֵן צַדִּיק בָּאָרֶץ[b] יְשֻׁלָּם[a] אַף כִּי־רָשָׁע וְחוֹטֵא׃ ג.ג
12 1 אֹהֵב מוּסָר אֹהֵב דָּעַת וְשׂנֵא תוֹכַחַת בָּעַר׃
2 טוֹב יָפִיק רָצוֹן מֵיְהוָה וְאִישׁ מְזִמּוֹת יַרְשִׁיעַ׃ ה בטע בסיפ. ג. ד ג מל וחד חס[15]
3 לֹא־יִכּוֹן אָדָם בְּרֶשַׁע וְשֹׁרֶשׁ צַדִּיקִים בַּל־יִמּוֹט׃
4 אֵשֶׁת־חַיִל עֲטֶרֶת בַּעְלָהּ וּכְרָקָב בְּעַצְמוֹתָיו מְבִישָׁה׃ ל.ל
5 מַחְשְׁבוֹת צַדִּיקִים מִשְׁפָּט תַּחְבֻּלוֹת רְשָׁעִים מִרְמָה׃
6 דִּבְרֵי רְשָׁעִים אֹרְבֵ־דָם[a] וּפִי יְשָׁרִים יַצִּילֵם׃ ל
7 הָפֹךְ רְשָׁעִים וְאֵינָם וּבֵית צַדִּיקִים יַעֲמֹד׃ ל
8 לְפִי־שִׂכְלוֹ יְהֻלַּל־אִישׁ [a]וְנַעֲוֵה־לֵב[a] יִהְיֶה לָבוּז׃ ב².ל.ג³
9 טוֹב נִקְלֶה וְעֶבֶד[a] לוֹ מִמִּתְכַּבֵּד[b] וַחסַר־לָחֶם׃ נ.ל.ב
10 יוֹדֵעַ צַדִּיק נֶפֶשׁ בְּהֶמְתּוֹ וְרַחֲמֵי רְשָׁעִים אַכְזָרִי׃ ל.ו
11 עֹבֵד אַדְמָתוֹ יִשְׂבַּע־לָחֶם וּמְרַדֵּף רֵיקִים [a]חֲסַר־לֵב[a]׃
12 [ba]חָמַד רָשָׁע מְצוֹד[b] רָעִים וְשֹׁרֶשׁ צַדִּיקִים יִתֵּן[c]׃ ל
13 בְּפֶשַׁע שְׂפָתַיִם מוֹקֵשׁ[a] רָע וַיֵּצֵא מִצָּרָה צַדִּיק׃
14 מִפְּרִי פִי־אִישׁ יִשְׂבַּע־טוֹב[a] וּגְמוּל יְדֵי־אָדָם יָשׁוּב[b] לוֹ׃ ישיב ק חד מן ג[4] כת כן וחד מן כל[5] בלישׁ
15 דֶּרֶךְ אֱוִיל יָשָׁר בְּעֵינָיו וְשֹׁמֵעַ לְעֵצָה חָכָם׃ נא
16 אֱוִיל בַּיּוֹם יִוָּדַע[a] כַּעְסוֹ וְכֹסֶה קָלוֹן עָרוּם׃ ג פסוק דמיין[6]
17 יָפִיחַ אֱמוּנָה יַגִּיד צֶדֶק וְעֵד שֶׁקָרִים מִרְמָה[a]׃
18 יֵשׁ בּוֹטֶה[a] כְּמַדְקְרוֹת חָרֶב וּלְשׁוֹן חֲכָמִים מַרְפֵּא׃ ל.ל.ה[7]
19 שִׂפַת־אֱמֶת תִּכּוֹן לָעַד וְעַד־אַרְגִּיעָה לְשׁוֹן שָׁקֶר׃ ל[8] ג.ב מל וחד חס[9]

[16]Mm 201. Cp 12 [1]Mm 3604. [2]Mm 3857. [3]Mm 3605. [4]Mm 3289. [5]Mm 1685. [6]Mm 3618. [7]Mm 1278. [8]Mp sub loco. [9]Mm 2729.

30 [a] G *δικαιοσύνης*, l צֶדֶק ‖ [b] sic L, mlt Mss Edd שׁוֹת– ‖ [c] G(S) *παρανόμων*, frt l חָמָס ‖ **31** [a–a] dub; G *εἰ ὁ μὲν δίκαιος μόλις σῴζεται* cf 1P 4,18 ‖ [b] frt l בַּצָּרָה vel בַּצֹּר ‖ **Cp 12,6** [a] frt l תָּם cf 1,11[a] ‖ **8** [a–a] G *νωθροκάρδιος*, prp וְנַעֲבַה־לֵב ‖ **9** [a] Ms GS עוֹבֵד; prp וַעֲבוּר cf Jos 5,11; al וְעָבְדוֹ cf aram עַבְדָּא sors ‖ [b] sic L, mlt Mss Edd מִמְּתִי ‖ **11** [a–a] frt l חָסַר ‖ **12** [a] v 12 crrp ‖ [b–b] prp יְשָׁמֵד יְסוֹד vel חֹמֶד רֹעַ מְצוּדַת ‖ [c] frt l יִכֹּן בְּאֵיתָן cf G vel יְכִין ‖ **13** [a] G(S) *ἐμπίπτει εἰς παγίδας*, frt l נוֹקֵשׁ cf 6,2, sed etiam 29,6 ‖ **14** [a] dl (ex 13,2?) ‖ [b] l c K יָשׁוּב cf Vrs; Q יָשִׁיב ‖ **16** [a] G(ST) *ἐξαγγέλλει*, frt l יוֹדַע ‖ **17** [a] G(C) *δόλιος* = מִרְמָה cf 14,25[a] ‖ **18** [a] sic Occ, Or בּוֹטֶא; C[K] nonn Mss בּוֹטֵה, C[Q] בּוֹטֶה.

20 מְרִמָּה[a] בְּלֵב־חֹרְשֵׁי רָע וְיֹעֲצֵי שָׁלוֹם שִׂמְחָה׃ כל חס
21 לֹא־יְאֻנֶּה[a] לַצַּדִּיק כָּל־אָוֶן וּרְשָׁעִים מָלְאוּ רָע׃ ל. ו
22 תּוֹעֲבַת יְהוָה שִׂפְתֵי־שָׁקֶר וְעֹשֵׂי[a] אֱמוּנָה רְצוֹנוֹ׃ ו[10] כת׳ וחד מן ח[11] קמ קטן וכל דברים מלכים תרי עשר תלים קהלת עזרא ד״ה דכות׳ ב מ בב
23 אָדָם עָרוּם כֹּסֶה דָּעַת וְלֵב כְּסִילִים יִקְרָא אִוֶּלֶת׃
24 יַד־חָרוּצִים תִּמְשֹׁל וּרְמִיָּה תִּהְיֶה לָמַס׃ ג מל ול בלוש[12]
25 דְּאָגָה בְלֵב־אִישׁ יַשְׁחֶנָּה[a] וְדָבָר טוֹב יְשַׂמְּחֶנָּה[a]׃ ל בסיפ. ל
26 [a]יָתֵר[ ]מֵרֵעֵהוּ[a] צַדִּיק וְדֶרֶךְ רְשָׁעִים תַּתְעֵם׃ ל
27 [a]לֹא־יַחֲרֹךְ[b] רְמִיָּה צֵידוֹ וְהוֹן־[c]אָדָם יָקָר[c] חָרוּץ[a]׃ ל וחס
28 בְּאֹרַח־צְדָקָה חַיִּים וְדֶרֶךְ נְתִיבָתָהּ[a] אַל־[b]מָוֶת׃ ו דמטע[13]. ל[14]

13 1 בֵּן חָכָם מוּסַר[a] אָבִ֑יו[b] וְלֵ֥ץ לֹא־שָׁמַ֖ע גְּעָרָֽה׃ יב פת[1]. ח[2]
2 מִפְּרִי־[a]פִי־אִישׁ[a] יֹאכַל[b] טּוֹב וְנֶפֶשׁ בֹּגְדִים חָמָס׃
3 נֹצֵר פִּיו שֹׁמֵר נַפְשׁוֹ פֹּשֵׂק שְׂפָתָיו מְחִתָּה־לּוֹ׃ ל
4 מִתְאַוָּה וְאֵין נַפְשׁוֹ[a] עָצֵל וְנֶפֶשׁ חָרֻצִים תְּדֻשָּׁן׃ ל. ל חס. ב
5 דְּבַר־שֶׁקֶר יִשְׂנָא צַדִּיק וְרָשָׁע יַבְאִישׁ[a] וְיַחְפִּיר׃ ב. ח[3]. ל ומל
6 צְדָקָה תִּצַּר תָּם[a]־דָּרְכּוֹ וְרִשְׁעָה[b] תְּסַלֵּף חַטָּאת[c]׃
7 יֵשׁ מִתְעַשֵּׁר וְאֵין[ ]כֹּל מִתְרוֹשֵׁשׁ וְהוֹן[a] רָב׃ ב[4]. ל
8 כֹּפֶר נֶפֶשׁ־אִישׁ עָשְׁרוֹ וְרָשׁ לֹא־[a]שָׁמַע גְּעָרָה[a]׃ ה[2]
9 אוֹר־צַדִּיקִים יִשְׂמָח[a] וְנֵר רְשָׁעִים יִדְעָךְ׃
10 רַק[a]־בְּזָדוֹן יִתֵּן מַצָּה וְאֶת־[b]נוֹעָצִים חָכְמָה׃ ג. ב פסוק בטע[5]. ה ומל[6]
11 הוֹן מֵהֶבֶל[a] יִמְעָט וְקֹבֵץ עַל־יָד יַרְבֶּה׃

[10] Mm 627. [11] Mm 475. [12] Mm 272. [13] Notula Mp dub, Mp sub loco. [14] Cf Prv 2,18. Cp 13 [1] Mm 2405. [2] Mm 3606. [3] Mm 3473. [4] Qoh 1,9. [5] Mm 3313. [6] Mm 1953.

20 [a] prp מְרָה cf 14,10 ‖ **21** [a] G(ST) *ἀρέσει*, V *contristabit* ‖ **22** [a] mlt Mss G וְעֹשֵׂה ‖ **25** [a] l –(חֲנוּ =)– ‖ **26** [a–a] prp יָתֵר מִרְעֵהוּ cf Hi 39,8 vel יָסֵר מֵרָעָה ‖ **27** [a–a] prp לֹא יַחֲרֹךְ צַיִד רְמִיָּה וְיָקָר הוֹן אָדָם חָרוּץ ‖ [b] G(STV) *ἐπιτεύξεται*; l יַדְרִיךְ cf Sir 15,1.7 vel יִתְמֹךְ ‖ [c–c] GS tr, frt l יָקָר לְאָדָם cf 1,13 24,4 ‖ **28** [a] G(ST) *μνησικάκων*; l תּוֹעֲבָה מְשׂוּבָה vel ‖ [b] l c mlt Mss Vrs אֶל ‖ **Cp 13,1** [a] Ms GS יִשְׁמַע ‖ [b] prp אֹהֵב cf 12,1 vel אָב pt a אוב = אהב ‖ **2** [a–a] G *δικαιοσύνης* cf 11,30[a]; prp מִשְׁפָּט vel שְׁפָתוֹ ‖ [b] pc Mss STV יִשְׂבַּע (ex 12,14) ‖ **4** [a] > GSV, frt dl et antea l מִתְאַוָּה nisi mavis נֶפֶשׁ cf T ‖ **5** [a] l יָבִישׁ cf 19,26 ‖ **6** [a] G(STV) *ἀκάκους*, l תָּם cf 10,29[a] ‖ [b] Ms G וּרְשָׁעִים cf ST ‖ [c] Y[Mss] *peccatorem (-es)*, l חַטָּא ‖ **7** [a] T *wmzlfh*, l וְהוֹנוֹ ‖ **8** [a–a] ex 1? frt l מָצָא גְּאֻלָּה ‖ **9** [a] Ms יצמח, G *διὰ παντός* = לָנֶצַח? l יִזְרַח ‖ **10** [a] G(S) *κακός*, frt l רַע vel potius רָשׁ cf 2S 6,20 Mt 5,22 ‖ [b] prp צָנוּעִים cf 11,2 ‖ **11** [a] G(V) *ἐπισπουδαζομένη*, prb l מְהֻבָּל cf 20,21[a]; prp מְהֻבָּל.

12 תּוֹחֶלֶת מְמֻשָׁכָה מַחֲלָה־לֵב וְעֵץ חַיִּים תַּאֲוָה בָּאָה׃
13 בָּז לְדָבָר יֵחָבֵל לוֹ[a] וְיֵרֵא מִצְוָה הֵוא יְשֻׁלָּם[b]׃
14 תּוֹרַת חָכָם מְקוֹר חַיִּים לָסוּר מִמּוֹקְשֵׁי מָוֶת׃
15 שֵׂכֶל־טוֹב יִתֶּן־חֵן וְדֶרֶךְ בֹּגְדִים אֵיתָן[a]׃
16 כָּל[a]־עָרוּם יַעֲשֶׂה בְדָעַת וּכְסִיל יִפְרֹשׂ אִוֶּלֶת׃
17 מַלְאָךְ רָשָׁע יִפֹּל[a] בְּרָע וְצִיר אֱמוּנִים מַרְפֵּא׃
18 [a]רֵישׁ וְקָלוֹן פּוֹרֵעַ[a] מוּסָר וְשׁוֹמֵר תּוֹכַחַת יְכֻבָּד׃
19 תַּאֲוָה נִהְיָה תַעֲרֹב לְנָפֶשׁ[a] וְתוֹעֲבַת כְּסִילִים סוּר מֵרָע׃
20 הֹלֵךְ[a] אֶת־חֲכָמִים וֶחְכָּם[b] וְרֹעֵה כְסִילִים יֵרוֹעַ׃
21 חַטָּאִים תְּרַדֵּף רָעָה וְאֶת־צַדִּיקִים [a]יְשֻׁלַּם־טוֹב[a]׃
22 טוֹב יַנְחִיל בְּנֵי־בָנִים וְצָפוּן לַצַּדִּיק חֵיל חוֹטֵא׃
23 רָב־אֹכֶל נִיר רָאשִׁים[a] וְיֵשׁ נִסְפֶּה בְלֹא מִשְׁפָּט׃
24 חוֹשֵׂךְ שִׁבְטוֹ שׂוֹנֵא בְנוֹ וְאֹהֲבוֹ שְׁחָרוֹ מוּסָר׃
25 צַדִּיק אֹכֵל לְשֹׂבַע נַפְשׁוֹ וּבֶטֶן רְשָׁעִים תֶּחְסָר׃ פ

14 1 חַכְמוֹת[a] נָשִׁים[b] בָּנְתָה[c] בֵיתָהּ וְאִוֶּלֶת בְּיָדֶיהָ תֶּהֶרְסֶנּוּ׃
2 הוֹלֵךְ בְּיָשְׁרוֹ[a] יְרֵא יְהוָה וְנִלְוֶז דְּרָכָיו בּוֹזֵהוּ׃
3 בְּפִי־אֱוִיל חֹטֶר גַּאֲוָה[a] וְשִׂפְתֵי חֲכָמִים תִּשְׁמוֹרֵם[b]׃
4 בְּאֵין אֲלָפִים אֵבוּס[a] בָּר וְרַב־תְּבוּאוֹת בְּכֹחַ שׁוֹר׃ ס
5 עֵד אֱמוּנִים לֹא יְכַזֵּב וְיָפִיחַ כְּזָבִים עֵד שָׁקֶר׃
6 בִּקֵּשׁ־לֵץ חָכְמָה וְאָיִן וְדַעַת לִנְבוֹן נָקֵל׃
7 לֵךְ מִנֶּגֶד לְאִישׁ כְּסִיל [a]וּבַל־יָדַעְתָּ[a] שִׂפְתֵי־דָעַת׃

ל. יא[7] בטע וכל מלכים ויחזק דכות ב מ ב
ג רפי[8]. ב[9]. ג
ל ר״פ[10]. ב חס בסיפ למערב
ג ול כת כן[11]. ב ומל. ב
[12]ח
הלך[13] חד מן ק ה[14]ח. יחכם. ב ק
ה בטע בסיפ
לג קמ[15]. ח[16]. כ. ב[17]
ל
ג
ב[1]. ג[2]. ל
ג. ל
ב[3]. ג קמ[4]. ב מנח מל
ל קמ באתנח[5]

[7]Mm 279. [8]Mm 3607. [9]Hi 1,1. [10]Mm 978. [11]Mm 3608. [12]Mm 3609. [13]Mp sub loco. [14]Mm 1788. [15]Mm 264. [16]Mm 2469. [17]Mm 4101. Cp **14** [1]Mm 1424. [2]Mm 624. [3]Jes 1,3. [4]Mp sub loco. [5]Mm 1240.

13 [a–a] frt l יְחֻבָּל (לוֹ dttg) || [b] G *ὑγιαίνει*, V *in pace versabitur*, frt l יְשֻׁלָּם || **15** [a] G(S) *ἐν ἀπωλείᾳ*, l אֲיָדָם; T + *tjbd* = תֹּאבַד || **16** [a] l כֹּל cf SV || **17** [a] prb l יַפֵּל || **18** [a–a] frt l יוֹרֵשׁ קָלוֹן פ׳ vel ר׳ וְק׳ לפ׳ || **19** [a] frt exc hemist vel stich || **20** [a] K G[BS*] וְחָכָם, Q G[ASc]ST הֹלֵךְ || [b] K G[BS*] וְחָכָם, Q G[ASc]ST יֶחְכָּם || **21** [a–a] prp שָׁלוֹם (טוֹב dttg); al יְשֻׁלַּם טוֹב || **23** [a] G *δίκαιοι* = יְשָׁרִים; frt a רוּשׁ = akk *râšu* largum esse vel l עָשִׁיר || **Cp 14,1** [a] l חָכְמוֹת cf 9,1 || [b] dl cf 9,1; prp תֹּשִׁים || [c] prp בְּאִיתָן || **2** [a] Ms Vrs בְּיִשְׁרָה || **3** [a] cf Ps 36,12; frt l גֵּוֶה cf 10,13 || [b] l c Ms Vrs תִּשְׁמְרוּם || **4** [a] prp אֶפֶס cf 14,28 || **7** [a–a] G(S) *ὅπλα δὲ αἰσθήσεως*, frt l וּכְלֵי־דַעַת cf 20,15 vel (אֵת) וּבַל־תֵּדַע; prp וּבַהֵל רְעוֹת.

8 חָכְמַת עָרוּם הָבִין[a] דַּרְכּוֹ וְאִוֶּלֶת כְּסִילִים מִרְמָה׃ ה[6]
9 יְאֱוִלִים[ba] יָלִיץ[b] אָשָׁם וּבֵין[c] יְשָׁרִים רָצוֹן׃ ת חס[7]
10 לֵב יוֹדֵעַ מָרַת נַפְשׁוֹ[a] וּבְשִׂמְחָתוֹ לֹא־יִתְעָרַב זָר[b]׃ ל
11 בֵּית רְשָׁעִים יְשַׁמֵּד וְאֹהֶל יְשָׁרִים יַפְרִיחַ[a]׃ ב הד מל וחד חס[8]
12 יֵשׁ דֶּרֶךְ יָשָׁר לִפְנֵי־אִישׁ וְאַחֲרִיתָהּ[a] דַּרְכֵי־מָוֶת[a]׃
13 גַּם־בִּשְׂחוֹק יִכְאַב־לֵב[a] וְאַחֲרִיתָהּ[b] שִׂמְחָה[a] תוּגָה׃ ד חס בלית בכתיב[9]
14 מִדְּרָכָיו יִשְׂבַּע סוֹג לֵב וּמֵעָלָיו אִישׁ טוֹב׃ ל. ל
15 פֶּתִי יַאֲמִין לְכָל־דָּבָר וְעָרוּם יָבִין לַאֲשֻׁרוֹ[a]׃ ל וחס
16 חָכָם יָרֵא וְסָר מֵרָע וּכְסִיל מִתְעַבֵּר[a] וּבוֹטֵחַ׃ ה[10]
17 קְצַר־אַפַּיִם[a] יַעֲשֶׂה אִוֶּלֶת[a] וְאִישׁ מְזִמּוֹת יְשֻׂנָא[b]׃
18 נָחֲלוּ[a] פְתָאִים אִוֶּלֶת וַעֲרוּמִים יַכְתִּרוּ דָעַת׃ ד[11]. ב
19 שָׁחוּ רָעִים לִפְנֵי טוֹבִים וּרְשָׁעִים עַל־שַׁעֲרֵי צַדִּיק׃ ב[12]. ז. ב[13]
20 גַּם־לְרֵעֵהוּ יִשָּׂנֵא[a] רָשׁ וְאֹהֲבֵי עָשִׁיר רַבִּים׃ ו[14]
21 בָּז־לְרֵעֵהוּ[a] חוֹטֵא וּמְחוֹנֵן עֲנִיִּים[b] אַשְׁרָיו׃ עניים חד מן ה[15] ק כת׳ יי וקר׳ וי
22 הֲלוֹא[a]־יִתְעוּ[b] חֹרְשֵׁי רָע וְחֶסֶד וֶאֱמֶת חֹרְשֵׁי[c] טוֹב׃ ט מל בכתיב[16]
23 בְּכָל־עֶצֶב יִהְיֶה מוֹתָר וּדְבַר־שְׂפָתַיִם אַךְ־לְמַחְסוֹר׃ יה
24 עֲטֶרֶת חֲכָמִים עָשְׁרָם[a] אִוֶּלֶת[b] כְּסִילִים אִוֶּלֶת׃
25 מַצִּיל נְפָשׁוֹת עֵד אֱמֶת וְיָפֵחַ כְּזָבִים מִרְמָה[a]׃ ל חס
26 בְּיִרְאַת יְהוָה מִבְטַח־עֹז[a] וְלִבָּנָיו יִהְיֶה מַחְסֶה׃ ג ב קמ וחד פת[17]
27 יִרְאַת[a] יְהוָה מְקוֹר חַיִּים לָסוּר[b] מִמֹּקְשֵׁי מָוֶת׃

[6] Mm 2412. [7] Mm 3383. [8] Mm 3483. [9] Mp sub loco. [10] Mm 2427. [11] Mm 1321. [12] Mm 3610. [13] Mm 3611. [14] Mm 3093. [15] Mm 3549. [16] Mm 3664. [17] Mm 3307.

8 [a] prp תָּכִין cf 20,24[a] 21,29[a] ‖ **9** [a] v 9 inc ‖ [b–b] 𝔊(𝔖) *οἰκίαι παρανόμων*, frt l אָהֳלֵי לְצִים ‖ [c] 𝔊(𝔖) *οἰκίαι δέ*, frt l וּבְנֵי vel וּבְבֵית ‖ **10** [a] prp נֶפֶשׁ ‖ [b] 𝔊 *ὕβρει* = זָד vel זָדוֹן ‖ **11** [a] 𝔊 *στήσονται* = יַעֲמֹד? cf 12,7 ‖ **12** [a–a] 𝔊 *ἔρχεται εἰς πυθμένα ᾅδου*, frt l יַרְכְּתֵי־מָוֶת cf 16,25[a–a] ‖ **13** [a–a] 𝔊[A](𝔙) *τελευταῖα δὲ χαρᾶς*, l וְאַחֲרִית הַשִּׂמְחָה ‖ [b] sic L, mlt Mss Edd הָהּ– ‖ **15** [a] 𝔊 *εἰς μετάνοιαν*, frt l לִתְשׁוּבָה vel לְאַשְׁרוֹ ‖ **16** [a] 𝔊(𝔖𝔗) *μείγνυται* = מִתְעָרֵב ‖ **17** [a–a] 𝔗 *mtḥšjb štjj'* = יֶחְשַׁב ‖ [b] 𝔊 *ὑποφέρει* = יִשָּׂא, frt l יְנָשֵׂא; 𝔖 *rmjs*, prp יְשִׁאֲנֵן cf 1,33 ‖ **18** [a] frt l חֲלִי cf 25,12 ‖ **20** [a] 𝔗 *s'nj* = יְשֻׂנָא ‖ **21** [a] 𝔊 *πένητας*, frt l לָרָעֵב ‖ [b] l c K Vrs עֲנִיִּים, Q עֲנִיִּים ‖ **22** [a] > Vrs; frt l אָלָה ‖ [b] frt l יִטְעוּ ‖ [c] frt l לְחֹ׳ ‖ **24** [a] 𝔊 *πανοῦργος*, l עָרְמָה ‖ [b] 𝔊(𝔖) *ἡ δὲ διατριβή*, l וְלוֹלֵת cf 1,9 4,9 ‖ **25** [a] 𝔊(𝔗) *δόλιος*, frt l מִרְמָה cf 12,17[a]; prp דָּם בְּיָדוֹ ‖ **26** [a] 𝔖 *'šjn'*, frt l עָז ‖ **27** [a] 𝔊 *πρόσταγμα* = תּוֹרַת cf 13,14 ‖ [b] 𝔖(𝔗) *l'jljn dstjn* = לַשָּׂר.

28 בְּרֹ֣ב־עָ֭ם הַדְרַת־[a]מֶ֑לֶךְ וּבְאֶ֥פֶס לְ֝אֹ֗ם מְחִתַּ֣ת רָזֽוֹן׃[b]
29 אֶ֣רֶךְ אַפַּ֣יִם רַב־תְּבוּנָ֑ה וְקִצַּר־ר֝֗וּחַ מֵרִ֥ים[a] אִוֶּֽלֶת׃
30 חַיֵּ֣י בְ֭שָׂרִים לֵ֣ב מַרְפֵּ֑א וְרָקָ֥ב עֲ֝צָמ֗וֹת קִנְאָֽה׃
31 עֹשֵׁ֣ק דָּ֭ל חֵרֵ֣ף[a] עֹשֵׂ֑הוּ וּמְכַבְּדוֹ֥ חֹ֝נֵ֗ן אֶבְיֽוֹן׃
32 בְּרָעָתוֹ֣ יִדְּחֶ֣ה רָ֭שָׁע וְחֹסֶ֣ה בְמוֹתֵ֑ו[a] צַדִּֽיק׃
33 בְּלֵ֣ב נָ֭בוֹן תָּנ֣וּחַ חָכְמָ֑ה וּבְקֶ֥רֶב כְּ֝סִילִ֗ים תִּוָּדַֽע׃[a]
34 צְדָקָ֣ה תְרוֹמֵ֣ם־גּ֑וֹי וְחֶ֥סֶד[a] לְאֻמִּ֗ים חַטָּֽאת׃
35 רְצ֣וֹן־מֶ֭לֶךְ לְעֶ֣בֶד מַשְׂכִּ֑יל וְעֶבְרָתוֹ֥ תִּ֝הְיֶ֗ה[a] מֵבִֽישׁ׃

15 1 מַעֲנֶ֣ה־רַ֭ךְ יָשִׁ֣יב חֵמָ֑ה וּדְבַ֥ר־עֶ֝צֶ֗ב יַעֲלֶ֥ה־אָֽף׃
2 לְשׁ֣וֹן חֲ֭כָמִים תֵּיטִ֣יב[a] דָּעַ֑ת וּפִ֖י כְּסִילִ֣ים תַּבִּ֣יעַ אִוֶּֽלֶת׃
3 בְּכָל־מָ֭קוֹם עֵינֵ֣י יְהוָ֑ה צֹ֝פ֗וֹת רָעִ֥ים וְטוֹבִֽים׃[a]
4 מַרְפֵּ֣א לָ֭שׁוֹן עֵ֣ץ חַיִּ֑ים וְסֶ֥לֶף ב֝֗וֹ[a] שֶׁ֣בֶר בְּרֽוּחַ׃[a]
5 אֱוִ֣יל יְנַאֵ֣ץ[a] מוּסַ֣ר אָבִ֑יו וְשֹׁמֵ֥ר תּ֝וֹכַ֗חַת יַעְרִֽם׃
6 בֵּ֣ית[a] צַדִּ֣יק חָ֭סֶן רָ֑ב וּבִתְבוּאָ֥ת[b] רָ֝שָׁ֗ע נֶעְכָּֽרֶת׃
7 שִׂפְתֵ֣י חֲ֭כָמִים יְזָרُ֣ו[a] דָּעַ֑ת וְלֵ֥ב כְּ֝סִילִ֗ים לֹא־כֵֽן׃
8 זֶ֣בַח רְ֭שָׁעִים תּוֹעֲבַ֣ת יְהוָ֑ה וּתְפִלַּ֖ת יְשָׁרִ֣ים רְצוֹנֽוֹ׃
9 תּוֹעֲבַ֣ת יְ֭הוָה דֶּ֣רֶךְ רָשָׁ֑ע וּמְרַדֵּ֥ף צְ֝דָקָ֗ה יֶאֱהָֽב׃
10 מ֣וּסָ֣ר[a] רָ֭ע לְעֹזֵ֣ב אֹ֑רַח שׂוֹנֵ֖א תּוֹכַ֣חַת יָמֽוּת׃
11 שְׁא֣וֹל וַ֭אֲבַדּוֹן נֶ֣גֶד יְהוָ֑ה אַ֖ף כִּי־לִבּ֣וֹת בְּנֵי־אָדָֽם׃
12 לֹא־יֶאֱהַ֣ב לֵ֭ץ הוֹכֵ֣חַ לוֹ֑ אֶל־[a]חֲכָמִ֖ים לֹ֣א יֵלֵֽךְ׃
13 לֵ֣ב שָׂמֵ֣חַ יֵיטַ֣ב פָּנִ֑ים וּבְעַצְּבַ֖ת־לֵ֣ב[a] רֽוּחַ־נְכֵאָֽה׃
14 לֵ֣ב נָ֭בוֹן יְבַקֶּ֣שׁ־דָּעַ֑ת וּפְנֵי[a]֝ כְסִילִ֗ים יִרְעֶ֥ה אִוֶּֽלֶת׃

יז וכל זקף אתנח וס״פ דכות[18] . ב. ב חד מל וחד חס[19]
[20]ג
ב ובחרי לישנ[21]
ב חד מל וחד חס[22]
[23]ג
כד בלישׁ[1] . יח
ב פסוק דמטע[2]
ד . ל . ג ב מל וחד חס[3]
יז[4]
יב פת[5] . ג חס[6]
ל . ל
ל . יט[7]
ה
ח חס בלישׁ[8] . ל
וסי׳ ב פסוק דמטע[2] ק

[18]Mm 2120. [19]Mm 3602. [20]Mm 623. [21]Prv 19,10. [22]Mm 3490. [23]Mm 3612. Cp 15 [1]Mm 1685. [2]Mm 3313. [3]Mm 3613. [4]Mm 3615. [5]Mm 2405. [6]Mp sub loco. [7]Mm 436. [8]Mm 1098.

28 [a] prp חֶדֶר cf 20,29 vel עֶזְרַת ‖ [b] frt l רוֹזֵן cf 8,15 31,4 ‖ **29** [a] G(ST) *ἰσχυρῶς*, frt l מְרֻבֶּה ‖ **31** [a] C חֹרֵף cf 17,5[a] ‖ **32** [a] G(S) *τῇ ἑαυτοῦ ὁσιότητι*, l בְּתוּמּוֹ ‖ **33** [a] l לֹא תִוָּדַע cf GS vel אִוֶּלֶת cf C ‖ **34** [a] G(S) *ἐλασσονοῦσι δέ*, frt l וְחֶסֶר ‖ **35** [a] G(S) *ἀφαιρεῖται*, l תַּהֲרֹג; prp תְּהֻגָּה cf 25,5 ‖ **Cp 15,2** [a] l תַּטִּיף; prp תֵּבֵת ‖ **3** [a] sic L, mlt Mss Edd וְטֹ׳ ‖ **4** [a–a] prp שֶׁבֶר רוּחַ cf Jes 65,14 ‖ **5** [a] C יְנַאֵץ ‖ **6** [a] S^{U}C *bbjt'*, l בְּבֵית ‖ [b] l c pc Mss SC וּתְבוּאַת ‖ **7** [a] σ′ *φυλάσσουσι* = יִזְרוּ cf 20,28; prp יְזֹרוּ, al יָזֹרוּ ‖ **10** [a–a] prp אֹרַח רַע לְעֹזֵב מוּסָר ‖ **12** [a] G(S) *μετὰ δέ*, frt l אֶת ‖ **13** [a] cf 7,25[a] ‖ **14** [a] K וּפְנֵי, Q Vrs וּפִי.

15 כָּל־יְמֵי עָנִי רָעִים וְטוֹב[a]־לֵב מִשְׁתֶּה תָּמִיד׃ יז[9]
16 טוֹב־מְעַט בְּיִרְאַת יְהוָה מֵאוֹצָר רָב וּמְהוּמָה בּוֹ׃ לג קמ[10]
17 טוֹב אֲרֻחַת יָרָק וְאַהֲבָה־שָׁם מִשּׁוֹר אָבוּס וְשִׂנְאָה־בּוֹ׃ ל
18 אִישׁ חֵמָה יְנִיעַ מָדוֹן וְאֶרֶךְ[a] אַפַּיִם יַשְׁקִיט רִיב׃ ג[11]. ל
19 דֶּרֶךְ עָצֵל כִּמְשֻׂכַת[a] חָדָק וְאֹרַח יְשָׁרִים[b] סְלֻלָה׃ ל וחס. ב בטע[11]. ב חד חס וחד מל
20 בֵּן חָכָם יְשַׂמַּח־אָב [a]וּכְסִיל אָדָם[a] בּוֹזֶה אִמּוֹ׃ ז. ל וכת כן
21 אִוֶּלֶת שִׂמְחָה לַחֲסַר־לֵב וְאִישׁ תְּבוּנָה יְיַשֶּׁר־לָכְתּ׃ ב בליש[11]. ב קמ[12]
22 הָפֵר מַחְשָׁבוֹת בְּאֵין סֽוֹד וּבְרֹב יוֹעֲצִים תָּקוּם[a]׃
23 שִׂמְחָה לָאִישׁ בְּמַעֲנֵה־פִּיו וְדָבָר בְּעִתּוֹ מַה־טּוֹב׃ לב[13]. ג[14]
24 אָרַח חַיִּים לְמַעְלָה לְמַשְׂכִּיל לְמַעַן סוּר מִשְּׁאוֹל מָטָּה[a]׃ ל[15]. ל. ג ס״פ ב מנה דגש
25 בֵּית גֵּאִים יִסַּח יְהוָה וְיַצֵּב גְּבוּל אַלְמָנָה׃
26 תּוֹעֲבַת יְהוָה מַחְשְׁבוֹת רָע וְטְהֹרִים אִמְרֵי־נֹעַם׃ ג[16]
27 עֹכֵר בֵּיתוֹ בּוֹצֵעַ בָּצַע וְשׂוֹנֵא מַתָּנֹת יִחְיֶה׃ ב מל[17]. ב חס[18]. יח וכל חיו יחיה דכוות[19]
28 לֵב צַדִּיק יֶהְגֶּה לַעֲנוֹת[a] וּפִי רְשָׁעִים יַבִּיעַ רָעוֹת׃
29 רָחוֹק יְהוָה מֵרְשָׁעִים וּתְפִלַּת צַדִּיקִים יִשְׁמָע׃
30 מָאוֹר[a]־עֵינַיִם יְשַׂמַּח־לֵב שְׁמוּעָה טוֹבָה תְּדַשֶּׁן־עָצֶם׃ כה. ו
31 אֹזֶן[a] שֹׁמַעַת תּוֹכַחַת חַיִּים בְּקֶרֶב חֲכָמִים תָּלִין׃ כה. ה[20]
32 פּוֹרֵעַ מוּסָר מוֹאֵס נַפְשׁוֹ וְשׁוֹמֵעַ תּוֹכַחַת [a]קוֹנֶה לֵב[a]׃ ב ומל. ב חד חס וחד מל. ב מל[21]. ד מל בליש
33 יִרְאַת יְהוָה מוּסַר[a] חָכְמָה[b] וְלִפְנֵי כָבוֹד עֲנָוָה׃ יב פת[22]. יד וכל לפני ולפני דכות

16 1 לְאָדָם מַעַרְכֵי־לֵב וּמֵיְהוָה מַעֲנֵה לָשׁוֹן׃ ד[1]. ג[2]. יז[3]
2 כָּל־דַּרְכֵי־אִישׁ זַךְ בְּעֵינָיו וְתֹכֵן רוּחוֹת יְהוָה׃ נא
3 גֹּל[a] אֶל־יְהוָה מַעֲשֶׂיךָ וְיִכֹּנוּ מַחְשְׁבֹתֶיךָ׃ ג חס

[9] Mm 1088. [10] Mm 264. [11] Mp sub loco. [12] Prv 30,29. [13] Mm 319. [14] Mm 3094. [15] Mm 959. [16] Mm 2939. [17] Mm 3614. [18] Mm 177. [19] Mm 107. [20] Mm 114. [21] Prv 21,28. [22] Mm 2405. Cp **16** [1] Mm 3623. [2] Mm 3094. [3] Mm 3615.

15 [a] frt l וּלְטוֹב vel וְטוֹב ‖ **18** [a] sic L, mlt Mss Edd ־ך ‖ **19** [a] G(S) *ἐστρομέναι* = מְשֻׂכֶּכֶת ‖ [b] G *τῶν ἀνδρείων*, l חָרוּצִים ‖ **20** [a–a] cf 21,20; pc Mss GSC וּבֶן־כְּסִיל cf 10,1 ‖ **22** [a] G(SC) + *βουλή* cf Jes 7,7 G ‖ **24** [a] l לְמָטָּה (hpgr) ‖ **28** [a] G^{BSA} *πίστ(ε)ις*, G^{min}(SC) *πίστιν*, frt l אֲמוּנִים cf 13,17; prp לְנַעֲמוֹת cf 23,8 ‖ **30** [a] prp מְרָאֶה vel מָרְאֶה ‖ **31** [a] sic L, mlt Mss Edd אָ׳ ‖ **32** [a–a] G *ἀγαπᾷ ψυχὴν αὐτοῦ* = אֹהֵב נַפְשׁוֹ (ex 19,8) ‖ **33** [a] prp מוּסָד cf Jes 28,16 vel מוֹסַד cf 8,29 ‖ [b] G pr cop ‖ **Cp 16,3** [a] SC(V) *glj* = גֹּל.

4 כָּל־פֹּעַל יְהוָה לַמַּעֲנֵהוּ[a] וְגַם־רָשָׁע לְיוֹם רָעָה׃ ל. כג׳ פסוק וגם ובתר תלת מילין[4]
5 תּוֹעֲבַת יְהוָה כָּל־גְּבַהּ־לֵב יָד לְיָד לֹא יִנָּקֶה׃ ב[5]
6 [a]בְּחֶסֶד וֶאֱמֶת יְכֻפַּר עָוֹן וּבְיִרְאַת יְהוָה [b]סוּר מֵרָע׃ ד[6]
7 [a]בִּרְצוֹת יְהוָה דַּרְכֵי־אִישׁ גַּם־אוֹיְבָיו יַשְׁלִם אִתּוֹ׃ ה מל׳ ך ב מל׳ ורב מן ג חס׳ בלישׁ[7] ד
8 [a]טוֹב־מְעַט בְּצֶדֶק מֵרֹב תְּבוּאוֹת בְּלֹא מִשְׁפָּט׃ ו[a] ב מנה מל
9 [a]לֵב אָדָם יְחַשֵּׁב דַּרְכּוֹ וַיהוָה יָכִין צַעֲדוֹ׃
10 קֶסֶם | עַל־שִׂפְתֵי־מֶלֶךְ בְּמִשְׁפָּט לֹא יִמְעַל־פִּיו׃ ב[9]
11 פֶּלֶס | [a]וּמֹאזְנֵי מִשְׁפָּט לַיהוָה [a]מַעֲשֵׂהוּ כָּל־אַבְנֵי־כִיס׃ ז[10]
12 תּוֹעֲבַת מְלָכִים עֲשׂוֹת רֶשַׁע כִּי בְצֶדֶק יִכּוֹן כִּסֵּא׃ ג[11]. ה
13 רְצוֹן מְלָכִים [a]שִׂפְתֵי־צֶדֶק וְדֹבֵר [b]יְשָׁרִים [c]יֶאֱהָב׃
14 חֲמַת־מֶלֶךְ מַלְאֲכֵי־מָוֶת וְאִישׁ חָכָם יְכַפְּרֶנָּה׃ ל
15 בְּאוֹר־פְּנֵי־מֶלֶךְ חַיִּים וּרְצוֹנוֹ כְּעַב מַלְקוֹשׁ׃
16 קְנֹה[a]־חָכְמָה מַה־[b]טּוֹב מִחָרוּץ וְקִנְיָן [c]בִּינָה נִבְחָר מִכָּסֶף׃
17 מְסִלַּת יְשָׁרִים סוּר מֵרָע שֹׁמֵר נַפְשׁוֹ נֹצֵר דַּרְכּוֹ׃ חצי הספר בפסוקים
18 לִפְנֵי־שֶׁבֶר גָּאוֹן וְלִפְנֵי כְשָׁלוֹן גָּבַהּ רוּחַ׃ ל. ג[12]
19 טוֹב שְׁפַל־רוּחַ אֶת־עֲנָיִים [a]מֵחַלֵּק שָׁלָל אֶת־גֵּאִים׃ ג. עניים חד מן ה[13] ק כת׳ יי וקר׳ וי
20 מַשְׂכִּיל עַל־דָּבָר יִמְצָא־טוֹב וּבוֹטֵחַ בַּיהוָה אַשְׁרָיו׃
21 לַחְכַם־לֵב יִקָּרֵא נָבוֹן וּמֶתֶק [a]שְׂפָתַיִם יוֹסִיף לֶקַח׃ כא[14]. יד כת כן
22 מְקוֹר חַיִּים שֵׂכֶל בְּעָלָיו [a]וּמוּסַר אִוֶּלֶת אִוֶּלֶת׃ ח[15]. ה ח[16]
23 לֵב חָכָם יַשְׂכִּיל פִּיהוּ וְעַל [a]שְׂפָתָיו יוֹסִיף לֶקַח׃ נב ה מנה בסיפ׳. יד כת כן
24 צוּף־דְּבַשׁ אִמְרֵי־נֹעַם מָתוֹק לַנֶּפֶשׁ [a]וּמַרְפֵּא לָעָצֶם׃ ל. ג[17]
25 יֶשׁ דֶּרֶךְ יָשָׁר לִפְנֵי־אִישׁ וְאַחֲרִיתָהּ [a]דַּרְכֵי־מָוֶת [a]׃

[4] Mm 1629. [5] Ps 101,5. [6] Mm 1038. [7] Mp sub loco. [8] Mm 1240. [9] Mm 3616. [10] Mm 1667. [11] Mm 3612. [12] Mm 3617. [13] Mm 3549. [14] Mm 17. [15] Mm 3637. [16] Mm 3383. [17] Mm 2653.

4 [a] 𝔙 *propter semet ipsum*, l לְמַעֲנֵהוּ ‖ **5** [a] 𝔊 גָּבַע 𝔗 ‖ **6** [a] in 𝔊 v 6 post 15,27, v 7 post 15, 28, v 8sq post 15,29 ‖ [b–b] prp מוּסָר רָע cf 15,10 ‖ **7** [a] cf 6[a] ‖ **8** [a] cf 6[a] ‖ **9** [a] cf 6[a] ‖ **11** [a–a] prp וּמֹאזְנַיִם מִפְעַל יְהוָה vel וּמֹאזְנַיִם לַיהוָה ‖ **13** [a] frt l c 2 Mss 𝔊𝔖𝔗 מֶלֶךְ ‖ [b] 𝔊 *λόγους δέ* = וּדְבָרִים vel וְדִבְרֵי, 𝔖(𝔗) *wmlt'* = וּדְבַר ‖ [c] cf Da 11,17; frt l c pc Mss מְיַשְּׁרִים ‖ **16** [a] 𝔖(𝔗) *dqn'* = קַנֵּה, nonn Mss 𝔙 קְנֵה cf 4,5.7 ‖ [b] > Vrs, dl (dttg) ‖ [c] 𝔖 (𝔗) *wdqn'* = וְקַנֵּה, 𝔙 *et adquire* = וּקְנֵה ‖ **19** [a] K עֲנָיִים, Q 𝔗𝔙 עֲנָוִים cf 𝔊 ‖ **21** [a] prp וּמֶתֶק ‖ **22** [a] 𝔊(𝔖) *toῖς κεκτημένοις*, frt l לִבְעָלָיו (hpgr) ‖ **23** [a] prp וּבְעַל ‖ **24** [a] cf 7,25[a] ‖ **25** [a–a] cf 14,12[a–a].

26 נֶפֶשׁ עָמֵל עָמְלָה לּוֹ כִּי־אָכַף עָלָיו פִּיהוּ׃ — ח18. ל. ל. כב ה מנה בסיפ
27 אָישׁ בְּלִיַּעַל [a]כֹּרֶה רָעָה[a] וְעַל־שְׂפָתָיו[b] כְּאֵשׁ צָרֻבֶת׃ — שפתו. ל
28 אָישׁ תַּהְפֻּכוֹת יְשַׁלַּח מָדוֹן וְנִרְגָּן[a] מַפְרִיד אַלּוּף׃ — יב19. ג נוגין זעירין
29 אִישׁ חָמָס יְפַתֶּה רֵעֵהוּ וְהוֹלִיכוֹ בְּדֶרֶךְ לֹא־טוֹב׃ — ד20
30 עֹצֶה[a] עֵינָיו לַחְשֹׁב[b] תַּהְפֻּכוֹת קֹרֵץ שְׂפָתָיו כִּלָּה רָעָה׃ — ל
31 עֲטֶרֶת תִּפְאֶרֶת שֵׂיבָה בְּדֶרֶךְ צְדָקָה תִּמָּצֵא׃ — כל לישׁ כת כן
32 טוֹב אֶרֶךְ אַפַּיִם מִגִּבּוֹר וּמֹשֵׁל בְּרוּחוֹ מִלֹּכֵד עִיר׃ — ב21
33 בַּחֵיק יוּטַל אֶת־הַגּוֹרָל וּמֵיְהוָה כָּל־מִשְׁפָּטוֹ׃ — ג. ד22. 23

17 1 טוֹב פַּת חֲרֵבָה [a]וְשַׁלְוָה־בָהּ[a] מִבַּיִת מָלֵא זִבְחֵי־רִיב׃ — ג1
2 עֶבֶד־מַשְׂכִּיל יִמְשֹׁל בְּבֵן מֵבִישׁ וּבְתוֹךְ אַחִים יַחֲלֹק נַחֲלָה׃ — ב2
3 מַצְרֵף לַכֶּסֶף וְכוּר לַזָּהָב וּבֹחֵן לִבּוֹת יְהוָה׃ — ב. ג פסוק דמיין3
4 מֵרַע מַקְשִׁיב עַל־שִׂפַת־אָוֶן שֶׁקֶר[a] מֵזִין[b] עַל־לְשׁוֹן הַוּוֹת׃ — ל. ל. ב חס
5 לֹעֵג לָרָשׁ חֵרֵף[a] עֹשֵׂהוּ שָׂמֵחַ לְאֵיד[b] לֹא יִנָּקֶה׃ — ל
6 עֲטֶרֶת זְקֵנִים בְּנֵי בָנִים וְתִפְאֶרֶת בָּנִים אֲבוֹתָם׃
7 לֹא־נָאוָה לִנָבָל שְׂפַת־יֶתֶר[a] אַף כִּי־לִנְדִיב שְׂפַת־שָׁקֶר׃ — ד. ג
8 אֶבֶן־חֵן הַשֹּׁחַד בְּעֵינֵי בְעָלָיו אֶל־כָּל־אֲשֶׁר יִפְנֶה יַשְׂכִּיל׃ — יא בכתיב
9 מְכַסֶּה־פֶּשַׁע מְבַקֵּשׁ אַהֲבָה וְשֹׁנֶה בְּדָבָר מַפְרִיד אַלּוּף׃ — ל וחס
10 תֵּחַת[a] גְּעָרָה בְמֵבִין[b] מֵהַכּוֹת כְּסִיל מֵאָה׃ — ל בטע
11 [a]אַךְ־מְרִי[a] יְבַקֵּשׁ־רָע וּמַלְאָךְ אַכְזָרִי יְשֻׁלַּח־בּוֹ׃ — ו
12 פָּגוֹשׁ דֹּב שַׁכּוּל בְּאִישׁ וְאַל־כְּסִיל בְּאִוַּלְתּוֹ׃ — ל ומל. ג4. ל
13 מֵשִׁיב רָעָה תַּחַת טוֹבָה לֹא־תָמִישׁ[a] רָעָה מִבֵּיתוֹ׃ — תמרש5 חד מן ג6 בלישׁ ק
14 פֹּתֵר מַיִם[a] רֵאשִׁית מָדוֹן וְלִפְנֵי הִתְגַּלַּע הָרִיב נְטֹשׁ׃ — ל ומל. כת. יו וכל לפני ולפני דכות. ב ומל7. ל ומל8
15 מַצְדִּיק רָשָׁע וּמַרְשִׁיעַ צַדִּיק תּוֹעֲבַת יְהוָה גַּם־שְׁנֵיהֶם׃ — ל
16 לָמָּה־זֶּה מְחִיר בְּיַד־כְּסִיל לִקְנוֹת חָכְמָה וְלֵב־אָיִן׃

18 Mm 3457. 19 Mm 440. 20 Mm 522. 21 Jes 49,24. 22 Mm 3623. 23 Mm 1689. Cp 17 1 Mm 3935. 2 Mm 3521. 3 Mm 3618. 4 Mm 3033. 5 Mm 832. 6 Mm 1428. 7 Mm 3619. 8 Mp sub loco.

27 [a–a] inc; prp קָרֶה רֹעָה vel כּוֹר רָעָה ‖ [b] KGℭℰ שְׂפָתָיו, Q שִׂפְתוֹ ‖ 28 [a] $\mathfrak{C}^{K}$ ונרגו, $\mathfrak{C}^{Q}$ non exstat ‖ 30 [a] frt l עֹצֵם cf Jes 33,15 ‖ [b] G(SℭV) *λογίζεται*, l יַחְשֹׁב ‖ Cp 17,1 [a–a] G *ἐν εἰρήνῃ*, prp וְשָׁלוֹם־בָּהּ ‖ 4 [a] frt l שֶׁקֶר vel מְשַׁקֵּר ‖ [b] cf 7,25[a]; 2 Mss מאזין ‖ 5 [a] cf 14,31[a] ‖ [b] G *ἀπολλυμένῳ*, prp לְאֹבֵד cf לָרָשׁ ‖ 7 [a] G(S) *πιστά*, l יֹשֶׁר ‖ 10 [a] G (S) *συντρίβει* = תָּחַת; prp אַחַת ‖ [b] G(S) *καρδίαν φρονίμου* = לֵב נָבוֹן cf 18,15 ‖ 11 [a–a] prp אַכְזָרִיּוּת vel אַכְזָרִים ‖ 13 [a] K תָּמִישׁ, Q תָּמוּשׁ ‖ 14 [a] G *λόγοις* = מִלִּים.

17 בְּכָל־עֵת אֹהֵב הָרֵעַ וְאָח לְצָרָה יִוָּלֵד׃ ה. ב בכתיב
18 אָדָם חֲסַר־לֵב תּוֹקֵעַ כָּף עֹרֵב עֲרֻבָּה לִפְנֵי רֵעֵהוּ׃ ל
19 אֹהֵב פֶּשַׁע אֹהֵב מַצָּה מַגְבִּיהַּ פִּתְחוֹ מְבַקֵּשׁ־שָׁבֶר׃ ג
20 עִקְּשׁ־לֵב לֹא יִמְצָא־טוֹב וְנֹהֵפְךְ בִּלְשׁוֹנוֹ יִפּוֹל בְּרָעָה׃ ל. ל[9]. ו מל בלישׁ
21 יֹלֵד כְּסִיל לְתוּגָה[a] לוֹ וְלֹא־יִשְׂמַח אֲבִי נָבָל׃ ב חס[10]. ל
22 לֵב שָׂמֵחַ יֵיטַב גֵּהָה[a] וְרוּחַ נְכֵאָה תְּיַבֶּשׁ־גָּרֶם׃ ל[11]. ג
23 שֹׁחַד מֵחֵיק רָשָׁע יִקָּח לְהַטּוֹת אָרְחוֹת מִשְׁפָּט׃ ד חס[12]
24 אֶת־פְּנֵי מֵבִין חָכְמָה וְעֵינֵי כְסִיל בִּקְצֵה־אָרֶץ[a]׃ ו
25 כַּעַס לְאָבִיו בֵּן כְּסִיל וּמָרָה לְיוֹלַדְתּוֹ[a]׃ ל
26 גַּם עָנוֹשׁ לַצַּדִּיק לֹא־טוֹב לְהַכּוֹת נְדִיבִים עַל־יֹשֶׁר[a]׃ ל
27 חוֹשֵׂךְ אֲמָרָיו יוֹדֵעַ דֵּעָת וְקַר־רוּחַ[a] אִישׁ תְּבוּנָה׃ יקר ק
28 גַּם אֱוִיל מַחֲרִישׁ חָכָם יֵחָשֵׁב אֹטֵם שְׂפָתָיו נָבוֹן׃ ג

18 1 לְתַאֲוָה[a] יְבַקֵּשׁ נִפְרָד בְּכָל־תּוּשִׁיָּה יִתְגַּלָּע׃ ב. ו מל
2 לֹא־יַחְפֹּץ כְּסִיל בִּתְבוּנָה כִּי אִם־בְּהִתְגַּלּוֹת[a] לִבּוֹ׃ ט מל[1]
3 בְּבוֹא־רָשָׁע[a] בָּא גַם־בּוּז וְעִם־קָלוֹן חֶרְפָּה׃ ל וחס
4 מַיִם עֲמֻקִּים דִּבְרֵי פִי־אִישׁ נַחַל נֹבֵעַ מְקוֹר חָכְמָה[a]׃ יר. ח[2] דגש וכל איוב דכות ב מ א
5 שְׂאֵת פְּנֵי־רָשָׁע לֹא־טוֹב לְהַטּוֹת צַדִּיק בַּמִּשְׁפָּט׃
6 שִׂפְתֵי כְסִיל יָבֹאוּ[a] בְרִיב וּפִיו לְמַהֲלֻמוֹת יִקְרָא׃
7 פִּי־כְסִיל מְחִתָּה־לּוֹ וּשְׂפָתָיו מוֹקֵשׁ נַפְשׁוֹ׃
8 דִּבְרֵי נִרְגָּן כְּמִתְלַהֲמִים[a] וְהֵם יָרְדוּ חַדְרֵי־בָטֶן׃ ב
9 גַּם מִתְרַפֶּה בִּמְלַאכְתּוֹ אָח הוּא לְבַעַל מַשְׁחִית׃ ל
10 מִגְדַּל־עֹז שֵׁם יְהוָה בּוֹ־יָרוּץ[a] צַדִּיק וְנִשְׂגָּב׃ ס[1] ג. ד קמ ול בלישׁ[3]
11 הוֹן עָשִׁיר קִרְיַת עֻזּוֹ וּכְחוֹמָה נִשְׂגָּבָה בְּמַשְׂכִּיתוֹ[ab]׃ ב[4]

[9] וחד נוסף Hi 20, 14. [10] Mm 2628. [11] Mp sub loco. [12] Mp contra textum, cf Mp sub loco. Cp 18 [1] Mm 2069. [2] Mm 772. [3] Mm 2252. [4] Mm 2799.

21 [a] frt l תּוּגָה (ל dttg) ‖ **22** [a] S(T) *gwšn'*, l גְּוִיָּה ‖ **24** [a] mlt Mss הארץ (hpgr?) ‖ **25** [a] frt exc vb ‖ **26** [a] prb l יִתֵּר cf 17,7 et Ps 31,24 ‖ **27** [a] l c K וְקַר, Q יָקָר ‖ **Cp 18,1** [a] G(V) *προφάσεις*, l לְתַאֲנָה cf Jdc 14,4 ‖ **2** [a] G(ST) *ἀφροσύνη* = בְּהוֹלְלוֹת? ‖ **3** [a] l רָשַׁע par cs ‖ **4** [a] nonn Mss G חַיִּים cf 10,11 13,14 14,27 16,22 ‖ **6** [a] G(T) *ἄγουσιν αὐτόν*, l יָבֹאוּ ‖ **8** [a] inc; 26,22 G *μαλακοί*; prp כְּמַמְתַּקִּים cf Cant 5,16 vel מַכּוֹת הַלְּמִים cf 20,30 ‖ **10** [a] prp יָרוּם; al יֵרָחֵץ cf aram *rḥṣ* confisus est ‖ **11** [a–a] prp נִשְׂגָּב בְּמִשְׂכָּתוֹ cf [b] ‖ [b] G(ST V) *ἐπισκιάζει* = בְּמִשְׂכָּתוֹ.

12 לִפְנֵי־שֶׁבֶר יִגְבַּהּ לֵב־אִישׁ וְלִפְנֵי כָבוֹד עֲנָוָה׃
13 מֵשִׁיב דָּבָר בְּטֶרֶם יִשְׁמָע אִוֶּלֶת הִיא־לּוֹ וּכְלִמָּה׃
14 רוּחַ־אִישׁ יְכַלְכֵּל מַחֲלֵהוּ[a] וְרוּחַ נְכֵאָה מִי יִשָּׂאֶנָּה׃ ל
15 לֵב נָבוֹן יִקְנֶה־דָּעַת וְאֹזֶן חֲכָמִים תְּבַקֶּשׁ־דָּעַת׃
16 [a]מַתַּן אָדָם[a] יַרְחִיב לוֹ וְלִפְנֵי גְדֹלִים יַנְחֶנּוּ׃ יו וכל לפני ולפני דכות . ב
17 צַדִּיק הָרִאשׁוֹן בְּרִיבוֹ יָבֹא[a]־רֵעֵהוּ וַחֲקָרוֹ׃ סד[5] . ז . ובא ק
18 מְרִדִנִים יַשְׁבִּית הַגּוֹרָל וּבֵין עֲצוּמִים יַפְרִיד׃ ב[6]
19 [a]אָח נִפְשָׁע[b] מִקִּרְיַת־[c]עֹז וּמְדָנִים[d] כִּבְרִיחַ אַרְמוֹן׃ ל . ומדינים חד מן ו בת ק כן בסיפ[7]
20 מִפְרִי פִי־אִישׁ תִּשְׂבַּע בִּטְנוֹ תְּבוּאֹת שְׂפָתָיו יִשְׂבָּע׃
21 מָוֶת וְחַיִּים בְּיַד־לָשׁוֹן וְאֹהֲבֶיהָ[a] יֹאכַל[b] פִּרְיָהּ׃ יז[8]
22 מָצָא אִשָּׁה[a] מָצָא טוֹב וַיָּפֶק רָצוֹן מֵיְהוָה׃
23 תַּחֲנוּנִים יְדַבֶּר־רָשׁ וְעָשִׁיר יַעֲנֶה עַזּוֹת׃ ל ומל
24 אִישׁ[a] רֵעִים לְהִתְרֹעֵעַ[b] וְיֵשׁ אֹהֵב דָּבֵק מֵאָח׃ ג סביר יש[9] . ה[10] . ל . ב

19 1 טוֹב־רָשׁ הוֹלֵךְ בְּתֻמּוֹ מְעַקֵּשׁ שְׂפָתָיו[a] וְהוּא כְסִיל[b]׃
2 גַּם בְּלֹא־דַעַת[a] נֶפֶשׁ[b] לֹא־טוֹב וְאָץ בְּרַגְלַיִם חוֹטֵא׃ ו
3 אִוֶּלֶת אָדָם תְּסַלֵּף דַּרְכּוֹ וְעַל־[c]יְהוָה יִזְעַף לִבּוֹ׃ ב[1]
4 הוֹן יֹסִיף רֵעִים רַבִּים וְדָל מֵרֵעֵהוּ[a] יִפָּרֵד׃ יד כת כן . ה[2] . ב[3]
5 עֵד שְׁקָרִים לֹא יִנָּקֶה וְיָפִיחַ כְּזָבִים לֹא יִמָּלֵט׃ יג[4]
6 רַבִּים יְחַלּוּ פְּנֵי־נָדִיב וְכָל־הָרֵעַ לְאִישׁ מַתָּן׃ ב . ה
7 כָּל אַחֵי־רָשׁ וְשֹׂנְאָהוּ אַף כִּי מְרֵעֵהוּ רָחֲקוּ מִמֶּנּוּ[a] ב בטע
מְרַדֵּף אֲמָרִים לֹא[b]־הֵמָּה[c]׃ לו חד מן יד[5] כת כן ק

[5]Mp sub loco. [6]Ru 1,17. [7]Mm 3645. [8]Mm 3615. [9]Mm 3620. [10]Mm 2462. **Cp 19** [1]Mm 3621. [2]Mm 2462. [3]Gn 2,10. [4]Mm 3044. [5]Mm 1795.

14 [a] G *θεράπων φρόνιμος*, prp מְחַלֵּהוּ ‖ **16** [a–a] G(ST𝔙) *δόμα ἀνθρώπου*, l מַתַּן אָדָם ‖ **17** [a] K ע יָבֹא, Q GST וּבָא ‖ **19** [a] v 19 crrp ‖ [b] G(ST𝔙) *βοηθούμενος*; prp מוֹשִׁיעַ vel שׁוֹעַ ‖ [c] G(ST𝔙) *ὡς πόλις*, frt l כְּקִרְיַת ‖ [d] K וּמִדְוָנִים, Q וּמְדָנִים; prp וּמְיֻדָּע ‖ **21** [a] G *οἱ δὲ κρατοῦντες αὐτῆς*, prp וְאֹחֲזֶיהָ ‖ [b] G(𝔙) *ἔδονται*, l יֹאכְלוּ ‖ **22** [a] Ms GST𝔙^{Mss} + טוֹבָה ‖ **24** [a] l c Seb G^{Mss}ST יֵשׁ ‖ [b] a רעע II; G^{Mss}(ST𝔙) *τοῦ ἑταιρεύσασθαι*, frt l לְהִתְרָעוֹת cf 22,24 ‖ **Cp 19,1** [a] frt l c mlt Mss ST דַּרְכָּיו cf 28,6 ‖ [b] S *ʾjr*, l עָשִׁיר cf 28,6 ‖ **2** [a] prp עֵת ‖ [b] prp = studium ‖ **4** [a] sic L, mlt Mss Edd מְרֵעֵהוּ ‖ **7** [a] G + *ἔννοια ἀγαθὴ τοῖς εἰδόσιν αὐτὴν ἐγγιεῖ, ἀνὴρ δὲ φρόνιμος εὑρήσει αὐτήν. ὁ πολλὰ κακοποιῶν τελεσιουργεῖ κακίαν* (= הָרַע?), frt ins שֵׂכֶל טוֹב יִקְרַב לְיֹדְעָיו וְאִישׁ תְּבוּנָה יִמְצָאֶנּוּ מַרְבֶּה הַגִּיעַ יַכְלָה רָשַׁע וּ׳ ‖ [b] l c K Vrs לֹא, Q לוֹ ‖ [c] G(ST) *σωθήσεται*, frt l יִמָּלֵט cf 28,26 vel יִחְיֶה cf 15,27.

8 קֹנֵה־לֵב אֹהֵב נַפְשׁוֹ שֹׁמֵר תְּבוּנָה לִמְצֹא[a]־טוֹב׃

9 עֵד שָׁקָרִים לֹא יִנָּקֶה וְיָפִיחַ כְּזָבִים יֹאבֵד׃ פ

10 לֹא־נָאוָה לִכְסִיל תַּעֲנוּג אַף כִּי־לְעֶבֶד | מְשֹׁל בְּשָׂרִים׃ ב רבתרי לישנ[6]

11 שֵׂכֶל אָדָם [a]הֶאֱרִיךְ אַפּוֹ[a] וְתִפְאַרְתּוֹ[b] עֲבֹר עַל־פָּשַׁע׃ ג[7] ל

12 נַהַם כְּכְפִיר זַעַף מֶלֶךְ וּכְטַל עַל־עֵשֶׂב רְצוֹנוֹ׃ ב חס . ב[8]

13 הַוַּת לְאָבִיו בֵּן כְּסִיל וְדֶלֶף טֹרְדֹ מִדְיְנֵי[a] אִשָּׁה׃ ד[a]

14 בַּיִת וָהוֹן נַחֲלַת אָבוֹת וּמֵיְהוָה אִשָּׁה מַשְׂכֶּלֶת׃

15 עַצְלָה תַּפִּיל תַּרְדֵּמָה[a] וְנֶפֶשׁ רְמִיָּה תִּרְעָב׃

16 שֹׁמֵר מִצְוָה שֹׁמֵר נַפְשׁוֹ בּוֹזֵה[a] דְרָכָיו[b] יָמוּת[c]׃ ב[10] . ימות ק

17 מַלְוֵה יְהוָה חוֹנֵן דָּל וּגְמֻלוֹ יְשַׁלֶּם־לוֹ׃

18 יַסֵּר בִּנְךָ כִּי־יֵשׁ תִּקְוָה וְאֶל־הֲמִיתוֹ אַל־תִּשָּׂא נַפְשֶׁךָ׃ ג

19 גְּדֹל־[a]חֵמָה נֹשֵׂא עֹנֶשׁ [b]כִּי אִם־תַּצִּיל[b] וְעוֹד תּוֹסֵף׃ גדל חד מן ד[12] כת ר ק וקל ד . לוח . כג . ג[12] מגה חס י

20 שְׁמַע עֵצָה וְקַבֵּל מוּסָר לְמַעַן תֶּחְכַּם בְּאַחֲרִיתֶךָ[a]׃

21 רַבּוֹת מַחֲשָׁבוֹת בְּלֵב־אִישׁ וַעֲצַת יְהוָה הִיא תָקוּם׃ ב בסיפ . ל

22 תַּאֲוַת[a] אָדָם חַסְדּוֹ[b] וְטוֹב־רָשׁ[c] [d]מֵאִישׁ כָּזָב[d]׃ [13]ק

23 יִרְאַת יְהוָה לְחַיִּים [a]וְשָׂבֵעַ יָלִין[a] בַּל־יִפָּקֵד רָע׃ ג בטע . ב[14]

24 טָמַן עָצֵל יָדוֹ בַּצַּלָּחַת גַּם־אֶל־פִּיהוּ לֹא יְשִׁיבֶנָּה׃ ב[15] . כב ה מגה בסיפ

25 לֵץ תַּכֶּה וּפֶתִי יַעְרִם וְהוֹכִיחַ לְנָבוֹן יָבִין דָּעַת׃ ג חס[16]

26 מְשֹׁדֵד־אָב יַבְרִיחַ אֵם בֵּן מֵבִישׁ וּמַחְפִּיר׃ ל . ל

27 [a]חֲדַל[b] בְּנִי לִשְׁמֹעַ[a] מוּסָר [c]לִשְׁגּוֹת[d] מֵאִמְרֵי־דָעַת[c]׃

28 עֵד בְּלִיַּעַל יָלִיץ מִשְׁפָּט וּפִי רְשָׁעִים יְבַלַּע[a]־אָוֶן׃

[6]Prv 14,30. [7]Mm 3622. [8]Prv 27,15. [9]Mm 3623. [10]Mm 3183. [11]Mm 3624. [12]Mm 3625. [13]Mm 1088. [14]Mm 3626. [15]Hi 40,23. [16]Mp sub loco.

8 [a] G(SCTV) *εὑρήσει*, l יִמְצָא ‖ **11** [a–a] α′θ′(SC) *μακροθυμία αὐτοῦ*, prp הַאֲרִיךְ אַפּוֹ cf עֲבֹר ‖ [b] sic L, mlt Mss Edd פְּ– ‖ **13** [a] C מִדְיְנֵי ‖ **15** [a] prp חֲדָרִים cf 24,4 ‖ **16** [a] Vrs pr cop, l וּבוֹזֵה (hpgr) ‖ [b] l דָּבָר cf 13,13 (יו dttg) ‖ [c] K S יומת, Q T יָמוּת ‖ **19** [a] K גְּרַל, Q גְּדֹל; G(SC) *ἀνήρ* = גֶּבֶר ‖ [b–b] G(SC) *ἐὰν δὲ λοιμεύηται*, prp כִּי אִם־יָלִין; al כִּי אִם־תַּצִּיל ‖ **20** [a] S *b'wrḥtk*, frt l בְּאַרְחָתֶיךָ ‖ **22** [a] G *καρπός*, frt l תְּבוּאַת ‖ [b] prp סַחְרוֹ cf 3,14 31,18 ‖ [c] cf 7,25[a] ‖ [d–d] prp מֵאִישׁ אַכְזָר vel מְעַשִּׁיר כָּזָב ‖ **23** [a–a] prp וְיָשֹׁב עָלְיוֹן ‖ **27** [a–a] G *υἱὸς ἀπολειπόμενος φυλάξαι*, frt l חָדֵל בֵּן לִשְׁמֹר ‖ [b] sic L, mlt Mss Edd חֲ– ‖ [c–c] G *μελετήσει ῥήσεις κακάς*, frt l לַהֲגוֹת מַאֲמָרִים רָעִים vel יְשִׁגָּה מֵאִמְרֵי־דָעַת ‖ [d] sic L, mlt Mss Edd גּ– ‖ **28** [a] l יַבְלִיעַ cf 15,28.

29 נָכֹונוּ לַלֵּצִים שְׁפָטִים[a] וּמַהֲלֻמוֹת לְגֵו כְּסִילִים׃ — ב חד חס וחד מל[17] . ב

20 1 לֵץ הַיַּיִן[a] הֹמָיָה שֵׁכָר[b] וְכָל־שֹׁגֶה בֹּו לֹא יֶחְכָּם׃ — ב חס

2 נַהֲם כְּכְפִיר אֵימַת[a] מֶלֶךְ מִתְעַבְּרֹו חוֹטֵא[b] נַפְשֹׁו׃ — ג[1] . ל

3 כָּבֹוד לָאִישׁ שֶׁבֶת מֵרִיב וְכָל־אֱוִיל יִתְגַּלָּע׃ — לב[2]

4 מֵחֹרֶף עָצֵל לֹא־יַחֲרֹשׁ יִשְׁאַל[a] בַּקָּצִיר וְאָיִן׃ — ושאל ק

5 מַיִם עֲמֻקִּים עֵצָה בְלֶב־אִישׁ וְאִישׁ תְּבוּנָה יְדַלֶּנָּה׃ — ג[3] . ל

6 רַב־אָדָם[a] יִקְרָא[b] אִישׁ חַסְדֹּו[a] וְאִישׁ אֱמוּנִים מִי יִמְצָא׃ — לג קמ[4] וחד מן ג בלישׁ קמ בסיפ

7 מִתְהַלֵּךְ[a] בְּתֻמֹּו צַדִּיק[a] אַשְׁרֵי בָנָיו אַחֲרָיו׃

8 מֶלֶךְ יֹושֵׁב עַל־כִּסֵּא־דִין מְזָרֶה בְעֵינָיו כָּל־רָע׃ — ב מל בסיפ . נא

9 מִי־יֹאמַר זִכִּיתִי לִבִּי טָהַרְתִּי מֵחַטָּאתִי׃ — ל[5]

10 אֶבֶן וָאֶבֶן אֵיפָה וְאֵיפָה תֹּועֲבַת יְהוָה גַּם־שְׁנֵיהֶם׃

11 גַּם בְּמַעֲלָלָיו יִתְנַכֶּר־נָעַר אִם־זַךְ וְאִם־יָשָׁר[a] פָּעֳלֹו[b]׃ — ל[6]

12 אָזֶן שֹׁמַעַת וְעַיִן רֹאָה יְהוָה עָשָׂה גַם־שְׁנֵיהֶם׃ — כה . ה[7] . ד[8]

13 אַל־תֶּאֱהַב שֵׁנָה פֶּן־תִּוָּרֵשׁ פְּקַח עֵינֶיךָ שְׂבַע[a]־לָחֶם׃ — ב[9]

14 רַע רַע יֹאמַר הַקֹּונֶה וְאָזַל לֹו אָז יִתְהַלָּל׃ — ל . ד מל בלישׁ . ל וחס

15 יֵשׁ זָהָב וְרָב־פְּנִינִים וּכְלִי יְקָר שִׂפְתֵי־דָעַת׃ — ג קמ . יח[10] וכל יוצר חפץ חמדה דכות ב מ א

16 לָקַח־בִּגְדֹו כִּי־עָרַב זָר וּבְעַד נָכְרִיֹּת[a] חַבְלֵהוּ׃ — ב . ל[11] . ה . נכריה . ב ק

17 עָרֵב לָאִישׁ לֶחֶם שֶׁקֶר וְאַחַר יְמַלֵּא־פִיהוּ חָצָץ׃ — לב[2] . ח[12] . כב ה מנה בסיפ

18 מַחֲשָׁבוֹת בְּעֵצָה תָּכֹון[a] וּבְתַחְבֻּלוֹת עֲשֵׂה[b] מִלְחָמָה׃

19 גֹּולֶה־סֹוד הוֹלֵךְ רָכִיל וְלִפְתֶּה שְׂפָתָיו לֹא תִתְעָרָב׃ — ה ב מל וג חס[13] . ל[14] . ב

20 מְקַלֵּל אָבִיו וְאִמֹּו יִדְעַךְ נֵרֹו בְּאִישֹׁון[a] חֹשֶׁךְ׃ — באשון ק

21 נַחֲלָה מְבֹהֶלֶת[a] בָּרִאשֹׁנָה וְאַחֲרִיתָהּ לֹא תְבֹרָךְ׃ — מבהלת חד מן ד כת ח ק ונקר ה[15] כב[16] ה[17] מנה מל . ג

[17]Mm 3627. Cp 20 [1]Mm 3622. [2]Mm 319. [3]Mm 1753. [4]Mm 264. [5]וחד וטהרתי 2 R 5,12. [6]Mm 3628. [7]Mm 114. [8]Mm 3629. [9]Gn 45,11. [10]Mm 2781. [11]Mm 959. [12]Mm 1854. [13]Mm 1787. [14]וחד ופחת Hi 5,2. [15]Mm 3864. [16]Mm 1743. [17]Mm 1135.

29 [a] Ɠ *μάστιγες*, l שִׁוְטִים cf 26,3 vel שְׁבָטִים cf 23,14 ‖ **Cp 20,1** [a] sic L, mlt Mss Edd יִן– ‖ [b] l הַשֵּׁכָר (hpgr) cf הַיַּיִן ‖ **2** [a] Ɠ *ἀπειλή*; prp חֲמַת cf 19,12 vel אִמְרַת ‖ [b] frt l חֹומֵס cf 8,36 ‖ **4** [a] K ע יִשְׁאַל, Q ⅁Ⅽ וְשָׁאַל ‖ **6** [a–a] ⅁Ⅽ(ע) *mtqrjn gbr' mrḥmn'*, prp יִקְרָא אִישׁ חָסִיד ‖ [b] prp = יִקָּרֵה ‖ **7** [a–a] prp בְּתֹם וָצֶדֶק ‖ **11** [a] prp רָשָׁע ‖ [b] Ɠ *ἡ ὁδὸς αὐτοῦ* ‖ **13** [a] Vrs pr cop, frt l וּשְׂבַע, ‖ **16** [a] l c K ע נָכְרִים, Q Ⅽ נָכְרִיָּה cf 27,13[a] ‖ **18** [a] prp תָּכֹן ‖ [b] ⅁Ⅽ(ע) *mt'bd*, frt l תֵּעָשֶׂה (hpgr) cf 24,6[b] ‖ **20** [a] K Ɠ⅁ע בְּאִישׁוֹן, Q בָּאֱשׁוֹן cf 7,9[b] ‖ **21** [a] K מְבֻחֶלֶת, Q mlt Mss Vrs מְבֹהֶלֶת cf 13,11[a].

22 אַל־תֹּאמַר אֲשַׁלְּמָה־רָע קַוֵּה לַיהוָה וְיוֹשַׁע לָךְ׃ ג.ל.ל וחס
23 תּוֹעֲבַת יְהוָה אֶבֶן וָאָבֶן וּמֹאזְנֵי מִרְמָה לֹא־טוֹב׃ [18]ב
24 מֵיְהוָה מִצְעֲדֵי־גָבֶר וְאָדָם מַה־יָּבִין[a] דַּרְכּוֹ׃ ט
25 מוֹקֵשׁ אָדָם יְלַע קֹדֶשׁ וְאַחַר[a] נְדָרִים לְבַקֵּר[b]׃ [19]ל.ל.ב
26 מְזָרֶה רְשָׁעִים מֶלֶךְ חָכָם וַיָּשֶׁב[a] עֲלֵיהֶם אוֹפָן[b]׃ כה
27 נֵר[a] יְהוָה נִשְׁמַת אָדָם חֹפֵשׂ כָּל־חַדְרֵי־בָטֶן׃ [20]יא ר״פ וס״פ נ
28 חֶסֶד וֶאֱמֶת יִצְּרוּ[a]־מֶלֶךְ וְסָעַד בַּחֶסֶד[b] כִּסְאוֹ׃ ל
29 תִּפְאֶרֶת בַּחוּרִים כֹּחָם וַהֲדַר זְקֵנִים שֵׂיבָה׃ כל לישׁ כת כן
30 חַבֻּרוֹת פֶּצַע תַּמְרִיק[a] בְּרָע[b] וּמַכּוֹת[c] חַדְרֵי־בָטֶן׃ [21]תמרוק ק׳. ל

21 1 פַּלְגֵי־מַיִם לֵב־מֶלֶךְ בְּיַד־יְהוָה עַל־כָּל־אֲשֶׁר יַחְפֹּץ יַטֶּנּוּ׃
2 כָּל־דֶּרֶךְ־אִישׁ יָשָׁר בְּעֵינָיו וְתֹכֵן לִבּוֹת יְהוָה׃ נא
3 עֲשֹׂה צְדָקָה וּמִשְׁפָּט נִבְחָר לַיהוָה מִזָּבַח׃ ד[1].ג
4 רוּם־עֵינַיִם וּרְחַב־לֵב[a] נֵר[b]־רְשָׁעִים[c] חַטָּאת[d]׃ כת׳. ח ול חס[2] ב פסוק מטע[3]
5 מַחְשְׁבוֹת חָרוּץ אַךְ־לְמוֹתָר וְכָל[a]־אָץ אַךְ־לְמַחְסוֹר׃ ו
6 פֹּעַל[a] אוֹצָרוֹת בִּלְשׁוֹן שָׁקֶר הֶבֶל נִדָּף[b] מְבַקְשֵׁי[c]־מָוֶת׃ ב בכתיב
7 שֹׁד־רְשָׁעִים יְגוֹרֵם כִּי מֵאֲנוּ לַעֲשׂוֹת מִשְׁפָּט׃ ל
8 הַפַּכְפַּךְ דֶּרֶךְ אִישׁ וְזָר[a] וְזַךְ יָשָׁר פָּעֳלוֹ׃ ל.ל
9 טוֹב לָשֶׁבֶת עַל־פִּנַּת־גָּג מֵאֵשֶׁת מִדְיָנִים[a] וּבֵית חָבֵר[a]׃ ה בטע בסיפ. ל[4]. כת כן[5]
10 נֶפֶשׁ רָשָׁע אִוְּתָה־רָע לֹא־יֻחַן בְּעֵינָיו רֵעֵהוּ׃ ג.ב.נא
11 בַּעְנְשׁ[a]־לֵץ יֶחְכַּם־פֶּתִי וּבְהַשְׂכִּיל לְחָכָם[b] יִקַּח־דָּעַת׃
12 מַשְׂכִּיל צַדִּיק לְבֵית[a] רָשָׁע[b] מְסַלֵּף רְשָׁעִים לָרָע׃ ג
13 אֹטֵם אָזְנוֹ מִזַּעֲקַת־דָּל גַּם־הוּא יִקְרָא וְלֹא יֵעָנֶה׃ ג.ג.ב[6][7]

[18]Mm 3616. [19]Mm 3630. [20]Mm 729. [21]Mm 832. Cp 21 [1]Mm 3631. [2]Mm 2469. [3]Mm 3313. [4]Mm 959. [5]Cf Mp sub loco et Mm 3645. [6]Mm 3650. [7]Hi 11,2.

24 [a] prp יָכִין cf 14,8[a] 21,29[a] ‖ **25** [a] prp אַחַר ‖ [b] prp לְבַקֵּר ‖ **26** [a] G(ScV) *καὶ ἐπιβαλεῖ*, l וַיָּשֶׁב ‖ [b] l אוֹתָם cf Ps 94,23 ‖ **27** [a] prp נֵר cf 24,12 Hi 7,20 ‖ **28** [a] l יִצַּר ‖ [b] G *ἐν δικαιοσύνῃ*, frt l בַּצֶּדֶק cf 16,12 25,5 ‖ **30** [a] K ע תַּמְרִיק, Q תַּמְרוּץ; G(ScV) *συναντᾷ* ‖ [b] l בְּמֵעִים vel עִבֵּר; al רַע a בְּרַע III ‖ [c] l וּמְזֹכוֹת ‖ **Cp 21,4** [a] C וְרַחַב ‖ [b] frt exc stich ‖ [c] mlt Mss Vrs נֵר ‖ [d–d] prp רִשְׁפּוֹ מַחֲטָאת ‖ **5** [a] frt ins מַחְשְׁבוֹת ‖ **6** [a] G(V) *ὁ ἐνεργῶν*, l פֹּעֵל ‖ [b] G *διώκει*, l רֹדֵף ‖ [c] l c nonn Mss GV וּמְקֻשֵּׁי ‖ **8** [a] l כָּזָב; prp זָרִיר cf 30,31 vel חָזִיר ‖ **9** [a–a] prp בֵּית חָבֶר ‖ **11** [a] sic L, mlt Mss Edd בַּעֲ ‖ [b] G(ScV) *σοφός*, l חָכָם (l dttg) ‖ **12** [a] G(S) *καρδίας*, frt l לִבּוֹת ‖ [b] frt exc stich.

14 מַתָּן בַּסֵּתֶר יִכְפֶּה־[a]אָף וְשֹׁחַד בַּחֵק חֵמָה עַזָּה׃ ד חס
15 שִׂמְחָה לַצַּדִּיק עֲשׂוֹת מִשְׁפָּט וּמְחִתָּה לְפֹעֲלֵי אָוֶן׃
16 אָדָם תּוֹעֶה מִדֶּרֶךְ הַשְׂכֶּל בִּקְהַל רְפָאִים יָנוּחַ׃ ג ב חס וחד מל
17 אִישׁ מַחְסוֹר אֹהֵב שִׂמְחָה אֹהֵב יַיִן־וָשֶׁמֶן לֹא יַעֲשִׁיר׃ ו[8]
18 כֹּפֶר לַצַּדִּיק רָשָׁע וְתַחַת יְשָׁרִים בּוֹגֵד׃
19 טוֹב שֶׁבֶת בְּאֶרֶץ־מִדְבָּר מֵאֵשֶׁת מִדְיָנִים[a] וָכָעַס׃ ה בטע בסיפ[9]. מדינים חד מן ו כת ק כן בסיפ[10]
20 אוֹצָר | נֶחְמָד [a]וְשֶׁמֶן בִּנְוֵה חָכָם וּכְסִיל אָדָם יְבַלְּעֶנּוּ[b]׃ ב[11] . ו[8]
21 רֹדֵף צְדָקָה וָחָסֶד יִמְצָא חַיִּים צְדָקָה[a] וְכָבוֹד׃ ה[12]
22 עִיר גִּבֹּרִים עָלָה חָכָם וַיּוֹרֶד עֹז מִבְטֶחָה[a]׃ ז חס[13] . ו[14] . ל
23 שֹׁמֵר פִּיו וּלְשׁוֹנוֹ שֹׁמֵר מִצָּרוֹת נַפְשׁוֹ׃ ז מל בלישׁ
24 זֵד יָהִיר לֵץ שְׁמוֹ עוֹשֶׂה בְּעֶבְרַת זָדוֹן׃ ב . ב מל וכת ה למערב
25 תַּאֲוַת עָצֵל תְּמִיתֶנּוּ כִּי־מָאֲנוּ יָדָיו לַעֲשׂוֹת׃
26 כָּל־הַיּוֹם הִתְאַוָּה תַאֲוָה[a] וְצַדִּיק יִתֵּן וְלֹא יַחְשֹׂךְ׃ ג[15] .
27 זֶבַח רְשָׁעִים תּוֹעֵבָה[a] אַף כִּי־בְזִמָּה יְבִיאֶנּוּ׃
28 עֵד־כְּזָבִים יֹאבֵד וְאִישׁ שׁוֹמֵעַ לָנֶצַח יְדַבֵּר׃ ב מל[16]
29 הֵעֵז אִישׁ רָשָׁע בְּפָנָיו וְיָשָׁר הוּא | יָכִין[a] דַּרְכּוֹ[b]׃ ה[17] . ק חד מן ג[18] כת כ וקו׳ ב . דרכו ק
30 אֵין חָכְמָה וְאֵין תְּבוּנָה וְאֵין עֵצָה לְנֶגֶד יְהוָה׃ פ
31 סוּס מוּכָן לְיוֹם מִלְחָמָה וְלַיהוָה הַתְּשׁוּעָה׃ ג פסוק בסיפ ראש ס[19] . ב[20]
22 1 נִבְחָר שֵׁם[a] מֵעֹשֶׁר רָב מִכֶּסֶף וּמִזָּהָב חֵן טוֹב׃ ח[1] קמ קטן וכל דברים מלכים תרי עשר חלים קהלת עזרא ד״ה דכות ב מ כב
2 עָשִׁיר וָרָשׁ נִפְגָּשׁוּ עֹשֵׂה כֻלָּם[a] יְהוָה׃
3 עָרוּם | רָאָה רָעָה וְיִסְתָּר[a] וּפְתָיִים עָבְרוּ וְנֶעֱנָשׁוּ׃ ונסתר . ב כת תרי י ק
4 עֵקֶב עֲנָוָה[a] יִרְאַת[b] יְהוָה עֹשֶׁר וְכָבוֹד וְחַיִּים׃

[8]Mm 3632. [9]Mp sub loco. [10]Mm 3645. [11]Gn 2,9. [12]Mm 3234. [13]Mm 3633. [14]Mm 3042. [15]Mm 528. [16]Prv 15,32. [17]Mm 3008. [18]Mm 4255. [19]Mm 3658. [20]Jos 22,24. Cp 22 [1]Mm 475.

14 [a] σ′(𝔊𝔙) *σβέσει*, prp יְכַבֶּה vel יְכֻפֶּר ‖ **19** [a] K מִדְוֹנִים, Q מִדְיָנִים cf 23,29 [b] 25,24[a] 26, 21[b] 27,15[a] ‖ **20** [a–a] 𝔊 *ἀναπαύσεται ἐπὶ στόματος*, frt l יִשְׁכֹּן בְּפִי ‖ [b] 𝔗 יִבְלַע׳ ‖ **21** [a] > 𝔊𝔙[Mss], dl ‖ **22** [a] 𝔗 חָזֵה– ‖ **26** [a] 𝔊 *ἀσεβής*, l עָוֶל vel אָוִיל vel רָשָׁע ‖ **27** [a] 𝔊 *βδέλυγμα κυρίῳ*, l תּוֹעֲבַת יְהוָה cf 15,8 ‖ **29** [a] K 𝔖𝔗𝔙 יָכִין, Q Ms 𝔊 יָבִין cf 14,8[a] 20,24[a] ‖ [b] K 𝔊𝔖 דַּרְכָּיו, Q Ms 𝔗𝔙 דַּרְכּוֹ ‖ **Cp 22,1** [a] 𝔊(𝔙) + *καλόν* = טוֹב ‖ **2** [a] 𝔊(𝔖𝔗𝔙) *ἀμφοτέρους* = שְׁנֵיהֶם cf 20,12 ‖ **3** [a] K וְיִסָּתֵר vel וַיִּסָּתֵר, Q וְנִסְתָּר cf 27,12[a] ‖ **4** [a] prp עוֹנָה ‖ [b] frt l וְיִרְאַת.

5 צִנִּים[a] פַּחִים[b] בְּדֶרֶךְ עִקֵּשׁ שׁוֹמֵר נַפְשׁוֹ יִרְחַק מֵהֶם׃
6 חֲנֹךְ לַנַּעַר עַל־פִּי דַרְכּוֹ גַּם כִּי־יַזְקִין לֹא־יָסוּר מִמֶּנָּה׃
7 עָשִׁיר בְּרָשִׁים יִמְשֹׁל וְעֶבֶד לֹוֶה לְאִישׁ מַלְוֶה׃
8 זוֹרֵעַ עַוְלָה יִקְצָוֹר[a]־אָוֶן וְשֵׁבֶט עֶבְרָתוֹ[b] יִכְלֶה[c]׃
9 טוֹב־עַיִן הוּא יְבֹרָךְ כִּי־נָתַן מִלַּחְמוֹ לַדָּל׃
10 גָּרֵשׁ לֵץ וְיֵצֵא מָדוֹן וְיִשְׁבֹּת דִּין וְקָלוֹן׃
11 אֹהֵב[a] טְהָר־[b]לֵב חֵן שְׂפָתָיו[c] רֵעֵהוּ[d] מֶלֶךְ׃
12 עֵינֵי יְהוָה נָצְרוּ דָעַת וַיְסַלֵּף דִּבְרֵי בֹגֵד׃
13 אָמַר עָצֵל אֲרִי בַּחוּץ בְּתוֹךְ רְחֹבוֹת אֵרָצֵח[a]׃
14 שׁוּחָה עֲמֻקָּה פִּי זָרוֹת[a] זְעוּם יְהוָה יִפָּול[b]־שָׁם׃
15 אִוֶּלֶת קְשׁוּרָה בְלֵב־נָעַר שֵׁבֶט מוּסָר יַרְחִיקֶנָּה מִמֶּנּוּ׃
16 עֹשֵׁק דָּל לְהַרְבּוֹת לוֹ נֹתֵן לְעָשִׁיר אַךְ־לְמַחְסוֹר׃

17 הַט אָזְנְךָ וּשְׁמַע[a] [°]דִּבְרֵי חֲכָמִים[b] וְלִבְּךָ תָּשִׁית לְדַעְתִּי[c]׃
18 כִּי־נָעִים כִּי־תִשְׁמְרֵם בְּבִטְנֶךָ יִכֹּנוּ[a] יַחְדָּו עַל־שְׂפָתֶיךָ׃
19 לִהְיוֹת בַּיהוָה מִבְטַחֶךָ הוֹדַעְתִּיךָ[a] הַיּוֹם[b] אַף־אָתָּה׃
20 הֲלֹא כָתַבְתִּי[a] לְךָ שָׁלִשִׁים[b] בְּמוֹעֵצֹת[c] וָדָעַת׃
21 לְהוֹדִיעֲךָ קְשֹׁט[a] אִמְרֵי אֱמֶת לְהָשִׁיב אֲמָרִים אֱמֶת[b] לְשֹׁלְחֶיךָ׃ פ סו

22 אַל־תִּגְזָל־דָּל כִּי דַל־הוּא וְאַל־תְּדַכֵּא עָנִי בַּשָּׁעַר׃
23 כִּי־יְהוָה יָרִיב רִיבָם[a] וְקָבַע אֶת־קֹבְעֵיהֶם[a] נָפֶשׁ׃
24 אַל־תִּתְרַע אֶת־בַּעַל אָף וְאֶת־אִישׁ חֵמוֹת[a] לֹא תָבוֹא׃

[2]Mm 3634. [3]1Ch 1,3. [4]Mm 176. [5]Mm 2269. [6]Mm 2755. [7]Gn 23,6. [8]Mm 1744. [9]Mm 137. [10]Mm 2814. [11]Mm 14. [12]Hab 2,5. [13]2 S 12,2. [14]Mm 1491. [15]Mm 3228.

5 [a] S(𝔗) *nšb'*, frt l צְמִים cf Hi 18,9; prp צְפוּנִים ‖ [b] 𝔊𝔖𝔙 pr cop, l וּפִ׳ ‖ **8** [a] K יִקְצוֹר, Q יִקְצָר ‖ [b] 𝔊 *ἔργων αὐτοῦ* = עֲבָדָתוֹ ‖ [c] 𝔊 *συντελέσει* = יְכַלֶּה; prp יַכֶּהוּ ‖ **11** [a] 𝔊 + *κύριος*, S^{AMU}𝔗 + *'lh'*, ins יְהוָה ‖ [b] K טָהוֹר, Q טָהֵר ‖ [c] 𝔊 *χείλεσιν*, l שְׂפָתַיִם ‖ [d] 𝔊 *ποιμαίνει* = רֹעֶה; prb l רָצוֹן ‖ **13** [a] 𝔊 *φονευταί*, prp רֹצֵחַ ‖ **14** [a] pc Mss זָרוֹת ‖ [b] K יִפּוֹל, Q יִפָּל ‖ **17** [a] 𝔊 + *ἐμὸν λόγον*, ins דְּבָרַי ‖ [b–b] eiciendum et ut titulus 17sqq supra scribendum est, cf 𝔊 ‖ [c] 𝔊 *ἵνα γνῷς* (𝔊^{S} + *αὐτούς*), l לָדַעַת vel לְדַעְתָּם ‖ **18** [a] prp אָרְחוֹת חַיִּים ‖ [b–b] 𝔊^{B} *τὴν ὁδὸν σου* (𝔊^{SA} *αὐτοῦ*), l אָרְחָתְיךָ vel אֹרְחָתָיו ‖ **20** [a] 𝔊 *ἀπόγραψαι* = כָּתַבְתָּ ‖ [b] K שְׁלִשׁוֹם, Q שָׁלִישִׁים; 𝔊(S𝔗𝔙) *τρισσῶς*; prp שָׁלֹשִׁים cf doctrinam Amenemope cp 30 ‖ [c] prp בָּם עֵצוֹת ‖ **21** [a] frt dl ‖ [b] frt dl ‖ **23** [a–a] inc; prp וְעָקַב אֶת־עֹקְבֵיהֶם, sed cf Mal 3,8sq ‖ **24** [a] cf 7,25[a].

25 פֶּן־תֵּאָלַף אָרְחֹתָו[a] וְלָקַחְתָּ מוֹקֵשׁ לְנַפְשֶׁךָ׃ — ארחתיו ק

26 אַל־תְּהִי בְתֹקְעֵי־כָף בַּעֲרְבִים מַשָּׁאוֹת׃

27 אִם־אֵין־לְךָ לְשַׁלֵּם לָמָּה[a] יִקַּח[b] מִשְׁכָּבְךָ מִתַּחְתֶּיךָ׃

28 אַל־תַּסֵּג גְּבוּל עוֹלָם אֲשֶׁר עָשׂוּ אֲבוֹתֶיךָ׃ — ב כת כן . ג מל

29 חָזִיתָ[a] אִישׁ מָהִיר בְּמְלַאכְתּוֹ לִפְנֵי־מְלָכִים יִתְיַצָּב — ב ר״פ . ג. ב קמ

[b]בַּל־יִתְיַצֵּב[c] לִפְנֵי חֲשֻׁכִּים[b]׃ פ

23 1 כִּי־תֵשֵׁב לִלְחֹם אֶת־מוֹשֵׁל בִּין תָּבִין[a] אֶת־אֲשֶׁר לְפָנֶיךָ׃ — ל ומל . יו׳ מל

2 וְשַׂמְתָּ[a] שַׂכִּין בִּלְעֶךָ אִם־בַּעַל נֶפֶשׁ אָתָּה׃ — ל וכת ש

3 אַל־תִּתְאָו[a] לְמַטְעַמּוֹתָיו וְהוּא לֶחֶם כְּזָבִים׃ — תתאיו[1] . ב חד מל ק / וחד חס[2]

4 אַל־תִּיגַע לְהַעֲשִׁיר [a]מִבִּינָתְךָ חֲדָל[a]׃ — ב

5 הֲתָעֹוף[a] עֵינֶיךָ בּוֹ וְאֵינֶנּוּ — תתעיף . יב ק

כִּי עָשֹׂה[b] יַעֲשֶׂה־לּוֹ כְנָפַיִם כְּנֶשֶׁר וָעָיִט[c] הַשָּׁמָיִם׃ פ — ח . ד[3] . יעוף ק

6 אַל־תִּלְחַם אֶת־לֶחֶם[a] רַע עָיִן וְאַל־תְּתְאָו[b] לְמַטְעַמֹּתָיו׃ — תתאיו[4] . ב חד מל וחד חס[2] ק

7 כִּי | כְמוֹ־שָׁעַר[a] בְּנַפְשׁוֹ[b] כֵּן־הוּא[c] — יא בטע ר״פ בשלש ספרים

אֱכֹל וְשְׁתֵה יֹאמַר לָךְ וְלִבּוֹ בַל־עִמָּךְ׃ — ה מל בלישׁ[5]

8 פִּתְּךָ־אָכַלְתָּ תָּקִיאֶנָּה [a]וְשִׁחַתָּ דְּבָרֶיךָ[a] הַנְּעִימִים׃ — ל . ל

9 בְּאָזְנֵי כְסִיל אַל־תְּדַבֵּר כִּי־יָבוּז לְשֵׂכֶל מִלֶּיךָ׃ — לז

10 אַל־תַּסֵּג גְּבוּל עוֹלָם[a] וּבִשְׂדֵי יְתוֹמִים אַל־תָּבֹא׃ — כו ר״פ אל אל[6] . ב כת כן . ו[7] כת י וכל רות דכות ב מ ב

11 כִּי־גֹאֲלָם חָזָק הוּא יָרִיב[a] אֶת־רִיבָם אִתָּךְ׃

12 הָבִיאָה לַמּוּסָר לִבֶּךָ וְאָזְנְךָ לְאִמְרֵי־דָעַת׃ — ג[8]

Cp 23 [1]Q addidi sicut Prv 23,6 et 24,1, cf Ez 40,21.29.33.36 et Mp sub loco. [2]Mm 3636. [3]Mm 3635. [4]Q rar, cf Ez 40,21.29.33.36 et Mp sub loco. [5]Mm 1692. [6]Mm 3261. [7]Mm 2329. [8]Mm 3060.

25 [a] K אָרְחָתָו, Q Vrs אֹרְחֹתָיו ‖ **27** [a] > GSC, frt dl (dttg) ‖ [b] prp יִקַּח ‖ **29** [a] frt dl, sed cf 29,20 ‖ [b–b] frt dl (gl), nisi post 29a hemist exc ‖ cf 7,25[a] ‖ **Cp 23,1** [a] l תָּבִין ‖ **2** [a–a] dub ‖ **3** [a] K תִּתְאָו, Q[Mss] תִּתְאָיו ‖ **4** [a–a] frt l מִבִּינָתְךָ ח׳ cf Da 11,33 vel מב׳ חֲדָל ‖ **5** [a] K הֲתָעוּף, Q הֲתָעִיף; prp תָּעֻצָה ‖ [b] prp עֹשֶׂר ‖ [c] K וָעָיִךְ (vel וְעוֹף), Q C יָעוּף cf SV ‖ **6** [a] > Ms Vrs, frt dl ‖ [b] K תִּתְאָו, Q תִּתְאָיו ‖ **7** [a] G(S) *τρίχα* = שְׂעָר; l שַׂעַר cf doctrinam Amenemope cp 11 ‖ [b] l בְּנַפְשׁ ‖ [c] ins וּכְמוֹ מַר בְּצוָאר cf doctrinam Amenemope cp 11 ‖ **8** [a–a] prp וְשִׁחֵת דְּבָרָיו ‖ **10** [a] l אַלְמָנָה cf doctrinam Amenemope cp 6 ‖ **11** [a] G pr cop, l וְרָיִב.

13 אַל־תִּמְנַע מִנַּעַר מוּסָר כִּי־תַכֶּנּוּ בַּשֵּׁבֶט לֹא יָמוּת׃
14 אַתָּה בַּשֵּׁבֶט תַּכֶּנּוּ וְנַפְשׁוֹ מִשְׁאוֹל תַּצִּיל׃

15 בְּנִי אִם־חָכַם לִבֶּךָ יִשְׂמַח לִבִּי גַּם־אָנִי׃
16 וְתַעְלֹזְנָה כִלְיוֹתָי בְּדַבֵּר שְׂפָתֶיךָ מֵישָׁרִים׃

17 אַל־יְקַנֵּא לִבְּךָ בַּחַטָּאִים כִּי אִם־בְּיִרְאַת־יְהוָה כָּל־הַיּוֹם׃
18 כִּי אִם[a]־יֵשׁ אַחֲרִית וְתִקְוָתְךָ לֹא תִכָּרֵת׃

19 שְׁמַע־אַתָּה בְנִי וַחֲכָם וְאַשֵּׁר בַּדֶּרֶךְ לִבֶּךָ׃
20 אַל־תְּהִי בְסֹבְאֵי־יָיִן בְּזֹלְלֵי בָשָׂר לָמוֹ׃
21 כִּי־סֹבֵא וְזוֹלֵל יִוָּרֵשׁ וּקְרָעִים תַּלְבִּישׁ נוּמָה׃

22 שְׁמַע לְאָבִיךָ זֶה יָלָדֶךָ וְאַל־תָּבוּז כִּי־זָקְנָה אִמֶּךָ׃
23 אֱמֶת קְנֵה וְאַל־תִּמְכֹּר חָכְמָה וּמוּסָר וּבִינָה׃
24 [a]גָּיל יָגִיל[a] אֲבִי צַדִּיק יוֹלֵד[b] חָכָם וְיִשְׂמַח[c]־בּוֹ׃
25 יִשְׂמַח־אָבִיךָ וְאִמֶּךָ[a] וְתָגֵל יוֹלַדְתֶּךָ׃

26 תְּנָה־בְנִי לִבְּךָ לִי וְעֵינֶיךָ דְּרָכַי תִּרְצֶינָה[a]׃
27 כִּי־שׁוּחָה עֲמֻקָּה זוֹנָה[a] וּבְאֵר צָרָה נָכְרִיָּה׃
28 אַף־הִיא כְּחָתֶף[a] תֶּאֱרֹב וּבוֹגְדִים[b] בְּאָדָם תּוֹסִף׃

29 לְמִי אוֹי לְמִי אֲבוֹי[a] לְמִי מְדָנִים[b] | לְמִי שִׂיחַ
לָמִי פְצָעִים חִנָּם לְמִי חַכְלִלוּת עֵינָיִם׃
30 לַמְאַחֲרִים עַל־הַיָּיִן לַבָּאִים לַחְקֹר מִמְסָךְ׃
31 אַל־תֵּרֶא יַיִן כִּי יִתְאַדָּם כִּי־יִתֵּן בַּכּוֹס[a] עֵינוֹ
[b]יִתְהַלֵּךְ בְּמֵישָׁרִים[bc]׃
32 אַחֲרִיתוֹ כְּנָחָשׁ יִשָּׁךְ וְכִצְפְעֹנִי יַפְרִשׁ[a]׃

ל וכל יחזק דכות
ח
ל
בּ[9]
בּ[10]. ל
ל
ה[11]
גיל חד מן ג[12] בליש. ק יגיל. ויולד חד מן ק
יב[13] חס ו ר״ת. וישמח ק
ז. תצרנה ק
ל[14]
ל. ה מל[15]. ד[16]. יג ג[17] מנה חס י
מדינים חד מן ו כת ק כן בסיפ[18]. ה
ל[10]. ל וחס. נה
ל. ב
בכוס[20] ק. ט[21]
בּ[22]

[9] Gn 27,5. [10] Prv 6,6. [11] Mm 3637. [12] Mm 3020. [13] Mm 3804. [14] Mm 3062. [15] Mm 3638. [16] Mm 730. [17] Mm 3625. [18] Mm 3645. [19] Mp sub loco. [20] Mm 832. [21] Mm 3145. [22] Dt 23,20.

18 [a] 𝔊 + *τηρήσῃς αὐτά*, ins תִּשְׁמְרֶנָּה ‖ **24** [a–a] K גּוֹל יָגוֹל, Q 𝔗 גִּיל יָגִיל ‖ [b] K יוֹלֵד 𝔙, Q 𝔊𝔖𝔗 וְיוֹלֵד ‖ [c] K 𝔖 וְיִשְׂמַח, Q 𝔊𝔗𝔙 יִשְׂמַח ‖ **25** [a] 𝔊(𝔖) + *ἐπὶ σοί*, frt l מִמְּךָ cf 5,18; prp עִמָּךְ ‖ **26** [a] l c Kσ′ תִּרְצֶינָה, Q 𝔊𝔖𝔗𝔙 תִּצֹּרְנָה ‖ **27** [a] 𝔊 *ἀλλότριος*, l זָרָה ‖ **28** [a] mlt Mss בְּחֹ׳ ‖ [b] prp וּבְגָדִים; al וּבְגוּדִים ‖ **29** [a] dub; 𝔗 אִבּוֹי, 𝔊(𝔖𝔗) *θόρυβος* ‖ [b] cf 21,19[a] ‖ **31** [a] K בַּכִּיס, Q Vrs בַּכּוֹס ‖ [b–b] frt add ex Cant 7,10 ‖ [c] frt ins דּוֹגֵב שְׂפָתַיִם וְשִׂנַּיִם ‖ **32** [a] 𝔊(𝔙) + *ὁ ἰός*, ins רוֹשׁ (hpgr) cf Dt 32,32sq.

33 עֵינֶיךָ יִרְאוּ זָרוֹת וְלִבְּךָ יְדַבֵּר תַּהְפֻּכוֹת׃ ח[23]

34 וְהָיִיתָ כְּשֹׁכֵב[a] בְּלֵב־יָם וּכְשֹׁכֵב[b] בְּרֹאשׁ חִבֵּל׃ ג. ל. לה[24]. ל

35 הִכּוּנִי[a] בַל־חָלִיתִי הָלָמוּנִי בַל־יָדָעְתִּי ב

מָתַי אָקִיץ[b] אֹוסִיף אֲבַקְשֶׁנּוּ עֽוֹד׃ יט

24 1 אַל־תְּקַנֵּא[a] בְּאַנְשֵׁי רָעָה וְאַל־תְּאַו[b] לִהְיוֹת אִתָּם׃ ד. תתאיר[1]. לז

2 כִּי־שֹׁד יֶהְגֶּה לִבָּם וְעָמָל שִׂפְתֵיהֶם תְּדַבֵּרְנָה׃

3 בְּחָכְמָה יִבָּנֶה בָּיִת וּבִתְבוּנָה יִתְכּוֹנָן׃

4 וּבְדַעַת חֲדָרִים יִמָּלְאוּ כָּל־הוֹן יָקָר וְנָעִים׃ ת

5 גֶּבֶר[a]־חָכָם בַּעֲוֹז[b] וְאִישׁ־דַּעַת[c] מְאַמֶּץ־כֹּחַ[c]׃ ל

6 כִּי[a] בְתַחְבֻּלוֹת תַּעֲשֶׂה־[b]לְךָ מִלְחָמָה[c] וּתְשׁוּעָה בְּרֹב יוֹעֵץ׃

7 רָאמֹוֹת[a] לְאֱוִיל חָכְמֹות בַּשַּׁעַר לֹא יִפְתַּח־פִּיהוּ׃ ד מל. ד. כב ה מנה בסיפ

8 מְחַשֵּׁב לְהָרֵעַ לֹוּ בַּעַל־מְזִמֹּות יִקְרָאוּ׃ ב[2]

9 זִמַּת אִוֶּלֶת[a] חַטָּאת וְתוֹעֲבַת לְאָדָם לֵץ׃

ל וכת כן.
ב חד כת חס וחד
מן כ[3] מיילין כת ה ט״ת

10 [a]הִתְרַפֵּיתָ בְּיוֹם צָרָה צַר כֹּחֶכָה[bc]׃

11 הַצֵּל לְקֻחִים לַמָּוֶת וּמָטִים[a] לַהֲרֵג אִם־[b]תַּחְשֹׂךְ[c]׃

12 כִּי־תֹאמַר הֵן לֹא־יָדַעְנוּ[a] זֶה הֲלֹא־תֹכֵן לִבֹּות וְהוּא־יָבִין

וְנֹצֵר[b] נַפְשְׁךָ הוּא יֵדָע וְהֵשִׁיב לְאָדָם כְּפָעֳלוֹ׃ יט[4]

13 אֱכָל־בְּנִי דְבַשׁ כִּי־טֹוב וְנֹפֶת מָתוֹק עַל־חִכֶּךָ׃ ל

14 כֵּן[a] דְּעֵה חָכְמָה[b] לְנַפְשֶׁךָ

[23]Mm 1491. [24]Mm 2840. **Cp 24** [1]Q rar cf Ez 40,21. 29. 33. 36 et Mp sub loco. [2]Mm 3264. [3]Mm 964. [4]Mm 1369.

34 [a] prp כְּרֹכֵב ‖ [b–b] G(S) *καὶ ὥσπερ κυβερνήτης ἐν πολλῷ κλύδωνι* = וּכְחֹבֵל בְּסַעַר גָּדוֹל; prb l וּכְרֹכֵב בְּרַעַשׁ חֹבֵל; prp וּכְשֹׁכֵךְ בְּרֹאשׁ חִבֵּל ‖ **35** [a] G(SCV) pr *ἐρεῖς δέ* ‖ [b] frt ins מְסָבְאִי ‖ **Cp 24,1** [a] prp תְּקַוֵּה = תְּקַו ‖ [b] K תִּתְאָו, Q תִּתְאַוִּי ‖ **5** [a] G(S) *κρείσσων*, l גָּבֵר ‖ [b] G(SC) *ἰσχυροῦ*, l מֵעָז ‖ [c–c] G(SC) *γεωργίου μεγάλου*, l מְאַמִּיץ־כֹּחַ ‖ **6** [a] > GS, prb dl ‖ [b] G(SV) *γίνεται*, frt l תַּעֲשֶׂה cf 20,18[b] ‖ [c] > G(SV), frt dl ‖ **7** [a] frt = רָמוֹת; prp דְּמוּתָ ‖ **9** [a] Ms אוילים; G(SCV) *ἄφρων*, l אֱוִיל ‖ **10** [a] v 10 crrp ‖ [b–b] prp צַר כֹּחֲכָה בְּצָרְכֵךְ ‖ [c] frt ins בְּיוֹם טוֹבָה ‖ **11** [a] prp וּמְטִים ‖ [b] G(SV) *μή*, frt l אַל ‖ [c] l תַּחְשֹׂךְ; prp תַּחְשִׁיךְ ‖ **12** [a] G(S) *οἶδα*, l יָדַעְתִּי cf נפשך ‖ [b] G *καὶ ὁ πλάσας* = וְיֹצֵר; prp וְיֹצֵר ‖ **14** [a] C דְּעֵה; l דַּע et frt ins מְתוּקָה לְלִבֶּךָ וְ׳ ‖ [b] frt ins טוֹבָה.

אִם־מָצָאתָ וְיֵשׁ אַחֲרִית וְתִקְוָתְךָ לֹא תִכָּרֵת׃ פ

15 אַל־תֶּאֱרֹב רָשָׁע[a] לְנְוֵה צַדִּיק אַל־תְּשַׁדֵּד רִבְצֹו׃ — כו ר״פ אל אל[5]

16 כִּי שֶׁבַע | יִפּוֹל צַדִּיק וָקָם וּרְשָׁעִים יִכָּשְׁלוּ בְרָעָה׃ — כ בטע ר״פ בסיפ[6]. ל. ז

17 בִּנְפֹל אֹיִבְךָ[a] אַל־תִּשְׂמָח וּבִכָּשְׁלוֹ אַל־יָגֵל לִבֶּךָ׃ — אויבך[7] יחיר י. ל

18 פֶּן־יִרְאֶה יְהוָה וְרַע בְּעֵינָיו וְהֵשִׁיב מֵעָלָיו אַפּוֹ׃ — נא

19 אַל־תִּתְחַר בַּמְרֵעִים אַל־תְּקַנֵּא בָּרְשָׁעִים׃ — כו ר״פ אל אל[5]

20 כִּי | לֹא־תִהְיֶה אַחֲרִית לָרָע נֵר רְשָׁעִים יִדְעָךְ׃ — לא בטע ר״פ בשלש ספרים. ג. ב פסוק דמטע[8]

21 יְרָא־אֶת־יְהוָה בְּנִי וְמֶלֶךְ[a] עִם־שׁוֹנִים אַל־תִּתְעָרָב[a]׃ — ד[9]. ה[10]. ב. ב[11]

22 כִּי־פִתְאֹם יָקוּם אֵידָם וּפִיד שְׁנֵיהֶם[a] מִי יוֹדֵעַ׃ ס

23 גַּם־אֵלֶּה לַחֲכָמִים
הַכֵּר־פָּנִים בְּמִשְׁפָּט בַּל־טָוֹב׃[a]

24 אֹמֵר | לָרָשָׁע צַדִּיק אָתָּה יְקֻבֻּהוּ עַמִּים יִזְעָמֻוהוּ לְאֻמִּים׃ — ה[12]. ל ומל

25 וְלַמּוֹכִיחִים יִנְעָם וְעֲלֵיהֶם תָּבוֹא בִרְכַּת־טֹוב׃ — ל. ד מל בסיפ

26 שְׂפָתַיִם יִשָּׁק[a] מֵשִׁיב דְּבָרִים נְכֹחִים׃ — ב חד פת וחד קמ[13]

27 הָכֵן בַּחוּץ | וּמְלַאכְתֶּךָ וְעַתְּדָהּ בַּשָּׂדֶה לָךְ
אַחַר[a] וּבָנִיתָ בֵיתֶךָ׃ פ

28 אַל־תְּהִי עֵד־חִנָּם[a] בְּרֵעֶךָ וַהֲפִתִּיתָ[b] בִּשְׂפָתֶיךָ׃ — ל

29 אַל־תֹּאמַר כַּאֲשֶׁר עָשָׂה־לִּי כֵּן אֶעֱשֶׂה־לּוֹ[a]
[b]אָשִׁיב לָאִישׁ כְּפָעֳלוֹ[b]׃ — לב[14]

30 עַל־שְׂדֵה אִישׁ־עָצֵל עָבָרְתִּי וְעַל־כֶּרֶם אָדָם חֲסַר־לֵב׃ — ל אתנח פת

31 וְהִנֵּה עָלָה כֻלּוֹ | קִמְשֹׁנִים[a] כָּסּוּ פָנָיו חֲרֻלִּים
[b]וְגֶדֶר אֲבָנָיו נֶהֱרָסָה׃ — ל. ב[15]. ל

[5] Mm 3261. [6] Mm 3573. [7] Q addidi, cf Mp sub loco. [8] Mm 3313. [9] Mm 3639. [10] Mm 2030. [11] Mp sub loco. [12] Mm 3594. [13] Gn 41,40. [14] Mm 319. [15] Mm 3334.

15 [a] dl (gl) ‖ **17** [a] K אוֹיְבֶיךָ, Q^{Mss} 𝔊 𝔖 אוֹיְבְךָ ‖ **21** [a–a] 𝔊 *καὶ μηθετέρῳ αὐτῶν ἀπειθήσῃς*, frt l אֶל־ (cf 22) עַל־שְׁנֵיהֶם תִּתְעַבָּר ‖ **22** [a] prp שׁוֹנִים cf 21 ‖ **23** [a] nonn vb exc cf 18,5 28,21 ‖ **26** [a] frt ins כְּמַרְעַ; prp יַשַּׁק cf Ez 3,13 ‖ **27** [a] frt ins תַּקֵּן לְךָ אִשָּׁה ‖ **28** [a] l c Ms 𝔊𝔖𝔗 חָמָס ‖ [b] 𝔊(𝔗𝔙) *μηδὲ πλατύνου*, frt l וְאַל־תַּפְתְּ ‖ **29** [a] ins גַּם אָנִי m cs ‖ [b–b] dl (ex 24,12) ‖ **31** [a] nonn Mss 𝔅 שׁ– ‖ [b] prb exc hemist.

32 וָאֶחֱזֶה אֲנֹכִי אָשִׁית לִבִּי רָאִיתִי לָקַחְתִּי מוּסָר׃
33 מְעַט שֵׁנוֹת מְעַט תְּנוּמוֹת מְעַט חִבֻּק יָדַיִם לִשְׁכָּב׃
34 וּבָא־כִמְהַלֵּךְ רֵישֶׁךָ וּמַחְסֹרֶיךָ כְּאִישׁ מָגֵן׃ פ

ב. ז ה פת וב קמ
יח ר״פ. ל[10] ל בת כן. כ[17]

25 1 גַּם־אֵלֶּה מִשְׁלֵי שְׁלֹמֹה אֲשֶׁר הֶעְתִּיקוּ אַנְשֵׁי חִזְקִיָּהוּ מֶלֶךְ־
יְהוּדָה׃

ד. ג. ג לפי מנ[1] וחד מן ינ[2] לפי מק

2 כְּבֹד אֱלֹהִים הַסְתֵּר דָּבָר וּכְבֹד מְלָכִים חֲקַר דָּבָר׃

ב חס. ב חס

3 שָׁמַיִם לָרוּם וָאָרֶץ לָעֹמֶק וְלֵב מְלָכִים אֵין חֵקֶר׃

ב[3]. ג קמ וכל שמים וארץ דכות[4]. ל

4 הָגֹו סִיגִים מִכֶּסֶף וְיֵצֵא לַצֹּרֵף כֶּלִי׃

ג. ג מל. ב חד מל וחד מן ד[5] חס בלישׁ

5 הָגֹו רָשָׁע לִפְנֵי־מֶלֶךְ וְיִכּוֹן בַּצֶּדֶק כִּסְאוֹ׃

ג. ל דגש

6 אַל־תִּתְהַדַּר לִפְנֵי־מֶלֶךְ וּבִמְקוֹם גְּדֹלִים אַל־תַּעֲמֹד׃

כו ר״פ אל אל[6]. ב

7 כִּי טוֹב אֲמָר־לְךָ עֲלֵה הֵנָּה מֵהַשְׁפִּילְךָ לִפְנֵי נָדִיב
אֲשֶׁר רָאוּ עֵינֶיךָ׃ 8 אַל־תֵּצֵא לָרֹב מַהֵר

כ בטע ר״פ בסיפ[7]. ל. ל

ה[8]

פֶּן מַה־תַּעֲשֶׂה בְאַחֲרִיתָהּ בְּהַכְלִים אֹתְךָ רֵעֶךָ׃

9 רִיבְךָ רִיב אֶת־רֵעֶךָ וְסוֹד אַחֵר אַל־תְּגַל׃

ל

10 פֶּן־יֶחֱסֶדְךָ שֹׁמֵעַ וְדִבָּתְךָ לֹא תָשׁוּב׃

ל. ל

11 תַּפּוּחֵי זָהָב בְּמַשְׁכִּיּוֹת כֶּסֶף דָּבָר דָּבֻר עַל־אָפְנָיו׃

ל. ל וכת ש

12 נֶזֶם זָהָב וַחֲלִי־כֶתֶם מוֹכִיחַ חָכָם עַל־אֹזֶן שֹׁמַעַת׃

ב בתרי לישנ[9]. כה. ל קמ

ס 13 כְּצִנַּת־שֶׁלֶג בְּיוֹם קָצִיר צִיר נֶאֱמָן לְשֹׁלְחָיו

ג

וְנֶפֶשׁ אֲדֹנָיו יָשִׁיב׃ פ

כד בלישׁ[10]

14 נְשִׂיאִים וְרוּחַ וְגֶשֶׁם אַיִן אִישׁ מִתְהַלֵּל בְּמַתַּת־שָׁקֶר׃

ד מלין לשון ענן. ה[11]

15 בְּאֹרֶךְ אַפַּיִם יְפֻתֶּה קָצִין וְלָשׁוֹן רַכָּה תִּשְׁבַּר־גָּרֶם׃

ג[12]. ג. ל. ל[11]. ב. ג

[10]Mm 3581. [17]Mm 1514. Cp 25 [1]Mm 3125. [2]Mm 3983. [3]Mm 2806. [4]Mm 3640. [5]Mm 2754. [6]Mm 3261. [7]Mm 3573. [8]Mm 1526. [9]Mm 1352. [10]Mm 1685. [11]Mp sub loco. [12]Mm 3642.

34 [a] 𝔙 hic incip cp 25 ‖ [b] l c mlt Mss 𝔙 כְּמִהַלֵּךְ cf 6,11 ‖ [c] l c nonn Mss Vrs וּמַחְסֹרֶךָ ‖ **Cp 25,1** [a] 𝔊(𝔖𝔗) *οἱ φίλοι* ‖ **4** [a] 𝔖(𝔗𝔙) *dnpwq*, l וְיֵצֵא ‖ [b–b] 𝔊 *καθαρὸν ἄπαν* = נְצֻרָף ‖ **8** [a] σ′(𝔙) *ἐξενέγκῃς*, l תֹּצֵא ‖ [b] σ′ *εἰς πλῆθος*, prp לָרֹב ‖ [c] dl vel l כִּי ‖ **11** [a] prp פִּתּוּחֵי ‖ [b] 𝔊 *ἐν ὁρμίσκῳ* ‖ [c] cf Sir 50,27 ‖ **13** [a] 𝔊(𝔖) *ὥσπερ ἔξοδος* = כְּצֵאת? ‖ [b] 𝔊 *κατὰ καῦμα*, l בְּחֹם ‖ [c–c] > Ms, add vel antea vel postea exc hemist ‖ **15** [a] prp קְצִין.

16 דְּבַשׁ מָצָאתָ אֱכֹל דַּיֶּךָּ פֶּן־תִּשְׂבָּעֶנּוּ וְהַקֵּאתוֹ׃
ל וחס. ל 17 הַקֶּר רַגְלְךָ מִבֵּית רֵעֶךָ פֶּן־יִשְׂבָּעֲךָ וּשְׂנֵאֶךָ׃
ב. ל 18 מֵפִיץ[a] וְחֶרֶב וְחֵץ שָׁנוּן אִישׁ[b] עֹנֶה בְרֵעֵהוּ עֵד שָׁקֶר׃
ג ב מלרע וחד מלעיל[13]. ג ב קמ וחד פת[14] 19 שֵׁן רֹעָה[a] וְרֶגֶל מוּעָדֶת[b] מִבְטָח[c] בּוֹגֵד בְּיוֹם צָרָה׃ [רָעָה׃ פ
ל. ל[15] 20 [a]מַעֲדֶה בֶּגֶד | בְּיוֹם קָרָה[a] חֹמֶץ[b] עַל־נָתֶר וְשָׁר שִׁרִים עַל לֵב־
ב[16]. ל 21 אִם־רָעֵב שֹׂנַאֲךָ הַאֲכִלֵהוּ לָחֶם[a] וְאִם־צָמֵא הַשְׁקֵהוּ מָיִם[b]׃
כ בטע ר״פ בסיפ. ל[17]. ל וחס 22 כִּי גֶחָלִים אַתָּה חֹתֶה עַל־רֹאשׁוֹ וַיהוָה יְשַׁלֶּם־לָךְ׃
ל. ל 23 רוּחַ צָפוֹן תְּחוֹלֵל גָּשֶׁם וּפָנִים נִזְעָמִים לְשׁוֹן סָתֵר׃
ה בטע בסיפ.[18]. מדינים חד מן ו כת ק כן בסיפ[19] 24 טוֹב שֶׁבֶת עַל־פִּנַּת גָּג מֵאֵשֶׁת מִדְיָנִים[a] וּבֵית חָבֵר[b]׃
ל 25 מַיִם קָרִים עַל־נֶפֶשׁ עֲיֵפָה וְשִׁמוּעָה[a] טוֹבָה מֵאֶרֶץ מֶרְחָק׃
ל. ב. ל 26 מַעְיָן נִרְפָּשׂ וּמָקוֹר מָשְׁחָת צַדִּיק מָט לִפְנֵי־רָשָׁע׃
ל חס 27 אָכֹל דְּבַשׁ הַרְבּוֹת[a] לֹא־טוֹב וְחֵקֶר כְּבֹדָם כָּבוֹד[b]׃
יו מ״פ אין אין 28 עִיר פְּרוּצָה אֵין חוֹמָה אִישׁ אֲשֶׁר אֵין מַעְצָר לְרוּחוֹ׃
26 1 כַּשֶּׁלֶג בַּקַּיִץ וְכַמָּטָר בַּקָּצִיר כֵּן לֹא־נָאוֶה לִכְסִיל כָּבוֹד׃
ג. ל[1]. ג[2]. לו חד מן יז[3] כת כן ק 2 כַּצִּפּוֹר לָנוּד כַּדְּרוֹר לָעוּף כֵּן קְלָלַת חִנָּם לֹא[a] תָבֹא׃
ה[4]. ב פסוק בטע[5] 3 שׁוֹט לַסּוּס מֶתֶג[a] לַחֲמוֹר וְשֵׁבֶט לְגֵו כְּסִילִים׃
ב 4 אַל־תַּעַן כְּסִיל כְּאִוַּלְתּוֹ פֶּן־תִּשְׁוֶה־לּוֹ גַּם־אָתָּה׃
נא 5 עֲנֵה כְסִיל כְּאִוַּלְתּוֹ[a] פֶּן־יִהְיֶה חָכָם בְּעֵינָיו׃
ל 6 [a]מְקַצֵּה רַגְלַיִם[a] חָמָס[b] שֹׁתֶה שֹׁלֵחַ דְּבָרִים בְּיַד־כְּסִיל׃
ל. ל 7 דַּלְיָו[a] שֹׁקִים מִפִּסֵּחַ וּמָשָׁל[b] בְּפִי כְסִילִים׃

[13] Mm 205. [14] Mm 3307. [15] וחד שר Ps 7,1. [16] Mm 3643. [17] Mm 3573. [18] Mm 959. [19] Mm 3645. Cp 26 [1] וחד לָעוֹף Lv 7,26. [2] Mm 1459. [3] Mm 1795. [4] Mm 2755. [5] Mm 3313.

18 [a] G(𝔙) *ῥόπαλον* cf 𝔖𝔗, l מַפֵּץ ‖ [b] sic L, mlt Mss Edd אִישׁ־ ‖ **19** [a] = רַעֲעָה vel l רָעָה cf Vrs ‖ [b] 𝔙 *lapsus*, l מוֹעָדֶת ‖ [c] > G, dl cf 20 ‖ **20** [a–a] nunc dupl ad 19 – מועדת צרה (excepto מבטח), sed frt crrp ex textu hebr, quem continent G(𝔖𝔗𝔙[Mss]) 20a: *ὥσπερ σὴς ἱματίῳ καὶ σκώληξ ξύλῳ, οὕτως λύπη ἀνδρὸς βλάπτει καρδίαν* ‖ [b] ins עַל־נֶתֶר וּמַיִם cf G ‖ [c] ins כְּסָס בַּבֶּגֶד וְרָקָב לָעֵץ כֵּן תּוֹגַת אִישׁ מְכֹלָה לִבּוֹ cf G𝔖𝔗𝔙[Mss] 20a ‖ **21** [a] > G𝔖𝔙 Rm 12,20, dl ‖ [b] > G𝔖 Rm 12,20, dl ‖ **24** [a] cf 21,19[a] ‖ [b–b] cf 21,9[a–a] ‖ **25** [a] prp שְׁמוּעָה ‖ **27** [a] G(𝔖𝔗𝔙) *πολύ*, prp הַרְבּוֹת ‖ [b–b] crrp; G *τιμᾶν δὲ χρὴ λόγους ἐνδόξους* cf 𝔖𝔗, prp וְחֹקֵר דִּבְרֵי כָבוֹד; al וְדַחַק כָּבוֹד מְכַבּוֹד ‖ **Cp 26,2** [a] l c K G𝔗 לוֹ, Q לא ‖ **3** [a] mlt Mss Vrs וּמ׳ ‖ **5** [a] prp בְּא׳ ‖ **6** [a–a] prp מְקֻצֵּי רַג׳ ‖ [b] prp חֲרָפָה ‖ **7** [a] l דַּלְיוֹ a דלל ‖ [b] 𝔠 ומשל.

8 כִּצְרֹר[a] אֶבֶן בְּמַרְגֻּמָּה[b] כֵּן־נוֹתֵן לִכְסִיל[c] כָּבוֹד׃ ל.ל.¹ מל

9 חוֹחַ עָלָה בְיַד־שִׁכּוֹר וּמָשָׁל בְּפִי כְסִילִים׃

10 [a]רַב[b] מְחוֹלֵל־[c]כֹּל וְשֹׂכֵר[cd] כְּסִיל וְשֹׂכֵר[e] עֹבְרִים[f]׃ ב.ב

11 כְּכֶלֶב שָׁב עַל־קֵאוֹ כְּסִיל שׁוֹנֶה בְאִוַּלְתּוֹ׃ ל.ל

12 רָאִיתָ[a] אִישׁ חָכָם בְּעֵינָיו תִּקְוָה לִכְסִיל מִמֶּנּוּ׃ ה חס בכתיב[6].נא

13 אָמַר עָצֵל שַׁחַל בַּדָּרֶךְ אֲרִי בֵּין הָרְחֹבוֹת׃

14 הַדֶּלֶת תִּסּוֹב עַל־צִירָהּ וְעָצֵל עַל־מִטָּתוֹ׃ ב מל.ל

15 טָמַן עָצֵל יָדוֹ בַּצַּלָּחַת נִלְאָה לַהֲשִׁיבָהּ אֶל־פִּיו׃ ב.ג.ג

16 חָכָם עָצֵל[a] בְּעֵינָיו מִשִּׁבְעָה מְשִׁיבֵי טָעַם׃ נא.ב

17 מַחֲזִיק בְּאָזְנֵי[a]־כֶלֶב עֹבֵר[b] מִתְעַבֵּר[c] עַל־רִיב לֹא־לוֹ׃ לז.ז דגש[7].ה[8]

18 כְּמִתְלַהְלֵהַּ הַיֹּרֶה זִקִּים חִצִּים וָמָוֶת׃ ל.ז חס ול בלישׁ[9].ב

19 כֵּן־אִישׁ רִמָּה אֶת־רֵעֵהוּ וְאָמַר הֲלֹא־מְשַׂחֵק אָנִי׃

20 בְּאֶפֶס עֵצִים תִּכְבֶּה־אֵשׁ וּבְאֵין נִרְגָּן יִשְׁתֹּק מָדוֹן׃ ל

21 פֶּחָם[a] לְגֶחָלִים וְעֵצִים לְאֵשׁ וְאִישׁ מְדָנִים[b] לְחַרְחַר־רִיב׃ פ ג[10]. מדינים ק חד מן ו כת כן בסיפ[11].ל

22 דִּבְרֵי נִרְגָּן כְּמִתְלַהֲמִים וְהֵם יָרְדוּ חַדְרֵי־בָטֶן׃ ב

23 [a]כֶּסֶף סִיגִים[ab] מְצֻפֶּה עַל־חֶרֶשׂ שְׂפָתַיִם דֹּלְקִים[c] וְלֵב־רָע׃ ג מל.ל.ל[12]

24 בְּשִׂפְתָיו[a] יִנָּכֵר שׂוֹנֵא וּבְקִרְבּוֹ יָשִׁית מִרְמָה׃ בשפתיו ק.ג[13].ז ומל[14]

25 כִּי־יְחַנֵּן קוֹלוֹ אַל־תַּאֲמֶן־בּוֹ כִּי שֶׁבַע תּוֹעֵבוֹת בְּלִבּוֹ׃

26 תְּכֻסֶּה[a] שִׂנְאָה בְמִשְׁאֹן תִּגָּלֶה רָעָתוֹ בְקָהָל׃ ג[15]

27 כֹּרֶה[a] שַׁחַת בָּהּ יִפָּל וְגֹלֵל אֶבֶן[b] אֵלָיו תָּשׁוּב׃

28 לָשׁוֹן שֶׁקֶר[a] יִשְׂנָא דַכָּיו[ab] וּפֶה חָלָק יַעֲשֶׂה מִדְחֶה׃ ב.ל.ל[16].ל

[6] Mp sub loco. [7] Mm 3644. [8] Mm 282. [9] Mm 1759. [10] Mm 2242. [11] Mm 3645. [12] וחד לרלקים Ps 7,14. [13] Mm 3646. [14] Mm 2737. [15] Mm 3647. [16] Mm 3648.

8 [a] G *ὃς ἀποδεσμεύει* cf V, l כְּצוֹרֵר ‖ [b] C בְּמַרְגְּלִית gemma ‖ [c] C לַכְּסִיל ‖ **10** [a] v 10 dub, frt gl ad 9 ‖ [b] frt = sagittarius cf Jer 50,29 Hi 16,13 ‖ [c–c] G *πᾶσα σάρξ* cf ST, l כָּל־בָּשָׂר ‖ [d] C וְשֹׂכֵר ‖ [e] C וְשֹׂכֵר; ST *wrʾwj'*, l וְשֹׂכֵר ‖ [f] nonn tr post כֹּל ‖ **12** [a] C pc Mss G רָאִיתִי ‖ **16** [a] prp הַלֵּץ ‖ **17** [a] G *κέρκου* = בִּזְנַב ‖ [b] > pc Mss cf GS, dl vel cj c כלב ‖ [c] V *et inpatiens commiscetur*, frt l מִתְעָרֵב ‖ **21** [a] C פַּחִים; G(ST) *ἐσχάρα*, l מַפָּחַ follis ‖ [b] cf 21,19[a] ‖ **23** [a–a] prp כספסגים ‖ [b] frt dl (gl) ‖ [c] G *λεῖα*, l חֲלָקִים ‖ **24** [a] K בִּשְׂפָתָיו, Q Vrs בִּשְׂפָתָיו ‖ **26** [a] C תְּכַסֶּה; G(STV) *ὁ κρύπτων*, prb l מְכַסֶּה ‖ **27** [a] C כָּרָה ‖ [b] cf 7,25[a] ‖ **28** [a–a] prp יְנַשֵּׂא דְכָיו cf Ps 93,3 ‖ [b] G(STV) *ἀλήθειαν* cf aram *dkj'* purus; prp אֲדָנָיו vel בְּעָלָיו.

27 1 אַל־תִּתְהַלַּל בְּיוֹם מָחָר כִּי לֹא־תֵדַע מַה־יֵּלֶד יוֹם׃
2 יְהַלֶּלְךָ זָר וְלֹא־פִיךָ נָכְרִי וְאַל־שְׂפָתֶיךָ׃
3 כֹּבֶד־אֶבֶן וְנֵטֶל הַחּוֹל וְכַעַס אֱוִיל כְּבֵדׇ מִשְּׁנֵיהֶם׃
4 אַכְזְרִיּוּת חֵמָה וְשֶׁטֶף אָף וּמִי יַעֲמד[a] לִפְנֵי קִנְאָה׃
5 טוֹבָה תּוֹכַחַת מְגֻלָּה מֵאַהֲבָה[a] מְסֻתָּרֶת׃
6 נֶאֱמָנִים פִּצְעֵי אוֹהֵב וְנַעְתָּרוֹת[a] נְשִׁיקוֹת שׂוֹנֵא׃
7 נֶפֶשׁ שְׂבֵעָה תָּבוּס[a] נֹפֶת וְנֶפֶשׁ רְעֵבָה כָּל־מַר מָתוֹק׃
8 כְּצִפּוֹר נוֹדֶדֶת מִן־קִנָּהּ כֵּן־אִישׁ נוֹדֵד מִמְּקוֹמוֹ׃
9 שֶׁמֶן וְקְטֹרֶת יְשַׂמַּח־לֵב [a]וּמָתֶק רֵעֵהוּ מֵעֲצַת[ba]־נָפֶשׁ׃ [אֵידֶךָ[b]
10 רֵעֲךָ[a] וְרֵעֲהּ אָבִיךָ אַל־תַּעֲזֹב [b]וּבֵית אָחִיךָ אַל־תָּבוֹא[c] בְּיוֹם
טוֹב שָׁכֵן קָרוֹב מֵאָח רָחוֹק׃
11 חֲכַם בְּנִי וְשַׂמַּח לִבִּי וְאָשִׁיבָה חֹרְפִי דָּבָר׃
12 עָרוּם רָאָה רָעָה וְנִסְתָּר[a] פְּתָאיִם עָבְרוּ נֶעֱנָשׁוּ[b]׃
13 קַח־בִּגְדּוֹ כִּי־עָרַב זָר וּבְעַד נָכְרִיָּה[a] חַבְּלֵהוּ׃
14 מְבָרֵךְ רֵעֵהוּ בְּקוֹל גָּדוֹל [a]בַּבֹּקֶר הַשְׁכֵּים[a] קְלָלָה תֵּחָשֵׁב לוֹ׃
15 דֶּלֶף טוֹרֵד בְּיוֹם סַגְרִיר וְאֵשֶׁת מִדְיָנִים[a] נִשְׁתָּוָה[b]׃
16 [a]צוֹפְנֶיהָ צָפַן־רוּחַ וְשֶׁמֶן יְמִינוֹ יִקְרָא[ab]׃
17 בַּרְזֶל בְּבַרְזֶל יָחַד[a] וְאִישׁ יַחַד[b] פְּנֵי־רֵעֵהוּ׃
18 נֹצֵר תְּאֵנָה יֹאכַל פִּרְיָהּ וְשֹׁמֵר אֲדֹנָיו יְכֻבָּד׃
19 כַּמַּיִם[a] הַפָּנִים לַפָּנִים כֵּן לֵב־הָאָדָם לָאָדָם׃
20 שְׁאוֹל וַאֲבַדּוֹן[a] לֹא תִשְׂבַּעְנָה וְעֵינֵי הָאָדָם לֹא תִשְׂבַּעְנָה[b]׃

Cp 27 [1]Gn 30,33. [2]Mm 2972. [3]Mm 715. [4]Mm 3323. [5]יחד מנשיקות Cant 1,2. [6]Mm 2212. [7]Mm 959. [8]Mm 2595. [9]Prv 19,13. [10]Mm 3645. [11]Mm 391. [12]Mp sub loco.

Cp 27,4 [a] cf 7,25[a] ‖ **5** [a] prp מֵאֵיבָה ‖ **6** [a] prp וּנְעוּתוֹת vel וְעִקְּשׁוּת ‖ **7** [a] frt l תָּבוּז ‖ **9** [a–a] dub; G *καταρρήγνυται δὲ ὑπὸ συμπτωμάτων*, prp וּמִתְקָרְעָה מֵעֲצָבֶת ‖ [b] prp מְעֻצָּב ‖ **10** [a] C וְרֵעֵה; KC וְרֵעֲהָ, Q וְרֵעַ ‖ [b–b] frt dl ‖ [c] prp תָּבוּז ‖ **12** [a] l c mlt Mss SC וְנִסְתָּר cf 22,3[a] ‖ [b] l c mlt Mss SC וְנֶעֱנָשׁוּ ‖ **13** [a] G(V) *ἀλλότρια*, l נָכְרִים cf 20,16[a] ‖ **14** [a–a] > Ms, dl ‖ **15** [a] cf 21,19[a] ‖ [b] frt l נִשְׁתָּהּ ‖ **16** [a–a] frt crrp; G(SC) *βορέας σκληρὸς ἄνεμος, ὀνόματι δὲ ἐπιδέξιος καλεῖται* = צָפוֹן רוּחַ קָשָׁה וּשְׁמָהּ יָמִין יִקְרָא; prp צָפַן צָפָן רֵעוּ ‖ [b] frt l יִקְרֶה ‖ **17** [a] G(S) *ὀξύνει* = יָחֵד; C(V) *lṭš*, l יָחֻד ‖ [b] G(SCV) *παροξύνει*, l יָחֻד ‖ **19** [a] G(S) *ὥσπερ οὐχ ὅμοια* cf C = כְּמוֹ, prp כְּמַרְאֶה ‖ **20** [a] K וַאֲבַדּוֹן, Q וַאֲבַדּוֹ, Q[Mss] וַאֲבַדּוֹן ‖ [b] G + *βδέλυγμα κυρίῳ στηρίζων ὀφθαλμόν* (cf 16,30[a]), *καὶ οἱ ἀπαίδευτοι ἀκρατεῖς γλώσσῃ*, prb ins תּוֹעֲבַת יְהוָה עֹצֶה עֵינָיו וּכְסִילִים עִוֵּי לָשׁוֹן.

21 מַצְרֵף לַכֶּסֶף וְכוּר לַזָּהָב וְאִישׁ לְפִי מַהֲלָלוֹ[a] :

22 אִם תְּכַתֵּשׁ־אֶת־הָאֱוִיל | [a]בַּמַּכְתֵּשׁ[b] בְּתוֹךְ הָרִיפוֹת[a] בַּעֲלִי
לֹא־תָסוּר מֵעָלָיו אִוַּלְתּוֹ : פ

23 יָדֹעַ תֵּדַע פְּנֵי צֹאנֶךָ שִׁית לִבְּךָ לַעֲדָרִים :

24 כִּי לֹא לְעוֹלָם חֹסֶן וְאִם[a]־נֵזֶר[b] [c]לְדוֹר וָדוֹר[c] :

25 גָּלָה[a] חָצִיר וְנִרְאָה דֶּשֶׁא וְנֶאֶסְפוּ עִשְׂבוֹת הָרִים :

26 כְּבָשִׂים לִלְבוּשֶׁךָ וּמְחִיר שָׂדֶה עַתּוּדִים :

27 וְיֶתֶר | חֲלֵב עִזִּים לַלַּחְמֶךָ [a]לְלֶחֶם בֵּיתֶךָ[a] [b]וְחַיִּים[c] לְנַעֲרוֹתָיִךְ[b] :

28 1 נָס[a] וְאֵין־רֹדֵף רָשָׁע וְצַדִּיקִים[b] כַּכְּפִיר יִבְטָח :

2 בְּפֶשַׁע [a]אֶרֶץ רַבִּים שָׂרֶיהָ[ab] וּבְאָדָם מֵבִין [c]יֹדֵעַ כֵּן יַאֲרִיךְ[c] :

3 גֶּבֶר רָשׁ[a] וְעֹשֵׁק דַּלִּים מָטָר סֹחֵף וְאֵין לָחֶם :

4 עֹזְבֵי תוֹרָה יְהַלְלוּ רָשָׁע וְשֹׁמְרֵי תוֹרָה יִתְגָּרוּ[a] בָּם[b] : פ

5 אַנְשֵׁי־רָע[a] לֹא־יָבִינוּ מִשְׁפָּט וּמְבַקְשֵׁי יְהוָה יָבִינוּ כֹל :

6 טוֹב־רָשׁ הוֹלֵךְ בְּתֻמּוֹ מְעֻקַּשׁ דְּרָכָיו[a] וְהוּא עָשִׁיר :

7 נוֹצֵר תּוֹרָה[a] בֵּן מֵבִין וְרֹעֶה זוֹלְלִים יַכְלִים אָבִיו :

8 מַרְבֶּה הוֹנוֹ בְּנֶשֶׁךְ וְבַתַּרְבִּית[a] לְחוֹנֵן דַּלִּים יְקַבְּצֶנּוּ :

9 מֵסִיר[a] אָזְנוֹ מִשְּׁמֹעַ תּוֹרָה גַּם־תְּפִלָּתוֹ תּוֹעֵבָה : [טוֹב[b] :

10 מַשְׁגֶּה יְשָׁרִים | בְּדֶרֶךְ רָע בְּשַׁחוּתוֹ[a] הוּא־יִפֹּל [b]וּתְמִימִים יִנְחֲלוּ־

11 חָכָם בְּעֵינָיו אִישׁ עָשִׁיר וְדַל מֵבִין יַחְקָרֶנּוּ :

12 בַּעֲלֹץ[a] צַדִּיקִים רַבָּה תִּפְאָרֶת וּבְקוּם רְשָׁעִים יֵחָפֵשׂ[b] אָדָם :

ב
אם תאם ואם כן בטע[13] . ל ומל . ב חד מ ח ס ר חד מל[14] . ל

ב
ב בטע ר״פ בסיפ[15] . ר דרר ק חד מן ל[16] ח ס ו ר״ת

ה[17] . ד

ב . ב[18]

ו ול בליש . ג ב מנה בליש . ל . ב ומל

ד

ל . ג׳ ח ס בכתיב ב מנה בסיפ

ל וחס

ח דמטע[2]

ב[3]

ותרבית חד מן ד[4] ק יתיר ב לא קר

ו[5] . ד חס[6]

ב[7]

ג א . יב וכל דל ואביון דכות . ל

ל . ל

[13] Mm 3887. [14] Mm 1801. [15] Mm 3573. [16] Mm 3804. [17] Mm 732. [18] Dt 23,19. Cp 28 [1] Mp sub loco. [4] Mm 1404. [3] Mm 3649. [4] Mm 1754. [5] Mm 3650. [6] Mm 3685. [7] Mm 1200.

21 [a] G(ST^{Mss}) *ἐγκωμιαζόντων*, frt l מְהֻלָּלָיו vel מַעֲלָלָיו; prp מְהֻלָּלוֹ; G(ST^{Mss}) + *καρδία ἀνόμου ἐκζήτει κακά, καρδία δὲ εὐθὴς ἐκζητεῖ γνῶσιν*, prb ins לֵב רָשָׁע מְבַקֵּשׁ רָע ‖ **22** [a–a] dl m cs ‖ [b] > GS ‖ **24** [a] G(S) *οὐδέ*, l וְאֵין ‖ [b] frt l אוֹצָר vel עֹשֶׁר ‖ [c–c] K לְדוֹר דּוֹר, Q לְדוֹר וָדוֹר ‖ **25** [a] prp עָלָה ‖ **27** [a–a] > G, dl ‖ [b–b] > S ‖ [c] prp וְחֻקִּים cf 31,15 ‖ **Cp 28,1** [a] l c Ms GV נָס (dttg) ‖ [b] l c nonn Mss GV וְצַדִּיק ‖ **2** [a–a] G *ἀσεβῶν κρίσεις ἐγείρονται*, prp עָרִיץ רַבִּים יָעוּרוּ ‖ [b] prp צָרֶיהָ ‖ [c–c] G *κατασβέσει αὐτάς*, prp יְדָעָכוֹן ‖ **3** [a] G *ἐν ἀσεβείαις* = רָשָׁע, frt l עָשִׁיר; prp רֹאשׁ ‖ **4** [a] prp יִתְגָּעֲרוּ ‖ [b] prb l בּוֹ ‖ **5** [a] frt l רַע ‖ **6** [a] S(C) *'wrḥth*, l דְּרָכָיו cf 10,9 vel דְּרָכִים ‖ **7** [a] prp יִתְרָה ‖ **8** [a] K S^{C} וּבְתַרְבִּית, Q GV וְתַרְבִּית; prb dl (gl) ‖ **9** [a] S(C) *dmskr* = אֹטֵם cf 21,13 Jes 33,15 ‖ **10** [a] C בְּשַׁחַת; frt l בְּשַׁחְתּוֹ ‖ [b–b] dl (add) ‖ **12** [a] frt l בַּעֲלֹת cf ובקום ‖ [b] G *ἀλίσκονται* = יִתָּפְשׂוּ; l יִתְחַפֵּשׂ se deformare cf 28a.

13 מְכַסֶּה פְשָׁעָיו לֹא יַצְלִיחַ וּמוֹדֶה וְעֹזֵב יְרֻחָם׃
14 אַשְׁרֵי אָדָם מְפַחֵד תָּמִיד וּמַקְשֶׁה לִבּוֹ יִפּוֹל בְּרָעָה׃
15 אֲרִי־נֹהֵם וְדֹב שׁוֹקֵק מֹשֵׁל רָשָׁע עַל עַם־דָּל׃ [יָמִים׃ פ
16 נָגִיד[a] חָסַר [b]תְּבוּנוֹת[c] וְרַב[d] מַעֲשַׁקּוֹת שֹׂנֵא[e] בֶּצַע יַאֲרִיךְ סׄ
17 אָדָם[a] עָשֻׁק בְּדַם־נֶפֶשׁ [b]עַד־בּוֹר[b] יָנוּס[c] אַל־יִתְמְכוּ־בוֹ׃
18 הוֹלֵךְ תָּמִים יִוָּשֵׁעַ וְנֶעְקָשׁ דְּרָכַיִם[a] יִפּוֹל בְּאַחַת[b]׃
19 עֹבֵד אַדְמָתוֹ יִשְׂבַּע־לָחֶם וּמְרַדֵּף רֵקִים יִשְׂבַּע־רֵישׁ׃
20 אִישׁ אֱמוּנוֹת רַב[a]־בְּרָכוֹת וְאָץ לְהַעֲשִׁיר לֹא יִנָּקֶה׃
21 הַכֵּר־פָּנִים לֹא־טוֹב וְעַל־פַּת־לֶחֶם יִפְשַׁע־גָּבֶר׃
22 נִבְהָל לְהוֹן אִישׁ רַע עָיִן וְלֹא־יֵדַע[a] כִּי־חֶסֶר[b] יְבֹאֶנּוּ׃
23 מוֹכִיחַ אָדָם אַחֲרֵי[a] חֵן יִמְצָא מְמַחֲלִיק לָשׁוֹן׃
24 גּוֹזֵל | אָבִיו וְאִמּוֹ[a] וְאֹמֵר אֵין־פָּשַׁע חָבֵר הוּא לְאִישׁ מַשְׁחִית׃
25 רְחַב־נֶפֶשׁ יְגָרֶה מָדוֹן וּבוֹטֵחַ עַל־יְהוָה יְדֻשָּׁן׃
26 בּוֹטֵחַ בְּלִבּוֹ הוּא כְסִיל וְהוֹלֵךְ בְּחָכְמָה הוּא יְמָלֵט׃
27 נוֹתֵן לָרָשׁ אֵין מַחְסוֹר וּמַעְלִים עֵינָיו רַב[a]־מְאֵרוֹת[b]׃
28 בְּקוּם רְשָׁעִים יִסָּתֵר אָדָם וּבְאָבְדָם יִרְבּוּ צַדִּיקִים׃

29 1 אִישׁ[a] תּוֹכָחוֹת מַקְשֶׁה[b]־עֹרֶף פֶּתַע יִשָּׁבֵר וְאֵין מַרְפֵּא׃
2 בִּרְבׄוֹת[a] צַדִּיקִים יִשְׂמַח הָעָם וּבְמׄשֹׁל רָשָׁע[b] יֵאָנַח עָם׃
3 אִישׁ־אֹהֵב חָכְמָה יְשַׂמַּח אָבִיו וְרֹעֵה זוֹנוֹת יְאַבֵּד־הוֹן׃
4 מֶלֶךְ בְּמִשְׁפָּט יַעֲמִיד אֶרֶץ וְאִישׁ תְּרוּמׄוֹת[a] יֶהֶרְסֶנָּה׃
5 גֶּבֶר מַחֲלִיק עַל־רֵעֵהוּ רֶשֶׁת פּוֹרֵשׂ עַל־פְּעָמָיו׃
6 בְּפֶשַׁע[a] אִישׁ רָע מוֹקֵשׁ וְצַדִּיק יָרֹן[b] וְשָׂמֵחַ׃

[8] Mp contra textum, cf Mp sub loco. [9] Mp sub loco. [10] Mm 2433 et Mm 3599. [11] Mm 3009. [12] Mm 3651 contra textum, lectio Or plena. [13] Mm 3649. [14] Mm 3595. [15] Mm 1369. [16] Mm 3615. [17] Mm 486. [18] Mm 3044. Cp 29 [1] Mm 3652. [2] Mm 1708. [3] Neh 12,44. [4] Mm 4098. [5] Mm 515. [6] Mm 528.

16 [a] dl m cs ‖ [b–b] prp תְּבוּאוֹת יָרֵב מִ֫ וְשֹׂנֵא cf [c.e] ‖ [c] G *προσόδων* = תְּבוּאוֹת ‖ [d] C וְרֹב; Vrs om cop, l רַב ‖ [e] K שְׂנָאֵי, Q שֹׂנֵא; G(ST^{mg}V) *ὁ δὲ μισῶν*, l וְשֹׂנֵא ‖ **17** [a] pc Mss 𝔅 ד min, frt l אָם ‖ [b–b] frt l יַעֲבֹר ‖ [c] l בְּנוּסוֹ ‖ **18** [a] cf 6[a] ‖ [b] S *bgwmyʾ*, l בְּפֶשַׁע ‖ **20** [a] C רֹב cf 27[a] 29,22[a] ‖ **22** [a] cf 7,25[a] ‖ [b] C חֹסֶר; G *ἐλεήμων* = חָסִד ‖ **23** [a] > S, dl vel l c Ms אַחֲרָיו et tr post לשון ‖ **24** [a] frt dl (dttg) ‖ **27** [a] cf 20[a] ‖ [b] C מְאֹרוֹת ‖ **Cp 29,1** prp שׁוֹנֵא cf 12,1 15,10 ‖ [b] SC pr cop, frt l וּמַקְשֶׁה ‖ **2** [a] G *ἐγκωμιαζομένων* = בְּבֹרְכוֹת cf 10,7; frt l בִּרְדוֹת cf ובמשל ‖ [b] l c nonn Mss Vrs רְשָׁעִים ‖ **4** [a] G *παράνομος* = תַּרְמִית? ‖ **6** [a] frt l בְּפֶשַׁע ‖ [b] frt l c Ms יָרוּץ.

7 יֹבֵ֣עַ צַדִּ֣יק דִּ֣ין דַּלִּ֑ים רָ֝שָׁ֗ע לֹא־יָ֥בִ֥ין דָּֽעַת׃ ג חס בכתיב ב מגה בטיפ
8 אַנְשֵׁ֣י לָ֭צוֹן יָפִ֣יחוּ קִרְיָ֑ה וַ֝חֲכָמִ֗ים יָשִׁ֥יבוּ אָֽף׃ ג
9 אִ֤ישׁ־חָכָ֨ם נִ֭שְׁפָּט אֶת־אִ֣ישׁ[a] אֱוִ֑יל וְרָגַ֥ז[b] וְשָׂחַ֗ק וְאֵ֣ין נָֽחַת׃ [b] ה?. ל
10 אַנְשֵׁ֣י דָ֭מִים יִשְׂנְא֣וּ־תָ֑ם וְ֝יָשָׁרִ֗ים[a] יְבַקְּשׁ֥וּ[b] נַפְשֽׁוֹ׃ [b] ד
11 כָּל־רוּחוֹ֥ יוֹצִ֣יא כְסִ֑יל וְ֝חָכָ֗ם בְּאָחֳר֥וֹ[a] יְשַׁבְּחֶֽנָּה׃ [b] ל
12 מֹשֵׁ֣ל מַקְשִׁ֣יב עַל־דִּבְרֵי־שָׁ֑קֶר כָּל־מְשָׁרְתָ֖יו רְשָׁעִֽים׃
13 רָ֤שׁ וְאִישׁ֙ תַּכְסִ֣ים נִפְגָּשׁ֔וּ מְאִ֥יר עֵינֵ֖י שְׁנֵיהֶ֑ם יְהוָֽה׃ ל
14 מֶ֭לֶךְ שׁוֹפֵ֣ט בֶּאֱמֶ֑ת דַּלִּ֥ים כִּסְאֹ֝֗ו לָעַ֥ד יִכּֽוֹן׃ ו מל
15 שֵׁ֣בֶט וְתוֹכַ֣חַת יִתֵּ֣ן חָכְמָ֑ה וְנַ֥עַר מְ֝שֻׁלָּ֗ח מֵבִ֥ישׁ אִמּֽוֹ׃ ג[6]
16 בִּרְבּ֣וֹת[a] רְ֭שָׁעִים יִרְבֶּ֣ה־פָ֑שַׁע וְ֝צַדִּיקִ֗ים בְּמַפַּלְתָּ֥ם יִרְאֽוּ׃ ג[5]. ה[10] וכל כי וכי דכות ב מ א. ד
17 יַסֵּ֣ר בִּ֭נְךָ וְיָנִ֣יחֲךָ֑ וְיִתֵּ֥ן מַ֝עֲדַנֵּ֗י לְנַפְשֶֽׁךָ׃ פ ל. ג[11]. ל[12]
18 בְּאֵ֣ין חָ֭זוֹן יִפָּ֣רַע עָ֑ם וְ֝שֹׁמֵ֗ר תּוֹרָ֥ה אַשְׁרֵֽהוּ[b]׃ [b] ל. ל
19 בְּדְבָרִ֥ים לֹא־יִוָּסֵ֥ר עָ֑בֶד כִּֽי־יָ֝בִ֗ין וְאֵ֣ין מַעֲנֶֽה׃ ב[13]
20 חָזִ֥יתָ אִ֗ישׁ אָ֣ץ בִּדְבָרָ֑יו תִּקְוָ֖ה לִכְסִ֣יל מִמֶּ֣נּוּ׃ ב ר״פ. ו
21 מְפַנֵּ֣ק[a] מִנֹּ֣עַר עַבְדּ֑וֹ וְ֝אַחֲרִיתֹ֗ו יִהְיֶ֣ה מָנ֑וֹן[b]׃ [b] ל. ג[14]. ל ומל
22 אִישׁ־אַ֭ף יְגָרֶ֣ה מָד֑וֹן וּבַ֖עַל חֵ֣מָה רַב־[a]פָּֽשַׁע׃ ג
23 גַּאֲוַ֣ת אָ֭דָם תַּשְׁפִּילֶ֑נּוּ וּשְׁפַל־רֽוּחַ֥ יִתְמָךְ־כָּבֽוֹד׃ ל. ג
24 חוֹלֵ֣ק עִם־גַּנָּ֣ב שׂוֹנֵ֣א נַפְשׁ֑וֹ אָלָ֥ה יִ֝שְׁמַ֗ע וְלֹ֣א יַגִּֽיד׃ ל ומל. ל
25 חֶרְדַּ֣ת אָ֭דָם יִתֵּ֣ן מוֹקֵ֑שׁ וּ֝בוֹטֵ֗חַ בַּיהוָ֥ה יְשֻׂגָּֽב׃ ל
26 רַבִּ֤ים מְבַקְּשִׁ֨ים פְּנֵי־מוֹשֵׁ֗ל וּ֭מֵיְהוָ֣ה מִשְׁפַּט־אִֽישׁ׃ יד מל. ד[15]
27 תּוֹעֲבַ֣ת צַדִּיקִ֣ים אִ֭ישׁ עָ֑וֶל וְתוֹעֲבַ֖ת רָשָׁ֣ע יְשַׁר־דָּֽרֶךְ׃ פ ל

30

1 [ba]דִּבְרֵי | אָ֭גוּר בֶּן־יָקֶ֣ה[b] הַמַּשָּׂ֑א[c] ב. ל[1]. ט

[7] Mm 2601. [8] Mm 2304. [9] Mm 3652. [10] Mm 372. [11] Mm 157. [12] וחד למעדנים Thr 4,5. [13] Mm 3540. [14] Mm 3347. [15] Mm 3623. Cp 30 [1] וחד ויקא Jon 2,11.

9 [a] frt dl ‖ [b] G(ST) *καταπτήσσει* = נָחַת a חתת ‖ **10** [a] l וּרְשָׁעִים ‖ [b] prp יְבַקְּרוּ cf Ez 34,11 ‖ **11** [a] prp בְּאַחוֹר tarditas ‖ [b] Ms ישכחנה; G *ταμιεύεται*, frt l יַחְשְׂכֶנָּה ‖ **16** [a] frt l בְּרִדּוֹת cf 2[a] ‖ **18** [a] G *ἐξηγητής* = חֹזֶה? prp חָזָן ‖ [b] prp אַשְׁרֵהוּ a אשר = ישר ‖ **21** [a] S(C) *dmtpnq*, prp מְפֻנָּק ‖ [b] G(S) *ὀδυνηθήσεται*; V recte *contumacem*; prp מָגוֹד ‖ **22** [a] cf 28,20[a] ‖ **Cp 30,1** [a] Cp 30 in G in cp 24: 30,1—14 post 24,22; 30,15—30 (+ 31,1—8) post 24,34 ‖ [b–b] G *τοὺς ἐμοὺς λόγους, υἱέ, φοβήθητι καὶ δεξάμενος αὐτούς* = דִּבְרֵי גוּר (תָּגוּר vel) בְּנִי וְקַחֵם ‖ [c] G *μετανόει*; prp מִמַּשָּׂא vel הַמַּשָּׂאִי vel הַנּשֹׂא מָשָׂלוֹ cf Nu 23,7 vel ins אֲשֶׁר נָשָׂא m cs.

נְאֻם הַגֶּבֶר [d]לְאִיתִיאֵל [d]לְאִיתִיאֵל וְאֻכָל[e]׃ ב. ב. ל וחס
כִּי־בַעַר אָנֹכִי מֵאִישׁ וְלֹא־בִינַת אָדָם לִי׃ 2 ב בטע ר״פ בסיפ[2]
וְלֹא[b]־לָמַדְתִּי[a] חָכְמָה וְדַעַת[c] קְדֹשִׁים אֵדָע׃ 3 יד[3] ר״פ בכתיב ג[4] מנה בסיפ
מִי עָלָה־שָׁמַיִם וַיֵּרֶד מִי אָסַף־רוּחַ בְּחָפְנָיו[a] 4 ג.[5] ג
מִי צָרַר־מַיִם בַּשִּׂמְלָה מִי [b]הֵקִים כָּל־אַפְסֵי־אָרֶץ ו[6]
מַה־שְּׁמוֹ וּמַה־שֵּׁם־[c]בְּנוֹ[c] כִּי תֵדָע[d]׃ ב. ו[7]
כָּל־אִמְרַת[a] אֱלוֹהַּ צְרוּפָה מָגֵן הוּא לַחוֹסִים בּוֹ׃ 5 ל
אַל־תּוֹסֵף[a] עַל־דְּבָרָיו פֶּן־יוֹכִיחַ בָּךְ וְנִכְזָבְתָּ׃ פ 6 ב מל ול בליש. ל. ל
שְׁתַּיִם שָׁאַלְתִּי מֵאִתָּךְ אַל־תִּמְנַע מִמֶּנִּי בְּטֶרֶם אָמוּת׃ 7 ב ר״פ[8]. ה[8]. נז וכל תלים דכות ב מ יא
שָׁוְא וּדְבַר־כָּזָב הַרְחֵק מִמֶּנִּי[a] 8 יח. נז וכל תלים דכות ב מ יא
רֵאשׁ[b] וְעֹשֶׁר אַל־תִּתֶּן־לִי הַטְרִיפֵנִי לֶחֶם חֻקִּי׃ ג ב מנה כת כן[10]. ל. ג
פֶּן[a]־אֶשְׂבַּע וְכִחַשְׁתִּי וְאָמַרְתִּי מִי יְהוָה[b] ב
וּפֶן־אִוָּרֵשׁ וְגָנַבְתִּי וְתָפַשְׂתִּי שֵׁם אֱלֹהָי׃ פ ה
אַל־תַּלְשֵׁן[a] עֶבֶד אֶל־אֲדֹנָיו[b] פֶּן־יְקַלֶּלְךָ וְאָשַׁמְתָּ[c]׃ 10 ל. אדניו. ל. ל ק
דּוֹר[a] אָבִיו יְקַלֵּל וְאֶת־אִמּוֹ לֹא יְבָרֵךְ׃ 11 ג
דּוֹר טָהוֹר בְּעֵינָיו וְלֹא־רֻחַץ מִצֹּאָתוֹ׃ 12 נא. ל. ל
דּוֹר מָה־רָמוּ עֵינָיו וְעַפְעַפָּיו יִנָּשֵׂאוּ׃ 13
דּוֹר חֲרָבוֹת שִׁנָּיו וּמַאֲכָלוֹת מְתַלְּעֹתָיו 14 ל ומל. ל וכת כן
לֶאֱכֹל עֲנִיִּים מֵאָרֶץ וְאֶבְיוֹנִים מֵאָדָם׃[a] פ ד באתנח[11]

[2]Mm 3573. [3]Mm 3249. [4]Mm 3580. [5]Mm 1842. [6]Mm 1213. [7]Mm 1989. [8]Mm 3653. [9]Mm 1877. [10]Mm 3608. [11]Mm 1234.

1 [d–d] prp לְאִיתִי אֵל לְאִיתִי אֵל vel לְאֵה אֶת־(הָ)אֵל לְאֵה אֶת־(הָ)אֵל; al לֹא אָנֹכִי אֵל לֹא || [e] 𝔊 *καὶ παύομαι* = וַאֲכַלֶּה; prp לוּ (לֹא vel) אִתִּי אֵל לוּ (לֹא vel) אֲנִי אֵל vel לְמִדַנִי) cf Ex 39,32 vel לָאֵל vel וַיּוּכָל || **3** [a–a] 𝔊 *θεὸς ἐδίδαξέν με* = וְאֵל לִמְּדַנִי (לְמִדַנִי vel) || [b] prp וְלוּ = וְלֹא || [c] frt 1 הֲדַעַת || **4** [a] 𝔊 *ἐν κόλπῳ* = בְּחִצְנוֹ || [b–b] 𝔊 *ἐκράτησεν πάντων* (> $\mathfrak{G}^{BS}$) *τῶν ἄκρων*, frt 1 (בְּכָל־אַפְסֵי vel) הֶחֱזִיק בְּאַפְסֵי || [c] 𝔊 *τοῖς τέκνοις αὐτοῦ* = בָּנָו || [d–d] > $\mathfrak{G}^{BS}$, frt dl (ex Hi 38,5?) || **5** [a] Ps 18,31 2S 22,31 יְהוָה || **6** [a] 𝔗 תּוֹסֵף || **8** [a] frt exc hemist || [b] 𝔗 רֵשׁ || **9** [a] sic L, mlt Mss Edd פֶּן || [b] 𝔊 *με ὀρᾷ* = יְחֻזֵּנִי (אֹתִי) || **10** [a] 𝔗 תְּלַשֵּׁן; 𝔊(𝔖) *παραδῷς* = תַּמְשִׁל; prp תַּמְשִׁל || [b] K אֲדֹנוֹ, Q 𝔖 אֲדֹנָיו || [c] 𝔊(𝔙) *καὶ ἀφανισθῇς*, frt 1 וְשָׁמַתָּ || **11** [a] frt pr הוֹי vel תּוֹעֲבַת יְהוָה || **14** [a] prp מֵאָדָם.

15 [a]לַֽעֲלוּקָה[b] | שְׁתֵּי[c] בָנוֹת[d] הַב֑[e] | הַב[ad]
שָׁלוֹשׁ הֵנָּה לֹא תִשְׂבַּעְנָה אַרְבַּע לֹא־אָמְרוּ הוֹן׃ [הַוֹן׃

16 שְׁא֣וֹל[a] וְעֲצַר־[c] רָ֭חַם[b] אֶ֣רֶץ לֹא־שָׂבְעָה מַּ֑יִם וְאֵ֥שׁ לֹא־אָמְרָה

17 עַ֤יִן | תִּלְעַג לְאָ֑ב וְתָבֻ֥ז לִיקְהַ֥ת[a]־אֵ֝֗ם
יִקְּר֥וּהָ עׇרְבֵי־נָ֑חַל וְיֹאכְל֥וּהָ בְנֵי־נָֽשֶׁר׃ פ

18 שְׁלֹשָׁ֣ה הֵ֭מָּה נִפְלְא֣וּ מִמֶּ֑נִּי וְאַרְבָּ֥ע[a] לֹ֝א יְדַעְתִּ֗ים׃

19 דֶּ֣רֶךְ הַנֶּ֣שֶׁר | בַּשָּׁמַ֑יִם דֶּ֣רֶךְ נָ֭חָשׁ עֲלֵי צ֑וּר
דֶּ֣רֶךְ־אֳנִ֣יָּה בְלֶב־יָ֑ם וְדֶ֖רֶךְ גֶּ֣בֶר בְּעַלְמָֽה׃

20 כֵּ֤ן | דֶּ֣רֶךְ אִשָּׁ֣ה מְנָאָ֑פֶת אָ֝כְלָ֗ה וּמָחֲתָ֥ה פִ֑יהָ
וְאָמְרָ֥ה לֹא־פָ֝עַ֗לְתִּי אָ֥וֶן׃ פ

21 תַּחַת֮ שָׁל֪וֹשׁ רָ֫גְזָ֥ה אֶ֑רֶץ [a]וְתַ֥חַת אַ֝רְבַּ֗ע[a] לֹא־תוּכַ֥ל שְׂאֵֽת׃

22 תַּ֭חַת־עֶ֣בֶד כִּֽי־יִמְלֹ֑וךְ וְנָבָ֥ל כִּֽי־יִשְׂבַּ֥ע־לָֽחֶם׃

23 תַּ֭חַת שְׂנוּאָ֣ה כִּֽי־תִבָּעֵ֑ל וְשִׁפְחָ֥ה כִֽי־תִ֝יר֗שׁ[a] גְּבִרְתָּֽהּ׃ פ

24 אַרְבָּעָ֣ה הֵ֭ם קְטַנֵּי־אֶ֑רֶץ וְהֵ֥מָּה חֲכָמִ֝֗ים מְחָכָּמִ֥ים[a]׃

25 הַנְּמָלִ֥ים עַם לֹא־עָ֑ז וַיָּכִ֖ינוּ בַּקַּ֣יִץ לַחְמָֽם׃

26 שְׁפַנִּ֥ים עַם לֹא־עָצ֑וּם וַ֝יָּשִׂ֗מוּ בַּסֶּ֣לַע בֵּיתָֽם׃

27 מֶ֣לֶךְ אֵ֣ין לָאַרְבֶּ֑ה וַיֵּצֵ֖א חֻצָּ֣ץ[a] כֻּלּֽוֹ׃

28 שְׁמָמִ֥ית בְּיָדַ֑יִם תִּתָּפֵ֥שׂ[a] וְ֝הִ֗יא בְּהֵיכְלֵ֥י מֶ֥לֶךְ׃ פ

29 שְׁלֹשָׁ֣ה הֵ֭מָּה מֵיטִ֣יבֵי צָ֑עַד וְאַרְבָּעָ֥ה מֵ֝יטִ֗בֵי לָֽכֶת׃

30 לַ֭יִשׁ גִּבּ֣וֹר בַּבְּהֵמָ֑ה וְלֹא־יָשׁ֖וּב מִפְּנֵי־כֹֽל׃

31 [a]זַרְזִ֣יר מָתְנַ֣יִם אוֹ־תָ֑יִשׁ וּ֝מֶ֗לֶךְ אַלְקוֹם[b] עִמּֽוֹ[a]׃

[12]Mm 3654. [13]Mm 1425. [14]Mm 1097. [15]וחד ומנאפת Ho 3,1. [16]Mm 3001. [17]Mm 1234. [18]Mm 1670. [19]Mm 2065. [20]Mm 3655. [21]Mp sub loco. [22]Mm 4219. [23]Jes 13,22. [24]Prv 15,21. [25]Mm 64. [26]Mm 2494.

ת בטע ר״פ בשלש ספרים[12]. ג. ג

ב בליש בסיפ

ל. ה[13]. ג פת[14]

ל. ל

ל. ל פת באתנח. ל

נז וכל תלים דכות ב מ יא. וארבעה. ל ק

ג

ל[15]. ל

ה[16]

ד באתנח[17]. וד

ג מל ול בליש[18]

ב. ד[19]

ל בטע. ל

ל. ז קמ למערב[20]

ל. לה[21] ח[22] מנח בכתיב

ב. ל

ל. ל. ב[23]

ב חד מל וחד חס. ב חד מל וחד חס. ב קמ[24]

ו דגש[25]. ו[26]

ל. ל. ל

15 [a–a] frt crrp ‖ [b] prp לָעוּ לַקּוּ ‖ [c] G(S) *τρεῖς* = שָׁלֹשׁ ‖ [d–d] C הַבְהַב; G(S) *ἀγαπήσει ἀγαπώμεναι* ‖ [e] mlt Mss ב min ‖ **16** [a] nonn vb exc; frt ins לֹא תִשְׂבַּע cf 27,20 ‖ [b–b] nonn vb exc; frt ins אֹמֵר הָבָה בָּנִים cf Gn 30,1 ‖ [c] G *ἔρως* ‖ **17** [a] G(SC) *γῆρας*, frt l לְזִקְנַת cf 23,22 ‖ **18** [a] K וְאַרְבַּע, Q וְאַרְבָּעָה ‖ **21** [a–a] G(V) *τὸ δὲ τέταρτον*, l וְאַרְבַּע ‖ **23** [a] l c Ms G *(ἐκβάλῃ)* תּוֹרִישׁ vel תְּגָרֵשׁ ‖ **24** [a] G(SV) *τῶν σοφῶν*, frt l מְחֻכָּמִים ‖ **27** [a] G(V) *εὐτάκτως*, prp חָלֵץ ‖ **28** [a] G *ἐρειδόμενος*, frt l תְּתָפֵשׂ ‖ **31** [a–a] crrp; prp זַרְזִיר מִתְנַשֵּׂא וְתַיִשׁ וּמֶלֶךְ לָקוּם עַל־עַמּוֹ ‖ [b] Or אַל־קוּם.

ל. ל. ל
32 אִם־נָבַלְתָּ בְהִתְנַשֵּׂא וְאִם־זַמּוֹתָ יָד לְפֶה׃
כ בטע ר״פ בסיפ[27]. ל. ב
33 כִּי מְיֵץ חָלָב יוֹצִיא חֶמְאָה וּמְיֵץ־אַף יוֹצִיא דָּם
ב וּמְיֵץ אַפַּיִם יוֹצִיא רִיב׃ פ

ל. מא. ל
31 1 [a]דִּבְרֵי לְמוּאֵל [b]מֶלֶךְ מַשָּׂא [b]אֲשֶׁר־יִסְּרַתּוּ אִמּוֹ׃[a]
ב ובתרי לישנ[1]. ג דמטע. כד[2]. ג דמטע
2 מַה־בְּרִי[a] וּמַה־בַּר־בִּטְנִי וּמָה[b] בַּר־נְדָרָי׃
ב דגש[3]. ל כת ן
3 אַל־תִּתֵּן לַנָּשִׁים חֵילֶךָ וְדַרְכֶיךָ[a] לְמַחֹות[b] מְלָכִין[c]׃
כו ר״פ אל אל[4]
ג מל בלישׁ[5].
אי חד מן לא בלישׁ וחד ק מן מה[6] כת ו וקר י
4 [a]אַל לַמְלָכִים | [b]לְמוּאֵל אַל לַמְלָכִים[b] שְׁתוֹ־יָיִן
וְלִרוֹזְנִים אֵי[c] שֵׁכָר׃
ב ובסיפ[7]
5 פֶּן־יִשְׁתֶּה[a] וְיִשְׁכַּח[a] מְחֻקֵּק[b] וְיַשַּׁנֶּה[c] דִּין כָּל־בְּנֵי־עֹנִי׃
ב מל בלישׁ ול בסיפ
6 תְּנוּ־שֵׁכָר לְאוֹבֵד וְיַיִן[a] לְמָרֵי נָפֶשׁ׃
ב ובסיפ[7]. ל
7 יִשְׁתֶּה וְיִשְׁכַּח רִישׁוֹ וַעֲמָלוֹ לֹא יִזְכָּר־עוֹד׃
[a]ל
8 פְּתַח־פִּיךָ לְאִלֵּם אֶל־דִּין כָּל־בְּנֵי חֲלוֹף[a]׃
[a]ל. ל
9 פְּתַח־פִּיךָ שְׁפָט־צֶדֶק וְדִין עָנִי וְאֶבְיוֹן׃ פ

ד חס בכתיב[8]. ל ומפק
(א) 10 [a]אֵשֶׁת־חַיִל מִי יִמְצָא וְרָחֹק מִפְּנִינִים מִכְרָהּ׃
ל בטע
(ב) 11 בָּטַח בָּהּ לֵב בַּעְלָהּ וְשָׁלָל לֹא יֶחְסָר[a]׃
ל[9]. ג בלישׁ[10]
(ג) 12 גְּמָלַתְהוּ טוֹב וְלֹא־רָע כֹּל יְמֵי חַיֶּיהָ[a]׃
ב[11]
(ד) 13 דָּרְשָׁה צֶמֶר וּפִשְׁתִּים וַתַּעַשׂ בְּחֵפֶץ כַּפֶּיהָ׃
ה ר״פ[12]. ל. ל. ע[13]
(ה) 14 הָיְתָה כָּאֳנִיּוֹת סוֹחֵר מִמֶּרְחָק תָּבִיא לַחְמָהּ׃
ל
(ו) 15 וַתָּקָם | בְּעוֹד לַיְלָה וַתִּתֵּן טֶרֶף[a] לְבֵיתָהּ וְחֹק לְנַעֲרֹתֶיהָ[b]׃
ל. ל בסיפ. נטעה ק
(ז) 16 זָמְמָה שָׂדֶה וַתִּקָּחֵהוּ מִפְּרִי כַפֶּיהָ נָטְעָ[a] כָּרֶם׃

[27]Mm 3573. Cp 31 [1]Hi 37,11. [2]Mm 592. [3]Mm 2877. [4]Mm 3261. [5]Mm 3656. [6]Mm 3811. [7]Mm 3657. [8]Mm 2121. [9]Mp sub loco. [10]Mm 769. [11]Mm 1182. [12]Mm 2522. [13]Mm 1228.

Cp 31,1 [a–a] 𝔊 *οἱ ἐμοὶ λόγοι εἴρηνται ὑπὸ θεοῦ, βασιλέως χρηματισμός* ‖ [b–b] l מֶלֶךְ מַשָּׂא ‖ **2** [a] 𝔊 + *τί; ῥήσεις θεοῦ· πρωτογενές, σοὶ λέγω,* ins מַה־לְּמוּאֵל בְּכִרִי אֹמַר אֵלֶיךָ ‖ [b] cf 7,25[a] ‖ **3** [a] l וְיַרְכֶיךָ ‖ [b] 𝔗 *lbnt*; l לְמֹחוֹת; prp לְלַחֲנוֹת cf Da 5,2 ‖ [c] 𝔊 *εἰς ὑστεροβουλίαν,* prp מַלְכִין aram consilia ‖ **4** [a] 𝔅 hic incip cp 31 ‖ [b–b] dl (dupl) ‖ [c] K אוֹ, Q עַי; frt l אַוֵּה ‖ **5** [a] 𝔊 pl, l ‖ [b] 𝔗 מְחֻקַּק ‖ [c] cf 7,25[a]; 𝔊 pl, l ‖ **6** [a] cf 7,25[a] ‖ **8** [a] prp חֲלִי (ף dttg) ‖ **10** [a] 10–31 in 𝔊 post 29,27 ‖ **11** [a] 𝔊(𝔖) *ἡ τοιαύτη … ἀπορήσει,* frt ins הָלְאָה ‖ **12** [a] sic L, mlt Mss Edd הָ– ‖ **15** [a] prp טֶרֶף cf וחק ‖ [b–b] dl (gl) cf 27,27 ‖ **16** [a] K נָטַע, Q Vrs נְטָעָה; prp נִטַּע.

(ח) 17 חָגְרָה בְעָוֹז מָתְנֶיהָ וַתְּאַמֵּץ זְרוֹעוֹתֶיהָ[a]: ל. ב חס וחד מל. ל. ל

(ט) 18 טָעֲמָה כִּי־טוֹב סַחְרָהּ לֹא־יִכְבֶּה בַלַּיְלָ[a] נֵרָהּ: ו14. בלילה ק

(י) 19 יָדֶיהָ שִׁלְּחָה בַכִּישׁוֹר וְכַפֶּיהָ תָּמְכוּ פָלֶךְ: ל. ל קמ

(כ) 20 כַּפָּהּ פָּרְשָׂה לֶעָנִי וְיָדֶיהָ שִׁלְּחָה לָאֶבְיוֹן: ב15

(ל) 21 לֹא־תִירָא לְבֵיתָהּ מִשָּׁלֶג כִּי כָל־בֵּיתָהּ לָבֻשׁ שָׁנִים[a]: ו16. ל חס בסיפ. ב בליש

(מ) 22 מַרְבַדִּים עָשְׂתָה־לָּהּ שֵׁשׁ וְאַרְגָּמָן לְבוּשָׁהּ: ב17. ג

(נ) 23 נוֹדָע בַּשְּׁעָרִים בַּעְלָהּ בְּשִׁבְתּוֹ עִם־זִקְנֵי־אָרֶץ: ב18. ל19. ל

(ס) 24 סָדִין עָשְׂתָה וַתִּמְכֹּר וַחֲגוֹר נָתְנָה לַכְּנַעֲנִי: ג פסוק בסיפ ראש ס20. ה ג מל וב חס ול בליש21. ג

(ע) 25 עֹז־וְהָדָר לְבוּשָׁהּ וַתִּשְׂחַק לְיוֹם אַחֲרוֹן[a]: ל. ג. ב22

(פ) 26 פִּיהָ פָּתְחָה בְחָכְמָה וְתוֹרַת־חֶסֶד עַל־לְשׁוֹנָהּ: ב23

(צ) 27 צוֹפִיָּה הֲלִיכוֹת בֵּיתָהּ וְלֶחֶם עַצְלוּת לֹא תֹאכֵל[a]: ו חד מן ו24 חס בליש. ל. ו25

(ק) 28 קָמוּ[a] בָנֶיהָ וַיְאַשְּׁרוּהָ בַּעְלָהּ וַיְהַלְלָהּ: ב26. ל

(ר) 29 רַבּוֹת בָּנוֹת עָשׂוּ חָיִל וְאַתְּ עָלִית עַל־כֻּלָּנָה: ב בסיפ. ג. ב27

(ש) 30 שֶׁקֶר הַחֵן וְהֶבֶל הַיֹּפִי אִשָּׁה [a]יִרְאַת־יְהוָה[a] הִיא תִתְהַלָּל: ו28. ל. ב29

(ת) 31 תְּנוּ־לָהּ מִפְּרִי יָדֶיהָ וִיהַלְלוּהָ בַשְּׁעָרִים מַעֲשֶׂיהָ: ל

סכום הפסוקים של ספר
תשע מאות
וחמשה עשר
וחציו לפני שבר גאון[30]
וסדרים ח

[14] Mm 2293. [15] Mm 1192. [16] Mm 3355. [17] Prv 7,16. [18] Ps 76,2. [19] Mm 1988. [20] Mm 3658. [21] Mm 3275. [22] Mm 2317. [23] Mm 2495. [24] Mm 1871 contra textum sine Q. [25] Mm 787. [26] Mm 3681. [27] Gn 42,36. [28] Mm 26. [29] Mm 3659. [30] Prv 16,18, cf Mp sub loco.

17 [a] 𝔊 pr *εἰς ἔργον*, ins לַעֲבֹדָה || **18** [a] K Ms בַּלַּיְל, Q בַּלַּיְלָה || **21** [a] nonn Mss 𝔖𝔗 שָׁנִי cf Jes 1,18[a]; 𝔊(𝔙) *δισσάς*, frt l שְׁנָיִם || **25** [a] v 25 in 𝔊 post 26 cf Thr 2—4 || **27** [a] prp תַּאֲכֵל || **28** [a] prp קַדְּמוּ || **30** [a—a] 𝔊 *συνετή* = נְבוֹנָה cf Sir 9,15 16,4.

1 1 וַיְהִי֙ בִּימֵ֣י שְׁפֹ֣ט[a] הַשֹּׁפְטִ֔ים וַיְהִ֥י רָעָ֖ב בָּאָ֑רֶץ וַיֵּ֣לֶךְ׀ אִ֣ישׁ מִבֵּ֣ית וס[א]
ה1. ב חד מל וחד חס. ד2. ב פסוק מיחד[3]. ב3.
ל. יג ר״פ[5] 2 לֶ֚חֶם יְהוּדָ֔ה לָג֥וּר בִּשְׂדֵ֖י מוֹאָ֑ב ה֣וּא וְאִשְׁתּ֔וֹ וּשְׁנֵ֥י[b] בָנָ֖יו׃ 2 וְשֵׁ֤ם הָאִישׁ
אֱלִימֶ֙לֶךְ֙ וְשֵׁ֣ם אִשְׁתּ֔וֹ נָעֳמִ֖י וְשֵׁ֣ם שְׁנֵֽי־בָנָ֑יו | מַחְלוֹן֙ וְכִלְיוֹן֙ אֶפְרָתִ֔ים
מִבֵּ֣ית לֶ֔חֶם יְהוּדָ֖ה וַיָּבֹ֣אוּ שְׂדֵי־מוֹאָ֑ב וַיִּהְיוּ־שָֽׁם׃ 3 וַיָּ֥מָת אֱלִימֶ֖לֶךְ 3
ב. מג. ל חס אִ֣ישׁ נָעֳמִ֗י וַתִּשָּׁאֵר֙ הִ֣יא וּשְׁנֵ֣י בָנֶ֔יהָ׃ 4 וַיִּשְׂאוּ֙ לָהֶ֣ם נָשִׁ֔ים מֹֽאֲבִיּ֖וֹת שֵׁ֣ם 4
ל הָאַחַ֤ת עָרְפָּה֙ וְשֵׁ֣ם הַשֵּׁנִ֔ית רֽוּת וַיֵּ֥שְׁבוּ שָׁ֖ם כְּעֶ֣שֶׂר שָׁנִֽים׃ 5 וַיָּמֻ֣תוּ 5
ב. ל גַּם־שְׁנֵיהֶ֣ם מַחְל֔וֹן וְכִלְיוֹן֙ וַתִּשָּׁאֵ֣ר הָאִשָּׁ֔ה מִשְּׁנֵ֥י יְלָדֶ֖יהָ וּמֵאִישָֽׁהּ׃
ל וחס. ב כת ה[6] 6 וַתָּ֣קָם הִיא֩ וְכַלֹּתֶ֨יהָ֙ וַתָּ֣שָׁב מִשְּׂדֵ֣י מוֹאָ֔ב כִּ֥י שָׁמְעָ֖ה בִּשְׂדֵ֣ה מוֹאָ֑ב 6
כִּֽי־פָקַ֤ד יְהוָה֙ אֶת־עַמּ֔וֹ לָתֵ֥ת לָהֶ֖ם לָֽחֶם׃ 7 וַתֵּצֵ֗א מִן־הַמָּקוֹם֙ אֲשֶׁ֣ר 7
נ״ל הָיְתָ֣ה שָׁ֔מָּה וּשְׁתֵּ֥י כַלֹּתֶ֖יהָ עִמָּ֑הּ וַתֵּלַכְנָ֣ה בַדֶּ֔רֶךְ לָשׁ֖וּב אֶל־אֶ֥רֶץ
ב. ב חד חס וחד מל. ג4. ב[8] יְהוּדָֽה׃ 8 וַתֹּ֤אמֶר נָעֳמִי֙ לִשְׁתֵּ֣י כַלֹּתֶ֔יהָ לְכֶ֣נָּה שֹּׁ֔בְנָה אִשָּׁ֖ה לְבֵ֣ית אִמָּ֑הּ 8
יעש. ב ק[9] יַֽעַשׂ֨ יְהוָ֤ה עִמָּכֶם֙ חֶ֔סֶד כַּאֲשֶׁ֥ר עֲשִׂיתֶ֖ם עִם־הַמֵּתִ֑ים וְעִמָּדִֽי׃ 9 יִתֵּ֤ן 9
ב. כה[9]. יד[10]. ב ומל יְהוָה֙ לָכֶ֔ם וּמְצֶ֣אןָ מְנוּחָ֔ה אִשָּׁ֖ה בֵּ֣ית אִישָּׁ֑הּ וַתִּשַּׁ֥ק לָהֶ֛ן וַתִּשֶּׂ֥אנָה קוֹלָ֖ן
10 וַתִּבְכֶּֽינָה׃ 10 וַתֹּ֣אמַרְנָ֔ה ל֥וֹ כִֽי־אִתָּ֖ךְ נָשׁ֥וּב לְעַמֵּֽךְ׃ 11 וַתֹּ֤אמֶר נָעֳמִי֙ 11
י בטע״ נ
שֹׁ֣בְנָה בְנֹתַ֔י לָמָ֥ה תֵלַ֖כְנָה עִמִּ֑י הַעוֹד־לִ֥י בָנִ֛ים בְּמֵעַ֖י וְהָי֥וּ לָכֶ֖ם
ח12. ב חד מל וחד חס לַאֲנָשִֽׁים׃ 12 שֹׁ֣בְנָה בְנֹתַ֔י לֵ֖כְנָ֑ה כִּי֩ זָקַ֨נְתִּי מִהְי֥וֹת לְאִ֛ישׁ כִּ֥י אָמַ֖רְתִּי יֶשׁ־ 12
יא ס״פ[13]. ב לְ֣י תִקְוָ֔ה גַּם֙ הָיִ֣יתִי הַלַּ֔יְלָה לְאִ֖ישׁ וְגַם֙ יָלַ֣דְתִּי בָנִֽים׃ 13 הֲלָהֵ֥ן | 13
ל. ב. ל תִּשַּׂבֵּ֖רְנָה עַ֣ד אֲשֶׁ֑ר יִגְדָּ֔לוּ הֲלָהֵ֥ן תֵּעָגֹ֖נָה לְבִלְתִּ֣י הֱיוֹת֔ לְאִ֖ישׁ אַל֙ בְּנֹתַ֔י
ב חס א14. ב ומל כִּֽי־מַר־לִ֥י מְאֹ֖ד מִכֶּ֑ם כִּֽי־יָצְאָ֥ה בִ֖י יַד־יְהוָֽה׃ 14 וַתִּשֶּׂ֥נָה קוֹלָ֖ן 14
וַתִּבְכֶּ֣ינָה עֽוֹד֮ וַתִּשַּׁ֣ק עָרְפָּה֒ לַחֲמוֹתָ֔הּ[a] וְר֥וּת דָּבְקָ֖ה בָּֽהּ׃ 15 וַתֹּ֕אמֶר 15
ל. ב. ג הִנֵּ֤ה שָָׁבְתָה֙ יְבִמְתֵּ֔ךְ אֶל־עַמָּ֖הּ וְאֶל־אֱלֹהֶ֑יהָ שׁ֖וּבִי אַחֲרֵ֥י יְבִמְתֵּֽךְ׃

Cp 1 [1]Mm 91. [2]Mm 1168. [3]Mm 3660. [4]Mm 377. [5]Mm 33. [6]Mm 2329. [7]Mp sub loco. [8]Gn 24,28. [9]Mm 1506. [10]Mm 190. [11]Mm 3661. [12]Mm 1551. [13]Okhl 357. [14]Mm 2506.

Cp 1,1 [a–a] 𝔊* *ἐν τῷ κρίνειν* = בְּשָׁפְט; 𝔖 om שפט ‖ [b] 𝔊(𝔖) om שני ‖ **8** [a] 𝔊𝔙 ut Q יַעַשׂ ‖ **14** [a] 𝔊 + *καὶ ἐπέστρεψεν εἰς τὸν λαὸν αὐτῆς*, frt l וַתָּשָׁב אֶל־עַמָּהּ.

16 וַתֹּאמֶר רוּת אַל־תִּפְגְּעִי־בִי לְעָזְבֵךְ לָשׁוּב מֵאַחֲרָיִךְ כִּי אֶל־ ח15
אֲשֶׁר תֵּלְכִי אֵלֵךְ וּבַאֲשֶׁר תָּלִינִי אָלִין עַמֵּךְ עַמִּי וֵאלֹהַיִךְ אֱלֹהָי: ד16.ח17
17 בַּאֲשֶׁר תָּמוּתִי אָמוּת וְשָׁם אֶקָּבֵר כֹּה יַעֲשֶׂה יְהוָה לִי וְכֹה יֹסִיף כִּי ה18ל ב מגה ר״פ
18 הַמָּוֶת יַפְרִיד בֵּינִי וּבֵינֵךְ: 18 וַתֵּרֶא כִּי־מִתְאַמֶּצֶת הִיא לָלֶכֶת אִתָּהּ ב19.ל
19 וַתֶּחְדַּל לְדַבֵּר אֵלֶיהָ: 19 וַתֵּלַכְנָה שְׁתֵיהֶם[a] עַד־בֹּאָנָה בֵּית לָחֶם ב20.ג מגה בסיפ׳ ובפסוק
וַיְהִי כְּבֹאָנָה בֵּית לֶחֶם[b] וַתֵּהֹם כָּל־הָעִיר עֲלֵיהֶן[c] וַתֹּאמֵרְנָה הֲזֹאת ג ב מגה בסיפ׳ ובפסוק. ג וחס21.ז וכל כלית דכוות22.ה23
20 נָעֳמִי: 20 וַתֹּאמֶר אֲלֵיהֶן אַל־תִּקְרֶאנָה לִי נָעֳמִי קְרֶאןָ לִי מָרָא[a] כִּי־ ח24ד מל וחד חס. ל חס. ל כת א
21 הֵמַר שַׁדַּי לִי מְאֹד: 21 אֲנִי מְלֵאָה הָלַכְתִּי וְרֵיקָם הֱשִׁיבַנִי יְהוָה לָמָּה
22 תִקְרֶאנָה לִי נָעֳמִי וַיהוָה[a] עָנָה בִי וְשַׁדַּי הֵרַע לִי: 22 וַתָּשָׁב נָעֳמִי ה25ל
וְרוּת הַמּוֹאֲבִיָּה כַלָּתָהּ עִמָּהּ הַשָּׁבָה מִשְּׂדֵי מוֹאָב וְהֵמָּה בָּאוּ בֵּית
לֶחֶם בִּתְחִלַּת קְצִיר שְׂעֹרִים: ה26

2 1 וּלְנָעֳמִי מֹדָע[a] לְאִישָׁהּ אִישׁ גִּבּוֹר חַיִל מִמִּשְׁפַּחַת אֱלִימֶלֶךְ מודע[1] ק
2 וּשְׁמוֹ בֹּעַז: 2 וַתֹּאמֶר רוּת הַמּוֹאֲבִיָּה אֶל־נָעֳמִי אֵלְכָה־נָּא הַשָּׂדֶה
וַאֲלַקְּטָה בַשִּׁבֳּלִים אַחַר אֲשֶׁר[c] אֶמְצָא־חֵן בְּעֵינָיו וַתֹּאמֶר לָהּ לְכִי ל.ל.נא
3 בִתִּי: 3 וַתֵּלֶךְ וַתָּבוֹא וַתְּלַקֵּט בַּשָּׂדֶה אַחֲרֵי הַקֹּצְרִים וַיִּקֶר מִקְרֶהָ ל.ל
4 חֶלְקַת הַשָּׂדֶה לְבֹעַז אֲשֶׁר מִמִּשְׁפַּחַת אֱלִימֶלֶךְ: 4 וְהִנֵּה־בֹעַז בָּא
מִבֵּית לֶחֶם וַיֹּאמֶר לַקֹּוֹצְרִים יְהוָה עִמָּכֶם וַיֹּאמְרוּ לוֹ יְבָרֶכְךָ יְהוָה: ד מל25. ד מיחד וכל תלים דכות3
5 וַיֹּאמֶר בֹּעַז לְנַעֲרוֹ הַנִּצָּב עַל־הַקֹּוֹצְרִים לְמִי הַנַּעֲרָה הַזֹּאת: 6 וַיַּעַן ד מל2
הַנַּעַר[a] הַנִּצָּב עַל־הַקֹּוֹצְרִים[a] וַיֹּאמַר נַעֲרָה מוֹאֲבִיָּה הִיא הַשָּׁבָה עִם־ ד מל2. צא
7 נָעֳמִי מִשְּׂדֵה מוֹאָב: 7 וַתֹּאמֶר אֲלַקֳּטָה־נָּא וְאָסַפְתִּי בָעֳמָרִים אַחֲרֵי ל
הַקֹּוֹצְרִים וַתָּבוֹא וַתַּעֲמֹד מֵאָז הַבֹּקֶר וְעַד־עַתָּה[a] זֶה שִׁבְתָּהּ הַבַּיִת[b] ד מל2
8 מְעָט: 8 וַיֹּאמֶר בֹּעַז אֶל־רוּת הֲלוֹא שָׁמַעַתְּ בִּתִּי אַל־תֵּלְכִי לְלַקֵּט ט מל בכתיב4. ה5. נ6
9 בְּשָׂדֶה אַחֵר וְגַם לֹא תַעֲבוֹרִי מִזֶּה וְכֹה תִדְבָּקִין עִם־נַעֲרֹתָי: 9 עֵינַיִךְ ה רפי7. ה8. ב.נ9.א
בַּשָּׂדֶה אֲשֶׁר־יִקְצֹרוּן וְהָלַכְתְּ אַחֲרֵיהֶן הֲלוֹא צִוִּיתִי אֶת־הַנְּעָרִים ל. ט מל בכתיב4

15 Mm 602. 16 Mm 2444. 17 Mm 868. 18 Mm 2386. 19 Prv 18,18. 20 Mm 3667. 21 Mm 3662. 22 Mm 1197. 23 Mm 2289. 24 Mm 1048. 25 Mm 407. 26 Mm 1834. Cp 2 1 Mm 832. 2 Mm 3663. 3 Mm 2636. 4 Mm 3664. 5 Mm 1865. 6 Mm 488. 7 Mm 957. 8 Mm 2837.

19 [a] l c mlt Mss הֵן– ‖ [b–b] > 𝔊* ‖ [c] 𝔊[B] *ἐπ' αὐτῆς* (𝔊[AQ] *αὐτῇ*) = עָלֶיהָ ‖ **20** [a] l c mlt Mss מָרָה ‖ **21** [a–a] 𝔊(𝔖𝔙) *ἐταπείνωσέν με* ‖ **Cp 2,1** [a] mlt Mss ut Q מוֹדַע; K מְיֻדָּע ‖ **6** [a–a] > 𝔖 ‖ **7** [a] 𝔊 *ἐσπέρας* = עֶרֶב ‖ [b–b] 𝔊 *οὐ κατέπαυσεν ἐν τῷ ἀγρῷ* = לֹא שָׁבְתָה בַּשָּׂדֶה.

ל.ל.ב.ל לְבִלְתִּי נְגָעֲךְ וְצָמִת וְהָלַכְתְּ אֶל־הַכֵּלִים וְשָׁתִית מֵאֲשֶׁר יִשְׁאֲבוּן
ג הַנְּעָרִים׃ 10 וַתִּפֹּל עַל־פָּנֶיהָ וַתִּשְׁתַּחוּ אָרְצָה וַתֹּאמֶר אֵלָיו מַדּוּעַ 10
סו.ל מָצָאתִי חֵן בְּעֵינֶיךָ לְהַכִּירֵנִי וְאָנֹכִי נָכְרִיָּה׃ 11 וַיַּעַן בֹּעַז וַיֹּאמֶר לָהּ 11
ב⁹.ס¹⁰ הֻגֹּד הֻגַּד לִי כֹּל אֲשֶׁר־עָשִׂית אֶת־חֲמוֹתֵךְ אַחֲרֵי מוֹת אִישֵׁךְ וַתַּעַזְבִי
ב¹¹ אָבִיךְ וְאִמֵּךְ וְאֶרֶץ מוֹלַדְתֵּךְ וַתֵּלְכִי אֶל־עַם אֲשֶׁר לֹא־יָדַעַתְּ תְּמוֹל
ל.יד רפ¹²,ט ומן ראש דמלכים עד וירא כל ישראל דכות¹³.ב שִׁלְשׁוֹם׃ 12 יְשַׁלֵּם יְהוָה פָּעֳלֵךְ וּתְהִי מַשְׂכֻּרְתֵּךְ שְׁלֵמָה מֵעִם יְהוָה [ס]
ב¹⁴,ח¹⁵ רפ ג מנה בלישׁ וכל אחסה דכות ב מ א אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר־בָּאת לַחֲסֹות תַּחַת־כְּנָפָיו׃ 13 וַתֹּאמֶר אֶמְצָא־
סו.ל חֵן בְּעֵינֶיךָ אֲדֹנִי כִּי נִחַמְתָּנִי וְכִי דִבַּרְתָּ עַל־לֵב שִׁפְחָתֶךָ וְאָנֹכִי לֹא
ב.ל וחס. ג לא מפק ה¹⁸.יא אֶהְיֶה כְּאַחַת שִׁפְחֹתֶיךָ׃ 14 וַיֹּאמֶל לָהּ בֹּעַז לְעֵת הָאֹכֶל גְּשִׁי הֲלֹם
ל.ל.יב¹⁹.ל וְאָכַלְתְּ מִן־הַלֶּחֶם וְטָבַלְתְּ פִּתֵּךְ בַּחֹמֶץ וַתֵּשֶׁב מִצַּד הַקֹּצְרִים וַיִּצְבָּט־
ל וחס לָהּ קָלִי וַתֹּאכַל וַתִּשְׂבַּע וַתֹּתַר׃ 15 וַתָּקָם לְלַקֵּט וַיְצַו בֹּעַז אֶת־ 15
ל ומל.כ ר״פ בכתיב²⁰ נְעָרָיו לֵאמֹר גַּם בֵּין הָעֳמָרִים תְּלַקֵּט וְלֹא תַכְלִימוּהָ׃ 16 [a]וְגַם שֹׁל־ 16
ל.ל.ל תָּשְׁלוּ לָהּ מִן־הַצְּבָתִים וַעֲזַבְתֶּם וְלִקְּטָה וְלֹא תִגְעָרוּ־בָהּ׃ 17 וַתְּלַקֵּט 17
ב.ג חד חס וב מל²¹ בַּשָּׂדֶה עַד־הָעֶרֶב וַתַּחְבֹּט אֵת אֲשֶׁר־לִקָּטָה וַיְהִי כְּאֵיפָה שְׂעֹרִים׃
18 וַתִּשָּׂא וַתָּבוֹא הָעִיר וַתֵּרֶא [a]חֲמוֹתָהּ אֵת אֲשֶׁר־לִקָּטָה וַתּוֹצֵא וַתִּתֶּן־ 18
ל וחס.י כת ה²².ל לָהּ אֵת אֲשֶׁר־הוֹתְרָה מִשְּׂבְעָהּ׃ 19 וַתֹּאמֶל לָהּ חֲמוֹתָהּ אֵיפֹה לָקַטְתְּ
ל הַיּוֹם וְאָנָה עָשִׂית יְהִי מַכִּירֵךְ בָּרוּךְ וַתַּגֶּד לַחֲמוֹתָהּ [a]אֵת אֲשֶׁר־
עָשְׂתָה עִמּוֹ[a] וַתֹּאמֶר שֵׁם הָאִישׁ אֲשֶׁר עָשִׂיתִי עִמּוֹ הַיּוֹם בֹּעַז׃ 20 וַתֹּאמֶר 20
ל בתור²³.ג²⁴ נָעֳמִי לְכַלָּתָהּ בָּרוּךְ הוּא לַיהוָה[a] אֲשֶׁר לֹא־עָזַב חַסְדּוֹ אֶת־הַחַיִּים
ל²⁵ וְאֶת־הַמֵּתִים וַתֹּאמֶר לָהּ נָעֳמִי קָרוֹב לָנוּ הָאִישׁ מִגֹּאֲלָנוּ הוּא׃
חצי הספר בפסוקים 21 וַתֹּאמֶר רוּת הַמּוֹאֲבִיָּה[a] גַּם | כִּי־אָמַר אֵלַי עִם־הַנְּעָרִים אֲשֶׁר־לִי 21
ג.ב תִּדְבָּקוּן עַד אִם־כִּלּוּ אֶת כָּל־הַקָּצִיר אֲשֶׁר־לִי׃ 22 וַתֹּאמֶר נָעֳמִי 22
ג²⁶.ב מל אֶל־רוּת כַּלָּתָהּ טוֹב בִּתִּי כִּי תֵצְאִי עִם־נַעֲרוֹתָיו וְלֹא יִפְגְּעוּ־בָךְ
ה רפ²⁷.ל בְּשָׂדֶה אַחֵר׃ 23 וַתִּדְבַּק בִּנְעָרוֹת בֹּעַז לְלַקֵּט עַד־כִּלּוֹת קְצִיר־

[9] Mm 1295. [10] Mlt Mss את כל lectio Occ, Q את lectio Or et Mp sub loco. [11] Ex 5,8. [12] Mm 174. [13] Mm 3417. [14] Gn 16,8. [15] Mm 3046. [16] Mm 2059. [17] וחד ונחמתני Ps 86.17. [18] Mm 3154. [19] Mm 140. [20] Mm 4070. [21] Mm 2645. [22] Mm 1750. [23] Mm 3665. [24] Mm 1223. [25] וחד את תמתים Qoh 4,2. [26] Mm 2461. [27] Mm 957.

16 [a] v 16 > S ‖ **18** [a] pc Mss SV ותרא ‖ **19** [a–a] G *ποῦ ἐποίησεν* cf S ‖ **20** [a] Ms S יהוה ‖ **21** [a] G(S) + *πρὸς τὴν πενθερὰν αὐτῆς* = אֶל־חֲמוֹתָהּ; > GSV.

3 הַשְּׁעָרִים וּקְצִיר ׀ הַחִטִּים [a]וַתָּשָׁב אֶת־[a]חֲמוֹתָהּ׃ 3 1 וַתֹּאמֶר

2 לָהּ נָעֳמִי חֲמוֹתָהּ בִּתִּי הֲלֹא אֲבַקֶּשׁ־לָךְ מָנוֹחַ אֲשֶׁר יִיטַב־לָךְ׃ 2 וְעַתָּה

הֲלֹא בֹעַז מֹדַעְתָּנוּ אֲשֶׁר הָיִית אֶת־נַעֲרוֹתָיו הִנֵּה־הוּא זֹרֶה אֶת־גֹּרֶן

3 הַשְּׂעֹרִים הַלָּיְלָה׃ 3 וְרָחַצְתְּ וָסַכְתְּ וְשַׂמְתְּ שִׂמְלֹתַיִךְ [a]עָלָיִךְ וְיָרַדְתְּ[b]

4 הַגֹּרֶן אַל־תִּוָּדְעִי לָאִישׁ עַד ׀ כַּלֹּתוֹ לֶאֱכֹל וְלִשְׁתּוֹת׃ 4 וְיִהְיְ בְּשָׁכְבוֹ

וְיָדַעַתְּ אֶת־הַמָּקוֹם אֲשֶׁר יִשְׁכַּב־שָׁם וּבָאת וְגִלִּית מַרְגְּלֹתָיו וְשָׁכָבְתִּי[a]

5 וְהוּא יַגִּיד לָךְ אֵת אֲשֶׁר תַּעֲשִׂין׃ 5 וַתֹּאמֶר אֵלֶיהָ כֹּל אֲשֶׁר־תֹּאמְרִי

6 אֵעֱשֶׂה׃ [a]6 וַתֵּרֶד הַגֹּרֶן וַתַּעַשׂ כְּכֹל[a] אֲשֶׁר־צִוַּתָּהּ חֲמוֹתָהּ׃ 7 וַיֹּאכַל

בֹּעַז וַיִּשְׁתְּ[a] וַיִּיטַב לִבּוֹ וַיָּבֹא לִשְׁכַּב בִּקְצֵה הָעֲרֵמָה וַתָּבֹא בַלָּט וַתְּגַל

8 מַרְגְּלֹתָיו וַתִּשְׁכָּב׃ 8 וַיְהִי ׀ בַּחֲצִי הַלַּיְלָה וַיֶּחֱרַד הָאִישׁ וַיִּלָּפֵת וְהִנֵּה

9 אִשָּׁה שֹׁכֶבֶת מַרְגְּלֹתָיו׃ 9 וַיֹּאמֶר[a] מִי־אָתְּ[b] וַתֹּאמֶר אָנֹכִי רוּת אֲמָתֶךָ

10 וּפָרַשְׂתָּ כְנָפֶךָ[c] עַל־אֲמָתְךָ כִּי גֹאֵל אָתָּה׃ 10 וַיֹּאמֶר בְּרוּכָה אַתְּ

לַיהוָה בִּתִּי הֵיטַבְתְּ חַסְדֵּךְ הָאַחֲרוֹן מִן־הָרִאשׁוֹן לְבִלְתִּי־לֶכֶת אַחֲרֵי

11 הַבַּחוּרִים אִם־דָּל וְאִם־עָשִׁיר׃ 11 וְעַתָּה בִּתִּי אַל־תִּירְאִי כֹּל אֲשֶׁר־

תֹּאמְרִי[a] אֶעֱשֶׂה־לָּךְ כִּי יוֹדֵעַ כָּל־שַׁעַר עַמִּי כִּי אֵשֶׁת חַיִל אָתְּ׃

ס[12] 12 וְעַתָּה כִּי אָמְנָם כִּי אִם[a] גֹּאֵל אָנֹכִי וְגַם יֶשׁ גֹּאֵל קָרוֹב מִמֶּנִּי׃ 13 לִינִי ׀

הַלָּיְלָה וְהָיָה בַּבֹּקֶר אִם־יִגְאָלֵךְ טוֹב יִגְאָל וְאִם־לֹא יַחְפֹּץ לְגָאֳלֵךְ

14 וְגָאַלְתִּיךְ אָנֹכִי חַי־יְהוָה שִׁכְבִי עַד־הַבֹּקֶר׃ 14 וַתִּשְׁכַּב מַרְגְּלֹתָו[a] עַד־

הַבֹּקֶר וַתָּקָם בְּטֶרֶם[b] יַכִּיר אִישׁ אֶת־רֵעֵהוּ וַיֹּאמֶר[c] אַל־יִוָּדַע כִּי־

15 בָאָה[d] הָאִשָּׁה[e] הַגֹּרֶן׃ 15 וַיֹּאמֶר[a] הָבִי הַמִּטְפַּחַת אֲשֶׁר־עָלַיִךְ וְאֲחֻזִי־

בָהּ וַתַּאֲחֹז בָּהּ וַיָּמָד שֵׁשׁ־שְׂעֹרִים וַיָּשֶׁת עָלֶיהָ וַיָּבֹא[b] הָעִיר׃ 16 וַתָּבוֹא

אֶל־חֲמוֹתָהּ וַתֹּאמֶר מִי־אַתְּ בִּתִּי וַתַּגֶּד־לָהּ אֵת כָּל־אֲשֶׁר עָשָׂה־לָהּ

[28]Mm 140. Cp 3 [1]Mm 1213. [2]Mm 319. [3]Mm 2392. [4]Mm 2052. [5]Mm 2745. [6]Mm 3666. [7]Mm 1412. [8]Mm 448. [9]וחד וברוכה 1S 25,33. [10]Gn 20,13. [11]Lv 14,21. [12]Mp sub loco. [13]Mm 2752. [14]Mm 1571. [15]Q addidi, L sine Q cum Mp יחיר ו, cf Mp sub loco. [16]Mm 1092.

23 [a–a] pc Mss ע וַתָּשָׁב אֶל ‖ **Cp 3,3** [a] pc Mss ut Q לִתֵּךְ–; K mlt Mss לָתֵּךְ– ‖ [b] Q mlt Mss וָיָרַדְתְּ; K יִ– ‖ **4** [a] cf 3^{b} ‖ **5** [a] mlt Mss ut Q אֵלַי, 𝔊* ut K ‖ **6** [a] pc Mss כֹּל ע ‖ **7** [a] > 𝔊* ‖ **9** [a] $\mathfrak{G}^{L}$(ϹΥ) + *αὐτῇ* = לָהּ ‖ [b] sic L, mlt Mss Edd אָנֹכִי ‖ [c] K^{Occ} mlt Mss פָּךְ–, K^{Or} Q 𝔖 פָּךְ– ‖ **11** [a] pc Mss $\mathfrak{G}^{O}$ϹⅭϒ + אֵלַי ‖ **12** [a] mlt Mss ut Q ‖ **14** [a] mlt Mss ut Q יָ– ‖ [b] K בְּטֶרֶם, mlt Mss ut Q בִּטְרֹם ‖ [c] 𝔊(ϒ) + *Booς*; 𝔖 *w'mrt* = וַתֹּאמֶר ‖ [d] 𝔖 *nḥtt* = בָּאתִי ‖ [e] > 𝔖, 𝔊 *γυνή* = אִשָּׁה ‖ **15** [a] 𝔊* + *αὐτῇ*, $\mathfrak{G}^{L}$ + *τῇ Pουθ* ‖ [b] mlt Mss 𝔖ע וַתָּבֹא.

ל . יב[28]

כל מל

ל וכת כן . ב מל . ב

ל . שמלתיך חד מן ו' וירדת ק בליש .

לב[2] . ג . לב

ז[3] . ה[4] . ושכבת ק

ל

אלי חד מן ל[5] קר ולא כת . ל

ו[6] . ז פת וב קמ . ב חס בכתיב . ד חד מל וג חס א[7] . ג

ג[8] . ל

ל חס למערב . ל[9]

ב[10] . סד

ל[11] . יב וכל דל ואביון רכות

י מל וכל ת ד מ ק דכות ב מ ג חס

אם חד מן ח[13] כת ולא קר . נז וכל חלים דכות ב מ יא

ל וכל שם ברנש דכות . יז מ״פ

ח[14] בטע וכל זקף אתנח וס״פ דכות ב מ א . מרגלתיו ק

בטרם[15] יחיר ו ק

ח[16] קמ ול בטע וחד מן ט חס א בליש . ל

ב חד חס וחד מל . ו[6]

17 הָאִישׁ׃ 17 וַתֹּאמֶר[a] שֵׁשׁ־הַשְּׂעֹרִים הָאֵלֶּה נָתַן לִי כִּי אָמַר[b] אֵלַי אל־ אלי חד מן י17 קר ולא כת
18 תָּבוֹאִי רֵיקָם אֶל־חֲמוֹתֵךְ׃ 18 וַתֹּאמֶר שְׁבִי בִתִּי עַד אֲשֶׁר תֵּדְעִין אֵיךְ ג18 ב מנה מל . ל
יִפֹּל דָּבָר כִּי לֹא יִשְׁקֹט הָאִישׁ כִּי־אִם־כִּלָּה הַדָּבָר הַיּוֹם׃
4 1 וּבֹעַז עָלָה הַשַּׁעַר[1] וַיֵּשֶׁב שָׁם וְהִנֵּה הַגֹּאֵל עֹבֵר אֲשֶׁר דִּבֶּר־בֹּעַז 4
2 וַיֹּאמֶר סוּרָה שְׁבָה־פֹּה פְּלֹנִי[2] אַלְמֹנִי וַיָּסַר וַיֵּשֵׁב׃ 2 וַיִּקַּח[a] עֲשָׂרָה ל בטע . ג1 . ל
3 אֲנָשִׁים מִזִּקְנֵי הָעִיר וַיֹּאמֶר שְׁבוּ־פֹה וַיֵּשֵׁבוּ׃ 3 וַיֹּאמֶר לַגֹּאֵל חֶלְקַת ל
4 הַשָּׂדֶה אֲשֶׁר לְאָחִינוּ לֶאֱלִימֶלֶךְ[a] מָכְרָה נָעֳמִי[a] הַשָּׁבָה מִשְּׂדֵה מוֹאָב׃ ב כת ה2
4 וַאֲנִי אָמַרְתִּי אֶגְלָה אָזְנְךָ לֵאמֹר קְנֵה נֶגֶד הַיֹּשְׁבִים[3] וְנֶגֶד זִקְנֵי עַמִּי סז ר״פ לג מנה בכתיב . יג . ח
אִם־תִּגְאַל[4] גְּאָל וְאִם־לֹא יִגְאַל[a] הַגִּידָה לִּי וְאֵדְעָה[b] כִּי אֵין זוּלָתְךָ ל זקף קמ . יו מ״פ . ואדעה ק חד מן י3 בלישׁ . ב4
לִגְאָל וְאָנֹכִי אַחֲרֶיךָ וַיֹּאמֶר אָנֹכִי אֶגְאָל׃ 5 וַיֹּאמֶר בֹּעַז בְּיוֹם־ ב מל
קְנוֹתְךָ הַשָּׂדֶה מִיַּד נָעֳמִי וּמֵאֵת[a] רוּת הַמּוֹאֲבִיָּה אֵשֶׁת־הַמֵּת קָנִיתָ[b] ל ומל . ל5 . קניחה ק
6 לְהָקִים שֵׁם־הַמֵּת עַל־נַחֲלָתוֹ׃ 6 וַיֹּאמֶר הַגֹּאֵל לֹא אוּכַל לִגְאָל־לִי לגאל[6] יתיר ו חד מן ב מל בלישׁ ק
פֶּן־אַשְׁחִית אֶת־נַחֲלָתִי גְּאַל־לְךָ אַתָּה אֶת־גְּאֻלָּתִי כִּי לֹא־אוּכַל
לִגְאָל׃ 7 וְזֹאת[a] לְפָנִים בְּיִשְׂרָאֵל עַל־הַגְּאֻלָּה וְעַל־הַתְּמוּרָה לְקַיֵּם 7 כה ר״פ
כָּל־דָּבָר שָׁלַף[b] אִישׁ נַעֲלוֹ וְנָתַן לְרֵעֵהוּ וְזֹאת הַתְּעוּדָה בְּיִשְׂרָאֵל׃ כה
8 9 8 וַיֹּאמֶר הַגֹּאֵל לְבֹעַז קְנֵה־לָךְ וַיִּשְׁלֹף נַעֲלוֹ[a]׃ 9 וַיֹּאמֶר בֹּעַז לַזְּקֵנִים
וְכָל־הָעָם עֵדִים אַתֶּם הַיּוֹם כִּי קָנִיתִי אֶת־כָּל־אֲשֶׁר לֶאֱלִימֶלֶךְ וְאֵת ג פסוק וכל כל כל . ג1א מ״פ וכל ר״פ דכות׳ ב מג . ה
10 כָּל־אֲשֶׁר לְכִלְיוֹן וּמַחְלוֹן מִיַּד נָעֳמִי׃ 10 וְגַם אֶת־רוּת הַמֹּאֲבִיָּה ל וכל קריא חלוף . כ ר״פ בכתיב[8]
אֵשֶׁת מַחְלוֹן קָנִיתִי לִי לְאִשָּׁה לְהָקִים שֵׁם־הַמֵּת עַל־נַחֲלָתוֹ וְלֹא־ ל ושאר אשת המת[9] . ח . ד[10]
יִכָּרֵת שֵׁם־הַמֵּת מֵעִם אֶחָיו וּמִשַּׁעַר מְקוֹמוֹ[a] עֵדִים אַתֶּם הַיּוֹם׃
11 11 וַיֹּאמְרוּ כָּל־הָעָם אֲשֶׁר־בַּשָּׁעַר[a] וְהַזְּקֵנִים עֵדִים[a] יִתֵּן יְהוָה אֶת־ ד
הָאִשָּׁה הַבָּאָה אֶל־בֵּיתֶךָ כְּרָחֵל | וּכְלֵאָה אֲשֶׁר בָּנוּ שְׁתֵּיהֶם אֶת־ ג בטע[11] . ל . ג . ב[12]
12 בֵּית יִשְׂרָאֵל וַעֲשֵׂה־חַיִל בְּאֶפְרָתָה וּקְרָא־שֵׁם בְּבֵית לָחֶם׃ 12 וִיהִי כ[13] וכל ירמיה ויחזק דכות׳ ב מ יח . ד[14] . ג15 . לב
בֵּיתְךָ כְּבֵית פֶּרֶץ אֲשֶׁר־יָלְדָה תָמָר לִיהוּדָה מִן־הַזֶּרַע אֲשֶׁר יִתֶּן

17 Mm 2745. 18 Mm 2829. Cp 4 1 Mm 1648. 2 Mm 2329. 3 Mm 961. 4 Mm 2440. 5 Ru 4,10. 6 L sine Q sicut lectio Or cum Mp ו יתיר, Q addidi contra Mp Ru 4,4. 7 Mm 856. 8 Mm 4070. 9 Ru 4,5. 10 Mm 65. 11 Mm 344. 12 Mm 3667. 13 Mm 953. 14 Mm 3086. 15 Mm 1478.

17 [a] G* + *αὐτῇ* cf 15[a] ‖ [b] G(S)C ut Q אֲלַי ‖ **Cp 4,2** [a] G(V) + *Booς* ‖ **3** [a–a] G *ἡ δέδοται Νωεμιν* ‖ **4** [a] mlt Mss Vrs תֵּנֵ֫ ‖ [b] K וְאֵדַע; mlt Mss ut Q וְאֵדְעָה ‖ **5** [a] V *quoque*, l גַּם אֶת ‖ [b] pc Mss ut Q קְנִיתָהּ, K קְנִיתִי; frt l קְנֵה cf Vrs ‖ **7** [a] G + *τὸ δικαίωμα* cf SCV = הַמִּשְׁפָּט ‖ [b] GC pr cop ‖ **8** [a] G + *καὶ ἔδωκεν αὐτῷ* = וַיִּתֵּן לוֹ ‖ **10** [a–a] l מֵעַמּוֹ cf G ‖ **11** [a–a] G *Μάρτυρες καὶ οἱ πρεσβύτεροι εἶποσαν*, frt l עֵדִים וַיֹּאמְרוּ הַזְּקֵנִים.

13 יְהוָה לְךָ מִן־הַנַּעֲרָה הַזֹּאת׃ 13 וַיִּקַּח בֹּעַז אֶת־רוּת וַתְּהִי־לוֹ ל זקף קמ בנ״ך ב מנח בכתיב. ל
14 לְאִשָּׁה וַיָּבֹא אֵלֶיהָ וַיִּתֵּן יְהוָה לָהּ הֵרָיוֹן וַתֵּלֶד בֵּן׃ 14 וַתֹּאמַרְנָה ל ומל
הַנָּשִׁים אֶל־נָעֳמִי בָּרוּךְ יְהוָה אֲשֶׁר לֹא הִשְׁבִּית לָךְ גֹּאֵל הַיּוֹם וְיִקָּרֵא ב16
15 שְׁמוֹ[a] בְּיִשְׂרָאֵל׃ 15 וְהָיָה לָךְ לְמֵשִׁיב נֶפֶשׁ וּלְכַלְכֵּל אֶת־שֵׂיבָתֵךְ כִּי ב17. ל
כַלָּתֵךְ אֲשֶׁר־אֲהֵבַתְךְ[a] יְלָדַתְּהוּ אֲשֶׁר־הִיא טוֹבָה לָךְ מִשִּׁבְעָה בָּנִים׃ ל.ל.ל.ל בטע
16 וַתִּקַּח נָעֳמִי אֶת־הַיֶּלֶד[a] וַתְּשִׁתֵהוּ בְחֵיקָהּ[a] וַתְּהִי־לוֹ לְאֹמֶנֶת׃ ל וחס. ל
17 וַתִּקְרֶאנָה לוֹ הַשְּׁכֵנוֹת שֵׁם לֵאמֹר יֶלֶד־בֵּן לְנָעֳמִי וַתִּקְרֶאנָה שְׁמוֹ ד.ל.ד
ב18 מל למערב וכל ד״ה דכות ב מ עבד אדם
עוֹבֵד הוּא אֲבִי־יִשַׁי אֲבִי דָוִד׃ פ
18 [a]וְאֵלֶּה תּוֹלְדוֹת פֶּרֶץ פֶּרֶץ הוֹלִיד אֶת־חֶצְרוֹן׃ 19 וְחֶצְרוֹן ל זקף קמ
20 הוֹלִיד אֶת־רָם[a] וְרָם הוֹלִיד אֶת־עַמִּינָדָב׃ 20 וְעַמִּינָדָב הוֹלִיד אֶת־ ל
21 נַחְשׁוֹן וְנַחְשׁוֹן הוֹלִיד אֶת־שַׂלְמָה[a]׃ 21 וְשַׂלְמוֹן[a] הוֹלִיד אֶת־בֹּעַז וּבֹעַז
ב18 מל למערב וכל ד״ה דכות ב מ עבד אדם. ב זקף קמ
22 הוֹלִיד אֶת־עוֹבֵד׃ 22 וְעוֹבֵד הוֹלִיד אֶת־יִשָׁי וְיִשַׁי הוֹלִיד אֶת־דָּוִד׃

סכום הפסוקים
של ספר רות
וחציו ותאמר רות המואביה[19]
וסדרים ב

שיר השירים
CANTICUM CANTICORUM

[ס] **1** 1 שִׁיר הַשִּׁירִים אֲשֶׁר לִשְׁלֹמֹה׃ ל
2 יִשָּׁקֵנִי מִנְּשִׁיקוֹת פִּיהוּ
ל.ל'.כב כִּי־טוֹבִים דֹּדֶיךָ[a] מִיָּיִן׃ 3 [a]לְרֵיחַ שְׁמָנֶיךָ[b] טוֹבִים[a] ל
שֶׁמֶן תּוּרַק[c] שְׁמֶךָ עַל־כֵּן עֲלָמוֹת אֲהֵבוּךָ׃ ל.ד.ג

[16] Mm 1806. [17] Mm 2431. [18] Mm 3668. [19] Ru 2,21, cf Mp sub loco.
Cp 1 [1] וחד נשיקות Prv 27,6. [2] Mm 574.

14 [a] G *τὸ ὄνομά σου* = שְׁמֵךְ ‖ **15** [a] sic L, mlt Mss Edd אהבתך ‖ **16** [a–a] > S ‖ **18** [a] 18sqq cf 1 Ch 2,5.9–15 ‖ **19** [a] G^{AB} *Αρραν*; G^{rel} *Αραμ*, 1 אֲרָם cf Mt 1,3.4 ‖ **20** [a] G^{B} *Σαλμαν*, G^{rel} *Σαλμων* ‖ **21** [a] pc Mss ושלמה; G^{B} *Σαλμαν*, G^{rel} = וזז.
Cp 1,2 [a] G(V) *μαστοί σου* = דַּדַּיִךְ, it 4^{f} ‖ **3** [a–a] G *καὶ ὀσμὴ μύρων σου ὑπὲρ πάντα τὰ ἀρώματα* cf 4,10 ‖ [b] QV שמנים ‖ [c–c] l תַּמְרוּק שֶׁ׳; Q מרקחת מורקה cf G, α′(V) *ἔλαιον ἐκχεόμενον* = מוּרָק שֶׁ׳.

ל . ד[a] . לי

4 מָשְׁכֵנִי[b] אַחֲרֶיךָ[a] נָּרוּצָה הֱבִיאַנִי[c] הַמֶּלֶךְ חֲדָרָיו[d]

ו

נָגִילָה וְנִשְׂמְחָה[e] בָּךְ נַזְכִּירָה דֹדֶיךָ[f] מִיַּיִן[g]

ג

מֵישָׁרִים אֲהֵבוּךָ[h]׃ ס

ל . ל

5 שְׁחוֹרָה אֲנִי וְנָאוָה בְּנוֹת[a] יְרוּשָׁלָ͏ִם

ל . ה מל[b]

כְּאָהֳלֵי קֵדָר כִּירִיעוֹת שְׁלֹמֹה׃

ל ומל . ב . ל

6 אַל־תִּרְאוֹנִי שֶׁאֲנִי שְׁחַרְחֹרֶת שֶׁשְּׁזָפַתְנִי הַשָּׁמֶשׁ

ל וחס . ל

בְּנֵי אִמִּי נִחֲרוּ־בִי שָׂמֻנִי נֹטֵרָה אֶת־הַכְּרָמִים

ב . ל

כַּרְמִי שֶׁלִּי לֹא נָטָרְתִּי׃

ה בטע ול בלישׁ[c] . יז[d]

7 הַגִּידָה לִּי שֶׁאֲהֵבָה נַפְשִׁי אֵיכָה תִרְעֶה

יז[d] . יב

אֵיכָה תַּרְבִּיץ בַּצָּהֳרָיִם

ל . ל

שַׁלָּמָה אֶהְיֶה כְּעֹטִיָּה[a] עַל עֶדְרֵי חֲבֵרֶיךָ׃

ח[e] ר״פ וכל איוב דכות ב מ ב

8 אִם־לֹא תֵדְעִי לָךְ הַיָּפָה בַּנָּשִׁים

ל . ל וכת כן

צְאִי־לָךְ בְּעִקְבֵי הַצֹּאן וּרְעִי אֶת־גְּדִיֹּתַיִךְ[a]

עַל מִשְׁכְּנוֹת הָרֹעִים׃ ס

ב[e] חס ול בלישׁ . ל

9 לְסֻסָתִי[a] בִּרְכְבֵי פַרְעֹה דִּמִּיתִיךְ רַעְיָתִי[b]׃

ב[e] . ל וחס . ל ומל

10 נָאוָיוּ[a] לְחָיַיִךְ בַּתֹּרִים[b] צַוָּארֵךְ בַּחֲרוּזִים[c]׃

ב בסיפ[f]

11 תּוֹרֵי זָהָב נַעֲשֶׂה־לָּךְ עִם נְקֻדּוֹת הַכָּסֶף׃

ה בטע ול בלישׁ . ל

12 עַד־שֶׁהַמֶּלֶךְ בִּמְסִבּוֹ נִרְדִּי נָתַן רֵיחוֹ׃

13 צְרוֹר הַמֹּר | דּוֹדִי לִי בֵּין שָׁדַי יָלִין׃

ה חס[g]

14 אֶשְׁכֹּל הַכֹּפֶר | דּוֹדִי לִי בְּכַרְמֵי עֵין גֶּדִי׃ ס

ד בסיפ[h] . ד בסיפ . יא

15 הִנָּךְ יָפָה רַעְיָתִי הִנָּךְ יָפָה עֵינַיִךְ יוֹנִים׃

ה[i] . ל . ל בטע

16 הִנְּךָ יָפֶה דוֹדִי אַף נָעִים אַף־עַרְשֵׂנוּ רַעֲנָנָה[a]׃

רהיטנר חד מן ו[j] כת ח ק וקר ה

17 קֹרוֹת בָּתֵּינוּ אֲרָזִים רַהִיטֵנוּ[a] בְּרוֹתִים׃

[3]Mm 1099. [4]וחד וחדרין 1 Ch 28,11. [5]Mm 632. [6]Mp sub loco. [7]Mm 1095. [8]Mm 3185. [9]Mm 1786. [10]Mm 3669. [11]Mm 692. [12]Mm 92. [13]Mm 1781. [14]Mm 3864.

4 [a–a] cj haec vb contra acc cf 𝔗 ‖ [b] 𝔊 *εἵλκυσάν σε* = מְשָׁכָךְ ‖ [c] l הֲבִיאַנִי cf σ′𝔖 ‖ [d] l חַדְרֵי cf 𝔖 (etiam 𝔊 sg) ‖ [e–e] 𝔔 נשׂ׳ וגר׳ ‖ [f] cf 2[a] ‖ [g] 𝔗𝔠 מִיַּיִן ‖ [h] 𝔔 אהובים **5** [a] 𝔔 בנתי ‖ [b] prp שַׁלְמָה ‖ **7** [a] σ′ *ὡς ῥεμβομένη*, prb l כְּטֹעִיָּה cf 𝔖𝔗𝔙 ‖ **8** [a] 𝔗 ׳גְּדִ ‖ **9** [a] 𝔗 לסוסתי ‖ [b] 𝔗 ׳רעֲ ‖ **10** [a] 𝔊 σ′ pr *τί* = ־מַה cf 𝔗 ‖ [b] 𝔊(𝔙) *ὡς τροχόνες* = ׳כַּת ‖ [c] 𝔗 בַּחֲרוּזִים; 𝔊(𝔙) *ὡς ὁρμίσκοι* = ׳כַּח ‖ **16** [a] 𝔗 ׳רַעֲ ‖ **17** [a] l Q; 𝔗 ׳רַהִי.

2 1 אֲנִי[a] חֲבַצֶּלֶת הַשָּׁרוֹן שׁוֹשַׁנַּת הָעֲמָקִים׃ ל
2 כְּשׁוֹשַׁנָּה בֵּין הַחוֹחִים כֵּן[a] רַעְיָתִי[b] בֵּין הַבָּנוֹת׃ ל
3 כְּתַפּוּחַ[a] בַּעֲצֵי הַיַּעַר כֵּן דוֹדִי בֵּין הַבָּנִים
בְּצִלּוֹ חִמַּדְתִּי[b] וְיָשַׁבְתִּי וּפִרְיוֹ מָתוֹק לְחִכִּי׃ ל. ב[1]
4 הֱבִיאַנִי[a] אֶל־בֵּית הַיָּיִן[b] וְדִגְלוֹ[c] עָלַי אַהֲבָה׃ ד[2]. ל זקף קמ
5 סַמְּכוּנִי[a] בָּאֲשִׁישׁוֹת רַפְּדוּנִי[b] בַּתַּפּוּחִים ל. ל
כִּי־חוֹלַת אַהֲבָה אָנִי׃ ל ומל[a]
6 שְׂמֹאלוֹ תַּחַת לְרֹאשִׁי וימינו תְּחַבְּקֵנִי׃ ל[4]. ד[5]. ב
7 הִשְׁבַּעְתִּי[a] אֶתְכֶם בְּנוֹת יְרוּשָׁלַ͏ִם
בִּצְבָאוֹת אוֹ בְּאַיְלוֹת הַשָּׂדֶה[b] ב ומל
אִם־תָּעִירוּ | וְאִם־תְּעוֹרְרוּ אֶת־הָאַהֲבָה[c] עַד שֶׁתֶּחְפָּץ׃ ס ג. יא בטע[6]. ג
8 קוֹל דּוֹדִי הִנֵּה־זֶה בָּא
מְדַלֵּג עַל־הֶהָרִים מְקַפֵּץ עַל־הַגְּבָעוֹת׃
9 דּוֹמֶה דוֹדִי לִצְבִי[a] אוֹ לְעֹפֶר הָאַיָּלִים[a]
הִנֵּה־זֶה עוֹמֵד אַחַר כָּתְלֵנוּ ו מל. ל
מַשְׁגִּיחַ מִן־הַחַלֹּנוֹת[b] מֵצִיץ מִן־הַחֲרַכִּים[c]׃ ל[7]. ג חס[8]
10 עָנָה דוֹדִי וְאָמַר לִי ב[9]
קוּמִי לָךְ[a] רַעְיָתִי[b] יָפָתִי[c] וּלְכִי־לָךְ[d]׃
11 כִּי־הִנֵּה הַסְּתָו עָבָר הַגֶּשֶׁם חָלַף הָלַךְ לוֹ[a]׃ הסתיו ק
12 הַנִּצָנִים נִרְאוּ בָאָרֶץ עֵת[a] הַזָּמִיר הִגִּיעַ[a] ד
וְקוֹל הַתּוֹר נִשְׁמַע[b] בְּאַרְצֵנוּ׃ ב מל בלית[10]
13 הַתְּאֵנָה חָנְטָה פַגֶּיהָ וְהַגְּפָנִים[a] | סְמָדַר[b] נָתְנוּ רֵיחַ ל

Cp 2 [1]Mm 3670. [2]Mm 1099. [3]Mm 3849. [4]Mm 959. [5]Mm 3085. [6]Mm 284. [7]וחד השגיח Ps 33,14. [8]Mm 3671. [9]Jes 38,15. [10]Mm 4087.

Cp 2,1 [a] prb l אַתְּ ‖ **2** [a] ℭ כֵּין ‖ [b] ℭ רַעְ׳ ‖ **3** [a] ℭ כַּ׳ ‖ [b] Ed חָמַ׳ ‖ **4** [a] 𝔊 *εἰσαγάγετέ με* = הֲבִיאֻנִי cf 𝔖 ‖ [b] ℭ היין ‖ [c] l וּלוֹ– cf 𝔊𝔖; α′(𝔙) *ἔταξεν* = נָגַל, σ′ *ἐπισωρεύσατε* = דִּגְרוּ (aram דגר) ‖ **5** [a] ℭ סְ׳ ‖ [b] ℭ רְ׳ ‖ **7** [a] ℭ השבעתי ‖ [b–b] 𝔊 *ἐν ταῖς δυνάμεσιν καὶ ἐν ταῖς ἰσχύσεσιν τοῦ ἀγροῦ* cf 𝔗 ‖ [c] 𝔙 *dilectam* = הָאֲהֻבָה ‖ **9** [a–a] gl? 𝔊 + *ἐπὶ τὰ ὄρη Βαιθηλ* cf 17 ‖ [b] sic L, mlt Mss Edd החלנות ‖ [c] ℭ הַחֹרְכִים ‖ **10** [a] ℭ^{K}𝔊𝔙 לֵךְ, ℭ^{Q} לְכִי ‖ [b] cf 2[b] ‖ [c] 𝔊 + *περιστερά μου*; 𝔙 pr *columba mea* ‖ [d] > 𝔊 ‖ **11** [a] mlt Mss 𝔖𝔚 וְהִ׳ ‖ **12** [a–a] prb tr in fin v ‖ [b] mlt Mss ועת ‖ [c] ℭ נשמע ‖ **13** [a] ℭ פַּגִּים– ‖ [b] prb dl.

קוּמִי לָכִי[c] רַעְיָתִי[d] יָפָתִי[e] וּלְכִי־לָךְ׃ ס

14 יוֹנָתִי בְּחַגְוֵי הַסֶּלַע [a]בְּסֵתֶר[a] הַמַּדְרֵגָה[a]
הַרְאִינִי אֶת־מַרְאַיִךְ הַשְׁמִיעֵנִי אֶת־קוֹלֵךְ
כִּי־קוֹלֵךְ עָרֵב וּמַרְאַיִךְ[b] נָאוֶה׃ ס

15 אֶחֱזוּ־לָנוּ שׁוּעָלִים שֻׁעָלִים[a] קְטַנִּים
מְחַבְּלִים כְּרָמִים וּכְרָמֵינוּ[b] סְמָדַר׃

16 דּוֹדִי לִי וַאֲנִי לוֹ הָרֹעֶה בַּשּׁוֹשַׁנִּים׃
17 עַד שֶׁיָּפוּחַ הַיּוֹם וְנָסוּ הַצְּלָלִים
סֹב[a] דְּמֵה־לְךָ דוֹדִי לִצְבִי אוֹ לְעֹפֶר[b] הָאַיָּלִים
עַל־[c]הָרֵי בָתֶר[d]׃ ס

3 1 עַל־מִשְׁכָּבִי בַלֵּילוֹת בִּקַּשְׁתִּי אֵת שֶׁאָהֲבָה נַפְשִׁי
בִּקַּשְׁתִּיו[a] וְלֹא מְצָאתִיו[b]׃
2 אָקוּמָה נָּא וַאֲסוֹבְבָה[a] בָעִיר בַּשְּׁוָקִים וּבָרְחֹבוֹת
אֲבַקְשָׁה אֵת שֶׁאָהֲבָה נַפְשִׁי
בִּקַּשְׁתִּיו וְלֹא מְצָאתִיו[b]׃
3 מְצָאוּנִי הַשֹּׁמְרִים הַסֹּבְבִים בָּעִיר
אֵת שֶׁאָהֲבָה נַפְשִׁי רְאִיתֶם׃
4 כִּמְעַט שֶׁעָבַרְתִּי מֵהֶם עַד שֶׁמָּצָאתִי אֵת שֶׁאָהֲבָה נַפְשִׁי
אֲחַזְתִּיו וְלֹא אַרְפֶּנּוּ
עַד־שֶׁהֲבֵיאתִיו[a] אֶל־בֵּית אִמִּי וְאֶל־חֶדֶר הוֹרָתִי׃
5 הִשְׁבַּעְתִּי[a] אֶתְכֶם בְּנוֹת יְרוּשָׁלַ͏ִם [b]בִּצְבָאוֹת אוֹ בְּאַיְלוֹת הַשָּׂדֶה[b]
אִם־תָּעִירוּ | וְאִם־תְּעוֹרְרוּ אֶת־הָאַהֲבָה[c] עַד שֶׁתֶּחְפָּץ׃ ס

[11]Mm 3672. [12]L sine Q cum vocal, Q non scriptum, cf Mp sub loco. [13]Lectio plena contra TM, cf casus primus versiculi, Thr 5,18 et Mp sub loco. [14]Mm 1054. Cp 3 [1]Mm 3674. [2]Mm 1721. [3]Mm 3240. [4]Mp sub loco. [5]Mm 284.

13 [c] K G לְכִי ‖ [d] cf 2[b] ‖ [e] G + *περιστερά μου* cf 10[c] ‖ **14** [a–a] G *ἐχόμενα τοῦ προτειχίσματος* ‖ [b] 1 c K אַיִךְ–, Q mlt Mss אֵךְ– ‖ **15** [a] > pc Mss GV ‖ [b] mlt Mss V מְנוּ– ‖ **17** [a] G(S) *ἀπόστεψον* = שׁוּב ‖ [b] C לְעֹפַר ‖ [c] K[Or] אֶל ‖ [d] θ′(S) *θυμιμάτων*, 1 בְּשָׂמִים cf 8,14; G *κοιλωμάτων* ‖ **Cp 3,1** [a] C תֵּיו– ‖ [b] G + *ἐκάλεσα αὐτὸν καὶ οὐχ ὑπήκουσέν μου* (cf 5,6), id G[-BSO] post 2 ‖ **2** [a] C ואסבבה ‖ [b] cf 1[b] ‖ **4** [a] C שֶׁהֲבֵאתִיו ‖ **5** [a] cf 2,7[a] ‖ [b–b] cf 2,7[b–b] ‖ [c] cf 2,7[c].

6 מִי זֹאת עֹלָה מִן־הַמִּדְבָּר כְּתִימָרוֹת[a] עָשָׁן ב מל ול בלישׁ
מְקֻטֶּרֶת[b] מֹר וּלְבוֹנָה מִכֹּל אַבְקַת רוֹכֵל׃ ל . 6°

7 [a]הִנֵּה מִטָּתוֹ שֶׁלִּשְׁלֹמֹה[a] ל
שִׁשִּׁים גִּבֹּרִים סָבִיב לָהּ מִגִּבֹּרֵי יִשְׂרָאֵל׃ ז חס[7] . ה חס[8]

8 כֻּלָּם אֲחֲזֵי חֶרֶב מְלֻמְּדֵי מִלְחָמָה ל . ב[9]
אִישׁ חַרְבּוֹ עַל־יְרֵכוֹ מִפַּחַד בַּלֵּילוֹת׃ ס ד[10]

9 אַפְרִיוֹן[a] עָשָׂה לוֹ הַמֶּלֶךְ שְׁלֹמֹה[b] מֵעֲצֵי הַלְּבָנוֹן׃ ד

10 עַמּוּדָיו עָשָׂה כֶסֶף רְפִידָתוֹ זָהָב ד מל[11] . ל
מֶרְכָּבוֹ אַרְגָּמָן[a] תּוֹכוֹ רָצוּף [b]אַהֲבָה ל ומל
מִבְּנוֹת[b] יְרוּשָׁלָ͏ִם׃ 11 צֵאֶינָה וְרֶאֶינָה [a]בְּנוֹת צִיּוֹן[a] ל . ל
בַּמֶּלֶךְ שְׁלֹמֹה[b] בָּעֲטָרָה שֶׁעִטְּרָה־לּוֹ אִמּוֹ ל . ל
בְּיוֹם חֲתֻנָּתוֹ וּבְיוֹם שִׂמְחַת לִבּוֹ׃ ס ל

4 1 הִנָּךְ יָפָה רַעְיָתִי הִנָּךְ יָפָה עֵינַיִךְ יוֹנִים ד בסיפ . ד בסיפ . יא
מִבָּעַד לְצַמָּתֵךְ ג[1] . ג[1]
שַׂעְרֵךְ כְּעֵדֶר הָעִזִּים שֶׁגָּלְשׁוּ[a] [b]מֵהַר גִּלְעָד[b]׃ ב . ל
2 שִׁנַּיִךְ[a] כְּעֵדֶר[b] הַקְּצוּבוֹת שֶׁעָלוּ מִן־הָרַחְצָה ל . ב[1]
שֶׁכֻּלָּם מַתְאִימוֹת וְשַׁכְּלָה אֵין בָּהֶם׃ ב ומל . ב וחס
3 כְּחוּט הַשָּׁנִי שִׂפְתוֹתַיִךְ וּמִדְבָּרֵיךְ[a] נָאוֶה ל . ל
כְּפֶלַח הָרִמּוֹן רַקָּתֵךְ מִבָּעַד לְצַמָּתֵךְ׃ ג . ג . ג
4 כְּמִגְדַּל דָּוִיד צַוָּארֵךְ בָּנוּי לְתַלְפִּיּוֹת[a] ה מל
אֶלֶף הַמָּגֵן תָּלוּי עָלָיו כֹּל שִׁלְטֵי הַגִּבֹּרִים׃ ג[2] . כת כן[3]
5 שְׁנֵי שָׁדַיִךְ כִּשְׁנֵי עֳפָרִים תְּאוֹמֵי צְבִיָּה[a] ל מל
[b]הָרוֹעִים בַּשּׁוֹשַׁנִּים[b]׃

[6]TM contra Mm 3678, cf Mp sub loco. [7]Mm 3633. [8]Mm 4052. [9]Mm 3673. [10]Mm 3674. [11]Mm 638. Cp 4 [1]Mp sub loco. [2]Mm 1807. [3]Mp sub loco et cf Mp 1R 1,8.

6 [a] mlt Mss כתמרת (sg? cf Vrs), 𝔠 כתמרות, α′ ὡς ὁμοίωσις = כְּתְמוּנַת ‖ [b] α′ ἀπὸ θυμιάματος = מִקְטֹרֶת cf 𝔙 ‖ **7** [a-a] gl ‖ **9** [a] 𝔠 אִפְּ׳ ‖ [b] gl ‖ **10** [a] prb l אַלְגְּמִן (= אַלְמֻגִּם) ‖ [b-b] l בְּנוֹת הָבְנִים׃ ‖ **11** [a-a] > 𝔊 ‖ [b] gl cf 9[b] ‖ **Cp 4,1** [a] 𝔊 αἱ ἀπεκαλύφθησαν, σ′ ἀνεφάνησαν ‖ [b-b] 𝔠 nonn Mss 𝔊 מִן־הַג׳ cf 6,5 ‖ **2** [a] 𝔠 שִׁנָּיִךְ ‖ [b] 𝔠 כעדר ‖ **3** [a] K[Mss] 𝔠 רַיִךְ־, Q[Mss] רַךְ־ ‖ **4** [a] 𝔊 εἰς θαλπ(φ)ιωθ, 𝔊[V]α′ εἰς ἐπάλξεις cf 𝔖𝔙, σ′ εἰς ὕψη, ε′ εἰς ἐντολάς ‖ **5** [a] 𝔠 צְבָיָה ‖ [b-b] add cf 2,16.

ב ומל . ד
6 [a]עַד שֶׁיָּפ֣וּחַ הַיּ֔וֹם וְנָסוּ֙ הַצְּלָלִ֔ים
יו וכל אל הר הכרמל רכות[4]
אֵלֵ֥ךְ לִי֙ אֶל־הַ֣ר הַמּ֔וֹר וְאֶל־[b]גִּבְעַ֖ת הַלְּבוֹנָֽה׃
ג . ל
7 [a]כֻּלָּ֥ךְ יָפָ֖ה רַעְיָתִ֑י וּמ֖וּם אֵ֥ין בָּֽךְ׃ ס
ג[6] ב מנה מל
8 אִתִּ֥י[a] מִלְּבָנ֖וֹן כַּלָּ֑ה אִתִּ֥י[a] מִלְּבָנ֖וֹן תָּבוֹאִ֑י
ל . יד . ג . יד . ב
תָּשׁ֣וּרִי | מֵרֹ֣אשׁ אֲמָנָ֗ה מֵרֹ֨אשׁ שְׂנִ֤יר וְחֶרְמוֹן֙
ג[6]
מִמְּעֹנ֣וֹת אֲרָיוֹת֔ מֵהָרְרֵ֖י נְמֵרִֽים[b]׃
ב וחס . ב וחס .
באחת חד מן ב[7] כת כן
ק וחד מן ז[8] קר
ת בלישׁ
9 לִבַּבְתִּ֣נִי אֲחֹתִ֣י כַלָּ֑ה לִבַּבְתִּ֣ינִי[a] בְאַחַ֔ד מֵֽעֵינַ֖יִךְ
ל . ב חס ול בלישׁ
בְּאַחַ֥ד[a] עֲנָ֛ק מִצַּוְּרֹנָ֖יִךְ׃
ב[9]
10 מַה־יָּפ֥וּ דֹדַ֖יִךְ[a] אֲחֹתִ֣י כַלָּ֑ה מַה־טֹּ֥בוּ דֹדַ֖יִךְ[a] מִיָּ֔יִן[b]
ה[10]
וְרֵ֣יחַ שְׁמָנַ֔יִךְ[c] מִכָּל־בְּשָׂמִֽים׃
יא ר״פ וס״פ ג[11] . ג . ג[12]
11 נֹ֚פֶת תִּטֹּ֣פְנָה שִׂפְתוֹתַ֔יִךְ כַּלָּ֑ה דְּבַ֤שׁ וְחָלָב֙ תַּחַ֣ת לְשׁוֹנֵ֔ךְ
ה[10] . ב
וְרֵ֣יחַ שַׂלְמֹתַ֔יִךְ [a]כְּרֵ֥יחַ לְבָנֽוֹן׃ ס
12 גַּ֥ן | נָעוּל֙ אֲחֹתִ֣י כַלָּ֔ה גַּ֥ל[a] נָעוּל֙ מַעְיָ֣ן[b] חָתוּֽם׃
ל . ל[13]
ל .
חצי הספר בפסוקים[14]
ל . ל
13 שְׁלָחַ֖יִךְ[a] פַּרְדֵּ֣ס רִמּוֹנִ֑ים עִ֥ם פְּרִ֖י מְגָדִ֑ים
כְּפָרִ֥ים עִם־נְרָדִֽים׃ 14 נֵ֖רְדְּ | וְכַרְכֹּ֑ם
ב
קָנֶ֥ה וְקִנָּמ֖וֹן עִם כָּל־עֲצֵ֣י לְבוֹנָ֑ה
ב ומל . עח
מֹ֥ר וַאֲהָלוֹת֙ עִם כָּל־רָאשֵׁ֣י בְשָׂמִֽים׃
ד . יז מיחד מן[15]
15 מַעְיַ֣ן[a] גַּנִּ֔ים[b] בְּאֵ֥ר מַ֖יִם חַיִּ֑ים וְנֹזְלִ֖ים מִן־[c]לְבָנֽוֹן׃
ו[16] ג חס וחד מן ג מל בלישׁ . ל
16 עוּרִ֤י צָפוֹן֙ וּבוֹאִ֣י תֵימָ֔ן הָפִ֥יחִי גַנִּ֖י יִזְּלוּ־בְשָׂמָ֑יו
ה[17] חס במגלות ב מנה בלישׁ . ה
יָבֹ֤א דוֹדִי֙ לְגַנּ֔וֹ[a] וְיֹאכַ֖ל פְּרִ֥י מְגָדָֽיו׃
5 1 בָּ֤אתִי לְגַנִּי֙ אֲחֹתִ֣י כַלָּ֔ה אָרִ֖יתִי מוֹרִ֣י עִם־בְּשָׂמִ֑י
ל . ל
אָכַ֤לְתִּי יַעְרִי֙[a] עִם־דִּבְשִׁ֔י שָׁתִ֥יתִי יֵינִ֖י עִם־חֲלָבִ֑י

[4]Mm 385. [5]Mm 2829. [6]Mm 966. [7]Mm 1855. [8]Mm 3675. [9]Nu 24,5. [10]Mm 3817. [11]Mm 729. [12]Mm 112. [13]וחד הפרדס Neh 2,8. [14]Mp sub loco. [15]Okhl 196. [16]Mm 2383. [17]Mp sub loco.

6 [a] add (cf 2,17), postquam 2 vv exc ‖ [b] mlt Mss אל ‖ **7** [a] ℭ כלה ‖ **8** [a] G(SV) *δεῦρο* = אֲתִי ‖ [b] ℭ נמ׳ ‖ **9** [a] ℭ באחד ‖ **10** [a] GV cf 1,2[a] ‖ [b] cf 1,4[g] ‖ [c] G *ἱματίων σου* = שַׂלְמֹתַיִךְ cf 11 ‖ **11** [a–a] ℭ מכל־בשמים cf 10bβ ‖ **12** [a] l c mlt Mss Edd GSV גן ‖ [b] ℭ מְעָיָן ‖ **13** [a] frt l שְׁלָחוֹת ‖ **15** [a] cf 12[b] ‖ [b] prb l גני ‖ [c] ℭ הַל׳ ‖ **16** [a] 2 Mss G[Amin] לגני ‖ **Cp 5,1** [a] G *ἄρτον μου*.

אֹכְלוּ רֵעִים שְׁתוּ וְשִׁכְרוּ דּוֹדִים: ס

ס(נ) 2 אֲנִי יְשֵׁנָה וְלִבִּי עֵר קוֹל דּוֹדִי דוֹפֵק
פִּתְחִי־לִי אֲחֹתִי רַעְיָתִי[a] יוֹנָתִי תַמָּתִי
שֶׁרֹּאשִׁי[b] נִמְלָא־טָל קְוֻצּוֹתַי[c] רְסִיסֵי לָיְלָה:
3 פָּשַׁטְתִּי אֶת־כֻּתָּנְתִּי אֵיכָכָה אֶלְבָּשֶׁנָּה
רָחַצְתִּי אֶת־רַגְלַי אֵיכָכָה אֲטַנְּפֵם:
4 דּוֹדִי שָׁלַח יָדוֹ מִן־הַחֹר וּמֵעַי הָמְוּ עָלָיו[a]:
5 קַמְתִּי אֲנִי לְפַתֵּחַ לְדוֹדִי וְיָדַי נָטְפוּ־מֹר
וְאֻצְבְּעֹתַי מֹר עֹבֵר עַל כַּפּוֹת הַמַּנְעוּל:
6 פָּתַחְתִּי אֲנִי לְדוֹדִי וְדוֹדִי חָמַק[a] עָבָר
נַפְשִׁי יָצְאָה בְדַבְּרוֹ
בִּקַּשְׁתִּיהוּ וְלֹא מְצָאתִיהוּ קְרָאתִיו וְלֹא עָנָנִי:
7 מְצָאֻנִי הַשֹּׁמְרִים הַסֹּבְבִים בָּעִיר
הִכֻּנִי פְצָעוּנִי
נָשְׂאוּ אֶת־רְדִידִי מֵעָלַי שֹׁמְרֵי הַחֹמוֹת:
8 הִשְׁבַּעְתִּי[a] אֶתְכֶם בְּנוֹת יְרוּשָׁלִָם[b]
אִם־תִּמְצְאוּ אֶת־דּוֹדִי מַה־תַּגִּידוּ לוֹ
שֶׁחוֹלַת אַהֲבָה אָנִי:
9 מַה־דּוֹדֵךְ מִדּוֹד הַיָּפָה בַּנָּשִׁים
מַה־דּוֹדֵךְ מִדּוֹד שֶׁכָּכָה הִשְׁבַּעְתָּנוּ[a]:
10 דּוֹדִי צַח וְאָדוֹם דָּגוּל מֵרְבָבָה:
11 רֹאשׁוֹ כֶּתֶם פָּז[a]
קְוֻצּוֹתָיו[b] תַּלְתַּלִּים שְׁחֹרוֹת כָּעוֹרֵב:

ה[1]. ד ג חס וחד מל[2]

ב חד מל וחד חס[3]. ל ומל

ל. ב

ל. ל זקף קמ. ל. ל

ל. ב[4]. ב בטע מלעיל

ב בטע מלעיל. ל

ל. ל. ד

כב[5] ול בלוש. ג. ג מל בסיפ[6]

ל[7]. ג מל בסיפ[6]. ל

ל

ל. ל

ל חס

ב[8]. ל ומל

י. ל. ז כת כן

ב ובפסוק. ד מל בסיפ[9]

ב ובפסוק. ד מל בסיפ[9]. ג

ל ומל

ל. ל. ל
ד מל ול[9] בלוש

Cp 5 [1]Mm 2462. [2]Mm 2830. [3]Mm 3676. [4]Mm 3677. [5]Mm 1104. [6]Mm 3678. [7]וחד אצבעותי Ps 144,1. [8]Mp sub loco. [9]וחד פְּעֹרֵב Ps 83,12.

2 [a] cf 2,2[b] || [b] 𝔗 ׳שָׁר || [c] sic L, mlt Mss Edd קָוֻּ׳ || **4** [a] 𝔗 mlt Mss Edd עלי || **6** [a] > 𝔊 || **8** [a] cf 2,7[a] || [b] 𝔊 + *ἐν ταῖς δυνάμεσιν καὶ ἐν ταῖς ἰσχύσεσιν τοῦ ἀγροῦ* cf 2,7 || **9** [a] l נוּ־; 𝔗 בְּעַ׳– || **11** [a] 𝔊 pr cop, l וּפָז; frt stich exc || [b] sic L, mlt Mss Edd קָוֻּ׳, cf 2[c].

12 עֵינָיו כְּיוֹנִים עַל־אֲפִיקֵי מָיִם
רֹחֲצוֹת בֶּחָלָב יֹשְׁבוֹת עַל־[a]מִלֵּאת׃ ל.[10]ד

13 לְחָיָו כַּעֲרוּגַת[a] הַבֹּשֶׂם מִגְדְּלוֹת[b] מֶרְקָחִים ל.[11]ל
שִׂפְתוֹתָיו שׁוֹשַׁנִּים[c] נֹטְפוֹת מֹר עֹבֵר׃ ג מל בסיפ[12]

14 יָדָיו[a] גְּלִילֵי זָהָב מְמֻלָּאִים בַּתַּרְשִׁישׁ[b] ל בטע
מֵעָיו עֶשֶׁת שֵׁן מְעֻלֶּפֶת[c] סַפִּירִים׃ ל.ל.ב מל ול בלישׁ

15 שׁוֹקָיו עַמּוּדֵי שֵׁשׁ[a] מְיֻסָּדִים עַל־אַדְנֵי־[b]פָז ד.[13]ל
מַרְאֵהוּ כַּלְּבָנוֹן בָּחוּר כָּאֲרָזִים׃

16 חִכּוֹ מַמְתַקִּים וְכֻלּוֹ מַחֲמַדִּים ב[14]ול בסיפ.ב[15]
זֶה דוֹדִי וְזֶה רֵעִי בְּנוֹת יְרוּשָׁלִָם׃

6 1 אָנָה הָלַךְ דוֹדֵךְ הַיָּפָה בַּנָּשִׁים ד מל בסיפ
אָנָה פָּנָה דוֹדֵךְ וּנְבַקְשֶׁנּוּ עִמָּךְ׃ ד מל בסיפ

2 דּוֹדִי יָרַד לְגַנּוֹ לַעֲרוּגוֹת[a] הַבֹּשֶׂם ל
לִרְעוֹת בַּגַּנִּים וְלִלְקֹט שׁוֹשַׁנִּים׃ ל[1]

3 אֲנִי לְדוֹדִי וְדוֹדִי לִי הָרֹעֶה בַּשּׁוֹשַׁנִּים׃ ס

4 יָפָה אַתְּ רַעְיָתִי[a] כְּתִרְצָה[b] נָאוָה כִּירוּשָׁלִָם ל.[2]ל
אֲיֻמָּה[c] כַּנִּדְגָּלוֹת[c]׃ ב

5 [a]הָסֵבִּי עֵינַיִךְ מִנֶּגְדִּי שֶׁהֵם הִרְהִיבֻנִי[a] ל.יא.ב[a] וחד מן חי[b] בטע
שַׂעְרֵךְ[b] כְּעֵדֶר הָעִזִּים שֶׁגָּלְשׁוּ[c] מִן־הַגִּלְעָד׃ ב.ב

6 שִׁנַּיִךְ כְּעֵדֶר הָרְחֵלִים שֶׁעָלוּ[a] מִן־הָרַחְצָה ב
שֶׁכֻּלָּם מַתְאִימוֹת וְשַׁכְּלָה אֵין בָּהֶם[b]׃ ב ומל[2].ב וחס

7 כְּפֶלַח הָרִמּוֹן רַקָּתֵךְ מִבָּעַד לְצַמָּתֵךְ׃ ג.ג.ג

[10]Mm 1686. [11]Mm 1811. [12]Mm 3678. [13]וחד כֶּאֱרָזִים Nu 24,6. [14]Neh 8,10. [15]Nu 23,13. Cp 6 [1]Mm 488. [2]Mp sub loco. [3]Thr 4,9. [4]Mm 796.

12 [a] **C** עד ‖ **13** [a] l c pc Mss Vrs גת– cf 6,2 ‖ [b] **G**(**V**) *φύουσαι*, l מְגַדְּ cf **T** ‖ [c] **C** שׁוֹשַׁנִּים ‖ **14** [a] **C** עיניו ‖ [b] mlt Mss כַּת׳ ‖ [c] **C** מע׳, **G** *ἐπὶ λίθου* (?) ‖ **15** [a] **C** שֵׁן ‖ [b] **C** אַ׳ ‖ **Cp 6,2** [a] mlt Mss **C**[2] נַת– cf **V** ‖ **4** [a] cf 2,2[b] ‖ [b] **G** *ὡς εὐδοκία* cf **STV** ‖ [c–c] prb add cf 10 ‖ **5** [a–a] prb tr post 10 ‖ [b] pc Mss שְׂעִירֵךְ cf **V** ‖ [c] **G** *αἳ ἀνεφάνησαν* cf 4,1, **G**[Smin] *αἳ ἀνέβησαν* cf **S** et 6 ‖ **6** [a] **C** שָׁ׳ ‖ [b] **G**α′σ′**S** + 4,3a.

8 שִׁשִּׁים הֵמָּה מְלָכוֹת[a] וּשְׁמֹנִים פִּילַגְשִׁים וַעֲלָמוֹת אֵין מִסְפָּר׃
9 אַחַת הִיא יוֹנָתִי תַמָּתִי אַחַת הִיא לְאִמָּהּ בָּרָה הִיא
[לְיוֹלַדְתָּהּ
רָאוּהָ בָנוֹת וַיְאַשְּׁרוּהָ מְלָכוֹת וּפִילַגְשִׁים וַיְהַלְלוּהָ׃ ס
10 מִי־זֹאת הַנִּשְׁקָפָה כְּמוֹ־שָׁחַר יָפָה כַלְּבָנָה
בָּרָה כַּחַמָּה אֲיֻמָּה כַּנִּדְגָּלוֹת[a]׃ ס
11 אֶל־גִּנַּת אֱגוֹז[a] יָרַדְתִּי לִרְאוֹת בְּאִבֵּי הַנָּחַל
לִרְאוֹת הֲפָרְחָה הַגֶּפֶן הֵנֵצוּ[b] הָרִמֹּנִים[c]׃
12 לֹא יָדַעְתִּי נַפְשִׁי שָׂמַתְנִי[a] מַרְכְּבוֹת[b] עַמִּי־נָדִיב[b]׃
7 1 שׁוּבִי שׁוּבִי הַשּׁוּלַמִּית שׁוּבִי שׁוּבִי וְנֶחֱזֶה־בָּךְ
מַה־תֶּחֱזוּ בַּשּׁוּלַמִּית כִּמְחֹלַת[a] הַמַּחֲנָיִם[b]׃
2 מַה־יָּפוּ פְעָמַיִךְ בַּנְּעָלִים בַּת־נָדִיב[a]
חַמּוּקֵי[b] יְרֵכַיִךְ כְּמוֹ חֲלָאִים מַעֲשֵׂה יְדֵי אָמָּן׃
3 שָׁרֵרֵךְ אַגַּן הַסַּהַר אַל־יֶחְסַר הַמָּזֶג
בִּטְנֵךְ עֲרֵמַת חִטִּים סוּגָה בַּשּׁוֹשַׁנִּים׃
4 שְׁנֵי שָׁדַיִךְ כִּשְׁנֵי עֳפָרִים תְּאֹמֵי[a] צְבִיָּה[b]׃
5 צַוָּארֵךְ כְּמִגְדַּל הַשֵּׁן[a]
עֵינַיִךְ בְּרֵכוֹת[b] בְּחֶשְׁבּוֹן עַל־שַׁעַר[c] בַּת־[d]רַבִּים
אַפֵּךְ כְּמִגְדַּל הַלְּבָנוֹן צוֹפֶה פְּנֵי דַמָּשֶׂק׃
6 רֹאשֵׁךְ עָלַיִךְ כַּכַּרְמֶל וְדַלַּת רֹאשֵׁךְ כְּאַרְגָּמָן
מֶלֶךְ אָסוּר בָּרְהָטִים[a]׃

ב״ל חס וכל קריא דכות ב מ׳ מל. ל
ב. ה כת כן וכל לשון אכילה דכות[b] ל
ב״ל
ל ובטע. ו בכתיב[a]
ה כת כן וכל לשון אכילה דכות[b]. ב
ל. ל חס בכתיב
ל. ד ג מל וחד חס[a]
ל ומל
ל בסיפ. ל וחס
ב
ל. ל. ל
ל. ל. ל. ל
ל בסיפ. ל
ל
יא. ב׳. ב
ח[a] ב מנה מל
ל. ל

[5] Mm 3679. [6] Mm 3680. [7] Mm 3681. [8] Mp sub loco. [9] Mm 472. Cp 7 [1] Mm 3687. [2] Mm 2923.

8 [a] sic L, mlt Mss Edd מ׳ ‖ **10** [a] prb ins 5a ‖ **11** [a] 𝔄 אֲ׳ ‖ [b] 𝔗 הִנֵּצוּ ‖ [c] 𝔊 + *ἐκεῖ δώσω τοὺς μαστούς μου σοί* cf 7,13b ‖ **12** [a] frt l שָׂמְחַתְנִי ‖ [b–b] pc Mss 𝔊𝔙 עמיגדב ‖ **Cp 7,1** [a] mlt Mss Edd בְּמ׳, σ′ *ἐν τρώσεσιν*; Ms לות–, 𝔊 *ἡ ἐρχομένη ὡς χοροί*, 𝔙 *nisi chores* cf σ′ ‖ [b] l יִם– cf 𝔊σ′𝔖𝔙 ‖ **2** [a] 𝔊 *Naδαβ* ‖ [b] 𝔗 חָמֵּי ‖ **4** [a] 𝔗 תְּאוֹמֵי cf 4,5 ‖ [b] 𝔗 cf 4,5[a]; 𝔖 + 4,5b ‖ **5** [a] stich deest; ins מִיסָּד עַל־אַדְנֵי־בַהַט? ‖ [b] 𝔊 *ὡς λίμναι*, l בְּרֵ׳ (hpgr) cf 𝔗𝔙 ‖ [c] 𝔊 pl = שַׁעֲרֵי ‖ [d] 𝔗 *bjt* ‖ **6** [a–a] inc; 𝔊 *βασιλεὺς δεδομένος ἐν παραδρομαῖς* (σ′ *εἰλήμασιν*), 𝔙 *regis vincta canalibus*.

7 מַה־יָּפִית וּמַה־נָּעַמְתְּ אַהֲבָה[a] בַּתַּעֲנוּגִים[b]׃ ל.ל.ל
8 זֹאת קוֹמָתֵךְ דָּמְתָה לְתָמָר וְשָׁדַיִךְ לְאַשְׁכֹּלוֹת׃ ל.ל
9 אָמַרְתִּי אֶעֱלֶה בְתָמָר[a] אֹחֲזָה בְּסַנְסִנָּיו ל
וְיִהְיוּ־נָא שָׁדַיִךְ כְּאֶשְׁכְּלוֹת הַגָּפֶן יא רפ[3].ל
וְרֵיחַ אַפֵּךְ כַּתַּפּוּחִים׃ ת[4].ל
10 וְחִכֵּךְ כְּיֵין הַטּוֹב הוֹלֵךְ לְדוֹדִי[a] לְמֵישָׁרִים ל.י בליש. כן[5] מל וכל משלי וקהלת דכות ב מ ה
דוֹבֵב[b] שִׂפְתֵי יְשֵׁנִים[b]׃ ל ומל
11 אֲנִי לְדוֹדִי וְעָלַי[a] תְּשׁוּקָתוֹ׃ ס ת[6].ג מל ב מנה בליש
12 לְכָה דוֹדִי נֵצֵא הַשָּׂדֶה נָלִינָה בַּכְּפָרִים׃ ל
13 נַשְׁכִּימָה לַכְּרָמִים ל
נִרְאֶה[a] אִם[b] פָּרְחָה הַגֶּפֶן ת[7]
פִּתְּחַ הַסְּמָדַר ב[8].ל
הֵנֵצוּ[c] הָרִמּוֹנִים
שָׁם אֶתֵּן אֶת־דֹּדַי[d] לָךְ׃ ו[9].ל
14 הַדּוּדָאִים נָתְנוּ־רֵיחַ וְעַל־פְּתָחֵינוּ כָּל־מְגָדִים
חֲדָשִׁים גַּם־יְשָׁנִים דּוֹדִי צָפַנְתִּי לָךְ׃
8 1 מִי יִתֶּנְךָ כְאָח לִי יוֹנֵק שְׁדֵי אִמִּי ב
אֶמְצָאֲךָ בַחוּץ אֶשָּׁקְךָ גַּם לֹא־יָבוּזוּ לִי׃ ל.ל.ג ב מל וחד חס[1]
2 אֲנַהֲגֵךְ אֲבִיאֲךָ אֶל־בֵּית אִמִּי תְּלַמְּדֵנִי[a] ל.ל.ט חס[2]
אַשְׁקְךָ מִיַּיִן[b] הָרֶקַח מֵעֲסִיס רִמֹּנִי[c]׃ ל.כו.ב[3]
3 שְׂמֹאלוֹ תַּחַת רֹאשִׁי[a] וִימִינוֹ תְּחַבְּקֵנִי׃

[3]Mm 417. [4]Mm 3817. [5]Mm 1788. [6]Mm 3683. [7]Mm 3682. [8]Mm 3530. [9]Mp sub loco. Cp 8 [1]Mm 3584 contra textum. [2]Mm 653. [3]Mm 959.

7 [a] 𝔙 *carissima* cf 𝔖, l אֲהֻבָה ‖ [b] α′ *θυγάτηρ τρυφῶν*, l בַּת תַּעֲ׳ (hpgr) cf 𝔖 ‖ **9** [a] l בְּתָמֹר cf 𝔊 ‖ **10** [a] prb l לִי ‖ [b–b] 𝔊α′σ′(𝔖𝔙) *χείλεσίν μου καὶ ὀδοῦσιν* = שְׂפָתַי וְשִׁנָּי ‖ **11** [a] l וְאֵלַי ‖ **13** [a] 𝔗 גראה ‖ [b] sic L, mlt Mss Edd אֵם־ ‖ [c] cf 6,11[b] ‖ [d] 𝔊(𝔖𝔙) *τοὺς μαστούς μου* cf 1,2[a] ‖ **Cp 8,2** [a] 𝔊(𝔖) *καὶ εἰς ταμίειον τῆς συλλαβούσης με* = ואל לְרֹ׳ חדר הורתי ut 3,4 ‖ [b] l c 𝔗 Vrs מִיֵּין ‖ [c] l c mlt Mss 𝔗 רִמּוֹנִים־ ‖ **3** [a] mlt Mss cf 2,6.

4 הִשְׁבַּעְתִּי[a] אֶתְכֶם בְּנוֹת יְרוּשָׁלִָם[b]
מַה־[c]תָּעִירוּ | וּמַה־[d]תְּעֹרְרוּ אֶת־הָאַהֲבָה[e] עַד שֶׁתֶּחְפָּץ׃ ס ל.ג.ל.יא בטע¹.ג

5 מִי זֹאת עֹלָה מִן־הַמִּדְבָּר[a] מִתְרַפֶּקֶת עַל־דּוֹדָהּ ל.ל

תַּחַת הַתַּפּוּחַ עוֹרַרְתִּיךָ[b] שָׁמָּה חִבְּלַתְךָ[c] אִמֶּךָ[d] ל ומל
שָׁמָּה[e] חִבְּלָה יְלָדַתְךָ[f]׃ ל

6 שִׂימֵנִי כַחוֹתָם עַל־לִבֶּךָ כַּחוֹתָם עַל־זְרוֹעֶךָ ג[5].ג[5]
כִּי־עַזָּה כַמָּוֶת אַהֲבָה קָשָׁה כִשְׁאוֹל קִנְאָה ג[6].ג[7]
רְשָׁפֶיהָ[a] רִשְׁפֵּי אֵשׁ שַׁלְהֶבְתְּיָהּ[b]׃ ל.ל דגש.ל

7 מַיִם רַבִּים לָא יוּכְלוּ לְכַבּוֹת אֶת־הָאַהֲבָה יא[8]
וּנְהָרוֹת לָא יִשְׁטְפוּהָ ל
אִם־יִתֵּן אִישׁ אֶת־כָּל־הׇוֹן בֵּיתוֹ בָּאַהֲבָה בּוֹז[a] יָבֻוזּוּ לוֹ׃ ס ג ב מל וחד חס[9]

8 אָחוֹת לָנוּ קְטַנָּה וְשָׁדַיִם אֵין לָהּ ג ומל[10]
מַה־נַּעֲשֶׂה לַאֲחֹתֵנוּ בַּיּוֹם[a] שֶׁיְּדֻבַּר־בָּהּ׃ ב בסיפ[11], ד ג חס וחד מל[12]

9 אִם־חוֹמָה הִיא נִבְנֶה עָלֶיהָ טִירַת[a] כָּסֶף ל
וְאִם־דֶּלֶת הִיא נָצוּר עָלֶיהָ לוּחַ[b] אָרֶז׃

10 אֲנִי חוֹמָה וְשָׁדַי כַּמִּגְדָּלוֹת ל ומל
אָז הָיִיתִי בְעֵינָיו כְּמוֹצְאֵת[a] שָׁלוֹם׃ פ נא.יז מפק א[13]

11 כֶּרֶם הָיָה לִשְׁלֹמֹה בְּבַעַל הָמוֹן
נָתַן אֶת־הַכֶּרֶם לַנֹּטְרִים ל פה
אִישׁ יָבִא בְּפִרְיוֹ אֶלֶף כָּסֶף׃ יג[14] א[15] מבה חס.ג[16]

12 כַּרְמִי שֶׁלִּי לְפָנָי הָאֶלֶף לְךָ שְׁלֹמֹה ב.ג[17]
וּמָאתַיִם לְנֹטְרִים[a] אֶת־פִּרְיוֹ׃ ל

[4]Mm 284. [5]Mm 3141. [6]Mm 3116. [7]Mm 3115. [8]Mm 2545. [9]Mm 3584. [10]Mm 2576. [11]Mm 692. [12]Mm 251. [13]Mm 411. [14]Mm 679. [15]Mm 871. [16]Mm 1809. [17]Mm 646.

4 [a] cf 2,7[a] ‖ [b] pc Mss 𝔊 + 2,7aβ ut 3,5; sed cf 5,8 ‖ [c] pc Mss אִם cf 2,7 3,5 5,8 ‖ [d] pc Mss וְאִם cf [c] ‖ [e] 𝔖𝔙 cf 2,7[c] ‖ **5** [a] 𝔊 *λελευκανθισμένη* ‖ [b] 𝔖 *'jrtkj*, l יְרַ֫— ‖ [c] 𝔖 *ḥbltkj*, l חִבַּלְתְּךָ ‖ [d] 𝔖 *'mkj*, l אִמֵּךְ ‖ [e] mlt Mss וְשָׁמָּה ‖ [f] 𝔊(𝔖𝔙) *ἡ τεκοῦσά σου*, l יְלָדַתְךָ ‖ **6** [a] 𝔠 ר׳ ‖ [b] l שַׁלְהֲבַתְיָהּ ‖ **7** [a] prp הָבוּז ‖ **8** [a] 𝔠 Seb pc Mss בְּיוֹם ‖ **9** [a] Vrs pl ‖ [b] σ′𝔖𝔙 pl ‖ **10** [a] 𝔠 אֹת–, 2 Mss כְּמֹצֵאת ‖ **12** [a] 𝔠 עַל׳.

ב[18]. ל. יז שמיעה לקול[19]

13 הַיּוֹשֶׁבֶת[a] בַּגַּנִּים חֲבֵרִים מַקְשִׁיבִים לְקוֹלֵךְ׃ ב
הַשְׁמִיעֵנִי[b]׃ ל
14 בְּרַח־דּוֹדִי וּדְמֵה־לְךָ לִצְבִי ל
אוֹ לְעֹפֶר הָאַיָּלִים עַל הָרֵי׳ בְּשָׂמִים׃ ל

סכום הפסוקים
של ספר קו״ו
וחציו נרד וכרכם קנה וקנמון[20]
וסדרים ב

ECCLESIASTES קהלת

[ס א] 1 ל. א 1 דִּבְרֵי׳ קֹהֶלֶת בֶּן־דָּוִד מֶלֶךְ[a] בִּירוּשָׁלָם׃

ג[1]. א. ג 2 הֶבֶל׳ הֲבָלִים אָמַר קֹהֶלֶת הֶבֶל׳ הֲבָלִים הַכֹּל הָבֶל׃
3 מַה־יִּתְרוֹן לָאָדָם בְּכָל־עֲמָלוֹ שֶׁיַּעֲמֹל תַּחַת הַשָּׁמֶשׁ׃
ה[2] חס ד מנה בסיפ. ב[3]. ל קמ 4 דּוֹר הֹלֵךְ וְדוֹר בָּא וְהָאָרֶץ לְעוֹלָם עֹמָדֶת׃
ג[4]. ל 5 וְזָרַח[a] הַשֶּׁמֶשׁ וּבָא הַשָּׁמֶשׁ וְאֶל־מְקוֹמוֹ שׁוֹאֵף[b]
ל ומל [c]זוֹרֵחַ הוּא שָׁם[c]׃
ל. ב חס[5] 6 הוֹלֵךְ אֶל־דָּרוֹם וְסוֹבֵב אֶל־צָפוֹן סוֹבֵב׀ סֹבֵב[a] הוֹלֵךְ הָרוּחַ
ל [b]וְעַל־סְבִיבֹתָיו שָׁב הָרוּחַ[b]׃
ל בסיפ. ז 7 כָּל־הַנְּחָלִים הֹלְכִים אֶל־הַיָּם וְהַיָּם אֵינֶנּוּ מָלֵא
ה בטע ול בליש. ל אֶל־מְקוֹם שֶׁהַנְּחָלִים הֹלְכִים שָׁם הֵם שָׁבִים לָלֶכֶת׃
ל 8 כָּל־הַדְּבָרִים יְגֵעִים [a]לֹא־יוּכַל[a] אִישׁ לְדַבֵּר
כת. ד חס[6] לֹא־תִשְׂבַּע עַיִן לִרְאוֹת וְלֹא־תִמָּלֵא אֹזֶן מִשְּׁמֹעַ׃
ה[7]. ב 9 מַה־שֶּׁהָיָה הוּא שֶׁיִּהְיֶה וּמַה־שֶּׁנַּעֲשָׂה[a] הוּא שֶׁיֵּעָשֶׂה
נ[8] וְאֵין׳ כָּל־חָדָשׁ תַּחַת הַשָּׁמֶשׁ׃
10 יֵשׁ דָּבָר שֶׁיֹּאמַר רְאֵה־זֶה חָדָשׁ הוּא

[18] Jdc 20,11. [19] Mm 23. [20] Cant 4,14, cf Mp sub loco.
Cp 1 [1] Mp sub loco. [2] Mm 1788. [3] Gn 15,16. [4] Mm 2424. [5] Mm 3684. [6] Mm 3685. [7] Mm 3686. [8] Prv 13,7.

13 [a] 𝔊θ′ m, 𝔖 pl ‖ [b] frt ins גַּם אָנִי.
Cp 1,1 [a] 𝔊 + *Ισραηλ* ‖ **5** [a] l זוֹרֵחַ ‖ [b] l שׁוֹאֵף; prp שָׁב אַף ‖ [c–c] add? ‖ **6** [a] dl? ‖ [b–b] add? ‖ **8** [a–a] l prb לֹא־יָכֹלָה ‖ **9** [a] sic L.

כִּבְרֹ֣ הָיָה֮ לְעֹלָמִים֒ אֲשֶׁר֙ הָי֣וּ[a] מִלְּפָנֵ֔ינוּ׃ ג חס . ג בסיפ
11 אֵ֥ין זִכָּר֖וֹן לָרִאשֹׁנִ֑ים וְגַם֙ לָאַחֲרֹנִ֔ים שֶׁיִּהְי֖וּ ג[9] . ג
לֹא־יִהְיֶ֥ה לָהֶ֛ם זִכָּר֖וֹן עִם֙ שֶׁיִּהְי֣וּ לָאַחֲרֹנָ֔ה׃ פ ג . ב[10]
12 אֲנִ֣י קֹהֶ֗לֶת הָיִ֥יתִי מֶ֛לֶךְ עַל־יִשְׂרָאֵ֖ל בִּירוּשָׁלָֽ͏ִם׃ 13 וְנָתַ֣תִּי אֶת־ ו[11]
לִבִּי֮ לִדְרוֹשׁ֒ וְלָת֣וּר בַּחָכְמָ֗ה עַל֙[a] כָּל־אֲשֶׁ֣ר נַעֲשָׂ֔ה תַּ֖חַת הַשָּׁמָ֑֙יִם[b] ז . ג בסיפ
הַוא֙ עִנְיַ֣ן רָ֔ע נָתַ֥ן אֱלֹהִ֖ים לִבְנֵ֥י הָאָדָ֛ם לַעֲנ֥וֹת בּֽוֹ׃ ב בסיפ
14 רָאִ֙יתִי֙ אֶת־כָּל־הַמַּעֲשִׂ֔ים שֶׁנַּעֲשׂ֖וּ תַּ֣חַת הַשָּׁמֶ֑שׁ וְהִנֵּ֥ה הַכֹּ֛ל הֶ֖בֶל ל
וּרְעוּת רֽוּחַ׃
15 מְעֻוָּ֥ת לֹא־יוּכַ֖ל לִתְקֹ֑ן[a] וְחֶסְר֥וֹן לֹא־יוּכַ֖ל לְהִמָּנֽוֹת[b]׃ ל . ל וחס . ל ומל . ל ומל
16 דִּבַּ֥רְתִּי אֲנִ֛י עִם־לִבִּ֖י לֵאמֹ֑ר אֲנִי֙[a] הִנֵּ֣ה הִגְדַּ֔לְתִּי[b] וְהוֹסַ֖פְתִּי ב ר״פ . ד
חָכְמָ֣ה עַל֙ כָּל־אֲשֶׁ֣ר֙ הָיָ֣ה לְפָנַ֔י[c] עַל־יְרוּשָׁלָ֑͏ִם[c] וְלִבִּ֗י רָאָ֛ה ג בסיפ
הַרְבֵּ֥ה חָכְמָ֖ה וָדָֽעַת׃ ד
17 וָאֶתְּנָ֣ה֮ לִבִּי֒ לָדַ֣עַת חָכְמָ֗ה וְדַ֤עַת[a] הוֹלֵלוֹת֙[b] וְשִׂכְלָ֔וּת[c] יָדַ֖עְתִּי ל . ל כת כן
שֵׁ֣גַּם־זֶ֔ה הוּא֙ רַעְי֣וֹן רֽוּחַ׃ ג
18 כִּ֚י בְּרֹ֣ב חָכְמָ֔ה רָ֖ב־כַּ֑עַס[a] וְיוֹסִ֥יף דַּ֛עַת יוֹסִ֥יף מַכְאֽוֹב׃ לג קמ[12] . ג[11]

2 1 אָמַ֥רְתִּי אֲנִי֙ בְּלִבִּ֔י
לְכָ֣ה־נָּ֔א אֲנַסְּכָ֖ה[a] בְּשִׂמְחָ֑ה וּרְאֵ֥ה בְטֽוֹב ד . ד רפי[1]
וְהִנֵּ֥ה גַם־הֽוּא־הֶ֖בֶל׃
2 לִשְׂחוֹק֙ אָמַ֣רְתִּי מְה֔וֹלָל וּלְשִׂמְחָ֖ה מַה־זֹּ֥ה עֹשָֽׂה׃ ל ומל . ג[2] . ג[3] . ו[4]
3 תַּרְתִּי֩ בִלִּבִּ֨י לִמְשׁ֜וֹךְ[a] בַּיַּ֗יִן אֶת־בְּשָׂרִי֙ וְלִבִּ֣י נֹהֵ֔ג בַּחָכְמָ֖ה וְלֶאֱחֹ֣ז[b] ב . ב[5] מל ול בליש . ד . ל
בְּסִכְלוּת֒ עַד֩ אֲשֶׁר־אֶרְאֶ֨ה אֵי־זֶ֜ה ט֣וֹב לִבְנֵ֣י הָאָדָ֗ם אֲשֶׁ֤ר יַעֲשׂוּ֙ לא
תַּ֣חַת הַשָּׁמַ֔֙יִם[c] מִסְפַּ֖ר יְמֵ֣י חַיֵּיהֶֽם׃ ג בסיפ
4 הִגְדַּ֙לְתִּי֙ מַעֲשָׂ֔י
בָּנִ֥יתִי לִ֖י בָּתִּ֑ים נָטַ֥עְתִּי לִ֖י כְּרָמִֽים׃

[9] Mm 797. [10] Mm 846. [11] Mp sub loco. [12] Mm 264. Cp 2 [1] Mm 825. [2] Mm 1494. [3] Mm 2963. [4] Mm 1175. [5] Hi 21,33.

10 [a] l c nonn Mss הָיוּ; cf 2,7[b] ‖ **13** [a] Or אֶל; > 𝔠 ‖ [b] 𝔠 mlt Mss 𝔖𝔗𝔙 הַשָּׁמֶשׁ; cf 1,3.9 etc ‖ **15** [a] l לְהַתְקֵן cf 𝔊 ‖ [b] prp לְהִמָּלוֹת (cf bBer 16b) ‖ **16** [a] > 𝔠 ‖ [b] prp גָּדַלְתִּי cf 𝔊 ἐμεγαλύνθην = וַאֲגַ֫דֵּל et 𝔊 2,9 ‖ [c–c] mlt Mss Vrs יְרוּשׁ cf 2,7 ‖ **17** [a] 𝔊𝔠 cj c aα ‖ [b] nonn Mss הוללות cf 10,13 ‖ [c] mlt Mss וְסִ ‖ **18** [a] 𝔊 γνώσεως = דֵּעָת ‖ **Cp 2,1** [a] sic L, mlt Mss Edd אֲנַסֶּכָּה–; prp אֲנַסֶּנָּה ‖ **3** [a] l לִמְשׁוֹךְ cf Cant 2,5 ‖ [b] l frt וְלֹא אֹחֵז ‖ [c] 2 Mss 𝔊𝔖 הַשָּׁמֶשׁ.

ג ר״פ . ל 5 עָשִׂיתִי לִי גַּנּוֹת וּפַרְדֵּסִים וְנָטַעְתִּי בָהֶם עֵץ כָּל־פֶּרִי׃
ג ר״פ . נ[9] . ל ומל 6 עָשִׂיתִי לִי בְּרֵכוֹת מָיִם לְהַשְׁקוֹת מֵהֶם יַעַר צוֹמֵחַ עֵצִים׃
ת . ו[7] 7 קָנִיתִי[a] עֲבָדִים וּשְׁפָחוֹת וּבְנֵי־בַיִת הָיָה[b] לִי גַּם מִקְנֶה בָקָר וָצֹאן
ל הַרְבֵּה הָיָה לִי מִכֹּל שֶׁהָיוּ[c] לְפָנַי בִּירוּשָׁלָם׃
ל וחס . ל ומל[9] 8 כָּנַסְתִּי לִי גַּם־כֶּסֶף וְזָהָב וּסְגֻלַּת מְלָכִים וְהַמְּדִינוֹת[a]
ת בלישׁ[9] . נ בחס ורל בלישׁ[10] . ל . ל עָשִׂיתִי לִי שָׁרִים וְשָׁרוֹת וְתַעֲנוּגוֹת בְּנֵי הָאָדָם[b] שִׁדָּה וְשִׁדּוֹת׃
ד 9 וְגָדַלְתִּי וְהוֹסַפְתִּי מִכֹּל שֶׁהָיָה לְפָנַי בִּירוּשָׁלִַם אַף חָכְמָתִי
ו[11] עָמְדָה לִי׃
ל 10 וְכֹל אֲשֶׁר שָׁאֲלוּ עֵינַי לֹא אָצַלְתִּי מֵהֶם
לֹא־מָנַעְתִּי אֶת־לִבִּי מִכָּל־שִׂמְחָה כִּי־לִבִּי שָׂמֵחַ מִכָּל־[a]עֲמָלִי
וְזֶה־הָיָה חֶלְקִי מִכָּל־עֲמָלִי׃
נב[12] . ג 11 וּפָנִיתִי אֲנִי בְּכָל־מַעֲשַׂי שֶׁעָשׂוּ יָדַי וּבֶעָמָל שֶׁעָמַלְתִּי לַעֲשׂוֹת
וְהִנֵּה הַכֹּל הֶבֶל וּרְעוּת רוּחַ וְאֵין יִתְרוֹן תַּחַת הַשָּׁמֶשׁ׃
12 וּפָנִיתִי אֲנִי לִרְאוֹת חָכְמָה וְהוֹלֵלוֹת וְסִכְלוּת כִּי
נב[13] . ל ומל מָה[a] הָאָדָם שֶׁיָּבוֹא אַחֲרֵי הַמֶּלֶךְ
ל אֶת אֲשֶׁר־כְּבָר עָשׂוּהוּ[b]׃
יב[14] . ו בסיפ[15] . ל ומל 13 וְרָאִיתִי אֲנִי שֶׁיֵּשׁ יִתְרוֹן לַחָכְמָה מִן־הַסִּכְלוּת כִּיתְרוֹן[a] הָאוֹר
מִן־הַחֹשֶׁךְ׃
יד 14 הֶחָכָם עֵינָיו בְּרֹאשׁוֹ וְהַכְּסִיל בַּחֹשֶׁךְ הוֹלֵךְ
ו בסיפ[15] . ל . ב וְיָדַעְתִּי גַּם־אֲנִי שְׂמִקְרֶה אֶחָד יִקְרֶה אֶת־כֻּלָּם׃ 15 וְאָמַרְתִּי
אֲנִי בְלִבִּי
ל כְּמִקְרֶה הַכְּסִיל גַּם־אֲנִי יִקְרֵנִי וְלָמָּה חָכַמְתִּי אֲנִי אָז[a] יוֹתֵר
ג וְדִבַּרְתִּי בְלִבִּי שֶׁגַּם־זֶה הָבֶל[b]׃ 16 כִּי
יו[16] אֵין זִכָּרוֹן לֶחָכָם עִם־הַכְּסִיל לְעוֹלָם

[6]Mm 3687. [7]Mm 3688. [8]ומדינות למדינות Est 2,18. [9]Mm 1824. [10]Mm 3689. [11]Mm 3690. [12]Mm 1104. [13]Mm 592. [14]Mm 445. [15]Mm 3691. [16]Mm 797.

7 [a] mlt Mss S + לִי ‖ [b] pc Mss GS הָיוּ ‖ [c] mlt Mss Vrs שֶׁהָיָה cf 9 et 1,16 ‖ **8** [a] prp וְשָׁרֵי הַמְּ׳ ‖ [b–b] cf Jdc 5,30; G(θ′S) *οἰνοχόον καὶ οἰνοχόας*, α′ *κυλίκιον καὶ κυλίκια* cf σ′ C; gl? ‖ **10** [a] pc Mss C בְּכֹל ‖ **12** [a] ins יַעֲשֶׂה et l מַה־יַּ׳ ‖ [b] mlt Mss עָשָׂהוּ cf G (S) *ἐποίησεν αὐτήν*; l frt עָשָׂה הוּא ‖ **13** [a] sic L, mlt Mss Edd כְּי׳ ‖ **15** [a] > Ms G^{BS*min} SV, frt dl vel l אֵין ‖ [b] G + *διότι ἄφρων ἐκ περισσεύματος λαλεῖ* cf Mt 12,34 Lc 6,45.

בְּשִׁכְבָּר הַיָּמִים׃ הַבָּאִים הַכֹּל נִשְׁכָּח וְאֵיךְ יָמוּת הֶחָכָם עִם־ ל.ל
הַכְּסִיל׃ 17 וְשָׂנֵאתִי[a] אֶת־הַחַיִּים כִּי רַע עָלַי הַמַּעֲשֶׂה שֶׁנַּעֲשָׂה ג.17[1]
תַּחַת הַשָּׁמֶשׁ כִּי־הַכֹּל הֶבֶל וּרְעוּת רוּחַ׃

18 וְשָׂנֵאתִי אֲנִי אֶת־כָּל־עֲמָלִי שֶׁאֲנִי עָמֵל תַּחַת הַשָּׁמֶשׁ שֶׁאַנִּיחֶנּוּ כ.ח[18] ח[19] מנה בסיפ׳ ל
19 לָאָדָם[a] שֶׁיִּהְיֶה אַחֲרָי׃ 19 וּמִי יוֹדֵעַ הֶחָכָם יִהְיֶה אוֹ סָכָל וְיִשְׁלַט ה[20].ג.ל
20 בְּכָל־עֲמָלִי שֶׁעָמַלְתִּי וְשֶׁחָכַמְתִּי תַּחַת הַשָּׁמֶשׁ גַּם־זֶה הָבֶל׃ 20 וְסַבּוֹתִי
אֲנִי לְיַאֵשׁ אֶת־לִבִּי עַל כָּל־הֶעָמָל שֶׁעָמַלְתִּי[a] תַּחַת הַשָּׁמֶשׁ׃ ל.ג
21 כִּי־יֵשׁ אָדָם שֶׁעֲמָלוֹ בְּחָכְמָה וּבְדַעַת וּבְכִשְׁרוֹן וּלְאָדָם שֶׁלֹּא ל בסיפ׳ ת׳. כ[22] בסיפ׳ ול בליש׳ ד
22 עָמַל־בּוֹ יִתְּנֶנּוּ חֶלְקוֹ גַּם־זֶה הֶבֶל וְרָעָה רַבָּה׃ 22 כִּי מֶה־הָוָה לָאָדָם כ[23].ט[24].כד[25].ב
23 בְּכָל־עֲמָלוֹ וּבְרַעְיוֹן לִבּוֹ שֶׁהוּא עָמֵל תַּחַת הַשָּׁמֶשׁ׃ 23 כִּי כָל־יָמָיו ל.ח[18]א[19] מנה בסיפ׳
מַכְאֹבִים וְכַעַס עִנְיָנוֹ גַּם־בַּלַּיְלָה לֹא־שָׁכַב לִבּוֹ ל חס׳
גַּם־זֶה הֶבֶל הוּא׃

24 אֵין־טוֹב בָּאָדָם[a] שֶׁיֹּאכַל[b] וְשָׁתָה וְהֶרְאָה אֶת־נַפְשׁוֹ טוֹב בַּעֲמָלוֹ ג
גַּם־זֹה רָאִיתִי אָנִי כִּי מִיַּד הָאֱלֹהִים הִיא[c]׃ ד[26].ו בסיפ׳[27].ד בליש׳
25 כִּי מִי יֹאכַל וּמִי יָחוּשׁ[a] חוּץ מִמֶּנִּי[b]׃ נז וכל תלים דכות ב מ יא
26 כִּי לְאָדָם שֶׁטּוֹב לְפָנָיו נָתַן חָכְמָה וְדַעַת וְשִׂמְחָה וְלַחוֹטֶא ב[22] בסיפ׳ ול[28] בליש׳
נָתַן עִנְיָן לֶאֱסוֹף וְלִכְנוֹס לָתֵת לְטוֹב לִפְנֵי הָאֱלֹהִים גַּם־זֶה ג ס״פ[29]
הֶבֶל[a] וּרְעוּת רוּחַ׃

3 1 לַכֹּל זְמָן וְעֵת לְכָל־חֵפֶץ תַּחַת הַשָּׁמָיִם׃ ס יא.ג בסיפ׳
2 עֵת לָלֶדֶת וְעֵת לָמוּת ל
עֵת לָטַעַת וְעֵת לַעֲקוֹר נָטוּעַ׃ ל.ל.ל
3 עֵת לַהֲרוֹג[a] וְעֵת לִרְפּוֹא ב מל׳. ב חד חס׳ וחד מל׳[1]
עֵת לִפְרוֹץ וְעֵת לִבְנוֹת׃

[17] Mm 1223. [18] Mm 3457. [19] Mm 3693. [20] Mm 3686. [21] Mm 3703. [22] Mm 3692. [23] Lv 5,24. [24] Mm 1144. [25] Mm 592. [26] Mm 2963. [27] Mm 3691. [28] Mm 391. [29] Mm 3694. Cp 3 [1] Mm 3695.

17 [a] nonn Mss 𝔖𝔗 + אֲנִי cf 18 ‖ **18** [a] 𝔗 לְאָ׳ ‖ **20** [a] mlt Mss 𝔗 + וְשֶׁחָכַמְתִּי cf 19 ‖ **24** [a] pc Mss 𝔖 לְאָ׳ sed cf 3,12 ‖ [b] l מְשָׁ׳ cf 𝔖𝔗 ‖ [c] mlt Mss Edd הוּא ‖ **25** [a] 𝔊 θ′(𝔖) *πίεται*, 𝔊^{O}α′σ′ *φείσεται* = יָחוּשׂ pro יחוס ‖ [b] sic etiam 𝔗𝔙, sed pc Mss 𝔊𝔖 מִמֶּנּוּ, l? ‖ **26** [a] 𝔗 הֶבֶל ‖ **Cp 3,3** [a] prp לַהֲרוֹס vel לַהֲדוֹף.

4 עֵ֤ת לִבְכּוֹת֙ וְעֵ֣ת לִשְׂחֹ֔וק
עֵ֥ת סְפֹ֖וד וְעֵ֥ת רְקֹֽוד׃
5 עֵ֤ת לְהַשְׁלִ֙יךְ֙ אֲבָנִ֔ים וְעֵ֥ת כְּנ֖וֹס אֲבָנִ֑ים
עֵ֥ת לַחֲבֹ֖וק וְעֵ֥ת לִרְחֹ֥ק מֵחַבֵּֽק׃
6 עֵ֤ת לְבַקֵּשׁ֙ וְעֵ֣ת לְאַבֵּ֔ד
עֵ֥ת לִשְׁמֹ֖ור וְעֵ֥ת לְהַשְׁלִֽיךְ׃
7 עֵ֤ת לִקְרֹ֙עַ֙ וְעֵ֣ת לִתְפֹּ֔ור
עֵ֥ת לַחֲשֹׁ֖ות וְעֵ֥ת לְדַבֵּֽר׃
8 עֵ֤ת לֶאֱהֹב֙ וְעֵ֣ת לִשְׂנֹ֔א
עֵ֥ת מִלְחָמָ֖ה וְעֵ֣ת שָׁלֹ֑ום ס
9 מַה־יִּתְרֹ֣ון הָעֹושֶׂ֔ה בַּאֲשֶׁ֥ר הֹ֖וא עָמֵֽל׃
10 רָאִ֕יתִי אֶת־הָעִנְיָ֔ן אֲשֶׁ֥ר נָתַ֖ן אֱלֹהִ֑ים לִבְנֵ֥י הָאָדָ֖ם לַעֲנֹ֥ות[a] בֹּֽו׃
11 אֶת־הַכֹּ֣ל עָשָׂ֤ה יָפֶה֙ בְּעִתֹּ֔ו גַּ֚ם אֶת־הָעֹלָ֣ם נָתַ֔ן בְּלִבָּ֑ם[a]
מִבְּלִ֣י אֲשֶׁ֤ר לֹא־יִמְצָא֙ הָאָדָ֔ם אֶת־הַמַּעֲשֶׂ֥ה אֲשֶׁר־עָשָׂ֖ה הָאֱלֹהִ֑ים
מֵרֹ֖אשׁ וְעַד־סֹֽוף׃ 12 יָדַ֕עְתִּי כִּ֥י
אֵ֛ין טֹ֥וב בָּ֖ם[a] כִּ֣י אִם־לִשְׂמֹ֑חַ וְלַעֲשֹׂ֥ות טֹ֖וב בְּחַיָּֽיו׃
13 וְגַ֣ם כָּל־הָאָדָ֗ם שֶׁיֹּאכַל֮ וְשָׁתָה֒ וְרָאָ֤ה טֹוב֙ בְּכָל־עֲמָלֹ֔ו מַתַּ֥ת ס[נג]
אֱלֹהִ֖ים הִֽיא׃ 14 יָדַ֕עְתִּי כִּ֣י כָל־אֲשֶׁר־יַעֲשֶׂ֥ה הָאֱלֹהִ֖ים הֽוּא יִהְיֶ֣ה
עָלָ֑יו אֵ֥ין לְהֹוסִ֖יף וּמִמֶּ֣נּוּ אֵ֔ין לִגְרֹ֑עַ [לְעֹולָ֔ם
וְהָאֱלֹהִ֖ים עָשָׂ֑ה שֶׁיִּרְא֖וּ מִלְּפָנָֽיו׃
15 מַה־שֶּׁהָיָ֥ה כְבָר־הֹ֖וא וַאֲשֶׁ֣ר לִהְיֹ֑ות כְּבָ֣ר הָיָ֔ה
וְהָאֱלֹהִ֖ים יְבַקֵּ֥שׁ אֶת־נִרְדָּֽף׃
16 וְעֹ֣וד רָאִ֔יתִי תַּ֖חַת הַשָּׁ֑מֶשׁ
מְקֹ֥ום הַמִּשְׁפָּ֖ט שָׁ֣מָּה הָרֶ֑שַׁע
וּמְקֹ֥ום הַצֶּ֖דֶק[a] שָׁ֥מָּה הָרָֽשַׁע[b]׃

ג מל ול בליש . ל
ב
ל . ו חס ול בליש בכתיב . ל
ב בסיפ
ח מל[2]
ל ומל . ל ומל
ל
מל למדינ[3] . ה[4] . ח[5] ה[6] מנה בסיפ
ב בסיפ
ח[7] . ב חס למערב[8] . ט
יד . ג
ב מל . ה[9]
כ ר״פ בכתיב[10] . ב . ב
ב[11]
יו מ״פ אין . ד . ב[12] . ל
ז[13] . ל וחס . ח[14]
ז[13] . ב[15]
כג ה[16] מנה ר״פ
ג[17] . ל

[2]Mm 1796. [3]Mm 3696. [4]Mm 2386. [5]Mm 3457. [6]Mm 3693. [7]Mm 1781. [8]Mm 4081. [9]Mm 1376. [10]Mm 4070. [11]Lv 18,29. [12]Mm 3697. [13]Mm 145. [14]Mm 4080. [15]Mm 3496. [16]Mm 2227. [17]Mm 3241.

10 [a] 𝔠 לַעֲנוֹת ‖ **11** [a] dttg, 1 בּוֹ vel בָּם ‖ **12** [a] prp בָּאָדָם cf 2,24 ‖ **16** [a] 𝔊 *τοῦ δικαίου*, 𝔗 *gbr zk'j* ‖ [b] 𝔊 *ὁ ἀσεβής*, 𝔗 *gbr' ḥjjb'*; prp הַפָּשַׁע.

17 אָמַרְתִּי אֲנִי בְלִבִּי
אֶת־הַצַּדִּיק וְאֶת־הָרָשָׁע יִשְׁפֹּט הָאֱלֹהִים ל.ל
כִּי־עֵת לְכָל־חֵפֶץ וְעַל כָּל־הַמַּעֲשֶׂה שָׁם[a]:
18 אָמַרְתִּי אֲנִי בְלִבִּי עַל־דִּבְרַת בְּנֵי הָאָדָם לְבָרָם הָאֱלֹהִים ל
וְלִרְאוֹת[a] שְׁהֵם־בְּהֵמָה הֵמָּה לָהֶם: 19 כִּי מִקְרֵה[a] בְּנֵי־הָאָדָם ג[18].ל.ב[19]
וּמִקְרֶה[a] הַבְּהֵמָה וּמִקְרֶה[b] אֶחָד לָהֶם כְּמוֹת זֶה כֵּן מָוֶת זֶה וְרוּחַ ב.ב.ג[20]
אֶחָד לַכֹּל וּמוֹתַר הָאָדָם מִן־הַבְּהֵמָה אָיִן כִּי הַכֹּל הָבֶל: 20 הַכֹּל א[21].ל.ל זקף קמ[21]
הוֹלֵךְ אֶל־מָקוֹם אֶחָד ג[22]
הַכֹּל הָיָה מִן־הֶעָפָר וְהַכֹּל שָׁב אֶל־הֶעָפָר: ל
21 מִי[a] יוֹדֵעַ רוּחַ בְּנֵי הָאָדָם הָעֹלָה[b] הִיא לְמָעְלָה וְרוּחַ הַבְּהֵמָה
הַיֹּרֶדֶת[c] הִיא לְמַטָּה לָאָרֶץ: 22 וְרָאִיתִי כִּי אֵין טוֹב מֵאֲשֶׁר יִשְׂמַח ל וחס.יב[23]
הָאָדָם בְּמַעֲשָׂיו כִּי־הוּא חֶלְקוֹ כִּי
מִי יְבִיאֶנּוּ לִרְאוֹת בְּמֶה שֶׁיִּהְיֶה אַחֲרָיו: ל.ח[24]
4 1 וְשַׁבְתִּי אֲנִי וָאֵרֶאה אֶת־כָּל־הָעֲשֻׁקִים אֲשֶׁר נַעֲשִׂים תַּחַת ג
הַשָּׁמֶשׁ וְהִנֵּה
דִּמְעַת הָעֲשֻׁקִים וְאֵין לָהֶם מְנַחֵם ב.יג פסוק ואין ואין[1] ג[2]
וּמִיַּד עֹשְׁקֵיהֶם כֹּחַ וְאֵין לָהֶם מְנַחֵם[a]: ל וחס.ג[2]
2 וְשִׁבַּחְתִּי אֲנִי אֶת־הַמֵּתִים שֶׁכְּבָר מֵתוּ מִן־הַחַיִּים אֲשֶׁר הֵמָּה חַיִּים ל[3].ל
עֲדֶנָה: 3 וְטוֹב מִשְּׁנֵיהֶם אֶת אֲשֶׁר־עֲדֶן לֹא הָיָה אֲשֶׁר לֹא־רָאָה ל.יז[4].ל
כל עשייה רע פת ב מ ו[5] קמ ב מנה דסמיכ בלישׁ
אֶת־הַמַּעֲשֶׂה הָרָע אֲשֶׁר נַעֲשָׂה תַּחַת הַשָּׁמֶשׁ:
4 וְרָאִיתִי אֲנִי אֶת־כָּל־עָמָל וְאֶת כָּל־כִּשְׁרוֹן הַמַּעֲשֶׂה כִּי הִיא י[6].ב
קִנְאַת־אִישׁ מֵרֵעֵהוּ גַּם־זֶה הֶבֶל וּרְעוּת רוּחַ: ג ס"פ[7]
5 הַכְּסִיל חֹבֵק אֶת־יָדָיו וְאֹכֵל אֶת־בְּשָׂרוֹ: ל וחס
6 טוֹב מְלֹא כַף־נַחַת[a] מִמְּלֹא חָפְנַיִם עָמָל[b] וּרְעוּת רוּחַ[c]: ל וחס

[18] Mm 3698. [19] Mm 1975. [20] Mm 931. [21] Mm 3699. [22] Mm 3700. [23] Mm 445. [24] Mm 3686. **Cp 4** [1] Mm 2004. [2] Mm 2716. [3] וחד ראת המתים Ru 2,20. [4] Mm 1088. [5] Mm 824. [6] Mm 445. [7] Mm 3694.

17 [a] l frt מֵשָׁם observatio cf Hi 4,20 ‖ **18** [a] G *καὶ τοῦ δεῖξαι* = וְלַרְאוֹת cf Sy ‖ **19** [a] = הֵרֶה— cf 2,15 ‖ [b] mlt Mss GSC מִקְרֶה ‖ **21** [a] mlt Mss GS ומי ‖ [b] l הַעֹלָה cf Vrs ‖ [c] l הֵירֶדֶת cf Vrs ‖ **Cp 4,1** [a] prp מְעַקְּמֵי sed cf 3,16 ‖ **6** [a] l נַחַת? cf C ‖ [b] l וְעָמָל? ‖ [c–c] frt dl.

7 וְשַׁבְתִּי אֲנִי וָאֶרְאֶה הֶבֶל תַּחַת הַשָּׁמֶשׁ׃

8 יֵשׁ אֶחָד וְאֵין שֵׁנִי גַּם בֵּן וָאָח אֵין־לוֹ
וְאֵין קֵץ לְכָל־עֲמָלוֹ גַּם־עֵינָיו[a] לֹא־תִשְׂבַּע עֹשֶׁר
וּלְמִי | אֲנִי עָמֵל וּמְחַסֵּר אֶת־נַפְשִׁי[b] מִטּוֹבָה

9 גַּם־זֶה הֶבֶל וְעִנְיַן[c] רָע הֽוּא׃ 9 טוֹבִים הַשְּׁנַיִם מִן־הָאֶחָד אֲשֶׁר

יֶשׁ־לָהֶם שָׂכָר טוֹב בַּעֲמָלָם׃ 10 כִּי

אִם־יִפֹּלוּ הָאֶחָד יָקִים אֶת־חֲבֵרוֹ

וְאֻלָּי[a] הָאֶחָד שֶׁיִּפּוֹל וְאֵין שֵׁנִי לַהֲקִימוֹ׃

11 גַּם

אִם־יִשְׁכְּבוּ שְׁנַיִם וְחַם לָהֶם וּלְאֶחָד אֵיךְ יֵחָם׃

12 [a]וְאִם־יִתְקְפוֹ[a] הָאֶחָד הַשְּׁנַיִם יַעַמְדוּ נֶגְדּוֹ

וְהַחוּט הַמְשֻׁלָּשׁ לֹא בִמְהֵרָה יִנָּתֵק׃

13 טוֹב יֶלֶד מִסְכֵּן וְחָכָם מִמֶּלֶךְ זָקֵן וּכְסִיל

אֲשֶׁר לֹא־יָדַע לְהִוָּהֵר עֽוֹד׃

14 כִּי־מִבֵּית הָסוּרִים[a] יָצָא לְמָלְךָ

כִּי גַם בְּמַלְכוּתוֹ[b] נוֹלַד רָשׁ׃

15 רָאִיתִי אֶת־כָּל־הַחַיִּים הַמְהַלְּכִים תַּחַת הַשֶּׁמֶשׁ

עִם הַיֶּלֶד הַשֵּׁנִי אֲשֶׁר יַעֲמֹד תַּחְתָּיו׃

16 אֵין־קֵץ לְכָל־הָעָם לְכֹל[a] אֲשֶׁר־הָיָה[a] לִפְנֵיהֶם[b]

גַּם הָאַחֲרוֹנִים לֹא יִשְׂמְחוּ־בוֹ

כִּי־גַם־זֶה הֶבֶל וּרְעִיוֹן רוּחַ׃

17 שְׁמֹר רַגְלֶיךָ[a] כַּאֲשֶׁר[b] תֵּלֵךְ אֶל־בֵּית הָאֱלֹהִים

כו׳ פסוק דאית בהון א״ב . ח פסוק דמיין[8] . ל

עינו ק חד מן ט[9] בלישׁ

ג[10] . ת[11] ה[12] מנה בסיפ . ל

ל . ג[13]

ל

ל

ת בטע[14] . ב . ג[15]

ג[16] . ב חד פת וחד קמ ול בלישׁ . ב חד פת וחד קמ[17]

ב[18]

ל . ג

ג בטע בסיפ . ד . ג

ה . ל

ל . ג וחס[18]

ל

ו פסוק דמיין דמטע[15] . ז פסוק לכל לכל . ל . ג בסיפ

רגלך מת ק

[8] Mm 3838. [9] Mm 3145. [10] Mm 239. [11] Mm 3457. [12] Mm 3693. [13] Qoh 4,12. [14] Mm 3160. [15] Mp sub loco. [16] Mm 1863. [17] Mm 1163. [18] Qoh 4,9. [19] Mm 1876.

8 [a] l c Q mlt Mss GSC עֵינוֹ; V ut K ‖ [b] C נַפְשׁוֹ ‖ [c] C pc Mss Edd וענן cf 5,13[a] ‖ **10** [a] mlt Mss וְאִי לוֹ cf GSV; l וְאֵילוּ cf C ‖ **12** [a–a] prp וְאִם־תַּקִּיף יִתְקְפוֹ, sed cf יתננו חלקו 2,21 ‖ **14** [a] = הָאֲסוּרִים; sic nonn Mss cf GSV ‖ [b] prp לְמַלְכוּתוֹ ‖ **16** [a] G ὅσοι ἐγένοντο, V *qui fuerunt* cf S ‖ [b] V *ante eum* = לְפָנָיו cf S ‖ **17** [a] l c Q mlt Mss Vrs רַגְלֶךָ; K רַגְלֶיךָ ‖ [b] nonn Mss Gθ′ בַּאֲשֶׁר.

וְקָרוֹב לִשְׁמֹעַ מִתֵּת[c] הַכְּסִילִים זֶבַח[d] ׀ ר[20] . ב[21]
כִּי־אֵינָם יוֹדְעִים לַעֲשׂוֹת[e] רָע׃ ר מל[22]
5 1 אַל־תְּבַהֵל עַל־פִּיךָ וְלִבְּךָ אַל־יְמַהֵר כת ר״פ אל אל[1] . ה[2]
לְהוֹצִיא דָבָר לִפְנֵי הָאֱלֹהִים
כִּי הָאֱלֹהִים בַּשָּׁמַיִם וְאַתָּה עַל־הָאָרֶץ ר[3]
עַל־כֵּן יִהְיוּ דְבָרֶיךָ מְעַטִּים׃ ב[1]
2 כִּי בָּא הַחֲלוֹם[a] בְּרֹב עִנְיָן וְקוֹל כְּסִיל בְּרֹב דְּבָרִים׃
3 כַּאֲשֶׁר תִּדֹּר נֶדֶר לֵאלֹהִים אַל־תְּאַחֵר לְשַׁלְּמוֹ ל . ד[5]
כִּי אֵין חֵפֶץ בַּכְּסִילִים אֶת[a] אֲשֶׁר־תִּדֹּר שַׁלֵּם׃
4 טוֹב אֲשֶׁר לֹא־תִדֹּר מִשֶּׁתְּדֹּור וְלֹא תְשַׁלֵּם׃ ל ומל
5 אַל־תִּתֵּן אֶת־פִּיךָ לַחֲטִיא אֶת־בְּשָׂרֶךָ ל
וְאַל־תֹּאמַר לִפְנֵי הַמַּלְאָךְ[a] כִּי שְׁגָגָה הִיא ל
לָמָּה יִקְצֹף הָאֱלֹהִים[b] עַל־קוֹלֶךָ וְחִבֵּל אֶת־מַעֲשֵׂה[c] יָדֶיךָ׃ ל . יא[6] מל וכל חלים דכות ב מה
6 כִּי בְרֹב חֲלֹמוֹת וַהֲבָלִים וּדְבָרִים הַרְבֵּה ב[7]
כִּי [a]אֶת־הָאֱלֹהִים[a] יְרָא׃ ד[8]
7 אִם־עֹשֶׁק רָשׁ וְגֵזֶל מִשְׁפָּט וָצֶדֶק תִּרְאֶה בַּמְּדִינָה אַל־תִּתְמַהּ ל . ד . ב . ל
עַל־הַחֵפֶץ כִּי ג[9]
גָּבֹהַּ מֵעַל גָּבֹהַּ שֹׁמֵר [a]וּגְבֹהִים עֲלֵיהֶם[a]׃ ל וחס
8 וְיִתְרוֹן אֶרֶץ בַּכֹּל הִיא[a] מֶלֶךְ לְשָׂדֶה נֶעֱבָד׃ ז דגש[10] . הוא ק חד מן ה[11] כת היא . ל
9 אֹהֵב כֶּסֶף לֹא־יִשְׂבַּע כֶּסֶף
וּמִי־אֹהֵב בָּהָמוֹן[a] לֹא[b] תְבוּאָה גַּם־זֶה הָבֶל׃ ר ס״פ[12]
10 בִּרְבוֹת הַטּוּבָה רַבּוּ אוֹכְלֶיהָ ג[13] . ל ומל
וּמַה־כִּשְׁרוֹן לִבְעָלֶיהָ כִּי אִם־רְאִיַּת[a] עֵינָיו׃ ב . ראות ק

[20]Mm 2258. [21]Dt 28,55. [22]Mm 3701. Cp 5 [1]Mm 3261. [2]Mm 1491. [3]Mm 1580. [4]Mm 3388. [5]Mm 526. [6]Mm 477. [7]Mm 74. [8]Mm 3639. [9]Mm 3505. [10]Mm 104. [11]Mm 3702. [12]Mm 3703. [13]Mm 3652.

17 [c] G(α′θ′) *ὑπὲρ δόμα* = מִמַּתַּת; S *ṭb mn mwhbt'*, l טוֹב מתת ‖ [d] G *θυσία σου* ‖ [e] l frt מְלַעֲשׂוֹת ‖ **Cp 5,2** [a] prp הִלְלוֹת ‖ **3** [a] G *σύν*, G^{Mss} *σὺ οὖν*, α′(ΣC) *σύ* = אַתָּ ‖ **5** [a] G(S) *τοῦ θεοῦ* = הָאֱלֹהִים; sic l ‖ [b] add? ‖ [c] sic et C; pc Mss Or Vrs מַעֲשֵׂי ‖ **6** [a–a] G *σὺν* (G^{BS} *σὺ*) *τὸν θεόν*, S *'nt l'lh'* cf 3[a] ‖ **7** [a–a] l prb וְגָבֹהַּ מֵעליהם ‖ **8** [a] C 2 Mss S ut Q הִוא; K הִיא ‖ **9** [a] l הָמוֹן, ב dttg ‖ [b] l prb וְלֹא ‖ **10** [a] K רְאִיַּת, Q רְאוּת; C^{Q} Or רְאוֹת.

11 מְתוּקָה שְׁנַת הָעוֹבֵד[a] אִם־מְעַט וְאִם־הַרְבֶּה יֹאכֵל
וְהַשָּׂבַע לָעָשִׁיר אֵינֶנּוּ מַנִּיחַ לוֹ לישָׁן׃
12 יֵשׁ רָעָה חוֹלָה רָאִיתִי תַּחַת הַשָּׁמֶשׁ
עֹשֶׁר שָׁמוּר לִבְעָלָיו לְרָעָתוֹ׃
13 וְאָבַד הָעֹשֶׁר הַהוּא בְּעִנְיָן[a] רָע וְהוֹלִיד בֵּן וְאֵין בְּיָדוֹ מְאוּמָה׃
14 כַּאֲשֶׁר[a] יָצָא מִבֶּטֶן אִמּוֹ עָרֹם יָשׁוּב לָלֶכֶת כְּשֶׁבָּא
וּמֵאוּמָה לֹא־יִשָּׂא בַּעֲמָלוֹ שֶׁיּוֹלֵךְ[b] בְּיָדוֹ׃
15 וְגַם[a]־זֶה רָעָה חוֹלָה
[b]כָּל־עֵמֶת שֶׁבָּא כֵּן יֵלֵךְ וּמַה־יִּתְרוֹן לוֹ שֶׁיַּעֲמֹל לָרוּחַ׃
16 גַּם כָּל־יָמָיו [a]בַּחֹשֶׁךְ יֹאכֵל[a] וְכָעַס[b] הַרְבֵּה וְחָלְיוֹ[c] וָקָצֶף׃
17 הִנֵּה אֲשֶׁר־רָאִיתִי אֲנִי טוֹב אֲשֶׁר־יָפֶה לֶאֱכוֹל[a]־וְלִשְׁתּוֹת וְלִרְאוֹת
טוֹבָה בְּכָל־עֲמָלוֹ | שֶׁיַּעֲמֹל תַּחַת־הַשֶּׁמֶשׁ מִסְפַּר יְמֵי־חַיָּיו[b] אֲשֶׁר־
נָתַן־לוֹ הָאֱלֹהִים כִּי־הוּא חֶלְקוֹ׃ 18 גַּם כָּל־הָאָדָם אֲשֶׁר נָתַן־לוֹ
הָאֱלֹהִים עֹשֶׁר וּנְכָסִים[a] וְהִשְׁלִיטוֹ לֶאֱכָל מִמֶּנּוּ וְלָשֵׂאת אֶת־חֶלְקוֹ
וְלִשְׂמֹחַ בַּעֲמָלוֹ זֶה[b] מַתַּת אֱלֹהִים הִיא׃ 19 כִּי לֹא הַרְבֶּה יִזְכֹּר אֶת־
יְמֵי חַיָּיו כִּי הָאֱלֹהִים מַעֲנֶה[a] בְּשִׂמְחַת לִבּוֹ׃
6 1 יֵשׁ רָעָה[a] אֲשֶׁר[b] רָאִיתִי תַּחַת הַשָּׁמֶשׁ וְרַבָּה הִיא עַל־הָאָדָם׃
2 אִישׁ אֲשֶׁר יִתֶּן־לוֹ הָאֱלֹהִים עֹשֶׁר וּנְכָסִים וְכָבוֹד וְאֵינֶנּוּ חָסֵר
לְנַפְשׁוֹ | מִכֹּל אֲשֶׁר־יִתְאַוֶּה וְלֹא־יַשְׁלִיטֶנּוּ הָאֱלֹהִים לֶאֱכֹל
מִמֶּנּוּ כִּי אִישׁ נָכְרִי יֹאכְלֶנּוּ זֶה הֶבֶל וְחֳלִי רָע הוּא׃
3 אִם־יוֹלִיד אִישׁ מֵאָה וְשָׁנִים רַבּוֹת יִחְיֶה
וְרַב | שְׁיֹהֲיוּ יְמֵי־שָׁנָיו

11 [a] ה בשינה[14] . יג[15]
ל ומל
ל[16]
ב[17]
13 [a] ל
14 [a] כ ר״פ בכתיב[19] . ל . יג[20]
[b] ב . לו . ו חס ו[18]
15 [a] ג
16 [a] [b] [c] יג[21] . ב חד קמ וחד פת . ב
17 [a] ו בסיפ[22] . ה[23] . יד מל[24] . ג[25]
[b] ד חס[26]
18 [a] ב
19 [a] ב . כ[20] . ב
6 1 [a] [b] לו . ו[2] . ג וכל על האדם ועל הבהמה דכות[3]
2 יב . ד
3 [a] ב[4] . יח וכל חיו יחיה רכות[5]
[b] ג . ג[6]

[14]Mm 2756. [15]Mm 784. [16]Mm 3704. [17]Mm 1574. [18]Mm 1871. [19]Mm 4070. [20]Mm 2963. [21]Mm 3745. [22]Mm 3691. [23]Mm 1781. [24]Mm 1640. [25]Mm 3698. [26]L חייו Q contra Mm 1811, suppressi, cf 2 S 18,18 et Mp sub loco. [27]Mm 1580. Cp 6 [1]Mm 3704. [2]Mm 533. [3]Mm 15. [4]Gn 1,14. [5]Mm 107. [6]Mm 3553.

11 [a] 𝔊σ′θ′ *τοῦ δούλου* = הָעֵבֶד ‖ **13** [a] 𝔗 nonn Mss Edd בענין ‖ **14** [a] 𝔔 כיא ‖ [b] 𝔊 (𝔖𝔘) *ἵνα πορευθῇ* = שֶׁיֵּלֵךְ ‖ **15** [a] 𝔔 גם ‖ [b–b] l כְּלִעֲמַת, 𝔊 *ὥσπερ γάρ* cf 𝔖 ‖ **16** [a–a] 𝔊 *ἐν σκότει καὶ πένθει* = בְּחֹשֶׁךְ וַאֲבֶל ‖ [b] 𝔊(𝔖𝔘) *καὶ θυμῷ* = וְכַעַס ‖ [c] 𝔊(𝔖𝔘) *καὶ ἀρρωστίᾳ* = וַחֳלִי ‖ **17** [a] sic L, mlt Mss Edd לְאֵ ‖ [b] 𝔗[2] חַיָּיו ‖ **18** [a] al ins וְכָבוֹד cf 6,2 ‖ [b] 𝔗 זו, 𝔗 זֶה ‖ **19** [a] l מַעֲנֵהוּ cf 𝔊𝔖𝔗 ‖ **Cp 6,1** [a] nonn Mss + חוֹלָה cf 5,12 ‖ [b] > mlt Mss cf 5,12.

וְנַפְשׁוֹ לֹא־תִשְׂבַּע מִן־הַטּוֹבָה וְגַם־קְבוּרָה לֹא־הָיְתָה לּוֹ ח
אָמַרְתִּי טוֹב [a]מִמֶּנּוּ הַנֶּפֶל[a]: ל
4 כִּי־בַהֶבֶל בָּא וּבַחֹשֶׁךְ יֵלֵךְ[a] וּבַחֹשֶׁךְ שְׁמוֹ יְכֻסֶּה: נ.ב.ל
5 גַּם־שֶׁמֶשׁ לֹא־רָאָה וְלֹא יָדָע[a] נַחַת[b] לָזֶה מִזֶּה: יא[7].ג[8]
6 וְאִלּוּ[a] חָיָה אֶלֶף שָׁנִים פַּעֲמַיִם וְטוֹבָה לֹא רָאָה הֲלֹא אֶל־ נ[9].ב[10].ג[11]
מָקוֹם אֶחָד הַכֹּל הוֹלֵךְ:
7 כָּל־עֲמַל הָאָדָם לְפִיהוּ וְגַם־הַנֶּפֶשׁ לֹא תִמָּלֵא: כב.כג[12] פסוק וגם ובתר תלת מילין
8 [a]כִּי מַה־יּוֹתֵר[a] לֶחָכָם מִן־הַכְּסִיל ז מל בלישׁ[13]
[b]מַה־לֶּעָנִי[b] יוֹדֵעַ לַהֲלֹךְ נֶגֶד הַחַיִּים: ד ותס[14]
9 טוֹב מַרְאֵה עֵינַיִם מֵהֲלַךְ־נָפֶשׁ ג בטע בסיפ.כח.ל
גַּם־זֶה הֶבֶל וּרְעוּת רוּחַ: ג ס״פ[15]
10 מַה־שֶּׁהָיָה כְּבָר נִקְרָא שְׁמוֹ וְנוֹדָע אֲשֶׁר־הוּא אָדָם חצי הספר בפסוקים
וְלֹא־יוּכַל לָדִין עִם שֶׁהַתַּקִּיף[a] מִמֶּנּוּ: ל ד[16].ג[17] שתקיף
11 כִּי יֵשׁ־דְּבָרִים הַרְבֵּה מַרְבִּים הָבֶל מַה־יֹּתֵר לָאָדָם: 12 כִּי
מִי־יוֹדֵעַ מַה־טּוֹב לָאָדָם בַּחַיִּים מִסְפַּר יְמֵי־חַיֵּי הֶבְלוֹ וְיַעֲשֵׂם
כַּצֵּל[a] אֲשֶׁר מִי־יַגִּיד לָאָדָם מַה־יִּהְיֶה אַחֲרָיו תַּחַת הַשָּׁמֶשׁ: ה דגש[18]

ס 7 1 טוֹב שֵׁם מִשֶּׁמֶן טוֹב וְיוֹם הַמָּוֶת מִיּוֹם הִוָּלְדוֹ: ל
2 טוֹב לָלֶכֶת אֶל־בֵּית־אֵבֶל מִלֶּכֶת אֶל־בֵּית מִשְׁתֶּה[a] ה זוגין בבית בית[1]
בַּאֲשֶׁר הוּא סוֹף כָּל־הָאָדָם וְהַחַי יִתֵּן אֶל־לִבּוֹ: ה[2].ג.ל
3 טוֹב כַּעַס מִשְּׂחָק כִּי־בְרֹעַ פָּנִים יִיטַב לֵב: ה זוגין בבית בית[1]
4 לֵב חֲכָמִים בְּבֵית אֵבֶל וְלֵב כְּסִילִים בְּבֵית שִׂמְחָה:
5 טוֹב לִשְׁמֹעַ גַּעֲרַת[a] חָכָם מֵאִישׁ שֹׁמֵעַ שִׁיר כְּסִילִים: ג[3].ל.ד חס בלישׁ
6 כִּי כְקוֹל הַסִּירִים תַּחַת הַסִּיר כֵּן שְׂחֹק הַכְּסִיל יא[4] ס״פ והד מן ד[5] ס״פ בסיפ ול בלישׁ
[a]וְגַם־זֶה הָבֶל[a]:

[7]Mm 130. [8]Mm 3705. [9]Mm 3706. [10]Mm 3771. [11]Mm 3700. [12]Mm 1629. [13]Mm 3767. [14]Mm 3547. [15]Mm 3694. [16]Mm 2268. [17]Mm 2215. [18]Mm 3707. Cp 7 [1]Mm 3761. [2]Mm 2386. [3]Mm 2772. [4]Okhl 357. [5]Mm 3703.

3 [a–a] 𝔊 invers ‖ **4** [a] 𝔔 הלך ‖ **5** [a] α′σ′θ′𝔙 cj c b ‖ [b] 𝔔 נוחת ‖ **6** [a] 𝔔 ואם לוא ‖ **8** [a–a] 𝔔 כמה יו׳ ‖ [b–b] 𝔊α′θ′ *διότι ὁ πένης* cf 𝔖 ‖ **10** [a] mlt Mss 𝔠[2] Or Q תקיק; K = שֶׁתַּקִּיף + var הַתַּקִּיף ‖ **12** [a] 𝔊 *ἐν σκιᾷ* ‖ **Cp 7,2** [a] sic 𝔠 Q[Or]; K[Or] הַמְּשׁתֶּה ‖ **5** [a] 𝔔 גערות ‖ **6** [a–a] frt dl et ins טוֹב מְלֹא כַף בְּצָדָקָה מִמְּלֹא חָפְנַיִם בְּעֹשֶׁק cf 4,6 Prv 16,8.

7 כִּי הָעֹשֶׁק יְהוֹלֵל חָכָם וְיאַבֵּד[a] אֶת־לֵב מַתָּנָה[b]׃ ג. ב
8 טוֹב אַחֲרִית דָּבָר מֵרֵאשִׁיתוֹ טוֹב אֶרֶךְ־רוּחַ מִגְּבַהּ־רוּחַ׃ ג בטע בסיפ׳. ב חד חס וחד מל
9 אַל־תְּבַהֵל בְּרוּחֲךָ לִכְעֹס כִּי כַּעַס בְּחֵיק כְּסִילִים יָנוּחַ׃ ל ומל
10 אַל־תֹּאמַר מֶה הָיָה שֶׁהַיָּמִים הָרִאשֹׁנִים הָיוּ טוֹבִים מֵאֵלֶּה כִּי לֹא מֵחָכְמָה[a] שָׁאַלְתָּ עַל־זֶה[b]׃ ד[a]. ה בטע ול בלישׁ . כי
11 טוֹבָה חָכְמָה עִם־נַחֲלָה וְיֹתֶר לְרֹאֵי הַשָּׁמֶשׁ׃ ל וחס
12 כִּי [a]בְּצֵל הַחָכְמָה בְּצֵל[a] הַכֶּסֶף
וְיִתְרוֹן דַּעַת הַחָכְמָה תְּחַיֶּה בְעָלֶיהָ׃ כ
13 רְאֵה אֶת־מַעֲשֵׂה[a] הָאֱלֹהִים
כִּי מִי יוּכַל לְתַקֵּן אֶת אֲשֶׁר עִוְּתוֹ׃ ל. ל
14 בְּיוֹם טוֹבָה הֱיֵה[a] בְּטוֹב וּבְיוֹם רָעָה רְאֵה
גַּם אֶת־זֶה לְעֻמַּת־זֶה עָשָׂה הָאֱלֹהִים
עַל־דִּבְרַת שֶׁלֹּא יִמְצָא הָאָדָם אַחֲרָיו מְאוּמָה׃ ד רפ[a]. ד
15 אֶת־הַכֹּל רָאִיתִי בִּימֵי הֶבְלִי
יֵשׁ צַדִּיק אֹבֵד בְּצִדְקוֹ וְיֵשׁ רָשָׁע מַאֲרִיךְ בְּרָעָתוֹ׃ ל. ל[a]
16 אַל־תְּהִי צַדִּיק הַרְבֵּה וְאַל־תִּתְחַכָּם יוֹתֵר לָמָּה תִּשּׁוֹמֵם׃ ז מל בלישׁ[a]
17 אַל־תִּרְשַׁע הַרְבֵּה וְאַל־תְּהִי סָכָל לָמָּה תָמוּת בְּלֹא עִתֶּךָ׃ ג ב חס וחד מל[a]. ו
18 טוֹב אֲשֶׁר תֶּאֱחֹז בָּזֶה וְגַם־מִזֶּה אַל־תַּנַּח אֶת־יָדֶךָ[a] יא
כִּי־יְרֵא אֱלֹהִים יֵצֵא אֶת־כֻּלָּם׃ יב[a]. ל בסיפ׳
19 הַחָכְמָה תָּעֹז[a] לֶחָכָם מֵעֲשָׂרָה שַׁלִּיטִים אֲשֶׁר הָיוּ בָּעִיר׃ ל
20 כִּי אָדָם אֵין צַדִּיק בָּאָרֶץ אֲשֶׁר יַעֲשֶׂה־טּוֹב וְלֹא יֶחֱטָא׃ ל
21 גַּם לְכָל־הַדְּבָרִים אֲשֶׁר יְדֻבֵּרוּ[a] אַל־תִּתֵּן לִבֶּךָ אֲשֶׁר לֹא־ ל
תִשְׁמַע אֶת־עַבְדְּךָ מְקַלְלֶךָ׃
22 כִּי גַּם־פְּעָמִים רַבּוֹת יָדַע[a] לִבֶּךָ אֲשֶׁר גַּם־אַתָּה[b] קִלַּלְתָּ אֲחֵרִים׃ אתה[10] ק

[6]Mm 592. [7]Mm 825. [8]וחד ומאריך Qoh 8,12. [9]Mm 3767. [10]Mp sub loco. [11]Mm 3718. [12]Mm 3450.

7 [a] 𝔔 יעוה (?) ‖ [b] 𝔊α′θ′ *εὐτονίας* (𝔊[B] *εὐγενείας*) *αὐτοῦ*, 𝔙 *robur … illius* ‖ **10** [a] 𝔊 *ἐν σοφίᾳ* cf 𝔖 ‖ [b] al tr v 10 post v 12 ‖ **12** [a–a] σ′ *ὅτι ὡς σκέπει σοφία ὁμοίως …* cf 𝔖𝔙; 𝔊 *ὅτι ἐν σκιᾷ αὐτῆς … ὡς σκιά …* ‖ **13** [a] 𝔊 *τὰ ποιήματα*, 𝔙 *opera* ‖ **14** [a] 𝔊α′θ′ *ζῆθι* = חֱיֵה ‖ **18** [a] mlt Mss יָדֶיךָ ‖ **19** [a] 𝔔 תעזר, 𝔊 *βοηθήσει* ‖ **21** [a] 𝔊[BSmIn] + *ἀσεβεῖς* cf 𝔖𝔗 ‖ **22** [a] Ms יָרַע, 𝔊σ′ *πονηρεύσεταί σε* (𝔊 dupl + *κακώσει*) ‖ [b] Q אַתָּה, K אַתְּ.

23 כָּל־זֶ֣ה נִסִּ֔יתִי בַּחָכְמָ֖ה
אָמַ֣רְתִּי אֶחְכָּ֑מָה וְהִ֖יא רְחוֹקָ֥ה מִמֶּֽנִּי׃
24 רָחוֹק [a]מַה־שֶּׁהָיָ֔ה [a]וְעָמֹ֥ק עָמֹ֖ק מִֽי־יִמְצָאֶ֥נּוּ׃
25 סַבּ֣וֹתִי אֲנִ֣י [a]וְלִבִּ֗י [b]לָדַ֙עַת֙ וְלָת֣וּר [a]וּבַקֵּ֔שׁ חָכְמָ֖ה וְחֶשְׁבּ֑וֹן
וְלָדַ֣עַת רֶ֔שַׁע כְּסֶ֖ל וְהַסְּכְלוּת֙ הוֹלֵלֽוֹת׃ [c]
26 וּמוֹצֵ֣א אֲנִ֔י
מַ֚ר מִמָּ֣וֶת אֶת־הָאִשָּׁ֔ה אֲשֶׁר־הִ֥יא מְצוֹדִ֖ים
וַחֲרָמִ֣ים לִבָּ֑הּ אֲסוּרִ֥ים [a]יָדֶ֖יהָ
טוֹב֙ לִפְנֵ֣י הָאֱלֹהִ֔ים יִמָּלֵ֖ט מִמֶּ֑נָּה וְחוֹטֶ֥א יִלָּכֵ֖ד בָּֽהּ׃
27 רְאֵ֣ה זֶ֔ה מָצָ֖אתִי [a]אָמְרָ֣ה קֹהֶ֑לֶת [a]אַחַ֥ת לְאַחַ֖ת לִמְצֹ֥א חֶשְׁבּֽוֹן׃
28 אֲשֶׁ֣ר עוֹד־בִּקְשָׁ֔ה נַפְשִׁ֖י וְלֹ֣א מָצָ֑אתִי
אָדָ֣ם אֶחָ֔ד מֵאֶ֙לֶף֙ מָצָ֔אתִי וְאִשָּׁ֥ה בְכָל־אֵ֖לֶּה לֹ֥א מָצָֽאתִי׃
29 לְבַ֗ד רְאֵה־זֶ֙ה֙ מָצָ֣אתִי אֲשֶׁ֔ר
עָשָׂ֥ה הָאֱלֹהִ֖ים אֶת־הָאָדָ֣ם יָשָׁ֑ר וְהֵ֥מָּה בִקְּשׁ֖וּ חִשְׁבֹּנ֥וֹת רַבִּֽים׃

8 1 [a]מִ֚י כְּהֶחָכָ֔ם [a]וּמִ֥י יוֹדֵ֖עַ פֶּ֣שֶׁר דָּבָ֑ר
חָכְמַ֤ת אָדָם֙ תָּאִ֣יר פָּנָ֔יו וְעֹ֖ז [b]פָּנָ֥יו יְשֻׁנֶּֽא׃ [a]תְּבֻהָלֶ֔
2 [a]אֲנִ֥י [a]פִּי־מֶ֖לֶךְ שְׁמֹ֑ור וְעַ֥ל [c]דִּבְרַ֖ת שְׁבוּעַ֥ת אֱלֹהִֽים׃ 3 [a]אַל־
מִפָּנָ֥יו תֵּלֵ֖ךְ [b]אַל־תַּעֲמֹ֣ד [b]בְּדָבָ֣ר רָ֑ע
כִּ֥י כָל־אֲשֶׁ֖ר יַחְפֹּ֥ץ יַעֲשֶֽׂה׃
4 בַּאֲשֶׁ֣ר [a]דְּבַר־[b]מֶ֔לֶךְ שִׁלְטָ֖ון וּמִֽי־[c]יֹאמַר־לֹ֥ו מַה־תַּעֲשֶֽׂה׃
5 שׁוֹמֵ֥ר מִצְוָ֖ה לֹ֣א יֵדַ֣ע דָּבָ֣ר רָ֑ע וְעֵ֥ת וּמִשְׁפָּ֖ט [a]יֵדַ֥ע לֵ֖ב חָכָֽם׃
6 כִּ֣י לְכָל־חֵ֔פֶץ יֵ֖שׁ עֵ֣ת וּמִשְׁפָּ֑ט כִּֽי־[a]רָעַ֥ת הָאָדָ֖ם רַבָּ֥ה עָלָֽיו׃

[13]Mm 2963. [14]Mm 3708. [15]Cf Mm 3990. [16]Mm 1722. [17]Mm 1667. [18]Mm 3717. [19]Mm 3044. [20]Mm 2875. Cp 8 [1]Mm 3709. [2]Mm 3710. [3]Mm 1833. [4]Mm 3261. [5]Mm 2386. [6]Mm 3634. [7]Mm 1369.

24 [a–a] G(SV) *ὑπὲρ ὃ ἦν* = מִשֶּׁהָיָה ‖ **25** [a–a] prb l וְנָתוֹן לִבִּי לָתוּר ‖ [b] mlt Mss בִּלְבִּי cf σ′ℭV ‖ [c] mlt Mss GS pr cop ‖ **26** [a] prb l וְאָ֫ר ‖ **27** [a–a] l אָמַר הַקּ֫ ‖ **Cp 8,1** [a–a] G *τίς οἶδεν* (< *ὧδε* = α′) *σοφούς*; prp מִי מוֹכִיחַ כהה ‖ [b] Vrs leg וְעַז ‖ [c] G *μισθήσεται* = יְשֻׁנֶּא cf S; prp יְשֻׁנֶּאנּוּ cf אני v 2; V *commutabit*, l יְשַׁנֶּא (= יְשַׁנֶּה) ‖ **2** [a] l [b–b] mlt Mss SV וְאל־ת׳ ‖ **3** [a–a] l אל־תְּבַהֵל cf 5,1 7,9 ‖ [b–b] mlt אֶת־ cf Vrs ‖ [b] tr c Gσ′S : post תבהל v 3 ‖ **4** [a] nonn Mss כַּאֲשֶׁר, G *καθώς* cf S ‖ [b–b] Gθ′ *λαλεῖ βασιλεύς* cf α′S = דִּבֶּר מ׳ ‖ **5** [a] nonn Mss G מִשְׁפָּט ‖ **6** [a] pc Mss (Gθ′) דַּעַת.

7 כִּי־אֵינֶנּוּ יֹדֵעַ מַה־שֶּׁיִּהְיֶה כֵּי כַּאֲשֶׁר[a] יִהְיֶה מִי יַגִּיד לוֹ׃ [הַמָּוֶת
8 אֵין אָדָם שַׁלִּיט בָּרוּחַ[a] לִכְלְוֹא אֶת־הָרוּחַ[a] וְאֵין שִׁלְטוֹן בְּיוֹם
וְאֵין מִשְׁלַחַת בַּמִּלְחָמָה וְלֹא־יְמַלֵּט רֶשַׁע[b] אֶת־בְּעָלָיו׃
9 אֶת־כָּל־זֶה רָאִיתִי וְנָתוֹן אֶת־לִבִּי לְכָל־מַעֲשֶׂה אֲשֶׁר נַעֲשָׂה
תַּחַת הַשָּׁמֶשׁ עֵת אֲשֶׁר שָׁלַט הָאָדָם בְּאָדָם לְרַע[a] לוֹ׃
10 וּבְכֵן רָאִיתִי רְשָׁעִים[a] קְבֻרִים וָבָאוּ[a] וּמִמְּקוֹם[b] קָדוֹשׁ יְהַלְּכוּ[c]
וְיִשְׁתַּכְּחוּ[d] בָּעִיר אֲשֶׁר כֵּן־עָשׂוּ
גַּם־זֶה הָבֶל׃
11 אֲשֶׁר[a] אֵין־נַעֲשָׂה[a] פִּתְגָם[b] מַעֲשֶׂה[c] הָרָעָה מְהֵרָה
עַל־כֵּן מָלֵא לֵב בְּנֵי־הָאָדָם בָּהֶם לַעֲשׂוֹת רָע׃
12 אֲשֶׁר חֹטֶא עֹשֶׂה רָע מְאַת[a] וּמַאֲרִיךְ[b] לוֹ
כִּי גַם־יוֹדֵעַ אָנִי אֲשֶׁר
יִהְיֶה־טוֹב לִירֵאֵי הָאֱלֹהִים אֲשֶׁר יִירְאוּ מִלְּפָנָיו׃
13 וְטוֹב לְאֹ־יִהְיֶה לָרָשָׁע וְלֹא־יַאֲרִיךְ יָמִים כַּצֵּל[a]
אֲשֶׁר אֵינֶנּוּ יָרֵא מִלִּפְנֵי אֱלֹהִים׃
14 יֶשׁ־הֶבֶל אֲשֶׁר נַעֲשָׂה עַל־הָאָרֶץ אֲשֶׁר
יֵשׁ צַדִּיקִים אֲשֶׁר מַגִּיעַ אֲלֵהֶם כְּמַעֲשֵׂה הָרְשָׁעִים
וְיֵשׁ רְשָׁעִים שֶׁמַּגִּיעַ אֲלֵהֶם כְּמַעֲשֵׂה הַצַּדִּיקִים
אָמַרְתִּי שֶׁגַּם־זֶה הָבֶל׃
15 וְשִׁבַּחְתִּי אֲנִי אֶת־הַשִּׂמְחָה אֲשֶׁר אֵין־טוֹב לָאָדָם תַּחַת הַשָּׁמֶשׁ
כִּי אִם־לֶאֱכֹל וְלִשְׁתּוֹת וְלִשְׂמֹחַ וְהוּא יִלְוֶנּוּ בַעֲמָלוֹ יְמֵי[a] חַיָּיו
אֲשֶׁר־נָתַן־לוֹ הָאֱלֹהִים תַּחַת הַשָּׁמֶשׁ׃

ג חס בכתיב . ה[8]
ג[9] . ל וכת כן
ב . ח[10] . ג[11]
ג[12] וחד מן מל בליש . [13]
ג[14] . [15]
ב[16] . ל . ל
ל
ד ס״פ[17]
ב[18]
ט בטע . כל עשייה רע פת ב מ ז[19] קמ
ג[20] חס בליש ב מנה בסיפ . כב[21] . כל עשייה רע פת ב מ ז[19] קמ . ל[22]
ו בסיפ[23]
ל . ה[24]
ג[25] . ה דגש[26]
ב[27]
ל בסיפ
יו חס בכתיב ב מנה בסיפ
ל . יו חס בכתיב
ב מנה בסיפ . [28]
ג
ג[29]
ב וחד מן ב מל בליש

[8] Mm 3686. [9] Mm 2014. [10] Mm 3058. [11] Mm 1667. [12] Mm 307. [13] Mm 2217. [14] Mm 730. [15] Mp sub loco. [16] Mm 3760. [17] Mm 3703. [18] Est 1,20. [19] Mm 824. [20] Mm 3711. [21] Mm 475. [22] וחד מאריך Qoh 7,15. [23] Mm 3691. [24] Mm 4080. [25] Mm 1088. [26] Mm 3707. [27] Mm 3712. [28] Mm 3421. [29] Mm 2237.

7 [a] prp אֲשֶׁר cf σ′Ϲϒ ‖ **8** [a–a] add ‖ [b] prp עֹשֶׂה, l? ‖ **9** [a] Ms לְהָרַע cf 𝔊Ϛℭ ‖ **10** [a–a] inc; 𝔊 *εἰς τάφους εἰσαχθέντες* = קְבָרִים מוּבָאִים ‖ [b] l c mlt Mss cod Hill וּמִמָּקוֹם ‖ [c] prp יְהֻלְלוּ ‖ [d] nonn Mss וישתבחו cf 𝔊 *καὶ ἐπῃνέθησαν*, α′θ′ *ἐκαυχήσαντο*, σ′ *ἐπαινούμενοι* ‖ **11** [a–a] l אין־נעשה ‖ [b] l c pc Mss פִּתְגָם ‖ [c] 𝔊(S) *ἀπὸ τῶν ποιούντων* = מֵעֹשֵׂי ‖ **12** [a] inc, l prb מֵאֹת וְ′; 𝔊 *ἀπὸ τότε καί* = מֵאָז וְ′, α′σ′θ′ *ἀπέθανεν καί* = מֵת וְ′, prp מֵאֹת cf Hier *centies* ‖ [b] 𝔊 *ἀπὸ μακρότητος* ‖ **13** [a] 𝔊 *ἐν σκιᾷ* ‖ **15** [a] pr c nonn Mss מִסְפַּר.

16 כַּאֲשֶׁר[a] נָתַתִּי אֶת־לִבִּי לָדַעַת חָכְמָה וְלִרְאוֹת אֶת־הָעִנְיָן אֲשֶׁר ג[30]
נַעֲשָׂה עַל־הָאָרֶץ כִּי
גַם בַּיּוֹם וּבַלַּיְלָה שֵׁנָה בְּעֵינָיו אֵינֶנּוּ רֹאֶה׃ ה[31].נא

17 וְרָאִיתִי אֶת־כָּל־מַעֲשֵׂה הָאֱלֹהִים כִּי לֹא יוּכַל הָאָדָם לִמְצוֹא יב[32]. יז מ״פ לא ולא לא[33]. ב מל בליש
אֶת־הַמַּעֲשֶׂה אֲשֶׁר נַעֲשָׂה תַּחַת־הַשָּׁמֶשׁ
בְּשֶׁל אֲשֶׁר יַעֲמֹל הָאָדָם לְבַקֵּשׁ וְלֹא יִמְצָא וְגַם אִם־יֹאמַר ל. ב בסיפ
הֶחָכָם לָדַעַת לֹא יוּכַל לִמְצֹא׃

9 1 כִּי אֶת־כָּל־זֶה נָתַתִּי אֶל[a]־לִבִּי וְלָבֵר[b] אֶת־כָּל־זֶה ל
אֲשֶׁר הַצַּדִּיקִים וְהַחֲכָמִים וַעֲבָדֵיהֶם בְּיַד הָאֱלֹהִים יג. ל. ל
גַּם־אַהֲבָה גַם־שִׂנְאָה אֵין יוֹדֵעַ הָאָדָם
הַכֹּל לִפְנֵיהֶם׃ 2 [a]הַכֹּל כַּאֲשֶׁר[a] לַכֹּל מִקְרֶה אֶחָד יא[2]
לַצַּדִּיק וְלָרָשָׁע לַטּוֹב[b] וְלַטָּהוֹר וְלַטָּמֵא ב[a]. ב דגש[4]. ל
וְלַזֹּבֵחַ וְלַאֲשֶׁר אֵינֶנּוּ זֹבֵחַ
כַּטּוֹב כַּחֹטֶא[c] הַנִּשְׁבָּע[d] כַּאֲשֶׁר שְׁבוּעָה יָרֵא׃ ג[5]. חס בליש ב מנה בסיפ

3 זֶה ׀ רָע בְּכָל אֲשֶׁר־נַעֲשָׂה תַּחַת הַשָּׁמֶשׁ כִּי־מִקְרֶה אֶחָד לַכֹּל ג ר״פ בטע לגר[6]. יא
וְגַם לֵב בְּנֵי־הָאָדָם מָלֵא־רָע וְהוֹלֵלוֹת בִּלְבָבָם בְּחַיֵּיהֶם וְאַחֲרָיו[a] ט
אֶל־הַמֵּתִים׃

4 כִּי־מִי אֲשֶׁר יְחֻבַּר[a] אֶל כָּל־הַחַיִּים יֵשׁ בִּטָּחוֹן יחבר. יא בכתיב. ק
ר בטח אל ול בליש
כִּי־לֶכֶלֶב חַי הוּא טוֹב מִן־הָאַרְיֵה הַמֵּת׃ ל

5 כִּי הַחַיִּים יוֹדְעִים שֶׁיָּמֻתוּ וְהַמֵּתִים אֵינָם יוֹדְעִים מְאוּמָה ד מל[7]. ג[8] חס וכל אוריית וירמיה דכות ב מ״א. ד מל[7]
וְאֵין־עוֹד לָהֶם שָׂכָר כִּי נִשְׁכַּח זִכְרָם׃

6 גַּם אַהֲבָתָם גַּם־שִׂנְאָתָם גַּם־קִנְאָתָם כְּבָר אָבָדָה יב פסוק גם גם[9]. ב
וְחֵלֶק אֵין־לָהֶם עוֹד לְעוֹלָם בְּכָל אֲשֶׁר־נַעֲשָׂה תַּחַת הַשָּׁמֶשׁ׃

ס 7 לֵךְ אֱכָל בְּשִׂמְחָה לַחְמֶךָ וּשְׁתֵה בְלֵב־טוֹב יֵינֶךָ ל

[30]Mm 3698. [31]Mm 2309. [32]Mm 445. [33]Mm 1613. Cp 9 [1]Mm 3421. [2]Mp sub loco. [3]Mm 3713. [4]Mm 1042. [5]Mm 3711. [6]Mm 3714. [7]Mm 3701. [8]Mm 1804. [9]sic L: יב יחיד דרא פסו אית בהון מן ג ג מלין קרחי, cf Mp sub loco.

16 [a] 2 Mss בַּא׳ cf G *ἐν οἷς* ‖ **Cp 9,1** [a] mlt Mss אֶת ‖ [b] G *εἶδεν* = רָאָה cf S; 1 𝔐 a ברר ‖ **2** [a–a] 1 הַכֹּל: בַּא׳ cf G σ′ 𝔙 ‖ [b] dl; G(S𝔙) ins *καὶ τῷ ἀκαθάρτῳ* = וְלַרָע ‖ [c] 𝔅 כחטא ‖ [d] G(S𝔗𝔙) *ὡς ὁ ὀμνύων*, 1 כַּנ׳ ‖ **3** [a] G *καὶ ὀπίσω αὐτῶν* cf S, σ′ *τὰ δὲ τελεύτετα αὐτῶν*, 𝔙 *post haec* = אחריהם ‖ **4** [a] 1 c mlt Mss Q Vrs יְחֻבַּר, K יִבָּחֵר.

כִּי כְבָר רָצָה ׀ הָאֱלֹהִים אֶת־מַעֲשֶׂיךָ׃ ל ב¹⁰
8 בְּכָל־עֵת יִהְיוּ בְגָדֶיךָ לְבָנִים וְשֶׁמֶן עַל־רֹאשְׁךָ אַל־יֶחְסָר׃
9 רְאֵה חַיִּים עִם־אִשָּׁה אֲשֶׁר־אָהַבְתָּ כָּל־יְמֵי חַיֵּי הֲבָלֶךָ ב וחס ובפסוק
אֲשֶׁר נָתַן־לְךָ תַּחַת הַשֶּׁמֶשׁ [b]כָּל יְמֵי הֲבָלֶךָ[ab] ב וחס ובפסוק
כִּי הִוא[c] חֶלְקְךָ בַּחַיִּים[d] וּבַעֲמָלְךָ אֲשֶׁר־אַתָּה עָמֵל תַּחַת הַשָּׁמֶשׁ׃ ה¹¹ ה¹² מנה בסיס
10 כֹּל אֲשֶׁר תִּמְצָא יָדְךָ לַעֲשׂוֹת בְּכֹחֲךָ עֲשֵׂה ג זוגין¹³
כִּי אֵין מַעֲשֶׂה וְחֶשְׁבּוֹן וְדַעַת וְחָכְמָה בִּשְׁאוֹל ¹⁴,
אֲשֶׁר אַתָּה הֹלֵךְ שָׁמָּה׃ ס ה¹⁵ חס ד מנה בסיס . ג . יח ס״פ
11 שַׁבְתִּי וְרָאָה תַחַת־הַשֶּׁמֶשׁ כִּי ל ר״פ¹⁶ . ל¹⁷
לֹא לַקַּלִּים הַמֵּרוֹץ וְלֹא לַגִּבּוֹרִים הַמִּלְחָמָה ל . ב מל בלישׁ¹⁸
וְגַם לֹא לַחֲכָמִים לֶחֶם וְגַם לֹא לַנְּבֹנִים עֹשֶׁר ה¹⁹ . ה¹⁹
וְגַם לֹא לַיְדְעִים חֵן כִּי־עֵת וָפֶגַע יִקְרֶה אֶת־כֻּלָּם׃ ה¹⁹ . נ
12 כִּי גַם לֹא־יֵדַע הָאָדָם אֶת־עִתּוֹ ²⁰יט
כַּדָּגִים שֶׁנֶּאֱחָזִים בִּמְצוֹדָה רָעָה ל
וְכַצִּפֳּרִים הָאֲחֻזוֹת[a] בַּפָּח כָּהֶם יוּקָשִׁים בְּנֵי הָאָדָם לְעֵת רָעָה ל . ל . ל
כְּשֶׁתִּפּוֹל עֲלֵיהֶם פִּתְאֹם׃ ה מל ול בלישׁ ג מנה רכתיב
13 גַּם־זֹה רָאִיתִי חָכְמָה[a] תַּחַת הַשֶּׁמֶשׁ וּגְדוֹלָה הִיא אֵלָי[b]׃ ²¹, ב . חד מל וחד חס²²
14 עִיר קְטַנָּה וַאֲנָשִׁים בָּהּ מְעָט וּבָא־אֵלֶיהָ מֶלֶךְ גָּדוֹל וְסָבַב אֹתָהּ ²³, ²⁴ב . ²⁵ג
וּבָנָה עָלֶיהָ מְצוֹדִים[a] גְּדֹלִים׃ 15 וְנִמְצָא בָהּ אִישׁ מִסְכֵּן ׀ חָכָם[a] ב ומל²⁶ . ל בסיס מרובה
וּמִלַּט־הוּא אֶת־הָעִיר בְּחָכְמָתוֹ וְאָדָם לֹא זָכַר אֶת־הָאִישׁ ל . ט
הַמִּסְכֵּן ׀ הַהוּא׃ ל
16 וָאֹמַר־תִּי אֲנִי ²⁷ו בסיס
טוֹבָה חָכְמָה מִגְּבוּרָה וְחָכְמַת הַמִּסְכֵּן בְּזוּיָה ל
וּדְבָרָיו אֵינָם נִשְׁמָעִים׃ ²⁸ה

[10] Mm 3715. [11] Mm 3457. [12] Mm 3693. [13] Mm 2036. [14] Mm 2217. [15] Mm 1788. [16] Mm 978. [17] Mm 192. [18] Mm 2905. [19] Mm 2837. [20] Mm 1369. [21] Mm 2963. [22] Mm 3961. [23] Mm 2882. [24] Mm 3716. [25] Mm 1561. [26] Mm 3717. [27] Mm 3691. [28] Mm 1077.

9 [a–a] add; > nonn Mss 𝔖 ‖ [b–b] > pc Mss 𝔗 ‖ [c] sic Q^{Or}; K^{Or} הִיא ‖ [d] 𝔊 *ἐν τῇ ζωῇ σου* = בְּחַיֶּיךָ ‖ **12** [a] sic L, mlt Mss Edd זוֹת– ‖ **13** [a] dl? ‖ [b] = עָלָי cf 6,1 ‖ **14** [a] l c 2 Mss 𝔊σ′𝔖𝔙 מְצוּרִים ‖ **15** [a] mlt Mss 𝔗 ׳וְח.

17 דִּבְרֵי חֲכָמִים בְּנַחַת נִשְׁמָעִים מִזַּעֲקַת מוֹשֵׁל בַּכְּסִילִים׃ ג. יד מל

18 טוֹבָה חָכְמָה מִכְּלֵי קְרָב וְחוֹטֵא[a] אֶחָד יְאַבֵּד טוֹבָה הַרְבֵּה׃

10 1 [a]יְבוֹבֵי מָוֶת[a] יַבְאִישׁ יַבִּיעַ[b] שֶׁמֶן רוֹקְחִים[c] ל. ל בסיפ. ב מל[1]

יְקַר מֵחָכְמָה מִכָּבוֹד[d] סִכְלוּת מְעָט׃ ל

2 לֵב חָכָם לִימִינוֹ וְלֵב כְּסִיל לִשְׂמֹאלוֹ׃

3 וְגַם־בַּדֶּרֶךְ כְּשֶׁהַסָּכָל[a] הֹלֵךְ לִבּוֹ חָסֵר כ ר״ם בכתיב[2]. כשסכל[3] ל יתיר ה. ק
וְאָמַר לַכֹּל סָכָל הוּא׃ ה[4] חס ד מנה בסיפ. ד[5] יא

4 אִם־רוּחַ הַמּוֹשֵׁל תַּעֲלֶה עָלֶיךָ מְקוֹמְךָ אַל־תַּנַּח יד מל. ג[6]
כִּי מַרְפֵּא יַנִּיחַ[a] חֲטָאִים גְּדוֹלִים׃ ו מל[7]

5 יֵשׁ רָעָה רָאִיתִי תַּחַת הַשָּׁמֶשׁ כִּשְׁגָגָה שֶׁיֹּצֵא מִלִּפְנֵי הַשַּׁלִּיט׃ ל. ל

6 נִתַּן הַסָּכָל[a] בְּמְרוֹמִים רַבִּים[b] וַעֲשִׁירִים בַּשֵּׁפֶל יֵשְׁבוּ׃ כא[8]. ה ד כת ש וחד כת ס[9]. ג מל. ל. ל. ג[5]

7 רָאִיתִי עֲבָדִים[a] עַל־סוּסִים וְשָׂרִים הֹלְכִים כַּעֲבָדִים עַל־הָאָרֶץ׃

8 חֹפֵר גּוּמָּץ בּוֹ יִפּוֹל וּפֹרֵץ גָּדֵר יִשְׁכְּנֻנוּ נָחָשׁ׃ ל. ל. ב בסיפ. ל

9 מַסִּיעַ אֲבָנִים יֵעָצֵב בָּהֶם בּוֹקֵעַ[a] עֵצִים יִסָּכֵן בָּם׃ ל. ב. ג[8]

10 אִם־קֵהָה הַבַּרְזֶל וְהוּא לֹא־פָנִים קִלְקַל ב
וְחַיָּלִים יְגַבֵּר וְיִתְרוֹן הַכְשֵׁרִ[b] חָכְמָה׃ ל. ל. הכשר[10] יתיר י ק

11 אִם־יִשָּׁךְ הַנָּחָשׁ בְּלוֹא־לָחַשׁ וְאֵין יִתְרוֹן לְבַעַל הַלָּשׁוֹן׃ ל. ו מל[11]

12 דִּבְרֵי פִי־חָכָם חֵן וְשִׂפְתוֹת כְּסִיל תְּבַלְּעֶנּוּ[a]׃

13 תְּחִלַּת דִּבְרֵי־פִיהוּ סִכְלוּת וְאַחֲרִית פִּיהוּ הוֹלֵלוּת רָעָה׃ ג ר״פ[12]. כב. כב

14 וְהַסָּכָל יַרְבֶּה דְּבָרִים
[a]לֹא־[b]יֵדַע הָאָדָם[c] מַה־שֶּׁיִּהְיֶה וַאֲשֶׁר יִהְיֶה מֵאַחֲרָיו מִי יַגִּיד לוֹ׃[a] יט[13]. ה[14]

Cp 10 [1]Mm 587. [2]Mm 4070. [3]Q addidi, L sine Q cum Mp ה יתיר ל al Mss sine Q, cf Mp sub loco. [4]Mm 1788. [5]Mp sub loco. [6]Mm 3718. [7]Mm 1421. [8]Mm 2838. [9]Mm 3917. [10]Q addidi, L sine Q, cf Mp sub loco. [11]Mm 2458. [12]Mm 2998. [13]Mm 1369. [14]Mm 3686.

18 [a] prp וְחֹטֶא ‖ **Cp 10,1** [a–a] l prb זְבוּב מֵת ‖ [b] dl (dttg) cf σ′𝔙𝔙; 𝔊 *σκευασίαν* < *σκεῦος* = גֶּבִיעַ? cf 𝔖 ‖ [c] 𝔊(𝔖𝔙) *ἡδύσματος* = רֹקַח ‖ [d] mlt Mss וּמִכָּ cf 𝔖𝔙; l לְמַכְבִּיר cf Hi 36,31 ‖ **3** [a] Q nonn Mss כְּשֶׁסָּכָל cf 𝔊, K כשהסכל < כְּשֶׁסָּכָל + var כְּהַסָּכָל ‖ **4** [a] l יָנִיא ‖ **6** [a] 𝔊(𝔖𝔗𝔙) *ὁ ἄφρων* = הַסָּכָל ‖ [b–b] l prb בַּמְּרוֹם (dttg) ‖ **7** [a] Ms pr רֹכְבִים, Ms + רֹכְבִים ‖ **9** [a] mlt Mss וּב cf 𝔖𝔙 ‖ **10** [a] Mss^{Or} וְלוֹ; > 𝔊𝔖 ‖ [b] 𝔊 *τοῦ ἀνδρείου*, σ′ *ὁ γοργευσάμενος*, 𝔖 *lkšjr'* = הַכָּשֵׁר, l וֹז ‖ **12** [a] Or תִּבְלָעֻנּוּ ‖ **14** [a–a] add ‖ [b] mlt Mss וְלֹא ‖ [c–c] mlt Mss 𝔙 מה־שֶּׁ; pc Mss מַה־שֶּׁהָיָה cf 𝔊σ′𝔖𝔙.

15 עֲמַל [a]הַכְּסִילִים תְּיַגְּעֶנּוּ[a] אֲשֶׁר לֹא־יָדַע לָלֶכֶת אֶל־עִיר׃
16 אִי־לָךְ אֶרֶץ שֶׁמַּלְכֵּךְ נָעַר וְשָׂרַיִךְ בַּבֹּקֶר יֹאכֵלוּ׃
17 אַשְׁרַיִךְ אֶרֶץ שֶׁמַּלְכֵּךְ בֶּן־חוֹרִים וְשָׂרַיִךְ בָּעֵת יֹאכֵלוּ
בִּגְבוּרָה וְלֹא בַשְּׁתִי[a]׃
18 בַּעֲצַלְתַּיִם יִמַּךְ הַמְּקָרֶה וּבְשִׁפְלוּת יָדַיִם יִדְלֹף הַבָּיִת׃
19 לִשְׂחוֹק עֹשִׂים לֶחֶם וְיַיִן יְשַׂמַּח חַיִּים
וְהַכֶּסֶף יַעֲנֶה אֶת־הַכֹּל׃ [עָשִׁיר
20 גַּם בְּמַדָּעֲךָ[a] אֶלֶךְ אַל־תְּקַלֵּל וּבְחַדְרֵי[b] מִשְׁכָּבְךָ אַל־תְּקַלֵּל
כִּי עוֹף הַשָּׁמַיִם יוֹלִיךְ אֶת־הַקּוֹל וּבַעַל הַכְּנָפַיִם[c] יַגִּיד[d] דָּבָר׃

11 1 שַׁלַּח לַחְמְךָ עַל־פְּנֵי הַמָּיִם כִּי־בְרֹב הַיָּמִים תִּמְצָאֶנּוּ׃
2 תֵּן־חֵלֶק לְשִׁבְעָה וְגַם לִשְׁמוֹנָה כִּי לֹא תֵדַע מַה־יִּהְיֶה רָעָה
3 אִם־יִמָּלְאוּ הֶעָבִים גֶּשֶׁם עַל־הָאָרֶץ יָרִיקוּ [עַל־הָאָרֶץ׃
וְאִם־יִפֹּל עֵץ בַּדָּרוֹם וְאִם בַּצָּפוֹן
מְקוֹם שֶׁיִּפּוֹל הָעֵץ שָׁם יִהְיֶה[a]׃
4 שֹׁמֵר רוּחַ לֹא יִזְרָע וְרֹאֶה בֶּעָבִים לֹא יִקְצֹר׃
5 כַּאֲשֶׁר[a] אֵינְךָ יוֹדֵעַ מַה־דֶּרֶךְ הָרוּחַ כַּעֲצָמִים[b] בְּבֶטֶן הַמְּלֵאָה
כָּכָה לֹא תֵדַע אֶת־מַעֲשֵׂה[c] הָאֱלֹהִים אֲשֶׁר יַעֲשֶׂה אֶת־הַכֹּל׃
6 בַּבֹּקֶר זְרַע אֶת־זַרְעֶךָ וְלָעֶרֶב אַל־תַּנַּח יָדֶךָ[a]
כִּי אֵינְךָ יוֹדֵעַ[b] אֵי זֶה יִכְשָׁר[c] הֲזֶה אוֹ־זֶה
וְאִם־שְׁנֵיהֶם כְּאֶחָד טוֹבִים׃
7 וּמָתוֹק הָאוֹר וְטוֹב לָעֵינַיִם לִרְאוֹת אֶת־הַשָּׁמֶשׁ׃
8 כִּי אִם־שָׁנִים הַרְבֵּה יִחְיֶה הָאָדָם בְּכֻלָּם יִשְׂמָח
וְיִזְכֹּר אֶת־יְמֵי הַחֹשֶׁךְ כִּי־הַרְבֵּה יִהְיוּ כָּל־שֶׁבָּא הָבֶל׃

ל. ה
ב
ג
ל נוסף בסוף ב מ א[15]
ל. ל. ל[16]
ז
ל
ב חד חס וחד מל[17]. ג מל בליש כנפים
ק
ג ול בליש וכל ד״ה דכות
ב בסיפ[1]. ל
ב[1]
ג מל[2]
ל. ב. ג
ג[3]
ל״א. ל. ד[4]
ל. ז קמ[5]
ב. יז[6]. ד ב[7] פת ורב קמ
יח וכל חיו יחיה דכות[8]
שֶׁבָּא- מתליפין

[15]Lv 13,48. [16]וחד ואת ידלף Gn 22,22. [17]Mm 2641. Cp 11 [1]Mp sub loco. [2]Mm 2269. [3]Mm 3718. [4]Mm 325. [5]Mm 3888. [6]Mm 1088. [7]Mm 3598. [8]Mm 107.

15 [a–a] nonn Mss 𝔊[SA]𝔗 ת׳, l prb הַכְסֵיל מָתַי יְגַעֲנּוּ ‖ **17** [a] 𝔊 *αἰσχυνθήσονται* = בּשׁת(ך); nonn vb exc? ‖ **20** [a] prp בְּמַצָּעֲךָ ‖ [b] pc Mss ובחדרי cf 𝔖𝔗𝔙 ‖ [c] Q כְּנָפִים, K הַכְּ׳ ‖ [d] l יַגִּיד ‖ **Cp 11,3** [a] pc Mss הוּא, sic l vel יְהֶוְא ‖ **5** [a] pc Mss 𝔊α׳ בַּא׳ ‖ [b] l c mlt Mss 𝔗 בָּע׳ ‖ [c] 𝔊(𝔖𝔙) *τὰ ποιήματα* = מעשׂי ‖ **6** [a] mlt Mss יָדֶיךָ ‖ [b] sic L, mlt Mss Edd יוֹדֵעַ ‖ [c] sic L, mlt Mss Edd יכשׁר.

9 שְׂמַח בָּחוּר בְּיַלְדּוּתֶיךָ[a] וְיִטַב־[ס]לִבְּךָ[b] בִּימֵי בְחוּרוֹתֶיךָ[c] ב׳.ל׳. ב חד חס וחד מל
וְהַלֵּךְ בִּדְרָכֵי לִבֶּךָ וּבְמַרְאֵי[d] עֵינֶיךָ י[10] כת׳ י ס״ת ול בליש
וְדָע כִּי עַל־כָּל־אֵלֶּה יְבִיאֲךָ הָאֱלֹהִים בַּמִּשְׁפָּט׃ ב׳.ח׳[11] דגש וכל איוב דכות׳ ב מא
10 וְהָסֵר כַּעַס מִלִּבֶּךָ וְהַעֲבֵר רָעָה מִבְּשָׂרֶךָ
כִּי־הַיַלְדוּת וְהַשַּׁחֲרוּת הָבֶל׃ ל
12 1 וּזְכֹר אֶת־בּוֹרְאֶיךָ[a] בִּימֵי בְחוּרוֹתֶיךָ ל׳.ב׳ חד חס וחד מל
עַד אֲשֶׁר לֹא־יָבֹאוּ יְמֵי הָרָעָה
וְהִגִּיעוּ שָׁנִים אֲשֶׁר תֹּאמַר אֵין־לִי בָּהֶם חֵפֶץ׃
2 עַד אֲשֶׁר לֹא־תֶחְשַׁךְ הַשֶּׁמֶשׁ וְהָאוֹר וְהַיָּרֵחַ וְהַכּוֹכָבִים ל׳.[1]
וְשָׁבוּ הֶעָבִים אַחַר הַגָּשֶׁם׃
3 בַּיּוֹם שָׁיָזֻעוּ שֹׁמְרֵי הַבַּיִת וְהִתְעַוְּתוּ אַנְשֵׁי הֶחָיִל ל וחס׳.ל׳.ב׳
וּבָטְלוּ הַטֹּחֲנוֹת כִּי מִעֵטוּ וְחָשְׁכוּ הָרֹאוֹת בָּאֲרֻבּוֹת׃ ל׳.ד׳[2].ב׳ חס[3]
4 וְסָגְרוּ דְלָתַיִם בַּשּׁוּק בִּשְׁפַל קוֹל הַטַּחֲנָה ב׳[4].ב׳ בסיפ׳
[a]וְיָקוּם לְקוֹל[a] הַצִּפּוֹר וְיִשְׁחוּ כָּל־בְּנוֹת הַשִּׁיר׃ ל׳.ל׳.ה׳
5 גַּם מִגָּבֹהַּ יָרֵאוּ[a] וְחִתִּתִים בַּדָּרֶךְ ל׳[5].ם׳
וְיִנָּאַץ[b] הַשָּׁקֵד וְיִסְתַּבֵּל[c] הֶחָגָב וְתָפֵר[d] הָאֲבִיּוֹנָה[e] ל ויתיר א׳.ל׳.ב׳[6].ל
כִּי־הֹלֵךְ הָאָדָם אֶל־בֵּית עוֹלָמוֹ וְסָבְבוּ בַשּׁוּק הַסֹּפְדִים׃ ה׳[7] חס׳ ד מנה בסיפ׳. ב בסיפ׳
6 עַד אֲשֶׁר לֹא־יֵרָחֵק[a] חֶבֶל הַכֶּסֶף וְתָרֻץ[b] גֻּלַּת הַזָּהָב ירחק[ק] חד מן יא[8] קר׳ ת׳. ל בסיפ׳. ל׳
וְתִשָּׁבֵר כַּד עַל־הַמַּבּוּעַ וְנָרֹץ[c] הַגַּלְגֶּל אֶל־הַבּוֹר׃ ל׳.ל
7 וְיָשָׁב[a] הֶעָפָר עַל[b]־הָאָרֶץ כְּשֶׁהָיָה ה׳[9]
וְהָרוּחַ תָּשׁוּב אֶל־הָאֱלֹהִים אֲשֶׁר נְתָנָהּ׃ כ
8 הֲבֶל[ס] הֲבָלִים אָמַר הַקּוֹהֶלֶת[a] הַכֹּל הָבֶל׃ ג׳.ל׳ מל[10]

[9]Mm 1241. [10]Mm 1344. [11]Mm 772. Cp 12 [1]וחד וחשך Ex 10,15. [2]Mm 3719. [3]Mm 1894. [4]Mm 3720. [5]Mlt Mss יִרְאוּ, cf Mp sub loco. [6]Lv 11,22. [7]Mm 1788. [8]Mm 3675. [9]Mm 976. [10]Mm 896.

9 [a] 𝔅 –תֶּךָ ‖ [b] l וְיִטַב ‖ [c] 𝔅 –תֶּיךָ ‖ [d] l c mlt Mss 𝔊𝔖𝔙 ובמראה ‖ **Cp 12,1** [a] prp בּוֹרְאֶיךָ ‖ **4** [a–a] 2 Mss ויקום לו קול; frt l ויקום לו cf Gn 23,17.20 ‖ **5** [a] mlt Mss יִרְאוּ cf 𝔊σ′; prp יִרָא ‖ [b] l וְיָנֵץ ‖ [c] mlt Mss ויסתכל, 𝔊 *παχυνθῇ* ‖ [d] 𝔊 *καὶ διασκεδασθῇ*, σ′(𝔖) *καὶ διαλυθῇ* = וְתָפֵרָה, α′ *καὶ καρπεύσει* = וְתִפְרָה ‖ [e] σ′ *ἡ ἐπίπονος* = הָאֲבִיּוֹנָה ‖ **6** [a] K יִרְחַק, Q mlt Mss 𝔗 יִרְתֵּק; 𝔊 *ἀνατραπῇ*, σ′ *κοπῆναι ἀπό*, 𝔖 *nipsg*, 𝔙 *rumpatur*, l יִנָּתֵק ‖ [b] l וְתֵרֵץ ‖ [c] 𝔊(𝔖𝔗) *καὶ συντροχάσῃ* = וְיֵרֵץ ‖ **7** [a] l וְיָשָׁב ‖ [b] l c mlt Mss 𝔖 אֶל ‖ **8** [a] pc Mss 𝔖 + הַבֶל הֲבָלִים cf 1,2.

9 וְיוֹתֵר שֶׁהָיָה קֹהֶלֶת חָכָם עוֹד לִמַּד־דַּעַת אֶת־הָעָם
וְאָזַן וְחִקֵּר תִּקֵּן[a] מְשָׁלִים הַרְבֵּה׃
10 בִּקֵּשׁ קֹהֶלֶת לִמְצֹא דִּבְרֵי־חֵפֶץ וְכָתוּב[a] יָשָׁר דִּבְרֵי אֱמֶת׃
11 דִּבְרֵי חֲכָמִים כַּדָּרְבֹנוֹת וּכְמַשְׂמְרוֹת
נְטוּעִים בַּעֲלֵי[a] אֲסִפּוֹת נִתְּנוּ מֵרֹעֶה אֶחָד׃

12 וְיוֹתֵר מֵהֵמָּה בְּנִי הִזָּהֵר
עֲשׂוֹת סְפָרִים הַרְבֵּה אֵין קֵץ וְלַהַג הַרְבֵּה יְגִעַת בָּשָׂר׃
13 סוֹף דָּבָר הַכֹּל נִשְׁמָע
אֶת־הָאֱלֹהִים יְרָא וְאֶת־מִצְוֹתָיו שְׁמֹר
כִּי־זֶה כָּל־הָאָדָם׃
14 כִּי אֶת־כָּל־מַעֲשֶׂה הָאֱלֹהִים יָבִא בְּמִשְׁפָּט
עַל כָּל־נֶעְלָם אִם־טוֹב וְאִם־רָע׃

סכום הפסוקים
של ספר רכב
וחציו מה שהיה כבר[21]
וסדרים ד

THRENI איכה

ס

1 1 אֵיכָה
יָשְׁבָה בָדָד הָעִיר רַבָּתִי עָם
הָיְתָה כְּאַלְמָנָה רַבָּתִי בַגּוֹיִם
שָׂרָתִי בַּמְּדִינוֹת הָיְתָה לָמַס׃ ס
2 בָּכוֹ תִבְכֶּה בַלַּיְלָה וְדִמְעָתָהּ עַל לֶחֱיָהּ[a]
אֵין־לָהּ מְנַחֵם מִכָּל־אֹהֲבֶיהָ

[11] Mp sub loco. [12] Mm 1411. [13] Mm 716. [14] Mm 2507. [15] Mm 3639. [16] Mm 1079. [17] Mm 2217. [18] Mm 679. [19] Mm 871. [20] Jer 42,6. [21] Qoh 6,10, cf Mp sub loco.

Cp 1 [1] Mm 1095. [2] Mm 2544. [3] וחד בְּמָדִינוֹת Est 2,18, וחד לַמְּדִינוֹת Est 9,16. [4] Mm 2739.

9 [a] prb add (gl) ‖ **10** [a] l c pc Mss α′σ′ס עטכ וְכָתַב; prp וְכָתוֹב ‖ **11** [a] l prb מְבֹעָלֵי cf 𝔊.
Cp 1,2 [a] pc Mss Vrs du, l וֹ.

כָּל־רֵעֶיהָ בָּגְדוּ בָהּ הָיוּ לָהּ לְאוֹיְבִים׃ ס — ל . ד ב חס ו ב מל[5]

3 גָּלְתָה יְהוּדָה מֵעֹנִי וּמֵרֹב עֲבֹדָה — ל . ב[a]
הִיא יָשְׁבָה בַגּוֹיִם לֹא מָצְאָה מָנוֹחַ — כל מל
כָּל־רֹדְפֶיהָ הִשִּׂיגוּהָ בֵּין הַמְּצָרִים׃ ס — ל . ל

4 דַּרְכֵי צִיּוֹן אֲבֵלוֹת מִבְּלִי בָּאֵי מוֹעֵד — ל
כָּל־שְׁעָרֶיהָ[a] שׁוֹמֵמִין כֹּהֲנֶיהָ נֶאֱנָחִים — ל
בְּתוּלֹתֶיהָ נוּגוֹת[b] וְהִיא מַר־לָהּ׃ — ל . ל

5 הָיוּ צָרֶיהָ לְרֹאשׁ אֹיְבֶיהָ שָׁלְווּ — ג ר״פ . כד . ב וחס[7] . ו ה כת ו וחד כת ה[8]
כִּי־יְהוָה הוֹגָהּ עַל רֹב־פְּשָׁעֶיהָ
עוֹלָלֶיהָ הָלְכוּ שְׁבִי לִפְנֵי־צָר׃ ס

6 וַיֵּצֵא[a] מִן־בַּת־צִיּוֹן[b] כָּל־הֲדָרָהּ — מבת[k] חד מן ח[9] כת ב מילין וקר הדה . ל
הָיוּ שָׂרֶיהָ כְּאַיָּלִים לֹא־מָצְאוּ מִרְעֶה — ד
וַיֵּלְכוּ בְלֹא־כֹחַ לִפְנֵי רוֹדֵף׃ ס — ב מל ול בלישׁ[10]

7 זָכְרָה יְרוּשָׁלַ͏ִם יְמֵי עָנְיָהּ וּמְרוּדֶיהָ[a] — ל וכת כן
כָּל[b] מַחֲמֻדֶיהָ אֲשֶׁר הָיוּ מִימֵי קֶדֶם — ו[11] . ה מל
בִּנְפֹל עַמָּהּ בְּיַד־צָר וְאֵין עוֹזֵר לָהּ — ל וחס
רָאוּהָ צָרִים שָׂחֲקוּ עַל מִשְׁבַּתֶּהָ׃ ס

8 חֵטְא[a] חָטְאָה יְרוּשָׁלַ͏ִם עַל־כֵּן[b] לְנִידָה הָיָתָה — ל . ד[12]
כָּל־מְכַבְּדֶיהָ הִזִּילוּהָ כִּי־רָאוּ עֶרְוָתָהּ — ל ומל
גַּם־הִיא נֶאֱנָחָה וַתָּשָׁב אָחוֹר׃ ס — ב

9 טֻמְאָתָהּ בְּשׁוּלֶיהָ לֹא זָכְרָה אַחֲרִיתָהּ — ל ומל
וַתֵּרֶד[a] פְּלָאִים אֵין מְנַחֵם לָהּ — ל
רְאֵה יְהוָה אֶת־עָנְיִי[b] כִּי הִגְדִּיל אוֹיֵב׃ ס

[5] Mm 3424. [6] Jes 24,22. [7] Mm 2521. [8] Mm 3905. [9] Mm 214. [10] Mm 1287. [11] Mm 2129. [12] Mm 3721.

4 [a] prp שַׁעֲרֶיהָ || [b] G ἀγόμεναι cf α′σ′, l נְהוּגוֹת || 6 [a] G* καὶ ἐξῆρθη = וַיֵּצָא || [b–b] pc Mss ut Q מִבַּת || 7 [a] prp מְרוֹרֶיהָ || [b–b] prb add || 8 [a] prp חָטֹא || [b–b] frt dl m cs || 9 [a] prp וַתּוֹרֶד cf σ′ καὶ κατήχθη, V deposita est || [b] l עָנְיָהּ cf Bo′ Ambr.

10 יָדוֹ פָּרַשׂ צָר עַל כָּל־מַחֲמַדֶּיהָ
כִּי־רָאֲתָה גוֹיִם בָּאוּ מִקְדָּשָׁהּ
אֲשֶׁר צִוִּיתָה לֹא־יָבֹאוּ בַקָּהָל לָךְ׃ ס

11 כָּל־עַמָּהּ נֶאֱנָחִים מְבַקְּשִׁים לֶחֶם
נָתְנוּ מַחֲמוּדֵיהֶם[a] בְּאֹכֶל לְהָשִׁיב נָפֶשׁ
רְאֵה יְהוָה וְהַבִּיטָה כִּי הָיִיתִי זוֹלֵלָה׃ ס

12 לוֹא[a] אֲלֵיכֶם כָּל־עֹבְרֵי דָרֶךְ הַבִּיטוּ וּרְאוּ
אִם־יֵשׁ מַכְאוֹב כְּמַכְאֹבִי אֲשֶׁר עוֹלַל לִי
אֲשֶׁר הוֹגָה יְהוָה בְּיוֹם חֲרוֹן אַפּוֹ׃ ס

13 מִמָּרוֹם שָׁלַח־אֵשׁ בְּעַצְמֹתַי וַיִּרְדֶּנָּה[a]
פָּרַשׂ רֶשֶׁת לְרַגְלָי הֱשִׁיבַנִי אָחוֹר
נְתָנַנִי שֹׁמֵמָה כָּל־הַיּוֹם דָּוָיָה׃ ס

14 [a]נִשְׂקַד עֹל[a] פְּשָׁעַי בְּיָדוֹ יִשְׂתָּרְגוּ
עָלוּ[b] עַל־צַוָּארִי הִכְשִׁיל כֹּחִי
נְתָנַנִי אֲדֹנָי[c] בִּידֵי לֹא־אוּכַל קוּם׃ ס

15 סָלָה כָּל־אַבִּירַי | אֲדֹנָי[a] בְּקִרְבִּי[b]
קָרָא עָלַי מוֹעֵד לְשַׁבֵּר בַּחוּרָי
גַּת דָּרַךְ אֲדֹנָי[a] לִבְתוּלַת בַּת־יְהוּדָה׃ ס

16 עַל־אֵלֶּה | אֲנִי בוֹכִיָּה עֵינִי | עֵינִי[a] יָרְדָה מַּיִם
כִּי־רָחַק מְמֶּנִּי מְנַחֵם מֵשִׁיב נַפְשִׁי
הָיוּ בָנַי שׁוֹמֵמִים כִּי גָבַר אוֹיֵב׃ ס

ב
ל
ד מל . ד דגש[13]
מחמדיהם[14] יתיר ו ק
ל
לה מל
ג . ג חס[15] . ג ו ל בלישׁ ובסיפ
ג
ה חס בלישׁ[16] . ל
ג ב חס וחד מל[17] . ג[18]
ל . ל
יד כת כן בסיפ
ב חד כת א וחד כת ה . יד כת כן בסיפ . יא[19]
יד כת כן בסיפ
ל ומל . כט[20] . ל . כט[20]
נז וכל תלים דכות ב מ יא
ל

[13] Mm 3722. [14] Q addidi, L sine Q cum Mp יתיר ו, cf Mp sub loco. [15] Mm 2712. [16] Mm 3723. [17] Mm 3724. [18] Mm 778. [19] Mm 2580. [20] Mm 2501.

11 [a] Q^{Mss} mlt Mss מחמדיהם ‖ **12** [a] $\mathfrak{G}$*$^{Mss}\sigma'$ *οὐ*, $\mathfrak{G}^{rel}$ *οἱ* ‖ **13** [a] $\mathfrak{G}$ *κατήγαγεν αὐτό* = וַיִּרְדֶּנָּה vel הוֹרִידָהּ ‖ **14** [a–a] dub; mlt Mss על נִשְׂקַד, $\mathfrak{G}$ *ἐρρηγορήθη ἐπί* = נִשְׂקַד עַל ‖ [b] $\mathfrak{G}^{L}$ *τὸν ζυγὸν αὐτοῦ*, σ' *ὁ ζυγὸς αὐτοῦ* = עֹלוֹ ‖ [c] l c mlt Mss יהוה ‖ **15** [a] cf 14[c] ‖ [b] $\mathfrak{G}(\mathfrak{V})$ *ἐκ μέσου μου* = מִקִּרְבִּי ‖ **16** [a] > pc Mss $\mathfrak{G}$*$\mathfrak{S}\mathfrak{V}$, dl.

17 פֵּרְשָׂה צִיּוֹן בְּיָדֶיהָ אֵין מְנַחֵם לָהּ [21]ג
צִוָּה יְהוָה לְיַעֲקֹב סְבִיבָיו צָרָיו
הָיְתָה יְרוּשָׁלַ֫ם לְנִדָּה בֵּינֵיהֶם[a] ס

18 צַדִּיק הוּא יְהוָה כִּי פִיהוּ מָרִיתִי כב . ג [22]מגה בסיפ
שִׁמְעוּ־נָא כָל־עַמִּים[a] וּרְאוּ מַכְאֹבִי העמים ק חד מן [23]ג חס ה ר״ת בלישׁ . ג חס[24]
בְּתוּלֹתַי וּבַחוּרָי הָלְכוּ בַשֶּׁבִי ס

19 קָרָאתִי לַמְאֹהֲבַי הֵמָּה רִמּוּנִי ל . ל
כֹּהֲנַי וּזְקֵנַי בָּעִיר נָוָעוּ ל . ל
כִּי־בִקְשׁוּ אֹכֶל לָמוֹ וְיָשִׁיבוּ אֶת־נַפְשָׁם[a] ס ג ב מל וחד חס[25]

20 רְאֵה יְהוָה כִּי־צַר־לִי מֵעַי חֳמַרְמָרוּ ל
נֶהְפַּךְ לִבִּי בְקִרְבִּי כִּי מָרֹה מָרִיתִי יא[26] . ל . ג ב[27] מגה בסיפ
מִחוּץ שִׁכְּלָה־חֶרֶב [a]בַּבַּיִת כַּמָּוֶת[a] ס [28]ג

21 שָׁמְעוּ[a] כִּי נֶאֱנָחָה אָנִי אֵין מְנַחֵם לִי ג ר״פ[29]
כָּל־אוֹיְבַי שָׁמְעוּ רָעָתִי שָׂשׂוּ כִּי אַתָּה עָשִׂיתָ ל
הֵבֵאתָ[b] יוֹם־קָרָאתָ וְיִהְיוּ כָמוֹנִי ס יא רפ[30] . ל חס בסיפ[31]

22 תָּבֹא כָל־רָעָתָם לְפָנֶיךָ וְעוֹלֵל לָמוֹ יז חס וכל משלי דכות ב מ ד
כַּאֲשֶׁר עוֹלַלְתָּ לִי עַל כָּל־פְּשָׁעָי כל חס . ל
כִּי־רַבּוֹת אַנְחֹתַי וְלִבִּי דָוֶי ס ל וחס . ג[32]

2

1 אֵיכָה יז
יָעִיב בְּאַפּוֹ אֲדֹנָי[a] אֶת־בַּת־צִיּוֹן יד כת כן בסיפ
הִשְׁלִיךְ מִשָּׁמַיִם אֶרֶץ תִּפְאֶרֶת יִשְׂרָאֵל
וְלֹא־זָכַר הֲדֹם־רַגְלָיו בְּיוֹם אַפּוֹ ס ג

[21]Mm 624. [22]Thr 1,20 et Mp sub loco. [23]Mm 1856. [24]Mm 2712. [25]Mm 1047. [26]Mm 2580. [27]Thr 1,18 et Mp sub loco. [28]Mm 3116. [29]Mm 3725. [30]Mm 417. [31]Mp contra textum, cf Mp sub loco. [32]Mm 2205. **Cp 2** [1]Mm 1095. [2]Mm 296.

17 [a] prp בְּעֵינֵיהֶם ‖ **18** [a] mlt Mss 𝔊𝔗 ut Q הָעַמִּים ‖ **19** [a] 𝔊 + *καὶ οὐχ εὗρον* = וְלֹא מָצָאוּ ‖ **20** [a–a] 𝔊 (Ambr) tr, 𝔖(𝔙) *wdbbjt' mwt'* = ובבית מות? frt 1 בְּ׳ כְּמוֹת cf akk *kamâtu* captivitas ‖ **21** [a] 𝔊 *ἀκούσατε* = שִׁמְעוּ; 1 שִׁמְעַ cf 𝔖 ‖ [b] l הָבֵא אֶת־ cf 𝔖 ‖ **Cp 2,1** [a] cf 1,14c.

2 בָּלַע אֲדֹנָי[a] וְלֹא[b] חָמָל אֵת כָּל־נְאוֹת יַעֲקֹב
הָרַס בְּעֶבְרָתוֹ מִבְצְרֵי בַת־יְהוּדָה
הִגִּיעַ לָאָרֶץ חִלְּלָ[d] מַמְלָכָה[c] וְשָׂרֶיהָ׃ ס

3 גָּדַע בָּחָרִי־אַף[a] כָּל קֶרֶן יִשְׂרָאֵל
הֵשִׁיב אָחוֹר יְמִינוֹ מִפְּנֵי אוֹיֵב
וַיִּבְעַר בְּיַעֲקֹב כְּאֵשׁ לֶהָבָה אָכְלָה סָבִיב׃ ס

4 דָּרַךְ קַשְׁתּוֹ כְּאוֹיֵב [a]נִצַּב יְמִינוֹ[a]
כְּצָר[b] וַיַּהַרֹג כֹּל מַחֲמַדֵּי־עָיִן
בְּאֹהֶל בַּת־צִיּוֹן שָׁפַךְ כְּאֵשׁ חֲמָתוֹ׃ ס

5 הָיָה אֲדֹנָי[a] | כְּאוֹיֵב בָּלַע יִשְׂרָאֵל
בָּלַע כָּל־[b]אַרְמְנוֹתֶיהָ שִׁחֵת[b] מִבְצָרָיו
וַיֶּרֶב בְּבַת־יְהוּדָה תַּאֲנִיָּה וַאֲנִיָּה׃ ס

6 וַיַּחְמֹס כַּגָּן[a] שֻׂכּוֹ שִׁחֵת מוֹעֲדוֹ
שָׁכַח יְהוָה | בְּצִיּוֹן מוֹעֵד וְשַׁבָּת
וַיִּנְאַץ בְּזַעַם־אַפּוֹ מֶלֶךְ וְכֹהֵן׃ ס

7 זָנַח אֲדֹנָי[a] | מִזְבְּחוֹ נֵאַר מִקְדָּשׁוֹ
הִסְגִּיר בְּיַד־אוֹיֵב [b]חוֹמֹת אַרְמְנוֹתֶיהָ[b]
קוֹל נָתְנוּ בְּבֵית־יְהוָה כְּיוֹם מוֹעֵד׃ ס

8 חָשַׁב[a] יְהוָה | לְהַשְׁחִית חוֹמַת בַּת־צִיּוֹן
נָטָה קָו לֹא־הֵשִׁיב יָדוֹ מִבַּלֵּעַ
וַיַּאֲבֶל־חֵל וְחוֹמָה יַחְדָּו אֻמְלָלוּ׃ ס

ב ר״פ[3]. יד כת כן בסיפ. ולא[k] חד מן יב[4] חס ו ר״ת

ל

ל. ג[5]. ה

ל

ב דמטע

ל. ב[6]

ה יו ר״פ מיחד[7]. יד כת כן בסיפ. ב דמטע

ב[8]. ב[9]. ב[10]

ל. ג[11] וחד מן ג[12] כת ש ול בליש. ג[13] חס בליש וכל במעדו דכות ב מ ב

ג

ב חד ר״פ וחד ס״פ

יד כת כן בסיפ. ג[14]

ח[15] וכל ירמיה דכות ב מ ג וחד מן ד כת כן

לט. יא[16]

ל

ל. ה חס

[3]Jes 25,8. [4]Mm 3804. [5]Mm 1643. [6]Ho 9,16. [7]Mm 944. [8]Mm 1805. [9]Gn 34,19. [10]Mm 3726. [11]Mm 2602. [12]Mm 1411. [13]Mm 3727 contra textum. [14]Mm 3728. [15]Mm 2893. [16]Mm 1630.

2 [a] cf 1,14[e] ‖ [b] 𝔊 ut K לֹא, mlt Mss 𝔖𝔗𝔙 ut Q וְלֹא ‖ [c] 𝔙 *virginis* = בְּתוּלַת ‖ [d] 𝔖 *qtjljh* = חֲלָלֶיהָ? ‖ [e] 𝔊 *βασιλέα αὐτῆς*, 𝔊[B](𝔖) *βασιλέας αὐτῆς* ‖ 3 [a] 1 אַפּוֹ cf 𝔊𝔖𝔙[Mss] ‖ 4 [a–a] prp חֵץ בִּימִינוֹ ‖ [b] tr post ויהרג ‖ 5 [a] cf 1,14[c] ‖ [b–b] 1 ארמנותָו הִשְׁחִית ‖ 6 [a] 𝔊 *ὡς ἄμπελον*, 1 כְּגֶפֶן ‖ 7 [a] cf 1,14[c] ‖ [b–b] prp חֲמַדַּת אֹצְרוֹתֶיהָ ‖ 8 [a] 𝔊* *καὶ ἐπέστρεψεν* = וַיָּשֶׁב, 1 וז.

9 טָבְעוּ בָאָרֶץ שְׁעָרֶיהָ [a]אִבַּד וְשִׁבַּר[a] בְּרִיחֶיהָ
מַלְכָּהּ וְשָׂרֶיהָ בַגּוֹיִם אֵין תּוֹרָה
גַּם־נְבִיאֶיהָ לֹא־מָצְאוּ חָזוֹן מֵיְהוָה׃ ס

10 יֵשְׁבוּ[a] לָאָרֶץ יִדְמוּ[b] זִקְנֵי בַת־צִיּוֹן
הֶעֱלוּ עָפָר עַל־רֹאשָׁם חָגְרוּ שַׂקִּים
הוֹרִידוּ לָאָרֶץ רֹאשָׁן בְּתוּלֹת יְרוּשָׁלִָם׃ ס

11 כָּלוּ בַדְּמָעוֹת עֵינַי חָמַרְמְרוּ מֵעָי
נִשְׁפַּךְ לָאָרֶץ כְּבֹדִי עַל־שֶׁבֶר בַּת־עַמִּי
בֵּעָטֵף עוֹלֵל וְיוֹנֵק בִּרְחֹבוֹת קִרְיָה׃ ס

12 לְאִמֹּתָם יֹאמְרוּ אַיֵּה דָגָן וְיָיִן
בְּהִתְעַטְּפָם כֶּחָלָל בִּרְחֹבוֹת עִיר
בְּהִשְׁתַּפֵּךְ נַפְשָׁם אֶל־חֵיק אִמּוֹתָם׃ ס

13 מָה־אָעִידֵךְ[a] מָה אֲדַמֶּה־לָּךְ הַבַּת יְרוּשָׁלִָם
[b]מָה אַשְׁוֶה־לָּךְ וַאֲנַחֲמֵךְ[b] בְּתוּלַת בַּת־צִיּוֹן
כִּי־גָדוֹל כַּיָּם[c] שִׁבְרֵךְ מִי יִרְפָּא־לָךְ׃ ס

14 נְבִיאַיִךְ חָזוּ לָךְ שָׁוְא וְתָפֶל
וְלֹא־גָלוּ עַל־עֲוֹנֵךְ לְהָשִׁיב שְׁבוּתֵךְ[a]
וַיֶּחֱזוּ לָךְ מַשָּׂאוֹת[b] שָׁוְא וּמַדּוּחִים׃ ס

15 סָפְקוּ עָלַיִךְ כַּפַּיִם כָּל־עֹבְרֵי דָּרֶךְ
שָׁרְקוּ וַיָּנִעוּ רֹאשָׁם עַל־בַּת יְרוּשָׁלִָם
הֲזֹאת הָעִיר שֶׁיֹּאמְרוּ[a] כְּלִילַת יֹפִי מָשׂוֹשׂ לְכָל־הָאָרֶץ[a]׃ ס

[17] Mm 3208. [18] Mm 2174. [19] Mm 534. [20] Mm 2382. [21] וחד לְאִמֹּתָם Gn 25,16. [22] Mm 94. [23] Mm 3896. [24] L sine Q, al Mss אעודך K, אעידך Q, cf Mp sub loco. [25] Mm 2420. [26] Mm 2171. [27] Mp sub loco. [28] Mm 832. [29] Mm 3729. [30] Mm 3730. [31] Mm 2289. [32] Mm 2448.

9 [a–a] dl vel אבד vel ושבר || **10** [a] ℭGSV𝔗 יָשְׁבוּ || [b] G(SV) *ἐσιώπησαν* = דָּמוּ || **13** [a] 𝔙 *comparabo te*, l אֶעֶרְךְ || [b–b] G *τίς σώσει σε καὶ παρακαλέσει* = מִי יוֹשִׁיעַ לָךְ וְנִחַמְךְ || [c] G *ποτήριον* = כּוֹס || **14** [a] mlt Mss ut Q שְׁבוּתֵךְ, K שְׁבִיתֵךְ || [b] frt l מַשָּׂאוֹת || **15** [a–a] dl vel משוש לכל־הארץ vel שיאמרו.

16 [a]פָּצוּ עָלַיִךְ פִּיהֶם כָּל־אֹיְבָיִךְ
שָׁרְקוּ וַיַּחֲרְקוּ־שֵׁן אָמְרוּ בִּלַּעְנוּ ל.ל
אַךְ זֶה הַיּוֹם שְׁקִוִּינָהוּ מָצָאנוּ רָאִינוּ׃ ס ל.ל

17 עָשָׂה יְהוָה אֲשֶׁר זָמָם בִּצַּע אִמְרָתוֹ ב ר״פ[33].ל.ל
אֲשֶׁר צִוָּה מִימֵי־קֶדֶם הָרַס וְלֹא חָמָל
וַיְשַׂמֵּח עָלַיִךְ אוֹיֵב הֵרִים קֶרֶן צָרָיִךְ׃ ס [34]ל

18 [a]צָעַק לִבָּם אֶל־[a]אֲדֹנָי[b] חוֹמַת[c] בַּת־צִיּוֹן ב. יד כת כן בסיפ
הוֹרִידִי כַנַּחַל דִּמְעָה יוֹמָם וָלָיְלָה ל בטע
אַל־תִּתְּנִי פוּגַת לָךְ אַל־תִּדֹּם בַּת[d]־עֵינֵךְ׃ ס ל בסיפ מוגה

19 קוּמִי | רֹנִּי בַלַּיְלָה[a] לְרֹאשׁ אַשְׁמֻרוֹת ד ר״פ[35].ל.בלילה. כד
שִׁפְכִי כַמַּיִם לִבֵּךְ נֹכַח פְּנֵי אֲדֹנָי[b] ל.ל בסיפ. יד כת כן בסיפ
שְׂאִי אֵלָיו כַּפַּיִךְ עַל־נֶפֶשׁ עוֹלָלַיִךְ ח. ב חד חס וחד מל
[c]הָעֲטוּפִים בְּרָעָב בְּרֹאשׁ כָּל־חוּצוֹת[c]׃ ס ב חד מל וחד חס[36]. ד[37].לה[38]

20 רְאֵה יְהוָה וְהַבִּיטָה לְמִי עוֹלַלְתָּ כֹּה כל חס
אִם־תֹּאכַלְנָה נָשִׁים פִּרְיָם עֹלְלֵי טִפֻּחִים כל חס
אִם־יֵהָרֵג בְּמִקְדַּשׁ אֲדֹנָי[a] כֹּהֵן וְנָבִיא׃ ס ה ב מנה בליש. יד כת כן בסיפ. ז בלשון נביאיה

21 שָׁכְבוּ לָאָרֶץ חוּצוֹת נַעַר וְזָקֵן
בְּתוּלֹתַי וּבַחוּרַי [a]נָפְלוּ בֶּחָרֶב[a]
הָרַגְתָּ בְּיוֹם אַפֶּךָ טָבַחְתָּ לֹא[b] חָמָלְתָּ׃ ס ג

22 תִּקְרָא כְיוֹם מוֹעֵד מְגוּרַי[a] מִסָּבִיב [39]יא
וְלֹא הָיָה בְיוֹם אַף־יְהוָה פָּלִיט וְשָׂרִיד כה. ב
אֲשֶׁר־טִפַּחְתִּי וְרִבִּיתִי אֹיְבִי כִלָּם׃ פ [40]ל. [40]ז

[33] Mm 3731. [34] וחד ושמח Prv 27,11. [35] Mm 3732. [36] Mm 225. [37] Mm 1206. [38] Mm 2840. [39] Mm 1630. [40] Mp sub loco.

16 [a] pc Mss 𝔊[L]𝔖 tr v 16 (פ) post v 17 (ע) ‖ **18** [a–a] crrp; prp צַעֲקִי לְךָ מָלֵא ‖ [b] cf 1,14[c] ‖ [c] prp הֲמִי ‖ [d] prp בָּבַת ‖ **19** [a] mlt Mss ut Q בַּלַּיְלָה, K בַּלַּיִל ‖ [b] cf 1,14[c] ‖ [c–c] add ‖ **20** [a] cf 1,14[c] ‖ **21** [a–a] 𝔊* *ἐπορεύθησαν ἐν αἰχμαλωσίᾳ* (ex 1,5.18) *ἐν ῥομφείᾳ καὶ ἐν λιμῷ* ‖ [b] mlt Mss 𝔖𝔗𝔙 וְלֹא ‖ **22** [a] 𝔖 *b'ldbbj* hostes mei; 𝔙 *qui terrerent me* = מְגוֹרְרַי?

3 1 אֲנִי הַגֶּבֶר רָאָה עָנִי בְּשֵׁבֶט עֶבְרָתוֹ׃ ב בכתיב ול בסיפ . ו[1]
2 אוֹתִי נָהַג וַיֹּלַךְ חֹשֶׁךְ וְלֹא־אוֹר׃ כי[2] מל ה מנוח בכתיב ול בסיפ . ל[3]
3 אַךְ בִּי יָשֹׁב יַהֲפֹךְ יָדוֹ כָּל־הַיּוֹם׃ ס ב חס
4 בִּלָּה בְשָׂרִי וְעוֹרִי שִׁבַּר עַצְמוֹתָי׃
5 בָּנָה עָלַי וַיַּקֵּף רֹאשׁ וּתְלָאָה׃[a] ל . ל
6 בְּמַחֲשַׁכִּים הוֹשִׁיבַנִי כְּמֵתֵי עוֹלָם׃ ס ג[4]
7 גָּדַר בַּעֲדִי וְלֹא אֵצֵא הִכְבִּיד נְחָשְׁתִּי׃ ג[5] . ב[6] . ל
8 גַּם כִּי אֶזְעַק וַאֲשַׁוֵּעַ שָׂתַם[a] תְּפִלָּתִי׃ ג[7] כת ש ול בלישׁ
9 גָּדַר דְּרָכַי בְּגָזִית נְתִיבֹתַי עִוָּה׃ ס ג[8] . ב חד מל וחד חס[a]
10 דֹּב אוֹרֵב הוּא לִי אֲרִיֵּה[a] בְּמִסְתָּרִים׃ ארי[ק] . ג רפו[9]
11 דְּרָכַי סוֹרֵר וַיְפַשְּׁחֵנִי שָׂמַנִי שֹׁמֵם׃ ל . כל חס
12 דָּרַךְ קַשְׁתּוֹ וַיַּצִּיבֵנִי כַּמַּטָּרָא לַחֵץ׃ ס ל ומל . ל וכת א
13 הֵבִיא בְכִלְיוֹתָי בְּנֵי אַשְׁפָּתוֹ׃ הי ר״פ מיחד[10] . ג חס . ג[11]
14 הָיִיתִי שְׂחֹק לְכָל־עַמִּי[a] נְגִינָתָם כָּל־הַיּוֹם׃ ד חס בכתיב . ג סביר עמים רקר עמי[12]
15 הִשְׂבִּיעַנִי בַמְּרוֹרִים הִרְוַנִי לַעֲנָה׃ ס ל[13] . ל . ל
16 וַיְגַרֵּס[a] בֶּחָצָץ שִׁנָּי הִכְפִּישַׁנִי בָּאֵפֶר׃ ל וכת כן . ל
17 וַתִּזְנַח[a] מִשָּׁלוֹם נַפְשִׁי נָשִׁיתִי טוֹבָה׃ ב[14]
18 וָאֹמַר אָבַד נִצְחִי[a] וְתוֹחַלְתִּי מֵיְהוָה׃ ס
19 זְכָר־עָנְיִי וּמְרוּדַי לַעֲנָה וָרֹאשׁ׃ ב וכל דסמיכ לא ז ן דכות . ב בתרי לישנ[15]
20 זָכוֹר תִּזְכּוֹר וְתָשׂוֹחַ[a] עָלַי נַפְשִׁי[b]׃ וחשוות[16] ק
21 זֹאת אָשִׁיב[a] אֶל־לִבִּי עַל־כֵּן אוֹחִיל׃ ס ג

Cp 3 [1]Mm 1420. [2]Mm 1238. [3]Mm 468. [4]Mm 3733. [5]Mm 3734. [6]Ps 88,9. [7]Mm 1411 et cf Mm 3735. [8]Mm 3736. [9]Mm 3737. [10]Mm 944. [11]Mm 3423. [12]Mm 3435. [13]וחד השביעני Gn 50,5. [14]Jer 15,10. [15]Mm 343. [16]Mm 832.

Cp 3,5 [a–a] prp תלאה ראשי (cf 𝔊 *κεφαλήν μου καὶ ἐμόχθησεν*) vel מתי ראשי ‖ **8** [a] mlt Mss סתם ‖ **10** [a] mlt Mss ut Q אֲרִי, K אַרְיֵה ‖ **14** [a] 1 c Seb mlt Mss 𝔖 עַמִּים ‖ **16** [a] 𝔊 *καὶ ἐξέβαλεν* = וַיְגָרֵשׁ? ‖ **17** [a] 𝔊 *καὶ ἀπώσατο* = וַיִּזְנַח; 𝔙(𝔖) *repulsa est* = וַתִּזְנַח ‖ **18** [a] dub; 𝔙 *finis meus* = קִצִּי? ‖ **20** [a] mlt Mss ut Q וְתָשׂוֹחַ, K וְתָשֹׁחַ ‖ [b] Tiq soph קָּ֫ ‖ **21** [a] 𝔊 *τάξω* = אָשִׂים.

22 [a]חַסְדֵי יְהוָה כִּי לֹא־תָמְנוּ[b] כִּי לֹא־כָלוּ רַחֲמָיו׃ ל
23 חֲדָשִׁים[a] לַבְּקָרִים רַבָּה אֱמוּנָתֶךָ׃ ד[17]
24 חֶלְקִי יְהוָה אָמְרָה נַפְשִׁי עַל־כֵּן אוֹחִיל לוֹ׃ ס ג
25 טוֹב יְהוָה לְקֹוֵּו לְנֶפֶשׁ תִּדְרְשֶׁנּוּ׃ לקויו[18] ק
26 טוֹב וְיָחִיל[a] וְדוֹמָם[b] לִתְשׁוּעַת יְהוָה׃ ל. ל
27 טוֹב לַגֶּבֶר כִּי־יִשָּׂא ע�ol בְּנְעוּרָיו׃ ס לז. ל מל
28 יֵשֵׁב בָּדָד וְיִדֹּם כִּי נָטַל עָלָיו׃ ח[19]. ל[20]
29 [a]יִתֵּן בֶּעָפָר פִּיהוּ אוּלַי יֵשׁ תִּקְוָה׃ כב
30 יִתֵּן לְמַכֵּהוּ לֶחִי יִשְׂבַּע בְּחֶרְפָּה׃ ס
31 כִּי לֹא יִזְנַח לְעוֹלָם אֲדֹנָי[a]׃ יד כת כן בסיפ
32 כִּי אִם־הוֹגָה וְרִחַם כְּרֹב חֲסָדָו[a]׃ ג. ח. ג[21]. חסדיו ק
33 כִּי לֹא עִנָּה מִלִּבּוֹ וַיְגֶּה[a] בְּנֵי־אִישׁ׃ ס כב[22] ל
34 לְדַכֵּא תַּחַת רַגְלָיו כֹּל אַסִּירֵי אָרֶץ׃ חצי הספר בפסוקים ל
35 לְהַטּוֹת מִשְׁפַּט־גֶּבֶר נֶגֶד פְּנֵי עֶלְיוֹן׃ ל זקף קמ. ל
36 לְעַוֵּת אָדָם בְּרִיבוֹ אֲדֹנָי[a] לֹא רָאָה׃ ס ד. יד כת כן בסיפ
37 מִי זֶה אָמַר וַתְּהִי אֲדֹנָי[a] לֹא צִוָּה׃ ל. יד כת כן בסיפ
38 מִפִּי עֶלְיוֹן לֹא תֵצֵא הָרָעוֹת וְהַטּוֹב׃ כג[24] ד
39 מַה־יִּתְאוֹנֵן אָדָם [a]חָי גֶּבֶר[a] עַל־חַטָּאָו[b]׃ ס ל. ל זקף קמ. חטאיו ק
40 נַחְפְּשָׂה דְרָכֵינוּ[a] וְנַחְקֹרָה וְנָשׁוּבָה עַד־יְהוָה׃ כה[25]. ה[26]
41 נִשָּׂא לְבָבֵנוּ[a] אֶל־כַּפָּיִם אֶל־אֵל בַּשָּׁמָיִם׃ ו ל כת שא ובכת סה. ל וחס[29]. ל
42 נַחְנוּ פָשַׁעְנוּ וּמָרִינוּ אַתָּה לֹא סָלָחְתָּ׃ ס ג פת וחד קמ[27]

[17] Mm 2331. [18] Q addidi sicut mlt Mss, cf Mp sub loco. [19] Mm 2544. [20] Mm 3247. [21] Mm 2436. [22] Mp sub loco. [23] Mm 2170. [24] Mm 2714. [25] Mm 1076. [26] Mm 1051. [27] Mm 1024.

22 [a] v 22–24 > 𝔊* ‖ [b] 𝔊^{CO} *ἐξέλειπεν με*; l c Ms 𝔖𝔗 תָּמּוּ ‖ **23** [a] prb ins הֵם ‖ **26** [a] 𝔊 *καὶ ὑπομενεῖ*, l וְיָחִיל ‖ [b] 𝔊 *καὶ ἡσυχάσει*, 𝔖 *bqwšt'* pro *bšwtq'*, l וְדָמַם חֲסָדָו ‖ **29** [a] v 29 > 𝔊^{Mss} ‖ **31** [a] cf 1,14[c]; exc vb ‖ **32** [a] K^{Or} 𝔊𝔗 ut K חַסְדּוֹ, K^{Oc} 𝔙 ut Q חֲסָדָיו ‖ **33** [a] prp וַיְגֶּה ‖ **36** [a] cf 1,14[c] ‖ **37** [a] cf 1,14[c] ‖ **39** [a–a] prp יְהִי גְבִיר ‖ [b] 𝔊 ut K חֶטְאוֹ, mlt Mss 𝔖𝔗𝔙 ut Q חֲטָאָיו ‖ **40** [a] 𝔊 sg ‖ **41** [a] mlt Mss 𝔊𝔖𝔙 לבבינו ‖ [b] l על cf 𝔊(𝔖) *ἐπί*.

43 סַכֹּתָה בָאַף וַתִּרְדְּפֵנוּ הָרַגְתָּ לֹא חָמָלְתָּ׃ — ג ב מל וחד חס[28]. ב
44 סַכּוֹתָה בֶּעָנָן לָךְ מֵעֲבֹר[a] תְּפִלָּה׃ — ג ב מל וחד חס[29]. ל מל
45 סְחִי וּמָאוֹס תְּשִׂימֵנוּ בְּקֶרֶב הָעַמִּים׃ ס — ל[30]. ב מל ול[31] בליש
46 [a]פָּצוּ עָלֵינוּ פִּיהֶם כָּל־אֹיְבֵינוּ׃
47 פַּחַד וָפַחַת הָיָה לָנוּ הַשֹּׁאת וְהַשֶּׁבֶר׃ — ל
48 פַּלְגֵי־מַיִם תֵּרַד עֵינִי עַל־שֶׁבֶר בַּת־עַמִּי׃ ס — כט[32]
49 עֵינִי נִגְּרָה וְלֹא תִדְמֶה מֵאֵין הֲפֻגוֹת׃ — כט[32]. ב. ל
50 עַד־יַשְׁקִיף וְיֵרֶא יְהוָה מִשָּׁמָיִם׃ — ג[33]
51 עֵינִי עוֹלְלָה לְנַפְשִׁי מִכֹּל [a]בְּנוֹת עִירִי׃ ס — כט[32]. ל ומל
52 צוֹד צָדוּנִי כַּצִּפּוֹר אֹיְבַי חִנָּם׃ — ל. ג וכן כת למדינ
53 צָמְתוּ בַבּוֹר חַיָּי וַיַּדּוּ־אֶבֶן בִּי׃ — ל. ל זקף קמ. ל
54 צָפוּ־מַיִם עַל־רֹאשִׁי אָמַרְתִּי נִגְזָרְתִּי׃ ס — ל. כו. ל
55 קָרָאתִי שִׁמְךָ יְהוָה מִבּוֹר תַּחְתִּיּוֹת׃ — ז ומל[34]
56 קוֹלִי שָׁמַעְתָּ אַל־תַּעְלֵם אָזְנְךָ [a]לְרַוְחָתִי לְשַׁוְעָתִי׃ — ל. יג. ל
57 קָרַבְתָּ בְּיוֹם אֶקְרָאֶךָּ אָמַרְתָּ אַל־תִּירָא׃ ס — ב דגש
58 רַבְתָּ אֲדֹנָי[a] רִיבֵי[b] נַפְשִׁי נָאַלְתָּ חַיָּי׃ — יו כת כן בסיפ
59 רָאִיתָה יְהוָה עַוָּתָתִי שָׁפְטָה[a] מִשְׁפָּטִי׃ — ל. ב. יו[35]
60 רָאִיתָה כָּל־נִקְמָתָם כָּל־מַחְשְׁבֹתָם [c]לִי[a]׃ ס — c פסוק כל כל ומילה חדה ביניה[36]. ל
61 שָׁמַעְתָּ חֶרְפָּתָם יְהוָה כָּל־מַחְשְׁבֹתָם עָלָי׃ — ל
62 שִׂפְתֵי קָמַי וְהֶגְיוֹנָם עָלַי כָּל־הַיּוֹם׃ — ל ומל
63 שִׁבְתָּם וְקִימָתָם הַבִּיטָה אֲנִי מַנְגִּינָתָם׃ ס — ל. ל
64 תָּשִׁיב לָהֶם גְּמוּל יְהוָה כְּמַעֲשֵׂה יְדֵיהֶם׃ — ז[37]

[28] Mm 3738 contra textum. [29] Mm 3738. [30] וחד שחי Jes 51,23. [31] Mm 2229. [32] Mm 2501. [33] Mm 1668. [34] Mm 1327. [35] Mm 2362. [36] Mm 3316. [37] Mm 161.

44 [a] 𝔊 *εἵνεκεν* = בַּעֲבוּר ‖ **46** [a] pc Mss 𝔊[Mss]𝔖 tr 46—48 (פ) post 49—51 (ע) ‖ **51** [a–a] prb l בְּכוֹת et dl עירי ‖ **56** [a–a] 𝔊 *εἰς τὴν δέησίν μου εἰς τὴν βοήθειάν μου* = לְתַחֲנָתִי לישועתי ? dl vel לרוחתי vel לרוחתי ‖ **58** [a] cf 1,14[c] ‖ [b] 𝔙(𝔖) *causam*, 1 רִיב ‖ **59** [a] 𝔊(𝔖) *ἔκρινας* = שָׁפַטְתָּ ‖ **60** [a] mlt Mss 𝔖𝔗𝔙 עָלַי.

כּ פסוק דלית בהון לא ו ולא ¹³⁸.ל.ל

65 תִּתֵּן לָהֶם מְגִנַּת־לֵב תַּאֲלָתְךָ[a] לָהֶם׃

ל.ל³⁹

66 תִּרְדְּפֵם[a] בְּאַף וְתַשְׁמִידֵם מִתַּחַת[b] שְׁמֵי יְהוָה׃ פ

יון¹

4 1 אֵיכָה

ל.ל כת א²

יוּעַם זָהָב יִשְׁנָא[a] הַכֶּתֶם הַטּוֹב

ל.ל ה³

תִּשְׁתַּפֵּכְנָה אַבְנֵי־קֹדֶשׁ בְּרֹאשׁ כָּל־חוּצוֹת׃ ס

ל.ל

2 בְּנֵי[a] צִיּוֹן הַיְקָרִים הַמְסֻלָּאִים בַּפָּז

יון¹.ל

אֵיכָה נֶחְשְׁבוּ לְנִבְלֵי־[a]חֶרֶשׂ מַעֲשֵׂה[b] יְדֵי יוֹצֵר׃ ס

תנים ק.ל.ל

3 גַּם־תַּנִּין[a] חָלְצוּ שַׁד הֵינִיקוּ גּוּרֵיהֶן

כיעגים ק חד מן ח[b] כת ב מלין וקר חדה

בַּת[b]־עַמִּי לְאַכְזָר [c]כְּיַעֲנִים[c] בַּמִּדְבָּר׃ ס

4 דָּבַק לְשׁוֹן יוֹנֵק אֶל־חִכּוֹ בַּצָּמָא

עוֹלָלִים שָׁאֲלוּ לֶחֶם פֹּרֵשׂ אֵין לָהֶם׃ ס

ל[5]

5 הָאֹכְלִים לְמַעֲדַנִּים נָשַׁמּוּ בַּחוּצוֹת

ל וחס.ב.ל[6]

הָאֻמְּנִים עַל תּוֹלָע חִבְּקוּ אַשְׁפָּתוֹת׃ ס

6 וַיִּגְדַּל עֲוֹן בַּת־עַמִּי מֵחַטַּאת סְדֹם

ל ומל.ל בטיט

הַהֲפוּכָה כְּמוֹ־רָגַע וְלֹא־חָלוּ בָהּ יָדַיִם[a]׃ ס

ג.ב חד חס וחד מל

7 זַכּוּ נְזִירֶיהָ[a] מִשָּׁלֶג צָחֲוּ מֵחָלָב

ל

[b]אָדְמוּ עֶצֶם מִפְּנִינִים[b] סַפִּיר גִּזְרָתָם׃ ס

ל.ל מל.ל[7]

8 חָשַׁךְ מִשְּׁחוֹר תָּאֳרָם לֹא נִכְּרוּ בַּחוּצוֹת

ל.ג[8]

צָפַד עוֹרָם עַל־עַצְמָם יָבֵשׁ הָיָה[a] כָּעֵץ׃ ס

ב[9].ל ב מל וב חס[10]. ב וחס[11].ל[12]

9 טוֹבִים הָיוּ חַלְלֵי־חֶרֶב מֵחַלְלֵי רָעָב

שֶׁהֵם יָזוֹבוּ מְדֻקָּרִים מִתְּנוּבַת שָׂדָי[a]׃ ס

[38] Mm 878. [39] וחד שְׁמֵי יי Jer 16,21. Cp 4 [1] Mm 1095. [2] Mm 3709. [3] Mm 2840. [4] Mm 214. [5] וחד מעדנים Prv 29,17. [6] Mp sub loco. [7] Mm 1676. [8] Mm 3494. [9] Cant 6,5. [10] Mp contra textum, cf Mp sub loco. [11] Mm 2677. [12] וחד תנובת Dt 32,13.

65 [a] 𝔊(𝔗𝔙) *μόχθον σου* = תְּלָאָתְךָ; prp אֶתָּא אֲלָתְךָ ‖ **66** [a] 𝔊 + *αὐτούς* = תִּרְדְּפֵם ‖ [b–b] 𝔊 *τοῦ οὐρανοῦ* (𝔊^{O} + *σου*) = שָׁמַיִם (שָׁמֶיךָ) ‖ **Cp 4,1** [a] mlt Mss ישנה ‖ **2** [a] prp אַבְנֵי ‖ [b] K^{Or} 𝔊𝔖 pl ‖ **3** [a] 2 Mss Q תנים ‖ [b] *θυγατέρες*, l בְּנוֹת ‖ [c–c] mlt Mss Vrs ut Q כַּיְעֵנִים; K dub ‖ **6** [a] prp יְלָדִים ‖ **7** [a] prp נְעָרֶיהָ ‖ [b–b] 𝔊 om עֶצֶם; prp מִ׳ אָדַם עוֹרָם vel מִ׳ אָדְמָה שָׂפָתָם שהם ידו במקר דמם מתו בחיש. ‖ **8** [a] dl m cs ‖ **9** [a–a] crrp; prp

10 יְדֵי נָשִׁים רַחֲמָנִיּוֹת בִּשְּׁלוּ יַלְדֵיהֶן ל
הָיוּ לְבָרוֹתָ[a] לָמוֹ בְּשֶׁבֶר בַּת־עַמִּי׃ ס ל

11 כִּלָּה יְהוָה אֶת־חֲמָתוֹ שָׁפַךְ חֲרוֹן אַפּוֹ
וַיַּצֶּת־אֵשׁ בְּצִיּוֹן וַתֹּאכַל יְסוֹדֹתֶיהָ׃ ס ל. ב חד חס וחד מל[13]

12 לֹא הֶאֱמִינוּ מַלְכֵי־אֶרֶץ וְכֹל[a] יֹשְׁבֵי תֵבֵל ב[14] וכל תלים דכות ב מא. כל ק
כִּי יָבֹא צַר וְאוֹיֵב בְּשַׁעֲרֵי יְרוּשָׁלִָם׃ ס ה חס במגלות ב מנה בליש. ב

13 מֵחַטַּאת נְבִיאֶיהָ עֲוֹנוֹת כֹּהֲנֶיהָ ס[15]
הַשֹּׁפְכִים בְּקִרְבָּהּ דַּם צַדִּיקִים׃ ס ב[16]

14 נָעוּ עִוְרִים[a] בָּחוּצוֹת נְגֹאֲלוּ בַּדָּם
בְּלֹא יוּכְלוּ יִגְּעוּ בִּלְבֻשֵּׁיהֶם׃ ס יא[17]. ל וחס

15 סוּרוּ טָמֵא[a] [b]קָרְאוּ לָמוֹ[b] סוּרוּ סוּרוּ[c] אַל־תִּגָּעוּ
כִּי נָצוּ גַּם־נָעוּ אָמְרוּ בַּגּוֹיִם לֹא יוֹסִיפוּ לָגוּר׃ ס ל. ל. ט בליש ד[18] מנה כת כן

16 [a]פְּנֵי יְהוָה חִלְּקָם[b] לֹא יוֹסִיף לְהַבִּיטָם ל. מז פסוק לא לא לא
פְּנֵי כֹהֲנִים לֹא נָשָׂאוּ זְקֵנִים לֹא חָנֵּנוּ׃ ס וזקנים ק חד מן יב[19] חס ו ר״ת

17 עוֹדֵינָה[a] תִּכְלֶינָה עֵינֵינוּ אֶל־עֶזְרָתֵנוּ הָבֶל עודינו ק חד מן יד[20] כת ה וקר ו
בְּצִפִּיָּתֵנוּ צָפִּינוּ אֶל־גּוֹי לֹא יוֹשִׁעַ׃ ס ל. ל. ב חס[21]

18 צָדּוּ[a] צָעָדֵינוּ מִלֶּכֶת בִּרְחֹבֹתֵינוּ ב
קָרַב קִצֵּנוּ מָלְאוּ יָמֵינוּ כִּי־בָא קִצֵּנוּ׃ ס ב. ב

19 קַלִּים הָיוּ רֹדְפֵינוּ מִנִּשְׁרֵי שָׁמָיִם
עַל־הֶהָרִים דִּלְּקָנוּ בַּמִּדְבָּר אָרְבוּ לָנוּ׃ ס ל וחס

20 רוּחַ אַפֵּינוּ מְשִׁיחַ יְהוָה נִלְכַּד בְּשִׁחִיתוֹתָם ל וכל שמואל דכות ב מא[22]
אֲשֶׁר אָמַרְנוּ בְּצִלּוֹ נִחְיֶה בַגּוֹיִם׃ ס

[13] Mm 2910 contra textum. [14] Mm 2899. [15] TM lectio plena contra Mm 3973, cf Mp sub loco. [16] Jes 59,3 [17] Mm 2545. [18] Mm 3031 contra textum. [19] Mm 3804. [20] Mm 782. [21] Mm 3507. [22] 2 S 1,21.

10 [a] 𝔊(𝔖) *εἰς βρῶσιν*, l לְבָרוֹת ‖ **12** [a] mlt Mss 𝔊$^{-L}$ ut Q כֹּל, K וְכֹל ‖ **14** [a] 𝔊 *ἐγρήγοροι αὐτῆς* = עֲרֵיָהּ; prp דָּם vel עָרוֹם ‖ **15** [a] 𝔙 *polluti*, l טְמֵאִים ‖ [b–b] 𝔊 *καλέσατε αὐτούς* = קִרְאוּ לוֹ, sed prb dl ‖ [c] prb dl ‖ **16** [a] pc Mss 𝔖 tr v 16 (פ) post v 17 (ע) ‖ [b] 𝔊 *μερὶς αὐτῶν* = חֶלְקָם; l וז ‖ **17** [a] K^{Or} 𝔊𝔖𝔙 ut Q עוֹדֵינוּ; K עוֹדִינָה ‖ **18** [a] Ms צרו; 𝔊 *ἐθηρεύσαμεν* = צָדָנוּ; 𝔙 *lubricaverunt* = מָעֲדוּ? prb ins צָרֵינוּ.

21 שָׂישִׂי וְשִׂמְחִי בַּת־אֱדוֹם יוֹשֶׁבֶתִי[a] בְּאֶרֶץ עוּץ[b]
גַּם־עָלַיִךְ תַּעֲבָר־כּוֹס[c] תִּשְׁכְּרִי וְתִתְעָרִי[d]: ס

22 תַּם־עֲוֹנֵךְ בַּת־צִיּוֹן לֹא יוֹסִיף לְהַגְלוֹתֵךְ
פָּקַד עֲוֹנֵךְ בַּת־אֱדוֹם גִּלָּה עַל־חַטֹּאתָיִךְ: פ

5 1 זְכָר יְהוָה מֶה־הָיָה לָנוּ הַבִּיטָה[a] וּרְאֵה אֶת־חֶרְפָּתֵנוּ:
2 נַחֲלָתֵנוּ נֶהֶפְכָה לְזָרִים בָּתֵּינוּ לְנָכְרִים:
3 יְתוֹמִים הָיִינוּ אֵין[a] אָב אִמּוֹתֵינוּ כְּאַלְמָנוֹת:
4 מֵימֵינוּ[a] בְּכֶסֶף שָׁתִינוּ עֵצֵינוּ בְּמִחֵיר יָבֹאוּ:
5 [a]עַל[b] צַוָּארֵנוּ[a] נִרְדָּפְנוּ יָגַעְנוּ לֹא[c] הוּנַח[d] לָנוּ:
6 מִצְרַיִם נָתַנּוּ יָד אַשּׁוּר לִשְׂבֹּעַ לָחֶם:
7 אֲבוֹתֵינוּ חָטְאוּ [a]אֵינָם [a]אֲנַחְנוּ[a] עֲוֹנֹתֵיהֶם סָבָלְנוּ:
8 עֲבָדִים מָשְׁלוּ בָּנוּ פּוֹרֵק אֵין מִיָּדָם:
9 בְּנַפְשֵׁנוּ נָבִיא לַחְמֵנוּ מִפְּנֵי חֶרֶב הַמִּדְבָּר:
10 [a]עוֹרֵנוּ כְּתַנּוּר נִכְמָרוּ[a] מִפְּנֵי זַלְעֲפוֹת רָעָב:
11 נָשִׁים בְּצִיּוֹן עִנּוּ בְּתֻלֹת בְּעָרֵי יְהוּדָה:
12 שָׂרִים בְּיָדָם נִתְלוּ פְּנֵי[a] זְקֵנִים לֹא נֶהְדָּרוּ:
13 בַּחוּרִים טְחֲוֹן נָשָׂאוּ וּנְעָרִים בָּעֵץ כָּשָׁלוּ:
14 זְקֵנִים מִשַּׁעַר שָׁבָתוּ בַּחוּרִים מִנְּגִינָתָם:
15 שָׂבַת מְשׂוֹשׂ לִבֵּנוּ נֶהְפַּךְ לְאֵבֶל מְחֹלֵנוּ:
16 נָפְלָה עֲטֶרֶת רֹאשֵׁנוּ אוֹי־נָא לָנוּ כִּי חָטָאנוּ:
17 עַל־זֶה הָיָה דָוֶה לִבֵּנוּ עַל־אֵלֶּה חָשְׁכוּ עֵינֵינוּ:
18 עַל הַר־צִיּוֹן שֶׁשָּׁמֵם[a] שׁוּעָלִים הָלְכוּ־בוֹ: פ

יושבת ק
ב . ל
ל מל בכתיב
ה חס בלישׁ
כד׳ . הביטה ק
ל
ראין חד מן יב׳ חס ו ר״ת
הי׳ . ח׳
ולא חד מן יב׳ חס ו ר״ת
ג ר״פ . ג דגש׳ . ב
ואינם ק חד מן יב׳ חס ו ר״ת .
ואנחנו חד מן יב׳ חס ו ר״ת ק
ב וחס׳
ל . ב׳ . ל
ב חס וחד מן ב בסיפ
ל . ב׳
ל . ל׳
ל וכת כן׳
ל
ל ולמרינ׳ . ב מל בכתיב . ג ב דגש וחד רפ׳

Cp 5 [1]Mm 592. [2]Mm 3804. [3]Mm 158. [4]Mm 1862. [5]Mm 3739. [6]Mm 3202. [7]Mp sub loco. [8]וחד וְלָעֲפוֹת Ps 11,6. [9]Ex 10,15. [10]Mm 49. [11]L sine Q sicut lectio Or, lectio Occ שהשמם K, ששם Q, cf Mp sub loco.

21 [a] mlt Mss ut Q יוֹשֶׁבֶת, K יוֹשַׁבְתִּי ‖ [b] > 𝔊*𝔙^{Mss} ‖ [c] 𝔊 + *κυρίου* ‖ [d] 𝔊 *καὶ ἀποχεεῖς* = וְתִתְעָרִי; l וְהִזֵּי ‖ **Cp 5,1** [a] mlt Mss ut Q הַבִּיטָה, K הַבֵּיט ‖ **3** [a] mlt Mss Vrs ut Q וְאֵין, K אֵין ‖ **4** [a] 𝔊 *ἐξ ἡμερῶν* = מִיָּמֵינוּ ‖ **5** [a–a] crrp; prp עַל־אַרְצֵנוּ ‖ [b] 𝔖′ pr *ζυγός* = עֹל, frt l ‖ [c] 𝔊𝔗𝔙 ut K לֹא, mlt Mss 𝔖 ut Q וְלֹא ‖ [d] prp הֻנַּח ‖ **7** [a–a] mlt Mss 𝔖𝔗𝔙 ut Q וְאֵ֫ינָם וְאֲנַחְנוּ ‖ **10** [a–a] l vel עוֹרֵינוּ cf mlt Mss vel נִכְמַר cf 𝔊 *ἐπελιώθη*, 𝔙 *exusta est* ‖ **12** [a] > 𝔊* ‖ **18** [a] K^{Oc} שֶׁהַשַּׁמֵּם.

19 אַתָּה[a] יְהוָה לְעוֹלָם תֵּשֵׁב כִּסְאֲךָ לְדֹר וָדוֹר׃ ג ר״ם[12]

ג

20 לָמָּה לָנֶצַח תִּשְׁכָּחֵנוּ תַּעַזְבֵנוּ לְאֹרֶךְ יָמִים׃ כת כן למערב[13], ונשובה חד מן ן[14] ק בלישׁ. ב

21 הֲשִׁיבֵנוּ יְהוָה וְנָשׁוּבָה[a] חַדֵּשׁ יָמֵינוּ כְּקֶדֶם׃ ג[15]

22 כִּי אִם־מָאֹס מְאַסְתָּנוּ קָצַפְתָּ עָלֵינוּ עַד־מְאֹד׃

סכום הפסוקים
של ספר קנד
וחציו לדכא תחת[16]
וסדר אחד

ESTHER אסתר

ס[א] **1** 1 וַיְהִי בִּימֵי אֲחַשְׁוֵרוֹשׁ[a] הוּא[b] אֲחַשְׁוֵרוֹשׁ[c] הַמֹּלֵךְ מֵהֹדּוּ וְעַד־ ה[1]. ל. ב[2]

2 כּוּשׁ שֶׁבַע[d] וְעֶשְׂרִים מְדִינָה׃ 2 בַּיָּמִים הָהֵם כְּשֶׁבֶת הַמֶּלֶךְ | ג[3]. ב בסיפ וחד מן ב בטע[4]. ל[5]

3 אֲחַשְׁוֵרוֹשׁ עַל כִּסֵּא מַלְכוּתוֹ אֲשֶׁר בְּשׁוּשַׁן הַבִּירָה׃ 3 בִּשְׁנַת שָׁלוֹשׁ ב

לְמָלְכוֹ עָשָׂה מִשְׁתֶּה לְכָל־שָׂרָיו[a] וַעֲבָדָיו חֵיל | פָּרַס וּמָדַי הַפַּרְתְּמִים ב. ג

4 וְשָׂרֵי הַמְּדִינוֹת לְפָנָיו׃ 4 בְּהַרְאֹתוֹ[a] אֶת־עֹשֶׁר כְּבוֹד[b]־מַלְכוּתוֹ וְאֶת־ ל[6]

5 יְקַר תִּפְאֶרֶת גְּדוּלָּתוֹ יְמִים רַבִּים[c] שְׁמוֹנִים וּמְאַת יוֹם׃ 5 וּבִמְלֹאת | ל ומל[7]. ו מל וכל ד״ה דכות ב מא. ל. ב ר״פ חד מל וחד חס[8]

הַיָּמִים הָאֵלֶּה[a] עָשָׂה הַמֶּלֶךְ לְכָל־הָעָם הַנִּמְצְאִים בְּשׁוּשַׁן הַבִּירָה ה[9]

לְמִגָּדוֹל וְעַד־קָטָן מִשְׁתֶּה שִׁבְעַת[b] יָמִים בַּחֲצַר גִּנַּת בִּיתַן הַמֶּלֶךְ׃ ב. ה קמ וכל אתנח וס״פ דכות[10]. ל

6 [a]חוּר | כַּרְפַּס וּתְכֵלֶת[a] אָחוּז בְּחַבְלֵי־בוּץ וְאַרְגָּמָן עַל־גְּלִילֵי כֶסֶף ל. ו[11]. ב. ל בטע

וְעַמּוּדֵי שֵׁשׁ מִטּוֹת[b] | זָהָב וָכֶסֶף עַל רִצְפַת[c] בַּהַט־[c]וְשֵׁשׁ וְדַר וְסֹחָרֶת׃ ב. ל. ל

7 וְהַשְׁקוֹת בִּכְלֵי זָהָב וְכֵלִים מִכֵּלִים שׁוֹנִים וְיֵין מַלְכוּת רָב כְּיַד ל. ב. ל בלישׁ. לג קמ[12]. ח

8 הַמֶּלֶךְ׃ 8 וְהַשְּׁתִיָּה כַּדָּת אֵין אֹנֵס כִּי־כֵן | יִסַּד הַמֶּלֶךְ עַל כָּל־רַב ל. ב. ל. ל[13]

[12]Mm 3214. [13]Mm 3740. [14]Mm 2714. [15]Mm 2229. [16]Thr 3,34, cf Mp sub loco.

Cp 1 [1]Mm 91. [2]Mp sub loco et Jer 22,11. [3]Mm 3773. [4]Da 10,2. [5]Mm 1471. [6] חוד בְּתָרְאוֹתוֹ Mal 3,2 et Mp sub loco. [7]Mm 43. [8]Mm 727, L sine Q, al mss ובמלואת K, ובמלאת Q, cf Mp sub loco. [9]Mm 3163. [10]Mm 3741. [11]Mm 1015. [12]Mm 264. [13]Mm 2263.

19 [a] G(SV) *σὺ δέ*, l וְאַתָּה ‖ **21** [a] mlt Mss K[Or] ut Q וְנָשׁוּבָה, K וב– ‖ **22** [a] > GS.

Cp 1,1 [a] G semper in Est *Ἀρταξέρξης* ‖ [b–b] > 2 Mss V ‖ [c] ins בֶּן ? cf S ‖ [d–d] S *m" w'srjn* ut Da 6,2, sed cf 9,30 ‖ **3** [a] prb ins וְרָאשֵׁי vel וְרֹאשֵׁי ‖ **4** [a] prp תָּם– ‖ [b] S pr cop; > G ‖ [c–c] prb dl cf G ‖ **5** [a] G *τοῦ γάμου* ‖ [b] G *ἕξ* ‖ **6** [a–a] prp כִּ֫ חור ות׳; al תַּחַת כרפס ‖ [b] prp בְּמִ֫ vel ומִ֫ cf G[L]S ‖ [c–c] > S.

בֵּיתוֹ לַעֲשׂוֹת כִּרְצוֹן אִישׁ־וָאִישׁ׃ 9 גַּם וַשְׁתִּי[a] הַמַּלְכָּה עָשְׂתָה מִשְׁתֵּה 9
נָשִׁים בֵּית הַמַּלְכוּת אֲשֶׁר לַמֶּלֶךְ אֲחַשְׁוֵרוֹשׁ׃ ס 10 בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי 10
כְּטוֹב לֵב־הַמֶּלֶךְ בַּיָּיִן אָמַר לִמְהוּמָן בִּזְתָא חַרְבוֹנָא בִּגְתָא וַאֲבַגְתָא
זֵתַר וְכַרְכַּס שִׁבְעַת הַסָּרִיסִים הַמְשָׁרְתִים אֶת־פְּנֵי הַמֶּלֶךְ אֲחַשְׁוֵרוֹשׁ׃
לְהָבִיא אֶת־וַשְׁתִּי הַמַּלְכָּה לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ בְּכֶתֶר מַלְכוּת לְהַרְאוֹת 11
הָעַמִּים וְהַשָּׂרִים אֶת־יָפְיָהּ כִּי־טוֹבַת מַרְאֶה הִיא׃ 12 וַתְּמָאֵן הַמַּלְכָּה 12
וַשְׁתִּי לָבוֹא בִּדְבַר הַמֶּלֶךְ אֲשֶׁר בְּיַד הַסָּרִיסִים וַיִּקְצֹף הַמֶּלֶךְ מְאֹד
וַחֲמָתוֹ בָּעֲרָה בּוֹ׃ 13 וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ לַחֲכָמִים יֹדְעֵי הָעִתִּים[a] כִּי־ 13
כֵן דִּבֶּר הַמֶּלֶךְ לִפְנֵי כָּל־יֹדְעֵי דָּת וָדִין׃ 14 וְהַקָּרֹב[a] אֵלָיו כַּרְשְׁנָא 14
שֵׁתָר אַדְמָתָא תַּרְשִׁישׁ מֶרֶס מַרְסְנָא מְמוּכָן שִׁבְעַת שָׂרֵי | פָּרַס וּמָדַי
רֹאֵי פְנֵי הַמֶּלֶךְ הַיֹּשְׁבִים רִאשֹׁנָה בַּמַּלְכוּת׃ 15 כְּדָת[a] מַה־לַּעֲשׂוֹת 15
בַּמַּלְכָּה וַשְׁתִּי עַל | אֲשֶׁר לֹא־עָשְׂתָה אֶת־מַאֲמַר הַמֶּלֶךְ אֲחַשְׁוֵרוֹשׁ
בְּיַד הַסָּרִיסִים׃ ס 16 וַיֹּאמֶר מוּמֻכָן[a] לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ וְהַשָּׂרִים לֹא 16
עַל־הַמֶּלֶךְ לְבַדּוֹ עָוְתָה וַשְׁתִּי הַמַּלְכָּה כִּי עַל־כָּל־הַשָּׂרִים וְעַל־
כָּל־הָעַמִּים אֲשֶׁר בְּכֹל מְדִינוֹת הַמֶּלֶךְ אֲחַשְׁוֵרוֹשׁ׃ 17 כִּי־יֵצֵא 17
דְּבַר־הַמַּלְכָּה עַל־כָּל־הַנָּשִׁים לְהָבְזוֹת[b] בַּעְלֵיהֶן בְּעֵינֵיהֶן בְּאָמְרָם
הַמֶּלֶךְ אֲחַשְׁוֵרוֹשׁ אָמַר לְהָבִיא אֶת־וַשְׁתִּי הַמַּלְכָּה לְפָנָיו וְלֹא־בָאָה׃
וְהַיּוֹם הַזֶּה תֹּאמַרְנָה[a] | שָׂרוֹת פָּרַס־וּמָדַי אֲשֶׁר שָׁמְעוּ אֶת־דְּבַר 18
הַמַּלְכָּה לְכָל שָׂרֵי הַמֶּלֶךְ וְכִדְיָ[b] בְּזָיוֹן וָקֶצֶף׃ 19 אִם־עַל־הַמֶּלֶךְ 19
טוֹב יֵצֵא דְבַר־מַלְכוּת מִלְּפָנָיו וְיִכָּתֵב בְּדָתֵי פָרַס־וּמָדַי וְלֹא יַעֲבוֹר
אֲשֶׁר לֹא־תָבוֹא וַשְׁתִּי לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ אֲחַשְׁוֵרוֹשׁ וּמַלְכוּתָהּ יִתֵּן הַמֶּלֶךְ
לְרֵעוּתָהּ הַטּוֹבָה מִמֶּנָּה׃ 20 וְנִשְׁמַע פִּתְגָם הַמֶּלֶךְ אֲשֶׁר־יַעֲשֶׂה בְּכָל 20
מַלְכוּתוֹ[a] כִּי רַבָּה הִיא וְכָל־הַנָּשִׁים יִתְּנוּ יְקָר לְבַעְלֵיהֶן לְמִגְדּוֹל
וְעַד־קָטֹן׃ 21 וַיִּיטַב הַדָּבָר בְּעֵינֵי הַמֶּלֶךְ וְהַשָּׂרִים וַיַּעַשׂ הַמֶּלֶךְ 21

ל. ל. ד[14] ה זוגין בבית בית[15] ב ר״פ[16] ד[17]. ל. ל[18]. ב חד כת א וחד כת ה[19]. ל ג. ד[14] ב[20] ג ל ל. ל ל. ב חד כת ה וחד כת ח[21]. ל ב חד כת ה וחד כת ח[22]. ל רל חס בכתיב[23]. ל ל[24] ממוכן ק ח[25] וכל על המלך טוב דכות ב מ ג. ל. ד[14]. ל[26] ו. ד[27] ל. ל. ל ד[14] ב[28]. ג[29] ל. ל. ג[30] ח[31]. ז מל ג מנה בכתיב ל ג ב פת וחד קמ[32]. ב[33] ג[34]. ל. ב

[14] Mm 3742. [15] Mm 3761. [16] Mm 877. [17] Mm 1772. [18] Mp sub loco. [19] Mm 3768. [20] Mm 3583. [21] Mm 2791. [22] Mm 3305. [23] Mp sub loco. [24] וחד ואת מאמר Est 2,20. [25] Mm 2106. [26] וחד מעל כל השרים Est 3,1. [27] Mm 3743. [28] Mm 3744. [29] Mm 1942. [30] Mm 3745. [31] Mm 4080. [32] Mm 568. [33] Qoh 8,11. [34] Mm 625.

9 [a] **G*** *Αστιν*, **G**^{L} *Ουαστιν*, **G**^{O} *Ουασθη* ‖ **13** [a] prp הַדָּתִים ‖ **14** [a] prp וְהַקְּרִיב cf **G**; al הַקָּרֵב cf 1 R 5,7 ‖ **15** [a] prb dl (dttg); al huc tr : ‖ **16** [a] Q מְמוּכָן cf 21 ‖ **17** [a] prp אֶל ‖ [b] prp לְהָבֵז׳ ‖ **18** [a] תְּמָרֵינָה vel תַּמֹּ׳ ‖ [b] prb וּבְדֵי, al וּכְדֵי ‖ **20** [a–a] > **G***; prp כִּי רַב הוּא.

22 כִּדְבַר מְמוּכָן׃ 22 וַיִּשְׁלַח סְפָרִים אֶל־כָּל־מְדִינוֹת הַמֶּלֶךְ אֶל־מְדִינָה
וּמְדִינָה כִּכְתָבָהּ וְאֶל־עַם וָעָם כִּלְשׁוֹנָו לִהְיוֹת כָּל־אִישׁ שֹׂרֵר בְּבֵיתוֹ
[a]וּמְדַבֵּר כִּלְשׁוֹן עַמּוֹ[a]׃ פ

2 1 אַחַר הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה כְּשֹׁךְ חֲמַת הַמֶּלֶךְ אֲחַשְׁוֵרוֹשׁ זָכַר אֶת־
2 וַשְׁתִּי וְאֵת אֲשֶׁר־עָשְׂתָה וְאֵת אֲשֶׁר־נִגְזַר עָלֶיהָ׃ 2 וַיֹּאמְרוּ נַעֲרֵי־
הַמֶּלֶךְ מְשָׁרְתָיו יְבַקְשׁוּ לַמֶּלֶךְ נְעָרוֹת בְּתוּלוֹת טוֹבוֹת מַרְאֶה׃
3 וְיַפְקֵד הַמֶּלֶךְ פְּקִידִים בְּכָל־מְדִינוֹת מַלְכוּתוֹ וְיִקְבְּצוּ אֶת־[a]כָּל־
נַעֲרָה־בְתוּלָה טוֹבַת מַרְאֶה אֶל־שׁוּשַׁן הַבִּירָה אֶל־בֵּית הַנָּשִׁים
4 אֶל־יַד הֵגֶא[b] סְרִיס הַמֶּלֶךְ שֹׁמֵר[c] הַנָּשִׁים וְנָתוֹן תַּמְרוּקֵיהֶן׃ 4 וְהַנַּעֲרָה
אֲשֶׁר תִּיטַב בְּעֵינֵי הַמֶּלֶךְ תִּמְלֹךְ תַּחַת וַשְׁתִּי וַיִּיטַב הַדָּבָר בְּעֵינֵי
הַמֶּלֶךְ וַיַּעַשׂ כֵּן׃ ס 5 אִישׁ יְהוּדִי הָיָה בְּשׁוּשַׁן הַבִּירָה וּשְׁמוֹ
[ס]מָרְדֳּכַי בֶּן־יָאִיר בֶּן־שִׁמְעִי בֶן־קִישׁ אִישׁ יְמִינִי׃ 6 אֲשֶׁר הָגְלְתָה
מִירוּשָׁלַיִם עִם־הַגֹּלָה אֲשֶׁר הָגְלְתָה עִם יְכָנְיָה מֶלֶךְ־יְהוּדָה אֲשֶׁר
7 הֶגְלָה נְבוּכַדְנֶאצַּר מֶלֶךְ בָּבֶל׃ 7 וַיְהִי אֹמֵן אֶת־הֲדַסָּה הִיא אֶסְתֵּר
[a]בַּת־דֹּדוֹ[a] כִּי אֵין לָהּ אָב וְאֵם וְהַנַּעֲרָה יְפַת־תֹּאַר וְטוֹבַת מַרְאֶה
8 וּבְמוֹת אָבִיהָ וְאִמָּהּ לְקָחָהּ מָרְדֳּכַי לוֹ לְבַת׃ 8 וַיְהִי בְּהִשָּׁמַע[a] דְּבַר־
הַמֶּלֶךְ וְדָתוֹ וּבְהִקָּבֵץ נְעָרוֹת רַבּוֹת אֶל־שׁוּשַׁן הַבִּירָה אֶל־יַד הֵגָי
9 וַתִּלָּקַח אֶסְתֵּר אֶל־בֵּית הַמֶּלֶךְ אֶל־יַד הֵגֵי שֹׁמֵר הַנָּשִׁים׃ 9 וַתִּיטַב
הַנַּעֲרָה בְּעֵינָיו וַתִּשָּׂא חֶסֶד לְפָנָיו וַיְבַהֵל אֶת־תַּמְרוּקֶיהָ וְאֶת־מָנוֹתֶהָ
לָתֵת לָהּ וְאֵת שֶׁבַע הַנְּעָרוֹת הָרְאֻיוֹת לָתֶת־לָהּ מִבֵּית הַמֶּלֶךְ וַיְשַׁנֶּהָ
וְאֶת־נַעֲרוֹתֶיהָ לְטוֹב בֵּית הַנָּשִׁים׃ 10 לֹא־הִגִּידָה אֶסְתֵּר אֶת־עַמָּהּ
וְאֶת־מֽוֹלַדְתָּהּ כִּי מָרְדֳּכַי צִוָּה עָלֶיהָ אֲשֶׁר לֹא־תַגִּיד׃ 11 וּבְכָל־יוֹם
וָיוֹם מָרְדֳּכַי מִתְהַלֵּךְ לִפְנֵי חַצַר בֵּית־הַנָּשִׁים לָדַעַת אֶת־שְׁלוֹם
12 אֶסְתֵּר וּמַה־יֵּעָשֶׂה בָּהּ׃ 12 וּבְהַגִּיעַ תֹּר[a] נַעֲרָה וְנַעֲרָה לָבוֹא | אֶל־

[35]Mp sub loco. Cp 2 [1]Mm 197. [2]Mm 2406. [3]Mm 456. [4]Mm 2520. [5]Mm 306. [6]Gn 41,35. [7]Mm 307. [8]Lectio ו plena contra Mp, cf Mp sub loco. [9]וחד ותיטב Est 2,9. [10]Mm 3746. [11]Mm 3747. [12]Mm 3748. [13]Mm 2870. [14]וחד תיטב Est 2,4. [15]Mm 3749. [16]Mm 300. [17]Mm 210.

22 [a–a] dub; > 𝔊*, prb dl (dttg), al מ׳ כָּל־שׁוֹנֵהוּ עִמּוֹ vel מ׳ כִּלְשׁוֹנוֹ עִמּוֹ ‖ **Cp 2,3** [a] prb dl ‖ [b] l הַגַּי cf 8.15 et 8.14 𝔊* ‖ [c] 𝔏 וְשׁ׳ ‖ **7** [a] 𝔊 + *Αμιναδαβ* cf 15 9,29 ‖ **8** [a] 𝔏 כְּהֹ׳ ‖ **11** [a] nonn Mss לָהּ.

הַמֶּלֶךְ אֲחַשְׁוֵרוֹשׁ מִקֶּץ [a]הֱיוֹת לָהּ כְּדָת הַנָּשִׁים[a] שְׁנֵים עָשָׂר חֹדֶשׁ[b] כִּי
כֵן יִמְלְאוּ יְמֵי מְרוּקֵיהֶן שִׁשָּׁה חֳדָשִׁים[c] בְּשֶׁמֶן הַמֹּר וְשִׁשָּׁה חֳדָשִׁים[b] ל ומל . ו רפ[18]
בַּבְּשָׂמִים וּבְתַמְרוּקֵי הַנָּשִׁים׃ 13 וּבָזֹאת ׀ הַנַּעֲרָה בָּאָה אֶל־הַמֶּלֶךְ ל . יא[19] בטע וכל מלכים ויחזק דכות ב מ ב .
אֵת כָּל־אֲשֶׁר תֹּאמַר יִנָּתֵן לָהּ לָבוֹא עִמָּהּ מִבֵּית הַנָּשִׁים עַד[a]־בֵּית יא[19] בטע וכל מלכים ויחזק דכות ב מ ב . ו . ג בטע מלרע ול בליש
הַמֶּלֶךְ׃ 14 בָּעֶרֶב ׀ וְהִיא בָאָה וּלְבֹקֶר הִיא שָׁבָה אֶל־בֵּית הַנָּשִׁים
שֵׁנִי[a] אֶל[b]־יַד שַׁעַשְׁגַּז[c] סְרִיס הַמֶּלֶךְ שֹׁמֵר הַפִּילַגְשִׁים לֹא־תָבוֹא עוֹד ל . ב מל
אֶל־הַמֶּלֶךְ כִּי אִם־[d]חָפֵץ בָּהּ הַמֶּלֶךְ וְנִקְרְאָה בְשֵׁם׃ 15 וּבְהַגִּיעַ תור־ ב[20] . ג
אֶסְתֵּר בַּת־אֲבִיחַיִל דֹּד מָרְדֳּכַי אֲשֶׁר לָקַח־לוֹ לְבַת לָבוֹא אֶל־
הַמֶּלֶךְ לֹא בִקְּשָׁה דָּבָר כִּי אִם אֶת־אֲשֶׁר יֹאמַר הֵגַי סְרִיס־הַמֶּלֶךְ ל
שֹׁמֵר הַנָּשִׁים וַתְּהִי אֶסְתֵּר נֹשֵׂאת חֵן בְּעֵינֵי כָּל־רֹאֶיהָ׃ 16 וַתִּלָּקַח ל
אֶסְתֵּר אֶל־הַמֶּלֶךְ אֲחַשְׁוֵרוֹשׁ [a]אֶל־בֵּית מַלְכוּתוֹ[a] [b]בַּחֹדֶשׁ הָעֲשִׂירִי[b]
הוּא־חֹדֶשׁ טֵבֵת[c] בִּשְׁנַת־שְׁבָעd לְמַלְכוּתוֹ׃ 17 וַיֶּאֱהַב הַמֶּלֶךְ אֶת־ ל . ד[21]
אֶסְתֵּר [a]מִכָּל־[a]הַנָּשִׁים וַתִּשָּׂא־חֵן וָחֶסֶד לְפָנָיו מִכָּל־הַבְּתוּלֹת וַיָּשֶׂם ה[22] . פד ג מנה בסיפ
כֶּתֶר־מַלְכוּת בְּרֹאשָׁהּ וַיַּמְלִיכֶהָ תַּחַת וַשְׁתִּי׃ 18 וַיַּעַשׂ הַמֶּלֶךְ מִשְׁתֶּה ל . ב[23]
גָּדוֹל לְכָל־שָׂרָיו וַעֲבָדָיו אֶת מִשְׁתֵּה אֶסְתֵּר וַהֲנָחָה לַמְּדִינוֹת עָשָׂה ב . ל[24]
וַיִּתֵּן מַשָּׂאֹת כְּיַד הַמֶּלֶךְ׃ [a]19 וּבְהִקָּבֵץ בְּתוּלוֹת שֵׁנִית[a] וּמָרְדֳּכַי יֹשֵׁב ה[25] . ג מנה בלישׁ .
בְּשַׁעַר־הַמֶּלֶךְ׃ 20 אֵין אֶסְתֵּר מַגֶּדֶת מֽוֹלַדְתָּהּ וְאֶת־עַמָּהּ כַּאֲשֶׁר ח . ב . ב[26] חס בסיפ
צִוָּה עָלֶיהָ מָרְדֳּכָי[a] וְאֶת־מַאֲמַר מָרְדֳּכַי אֶסְתֵּר עֹשָׂה כַּאֲשֶׁר הָיְתָה ל[27] . ו[28]
בְאָמְנָה[b] אִתּוֹ׃ ס 21 בַּיָּמִים הָהֵם וּמָרְדֳּכַי יֹשֵׁב בְּשַׁעַר־הַמֶּלֶךְ ל . ב בסיפ . ג חס בסיפ
קָצַף [a]בִּגְתָן וָתֶרֶשׁ[a] שְׁנֵי־סָרִיסֵי הַמֶּלֶךְ מִשֹּׁמְרֵי הַסַּף וַיְבַקְשׁוּ לִשְׁלַח יא
יָד בַּמֶּלֶךְ אֲחַשְׁוֵרוֹשׁ׃ 22 וַיִּוָּדַע הַדָּבָר לְמָרְדֳּכַי וַיַּגֶּד לְאֶסְתֵּר [a]הַמַּלְכָּה[a] ד חס למערב . ל . יד
וַתֹּאמֶר אֶסְתֵּר לַמֶּלֶךְ [b]בְּשֵׁם מָרְדֳּכָי[b]׃ 23 וַיְבֻקַּשׁ הַדָּבָר וַיִּמָּצֵא וַיִּתָּלוּ ל . ז[29]
שְׁנֵיהֶם עַל־עֵץ וַיִּכָּתֵב בְּסֵפֶר דִּבְרֵי הַיָּמִים לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ׃ פ ג בסיפ[30]

[18] Mm 577. [19] Mm 279. [20] Mm 3161. [21] Mm 2767. [22] Mm 3234. [23] Gn 21,8. [24] וחד והמדינות Qoh 2,8, וחד במדינות Thr 1,1. [25] Mm 3750. [26] Mp sub loco. [27] וחד את מאמר Est 1,15. [28] Mm 1175. [29] Mm 3765. [30] Mm 3751.

12 [a–a] > 𝔊* ‖ [b] 𝔖 *jwmt'* = dies ‖ [c] 𝔖 *jwmjn* = dies ‖ **13** [a] 𝔠 אל ‖ **14** [a] 𝔊 pr art; > 𝔖; prp מִשְׁנֵה ‖ [b] prp על ‖ [c] 𝔊 *Γαι* cf 2,3.15, 𝔖 *šngšgšjr* ‖ [d–d] > 𝔊*, dl? ‖ **16** [a–a] > 𝔊*, dl (ex 1,9)? ‖ [b] 𝔊^{AB} *τῷ δωδεκάτῳ* ‖ [c] 𝔊^{BS} *Αδαρ* ‖ [d] 𝔖 *'rb'* ‖ **17** [a–a] > 𝔊* ‖ **18** [a–a] > 𝔊 ‖ **19** [a–a] > 𝔊; prp בְּבֵית הַנָּשִׁים מִשְׁנֶה –בֵּל הַבְּ אֶל־, al 19 gl ad 20 (cf 10); tr שׁ ad init v ‖ **20** [a] 𝔊 + *φοβεῖσθαι τὸν θεόν* ‖ [b] prp ה– cf 𝔊ϑ ‖ **21** [a–a] > 𝔊*; 𝔊^{A}𝔏𝔖 Est apokr 1,11 nom alit ‖ **22** [a] > 𝔊* ‖ [b–b] 𝔊 *τὰ τῆς ἐπιβουλῆς*.

3 1 אַחַר ׀ הַדְּבָרִים ׀ הָאֵלֶּה גִּדַּל ׀ הַמֶּלֶךְ אֲחַשְׁוֵרוֹשׁ אֶת־הָמָן בֶּן־ג ר״ם . ב¹
הַמְדָתָא הָאֲגָגִי[a] וַיְנַשְּׂאֵהוּ וַיָּשֶׂם אֶת־כִּסְאוֹ מֵעַל ׀ כָּל־הַשָּׂרִים אֲשֶׁר ל . פד ג מנה בסיפ . ל²
2 אִתּוֹ: 2 וְכָל־עַבְדֵי הַמֶּלֶךְ אֲשֶׁר־בְּשַׁעַר הַמֶּלֶךְ כֹּרְעִים ׀ וּמִשְׁתַּחֲוִים ל
לְהָמָן כִּי־כֵן צִוָּה־לוֹ הַמֶּלֶךְ וּמָרְדְּכַי לֹא יִכְרַע וְלֹא יִשְׁתַּחֲוֶה: ³ג
3 וַיֹּאמְרוּ עַבְדֵי הַמֶּלֶךְ אֲשֶׁר־בְּשַׁעַר הַמֶּלֶךְ לְמָרְדְּכָי מַדּוּעַ אַתָּה ⁴ל זוגרין ול בעיג
ח⁵ מל וכל יחזק דכות
4 עוֹבֵר אֶת מִצְוַת הַמֶּלֶךְ: 4 וַיְהִי בְּאָמְרָם[a] אֵלָיו יוֹם ׀ וָיוֹם ׀ וְלֹא שָׁמַע ב מ א . כאמרם . ב⁶ ק
אֲלֵיהֶם וַיַּגִּידוּ לְהָמָן לִרְאוֹת הֲיַעַמְדוּ דִּבְרֵי מָרְדְּכַי כִּי־הִגִּיד לָהֶם ג ומל בסיפ
5 אֲשֶׁר־הוּא יְהוּדִי: 5 וַיַּרְא הָמָן כִּי־אֵין מָרְדְּכַי כֹּרֵעַ וּמִשְׁתַּחֲוֶה לוֹ
6 וַיִּמָּלֵא הָמָן חֵמָה: 6 [a]וַיָּבֶז[b] בְּעֵינָיו לִשְׁלֹחַ[c] יָד ׀ בְּמָרְדְּכַי לְבַדּוֹ כִּי־ ז¹ . ב⁸ . נא
הִגִּידוּ לוֹ אֶת־עַם ׀ מָרְדְּכָי[a] וַיְבַקֵּשׁ הָמָן לְהַשְׁמִיד אֶת־כָּל־הַיְּהוּדִים ב בפסוק
7 אֲשֶׁר בְּכָל־מַלְכוּת ׀ אֲחַשְׁוֵרוֹשׁ עַם ׀ מָרְדְּכָי[d]: 7 [a]בַּחֹדֶשׁ הָרִאשׁוֹן ב⁹ . ב בפסוק . ד ר״פ¹⁰ . סד
הוּא־חֹדֶשׁ נִיסָן[a] בִּשְׁנַת שְׁתֵּים עֶשְׂרֵה לַמֶּלֶךְ אֲחַשְׁוֵרוֹשׁ הִפִּיל פּוּר ב¹¹
הוּא הַגּוֹרָל לִפְנֵי הָמָן מִיּוֹם ׀ לְיוֹם וּמֵחֹדֶשׁ[b] לְחֹדֶשׁ שְׁנֵים־עָשָׂר הוּא־ ל
חֹדֶשׁ אֲדָר: ס 8 וַיֹּאמֶר הָמָן לַמֶּלֶךְ אֲחַשְׁוֵרוֹשׁ יֶשְׁנוֹ עַם־אֶחָד ד¹² [ס³]
מְפֻזָּר וּמְפֹרָד בֵּין ׀ הָעַמִּים בְּכֹל מְדִינוֹת מַלְכוּתֶךָ וְדָתֵיהֶם שֹׁנוֹת ל . ל . ד . ל . ל
מִכָּל־עָם וְאֶת־דָּתֵי הַמֶּלֶךְ אֵינָם עֹשִׂים וְלַמֶּלֶךְ אֵין־שֹׁוֶה לְהַנִּיחָם: ל¹³ בכל זקף אתנח וס״פ דכות¹³ . ב¹⁴ . ג
9 אִם־עַל־הַמֶּלֶךְ טוֹב יִכָּתֵב לְאַבְּדָם וַעֲשֶׂרֶת אֲלָפִים כִּכַּר־כֶּסֶף
10 אִשְׁקוֹל עַל־יְדֵי[a] עֹשֵׂי הַמְּלָאכָה לְהָבִיא אֶל־גִּנְזֵי הַמֶּלֶךְ: 10 וַיָּסַר ו מל ול בליש . יו כת ר¹⁵
הַמֶּלֶךְ אֶת־טַבַּעְתּוֹ מֵעַל יָדוֹ וַיִּתְּנָהּ לְהָמָן[a] בֶּן־הַמְדָתָא הָאֲגָגִי צֹרֵר כל חס
11 הַיְּהוּדִים[a]: 11 וַיֹּאמֶר ׀ הַמֶּלֶךְ לְהָמָן הַכֶּסֶף[a] נָתוּן לָךְ וְהָעָם[b] לַעֲשׂוֹת ב¹⁶ . ג ומל¹⁷
12 בּוֹ כַּטּוֹב בְּעֵינֶיךָ: 12 וַיִּקָּרְאוּ ׀ סֹפְרֵי הַמֶּלֶךְ בַּחֹדֶשׁ הָרִאשׁוֹן בִּשְׁלוֹשָׁה ס . ב וחד מן ה פסוק מן מ מילין . סד . ב¹⁸
עָשָׂר ׀ יוֹם ׀ בּוֹ וַיִּכָּתֵב כְּכָל־אֲשֶׁר־צִוָּה הָמָן אֶל אֲחַשְׁדַּרְפְּנֵי־הַמֶּלֶךְ ג בסיפ¹⁹ . ל בכתיב⁹
וְאֶל־הַפַּחוֹת אֲשֶׁר ׀ עַל־מְדִינָה וּמְדִינָה וְאֶל־שָׂרֵי עַם ׀ וָעָם מְדִינָה ל . ל . ג

Cp 3 ¹Jos 4,14. ²חד כי על כל השרים Est 1,16. ³Mm 1790. ⁴Mm 456. ⁵Mm 2429. ⁶Mm 3749. ⁷Mm 1907. ⁸Gn 25,34. ⁹Mp sub loco. ¹⁰Mm 791. ¹¹Neh 2,1. ¹²Mm 1662. ¹³Mm 2120. ¹⁴1Ch 29,20. ¹⁵Mm 627. ¹⁶Mm 3752. ¹⁷Mm 3753. ¹⁸Mm 3754. ¹⁹Mm 3751.

Cp 3,1 [a] 𝔊 *Βουγαῖον* cf 8,5 [b] 9,10 [a] ‖ **4** [a] Q כְּאָמְרָם ‖ **5** [a] pc Mss 𝔖 + על־מרדכי cf 𝔗 [III] ‖ **6** [a–a] > 𝔊* ‖ [b] prp ויבז ‖ [c] sic L, mlt Mss Edd לַח– ‖ [d–d] > 𝔊; prp מ׳ עם ‖ **7** [a–a] > 𝔊* ‖ [b] 𝔊 + *ὥστε ἀπολέσαι ἐν μιᾷ ἡμέρᾳ τὸ γένος Μαρδοχαίου καὶ ἔπεσεν ὁ κλῆρος εἰς τὴν τεσσαρεσκαιδεκάτην* (cf 8,12 9,1) *τοῦ μηνός* = לְהַשְׁמִיד עַם מָרְדְּכַי בְּיוֹם אֶחָד וַיִּפֹּל עַל־שְׁלֹשָׁה עָשָׂר יוֹם לַחֹדֶשׁ prb homtel ‖ **9** [a] 𝔗 יד ‖ **10** [a–a] 𝔊 *σφραγίσαι κατὰ τῶν γεγραμμένων κατὰ τῶν Ἰουδαίων* ‖ **11** [a] prb l הָעָם ‖ [b] prb dl.

ד חס למערב[20] וּמְדִינָה כִּכְתָבָהּ וְעַם וָעָם כִּלְשׁוֹנוֹ בְּשֵׁם הַמֶּלֶךְ אֲחַשְׁוֵרוֹשׁ נִכְתָּב
ל ומל . לט פסוק דאית בהון א״ב . יא בכתיב וְנֶחְתָּם בְּטַבַּעַת הַמֶּלֶךְ׃ 13 וְנִשְׁלוֹחַ סְפָרִים בְּיַד הָרָצִים אֶל־כָּל־ 13
מְדִינוֹת הַמֶּלֶךְ לְהַשְׁמִיד לַהֲרֹג וּלְאַבֵּד אֶת־כָּל־הַיְּהוּדִים מִנַּעַר
ט וְעַד־זָקֵן טַף וְנָשִׁים בְּיוֹם אֶחָד [a]בִּשְׁלוֹשָׁה עָשָׂר[a] לְחֹדֶשׁ שְׁנֵים־עָשָׂר
ג[21] . ג בסיפ[20] הוּא־חֹדֶשׁ אֲדָר וּשְׁלָלָם לָבוֹז׃ 14 פַּתְשֶׁגֶן הַכְּתָב לְהִנָּתֵן דָּת בְּכָל־ 14
כ . ב חד חס וחד מל . כ[22] מְדִינָה וּמְדִינָה גָּלוּי לְכָל־הָעַמִּים לִהְיוֹת עֲתִדִים לַיּוֹם הַזֶּה׃
ל ומל . ג 15 הָרָצִים יָצְאוּ דְחוּפִים בִּדְבַר־הַמֶּלֶךְ וְהַדָּת נִתְּנָה בְּשׁוּשַׁן הַבִּירָה 15
ל ומל וְהַמֶּלֶךְ וְהָמָן יָשְׁבוּ לִשְׁתּוֹת וְהָעִיר שׁוּשָׁן נָבוֹכָה[a]׃ פ
כ ר״פ[1] 4 1 וּמָרְדֳּכַי יָדַע אֶת־כָּל־אֲשֶׁר נַעֲשָׂה וַיְקָרַע מָרְדֳּכַי אֶת־בְּגָדָיו 4
ל וַיִּלְבַּשׁ שַׂק וָאֵפֶר וַיֵּצֵא[a] בְּתוֹךְ הָעִיר וַיִּזְעַק זְעָקָה גְּדֹלָה וּמָרָה׃
כל סיפ מל ב מ ב[2] חס 2 וַיָּבֹא עַד לִפְנֵי שַׁעַר־הַמֶּלֶךְ כִּי אֵין לָבוֹא אֶל־שַׁעַר הַמֶּלֶךְ בִּלְבוּשׁ
שָׂק׃ 3 [a]וּבְכָל־מְדִינָה וּמְדִינָה מְקוֹם אֲשֶׁר דְּבַר־הַמֶּלֶךְ וְדָתוֹ מַגִּיעַ 3
ל . ב[3] . ד אֵבֶל גָּדוֹל לַיְּהוּדִים וְצוֹם וּבְכִי וּמִסְפֵּד שַׂק וָאֵפֶר יֻצַּע לָרַבִּים׃
ותבאנה[4] חד מן ה[a] ד חס ק וחד מל ב[5] מנה כת כן . ל 4 וַתָּבוֹאנָה[a] נַעֲרוֹת אֶסְתֵּר וְסָרִיסֶיהָ[b] וַיִּגִּידוּ לָהּ וַתִּתְחַלְחַל הַמַּלְכָּה
ל מְאֹד וַתִּשְׁלַח בְּגָדִים לְהַלְבִּישׁ אֶת־מָרְדֳּכַי וּלְהָסִיר שַׂקּוֹ מֵעָלָיו וְלֹא
קִבֵּל׃ 5 וַתִּקְרָא אֶסְתֵּר לַהֲתָךְ[a] מִסָּרִיסֵי הַמֶּלֶךְ אֲשֶׁר הֶעֱמִיד[b] לְפָנֶיהָ 5
ג[7] . ל וַתְּצַוֵּהוּ עַל[c]־מָרְדֳּכַי לָדַעַת מַה־זֶּה וְעַל־מַה־זֶּה׃ 6 וַיֵּצֵא הֲתָךְ אֶל־ 6
מָרְדֳּכַי אֶל־רְחוֹב הָעִיר אֲשֶׁר לִפְנֵי שַׁעַר־הַמֶּלֶךְ׃ 7 וַיַּגֶּד־לוֹ מָרְדֳּכַי 7
ג[9] . ו מל ול בלישׁ . ל אֵת כָּל־אֲשֶׁר קָרָהוּ וְאֵת ו[a]פָּרָשַׁת הַכֶּסֶף אֲשֶׁר אָמַר הָמָן לְשְׁקוֹל עַל־
ביהודים[10] חד מן י[11] כת חרי י בסיפ . ג בסיפ גִּנְזֵי הַמֶּלֶךְ בַּיְּהוּדִים[a] לְאַבְּדָם׃ 8 וְאֶת־פַּתְשֶׁגֶן כְּתָב־דָּת אֲשֶׁר־ 8
ג[12] נִתַּן בְּשׁוּשָׁן לְהַשְׁמִדָם נָתַן לוֹ לְהַרְאוֹת אֶת־אֶסְתֵּר וּלְהַגִּיד לָהּ
ל ומל וחד מן י[13] כת חרי ו . ד[14] . ח[15] וְלְצַוּוֹת עָלֶיהָ לָבוֹא אֶל־הַמֶּלֶךְ לְהִתְחַנֵּן־לוֹ וּלְבַקֵּשׁ מִלְפָנָיו עַל־
9 עַמָּהּ׃ 9 וַיָּבֹא הֲתָךְ וַיַּגֶּד לְאֶסְתֵּר אֶת דִּבְרֵי מָרְדֳּכָי׃ 10 וַתֹּאמֶר 10
כל סיפ מל ב מ ב[16] חס אֶסְתֵּר לַהֲתָךְ וַתְּצַוֵּהוּ אֶל[a]־מָרְדֳּכָי׃ 11 כָּל[a]־עַבְדֵי הַמֶּלֶךְ וְעַם־ 11

[20]Mp sub loco. [21]Mm 3755 א. [22]Mm 875. Cp 4 [1]Mm 3756. [2]Cf Mm 1552. [3]Mm 3757. [4]Q addidi, cf 1S 10,7, L sine Q, cf Mp sub loco. [5]Mm 301. [6]Mm 1579. [7]Mm 3758. [8]וחד על מה זה Neh 2,4. [9]Mp sub loco. [10]Q addidi, L sine Q cum Mp יתיר י, cf Mp sub loco et Est 8,1.7, etc. [11]Mm 3770. [12]Mm 2838. [13]Mm 648. [14]Mm 3165. [15]Mm 4080. [16]Cf Mm 1552.

13 [a–a] > 𝔊* ‖ **15** [a] prb tr huc 4,3 ‖ **Cp 4,1** [a] 𝔗 וַיֵּבוֹא ‖ **3** [a] v 3 > $\mathfrak{G}^{L}$; cf 3,15[a] ‖ **4** [a] Q וַתָּבוֹאנָה, K וַתָּבוֹאֲינָה ‖ [b] prb dl, sed cf 𝔖 ‖ **5** [a] 𝔊* *Ἀχραθαῖον*, 𝔖 *lhtn* ‖ [b] prp עָמַד cf 𝔊𝔖𝔗[II] ‖ [c] prp אֶל cf 10 ‖ **7** [a] Q בַּיְּהוּדִים, K בִּיהוּדִים ‖ **10** [a] 𝔗 עַל cf 5 ‖ **11** [a] 𝔗 וְכֹל.

מְדִינוֹת הַמֶּלֶךְ יְוֻדְּעִים אֲשֶׁר כָּל־אִישׁ וְאִשָּׁה אֲשֶׁר יָבוֹא־אֶל־הַמֶּלֶךְ כנב 17 מנה בטע
אֶל־הֶחָצֵר הַפְּנִימִית אֲשֶׁר לֹא־יִקָּרֵא אַחַת דָּתוֹ לְהָמִית לְבַד מֵאֲשֶׁר כא 18
יוּשַׁט־לוֹ הַמֶּלֶךְ אֶת־שַׁרְבִיט הַזָּהָב וְחָיָה וַאֲנִי לֹא נִקְרֵאתִי לָבוֹא אֶל־ ו. ב חד כת י וחד כת א 19
הַמֶּלֶךְ זֶה שְׁלוֹשִׁים יוֹם׃ 12 וַיַּגִּידוּ[a] לְמָרְדֳּכָי אֶת דִּבְרֵי אֶסְתֵּר׃ פ ז 20 מל ב 21 מנה מל בכתיב. ל וקף קמ
12 13 וַיֹּאמֶר מָרְדֳּכָי לְהָשִׁיב אֶל־אֶסְתֵּר אַל־תְּדַמִּי בְנַפְשֵׁךְ לְהִמָּלֵט ל. ל
14 בֵּית[a]־הַמֶּלֶךְ מִכָּל־הַיְּהוּדִים׃ 14 כִּי אִם־הַחֲרֵשׁ תַּחֲרִישִׁי בָּעֵת הַזֹּאת ל
רֶוַח וְהַצָּלָה יַעֲמוֹד לַיְּהוּדִים מִמָּקוֹם אַחֵר וְאַתְּ[a] וּבֵית־אָבִיךְ תֹּאבֵדוּ ל 22. ג מל 23. ל ודמטע
15 וּמִי יוֹדֵעַ אִם־לְעֵת כָּזֹאת הִגַּעַתְּ לַמַּלְכוּת׃ 15 וַתֹּאמֶר אֶסְתֵּר לְהָשִׁיב ג. ל מל וכל ת ד מ״ל דכות׳ ב מ ג חס. ל. ל
16 אֶל־מָרְדֳּכָי׃ 16 לֵךְ כְּנוֹס אֶת־כָּל־הַיְּהוּדִים הַנִּמְצְאִים בְּשׁוּשָׁן וְצוֹמוּ ב. ל ומל
עָלַי וְאַל־תֹּאכְלוּ וְאַל־תִּשְׁתּוּ שְׁלֹשֶׁת יָמִים לַיְלָה וָיוֹם גַּם[b]־אֲנִי ל. ל. ג 24
וְנַעֲרֹתַי אָצוֹם כֵּן וּבְכֵן אָבוֹא אֶל־הַמֶּלֶךְ אֲשֶׁר לֹא־כַדָּת וְכַאֲשֶׁר ב 25. ב
17 אָבַדְתִּי׃ אָבַדְתִּי׃ 17 וַיַּעֲבֹר מָרְדֳּכָי וַיַּעַשׂ כְּכֹל[a] אֲשֶׁר־צִוְּתָה עָלָיו ל
אֶסְתֵּר׃ ס

5 1 וַיְהִי | בַּיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי וַתִּלְבַּשׁ אֶסְתֵּר[a] מַלְכוּת וַתַּעֲמֹד בַּחֲצַר
בֵּית־הַמֶּלֶךְ הַפְּנִימִית נֹכַח בֵּית הַמֶּלֶךְ וְהַמֶּלֶךְ יוֹשֵׁב עַל־כִּסֵּא ל
2 מַלְכוּתוֹ בְּבֵית הַמַּלְכוּת נֹכַח פֶּתַח הַבָּיִת׃ 2 וַיְהִי כִרְאוֹת הַמֶּלֶךְ ה זוגין בבית בית׳. ל
אֶת־אֶסְתֵּר הַמַּלְכָּה עֹמֶדֶת בֶּחָצֵר נָשְׂאָה חֵן בְּעֵינָיו וַיּוֹשֶׁט הַמֶּלֶךְ יד. ל. נא
לְאֶסְתֵּר אֶת־שַׁרְבִיט הַזָּהָב אֲשֶׁר בְּיָדוֹ וַתִּקְרַב אֶסְתֵּר וַתִּגַּע בְּרֹאשׁ ל בסיפ. ב. לה 2
3 הַשַּׁרְבִיט[a]׃ ס 3 וַיֹּאמֶר לָהּ הַמֶּלֶךְ מַה־לָּךְ אֶסְתֵּר הַמַּלְכָּה יד
4 וּמַה־בַּקָּשָׁתֵךְ עַד־חֲצִי הַמַּלְכוּת וְיִנָּתֶן לָךְ׃ 4 וַתֹּאמֶר אֶסְתֵּר אִם־ ל ס״פ
עַל־הַמֶּלֶךְ טוֹב יָבוֹא הַמֶּלֶךְ וְהָמָן הַיּוֹם[a] אֶל־הַמִּשְׁתֶּה אֲשֶׁר־עָשִׂיתִי
5 לוֹ׃ 5 וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ מַהֲרוּ אֶת־הָמָן לַעֲשׂוֹת אֶת־דְּבַר אֶסְתֵּר וַיָּבֹא ו. ב חס בסיפ׳
6 הַמֶּלֶךְ וְהָמָן אֶל־הַמִּשְׁתֶּה אֲשֶׁר־עָשְׂתָה אֶסְתֵּר׃ 6 וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ
לְאֶסְתֵּר בְּמִשְׁתֵּה הַיַּיִן מַה־שְּׁאֵלָתֵךְ וְיִנָּתֶן לָךְ וּמַה־בַּקָּשָׁתֵךְ עַד־

17 Mp sub loco. 18 Mm 17. 19 Mm 1707. 20 Mm 41 et Mm 4060. 21 Mm 3759. 22 וחד ורוח Gn 32, 17. 23 Mm 3482. 24 Mm 1922. 25 Mm 3760. Cp 5 1 Mm 3761. 2 Mm 2840. 3 Mm 332. 4 Mm 1552.

12 [a] prp וַיַּגֵּד vel וַיִּגַּד cf 𝔊 ‖ 13 [a] 𝔊 pr *μόνη ἐν* cf 𝔗𝔙; prp מִבֵּית cf 𝔖 vel רַק אַתְּ בְּבֵ׳ ‖ 14 [a] > 𝔖 ‖ 16 [a] mlt Mss אֵת ‖ [b] mlt Mss וְגַם cf 𝔊𝔖 ‖ 17 [a] pc Mss 𝔖 כֹּל ‖ Cp 5,1 [a] vb exc? prp שַׁלְבּוּשׁ vel לְבוּשׁ cf 𝔊[L] ‖ 2 [a] 𝔖 לְשַׁ׳ ‖ 4 [a] > nonn Mss 𝔖.

חצי הספר בפסוקים[5] ה ד מלרע וחד מלעיל[6]. ל[7]

7 חֲצִי הַמַּלְכוּת וְתֵעָשׂ׃ 7 וַתַּעַן אֶסְתֵּר וַתֹּאמַר שְׁאֵלָתִי וּבַקָּשָׁתִי׃
8 אִם־מָצָאתִי חֵן בְּעֵינֵי הַמֶּלֶךְ וְאִם־עַל־הַמֶּלֶךְ טוֹב לָתֵת אֶת־ 8
ה[8]. ל[9] שְׁאֵלָתִי וְלַעֲשׂוֹת אֶת־בַּקָּשָׁתִי יָבוֹא הַמֶּלֶךְ וְהָמָן אֶל־הַמִּשְׁתֶּה אֲשֶׁר
ו[10] אֶעֱשֶׂה לָהֶם וּמָחָר אֶעֱשֶׂה כִּדְבַר הַמֶּלֶךְ׃
יז[11]. ב[12] 9 וַיֵּצֵא הָמָן בַּיּוֹם הַהוּא שָׂמֵחַ וְטוֹב לֵב וְכִרְאוֹת הָמָן אֶת־ 9
ב[13]. ל. ו[14]. ב[15] מָרְדֳּכַי בְּשַׁעַר הַמֶּלֶךְ וְלֹא־קָם וְלֹא־זָע מִמֶּנּוּ וַיִּמָּלֵא הָמָן עַל־מָרְדֳּכָי
ב[16]. כל סיס מל ב מ ב[17] חֵמָה׃ 10 וַיִּתְאַפֵּק הָמָן וַיָּבֹא אֶל־בֵּיתוֹ וַיִּשְׁלַח וַיָּבֵא אֶת־אֹהֲבָיו וְאֶת־ 10
חס. נא[18] זֶרֶשׁ אִשְׁתּוֹ׃ 11 וַיְסַפֵּר לָהֶם הָמָן אֶת־כְּבוֹד עָשְׁרוֹ וְרֹב בָּנָיו וְאֵת 11
ג. ל. ב כָּל־[a]אֲשֶׁר גִּדְּלוֹ הַמֶּלֶךְ וְאֵת אֲשֶׁר נִשְּׂאוֹ עַל־[b]הַשָּׂרִים וַעֲבְדֵי[c] הַמֶּלֶךְ׃
יב בטע ר״פ. ג[19]. יד 12 וַיֹּאמֶר הָמָן אַף לֹא־הֵבִיאָה אֶסְתֵּר ׀ הַמַּלְכָּה עִם־הַמֶּלֶךְ אֶל־ 12
ה[20]. כי[21] מל ה מנה בכתיב. ה[22]. ל הַמִּשְׁתֶּה אֲשֶׁר־עָשְׂתָה כִּי אִם־אוֹתִי וְגַם־לְמָחָר אֲנִי קָרוּא־לָהּ עִם־
ג הַמֶּלֶךְ׃ 13 וְכָל־זֶה אֵינֶנּוּ שֹׁוֶה לִי בְּכָל־עֵת אֲשֶׁר אֲנִי רֹאֶה אֶת־ 13
ל מָרְדֳּכַי הַיְּהוּדִי יוֹשֵׁב בְּשַׁעַר הַמֶּלֶךְ׃ 14 וַתֹּאמֶר לוֹ זֶרֶשׁ אִשְׁתּוֹ וְכָל־ 14
ג. ב[23]. ל[24] אֹהֲבָיו יַעֲשׂוּ־עֵץ גָּבֹהַּ חֲמִשִּׁים אַמָּה וּבַבֹּקֶר ׀ אֱמֹר לַמֶּלֶךְ וְיִתְלוּ אֶת־
ה[25] חס בשמואל ובכתיב וחד מן ב[26] לשון ביאה מָרְדֳּכַי עָלָיו וּבֹא־עִם־הַמֶּלֶךְ אֶל־הַמִּשְׁתֶּה שָׂמֵחַ וַיִּיטַב הַדָּבָר לִפְנֵי[a]
הָמָן וַיַּעַשׂ הָעֵץ׃ פ

ב[1]. ה בשינה[2] **6** 1 בַּלַּיְלָה הַהוּא [a]נָדְדָה שְׁנַת[a] הַמֶּלֶךְ וַיֹּאמֶר לְהָבִיא אֶת־סֵפֶר **6**
ל. ל. ז[3] הַזִּכְרֹנוֹת דִּבְרֵי הַיָּמִים וַיִּהְיוּ נִקְרָאִים לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ׃ 2 וַיִּמָּצֵא כָּתוּב 2
ל אֲשֶׁר ׀ הִגִּיד מָרְדֳּכַי עַל־בִּגְתָנָא וָתֶרֶשׁ שְׁנֵי סָרִיסֵי הַמֶּלֶךְ מִשֹּׁמְרֵי
יא הַסַּף אֲשֶׁר בִּקְשׁוּ לִשְׁלֹחַ יָד בַּמֶּלֶךְ אֲחַשְׁוֵרוֹשׁ׃ 3 וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ מַה־ 3
ז זוגין[4] נַּעֲשָׂה יְקָר וּגְדוּלָּה לְמָרְדֳּכַי עַל־זֶה וַיֹּאמְרוּ נַעֲרֵי הַמֶּלֶךְ מְשָׁרְתָיו
א[a]־ל. ב[5] לֹא־נֵעָשָׂה עִמּוֹ דָּבָר׃ 4 וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ מִי בֶחָצֵר וְהָמָן בָּא לַחֲצַר 4
ל. ב[5] בֵּית־הַמֶּלֶךְ הַחִיצוֹנָה לֵאמֹר ׀ לַמֶּלֶךְ לִתְלוֹת אֶת־מָרְדֳּכַי עַל־הָעֵץ
ז זוגין[4] אֲשֶׁר־הֵכִין לוֹ׃ 5 וַיֹּאמְרוּ נַעֲרֵי הַמֶּלֶךְ אֵלָיו הִנֵּה הָמָן עֹמֵד בֶּחָצֵר 5

[5] Mp sub loco. [6] Mm 3587. [7] וחד את בקשתי Est 5,8. [8] Mm 1376. [9] וחד ובקשתי Est 5,7. [10] Mm 505. [11] Mm 1088. [12] Mm 1628. [13] Dt 34,10. [14] Mm 1907. [15] Mm 3758. [16] Mm 3762. [17] Cf Mm 1552. [18] Mm 639. [19] Mm 4173 א. [20] Mm 197. [21] Mm 1238 א. [22] Mm 420. [23] Mm 3763. [24] Mm 3769. [25] Mm 169. [26] Mm 3764.
Cp 6 [1] Mp sub loco. [2] Mm 2756. [3] Mm 3765. [4] Mm 456. [5] Mm 3766.

11 [a] prb dl ‖ [b] pc Mss + כָּל־ ‖ [c] S *w'l kl 'bdj* = וְעַל־כָּל־עַ׳ ‖ **14** [a] nonn Mss S בְּעֵיני ‖ **Cp 6,1** [a–a] G *ὁ δὲ κύριος ἀπέστησεν τὸν ὕπνον ἀπὸ* cf $\mathfrak{C}^{11}$; prp שׁ׳ נדד (= יהוה) ‖ **4** [a] prp חצר אֶל־ ה׳.

6 וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ יָבוֹא׃ 6 וַיָּבֹוא הָמָן וַיֹּאמֶר לוֹ הַמֶּלֶךְ מַה־לַּעֲשׂוֹת[a] כל סיפ מל ב מ ב׳ חס
בָּאִישׁ[b] אֲשֶׁר הַמֶּלֶךְ חָפֵץ בִּיקָרוֹ וַיֹּאמֶר הָמָן בְּלִבּוֹ לְמִי יַחְפֹּץ הַמֶּלֶךְ אמירה פלוגי בלבו ו׳ ל
7 לַעֲשׂוֹת יְקָר יוֹתֵר מִמֶּנִּי׃ 7 וַיֹּאמֶר הָמָן אֶל־הַמֶּלֶךְ אִישׁ אֲשֶׁר הַמֶּלֶךְ ז מל בלישׁ׳ ז׳. נז וכל תלים דכות׳ ב מ יא
8 חָפֵץ בִּיקָרוֹ׃ 8 יָבִיאוּ לְבוּשׁ מַלְכוּת אֲשֶׁר לָבַשׁ־בּוֹ הַמֶּלֶךְ וְסוּס ט
9 אֲשֶׁר רָכַב עָלָיו הַמֶּלֶךְ וַאֲשֶׁר נִתַּן כֶּתֶר מַלְכוּת בְּרֹאשׁוֹ[a]׃ 9 וְנָתוֹן כא[9]. יב[10] וחד מן ז מל בלישׁ
הַלְבּוּשׁ וְהַסּוּס עַל־יַד־אִישׁ מִשָּׂרֵי הַמֶּלֶךְ הַפַּרְתְּמִים וְהִלְבִּישׁוּ[a] יא[11]. ל בסיפ[12]. ג׳
אֶת־הָאִישׁ אֲשֶׁר הַמֶּלֶךְ חָפֵץ בִּיקָרוֹ וְהִרְכִּיבֻהוּ[a] עַל־הַסּוּס בִּרְחֹוב ל וכת כן. יא[11]
הָעִיר וְקָרְאוּ[a] לְפָנָיו כָּכָה יֵעָשֶׂה לָאִישׁ אֲשֶׁר הַמֶּלֶךְ חָפֵץ בִּיקָרוֹ׃ ד[13]. לז[14]. לב[15]
10 וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ לְהָמָן מַהֵר קַח אֶת־הַלְּבוּשׁ וְאֶת־הַסּוּס כַּאֲשֶׁר ב[16]. יז[17]
דִּבַּרְתָּ וַעֲשֵׂה־כֵן לְמָרְדֳּכַי הַיְּהוּדִי הַיּוֹשֵׁב בְּשַׁעַר הַמֶּלֶךְ אַל־תַּפֵּל יח[18]
דָּבָר מִכֹּל אֲשֶׁר דִּבַּרְתָּ׃ 11 וַיִּקַּח הָמָן אֶת־הַלְּבוּשׁ וְאֶת־הַסּוּס וַיַּלְבֵּשׁ יז[17] ס[ז]
אֶת־מָרְדֳּכַי וַיַּרְכִּיבֵהוּ בִּרְחֹוב הָעִיר וַיִּקְרָא לְפָנָיו כָּכָה יֵעָשֶׂה ד[13]. לז[14]
לָאִישׁ אֲשֶׁר הַמֶּלֶךְ חָפֵץ בִּיקָרוֹ׃ 12 וַיָּשָׁב מָרְדֳּכַי אֶל־שַׁעַר הַמֶּלֶךְ לב[15]
13 וְהָמָן נִדְחַף אֶל־בֵּיתוֹ אָבֵל וַחֲפוּי רֹאשׁ׃ 13 וַיְסַפֵּר הָמָן לְזֶרֶשׁ ב. ג. ל
אִשְׁתּוֹ וּלְכָל־אֹהֲבָיו אֵת כָּל־אֲשֶׁר קָרָהוּ וַיֹּאמְרוּ לוֹ חֲכָמָיו[a] וְזֶרֶשׁ ג. ב
אִשְׁתּוֹ אִם מִזֶּרַע הַיְּהוּדִים מָרְדֳּכַי אֲשֶׁר הַחִלֹּותָ לִנְפֹּל לְפָנָיו לֹא־ ג. ד דגש[19]
תוּכַל לוֹ כִּי־נָפוֹל תִּפָּול לְפָנָיו[b]׃ ח מל בלישׁ ג מנה בכתיב
14 עוֹדָם מְדַבְּרִים עִמּוֹ וְסָרִיסֵי[a] הַמֶּלֶךְ הִגִּיעוּ וַיַּבְהִלוּ לְהָבִיא ל וחס
7 אֶת־הָמָן אֶל־הַמִּשְׁתֶּה אֲשֶׁר־עָשְׂתָה אֶסְתֵּר׃ 7 1 וַיָּבֹא הַמֶּלֶךְ וְהָמָן ב חס בסיפ[1]
2 לִשְׁתּוֹת עִם־אֶסְתֵּר הַמַּלְכָּה׃ 2 וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ לְאֶסְתֵּר גַּם בַּיֹּום יד
הַשֵּׁנִי בְּמִשְׁתֵּה הַיַּיִן מַה־שְּׁאֵלָתֵךְ אֶסְתֵּר הַמַּלְכָּה וְתִנָּתֶן לָךְ וּמַה־ יד. ב
3 בַּקָּשָׁתֵךְ עַד־חֲצִי הַמַּלְכוּת וְתֵעָשׂ׃ 3 וַתַּעַן אֶסְתֵּר הַמַּלְכָּה וַתֹּאמַר יד. ח ד מלרע וחד מלעיל[2]
אִם־מָצָאתִי חֵן בְּעֵינֶיךָ הַמֶּלֶךְ וְאִם־עַל־הַמֶּלֶךְ טֹוב תִּנָּתֵן־לִי נַפְשִׁי ג. טו
4 בִּשְׁאֵלָתִי וְעַמִּי בְּבַקָּשָׁתִי׃ 4 כִּי נִמְכַּרְנוּ אֲנִי וְעַמִּי לְהַשְׁמִיד לַהֲרֹג יא. יא. ב מל

[a]Cf Mm 1552. [7]Mm 3767. [8]Mm 501. [9]Mm 2838. [10]Mm 307. [11]Mp sub loco. [12]Mm 2990. [13]Mm 1191. [14]Mm 210. [15]Mm 319. [16]Mm 3752. [17]Mp sub loco. [18]וחד ותפל Da 8, 10. [19]Mm 2758. Cp 7 [1]Mm 1552. [2]Mm 3587.

6 [a] sic L, mlt Mss Edd לַ׳ ‖ [b] prp לְאִישׁ ‖ **8** [a–a] > 𝔊*, prb dl; al dl אשר ‖ **9** [a] 𝔊* sg, l שׂוֹ–, בָּהוּ–, וקרא, cf 11 ‖ **13** [a] 𝔊-^{L} *οἱ φίλοι*, 𝔊$^{O(S)}$ *οἱ φίλοι αὐτοῦ*, l רחמיו? cf a ‖ [b] 𝔊 + *ὅτι θεὸς ζῶν μετ' αὐτοῦ* ‖ **14** [a] prp וְרָצֵי cf 𝔖.

ג[3]. ב. ג ב קמ וחד פת[4] וּלְאַבֵּד וְלַהֲרֹג וּלְשַׁחֵת וְנִמְכַּרְנוּ הֶחֱרַשְׁתִּי כִּי אֵין [a]הַצָּר
ג 5 שֹׁוֶה[a] בְּנֶזֶק הַמֶּלֶךְ׃ ס 5 וַיֹּאמֶר[a] הַמֶּלֶךְ אֲחַשְׁוֵרוֹשׁ וַיֹּאמֶר[b]
יד. ג[5]. לא. ד[6]. ל לְאֶסְתֵּר הַמַּלְכָּה מִי הוּא זֶה וְאֵי־זֶה הוּא אֲשֶׁר־מְלָאוֹ[c] לִבּוֹ לַעֲשׂוֹת
ב. ב[7] כֵּן׃ 6 וַתֹּאמֶר־[a]אֶסְתֵּר אִישׁ צַר וְאוֹיֵב הָמָן הָרָע הַזֶּה וְהָמָן נִבְעַת
יז ר״פ ו ס״פ חד מִלִּפְנֵי הַמֶּלֶךְ וְהַמַּלְכָּה׃ 7 וְהַמֶּלֶךְ קָם בַּחֲמָתוֹ מִמִּשְׁתֵּה הַיַּיִן אֶל־
יד גִּנַּת הַבִּיתָן וְהָמָן עָמַד לְבַקֵּשׁ עַל־נַפְשׁוֹ מֵאֶסְתֵּר הַמַּלְכָּה כִּי רָאָה
ג כלייה אל כִּי־כְלָתָה אֵלָיו[a] הָרָעָה מֵאֵת הַמֶּלֶךְ׃ 8 וְהַמֶּלֶךְ שָׁב מִגִּנַּת הַבִּיתָן
ב אֶל־בֵּית | מִשְׁתֵּה הַיַּיִן וְהָמָן נֹפֵל עַל־[a]הַמִּטָּה אֲשֶׁר אֶסְתֵּר עָלֶיהָ
ב חד חס וחד מל[6] וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ הֲגַם לִכְבּוֹשׁ אֶת־הַמַּלְכָּה עִמִּי בַּבָּיִת הַדָּבָר יָצָא מִפִּי
יג. ג[8]. ב חד כת א וחד כת ה[10] הַמֶּלֶךְ וּפְנֵי הָמָן חָפּוּ[b]׃ ס 9 וַיֹּאמֶר חַרְבוֹנָה אֶחָד מִן־הַסָּרִיסִים
יג בטע[11]. ב[12] לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ גַּם הִנֵּה־הָעֵץ אֲשֶׁר־עָשָׂה הָמָן לְמָרְדֳּכַי אֲשֶׁר [a]דִּבֶּר־
[ab]טוֹב עַל־[c]הַמֶּלֶךְ עֹמֵד בְּבֵית הָמָן גָּבֹהַּ חֲמִשִּׁים אַמָּה וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ
ל וחס. ב[13] תְּלֻהוּ עָלָיו׃ 10 וַיִּתְלוּ אֶת־הָמָן עַל־הָעֵץ אֲשֶׁר־הֵכִין לְמָרְדֳּכָי וַחֲמַת
ל. יד הַמֶּלֶךְ שָׁכָכָה׃ פ **8** 1 בַּיּוֹם הַהוּא נָתַן הַמֶּלֶךְ אֲחַשְׁוֵרוֹשׁ לְאֶסְתֵּר
כל חס. היהודים ק חד מן ו׳ כת תרי ר בסיפ הַמַּלְכָּה אֶת־בֵּית הָמָן צֹרֵר הַיְּהוּדִים[a] וּמָרְדֳּכַי בָּא לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ
כִּי־הִגִּידָה אֶסְתֵּר מַה הוּא[b]־לָהּ׃ 2 וַיָּסַר הַמֶּלֶךְ אֶת־טַבַּעְתּוֹ אֲשֶׁר
ל. יג[2] וכל מלכים ישעיה וירמיה דכות ב מ לא הֶעֱבִיר מֵהָמָן[a] וַיִּתְּנָהּ לְמָרְדֳּכָי וַתָּשֶׂם אֶסְתֵּר אֶת־מָרְדֳּכַי עַל־בֵּית
הָמָן׃ פ
ג מל[3] 3 וַתּוֹסֶף אֶסְתֵּר וַתְּדַבֵּר לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ וַתִּפֹּל לִפְנֵי רַגְלָיו וַתֵּבְךְּ
ל חס בן המדתא וַתִּתְחַנֶּן־לוֹ לְהַעֲבִיר אֶת־רָעַת הָמָן הָאֲגָגִי וְאֶת מַחֲשַׁבְתּוֹ אֲשֶׁר חָשַׁב
ל חס למערב עַל־הַיְּהוּדִים׃ 4 וַיּוֹשֶׁט הַמֶּלֶךְ לְאֶסְתֵּר אֶת שַׁרְבִט הַזָּהָב וַתָּקָם
ל אֶסְתֵּר וַתַּעֲמֹד לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ׃ 5 וַתֹּאמֶר אִם־עַל־הַמֶּלֶךְ טוֹב וְאִם־
ל. ב[4]. נא מָצְאָתִי חֵן לְפָנָיו וְכָשֵׁר הַדָּבָר לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ וְטוֹבָה אֲנִי בְּעֵינָיו יִכָּתֵב
לְהָשִׁיב אֶת־הַסְּפָרִים [a]מַחֲשֶׁבֶת הָמָן בֶּן־הַמְּדָתָא [ab]הָאֲגָגִי אֲשֶׁר

[3]Mm 3706. [4]Mm 893. [5]Mm 2629. [6]Mm 3525. [7]Mm 4105. [8]Mm 4231. [9]Mm 2535. [10]Mm 3768. [11]Mm 3998. [12]Mm 897. [13]Mm 3769. Cp 8 [1]Mm 3770. [2]Mm 324. [3]Mm 1633. [4]Mm 3771.

Cp 7,4 [a–a] prp הַצָּלָה שׁוֹה ‖ **5** [a] prp רַיַּמְהֵר sed cf [b] ‖ [b] prb dl ‖ [c] prp מְלֵא vel אֲמַלֵּא, l וז ‖ **6** [a] sic L, mlt Mss Edd ותאמר ‖ **7** [a] prp עָלָיו ‖ **8** [a] prp אֶל ‖ [b] 𝔊 *διετράπη*, prp חָפֵרוּ, al חָרוּרוּ ‖ **9** [a–a] prp גָּמַל דָּבָר, l וז ‖ [b] > 𝔊* ‖ [c] 𝔗 אֶל ‖ **Cp 8,1** [a] cf 4,7[a] ‖ [b] 𝔊 *ἐνοικεῖωται* (𝔊[A] -*το*) cf 𝔖 ‖ **2** [a] pc Mss 𝔗 + יְדוֹ מֵעַל cf 3,10 ‖ **5** [a–a] add? cf 𝔊* ‖ [b] > 𝔊*; 𝔊[O] *Βουγαῖον* cf 3,1[a].

6 כְּתָב[c] לְאַבֵּד אֶת־[d]הַיְּהוּדִים אֲשֶׁר בְּכָל־מְדִינוֹת הַמֶּלֶךְ׃ 6 כִּי אֵיכָכָה ו
אוּכַל וְרָאִיתִי בָּרָעָה אֲשֶׁר־יִמְצָא אֶת־עַמִּי וְאֵיכָכָה אוּכַל וְרָאִיתִי[a] יב׳5. ב׳6. יג׳5
7 בְּאָבְדַן מוֹלַדְתִּי׃ ס 7 וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ אֲחַשְׁוֵרוֹשׁ לְאֶסְתֵּר הַמַּלְכָּה ל. ד חס למערב. יד
וְלָמָרְדֳּכָי הַיְּהוּדִי הִנֵּה בֵית־הָמָן נָתַתִּי לְאֶסְתֵּר וְאֹתוֹ תָלוּ עַל־הָעֵץ ל. כא פסוק על על ומילה חדה ביניהן?
8 עַל אֲשֶׁר־שָׁלַח יָדוֹ בַּיְּהוּדִים׃ 8 וְאַתֶּם כִּתְבוּ עַל־הַיְּהוּדִים כַּטּוֹב ביהודים חד מן ו[a] כת ק תרי ל בסיפ
בְּעֵינֵיכֶם בְּשֵׁם הַמֶּלֶךְ וְחִתְמוּ בְּטַבַּעַת הַמֶּלֶךְ כִּי־כְתָב אֲשֶׁר־נִכְתָּב יח
9 בְּשֵׁם־הַמֶּלֶךְ וְנַחְתֹּום[a] בְּטַבַּעַת הַמֶּלֶךְ אֵין לְהָשִׁיב׃ 9 וַיִּקָּרְאוּ סֹפְרֵי־ ל. ג
הַמֶּלֶךְ בָּעֵת־הַהִיא בַּחֹדֶשׁ הַשְּׁלִישִׁי[a] הוּא־חֹדֶשׁ סִיוָן[b] בִּשְׁלוֹשָׁה ל
וְעֶשְׂרִים בּוֹ וַיִּכָּתֵב כְּכָל־אֲשֶׁר־צִוָּה מָרְדֳּכַי אֶל[c]־הַיְּהוּדִים וְאֶל ג בסיפ[g]. ד בכתיב
הָאֲחַשְׁדַּרְפְּנִים־וְהַפַּחוֹת[ו] וְשָׂרֵי הַמְּדִינוֹת אֲשֶׁר | מֵהֹדּוּ וְעַד־כּוּשׁ שֶׁבַע ג. ג[10]
וְעֶשְׂרִים וּמֵאָה מְדִינָה מְדִינָה וּמְדִינָה כִּכְתָבָהּ וְעַם וָעָם כִּלְשֹׁנוֹ ל חס בסיפ
10 וְאֶל[d]־הַיְּהוּדִים כִּכְתָבָם וְכִלְשׁוֹנָם׃ 10 וַיִּכְתֹּב בְּשֵׁם הַמֶּלֶךְ אֲחַשְׁוֵרוֹשׁ ד חס למערב
וַיַּחְתֹּם בְּטַבַּעַת הַמֶּלֶךְ וַיִּשְׁלַח סְפָרִים בְּיַד הָרָצִים בַּסּוּסִים רֹכְבֵי
11 הָרֶכֶשׁ הָאֲחַשְׁתְּרָנִים בְּנֵי הָרַמָּכִים׃ 11 אֲשֶׁר נָתַן הַמֶּלֶךְ לַיְּהוּדִים | ב[11]. ל
אֲשֶׁר בְּכָל־עִיר־וָעִיר לְהִקָּהֵל וְלַעֲמֹד עַל־נַפְשָׁם לְהַשְׁמִיד[a] וְלַהֲרֹג[b] ג[12]. ל
וּלְאַבֵּד אֶת־כָּל־חֵיל[c] עַם וּמְדִינָה הַצָּרִים[d] אֹתָם טַף וְנָשִׁים וּשְׁלָלָם ט
12 לָבוֹז׃ 12 בְּיוֹם אֶחָד בְּכָל־מְדִינוֹת הַמֶּלֶךְ אֲחַשְׁוֵרוֹשׁ בִּשְׁלוֹשָׁה עָשָׂר ג[13]. ל. ד[14]
13 לְחֹדֶשׁ שְׁנֵים־עָשָׂר הוּא־חֹדֶשׁ אֲדָר׃ 13 פִּתְשֶׁגֶן הַכְּתָב לְהִנָּתֵן דָּת ג בסיפ
בְּכָל־מְדִינָה וּמְדִינָה גָּלוּי לְכָל־הָעַמִּים וְלִהְיוֹת[a] הַיְּהוּדִים[b] עָתוּדִים[c] ב. ב[15]. היהודים חד מן ו[a] כת ק תרי ל בסיפ. עתידים חס ואחד מל
לַיּוֹם הַזֶּה לְהִתָּקֵם מֵאוֹיְבֵיהֶם׃ 14 הָרָצִים רֹכְבֵי הָרֶכֶשׁ הָאֲחַשְׁתְּרָנִים כ[16]. ב[17]
יָצְאוּ מְבֹהָלִים וּדְחוּפִים בִּדְבַר־הַמֶּלֶךְ וְדָת נִתְּנָה בְּשׁוּשַׁן הַבִּירָה׃ ל ומל. ג
פ 15 וּמָרְדֳּכַי יָצָא | מִלִּפְנֵי הַמֶּלֶךְ בִּלְבוּשׁ מַלְכוּת תְּכֵלֶת וָחוּר ב ר״פ[17]. ל
וַעֲטֶרֶת זָהָב גְּדוֹלָה וְתַכְרִיךְ בּוּץ וְאַרְגָּמָן וְהָעִיר שׁוּשָׁן צָהֲלָה ל. ב. ל
16 וְשָׂמֵחָה׃ 16 לַיְּהוּדִים הָיְתָה אוֹרָה וְשִׂמְחָה וְשָׂשֹׂן וִיקָר׃ 17 וּבְכָל־ ל. ל[18]. ב[19]. ה פסוק ובכל ובכל[20]

[5]Mm 445. [6]Mm 3772. [7]Mm 686. [8]Mm 3770. [9]Mm 3751. [10]Mm 3773. [11]Mm 3774. [12]Mm 3775. [13]Mm 3755. [14]Mm 3743. [15]Mm 3776. [16]Mm 875. [17]Mm 3756. [18]Mm 3777. [19]Mm 3778. [20]Mm 2543.

5 [c] prb ins הָמָן ‖ [d] mlt Mss 𝔖 + כָּל־ ‖ **6** [a] 𝔊 *σωθῆναι* ‖ **7** [a] cf 4,7[a] ‖ **8** [a] prp נֶחְתָּם ‖ **9** [a] 𝔖𝔊 הָרִאשׁוֹן ‖ [b] 𝔊 *Nisaν* ‖ [c] prp עַל ‖ [d] prp אל cf 𝔖 ‖ **11** [a] prp ׳ול cf 𝔖 ‖ [b] nonn Mss 𝔅 ׳ל ‖ [c] prb dl ‖ [d] prp הַצֹּרְרִים ‖ **13** [a] prb dl ן ‖ [b] cf 4,7[a] ‖ [c] Q עָתִידִים, K עָתוּדִים.

מְדִינָה וּמְדִינָה וּבְכָל־עִיר וָעִיר מְקוֹם אֲשֶׁר דְּבַר־הַמֶּלֶךְ וְדָתוֹ
21 מַגִּיעַ שִׁמְחָה וְשָׂשׂוֹן לַיְהוּדִים מִשְׁתֶּה וְיוֹם טוֹב וְרַבִּים מֵעַמֵּי הָאָרֶץ[a]
ל מִתְיַהֲדִים כִּי־נָפַל פַּחַד־הַיְהוּדִים עֲלֵיהֶם׃
ב1 9 1 וּבִשְׁנֵים עָשָׂר חֹדֶשׁ הוּא־חֹדֶשׁ אֲדָר בִּשְׁלוֹשָׁה עָשָׂר יוֹם בּוֹ 9
ב ומל אֲשֶׁר הִגִּיעַ דְּבַר־הַמֶּלֶךְ וְדָתוֹ לְהֵעָשׂוֹת בַּיּוֹם אֲשֶׁר שִׂבְּרוּ אֹיְבֵי
ל ומל הַיְהוּדִים לִשְׁלוֹט בָּהֶם וְנַהֲפוֹךְ הוּא אֲשֶׁר יִשְׁלְטוּ הַיְהוּדִים הֵמָּה
ל.1.2 בְּשֹׂנְאֵיהֶם׃ 2 נִקְהֲלוּ הַיְהוּדִים בְּעָרֵיהֶם בְּכָל־מְדִינוֹת הַמֶּלֶךְ
ל אֲחַשְׁוֵרוֹשׁ[a] לִשְׁלַח יָד בִּמְבַקְשֵׁי רָעָתָם וְאִישׁ לֹא־עָמַד לִפְנֵיהֶם[b] כִּי־
ז3.ג מילין מן לא אות[a] נָפַל פַּחְדָּם עַל־כָּל־הָעַמִּים׃ 3 וְכָל־שָׂרֵי הַמְּדִינוֹת וְהָאֲחַשְׁדַּרְפְּנִים
ג.יו כת[b].ג וְהַפַּחוֹת וְעֹשֵׂי הַמְּלָאכָה אֲשֶׁר לַמֶּלֶךְ מְנַשְּׂאִים אֶת־הַיְהוּדִים כִּי־
ג.ד וכל נדרים דכות נָפַל פַּחַד־מָרְדֳּכַי עֲלֵיהֶם׃ 4 כִּי־גָדוֹל מָרְדֳּכַי בְּבֵית הַמֶּלֶךְ וְשָׁמְעוֹ
כז[a] מל ב מנה בסיפ וכל משלי וקהלת דכות. ב מ ה. כז[a] מל ב מנה בסיפ וכל משלי וקהלת דכות ב מ ה. ח[b] 4
הוֹלֵךְ בְּכָל־הַמְּדִינוֹת כִּי־הָאִישׁ מָרְדֳּכַי הוֹלֵךְ וְגָדוֹל׃ פ 5 וַיַּכּוּ 5
ל הַיְהוּדִים בְּכָל־אֹיְבֵיהֶם מַכַּת־חֶרֶב וְהֶרֶג וְאַבְדָן וַיַּעֲשׂוּ בְשֹׂנְאֵיהֶם
ג.ל כִּרְצוֹנָם׃ 6 וּבְשׁוּשַׁן הַבִּירָה הָרְגוּ הַיְהוּדִים וְאִבֵּד חֲמֵשׁ מֵאוֹת 6

ל אִישׁ׃	7 וְאֶת׀	פַּרְשַׁנְדָּתָא	וְאֶת׀ 7
ל.ל דַּלְפוֹן	וְאֶת׀	אַסְפָּתָא׃	8 וְאֶת׀ 8
ל.ל פּוֹרָתָא	וְאֶת׀	אֲדַלְיָא	וְאֶת׀
ל.כו פסוק ואת ואת ואת ואת. ל אֲרִידָתָא׃	9 וְאֶת׀	פַּרְמַשְׁתָּא	וְאֶת׀ 9
ל.ל אֲרִיסַי	וְאֶת׀	אֲרִדַי	וְאֶת׀

ג מילין דמיין בכתיב ל בלישׁ. כל חס וַיְזָתָא׃ 10 עֲשֶׂרֶת בְּנֵי הָמָן בֶּן־הַמְּדָתָא[a] צֹרֵר הַיְהוּדִים 10
הָרָגוּ וּבַבִּזָּה לֹא שָׁלְחוּ אֶת־יָדָם׃
11 בַּיּוֹם הַהוּא בָּא מִסְפַּר הַהֲרוּגִים בְּשׁוּשַׁן הַבִּירָה לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ׃ 11
יד ס 12 וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ לְאֶסְתֵּר הַמַּלְכָּה בְּשׁוּשַׁן הַבִּירָה הָרְגוּ 12
הַיְהוּדִים וְאִבֵּד חֲמֵשׁ מֵאוֹת אִישׁ וְאֵת עֲשֶׂרֶת בְּנֵי־הָמָן בִּשְׁאָר מְדִינוֹת
ל נסיב ו הַמֶּלֶךְ מֶה עָשׂוּ וּמַה־שְּׁאֵלָתֵךְ וְיִנָּתֵן לָךְ וּמַה־בַּקָּשָׁתֵךְ עוֹד וְתֵעָשׂ׃
13 וַתֹּאמֶר אֶסְתֵּר אִם־עַל־הַמֶּלֶךְ טוֹב יִנָּתֵן גַּם־מָחָר לַיְהוּדִים אֲשֶׁר 13

21 Mm 4248. Cp 9 1 Mm 3754. 2 Mm 3743. 3 Mm 965. 4 Mm 3779. 5 Mm 627. 6 Mm 1788. 7 Mm 1674.

17 [a] 𝔊 + *περιετέμ(ν)οντο καί* ‖ **Cp 9,2** [a] sic L, mlt Mss Edd אָ ‖ [b] nonn Mss 𝔅 בְּפִ ‖
10 [a] 𝔊 + *Βουγαίου* cf 3,1[a] ‖ **12** [a] mlt Mss מה.

בְּשׁוּשָׁן לַעֲשׂוֹת כְּדָת הַיּוֹם וְאֶת עֲשֶׂרֶת בְּנֵי־הָמָן יִתְלוּ עַל־הָעֵץ׃
14 וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ לְהֵעָשׂוֹת כֵּן וַתִּנָּתֵן דָּת בְּשׁוּשָׁן וְאֶת עֲשֶׂרֶת בְּנֵי־ ב ומל . ל
15 הָמָן תָּלוּ׃ 15 וַיִּקָּהֲלוּ הַיְּהוּדִיִּים[a] אֲשֶׁר־בְּשׁוּשָׁן גַּם בְּיוֹם אַרְבָּעָה ב בטע . היהודים חד מן ק ו[a] כת תרו׳ י בסיפ
עָשָׂר לְחֹדֶשׁ אֲדָר וַיַּהַרְגוּ בְשׁוּשָׁן שְׁלֹשׁ מֵאוֹת אִישׁ וּבִבִּזָּה לֹא שָׁלְחוּ
16 אֶת־יָדָם׃ 16 וּשְׁאָר הַיְּהוּדִים אֲשֶׁר[ס] בִּמְדִינוֹת[a] הַמֶּלֶךְ נִקְהֲלוּ | ל
וְעָמַד עַל־נַפְשָׁם וְנוֹחַ[b] מֵאֹיְבֵיהֶם וְהָרֹג בְּשׂנְאֵיהֶם[c] חֲמִשָּׁה וְשִׁבְעִים ל חס
17 אָלֶף[c] וּבִזָּה לֹא שָׁלְחוּ אֶת־יָדָם׃[d] 17 בְּיוֹם־שְׁלֹשָׁה עָשָׂר לְחֹדֶשׁ
אֲדָר וְנוֹחַ בְּאַרְבָּעָה עָשָׂר בּוֹ וְעָשָׂה אֹתוֹ יוֹם מִשְׁתֶּה וְשִׂמְחָה׃ ג[19]
והיהודים ק חד מן ג בלישׁ וחד מן ו[a] כת תרו׳ י בסיפ
18 וְהַיְּהוּדִים[b] אֲשֶׁר־בְּשׁוּשָׁן נִקְהֲלוּ בִּשְׁלֹשָׁה עָשָׂר בּוֹ וּבְאַרְבָּעָה
עָשָׂר בּוֹ וְנוֹחַ בַּחֲמִשָּׁה עָשָׂר בּוֹ וְעָשָׂה אֹתוֹ יוֹם מִשְׁתֶּה וְשִׂמְחָה׃ ג[19]
19 [a]עַל־כֵּן הַיְּהוּדִים הַפְּרָזִים הַיֹּשְׁבִים בְּעָרֵי הַפְּרָזוֹת עֹשִׂים אֶת יוֹם הפרזים ק . ג[11]
אַרְבָּעָה עָשָׂר לְחֹדֶשׁ אֲדָר שִׂמְחָה וּמִשְׁתֶּה וְיוֹם טוֹב וּמִשְׁלוֹחַ מָנוֹת ג מל[12]
אִישׁ לְרֵעֵהוּ׃ פ
20 וַיִּכְתֹּב מָרְדֳּכַי אֶת־הַדְּבָרִים[a] הָאֵלֶּה וַיִּשְׁלַח סְפָרִים אֶל־כָּל־ א בכתיב . ג[13]
הַיְּהוּדִים אֲשֶׁר בְּכָל־מְדִינוֹת[ס] הַמֶּלֶךְ אֲחַשְׁוֵרוֹשׁ הַקְּרוֹבִים וְהָרְחוֹקִים׃ ו . ד[14] . ה מל . ז מל בלישׁ[15]
21 לְקַיֵּם[ס] עֲלֵיהֶם לִהְיוֹת עֹשִׂים אֶת יוֹם אַרְבָּעָה עָשָׂר לְחֹדֶשׁ אֲדָר
22 וְאֶת יוֹם־חֲמִשָּׁה עָשָׂר בּוֹ בְּכָל־שָׁנָה וְשָׁנָה׃ 22 כַּיָּמִים[a] אֲשֶׁר־נָחוּ ד[16]
בָהֶם הַיְּהוּדִים מֵאוֹיְבֵיהֶם וְהַחֹדֶשׁ אֲשֶׁר[ס] נֶהְפַּךְ לָהֶם מִיָּגוֹן לְשִׂמְחָה
וּמֵאֵבֶל לְיוֹם טוֹב לַעֲשׂוֹת אוֹתָם יְמֵי מִשְׁתֶּה וְשִׂמְחָה וְשִׁלּוֹחַ מָנוֹת ל . ה מל בכתיב . ג מל[17]
23 אִישׁ לְרֵעֵהוּ וּמַתָּנוֹת לָאֶבְיוֹנִים׃ 23 וְקִבְּלוּ[a] הַיְּהוּדִים אֵת [b]אֲשֶׁר־ ג חס[18]
24 הֵחֵלּוּ לַעֲשׂוֹת וְאֵת[b] אֲשֶׁר־כָּתַב מָרְדֳּכַי אֲלֵיהֶם[c]׃ 24 כִּי[ס] הָמָן בֶּן־ ג ומל בסיפ
הַמְּדָתָא הָאֲגָגִי[a] צֹרֵר כָּל־הַיְּהוּדִים חָשַׁב עַל־הַיְּהוּדִים לְאַבְּדָם כל חס
25 וְהִפִּיל פּוּר הוּא הַגּוֹרָל לְהֻמָּם וּלְאַבְּדָם׃ 25 וּבְבֹאָהּ לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ[ס] ו חס בלישׁ[19] . ב . ב ורי״פ
אָמַר עִם־הַסֵּפֶר יָשׁוּב מַחֲשַׁבְתּוֹ הָרָעָה אֲשֶׁר־חָשַׁב עַל־הַיְּהוּדִים

[8] Mm 3770. [9] חד בְּמַּדִּינוֹת Thr 1,1. [10] Mm 2710. [11] Mm 2947. [12] Mp sub loco. [13] Mm 2705. [14] Mm 3743. [15] Mm 3780. [16] Mm 3162. [17] Mp sub loco. [18] Mp contra textum, cf Mp sub loco. [19] Mm 1317 contra textum.

14 [a] pc Mss 𝔊[Ms]𝔖 + עַל־הָעֵץ cf 2,23 6,4 7,10 8,7 9,13.25 ‖ **15** [a] cf 4,7[a] ‖ **16** [a] nonn Mss בְּכָל־מ׳ ‖ [b] prb dl cf 17 vel l וְנָקוֹם, וְנָקוֹם vel (ם)וְנִחוֹ ‖ [c–c] 𝔊-L 15000, 𝔊L 70100 ‖ [d] prb tr : post 17a ‖ **18** [a] v 18 > pc Mss 𝔖 ‖ [b] cf 4,7[a] ‖ **19** [a] v 19 add? ‖ **20** [a] 2 Mss pr כָּל ‖ **22** [a] pc Mss בְּיֵי cf 𝔊 ‖ **23** [a] l c mlt Mss וְקִבְּלוּ cf 𝔊 et 27 ‖ [b–b] > 𝔊* ‖ [c] mlt Mss עליהם ‖ **24** [a] 𝔊* *ὁ Μακεδών* cf 3,1[a].

ו וכל אוריית דכות ב מ׳ . ט בטע ה[20] מנה ר״פ . ה[21] . ה[22]

26 עַל־רְאֹשָׁוֹ וְתָלוּ[a] אֹתוֹ וְאֶת־בָּנָיו עַל־הָעֵץ׃ 26 עַל־כֵּן קָרְאוּ לַיָּמִים׃
ל הָאֵלֶּה פוּרִים[a] עַל־שֵׁם הַפּוּר עַל־כֵּן עַל־כָּל־דִּבְרֵי הָאִגֶּרֶת הַזֹּאת
ג ומל בסיפ . וקבלו . ק ח בטע[23] 27 וּמָה רָאוּ עַל־כָּכָה וּמָה הִגִּיעַ אֲלֵיהֶם׃ 27 קִיְּמוּ וְקִבְּלוּ[a] הַיְּהוּדִים |
ז מל ג מנה בכתיב[24] עֲלֵיהֶם | וְעַל־זַרְעָם[b] וְעַל כָּל־הַנִּלְוִים עֲלֵיהֶם וְלֹא יַעֲבֹור[c] לִהְיוֹת
עֹשִׂים אֵת שְׁנֵי הַיָּמִים הָאֵלֶּה כִּכְתָבָם וְכִזְמַנָּם[d] בְּכָל־שָׁנָה וְשָׁנָה׃
ה[22] . ל . ל 28 וְהַיָּמִים[ס] הָאֵלֶּה נִזְכָּרִים וְנַעֲשִׂים בְּכָל־דֹּור וָדֹור מִשְׁפָּחָה וּמִשְׁפָּחָה 28
ל . ב[25] מְדִינָה וּמְדִינָה וְעִיר[ס] וָעִיר וִימֵי הַפּוּרִים הָאֵלֶּה לָא יַעַבְרוּ מִתָּוךְ
יד הַיְּהוּדִים וְזִכְרָם לֹא־יָסוּף מִזַּרְעָם׃ ס 29 29 וַתִּכְתֹּב אֶסְתֵּר[ס]
ל הַמַּלְכָּה בַת־אֲבִיחַיִל[a] וּמָרְדֳּכַי הַיְּהוּדִי אֶת־כָּל־תֹּקֶף לְקַיֵּם אֵת
ל . כל חס בעינ[26] . לא בכתיב[27] אִגֶּרֶת[a] הַפּוּרִים הַזֹּאת הַשֵּׁנִית׃[b] 30 וַיִּשְׁלַח[a] סְפָרִים אֶל־כָּל־הַיְּהוּדִים 30
ג[28] . ב אֶל־שֶׁבַע[ס] וְעֶשְׂרִים[ס] וּמֵאָה מְדִינָה מַלְכוּת[b] אֲחַשְׁוֵרוֹשׁ דִּבְרֵי שָׁלוֹם
כל חס בעינ[29] . ב וֶאֱמֶת׃ 31 לְקַיֵּם אֵת־[a]יְמֵי הַפֻּרִים הָאֵלֶּה בִּזְמַנֵּיהֶם כַּאֲשֶׁר קָיַם עֲלֵיהֶם 31
יד . ל מָרְדֳּכַי הַיְּהוּדִי[ס] וְאֶסְתֵּר[ס] הַמַּלְכָּה[b] וְכַאֲשֶׁר קִיְּמוּ עַל־נַפְשָׁם וְעַל־
ל . ב . כל חס בעינ[28] זַרְעָם דִּבְרֵי הַצֹּמוֹת וְזַעֲקָתָם׃ 32 וּמַאֲמַר אֶסְתֵּר קִיַּם דִּבְרֵי הַפֻּרִים 32
הָאֵלֶּה וְנִכְתָּב בַּסֵּפֶר׃ פ
פד ג מנה בסיפ . אחשורוש . ג׳ . ק 10 1 וַיָּשֶׂם[ס] הַמֶּלֶךְ אֲחַשְׁוֵרֹשׁ[a] | מַס עַל־הָאָרֶץ וְאִיֵּי הַיָּם׃ 2 וְכָל־ 10
ל . ל . ב מַעֲשֵׂה תָקְפּוֹ וּגְבוּרָתוֹ וּפְרָשַׁת[a] גְּדֻלַּת מָרְדֳּכַי אֲשֶׁר גִּדְלוֹ הַמֶּלֶךְ
ט מל בכתיב[2] . ג בכתיב הֲלוֹא־הֵם[ס] כְּתוּבִים עַל־סֵפֶר דִּבְרֵי הַיָּמִים לְמַלְכֵי מָדַי וּפָרָס׃
ח[3] . ל 3 כִּי | מָרְדֳּכַי הַיְּהוּדִי מִשְׁנֶה לַמֶּלֶךְ אֲחַשְׁוֵרוֹשׁ וְגָדוֹל לַיְּהוּדִים[a] וְרָצוּי 3
ל . ה לְרֹב אֶחָיו דֹּרֵשׁ טוֹב לְעַמּוֹ וְדֹבֵר שָׁלוֹם לְכָל־זַרְעוֹ׃

סכום הפסוקים
של ספר קסז
וחציו ותען אסתר ותאמר[4]
וסדרים ה

[20] Mm 3781. [21] Mm 2872. [22] Mm 3163. [23] Mm 4137. [24] Mp sub loco. [25] Mm 3782. [26] Mm 3783 contra textum. [27] Mm 2705. [28] Mm 3773. [29] Mm 3783. Cp 10 [1] Mm 1012. [2] Mm 3664. [3] Mm 1674. [4] Est 5,7, cf Mp sub loco.

25 [a] prp ותלו ‖ **26** [a] 𝔊* *Φουραι*, id in 28.29 10,3, 𝔖 *pwrj'* ‖ **27** [a] mlt Mss ut Q וְקִבְּלוּ cf 23[a], K וְקִבֵּל vel וְקִבֵּל ‖ [b] 𝔗 נַפְשָׁם ‖ [c] 𝔊 *ἄλλως χρήσονται*; prb l וְלֹא יַעַבְרוּ et tr in fin v ‖ [d] prp בְּזַן cf 𝔖 ‖ **29** [a–a] dub; prp אגרת תקף לקים, al tr מרדכי היהודי (omisso ו) post תקף ‖ [b] > 𝔊𝔖, prb dl ‖ **30** [a] prp וַתִּשְׁלַח, וְנִשְׁלַח, וַיִּשָּׁלַח vel וַיִּשָּׁלְחוּ ‖ [b] prp בְּמ׳ ‖ **31** [a] sic L, mlt Mss Edd אֶת ‖ [b–b] prb dl ‖ **Cp 10,1** [a] Q אַחַשְׁוֵרוֹשׁ ‖ **2** [a–a] prb tr in init v et dl sq אשר ג׳ ה׳ ‖ **3** [a] prp בַּי׳.

DANIEL דניאל

1 1 בִּשְׁנַת שָׁלוֹשׁ לְמַלְכוּת יְהוֹיָקִים מֶלֶךְ־יְהוּדָה בָּא נְבוּכַדְנֶאצַּר[a] ח¹ מל בכתיב ול בסיפ
2 מֶלֶךְ־בָּבֶל יְרוּשָׁלַם וַיָּצַר עָלֶיהָ׃ 2 וַיִּתֵּן אֲדֹנָי[a] בְּיָדוֹ אֶת־יְהוֹיָקִים יא כת כן בסיפ
מֶלֶךְ־יְהוּדָה וּמִקְצָת כְּלֵי בֵית־הָאֱלֹהִים וַיְבִיאֵם אֶרֶץ־שִׁנְעָר[b] בֵּית ח. מה
3 אֱלֹהָיו[b] וְאֶת־הַכֵּלִים הֵבִיא בֵּית אוֹצַר אֱלֹהָיו׃ 3 וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ ג²
לְאַשְׁפְּנַז[a] רַב סָרִיסָיו לְהָבִיא מִבְּנֵי יִשְׂרָאֵל וּמִזֶּרַע[b] הַמְּלוּכָה וּמִן־ ל. ל. ו³ ול בכתיב. כ⁴
4 הַפַּרְתְּמִים׃ 4 יְלָדִים אֲשֶׁר אֵין־בָּהֶם כָּל־מאוּם[a] וְטוֹבֵי מַרְאֶה ג. מום ק חד מן מח⁵ כת א בליש. ג⁶
וּמַשְׂכִּילִים בְּכָל־חָכְמָה וְיֹדְעֵי דַעַת וּמְבִינֵי מַדָּע וַאֲשֶׁר כֹּחַ בָּהֶם ל. ב. כל מל¹
5 לַעֲמֹד בְּהֵיכַל הַמֶּלֶךְ וְלַלַמְּדָם סֵפֶר וּלְשׁוֹן כַּשְׂדִּים׃ 5 וַיְמַן לָהֶם ל⁷. ח⁸
הַמֶּלֶךְ דְּבַר־יוֹם בְּיוֹמוֹ[a] מִפַּת־בַּג הַמֶּלֶךְ וּמִיַּיִן מִשְׁתָּיו[b] וּלְגַדְּלָם שָׁנִים ד בליש. ל. וכל קריאו חלוף ל
6 שָׁלוֹשׁ וּמִקְצָתָם יַעַמְדוּ לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ[b]׃ 6 וַיְהִי[a] בָהֶם מִבְּנֵי יְהוּדָה ל
7 דָּנִיֵּאל[b] חֲנַנְיָה מִישָׁאֵל וַעֲזַרְיָה׃ 7 וַיְשֵׂם לָהֶם שַׂר הַסָּרִיסִים שֵׁמוֹת פד נחד מן ב פסוק וישם וישם
8 לְדָנִיֵּאל בֵּלְטְשַׁאצַּר[a] וְלַחֲנַנְיָה שַׁדְרַךְ וּלְמִישָׁאֵל מֵישַׁךְ וְלַעֲזַרְיָה ה בטע⁹. כל מל
עֵבֶד נְגוֹ׃ 8 וַיָּשֶׂם דָּנִיֵּאל עַל־לִבּוֹ אֲשֶׁר לֹא־יִתְגָּאַל בְּפַתְבַּג הַמֶּלֶךְ׃ פד. ב בנ״ך. ל
9 וּבְיֵין מִשְׁתָּיו וַיְבַקֵּשׁ מִשַּׂר הַסָּרִיסִים אֲשֶׁר לֹא יִתְגָּאָל׃ 9 וַיִּתֵּן הָאֱלֹהִים[c] ג¹⁰
10 אֶת־דָּנִיֵּאל לְחֶסֶד וְלְרַחֲמִים לִפְנֵי שַׂר הַסָּרִיסִים׃ 10 וַיֹּאמֶר שַׂר ל
הַסָּרִיסִים לְדָנִיֵּאל יָרֵא אֲנִי אֶת־אֲדֹנִי הַמֶּלֶךְ אֲשֶׁר מִנָּה אֶת־מַאֲכַלְכֶם ב. ל
וְאֶת־מִשְׁתֵּיכֶם אֲשֶׁר לָמָּה יִרְאֶה אֶת־פְּנֵיכֶם זְעֻפִּים מִן־הַיְלָדִים אֲשֶׁר ב וחס
11 כְּגִילְכֶם וְחַיַּבְתֶּם אֶת־רֹאשִׁי לַמֶּלֶךְ׃ 11 וַיֹּאמֶר דָּנִיֵּאל אֶל־הַמֶּלְצַר[a] ל. ל. נו. ב

Cp 1 [1]Mp sub loco. [2]Mm 3784. [3]Mm 3785. [4]Mm 1581. [5]Mm 898. [6]Mm 4169. [7]וחד ללמדם Jdc 3,2. [8]Mm 1278. [9]Mm 3160. [10]1Ch 25,5.

Designat in sq 𝔊ᵒ′ = versio libri Danielis iuxta LXX interpretes, 𝔊ᵗ′ = iuxta Theodotionem. **Cp 1,1** [a] nonn Mss semper נצר– in hoc libro ‖ **2** [a] nonn Mss יהוה, sed inusitatum in hoc libro excepto cp 9 ‖ [b–b] prb add cf 𝔊ᵒ′ᵛ* ‖ **3** [a] 𝔊ᵒ′ *Αβιεσδρι* = אֲבִיעֶזֶר cf 11[a] ‖ [b] nonn Mss Edd מ׳ ‖ **4** [a] 𝔙 מאום, mlt Mss ut Q מום ‖ **5** [a–a] 1 c 𝔖𝔙 mlt Mss פתבג(מ), it sim 11,26[b–b] ‖ [b–b] prb tr ante וימן ‖ **6** [a] Seb וַיְהִי ‖ [b] 𝔖² hic et passim דָּנִיֵּאל, it Ez 14,14.20 ‖ **7** [a] > 𝔊𝔙 ‖ [b] pc Mss שצר–, Ms אשצר–, Ms שׁצאר– ‖ [c] prb pro גבו ‖ **11** [a] 𝔊ᵒ′ *Αβιεσδρι* cf 3[a], 𝔖ᴬ *mnṣr* = מְנַצַּר, 𝔄 *manāṣar*, 𝔙 *Malassar*.

ב.ל.ל 12 אֲשֶׁר מִנָּהּ שַׂר הַסָּרִיסִים עַל־דָּנִיֵּאל ׀ חֲנַנְיָה ׀ מִישָׁאֵל ׀ וַעֲזַרְיָה׃ 12 נַסֵּ־
ג רפי11.ל נָא אֶת־עַבָדֶיךָ יָמִים עֲשָׂרָה וְיִתְּנוּ־לָנוּ מִן־הַזֵּרֹעִים[a] וְנֹאכְלָה וּמַיִם ׀
ל1.12 וְנִשְׁתֶּה׃ 13 וְיֵרָאוּ לְפָנֶיךָ מַרְאֵינוּ וּמַרְאֵה הַיְלָדִים הָאֹכְלִים אֶת פַּתְבַּג 13
ל.14 הַמֶּלֶךְ וְכַאֲשֶׁר תִּרְאֶה[a] עֲשֵׂה עִם־עֲבָדֶיךָ׃ 14 וַיִּשְׁמַע ׀ לָהֶם לַדָּבָר הַזֶּה 14
ל.ל וַיְנַסֵּם יָמִים עֲשָׂרָה׃ 15 וּמִקְצָת יָמִים עֲשָׂרָה נִרְאָה ׀ מַרְאֵיהֶם טוֹב 15
ל.ב וכל לשון ארמי דכות וּבְרִיְּאֵי בָּשָׂר מִן־כָּל[a]־הַיְלָדִים הָאֹכְלִים אֶת פַּתְבַּג הַמֶּלֶךְ׃ 16 וַיְהִי 16
ב.לח.ל.ו בליש. ג16.ל.14 הַמֶּלְצַר נֹשֵׂא אֶת־פִּתְבָּגָם וְיֵין מִשְׁתֵּיהֶם וְנֹתֵן לָהֶם זֵרְעֹנִים[a]׃
ג16.ל 17 וְהַיְלָדִים הָאֵלֶּה אַרְבַּעְתָּם נָתַן לָהֶם הָאֱלֹהִים מַדָּע וְהַשְׂכֵּל בְּכָל־ 17
ל.17.ג וְחָכְמָה ׀ וְדָנִיֵּאל הֵבִין בְּכָל־חָזוֹן וַחֲלֹמוֹת׃ 18 וּלְמִקְצָת הַיָּמִים 18
י חס ו וכל מלכים דכות ב מא18 וחד מן ד19 ותרי מלין ס״פ אֲשֶׁר־אָמַר הַמֶּלֶךְ לַהֲבִיאָם וַיְבִיאֵם שַׂר הַסָּרִיסִים לִפְנֵי נְבֻכַדְנֶצַּר׃
ל.ל 19 וַיְדַבֵּר אִתָּם הַמֶּלֶךְ וְלֹא נִמְצָא מִכֻּלָּם כִּדְנִיֵּאל חֲנַנְיָה מִישָׁאֵל 19
ל.ל וַעֲזַרְיָה וַיַּעַמְדוּ לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ׃ 20 וְכֹל ׀ דְּבַר[a] חָכְמַת ׀ בִּינָה 20
ג20 אֲשֶׁר־בִּקֵּשׁ מֵהֶם הַמֶּלֶךְ וַיִּמְצָאֵם עֲשֶׂר יָדוֹת עַל כָּל־הַחַרְטֻמִּים
ל.ל הָאַשָּׁפִים[b] אֲשֶׁר בְּכָל־מַלְכוּתּוֹ׃ 21 וַיְהִי דָּנִיֵּאל עַד־שְׁנַת אַחַת לְכוֹרֶשׁ 21
י ט מנה ר״פ. י חס ו וכל מלכים דכות ב מא2 **2** הַמֶּלֶךְ׃ פ **2** 1 וּבִשְׁנַת שְׁתַּיִם[a] לְמַלְכוּת נְבֻכַדְנֶצַּר חָלַם
י חס ו וכל מלכים דכות ב מא2.ל.3a נְבֻכַדְנֶצַּר חֲלֹמוֹת וַתִּתְפָּעֶם ׀ רוּחוֹ וּשְׁנָתוֹ נִהְיְתָה[b] עָלָיו׃ 2 וַיֹּאמֶר 2
ל.ב4 הַמֶּלֶךְ לִקְרֹא לַחַרְטֻמִּים וְלָאַשָּׁפִים ׀ וְלַמְכַשְּׁפִים ׀ וְלַכַּשְׂדִּים[a] לְהַגִּיד
ג לַמֶּלֶךְ חֲלֹמֹתָיו וַיָּבֹאוּ וַיַּעַמְדוּ לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ׃ 3 וַיֹּאמֶר לָהֶם הַמֶּלֶךְ 3
ב.ל3 חֲלוֹם חָלַמְתִּי וַתִּפָּעֶם ׀ רוּחִי לָדַעַת אֶת־הַחֲלוֹם׃ 4 וַיְדַבְּרוּ הַכַּשְׂדִּים 4
ג.לעבדך ק לַמֶּלֶךְ אֲרָמִית[a] מַלְכָּא לְעָלְמִין חֱיִי אֱמַר חֶלְמָא[b] לְעַבְדָּיךְ[c]
י.לכשדאי5 ק וּפִשְׁרָא[d] נְחַוֵּא׃ 5 עָנֵה[a] מַלְכָּא וְאָמַר לְכַשְׂדָּיֵא[b] מִלְּתָא מִנִּי אַזְדָּא 5
ו10 הֵן לָא תְהוֹדְעוּנַנִּי חֶלְמָא וּפִשְׁרֵהּ הַדְמִין תִּתְעַבְדוּן וּבָתֵיכוֹן נְוָלִי[c]

[11]Mm 2002. [12]Mm 3223. [13]Mm 539. [14]Mp sub loco. [15]Mm 3786. [16]Mm 2235. [17]Mm 3787. [18]2R 25,22. [19]Mm 3788 contra textum, duae notulae non congruentes, duabus e traditionibus ortae. [20]Mm 275. Cp 2 [1]Mm 3789. [2]2R 25,22. [3]Mm 3790. [4]Mm 414. [5]Mm 3793. [6]Mm 3819.

12 [a] l c pc Mss הזרענים? cf 16 || **13** [a] l c pc Mss ה־ || **15** [a] > pc Mss 𝔊$^{\mathfrak{g}'}$; 𝔊$^{o'}$ ἄλλων cf 13 𝔊$^{o'}$ || **16** [a] 𝔔 זרעים cf 12 || **20** [a–a] l חכמה ובי׳ cf 𝔊𝔙 || [b] l prb c nonn Mss 𝔊 וה׳ || **Cp 2,1** [a] prp שְׁתֵּים עֶשְׂרֵה cf 1,3.5.18 || [b] cf 8,27; prp נָדְדָה cf 6,19 || **2** [a] 𝔔 דיים־ || **4** [a] prb add; prp וַיֹּאמְרוּ || [b] 𝔈 חֵ׳, id 5,12[b] 7,1[c] || [c] K דַּיְךְ־ ut Esr 4,11, Q דָּךְ־ || [d] pc Mss רה־, 2 Mss רֵה־; sim 6.7.9 et cet || **5** [a] prp hic et passim עֲנָה cf 7.10 3,9, at vide 3,24 || [b] K 𝔈 יֵא־, id 10[a] 4,4[b]; Q אֵי־ || [c] id 3,29, sed Esr 6,11 נוּלִי.

6 יִתְשַׁמּוּן׃ 6 וְהֵן חֶלְמָא וּפִשְׁרֵהּ תֶּהֳחַוֻּן מַתָּנָן וּנְבִזְבָּהּ[a] וִיקָר שַׂגִּיא ז[7] ב מנה ר״פ . יד[8]
7 תְּקַבְּלוּן מִן־קֳדָמַי לָהֵן חֶלְמָא וּפִשְׁרֵהּ תְּהַחֲוֻנִי׃ 7 עֲנוֹ תִנְיָנוּת וְאָמְרִין יד[8] . ל
8 מַלְכָּא חֶלְמָא יְאמַר לְעַבְדּוֹהִי וּפִשְׁרֵהּ[a] נְהַחֲוֵה׃ 8 עָנֵה מַלְכָּא וְאָמַר ט ב מנה כת ה
מִן־יַצִּיב יָדַע אֲנָה דִּי עִדָּנָא אַנְתּוּן זָבְנִין[a] כָּל־קֳבֵל[b] דִּי חֲזֵיתוּן[b] דִּי ל . ל ומל
9 אַזְדָּא מִנִּי מִלְּתָא׃ 9 דִּי הֵן־חֶלְמָא לָא תְהוֹדְעֻנַנִי חֲדָה־הִיא דָתְכוֹן ל
וּמִלָּה כִּדְבָתָה[a] וּשְׁחִיתָתָה הֱוֵמִנְתּוּן[b] לְמֵאמַר קֳדָמַי עַד דִּי עִדָּנָא יְשַׁתְּנָא תזדמנתון . כל כת א ק בלישׁ ובסיפ[9]
10 לָהֵן חֶלְמָא אֱמַרוּ לִי וֶאנַדַּע דִּי פִשְׁרֵהּ תְּהַחֲוֻנַנִי׃ 10 עָנוֹ כַשְׂדָּיֵא[a] יד[8] . כשדאי[10] ק
קֳדָם[b]־מַלְכָּא וְאָמְרִין לָא־אִיתַי אֱנָשׁ[c] עַל־יַבֶּשְׁתָּא דִּי מִלַּת מַלְכָּא ל
יוּכָל[d] לְהַתְוָיָה כָּל־קֳבֵל דִּי כָּל־מֶלֶךְ רַב וְשַׁלִּיט מִלָּה כְדָנָה לָא ל בלשון תרגום . יא בטע לאחור . כל כת ה[11]
11 שְׁאֵל לְכָל־חַרְטֻם[e] וְאָשַׁף וְכַשְׁדִּי׃ 11 וּמִלְּתָא דִּי־מַלְכָּא שָׁאֵל[f] יַקִּירָה ל . ל . ל כת ה . ל[12]
וְאָחֳרָן[a] לָא אִיתַי דִּי יְחַוֵּנַּהּ[b] קֳדָם מַלְכָּא לָהֵן אֱלָהִין דִּי מְדָרְהוֹן[c] ל
12 עִם־בְּשָׂרָא לָא אִיתוֹהִי׃ 12 כָּל־קֳבֵל דְּנָה מַלְכָּא בְּנַס וּקְצַף[e] שַׂגִּיא ל . ל
13 וַאֲמַר[f] לְהוֹבָדָה לְכָל[e] חַכִּימֵי בָבֶל׃ 13 וְדָתָא[e] נְפָקַת וְחַכִּימַיָּא ב . ל
14 מְתְקַטְּלִין וּבְעוֹ דָּנִיֵּאל וְחַבְרוֹהִי לְהִתְקְטָלָה׃ פ 14 בֵּאדַיִן ל וכת ה[13]
דָּנִיֵּאל הֲתִיב עֵטָא וּטְעֵם לְאַרְיוֹךְ רַב־טַבָּחַיָּא דִּי מַלְכָּא[f] דִּי נְפַק
15 לְקַטָּלָה לְחַכִּימֵי בָבֶל׃ 15 עָנָה וְאָמַר לְאַרְיוֹךְ שַׁלִּיטָא דִּי־מַלְכָּא ל וכת ה[13]
עַל־מָה דָתָא מְהַחְצָפָה[a] מִן־קֳדָם מַלְכָּא אֱדַיִן מִלְּתָא הוֹדַע אַרְיוֹךְ ל . כל לישׁ פת בסיפ
16 לְדָנִיֵּאל׃ 16 וְדָנִיֵּאל[a] עֲל וּ[a]בְעָה מִן־מַלְכָּא[b] דִּי זִמְנָן[b] יִתֵּן־לֵהּ וּפִשְׁרָא ל ומחליפין פת[14] . ד כת כן יתיר נ ול בלישׁ . י
17 לְהַחֲוָיָה לְמַלְכָּא׃ פ 17 אֱדַיִן דָּנִיֵּאל לְבֵיתֵהּ אָזַל וּלְחַנַנְיָה יח ר״פ בטע[12]
18 מִישָׁאֵל וַעֲזַרְיָה חַבְרוֹהִי מִלְּתָא הוֹדָע׃ 18 וְרַחֲמִין לְמִבְעֵא מִן־קֳדָם כל לישׁ פת בסיפ[12]
אֱלָהּ שְׁמַיָּא עַל־רָזָה דְנָה דִּי לָא יְהִבְדוּן דָּנִיֵּאל וְחַבְרוֹהִי עִם־שְׁאָר כל כת ה[11]
19 חַכִּימֵי בָבֶל׃ 19 אֱדַיִן לְדָנִיֵּאל[a] בְּחֶזְוָא[a] דִּי־לֵילְיָא רָזָה גְלֵי[b] אֱדַיִן יח ר״פ בטע . יט[15] מילין דמטע ול בלישׁ
20 דָּנִיֵּאל בָּרִךְ לֶאֱלָהּ שְׁמַיָּא׃ 20 עָנֵה דָנִיֵּאל וְאָמַר

[7]Mm 3791. [8]Mm 3819. [9]Mm 3792. [10]Mm 3793. [11]Mm 3794. [12]Mp sub loco. [13]Mm 3795. [14]Cf Da 7,12. [15]Mm 3796.

6 [a] Ms וגבי cf 5,17[a] ‖ **7** [a] Ms V^S ה֗ ‖ **8** [a–a] l hic et passim כלקבל ‖ [b] sic L, mlt Mss Edd תון֗ ‖ **9** [a] ℭV^S כְּ ‖ [b] K הַזְמִנ vel הַזְדַּמִּנ cf ℭ, mlt Mss Edd הִזְדַּמִּנ; Q הִזְדַּמְּנ ‖ **10** [a] cf 5[b] ‖ [b] ℭ 2 Mss קְדָם, id passim ‖ [c] sic L, mlt Mss Edd אֲ ‖ [d] l c Ms יְכֵל ut 3,29 cf 5,16 Q ‖ **11** [a] ℭ וְאָחֳרָן ‖ [b] mlt Mss נַּהּ֗, sim saepe ‖ [c] V^S מדור ut cet loci ‖ **15** [a] cod Hillel פָּה֗, id 3,22[a] ‖ **16** [a–a] > $\mathfrak{G}^{9'*}\mathfrak{S}$, prb add ‖ [b] pc Mss V^S זמן ut 7,12 ‖ **19** [a] ℭ^2 בחֵ, id passim ‖ [b] ℭ גְלִי.

לְהֶוֺא[a] שְׁמֵהּ דִּי־אֱלָהָא מְבָרַךְ מִן־עָלְמָא וְעַד־עָלְמָא
דִּי חָכְמְתָא וּגְבוּרְתָא[b] דִּי לֵהּ־הִיא׃
21 וְהוּא מְהַשְׁנֵא עִדָנַיָּא וְזִמנַיָּא מְהַעְדֵה מַלְכִין וּמְהָקֵים מַלְכִין
יָהֵב חָכְמְתָא לְחַכִימִין וּמַנדְעָא לְיָדְעֵי בִינָה׃
22 הוּא גְלֵא עַמִיקָתָא[a] וּמְסַתְרָתָא יָדַע מָה בַחֲשׁוֹכָא
וּנְהוֹרָא[b] עִמֵּהּ שְׁרֵא׃
23 לָךְ | אֱלָהּ אֲבָהָתַי מְהוֹדֵא וּמְשַׁבַּח אֲנָה
דִּי חָכְמְתָא וּגְבוּרְתָא[a] יְהַבְתְּ[b] לִי
וּכְעַן הוֹדַעְתַּנִי דִּי־בְעֵינָא מִנָּךְ דִּי־מִלַּת מַלְכָּא הוֹדַעְתָּנָא׃
24 כָּל־קְבֵל דְּנָה דָּנִיֵּאל עַל[a] עַל־אַרְיוֹךְ דִּי מַנִּי מַלְכָּא לְהוֹבָדָה
לְחַכִימֵי בָּבֶל אֲזַל[b] | וְכֵן אֲמַר־לֵהּ לְחַכִימֵי בָבֶל[c] אַל־תְּהוֹבֵד הַעֲלְנִי
קָדָם מַלְכָּא וּפִשְׁרָא לְמַלְכָּא אֲחַוֵא׃ ס 25 אֱדַיִן אַרְיוֹךְ
בְּהִתְבְּהָלָה הַנְעֵל לְדָנִיֵּאל קָדָם מַלְכָּא וְכֵן אֲמַר־לֵהּ דִּי־הַשְׁכַּחַת[a]
גְּבַר[b] מִן־בְּנֵי גָלוּתָא דִּי יְהוּד דִּי פִשְׁרָא לְמַלְכָּא יְהוֹדַע׃ 26 עָנָה
מַלְכָּא וְאָמַר לְדָנִיֵּאל דִּי שְׁמֵהּ בֶּלְטְשַׁאצַּר הַאִיתָיִךְ[a] כָּהֵל לְהוֹדָעֲתַנִי
חֶלְמָא דִּי־חֲזֵית וּפִשְׁרֵהּ׃ 27 עָנָה דָנִיֵּאל קָדָם מַלְכָּא וְאָמַר רָזָה דִּי־
מַלְכָּא שְׁאֵל לָא חַכִימִין אָשְׁפִין חַרְטֻמִין גָּזְרִין יְכִלִין לְהַחֲוָיָה
לְמַלְכָּא׃ 28 בְּרַם אִיתַּי אֱלָהּ בִּשְׁמַיָּא גָּלֵא רָזִין וְהוֹדַע לְמַלְכָּא
נְבוּכַדְנֶצַּר מָה דִּי לֶהֱוֵא בְּאַחֲרִית יוֹמַיָּא חֶלְמָךְ וְחֶזְוֵי רֵאשָׁךְ עַל־
מִשְׁכְּבָךְ דְּנָה הִוא׃ פ 29 אַנְתָּה[a] מַלְכָּא רַעְיוֹנָךְ[b] עַל־מִשְׁכְּבָךְ[c]
סְלִקוּ מָה דִּי לֶהֱוֵא אַחֲרֵי דְנָה וְגָלֵא רָזַיָּא הוֹדָעֲךְ מָה־דִּי לֶהֱוֵא׃
30 וַאֲנָה לָא בְחָכְמָה דִּי־אִיתַי בִּי מִן־כָּל־חַיָּיָא רָזָא דְנָה גְּלֵי לִי לֶהֵן
עַל־דִּבְרַת דִּי פִשְׁרָא לְמַלְכָּא יְהוֹדְעוּן וְרַעְיוֹנֵי לִבְבָךְ תִּנְדַּע׃
31 אַנְתָּה מַלְכָּא חֲזֵה הֲוֵיתָ וַאֲלוּ צְלֶם חַד[a] שַׂגִּיא צַלְמָא[b] דֵּכֵן רַב

לְ. ל
ל
לג ר״פ. כל כת א בליש ובסיפ[16]. ל. כת כן יתיר י ול בליש[17]
ל
ובהורא[18] ק
ל
ל. ב ומל[19]. ל
24 ל
ל
י. יח ר״פ בטע
ב. ב
ג. ב פסוק דמטע[20]. י
האיתך ק
יד[21]
ב[22]
כל ליש פת בסיפ. ח
כל כת ה[23]. אנת[24] כל דניאל ק
רעזרא לא קר ה[25]. ב[22]
כל כת חס. כל כת ה[23]
ב ר״פ[26]. כל כת ה[23]. ב[27] מילין דמטע ול בליש
ב פסוק דמטע[20]. י
אנת[24] כל דניאל ועזרא לא קר ה[25]. ב. ג[28]

[16]Mm 3792. [17]Mm 3806. [18]Mm 832. [19]Mm 3797. [20]Mm 3313. [21]Mm 3819. [22]Mp sub loco. [23]Mm 3794. [24]Q addidi, cf Mp sub loco et Da 3,10. [25]Mm 3801. [26]Mm 3830. [27]Mm 3796. [28]Mm 3798.

20 [a] $\mathfrak{C}^2$ לְהָוֺה, id passim || [b] $\mathfrak{BV}^S$ אתָא–, id 23 || **22** [a] mlt Mss עֲמִי || [b] K הִי–, Q הוֹ– || **23** [a] cf 20[b] || [b] $\mathfrak{C}$ תָּ– || **24** [a] > nonn Mss, prb dl || [b] > Ms $\mathfrak{GV}$, prb dl || [c] $\mathfrak{CV}^S$ ד– || **25** [a] $\mathfrak{C}$ כְּחַת, V^S חית– || [b] mlt Mss Edd + דִּי || **26** [a] K תַּיִךְ–, Q תָּךְ– || **29** [a] v 29 dupl ad 28? sed cf 47 || [b] K $\mathfrak{C}^2$ ה–, id passim; Q אַנְתְּ || [c] id 5,10; l c L*K^{Mss} גַּיִךְ– cf 4,16 et cet; $\mathfrak{C}^2$ ר, id passim || **31** [a] huc tr i? || [b] $\mathfrak{C}$ צְ.

32 וְזִיוֵהּ יַתִּיר קָאֵם לְקָבְלֶךְ וְרֻוהּ דְּחִיל׃ 32 הָדֵּין צַלְמָא רֵאשֵׁהּ דְּי־ ג מל. ג
33 דְהַב טָב חַדְוֹהִי וּדְרָעוֹהִי דִּי כְסַף מְעוֹהִי וַירְכָתֵהּ[a] דִּי נְחָשׁ׃ 33 שָׁקוֹהִי ב. ל
34 דִּי פַרְזֶל רַגְלוֹהִי[a] מִנְּהוֹן[b] דִּי פַרְזֶל וּמִנְּהוֹן דִּי חַסַף׃ 34 חָזֵה הֲוַיְתָ מנהין[29] ק . ומנהין[29] ק
עַד דִּי הִתְגְּזָרַת אֶבֶן[a] דִּי־לָא בִידִין וּמְחָת[b] לְצַלְמָא עַל־רַגְלוֹהִי דִּי ל[30]
סג פַּרְזְלָא וְחַסְפָּא וְהַדֶּקֶת[c] הַמּוֹן׃ 35 בֵּאדַיִן דַּקוּ[a] כַּחֲדָה פַּרְזְלָא חַסְפָּא ב. ג
נְחָשָׁא כַּסְפָּא[ד] וְדַהֲבָא וַהֲווֹ כְּעוּר מִן־אִדְּרֵי־קַיְטְ וּנְשָׂאַ הַמּוֹן רוּחָא ל. ל בטע וכת א[32]. ג
וְכָל־אֲתַר לָא־הִשְׁתְּכַח לְהוֹן וְאַבְנָא[b] דִּי־מְחָת[b] לְצַלְמָא הֲוָת לְטוּר
36 רַב וּמְלָתְ[c] כָּל־אַרְעָא׃ 36 דְּנָה חֶלְמָא וּפִשְׁרֵהּ נֵאמַר קֳדָם־מַלְכָּא׃ ל ויתיר א[33] כל כת ה[34]. ו[35]
37 אַנְתְּה[36] מַלְכָּא מֶלֶךְ מַלְכַיָּא דִּי אֱלָהּ שְׁמַיָּא מַלְכוּתָא חִסְנָא[a] וְתָקְפָּא אנת[36] ק כל דניאל ועזרא לא קר ה[37]. ג
38 וְיָקָרָא יְהַב־לָךְ׃ 38 וּבְכָל־דִּי דָארִין[a] בְּנֵי־אֲנָשָׁא חֵיוַת בָּרָא וְעוֹף־ ג. דירין ק
שְׁמַיָּא יְהַב בִּידָךְ וְהַשְׁלְטָךְ בְּכָלְהֵון אַנְתְּה־הוּא רֵאשָׁה דִּי דַהֲבָא׃ אנת[36] ק כל דניאל ועזרא לא קר ה[37]
39 וּבָתְרָךְ תְּקוּם מַלְכוּ אָחֳרִי אַרְעָא[a] מִנָּךְ וּמַלְכוּ תְלִיתָיְא[b] אָחֳרִי דִּי יב יתיר א ס״ת[38]. תליתאה ק
נְחָשָׁא דִּי תִשְׁלַט בְּכָל־אַרְעָא׃ 40 וּמַלְכוּ רְבִיעָיְה[a] תֶּהֱוֵא תַקִּיפָה רביעאה ק . ג כת א בסיפ[39] .
כְּפַרְזְלָא כָּל־קֳבֵל דִּי פַרְזְלָא מְהַדֵּק וְחָשֵׁל כֹּלָּא[b] וּכְפַרְזְלָא דִּי־ ל. ג
41 מְרָעֵע[b] כָּל־אִלֵּין תַּדֵּק וְתֵרָע׃ 41 וְדִי־חֲזַיְתָה רַגְלַיָּא וְאֶצְבְּעָתָא[a] ל. ה ג מל וב חס[41]. ל
מִנְּהוֹן[b] חֲסַף דִּי־פֶחָר וּמִנְּהוֹן[b] פַּרְזֶל מַלְכוּ פְלִיגָה תֶּהֱוֵה וּמִן־נִצְבְּתָא מנהין[29] ק . ומנהין ק . ג כת ה בסיפ[39]. ל
דִּי פַרְזְלָא לֶהֱוֵא־בָהּ כָּל־קֳבֵל דִּי חֲזַיְתָה פַּרְזְלָא מְעָרַב בַּחֲסַף
42 טִינָא׃ 42 [a]וְאֶצְבְּעָת רַגְלַיָּא מִנְּהוֹן[b] פַּרְזֶל וּמִנְּהוֹן[b] חֲסַף מִן־קְצָת מנהין ק . ומנהין ק
43 מַלְכוּתָא תֶּהֱוֵה תַקִּיפָה וּמִנָּהּ תֶּהֱוֵה תְבִירָה׃ 43 דִּי[a] חֲזַיְתָ פַּרְזְלָא ג כת ה וחד כת א[40]. ג כת ה בסיפ[39]. ו[42] חד מן נב ק חס ו ר״ת
מְעָרַב בַּחֲסַף טִינָא מִתְעָרְבִין לֶהֱוֹן בִּזְרַע אֲנָשָׁא וְלָא־לֶהֱוֹן דְּבָקִין ל
44 דְנָה עִם־דְּנָה[b] הֲא־כְדֵי[b] פַּרְזְלָא לָא מִתְעָרַב עִם־חַסְפָּא׃ 44 וּבְיוֹמֵי הִנּוֹן כל כת ה[34]. ג[43]. ל
דִּי מַלְכַיָּא אִנּוּן יְקִים אֱלָהּ שְׁמַיָּא מַלְכוּ דִּי לְעָלְמִין לָא תִתְחַבַּל ג

[29] Mp sub loco. [30] Mm 3799. [31] Mm 3800. [32] Mm 3198. [33] Mp contra textum, cf Mp sub loco. [34] Mm 3794. [35] Mm 3819. [36] Q addidi, cf Mp sub loco et Da 3,10. [37] Mm 3801. [38] Mm 907. [39] Mm 3803. [40] Mm 3802. [41] Mm 3837. [42] Mm 3804. [43] Mm 3805.

32 [a] ℭ וְ׳ ‖ **33** [a] ℭ[2] ר׳, id passim ‖ [b] K הוֹן–, Q הֵין–; nonn Mss הֶן–, id 41[b].42[b] ‖ **34** [a] prb ins מטורא cf 45 ‖ [b] pc Mss ת–, id 35[b] ‖ [c] mlt Mss ד׳ד– ut 45 ‖ **35** [a] V[S] דָּקוּ, Ms דַּקוּ ‖ [b] cf 34[b] ‖ [c] 2 Mss ת–, mlt Mss ומלאת, pc Mss ומלאת ‖ **37** [a] ℭ חָ׳, id 4,27[c] ‖ **38** [a] K דָּאֲ׳ id 3,31[c] 4,32[a] 6,26[a], Q דָּ׳ ‖ **39** [a] K אַרְעָא, Q אַרַע ‖ [b] K יָא–, Q אָה– ‖ **40** [a] nonn Mss ut Q אָה–, id 3,25[b] 7,7[a] 7,23[b] ‖ [b–b] > 𝔊ο′*𝔊[9]′𝔙, add ‖ **41** [a] > 𝔊ο′*, add cf 33 ‖ [b] cf 33[b] ‖ **42** [a] v 42 prb add ‖ [b] cf 33[b] ‖ **43** [a] mlt Mss Edd 𝔊ο′𝔙 ut Q וְדִי ‖ [b–b] l דִּי (דִּיךְ =) הַאךְ.

וּמַלְכוּתָה לְעַם אָחֳרָן לָא תִשְׁתְּבֵק תַּדֵּק וְתָסֵיף כָּל־אִלֵּין מַלְכְוָתָא ל ומל׳ ה ג מל וב חס[44] .ב
וְהִיא תְקוֹם לְעָלְמִיָּא׃ 45 כָּל־קֳבֵל דִּי־חָזַיְתָ דִּי מִטּוּרָא אִתְגְּזָרַת[a] אָבֶן 45 ל׳ ל[45] .ן פסוק דאית בהון א״ב
דִּי־לָא בִידַיִן וְהַדֶּקֶת [b]פַּרְזְלָא נְחָשָׁא חַסְפָּאb כַּסְפָּא וְדַהֲבָא אֱלָהּ ב . ד כספא דקדים[46]
רַב הוֹדַע לְמַלְכָּא מָה דִּי לֶהֱוֵא אַחֲרֵי דְנָה וְיַצִּיב חֶלְמָא וּמְהֵימַן כל לישׁ פתח בסיפ . כל כת ה[47] . ל
פִּשְׁרֵהּ׃ פ 46 בֵּאדַיִן מַלְכָּא נְבוּכַדְנֶצַּר נְפַל עַל־אַנְפּוֹהִי 46 יד[48] . ט בטע בלישׁ . ה
וְלָדָנִיֵּאל סְגֵד וּמִנְחָה וְנִיחוֹחִין אֲמַר לְנַסָּכָה לֵהּ׃ 47 עָנֵהּ מַלְכָּא 47 ל וחס[49] . ל
לְדָנִיֵּאל וְאָמַר מִן־קְשֹׁט דִּי אֱלָהֲכוֹן הוּא אֱלָהּ אֱלָהִין וּמָרֵא מַלְכִין
וְגָלֵה רָזִין דִּי יְכֵלְתָּ לְמִגְלֵא רָזָה דְנָה׃ 48 אֱדַיִן מַלְכָּא לְדָנִיֵּאל רַבִּי 48 ל כת ת . כל כת ה[47] . יוֹ ר״פ בטע . ל
וּמַתְּנָן רַבְרְבָן שַׂגִּיאָן[a] יְהַב־לֵהּ וְהַשְׁלְטֵהּ עַל כָּל־מְדִינַת בָּבֶל וְרַב־ ל
סַגְּנִין עַל כָּל־חַכִּימֵי בָבֶל׃ 49 וְדָנִיֵּאל בְּעָא מִן־מַלְכָּא וּמַנִּי עַל 49 ל . ל
עֲבִידְתָא דִּי מְדִינַת בָּבֶל לְשַׁדְרָךְ מֵישַׁךְ וַעֲבֵד נְגוֹ וְדָנִיֵּאל בְּתְרַע כל מל . ל
מַלְכָּא׃ פ

ג
3 1 נְבוּכַדְנֶצַּר[a] מַלְכָּא עֲבַד צְלֶם דִּי־דְהַב רוּמֵהּ אַמִּין שִׁתִּין 3 ב . ל חס . ל . ב׳
פְּתָיֵהּ אַמִּין שֵׁת אֲקִימֵהּ בְּבִקְעַת דּוּרָא בִּמְדִינַת בָּבֶל׃ 2 וּנְבוּכַדְנֶצַּר 2 ב בטע לגר[2]
מַלְכָּא שְׁלַח לְמִכְנַשׁ לַאֲחַשְׁדַּרְפְּנַיָּא סְגָנַיָּא וּפַחֲוָתָא אֲדַרְגָּזָרַיָּא ג
גְּדָבְרַיָּא דְּתָבְרַיָּא תִּפְתָּיֵא[a] וְכֹל שִׁלְטֹנֵי מְדִינָתָא לְמֵתֵא לַחֲנֻכַּת צַלְמָא
דִּי הֲקֵים נְבוּכַדְנֶצַּר מַלְכָּא׃ 3 בֵּאדַיִן מִתְכַּנְּשִׁין אֲחַשְׁדַּרְפְּנַיָּא סְגָנַיָּא 3 כת כן יתיר ל[3] . ו זוגין[4]
וּפַחֲוָתָא אֲדַרְגָּזָרַיָּא גְּדָבְרַיָּא דְּתָבְרַיָּא תִּפְתָּיֵא[a] וְכֹל שִׁלְטֹנֵי מְדִינָתָא ג
לַחֲנֻכַּת צַלְמָא דִּי הֲקֵים נְבוּכַדְנֶצַּר מַלְכָּא וְקָאֲמִין[b] לְקֳבֵל צַלְמָא כת כן יתיר ל[3] . וקימין ק
כת כן יתיר ל[3] . ו חס ו וכל מלכים דכות בּ מ א[5] וחד מן ד[6] ותרי מילין ס״פ וחד מן ל[4] זוגין . ל
דִּי הֲקֵים נְבוכַדְנֶצַּר׃[c] 4 וְכָרוֹזָא קָרָא בְחַיִל לְכֻון אֲמְרִין עַמְמַיָּא 4 ו[7] . ד פסוק דמטע בטע[8]
אֻמַּיָּא[a] וְלִשָׁנַיָּא׃ 5 בְּעִדָּנָא דִּי־תִשְׁמְעוּן קָל קַרְנָא מַשְׁרוֹקִיתָא 5 קתרוס[9] . ג[9] ליש מפק פ ק ד בליש וחד מן ל[4] זוגין . ל[10]
קִיתָרוֹס[a] סַבְּכָא[b] פְּסַנְתֵּרִין[c] סוּמְפֹנְיָה[d] וְכָל זְנֵי זְמָרָא תִּפְלוֹן וְתִסְגְּדוּן

[44] Mm 3837. [45] Mm 3799. [46] Mm 3800. [47] Mm 3794. [48] Mm 3819. [49] וחד ניחוחין Esr 6,10. Cp 3 [1] Mp sub loco. [2] Mm 2801. [3] Mm 3806. [4] Mm 456. [5] Mp contra textum, cf Mp sub loco et 2R 25,22. [6] Mm 3788 contra textum, duae notulae non congruentes, duabus e traditionibus ortae. [7] Mm 3155. [8] Mm 3807. [9] Mm 3814. [10] Mm 3808.

45 [a] pc Mss ת׳ ut 34 || [b–b] 1 ח׳ פ׳ ב׳ cf 𝔊 vel ב׳ ח׳ פ׳ ut 35, al dl ח׳ (> Ms) || **48** [a] nonn Mss סג׳ || **Cp 3,1** [a] 𝔊$^{o'}$ pr *ἔτους ὀκτωκαιδεκάτου* || **2** [a] Q^{Mss} אתאי– || **3** [a] ut 2^{a} || [b] K א׳–, Q ר׳– || [c–c] > 𝔊$^{o'*}$𝔊$^{θ'*}$, add? || **4** [a] id Esr 4,10, sed cet loci מ sine dageš || **5** [a] K קיתָ׳ vel קית׳, mlt Mss V^{S} ut Q קתרס; sim 7[a].10[b].15[a] || [b] 𝔈 שׂ׳ ut 7.10.15 (Or etiam alias ס׳) || [c] id 10.15, sed 7 נטר׳– || [d] id 15, sed cf 10; 7 om; mlt Mss יא–.

6 לְצֶלֶם[e] דַּהֲבָא דִּי הַקֵּים נְבוּכַדְנֶצַּר מַלְכָּא׃ 6 וּמַן[a]־דִּי־לָא יִפֹּל
וְיִסְגֻּד בַּהּ־שַׁעֲתָא[b] יִתְרְמֵא לְגוֹא־אַתּוּן נוּרָא יָקִדְתָּא[d]׃
7 כָּל־קֳבֵל דְּנָה בְּהּ־זִמְנָא כְּדִי שָׁמְעִין כָּל־עַמְמַיָּא קָל קַרְנָא
מַשְׁרוֹקִיתָא קִיתָרֹס[a] שַׁבְּכָא פְּסַנְטֵרִין[b] וְכָל זְנֵי זְמָרָא נָפְלִין כָּל־עַמְמַיָּא
אֱמַיָּא וְלִשָׁנַיָּא סָגְדִין לְצֶלֶם[c] דַּהֲבָא דִּי הַקִּים נְבוּכַדְנֶצַּר מַלְכָּא׃
8 [a]כָּל־קֳבֵל דְּנָה[a] בְּהּ־זִמְנָא קַרְבוּ גֻּבְרִין[b] כַּשְׂדָּאִין וַאֲכָלוּ
9 קַרְצֵיהוֹן[c] דִּי יְהוּדָיֵא׃ 9 עָנוֹ וְאָמְרִין [a]לְנְבוּכַדְנֶצַּר מַלְכָּא[a] מַלְכָּא[b]
10 לְעָלְמִין חֱיִי׃ 10 אַנְתָּה מַלְכָּא שַׂמְתָּ טְעֵם[a] דִּי כָל־אֱנָשׁ דִּי־יִשְׁמַע קָל
קַרְנָא מַשְׁרוֹקִיתָא קִיתָרֹס[b] שַׁבְּכָא פְּסַנְטֵרִין וְסִיפַּנְיָה[c] וְכָל זְנֵי זְמָרָא
11 יִפֹּל וְיִסְגֻּד לְצֶלֶם[d] דַּהֲבָא׃ 11 וּמַן[a]־דִּי־לָא יִפֹּל וְיִסְגֻּד יִתְרְמֵא לְגוֹא־
12 אַתּוּן נוּרָא יָקִדְתָּא׃ 12 אִיתַי גֻּבְרִין יְהוּדָאִין דִּי־מַנִּיתָ יָתְהוֹן עַל־
עֲבִידַת מְדִינַת בָּבֶל שַׁדְרַךְ מֵישַׁךְ וַעֲבֵד נְגוֹ גֻּבְרַיָּא אִלֵּךְ לָא־שָׂמוּ
עֲלָיְךָ[a] מַלְכָּא טְעֵם לֵאלָהָיךְ[b] לָא פָלְחִין וּלְצֶלֶם[c] דַּהֲבָא דִּי הַקֵּימְתָּ
13 לָא סָגְדִין׃ ס 13 בֵּאדַיִן נְבוּכַדְנֶצַּר בִּרְנַז וַחֲמָה אֲמַר לְהַיְתָיָה
לְשַׁדְרַךְ מֵישַׁךְ וַעֲבֵד נְגוֹ בֵּאדַיִן גֻּבְרַיָּא אִלֵּךְ הֵיתָיוּ[a] קֳדָם מַלְכָּא׃
14 עָנֵה נְבֻכַדְנֶצַּר וְאָמַר לְהוֹן הַצְדָּא[a] שַׁדְרַךְ מֵישַׁךְ וַעֲבֵד נְגוֹ לֵאלָהַי
15 לָא אִיתֵיכוֹן פָּלְחִין וּלְצֶלֶם[b] דַּהֲבָא דִּי הַקֵּימֶת לָא סָגְדִין׃ 15 כְּעַן הַן
אִיתֵיכוֹן עִתִּידִין דִּי בְעִדָּנָא דִּי־תִשְׁמְעוּן קָל קַרְנָא מַשְׁרוֹקִיתָא
קִיתָרֹס[a] שַׁבְּכָא פְּסַנְתֵּרִין וְסוּמְפֹנְיָה וְכָל זְנֵי זְמָרָא תִּפְלְוּן וְתִסְגְּדוּן
לְצַלְמָא[b] דִּי־עֲבַדְתִּ וְהֶן לָא תִסְגְּדוּן בַּהּ־שַׁעֲתָה תִּתְרְמוֹן לְגוֹא־אַתּוּן
16 נוּרָא יָקִדְתָּא וּמַן־הוּא אֱלָהּ דִּי יְשֵׁיזִבִנְכוֹן מִן־יְדַי׃ 16 עָנוֹ שַׁדְרַךְ

כת כן יתיר ל[11] . י וגיק[12]

ד פסוק כל כל וכל כל[13] .
ד פסוק דמטע בטע[14]

קתרוס[15] . ג ליש מפק פ
ד בליש וחד מן [12] זוגין

כת כן יתיר ל[11] . י זוגין[12]

י חס בליש[16]

אנת כל דניאל ועזרא
ק לא קר ח[17]
ד פסוק דמטע בטע[14]

קתרוס[15] . ג ליש מפק פ
ק ד בליש וחד
מן [12] זוגין . וסרסנית[19]
ול[20] בליש ק

ל וחס

כל מל

עלך . לאלהך . ל[21] .
ק ק
כת כן יתיר ל[11] וב בליש

כל מל

כל מל . ג ב מנה בליש
ותד לשון ארמי

כל מל . ל[21]

כת כן יתיר ל[11] ול בליש .
ה פסוק מן מ מלין

ו[22] . ד פסוק דמטע
בטע[14]

קתרוס[23] . ג ליש
מפק פ ד בליש
וחד מן [12] זוגין . ל[20]
ה[24]

11 Mm 3806. 12 Mm 456. 13 Mm 2102. 14 Mm 3807. 15 Mm 3814. 16 Mm 667. 17 Mm 3801. 18 Mm 3814 contra textum, L sine dageš. 19 Mm 832. 20 Mm 3808. 21 Mm 3809. 22 Mm 3155. 23 Q addidi, cf Da 3,5.7.10.15 et Mp sub loco. 24 Mm 3791.

5 [e] V^S לְצַלְמָא, id 7[c].10[d].12[c].14[b].18[c] ‖ **6** [a] 2 Mss ךָ֫, id 11[a] 4,22[c] et in Esr 5,9 ‖ [b] V^S שָׁ, id passim ‖ [c] 𝔠 mlt Mss V^S לגו, it passim לגו et בגו ut papyri aram ‖ [d] 𝔠V^S יָק ‖ **7** [a] cf 5[a] ‖ [b] ins c mlt Mss 𝔊^{AQL} וסומפניא cf 5.10.15 ‖ [c] cf 5[e] ‖ **8** [a–a] > 𝔊$^{g'}$, add; 𝔊$^{o'}$ cj c 7 ‖ [b] 𝔠V^S גֻּ, id passim ‖ [c] 𝔠^2 V^S קַ, id 6,25[a] ‖ **9** [a–a] > 𝔊$^{o'*}$ ‖ [b] 𝔊$^{o'}$ pr κύριε ‖ **10** [a] sic L, mlt Mss Edd טָ ‖ [b] cf 5[a] ‖ [c] K וְסִיפּ, Q וסוּפ; 𝔠 וסימפ, cf 5.15 ‖ [d] cf 5[e] ‖ **11** [a] cf 6[a] ‖ **12** [a] K עֲלַיִךְ, Q עָלָךְ, id 4,22[b].24[b] ‖ [b] K הֵיךְ–, Q הָךְ–, id 18[a] ‖ [c] cf 5[e] ‖ **13** [a] 1 c 2 Mss תַי– cf 5,3 ‖ **14** [a] it in inscriptionibus aram ‖ [b] cf 5[e] ‖ **15** [a] cf 5[a] ‖ [b–b] V^S דְּעַבַדִית ‖ [c] sic L, mlt Mss Edd דִי ‖ [d] 1 c pc Mss 𝔊$^{g'}$ ידי cf 17.

כל מל . ה . ל[25] מֵישַׁךְ֙ וַעֲבֵ֣ד נְג֔וֹ וְאָמְרִ֥ין ᵃלְמַלְכָּ֖א נְבוּכַדְנֶצַּ֑רᵃ לָ֣א חַשְׁחִ֔ינָן[b] אֲנַחְנָ֔ה
עַל־דְּנָ֥ה פִתְגָ֖ם לַהֲחֵבוּתָֽךְ׃ 17 הֵ֣ן אִיתַ֔יᵃ אֱלָהֲנָ֖אᵇ דִּי־אֲנַחְנָ֑א 17
יָכְל֣ לְשֵׁיזְבוּתָ֗נָא מִן־אַתּ֤וּן נוּרָא֙ יָקְדְתָּ֔א וּמִן־יְדָ֖ךְ מַלְכָּ֥א יְשֵׁיזֵֽב׃
ב וחס
ה[26] ג מנה ר״פ . יתיר י . איתנא ק 18 וְאִם־לָ֣א יְהֵ֔וֵא לָ֖ךְ מַלְכָּ֑א דִּ֣י לֵאלָהָ֗ךְᵃ לָ֤א אִֽיתַנָּ֙אᵇ֙ פָּלְחִ֔ין 18
כת כן יתיר ל[27] וב בלישׁ . ל וחס וּלְצֶ֥לֶם[c] דַּֽהֲבָ֖א דִּ֣י הַקֵּימְ֑תָ לָ֣א נְסָגֵֽד׃ ס 19 בֵּאדַ֨יִן֙ נְבוּכַדְנֶצַּ֔ר 19
אשתבי ק חד מן מה[28] כת ו וקר׳ ל . כל מל הְתְמְלִ֤י חֵמָא֙ וְצֶ֣לֶם אַנְפּ֔וֹהִי אֶשְׁתַּנִּ֖וᵃ עַל־שַׁדְרַ֑ךְ מֵישַׁ֥ךְ וַעֲבֵ֖ד נְג֥וֹ עֲנָֽה
ל[29] ג וכל תנופה דכות[30] . ל וְאָמַ֕רᵃ לְמֶזֱ֥א לְאַתּוּנָ֖א חַד־שִׁבְעָ֑ה עַל־דִּ֥י חֲזָ֖ה לְמֶזְיַֽהּ׃ 20 וּלְגִבָּרִ֗ין 20
ל . כל מל . ל גְּבָרֵי־חַ֙יִל֙ דִּ֣י בְחַיְלֵ֔הּ אֲמַ֕רᵃ לְכַפָּתָ֖ה לְשַׁדְרַ֑ךְ מֵישַׁ֥ךְ וַעֲבֵ֖ד נְג֥וֹ לְמִרְמֵֽא׃ᵃ
ח בטע בסיפ[31] . ל לְאַתּ֤וּן נוּרָא֙ יָקְדְתָּ֔א׃ 21 בֵּאדַ֨יִן֙ גִּבָּרַ֣יָּא אִלֵּ֔ךְ כְּפִתּ֖וּᵃ 21
פטישיהון ק יתיר י וחד מן ג[32] לישׁ מפקין ם ול בלישׁ . ל . ל[33] בְּסַרְבָּלֵיהוֹן֙ וְכִרְבְּלָתְהוֹן֙ וּלְבֻשֵׁיהוֹן֙ᵃ וּרְמ֔וּ לְג֥וֹא־אַתּ֖וּן נוּרָ֥א יָקְדְתָּֽא׃
כו פסוק דאית בהון א״ב . ל[34] 22 כָּל־קֳבֵ֗ל דְּנָ֛ה מִן־דִּ֥י מִלַּ֖ת מַלְכָּ֑א מַחְצְפָ֔הᵃ וְאַתּוּנָ֕א אִזֵּ֥ה יַתִּ֖ירָא 22
כל מל . ג גְּבָרַ֣יָּא אִלֵּ֔ךְ דִּ֣י הַסְּקוּ֔ לְשַׁדְרַ֖ךְ מֵישַׁ֣ךְ וַעֲבֵ֑ד נְג֥וֹ קְטַ֖ל הַמּ֥וֹן שְׁבִיבָֽא׃
ל . כל מל 23 וְגֻבְרַיָּ֥א אִלֵּ֖ךְ תִּלְתְּהֹ֑ון שַׁדְרַ֣ךְ מֵישַׁ֔ךְ וַעֲבֵ֖ד נְג֥וֹ נְפַ֖לוּ 23
יתיר ר״פ בטע דִּ֣י נוּרָ֑א׃ 24 אֱדַ֨יִן֙ נְבוּכַדְנֶצַּ֔ר מְכַפְּתִ֖ין׃ᵃ פ 24
ל . ב . ל ומל לְג֥וֹא־אַתּ֖וּן נוּרָ֣א יָקְדְתָּ֑א מְכַפְּתִ֖ין׃ᵃ
כל כת ה ב מ א[35] . ל ומל מַלְכָּ֣א תְּוֵ֔ה וְקָ֥ם בְּהִתְבַּהְלָ֖הᵇ עָנָ֑ה וְאָמַ֣ר לְהַדְבְּרוּהִ֔י הֲלָ֥אᵇ גְּבָרִ֛ין
תִּלְתָּ֥א רְמֵ֖ינָא לְג֣וֹא־נוּרָ֑אᶜ מְכַפְּתִ֖ין עֲנַ֣יִן֙ᵈ וְאָמְרִ֔ין לְמַלְכָּ֖א יַצִּיבָֽא׃
ל . ב 25 עָנָ֣ה וְאָמַ֔ר הָא־אֲנָ֥ה חָזֵ֖ה גְּבָרִ֣ין אַרְבְּעָ֑ה שְׁרִ֣ין מַהְלְכִ֔ין[a] 25
ל[36] . רביעאה ק בְּג֥וֹא־נוּרָ֖א וַחֲבָ֑ל לָא־אִיתַ֣י בְּהֹ֔ון וְרֵוֵ֖הּ דִּ֥י רְבִיעָ֖יָאᵇ דָּמֵ֥הᶜ לְבַר־
ה בטע בסיפ[31] אֱלָהִ֖ין׃ ס 26 בֵּאדַ֨יִן֙ קְרֵ֣ב נְבוּכַדְנֶצַּ֔ר לִתְרַ֖ע אַתּ֣וּן נוּרָ֑א יָקְדְתָּ֔א 26
כל מל . ק עָנָ֣ה וְאָמַ֔ר שַׁדְרַ֖ךְ מֵישַׁ֣ךְ וַעֲבֵד־נְג֑וֹ עַבְדְּוֹהִ֣י דִּֽי־אֱלָהָ֔א עִלָּיָ֖אᵃ פְּקֽוּ
ל . כל מל וְאָתֹ֥ו בְּאֶמְצַ֖ע נָפְקִ֑ין שַׁדְרַ֣ךְ מֵישַׁ֔ךְ וַעֲבֵ֖ד נְג֥וֹ מִן־גּ֖וֹא נוּרָֽא׃ 27 וּמִתְכַּנְּשִׁ֗ין 27

[25] Mm 3810. [26] Mm 3791. [27] Mm 3806. [28] Mm 3811. [29] וחד ואתונא Da 3,22 et Mm 3841. [30] Mm 3812. [31] Mm 3813. [32] Mm 3814. [33] וחד רמיו Da 7,9 et Mm 3841. [34] וחד לאתונא Da 3,19 et Mm 3841. [35] Mp contra textum sec Mm 3836. [36] Mm 3816.

16 [a–a] l לְמַ֫לְכָּא נְבוּכַדְנֶצַּ֫ר vel inverte מ׳ לנבוכדנצר ‖ [b] l c pc Mss V^S חָ֫שִׁין ‖ **17** [a] cj c sq neglecto rebia‘ ‖ [b] sic L, mlt Mss Edd אֱלָהֲנָא– ‖ **18** [a] cf 12^b ‖ [b] K אֱלָהֵ֫ךְ–, 𝔠 ut Q אִיתַנָּה ‖ [c] cf $3,5^e$ ‖ **19** [a] Q נֵ֫– (sg) ‖ **20** [a] prp וּל׳ ‖ **21** [a–a] 𝔊$^{o'*}$𝔊$^{\vartheta'*}$ 3 sol vestimentorum nom ‖ [b] K פְּטִ֫י vel פְּטִ֫י, pc Mss V^S ut Q פְּטִשֵׁ֫י, V^S פְּטִ֫ י ‖ **22** [a] 𝔠 nonn Mss V^S מְהַחְ֫פָה; cf $2,15^a$ ‖ **23** [a] 𝔊 ins hic orationem Azariae et canticum 3 iuvenum c v introducentibus ‖ **24** [a] 𝔊$^{o'}$ pr nonn et 𝔊$^{\vartheta'}$ pc vb propter 23^a ‖ [b] 𝔔 [ב]אתנ[‖ [c] 𝔔 [ל]גו ‖ [d] prp עֲנִ֫ין cf $2,5^a$ ‖ **25** [a] l c 𝔠V^S מְהַלְּ֫כִין, id $4,34^b$ ‖ [b] cf $2,40^a$ ‖ [c] 𝔔 מא[ד] ‖ **26** [a] K עִלָּיָ֫א, Q עִלָּאָה, id passim.

אֲחַשְׁדַּרְפַּנַּיָּא סְגָנַיָּא וּפַחֲוָתָאֲ וְהַדָּבְרֵי מַלְכָּאֲ חָזַיִן לְגֻבְרַיָּאִ אִלֵּךְ דִּי ב
לָא־שָׁלְטוּ נוּרָא בְּגֶשְׁמְהוֹן[a] וּשְׂעַר רֵאשְׁהוֹן לָא הִתְחָרַךְ וְסָרְבָלֵיהוֹן ל וכת כן למדינ[37]. ל.
לָא שְׁנוֹ וְרֵיחַ נוּר לָא עַדָּתַּ[b] בְּהוֹן׃ 28 עָנֵה נְבוּכַדְנֶצַּר וְאָמַר בְּרִיךְ 28 ל. ה[38]. ב קמ[38]
אֱלָהֲהוֹן דִּי־שַׁדְרַךְ מִישָׁךְ וַעֲבֵד נְגוֹ דִּי־שְׁלַח מַלְאֲכֵהּ וְשֵׁיזַב לְעַבְדּוֹהִי כל מל
דִּי הִתְרְחִצוּ עֲלוֹהִי וּמִלַּת מַלְכָּא שַׁנִּיו וְיַהֲבוּ גֶשְׁמֵיהוֹן דִּי לָא־יִפְלְחוּן ל וחס. גשמהון
כ
יתיר י למערב[40]
וְלָא־יִסְגְּדוּן לְכָל־אֱלָהּ לָהֵן לֵאלָהֲהוֹן׃ 29 וּמִנִּי שִׂים טְעֵם דִּי כָל־ 29
עַם אֻמָּה וְלִשָּׁן דִּי־יֵאמַר שָׁלֵהּ[a] עַל אֱלָהֲהוֹן דִּי־שַׁדְרַךְ מִישָׁךְ וַעֲבֵד ל. ל. שלו חד מן יד[41]
כת ה וקו ר
וחד מן ז[42] ול בלוש.
נְוָלֵהּ[b] הַדְמִין יִתְעֲבֵד וּבַיְתֵהּ נְוָלֵי יִשְׁתְּוֵה כָּל־קֳבֶל דִּי לָא אִיתַי אֱלָהּ[c] כל מל. ל בלוש[43]
ל מל למערב וחד מן
יב[44] יתיר א ס״ח
סּ אֲחָרָן דִּי־יְכֵל לְהַצָּלָה כְּדָנָה׃ 30 בֵּאדַיִן מַלְכָּא הַצְלַח לְשַׁדְרַךְ כל כת ה[45]
מִישָׁךְ וַעֲבֵד נְגוֹ בְּמְדִינַת בָּבֶל׃ פ כל מל
31 [a] נְבוּכַדְנֶצַּר מַלְכָּאֲ[b] לְכָל־עַמְמַיָּא אֻמַיָּא וְלִשָׁנַיָּא דִּי־דָאְרִין[c] ב. דיריז
ק
בְּכָל־אַרְעָא שְׁלָמְכוֹן יִשְׂגֵּא׃ 32 אָתָיְא וְתִמְהַנָיְא[a] דִּי עֲבַד עִמִּי אֱלָהָּא 32
עֶלְיָאֵ שַׁפַּר קֳדָמָי לְהַחֲוָיָה׃ עלאה
ק
33 אָתוֹהִי כְּמָה רַבְרְבִין וְתִמְהוֹהִי[a] כְּמָה תַּקִּיפִין ב ומל
מַלְכוּתֵהּ מַלְכוּת עָלַם וְשָׁלְטָנֵהּ עִם־דָּר וְדָר׃
4 1 [a] אֲנָה נְבוּכַדְנֶצַּר[a] שְׁלֵהּ[b] הֲוֵית בְּבֵיתִי[c] וְרַעְנָן בְּהֵיכְלִי׃ 2 חֶלֶם[a] ל ור״פ[1]. ל. ל
חֲזֵית וְיַדְחָלְנַנִי וְהַרְהֻרִין[b] עַל־מִשְׁכְּבִי וְחֶזְוֵי רֵאשִׁי[c] יְבַהֲלֻנָּנִי׃ ל. ל. ג
3 [a] וּמִנִּי שִׂים טְעֵם לְהַנְעָלָה קֳדָמַי כָּל חַכִּימֵי בָבֶל דִּי־פִשְׁרָ חֶלְמָא ג
4 יְהוֹדְעֻנַנִי׃ 4 בֵּאדַיִן עָלִּלִין[a] חַרְטֻמַּיָּא אָשָׁפַיָּא כַּשְׂדָּיֵא[b] וְגָזְרַיָּא וְחֶלְמָא עלין
ק
חד מן ד[2] יתיר ל.
כשדאי[3]. ב
ק
5 אֲמַרָ אֲנָהּ קֳדָמֵיהוֹן וּפִשְׁרֵהּ לָא־מְהוֹדְעִין לִי׃ 5 וְעַד אָחֳרִין[a] עַל יג[4]. ל ויתיר י
קֳדָמַי דָּנִיֵּאל דִּי־שְׁמֵהּ בֵּלְטְשַׁאצַרְ כְּשֵׁם[b] אֱלָהִי וְדִי רוּחַ־אֱלָהִין ל וחס וחד מן ב[5]
פסוק דמטע. ב[6]

[37] Mp sub loco. [38] Mm 3817. [39] Mm 3818. [40] Mp יתיר י; Q addidi sec lectionem plenam Occ, cf Mp sub loco. [41] Mm 782. [42] Mm 3905. [43] Mm 3815. [44] Mm 907. [45] Mm 3794. Cp 4 [1] Mm 978 et 3830. [2] Mm 1794. [3] Mm 3793. [4] Mm 3819. [5] Mm 3313. [6] Mm 3842.

27 [a] ℭ mlt Mss מֵיהון—, cf 28 ‖ [b] 𝔘 [ע]דה ‖ **29** [a] K שְׁלָהּ vel שָׁלָהּ vel שְׁלָהּ (pro שְׁאֵלָה), 6,5 ut Q שָׁלוּ; frt l שָׁלָהּ (akk *sillatu* audacia) ‖ [b] ℭ נגו ‖ [c] sic L, mlt Mss Edd אלה ‖ **31** [a] inde ad 4,34 𝔊$^{o'*}$ valde differt; 31—33 > 𝔊 ‖ [b] pc Mss + שְׁלַח, pc Mss 𝔖 + כְּתַב ‖ [c] cf 2,38[a] ‖ **32** [a] V^{S} וְתַ, id 33[a] 6,28[a] ‖ **33** [a] cf 32[a] ‖ **Cp 4,1** [a—a] 𝔊$^{o'}$ *ἔτους ὀκτωκαιδεκάτου τῆς βασιλείας Ναβουχοδονοσορ εἶπεν* ‖ [b] ℭV^{S} שָׁ ‖ [c] l c pc Mss V^{S} בבֵיתִי ‖ **2** [a] id 7,1; Ms חֶלֶם ‖ [b] ℭ הור— ‖ [c—c] add? cf 7 ‖ **3** [a] v 3—6 > 𝔊$^{o'}$ cf 𝔊$^{9'}$ ‖ **4** [a] K עָלִּלִין, ℭ ut Q עָלִין; id 5,8[b] ‖ [b] cf 2,5[b] ‖ **5** [a] Q ℭ mlt Mss אחרן, papyri aram אחרן (oppositum קדמין); l frt c K אַחֲרִין vel אָחֲרִין ‖ [b] ℭ pc Mss בשם.

ב. ל קַדִּישִׁין בֵּהּ וְחֶלְמָא קֳדָמוֹהִי אֲמֵרֶת׃ 6 בֵּלְטְשַׁאצַּר רַב חַרְטֻמַּיָּא 6
ל דִּי | אֲנָה יְדַעְתּ דִּי רוּחַ אֱלָהִין קַדִּישִׁין בָּךְ וְכָל־רָז לָא־אָנַס לָךְ
ג. יו? חֶזְוֵי[a] חֶלְמִי דִּי־חֲזֵית וּפִשְׁרֵהּ אֱמַר׃ 7 [a]וְחֶזְוֵי רֵאשִׁי[a] עַל־מִשְׁכְּבִי 7
חָזֵה הֲוֵית
וַאֲלוּ אִילָן בְּגוֹא אַרְעָא וְרוּמֵהּ שַׂגִּיא׃
ב וחס 8 רְבָה אִילָנָא וּתְקֵף וְרוּמֵהּ יְמַטֵּא לִשְׁמַיָּא
ל[a] וַחֲזוֹתֵהּ[a] לְסוֹף כָּל־אַרְעָא׃
ג[o]. י בטע ב מנה בסיפ[10] 9 עֲפְיֵהּ שַׁפִּיר וְאִנְבֵּהּ שַׂגִּיא וּמָזוֹן לְכֹלָּא־בֵהּ
ל. ידרן[1] חד מן ד[11] ק מוקדם ומאוחר בסיפ. כל סיפ פת[12] תְּחוֹתוֹהִי תַּטְלֵל | חֵיוַת בָּרָא וּבְעַנְפּוֹהִי יְדָרְן[a] צִפְּרֵי שְׁמַיָּא
וּמִנֵּהּ יְתִזֵּן[b] כָּל־בִּשְׂרָא׃
10 חָזֵה הֲוֵית בְּחֶזְוֵי[a] רֵאשִׁי עַל־מִשְׁכְּבִי וַאֲלוּ עִיר וְקַדִּישׁ מִן־שְׁמַיָּא
נָחֵת׃ 11 קָרֵא בְחַיִל וְכֵן אָמַר
ל וחס גְּדוּ אִילָנָא וְקַצָּצוּ עַנְפּוֹהִי אַתְּרוּ עֲפְיֵהּ וּבַדֲּרוּ אִנְבֵּהּ
ג חס ול בלישׁ. כל סיפ פת[12] תְּנֵד חֵיוָתָא מִן־תַּחְתּוֹהִי[a] וְצִפְּרַיָּא מִן־עַנְפּוֹהִי׃
12 בְּרַם עִקַּר[a] שָׁרְשׁוֹהִי בְּאַרְעָא שְׁבֻקוּ
ב וכת כן[13] וּבֶאְסוּר דִּי־פַרְזֶל וּנְחָשׁ [b]בִּדְתָאָא דִּי בָרָא[b]
ב וּבְטַל שְׁמַיָּא יִצְטַבַּע וְעִם־חֵיוְתָא[c] חֶלְקֵהּ [d]בַּעֲשַׂב אַרְעָא[d]׃
אנשא. ה ק 13 לִבְבֵהּ מִן־אֲנָשָׁא[a] יְשַׁנּוֹן וּלְבַב חֵיוָה יְתְיַהֲב לֵהּ
וְשִׁבְעָה[b] עִדָּנִין יַחְלְפוּן עֲלוֹהִי׃
ל 14 בְּגְזֵרַת עִירִין פִּתְגָמָא וּמֵאמַר[a] קַדִּישִׁין שְׁאֵלְתָּא
ב פסוק דמטע[14]. עלאה. אנשא[15] ק. יתיר ו עַד־[b]דְּבַר֗ת דִּי יִנְדְּעוּן חַיָּיא דִּי־שַׁלִּיט עִלָּיָא בְּמַלְכוּת אֲנָשָׁא[c] וּלְמַן־
ג. עלה. כל כת ה[16] דִּי יְצִבֵּא יְתִנְּנַהּ וּשְׁפַל אֲנָשִׁים[d] יְקִים עֲלֵיהּ[e]׃ 15 דְּנָה חֶלְמָא חֵיזִית 15

[7]Mm 3819. [8]Mm 3820. [9]Mm 338. [10]Mm 3661. [11]Mm 3854. [12]Mm 3821. [13]Mm 3822. [14]Mm 3313, [15]Q addidi, cf Mp sub loco. [16]Mm 3794.

6 [a] $\mathfrak{G}^{\vartheta'}$ *ἄκουσον* = שְׁמַע? prp אַחֲוֵה; l חֲזִי ‖ **7** [a–a] > $\mathfrak{G}$, prb dl; prp בְּחֹ֗ ר֗ cf 10 ‖ **8** [a] $\mathfrak{C}V^S$ זוֹ֗–; $\mathfrak{G}^{o'}$ *καὶ ἡ ὄρασις αὐτοῦ*, $\mathfrak{G}^{\vartheta'}$ *καὶ τὸ κύτος αὐτοῦ*, id 17[a] ‖ **9** [a] K יְדִרִין, Q יְדוֹרָן ‖ [b] $\mathfrak{C}V^S$ hab Q יִתְּזֵן ‖ **10** [a] $\mathfrak{C}$ חֹ֗ cf 7 ‖ **11** [a] $\mathfrak{C}$ pc Mss תחות ut 18 ‖ **12** [a] l עִקָּר cf jdaram עִקָּרָא, syr *ʿeqqārā* ‖ [b–b] prb aut dl aut l דִּי בְ֗ יְטַעֲמֻנֵּהּ דִּ֗ דִּי, id 20[b–b] ‖ [c] prp חיות ברא ut 20 ‖ [d–d] > 20, add? ‖ **13** [a] K אֱנוֹשָׁא (sic saepe inscriptiones Nabataeenses), 22 ut Q אֲנָשָׁא; id 14[c] ‖ [b] $\mathfrak{C}^2$ שֵׁ֗, id 22[a].29[b] ‖ **14** [a] l c pc Mss וּבְמֵ֗? ‖ [b] prb l c $\mathfrak{C}$ nonn Mss על ut 2,30, sed papyrus aram עדבר (assimilatum) ‖ [c] cf 13[a] ‖ [d] l אנשׁא ‖ [e] K עלַיהּ, 2 Mss עלָהּ cf 5,21[b]; Q עֲלַהּ.

אֲנָה מַלְכָּא ׀ נְבוּכַדְנֶצַּר וַאֲנָתָה בֵּלְטְשַׁאצַּר פִּשְׁרָא[a] | אֱמַר כָּל־קֳבֵל ה. ואנת כל דניאל ועזרא לא קר׳ ה[17]. ל[18]. ג
דִּי | כָּל־חַכִּימֵי מַלְכוּתִי לָא־יָכְלִין פִּשְׁרָא לְהוֹדָעֻתַנִי וְאַנְתָה כְּהַל ו. ב ומל[19]. ואנת כל דניאל ועזרא קר׳ ה[17]
16 דִּי רוּחַ־אֱלָהִין קַדִּישִׁין בָּךְ׃ 16 אֱדַיִן דָּנִיֵּאל דִּי־שְׁמֵהּ יח ר״פ בטע
בֵּלְטְשַׁאצַּר אִשְׁתּוֹמַם כְּשָׁעָה חֲדָה וְרַעְיוֹנֹהִי יְבַהֲלֻנֵּהּ[a] עֲנֵה מַלְכָּא ל. ל. כל חס. ה בטע[20]
וְאָמַר בֵּלְטְשַׁאצַּר חֶלְמָא וּפִשְׁרֵהּ[b] אַל־יְבַהֲלָךְ[a] עָנֵה בֵלְטְשַׁאצַּר ל[21]. ל
17 וְאָמַר מָרֵא[c] חֶלְמָא לְשָׂנְאָיִךְ[d] וּפִשְׁרֵהּ לְעָרָיִךְ[d]׃ 17 אִילָנָא דִּי חֲזַיְתָ מרי. לשנאך. ויך[22]. ק
18 דִּי רְבָה וְתָקֶף וְרוּמֵהּ יְמַטֵּא לִשְׁמַיָּא וַחֲזוֹתֵהּ[a] לְכָל־[b]אַרְעָא׃ 18 וְעָפְיֵהּ לערך חד מן ה לשון שנאה ק
שַׁפִּיר וְאִנְבֵּהּ שַׂגִּיא וּמָזוֹן לְכֹלָּא־[c]בֵּהּ תְּחוֹתוֹהִי תְּדוּר חֵיוַת בָּרָא ב וחס. ל
19 וּבַעֲנָפּוֹהִי יִשְׁכְּנָן צִפְּרֵי שְׁמַיָּא׃ 19 אַנְתָה־הוּא מַלְכָּא דִּי רְבֵיתָ[a] ג[24]. ל בטע ב מנה בסיפ[25]
וּתְקֵפְתָּ[b] וּרְבוּתָךְ רְבָתְ[c] וּמְטָתָ[d] לִשְׁמַיָּא וְשָׁלְטָנָךְ לִסְוֹף אַרְעָא׃ כל סיפ פת[26]. אנת כל דניאל ועזרא לא קר׳ ה[17]. ליתיר י
ל. ל. ל[23]
20 וְדִי חֲזָה מַלְכָּא עִיר וְקַדִּישׁ נָחֵת ׀ מִן־שְׁמַיָּא וְאָמַר גִּדּוּ אִילָנָא כו׳ בהון א״ב
וְחַבְּלוּהִי [a]בְּלַם עִקַּר שָׁרְשׁוֹהִי בְּאַרְעָא שְׁבֻקוּ וּבְאֵסוּר דִּי־פַרְזֶל ב וכת כן[27]. ב
וְנְחָשׁ[b] בְּדִתְאָא דִּי בָרָא וּבְטַל שְׁמַיָּא יִצְטַבַּע וְעִם־חֵיוַת בָּרָא חֲלָקֵהּ כל כת ת[28]. י
21 עַד דִּי־שִׁבְעָה עִדָּנִין יַחְלְפוּן עֲלוֹהִי[a]׃ 21 דְּנָה פִּשְׁרָא מַלְכָּא וּגְזֵרַת עלאה. מרי ק
22 עֶלְיוֹנָא הִוא דִּי מְטַת[a] עַל־מָרְאִי[b] מַלְכָּא׃ 22 וְלָךְ מָרְדִין מִן־אֲנָשָׁא ל. כת ה. ד פסוק מחליפין[29]
וְעִם־חֵיוַת בָּרָא לֶהֱוֵה מְדֻרָךְ וְעִשְׂבָּא כְתוֹרִין ׀ לָךְ יְטַעֲמוּן וּמִטַּל ל. עלך[30] ק
שְׁמַיָּא לָךְ מְצַבְּעִין וְשִׁבְעָה[a] עִדָּנִין יַחְלְפוּן עֲלָיִךְ[b] עַד דִּי־תְנַדַּע דִּי־ עלאה[30] ק
23 שַׁלִּיט עֶלְיוֹנָא בְּמַלְכוּת אֲנָשָׁא וְלִמַן[c]־דִּי יְצִבֵּא יְתִנִנַּהּ׃ 23 וְדִי אֲמַרוּ ל
לְמִשְׁבַּק עִקַּר שָׁרְשׁוֹהִי דִּי אִילָנָא מַלְכוּתָךְ לָךְ קַיָּמָה מִן־דִּי תִנְדַּע ב חד חס וחד מל. עלך. וחטאך ק
24 דִּי שַׁלְטָן שְׁמַיָּא׃ 24 לָהֵן מַלְכָּא מְלִכִי[a] יְשִׁפַּר עֲלָיִךְ[b] וַחֲטָיָךְ[c] בְּצִדְקָה ל. ל. ל. ג כת א בסיפ[31]. כל כת ה. ל. ג. ל
25 פְּרָק וַעֲוָיָתָךְ בְּמִתַּן עֲנָיִן[d] הֵן תֶּהֱוֵא אַרְכָה לִשְׁלְוָתָךְ׃ 25 כָּלָּא מְטָא[a] ב[32]
26 עַל־נְבוּכַדְנֶצַּר מַלְכָּא׃ פ 26 לִקְצָת יַרְחִין תְּרֵי־עְשַׂר עַל־

[17] Mm 3801. [18] וחד ופשרא Da 4,16. [19] Mp contra textum, cf Mp sub loco et Da 5,16. [20] Mm 3828. [21] וחד פשרא Da 4,15. [22] Mm 3819. [23] Mm 3820. [24] Mm 338. [25] Mm 3661. [26] Mm 3821. [27] Mm 3822. [28] Mm 3794. [29] Mm 3823. [30] Q addidi, cf Mp sub loco. [31] Mm 3803. [32] Mm 3824.

15 [a] K mlt Mss Edd אֲ֫, Q mlt Mss פִּשְׁרֵהּ id 16[b] 5,8[d] ‖ **16** [a–a] > 𝔊[o′] ‖ [b] cf 15[a] ‖ [c] K מָרְאִי, Q מָרִי id 21[b] ‖ [d] K יְךָ֫, Q יָךְ ‖ **17** [a] cf 8[a] ‖ [b] prb l c mlt Mss לסוף כל ut 8 ‖ **19** [a] l c K רְבֵית; Q male רְבַת ‖ [b] V^S תָּ֫ ‖ [c] pc Mss רבת ‖ [d] mlt Mss תָ֫ ‖ **20** [a–a] add ex 12? cf 𝔊 et 23 ‖ [b–b] cf 12[b–b] ‖ **21** [a] pc Mss תָ֫ cf 19[d], 2 Mss מטית (id papyri aram) = מְטָת vel potius מִטַּת cf 6,18[a] ‖ [b] cf 16[c] ‖ **22** [a] cf 13[b] ‖ [b] cf 3,12[a] ‖ [c] cf 3,6[a] ‖ **24** [a] 𝔗 מַ׳ ‖ [b] cf 3,12[a] ‖ [c] 𝔗 וחטאיך ‖ [d] l ענין? ‖ **25** [a] sic L, mlt Mss Edd מְ׳.

27 הֵיכַל מַלְכוּתָא דִּי בָּנֵיתְ מְהַכְלָךְ הַוָּה׃ 27 עָנֵה מַלְכָּא וְאָמַר הֲלָא
דָּא־הִיא בָּבֶל רַבְּתָא דִּי־אֲנָה בְנֵיתַהּ[a] לְבֵית מַלְכוּ בְּתֻקֶף[b] חִסְנִי[c]
28 וְלִיקָר הַדְרִי׃ 28 עוֹד מִלְתָא בְּפֻם[a] מַלְכָּא קָל מִן־שְׁמַיָּא נָפֵל לָךְ
29 אָמְרִין נְבוּכַדְנֶצַּר מַלְכָּא מַלְכוּתָה עָדָת מִנָּךְ׃ 29 וּמִן־אֲנָשָׁא לָךְ
טָרְדִין וְעִם־חֵיוַת בָּרָא מְדֹרָךְ עִשְׂבָּא[a] כְּתוֹרִין לָךְ יַשְׁעֲמוּן וְשִׁבְעָה[b]
עִדָּנִין יַחְלְפוּן עֲלָיִךְ עַד דִּי־תְנַדַּע דִּי־שַׁלִּיט עִלָּיָא בְּמַלְכוּת אֲנָשָׁא
30 וְלִמַן־דִּי יְצִבָּא יִתְנִנָּהּ׃ 30 בַּהּ־שַׁעְתָּא מִלְתָא סְפַת עַל־נְבוּכַדְנֶצַּר
וּמִן־אֲנָשָׁא טְרִיד וְעִשְׂבָּא[a] כְּתוֹרִין יֵאכֻל וּמִטַּל שְׁמַיָּא גִּשְׁמֵהּ יִצְטַבַּע
31 עַד דִּי שַׂעְרֵהּ כִּנְשְׁרִין רְבָה וְטִפְרוֹהִי[a] כְּצִפְּרִין׃ 31 וְלִקְצָת
יוֹמַיָּא אֲנָה נְבוּכַדְנֶצַּר עֵינַי | לִשְׁמַיָּא נְטַלֵת[a] וּמַנְדְעִי עֲלַי יְתִוב
וְלִעִלָּיָא בָּרְכֵת וּלְחַי עָלְמָא[c] שַׁבְּחֵת וְהַדְּרֵת[c]
דִּי שָׁלְטָנֵהּ שָׁלְטָן עָלַם וּמַלְכוּתֵהּ עִם־דָּר וְדָר׃
32 וְכָל־דָּאָרֵי[a] אַרְעָא כְּלָהּ[b] חֲשִׁבִין וְכִמְצְבְיֵהּ עָבֵד בְּחֵיל שְׁמַיָּא
[c]וְדָאָרֵי אַרְעָא[c]
וְלָא אִיתַי דִּי־יִמְחֵא בִידֵהּ וְיֵאמַר לֵהּ מָה עֲבַדְתְּ׃[d]
33 [a]בַּהּ־זִמְנָא מַנְדְעִי | יְתִוב עֲלַי[a] וּ[b]לִיקָרִ[c] מַלְכוּתִי הַדְרִי[d] וְזִוִי יְתִוב
עֲלַי[b] וְלִיקָרִי הַדְבְּרִי וְרַבְרְבָנַי יְבַעֻון[e] וְעַל־[f]מַלְכוּתִי הָתְקְנַת[g] וּרְבִוּ
יַתִּירָה הוֹסְפַת לִי׃ 34 כְּעַן אֲנָה נְבוּכַדְנֶצַּר מְשַׁבַּח וּמְרוֹמֵם וּמְהַדַּר
לְמַלְכָּא שְׁמַיָּא דִּי כָל־מַעֲבָדוֹהִי קְשֹׁט וְאָרְחָתֵהּ[a] דִּין וְדִי מַהְלְכִין[b]
בְּגָוָה יָכֵל לְהַשְׁפָּלָה׃ ס

5 [a 1]5 בֵּלְשַׁאצַּר[b] מַלְכָּא עֲבַד לְחֶם רַב לְרַבְרְבָנוֹהִי אֶלֶף וְלָקֳבֵל

ו כת ח[33] ל כת א. כן לבן אשר[34] . ל ב חד פת וחד קמ[35] . כל חס ב קמ[36] ד פסוק מחליפין[37] עלך. עלאה[38] ק ל[39] . ב ג ד פסוק מחליפין[37] . ל[35] . ל ל ולעלאה. ל ורפ[41] ק דירי ק ודדירי ק ל וכת כן. ה קמ דסמיכ[42] ב חד פת וחד קמ[35] ל[39] חס ו וכל מלכים דכות ב מ א[45] . ל[43] ח[43] ל[39] . [44] חס ו וכל מלכים דכות ב מ א[45] . ל[43] כט וכל משיחה מצרים אשור ישראל דכות[47] . ל ומל ל. ב וחס[48] ל. ל ומל. ל

[33] Mm 3832. [34] Mm 3825. [35] Mp sub loco. [36] Mm 3818. [37] Mm 3823. [38] Q addidi, cf Mp sub loco. [39] Mm 3826. [40] Mm 3824. [41] Mm 3839. [42] Mm 592. [43] Mm 1485. [44] Mp contra textum, cf Mp sub loco. [45] 2R 25,22. [46] Mm 471 א. [47] Mm 958. [48] י erasum, cf Mp sub loco.

27 [a] insolite; mlt Mss בֶּ֫, 2 Mss בָּ֫, pc Mss בָּה־ ‖ [b] 𝔈V^{S} בְּתֻקֶף ‖ [c] cf 2,37[a] ‖ **28** [a] 𝔈V^{S} בפם, sim 6,18[c].23[a] 7,8[c] ‖ **29** [a] prp וְעִ֫ ut 30 ‖ [b] cf 13[b] ‖ **30** [a] V^{S} וטופ֫, id 7,19[c] ‖ **31** [a] 𝔈 נַ֫ ‖ [b] 𝔖 om sq usque ad עלי 1° 33, prb add (sed cf ad 33) ‖ [c–c] V^{S} שַׁבַּחַת והַדַּרַת ‖ **32** [a] cf 2,38[a] ‖ [b] 𝔈 mlt Mss כלא ‖ [c–c] add ‖ [d] V^{S} (א)תָּ֫– ‖ **33** [a–a. b–b] alterutrum prb add, sed cf 31[b] ‖ [c] l c 𝔈V^{S} רָ֫ ut 27 ‖ [d] prb l c Raschi 𝔊$^{\vartheta'}$ *(ἤλθον)* הדרת (vel חדרת) redii cf dupl in 𝔙 *decoremque perveni* ‖ [e] V^{S} יְבָ֫ ‖ [f.g] l aut וַעֲלַי aut וַת֫– ‖ **34** [a] Ed וְאָ֫ cf 5,23[c] ‖ [b] cf 3,25[a] ‖ **Cp 5,1** [a] 𝔊$^{o'}$ aliter et brevius in cp 5 cf 6,2[a] ‖ [b] 2 Mss בלאשצר ut 7,1 8,1, pc Mss בלשצר.

2 אַלְפָּא חַמְרָא שָׁתֵה׃ 2 בֵּלְשַׁאצַּר אֲמַר | בְּטִעֲם חַמְרָא לְהַיְתָיָה ל. ל וכת ה
לְמָאנַי֯ דַּהֲבָא וְכַסְפָּא דִּי הַנְפֵּק נְבוּכַדְנֶצַּר אֲבוּהִי מִן־הֵיכְלָא דִּי ל¹
3 בִּירוּשְׁלֶם וְיִשְׁתּוֹן בֵּהּ֯ מַלְכָּא וְרַבְרְבָנוֹהִי שֻׁגְלָתֵהּ וּלְחָנָתֵהּ׃ 3 בֵּאדַיִן ל
הַיְתִיו[a] מָאנַי֯ דַּהֲבָא[b] דִּי הַנְפֵּקוּ[c] מִן־הֵיכְלָא[d] דִּי־בֵית[e] אֱלָהָא[d] דִּי ל¹. ל וחס
4 בִּירוּשְׁלֶם וְאִשְׁתִּיו בֵּהּ֯ מַלְכָּא וְרַבְרְבָנוֹהִי שֻׁגְלָתֵהּ וּלְחָנָתֵהּ׃ 4 אִשְׁתִּיו ל. ל
חַמְרָא וְשַׁבַּחוּ[a] לֵאלָהֵי דַּהֲבָא וְכַסְפָּא נְחָשָׁא פַּרְזְלָא אָעָא וְאַבְנָא׃
נפקה חד מן ח² בת ו ק וקר ה³. ל 5 בַּהּ־שַׁעֲתָה נְפַקוּ[a] אֶצְבְּעָן דִּי יַד־אֱנָשׁ וְכָתְבָן לָקֳבֵל נְבִרְשׁוּתָא עַל־
גִּירָא[b] דִּי־כֹתֶל[b] הֵיכְלָא דִּי מַלְכָּא וּמַלְכָּא חָזֵה פַּס יְדָה דִּי כָתְבָה׃ ל
יח ר״פ בטע. ל מל 6 אֱדַיִן מַלְכָּא זִיוָהִי שְׁנוֹהִי[a] וְרַעְיֹנֹהִי[b] יְבַהֲלוּנֵהּ וְקִטְרֵי חַרְצֵהּ מִשְׁתָּרְיָן
ל. ל 7 וְאַרְכֻּבָתֵהּ דָּא לְדָא נָקְשָׁן׃ 7 קָרֵא מַלְכָּא בְּחַיִל לְהֶעֱלָה לְאָשַׁפָּיָא
כשדאי[4] ק. ה בטע[5] כַּשְׂדָּיֵא וְגָזְרֵי֯ עָנָה֯ מַלְכָּא וְאָמַר | לְחַכִּימֵי בָבֶל דִּי כָל־אֱנָשׁ דִּי־
ל כת ה. ב כת ה[6]. כל כת ה². והמניכה חד מן ק יְקָרֵהּ כְּתָבָה דְנָה וּפִשְׁרֵהּ יְחַוֻּנַנִי אַרְנְוָא יִלְבַּשׁ וְהַמּוֹנְכָא[a] דִּי־דַהֲבָא
ד[a] מוקדם ומאוחר בסימ ל[10]. יח ר״פ בטע. עלין חד מן ד[11] יתיר ל ק 8 עַל־צַוָּארֵהּ וְתַלְתִּי[b] בְּמַלְכוּתָא֯ יִשְׁלַט׃ ס 8[a] אֱדַיִן עַלְּיִלִּין[b] כֹּל
ופשרה חד מן יד[8] בליש ק חַכִּימֵי מַלְכָּא[a] וְלָא־כָהֲלִין כְּתָבָא לְמִקְרֵא וּפִשְׁרָא[d] לְהוֹדָעָה
ט בטע בליש. ל 9 לְמַלְכָּא׃ 9 אֱדַיִן מַלְכָּא בֵּלְשַׁאצַּר֯ שַׂגִּיא מִתְבְּהַל וְזִיוְהִי שָׁנַיִן עֲלוֹהִי
ל 10 וְרַבְרְבָנוֹהִי מְשַׁתַּבְּשִׁין׃ 10 מַלְכְּתָא לָקֳבֵל מִלֵּי מַלְכָּא וְרַבְרְבָנוֹהִי
עלת[12] חד מן ד[11] יתיר ל. ל לְבֵית מִשְׁתְּיָא עַלַּת[a] עָנַת[b] מַלְכְּתָא וַאֲמַרַת מַלְכָּא לְעָלְמִין חֱיִי
ב. ל יתיר י. ג 11 אַל־יְבַהֲלוּךְ רַעְיוֹנָךְ וְזִיוָךְ[c] אַל־יִשְׁתַּנּוּ׃ 11 אִיתַי גְּבַר בְּמַלְכוּתָךְ[a]
כל כת כן דִּי רוּחַ אֱלָהִין קַדִּישִׁין֯ בֵּהּ֯ וּבְיוֹמֵי אֲבוּךְ נְהִירוּ וְשָׂכְלְתָנוּ[b] וְחָכְמָה
ה ול בליש. י חס ו וכל מלכים דכות ב מ א[13]. ב כְּחָכְמַת־אֱלָהִין[b] הִשְׁתְּכַחַת בֵּהּ֯ וּמַלְכָּא֯ נְבֻכַדְנֶצַּר֯ אֲבוּךְ רַב חַרְטֻמִּין
ל ס אָשָׁפִין כַּשְׂדָּאִין גָּזְרִין הַקִימֵהּ[c] אֲבוּךְ מַלְכָּא[c]׃ 12 כָּל־קֳבֵל דִּי רוּחַ |
ל. ל יַתִּירָה וּמַנְדָּע וְשָׂכְלְתָנוּ מְפַשַּׁר[a] חֶלְמִין[b] וַאֲחָוָיַת[c] אֲחִידָן וּמְשָׁרָא[d]

Cp 5 [1]Mm 959. [2]Mm 3827. [3]Mp ה כת ל contra textum, cf Mp sub loco. [4]Mm 3793. [5]Mm 3828. [6]Mm 3829. [7]Mm 3794. [8]Mm 3819. [9]Mm 3854. [10]Mm 3831. [11]Mm 1794. [12]Mp sub loco. [13]2R 25,22.

3 [a] $\mathfrak{G}^{g'}$ *ἠνέχθησαν* = הֵיתַיוּ cf 3,13 ‖ [b] $\mathfrak{G}^{g'}(\mathfrak{V})$ + *καὶ τὰ ἀργυρᾶ*, prb ins וכספא cf 2 ‖ [c] $\mathfrak{G}^{g'}\mathfrak{S}\mathfrak{V}$ sg ‖ [d–d] > $\mathfrak{V}$ ‖ [e] > $\mathfrak{G}^{g'}\mathfrak{S}$ ‖ **4** [a] $\mathfrak{C}$ בְּ– ‖ **5** [a] K נפקו, Q נפקה ‖ [b] $\mathfrak{C}\mathfrak{V}^{S}$ כ׳ ‖ **6** [a] prp שנו (שניך) עלוהי cf 9 ‖ [b] sic L, mlt Mss Edd עְ– ‖ **7** [a] K והמוֹנכא, id 16[c]. 29[a] ‖ [b] l c Ms $\mathfrak{V}^{S}$ תָּא– ut 16.29; $\mathfrak{C}$ וְתִלְתָּא ‖ **8** [a–a] prb aut dl aut tr ante 7b ‖ [b] cf 4,4[a] ‖ [c] nonn Mss לָבֶל, prp מַלְכוּתָא ‖ [d] cf 4,15[a] ‖ **10** [a] K עַלֶּלֶת, Q עַלַּת ‖ [b] pc Mss ענת ‖ [c] K –וּךְ, Q –וָךְ ‖ **11** [a] prb ins די שמה בלטשאצר cf 12 ‖ [b–b] > $\mathfrak{G}^{g'}$ ‖ [c–c] > $\mathfrak{G}^{g'*}\mathfrak{S}$, dl ‖ **12** [a] l מְפַשַּׁר cf $\mathfrak{V}$ ‖ [b] cf 2,4[b] ‖ [c] sic L, mlt Mss Edd וְ– ‖ [d] l c $\mathfrak{V}^{S}\mathfrak{Y}$ ומְשָׁרָא.

קְטִירִין הַשְׁתְּכַחַת בֵּהּ בְּדָנִיֵּאל דִּי־מַלְכָּא שֵׁם־שְׁמֵהּ בֶּלְטְשַׁאצַּר
כְּעַן דָּנִיֵּאל יִתְקְרֵי וּפִשְׁרֵהּ יְהַחֲוֶה׃ פ 13 13 בֵּאדַיִן דָּנִיֵּאל הֵעָל
קֳדָם מַלְכָּא עָנֵה מַלְכָּא וְאָמַר לְדָנִיֵּאל אַנְתָּה־הֲוֹא דָּנִיֵּאל דִּי־מִן־
בְּנֵי גָלוּתָא דִּי יְהוּד דִּי הֵיתֵי מַלְכִּי אֲבִי מִן־יְהוּד׃ 14 14 וְשִׁמְעֵת עֲלָיִךְ
דִּי רוּחַ אֱלָהִין בָּךְ וְנַהִירוּ וְשָׂכְלְתָנוּ וְחָכְמָה יַתִּירָה הִשְׁתְּכַחַת בָּךְ׃
15 וּכְעַן הַעֲלוֹ קָדָמַי חַכִּימַיָּא אָשָׁפַיָּא דִּי־כְתָבָה דְנָה יְקָרוּן וּפִשְׁרֵהּ 15
לְהוֹדָעֲתַנִי וְלָא־כְהַלִּין פִּשַׁר־מִלְּתָא לְהַחֲוָיָה׃ 16 16 וַאֲנָה שְׁמִעֵת עֲלָיִךְ
דִּי־תוּכְלִ פְּשָׁרִין לְמִפְשַׁר וְקִטְרִין לְמִשְׁרֵא כְּעַן הֵן תּוּכְלִ כְּתָבָא
לְמַקְרֵא וּפִשְׁרֵהּ לְהוֹדָעֲתַנִי אַרְגְּוָנָא תִלְבַּשׁ וְהַמְנִיכָא דִּי־דַהֲבָא
עַל־צַוָּארָךְ וְתַלְתָּא בְמַלְכוּתָא תִּשְׁלַט׃ פ 17 17 בֵּאדַיִן עָנֵה דָנִיֵּאל
וְאָמַר קֳדָם מַלְכָּא מַתְנָתָךְ לָךְ לֶהֱוֵן וּנְבִזְבֵיתָךְ לְאָחֳרָן הַב בְּרֵם
כְּתָבָא אֶקְרֵא לְמַלְכָּא וּפִשְׁרָא אַהוֹדְעִנֵּהּ׃ 18 18 אֲנְתָה מַלְכָּא אֱלָהָא
עִלָּיָא מַלְכוּתָא וּרְבוּתָא וִיקָרָא וְהַדְרָה יְהַב לִנְבֻכַדְנֶצַּר אֲבוּךְ׃
19 וּמִן־רְבוּתָא דִּי יְהַב־לֵהּ כָּל עַמְמַיָּא אֻמַיָּא וְלִשָׁנַיָּא הֲוֹו זָאֲעִין
וְדָחֲלִין מִן־קֳדָמוֹהִי דִּי־הָוָה צָבֵא הֲוָא קָטֵל וְדִי־הָוָה צָבֵא הֲוָה
מַחֵא וְדִי־הָוָה צָבֵא הֲוָה מָרִים וְדִי־הָוָה צָבֵא הֲוָה מַשְׁפִּיל׃ 20 20 וּכְדִי
רָם לִבָּבֵהּ וְרוּחֵהּ תְּקִפַת לַהְזָדָה הָנְחַת מִן־כָּרְסֵא מַלְכוּתֵהּ וְיִקָּרָה
הֶעְדִיוּ מִנֵּהּ׃ 21 21 וּמִן־בְּנֵי אֲנָשָׁא טְרִיד וְלִבֵּהּ עִם־חֵיוָתָא שַׁוִּיו וְעִם־
עֲרַדָיָא מְדוֹרֵהּ עִשְׂבָא כְתוֹרִין יְטַעֲמוּנֵהּ וּמִטַּל שְׁמַיָּא גִּשְׁמֵהּ יִצְטַבַּע
עַד דִּי־יְדַע דִּי־שַׁלִּיט אֱלָהָא עִלָּיָא בְּמַלְכוּת אֲנָשָׁא וּלְמַן־דִּי יְצִבֵּה
יְהָקֵם עֲלֵיהּ׃ 22 22 וְאַנְתָּה בְרֵהּ בֵּלְשַׁאצַּר לָא הַשְׁפֵּלְתְּ לִבְבָךְ כָּל־
קֳבֵל דִּי כָל־דָּנָה יְדַעְתָּ׃ 23 23 וְעַל מָרְא־שְׁמַיָּא הִתְרוֹמַמְתָּ וְלָמָאנַיָּא

ל כת כן . י ב מנה כת ה . ל וחס

ה בטע[14] . אנת כל דניאל ועזרא לא ק[15] . קר ה[15] .
ב פסוק דמטע[16]

ל פת . ל . עלך ק

ב ר״פ . ל וחס[18] . ב כת ה[17] . כל כת ה[18] . יד[19]

ב ר״פ[20] . ל . עלך ק

תכול[21] חד מן ד[22] ק מוקדם ומאוחר
בסיפ . תכול[21] חד מן ד[22] ק מוקדם ומאוחר בסיפ

יד[19] . ב מל[23] . והמניכה חד מן ד[22] ק מוקדם ומאוחר בסיפ
ל[24] . ח בטע בסיפ[25]

ח בטע[26] . ל .

י . אנת כל דניאל ועזרא לא קר ה[15] ק

עלאה . ג . י חס ו וכל מלכים דכות׳ ק
ב מ א[27]

זיעין ק

יח פסוק דמין[28] . ס[29] .
ו כת ה[30] . ו כת ה[31] .
ו כת ה[31] .

ו כת ה[31] . ו כת ה[31] .
ב בחרי לישנ[32] . ס[33] .
ג ב מל וחד חס[34] .

ב חד קמ וחד פת[21] .
ל[35] . ג ול כת ה

שויו ק

ד פסוק מחליפין[36] . ג .

עלאה ק

כת כן יתיר י[37] . עלה ק . ואנת כל דניאל ועזרא לא קר ה[15] .
ה פסוק מן מ מילין

[14]Mm 3828. [15]Mm 3801. [16]Mm 3313. [17]Mm 3829. [18]Mm 3794. [19]Mm 3819. [20]Mm 3830. [21]Mp sub loco. [22]Mm 3854. [23]Mp contra textum, cf Mp sub loco et Da 4,15. [24]Mm 3831. [25]Mm 3813. [26]Mm 796. [27]2 R 25,22. [28]Mm 3911. [29]Contra Mm 3832. [30]Lectio L הוא contra Mm 3832 et TM הוה. [31]Mm 3832. [32]Mm 480. [33]Lectio L הוא contra Mm 3832 et TM רוה. [34]Mm 3444 contra textum. [35]Mm 3841. [36]Mm 3823. [37]Mm 3806.

13 [a] V^{S} אֲ׳ ‖ **14** [a] pc Mss Edd 𝔖 + קַדִּישִׁין ‖ **16** [a] pc Mss ut Q תְּכוּל cf 2,10[d] ‖ [b] Ms חֶלְמִין, prb l ‖ [c] cf 7[a] ‖ **17** [a] pc Mss V^{S} וּנְבִ׳ cf 2,6[a]; 𝔊[9′] *καὶ τὴν δωρεὰν τῆς οἰκίας σου*, prp וּנְבוּבַת בֵּיתָךְ ‖ **19** [a] K וְאָעִין, Q וְיָעִין id 6,27[a] ‖ **20** [a] prp הֲ— cf $\mathfrak{G}^{L}\mathfrak{S}\mathfrak{V}$ ‖ [b] 𝔗 Mss ut L, al יְ— ‖ **21** [a] K שְׁוִי vel שֲׁוִי, pc Mss Ed ut Q ‖ [b] pc Mss עֲלָה cf 4,14[e] ‖ **22** [a] $\mathfrak{C}V^{S}$ תְּ—.

דִּי־בִיתֵהּ הֲיָתִיו קֳדָמָיְךָ[a] וְאַנְתְּה וְרַבְרְבָנָיִךְ[b] שֵׁגְלָתָךְ וּלְחֵנָתָךְ חַמְרָא
שָׁתַיִן בְּהוֹן וְלֵאלָהֵי כַסְפָּא־וְדַהֲבָא נְחָשָׁא פַרְזְלָא אָעָא וְאַבְנָא דִּי
לָא־חָזַיִן וְלָא־שָׁמְעִין וְלָא יָדְעִין שַׁבַּחְתָּ וְלֵאלָהָּא דִּי־נְשְׁמָתָךְ בִּידֵהּ
24 וְכָל־אָרְחָתָךְ[c] לֵהּ[d] לָא הַדַּרְתָּ׃ 24 בֱּאדַיִן מִן־קֳדָמוֹהִי שְׁלַח[a] פַּסָּא
25 דִּי־יְדָא וּכְתָבָא דְנָה רְשִׁים׃ 25 וְדָנָה כְתָבָא דִּי רְשִׁים מְנֵא מְנָא[a]
26 תְּקֵל וּפַרְסִין[b]׃ 26 דְּנָה פִּשַׁר־מִלְּתָא מְנֵא מְנָה־אֱלָהָא מַלְכוּתָךְ
27 וְהַשְׁלְמַהּ׃ 27 תְּקֵל תְּקִילְתָּה בְּמֹאזְנַיָּא[a] וְהִשְׁתְּכַחַתְּ חַסִּיר׃ 28 פְּרֵס
28 29 פְּרִיסַת מַלְכוּתָךְ וִיהִיבַת לְמָדַי וּפָרָס׃ 29 בֱּאדַיִן | אָמַר
בֵּלְשַׁאצַּר וְהַלְבִּישׁוּ לְדָנִיֵּאל אַרְגְּוָנָא וְהַמְּנוּכָא[a] דִּי־דַהֲבָא עַל־
30 צַוְּארֵהּ וְהַכְרִזוּ עֲלוֹהִי דִּי־לֶהֱוֵא שַׁלִּיט תַּלְתָּא בְּמַלְכוּתָא׃ 30 בֵּהּ
6 בְּלֵילְיָא קְטִיל בֵּלְאשַׁצַּר מַלְכָּא כַשְׂדָּיָא[a]׃ פ 6 1 וְדָרְיָוֶשׁ[a]
מָדָיָאָ[b] קַבֵּל מַלְכוּתָא[c] כְּבַר שְׁנִין שִׁתִּין וְתַרְתֵּין׃
2 [a]שְׁפַר[a] קֳדָם דָּרְיָוֶשׁ וְהַקִּים עַל־מַלְכוּתָא לַאֲחַשְׁדַּרְפְּנַיָּא[b] מְאָה
3 וְעֶשְׂרִין[b] דִּי לֶהֱוֹן בְּכָל־מַלְכוּתָא׃ 3 וְעֲלָא מִנְּהוֹן סָרְכִין תְּלָתָא דִּי
דָנִיֵּאל חַד־מִנְּהוֹן דִּי־לֶהֱוֹן אֲחַשְׁדַּרְפְּנַיָּא אִלֵּין יָהֲבִין לְהוֹן טַעְמָא
4 וּמַלְכָּא לָא־לֶהֱוֵא נָזָק׃ 4 אֱדַיִן דָּנִיֵּאל דָּנָה הֲוָא מִתְנַצַּח עַל־סָרְכַיָּא
וַאֲחַשְׁדַּרְפְּנַיָּא כָּל־קֳבֵל דִּי רוּחַ יַתִּירָא[a] בֵּהּ וּמַלְכָּא עֲשִׁית[a] לַהֲקָמוּתֵהּ
5 עַל־כָּל־מַלְכוּתָא׃ 5 אֱדַיִן סָרְכַיָּא וַאֲחַשְׁדַּרְפְּנַיָּא הֲווֹ בָעַיִן עִלָּה
לְהַשְׁכָּחָה לְדָנִיֵּאל מִצַּד מַלְכוּתָא וְכָל־עִלָּה וּשְׁחִיתָה לָא־יָכְלִין
לְהַשְׁכָּחָה כָּל־קֳבֵל דִּי־מְהֵימַן הוּא[a] וְכָל־שָׁלוּ וּשְׁחִיתָה לָא הִשְׁתְּכַחַת
6 עֲלוֹהִי[a]׃ 6 אֱדַיִן גֻּבְרַיָּא אִלֵּךְ אָמְרִין דִּי לָא נְהַשְׁכַּח לְדָנִיֵּאל דָּנָה
7 כָּל־עִלָּא לָהֵן הַשְׁכְּחָנָה עֲלוֹהִי בְּדָת אֱלָהֵהּ׃ ס 7 אֱדַיִן סָרְכַיָּא

קדמך . ואנת כל דניאל ק
ועזרא לא קר ה[38] .
ורבבנך[39] יתיר י ק
ד כספא דקדים[40]
ל וכת כן
ב
כל כת ה[41] . ל ר״פ . ג .
כל כת ה[41] . ג
ל
ב[42] . ל בטע
ד חס ול בליש[43] .
והמניכא חד מן ד[44] ק
מוקדם ומאוחר בסיפ
ל ומל . כת כן[45] .
כשדאה חד מן ב[46] חד ק
כת ש וחד כת ס
מדאה[1] . ב ק
כת[2] כן יתיר י ול בליש
כל כת ה ב מ א[3]
ה ג מל וב חס[4]
ל וחס . יח ר״פ בטע .
כל כת ה[5]
יח ר״פ בטע
ח פסוק דמיין[6]
ו ה כת ו וחד כת ה[7]
ט בטע בליש . כל כת ה[5]
ב . ט בטע בליש

[38]Mm 3801. [39]Q addidi, cf Mp sub loco. [40]Mm 3800. [41]Mm 3794. [42]Mm 3848. [43]Mm 3833 contra textum. [44]Mm 3854. [45]Mm 3834 contra textum. [46]Mm 3835. Cp 6 [1]Q addidi, cf Mp sub loco. [2]Mm 3806. [3]Mp contra textum sec Mm 3836. [4]Mm 3837. [5]Mm 3794. [6]Mm 3838. [7]Mm 3905.

23 [a] K יְהָ֫–, id 6,23[b] ‖ [b] K יְהָ֫–, Q נְהָ– ‖ [c] pc Mss ʼאָ cf 4,34[a] ‖ [d] prb cj c sq cf 𝔊[ϑ′] ‖ **24** [a] sic L, mlt Mss Edd שְׁלַיַּח ‖ **25** [a] > 𝔊[ϑ′] (it 𝔊[o′] in summario ante 1 cf 17) 𝔙 Jos Ant X 11,3, add? cf 26 ‖ [b] 𝔊[ϑ′](𝔊[o′] ibidem) 𝔙 Hier Jos Ant *φαρες*, prb l פְּרֵס ‖ **27** [a] sic regulariter in aram, sed mlt Mss נְיָא– ‖ **29** [a] cf 7[a] ‖ **30** [a] K יָא– ‖ **Cp 6,1** [a] 𝔊[o′] *καὶ Ἀρταξέρξης* ‖ [b] K מדָיָא ‖ [c–c] 𝔊[o′] *πλήρης τῶν ἡμερῶν καὶ ἔνδοξος ἐν γήρει* ‖ **2** [a] 𝔊[o′] in cp 6 iterum valde differt cf 5,1[a] ‖ [b–b] 𝔊[o′] 127 cf Est 1,1 8,9 ‖ **4** [a] V[S] ʼע ‖ **5** [a–a] > 𝔊[ϑ′*], add?

ה ג מל וב חס[8] וְאַחַשְׁדַּרְפְּנַיָּא אֲפִ֣ין הַרְגְּשׁוֹ[a] עַל־מַלְכָּא וְכֵן אָמְרִין לֵ֗הּ דְּרִיוֶ֙שׁ מַלְכָּא
לְעָלְמִ֣ין חֱיִ֔י׃ [8] אִתְיָעֲטוּ֙ כָּל | סָרְכֵ֣י מַלְכוּתָ֔א סִגְנַיָּ֖א וְאַחַשְׁדַּרְפְּנַיָּ֑א
הַדְּבָרַיָּ֣א וּפַחֲוָתָ֔א לְקָיְמָ֕ה קְנֵ֖ם מַלְכָּ֑א וּלְתַקָּפָ֣ה אֱסָ֗ר דִּ֚י כָּל־דִּי־
יִבְעֵ֣ה בָעוּ֩ מִן־כָּל־אֱלָ֨הּ וֱאֱנָ֜שׁ עַד־יוֹמִ֣ין תְּלָתִ֗ין לָהֵן֙ מִנָּ֣ךְ מַלְכָּ֔א
ל חס . ל וחס יִתְרְמֵ֖א לְג֣וֹב אַרְיְוָתָ֑א׃ [9] כְּעַן֙ מַלְכָּ֣א תְקִ֔ים אֱסָרָ֖א וְתִרְשֻׁ֥ם כְּתָבָ֑א [9]
כל כת ה בלישׁ ובסיפ[9] דִּ֚י לָ֣א לְהַשְׁנָיָ֔ה [a]כְּדָת־מָדַ֖י וּפָרַ֑ס דִּי־לָ֥א תֶעְדֵּֽא[a]׃ [10] כָּל־קֳבֵ֗ל [10]
ל דְּנָ֤ה מַלְכָּא֙ דְּרְיָ֣וֶשׁ רְשַׁ֔ם כְּתָבָ֖א וֶאֱסָרָֽא׃ [11] וְדָנִיֵּ֗אל כְּדִי֙ יְדַ֣ע [11]
ל . ל . ל דִּֽי־רְשִׁ֣ים כְּתָבָ֔א עַ֚ל לְבֵיתֵ֔הּ וְכַוִּ֥ין פְּתִיחָ֖ן לֵ֑הּ בְּעִלִּיתֵ֗הּ נֶ֚גֶד יְרוּשְׁלֶ֔ם
כל כת ה ב מא[10] ב רפי בלישׁ[11] . ל . ל וְזִמְנִ֣ין תְּלָתָ֔ה בְּיוֹמָ֖א הֲוָ֑יא[a] | בָּרְכ֥וֹהִי עַל־בִּרְכּוֹהִ֛י וּמְצַלֵּ֖א וּמוֹדֵ֥א קֳדָ֖ם
ל . כל כת ה[12] . ט בטע בלישׁ אֱלָהֵ֥הּ כָּל־קֳבֵ֖ל דִּי־הֲוָ֥א עָבֵ֖ד מִן־קַדְמַ֥ת דְּנָֽה׃ ס [12] אֱדַ֣יִן [12]
חצי הספר בפסוקים
ב חד כת א וחד כת ה[13] גְּבְרַיָּ֣א אִלֵּ֔ךְ הַרְגְּשׁוֹ[a] וְהַשְׁכַּ֖חוּ לְדָנִיֵּ֑אל בָּעֵ֣א וּמִתְחַנַּ֔ן קֳדָ֖ם אֱלָהֵֽהּ׃
ט בטע בלישׁ וחד מן ה מסורס מן מ מלין . ו חס בלישׁ[14] . ז פסוק דמיין בטע [13] בֵּאדַ֣יִן קְרִ֔יבוּ[a] וְאָמְרִ֖ין קֳדָ֣ם־מַלְכָּ֑א [b]עַל־אֱסָ֣ר[b] מַלְכָּ֗א[c] הֲלָ֤א אֱסָר֙ [13]
רְשַׁ֣מְתָּ֔ דִּ֚י כָּל־אֱנָ֣שׁ דִּי־יִבְעֵ֣ה מִן־כָּל־אֱלָ֔הּ וֱאֱנָ֖שׁ עַד־יוֹמִ֣ין תְּלָתִ֑ין
ה בטע[15] . כל כת א לָהֵן֙ מִנָּ֣ךְ מַלְכָּ֔א יִתְרְמֵ֖א לְג֣וֹב אַרְיְוָתָ֑א[d] עֲנֵ֥ה֙[e] מַלְכָּ֔א וְאָמַ֖ר יַצִּיבָֽא
ט בטע בלישׁ מִלְּתָ֣א כְּדָת־מָדַ֔י וּפָרַ֖ס דִּי־לָ֥א תֶעְדֵּֽא׃ [14] בֵּאדַ֣יִן עָנַ֔ו וְאָמְרִ֖ין [14]
עלך קֳדָ֣ם מַלְכָּ֗א דִּ֚י דָּנִיֵּ֣אל דְּ֠ מִן־בְּנֵ֨י גָלוּתָ֜א דִּ֣י יְהוּד֗ לָא־שָׂ֤ם עֲלָךְ֙
כל כת ה ב מא[10] . ב חד כת א וחד כת ה[16] מַלְכָּ֔א טְעֵ֖ם וְעַל־אֱסָרָ֣א דִּי֙ רְשַׁ֣מְתָּ֔ וְזִמְנִ֖ין תְּלָתָ֑ה בְּיוֹמָ֖א בָּעֵֽא
יח ר״פ בטע . ל בָּעוּתָֽהּ׃ [15] אֱדַ֣יִן מַלְכָּ֔א כְּדִ֥י מִלְּתָ֖א שְׁמַ֑ע שַׂגִּ֣יא בְאַשׁ֔ עֲלוֹהִ֖י וְעַ֥ל
ל דָּנִיֵּ֗אל שָׂ֚ם בֶּ֣ל לְשֵׁיזָבוּתֵ֔הּ וְעַד֙ מָֽעֳלֵי֔[a] שְׁמֶ֖שָׁא הֲוָ֣א מְשַׁתַּדַּ֑ר לְהַצָּלוּתֵֽהּ׃
16 בֵּאדַ֣יִן גֻּבְרַיָּ֣א אִלֵּ֔ךְ [a]הַרְגְּשׁוֹ[b] עַל־מַלְכָּ֖א וְ֠אָמְרִין לְמַלְכָּ֣א דַּ֣ע [16]
כת כן יתיר י[17] מַלְכָּ֗א דִּ֚י דָּ֣ת לְמָדַ֔י וּפָרַ֖ס דִּי־כָל־אֱסָ֣ר וְקָיָ֑ם דִּי־מַלְכָּ֣א יְתָקֵ֔ם
כל כת ה בלישׁ ובסיפ[18] . ה בטע בסיפ[19] . ל לָ֣א לְהַשְׁנָיָ֔ה׃ [17] בֵּאדַ֣יִן מַלְכָּ֔א אֲמַ֖ר וְהַיְתִ֣יו לְדָנִיֵּ֑אל וּרְמַ֣ו לְגֻבָּ֔א [17]

[8] Mm 3837. [9] Mm 3792. [10] Cf Mm 3836. [11] Mm 1435 et Mm 3839. [12] Mm 3794. [13] Mm 3840 contra textum. [14] Mm 667 contra textum. [15] Mm 3828. [16] Mm 3840. [17] Mm 3806. [18] Mm 3813. [19] וחד רמו Da 6,25 et Mm 3841.

7 [a] inc; 𝔊$^{o'}$ *προσήλθοσαν*, 𝔊$^{\vartheta'}$ *παρέστησαν*, 𝔖 *qrbw*, 𝔙 *subripuerunt*; 𝔐 = tumultuose vel ex conventu venerunt? cf 12.16 ‖ **9** [a–a] prb add cf 13.16 ‖ **11** [a] 1 c nonn Mss Ed הֲנָה ‖ **12** [a] 𝔊$^{o'}$ *ἐτήρησαν*, 𝔊$^{\vartheta'}$ *παρετήρησαν*, 𝔖 *ntrw*, 𝔙 *curiosius inquirentes* cf 7[a] ‖ **13** [a] 1 c mlt Mss קרבו (𝔎^{2} קרבו) cf 3,8 ‖ [b–b] > 𝔊𝔖, dl ‖ [c] = vocativus ‖ [d] sic L, mlt Mss Edd ׳רְ– ‖ **15** [a] pc Mss ׳מ, Ms ׳מַע ‖ **16** [a–a] > 𝔊$^{\vartheta'}$ ‖ [b] 𝔊^{OL} *παρετήρησαν (-τηρήσαντο)* cf 12[a], 𝔊^{V} *παρέστησαν* cf 7[a], 𝔖 *'rjbw* = tumultuati sunt.

דִּי אַרְיְוָתָא עָנֵה מַלְכָּא וְאָמַר לְדָנִיֵּאל אֱלָהָךְ דִּי אַנְתְּ פֻּלַח־לֵהּ אנת כל דניאל ועזרא ק לא קר ה[20]
18 בְּתַרְיָא הוּא יְשֵׁיזְבִנָּךְ׃ 18 וְהִיתָתִ֫יa אֱבֶן חֲדָה וְשִׁמַתb עַל־פֻּם׃c גֻּבָּא ל. כל חס בסיפ
וְחַתְמַהּ מַלְכָּא בְּעִזְקְתֵהּ וּבְעִזְקַתd רַבְרְבָנוֹהִי דִּי לָא־תִשְׁנֵא צִבְוָ֫ה 21 ל. כל כת א בלישׁ ובסיפ[22]. ל
19 בְּדָנִיֵּאל׃ 19 אֱדַיִן אֲזַל מַלְכָּא לְהֵיכְלֵהּ וּבָת טָוֹת וְדַחֲנָן׃a לָא־ ט בָּטֵל בלישׁ[23]. ל[24]. ל. ל
20 הַנְעֶל קֳדָמוֹהִי וְשְׁנָתֵהּ נַדַת עֲלוֹהִי׃ 20 בֵּאדַיִן מַלְכָּא בִּשְׁפַרְפָּרָא ב. ל
21 יְקוּם בְּנָגְהָאa וּבְהִתְבְּהָלָה לְגֻבָּא דִּי־אַרְיְוָתָא אֲזָל׃ 21 וּכְמִקְרְבֵהּ ל
לְגֻבָּא לְדָנִיֵּאל בְּקָל עֲצִיב זְעֵק עָנֵה מַלְכָּא וְאָמַר לְדָנִיֵּאל דָּנִיֵּאל ל. ת בטע[25]
עַבְדָ אֱלָהָא חַיָּא אֱלָהָךְ דִּי אַנְתְּ פֻּלַח־לֵהּ בְּתַדִּירָא הַיְכָל אנת כל דניאל ועזרא לא ק קר ה[20]. ל וחס
22 לְשֵׁיזָבוּתָךְ מִן־אַרְיְוָתָא׃ 22 אֱדַיִן דָּנִיֵּאלa עִם־מַלְכָּא מַלֵּל יח ר״פ בטע. ל וחס
23 לְעָלְמִין חֱיִי׃ 23 אֱלָהִי שְׁלַח מַלְאֲכֵהּ וְסָגַר פֻּמa אַרְיְוָתָא וְלָא חַבְלוּנִי ב[26]. ל ובטע[27]. כל חס בסיפ
כָּל־קֳבֶל דִּי קֳדָמוֹהִי זְכוּ הִשְׁתְּכַחַת לִי וְאַף קֳדָמָיְכָ׃b מַלְכָּא חֲבוּלָה קדמיך[b] ל וכת ה ופלג[23]
24 לָא עֲבֶדֶת׃ 24 בֵּאדַיִן מַלְכָּא שַׁגִּיא טְאֵב עֲלוֹהִי וּלְדָנִיֵּאל אֲמַר ל
לְהַנְסָקָה מִן־גֻּבָּא וְהֻסַּק דָּנִיֵּאל מִן־גֻּבָּא וְכָל־חַבָּל לָא־הִשְׁתְּכַח ל. ל[28]
25 בֵּהּ דִּי הֵימֶן בֵּאלָהֵהּ׃ 25 וַאֲמַר מַלְכָּא וְהַיְתוֹ גְּבְרַיָּא אִלֵּךְ דִּי־ ל וחס
אֲכָלוּ קַרְצוֹהִיa דִּי דָנִיֵּאל וּלְגֻב אַרְיְוָתָא רְמוֹ אִנּוּן בְּנֵיהוֹן וּנְשֵׁיהוֹן ל[29]
וְלָא־מְטוֹ לְאַרְעִית גֻּבָּא עַד דִּי־שְׁלְטוּ בְהוֹן אַרְיָוָתָא וְכָל־גַּרְמֵיהוֹן ל
26 הַדְּקוּ׃ 26 בֵּאדַיִן דָּרְיָוֶשׁ מַלְכָּא כְּתַב לְכָל־עַמְמַיָּא אֻמַיָּא ה בטע בסיפ[30]. ב
27 וְלִשְׁנַיָּא דִּי־דָאָרִיn בְּכָל־אַרְעָא שְׁלָמְכוֹן יִשְׂגֵּא׃ 27 מִנִּי קֳדָמַי שִׂים דיריך[n]. ר״פ בכתיב[31] ול בסיפ
טְעֵם דִּי | בְּכָל־שָׁלְטָן מַלְכוּתִי לֶהֱוֹן זָאֲעִיןa וְדָחֲלִין מִן־קֳדָם אֱלָהֵהּ זיעין ק
דִּי־דָנִיֵּאל

דִּי־הוּא | אֱלָהָא חַיָּא וְקָיֵם לְעָלְמִין
וּמַלְכוּתֵהּ דִּי־לָא תִתְחַבַּל וְשָׁלְטָנֵהּ עַד־סוֹפָא׃
28 מְשֵׁיזֵב וּמַצִּיל וְעָבֵד אָתַיִן וְתִמְהִין׃a בִּשְׁמַיָּא וּבְאַרְעָא ל. ל וחס
דִּי שֵׁיזִיב לְדָנִיֵּאל מִן־יַד אַרְיְוָתָא׃ יו מיחד מן[32]

[20] Mm 3801. [21] Mm 3841. [22] Mm 3792. [23] Mp sub loco. [24] Mm 2052. [25] Mm 3828. [26] Mm 3842. [27] Mm 3843. [28] Mm 3816. [29] וחד ורמו Da 6,17 et Mm 3841. [30] Mm 3813. [31] Mm 2980. [32] Okhl 196.

18 [a] l c nonn Mss ׳תַ—; 𝔊 καὶ ἐγενήθη, $\mathfrak{C}^2V^S$ ׳תַ— cf 4,21[a] || [b] prp ׳וְשׂ cf Esr 5,17 || [c] cf 4,28[a] || [d] sic L𝔊 pc Mss $\mathfrak{G}^{o'}$, 𝔗 mlt Mss $\mathfrak{G}^{9'}$ ׳ת עַ— || **19** [a] sic Occ, $Q^{Or}V^S$ ודהון; $\mathfrak{G}^{9'}$ *ἐδέσματα* ($\mathfrak{G}^{o'}$ aliter); l לְחָנָן? cf 5,2 || **20** [a] $\mathfrak{C}^2V^S$ ׳בנ; gl? || **22** [a] sic L, mlt Mss Edd ׳יַ— || **23** [a] cf 4,28[a] || [b] cf 5,23[a] || **25** [a] cf 3,8[c] || **26** [a] cf 2,38[a] || **27** [a] cf 5,19[a] || **28** [a] cf 3,32[a].

29 וְדָנִיֵּאל דְּנָה הַצְלַח בְּמַלְכוּת דָּרְיָוֶשׁ וּבְמַלְכוּת כּוֹרֶשׁ פָּרְסָיָא׃ פ

7 1 בִּשְׁנַת חֲדָה לְבֵלאשַׁצַּר מֶלֶךְ בָּבֶל דָּנִיֵּאל חֶלֶם חַזָה וְחֶזְוֵי

2 רֵאשֵׁה עַל־מִשְׁכְּבֵהּ בֵּאדַיִן חֶלְמָא כְתַב רֵאשׁ מִלִּין אֲמַר׃

2 עֲנֵה

3 דָּנִיֵּאל וְאָמַר חָזֵה הֲוֵית בְּחֶזְוִי עִם־לֵילְיָא וְאָרְוֹ אַרְבַּע רוּחֵי שְׁמַיָּא

3 מְגִיחָן לְיַמָּא רַבָּא׃ 3 וְאַרְבַּע חֵיוָן רַבְרְבָן סָלְקָן מִן־יַמָּא שְׁנִין דָּא

4 מִן־דָּא׃ 4 קַדְמָיְתָא כְאַרְיֵה וְגַפִּין דִּי־נְשֶׁר לַהּ חָזֵה הֲוֵית עַד דִּי־

מְרִטוּ גַפַּיהּ וּנְטִילַת מִן־אַרְעָא וְעַל־רַגְלַיִן כְּאֱנָשׁ הֳקִימַת וּלְבַב

5 אֱנָשׁ יְהִיב לַהּ׃ 5 וַאֲרוּ חֵיוָה אָחֳרִי תִנְיָנָה דְּמְיָה לְדֹב וְלִשְׁטַר־חַד

הֲקִמַת וּתְלָת עִלְעִין בְּפֻמָּהּ בֵּין שִׁנַּיהּ וְכֵן אָמְרִין לַהּ קוּמִי אֲכֻלִי

6 בְּשַׂר שַׂגִּיא׃ 6 בָּאתַר דְּנָה חָזֵה הֲוֵית וַאֲרוּ אָחֳרִי כְּנְמַר וְלַהּ נַפִּין

אַרְבַּע דִּי־עוֹף עַל־גַּבֶּיהָ וְאַרְבְּעָה רֵאשִׁין לְחֵיוְתָא וְשָׁלְטָן יְהִיב

7 לַהּ׃ 7 בָּאתַר דְּנָהּ חָזֵה הֲוֵית בְּחֶזְוֵי לֵילְיָא וַאֲרוּ חֵיוָה רְבִיעָאָה

דְּחִילָה וְאֵימְתָנִי וְתַקִּיפָא יַתִּירָא וְשִׁנַּיִן דִּי־פַרְזֶל לַהּ רַבְרְבָן אָכְלָה

וּמַדֲקָה וּשְׁאָרָא בְּרַגְלֵיהָ רָפְסָה וְהִיא מְשַׁנְיָה מִן־כָּל־חֵיוָתָא דִּי

קָדְמַיָּהּ וְקַרְנַיִן עֲשַׂר לַהּ׃ 8 מְשְׁתַּכֵּל הֲוֵית בְּקַרְנַיָּא וַאֲלוּ עֶקֶר

אָחֳרִי זְעֵירָה סְלָקַת בֵּינֵיהֶן וּתְלָת מִן־קַרְנַיָּא קַדְמָיְתָא אֶתְעֲקָרוּ

מִן־קָדָמַיָּהּ וַאֲלוּ עַיְנִין כְּעֵינֵי אֲנָשָׁא בְּקַרְנָא־דָא וּפֻם מְמַלֶּל

רַבְרְבָן׃ 9 חָזֵה הֲוֵית

עַד דִּי כָרְסָוָן רְמִיו וְעַתִּיק יוֹמִין יְתֵב

לְבוּשֵׁהּ כְּתַלְגָּא חִוַּר וּשְׂעַר רֵאשֵׁהּ כַּעֲמַר נְקָא

כָּרְסְיֵהּ שְׁבִיבִין דִּי־נוּר גַּלְגְּלוֹהִי נוּר דָּלֵק׃

10 נְהַר דִּי־נוּר נָגֵד וְנָפֵק מִן־קֳדָמוֹהִי

כל כת ה[33]. פרסאה ק

ג. ג ב חס וחד מל וכל לשון מסכינן דכות[1] וחד מן ג[2] בליש ב מנה כת כן. ל

ה[3]

ל. ל. ב ר״פ[4]. ל

ל. ה

ה[5]. ל

ל חס. ל וחס. ל. שנה ק ל וחס

כל כת ה[5]. ה[3]. ל[6]

גבה ק

יתיר א. כל כת ה[5]. ה[3]. רביעאה ק

ג[7] ב כת ה ול כת א ומל

ברגלה. ג[8] ק

ל יתיר. ל

ב חד קמ וחד פת. ביניהן. אתעקרה ק

חד מן ח[9] כת ר וקר ה

קדמה. כל חס בסיפ. ב וחס ק

ל[10]. ל[11]

ל. ל. ג. ל

ל[10]. ל. ל וחס

[33]Mm 3794. **Cp 7** [1]Mm 2032. [2]Mm 3608. [3]Mm 3844. [4]Mm 3845. [5]Mm 3794. [6]Mm 103. [7]Mm 3802. [8]Mm 3846. [9]Mm 3827. [10]Mm 3841. [11] וחד ורמיו Da 3,21 et Mm 3841.

29 [a] sic L, mlt Mss Edd פַּ; K יָא– ‖ **Cp 7,1** [a] $\mathfrak{G}^{\mathrm{B}txt}$ *τρίτῳ* ‖ [b–b] aut ins vb (יְבַהֲלָנֵהּ vel יְדַחֲלָנֵהּ) aut dl ‖ [c] cf 2,4[b] ‖ [d–d] > $\mathfrak{G}^{9'}$, add? cf 28[a–a] ‖ [e] > $\mathfrak{G}^{9'*}$, dl (al dl 2[a–a]) ‖ **2** [a–a] $\mathfrak{G}^{9'}$ *ἐγὼ Δανιηλ*; > $\mathfrak{G}^{o'}\mathfrak{V}$ cf 1[c] ‖ [b–b] > $\mathfrak{G}^{9'*}$, prb add ‖ **4** [a] K גִּפַּיהּ, id 6[b] ‖ **5** [a] $\mathfrak{B}$ male זְ֫ ‖ [b–b] > $\mathfrak{G}^{o'}$*, add? ‖ [c] K שִׁנַּיהּ, id 19[b] ‖ **6** [a] $\mathfrak{G}^{o'}$(S) + *θηρίον*, ins חֵיוָה? ‖ [b] cf 4[a] ‖ **7** [a] cf 2,40[a] ‖ [b] Hippolyt + *καὶ οἱ ὄνυχες αὐτοῦ χαλκοῖ*, ins וטפריה די נחש ut 19? ‖ [c] K יַהּ– ‖ [d] K יַהּ–, id 8[d].20[b] ‖ **8** [a] forma mixta ex תֶּ– et סָלְקָה? l c pc Mss תָּ– ut 20 ‖ [b] K הוֹן– ‖ [c] K רוּ– ‖ [d] cf 7[d] ‖ [e] cf 4,28[a] ‖ **9** [a] $\mathfrak{B}$ male גָּ֫.

אֱלָהִין . ד חס א[12] . רבבן ק לבן אשר . ז[13]

אֱלָהּ אֱלָהִים[a] וְשַׁמְשׁוֹנֵהּ וְרִבְבוֹ[b] קְדָמַוֹהִי יְקוּמוּן
דִּינָא יִתֵּב וְסִפְרִין פְּתִיחוּ׃

ל . ל

11 [a]חֲזֵה הֲוֵית בֵּאדַיִן מִן־קֹל מִלֵּיָא רַבְרְבָתָא דִּי קַרְנָא מְמַלֶּלָה[a]

ל

[b]חֲזֵה הֲוֵית[b] עַד דִּי קְטִילַת חֵיוְתָא וְהוּבַד גִּשְׁמַהּ וְיְהִיבַת לִיקֵדַת

ל[14] . ג ול בליש . ב[15]

12 אֶשָּׁא׃ 12 וּשְׁאָר חֵיוָתָא הֶעְדִּיו שָׁלְטָנְהוֹן וְאַרְכָה בְחַיִּין יְהִיבַת לְהוֹן

ל . ג[16] . כל כת ה

13 עַד־זְמַן[a] וְעִדָּן׃ 13 חָזֵה הֲוֵית בְּחֶזְוֵי לֵילְיָא

ל ומחליפין קמ[17]

וַאֲרוּ עִם־[a]עֲנָנֵי שְׁמַיָּא כְּבַר אֱנָשׁ אְתָה הֲוָה

ה[18] . ב

וְעַד־עַתִּיק יוֹמַיָּא מְטָה וּקְדָמְוֹהִי הַקְרְבוּהִי׃

ג . ל

14 וְלֵהּ יְהִיב שָׁלְטָן וִיקָר וּמַלְכוּ

וְכָל עַמְמַיָּא אֻמַיָּא וְלִשָׁנַיָּא לֵהּ יִפְלְחוּן

ל

שָׁלְטָנֵהּ שָׁלְטָן עָלַם דִּי־לָא יֶעְדֵּה

וּמַלְכוּתֵהּ דִּי[a]־לָא תִתְחַבַּל׃ פ

15 אִתְכְּרִית רוּחִי אֲנָה דָנִיֵּאל [a]בְּגוֹא נִדְנֵהּ[a] וְחֶזְוֵי רֵאשִׁי יְבַהֲלֻנַּנִי[b]׃

ל . ל . ג

16 קְרֵבַת עַל־חַד מִן־קָאֲמַיָּא וְיַצִּיבָא אֶבְעֵא־מִנֵּהּ עַל־כָּל־דְּנָה

כל כת א . כל כת ה[19]

17 וַאֲמַר־לִי וּפִשַׁר מִלַּיָּא יְהוֹדְעַנַנִי׃ 17 אִלֵּין חֵיוָתָא רַבְרְבָתָא דִּי אִנִּין

ל . ה ג מל ובּ חס[20] . ג[16]

18 אַרְבַּע אַרְבְּעָה מַלְכִין[a] יְקוּמוּן[b] מִן־אַרְעָא[c]׃ 18 וְיִקְבְּלוּן מַלְכוּתָא

ז[13] . ל

קַדִּישֵׁי עֶלְיוֹנִין[a] וְיִחְסְנוּן מַלְכוּתָא [b]עַד־עָלְמָא וְ[b]עַד עָלַם עָלְמַיָּא׃

ל . יז פסוק עד ועד[21] . ל

יוֹ ר״פ בטע . כוֹ פסוק דאית בהין א״ב

19 אֱדַיִן [c]צְבִית עַל־חֵיוְתָא רְבִיעָיְתָא דִּי־הַוַת שָׁנְיָה מִן־

כלהין . שנה . יתיר י ק

כָּלְהֵן[a] דְּחִילָה יַתִּירָה שִׁנָּיְהִ[b] דִּי־פַרְזֶל וְטִפְרֵיהִ[c] דִּי־נְחָשׁ אָכְלָה

יתיר י

20 מַדַּקָּה[d] וּשְׁאָרָא בְּרַגְלֵיהּ רָפְסָה׃ 20 וְעַל־קַרְנַיָּא עֲשַׂר דִּי בְרֵאשַׁהּ

ב חד קמ וחד פת . ונפלה ק

וְאָחֳרִי דִּי סְלִקַת וּנְפַלָו[a] מִן־קֳדָמַיהִ[b] תְּלָת וְקַרְנָא דְכֵן[c] וְעַיְנִין[d] לַהּ

חד מן ח[22] כת ו וקר ה . קדמה ק . ג[23]

וְפֻם[e] מְמַלֶּל רַבְרְבָן וְחֶזְוֵהּ רַב מִן־חַבְרָתֵהּ׃ 21 חָזֵה הֲוֵית וְקַרְנָא

כל חס בסיפ . ב וחס . ל

[12]Mm 3847. [13]Mm 2302. [14]Mm 3849. [15]Mm 3848. [16]Mm 3846. [17]Cf Da 2,16 et Mp sub loco. [18]Mm 3844. [19]Mm 3794. [20]Mm 3837. [21]Mm 912. [22]Mm 3827. [23]Mm 3798.

10 [a] nonn Mss ut Q אַלְפִין ‖ [b] K רִבּוֹן vel רַבּוֹן, Q רִבְבָן ‖ **11** [a–a] add ex contextu non conservato? ‖ [b–b] > 𝔊ᵒ′*𝔊³′*, ex insertis [a–a] repetita sunt? ‖ **12** [a] nonn Mss Vˢ זְמָן ut 2,16 ‖ **13** [a] 𝔊ᵒ′ *ἐπί* = Mt 24,30 26,64, 𝔊³′ *μετά* = Mc 14,62 Apc 1,7 ‖ **14** [a] prb pr מַלְכוּ ‖ **15** [a–a] inc; 𝔊ᵒ′(𝔙) *ἐν τούτοις*, prb l בגו דנה [בְּגִין] דְּנָה (vel בְּגִין propterea) ‖ [b–b] 𝔊ᵒ′ *ἐν τῷ ὁράματι τῆς νυκτός* ‖ **17** [a] prb l c Ms 𝔊 *(βασιλεῖαι)* 𝔙 *(regna)* מלכן (vel *מַלְכִין cf ug et pun) ‖ [b] 𝔊ᵒ′ *αἳ ἀπολοῦνται* ‖ [c] 𝔊³′ + *αἳ ἀρθήσονται* ‖ **18** [a] Vrs sg, id 22ᶜ.25ᵃ.27ᵃ ‖ [b–b] > 𝔊³′* ‖ **19** [a] K הוֹן– ‖ [b] cf 5ᶜ ‖ [c] cf 4,30ᵃ; K הַ– ‖ [d] mlt Mss 𝔊³′ ומ׳ cf 7 ‖ **20** [a] K לוֹ– ‖ [b] cf 7ᵈ ‖ [c–c] prp קרנין cf 21 ‖ [d] Vrs om cop, prb dl ‖ [e] sic L, mlt Mss Edd ופם.

דִּכְּ֣ן עְבַדָ֔ה קְרָ֖ב עִם־קַדִּישִׁ֑ין וְכְלָ֥ה לְהֽוֹן׃ 22 עַ֚ד דִּ֣י־אֲתָ֔ה עַתִּ֖יק
וְוַמָּ֣א וְדִינָ֑א a יְהַ֣ב b לְקַדִּישֵׁ֣י עֶלְיוֹנִ֔ין c וְזִמְנָ֕א מְטָ֖ה וּמַלְכוּתָ֥א הֲחֶסְנ֖וּ
קַדִּישִֽׁין׃
23 כְּ֚ן a אֲמַ֣ר חֵיוְתָ֔א רְבִיעָיְתָ֖א
מַלְכ֣וּ רְבִיעָיָ֑א b תֶּהֱוֵ֣א בְאַרְעָ֔א דִּ֥י תִשְׁנֵ֖א מִן־כָּל־מַלְכְוָתָ֑א
וְתֵאכֻ֥ל כָּל־אַרְעָ֛א וּתְדוּשִׁנַּ֖הּ וְתַדְקִנַּֽהּ׃
24 וְקַרְנַיָּ֣א עֲשַׂ֔ר
מִנַּ֥הּ מַלְכְוָתָ֖ה עֲשָׂרָ֣ה מַלְכִ֑ין וְקָ֥ם אָחֳרָ֛ן וְה֥וּא יִשְׁנֵ֖א מִן־קַדְמָיָ֑א וּתְלָתָ֖ה מַלְכִ֥ין יְהַשְׁפֵּֽל׃
25 וּמִלִּ֥ין לְצַ֛ד עִלָּיָ֖א יְמַלֵּ֑ל וּלְקַדִּישֵׁ֣י עֶלְיוֹנִ֔ין a יְבַלֵּ֔א
וְיִסְבַּ֥ר לְהַשְׁנָיָ֖ה זִמְנִ֣ין וְדָ֑ת
וְיִתְיַהֲבוּן֙ בִּידֵ֔הּ עַד־עִדָּ֥ן וְעִדָּנִ֖ין b וּפְלַ֥ג עִדָּֽן׃
26 וְדִינָ֣א יִתֵּ֔ב וְשָׁלְטָנֵ֖הּ a יְהַעְדּ֑וֹן לְהַשְׁמָדָ֥ה וּלְהוֹבָדָ֖ה עַד־סוֹפָֽא׃
27 וּמַלְכוּתָ֣ה וְשָׁלְטָנָ֔א וּרְבוּתָ֕א דִּ֥י מַלְכְוָתָ֖ א תְּחֹ֣ות כָּל־שְׁמַיָּ֑א
יְהִיבַ֣ת לְעַ֔ם קַדִּישֵׁ֥י עֶלְיוֹנִ֖ין a
מַלְכוּתַ֣הּ b מַלְכ֣וּת עָלַ֔ם וְכֹ֥ל שָׁלְטָנַיָּ֖א לֵ֣הּ יִפְלְח֑וּן וְיִשְׁתַּמְּעֽוּן׃
28 a עַד־כָּ֣ה סוֹפָ֔א דִּי־מִלְּתָ֖א a אֲנָ֣ה דָנִיֵּ֑אל שַׂגִּ֣יא וּרְעִיוֹנַ֔י יְבַהֲלֻ֖נַּנִי וְזִיוִ֥י
יְשַׁתַּנּ֖וֹן עֲלַ֑י וּמִלְּתָ֥א בְלִבִּ֖י נְטָרֵֽת׃ פ

8 1 בִּשְׁנַ֣ת שָׁל֔וֹשׁ לְמַלְכ֖וּת בֵּלְאֶשַׁצַּ֣ר הַמֶּ֑לֶךְ חָזוֹן֙ נִרְאָ֣ה אֵלַ֔י אֲנִ֖י 8
דָּנִיֵּ֑אל אַחֲרֵ֗י הַנִּרְאָה֙ אֵלַ֔י בַּתְּחִלָּֽה׃ 2 a וָֽאֶרְאֶ֣ה a בֶּחָז֔וֹן וַיְהִי֙ בִּרְאֹתִ֔י 2 a
וַאֲנִ֖י בְּשׁוּשַׁ֣ן הַבִּירָ֑ה אֲשֶׁ֣ר בְּעֵילָ֔ם הַמְּדִינָ֖ה b וָֽאֶרְאֶ֣ה b בֶּחָז֔וֹן וַאֲנִ֖י
הָיִ֥יתִי c עַל־אוּבַ֖ל אוּלָ֑י c׃ 3 וָֽאֶשָּׂ֤א a עֵינַי֙ וָֽאֶרְאֶ֔ה וְהִנֵּ֥ה a אַ֖יִל אֶחָ֑ד עֹמֵ֖ד 3
לִפְנֵ֣י a הָאֻבָ֔ל וְלוֹ֙ קְרָנָ֔יִם וְהַקְּרָנַ֖יִם a נְבֹהוֹת֙ וְהָאַחַ֣ת גְּבֹהָ֔ה מִן־הַשֵּׁנִ֖ית

[24] Mm 3798. [25] Mm 3851. [26] Mm 3897 א. [27] Mm 3852. [28] Mm 3803. [29] Mm 3792. [30] Mm 2302. Cp 8
[1] Mm 3834. [2] Mm 3853. [3] Mm 3151.

22 [a] ins וְשָׁלְטָנָא יְתִ(י)ב cf 10.26 et 14.27 ‖ [b] V^S 𝔊 𝔖 𝔗 יהב ‖ [c] cf 18[a] ‖ **23** [a] 𝔊 *καί* ‖ [b] cf 2,40[a] ‖ **25** [a] cf 18[a] ‖ [b] pl (cf 4,13 et cet) hic = du ‖ **26** [a] prp הֵ֫ cf מְנַהּ 24 ‖ **27** [a] cf 18[a] ‖ [b] 2 Mss $𝔊^{9'}$ ומ׳ ‖ **28** [a–a] 𝔊 cj c 27, prb add ‖ **Cp 8,2** [a–a] > $𝔊^{9'*}$, prb add cf 7,1[d–d] ‖ [b–b] > $𝔊^{o'*}𝔊^{9'*}$, add ‖ [c–c] $𝔊^{o'}$ *πρὸς τῇ πύλῃ Ωλαμ (Ουλαμ, Αιλαμ)*, prp *על־אבול אולם (= porta urbis, aram ex akk), sed cf אולי 16; $𝔊^{9'}$ *ἐπὶ τοῦ Ουβαλ* cf 16 ‖ **3** [a] > $𝔊^{o'*}𝔊^{9'*}$𝔙, add?

4 וְהַגְּבָהָה עֹלָה בָּאַחֲרֹנָה׃ [b] 4 רָאֵיתִי אֵת־הָאַיִל מְנַגֵּחַ יָמָּה וְצָפוֹנָה נג ה[4] מנח בלישׁ
וָנֶגְבָּה וְכָל־חַיּוֹת לֹא־יַעַמְדוּ לְפָנָיו וְאֵין מַצִּיל מִיָּדוֹ וְעָשָׂה כִרְצֹנוֹ כז. ל. ד. חס בלישׁ וכל לרצונכם דכות[5]
5 וְהִגְדִּיל׃ 5 וַאֲנִי | הָיִיתִי מֵבִין וְהִנֵּה צְפִיר־הָעִזִּים [a] בָּא מִן־הַמַּעֲרָב סז ר״פ לג מנח בכתיב
עַל־פְּנֵי כָל־הָאָרֶץ וְאֵין [b] נוֹגֵעַ בָּאָרֶץ וְהַצָּפִיר קֶרֶן חָזוּת [c] בֵּין עֵינָיו׃ ג מל[6]
6 וַיָּבֹא עַד־הָאַיִל בַּעַל הַקְּרָנַיִם אֲשֶׁר רָאִיתִי עֹמֵד לִפְנֵי הָאֵבֶל וַיָּרָץ ב
7 אֵלָיו בַּחֲמַת כֹּחוֹ׃ 7 וּרְאִיתִיו מַגִּיעַ | אֵצֶל הָאַיִל וַיִּתְמַרְמַר אֵלָיו וַיַּךְ ל. ל[7]
אֶת־הָאַיִל וַיְשַׁבֵּר אֶת־שְׁתֵּי קְרָנָיו וְלֹא־הָיָה כֹחַ בָּאַיִל לַעֲמֹד לְפָנָיו כה[8]
8 וַיַּשְׁלִיכֵהוּ אַרְצָה וַיִּרְמְסֵהוּ וְלֹא־הָיָה מַצִּיל לָאַיִל מִיָּדוֹ׃ 8 וּצְפִיר ב מל. כה[9]. ל
הָעִזִּים הִגְדִּיל עַד־מְאֹד וּכְעָצְמוֹ [a] נִשְׁבְּרָה הַקֶּרֶן הַגְּדוֹלָה וַתַּעֲלֶנָה ל. ל וחס
9 חָזוּת [b] אַרְבַּע תַּחְתֶּיהָ לְאַרְבַּע רוּחוֹת הַשָּׁמָיִם׃ 9 וּמִן־הָאַחַת מֵהֶם [a]
וְיָצָא [b] קֶרֶן־אַחַת [c] מִצְּעִירָה [d] וַתִּגְדַּל־יֶתֶר אֶל־הַנֶּגֶב וְאֶל־הַמִּזְרָח וְאֶל־ [e] ג סביר יצאה[9]
10 הַצֶּבִי׃ 10 וַתִּגְדַּל עַד־צְבָא הַשָּׁמָיִם וַתַּפֵּל אַרְצָה מִן־הַצָּבָא וּמִן־ ל[10]
11 הַכּוֹכָבִים וַתִּרְמְסֵם׃ 11 [a] וְעַד שַׂר־הַצָּבָא [b] הִגְדִּיל וּמִמֶּנּוּ [b] הֵרִים [c] ב. הרים חד מן ב בלישׁ ק חד קמ וחד פת וחד מן ד[12] מוקדם ומאוחר בסיפ
12 הַתָּמִיד וְהֻשְׁלַךְ מְכוֹן מִקְדָּשׁוֹ׃ 12 [a] וְצָבָא תִּנָּתֵן [ab] עַל־הַתָּמִיד ל. ד[13]
13 בְּפָשַׁע [c] וְתֻשְׁלַךְ [d] אֱמֶת אַרְצָה וְעָשְׂתָה וְהִצְלִיחָה׃ 13 וָאֶשְׁמְעָה אֶחָד־ ל רפי וג דגש[14]. ל. ל
קָדוֹשׁ מְדַבֵּר וַיֹּאמֶר [e] אֶחָד קָדוֹשׁ לַפַּלְמוֹנִי הַמְדַבֵּר עַד־מָתַי הֶחָזוֹן ל. ד[15]
14 הַתָּמִיד [b] וְהַפֶּשַׁע [c] שֹׁמֵם תֵּת [c] וְקֹדֶשׁ וְצָבָא [d] מִרְמָס׃ [a] 14 וַיֹּאמֶר אֵלַי [a] ל. כל חס. ד[13]
15 עַד עֶרֶב בֹּקֶר אַלְפַּיִם וּשְׁלֹשׁ מֵאוֹת וְנִצְדַּק קֹדֶשׁ׃ 15 וַיְהִי ל. ל
16 בִּרְאֹתִי אֲנִי דָּנִיֵּאל אֶת־הֶחָזוֹן וָאֲבַקְשָׁה בִינָה וְהִנֵּה עֹמֵד לְנֶגְדִּי ב וחס
כְּמַרְאֵה־גָבֶר׃ 16 וָאֶשְׁמַע קוֹל־אָדָם בֵּין אוּלָי וַיִּקְרָא [e] וַיֹּאמַר גַּבְרִיאֵל [a] ט. צא
17 הָבֵן לְהָבִין אֶת־הַמַּרְאֶה׃ 17 וַיָּבֹא אֵצֶל עָמְדִי וּבְבֹאוֹ נִבְעַתִּי וָאֶפֹּלָה ג[16]. ל. ל[17]

[4]Mm 1325. [5]Mm 3874. [6]Mm 755. [7]Mm 330. [8]Mp sub loco. [9]Mm 127. [10]וחד תפל Est 6,10. [11]Mm 3697. [12]Mm 3854. [13]Mm 3868. [14]Cf Mm 139. [15]Mm 333. [16]Mm 3855. [17]Mm 2805.

3 [b] 𝔊$^{o'}$ *μετὰ δὲ ταῦτα* cj c 4 ‖ **5** [a] 𝔊 om ה, dl; al dl tot vb et l צָפִיר ‖ [b] prp ואינו, sed cf 27 ‖ [c] > 𝔊$^{g'*}$, prp אַחַת cf 𝔊$^{o'}$ ‖ **8** [a] 𝔎 pc Mss ובע ‖ [b] > 𝔊$^{g'v}$, add ex 5? 𝔊$^{o'}$ *ἕτερα*, prp אֲחֵרוֹת ‖ **9** [a] nonn Mss Edd מהן ‖ [b] Seb Edd יָצְאָה ‖ [c] l אַחֶרֶת? cf 7,8 ‖ [d] 𝔊$^{o'}$ *ἰσχυρόν*, l צְ ‖ [e] prb ins אֶרֶץ cf 11,16.41; al dl ‖ **11** [a] 11sq crrp, 𝔊 aliter ‖ [b–b] prp הֵרִים –לָה –נָּה ‖ [c] K הֵרִים, mlt Mss ut Q הִרִּים ‖ [d] Ms Edd מְקוֹם; prp מְקוֹמָם cf 𝔊$^{o'}$ *ὁ τόπος αὐτῶν* ‖ [e] prp הַמקדשׁ (cj c 12) ‖ **12** [a–a] prp וּצְבָאָה נִתַּן vel ת׳ (a צדה) יְצַדֶּא (cf 𝔊 *ἐρημωθήσεται* fin 11) et cj c 11 ‖ [b] prp וַיִּנָּתֵן vel נִתַּן cf [a–a] ‖ [c] prb l הַפשע cf 𝔊$^{o'}$ *αἱ ἁμαρτίαι*, 𝔊$^{g'}$ *ἁμαρτία* ‖ [d] prb l c 2 Mss 𝔊 וַתֻּשְׁלַךְ ‖ **13** [a–a] inc ‖ [b] 𝔊 + *ἡ ἀρθεῖσα*, ins מורם? cf 11 ‖ [c–c] prb l הַשׁ נִתַּן ‖ [d] l וּצְבִי (gl ad קדשׁ) vel יְצַדֶּא? cf 𝔊$^{o'}$ *ἐρημωθήσεται* et 12[a–a] ‖ **14** [a] l אֵלָיו cf 𝔊𝔖.

עַל־פָּנַי וַיֹּאמֶר אֵלַי הָבֵן בֶּן־אָדָם כִּי לְעֵת־קֵץ הֶחָזוֹן׃ 18 וּבְדַבְּרוֹ 18 18ג
עִמִּי נִרְדַּמְתִּי עַל־פָּנַי אָרְצָה וַיִּגַּע־בִּי וַיַּעֲמִידֵנִי עַל־עָמְדִי׃ 19 וַיֹּאמֶר 19
הִנְנִי מוֹדִיעֲךָ אֵת אֲשֶׁר־יִהְיֶה בְּאַחֲרִית הַזָּעַם כִּי לְמוֹעֵד קֵץ׃ 10רפ ו
20 הָאַיִל אֲשֶׁר־רָאִיתָ בַּעַל הַקְּרָנָיִם מַלְכֵי מָדַי וּפָרָס׃ 21 וְהַצָּפִיר 20 ה חס בכתיב
הַשָּׂעִיר מֶלֶךְ יָוָן וְהַקֶּרֶן הַגְּדוֹלָה אֲשֶׁר בֵּין־עֵינָיו הוּא הַמֶּלֶךְ 21 ל מל בסיפ
הָרִאשׁוֹן׃ 22 וְהַנִּשְׁבֶּרֶת וַתַּעֲמֹדְנָה אַרְבַּע תַּחְתֶּיהָ אַרְבַּע מַלְכֻיּוֹת 22 סד. ל
מִגּוֹיוֹ יַעֲמֹדְנָה וְלֹא בְכֹחוֹ׃
23 וּבְאַחֲרִית מַלְכוּתָם כְּהָתֵם הַפֹּשְׁעִים ל
יַעֲמֹד מֶלֶךְ עַז־פָּנִים וּמֵבִין חִידוֹת׃ 20ב
24 וְעָצַם כֹּחוֹ וְלֹא בְכֹחוֹ וְנִפְלָאוֹת יַשְׁחִית וְהִצְלִיחַ וְעָשָׂה 21ב
וְהִשְׁחִית עֲצוּמִים וְעַם־קְדֹשִׁים׃ 22ל
25 וְעַל־שִׂכְלוֹ וְהִצְלִיחַ מִרְמָה בְּיָדוֹ ב. ג
וְהִגְדִּיל בְּלִבּוֹ וַבְשַׁלְוָה יַשְׁחִית רַבִּים׃ 23ל. ו
וְעֶל־שַׂר־שָׂרִים יַעֲמֹד וּבְאֶפֶס יָד יִשָּׁבֵר׃
26 וּמַרְאֵה הָעֶרֶב וְהַבֹּקֶר אֲשֶׁר נֶאֱמַר אֱמֶת הוּא
וְאַתָּה סְתֹם הֶחָזוֹן כִּי לְיָמִים רַבִּים׃
27 וַאֲנִי דָנִיֵּאל נְהִיֵיתִי וָאֶחֱלֶה יָמִים וָאָקוּם וָאֶעֱשֶׂה אֶת־מְלֶאכֶת סד ר״פ לג מנה בכתיב. ב
הַמֶּלֶךְ וָאֶשְׁתּוֹמֵם עַל־הַמַּרְאֶה וְאֵין מֵבִין׃ פ ל
9 1 בִּשְׁנַת אַחַת לְדָרְיָוֶשׁ בֶּן־אֲחַשְׁוֵרוֹשׁ מִזֶּרַע מָדַי אֲשֶׁר הָמְלַךְ 9 ל
עַל מַלְכוּת כַּשְׂדִּים׃ 2 בִּשְׁנַת אַחַת לְמָלְכוֹ אֲנִי דָנִיֵּאל בִּינֹתִי ל חס
בַּסְּפָרִים מִסְפַּר הַשָּׁנִים אֲשֶׁר הָיָה דְבַר־יְהוָה אֶל־יִרְמְיָה הַנָּבִיא ל דּ בלישׁ וכל עזרא דכותי
לְמַלְאוֹת לְחָרְבוֹת יְרוּשָׁלַם שִׁבְעִים שָׁנָה׃ 3 וָאֶתְּנָה אֶת־פָּנַי אֶל־אֲדֹנָי ו ב חס רד מל. ל. יא כת כן בסיפ. ו מנה בכתיב

18 Mp sub loco. 19 Mm 613. 20 Mm 3856. 21 Mm 3857. 22 Mm 2238. 23 Mm 539. Cp 9 1 Mm 3858. 2 Mm 4269. 3 Mm 1372.

19 c $\mathfrak{G}^{BA}$ + ἡ ὅρασις, prb ins הֶחָזוֹן ‖ 20 a $\mathfrak{GSV}$ sg ‖ 21 a $\mathfrak{G}(\mathfrak{V})$ τῶν αἰγῶν = העזים cf 5; prb dl ‖ 22 a sic L, mlt Mss Edd כְּיוֹת– ‖ b l יוֹ– cf $\mathfrak{GV}$ ‖ 23 a $\mathfrak{G}$ πληρουμένων = כְּהָתֹם? ‖ b $\mathfrak{G}$ τῶν ἁμαρτιῶν αὐτῶν, $\mathfrak{V}(\mathfrak{S})$ iniquitates, l הַפֹּשְׁעִים ‖ 24 a–a > $\mathfrak{G}^{o'*9'*}$, dl (ex 22) ‖ b l יִשּׁוֹחֵחַ vel יִשּׁוֹחֲחַ? cf 11,36 ‖ c–c tr עַם־ק׳ (dl ו) post ־ועל 25 ‖ 25 a cf 24c–c ‖ 27 a cf 2,1; > $\mathfrak{G}^{o'}$, dttg? ‖ b Ms ה– ‖ Cp 9,1 a cf קבל מלכותא 6,1; prp הָמְלַךְ (intransitivum ut syr Af'el) ‖ 2 a–a > $\mathfrak{G}^{9'*}$ ‖ b in hoc cp sol exstat ‖ c sic L, mlt Mss Edd מִ׳– ‖ 3 a nonn Mss יהוה, it 15a.16a.17b.19a; א׳ = Q, quod in textum irrepsit.

ס וְהָאֱלֹהִים לְבַקֵּשׁ תְּפִלָּה וְתַחֲנוּנִים בְּצוֹם וְשַׂק וָאֵפֶר׃ 4 [a]וָאֶתְפַּלְלָה ג4
לַיהוָה אֱלֹהָי וָאֶתְוַדֶּה וָאֹמְרָה אָנָּא אֲדֹנָי הָאֵל ׀ הַגָּדוֹל וְהַנּוֹרָא שֹׁמֵר יא כת כן בסיפ . ב5
5 הַבְּרִית וְהַחֶסֶד לְאֹהֲבָיו וּלְשֹׁמְרֵי מִצְוֹתָיו׃ 5 חָטָאנוּ וְעָוִינוּ וְהִרְשָׁעְנוּ[a] א. הרשענו
ק
ב נמל . ב חס . ב .
6 וּמָרָדְנוּ וְסוֹר מִמִּצְוֹתֶיךָ וּמִמִּשְׁפָּטֶיךָ׃ 6 וְלֹא שָׁמַעְנוּ אֶל־עֲבָדֶיךָ יד[b] ר״פ בכתיב וכל
ד״ה דכות ב מ ב
הַנְּבִיאִים אֲשֶׁר דִּבְּרוּ בְשִׁמְךָ אֶל־מְלָכֵינוּ שָׂרֵינוּ וַאֲבֹתֵינוּ וְאֶל ׀ כָּל־ יא בכתיב
7 עַם הָאָרֶץ׃ 7 לְךָ אֲדֹנָי הַצְּדָקָה וְלָנוּ בֹּשֶׁת ׀ הַפָּנִים כַּיּוֹם[a] הַזֶּה לְאִישׁ יא כת כן בסיפ . ז.
ב . י . כן למערב[8]
יְהוּדָה וּלְיוֹשְׁבֵי יְרוּשָׁלַ͏ִם וּלְכָל־יִשְׂרָאֵל הַקְּרֹבִים וְהָרְחֹקִים בְּכָל־ ג בליש וחד מן ג[9]
8 הָאֲרָצוֹת אֲשֶׁר הִדַּחְתָּם שָׁם בְּמַעֲלָם אֲשֶׁר מָעֲלוּ־בָךְ׃ 8 יְהוָה לָנוּ ל
9 בֹּשֶׁת ׀ הַפָּנִים לְמַלְכֵינוּ לְשָׂרֵינוּ וְלַאֲבֹתֵינוּ אֲשֶׁר חָטָאנוּ לָךְ׃ 9 לַאדֹנָי ׀ ב . י . כן למערב[10] . ז כת
א וחד מן יא כת כן בליש
וכסיפ וכן[12] למערב . ט
10 אֱלֹהֵינוּ הָרַחֲמִים וְהַסְּלִחוֹת כִּי מָרַדְנוּ בּוֹ׃ 10 וְלֹא שָׁמַעְנוּ בְּקוֹל ל[13] . יד[14] ר״פ בכתיב
וכל ד״ה דכות ב מ ב
יְהוָה אֱלֹהֵינוּ לָלֶכֶת בְּתוֹרֹתָיו[a] אֲשֶׁר נָתַן לְפָנֵינוּ בְּיַד עֲבָדָיו הַנְּבִיאִים׃
11 וְכָל־יִשְׂרָאֵל עָבְרוּ אֶת־תּוֹרָתֶךָ וְסוֹר לְבִלְתִּי שְׁמֹעַ ׀ בְּקֹלֶךָ וַתִּתַּךְ ב נמל . יא[15] ד[16] מנה
מל ול בכתיב
עָלֵינוּ הָאָלָה וְהַשְּׁבֻעָה אֲשֶׁר כְּתוּבָה בְּתוֹרַת מֹשֶׁה ׀ עֶבֶד־הָאֱלֹהִים ג חס[17] . ד[18]
12 כִּי חָטָאנוּ לוֹ[a]׃ 12 וַיָּקֶם אֶת־דְּבָרָיו[a] ׀ אֲשֶׁר־דִּבֶּר עָלֵינוּ וְעַל שֹׁפְטֵינוּ כ[19] . דברו
אֲשֶׁר שָׁפְטוּנוּ לְהָבִיא עָלֵינוּ רָעָה גְדֹלָה אֲשֶׁר לֹא־נֶעֶשְׂתָה תַּחַת כָּל־ ב חד חס וחד מל[19]
13 הַשָּׁמַיִם כַּאֲשֶׁר נֶעֶשְׂתָה בִּירוּשָׁלָ͏ִם׃ 13 כַּאֲשֶׁר כָּתוּב ׀ בְּתוֹרַת מֹשֶׁה
אֹתָ[a] כָּל־הָרָעָה הַזֹּאת בָּאָה[b] עָלֵינוּ וְלֹא־חִלִּינוּ אֶת־פְּנֵי ׀ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ ל סביר הבאה אלינו
14 לָשׁוּב ׀ מֵעֲוֹנֵנוּ וּלְהַשְׂכִּיל בַּאֲמִתֶּךָ׃ 14 וַיִּשְׁקֹד ׀ יְהוָה ׀ עַל־הָרָעָה וַיְבִיאֶהָ ב[20] . ל . ד ב חס וב מל[21]
עָלֵינוּ כִּי־צַדִּיק יְהוָה אֱלֹהֵינוּ עַל־כָּל־מַעֲשָׂיו אֲשֶׁר עָשָׂה וְלֹא שָׁמַעְנוּ
בְּקֹלוֹ׃ 15 וְעַתָּה ׀ אֲדֹנָי[a] ׀ אֱלֹהֵינוּ אֲשֶׁר ׀ הוֹצֵאתָ אֶת־עַמְּךָ מֵאֶרֶץ ה[22] חס ו מנה בכתיב
וכל אוריית דכות ב מ א .
ג . יא כת כן בסיפ
16 מִצְרַיִם בְּיָד חֲזָקָה וַתַּעַשׂ־לְךָ שֵׁם כַּיּוֹם הַזֶּה חָטָאנוּ רָשָׁעְנוּ׃ 16 אֲדֹנָי[a] יא כת כן בסיפ
כְּכָל־צִדְקֹתֶךָ יָשָׁב־נָא אַפְּךָ וַחֲמָתְךָ מֵעִירֶךָ יְרוּשָׁלַ͏ִם הַר־קָדְשֶׁךָ כִּי ל . ה קמ[23]
בַחֲטָאֵינוּ וּבַעֲוֹנוֹת אֲבֹתֵינוּ יְרוּשָׁלַ͏ִם וְעַמְּךָ לְחֶרְפָּה לְכָל־סְבִיבֹתֵינוּ׃ ל . ו[24] מל ול בליש . ל
17 וְעַתָּה ׀ שְׁמַע ׀ אֱלֹהֵינוּ אֶל־תְּפִלַּת עַבְדְּךָ וְאֶל־תַּחֲנוּנָיו וְהָאֵר פָּנֶיךָ ב[25]

[4]Mm 3859. [5]Neh 1,5. [6]Mm 3249. [7]Mm 1476. [8]כהיום sec Or, cf Mp sub loco. [9]Mm 2747 contra textum. [10]Mm 3860. [11]Mm 2305. [12]ליהוה sec Or, cf Mp sub loco. [13]וחד מן Neh 9,17. [14]Mm 2550. [15]Mm 2307. [16]Mp sub loco. [17]Mm 4036. [18]Mm 1991. [19]Mm 2336. [20]Mm 3971. [21]Mm 3861. [22]Mm 1669. [23]Mm 87. [24]Mm 3973. [25]Neh 3,36.

4 [a] 4—22 add? ‖ 5 [a] K ו׳, 𝔊𝔙 ut Q cf 1 R 8,47 ‖ 7 [a] Or כְּהַיּוֹם cf Esr 9,7.15 ‖ 10 [a] 𝔊$^{o'}$𝔙 sg ‖ 11 [a] nonn Mss לָךְ ‖ 12 [a] K Vrs וְרִיו– ‖ 13 [a] nequaquam dl ‖ [b] nonn Mss הַבִּ֫יאָה ‖ 15 [a] cf 3[a] ‖ 16 [a] cf 3[a].

18 עַל־מִקְדָּשְׁךָ הַשָּׁמֵם לְמַעַנ֫[a] אֲדֹנָי[b]׃ 18 הַטֵּה אֱלֹהַי | אָזְנְךָ וְשִׁמָעָ֫[a]
פקח ק פְּקַחְ֫[a] עֵינֶ֫יךָ וּרְאֵה שְׁמֹמֹתֵינוּ וְהָעִיר אֲשֶׁר־נִקְרָא שִׁמְךָ עָלֶ֫יהָ כִּי |
ג וחס. ל לֹא עַל־צִדְקֹתֵ֫ינוּ אֲנַ֫חְנוּ מַפִּילִים תַּחֲנוּנֵ֫ינוּ לְפָנֶ֫יךָ כִּי עַל־רַחֲמֶ֫יךָ
יא כת כן בסיפ. ל. יא כת כן בסיפ. ל. יא כת כן בסיפ דָּרַבִּים׃ 19 אֲדֹנָי[a] | שְׁמָעָה אֲדֹנָי[a] | סְלָחָה אֲדֹנָי[a] הַקְשִׁיבָה[b] וַעֲשֵׂה אַל־ 19
ג. ל תְּאַחַר לְמַעַנְךָ֫[c] אֱלֹהַי כִּי־שִׁמְךָ נִקְרָא עַל־עִירְךָ וְעַל־עַמֶּ֫ךָ׃
כג ח מנה ר״פ 20 וְעוֹד אֲנִי מְדַבֵּר֫[a] וּמִתְפַּלֵּל וּמִתְוַדֶּה חַטָּאתִי וְחַטַּאת עַמִּי יִשְׂרָאֵל 20
ל. כג ח מנה ר״פ וּמַפִּ֫יל תְּחִנָּתִי לִפְנֵי יְהוָה אֱלֹהַי עַל הַר־קֹדֶשׁ אֱלֹהָי׃ 21 וְעוֹד אֲנִי 21
ב חד מל וחד חס מְדַבֵּר֫ בַּתְּפִלָּה וְהָאִישׁ[a] גַּבְרִיאֵל אֲשֶׁר֫ רָאִיתִי בֶּחָזוֹן בַּתְּחִלָּה[b] מֻעָ֫ף
ל. ל. ד. צא בְּיָעָ֫ף[b] נֹגֵעַ אֵלַי כְּעֵת[c] מִנְחַת־עֶרֶב׃ 22 וַיָּ֫בֶן[a] וַיְדַבֵּר עִמִּי וַיֹּאמַר 22
ל. ל. ד. לג וַאֲנִי בָּ֫אתִי לְהַגִּיד[a] כִּי חֲמוּדוֹת[b] אָתָּה וּבִין בַּדָּבָר וְהָבֵן בַּמַּרְאֶה׃
ל מל
ל. ג. לה 24 שָׁבֻעִים שִׁבְעִים נֶחְתַּךְ֫ עַל־עַמְּךָ | וְעַל־עִיר קָדְשֶׁךָ
ל בת א. ולהתם חד מן ק וקר ה. ד. לז כת ח חטאת ג. לח ק לְכַלֵּא[b] הַפֶּ֫שַׁע וּלְהָתֵם[c] חַטָּאוֹת[d] וּלְכַפֵּר עָוֹן
ג. לט ג. ל בלשון נביאיה. ה בנ״ך וּלְהָבִיא צֶדֶק עֹלָמִים וְלַחְתֹּם חָזוֹן וְנָבִיא וְלִמְשֹׁחַ קֹדֶשׁ קָדָשִׁים׃
ל ול 25 וְתֵדַע וְתַשְׂכֵּל[a] [שָׁבֻעִים שִׁבְעָה
ל. ג חס מִן־מֹצָא דָבָר לְהָשִׁיב[b] וְלִבְנוֹת יְרוּשָׁלַ֫ם עַד־מָשִׁיחַ נָגִיד
ב. ל ומל וְשָׁבֻעִים שִׁשִּׁים וּשְׁנַ֫יִם תָּשׁוּב וְנִבְנְתָה רְחוֹב וְחָרוּץ[c] וּבְצוֹק[d]
ב 26 וְאַחֲרֵי הַשָּׁבֻעִים שִׁשִּׁים וּשְׁנַ֫יִם[a] יִכָּרֵת מָשִׁיחַ[b] וְאֵין לוֹ[b] [הָעַתִּים[d]׃
וְהָעִיר וְהַקֹּדֶשׁ יַשְׁחִית[c] עַם[d] נָגִיד[e] הַבָּא

[25] Mm 2759. [27] Mm 3269. [28] Mm 2227. [29] Mm 3862. [30] Mm 3863. [31] Mm 1545. [32] Mm 1834. [33] וחד יצא הדבר Gn 24,50. [34] Mm 3918. [35] Mm 1740. [36] Mm 2122. [37] Mm 3864. [38] Mm 3865. [39] Mm 3866. [40] Mm 3558. [41] Mm 2746.

17 [a] 𝔊𝔴′ *ἕνεκέν σου*, prb l נְךָ– ut 19 ‖ [b] cf 3[a] ‖ **18** [a] K פְּקַחָה, 𝔗 ut Q פְּקַח ‖ **19** [a] cf 3[a] ‖ [b] 𝔙 הַקְ֫שִׁיבָה ‖ [c] sic L, mlt Mss Edd עֲ– ‖ **21** [a] 𝔊(𝔙) *καὶ ἰδοὺ (ὁ) ἀνήρ* = וְהִנֵּה ה׳ ‖ [b–b] inc; 𝔗 mlt Mss מוּעָף pro מֻ֫; 𝔊𝔬′ *τάχει φερόμενος* (sim 𝔖𝔙), 𝔊𝔴′ sol *πετόμενος*; a עוּף vel יעף (scilicet Daniel?) ‖ [c] 𝔗 לְעֵת, mlt Mss Edd 𝔊𝔬′𝔖𝔙 בְּעֵת ‖ **22** [a] 𝔊𝔴′ *καὶ συνέτισέ με*, 𝔙 *et docuit me* = וַיְבִינֵנִי; 𝔊𝔬′(𝔖) *καὶ προσῆλθε*, l וַיִּבֹא ‖ **23** [a] ins c 2 Mss Vrs לְךָ? ‖ [b] pr אִישׁ? cf 10,11.19 ‖ **24** [a] 24—27 inc ‖ [b] K a כלא (melius qal) cf K ad [d], Q mlt Mss a כלה cf Q ad [d] ‖ [c] 𝔊𝔴′ *ἁμαρτίαν*, l חֲ֫טָאִי? ‖ [d] K 𝔊𝔴′ וְלַחְתֹּם, Q mlt Mss Edd וּלְהָתֵם cf 𝔊𝔬′α′𝔖𝔙; cf [b] ‖ [e] K Ms 𝔊𝔖 תּוֹ–, 𝔗 mlt Mss Edd ut Q חַטָּאת ‖ **25** [a] nonn Mss כְּיֵל– ‖ [b] prp לָשׁוּב ‖ [c] cf חרץ in inscriptionibus aram = fossa et akk *ḫarīṣu*; prp חוּץ cf Jer 5,1 9,20 ‖ [d–d] 𝔖 *lšwlm zbn'*, prp ה׳ וּבְקֵץ et cj c 26 ‖ **26** [a–a] prb add; al om וְ et cj c 25[d–d] ‖ [b–b] exc vb (דִּין [cf 𝔊𝔴′] vel אָזַן)? ‖ [c] Ms 𝔖 יְשָׁחֵת, prb l ‖ [d] Ms Vrs עַם, prb l ‖ [e–e] 𝔊𝔬′ *καὶ ἥξει ἡ συντέλεια*, prb l הַקֵּץ וּבָא.

וְקִצּוֹ[e] בַּשֶּׁטֶף וְעַד־קֵץ מִלְחָמָה׳ [g]נֶחֱרֶצֶת שַׁמֵּמוֹת[g]׃

27 וְהִגְבִּיר בְּרִית לָרַבִּים שָׁבוּעַ אֶחָד ל.ד.ב מל ול בלישׁ
וַחֲצִי הַשָּׁבוּעַ יַשְׁבִּית[a] זֶבַח וּמִנְחָה ב מל ול בלישׁ
וְעַל[c] כְּנַף[b] שִׁקּוּצִים[d] מְשֹׁמֵם וְעַד־כָּלָה וְנֶחֱרָצָה תִּתַּךְ עַל־שֹׁמֵם׃ פ ג.כל חס

10 1 בִּשְׁנַת שָׁלוֹשׁ[a] לְכוֹרֶשׁ מֶלֶךְ פָּרַס דָּבָר נִגְלָה לְדָנִיֵּאל אֲשֶׁר־ ל׳.ד׳[2]
נִקְרָא שְׁמוֹ בֵּלְטְשַׁאצַּר וְאֱמֶת[c] הַדָּבָר וְצָבָא גָּדוֹל וּבִין[b] אֶת־הַדָּבָר
2 וּבִינָה לוֹ בַּמַּרְאֶה׃ 2 בַּיָּמִים[c] הָהֵם אֲנִי דָנִיֵּאל הָיִיתִי מִתְאַבֵּל ל בטע[3].ב בטע[4]
3 שְׁלֹשָׁה שָׁבֻעִים יָמִים׃ 3 לֶחֶם חֲמֻדּוֹת לֹא אָכַלְתִּי וּבָשָׂר וְיַיִן לֹא־בָא מן פסוק לא לא לא.
אֶל־פִּי וְסוֹךְ לֹא־סָכְתִּי עַד־מְלֹאת שְׁלֹשֶׁת[c] שָׁבֻעִים יָמִים׃ פ ה[5].ל.ל
4 וּבְיוֹם עֶשְׂרִים וְאַרְבָּעָה לַחֹדֶשׁ הָרִאשׁוֹן וַאֲנִי הָיִיתִי עַל יַד הַנָּהָר סג
5 הַגָּדוֹל[a] הֶחִדֶּקֶל[8]׃ 5 וָאֶשָּׂא[c] אֶת־עֵינַי[c] וָאֵרֶא וְהִנֵּה אִישׁ־אֶחָד לָבוּשׁ[c] ל[8].ב.ב מל בנביא.ב[9]
6 בַּדִּים וּמָתְנָיו חֲגֻרִים בְּכֶתֶם אוּפָז[a]׃ 6 וּגְוִיָּתוֹ כְּתַרְשִׁישׁ וּפָנָיו כְּמַרְאֵה ג חד מל וב חס ובטע.ג[10]
בָּרָק וְעֵינָיו כְּלַפִּידֵי אֵשׁ וּזְרֹעֹתָיו וּמַרְגְּלֹתָיו[a] כְּעֵין נְחֹשֶׁת קָלָל[a] וְקוֹל יא.ל.ל.ב
7 דְּבָרָיו כְּקוֹל הָמוֹן׃ 7 וְרָאִיתִי[c] אֲנִי דָנִיֵּאל לְבַדִּי אֶת־הַמַּרְאֶה[a] ל[11].ג בסיפ.יב[12].ד[13]
וְהָאֲנָשִׁים[c] אֲשֶׁר הָיוּ עִמִּי לֹא רָאוּ אֶת־הַמַּרְאֶה אֲבָל חִרְדָּה גְדֹלָה[c] ד[13]
8 נָפְלָה עֲלֵיהֶם וַיִּבְרְחוּ בְּהֶחָבֵא[b]׃ 8 וַאֲנִי[c] נִשְׁאַרְתִּי לְבַדִּי וָאֶרְאֶה אֶת־ ל.סוֹף ר״ם לג מנה בכתיב
הַמַּרְאָה[a] הַגְּדוֹלָה הַזֹּאת[b] וְלֹא[c] נִשְׁאַר־בִּי כֹחַ[bc] וְהוֹדִי נֶהְפַּךְ עָלַי ד[13].ד[14].ל
9 לְמַשְׁחִית[d] וְלֹא עָצַרְתִּי כֹּחַ[d]׃ 9 וָאֶשְׁמַע[a] אֶת־קוֹל דְּבָרָיו[a] וּכְשָׁמְעִי ג
10 אֶת־קוֹל דְּבָרָיו וַאֲנִי[b] הָיִיתִי נִרְדָּם[c] עַל־פָּנַי[c] וּפָנַי[d] אַרְצָה[d]׃ 10 וְהִנֵּה־ ה.ג[15].ב
11 יַד נָגְעָה בִּי וַתְּנִיעֵנִי עַל־בִּרְכַּי[a] וְכַפּוֹת יָדָי[ab]׃ 11 וַיֹּאמֶר אֵלַי דָּנִיֵּאל ל.ג[16].כב[17]
אִישׁ־חֲמֻדוֹת הָבֵן בַּדְּבָרִים אֲשֶׁר אָנֹכִי דֹבֵר אֵלֶיךָ וַעֲמֹד עַל־עָמְדֶךָ
כִּי עַתָּה שֻׁלַּחְתִּי אֵלֶיךָ וּבְדַבְּרוֹ עִמִּי אֶת־הַדָּבָר הַזֶּה עָמַדְתִּי מְרֻעָד׃ יב[18].ג[19].ל

Cp **10** [1]Mm 3867. [2]Mm 3868. [3]Mm 3200. [4]Est I,2. [5]Mm 527. [6]Mm 94. [7]Mm 1334. [8] וחד חִדֶּקֶל Gn 2,14. [9]Mm 2802. [10]Mm 2456. [11]Mm 2772. [12]Mm 445. [13]Mm 1548. [14]Mm 1285. [15]Mm 610. [16]Mm 3869. [17]Mm 1104. [18]Mm 230. [19]Mp sub loco.

26 [f] 𝔠 pl ‖ [g–g] dub cf 27 fin ‖ **27** [a] σ′ *παύσεται*, 𝔙 *deficiet*, prp יִשְׁבַּת ‖ [b–b] 𝔊^{Mss} in dupl *καὶ (ἕως) πτερυγίου* cf [c], 𝔊^{L} in dupl *καὶ ἐπὶ πτερύγιον* cf Mt 4,5; 𝔊 *καὶ ἐπὶ τὸ ἱερόν* = ועל? prp הַקֹּדֶשׁ ועל vel כַּנּוֹ ועל (= בַּעַל שָׁמַיִם) ‖ [c] Seb nonn Mss ועד ‖ [d] l c 𝔊 sg cf 11,31 12,11 ‖ **Cp 10,1** [a] 𝔊$^{o'}$ *τῷ πρώτῳ* ‖ [b] 𝔊$^{o'}$ *διανοηθήσεται*, α′ *συνήσει* = וְיָבִן; l בִּין ‖ **4** [a–a] prb add ‖ **5** [a] cf Jer 10,9; prp c pc Mss אוֹפִיר; l וּפַז cf Cant 5,11 ‖ **6** [a–a] cf Ez 1,7 ‖ **7** [a] 𝔠 ה֗ ut 1 8,27, id 8ª.16^{c} ‖ [b] 𝔊$^{o'}$ *ἐν σπουδῇ*, 𝔊$^{\vartheta'}$(𝔖) *ἐν φόβῳ*; prp לָהּ ‖ **8** [a] cf 7[a] ‖ [b–b] et [d–d] var lect, dl? ([d–d] cf 16) ‖ [c] sic L, mlt Mss Edd כֹּחַ ‖ **9** [a–a] > 𝔊$^{o'}$𝔖, add? ‖ [b] > 𝔊$^{\vartheta'}$𝔖𝔙 ‖ [c–c] et [d–d] var lect, alterum add? ‖ **10** [a–a] > 𝔊$^{\vartheta'}$ ‖ [b] Ms Edd 𝔊$^{o'}$ רַגְלַי.

12 וַיֹּאמֶר אֵלַי אַל־תִּירָא דָּנִיֵּאל כִּי | מִן־הַיּוֹם הָרִאשׁוֹן אֲשֶׁר נָתַתָּ 12
לֵ אֶת־לִבְּךָ לְהָבִין וּלְהִתְעַנּוֹת לִפְנֵי אֱלֹהֶיךָ נִשְׁמַעוּ דְבָרֶיךָ וַאֲנִי־
21 בָּאתִי בִּדְבָרֶיךָ: 13 וְשַׂר | מַלְכוּת פָּרַס עָמַד לְנֶגְדִּי עֶשְׂרִים וְאֶחָד 13
כה22 יוֹם וְהִנֵּה מִיכָאֵל אַחַד הַשָּׂרִים הָרִאשֹׁנִים בָּא לְעָזְרֵנִי [a]וַאֲנִי נוֹתַרְתִּי[a]
ל כת ה שָׁם אֵצֶל[b] מַלְכֵי פָּרַס: 14 וּבָאתִי לַהֲבִינְךָ אֶת אֲשֶׁר־יִקָּרֶה[a] לְעַמְּךָ 14
ה23 ג בְּאַחֲרִית הַיָּמִים כִּי־עוֹד חָזוֹן לַיָּמִים[b]: 15 וּכְדַבְּרוֹ עִמִּי 15
כ1 ל וכל תלים ומשלי ורות ב מ25 כַּדְּבָרִים הָאֵלֶּה נָתַתִּי פָּנַי אַרְצָה וָאֶאֱלָמָה: 16 וְהִנֵּה כִּדְמוּת[a] בְּנֵי[b] 16
ל וקמ אָדָם נֹגֵעַ עַל־שְׂפָתָי וָאֶפְתַּח־פִּי וָאֲדַבְּרָה וָאֹמְרָה אֶל־הָעֹמֵד לְנֶגְדִּי
ב קמ . ל . ל26 אֲדֹנִי בַּמַּרְאָה[c] נֶהֱפְכוּ צִירַי עָלַי וְלֹא עָצַרְתִּי כֹחַ: 17 וְתֵיךְ יוּכַל 17
ב בטע27 עֶבֶד אֲדֹנִי זֶה לְדַבֵּר עִם־אֲדֹנִי זֶה וַאֲנִי מֵעַתָּה לֹא־יַעֲמָד־בִּי כֹחַ
וּנְשָׁמָה לֹא נִשְׁאֲרָה־בִּי: 18 וַיֹּסֶף וַיִּגַּע־בִּי כְּמַרְאֵה אָדָם וַיְחַזְּקֵנִי: 18
ב . ל28 . ל כף 19 וַיֹּאמֶר אַל־תִּירָא אִישׁ־חֲמֻדוֹת שָׁלוֹם לָךְ חֲזַק[a] וַחֲזָק 19
ה29 הִתְחַזַּקְתִּי וָאֹמְרָה יְדַבֵּר אֲדֹנִי כִּי חִזַּקְתָּנִי: 20 וַיֹּאמֶר הֲיָדַעְתָּ לָמָּה־ 20
ל30 בָּאתִי אֵלֶיךָ וְעַתָּה אָשׁוּב לְהִלָּחֵם עִם־שַׂר פָּרַס וַאֲנִי [a]יוֹצֵא וְהִנֵּה
י זקף קמ בנ״ך ב מנה בכתיב . ל . ד שַׂר־יָוָן בָּא: 21 [a]אֲבָל אַגִּיד לְךָ אֶת־הָרָשׁוּם בִּכְתָב אֱמֶת[a] וְאֵין אֶחָד סֹ
מִתְחַזֵּק עִמִּי עַל־אֵלֶּה כִּי אִם־מִיכָאֵל שַׂרְכֶם: פ **11** 1 [a]וַאֲנִי **11**
ל . סוף ר״פ לג מנה בכתיב 2 בִּשְׁנַת אַחַת לְדָרְיָוֶשׁ[b] הַמָּדִי[a] עָמְדִי[c] לְמַחֲזִיק וּלְמָעוֹז לוֹ[d]: 2 [a]וְעַתָּה
אֱמֶת אַגִּיד לָךְ[a]
ל . ל הִנֵּה־עוֹד שְׁלֹשָׁה מְלָכִים עֹמְדִים לְפָרַס וְהָרְבִיעִי יַעֲשִׁיר עֹשֶׁר־
ג . ח 3 גָּדוֹל מִכֹּל וּכְחָזְקָתוֹ בְעָשְׁרוֹ [b]יָעִיר הַכֹּל אֶת מַלְכוּת יָוָן[b]: 3 וְעָמַד
ג1 מֶלֶךְ גִּבּוֹר וּמָשַׁל מֶמְשָׁל רַב וְעָשָׂה כִרְצוֹנוֹ: 4 וּכְעָמְדוֹ[a] תִּשָּׁבֵר 4
ל מַלְכוּתוֹ וְתֻחַּץ לְאַרְבַּע רוּחוֹת הַשָּׁמָיִם וְלֹא לְאַחֲרִיתוֹ[b] וְלֹא כְמֶשְׁלוֹ
אֲשֶׁר מָשָׁל [c]כִּי תִנָּתֵשׁ מַלְכוּתוֹ וְלַאֲחֵרִים מִלְּבַד־אֵלֶּה[c]:

20 Mm 657. 21 Mm 3406. 22 Mm 187. 23 Mm 2872. 24 Mm 2825. 25 Cf Mp sub loco, Ps 33,13 et 145,13. 26 וחד הין 1 Ch 13,12. 27 Mm 3870. 28 Mp sub loco. 29 Mm 2046. 30 וחד אני יוצא Ex 11,4. Cp 11 1 Mm 3871.

13 [a–a] = supervacaneus fui; 𝔊 *καὶ αὐτὸν (…) κατέλιπον*, prp וְאֹתוֹ הוֹתִּ׳ ‖ [b] ins שַׂר? cf 𝔊 ‖ **14** [a] 1 c K Ms הַ֫, ‖ [b] 𝔊 *εἰς ἡμέρας* = לְיָ׳ ‖ **16** [a] 𝔊$^{o'}$ + *χειρός*, prp ins יַד sed cf 18 ‖ [b] 1 c Ms 𝔊𝔙 בֶּן ‖ [c] cf 7[a] ‖ **19** [a] prp c pc Mss 𝔊 וְאֶמַּץ vel וְהִתְחַזֵּק ‖ **21** [a–a] tr post 11,1 ‖ **Cp 11,1** [a–a] add cf 10,1 ‖ [b] 𝔊(𝔄) *Κύρου* = לְכֹרֶשׁ ‖ [c] 1 עֹמֵד cf 𝔖 ‖ [d] 1 c Ms 𝔖 לִי; cf 10,21[a–a] ‖ **2** [a–a] add cf 10,21 ‖ [b–b] dub; 𝔊 pro יעיר *ἐπαναστήσεται* = יֵעוֹר; 2 Mss om את, 2 Mss pro eodem אֶ (sic vel עַל prb l); 1 יעיר שַׂר הכל? ‖ **4** [a] prp וכעצמו ut 8,8 ‖ [b] 𝔊$^{o'}$ *κατὰ τὴν ἀλκὴν αὐτοῦ* = כְּלַחוֹ? cf 8,22.24 ‖ [c–c] prb tr post לאחריתו.

5 וְיִתְחַזַּק מֶלֶךְ־הַנֶּגֶב[a] וּמִן־שָׂרָיו וְיִתְחַזַּק[b] עָלָיו וּמָשַׁל[c] מִמְשָׁל רָב ג. ב
6 מֶמְשַׁלְתּוֹ[d]: וּלְקֵץ שָׁנִים יִתְחַבָּרוּ וּבַת מֶלֶךְ־הַנֶּגֶב תָּבוֹא אֶל־מֶלֶךְ ת. ג. ל. ל
הַצָּפוֹן לַעֲשׂוֹת מֵישָׁרִים וְלֹא־תַעְצֹר כּוֹחַ הַזְּרוֹעַ[a] וְלֹא יַעֲמֹד וּזְרֹעֹתָו[b] ל מל למערב. ד
7 וְתִנָּתֵן הִיא וּמְבִיאֶיהָ[c] וְהַיַּלְדָּהּ[d] וּמַחֲזִקָהּ בָּעִתִּים[e]: וְעָמַד[a] מִנְּצֶר[b] ב. ל. ל. ו חס בלישׁ[2]
שָׁרָשֶׁיהָ כַּנּוֹ[c] וְיָבֹא אֶל־הַחַיִל[d] וְיָבֹא בְּמָעוֹז מֶלֶךְ הַצָּפוֹן וְעָשָׂה בָהֶם יא[3]. יא[3]
8 וְהֶחֱזִיק: וְגַם אֱלֹהֵיהֶם עִם־נְסִכֵיהֶם עִם־כְּלֵי חֶמְדָּתָם כֶּסֶף וְזָהָב כ ר״פ בכתיב[4]. ל וחס
9 בַּשְׁבִי יָבִא[a] מִצְרָיִם וְהוּא שָׁנִים יַעֲמֹד מִמֶּלֶךְ הַצָּפוֹן: וּבָא בְּמַלְכוּת יג[5] ה[6] מנה חס. ג. יז ר״פ
10 מֶלֶךְ הַנֶּגֶב וְשָׁב אֶל־אַדְמָתוֹ: וּבָנָיו[a] יִתְגָּרוּ[b] וְאָסְפוּ[b] הֲמוֹן ולבניו ק חד מן ז[7] כת חס בלישׁ
חֲיָלִים רַבִּים וּבָא בוֹא[c] וְשָׁטַף וְעָבַר וְיָשׁב וְיִתְגָּרֶה[d] עַד־[e]מָעֻזֹּה: ב מל בסיפ. ה[8].
11 וְיִתְמַרְמַר מֶלֶךְ הַנֶּגֶב וְיָצָא וְנִלְחַם עִמּוֹ [a]עִם־מֶלֶךְ הַצָּפוֹן[a] וְהֶעֱמִיד ייתגרה חד מן ח[9] כת ו וקר׳ ה. מעזו ק
12 הָמוֹן רָב וְנִתַּן הֲהָמוֹן בְּיָדוֹ: וְנִשָּׂא הֲהָמוֹן יְרוֹם[c] לְבָבוֹ וְהִפִּיל ל. ח[10]
רְבֹאוֹת[b] וְלֹא יָעוֹז: 13 וְשָׁב מֶלֶךְ הַצָּפוֹן וְהֶעֱמִיד הָמוֹן רָב מִן־ ג בסיפ. לג קמ[11]. כא[12]
הָרִאשֹׁן וּלְקֵץ הָעִתִּים[a] שָׁנִים[b] יָבוֹא בוֹא[c] בְּחַיִל[c] גָּדוֹל וּבִרְכוּשׁ רָב: ב מגה בלישׁ. יב[13]. ורם. ב ק
14 וּבָעִתִּים הָהֵם רַבִּים יַעַמְדוּ עַל־מֶלֶךְ הַנֶּגֶב וּבְנֵי | פָּרִיצֵי עַמְּךָ יז[14]. ד. ל. ל מל
יַנַּשְּׂאוּ[a] לְהַעֲמִיד חָזוֹן וְנִכְשָׁלוּ: 15 וְיָבֹא מֶלֶךְ הַצָּפוֹן וְיִשְׁפֹּךְ סוֹלְלָה סו[15]. ג. ב מל בסיפ. ד
וְלָכַד עִיר מִבְצָרוֹת וּזְרֹעֹת[a] הַנֶּגֶב לֹא יַעַמְדוּ וְעַם מִבְחָרָיו וְאֵין כֹּחַ ל
16 לַעֲמֹד: וְיַעַשׂ הַבָּא אֵלָיו כִּרְצוֹנוֹ וְאֵין עוֹמֵד לְפָנָיו וְיַעֲמֹד בְּאֶרֶץ־ יב[16]. ו מל. ב
17 הַצְּבִי וְכָלָה[a] בְּיָדוֹ: וְיָשֵׂם[a] פָּנָיו לָבוֹא בְּתֹקֶף כָּל־מַלְכוּתוֹ וִישָׁרִים[a] ו רפ[17]
עִמּוֹ וְעָשָׂה[b] וּבַת הַנָּשִׁים[c] יִתֶּן־לוֹ לְהַשְׁחִיתָהּ וְלֹא תַעֲמֹד וְלֹא־לוֹ[d] ל. ד[18]. ה[19]. כ[20]

[2]Mm 2483. [3]Mm 2300. [4]Mm 4070. [5]Mm 679. [6]Mm 871. [7]Mm 1063. [8]Mm 976. [9]Mm 3827. [10]Mm 373. [11]Mm 264. [12]Mm 2838. [13]Mm 545. [14]Mm 411. [15]Mp sub loco. [16]Mm 2902. [17]Mm 3872. [18]Mm 3131. [19]Mm 2345. [20]Mm 282.

5 [a] huc tr ‸ ‖ [b] 𝔊 om cop, prb dl ‖ [c] prp לַ־ ‖ [d] prp מִמֶּ֑ ‖ **6** [a] add? ‖ [b] 2 Mss זְ; l וְזַרְעוֹ vel וְזָרַעוֹ הוּא? al יַעַמְדוּ זַרְעָיו (= copiae) ‖ [c] mlt Mss Edd אָהּ־ ‖ [d] Ms 𝔊^{g} וְהַיַּלְדָּה, 𝔖(𝔙) *w'ljmth* = וְיַלְדָּיהָ; prb l וְיַלְדָּהּ ‖ [e] prb cj c 7 cf 7[a] ‖ **7** [a] prb l יַעֲמֹד cf 𝔊 et 6[c] ‖ [b–b] מִן partitivum (unus ex …); prp נִ֑ מְשׁ ‖ [c] acc adverbialis? prb pr עַל־ ‖ [d] prp חֵיל cf במעוז ‖ **8** [a] 𝔊 יבוא ‖ [b] prp הַנֶּגֶב ‖ **10** [a] 𝔊^{g}𝔖𝔙 ut Q וּבָנָיו; l c K 𝔊^{o} וּבְנוֹ ‖ [b–b] 𝔊^{o} sg, l וְרָה ואסף־ ‖ [c] l c 𝔗 nonn Mss Edd 𝔊^{o}𝔖 בּוֹ? id 13[c] ‖ [d] K 𝔖 רו־, mlt Mss 𝔊𝔙 ut Q וְרָה־ ‖ [e] 𝔗 עַל ‖ **11** [a–a] prb add; al dl עמו (> Ms Vrs) ‖ **12** [a] K יָרוּם, 𝔗 mlt Mss Vrs ut Q וְרָם ‖ [b] contaminatum ex רִבּוֹאת et רִבּוֹת (cf 41[a]), quod l ‖ **13** [a.b] alterum add ‖ [c] cf 10[c] ‖ **14** [a] = hit; pc Mss יִנָּשְׂאוּ ‖ **15** [a] 𝔊 + *(τοῦ) βασιλέως* ‖ **16** [a] 𝔊^{g}(𝔊^{o}𝔖^{o}𝔙) *καὶ συντελεσθήσεται* = וְכָלְתָה, prp וְכָלְתָה ‖ **17** [a] a sg יָשֵׁר cf מישׁרים 6 ‖ [b] l c Ms Vrs יַעֲשֶׂה ‖ [c] 𝔖 *'nš'*, prp אֲנָשִׁים ‖ [d] > 𝔊^{o}, dl?

18 תְּחֻיָּה׃ 18 וְיָשֹׁב[a] | פָּנָיו לְאִיִּים[b] וְלָכַד רַבִּים וְהִשְׁבִּית קָצִין חָרְפָּתוֹ
19 [c]לוֹ בִלְתִּי[c] חֶרְפָּתוֹ יָשִׁיב לוֹ׃ 19 וְיָשָׁב[a] פָּנָיו לְמָעוּזֵּי אַרְצוֹ וְנִכְשַׁל
20 וְנָפַל וְלֹא יִמָּצֵא׃ 20 וְעָמַד עַל־כַּנּוֹ מַעֲבִיר[a] נוֹגֵשׂ הֲדָר[b]
מַלְכוּת וּבְיָמִים אֲחָדִים יִשָּׁבֵר וְלֹא[c] בְּאַפַּיִם וְלֹא בְמִלְחָמָה׃
21 וְעָמַד עַל־כַּנּוֹ נִבְזֶה וְלֹא־נָתְנוּ עָלָיו הוֹד מַלְכוּת וּבָא בְשַׁלְוָה
22 וְהֶחֱזִיק מַלְכוּת בַּחֲלַקְלַקּוֹת׃ 22 וּזְרֹעוֹת הַשֶּׁטֶף[a] יִשָּׁטְפוּ מִלְּפָנָיו
23 [b]וְיִשָּׁבֵרוּ וְגַם[b] נְגִיד בְּרִית׃ 23 וּמִן־הִתְחַבְּרוּת אֵלָיו יַעֲשֶׂה מִרְמָה
24 וְעָלָה וְעָצָם בִּמְעַט־גּוֹי׃ 24 [a]בְּשַׁלְוָה וּבִמְשְׁמַנֵּי[a] מְדִינָה יָבוֹא וְעָשָׂה
אֲשֶׁר לֹא־עָשׂוּ אֲבֹתָיו וַאֲבוֹת אֲבֹתָיו בִּזָּה וְשָׁלָל וּרְכוּשׁ לָהֶם יִבְזֹר
וְעַל מִבְצָרִים יְחַשֵּׁב מַחְשְׁבֹתָיו וְעַד־עֵת[b]׃ 25 וְיָעַר כֹּחוֹ
וְלִבּוֹ עַל־מֶלֶךְ הַנֶּגֶב בְּחַיִל גָּדוֹל וּמֶלֶךְ הַנֶּגֶב יִתְגָּרֶה לַמִּלְחָמָה
בְּחַיִל־גָּדוֹל וְעָצוּם עַד־מְאֹד וְלֹא יַעֲמֹד כִּי־יַחְשְׁבוּ עָלָיו מַחֲשָׁבוֹת׃
26 [a]וְאֹכְלֵי[a] פַּת־בָּגָו[ab] יְשִׁבְרוּהוּ וְחֵילוֹ יִשְׁטֹף[c] וְנָפְלוּ חֲלָלִים רַבִּים׃
27 וּשְׁנֵיהֶם הַמְּלָכִים לִבָּם לְמֵרָע וְעַל־שֻׁלְחָן אֶחָד כָּזָב יְדַבְּרוּ וְלֹא
תִצְלָח כִּי־[a]עוֹד קֵץ לַמּוֹעֵד׃ 28 וְיָשָׁב אַרְצוֹ בִּרְכוּשׁ גָּדוֹל וְלִבּוֹ
עַל־בְּרִית קֹדֶשׁ וְעָשָׂה וְשָׁב לְאַרְצוֹ׃ 29 לַמּוֹעֵד יָשׁוּב וּבָא
בַּנֶּגֶב וְלֹא־תִהְיֶה כָרִאשֹׁנָה וְכָאַחֲרֹנָה׃ 30 וּבָאוּ בּוֹ צִיִּים כִּתִּים וְנִכְאָה
וְשָׁב וְזָעַם עַל־בְּרִית־קֹדֶשׁ וְעָשָׂה וְשָׁב וְיָבֵן עַל־עֹזְבֵי בְּרִית קֹדֶשׁ׃
31 וּזְרֹעִים מִמֶּנּוּ יַעֲמֹדוּ וְחִלְּלוּ הַמִּקְדַּשׁ הַמָּעוֹז וְהֵסִירוּ הַתָּמִיד וְנָתְנוּ
הַשִּׁקּוּץ מְשֹׁמֵם׃ 32 וּמַרְשִׁיעֵי בְרִית יַחֲנִיף[a] בַּחֲלַקְלַקּוֹת[b] וְעַם יֹדְעֵי
אֱלֹהָיו יַחֲזָקוּ וְעָשׂוּ׃ 33 וּמַשְׂכִּילֵי עָם יָבִינוּ לָרַבִּים וְנִכְשְׁלוּ בְּחֶרֶב
וּבְלֶהָבָה בִּשְׁבִי וּבְבִזָּה יָמִים׃ 34 וּבְהִכָּשְׁלָם יֵעָזְרוּ עֵזֶר מְעָט וְנִלְוֹו

ישם חד מן ו[21] רפי בלישׁ ק
כד בלישׁ[22]. ל
ג[23]. ב מל
ג[24]. ל
[25]. ח ל
יא ס״פ[26]. ל
ב חד קמ וחד[27] פת. ל
ל. ל
נ. ל
ט[28]. ד. ל
ד. ד. נ[29]
ל. ל
נ[30]
ל זקף קמ[31]. ח[32]
ב[33]. ב[34]. ב מל[35]
ח[36]. ג מל
ל מל למערב. ג[37]
ב מל בלישׁ. ג מל[31]. ל
ג[38] חס ג[39] מנה בלישׁ. ד. ח[40]
ל. ד[41]

[21] Mm 3131. [22] Mm 1685. [23] Mm 2318. [24] Mm 208. [25] Mm 4080. [26] Okhl 357. [27] וחד כמעט Esr 9,8. [28] Mm 2902. [29] Mm 3270. [30] Mm 3873. [31] Mp sub loco. [32] Mm 976. [33] Mm 777. [34] Dt 9,18. [35] Mp contra textum cf Mp sub loco. [36] Mm 2502. [37] Mm 1429. [38] Mm 2483. [39] Mm 1711. [40] Mm 2903. [41] Mm 3146.

18 [a] 𝔊$^{o'}$ *(καὶ δώσει)* ut Q וְיָשֵׂם, 𝔗 וישים cf 19[a] ‖ [b] 1 c pc Mss לְ ‖ [c–c] crrp ‖ **19** [a] 𝔗 pc Mss 𝔖 וישם cf 18[a] ‖ **20** [a] 𝔗 מַעֲמִיד ‖ [b] 𝔗 הַדַּר ‖ [c] pc Mss 𝔖𝔙 לא ‖ **22** [a] prb l הִשָּׁטֵף ‖ [b–b] l גם (sic c 𝔗) בר– ‖ **24** [a–a] prb l וּבש׳ ב׳; al cj בש׳ c 23 ‖ [b–b] dub; dttg ex ויער 25? ‖ **26** [a–a] prb dl וְ et cj c 25 ‖ [b–b] cf 1,5[a–a] ‖ [c] mlt Mss שְׁטִי, 𝔖(𝔙) *ntbdr*, l יִשָּׁטֵף? ‖ **27** [a–a] l עַד חָזוֹן למ׳ וְיָפִיחַ לַקֵּץ ut Hab 2,3? ‖ **31** [a] l הַמַּ׳ vel הַשּׁ׳ cf 12,11 ‖ **32** [a] prp פּוּ– cf 𝔊𝔙 ‖ [b] 2 Mss בחלקלקות ut 21.34 cf 𝔊.

35 עֲלֵיהֶם רַבִּים בַּחֲלַקְלַקּוֹת׃ 35 וּמִן־הַמַּשְׂכִּילִים יִכָּשְׁלוּ לִצְרוֹף בָּהֶם
36 וּלְבָרֵר וְלַלְבֵּן[a] עַד־עֵת קֵץ כִּי־עוֹד לַמּוֹעֵד׃ 36 וְעָשָׂה כִרְצֹנוֹ
הַמֶּלֶךְ וְיִתְרוֹמֵם וְיִתְגַּדֵּל עַל־כָּל־אֵל[a] וְעַל אֵל אֵלִים יְדַבֵּר נִפְלָאוֹת
37 וְהִצְלִיחַ עַד־כֶּלֶה זַעַם כִּי נֶחֱרָצָה נֶעֱשָׂתָה׃ 37 וְעַל־אֱלֹהֵי אֲבֹתָיו
לֹא יָבִין וְעַל־חֶמְדַּת נָשִׁים [a]וְעַל־כָּל־אֱלוֹהַּ[a] לֹא יָבִין כִּי עַל־כֹּל
38 יִתְגַּדָּל׃ 38 [a]וֵאלָהּ[a] מָעֻזִּים[a] עַל־כַּנּוֹ יְכַבֵּד וֵאלָהּ אֲשֶׁר לֹא־יָדְעָה אֲבֹתָיו
אֲבָתָיו יְכַבֵּד בְּזָהָב וּבְכֶסֶף וּבְאֶבֶן יְקָרָה וּבַחֲמֻדוֹת׃ 39 וְעָשָׂה
39 לְמִבְצְרֵי מָעֻזִּים עִם־[a]אֵלָהּ נֵכָר אֲשֶׁר הַכִּיר[b] יַרְבֶּה כָּבוֹד וְהִמְשִׁילָם
בָּרַבִּים וַאֲדָמָה יְחַלֵּק בִּמְחִיר׃ 40 וּבְעֵת קֵץ יִתְנַגַּח עִמּוֹ מֶלֶךְ
הַנֶּגֶב וְיִשְׁתָּעֵר עָלָיו מֶלֶךְ הַצָּפוֹן בְּרֶכֶב וּבְפָרָשִׁים וּבָאֳנִיּוֹת רַבּוֹת
41 וּבָא בָאֲרָצוֹת וְשָׁטַף וְעָבָר׃ 41 וּבָא[a] בְּאֶרֶץ הַצְּבִי וְרַבּוֹת יִכָּשֵׁלוּ
42 וְאֵלֶּה יִמָּלְטוּ מִיָּדוֹ אֱדוֹם וּמוֹאָב וְרֵאשִׁית[b] בְּנֵי עַמּוֹן׃ 42 וְיִשְׁלַח יָדוֹ
43 בָּאֲרָצוֹת[a] וְאֶרֶץ מִצְרַיִם לֹא תִהְיֶה לִפְלֵיטָה׃ 43 וּמָשַׁל בְּמִכְמַנֵּי
הַזָּהָב וְהַכֶּסֶף וּבְכֹל חֲמֻדוֹת מִצְרַיִם וְלוּבִים וְכֻשִׁים בְּמִצְעָדָיו׃
44 וּשְׁמֻעוֹת יְבַהֲלֻהוּ מִמִּזְרָח וּמִצָּפוֹן וְיָצָא בְּחֵמָא גְדוֹלָה לְהַשְׁמִיד
45 וְלַהֲחֲרִים רַבִּים׃ 45 וְיִטַּע[a] אָהֳלֵי[b] אַפַּדְנּוֹ בֵּין יַמִּים[c] לְהַר־צְבִי־
קֹדֶשׁ וּבָא עַד־קִצּוֹ וְאֵין עוֹזֵר לוֹ׃

12 1 וּבָעֵת הַהִיא יַעֲמֹד מִיכָאֵל הַשַּׂר הַגָּדוֹל
הָעֹמֵד עַל־בְּנֵי עַמֶּךָ וְהָיְתָה עֵת צָרָה
אֲשֶׁר לֹא־נִהְיְתָה מִהְיוֹת גּוֹי עַד הָעֵת הַהִיא
וּבָעֵת הַהִיא יִמָּלֵט עַמֶּךָ כָּל־הַנִּמְצָא כָּתוּב בַּסֵּפֶר׃
2 וְרַבִּים מִיְּשֵׁנֵי [a]אַדְמַת־עָפָר[a] יָקִיצוּ

ב מל 42. ל מל

ל. ד חס בלישׁ וכל לרצנכם דכוה 43

ל 44. ו חס בכתיב למערב 45

ג. ב 46

ו

ב חס בלישׁ 47. ב. ל חס

ל 48. ל 49

ב 50. יכיר וחד מן ן 51 ק פסוק מן ה׳ מילין ז מכה רז מכה

ו 52. ח 53

ב פת בסיפ 54. יו ר״פ

ל 55. ב 56

ב פת בסיפ 54. ג 57. ל

ל חס. ב

ג חס בלישׁ 58. ל כת א

ל. ג 59 לישׁ מפק פ ול בלישׁ

ג. ו 60. ה מל

ח 1. ד פת 2

ח 3 יו. 1

ו 4. ל

42 Mm 4241. 43 Mm 3874 contra textum. 44 Mm 471 א. 45 Mm 879. 48 Mm 3875. 47 Cf Dt 33,17 et Mp Sub loco. 48 Mm 1365. 49 Mm 1783. 50 Mp sub loco. 51 Mm 1594. 52 Mm 1705. 53 Mm 1862. 54 Mm 3876. 55 Mm 1157. 56 Mm 3877. 57 Mm 3871. 58 Mm 1727. 59 Mm 3814. 60 Mm 2129. **Cp 12** 1 Mm 1482. 2 Mm 3103. 3 Mm 3044. 4 Mm 4248.

35 [a] ex *וּלְהַלְבֵּן; prp וּלְלַבֵּן ‖ **36** [a] ℭ אֱלֹהַּ ‖ **37** [a–a] > 2 Mss 𝔊ᵒ′, add? ‖ **38** [a–a] 𝔊ᵍ′(ο εβρ′ 𝔙) *καὶ θεὸν μαωζιν*, 𝔊ᵒ′ sec Hier *(et) deum fortissimum* cf α′, 𝔖 *'lh' 'šjn'* ‖ **39** [a] 𝔊 *μετά* = אֶת, sed l עַם (עַם ... ועשׂה = et collocabit ... copias)? ‖ [b] K הַכִּיר, ℭ ut Q יַכִּיר ‖ **41** [a] σ′ sec Hier *et multa millia*, l רִ֫ cf 12ᵇ ‖ [b] 𝔖 *wšrk'*, l וּשְׁאֵרִית? ‖ **42** [a] pc Mss בָּ֫ ‖ **45** [a] prp ויטה ‖ [b] sic L, mlt Mss Edd לֵי— ‖ [c] 𝔖 *jm'* = הַיָּם ‖ **Cp 12,2** [a–a] 𝔊ᵒ′ *ἐν τῷ πλάτει τῆς γῆς*, 𝔊ᵍ′(𝔙) *ἐν γῆς χώματι* = אֶת cf akk *bît epri*.

אֵלֶּה לְחַיֵּי עוֹלָם וְאֵלֶּה לַחֲרָפוֹת[b] לִדְרִאוֹן עוֹלָם׃ ס
3 וְהַמַּשְׂכִּלִים יַזְהִרוּ כְּזֹהַר הָרָקִיעַ
וּמַצְדִּיקֵי הָרַבִּים כַּכּוֹכָבִים לְעוֹלָם וָעֶד׃ פ
4 וְאַתָּה דָּנִיֵּאל סְתֹם הַדְּבָרִים וַחֲתֹם הַסֵּפֶר עַד־עֵת קֵץ יְשֹׁטְטוּ[a] רַבִּים וְתִרְבֶּה הַדָּעַת[b]׃
5 וָאֶרְאֶה אֲנִי דָנִיֵּאל וְהִנֵּה שְׁנַיִם אֲחֵרִים עֹמְדִים אֶחָד הֵנָּה לִשְׂפַת הַיְאֹר וְאֶחָד הֵנָּה לִשְׂפַת הַיְאֹר׃ 6 וַיֹּאמֶר[a] לָאִישׁ לְבוּשׁ
7 הַבַּדִּים אֲשֶׁר מִמַּעַל לְמֵימֵי הַיְאֹר עַד־מָתַי קֵץ הַפְּלָאוֹת׃ 7 וָאֶשְׁמַע
אֶת־הָאִישׁ | לְבוּשׁ הַבַּדִּים אֲשֶׁר מִמַּעַל לְמֵימֵי הַיְאֹר וַיָּרֶם יְמִינוֹ
וּשְׂמֹאלוֹ אֶל־הַשָּׁמַיִם וַיִּשָּׁבַע בְּחֵי הָעוֹלָם כִּי לְמוֹעֵד מוֹעֲדִים וָחֵצִי
וּכְכַלּוֹת[a] נַפֵּץ[b] יַד־עַם־קֹדֶשׁ תִּכְלֶינָה כָּל־אֵלֶּה׃ 8 וַאֲנִי 8
שָׁמַעְתִּי וְלֹא אָבִין וָאֹמְרָה אֲדֹנִי מָה אַחֲרִית אֵלֶּה׃ פ 9 וַיֹּאמֶר 9
לֵךְ דָּנִיֵּאל כִּי־סְתֻמִים וַחֲתֻמִים הַדְּבָרִים עַד־עֵת קֵץ׃ 10 יִתְבָּרְרוּ 10
וְיִתְלַבְּנוּ וְיִצָּרְפוּ[a] רַבִּים וְהִרְשִׁיעוּ רְשָׁעִים וְלֹא יָבִינוּ כָּל־רְשָׁעִים
וְהַמַּשְׂכִּלִים יָבִינוּ׃ 11 [a] וּמֵעֵת הוּסַר הַתָּמִיד וְלָתֶת[b] שִׁקּוּץ שֹׁמֵם 11
יָמִים אֶלֶף מָאתַיִם וְתִשְׁעִים׃ 12 אַשְׁרֵי הַמְחַכֶּה וְיַגִּיעַ לְיָמִים אֶלֶף 12
שְׁלֹשׁ מֵאוֹת שְׁלֹשִׁים וַחֲמִשָּׁה׃ 13 וְאַתָּה לֵךְ לַקֵּץ[a] וְתָנוּחַ וְתַעֲמֹד 13
לְגֹרָלְךָ לְקֵץ הַיָּמִין׃

סכום הפסוקים של ספר
שלש מאות וחמשים
ושבעה׃
שנז
וחציו אדון גבריא אלך[17]
וסדרים ז

[5]Mm 3878. [6]Mm 478. [7]Mm 3074. [8]Mm 445. [9]Mp sub loco. [10]Mm 319. [11]Mm 1573. [12]Mm 1923. [13]Mm 613. [14]Gn 41,15. [15]Mm 3879. [16]Mm 601. [17]Da 6,12, cf Mp sub loco.

2 [b] gl ad vb sq, dl ‖ **4** [a] prp יִשְׁ vel יְסוּטוּ deficient ‖ [b] prp הָרָעָת vel הָרָעָה ‖ **6** [a] 𝔊$^{o'AQL}$𝔙 1 sg, prp וָאֹמַר, sed cf ואשמע 7 ‖ **7** [a] l וְכִכְלוֹת? ‖ [b–b] l יד נִפְּץ ‖ **10** [a] 𝔗 ויתצ׳ ‖ **11** [a] 11.12 add ‖ [b] 𝔊$^{\vartheta'}$ *καὶ δοθήσεται*, prp וְנִתַּן ‖ **13** [a] > 𝔊, dl.

ס 𝔄 **1** 1 וּבִשְׁנַת אַחַת לְכוֹרֶשׁ מֶלֶךְ פָּרַס לִכְלוֹת דְּבַר־יְהוָה מִפִּי[a]
ירמ׳ כ״ה
יְרְמְיָה הֵעִיר יְהוָה אֶת־רוּחַ כֹּרֶשׁ מֶלֶךְ־פָּרַס וַיַּעֲבֶר־קוֹל בְּכָל־
2 מַלְכוּתוֹ וְגַם־בְּמִכְתָּב לֵאמֹר׃ 2 כֹּה אָמַר כֹּרֶשׁ מֶלֶךְ פָּרַס כָּל
מַמְלְכוֹת הָאָרֶץ נָתַן לִי [a]יְהוָה אֱלֹהֵי הַשָּׁמָיִם[a] וְהוּא־פָקַד עָלַי
3 לִבְנוֹת־לוֹ בַּיִת בִּירוּשָׁלַם אֲשֶׁר בִּיהוּדָה׃ 3 מִי־בָכֶם מִכָּל־עַמּוֹ יְהִי[a]
אֱלֹהָיו עִמּוֹ וְיַעַל לִירוּשָׁלַם אֲשֶׁר בִּיהוּדָה וְיִבֶן אֶת־בֵּית יְהוָה אֱלֹהֵי
4 יִשְׂרָאֵל הוּא הָאֱלֹהִים אֲשֶׁר בִּירוּשָׁלָם׃ 4 וְכָל־הַנִּשְׁאָר מִכָּל־
וכל אוריית ואיוב דכות ב מ ב . ה[9] . ב[10]
הַמְּקֹמוֹת אֲשֶׁר הוּא גָר־שָׁם וְנָשְׂאוּהוּ אַנְשֵׁי מְקֹמוֹ בְּכֶסֶף וּבְזָהָב
וּבִרְכוּשׁ[a] וּבִבְהֵמָה עִם־הַנְּדָבָה לְבֵית הָאֱלֹהִים אֲשֶׁר בִּירוּשָׁלָם׃
5 וַיָּקוּמוּ רָאשֵׁי הָאָבוֹת לִיהוּדָה וּבִנְיָמִן וְהַכֹּהֲנִים וְהַלְוִיִּם
לְכֹל הֵעִיר הָאֱלֹהִים אֶת־רוּחוֹ לַעֲלוֹת לִבְנוֹת אֶת־בֵּית יְהוָה אֲשֶׁר
6 בִּירוּשָׁלָם׃ 6 וְכָל־סְבִיבֹתֵיהֶם חִזְּקוּ בִּידֵיהֶם[a] [b]בִּכְלֵי־כֶסֶף[b] בַּזָּהָב
בָּרְכוּשׁ[c] וּבַבְּהֵמָה וּבַמִּגְדָּנוֹת לְבַד[d] עַל־כָּל־הִתְנַדֵּב׃ ס
7 וְהַמֶּלֶךְ כּוֹרֶשׁ הוֹצִיא אֶת־כְּלֵי בֵית־יְהוָה אֲשֶׁר הוֹצִיא[a] נְבוּכַדְנֶצַּר
מִירוּשָׁלַם וַיִּתְּנֵם בְּבֵית אֱלֹהָיו׃ 8 וַיּוֹצִיאֵם כֹּורֶשׁ מֶלֶךְ פָּרַס עַל־
יַד מִתְרְדָת הַגִּזְבָּר וַיִּסְפְּרֵם לְשֵׁשְׁבַּצַּר[a] הַנָּשִׂיא לִיהוּדָה׃
9 וְאֵלֶּה מִסְפָּרָם אֲגַרְטְלֵי זָהָב שְׁלֹשִׁים[a] אֲגַרְטְלֵי־כֶסֶף אֶלֶף[b] מַחֲלָפִים
10 תִּשְׁעָה וְעֶשְׂרִים׃ ס 10 כְּפוּרֵי זָהָב שְׁלֹשִׁים כְּפוּרֵי כֶסֶף מִשְׁנִים[a]

ט מנה ר״פ[1]
ה[2] . ב חס .
ט[3] ב מנה בליש
ב וחד מן יא[4] ס״ם . ב חס
ו[5] . ג קמ בסיפ
ה[6]
ז רפ[7] . ל
ד . ל ומל . ו[8] חס בליש
ב מ ב . ה[9] . ב[10]
ל . מה ג[11] מנה בליש
ט מל[12] . עה . ח[13]
ה[2] . יו[14] וכל אוריית ויהושע דכות ב מ ג . ל
ד[15] . ל
ל . ל
ל ור״פ
ב[16]
ב . ל . ל . ב . ל
ב . ב . ל זקף קמ

Cp 1 [1]Mm 3789. [2]Mm 2363. [3]Mm 57. [4]Okhl 357. [5]Mm 3880. [6]Mp sub loco. [7]Mm 437. [8]Mm 489. [9]Mm 158. [10]Mm 1365. [11]Mm 3881. [12]Mm 1663. [13]Mm 1199. [14]Mm 1523. [15]Mm 1452. [16]Mm 3023.

Designat in sq 𝔊 = *Εσδρας β* = Esr + Neh, 𝔊α = *Εσδρας α* = 3 Esr.
Cp 1,1 [a] 2 Ch 36,22 et 𝔊α 2,1 בְּפִי ‖ **2** [a–a] cf 2 Ch 36,23[a–a] ‖ **3** [a] 2 Ch 36,23 יהוה ‖ **4** [a] 𝔊α 2,4 *μεθ' ἵππων* = בְּרֶכֶשׁ ‖ **6** [a] Ms יְדֵיהֶם ‖ [b–b] 𝔊α 2,6 *ἐν πᾶσιν, ἀργυρίῳ*, l בַּכֹּל בַּכֶּסֶף ‖ [c] cf 4[a] ‖ [d] 𝔊α(S) *ὡς πλείσταις*, l לָרֹב ‖ **7** [a] prp הֵבִיא cf 𝔊𝔊α𝔙 ‖ **8** [a] pc Mss Edd שֵׁשְׁ, mlt var nominis in 𝔊𝔊α ‖ **9** [a] 𝔊α 2,9 1000 ‖ [b] 𝔊* *παρηλλαγμένα*, l מָחֻ = mutanda = gl ‖ **10** [a] 𝔊α 2,10 2000, 𝔊[BAal] crrp; l מִשְׁנִים = mutanda cf 9[b].

ל. ל. ל 11 אַרְבַּע ׀ מֵאוֹת ׀ וְעֶשְׂרָה כֵלִים ׀ אֲחֵרִים אָלֶף׃ ס 11 כָּל־כֵּלִים

ב 1 לַזָּהָב וְלַכֶּסֶף [a]חֲמֵשֶׁת אֲלָפִים וְאַרְבַּע מֵאוֹת [a]הַכֹּל הֶעֱלָה שֵׁשְׁבַּצַּר

ב ומל. יג׳ 2 עִם הָעֲלוּת [b]הַגּוֹלָה מִבָּבֶל לִירוּשָׁלִַם׃ פ 2 [a]וְאֵלֶּה ׀ בְּנֵי

א זוגין דמטא בטע׳ 2 הַמְּדִינָה הָעֹלִים ׀ מִשִּׁבְיֵי הַגּוֹלָה אֲשֶׁר הֶגְלָה נְבוּכַדְנֶצַּר [b]מֶלֶךְ־בָּבֶל בבוכדנצר ג׳ חד מן ב׳ יתיר ך

ל״ב. ה שובה לירושלם׳ 2 לְבָבֶל ׀ וַיָּשׁוּבוּ ׀ לִירוּשָׁלִַם ׀ וְיִהוּדָה אִישׁ לְעִירוֹ׃ 2 אֲשֶׁר־בָּאוּ עִם־

ב. ל שם ברגש. ל״ב 2 זְרֻבָּבֶל ׀ יֵשׁוּעַ ׀ נְחֶמְיָה שְׂרָיָה [a]רְעֶלָיָה [b]מָרְדְּכַי בִּלְשָׁן [c]מִסְפָּר ׀ [d]בִּגְוַי רְחוּם ׀ [e]בַּעֲנָה [f]

ב 2 מִסְפַּר אַנְשֵׁי ׀ עַם ׀ יִשְׂרָאֵל [g]׃ ס 3 בְּנֵי פַרְעֹשׁ אַלְפַּיִם מֵאָה 3

4 שִׁבְעִים וּשְׁנָיִם׃ ס 4 בְּנֵי שְׁפַטְיָה שְׁלֹשׁ מֵאוֹת שִׁבְעִים וּשְׁנָיִם׃ 4

5 ס 5 בְּנֵי אָרַח [a]שְׁבַע מֵאוֹת חֲמִשָּׁה וְשִׁבְעִים׃ ס 6 בְּנֵי־ 5 6

ל. ח זוגין מחליפין׳ 7 פַּחַת מוֹאָב לִבְנֵי ׀ יֵשׁוּעַ ׀ [a]וְיוֹאָב [b]אַלְפַּיִם שְׁמֹנֶה מֵאוֹת וּשְׁנֵים עָשָׂר׃ 7

ז׳ 8 ס 7 בְּנֵי עֵילָם אֶלֶף ׀ מָאתַיִם חֲמִשִּׁים וְאַרְבָּעָה׃ ס 8 בְּנֵי 8

ב 9 זַתּוּא [a]תְּשַׁע מֵאוֹת וְאַרְבָּעִים וַחֲמִשָּׁה [a]׃ ס 9 בְּנֵי ׀ זַכָּי [a]שְׁבַע מֵאוֹת 9

10 וְשִׁשִּׁים [b]׃ ס 10 בְּנֵי בָנִי [a]שֵׁשׁ מֵאוֹת אַרְבָּעִים וּשְׁנָיִם׃ ס 10

ב. ג זקף קמ׳. ז׳ 11 11 בְּנֵי ׀ בֵבָי [a]שֵׁשׁ מֵאוֹת עֶשְׂרִים וּשְׁלֹשָׁה [a]׃ ס 12 בְּנֵי עַזְגָּד [a]אֶלֶף ׀ [b] 12

13 מָאתַיִם עֶשְׂרִים וּשְׁנָיִם [a]׃ ס 13 בְּנֵי אֲדֹנִיקָם [a]שֵׁשׁ מֵאוֹת שִׁשִּׁים

14 15 וְשִׁשָּׁה [a]׃ ס 14 בְּנֵי בִגְוַי [a]אַלְפַּיִם חֲמִשִּׁים וְשִׁשָּׁה [a]׃ ס 15 בְּנֵי

ל״ג 16 עָדִין [a]אַרְבַּע מֵאוֹת חֲמִשִּׁים וְאַרְבָּעָה [a]׃ ס 16 בְּנֵי־אָטֵר לִיחִזְקִיָּה [a]

ב זקף קמ 17 [b]תִּשְׁעִים וּשְׁמֹנָה [b]׃ ס 17 [a]בְּנֵי בֶצַי שְׁלֹשׁ מֵאוֹת עֶשְׂרִים וּשְׁלֹשָׁה [b]׃

Cp 2 [1]Mm 984. [2]Mm 794. [3]Mp sub loco. [4]Mm 3882. [5]Mm 3883. [6]Mm 3963. [7]Mm 3964. [8]Mm 3884. [9]Mm 3886.

11 [a–a] numerus mendosus (𝔊α 2,11 5469) ‖ [b] prp הַצַּ֫ר ‖ **Cp 2,1** [a] cp 2 = Neh 7, 6–73a = 𝔊α 5,7–45 ‖ [b] Neh ut Q צַר–, K צוֹר– ‖ **2** [a] Neh עֲזַרְיָה, 𝔊α *Zaraiou* ‖ [b] Neh רַעַמְיָה, 𝔊α *Ρησαιου*; 𝔊α + *Ενηνιος*, ins c Neh נַחֲמָנִי ‖ [c] 𝔊α *Βεελσαρου* ‖ [d] Neh מִסְפֶּרֶת, 𝔊α *Ασφαρασου*; l מִסְפָּר vel מַסְפֶּרֶת? ‖ [e] Neh נְחוּם, 𝔊α^{A} *Ρομελιου* ‖ [f] 𝔊α + *τῶν προηγουμένων αὐτῶν* ‖ [g] 𝔊α *καὶ οἱ προηγούμενοι αὐτῶν* ‖ **5** [a–a] Neh 652, 𝔊α 756 ‖ **6** [a] l c Neh 𝔊αS וְיֹ׳ ‖ [b–b] Neh 2818, 𝔊α^{B} 2802 ‖ **8** [a–a] Neh 845, 𝔊α^{B} 970 ‖ **9** [a] 𝔊α *Χορβε* ex *Ζοββει* = זַבֵּי cf Neh 3,20 ‖ [b] 𝔊α 5 ‖ **10** [a] Neh et 𝔊 בְּנוּי ‖ [b] Neh 𝔊α 8 ‖ **11** [a–a] Neh 628, 𝔊α^{B} 633 ‖ **12** [a–a] Neh 2322, 𝔊α^{B} 1322, 𝔊^{A} 3622, 𝔊^{Vmin} 3322 ‖ [b] l אַלְפַּיִם (מ hpgr) ‖ **13** [a–a] Neh 667, 𝔊α^{B} 37, 𝔊^{A} 647 ‖ **14** [a–a] Neh 2067, 𝔊α 2066, 𝔊^{Bmin} 2606 ‖ **15** [a–a] Neh 655 ‖ **16** [a] Neh לְחִ׳ ‖ [b–b] 𝔊α 92 (> 𝔊^{B}); 𝔊α + *υἱοὶ Κιλαν καὶ Αζητας* 67 (crrp ex *υἱοὶ Αιλαμ αχηρ* 1267 = Esr 2,31), *υἱοὶ Αζουρου* 432, *υἱοὶ Αννιας* (ex *Αυδιας*) 101, ins (propter Neh 10,18sq) בְּנֵי עֲוִיר אַרְבַּע מֵאוֹת שִׁלְשִׁים וּשְׁנַיִם בְּנֵי הוֹדַוְיָה מֵאָה וְאֶחָד ‖ **17** [a] huc tr 19 cf Neh 𝔊α ‖ [b] Neh 4.

ס 18 בְּנֵי֙ יוֹרָ֣ה[a] מֵאָ֔ה וְשִׁבְעִ֖ים עָשָֽׂר׃ ס 19 [a]בְּנֵ֣י חָשֻׁ֔ם[b] [c]מָאתָֽיִם׃ ל10

20 עֶשְׂרִ֖ים וְשִׁלְשָֽׁה׃[c] ס 20 בְּנֵ֣י גִבָּ֔ר[a] [b]תִּשְׁעִ֖ים וַחֲמִשָּֽׁה׃[b] ס ל10

21 [a]בְּנֵי֙ בֵּית־לֶ֔חֶם מֵאָ֖ה עֶשְׂרִ֥ים וּשְׁלֹשָֽׁה׃ ס 22 אַנְשֵׁ֥י נְטֹפָ֖ה ל10. ב זקף קמ וכל אתנח
וס״פ דכות. כל חס

23 חֲמִשִּׁ֖ים וְשִׁשָּֽׁה׃[ac] 23 אַנְשֵׁ֥י עֲנָתֹ֖ות[a] מֵאָ֥ה עֶשְׂרִ֖ים וּשְׁמֹנָֽה׃[a]

ס 24 בְּנֵ֣י[a] עַזְמָ֔וֶת אַרְבָּעִ֖ים וּשְׁנָֽיִם׃ ס 25 בְּנֵ֣י[a] קִרְיַ֔ת עָפִ֖ירָ֣ה[b] ל11. נ12

26 כְּפִירָ֥ה וּבְאֵר֖וֹת שִׁבְעָ֥ה מֵא֖וֹת וְאַרְבָּעִ֥ים וּשְׁלֹשָֽׁה׃[c] ס 26 בְּנֵי֙[a]

27 הָרָמָ֣ה וְגֶ֔בַע שֵׁ֥שׁ מֵא֖וֹת עֶשְׂרִ֥ים וְאֶחָֽד׃ ס 27 אַנְשֵׁ֥י מִכְמָ֖ס[a] ב זקף קמ. ב כת ס

28 מֵאָ֥ה עֶשְׂרִ֖ים וּשְׁנָֽיִם׃ ס 28 אַנְשֵׁ֥י בֵית־[a]אֵ֖ל וְהָעָ֑י[b] מָאתַ֥יִם ב זקף קמ

29 עֶשְׂרִ֖ים וּשְׁלֹשָֽׁה׃[b] ס 29 [c]בְּנֵ֣י נְבֹ֔[ac] חֲמִשִּׁ֖ים וּשְׁנָֽיִם׃ ס 30 [a]בְּנֵי֙

30

31 מַגְבִּ֔ישׁ[b] מֵאָ֥ה חֲמִשִּׁ֖ים וְשִׁשָּֽׁה׃ ס 31 בְּנֵ֣י[a] עֵילָ֔ם אַחֵ֖ר[a] אֶ֥לֶף֙ נ. ז13

32 מָאתַ֥יִם חֲמִשִּׁ֖ים וְאַרְבָּעָֽה׃ ס 32 בְּנֵ֣י חָרִ֔ם שְׁלֹ֥שׁ מֵא֖וֹת וְעֶשְׂרִֽים׃

ס 33 [a]בְּנֵי֙[b] לֹ֣ד חָדִ֣יד וְאוֹנֹ֔ו שִׁבְעִ֥ים מֵא֖וֹת עֶשְׂרִ֑ים וַחֲמִשָּֽׁה׃[c] ל10

ס 34 בְּנֵי֙[a] יְרִיחֹ֔ו[b] שְׁלֹ֥שׁ מֵא֖וֹת אַרְבָּעִ֥ים וַחֲמִשָּֽׁה׃[b] ס

35 בְּנֵ֣י סְנָאָ֔ה[a] שְׁלֹ֥שֶׁת אֲלָפִ֖ים וְשֵׁ֣שׁ מֵא֑וֹת וּשְׁלֹשִֽׁים׃[a] ס

36 הַכֹּהֲנִ֑ים בְּנֵ֣י יְדַעְיָ֗ה לְבֵ֥ית יֵשׁ֛וּעַ[a] [b]תִּשַׁ֥ע מֵא֖וֹת שִׁבְעִ֥ים וּשְׁלֹשָֽׁה׃[b] ג ר״פ

ס 37 בְּנֵ֣י אִמֵּ֔ר אֶ֖לֶף[a] חֲמִשִּׁ֥ים וּשְׁנָֽיִם׃ ס 38 בְּנֵ֣י פַשְׁח֔וּר

39 אֶ֥לֶף֙ מָאתַ֣יִם אַרְבָּעִ֔ים וְשִׁבְעָ֖ה׃ ס 39 בְּנֵ֣י חָרִ֔ם אֶ֖לֶף[a] וְשִׁבְעָ֑ה ל10. ז13

עָשָֽׂר׃ ס

40 הַלְוִיִּ֗ם בְּנֵי־יֵשׁ֛וּעַ וְקַדְמִיאֵ֖ל[a] לִבְנֵ֣י[b] הוֹדַוְיָ֑ה[c] שִׁבְעִ֖ים וְאַרְבָּעָֽה׃ ס ג ר״פ בסיפ. ל11

[10] Mm 3885. [11] Mm 3886. [12] Mm 1345. [13] Mm 3884.

18 [a] Neh חָרִיף ut Neh 10,20, 𝔊α *Αρσιφουριθ* ex *Αριφου ριθ* (= 119) ‖ **19** [a] cf 17[a] ‖ [b] 𝔊α *Αρομ* ex *Ασομ* ‖ [c–c] Neh 328; > 𝔊α ‖ **20** [a] Neh גִּבְעוֹן, 𝔊α *Βαιτηρους* (= בֵּית תֵּר? aut ex *Γαβηρους* = גזר?); si nom loci, l אַנְשֵׁי pro בני ‖ [b–b] 𝔊α 3005 ‖ **21/22** [a–a] Neh אַנְשֵׁי בֵית־לֶחֶם וּנְטֹפָה מֵאָה שְׁמֹנִים וּשְׁמֹנָה ‖ [b] l c Neh אַנְשֵׁי ‖ [c] 𝔊α 5 ‖ **23** [a–a] 𝔊α 158 ‖ **24** [a] l c Neh 𝔊α אַנְשֵׁי בֵּית־ ‖ **25** [a] l c Neh 𝔊α אַנְשֵׁי ‖ [b] l c mlt Mss Neh 𝔊𝔊α עָיָ; 𝔊α + 25 ‖ [c] 𝔊α + *οἱ Χαδιασαι καὶ Αμμιδιοι* 422 ‖ **26** [a] ut 25[a] ‖ **27** [a] nonn Mss מִשׁ— ‖ **28/29** [a–a] > 𝔊α ‖ [b–b] Neh 123 ‖ [c–c] Neh אַנְשֵׁי נְבוֹ אַחֵר ‖ **30** [a] v 30 > Neh ‖ [b] 𝔊α *Νιφις*, 𝔊α[A] *Φινις* ‖ **31** [a–a] 𝔊α *Καλαμωλαλου (-ωκαλου)* ex *Αιλαμου ἄλλου*; 𝔊α om sq usque ad חדיד 33 ‖ **33** [a] Neh huc tr 34 ‖ [b] l אַנְשֵׁי ‖ [c] Neh 1 ‖ **34** [a] ut 33[b] ‖ [b–b] 𝔊α[B] 245 ‖ **35** [a–a] Neh 3930, 𝔊α[AVmin] 3330, 𝔊[B] 3301 ‖ **36** [a] 𝔊α + *εἰς τοὺς υἱοὺς Ανασιβ (Σαναβις)* ‖ [b–b] 𝔊α[B] 872, 𝔊α[AVmin] 972 ‖ **37** [a] 𝔊α[B] 200 ‖ **39** [a] ut 37[a] ‖ **40** [a] l c Neh 𝔊α[B] לְקַ ‖ [b] l aut בְּנוּי (cf 𝔊α) aut בָּנִי (ל dttg) ‖ [c] Neh לְהוּדָה, 𝔊α *καὶ Σουδιου* (ex *Ουδιου*).

41 הַמְשֹׁרְרִים בְּנֵי אָסָף [a]מֵאָה עֶשְׂרִים וּשְׁמֹנָה[a]׃ פ 41

42 בְּנֵי[a] הַשֹּׁעֲרִים בְּנֵי־שַׁלּוּם בְּנֵי־אָטֵר[l] בְּנֵי־טַלְמוֹן בְּנֵי־עַקּוּב בְּנֵי 42

חַטִיטָא בְּנֵי שֹׁבָי הַכֹּל מֵאָה שְׁלֹשִׁים וְתִשְׁעָה[b]׃ פ ב וחס

43 הַנְּתִינִים בְּנֵי־צִיחָא[a] בְּנֵי־חֲשׂוּפָא בְּנֵי טַבָּעוֹת׃ 44 בְּנֵי־קֵרֹס 43 44 ג בליש . ג׳ מל

45 בְּנֵי־סִיעֲהָא[a] בְּנֵי פָדוֹן׃ 45 בְּנֵי־לְבָנָה בְּנֵי־חֲגָבָה [a]בְּנֵי עַקּוּב׃ [a]46 בְּנֵי־ 45 46 ל כת ה[14]

47 חָגָב[a] בְּנֵי־שַׁמְלַי[b] בְּנֵי חָנָן׃ 47 בְּנֵי־גִדֵּל בְּנֵי־גָחַר בְּנֵי רְאָיָה׃ 48 בְּנֵי־ 47 48 שלמי . ב חד פת וחד קמ ק

49 רְצִין בְּנֵי־נְקוֹדָא בְּנֵי גַזָּם[a]׃ 49 בְּנֵי־עֻזָּא בְּנֵי־פָסֵחַ[a] בְּנֵי בֵסַי׃ [a]50 בְּנֵי־ 49 50

51 אַסְנָה[a] בְּנֵי־מְעוּנִים[b] בְּנֵי נְפִישְׂסִים[c]׃ 51 בְּנֵי־בַקְבּוּק בְּנֵי־חֲקוּפָא בְּנֵי 51 מעונים . נפוסים[15] ק ול[16] בליש . ב

52 חַרְחוּר[a]׃ 52 בְּנֵי־בַצְלוּת[a] בְּנֵי־מְחִידָא[b] בְּנֵי חַרְשָׁא׃ 53 בְּנֵי־בַרְקוֹס 52 53 ל[14] . ב

54 בְּנֵי־סִיסְרָא בְּנֵי־תָמַח׃ 54 בְּנֵי נְצִיחַ בְּנֵי חֲטִיפָא׃ 54

55 בְּנֵי עַבְדֵי שְׁלֹמֹה [a]בְּנֵי־סוֹטַי[a] בְּנֵי־הַסֹּפֶרֶת[b] בְּנֵי פְרוּדָא[c]׃ 55 ב חד חס וחד מל . ל . ל[14]

56 בְּנֵי־יַעְלָה[a] בְּנֵי־דַרְקוֹן בְּנֵי גִדֵּל׃ 57 בְּנֵי שְׁפַטְיָה בְּנֵי־חַטִּיל בְּנֵי 56 57 ב חד כת ה וחד כת א

58 פֹּכֶרֶת הַצְּבָיִים[a] בְּנֵי אָמִי[b]׃ 58 כָּל־הַנְּתִינִים וּבְנֵי עַבְדֵי שְׁלֹמֹה שְׁלֹשׁ 58 ל[14]

59 מֵאוֹת תִּשְׁעִים[a] וּשְׁנָיִם׃ ס 59 וְאֵלֶּה הָעֹלִים מִתֵּל מֶלַח תֵּל 59

חַרְשָׁא[a] כְּרוּב אַדָּן[b] אִמֵּר[c] וְלֹא יָכְלוּ לְהַגִּיד בֵּית־אֲבוֹתָם וְזַרְעָם ל קמ . ל[14]

60 אִם מִיִּשְׂרָאֵל הֵם׃ 60 בְּנֵי־דְלָיָה בְּנֵי־טוֹבִיָּה בְּנֵי נְקוֹדָא שֵׁשׁ מֵאוֹת 60 אם האם ואם כן בטע[17] ב[18] מגה בליש ובסיפ . יב׳ ס״פ[19] . ג

61 חֲמִשִּׁים[a] וּשְׁנָיִם׃ ס 61 וּמִבְּנֵי[a] הַכֳּהֲנִים בְּנֵי חֲבַיָּה בְּנֵי הַקּוֹץ בְּנֵי 61

בַרְזִלַּי[b] אֲשֶׁר לָקַח[c] מִבְּנוֹת בַּרְזִלַּי הַגִּלְעָדִי[d] אִשָּׁה[e] וַיִּקָּרֵא עַל־שְׁמָם[f]׃ ג סביר לאשה . ה[20]

62 אֵלֶּה בִּקְּשׁוּ כִתָבָם[a] הַמִּתְיַחְשִׂים וְלֹא נִמְצָאוּ[b] וַיִּגָּאֲלוּ מִן־הַכְּהֻנָּה׃ 62 ד ר״פ בסיפ . ל[14] . ב[21]

63 וַיֹּאמֶר הַתִּרְשָׁתָא[a] לָהֶם אֲשֶׁר לֹא־יֹאכְלוּ מִקֹּדֶשׁ[b] הַקָּדָשִׁים עַד 63

[14]Mm 3886. [15]Mm 832. [16]Mm 3886 et Mm 3966. [17]Mm 3887. [18]Mp sub loco. [19]Mm 294. [20]Mm 1806. [21]Neh 7,64.

41 [a–a] Neh Gα^{AVmin} 148 ‖ **42** [a] > Neh Gα, dl ‖ [b] Neh 8 ‖ **43** [a] G *Σουια* vel sim = צוּחָא, Gα *Ησαυ* ‖ **44** [a] l c Neh סִיעָא; Gα *Σου(σ)α* ‖ **45** [a–a] > Neh; Gα + *υἱοὶ Ουτα υἱοὶ Κηταβ* ‖ **46** [a–a] > Neh ‖ [b] l c Q Neh G^{Amin}Sג שַׁלְמַי, K שַׁמְלַי ‖ **48** [a] Gα *Χασεβα υἱοὶ Γαζηρα (Καζηρα)* = vers dupl? ‖ **49** [a] Gα + *υἱοὶ Ασαρα* ‖ **50** [a–a] > Neh ‖ [b] Q Neh GVג מְעוּ, K מְעִינִים ‖ [c] K G^{B}Gα נְפִיסִים, Q cet Vrs נְפוּסִ; Neh crrp ‖ **51** [a] Gα + *υἱοὶ Φαρακιμ* ‖ **52** [a] Neh בצלית ‖ [b] mlt Mss S ירא–, Gα^{AVmin} + *υἱοὶ Κουθα* ‖ **55** [a–a] > Gα ‖ [b] Neh סֹ ‖ [c] Neh Gα פרידא ‖ **56** [a] Neh יעלא ‖ **57** [a] Gα + 8 nom ‖ [b] Neh אמון cf Gα ‖ **58** [a] Gα 70 ‖ **59** [a] Gα + *ἡγούμενος (-νοι) αὐτῶν* ‖ [b] Neh אַדּוֹן ‖ [c] Neh Gα וְאִ ‖ **60** [a] Neh 40 ‖ **61** [a] l c Neh Gα וּמִן ‖ [b] Gα *Ιοδδους* (G^{B} *Ιαδδους*) ‖ [c] Gα + *Αυγιαν* ‖ [d] > Gα ‖ [e] Seb לְאִ ‖ [f] Gα suff sg, prp שְׁמוֹ ‖ **62** [a] l בְּכִ? cf S et Gα ‖ [b] Neh אֶצְּא– (ו hpgr) ‖ **63** [a] Gα falso ins *Νεεμιας* (G^{L} + *ὁ*) *καί* ‖ [b] l מִן cf Gα.

64 עֲמַד כֻּלָּן[c] לְאוּרִים וּלְתֻמִּים׃ 64 כָּל־הַקָּהָל כְּאֶחָד[a] אַרְבַּע רִבּוֹא
65 אַלְפַּיִם שְׁלֹשׁ־מֵאוֹת שִׁשִּׁים׃ 65 מִלְּבַד עַבְדֵיהֶם וְאַמְהֹתֵיהֶם אֵלֶּה[a]
שִׁבְעַת אֲלָפִים שְׁלֹשׁ מֵאוֹת שִׁלֹּשִׁים וְשִׁבְעָה וְלָהֶם מְשֹׁרְרִים וּמְשֹׁרְרוֹת
66 מָאתָיִם[b]׃ 66 [a]סוּסֵיהֶם שֶׁבַע מֵאוֹת שִׁלֹּשִׁים וְשִׁשָּׁה פִּרְדֵיהֶם מָאתַיִם[a]
67 אַרְבָּעִים וַחֲמִשָּׁה׃ 67 גְּמַלֵּיהֶם[a] אַרְבַּע מֵאוֹת שִׁלֹּשִׁים וַחֲמִשָּׁה חֲמֹרִים[b]
68 שֵׁשֶׁת אֲלָפִים שֶׁבַע מֵאוֹת וְעֶשְׂרִים׃[c] פ 68 וּמֵרָאשֵׁי הָאָבוֹת
[a]בְּבוֹאָם לְבֵית יְהוָה אֲשֶׁר בִּירוּשָׁלַם הִתְנַדְּבוּ לְבֵית הָאֱלֹהִים
69 לְהַעֲמִידוֹ עַל־מְכוֹנוֹ׃ 69 כְּכֹחָם[a] נָתְנוּ לְאוֹצַר הַמְּלָאכָה זָהָב
[b]דַּרְכְּמוֹנִים שֵׁשׁ־רִבֹּאוֹת וְאֶלֶף[b] ס וְכֶסֶף מָנִים חֲמֵשֶׁת אֲלָפִים
70 וְכָתֹנֶת כֹּהֲנִים מֵאָה׃ ס 70 וַיֵּשְׁבוּ הַכֹּהֲנִים וְהַלְוִיִּם וּמִן־
הָעָם[b] וְהַמְשֹׁרְרִים וְהַשּׁוֹעֲרִים וְהַנְתִינִים[c] בְּעָרֵיהֶם[d] וְכָל־יִשְׂרָאֵל
בְּעָרֵיהֶם׃ ס

3 1 וַיִּגַּע[a] הַחֹדֶשׁ הַשְּׁבִיעִי וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל בֶּעָרִים[a] ס וַיֵּאָסְפוּ[b]
2 הָעָם כְּאִישׁ אֶחָד[c] אֶל־יְרוּשָׁלִַם[c]׃ ס 2 וַיָּקָם יֵשׁוּעַ בֶּן־יוֹצָדָק
וְאֶחָיו הַכֹּהֲנִים וּזְרֻבָּבֶל בֶּן־שַׁאַלְתִּיאֵל וְאֶחָיו וַיִּבְנוּ אֶת־מִזְבַּח אֱלֹהֵי
יִשְׂרָאֵל לְהַעֲלוֹת עָלָיו עֹלוֹת כַּכָּתוּב בְּתוֹרַת מֹשֶׁה אִישׁ־הָאֱלֹהִים׃
3 וַיָּכִינוּ הַמִּזְבֵּחַ עַל־מְכוֹנָתָיו[a] כִּי בְאֵימָה[b] עֲלֵיהֶם מֵעַמֵּי הָאֲרָצוֹת
4 וַיַּעֲלוּ[c] עָלָיו עֹלוֹת לַיהוָה עֹלוֹת לַבֹּקֶר וְלָעָרֶב׃ 4 וַיַּעֲשׂוּ אֶת־חַג
הַסֻּכּוֹת כַּכָּתוּב וְעֹלַת[a] יוֹם בְּיוֹם בְּמִסְפָּר כְּמִשְׁפַּט דְּבַר־יוֹם בְּיוֹמוֹ׃
5 וְאַחֲרֵיכֵן[a] עֹלַת תָּמִיד[b] וְלֶחָדָשִׁים וּלְכָל־מוֹעֲדֵי יְהוָה הַמְקֻדָּשִׁים
6 וּלְכֹל מִתְנַדֵּב נְדָבָה לַיהוָה׃ 6 מִיּוֹם אֶחָד לַחֹדֶשׁ הַשְּׁבִיעִי הֵחֵלּוּ

[22]Mm 565. [23]Mm 959. [24]Mm 3888. [25]Mm 3964. [26]Mm 1053. [27]Mm 3968. [28]Mm 3881. [29]Mp sub loco. [30]Mm 986. [31]Mm 4144. [32]Mm 3889. Cp 3 [1]Mm 470. [2]Mm 1514. [3]Mm 2364. [4]Mm 3890. [5]Var lect c K vel Q, cf Mp sub loco. [6]Mm 514. [7]Mm 578.

63 [c] Neh הַכֹּ֫הֵן, 𝔊α^{AVmin}(𝔖) *ἀρχιερεύς* ‖ **64** [a] 𝔊α + *ἀπὸ δωδεκαετοῦς χωρὶς παίδων καὶ παιδισκῶν* ‖ **65** [a] cj c sq ‖ [b] 𝔊α + 45 (non Neh, cf 66[a–a]) ‖ **66** [a–a] > Neh (homtel) ‖ **67** [a] Neh -ִים ‖ [b] l c pc Mss -ֵיהֶם ‖ [c–c] 𝔊α 5525 ‖ **68/69** [a–a] > Neh ‖ [b–b] 𝔊α *μνᾶς χιλίας* ‖ **70** [a] prp וְשָׁרֵי ‖ [b] 𝔊α + *ἐν Ιερουσαλημ καὶ (ἐν) τῇ χώρᾳ* cf 𝔊α 9,37, ins בִּירוּשָׁלַם ‖ [c] > 𝔄𝔊α ‖ [d] > Neh 𝔊α ‖ **Cp 3,1** [a] l c nonn Mss Vrs et Neh 7,72 בְּעָרֵיהֶם ‖ [b] ins c pc Mss et Neh 8,1 -כָל ‖ [c–c] 𝔊α sec 𝔊α 9,38 cf Neh 8,1 ‖ **3** [a] prp -תּוֹ cf 𝔊𝔊α𝔖 ‖ [b] 𝔊α *ἐν ἔχθρᾳ*, l בְּאֵיבָה ‖ [c] Q וַיַּעֲלוּ, K וַיַּעַל ‖ **4** [a] mlt Mss 𝔊𝔊α וְעֹלַת(וֹ)ת ‖ **5** [a] ins -עַל (hpgr) ‖ [b] ins c Ms 𝔊α לַשַּׁבָּתוֹת.

ב חד פת וחד קמ״ס . ד״פ ול קמ״ס
7 לְהַעֲלוֹת עֹלוֹת לַיהוָה וְהַיֹּכֵל יְהוָה לֹא יִסָּד׃ 7 וַיִּתְּנוּ־כֶסֶף לַחֹצְבִים
ל . י״ו . ה חס בלישׁ
וְלֶחָרָשִׁים וּמַאֲכָל וּמִשְׁתֶּה וָשָׁמֶן[a] לַצִּדֹנִים וְלַצֹּרִים לְהָבִיא עֲצֵי אֲרָזִים
יב יתיר א ס״ח . ל
מִן־הַלְּבָנוֹן אֶל־יָם יָפוֹא כִּרְשׁוֹן כּוֹרֶשׁ מֶלֶךְ־פָּרַס עֲלֵיהֶם׃ ס
ב . מח
8 וּבַשָּׁנָה הַשֵּׁנִית לְבוֹאָם אֶל־בֵּית הָאֱלֹהִים לִירוּשָׁלַם בַּחֹדֶשׁ הַשֵּׁנִי
הֵחֵלּוּ זְרֻבָּבֶל בֶּן־שְׁאַלְתִּיאֵל וְיֵשׁוּעַ בֶּן־יוֹצָדָק וּשְׁאָר אֲחֵיהֶם
כא . נ״ד
הַכֹּהֲנִים וְהַלְוִיִּם וְכֹל־הַבָּאִים מֵהַשְּׁבִי יְרוּשָׁלַם[a] וַיַּעֲמִידוּ אֶת־הַלְוִיִּם
ה . ג
מִבֶּן עֶשְׂרִים שָׁנָה וָמַעְלָה לְנַצֵּחַ עַל־מְלֶאכֶת בֵּית־יְהוָה׃ ס
ז קמ״ס . ה . ט״ז
9 וַיַּעֲמֹד יֵשׁוּעַ בָּנָיו וְאֶחָיו קַדְמִיאֵל [a]וּבָנָיו בְּנֵי־יְהוּדָה[a] כְּאֶחָד לְנַגֵּחַ
ו
עַל־עֹשֵׂה[b] הַמְּלָאכָה בְּבֵית הָאֱלֹהִים ס [c]בְּנֵי חֲנָדָד בְּנֵיהֶם
ה״ח וחד מן ה חס בלישׁ
וְאַחֵיהֶם הַלְוִיִּם[c]׃ 10 וְיִסְּדוּ[a] הַבֹּנִים אֶת־הֵיכַל יְהוָה וַיַּעַמִידוּ[b] 10
ד . ב
הַכֹּהֲנִים מְלֻבָּשִׁים[c] בַּחֲצֹצְרוֹת וְהַלְוִיִּם בְּנֵי־אָסָף בַּמְּצִלְתַּיִם לְהַלֵּל
[d]אֶת־יְהוָה[d] עַל־יְדֵי דָּוִיד מֶלֶךְ־יִשְׂרָאֵל׃ 11 וַיַּעֲנוּ בְּהַלֵּל וּבְהוֹדֹת 11
נא[a] מ״פ וכל ר״פ דכות ב מ״ג . ב
לַיהוָה כִּי טוֹב כִּי־לְעוֹלָם חַסְדּוֹ עַל־יִשְׂרָאֵל וְכָל־הָעָם הֵרִיעוּ
ב . י״ח
תְרוּעָה גְדוֹלָה בְּהַלֵּל לַיהוָה עַל הוּסַּד בֵּית־יְהוָה׃ ס 12 וְרַבִּים 12
ד״ה . י . ל
מֵהַכֹּהֲנִים וְהַלְוִיִּם וְרָאשֵׁי הָאָבוֹת הַזְּקֵנִים[a] אֲשֶׁר רָאוּ אֶת־הַבַּיִת
סד . י . ו״ח
הָרִאשׁוֹן בְּיִסְּדוֹ[b] זֶה הַבַּיִת[c] בְּעֵינֵיהֶם בֹּכִים בְּקוֹל גָּדוֹל וְרַבִּים
ל
בִּתְרוּעָה בְּשִׂמְחָה לְהָרִים קוֹל׃ 13 וְאֵין הָעָם[a] מַכִּירִים קוֹל[b] תְּרוּעַת סג
כ״ז . ל . ג״ר
הַשִּׂמְחָה לְקוֹל בְּכִי הָעָם[a] כִּי הָעָם מְרִיעִים תְּרוּעָה גְדוֹלָה וְהַקּוֹל
ג . ח
נִשְׁמָע עַד־לְמֵרָחוֹק׃ ס

4 1 וַיִּשְׁמְעוּ צָרֵי יְהוּדָה וּבִנְיָמִן כִּי־בְנֵי הַגּוֹלָה בּוֹנִים הֵיכָל לַיהוָה **4**
עח
אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל׃ 2 וַיִּגְּשׁוּ אֶל־זְרֻבָּבֶל[a] וְאֶל־רָאשֵׁי הָאָבוֹת וַיֹּאמְרוּ 2
ג מל ול בלישׁ . ולו חד מן יז׳ כת כן ק
לָהֶם נִבְנֶה עִמָּכֶם כִּי כָכֶם נִדְרֹשׁ לֵאלֹהֵיכֶם וְלוֹ[b] | אֲנַחְנוּ זֹבְחִים
מימי[c] אֵסַר חַדֹּן[c] מֶלֶךְ אַשּׁוּר הַמַּעֲלֶה אֹתָנוּ פֹּה׃ 3 וַיֹּאמֶר לָהֶם 3

[8] Mp sub loco. [9] Mm 1905. [10] Mm 3632. [11] Mm 3891. [12] Mm 907. [13] Mm 4144. [14] Mm 3892. [15] Mm 4076. [16] Mm 3888. [17] Mm 3947. [18] Mm 4248. [19] Mm 3893. [20] Mm 2237. [21] Mm 3894. Cp 4 [1] Mm 1795.

7 [a] G*α καὶ χαρα (καρρα)* ex *καὶ χρῖμα* ‖ **8** [a] G*α* + 5,55 ‖ **9** [a–a] 1 sec 2,40 וּבְנֵי וְהוֹדָוָה (בני dttg) ‖ [b] mlt Mss עשׂי ‖ [c–c] add sec Neh 3,18.24 10,10 ‖ **10** [a] 2 Mss Edd יַ֫סְּדוּ ex וַיְ֫סַדּוּ ‖ [b] 1 c nonn Mss GGα*S* מְדוּ־ ‖ [c] ins בוּץ cf 2 Ch 5,12 ‖ [d–d] pc Mss לֵ֫י, Edd אֵל־י ‖ **12** [a] nonn Mss G^{L}𝔄 וְה׳ ‖ [b] prp בִּיסּוֹדוֹ ‖ [c–c] add ‖ **13** [a] dl ‖ [b–b] 1 ר־ מְקוֹל ‖ **Cp 4,2** [a] ins וְאֵל־יֵשׁוּעַ cf G*α* 5,65 et 3 ‖ [b] 1 c Q GGα*S*𝔄 וְלוֹ ‖ [c–c] *S* *(d)snḥrjb*, Jos *Σαλμανασσαρης*.

זְרַבָּבֶל וְיֵשׁוּעַ וּשְׁאָר רָאשֵׁי הָאָבוֹת לְיִשְׂרָאֵל לֹא־לָכֶם וָלָנוּ לִבְנוֹת עה . ג[2] . ל[3]
בַּיִת לֵאלֹהֵינוּ כִּי אֲנַחְנוּ יַחַד[a] נִבְנֶה לַיהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל כַּאֲשֶׁר צִוָּנוּ ה
4 הַמֶּלֶךְ[b] כּוֹרֶשׁ מֶלֶךְ־פָּרָס׃ 4 וַיְהִי עַם־הָאָרֶץ מְרַפִּים יְדֵי עַם־יְהוּדָה
5 וּמְבַלְּהִים[b] אוֹתָם לִבְנוֹת׃[b] 5 וְסֹכְרִים עֲלֵיהֶם יוֹעֲצִים לְהָפֵר עֲצָתָם ומבהלים . ל וכת כן ק
כָּל־יְמֵי כ֫וֹרֶשׁ מֶלֶךְ פָּרַס וְעַד־מַלְכוּת דָּרְיָוֶשׁ מֶלֶךְ־פָּרָס׃ ל
6 וּבְמַלְכוּת[a] אֲחַשְׁוֵרוֹשׁ בִּתְחִלַּת מַלְכוּתוֹ כָּתְבוּ שִׂטְנָה עַל־יֹשְׁבֵי ו[4] . ב ובתרי לישנ[5] . ח[6] ה מנה בלישׁ
7 יְהוּדָה וִירוּשָׁלָ֫ם׃ ס 7 וּבִימֵי אַרְתַּחְשַׁשְׁתָּא כָּתַב בִּשְׁלָם[a] מִתְרְדָת ל קמ . ב ובתרי לישנ . ב
טָבְאֵל[b] וּשְׁאָר כְּנָוָתוֹ[b] עַל־אַרְתַּחְשַׁשְׁתָּא מֶלֶךְ פָּרָס וּכְתָב[c] הַנִּשְׁתָּוָן[d] כנותיו . שת[7] יתיר א . ב ק
כְּתוּב אֲרָמִית וּמְתֻרְגָּם אֲרָמִית׃ פ 8 רְחוּם[a] בְּעֵל־טְעֵם וְשִׁמְשַׁי[b]
סָפְרָא כָּתְבוּ אִגְּרָה חֲדָה עַל־יְרוּשְׁלֶ֫ם לְאַרְתַּחְשַׁשְׁתָּא מַלְכָּא כְּנֶמָא׃ כל כת א . כת כן ופלג . תא יתיר א לא קר
9 אֱדַיִן[a] רְחוּם בְּעֵל־טְעֵם וְשִׁמְשַׁי סָפְרָא וּשְׁאָר כְּנָוָתְהוֹן דִּינָיֵא[b] יח ר״פ בטע . כל כת א . ל
וַאֲפַרְסַתְכָּיֵא טַרְפְּלָיֵא אֲפָרְסָיֵא[c] אַרְכְּוָיֵ֫[d] בָּבְלָיֵא שׁוּשַׁנְכָיֵא דֶּהָוֵא[e] ל . ארכויא . דהיא ק ק
10 עֵלָמָיֵא׃ 10 וּשְׁאָר אֻמַּיָּא דִּי הַגְלִי אָסְנַפַּר[a] רַבָּא וְיַקִּירָא וְהוֹתֵב הִמּוֹ ל . ל ומל[8]
בְּקִרְיָה[b] דִּי שָׁמְרַיִן וּשְׁאָר עֲבַר־נַהֲרָה וּכְעֶנַת׃[c] 11 דְּנָה פַּרְשֶׁגֶן
אִגַּרְתָּא דִּי שְׁלַחוּ עֲלוֹהִי[a] עַל־אַרְתַּחְשַׁשְׁתָּא מַלְכָּא עַבְדָּ֫יךְ[b] אֱנָשׁ כל כת א . תא יתיר א לא קר . עבדך[9] יחיר י ק
12 עֲבַר־נַהֲרָה וּכְעֶנַת׃[c] פ 12 יְדִיעַ לֶ֫הֱוֵא לְמַלְכָּא דִּי יְהוּדָיֵא דִּי כל כת חס . ובישתא[9] יתיר א ק
סְלִקוּ[a] מִן־לְוָתָךְ[a] עֲלֶינָא[b] אֲתוֹ[c] לִירוּשְׁלֶם קִרְיְתָא מָרְדְתָא וּבְאִישְׁתָא
13 בָּנַיִן[d] וְשׁוֹרֵי אַשְׁכְּלְלוּ[d] וְאֻשַּׁיָּא יַחְטוּ׃[e] 13 כְּעַן יְדִיעַ לֶ֫הֱוֵא לְמַלְכָּא וחד מן ג בלישׁ . שכללו . ל ומל ק ק
דִּי הֵן קִרְיְתָא דָךְ תִּתְבְּנֵא וְשׁוֹרַיָּה[a] יְשַׁתַּכְלְלוּן[b] מִנְדָּה־בְלוֹ וַהֲלָךְ[b] ג בלישׁ . ב ומל . ד כת ו
14 לָא יִנְתְּנוּן וְאַפְּתָם[c] מַלְכָיִן תְּהַנְזָק[d]׃ 14 כְּעַן כָּל־קֳבֵל דִּי־מְלַח ד כת כן יתיר נ . ל . ל

[2]Mm 3895. [3]Mm 1476. [4]Mm 1834. [5]Cf Okhl 59 et Mp sub loco. [6]Mm 3172. [7]Q L unicum, cf Esr 4, 8.11; 6,14; 7,1.7.11.12.21; 8,1. Neh 2,1; 5,14; 13,6 et Mp sub loco. [8]Mp sub loco. [9]Q addidi, cf Mp sub loco.

3 [a] 𝔊α(𝔙) *μόνοι* ‖ [b] > Vrs, sed potius מ׳ פ׳ add ‖ **4** [a] Q וּמְבַהֲלִים ‖ [b] prp מִלּ׳ (מ hpgr) ‖ **7** [a] prp בִּירוּשָׁלַ֫ם vel בְּשֵׁם יְרוּשָׁלַ֫ם ‖ [b] Q תָּיו– ‖ [c] prb dl כתב ‖ [d] 𝔊 *ὁ φορολόγος* ‖ **8** [a] l וּר׳ ‖ **9** [a] 𝔊 *τάδε ἔκρινεν*; prp אנון (דּ׳) ‖ [b] 𝔊α^{L} 2,16 *κριταί*, l דַּיְנַיָּא; prp וְדָנוּ et dl ו sq ‖ [c] prp פַּ֫רְךְ (א dttg) ‖ [d] Q וֶיָּא–, K sine א ‖ [e] Q דֶּהֱוֵא, K דהוא; l c pc Mss 𝔊^{B} דִּי הוּא ‖ **10** [a] 𝔊^{min} *Σαλμανα(σ)σαρης* ‖ [b] Vrs pl, l בְּקִרְיַה ‖ [c] ex 11, dl ‖ **11** [a] huc tr ˆ ‖ [b] Q^{Mss} עבדך ‖ [c] cj c 12 ‖ **12** [a–a] 𝔊^{B} *ἀπὸ Κύρου* ‖ [b] huc tr ˆ ‖ [c] 𝔊α 2,14 *ἐλθόντες*, sed prb dl ‖ **13** [a] l רֵיהּ– cf 𝔊𝔖𝔙 ‖ [b–b] 𝔊(𝔖) *φόροι οὐκ ἔσονταί σοι* ‖ [c] pc Mss יְהִיבוּ cf 5,16 ‖ [d–d] prp מלכי מְהַנְזָק vel מ׳ מִתַּנְזָק ‖ [e] prp מִלּ׳ (מ) וּמְבַהֲלִים ‖ [b] > Vrs, sed potius מ׳ פ׳ add ‖ **4** [a] Q וּמְבַהֲלִים ‖ [b] prp מִלּ׳ (מ hpgr) ‖ **7** [a] prp בִּירוּשָׁלַ֫ם vel בְּשֵׁם יְרוּשָׁלַ֫ם ‖ [b] Q תָּיו– ‖ [c] prb dl כתב ‖ [d] 𝔊 *ὁ φορολόγος* ‖ **8** [a] l וּר׳ ‖ **9** [a] 𝔊 *τάδε ἔκρινεν*; prp אנון (דּ׳) ‖ [b] 𝔊α^{L} 2,16 *κριταί*, l דַּיְנַיָּא; prp וְדָנוּ et dl ו sq ‖ [c] prp פַּ֫רְךְ (א dttg) ‖ [d] Q וֶיָּא–, K sine א ‖ [e] Q דֶּהֱוֵא, K דהוא; l c pc Mss 𝔊^{B} דִּי הוּא ‖ **10** [a] 𝔊^{min} *Σαλμανα(σ)σαρης* ‖ [b] Vrs pl, l בְּקִרְיַה ‖ [c] ex 11, dl ‖ **11** [a] huc tr ˆ ‖ [b] Q^{Mss} עבדך ‖ [c] cj c 12 ‖ **12** [a–a] 𝔊^{B} *ἀπὸ Κύρου* ‖ [b] huc tr ˆ ‖ [c] 𝔊α 2,14 *ἐλθόντες*, sed prb dl ‖ **13** [a] l רֵיהּ– cf 𝔊𝔖𝔙 ‖ [b–b] 𝔊(𝔖) *φόροι οὐκ ἔσονταί σοι* ‖ [c] pc Mss יְהִיבוּ cf 5,16 ‖ [d–d] prp מלכי מְהַנְזָק vel מ׳ מִתַּנְזָק.

ל דַּיִּכְלָא מְלַחֲנָא[a] וְעַרְוַנַת מַלְכָּא לָא אֲרִיךְ לָנָא לְמֶחֱזֵא עַל־דְּוָה
ל וכת א[10]. יב פסוק דמיין[11] שְׁלַחְתָּנָא וְהוֹדַעְנָא לְמַלְכָּא׃ 15 דִּי יְבַקַּר[a] בְּסִפַר־דָּכְרָנַיָּא דִּי אֲבָהָתָךְ 15
ל וכת א וְתִתְהַשְׁכַּח בְּסִפַר דָּכְרָנַיָּא וְתִנְדַּע דִּי קִרְיְתָא דָךְ קַרְיָא מָרָדָא
ל. ב[10]. ב וּמְהַנְזְקַת מַלְכִין וּמְדִנָן [b]וְאָשְׁתַּדּוּר עָבְדִין[b] בְּגַוַּהּ מִן־יוֹמָת עָלְמָא
ל. ל כת ה עַל־דְּוָה קַרְיְתָא דָךְ הֲחָרְבַת׃ 16 מְהוֹדְעִין[a] אֲנַחְנָה לְמַלְכָּא דִּי הֵן 16
ג בליש. ב ומל קַרְיְתָא דָךְ תִּתְבְּנֵא וְשׁוּרַיָּהּ[b] יִשְׁתַּכְלְלוּן לָקְבֵל דְּוָה חֶלְקָ[c] בַּעֲבַר
ל כת א נַהֲרָא לָא אִיתַי לָךְ׃ 17 פִּתְגָמָא שְׁלַח מַלְכָּא עַל־רְחוּם בְּעֵל־ 17 פ
כל כת א טְעֵם וְשִׁמְשַׁי סָפְרָא וּשְׁאָר כְּנָוָתְהוֹן דִּי יָתְבִין בְּשָׁמְרִין וּשְׁאָר עֲבַר־
ל. ל[10]. יתיר י נַהֲרָה שְׁלֵם וּכְעֶת[a]׃ 18 נִשְׁתְּוָנָא דִּי שַׁלַּחְתּוּן עֲלָנָא מְפָרַשׁ 18 ס
ב קֳרָי קָדָמָי׃ 19 וּמִנִּי שִׂים טְעֵם וּבַקְּרוּ וְהַשְׁכַּחוּ דִּי קִרְיְתָא דָךְ מִן־ 19
ב. ל. ל. ב יוֹמָת עָלְמָא עַל־מַלְכִין מִתְנַשְּׂאָה וּמְרָד וְאִשְׁתַּדּוּר מִתְעֲבַד־בַּהּ׃
ב ומל[10]. ב חד מל וחד חס. ל בלשון תרג 20 וּמַלְכִין תַּקִּיפִין הֲוֹוּ עַל־יְרוּשְׁלֶם וְשַׁלִּיטִין בְּכֹל עֲבַר נַהֲרָה וּמִדָּה 20
ד כת ו. ב[12] ומל וכל דניאל דכותו ב מ א. יו בְּלוֹ וַהֲלָךְ מִתְיְהֵב לְהֹון׃ 21 כְּעַן שִׂימוּ טְעֵם[a] לְבַטָּלָא גְּבַרַיָּא אִלֵּךְ 21
ל. ל. ב[13]. ו ה כת ו וחד כת ה[14] וְקִרְיְתָא דָךְ לָא תִתְבְּנֵא [b]עַד־מִנִּי מַעְמָא יִתְשָׂם[b]׃ 22 וְזָהִירִין הֱוֵוּ שָׁלוּ[a] 22
ב כת ה. ל וכת א. ל. יתיר ט בטע לְמֶעְבַּד עַל־דָּנָה לְמָה יִשְׁגֵּא חֲבָלָא לְהַנְזָקַת מַלְכִין׃ 23 אֱדַיִן 23 ס
ששת[15] ק יתיר א. ב מִן־קֳדָם[a] דִּי פַרְשֶׁגֶן נִשְׁתְּוָנָא דִּי אַרְתַּחְשַׁשְׁתָּא מַלְכָּא קֳרָי קָדָם־רְחוּם
כל כת א. ל ומל וְשִׁמְשַׁי סָפְרָא וּכְנָוָתְהוֹן אֲזָלוּ בִבְהִילוּ לִירוּשְׁלֶם עַל־יְהוּדָיֵא וּבַטְלוּ
הִמּוֹ בְּאַדְרָע וְחֵיל׃ ס
ג ר״פ בסיפ[16]. ל[17] 24 בֱּאַדַיִן[a] בְּטֵלַת עֲבִידַת בֵּית־אֱלָהָא דִּי בִירוּשְׁלֶם וַהֲוָת בָּטְלָא 24
עַד שְׁנַת תַּרְתֵּין לְמַלְכוּת דָּרְיָוֶשׁ מַלְכָּא־פָּרָס׃ פ
ו חס א[1]. נביא חד מן ב כת ה. ק נביא ק 5 1 וְהַנְּבִיאִין[a] חַגַּי נְבִיָּאָה[b] וּזְכַרְיָה בַר־עִדּוֹ נְבִיָּאָ[c] עַל־יְהוּדָיֵא 5
ב פסוק דמטע[2]. ג ר״פ בסיפ[3] דִּי בִיהוּד וּבִירוּשְׁלֶם בְּשֻׁם אֱלָהּ יִשְׂרָאֵל עֲלֵיהֹון׃ ס 2 בֱּאַדַיִן 2
קָמוּ זְרֻבָּבֶל בַּר־שְׁאַלְתִּיאֵל[a] וְיֵשׁוּעַ בַּר־יוֹצָדָק וְשָׂרְיוּ לִמְבְנָא בֵּית

[10] Mp sub loco. [11] Mm 3896. [12] Mm 3897 א. [13] Mm 3897 ב. [14] Mm 3905. [15] Q L unicum, cf Esr 4,8.11; 6,14; 7,1.7.11.12.21; 8,1. Neh 2,1; 5,14; 13,6 et Mp sub loco. [16] Mm 3898. [17] Mm 3849. Cp 5 [1] Mm 1578. [2] Mm 3313. [3] Mm 3898.

14 [a] prp מִלַּחֲנָא = sal nostrum ‖ **15** [a] l יִתְבַּקַּר? cf 5,17 ‖ [b–b] G *καὶ φυγάδια δούλων* (= עַבְ׳) ‖ **16** [a] Gα 2,18 pr *νῦν οὖν* ‖ [b] ut 13[a] ‖ [c] Gα *κάθοδος* ‖ **17** [a] cf 11[c] ‖ **21** [a] sic L ‖ [b–b] > Gα, add propter Neh 2,4sqq? ‖ **22** [a] Gα *ὅπως μηθέν* = שְׁלָא? ‖ **23** [a] ins c Ms G[L]S בְּעֵל טְעֵם ‖ **24** [a] prp ׳אִכְּ vel כְּדָנָה ‖ **Cp 5,1** [a] Q בְּיֵא– ‖ [b] Q נְבִיָּא, K נְבִיאָה; > Gα 6,1 ‖ [c] Q נְבִיֵּא, K נְבִיאָא, G *προφητείαν* ‖ **2** [a] pc Mss ׳שַׁל.

נביאיא . בֿ[4] ומל וכל דניאל דכורת ב מ א

אֱלָהָא דִּי בִירוּשְׁלֶם וְעִמְּהוֹן נְבִיאַיָּא[b] דִּי־אֱלָהָא מְסָעֲדִין לְהֹון׃ פ

ג ב כת ה יחד כת א[5] ב בטע . ב[6]

3 בֶּה־זִמְנָא אֲתָא עֲלֵיהוֹן תַּתְּנַי[a] פַּחַת עֶבֶר־נַהֲרָה וּשְׁתַר ׳בּוֹזְנַי

ו זוגין[7] . ב

וּכְנָוָתְהוֹן וְכֵן אָמְרִין לְהֹם מַן־שָׂם לְכֹם טְעֵם בַּיְתָא דְנָה לִבְנָאָה[b]

יח ר״פ בטע

4 וְאֶשַׁרְנָא[c] דְנָה לְשַׁכְלְלָה׃ ס 4 [a]אֱדַיִן כְּנֶמָא אֲמַרְנָא[b] לְהֹם[a] מַן־

ח[8] . ב וחס

5 אִנּוּן שְׁמָהָת גְּבַרַיָּא דִּי־דְנָה בְנָיְנָא בָּנִין׃ 5 וְעֵין אֱלָהֲהֹם הֲוָת עַל־

ל . ל ומל

שָׁבְיָא[a] יְהוּדָיֵא וְלָא־בַטָּלוּ הִמּוֹ עַד־טַעֲמָא לְדָרְיָוֶשׁ יְהָךְ וֶאֱדַיִן יְתִיבוּן

כל כת א

6 נִשְׁתְּוָנָא עַל־דְּנָה׃ פ 6 פַּרְשֶׁגֶן אִגַּרְתָּא דִּי־שְׁלַח תַּתְּנַי | פַּחַת

ב[9] . ו[7] זוגין ול בעיג

עֶבֶר־נַהֲרָה וּשְׁתַר ׳בּוֹזְנַי וּכְנָוָתֵה אֲפַרְסְכָיֵא דִּי בַעֲבַר נַהֲרָה עַל־

7 דָּרְיָוֶשׁ מַלְכָּא׃ 7 פִּתְגָמָא שְׁלַחוּ עֲלָוֹהִי וְכִדְנָה כְּתִיב בְּנַוֵּהּ לְדָרְיָוֶשׁ

ל . ג . ל

8 מַלְכָּא שְׁלָמָא כֻלָּא׃ ס 8 יְדִיעַ | לֶהֱוֵא לְמַלְכָּא דִּי־אֲזַלְנָא לִיהוּד

ל

מְדִינְתָּא[a] לְבֵית ׳אֱלָהָא ׳רַבָּא וְהוּא מִתְבְּנֵא אֶבֶן גְּלָל וְאָע מִתְשָׂם

ל . ל

בְּכִתְלַיָּא וַעֲבִידְתָּא דָךְ אָסְפַּרְנָא מִתְעַבְּדָא וּמַצְלַח בִּידֵהֹם׃ ס

יח ר״פ בטע

9 אֱדַיִן שְׁאַלְנָא לְשָׂבַיָּא אִלֵּךְ כְּנֶמָא אֲמַרְנָא לְהֹם מַן־שָׂם לְכֹם טְעֵם

ל כת ה . ט ר״פ

10 בַּיְתָא דְנָה לְמִבְנְיָה[a] וְאִשַׁרְנָא דְנָה לְשַׁכְלְלָה׃ 10 וְאָף שְׁמָהָתְהֹם

ל

שְׁאַלְנָא לְהֹם לְהוֹדָעוּתָךְ דִּי נִכְתֻּב שֻׁם־גְּבַרַיָּא דִּי בְרָאשֵׁיהֹם[a]׃ ס

ל[9] . ג חס א בליש[10]

11 וּכְנֶמָא פִּתְגָמָא הֲתֵיבُונָא לְמֵמַר[a] אֲנַחְנָא הִמּוֹ עַבְדוֹהִי דִּי־אֱלָהָא

ל

שְׁמַיָּא וְאַרְעָא וּבָנַיִן בַּיְתָא דִּי־הֲוָא בְנֵה מִקַּדְמַת דְּנָה שְׁנִין שַׂגִּיאִן

ל

12 וּמֶלֶךְ ׳לְיִשְׂרָאֵל ׳רַב בְּנָהִי וְשַׁכְלְלֵה׃ 12 לָהֵן מִן־דִּי הַרְגִּזוּ אֲבָהָתַנָא[a]

כסדאה פ[11] חד מן ב[11] חד כת ש וחד כת ס . ג כת ה[12]

לֵאלָהָא שְׁמַיָּא יְהַב הִמּוֹ בִּידְ נְבוּכַדְנֶצַּר מַלְכָּא־בָבֶל כַּסְדָּיָאָה[b] וּבַיְתָה

ל כת ה

13 דְנָה סְתַרֵהּ וְעַמָּה הַגְלִי לְבָבֶל׃ ס 13 בְּרַם בִּשְׁנַת חֲדָה לְכוֹרֶשׁ

ג . ב

מַלְכָּא דִּי בָבֶל[a] כּוֹרֶשׁ מַלְכָּא שֵׂם ׳טְעֵם בֵּית־אֱלָהָא דְנָה לִבְנָאָה׃

14 וְאָף מָאנֵי דִּי־בֵית־אֱלָהָא דִּי דַהֲבָה וְכַסְפָּא דִּי נְבוּכַדְנֶצַּר

ט ר״פ . ג כת ה בליש

הַנְפֵּק מִן־הֵיכְלָא דִּי בִירוּשְׁלֶם וְהֵיבֶל הִמּוֹ לְהֵיכְלָא דִּי בָבֶל הַנְפֵּק

[4] Mm 3897 א. [5] Mm 3852 contra textum. [6] Mm 3899. [7] Mm 456. [8] Mm 3900. [9] Mp sub loco. [10] Mm 3901. [11] Mm 3835. [12] Mm 3902.

2 [b] Q et K ut 1[c] ‖ **3** [a] G α 6,3 *Σισίννης* ‖ [b] id 13, sed 2.17 לְמִבְ ‖ [c] G *καὶ τὴν χορηγίαν*, G α *καὶ τὴν στέγην … καὶ τἆλλα πάντα* ‖ **4** [a–a] > G α, dl (ex 9) ‖ [b] Ms GS אֲמַרוּ ‖ **5** [a] G(S) *τὴν αἰχμαλωσίαν* = שְׁבִי cf G α ‖ **8** [a] G α + *καὶ … κατελάβομεν τῆς αἰχμαλωσίας τοὺς πρεσβυτέρους* (cf 5[a]) *τῶν Ἰουδαίων ἐν Ιερουσαλημ τῇ πόλει οἰκοδομοῦντας*, ins וְהַשְׁפַּחְנָא ‖ **9** [a] prp ה־ ‖ **10** [a] l c mlt Mss שְׁהֹם– ‖ **11** [a] pc Mss לְמֵאמַר ‖ **12** [a] sic L, mlt Mss Edd הָ– ‖ [b] Q דָּאָה–, K דָּיָה– ‖ **13** [a] > G*; S *(d)prs.*

ב הִמּוֹ כּוֹרֶשׁ מַלְכָּא מִן־הֵיכְלָא דִּי בָבֶל וִיהִיבוּ לְשֵׁשְׁבַּצַּר[a] שְׁמֵהּ דִּי
15 פֶּחָה שָׂמֵהּ׃ 15 וַאֲמַר־לֵהּ[a] אֵלֶּה[b] מָאנַיָּא שֵׁא אֲזֵל־אַחֵת[b] הִמּוֹ בְּהֵיכְלָא
16 דִּי בִירוּשְׁלֶם וּבֵית אֱלָהָא יִתְבְּנֵא עַל־אַתְרֵהּ׃ ס 16 אֱדַיִן
שֵׁשְׁבַּצַּר דֵּךְ אֲתָא יַהַב אַשָּׁיָא דִּי־בֵית אֱלָהָא דִּי בִירוּשְׁלֶם וּמִן־אֱדַיִן
17 וְעַד־כְּעֶן מִתְבְּנֵא וְלָא שְׁלִם׃ 17 וּכְעַן הֶן עַל־מַלְכָּא טָב
יְתְבַקַּר בְּבֵית גִּנְזַיָּא דִי־מַלְכָּא תַּמָּהּ[a] דִּי בְבָבֶל הֵן אִיתַי דִּי־מִן־
כּוֹרֶשׁ מַלְכָּא שִׂים טְעֵם לְמִבְנֵא בֵית־אֱלָהָא דֵךְ בִּירוּשְׁלֶם וּרְעוּת
6 מַלְכָּא עַל־דְּנָה יִשְׁלַח עֲלֵינָא׃ ס 6 1 בֵּאדַיִן דָּרְיָוֶשׁ מַלְכָּא
שָׂם טְעֵם וּבַקְּרוּ | בְּבֵית סִפְרַיָּא[a] דִּי גִנְזַיָּא מְהַחַתִּין תַּמָּה בְּבָבֶל׃
2 וְהַשְׁתְּכַח בְּאַחְמְתָא בְּבִירְתָא[a] דִּי בְמָדַי מְדִינְתָּה מְגִלָּה חֲדָה וְכֵן־
כְּתִיב בְּגַוָּהּ דִּכְרוֹנָה׃ 3 בִּשְׁנַת חֲדָה לְכוֹרֶשׁ מַלְכָּא כּוֹרֶשׁ
3 מַלְכָּא שָׂם טְעֵם בֵּית־אֱלָהָא[a] בִּירוּשְׁלֶם בֵּיתָא יִתְבְּנֵא אֲתַר דִּי־
דַבְחִין דִּבְחִין וְ|אֶשׁוֹהִי מְסוֹבְלִין[b] רוּמֵהּ אַמִּין[c] שִׁתִּין פְּתָיֵהּ אַמִּין
שִׁתִּין[d]׃ 4 נִדְבָּכִין דִּי־אֶבֶן גְּלָל תְּלָתָא וְנִדְבָךְ דִּי־אָע חַדַּת[a] וְנִפְקָתָא
מִן־בֵּית מַלְכָּא תִּתְיְהֵב׃ 5 וְאַף מָאנֵי בֵית־אֱלָהָא דִּי דַהֲבָה וְכַסְפָּא
דִּי נְבוּכַדְנֶצַּר הַנְפֵּק מִן־הֵיכְלָא דִּי־בִירוּשְׁלֶם וְהֵיבֵל לְבָבֶל יַהֲתִיבוּן
וְיֵתָךְ[a] לְהֵיכְלָא דִּי־בִירוּשְׁלֶם לְאַתְרֵהּ וְתַחֵת[b] בְּבֵית אֱלָהָא׃ ס
6 כְּעַן תַּתְּנַי[a] פַּחַת עֲבַר־נַהֲרָה שְׁתַר־בּוֹזְנַי וּכְנָוָתְהוֹן אַפַרְסַכָיֵא דִּי
בַּעֲבַר נַהֲרָה רַחִיקִין[b] הֲווֹ מִן־תַּמָּה׃ 7 שְׁבָקוּ[a] לַעֲבִידַת בֵּית־אֱלָהָא
דֵּךְ[a] פַּחַת יְהוּדָיֵא[b] וּלְשָׁבֵי[b] יְהוּדָיֵא בֵּית־אֱלָהָא דֵךְ יִבְנוֹן עַל־אַתְרֵהּ׃
8 וּמִנִּי שָׂם טְעֵם לְמָא דִּי־תַעְבְּדוּן עִם־שָׁבֵי יְהוּדָיֵא אִלֵּךְ
לְמִבְנֵא בֵית־אֱלָהָא דֵךְ וּמִנְכְסֵי מַלְכָּא דִּי מִדַּת עֲבַר נַהֲרָה אָסְפַּרְנָא

ל. ז בטע מרעימין[13]. אל חד מן ב[14] לשון חולי. ל ד ג כת ה וחד כת א[15] יח ר״פ בטע ב. ג ב כת ה וחד כת א[16] ל. ב ר״פ. ב ח[17] יתיר י. ג ר״פ בסיפ[1] ג. ח[2] ל וכת כן. ל ג. ל ל. ב ל. ל כת א[3] ט ר״פ. ג כת ה בליש ל ב בטע. ב. י זוגין[4] ל ומל. ב[5] ל[6] ל כת א. ד ב מנה בלשון ארמי יא בטע לאחור

[13]Mm 705. [14]Mm 3903. [15]Mm 1137. [16]Mm 3852. [17]Mm 2202. Cp 6 [1]Mm 3898. [2]Mm 2202. [3]Mm 3836. [4]Mm 456. [5]Mm 3897ב. [6]וחד ולשני Jes 59,20.

14 [a] Gα 6,17 pr *Ζοροβαβελ καί* ‖ **15** [a] K אֱלֵה, Q אֵל ‖ [b] Var ׳אַ ‖ **17** [a] > Vrs ‖ [b] Ms GαSyA דִּי, mlt Mss G + דִּי ‖ **Cp 6,1** [a–a] l c Ms ׳ס ג׳ די ‖ **2** [a] GαSyA om בְּ, dl (dttg) ‖ **3** [a] ins c pc Mss Vrs דִּי ‖ [b–b] Gα *διὰ πυρὸς ἐνδελεχοῦς*; prp ומשחוהי מְתְכְלִין ‖ [c] ins תְּלָתִין אַרְכֵּהּ אַמִּין ‖ [d] l עֶשְׂרִין cf S ‖ **4** [a] pc Mss חדא, Gα *καινοῦ ἑνός*; G *εἷς*, l חַד ‖ **5** [a] nonn Mss דֵּךְ; ins כְּלָה (hpgr) ‖ [b] prp וְיִנָּחַת cf Vrs ‖ [c] hic lacuna cf Gα ‖ **6** [a] G *δώσετε* = תִּתְּנוּ ‖ [b] Var ׳ר ‖ **7** [a–a] Gα *τὸν παῖδα τοῦ κυρίου Ζοροβαβελ* ‖ [b–b] G^B om ו ׳פ, prb add cf 5,2.

9 נִפְקְנָא תְּהֲוָא מִתְיַהֲבָא לְוֶבְרַיָּא ׳ אֱלָהּ דִּי־לָא לְבַטָּלָא׃ 9 וּמָה ב . ה קמ דסמיכ[7]
חַשְׁחָן[a] וּבְנֵי תוֹרִין וּדְכָרִין וְאִמְּרִין ׀ לַעֲלָוָן ׀ לֵאֱלָהּ ״ שְׁמַיָּא חִנְטִין
מְלַח ׀ חֲמַר וּמְשַׁח כְּמֵאמַר כָּהֲנַיָּא דִּי־בִירוּשְׁלֶם לֶהֱוֹא מִתְיְהֵב לְהֹם
10 יוֹם ׀ בְּיוֹם דִּי־לָא שָׁלוּ׃ 10 דִּי־לֶהֱוֹן מְהַקְרְבִין נִיחוֹחִין לֵאלָהּ שְׁמַיָּא פסיקתא דסיפ[9] . ו ה כת ו וחד כת ה[11] . ל[12]
וּמְצַלִּין לְחַיֵּי מַלְכָּא וּבְנוֹהִי׃ 11 וּמִנִּי שִׂים טְעֵם ׳ דִּי כָל־אֱנָשׁ דִּי ג[13]
יְהַשְׁנֵא פִּתְגָמָא דְנָה יִתְנְסַח אָע מִן־בֵּיתֵהּ וְזִקִיף יִתְמְחֵא עֲלֹהִי וּבֵיתֵהּ ל . ל חס
נְוָלוּ[a] יִתְעֲבֵד עַל־דְּנָה׃ 12 וֵאלָהָּא דִּי שַׁכֶּן שְׁמֵהּ תַּמָּה יְמַגַּר כָּל־מַלְכ ל . ל וחס . ל
וְעַם דִּי ׀ יִשְׁלַח יְדֵהּ לְהַשְׁנָיָה לְהַבָּלָה בֵּית־אֱלָהָא דֶךְ דִּי בִירוּשְׁלֶם
אֲנָה דָרְיָוֶשׁ שְׂמֵת טְעֵם אָסְפַּרְנָא יִתְעֲבֵד׃ פ ל . ב וחס
13 אֱדַיִן תַּתְּנַי פַּחַת עֲבַר־נַהֲרָה שְׁתַר ׳ בּוֹזְנַי וּכְנָוָתְהוֹן לְקַבֵּל דִּי־ ט בטע בלישׁ[14] . ב . י זרגין[15]
14 שְׁלַח דָּרְיָוֶשׁ מַלְכָּא כְּנֵמָא אָסְפַּרְנָא עֲבַדוּ׃ 14 וְשָׁבֵי יְהוּדָיֵא בָּנַיִן
וּמַצְלְחִין[a] בִּנְבוּאַת חַגַּי נְבִיָּאָה[b] וּזְכַרְיָה בַּר־עִדּוֹ וּבְנוֹ[c] וְשַׁכְלְלוּ מִן־ נביא[14] ק חד מן ב כת ה . ב
טַעֲמ אֱלָהּ יִשְׂרָאֵל וּמִטְעֵם כּוֹרֶשׁ וְדָרְיָוֶשׁ [d]וְאַרְתַּחְשַׁשְׂתְּא מַלְכָּ[d] פָּרָס׃ ל . תא יתיר א לא קר
15 וְשֵׁיצִיאוּ בַּיְתָה דְנָה עַד יוֹם תְּלָתָה[a] לְיַרַח אֲדָר דִּי־הִיא שְׁנַת־שֵׁת יב[16] יתיר א ס״ת ול בלישׁ . ב כת ה[17] . כל כת ה ב מ א[18] . ב בלישׁ וכל שם ברנש דכות[19]
16 לְמַלְכוּת דָּרְיָוֶשׁ מַלְכָּא׃ פ 16 וַעֲבַדוּ ׳ בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל כָּהֲנַיָּא וְלֵוָיֵא[a] ל
17 וּשְׁאָר בְּנֵי־גָלוּתָא חֲנֻכַּת בֵּית־אֱלָהָא דְנָה[b] בְּחֶדְוָה׃ 17 וְהַקְרִבוּ י חס בלישׁ[20]
לַחֲנֻכַּת בֵּית־אֱלָהָא דְנָה[a] תּוֹרִין מְאָה דִּכְרִין מָאתַיִן אִמְּרִין אַרְבַּע לחטאה[c] ק . כ . ב . ל
מְאָה וּצְפִירֵי עִזִּין לְחַטָּיָא[b] עַל־כָּל־יִשְׂרָאֵל תְּרֵי־עֲשַׂר לְמִנְיַן שִׁבְטֵי ל
ס׃ יִשְׂרָאֵל׃ 18 וַהֲקִימוּ כָהֲנַיָּא בִּפְלֻגְתְּהוֹן[a] וְלֵוָיֵא בְּמַחְלְקָתְהוֹן עַל־ ל
19 עֲבִידַת[b] אֱלָהָּא דִּי בִירוּשְׁלֶם כִּכְתָב סִפַר ׳ מֹשֶׁה׃ פ 19 וַיַּעֲשׂוּ ל
20 בְּנֵי־הַגּוֹלָה אֶת־הַפֶּסַח בְּאַרְבָּעָה עָשָׂר[a] לַחֹדֶשׁ הָרִאשׁוֹן׃ 20 כִּי סד
הִטַּהֲרוּ [a]הַכֹּהֲנִים ׳ וְהַלְוִיִּם[a] כְּאֶחָד[b] כֻּלָּם טְהוֹרִים וַיִּשְׁחֲטוּ הַפֶּסַח כא[21] . ז קמ[22] . ג[23]

[7] Mm 592. [8] Mm 3810. [9] Mm 3904. [10] Mm 3998. [11] Mm 3905. [12] וחד וניחחין Da 2,46. [13] Mm 3878. [14] Mp sub loco. [15] Mm 456. [16] Mm 907. [17] Mm 3902. [18] Cf Mm 3836. [19] Mm 3906. [20] Mm 667. [21] Mm 4144. [22] Mm 3888. [23] Mm 2939.

9 [a] G𝔞 *Zoροβαβελ ἐπάρχω* (*ἐ*. ex *ἐπαρκῶς* et *Z*. add?); prp חָשְׁחִין ‖ **11** [a] G *τὸ κατ' ἐμέ*, G𝔞 6,31 *βασιλικά* cf 𝔙 *publicetur* ‖ **14** [a] G* *καὶ οἱ Λευῖται* ex *καὶ εὐοδοῦνται* ‖ [b] ut 5,1[b] ‖ [c] G𝔞 *τῶν προφητῶν* cf 5,1, 1 נְבִיאַיָּא? ‖ [d–d] add cf 7,11sqq ‖ **15** [a] G𝔞 7,5 recte 23 ‖ **16** [a] Q[Mss] pc Mss וְאֵי– ‖ [b] > 2 Mss G𝔙 ‖ **17** [a] > Ms Vrs ‖ [b] Q לְחַטָּאָה, K חַטָּיָה– ‖ **18** [a] G𝔞 7,9 *ἐστολισμένοι* cf G𝔞 5,57 ‖ [b] ins בֵּית cf G^{L}S ‖ **19** [a] 2 Mss G^{75} + יוֹם ‖ **20** [a–a] dl הכ׳ ו cf 20b ‖ [b] G𝔞 7,11 + *καὶ πάντες οἱ υἱοὶ τῆς αἰχμαλωσίας οὐχ ἡγνίσθησαν* cf 2 Ch 30,17sqq.

21 לְכָל־בְּנֵי הַגּוֹלָה וְלַאֲחֵיהֶם הַכֹּהֲנִים וְלָהֶם׃ 21 וַיֹּאכְלוּ[a] בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל
הַשָּׁבִים מֵהַגּוֹלָה וְכֹל[b] הַנִּבְדָּל מִטֻּמְאַת גּוֹיֵי־הָאָרֶץ אֲלֵהֶם לִדְרֹשׁ
לַיהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל׃ 22 וַיַּעֲשׂוּ חַג־מַצּוֹת שִׁבְעַת יָמִים בְּשִׂמְחָה כִּי | 22
שִׂמְּחָם יְהוָה וַיֵּטֶּב לֵב מֶלֶךְ־אַשּׁוּר[a] עֲלֵיהֶם לְחַזֵּק יְדֵיהֶם בִּמְלֶאכֶת
בֵּית־הָאֱלֹהִים[b] אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל׃ פ

7 1 וְאַחַר הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה בְּמַלְכוּת אַרְתַּחְשַׁסְתְּא מֶלֶךְ־פָּרַס[a] 7
עֶזְרָא[c] בֶּן־שְׂרָיָה[b] בֶּן־עֲזַרְיָה בֶּן־חִלְקִיָּה׃ 2 בֶּן־שַׁלּוּם בֶּן־צָדוֹק בֶּן־ 2
אֲחִיטוּב׃ 3 בֶּן־אֲמַרְיָה בֶּן־עֲזַרְיָה[a] בֶּן־מְרָיוֹת׃ 4 בֶּן־זַרְחְיָה בֶּן־עֻזִּי 3 4
בֶּן־בֻּקִּי׃ 5 בֶּן־אֲבִישׁוּעַ בֶּן־פִּינְחָס בֶּן־אֶלְעָזָר בֶּן־אַהֲרֹן הַכֹּהֵן 5
הָרֹאשׁ׃ 6 הוּא עֶזְרָא עָלָה מִבָּבֶל וְהוּא־סֹפֵר מָהִיר בְּתוֹרַת מֹשֶׁה 6
אֲשֶׁר־נָתַן יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל וַיִּתֶּן־לוֹ הַמֶּלֶךְ כְּיָד־יְהוָה אֱלֹהָיו
עָלָיו כָּל בַּקָּשָׁתוֹ׃ פ 7 וַיַּעֲלוּ[a] מִבְּנֵי־יִשְׂרָאֵל וּמִן־הַכֹּהֲנִים 7
וְהַלְוִיִּם וְהַמְשֹׁרְרִים וְהַשֹּׁעֲרִים וְהַנְתִינִים אֶל־יְרוּשָׁלַ͏ִם בִּשְׁנַת־שֶׁבַע
לְאַרְתַּחְשַׁסְתְּא הַמָּלֶךְ׃ 8 וַיָּבֹא[a] יְרוּשָׁלַ͏ִם בַּחֹדֶשׁ הַחֲמִישִׁי הִיא שְׁנַת 8
הַשְּׁבִיעִית[b] לַמֶּלֶךְ׃ 9 כִּי בְאֶחָד לַחֹדֶשׁ הָרִאשׁוֹן הוּא יְסַד[a] הַמַּעֲלָה 9
מִבָּבֶל וּבְאֶחָד לַחֹדֶשׁ הַחֲמִישִׁי בָּא אֶל־יְרוּשָׁלַ͏ִם כְּיַד־אֱלֹהָיו הַטּוֹבָה
עָלָיו׃ 10 כִּי עֶזְרָא הֵכִין לְבָבוֹ לִדְרוֹשׁ אֶת־תּוֹרַת יְהוָה וְלַעֲשֹׂת 10
וּלְלַמֵּד בְּיִשְׂרָאֵל חֹק וּמִשְׁפָּט׃ ס 11 וְזֶה | פַּרְשֶׁגֶן הַנִּשְׁתָּוָן אֲשֶׁר 11
נָתַן הַמֶּלֶךְ אַרְתַּחְשַׁסְתְּא לְעֶזְרָא הַכֹּהֵן הַסֹּפֵר סֹפֵר דִּבְרֵי[a] מִצְוֹת־
יְהוָה וְחֻקָּיו עַל־יִשְׂרָאֵל׃ פ 12 אַרְתַּחְשַׁסְתְּא מֶלֶךְ מַלְכַּיָּא 12
לְעֶזְרָא כָּהֲנָא סָפַר דָּתָא דִּי־אֱלָהּ שְׁמַיָּא גְּמִיר[a] וּכְעֶנַת[b]׃ 13 מְנִי 13
שָׂם טְעֵם דִּי כָל־מִתְנַדַּב בְּמַלְכוּתִי מִן־עַמָּה יִשְׂרָאֵל וְכָהֲנוֹהִי וְלֵוָיֵא
לְמֵהַךְ לִירוּשְׁלֶם עִמָּךְ יֵהָךְ׃ 14 כָּל־קֳבֵל דִּי מִן־קֳדָם מַלְכָּא וְשִׁבְעַת 14

ח[24] ל, יז חס בכתיב. ז[25] חס וכל אוריית ונביא דכות ב מ ב. ד
ג[26] ל
מה
תא יתיר א לא קר
ל[1]
לז צדיקים בחד לישׁ[2]. ג
ח. ב
ג. כא[3]
תא יתיר א לא קר
סד. ג[4] קמ ב מגה בליש
ח. ל
ז[5] חס וכל אוריית ונביא דכות ב מ ב. הי[6] ול[1] חס למערב
ל. ג. כב ר״פ ול[7] בטע לגר. ב
תא יתיר א לא קר. ג. ל
תא יתיר א לא קר. ג
ל. ב ר״פ[8]. ב
ל

[24]Mm 1053. [25]Mm 4226. [26]Mm 3907. Cp 7 [1]Mp sub loco. [2]Mm 3908. [3]Mm 4144. [4]Mm 3909. [5]Mm 4226 contra textum. [6]Mm 1376. [7]Mm 3714. [8]Mm 1418.

21 [a] G + *τὸ πάσχα* cf 19sq || [b] GαS falso om ו || **22** [a] 𝔄 *f'rs* || [b] Ms GαSʏ יהוה; > G || Cp 7,1 [a] G + *ἀνέβη*, Gα 8,1 + *προσέβη* || [b] exc nomina || **3** [a] exc Jochanan Asarja Achimaaz Zadok Achitub Amarja cf 1Ch 5,33—35 || **7** [a] l וַיַּעַל (hi) || **8** [a] pc Mss GSʏ אוי– || [b] $G\alpha^{B}$ 8,5 *ὁ δεύτερος* (non in 8,5a) || **9** [a] l יָסַד (cf G) et pr נְסָן || **11** [a–a] G *τῷ γραμματεῖ βιβλίου λόγων*, Gα *καὶ ἀναγνώστην*, 𝔙 *scribae erudito in sermonibus* || **12** [a] ins שְׁלָם cf GαS || [b] cj c 13 cf 4,11[c].

ל וחס[9]. ב. ל[9]. ב

וְעַתָּה[a] שְׁלֵיחַ לְבַקָּרָא עַל־יְהוּד וְלִירוּשְׁלֶם בְּדָת אֱלָהָךְ דִּי בִידָךְ׃
15 וּלְהֵיבָלָה כְּסַף וּדְהַב דִּי־מַלְכָּא וְעַמֵּהּ הִתְנַדַּבוּ לֶאֱלָהָא יִשְׂרָאֵל ל
16 דִּי בִירוּשְׁלֶם מִשְׁכְּנֵהּ׃ 16 וְכֹל כְּסַף וּדְהַב דִּי תְהַשַּׁכַּח בְּכֹל מְדִינַת
בָּבֶל עִם הִתְנַדְּבוּת עַמָּא וְכָהֲנַיָּא מִתְנַדְּבִין לְבֵית אֱלָהֲהֹם דִּי ב וחס
17 בִירוּשְׁלֶם׃ 17 כָּל־קֳבֵל דְּנָה אָסְפַּרְנָא תְּקַנָּא בְּכַסְפָּא דְּנָה תּוֹרִין ל כת א . פסיקתא דסיפ[10]
דִּכְרִין אִמְּרִין וּמִנְחָתְהוֹן וְנִסְכֵּיהוֹן וּתְקָרֵב הַמּוֹ עַל־מַדְבְּחָה דִּי בֵית ג[11]
18 אֱלָהֲכֹם דִּי בִירוּשְׁלֶם׃ 18 וּמָה דִּי עֲלָיִךְ וְעַל־אֲחָיִךְ יִיטַב בְּשָׂאַר עלך[12] יתיר י .
ק אחך[12] יתיר י
19 כַּסְפָּא וְדַהֲבָא לְמֶעְבַּד כִּרְעוּת אֱלָהֲכֹם תַּעַבְדוּן׃ 19 וּמָאנַיָּא דִּי־ ד כספא דקדים[13] .
ג כת ה בלישׁ .
ד ב מנת בלשון ארמי
מְתְיַהֲבִין לָךְ לְפֻלְחַן בֵּית אֱלָהֲךְ הַשְׁלֵם קֳדָם אֱלָהּ יְרוּשְׁלֶם׃ ל וחטף[14]
20 וּשְׁאָר חַשְׁחוּת בֵּית אֱלָהֲךְ דִּי יִפֶּל־לָךְ לְמִנְתַּן תִּנְתַּן מִן־בֵּית גִּנְזֵי ל[15] . ד כת כן יחיר נ ול
בלישׁ . ד כת כן יחיר
21 מַלְכָּא׃ 21 וְאֲנִי אֲנָּה אַרְתַּחְשַׁסְתְּא מַלְכָּא שָׂם טְעֵם לְכֹל גִּזְבְּרַיָּא[a] נ ול בלישׁ
דִּי בַעֲבַר נַהֲרָה דִּי כָל־דִּי יִשְׁאֲלִנְכוֹן עֶזְרָא כָּהֲנָה סָפַר דָּתָא דִּי־ תא יחיר א לא קרי
22 אֱלָהּ שְׁמַיָּא אָסְפַּרְנָא יִתְעֲבַד׃ 22 עַד־כְּסַף כַּכִּרִין[a] מְאָה וְעַד־חִנְטִין ל ומל
כִּרִין מְאָה וְעַד־חַמַר בַּתִּין מְאָה וְעַד־[b]בַּתִּין מְשַׁח[b] מְאָה וּמִלַּח דִּי־ ב וחס . ג פסוק עד ועד
23 לָא כְתָב[c]׃ 23 כָּל־דִּי מִן־טַעַם אֱלָהּ שְׁמַיָּא יִתְעֲבֵד אַדַרְזְדָּא[a] לְבֵית ועד ועד וחד מן יה[16]
פסוק דמיין . ב
24 אֱלָהּ שְׁמַיָּא דִּי־לְמָּה לֶהֱוֵא קְצַף עַל־מַלְכוּת מַלְכָּא וּבְנוֹהִי׃ 24 וּלְכֻם ג כת ה
מְהוֹדְעִין דִּי כָל־כָּהֲנַיָּא וְלֵוָיֵא זַמָּרַיָּא תָּרְעַיָּא נְתִינַיָּא וּפֻלְחֵי בֵּית ל
אֱלָהָא דְּנָה [a]מִנְדָּה בְלוֹ וְהַלָּךְ[a] לָא שַׁלִּיט לְמִרְמֵא עֲלֵיהֹם׃ ד כת ו . ג . ל וחס[17]
25 וְאַנְתְּ עֶזְרָא כְּחָכְמַת אֱלָהֲךְ דִּי־בִידָךְ מֲנִי שָׁפְטִין[a] וְדַיָּנִין דִּי־לֶהֱוֹן כת כן[18] . ל
דָּאְנִין[b] לְכָל־עַמָּהּ דִּי בַעֲבַר נַהֲרָה לְכָל־יְדְעֵי דָתֵי[c] אֱלָהֲךְ וְדִי לָא דאינין[19] . יד בטע[20]
ק
26 יָדַע תְּהוֹדְעוּן[d]׃ 26 וְכָל־דִּי־לָא לֶהֱוֵא עָבֵד דָּתָא דִּי־אֱלָהֲךְ וְדָתָא
דִּי מַלְכָּא אָסְפַּרְנָא דִּינָה לֶהֱוֵא מִתְעֲבֵד מִנֵּהּ הֵן לְמוֹת הֵן לִשְׁרֵשׁוּ[a] לשרשי ק חד מן מח[21]
כת ו וקרי י
27 הֵן־לַעֲנָשׁ נִכְסִין וְלֶאְסוֹרִין׃ פ 27 בְּרִיךְ יְהוָה אֱלָהֵי אֲבוֹתַיְנוּ ל . ל

[9] TML ו erasum, cf Mp sub loco. [10] Mm 3904. [11] Mm 3910. [12] Q addidi, cf Mp sub loco. [13] Mm 3800. [14] Mp contra textum, cf Mp sub loco. [15] Mm 3810. [16] Mm 647 et Mm 3911. [17] Mp sub loco. [18] Mm 3801 contra textum. [19] Q sec L, al Mss et N דיינין Q, al Mss et B דיינין. [20] Mm 3948. [21] Mm 3811.

14 [a] prp שְׁלִיחַת ‖ **19** [a] Ms Vrs יְדִי בִי׳, l יִשְׂרָאֵל דִּי בִי׳ (aberratio oculi) ‖ **21** [a] pc Mss גִּזְבָּ׳ ‖ **22** [a] pc Mss כְּכִ׳ ‖ [b–b] l מ׳ ב׳ ‖ [c] Var בַּ֫ ‖ **23** [a] G α[AVmin] 8,21 (V) *ἐπιμελῶς* ‖ **24** [a–a] G *φόρος μὴ ἔστω σοι*, Gα 8,22 *μηδεμία φορολογία μηδὲ ἄλλη ἐπιβολή* ‖ **25** [a] G *γραμματεῖς*, l סָפְרִין ‖ [b] K דָּאנִין, Q דָּיְנִין ‖ [c] l דָּת cf Vrs et 14.26 ‖ [d] GαS sg ‖ **26** [a] K שׁוּ–, Q שְׁי; G *εἰς παιδείαν*, Gα *τιμωρίᾳ*, V *in exilium*.

אֲשֶׁר נָתַן כָּזֹאת בִּלֵּב הַמֶּלֶךְ לְפָאֵר אֶת־בֵּית יְהוָה אֲשֶׁר בִּירוּשָׁלָם׃

ה[22] וחד מן כו פסוק דאית בחון א״ב . ב[23] ב חד חס וחד מל

28 וְעָלַי הִטָּה־חֶסֶד לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ וְיוֹעֲצָיו וּלְכֹל־שָׂרֵי הַמֶּלֶךְ הַגִּבֹּרִים 28

ח . ב . כ וַאֲנִי הִתְחַזַּקְתִּי כְּיַד־יְהוָה אֱלֹהַי עָלַי וָאֶקְבְּצָה מִיִּשְׂרָאֵל רָאשִׁים[a]

יד[24] וכל אוריית ויהושע דכות ב מ ג . עה לַעֲלוֹת עִמִּי׃ פ 8 1 וְאֵלֶּה רָאשֵׁי אֲבֹתֵיהֶם וְהִתְיַחֲשָׂם הָעֹלִים 8

תא יתיר א לא קל . ח[1] ר״פ בסיפ וחד מן י[2b] פסוק דמיין עִמִּי בְּמַלְכוּת אַרְתַּחְשַׁסְתְּא הַמֶּלֶךְ מִבָּבֶל׃ ס 2 מִבְּנֵי פִינְחָס 2

ד[3] וכל ד״ה דכות ב מ ב גֵּרְשֹׁם ס מִבְּנֵי אִיתָמָר דָּנִיֵּאל ס מִבְּנֵי דָוִיד חַטּוּשׁ׃ ס

ח ר״פ בסיפ[1] 3 [a]מִבְּנֵי שְׁכַנְיָה[a] ס מִבְּנֵי פַרְעֹשׁ זְכַרְיָה וְעִמּוֹ [b]הִתְיַחֵשׁ לִזְכָרִים[b] 3

ח ר״פ בסיפ[1] . ב מֵאָה וַחֲמִשִּׁים׃ ס 4 מִבְּנֵי פַּחַת מוֹאָב אֶלְיְהוֹעֵינַי בֶּן־זַרְחְיָה 4

ח ר״פ בסיפ[1] . ח בטע[4] וְעִמּוֹ מָאתַיִם הַזְּכָרִים׃ ס 5 מִבְּנֵי[a] שְׁכַנְיָה בֶּן־יַחֲזִיאֵל וְעִמּוֹ 5

שְׁלֹשׁ מֵאוֹת הַזְּכָרִים׃ ס 6 וּמִבְּנֵי עָדִין עֶבֶד בֶּן־יוֹנָתָן וְעִמּוֹ 6

ב בסיפ . ז[5] חֲמִשִּׁים[a] הַזְּכָרִים׃ ס 7 וּמִבְּנֵי עֵילָם יְשַׁעְיָה בֶּן־עֲתַלְיָה וְעִמּוֹ 7

ו בלישׁ שִׁבְעִים הַזְּכָרִים׃ ס 8 וּמִבְּנֵי שְׁפַטְיָה זְבַדְיָה בֶּן־מִיכָאֵל וְעִמּוֹ 8

ח ר״פ בסיפ[1] . ח בטע[4] שְׁמֹנִים[a] הַזְּכָרִים׃ ס 9 מִבְּנֵי[a] יוֹאָב עֹבַדְיָה בֶּן־יְחִיאֵל וְעִמּוֹ 9

ל מל[6] [b]מָאתַיִם וּשְׁמֹנָה עָשָׂר[b] הַזְּכָרִים׃ ס 10 וּמִבְּנֵי[a] שְׁלוֹמִית[b] בֶּן־ 10

ח בטע[4] יוֹסִפְיָה וְעִמּוֹ מֵאָה וְשִׁשִּׁים הַזְּכָרִים׃ ס 11 וּמִבְּנֵי בֵבַי זְכַרְיָה 11

ח בטע[4] . ל . ג[7] בסיפ וכל ד״ה דכות ב מ ד בֶּן־בֵּבָי וְעִמּוֹ עֶשְׂרִים וּשְׁמֹנָה הַזְּכָרִים׃ ס 12 וּמִבְּנֵי עַזְגָּד יוֹחָנָן 12

ח בטע[4] בֶּן־הַקָּטָן וְעִמּוֹ מֵאָה וַעֲשָׂרָה[a] הַזְּכָרִים׃ ס 13 וּמִבְּנֵי אֲדֹנִיקָם 13

אַחֲרִנִּים[a] וְאֵלֶּה שְׁמוֹתָם אֱלִיפֶלֶט יְעִיאֵל וְשְׁמַעְיָה וְעִמָּהֶם שִׁשִּׁים

ב ומל ול בסיפ . וזכור ק חד מן ב כת ד בלישׁ הַזְּכָרִים׃ ס 14 וּמִבְּנֵי בִגְוַי עוּתַּי וְזַבּוּד[a] וְעִמָּו[b] שִׁבְעִים הַזְּכָרִים׃ 14

ל פ 15 וָאֶקְבְּצֵם אֶל־הַנָּהָר[a] הַבָּא אֶל־אַהֲוָא[a] וַנַּחֲנֶה שָׁם יָמִים 15

ל שְׁלֹשֶׁה וָאֶבְינָה בָעָם[a] וּבַכֹּהֲנִים וּמִבְּנֵי לֵוִי לֹא־מָצָאתִי שָׁם׃ 16 וָאֶשְׁלַח 16

ב[9] . ח פסוק מן ד מילין דמיין וחלת משנ[1] לֶאֱלִיעֶזֶר לַאֲרִיאֵל לִשְׁמַעְיָה וּלְאֶלְנָתָן[a] וְלָיָרִיב וּלְאֶלְנָתָן וְלִנָתָן

כ . ק וְלִזְכַרְיָה וְלִמְשֻׁלָּם רָאשִׁים[b] וְיוֹיָרִיב וּלְאֶלְנָתָן[c] מְבִינִים׃ 17 וָאַוַּצֶּאָה[a] 17

[22]Mm 3683. [23]Mm 3912. [24]Mm 1523. Cp 8 [1]Mm 3913. [2]Mm 3896. [3]Mm 3914. [4]Mm 3915. [5]Mm 4044. [6]Mm 896. [7]Mm 3991. [8]Mm 2312.

28 [a] Gα *ἄνδρας* = אֲנָשִׁים ‖ **Cp 8,3** [a–a] l בֶּן־שׁ׳ (cf Gα) et cj c 2 ‖ [b–b] Gα 8,30 *ἀπὸ γραφῆς* (ex *ἀπεγράφησαν*) *ἄνδρες* ‖ **5** [a] ins זַתּוּא cf GGα ‖ **6** [a] Gα 250 ‖ **8** [a] Gα 70 ‖ **9** [a] mlt Mss Vrs וּמִ׳ ‖ [b–b] Gα 212 ‖ **10** [a] ins בָּנִי cf G^{AVmin}Gα ‖ [b] l מוֹת– cf GGαS ‖ **12** [a] mlt Mss G^{L}S וְעֶשְׂרִים ‖ **13** [a] Gα 70 ‖ **14** [a] Q G^{L}S וְזַכּוּר, K G^{Amin}A וְזַבּוּד; Gα *ὁ τοῦ Ισταλκουρου (Ιστακαλκου)*, l בֶּן־ז׳ cf עמו; > G^{B} ‖ [b] mlt Mss G^{L}S ועִמָּהֶם ‖ **15** [a–a] Gα *λεγόμενον Θεραν* ‖ **16** [a] pc Mss וליונתן ‖ [b] l prb אֲנָשִׁים cf G ‖ [c–c] > A et Gα (ubi 10 nom in 16a), gl ‖ **17** [a] K G^{-L} וָאוֹצָאָה, Q G^{L}S וָאֲצַוֶּה; Gα *καὶ εἶπα (αὐτοῖς) ἐλθεῖν.*

אוֹתָם עַל־אַדּוֹ הָרֹאשׁ בְּכַסְפְּיָא[b] הַמָּקוֹם וְאָשַׂמְתָּ בְּפִיהֶם דְּבָרִים לז[9]. ב ובפסוק. ב
לְדַבֵּר אֶל־אַדּוֹ אָחִיו[c] הַנְּתוּנִים[d] בְּכַסְפְּיָא[e] הַמָּקוֹם לְהָבִיא־לָנוּ הנתינים. ב ובפסוק ק
18 מְשָׁרְתִים לְבֵית אֱלֹהֵינוּ׃ 18 וַיְבִיאוּ לָנוּ כְּיַד־אֱלֹהֵינוּ הַטּוֹבָה עָלֵינוּ לז[10] מנח בליש. ח
אִישׁ שֵׂכֶל מִבְּנֵי מַחְלִי בֶּן־לֵוִי בֶּן־יִשְׂרָאֵל וְשֵׁרֵבְיָה[a] וּבָנָיו וְאֶחָיו ה ד בתי ש וחד כת ס[11]. נ. ל[12]
19 שְׁמֹנֶה עָשָׂר׃ 19 וְאֶת־חֲשַׁבְיָה וְאִתּוֹ[a] יְשַׁעְיָה[b] מִבְּנֵי מְרָרִי[c] אֶחָיו וּבְנֵיהֶם ב בסיפ
20 עֶשְׂרִים׃ ס 20 וּמִן־הַנְּתִינִים שְׁנָתַן דָּוִיד וְהַשָּׂרִים[a] לַעֲבֹדַת הַלְוִיִּם ל
21 נְתִינִים מָאתַיִם וְעֶשְׂרִים כֻּלָּם נִקְּבוּ בְשֵׁמוֹת׃ 21 וָאֶקְרָא שָׁם
צוֹם[a] עַל־הַנָּהָר אַהְוָא[a] לְהִתְעַנּוֹת[b] לִפְנֵי אֱלֹהֵינוּ לְבַקֵּשׁ מִמֶּנּוּ דֶּרֶךְ ל
22 יְשָׁרָה לָנוּ וּלְטַפֵּנוּ וּלְכָל־רְכוּשֵׁנוּ׃ 22 כִּי בַּשְׁתִּי לִשְׁאוֹל מִן־הַמֶּלֶךְ ל. ג וחס
חַיִל וּפָרָשִׁים לְעָזְרֵנוּ מֵאוֹיֵב בַּדֶּרֶךְ כִּי־אָמַרְנוּ לַמֶּלֶךְ לֵאמֹר יַד־
אֱלֹהֵינוּ עַל־כָּל־מְבַקְשָׁיו לְטוֹבָה וְעֻזּוֹ וְאַפּוֹ עַל כָּל־עֹזְבָיו׃ ד
23 וַנָּצוֹמָה[a] וַנְּבַקְּשָׁה מֵאֱלֹהֵינוּ עַל־זֹאת וַיֵּעָתֶר לָנוּ׃ 24 וָאַבְדִּילָה ל. ל. ה. ל וחס
מִשָּׂרֵי הַכֹּהֲנִים שְׁנֵים עָשָׂר[a] לְשֵׁרֵבְיָה חֲשַׁבְיָה[a] וְעִמָּהֶם מֵאֲחֵיהֶם
ואשקלה[13] ק חד מן ג ב חס
25 עֲשָׂרָה׃ 25 וָאֶשְׁקְוֹלָה לָהֶם אֶת־הַכֶּסֶף וְאֶת־הַזָּהָב וְאֶת־הַכֵּלִים וחד מן ו מל בליש. ג[14]
תְּרוּמַת בֵּית־אֱלֹהֵינוּ הַהֲרִימוּ הַמֶּלֶךְ וְיוֹעֲצָיו וְשָׂרָיו וְכָל־יִשְׂרָאֵל ל. ל. ב חד מל וחד מן ד[15] חס בליש וכל יעצי דכות. ל[16] וכל ר״ם דכות
26 הַנִּמְצָאִים׃ 26 וָאֶשְׁקְלָה עַל־יָדָם כֶּסֶף כִּכָּרִים שֵׁשׁ־מֵאוֹת וַחֲמִשִּׁים ג ב חס וחד מל[9]
27 וּכְלֵי־כֶסֶף מֵאָה לִכְכָרִים[a] זָהָב מֵאָה כִּכָּר׃ 27 וּכְפָרֵי זָהָב עֶשְׂרִים ל חס
[a]לְאַדַּרְכֹנִים[b] אֶלֶף[a] וּכְלֵי נְחֹשֶׁת מְצֻהָב טוֹבָה שְׁנַיִם[c] חֲמוּדֹת[d] כַּזָּהָב׃ ב וחס בליש. ל. ל כת כן[16]. ג[17]
28 וָאֹמְרָה אֲלֵהֶם אַתֶּם קֹדֶשׁ לַיהוָה וְהַכֵּלִים קֹדֶשׁ וְהַכֶּסֶף וְהַזָּהָב ט בכתיב. יו חס בכתיב[18]. ב
29 נְדָבָה לַיהוָה אֱלֹהֵי אֲבֹתֵיכֶם׃[a] 29 שִׁקְדוּ וְשִׁמְרוּ עַד־תִּשְׁקְלוּ ל
לִפְנֵי שָׂרֵי הַכֹּהֲנִים וְהַלְוִיִּם וְשָׂרֵי־הָאָבוֹת לְיִשְׂרָאֵל[a] בִּירוּשָׁלִַם כא[19]. ל[20]

[9] Mp sub loco. [10] Mm 3916. [11] Mm 3917. [12] וחד ואחיו ובניו 1 Ch 25,9. [13] Q addidi, cf Mp sub loco. [14] Mm 3784. [15] Mm 2808. [16] Mm 3918. [17] Mm 3188. [18] Mm 3919. [19] Mm 4144. [20] Mm 3895.

17 [b] G *ἐν ἀργυρίῳ*, Gα *τοῦ γαζοφυλακίου* ‖ [c] l aut c K (cf SGα) וְאָחָיו cf GαV ‖ [d] l aut c K (cf SGα) הַנְּתוּנִים aut c Q (cf G) הַנְּתִינִים; Gα pr *καί* ‖ [e] G ut [b]; Gα *τοῖς γαζοφύλαξιν* ‖ **18** [a] G *καὶ ἀρχὴν ἤλθοσαν*; dl ו cf Gα ‖ **19** [a] Gα *καὶ Αννουνον καί* ‖ [b] huc tr אחיו, quod l אֶחָיו cf Gα ‖ [c] dub; Gα *Χανουναιου* = כְּנָנִי Neh 9,4? ‖ **20** [a] prp מְשָׁרְתִים ‖ **21** [a–a] > Gα ‖ [b] Gα *τοῖς νεανίσκοις* ‖ **23** [a] Gα *καὶ πάλιν* ‖ **24** [a–a] l וְשׁ׳ וַחֲ׳ cf Gα ‖ **26** [a] prp כִּכָּרִים ‖ **27** [a–a] > Gα ‖ [b] GB *εἰς τὴν ὁδὸν Χαμανιμ* = לדרך כמנים = לְדַרְכְּמֹנִים ‖ [c] Gα 12 (GB 10), G *διάφορα* = שֹׁנִים ‖ [d–d] Gα *χρυσοειδῆ* = דְּמוּת ז׳ ‖ **28** [a] GBalIIGαV suff 1 pl ‖ **29** [a–a] add.

30 הַלִּשְׁכוֹת[b] בֵּית יְהוָה׃ 30 וַיְקַבְּלוּ הַכֹּהֲנִים וְהַלְוִיִּם מִשְׁקַל[a] הַכֶּסֶף
31 וְהַזָּהָב וְהַכֵּלִים לְהָבִיא לִירוּשָׁלַ͏ִם לְבֵית אֱלֹהֵינוּ׃ פ 31 וַנִּסָּעָה
32 מִנְּהַר אַהְוָא[a] בִּשְׁנֵים עָשָׂר לַחֹדֶשׁ הָרִאשׁוֹן לָלֶכֶת יְרוּשָׁלָ͏ִם וְיַד־
אֱלֹהֵינוּ הָיְתָה עָלֵינוּ וַיַּצֵּלֵנוּ מִכַּף אוֹיֵב וְאוֹרֵב עַל־הַדָּרֶךְ׃ 32 וַנָּבוֹא
33 יְרוּשָׁלָ͏ִם וַנֵּשֶׁב שָׁם יָמִים שְׁלֹשָׁה׃ 33 וּבַיּוֹם הָרְבִיעִי נִשְׁקַל הַכֶּסֶף
וְהַזָּהָב וְהַכֵּלִים בְּבֵית אֱלֹהֵינוּ עַל יַד־מְרֵמוֹת בֶּן־אוּרִיָּה הַכֹּהֵן וְעִמּוֹ
אֶלְעָזָר בֶּן־פִּינְחָס וְעִמָּהֶם יוֹזָבָד[a] בֶּן־יֵשׁוּעַ וְנוֹעַדְיָה בֶּן־בִּנּוּי הַלְוִיִּם׃
34 בְּמִסְפָּר בְּמִשְׁקָל[a] לַכֹּל וַיִּכָּתֵב כָּל־הַמִּשְׁקָל בָּעֵת הַהִוא׃ פ 34
35 הַבָּאִים[a] מִן־הַשִּׁבְי בְּנֵי־הַגּוֹלָה הִקְרִיבוּ עֹלוֹת | לֵאלֹהֵי יִשְׂרָאֵל פָּרִים סׄ
שְׁנֵים־עָשָׂר עַל־כָּל־יִשְׂרָאֵל אֵילִים | תִּשְׁעִים וְשִׁשָּׁה כְּבָשִׂים שִׁבְעִים
וְשִׁבְעָה[b] צְפִירֵי חַטָּאת שְׁנֵים עָשָׂר הַכֹּל עוֹלָה לַיהוָה׃ פ
36 וַיִּתְּנוּ | אֶת־דָּתֵי הַמֶּלֶךְ לַאֲחַשְׁדַּרְפְּנֵי הַמֶּלֶךְ וּפַחֲוֹת עֵבֶר הַנָּהָר
וְנִשְּׂאוּ אֶת־הָעָם וְאֶת־בֵּית־הָאֱלֹהִים׃ ס

9 1 וּכְכַלּוֹת אֵלֶּה נִגְּשׁוּ אֵלַי הַשָּׂרִים לֵאמֹר לֹא־נִבְדְּלוּ הָעָם
יִשְׂרָאֵל וְהַכֹּהֲנִים וְהַלְוִיִּם מֵעַמֵּי הָאֲרָצוֹת כְּתוֹעֲבֹתֵיהֶם לַכְּנַעֲנִי
הַחִתִּי הַפְּרִזִּי הַיְבוּסִי הָעַמֹּנִי הַמּוֹאָבִי הַמִּצְרִי וְהָאֱמֹרִי[a]׃ 2 כִּי־נָשְׂאוּ
מִבְּנֹתֵיהֶם לָהֶם וְלִבְנֵיהֶם וְהִתְעָרְבוּ זֶרַע הַקֹּדֶשׁ בְּעַמֵּי הָאֲרָצוֹת וְיַד־
הַשָּׂרִים וְהַסְּגָנִים הָיְתָה בַּמַּעַל הַזֶּה רִאשׁוֹנָה׃ ס 3 וּכְשָׁמְעִי
אֶת־הַדָּבָר הַזֶּה קָרַעְתִּי אֶת־בִּגְדִּי וּמְעִילִי וָאֲמָרְטָה מִשְׂעַר רֹאשִׁי
וְזָקָנִי וָאֵשֵׁבָה מְשׁוֹמֵם׃ 4 וְאֵלַי יֵאָסְפוּ כָּל־חָרֵד בְּדִבְרֵי[a] אֱלֹהֵי־
יִשְׂרָאֵל עַל מַעַל הַגּוֹלָה וַאֲנִי יֹשֵׁב מְשׁוֹמֵם עַד־[b]לְמִנְחַת הָעֶרֶב׃
5 [a]וּבְמִנְחַת הָעֶרֶב[a] קָמְתִי מִתַּעֲנִיתִי וּבְקָרְעִי[b] בִּגְדִּי וּמְעִילִי וָאִכְרְעָה
עַל־בִּרְכַּי וָאֶפְרְשָׂה כַפַּי אֶל־יְהוָה אֱלֹהָי׃ 6 וָאֹמְרָה אֱלֹהַי בֹּשְׁתִּי
וְנִכְלַמְתִּי לְהָרִים אֱלֹהַי פָּנַי אֵלֶיךָ כִּי עֲוֹנֹתֵינוּ רָבוּ לְמַעְלָה רֹאשׁ[a]

[21] Mm 4144. [22] Gn 15,18. [23] Mp sub loco. [24] Mm 1282. [25] Mm 3920. [26] וחד לנערדיה Neh 6,14. [27] Mm 2364. [28] Mm 3921. Cp 9 [1] Mm 1288. [2] Mm 1199. [3] Mp contra textum, cf Mp sub loco. [4] Okhl 274 et Mp sub loco. [5] Mp sub loco. [6] Mm 682. [7] Mm 3016. [8] Mm 2364.

29 [b] mixtum ex לִשְׁכוֹת et הַלִּשְׁכוֹת ‖ **30** [a] pc Mss לְ ‖ **31** [a] 𝔊α 8,60 *Θερα* cf 15[a—a] ‖ **33** [a] Ms יוֹנָדָב ‖ **34** [a] Vrs pr cop, l וּב׳ ‖ **35** [a] prp וּבְבֹאָם ‖ [b] l וּשְׁנַיִם cf 𝔊α[AVmin] ‖ **Cp 9,1** [a] l c Ms 𝔊α וְהָאֲדֹמִי ‖ **4** [a] Vrs sg ‖ [b—b] 𝔖 *lt*ˢ *š*ʿ*jn* = usque ad horam nonam ‖ **5** [a—a] cf 4[b—b] ‖ [b] prp בְּקֶרְעֵי (ו) ‖ **6** [a] l מֵעַל רֹאשׁ (hpgr) cf 2 Ch 34,4.

7 וְאַשְׁמָתֵנוּ גְדֹלָה עַד־לַשָּׁמָיִם׃ 7 מִימֵי אֲבֹתֵינוּ אֲנַחְנוּ בְּאַשְׁמָה גְדֹלָה
עַד הַיּוֹם הַזֶּה וּבַעֲוֹנֹתֵינוּ נִתַּנּוּ אֲנַחְנוּ מְלָכֵינוּ כֹּהֲנֵינוּ[a] בְּיַד | מַלְכֵי
8 הָאֲרָצוֹת בַּחֶרֶב בַּשִּׁבְיָ[b] וּבַבִּזָּה וּבְבֹשֶׁת פָּנִים כְּהַיּוֹם הַזֶּה׃ 8 וְעַתָּה
כִּמְעַט־רֶגַע הָיְתָה תְחִנָּה מֵאֵת | יְהוָה אֱלֹהֵינוּ לְהַשְׁאִיר לָנוּ פְּלֵיטָה
וְלָתֵת־לָנוּ יָתֵד[a] בִּמְקוֹם קָדְשׁוֹ לְהָאִיר עֵינֵינוּ אֱלֹהֵינוּ וְלִתְּנָנוּ מְחַיָּה
9 מְעַט בְּעַבְדֻתֵנוּ׃ 9 כִּי־עֲבָדִים אֲנָחְנוּ וּבְעַבְדֻתֵנוּ לֹא עֲזָבָנוּ אֱלֹהֵינוּ
וַיֵּט־עָלֵינוּ חֶסֶד לִפְנֵי מַלְכֵי פָרַס לָתֵת־לָנוּ מְחַיָּה[a] לְרוֹמֵם אֶת־בֵּית
אֱלֹהֵינוּ וּלְהַעֲמִיד אֶת־חָרְבֹתָיו וְלָתֵת־לָנוּ גָּדֵר בִּיהוּדָה וּבִירוּשָׁלִָם׃
ס 10 וְעַתָּה מַה־נֹּאמַר אֱלֹהֵינוּ אַחֲרֵי־זֹאת כִּי עָזַבְנוּ מִצְוֹתֶיךָ׃
11 אֲשֶׁר צִוִּיתָ בְיַד עֲבָדֶיךָ הַנְּבִיאִים לֵאמֹר הָאָרֶץ אֲשֶׁר אַתֶּם בָּאִים
לְרִשְׁתָּהּ אֶרֶץ נִדָּה הִיא בְּנִדַּת[a] עַמֵּי הָאֲרָצוֹת בְּתוֹעֲבֹתֵיהֶם[b] אֲשֶׁר
12 מִלְאוּהָ מִפֶּה אֶל־פֶּה בְּטֻמְאָתָם׃ 12 וְעַתָּה בְּנוֹתֵיכֶם אַל־תִּתְּנוּ
לִבְנֵיהֶם וּבְנֹתֵיהֶם אַל־תִּשְׂאוּ לִבְנֵיכֶם וְלֹא־תִדְרְשׁוּ שְׁלֹמָם וְטוֹבָתָם
עַד־עוֹלָם לְמַעַן תֶּחֶזְקוּ וַאֲכַלְתֶּם אֶת־טוּב הָאָרֶץ וְהוֹרַשְׁתֶּם לִבְנֵיכֶם
13 עַד־עוֹלָם׃ 13 וְאַחֲרֵי כָּל־הַבָּא עָלֵינוּ בְּמַעֲשֵׂינוּ הָרָעִים וּבְאַשְׁמָתֵנוּ
הַגְּדֹלָה כִּי | אַתָּה אֱלֹהֵינוּ חָשַׂכְתָּ[a] מִמַּטָּה[b] מֵעֲוֹנֵנוּ וְנָתַתָּה לָנוּ פְּלֵיטָה
14 כָּזֹאת׃ 14 הֲנָשׁוּב לְהָפֵר מִצְוֹתֶיךָ וְלִהְתְחַתֵּן בְּעַמֵּי הַתּוֹעֵבוֹת הָאֵלֶּה
15 הֲלֹוא תֶאֱנַף־בָּנוּ עַד־כַּלֶּה לְאֵין שְׂאֵרִית וּפְלֵיטָה׃ פ 15 יְהוָה
אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל צַדִּיק אַתָּה כִּי־נִשְׁאַרְנוּ פְלֵיטָה כְּהַיּוֹם הַזֶּה הִנֵּנוּ לְפָנֶיךָ
10 בְּאַשְׁמָתֵינוּ כִּי אֵין לַעֲמֹד לְפָנֶיךָ עַל־זֹאת׃ פ **10** 1 וּכְהִתְפַּלֵּל[a]
עֶזְרָא וּכְהִתְוַדֹּתוֹ[b] בֹּכֶה וּמִתְנַפֵּל[c] לִפְנֵי בֵּית הָאֱלֹהִים נִקְבְּצוֹ אֵלָיו
מִיִּשְׂרָאֵל[d] קָהָל רַב־מְאֹד אֲנָשִׁים וְנָשִׁים וְיִלְדִים[e] כִּי־בָכוּ[e] הָעָם
2 הַרְבֵּה־בֶכֶה[g]׃ ס 2 וַיַּעַן שְׁכַנְיָה בֶן־יְחִיאֵל מִבְּנֵי עוֹלָם[a] וַיֹּאמֶר

[9]Mm 123. [10]Mm 284. [11]Mm 1193. [12]וחד במעט Da 11,23. [13]Mm 601. [14]Mm 3922. [15]Mp sub loco. [16]Mm 3923. [17]Mm 3924. [18]Mm 3925. [19]Mm 3926. [20]Mm 335. [21]Mm 3664. [22]Mm 2122. [23]Mm 3927. [24]Mm 1297. [25]Mm 3929. Cp 10 [1]Mm 1813. [2]Mm 2735.

7 [a] l c Ms וְכ cf GGαV ‖ [b] l c Ms Vrs וּבְ ‖ 8 [a] Ms יְתֵר ‖ 9 [a] prp מְנָחָה ‖ 11 [a] nonn Mss V כְּנִ ‖ [b] pc Mss תְּ ‖ 13 [a] nonn Mss S חָשַׂבְתָּ, GGα ἐκούφισας ‖ [b] prp מִטָּה– ‖ Cp 10,1 [a] mlt Mss וּבְה ‖ [b] cf 1[a] ‖ [c] G καὶ προσευχόμενος ‖ [d] Gα 8,88 ἀπὸ Ιερουσαλημ ‖ [e–e] l וַיִּבְכּוּ? cf VM ‖ [f] prp (= יהוה) הֶחָרֵד בִּדְבַר ה cf 9,4 ‖ [g] prp בָּכֹה ‖ 2 [a] l c Q mlt Mss GSV עֵילָם, K עוֹ; Gα Ισραηλ.

ל. ל לְעָזְרָא אֲנַחְנוּ מְעַלְנוּ ׀ בֵּאלֹהֵינוּ וַנּוֹשֵׁב נָשִׁים נָכְרִיּוֹת מֵעַמֵּי הָאָרֶץ
כ בטע ד[3] מנה בכתיב וכליש . ב[4] . ל 3 וְעַתָּה יֵשׁ־מִקְוֶה לְיִשְׂרָאֵל עַל־זֹאת׃ 3 וְעַתָּה נִכְרְתָה־בְּרִית ׀ לֵאלֹהֵינוּ
ל . ב . ג כת כן בסיפ . ו[5] לְהוֹצִיא כָל־נָשִׁים[a] וְהַנּוֹלָד ׀ מֵהֶם בַּעֲצַת[b] אֲדֹנָי[c] וְהַחֲרֵדִים בְּמִצְוַת
ב ול בסיפ . לה[6] . ט ר״פ[7] אֱלֹהֵינוּ וְכַתּוֹרָה יֵעָשֶׂה׃ 4 קוּם כִּי־עָלֶיךָ הַדָּבָר וַאֲנַחְנוּ עִמָּךְ חֲזַק
ד[8] . ג[9] ד מנה בסיפ . לה[10] וכל ר״פ דכות 5 וְנַעֲשֶׂה׃ פ 5 וַיָּקָם עֶזְרָא וַיַּשְׁבַּע אֶת־שָׂרֵי הַכֹּהֲנִים ׀ הַלְוִיִּם[a] וְכָל־
ל . מה 6 יִשְׂרָאֵל לַעֲשׂוֹת כַּדָּבָר הַזֶּה וַיִּשָּׁבֵעוּ׃ 6 וַיָּקָם עֶזְרָא מִלִּפְנֵי ׀ בֵּית
ט[11] . ב[12] . ג[13] הָאֱלֹהִים וַיֵּלֶךְ אֶל־לִשְׁכַּת יְהוֹחָנָן[a] בֶּן־אֶלְיָשִׁיב וַיֵּלֶךְ[b] שָׁם לֶחֶם ׀
לֹא־אָכַל ׀ וּמַיִם ׀ לֹא־שָׁתָה כִּי מִתְאַבֵּל עַל־מַעַל הַגּוֹלָה[c]׃ ס
ד[14] 7 וַיַּעֲבִירוּ קוֹל בִּיהוּדָה וִירוּשָׁלַ͏ִם[a] לְכָל־בְּנֵי הַגּוֹלָה לְהִקָּבֵץ יְרוּשָׁלָ͏ִם׃ 7
ג ב מנה בליש 8 וְכֹל ׀ אֲשֶׁר לֹא־יָבוֹא לִשְׁלֹשֶׁת ׀ הַיָּמִים כַּעֲצַת הַשָּׂרִים וְהַזְּקֵנִים 8
ג ב פת וחד קמ[15] . ב מל . ד וכל ר״ה דכות ב מ א יֶחֱרַם כָּל־רְכוּשׁוֹ וְהוּא יִבָּדֵל מִקְּהַל הַגּוֹלָה׃ ס 9 וַיִּקָּבְצוּ כָל־ 9
ל . פסיקתא דסיפ[16] אַנְשֵׁי־יְהוּדָה ׀ וּבִנְיָמִן ׀ יְרוּשָׁלַ͏ִם לִשְׁלֹשֶׁת ׀ הַיָּמִים הִוא חֹדֶשׁ הַתְּשִׁעִי
ג ב מנה בליש . מת . ל בְּעֶשְׂרִים ׀ בַּחֹדֶשׁ[a] וַיֵּשְׁבוּ כָל־הָעָם בִּרְחוֹב ׀ בֵּית ׀ הָאֱלֹהִים מַרְעִידִים
ג . ט בכתיב[17] . יו חס בכתיב עַל־הַדָּבָר וּמִהַגְּשָׁמִים׃ פ 10 וַיָּקָם עֶזְרָא ׀ הַכֹּהֵן וַיֹּאמֶר ׀ אֲלֵהֶם 10
ל וחס . ד[18] אַתֶּם מְעַלְתֶּם וַתּוֹשִׁיבוּ נָשִׁים נָכְרִיּוֹת לְהוֹסִיף עַל־אַשְׁמַת יִשְׂרָאֵל׃
11 וְעַתָּה תְּנוּ תוֹדָה לַיהוָה אֱלֹהֵי־אֲבֹתֵיכֶם[a] וַעֲשׂוּ רְצוֹנוֹ וְהִבָּדְלוּ 11
ב[19] מֵעַמֵּי הָאָרֶץ וּמִן־הַנָּשִׁים ׀ הַנָּכְרִיּוֹת׃ 12 וַיַּעֲנוּ כָל־הַקָּהָל וַיֹּאמְרוּ 12
כדברך ל חד מן ח[18] יתיר י בליש . לג קמ[19] קוֹל גָּדוֹל כֵּן כִּדְבָרְךָ[a] עָלֵינוּ לַעֲשׂוֹת׃ 13 אֲבָל הָעָם רָב וְהָעֵת 13
ג מל[20] . ג[21] גְּשָׁמִים וְאֵין כֹּחַ לַעֲמֹד בַּחוּץ וְהַמְּלָאכָה לֹא־לְיוֹם אֶחָד וְלֹא לִשְׁנַיִם
ב וחס . ה . ל כִּי־הִרְבֵּינוּ לִפְשֹׁעַ בַּדָּבָר ׀ הַזֶּה׃ 14 יַעַמְדוּ[a]־נָא שָׂרֵינוּ ׀ לְכָל־הַקָּהָל 14
ל . ב חס בסיפ . ג וְכָל ׀ אֲשֶׁר בְּעָרֵינוּ[b] הִשִּׁיב נָשִׁים נָכְרִיּוֹת יָבֹאוּ לְעִתִּים מְזֻמָּנִים
ל וְעִמָּהֶם זִקְנֵי־עִיר וָעִיר וְשֹׁפְטֶיהָ ׀ עַד לְהָשִׁיב חֲרוֹן אַף־אֱלֹהֵינוּ מִמֶּנּוּ

[3]Mm 3923. [4]1Ch 29,15. [5]Mm 4220. [6]Mm 210. [7]Mm 1995. [8]Mm 1273. [9]Mm 1188. [10]Mp sub loco. [11]Mm 3928. [12]Mm 1637. [13]Ex 34,28. [14]Mm 1826. [15]Mm 523. [16]Mm 3904. [17]Mm 3919. [18]Mm 1921. [19]Mm 264. [20]Mm 3929. [21]Mm 629.

3 [a] Ms GS הַנָּ; Gα 8,90 + suff 1 pl, l נָשִׁינוּ; Ms G^{L}S + הַנָּכְרִיּוֹת cf Gα ‖ [b] Or Sʏ בְּעַצַּ cf Gα ‖ [c] nonn Mss יהוה; l c Ms ־ cf Gα *σοί* ‖ **5** [a] Ms G^{AVmin}GαSʏ וְהַ ‖ **6** [a] 2 Mss יְהוֹנָתָן, $Gα^{B}$ *Ιωνα* ‖ [b] Gα 9,2 G^{L}(SʏL) *καὶ αὐλισθείς*, l וַיָּלֶן ‖ [c] Gα + *τῶν μεγάλων*, ins הַגְּדוֹל (hpgr) ‖ **7** [a] mlt Mss וּבִ׳ ‖ **9** [a] pc Mss לַח׳ ‖ **11** [a] G*Gα 9,8 suff 1 pl ‖ **12** [a] Q mlt Mss G*ʏ sg, K pl ‖ **14** [a] sic L, mlt Mss Edd יַעַמְדוּ ‖ [b] pc Mss בְּ׳.

15 עַד לַדָּבָר[c–c] הַזֶּה׃ ס 15 אַךְ יוֹנָתָן בֶּן־עֲשָׂהאֵל וְיַחְזְיָה בֶן־תִּקְוָה ל
16 עָמְדוּ[a] עַל־זֹאת וּמְשֻׁלָּם וְשַׁבְתַּי הַלֵּוִי[b] עֵזְרָם׃ 16 וַיַּעֲשׂוּ־כֵן בְּנֵי ב וחס
הַגּוֹלָה וַיִּבָּדְלוּ[a] עֶזְרָא הַכֹּהֵן אַנְשֵׁי[b] רָאשֵׁי הָאָבוֹת לְבֵית אֲבֹתָם ג . עה . ה[22] חס ב מנה בסיפ וכל תורה דכות ב מ ב
וְכֻלָּם בְּשֵׁמוֹת וַיֵּשְׁבוּ בְּיוֹם אֶחָד לַחֹדֶשׁ הָעֲשִׂירִי לְדָרְיֹושׁ[c] הַדָּבָר׃ ג . ג[23] . ל ומל
17 וַיְכַלּוּ[a] בְּכֹל אַנְשִׁים[a] הַהֹשִׁיבוּ נָשִׁים נָכְרִיּוֹת עַד יוֹם אֶחָד לַחֹדֶשׁ ג[24] . ז דגש[25] . ו
18 הָרִאשׁוֹן׃ ס 18 וַיִּמָּצְאוּ מִבְּנֵי הַכֹּהֲנִים אֲשֶׁר הֵשִׁיבוּ נָשִׁים נָכְרִיּוֹת סד[26] . ד[27]
מִבְּנֵי יֵשׁוּעַ בֶּן־יוֹצָדָק וְאֶחָיו מַעֲשֵׂיָה וֶאֱלִיעֶזֶר[a] וְיָרִיב[b] וְגְדַלְיָהוּ[c]׃ ל
19 וַיִּתְּנוּ יָדָם לְהוֹצִיא נְשֵׁיהֶם וַאֲשָׁמִים[a] אֵיל־צֹאן[b] עַל־אַשְׁמָתָם׃ ל[28]
ס 20 וּמִבְּנֵי אִמֵּר חֲנָנִי וּזְבַדְיָה׃[a] ס 21 וּמִבְּנֵי חָרִם מַעֲשֵׂיָה ו בלישׁ
22 וְאֵלִיָּה וּשְׁמַעְיָה וְיחִיאֵל וְעֻזִּיָּה׃[a] 22 וּמִבְּנֵי פַּשְׁחוּר אֶלְיוֹעֵינַי מַעֲשֵׂיָה ה ד מל וחד חס[29]
23 יִשְׁמָעֵאל נְתַנְאֵל[a] יוֹזָבֶד[b] וְאֶלְעָשָׂה׃[c] ס 23 וּמִן־הַלְוִיִּם יוֹזָבָד
24 וְשִׁמְעִי וְקֶלָיָה[a] הוּא קְלִיטָא פְּתַחְיָה יְהוּדָה וֶאֱלִיעֶזֶר[b]׃ ס 24 וּמִן־ ל
יא חס[30] מנה בכתיב וכל נביא דכות ב מ ג . ב חד
הַמְשֹׁרְרִים אֶלְיָשִׁיב[a] וּמִן־הַשְּׁעָרִים שַׁלֻּם וְטַלֹּם וְאוּרִי[b]׃ ס שם קריה וחד שם ברנש[31]
25 וּמִיִּשְׂרָאֵל מִבְּנֵי פַרְעֹשׁ רַמְיָה וְיִזִּיָּה[a] וּמַלְכִּיָּה וּמִיָּמִן וְאֶלְעָזָר ב[32]
26 וּמַלְכִּיָּה[b] וּבְנָיָה׃ ס 26 וּמִבְּנֵי עֵילָם מַתַּנְיָה זְכַרְיָה[a] וְיחִיאֵל[b] ל
27 וְעַבְדִּי וִירֵמוֹת וְאֵלִיָּה׃ ס 27 וּמִבְּנֵי זַתּוּא אֶלְיוֹעֵינַי[a] אֶלְיָשִׁיב ה ד מל ול חס[33]
28 מַתַּנְיָה[b] וִירֵמוֹת וְזָבָד וַעֲזִיזָא[c]׃ ס 28 וּמִבְּנֵי בֵבַי יְהוֹחָנָן חֲנַנְיָה ט[34]
29 זַבַּי[a] עַתְלַי[b]׃ ס 29 וּמִבְּנֵי בָנִי[a] מְשֻׁלָּם מַלּוּךְ וַעֲדָיָה[b] יָשׁוּב וּשְׁאָל[c] ל כת כן למערב[35] . כת כן למערב[36]
30 יָרְמוֹת[d]׃ ס 30 וּמִבְּנֵי פַּחַת מוֹאָב עַדְנָא[a] וּכְלָל בְּנָיָה מַעֲשֵׂיָה ורמות חד מן ו[37] כת כן בלישׁ . ק
ג ב כת א וחד כת ה . ל

[22] Mm 3967. [23] Mm 3135. [24] Mm 1359. [25] Mm 104. [26] Mp sub loco. [27] Mm 3765. [28] וחד אשמים Gn 42,21. [29] Mm 3930. [30] Mm 4232. [31] Mm 1328. [32] Mm 1023. [33] Mm 3930. [34] Mm 3928. [35] Mm 3931. [36] Mm 3932. [37] Mm 1700.

14 [c–c] l c 2 Mss Vrs עַל הַדּ׳ ‖ **15** [a] G *μετ' ἐμοῦ* = עִמָּדִי cf GαV ‖ [b] 2 Mss $G^{L}G\alpha^{L}$ הַלְוִיִּם ‖ **16** [a] Gα *καὶ ἐπελέξατο ἑαυτῷ*, l וַיִּבָּדֵל לוֹ (ל hpgr) ‖ [b] Ms GV וַאֲ׳ ‖ [c] l c pc Mss GGαV לְדָרוּשׁ ‖ **17** [a–a] 2 Mss GSV בְּכֹל־הָאֲ׳; l בכל לְאֲ׳ (ל hpgr) cf Gα ‖ **18** [a] Ms Gα וְאֶלְעָזָר ‖ [b] S *wjwndb* ‖ [c] Gα *καὶ Ιω(α)δανος* ‖ **19** [a] l וַאֲשָׁמָם cf Lv 5,15 ‖ [b–b] Gα *κριούς* ‖ **20** [a] pc Mss S וְזִכְרִיָּה ‖ **21** [a] Gα *καὶ Αζαριας* ‖ **22** [a] Ms נְתַנְיָה ‖ [b] Gα *Ωκαιληδος (Ωκιδηλος)* ‖ [c] Gα *καὶ Σαλθας (Σαλοας)* ‖ **23** [a] G *καὶ Κωλια*, Gα *καὶ Κωλιος* ‖ [b] Gα *καὶ Ιω(α)νας* ‖ **24** [a] Gα + *Βακχουρος* ‖ [b] > Gα ‖ **25** [a] pc Mss וְ׳ ‖ [b] G^{Mss} *καὶ Ασαβια*; > G^{B}; Gα *καὶ Ασιβιας*, l וַחֲשַׁבְיָה? ‖ **26** [a] 2 Mss G^{-B} וּ׳ ‖ [b] S *n'j'jl* ‖ **27** [a] Gα *Ελιαδας* ‖ [b] S *ntnj'* ‖ [c] Gα *καὶ Ζερδαιας* ‖ **28** [a] 2 Mss זַכַּי ‖ [b] Gα *καὶ Εμαθ(θ)ις* ‖ **29** [a] Ms S בכי, G^{BS} *Βανουι* (sed cf 38); l aut hic aut 34 בָּנֻי (vel בְּנֵי vel בֻּצַּי) ‖ [b] Gα *Ιεδαιος*, l וְיַעֲדָיָה vel וְיַדַּעְיָה; S *(w)'wzj'* ‖ [c] l c K^{Or} יִשְׁאָל cf Gα; S *wš'wl* ‖ [d] Q GV וְרָמוֹת, K יְרִ׳ cf GαS ‖ **30** [a] S *gdlj'*.

ז 31 מַתַּנְיָה בִצַלְאֵל וּבִנּוּי וּמְנַשֶּׁה׃ ס 31 וּבְנֵי[a] חָרִם אֶלִיעֶזֶר יִשִּׁיָּה
32 מַלְכִּיָּה שְׁמַעְיָה שִׁמְעוֹן׃ 32 בִּנְיָמִן[a] מַלּוּךְ שְׁמַרְיָה׃ ס 33 מִבְּנֵי
ת ר״פ בסיפ[38] 33 חָשֻׁם מַתְּתַי מַתַּתָּה[a] זָבָד[b] אֱלִיפֶלֶט יְרֵמַי[c] מְנַשֶּׁה שִׁמְעִי׃ ס
ח ר״פ בסיפ[38]. ל. ל. כלוהי[39] ק 34 מִבְּנֵי בָנִי[a] מַעְדַי עַמְרָם וְאוּאֵל[b]׃ ס 35 בְּנָיָה בְּדְיָה כְּלְהִי[a]׃
ג מילין דמיין בכתיב. ויעשי חד מן מ[40] ק כת ו וקרי י בלישׁ ל. ל 36 36 וַנְיָה[a] מְרֵמוֹת אֶלְיָשִׁיב׃ 37 מַתַּנְיָה מַתְּנַי וְיַעֲשָׂאוּ[a]׃ 38 [a]וּבָנִי וּבְנוּי[a]
39 שִׁמְעִי[b]׃ 39 וְשֶׁלֶמְיָה וְנָתָן וַעֲדָיָה׃ 40 מַכְנַדְבַּי[a] שָׁשַׁי שָׂרָי[b]׃ 41 עֲזַרְאֵל[a]
ד[41]. ח ר״פ בסיפ[38] ידי חד מן מ[40] כת ק ר וקרי י בלישׁ. נשאו[42] חד מן י בלישׁ ק לה[43] ה[44] מנה בכתיב 42 וְשֶׁלֶמְיָהוּ שְׁמַרְיָהוּ׃ 42 שַׁלּוּם אֲמַרְיָה יוֹסֵף׃ ס 43 מִבְּנֵי נְבוֹ
43 יְעִיאֵל מַתִּתְיָה זָבָד[a] זְבִינָא יַדּוֹ[b] וְיוֹאֵל[c] בְּנָיָה׃ 44 כָּל־אֵלֶּה נָשְׂאוּ[a]
44 נָשִׁים נָכְרִיּוֹת[b] וַיֵּשׁ מֵהֶם נָשִׁים וַיְשִׂמוּ בָנִים[b]׃ פ

ספר נחמיה כסליו חד מן ב׳ כת חס 1 1 דִּבְרֵי נְחֶמְיָה בֶּן־חֲכַלְיָה[a] וַיְהִי בְּחֹדֶשׁ־כִּסְלֵו שְׁנַת
עֶשְׂרִים[b] וְאָנֹכִי הָיִיתִי בְּשׁוּשַׁן הַבִּירָה׃ 2 וַיָּבֹא חֲנָנִי אֶחָד מֵאַחַי הוּא 2
ל. 2 וַאֲנָשִׁים מִיהוּדָה וָאֶשְׁאָלֵם עַל־הַיְּהוּדִים הַפְּלֵיטָה אֲשֶׁר־נִשְׁאֲרוּ מִן־
ב[3]. ג בטע ר״פ. ב 3 הַשִּׁבְי וְעַל־יְרוּשָׁלִָם׃ 3 וַיֹּאמְרוּ[a] לִי הַנִּשְׁאָרִים אֲשֶׁר־נִשְׁאֲרוּ מִן־הַשִּׁבְי
ג. ז חס 4 שָׁם בַּמְּדִינָה בְּרָעָה גְדֹלָה וּבְחֶרְפָּה וְחוֹמַת יְרוּשָׁלִַם מְפֹרֶצֶת וּשְׁעָרֶיהָ
ג בטע בסיפ[6]. ג[6] 4 נִצְּתוּ בָאֵשׁ׃ 4 וַיְהִי כְּשָׁמְעִי | אֶת־הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה יָשַׁבְתִּי וָאֶבְכֶּה
וָאֶתְאַבְּלָה יָמִים וָאֶהְיֶה צָם וּמִתְפַּלֵּל לִפְנֵי אֱלֹהֵי הַשָּׁמָיִם׃ 5 וָאֹמַר 5
ו[7]. ג קמ בסיפ. ג[8]. ה[9] אָנָּא יְהוָה[o] אֱלֹהֵי[o] הַשָּׁמַיִם הָאֵל[o] הַגָּדוֹל[o] וְהַנּוֹרָא שֹׁמֵר הַבְּרִית[o] וְחֶסֶד[a]
ו. יג. יז. יט[10]. ל מל 6 לְאֹהֲבָיו וּלְשֹׁמְרֵי מִצְוֹתָיו׃ 6 [a]תִּהְיֶינָא אָזְנְךָ־קַשֶּׁבֶת[a] וְעֵינֶיךָ[o] פְּתוּחוֹת[o]
יח פסוק אל על על[11] לִשְׁמֹעַ אֶל־תְּפִלַּת עַבְדְּךָ אֲשֶׁר אָנֹכִי[o] מִתְפַּלֵּל לְפָנֶיךָ הַיּוֹם יוֹמָם

[38] Mm 3913. [39] Q plen י contra K def, cet Mss K plen, cf Mp sub loco. [40] Mm 3811. [41] Mm 2679. [42] L נָשָׂאוּ, TM al Mss נָשְׂאוּ, cf Mp sub loco. [43] Mp sub loco. [44] Mm 4219.

Cp 1 [1] Mp sub loco. [2] Mm 2882. [3] Mm 3080. [4] Mm 1193. [5] Mm 3946. [6] Mm 1765. [7] Mm 3880. [8] Da 9,4. [9] Mm 3234. [10] Mm 3998. [11] Mm 658.

31 [a] l c mlt Mss Vrs וּמִבְּנֵי ‖ **32** [a] sic L, mlt Mss Edd בְּנֵי ‖ **33** [a] pc Mss מַתִּתְיָה ‖ [b] S *zkr* ‖ [c] S *wkrmj* ‖ **34** [a] cf 29[a] ‖ [b] G^{L}(S) *Ιωηλ* cf Gα ‖ **35** [a] Q כְּלוּהוּ, G *Χελια* cf S V; > Gα; l כְּלָיָה? ‖ **36** [a] nonn Mss וניה, G *Ουιεχωα*, Gα *καὶ Ανως*, S *wnh'jl*, V *Vania*; l prb וּמִבְּנֵי deficiente nomine (יוֹזָבָד? cf 2,18) ‖ **37** [a] Q V וַיַּעֲשׂ, K שׂוֹ—; G *καὶ ἐποίησαν* ‖ **38** [a–a] l וּמִבְּנֵי בְנוּי cf G ‖ [b] pc Mss וְשׁ ‖ **40** [a] Gα *καὶ ἐκ τῶν υἱῶν Εζωρα*, l וּמִבְּנֵי עַזּוּר (aut וּמִבְּנֵי זַכַּי) ‖ [b] S *wsrj* ‖ **41** [a] pc Mss עַזְרִיאֵל cf G ‖ **43** [a] Ms וְזֵכֶר, S *wzkwr* ‖ [b] Q G*Gα^{Amin} יַדֵּי, K Gα^{B}V יַדּוֹ ‖ [c] dl וְ ‖ **44** [a] L* mlt Mss נשׂאי ‖ [b–b] crrp; l ובנים (וישׂים dttg?) וַיְשַׁלְּחוּם נשׁים cf Gα 9,36; prp וישׂימו מ׳ נ׳ ויש ב׳.

Cp 1,1 [a] G^{BL}(SV) *Χελκεια* ‖ [b] l prb תְּשַׁע עֶשְׂרֵה לְאַרְתַּחְשַׁסְתְּא הַמֶּלֶךְ cf 2,1 ‖ **5** [a] l c mlt Mss וְחַח ‖ **6** [a–a] G^{L}SV pl (du) ‖ [b] sic L, mlt Mss Edd פְּתוּ.

וְלַיְלָה עַל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל עֲבָדֶיךָ וּמִתְוַדֶּה עַל־חַטָּאוֹת בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל [12]ז
7 אֲשֶׁר חָטָאנוּ לָךְ וַאֲנִי וּבֵית־אָבִי חָטָאנוּ׃ 7 חָבֹל[a] חָבַלְנוּ לָךְ וְלֹא־ ל
שָׁמַרְנוּ אֶת־הַמִּצְוֹת וְאֶת־הַחֻקִּים וְאֶת־הַמִּשְׁפָּטִים אֲשֶׁר צִוִּיתָ אֶת־ [13]ז פסוק את ואת ראו את את . ד
8 מֹשֶׁה עַבְדֶּךָ׃ 8 זְכֹר־נָא אֶת־הַדָּבָר אֲשֶׁר צִוִּיתָ אֶת־מֹשֶׁה עַבְדֶּךָ ל
9 לֵאמֹר אַתֶּם[a] תִּמְעֲלוּ אֲנִי אָפִיץ אֶתְכֶם בָּעַמִּים׃ 9 וְשַׁבְתֶּם אֵלַי ל
וּשְׁמַרְתֶּם מִצְוֹתַי וַעֲשִׂיתֶם אֹתָם אִם־יִהְיֶה נִדַּחֲכֶם בִּקְצֵה הַשָּׁמָיִם ל חס בכתיב
מִשָּׁם אֲקַבְּצֵם וַהֲבִיאוֹתִים[a] אֶל־הַמָּקוֹם אֲשֶׁר בָּחַרְתִּי לְשַׁכֵּן אֶת־שְׁמִי והביאותים [14]ק חד מן ד ב מנה מל
10 שָׁם׃ 10 וְהֵם עֲבָדֶיךָ וְעַמֶּךָ אֲשֶׁר פָּדִיתָ בְכֹחֲךָ הַגָּדוֹל וּבְיָדְךָ הַחֲזָקָה׃ ט ר״פ[16]
11 אָנָּא אֲדֹנָי תְּהִי נָא אָזְנְךָ־קַשֶּׁבֶת אֶל־תְּפִלַּת עַבְדְּךָ וְאֶל־תְּפִלַּת ס[a] ג כת כן בסיפ . [17]ג
עֲבָדֶיךָ הַחֲפֵצִים לְיִרְאָה אֶת־שְׁמֶךָ וְהַצְלִיחָה־נָּא לְעַבְדְּךָ הַיּוֹם [18]ל
וּתְנֵהוּ לְרַחֲמִים לִפְנֵי הָאִישׁ הַזֶּה וַאֲנִי הָיִיתִי מַשְׁקֵה[a] לַמֶּלֶךְ׃ פ ל[17] . ב
2 1 וַיְהִי | בְּחֹדֶשׁ נִיסָן שְׁנַת עֶשְׂרִים לְאַרתַּחְשַׁסְתְּא הַמֶּלֶךְ יַיִן[a] לְפָנָיו[b] ב[1] . תא יחיר א לא קר
2 וָאֶשָּׂא אֶת־הַיַּיִן וָאֶתֵּנָה לַמֶּלֶךְ וְלֹא[c] הָיִיתִי[d] רָע[e] לְפָנָיו׃ 2 וַיֹּאמֶר[g] ט[2] וכל אמירה יצר לשון עשייה ועין דכות ב מ 1 . ח[3]
לִי הַמֶּלֶךְ מַדּוּעַ | פָּנֶיךָ רָעִים וְאַתָּה אֵינְךָ חוֹלֶה[a] אֵין זֶה כִּי־אִם רַע ח[4] ב[5] מנה מל ול בלישׁ . ח פסוק דאית בחרן ה מילין מהאימין[6] . ג בטע[7]
3 לֵב וָאֹרֶא הַרְכֵּה מְאֹד׃ 3 וָאֹמַר לַמֶּלֶךְ הַמֶּלֶךְ לְעוֹלָם יִחְיֶה מַדּוּעַ ג[8] . ג . יח וכל חיר יחיה דכות[9] . ו בטע
לֹא־יֵרַע פָּנַי אֲשֶׁר הָעִיר בֵּית־קִבְרוֹת[a] אֲבֹתַי חֳרֵבָה וּשְׁעָרֶיהָ אֻכְּלוּ ג[10] . [11]ג
4 בָאֵשׁ׃ ס 4 וַיֹּאמֶר[g] לִי הַמֶּלֶךְ עַל־מָה־זֶּה אַתָּה מְבַקֵּשׁ וָאֶתְפַּלֵּל ח[a] . [12]ל
5 אֶל־אֱלֹהֵי הַשָּׁמָיִם׃ 5 וָאֹמַר לַמֶּלֶךְ אִם־עַל־הַמֶּלֶךְ טוֹב וְאִם־ ג קמ בסיפ . [13]ד פסוק על אל אל[14] . ל
יִיטַב עַבְדְּךָ לְפָנֶיךָ אֲשֶׁר תִּשְׁלָחֵנִי אֶל־יְהוּדָה אֶל־עִיר קִבְרוֹת אֲבֹתַי [15]ו
6 וְאֶבְנֶנָּה׃ 6 וַיֹּאמֶר[g] לִי הַמֶּלֶךְ וְהַשֵּׁגַל | יוֹשֶׁבֶת[a] אֶצְלוֹ עַד־מָתַי יִהְיֶה ל . ח[15] . ל
מַהֲלָכֶךָ וּמָתַי תָּשׁוּב וַיִּיטַב לִפְנֵי־הַמֶּלֶךְ וַיִּשְׁלָחֵנִי וָאֶתְּנָה לוֹ זְמָן׃ ל . ל . ב
7 וָאוֹמַר לַמֶּלֶךְ אִם־עַל־הַמֶּלֶךְ טוֹב אִגְּרוֹת יִתְּנוּ־לִי עַל־פַּחֲוֹת עֵבֶר ג מל . ל . ג
8 הַנָּהָר אֲשֶׁר יַעַבִירוּנִי עַד אֲשֶׁר־אָבוֹא אֶל־יְהוּדָה׃ 8 וְאִגֶּרֶת אֶל־ ל ומל . [16]ו . ל

[12]Mm 762. [13]Mm 1156. [14]Mm 3933. [15]Mm 564. [16]וחד הצליחה נא Ps 118,25. [17]וחד תנהו 1Ch 21,22. Cp 2 [1]Est 3,7. [2]Mm 824. [3]Mm 1479. [4]Mm 1635. [5]Mm 3934. [6]Mm 1890. [7]Mm 1039. [8]Mm 3541. [9]Mm 107. [10]Mm 3935. [11]Mm 3110. [12]וחד ועל-מה-זה Est 4,5. [13]Mp sub loco. [14]Mm 4093. [15]Mm 285.

7 [a] l חָ֫? ‖ **8** [a] Ms (G) + אִם ‖ **9** [a] l ut Q וַהֲבִיאוֹ, K lapsus calami ‖ **11** [a] G^{A} *οἰνοχόος*, G^{Bal} *εὐνοῦχος* ‖ **Cp 2,1** [a] l וַיַּיִן cf GV ‖ [b] l לְפָנָי cf GS (ו dttg) ‖ [c] $G^{L}V$ om לא ‖ [d] G 3 sg ‖ [e] G *ἕτερος* = רַע ‖ [f] l נִים– ‖ **2** [a] G *μετριάζων* ‖ **3** [a] S *mlkwt* crrp ex *dmkwt* = 𝔐 ‖ **6** [a] GV pr art.

אָסָף שֹׁמֵר הַפַּרְדֵּס אֲשֶׁר לַמֶּלֶךְ אֲשֶׁר יִתֵּן־לִי עֵצִים לְקָרוֹת [a]אֶת־ שַׁעֲרֵי הַבִּירָה אֲשֶׁר־לַבַּיִת[a] וּלְחוֹמַת[b] הָעִיר וְלַבַּיִת אֲשֶׁר־אָבוֹא אֵלָיו וַיִּתֶּן־לִי הַמֶּלֶךְ כְּיַד־אֱלֹהַי הַטּוֹבָה עָלָי׃ 9 וָאָבוֹא אֶל־פַּחֲוֹת עֵבֶר הַנָּהָר וָאֶתְּנָה לָהֶם אֶת אִגְּרוֹת הַמֶּלֶךְ וַיִּשְׁלַח[c] עִמִּי הַמֶּלֶךְ שָׂרֵי חַיִל וּפָרָשִׁים׃ פ 10 וַיִּשְׁמַע[a] סַנְבַלַּט הַחֹרֹנִי וְטוֹבִיָּה הָעֶבֶד הָעַמֹּנִי וַיֵּרַע לָהֶם רָעָה גְדֹלָה אֲשֶׁר־בָּא אָדָם לְבַקֵּשׁ טוֹבָה לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל׃

11 וָאָבוֹא אֶל־יְרוּשָׁלַ͏ִם וָאֱהִי־שָׁם יָמִים שְׁלֹשָׁה׃ 12 וָאָקוּם וְלַיְלָה אֲנִי וַאֲנָשִׁים[a] מְעַט עִמִּי וְלֹא־הִגַּדְתִּי לְאָדָם מָה אֱלֹהַי[b] נֹתֵן[c] אֶל־לִבִּי לַעֲשׂוֹת לִירוּשָׁלַ͏ִם וּבְהֵמָה אֵין עִמִּי כִּי אִם־הַבְּהֵמָה אֲשֶׁר אֲנִי רֹכֵב בָּהּ׃ 13 וָאֵצְאָה בְשַׁעַר־הַגַּיְא[a] לַיְלָה וְאֶל־פְּנֵי[b] עֵין הַתַּנִּין[c] וְאֶל־שַׁעַר הָאַשְׁפֹּת וָאֶהְיֶה שֹׁבֵר[d] בְּחוֹמֹת[e] יְרוּשָׁלַ͏ִם אֲשֶׁר־הַמְפֹרָצִים[f] וּשְׁעָרֶיהָ אֻכְּלוּ בָאֵשׁ׃ 14 וָאֶעֱבֹר[a] אֶל־שַׁעַר הָעַיִן וְאֶל־בְּרֵכַת הַמֶּלֶךְ וְאֵין מָקוֹם לַבְּהֵמָה לַעֲבֹר תַּחְתָּי׃ 15 וָאֶהְיֶה עֹלֶה בַנַּחַל לַיְלָה וָאֶהְיֶה שֹׁבֵר בַּחוֹמָה וְאָשׁוּב וָאָבוֹא בְּשַׁעַר הַגַּיְא וָאָשׁוּב׃ 16 וְהַסְּגָנִים[a] לֹא יָדְעוּ אָנָה הָלַכְתִּי וּמָה אֲנִי עֹשֶׂה וְלַיְּהוּדִים וְלַכֹּהֲנִים וְלַחֹרִים וְלַסְּגָנִים וְלִיֶתֶר[b] עֹשֵׂה הַמְּלָאכָה עַד־כֵּן[c] לֹא הִגַּדְתִּי׃ 17 וָאוֹמַר[a] אֲלֵהֶם אַתֶּם רֹאִים הָרָעָה אֲשֶׁר אֲנַחְנוּ בָהּ אֲשֶׁר יְרוּשָׁלַ͏ִם חָרֵבָה וּשְׁעָרֶיהָ נִצְּתוּ בָאֵשׁ לְכוּ וְנִבְנֶה אֶת־חוֹמַת יְרוּשָׁלַ͏ִם וְלֹא־נִהְיֶה עוֹד חֶרְפָּה׃ 18 וָאַגִּיד לָהֶם אֶת־יַד אֱלֹהַי אֲשֶׁר־הִיא טוֹבָה עָלַי וְאַף־דִּבְרֵי הַמֶּלֶךְ אֲשֶׁר אָמַר־לִי וַיֹּאמְרוּ נָקוּם וּבָנִינוּ וַיְחַזְּקוּ יְדֵיהֶם לַטּוֹבָה׃ פ 19 וַיִּשְׁמַע[a] סַנְבַלַּט[a] הַחֹרֹנִי וְטֹבִיָּה וְהָעַרְבִי הָעַמּוֹנִי וְגֶשֶׁם הָעַרְבִי וַיִּלְעֲגוּ לָנוּ וַיְבֻזּוּ[b] עָלֵינוּ וַיֹּאמְרוּ מָה־הַדָּבָר הַזֶּה אֲשֶׁר אַתֶּם עֹשִׂים הַעַל הַמֶּלֶךְ

[16] וחד פרדס Cant 4,13. [17] וחד ולקרות 2Ch 34,11. [18] Mm 1193. [19] Mm 2882. [20] Mm 3904. [21] Mp sub loco. [22] Mm 3937. [23] Mm 3936. [24] Mm 413. [25] Mm 2893. [26] Mm 214 et Mm 3904. [27] Mm 3110. [28] Mm 3371. [29] Mm 475. [30] Mm 2111. [31] Mm 3919. [32] Mm 3935. [33] Mm 4139. [34] Mm 4182. [35] Mm 4063. [36] וחד ילעגו Ps 22,8. [37] Mm 2346.

8 [a—a] G *τὰς πύλας* ‖ [b] Ms SVgI מות– ‖ **10** [a] pc Mss סנב׳ ‖ **12** [a] l נָתָן? cf SVgI ‖ **13** [a] pc Mss יא– ‖ [b] G* *στόμα* = פִּי ‖ [c] G *τῶν συκῶν* = הַתְּ(אֵ)נִין, S *tlljn* = הַתְּלִין crrp ex זוז? ‖ [d] G *συντρίβων* = שֹׁבֵר ‖ [e] nonn Mss GV ת– ‖ [f—f] Q הֵם פְּרוּצִים K הַמְּפֹרָצִים; l שָׁם פְּרָצִים cf nonn Mss ‖ **16** [a] G *καὶ οἱ φυλάσσοντες* ‖ [b] mlt Mss GV עֹשֵׂי ‖ [c] nonn Mss על ‖ **19** [a] cf 10[a] ‖ [b] G *καὶ ἦλθον*, prp וַיָּבֹאוּ.

20 אַתֶּם מְרָדִים׃ 20 וָאָשִׁיב אוֹתָם דָּבָר וָאוֹמַר לָהֶם אֱלֹהֵי הַשָּׁמַיִם ה מל בכתיב . ג מל
הוּא יַצְלִיחַ לָנוּ וַאֲנַחְנוּ עֲבָדָיו נָקוּם[a] וּבָנִינוּ וְלָכֶם אֵין־חֵלֶק וּצְדָקָה ב
וְזִכָּרוֹן בִּירוּשָׁלִָם׃ לא38

3 1 וַיָּקָם אֶלְיָשִׁיב הַכֹּהֵן הַגָּדוֹל וְאֶחָיו הַכֹּהֲנִים וַיִּבְנוּ אֶת־שַׁעַר
הַצֹּאן הֵמָּה קִדְּשׁוּהוּ[a] וַיַּעֲמִידוּ דַּלְתוֹתָיו וְעַד־מִגְדַּל הַמֵּאָה קִדְּשׁוּהוּ[b] ב ומל ובפסוק . ג פסוק
2 מִגְדַּל חֲנַנְאֵל׃ ס 2 וְעַל־יָדוֹ בָּנוּ[a] אַנְשֵׁי יְרֵחוֹ ס וְעַל־ ועד עד[1] . ב ומל ובפסוק
3 יָדוֹ בָּנָה[a] זַכּוּר בֶּן־אִמְרִי׃ ס 3 וְאֶת שַׁעַר הַדָּגִים בָּנוּ בְּנֵי הַסְּנָאָה
4 הֵמָּה קֵרוּהוּ וַיַּעֲמִידוּ דַּלְתוֹתָיו מַנְעוּלָיו וּבְרִיחָיו׃ ס 4 וְעַל־יָדָם ל מל . ז בעי[2]
הֶחָזִיק מְרֵמוֹת בֶּן־אוּרִיָּה בֶּן־הַקּוֹץ ס וְעַל־יָדָם הֶחֱזִיק מְשֻׁלָּם ז בעי[2]
בֶּן־בֶּרֶכְיָה בֶּן־מְשֵׁזַבְאֵל ס וְעַל־יָדָם הֶחֱזִיק צָדוֹק בֶּן־בַּעֲנָא׃ ז בעי[2] . ג כת א
ס 5 וְעַל־יָדָם הֶחֱזִיקוּ הַתְּקוֹעִים וְאַדִּירֵיהֶם לֹא־הֵבִיאוּ צַוָּארָם ז בעי[2] . ב חד מל
בַּעֲבֹדַת אֲדֹנֵיהֶם׃ ס 6 וְאֶת שַׁעַר הַיְשָׁנָה הֶחֱזִיקוּ וְיוֹיָדָע בֶּן־ וחד חס . ב חד מל וחד
פָּסֵחַ וּמְשֻׁלָּם בֶּן־בְּסוֹדְיָה הֵמָּה קֵרוּהוּ וַיַּעֲמִידוּ דַּלְתוֹתָיו וּמַנְעֻלָיו ל ומל
7 וּבְרִיחָיו׃ ס 7 וְעַל־יָדָם הֶחֱזִיק מְלַטְיָה הַגִּבְעֹנִי וְיָדוֹן הַמֵּרֹנֹתִי כתי פסוק דאית בהון
אַנְשֵׁי[a] גִּבְעוֹן וְהַמִּצְפָּה[b] לְכִסֵּא פַּחַת עֵבֶר הַנָּהָר׃ ס 8 עַל־יָדוֹ א״ב . ז בעי[2] . ל[4] . ב
הֶחֱזִיק עֻזִּיאֵל בֶּן־חַרְהַיָּה צוֹרְפִים[b] ס וְעַל־יָדוֹ הֶחֱזִיק חֲנַנְיָה ל ומל
9 בֶּן־הָרֹקְחִים וַיַּעַזְבוּ[c] יְרוּשָׁלַם עַד הַחוֹמָה הָרְחָבָה׃ ס 9 וְעַל־ ז בעי[2]
10 יָדָם הֶחֱזִיק רְפָיָה בֶּן־חוּר שַׂר חֲצִי פֶּלֶךְ יְרוּשָׁלָם׃ ס 10 וְעַל־ ז בעי[2]
יָדָם הֶחֱזִיק יְדָיָה בֶּן־חֲרוּמָף וְנֶגֶד[a] בֵּיתוֹ ס וְעַל־יָדוֹ הֶחֱזִיק ל ח
11 חַטּוּשׁ בֶּן־חֲשַׁבְנְיָה׃[b] 11 [a]מַלְכִּיָּה[a] שֵׁנִית[a] הֶחֱזִיק מַלְכִּיָּה בֶּן־חָרִם וְחַשּׁוּב ב . ל ור״פ
12 בֶּן־פַּחַת מוֹאָב וְאֶת[b] מִגְדַּל הַתַּנּוּרִים[c]׃ ס 12 וְעַל־יָדוֹ הֶחֱזִיק ב
שַׁלּוּם בֶּן־הַלּוֹחֵשׁ שַׂר חֲצִי פֶּלֶךְ יְרוּשָׁלַם הוּא וּבְנוֹתָיו[a]׃ ס ב . ג מל[7]
13 אֶת שַׁעַר הַגַּיְא הֶחֱזִיק חָנוּן וְיוֹשְׁבֵי זָנוֹחַ הֵמָּה בְּנוּהוּ וַיַּעֲמִידוּ דַּלְתוֹתָיו

[38] וחד ולזכרון Ex 13,9. Cp 3 [1] Mm 3938. [2] Mm 3939. [3] Mm 2534. [4] וחד ירדן Gn 6,3. [5] Mm 2768. [6] Mm 3940. [7] Mm 3941.

20 [a] G *καθαροί* = נְקִיִּים ‖ **Cp 3,1** [a] l חִדְּשׁוּהוּ vel קִרְשׁוּהוּ vel קִרְוּהוּ ‖ [b] dl ‖ [c] l וְעַד ‖ **2** [a] G *υἱῶν* ‖ **7** [a] l וְאַ׳? cf S ‖ [b] prp ה־ ‖ **8** [a] mlt Mss G^{OL}SV וְעַל cf 7.8.9 etc ‖ [b–b] prp חֶבֶר הַצ׳ ‖ [c] prp וַיַּעַזְרוּ ‖ **10** [a] l c pc Mss G^{SL}V נגד ‖ [b] prp בֵּיהּ– ‖ **11** [a–a] G *καὶ δεύτερος*, V *mediam partem vici* ‖ [b] G *καὶ ἕως*; dl ו ‖ [c] G^{BS} *τῶν ναθουρίμ* (ex *θαννουρίμ*), S *d'štḥr* = הַנּוֹתָר ‖ **12** [a] Ms S וּבְנָיו; prp ובְנָיו.

14 מַנְעָלָיו וּבְרִיחָיו וְאֶלֶף אַמָּה בַּחוֹמָה עַד שַׁעַר הָאַשְׁפּוֹת׃ 14 וְאֶת | שַׁעַר הָאַשְׁפּוֹת הֶחֱזִיק מַלְכִּיָּה בֶן־רֵכָב שַׂר פֶּלֶךְ בֵּית־הַכֶּרֶם הוּא יִבְנֶנּוּ[a] וַיַּעֲמִיד דַּלְתֹתָיו מַנְעָלָיו וּבְרִיחָיו׃ ס 15 15 וְאֶת שַׁעַר הָעַיִן הֶחֱזִיק שַׁלּוּן[a] בֶּן־כֹּל־חֹזֶה שַׂר[b] פֶּלֶךְ הַמִּצְפָּה הוּא יִבְנֶנּוּ וְיִסְּלָלֵנּוּ וַיַּעֲמֵד[c] דַּלְתֹתָיו מַנְעָלָיו וּבְרִיחָיו וְאֶת חוֹמַת בְּרֵכַת הַשִּׁלֹחַ[d] לְגַן־[e] הַמֶּלֶךְ וְעַד־הַמַּעֲלוֹת הַיֹּרְדוֹת מֵעִיר דָּוִיד׃ ס 16 16 אַחֲרָיו הֶחֱזִיק נְחֶמְיָה בֶן־עַזְבּוּק שַׂר חֲצִי פֶּלֶךְ בֵּית־צ֫וּר עַד־נֶגֶד קִבְרֵי[a] דָּוִיד וְעַד־הַבְּרֵכָה הָעֲשׂוּיָה וְעַד בֵּית הַגִּבֹּרִים׃ ס 17 17 אַחֲרָיו הֶחֱזִיקוּ הַלְוִיִּם רְחוּם בֶּן־בָּנִי עַל[a]־יָדוֹ הֶחֱזִיק חֲשַׁבְיָה שַׂר־חֲצִי־פֶלֶךְ קְעִילָה לְפַלְכּוֹ׃ ס 18 18 אַחֲרָיו הֶחֱזִיקוּ אֲחֵיהֶם בַּוַּי[a] בֶּן־חֲנָדָד שַׂר חֲצִי פֶּלֶךְ קְעִילָה׃ ס 19 19 וַיְחַזֵּק עַל־יָדוֹ עֵזֶר בֶּן־יֵשׁוּעַ שַׂר[a] הַמִּצְפָּה מִדָּה שֵׁנִית מִנֶּגֶד[b] עֲלִיַּת הַנֶּשֶׁק[c] הַמִּקְצֹעַ׃ ס 20 20 אַחֲרָיו הֶחֱרִישׁ[a] בָּרוּךְ בֶּן־זַבַּי[b] מִדָּה שֵׁנִית מִן־הַמִּקְצוֹעַ עַד־פֶּתַח בֵּית אֶלְיָשִׁיב הַכֹּהֵן הַגָּדוֹל׃ ס 21 21 אַחֲרָיו הֶחֱזִיק מְרֵמוֹת בֶּן־אוּרִיָּה בֶּן־הַקּוֹץ מִדָּה שֵׁנִית מִפֶּתַח בֵּית אֶלְיָשִׁיב וְעַד־תַּכְלִית בֵּית אֶלְיָשִׁיב׃ ס 22 22 וְאַחֲרָיו הֶחֱזִיקוּ הַכֹּהֲנִים אַנְשֵׁי הַכִּכָּר׃ 23 23 אַחֲרֵיהֶם הֶחֱזִיק בִּנְיָמִן וְחַשּׁוּב נֶגֶד בֵּיתָם׃ ס אַחֲרָיו הֶחֱזִיק עֲזַרְיָה בֶן־מַעֲשֵׂיָה בֶן־עֲנַנְיָה אֵצֶל בֵּיתוֹ׃ ס 24 24 אַחֲרָיו הֶחֱזִיק בִּנּוּי בֶן־חֵנָדָד מִדָּה שֵׁנִית מִבֵּית עֲזַרְיָה עַד־הַמִּקְצוֹעַ וְעַד־הַפִּנָּה׃ 25 25 פְּלָלָ[a]ל בֶּן־אוּזַ[b]י מִנֶּגֶד הַמִּקְצוֹעַ וְהַמִּגְדָּל הַיּוֹצֵא מִבֵּית הַמֶּלֶךְ הֶעָלְיוֹן אֲשֶׁר לַחֲצַר הַמַּטָּרָה אַחֲרָיו[c] פְּדָיָה בֶן־פַּרְעֹשׁ׃ ס 26 [a]וְהַנְּתִינִים הָיוּ יֹשְׁבִים בָּעֹפֶל[a] 26

יא[a] מילין דלא מפיק א ול בלוש

ב

ל. ב. ב. וַיְעַלְּלֵנּוּ מחליפין[b]

וַיַּעֲמֵד ק

ל מל

ל

ב חד חס וחד מל[10]. ב בכתיב

ג בעינ[11]

ל

ה וכל דסמיכ לאדברה דכות[12]. ג בעינ[11]

ו ול חס. ג חס

ג שם אנש בסיפ. זכי[13] ק . ו סביר ועד

ב[14]

ג

ז[a]

יח[15] פסוק עד ועד וחד מן יט[16] סביר ועד. ג בסיפ . ל . ל

ב[16] . ל

[8]Mm 4069 contra textum, frt Mm inc. [9]Mp sub loco. [10]Mm 992. [11]Mm 3940. [12]Mm 1661. [13]Mm 3942. [14]Mm 3943. [15]Mm 912. [16]Mm 3944.

13 [a] l c pc Mss Vrs הָאַשְׁפּוֹת ‖ **14** [a] 𝔊 *καὶ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ* ‖ **15** [a] pc Mss 𝔖 שְׁלוּם, 𝔊^{BAal} *Σαλωμων* ‖ [b] ins חֲצִי? cf 19[a] ‖ [c] l c Q וַיַּעֲמֵד, K דו־ ‖ [d] 𝔊 *τῶν κωδίων* cf aram *šlḥ* = pellem detrahere; 𝔊^{S*}θ′ *τοῦ Σιλωαμ* cf 𝔙𝔘 ‖ [e] 𝔊 *τῇ κουρᾷ* = לְגֵז ‖ **16** [a] 𝔊𝔖𝔙 sg ‖ **17** [a] nonn Mss 𝔊^{L} וְעַל ‖ **18** [a] l c pc Mss 𝔖(𝔊^{Aal} *Βενει*) בִּנּוּי cf 24 ‖ **19** [a] ins חֲצִי פֶּלֶךְ? cf 15[b] ‖ [b] 𝔊 *πύργου* = מִגְדַּל ‖ [c] 𝔊 *τῆς συναπτούσης* = הַנֶּשֶׁק ‖ **20** [a] > pc Mss 𝔊*𝔄, dl (dttg); 𝔊^{L}(𝔙) *εἰς τὸ ὄρος αὐτοῦ* = הָהָרָה ‖ [b] K 𝔊 זַבַּי, Q mlt Mss 𝔖𝔘𝔙 זַכַּי ‖ **25** [a] pr אַחֲרָיו הֶחֱזִיק ‖ [b] pc Mss אורי, pc Mss אוזל ‖ [c] l c pc Mss 𝔊 וְאַ et ins c Ms הֶחֱזִיק ‖ **26** [a–a] add ex 11,21.

27 עַד גֶּגֶד שַׁעַר הַמַּיִם לַמִּזְרָח וְהַמִּגְדָּל הַיּוֹצֵא: ס 27 אַחֲרָיו
ב חד מל וחד חס הֶחֱזִיקוּ הַתְּקוֹעִים מִדָּה שֵׁנִית מִנֶּגֶד הַמִּגְדָּל הַגָּדוֹל הַיּוֹצֵא וְעַד חוֹמַת
ל 28 הָעֹפֶל: 28 מֵעַל | שַׁעַר[a] הַסּוּסִים הֶחֱזִיקוּ הַכֹּהֲנִים אִישׁ לְנֶגֶד֯
29 בֵּיתוֹ: ס 29 אַחֲרֵיו הֶחֱזִיק צָדוֹק בֶּן־אִמֵּר נֶגֶד בֵּיתוֹ ס
ב בעינ[18] וְאַחֲרָיו הֶחֱזִיק שְׁמַעְיָה בֶּן־שְׁכַנְיָה[a] שֹׁמֵר שַׁעַר הַמִּזְרָח: ס
אחריו חד מן ב[19] ק כת כן וקר 30 אַחֲרָי[a] הֶחֱזִיק חֲנַנְיָה בֶּן־שֶׁלֶמְיָה וְחָנוּן בֶּן־צָלָף הַשִּׁשִּׁי[b] מִדָּה שֵׁנִי[c]
אַחֲרָיו הֶחֱזִיק מְשֻׁלָּם בֶּן־בֶּרֶכְיָה נֶגֶד נְשִׁכָּתוֹ: ס
אחריו חד מן ב[19] כת כן וקר. יז פסוק עד ועד[20]. ב בסיפ. 31 אַחֲרָי[a] הֶחֱזִיק מַלְכִּיָּה בֶּן־הַצֹּרְפִי[b] עַד־בֵּית הַנְּתִינִים וְהָרֹכְלִים
ג בסיפ. חצי הספר בפסוקים 32 נֶגֶד שַׁעַר הַמִּפְקָד וְעַד עֲלִיַּת הַפִּנָּה: 32 וּבֵין עֲלִיַּת הַפִּנָּה לְשַׁעַר֯
ג בטע[21] ל. ב[21] הַצֹּאן הֶחֱזִיקוּ הַצֹּרְפִים וְהָרֹכְלִים: פ
ג בטע בסיפ[22] 33 וַיְהִי֯ כַּאֲשֶׁר שָׁמַע סַנְבַלַּט כִּי־אֲנַחְנוּ בוֹנִים֯ אֶת־הַחוֹמָה וַיִּיטַב
ב[23] 34 לוֹ וַיִּכְעַס הַרְבֵּה וַיִּלְעַג עַל־הַיְהוּדִים: 34 וַיֹּאמֶר | לִפְנֵי אֶחָיו וְחֵיל֯
ל בסיפ[21]. ל. ל. ל שֹׁמְרוֹן וַיֹּאמֶר מָה הַיְהוּדִים הָאֻמְלָלִים[a] עֹשִׂים[b] הֲיַעַזְבוּ לָהֶם[c] הַיְזַבְּחוּ[b]
ל. ל. ב חד מל וחד[24] חס הֲיְכַלְּלוּ בַּיּוֹם[c] הֲיְחַיְּיוּ אֶת־הָאֲבָנִים מֵעָרְמוֹת הֶעָפָר וְהֵמָּה שְׂרוּפוֹת[d]:
35 וְטוֹבִיָּה הָעַמֹּנִי אֶצְלוֹ[a] וַיֹּאמֶר֯ גַּם אֲשֶׁר־הֵם בוֹנִים[ab] אִם־יַעֲלֶה שׁוּעָל
ב[25]. ד 36 וּפָרַץ חוֹמַת אַבְנֵיהֶם: פ 36 שִׁמְעָה֯ אֱלֹהֵינוּ כִּי־הָיִינוּ בוּזָה וְהָשֵׁב
ל. ב ול בסיפ 37 חֶרְפָּתָם אֶל־רֹאשָׁם וּתְנֵם לְבִזָּה בְּאֶרֶץ֯ שִׁבְיָה[a]: 37 וְאַל־תְּכַס֯ עַל־
י. ב. ח[26] עֲוֹנָם וְחַטָּאתָם מִלְּפָנֶיךָ אַל־תִּמָּחֶה כִּי הִכְעִיסוּ לְנֶגֶד הַבּוֹנִים:
ל. יד בטע[27] ס 38 וַנִּבֶן֯ אֶת־הַחוֹמָה וַתִּקָּשֵׁר כָּל[a]־הַחוֹמָה עַד־חֲצְיָהּ וַיְהִי֯ לֵב לָעָם[b]
4 לַעֲשׂוֹת: פ 4 1 וַיְהִי֯ כַּאֲשֶׁר שָׁמַע סַנְבַלַּט וְטוֹבִיָּה וְהָעַרְבִים
ל ומל. ד. ח' וכל ירמיה דכות ב מ ג וחד מן ד[2] כת כן וְהָעַמֹּנִים וְהָאַשְׁדּוֹדִים[a] כִּי־עָלְתָה אַרוּכָה לְחוֹמוֹת[b] יְרוּשָׁלַ͏ִם כִּי־
ל וחס. ל 2 הֵחֵלּוּ הַפְּרָצִים[c] לְהִסָּתֵם וַיִּחַר לָהֶם מְאֹד: 2 וַיִּקְשְׁרוּ כֻלָּם֯ יַחְדָּו

17 Mm 3944. 18 Mm 3943. 19 Mm 3945. 20 Mm 912. 21 Mp sub loco. 22 Mm 3946. 23 2Ch 16,10. 24 Jes 1,7. 25 Da 9,17. 26 Mm 3947. 27 Mm 3948. Cp 4 1 Mm 2893. 2 Mp sub loco.

28 [a] pc Mss שׁ֯לַּשׁ ‖ **29** [a] pc Mss שְׁבַנְיָה ‖ **30** [a] 1 c Q mlt Mss Vrs יָרָיו– ‖ [b] dub ‖ [c] 1 c mlt Mss שֵׁנִית ‖ **31** [a] cf 30[a] ‖ [b] = פִּים–, sic Ms ‖ **34** [a] ins הָאֵלֶּה (hpgr) cf 𝔊[L] ‖ [b–b] dub ‖ [c] prp לֵאלֹהֵיהֶם ‖ [d–d] > 𝔊 ‖ [e] prp בְּנֵיהֶם ‖ **35** [a–a] 𝔊 alit ‖ [b] 𝔊(Ⅎ) + *μὴ θυσιάσουσιν ἢ φάγονται ἐπὶ τοῦ τόπου αὐτῶν* = הֵיובחו הֵיָ(א)כְלוּ בְּכָנָם ex 34, 𝔊[L] + *ἄρα δυνήσονται* = הֵיָכְלוּ ex 34 ‖ **36** [a] nonn Mss 𝔖 יִם– ‖ **38** [a] > 𝔖, dl ‖ [b] mlt Mss הָעָם ‖ **Cp 4,1** [a] > 𝔊* ‖ [b] nonn Mss 𝔊[min]𝔖𝔙 מַת– ‖ [c] 1 c 𝔊𝔖 ′ָר–.

לָבֹוא לְהִלָּחֵם בִּירוּשָׁלִַם וְלַעֲשׂוֹת לוֹ[a] תּוֹעָה׃ 3 וַנִּתְפַּלֵּל אֶל־אֱלֹהֵינוּ 3 הי3 . ב ומל4
וַנַּעֲמִיד מִשְׁמָר עֲלֵיהֶם[a] יוֹמָם וָלַיְלָה מִפְּנֵיהֶם׃ 4 וַיֹּאמֶר יְהוּדָה 4
כָּשַׁל[a] כֹּחַ הַסַּבָּל[a] וְהֶעָפָר[b] הַרְבֵּה
וַאֲנַחְנוּ לֹא נוּכַל לִבְנוֹת בְּחוֹמָה׃
5 וַיֹּאמְרוּ צָרֵינוּ לֹא יֵדְעוּ וְלֹא יִרְאוּ עַד אֲשֶׁר־נָבוֹא אֶל־תּוֹכָם 5 יב5
וְהָרַגְנוּם וְהִשְׁבַּתְנוּ אֶת־הַמְּלָאכָה׃ 6 וַיְהִי כַּאֲשֶׁר־בָּאוּ הַיְהוּדִים 6 ל . ל
הַיֹּשְׁבִים אֶצְלָם וַיֹּאמְרוּ לָנוּ עֶשֶׂר פְּעָמִים[a] מִכָּל־הַמְּקֹמוֹת[a] אֲשֶׁר־
תָּשׁוּבוּ[b] עָלֵינוּ׃ 7 וָאַעֲמִיד מִתַּחְתִּיּוֹת[a] לַמָּקוֹם מֵאַחֲרֵי לַחוֹמָה 7 ל
בַּצְּחִיחִים[b] וָאַעֲמֵיד אֶת־הָעָם לְמִשְׁפְּחוֹת עִם־חַרְבֹתֵיהֶם רָמְחֵיהֶם 6 בצחיחים ק . ל . ב וחס
וְקַשְׁתֹתֵיהֶם׃ 8 וָאֵרֶא[a] וָאָקוּם וָאֹמַר אֶל־הַחֹרִים וְאֶל־הַסְּגָנִים וְאֶל־ 8 ל
יֶתֶר הָעָם אַל־תִּירְאוּ מִפְּנֵיהֶם אֶת־אֲדֹנָי[b] הַגָּדוֹל וְהַנּוֹרָא זִכְרוּ ג כת כן בסיפ
וְהִלָּחֲמוּ עַל־אֲחֵיכֶם בְּנֵיכֶם וּבְנֹתֵיכֶם נְשֵׁיכֶם וּבָתֵּיכֶם׃ פ 9 וַיְהִי 9 כ7 . ל . ג בטע בסיפ8
כַּאֲשֶׁר־שָׁמְעוּ אוֹיְבֵינוּ כִּי־נוֹדַע לָנוּ וַיָּפֶר הָאֱלֹהִים אֶת־עֲצָתָם וַנָּשָׁב[a] 9 ל חס בסיפ . ונשב ק
כֻּלָּנוּ אֶל־הַחוֹמָה אִישׁ אֶל־מְלַאכְתּוֹ׃ 10 וַיְהִי | מִן־הַיּוֹם הַהוּא חֲצִי 10 ג
נְעָרַי עֹשִׂים בַּמְּלָאכָה וְחֶצְיָם מַחֲזִיקִים וְהָרְמָחִים[a] הַמָּגִנִּים[b] וְהַקְּשָׁתוֹת ל . ל
וְהַשִּׁרְיָנִים וְהַשָּׂרִים[c] אַחֲרֵי כָּל־בֵּית יְהוּדָה׃ 11 הַבֹּנִים[a] בַּחוֹמָה[a] 11 ל . ב . ה10
וְהַנֹּשְׂאִים בַּסֶּבֶל עִמְּשִׂים[b] בְּאַחַת יָדוֹ עֹשֶׂה[c] בַּמְּלָאכָה וְאַחַת מַחֲזֶקֶת ל כת ש . כ11 ג מנה בסיפ
הַשָּׁלַח׃ 12 וְהַבֹּנִים אִישׁ חַרְבּוֹ אֲסוּרִים עַל־מָתְנָיו וּבוֹנִים וְהַתּוֹקֵעַ 12 ה מל ול בליש . ל ומל
בַּשּׁוֹפָר אֶצְלִי׃ 13 וָאֹמַר אֶל־הַחֹרִים וְאֶל־הַסְּגָנִים וְאֶל־יֶתֶר הָעָם 13
הַמְּלָאכָה הַרְבָּה וּרְחָבָה וַאֲנַחְנוּ נִפְרָדִים עַל־הַחוֹמָה רְחוֹקִים אִישׁ 12 ל . ז מל בליש
מֵאָחִיו׃ 14 בִּמְקוֹם אֲשֶׁר תִּשְׁמְעוּ אֶת־קוֹל הַשּׁוֹפָר שָׁמָּה תִּקָּבְצוּ אֵלֵינוּ 14 ל
אֱלֹהֵינוּ[a] יִלָּחֶם לָנוּ׃ 15 וַאֲנַחְנוּ עֹשִׂים בַּמְּלָאכָה[a] וְחֶצְיָם 15

[3] Mm 1376. [4] Mm 2325. [5] Mm 801. [6] Mm 3097. [7] 2R 10,3. [8] Mm 3946. [9] Cf Mm 3949. [10] Mm 3947. [11] Mm 475. [12] Mm 3780.

2 [a] l לִי (cf $\mathfrak{G}^{L}$) vel לָנוּ ‖ **3** [a] prp עָלֶיהָ ‖ **4** [a] $\mathfrak{G}$ *τῶν ἐχθρῶν* (ex *ἀχθοφόρων*) ‖ [b] $\mathfrak{G}^{BS}$ *ὄχλος* ex *ὁ χοῦς* (sic $\mathfrak{G}^{A}$) ‖ **6** [a–a] l כָּל־הַמְּזִמּוֹת ‖ [b] l חָשְׁבוּ ‖ **7** [a] l מְתֵי חֲנִית vel מִ׳ חֲנִיתוֹת ‖ [b] l c Q בַּצְּחִיחִים (K lapsus calami) cf $\mathfrak{G}^{L}$ *ἐν τοῖς ἀναπεπταμένοις* et $\mathfrak{G}^{S}$ + *ὅπου εὐεπίβατα ἦν* ‖ **8** [a] ins prb כִּי יָרְאוּ ‖ [b] $\mathfrak{G}$ *τοῦ θεοῦ ἡμῶν* ‖ **9** [a] l c Q mlt Mss נָשָׁב et pr וַיָּשׁוּבוּ מִמֶּנָּה ‖ **10** [a] l c nonn Mss S הר׳ ‖ [b] l c mlt Mss Vrs וְה׳ ‖ [c] > 𝔄, dl (dttg) ‖ **11** [a–a] cj c 10 cf $\mathfrak{GV}$ ‖ [b] nonn Mss עִמְּסִים; l c $\mathfrak{G}$ *ἐν ὅπλοις* (ex *ἔνοπλοι*) = חֲמֻשִׁים ‖ [c] pr אִישׁ ‖ **14** [a] $\mathfrak{GS}$ pr cop, l וְא׳ (hpgr) ‖ **15** [a–a] add? cf 10.

16 מַחֲזִיקִים בֶּרְמָחִים[a] מֵעֲלוֹת הַשַּׁחַר עַד צֵאת הַכּוֹכָבִים׃ 16 גַּם ו סביר ועד[13]
בָּעֵת הַהִיא אָמַרְתִּי לָעָם אִישׁ וְנַעֲרוֹ[a] יָלִינוּ בְתוֹךְ יְרוּשָׁלִַם וְהָיוּ־[b]
17 לָנוּ הַלַּיְלָה מִשְׁמָר[c] וְהַיּוֹם מְלָאכָה׃ 17 וְאֵין ׀ אֲנִי וְאַחַי ׀ וְנַעֲרַי ן פסוק ראין אין[14].
וְאַנְשֵׁי הַמִּשְׁמָר[a] אֲשֶׁר אַחֲרַי[a] אֵין־אֲנַחְנוּ פֹּשְׁטִים בְּגָדֵינוּ אִישׁ שִׁלְחוֹ יח[15]. ל. ג[16]
הַמָּיִם[b]׃ ס

5 1 וַתְּהִי צַעֲקַת הָעָם וּנְשֵׁיהֶם גְּדוֹלָה אֶל־אַחֵיהֶם הַיְּהוּדִים׃ ט
2 וְיֵשׁ אֲשֶׁר אֹמְרִים בָּנֵינוּ וּבְנֹתֵינוּ אֲנַחְנוּ רַבִּים[a] וְנִקְחָה דָגָן וְנֹאכְלָה ה
3 וְנִחְיֶה׃ 3 וְיֵשׁ אֲשֶׁר אֹמְרִים שְׂדֹתֵינוּ וּכְרָמֵינוּ וּבָתֵּינוּ אֲנַחְנוּ עֹרְבִים ג וחס
4 וְנִקְחָה דָגָן בָּרָעָב׃ 4 וְיֵשׁ אֲשֶׁר אֹמְרִים לָוִינוּ כֶּסֶף לְמַנַּת הַמֶּלֶךְ ה. ל. ל
5 שְׂדֹתֵינוּ[a] וּכְרָמֵינוּ׃ 5 וְעַתָּה כִּבְשַׂר אַחֵינוּ בְּשָׂרֵנוּ כִּבְנֵיהֶם בָּנֵינוּ ג וחס. ב
וְהִנֵּה ׀ אֲנַחְנוּ כֹּבְשִׁים אֶת־בָּנֵינוּ וְאֶת־בְּנֹתֵינוּ לַעֲבָדִים וְיֵשׁ מִבְּנֹתֵינוּ ג[1]
נִכְבָּשׁוֹת[a] וְאֵין ׀ לְאֵל יָדֵנוּ[b] וּשְׂדֹתֵינוּ וּכְרָמֵינוּ לַאֲחֵרִים[c]׃ ל ומל. ב[2]. ג וחס
6 וַיִּחַר לִי מְאֹד כַּאֲשֶׁר שָׁמַעְתִּי אֶת־זַעֲקָתָם וְאֶת ׀ הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה׃ ן דמטעי בטע[3]. ג[4] ול בסיפ
7 וַיִּמְלֹךְ לִבִּי עָלַי וָאָרִיבָה אֶת־הַחֹרִים וְאֶת־הַסְּגָנִים וָאֹמְרָה לָהֶם ס[5]
נֹשִׂים[a] אִישׁ־בְּאָחִיו אַתֶּם נֹשְׂאִים[b] וָאֶתֵּן עֲלֵיהֶם[c] קְהִלָּה גְדוֹלָה׃ ג[6] כת א וחד מן ג[7] בלישׁ ול יתיר א וחד מן מח[8] כת א לא קר. ל
8 וָאֹמְרָה לָהֶם אֲנַחְנוּ קָנִינוּ אֶת־אַחֵינוּ הַיְּהוּדִים הַנִּמְכָּרִים לַגּוֹיִם ב. ל
כְּדֵי בָּנוּ וְגַם־אַתֶּם תִּמְכְּרוּ אֶת־אַחֵיכֶם וְנִמְכְּרוּ[a]־לָנוּ וַיֶּחֱרְשׁוּ וְלֹא
9 מָצְאוּ דָבָר׃ ס 9 וָאֹמַר[a] לֹא־טוֹב הַדָּבָר אֲשֶׁר־אַתֶּם עֹשִׂים ואמר[9] חד מן ו[10] כת כן וקר
10 הֲלוֹא בְיִרְאַת אֱלֹהֵינוּ תֵּלֵכוּ מֵחֶרְפַּת הַגּוֹיִם אוֹיְבֵינוּ׃ 10 וְגַם־אֲנִי ט מל בכתיב[11]
אֲחַי ׀ וּנְעָרַי נֹשִׂים בָּהֶם כֶּסֶף ׀ וְדָגָן נַעֲזָבָה־נָּא אֶת־הַמַּשָּׁא הַזֶּה׃ כ ר״פ בכתיב[12]
11 הָשִׁיבוּ ׀ נָא לָהֶם כְּהַיּוֹם שְׂדֹתֵיהֶם כַּרְמֵיהֶם זֵיתֵיהֶם וּבָתֵּיהֶם וּמְאַת[b] ל. ג. ב כת כן וחד יתיר א[13]. ל
12 הַכֶּסֶף ׀ וְהַדָּגָן הַתִּירוֹשׁ[c] וְהַיִּצְהָר אֲשֶׁר אַתֶּם נֹשִׂים בָּהֶם׃ 12 וַיֹּאמְרוּ ל חס

[13]Mm 3942. [14]Mp sub loco. [15]Mm 2952. [16]Mm 3950. Cp 5 [1]Mm 952. [2]Dt 28,32. [3]Mm 2139. [4]Mm 2674. [5] וחד וַיִּמְלֹךְ 1 Ch 4,34. [6]Mm 1651. [7]Mm 3951. [8]Mm 898. [9]Mp sub loco. [10]Mm 3960. [11]Mm 3664. [12]Mm 4070. [13]Mm 3951.

16 [a] prp כִּנְעָרַי ‖ [b] 1 c pc Mss 𝔊 והיה ‖ [c] pc Mss למ׳ ‖ **17** [a–a] add? ‖ [b] dub; prp הֲ(י)מִינוּ; 𝔊* om ש׳ המ׳ ‖ **Cp 5,2** [a] 1 עֹרְבִים ‖ **4** [a] pr עַל? ‖ **5** [a] 𝔊^{L} *βίᾳ ἀφαιροῦνται* ‖ [b] mlt Mss 𝔊-BS^{c}L יָדֵינוּ ‖ [c] 𝔊 *τοῖς ἐντίμοις* = לַחֹרִים ‖ **7** [a] 1 prb c nonn Mss מִשֹּׁא ‖ [b] 1 prb נִשְׁאִים cf [a] ‖ [c–c] 𝔖(𝔐) *ql'* = (נָדוֹל) קוֹל ‖ **8** [a] 𝔙 *et redimemus eos*, 1 וְנִכְרוּ? ‖ **9** [a] 1 c Q Vrs וָאֹמַר; K וַיֹּאמֶר ‖ **11** [a] mlt Mss 𝔊^{S*}𝔙 וְיֵ׳ ‖ [b] 1 וּמַשַּׁאת cf Dt 24,10; Ms 𝔊 וּמֵאַת ‖ [c] mlt Mss ׳והי.

נְשֹׁ֣ב וּמֵהֶ֔ם לֹ֥א נִבְקַ֖שׁ כֵּ֑ן נַעֲשֶׂ֕ה כַּאֲשֶׁ֥ר אַתָּ֖ה אוֹמֵ֥ר וְאֶקְרָ֣א אֶת־ כ¹⁴ . ל¹⁵ . ב מל
הַכֹּהֲנִ֗ים וְאַשְׁבִּיעֵ֛ם לַעֲשׂ֥וֹת כַּדָּבָ֖ר הַזֶּ֑ה׃ 13 גַּם־חָצְנִ֣י נָעַ֔רְתִּי וָאֹמְרָ֕ה ל . ל 13
כֵּ֚ן יְנַעֵ֣ר ׀ הָאֱלֹהִ֔ים אֶת־כָּל־הָאִ֕ישׁ אֲשֶׁ֥ר לֹא־יָקִ֖ים אֶת־הַדָּבָ֣ר הַזֶּ֑ה יו בטע¹⁶
מִבֵּיתוֹ֙ וּמִיגִיעוֹ֔ וְכָכָ֥ה יִהְיֶ֖ה נָעָ֣ר וְרֵ֑ק וַיֹּאמְר֣וּ ׀ כָּל־הַקָּהָ֗ל אָמֵן֙ וַיְהַלְּל֣וּ ל . ב¹⁷ . ל . ג¹⁸ מילין מיחד דמיין ול בלישׁ . ב . ד¹⁹
אֶת־יְהוָ֔ה וַיַּ֥עַשׂ הָעָ֖ם כַּדָּבָ֥ר הַזֶּֽה׃ 14 גַּ֣ם מִיּ֗וֹם ו אֲשֶׁר־ [a]צִוָּ֤ה 14
אֹתָ֙ם֙ [a]לִֽהְיוֹת֙ פֶּ֣חָ֔ם [b]בְּאֶ֖רֶץ יְהוּדָ֑ה מִשְּׁנַ֤ת ׀ עֶשְׂרִים֙ וְעַד֙ שְׁנַ֣ת שְׁלֹשִׁ֔ים כי²⁰ מל ה מנה בכתיב . ל
וּשְׁתַּ֥יִם לְאַרְתַּחְשַׁסְתְּא֖ הַמֶּ֣לֶךְ שְׁנִ֑ים ׀ שְׁתֵּ֥ים עֶשְׂרֵ֛ה אֲנִ֥י וְאַחַ֖י לֶ֥חֶם חא יתיר א לא קר . ל
הַפֶּ֖חָה לֹ֥א אָכָֽלְתִּי׃ 15 וְהַפַּחוֹת֙ הָרִאשֹׁנִ֔ים אֲשֶׁר־לְפָנַ֖י הִכְבִּ֣ידוּ עַל־ [a] 15 ל ס״פ פת²¹ . ג . כי
הָעָ֑ם וַיִּקְח֣וּ מֵהֶ֗ם בְּלֶ֙חֶם֙ [b]וְיַ֣יִן [c]אַחַ֔ר [d]כֶּ֖סֶף שְׁקָלִ֣ים אַרְבָּעִ֑ים גַּם֙ 22 ו
נַעֲרֵיהֶ֔ם שָׁלְט֖וּ עַל־הָעָ֑ם וַאֲנִ֕י לֹא־עָשִׂ֥יתִי כֵ֖ן מִפְּנֵ֥י יִרְאַ֖ת אֱלֹהִֽים׃ 23 ג
16 וְגַם֩ בְּמְלֶ֨אכֶת֙ הַחוֹמָ֣ה הַזֹּ֔את הֶחֱזַ֖קְתִּי [a]וְשָׂדֶ֑ה לֹ֥א קָנִ֙ינוּ֙ [b]וְכָל־נְעָרַ֔י 16 כ ר״פ בכתיב²⁴ . ב
קְבוּצִ֥ים שָׁ֖ם עַל־הַמְּלָאכָֽה׃ 17 וְהַיְּהוּדִ֗ים [a]וְהַסְּגָנִים֙ מֵאָ֣ה וַחֲמִשִּׁ֔ים 17 ג
אִ֥ישׁ וְהַבָּאִ֛ים אֵלֵ֖ינוּ מִן־הַגּוֹיִ֑ם אֲשֶׁר־סְבִיבֹתֵ֖ינוּ עַל־שֻׁלְחָנִֽי׃ 18 וַאֲשֶׁר֩ ב . יב ר״פ²⁵ 18
הָיָ֨ה נַעֲשָׂ֜ה לְי֣וֹם אֶחָ֗ד שׁ֚וֹר אֶחָ֣ד [a]צֹ֔אן שֵׁ֥שׁ־בְּרֻר֖וֹת [b]וְצִפֳּרִ֣ים נֶעֱשׂ֑וּ ל
לִ֙י֙ וּבְי֣וֹן עֲשֶׂ֔רֶת יָמִ֕ים [c]בְּכָל־יַ֖יִן לְהַרְבֵּ֑ה וְעִם־זֶ֗ה לֶ֚חֶם הַפֶּ֣חָה לֹ֔א 26 ג
בִּקַּשְׁתִּ֖י כִּֽי־כָבְדָ֣ה הָעֲבֹדָ֔ה עַל־הָעָ֖ם הַזֶּֽה׃ 19 זָכְרָה־לִּ֥י אֱלֹהַ֖י 19
לְטוֹבָ֑ה כֹּ֚ל אֲשֶׁר־עָשִׂ֣יתִי [a]עַל־הָעָ֔ם [a] הַזֶּֽה׃ פ

6 1 וַיְהִ֗י כַּאֲשֶׁ֤ר נִשְׁמַע֙ לְסַנְבַלַּ֣ט וְטוֹבִיָּ֔ה [a]וְלִגְשֶׁ֖ם הָעַרְבִ֣י וְלִיתֶ֑ר **6**
וְאֹיְבֵ֗ינוּ כִּ֤י בָנִ֙יתִי֙ אֶת־הַחוֹמָ֔ה וְלֹא־נוֹתַ֥ר בָּ֖הּ פָּ֑רֶץ גַּם֙ עַד־הָעֵ֣ת הַהִ֔יא ל חס בסיפ¹ . ח²
דְּלָתוֹת֙ לֹא־הֶעֱמַ֣דְתִּי בַּשְּׁעָרִֽים׃ 2 וַיִּשְׁלַ֤ח סַנְבַלַּט֙ וְגֶ֣שֶׁם אֵלַ֔י לֵאמֹ֕ר 2 ג³ וכל יחזק דכות ב מ ב
לְכָ֥ה וְנִוָּעֲדָ֖ה יַחְדָּ֑ו בַּכְּפִירִ֣ים [a]בְּבִקְעַ֣ת אוֹנֹ֔ו וְהֵ֣מָּה חֹשְׁבִ֔ים לַעֲשׂ֥וֹת לִ֖י ל
רָעָֽה׃ 3 וָאֶשְׁלְחָ֤ה ׀ עֲלֵיהֶם֙ מַלְאָכִ֣ים לֵאמֹ֔ר מְלָאכָ֥ה גְדוֹלָ֖ה אֲנִ֣י עֹשֶׂ֑ה 3 ד ול בלישׁ[d] . כב[5] ג מנה בסיפ

[14] Mm 1556. [15] Mm 3952. [16] Mm 3998. [17] Ex 12,11. [18] Mm 3953. [19] Mm 85. [20] Mm 1238 א contra textum. [21] יחד אֲחַלְתִּי Gn 31,38. [22] Mm 94. [23] Mm 134. [24] Mm 4070. [25] Mp sub loco. [26] Mm 3954. Cp 6 [1] Mm 3949. [2] Mm 989. [3] Mm 2673. [4] Mm 4238. [5] Mm 475.

14 [a–a] l צִוֵּיתִי = צִוֵּ֣יתִי? ‖ [b] l c Ms פֶּ֣חָה ‖ **15** [a] pr עַל (hpgr)? cf 𝔊ᴸ ‖ [b] prp בְּלוֹ לְחֶם ‖ [c] dl cf 14.18 ‖ [d] 𝔙 *quotidie*, l לְיוֹם אֶחָד et pr לְיוֹם (hpgr) cf 18 ‖ **16** [a] 𝔊 *τούτων οὐκ ἐκράτησα* ‖ [b] pc Mss Vrs קָנִ֙יתִי, sic l? ‖ **17** [a] l וְהַחֹרִים (cf 𝔖) vel וְהָיוּ הַחֹרִים ‖ **18** [a] pc Mss בְּרֵדוֹת ‖ [b] 𝔊 *καὶ χίμαρος*, 𝔖ᵂ *wsjprj'* ‖ [c–c] pc Mss יִין נְבָל; prp (כְּלֵי vel) נִבְלֵי כל־יין הובלו ‖ **19** [a–a] pc Mss לָעָם ‖ **Cp 6,1** [a] add cf 2; mlt Mss 𝔊ᴸ𝔖 וּלְטַ֫ בְּלִישׁ ‖ **2** [a] Qᵒʳ בכפרים 𝔊𝔙.

וְלֹא אוּכַל לָרֶדֶת לַמָּה תִשְׁבַּת הַמְּלָאכָה כַּאֲשֶׁר אֶרְפֶּה[a] וְיָרַדְתִּי ג[6]. ב[7]. ב[8]
4 אֲלֵיכֶם׃ 4 וַיִּשְׁלְחוּ אֵלַי כַּדָּבָר הַזֶּה אַרְבַּע פְּעָמִים וָאָשִׁב אוֹתָם
5 כַּדָּבָר הַזֶּה׃ ס 5 וַיִּשְׁלַח אֵלַי סַנְבַלַּט כַּדָּבָר הַזֶּה פַּעַם חֲמִשִּׁית ג מל[9]
6 אֶת־נַעֲרוֹ וְאִגֶּרֶת פְּתוּחָה בְּיָדוֹ׃ 6 כְּתוּב[a] בָּהּ בַּגּוֹיִם נִשְׁמָע וְגַשְׁמוּ ג ומל[10]. ד קמ
אֹמֵר אַתָּה[b] וְהַיְהוּדִים חֹשְׁבִים לִמְרֹד עַל־כֵּן אַתָּה בוֹנֶה הַחוֹמָה ג. ב חד מל וחד חס[11]. ה מל
7 וְאַתָּה הוֹיֶה לָהֶם לְמֶלֶךְ׃ כְּדִבָּרִים הָאֵלֶּה[c] 7 וְגַם־נְבִיאִים הֶעֱמַדְתָּ ב. כט וכל משיחה מצרים אשור ישראל דכות[12]. כ ר״פ בכתיב[13]. ג מל
לִקְרֹא עָלֶיךָ בִּירוּשָׁלַם לֵאמֹר מֶלֶךְ[a] בִּיהוּדָה וְעַתָּה יִשָּׁמַע לַמֶּלֶךְ [14]
8 כַּדְּבָרִים הָאֵלֶּה וְעַתָּה לְכָה וְנִוָּעֲצָה יַחְדָּו׃ ס 8 וָאֶשְׁלְחָה אֵלָיו ל
לֵאמֹר לֹא נִהְיָה כַּדְּבָרִים הָאֵלֶּה אֲשֶׁר אַתָּה אוֹמֵר כִּי מִלִּבְּךָ אַתָּה ח קמ[15]. ב מל
9 בוֹדֶאֶם[a]׃ 9 כִּי כֻלָּם מְיָרְאִים אוֹתָנוּ לֵאמֹר יִרְפּוּ יְדֵיהֶם מִן־הַמְּלָאכָה מח כת א לא קר ול בלישׁ[16]. ב[17]. ג מל[18]
וְלֹא תֵעָשֶׂה וְעַתָּה[a] חַזֵּק[b] אֶת־יָדָי[c]׃ 10 וַאֲנִי־בָאתִי בֵּית שְׁמַעְיָה[19]. ו[20]. יד[21]. כב[22]. סז ר״פ לג מנה בכתיב
בֶּן־דְּלָיָה בֶּן־מְהֵיטַבְאֵל וְהוּא עָצֻר וַיֹּאמֶר ג. ג[23]. ח
נִוָּעֵד אֶל־בֵּית הָאֱלֹהִים אֶל־תּוֹךְ הַהֵיכָל מה
וְנִסְגְּרָה דַלְתוֹת הַהֵיכָל כִּי בָאִים לְהָרְגֶךָ [24]
וְלַיְלָה בָּאִים לְהָרְגֶךָ׃ [25]
11 וָאֹמְרָה הַאִישׁ כָּמוֹנִי יִבְרָח וּמִי כָמוֹנִי אֲשֶׁר־יָבוֹא אֶל־הַהֵיכָל וָחָי ב[26] חד מל וחד חס. ב[27]. ב חס בסיק[28]
12 לֹא אָבוֹא׃ 12 וָאֲכִירָה וְהִנֵּה לֹא־אֱלֹהִים שְׁלָחוֹ כִּי הַנְּבוּאָה דִּבֶּר[a] ל[29]. ג
עָלַי וְטוֹבְיָה וְסַנְבַלַּט[b] שְׂכָרוֹ׃ 13 [a]לְמַעַן שָׂכוּר הוּא[a] לְמַעַן־אִירָא יב פסוק דמיין[30]
13 וְאֶעֱשֶׂה־כֵּן וְחָטָאתִי וְהָיָה לָהֶם[b] לְשֵׁם רָע לְמַעַן יְחָרְפוּנִי׃ פ ו. ל ומל
14 זָכְרָה אֱלֹהַי לְטוֹבְיָה וּלְסַנְבַלַּט[a] כְּמַעֲשָׂיו אֵלֶּה וְגַם לְנוֹעַדְיָה ל. ל[31]
15 הַנְּבִיאָה[b] וּלְיֶתֶר הַנְּבִיאִים אֲשֶׁר הָיוּ מְיָרְאִים אוֹתִי׃ ס 15 וַתִּשְׁלַם ה[32] מנה בכתיב. ב[33] מל ה מנה בכתיב. ג ול בסיק
הַחוֹמָה בְּעֶשְׂרִים וַחֲמִשָּׁה לֶאֱלוּל לַחֲמִשִּׁים וּשְׁנַיִם יוֹם׃ פ ל

[6] Mm 3955. [7] Lv 26,34. [8] Mm 3520. [9] Mm 828. [10] Mm 3956. [11] Mp sub loco. [12] Mm 958. [13] Mm 4070. [14] Mm 3112. [15] Mm 3609. [16] Mm 898. [17] Mm 3957. [18] Mm 1091. [19] Mm 666. [20] Mm 546. [21] Mm 2112. [22] Mm 1104. [23] Mm 270. [24] Mm 199. [25] Mm 3230. [26] Mi 6,10. [27] Jes 44,7. [28] Mp contra textum, cf Mp sub loco. [29] וחד והנבואה 2Ch 15,8. [30] Mm 3896. [31] וחד נגועדיה Esr 8,33. [32] Mm 3958. [33] Mm 1238.

3 [a] **G** *τελειώσω αὐτό*, **V** *venero* (crrp ex *quievero*? = אֶרְפֶּה) ‖ **6** [a] Ms **GS** וְכָ׳ ‖ [b] pc Mss וְא׳ ‖ [c–c] > **G**, dl (ex 7) ‖ **7** [a] **S**[W](**𝔄**) + *'zr'* ‖ **8** [a] pro בּוֹדְאָם, Q[Mss] בּוֹדָם; pc Mss בּוֹרְאָם ‖ **9** [a] pc Mss ואתה ‖ [b] inf abs, Vrs vertunt recte c 1 sg pf ‖ [c] pc Mss יְדֵי ‖ **12** [a] dl ־ ‖ [b] add ‖ **13** [a–a] **G** *ἐπ' ἐμὲ ὄχλον*; dl ‖ [b] l לִי (cf **G**) aut עִם־הָעָם ‖ **14** [a] add cf 12[b] ‖ [b] **GS𝔄** m.

16 וַיְהִי כַּאֲשֶׁר שָׁמְעוּ כָּל־אוֹיְבֵינוּ וַיִּרְאוּ[a] כָּל־הַגּוֹיִם אֲשֶׁר סְבִיבוֹתֵינוּ
וַיִּפְּלוּ[b] מְאֹד בְּעֵינֵיהֶם וַיֵּדְעוּ כִּי מֵאֵת אֱלֹהֵינוּ נֶעֶשְׂתָה הַמְּלָאכָה
הַזֹּאת: 17 גַּם | בַּיָּמִים הָהֵם חֹרֵי[a] יְהוּדָה אִגְּרוֹתֵיהֶם הוֹלְכוֹת[b]
עַל־טוֹבִיָּה וַאֲשֶׁר לְטוֹבִיָּה בָּאוֹת אֲלֵיהֶם: 18 כִּי־רַבִּים בִּיהוּדָה
בַּעֲלֵי שְׁבוּעָה לוֹ כִּי־חָתָן הוּא לִשְׁכַנְיָה בֶּן־אָרַח וִיהוֹחָנָן בְּנוֹ לָקַח
אֶת־בַּת־מְשֻׁלָּם בֶּן בֶּרֶכְיָה: 19 גַּם טוֹבְתָיו[a] הָיוּ אֹמְרִים לְפָנַי וּדְבָרַי
הָיוּ מוֹצִיאִים לוֹ אִגְּרוֹת[b] שָׁלַח טוֹבִיָּה לְהַרְּאֹנִי:

7 1 וַיְהִי כַּאֲשֶׁר נִבְנְתָה הַחוֹמָה וַאֲעַמֵּיד הַדְּלָתוֹת וַיִּפָּקְדוּ
הַשּׁוֹעֲרִים[a] וְהַמְשֹׁרְרִים וְהַלְוִיִּם: 2 וָאֲצַוֶּה אֶת־חֲנָנִי אָחִי וְאֶת־
חֲנַנְיָה שַׂר הַבִּירָה עַל־יְרוּשָׁלַ‍ִם כִּי־הוּא כְּאִישׁ אֱמֶת וְיָרֵא אֶת־
הָאֱלֹהִים מֵרַבִּים: 3 וָיֹאמַר[a] לָהֶם לֹא יִפָּתְחוּ שַׁעֲרֵי יְרוּשָׁלַ‍ִם עַד־
חֹם הַשָּׁמֶשׁ וְעַד הֵם[b] עֹמְדִים יָגִיפוּ הַדְּלָתוֹת וְאֻחָזוּ[c] וְהַעֲמֵד[d]
מִשְׁמְרוֹת יֹשְׁבֵי יְרוּשָׁלַ‍ִם אִישׁ בְּמִשְׁמָרוֹ וְאִישׁ נֶגֶד בֵּיתוֹ:
4 וְהָעִיר רַחְבַת יָדַ‍ִם וּגְדוֹלָה וְהָעָם מְעַט בְּתוֹכָהּ וְאֵין בָּתִּים בְּנוּיִם:
5 וַיִּתֵּן אֱלֹהַי אֶל־לִבִּי וָאֶקְבְּצָה אֶת־הַחֹרִים וְאֶת־הַסְּגָנִים וְאֶת־
הָעָם לְהִתְיַחֵשׂ וָאֶמְצָא סֵפֶר הַיַּחַשׂ[a] הָעוֹלִים בָּרִאשֹׁנָה וָאֶמְצָא
כָּתוּב בּוֹ: פ

6 אֵלֶּה | בְּנֵי הַמְּדִינָה הָעֹלִים מִשִּׁבְיֵ הַגּוֹלָה אֲשֶׁר הָגְלָה נְבוּכַדְנֶצַּר
מֶלֶךְ בָּבֶל[b] וַיָּשׁוּבוּ לִירוּשָׁלַ‍ִם וְלִיהוּדָה אִישׁ לְעִירוֹ: 7 הַבָּאִים עִם־
זְרֻבָּבֶל יֵשׁוּעַ נְחֶמְיָה[a] עֲזַרְיָה רַעַמְיָה[b] נַחֲמָנִי[c] מָרְדֳּכַי בִּלְשָׁן מִסְפֶּרֶת[d]
בִּגְוַי נְחוּם[e] בַּעֲנָה
מִסְפַּר אַנְשֵׁי עַם יִשְׂרָאֵל: ס 8 בְּנֵי פַרְעֹשׁ אַלְפַּ‍ִם מֵאָה

34 Mm 1891. 35 Mm 3174. 36 Mm 3928. 37 Mm 3746. 38 Mm 2681. Cp 7 1 Mm 3959. 2 Mm 3889. 3 Mm 3984. 4 Mm 2682. 5 Mm 1514. 6 Mm 3960. 7 Mm 912. 8 וחד והם עמדים 2 Ch 3,13. 9 Mm 3961 contra textum, cf Mm 1193. 10 Mm 1055. 11 Mm 3962. 12 Mm 1743. 13 Mm 1135. 14 Mm 794. 15 Mm 3883. 16 Mm 3963.

16 [a] 1 וַיִּ (sine meteg) a ראה || [b] prp ויִּפָּלֵא || **17** [a] l prb מֵחרי (מ hpgr) || [b] 1 הָה׳ (ה hpgr) || **19** [a] G *τοὺς λόγους αὐτοῦ*, l טֹבָתָיו || [b] Vrs pr cop, l וְא׳ || **Cp 7,1** [a–a] add ex 43 sq || **3** [a] l c Q Vrs וָאֹמַר cf 5,9[a] || [b–b] prp מֵעַל־הָיָם (א) וְעַד הֵ || [c] l c 2 Mss וְאָחֹז (ו dttg) || [d] = inf abs; Ms ע וַאֲעַמִּיד || **5** [a] l הִתְיַחֵשׂ || **6** [a] 7,6–72 cf Esr 2 || [b] Ms + לְבָבֶל = Esr 2,1 || **7** [a] Esr שְׂרָיָה, Ms + שריה || [b] Esr רְעֶלְיָה || [c] S *wnḥm'jl*; > Esr || [d] Esr ר־ cf Esr 2,2[d] || [e] Esr רְחוּם.

9 וְשִׁבְעִ֑ים ׀ וּשְׁנָֽיִם׃ ס 9 בְּנֵ֣י שְׁפַטְיָ֔ה שְׁלֹ֥שׁ מֵא֖וֹת שִׁבְעִ֥ים וּשְׁנָֽיִם׃ ל
ס 10 בְּנֵ֣י אָרַ֔ח [a]שֵׁ֥שׁ מֵא֖וֹת חֲמִשִּׁ֥ים וּשְׁנָֽיִם׃[a] ס 11 בְּנֵי־
פַ֠חַת מוֹאָ֨ב לִבְנֵ֤י ׀ יֵשׁ֙וּעַ֙ וְיוֹאָ֔ב [b][a]אַלְפַּ֥יִם ׀ וּשְׁמֹנֶ֖ה מֵא֥וֹת שְׁמֹנָ֖ה עָשָֽׂר׃[b] ל . ח זוגין מחליפין[17] . ל
ס 12 בְּנֵ֣י עֵילָ֔ם [a]אֶ֥לֶף ׀ מָאתַ֖יִם חֲמִשִּׁ֣ים וְאַרְבָּעָ֑ה׃[a] ס 13 בְּנֵ֣י ז[18]
14 זַתּ֗וּא [a]שְׁמֹנֶ֤ה מֵאוֹת֙ אַרְבָּעִ֣ים וַחֲמִשָּׁ֔ה׃[a] ס 14 בְּנֵ֥י ׀ זַכָּ֖י [a]שְׁבַ֥ע מֵא֖וֹת ב
15 וְשִׁשִּׁ֑ים׃[a] ס 15 בְּנֵ֣י בִנּ֔וּי[a] שֵׁ֥שׁ מֵא֖וֹת [b]אַרְבָּעִ֥ים וּשְׁמֹנָֽה׃[b] ס ז
16 בְּנֵ֥י ׀ בֵבָ֖י[a] [b]שֵׁ֥שׁ מֵא֖וֹת עֶשְׂרִ֥ים וּשְׁמֹנָֽה׃[b] ס 17 בְּנֵ֥י עַזְגָּ֖ד [a]אַלְפַּ֥יִם ב . ב זקף קמ
18 שְׁלֹ֥שׁ מֵא֖וֹת עֶשְׂרִ֥ים וּשְׁנָֽיִם׃[a] ס 18 בְּנֵ֣י אֲדֹנִיקָ֔ם שֵׁ֥שׁ מֵא֖וֹת שִׁשִּֽׁים
19
20 וְשִׁבְעָֽה׃[a] ס 19 בְּנֵ֣י בִגְוַ֔י אַלְפַּ֥יִם [a]שְׁשִּׁ֖ים וְשִׁבְעָֽה׃[a] ס 20 בְּנֵ֣י
ג לפי מג[19] וחד מן יב
21 עָדִ֑ין [a]שֵׁ֥שׁ מֵא֖וֹת חֲמִשִּׁ֣ים וַחֲמִשָּֽׁה׃[a] ס 21 בְּנֵי־אָטֵ֖ר לְחִזְקִיָּ֥ה[a] לפי מק ג[20] מגה בלישׁ
22 תִּשְׁעִ֥ים וּשְׁמֹנָֽה׃[b] ס [a]22 בְּנֵ֣י חָשֻׁ֔ם [b]שְׁלֹ֥שׁ מֵא֖וֹת עֶשְׂרִ֥ים וּשְׁמֹנָֽה׃[b] ל[21] בסיפ
ס 23 בְּנֵ֣י בֶצַ֔י שְׁלֹ֥שׁ מֵא֖וֹת [a]עֶשְׂרִ֥ים וְאַרְבָּעָֽה׃[a] ס 24 בְּנֵ֥י ׀ ב זקף קמ . ל[22]
25 חָרִ֖יף[a] מֵאָ֥ה שְׁנֵ֖ים עָשָֽׂר׃[b] ס 25 בְּנֵי֙[a] גִּבְעֹ֔ון[b] [c]תִּשְׁעִ֥ים וַחֲמִשָּׁ֖ה׃[c] ל[22]
ס 26 [a]אַנְשֵׁ֥י ׀ בֵית־לֶ֖חֶם וּנְטֹפָ֑ה מֵאָ֥ה שְׁמֹנִ֖ים וּשְׁמֹנָֽה׃ ס ל[22b] . כל חס
27 אַנְשֵׁ֥י עֲנָתֹ֖ות מֵאָ֥ה עֶשְׂרִ֥ים וּשְׁמֹנָֽה׃ ס 28 [a]אַנְשֵׁ֥י בֵית־עַזְמָ֖וֶת
29 [b]אַרְבָּעִ֥ים וּשְׁנָֽיִם׃[b] ס 29 אַנְשֵׁי֙[a] קִרְיַ֣ת ׀ יְעָרִ֗ים כְּפִירָ֛ה וּבְאֵרֹ֖ות ב[23] ול[21] בסיפ
30 שִׁבְעָ֥ה מֵא֖וֹת [b]אַרְבָּעִ֥ים וּשְׁלֹשָֽׁה׃[b] ס 30 אַנְשֵׁ֣י[a] הָרָמָ֔ה וָגָ֖בַע [b]שֵׁ֥שׁ ב זקף קמ
31 מֵאֹ֥ות עֶשְׂרִ֖ים וְאֶחָֽד׃[b] ס 31 אַנְשֵׁ֣י מִכְמָ֔ס מֵאָ֥ה וְעֶשְׂרִ֖ים וּשְׁנָֽיִם׃ ב כת ס . ל
ס 32 אַנְשֵׁ֣י בֵית־אֵ֔ל וְהָעָ֖י [a]מֵאָ֥ה עֶשְׂרִ֖ים וּשְׁלֹשָֽׁה׃[a] ס ב זקף קמ
33 אַנְשֵׁי֙[a] נְבֹ֣ו אַחֵ֔ר [b]חֲמִשִּׁ֥ים וּשְׁנָֽיִם׃[c] ס 34 בְּנֵ֥י ׀ עֵילָ֖ם אַחֵ֥ר [a]אֶ֖לֶף ל[24] . ז[18]

[17] Mm 3964. [18] Mm 3884. [19] Mm 3125 et Mm 3983. [20] Mm 2155. [21] Mm 3886. [22] Mm 3885. [23] Mm 3965. [24] Mp sub loco.

10 [a–a] Esr 775, 𝔊^{S} 752, 𝔊^{A} 672 ‖ **11** [a] Esr יֹ ‖ [b–b] Esr 2818, 𝔊^{A} 2018 ‖ **12** [a–a] 𝔊^{S} 1854 ‖ **13** [a–a] Esr et 𝔊^{L} 945, 𝔊^{B} 840, 𝔖 854 ‖ **14** [a–a] 𝔊^{BS} 860 ‖ **15** [a] Esr et Q^{Or} 𝔖 בָּנִי ‖ [b–b] pc Mss 28, Esr 42, 𝔊^{L} 62, 𝔖 44 ‖ **16** [a] pc Mss 𝔊^{L}𝔖 בכי ‖ [b–b] Esr et 𝔊^{L} 623, Ms 328 ‖ **17** [a–a] Esr 1222 sed cf Esr 2,12^{b}, 𝔊^{B} 2328, 𝔊^{L} 2222, nonn Mss 2622 ‖ **18** [a] Esr et 𝔊^{L} 6 ‖ **19** [a–a] Esr 56 ‖ **20** [a–a] Esr 454, Ms 𝔊^{AL} 654 ‖ **21** [a] Esr לִיחִ֑ ‖ [b] lacuna cf Esr 2,16 [b–b] ‖ **22** [a] Esr tr v 22 post 24 ‖ [b–b] Esr et 𝔊^{L} 223, pc Mss 324 ‖ **23** [a–a] Esr 23, 𝔊^{L} 33 ‖ **24** [a] Esr יוֹרָה, 𝔖 *hwrm* ‖ [b] 𝔊^{S} + Esr 2,19 cf 22^{a} ‖ **25** [a] l אַנְשֵׁי ‖ [b] Esr גִּבָּר ‖ [c–c] Ms 45 ‖ **26** [a] 𝔊^{ASmin} ut Esr 2,21 sq; 𝔊* om v 26sq ‖ **28** [a–a] Esr בְּנֵי ‖ [b–b] pc Mss 142, 𝔊^{L} 128 ‖ **29** [a] Esr בְּנֵי ‖ [b–b] 𝔊^{B} 21, 2 Mss 23, 2 Mss 48, Ms 42 ‖ **30** [a] ut 29^{a} ‖ [b–b] 𝔊^{L} 623, 𝔖 721 ‖ **32** [a–a] Esr 223 ‖ **33** [a] ut 29^{a} ‖ [b] > Esr 𝔊^{L}𝔖 ‖ [c] 𝔊* + eadem vb ut Esr 2,30 ‖ **34** [a] 𝔊^{S} 2000.

מָאתַיִם חֲמִשִּׁים וְאַרְבָּעָה[b]׃ ס 35 בְּנֵי חָרִם שְׁלֹשׁ מֵאוֹת וְעֶשְׂרִים׃ 35
36 ס 36 בְּנֵי[a] יְרֵחוֹ שְׁלֹשׁ מֵאוֹת אַרְבָּעִים וַחֲמִשָּׁה׃ ס 37 בְּנֵי[a]־ 37
ל 25 ג חס 26 לֹד חָדִיד וְאוֹנוֹ שֶׁבַע מֵאוֹת וְעֶשְׂרִים וְאֶחָד[b]׃ ס 38 בְּנֵי סְנָאָה 38
[a]שְׁלֹשֶׁת אֲלָפִים[a] תְּשַׁע[b] מֵאוֹת וּשְׁלֹשִׁים׃ פ
ג ר״פ 39 הַכֹּהֲנִים בְּנֵי יְדַעְיָה לְבֵית יֵשׁוּעַ [a]תְּשַׁע מֵאוֹת[a] שִׁבְעִים וּשְׁלֹשָׁה׃ 39
40 ס 40 בְּנֵי אִמֵּר אֶלֶף חֲמִשִּׁים וּשְׁנָיִם׃ ס 41 בְּנֵי פַשְׁחוּר 41
ל 25 . 27 ו 28 אֶלֶף מָאתַיִם אַרְבָּעִים וְשִׁבְעָה[a]׃ ס 42 בְּנֵי חָרִם אֶלֶף שִׁבְעָה 42
עָשָׂר׃ פ
ג ר״פ בסיפ . ל 28 43 הַלְוִיִּם בְּנֵי־יֵשׁוּעַ לְקַדְמִיאֵל[a] לִבְנֵי[b] לְהוֹדְוָה[c] שִׁבְעִים 43
וְאַרְבָּעָה׃ ס
44 ס 44 הַמְשֹׁרְרִים בְּנֵי אָסָף מֵאָה [a]אַרְבָּעִים וּשְׁמֹנָה[a]׃ ס
יא חס ו 29 מגה בכתיב וכל נביא דכות׳ ב מ ג 45 הַשֹּׁעֲרִים[a] בְּנֵי־שַׁלֻּם בְּנֵי־אָטֵר בְּנֵי־טַלְמֹן בְּנֵי־עַקּוּב בְּנֵי
ב וחס חֲמִטָּא בְּנֵי שֹׁבָי[b] מֵאָה שְׁלֹשִׁים וּשְׁמֹנָה[c]׃ ס
ג בליש . ג . ז מל 46 הַנְּתִינִים בְּנֵי־צִיחָא בְּנֵי־חֲשֻׂפָא בְּנֵי טַבָּעוֹת׃ 47 בְּנֵי־ 46
47
ל 30 ל מל . קֵרֹס בְּנֵי־סִיעָא[a] בְּנֵי פָדוֹן׃ 48 בְּנֵי־לְבָנָה בְּנֵי־חֲגָבָה[a] בְּנֵי 48
ב חד פת וחד קמ 49 שַׁלְמָי[b]׃ 49 בְּנֵי־חָנָן בְּנֵי־גִדֵּל בְּנֵי־גָחַר׃ 50 בְּנֵי־רְאָיָה 50
בְּנֵי־רְצִין[a] בְּנֵי נְקוֹדָא׃ 51 בְּנֵי־גַזָּם בְּנֵי־עֻזָּא בְּנֵי פָסֵחַ׃ 51
נפישסים 31 ול 30 בליש 52 בְּנֵי־בֵסַי[a] בְּנֵי־מְעוּנִים[b] בְּנֵי נְפִוּשְׁסִים[c]׃ 53 בְּנֵי־בַקְבּוּק בְּנֵי־ 52
53
ב . ל 32 חֲקוּפָא בְּנֵי חַרְחוּר׃ 54 בְּנֵי־בַצְלִית[a] בְּנֵי־מְחִידָא[b] בְּנֵי חַרְשָׁא׃ 54
נ 55 בְּנֵי־בַרְקוֹס בְּנֵי־סִיסְרָא בְּנֵי־תָמַח׃ 56 בְּנֵי נְצִיחַ 55
56
בְּנֵי חֲטִיפָא׃
ב חד חס וחד מל . ל 30 57 בְּנֵי עַבְדֵי שְׁלֹמֹה בְּנֵי־סוֹטַי בְּנֵי־סוֹפֶרֶת[a] בְּנֵי פְרִידָא[b]׃ 57

[25] Mm 3885. [26] Mm 1178 contra textum. [27] Mm 3884. [28] Mm 3886, L sine Q, mlt Mss BGN c Q, cf Mp sub loco. [29] Mm 4232 contra textum. [30] Mm 3886. [31] Mm 3966. [32] Mm 3886, LBGN sine Q, nonn Mss בצלית K, בצלת Q.

34 [b] > 𝔊* ‖ **36** [a] Esr tr v 36 post 37 ‖ [b] 1 אַנְשֵׁי ‖ **37** [a] ut 36[b] ‖ [b–b] Esr et 𝔊[L] 725, Ms 921, Ms 941 ‖ **38** [a–a] > 𝔊* ‖ [b] Esr et 𝔊[L] 6 ‖ **39** [a–a] 𝔊[S] 100 ‖ **41** [a] 𝔊[L] 5 ‖ **43** [a] Esr וְקַ׳ ‖ [b] cf Esr 2,40[b] ‖ [c] nonn Mss Q[Mss] דַּיָּה–, l c Esr דַּוְיָה– ‖ **44** [a–a] Esr 28, Ms 43 ‖ **45** [a] Esr pr בְּנֵי ‖ [b] Esr + הַגִּלְגָּל ‖ [c] Esr 9 ‖ **47** [a] Esr סִיעַהָא, 𝔊[B] *Ασουια*, 𝔊[S] *Ιασουια*, 𝔊[A] *Σιαια* ‖ **48** [a] Esr + 4 vb ‖ [b] nonn Mss שַׁ׳, Esr[K] שַׁמְלַי ‖ **50** [a] Ms 𝔊 רצון ‖ **52** [a] Esr + בְּנֵי אַסְנָה ‖ [b] Esr[K] עִי– ‖ [c] Q נְפִישׁ׳, K נְפוּשׁ׳; l c Esr נִפִּיס׳ ‖ **54** [a] nonn Mss 𝔊𝔖𝔙 et Esr חוּלִי– ‖ [b] mlt Mss יְרָא– ‖ **57** [a] Esr חַסּ׳ ‖ [b] Esr פְּרוּדָא.

58 בְּנֵי־יַעְלָא[a] בְּנֵי־דַרְקוֹן בְּנֵי גִדֵּל׃ 59 בְּנֵי שְׁפַטְיָה בְּנֵי־חַטִּיל ג חד כת א וחר כת ה
60 בְּנֵי פֹכֶרֶת הַצְּבָיִים בְּנֵי ׳אָמוֹן׃[a] 60 כָּל־הַנְּתִינִים וּבְנֵי עַבְדֵי ל[33]
61 שְׁלֹמֹה שְׁלֹשׁ מֵאוֹת תִּשְׁעִים וּשְׁנָיִם׃ פ 61 וְאֵלֶּה הָעוֹלִים[a] מִתֵּל ב מל[34]
מֶלַח תֵּל חַרְשָׁא כְּרוּב[b] אַדּוֹן ׳וְאִמֵּר[b] וְלֹא יָכְלוּ לְהַגִּיד בֵּית־אֲבוֹתָם ל[33] . ה[35] חס ב מנה בסיפ וכל תורה דכות ב מ ב
וְזַרְעָם אִם מִיִּשְׂרָאֵל הֵם׃ 62 בְּנֵי[a]־דְלָיָה בְּנֵי־טוֹבִיָּה בְּנֵי נְקוֹדָא שֵׁשׁ אם האם ואם כן בטע[36] ב[37] מנה בלוש ובסיפ . יב ס״ם[38] . ג
מֵאוֹת וְאַרְבָּעִים[b] וּשְׁנָיִם׃ ס
63 וּמִן[a]־הַכֹּהֲנִים בְּנֵי חֲבַיָּה[b] בְּנֵי הַקּוֹץ בְּנֵי בַרְזִלַּי אֲשֶׁר לָקַח א
64 מִבְּנוֹת בַּרְזִלַּי הַגִּלְעָדִי אִשָּׁה[c] וַיִּקָּרֵא עַל־שְׁמָם[d]׃ 64 אֵלֶּה בִּקְּשׁוּ ג סביב׳ לאשה . ל[39] . ד ר״ם בסיפ
כְתָבָם[a] הַמִּתְיַחְשִׂים וְלֹא ׳נִמְצָא[b] וַיְגֹאֲלוּ מִן־הַכְּהֻנָּה׃ 65 וַיֹּאמֶר ל[33] . נ[40]
הַתִּרְשָׁתָא לָהֶם אֲשֶׁר לֹא־יֹאכְלוּ [a]מִקֹּדֶשׁ הַקָּדָשִׁים[a] עַד עֲמֹד ׳הַכֹּהֵן[b] יד זוגין[41]
לְאוּרִים ׳וְתוּמִּים׃ ל[42]
66 כָּל־הַקָּהָל כְּאֶחָד אַרְבַּע רִבּוֹא אַלְפַּיִם [a]שְׁלֹשׁ־מֵאוֹת וְשִׁשִּׁים[a]׃ f קמ[43] . ג מל . ח זוגין מחליפין[44]
67 ׳מִלְבַד עַבְדֵיהֶם וְאִמְהֹתֵיהֶם ׳אֵלֶּה[a] שִׁבְעַת אֲלָפִים שְׁלֹשׁ מֵאוֹת
שְׁלֹשִׁים וְשִׁבְעָה[b] וְלָהֶם מְשֹׁרְרִים ׳וּמְשֹׁרְרוֹת מָאתַיִם[c] וְאַרְבָּעִים ח[45]
68 וַחֲמִשָּׁה׃ ס 68 גְּמַלִּים[a] אַרְבַּע מֵאוֹת שְׁלֹשִׁים וַחֲמִשָּׁה ס
69 חֲמֹרִים[b] [c]שֵׁשֶׁת אֲלָפִים שֶׁבַע מֵאוֹת וְעֶשְׂרִים[c]׃ 69 [a]׳וּמִקְצָת רָאשֵׁי[a] עה
הָאָבוֹת[b] נָתְנוּ לַמְּלָאכָה[c] [d]הַתִּרְשָׁתָא נָתַן[d] לָאוֹצָר זָהָב דַּרְכְּמֹנִים
אֶלֶף מִזְרָקוֹת חֲמִשִּׁים כָּתְנוֹת כְּהֲנִים שְׁלֹשִׁים [e]וַחֲמֵשׁ מֵאוֹת[e]׃ ב מל
70 וּמֵרָאשֵׁי הָאָבוֹת נָתְנוּ לְאוֹצַר הַמְּלָאכָה זָהָב דַּרְכְּמוֹנִים שְׁתֵּי רִבֹּוֹת ג[46] . ב מל . ב חד חס וחד מל[37]
71 וְכֶסֶף מָנִים אַלְפַּיִם וּמָאתָיִם׃ 71 וַאֲשֶׁר נָתְנוּ שְׁאֵרִית הָעָם זָהָב יב ר״ם
דַּרְכְּמוֹנִים שְׁתֵּי[a] רִבֹּוא וְכֶסֶף מָנִים אַלְפַּיִם[b] וְכָתְנוֹת כְּהֲנִים [c]שִׁשִּׁים ג מל

[33] Mm 3886. [34] Mm 3962. [35] Mm 3967 contra textum. [36] Mm 3887. [37] Mp sub loco. [38] Mm 294. [39] Mm 1806. [40] Esr 2,62. [41] Mm 565. [42] Mm 959. [43] Mm 3888. [44] Mm 3964. [45] Mm 1053. [46] Mm 3968.

58 [a] Esr יַעְלָה ‖ **59** [a] Esr אָמִי ‖ **61** [a] ga'ya eras ‖ [b–b] Esr אַדָּן א׳ ‖ **62** [a] S pr *bnj bnj* ‖ [b] Esr et 𝔊[L] 50 ‖ **63** [a] Esr וּמִבְּנֵי ‖ [b] S *ḥnnj'* ‖ [c] 𝔊[-L] *γυναῖκας* ‖ [d] prp שְׁמוֹ cf Esr 2,61[f] ‖ **64** [a] cf Esr 2,62[a] ‖ [b] mlt Mss 𝔊[SL] et Esr וא– ‖ **65** [a–a] l מִן־הַקֳּדָשִׁים cf Esr 2,63[b] ‖ [b] Esr כֹּהֵן ‖ **66** [a–a] 𝔊[B] 308, S 470 ‖ **67** [a] cf Esr 2,65[a]; 𝔊[L] וְא׳ ‖ [b] 𝔊[L] 5, S 3 ‖ [c] nonn Mss 𝔊[AL] + eadem vb ut Esr 2,66[a–a], ins ‖ **68** [a] Esr et 𝔊[L] יְתֶם– ‖ [b] l יֶתֶם– cf Esr 2,67[b] ‖ [c–c] 𝔊[B] 2700, 𝔊[S] 6000 ‖ **69** [a–a] Esr וּמֵרׇ׳ ‖ [b] Esr + 12 vb ‖ [c] 69–71 Esr brevius ‖ [d–d] 𝔊[BS] *τῷ Νεεμια* ‖ [e–e] > 𝔊*, prp מ׳ מְנִים ח׳ וְכֶסֶף ‖ **71** [a] 𝔊[L] 4 ‖ [b] 𝔊 2200, 𝔊[L] 3000 ‖ [c–c] 𝔊[L] 65.

וְשִׁבְעָה[c] : פ 72 וַיֵּשְׁבוּ הַכֹּהֲנִים וְהַלְוִיִּם[a] וְהַשּׁוֹעֲרִים וְהַמְשֹׁרְרִים[a] 72

וּמִן־הָעָם[b] וְהַנְּתִינִים וְכָל־יִשְׂרָאֵל בְּעָרֵיהֶם[c]

וַיִּגַּע הַחֹדֶשׁ הַשְּׁבִיעִי וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל[d] בְּעָרֵיהֶם : 8 1 וַיֵּאָסְפוּ כָל־הָעָם 8

כְּאִישׁ אֶחָד אֶל־הָרְחוֹב[a] אֲשֶׁר לִפְנֵי שַׁעַר־הַמָּיִם[a] וַיֹּאמְרוּ לְעֶזְרָא

הַסֹּפֵר[b] לְהָבִיא אֶת־סֵפֶר תּוֹרַת מֹשֶׁה אֲשֶׁר־צִוָּה יְהוָה אֶת־יִשְׂרָאֵל :

2 וַיָּבִיא עֶזְרָא הַכֹּהֵן אֶת־הַתּוֹרָה לִפְנֵי הַקָּהָל מֵאִישׁ וְעַד־אִשָּׁה וְכֹל 2

3 לִפְנֵי[a] מִבִּין לְשִׁמְעָ֗ה בְּיוֹם אֶחָד לַחֹדֶשׁ הַשְּׁבִיעִי : 3 וַיִּקְרָא־בוֹ[ba] לִפְנֵי

הָרְחוֹב[a] אֲשֶׁר | לִפְנֵי שַׁעַר־הַמָּיִם[bc] מִן־הָאוֹר עַד־מַחֲצִית הַיּוֹם נֶגֶד

הָאֲנָשִׁים וְהַנָּשִׁים וְהַמְבִינִים[d] וְאָזְנֵי כָל־הָעָם אֶל־סֵפֶר הַתּוֹרָה :

4 וַיַּעֲמֹד עֶזְרָא הַסֹּפֵר עַל־מִגְדַּל־עֵץ[a] אֲשֶׁר עָשׂוּ לַדָּבָר[a] וַיַּעֲמֹד 4

אֶצְלוֹ מַתִּתְיָה וְשֶׁמַע[b] וַעֲנָיָה וּאוּרִיָּה וְחִלְקִיָּה[d] וּמַעֲשֵׂיָה[e] עַל־יְמִינוֹ

וּמִשְּׂמֹאלוֹ פְּדָיָה וּמִישָׁאֵל וּמַלְכִּיָּה וְחָשֻׁם וְחַשְׁבַּדָּנָה זְכַרְיָה מְשֻׁלָּם[g] :

פ 5 וַיִּפְתַּח עֶזְרָא הַסֵּפֶר לְעֵינֵי כָל־הָעָם כִּי־מֵעַל כָּל־הָעָם 5

הָיָה וּכְפָתְחוֹ עָמְדוּ כָל־הָעָם : 6 וַיְבָרֶךְ עֶזְרָא אֶת־יְהוָה הָאֱלֹהִים 6

הַגָּדוֹל וַיַּעֲנוּ כָל־הָעָם אָמֵן אָמֵן בְּמַעַל יְדֵיהֶם וַיִּקְּדוּ וַיִּשְׁתַּחֲוּ[a]

לַיהוָה אַפַּיִם אָרְצָה : 7 וְיֵשׁוּעַ וּבָנִי[a] וְשֵׁרֶבְיָה יָמִין עַקּוּב שַׁבְּתַי 7

הוֹדָיָה מַעֲשֵׂיָה קְלִיטָא עַזַרְיָה יוֹזָבָד חָנָן פְּלָאיָה וְהַלְוִיִּם[cb] מְבִינִים

אֶת־הָעָם לַתּוֹרָה וְהָעָם עַל־עָמְדָם : 8 וַיִּקְרְאוּ בַסֵּפֶר בְּתוֹרַת[a] 8

הָאֱלֹהִים מְפֹרָשׁ וְשׂוֹם שֶׂכֶל[b] וַיָּבִינוּ[c] בַּמִּקְרָא : ס

[47]Mm 4144. [48]Mm 3889. [49]Mm 3984. [50]Mp sub loco. [51]Mm 470. Cp 8 [1]Mm 1514. [2]Mm 839. [3]ורחב כל מבין 2Ch 34,12. [4]Mm 3135. [5]Mm 3942. [6]Mm 3969. [7]Mm 3970. [8]Mm 1372. [9]Nu 5,22. [10]Mm 3904. [11]Mp sub loco. [12]Mm 1154. [13]Mm 3917.

72 [a–a] tr c Esr ante וחנת׳ || [b] ins בִּירוּשָׁלַ֫ם cf 2,70[b] || [c] prb ins מִן־הַכֹּהֲנִים וְהַלְוִיִּם וּמִן־ הָעָם בִּירוּשָׁלַ֫ם וְהַנְּתִינִים וְשְׁאָר הָעָם בְּעָרֵי יְהוּדָה (vel sim) || [d–d] > 𝔊[L72], dl (ex Esr 3,1) || Cp 8,1 [a–a] 𝔊α *τοῦ (τὸ) πρὸς ἀνατολὰς (τοῦ) ἱεροῦ πυλῶνος* || [b] pc Mss הַכֹּהֵן, 𝔊α *τῷ ἀρχιερεῖ καὶ ἀναγνώστῃ* || 2 [a] 𝔊α *τοῖς ἱερεῦσιν* crrp ex *τοῖς ἱκανοῖς* = 𝔐 || 3 [a–a] 1 עַל־ה׳ (cf 𝔖𝔙 et 𝔊α) vel בָּר׳ || [b–b] > 𝔊* || [c–c] 𝔊α *πρὸ τοῦ ἱεροῦ πυλῶνος* cf 1[a–a] || [d] > 𝔊α (homtel); 𝔊 *καὶ αὐτοὶ συνιέντες* || 4 [a–a] > 𝔊* || [b] 𝔖 *wšmw'* || [c] 𝔊𝔊α(𝔖) *καὶ Ανανιας* = וַחֲנַנְיָה; 𝔊α + *καὶ Αζαριας* cf Da 1,6sq || [d] 𝔊α *καὶ Εζεκιας* || [e] 𝔊α *καὶ Βααλσαμος* || [f] 3 Esr[fat] *et Asub Nabadias*; prp וְחַשּׁוּב בַּדָּנָה, 𝔖 *whšbj'* || [g] > 𝔊[L]𝔊α || 6 [a] sic L, mlt Mss Edd וּ– || 7 [a] 𝔊α *καὶ Αννιουθ (Αννους)*, 𝔊α[L]𝔊 *καὶ Βαναιας* || [b–b] > 𝔊 || [c] 𝔊α𝔙 om cop, dl || 8 [a] pc Mss Vrs ת׳ || [b] huc tr ׀ || [c] 𝔊α *ἐμφυσιοῦντες*.

9 וַיֹּאמֶר [ba]נְחֶמְיָה [c]הַוּא[a] הַתִּרְשָׁתָא[c] וְ[b]עֶזְרָא הַכֹּהֵן הַ֠סֹּפֵר וְהַלְוִיִּם ג וחד מן פסיקתא[14] דסיפ
הַמְּבִינִים אֶת־הָעָם לְכָל־הָעָם הַיּוֹם קָדֹשׁ־הוּא לַיהוָה אֱלֹהֵיכֶם יג חס[15]
אַל־תִּתְאַבְּלוּ וְאַל־תִּבְכּוּ כִּי בוֹכִים כָּל־הָעָם כְּשָׁמְעָם אֶת־דִּבְרֵי ב מל
ס[h] הַתּוֹרָה: 10 וַיֹּאמֶר לָהֶם לְכוּ֠ אִכְלוּ מַשְׁמַנִּים וּשְׁתוּ֠ מַמְתַּקִּים וְשִׁלְחוּ ב[16]
מָנוֹת֠ לְאֵין נָכוֹן לוֹ כִּי־קָדוֹשׁ הַיּוֹם לַאֲדֹנֵינוּ וְאַל־תֵּעָצֵבוּ[a] כִּי־חֶדְוַת[b] ח[17] ט פת ב מנה בלישׁ. ב. ל
יְהוָה הִיא מָעֻזְּכֶם: 11 וְהַלְוִיִּם מַחְשִׁים לְכָל־הָעָם לֵאמֹר הַסּוּ כִּי ל. ד[18]. ל
12 הַיּוֹם קָדֹשׁ וְאַל־תֵּעָצֵבוּ: 12 וַיֵּלְכוּ֠ כָּל־הָעָם לֶאֱכָל וְלִשְׁתּוֹת֠ וּלְשַׁלַּח יג חס[15]. ב. ג[19]. ל בסיפ[20]
מָנוֹת֠ וְלַעֲשׂוֹת שִׂמְחָה גְּדוֹלָה כִּי הֵבִינוּ[a] בַּדְּבָרִים אֲשֶׁר הוֹדִיעוּ הי[21]
לָהֶם: ס

13 וּבַיּוֹם הַשֵּׁנִי נֶאֶסְפוּ֠ רָאשֵׁי הָאָבוֹת֠ לְכָל־הָעָם הַכֹּהֲנִים֠ וְהַלְוִיִּם חי. עה. ל. כא[22]
אֶל־עֶזְרָא הַסֹּפֵר וּלְהַשְׂכִּיל[a] אֶל[b]־דִּבְרֵי הַתּוֹרָה: 14 וַיִּמְצְאוּ כָתוּב ב[23]
בַּתּוֹרָה אֲשֶׁר צִוָּה֠ יְהוָה֠ בְּיַד[a]־מֹשֶׁה אֲשֶׁר֠ יֵשְׁבוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל בַּסֻּכּוֹת כד. כ[24]. כה[25]
בֶּחָג בַּחֹדֶשׁ הַשְּׁבִיעִי: 15 [a]וַאֲשֶׁר֠ יַשְׁמִיעוּ וְיַעֲבִירוּ[a] קוֹל֠ בְּכָל־עָרֵיהֶם֠ יג ר״פ[20]. ל. ל. ז פסוק דמיין בטע
וּבִירוּשָׁלַ֠ם לֵאמֹר[b] צְאוּ הָהָר וְהָבִיאוּ עֲלֵי־זַ֠ית וַעֲלֵי־עֵץ שֶׁמֶן וַעֲלֵי כא. ו[26]
הֲדַס֠ וַעֲלֵי תְמָרִים וַעֲלֵי עֵץ עָבֹת֠ לַעֲשֹׂת֠ סֻכֹּת כַּכָּתוּב: פ יב למערב[20]
16 וַיֵּצְא֠וּ הָעָם֠ וַיָּבִיא֠וּ וַיַּעֲשׂ֠וּ לָהֶם סֻכּוֹת אִישׁ עַל־גַּגּוֹ֠ וּבְחַצְרֹתֵיהֶם לו. ד[27]. ל וחס
וּבְחַצְרוֹת֠ בֵּית֠ הָאֱלֹהִים[a] וּבִרְחוֹב֠ שַׁעַר הַמַּיִם וּבִרְחוֹב[a] שַׁעַר מח. ב. ג
אֶפְרָיִם: 17 וַיַּעֲשׂ֠וּ כָּל־הַקָּהָל הַשָּׁבִים מִן־הַשְּׁבִי֠ סֻכּוֹת֠ וַיֵּשְׁבוּ פסיקתא דסיפ[14]
בַּסֻּכּוֹת֠ כִּי לֹא־עָשׂ֠וּ מִימֵי֠ יֵשׁוּעַ֠ בִּן־נ֠וּן[a] כֵּן בְּנֵי יִשְׂרָאֵל עַד֠ הַיּוֹם֠ ל. ב[28]
הַהֽוּא וַתְּהִי שִׂמְחָה גְּדוֹלָה מְאֹד: 18 וַיִּקְרָא[a] בְּסֵ֠פֶר תּוֹרַת֠ הָאֱלֹהִים ג
יוֹם֠ בְּיוֹם֠ מִן־הַיּוֹם֠ הָרִאשׁוֹן עַד֠ הַיּוֹם֠ הָאַחֲרוֹן וַיַּעֲשׂ֠וּ־חַג שִׁבְעַת֠ יָמִים פסיקתא דסיפ[14]. סד[29]. ו סביר ועד[29]
וּבַיּוֹם֠ הַשְּׁמִינִי עֲצֶ֠רֶת כַּמִּשְׁפָּט: פ ב מ״פ[30]

9 1 וּבְיוֹם֠ עֶשְׂרִים וְאַרְבָּעָה לַחֹדֶשׁ הַזֶּה נֶאֶסְפ֠וּ בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל הי
2 בְּצ֠וֹם וּבְשַׂקִּים וַאֲדָמָה עֲלֵיהֶם: 2 וַיִּבָּדְל֠וּ זֶ֠רַע יִשְׂרָאֵל מִכֹּל בְּנֵי ל. ו

[14] Mm 3904. [15] Mm 783. [16] Cant 5,16. [17] Mm 3927. [18] Mm 1498. [19] Mm 1583. [20] Mp sub loco. [21] Mm 1376. [22] Mm 4144. [23] Mm 3971. [24] Mm 1360. [25] Mm 534. [26] Mm 593. [27] Mm 641. [28] Mm 3972. [29] Mm 3942. [30] Mm 877. Cp 9 [1] Mm 1705.

9 [a–a] > Gα ‖ [b–b] add ‖ [c–c] > G* ‖ **10** [a] ins בוֹ (hpgr)? ‖ [b] > GGα ‖ **12** [a] Gα *καὶ ἐνεφυσιώθησαν* ‖ **13** [a] Vrs om cop, dl ‖ [b] pc Mss את ‖ **14** [a] pc Mss אֶת cf Vrs ‖ **15** [a–a] l וא׳ שָׁמְעוּ וַיַּ׳ (cf S) vel וַיִּשְׁ׳ וַיַּ׳ ‖ [b] G *καὶ εἶπεν Εσδρας* ‖ **16** [a–a] G *καὶ ἐν ταῖς πλατείαις τῆς πόλεως καὶ ἕως* ‖ **17** [a–a] > Ms ‖ **18** [a] pc Mss S וא־.

וַיָּקֻמוּ עַל־עָמְדָם וַיִּקְרְאוּ בְּסֵפֶר תּוֹרַת יְהוָה אֱלֹהֵיהֶם רְבִעִית הַיּוֹם וּרְבִעִית 3
מִתְוַדִּים וּמִשְׁתַּחֲוִים לַיהוָה אֱלֹהֵיהֶם: 4 וַיָּקָם עַל־מַעֲלֵה 4
הַלְוִיִּם יֵשׁוּעַ וּבָנִי[a] קַדְמִיאֵל שְׁבַנְיָה[b] בְּנִי[c] שֵׁרֵבְיָה בָּנִי[d] כְּנָנִי וַיִּזְעָקוּ
בְּקוֹל גָּדוֹל אֶל־יְהוָה אֱלֹהֵיהֶם: 5 וַיֹּאמְרוּ הַלְוִיִּם יֵשׁוּעַ וְקַדְמִיאֵל 5
[a]בְּנִי חֲשַׁבְנְיָה[b] שֵׁרֵבְיָה הוֹדִיָּה שְׁבַנְיָה[c] פְּתַחְיָה[ad] קוּמוּ בָּרְכוּ אֶת־
יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם[e]

מִן־הָעוֹלָם עַד־הָעוֹלָם
וִיבָרְכוּ שֵׁם כְּבוֹדֶךָ וּמְרוֹמַם[f] עַל־כָּל־בְּרָכָה וּתְהִלָּה:
6 אַתָּה[a]־הוּא יְהוָה לְבַדֶּךָ
אַתָּ[b] עָשִׂיתָ אֶת־הַשָּׁמַיִם שְׁמֵי הַשָּׁמָיִם וְכָל־צְבָאָם
הָאָרֶץ וְכָל־אֲשֶׁר עָלֶיהָ הַיַּמִּים וְכָל־אֲשֶׁר בָּהֶם
וְאַתָּה מְחַיֶּה אֶת־כֻּלָּם וּצְבָא הַשָּׁמַיִם לְךָ מִשְׁתַּחֲוִים:
7 אַתָּה־הוּא יְהוָה הָאֱלֹהִים אֲשֶׁר בָּחַרְתָּ בְּאַבְרָם
וְהוֹצֵאתוֹ מֵאוּר כַּשְׂדִּים וְשַׂמְתָּ שְׁמוֹ אַבְרָהָם:
8 וּמָצָאתָ אֶת־לְבָבוֹ נֶאֱמָן לְפָנֶיךָ וְכָרֹת עִמּוֹ הַבְּרִית
לָתֵת[a] אֶת־אֶרֶץ הַכְּנַעֲנִי הַחִתִּי הָאֱמֹרִי
וְהַפְּרִזִּי וְהַיְבוּסִי וְהַגִּרְגָּשִׁי לָתֵת[b] לְזַרְעוֹ
וַתָּקֶם אֶת־דְּבָרֶיךָ כִּי צַדִּיק אָתָּה: [יַם־סוּף:
9 וַתֵּרֶא אֶת־עֳנִי אֲבֹתֵינוּ בְּמִצְרָיִם וְאֶת־זַעֲקָתָם שָׁמַעְתָּ עַל־
10 וַתִּתֵּן אֹתֹת וּמֹפְתִים[a] בְּפַרְעֹה וּבְכָל־עֲבָדָיו וּבְכָל־עַם אַרְצוֹ
כִּי יָדַעְתָּ כִּי הֵזִידוּ עֲלֵיהֶם וַתַּעַשׂ־לְךָ שֵׁם כְּהַיּוֹם הַזֶּה:
11 וְהַיָּם בָּקַעְתָּ לִפְנֵיהֶם וַיַּעַבְרוּ בְתוֹךְ־הַיָּם בַּיַּבָּשָׁה

[2]Mp sub loco. [3]Mm 3973. [4]Mm 1663. [5]1S 28,12 et Mp sub loco. [6]Mm 3974 contra textum. [7]Mm 471א. [8]Mm 497. [9]Mm 2951. [10]Mm 13. [11]Mm 1372. [12]וחד כרת Hos 10,4. [13]Okhl 274. [14]Mm 2543.

Cp 9,4 [a] 1 בְּנוּי cf 10,10; G *kaì vloí* || [b] mlt Mss G^{AL}S שכניה cf 5^{c} || [c] pc Mss G בֶּן, pc Mss בְּנֵי || [d] nonn Mss G^{A} בְּנֵי || 5 [a–a] > G* || [b] S *ḥšbj'* || [c] nonn Mss G^{L}S שכניה cf 4^{b} || [d] prp פְּלָאיָה cf 10,11 || [e] G suff 1 pl; hic lacuna, prb ins בָּרוּךְ (עֻזָּא ?) וַיֹּאמַר אַתָּה יהוה אֱלֹהֵינוּ cf 6^{a} || [f] nonn Mss בָּם; G^{L}𝔙 om cop || 6 [a] G pr *kaì eἶπεν Εσδρας* || [b] Q אַתָּה || 8 [a] G + *kaì aὐτῷ* cf [b] || [b] G *kaí* (cf [a]), 𝔄 *lh w* = וְלוֹ cf S || 10 [a] G^{BL} *ἐν Aἰγύπτῳ* = בְּמִצְרַיִם; G^{B} pr (G^{L} addit) *kaì τέρατα.*

וְאֶת־רִדְפֵיהֶם חִשְׁלַכְתָּ בִּמְצוֹלֹת כְּמוֹ־אֶבֶן בְּמַיִם עַזִּים׃ ג . ז רפ׳[15]

12 וּבְעַמּוּד עָנָן הִנְחִיתָם יוֹמָם וּבְעַמּוּד אֵשׁ לַיְלָה ל
לְהָאִיר לָהֶם אֶת־הַדֶּרֶךְ אֲשֶׁר יֵלְכוּ־בָהּ׃

13 וְעַל הַר־סִינַי יָרַדְתָּ וְדַבֵּר עִמָּהֶם מִשָּׁמַיִם ל . יא[16]
וַתִּתֵּן לָהֶם מִשְׁפָּטִים יְשָׁרִים
וְתוֹרֹת אֱמֶת חֻקִּים וּמִצְוֹת טוֹבִים׃ ל מל

14 וְאֶת־שַׁבַּת קָדְשְׁךָ הוֹדַעְתָּ[a] לָהֶם ד פת וכל שבת שבחון דכות[17]
וּמִצְוֹת[b] וְחֻקִּים[c] וְתוֹרָה צִוִּיתָ לָהֶם ׀ בְּיַד מֹשֶׁה עַבְדֶּךָ׃ ג ל מנה מל וכל דסמיכ לאדכרה דכות וחד מן יא[18] כת תרי ו . ח[19] . כ[20]

15 וְלֶחֶם מִשָּׁמַיִם נָתַתָּה לָהֶם לִרְעָבָם ד ר״פ[21] . כט חס[22] . ל
וּמַיִם מִסֶּלַע הוֹצֵאתָ לָהֶם לִצְמָאָם כ
וַתֹּאמֶר לָהֶם לָבוֹא לָרֶשֶׁת אֶת־הָאָרֶץ ג[23] וכל נביא דכות ב מ א
אֲשֶׁר־נָשָׂאתָ אֶת־יָדְךָ לָתֵת לָהֶם׃ [מִצְוֹתֶיךָ׃] ד

16 וְהֵם וַאֲבֹתֵינוּ הֵזִידוּ וַיַּקְשׁוּ אֶת־עָרְפָּם וְלֹא שָׁמְעוּ אֶל־ ט ר״פ[24] . ג
17 וַיְמָאֲנוּ לִשְׁמֹעַ וְלֹא־זָכְרוּ נִפְלְאוֹתֶיךָ אֲשֶׁר עָשִׂיתָ עִמָּהֶם ג[25] . ג[26] . ג חס ול בסיפ
וַיַּקְשׁוּ אֶת־עָרְפָּם וַיִּתְּנוּ־רֹאשׁ לָשׁוּב לְעַבְדָתָם בְּמִרְיָם[a] ל וחס . ל
וְאַתָּה אֱלוֹהַּ סְלִיחוֹת חַנּוּן וְרַחוּם ל ומל[27]
אֶרֶךְ־אַפַּיִם וְרַב־חֶסֶד[b] וְלֹא עֲזַבְתָּם חסד[28] יתיר ו ק
18 אַף כִּי־עָשׂוּ לָהֶם עֵגֶל מַסֵּכָה ל ר״פ בסיפ
וַיֹּאמְרוּ זֶה אֱלֹהֶיךָ אֲשֶׁר הֶעֱלָךָ[a] מִמִּצְרַיִם[b]
[c]וַיַּעֲשׂוּ נְאָצוֹת גְּדֹלוֹת[c]׃

19 וְאַתָּה בְּרַחֲמֶיךָ הָרַבִּים לֹא עֲזַבְתָּם בַּמִּדְבָּר
אֶת־עַמּוּד הֶעָנָן לֹא־סָר מֵעֲלֵיהֶם בְּיוֹמָם[a] לְהַנְחֹתָם בְּהַדֶּרֶךְ ל . ל
וְאֶת־עַמּוּד הָאֵשׁ בַּלַּיְלָה לְהָאִיר לָהֶם וְאֶת[b]־הַדֶּרֶךְ אֲשֶׁר ל . ג נסיב ראת[29]
20 וְרוּחֲךָ הַטּוֹבָה נָתַתָּ לְהַשְׂכִּילָם [יְלֻכוּ־בָהּ׃] כט חס[30]
וּמָנְךָ לֹא־מָנַעְתָּ מִפִּיהֶם וּמַיִם נָתַתָּה לָהֶם לִצְמָאָם׃ ל . כ

[15] Mm 753. [16] Mm 2041. [17] Mm 806. [18] Mm 648. [19] Mm 2797. [20] Mm 1360. [21] Mm 349. [22] Mm 657 contra textum. [23] Mm 4261. [24] Mm 564. [25] Mm 1568. [26] Mm 1446. [27] וחד והסלחות Da 9,9. [28] Q addidi, cf Mp sub loco. [29] Mm 3975. [30] Mm 657.

14 [a] sic L, mlt Mss Edd עָתְּ– ‖ [b] hoc aut [c] add (ex 13)? ‖ [c] cf [b] ‖ **17** [a] l c pc Mss 𝔊 בְּמִצְרַיִם cf Nu 14,4 ‖ [b] mlt Mss 𝔊𝔙 ut Q[Mss], sic l ‖ **18** [a] mlt Mss העלוך cf 𝔊 ‖ [b] nonn Mss 𝔖𝔄 מִן־מִצְרַיִם ‖ [c–c] > 𝔄 ‖ **19** [a] l c pc Mss יוֹמָם ‖ [b] l c pc Mss 𝔊𝔖𝔙 אֶת.

21 וְאַרְבָּעִים שָׁנָה כִּלְכַּלְתָּם ׀ בַּמִּדְבָּר לֹא חָסֵרוּ
שַׂלְמֹתֵיהֶם לֹא בָלּוּ [a]וְרַגְלֵיהֶם לֹא בָצֵקוּ׃
22 וַתִּתֵּן לָהֶם מַמְלָכוֹת וַעֲמָמִים וַתַּחְלֵקֶם לְפֵאָה[a]
וַיִּירְשׁוּ אֶת־אֶרֶץ סִיחוֹן [b]וְאֶת־אֶרֶץ[b] מֶלֶךְ ׀ חֶשְׁבּוֹן
וְאֶת־אֶרֶץ עוֹג מֶלֶךְ־הַבָּשָׁן׃
23 וּבְנֵיהֶם הִרְבִּיתָ כְּכוֹכְבֵי הַשָּׁמָיִם
וַתְּבִיאֵם אֶל־הָאָרֶץ אֲשֶׁר־אָמַרְתָּ ׀ לַאֲבוֹתֵיהֶם [a]לָבוֹא לָרֶשֶׁת׃
24 וַיָּבֹאוּ הַבָּנִים וַיִּירְשׁוּ אֶת־הָאָרֶץ[a] וַתַּכְנַע לִפְנֵיהֶם
אֶת־יֹשְׁבֵי הָאָרֶץ הַכְּנַעֲנִים וַתִּתֵּנֶם בְּיָדָם
וְאֶת־מַלְכֵיהֶם וְאֶת־עַמֵּי הָאָרֶץ לַעֲשׂוֹת בָּהֶם כִּרְצוֹנָם׃
25 וַיִּלְכְּדוּ עָרִים בְּצֻרוֹת וַאֲדָמָה שְׁמֵנָה
וַיִּירְשׁוּ בָּתִּים מְלֵאִים־כָּל־טוּב
בֹּרוֹת חֲצוּבִים כְּרָמִים וְזֵתִים וְעֵץ מַאֲכָל לָרֹב
וַיֹּאכְלוּ וַיִּשְׂבְּעוּ וַיַּשְׁמִינוּ וַיִּתְעַדְּנוּ בְּטוּבְךָ הַגָּדוֹל׃
26 וַיַּמְרוּ[a] וַיִּמְרְדוּ בָךְ וַיַּשְׁלִכוּ אֶת־תּוֹרָתְךָ אַחֲרֵי גַוָּם
וְאֶת־נְבִיאֶיךָ הֵעִידוּ בָם לַהֲשִׁיבָם אֵלֶיךָ
[b]וַיַּעֲשׂוּ נְאָצוֹת גְּדוֹלוֹת[b]׃
27 וַתִּתְּנֵם בְּיַד־צָרֵיהֶם וַיָּצֵרוּ לָהֶם
וּבְעֵת צָרָתָם יִצְעֲקוּ אֵלֶיךָ וְאַתָּה מִשָּׁמַיִם תִּשְׁמָע
וּכְרַחֲמֶיךָ[a] הָרַבִּים תִּתֶּן לָהֶם מוֹשִׁיעִים וְיוֹשִׁיעוּם מִיַּד צָרֵיהֶם׃
28 וּכְנֻחָה לָהֶם יָשׁוּבוּ לַעֲשׂוֹת רַע לְפָנֶיךָ
וַתַּעַזְבֵם בְּיַד אוֹיְבֵיהֶם וַיִּרְדּוּ בָהֶם וַיָּשׁוּבוּ וַיִּזְעֲקוּ[b]
וְאַתָּה מִשָּׁמַיִם תִּשְׁמַע וְתַצִּילֵם כְּרַחֲמֶיךָ[a] [b]רַבּוֹת עִתִּים׃
29 וַתָּעַד בָּהֶם לַהֲשִׁיבָם אֶל־תּוֹרָתֶךָ וְהֵמָּה הֵזִידוּ וְלֹא־שָׁמְעוּ
[לְמִצְוֹתֶיךָ

ל ורי״פ[31] . ל
מן פסיק לא לא לא . ל
ד . ל
ל . ל[32]
ל
ב חס בלישׁ
ל
יח פסוק את את ואת ואת
ג ול בטע
ל . ג
ב כת כן . ג[33] . ז[34]
כל כת כן . יט בלישׁ[35]
ב
ל
ל חס בכתיב[36]
ג[37] . ג[38]
ב . ב כת כן
ב[39]
ג[40] . ל זקף קמ
ב חד מל וחד חס[41] . ל רמל
ט . ל[42]
ב[43] . ל
ב[44] . ג[38] . ב . ג
ב

31 Mm 3359. 32 וחד לִפְאָה Ex 27,9. 33 Mp contra textum, cf Mp sub loco. 34 Mm 1705. 35 Mm 335. 36 Mm 415. 37 Mm 3976. 38 Mm 3979. 39 Mm 2955. 40 Mm 3977. 41 Mm 3978. 42 Mm 1256. 43 Ps 49,15. 44 Mp sub loco.

21 [a–a] 𝔊[AS](𝔖) *(τὰ) ὑποδήματα αὐτῶν οὐ διερράγησαν* || **22** [a] > 𝔊*𝔄, 𝔊[L] *εἰς πρόσωπον*, 𝔙 *sortes*, 𝔖 *lrjš 'nš* || [b–b] > Ms 𝔊, dl || **23/24** [a–a] 𝔊* *καὶ ἐκληρονόμησαν αὐτήν* || **26** [a] 𝔊 *καὶ ἤλλαξαν* = וַיָּמִרוּ? || [b–b] = 18b, add? || **27** [a] mlt Mss 𝔊 וּבְרַ׳ cf 28[a] || **28** [a] nonn Mss 𝔊 בְּרַ׳ cf 27[a] || [b–b] 𝔊 *πολλοῖς* cf [a].

וּבְמִשְׁפָּטֶיךָ חָטְאוּ־בָם אֲשֶׁר־יַעֲשֶׂה אָדָם וְחָיָה בָּהֶם ל.ו.ל
וַיִּתְּנוּ כָתֵף סוֹרֶרֶת וְעָרְפָּם הִקְשׁוּ וְלֹא שָׁמֵעוּ׃ ג ב חס וחד מל[46]
30 וַתְּמַשֵּׁךְ עֲלֵיהֶם שָׁנִים רַבּוֹת ל
וַתָּעַד בָּם בְּרוּחֲךָ בְּיַד־נְבִיאֶיךָ ב
וְלֹא הֶאֱזִינוּ וַתִּתְּנֵם בְּיַד עַמֵּי הָאֲרָצוֹת׃ ג.ח בלישׁ
31 וּבְרַחֲמֶיךָ[a] הָרַבִּים לֹא־עָשִׂיתָם כָּלָה ל[46]
וְלֹא עֲזַבְתָּם כִּי אֵל־חַנּוּן וְרַחוּם אָתָּה׃
32 וְעַתָּה אֱלֹהֵינוּ הָאֵל הַגָּדוֹל הַגִּבּוֹר וְהַנּוֹרָא ב.ב[47]
שֹׁמֵר הַבְּרִית וְהַחֶסֶד אַל־יִמְעַט לְפָנֶיךָ אֵת כָּל־הַתְּלָאָה י מל[48] ב.ג[49]
אֲשֶׁר־מְצָאַתְנוּ לְמַלְכֵינוּ לְשָׂרֵינוּ[a] וּלְכֹהֲנֵינוּ וְלִנְבִיאֵינוּ ג ב פת וחד קמ[50]
מִימֵי מַלְכֵי אַשּׁוּר עַד הַיּוֹם הַזֶּה׃ [וַלֹּאבֹתֵינוּ[b] וּלְכָל־עַמֶּךָ
33 וְאַתָּה צַדִּיק עַל כָּל־הַבָּא עָלֵינוּ
כִּי־אֱמֶת עָשִׂיתָ וַאֲנַחְנוּ הִרְשָׁעְנוּ׃
34 וְאֶת[a]־מְלָכֵינוּ שָׂרֵינוּ כֹּהֲנֵינוּ וַאֲבֹתֵינוּ לֹא עָשׂוּ תוֹרָתֶךָ ב[51]
וְלֹא הִקְשִׁיבוּ אֶל־מִצְוֹתֶיךָ וּלְעֵדְוֹתֶיךָ אֲשֶׁר הַעִידְתָּ בָּהֶם׃ י מל ול בלישׁ
35 וְהֵם בְּמַלְכוּתָם[a] וּבְטוּבְךָ הָרָב אֲשֶׁר־נָתַתָּ לָהֶם ט ר״פ[52] . כט חס[53]
וּבָאָרֶץ[b] הָרְחָבָה וְהַשְּׁמֵנָה אֲשֶׁר־נָתַתָּ לִפְנֵיהֶם א[54] . ג . כט חס[53]
לֹא עָבָדוּךָ וְלֹא־שָׁבוּ מִמַּעַלְלֵיהֶם הָרָעִים׃ ג[55]
36 הִנֵּה אֲנַחְנוּ הַיּוֹם עֲבָדִים
וְהָאָרֶץ אֲשֶׁר־נָתַתָּה לַאֲבֹתֵינוּ לֶאֱכֹל אֶת־פִּרְיָהּ[a] וְאֶת־טוּבָהּ ל[56]
הִנֵּה אֲנַחְנוּ עֲבָדִים עָלֶיהָ׃
37 וּתְבוּאָתָהּ מַרְבָּה[a] לַמְּלָכִים אֲשֶׁר־נָתַתָּה עָלֵינוּ בְּחַטֹּאותֵינוּ ל . ל . ב מל
וְעַל גְּוִיֹּתֵינוּ מֹשְׁלִים וּבִבְהֶמְתֵּנוּ כִּרְצוֹנָם וּבְצָרָה גְדוֹלָה אֲנָחְנוּ׃ ל . ג[57] . ז חס[57]
ס[ס] פ **10** [1] וּבְכָל־זֹאת אֲנַחְנוּ כֹּרְתִים אֱמָנָה וְכֹתְבִים וְעַל הֶחָתוּם ל . ג . ל
שָׂרֵינוּ לְוִיֵּנוּ כֹּהֲנֵינוּ׃ ל

[45] Mm 3158. [46] וחד ועשיתם Ex 4,21. [47] Mm 3980. [48] Mm 3634. [49] Ex 12,4. [50] Mm 950. [51] Mp sub loco. [52] Mm 564. [53] Mm 657. [54] Mm 3981. [55] Mm 3982. [56] וחד וטובה Jer 2,7. [57] Mm 1193 contra textum.

31 [a] G *καὶ σύ* pro וּ || **32** [a] Ms Vrs וְלֹ׳ || [b] dl (aut dttg aut ex 34)? || **34** [a] prp וְאַף || **35** [a] 2 Mss GSA תְּ— || [b] l וּבָאָ׳? || **36/37** [a–a] > G.

לי 2 [a] וְעַל הַֽחֲתוּמִים[a] נְחֶמְיָה הַתִּרְשָׁתָא[b] בֶּן־חֲכַלְיָה וְצִדְקִיָּה׃ 2
3/5 3 שְׂרָיָה[a] עֲזַרְיָה יִרְמְיָה׃ 4 פַּשְׁחוּר אֲמַרְיָה מַלְכִּיָּה׃ 5 חַטּוּשׁ שְׁבַנְיָה[a]׃
6/8 מַלּוּךְ׃ 6 חָרִם מְרֵמוֹת עֹבַדְיָה׃ 7 דָּנִיֵּאל גִּנְּתוֹן בָּרוּךְ׃ 8 מְשֻׁלָּם ל ר״ם . ג שם אנש בסיפ
ל[a] . ל אֲבִיָּה מִיָּמִן׃ 9 מַעַזְיָה בִלְגַּי שְׁמַעְיָה אֵלֶּה הַכֹּהֲנִים׃ ס 9
10 וְהַלְוִיִּם וְיֵשׁוּעַ[a] בֶּן־אַזַנְיָה בִּנּוּי מִבְּנֵי חֲנָדָד קַדְמִיאֵל׃ 10 f
11 וַאֲחֵיהֶם שְׁבַנְיָה[a] הוֹדִיָּה[b] קְלִיטָא פְּלָאיָה[c] חָנָן׃ 12 מִיכָא רְחוֹב 12 ל שם אנש
13 חֲשַׁבְיָה׃ 13 זַכּוּר שֵׁרֵבְיָה שְׁבַנְיָה[a]׃ 14 הוֹדִיָּה[a] בָּנִי[b] בְּנִינוּ[c]׃ ס 14 ל
15 רָאשֵׁי הָעָם פַּרְעֹשׁ פַּחַת מוֹאָב עֵילָם זַתּוּא בָּנִי[a]׃ 16 בֻּנִּי[a] עַזְגָּד 16 עה . ג
17 בֵּבָי׃ 17 אֲדֹנִיָּה בִגְוַי עָדִין׃ 18 אָטֵר חִזְקִיָּה עַזּוּר׃ 19 הוֹדִיָּה[a] חָשֻׁם 19
20 בֶּצַי׃ 20 חָרִיף עַנָּתוֹת נֹבָי׃ 21 מַגְפִּיעָשׁ מְשֻׁלָּם חֵזִיר[a]׃ 22 מְשֵׁזַבְאֵל 22 נ״בי ק
23 צָדוֹק יַדּוּעַ[a]׃ 23 פְּלַטְיָה חָנָן עֲנָיָה׃ 24 הוֹשֵׁעַ חֲנַנְיָה חַשּׁוּב[a]׃ 24 ג
25 הַלּוֹחֵשׁ פִּלְהָא שׁוֹבֵק׃ 26 רְחוּם חֲשַׁבְנָה מַעֲשֵׂיָה׃ 27 וַאֲחִיָּה[a] חָנָן[b] 27 ב . ל ומל
28 עָנָן׃ 28 מַלּוּךְ חָרִם בַּעֲנָה׃ 28 ל שם אנש
29 וְשְׁאָר הָעָם הַכֹּהֲנִים ׀ הַלְוִיִּם הַשּׁוֹעֲרִים ׀ הַמְשֹׁרְרִים הַנְּתִינִים 29 יג[a] . ל[a] מל ח מנה בסיפ . ל[b]
וְכָל־הַנִּבְדָּל מֵעַמֵּי ׀ הָאֲרָצוֹת אֶל־תּוֹרַת ׀ הָאֱלֹהִים נְשֵׁיהֶם בְּנֵיהֶם ח בליש . ל . ב
וּבְנֹתֵיהֶם כֹּל יוֹדֵעַ מֵבִין[a]׃ 30 מַחֲזִיקִים עַל־אֲחֵיהֶם[a] אַדִּירֵיהֶם[a] וּבָאִים 30 י מל וכל ת ד מ ק דכות ב מג . ל
בָּאָלָה וּבִשְׁבוּעָה לָלֶכֶת בְּתוֹרַת הָאֱלֹהִים אֲשֶׁר נִתְּנָה בְיַד מֹשֶׁה ׀ פ[a]
עֶבֶד־הָאֱלֹהִים וְלִשְׁמֹר וְלַעֲשׂוֹת אֶת־כָּל־מִצְוֹת ׀ יְהוָה ׀ אֲדֹנֵינוּ ח מל[a] . ה[a] . ג[a] 31
וּמִשְׁפָּטָיו וְחֻקָּיו׃ 31 וַאֲשֶׁר ׀ לֹא־נִתֵּן בְּנֹתֵינוּ לְעַמֵּי הָאָרֶץ וְאֶת־ יב ר״ם . ח[a] . ו[a]
בְּנֹתֵיהֶם לֹא נִקַּח לִבְנֵינוּ׃ 32 וְעַמֵּי הָאָרֶץ הַמְבִיאִים אֶת־הַמַּקָּחוֹת 32 ל
וְכָל־שֶׁבֶר בְּיוֹם הַשַּׁבָּת לִמְכֹּור לֹא־נִקַּח מֵהֶם בַּשַּׁבָּת וּבְיוֹם קֹדֶשׁ ג מל ול בליש

Cp 10 [1]Mm 2033. [2]Mp sub loco. [3]Mm 1188. [4]Mm 3889. [5]Mm 3984. [6]Mm 4036. [7]Mm 1796. [8]Mm 1376. [9]Mm 924. [10]Mm 3985. [11]Mm 1442.

Cp 10,2 [a–a] Ms sg cf 1; 𝔙 *signatores autem fuerunt*, l וְהַֽחוֹתְמִים (cf 𝔊) vel וְאֵלֶּה הַֽחוֹתְמִים (cf 𝔖𝔄) || [b] > 𝔊*, add? || **3** [a] 𝔊 pr *υἱός* || **4** [a] Ms חִלְקִיָּה || **5** [a] mlt Mss 𝔖 שְׁכַנְיָה || **10** [a] l c mlt Mss Vrs ʾ || **11** [a] l c nonn Mss 𝔊^{L}𝔖 שְׁכַנְיָה propter 13 (aut invers) || [b] 𝔊 *Ωδουια* = הוֹדַוְיָה vel הוֹדִיָּה, sic l propter 14 || [c] 𝔖 *plṭj'* || **13** [a] cf 11[a] || **14** [a] 𝔊 *Ωδουια* || [b] 𝔊 leg בְּנֵי || [c] l c 9,4 כְּנֵי || **15** [a] 𝔊 *υἱοί* = בְּנֵי || **16** [a] 𝔊 *Bανι* || **19** [a] 𝔊 *Ωδουια* || **20** [a] K 𝔊^{AL} גּוּבָי, Q 𝔙 גִּיבָי || **21** [a] 𝔖 *'zjpj* || **22** [a] 𝔖 *jwjd'* || **24** [a] 𝔖 *jšw'* || **27** [a] 𝔊^{L}𝔖𝔙 om cop, dl? prp וְאָחִיו || [b] 𝔖 *ḥnnj*, l חֲנָנִי propter 23 (aut invers)? || **29** [a] 𝔊𝔖 pr cop || **30** [a] 𝔊 *κατηράσαντο αὐτούς* = אֵרְרֵיהֶם.

33 וְנָתַשׁ אֶת־[a]הַשָּׁנָה הַשְּׁבִיעִית וּמַשָּׁאַ[b] כָּל־יָד[c]׃ 33 וְהֶעֱמַדְנוּ עָלֵינוּ מִצְוֹת ל. ל. ג וכל דסמיכ לאדכרה דכות׃

34 לָתֵת עָלֵינוּ[a] שְׁלִשִׁית הַשֶּׁקֶל בַּשָּׁנָה לַעֲבֹדַת בֵּית אֱלֹהֵינוּ׃ 34 לְלֶחֶם ט מל[12]. ל
הַמַּעֲרֶכֶת וּמִנְחַת הַתָּמִיד וּלְעוֹלַת הַתָּמִיד הַשַּׁבָּתוֹת הֶחֳדָשִׁים ג מל[13]. ל
לַמּוֹעֲדִים וְלַקֳדָשִׁים וְלַחַטָּאוֹת לְכַפֵּר עַל־יִשְׂרָאֵל וְכָל מְלֶאכֶת ג מל[14]. ל
35 בֵּית־אֱלֹהֵינוּ׃ ס 35 [a]וְהַגּוֹרָלוֹת הִפַּלְנוּ עַל־קָרְבַּן הָעֵצִים ל. ל. ט[15]
[b]הַכֹּהֲנִים הַלְוִיִּם[c] וְהָעָם[b] לְהָבִיא לְבֵית אֱלֹהֵינוּ לְבֵית־אֲבֹתֵינוּ יג[16]
לְעִתִּים מְזֻמָּנִים[d] שָׁנָה בְשָׁנָה לִבְעֹר עַל־מִזְבַּח יְהוָה אֱלֹהֵינוּ כַּכָּתוּב ב. ל
36 בַּתּוֹרָה׃ 36 וּלְהָבִיא אֶת־בִּכּוּרֵי אַדְמָתֵנוּ וּבְכוּרֵי כָל־פְּרִי כָל־עֵץ ב[17]. י פסוק כל כל ומילה חדה ביניית[18]. ל
37 שָׁנָה בְשָׁנָה לְבֵית יְהוָה׃ 37 וְאֶת־בְּכֹרוֹת בָּנֵינוּ וּבְהֶמְתֵּינוּ כַּכָּתוּב ב וכת כן בלישׁ[19]
בַּתּוֹרָה וְאֶת־בְּכוֹרֵי בְקָרֵינוּ[a] וְצֹאנֵינוּ[a] לְהָבִיא לְבֵית אֱלֹהֵינוּ לַכֹּהֲנִים
38 הַמְשָׁרְתִים בְּבֵית אֱלֹהֵינוּ׃ 38 וְאֶת־רֵאשִׁית עֲרִיסֹתֵינוּ וּתְרוּמֹתֵינוּ[a] כח. ל
וּפְרִי כָל־עֵץ תִּירוֹשׁ וְיִצְהָר נָבִיא לַכֹּהֲנִים אֶל־לִשְׁכוֹת בֵּית־אֱלֹהֵינוּ ל
וּמַעֲשַׂר אַדְמָתֵנוּ לַלְוִיִּם וְהֵם הַלְוִיִּם הַמְעַשְּׂרִים בְּכָל עָרֵי עֲבֹדָתֵנוּ׃ ל
39 וְהָיָה הַכֹּהֵן בֶּן־אַהֲרֹן עִם־הַלְוִיִּם בְּעֶשֶׂר[a] הַלְוִיִּם וְהַלְוִיִּם יַעֲלוּ ב בלישׁ[20]
אֶת־מַעֲשַׂר הַמַּעֲשֵׂר לְבֵית אֱלֹהֵינוּ אֶל־הַלְּשָׁכוֹת לְבֵית הָאוֹצָר[b]׃ ב
40 כִּי אֶל־[c]הַלְּשָׁכוֹת יָבִיאוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל וּבְנֵי הַלֵּוִי אֶת־תְּרוּמַת הַדָּגָן ב. ט[21]
הַתִּירוֹשׁ וְהַיִּצְהָר׃ וְשָׁם כְּלֵי הַמִּקְדָּשׁ וְהַכֹּהֲנִים הַמְשָׁרְתִים וְהַשּׁוֹעֲרִים[c] כב[22] מל ח מנה בסיפ. ר[23]
וְהַמְשֹׁרְרִים[a] וְלֹא נַעֲזֹב אֶת־בֵּית אֱלֹהֵינוּ׃

11 1 וַיֵּשְׁבוּ שָׂרֵי־הָעָם בִּירוּשָׁלִַם וּשְׁאָר הָעָם הִפִּילוּ גוֹרָלוֹת
לְהָבִיא ׀ אֶחָד מִן־הָעֲשָׂרָה לָשֶׁבֶת בִּירוּשָׁלַ͏ִם עִיר הַקֹּדֶשׁ וְתֵשַׁע ב[1]
2 הַיָּדוֹת בֶּעָרִים׃ 2 וַיְבָרְכוּ הָעָם[a] לְכֹל הָאֲנָשִׁים הַמִּתְנַדְּבִים לָשֶׁבֶת ב[2]
בִּירוּשָׁלִַם׃ פ
3 וְאֵלֶּה רָאשֵׁי הַמְּדִינָה אֲשֶׁר יָשְׁבוּ בִּירוּשָׁלִַם וּבְעָרֵי יְהוּדָה[a] עה

[12] Mm 1900. [13] Mm 995. [14] Mm 2117. [15] וחד ולקרבן Neh 13,31. [16] Mm 1188. [17] Mm 3866. [18] Mm 3316. [19] Mp sub loco. [20] Mm 3986. [21] Mm 501. [22] Mm 3889. [23] Mm 3984. Cp 11 [1] Gn 18,32. [2] Mm 1416.

32 [a] ins תְּבוּאַת? (cf Ex 23,10sq; aberratio oculi) ‖ [b] prp וְנָשָׂא מִשָּׂא ‖ [c] prb ins בָּהּ ‖ **33** [a] > pc Mss 𝔖𝔙, prb dl ‖ **35** [a] tr v 35 post 40[a]? ‖ [b–b] add ‖ [c] nonn Mss Vrs יְהוָה ‖ [d] 𝔊 *ἀπὸ χρόνων* = מִזְמָן; Esr 10,14 alit ‖ **36** [a] > nonn Mss 𝔖 ‖ **37** [a] nonn Mss om י ‖ **38** [a] > 𝔊*, dl (ex Ez 44,30); 𝔖 *wd'drjn* = וְגָרְנוֹתֵינוּ ‖ **39** [a] l בְּעַשֵּׂר? ‖ [b] 𝔊 *τοῦ θεοῦ* ex *θησαυροῦ* (sic $𝔊^{L}$) ‖ **40** [a] cf 35[a] ‖ **Cp 11,2** [a] pc Mss אֶת־ה׳ ‖ **3** [a] huc tr ׳.

יוֹשְׁבֵ֣י[b] אַ֔יִשׁ בַּאֲחֻזָּתוֹ֙ בְּעָרֵיהֶ֔ם יִשְׂרָאֵ֕ל הַכֹּהֲנִ֖ים° וְהַלְוִיִּ֑ם° וְהַנְּתִינִ֖ים נא[3]. ל
4 a וּבִירוּשָׁלַ֗͏ִם יָשְׁב֞וּ מִבְּנֵ֤י יְהוּדָה֙ וּמִבְּנֵ֣י בִנְיָמִ֔ן 4 כא
מִבְּנֵ֖י יְהוּדָ֑ה עֲתָיָ֞ה[b] בֶּן־עֻזִּיָּ֣ה בֶן־זְכַרְיָ֗ה בֶּן־אֲמַרְיָה֙ בֶּן־שְׁפַטְיָ֔ה
5 בֶּן־מַהֲלַלְאֵ֖ל מִבְּנֵ֣י פָּ֑רֶץ 5 וּמַעֲשֵׂיָ֞ה בֶּן־בָּר֣וּךְ בֶּן־כָּל־חֹ֗זֶה בֶּן־ ג שם אנש בסיפ[4]. ב
חֲזָיָ֤ה בֶן־עֲדָיָה֙[a] בֶּן־יוֹיָרִ֔יב[b] בֶּן־זְכַרְיָ֖ה[c] בֶּן־הַשִּׁלֹנִֽי׃ 6 כָּל־בְּנֵי־פֶ֔רֶץ 6 a
הַיֹּשְׁבִ֖ים בִּירוּשָׁלַ֑͏ִם אַרְבַּ֥ע מֵא֛וֹת שִׁשִּׁ֥ים וּשְׁמֹנָ֖ה אַנְשֵׁי־חָֽיִל׃ ס
7 וְאֵ֖לֶּה° בְּנֵ֣י בִנְיָמִ֑ן סַלּ֞וּא בֶּן־מְשֻׁלָּ֣ם בֶּן־יוֹעֵ֗ד[a] בֶּן־פְּדָיָה֙ בֶּן־ 7 נג[6]. ג בכתיב
קוֹלָיָ֣ה בֶן־מַעֲשֵׂיָ֔ה בֶּן־אִיתִיאֵ֖ל בֶּן־יְשַׁעְיָֽה׃ 8 וְאַחֲרָ֥יו[a] גַּבַּ֖י סַלָּ֑י[b] 8 ל. ל ול כת כן[9]
תְּשַׁ֥ע[c] מֵא֖וֹת עֶשְׂרִ֥ים וּשְׁמֹנָֽה׃ 9 וְיוֹאֵ֛ל בֶּן־זִכְרִ֥י פְּקִ֖יד עֲלֵיהֶ֑ם וִיהוּדָ֥ה 9
בֶּן־הַסְנוּאָ֖ה[a] עַל־הָעִ֥יר מִשְׁנֶֽה׃ פ יז[7] וכל וגנותי דכות ב מ א
10 מִן־הַכֹּהֲנִ֖ים יְדַעְיָ֣ה[a] בֶּן־יוֹיָרִ֑יב[b] יָכִֽין׃ 11 שְׂרָיָ֣ה[a] בֶּן־חִלְקִיָּ֗ה 10 11 י ר״פ בכתיב[8]. ג[9]
בֶּן־מְשֻׁלָּ֤ם בֶּן־צָדוֹק֙ בֶּן־מְרָיוֹ֔ת בֶּן־אֲחִיטוּ֖ב נְגִ֣יד בֵּ֥ית הָאֱלֹהִֽים׃ ל חס. מה
12 וַאֲחֵיהֶ֥ם[a] עֹשֵׂ֛י[b] הַמְּלָאכָ֖ה לַבָּ֑יִת שְׁמֹנָ֤ה מֵאוֹת֙ עֶשְׂרִ֣ים וּשְׁנַ֔͏ִם וַעֲדָיָ֥ה[c] 12
בֶּן־יְרֹחָ֖ם בֶּן־פְּלַלְיָ֑ה בֶּן־אַמְצִ֥י בֶן־זַכַרְיָ֖ה בֶּן־פַּשְׁח֥וּר בֶּן־מַלְכִּיָּֽה׃ ל. ב
13 וְאָחָ֥יו רָאשֵׁ֖י לְאָב֑וֹת מָאתַ֥͏ִם אַרְבָּעִ֖ים וּשְׁנָ֑͏ִם וַעֲמַשְׁסַ֞י[b] בֶּן־ 13 כ. ל. לא
עֲזַרְאֵ֤ל[c] בֶּן־אַחְזַי֙ בֶּן־מְשִׁלֵּמ֣וֹת[d] בֶּן־אִמֵּ֔ר׃ 14 וַאֲחֵיהֶ֖ם[a] גִּבֹּרֵ֣י חָ֑יִל ל. ב ול בסיפ. ה חס[10]
14 מֵאָ֥ה עֶשְׂרִ֖ים וּשְׁמֹנָ֑ה וּפְקִ֤יד עֲלֵיהֶם֙ זַבְדִּיאֵ֣ל בֶּן־הַגְּדוֹלִ֔ים[b]׃ ס ו מל[11]
15 וּמִן־הַלְוִיִּ֗ם שְׁמַעְיָה֙ בֶּן־חַשּׁ֣וּב[a] בֶּן־עַזְרִיקָ֔ם בֶּן־חֲשַׁבְיָ֖ה[b] בֶּן־ 15
בּוּנִֽי׃[b] 16 וְשַׁבְתַּ֣י וְיוֹזָבָ֔ד עַל־הַמְּלָאכָ֖ה הַחִיצֹנָ֑ה לְבֵ֥ית° הָאֱלֹהִֽים 16 ג רל[12]. מל. ג כת כן[13]. מה ג[14] מנה בלישׁ
מֵרָאשֵׁ֖י הַלְוִיִּֽם׃ 17 וּמַתַּנְיָ֣ה בֶן־מִיכָ֔ה בֶּן־זַבְדִּ֖י[a] בֶּן־אָסָ֑ף רֹ֣אשׁ 17 ג. קנ
הַתְּחִלָּה֙[b] יְהוּדָ֔ה וּבַקְבַּקְיָ֥ה מִשְׁנֶ֖ה מֵאֶחָ֑יו וְעַבְדָּא֞[c] בֶּן־ ל. ב וכת א[15]

[3]Mm 4144. [4]Mp sub loco. [5]Mm 984. [6]Mm 4046. [7]Mm 1174. [8]Mm 2980. [9]Mm 3987. [10]Mm 4052 contra textum. [11]Mm 1421. [12]Mm 896. [13]Mm 2969. [14]Mm 3881. [15]Mm 3988.

3 [b] 𝔊[B](𝔖) *ἐκάθισεν*, 1 וַיֵּשְׁבוּ ‖ **4** [a] mlt Mss interv ‖ [b] 𝔖 *ntnj'* ‖ **5** [a] 𝔖 *'zrj'* ‖ [b] 𝔖 *jwndb* ‖ [c–c] l מִן־הַשִּׁלֹנִי cf 1 Ch 9,5[a] (= 𝔖 *br šl'*) ‖ **6** [a] tr v 6 post 4 ‖ **7** [a] 𝔖 *jwd'* ‖ **8** [a] l וְאֶחָיו cf 𝔊[L] ‖ [b–b] l גִּבֹּרֵי חָיִל ‖ [c] 𝔊[S] 5 ‖ **9** [a] 𝔖 *sn"* (cf 3,3), l הַסְּנָאָה? cf 𝔊 *Ασαvα*, 𝔊[L] *Ασεννα* ‖ **10** [a] 𝔖 *brkj'* ‖ [b–b] l יָרִיקִים בֶּן cf 12,10 1 Ch 9,10/11[a–a]; 𝔖 *jwjd'* ‖ **11** [a] 1 Ch 9,11 עֲזַרְיָה ‖ **12** [a] 𝔖 *w'hwhj*, l וְאֶחָיו cf 10[b–b] ‖ [b] nonn Mss עֹשֶׂה ‖ [c] 𝔖 *w'zrj'* ‖ **13** [a] 𝔊[S] 8 ‖ [b] l וַעֲמַסַי vel וַעֲמַשַׂי; 1 Ch 9,12 וּמַעֲשַׂי ‖ [c] nonn Mss 𝔊 עֲזַרִיאֵל ‖ [d] l מְשַׁי cf 1 Ch 9,12[e] ‖ **14** [a] 𝔊 *καὶ ἀδελφοὶ αὐτοῦ*, l וְאֶחָיו ‖ [b] prp הַגְּדוֹל (ים dttg) ‖ **15** [a] 𝔖 *jšw'* ‖ [b–b] 1 Ch 9,14 מִן־בְּנֵי־מְרָרִי ‖ **17** [a] 1 Ch 9,15 et 𝔊[L] זִכְרִי ‖ [b] 𝔊[L](𝔙) *τοῦ αἴνου*, l התהלה ‖ [c] 1 Ch 9,16 עֹבַדְיָה.

18 שַׁמּוּעַ[d] בֶּן־גָּלָל בֶּן־יְדוּתוּן[e]׃ 18 כָּל־הַלְוִיִּם בָּעִיר הַקֹּדֶשׁ מָאתַיִם ידותן חד מן ג[16] כת כן ק
שְׁמֹנִים וְאַרְבָּעָה׃ פ

19 וְהַשֹּׁעֲרִים עַקּוּב טַלְמוֹן וַאֲחֵיהֶם הַשֹּׁמְרִים בַּשְּׁעָרִים מֵאָה ע[17] מל ו מנה בסיפ
שִׁבְעִים וּשְׁנָיִם׃

20 וּשְׁאָר יִשְׂרָאֵל הַכֹּהֲנִים הַלְוִיִּם בְּכָל־עָרֵי יְהוּדָה אִישׁ בְּנַחֲלָתוֹ׃ ע[18]

21 וְהַנְּתִינִים יֹשְׁבִים בָּעֹפֶל וְצִיחָא וְגִשְׁפָּא עַל־הַנְּתִינִים׃ פ ל[19] ר״פ ום״פ חד . ג בלישׁ

22 וּפְקִיד הַלְוִיִּם בִּירוּשָׁלַם עֻזִּי בֶן־בָּנִי בֶן־חֲשַׁבְיָה בֶּן־מַתַּנְיָה נ
בֶּן־מִיכָא מִבְּנֵי אָסָף הַמְשֹׁרְרִים לְנֶגֶד מְלֶאכֶת בֵּית־הָאֱלֹהִים׃ מת

23 כִּי־מִצְוַת הַמֶּלֶךְ עֲלֵיהֶם וַאֲמָנָה עַל־הַמְשֹׁרְרִים דְּבַר־יוֹם בְּיוֹמוֹ׃ ל

24 וּפְתַחְיָה בֶּן־מְשֵׁיזַבְאֵל מִבְּנֵי־זֶרַח בֶּן־יְהוּדָה לְיַד הַמֶּלֶךְ לְכָל־
25 דָּבָר לָעָם׃ 25 וְאֶל־הַחֲצֵרִים בִּשְׂדֹתָם מִבְּנֵי יְהוּדָה יָשְׁבוּ בְּקִרְיַת
26 הָאַרְבַּע וּבְנוֹתֶיהָ וּבְדִיבֹן וּבְנוֹתֶיהָ וּבִיקַבְצְאֵל[a] וַחֲצֵרֶיהָ׃ 26 וּבִישׁוּעַ נ . ל
27 וּבְמוֹלָדָה וּבְבֵית פָּלֶט׃ 27 וּבַחֲצַר שׁוּעָל וּבִבְאֵר שֶׁבַע וּבְנוֹתֶיהָ׃ ל וחס[19] . ל

28 וּבְצִקְלַג וּבִמְכוֹנָה וּבְבְנוֹתֶיהָ׃ 29 וּבְעֵין רִמּוֹן וּבְצָרְעָה וּבְיַרְמוּת׃ ד חס . ד ב מל וב חס[20]
30 זָנֹחַ עֲדֻלָּם וְחַצֵּרֵיהֶם לָכִישׁ וּשְׂדֹתֶיהָ עֲזֵקָה וּבְנוֹתֶיהָ וַיַּחֲנוּ מִבְּאֵר־
שֶׁבַע עַד־גֵּי־הִנֹּם׃ ו סביר ועד[21] . ג

31 וּבְנֵי[a] בִנְיָמִן מִגֶּבַע[b] מִכְמָשׂ וְעַיָּה וּבֵית־אֵל וּבְנוֹתֶיהָ׃ 32 עֲנָתוֹת
33/35 נֹב עֲנַנְיָה׃ 33 חָצוֹר רָמָה וּגִתָּיִם׃ 34 חָדִיד צְבֹעִים וּנְבַלָּט׃ 35 לֹד ב . פסיקתא דסיפ[22] .
36 וְאוֹנוֹ גֵּי[a] הַחָרָשִׁים׃ 36 וּמִן־הַלְוִיִּם מַחְלְקוֹת יְהוּדָה לְבִנְיָמִן[a]׃ פ ל וחס ט כת ע[23] . ל . יז מל[24]

12 1 וְאֵלֶּה הַכֹּהֲנִים וְהַלְוִיִּם אֲשֶׁר עָלוּ עִם־זְרֻבָּבֶל בֶּן־שְׁאַלְתִּיאֵל כא[1]
2/3 וְיֵשׁוּעַ[a] שְׂרָיָה יִרְמְיָה עֶזְרָא׃ 2 אֲמַרְיָה מַלּוּךְ חַטּוּשׁ׃ 3 שְׁכַנְיָה[a]
4/5 רְחוּם[b] מְרֵמוֹת׃ 4 עִדּוֹא גִּנְתּוֹי[a] אֲבִיָּה׃ 5 מִיָּמִין מַעַדְיָה בִּלְגָּה׃ ל וחס
6 שְׁמַעְיָה וְיוֹיָרִיב יְדַעְיָה׃ 7 סַלּוּ עָמוֹק חִלְקִיָּה יְדַעְיָה[a] אֵלֶּה רָאשֵׁי[b] ג בכתיב ול כת כן[2] .
הַכֹּהֲנִים וַאֲחֵיהֶם בִּימֵי יֵשׁוּעַ[b]׃ פ כ מל[3] . עה

[16] Mm 3267. [17] Mm 3889. [18] Mm 1188. [19] Mp sub loco. [20] Mm 4030. [21] Mm 3942. [22] Mm 3904. [23] Mm 3989. [24] Mm 262. Cp 12 [1] Mm 4144. [2] Mm 4046. [3] Mm 3990.

17 [d] 1 Ch 9,16 שְׁמַעְיָה ‖ [e] K 𝔊𝔙 יְדִי, Q mlt Mss 1 Ch 9,16 יְדוּ ‖ 25 [a] mlt Mss $\mathfrak{G}^{L}\mathfrak{S}\mathfrak{V}$ וּבְקַ׳ ‖ 31 [a] 1 c pc Mss $\mathfrak{S}$ וּמִבְּנֵי cf 25b ‖ [b] dl מ ‖ 35 [a] 1 וְגֵי (ו hpgr) ‖ 36 [a–a] pc Mss $\mathfrak{S}\mathfrak{V}$ י׳, וב׳ $\mathfrak{G}^{L}$ *ἐν τῷ Ιουδα καὶ τῷ Βενιαμειν* ‖ Cp 12,1 [a] $\mathfrak{G}^{71}\mathfrak{S}$ om cop ‖ 2 [a] ins פַּשְׁחוּר cf 10,4 ‖ 3 [a] 2 Mss שְׁבַנְיָה ‖ [b] 1 חָרִם cf 15 et 10,6 ‖ 4 [a] 1 c mlt Mss 𝔙 –ון ‖ 7 [a] $\mathfrak{G}^{L}$ *Ωδουιας* ‖ [b–b] tr post 9.

8 וְהַלְוִיִּם יֵשׁוּעַ בִּנּוּי קַדְמִיאֵל שֵׁרֵבְיָה יְהוּדָה[a] מַתַּנְיָה עַל־ 8 ז
הַיְדוּת[b] הُוא וְאַחָיו: 9 וּבַקְבַּקְיָה וְעַנְנִי[a] אַחֵיהֶם[b] לְמִשְׁמָרוֹת: 9 ועני חד מן מח׳ כת ו ק׳ ורקי׳
10 וְיֵשׁוּעַ הוֹלִיד אֶת־יוֹיָקִים וְיוֹיָקִים הוֹלִיד אֶת־אֶלְיָשִׁיב וְאֶלְיָשִׁיב[a] 10 ל
אֶת־יוֹיָדָע: 11 וְיוֹיָדָע הוֹלִיד אֶת־[a]יוֹנָתָן וְיוֹנָתָן[a] הוֹלִיד אֶת־יַדּוּעַ: 11 ג
12 וּבִימֵי יוֹיָקִים הָיוּ[a] כֹהֲנִים[b] רָאשֵׁי[c] הָאָבוֹת לִשְׂרָיָה מְרָיָה[d] 12 עה
13 לִירְמְיָה חֲנַנְיָה: 13 לְעֶזְרָא מְשֻׁלָּם לַאֲמַרְיָה יְהוֹחָנָן: 14 לִמְלוּכִי[a] 14 ט[a] למליכו ק
15 יוֹנָתָן[b] לִשְׁבַנְיָה[c] יוֹסֵף: 15 לְחָרִם עַדְנָא לִמְרָיוֹת[a] חֶלְקַי[b]: 16 לְעִדּוֹא[a] 16 ג ב כת א וחד כת ה. לעדוא[a] ק ל.
16 לְעַדְיָה[a] זִכְרִי לְמִנְיָמִין[a] לְמוֹעַדְיָה[b] פִּלְטַי[c]: 17 זִכְרִיָּה לְגִנְּתוֹן מְשֻׁלָּם: 17 לַאֲבִיָּה זִכְרִי לְמִנְיָמִין[a] לְמוֹעַדְיָה[b] פִּלְטַי[c]: 17 ג בליש. ל. ל
18 לְבִלְגָּה שַׁמּוּעַ לְשִׁמַעְיָה יְהוֹנָתָן: 19 וְלִיוֹיָרִיב[a] מַתְּנַי לִידַעְיָה עֻזִּי: 18 ל בסיפ. ל בסיפ[7]
19 20 21 לְסַלַּי[a] קַלָּי לְעָמוֹק עֵבֶר[b]: 21 לְחִלְקִיָּה חֲשַׁבְיָה לִידַעְיָה[a] נְתַנְאֵל: 20 ג מל[8]
22 הַלְוִיִּם[a] בִּימֵי אֶלְיָשִׁיב יוֹיָדָע וְיוֹחָנָן וְיַדּוּעַ כְּתוּבִים[b] רָאשֵׁי 22 ג ר״ם בסיפ. ג[9] בסיפ וכל ד״ה דכות ב מ״ד. ג ול בליש. עה. ז[10] בכתיב וכל אוריית ונביא דכות ב מ ב
23 אָבוֹת[c] וְהַכֹּהֲנִים[b] עַל־מַלְכוּת דָּרְיָוֶשׁ הַפָּרְסִי: פ 23 בְּנֵי לֵוִי 23 ל
עה. ג[9] בסיפ וכל ד״ה דכות ב מ ד
רָאשֵׁי הָאָבוֹת כְּתוּבִים עַל־סֵפֶר דִּבְרֵי הַיָּמִים וְעַד־יְמֵי יוֹחָנָן בֶּן־
24 אֶלְיָשִׁיב: 24 וְרָאשֵׁי הַלְוִיִּם חֲשַׁבְיָה שֵׁרֵבְיָה וְיֵשׁוּעַ בֶּן־[a]קַדְמִיאֵל 24 י
25 וַאֲחֵיהֶם לְנֶגְדָּם לְהַלֵּל לְהוֹדוֹת[b] בְּמִצְוַת[c] דָּוִיד[d] אִישׁ־הָאֱלֹהִים מִשְׁמֶר ד מל[11]. ה[12]. ג[13]
לְעֻמַּת מִשְׁמָר: 25 מַתַּנְיָה וּבַקְבַּקְיָה[a] עֹבַדְיָה[b] מְשֻׁלָּם[c] טַלְמוֹן עַקּוּב 25 ב מל
שֹׁמְרִים[d] שׁוֹעֲרִים מִשְׁמָר בַּאֲסַפֵּי הַשְּׁעָרִים: 26 אֵלֶּה בִּימֵי יוֹיָקִים 26 ל. ל[14] מל ה מנה בסיפ. ל וחס. ד ר״פ בסיפ
בֶּן־יֵשׁוּעַ בֶּן־יוֹצָדָק וּבִימֵי נְחֶמְיָה הַפֶּחָה וְעֶזְרָא הַכֹּהֵן הַסּוֹפֵר: פ ג. ג. ג מל בסיפ

[4]Mm 3811. [5]Mm 3928. [6]Mm 832. [7]Mm 4012. [8]Mm 3990. [9]Mm 3991. [10]Mm 4048. [11]Mm 3432. [12]Mm 4220. [13]Mm 3992. [14]Mm 3889.

8 [a] dub, cf 𝔊[Aal] *Iωδαε*; prp הוֹדַוְיָה ‖ [b] pc Mss וֹת–; l הוֹדוֹת vel הוֹדְיוֹת ‖ **9** [a] l c Q pc Mss 𝔙 וְעַנְנִי; 𝔖[A] *w'lj* ‖ [b] l c pc Mss 𝔊[Sc]𝔖 וְאַ ‖ **10** [a] nonn Mss 𝔊[L]𝔖𝔙 + הוֹלִיד ‖ **11** [a–a] l יוֹחָנָן וְיוֹחָנָן (cf 22sq) ‖ **12** [a] 𝔊 *ἀδελφοὶ αὐτοῦ* ‖ [b] Ms 𝔊𝔖 הַכֹּ ‖ [c] 𝔊(𝔙) pr cop ‖ [d] 𝔖 *'mrj'* ‖ **14** [a] 𝔊 *τῷ Μαλουχ*, l לְמַלּוּךְ cf 2; mlt Mss ut Q לְמֶלִיכוּ, K י dttg, 𝔖 *mlkj'* ‖ [b] ins sec 2 (cf 2[a]) ... לְפַשְׁחוּר ... לְחַטּוּשׁ (nom exc) ‖ [c] pc Mss 𝔊[L]𝔖 שְׁכַנְיָה cf 3[a] ‖ **15** [a] 𝔊[L](𝔖) *τῷ Μαριμωθ*, l רֵמוֹת– cf 3 ‖ [b] pc Mss 𝔙 קִי– ‖ **16** [a] l c Q 𝔖 לְעַדְּוֹא cf 4; K 𝔊[L]𝔙 לַעֲדָיָא ‖ **17** [a] l c pc Mss לְמִי cf 5; nom exc ‖ [b] l c pc Mss לְמַע cf 5; 𝔊[Ss] *ἐν καιροῖς* = לְמוֹעֲדֵיהֶ ‖ [c] nonn Mss 𝔊[L]𝔙 טִי– ‖ **19** [a] 𝔖 *jwjd'* ‖ **20** [a] l וּ לוּ– cf 7 ‖ [b] pc Mss 𝔊 עֵבֶד ‖ **21** [a] 𝔊[L] *τῷ Ωδουια* cf 7[a] ‖ **22** [a] dl (gl ad בני לוי 23); tr huc [b–b] ‖ [b–b] l ר׳ אֲב׳ הַ׳ cf [a] ‖ [c] nonn Mss 𝔖 הָאָ ‖ [d] ins c 23 סֵפֶר דִּבְרֵי הַיָּמִים וְעַד (homark) ‖ **24** [a] 𝔊 *καὶ υἱοί* (𝔊[L] + *αὐτοῦ*), l בְּנוּי cf 12,8; 10,10 ‖ [b] Vrs (non 𝔊[B]) pr cop, sic l ‖ [c] pc Mss 𝔖𝔙 כְּמִ ‖ **25** [a] l ב׳?; 𝔖 *wbqj* ‖ [b] prb ins הַמְשֹׁרְרִים (init 25 c 24 conjg) ‖ [c] l וּמִ׳?; 𝔖 *wšlwm* ‖ [d–d] l invers.

ס 27 וּבַחֲנֻכַּ֣ת חוֹמַ֣ת יְרוּשָׁלַ֗͏ִם בִּקְשׁ֤וּ אֶת־הַלְוִיִּם֙ מִכָּל־[a]מְקוֹמָ֣ם
ב חר חס וחד מל[15]
יג חס למערב . ג מל בליש[16]
לְהָבִיא֥וֹם לִירוּשָׁלַ֖͏ִם לַעֲשׂ֣וֹת חֲנֻכָּ֑ה וְשִׂמְחָ֗ה וְ֠בְתוֹדוֹת[b] וּבְשִׁ֨יר מְצִלְתַּ֜יִם
28 נְבָלִ֤ים וּבְכִנֹּרוֹת[c]׃ 28 וַיֵּֽאָסְפ֣וּ בְנֵי־[a] הַמְשֹׁרְרִ֗ים וּמִן־[b]הַכִּכָּ֛ר סְבִיבֹ֖ות
יב[17]
29 יְרוּשָׁלָ֑͏ִם וּמִן־חַצְרֵ֥י נְטֹפָתִֽי׃ 29 וּמִבֵּ֣ית[c] הַגִּלְגָּ֗ל וּמִשְּׂדוֹת֙ גֶּ֣בַע וַעֲזָמָ֔וֶת
ל חס . ל מל בסיף
30 כִּֽי־חֲצֵרִ֥ים בָּנ֛וּ לָהֶ֖ם הַמְשֹׁרְרִ֑ים סְבִיבֹ֥ות יְרוּשָׁלָֽ͏ִם׃ 30 וַיִּטַּהֲר֤וּ
יח[18]
הַכֹּהֲנִים֙[c] וְהַלְוִיִּ֔ם וַיְטַהֲר֥וּ אֶת־הָעָ֖ם וְאֶת־הַשְּׁעָרִ֑ים וְאֶת־הַחוֹמָֽה׃
כא[19] . ב[18]
31 וָאַעֲלֶ֤ה אֶת־שָׂרֵי֙ יְהוּדָ֔ה מֵעַ֖ל[c] לַחוֹמָ֑ה וָאַעֲמִ֣ידָה שְׁתֵּ֤י תֹודֹות֙[c] גְּדוֹלֹ֔ות
ג[20] ול בסיף . ב וכפסוק . ב . ב כת כן
32 וְתַהֲלֻכָ֣ת[a] לַיָּמִ֔ין מֵעַ֖ל[c] לַחוֹמָ֑ה לְשַׁ֥עַר הָאַשְׁפֹּֽת׃ 32 וַיֵּ֣לֶךְ אַחֲרֵיהֶ֔ם
ל וחס . ב וכפסוק
33 הוֹשַׁעְיָ֖ה וַחֲצֵ֣י שָׂרֵ֑י יְהוּדָֽה׃ 33 וַעֲזַרְיָ֥ה[a] עֶזְרָ֖א וּמְשֻׁלָּֽם׃
ג[21]
34 יְהוּדָ֥ה וּבִנְיָמִ֖ן[a] וְשֶׁמַעְיָ֣ה[b] וְיִרְמְיָֽה׃ ס 35 וּמִבְּנֵ֣י[a] הַכֹּהֲנִ֗ים
ד ר״פ[22]
בַּחֲצֹצְרֹ֔ות זְכַרְיָ֥ה[b] בֶּן־יֹונָתָ֖ן[c] בֶּן־שְׁמַעְיָ֣ה בֶן־מַתַּנְיָ֑ה[d] בֶּן־מִיכָ֥יָה בֶן־
ה[23]
36 זַכּ֖וּר[d] בֶּן־אָסָֽף׃ 36 וְאָחָ֥יו שְׁמַעְיָ֖ה וַעֲזַרְאֵ֑ל[a] מִלַּלַ֥י[b] גִּלַּ֛לַי[b] מָעַ֥י[c] נְתַנְאֵ֖ל
ל . ל
וִיהוּדָ֥ה חֲנָ֛נִי בִּכְלֵי־שִׁ֥יר דָּוִ֖יד[c] אִ֣ישׁ הָאֱלֹהִ֑͏ים וְעֶזְרָ֥א הַסֹּופֵ֖ר לִפְנֵיהֶֽם׃
ג[24] . ג מל בסיף
37 וְעַל־[a] שַׁ֣עַר הָעַ֔͏ִן וְנֶ֥גְדָּם עָל֖וּ עַל־מַעֲלֹ֣ות עִיר־דָּוִ֑יד[b] בַּמַּעֲלֵ֖ה[c]
ל
38 לַחוֹמָ֔ה מֵעַ֖ל[c] לְבֵ֣ית דָּוִ֑יד וְעַד֙[c] שַׁ֣עַר הַמַּ֔͏ִם מִזְרָֽח׃ 38 וְהַתֹּודָ֣ה
ב
ג ב חס ול כת כן . מח כת א לא קר ול בליש[25] . ל
הַשֵּׁנִ֗ית הַהֹלֶ֤כֶת[a] לְמוֹאָל֙[b] וַאֲנִ֣י אַחֲרֶ֔יהָ וַחֲצִ֥י[c] הָעָ֖ם מֵעַ֣ל לְהַחוֹמָ֑ה
39 מֵעַ֣ל׀ לְמִגְדַּ֣ל הַתַּנּוּרִ֗ים וְעַד֙ הַחוֹמָ֣ה הָרְחָבָ֔ה׃ 39 וּמֵעַ֖ל לְשַׁ֣עַר־
ב . ל
אֶפְרַ֑͏ִם וְעַל־שַׁ֣עַר הַיְשָׁנָ֔ה וְעַל־[a]שַׁ֖עַר הַדָּגִ֑͏ים וּמִגְדַּ֣ל חֲנַנְאֵ֔ל וּמִגְדַּ֖ל
ז[27] ו[27]
40 הַמֵּאָ֑ה וְעַד֙[c] שַׁ֣עַר הַצֹּ֔אן וַיַּעַמְד֖וּ[b] בְּשַׁ֥עַר֙[c] הַמַּטָּרָ֔ה[b]׃ 40 וַתַּעֲמֹ֜דְנָה שְׁתֵּי
ב . ל . ב ר״פ
41 הַתֹּודֹ֗ת בְּבֵ֤ית[c] הָאֱלֹהִ֙͏ים֙ וַאֲנִ֣י וְחֲצִ֔י[a] הַסְּגָנִ֖ים עִמִּֽי[b]׃ 41 וְהַכֹּהֲנִ֗ים
ו
ג בליש . ח[23] . ה ד מל וחד חס[28]
אֶלְיָקִ֛ים מַעֲשֵׂיָ֥ה מִנְיָמִ֖ין מִיכָ֣יָה אֶלְיוֹעֵינַ֑י זְכַרְיָ֥ה חֲנַנְיָ֖ה בַּחֲצֹצְרֹֽות׃
42 וּמַעֲשֵׂיָ֥ה וְשֶׁמַעְיָ֖ה וְאֶלְעָזָ֑ר וְעֻזִּ֥י וְיְהֹוחָנָ֛ן וּמַלְכִּיָּ֥ה וְעֵילָ֖ם וְעֶ֣זֶר
ט[29]

[15]Gn 36,40. [16]Mm 4237. [17]Mm 3993. [18]Mm 3994. [19]Mm 4144. [20]Mm 3995. [21]Mm 3996. [22]Mm 3997. [23]Mm 2183. [24]Mm 3992. [25]Mm 241. [26]Mm 898. [27]Mm 1330. [28]Mm 3930. [29]Mm 3928.

27 [a] pc Mss 𝔊𝔖 בְּכֹל ‖ [b] l c pc Mss Vrs ב׳ ‖ [c] l c pc Mss $\mathfrak{G}^{L}$ וְכנ׳ ‖ 28 [a] ins לֵוִי cf $\mathfrak{G}^{L}$ ‖ [b] pc Mss $\mathfrak{G}^{L}$𝔖𝔗 מן ‖ [c] $\mathfrak{G}^{L}$ pr cop ‖ 31 [a] l הָלֶכֶת וְהָאַחַת cf 38 ‖ 33 [a] $\mathfrak{G}^{BS}$ *Zαχαριας* 𝔖 *w'zr'jl* ‖ 34 [a] l וּמִבִּנְיָמִן vel וּמִיָּמִין cf $\mathfrak{G}^{L}$? ‖ [b] $\mathfrak{G}^{BS}$ *Σαραια* ‖ 35 [a] 𝔄 om cop, sic l et conjg c 33sq ‖ [b] pr וּ ‖ [c] $\mathfrak{G}^{BS}$ *Ιωαναν* ‖ [d–d] add ‖ 36 [a] $\mathfrak{G}$ *καὶ Οζιηλ* ($\mathfrak{G}^{L}$ *Εζριηλ*) ‖ [b] > $\mathfrak{G}$ (dttg?) ‖ [c] Ms מְעַי ‖ 37 [a] prp וַיַּעַבְרוּ עַל ‖ [b] prb ins וַיֵּרְדוּ ‖ [c] prp לָהּ– ‖ 38 [a] l הוֹר׳ (ה dttg) ‖ [b] 2 Mss לְמוּל; l לְשִׁמְאל ‖ [c] ins שָׂרֵי cf 32 ‖ 39 [a] Seb 𝔖 וְעַד ‖ [b–b] prp tr post 40 (l עמדו) ‖ 40 [a] prb dl חצי ‖ [b] lacuna?

43 וַיִּשְׁמְעוּ֙ הַמְשֹׁרְרִ֔ים וַיִּזְרְח֖וּ הַפָּקִֽיד׃ 43 וַיִּזְבְּח֞וּ בַּיּ֣וֹם־הַה֗וּא זְבָחִ֤ים
גְּדוֹלִים֙ וַיִּשְׂמָ֔חוּ כִּ֥י הָאֱלֹהִ֖ים שִׂמְּחָ֣ם שִׂמְחָ֑ה גַּ֣ם הַנָּשִׁ֗ים
וְהַיְלָדִים֙ שָׂמְח֔וּ וַתִּשָּׁמַ֥ע שִׂמְחַ֖ת יְרוּשָׁלִָ֥ם מֵרָחֽוֹק׃ a

44 וַיִּפָּקְד֣וּ בַיּ֣וֹם הַה֗וּא אֲנָשִׁ֛ים עַל־הַנְּשָׂכ֥וֹת לָאֹצָר֖וֹת לַתְּרוּמ֣וֹת
לָרֵאשִׁ֑ית וְלַמַּעַשְׂר֣וֹת לִכְנ֔וֹס בָּהֶ֥ם לִשְׂדֵ֖י a הֶעָרִ֣ים מְנָא֑וֹת הַתּוֹרָ֖ה b
לַכֹּהֲנִ֥ים וְלַלְוִיִּ֖ם כִּ֣י שִׂמְחַ֣ת יְהוּדָ֔ה עַל־הַכֹּהֲנִ֖ים וְעַל־הַלְוִיִּ֥ם הָעֹמְדִֽים׃

45 וַיִּשְׁמְר֗וּ מִשְׁמֶ֤רֶת אֱלֹהֵיהֶם֙ וּמִשְׁמֶ֣רֶת הַטָּהֳרָ֔ה וְהַמְשֹׁרְרִ֖ים וְהַשֹּׁעֲרִ֑ים
כְּמִצְוַ֤ת דָּוִיד֙ שְׁלֹמֹ֣ה a בְּנ֔וֹ׃ 46 כִּֽי־בִימֵ֥י דָוִ֛יד וְאָסָ֖ף a מִקֶּ֣דֶם b רָאשֵׁ֑י c
47 וְכָל־יִשְׂרָאֵל֙ בִּימֵ֣י זְרֻבָּבֶ֔ל וּבִימֵ֖י נְחֶמְיָ֑ה נֹתְנִ֤ים מְנ֙וֹת֙ הַמְשֹׁרְרִ֣ים וְהַשֹּׁעֲרִ֔ים דְּבַר־י֖וֹם
בְּיוֹמ֑וֹ וּמְקַדְּשִׁ֣ים לַלְוִיִּ֔ם וְהַלְוִיִּ֖ם מַקְדִּשִׁ֥ים לִבְנֵ֖י אַהֲרֹֽן׃ פ

13 1 בַּיּ֣וֹם הַה֗וּא נִקְרָ֤א a בְּסֵ֙פֶר֙ מֹשֶׁ֔ה בְּאָזְנֵ֖י הָעָ֑ם וְנִמְצָ֣א כָתֽוּב בּ֔וֹ

אֲשֶׁ֣ר לֹא־יָבֹ֤וא עַמֹּנִי֙ וּמוֹאָבִ֔י בִּקְהַ֖ל הָאֱלֹהִ֑ים עַד־עוֹלָֽם׃ 2 כִּ֣י לֹ֤א
קִדְּמ֙וּ֙ אֶת־בְּנֵ֣י יִשְׂרָאֵ֔ל בַּלֶּ֖חֶם וּבַמָּ֑יִם וַיִּשְׂכֹּ֤ר a עָלָיו֙ אֶת־בִּלְעָ֔ם
לְקַלְלֹ֖ו וַיַּהֲפֹ֣ךְ אֱלֹהֵ֔ינוּ הַקְּלָלָ֖ה b לִבְרָכָֽה׃ 3 וַיְהִ֗י כְּשָׁמְעָם֙ אֶת־
הַתּוֹרָ֔ה וַיַּבְדִּ֖ילוּ כָּל־עֵרֶ֥ב מִיִּשְׂרָאֵֽל׃

4 וְלִפְנֵ֗י מִזֶּה֙ אֶלְיָשִׁ֣יב הַכֹּהֵ֔ן נָת֖וּן בְּלִשְׁכַּ֣ת a בֵּית־אֱלֹהֵ֑ינוּ קָר֣וֹב
לְטוֹבִיָּ֔ה׃ 5 וַיַּֽעַשׂ־לוֹ֙ a לִשְׁכָּ֣ה גְדוֹלָ֔ה וְשָׁ֕ם הָי֥וּ לְפָנִ֖ים נֹתְנִ֣ים אֶת־
הַמִּנְחָ֣ה הַלְּבוֹנָ֗ה b וְהַכֵּלִים֙ וּמַעְשַׂ֣ר הַדָּגָ֔ן הַתִּירֹ֖ושׁ וְהַיִּצְהָ֑ר מִצְוַ֤ת c
הַלְוִיִּם֙ וְהַמְשֹׁרְרִ֣ים וְהַשֹּׁעֲרִ֔ים וּתְרוּמַ֖ת הַכֹּהֲנִֽים׃ 6 וּבְכָל־זֹ֗את לֹ֤א
הָיִ֙יתִי֙ בִּירוּשָׁלִַ֔ם כִּ֣י בִשְׁנַ֔ת שְׁלֹשִׁ֖ים וּשְׁתַּ֣יִם לְאַרתַּחְשַׁסְתְּא֑ מֶ֣לֶךְ־
בָּבֶ֔ל בָּאתִי֙ אֶל־הַמֶּ֔לֶךְ וּלְקֵ֥ץ יָמִ֖ים נִשְׁאַ֥לְתִּי מִן־הַמֶּֽלֶךְ׃ 7 וָאָבֹ֣וא
לִירוּשָׁלִַ֗ם וָאָבִ֙ינָה֙ בָּרָעָ֣ה אֲשֶׁר־עָשָׂ֤ה אֶלְיָשִׁיב֙ לְטֹובִיָּ֔ה לַעֲשׂ֥וֹת לוֹ֙

ל . ג ול[30] בלישׁ
ו מל[31] . ג . ו[32] . ג[33]
ג[34] . ל
ג[35] . ו[36] מל לאוצרות מחליפין[30] . ב מל
ו[37] כת י וכל רות דכות ב מ ב . ו[38] מפק א ול בלישׁ
ג[39]
ב . ג ול בלישׁ
ראשי ל חד מן עה בלישׁ
ב . ל
ו חס בלישׁ . ו חס ב מנה בלישׁ
ג ובכתיב . לז[1]
ל
ה . ו דגש[2]
ל
ב[3]
יו וכל לפני ולפני דכות . ג ומל[4]
יו בטע[5]
ב[6] מל ח מנה בסיפ
תא יתיר א לא קר
ג . ל[1]
ב[7]

[30] Mp sub loco. [31] Mm 1421. [32] Mm 1580. [33] Mm 3907. [34] Mm 2235. [35] Mm 3959. [36] Mm 3254. [37] Mm 2329. [38] Mm 411. [39] Mm 761. Cp 13 [1] Mp sub loco. [2] Mm 351. [3] Mm 453. [4] Mm 3753. [5] Mm 3998. [6] Mm 3889. [7] Mm 3772.

43 [a] pc Mss מ(ל)עַד־ || **44** [a] l מִשְׂדֵי cf $\mathfrak{G}^L$; pc Mss Vrs לְשָׂרֵי || [b] > $\mathfrak{G}$*, nonn Mss התורה ע || **45** [a] l c mlt Mss Vrs וּשׁ || **46** [a] l c Ms $\mathfrak{GSA}$ א || [b] prp מִפְּקֻדָּם, tr post המ || [c] l c K $\mathfrak{GA}$ ראשׁ; Q nonn Mss ע רָאשֵׁי || [d] prp לְשִׁיר ($\mathfrak{G}^{Ms}$ εἰς ὕμνον) cf [b] || **Cp 13,1** [a] Ms $\mathfrak{G}^L\mathfrak{S}$ + תּוֹרַת || **2** [a] Vrs pl || [b] pc Mss אֶת־ה || **4** [a] l כֹּת — || **5** [a] $\mathfrak{G}^{BS}$ ἑαυτῷ, ע *sibi* || [b] nonn Mss Vrs וְה || [c] l c ע *partes* = מְנָיוֹת.

8 נִשְׁכָּה בְּחַצְרֵי[a] בֵּית ׀ הָאֱלֹהִים׃ 8 וַיֵּרַע לִי מְאֹד וָאַשְׁלִיכָה אֶת־כָּל־ ל. מה. ל
9 כְּלֵי בֵית־טוֹבִיָּה הַחוּץ מִן־הַלִּשְׁכָּה׃ 9 וָאֹמְרָה וַיְטַהֲרוּ הַלְּשָׁכוֹת[a] ב[8]
וָאָשִׁיבָה שָּׁם כְּלֵי ׀ בֵּית ׀ הָאֱלֹהִים אֶת־הַמִּנְחָה וְהַלְּבוֹנָה׃ פ ב. ח. מח. ב[9]
10 וְאַדְעָה כִּי־מְנָיוֹת הַלְוִיִּם לֹא נִתָּנָה[a] וַיִּבְרְחוּ אִישׁ־לְשָׂדֵהוּ הַלְוִיִּם ג
11 וְהַמְשֹׁרְרִים עֹשֵׂי הַמְּלָאכָה׃ 11 וָאָרִיבָה אֶת־הַסְּגָנִים וָאֹמְרָה מַדּוּעַ יו כת[10]
12 נֶעֱזַב בֵּית ׀ הָאֱלֹהִים וָאֶקְבְּצֵם וָאַעֲמִדֵם עַל־עָמְדָם׃ 12 וְכָל־יְהוּדָה מת. ל חס
13 הֵבִיאוּ מַעְשַׂר הַדָּגָן וְהַתִּירֹושׁ וְהַיִּצְהָר לָאוֹצָרוֹת׃ 13 וָאוֹצְרָה[a] עַל־ ג[11]. ו מל[12]. ל
אֹוצָרוֹת שֶׁלְמְיָה הַכֹּהֵן וְצָדוֹק ׀ הַסּוֹפֵר וּפְדָיָה ׀ מִן־הַלְוִיִּם וְעַל־ ד מל[12]. ל. ג מל בסיפ
יָדָם חָנָן בֶּן־זַכּוּר בֶּן־מַתַּנְיָה כִּי נֶאֱמָנִים ׀ נֶחְשָׁבוּ וַעֲלֵיהֶם לַחֲלֹק
14 לַאֲחֵיהֶם׃ פ 14 זָכְרָה־לִּי אֱלֹהַי עַל־זֹאת וְאַל־תֶּמַח חַסְדֵי ל. ל
15 אֲשֶׁר עָשִׂיתִי בְּבֵית אֱלֹהַי וּבְמִשְׁמָרָיו׃ 15 בַּיָּמִים ׀ הָהֵמָּה רָאִיתִי ל. ח[13]. יג[14]
בִּיהוּדָה ׀ דֹּרְכִים־גִּתוֹת ׀ בַּשַּׁבָּת וּמְבִיאִים הָעֲרֵמוֹת וְעֹמְסִים ׀ עַל־ פסיקתא דסיפ[15]. ב ובפסוק. ל[16]. יז בטע[17]
הַחֲמֹרִים וְאַף־יַיִן עֲנָבִים וּתְאֵנִים ׀ וְכָל־מַשָּׂא וּמְבִיאִים[a] יְרוּשָׁלַ͏ִם מא ב מגה בסיפ. ב ובפסוק
16 בְּיוֹם הַשַּׁבָּת וָאָעִיד בְּיוֹם[b] מְכָרָם[c] צָיִד׃ 16 וְהַצֹּרִים[a] יָשְׁבוּ בָּהּ ג[18]
מְבִיאִים דָּאג וְכָל־מֶכֶר וּמֹכְרִים בַּשַּׁבָּת לִבְנֵי יְהוּדָה ׀ וּבִירוּשָׁלָ͏ִם[b]׃ מת כה א לא קרי ול בלישׁ[19]. ג[20] מל ול בלישׁ. ג[21]. נא
17 וָאָרִיבָה אֶת חֹרֵי ׀ יְהוּדָה וָאֹמְרָה לָהֶם מָה־הַדָּבָר הָרָע הַזֶּה
18 אֲשֶׁר אַתֶּם עֹשִׂים וּמְחַלְּלִים אֶת־יוֹם הַשַּׁבָּת׃ 18 הֲלוֹא כֹה עָשׂוּ ל[22]. ט מל בכתיב[23]
אֲבֹתֵיכֶם וַיָּבֵא[a] אֱלֹהֵינוּ עָלֵינוּ אֶת כָּל־הָרָעָה הַזֹּאת וְעַל ׀ הָעִיר נא[24]. יז[25] וכל וגגותי דכות ב מ א
הַזֹּאת וְאַתֶּם מוֹסִפִים חָרוֹן עַל־יִשְׂרָאֵל לְחַלֵּל אֶת־[b] הַשַּׁבָּת׃ פ ד בטע[26]. ג[27]. ד
19 וַיְהִי כַּאֲשֶׁר צָלְלוּ[a] שַׁעֲרֵי יְרוּשָׁלַ͏ִם לִפְנֵי הַשַּׁבָּת וָאֹמְרָה ג
וְיִסָּגְרוּ הַדְּלָתוֹת וָאֹמְרָה אֲשֶׁר ׀ לֹא יִפָּתְחוּם עַד אַחַר הַשַּׁבָּת וּמִנְּעָרַי ל. ל. ל
20 הֶעֱמַדְתִּי עַל־הַשְּׁעָרִים לֹא־[b]יָבוֹא מַשָּׂא בְּיוֹם הַשַּׁבָּת׃ 20 וַיָּלִינוּ מא ב מגה בסיפ
21 הָרֹכְלִים וּמֹכְרֵי כָל־מִמְכָּר מִחוּץ לִירוּשָׁלָ͏ִם פַּעַם וּשְׁתָּיִם׃ 21 וָאָעִידָה ח[28] קמ וכל אתנח וס״פ דכות ב מ א

[8] Mm 3994. [9] 1 Ch 9,29. [10] Mm 627. [11] Mm 3002. [12] Mm 3254. [13] Mm 2738. [14] Mm 891. [15] Mm 3904. [16] Mm 3966. [17] Mm 3998. [18] Mm 3054. [19] Mm 898. [20] Mp contra textum, cf Mp sub loco. [21] Mm 3999. [22] Mm 1872. [23] Mm 3664. [24] Mm 639. [25] Mm 1174. [26] Mm 1451. [27] Mm 2794. [28] Mm 2491.

7 [a] pc Mss 𝔊𝔖 sg ‖ **9** [a] $\mathfrak{G}^{L}\mathfrak{SA}$ sg ‖ **10** [a] Q^{Or} pc Mss נְתָנוּ ‖ **13** [a] $\mathfrak{G}^{L}(\mathfrak{SV})$ *καὶ ἐνετειλάμην*, l וָאֲצַוֶּה ‖ **15** [a] $\mathfrak{G}^{L}$ om cop, sic l ‖ [b] $\mathfrak{S}(\mathfrak{A})$ *bhwn* = בָּהֶם, sic l; Ms + בָּם ‖ [c–c] l מִמְּכֹר צֵידָם cf $\mathfrak{S}$ ‖ **16** [a] dl ו et cf [b] ‖ [b] tr ad init vs; nonn Mss $\mathfrak{SVA}$ ב׳ ‖ **18** [a–a] $\mathfrak{G}$ *ἐπ' αὐτοὺς ὁ θεὸς ἡμῶν καὶ ἐφ' ἡμᾶς* ‖ [b] mlt Mss $\mathfrak{SA}$ + יוֹם, cf 17 fin ‖ **19** [a] $\mathfrak{G}$ *κατέστησαν*, $\mathfrak{G}^{L}(\mathfrak{V})$ *ἠσύχασα* (l *-σαν*) ‖ [b] nonn Mss pr אֲשֶׁר, al וְ cf Vrs.

בָּהֶם וָאֹמְרָה אֲלֵיהֶם מַדּוּעַ אַתֶּם לִנִים נֶגֶד הַחוֹמָה אִם־תִּשְׁנוּ יָד ס ע בכתיב[29] . ו בטע . ל ל
22 אֶשְׁלַח בָּכֶם מִן־הָעֵת הַהִוא לֹא־בָאוּ בַּשַּׁבָּת: ס 22 וָאֹמְרָה
לַלְוִיִּם אֲשֶׁר יִהְיוּ מְטַהֲרִים וּבָאִים שֹׁמְרִים הַשְּׁעָרִים לְקַדֵּשׁ אֶת־יוֹם
ז[30] הַשַּׁבָּת גַּם־זֹאת זָכְרָה־לִּי אֱלֹהַי וְחוּסָה עָלַי כְּרֹב חַסְדֶּךָ: פ
23 גַּם | בַּיָּמִים הָהֵם רָאִיתִי אֶת־הַיְּהוּדִים הֹשִׁיבוּ נָשִׁים אַשְׁדֳּדִיּוֹת[31] יתיר ו ק
24 עַמֹּנִיּוֹת מוֹאֲבִיּוֹת: 24 וּבְנֵיהֶם חֲצִי[a] מְדַבֵּר אַשְׁדּוֹדִית וְאֵינָם מַכִּירִים עמנית[31] יתיר ו ק
ז . ג . ל . ל 25 לְדַבֵּר יְהוּדִית וְכִלְשׁוֹן[b] עַם וָעָם: 25 וָאָרִיב עִמָּם וָאֲקַלְלֵם וָאַכֶּה[a]
מֵהֶם אֲנָשִׁים וָאֶמְרְטֵם[b] וָאַשְׁבִּיעֵם בֵּאלֹהִים אִם־תִּתְּנוּ בְנֹתֵיכֶם
ט מל בכתיב[32] לִבְנֵיהֶם וְאִם־תִּשְׂאוּ מִבְּנֹתֵיהֶם לִבְנֵיכֶם וְלָכֶם: 26 הֲלוֹא עַל־אֵלֶּה 26
ח[33] חָטָא־שְׁלֹמֹה מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל וּבַגּוֹיִם הָרַבִּים לֹא־הָיָה מֶלֶךְ כָּמֹהוּ
ל . ל . ב . ב . כד׳ מל ה מנה בכתיב וְאָהֻב לֵאלֹהָיו הָיָה וַיִּתְּנֵהוּ אֱלֹהִים מֶלֶךְ עַל־כָּל־יִשְׂרָאֵל גַּם־אוֹתוֹ
ב . ב[34] . יב חס למערב . ו הֶחֱטִיאוּ הַנָּשִׁים הַנָּכְרִיּוֹת: 27 וְלָכֶם הַנִּשָּׁמַע לַעֲשׂוֹת אֶת כָּל־הָרָעָה הַזֹּאת 27
ב חד מל וחד חס[35] הַגְדוֹלָה לִמְעֹל בֵּאלֹהֵינוּ לְהוֹשִׁיב נָשִׁים נָכְרִיּוֹת:
28 וּמִבְּנֵי יוֹיָדָע בֶּן־אֶלְיָשִׁיב הַכֹּהֵן הַגָּדוֹל חָתָן[a] לְסַנְבַלַּט הַחֹרֹנִי 28
ל וָאַבְרִיחֵהוּ[b] מֵעָלָי: 29 זָכְרָה לָהֶם אֱלֹהַי עַל גֹּאֲלֵי הַכְּהֻנָּה וּבְרִית 29
ב . ל . ב הַכְּהֻנָּה[a] וְהַלְוִיִּם: 30 [a]וְטִהַרְתִּים מִכֹּל־נֵכָר[a] וָאַעֲמִידָה מִשְׁמָרוֹת 30
ל[36] לַכֹּהֲנִים וְלַלְוִיִּם אִישׁ בִּמְלַאכְתּוֹ[b]: 31 וּלְקָרְבַּן הָעֵצִים בְּעִתִּים 31
מְזֻמָּנוֹת[a] וְלַבִּכּוּרִים זָכְרָה־לִּי אֱלֹהַי לְטוֹבָה:

סכום הפסוקים שלספר
שש מאות ושמונים וחמשה
וחציו ובין עלית[37]
וסדרים י

[29] Mm 3919. [30] וחד חוסה Jo 2,17. [31] Q addidi, cf Mp sub loco. [32] Mm 3664. [33] Mm 4000. [34] Mm 4001. [35] Mm 4002. [36] וחד קרבן Neh 10,35. [37] Neh 3,32, cf Mp sub loco.

24 [a] l c Ms חֲצָיִם (מ hpgr)? ‖ [b] nonn Mss וּבְ׳ ‖ **25** [a] S *wqtlt* = et necavi ‖ [b] S *wtmrt* = et infodi ‖ **28** [a] G *νυμφίου* (ad Jojadam pertinens), G^{L} *γαμβρός* ‖ [b] G^{BS} *(καὶ ἐξέβρασα) αὐτούς* cf [a] ‖ **29** [a] prb l c Ms $G^{L}S$ הַכֹּהֲנִים ‖ **30** [a–a] add? ‖ [b] G *ὡς* = כְּ׳ ‖ **31** [a] G *ἀπὸ χρόνων* cf 10,35[d].

[ס] **1** 1 אָדָם שֵׁת אֱנוֹשׁ׃ 2 קֵינָן מַהֲלַלְאֵל יֶרֶד׃ 3 חֲנוֹךְ מְתוּשֶׁלַח ל ר״פ׳ לֶמֶךְ׃ 4 נֹחַ[a] שֵׁם חָם וָיֶפֶת׃ ס 5 בְּנֵי יֶפֶת גֹּמֶר וּמָגוֹג וּמָדַי וְיָוָן[a] כל שם ברנש חס וכל נ״חה מל[2] . מת ר״פ בסיפ[2]
4 5 תֻּבָל וּמֶשֶׁךְ וְתִירָס׃ ס 6 וּבְנֵי גֹמֶר אַשְׁכְּנַז[a] וְדִיפַת[b] וְתוֹגַרְמָה׃ ל כת ד . ב חד חס וחד מל
6 7 וּבְנֵי יָוָן אֱלִישָׁה וְתַרְשִׁישָׁה[a] כִּתִּים וְרוֹדָנִים[b]׃ ס 8 בְּנֵי חָם כּוּשׁ ג[3] . ל בסיפ[4] . ל כת ר ומל . מת ר״פ בסיפ
9 וּמִצְרַיִם פּוּט וּכְנָעַן׃ 9 וּבְנֵי כוּשׁ סְבָא וַחֲוִילָה וְסַבְתָּא וְרַעְמָא ל[5] . ב חד כת ה וחד כת א . ג ב כת ה ול כת א[6]
10 וְסַבְתְּכָא וּבְנֵי רַעְמָא שְׁבָא וּדְדָן׃ ס 10 וְכוּשׁ יָלַד אֶת־נִמְרֹוד ב וכת א . ל מל[6]
11 הוּא הֵחֵל לִהְיוֹת גִּבֹּר[a] בָּאָרֶץ׃ ס 11 [a]וּמִצְרַיִם יָלַד אֶת־לוּדִים[b] ב בטע . לודים ק
12 וְאֶת־עֲנָמִים וְאֶת־לְהָבִים וְאֶת־נַפְתֻּחִים׃ 12 וְאֶת־פַּתְרֻסִים וְאֶת־ ג . ב
13 כַּסְלֻחִים אֲשֶׁר יָצְאוּ מִשָּׁם פְּלִשְׁתִּים וְאֶת־כַּפְתֹּרִים׃ ס 13 וּכְנַעַן ב . ב . ע׳ינ׳ג דמיין[7]
14 יָלַד אֶת־צִידוֹן בְּכֹרוֹ וְאֶת־חֵת׃ 14 וְאֶת־הַיְבוּסִי וְאֶת־הָאֱמֹרִי וְאֶת ב[2] . ד[2] . ד[8]
15 16 הַגִּרְגָּשִׁי׃ 15 וְאֶת־הַחִוִּי וְאֶת־הָעַרְקִי וְאֶת־הַסִּינִי׃ 16 וְאֶת־הָאַרְוָדִי ב . ב . ג
17 וְאֶת־הַצְּמָרִי וְאֶת־הַחֲמָתִי׃ ס 17 בְּנֵי שֵׁם עֵילָם וְאַשּׁוּר ב . מת ר״פ בסיפ . ה בטע וקף בעינ׳ג חלוף לבראשית[9]
18 וְאַרְפַּכְשַׁד[a] וְלוּד וַאֲרָם וְעוּץ[b] וְחוּל וְגֶתֶר וָמֶשֶׁךְ[c]׃ ס 18 וְאַרְפַּכְשַׁד ה[10] . ב . ה ג מנה ר״פ[10]
19 יָלַד אֶת[a]־שָׁלַח וְשֶׁלַח יָלַד אֶת־עֵבֶר׃ 19 וּלְעֵבֶר יֻלַּד שְׁנֵי בָנִים שֵׁם ג ור״פ
20 הָאֶחָד פָּלֶג כִּי בְיָמָיו נִפְלְגָה הָאָרֶץ וְשֵׁם אָחִיו יָקְטָן׃ 20 וְיָקְטָן יָלַד ב . ב[11]
21 אֶת־אַלְמוֹדָד וְאֶת־שָׁלֶף וְאֶת־חֲצַרְמָוֶת וְאֶת־יָרַח׃ 21 וְאֶת־הֲדוֹרָם ב ומל . ד
22 וְאֶת־אוּזָל וְאֶת־דִּקְלָה׃ 22 וְאֶת־עֵיבָל[a] וְאֶת־אֲבִימָאֵל וְאֶת־שְׁבָא׃ ג . ב
23 וְאֶת־אוֹפִיר וְאֶת־חֲוִילָה וְאֶת־יוֹבָב כָּל־אֵלֶּה בְּנֵי יָקְטָן׃ ס ב חד חס וחד מל
24 שֵׁם אַרְפַּכְשַׁד שָׁלַח׃ 25 עֵבֶר פָּלֶג רְעוּ׃ 26 שְׂרוּג נָחוֹר תָּרַח׃ כב פסוק דלית בהון לא ו ולא י[12] . כן בטע[12]

Cp 1 [1] Prv 22,6. [2] Mp sub loco. [3] Mm 69. [4] Mm 2288. [5] וחד ופוט וכנען Gn 10,6. [6] Mm 896. [7] Mm 4003. [8] Mm 1381. [9] Cf Mm 4010. [10] Mm 4004. [11] Gn 10,26. [12] Mm 878. [13] Mm 4005.

Cp 1,4 [a] pr בְּנֵי cf 𝔊* || **5** [a] 𝔊-^{L} + *Ελισα* cf 7 || **6** [a] sic L, mlt Mss Edd כְּ– || [b] l c mlt Mss 𝔙 et Gn 10,3 וְרִי׳ || **7** [a] l c Gn 10,4 שׁ–, it 𝔙 || [b] mlt Mss 𝔖 et Gn ודו׳ || **10** [a] 𝔊 + *κυνηγός* cf Gn 10,9 || **11** [a] 𝔊^{B} om 11–16 || [b] K דִּיִּים– || **17** [a] 𝔊^{B} om sq usque ad ארפכשד 24 (homtel) || [b] l c Ms 𝔊^{Aal}𝔄 et Gn 10,23 ובני ארם עוץ || [c] l c pc Mss 𝔖𝔄 et Gn וָמַשׁ || **18** [a] 𝔊^{Aal} + *τὸν Καιναν, καὶ Καιναν ἐγέννησεν* || **22** [a] nonn Mss 𝔊^{min}𝔖 et Gn 10,28 עובל.

27 אַבְרָם הוּא[a] אַבְרָהָם׃ ס 28 בְּנֵי אַבְרָהָם יִצְחָק וְיִשְׁמָעֵאל׃ 28
29 ס 29 אֵלֶּה תֹּלְדוֹתָם בְּכוֹר יִשְׁמָעֵאל נְבָיוֹת וְקֵדָר וְאַדְבְּאֵל[a] 29
30 וּמִבְשָׂם׃ 30 מִשְׁמָע וְדוּמָה מַשָּׂא חֲדַד[a] וְתֵימָא׃ 31 יְטוּר נָפִישׁ וְקֶדְמָה 31
32 אֵלֶּה הֵם בְּנֵי יִשְׁמָעֵאל׃ ס 32 וּבְנֵי קְטוּרָה פִּילֶגֶשׁ אַבְרָהָם 32
ל
[a]יָלְדָה אֶת־זִמְרָן וְיָקְשָׁן וּמְדָן וּמִדְיָן וְיִשְׁבָּק וְשׁוּחַ וּבְנֵי יָקְשָׁן שְׁבָא
33 וְדְדָן[b]׃ ס 33 וּבְנֵי מִדְיָן עֵיפָה וָעֵפֶר וַחֲנוֹךְ וַאֲבִידָע וְאֶלְדָּעָה
34 כָּל־אֵלֶּה בְּנֵי קְטוּרָה׃ ס 34 וַיּוֹלֶד אַבְרָהָם אֶת־יִצְחָק ס
35 בְּנֵי יִצְחָק[a] עֵשָׂו וְיִשְׂרָאֵל[ab]׃ ס 35 בְּנֵי עֵשָׂו אֱלִיפַז רְעוּאֵל וְיעוּשׁ
36 וְיַעְלָם וְקֹרַח׃ ס 36 בְּנֵי אֱלִיפַז תֵּימָן וְאוֹמָר צְפִי[a] וְגַעְתָּם קְנַז
37 וְתִמְנָע וַעֲמָלֵק[b]׃ ס 37 בְּנֵי רְעוּאֵל נַחַת זֶרַח שַׁמָּה וּמִזָּה׃ ס
38 38 וּבְנֵי שֵׂעִיר לוֹטָן וְשׁוֹבָל וְצִבְעוֹן וַעֲנָה וְדִישׁוֹן וְאֵצֶר וְדִישָׁן׃[a] 39 וּבְנֵי 39
40 לוֹטָן חֹרִי וְהוֹמָם[a] וַאֲחוֹת[b] לוֹטָן תִּמְנָע[b]׃ ס 40 בְּנֵי שׁוֹבָל עַלְיָן[a]
41 וּמָנַחַת וְעֵיבָל שְׁפִי[b] וְאוֹנָם[c]׃ ס וּבְנֵי צִבְעוֹן אַיָּה וַעֲנָה׃ 41 בְּנֵי[a]
ג
עֲנָה דִישׁוֹן[b]׃ ס וּבְנֵי דִישׁוֹן[b] חַמְרָן[c] וְאֶשְׁבָּן וְיִתְרָן וּכְרָן׃ ס
42 בְּנֵי־אֵצֶר בִּלְהָן וְזַעֲוָן[a] יַעֲקָן[b] בְּנֵי דִישָׁן[c] עוּץ וַאֲרָן׃ פ 42
ב[24]
43 וְאֵלֶּה[a] הַמְּלָכִים אֲשֶׁר מָלְכוּ בְּאֶרֶץ אֱדוֹם לִפְנֵי מְלֹךְ־מֶלֶךְ 43
ב
לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל[a] בֶּלַע[b] בֶּן־בְּעוֹר וְשֵׁם עִירוֹ דִּנְהָבָה׃ 44 וַיָּמָת בֶּלַע 44
ג[25]
וַיִּמְלֹךְ תַּחְתָּיו יוֹבָב בֶּן־זֶרַח מִבָּצְרָה׃ 45 וַיָּמָת יוֹבָב וַיִּמְלֹךְ תַּחְתָּיו 45
ו ב תס וב מל. ד תס וב מל[26]. חוּשָׁם[a] מֵאֶרֶץ הַתֵּימָנִי׃ 46 וַיָּמָת חוּשָׁם וַיִּמְלֹךְ תַּחְתָּיו הֲדַד בֶּן־בְּדַד 46
עזרת ק
הַמַּכֶּה אֶת־מִדְיָן בִּשְׂדֵה מוֹאָב וְשֵׁם עִירוֹ עֲוִית[b]׃ 47 וַיָּמָת הֲדַד וַיִּמְלֹךְ 47

ב ר״פ[14]. ח צדיקים בחד לישׁ[15]. מח ר״פ בסיפ
יד ר״פ בסיפ[16]. ג[17]
ה בטע זקף בעינ חלוף לבראשית[18]. מא ד מנח בסיפ. ה. ב. ב שם אנש
ל
ב חד חס וחד מל. ב
מח ר״פ בסיפ[19]. לג[19]. ט מנה בכתיב. מח ר״פ בסיפ
מח ר״פ בסיפ[18]. ל. ל
מח ר״פ בסיפ. ל[20]
ה בטע זקף בעינ חלוף לבראשית[18]. ל[21]. מח ר״פ בסיפ. ה בטע זקף בעינ חלוף לבראשית[18]. כל עינינ ד״ח כת י ב מא[22] ו וכל עינינ דבראשית כת ו ב מא[21] י
ל[23]. מח ר״פ בסיפ
ג
מח ר״פ בסיפ. ה בטע זקף בעינ חלוף לבראשית. ל
ב[24]
ב
ג[25]
ו ב תס וב מל[26]. ד ב חס וב מל[26]
עזרת ק

[14] Mm 86. [15] Mm 3908. [16] Mm 4006. [17] Mm 179. [18] Mp sub loco. [19] Mp contra textum, init v sec lect antiquam, cf Mp sub loco, hodie פסקא באמצע פסוק. [20] וחד נחת זורח Gn 36,13. [21] וחד והימם Gn 36,22. [22] וחד אלוף עלוה 1 Ch 1,51. [23] וחד ראיה וענה Gn 36,24. [24] Mm 4007. [25] Mm 268. [26] Mm 269.

27 a–a > 𝔊* ‖ **29** a 𝔊B *Ναβδαιήλ*, 𝔊Aal *καὶ Ναβδεηλ* ‖ **30** a pc Mss חדר ‖ **32** a–a > 𝔖 ‖ b ins eadem vb quae Gn 25,3 b, it 𝔙𝔄 cf 𝔊Aal ‖ **34** a–a 𝔊B *Ιακωβ καὶ Ησαυ* ‖ b 𝔊Aal *καὶ Ιακωβ* ‖ **36** a mlt Mss 𝔊minuscula 𝔖 et Gn 36,11 צפו ‖ b–b 𝔊B *καὶ τῆς Θαμνα Αμαληκ*, 𝔊Aal𝔄 sec Gn 36,12a ‖ **38** a 𝔊ALal *καὶ Ρισων* ‖ **39** a 𝔊 *καὶ Αιμαν*, Gn 36,22 והימם ‖ b–b 𝔊B *καὶ Αιλαθ καὶ Ναμνα* ‖ **40** a nonn Mss 𝔊L et Gn 36,23 עלין ‖ b pc Mss et Gn 36,23 שפו ‖ c Ms 𝔊* נן– ‖ **41** a Seb בן ‖ b Gn 36,26 דישן ‖ c mlt Mss 𝔊ALal et Gn חמדן ‖ **42** a 𝔊* *καὶ Ζουκαν*? (cf 𝔊BA) = ווען ut Gn 36,27 𝔪 ‖ b l יְ (cf 𝔊Lsy) vel c mlt Mss 𝔊Aal𝔄 et Gn 36,27 יעקן ‖ c 1 c Gn 36,28 דישן ‖ **43** a–a 𝔊* *οἱ βασιλεῖς αὐτῶν* ‖ b 𝔊 *Βαλακ*, 𝔗 *bl'm* ‖ **45** a 𝔊(𝔖) *Ασομ* = חשום ‖ **46** a 𝔊 *Βαραδ* ‖ b 𝔊min𝔗𝔙 et Gn 36,35 ut Q, sic l; K lapsus calami; 𝔊 *Γεθθαιμ* (vel sim) = עוית cj c ים 47.

48 תַּחְתָּיו שַׁמְלָה מִמַּשְׂרֵקָה׃ 48 וַיָּמָת שַׁמְלָה וַיִּמְלֹךְ תַּחְתָּיו שָׁאוּל ב
49 מֵרְחֹבוֹת הַנָּהָר׃ 49 וַיָּמָת שָׁאוּל וַיִּמְלֹךְ תַּחְתָּיו בַּעַל חָנָן בֶּן־עַכְבּוֹר׃ ה
50 וַיָּמָת בַּעַל חָנָן וַיִּמְלֹךְ תַּחְתָּיו הֲדַד[b] וְשֵׁם עִירוֹ פָּעִי[c] וְשֵׁם אִשְׁתּוֹ ו פסוק ושם ושם . ל
51 מְהֵיטַבְאֵל בַּת־מַטְרֵד[d] בַּת[e] מֵי זָהָב׃ 51 וַיָּמָת הֲדַד ס וַיִּהְיוּ ג[27] . ב . ב בתרי מילין[28]
52 אַלּוּפֵי אֱדוֹם אַלּוּף תִּמְנָע אַלּוּף עַלְיָה[a] אַלּוּף יְתֵת׃ 52 אַלּוּף אָהֳלִיבָמָה[a] אַלּוּף אֵלָה אַלּוּף פִּינֹן׃ 53 אַלּוּף קְנַז אַלּוּף תֵּימָן אַלּוּף עלוה[29] ק כת כן וכן[31] למערב
53 מִבְצָר[a]׃ 54 אַלּוּף מַגְדִּיאֵל אַלּוּף עִירָם[a] אֵלֶּה אַלּוּפֵי אֱדוֹם׃ פ ב
54
2 1 אֵלֶּה בְּנֵי יִשְׂרָאֵל רְאוּבֵן שִׁמְעוֹן לֵוִי וִיהוּדָה יִשָּׂשכָר[a] וּזְבֻלוּן׃ יד ר״פ בסיפ[1]
2 דָּן[a] יוֹסֵף וּבִנְיָמִן נַפְתָּלִי גָּד וְאָשֵׁר׃ 3 בְּנֵי יְהוּדָה עֵר וְאוֹנָן מח ר״פ בסיפ
וְשֵׁלָה שְׁלוֹשָׁה נוֹלַד[a] לוֹ מִבַּת־שׁוּעַ הַכְּנַעֲנִית וַיְהִי עֵר בְּכוֹר יְהוּדָה יז[2] מל יב מנה בסיפ וכל מגלה דכורת . ה בטע בסיפ
4 רַע בְּעֵינֵי יְהוָה וַיְמִיתֵהוּ[b]׃ ס 4 וְתָמָר כַּלָּתוֹ יָלְדָה לוֹ אֶת־פֶּרֶץ ח מל[3]
5 וְאֶת־זָרַח כָּל־בְּנֵי יְהוּדָה חֲמִשָּׁה׃ ס 5 בְּנֵי־פֶרֶץ חֶצְרוֹן מח ר״פ בסיפ . כן למערב[4]
6 וְחָמוּל[a]׃ ס 6 וּבְנֵי זֶרַח זִמְרִי[a] וְאֵיתָן וְהֵימָן וְכַלְכֹּל וְדָרְדַּע[b] ב . ל
7 כֻּלָּם חֲמִשָּׁה׃ ס 7 וּבְנֵי[a] כַרְמִי עָכָר[b] עוֹכֵר יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר מָעַל ב . ל מל
8 בַּחֵרֶם׃ ס 8 וּבְנֵי[a] אֵיתָן עֲזַרְיָה׃ 9 [a]וּבְנֵי חֶצְרוֹן אֲשֶׁר ג בסיפ[5]
9
10 נוֹלַד־לוֹ אֶת־יְרַחְמְאֵל וְאֶת־רָם וְאֶת־כְּלוּבָי[b]׃ 10 וְרָם הוֹלִיד אֶת־ ל . ל
11 עַמִּינָדָב וְעַמִּינָדָב הוֹלִיד אֶת־נַחְשׁוֹן נְשִׂיא בְּנֵי[a] יְהוּדָה׃ 11 וְנַחְשׁוֹן ל
12 הוֹלִיד אֶת־שַׂלְמָא[a] וְשַׂלְמָא הוֹלִיד אֶת־בֹּעַז׃ 12 וּבֹעַז הוֹלִיד אֶת־ ל
13 עוֹבֵד וְעוֹבֵד הוֹלִיד אֶת־יִשָׁי׃ 13 וְאִישַׁי הוֹלִיד אֶת־בְּכֹרוֹ אֶת־ יז[6] מפק א ול בלישׁ
14 אֱלִיאָב וַאֲבִינָדָב[a] הַשֵּׁנִי וְשִׁמְעָא[b] הַשְּׁלִישִׁי׃ 14 נְתַנְאֵל הָרְבִיעִי רַדָּי ל . ו[7] . ל

[27] Mm 270. [28] Mm 4008. [29] Mm 832 et cf Mp 1 Ch 1,40. [30] Mm 3024. [31] Mm 4009. Cp 2 [1] Mm 4006. [2] Mm 2959. [3] Mm 2137. [4] Mm 4010. [5] Mp sub loco. [6] Mm 411. [7] TM contra Mm 506.

50 [a] nonn Mss 𝔊 + בֶּן־עַכְבּוֹר ut Gn 36,39 ‖ [b] nonn Mss 𝔗 et Gn הדר, 𝔊* + *υἱὸς Βαραδ* (ex 46) ‖ [c] mlt Mss 𝔊^{L}𝔖𝔙 et Gn פעו, 𝔊 *Φογωρ* ‖ [d–d] > 𝔊* ‖ [e–e] > 𝔊 ‖ [f] 𝔖(𝔄) *br* = בֵּן cf Gn 𝔊𝔖; l מִן? cf Dt 1,1 ‖ **51** [a] mlt Mss 𝔗𝔙 et Gn 36,40 ut Q, 𝔊 *Γωλα* = עוֹלָה, 𝔖 *'nw'* ‖ **52** [a] 𝔊 *Ελιβαμας* ‖ **53** [a] 𝔊^{L} *Βαμαηλ* ‖ **54** [a] 𝔊^{B} *Ζαφωειν* cf Gn 36,43 𝔊 ‖ **Cp 2,1** [a] sic L, mlt Mss Edd יְשָׂ ‖ **2** [a] tr post ובנימן? ‖ **3** [a] Ms גולדו cf Vrs ‖ [b] ins sec Gn 38,10 וְגַם אוֹנָן מִשְׁנֵהוּ רע בעיני יהוה וימיתהו (homtel) cf 𝔗 ‖ **5** [a] 𝔊 *καὶ Ιεμουηλ* = וְחֲמוּאֵל? cf Gn 46,12 𝔐 ‖ **6** [a] Jos 7,1 זַבְדִּי ‖ [b] l c mlt Mss 𝔊^{min}𝔖𝔗𝔄 et 1 R 5,11 וְדַרְדַּע ‖ **7** [a] ins וְזִמְרִי וּבְנֵי cf Jos 7,1.18 ‖ [b] pc Mss עכן ‖ **8** [a] Seb וּבֶן ‖ **9** [a] cf Ru 4,18sqq ‖ [b] 𝔊 *Χαλεβ* (cf 18.42) *καὶ Αραμ* ‖ **10** [a] 𝔊 *τοῦ οἴκου* ‖ **11** [a] 𝔊 *Σαλμων (-μαν)* cf Ru 4,21 ‖ **13** [a] 𝔊 *Αμιναδαβ* ‖ [b] 𝔖 ut 1 S 16,9 17,13 שַׁמָּה(וְ), 2 S 21,21 K שִׁמְעִי.

15 הַחֲמִישִׁי׃ 15 אָצֶם הַשִּׁשִּׁי [a]דָּוִיד הַשְּׁבִיעִי׃ 16 וְאֲחִיתֹתֵיהֶם צְרוּיָה 16
ל חד מן ה[a] בלישׁ
וַאֲבִיגָיִל וּבְנֵי צְרוּיָה אַבְשַׁי[a] וְיוֹאָב וַעֲשָׂהאֵל שְׁלֹשָׁה׃ 17 וַאֲבִינָדָב 17
יָלְדָה אֶת־עַמָּשָׂא וַאֲבִי עַמָּשָׂא יֶתֶר הַיִּשְׁמְעֵאלִי[a]׃ 18 וְכָלֵב בֶּן־ 18
חֶצְרוֹן הוֹלִיד אֶת־עֲזוּבָה [a]אִשָּׁה וְאֶת־יְרִיעוֹת וְאֵלֶּה בָּנֶיהָ יֵשֶׁר[b]
ל. ל. ה מל[10]
וְשׁוֹבָב וְאַרְדּוֹן[c]׃ 19 וַתָּמָת עֲזוּבָה וַיִּקַּח־לוֹ כָּלֵב אֶת־אֶפְרָת וַתֶּלֶד 19
ל. ב קמ ובתרי לישנ[11]
לוֹ אֶת־חוּר׃ 20 וְחוּר הוֹלִיד אֶת־אוּרִי וְאוּרִי הוֹלִיד אֶת־בְּצַלְאֵל׃ 20
ז פסוק והוא והוא[12]
ס 21 וְאַחַר בָּא חֶצְרוֹן אֶל־בַּת־מָכִיר אֲבִי גִלְעָד וְהוּא לְקָחָהּ 21
וְהִוא בֶּן־שִׁשִּׁים שָׁנָה וַתֶּלֶד לוֹ אֶת־שְׁגוּב׃ 22 וּשְׁגוּב הוֹלִיד אֶת־יָאִיר 22
וַיְהִי־לוֹ עֶשְׂרִים וְשָׁלֹשׁ עָרִים בְּאֶרֶץ הַגִּלְעָד׃ 23 [a]וַיִּקַּח גְּשׁוּר־וַאֲרָם 23
כל כזיב מל. ב
אֶת־חַוֹּת יָאִיר מֵאִתָּם אֶת־קְנָת וְאֶת־בְּנֹתֶיהָ שִׁשִּׁים עִיר כָּל־אֵלֶּה בְּנֵי[b]
ל. ו
מָכִיר אֲבִי־גִלְעָד׃ 24 וְאַחַר מוֹת־חֶצְרוֹן בְּכָלֵב[a] אֶפְרָתָה וְאֶשֶׁת[b] 24
יח בסיק ב מנה בנקיבה
חֶצְרוֹן אֲבִיָּה[c] וַתֶּלֶד לוֹ אֶת־אַשְׁחוּר אֲבִי תְקוֹעַ׃ 25 וַיִּהְיוּ[s] 25
פסיק. ל. ל[13]
בְּנֵי־יְרַחְמְאֵל בְּכוֹר חֶצְרוֹן הַבְּכוֹר [b]רָם וּבוּנָה[a] וָאֹרֶן וָאֹצֶם אֲחִיָּה[b]׃
ל 26 וַתְּהִי אִשָּׁה אַחֶרֶת לִירַחְמְאֵל וּשְׁמָהּ [s]עָטָרָה הִיא אֵם אוֹנָם׃ ס 26
27 28
ל. ל 27 וַיִּהְיוּ בְּנֵי־רָם בְּכוֹר יְרַחְמְאֵל מַעַץ וְיָמִין[a] וָעֵקֶר׃ 28 וַיִּהְיוּ בְּנֵי־ 28
אוֹנָם שַׁמַּי וְיָדָע[a] וּבְנֵי שַׁמַּי נָדָב וַאֲבִישׁוּר׃ 29 וְשֵׁם [s]אֵשֶׁת אֲבִישׁוּר 29
ל ומל. יג ר״פ[14]
אֲבִיהַיִל[a] וַתֶּלֶד לוֹ אֶת־אַחְבָּן וְאֶת־מוֹלִיד׃ 30 וּבְנֵי נָדָב סֶלֶד וְאַפַּיִם[a] 30
ג חד פת וחד קמ[15]. ל
ל. ג וַיָּמָת סֶלֶד לֹא בָנִים׃ ס 31 וּבְנֵי[a] אַפַּיִם[s] יִשְׁעִי[b] וּבְנֵי[a] יִשְׁעִי[c] שֵׁשָׁן 31
ג. ב[16]. ז[17]
וּבְנֵי[a] שֵׁשָׁן אַחְלָי׃ 32 וּבְנֵי יָדַע[a] אֲחִי שַׁמַּי יֶתֶר וְיוֹנָתָן וַיָּמָת יֶתֶר לֹא 32
ז[17]. ב[18]. בה ג מנה ר״פ
בָנִים׃ ס 33 וּבְנֵי יוֹנָתָן פָּלֶט וְזָזָא אֵלֶּה הָיוּ בְּנֵי יְרַחְמְאֵל׃ 33
ל. ל וְלֹא־[s]הָיָה לְשֵׁשָׁן בָּנִים כִּי אִם־בָּנוֹת וּלְשֵׁשָׁן עֶבֶד מִצְרִי וּשְׁמוֹ יַרְחָע[a]׃ 34
ג וַיִּתֵּן שֵׁשָׁן אֶת־בִּתּוֹ לְיַרְחָע[a] עַבְדּוֹ לְאִשָּׁה וַתֶּלֶד לוֹ אֶת־עַתַּי׃ 35

[8] ה. ח חס. ואחיותיהם ק
[s] וחד ואצם 1 Ch 2,25. [9] Mm 1251. [10] Mm 632. [11] Gn 48,7. [12] Mm 2017. [13] וחד אצם 1 Ch 2,15. [14] Mm 33. [15] Mm 4011. [16] וחד אַחְלָי Ps 119,5. [17] Mm 4012. [18] Nu 16,1.

15 [a–a] S(𝔐) *w'ljhw šbj'j' wdwjd tmjnj'* cf 1 S 16,10 1 Ch 27,18 ‖ **16** [a] SCTVA leg אַבְשַׁי cf G ‖ **17** [a] Ms G^{L} et 2 S 17,25 הַיִּשְׁרְאֵלִי; > Ms S ‖ **18** [a–a] 1 אִשְׁתּוֹ את cf SCTA ‖ [b] G *Iωασαρ* ‖ [c] G *kai Orva* (G^{min} *Αβδωμ*) ‖ **23** [a] v 23 > S (homtel) ‖ [b] G *υἱῶν* = לְבְנֵי ‖ **24** [a] l בָּא כִּי cf GV ‖ [b] dl ו ‖ [c] l אֲבִיהוּ ‖ **25** [a] pc Mss ובנה, G^{Aal}(S) *kai Baava* ‖ [b] G *ἀδελφὸς αὐτοῦ* = אֲחִיהוּ, S *ḥthwn* = soror eorum; CV pr cop; l מֵא׳ (מ hpgr) ‖ **27** [a] S *wnbjn* = וְיָבִין ‖ **28** [a] S *wjwd'* = וְיוֹיָדָע ‖ **29** [a] mlt Mss SCTA אביחיל cf G ‖ **30** [a] G^{B} *καὶ Εφραιμ* ‖ **31** [a] Seb V ובן ‖ [b] cf 30[a] ‖ [c] G^{B} *Ισεμιηλ* ‖ **32** [a] cf 28[a] ‖ **34** [a] G *Ιωχηλ* ‖ **35** [a] cf 34[a].

36 וְעַתַי הוֹלִיד אֶת־נָתָן וְנָתָן הוֹלִיד אֶת־זָבָד׃ 37 וְזָבָד הוֹלִיד אֶת־ 19א חס ר19
38 אֶפְלָל וְאֶפְלָל הוֹלִיד אֶת־עוֹבֵד׃ 38 וְעוֹבֵד[a] הוֹלִיד אֶת־יֵהוּא וְיֵהוּא ל. ל
39 הוֹלִיד אֶת־עֲזַרְיָה׃ 39 וַעֲזַרְיָה הוֹלִיד אֶת־חֶלֶץ וְחֶלֶץ הוֹלִיד אֶת־ 19א חס ר20. 19א חס ר19. ל זקף קמ. 19א חס ר19
40 אֶלְעָשָׂה׃ 40 וְאֶלְעָשָׂה הוֹלִיד אֶת־סִסְמַי וְסִסְמַי הוֹלִיד אֶת־שַׁלּוּם׃ 19א חס ר19. ל. ל. 19א חס ר19
41 וְשַׁלּוּם הוֹלִיד אֶת־יְקַמְיָה וְיָקַמְיָה הוֹלִיד אֶת־אֶלִישָׁמָע׃ ב. ל. 19א חס ר19
42 וּבְנֵי כָלֵב אֲחֵי יְרַחְמְאֵל מֵישָׁעָ[a] בְּכֹרוֹ הוּא אֲבִי־זִיף[b] וּבְנֵי מָרֵשָׁה ל21
43 אֲבִי חֶבְרוֹן׃ 43 וּבְנֵי חֶבְרוֹן[a] קֹרַח וְתַפֻּחַ וְרֵקֶם וָשָׁמַע׃ 44 וְשֶׁמַע ג חד חס רב מל22
44
45 הוֹלִיד אֶת־רַחַם אֲבִי יָרְקָעָם[a] וְרֵקֶם הוֹלִיד אֶת־שַׁמָּי׃ 45 וּבֶן־שַׁמַּי ה23. ל
46 מָעוֹן וּמָעוֹן אֲבִי בֵית־צוּר׃ 46 וְעֵיפָה פִּילֶגֶשׁ כָּלֵב יָלְדָה אֶת־חָרָן ב24. יח פסרק ואת ואח את. ב25 שם אנש וכל שם עזרא דכות ב מ א26
47 וְאֶת־מוֹצָא וְאֶת־גָּזֵז[a] וְחָרָן הוֹלִיד אֶת־גָּזֵז[b]׃ ס 47 וּבְנֵי יָהְדַּי[a] רֶגֶם ד זרגין27. ב שם אנש וכל שם עזרא דכות ב מ א26. 19א חס ר19. ד זרגין27. ל ל שם אנש
48 יוֹתָם וְגֵישָׁן[b] וָפֶלֶט וְעֵיפָה וָשָׁעַף׃ 48 פִּלֶגֶשׁ כָּלֵב[a] מַעֲכָה יָלַד שֶׁבֶר
49 וְאֶת־תִּרְחָנָה׃ 49 וַתֹּלֶד[a] שַׁעַף אֲבִי מַדְמַנָּה אֶת־שְׁוָא אֲבִי מַכְבֵּנָה ל וכת ה
50 וַאֲבִי גִבְעָא וּבַת־כָּלֵב עַכְסָה׃ ס 50 אֵלֶּה הָיוּ בְּנֵי כָלֵב בֶּן־[a]חוּר ל כת א. יד ר״פ בסיפ28
51 בְּכוֹר אֶפְרָתָה שׁוֹבָל אֲבִי קִרְיַת יְעָרִים׃ 51 שַׁלְמָא[a] אֲבִי בֵית־לָחֶם ב זקף קמ וכל אחנח וס״פ דכות
52 חָרֶף[b] אֲבִי בֵית־גָּדֵר׃ 52 וַיִּהְיוּ בָנִים לְשׁוֹבָל אֲבִי קִרְיַת יְעָרִים
53 הָרֹאֶה[a] חֲצִי הַמְּנֻחוֹתִ[b]׃ 53 וּמִשְׁפְּחוֹת קִרְיַת יְעָרִים הַיִּתְרִי וְהַפּוּתִי ד. ג בסיפ. ל ומל
וְהַשֻּׁמָתִי וְהַמִּשְׂרָעִי מֵאֵלֶּה יָצְאוּ הַצָּרְעָתִי וְהָאֶשְׁתָּאֻלִי׃ ס ל. ב. ד בטע ס״פ29
54 בְּנֵי שַׁלְמָא[a] בֵּית לֶחֶם וּנְטֹפָתִי[b] עַטְרוֹת בֵּית יוֹאָב וַחֲצִי הַמָּנַחְתִּי מח ר״פ בסיפ. ל
55 הַצָּרְעִי[c]׃ 55 וּמִשְׁפְּחוֹת סֹפְרִים[a] יֹשְׁבֵי[b] יַעְבֵּץ תִּרְעָתִים שִׁמְעָתִים ל. ד. ישבי חד מן מח30 ק כת ר וקר׳ י. ד31. ל. ל
שׁוּכָתִים הֵמָּה הַקֵּנִים הַבָּאִים מֵחֲמַת אֲבִי בֵית־רֵכָב׃ ס ל. ל בלישׁ32. ל
3 1 וְאֵלֶּה הָיוּ בְּנֵי דָוִיד[a] אֲשֶׁר נוֹלַד־לוֹ בְּחֶבְרוֹן הַבְּכוֹר | אַמְנֹן ב1. ל חס
2 לַאֲחִינֹעַם הַיִּזְרְעֵאלִית שֵׁנִי[b] דָּנִיֵּאל[c] לַאֲבִיגַיִל הַכַּרְמְלִית׃ 2 הַשְּׁלִשִׁי ה. ב. כל סיפ חס ב מ ז2 מל

19 Mm 4032. 20 Mm 4032 contra textum. 21 וחד ומישע 2R 3,4. 22 Mm 4013. 23 Mm 1425. 24 Mm 4014. 25 Mp sub loco. 26 הארן 1 Ch 23,9. 27 Cf Okhl 231 et Mp sub loco. 28 Mm 4006. 29 Mm 4015. 30 Mm 3811. 31 Mm 4016. 32 וחד קֵנִים Ez 2,10, cf Gn 6,14 קֵנִים et Mp sub loco. Cp 3 1 Mm 266. 2 Cf Mm 506.

37 a S *(I)jwbb* = יוֹבָב || 38 a cf 37a || 42 a G *Μαρισα*, ex b || b ins וּבְנוֹ מִשְׁגֶּה מרשה || אבי חברון (homtel) || 43 a–a dl || 44 a prp יָקְדְּעָם cf Jos 15,56 || 46 a pc Mss גזן || b prp יָהְדַּי cf 47 || 47 a pc Mss יַהְדַּי || b G-B *Γηρσωμ*, GB *Σωγαρ* || 48 a S om 48.49 || 49 a l prb וַיּוֹלֶד cf ע || 50 a GA pl, l בְּנֵי || 51 a G *Σαλωμων* || b G *Αρι(μ)* || 52 a l רָאָיָה cf 4,2 || b l הַמְּנַחְתִּי cf 54b || 54 a ins אֲבִי (hpgr) cf 51 || b dl ו || c prb pr בִּלְתִּי || 55 a prp סְפָרִים = incolae urbis קִרְיַת־סֶפֶר || b K יָשְׁבוּ || Cp 3,1 a sic L, mlt Mss Edd דָּוִיד || b l הַשֵּׁנִי cf GSC || c GALal *Δαλουια*; S(A) *klb* = כָּלֵב cf כִּלְאָב 2 S 3,3.

ח לְאַבְשָׁלוֹם[a] בֶּן־מַעֲכָה בַּת־תַּלְמַי מֶלֶךְ גְּשׁוּר הָרְבִיעִי אֲדֹנִיָּה בֶן־
ל חַגִּית׃ 3 הַחֲמִישִׁי שְׁפַטְיָה לַאֲבִיטַל הַשִּׁשִּׁי יִתְרְעָם לְעָגְלָה אִשְׁתּוֹ׃[a] 3
ב קמ 4 שִׁשָּׁה נוֹלַד־לוֹ בְּחֶבְרוֹן וַיִּמְלֹךְ־שָׁם שֶׁבַע שָׁנִים וְשִׁשָּׁה חֳדָשִׁים
ל[4] וּשְׁלֹשִׁים וְשָׁלוֹשׁ שָׁנָה מָלַךְ בִּירוּשָׁלִָם׃ ס 5 וְאֵלֶּה נוֹלְדוּ[a]־לוֹ 5
כל כתיב מל[3]. ב ומל[4]
ו מל[5]. ל בִּירוּשָׁלִַם שִׁמְעָא[b] וְשׁוֹבָב וְנָתָן וּשְׁלֹמֹה אַרְבָּעָה לְבַת־שׁוּעַ[c] בַּת־
6 עַמִּיאֵל׃ 6 וְיִבְחָר וֶאֱלִישָׁמָע[a] וֶאֱלִיפֶלֶט׃[b] 7 וְנֹגָה[b] וְנֶפֶג וְיָפִיעַ׃ 7
ל. כל כתיב חס[3] 8 וֶאֱלִישָׁמָע וְאֶלְיָדָע[a] וֶאֱלִיפֶלֶט תִּשְׁעָה׃[b] 9 כָּל בְּנֵי דָוִיד מִלְּבַד 8
9 וּבֶן־[a]שִׁלְמֹה רְחַבְעָם אֲבִיָּה׃ פ 10 בְּנֵי־פִילֶגֶשִׁים וְתָמָר אֲחוֹתָם׃ 10 9
ל. יח בסיפ
יא[6] ד[7] מנה בכתיב כן כת ומן ובשנת חמש עד ואליעשע דמלכים דכות ב מ ג[8]
11 בְּנוֹ אָסָא בְנוֹ יְהוֹשָׁפָט בְּנוֹ׃ 11 יוֹרָם בְּנוֹ אֲחַזְיָהוּ בְנוֹ יוֹאָשׁ בְּנוֹ׃ 11
12
ה בסיפ[9] 13 12 אֲמַצְיָהוּ בְנוֹ עֲזַרְיָה[a] בְנוֹ יוֹתָם בְּנוֹ׃ 13 אָחָז בְּנוֹ חִזְקִיָּהוּ בְנוֹ מְנַשֶּׁה
14
15 בְּנוֹ׃ 14 אָמוֹן בְּנוֹ יֹאשִׁיָּהוּ בְנוֹ׃ 15 וּבְנֵי יֹאשִׁיָּהוּ הַבְּכוֹר יוֹחָנָן[a] הַשֵּׁנִי
ו[a] 16 יְהוֹיָקִים הַשְּׁלִשִׁי צִדְקִיָּהוּ הָרְבִיעִי שַׁלּוּם׃ 16 וּבְנֵי יְהוֹיָקִים יְכָנְיָה
17
18 בְּנוֹ צְדְקִיָּה בְּנוֹ׃ 17 וּבְנֵי[a] יְכָנְיָה אַסִּר[b] שְׁאַלְתִּיאֵל בְּנוֹ[c]׃ 18 וּמַלְכִּירָם
ל. ב. ל 19 וּפְדָיָה וְשֶׁנְאַצַּר יְקַמְיָה הוֹשָׁמַע[a] וּנְדַבְיָה׃ 19 וּבְנֵי פְדָיָה[a] זְרֻבָּבֶל
ה סביר ובני. ל וחד מן ד[13] פסוק מן ד מלין נסבין ו ר״פ 20 וְשִׁמְעִי וּבֶן[b]־זְרֻבָּבֶל[c] מְשֻׁלָּם וַחֲנַנְיָה וּשְׁלֹמִית אֲחוֹתָם׃ 20 וַחֲשֻׁבָה[a]
ל. ה סביר ובני 21 וָאֹהֶל[b] וּבֶרֶכְיָה וַחֲסַדְיָה יוּשַׁב חֶסֶד[c] חָמֵשׁ׃ 21 וּבֶן[a]־חֲנַנְיָה פְּלַטְיָה
ל[14]. ג בסיפ[15] וִישַׁעְיָה בְּנֵי[b] רְפָיָה בְּנֵי[c] אַרְנָן בְּנֵי[c] עֹבַדְיָה בְּנֵי[c] שְׁכַנְיָה׃[d] ס
ב בסיפ[15]. ל 22 וּבְנֵי[a] שְׁכַנְיָה שְׁמַעְיָה וּבְנֵי[b] שְׁמַעְיָה חַטּוּשׁ[c] וְיִגְאָל[d] וּבָרִיחַ וְנְעַרְיָה 22
ה סביר ובני. ה ד מל וחד חס[16]. יג[17] 23 וְשָׁפָט שִׁשָּׁה׃ 23 וּבֶן[a]־נְעַרְיָה אֶלְיוֹעֵינַי וְחִזְקִיָּה וְעַזְרִיקָם שְׁלֹשָׁה׃ 23
ה[16] ד מל וחד חס. הנדויהו[3] ל ק 24 וּבְנֵי אֶלְיוֹעֵינַי הֹדַוְיָהוּ[a] וְאֶלְיָשִׁיב וּפְלָיָה וְעַקּוּב וְיוֹחָנָן וְדְלָיָה וַעֲנָנִי 24
מח ר״פ בסיפ. ל שִׁבְעָה׃ ס 4 1 בְּנֵי יְהוּדָה פֶּרֶץ חֶצְרוֹן וְכַרְמִי[a] וְחוּר וְשׁוֹבָל׃ 4

[3]Mp sub loco. [4]Mm 4017. [5]Mm 3747. [6]Mm 4018. [7]Mm 2087. [8]Cf Mm 2087. [9]Mm 2203. [10]Mm 2033. [11]Mm 1723. [12]Mm 3136. [13]Mm 4162. [14]Mp sub loco, hpleg vir ex posteris Serubabelis. [15]Mm 4019. [16]Mm 3930. [17]Mp sub loco, cf Mm 3125 et Mm 3983.

2 [a] l c mlt Mss Vrs א׳ ‖ **3** [a] 2 S 3,5 אֲשֶׁת דָּוִד, it S ‖ **5** [a] 2 Mss נוֹלְדוּ ‖ [b] S *šmw'* cf 14,4 2 S 5,14 ‖ [c] Ms ע שֶׁבַע cf G ‖ **6** [a] 2 Mss שׁע–, l c 14,5 2 S 5,15 שׁוּעַ– ‖ **6/7** [b–b] > 2 S, dl (dttg) ‖ **8** [a] 14,7 וּבְעַלְיָדָע ‖ [b] l שִׁבְעָה cf 6/7[b–b] ‖ **10** [a] pc Mss GS וּבְנֵי ‖ **12** [a] mlt Mss הוֹ–, G^{L}(SA) *Οζιας* = עֻזִּיָּה ‖ **15** [a] G^{L} *Ιωαχαζ* ‖ **17** [a] Seb וּבֶן cf S ‖ [b] l הָאַ׳ (ה hpgr) ‖ [c] l בְּכֹרוֹ ‖ **18** [a] S *(w)šmw'* ‖ **19** [a] G* *Σαλαθιηλ* cf Hag 1,1 Esr 3,2 Mt 1,12 Lc 3,27 ‖ [b] l c Seb nonn Mss GSA וּבְנֵי ‖ [c] ins בְּבֶבֶל? cf 20[a] ‖ **20** [a] pr וְאַחֲרֵי שׁוּבוֹ (cf 19°) et dl ו? חֲשֻׁבָה dub, prp חֲשָׁבָה cf G^{Aal} *Ασεβα* ‖ [b] S *wjhw'jl* = יהואל cf G^{71} *Οιηλ* ‖ [c–c] pr c G cop; G^{Aal} *Ασοβαεσδ* = חַ(הַ)שׁוּב יָשׁוּב ‖ **21** [a] l c Seb pc Mss GSTA וּבְנֵי ‖ [b] Ms GV בנו, l sol ו ‖ [c] G(V) *υἱὸς αὐτοῦ*, l sol ו cf [b] ‖ [d] G + *υἱὸς αὐτοῦ* ‖ **22** [a] Seb GSV וּבֶן ‖ [b–b] dl ‖ [c] l וְחִ׳ ‖ [d] G* *καὶ Ιωηλ* ‖ **23** [a] l c Seb nonn Mss GC וּבְנֵי ‖ **24** [a] C ut Q, l; K lapsus calami, G *Ωδουια* ‖ **Cp 4,1** [a] l וְכָלֵב vel וּכְלֵבִי (cf 2,9).

2 וּרְאָיָה בֶּן־שׁוֹבָל הוֹלִיד אֶת־יַחַת וַיַּחַת הוֹלִיד אֶת־אֲחוּמַי וְאֶת־ יא חס ר¹. יא חס ר². ל
3 לָהַד אֵלֶּה מִשְׁפְּחוֹת הַצָּרְעָתִי׃ ס 3 וְאֵלֶּה[a] אֲבִי[b] עִיטָם יִזְרְעֶאל ל. ב. כל מל
4 וְיִשְׁמָא וְיִדְבָּשׁ[c] וְשֵׁם אֲחוֹתָם הַצְּלֶלְפּוֹנִי׃ 4 וּפְנוּאֵל[a] אֲבִי גְדֹר ל וכת א. ל. ל. ת. ב חס
5 וְעֶזֶר אֲבִי[a] חוּשָׁה אֵלֶּה בְּנֵי־חוּר בְּכוֹר אֶפְרָתָה אֲבִי[b] בֵּית לָחֶם׃ ל שם אנש
6 וּלְאַשְׁחוּר אֲבִי תְקוֹעַ הָיוּ שְׁתֵּי נָשִׁים[a] חֶלְאָה וְנַעֲרָה[a]׃ 6 וַתֵּלֶד לוֹ ל. ב
7 נַעֲרָה אֶת־אֲחֻזָּם[a] וְאֶת־חֵפֶר וְאֶת־תֵּימְנִי וְאֶת־הָאֲחַשְׁתָּרִי אֵלֶּה בְּנֵי ל. ל. ל
8 נַעֲרָה׃ 7 וּבְנֵי חֶלְאָה צֶרֶת יִצְהָר[a] וְאֶתְנָן[b]׃ 8 וְקוֹץ הוֹלִיד אֶת־עֲנוּב ב. וצחר. ג ומל³. ל
9 וְאֶת־הַצֹּבֵבָה[a] וּמִשְׁפְּחוֹת אֲחַרְחֵל[b] [c]בֶּן־הָרוּמ[ac]׃ 9 וַיְהִי יַעְבֵּץ נִכְבָּד ל וחס. ה. ל. ה⁴
10 מֵאֶחָיו וְאִמּוֹ קָרְאָה שְׁמוֹ יַעְבֵּץ לֵאמֹר כִּי יָלַדְתִּי בְּעֹצֶב[a]׃ 10 וַיִּקְרָא ג. ה⁴
וַיַּעְבֵּץ לֵאלֹהֵי יִשְׂרָאֵל לֵאמֹר אִם־בָּרֵךְ תְּבָרְכֵנִי וְהִרְבִּיתָ אֶת־גְּבוּלִי ד². כתי[b] ד[a] מנה בלישׁ. ל ומל
וְהָיְתָה יָדְךָ עִמִּי וְעָשִׂיתָ[a] מֵרָעָה[b] לְבִלְתִּי עָצְבִּי וַיָּבֵא אֱלֹהִים אֵת ב². נא[a]. ל
11 אֲשֶׁר־שָׁאָל׃ 11 וּכְלוּב[a] אֲחִי[b]־שׁוּחָה[c] הוֹלִיד אֶת־מְחִיר הִוא ג קמ[a]. ל שם אנש
12 אֲבִי אֶשְׁתּוֹן׃ 12 וְאֶשְׁתּוֹן הוֹלִיד אֶת־בֵּית רָפָא וְאֶת־פָּסֵחַ וְאֶת־תְּחִנָּה ל שם אנש
13 אֲבִי עִיר נָחָשׁ[a] אֵלֶּה [b]אַנְשֵׁי רֵכָה[bc]׃ ס 13 וּבְנֵי קְנַז עָתְנִיאֵל ל
14 וּשְׂרָיָה וּבְנֵי עָתְנִיאֵל חַתָּת[a]׃ 14 וּמְעוֹנֹתַי הוֹלִיד אֶת־עָפְרָה וּשְׂרָיָה ב[10]. ל
15 הוֹלִיד אֶת־יוֹאָב אֲבִי גֵּיא חָרָשִׁים כִּי חָרָשִׁים הָיוּ׃ פ 15 וּבְנֵי ג. ג
16 כָּלֵב בֶּן־יְפֻנֶּה [ba]עִירוּ אֵלָהּ[b] וָנָעַם וּבְנֵי[c] אֵלָה וּקְנַז[ad]׃ 16 וּבְנֵי[a] ל ומל. ל. ל
17 יְהַלְלְאֵל זִף וְזִיפָה תִּירְיָא וַאֲשַׂרְאֵל׃ 17 וּבְנֵי[a]־עֶזְרָה יֶתֶר וּמֶרֶד ל. ל ומל. ה סביר ובני. ל כת ה
וְעֵפֶר [b]וְיָלוֹן וַתַּהַר[b] אֶת־[c]מִרְיָם וְאֶת־שַׁמַּי וְאֶת־יִשְׁבָּח[c] אֲבִי אֶשְׁתְּמֹעַ׃ ל. ל[11]

Cp 4 [1]Mm 4032 contra textum. [2]Mm 4032. [3]Mm 4020. [4]Mm 4016. [5]Mm 2364. [6]Mm 3921. [7]Mm 4021. [8]Mm 639. [9]Mm 1445. [10]Hi 6,21. [11]וחד ואת מרים Nu 26,59.

3 [a] nonn vb exc ‖ [b] 𝔊* *υἱοί*, 𝔙 *stirps* ‖ [c–c] > 𝔖, prb add (prp הָצַב לִפְנֵי שֵׁם אֲחוֹתָהּ = gl ad 6.7 propter 5b?) ‖ **4** [a–a] > 𝔖 ‖ [b] l הֵיא (בי dttg) ‖ **5** [a–a] > 𝔖 ‖ **6** [a] 𝔖 *(l)'ḥjrm* ‖ **7** [a] 𝔊 ut Q, l; K 𝔗𝔙 יְצֹהַר ‖ [b] ins וְקוֹץ cf 𝔗 (hpgr) ‖ **8** [a–a] 𝔊[L] *αὗται αἱ πατριαὶ Νοερα τῆς τοῦ Αρειηλ ἀδελφοῦ Ρηχαβ* ‖ [b] 𝔊 *ἀδελφοῦ Ρηχαβ* ‖ [c–c] crrp ‖ **9** [a] 𝔊 *ὡς γαβης* ‖ **10** [a] ins יְשׁוּעָתִי (hpgr)? cf Jes 26,18 ‖ [b] sic L, mlt Mss Edd מִ׳ ‖ **11** [a] 𝔊(𝔖𝔙) *καὶ Χαλεβ* ‖ [b] nonn Mss 𝔊 אֲבִי ‖ [c] 𝔊 *Ασχα(ς)* cf 2,49b, 𝔖 *(d)'ḥj'* = אחיה ‖ **12** [a] 𝔊 + *ἀδελφοῦ Εσελων* (𝔊[min] *Αθθωμ*) *τοῦ Χενεζι* ‖ [b–b] 𝔖[A] *bnwhj dplw* = בני פלו ‖ [c] l רָכָב cf 𝔊[BL] ‖ **13** [a] ins וּמְעוֹנֹתַי cf 𝔊[L]𝔙 (hpgr) ‖ **15** [a–a] 𝔖[A] *šm' dbrh bwkrh 'l' wšm' dtnjn' n'm wšm' dtljtj' qnz wšm' drbj'j' 'šjp wšm' dḥmjšj' jw'jl wšm' dštjtj' jrhwb* = שֵׁם בְּכֹרוֹ אֵלָה וְשֵׁם הַשֵּׁנִי נַעַם וְשֵׁם הַשְּׁלִישִׁי קְנַז וְשֵׁם הָרְבִיעִי אשיך וְשֵׁם הַחֲמִשִּׁי יוֹאֵל וְשֵׁם הַשִּׁשִּׁי יִרְהוֹב ‖ [b–b] l עִיר וְאִ׳ cf 𝔊𝔙 ‖ [c] Seb וּבֶן ‖ [d] pc Mss 𝔊𝔗𝔙 קְנַז, aut sic l aut antea nom exc ‖ **16** [a] 𝔊[B] *καὶ υἱὸς αὐτοῦ*; pr frt וַיֹּלֶד ... וּבְנֵי ‖ **17** [a] l c Seb mlt Mss 𝔊𝔙 וּבְנֵי ‖ [b–b] 𝔊 *καὶ ἐγέννησεν Ιεθερ*, l וַיֹּלֶד יֶתֶר ‖ [c–c] 𝔊[L] *τὸν Μωεωρ (Μαρω) καὶ Ιαμιν καὶ Ναρε.*

18 [a]וְאִשְׁתּוֹ֙ הַיְהוּדִיָּ֔ה [b]יָלְדָ֕ה אֶת־יֶ֖רֶד אֲבִ֣י גְדוֹר֑ וְאֶת־חֶ֙בֶר֙ אֲבִ֣י שׂוֹכ֔וֹ
וְאֶת־יְקוּתִיאֵ֖ל אֲבִ֣י זָנ֑וֹחַ וְאֵ֙לֶּה֙ [c]בְּנֵ֣י בִתְיָ֔ה בַּת־פַּרְעֹ֖ה אֲשֶׁ֥ר לָקַ֛ח
19 [c]מָֽרֶד׃ ס 19 וּבְנֵ֗י [a]אֲשֶׁת֙ הוֹדִיָּ֣ה [a]אֲחוֹת֙ נַחַ֣ם [b]אֲבִי֙ קְעִילָ֣ה
20 הַגַּרְמִ֔י [d]וְאֶשְׁתְּמֹ֖עַ [e]הַמַּעֲכָתִֽי׃ 20 וּבְנֵ֣י שִׁמּ֔וֹן אַמְנ֖וֹן וְרִנָּ֣ה בֶן־חָנָ֑ן
21 וְתִילֹ֔ון [a]וּבְנֵ֣י יִשְׁעִ֔י זוֹחֶ֖ת וּבֶן־[b]זוֹחֶֽת׃ 21 בְּנֵ֣י שֵׁלָ֗ה בֶּן־יְהוּדָה֙ עֵ֣ר
אֲבִי֙ לֵכָ֔ה וְלַעְדָ֖ה אֲבִ֣י מָרֵשָׁ֑ה וּמִשְׁפְּח֥וֹת בֵּית־עֲבֹדַ֖ת הַבֻּ֥ץ לְבֵ֥ית
22 אַשְׁבֵּֽעַ׃ 22 וְיוֹקִ֔ים [a]וְאַנְשֵׁ֖י כֹּזֵבָ֑א וְיוֹאָ֙שׁ֙ וְשָׂרָ֔ף אֲשֶׁר־בָּ֥עֲל֖וּ לְמוֹאָ֑ב
23 [b]וְיָשֻׁבִי֙ לָ֔חֶם [b]וְהַדְּבָרִ֖ים עַתִּיקִֽים׃ 23 [a]הֵ֣מָּה הַיּוֹצְרִ֗ים וְיֹשְׁבֵי֙ [b]נְטָעִ֣ים
24 וּגְדֵרָ֔ה עִם־הַמֶּ֖לֶךְ בִּמְלַאכְתּ֣וֹ יָשְׁב֑וּ שָֽׁם׃ ס 24 [a]בְּנֵ֣י שִׁמְעֹ֔ון
25 נְמוּאֵ֖ל [b]וְיָמִ֣ין [c]יָרִ֑יב [d]זֶ֙רַח֙ [c]שָׁא֔וּל [f]׃ 25 [a]שַׁלֻּ֖ם בְּנ֣וֹ מִבְשָׂ֑ם בְּנ֖וֹ מִשְׁמָֽע
26 בְּנֽוֹ׃ 26 [a]וּבְנֵ֣י מִשְׁמָ֔עַ חַמּוּאֵ֖ל בְּנ֣וֹ זַכּ֑וּר בְּנ֖וֹ שִׁמְעִ֥י בְנֽוֹ׃ 27 וְלִשְׁמְעִ֖י
27 בָּנִ֣ים שִׁשָּׁ֔ה עָשָׂ֖ר וּבָנ֣וֹת שֵׁ֑שׁ [a]וְלְאֶחָ֙יו֙ אֵ֣ין בָּנִ֔ים רַבִּ֖ים וְכֹ֣ל מִשְׁפַּחְתָּ֑ם [b]
28 לֹ֣א הִרְבּ֔וּ עַד־בְּנֵ֖י יְהוּדָֽה׃ ס 28 וַיֵּשְׁב֖וּ בִּבְאֵר־שָׁ֑בַע [a]וּמוֹלָדָ֖ה
29 וַחֲצַ֥ר שׁוּעָֽל׃ 29 וּבְבִלְהָ֔ה [a]וּבְעֶצֶ֖ם וּבְתוֹלָֽד׃ 30 וּבְבֻתוּאֵ֑ל [a]וּבְחָרְמָ֖ה
30 וּבְצִיקְלַ֑ג [b]׃ 31 וּבְבֵ֣ית מַרְכָּב֗וֹת וּבַחֲצַר־ סוּסִים֙ [a]וּבְבֵ֣ית בִּרְאִ֔י [b]
31 וּבְשַׁעֲרִ֔ים [c]אֵ֖לֶּה עָרֵיהֶ֑ם עַד־מְלֹ֖ךְ [d]דָּוִֽיד׃ 32 וְחַצְרֵיהֶ֙ם֙ [a]עֵיטָ֔ם
32 וְעַ֣יִן רִמּ֔וֹן [b]וְתֹכֶ֖ן וְעָשָׁ֑ן עָרִ֖ים חָמֵֽשׁ׃ 33 וְכָל־[d]חַצְרֵיהֶ֙ם֙ אֲשֶׁ֣ר סְבִיבֹ֔ות

[12] Mm 4022. [13] Mm 984. [14] Mp sub loco. [15] Mm 2952. [16] Mm 4023. [17] Mm 1497. [18] Mm 4232. [19] וחד ממשפחתם Jdc 18,2. [20] Mm 4024. [21] Mm 1346.

18 [a] nonn vb exc (prp וּלְמֶרֶד שְׁתֵּי נָשִׁים אִשָּׁה מִצְרִיָּה וְאִשָּׁה יְהוּדִיָּה) ‖ [b] G *αὕτη Αδια (Αιδια, Ιδια)*; l הַמִּצְרִיָּה cf [a] ‖ [c] dl ‖ [d] G^{B} *Γελια* ‖ [e] G^{B} *Νωρωηλ* ‖ **19** [a–a] l אִשְׁתּוֹ הַיְהוּדִיָּה cf $G^{A\,al}$ et 18[a.b] ‖ [b] G + *καὶ Δαλια πατὴρ Κειλα καὶ Σεμειων πατὴρ Ιωμαν καὶ υἱοὶ Ναημ* ‖ [c] ins דִּלְיָה אֲבִי ... וְשִׁימוֹן אֲבִי יוֹמָן : וּבְנֵי נַחַם אֲבִי קְעִילָה (homtel) cf [b] ‖ [d] nomen Garmitae exc ‖ [e] prp יְשַׁעְיָי cf 20b ‖ **20** [a] GCU ut Q, K וְתוֹ cf G^{L} ‖ [b] G pl ‖ [c] nom exc ‖ **22** [a] G *καὶ Ιωακιμ*; prp אֶת־בֵּית צֹבֵעַ וְרֹקֵם ‖ [b–b] l וַיָּשֻׁבוּ בֵּית לְ cf CU ‖ **23** [a] nonn vb exc? cf 22b ‖ [b] GCU om ו ‖ **24** [a–a] > S cf 25[a–a] ‖ [b] Gn 46,10 Ex 6,15 יְמִי ‖ [c] S ut Gn Ex + אֶחָד ‖ [d] S ut Gn Ex Nu 26,12 יָכִין ‖ [e] S ut Gn Ex צֹחַר ‖ [f] S + *hljn bnj' dšl' brh djhwd'*, S[A] + nonn vb ‖ **25** [a–a] S *wbnwhj dšm'wn* cf 24[a–a] ‖ **26** [a–a] > G ‖ **27** [a] G* 3 ‖ [b] l c 2 Mss G חוֹתָם־ ‖ **28** [a] G ut Jos 15,26 + וּשְׁמַע ‖ **29** [a] Jos 19,3 וּבָלָה, Jos 15,29 בַּעֲלָה ‖ [b] S(A) *wb'lhd* = וּבְאֶלְתּ cf Jos 15,30 19,4 ‖ **30** [a] S *wbnsl* = et in Nesel cf כְּסִיל Jos 15,30; וּבְתוּל Jos 19,4 ‖ [b] S + nonn vb cf Jos 15,27.31 ‖ **31** [a] Jos 19,5 סוּסָה ‖ [b] Jos 19,6 לְבָאוֹת (וּבֵית) cf Jos 15,32 ‖ [c] Jos 15,32 (וְ)שִׁלְחִים, Jos 19,6 (וְ)שָׁרוּחֶן; l וּבְשָׁרוּחֶן שָׁלֹשׁ עֶשְׂרֵה עָרִים cf 32b Jos 19,6 ‖ [d–d] > Jos 19,6, gl ‖ [e] pc Mss GS מֶלֶךְ ‖ **32** [a] cj c 31 cf Jos 19,6 ‖ [b] nonn Mss GS et Jos 15,32 וְרִ׳ ‖ [c] Jos 15,42; Jos 19,7 וְעֶתֶר; l וַעֲתָךְ? cf 1 S 30,30 ‖ [d] ins c Jos 19,7 וְחַצְרֵיהֶם.

34 הָעָרִים הָאֵלֶּה עַד־בַּעַל[a] זֹאת מוֹשְׁבֹתָם וְהִתְיַחְשָׂם לָהֶם׃ 34 ba וּמְשׁוֹבָב
35 וְיַמְלֵךְ[b] וְיוֹשָׁה בֶּן־אֲמַצְיָה׃ 35 וְיוֹאֵל וְיֵהוּא[a] בֶּן־יוֹשִׁבְיָה בֶּן־שְׂרָיָה
36 בֶּן־עַשִׂיאֵל׃ 36 וְאֶלְיוֹעֵינַי וְיַעֲקֹבָה וִישׁוֹחָיָה וַעֲשָׂיָה[a] וַעֲדִיאֵל
37 וְיִשְׁמְעֵאל[ab] וּבְנָיָה׃ 37 וְזִיזָא בֶּן־שִׁפְעִי בֶּן־אַלּוֹן בֶּן־יְדָיָה בֶּן־שִׁמְרִי
38 בֶּן־שְׁמַעְיָה[a]׃ 38 אֵלֶּה[a] הַבָּאִים בְּשֵׁמוֹת[a] נְשִׂיאִים בְּמִשְׁפְּחוֹתָם וּבֵית
39 אֲבוֹתֵיהֶם פָּרְצוּ לָרֹב׃ 39 וַיֵּלְכוּ לִמְבוֹא גְדוֹר[a] עַד לְמִזְרַח הַגָּיְא
40 לְבַקֵּשׁ מִרְעֶה לְצֹאנָם׃ 40 וַיִּמְצְאוּ מִרְעֶה שָׁמֵן וָטוֹב וְהָאָרֶץ רַחַבַת
41 יָדַיִם וְשֹׁקֶטֶת וּשְׁלֵוָה כִּי מִן־[a]חָם הַיֹּשְׁבִים שָׁם לְפָנִים׃ 41 וַיָּבֹאוּ אֵלֶּה
הַכְּתוּבִים בְּשֵׁמוֹת בִּימֵי | יְחִזְקִיָּהוּ מֶלֶךְ־יְהוּדָה וַיִּכּוּ אֶת־אָהֳלֵיהֶם[a]
המעונים[31] ק׳ . ה פסוק שמה שם[32] . וְאֶת־הַמְּעוֹנִים[b] אֲשֶׁר נִמְצְאוּ־שָׁמָּה וַיַּחֲרִימֵם[c] עַד־הַיּוֹם הַזֶּה וַיֵּשְׁבוּ
ג בכתיב . ב תַּחְתֵּיהֶם כִּי־מִרְעֶה לְצֹאנָם שָׁם׃ 42 וּמֵהֶם | מִן־בְּנֵי שִׁמְעוֹן הָלְכוּ
לְהַר שֵׂעִיר אֲנָשִׁים חֲמֵשׁ מֵאוֹת וּפְלַטְיָה וּנְעַרְיָה[a] וּרְפָיָה וְעֻזִּיאֵל
43 בְּנֵי יִשְׁעִי בְּרֹאשָׁם׃ 43 וַיַּכּוּ אֶת־שְׁאֵרִית הַפְּלֵטָה לַעֲמָלֵק וַיֵּשְׁבוּ
5 1 שָׁם עַד הַיּוֹם הַזֶּה׃ 5 וּבְנֵי רְאוּבֵן בְּכוֹר־יִשְׂרָאֵל כִּי הוּא הַבְּכוֹר
וּבְחַלְלוֹ יְצוּעֵי אָבִיו נִתְּנָה בְּכֹרָתוֹ[a] לִבְנֵי יוֹסֵף[b] בֶּן־יִשְׂרָאֵל וְלֹא
2 לְהִתְיַחֵשׂ לַבְּכֹרָה׃ 2 כִּי יְהוּדָה גָּבַר בְּאֶחָיו וּלְנָגִיד[a] מִמֶּנּוּ וְהַבְּכֹרָה[b]
3 לְיוֹסֵף׃ ס 3 בְּנֵי רְאוּבֵן בְּכוֹר יִשְׂרָאֵל חֲנוֹךְ וּפַלּוּא חֶצְרוֹן
4 וְכַרְמִי׃ 4 בְּנֵי יוֹאֵל[ab] שְׁמַעְיָה[c] בְּנוֹ גּוֹג[d] בְּנוֹ שִׁמְעִי בְנוֹ׃ 5 מִיכָה בְּנוֹ
6 רְאָיָה[a] בְּנוֹ בַּעַל[b] בְּנוֹ׃ 6 בְּאֵרָה בְנוֹ אֲשֶׁר הָגְלָה תִּלְגַּת[a] פִּלְנֶאסֶר[b]
7 מֶלֶךְ אַשּׁוּר הוּא נָשִׂיא לָרֹאובֵנִי׃ 7 וְאַחָיו[a] לְמִשְׁפְּחֹתָיו[b] בְּהִתְיַחֵשׂ

[22] חד וַיִּשָּׁלֶךְ Neh 5,7. [23] Mm 3071. [24] Mm 1831. [25] Mm 4183. [26] Mm 4006. [27] Mm 4025. [28] Mm 3092. [29] Mm 1407. [30] Mm 4026. [31] Mm 832. [32] Mm 2341. [33] Mm 3952. [34] Mm 2876. [35] Mm 434. Cp 5 [1] Mm 4027. [2] Mp sub loco. [3] Mm 339. [4] Mm 4028.

33 [a] 𝔊[B] *Βαλατ* cf Jos 19,8 בַּעֲלַת בָּאֵר ‖ 34 [a] 𝔖 om 34—37 ‖ [b–b] 𝔊[L] *καὶ ἐπιστρέφων ἐβασίλευσεν* ‖ 35 [a] 𝔊[B*] *καὶ οὗτος* = וְהוּא ‖ 36 [a–a] > 𝔊[B] ‖ [b] 2 Mss 𝔊[Aal] וישמאל ‖ 37 [a] 𝔊[B] *Συμεων* = שִׁמְעוֹן (ex 24) ‖ 38 [a–a] crrp; prp הָרְאִים בִּ׳ ‖ 39 [a] 𝔊 *Γεραρα* ‖ 40 [a] 𝔊 *ἐκ τῶν υἱῶν* ‖ 41 [a] prp חָם ־י; אהלי = homines cf arab *ahl* et 𝔊[Aal] *οἰκήτορας* ‖ [b] K ׳עי— cf 𝔊 *τοὺς Μιναίους* et 𝔖(𝔄) *mbw''* = הַמְּעֻנִים; 𝔗 *mdwrj'* = הַמְּעוֹנִים cf arab *ma'ān* = domicilium et 𝔙 *habitatores*; l מְעוֹנֵיהֶם? ‖ [c–c] tr post תחתיהם cf 43b ‖ 42 [a] 𝔊 *καὶ Νωαδια*, 𝔖 *wmtjt'* = וּמַתַּנְיָה ‖ Cp 5,1 [a] 𝔊 *εὐλογίαν αὐτοῦ*, l בִּרְכָתוֹ ‖ [b–b] pc Mss לְיוֹסֵף, 𝔊 *τῷ υἱῷ αὐτοῦ Ιωσηφ*, 𝔖(𝔄) *ljwsp 'hwhj* = Joseph fratri eius ‖ 2 [a] Ms וְנָגִיד ‖ [b] 𝔊 *καὶ ἡ εὐλογία* = וְהַבְּרָכָה; ins לוֹ לֹא cf Ps 78,67.68a ‖ 4 [a–a] 𝔊[L] *Ιωηλ υἱὸς αὐτοῦ* ‖ [b] 𝔖(𝔄) *(d)krmj* ‖ [c] 𝔊 + *καὶ Βαναια* ‖ [d] 𝔊 *Γουγ*, 𝔖(𝔄) *(w)dw'g* ‖ 5 [a] 𝔖 *'wrj'* ‖ [b] 𝔊* *Ιωηλ*, 𝔖 *bl'* ‖ 6 [a] mlt Mss 𝔊[Aal]𝔖𝔗 תִּגְלַת ‖ [b] 𝔊[L] om נ ‖ 7 [a] prp וְאַחַר ‖ [b] 𝔊[L]𝔖𝔗𝔄 suff 3 pl.

לז כג מגה בסיפ . ל
8 לְתוֹלְדוֹתָם הָרֹאשׁ יְעִיאֵל[c] וְזְכַרְיָהוּ׃ 8 וּבֶלַע בֶּן־עָזָּז[a] בֶּן־שֶׁמַע[b] בֶּן־
כל סיפ מל ב מ חד[5] חס . ה חס בלישׁ וכל אוריית דכות[6] . ב . ה[7]
9 יוֹאֵל חֲוִילָה יוֹשֵׁב בַּעֲרֹעֵר וְעַד־נְבוֹ וּבַעַל מְעוֹן׃ 9 וְלַמִּזְרָח יָשַׁב עַד־
ח ג קמ ורב פת . ל
לְבוֹא מִדְבָּרָה לְמִן־הַנָּהָר פְּרָת כִּי מִקְנֵיהֶם רָבוּ בְּאֶרֶץ גִּלְעָד׃
ג ב מל וחס[8]
10 10 וּבִימֵי שָׁאוּל עָשׂוּ מִלְחָמָה עִם־הַהַגְרִאִים[a] וַיִּפְּלוּ בְיָדָם[b] וַיֵּשְׁבוּ
ר[9]
בְּאָהֳלֵיהֶם עַל[b]־כָּל־פְּנֵי מִזְרַח לַגִּלְעָד׃ פ
ג ב מיחד ס״פ
11 12 11 וּבְנֵי־גָד לְנֶגְדָּם יָשְׁבוּ בְּאֶרֶץ הַבָּשָׁן עַד־סַלְכָה׃ 12 יוֹאֵל
לז כג מגה בסיפ . ל
10 הָרֹאשׁ וְשָׁפָם[a] הַמְּשֻׁנֶּה וְיַעְנַי וְשָׁפָט[b] בַּבָּשָׁן׃ 13 וַאֲחֵיהֶם לְבֵית
יז מל בסיפ . ל . ל . ל
אֲבוֹתֵיהֶם מִיכָאֵל וּמְשֻׁלָּם וְשֶׁבַע וְיוֹרַי וְיַעְכָּן וְזִיעַ[a] וָעֵבֶר[b] שִׁבְעָה׃
יד ר״פ בסיפ[11] . ל
ס 14 אֵלֶּה | בְּנֵי אֲבִיחַיִל בֶּן־חוּרִי בֶן־יָרוֹחַ[a] בֶּן־גִּלְעָד בֶּן־
ל . ל . ל
14 מִיכָאֵל[b] בֶּן־יְשִׁשַׁי[c] בֶּן־יַחְדּוֹ[d] בֶּן־בּוּז[e]׃ 15 אֲחִי[a] בֶן־עַבְדִּיאֵל בֶּן־
ל . ד ב מל וב חס[12]
15 גּוּנִּי[b] רֹאשׁ לְבֵית אֲבוֹתָם׃ 16 וַיֵּשְׁבוּ בַגִּלְעָד[a] בַּבָּשָׁן[b] וּבִבְנוֹתֶיהָ[c] וּבְכָל־
ל ומל . ל ומל
16 מִגְרְשֵׁי שָׁרוֹן עַל[d]־תּוֹצְאוֹתָם׃ 17 כֻּלָּם הִתְיַחְשׂוּ בִּימֵי יוֹתָם[a] מֶלֶךְ־
מח ר״פ בסיפ
יְהוּדָה וּבִימֵי יָרָבְעָם[b] מֶלֶךְ־יִשְׂרָאֵל׃ פ 18 בְּנֵי־רְאוּבֵן וְגָדִי[a]
כו ו מגה בסיפ
וַחֲצִי שֵׁבֶט־מְנַשֶּׁה[b] מִן־בְּנֵי־חַיִל[b] אֲנָשִׁים נֹשְׂאֵי מָגֵן וְחֶרֶב וְדֹרְכֵי קֶשֶׁת
ל ומל[13]
וּלְמוּדֵי מִלְחָמָה אַרְבָּעִים וְאַרְבָּעָה אֶלֶף וּשְׁבַע־מֵאוֹת וְשִׁשִּׁים יֹצְאֵי
ג ב מל וחד חס . ל
צָבָא׃ 19 וַיַּעֲשׂוּ מִלְחָמָה עִם־הַהַגְרִיאִים[a] וַיָּטׇעוּר וְנָפִישׁ וְנוֹדָב׃[a] 19
ל . ג[14] ב מל וחד חס . ל
20 20 וַיֵּעָזְרוּ[a] עֲלֵיהֶם[a] וַיִּנָּתְנוּ בְיָדָם[a] הַהַגְרִיאִים וְכָל שֶׁעִמָּהֶם[ac] כִּי
ל ומל . ט[15]
אֱלֹהִים זָעֲקוּ בַּמִּלְחָמָה וַיֵּעָתֵר לָהֶם כִּי־בָטְחוּ בוֹ׃ 21 וַיִּשְׁבּוּ[a]
ו מל[16]
מִקְנֵיהֶם גְּמַלֵּיהֶם חֲמִשִּׁים[b] אֶלֶף וְצֹאן מָאתַיִם וַחֲמִשִּׁים אֶלֶף וַחֲמוֹרִים
ב . ב . ד חס ב[17] מגה בלישׁ
אַלְפַּיִם וְנֶפֶשׁ אָדָם מֵאָה אָלֶף׃ 22 כִּי[a]־חֲלָלִים רַבִּים נָפָלוּ כִּי
מֵהָאֱלֹהִים הַמִּלְחָמָה וַיֵּשְׁבוּ תַחְתֵּיהֶם עַד־הַגָּלוּת׃ פ

[5] 1 Ch 20, 1. [6] Mm 4029. [7] Mm 87. [8] Mp sub loco. [9] Mm 2928. [10] Mm 4025. [11] Mm 4006. [12] Mm 4030. [13] Mm 2408. [14] Mm 3279. [15] Mm 1694. [16] Mm 1507. [17] Mm 3748.

7 [c] **G** *Ιωηλ* ‖ **8** [a] **S** *'wzj* ‖ [b] **G^{L}**(**S**) *Σεμεει* = שִׁמְעִי ‖ **10** [a] **G** *τοὺς παροίκους* = הַגֵּרִים ‖ [b–b] **G** *κατοικοδντες ἐν σκηναῖς ἕως* = יֹשְׁבֵי בְאָהֳלִים עַד ‖ **11** [a] ins בְּאֶרֶץ הַגִּלְעָד ו (homark)? ‖ **12** [a] **G^{B}** *καὶ Σαβατ* cf **C**, **G^{L}**(**V**) *καὶ Σαφαν* ‖ [b] **C** *djn'*, l הַשֹּׁפֵט cf **G** *ὁ γραμματεύς* ‖ **13** [a] **G** *καὶ Ζουε* ‖ [b] pc Mss **G^{B}** וְעַבְדִּי, **G^{Aal}** *καὶ Ιωβηδ* ‖ **14** [a] Ms ירוע, **G^{B}** *Ἰδαι*, **G^{A}** *Αδαι*, **G^{L}** *Αρουε*, **S**(**M**) *zrḥ*, **V** *Jara* ‖ [b] **S** *mkjr* ‖ [c] **G** *Ι(εσ)σαι*, **G^{L}** *Σουσι* ‖ [d] **G^{B}** *Ιουρι*, **G^{Aal}** *Ιεδδαι* ‖ [e] **G** *Ζαβουχαμ* (ex אחי בוז + 15? cf **G^{Aal}** *Αχιβουζ*) ‖ **15** [a] > **G^{L}S** cf 14[e], **V** *fratres* ‖ [b] **S** *'(j)lj* ‖ **16** [a] > **S** ‖ [b] l prb בְּיָבֵשׁ ‖ [c–c] > **S** ‖ [d] l עַד cf **GV** ‖ **17** [a] **G^{L}** *Ιωας* ‖ [b] **G^{L}** + *τοῦ Ιωας* ‖ **18** [a] l וָגָד cf **G^{BL}SCV** ‖ [b–b] > **S** ‖ **19** [a–a] > **S** ‖ **20** [a–a] > **S** ‖ [b] **G** *καὶ κατίσχυσαν* = וַיֶּחֱזְקוּ, **G^{L}** *καὶ ἐβόησαν* (crrp ex *ἐβοηθήθησαν* = וַיֵּעָזְרוּ) ‖ [c] **G** *τὰ σκηνώματα αὐτῶν* ‖ **21** [a] prp וַיִּשְׁלוּ ‖ [b] **G** 5 ‖ **22** [a] pr אַף?

23 וּבְנֵי֙ חֲצִ֣י שֵׁ֔בֶט מְנַשֶּׁ֖ה יָשְׁב֣וּ [a]בָּ[b]אָ֑רֶץ מִ֨בָּשָׁ֔ן עַד־בַּ֥עַל חֶרְמ֖וֹן
24 וּשְׂנִ֥יר וְהַר־[c]חֶרְמ֖וֹן הֵ֥מָּה[d] רָבּֽוּ׃ 24 וְאֵ֛לֶּה רָאשֵׁ֥י בֵית־אֲבֹתָ֖ם וְעֵ֣פֶר[a]
וְיִשְׁעִ֑י[b] וֶאֱלִיאֵ֣ל[c] וְעַזְרִיאֵ֗ל וְיִרְמְיָ֤ה וְהוֹדַוְיָה֙ וְיַחְדִּיאֵ֔ל[d] אֲנָשִׁ֥ים גִּבּוֹרֵי
חַ֖יִל אַנְשֵׁ֣י שֵׁמ֑וֹת רָאשִׁ֖ים לְבֵ֥ית אֲבֹתָֽם׃ 25 וַיִּמְעֲל֣וּ בֵאלֹהֵ֔י אֲבוֹתָ֖ם
26 וַיִּזְנ֗וּ אַחֲרֵ֛י אֱלֹהֵ֥י עַמֵּי־[e]הָאָ֖רֶץ אֲשֶׁר־הִשְׁמִ֣יד אֱלֹהִ֑ים מִפְּנֵיהֶֽם׃ 26 וַיָּ֣עַר[f]
אֱלֹהֵ֣י יִשְׂרָאֵ֗ל אֶת־[a]רוּחַ֙ | [a]פּ֣וּל[b] מֶ֣לֶךְ־אַשּׁ֔וּר וְאֶת־[b]רוּחַ֙[a] תִּלְגַּ֣ת[c] פִּלְנֶ֔סֶר[d]
מֶ֣לֶךְ אַשּׁ֑וּר וַיַּגְלֵ֞ם לְרְאוּבֵנִ֤י וְלַגָּדִי֙ וְלַחֲצִ֣י שֵׁ֔בֶט מְנַשֶּׁ֖ה וַיְבִיאֵ֑ם לַ[e]חְלַ֜ח
וְחָבֹ֣ר וְהָרָ֗א[f] וְנַהַר֙[g] גּוֹזָ֔ן[h] עַ֖ד הַיּ֥וֹם הַזֶּֽה׃ פ
27 בְּנֵ֣י לֵוִ֔י גֵּרְשׁ֖וֹן קְהָ֥ת וּמְרָרִֽי׃ 28 וּבְנֵ֣י קְהָ֔ת עַמְרָ֖ם יִצְהָ֥ר
29 וְחֶבְר֣וֹן וְעֻזִּיאֵ֑ל׃ ס 29 וּבְנֵ֣י עַמְרָ֔ם אַהֲרֹ֥ן וּמֹשֶׁ֖ה וּמִרְיָ֣ם[a] ס
30 וּבְנֵ֣י אַהֲרֹ֔ן נָדָ֥ב וַאֲבִיה֖וּא[b] אֶלְעָזָ֥ר וְאִיתָמָֽר׃ ס 30 אֶלְעָזָ֖ר הוֹלִ֣יד
31 אֶת־[a]פִּינְחָ֑ס[c] פִּינְחָ֛ס הוֹלִ֥יד אֶת־אֲבִישׁ֖וּעַ׃ 31 וַאֲבִישׁ֣וּעַ הוֹלִ֔יד אֶת־בֻּקִּ֖י[a]
32 וּבֻקִּ֣י הוֹלִ֔יד אֶת־עֻזִּ֑י[b]׃ 32 וְעֻזִּ֣י הוֹלִ֔יד אֶת־זַרְחְיָ֖ה וְזַרְחְיָ֣ה הוֹלִ֔יד אֶת־
33 מְרָיוֹת[a]׃ 33 מְרָיוֹת֙ הוֹלִ֣יד אֶת־אֲמַרְיָ֔ה וַאֲמַרְיָ֖ה הוֹלִ֣יד אֶת־אֲחִיטֽוּב׃
34 וַאֲחִיטוּב֙ הוֹלִ֣יד אֶת־צָד֔וֹק וְצָד֖וֹק הוֹלִ֣יד אֶת־אֲחִימַֽעַץ׃
35 וַאֲחִימַ֙עַץ֙ הוֹלִ֣יד אֶת־עֲזַרְיָ֔ה[a] וַעֲזַרְיָ֖ה הוֹלִ֣יד אֶת־יוֹחָנָֽן׃ 36 וְיוֹחָנָ֗ן
הוֹלִ֛יד אֶת־עֲזַרְיָ֖ה[a] הֽוּא[b] אֲשֶׁ֣ר כִּהֵ֔ן בַּבַּ֖יִת אֲשֶׁר־בָּנָ֣ה שְׁלֹמֹ֑ה
37 בִּירוּשָׁלִָֽם[a]׃ 37 וַיּ֣וֹלֶד עֲזַרְיָ֔ה אֶת־אֲמַרְיָ֖ה וַאֲמַרְיָ֣ה הוֹלִ֔יד אֶת־
38 אֲחִיטֽוּב׃ 38 וַאֲחִיטוּב֙ הוֹלִ֣יד אֶת־צָד֔וֹק וְצָד֖וֹק הוֹלִ֣יד אֶת־שַׁלּֽוּם׃
39 וְשַׁלּ֙וּם֙ הוֹלִ֣יד אֶת־חִלְקִיָּ֔ה וְחִלְקִיָּ֖ה הוֹלִ֣יד אֶת־עֲזַרְיָֽה׃ 40 וַעֲזַרְיָ֙ה֙
41 הוֹלִ֣יד אֶת־שְׂרָיָ֔ה וּשְׂרָיָ֖ה הוֹלִ֣יד אֶת־יְהוֹצָדָֽק[a]׃ 41 וַיְהוֹצָדָ֗ק הָלַ֛ךְ
בְּהַגְלּ֥וֹת יְהוָ֖ה אֶת־יְהוּדָ֣ה וִירוּשָׁלִַ֑ם בְּיַ֖ד נְבֻכַדְנֶאצַּֽר׃ ס

[18] Mm 3858. [19] Mm 1274. [20] Mp contra textum, cf Mp sub loco. [21] Mm 4031. [22] Mm 2364. [23] Mm 4069 contra textum, lect Mm frt inc. [24] Mm 3914. [25] Mm 904. [26] Mm 4032. [27] וחר וכהן Ex 40,13. [28] Mm 4033. [29] 2 R 25,22. [30] Mm 3788.

23 [a–a] l בְּאֶרֶץ הַבָּשָׁן cf Sϑ ‖ [b] > G^{B} ‖ [c] prp (א)והו ‖ [d] G pr *καὶ ἐν τῷ Αιβάνῳ* ‖ **24** [a] Vrs om ו, aut l ע aut nom exc; S *'p'* ‖ [b] S^{W} *wšwb*, S^{A} *wjwšb* ‖ [c] S *w'ld''* ‖ [d] S *whz'jl* ‖ **26** [a–a] > S ‖ [b] G *Φαλωχ (-ως)* ‖ [c] nonn Mss GS תִּגְלַת ‖ [d] S om נ ‖ [e] pc Mss לַהֲ ‖ [f] > G*S cf 2 R 17,6 18,11, dl ‖ [g] S et 2 R om ו, dl ‖ [h] S + nonn vb cf 2 R ‖ **29** [a] add? ‖ [b] G *καὶ Αβιουδ* ‖ **31** [a] S *(l)'bjq(w)r* ‖ [b] S^{A} *(l)'zrj* ‖ **32** [a] S *(l)mrw* ‖ **35** [a] huc tr 36[a–a] ‖ **36** [a–a] cf 35[a] ‖ [b] Ms G^{L}Sϑ + עזריה; ins הָרִאשׁוֹן ‖ **40** [a] S *(l)ṣdwq* ‖ **41** [a] T + *bglwt'* cf Sϑ, ins בַּגְלָה vel בָּגְלוּת (hpgr).

6 1 בְּנֵי לֵוִי גֵּרְשֹׁם[a] קְהָת וּמְרָרִי׃ 2 וְאֵלֶּה ׀ שְׁמוֹת בְּנֵי־גֵרְשׁוֹם[a] לִבְנִי 6
3 4 וְשִׁמְעִי׃ 3 וּבְנֵי קְהָת עַמְרָם וְיִצְהָר וְחֶבְרוֹן וְעֻזִּיאֵל׃ 4 בְּנֵי מְרָרִי
5 מַחְלִי וּמוּשִׁי וְאֵלֶּה ׀ מִשְׁפְּחוֹת הַלֵּוִי לַאֲבוֹתָיִם׃ 5 לְגֵרְשֹׁם

6 לִבְנִי בְנוֹ יַחַת בְּנוֹ זִמָּה בְּנוֹ׃ 6 יוֹאָח בְּנוֹ עִדּוֹ בְּנוֹ זֶרַח בְּנוֹ יְאָתְרָי׃

7 8 בְּנוֹ׃ 7 בְּנֵי קְהָת עַמִּינָדָב בְּנוֹ קֹרַח בְּנוֹ אַסִּיר בְּנוֹ׃ 8 אֶלְקָנָה בְּנוֹ
9 וְאֶבְיָסָף בְּנוֹ וְאַסִּיר בְּנוֹ׃ 9 תַּחַת בְּנוֹ אוּרִיאֵל בְּנוֹ עֻזִּיָּה בְּנוֹ וְשָׁאוּל
10 11 בְּנוֹ׃ 10 וּבְנֵי אֶלְקָנָה עֲמָשַׂי וַאֲחִימוֹת׃ 11 אֶלְקָנָה בְּנוֹ

12 צוֹפַי בְּנוֹ וְנַחַת בְּנוֹ׃ 12 אֱלִיאָב בְּנוֹ יְרֹחָם בְּנוֹ אֶלְקָנָה בְּנוֹ׃

13 14 וּבְנֵי שְׁמוּאֵל הַבְּכֹר וַשְׁנִי וַאֲבִיָּה׃ ס 14 בְּנֵי מְרָרִי מַחְלִי

15 לִבְנִי בְנוֹ שִׁמְעִי בְנוֹ עֻזָּה בְנוֹ׃ 15 שִׁמְעָא בְנוֹ חַגִּיָּה בְנוֹ עֲשָׂיָה בְנוֹ׃

16 פ 16 וְאֵלֶּה ׀ אֲשֶׁר הֶעֱמִיד דָּוִיד עַל־יְדֵי־שִׁיר בֵּית יְהוָה מִמְּנוּחַ

17 הָאָרוֹן׃ 17 וַיִּהְיוּ מְשָׁרְתִים לִפְנֵי מִשְׁכַּן אֹהֶל־מוֹעֵד בַּשִּׁיר עַד־בָּנוֹת

שְׁלֹמֹה אֶת־בֵּית יְהוָה בִּירוּשָׁלִַם וַיַּעַמְדוּ כְמִשְׁפָּטָם עַל־עֲבוֹדָתָם׃

18 18 וְאֵלֶּה הָעֹמְדִים וּבְנֵיהֶם מִבְּנֵי הַקָּהָתִי הֵימָן הַמְשׁוֹרֵר בֶּן־יוֹאֵל

19 20 בֶּן־שְׁמוּאֵל׃ 19 בֶּן־אֶלְקָנָה בֶּן־יְרֹחָם בֶּן־אֵלִיאֵל בֶּן־תֹּוחַ׃ 20 בֶּן־

21 צוּף בֶּן־אֶלְקָנָה בֶּן־מַחַת בֶּן־עֲמָשַׂי׃ 21 בֶּן־אֶלְקָנָה בֶּן־יוֹאֵל בֶּן־

22 עֲזַרְיָה בֶּן־צְפַנְיָה׃ 22 בֶּן־תַּחַת בֶּן־אַסִּיר בֶּן־אֶבְיָסָף בֶּן־קֹרַח׃

23 24 בֶּן־יִצְהָר בֶּן־קְהָת בֶּן־לֵוִי בֶּן־יִשְׂרָאֵל׃ 24 וְאָחִיו אָסָף הָעֹמֵד עַל־

25 יְמִינוֹ אָסָף בֶּן־בֶּרֶכְיָהוּ בֶּן־שִׁמְעָא׃ 25 בֶּן־מִיכָאֵל בֶּן־בַּעֲשֵׂיָה בֶּן־

26 27 מַלְכִּיָּה׃ 26 בֶּן־אֶתְנִי בֶּן־זֶרַח בֶּן־עֲדָיָה׃ 27 בֶּן־אֵיתָן בֶּן־זִמָּה בֶּן־

28 29 שִׁמְעִי׃ 28 בֶּן־יַחַת בֶּן־גֵּרְשֹׁם בֶּן־לֵוִי׃ ס 29 וּבְנֵי מְרָרִי אֲחֵיהֶם

Cp 6 [1]Mp contra textum, cf Mp sub loco. [2]Mm 2133. [3]Mm 3811. [4]Mm 1146. [5]Mp sub loco. [6]Mm 1738. [7]Mm 4122. [8]Mm 665. [9]Mm 832.

Cp 6,1 [a] S *gršwn* cf Ex 6,16 Nu 3,17 ‖ **2** [a] cf 1[a] ‖ **6** [a] crrp? ‖ **7** [a] G[AV 60] *Ισσααρ*, l יִצְהָר cf 23 ‖ [b] dl? cf 14 ‖ [c] dl ‖ **8** [a] > G[Bal], dl ‖ [b] nonn Mss G[min] וַאֲבִיאָסָף ‖ [c–c] l בָּנָיו א׳ ‖ **10** [a] l בְּנוֹ (אחיו gl propter 20) ‖ **11** [a] mlt Mss 𝔙 ut Q; l c K G𝔗 בְּנוֹ ‖ [b] > pc Mss GS, dl ‖ [c] G leg צוֹפַי cf 1 S 1,1a; S *ṣwp* cf 20 Q et 1 S 1,1b ‖ [d] l aut וְתוֹחַ (cf 19) aut וְתוֹחוּ (cf 1 S) ‖ [e] S + nonn vb ‖ **12** [a] 19 אֶלִיאֵל, 1 S 1,1 אֱלִיהוּא ‖ [b] G[B] *Ιδαερ*, G[A min] *Ιεροβοαμ*, G[L] *Ιερεμεελ* ‖ [c] ins שְׁמוּאֵל בנו cf G[L] ‖ **13** [a] ins יוֹאֵל cf G[L]𝔖𝔄 et 1 S 8,2 (homtel) ‖ [b–b] l וַשְׁנִי א׳ cf G[L]𝔖𝔄 ‖ **15** [a] S[A] *ḥnnj'* ‖ **17** [a] G *ἐν ὀργάνοις* ‖ **18** [a] Vrs leg קְהָת ‖ **19** [a] G alit ac in 12 ‖ [b] G[B] *Θιε*, G[Aal](SV) *Θοου(ε)* = תֹּחוּ; cf 11[d] ‖ **20** [a] mlt Mss Vrs ut Q cf 11[c], K צִיף ‖ [b] S[W] *mwšj*, S[A] *m'šj* ‖ **22** [a] cf 8[b] ‖ **25** [a] l c pc Mss G[BL]S מַעַ׳ ‖ **28** [a] ins בֶּן־שִׁמְעִי cf 2 ‖ **29** [a] l וּמִבְּנֵי? ‖ [b] G𝔖𝔄 sg.

30 עַל־הַשְּׁמְאוֹל אִיתָן בֶּן־קִישִׁי בֶּן־עַבְדִי בֶן־מַלּוּךְ׃ 30 בֶּן־חֲשַׁבְיָה
31 בֶּן־אֲמַצְיָה בֶּן־חִלְקִיָּה׃ 31 בֶּן־אַמְצִי בֶּן־בָּנִי בֶּן־שָׁמֶר׃ 32 בֶּן־מַחְלִי
32 33 בֶּן־מוּשִׁי בֶּן־מְרָרִי בֶּן־לֵוִי׃ ס 33 וַאֲחֵיהֶם הַלְוִיִּם נְתוּנִים לְכָל־
ס 34 עֲבוֹדַת מִשְׁכַּן בֵּית הָאֱלֹהִים׃ 34 וְאַהֲרֹן וּבָנָיו מַקְטִירִים עַל־מִזְבַּח
הָעוֹלָה וְעַל־מִזְבַּח הַקְּטֹרֶת לְכֹל מְלֶאכֶת קֹדֶשׁ הַקָּדָשִׁים וּלְכַפֵּר
35 עַל־יִשְׂרָאֵל כְּכֹל אֲשֶׁר צִוָּה מֹשֶׁה עֶבֶד הָאֱלֹהִים׃ פ 35 וְאֵלֶּה
36 בְּנֵי אַהֲרֹן אֶלְעָזָר בְּנוֹ פִּינְחָס בְּנוֹ אֲבִישׁוּעַ בְּנוֹ׃ 36 בֻּקִּי בְּנוֹ עֻזִּי בְּנוֹ
37 38 זְרַחְיָה בְּנוֹ׃ 37 מְרָיוֹת בְּנוֹ אֲמַרְיָה בְּנוֹ אֲחִיטוּב בְּנוֹ׃ 38 צָדוֹק בְּנוֹ
39 אֲחִימַעַץ בְּנוֹ׃ ס 39 וְאֵלֶּה מוֹשְׁבוֹתָם לְטִירוֹתָם בִּגְבוּלָם לִבְנֵי
40 אַהֲרֹן לְמִשְׁפַּחַת הַקְּהָתִי כִּי לָהֶם הָיָה הַגּוֹרָל׃ 40 וַיִּתְּנוּ לָהֶם אֶת־
41 חֶבְרוֹן בְּאֶרֶץ יְהוּדָה וְאֶת־מִגְרָשֶׁהָ סְבִיבֹתֶיהָ׃ 41 וְאֶת־שְׂדֵה הָעִיר
42 וְאֶת־חַצֵרֶיהָ נָתְנוּ לְכָלֵב בֶּן־יְפֻנֶּה׃ ס 42 וְלִבְנֵי אַהֲרֹן נָתְנוּ אֶת־
עָרֵי הַמִּקְלָט אֶת־חֶבְרוֹן וְאֶת־לִבְנָה וְאֶת־מִגְרָשֶׁהָ וְאֶת־יַתִּר וְאֶת־
43 אֶשְׁתְּמֹעַ וְאֶת־מִגְרָשֶׁהָ׃ 43 וְאֶת־חִילֶן וְאֶת־מִגְרָשֶׁהָ אֶת־דְּבִיר
44 וְאֶת־מִגְרָשֶׁיהָ׃ 44 וְאֶת־עָשָׁן וְאֶת־מִגְרָשֶׁיהָ וְאֶת־בֵּית שֶׁמֶשׁ וְאֶת־
45 מִגְרָשֶׁיהָ׃ ס 45 וּמִמַּטֵּה בִנְיָמִן אֶת־גֶּבַע וְאֶת־מִגְרָשֶׁהָ וְאֶת־
עַלְמֶת וְאֶת־מִגְרָשֶׁיהָ וְאֶת־עֲנָתוֹת וְאֶת־מִגְרָשֶׁהָ כָּל־עָרֵיהֶם שְׁלֹשׁ־
46 עֶשְׂרֵה עִיר בְּמִשְׁפְּחֹתֵיהֶם׃ ס 46 וְלִבְנֵי קְהָת הַנּוֹתָרִים
מִמִּשְׁפַּחַת הַמַּטֵּה מִמַּחֲצִית מַטֵּה חֲצִי מְנַשֶּׁה בַּגּוֹרָל עָרִים עֶשֶׂר׃
ס 47 וְלִבְנֵי גֵרְשׁוֹם לְמִשְׁפְּחוֹתָם מִמַּטֵּה יִשָּׂשכָר וּמִמַּטֵּה אָשֵׁר
וּמִמַּטֵּה נַפְתָּלִי וּמִמַּטֵּה מְנַשֶּׁה בַּבָּשָׁן עָרִים שְׁלֹשׁ עֶשְׂרֵה׃ ס
48 לִבְנֵי מְרָרִי לְמִשְׁפְּחוֹתָם מִמַּטֵּה רְאוּבֵן וּמִמַּטֵּה־גָד וּמִמַּטֵּה זְבוּלֻן

[10]Mm 3071. [11]Mm 4033. [12]Mm 4034. [13]Mm 851. [14]Mm 3865. [15]Mm 4035. [16]Mm 4036. [17]Mm 984. [18]Mm 1034. [19]Mp sub loco. [20]Mm 4038. [21]Mm 1346. [22]Mm 4037.

29 [c] mlt Mss 𝔊[L] 𝔙 קוּשִׁי ‖ [d] 𝔖[W] *'mr*, 𝔖[A] *'mrj* ‖ **37** [a] 𝔖 *mrw* ‖ **39** [a] sic L, mlt Mss Edd פַּחַת־ ‖ [b] ins רִאשֹׁנָה cf 𝔖𝔘 et Jos 21,10 ‖ **42** [a] 1 c Jos 21,13 עִיר ‖ [b] ins c Jos ואת־ מגרשיה cf 𝔖 ‖ [c] ut [b]; 𝔊 commutavit יתר et חילן 43 ‖ **43** [a] cf 42[c]; 1 c mlt Mss חִילֵן cf 𝔊[B] *Σελνα* (ex *Εελνα*); Jos 15,51 21,15 חֹלֹן cf 𝔊[A] *Νηλων* (ex *Ηλων*, sic 𝔊[min]) ‖ [b] 1 c mlt Mss 𝔊𝔖𝔙 ואת ‖ **44** [a] ins c Jos 21,16 ואת־יָטָה ואת־מגרשיה cf 𝔊[B]𝔖 ‖ **45** [a] ins c Jos 21,17 אֶת־גִּבְעוֹן ואת־מגרשיה וְ ‖ [b] 1 sec Jos 21,19 בְּמִגְרְשֵׁיהֶם ‖ **46** [a–a] 1 sec Jos 21,5 לְמִשְׁפְּחֹתָם מִמַּטֵּה אֶפְרַיִם וּמִמַּטֵּה דָן וּ cf 51sqq ‖ [b] > Vrs, dl ‖ **47** [a] cf 2,1[a] ‖ [b] 1 sec Jos 21,6 ומִמַּחֲצִית מטה בְּגוֹרָל ‖ [c] ins c Jos

ג בסיפ׳ . ל

ט[10] . י וכל עזרא דכות[11] . ב

ג[12] . מת . ג[13] ג רל בליש ומל

ט מל בליש ובסיפ׳ . ב . ג[14]

ד בכתיב . ב[15] . ה[16] . ז[17]

ל[18]

ח פסוק מן ד׳ מיליז דמיין ותלת משנ׳[19] . ל . ג בעינ׳ מ״פ דמטע[20]

כז פסוק ואת ואת ואת ואת . ה[21] שם קריה ב מגה בליש

ל

ל . ל בעינ׳

ל ומל . ג בטע בעינ׳

ז דגש[22]

ג בטע בעינ׳

ג ר״פ בעינ׳ . ג בטע בעינ׳

ז דגש[23]

49 בַּגּוֹרָל[a] עָרִים שְׁתַּיִם עֶשְׂרֵה׃ 49 וַיִּתְּנוּ בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל לַלְוִיִּם

ז דגש[23]

50 אֶת־הֶעָרִים[a] וְאֶת־מִגְרְשֵׁיהֶם׃ 50 וַיִּתְּנוּ בַּגּוֹרָל[a] מִמַּטֵּה בְנֵי־יְהוּדָה

וּמִמַּטֵּה בְנֵי־שִׁמְעוֹן [b]וּמִמַּטֵּה בְּנֵי בִנְיָמִן[b] אֵת[c] הֶעָרִים הָאֵלֶּה אֲשֶׁר־

51 יִקְרְאוּ אֹתָם בְּשֵׁמוֹת׃ ס 51 וּמִמִּשְׁפְּחוֹת[a] בְּנֵי קְהָת[b] וַיְהִי עָרֵי

ה[24] . ב בסיפ ומל[25]

יד פסוק את את

52 וְבוּלָם[c] מִמַּטֵּה אֶפְרָיִם׃ 52 וַיִּתְּנוּ לָהֶם אֶת־עָרֵי[a] הַמִּקְלָט אֶת־שְׁכֶם

כו פסוק ואת ואת ואת ואת . ל

53 וְאֶת־מִגְרְשֶׁיהָ בְּהַר אֶפְרַיִם וְאֶת־גֶּזֶר וְאֶת־מִגְרְשֶׁיהָ׃ 53 וְאֶת־יָקְמְעָם[a]

כו פסוק ואת ואת ואת ואת . ט[27]

54 וְאֶת־מִגְרְשֶׁיהָ וְאֶת־בֵּית חוֹרוֹן וְאֶת־מִגְרְשֶׁיהָ׃ 54 [a]וְאֶת־אַיָּלוֹן וְאֶת־

55 מִגְרְשֶׁיהָ וְאֶת־גַּת־רִמּוֹן וְאֶת־מִגְרְשֶׁיהָ׃ פ 55 וּמֵחֲצִית מַטֵּה

ג ב מנה שם ברנש[28] . ל

56 מְנַשֶּׁה אֶת־עָנֵר[a] וְאֶת־מִגְרְשֶׁיהָ וְאֶת־בִּלְעָם[b] וְאֶת־מִגְרְשֶׁיהָ [c]לְמִשְׁפַּחַת

ג ר״פ בעינ[29] . ג וכל מחצי רכות

56 לִבְנֵי[c] קְהָת הַנּוֹתָרִים׃ פ 56 לִבְנֵי גֵרְשׁוֹם[a] מִמִּשְׁפַּחַת חֲצִי[a]

יח פסוק דמיין[30] . ל שם קריה

57 מְנַשֶּׁה אֶת־גּוֹלָן בַּבָּשָׁן וְאֶת־מִגְרְשֶׁיהָ וְאֶת־עַשְׁתָּרוֹת[b] וְאֶת־

ג בעינ מ״פ דמטע[31]

57 מִגְרְשֶׁיהָ׃ ס 57 וּמִמַּטֵּה יִשָּׂשכָר[a] אֶת־קֶדֶשׁ[b] וְאֶת־מִגְרְשֶׁיהָ אֶת־[c]

כו פסוק ואת ואת ואת ואת . ד כת כן

58 דָּבְרַת וְאֶת־מִגְרְשֶׁיהָ׃ 58 וְאֶת־רָאמֹת[a] וְאֶת־מִגְרְשֶׁיהָ וְאֶת־עָנֶם[b]

ל וחס[32]

59 וְאֶת־מִגְרְשֶׁיהָ׃ ס 59 וּמִמַּטֵּה אָשֵׁר אֶת־מִשְׁאָל[a] וְאֶת־מִגְרְשֶׁיהָ

כו פסוק ואת ואת ואת ואת

60 וְאֶת־עַבְדּוֹן וְאֶת־מִגְרְשֶׁיהָ׃ 60 וְאֶת־חוּקֹק[a] וְאֶת־מִגְרְשֶׁיהָ וְאֶת־

61 רְחֹב וְאֶת־מִגְרְשֶׁיהָ׃ 61 וּמִמַּטֵּה נַפְתָּלִי אֶת־קֶדֶשׁ בַּגָּלִיל[a] וְאֶת־

ל . ל

מִגְרְשֶׁיהָ וְאֶת־חַמּוֹן[a] וְאֶת־מִגְרְשֶׁיהָ וְאֶת־קִרְיָתַיִם[b] וְאֶת־מִגְרְשֶׁיהָ׃

ג ר״פ בעינ . ל ומל

62 ס 62 לִבְנֵי מְרָרִי[a] הַנּוֹתָרִים מִמַּטֵּה זְבוּלֻן[a] אֶת־רִמּוֹנוֹ[b] וְאֶת־

ג בעינ מ״פ דמטע[31] . ל

63 מִגְרְשֶׁיהָ אֶת־[c]תָּבוֹר[d] וְאֶת־מִגְרְשֶׁיהָ׃ 63 וּמֵעֵבֶר לְיַרְדֵּן יְרֵחוֹ לְמִזְרַח[a]

[23] Mm 4037. [24] Mm 234. [25] Mm 3361. [26] Mm 1034. [27] Mm 1356. [28] Mm 1011. [29] Mp sub loco. [30] Mm 3911. [31] Mm 4038. [32] Mm 331.

48 [a] > Jos 21,7 ‖ **49** [a] Jos 21,8 + הָאֵלֶּה, it 𝔖𝔄 ‖ **50** [a] ins sec Jos 21,4 וַיְהִי לִבְנֵי אַהֲרֹן בגורל ‖ [b–b] > 𝔊* et Jos 21,9, sed cf Jos 21,4 ‖ [c] dl ‖ **51** [a] l c Jos 21,20 וּלְמִ֫, id 𝔊^{Lψ} ‖ [b] ins c Jos הַלְוִיִּם הַנּוֹתָרִים מִבְּנֵי קְהָת cf 55b (homtel) ‖ [c] Jos 21,20 גּוֹרָלָם (sed cf 𝔊 ibidem) ‖ **52** [a] l c Jos 21,21 עִיר ‖ **53** [a] Jos 21,22 קִבְצַיִם ‖ **54** [a] pr eadem vb quae Jos 21,23 cf 46 ‖ **55** [a] l c Jos 21,25 תַּעְנָךְ ‖ [b] l c 2 Mss 𝔊𝔖𝔗𝔄 יִבְ׳ ‖ [c–c] l חֹת בְּנֵי– cf 𝔊^{LT} ‖ **56** [a–a] l לְמִשְׁפְּחֹתָם מֵחֲצִי cf 46 ‖ [b] Jos 21,27 בְּעֶשְׁתְּרָה (= בֵּית ע׳) ‖ **57** [a] cf 2,1[a] ‖ [b] ex 61a, l c Jos 21,28 קִשְׁיוֹן ‖ [c] l c mlt Mss Vrs וְאֵת ‖ **58** [a] 𝔊* *Αμως*, 𝔊^{B} *Δαβωρ*, Jos 19,21 רָמֶת, Jos 21,29 יַרְמוּת ‖ [b] Jos 21 עֵין גַּנִּים ‖ **59** [a] l c Jos 19,26 21,30 מִשְׁאָל ‖ **60** [a] l c Jos 21,31 חֶלְקַת ‖ **61** [a] Jos 19,35 חַמַּת, Jos 21,32 חַמּוֹת דֹּאר ‖ [b] Jos 21 קַרְתָּן ‖ **62** [a] ins eadem vb quae Jos 21,34aγb cf 𝔊^{Aal} ‖ [b] l aut ן– (cf 𝔊) aut נָה– (cf Jos 21,35 דמנה) ‖ [c] l c nonn Mss 𝔊^{V} וְאֵת ‖ [d] 𝔊^{B} *Θαχχια*, Jos 21,35 נַהֲלָל ‖ **63** [a] 𝔊 *κατὰ δυσμάς*.

הַיַּרְדֵּן מִמַּשֵּׂה רְאוּבֵן אֶת־בֶּצֶר בַּמִּדְבָּר וְאֶת־מִגְרָשֶׁיהָ[b] וְאֶת־יַהְצָה
64 וְאֶת־מִגְרָשֶׁיהָ: 64 וְאֶת־קְדֵמוֹת וְאֶת־מִגְרָשֶׁיהָ וְאֶת־מִיפָּעַת[a] וְאֶת־ כת פסוק ואת ואת ואת ואת . ב
65 מִגְרָשֶׁיהָ: 65 [a]וּמִמַּטֵּה־גָּד[a] אֶת־רָאמֹת בַּגִּלְעָד וְאֶת־מִגְרָשֶׁיהָ וְאֶת־ ג[33] בליש וחד מן ד כת כן
66 מַחֲנַיִם וְאֶת־מִגְרָשֶׁיהָ: 66 וְאֶת־חֶשְׁבּוֹן וְאֶת־מִגְרָשֶׁיהָ וְאֶת־יַעְזֵר[a] כת פסוק ואת ואת ואת ואת . ג[34] . ב מל
וְאֶת־מִגְרָשֶׁיהָ: ס

7 1 וְלִבְנֵי[a] יִשָּׂשכָר[b] תּוֹלָע וּפוּאָה[c] יָשׁוּב[d] וְשִׁמְרוֹן אַרְבָּעָה: ס ל מפק א' . ישוב חד מן ה[2] זוגין כת י רקר ו
2 וּבְנֵי תּוֹלָע עֻזִּי וּרְפָיָה וְיְרִיאֵל וְיַחְמַי[a] וְיִבְשָׁם וּשְׁמוּאֵל רָאשִׁים ל . ל . כ
לְבֵית־אֲבוֹתָם לְתוֹלָע גִּבּוֹרֵי חַיִל לְתֹלְדוֹתָם[b] מִסְפָּרָם בִּימֵי דָוִיד
3 עֶשְׂרִים־וּשְׁנַיִם אֶלֶף וְשֵׁשׁ מֵאוֹת: ס 3 וּבְנֵי[a] עֻזִּי[b] יִזְרַחְיָה[c] וּבְנֵי ג בליש וב בפסוק
יִזְרַחְיָה[c] מִיכָאֵל[d] וְעֹבַדְיָה וְיוֹאֵל יִשִּׁיָּה[e] חֲמִשָּׁה[f] רָאשִׁים כֻּלָּם: ג בליש וב בפסוק . כ
4 וַעֲלֵיהֶם לְתֹלְדוֹתָם לְבֵית אֲבוֹתָם גְּדוּדֵי[a] צָבָא[b] מִלְחָמָה שִׁלֹּשִׁים ל
5 וְשִׁשָּׁה אֶלֶף כִּי־הִרְבּוּ נָשִׁים וּבָנִים: 5 וַאֲחֵיהֶם[a] לְכֹל מִשְׁפְּחוֹת ב בסיפ ומל[a]
יִשָּׂשכָר[b] גִּבּוֹרֵי חַיָל שְׁמוֹנִים וְשִׁבְעָה אֶלֶף הִתְיַחְשָׁם לַכֹּל: פ ד[4] . יא[3]
6 בִּנְיָמִן[a] בֶּלַע וָבֶכֶר[b] וִידִיעֲאֵל שְׁלֹשָׁה[c]: 7 וּבְנֵי בָלַע אֶצְבּוֹן ל בסיפ ומל[a]
וְעֻזִּי וְעֻזִּיאֵל וִירִימוֹת וְעִירִי[a] חֲמִשָּׁה רָאשֵׁי בֵית אָבוֹת גִּבּוֹרֵי חַיִל ז בליש . עה . ז בכחיב[7] וכל אורית ונביא דכות ב מ ב . ד[4]
8 וְהִתְיַחְשָׁם עֶשְׂרִים וּשְׁנַיִם אֶלֶף וּשְׁלֹשִׁים וְאַרְבָּעָה: ס 8 וּבְנֵי בֶכֶר
זְמִירָה[a] וְיוֹעָשׁ וֶאֱלִיעֶזֶר וְאֶלְיוֹעֵינַי וְעָמְרִי וְיֶרֶמוֹת וַאֲבִיָּה[b] וַעֲנָתוֹת ל . ד וכל עזרא דכות . יח בסיפ
9 וְעָלֶמֶת כָּל־אֵלֶּה בְּנֵי־בָכֶר: 9 וְהִתְיַחְשָׁם לְתֹלְדוֹתָם רָאשֵׁי בֵית עה
אֲבוֹתָם גִּבּוֹרֵי חַיִל עֶשְׂרִים[a] אֶלֶף וּמָאתָיִם: ס 10 וּבְנֵי[a] יְדִיעֲאֵל[b]
10 בִּלְהָן וּבְנֵי בִלְהָן יְעוּשׁ[c] וּבִנְיָמִן וְאֵהוּד וּכְנַעֲנָה וְזֵיתָן וְתַרְשִׁישׁ[d] יעוש חד מן ג[8] כת כן . ט וכל יהודה ויוסף דכות בליש[9] ל . ל . ד[4]
11 וַאֲחִישָׁחַר: 11 כָּל־אֵלֶּה בְּנֵי יְדִיעֲאֵל[a] לְרָאשֵׁי[b] הָאָבוֹת גִּבּוֹרֵי חַיִל

[33] Mm 1080. [34] Mm 4039. Cp 7 [1] Mm 331. [2] Mm 2195. [3] Mm 3361. [4] Mm 4040. [5] Mp sub loco. [6] וחר ואצבן Gn 46,16. [7] Mm 4048. [8] Mm 263. [9] Mm 334.

63 [b] S + 64b ‖ **64** [a] S[A] *m'wn* ‖ **65** [a–a] > S ‖ **66** [a] Jos 21,39 יעזר ‖ **Cp 7,1** [a] ובני l cf G[Aal]SVM ‖ [b] cf 2,1[a] ‖ [c] Gn 46,13 Nu 26,23 ופוה ‖ [d] GV et Nu 26,24 ut Q cf S, K יָשִׁיב, T ut Gn 46,13 יוֹב ‖ **2** [a] G[Aal] *καὶ Ιεμου* = מו– (G[B] *Ευκαν*, G[L] *Ιαμιν*), S *lḥmj* ‖ [b] gl ex 4.9? ‖ **3** [a] Seb ובן ‖ [b] S[A] *(d)'wzr* ‖ [c–c] add? cf חמשה ‖ [d] S *mlk'jl* ‖ [e] pr c G cop ‖ [f] SM 4 cf [c–c] ‖ **4** [a] G(SVM) *ἰσχυροί* = גִּבּוֹרֵי, G[L] + *μονόζωνοι* ‖ [b] G *παρατάξασθαι εἰς*, V *accincti ad* ‖ **5** [a] l מֵאֲ et cj c 4 ‖ [b] cf 2,1[a] ‖ **6** [a] pr c nonn Mss G[L] STVM בְּנֵי (hpgr) ‖ [b–b] G* om ו ב׳ ‖ [c–c] SM eadem nom ut Gn 46,21 (... ואשבל) ‖ **7** [a] G *καὶ Ουρι(α)* ‖ **8** [a] G *Ζαμαρια(ς)* vel sim, prp זְמָרָיָה ‖ [b] G[B] *Αβιουδ* (G[Aal] *-ου*) ‖ **9** [a] G[L]S 22 ‖ **10** [a] Seb ובן ‖ [b] S *(d)'šk(w)l* cf 6[c–c] ‖ [c] mlt Mss Vrs et 1,35 ut Q, K יְעִישׁ (יְעָשׁ?) ‖ [d] G[B] *καὶ Ραμεσσαι* ‖ **11** [a] cf 10[b] ‖ [b] l ר׳ cf GV.

שְׁבְעָה־עָשָׂר אֶלֶף וּמָאתַיִם יֹצְאֵי צָבָא לַמִּלְחָמָה׃

12 וְשֻׁפָּם וְחֻפָּם[a] בְּנֵי עִיר[b] חֻשָׁם[c] בְּנֵי[d] אַחֵר[e]׃

13 בְּנֵי נַפְתָּלִי יַחְצִיאֵל[a] וְגוּנִי וְיֵצֶר וְשַׁלּוּם[b] בְּנֵי בִלְהָה׃ פ

14 בְּנֵי מְנַשֶּׁה אַשְׂרִיאֵל[a] אֲשֶׁר יָלָדָה פִּילַגְשׁוֹ הָאֲרַמִּיָּה[b] יָלְדָה אֶת־

15 מָכִיר אֲבִי גִלְעָד׃ [a]וּמָכִיר לָקַח אִשָּׁה לְחֻפִּים וּלְשֻׁפִּים[a] וְשֵׁם

16 אֲחֹתוֹ[b] מַעֲכָה[c] וְשֵׁם הַשֵּׁנִי[d] צְלָפְחָד וַתְּהִי נָה לִצְלָפְחָד בָּנוֹת׃ 16 וַתֵּלֶד

17 מַעֲכָה אֵשֶׁת־מָכִיר[a] בֵּן וַתִּקְרָא[b] שְׁמוֹ פֶּרֶשׁ וְשֵׁם אָחִיו שֶׁרֶשׁ וּבָנָיו

אוּלָם וָרָקֶם׃ 17 וּבְנֵי[a] אוּלָם בֶּדָן אֵלֶּה בְּנֵי גִלְעָד בֶּן־מָכִיר בֶּן־

18 מְנַשֶּׁה׃ 18 וַאֲחֹתוֹ הַמֹּלֶכֶת יָלְדָה אֶת־אִישְׁהֹוד וְאֶת־אֲבִיעֶזֶר [a]וְאֶת[b]־

19 מַחְלָה[a]׃ 19 [a]וַיִּהְיוּ בְּנֵי שְׁמִידָע[b] אַחְיָן וְשֶׁכֶם וְלִקְחִי וַאֲנִיעָם׃ פ

20 וּבְנֵי אֶפְרַיִם שׁוּתֶלַח וּבֶרֶד[a] בְּנוֹ[b] וְתַחַת[c] בְּנוֹ[b] וְאֶלְעָדָה[d] בְּנוֹ

21 וְתַחַת[e] בְּנוֹ׃ 21 וְזָבָד בְּנוֹ וְשׁוּתֶלַח בְּנוֹ וְעֶזֶר וְאֶלְעָד וַהֲרֻגוֹם אַנְשֵׁי־

22 נַת הַנּוֹלָדִים בָּאָרֶץ כִּי יָרְדוּ לְקַחַת אֶת־מִקְנֵיהֶם׃ 22 וַיִּתְאַבֵּל

23 אֶפְרַיִם אֲבִיהֶם יָמִים רַבִּים וַיָּבֹאוּ אֶחָיו לְנַחֲמוֹ׃ 23 וַיָּבֹא אֶל־אִשְׁתּוֹ

וַתַּהַר וַתֵּלֶד בֵּן וַיִּקְרָא[a] אֶת־שְׁמוֹ בְּרִיעָה כִּי בְרָעָה הָיְתָה[b] בְּבֵיתוֹ[c]׃

24 וּבִתּוֹ שְׁאֵרָה וַתִּבֶן אֶת־בֵּית־חוֹרוֹן הַתַּחְתּוֹן וְאֶת־הָעֶלְיוֹן וְאֶת[a] אֻזֶּן

25 שְׁאֵרָה׃ 25 וְרֶפַח בְּנוֹ [a]וְרָשֶׁף[b] וְתֶלַח[a] בְּנוֹ[c] וְתַחַן בְּנוֹ׃ 26 לַעְדָּן בְּנוֹ

27 28 עַמִּיהוּד בְּנוֹ אֱלִישָׁמָע בְּנוֹ׃ 27 נוּן[a] בְּנוֹ יְהוֹשֻׁעַ בְּנוֹ׃ 28 וַאֲחֻזָּתָם

וּמוֹשְׁבוֹתָם בֵּית־אֵל וּבְנוֹתֶיהָ וְלַמִּזְרָח נַעֲרָן[a] וְלַמַּעֲרָב גֶּזֶר וּבְנוֹתֶיהָ

29 וְשֶׁכֶם וּבְנוֹתֶיהָ עַד־עַיָּה[b] וּבְנוֹתֶיהָ׃ 29 [a]וְעַל־יְדֵי[a] בְּנֵי־מְנַשֶּׁה בֵּית־שְׁאָן

ל חס . ל וחס . ל חס דחס

מת ר״פ בסיפ . ל

מת ר״פ בסיפ . ל

ל . ל . ו פסוק ושם ושם

ב חס בלישׁ[10]

ט . ג[11]

ד[12]

ל . ל[13] ושמא כת וקר חד

ל . ל . ל . ל

ל . ל

ל[14]

ב[15]

ו ג[16] מנה דמטע

כ . ב[17] . ל וחס

ב . ל . ל . ל

ל כת כן . ב . ל

ל

[10] Mm 4041. [11] Mm 3186. [12] Mm 4042. [13] Mp sub loco. [14] וחד הרגום Jos 9,26. [16] Mm 354. [16] Mm 280. [17] Sach 9,3.

12 [a—a] l sec Nu 26,39 וְשֻׁפָּם וְחֻפָּם; antea nonn vb exc ‖ [b] l דָּן cf Gn 46,23; 𝔊[B] *Ραωμ* (crrp ex *ιρ ασωμ* = חשום עיר) ‖ [c] it Gn 46,23, sed Nu 26,42 שֻׁחָם ‖ [d] l בְּנוֹ cf 𝔊 ‖ [e] l אֶחָד ‖ **13** [a] nonn Mss et Gn 46,24 Nu 26,48 יַחְצְאֵל ‖ [b] pc Mss 𝔊[L] et Gn 46,24 Nu 26,49 שַׁלֻּם; ins שְׁנֵיהֶם? ‖ **14** [a] dttg, dl ‖ [b] huc tr ‖ **15** [a—a] crrp; prp sec Nu 26,30—32 וּבְנֵי גִלְעָד אֲבִיעֶזֶר (vel c Jos 17,2 אִיעֶזֶר) בְּכוֹרוֹ חֵלֶק אַשְׂרִיאֵל חֵפֶר שֶׁכֶם וּשְׁמִידָע ‖ [b] Ms אִשְׁתּוֹ; l אחתם cf 𝔊[L]𝔗 ‖ [c] ins ... וּבְנֵי חֵפֶר הַבְּכוֹר cf Nu 26,33 Jos 17,3 (nom filii primi deest) ‖ [d] pc Mss 𝔊[B] השנית ‖ [c] huc tr 19? ‖ **16** [a] inc ‖ [b] > 𝔊* ‖ **17** [a] Seb 𝔙 ובן ‖ **18** [a—a] > 𝔖 ‖ [b] prp וַאֲחֹתָם cf 30 ‖ **19** [a] cf 15[e] ‖ [b] 𝔊 *Σεμιρα* cf 𝔖 ‖ **20** [a] 𝔖(𝔄) *wbkr* cf Nu 26,35 ‖ [b—b] > pc Mss ‖ [c] 𝔊[121] *καὶ Θααμ* cf Nu 26,35 תַּחַן (לְ) (ω לתחם) ‖ [d] 𝔖 *w'ld''* ‖ [e] 𝔊[B] *Νοομε*, 𝔊[Aal] *Νομεε* ‖ **23** [a] pc Mss 𝔖𝔗𝔄 וַתִּקְרָא ‖ [b] l הָרָתָה? ‖ [c] 𝔊 suff 1 sg; prb dl (dttg) ‖ **24** [a] 𝔊 *καὶ υἱοί* ‖ **25** [a—a] l וְשׁוּתֶלַח ‖ [b] pc Mss 𝔊[L] + בנו ‖ [c] 𝔊 pl ‖ **27** [a] 𝔊* *Νουμ* ‖ **28** [a] Jos 16,7 וְנַעֲרָתָה (וְ) ‖ [b] mlt Mss 𝔊[Aal]𝔙 עַזָּה ‖ **29** [a—a] 𝔊 *καὶ ἕως ὁρίων*.

וּבְנוֹתֶיהָ תַּעְנָךְ וּבְנוֹתֶיהָ[b] מְגִדּוֹ וּבְנוֹתֶיהָ דּוֹר וּבְנוֹתֶיהָ בְּאֵלָהּ יָשְׁבוּ בְּנֵי ו מל בסיפ . ו מל בסיפ
יוֹסֵף בֶּן־יִשְׂרָאֵל׃ ס [18] ב

30 בְּנֵי אָשֵׁר יִמְנָה וְיִשְׁוָה וְיִשְׁוִי וּבְרִיעָה[a] וְשֶׂרַח אֲחוֹתָם׃ 31 וּבְנֵי מה ר״פ בסיפ
בְרִיעָה חֶבֶר וּמַלְכִּיאֵל הוּא אֲבִי בִרְזָוִת[a]׃ 32 וְחֶבֶר הוֹלִיד אֶת־ ברזית
32 יַפְלֵט[a] וְאֶת־שׁוֹמֵר[b] וְאֶת־חוֹתָם וְאֶת שׁוּעָא אֲחוֹתָם׃ 33 וּבְנֵי יַפְלֵט ג . י מל[19] . ל מל . ג
34 פָּסָךְ וּבִמְהָל[a] וְעַשְׁוָת[b] אֵלֶּה בְּנֵי יַפְלֵט׃ 34 וּבְנֵי שֶׁמֶר[a] אֲחִי וְרוֹהֻגָּה[b] ל . ל . ל . ג . ורהגה
35 וְחֻבָּה[d] וַאֲרָם׃ 35 וּבְנֵי[a]־חֶלֶם[b] אָחִיו צוֹפַח וְיִמְנָע וְשֶׁלֶשׁ וְעָמָל׃ 36 בְּנֵי וחבה ול[20] כת ה . ק ה סביר ובני . ל . ל שם אנש . מה ר״פ בסיפ
36 יְחֶבֶּה וְאַרָם וְעוּץ וַאֲרָן׃ 37 בֶּצֶר וָהוֹד וְשַׁמָּא[a] וּבְרִי וְיִמְרָה[a]׃ ל . ל . ל . ל כת א
37 צוֹפַח סוּחַ וְחַרְנֶפֶר וְשׁוּעָל[a] 38 וּבְנֵי יֶתֶר יְפֻנֶּה וּפִסְפָּה וַאֲרָא׃ 39 וּבְנֵי[a] ל וכת ה . ג . ל . ל
39 וְשֶׁלֶשׁ וְיִתְרָן[a] וּבְאֵרָא׃ 40 עֶלָּא[ab] אֶרַח וְחַנִּיאֵל[c] וְרִצְיָא[d]׃ 40 כָּל־אֵלֶּה בְּנֵי־אָשֵׁר רָאשֵׁי בֵית־ ל . ל . ל . עה
40 הָאָבוֹת בְּרוּרִים גִּבּוֹרֵי חַיִל רָאשֵׁי הַנְּשִׂיאִים וְהִתְיַחְשָׂם בַּצָּבָא ד[21] . עה . ד דנש[22]
בְּמִלְחָמָה מִסְפָּרָם אֲנָשִׁים עֶשְׂרִים וְשִׁשָּׁה אָלֶף׃ ס

8 1 וּבִנְיָמִן הוֹלִיד אֶת־בֶּלַע בְּכֹרוֹ[a] אַשְׁבֵּל הַשֵּׁנִי וַאֲחַרַח[b] ט וכל יהודה ויוסף דכות[1] . ל
2 נוֹחָה הָרְבִיעִי וְרָפָא הַחֲמִישִׁי[a]׃ ס 3 וַיִּהְיוּ בָנִים ז מל בסיפ[2] . ל
3 לְבֶלַע אַדָּר[a] וְגֵרָא וַאֲבִישׁוּעַ[a] 4 וַאֲבִישֻׁחוּד[b]׃ 5 וְגֵרָא[a] ל
4 וְשֶׁפוּפָן[b] וְחוּרָם[c]׃ 6 וְאֵלֶּה בְּנֵי אֵהוּד[a] אֵלֶּה הֵם רָאשֵׁי אָבוֹת לִיוֹשְׁבֵי ל . ג[3] . עה .
5 גֶּבַע וַיְגָלוּם אֶל־מָנַחַת׃ 7 וְנַעֲמָן וַאֲחִיָּה וְגֵרָא[a] הֶגְלָם[a] וְהוֹלִיד[b] ז בכתיב[4] וכל אוריית ונביא דכות ב מ ב
6 אֻזָּא וַיַּחֲתוּ אֶת־אֲחִיחֻד[c]׃ 8 וְשַׁחֲרַיִם[a] הוֹלִיד בְּשָׂדֵה מוֹאָב מִן־שִׁלְחוֹ[b] ל
7 אִשְׁתָּם חוּשִׁים[c] וְאֶת־בַּעֲרָא[d] נָשָׁיו[e]׃ 9 וַיּוֹלֶד מִן־חֹדֶשׁ[a] אֶת־יוֹבָב ל חס . ל . ג[5]
8 וְאֶת־צִבְיָא וְאֶת־מֵישָׁא וְאֶת־מַלְכָּם׃ 10 וְאֶת־יְעוּץ[a] וְאֶת־שַׂכְיָה[b] וְאֶת־ ל מל . יו מיחד מן[6] . ל שם איח[7]
9 גג

[18] Mm 4027. [19] Mm 3634. [20] Mm 2035. [21] Mm 4040. [22] Mm 1016. Cp 8 [1] Mm 334. [2] Mm 506. [3] Mm 984. [4] Mm 4048. [5] Mm 3950. [6] Okhl 196. [7] Mp sub loco.

29 [b] 𝔊 + *καὶ Βαλα(α)δ καὶ αἱ κῶμαι αὐτῆς* cf Jos 17,11 יבלעם ‖ **30** [a] ins אַרְבָּעָה (homtel)? cf 1.6.12b ‖ **31** [a] pc Mss Vrs ut Q, sic l; K בִּרְזוֹת vel בָּרְזוֹת? ‖ **32** [a] 𝔖 *(l)plṭ* ‖ [b] 𝔊[B] *Σαμηρ*, l שֶׁמֶר cf 34; 𝔖 *(wl)šmjr* ‖ **33** [a] 𝔊[Aal] *(καὶ) Βαμαηλ*, 𝔊[L] *καὶ Βααμαθ* ‖ [b] 2 Mss Edd שׁ–, 𝔊 *καὶ Ασιθ* ‖ **34** [a] Ms 𝔊[Aal] שׁוֹמֵר ut 32 ‖ [b–b] l רְ אָחִיו ‖ [c] K וְרוֹהֻגָּה ‖ [d] nonn Mss 𝔐 ut Q, sic l; K יַחְבָּה ‖ **35** [a] l c Seb nonn Mss 𝔊[L] 𝔙 וּבְנֵי ‖ [b] l חוֹתָם ut 32 ‖ **36** [a–a] prp וּבְנֵי יִמְנָע cf 35 ‖ **37** [a] l c Ms 𝔊[Aal] וַיֶּתֶר cf 38 ‖ **39** [a–a] > 𝔖 ‖ [b] inc ‖ [c] Edd וַחֲנִי ‖ [d] > 𝔖 ‖ **Cp 8,1/2** [a–a] 𝔖 al nom sec Gn 46,21 ‖ [b] l וְאַחְרָם cf Nu 26,38 ‖ **3** [a] pc Mss 𝔊[Aal] אַרְךְ cf Gn 46,21 Nu 26,40 ‖ [b] l אבי אֲהוּד propter 6a; huc tr 6a ‖ **4** [a] dl וַ cf 3[b] ‖ [b] l וַאֲחִיָּה cf 𝔊[B]𝔖𝔄 et 7 ‖ **5** [a] > 𝔖 ‖ [b] pc Mss 𝔗 פָּם– cf Nu 26,39, 𝔊[Aal] *καὶ Σωφαν*, 𝔖 *wšpjm* ‖ [c] 𝔖(𝔄) *wḥwpm* cf Nu ‖ **6** [a] l אֲהוּד; cf 3[b] ‖ **7** [a–a] prp לוֹא הגלם ‖ [b] nom genitoris exc cf 𝔊[L] *καὶ ἐγέννησε Γηρα* ‖ [c] nonn Mss הוּד– ‖ **8** [a] prp וַאֲחִירָם ‖ [b] l שֵׁ? ‖ [c–c] prp אֶת־מחשם ‖ [d] Ms 𝔊[127] בעדא cf 𝔊[B] ‖ [e] 𝔊 sg ‖ **9** [a] 𝔊 *Αδα*, 𝔖 *ḥrš*, 𝔗 *b'rh* ‖ **10** [a] 𝔖 *(wl)mnš'* ‖ [b] mlt Mss 𝔊𝔗 שביה, 𝔖 *(wl)srj'*.

11 מִרְמָה[c] אֶלָּה בָּנָיו[d] רָאשֵׁי אָבוֹת׃ 11 וּמֵחֻשִׁים[a] הוֹלִיד אֶת־אֲבִיטוּב[b]
12 וְאֶת־אֶלְפָּעַל׃ 12 וּבְנֵי אֶלְפַּעַל עֵבֶר[a] וּמִשְׁעָם וְשֶׁמֶד[b] הוּא בָּנָה אֶת־
13 אונו וְאֶת־לֹד וּבְנוֹתֶיהָ׃ 13 וּבְרִיעָה[a] וְשֶׁמַע הֵמָּה רָאשֵׁי הָאָבוֹת לְיוֹשְׁבֵי
14 אַיָּלוֹן הֵמָּה הִבְרִיחוּ אֶת־יוֹשְׁבֵי גַּת׃ 14 וְאַחְיוֹ[a] שָׁשָׁק[b] וִירֵמוֹת[c]׃
15 15 וְזַבַּדְיָה[a] וַעֲרָד וְעֶדֶר[a]׃ 16 וּמִיכָאֵל וְיִשְׁפָּה[a] וְיוֹחָא בְּנֵי בְרִיעָה׃
16 17 17 וְזַבַּדְיָה וּמְשֻׁלָּם וְחִזְקִי וְחֶבֶר׃ 18 וְיִשְׁמְרַי וְיִזְלִיאָה וְיוֹבָב בְּנֵי
18 19 19 אֶלְפָּעַל׃ 19 וְיָקִים וְזִכְרִי וְזַבְדִּי׃ 20 וְאֶלְיֵנַי[a] וְצִלְּתַי וֶאֱלִיאֵל׃
20 21 21 וַעֲדָיָה וּבְרָאיָה וְשִׁמְרָת בְּנֵי שִׁמְעִי[a]׃ 22 וְיִשְׁפָּן וָעֶבֶר[a] וֶאֱלִיאֵל׃
22 24 23 וְעַבְדּוֹן וְזִכְרִי[a] וְחָנָן׃ 24 וַחֲנַנְיָה[a] וְעִילָם וְעַנְתֹתִיָּה[b]׃ 25 וְיִפְדְּיָה[a]
25 26 27 וּפְנוּאֵל[b] בְּנֵי שָׁשָׁק[c]׃ 26 וְשַׁמְשְׁרַי[a] וּשְׁחַרְיָה וַעֲתַלְיָה׃ 27 וְיַעֲרֶשְׁיָה[a]

28 וְאֶלִּיעֵנַי וְזִכְרִי בְּנֵי יְרֹחָם[b]׃ 28 אֵלֶּה רָאשֵׁי אָבוֹת לְתֹלְדוֹתָם[a] רָאשִׁים
29 אֵלֶּה יָשְׁבוּ בִירוּשָׁלִָם[a]׃ ס 29 וּבְגִבְעוֹן יָשְׁבוּ[a] אֲבִי גִבְעוֹן[b] וְשֵׁם
30 אִשְׁתּוֹ מַעֲכָה׃ 30 וּבְנוֹ[a] הַבְּכוֹר עַבְדּוֹן וְצוּר וְקִישׁ וּבַעַל[b] וְנָדָב׃
31 32 31 וְגְדוֹר וְאַחְיוֹ[a] וְזֶכֶר[b]׃ 32 וּמִקְלוֹת הוֹלִיד אֶת־שִׁמְאָה[a] וְאַף־הֵמָּה
33 נֶגֶד אֲחֵיהֶם יָשְׁבוּ בִירוּשָׁלִָם [b]עִם־אַחֵיהֶם[b]׃ ס 33 וְנֵר[c] הוֹלִיד
אֶת־קִישׁ[a] וְקִישׁ הוֹלִיד אֶת־שָׁאוּל וְשָׁאוּל הוֹלִיד אֶת־יְהוֹנָתָן וְאֶת־
34 מַלְכִּי־שׁוּעַ וְאֶת־אֲבִינָדָב[b] וְאֶת־אֶשְׁבַּעַל׃ 34 וּבֶן־יְהוֹנָתָן [a]מְרִיב[c]
35 בַּעַל[a] [b]וּמְרִיב בַּעַל[b] הוֹלִיד אֶת־מִיכָה׃ ס 35 וּבְנֵי מִיכָה פִּיתוֹן
36 וָמֶלֶךְ[a] וְתַאְרֵעַ[b] וְאָחָז׃ 36 וְאָחָז הוֹלִיד אֶת־יְהוֹעַדָּה[a] וִיהוֹעַדָּה

עה. ז בכתיב[8] וכל אורייתא ובגיא דכוותה ב מ ב. ל.
ג. ג. ל.
ל חס. עה
ס[9]. לף מל ו מנה בסיפ. ד וכל עזרא דכוותה
ו בליש. ל. ל וכת ה. ב חד מל וחד חס[10]
ו בליש. ל
ג. ל. ל כת כן[11]. ב חד פת וחד קמ
ל
ל
ופנואל[12] ק חד מן ח[13] בליש. ז
ל[14]. יד ר״פ בסיפ[15]. עה. ז בכתיב[8] וכל אורייתא ובגיא דכוות ב מ ב. יד זוגין[16]. כ
ד. ל
נ
ג[17]. ב
ה[18]. ל. ל

[8]Mm 4048. [9]Mm 1356. [10]Mm 4043. [11]Mm 839. [12]Mm 832. [13]Mm 4044. [14]Mm 3192. [15]Mm 4006. [16]Mm 565. [17]Mp sub loco. [18]Mm 2030.

10 [c] S *(wl)jrmn'* ‖ [d] > G; prb ins בְּמַאֲב cf 8 ‖ **11** [a] prp ומממחשם cf 8[c–c] ‖ [b] nonn Mss S אָחִי׳ ‖ **12** [a] nonn Mss עֶבֶד cf G *Ωβηδ* ‖ [b] mlt Mss GSC ושמר ‖ **13** [a] ins וְאֶלְפַּעַל cf 18 ‖ **14** [a] 1 וַאֲחִיהֶם cf G[L] ‖ [b] G[AV] *Σωσηκ*, G[L] *Σισαχ* ‖ [c] 1 וירחם propter 27 (aut invers יַרְמוֹת in 27); huc tr 28[a–a] cf 13aβγ ‖ **15** [a–a] G[B] *καὶ Ωρηρ καὶ Ωδηδ* ‖ **16** [a] G[AV] *καὶ Εσφαχ* ‖ **20** [a] 1 יוֹעֵינַי cf G[Aal]CU ‖ **21** [a] = שמע 13 ‖ **22** [a] G *καὶ Ωβηδ* cf 12[a] ‖ **23** [a] S *wzbdj* ‖ **24** [a] G + *καὶ Αμβρι*, ins וְעָמְרִי (hpgr)? ‖ [b] 1 c pc Mss יָה־? S om יה; G + *καὶ Αθιν* ‖ **25** [a] G[B] *καὶ Ιεφερια*, S *wprj'* ‖ [b] mlt Mss GCU ut Q, K יְאִיאֵל cf G[B] ‖ [c] cf 14[b] ‖ **26** [a] G[L] *καὶ Σαμσαια*, S *wšmjr'* ‖ **27** [a] G[B] *καὶ Ιασαραια* ‖ [b] cf 14[c] ‖ **28** [a–a] cf 14[c] ‖ **29** [a] Ms GS יָשַׁב ‖ [b] ins יְעִיאֵל (יְעוּאֵל) cf G[L] et 9,35 ‖ **30** [a] G suff f ‖ [b] ins וְנֵר (hpgr) cf G[Aal] et 9,36 ‖ **31** [a] G leg וְאָחִיו (וְאָחִיו) ‖ [b] 9,37 וּזְכַרְיָה; ins וּמִקְלוֹת (hpgr) cf G[B]SCU et 9,37 ‖ **32** [a] 9,38 שמאם ‖ [b–b] > S ‖ **33** [a] prp אַבְנֵר, l זוז ‖ [b] G *Αμιναδαβ*; S(A) *(wl)jšwj* cf 1 S 14,49, sed יְשָׁוִי (ex יְשָׁיו = אִישׁ יהוה) euphemismus pro אשבעל ‖ **34** [a–a] G[B](S) *Μεριβααλ* cf 9,40b ‖ [b–b] cf [a–a] ‖ **35** [a] G[BL] *καὶ Μελχ(ε)ηλ* ‖ [b] 9,41 ותחרע ‖ **36** [a] G[B] *Ιαδα* cf 9,42, G[Aal](S) *Ιωιαδα* = יְהוֹעַדָּע.

הוֹלִיד אֶת־עַלֶמֶת וְאֶת־עַזְמָוֶת[b] וְאֶת־זִמְרִי וְזִמְרִי הוֹלִיד אֶת־מוֹצָא[c]:
37 וּמוֹצָא הוֹלִיד אֶת־בִּנְעָא[a] רָפָה[b] בְּנוֹ אֶלְעָשָׂה בְנוֹ אָצֵל בְּנוֹ:
38 וְלְאָצֵל[n] שִׁשָּׁה בָנִים וְאֵלֶּה שְׁמוֹתָם עַזְרִיקָם ׀ בֹּכְרוּ[a] וְיִשְׁמָעֵאל
39 וּשְׁעַרְיָה[b] וְעֹבַדְיָה וְחָנָן כָּל־אֵלֶּה בְּנֵי אָצֵל: 39 וּבְנֵי עֵשֶׂק[a] אָחִיו
40 אוּלָם בְּכֹרוֹ יְעוּשׁ הַשֵּׁנִי וֶאֱלִיפֶלֶט הַשְּׁלִשִׁי: 40 וַיִּהְיוּ בְּנֵי־אוּלָם
גִּבֹּרֵי־חַיִל דֹּרְכֵי קֶשֶׁת וּמַרְבִּים בָּנִים וּבְנֵי בָנִים מֵאָה וַחֲמִשִּׁים[a]
כָּל־אֵלֶּה מִבְּנֵי בִנְיָמִן: ס

9 1 וְכָל־יִשְׂרָאֵל[a] הִתְיַחְשׂוּ וְהִנָּם[a] כְּתוּבִים עַל־סֵפֶר מַלְכֵי
2 יִשְׂרָאֵל[b] וִיהוּדָה הָגְלוּ[c] לְבָבֶל בְּמַעֲלָם: ס 2 וְהַיּוֹשְׁבִים[a]
הָרִאשֹׁנִים[b] אֲשֶׁר בַּאֲחֻזָּתָם בְּעָרֵיהֶם יִשְׂרָאֵל הַכֹּהֲנִים הַלְוִיִּם
3 וְהַנְתִינִים: 3 וּבִירוּשָׁלַ͏ִם יָשְׁבוּ מִן־בְּנֵי יְהוּדָה וּמִן־בְּנֵי בִנְיָמִן
4 וּמִן־בְּנֵי אֶפְרַיִם וּמְנַשֶּׁה: 4 עוּתַי[a] בֶּן־עַמִּיהוּד בֶּן־עָמְרִי[b] בֶּן־אִמְרִי[bc]
5 בֶּן־בָּנִי[d] מִבְּנֵי־פֶרֶץ בֶּן־יְהוּדָה: 5 וּמִן־הַשִּׁלוֹנִי[a] עֲשָׂיָה[b] הַבְּכוֹר
6 וּבָנָיו[c]: 6 וּמִן־בְּנֵי־זֶרַח יְעוּאֵל[a] וַאֲחֵיהֶם שֵׁשׁ־מֵאוֹת וְתִשְׁעִים:
7 וּמִן־בְּנֵי בִנְיָמִן סַלּוּא בֶּן־מְשֻׁלָּם[a] בֶּן־הוֹדַוְיָה[ab] בֶּן־הַסְנָאָה[c]:
8 וְיִבְנְיָה בֶּן־יְרֹחָם[a] וְאֵלָה בֶן־עֻזִּי בֶן־מִכְרִי[b] וּמְשֻׁלָּם[c] בֶּן־שְׁפַטְיָה[c]
9 בֶּן־רְעוּאֵל בֶּן־יִבְנִיָּה[d]: 9 וַאֲחֵיהֶם לְתַלְדוֹתָם תְּשַׁע מֵאוֹת[a] וַחֲמִשִּׁים
וְשִׁשָּׁה[a] כָּל־אֵלֶּה אֲנָשִׁים[b] רָאשֵׁי אָבוֹת לְבֵית[b] אֲבֹתֵיהֶם[b]: ס
10 וּמִן־הַכֹּהֲנִים יְדָעְיָה[a] וְיהוֹיָרִיב[b] וְיָכִין[c]: 11 וַעֲזַרְיָה[ad] בֶּן־חִלְקִיָּה
בֶּן־מְשֻׁלָּם בֶּן־צָדוֹק בֶּן־מְרָיוֹת[e] בֶּן־אֲחִיטוּב נְגִיד בֵּית[c] הָאֱלֹהִים:

ב ומל וכל שם ברנש דכות . ב וכת א . ב כת ה[19]
ב ורי״פ . ב
ב פסוק מחליפין בסיפ . ב[20] . ל
ל
ז בסיפ[21]
ב
ב . ג׳ חד חס וב מן ו מל בלישׁ
כי׳ יג׳ מנה בסיפ . יג׳[2]
ל בסיפ וכל עזרא דכות . כא
ב מל ול בסיפ
בני מן־ ך חד מן הי[3] כת מלה חדה וקר תרי . ב מל[4]
ל
ג בכתיב ול כת כן[5]
יו׳ ר״פ וס״פ חד . ב[6]
ל
עה . ז בכתיב[7] וכל אוריית ונבוא דכות ב מ ב . ז בלישׁ[8] . ט חס בסיפ
ג . י וכל עזרא דכות[9]
מח

[19] Mm 4045. [20] Mm 4055. [21] Mm 665. Cp 9 [1] Mm 2592. [2] Mm 1188. [3] Mm 214. [4] Mm 4175. [5] Mm 4046. [6] Mm 4047. [7] Mm 4048. [8] Mm 4025. [9] Mm 4033.

36 [b] $\mathfrak{G}^{ALaI}\mathfrak{S}\mathfrak{V}$ leg עַזְמָוֶת ‖ [c] $\mathfrak{G}$ *Maισα*, $\mathfrak{S}$ *(l)mwsj'* ‖ **37** [a] pc Mss כְּנַ cf $\mathfrak{S}\mathfrak{A}$, $\mathfrak{G}$ *Ba(a)να* = בַּעֲנָא ‖ [b] $\mathfrak{G}$ *Ραφαι(α)* cf 9,43 ‖ **38** [a] 1 c nonn Mss $\mathfrak{G}\mathfrak{S}$ בְּכֹרוֹ ‖ [b] ins וַעֲזַרְיָה cf $\mathfrak{G}^{L}$ (pro וּשְׁ וּע׳) *καὶ Αζαριας καὶ Αβδια καὶ Σαρια* ‖ **39** [a] $\mathfrak{G}^{B}$ *Ασηλ*, $\mathfrak{G}^{Aal}$ *Εσελεκ*, $\mathfrak{G}^{min}$ *Εσηλ* ‖ **40** [a] $\mathfrak{G}^{AV}$ 90 ‖ **Cp 9,1** [a–a] $\mathfrak{G}$ *ὁ συλλογισμὸς αὐτῶν καὶ οὗτοι* ‖ [b] ins וְיהוּדָה? ‖ [c] $\mathfrak{G}$ *μετὰ τῶν ἀποικισθέντων* ‖ **2** [a] prp הַשֹּׁבְבִים ‖ [b] $\mathfrak{G}(\mathfrak{SA})$ *πρότερον* = בָּרִאשֹׁנָה cf Neh 7,5 ‖ **4** [a] Neh 11,4 עֲתָיָה ‖ [b–b] > $\mathfrak{G}$* ‖ [c] Neh אֲמַרְיָה ‖ [d] nonn Mss $\mathfrak{CV}$ ut Q (cf $\mathfrak{G}^{min}$), sic l ‖ **5** [a] l הַשֵּׁלָנִי cf Nu 26,20 ‖ [b] Neh 11,5 מַעֲשֵׂיָה (וּ) ‖ [c] $\mathfrak{S}(\mathfrak{A})$ *wbsj' 'jhwhj* = ובציה אֲחִיו ‖ **6** [a] $\mathfrak{G}^{ALaI}$ *Ιε(ι)ηλ* = יעיאל, id $\mathfrak{C}$ ‖ **7** [a–a] Neh 11,9 וִיהוּדָה ‖ [b] $\mathfrak{S}$ *hwdj'* ‖ [c] $\mathfrak{G}^{L}$ *Σααvα* = סְנָּ– cf $\mathfrak{V}$ et Esr 2,35 Neh 3,3 ‖ **8** [a–a] nonn Mss $\mathfrak{G}^{B}$ וְאֵלָה בְּנֵי ‖ [b] $\mathfrak{G}$*($\mathfrak{S}$) *Μαχιρ* ‖ [c–c] > $\mathfrak{S}$ ‖ [d] $\mathfrak{G}^{L}(\mathfrak{S})$ *Ιεχονιου* ‖ **9** [a–a] $\mathfrak{S}$ 99 ‖ [b] add? ‖ **10/11** [a–a] l בֶּן יְהוֹיָקִים יהוריב בֶּן־עזריה; ex 24,7, יכין ex 24,17 ‖ [b] $\mathfrak{G}^{B}$ *καὶ Ιωαριμ*, $\mathfrak{S}$ *jwndb*, Neh 11,10 בֶּן־יְהוֹיָרִיב ‖ [c] $\mathfrak{G}^{L}$ *καὶ Ιωαχιμ* ‖ [d] Neh 11,11 שְׂרָיָה ‖ [e] $\mathfrak{S}$ *mzw*.

ל 12 ס וַעֲדָיָה[a] בֶּן־יְרֹחָם[b] בֶּן־פַּשְׁחוּר בֶּן־מַלְכִּיָּה[c] וּמַעֲשַׂי בֶּן־
ל כת כן[10] 13 עֲדִיאֵל בֶּן־יַחְזֵרָה[d] בֶּן־מְשֻׁלָּם[c] בֶּן־מְשִׁלֵּמִית בֶּן־אִמֵּר׃ 13 וַאֲחֵיהֶם
כ רָאשִׁים לְבֵית אֲבוֹתָם אֶלֶף וּשְׁבַע מֵאוֹת וְשִׁשִּׁים גִּבּוֹרֵי[a] חַיִל מְלֶאכֶת[a]
ז[11]. מח עֲבוֹדַת בֵּית־הָאֱלֹהִים׃ 14 וּמִן־הַלְוִיִּם שְׁמַעְיָה בֶן־חַשּׁוּב בֶּן־
ל. ב כת ש[12] עַזְרִיקָם בֶּן־חֲשַׁבְיָה מִן־בְּנֵי מְרָרִי׃ 15 [a]וּבַקְבַּקַּר[b] חֶרֶשׁ[c] וְגָלָל[a]
ב כת א וכל עזרא דכות וּמַתַּנְיָה בֶּן־מִיכָא בֶּן־זִכְרִי[d] בֶּן־אָסָף׃ 16 וְעֹבַדְיָה[a] בֶּן־שְׁמַעְיָה[b]
בֶּן־גָּלָל בֶּן־יְדוּתוּן[c] וּבֶרֶכְיָה בֶן־אָסָא[d] בֶּן־אֶלְקָנָה הַיּוֹשֵׁב בְּחַצְרֵי
ל ומל נְטוֹפָתִי׃ 17 וְהַשֹּׁעֲרִים[a] שַׁלּוּם וְעַקּוּב וְטַלְמֹן וַאֲחִימָן וַאֲחֵיהֶם[b]
לז כנ מנה בסיפ . ד[13] שַׁלּוּם רָאשׁ׃ 18 וְעַד־הֵנָּה בְּשַׁעַר הַמֶּלֶךְ מִזְרָחָה הֵמָּה הַשֹּׁעֲרִים
י מל בליש לְמַחֲנוֹת בְּנֵי לֵוִי׃ 19 וְשַׁלּוּם בֶּן־קֹרֵא בֶן־אֶבְיָסָף בֶּן־קֹרַח וְאֶחָיו
ג[14]. ג. ב[15]. ו[16]. ג קמ[17] לְבֵית־אָבִיו הַקָּרְחִים עַל[c] מְלֶאכֶת[c] הָעֲבוֹדָה שֹׁמְרֵי הַסִּפִּים לָאֹהֶל
ט חס בסיפ וַאֲבוֹתֵיהֶם עַל־מַחֲנֵה יְהוָה שֹׁמְרֵי הַמָּבוֹא׃ 20 וּפִינְחָס בֶּן־אֶלְעָזָר
פסיק[18]. ז בסיפ וכל נביא רכות ב מג . ז בטע[19]. ל נָגִיד הָיָה עֲלֵיהֶם[a] לְפָנִים יְהוָה[a] עִמּוֹ׃ 21 זְכַרְיָהוּ[a] בֶּן מְשֶׁלֶמְיָה[b] שֹׁעַר[c]
ה. ב פֶּתַח לְאֹהֶל[c] מוֹעֵד׃ 22 כֻּלָּם הַבְּרוּרִים לִשְׁעָרִים בַּסִּפִּים[a] מָאתַיִם
ד[20] וּשְׁנֵים עָשָׂר הֵמָּה בְּחַצֵּרֵיהֶם הִתְיַחְשָׂם הֵמָּה[b] יְסַד דָּוִיד וּשְׁמוּאֵל
ט ר״פ[21]. ל הָרֹאֶה בֶּאֱמוּנָתָם[c]׃ 23 וְהֵם[c] וּבְנֵיהֶם עַל־הַשְּׁעָרִים לְבֵית־יְהוָה לְבֵית[a]
ל הָאֹהֶל לְמִשְׁמָרוֹת[b]׃ 24 לְאַרְבַּע[a] רוּחוֹת יִהְיוּ הַשֹּׁעֲרִים[b] מִזְרָח[c] יָמָּה[c]
גג. כז[18] ח ב[22] מנה בליש צָפוֹנָה וָנֶגְבָּה׃ 25 וַאֲחֵיהֶם בְּחַצֵּרֵיהֶם לָבוֹא לְשִׁבְעַת[c] הַיָּמִים מֵעֵת
ל. ה חס[23] אֶל־עֵת עִם־אֵלֶּה׃ 26 כִּי בֶאֱמוּנָה הֵמָּה אַרְבַּעַת[c] גִּבֹּרֵי הַשֹּׁעֲרִים[a]
ו[23]. מח ול בליש . מח הֵם[b] הַלְוִיִּם[b] וְהֵיוּ[c] עַל־הַלְּשָׁכוֹת וְעַל הָאֲצָרוֹת[d] בֵּית[c] הָאֱלֹהִים׃

[10]Mm 839. [11]Mm 4034. [12]Mm 4049. [13]Mm 913. [14]וחד לקרחים 1 Ch 26,1. [15]Mm 4050. [16]Mm 4217. [17]Mm 633. [18]Mp sub loco. [19]Mm 3746. [20]Mm 2263. [21]Mm 564. [22]Mm 4051. [23]Mm 4052. [24]Mm 4163.

12 [a] pc Mss S וַעֲזַרְיָה ‖ [b] Neh 11,12 + nonn vb ‖ [c–c] Neh 11,13 alit ‖ [d] G[B] *Ιεδιου*, S *jwḥnn* ‖ [e] l מְשַׁלֵּמוֹת cf GS et Neh ‖ **13** [a–a] l aut חַיִל לְמִ׳ cf GTV ‖ **15** [a–a] l aut וּבַקְבַּק ‖ [b] Neh 11,17 וּבַקְבַּקְיָה ‖ [c] V leg חָרַשׁ ‖ [d] pc Mss Sa et Neh זַבְדִּי ‖ **16** [a] Neh 11,17 וְעַבְדָּא ‖ [b] Neh שַׁמּוּעַ ‖ [c] G[min]SV ut Neh K יְדִיתוּן ‖ [d] C mlt Mss Sa אָסָף ‖ **17** [a] > Neh 11,19 ‖ [b] pc Mss Edd GTa חֵ– ‖ **20** [a–a] G* *ἔμπροσθεν, καὶ οὗτοι*, G[Aal] *ἔμπροσθεν τοῦ κυρίου, καὶ οὗτοι* ‖ **21** [a] l זִ׳ (hpgr) ‖ [b] G[Amin(S)] *Μοσολ(λ)αμ* = מְשֻׁלָּם ‖ **22** [a] S *bmnjn'* = בְּמִסְפָּר ‖ [b] G[L] + *ἡρίθμησε καί* ‖ [c] prp בַּ– vel אֲבוֹתָם ‖ **23** [a] prp לְעֵמַת ‖ [b] G *τοῦ φυλάσσειν*, S *zbn'* = (אהל) מוֹעֵד ‖ **24** [a] pr לְאַרְבַּעַת גִּבּוֹרֵי הַשֹּׁעֲרִים (homark) cf 26 ‖ [b] l הַשֹּׁעֲ cf GSa ‖ [c] l חָה–? cf 18 ‖ **26** [a] G leg הַשֹּׁעֲ ‖ [b–b] l הם מִן־ה׳ vel הם ל׳ (גַּם) ‖ [c] prp וּמִן־הַלְוִיִּם ‖ [d] l צָ–.

27 וְסִבִיבֹתָ֣יו[a] בֵּית־הָאֱלֹהִ֗ים יָלִ֫ינוּ כִּי־עֲלֵיהֶ֥ם מִשְׁמֶ֑רֶת[b] וְהֵ֖ם עַל־ב . מה
28 הַמַּפְתֵּ֥חַ וְלַבֹּ֖קֶר[c] לְבֹקְרָ֥[d]: 28 וּמֵהֶ֛ם עַל־כְּלֵ֥י הָעֲבוֹדָ֖ה כִּי־בְמִסְפָּ֥ר ב . ג . ו[25]
29 יְבִיאֻ֑ום וּבְמִסְפָּ֥ר יוֹצִיאֻֽום: 29 וּמֵהֶ֗ם מְמֻנִּים֙ עַל־הַכֵּלִ֔ים וְעַל־כָּל־ ל ומל . ו[25] . ל
30 כְּלֵי֙ הַקֹּ֣דֶשׁ וְעַל־הַסֹּ֔לֶת וְהַיַּ֖יִן וְהַשֶּׁ֣מֶן וְהַלְּבוֹנָ֑ה וְהַבְּשָׂמִֽים: 30 וּמִן־ ב[26] . ל
31 בְּנֵי֙ הַכֹּהֲנִ֔ים רֹקְחֵ֖י הַמִּרְקָ֣חַת לַבְּשָׂמִֽים: 31 וּמַתִּתְיָ֣הוּ מִן־הַלְוִיִּ֗ם הֽוּא ל . ל
32 הַבְּכ֣וֹר לְשַׁלֻּ֤ם הַקָּרְחִי֙[a] בֶּאֱמוּנָ֔ה עַל מַעֲשֵׂ֖ה הַֽחֲבִתִּֽים[b]: 32 וּמִן־בְּנֵי֙[a] א חס ו[27] מנה בכתיב וכל נביא דכות ב מ . ג . ל
הַקְּהָתִ֔י מִן־אֲחֵיהֶ֖ם עַל־לֶ֣חֶם הַמַּעֲרֶ֑כֶת לְהָכִ֥ין שַׁבָּ֖ת שַׁבָּֽת: ס ב . ב . ד פת וכל שבת שבתון דכות[28]
33 וְאֵ֨לֶּה[a] הַמְשֹׁרְרִ֜ים רָאשֵׁ֣י אָבֹ֗ות לַלְוִיִּם֙[b] בַּלְּשָׁכֹ֔ות פְּטוּרִ֖ים[c] כִּי־יוֹמָ֣ם עה . ז[29] בכתיב וכל אורית ונביא דכות ב מ . ג חס בלישׁ[30] . פטורים[31] ק
34 וָלַ֥יְלָה עֲלֵיהֶ֖ם בַּמְּלָאכָ֥ה: 34 אֵ֚לֶּה רָאשֵׁ֣י הָאָבֹ֔ות לַלְוִיִּ֖ם לְתֹולְדֹותָ֑ם יד ר״ם בסיפ[32] . עה
35 רָאשִׁ֖ים אֵ֥לֶּה יָשְׁב֛וּ בִּירוּשָׁלָֽם: ס 35 וּבְגִבְעֹ֖ון יָשְׁב֣וּ[a] אֲבִי־גִבְעֹ֑ון כ
36 יְעוּאֵ֔ל[b] וְשֵׁ֖ם אִשְׁתֹּ֥[c] מַעֲכָֽה: 36 וּבְנֹ֣ו הַבְּכֹ֔ור עַבְדֹּ֖ון וְצ֣וּר וְקִ֑ישׁ וּבַ֥עַל יעואל חד מן ד[33] כת כן ק
37 37 וְנֵ֖ר וְנָדָֽב: 37 וּגְדֹ֥ור וְאַחְיֹ֖[a] וְזֶכַרְיָ֑ה[b] וּמִקְלֹֽות: 38 וּמִקְלֹ֗ות הֹולִ֛יד ז בסיפ וכל נביא דכות ב מ . ד . ד
38 אֶת־שִׁמְעָ֑ם[a] וְאַף־הֵ֗ם נֶ֚גֶד אֲחֵיהֶ֣ם יָשְׁב֔וּ בִּירוּשָׁלַ֖ם עִם־אֲחֵיהֶֽם: ס ל
39 39 וְנֵ֣ר[c] הֹולִ֣יד אֶת־קִ֔ישׁ[a] וְקִ֖ישׁ הֹולִ֣יד אֶת־שָׁא֑וּל וְשָׁאֻ֣ול הֹולִ֔יד אֶת־ נ
40 יְהֹונָתָ֥ן וְאֶת־מַלְכִּי־שׁ֖וּעַ וְאֶת־אֲבִינָדָ֥ב[b] וְאֶת־אֶשְׁבָּֽעַל: 40 וּבֶן־יְהֹונָתָ֖ן נ
41 מְרִ֣יב[a] בַּ֔עַל וּמְרִי־בַ֖עַל הֹולִ֣יד אֶת־מִיכָֽה: 41 וּבְנֵ֥י מִיכָ֖ה פִּיתֹ֥ון ב . ל וחדה מילה[34]
42 וָמֶ֖לֶךְ[a] וְתַחְרֵֽעַ[b]: 42 וְאָחָ֖ז הֹולִ֣יד אֶת־יְעָרָ֑ה[a] וְיַעְרָ֣ה[a] הֹולִ֔יד אֶת־ ח[35] . ל . ל
43 עָלֶ֖מֶת וְאֶת־עַזְמָ֑וֶת[b] וְאֶת־זִמְרִ֖י וְזִמְרִ֥י הֹולִ֖יד אֶת־מֹוצָֽא[c]: 43 וּמֹוצָ֥א ב ומל וכל שם ברגש דכות
44 הֹולִ֣יד אֶת־בִּנְעָ֑א[a] וּרְפָיָ֥ה[b] בְנֹ֖ו אֶלְעָשָׂ֣ה בְנֹ֔ו אָצֵ֖ל בְּנֹֽו: 44 וְלְאָצֵ֣ל[c] ב וכת א . ב ור״פ
שִׁשָּׁ֥ה בָנִ֛ים וְאֵ֖לֶּה שְׁמוֹתָ֑ם עַזְרִיקָ֥ם ׀ בְּכֹ֖רֹו[a] וְיִשְׁמָעֵ֥אל וּשְׁעַרְיָ֖ה[b] נ[36]
וְעֹבַדְיָ֥ה וְחָנָ֛ן אֵ֥לֶּה בְּנֵי־אָצֵֽל: פ ב פסוק מחליפין בסיפ[36] . ג[37]

[25] Mm 3952. [26] Neh 13,9. [27] Mm 4232. [28] Mm 806. [29] Mm 4048. [30] Mm 4053. [31] Mm 832. [32] Mm 4006. [33] Mm 4054. [34] Mp contra textum postulat מריבעל, cf Mp sub loco. [35] Mm 2030. [36] Mp sub loco. [37] Mm 4055.

27 [a] 1 מִקְדָּם (aberratio oculi)? cf 26[c].28.29 || [b] 1 פְּתוֹ֫ר֫ (hpgr) || [c–c] 1 לִ֫פְתֹּחַ וְעַל֫הֶם מִפְתָּחוֹ cf [d] || [d] 𝔊 + *ἀνοίγειν τὰς θύρας τοῦ ἱεροῦ* || **31** [a] > 𝔖 || [b] 𝔊 *τῆς θυσίας τοῦ τηγάνου τοῦ μεγάλου ἱερέως* || **32** [a–a] 𝔊 *καὶ Βαναιας*, 1 וּבְנָיָה || **33** [a] prp וְאֵלֶּם || [b] ins לֹא לָהֶם (hpgr) || [c] nonn Mss 𝔗 ut Q, sic 1; K פְּטֹר֫ || **35** [a] 𝔊-^{S}𝔖 sg || [b] nonn Mss 𝔊𝔗𝔙 ut Q; K יְעוּ֫ || [c] pc Mss אֲחֹתוֹ || **37** [a] 𝔊 *καὶ ἀδελφὸς (-φοὶ) (αὐτοῦ)*, 𝔖 *w'hj'* || [b] 8,31 וזכר || **38** [a] 𝔊 ut 8,32 שִׁמְאָה || **39** [a] cf 8,33[a] || [b] cf 8,33[b] || **40** [a–a] cf 8,34[a–a] || **41** [a] 𝔊^{B} *καὶ Μαλαχ* (𝔊^{Aal} *Μαλωχ*, 𝔊^{L} *Μελχιηλ*) || [b] 8,35 ותארע; ins c 8,35 וְאָחָז (hpgr), it 𝔊^{L}𝔖𝔗𝔙 || **42** [a] 1 c nonn Mss יַעְדָּה(וְ) cf 𝔊-^{L}; 8,36 יְהוֹעַדָּה (ו) cf 𝔊^{L} || [b] cf 8,36[b] || [c] 𝔊-^{L} *Μασ(σ)α* || **43** [a] 𝔊 *Ba(a)να* cf 8,37[a] || [b] 8,37 רפה || **44** [a] cf 8,38[a], sed hic 1 frt 𝔙 || [b] ins וַעֲזַרְיָה? cf 8,38[b].

ל **10** 1 וּפְלִשְׁתִּים נִלְחֲמוּ בְיִשְׂרָאֵל וַיָּנָס אִישׁ־יִשְׂרָאֵל מִפְּנֵי **10**
ב.ג פְּלִשְׁתִּים וַיִּפְּלוּ חֲלָלִים בְּהַר גִּלְבֹּעַ׃ 2 וַיִּדְבְּקוּ פְלִשְׁתִּים אַחֲרֵי 2
ו שָׁאוּל וְאַחֲרֵי בָנָיו וַיַּכּוּ פְלִשְׁתִּים אֶת־יוֹנָתָן וְאֶת־אֲבִינָדָבa וְאֶת־
ה².ג מַלְכִּי־שׁוּעַ בְּנֵי שָׁאוּל׃ 3 וַתִּכְבַּד הַמִּלְחָמָה עַל־שָׁאוּל וַיִּמְצָאֻהוּ 3
ו³.ב מנח בלישׁ. ט⁴. ב חד מל וחד חס⁵. לח הַמּוֹרִים בַּקָּשֶׁת וַיָּחֶל[a] מִן־הַיּוֹרִים׃ 4 וַיֹּאמֶר שָׁאוּל אֶל־נֹשְׂא כֵלָיו 4
ב שְׁלֹף חַרְבְּךָ וְדָקְרֵנִי בָהּ פֶּן־יָבֹאוּ הָעֲרֵלִים הָאֵלֶּה[a] וְהִתְעַלְּלוּ־בִי
לח וְלֹא אָבָה נֹשְׂא כֵלָיו כִּי יָרֵא מְאֹד ס וַיִּקַּח שָׁאוּל אֶת־הַחֶרֶב
לח. ל וַיִּפֹּל עָלֶיהָ׃ 5 וַיַּרְא נֹשְׂא־כֵלָיו כִּי מֵת שָׁאוּל וַיִּפֹּל גַּם־הוּא עַל־ 5
ה. ג[6] הַחֶרֶב וַיָּמֹת[a]׃ ס 6 וַיָּמָת שָׁאוּל וּשְׁלֹשֶׁת בָּנָיו[a] וְכָל־בֵּיתוֹ יַחְדָּו 6
ל אשר מחליפין[7]. ב לא פסוק כי וכל[8] מֻתוּ׃ 7 וַיִּרְאוּ כָל־אִישׁ יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר־בָּעֵמֶק[a] כִּי נָסוּ[b] וְכִי־מֵתוּ שָׁאוּל 7
וּבָנָיו וַיַּעַזְבוּ עָרֵיהֶם וַיָּנֻסוּ וַיָּבֹאוּ פְלִשְׁתִּים וַיֵּשְׁבוּ בָהֶם׃ ס 8 וַיְהִי 8
מִמָּחֳרָת וַיָּבֹאוּ פְלִשְׁתִּים לְפַשֵּׁט אֶת־הַחֲלָלִים וַיִּמְצְאוּ אֶת־שָׁאוּל
ו וכל אוריית דכות ב מ ד. ב. ל וכת כן. מג. ג[9] וְאֶת־בָּנָיו נֹפְלִים בְּהַר גִּלְבֹּעַ׃ 9 וַיַּפְשִׁיטֻהוּ[a] וַיִּשְׂאוּ אֶת־רֹאשׁוֹ וְאֶת־ 9
ד[10] וכל אוריית דכות ב מ א. יב[11] כֵּלָיו וַיְשַׁלְּחוּ בְּאֶרֶץ־פְּלִשְׁתִּים[b] סָבִיב לְבַשֵּׂר אֶת[c]־עֲצַבֵּיהֶם וְאֶת־
לה[7] ה[12] מנח בכתיב. ל. ו[13] הָעָם׃ 10 וַיָּשִׂמוּ אֶת־כֵּלָיו בֵּית אֱלֹהֵיהֶם[a] וְאֶת־גֻּלְגָּלְתּוֹ[b] תָּקָעוּ בֵּית 10
ב[14] דָּגוֹן[b]׃ ס 11 וַיִּשְׁמְעוּ כָּל[a] יָבֵישׁ גִּלְעָד אֵת כָּל־אֲשֶׁר־עָשׂוּ 11
ט מל[15]. מג. ל פְּלִשְׁתִּים לְשָׁאוּל[b]׃ 12 וַיָּקוּמוּ כָּל־אִישׁ חַיִל[a] וַיִּשְׂאוּ אֶת־גְּוִיַּת שָׁאוּל
ל. ג חד מל וב חס. ל מל בגביא[7] וְאֵת גְּוִיֹּת בָּנָיו[a] וַיְבִיאוּם יָבֵישָׁה[b] וַיִּקְבְּרוּ אֶת־עַצְמוֹתֵיהֶם תַּחַת
ו חס. ג מל[16]. ה הָאֵלָה[c] בְּיָבֵשׁ וַיָּצוֹמוּ שִׁבְעַת יָמִים׃ 13 וַיָּמָת שָׁאוּל בְּמַעֲלוֹ 13
כג פסוק וגם וכתר תלת מילין[17] אֲשֶׁר מָעַל בַּיהוָה עַל־דְּבַר יְהוָה אֲשֶׁר לֹא־שָׁמָר וְגַם־לִשְׁאוֹל בָּאוֹב
ב בלישׁ. ה מל[18] כ[19] כן למערב[7] לִדְרוֹשׁ׃ 14 וְלֹא־דָרַשׁ בַּיהוָה וַיְמִיתֵהוּ וַיִּסֹּב אֶת־הַמְּלוּכָה לְדָוִיד 14
בֶּן־יִשָׁי׃ פ

Cp 10 [1]Mm 4012. [2]Mm 4067. [3]Mm 948. [4]Mm 4056. [5]Mm 4267. [6]Mm 1534. [7]Mp sub loco. [8]Mm 2059. [9]Mm 589. [10]Mm 1702. [11]Mm 1055. [12]Mm 4219. [13]Mm 1703. [14]Jer 38,9. [15]Mm 1663. [16]Mm 1519. [17]Mm 1629. [18]Mm 2137. [19]Mm 1581.

Cp 10,2 [a] S ut 8,33[b] 9,39[b] ‖ **3** [a] 1 prb לַיֶּחֶל cf GVU ‖ **4** [a] 1 S 31,4 + וּדְקָרֵנִי, it S ‖ **5** [a] 1 S 31,5 + עִמּוֹ, it S ‖ **6** [a] G(S) + *ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ* cf 1 S 31,6 ‖ **7** [a] 1 S 31,7 distinctius ‖ [b] G + *Ισραηλ* cf S et 1 S ‖ **9** [a] ins prb וַיִּרְאֲשׁוּהוּ* cf 1 S 31,9 ‖ [b] sic L, mlt Mss Edd פְּ ‖ [c] pc Mss ST בֵּית ut 1 S ‖ **10** [a] 1 S 31,10 עַשְׁתָּרוֹת ‖ [b–b] S sec 1 S ‖ **11** [a] ins c Ms S יְשָׁבֵי (hpgr) cf G et 1 S 31,11 ‖ [b] G + *καὶ τῷ Ισραηλ* ‖ **12** [a–a] S ut 1 S 31,12 ‖ [b] S + vb ex 1 S 31,12b.13a ‖ [c] 1 S 31,13 הָאֶשֶׁל ‖ **13** [a] > S, dl; G + *καὶ ἀπεκρίνατο αὐτῷ Σαμουηλ ὁ προφήτης.*

11 1 וַיִּקָּבְצוּ[a] כָל־יִשְׂרָאֵל אֶל־דָּוִיד חֶבְרֹונָה לֵאמֹר הִנֵּה עַצְמְךָ ט¹ ח מנה מל
2 וּבְשָׂרְךָ אֲנָחְנוּ׃ 2 גַּם־תְּמֹול גַּם־שִׁלְשֹׁום בְּהִיֹות שָׁאוּל מֶלֶךְ יב פסוק גם גם . ד . ב
אַתָּה[a] הַמֹּוצִיא וְהַמֵּבִיא אֶת־יִשְׂרָאֵל וַיֹּאמֶר יְהוָה אֱלֹהֶיךָ לְךָ כז בטע . ל
3 אַתָּה תִרְעֶה אֶת־עַמִּי אֶת־יִשְׂרָאֵל וְאַתָּה תִּהְיֶה נָגִיד עַל עַמִּי ו
יִשְׂרָאֵל׃ 3 וַיָּבֹאוּ כָל־זִקְנֵי יִשְׂרָאֵל[a] אֶל־הַמֶּלֶךְ[a] חֶבְרֹונָה ט¹ ח מנה מל
וַיִּכְרֹת לָהֶם[b] דָּוִיד בְּרִית בְּחֶבְרֹון לִפְנֵי יְהוָה וַיִּמְשְׁחוּ אֶת־דָּוִיד
4 לְמֶלֶךְ עַל־יִשְׂרָאֵל כִּדְבַר יְהוָה בְּיַד־שְׁמוּאֵל׃ ס 4 וַיֵּלֶךְ[a] דָּוִיד
5 וְכָל־יִשְׂרָאֵל[a] יְרוּשָׁלַ͏ִם הִיא יְבוּס וְשָׁם הַיְבוּסִי יֹשְׁבֵי הָאָרֶץ׃ 5 וַיֹּאמְרוּ לה² וכל ר״פ דכות
יֹשְׁבֵי יְבוּס לְדָוִיד לֹא תָבֹוא הֵנָּה וַיִּלְכֹּד דָּוִיד אֶת־מְצֻדַת צִיֹּון הִיא ד חס ול בסיפ
6 עִיר דָּוִיד׃ 6 וַיֹּאמֶר דָּוִיד כָּל־מַכֶּה יְבוּסִי בָּרִאשֹׁונָה יִהְיֶה לְרֹאש כב³ ח⁴ מנה מל . כד
7 וְלִשָּׂר וַיַּעַל בָּרִאשֹׁונָה יוֹאָב בֶּן־צְרוּיָה וַיְהִי לְרֹאש׃ 7 וַיֵּשֶׁב דָּוִיד כב³ ח⁴ מנה מל . כד
8 בַּמְּצָד עַל־כֵּן קָרְאוּ־לֹו עִיר דָּוִיד׃ 8 וַיִּבֶן הָעִיר מִסָּבִיב מִן־הַמִּלֹּוא לא³ . ל⁶
ס[h] וְעַד־הַסָּבִיב[a] וִיוֹאָב[b] יְחַיֶּה אֶת־שְׁאָר הָעִיר[bc]׃ 9 וַיֵּלֶךְ דָּוִיד הָלֹוךְ ל . ז⁷
וְגָדֹול וַיהוָה צְבָאֹות עִמֹּו׃ פ ח⁸
10 וְאֵלֶּה רָאשֵׁי הַגִּבֹּרִים אֲשֶׁר לְדָוִיד הַמִּתְחַזְּקִים עִמֹּו בְּמַלְכוּתֹו עה . ל
עִם־כָּל־יִשְׂרָאֵל[a] לְהַמְלִיכֹו כִּדְבַר יְהוָה עַל־יִשְׂרָאֵל׃ ס
11 וְאֵלֶּה מִסְפַּר[a] הַגִּבֹּרִים אֲשֶׁר לְדָוִיד יָשְׁבְעָם[b] בֶּן־חַכְמֹונִי רֹאש ב מל
הַשָּׁלְשִׁים[c] הוּא־עוֹרֵר אֶת־חֲנִיתֹו עַל־שְׁלֹשׁ[d]־מֵאֹות חָלָל בְּפַעַם השלישים ק חד מן ב⁹ כת כן בסיפ
12 אֶחָת׃ 12 וְאַחֲרָיו אֶלְעָזָר בֶּן־דֹּודֹו[a] הָאֲחֹחִי הוּא בִּשְׁלֹושָׁה הַגִּבֹּרִים׃ ה מל¹⁰ . ב בליש . יו¹¹ מל יב מנה בסיפ וכל מגלה דכות
13 הָיָה עִם־דָּוִיד בַּפַּס דַּמִּים וְהַפְּלִשְׁתִּים נֶאֱסְפוּ־שָׁם לַמִּלְחָמָה[a] ל . ב . יז¹²
וַתְּהִי[b] חֶלְקַת הַשָּׂדֶה מְלֵאָה שְׂעֹרִים[c] וְהָעָם נָסוּ מִפְּנֵי פְּלִשְׁתִּים׃ ב מל¹³ . ל
14 וַיִּתְיַצְּבוּ[a] בְּתוֹךְ־הַחֶלְקָה וַיַּצִּילוּהָ[b] וַיַּכּוּ[c] אֶת־פְּלִשְׁתִּים וַיֹּושַׁע[d] ה . ל¹⁴

Cp 11 [1]Mm 1302. [2]Mp sub loco. [3]Mm 1743. [4]Mm 1135. [5]ותר למצד 1 Ch 12,17, cf 1 Ch 12,9. [6]ויבנה את העיר Jos 19,50, cf Mp sub loco. [7]Mm 1687. [8]Mm 1674. [9]Mm 4057. [10]Mm 1460. [11]Mm 2959. [12]Mm 1315. [13]Mm 4058. [14]Mm 4059.

Cp 11,1 [a] 𝔊* *καὶ ἦλθεν* ‖ **2** [a] 𝔊(𝔖𝔘) + *ἦσθα* cf 2 S 5,2 ‖ **3** [a–a] 1 לְהַמְלִכוֹ ‖ [b] Ms 𝔊𝔖 + הַמֶּלֶךְ ut 2 S 5,3 ‖ **4** [a–a] 𝔊* *ὁ βασιλεὺς καὶ ἄνδρες αὐτοῦ* cf 2 S 5,6 ‖ **8** [a] prp הַבַּיִת cf 2 S 5,9 וַיִּבֶן אֶת ‖ [b–b] 𝔊 *καὶ ἐπολέμησεν καὶ ἔλαβεν τὴν πόλιν* ‖ [c] pc Mss הָעָם cf 𝔖𝔄 ‖ **10** [a] 𝔖(𝔄𝔙) *'l* ‖ **11** [a] 2 S 23,8 שְׁמוֹת; prp מִסְפַּר ‖ [b] 𝔊^{min} *I(e)σ(e)βααλ*, 1 יִשְׁבַּעַל ‖ [c] K 𝔊-^{L}𝔖𝔙 הַשְּׁלִשִׁי, 2 S 23,8 הַשָּׁלִישׁ; 1 הַשְּׁלוֹשָׁה cf 𝔊^{L} ‖ [d] 𝔖 ut 2 S שְׁמֹנָה, 𝔊^{L} 9 ‖ **12** [a] 𝔊 *Δωδαι* cf 27,4 ‖ **13** [a] ins eadem vb quae 2 S 23,9 bγ–11 bα ‖ [b] ins c 2 S 23,11 שָׁם ‖ [c] 𝔊^{L} *φακοῦ* cf 𝔗 et 2 S ‖ **14** [a] 𝔊𝔄 sg, 1 c 2 S 23,12 ב־ ‖ [b] 1 לָהּ– cf [a] (aut וַיִּצְּלָהּ a צלל ?) ‖ [c] 1 וַיַּךְ cf [a] ‖ [d] 𝔊𝔖𝔄 ut 2 S וַיַּעַשׂ.

15 יְהוָה תְּשׁוּעָה גְדוֹלָה׃ 15 וַיֵּרְדוּ שְׁלֹשָׁה מִן־הַשְּׁלֹשִׁים רֹאשׁ[a] עַל־[b]
הַצּוּר אֶל־דָּוִיד אֶל־מְעָרַת[c] עֲדֻלָּם וּמַחֲנֵה פְלִשְׁתִּים חֹנָה בְּעֵמֶק
16 רְפָאִים׃ 16 וְדָוִיד אָז בַּמְּצוּדָה וְנְצִיב[a] פְּלִשְׁתִּים אָז בְּבֵית לָחֶם׃
17 17 וַיִּתְאָו דָּוִיד וַיֹּאמֶר מִי יַשְׁקֵנִי מַיִם מִבּוֹר בֵּית־לֶחֶם אֲשֶׁר בַּשָּׁעַר׃
18 18 וַיְבַקְּעוּ הַשְּׁלֹשָׁה בְּמַחֲנֵה פְלִשְׁתִּים וַיִּשְׁאֲבוּ־מַיִם מִבּוֹר בֵּית־לֶחֶם
אֲשֶׁר בַּשָּׁעַר וַיִּשְׂאוּ וַיָּבִאוּ[a] אֶל־דָּוִיד וְלֹא־אָבָה דָוִיד לִשְׁתוֹתָם וַיְנַסְּכֵהוּ
19 אֹתָם לַיהוָה׃ 19 וַיֹּאמֶר חָלִילָה לִּי מֵאֱלֹהַי[a] מֵעֲשׂוֹת זֹאת הֲדַם
הָאֲנָשִׁים הָאֵלֶּה אֶשְׁתֶּה בְנַפְשׁוֹתָם[b] כִּי בְנַפְשׁוֹתָם הֵבִיאוּם וְלֹא אָבָה
20 לִשְׁתוֹתָם אֵלֶּה עָשׂוּ שְׁלֹשֶׁת הַגִּבֹּרִים׃ 20 וַאֲבִישַׁי[a] אֲחִי־יוֹאָב
הוּא הָיָה רֹאשׁ הַשְּׁלֹשָׁה[b] וְהוּא עוֹרֵר אֶת־חֲנִיתוֹ עַל־שְׁלֹשׁ מֵאוֹת
חָלָל וְלוֹ[c] שֵׁם[d] בַּשְּׁלֹשָׁה׃ 21 מִן־הַשְּׁלֹשָׁה[a] בַּשֵּׁנִי[b] נִכְבָּד וַיְהִי לָהֶם
21
לְשָׂר וְעַד־הַשְּׁלֹשָׁה לֹא־בָא׃ ס 22 בְּנָיָה בֶן־יְהוֹיָדָע בֶּן[a]־אִישׁ־
22
חַיִל רַב־פְּעָלִים מִן־קַבְצְאֵל הוּא הִכָּה אֵת שְׁנֵי אֲרִיאֵל[b] מוֹאָב וְהוּא
יָרַד וְהִכָּה אֶת־הָאַרְיֵה בְּתוֹךְ הַבּוֹר בְּיוֹם הַשָּׁלֶג׃ 23 וְהוּא־הִכָּה אֶת־
23
הָאִישׁ הַמִּצְרִי אִישׁ מִדָּה[a] | וְחָמֵשׁ בָּאַמָּה[b] וּבְיַד הַמִּצְרִי חֲנִית[b] כִּכְמְנוֹר
אֹרְגִים[b] וַיֵּרֶד אֵלָיו בַּשֵּׁבֶט וַיִּגְזֹל אֶת־הַחֲנִית מִיַּד הַמִּצְרִי וַיַּהַרְגֵהוּ
בַּחֲנִיתוֹ׃ 24 אֵלֶּה עָשָׂה בְנָיָהוּ בֶן־יְהוֹיָדָע[a] וְלוֹ־שֵׁם[a] בְּשְׁלֹשָׁה
24
הַגִּבֹּרִים׃ 25 מִן־הַשְּׁלֹשִׁים הָנֵּה נִכְבָּד הוּא וְאֶל־הַשְּׁלֹשָׁה לֹא־בָא
25
26 וַיְשִׂמֵהוּ דָוִיד עַל־מִשְׁמַעְתּוֹ[a]׃ ס 26 וְגִבּוֹרֵי הַחֲיָלִים עֲשָׂהאֵל
27 אֲחִי יוֹאָב[a] אֶלְחָנָן בֶּן־דֹּדוֹ[b] מִבֵּית לָחֶם׃ ס 27 שַׁמּוֹת[a] הַהֲרוֹרִי[b]
28 חֶלֶץ הַפֶּלוֹנִי[c]׃ ס 28 עִירָא בֶן־עִקֵּשׁ הַתְּקוֹעִי אֲבִיעֶזֶר הָעַנְּתוֹתִי׃
29 30 29 סִבְכַּי הַחֻשָׁתִי עֵילַי[a] הָאֲחוֹחִי׃ ס 30 מַהְרַי הַנְּטוֹפָתִי

15 Mm 2959. 16 Mm 41 et Mm 4060. 17 Mm 4093. 18 Mm 1478. 19 Mp sub loco. 20 Mm 4061. 21 Mm 1795. 22 Mm 2980. 23 Mm 1831. 24 Mm 4006. 25 TM contra Mm 2959, cf Mp sub loco. 26 Mm 1460.

15 [a] G recte *ἀρχόντων* ‖ [b] l מֵעַל? ‖ [c] sic c 2 S 23,13 ‖ **16** [a] 2 S 23,14 וּמַצָּב ‖ **18** [a] Ms GC וַיִּבְאוּ ‖ **19** [a] G *ὁ θεός* cf 2 S 23,17 ‖ [b] prb dl ‖ **20** [a] CV ut 2 S 23,18 וְאַבִישַׁי, sed cf 2,16 ‖ [b] l שְׁנִים– cf S ‖ [c] mlt Mss Vrs ולו ut 2 S; l וְזֹה ‖ [d] l שֵׁם cf 21 b ‖ **21** [a] ut 20[b] ‖ [b] G *ὑπὲρ τοὺς δύο*; > S, dl ‖ **22** [a] > S cf 2 S 23,20 G*, dl ‖ [b] l אראלי (vocales inc) ‖ **23** [a] G *ὁρατόν* = מַרְאֶה 2 S 23,21 ‖ [b–b] > 2 S, cf 1 S 17,4.7 ‖ **24** [a–a] l בְּשֵׁל שְׁמִים + cf 20[c.d] ‖ **25** [a] G *τὴν πατριὰν αὐτοῦ* = מִשְׁפַּחְתּוֹ ‖ **26** [a] 2 S 23,24 + ‖ [b] G[L](SV) *Δωδει* = דודי cf 12[a] ‖ **27** [a] 2 S 23,25 שַׁמָּה ‖ [b] l c 2 S הַחֲרוֹדִי et ins אֲלִיקָא ‖ [c] l c 2 S 23,26 הַפַּלְטִי, it S𝔄 ‖ **29** [a] l צִילַי? cf צַלְמוֹן 2 S 23,28.

31 חֶלֶד[a] בֶּן־בַּעֲנָה הַנְּטוֹפָתִי: ס 31 אִיתַי[a] בֶּן־רִיבַי מִגִּבְעַת בְּנֵי
32 בִנְיָמִן ס בְּנָיָה הַפִּרְעָתֹנִי: 32 חוּרַי[a] מִנַּחֲלֵי גָעַשׁ ס
33 אֲבִיאֵל[b] הָעַרְבָתִי: ס 33 עַזְמָוֶת[a] הַבַּחֲרוּמִי[a] אֶלְיַחְבָּא הַשַּׁעַלְבֹנִי:
ס 34 בְּנֵי[a] הָשֵׁם[b] הַגִּזֹנִי[c] יוֹנָתָן בֶּן־שָׁגֵה[d] הַהֲרָרִי: ס 35 אֲחִיָּם
36 בֶּן־שָׁכָר[a] הַהֲרָרִי אֱלִיפָל[b] בֶּן־אוּר: ס 36 חֵפֶר[a] הַמֵּכֵרָתִי[a] אֲחִיָּה
37 37 הַפְּלֹנִי[b]: ס 37 חֶצְרוֹ[a] הַכַּרְמְלִי[b] נַעֲרַי בֶּן־אֶזְבַּי[b]: ס 38 יוֹאֵל[a]
38 ל חס
39 אֲחִי[b] נָתָן[c] מִצוֹבָה בֶּן־הַגְּרִי[c]: ס 39 צֶלֶק הָעַמּוֹנִי נַחֲרַי הַבְּאֵרוֹתִי
40 נֹשְׂאֵ[a] כְּלֵי יוֹאָב בֶּן־צְרוּיָה: ס 40 עִירָא הַיִּתְרִי[a] גָּרֵב הַיִּתְרִי:
41 41
42 ס 41 אוּרִיָּה הַחִתִּי זָבָד בֶּן־אַחְלָי: ס 42 עֲדִינָא[a] בֶּן־שִׁיזָא
43 הָרְאוּבֵנִי רֹאשׁ לָרְאוּבֵנִי וְעָלָיו[a] שְׁלוֹשִׁים: ס 43 חָנָן בֶּן־מַעֲכָה
44 וְיוֹשָׁפָט הַמִּתְנִי[a]: ס 44 עֻזִּיָּא הָעַשְׁתְּרָתִי שָׁמַע וְיעוּאֵל[a] ס בְּנֵי
45 חוֹתָם הָעַרֹעֵרִי: ס 45 יְדִיעֲאֵל בֶּן־שִׁמְרִי וְיוֹחָא[a] אָחִיו הַתִּיצִי:
ס 46 אֱלִיאֵל הַמַּחֲוִים[a] וִירִיבַי וְיוֹשַׁוְיָהּ[b] בְּנֵי[c] אֶלְנָעַם וְיִתְמָה
47 הַמּוֹאָבִי: 47 אֱלִיאֵל וְעוֹבֵד וְיַעֲשִׂיאֵל הַמְּצֹבָיָה[a]: פ
12 1 וְאֵלֶּה הַבָּאִים אֶל־דָּוִיד לְצִיקְלַג עוֹד עָצוּר[a] מִפְּנֵי שָׁאוּל
2 בֶּן־קִישׁ וְהֵמָּה בַּגִּבֹּרִים עֹזְרֵי הַמִּלְחָמָה: 2 נֹשְׁקֵי[c] קֶשֶׁת מַיְמִינִים
3 וּמַשְׂמְאִלִים בָּאֲבָנִים וּבַחִצִּים בַּקֶּשֶׁת מֵאֲחֵי שָׁאוּל מִבִּנְיָמִן: 3 הָרֹאשׁ
אֲחִיעֶזֶר וְיוֹאָשׁ בְּנֵי[a] הַשְּׁמָעָה[b] הַגִּבְעָתִי וְיזוּאֵל[c] וָפֶלֶט בְּנֵי עַזְמָוֶת
4 וּבְרָכָה[d] וְיֵהוּא הָעַנְּתֹתִי: 4 וְיִשְׁמַעְיָה הַגִּבְעוֹנִי גִּבּוֹר בַּשְּׁלֹשִׁים וְעַל־
5 5
6 6 הַשְּׁלֹשִׁים: 5 וְיִרְמְיָה וְיַחֲזִיאֵל וְיוֹחָנָן וְיוֹזָבָד הַגְּדֵרָתִי: 6 אֶלְעוּזַי

27 Mm 4062. 28 Mm 1831. 29 Mm 4012. 30 Mm 1857. 31 Mm 4063. 32 Mm 331. 33 Mm 4064. 34 וחד אֶחֲלַי Ps 119,5. 35 Mm 2384. 36 Mm 2133. 37 Mm 4054. 38 Mm 4043. Cp 12 1 Mm 729. 2 Mm 4199. 3 Mm 3603. 4 Mm 896. 5 Mm 3858. 6 Mm 4162.

ג מל 27. ל וכל לשון ארמי דכות. ב
ז וכל עזרא דכות 28. ב חס ול בליש
ל. ב וחס
מת ר״פ בסיפ. ל. ל. 29. ל. ג 30.
ג 30. ל.
ל חס
ל. ה מל 31. ל וחס 32
לה. ג בסיפ. ג 33. ג בסיפ
ב 34. ב 35.
ז
ב. ל. ד ל כת א וכל תרי עשר ועזרא דכות 36. ויעיאל חד מן ד 37 כת כן ק
ל וחס. ב חד מל וחד חס 38
ל. ל. ל. ל
ג. ל
ד. יא ר״פ וס״פ נ וחד מן ב 2
לז כג מנה בסיפ
ל. ויזיאל ק
ב ובחרי לישנ 3. ל מל 4
פ״ל בליש וכל עזרא דכות וחד מן ע פסוק מן ד מיליז נסבין ו ר״פ. ל. ל

30 a 27,15 חֶלְדַי ‖ 31 a 2 S 23,29 אִתַּי ‖ 32 a 2 S 23,30 הִדַּי ‖ b l prb אֲבִיבַעַל cf 2 S 23,31 ‖ 33 a l הַבַּחוּרְמִי ‖ 34 a dttg, dl ‖ b 2 S 23,32 יָשֵׁן ‖ c prp הַגִּזְמִוֹנִי vel הַגּוּנִי (cf 𝔊Aal ὁ Γουνι) ‖ d 𝔊BS Σωλα, 2 S 23,33 שַׁמָּה ‖ 35 a Ms et 2 S 23,33 שָׂרָר ‖ b 2 S 23, 34 חֵלֶט ‖ 36 a 2 S 23,34 הַמַּעֲכָתִי ‖ b–b l eadem vb quae 2 S 23,34b ‖ 37 a 𝔊ΣΊ ut 2 S 23,35 Q חצרי ‖ b–b 2 S פַּעֲרַי הָאַרְבִּי ‖ 38 a 2 S 23,36 יִגְאָל ‖ b 𝔊BS ut 2 S 23,36 בֶּן־ ‖ c–c 2 S מִצֹּבָה בְּנֵי הַגְּדִי ‖ 39 a 𝔊LT pl ut 2 S 23,37 K ‖ 40 a l הַיִּתְרִי cf 𝔊BSΣΊ ‖ 42 a prp עַל־ cf 𝔖 ‖ 43 a 𝔊B ὁ Βαιθανι (𝔊S Βεθανι) ‖ 44 a mlt Mss 𝔊𝔗𝔙 ut Q, K וְיעוּ, 𝔖 *w'm'jl* ‖ 45 a 𝔊BA καὶ Ιωαζαε ‖ b 𝔊ALal ὁ Θωσαι vel sim ‖ 46 a l הַמַּחֲנִי vel הַמַּחֲנִימִי ‖ b Ms 𝔗 שביה–, 𝔊 καὶ Ιωσια ‖ c 𝔊(𝔖) υἱὸς αὐτοῦ ‖ 47 a l aut מִצֹּבָה aut הַצֹּבָתִי ‖ **Cp 12,1** a ins מִיִּשְׂרָאֵל? ‖ 3 a l c pc Mss 𝔊 בֶּן ‖ b l prb יְהֹשָׁמַע ‖ c 𝔗 pc Mss 𝔊ALal𝔗𝔙 ut Q, K וְיזוּ; 𝔊BS(𝔖) καὶ Ιωηλ ‖ d l וּבְרֻכְיָה cf 𝔊𝔖.

וְיִרְיֽמוֹת׃ וּבְעַלְיָ֖הd וּשְׁמַרְיָ֣הוּ וּשְׁפַטְיָ֔הוּ הַחֲרֻפִ֑יb׃ 7 אֶלְקָנָ֥ה וְיִשִּׁיָּ֖הוּ 7 ז בלישׁ ב.
החרופי7. כן לבן אשר8 ק
וַעֲזַרְאֵ֥לa וְיוֹעֶ֖זֶר וְיָשָׁבְעָ֑ם הַקָּרְחִֽים׃ 8 וְיוֹעֵאלָ֥הa וְזַבַדְיָ֖הb בְּנֵ֣י יְרֹחָ֑ם 8 ג9. ו בלישׁ
מִן־הַגְּדֹרc׃ 9 וּמִן־הַגָּדִ֗י נִבְדִּ֤לוּ אֶל־דָּוִיד֙ לַמְּצָד֔ה מִדְבָּ֖רָה 9 כן לבן אשר10. ל. ה ג קמ וב פת
גִּבֹּרֵ֣י הַחַ֔יִל אַנְשֵׁ֖י צָבָ֑א לַמִּלְחָמָ֕ה עֶרְכֵ֥י צִנָּ֖ה וָרֹמַ֑חb וּפְנֵ֣י אֲרָיֵ֔ה פְּנֵיהֶ֔ם 12 ה חס11. ה פת. יז. ב12
וְכִצְבָאִ֖ים עַל־הֶהָרִ֥ים לִמְהֵֽר׃ ס 10 עֵ֖זֶר הָרֹ֣אשׁ עֹבַדְיָ֑הוּ הַשֵּׁנִ֖י 10 ג13. לז כג מנה בסיפ
אֱלִיאָ֥ב הַשִּׁלִשִּׁ֖י׃ 11 מִשְׁמַנָּ֣הa הָרְבִיעִ֑י יִרְמְיָ֖ה הַחֲמִשִּֽׁי׃ 12 עַתַּ֥יa הַשִּׁשִּׁ֖י 11 12 ל. ד בלישׁ וכל עזרא
דכות14. ג חס15
אֱלִיאֶ֥לb הַשְּׁבִיעִ֑י׃ 13 יוֹחָנָ֖ן הַשְּׁמִינִ֑י אֶלְזָבָ֥דa הַתְּשִׁיעִֽי׃ 14 יִרְמְיָ֖הוּ 13 14 ח חס. ב ול בעי׳
הָעֲשִׂרִ֔י ס מַכְבַּנַּ֥יa עַשְׁתִּ֖י עָשָֽׂר׃ 15 אֵ֚לֶּה מִבְּנֵי־גָ֔ד רָאשֵׁ֖י 15 ד״ר״ם בסיפ16. ז בסיפ17. עה
הַצָּבָ֣א אֶחָ֔ד לְמֵאָ֖ה הַקָּטָ֣ן וְהַגָּד֑וֹל לְאָֽלֶף׃ 16 אֵ֚לֶּה הֵ֣ם אֲשֶׁר֙ עָבְר֣וּ 16 ב. ה קמ וכל אתנח
וט״פ דכות13. ב. ד״ר״ם בסיפ16
אֶת־הַיַּרְדֵּ֔ן בַּחֹ֖דֶשׁ הָרִאשׁ֑וֹן וְהוּא֙ מְמַלֵּ֣א עַל־כָּל־גְּדוֹתָ֔יוa וַיְבָרִ֖יחוּb סד. ב.
גדותיו7 ק
אֶת־כָּל־הָעֲמָקִ֛ים לַמִּזְרָ֖ח וְלַמַּעֲרָֽב׃ ס 17 וַיָּבֹ֣אוּ מִן־בְּנֵ֣י בִנְיָמִ֑ן 17 חד מן ד19 בלישׁ
וְיהוּדָ֖ה עַד־לַמְּצָ֥דa לְדָוִֽיד׃ 18 וַיֵּצֵ֥א דָוִ֖יד לִפְנֵיהֶ֑ם וַיַּ֣עַן a וַיֹּ֣אמֶר לָהֶ֔ם 18 ל20
אִם־לְשָׁל֔וֹם בָּאתֶ֥ם אֵלַ֖י לְעָזְרֵ֑נִיa יִֽהְיֶה־לִּ֥י עֲלֵיכֶ֛ם לֵבָ֖ב לְיִחַ֑ד וְאִם־
לְרַמּוֹתַ֥נִי לְצָרַ֖י b בְּלֹ֣א חָמָ֔סb בְּכַפַּ֖יb יֵ֥רָא אֱלֹהֵ֣י אֲבוֹתֵ֑ינוּ וְיוֹכַֽח׃ ס ל. ה21. ח22 מל ג מנה בסיפ וכל ישת דכות ב מא. ב23
19 וְר֣וּחַ לָבְשָׁ֗ה אֶת־עֲמָשַׂי֙ רֹ֣אשׁ הַשָּׁלִשִׁ֔יםa 19 השלישים24 חד מן ב25 ק כת כן בסיפ
לְךָ֣ דָוִ֔ידb וְעִמְּךָ֖c בֶּן־יִשָׁ֑י
שָׁל֥וֹם שָׁל֛וֹם לָ֖ךְ וְשָׁל֥וֹם לְעֹזְרֶ֑ךָ
כִּ֥י עֲזָרְךָ֖ אֱלֹהֶ֑יךָ
וַיְקַבְּלֵ֖ם דָּוִ֑יד וַיִּתְּנֵ֣ם בְּרָאשֵׁ֔י הַגְּד֖וּד׃ 20 וּמִמְּנַשֶּׁ֗ה נָפְל֤וּ עַל־ 20 ה. ג. ה26
דָּוִיד֙ בְּבֹא֣וֹ עִם־פְּלִשְׁתִּ֔ים עַל־שָׁא֖וּל לַמִּלְחָמָ֑ה וְלֹ֣א עֲזָרָ֔ם a כִּ֣י בְעֵצָ֔ה 24 ה28. ב וחס
שִׁלְּח֥וּ סַרְנֵֽי פְלִשְׁתִּ֖ים לֵאמֹ֑ר בְּרֹאשֵׁ֣ינוּb יִפֹּ֖ל אֶל־אֲדֹנָ֥יו שָׁא֖וּל׃ ל ומל. ו מל וכל קהלת ומשלי דכות ב מ ג
21 בְּלֶכְתּ֣וֹ אֶל־צִיקְלַ֔ג נָפְל֥וּ עָלָ֖יו | מִמְּנַשֶּׁ֑ה עַדְנַ֣חa וְיוֹזָבָ֔ד וִידִיעֲאֵ֖ל 21 ל

7 Mm 832. 8 לבן נפתלי וישעיהו. 9 וחד לקרחים 1 Ch 26,1. 10 לבן נפתלי ומן. 11 Mm 4052. 12 Mm 4065. 13 Mm 450. 14 Mm 3858. 15 Mm 2853. 16 Mm 4006. 17 Mm 665. 18 Mm 3741. 19 Mm 1258. 20 וחד במצד 1 Ch 11,7, cf 1 Ch 12,9. 21 Mm 404. 22 Mm 346. 23 Hi 16,21. 24 Mp sub loco. 25 Mm 4057. 26 Mm 4066. 27 Mm 1934. 28 Mm 4067.

6 [a] S + *'z(r)j* ‖ [b] G[AaI]CU ut Q, K G[BS] רי– ‖ **7** [a] pc Mss וַעֲזַרְיָאֵל cf G[BS] *kaì Oζριηλ* ‖ **8** [a] prp וַיַּעְלָה ‖ [b] S *zkrj'* ‖ [c–c] dttg, dl; G *vìoì* (G[B] *kaì oí* pro מן, nonn Mss הגדוד pro הגדור) ‖ **9** [a] > G ‖ [b] Ms mlt Edd וּמָגֵן ‖ **11** [a] 2 Mss Edd מַשִּׁ׳ ‖ **12** [a] S *'tr* ‖ [b] pc Mss G[BS] אָב– ‖ **13** [a] G[BS] *Ελιαζερ* ‖ **14** [a] S[W] *šptj'* ‖ **16** [a] K גְּדִיתָיו ‖ [b] prp וַיִּבְרַח (de בְּרִיחַ = sera) ‖ **17** [a–a] G *εἰς βοήθειαν* ‖ **18** [a] > G* ‖ [b–b] G *οὐκ ἐν ἀληθείᾳ χειρός*, sed *à.* crrp ex *ἀδικίᾳ* ‖ **19** [a] l c K GSV הַשָּׁלִשִׁי; ins וַיָּשֶׂם לְדָוִיד cf Vrs et 2 Ch 10,16 ‖ [b] G leg לְךָ; ins נַעֲלֶנּוּ? ‖ [c] G leg וְעִמְּךָ; G* huc tr דויד ‖ **20** [a] l מֵ– cf G[ALaI]Y ‖ [b] G pro suff *τῶν ἀνδρῶν ἐκείνων* cf 1 S 29,4b ‖ **21** [a] l c pc Mss עַדְנָה cf GV.

ב חד פת וחד קמ . עה
ומיכאל ויוזבד[b] ואליהוא[c] וצלתי׃ 22 ראשי האלפים אשר למנשה׃
י ר״פ[29]
22 והמה עזרו עם־דויד על־הגדוד כי־גבורי חיל כלם ויהיו שרים
ד דגש[30] . ה[31] . ל
23 בצבא׃ 23 כי לעת־יום ביום יבאו על־דויד לעזרו[a] עד־למחנה
ל
גדול כמחנה אלהים׃ ס
ל . עה . ח[31] . ט[32] ח מנה מל
24 ואלה מספרי[a] ראשי החלוץ[b] לצבא באו[c] על־דויד חברונה
ל . מה ר״פ בסיפ . כו ו מנה בסיפ
25 להסב מלכות שאול אליו כפי יהוה׃ ס 25 בני יהודה נשאי
כל סיפ מל . י ר״פ בכתיב[33]
26 צנה ורמח ששת אלפים ושמונה מאות חלוצי צבא׃ ס 26 מן־
י ר״פ בכתיב[33]
27 בני שמעון גבורי חיל לצבא שבעת אלפים ומאה׃ ס 27 מן־בני
ל
28 הלוי ארבעת אלפים ושש מאות׃ ס 28 ויהוידע הנגיד[a] לאהרן
ח בטע[34]
29 ועמו שלשת אלפים ושבע מאות׃ ס 29 וצדוק נער גבור חיל
30 ובית־אביו שרים עשרים ושנים׃ ס 30 ומן־בני בנימן אחי שאול
ד[35] . ל
שלשת אלפים ועד־הנה מרביתם שמרים משמרת בית שאול׃
כל סיפ מל
ס 31 ומן־בני אפרים עשרים אלף ושמונה מאות גבורי חיל
32 אנשי שמות לבית אבותם׃ ס 32 ומחצי[a] מטה מנשה שמונה
עשר אלף אשר[a] נקבו בשמות לבוא להמליך את־דויד׃ ס
א בסיפ[36] . ד מל[37] . ל פת
33 ומבני יששכר יודעי בינה לעתים[a] לדעת מה־יעשה ישראל
יג[38] . ל . ד מל
34 ראשיהם מאתים וכל־אחיהם[b] על־פיהם[b]׃ ס 34 מזבלון יוצאי
ל וחס
צבא ערכי מלחמה בכל־כלי מלחמה חמשים אלף ולעדר[a]
ד . ל . ל
35 בלא־[c]לב[b] ולב[b]׃ ס 35 ומנפתלי שרים אלף ועמהם[a] בצנה׃
36 ותנית שלשים ושבעה אלף׃ ס 36 ומן־הדני[a] ערכי מלחמה
ל . ד מל
37 עשרים־ושמונה[a] אלף ששים[b] מאות׃ ס 37 ומאשר יוצאי צבא
38 לערך מלחמה ארבעים אלף׃ ס 38 ומעבר לירדן מן־
הראובני והגדי וחצי [a]שבט מנשה בכל כלי צבא מלחמה מאה
ב פסוק כל כל כל[39] . ג[40] . ל וחס
39 ועשרים אלף׃ 39 כל־אלה אנשי מלחמה עדרי[a] מערכה בלבב

[29] Mm 1249. [30] Mm 1016. [31] Mm 1934. [32] Mm 1302. [33] Mm 2980. [34] Mm 3915. [35] Mm 913. [36] Mm 665. [37] Mm 4068. [38] Mm 2897. [39] Mm 2986. [40] Mm 3039.

21 [b] prp ויוזכר ‖ [c] 𝔊[BS] *καὶ Ελιμουθ*, 𝔊[Amin] *καὶ Ελιουδ* ‖ **23** [a] > 𝔊* ‖ **24** [a] 𝔊 *τὰ ὀνόματα* ‖ [b] > 𝔊* ‖ [c] l באי? ‖ **32** [a] 𝔊* pr cop ‖ **33** [a] Ms 𝔖𝔄 לעתם ‖ [b–b] 𝔊 *μετ' αὐτῶν* ‖ **34** [a] pc Mss ר(ו)עזלו; 𝔊𝔖𝔙𝔄 om cop, l ל׳ et ins sec 𝔊 דויד ‖ [b–b] 𝔊 *οὐ χερο-κένως*, ex *οὐχ ἑτεροκλινῶς* = 𝔄̈ ‖ [c] nonn Mss בכל ‖ **36** [a] 𝔊[L] 7 ‖ [b] 𝔊-min 8 ‖ **38** [a] > 𝔊, dl? cf 34 ‖ **39** [a] pc Mss 𝔊 ערכי, sed cf 34b.

שָׁלֵם בָּאוּ חֶבְרוֹנָה לְהַמְלִיךְ אֶת־דָּוִיד עַל־כָּל־יִשְׂרָאֵל וְגַם כָּל־ ט 11 ח מגה מל . כ 32 מגה בסיפ
שְׁאָרִית[b] יִשְׂרָאֵל לֵב אֶחָד לְהַמְלִיךְ אֶת־דָּוִיד׃ 40 וַיִּהְיוּ־שָׁם עִם־ 40 לא מילין דלא מפק א 43
דָּוִיד יָמִים שְׁלוֹשָׁה אֹכְלִים וְשׁוֹתִים כִּי־הֵכִינוּ לָהֶם אֲחֵיהֶם׃ 41 וְגַם ס 41 יו 44 מל יב מגה בסיפ וכל מגלה דכות . יז 45 . כ 46 ר״פ בכתיב ט מגה בסיפ
הַקְּרֹבִים־אֲלֵיהֶם עַד־יִשָּׂשכָר[a] וּזְבֻלוּן וְנַפְתָּלִי מְבִיאִים לֶחֶם[b] ה מל . ל
בַּחֲמֹרִים וּבַגְּמַלִּים וּבַפְּרָדִים וּבַבָּקָר מַאֲכָל קֶמַח דְּבֵלִים וְצִמֻּקִים ו מל 47 . ל . כ 48 מל ול בלישׁ
וְיַיִן וְשֶׁמֶן וּבָקָר וְצֹאן לָרֹב כִּי שִׂמְחָה בְיִשְׂרָאֵל׃ ס ל

13 1 וַיִּוָּעַץ דָּוִיד עִם־שָׂרֵי הָאֲלָפִים וְהַמֵּאוֹת לְכָל־נָגִיד׃ **13**
2 וַיֹּאמֶר דָּוִיד לְכָל־קְהַל יִשְׂרָאֵל אִם־עֲלֵיכֶם טוֹב וּמִן־יְהוָה אֱלֹהֵינוּ 2 ל . ג 1
נִפְרְצָה[a] נִשְׁלְחָה עַל־אַחֵינוּ הַנִּשְׁאָרִים בְּכָל־אַרְצוֹת[b] יִשְׂרָאֵל וְעִמָּהֶם ל . ל
הַכֹּהֲנִים וְהַלְוִיִּם[c] בְּעָרֵי מִגְרְשֵׁיהֶם וְיִקָּבְצוּ אֵלֵינוּ׃ 3 וְנָסֵבָּה אֶת־אֲרוֹן 3 כא 2 . ל . מ
אֱלֹהֵינוּ אֵלֵינוּ כִּי־לֹא דְרַשְׁנֻהוּ[a] בִּימֵי שָׁאוּל׃ 4 וַיֹּאמְרוּ כָּל־הַקָּהָל 4 ב וחס . ב
לַעֲשׂוֹת כֵּן כִּי־יָשַׁר הַדָּבָר בְּעֵינֵי כָל־הָעָם׃ 5 וַיַּקְהֵל דָּוִיד אֶת־כָּל־ 5 ג
יִשְׂרָאֵל מִן־שִׁיחוֹר[a] מִצְרַיִם וְעַד־לְבוֹא חֲמָת לְהָבִיא אֶת־אֲרוֹן ל . ל
הָאֱלֹהִים[b] מִקִּרְיַת יְעָרִים׃ 6 וַיַּעַל דָּוִיד וְכָל־יִשְׂרָאֵל בַּעֲלָתָה אֶל־ 6 לה וכל ר״פ דכות . ל . ל
קִרְיַת יְעָרִים אֲשֶׁר לִיהוּדָה לְהַעֲלוֹת מִשָּׁם אֶת אֲרוֹן הָאֱלֹהִים יְהוָה
יוֹשֵׁב הַכְּרוּבִים אֲשֶׁר־נִקְרָא שֵׁם׃[a] 7 וַיַּרְכִּיבוּ אֶת־אֲרוֹן הָאֱלֹהִים 7 כל סיפ מל ב מ חד 5 חס ול דסמיך לכרובים . ל מל . ב
עַל־עֲגָלָה חֲדָשָׁה מִבֵּית אֲבִינָדָב וְעֻזָּא וְאַחְיוֹ[a] נֹהֲגִים בָּעֲגָלָה׃ 8 וְדָוִיד 8 ל . ל קמ
וְכָל־יִשְׂרָאֵל מְשַׂחֲקִים לִפְנֵי הָאֱלֹהִים בְּכָל־עֹז וּבְשִׁירִים וּבְכִנֹּרוֹת לה וכל ר״פ דכות 6 . ו וכל קהלת רכות 7 . ב חד מל וחד חס
וּבִנְבָלִים וּבְתֻפִּים וּבִמְצִלְתַּיִם וּבַחֲצֹצְרוֹת׃ 9 וַיָּבֹאוּ עַד־גֹּרֶן כִּידֹן[a] 9 ב חס
וַיִּשְׁלַח עֻזָּא אֶת־יָדוֹ לֶאֱחֹז אֶת־הָאָרוֹן כִּי שָׁמְטוּ[b] הַבָּקָר׃ 10 וַיִּחַר־ 10 ג[a]
אַף יְהוָה בְּעֻזָּא וַיַּכֵּהוּ עַל אֲשֶׁר־שָׁלַח יָדוֹ עַל־הָאָרוֹן וַיָּמָת שָׁם לִפְנֵי לא זוגין דמטע בטע[9]
אֱלֹהִים׃ 11 וַיִּחַר[a] לְדָוִיד כִּי־פָרֹץ יְהוָה פֶּרֶץ בְּעֻזָּא וַיִּקְרָא לַמָּקוֹם 11
הַהוּא פֶּרֶץ עֻזָּא עַד הַיּוֹם הַזֶּה׃ 12 וַיִּירָא דָוִיד אֶת־הָאֱלֹהִים בַּיּוֹם יג[10] ל
הַהוּא לֵאמֹר אֵיךְ אָבִיא אֵלַי אֶת אֲרוֹן הָאֱלֹהִים׃ 13 וְלֹא־הֵסִיר דָּוִיד ל[11] . ל

41 Mm 1302. 42 Mm 4151. 43 Mm 4069 contra textum, sed lect Mm frt inc. 44 Mm 2959. 45 Mm 1697. 46 Mm 4070. 47 Mm 1507. 48 Mm 1793. Cp 13 1 Mm 2553. 2 Mm 4144. 3 חד נסכה Ez 26,2. 4 Mm 4071. 5 1 Ch 20,1. 6 Mp sub loco. 7 Mm 4077 א. 8 2S 6,6. 9 Mm 794. 10 Mm 1590. 11 וחד והיך Da 10,17.

39 [b] pc Mss שְׁאֵרִית ‖ **41** [a] cf 2,1[a] ‖ [b] 1 c 𝔊𝔊 לָהֶם cf 𝔗 ‖ **Cp 13,2** [a] 𝔊 *εὐοδωθῇ* ‖ [b] 𝔊 sg ‖ [c] 𝔊 om cop ‖ **3** [a] 𝔊 *ἐ(ξε)ζήτησαν* = דָּרְשׁוּהוּ? aut crrp ex -*τήσαμεν*? ‖ **5** [a] 𝔊 *ὁρίων* ‖ [b] pc Mss 𝔖 יהוה ‖ **6** [a] nonn Mss שָׁם; 𝔊(υ) *ὄνομα αὐτοῦ* (𝔊[min] + *ἐκεῖ*), prp שֵׁם שְׁמוֹ ‖ **7** [a] 𝔊𝔖𝔄 leg וְאָחָיו, 𝔙 leg וְאָחִיו ‖ **9** [a] 2 S 6,6 נָכוֹן; > 𝔊* ‖ [b] prp שָׁמְטוּ cf 𝔊𝔘 ‖ **11** [a] sic c 2 S 6,8.

אֶת־הָאָרוֹן אֵלָיו אֶל־עִיר דָּוִיד וַיַּסֵּהוּ אֶל־בֵּית עֹבֵד־אֱדֹם הַגִּתִּי׃ 12₃
14 וַיֵּשֶׁב אֲרוֹן הָאֱלֹהִים עִם־בֵּיתוֹ[b] עֹבֵד אֱדֹם בְּבֵיתוֹ[b] שְׁלֹשָׁה חֳדָשִׁים
וַיְבָרֶךְ יְהוָה אֶת־בֵּית עֹבֵד־אֱדֹם וְאֵת־כָּל־אֲשֶׁר־לוֹ׃ פ

14 1 וַיִּשְׁלַח חִירָם[a] מֶלֶךְ־צֹר מַלְאָכִים אֶל־דָּוִיד וַעֲצֵי אֲרָזִים חורם ק חד מן ג כת כן. ז פסוק דמיין בטע
2 וְחָרָשֵׁי קִיר וְחָרָשֵׁי עֵצִים לִבְנוֹת לוֹ בָּיִת׃ 2 וַיֵּדַע דָּוִיד כִּי־הֱכִינוֹ ל
יְהוָה לְמֶלֶךְ עַל־יִשְׂרָאֵל כִּי־נִשָּׂא לְמַעְלָה מַלְכוּתוֹ בַּעֲבוּר עַמּוֹ גי
3 יִשְׂרָאֵל׃ פ 3 וַיִּקַּח דָּוִיד עוֹד[a] נָשִׁים בִּירוּשָׁלִָם וַיּוֹלֶד דָּוִיד עוֹד ג.ל.ג[a]
4 בָּנִים וּבָנוֹת׃ 4 וְאֵלֶּה שְׁמוֹת הַיִּלּוֹדִים אֲשֶׁר הָיוּ־לוֹ בִּירוּשָׁלִָם שַׁמּוּעַ[a] ד ר״פ בג״ך. ל ומל
5 וְשׁוֹבָב נָתָן וּשְׁלֹמֹה׃ 5 וְיִבְחָר וֶאֱלִישׁוּעַ וְאֶלְפָּלֶט[a]׃ 6 וְנֹגָה וְנֵפֶג ל.ב.ל. כל כתיב חס
6 7 וְיָפִיעַ׃ 7 וֶאֱלִישָׁמָע וּבְעֶלְיָדָע[a] וֶאֱלִיפָלֶט׃ 8 וַיִּשְׁמְעוּ פְלִשְׁתִּים ל
8 כִּי־נִמְשַׁח דָּוִיד לְמֶלֶךְ עַל־כָּל־יִשְׂרָאֵל וַיַּעֲלוּ כָל־פְּלִשְׁתִּים לְבַקֵּשׁ כ ח מנה בסיס. ב
9 אֶת־דָּוִיד וַיִּשְׁמַע דָּוִיד וַיֵּצֵא לִפְנֵיהֶם[a]׃ 9 וּפְלִשְׁתִּים בָּאוּ וַיִּפְשְׁטוּ[a] ז. ל
10 בְּעֵמֶק רְפָאִים׃ 10 וַיִּשְׁאַל דָּוִיד בֵּאלֹהִים לֵאמֹר הַאֶעֱלֶה עַל־ פלשתים ק. יג. ך ב מנה בטע[a]
פְּלִשְׁתִּים[a] וּנְתַתָּם בְּיָדִי וַיֹּאמֶר לוֹ יְהוָה עֲלֵה וּנְתַתִּים בְּיָדֶךָ׃
11 וַיַּעֲלוּ[a] בְּבַעַל־פְּרָצִים וַיַּכֵּם שָׁם דָּוִיד וַיֹּאמֶר דָּוִיד פָּרַץ הָאֱלֹהִים ח[c]. ל
אֶת־אוֹיְבַי בְּיָדִי[b] כְּפֶרֶץ מָיִם עַל־כֵּן קָרְאוּ שֵׁם־הַמָּקוֹם הַהוּא בַּעַל יא מל[7]. ד
12 פְּרָצִים׃ 12 וַיַּעַזְבוּ־שָׁם אֶת־אֱלֹהֵיהֶם[a] וַיֹּאמֶר דָּוִיד וַיִּשָּׂרְפוּ בָאֵשׁ׃ ה[a]. כת כן[a]. ל
13 פ 13 וַיֹּסִפוּ עוֹד פְּלִשְׁתִּים[a] וַיִּפְשְׁטוּ[b] בָּעֵמֶק[c]׃ 14 וַיִּשְׁאַל עוֹד ג כת כן[a]. ז
דָּוִיד בֵּאלֹהִים וַיֹּאמֶר לוֹ הָאֱלֹהִים לֹא תַעֲלֶה[a] אַחֲרֵיהֶם הָסֵב ל
15 מֵעֲלֵיהֶם וּבָאתָ לָהֶם מִמּוּל הַבְּכָאִים׃ 15 וְיִהְיֶה כְּשָׁמְעֲךָ אֶת־קוֹל לב. ל
הַצְּעָדָה בְּרָאשֵׁי הַבְּכָאִים אָז תֵּצֵא בַּמִּלְחָמָה כִּי־יָצָא הָאֱלֹהִים ד. ב בסיס. ל
16 לְפָנֶיךָ לְהַכּוֹת אֶת־מַחֲנֵה פְלִשְׁתִּים׃ 16 וַיַּעַשׂ דָּוִיד כַּאֲשֶׁר צִוָּהוּ יי[10]. ל
17 הָאֱלֹהִים וַיַּכּוּ[a] אֶת־מַחֲנֵה פְלִשְׁתִּים מִגִּבְעוֹן[b] וְעַד־גָּזֶרָה׃ 17 וַיֵּצְא ל

[12] Mm 4072. **Cp 14** [1] Mm 3152. [2] Mm 1732. [3] Mm 4151. [4] Mm 2611. [5] Mm 4073. [6] Mm 1735. [7] Mm 3365. [8] ומחליפין ויצוקו או ויצוקו, cf Mp sub loco. [9] Mm 1461. [10] Mm 1623.

14 [a] > 𝔗, dl cf בביתו ‖ [b] pc Mss 𝔖 הַגִּתִּי; > pc Mss 𝔊𝔙 cf 2 S 6,11 ‖ **Cp 14,1** [a] nonn Mss 𝔗 ut Q, K 𝔊𝔖𝔘𝔄 חי׳ ‖ **3** [a] 2 S 5,13 + פִּלַגְשִׁים ן ‖ **4** [a] 3,5 שִׁמְעָא cf $\mathfrak{G}^{BL}$ *Σαμαα* ‖ **5** [a] mlt Mss Vrs וֶאֱלִיס׳; cf 3,6/7[b–b] ‖ **7** [a] 3,8 וְאֶלְיָדָע ‖ **8** [a] 𝔊 recte *εἰς ἀπάντησιν αὐτοῖς* cf 𝔖𝔙 ‖ **9** [a] 2 S 5,18 וַיִּנָּטְשׁוּ ‖ **10** [a] K יִם– ‖ **11** [a] l c pc Mss 𝔊𝔖𝔄 וַיַּעַל cf 2 S 5,20 ‖ [b] 𝔖 ut 2 S לְפָנַי ‖ **12** [a] 𝔗 ut 2 S 5,21 עֲצַבֵּיהֶם ‖ **13** [a] 2 S 5,22 + לַעֲלוֹת ‖ [b] cf 9[a]; pc Mss ut 2 S ‖ [c] Ms 𝔊𝔖𝔄 בְּעמק רְפָאִים ut 2 S ‖ **14** [a] ins עַל־פְּנֵיהֶם עֲלֵה (homtel) ‖ **16** [a] 𝔊𝔖𝔘𝔄 sg, l c 2 S 5,25 וַיַּךְ ‖ [b] 2 S מִגֶּבַע.

שָׁם־דָּוִיד בְּכָל־הָאַרְצוֹת וַיהוָה נָתַן אֶת־פַּחְדּוֹ עַל־כָּל־הַגּוֹיִם׃
15 1 וַיַּעַשׂ־לוֹ בָּתִּים בְּעִיר דָּוִיד וַיָּכֶן[a] מָקוֹם לַאֲרוֹן הָאֱלֹהִים 15
וַיֵּט־לוֹ אָהֳלָה׃ 2 אָז אָמַר דָּוִיד לֹא לָשֵׂאת אֶת־אֲרוֹן הָאֱלֹהִים כִּי 2 ב מנוקדין בתלת¹. כד
אִם־הַלְוִיִּם כִּי־בָם בָּחַר יְהוָה לָשֵׂאת אֶת־אֲרוֹן יְהוָה[a] וּלְשָׁרְתוֹ עַד־ כד. כד² 2
עוֹלָם׃ ס 3 וַיַּקְהֵל דָּוִיד אֶת־כָּל־יִשְׂרָאֵל אֶל־יְרוּשָׁלַם לְהַעֲלוֹת 3 יג³ וכל עזרא דכות ב מ א
אֶת־אֲרוֹן יְהוָה אֶל־מְקוֹמוֹ אֲשֶׁר־הֵכִין לוֹ׃ 4 וַיַּאֲסֹף דָּוִיד אֶת־בְּנֵי כד⁴. כ⁴ ז מנה בסיפ 4
אַהֲרֹן וְאֶת[a]־הַלְוִיִּם׃ 5 לִבְנֵי קְהָת אוּרִיאֵל הַשַּׂר וְאֶחָיו מֵאָה 5 ד
וְעֶשְׂרִים[a]׃ ס 6 לִבְנֵי מְרָרִי עֲשָׂיָה הַשָּׂר וְאֶחָיו מָאתַיִם וְעֶשְׂרִים[a]׃ 6 כל קמ ב מ ד פת⁵
ס 7 לִבְנֵי גֵרְשׁוֹם יוֹאֵל הַשַּׂר וְאֶחָיו מֵאָה[a] וּשְׁלֹשִׁים[b]׃ ס 7
8 לִבְנֵי אֱלִיצָפָן שְׁמַעְיָה הַשַּׂר וְאֶחָיו מָאתָיִם[a]׃ ס 9 לִבְנֵי חֶבְרוֹן 8
9 אֱלִיאֵל הַשַּׂר וְאֶחָיו שְׁמוֹנִים׃ ס 10 לִבְנֵי עֻזִּיאֵל עַמִּינָדָב הַשַּׂר 10
וְאֶחָיו מֵאָה וּשְׁנֵים עָשָׂר׃ ס 11 וַיִּקְרָא דָוִיד לְצָדוֹק וּלְאֶבְיָתָר 11 ב מיחד⁶ וכל לכהנים וללוים דכות ב מ א
הַכֹּהֲנִים וְלַלְוִיִּם לְאוּרִיאֵל עֲשָׂהאֵל וְיוֹאֵל שְׁמַעְיָה וֶאֱלִיאֵל וְעַמִּינָדָב׃ עה 12
12 וַיֹּאמֶר לָהֶם אַתֶּם רָאשֵׁי הָאָבוֹת לַלְוִיִּם הִתְקַדְּשׁוּ אַתֶּם וַאֲחֵיכֶם 13 ב². ל. כל סיפ מל
וְהַעֲלִיתֶם אֶת־אֲרוֹן יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל אֶל־הַכִּינוֹתִי לוֹ׃ 13 כִּי ל ומל וחד מן ח⁸ בטע. ב וחס
לְמַבְרֵאשׁוֹנָה[a] לֹא אַתֶּם[b] פָּרַץ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ בָּנוּ כִּי־לֹא דְרַשְׁנֵהוּ כא⁹. ב⁷ 14
כַּמִּשְׁפָּט׃ 14 וַיִּתְקַדְּשׁוּ הַכֹּהֲנִים וְהַלְוִיִּם לְהַעֲלוֹת אֶת־אֲרוֹן יְהוָה מג. ל
אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל׃ 15 וַיִּשְׂאוּ בְנֵי־הַלְוִיִּם אֶת אֲרוֹן הָאֱלֹהִים כַּאֲשֶׁר צִוָּה ל
מֹשֶׁה כִּדְבַר יְהוָה בִּכְתֵפָם[a] בַּמּוֹטוֹת עֲלֵיהֶם[b]׃ פ 16 וַיֹּאמֶר דָּוִיד 16 ב
לְשָׂרֵי הַלְוִיִּם לְהַעֲמִיד אֶת־אֲחֵיהֶם הַמְשֹׁרְרִים בִּכְלֵי־שִׁיר נְבָלִים ג בלוש
וְכִנֹּרוֹת וּמְצִלְתַּיִם מַשְׁמִיעִים לְהָרִים־בְּקוֹל לְשִׂמְחָה[a]׃ פ 17 ד
17 וַיַּעֲמִידוּ הַלְוִיִּם אֶת הֵימָן בֶּן־יוֹאֵל וּמִן־אֲחָיו אָסָף בֶּן־בֶּרֶכְיָהוּ ג בסיפ. ל
18 וּמִן־בְּנֵי מְרָרִי אֲחֵיהֶם אֵיתָן בֶּן־קוּשָׁיָהוּ[a]׃ 18 וְעִמָּהֶם אֲחֵיהֶם ל¹⁰. ל ובטע. ל
הַמִּשְׁנִים זְכַרְיָהוּ בֶּן[a] וְיַעֲזִיאֵל[b] וּשְׁמִירָמוֹת וִיחִיאֵל | וְעַנִּי אֱלִיאָב[c]

Cp 15 [1]Gn 26,25. [2]Mm 1553. [3]Mm 2682. [4]Mm 4234. [5]Cf Mm 3103. [6]Mm 1332. [7]Mm 4074. [8]Mm 796. [9]Mm 4144. [10]וחד והמשנים 1S 15,9.

Cp 15,1 [a] mlt Mss ֆע וַיִּבֶן ‖ **2** [a] mlt Mss האלהים ‖ **4** [a] 𝔊* om cop cf 13,2[c] ‖ **5** [a] 𝔊[BS] 10 ‖ **6** [a] 𝔊 50 ‖ **7** [a] pc Mss מֵאתַיִם ‖ [b] 𝔊 50 ‖ **8** [a] Ms שְׁמֹנִים ‖ **12** [a] pc Mss 𝔖𝔗𝔙𝔘 + מְקוֹם אֲשֶׁר; ins הָאֹהֶל הַמְכִי׳ ‖ **13** [a] 1 c pc Mss לְמִבִּ׳ ‖ [b] 𝔊[L] + *ἑτοίμους*; ins אִתָּנוּ (hpgr) ‖ **15** [a] 𝔊 *κατὰ τὴν γραφήν* = בַּכָּתוּב? ‖ [b] 1 עָלָיו? ‖ **16** [a] dl ל (dttg) ‖ **17** [a] 𝔊 *Kisaiou* cf 6,29 ‖ **18** [a] > pc Mss 𝔊, dl ‖ [b] 𝔊 *καὶ Oζιηλ* cf 20 ‖ [c] 1 c pc Mss 𝔊𝔖 וְאִ׳ cf 20.

וּבְנָיָהוּ וּמַעֲשָׂיָהוּ וּמַתִּתְיָהוּ וֶאֱלִיפְלֵהוּ[d] וּמִקְנֵיָהוּ וְעֹבֵד אֱדֹם וְיעִיאֵל[e] ה[11]. נ. ב
19 הַשֹּׁעֲרִים[f]: 19 וְהַמְשֹׁרְרִים הֵימָן ׀ אָסָף וְאֵיתָן בִּמְצִלְתַּיִם נְחֹשֶׁת ל
20 לְהַשְׁמִיעַ: 20 וּזְכַרְיָה וַעֲזִיאֵל[a] וּשְׁמִירָמוֹת וִיחִיאֵל ׀ וְעַנִּי וֶאֱלִיאָב ז בסיפ וכל נביא דכות׳ ב מ נ
21 וּמַעֲשִׂיָּהוּ וּבְנָיָהוּ בִּנְבָלִים עַל־עֲלָמוֹת[b]: 21 וּמַתִּתְיָהוּ וֶאֱלִיפְלֵהוּ[a] ה. ה[11]. נ
וּמִקְנֵיָהוּ וְעֹבֵד אֱדֹם וְיעִיאֵל וַעֲזַזְיָהוּ[b] בְּכִנֹּרוֹת עַל־הַשְּׁמִינִית[c] לְנַצֵּחַ: ב. ג[12]. ה[13]
22 וּכְנַנְיָהוּ[a] שַׂר־הַלְוִיִּם בְּמַשָּׂא[b] יָסָר[c] בַּמַּשָּׂא[d] כִּי מֵבִין הוּא: 23 וּבֶרֶכְיָה ג מנוקד כן בליש[14]. ל. ב חד כת סה וחד כת שה
24 וְאֶלְקָנָה שֹׁעֲרִים לָאָרֹן: 24 וּשְׁבַנְיָהוּ וְיוֹשָׁפָט וּנְתַנְאֵל וַעֲמָשַׂי וְזִכְרְיָהוּ נ
וּבְנָיָהוּ וֶאֱלִיעֶזֶר ׀ הַכֹּהֲנִים מַחְצְרִים[a] בַּחֲצֹצְרוֹת לִפְנֵי אֲרוֹן הָאֱלֹהִים מחצרים ק
25 וְעֹבֵד אֱדֹם וִיחִיָּה שֹׁעֲרִים לָאָרֹן: 25 וַיְהִי דָוִיד וְזִקְנֵי יִשְׂרָאֵל וְשָׂרֵי
כו בליש וכל מלכים דכות׳ יא מנה בסיפ. ל
הָאֲלָפִים הַהֹלְכִים[a] לְהַעֲלוֹת אֶת־אֲרוֹן ׀ בְּרִית־יְהוָה מִן־בֵּית ׀ עֹבֵד־ ל וחס. כו ו מנה בסיפ
26 אֱדֹם בְּשִׂמְחָה: ס 26 וַיְהִי בֶּעְזָר הָאֱלֹהִים אֶת־הַלְוִיִּם נֹשְׂאֵי כו בליש וכל מלכים דכות׳ יא מנה בסיפ
27 אֲרוֹן ׀ בְּרִית־יְהוָה וַיִּזְבְּחוּ שִׁבְעָה־פָרִים וְשִׁבְעָה אֵילִים: 27 וְדָוִיד
מְכֻרְבָּל ׀ בְּמְעִיל בּוּץ וְכָל־הַלְוִיִּם הַנֹּשְׂאִים אֶת־הָאָרוֹן וְהַמְשֹׁרְרִים ל וחס. ב
28 וּכְנַנְיָהוּ[a] הַשַּׂר ׀ הַמַּשָּׂא[b] הַמְשֹׁרְרִים וְעַל־דָּוִיד אֵפוֹד בָּד: 28 וְכָל־[a] ג מנוקד כן בליש[14]. ד פת[15]. ל. ט. ה[16].
יִשְׂרָאֵל מַעֲלִים אֶת־אֲרוֹן ׀ בְּרִית־יְהוָה בִּתְרוּעָה וּבְקוֹל שׁוֹפָר כו בליש וכל מלכים דכות׳ יא מנה בסיפ
29 וּבַחֲצֹצְרוֹת וּבִמְצִלְתַּיִם מַשְׁמִעִים[b] בִּנְבָלִים וְכִנֹּרוֹת: 29 וַיְהִי אֲרוֹן ׀ ג בליש[12]. כו בליש וכל מלכים דכות׳ יא מנה בסיפ
בְּרִית־יְהוָה בָּא עַד־[a] עִיר דָּוִיד וּמִיכַל בַּת־שָׁאוּל נִשְׁקְפָה ׀ בְּעַד הַחַלּוֹן ד
וַתֵּרֶא אֶת־הַמֶּלֶךְ דָּוִיד מְרַקֵּד ׀ וּמְשַׂחֵק וַתִּבְזֵ[b]ו לוֹ בְּלִבָּהּ: פ ל[12]. ב
16 1 וַיָּבִיאוּ אֶת־אֲרוֹן הָאֱלֹהִים וַיַּצִּיגוּ אֹתוֹ בְּתוֹךְ הָאֹהֶל אֲשֶׁר נָטָה־ לו
2 לוֹ דָּוִיד וַיַּקְרִיבוּ[a] עֹלוֹת וּשְׁלָמִים לִפְנֵי ׀ הָאֱלֹהִים: 2 וַיְכַל דָּוִיד ו וכל קהלת דכות׳
3 מֵהַעֲלוֹת הָעֹלָה וְהַשְּׁלָמִים וַיְבָרֶךְ אֶת־הָעָם בְּשֵׁם יְהוָה: 3 וַיְחַלֵּק ג
לְכָל־אִישׁ יִשְׂרָאֵל מֵאִישׁ וְעַד־אִשָּׁה לְאִישׁ כִּכַּר־[a] לֶחֶם וְאֶשְׁפָּר ב

[11] Mm 4075. [12] Mp sub loco. [13] Mm 4076. [14] Mm 4128. [15] Mm 3103. [16] Mm 1934. **Cp 16** [1] Mm 4077 א.

18 [d] 𝔊[Aal] *καὶ Ελιφαλα*, 1 הָלָה (ו dttg) ‖ [e] 𝔊 + *καὶ Οζιας*, ins c 21 a וַעֲזַזְיָהוּ ‖ [f] gl ex 24 b ‖ **20** [a] cf 18[b] ‖ [b] prp עַלְמִית ‖ **21** [a] 𝔊[Aal] *καὶ Ελιφαλαιας*, 1 הָלָה cf 18[d] ‖ [b] 2 Mss וַעֲזַזְיָהוּ cf 𝔊 *καὶ Οζιας* ‖ [c] prp הַשְּׁמִינִית ‖ **22** [a] 𝔊𝔙 leg כְּנַנְיָהוּ; pc Mss וּבְנָיָהוּ ‖ [b] > 𝔊; 𝔙 *prophetiae (praeerat)* ‖ [c] pc Mss 𝔊𝔖𝔙 יָשַׂר (a שרר) ‖ [d] 𝔊 *τῶν ᾠδῶν*, 𝔙 *ad praecinendam melodiam* ‖ **24** [a] K מַחֲצֹצְ (vel מַחֲצֵצְ?) ‖ **25** [a] 𝔊 recte *οἱ* (> 𝔊[Aal], hpgr) *πορευόμενοι*, 𝔙 false *ierunt* ‖ **27** [a] 𝔊𝔙 ut 22[a] ‖ [b] 1 בְּמַ ut 22 ‖ **28** [a] pr c 2 S 6,15 וְדָוִיד (hpgr) ‖ [b] 1 וּמַ? ‖ **29** [a] > mlt Mss cf 2 S 6,16 ‖ [b] 1 וַתָּבָז? ‖ **Cp 16,1** [a] 2 S 6,17 וַיַּצַּב ‖ **3** [a] 2 S 6,19 חַלַּת דָּוִיד.

ב. כו[2] וַאֲשִׁשָׁהb׃ 4 וַיִּתֵּן לִפְנֵי אֲרוֹן יְהוָה מִן־הַלְוִיִּם מְשָׁרְתִים וּלְהַזְכִּיר 4
ג[3] ב חס וחד מן ד[4] מל בלישׁ. לו נג מנה בסיפ וּלְהוֹדוֹת וּלְהַלֵּל לַיהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל׃ פ 5 אָסָף הָרֹאשׁ 5
ז בסיפ וכל נביאי דכות׳ ב מ ב וּמִשְׁנֵהוּ זְכַרְיָה יְעִיאֵלa וּשְׁמִירָמוֹת וִיחִיאֵל וּמַתִּתְיָה וֵאֱלִיאָב וּבְנָיָהוּ
ב[5]. ג וְעֹבֵד אֱדֹם וְיעִיאֵל בִּכְלֵי נְבָלִים וּבְכִנֹּרוֹתb וְאָסָף בִּמְצִלְתַּיִם
ד[6] מַשְׁמִיעַ׃ 6 וּבְנָיָהוּ וְיַחֲזִיאֵלa הַכֹּהֲנִים בַּחֲצֹצְרוֹת תָּמִיד לִפְנֵי אֲרוֹן 6
ג[7] בְּרִית־הָאֱלֹהִים׃ 7 בַּיּוֹם הַהוּא אָז נָתַן דָּוִיד בָּרֹאשׁ לְהֹדוֹת לַיהוָה 7
בְּיַד־אָסָף וְאֶחָיו׃ פ
ב חס[8] 8 הוֹדוּa לַיהוָה קִרְאוּ בִשְׁמוֹ הוֹדִיעוּ בָעַמִּים עֲלִילֹתָיו׃
9 שִׁירוּ לוֹ זַמְּרוּ־לוֹ שִׂיחוּ בְּכָל־נִפְלְאֹתָיוa׃
10 הִתְהַלְלוּ בְּשֵׁם קָדְשׁוֹ יִשְׂמַח לֵב aמְבַקְשֵׁי יְהוָהa׃
ג ר״פ[9]. ז[10]. ו דגש[11] 11 דִּרְשׁוּ יְהוָה וְעֻזּוֹa בַּקְּשׁוּ פָנָיו תָּמִיד׃
ג ב חס וחד מל[12]. כב 12 זִכְרוּ נִפְלְאֹתָיו אֲשֶׁר עָשָׂה מֹפְתָיו וּמִשְׁפְּטֵי־פִיהוּ׃
ל[10] 13 זֶרַע יִשְׂרָאֵל עַבְדּוֹb בְּנֵי יַעֲקֹב בְּחִירָיו׃
14 הוּא יְהוָה אֱלֹהֵינוּ בְּכָל־הָאָרֶץ מִשְׁפָּטָיו׃
ל. ג 15 זִכְרוּa לְעוֹלָם בְּרִיתוֹ דָּבָר צִוָּה לְאֶלֶף דּוֹר׃
16 אֲשֶׁר כָּרַת אֶת־אַבְרָהָם וּשְׁבוּעָתוֹ לְיִצְחָק׃
ב 17 וַיַּעֲמִידֶהָ לְיַעֲקֹב לְחֹק לְיִשְׂרָאֵל בְּרִית עוֹלָם׃
ט ר״פ[13]. כב פסוק דלית בהון לא ו ולא ל זקף קמ[14]. 18 לֵאמֹר לְךָ אֶתֵּן אֶרֶץa־כְּנָעַן חֶבֶל נַחֲלַתְכֶם׃
ה 19 בִּהְיוֹתְכֶם aמְתֵי מִסְפָּר כִּמְעָט וְגָרִים בָּהּ׃
ל[15] 20 וַיִּתְהַלְּכוּ מִגּוֹי אֶל־גּוֹי וּמִמַּמְלָכָה אֶל־עַם אַחֵר׃
ב ר״פ[16]. ב 21 לֹא־הִנִּיחַ לְאִישׁa לְעָשְׁקָם וַיּוֹכַח עֲלֵיהֶם מְלָכִים׃
כו ר״פ אל אל[17]. ב. ל. ג 22 אַל־תִּגְּעוּ בִּמְשִׁיחָי וּבִנְבִיאַי אַל־תָּרֵעוּ׃ פ
ב[18] 23 שִׁירוּ לַיהוָה כָּל־הָאָרֶץ בַּשְּׂרוּ מִיּוֹם־אֶל־יוֹם יְשׁוּעָתוֹ׃
ג[19] 24 aסַפְּרוּ בַגּוֹיִם אֶת־כְּבוֹדוֹ בְּכָל־הָעַמִּים נִפְלְאֹתָיו׃

[2]Mm 1553. [3]Mm 4077ב. [4]Mm 3432. [5]Mm 3993. [6]Mm 4078. [7]Mm 4187. [8]Mm 2251. [9]Mm 3373. [10]Mp sub loco. [11]Mm 1690. [12]Mm 3330. [13]Mm 3072. [14]Mm 878. [15]וחד מממלכה Ps 105,13. [16]Mm 3249. [17]Mm 3261. [18]Mm 4079. [19]Mm 293.

3 [b] G *καὶ ἀμορίτην* ‖ **5** [a] 1 c 15,18.20 וַיְעַזִיאֵל vel וַעֲזִיאֵל ‖ [b] 1 וְכִ׳ cf GT et 15,16 ‖ **6** [a] G *καὶ Οζιηλ* ‖ **8** [a] G[BAal] pr *ᾠδή* ‖ **9** [a] G + *ἃ ἐποίησεν κύριος* cf 12 ‖ **10** [a–a] G *ζητοῦσα τὴν εὐδοκίαν αὐτοῦ* ‖ **11** [a] G leg וְעֻזּוֹ ‖ **13** [a] 2 Mss G[127]Bo𝔖𝔄 אַבְרָהָם ut Ps 105,6 ‖ [b] G pl ‖ **15** [a] G[ALal] *μνημονεύων*, 1 c Ps 105,8 זָכַר ‖ **18** [a] Ps 105,11 pr אֶת־ ‖ **19** [a] Ms GV et Ps 105,12 תָּם— ‖ **21** [a] pc Mss אִישׁ, Ps 105,14 אָדָם ‖ **24** [a] > G*.

25 כִּי גָדוֹל יְהוָה וּמְהֻלָּל מְאֹד וְנוֹרָא הוּא עַל־כָּל־אֱלֹהִים׃ [20]

26 כִּי כָּל־אֱלֹהֵי הָעַמִּים אֱלִילִים וַיהוָה[a] שָׁמַיִם עָשָׂה׃

27 הוֹד וְהָדָר לְפָנָיו עֹז וְחֶדְוָה[a] בִּמְקֹמוֹ[b]׃ [21] ל. ו חס וכל אוריית ואיוב דכות ב מ ב

28 הָבוּ לַיהוָה מִשְׁפְּחוֹת עַמִּים הָבוּ לַיהוָה כָּבוֹד וָעֹז׃ [22] א וכל כל אלה בני דכות ב מ ב

29 [a]הָבוּ לַיהוָה כְּבוֹד שְׁמוֹ[a] שְׂאוּ מִנְחָה וּבֹאוּ[b] לְפָנָיו[c]

הִשְׁתַּחֲווּ לַיהוָה[d] בְּהַדְרַת־קֹדֶשׁ[d]׃ 30 חִילוּ מִלְּפָנָיו כָּל־הָאָרֶץ[a] [23] ח

אַף־תִּכּוֹן[b] תֵּבֵל בַּל־תִּמּוֹט׃

31 יִשְׂמְחוּ הַשָּׁמַיִם וְתָגֵל הָאָרֶץ וְיֹאמְרוּ[b] בַגּוֹיִם יְהוָה מָלָךְ[a]׃ [24] ט רפ

32 יִרְעַם הַיָּם וּמְלוֹאוֹ יַעֲלֹץ הַשָּׂדֶה וְכָל־אֲשֶׁר־בּוֹ׃ ל מל

33 אָז יְרַנְּנוּ עֲצֵי הַיָּעַר מִלִּפְנֵי יְהוָה כִּי־בָא[a] לִשְׁפּוֹט אֶת־הָאָרֶץ[b]׃ [25] ח וכל אוריית דכות ב מ ב. ל מל. ל

34 הוֹדוּ לַיהוָה כִּי טוֹב כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ׃

35 וְאִמְרוּ[a] הוֹשִׁיעֵנוּ[b] אֱלֹהֵי יִשְׁעֵנוּ[b] וְקַבְּצֵנוּ[c] וְהַצִּילֵנוּ[d] מִן־הַגּוֹיִם [26] ו. ב
ב
לְהֹדוֹת לְשֵׁם קָדְשֶׁךָ לְהִשְׁתַּבֵּחַ בִּתְהִלָּתֶךָ׃

ס[f] 36 בָּרוּךְ יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל מִן־הָעוֹלָם וְעַד הָעֹלָם ב חס למערב [27]

וַיֹּאמְרוּ[a] כָּל־הָעָם אָמֵן וְהַלֵּל[b] לַיהוָה׃ פ ד. ב

37 וַיַּעְזָב־שָׁם לִפְנֵי אֲרוֹן בְּרִית־יְהוָה לְאָסָף וּלְאֶחָיו לְשָׁרֵת כו בלישׁ וכל מלכים דכות א מנה בסיפ
לִפְנֵי הָאָרוֹן תָּמִיד לִדְבַר־יוֹם בְּיוֹמוֹ׃ 38 וְעֹבֵד אֱדֹם וַאֲחִיהֶם[a] [28] ג
שִׁשִּׁים וּשְׁמוֹנָה[b] וְעֹבֵד אֱדֹם בֶּן־יְדִיתוּן[cd] וְחוֹסָה לְשֹׁעָרִים׃ 39 וְאֶת־ צדוק הַכֹּהֵן וְאֶחָיו הַכֹּהֲנִים לִפְנֵי מִשְׁכַּן יְהוָה בַּבָּמָה אֲשֶׁר בִּגִבְעוֹן׃ [29] כל סיפ מל. ל כת כן. ב בטע לגר ר״ם בסיפ. ב
40 לְהַעֲלוֹת עֹלוֹת לַיהוָה עַל־מִזְבַּח הָעֹלָה תָּמִיד לַבֹּקֶר וְלָעֶרֶב ל
41 וּלְכָל־הַכָּתוּב בְּתוֹרַת יְהוָה אֲשֶׁר צִוָּה[a] עַל־יִשְׂרָאֵל׃ וְעִמָּהֶם[b] [30] ב. ג חס כי טוב
הֵימָן וִידוּתוּן[a] וְשְׁאָר הַבְּרוּרִים[b] אֲשֶׁר נִקְבוּ[b] בְּשֵׁמוֹת לְהֹדוֹת[c] לַיהוָה[c]

[20] Mm 3040. [21] Mm 489. [22] Mm 3361. [23] Mm 4080. [24] Mm 1233. [25] Mm 3083. [26] Mm 2470. [27] Mm 4081. [28] Mm 4082. [29] Mm 839. [30] Mp sub loco.

26 [a] G *καὶ ὁ θεὸς ἡμῶν* ‖ **27** [a] GSA ut Ps 96,6 וְתִפְאֶרֶת ‖ [b] G^{L}SA ut Ps 96 בְּמִקְדָּשׁוֹ ‖ **29** [a–a] > G* ‖ [b] G *καὶ ἐνέγκατε* ‖ [c] Ps 96,8 לְחַצְרוֹתָיו ‖ [d–d] G *ἐν αὐλαῖς ἁγίαις αὐτοῦ* = בְּחַצְרוֹת קָדְשׁוֹ ‖ **30** [a] cf 31[a–a] ‖ [b] G^{L}(ΘVM) *κατορθώτω* = תִּכֹּן ‖ **31** [a–a] tr post 30a ‖ [b] l c Ps 96,10 אִמְרוּ ‖ **33** [a] Ps 96,13 + כי בא ‖ [b] SA + Ps 96,13b ‖ **35** [a] > Ps 106,47 ‖ [b–b] Ps 106 יהוה אֱלֹהֵינוּ ‖ [c] > G* ‖ [d] > Ps 106 ‖ **36** [a] G ut Ps 106,48 וְאָמַר ‖ [b] G *καὶ ἤνεσαν* ‖ **38** [a] GSVA suff sg, sed pr יחיה cf 15,24b ‖ [b] 26,8 וּשְׁנַיִם ‖ [c–c] add ‖ [d] nonn Mss (Q) ידותון ‖ **40** [a] G amplius ‖ **41** [a] G(V) *καὶ Ιδιθων (-ωμ)* ‖ [b–b] > G.

כִּי ׀ לְעוֹלָם חַסְדּוֹ׃ 42 וְעִמָּהֶם [a]הֵימָן וְידוּתוּן[a] חֲצֹצְרוֹת וּמְצִלְתַּיִם 42
לְמַשְׁמִיעִים[b] וּכְלֵי שִׁיר הָאֱלֹהִים וּבְנֵי יְדוּתוּן[c] לַשָּׁעַר׃ 43 וַיֵּלֶךְ ׀ 43
כָּל־הָעָם אִישׁ לְבֵיתוֹ וַיָּשָׁב דָּוִיד לְבָרֵךְ אֶת־בֵּיתוֹ׃ פ

17 1 וַיְהִי כַּאֲשֶׁר יָשַׁב דָּוִיד בְּבֵיתוֹ וַיֹּאמֶר דָּוִיד אֶל־נָתָן הַנָּבִיא 17
הִנֵּה אָנֹכִי ׀ יוֹשֵׁב בְּבֵית הָאַרְזִים וַאֲרוֹן בְּרִית־יְהוָה תַּחַת יְרִיעוֹת׃
2 וַיֹּאמֶר נָתָן אֶל־דָּוִיד כָּל אֲשֶׁר בִּלְבָבְךָ עֲשֵׂה כִּי הָאֱלֹהִים עִמָּךְ׃ 2
3 וַיְהִי ס בַּלַּיְלָה הַהוּא וַיְהִי דְּבַר־אֱלֹהִים אֶל־נָתָן[a] לֵאמֹר׃ 3
4 לֵךְ וְאָמַרְתָּ אֶל־דָּוִיד עַבְדִּי כֹּה אָמַר יְהוָה לֹא אַתָּה תִּבְנֶה־לִּי 4
5 הַבַּיִת[a] לָשָׁבְתִּ[b]׃ 5 כִּי לֹא יָשַׁבְתִּי בְּבַיִת מִן־הַיּוֹם אֲשֶׁר הֶעֱלֵיתִי אֶת־ 5
יִשְׂרָאֵל עַד־הַיּוֹם הַזֶּה וָאֶהְיֶה[a] מִאֹהֶל אֶל־אֹהֶל וּמִמִּשְׁכָּן[bc]׃ 6 בְּכֹל 6
אֲשֶׁר־הִתְהַלַּכְתִּי[b] בְּכֹל־יִשְׂרָאֵל[c] הֲדָבָר[a] דִּבַּרְתִּי אֶת־אַחַד שִׁפְטֵי[b]
יִשְׂרָאֵל[c] אֲשֶׁר צִוִּיתִי[c] לִרְעוֹת אֶת־עַמִּי לֵאמֹר לָמָּה לֹא־בְנִיתֶם לִי
בֵּית אֲרָזִים׃ 7 וְעַתָּה כֹּה־תֹאמַר לְעַבְדִּי לְדָוִיד ס כֹּה אָמַר ׀ 7
יְהוָה צְבָאוֹת אֲנִי לְקַחְתִּיךָ מִן־הַנָּוֶה מֵאַחֲרֵי הַצֹּאן לִהְיוֹת נָגִיד עַל
עַמִּי יִשְׂרָאֵל׃ 8 וָאֶהְיֶה עִמְּךָ בְּכֹל אֲשֶׁר הָלַכְתָּ וָאַכְרִית אֶת־כָּל־ 8
אוֹיְבֶיךָ מִפָּנֶיךָ וְעָשִׂיתִי[a] לְךָ שֵׁם[b] כְּשֵׁם הַגְּדוֹלִים אֲשֶׁר בָּאָרֶץ׃
9 וְשַׂמְתִּי מָקוֹם לְעַמִּי יִשְׂרָאֵל וּנְטַעְתִּיהוּ וְשָׁכַן תַּחְתָּיו וְלֹא יִרְגַּז עוֹד 9
וְלֹא־[a]יוֹסִיפוּ בְנֵי־[a]עַוְלָה לְבַלֹּתוֹ[b] כַּאֲשֶׁר בָּרִאשׁוֹנָה׃ 10 וּלְמִן־[a] 10
אֲשֶׁר צִוִּיתִי שֹׁפְטִים עַל־עַמִּי יִשְׂרָאֵל וְהִכְנַעְתִּי אֶת־כָּל־אוֹיְבֶיךָ[b]
וָאַגֶּד[c] לְךָ[c] וּבַיִת[d] יִבְנֶה[e]־לְךָ יְהוָה׃ 11 וְהָיָה כִּי־מָלְאוּ[a] יָמֶיךָ לָלֶכֶת[b] 11
עִם־אֲבֹתֶיךָ וַהֲקִימוֹתִי אֶת־זַרְעֲךָ אַחֲרֶיךָ אֲשֶׁר יִהְיֶה מִבָּנֶיךָ[c] וַהֲכִינוֹתִי
אֶת־מַלְכוּתוֹ׃ 12 הוּא יִבְנֶה־לִּי[a] בָּיִת וְכֹנַנְתִּי אֶת־כִּסְאוֹ עַד־עוֹלָם׃ 12

ג בלישׁ . ל . ג[31]
ב[32] וכל שמואל דבות ב מ א . ט[33]
ה[1]
ה[2] . כל סיפ מל ב מ חד[3] חס . ל . כן בלישׁ וכל מלכים דכות יא מגה בסיפ . ל . ה מל[4]
ו[5] . ב
ג[6]
ג[7] . כז בטע
ו[a]
ג בכתיב . ד[9] . ל
ב . כה[10] . ב
יו[11]
יו מיחד מן[12]
ל ומל
ז מל[13] . ד[14] . ו מל[15]
ל ומל
ס בלישׁ ג[16] מגה מל . ל חס . בכ[17] ח[18] מגה מל . ל
ל . ז מל[13]
ד חס[19] ב מגה בלישׁ
ג מל[20] . כל סיפ מל
ב וחס[11]

[31] Mm 1583. [32] Mm 4083. [33] Mm 969. Cp 17 [1] Mm 87. [2] Mm 4084. [3] 1 Ch 20,1. [4] Mm 632. [5] Mm 1580. [6] Mm 4085. [7] Mm 4086. [8] Mm 3067. [9] Mm 660. [10] Mm 187. [11] Mp sub loco. [12] Okhl 196. [13] Mm 3348. [14] Mm 1357. [15] Mm 1421. [16] Mm 2632. [17] Mm 1743. [18] Mm 1135. [19] Mm 1688. [20] Mm 2841.

42 [a–a] > G ‖ [b] hic add? ‖ [c] cf 41[a] ‖ **Cp 17,3** [a] pc Mss S + הַנְּבִיא ‖ **4** [a] G ut 2 S 7,5 בַּיִת ‖ [b] Ms G et 2 S לְשָׁבְתִּי, G + *ἐν αὐτῷ* ‖ **5** [a] ins c 2 S 7,6 מִתְהַלֵּךְ, it T ‖ [b–b] G *ἐν σκηνῇ καὶ ἐν καταλύματι* cf 2 S ‖ [c] ins אל־משכן (homtel) cf T ‖ **6** [a] G *εἰ λαλῶν* = הֲדַבֵּר ‖ [b] G ut 2 S 7,7 שִׁבְטֵי, sed cf 10 ‖ [c–c] > G[BS] ‖ **8** [a] G *καὶ ἐποίησα* ‖ [b] pc Mss S + גְּדוֹל ut 2 S 7,9 ‖ **9** [a–a] G *προσθήσει* (G[L] + *υἱός*) ‖ [b] pc Mss לְכַלּוֹת, G *τοῦ ταπεινῶσαι αὐτόν* cf 2 S 7,10, S *lmgljwth* = לְהַגְלוֹתוֹ ‖ **10** [a] STV om cop ‖ [b] prp יָבִיו– ‖ [c–c] G *καὶ αὐξήσω σε* = וַאֲגַדֶּלְךָ, sed cf 2 S 7,11 ‖ [d] 2 S בי בית, sic l? ‖ [e] 2 S יַעֲשֶׂה ‖ **11** [a] 2 S 7,12 יָמֶיךָ, sic l? ‖ [b] G ut 2 S וְשָׁכַבְתָּ ‖ [c] GSA ut 2 S מִמֵּעֶיךָ ‖ **12** [a] 2 S 7,13 לִשְׁמִי.

13 אֲנִי֙ אֶהְיֶה־ל֣וֹ לְאָ֔ב וְה֖וּא יִהְיֶה־לִּ֣י לְבֵ֑ן[a] וְחַסְדִּ֣י לֹא־אָסִ֔יר מֵֽעִמּ֕וֹ
14 כַּאֲשֶׁ֥ר הֲסִירֹ֖תִי[b] מֵֽאֲשֶׁ֣ר הָיָ֑ה[c] לְפָנֶ֔יךָ[b]׃ 14 וְהַעֲמַדְתִּ֥יהוּ[a] בְּבֵיתִ֖י[b]
ב מל 21. ל ומל
15 וּבְמַלְכוּתִ֣י[b] עַד־הָעוֹלָ֑ם וְכִסְאֹ֖ו יִהְיֶ֥ה נָכ֖וֹן עַד־עוֹלָֽם׃ 15 כְּכֹ֥ל
ל. ד
הַדְּבָרִ֣ים הָאֵ֔לֶּה וּכְכָל־הֶחָזָ֥ון הַזֶּ֖ה כֵּ֣ן דִּבֶּ֑ר נָתָ֥ן אֶל־דָּוִֽיד׃ פ
ה
16 וַיָּבֹ֣א הַמֶּ֣לֶךְ דָּוִ֔יד וַיֵּ֖שֶׁב לִפְנֵ֣י יְהוָ֑ה וַיֹּ֣אמֶר מִֽי־אֲנִ֤י יְהוָה֙ אֱלֹהִ֔ים
17 וּמִ֥י בֵיתִ֖י כִּ֥י[a] הֲבִיאֹתָ֥נִי עַד־הֲלֹֽם׃[a] 17 וַתְּקַטֹּ֥ן זֹ֛את בְּעֵינֶ֖יךָ[c] אֱלֹהִ֑ים
ב וחס 22. יא. ב. סו. ל
ג 23 וכל מלכים ישעיה וירמיה דכות. ב מ יא. ה. ל. ב מל בלישׁ 24.
ג 25 קמ ב מנה בלישׁ
וַתְּדַבֵּ֞ר עַל־בֵּ֣ית עַבְדְּךָ֗ לְמֵרָחֹ֔וק[a] וּרְאִיתַ֥נִי כְתָוֹ֖ר[ab] הָֽאָדָ֣ם הַֽמַּעֲלֶ֑ה[c]
18 יְהוָ֥ה[d] אֱלֹהִֽים׃ 18 מַה־יּוֹסִ֥יף עֹ֛וד דָּוִ֥יד אֵלֶ֖יךָ לְכָבֹ֑ד[a] וְאֶת־עַבְדְּךָ֖[b]
ל בסיפ 26. ה 28. ל
19 וְאַתָּ֥ה אֶת־עַבְדְּךָ֖ יָדָֽעְתָּ׃ 19 יְהוָ֕ה[a] בַּֽעֲבֻ֥ור עַבְדְּךָ֖[ab] וְכִלְבָבְךָ֣[c] עָשִׂ֔יתָ
ב
20 אֶת כָּל־הַגְּדוּלָּ֥ה[d] הַזֹּ֖את לְהֹדִ֣יעַ[e] אֶת־כָּל־הַגְּדֻלֹּ֑ות[df]׃ 20 יְהוָ֕ה אֵ֥ין
ד ג מל וחר חס. ל חס. ל מ״פ אין ואין[27] וכל ר״פ דכות ב מ ב
כָּמ֖וֹךָ וְאֵ֣ין אֱלֹהִ֑ים זוּלָתְךָ֖ בְּכֹ֥ל[a] אֲשֶׁר־שָׁמַ֥עְנוּ בְאָזְנֵֽינוּ׃ 21 וּמִי
ג. ל 28. ו
כְּעַמְּךָ֣ יִשְׂרָאֵ֗ל גֹּוי֙ אֶחָ֣ד[a] בָּאָ֔רֶץ אֲשֶׁ֨ר הָלַ֤ךְ הָאֱלֹהִים֙ לִפְדֹּ֣ות לֹ֔ו עָ֖ם[b]
ל 28. ל 28. יז וכל זקף אתנח וס״פ דכות 29
לָשׂ֣וּם לְךָ֑[c] שֵׁ֚ם גְּדֻלֹּ֣ות[d] וְנֹרָאֹ֔ות לְגָרֵ֖שׁ מִפְּנֵ֣י עַמְּךָ֑[e] אֲשֶׁר־פָּדִ֥יתָ
ל 29. ב כת כן 30
22 מִמִּצְרַ֖יִם גֹּויִ֥ם׃ 22 וַתִּתֵּ֨ן אֶת־עַמְּךָ֤ יִשְׂרָאֵל֙ לְךָ֣ לְעָ֔ם עַד־עֹולָ֑ם
פסיק
23 וְאַתָּ֣ה יְהוָ֔ה[a] הָיִ֥יתָ לָהֶ֖ם לֵֽאלֹהִֽים׃ 23 וְעַתָּ֣ה יְהוָ֔ה הַדָּבָ֣ר אֲשֶׁ֔ר
31 ג
דִּבַּ֖רְתָּ עַל־עַבְדְּךָ֣ וְעַל־בֵּיתֹ֑ו יֵאָמֵ֥ן[a] עַד־עֹולָ֖ם וַעֲשֵׂ֥ה כַאֲשֶׁ֖ר דִּבַּ֥רְתָּ׃
24 וְיֵאָמֵ֥ן[a] וְיִגְדַּ֖ל שִׁמְךָ֣ עַד־עֹולָ֑ם לֵאמֹ֗ר יְהוָ֥ה צְבָאֹ֛ות[b] אֱלֹהֵ֥י יִשְׂרָאֵ֖ל[b]
ל 22. ב
25 אֱלֹהִ֔ים לְיִשְׂרָאֵ֖ל וּבֵ֣ית דָּוִ֑יד עַבְדְּךָ֖ נָכ֥וֹן לְפָנֶֽיךָ׃ 25 כִּֽי־אַתָּ֣ה אֱלֹהַ֗י
ב 32. ב 33
כִּ֤ה
גָּלִ֙יתָ֙ אֶת־אֹ֣זֶן עַבְדְּךָ֔ לִבְנֹ֥ות לֹ֖ו בָּ֑יִת עַל־כֵּ֗ן מָצָ֤א עַבְדְּךָ֙[a] לְהִתְפַּלֵּ֔ל
לְפָנֶֽיךָ׃ 26 וְעַתָּ֣ה יְהוָ֔ה אַתָּה־הוּא֙ הָאֱלֹהִ֔ים[a] וַתְּדַבֵּ֥ר[ ] עַל־עַבְדֶּ֖ךָ[ ]
34 ל

21 Mm 3336. 22 Mp sub loco. 23 Mm 324. 24 Mm 4087. 25 Mm 3909. 26 Mm 4088. 27 Mm 1269. 28 Mm 4089. 29 Mm 2120. 30 Mm 4090. 31 Mm 2587. 32 Mm 4091. 33 Mm 4092. 34 וחד את הטובה 2 S 7,28.

13 [a] deest 2 S 7,14b ‖ [b–b] 2 S 7,15 amplius ‖ [c] G pl ‖ **14** [a] G *καὶ πιστώσω αὐτόν* cf 2 S 7,16 ‖ [b] 2 S suff 2 sg ‖ **16** [a–a] G *ἠγάπησάς με ἕως αἰῶνος* = אֲהַבְתַּנִי עַד־עוֹלָם ‖ **17** [a–a] prp וַתַּרְאֵנִי מִתּוּר cf Qoh 1,13 7,25 ‖ [b] pc Mss בְּתוֹךְ, G *ὡς ὅρασις* ‖ [c] G *καὶ ὕψωσάς με*; prp לְמַעְלָה aut הָעֹלֶם ‖ [d–d] cj c 18? ‖ **18** [a] l לְכַבֵּד cf G ‖ [b–b] > G* (homtel) ‖ **19** [a–a] > G* ‖ [b] 2 S 7,21 דְּבָרְךָ ‖ [c] prp וְכִלְבָבְךָ ‖ [d–d] > G* (homtel) ‖ [e] S ut 2 S + אֶת־עַבְדֶּךָ, ins ‖ [f–f] 2 S 7,22 עַל־כֵּן גָּדַלְתָּ ‖ **20** [a] mlt Mss GSC et 2 S כְּכֹל ‖ **21** [a] G *ἔτι* = אַחֵר cf 𝔙 ‖ [b] l c 2 S 7,23 לְעָם ‖ [c] l c 2 S לוֹ, it G ‖ [d] l מִגּ֫ (מ hpgr) cf 2 S 7 ‖ [e] l עַמּוֹ כְעַמֶּךָ (hpgr) ‖ [f] ins וֵאלֹהִים (homtel) cf 2 S ‖ **22** [a] > C ‖ **23** [a] 2 S 7,25 הָקֵם ‖ **24** [a] > 2 S 7,26, dl? ‖ [b–b] > 2 S, dl ‖ **25** [a] 2 S 7,27 + אֶת־לִבּוֹ ‖ **26** [a] ins c 2 S 7,28 וּדְבָרֶיךָ יִהְיוּ אֱמֶת.

ל וכתי כן . ט35 הַטּוֹבָה ׀ הַזֹּאת׃ 27 וְעַתָּה ׀ [a]הוֹאַלְתָּ לְבָרֵךְ[a] אֶת־בֵּית עַבְדֶּךָ לִהְיוֹת 27
ל וחס30 לְעוֹלָם לְפָנֶיךָ כִּי־אַתָּה יְהוָה בֵּרַכְתָּ[b] וּמְבֹרָךְ[c] לְעוֹלָם׃ פ
18 1 וַיְהִי אַחֲרֵי־כֵן וַיַּךְ דָּוִיד אֶת־פְּלִשְׁתִּים וַיַּכְנִיעֵם וַיִּקַּח[a] אֶת־ 18
ל 2 [b]גַּת וּבְנֹתֶיהָ[b] מִיַּד פְּלִשְׁתִּים׃ 2 וַיַּךְ אֶת־מוֹאָב וַיִּהְיוּ ׀ מוֹאָב עֲבָדִים
כו ו מנה בסיפ . לא וזרגין דמטע בטע1 . ל 3 לְדָוִיד נֹשְׂאֵי מִנְחָה׃ 3 וַיַּךְ ׀ דָּוִיד אֶת־הַדַדְעֶזֶר[a] מֶלֶךְ־צוֹבָה ׀ חֲמָתָה[b]
ל 4 בְּלֶכְתּוֹ לְהַצִּיב[c] יָדוֹ בִּנְהַר־פְּרָת׃ 4 וַיִּלְכֹּד ׀ דָּוִיד מִמֶּנּוּ אֶלֶף רֶכֶב[a]
ד3 . ב וְשִׁבְעַת אֲלָפִים[b] פָּרָשִׁים וְעֶשְׂרִים אֶלֶף אִישׁ רַגְלִי וַיְעַקֵּר דָּוִיד ׀ אֶת־
ז מל בלישׁ1 . ג מל 5 כָּל־הָרֶכֶב וַיּוֹתֶר מִמֶּנּוּ מֵאָה רָכֶב׃ 5 וַיָּבֹא ׀ אֲרַם דַּרְמֶשֶׂק[a] לַעְזוֹר
לַהַדַדְעֶזֶר[b] מֶלֶךְ צוֹבָה וַיַּךְ דָּוִיד ׀ בַּאֲרָם עֶשְׂרִים־וּשְׁנַיִם אֶלֶף אִישׁ׃
פד . ל . כו ו מנה בסיפ 6 וַיָּשֶׂם דָּוִיד[a] בַּאֲרַם דַּרְמֶשֶׂק[b] וַיְהִי ׀ אֲרָם לְדָוִיד עֲבָדִים נֹשְׂאֵי מִנְחָה
וַיּוֹשַׁע יְהוָה לְדָוִיד בְּכֹל אֲשֶׁר הָלָךְ׃ 7 וַיִּקַּח דָּוִיד אֶת שִׁלְטֵי הַזָּהָב 7
ב . ל . ל אֲשֶׁר הָיוּ עַל ׀ עַבְדֵי הַדַדְעֶזֶר[a] וַיְבִיאֵם יְרוּשָׁלִָם׃ 8 וּמִטִּבְחַת[a] וּמִכּוֹן[b] 8
ה5 עָרֵי הַדַדְעֶזֶר[c] לָקַח דָּוִיד נְחֹשֶׁת רַבָּה ׀ מְאֹד בָּהּ ׀ עָשָׂה שְׁלֹמֹה[c] אֶת־
ל . ג6 . ד7 יָם[d] הַנְּחֹשֶׁת וְאֶת־הָעַמּוּדִים[g] וְאֶת ׀ כְּלֵי ׀ הַנְּחֹשֶׁת[d]׃ פ 9 וַיִּשְׁמַע 9
ב תֹּעוּ[a] מֶלֶךְ חֲמָת כִּי הִכָּה דָוִיד אֶת־כָּל־חֵיל הַדַדְעֶזֶר[b] מֶלֶךְ־צוֹבָה׃
ד . לשאל ק 10 וַיִּשְׁלַח אֶת־הֲדוֹרָם[a]־בְּנוֹ אֶל־הַמֶּלֶךְ־דָּוִיד לִשְׁאָל[b]־לוֹ לְשָׁלוֹם 10
ב . יצ6 . ב וְלִבָּרְכוֹ עַל[c] אֲשֶׁר נִלְחַם בַּהַדַדְעֶזֶר[c] וַיַּכֵּהוּ כִּי־אִישׁ מִלְחֲמוֹת תָּעוּ
ז . ג הָיָה הַדַדְעֶזֶר[c] וְכֹל[d] כְּלֵי זָהָב ׀ וָכֶסֶף ׀ וּנְחֹשֶׁת׃ 11 גַּם־אֹתָם הִקְדִּישׁ 11
ג בסיפ הַמֶּלֶךְ דָּוִיד לַיהוָה עִם־הַכֶּסֶף וְהַזָּהָב אֲשֶׁר נָשָׂא מִכָּל־הַגּוֹיִם מֵאֲדוֹם[a]
ב5 vl בסיפ . ז בסיפ10 וּמִמּוֹאָב ׀ וּמִבְּנֵי עַמּוֹן וּמִפְּלִשְׁתִּים וּמֵעֲמָלֵק׃ 12 [a]וְאַבְשַׁי בֶּן־ 12
ב כת כן9 . פד צְרוּיָה[a] הִכָּה אֶת־אֱדוֹם בְּגֵיא ׀ הַמֶּלַח שְׁמוֹנָה[b] עָשָׂר אָלֶף׃ 13 וַיָּשֶׂם[a] 13
ל בֶּאֱדוֹם[b] נְצִיבִים וַיִּהְיוּ ׀ כָּל־אֱדוֹם עֲבָדִים לְדָוִיד וַיּוֹשַׁע יְהוָה ׀ אֶת־

35 Mm 969. 36 Mm 3392. Cp 18 1 Mm 794. 2 ותר ולהציב 1S 13,21. 3 Mm 1747. 4 Mm 3767. 5 Mm 2987. 6 Mm 1558. 7 Mm 1272. 8 Mm 1748. 9 Mp sub loco. 10 Mm 665.

27 [a–a] 2 S 7,29 הוֹאַל וּבָרֵךְ ‖ [b] l תּוֹ– (ו hpgr) ‖ [c] 𝔊 *καὶ εὐλόγησον* ‖ **Cp 18,1** [a] 2 Mss 𝔖 et 2 S 8,1 + דָּוִיד ‖ [b–b] 2 S מְתֶג הָאַמָּה (inc) ‖ **3** [a] mlt Mss Vrs הדרעזר ‖ [b] > 𝔖𝔙 et 2 S 8,3 ‖ [c] 2 S לְהָשִׁיב ‖ **4** [a] > 2 S 8,4 ‖ [b] 2 S מֵאוֹת ‖ **5** [a] pc Mss דַּמֶּ֫ ‖ [b] cf 3[a] ‖ **6** [a] ins c Ms Vrs et 2 S 8,6 נְצִיבִים ‖ [b] cf 5[a] ‖ **7** [a] cf 3[a] ‖ **8** [a] 𝔖 *wmn ṭbḥ* cf 2 S 8,8 ‖ [b] 𝔊 *καὶ ἐκ τῶν ἐκλεκτῶν* = וּמִמִּבְחַר? 2 S וּמִבְּרֹתַי ‖ [c] cf 3[a] ‖ [d–d] > 2 S ‖ [e] 𝔖(𝔙) *dwjd* ‖ [f] pc Mss Edd יַם ‖ [g] 𝔖 + *wtwr' dnḥš'* = et boves aeneos ‖ **9** [a] 2 S 8,9 תֹּעִי ‖ [b] cf 3[a] ‖ **10** [a] 𝔖𝔙 ut 2 S 8,10 יוֹרָם ‖ [b] K לִשְׁאוֹל ‖ [c] cf 3[a] ‖ [d] l בְּכֹל? cf 2 S ‖ **11** [a] 2 S 8,12 מֵאֲרָם ‖ **12** [a–a] l וּבְשׁוּבוֹ מִצּוֹבָה cf 2 S 8,13 Ps 60,2 ‖ [b] Ps שְׂנֵים ‖ **13** [a] 𝔖(𝔙) + *dwjd* ‖ [b] 𝔊 *ἐν τῇ κοιλάδι*.

14 דָּוִיד בְּכָל אֲשֶׁר הָלָךְ׃ 14 וַיִּמְלֹךְ דָּוִיד עַל־כָּל־יִשְׂרָאֵל וַיְהִי עֹשֶׂה׃ כ ח[11] מנה בסיפ . ל . כב[12]
15 מִשְׁפָּט וּצְדָקָה לְכָל־עַמּוֹ׃ 15 וְיוֹאָב בֶּן־צְרוּיָה עַל־הַצָּבָא וִיהוֹשָׁפָט ג ב מנה בסיפ
16 בֶּן־אֲחִילוּד מַזְכִּיר׃ 16 וְצָדוֹק בֶּן־אֲחִיטוּב וַאֲבִימֶלֶךְ[a] בֶּן־אֶבְיָתָר׃ ל . ג
17 כֹּהֲנִים וְשַׁוְשָׁא[b] סוֹפֵר׃ 17 וּבְנָיָהוּ בֶן־יְהוֹיָדָע עַל־הַכְּרֵתִי וְהַפְּלֵתִי[a] ל
וּבְנֵי־דָוִיד[b] הָרִאשֹׁנִים לְיַד[c] הַמֶּלֶךְ׃[b] פ כי יג מנה בסיפ

19 1 וַיְהִי אַחֲרֵי־כֵן וַיָּמָת נָחָשׁ[a] מֶלֶךְ בְּנֵי־עַמּוֹן וַיִּמְלֹךְ[b] בְּנוֹ ל
2 תַּחְתָּיו׃ 2 וַיֹּאמֶר דָּוִיד אֶעֱשֶׂה־חֶסֶד | עִם־חָנוּן בֶּן־נָחָשׁ כִּי־עָשָׂה׃ ל
אָבִיו עִמָּדִי חֶסֶד וַיִּשְׁלַח דָּוִיד מַלְאָכִים לְנַחֲמוֹ עַל־אָבִיו וַיָּבֹאוּ עַבְדֵי יד פסוק על אל אל[1] . ב[2]
3 דָוִיד אֶל־אֶרֶץ׃ בְּנֵי־עַמּוֹן אֶל־חָנוּן לְנַחֲמוֹ׃ 3 וַיֹּאמְרוּ שָׂרֵי בְנֵי־עַמּוֹן ב[3]
לְחָנוּן[a] הֲמְכַבֵּד דָּוִיד אֶת־אָבִיךָ בְּעֵינֶיךָ כִּי־שָׁלַח לְךָ מְנַחֲמִים הֲלֹא׃ ב[3] . סו . ל[4]
בַּעֲבוּר׃ לַחְקָרָהּ[b] וְלַהֲפָכָהּ[c] וּלְרַגֵּל הָאָרֶץ בָּאוּ עֲבָדָיו אֵלֶיךָ׃ פ
4 וַיִּקַּח חָנוּן אֶת־עַבְדֵי דָוִיד וַיְגַלַּח֗ם[a] וַיִּכְרֹת׃ אֶת־מַדְוֵיהֶם׃ בַּחֲצִי׃ עַד־ ל[5] . ב ומל
5 הַמִּפְתָּשָׁעָה[b] וַיְשַׁלְּחֵם׃ 5 וַיֵּלְכוּ[a] וַיַּגִּידוּ לְדָוִיד[b] עַל־הָאֲנָשִׁים[b] וַיִּשְׁלַח ל . ט[6] . ה[7]
לִקְרָאתָם כִּי־הָיוּ הָאֲנָשִׁים נִכְלָמִים מְאֹד וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ שְׁבוּ בִירֵחוֹ
6 עַד׃ אֲשֶׁר־יְצִמַּח זְקָנְכֶם וְשַׁבְתֶּם׃ 6 וַיִּרְאוּ בְּנֵי עַמּוֹן כִּי הִתְבְּאֲשׁוּ עִם־ ל
דָּוִיד וַיִּשְׁלַח חָנוּן וּבְנֵי עַמּוֹן אֶלֶף[a] כִּכַּר־כֶּסֶף לִשְׂכֹּר לָהֶם מִן־אֲרַם ב[8]
7 נַהֲרַיִם[b] וּמִן־אֲרַם מַעֲכָה וּמִצּוֹבָה רֶכֶב וּפָרָשִׁים׃ 7 וַיִּשְׂכְּרוּ לָהֶם ל[9]
שְׁנַיִם׃ וּשְׁלֹשִׁים אֶלֶף רֶכֶב וְאֶת־מֶלֶךְ מַעֲכָה וְאֶת־עַמּוֹ וַיָּבֹאוּ וַיַּחֲנוּ ד[9] . ו[10]
לִפְנֵי מֵידְבָא[a] וּבְנֵי עַמּוֹן נֶאֶסְפוּ מֵעֲרֵיהֶם וַיָּבֹאוּ לַמִּלְחָמָה[b]׃ פ ת[9]
8 וַיִּשְׁמַע דָּוִיד וַיִּשְׁלַח אֶת־יוֹאָב וְאֶת כָּל־צְבָא[a] הַגִּבּוֹרִים׃ 9 וַיֵּצְאוּ ז מל ג[11] מנה בסיפ
בְּנֵי עַמּוֹן וַיַּעַרְכוּ מִלְחָמָה פֶּתַח הָעִיר[a] וְהַמְּלָכִים אֲשֶׁר־בָּאוּ לְבַדָּם
10 בַּשָּׂדֶה׃ 10 וַיַּרְא יוֹאָב כִּי־הָיְתָה פְנֵי־הַמִּלְחָמָה אֵלָיו פָּנִים וְאָחוֹר
11 וַיִּבְחַר מִכֹּל־בָּחוּר׃ בְּיִשְׂרָאֵל וַיַּעֲרֹךְ לִקְרַאת אֲרָם׃ 11 וְאֶת יֶתֶר נ

[11]Mm 4151. [12]Mm 475. **Cp 19** [1]Mm 4093. [2]Mm 2549. [3]Mp sub loco. [4]Mm 4094. [5]Mm 4095. [6]Mm 2192. [7]Mm 2347. [8]Mm 4096. [9]Mm 1752. [10]Mm 461. [11]Mm 4151.

16 [a] l c nonn Mss GSYA et 2 S 8,17 ואחי ‖ [b] S *wsrj'* sec 2 S, T *wšjš'* cf 1 R 4,3 ‖ **17** [a] mlt Mss ועל־הפ ‖ [b–b] 2 S 8,18 כֹּהֲנִים הָיוּ ‖ [c] G *διάδοχοι* ‖ **Cp 19,1** [a] > G* et 2 S 10,1 ‖ [b] pc Mss S et 2 S + חנון cf G ‖ **3** [a] 2 S 10,3 + אֲדֹנֵיהֶם, it S ‖ [b] 2 S + אֶת־הָעִיר, it GS ‖ [c] > GS (hpgr); V *et investigent*, l וְלַחְפֹּר ‖ **4** [a] 2 S 10,4 distinctius ‖ [b] 2 S שְׁתוֹתֵיהֶם ‖ **5** [a] > S et 2 S 10,5; cj c 4 ‖ [b–b] > SV et 2 S ‖ **6** [a–a] > 2 S 10,6 ‖ [b] 2 S בֵּית רְחוֹב ‖ **7** [a] l מֵי רַבָּה cf 2 S 12,27 ‖ [b] ins prb אִישׁ אִישׁ (tum deest 7aγδb in 2 S 10,6 per homtel) ‖ **8** [a] l c Edd GSV צְ ‖ **9** [a] 2 S 10,8 הַשָּׁעַר, it S.

12 הֲעָם֙ נָתַ֣ן בְּיָד֔ אֲבִשַׁ֖י[a] אָחִ֑יו וַיַּעַרְכ֣וּ לִקְרַ֔את בְּנֵ֖י עַמּ֑וֹן׃ 12 וַיֹּ֣אמֶר אִם־ 12 ב פסוק דמטע[12]
תֶּחֱזַ֤ק מִמֶּנִּי֙ אֲרָ֔ם וְהָיִ֥יתָ לִ֖י לִתְשׁוּעָ֑ה ס וְאִם־בְּנֵ֤י עַמּוֹן֙ יֶחֶזְק֣וּ נז וכל תלים דכות
מִמְּךָ֔ וְהוֹשַׁעְתִּ֖יךָ׃ 13 חֲזַ֗ק וְנִתְחַזַּ֤ק בְּעַד־עַמֵּ֙נוּ֙ וּבְעַד֙ עָרֵ֣י אֱלֹהֵ֔ינוּ ס[a] ב מ יא . ב[13] ג . ב
וַיהוָ֖ה הַטּ֥וֹב בְּעֵינָ֖יו יַעֲשֶֽׂה׃ 14 וַיִּגַּ֨שׁ יוֹאָ֜ב וְהָעָ֣ם אֲשֶׁר־עִמּ֗וֹ לִפְנֵ֤י אֲרָם֙ 14 נא
לַמִּלְחָמָ֔ה וַיָּנֻ֖סוּ מִפָּנָֽיו׃ 15 וּבְנֵ֤י עַמּוֹן֙ רָא֔וּ כִּי־נָ֥ס אֲרָ֖ם וַיָּנֻ֣סוּ גַם־ 15 ד מל[14] . כג . ד מל[14]
הֵ֑ם מִפְּנֵ֣י אֲבִשַׁ֣י אָחִ֔יו[a] וַיָּבֹ֖אוּ הָעִ֣ירָה וַיָּבֹ֑אוּ[b] יוֹאָ֖ב יְרוּשָׁלִָֽם׃ פ 15 ט[15]
16 וַיַּ֣רְא אֲרָ֗ם כִּ֚י נִגְּפ֣וּ לִפְנֵ֣י יִשְׂרָאֵל֔[a] וַיִּשְׁלְח֖וּ מַלְאָכִ֑ים וַיּוֹצִ֣יאוּ[a] אֶת־ 16 יב[16] ד מנה מל בסיפ
אֲרָ֗ם אֲשֶׁ֚ר מֵעֵבֶ֣ר הַנָּהָ֔ר וְשׁוֹפַ֙ךְ[b] שַׂר־צְבָ֣א הֲדַדְעֶ֔זֶר[c] לִפְנֵיהֶֽם׃
17 וַיֻּגַּ֥ד לְדָוִ֖יד וַיֶּאֱסֹ֣ף אֶת־כָּל־יִשְׂרָאֵ֑ל וַיַּעֲבֹ֣ר הַיַּרְדֵּ֔ן וַיָּבֹ֥א אֲלֵיהֶ֖ם[a] 17 כד[17] . כ ן מנה בסיפ . ב[19] . יז[20] חס בכתיב ט[21] מנה בסיפ
וַיְעָרֶךְ־[b] אֲלֵיהֶ֣ם[b] וַיַּעֲרֹךְ֙ דָּוִ֣יד[c] לִקְרַ֔את אֲרָ֖ם[c] מִלְחָמָ֑ה וַיִּלָּחֲמ֖וּ עִמּֽוֹ׃ יז[20] חס בכתיב ט[21] מנה בסיפ
18 וַיָּנָ֤ס אֲרָם֙ מִלִּפְנֵ֣י יִשְׂרָאֵ֔ל וַיַּהֲרֹ֣ג דָּוִ֔יד מֵאֲרָ֖ם שִׁבְעַ֣ת אֲלָפִ֑ים[a] רֹ֖כְב 18 ל
וְאַרְבָּעִ֣ים אֶ֔לֶף אִ֥ישׁ רַגְלִ֖י[b] וְאֶת־שׁוֹפָ֣ךְ[c] שַׂר־הַצָּבָ֑א הֵמִֽית׃ 19 וַיִּרְא֗וּ 19 ד[22] . ל
עַבְדֵ֣י הֲדַדְעֶ֔זֶר[a] כִּ֚י נִגְּפ֣וּ לִפְנֵ֣י יִשְׂרָאֵ֔ל וַיְשָׁלִ֖מוּ עִם־דָּוִ֑יד וַיַּעַבְד֣וּ ל . ה וחס
לָהֶ֗ם[b] וְלֹא־אָבָ֤ה אֲרָם֙ לְהוֹשִׁ֣יעַ אֶת־בְּנֵי־עַמּ֔וֹן עֽוֹד׃ פ 20 1 וַיְהִי 20
לְעֵ֣ת תְּשׁוּבַ֣ת הַשָּׁנָ֔ה לְעֵ֖ת | צֵ֣את הַמְּלָכִ֑ים וַיִּנְהַ֣ג יוֹאָ֗ב אֶת־חֵ֙יל֙ ל . ה[1] . יז פסוק את את . ל[2]
הַצָּבָ֔א וַיַּשְׁחֵ֖ת | אֶת־אֶ֣רֶץ בְּנֵי־עַמּ֑וֹן וַיָּבֹ֣א וַיָּצַ֗ר אֶת־רַבָּה֙ וְדָוִ֣יד יֹשֵׁ֔ב ה וכל עליה דכות . ל חס בסיפ[3]
בִּירוּשָׁלִָ֑ם וַיַּךְ֙[a] יוֹאָ֣ב אֶת־רַבָּ֔ה[b] וַיֶּהֶרְסֶ֖הָ׃ 2 וַיִּקַּ֤ח דָּוִיד֙ אֶת־עֲטֶ֣רֶת־ 2 נ[4] כת כן ול בליש
מַלְכָּ֔ם[a] מֵעַ֖ל רֹאשׁ֑וֹ וַיִּמְצָ֣אֶהָ֔ | מִשְׁקַ֥ל כִּכַּר־זָהָ֖ב וּבָ֣הּ אֶ֑בֶן יְקָרָ֥ה וַתְּהִ֖י ב סביו׳ מלכה . ב . ג[5]
עַל־רֹ֣אשׁ דָּוִ֔יד וּשְׁלַ֥ל הָעִ֖יר הוֹצִ֥יא הַרְבֵּ֖ה מְאֹֽד׃ 3 וְאֶת־הָעָ֣ם אֲשֶׁר־ 3 יב[6]
בָּ֑הּ הוֹצִ֣יא וַיָּשֵׂ֗ר[a] בַּמְּגֵרָ֛ה וּבְחַרְיֵ֥י הַבַּרְזֶ֖ל וּבַמְּגֵרוֹת[b] וְכֵ֣ן יַעֲשֶׂ֔ה ג כת ש . ג . ב חד חס וחד מל . ל . ל
דָּוִ֖יד לְכָל־עָרֵ֣י בְנֵי־עַמּ֑וֹן וַיָּ֣שָׁב דָּוִ֔יד וְכָל־הָעָ֖ם יְרוּשָׁלִָֽם׃ פ נא[3] וכל ר״פ דכות ב מג

[12] Mm 4097. [13] Mm 3255. [14] Mm 2078. [15] Mm 1972. [16] Mm 2610. [17] Mm 2228. [18] Mm 4234. [19] Mm 1822. [20] Mp sub loco. [21] Mm 4176. [22] Mm 1747. **Cp 20** [1] Mm 1657. [2] וחד חיל צבא 2 Ch 26,13. [3] Mp sub loco. [4] Mm 4098. [5] Mm 166. [6] Mm 1055.

11 [a] S(V) *(l)'bjšj* ‖ **15** [a] l אֲחִי יוֹאָב (hpgr) ‖ [b] l וַיָּשָׁב cf SVgl et 2 S 10,14 ‖ **16** [a–a] 2 S 10,16 וַיֹּצִיאוּ אֶת־הָאֲרַם אֲשֶׁר מֵעֵבֶר הַנָּהָר ‖ [b] 2 S וַיָּבֹאוּ חֵילָם וְשׁוֹבַךְ, it Sl ‖ [c] cf 18,3[a] ‖ **17** [a] 2 S 10,17 חֶלְאָמָה ‖ [b–b] > nonn Mss Sl et 2 S cf V (homtel) ‖ [c] G[BS] et 2 S invers, recte ‖ **18** [a] 2 S 10,18 מֵאוֹת ‖ [b] 2 S פָּרָשִׁים ‖ [c] 2 S שׁוֹבַךְ ‖ **19** [a] cf 18,3[a] ‖ [b–b] 2 S 10,19 וַיִּרְאוּ ‖ **Cp 20,1** [a] S *w'hd* = וַיִּלְכֹּד cf 2 S 12,26b ‖ [b] S + *mdjnthwn* = עִירָם cf 2 S; ins וַיִּשְׁלַח יוֹאָב מַלְאָכִים אֶל־דָּוִיד לֵאמֹר לְךָ לְכֹד אַתָּה אֶת־רַבָּה פֶּן־אֶלְכְּדָהּ אֲנִי וְנִקְרָא שְׁמִי עָלֶיהָ וַיֶּאֱסֹף דָּוִיד אֶת־הָעָם וַיֵּלֶךְ רַבָּה (homtel) cf G[56.243] et 2 S 12,27–29 ‖ **2** [a] l מַלְכָּם cf Vgl et G (versio duplex) ‖ **3** [a] l c 2 S 12,31 וַיָּשֶׂם ‖ [b] l c Ms et 2 S וּבְמַגְּרוֹת.

4 וַיְהִי אַחֲרֵיכֵן וַתַּעֲמֹד[a] מִלְחָמָה בְּגֶזֶר[b] עִם־פְּלִשְׁתִּים אָז הִכָּה סִבְּכַי ל
5 הַחֻשָׁתִי אֶת־סִפַּי[c] מִילְדֵי הָרְפָאִים[d] וַיִּכָּנְעוּ[e]: 5 וַתְּהִי־עוֹד מִלְחָמָה[a] ה חס׳. ל.
אֶת־פְּלִשְׁתִּים וַיַּךְ אֶלְחָנָן בֶּן־יָעְוֹרִ[b] אֶת־לַחְמִי אֲחִי גָּלְיָת הַגִּתִּי וְעֵץ ע״ר חד מן ח בליש
6 חֲנִיתוֹ כִּמְנוֹר אֹרְגִים: 6 וַתְּהִי־עוֹד מִלְחָמָה בְּגַת וַיְהִי | אִישׁ מָדֹה כג פסוק וגם ובחר
7 וְאֶצְבְּעֹתָיו שֵׁשׁ־וָשֵׁשׁ עֶשְׂרִים וְאַרְבַּע וְגַם־הוּא נוֹלַד לְהָרָפָא: 7 וַיְחָרֵף תלת מלין[8]. ז[9].
8 אֶת־יִשְׂרָאֵל וַיַּכֵּהוּ יְהוֹנָתָן בֶּן־שִׁמְעָא[a] אֲחִי דָוִיד: 8 אֵלֶּה[a] ד ב כת ה וב כת א
נוֹלְדוּ לְהָרָפָא בְּגַת[b] וַיִּפְּלוּ[c] בְּיַד־דָּוִיד וּבְיַד־עֲבָדָיו: פ ב לשון חול[10]
1 **21** וַיַּעֲמֹד שָׂטָן עַל־יִשְׂרָאֵל וַיָּסֶת אֶת־דָּוִיד לִמְנוֹת אֶת־ ב ומל[11].
2 יִשְׂרָאֵל: 2 וַיֹּאמֶר דָּוִיד אֶל־יוֹאָב וְאֶל־שָׂרֵי הָעָם לְכוּ סִפְרוּ אֶת־ ד ב כת ה וב כת א
יִשְׂרָאֵל מִבְּאֵר שֶׁבַע וְעַד־דָּן וְהָבִיאוּ אֵלַי וְאֵדְעָה אֶת־מִסְפָּרָם: ז בסיפ׳[1]. ה[2].
3 וַיֹּאמֶר יוֹאָב יוֹסֵף יְהוָה עַל־עַמּוֹ | כָּהֵם מֵאָה פְּעָמִים[a] הֲלֹא אֲדֹנִי ג[3] מל וכל שם ברגש דכות וחד מן ד[4] בליש וכל אוררית דכות ב מ ב. ה[5].
הַמֶּלֶךְ[a] כֻּלָּם לַאדֹנִי לַעֲבָדִים לָמָּה יְבַקֵּשׁ זֹאת אֲדֹנִי לָמָּה יִהְיֶה
4 לְאַשְׁמָה לְיִשְׂרָאֵל: 4 וּדְבַר־הַמֶּלֶךְ חָזָק עַל־יוֹאָב וַיֵּצֵא יוֹאָב וַיִּתְהַלֵּךְ ב[6]. ל. יח. ה[7].
ד זוגין חד עד וחד על[10]
5 בְּכָל־יִשְׂרָאֵל וַיָּבֹא יְרוּשָׁלִָם: 5 וַיִּתֵּן יוֹאָב אֶת־מִסְפַּר מִפְקַד הָעָם ב ול בסיפ׳
אֶל־דָּוִיד וַיְהִי כָל־יִשְׂרָאֵל אֶלֶף אֲלָפִים וּמְאָה אֶלֶף אִישׁ שֹׁלֵף חָרֶב
6 וִיהוּדָה אַרְבַּע[a] מֵאוֹת וְשִׁבְעִים[b] אֶלֶף אִישׁ שֹׁלֵף חָרֶב: 6 וְלֵוִי וּבִנְיָמִן ל ר״פ. ט וכל יהודה וירוסף דכות[11]
7 לֹא פָקַד בְּתוֹכָם כִּי־נִתְעָב[a] דְּבַר־הַמֶּלֶךְ אֶת־יוֹאָב: 7 וַיֵּרַע בְּעֵינֵי[b] ג ב קמ וחד פת׳[12]. ב[13].
8 הָאֱלֹהִים עַל־הַדָּבָר[a] הַזֶּה וַיַּךְ[a] אֶת־יִשְׂרָאֵל: פ 8 וַיֹּאמֶר דָּוִיד
אֶל־הָאֱלֹהִים חָטָאתִי מְאֹד אֲשֶׁר עָשִׂיתִי אֶת־הַדָּבָר הַזֶּה וְעַתָּה כ
9 הַעֲבֶר־נָא אֶת־עֲוֹן עַבְדְּךָ כִּי נִסְכַּלְתִּי מְאֹד: פ 9 וַיְדַבֵּר יְהוָה ד[14] מל בליש וחד מן יא[15] כת תרי ז. ב בכתיב
10 אֶל־גָּד חוֹזֵה דָוִיד לֵאמֹר: 10 לֵךְ וְדִבַּרְתָּ אֶל־דָּוִיד לֵאמֹר כֹּה אָמַר ג בסיפ[16]
יְהוָה שָׁלוֹשׁ אֲנִי נֹטֶה[a] עָלֶיךָ בְּחַר־לְךָ אַחַת מֵהֶנָּה וְאֶעֱשֶׂה־לָּךְ: יז פסוק לך לך[17]. ז[18].

[7]Mp sub loco. [8]Mm 1629. [9]Mm 357. [10]Mm 3903. [11]Mm 4017. **Cp 21** [1]Mm 903. [2]Mm 90. [3]Mm 593. [4]Mm 961. [5]Mm 3038א. [6]Mm 3038ב. [7]Mm 1593. [8]Lv 5,26. [9]Mm 311. [10]Mm 1318. [11]Mm 334. [12]Mm 3488. [13]Mm 4099. [14]Mm 4100. [15]Mm 648. [16]Mp sub loco. [17]Mm 1860. [18]Mm 2967.

4 [a] GS ut 2 S 21,18 וַתְּהִי עוֹד ‖ [b] 2 S בְּגוֹב ‖ [c] 2 S סָף ‖ [d] Edd הָרָפָא ‖ [e] G leg וַיִּכָּנְעוּ; prp מִן־כְּנַעַן ‖ **5** [a] 2 S 21,19 + בְּגוֹב ‖ [b] GSA ut Q, 1; K יָעוֹר; 2 S crrp ‖ **7** [a] 2 S 21,21 K שִׁמְעִי, Q שִׁמְעָה ‖ **8** [a] Seb et 2 S 21,22 אֵלֶּה ‖ [b] G + *πάντες ἦσαν τέσσαρες γίγαντες* cf 2 S ‖ [c–c] prp בְּיַד ד׳ בְּיַד ‖ **Cp 21,3** [a–a] 2 S 24,3 וְעֵינֵי אֲדֹנִי־הַמֶּלֶךְ רְאוֹת, it G ‖ **5** [a–a] > G^{BN} (homtel) ‖ [b] G 80 ‖ **6** [a] G^{B} *κατίσχυσεν*, G^{L} *κατετάχυνεν* ‖ [b] nonn Mss G$^{19.108}$ אֶל ‖ **7** [a–a] S *'l dmn' dwjd* = עַל־אֲשֶׁר סָפַר דָּוִיד ‖ **10** [a] nonn Mss G^{BL} et 2 S 24,12 גּוֹטֵל.

11 12 ל לשון קדש 11 וַיָּבֹא גָּד אֶל־דָּוִיד וַיֹּאמֶר לוֹ כֹּה־אָמַר יְהוָה קַבֶּל־לָךְ׃ 12 אִם־
ב 19 שָׁלוֹשׁ[a] שָׁנִים רָעָב וְאִם־שִׁלֹּשָׁה חֳדָשִׁים נִסְפֶּה[b] מִפְּנֵי־צָרֶיךָ וְחֶרֶב
ז מל 20 ל 21 אוֹיְבֶךָ ׀ לְמַשֶּׂגֶת[c] וְאִם־שְׁלֹשֶׁת יָמִים חֶרֶב יְהוָה ׀ וְדֶבֶר בָּאָרֶץ וּמַלְאַךְ
ל. ב יְהוָה מַשְׁחִית בְּכָל־גְּבוּל יִשְׂרָאֵל וְעַתָּה רְאֵה מָה־אָשִׁיב אֶת־שֹׁלְחִי
ג. ג 22 דָּבָר׃ פ 13 וַיֹּאמֶר דָּוִיד אֶל־גָּד צַר־לִי[a] מְאֹד בִּיד־ 13
יְהוָה כִּי־רַבִּים רַחֲמָיו מְאֹד[b] וּבְיַד־אָדָם אַל־אֶפֹּלָה׃ 14 וַיִּתֵּן יְהוָה 14
ל דֶּבֶר בְּיִשְׂרָאֵל וַיִּפֹּל מִיִּשְׂרָאֵל שִׁבְעִים אֶלֶף אִישׁ׃ 15 וַיִּשְׁלַח[c] 15
ל. ל. ג 23 הָאֱלֹהִים ׀ מַלְאָךְ[a] ׀ לִירוּשָׁלַ͏ִם לְהַשְׁחִיתָהּ וּכְהַשְׁחִית[b] רָאָה יְהוָה
ו וַיִּנָּחֶם עַל־הָרָעָה וַיֹּאמֶר לַמַּלְאָךְ הַמַּשְׁחִית[c] רַב עַתָּה[c] הֶרֶף יָדֶךָ
וּמַלְאַךְ יְהוָה עֹמֵד עִם־גֹּרֶן אָרְנָן[d] הַיְבוּסִי׃ ס 16 וַיִּשָּׂא דָוִיד 16
אֶת־עֵינָיו וַיַּרְא אֶת־מַלְאַךְ יְהוָה עֹמֵד בֵּין הָאָרֶץ[a] וּבֵין הַשָּׁמַיִם[a]
ל. ל וְחַרְבּוֹ שְׁלוּפָה בְיָדוֹ נְטוּיָה עַל־יְרוּשָׁלַ͏ִם וַיִּפֹּל דָּוִיד וְהַזְּקֵנִים מְכֻסִּים
כ. ג 24 בְּשַׂקִּים עַל־פְּנֵיהֶם׃ 17 וַיֹּאמֶר דָּוִיד אֶל־הָאֱלֹהִים הֲלֹא אָנֹכִי אָמַרְתִּי 17
ה 25. ל. ל מל לִמְנוֹת בָּעָם וַאֲנִי־הוּא אֲשֶׁר־חָטָאתִי וְהָרֵעַ[a] הָרֵעֹתִי וְאֵלֶּה הַצֹּאן מֶה
ג עָשׂוּ יְהוָה אֱלֹהַי תְּהִי נָא יָדְךָ בִּי וּבְבֵית אָבִי וּבְעַמְּךָ לֹא לְמַגֵּפָה[b]׃
ס 18 וּמַלְאַךְ יְהוָה אָמַר אֶל־גָּד לֵאמֹר לְדָוִיד כִּי ׀ יַעֲלֶה דָוִיד 18
ה חס. ל 19 לְהָקִים מִזְבֵּחַ לַיהוָה בְּגֹרֶן אָרְנָן הַיְבוּסִי׃ 19 וַיַּעַל דָּוִיד בִּדְבַר־[a]גָּד
כ 20 אֲשֶׁר דִּבֶּר בְּשֵׁם יְהוָה׃ 20 וַיָּשָׁב[a] אָרְנָן וַיַּרְא אֶת־הַמַּלְאָךְ[b] וְאַרְבַּעַת[c]
ו. ל. ל וקמ 21 בָּנָיו עִמּוֹ מִתְחַבְּאִים[d] וְאָרְנָן דָּשׁ חִטִּים׃ 21 וַיָּבֹא דָּוִיד עַד־אָרְנָן
ל וַיַּבֵּט אָרְנָן וַיַּרְא אֶת־דָּוִיד[a] וַיֵּצֵא מִן־הַגֹּרֶן[b] וַיִּשְׁתַּחוּ לְדָוִיד[c] אַפַּיִם
22 אָרְצָה׃ 22 וַיֹּאמֶר דָּוִיד אֶל־אָרְנָן תְּנָה־לִי מְקוֹם הַגֹּרֶן וְאִבְנֶה־בּוֹ
ב. ג 27. ל מ 26 מִזְבֵּחַ לַיהוָה בְּכֶסֶף מָלֵא תִּתְּנֵהוּ לִי וְתֵעָצַר הַמַּגֵּפָה מֵעַל הָעָם׃

19 Mm 4101. 20 Mm 3348 contra textum. 21 וחד משנת Lv 14,21. 22 Mm 2805. 23 Mm 2345. 24 Mm 4102. 25 Mm 90. 26 Mm 158. 27 וחד ותנהו Neh 1,11.

12 [a] 2 S 24,13 שֶׁבַע ‖ [b] l נְסָכָה cf 𝔊𝔙 et 2 S ‖ [c] 𝔊^{L} *τοῦ καταδιώκειν σε*, prp לְךָ מ׳ ‖ **13** [a] 𝔊 + *καὶ τὰ τρία (ταῦτα)* ‖ [b] > 2 S 24,14 (hpgr?) ‖ **15** [a–a] l מלאך הא׳ לְיָדוֹ ‖ [b] mlt Mss 𝔗 וּבְהּ׳; l תו– cf 𝔊 ‖ [c–c] 𝔊 *ἱκανούσθω σοι* ‖ [d] 𝔊 *Orna*, 2 S 24,16 הארונה (crrp, cf 2 S 24,18.20sqq) ‖ **16** [a] pc Mss 𝔖𝔙 invers ‖ **17** [a] prp וַאֲנִי הָרֹעֶה cf 2 S 24,17, 𝔊 *καὶ ἐγώ (εἰμι) ὁ ποιμὴν ἐκακοποίησα* ‖ [b–b] l וּבָעָם כְּלָא לַמ׳ ‖ **19** [a] Vrs ut 2 S 24,19 וּבִרְאֹתוֹ (אֹתוֹ) cf 2 S ‖ [b] Ms 𝔊 הַמֶּלֶךְ cf 2 S ‖ [c] prp (אֹתוֹ) וּבִרְאֹתוֹ ‖ [d] prb ins מִתַּחַת הָאֲלָמִים (homark) ‖ **21** [a–a] > 𝔊* ‖ [b–b] > 𝔖.

23 וַיֹּאמֶר אָרְנָן אֶל־דָּוִיד קַח־לְךָ וְיַעַשׂ[a] אֲדֹנִי הַמֶּלֶךְ הַטּוֹב בְּעֵינָיו ב28.נא
רְאֵה נָתַתִּי הַבָּקָר לָעֹלוֹת וְהַמֹּורִגִים[b] לָעֵצִים [c]וְהַחִטִּים לַמִּנְחָה[c] ג.ב29
24 הַכֹּל נָתַתִּי: 24 וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ דָּוִיד לְאָרְנָן לֹא כִי־קָנֹה אֶקְנֶה בְכֶסֶף ג ב מנה בלישׁ30.ג חד כת ו רוב כת ה31.ה32
מָלֵא כִּי לֹא־אֶשָּׂא אֲשֶׁר־לְךָ לַיהוָה וְהַעֲלוֹת[a] עוֹלָה חִנָּם: 25 וַיִּתֵּן כג ול בסיפ.ג. ט מל בסיפ
26 דָּוִיד לְאָרְנָן בַּמָּקוֹם שְׁקְלֵי זָהָב מִשְׁקָל [a]שֵׁשׁ מֵאוֹת: 26 וַיִּבֶן שָׁם
דָּוִיד מִזְבֵּחַ לַיהוָה וַיַּעַל עֹלוֹת וּשְׁלָמִים וַיִּקְרָא אֶל־יְהוָה וַיַּעֲנֵהוּ ל
27 בָאֵשׁ מִן־הַשָּׁמַיִם עַל מִזְבַּח הָעֹלָה[a]: פ 27 וַיֹּאמֶר יְהוָה לַמַּלְאָךְ ל
28 וַיָּשֶׁב חַרְבּוֹ אֶל־נִדְנָהּ: 28 בָּעֵת הַהִיא בִּרְאוֹת דָּוִיד כִּי־עָנָהוּ יְהוָה כה. ב חד חס וחד מל33
29 בְּגֹרֶן אָרְנָן הַיְבוּסִי וַיִּזְבַּח שָׁם: 29 וּמִשְׁכַּן יְהוָה אֲשֶׁר־עָשָׂה מֹשֶׁה ט מל בלישׁ ובסיפ. ל בסיפ30
30 בַּמִּדְבָּר וּמִזְבַּח הָעוֹלָה בָּעֵת הַהִיא בַּבָּמָה[a] בְּגִבְעוֹן: 30 וְלֹא־יָכֹל ז חס34 וכל אורית ובנביא דכות ב מ.ב. ז33 ד36 מנה בלישׁ. ב37
דָּוִיד לָלֶכֶת לְפָנָיו לִדְרֹשׁ אֱלֹהִים כִּי נִבְעַת מִפְּנֵי חֶרֶב מַלְאַךְ
22 יְהוָה: ס 22 1 וַיֹּאמֶר דָּוִיד זֶה הוּא בֵּית יְהוָה הָאֱלֹהִים וְזֶה־ ל.14
מִזְבַּח[a] לְעֹלָה לְיִשְׂרָאֵל: ס ל
2 וַיֹּאמֶר דָּוִיד לְכַנֵּס אֶת־[a]הַגֵּרִים אֲשֶׁר בְּאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל וַיְעַמֵּד[b] ד בלישׁ בסיפ2
3 חֹצְבִים לַחְצֹב אַבְנֵי גָזִית לִבְנוֹת בֵּית הָאֱלֹהִים: 3 וּבַרְזֶל | לָרֹב מח
לַמַּסְמְרִים לְדַלְתוֹת הַשְּׁעָרִים וְלַמְחַבָּרוֹת הֵכִין דָּוִיד וּנְחֹשֶׁת לָרֹב ל. ל ומל3
4 אֵין מִשְׁקָל: 4 וַעֲצֵי אֲרָזִים לְאֵין מִסְפָּר כִּי הֵבִיאוּ הַצִּידֹנִים וְהַצֹּרִים ח4
5 עֵצֵי אֲרָזִים לָרֹב לְדָוִיד: פ 5 וַיֹּאמֶר דָּוִיד שְׁלֹמֹה בְנִי נַעַר
וָרָךְ וְהַבַּיִת לִבְנוֹת לַיהוָה לְהַגְדִּיל | לְמַעְלָה לְשֵׁם וּלְתִפְאֶרֶת לְכָל־
6 הָאֲרָצוֹת אֶכִינָה[a] נָּא[b] לוֹ וַיְכַן דָּוִיד לָרֹב לִפְנֵי מוֹתוֹ: 6 וַיִּקְרָא לִשְׁלֹמֹה ל
7 בְּנוֹ וַיְצַוֵּהוּ לִבְנוֹת בַּיִת לַיהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל: ס 7 וַיֹּאמֶר דָּוִיד
לִשְׁלֹמֹה בְּנִי[a] אֲנִי הָיָה עִם־לְבָבִי לִבְנוֹת בַּיִת לְשֵׁם יְהוָה אֱלֹהָי: בני ק חד מן מח5 כת ו רקי י
8 וַיְהִי עָלַי דְּבַר־יְהוָה לֵאמֹר דָּם לָרֹב שָׁפַכְתָּ וּמִלְחָמוֹת גְּדֹלוֹת
עָשִׂיתָ לֹא־תִבְנֶה בַיִת לִשְׁמִי כִּי דָמִים רַבִּים שָׁפַכְתָּ אַרְצָה לְפָנָי:

28 Mm 3872. 29 Mm 699. 30 Mp sub loco. 31 Mm 1861. 32 Mm 158. 33 Mm 4103. 34 Mm 4226. 35 Mm 4104. 36 Mm 498. 37 Mm 4105. Cp 22 1 Mm 1372. 2 Mp sub loco. 3 וחד למחברות 2 Ch 34,11. 4 Mm 3927. 5 Mm 3811.

23 [a] 2 S 24,22 וְיִצַל ‖ [b] $\mathfrak{G}^{B}$ ($\mathfrak{G}^{Aaj}$ pr) *καὶ τὸ ἄροτρον*; 2 S + וּכְלֵי הַבָּקָר ‖ [c–c] > 2 S ‖ **24** [a] Ms וְהַעֲלֹתַי, $\mathfrak{G}$ *τοῦ ἀνενέγκαι* cf $\mathfrak{T}$ ‖ **25** [a–a] $\mathfrak{S}$ 50 cf 2 S 24,24 ‖ **26** [a] $\mathfrak{G}$ + *καὶ κατανάλωσεν τὴν ὁλοκαύτωσιν*, ins וַתֹּאכַל אֶת־הָעֹלָה (homtel) cf $\mathfrak{SU}$ ‖ **29** [a] nonn Mss $\mathfrak{G}^{Aal}$ + אֲשֶׁר ‖ **Cp 22,1** [a] l הַמִּ֫זְבֵּחַ (hpgr) ‖ **2** [a] $\mathfrak{G}$($\mathfrak{SVU}$) + *πάντας* cf 2 Ch 2,16 ‖ [b] $\mathfrak{S}$($\mathfrak{VU}$) + *mnhwn* = מֵהֶם cf 2 Ch 2,17, $\mathfrak{G}^{L}$ + *αὐτούς* ‖ **5** [a] pr אֲנִי? ‖ **7** [a] mlt Mss $\mathfrak{GTV}$ ut Q, sic l cf 11; K בְּנוֹ.

9 הִנֵּה־בֵן נוֹלַד לָךְ הוּא יִהְיֶה אִישׁ מְנוּחָה וַהֲנִחוֹתִי לוֹ מִכָּל־אוֹיְבָיו
מְסָבִיב כִּי שְׁלֹמֹה יִהְיֶה שְׁמוֹ וְשָׁלוֹם וָשֶׁקֶט אֶתֵּן[a] עַל־יִשְׂרָאֵל בְּיָמָיו׃
10 הוּא־יִבְנֶה בַּיִת לִשְׁמִי וְהוּא יִהְיֶה־לִּי לְבֵן וַאֲנִי־[a]לוֹ לְאָב וַהֲכִינוֹתִי
כִּסֵּא[b] מַלְכוּתוֹ עַל־יִשְׂרָאֵל עַד־עוֹלָם׃ 11 עַתָּה בְנִי יְהִי יְהוָה עִמָּךְ
וְהַצְלַחְתָּ וּבָנִיתָ בֵּית יְהוָה אֱלֹהֶיךָ כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר עָלֶיךָ׃ 12 אַךְ יִתֶּן־
לְךָ יְהוָה שֵׂכֶל וּבִינָה וְיַצֶּוְךָ[a] עַל־יִשְׂרָאֵל וְלִשְׁמֹר[b] אֶת־תּוֹרַת יְהוָה
אֱלֹהֶיךָ׃ 13 אָז תַּצְלִיחַ אִם־תִּשְׁמֹר לַעֲשׂוֹת אֶת־הַחֻקִּים וְאֶת־
הַמִּשְׁפָּטִים אֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֶת־מֹשֶׁה עַל־יִשְׂרָאֵל חֲזַק וֶאֱמָץ אַל־
תִּירָא וְאַל־תֵּחָת׃ 14 וְהִנֵּה בְעָנְיִי הֲכִינוֹתִי לְבֵית־יְהוָה זָהָב כִּכָּרִים
מֵאָה־אֶלֶף וְכֶסֶף אֶלֶף אֲלָפִים כִּכָּרִים וְלַנְּחֹשֶׁת וְלַבַּרְזֶל אֵין מִשְׁקָל
כִּי לָרֹב הָיָה וְעֵצִים וַאֲבָנִים הֲכִינוֹתִי וַעֲלֵיהֶם תּוֹסִיף׃ 15 וְעִמְּךָ לָרֹב
עֹשֵׂי מְלָאכָה חֹצְבִים וְחָרָשֵׁי אֶבֶן וָעֵץ וְכָל־חָכָם בְּכָל־מְלָאכָה׃
16 [a]לַזָּהָב לַכֶּסֶף וְלַנְּחֹשֶׁת וְלַבַּרְזֶל אֵין מִסְפָּר[a] קוּם וַעֲשֵׂה וִיהִי יְהוָה
עִמָּךְ׃ 17 וַיְצַו דָּוִיד לְכָל־שָׂרֵי יִשְׂרָאֵל לַעְזֹר לִשְׁלֹמֹה בְּנוֹ[a]׃
18 הֲלֹא יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם עִמָּכֶם וְהֵנִיחַ לָכֶם מִסָּבִיב כִּי | נָתַן בְּיָדַי[a] אֶת
יֹשְׁבֵי הָאָרֶץ וְנִכְבְּשָׁה הָאָרֶץ לִפְנֵי יְהוָה וְלִפְנֵי עַמּוֹ׃ 19 עַתָּה תְּנוּ סו
לְבַבְכֶם וְנַפְשְׁכֶם לִדְרוֹשׁ לַיהוָה אֱלֹהֵיכֶם וְקוּמוּ וּבְנוּ אֶת־מִקְדַּשׁ
יְהוָה אֱלֹהִים לְהָבִיא אֶת־אֲרוֹן בְּרִית־יְהוָה וּכְלֵי קֹדֶשׁ הָאֱלֹהִים
לַבַּיִת הַנִּבְנֶה לְשֵׁם־יְהוָה׃ פ

23 1 וְדָוִיד זָקֵן וְשָׂבֵעַ יָמִים וַיַּמְלֵךְ אֶת־שְׁלֹמֹה בְנוֹ עַל־יִשְׂרָאֵל׃
2 וַיֶּאֱסֹף אֶת־כָּל־שָׂרֵי יִשְׂרָאֵל וְהַכֹּהֲנִים וְהַלְוִיִּם׃ 3 וַיִּסָּפְרוּ הַלְוִיִּם
מִבֶּן שְׁלֹשִׁים שָׁנָה וָמָעְלָה וַיְהִי מִסְפָּרָם לְגֻלְגְּלֹתָם לִגְבָרִים שְׁלֹשִׁים
וּשְׁמוֹנָה אָלֶף׃ 4 מֵאֵלֶּה[a] לְנַצֵּחַ עַל־מְלֶאכֶת בֵּית־יְהוָה עֶשְׂרִים
וְאַרְבָּעָה אֶלֶף וְשֹׁטְרִים וְשֹׁפְטִים שֵׁשֶׁת אֲלָפִים׃ 5 וְאַרְבַּעַת אֲלָפִים

[6]Mm 4213. [7]Mm 1958. [8]Mm 4066. [9]Mp sub loco. [10]Mm 1057. [11]Mm 4200. [12]Mm 1796. [13]Mm 627. [14]Mm 4106. [15]Mm 1946. [16]Mm 4157. [17]Mm 1372. Cp 23 [1]Dt 31,20. [2]Mm 4234. [3]Mm 1199. [4]Mm 70. [5]Mm 4076.

9 [a] 2 Mss S יִהְיֶה ‖ **10** [a] pc Mss $\mathfrak{G}^{Aal}$SV𝔐 + אֶהְיֶה ‖ [b] mlt Mss pr אֶת־ ‖ **12** [a] prp וְיִצֶּר רַךְ vel וְיִצַּר יַצִּיב; $\mathfrak{G}$ *καὶ κατισχύσαι σε* ‖ [b] $\mathfrak{G}$ + *καὶ τοῦ ποιεῖν* cf 13a ‖ **16** [a–a] cj c 15 ‖ **17** [a] $\mathfrak{G}^{min}$(V) + *λέγων*, $\mathfrak{G}^{L}$ + *καὶ εἶπεν* ‖ **18** [a] $\mathfrak{G}^{Aal}$SV suff 2 pl ‖ **Cp 23,4** [a] pr וַיֹּאמֶר (דָּוִיד) הַמֶּלֶךְ? cf 5b.

שִׁשָּׁרִים וְאַרְבַּעַת אֲלָפִים מְהַלְלִים לַיהוָה בַּכֵּלִים אֲשֶׁר עָשִׂיתִי[a]
לְהַלֵּל[b]׃ 6 וַיְחַלְּקֵם[a] דָּוִיד מַחְלְקוֹת ס לִבְנֵי לֵוִי לְגֵרְשׁוֹן׃
7 קְהָת וּמְרָרִי׃ ס 7 לַגֵּרְשֻׁנִּי לַעְדָּן וְשִׁמְעִי׃ ס 8 בְּנֵי לַעְדָּן
8 הָרֹאשׁ יְחִיאֵל וְזֵתָם[a] וְיוֹאֵל שְׁלֹשָׁה׃ ס 9 בְּנֵי שִׁמְעִי[a] שְׁלֹמוֹת[b]
9 חָצֵר׃ ס
10 וְחָזִיאֵל[c] וְהָרָן שְׁלֹשָׁה אֵלֶּה רָאשֵׁי הָאָבוֹת לְלַעְדָּן׃ ס 10 וּבְנֵי
11 שִׁמְעִי יַחַת זִיזָא[a] וְיעוּשׁ וּבְרִיעָה אֵלֶּה בְּנֵי־שִׁמְעִי אַרְבָּעָה׃ 11 וַיְהִי־
יַחַת הָרֹאשׁ וְזִיזָה הַשֵּׁנִי וְיעוּשׁ וּבְרִיעָה לֹא־הִרְבּוּ בָנִים וַיִּהְיוּ לְבֵית
12 אָב[a] לִפְקֻדָּה אַחַת׃ ס 12 בְּנֵי קְהָת עַמְרָם יִצְהָר חֶבְרוֹן וְעֻזִּיאֵל
13 אַרְבָּעָה׃ ס 13 בְּנֵי עַמְרָם אַהֲרֹן וּמֹשֶׁה וַיִּבָּדֵל אַהֲרֹן לְהַקְדִּישׁוֹ[a]
קֹדֶשׁ קָדָשִׁים הוּא־וּבָנָיו עַד־עוֹלָם לְהַקְטִיר לִפְנֵי יְהוָה לְשָׁרְתוֹ[b]
14 וּלְבָרֵךְ בְּשִׁמּוֹ עַד־עוֹלָם׃ 14 וּמֹשֶׁה אִישׁ הָאֱלֹהִים בָּנָיו יִקָּרְאוּ עַל־
15 שֵׁבֶט הַלֵּוִי׃ 15 בְּנֵי מֹשֶׁה גֵּרְשֹׁם וֶאֱלִיעֶזֶר׃ 16 בְּנֵי גֵרְשֹׁם
16 שְׁבוּאֵל[a] הָרֹאשׁ׃ 17 וַיִּהְיוּ בְנֵי־אֱלִיעֶזֶר רְחַבְיָה[a] הָרֹאשׁ וְלֹא־הָיָה
17 לֶאֱלִיעֶזֶר בָּנִים אֲחֵרִים וּבְנֵי רְחַבְיָה רַבּוּ לְמְאֹד׃ 18 בְּנֵי
18 יִצְהָר שְׁלֹמִית[a] הָרֹאשׁ׃ ס 19 בְּנֵי חֶבְרוֹן יְרִיָּהוּ[a] הָרֹאשׁ אֲמַרְיָה
19 הַשֵּׁנִי יַחֲזִיאֵל[b] הַשְּׁלִישִׁי וְיקְמְעָם הָרְבִיעִי׃ 20 בְּנֵי עֻזִּיאֵל מִיכָה
20 הָרֹאשׁ וְיִשִּׁיָּה הַשֵּׁנִי׃ ס 21 בְּנֵי מְרָרִי מַחְלִי וּמוּשִׁי בְּנֵי מַחְלִי
21 אֶלְעָזָר וְקִישׁ׃ 22 וַיָּמָת אֶלְעָזָר וְלֹא־הָיוּ לוֹ בָנִים כִּי אִם־בָּנוֹת
22 וַיִּשָּׂאוּם בְּנֵי־קִישׁ[a] אֲחֵיהֶם׃ 23 בְּנֵי מוּשִׁי מַחְלִי וְעֵדֶר וִירֵמוֹת שְׁלֹשָׁה׃
23 אֵלֶּה בְנֵי־לֵוִי לְבֵית אֲבֹתֵיהֶם רָאשֵׁי הָאָבוֹת לִפְקוּדֵיהֶם[a] בְּמִסְפַּר
שֵׁמוֹת לְגֻלְגְּלֹתָם עֹשֵׂה[b] הַמְּלָאכָה לַעֲבֹדַת בֵּית יְהוָה מִבֶּן עֶשְׂרִים
25 שָׁנָה וָמָעְלָה׃ 25 כִּי אָמַר דָּוִיד הֵנִיחַ יְהוָה אֱלֹהֵי־יִשְׂרָאֵל לְעַמּוֹ

ב . ב בסיפ למערב[6] . ל
מה ר״פ בסיפ
ל׳ כג מנה בסיפ .
מה ר״פ בסיפ . שלומית[7] ק
ל[8] . עה . יד זוגין[9] . ג
ל
ל׳ כג מנה בסיפ .
ג ב כת א וחד כת ה[10]
ל וחס . מה ר״פ בסיפ .
ה פסוק דמיין[11]
מה ר״פ בסיפ .
ב בסיפ[7] . ל[12]
ה בנ״ך . ז[13]
ד[14] . ז ר״פ[15] . ו[16] . ב
מה ר״פ בסיפ
מה ר״פ בסיפ
ג . ל׳ כג מנה בסיפ .
ל׳ כג מנה בסיפ . כה
מה ר״פ בסיפ
ל׳ כג מנה בסיפ .
מה ר״פ בסיפ . ב .
ל׳ כג מנה בסיפ
ז מל בסיפ[17] .
מה ר״פ בסיפ
ל׳ כג מנה בסיפ .
מה ר״פ בסיפ
ל[18]
ב חד חס וחד מל[19] .
מה ר״פ בסיפ . ד וכל
עוזא דכות . יו מל[20] יב
מנה בסיפ וכל מגלה דכות
יד ר״פ בסיפ[21] .
ז בלישׁ[22] . יו מל בסיפ[23] .
עה . ל מל[24]

[6] Mm 3914. [7] Mp sub loco. [8] Cf 1 Ch 2,46. [9] Mm 565. [10] Mm 4183. [11] Cf Mm 4107. [12] Mm 6. [13] Mm 4108. [14] Mm 1106. [15] Mm 3363. [16] Mm 3890. [17] Mm 506. [18] Mm 4118. [19] Lv 10,5. [20] Mm 2959 contra textum. [21] Mm 4006. [22] Mm 4025. [23] Mp contra textum, cf Mp sub loco. [24] Mm 858.

5 [a] $\mathfrak{G}^{B}\mathfrak{V}$ 3 sg, sed cf 4[a] ‖ [b] pc Mss pr ליהוה, $\mathfrak{G}$ + *τῷ κυρίῳ* ‖ **6** [a] l וַיְחַלְּקֵם vel וַיַּחֲלֹק? ‖ **8** [a] $\mathfrak{S}$ *wjwtm* ‖ **9** [a] crrp cf 9b.10a ‖ [b] mlt Mss $\mathfrak{GCV}$ ut Q, K $\mathfrak{S}\mathfrak{A}$ ות– ‖ [c] $\mathfrak{G}^{B}$ *καὶ Ιιηλ*, $\mathfrak{G}^{Aal}$ *καὶ Αζιηλ* ‖ **10** [a] l c Ms $\mathfrak{GV}$ וְזִיזָא cf 11; $\mathfrak{S}$ *zbd'* (id in 11) ‖ **11** [a] ins אֶחָד cf $\mathfrak{V}$ ‖ **13** [a] Ms ש–, Ms לְהַקְרִיב ‖ [b] dub ‖ **16** [a] $\mathfrak{G}$ *Σουβαηλ*, l c 24,20 שׁוּבָאֵל; $\mathfrak{S}$ *šmw'jl* ‖ **17** [a] $\mathfrak{S}^{W}$ *'rhjm'*, $\mathfrak{S}^{A}$ *rhmj'* ‖ **18** [a] $\mathfrak{G}$ *Σαλωμωθ* cf 9[b] ‖ **19** [a] $\mathfrak{G}^{Bmin}$ *Ι(ε)δουδ (-ουθ)*, $\mathfrak{G}^{19.108}$ *Ιεδδι*, $\mathfrak{G}^{93}$ *Ιεδδιδια*, $\mathfrak{G}^{Aal}$ *Ιερια*, $\mathfrak{S}$ *jwr'* ‖ [b] $\mathfrak{G}^{B}$ *Οζιηλ* ‖ **22** [a] > $\mathfrak{C}$ ‖ [b] $\mathfrak{T}$ *'h' d'bwhwn* = אֲחֵי אֲבִיהֶן ‖ **24** [a] prp דּוֹתָם– cf 11 ‖ [b] mlt Mss עֹשֵׂי.

ה ד חס וחד מל[25] . ב .
ג[26] ר״פ בכתיב ט מנה בסיפ . כד
ג בכתיב . ו מל בסיפ[27]
ג בלישׁ[28]
ל
מח . מח[29] . ל[30]
קרחא בפסוק[31] . ל . ל . ל
ג[32] . ג[33]
ד ר״פ . ל . ג חס בלישׁ
ב קמ
ד[34]
ג[1]
ל . ג
ג[2]
ג[3] . ב
ב[2]
ב[3] . ל . ז בסיפ[4] . ד[5]
ג[4]
ד[6] . ל[6] . ד[6]
סד[7] . ז מל בסיפ[8]
ג חס[9]

26 וַיִּשְׁכֹּן בִּירוּשָׁלִָם עַד־לְעוֹלָם׃ 26 וְגַם לַלְוִיִּם אֵין־לָשֵׂאת אֶת־הַמִּשְׁכָּן
27 וְאֶת־כָּל־כֵּלָיו לַעֲבֹדָתוֹ׃ 27 כִּי בְדִבְרֵי דָוִיד הָאַחֲרֹנִים הֵמָּה מִסְפָּר
28 בְּנֵי־לֵוִי מִבֶּן֙ עֶשְׂרִ֣ים שָׁנָ֔ה וּלְמַעְלָ֑ה׃ 28 כִּי מַעֲמָדָם[a] לְיַד־בְּנֵי אַהֲרֹן
לַעֲבֹדַת֙ בֵּ֣ית יְהוָ֔ה עַל־הַחֲצֵר֔וֹת וְעַל־הַלְּשָׁכ֖וֹת וְעַל־טָהֳרַ֣ת לְכָל־
29 קֹ֑דֶשׁ וּמַעֲשֵׂ֣ה[b] עֲבֹדַ֔ת בֵּ֥ית הָאֱלֹהִ֖ים׃ 29 וְלֶ֥חֶם[a] הַמַּעֲרֶ֛כֶת וְלִסֹּ֥לֶת
לְמִנְחָ֖ה וְלִרְקִיקֵ֣י הַמַּצּ֑וֹת וְלַמַּחֲבַ֣ת וְלַמֻּרְבֶּ֔כֶת וּלְכָל־[b]מְשׂוּרָ֖ה
30 וּמְדָֽה׃[b] 30 וְלַעֲמֹ֣ד בַּבֹּ֔קֶר בַּבֹּ֖קֶר לְהֹד֣וֹת וּלְהַלֵּ֔ל לַיהוָ֖ה וְכֵ֥ן לָעָֽרֶב׃
31 31 וּלְכֹ֨ל הַעֲלוֹת֙ עֹל֣וֹת לַיהוָ֔ה לַשַּׁבָּת֖וֹת לֶחֳדָשִׁ֑ים וְלַמּוֹעֲדִ֗ים בְּמִסְפָּ֛ר
כְּמִשְׁפָּ֥ט עֲלֵיהֶ֖ם תָּמִ֣יד לִפְנֵ֥י יְהוָֽה׃ 32 וְשָׁמְר֣וּ אֶת־מִשְׁמֶ֣רֶת אֹ֔הֶל־
34 מוֹעֵ֑ד וְאֶת֙ מִשְׁמֶ֣רֶת[a] הַקֹּ֔דֶשׁ וּמִשְׁמֶ֥רֶת[ab] בְּנֵ֖י אַהֲרֹ֣ן אֲחֵיהֶ֑ם לַעֲבֹדַ֖ת
בֵּ֥ית יְהוָֽה׃ פ **24** 1 וְלִבְנֵ֣י אַהֲרֹ֔ן מַחְלְקוֹתָ֖ם בְּנֵ֣י אַהֲרֹ֑ן נָדָ֣ב **24**
2 וַאֲבִיה֔וּא[a] אֶלְעָזָ֖ר וְאִיתָמָֽר׃ 2 וַיָּ֥מָת נָדָ֖ב וַאֲבִיה֑וּא לִפְנֵ֣י אֲבִיהֶ֗ם
3 וּבָנִ֛ים לֹא־הָי֥וּ לָהֶ֖ם וַיְכַהֲנ֥וּ אֶלְעָזָ֖ר וְאִיתָמָֽר׃ 3 וַיְחַלְּקֵ֣ם[a] דָּוִ֔יד וְצָד֥וֹק
מִן־בְּנֵ֖י אֶלְעָזָ֑ר וַאֲחִימֶ֣לֶךְ מִן־בְּנֵ֣י אִיתָמָ֔ר לִפְקֻדָּתָ֖ם בַּעֲבֹדָתָֽם׃
4 4 וַיִּמָּצְא֣וּ בְנֵי־אֶלְעָזָ֗ר רַבִּים֙ לְרָאשֵׁ֣י הַגְּבָרִ֔ים[a] מִן־בְּנֵ֖י אִיתָמָ֑ר
5 וַיַּחְלְקֻ֔ם לִבְנֵ֣י אֶלְעָזָ֔ר רָאשִׁ֖ים לְבֵית־אֲבֹ֑ת[b] שִׁשָּׁ֥ה עָשָׂ֖ר וְלִבְנֵ֥י
5 אִיתָמָ֛ר לְבֵ֥ית אֲבוֹתָ֖ם שְׁמוֹנָֽה׃ 5 וַיַּחְלְקוּם֙ בְּגוֹרָל֔וֹת אֵ֚לֶּה עִם־אֵ֔לֶּה
כִּֽי־הָי֤וּ שָׂרֵי־קֹ֙דֶשׁ֙ וְשָׂרֵ֣י הָאֱלֹהִ֔ים[a] מִבְּנֵ֥י אֶלְעָזָ֖ר וּמִבְּנֵ֣י[b] אִיתָמָֽר׃
6 ס 6 וַיִּכְתְּבֵ֣ם שְׁמַעְיָ֣הוּ בֶן־נְתַנְאֵ֣ל הַסּוֹפֵ֔ר מִן־הַלֵּוִ֖י[a] לִפְנֵ֣י הַמֶּ֑לֶךְ
וְהַשָּׂרִ֡ים וְצָד֣וֹק הַכֹּהֵן֩ וַאֲחִימֶ֨לֶךְ בֶּן־אֶבְיָתָ֜ר וְרָאשֵׁ֣י הָאָבוֹת֮ לַכֹּהֲנִים֒
וְלַלְוִיִּם֙ בֵּ֣ית־אָ֣ב אֶחָ֔ד אֶ֥חָז[b] לְאֶלְעָזָ֖ר וְאֶחָ֥ז[c] | אֶחָ֖ז לְאִיתָמָֽר׃ פ
7 7 וַיֵּצֵ֣א הַגּוֹרָ֣ל הָרִאשׁ֔וֹן לִיהוֹיָרִ֖יב לִֽידַעְיָ֣ה הַשֵּׁנִ֑י 8 לְחָרִם֙ הַשְּׁלִשִׁ֔י
8 9 לִשְׂעֹרִ֖ים הָרְבִיעִֽי׃ 9 לְמַלְכִּיָּ֖ה הַחֲמִישִׁ֑י לְמִיָּמִ֥ן[a] הַשִּׁשִּֽׁי׃ 10 לְהַקּ֥וֹץ

[25]Mm 537. [26]Mm 4070. [27]Mp contra textum, cf Mp sub loco. [28]Mm 4109. [29]Mm 2441. [30]Mm 4034. [31]Mp sub loco. [32]Mm 3775. [33]Mm 688. [34]Mm 848. **Cp 24** [1]Mm 4110. [2]Mm 4111. [3]Mm 4112. [4]Mm 665. [5]Mm 1603. [6]Mm 1015. [7]Mp sub loco. [8]Mm 506. [9]Mm 4113.

28 [a] G(S) *ἔστησεν αὐτούς* ‖ [b] G(V) *καὶ ἐπὶ τὰ ἔργα*, sed cj 28b c 29 cf 29[a] ‖ **29** [a] G* om cop, dl ‖ [b–b] G *μέτρον* ‖ **32** [a–a] > G* (homtel) ‖ [b] dl ו cf Nu 8,26 ‖ **Cp 24,1** [a] G *καὶ Αβιουδ* ut 5,29[b] ‖ **3** [a] cf 23,6[a] ‖ **4** [a] nonn Mss GV הַגִּבֹּ(וּ)רִים ‖ [b] l c pc Mss SA אֲבוֹתָם ‖ **5** [a] S[A] *khn'* = הַכֹּהֲנִים ‖ [b] mlt Mss SCV וּמִבְּנֵי ‖ **6** [a] pc Mss הַלְוִיִּם ‖ [b] pc Mss GSV אֶחָד; pr וּבֵית אב אחד ‖ [c] l c pc Mss GSV וְאֶחָד ‖ **9** [a] G* *τῷ Βενιαμιν*.

11 הַשְּׁבִעִי לְאַבְיָה הַשְּׁמִינִי׃ 11 לִישׁוּעַ[a] הַתְּשִׁעִי לְשְׁכַנְיָהוּ הָעֲשִׂרִי׃
12 לְאֶלְיָשִׁיב עַשְׁתֵּי עָשָׂר לְיָקִים[a] שְׁנֵים עָשָׂר׃ 13 לְחֻפָּה שְׁלֹשָׁה עָשָׂר
14 לְיֵשְׁבְאָב[a] אַרְבָּעָה עָשָׂר׃ 14 לְבִלְגָּה חֲמִשָּׁה עָשָׂר לְאִמֵּר שִׁשָּׁה
15 עָשָׂר׃ 15 לְחֵזִיר[a] שִׁבְעָה עָשָׂר לְהַפְּצֵץ שְׁמוֹנָה עָשָׂר׃ 16 לְפְתַחְיָה
16 17 תִּשְׁעָה עָשָׂר לִיחֶזְקֵאל הָעֶשְׂרִים׃ 17 לְיָכִין אֶחָד וְעֶשְׂרִים לְגָמוּל
18 שְׁנַיִם וְעֶשְׂרִים׃ 18 לִדְלָיָהוּ שְׁלֹשָׁה וְעֶשְׂרִים לְמַעַזְיָהוּ אַרְבָּעָה
19 וְעֶשְׂרִים׃ פ 19 אֵלֶּה פְקֻדָּתָם[a] לַעֲבֻדָּתָם לָבוֹא לְבֵית־יְהוָה
כְּמִשְׁפָּטָם בְּיַד אַהֲרֹן אֲבִיהֶם כַּאֲשֶׁר צִוָּהוּ יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל׃ פ
20 וְלִבְנֵי לֵוִי הַנּוֹתָרִים לִבְנֵי עַמְרָם שׁוּבָאֵל לִבְנֵי שׁוּבָאֵל יֶחְדְּיָהוּ׃
21 לִרְחַבְיָהוּ לִבְנֵי רְחַבְיָהוּ הָרִאשׁ יִשִּׁיָּה׃ 22 לַיִּצְהָרִי שְׁלֹמוֹת לִבְנֵי
23 שְׁלֹמוֹת יָחַת׃ 23 וּבְנֵי[a] יְרִיָּהוּ[b] אֲמַרְיָהוּ הַשֵּׁנִי יַחֲזִיאֵל הַשְּׁלִישִׁי יְקַמְעָם
24 25 הָרְבִיעִי׃ 24 בְּנֵי עֻזִּיאֵל מִיכָה לִבְנֵי מִיכָה שָׁמִיר[a]׃ 25 אֲחִי מִיכָה
26 יִשִּׁיָּה לִבְנֵי יִשִּׁיָּה זְכַרְיָהוּ׃ 26 בְּנֵי מְרָרִי מַחְלִי וּמוּשִׁי בְּנֵי[a] יַעֲזִיָּהוּ[b]
27 28 בְנוֹ[c]׃ 27 בְּנֵי מְרָרִי לְיַעֲזִיָּהוּ בְנוֹ[a] וְשֹׁהַם[b] וְזַכּוּר וְעִבְרִי׃ 28 לְמַחְלִי
29 30 אֶלְעָזָר[a] וְלֹא־הָיָה[b] לוֹ בָּנִים׃ 29 לְקִישׁ[a] בְּנֵי־[b]קִישׁ יְרַחְמְאֵל׃ 30 וּבְנֵי
מוּשִׁי מַחְלִי וְעֵדֶר וִירִימוֹת אֵלֶּה בְּנֵי הַלְוִיִּם לְבֵית אֲבֹתֵיהֶם׃
31 וַיַּפִּילוּ גַם־הֵם גּוֹרָלוֹת לְעֻמַּת | אֲחֵיהֶם בְּנֵי־אַהֲרֹן לִפְנֵי דָוִיד
הַמֶּלֶךְ וְצָדוֹק וַאֲחִימֶלֶךְ וְרָאשֵׁי הָאָבוֹת לַכֹּהֲנִים וְלַלְוִיִּם אָבוֹת[a]
הָרֹאשׁ לְעֻמַּת אָחָיו הַקָּטֶן׃ ס
25 1 וַיַּבְדֵּל[a] דָּוִיד וְשָׂרֵי הַצָּבָא לַעֲבֹדָה לִבְנֵי אָסָף וְהֵימָן
וְידוּתוּן[b] הַנִּבְּיאִים[c] בְּכִנֹּרוֹת בִּנְבָלִים וּבִמְצִלְתַּיִם וַיְהִי׳ מִסְפָּרָם[d] אַנְשֵׁי

[10] Mm 2670. [11] Mm 4114. [12] Mm 878. [13] רנ יחזקאל Ez 1,3 et 24,24. [14] Mm 117. [15] Mm 4006. [16] Mm 1623. [17] Mm 1304. [18] Mm 4115. [19] Mm 4116. [20] Mm 506. [21] Mm 4117. [22] Mm 4118. [23] Mm 4025. [24] Mm 4119. Cp 25 [1] Mm 6. [2] Mm 4120. [3] Q addidi, cf Mp sub loco.

11 [a] S *l'ljšʿ* ‖ **12** [a] G^{Aal} *τῷ Ελιακιμ*, S *l'ljḳrb* ‖ **13** [a] > G^{B}, G^{AL} *τῷ Ισβααλ* ‖ **15** [a] G^{B} *τῷ Χηζειν*, G^{Aal} *τῷ Ιεζ(ε)ιρ*, S(𝔄) *'ḥzj'* = לְאֲחַזְיָה ‖ **19** [a] l דְּ–? cf S𝔙 ‖ **23** [a] 2 Mss^{mg} וּבְנֵי חֶבְרוֹן, G *καὶ* (> G^{B}) *υἱοί*, G^{L} *τοῖς υἱοῖς Χεβρων*; l לַחֶבְרֹנִי ‖ [b] G^{Aal} *Ιεδιου* cf 23,19[a]; ins לִבְנֵי יְרִיהוּ (homtel), post quod exc nom ‖ **24** [a] 𝔗 mlt Mss Vrs ut Q, K וּר– ‖ **26** [a] l prb בְּבָנָיו ‖ [b] G *Οζια* ‖ [c] > G^{B}, G^{rel} *υἱοὶ Βοννι*, 𝔙 *Benno* ‖ **27** [a] G pl ‖ [b] G om cop, dl ‖ **28** [a] G + *καὶ Ιθαμαρ καὶ ἀπέθανεν Ελεαζαρ* ‖ [b] mlt Mss הָיוּ ‖ **29** [a] l וְקִישׁ ‖ [b] pc Mss 𝔙 בֶּן־ ‖ **31** [a] l אָ? ‖ **Cp 25,1** [a] G *καὶ ἔστησεν* (ex *καὶ διέστησεν*) ‖ [b] G(𝔙) *καὶ Ιδιθων*, id in 3.6 ‖ [c] mlt Mss G𝔗𝔙 ut Q, sic l; K הַנְּבִי׳ ‖ [d] G + *κατὰ κεφαλὴν αὐτῶν* (G^{Lal} *κ. κ. ἀνδρῶν*).

ת חס׳. יח בסיפ׳. ג חס׳ ד חס׳ ב מגה בלישׁ [10]
ל [11]
ל׳ כ׳ פסוק דלית בהון לא ר ולא [12]
ל [13]
ל בלישׁ. ג׳ [14]
ל׳ ל׳ [15]
יוד ר״פ בסיפ׳ [16]
ג׳. [17]
ג׳. ב׳ [18]
ג׳ ול בלישׁ. לז כג מגה בסיפ׳. ג׳. [19]
ג׳. ל׳. ב׳. ג׳. ז מל בסיפ׳ [20]
מח ר״פ בסיפ׳. שמיר ק [21]
מח ר״פ בסיפ׳ [22]
מח ר״פ בסיפ׳ ב ובחרי לישנ׳ [23]
כה. ל [24]
ז בלישׁ. ז בלישׁ ט חס׳ בסיפ׳ [25]
ד. כל קריא מל ב מ״א חס׳ [26]
י. ל שם ברנש [27]
לז כג מגה בסיפ׳ [28]
ג׳. ב חס׳ בלישׁ בסיפ׳ [29]
הנבאים׳ יתיר י ק [30]

מְלָאכָה לַעֲבֹדָתָם׃ 2 לִבְנֵי אָסָף זַכּוּר וְיוֹסֵף וּנְתַנְיָה וַאֲשַׂרְאֵלָה[a] 2
בְּנֵי אָסָף עַל יַד־אָסָף הַנִּבָּא[b] עַל־יְדֵי הַמֶּלֶךְ׃ 3 לִידוּתוּן בְּנֵי יְדוּתוּן 3
גְּדַלְיָהוּ וּצְרִי[a] וְיֶשַׁעְיָהוּ[b] חֲשַׁבְיָהוּ וּמַתִּתְיָהוּ שִׁשָּׁה עַל יְדֵי אֲבִיהֶם
יְדוּתוּן בְּכִנּוֹר הַנִּבָּא[c] עַל־הַתּוֹדוֹת וְהַלֵּל לַיהוָה׃ ס 4 לְהֵימָן 4
בְּנֵי הֵימָן בֻּקִּיָּהוּ מַתַּנְיָהוּ עֻזִּיאֵל[a] שְׁבוּאֵל[b] וִירִימוֹת[c] חֲנַנְיָה חֲנָנִי[d]
אֱלִיאָתָה[e] גִּדַּלְתִּי וְרֹמַמְתִּי עֶזֶר יָשְׁבְּקָשָׁה מַלּוֹתִי הוֹשִׁיר מַחֲזִיאוֹת׃
5 כָּל־אֵלֶּה בָּנִים לְהֵימָן חוֹזֵה הַמֶּלֶךְ בִּדְבְרֵי הָאֱלֹהִים לְהָרִים קָרֶן[a] 5
וַיִּתֵּן הָאֱלֹהִים לְהֵימָן בָּנִים אַרְבָּעָה עָשָׂר וּבָנוֹת שָׁלוֹשׁ׃ 6 כָּל־אֵלֶּה 6
עַל־יְדֵי אֲבִיהֶם בַּשִּׁיר בֵּית יְהוָה בִּמְצִלְתַּיִם נְבָלִים וְכִנֹּרוֹת[a] לַעֲבֹדַת
בֵּית הָאֱלֹהִים[a] עַל יְדֵי הַמֶּלֶךְ ס אָסָף וִידוּתוּן וְהֵימָן[b]׃ 7 וַיְהִי 7
מִסְפָּרָם עִם־אֲחֵיהֶם מְלֻמְּדֵי־שִׁיר לַיהוָה כָּל־הַמֵּבִין מָאתַיִם שְׁמוֹנִים
וּשְׁמוֹנָה׃ 8 וַיַּפִּילוּ[a] גּוֹרָלוֹת[b] מִשְׁמֶרֶת לְעֻמַּת[c] כַּקָּטָן כַּגָּדוֹל מֵבִין[d] 8
עִם־תַּלְמִיד[d]׃ פ
9 וַיֵּצֵא הַגּוֹרָל הָרִאשׁוֹן לְאָסָף[a] לְיוֹסֵף[b] 9
גְּדַלְיָהוּ הַשֵּׁנִי[c] הוּא־וְאֶחָיו וּבָנָיו שְׁנֵים עָשָׂר׃
10 הַשְּׁלִשִׁי זַכּוּר בָּנָיו וְאֶחָיו שְׁנֵים עָשָׂר׃
11 הָרְבִיעִי לִיצְרִי[a] בָּנָיו וְאֶחָיו שְׁנֵים עָשָׂר׃
12 הַחֲמִישִׁי נְתַנְיָהוּ בָּנָיו וְאֶחָיו שְׁנֵים עָשָׂר׃
13 הַשִּׁשִּׁי בֻּקִּיָּהוּ בָּנָיו וְאֶחָיו שְׁנֵים עָשָׂר׃
14 הַשִּׁבְעִי יְשַׂרְאֵלָה[a] בָּנָיו וְאֶחָיו שְׁנֵים עָשָׂר׃
15 הַשְּׁמִינִי יְשַׁעְיָהוּ בָּנָיו וְאֶחָיו שְׁנֵים עָשָׂר׃
16 הַתְּשִׁיעִי מַתַּנְיָהוּ בָּנָיו וְאֶחָיו שְׁנֵים עָשָׂר׃

[4] Mm 1858. [5] Mp sub loco. [6] Mm 4121. [7] Mm 4265. [8] Mm 4075. [9] 1 Ch 25,13. [10] Mm 4124. [11] Mm 2204. [12] Da 1,9. [13] Mm 4122. [14] Mm 4034. [15] Mm 3673. [16] Mm 4123. [17] יחד ובניו ואחיו Esr 8,18. [18] 1 Ch 25,4.

2 [a] pc Mss Edd שׁ–; 1 וַאֲשַׂרְאֵל אַרְבָּעָה אֵלֶּה (aberratio oculi) ‖ [b] pc Mss 𝔊 הַנָּבִיא ‖ **3** [a] sec 11 וְיִצְרִי ‖ [b] ins c Ms 𝔊*𝔊 וְשִׁמְעִי cf 17 ‖ [c–c] l invers cf 𝔙 ‖ **4** [a] 𝔊B *Αζαραηλ* cf 18 עֲזַרְאֵל ‖ [b] l שׁוּבָאֵל ut 20 et 24,20, it 𝔊 ‖ [c] sec 22 רֵמ׳– ‖ [d] 𝔖 om sq usque ad fin 6 ‖ [e] in 27 אֱלִיָּתָה ‖ **5** [a] l קַרְנוֹ (ו hpgr) ‖ **6** [a–a] > 𝔊* ‖ [b–b] 𝔊𝔗 pr cop; gl ad כל־אלה ‖ **8** [a] 𝔊 + *καὶ αὐτοί* ‖ [b] l ר׳– cf 𝔊 ‖ [c] pc Mss 𝔗 + משמרת ‖ [d–d] add? cf 7b ‖ **9** [a] add ‖ [b] ins בָּנָיו וְאֶחָיו שְׁנֵים עָשָׂר vel sim cf 𝔊 et 10sqq ‖ [c] 𝔊 + *Ηνια* (ex *σηνι* = שני, versio duplex) ‖ **11** [a] cf 3 צְרִי(ו) ‖ **14** [a] l אֲשַׂרְאֵל cf 2[a].

17 הֲעֲשִׂירִי שִׁמְעִי[a] בָּנָיו וְאֶחָיו שִׁבְעִים עָשָׂר׃ ל
18 עַשְׁתֵּי־עָשָׂר עֲזַרְאֵל[a] בָּנָיו וְאֶחָיו שִׁבְעִים עָשָׂר׃ ב ר״ם
19 הַשְּׁנֵים עָשָׂר לַחֲשַׁבְיָהוּ בָּנָיו וְאֶחָיו שִׁבְעִים עָשָׂר׃
20 לִשְׁלֹשָׁה עָשָׂר שׁוּבָאֵל בָּנָיו וְאֶחָיו שִׁבְעִים עָשָׂר׃ ג[19]
21 לְאַרְבָּעָה עָשָׂר מַתִּתְיָהוּ בָּנָיו וְאֶחָיו שִׁבְעִים עָשָׂר׃ ד[20]
22 לַחֲמִשָּׁה עָשָׂר לִירֵמוֹת[a] בָּנָיו וְאֶחָיו שִׁבְעִים עָשָׂר׃ ד וכל עזרא דכות
23 לְשִׁשָּׁה עָשָׂר לַחֲנַנְיָהוּ בָּנָיו וְאֶחָיו שִׁבְעִים עָשָׂר׃ ל
24 לְשִׁבְעָה עָשָׂר לְיָשְׁבְקָשָׁה[a] בָּנָיו וְאֶחָיו שִׁבְעִים עָשָׂר׃
25 לִשְׁמוֹנָה עָשָׂר לַחֲנָנִי בָּנָיו וְאֶחָיו שִׁבְעִים עָשָׂר׃
26 לְתִשְׁעָה עָשָׂר לִמַלּוֹתִי בָּנָיו וְאֶחָיו שִׁבְעִים עָשָׂר׃ ל
27 לְעֶשְׂרִים לְאֶלְיָתָה[a] בָּנָיו וְאֶחָיו שִׁבְעִים עָשָׂר׃ ל וכן כת למערב
28 לְאֶחָד וְעֶשְׂרִים לְהוֹתִיר[a] בָּנָיו וְאֶחָיו שִׁבְעִים עָשָׂר׃ ל שם גבר
29 לִשְׁנַיִם וְעֶשְׂרִים לְגִדַּלְתִּי[a] בָּנָיו וְאֶחָיו שִׁבְעִים עָשָׂר׃ ל
30 לִשְׁלֹשָׁה וְעֶשְׂרִים לְמַחֲזִיאוֹת בָּנָיו וְאֶחָיו שִׁבְעִים עָשָׂר׃ ל ומל
31 לְאַרְבָּעָה וְעֶשְׂרִים לְרוֹמַמְתִּי עֶזֶר בָּנָיו וְאֶחָיו שִׁבְעִים עָשָׂר׃ פ ל זקף קמ

26 1 לְמַחְלְקוֹת לְשֹׁעֲרִים[a] לַקָּרְחִים[b] מְשֶׁלֶמְיָהוּ בֶן־קֹרֵא מִן־בְּנֵי ל
2 אָסָף[c]׃ 2 וּלְמְשֶׁלֶמְיָהוּ בָּנִים זְכַרְיָהוּ הַבְּכוֹר יְדִיעֲאֵל הַשֵּׁנִי זְבַדְיָהוּ[a] ג בליש
3 הַשְּׁלִישִׁי יַתְנִיאֵל[b] הָרְבִיעִי׃ 3 עֵילָם הַחֲמִישִׁי יְהוֹחָנָן[a] הַשִּׁשִּׁי אֶלְיְהוֹעֵינַי[b] ז מל בסיפ[1]. ט ד מנה בסיפ[2]. ב
4 הַשְּׁבִיעִי׃ 4 וּלְעֹבֵד אֱדֹם בָּנִים שְׁמַעְיָה הַבְּכוֹר יְהוֹזָבָד הַשֵּׁנִי יוֹאָח ד ב מנה בליש. ד
5 סְ הַשְּׁלִשִׁי וְשָׂכָר הָרְבִיעִי וּנְתַנְאֵל הַחֲמִישִׁי׃ 5 עַמִּיאֵל הַשִּׁשִּׁי יִשָּׂשכָר[a] ב ובתרי לישנ[3]
6 הַשְּׁבִיעִי פְּעֻלְתַי הַשְּׁמִינִי כִּי בֵרַכוֹ אֱלֹהִים׃ פ 6 וְלִשְׁמַעְיָה בְנוֹ ל. ג[4]
7 נוֹלַד בָּנִים הַמֹּמְשָׁלִים[a] לְבֵית אֲבִיהֶם[b] כִּי־גִבּוֹרֵי חַיִל הֵמָּה׃ 7 בְּנֵי ל. מת ר״ם בסיפ
שְׁמַעְיָה עָתְנִי וּרְפָאֵל וְעוֹבֵד אֶלְזָבָד[a] [b]אֲחָיו בְּנֵי־חַיִל[b] אֱלִיהוּ[c] ב ול בעינ. ד חס א

[19]Mm 4115. [20]Mm 4075. Cp 26 [1]Mm 506. [2]Mm 3928. [3]Mm 4125. [4]Mm 4126.

17 [a] 2 Mss שְׁמַעְיָה ‖ **18** [a] $\mathfrak{G}^{L}$ *Οζιηλ* et $\mathfrak{S}$ *'zjl* = עֻזִּיאֵל; cf 4[a] ‖ **22** [a] cf 4 יִרְמוֹת(ו) ‖ **24** [a] $\mathfrak{S}$ *l'ljšb* ‖ **27** [a] cf 4 אֶלִיאָתָה; $\mathfrak{S}$ *(l)'ljb* ‖ **28** [a] $\mathfrak{S}$ *ljtr* ‖ **29** [a] $\mathfrak{S}$ *l(j)rbj* ‖ **Cp 26,1** [a] 1 לַשּׁ׳ ‖ [b] $\mathfrak{S}$ *d'kjm dwjd mlk' ntwr'* = quos constituit David rex custodes, sim $\mathfrak{A}$ ‖ [c] 1 אֲבִיאָסָף (cf $\mathfrak{G}^{B}$) vel אֲבִיָּסָף (cf 9,19) ‖ **2** [a] pc Mss $\mathfrak{G}^{B}\mathfrak{S}$ זְכַרְיָהוּ ‖ [b] $\mathfrak{G}^{L}$ *Ναθαναηλ*, $\mathfrak{S}(\mathfrak{A})$ *ntn'jl* ‖ **3** [a] $\mathfrak{G}^{B}$ *Ιωνας*, $\mathfrak{G}^{L}$ *Ιωναθαν* ‖ [b] $\mathfrak{S}$ *jd'j* ‖ **5** [a] cf 2,1[a] ‖ **6** [a] $\mathfrak{G}^{B}$ *τοῦ πρωτοτόκου Ρωσαι* ($\mathfrak{G}^{Aal}$ *τῷ -κῳ P.*) = dub; prp הֵם מֹשְׁלִים ‖ [b] pc Mss $\mathfrak{T}$ אֲבִ(ו)תָם ‖ **7** [a] 1 c pc Mss $\mathfrak{G}$ וְא׳ ‖ [b–b] gl, cf 6b ‖ [c] 1 c Ms וְא׳.

ל. ז בסיפ[5]. ל
8 וְסִמַּכְיָהוּ[d]׃ 8 כָּל־אֵלֶּה מִבְּנֵי | עֹבֵד אֱדֹם הֵמָּה ׀ וּבְנֵיהֶם וַאֲחֵיהֶם
ד דגש[6]. ב חס בלישׁ בסיפ[7]
9 אַנְשֵׁי־חַיִל בֹּכַח לַעֲבֹדָה שִׁשִּׁים וּשְׁנַיִם[a] לְעֹבֵד אֱדֹם׃ 9 וְלִמְשֶׁלֶמְיָהוּ
ו קמ וכל אתנח וסי"פ דכות[8]
10 בָּנִים וַאֲחִים בְּנֵי־חַיִל שְׁמוֹנָה עָשָׂר׃ ס 10 וּלְחֹסָה מִן־בְּנֵי־מְרָרִי
לז כג מנה בסיפ. ב מל. ז מל[9]. כד
בָּנִים שִׂמְרִי הָרֹאשׁ כִּי לֹא־הָיָה בְכוֹר[a] וַיְשִׂמֻהוּ אָבִיהוּ לְרֹאשׁ׃
ג חס[10]
11 חִלְקִיָּהוּ[a] הַשֵּׁנִי טְבַלְיָהוּ[b] הַשְּׁלִשִׁי זְכַרְיָהוּ הָרְבִיעִי כָּל־בָּנִים וַאֲחִים 11
ל ור"פ
12 לְחֹסָה שְׁלֹשָׁה עָשָׂר׃ 12 לְאֵלֶּה מַחְלְקוֹת הַשֹּׁעֲרִים לְרָאשֵׁי
לט. ד
13 הַגְּבָרִים מִשְׁמָרוֹת לְעֻמַּת אֲחֵיהֶם לְשָׁרֵת בְּבֵית ׀ יְהוָה׃ 13 וַיַּפִּילוּ
ג. ג[11]
14 גּוֹרָלוֹת כַּקָּטֹן ׀ כַּגָּדוֹל לְבֵית אֲבוֹתָם לִשְׁעַר ׀ וָשָׁעַר׃ פ 14 וַיִּפֹּל
ה ל כת ש וחד כת ס[12]
הַגּוֹרָל מִזְרָחָה לְשֶׁלֶמְיָהוּ וְזַכַרְיָהוּ[a] בְנוֹ יוֹעֵץ | בְּשֵׂכֶל הִפִּילוּ גּוֹרָלוֹת
גג. כז[13]
15 וַיְיָצֵא גוֹרָלוֹ צָפוֹנָה׃ ס 15 לְעֹבֵד אֱדֹם נֶגְבָּה וּלְבָנָיו[a] בֵּית
ל. ל. ב[14]
16 הָאֲסֻפִּים[b]׃ 16 לְשֻׁפִּים[a] וּלְחֹסָה לַמַּעֲרָב עִם שַׁעַר שַׁלֶּכֶת[b] בְּמִסְלָּה
ט מל בלישׁ ובסיפ. גג
17 הָעוֹלָה [c]מִשְׁמָר לְעֻמַּת מִשְׁמָר[c]׃ 17 [a]לַמִּזְרָחָה הַלְוִיִּם[a] שִׁשָּׁה לַצָּפוֹנָה
כ[15] ב מנה דגש בסיפ. כז. כ[15] ב מנה דגש בסיפ. ל. ג
18 יוֹם אַרְבָּעָה לַנֶּגְבָּה לַיּוֹם וְלָאֲסֻפִּים שְׁנַיִם ׀ שְׁנַיִם[b]׃
יד ר"פ בסיפ[16]
18 19 לַפַּרְבָּר[a] לַמַּעֲרָב אַרְבָּעָה לַמְסִלָּה שְׁנַיִם לַפַּרְבָּר׃ 19 אֵלֶּה
מַחְלְקוֹת הַשֹּׁעֲרִים לִבְנֵי הַקָּרְחִי[a] וְלִבְנֵי מְרָרִי׃
יא מל[17]. ד בלישׁ[18]. מח
20 וַהֲלִוִּים אֲחִיָּה[a] עַל־אֹצְרוֹת ׀ בֵּית ׀ הָאֱלֹהִים וְלֶאֱצְרוֹת הַקֳּדָשִׁים׃ 20
מח ר"פ בסיפ. ג[13]. עה. ג
21 בְּנֵי[a] לַעְדָן בְּנֵי[b] הַגֵּרְשֻׁנִּי לְלַעְדָן[c] רָאשֵׁי הָאָבוֹת לְלַעְדָן הַגֵּרְשֻׁנִּי[d]
ב. מח ר"פ בסיפ. ב
22 יְחִיאֵלִי׃ 22 בְּנֵי יְחִיאֵלִי זֵתָם ׀ וְיוֹאֵל אָחִיו[a] עַל־אֹצְרוֹת בֵּית יְהוָה׃
ג. ג ול חס בלישׁ
23 24 23 לָעַמְרָמִי לְיִצְהָרִי לַחֶבְרוֹנִי לָעֻזִּיאֵלִי׃ 24 וּשְׁבוּאֵל[a] בֶּן־
ג
גֵּרְשׁוֹם בֶּן־מֹשֶׁה נָגִיד עַל־הָאֹצָרוֹת׃ 25 וְאֶחָיו[a] לְאֱלִיעֶזֶר רְחַבְיָהוּ
יא[19] ב[20] מנה בכתיב כת כן ול חס וכן ובשנת חמש עד ואלישע דמלכים דכות ב מג[21]. ושלמית ק
25 בְנוֹ[b] וִישַׁעְיָהוּ בְנוֹ[c] וְיוֹרָם בְּנוֹ[c] וְזִכְרִי בְנוֹ[c] וּשְׁלֹמוֹת[d] בְּנוֹ׃ 26 הוּא
26

[5]Mm 665. [6]Mm 3246. [7]Mm 4120. [8]Mm 4138. [9]Mm 1483. [10]Mm 4113. [11]Mm 4123. [12]Mm 3917. [13]Mp sub loco. [14]Nu 20,19. [15]Mm 875. [16]Mm 4006. [17]Mm 1977. [18]Mm 4163. [19]Mm 4018. [20]Mm 2087. [21]Cf Mm 2087.

7 [d] 𝔊 + *καὶ Ισβακωμ* vel sim = versio duplex ‖ **8** [a] 16,38 וּשְׁמוֹנָה ‖ **10** [a] l הַב׳ (ה hpgr) ‖ **11** [a] 𝔊-[L] *τῆς διαιρέσεως* ‖ [b] 𝔊[L] *Ταβεηλ*; prp טָבְלִי׳ ‖ **14** [a] l וְלוֹ׳ cf 𝔊[L]𝔙 ‖ **15** [a] 𝔊 *κατέναντι* = לְפְנֵי ‖ [b] 𝔖[A] *sp'* = הַסְּפִים ‖ **16** [a] 𝔊[BL] *εἰς δεύτερον* = לִשְׁנַיִם? 𝔊[L] + *τοῖς προθύροις* = לַסְּפִים cf 15[b]; dupl, dl ‖ [b] 𝔊 *παστοφορίου* = לְשַׁכַּת, 𝔙 *quae ducit* = שׁ + לֶכֶת ‖ [c–c] cj c 17 ‖ **17** [a–a] l חָה לַיּוֹם– cf 𝔊 ‖ [b] > pc Mss 𝔊* (hpgr) ‖ **18** [a] 𝔊 *εἰς διαδεχομένους*, 𝔙 *in cellulis*; ex 18b, dl ‖ **19** [a] 𝔊[B] *Κααθ* = קְהָת; 𝔊[Aal]𝔖𝔗𝔙 leg קֹרַח ‖ **20** [a] l מִבני (מ hpgr) ‖ [b.c] dl; [b] + [c] ex gl לִבְנִי לְלעדן (= Libni pro Laedan)? ‖ [d–d] dl (var) ‖ **22** [a] 𝔊* *οἱ ἀδελφοί*, 𝔙 pl ‖ **24** [a] l וְשׁוּבָאֵל cf 𝔊𝔙 et 23, 16[a] ‖ **25** [a] 𝔊 *καὶ τῷ ἀδελφῷ αὐτοῦ* ‖ [b] 𝔊* *υἱός* ‖ [c] > 𝔊-[L] ‖ [d] nonn Mss 𝔊[L]𝔖𝔗𝔙 ut Q, K 𝔊[BAal] תו–.

שְׁלֹמֹות[a] וְאֶחָיו עַל כָּל־אֹצְרוֹת הַקֳּדָשִׁים אֲשֶׁר הִקְדִּישׁ דָּוִיד הַמֶּלֶךְ ג[22].ל
27 וְרָאשֵׁי הָאָבוֹת לְשָׂרֵי[b]־הָאֲלָפִים וְהַמֵּאוֹת וְשָׂרֵי הַצָּבָא: 27 מִן־ ג.ל ר״פ בכתיב[23]
28 הַמִּלְחָמוֹת וּמִן־הַשָּׁלָל הִקְדִּישׁוּ לְחַזֵּק[c] לְבֵית יְהוָה: 28 וְכֹל הַהֻקְדָּישׁ ל.ל.ל
שְׁמוּאֵל הָרֹאֶה וְשָׁאוּל בֶּן־קִישׁ וְאַבְנֵר בֶּן־נֵר וְיוֹאָב בֶּן־צְרוּיָה כָּל ג ב מנה בסיפ
29 הַמַּקְדִּישׁ[a] עַל יַד־שְׁלֹמִית[b] וְאֶחָיו: פ 29 לַיְיִזְהָרִי כְּנַנְיָהוּ[a] וּבָנָיו ב בטע דמטע[24]. ג.ל. ג מנוקד כן בליש[25]
30 לַמְּלָאכָה הַחִיצוֹנָה עַל־יִשְׂרָאֵל לְשֹׁטְרִים וְלִשְׁפָטִים: 30 לַחֶבְרוֹנִי ל
חַשַּׁבְיָהוּ וְאֶחָיו בְּנֵי־חַיִל אֶלֶף וּשְׁבַע־מֵאוֹת עַל פְּקֻדַּת יִשְׂרָאֵל מֵעֵבֶר ג[26]
לַיַּרְדֵּן מַעְרָבָה לְכֹל מְלֶאכֶת יְהוָה וְלַעֲבֹדַת הַמֶּלֶךְ: ג[27].ב
31 לַחֶבְרוֹנִי יְרִיָּה[a] הָרֹאשׁ לַחֶבְרוֹנִי לְתֹלְדֹתָיו לְאָבוֹת בִּשְׁנַת לז כג מנה בסיפ. ל וכת כן. ב[28]
הָאַרְבָּעִים לְמַלְכוּת דָּוִיד וְנִדְרָשׁוּ וַיִּמָּצֵא בָהֶם גִּבּוֹרֵי חַיִל בְּיַעְזֵיר ג[29].ז[30].ב מל
32 גִּלְעָד: 32 וְאֶחָיו בְּנֵי־חַיִל אַלְפַּיִם[a] וּשְׁבַע מֵאוֹת רָאשֵׁי[b] הָאָבוֹת עה
יַפְקִידֵם דָּוִיד הַמֶּלֶךְ עַל־הָרְאוּבֵנִי וְהַגָּדִי וַחֲצִי שֵׁבֶט הַמְנַשִּׁי לְכָל־ ל ולא נעזא[31]. ד בליש[32]. ל
דְּבַר הָאֱלֹהִים וּדְבַר הַמֶּלֶךְ: פ ב.יה
27 1 וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל | לְמִסְפָּרָם רָאשֵׁי הָאָבוֹת וְשָׂרֵי הָאֲלָפִים | עה
וְהַמֵּאוֹת וְשֹׁטְרֵיהֶם הַמְשָׁרְתִים אֶת־הַמֶּלֶךְ[a] לְכָל[b] | דְּבַר הַמַּחְלְקוֹת[b] כן מנוקד[1]
הַבָּאָה וְהַיֹּצֵאת חֹדֶשׁ בְּחֹדֶשׁ לְכָל חָדְשֵׁי הַשָּׁנָה הַמַּחְלֶקֶת הָאַחַת ג בטע[2]. ב חד מל וחד חס[3]. ב זקף פת
2 עֶשְׂרִים וְאַרְבָּעָה אָלֶף: ס 2 עַל הַמַּחְלֶקֶת הָרִאשׁוֹנָה לַחֹדֶשׁ ח ג[4] מנה מל בסיפ
הָרִאשׁוֹן יָשׁבְעָם[a] בֶּן־זַבְדִּיאֵל[b] וְעַל[c] מַחְלַקְתּוֹ עֶשְׂרִים וְאַרְבָּעָה סד[5]
3 אָלֶף: 3 מִן־בְּנֵי־פֶרֶץ הָרֹאשׁ לְכָל־שָׂרֵי הַצָּבָא לַחֹדֶשׁ הָרִאשׁוֹן: י ר״פ בכתיב[6]. לז כג מנה בסיפ. ל. ה. סד
4 וְעַל מַחְלַקְתּ | הַחֹדֶשׁ הַשֵּׁנִי הוֹדַוְיָה[a] הָאֲחוֹחִי[b] וּמַחְלַקְתּוֹ וּמִקְלוֹת ב כת כן[7]. ב בליש. ב בעיג[8]. ד
5 הַנָּגִיד[b] וְעַל מַחְלַקְתּוֹ עֶשְׂרִים וְאַרְבָּעָה אָלֶף: ס 5 שַׂר הַצָּבָא ז מל בליש[9]. ז מל בליש[10]. ל
הַשְּׁלִישִׁי לַחֹדֶשׁ הַשְּׁלִישִׁי בְּנָיָהוּ בֶן־יְהוֹיָדָע הַכֹּהֵן רֹאשׁ[a] וְעַל מַחְלַקְתּוֹ

[22] Mm 4116. [23] Mm 2980. [24] Mm 4127. [25] Mm 4128. [26] Mm 4265. [27] Mm 4129. [28] Nu 33,38. [29] Mm 116. [30] Mm 3765. [31] וַיַּפְקִידֵם חלוף, cf Mp sub loco. [32] Mm 4130. Cp 27 [1] וְהָאֹתוֹת חלוף, cf Mp sub loco. [2] Mm 344. [3] Mm 4131. [4] Mm 4132. [5] Mp sub loco. [6] Mm 2980. [7] 2S 23,9, cf Mp sub loco. [8] Mm 4133. [9] Mm 506.

26 [a] sic L, mlt Mss Edd ut 25[d] || [b] l וְשׁ cf 𝔊𝔙 et 29,6[a] || **27** [a] 𝔊 *τοῦ μὴ καθυστερῆσαι τὴν οἰκοδομήν* || **28** [a] l הַמְּקֻדָּשׁ vel הַמְּקֻדָּשׁ cf 𝔊 || [b] 𝔊 *Σαλωμωθ* cf 25[d] || **29** [a] 𝔊𝔙 leg כִּי || **31** [a] pc Mss Edd ידיה cf 23,19[a] || **32** [a] 𝔊[AV] *χίλιοι* cf 30 || [b–b] gl ad לאבות 31a || **Cp 27,1** [a] 𝔊 *τῷ λαῷ καί* || [b–b] 𝔊 alit; prp עַל־דִּבַר הַמִּ֫ לְכָל־שָׂרֵי הַמִּ֫ cf 11,11[b] || [b] 11,11 חַכְמוֹנִי || [c–c] tr post 3? cf 4sqq || **4** [a] 11,12 pr אֶלְעָזָר בֶּן־ || [b–b] > 𝔊*; = quoad turmam eius corruptum est (l *וּמִקְלוֹת) nomen ducis, gl ad דודי 4 propter 11,12 || **5** [a] l הָרֹ cf 2 Ch 31,10 Esr 7,5.

עֶשְׂרִים וְאַרְבָּעָה אָלֶף׃ 6 הֲוּא בְנָיָהוּ גִּבּוֹר הַשְּׁלֹשִׁים[a] וְעַל־[b]הַשְּׁלֹשִׁים 6
ב בעינ[10] וּמַחֲלָקְתּוֹ עַמִּיזָבָד[c] בְּנוֹ׃ ס 7 הָרְבִיעִי לַחֹדֶשׁ רְבִיעִי עֲשָׂהאֵל 7
ו בלישׁ[11] אֲחִי יוֹאָב וּזְבַדְיָה בְנוֹ אַחֲרָיו[a] וְעַל מַחֲלָקְתּוֹ עֶשְׂרִים וְאַרְבָּעָה אָלֶף׃
ד פת[12]. ל. ל ס 8 הַחֲמִישִׁי[a] לַחֹדֶשׁ הַחֲמִישִׁי הַשַּׂר שַׂמְהוּת[b] הַיִּזְרָחִי[c] וְעַל 8
מַחֲלָקְתּוֹ עֶשְׂרִים וְאַרְבָּעָה אָלֶף׃ ס 9 הַשִּׁשִּׁי לַחֹדֶשׁ הַשִּׁשִּׁי עִירָא 9
בֶּן־עִקֵּשׁ הַתְּקוֹעִי וְעַל מַחֲלָקְתּוֹ עֶשְׂרִים וְאַרְבָּעָה אָלֶף׃ ס
כל סיפ מל ב מ א 10 הַשְּׁבִיעִי לַחֹדֶשׁ הַשְּׁבִיעִי חֶלֶץ הַפְּלוֹנִי מִן־בְּנֵי אֶפְרַיִם וְעַל 10
מַחֲלָקְתּוֹ עֶשְׂרִים וְאַרְבָּעָה אָלֶף׃ ס 11 הַשְּׁמִינִי לַחֹדֶשׁ הַשְּׁמִינִי 11
ה חס. ב סִבְכַּי הַחֻשָׁתִי לַזַּרְחִי וְעַל מַחֲלָקְתּוֹ עֶשְׂרִים וְאַרְבָּעָה אָלֶף׃ ס
ב מל[13]. לבן ימיני חד מן ה[14]. ק כת מילה חדה וקר תרי 12 הַתְּשִׁיעִי לַחֹדֶשׁ הַתְּשִׁיעִי אֲבִיעֶזֶר הָעַנְּתֹתִי לַבֶּנְיָמִינִי[a] וְעַל מַחֲלָקְתּוֹ 12
עֶשְׂרִים וְאַרְבָּעָה אָלֶף׃ ס 13 הָעֲשִׂירִי לַחֹדֶשׁ הָעֲשִׂירִי מַהְרַי 13
ג מל[15]. ב הַנְּטוֹפָתִי לַזַּרְחִי וְעַל מַחֲלָקְתּוֹ עֶשְׂרִים וְאַרְבָּעָה אָלֶף׃ ס
ב ר״פ. ז וכל עזרא דכות[16] 14 עַשְׂתֵּי־עָשָׂר לְעַשְׂתֵּי־עָשָׂר הַחֹדֶשׁ בְּנָיָהוּ הַפִּרְעָתוֹנִי מִן־בְּנֵי אֶפְרָיִם 14
וְעַל מַחֲלָקְתּוֹ עֶשְׂרִים וְאַרְבָּעָה אָלֶף׃ ס 15 הַשְּׁנֵים עָשָׂר לִשְׁנֵים 15
ג מל[15]. ל. עָשָׂר הַחֹדֶשׁ חֶלְדַּי[a] הַנְּטוֹפָתִי לְעָתְנִיאֵל וְעַל מַחֲלָקְתּוֹ עֶשְׂרִים
ל וְאַרְבָּעָה אָלֶף׃ פ 16 וְעַל שִׁבְטֵי[o] יִשְׂרָאֵל לָרְאוּבֵנִי נָגִיד אֱלִיעֶזֶר 16
ב חד חס וחד מל[17]. ג[18] בֶּן־זִכְרִי ס לַשִּׁמְעוֹנִי שְׁפַטְיָהוּ בֶּן־מַעֲכָה׃ ס 17 לְלֵוִי חֲשַׁבְיָה 17
ג[19]. ז חס א בֶּן־קְמוּאֵל לְאַהֲרֹן צָדוֹק׃ ס 18 לִיהוּדָה אֱלִיהוּ[a] מֵאֲחֵי דָוִיד 18
ל בת כן[20]. ג מיחד[21]. ב[22] בכתיב וכל נביא רכות ב מ א לְיִשָּׁשכָר[b] עָמְרִי בֶּן־מִיכָאֵל׃ ס 19 לִזְבוּלֻן יִשְׁמַעְיָהוּ[a] בֶּן־עֹבַדְיָהוּ 19
ז בלישׁ. ג בלישׁ לְנַפְתָּלִי יְרִימוֹת בֶּן־עַזְרִיאֵל[b]׃ ס 20 לִבְנֵי אֶפְרַיִם הוֹשֵׁעַ בֶּן־ 20
ג. ל עֲזַזְיָהוּ[a] לַחֲצִי שֵׁבֶט מְנַשֶּׁה יוֹאֵל בֶּן־פְּדָיָהוּ׃ ס 21 לַחֲצִי[a] הַמְנַשֶּׁה 21
ג בלישׁ[23]. ב גִּלְעָד יְדוֹ בֶן־זְכַרְיָהוּ[b] ס לִבְנְיָמִן יַעֲשִׂיאֵל בֶּן־אַבְנֵר׃ ס
ב ר״פ[24]. ג בסיפ 22 לְדָן עֲזַרְאֵל בֶּן־יְרֹחָם[a] אֵלֶּה שָׂרֵי שִׁבְטֵי יִשְׂרָאֵל׃ 23 וְלֹא־נָשָׂא 22
23

[10] Mm 4133. [11] Mp sub loco. [12] Mm 3103. [13] Mp contra textum, cf Mp sub loco. [14] Mm 214. [15] Mm 4062. [16] Mm 1831. [17] Mm 4134. [18] Mm 987. [19] Mm 155. [20] Mm 218. [21] Mm 2663. [22] Mm 4135. [23] Mm 1859. [24] Mm 4136.

6 [a] mlt Mss בַּשׁ׳ ‖ [b] dl ו et pr וְיָשָׁם (hpgr) ‖ [c] pr ־עַל cf 𝔊𝔙 ‖ **7** [a] 𝔊 *καὶ οἱ ἀδελφοί* ‖ **8** [a] sic L, mlt Mss Edd הַחֲ׳ ‖ [b] l c 11,27 שַׁמּוֹת cf 11,27[a] ‖ [c] 11,27 הַהֲרוּדִי cf 11,27[b]; l הַזַּרְחִי cf 11.13 ‖ **12** [a] K ׳נִי ‖ **15** [a] 11,30 חֶלֶד ‖ **18** [a] 𝔊 *Ελιαβ* cf 2,13 ‖ [b] cf 2,1[a] ‖ **19** [a] 𝔊𝔖 leg שׁ ‖ [b] 𝔊[ALal] *Οζιηλ* ‖ **20** [a] pc Mss 𝔊 עֲזַזְיָהוּ ‖ **21** [a] pc Mss 𝔊𝔙 + שבט cf 20 ‖ [b] 𝔊[-L] *Ζαβδιου* = זבדיהו ‖ **22** [a] 𝔊 *Ιωραμ*.

דָּוִיד מִסְפָּרָם לִמְבֶּן עֶשְׂרִים שָׁנָה וּלְמַטָּה כִּי אָמַר יְהוָה לְהַרְבּוֹת ל קמ
24 אֶת־יִשְׂרָאֵל כְּכוֹכְבֵי הַשָּׁמָיִם: 24 יוֹאָב בֶּן־צְרוּיָה הֵחֵל לִמְנוֹת וְלֹא ל ר״פ[25]. ה[26]
כָּלָה וַיְהִי בָזֹאת קֶצֶף עַל־יִשְׂרָאֵל וְלֹא עָלָה הַמִּסְפָּר בְּמִסְפַּר[a] ג[27]
חצי הספר בפסוקים ל
25 דִּבְרֵי־הַיָּמִים לַמֶּלֶךְ דָּוִיד: ס 25 וְעַל אֹצְרוֹת הַמֶּלֶךְ[a] עַזְמָוֶת ל
בֶּן־עֲדִיאֵל ס וְעַל הָאֹצָרוֹת בַּשָּׂדֶה בֶּעָרִים וּבַכְּפָרִים וּבַמִּגְדָּלוֹת ל
26 יְהוֹנָתָן בֶּן־עֻזִּיָּהוּ: ס 26 וְעַל עֹשֵׂי מְלָאכֶת הַשָּׂדֶה לַעֲבֹדַת נו[28] כת י נו[29] מנה בסיפ ול שם גבר
27 הָאֲדָמָה עֶזְרִי בֶן־כְּלוּב: 27 וְעַל־הַכְּרָמִים[a] שִׁמְעִי הָרָמָתִי וְעַל ל
28 שְׁבִכְרְמִים[b] לְאֹצְרוֹת[c] הַיַּיִן זַבְדִּי הַשִּׁפְמִי[d]: ס 28 וְעַל־הַזֵּיתִים ל. ב. ל
וְהַשִּׁקְמִים אֲשֶׁר בַּשְּׁפֵלָה בַּעַל הָנָן הַגְּדֵרִי[a] ס וְעַל־אֹצְרוֹת הַשָּׁמֶן ל
29 יוֹעָשׁ: ס 29 וְעַל־הַבָּקָר הָרֹעִים בַּשָּׁרוֹן שִׁטְרַי[a] הַשָּׁרוֹנִי וְעַל־ שרטי מוקדם מאוחר. ק ל ומל
30 הַבָּקָר בָּעֲמָקִים שָׁפָט בֶּן־עַדְלָי: ס 30 וְעַל־הַגְּמַלִּים אוֹבִיל ל
31 הַיִּשְׁמְעֵלִי וְעַל־הָאֲתֹנוֹת יְחְדְיָהוּ[a] הַמֵּרֹנֹתִי[b]: ס 31 וְעַל־הַצֹּאן ל חט א. ב. ב
32 יָזִיז הַהַגְרִי כָּל־אֵלֶּה שָׂרֵי הָרְכוּשׁ אֲשֶׁר לַמֶּלֶךְ דָּוִיד: 32 וִיהוֹנָתָן
דּוֹד־דָּוִיד[a] יוֹעֵץ אִישׁ־מֵבִין וְסוֹפֵר הוּא וִיחִיאֵל בֶּן־חַכְמוֹנִי עִם־בְּנֵי ב מל
33 הַמֶּלֶךְ: 33 וַאֲחִיתֹפֶל יוֹעֵץ לַמֶּלֶךְ ס וְחוּשַׁי הָאַרְכִּי[a] רֵעַ ל
34 הַמֶּלֶךְ: 34 וְאַחֲרֵי אֲחִיתֹפֶל יְהוֹיָדָע[a] בֶּן־בְּנָיָהוּ[b] וְאֶבְיָתָר[c] וְשַׂר־צָבָא
לַמֶּלֶךְ יוֹאָב: פ

28 1 וַיַּקְהֵל דָּוִיד אֶת־כָּל־שָׂרֵי יִשְׂרָאֵל שָׂרֵי הַשְּׁבָטִים[a] וְשָׂרֵי ל
יו בטע[1]. ד בלישׁ
הַמַּחְלְקוֹת הַמְשָׁרְתִים אֶת־הַמֶּלֶךְ וְשָׂרֵי הָאֲלָפִים וְשָׂרֵי הַמֵּאוֹת[b] וְשָׂרֵי
ג[2] וחד מן ח[3] בטע. ז מל ג[4] מנה בסיפ. ל
כָל־רְכוּשׁ וּמִקְנֵהוּ לַמֶּלֶךְ וּלְבָנָיו עִם־הַסָּרִיסִים וְהַגִּבֹּרִים וְלִכָל־
ד גִּבּוֹר[c] חַיִל אֶל־יְרוּשָׁלִָם[b]: 2 וַיָּקָם דָּוִיד הַמֶּלֶךְ[a] עַל־רַגְלָיו[a] וַיֹּאמֶר
שִׁמְעוּנִי אַחַי וְעַמִּי אֲנִי[b] עִם־לְבָבִי לִבְנוֹת בֵּית מְנוּחָה לַאֲרוֹן בְּרִית־ יא. כן בליש וכל מלכים דכות יא מנה בסיפ
3 יְהוָה וְלַהֲדֹם רַגְלֵי אֱלֹהֵינוּ וַהֲכִינוֹתִי לִבְנוֹת: 3 וֵאלֹהִים אָמַר־ לִי כל סיפ מל. ז[7]. ח[8]

[25] Mm 978. [26] Mm 90. [27] Mm 3190. [28] Mm 627. [29] Mm 4106. **Cp 28** [1] Mm 3998. [2] Mm 1019. [3] Mm 4137. [4] Mm 4061. [5] Mm 4138. [6] Mm 2682. [7] Mm 145. [8] Mm 4139.

24 [a] G *ἐν βιβλίῳ*, l בְּסֵפֶר ‖ **25** [a] ins (ה)בְּעִיר הַמַּמְלָכָה (homtel) cf 25 b et 1 S 27,5 ‖ **27** [a] G *τῶν χωρίων*; V *vinearum cultores*, l הַכֹּרֵךְ cf [b] ‖ [b] gl ad הכרמים, ut הַכַּרְמִים legatur, dl ‖ [c] dl ל cf 28 b ‖ [d] G* *ὁ τοῦ Σεφνι* ‖ **28** [a] G leg ד– ‖ **29** [a] pc Mss G^{BL} ut Q שִׁרְטֵי ‖ **30** [a] S^{A} *jhwd'* ‖ [b] G *ὁ ἐκ Μεραθων (Μαρ.)*, S^{A} *mrtwnj'* ‖ **32** [a] ins דָּוִיד? ‖ **33** [a] G *(ὁ) πρῶτος* (cf graece *ἀρχι-*) ‖ **34** [a.b] 2 Mss invers cf 5 ‖ [c] dl ו et pr יוֹעֵץ לַמֶּלֶךְ וְכֹהֲנוֹ (aberratio oculi)? ‖ **Cp 28,1** [a] G* *τῶν κριτῶν* = הַשֹּׁפְטִים ‖ [b–b] G alit ‖ [c] pc Mss רֵי– ‖ **2** [a–a] G(A) *ἐν μέσῳ τῆς ἐκκλησίας* ‖ [b] 22,7 + הָיָה, it GS.

לֹא־תִבְנֶה בַּיִת לְשְׁמִי כִּי אִישׁ מִלְחָמוֹת אַתָּה וְדָמִים שָׁפָכְתָּ: 4 וַיִּבְחַר 4
יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל בִּי מִכֹּל בֵּית־אָבִי לִהְיוֹת לְמֶלֶךְ עַל־יִשְׂרָאֵל
לְעוֹלָם כִּי בִיהוּדָה בָּחַר לְנָגִיד וּבְבֵית יְהוּדָה בֵּית אָבִי וּבִבְנֵי אָבִי
בִּי רָצָה לְהַמְלִיךְ עַל־כָּל־יִשְׂרָאֵל: 5 וּמִכָּל־בָּנַי כִּי רַבִּים בָּנִים נָתַן 5
לִי יְהוָה וַיִּבְחַר בִּשְׁלֹמֹה בְנִי לָשֶׁבֶת עַל־כִּסֵּא מַלְכוּת יְהוָה עַל־
יִשְׂרָאֵל: 6 וַיֹּאמֶר לִי שְׁלֹמֹה בִנְךָ הוּא יִבְנֶה בֵיתִי וַחֲצֵרוֹתָי כִּי־ 6
בָחַרְתִּי בוֹ לִי לְבֵן וַאֲנִי אֶהְיֶה־לּוֹ לְאָב: 7 וַהֲכִינוֹתִי אֶת־מַלְכוּתוֹ 7
עַד־לְעוֹלָם אִם־יֶחֱזַק לַעֲשׂוֹת מִצְוֹתַי וּמִשְׁפָּטַי כַּיּוֹם הַזֶּה: 8 וְעַתָּה 8
לְעֵינֵי כָל־יִשְׂרָאֵל קְהַל־יְהוָה וּבְאָזְנֵי אֱלֹהֵינוּ שִׁמְרוּ וְדִרְשׁוּ כָּל־
מִצְוֹת יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם לְמַעַן תִּירְשׁוּ אֶת־הָאָרֶץ הַטּוֹבָה וְהִנְחַלְתֶּם
לִבְנֵיכֶם אַחֲרֵיכֶם עַד־עוֹלָם: פ 9 וְאַתָּה שְׁלֹמֹה־בְנִי דַּע אֶת־ 9
אֱלֹהֵי אָבִיךָ וְעָבְדֵהוּ בְּלֵב שָׁלֵם וּבְנֶפֶשׁ חֲפֵצָה כִּי כָל־לִבָּבוֹת דּוֹרֵשׁ
יְהוָה וְכָל־יֵצֶר מַחְשָׁבוֹת מֵבִין אִם־תִּדְרְשֵׁנּוּ יִמָּצֵא לָךְ וְאִם־תַּעַזְבֵנּוּ
יַזְנִיחֲךָ לָעַד: 10 רְאֵה עַתָּה כִּי־יְהוָה בָּחַר בְּךָ לִבְנוֹת־בַּיִת לַמִּקְדָּשׁ ס 10
חֲזַק וַעֲשֵׂה: פ 11 וַיִּתֵּן דָּוִיד לִשְׁלֹמֹה בְנוֹ אֶת־תַּבְנִית הָאוּלָם 11
וְאֶת־בָּתָּיו וְנַנְסָכָיו וַעֲלִיֹּתָיו וַחֲדָרָיו הַפְּנִימִים וּבֵית הַכַּפֹּרֶת:
12 וְתַבְנִית כֹּל אֲשֶׁר הָיָה בָרוּחַ עִמּוֹ לְחַצְרוֹת בֵּית־יְהוָה וּלְכָל־ 12
הַלְשָׁכוֹת סָבִיב לְאֹצְרוֹת בֵּית הָאֱלֹהִים וּלְאֹצְרוֹת הַקֳּדָשִׁים:
13 וְלִמַּחְלְקוֹת הַכֹּהֲנִים וְהַלְוִיִּם וּלְכָל־מְלֶאכֶת עֲבֹדַת בֵּית־יְהוָה 13
וּלְכָל־כְּלֵי עֲבוֹדַת בֵּית־יְהוָה: 14 לַזָּהָב בְּמִשְׁקָל לַזָּהָב לְכָל־כְּלֵי 14
עֲבוֹדָה וַעֲבוֹדָה לְכָל כְּלֵי הַכֶּסֶף בְּמִשְׁקָל לְכָל־כְּלֵי עֲבוֹדָה
וַעֲבוֹדָה: 15 וּמִשְׁקָל לִמְנֹרוֹת הַזָּהָב וְנֵרֹתֵיהֶם זָהָב בְּמִשְׁקַל־מְנוֹרָה 15
וּמְנוֹרָה וְנֵרֹתֶיהָ וְלִמְנֹרוֹת הַכֶּסֶף בְּמִשְׁקָל לִמְנוֹרָה וְנֵרֹתֶיהָ
כַּעֲבֹדַת מְנוֹרָה וּמְנוֹרָה: 16 וְאֶת־הַזָּהָב מִשְׁקָל לְשֻׁלְחַנוֹת הַמַּעֲרֶכֶת 16

כו מלעיל . ב[9]
ל . כט וכל משיחה מצרים אשור ישראל דכות[10]
ד[11]
ב[12] . כ ח[13] מנה בסיפ . ב ר״ם[14]
ל
ח[15] ול בסיפ . ל ומל
כל סיפ מל
ב
ל בסיפ . ג ול בסיפ[16]
ו בטע ה[17] מנה בליש . ל
כן מנוקד[17]
ג[18] . ל . ד מל[19]
ב
ל . ג דגש[20]
א״ס
ל . ל חס . ל[21] . ג[22]
ב[23] . ד בליש . מה
כא[24]
ד דגש[25]
כל סיפ מל ב מ ב חס[26]
כל חס בסיפ
כל חס בסיפ
ל ומל . ב

[9] Mm 4140. [10] Mm 958. [11] Mm 1603. [12] Mm 3715. [13] Mm 4151. [14] Mm 4141. [15] Mm 1479. [16] Mp sub loco. [17] שְׁלֹמֹה חלוף, cf Mp sub loco. [18] Mm 2356. [19] Mm 4142. [20] Mm 4143. [21] וחד תדריך Cant 1,4. [22] Mm 2014. [23] Mm 4163. [24] Mm 4144. [25] Mm 820. [26] Cf Mm 4120.

4 [a] 1 בְּבֵית ‖ **6** [a] Θ[-L] sg ‖ **7** [a—a] S *w'nhw dl' nṣb'* = etsi noluerit ‖ **8** [a] ins שִׁמְעוּ אֶת־דִּבְרֵי (homark)? ‖ [b] ΘV suff 1 pl ‖ **9** [a] Θ *kai vũv* = וְעַתָּה ‖ [b] Θ pl ‖ [c—c] Θ[-L] *ἐνθύμημα* ‖ **10** [a] ins לוֹ cf Θ ‖ **11** [a] 1 תבנית הַבַּיִת cf SV ‖ **14** [a] sq in Θ* brevius ‖ [b] 1 לְכָל־כְּלֵי ‖ [c] dl ל (dttg) ‖ [d] ins כסף (hpgr) ‖ **15** [a—a] 1 וְלִמְ ‖ [b] ut 14[d] ‖ [c—c] 1 בְּמִשְׁקָל ‖ **16** [a] 1 בְּמִ (ב hpgr). [d] mlt Mss בַּע׳ מנורה ומנורה cf 15a ‖

17 לְשֻׁלְחָנ֫וֹ[b] וְשֻׁלְחָ֫ן וְכֶ֥סֶף לְשֻׁלְחָנ֫וֹת הַכָּ֑סֶף׃ 17 וְהַמִּזְלָגֹ֫ת[a] וְהַמִּזְרָקוֹת
וְהַקְּשָׂוֹת זָהָב טָה֑וֹר וְלִכְפוֹרֵ֣י הַזָּהָ֗ב[b] בְּמִשְׁקָל֮ לְכָ֫פּ֥וֹר וְכִפּ֑וֹר וְלִכְפוּרֵ֣י
18 הַכֶּ֫סֶף[c] בְּמִשְׁקָ֑ל לְכִפּ֥וֹר וְכִפּ֖וֹר׃ 18 וְלִמְזְבַּ֣ח הַקְּטֹ֔רֶת זָהָ֖ב מְזֻקָּ֑ק
בַּמִּשְׁקָ֗ל וּלְתַבְנִית֙ הַמֶּ֣רְכָּבָ֔ה הַכְּרֻבִ֖ים זָהָ֑ב לְפֹרְשִׂ֥ים[a] וְסֹכְכִ֛ים עַל־
19 אֲר֥וֹן בְּרִית־יְהוָ֖ה׃ 19 הַכֹּ֗ל בִּכְתָ֛ב מִיַּ֥ד יְהוָ֖ה עָלַ֑י[a] הִשְׂכִּ֖יל כָּל
20 מְלֶ֥אכֶת הַתַּבְנִֽית׃ פ 20 וַיֹּ֣אמֶר דָּוִ֗יד לִשְׁלֹמֹ֤ה בְנוֹ֙ חֲזַ֣ק וֶאֱמָ֔ץ
וַעֲשֵׂ֑ה אַל־תִּירָ֥א וְאַל־תֵּ֖חָת כִּ֣י יְהוָ֤ה אֱלֹהִים֙[a] אֱלֹהַ֣י עִמָּ֔ךְ לֹ֥א יַרְפְּךָ֖
21 וְלֹ֣א יַעַזְבֶ֑ךָ עַד־לְכָלּ֗וֹת כָּל־מְלֶ֛אכֶת עֲבֹדַ֥ת בֵּית־יְהוָ֖ה׃[b] 21 וְהִנֵּ֣ה
מַחְלְקוֹת֙ הַכֹּהֲנִ֣ים וְהַלְוִיִּ֔ם לְכָל־עֲבֹדַ֖ת בֵּ֣ית הָאֱלֹהִ֑ים[°] וְעִמְּךָ֙ בְּכָל־
מְלָאכָ֔ה לְכָל־נָדִ֖יב בַּחָכְמָ֑ה לְכָל־עֲבוֹדָ֔ה וְהַשָּׂרִ֥ים וְכָל־הָעָ֖ם
29 לְכָל־דְּבָרֶ֥יךָ׃ פ 29 1 וַיֹּ֣אמֶר דָּוִ֗יד הַמֶּ֫לֶךְ֥ לְכָל־הַקָּהָ֑ל שְׁלֹמֹ֣ה
בְּנִ֣י אֶחָד֮[a] בָּחַ֣ר־בּוֹ֮ אֱלֹהִים֒ נַ֣עַר וָרָךְ֮ וְהַמְּלָאכָה֒ גְּדוֹלָ֔ה כִּ֣י לֹ֥א לְאָדָ֖ם
2 הַבִּירָ֣ה כִּֽי־לַיהוָ֥ה אֱלֹהִֽים׃ 2 וְכָל־כֹּחִ֞י הֲכִינוֹתִ֣י לְבֵית־אֱלֹהַ֗י
הַזָּהָב֙ לַזָּהָ֔ב וְהַכֶּ֖סֶף לַכֶּ֑סֶף וְהַנְּחֹ֖שֶׁת לַנְּחֹ֑שֶׁת הַבַּרְזֶ֖ל לַבַּרְזֶ֑ל וְהָעֵצִ֖ים
לָעֵצִ֑ים אַבְנֵי־שֹׁ֣הַם וּמִלּוּאִ֗ים אַבְנֵי־פּוּךְ֙[a] וְרִקְמָ֔ה וְכֹ֖ל אֶ֣בֶן יְקָרָ֑ה
3 וְאַבְנֵי־שַׁ֖יִשׁ לָרֹֽב׃ 3 וְעוֹד֮ בִּרְצוֹתִי֒ בְּבֵ֣ית אֱלֹהַ֗י יֶ֚שׁ־לִי[a] סְגֻלָּ֣ה זָהָ֔ב
וָכֶ֖סֶף[b] נָתַ֑תִּי לְבֵית־אֱלֹהַ֗י לְמַעְלָה֙ מִכֹּ֣ל־הֲכִינוֹתִ֔י לְבֵ֖ית הַקֹּדֶֽשׁ׃
4 שְׁלֹ֣שֶׁת אַלְפִּ֣ים כִּכְּרֵי[a]֮ זָהָב֒ מִזְהַ֣ב אוֹפִ֔יר וְשִׁבְעַ֥ת אַלְפֵ֖י כִּכְּרֵ֣י כֶ֑סֶף
5 לְטָ֣שֵׁ֔חַ מְזֻקָּ֖ק קִירוֹת֙ הַבָּתִּֽים׃[b] 5 לַזָּהָב֙ לַזָּהָ֔ב וְלַכֶּ֖סֶף לַכֶּ֑סֶף
וּלְכָל־מְלָאכָה֙[a] בְּיַ֣ד חָרָשִׁ֔ים וּמִ֖י[b] מִתְנַדֵּ֥ב לְמַלֹּ֖אות[c] יָדֹ֑ו הַיּ֖וֹם לַיהוָֽה׃
6 וַיִּתְנַדְּב֞וּ שָׂרֵ֣י הָאָב֗וֹת וְשָׂרֵי֙ שִׁבְטֵ֣י יִשְׂרָאֵ֔ל וְשָׂרֵ֥י הָאֲלָפִ֖ים
7 וְהַמֵּא֑וֹת וּלְשָׂרֵ֥י[a] מְלֶ֖אכֶת הַמֶּֽלֶךְ׃ 7 וַיִּתְּנ֞וּ לַעֲבֹדַ֣ת בֵּית־הָאֱלֹהִ֗ים
זָהָ֙ב כִּכָּרִ֣ים חֲמֵ֣שֶׁת־אֲלָפִ֔ים וְאַדַּרְכֹנִ֖ים[a] רִבּ֑וֹ וְכֶ֣סֶף כִּכָּרִ֔ים עֶשֶׂ֥רֶת
אֲלָפִ֖ים וּנְחֹ֣שֶׁת רִבּ֑וֹ וּשְׁמֹנַ֥ת אֲלָפִ֖ים כִּכָּרִ֔ים וּבַרְזֶ֕ל מֵאָ֥ה־אֶ֖לֶף

[27] Mm 1298. [28] Mm 820. [29] Mm 4145. [30] Mm 411. [31] Mm 4144. [32] Mm 4034. [33] Qoh 2,21. Cp 29 [1] Mm 629. [2] Mm 700. [3] Mm 2227. [4] Mm 4146. [5] Mm 4269. [6] Mm 4034. [7] Mp sub loco. [8] Mm 3847.

16 [b] sic L, mlt Mss Edd חָן– ‖ **17** [a] l וְלַמִּ֫ cf 𝔊 ‖ [b] ins זהב (hpgr) ‖ [c] ut 14[d] ‖ **18** [a] ins כְּנָפַ֫יִם? cf 2 Ch 5,8 ‖ **19** [a] l עָלָ֫יו cf 𝔊; huc tr ׃; 𝔊 pr ἔδωκεν Δαυὶδ Σαλωμων ‖ **20** [a] > 𝔊 ‖ [b] 𝔊 + vb versibus 11.12a simillima ‖ **21** [a] 𝔊[L] om לְ, dl ‖ **Cp 29,1** [a] > Ms ‖ **2** [a] 𝔊 πολυτελεῖς ‖ **3** [a–a] l יֶשׁ־לִי (ʾ dttg) ‖ [b] 𝔊 + καὶ ἰδού ‖ **4** [a] l –כִּכְּרֵ֫י? cf 4b ‖ [b] 𝔊𝔖𝔙𝔘 sg ‖ **5** [a–a] > 𝔊*; cj c 4 ‖ [b] ins מִכֶּם? ‖ [c] Q[Mss] למלות ‖ **6** [a] l וְשָׂרֵי ‖ **7** [a] sic L, mlt Mss Edd כִּכָּרִ֫ים–.

8 כְּכָרִים׃ 8 וַהִנְמְצָא אִתּוֹ אֲבָנִים נְתָנוּ לְאוֹצַר בֵּית־יְהוָה עַל יַד־ 9 ל. ב בטע דמטע
יְחִיאֵל הַגֵּרְשֻׁנִּי׃ 9 וַיִּשְׂמְחוּ הָעָם עַל־הִתְנַדְּבָם כִּי בִלֵּב שָׁלֵם הִתְנַדְּבוּ 10 ג
לַיהוָה וְגַם דָּוִיד הַמֶּלֶךְ שָׂמַח שִׂמְחָה גְדוֹלָה׃ פ 10 וַיְבָרֶךְ דָּוִיד 11 ג
אֶת־יְהוָה לְעֵינֵי כָּל־הַקָּהָל וַיֹּאמֶר דָּוִיד בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵי 12 ב
יִשְׂרָאֵל אָבִינוּ מֵעוֹלָם וְעַד־עוֹלָם׃ 11 לְךָ יְהוָה הַגְּדֻלָּה וְהַגְּבוּרָה 13 יב. ב ור״פ. ד ג מל וחד חס
וְהַתִּפְאֶרֶת וְהַנֵּצַח וְהַהוֹד כִּי־a כֹל בַּשָּׁמַיִם וּבָאָרֶץ bלְךָ יְהוָה הַמַּמְלָכָה 14 ד כת כן
וְהַמִּתְנַשֵּׂא לְכֹל ׀ לְרֹאשׁ׃ bc 12 וְהָעֹשֶׁר וְהַכָּבוֹד מִלְּפָנֶיךָ וְאַתָּה מוֹשֵׁל 15 ל. כד. י. יד מל
בְּכֹלa וּבְיָדְךָ כֹּחַ וּגְבוּרָה וּבְיָדְךָ לְגַדֵּל וּלְחַזֵּק לַכֹּל׃ 13 וְעַתָּה 16 ז דגש. ג. יא. ב
אֱלֹהֵינוּ מוֹדִים אֲנַחְנוּ לָךְ וּמְהַלְלִים לְשֵׁם תִּפְאַרְתֶּךָ׃ 14 וְכִי מִי אֲנִי 17 ל. ג. ל
וּמִי עַמִּי כִּי־נַעְצֹר כֹּחַ לְהִתְנַדֵּב כָּזֹאת כִּי־מִמְּךָ הַכֹּל וּמִיָּדְךָ נָתַנּוּ 18 כל חס. ג דגש
לָךְ׃ 15 כִּי־גֵרִים אֲנַחְנוּ לְפָנֶיךָ וְתוֹשָׁבִים כְּכָל־אֲבֹתֵינוּ כַּצֵּל ׀ יָמֵינוּ 19 ד בלישׁ בסיפ. ה דגש
עַל־הָאָרֶץ וְאֵין מִקְוֶה׃ 16 יְהוָה אֱלֹהֵינוּ כֹּלa הֶהָמוֹן הַזֶּה אֲשֶׁר הֲכִינֹנוּ 20 ב. ל
לִבְנוֹת־לְךָ בֵּית לְשֵׁם קָדְשֶׁךָ מִיָּדְךָ הִיא וּלְךָ הַכֹּל׃ 17 וְיָדַעְתִּי אֱלֹהַי הוא ק 21 חד מן ה כתיב הוא
לְבָנוֹת לֵךְ בַּיִת לְשֵׁם קָדְשֶׁךָ מִיָּדְךָ הִיא וּלְךָ הַכֹּל׃ 17 וְיָדַעְתִּי אֱלֹהַי ג
כִּי אַתָּה בֹּחֵן לֵבָב וּמֵישָׁרִים תִּרְצֶה אֲנִי בְיֹשֶׁר לְבָבִי הִתְנַדַּבְתִּי כָל־
אֵלֶּה וְעַתָּה עַמְּךָ הַנִּמְצְאוּ־פֹה רָאִיתִי בְשִׂמְחָה לְהִתְנַדֵּב־לָךְ׃
18 יְהוָה אֱלֹהֵי אַבְרָהָם יִצְחָק וְיִשְׂרָאֵל אֲבֹתֵינוּ שָׁמְרָה־זֹּאת לְעוֹלָם 22 ד בלישׁ. לג ט מנה בכתיב. ל חטף וכל תלים דכות ב ס ב
וְהָכֵן לְבָבָם אֵלֶיךָ׃ 19 וְלִשְׁלֹמֹה בְנִי תֵּן 23 ה
a לְבָב שָׁלֵם לִשְׁמֹר מִצְוֹתֶיךָ עֵדְוֹתֶיךָ וְחֻקֶּיךָ וְלַעֲשׂוֹת הַכֹּל וְלִבְנוֹת 24 ח מל. 25 ו מל. ה
הַבִּירָה אֲשֶׁר־הֲכִינוֹתִי׃ פ 20 וַיֹּאמֶר דָּוִיד לְכָל־הַקָּהָל בָּרְכוּ־נָא 26 ב בסיפ. כל סיפ מל. ל 27
אֶת־יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם a וַיְבָרְכוּ כָּל־הַקָּהָל לַיהוָה אֱלֹהֵי אֲבֹתֵיהֶם וַיִּקְּדוּ ל. ט חס בסיפ
וַיִּשְׁתַּחֲווּ לַיהוָה וְלַמֶּלֶךְ׃ 21 וַיִּזְבְּחוּ a לַיהוָה ׀ זְבָחִים וַיַּעֲלוּ b עֹלוֹת 28 ב
לַיהוָה לְמָחֳרַת c הַיּוֹם הַהוּא פָּרִים אֶלֶף אֵילִים אֶלֶף כְּבָשִׂים אֶלֶף 29 ל ורפי. ו חס בכתיב למערב
וְנִסְכֵּיהֶם וּזְבָחִים לָרֹב לְכָל־יִשְׂרָאֵל׃ 22 וַיֹּאכְלוּ וַיִּשְׁתּוּ לִפְנֵי יְהוָה
בַּיּוֹם הַהוּא בְּשִׂמְחָה גְדוֹלָה a וַיַּמְלִיכוּ שֵׁנִית b לִשְׁלֹמֹה בֶּן־דָּוִיד

[9] Mm 4127. [10] Mm 2356. [11] Mm 3375. [12] Ps 119,12. [13] Mm 2487. [14] Mm 3284. [15] Mm 104. [16] Mm 2821. [17] Mp sub loco. [18] Mm 3739. [19] Mm 3707. [20] Esr 10,2. [21] Mm 3702. [22] Mm 4147. [23] Ps 86,2 et Ps 119,167. [24] Mm 4148. [25] Mm 1796. [26] Mm 1376. [27] Mm 4149. [28] Est 3,8. [29] Mm 879 contra textum.

11 [a] ins לְךָ? ‖ [b–b] G alit ‖ [c] 1 c pc Mss ע ר׳ (ל dttg) ‖ **12** [a] G + *κύριε ὁ ἄρχων πάσης ἀρχῆς* cf 11b ‖ **16** [a] sic L, mlt Mss Edd כֹּל ‖ **18** [a–a] G-L *ἐν διανοίᾳ* cf 28,9[c–c] ‖ **20** [a] G*ע suff 1 pl ‖ **21** [a] G *καὶ ἔθυσεν Δαυιδ* ‖ [b] G sg ‖ [c–c] G *τῆς πρώτης ἡμέρας* ‖ **22** [a] > G* ‖ [b] > G[B]ΣA, gl propter 23,1.

23 וַיִּמְשְׁחוּ[c] לַיהוָה לְנָגִיד וּלְצָדוֹק לְכֹהֵן׃ 23 וַיֵּשֶׁב שְׁלֹמֹה עַל־כִּסֵּא
יְהוָה ׀ לְמֶלֶךְ תַּחַת־דָּוִיד אָבִיו וַיַּצְלַח וַיִּשְׁמְעוּ אֵלָיו כָּל־יִשְׂרָאֵל׃ כט וכל משיחה מצרים אשור ישראל דכות[31] . ב
24 וְכָל־הַשָּׂרִים וְהַגִּבֹּרִים וְגַם כָּל־בְּנֵי הַמֶּלֶךְ דָּוִיד נָתְנוּ יָד תַּחַת ג[32] . ל
25 שְׁלֹמֹה הַמֶּלֶךְ׃ 25 וַיְגַדֵּל יְהוָה אֶת־שְׁלֹמֹה לְמַעְלָה לְעֵינֵי כָּל־ ג[33] . ל
יִשְׂרָאֵל וַיִּתֵּן עָלָיו הוֹד מַלְכוּת אֲשֶׁר לֹא־הָיָה עַל־כָּל־מֶלֶךְ לְפָנָיו ל
26 עַל־יִשְׂרָאֵל׃ פ 26 וְדָוִיד בֶּן־יִשַׁי מָלַךְ עַל־כָּל־יִשְׂרָאֵל׃ ב זקף קמ . ל ח[34] מגה בסיס
27 וְהַיָּמִים אֲשֶׁר מָלַךְ עַל־יִשְׂרָאֵל אַרְבָּעִים שָׁנָה בְּחֶבְרוֹן מָלַךְ שֶׁבַע
28 שָׁנִים וּבִירוּשָׁלַם מָלַךְ שְׁלֹשִׁים וְשָׁלוֹשׁ׃ 28 וַיָּמָת בְּשֵׂיבָה טוֹבָה שְׂבַע כא . ל חס . כל כתיב מל . כל לישׁ כה כן . ד[35]
29 יָמִים עֹשֶׁר וְכָבוֹד וַיִּמְלֹךְ שְׁלֹמֹה בְנוֹ תַּחְתָּיו׃ 29 וְדִבְרֵי דָוִיד הַמֶּלֶךְ ה[36] ג[37] מגה ר״פ
הָרִאשֹׁנִים וְהָאַחֲרֹנִים[a] הִנָּם כְּתוּבִים עַל־דִּבְרֵי שְׁמוּאֵל הָרֹאֶה כי ג מגה בסיס
30 [b]וְעַל־דִּבְרֵי נָתָן הַנָּבִיא[b] וְעַל־דִּבְרֵי גָד הַחֹזֶה׃ 30 עִם כָּל־מַלְכוּתוֹ
וּגְבוּרָתוֹ וְהָעִתִּים אֲשֶׁר עָבְרוּ עָלָיו וְעַל־יִשְׂרָאֵל וְעַל כָּל־מַמְלְכוֹת ב . ד[38]
הָאֲרָצוֹת׃ פ

1 1 וַיִּתְחַזֵּק שְׁלֹמֹה בֶּן־דָּוִיד עַל־מַלְכוּתוֹ וַיהוָה אֱלֹהָיו עִמּוֹ ה[1] . ו סמיכ בעינ . ה
2 וַיְגַדְּלֵהוּ לְמָעְלָה׃ 2 וַיֹּאמֶר שְׁלֹמֹה לְכָל־יִשְׂרָאֵל לְשָׂרֵי הָאֲלָפִים
וְהַמֵּאוֹת וְלַשֹּׁפְטִים[a] וּלְכֹל נָשִׂיא לְכָל־יִשְׂרָאֵל רָאשֵׁי הָאָבוֹת׃ עה
3 וַיֵּלְכוּ שְׁלֹמֹה וְכָל־הַקָּהָל עִמּוֹ לַבָּמָה אֲשֶׁר בְּגִבְעוֹן כִּי־שָׁם הָיָה ל . ה[2]
4 אֹהֶל מוֹעֵד הָאֱלֹהִים אֲשֶׁר עָשָׂה מֹשֶׁה עֶבֶד־יְהוָה בַּמִּדְבָּר׃ 4 אֲבָל
אֲרוֹן הָאֱלֹהִים הֶעֱלָה דָוִיד מִקִּרְיַת יְעָרִים בְּהֵכִין לוֹ [a]דָּוִיד כִּי נָטָה־ ל
5 לוֹ[a] אֹהֶל בִּירוּשָׁלִָם׃ 5 וּמִזְבַּח הַנְּחֹשֶׁת אֲשֶׁר עָשָׂה בְצַלְאֵל בֶּן־אוּרִי ב[3]
6 בֶּן־חוּר שָׂם[a] לִפְנֵי מִשְׁכַּן יְהוָה וַיִּדְרְשֵׁהוּ שְׁלֹמֹה וְהַקָּהָל[b]׃ 6 וַיַּעַל[a]
שְׁלֹמֹה שָׁם[a] עַל־מִזְבַּח הַנְּחֹשֶׁת [b]לִפְנֵי יְהוָה[b] אֲשֶׁר לְאֹהֶל[c] מוֹעֵד וַיַּעַל ה
7 עָלָיו עֹלוֹת אָלֶף׃ 7 בַּלַּיְלָה הַהוּא נִרְאָה אֱלֹהִים לִשְׁלֹמֹה וַיֹּאמֶר
8 לוֹ שְׁאַל מָה אֶתֶּן־לָךְ׃ 8 וַיֹּאמֶר שְׁלֹמֹה לֵאלֹהִים אַתָּה עָשִׂיתָ עִם־ ט

[30] Mm 1869. [31] Mm 958. [32] Mm 4150. [33] Mm 1878. [34] Mm 4151. [35] Mm 178. [36] Mm 3438. [37] Mm 3385. [38] Mm 4152. Cp I [1] Mm 4195. [2] Mm 4236. [3] Mm 2141. [4] Mm 4153 contra textum.

22 [c] 1 חוּחו– (hpgr) cf 𝔊𝔗𝔙 ‖ **25** [a–a] > 𝔊* ‖ **29** [a] sic L, mlt Mss Edd אַחַת– ‖ [b–b] > 𝔖[A] ‖ **Cp I,2** [a] prp וְהַשָּׁבָטִים cf 1 Ch 28,1 29,6 ‖ **4** [a–a] > 𝔊* (homtel) ‖ **5** [a] sic mlt Mss 𝔖𝔗𝔘, mlt Mss 𝔊𝔙 שָׁם ‖ [b] pc Mss 𝔊[A al]𝔖𝔙 וְכָל־הַק׳ ‖ **6** [a] > Ms; huc tr [b–b]? ‖ [b–b] cf 6[a].

9 דָּוִיד אָבִי חֶסֶד גָּדוֹל וְהִמְלַכְתָּנִי תַּחְתָּיו׃ 9 עַתָּה יְהוָה אֱלֹהִים יֵאָמֵן
דְּבָרְךָ[a] עִם דָּוִיד אָבִי כִּי אַתָּה הִמְלַכְתַּנִי עַל־עַם רַב כַּעֲפַר הָאָרֶץ׃
10 עַתָּה חָכְמָה וּמַדָּע תֶּן־לִי וְאֵצְאָה לִפְנֵי הָעָם־הַזֶּה וְאָבֹאָה כִּי־מִי 10
יִשְׁפֹּט אֶת־עַמְּךָ הַזֶּה הַגָּדוֹל׃ ס 11 וַיֹּאמֶר־אֱלֹהִים ו לִשְׁלֹמֹה 11
יַעַן אֲשֶׁר הָיְתָה זֹאת עִם־לְבָבֶךָ וְלֹא־שָׁאַלְתָּ עֹשֶׁר נְכָסִים וְכָבוֹד
וְאֶת־נֶפֶשׁ שֹׂנְאֶיךָ וְגַם־יָמִים רַבִּים לֹא שָׁאָלְתָּ וַתִּשְׁאַל־לְךָ חָכְמָה
וּמַדָּע אֲשֶׁר תִּשְׁפּוֹט אֶת־עַמִּי אֲשֶׁר הִמְלַכְתִּיךָ עָלָיו׃ 12 הַחָכְמָה 12
וְהַמַּדָּע נָתוּן[a] לָךְ וְעֹשֶׁר וּנְכָסִים וְכָבוֹד אֶתֵּן־לָךְ אֲשֶׁר ו לֹא־הָיָה כֵּן
לַמְּלָכִים אֲשֶׁר לְפָנֶיךָ וְאַחֲרֶיךָ לֹא יִהְיֶה־כֵּן׃ 13 וַיָּבֹא שְׁלֹמֹה לַבָּמָה[a] 13
אֲשֶׁר־בִּגִבְעוֹן יְרוּשָׁלַם מִלִּפְנֵי אֹהֶל מוֹעֵד וַיִּמְלֹךְ עַל־יִשְׂרָאֵל׃ פ
14 וַיֶּאֱסֹף שְׁלֹמֹה רֶכֶב וּפָרָשִׁים וַיְהִי־לוֹ אֶלֶף וְאַרְבַּע־מֵאוֹת רֶכֶב 14
וּשְׁנֵים־עָשָׂר אֶלֶף פָּרָשִׁים וַיַּנִּיחֵם בְּעָרֵי הָרֶכֶב וְעִם־הַמֶּלֶךְ בִּירוּשָׁלִָם׃
15 וַיִּתֵּן הַמֶּלֶךְ אֶת־הַכֶּסֶף [a]וְאֶת־הַזָּהָב[a] בִּירוּשָׁלִַם כָּאֲבָנִים וְאֶת 15
הָאֲרָזִים נָתַן כַּשִּׁקְמִים אֲשֶׁר־בַּשְּׁפֵלָה לָרֹב׃ 16 וּמוֹצָא סוּסִים 16
אֲשֶׁר לִשְׁלֹמֹה מִמִּצְרַיִם וּמִקְוֵה[a] סֹחֲרֵי הַמֶּלֶךְ מִקְוֵה יִקְחוּ בְּמִחִיר׃
17 וַיַּעֲלוּ וַיוֹצִיאוּ מִמִּצְרַיִם מֶרְכָּבָה בְּשֵׁשׁ מֵאוֹת כֶּסֶף וְסוּס בַּחֲמִשִּׁים 17
וּמֵאָה וְכֵן לְכָל־מַלְכֵי הַחִתִּים וּמַלְכֵי אֲרָם בְּיָדָם יוֹצִיאוּ[a]׃
18 וַיֹּאמֶר שְׁלֹמֹה לִבְנוֹת בַּיִת לְשֵׁם יְהוָה וּבַיִת לְמַלְכוּתוֹ׃ 18
2 1 וַיִּסְפֹּר[a] שְׁלֹמֹה שִׁבְעִים אֶלֶף אִישׁ סַבָּל וּשְׁמוֹנִים אֶלֶף אִישׁ חֹצֵב 2
בָּהָר וּמְנַצְּחֵים עֲלֵיהֶם שְׁלֹשֶׁת אֲלָפִים וְשֵׁשׁ[b] מֵאוֹת׃ פ 2 וַיִּשְׁלַח 2
שְׁלֹמֹה אֶל־חוּרָם[a] מֶלֶךְ־צֹר לֵאמֹר כַּאֲשֶׁר עָשִׂיתָ עִם־דָּוִיד אָבִי
וַתִּשְׁלַח־לוֹ אֲרָזִים לִבְנוֹת־לוֹ בַיִת לָשֶׁבֶת בּוֹ׃ 3 הִנֵּה אָנֹכִי[a] בֹּונֶה־ס 3
בַּיִת לְשֵׁם יְהוָה אֱלֹהָי לְהַקְדִּישׁ לוֹ לְהַקְטִיר לְפָנָיו קְטֹרֶת־סַמִּים
וּמַעֲרֶכֶת תָּמִיד וְעֹלוֹת לַבֹּקֶר וְלָעֶרֶב לַשַּׁבָּתוֹת וְלֶחֳדָשִׁים וְלַמּוֹעֲדֵי

9 a G-L τὸ ὄνομά σου ‖ 12 a G δίδωμι ‖ 13 a prb l מֵהַבּ׳ cf GV ‖ 15 a–a > S et 1 R 10,27 ‖ 16 a huc tr ‖ 17 a l יוצאו cf V ‖ Cp 2,1 a G καὶ συνήγαγεν (id in 16) cf 1 Ch 22,2 ‖ b 1 R 5,30 ושלש ‖ 2 a nonn Mss GSV חירם (id in 10sqq) cf 1 Ch 14,1a ‖ 3 a ins sec G בְּנוֹ (hpgr).

4 יְהוָה אֱלֹהֵינוּ לְעוֹלָם זֹאת עַל־יִשְׂרָאֵל׃ 4 וְהַבַּיִת אֲשֶׁר־אֲנִי בוֹנֶה ה מל
5 גָּדוֹל כִּי־גָדוֹל אֱלֹהֵינוּ מִכָּל־הָאֱלֹהִים׃ 5 וּמִי יַעְצָר־כֹּחַ לִבְנוֹת־לוֹ ל. ב4. ד פסוק ומי ומי
בַּיִת כִּי הַשָּׁמַיִם וּשְׁמֵי הַשָּׁמַיִם לֹא יְכַלְכְּלֻהוּ[a] וּמִי אֲנִי אֲשֶׁר אֶבְנֶה־לּוֹ ל וחס
6 בַּיִת כִּי אִם־לְהַקְטִיר לְפָנָיו׃ 6 וְעַתָּה שְׁלַח־לִי אִישׁ־חָכָם[a] לַעֲשׂוֹת
בַּזָּהָב וּבַכֶּסֶף וּבַנְּחֹשֶׁת וּבַבַּרְזֶל וּבָאַרְגָּמָן וְכַרְמִיל וּתְכֵלֶת וְיֹדֵעַ ד פסוק דאית כתון ח מילין נסיב ר5. ל. ג6.
לִפְתֹּחַ פִּתּוּחִים עִם־הַחֲכָמִים אֲשֶׁר עִמִּי[b] בִּיהוּדָה וּבִירוּשָׁלַ͏ִם אֲשֶׁר ל. ב. כא
7 הֵכִין דָּוִיד אָבִי׃ 7 וְשִׁלַּח־לִי עֲצֵי אֲרָזִים בְּרוֹשִׁים וְאַלְגּוּמִּים מֵהַלְּבָנוֹן ל
כִּי אֲנִי יָדַעְתִּי אֲשֶׁר עֲבָדֶיךָ יוֹדְעִים לִכְרֹת עֲצֵי לְבָנוֹן וְהִנֵּה עֲבָדַי ד מל7. ב מל
8 עִם־עֲבָדֶיךָ׃ 8 וְלָהְכִין[a] לִי עֵצִים לָרֹב כִּי הַבַּיִת אֲשֶׁר־אֲנִי בוֹנֶה ל. ה מל
9 גָּדוֹל וְהַפְּלֵא׃ 9 וְהִנֵּה לַחֹטְבִים | לְכֹרְתֵי | הָעֵצִים נָתַתִּי[a] חִטִּים | מַכּוֹת[b] ל8. ל
לַעֲבָדֶיךָ כֹּרִים עֶשְׂרִים אֶלֶף וּשְׂעֹרִים כֹּרִים עֶשְׂרִים אֶלֶף וְיַיִן בַּתִּים כל חס9
10 עֶשְׂרִים אֶלֶף וְשֶׁמֶן בַּתִּים עֶשְׂרִים אָלֶף׃ פ 10 וַיֹּאמֶר חוּרָם[a]
מֶלֶךְ־צֹר בִּכְתָב וַיִּשְׁלַח אֶל־שְׁלֹמֹה בְּאַהֲבַת יְהוָה אֶת־עַמּוֹ נְתָנָךְ ד ג10. מנה בסיפ
11 עֲלֵיהֶם מֶלֶךְ׃ 11 וַיֹּאמֶר חוּרָם בָּרוּךְ יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר עָשָׂה יכ בטע ר״פ
אֶת־הַשָּׁמַיִם וְאֶת־הָאָרֶץ אֲשֶׁר נָתַן לְדָוִיד הַמֶּלֶךְ בֵּן חָכָם יוֹדֵעַ שֵׂכֶל יג12. כל סיפ מל
12 וּבִינָה אֲשֶׁר יִבְנֶה־בַּיִת לַיהוָה וּבַיִת לְמַלְכוּתוֹ׃ 12 וְעַתָּה שָׁלַחְתִּי ד סמיכ בעינ
13 אִישׁ־חָכָם יוֹדֵעַ בִּינָה לְחוּרָם אָבִי׃[a] 13 בֶּן־אִשָּׁה[a] מִן־בְּנוֹת דָּן[a] כל סיפ מל. יז מיחד מן12
וְאָבִיו אִישׁ־צֹרִי יוֹדֵעַ לַעֲשׂוֹת בַּזָּהָב וּבַכֶּסֶף בַּנְּחֹשֶׁת בַּבַּרְזֶל בָּאֲבָנִים ט13. כל סיפ מל
ה דקדמין לעצים14
וּבָעֵצִים בָּאַרְגָּמָן בַּתְּכֵלֶת וּבַבּוּץ וּבַכַּרְמִיל וּלְפַתֵּחַ כָּל־פִּתּוּחַ ל. ג. ל ומל9. ב
וְלַחְשֹׁב כָּל־מַחֲשֶׁבֶת אֲשֶׁר יִנָּתֶן־לוֹ עִם־חֲכָמֶיךָ וְחַכְמֵי אֲדֹנִי דָּוִיד ב קמ
אָבִיךָ׃ 14 וְעַתָּה הַחִטִּים וְהַשְּׂעֹרִים הַשֶּׁמֶן וְהַיַּיִן אֲשֶׁר אָמַר אֲדֹנִי ל
15 יִשְׁלַח לַעֲבָדָיו׃ 15 וַאֲנַחְנוּ נִכְרֹת עֵצִים מִן־הַלְּבָנוֹן כְּכָל־צָרְכֶּךָ ל
וְנָבִיאָם לְךָ רַפְסֹדוֹת עַל־יָם יָפוֹ וְאַתָּה תַּעֲלֶה אֶתָם יְרוּשָׁלָ͏ִם׃ פ ל. ד. כ9 בטע ד16 מנה בכתיב בלישׁ ח16 מנה בלישׁ
16 וַיִּסְפֹּר[a] שְׁלֹמֹה כָּל־הָאֲנָשִׁים הַגֵּרִים אֲשֶׁר בְּאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל אַחֲרֵי ד ול מל בלישׁ בסיפ

[4]Mm 4155. [5]Mm 4156. [6]Mm 973. [7]Mm 3701. [8]Mm 2316. [9]Mp sub loco. [10]Mm 4145. [11]Mm 3139. [12]Okhl 196 et Mp sub loco. [13]Mm 3056. [14]Mm 4157. [15]Mm 3923. [16]Mm 4158.

5 [a] $\mathfrak{G}^{-L}$ *φέρουσιν αὐτοῦ τὴν δόξαν* || **6** [a] $\mathfrak{G}$ + *καὶ εἰδότα* || [b] > pc Mss $\mathfrak{S}$ || **8** [a] $\mathfrak{G}$ *πορεύσονται ἑτοιμάσαι* || **9** [a] $\mathfrak{G}$ pr *εἰς βρώματα* || [b] 1 c 1 R 5,25 מַכֹּלֶת, it $\mathfrak{SCTVA}$; $\mathfrak{G}$ *εἰς δόματα* = מַתָּנוֹת? sed cf [a] || **10** [a] cf 2[a] || **12** [a] $\mathfrak{G}^{ALal}$ *τὸν παῖδά μου* (ex *τὸν πατέρα μου*), $\mathfrak{L}$ *fratrem meum*; > $\mathfrak{S}$ cf 1 R 7,13.40 || **13** [a—a] 1 R 7,14 alit || **16** [a] cf 1[a].

ל . ל . ב[17] הַסֹּפֵר אֲשֶׁר סְפָרָם דָּוִיד אָבִיו וַיִּמָּצְאוּ מֵאָה וַחֲמִשִּׁים אֶלֶף וּשְׁלֹשֶׁת
ב[18] חס וכל קריא דכות ב מ ו מל ול[19] בסיפ 17 אֲלָפִים וְשֵׁשׁ מֵאוֹת׃ 17 וַיַּעַשׂ מֵהֶם שִׁבְעִים אֶלֶף סַבָּל וּשְׁמֹנִים אֶלֶף
ל . ל כת ד ושאר כת ר חֹצֵב בָּהָר וּשְׁלֹשֶׁת אֲלָפִים וְשֵׁשׁ מֵאוֹת מְנַצְּחִים לְהַעֲבִיד אֶת־הָעָם׃

ט[1] . ב חד מל וחד חס[2] 3 1 3 וַיָּחֶל שְׁלֹמֹה לִבְנוֹת אֶת־בֵּית־יְהוָה בִּירוּשָׁלַ͏ִם בְּהַר הַמּוֹרִיָּה
ז מל[3] אֲשֶׁר נִרְאָה[a] לְדָוִיד אָבִיהוּ[b] אֲשֶׁר הֵכִין בִּמְקוֹם[b] דָּוִיד בְּגֹרֶן אָרְנָן
ט[1] . ל . ד[4] . ד סמיכ בעינ הַיְבוּסִי׃ 2 וַיָּחֶל לִבְנוֹת בַּחֹדֶשׁ הַשֵּׁנִי[c] בַּשָּׁנִי[a] בִּשְׁנַת אַרְבַּע לְמָלְכוֹתוֹ׃ 2
ב . מח . ג[5] . כן כתיב קדים למיניהו[a] . ג דגש[7] 3 וְאֵלֶּה הוּסַּד[a] שְׁלֹמֹה לִבְנוֹת אֶת־בֵּית הָאֱלֹהִים הָאָרֶךְ אַמּוֹת בְּמִדָּה
ת ג[6] מנה מל בסיפ הָרִאשֹׁנָה אַמּוֹת שִׁשִּׁים[b] וְרֹחַב אַמּוֹת עֶשְׂרִים׃ 4 וְהָאוּלָם אֲשֶׁר עַל־ 4
ב[5] פְּנֵי[a] הָאֹרֶךְ עַל־פְּנֵי רֹחַב־הַבַּיִת אַמּוֹת עֶשְׂרִים וְהַגֹּבַהּ מֵאָה וְעֶשְׂרִים[b]
ל . ב בטע לגר ר״פ ה[8] . חיפוי ה בלישׁ[10] וַיְצַפֵּהוּ מִפְּנִימָה זָהָב טָהוֹר׃ 5 וְאֶת־הַבַּיִת הַגָּדוֹל חִפָּה עֵץ בְּרוֹשִׁים 5
חיפוי ה בלישׁ[10] וַיְחַפֵּהוּ זָהָב טוֹב[a] וַיַּעַל עָלָיו תְּמָרִים וְשַׁרְשְׁרוֹת׃ 6 וַיְצַף אֶת־הַבַּיִת 6
ל . ד . ל . חיפוי ה בלישׁ[10] ב חד מל וחד חס[11] אֶבֶן יְקָרָה לְתִפְאָרֶת וְהַזָּהָב זָהָב פַּרְוָיִם[a]׃ 7 וַיְחַף אֶת־הַבַּיִת הַקֹּרוֹת 7
ז . ד[12] . ב מל בלישׁ[9] הַסִּפִּים וְקִירוֹתָיו וְדַלְתוֹתָיו זָהָב וּפִתַּח כְּרוּבִים עַל־הַקִּירוֹת׃ ס

8 וַיַּעַשׂ אֶת־בֵּית־קֹדֶשׁ הַקָּדָשִׁים אָרְכּוֹ עַל־פְּנֵי רֹחַב־הַבַּיִת אַמּוֹת 8
חיפוי ה בלישׁ[10] עֶשְׂרִים וְרָחְבּוֹ אַמּוֹת עֶשְׂרִים[a] וַיְחַפֵּהוּ זָהָב טוֹב[b] לְכִכָּרִים שֵׁשׁ מֵאוֹת׃
חיפוי ה בלישׁ[10] 9 [a] וּמִשְׁקַל לְמִסְמְרוֹת[b] לְשֶׁקֶל חֲמִשִּׁים זָהָב[a] וְהָעֲלִיּוֹת חִפָּה זָהָב׃ 9
10 וַיַּעַשׂ בְּבֵית־קֹדֶשׁ הַקָּדָשִׁים כְּרוּבִים שְׁנַיִם מַעֲשֵׂה צַעֲצָעִים[a] וַיְצַפּוּ[b] 10
אֹתָם זָהָב׃ 11 וְכַנְפֵי הַכְּרוּבִים אָרְכָּם אַמּוֹת עֶשְׂרִים כְּנַף הָאֶחָד 11
לְאַמּוֹת חָמֵשׁ מַגַּעַת לְקִיר הַבַּיִת וְהַכָּנָף הָאַחֶרֶת אַמּוֹת חָמֵשׁ מַגִּיעַ
ג[14] לְכָנַף הַכְּרוּב הָאַחֵר׃ 12 [a] וּכְנַף הַכְּרוּב הָאֶחָד[b] אַמּוֹת חָמֵשׁ מַגִּיעַ 12
ל לְקִיר הַבַּיִת וְהַכָּנָף הָאַחֶרֶת אַמּוֹת חָמֵשׁ דְּבֻקָה לִכְנַף הַכְּרוּב

[17]Mm 4110. [18]Mm 3679. [19]Mm 43. Cp 3 [1]Mm 4056. [2]Mm 146. [3]Mm 1483. [4]Mm 2767. [5]Mp sub loco. [6]Mm 4159. [7]Mm 774. [8]Mm 4132. [9]Mm 748. [10]Mm 4160. [11]Mm 316. [12]Mm 4217. [13]Mm 642. [14]Mm 2076.

Cp 3,1 [a] 𝔊 + *κύριος*, 𝔗 + *ml'k' djhwh* ‖ [b–b] l sec Vrs ב׳ א׳ ה׳ (= var) ‖ **2** [a] > pc Mss 𝔊𝔖𝔙𝔄, dl (dttg) ‖ **3** [a] l הַמִּדּוֹת אֲשֶׁר יָסַד cf 𝔗(𝔖𝔄) ‖ [b] 𝔖(𝔄𝔈) + *wrwmh tltjn 'mjn*, ins וְהַגֹּבַהּ אמות שְׁלֹשִׁים (aberratio oculi) cf 1 R 6,2 ‖ **4** [a] aut l sec 𝔖𝔄 פְּנֵיו (deest latitudo) aut ins sec 1 R 6,3 הֵיכַל הַבַּיִת הָרֹחַב אַמּוֹת עֶשְׂרִים עַל־פְּנֵיו וְ (homtel) ‖ [b–b] l אַמּוֹת ע׳ cf 𝔊[158]𝔖𝔄 ‖ **5** [a] mlt Mss 𝔊 טָהוֹר ‖ **6** [a] 𝔖(𝔄) *tb'* = bonum, 𝔙 *probatissimum* ‖ **8** [a] ins c 1 R 6,20 וְגָבְהוֹ אמות עשרים (homtel) ‖ [b] ut 5[a]; 𝔊-*L* + *εἰς χερουβιν* (versio duplex) ‖ **9** [a–a] > 𝔖 ‖ [b] l לַמִּ׳ ‖ [c] 𝔊 pr *ὁλκὴ τοῦ ἑνός* cf 𝔙 *singuli* ‖ **10** [a] 𝔊 *ἐκ ξύλων*, 𝔙 *statuario* ‖ [b] 𝔊𝔖𝔙 sg ‖ **12** [a] v 12 > 𝔊* ‖ [b] 𝔖(𝔙) *'hrn'* = הָאַחֵר.

13 הָאַחֹר[c]׃ 13 כִּנְפֵי הַכְּרוּבִים הָאֵלֶּה פְּרוּשִׂים[a] אַמּוֹת עֶשְׂרִים וְהֵם׃ ג15. ל16
14 עֹמְדִים עַל־רַגְלֵיהֶם וּפְנֵיהֶם לַבָּיִת׃ ס 14 וַיַּעַשׂ אֶת־הַפָּרֹכֶת ט
15 תְּכֵלֶת וְאַרְגָּמָן וְכַרְמִיל׃ וּבוּץ וַיַּעַשׂ עָלֶיהָ כְּרוּבִים׃ ס 15 וַיַּעַשׂ ג. ל
לִפְנֵי הַבַּיִת עַמּוּדִים שְׁנַיִם אַמּוֹת[a] שְׁלֹשִׁים וְחָמֵשׁ[ab] אָרְךְ[c] וְהַצְּפֶת ל
16 אֲשֶׁר־עַל־רֹאשׁ[d] אַמּוֹת חָמֵשׁ׃ ס 16 וַיַּעַשׂ שַׁרְשְׁרוֹת בַּדְּבִיר[a] ג מל17
17 וַיִּתֵּן עַל־רֹאשׁ הָעַמּוּדִים וַיַּעַשׂ רִמּוֹנִים מֵאָה וַיִּתֵּן בַּשַּׁרְשְׁרוֹת׃ 17 וַיָּקֶם יא חס18. ג מל17. כ19
אֶת־הָעַמּוּדִים עַל־פְּנֵי הַהֵיכָל אֶחָד מִיָּמִין וְאֶחָד מֵהַשְּׂמְאוֹל וַיִּקְרָא ב מל20
שֵׁם־הַיָּמִינִי[a] יָכִין[b] וְשֵׁם הַשְּׂמְאלִי בֹּעַז[c]׃ ס חימני ק
4 1 וַיַּעַשׂ מִזְבַּח נְחֹשֶׁת עֶשְׂרִים אַמָּה אָרְכּוֹ וְעֶשְׂרִים[a] אַמָּה רָחְבּוֹ
2 וְעֶשֶׂר אַמּוֹת קוֹמָתוֹ׃ ס 2 וַיַּעַשׂ אֶת־הַיָּם מוּצָק עֶשֶׂר בָּאַמָּה
מִשְּׂפָתוֹ[a] אֶל־שְׂפָתוֹ[a] עָגֻל׀ סָבִיב וְחָמֵשׁ בָּאַמָּה קוֹמָתוֹ[b] וְקָו שְׁלֹשִׁים׃ ד בלישׁ1. ל מל. ב2. ה3
3 בָּאַמָּה יָסֹב׃ אֹתוֹ סָבִיב׃ 3 [a]וּדְמוּת[b] בְּקָרִים תַּחַת[b] לוֹ סָבִיב׀ סָבֵיב ל בסיפ2
סוֹבְבִים אֹתוֹ עֲשֶׂר בָּאַמָּה[c] מַקִּיפִים אֶת־הַיָּם סָבִיב שְׁנַיִם טוּרִים׃ ל מל. ב חד חס ורחד מל2. ל
הַבָּקָר[d] יְצוּקִים בְּמֻצַקְתּוֹ׃ 4 עֹמֵד עַל־שְׁנַיִם עָשָׂר בָּקָר שְׁלֹשָׁה ב חד חס ורחד מל. ו מל
פֹּנִים׀ צָפוֹנָה וּשְׁלוֹשָׁה פֹּנִים׀ יָמָּה וּשְׁלֹשָׁה׀ פְּנִים נֶגְבָּה וּשְׁלֹשָׁה פְּנִים גג. זי מל יב מנה בסיפ וכל מגלה דכות4. כז
מִזְרָחָה וְהַיָּם עֲלֵיהֶם מִלְמָעְלָה וְכָל־אֲחֹרֵיהֶם בָּיְתָה׃ 5 וְעָבְיוֹ טֶפַח ז. ג. ג5
וּשְׂפָתוֹ כְּמַעֲשֵׂה שְׂפַת־כּוֹס פֶּרַח שׁוֹשַׁנָּה[a] מַחֲזִיק בַּתִּים שְׁלֹשֶׁת אֲלָפִים ל
6 יָכִיל[ab]׃ ס 6 וַיַּעַשׂ כִּיּוֹרִים עֲשָׂרָה׃ וַיִּתֵּן חֲמִשָּׁה מִיָּמִין[a] וַחֲמִשָּׁה ל
מִשְּׂמֹאול׀ לָרָחְצָה בָהֶם אֶת־מַעֲשֶׂה הָעוֹלָה יְרַיְחוּ בָם וְהַיָּם לָרָחְצָה ד6. ט מל בלישׁ ובסיפ. ב. ו. ד6
לַכֹּהֲנִים בּוֹ׃ ס 7 וַיַּעַשׂ אֶת־מְנֹרוֹת הַזָּהָב עֶשֶׂר כְּמִשְׁפָּטָם וַיִּתֵּן
בַּהֵיכָל חָמֵשׁ מִיָּמִין וְחָמֵשׁ מִשְּׂמֹאול׃ ס 8 וַיַּעַשׂ שְׁלָחָנוֹת עֲשָׂרָה׃
וַיִּנַּח בַּהֵיכָל חֲמִשָּׁה מִיָּמִין וַחֲמִשָּׁה מִשְּׂמֹאול׃ וַיַּעַשׂ מִזְרְקֵי זָהָב מֵאָה[a]׃ ז7
9 וַיַּעַשׂ חֲצַר הַכֹּהֲנִים וְהָעֲזָרָה הַגְּדוֹלָה וּדְלָתוֹת לָעֲזָרָה[a] ג8 וכל יחזק דכות ב מ ב. ל

15 Mm 2076. 16 וחד הם עמודים Neh 7,3. 17 Mm 1909. 18 Mm 558. 19 Mm 1991. 20 Mm 4161. Cp 4 1 Mm 2972. 2 Mp sub loco. 3 Mm 551. 4 Mm 2959. 5 Mm 2766. 6 Mm 659. 7 Mm 2011. 8 Mm 2673.

12 c nonn Mss הָאֶחָד ‖ **13** a l פְּרִי cf Vrs ‖ **15** a–a S 18 (cf 2 R 25,17), Ⅽ 26 ‖ b > $\mathfrak{G}^{min}$, dl ‖ c $\mathfrak{G}(\mathfrak{V})$ *τὸ ὕψος* ‖ d–d $\mathfrak{G}$ *καὶ τὰς κεφαλὰς αὐτῶν* cf $\mathfrak{V}$ ‖ **16** a l כְּרֻבִיד ‖ **17** a K ׳מִי— ‖ b $\mathfrak{G}$ *κατόρθωσις* ‖ c $\mathfrak{G}$ *ἰσχύς* ‖ **Cp 4,1** a S 10 ‖ **2** a–a $\mathfrak{G}$ bene *τὴν διαμέτρησιν* ‖ b–b $\mathfrak{G}$ bene *καὶ τὸ κύκλωμα πήχεων τριάκοντα* ‖ **3** a v 3 > S ‖ b–b l בָּקָר מִתַּ׳ cf 3b; 1 R 7,24 alit ‖ c–c sic c 1 R ‖ d 1 R alit cf b–b ‖ **5** a–a > S ‖ b $\mathfrak{G}$ *καὶ ἐξετέλεσεν*; pr אֲלָפִים יכיל (hpgr), אַלְפַּיִם = gl propter 1 R 7,26 ‖ **6** a ins לַיָּם? ‖ **8** a S 120 ‖ **9** a huc tr ^.

ה⁹ וְדַלְתוֹתֵיהֶם צִפָּה נְחֹשֶׁת׃ 10 [a]וְאֶת־הַיָּם נָתַן מִכְּתֵף[b] הַיְמָנִית קֵדְמָה 10
כן . יוֹ פסוק את ואת ואת את . ב מִמּוּל נֹגְבָּה׃ 11 וַיַּעַשׂ חוּרָם אֶת־הַסִּירוֹת וְאֶת־הַיָּעִים וְאֶת־ 11
תורם ק חד מן ג כת כן הַמִּזְרָקוֹת ס וַיְכַל חוּרָם[a] לַעֲשׂוֹת אֶת־[b]הַמְּלָאכָה אֲשֶׁר עָשָׂה
ז לַמֶּלֶךְ שְׁלֹמֹה בְּבֵית הָאֱלֹהִים׃ 12 עַמּוּדִים שְׁנַיִם [a]וְהַגֻּלּוֹת וְהַכֹּתָרוֹת[a] 12
עַל־רֹאשׁ הָעַמּוּדִים שְׁתַּיִם וְהַשְּׂבָכוֹת שְׁתַּיִם לְכַסּוֹת אֶת־שְׁתֵּי גֻּלּוֹת
הַכֹּתָרוֹת אֲשֶׁר עַל־רֹאשׁ הָעַמּוּדִים׃ 13 וְאֶת־הָרִמּוֹנִים[a] אַרְבַּע מֵאוֹת 13
לִשְׁתֵּי הַשְּׂבָכוֹת שְׁנַיִם טוּרִים רִמּוֹנִים לַשְּׂבָכָה הָאֶחָת לְכַסּוֹת אֶת־
שְׁתֵּי גֻּלּוֹת הַכֹּתָרוֹת אֲשֶׁר עַל־פְּנֵי[b] הָעַמּוּדִים׃ 14 וְאֶת־הַמְּכֹנוֹת 14
ב¹⁰ עָשָׂה[a] וְאֶת־הַכִּיֹּרוֹת עָשָׂה[b] עַל־הַמְּכֹנוֹת׃ 15 אֶת־הַיָּם אֶחָד וְאֶת־ 15
כו פסוק ואת ואת ואת ואת הַבָּקָר שְׁנֵים־עָשָׂר תַּחְתָּיו׃ 16 וְאֶת־הַסִּירוֹת וְאֶת־הַיָּעִים וְאֶת־ 16
ב . ג הַמִּזְלָגוֹת[a] [b]וְאֶת־כָּל־כֵּלֵיהֶם[b] עָשָׂה חוּרָם אָבִיו[c] לַמֶּלֶךְ שְׁלֹמֹה לְבֵית
יְהוָה נְחֹשֶׁת מָרוּק[d]׃ 17 בְּכִכַּר הַיַּרְדֵּן יְצָקָם הַמֶּלֶךְ בַּעֲבִי[a] הָאֲדָמָה 17
ל¹¹ . ג¹² חס את . ה¹³ בֵּין סֻכּוֹת וּבֵין צְרֵדָתָה[b]׃ 18 וַיַּ֫עַשׂ[a] שְׁלֹמֹה כָּל־הַכֵּלִים הָאֵלֶּה לָרֹב 18
מְאֹד כִּי לֹא נֶחְקַר מִשְׁקַל הַנְּחֹשֶׁת׃ פ 19 [a]וַיַּעַשׂ שְׁלֹמֹה אֶת כָּל־ 19
מת . ט הַכֵּלִים אֲשֶׁר בֵּית הָאֱלֹהִים וְאֶת מִזְבַּח הַזָּהָב וְאֶת־הַשֻּׁלְחָנוֹת[b]
י . כל חס בסיפ וַעֲלֵיהֶם לֶחֶם הַפָּנִים׃ 20 וְאֶת־הַמְּנֹרוֹת[a] וְנֵרֹתֵיהֶם לְבַעֲרָם כַּמִּשְׁפָּט[a] 20
ח לִפְנֵי הַדְּבִיר זָהָב סָגוּר׃ 21 וְהַפֶּרַח וְהַנֵּרוֹת וְהַמֶּלְקָחַיִם[a] זָהָב [b]הוּא 21
ל ומל . כל מל . יוֹ פסוק מן ד מילין נסבין ו ר״פ . ח מִכְלוֹת זָהָב[b]׃ 22 וְהַמִּזְמְּרוֹת[a] וְהַמִּזְרָקוֹת וְהַכַּפּוֹת וְהַמַּחְתּוֹת זָהָב 22
ה¹⁵ . ב מל בליש . ל ומל סָגוּר [b]וּפֶתַח הַבַּיִת דַּלְתוֹתָיו[b] הַפְּנִימִיּוֹת לְקֹדֶשׁ הַקָּדָשִׁים וְדַלְתֵי
ג הַבַּיִת לַהֵיכָל זָהָב׃ 5 1 וַתֵּשָׁלַם כָּל־הַמְּלָאכָה אֲשֶׁר־עָשָׂה[a] 5
נא¹ שְׁלֹמֹה לְבֵית יְהוָה ס וַיָּבֵא שְׁלֹמֹה אֶת־קָדְשֵׁי | דָּוִיד אָבִיו

⁹Mm 1913. ¹⁰Mm 1914. ¹¹ נחד עד בית השטה צררתא Jdc 7,22. ¹²Mm 2197. ¹³Mm 3179. ¹⁴Mm 4162. ¹⁵Mm 2965. Cp 5 ¹Mm 639.

10 [a] S om v 10—17 ‖ [b] ins c pc Mss G et 1 R 7,39 הַבַּיִת ‖ **11** [a] mlt Mss ut Q, K GV חִי׳ cf 2,2[a] ‖ [b] pc Mss GV et 1 R 7,40 + כָּל־ ‖ **12** [a–a] G et 1 R 7,41 ut in 12b ‖ **13** [a] G κώδωνας χρυσοῦς cf Ex 39,25sq ‖ [b] 1 R 7,41 רֹאשׁ ‖ **14** [a] 1 c 1 R 7,43 עָשָׂר cf G ‖ [b] 1 c 1 R עֲשָׂרָה ‖ **16** [a] 1 R 7,45 המורקות cf 11 ‖ [b–b] את־כל־הכלים cf 1 R ‖ [c] G καὶ ἀνήνεγκεν = וַיָּבֵא ‖ [d] 1 R מְמֹרָט ‖ **17** [a] 2 Mss בְּנֵי–, 1 R 7,46 בְּמַעֲבֵה ‖ [b] 1 c 1 R צָרְתָן, it L ‖ **18** [a] 1 R 7,46 וַיַּנַּח ‖ **19** [a] S om v 19—22 ‖ [b] 1 R 7,48 sg ‖ [c] 1 R + זָהָב ‖ **20** [a–a] > 1 R 7,49 ‖ **21** [a] sic L, mlt Mss Edd קְחִים– ‖ [b–b] > 1 R 7,49 cf G, gl ad זהב סגור 20.22 (מכלות a מִכְלָא?) ‖ **22** [a] > G; 1 R 7,50 pr וְהַסִּפּוֹת ‖ [b–b] 1 R וְהַפֹּתוֹת לְדַלְתוֹת הבית ‖ **Cp 5,1** [a] nonn Mss + הַמֶּלֶךְ ut 1 R 7,51.

וְאֶת־ b הַכֶּסֶף וְאֶת־הַזָּהָב וְאֶת־כָּל־ c הַכֵּלִים נָתַן בְּאֹצְרוֹת בֵּית °° ד² . ד בלישׁ³ . מח
הָאֱלֹהִים׃ פ

2 אָז יַקְהֵיל שְׁלֹמֹה אֶת־ a זִקְנֵי יִשְׂרָאֵל וְאֶת־כָּל־רָאשֵׁי הַמַּטּוֹת ל יחיר ⁴ . עה
נְשִׂיאֵי הָאָבוֹת לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל אֶל־יְרוּשָׁלַ͏ִם לְהַעֲלוֹת אֶת־אֲרוֹן בְּרִית־ יג⁵ וכל עזרא דכות
3 יְהוָה מֵעִיר דָּוִיד הִיא צִיּוֹן׃ וַיִּקָּהֲלוּ אֶל־הַמֶּלֶךְ כָּל־אִישׁ יִשְׂרָאֵל a ב מא . כו בליש וכל מלכים דכות יא מנה בסיפ
4 בֶּחָג הוּא הַחֹדֶשׁ הַשְּׁבִיעִי׃ וַיָּבֹאוּ כֹּל זִקְנֵי יִשְׂרָאֵל וַיִּשְׂאוּ הַלְוִיִּם a ח חס . מג . ל
5 אֶת־הָאָרוֹן׃ וַיַּעֲלוּ אֶת־הָאָרוֹן וְאֶת־אֹהֶל מוֹעֵד וְאֶת־כָּל־כְּלֵי ה
6 הַקֹּדֶשׁ אֲשֶׁר בָּאֹהֶל a הֶעֱלוּ אֹתָם הַכֹּהֲנִים הַלְוִיִּם ab׃ וְהַמֶּלֶךְ שְׁלֹמֹה ו⁶ . יג⁷
וְכָל־עֲדַת ׀ יִשְׂרָאֵל הַנּוֹעָדִים עָלָיו לִפְנֵי הָאָרוֹן מְזַבְּחִים צֹאן וּבָקָר ז⁸ . יא
7 אֲשֶׁר לֹא־יִסָּפְרוּ וְלֹא יִמָּנוּ מֵרֹב׃ וַיָּבִיאוּ הַכֹּהֲנִים אֶת־אֲרוֹן בְּרִית־ ב . לו . כו בליש וכל מלכים דכות יג מנה בסיפ
יְהוָה אֶל־מְקוֹמוֹ אֶל־דְּבִיר הַבַּיִת אֶל־קֹדֶשׁ הַקָּדָשִׁים a אֶל־תַּחַת
8 כַּנְפֵי הַכְּרוּבִים׃ וַיִּהְיוּ הַכְּרוּבִים פֹּרְשִׂים כְּנָפַיִם עַל־מְקוֹם הָאָרוֹן ב . ג⁹
9 וַיְכַסּוּ a הַכְּרוּבִים עַל־הָאָרוֹן וְעַל־בַּדָּיו מִלְמָעְלָה׃ וַיַּאֲרִיכוּ ב
הַבַּדִּים וַיֵּרָאוּ רָאשֵׁי הַבַּדִּים מִן־הָאָרוֹן a עַל־פְּנֵי הַדְּבִיר וְלֹא יֵרָאוּ ד¹⁰ . עה . ד¹¹
10 הַחוּצָה b וַיִּהְיוּ c־שָׁם עַד הַיּוֹם הַזֶּה׃ אֵין בָּאָרוֹן רַק שְׁנֵי הַלֻּחוֹת יג¹² . ל
אֲשֶׁר־נָתַן a מֹשֶׁה בְּחֹרֵב b אֲשֶׁר כָּרַת יְהוָה עִם־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בְּצֵאתָם
11 מִמִּצְרָיִם׃ פ וַיְהִי בְּצֵאת הַכֹּהֲנִים מִן־הַקֹּדֶשׁ כִּי כָל־הַכֹּהֲנִים
12 הַנִּמְצְאִים הִתְקַדָּשׁוּ אֵין לִשְׁמוֹר לְמַחְלְקוֹת׃ a וְהַלְוִיִּם הַמְשֹׁרְרִים ג קמ וכל זקף . ה מל¹³
לְכֻלָּם לְאָסָף לְהֵימָן לִידוּתוּן וְלִבְנֵיהֶם וְלַאֲחֵיהֶם מְלֻבָּשִׁים בּוּץ ב חס¹⁴ . ד
בִּמְצִלְתַּיִם וּבִנְבָלִים וְכִנֹּרוֹת עֹמְדִים מִזְרַח b לַמִּזְבֵּחַ וְעִמָּהֶם כֹּהֲנִים
13 לְמֵאָה וְעֶשְׂרִים מַחְצְרִים c בַּחֲצֹצְרוֹת׃ וַיְהִי כְּאֶחָד לַמְחַצְּצִרִים a ב . מחצרים ק . ז קמ¹⁵ . למחצרים ק
וְלַמְשֹׁרְרִים לְהַשְׁמִיעַ קוֹל־אֶחָד לְהַלֵּל וּלְהֹדוֹת לַיהוָה וּכְהָרִים ג ב חס וחד מל¹⁶ . ל

[2] Mm 320. [3] Mm 4163. [4] Mp sub loco. [5] Mm 2682. [6] Mm 113. [7] Mm 1188. [8] Mm 1915. [9] Mm 744. [10] Mm 3223. [11] Mm 1916. [12] Mm 290. [13] Mm 1796. [14] Mm 3267. [15] Mm 3888. [16] Mm 4077 ג.

1 [b] GSV et 1 R om cop ‖ [c] > nonn Mss G et 1 R ‖ **2** [a] pc Mss G^{L}S + כָּל ‖ **3** [a] S + *bjrlj' d'b'* cf 1 R 8,2 ‖ **4** [a] G pr *πάντες*; 1 R 8,3 הַכֹּהֲנִים, it S ‖ **5** [a–a] add ‖ [b] mlt Mss Vrs et 1 R 8,4 יְהוָה ‖ **7** [a] sic L, mlt Mss Edd הַקֹּדֶשׁ ‖ **8** [a] 1 R 8,7 וַיְסַכּוּ ‖ **9** [a] 1 c pc Mss G et 1 R 8,8 הַקֹּדֶשׁ ‖ [b–b] prb add ‖ [c] nonn Mss GSC et 1 R וַיִּהְיוּ ‖ **10** [a] ins c 1 R 8,9 שָׁם (hpgr), it SC ‖ [b] sic c 1 R (sed ibi exc לֻחוֹת הַבְּרִית cf G) ‖ **11** [a] 1 c 2 Mss לַמְ ‖ **12** [a] S om v 12.13 ‖ [b] G* *κατέναντι* ‖ [c] K prb lapsus calami pro מחצרים cf 1 Ch 15,24[a] ‖ **13** [a] cf 1 Ch 15,24[a].

ה17 קוֹל בַּחֲצֹצְרוֹת וּבְמִצְלְתַּיִם וּבְכָלֵי הַשִּׁיר וּבְהַלֵּל לַיהוָה כִּי טוֹב
כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ וְהַבַּיִת מָלֵא עָנָן בֵּית[b] יְהוָה: 14 וְלֹא־יָכְלוּ הַכֹּהֲנִים ס ג
ג מל18. מח לַעֲמֹד לְשָׁרֵת מִפְּנֵי הֶעָנָן כִּי־מָלֵא כְּבוֹד־יְהוָה אֶת־בֵּית הָאֱלֹהִים:

6 פ 6 1 אָז אָמַר שְׁלֹמֹה

ל מל [a]יְהוָה אָמַר לִשְׁכֹּן בָּעֲרָפֶל[a]:

סז ר״פ לג מנה בכתיב1. ל. ג2 2 וַאֲנִי[a] בָּנִיתִי בֵית־זְבֻל לָךְ וּמָכוֹן לְשִׁבְתְּךָ עוֹלָמִים:

ג 3 וַיַּסֵּב הַמֶּלֶךְ אֶת־פָּנָיו וַיְבָרֶךְ אֶת כָּל־קְהַל יִשְׂרָאֵל וְכָל־קְהַל 3
ו מל יִשְׂרָאֵל עוֹמֵד: 4 וַיֹּאמֶר בָּרוּךְ יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר דִּבֶּר בְּפִיו 4

ל1. י ר״פ בכתיב3 אֶת דָּוִיד אָבִי וּבְיָדָיו[a] מִלֵּא לֵאמֹר: 5 מִן־הַיּוֹם אֲשֶׁר הוֹצֵאתִי אֶת־ 5
עַמִּי מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם לֹא־בָחַרְתִּי בְעִיר מִכֹּל שִׁבְטֵי יִשְׂרָאֵל לִבְנוֹת
ל. ל בטע בַּיִת לִהְיוֹת שְׁמִי שָׁם וְלֹא־בָחַרְתִּי בְאִישׁ לִהְיוֹת[a] נָגִיד עַל־עַמִּי
יִשְׂרָאֵל: 6 וָאֶבְחַר בִּירוּשָׁלַם לִהְיוֹת שְׁמִי שָׁם[a] וָאֶבְחַר בְּדָוִיד 6
ב לִהְיוֹת[b] עַל־עַמִּי יִשְׂרָאֵל: 7 וַיְהִי עִם־לְבַב דָּוִיד אָבִי לִבְנוֹת בַּיִת 7
לְשֵׁם יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל: 8 וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־דָּוִיד אָבִי יַעַן אֲשֶׁר 8
ג ב חס וחד מל4 הָיָה עִם־לְבָבְךָ לִבְנוֹת בַּיִת לִשְׁמִי הֱטֵיבוֹתָ כִּי הָיָה עִם־לְבָבֶךָ:
ל חס אם 9 רַק אַתָּה לֹא תִבְנֶה הַבַּיִת כִּי[a] בִנְךָ הַיּוֹצֵא מֵחֲלָצֶיךָ הוּא־יִבְנֶה 9
כ5 הַבַּיִת לִשְׁמִי: 10 וַיָּקֶם יְהוָה אֶת־דְּבָרוֹ אֲשֶׁר דִּבֶּר וָאָקוּם תַּחַת 10
ה6. ב דָּוִיד אָבִי וָאֵשֵׁב וְעַל־כִּסֵּא יִשְׂרָאֵל כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר יְהוָה וָאֶבְנֶה הַבַּיִת
ט7 לְשֵׁם יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל: 11 וָאָשִׂים שָׁם אֶת־הָאָרוֹן אֲשֶׁר־שָׁם בְּרִית 11
ז בסיפ8 יְהוָה אֲשֶׁר כָּרַת עִם־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל: 12 וַיַּעֲמֹד[a] לִפְנֵי מִזְבַּח 12
ג בלישׁ ומל יְהוָה נֶגֶד כָּל־קְהַל יִשְׂרָאֵל וַיִּפְרֹשׂ כַּפָּיו[b]: 13 [a]כִּי־עָשָׂה שְׁלֹמֹה כִּיּוֹר 13
נְחֹשֶׁת וַיִּתְּנֵהוּ בְּתוֹךְ הָעֲזָרָה [b]חֲמֵשׁ אַמּוֹת אָרְכּוֹ וַחֲמֵשׁ אַמּוֹת רָחְבּוֹ
ל. ז בסיפ9 וְאַמּוֹת שָׁלוֹשׁ קוֹמָתוֹ[b] וַיַּעֲמֹד עָלָיו וַיִּבְרֶךְ עַל־בִּרְכָּיו נֶגֶד כָּל־קְהַל
יא9. צא יט מנה ר״פ יִשְׂרָאֵל וַיִּפְרֹשׂ כַּפָּיו[a] הַשָּׁמָיְמָה: 14 וַיֹּאמֶר יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל אֵין־ 14

17 Mp sub loco. 18 Mm 3929. Cp 6 1 Mp sub loco. 2 Mm 1917. 3 Mm 2980. 4 Mm 2103. 5 Mm 1991. 6 Mm 2778. 7 Mm 1918. 8 Mm 903. 9 Mm 1071.

13 [b] G(GL *καί*) *δόξης* cf 14; ׳ י ב add ‖ **Cp 6,1** [a–a] sic c 1 R 8,12 ‖ **2** [a] 1 R 8,13 בָּנֹה ‖ **5/6** [a–a] > 1 R, it Sɑl ‖ [b] pc Mss SC + נָגִיד ‖ **9** [a] mlt Mss GLSV et 1 R 8,19 + אַתָּה ‖ **12** [a] Ms S et 1 R 8,22 + שְׁלֹמֹה ‖ [b] Ms S et 1 R + הַשָּׁמַיִם cf 13 ‖ **13** [a–a] > 1 R (homtel) ‖ [b–b] S *rwmh ḥmš ʾmjn wptjh trtjn ʾmjn* (om longitudinem).

כְּמוֹךָ אֱלֹהִים בַּשָּׁמַיִם וּבָאָרֶץ שֹׁמֵר הַבְּרִית וְהַחֶסֶד לַעֲבָדֶיךָ
15 הַהֹלְכִים לְפָנֶיךָ בְּכָל־לִבָּם׃ 15 אֲשֶׁר שָׁמַרְתָּ לְעַבְדְּךָ דָּוִיד אָבִי אֵת
16 אֲשֶׁר־דִּבַּרְתָּ לוֹ וַתְּדַבֵּר בְּפִיךָ וּבְיָדְךָ מִלֵּאתָ כַּיּוֹם הַזֶּה׃ 16 וְעַתָּה
יְהוָה | אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל שְׁמֹר לְעַבְדְּךָ דָּוִיד אָבִי אֵת אֲשֶׁר דִּבַּרְתָּ לוֹ
יב. כל סיפ מל ב מ חד[10] חס לֵאמֹר לֹא־יִכָּרֵת לְךָ אִישׁ מִלְּפָנַי יוֹשֵׁב עַל־כִּסֵּא יִשְׂרָאֵל רַק אִם־
יִשְׁמְרוּ בָנֶיךָ אֶת־דַּרְכָּם לָלֶכֶת בְּתוֹרָתִי[a] כַּאֲשֶׁר הָלַכְתָּ לְפָנָי׃
17 וְעַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל יֵאָמֵן[a] דְּבָרְךָ אֲשֶׁר דִּבַּרְתָּ לְעַבְדְּךָ
18 לְדָוִיד׃ 18 כִּי הַאֻמְנָם יֵשֵׁב אֱלֹהִים[a] אֶת־הָאָדָם[a] עַל־הָאָרֶץ ו. ב
הִנֵּה שָׁמַיִם[b] וּשְׁמֵי הַשָּׁמַיִם לֹא יְכַלְכְּלוּךָ אַף כִּי־הַבַּיִת הַזֶּה אֲשֶׁר ל. ב
19 בָּנִיתִי׃ 19 וּפָנִיתָ אֶל־תְּפִלַּת עַבְדְּךָ וְאֶל־תְּחִנָּתוֹ יְהוָה אֱלֹהָי לִשְׁמַע
20 אֶל־הָרִנָּה וְאֶל־הַתְּפִלָּה אֲשֶׁר עַבְדְּךָ מִתְפַּלֵּל לְפָנֶיךָ[a]׃ 20 לִהְיוֹת
עֵינֶיךָ פְּתֻחוֹת אֶל־הַבַּיִת הַזֶּה יוֹמָם וָלַיְלָה אֶל־הַמָּקוֹם אֲשֶׁר אָמַרְתָּ
ל. ד מל[11] לָשׂוּם שְׁמֶךָ שָׁם לִשְׁמֹעַ אֶל־הַתְּפִלָּה אֲשֶׁר יִתְפַּלֵּל עַבְדְּךָ אֶל־
21 הַמָּקוֹם הַזֶּה׃ 21 וְשָׁמַעְתָּ אֶל־תַּחֲנוּנֵי עַבְדְּךָ וְעַמְּךָ יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר ל
יִתְפַּלְלוּ אֶל־הַמָּקוֹם הַזֶּה וְאַתָּה תִּשְׁמַע מִמְּקוֹם שִׁבְתְּךָ מִן־הַשָּׁמַיִם
22 וְשָׁמַעְתָּ וְסָלַחְתָּ׃ 22 אִם־[a]יֵחָטֵא אִישׁ לְרֵעֵהוּ וְנָשָׂא־[b]בוֹ אָלָה ב
ב וחס. ב בטע בעינ 23 לְהַאֲלֹתוֹ וּבָא אָלָה[c] לִפְנֵי מִזְבַּחֲךָ בַּבַּיִת הַזֶּה׃ 23 וְאַתָּה | תִּשְׁמַע מִן־
ל חס למערב[12]. ה[13] הַשָּׁמַיִם וְעָשִׂיתָ וְשָׁפַטְתָּ אֶת־עֲבָדֶיךָ [a]לְהָשִׁיב לְרָשָׁע[a] לָתֵת דַּרְכּוֹ
יד. ב. ב ר״פ בסיפ בְּרֹאשׁוֹ וּלְהַצְדִּיק צַדִּיק לָתֵת לוֹ כְּצִדְקָתוֹ׃ ס 24 וְאִם־יִנָּגֵף
עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל לִפְנֵי אוֹיֵב כִּי יֶחֶטְאוּ־לָךְ וְשָׁבוּ וְהוֹדוּ אֶת־שְׁמֶךָ
25 וְהִתְפַּלְלוּ וְהִתְחַנְּנוּ לְפָנֶיךָ בַּבַּיִת הַזֶּה׃ 25 וְאַתָּה תִּשְׁמַע מִן־הַשָּׁמַיִם
יב. ב חד חס וחד מל. יג. ל וְסָלַחְתָּ לְחַטַּאת עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל וַהֲשִׁיבוֹתָם אֶל־הָאֲדָמָה אֲשֶׁר־נָתַתָּה
ט חס בסיפ. ל[15] לָהֶם וְלַאֲבוֹתֵיהֶם׃ 26 בְּהֶעָצֵר[14] הַשָּׁמַיִם וְלֹא־יִהְיֶה מָטָר כִּי
יֶחֶטְאוּ־לָךְ וְהִתְפַּלְלוּ אֶל־הַמָּקוֹם הַזֶּה וְהוֹדוּ אֶת־שְׁמֶךָ מֵחַטַּאתָם[a]

[10] 1 Ch 20,1. [11] Mm 4164. [12] TM sec K^{or} lectio plen י contra Mp sec K^{oco} lectio def י, cf Mp sub loco. [13] Mm 3594. [14] Mm 24. [15] וחד בהעצר שמים 1 R 8,35.

16 [a] 𝔊^{B} *ἐν τῷ ὀνόματί* (ex *νόμῳ*) *μου*; 𝔖 pr *qdmj* cf 1 R 8,25 לְפָנַי ‖ **17** [a] pc Mss 𝔊𝔖 et 1 R 8,26 + נָא ‖ **18** [a–a] > 1 R 8,27 ‖ [b] l c 1 R הַשׁ׳ (hpgr) ‖ **19** [a] 1 R 8,28 + הַיּוֹם, it 𝔊𝔖 ‖ **22** [a] 1 R 8,31 אֵת־אֲשֶׁר ‖ [b] pc Mss Edd 𝔊 ונשא ‖ [c] sic c 1 R; l וְאָלָה (cf 𝔊) vel בְּאָלָה ‖ **23** [a–a] 1 R 8,32 לְהַרְשִׁיעַ רשע ‖ **26** [a] l c mlt Mss Vrs et 1 R 8,35 ומ׳.

27 יִשְׁכְּבוּן כִּי תַעֲנֵם[b]׃ 27 וְאַתָּה | תִּשְׁמַע[a] הַשָּׁמַיִם וְסָלַחְתָּ לְחַטַּאת עַבְדֶּיךָ[b]
וְעַמְּךָ יִשְׂרָאֵל כִּי תוֹרֵם אֶל־הַדֶּרֶךְ הַטּוֹבָה אֲשֶׁר יֵלְכוּ־בָהּ וְנָתַתָּה
28 מָטָר עַל־אַרְצְךָ אֲשֶׁר־נָתַתָּה לְעַמְּךָ לְנַחֲלָה׃ ס 28 רָעָב כִּי־
יִהְיֶה בָּאָרֶץ דֶּבֶר כִּי־יִהְיֶה שַׁדָּפוֹן וְיֵרָקוֹן אַרְבֶּה וָחָסִיל כִּי יִהְיֶה כִּי
29 יָצַר־לוֹ אוֹיְבֵיו[a] [b]בְּאֶרֶץ שְׁעָרָיו[b] כָּל־נֶגַע וְכָל־מַחֲלָה׃ 29 כָּל־תְּפִלָּה
כָּל־תְּחִנָּה אֲשֶׁר יִהְיֶה[a] לְכָל־הָאָדָם וּלְכָל עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר יֵדְעוּ
30 אִישׁ [b]נִגְעוֹ וּמַכְאֹבוֹ[b] וּפָרַשׂ כַּפָּיו אֶל־הַבַּיִת הַזֶּה׃ 30 וְאַתָּה תִּשְׁמַע
מִן־הַשָּׁמַיִם מְכוֹן שִׁבְתְּךָ וְסָלַחְתָּ[a] וְנָתַתָּה לָאִישׁ כְּכָל־דְּרָכָיו אֲשֶׁר
תֵּדַע אֶת־לְבָבוֹ כִּי אַתָּה לְבַדְּךָ יָדַעְתָּ אֶת־לִבָּב[b] בְּנֵי הָאָדָם׃
31 לְמַעַן יִירָאוּךָ לָלֶכֶת בִּדְרָכֶיךָ כָּל־הַיָּמִים אֲשֶׁר־הֵם חַיִּים עַל־
32 פְּנֵי הָאֲדָמָה אֲשֶׁר נָתַתָּה לַאֲבֹתֵינוּ׃ ס 32 וְגַם אֶל־הַנָּכְרִי אֲשֶׁר
לֹא מֵעַמְּךָ יִשְׂרָאֵל הוּא וּבָא | מֵאֶרֶץ רְחוֹקָה לְמַעַן שִׁמְךָ[a] הַגָּדוֹל
וְיָדְךָ הַחֲזָקָה וּזְרוֹעֲךָ הַנְּטוּיָה וּבָאוּ וְהִתְפַּלְלוּ אֶל־הַבַּיִת הַזֶּה׃
33 וְאַתָּה תִּשְׁמַע מִן־הַשָּׁמַיִם מִמְּכוֹן שִׁבְתְּךָ וְעָשִׂיתָ כְּכֹל אֲשֶׁר־יִקְרָא
אֵלֶיךָ הַנָּכְרִי לְמַעַן יֵדְעוּן כָּל־עַמֵּי הָאָרֶץ אֶת־שְׁמֶךָ וְלִירְאָה אוֹתְךָ
כְּעַמְּךָ יִשְׂרָאֵל וְלָדַעַת כִּי־שִׁמְךָ נִקְרָא עַל־הַבַּיִת הַזֶּה אֲשֶׁר בָּנִיתִי׃
34 כִּי־יֵצֵא עַמְּךָ לַמִּלְחָמָה עַל־אוֹיְבָיו בַּדֶּרֶךְ אֲשֶׁר תִּשְׁלָחֵם
וְהִתְפַּלְלוּ אֵלֶיךָ דֶּרֶךְ הָעִיר הַזֹּאת אֲשֶׁר בָּחַרְתָּ בָּהּ וְהַבַּיִת אֲשֶׁר־
35 בָּנִיתִי לִשְׁמֶךָ׃ 35 וְשָׁמַעְתָּ מִן־הַשָּׁמַיִם אֶת־תְּפִלָּתָם וְאֶת־תְּחִנָּתָם
וְעָשִׂיתָ מִשְׁפָּטָם׃ 36 כִּי יֶחֶטְאוּ־לָךְ כִּי אֵין אָדָם אֲשֶׁר לֹא־יֶחֱטָא
[a]וְאָנַפְתָּ בָּם[a] וּנְתַתָּם לִפְנֵי אוֹיֵב וְשָׁבוּם שׁוֹבֵיהֶם אֶל־אֶרֶץ[b] רְחוֹקָה
37 אוֹ קְרוֹבָה׃ 37 וְהֵשִׁיבוּ אֶל־לְבָבָם בָּאָרֶץ אֲשֶׁר נִשְׁבּוּ־שָׁם וְשָׁבוּ |
38 וְהִתְחַנְּנוּ אֵלֶיךָ בְּאֶרֶץ שׁבְיָם לֵאמֹר חָטָאנוּ הֶעֱוִינוּ וְרָשָׁעְנוּ׃ 38 וְשָׁבוּ

[16]Mm 2398. [17]Mm 4165. [18]Mm 943. [19]Mm 4166. [20]Mm 801. [21]Lv 13,44. [22]Okhl 297. [23]Mm 319. [24]Mm 1924. [25]Mm 1925. [26]Mm 4070. [27]Mp sub loco. [28]Mm 1722. [29]Mm 2611. [30]Mm 3380. [31]Mm 4167. [32]Mm 1928. [33]Mm 2591.

26 [b] l c 1 R תְּעַנֵּם, it 𝔊𝔙 ‖ **27** [a] ins ־מִן cf Vrs ‖ [b] 𝔖 1 R sg ‖ **28** [a] prb l c 1 R 8,37 בוֹ– cf 𝔊 ‖ [b–b] sic c 1 R; 𝔊 *κατέναντι τῶν πόλεων αὐτῶν*, 𝔖(𝔄) *b'r'hwn wbqwrjhwn* = in terra eorum et in urbibus eorum ‖ **29** [a] 1 R 8,38 תִּהְיֶה ‖ [b–b] 1 R נֶגַע לְבָבוֹ ‖ **30** [a] 1 R 8,39+ וְעָשִׂיתָ ‖ [b] pc Mss 𝔖 et 1 R + כָּל־ ‖ **32** [a] ins כִּי יִשְׁמְעוּ אֶת־שִׁמְךָ (homtel) cf 𝔖𝔄 et 1 R 8,42 ‖ **36** [a–a] 𝔊-^{L} *καὶ πατάξεις αὐτούς* ‖ [b] 1 R 8,46 + הָאוֹיֵב, it 𝔊.

אֵלֶיךָ בְּכָל־לִבָּם וּבְכָל־נַפְשָׁם בְּאֶרֶץ שִׁבְיָם [a] אֲשֶׁר־שָׁבוּ אֹתָם [b]
וְהִתְפַּלְלוּ דֶּרֶךְ אַרְצָם אֲשֶׁר נָתַתָּה לַאֲבוֹתָם וְהָעִיר אֲשֶׁר בָּחַרְתָּ
39 וְלַבַּיִת אֲשֶׁר־בָּנִיתִי לִשְׁמֶךָ׃ 39 וְשָׁמַעְתָּ מִן־הַשָּׁמַיִם מְמִכּוֹן שִׁבְתְּךָ
אֶת־תְּפִלָּתָם וְאֶת־תְּחִנָּתָיִם [a] וְעָשִׂיתָ מִשְׁפָּטָם וְסָלַחְתָּ לְעַמְּךָ אֲשֶׁר
40 חָטְאוּ־לָךְ׃ 40 עַתָּה אֱלֹהַי יִהְיוּ־נָא עֵינֶיךָ פְּתֻחוֹת וְאָזְנֶיךָ קַשֻּׁבוֹת
לִתְפִלַּת הַמָּקוֹם הַזֶּה׃ ס 41 וְעַתָּה קוּמָה יְהוָה אֱלֹהִים לָנוּחֶךָ
אַתָּה וַאֲרוֹן עֻזֶּךָ כֹּהֲנֶיךָ יְהוָה אֱלֹהִים יִלְבְּשׁוּ תְשׁוּעָה וַחֲסִידֶיךָ [a]
42 יִשְׂמְחוּ בַטּוֹב׃ 42 יְהוָה אֱלֹהִים אַל־תָּשֵׁב פְּנֵי מְשִׁיחֶךָ [a] זָכְרָה לְחַסְדֵי
7 דָּוִיד עַבְדֶּךָ׃ פ 7 1 וּכְכַלּוֹת שְׁלֹמֹה לְהִתְפַּלֵּל וְהָאֵשׁ יָרְדָה
מִן־הַשָּׁמַיִם וַתֹּאכַל ׀ הָעֹלָה וְהַזְּבָחִים וּכְבוֹד יְהוָה מָלְא אֶת־הַבָּיִת׃
2 וְלֹא יָכְלוּ הַכֹּהֲנִים לָבוֹא אֶל־בֵּית יְהוָה [a] כִּי־מָלְא כְּבוֹד־יְהוָה
3 אֶת־בֵּית יְהוָה׃ 3 וְכָל ׀ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל רֹאִים בְּרֶדֶת הָאֵשׁ וּכְבוֹד יְהוָה
עַל־הַבַּיִת וַיִּכְרְעוּ אַפַּיִם אַרְצָה עַל־הָרִצְפָה וַיִּשְׁתַּחֲוּוּ וְהוֹדוֹת לַיהוָה
4 כִּי טוֹב כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ׃ 4 וְהַמֶּלֶךְ וְכָל־הָעָם זֹבְחִים זֶבַח לִפְנֵי
5 יְהוָה׃ ס 5 וַיִּזְבַּח הַמֶּלֶךְ שְׁלֹמֹה אֶת־זֶבַח הַבָּקָר עֶשְׂרִים וּשְׁנַיִם
אֶלֶף [a] וּצֹאן מֵאָה וְעֶשְׂרִים אָלֶף [a] וַיְחַנְכוּ אֶת־בֵּית הָאֱלֹהִים הַמֶּלֶךְ
6 וְכָל־הָעָם׃ 6 וְהַכֹּהֲנִים עַל־מִשְׁמְרוֹתָם עֹמְדִים וְהַלְוִיִּם בִּכְלֵי־
שִׁיר יְהוָה [a] אֲשֶׁר עָשָׂה דָוִיד [a] הַמֶּלֶךְ לְהוֹדוֹת ׀ לַיהוָה ׀ כִּי־לְעוֹלָם ׀
חַסְדּוֹ בְּהַלֵּל דָּוִיד בְּיָדָם [b] וְהַכֹּהֲנִים מַחְצְצְרִים [c] נֶגְדָּם וְכָל־יִשְׂרָאֵל
7 עֹמְדִים׃ ס 7 וַיְקַדֵּשׁ שְׁלֹמֹה אֶת־תּוֹךְ ׀ הֶחָצֵר ׀ אֲשֶׁר ׀ לִפְנֵי [a] בֵּית־
יְהוָה כִּי־עָשָׂה שָׁם הָעֹלוֹת [b] וְאֶת חֶלְבֵי הַשְּׁלָמִים כִּי־מִזְבַּח הַנְּחֹשֶׁת
אֲשֶׁר עָשָׂה שְׁלֹמֹה לֹא ׀ יָכוֹל לְהָכִיל אֶת־הָעֹלָה וְאֶת־הַמִּנְחָה וְאֶת־
8 הַחֲלָבִים׃ 8 וַיַּעַשׂ שְׁלֹמֹה אֶת־הֶחָג בָּעֵת הַהִוא שִׁבְעַת יָמִים ׀ וְכָל־
9 יִשְׂרָאֵל עִמּוֹ קָהָל גָּדוֹל מְאֹד מִלְּבוֹא חֲמָת עַד־נַחַל מִצְרַיִם׃ 9 וַיַּעֲשׂוּ

ב. ד בטע מלרע[34]

ג

ל

לה[35] ר״פ ח מנח בסיפ. ג מל בליש וחד מן ב בכתיב

ב[36] בטע וכל תלים דכות ב מ א

ט דגש[37]. ד[38]. ל חטף בסיפ

ג

ל. ל

וי[1]. ד

ד וכל מלכים וישעיה דכות ב מ ד. ב

נא מ״פ וכל ר״פ דכות ב מ ג. ב[2]

ב. מח

נא מ״פ וכל ר״פ דכות ב מ ג

ג חס כי טוב

מחצרים. לח וכל ר״פ ק דכות

ב. ב

ו. ד מל[35]. ח[4]

לה וכל ר״פ דכות

[34]Mm 1929. [35]Mm 1057. [36]Mm 4168. [37]Mm 2625. [38]Mm 163. Cp 7 [1]Mm 1436. [2]Mp sub loco. [3]Mm 911. [4]Mm 1930.

38 [a] G *αἰχμαλωτευσάντων αὐτούς* = שֹׁבֵיהֶם ‖ [b–b] > G, dl (ex 1 R 8,48) ‖ **39** [a] pc Mss et 1 R 8,49 תְּחִנָּתָם ‖ **41** [a] G[-min] *καὶ οἱ υἱοί* (ex *ὅσιοί* = G[min]Ⓒ) *σου* ‖ **42** [a] sic L, 1 c mlt Mss Vrs et Ps 132,10 חַךְ– ‖ **Cp 7,2** [a] G + *ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ* cf 8 ‖ **5** [a–a] > pc Mss G[B] (homtel) ‖ **6** [a–a] G[-L] sol *τοῦ Δαυιδ*; > S ‖ [b] > S ‖ [c] cf 1 Ch 15,24[a] ‖ **7** [a] G *ἐν* ‖ [b] ins ואת־המנחה (homark) cf 7b et 1 R 8,64.

ל בַּיּוֹם הַשְּׁמִינִי עֲצֶרֶת כִּי | חֲנֻכַּת הַמִּזְבֵּחַ[a] עָשׂוּ שִׁבְעַת יָמִים [b]וְהֶחָג
שִׁבְעַת יָמִים׃[b] 10 וּבְיוֹם עֶשְׂרִים וּשְׁלֹשָׁה לַחֹדֶשׁ הַשְּׁבִיעִי שִׁלַּח אֶת־ 10
ו.ג.5.ב הָעָם לְאָהֳלֵיהֶם שְׂמֵחִים וְטוֹבֵי לֵב עַל־[a]הַטּוֹבָה אֲשֶׁר עָשָׂה יְהוָה
ה.6.ז לְדָוִיד[b] וְלִשְׁלֹמֹה[c] וּלְיִשְׂרָאֵל עַמּוֹ׃
11 וַיְכַל שְׁלֹמֹה אֶת־בֵּית יְהוָה וְאֶת־בֵּית הַמֶּלֶךְ וְאֵת כָּל־הַבָּא ס 11
לפ.ל.כ.8 עַל־לֵב שְׁלֹמֹה לַעֲשׂוֹת בְּבֵית־יְהוָה וּבְבֵיתוֹ הִצְלִיחַ׃ פ 12 12 וַיֵּרָא
יְהוָה אֶל־שְׁלֹמֹה בַּלָּיְלָה וַיֹּאמֶר לוֹ שָׁמַעְתִּי אֶת־תְּפִלָּתֶךָ וּבָחַרְתִּי
בַּמָּקוֹם הַזֶּה לִי לְבֵית זָבַח׃ 13 13 הֵן אֶעְצֹר הַשָּׁמַיִם וְלֹא־יִהְיֶה מָטָר
ה.9.ג מל.10.ט.11 וְהֵן־אֲצַוֶּה עַל־הָאָרְבֶּה לֶאֱכֹל הָאָרֶץ[a] וְאִם־אֲשַׁלַּח דֶּבֶר בְּעַמִּי׃
ב מסרק דמטע בטע.12 14 וְיִכָּנְעוּ עַמִּי[c] אֲשֶׁר[c] נִקְרָא־שְׁמִי[c] עֲלֵיהֶם וְיִתְפַּלְלוּ וִיבַקְשׁוּ פָנַי וְיָשֻׁבוּ 14
ל.ג.13.ח.14 מִדַּרְכֵיהֶם[c] הָרָעִים וַאֲנִי אֶשְׁמַע מִן־הַשָּׁמַיִם וְאֶסְלַח לְחַטָּאתָם וְאֶרְפָּא
ל.ב.ל אֶת־אַרְצָם׃ 15 15 עַתָּה[a] עֵינַי יִהְיוּ פְתֻחוֹת וְאָזְנַי קַשֻּׁבוֹת לִתְפִלַּת
כה.15 ר״פ ח מנה בסיפ מְקוֹם הַזֶּה׃ 16 16 וְעַתָּה בָּחַרְתִּי וְהִקְדַּשְׁתִּי אֶת־הַבַּיִת הַזֶּה לִהְיוֹת־
ו שְׁמִי שָׁם עַד־עוֹלָם וְהָיוּ עֵינַי וְלִבִּי שָׁם כָּל־הַיָּמִים׃ 17 17 וְאַתָּה[a] אִם־
ה.16.ד.17 תֵּלֵךְ לְפָנַי כַּאֲשֶׁר הָלַךְ דָּוִיד אָבִיךָ וְלַעֲשׂוֹת[b] כְּכֹל[c] אֲשֶׁר צִוִּיתִיךָ
ב.18.ו מל.ג מל.18.ד וְחֻקַּי וּמִשְׁפָּטַי תִּשְׁמֹר׃ 18 18 וַהֲקִימוֹתִי אֶת כִּסֵּא מַלְכוּתֶךָ כַּאֲשֶׁר
יר מל כָּרַתִּי[a] לְדָוִיד אָבִיךָ לֵאמֹר לֹא־יִכָּרֵת לְךָ אִישׁ מוֹשֵׁל בְּיִשְׂרָאֵל׃
ב ר״פ בסיפ.ה 19 19 וְאִם־תְּשׁוּבוּן אַתֶּם וַעֲזַבְתֶּם חֻקֹּתַי וּמִצְוֹתַי אֲשֶׁר נָתַתִּי[c] לִפְנֵיכֶם
ל 20 וַהֲלַכְתֶּם וַעֲבַדְתֶּם אֱלֹהִים אֲחֵרִים וְהִשְׁתַּחֲוִיתֶם לָהֶם׃ 20 וְנִתַּשְׁתִּים[a]
ג.ו.ה.20 מֵעַל אַדְמָתִי אֲשֶׁר נָתַתִּי לָהֶם[b] וְאֶת־הַבַּיִת הַזֶּה אֲשֶׁר הִקְדַּשְׁתִּי לִשְׁמִי
ג אַשְׁלִיךְ[c] מֵעַל פָּנָי וְאֶתְּנֶנּוּ[d] לְמָשָׁל וְלִשְׁנִינָה בְּכָל־הָעַמִּים׃ 21 21 וְהַבַּיִת
ב.21.ל הַזֶּה אֲשֶׁר הָיָה עֶלְיוֹן[a] לְכָל־[b]עֹבֵר עָלָיו יִשֹּׁם וְאָמַר[c] בַּמֶּה עָשָׂה יְהוָה
כָּכָה לָאָרֶץ הַזֹּאת וְלַבַּיִת הַזֶּה׃ 22 22 וְאָמְרוּ עַל[c] אֲשֶׁר עָזְבוּ אֶת־יְהוָה |

[6]Mm 4169. [6]Mm 4148. [7]Mm 967. [8]Mm 1227. [9]Mm 3791. [10]Mm 1640. [11]Mm 425. [12]Mm 4170. [13]Mm 3339. [14]Mm 2668. [15]Mm 1057. [16]Mm 1376. [17]Mm 1933. [18]Mm 3142. [19]Mm 2841. [20]Mm 748. [21]Mm 2836.

9 [a] S(𝔄) *dbjt'* = templi ‖ [b-b] 𝔊^{L} sol *ἑορτήν* ‖ **10** [a] nonn Mss S Bo + כָּל ‖ [b] 1 R 8,66 + וַעֲבָדוֹ, it S ‖ [c] S + *brh* = filio eius; > 1 R ‖ **13** [a] 𝔊^{L} *τὸ ξύλον* ‖ **15** [a] prp מֵעַ (מ hpgr) ‖ **17** [a] pc Mss וַעֲתָּה ‖ [b] 1 R 9,4 לְ ‖ **18** [a] S *jmjt* = iuravi, 1 R 9,5 דִּבַּרְתִּי ‖ **20** [a] 1 יָכֹם — cf 𝔊S ‖ [b] 1 לָכֶם cf 𝔊^{L}S ‖ [c] 1 R 9,7 אֲשַׁלַּח ‖ [d] 1 R וְהָיָה יִשְׂרָאֵל לְעַיִן (hpgr) ‖ **21** [a] 𝔊^{L} + *ἐρημωθήσεται*, 𝔗 + *jhj ḫrwb* cf 1 R 9,8 ⅀𝔄, ins יִהְיֶה ‖ [b] l c 1 R כֹּל.

אֱלֹהֵי אֲבֹתֵיהֶם אֲשֶׁר הוֹצִיאָם מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם וַיַּחֲזִיקוּ בֵּאלֹהִים ט חס בסיפ. 1
אֲחֵרִים וַיִּשְׁתַּחֲווּ לָהֶם וַיַּעַבְדוּם עַל־כֵּן הֵבִיא עֲלֵיהֶם אֵת כָּל־ ל
הָרָעָה הַזֹּאת׃ פ

8 1 וַיְהִי מִקֵּץ | עֶשְׂרִים שָׁנָה אֲשֶׁר בָּנָה שְׁלֹמֹה אֶת־בֵּית יְהוָה ה בטע בסיפ. יב
2 וְאֶת־בֵּיתוֹ׃ 2 וְהֶעָרִים אֲשֶׁר נָתַן חוּרָם לִשְׁלֹמֹה בָּנָה שְׁלֹמֹה אֹתָם ז
3 וַיּוֹשֶׁב שָׁם אֶת־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל׃ 3 וַיֵּלֶךְ שְׁלֹמֹה חֲמָת צוֹבָה וַיֶּחֱזַק עָלֶיהָ׃ ד. ל. חי 3
4 וַיִּבֶן אֶת־תַּדְמֹר[a] בַּמִּדְבָּר וְאֵת כָּל־עָרֵי הַמִּסְכְּנוֹת אֲשֶׁר[b] בָּנָה ב
5 בַּחֲמָת׃ 5 וַיִּבֶן אֶת־בֵּית חוֹרוֹן הָעֶלְיוֹן וְאֶת־בֵּית חוֹרוֹן הַתַּחְתּוֹן עָרֵי
6 מָצוֹר חוֹמוֹת דְּלָתַיִם וּבְרִיחַ׃ 6 וְאֶת־בַּעֲלַת וְאֵת כָּל־עָרֵי הַמִּסְכְּנוֹת ח׳ וכל ירמיה דכות ב מ ג וחד מן ג[a] מל
אֲשֶׁר הָיוּ לִשְׁלֹמֹה וְאֵת כָּל־עֲרֵי הָרֶכֶב וְאֵת עָרֵי הַפָּרָשִׁים וְאֵת | ל. ז[a]
כָּל־חֵשֶׁק שְׁלֹמֹה אֲשֶׁר חָשַׁק לִבְנוֹת בִּירוּשָׁלַ͏ִם וּבַלְּבָנוֹן וּבְכֹל אֶרֶץ ב. ה
7 מֶמְשַׁלְתּוֹ׃ 7 כָּל־הָעָם הַנּוֹתָר מִן־הַחִתִּי וְהָאֱמֹרִי וְהַפְּרִזִּי וְהַחִוִּי ח. ג ר״פ. סימן תמפו[7]
8 וְהַיְבוּסִי אֲשֶׁר לֹא מִיִּשְׂרָאֵל הֵמָּה׃ 8 מִן־[a]בְּנֵיהֶם אֲשֶׁר נוֹתְרוּ אַחֲרֵיהֶם ל. י ר״פ בכתיב[8]. לי מיחד מן[9]
בָּאָרֶץ אֲשֶׁר לֹא־כִלּוּם בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וַיַּעֲלֵם שְׁלֹמֹה לְמַס[b] עַד הַיּוֹם ל. ל רפ׳ וכל למס עבד דכות[10]
9 הַזֶּה׃ 9 וּמִן־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לֹא[a] נָתַן שְׁלֹמֹה לַעֲבָדִים לִמְלַאכְתּוֹ[b] ל״ו[11]
כִּי־הֵמָּה אַנְשֵׁי מִלְחָמָה[c] וְשָׂרֵי[d] שָׁלִישָׁיו[c] וְשָׂרֵי רִכְבּוֹ וּפָרָשָׁיו׃ פ ב פסוק דמטע[12]. ג[13]
10 וְאֵלֶּה שָׂרֵי הַנִּצָּבִים[a] אֲשֶׁר־[b]לַמֶּלֶךְ שְׁלֹמֹה[b] חֲמִשִּׁים וּמָאתַיִם[c] חנצבים[14] יתיר כ
11 הָרֹדִים בָּעָם׃ 11 וְאֶת־בַּת־פַּרְעֹה הֶעֱלָה שְׁלֹמֹה מֵעִיר דָּוִיד ג. ה[15]
לַבַּיִת אֲשֶׁר בָּנָה־לָהּ כִּי אָמַר לֹא־תֵשֵׁב [a]אִשָּׁה לִי בְּבֵית[a] דָּוִיד מֶלֶךְ־
12 יִשְׂרָאֵל כִּי־קֹדֶשׁ הֵמָּה אֲשֶׁר־בָּאָה אֲלֵיהֶם אֲרוֹן יְהוָה׃ פ 12 אָז ב. כן לבן אשר. כו[16]
הֶעֱלָה שְׁלֹמֹה עֹלוֹת לַיהוָה עַל מִזְבַּח יְהוָה אֲשֶׁר בָּנָה לִפְנֵי הָאוּלָם[a]׃
13 וּבִדְבַר־יוֹם בְּיוֹם לְהַעֲלוֹת כְּמִצְוַת מֹשֶׁה לַשַּׁבָּתוֹת וְלֶחֳדָשִׁים
וְלַמּוֹעֲדוֹת שָׁלוֹשׁ פְּעָמִים בַּשָּׁנָה בְּחַג הַמַּצּוֹת וּבְחַג הַשָּׁבֻעוֹת וּבְחַג ל. ל בכתיב
14 הַסֻּכּוֹת׃ 14 וַיַּעֲמֵד כְּמִשְׁפַּט דָּוִיד־אָבִיו אֶת־מַחְלְקוֹת הַכֹּהֲנִים עַל־ ה[17]

Cp 8 [1]Mm 1827. [2]Mm 2152. [3]Mm 432. [4]Mm 2893. [5]Mm 2299. [6]Mm 1936. [7]Okhl 274. [8]Mm 2890. [9]Okhl 196. [10]Cf Mm 1937. [11]Mp sub loco. [12]Mm 3313. [13]Mm 3039. [14]Q adiddi, cf Mp sub loco. [15]Mm 768. [16]Mm 1553. [17]Mm 514.

Cp 8,4 [a] 1 R 9,18 K תָּמָר ‖ [b] > 𝔊[BLal] (hpgr?) 𝔘 ‖ **8** [a] > 𝔖 et 1 R 9,21 ‖ [b] ins c Ms 𝔖𝔘 et 1 R עֹבֵד ‖ **9** [a] > pc Mss 𝔊𝔖𝔙 et 1 R 9,22, dl ‖ [b] 𝔊 *τῇ βασιλείᾳ αὐτοῦ* = וְלַמַּלְכוּתוֹ; > 1 R ‖ [c—c] 1 c 1 R וְשָׂרֵיו וְשׁ, it 𝔊; > 𝔖 ‖ [d] Ms וְיָו– ‖ **10** [a] mlt Mss et 1 R 9,23 ut Q, K הַנִּצִּי ‖ [b—b] 1 R עַל־הַמְּלָאכָה לְשָׁ ‖ [c] 1 R וַחֲמֵשׁ מֵאוֹת ‖ [d] 1 R + הָעֹשִׂים **11** [a—a] 𝔊 *ἡ* (> 𝔊[Aal]) *γυνὴ μου ἐν πόλει* ‖ **12** [a] 𝔊 *τοῦ ναοῦ*.

עַבְדָּתָם וְהַלְוִיִּם עַל־מִשְׁמְרוֹתָם לְהַלֵּל וּלְשָׁרֵת נֶגֶד הַכֹּהֲנִים לִדְבַר־ ד חס בלישׁ בטיפ[18]. ג[19]
יוֹם בְּיוֹמוֹ וְהַשּׁוֹעֲרִים בְּמַחְלְקוֹתָם לְשַׁעַר וְשָׁעַר כִּי כֵן מִצְוַת דָּוִיד ל ומל. ג. ג[20]
אִישׁ־הָאֱלֹהִים׃ 15 וְלֹא סָרוּ מִצְוַת[a] הַמֶּלֶךְ עַל־הַכֹּהֲנִים וְהַלְוִיִּם 15 ב. ג[21]. כא[22]
לְכָל־דָּבָר וְלָאֹצָרוֹת׃ 16 וַתִּכֹּן כָּל־מְלֶאכֶת שְׁלֹמֹה [a]עַד־הַיּוֹם[a] 16 ל. ב חס. יז מסרץ עד עד[23]. ט מיחד
מוֹסַד בֵּית־יְהוָה [b]וְעַד־כְּלֹתוֹ שָׁלֵם[b] בֵּית יְהוָה׃ ס 17 אָז הָלַךְ 17 ב חד קמ וחד פת[24]. ל
שְׁלֹמֹה לְעֶצְיוֹן־גֶּבֶר וְאֶל־[a]אֱילוֹת עַל־שְׂפַת הַיָּם בְּאֶרֶץ אֱדוֹם׃ ל
18 וַיִּשְׁלַח[a]־לוֹ חוּרָם בְּיַד־עֲבָדָיו אֳנִיּוֹת[b] וַעֲבָדִים יוֹדְעֵי יָם וַיָּבֹאוּ 18 אניות יתיר ו. ד מל[25] ק
עִם־עַבְדֵי שְׁלֹמֹה אוֹפִירָה וַיִּקְחוּ מִשָּׁם אַרְבַּע־מֵאוֹת וַחֲמִשִּׁים[c] כִּכַּר ג[26]
זָהָב וַיָּבִיאוּ אֶל־הַמֶּלֶךְ שְׁלֹמֹה׃ פ לז
9 1 וּמַלְכַּת־שְׁבָא שָׁמְעָה [a]אֶת־שֵׁמַע[a] שְׁלֹמֹה וַתָּבוֹא לְנַסּוֹת אֶת־ **9** ל[1]. ח[2]. ל[1]. ג
שְׁלֹמֹה בְּחִידוֹת בִּירוּשָׁלַם בְּחַיִל כָּבֵד מְאֹד וּגְמַלִּים נֹשְׂאִים בְּשָׂמִים ל. ח
וְזָהָב לָרֹב וְאֶבֶן יְקָרָה וַתָּבוֹא אֶל־שְׁלֹמֹה וַתְּדַבֵּר עִמּוֹ אֵת כָּל־אֲשֶׁר ל[1]
הָיָה עִם־לִבָּהּ׃ 2 וַיַּגֶּד־לָהּ שְׁלֹמֹה אֶת־כָּל־דְּבָרֶיהָ וְלֹא־נֶעְלַם 2 ל[1]
דָּבָר מִשְּׁלֹמֹה אֲשֶׁר לֹא הִגִּיד לָהּ׃ 3 וַתֵּרֶא מַלְכַּת־שְׁבָא אֶת חָכְמַת 3 יד בטע[3]
שְׁלֹמֹה וְהַבַּיִת אֲשֶׁר בָּנָה׃ 4 וּמַאֲכַל שֻׁלְחָנוֹ וּמוֹשַׁב עֲבָדָיו וּמַעֲמַד 4 ד פת[4]
מְשָׁרְתָיו וּמַלְבֻּשֵׁיהֶם[a] וּמַשְׁקָיו וּמַלְבֻּשֵׁיהֶם[b] וַעֲלִיָּתוֹ[c] אֲשֶׁר־יַעֲלֶה ג. ג. ל[1]
בֵּית יְהוָה וְלֹא־הָיָה עוֹד בָּהּ רוּחַ׃ 5 וַתֹּאמֶר אֶל־הַמֶּלֶךְ אֱמֶת 5 כה. ל[1]. ל[5]
הַדָּבָר אֲשֶׁר שָׁמַעְתִּי בְּאַרְצִי עַל־דְּבָרֶיךָ וְעַל־חָכְמָתֶךָ׃ 6 וְלֹא־ 6 יז ר״פ ולא לא[6]
הֶאֱמַנְתִּי לְדִבְרֵיהֶם[a] עַד אֲשֶׁר־בָּאתִי וַתִּרְאֶינָה עֵינַי וְהִנֵּה לֹא הֻגַּד־ ל[1]
לִי חֲצִי מִרְבִּית חָכְמָתֶךָ יָסַפְתָּ עַל־הַשְּׁמוּעָה אֲשֶׁר שָׁמָעְתִּי׃ 7 אַשְׁרֵי 7 ל[1]. ג[7]. ל
אֲנָשֶׁיךָ[a] וְאַשְׁרֵי עֲבָדֶיךָ אֵלֶּה הָעֹמְדִים לְפָנֶיךָ תָּמִיד וְשֹׁמְעִים אֶת־ ב. ג[8]
חָכְמָתֶךָ׃ 8 יְהִי יְהוָה אֱלֹהֶיךָ בָּרוּךְ אֲשֶׁר | חָפֵץ בְּךָ לְתִתְּךָ עַל־ 8 ב
כִּסְאוֹ לְמֶלֶךְ לַיהוָה אֱלֹהֶיךָ[a] בְּאַהֲבַת אֱלֹהֶיךָ אֶת־יִשְׂרָאֵל לְהַעֲמִידָם[b] כט וכל משיחה מצרים אשור ישראל דכות[b]. ל

[18]Mp sub loco. [19]Mm 4082. [20]Mm 3992. [21]Mm 761. [22]Mm 4144. [23]Mm 912. [24]Mm 2308. [25]Mm 4068. [26]Mm 1938. Cp 9 [1]Mm 4171. [2]Mm 206. [3]Mm 3948. [4]Mm 3544. [5]Mm 3867 et Mm 4171. [6]Mm 2708. [7]Mm 1542. [8]Mm 4172. [9]Mm 958.

15 [a] l c pc Mss 𝔖𝔄 מִמִּי (hpgr) cf 𝔙 ‖ **16** [a–a] l מִיּוֹם cf Vrs ‖ [b–b] 𝔊 *ἕως οὗ ἐτελείωσεν Σαλωμων* = עַד־כַּלּוֹת שְׁלֹמֹה ‖ **17** [a] 1 R 9,26 אֲשֶׁר אֶת ‖ **18** [a] prp וַיָּשֻׂם cf [b] ‖ [b] K אוֹ; prb ins וישלח לו לָאֳנִיוֹת (homtel) et dl ו sq ‖ [c] 1 R 9,28 וַעֲשָׂרִים; > 𝔖 ‖ **Cp 9,1** [a] 𝔊 *τὸ ὄνομα* = שֵׁם? ‖ **4** [a] sic c 1 R 10,5 ‖ [b] > 1 R ‖ [c] 1 R וְעוֹלָתוֹ cf 𝔊𝔖𝔙, 1 𝔄𝔗 = et ascensum eius ‖ **6** [a] 𝔊𝔗 et 1 R 10,7 om suff ‖ **7** [a] sic c 1 R 10,8, $\mathfrak{G}^{L}\mathfrak{L}$ *αἱ γυναῖκές σου* ‖ **8** [a–a] 1 R 10,9 כְּסֵא יִשְׂרָאֵל ‖ [b] > 1 R.

9 לְעוֹלָם וַיִּתְּנֵךְ עֲלֵיהֶם לְמֶלֶךְ לַעֲשׂוֹת מִשְׁפָּט וּצְדָקָה׃ 9 וַתִּתֵּן לַמֶּלֶךְ
מֵאָה וְעֶשְׂרִים ׀ כִּכַּר זָהָב וּבְשָׂמִים לָרֹב ׳מְאֹד וְאֶבֶן יְקָרָה וְלֹא ׳הָיָה
10 כַּבֹּשֶׂם הַהוּא אֲשֶׁר־נָתְנָה מַלְכַּת־שְׁבָא לַמֶּלֶךְ שְׁלֹמֹה׃ 10 וְגַם־
עַבְדֵי[a] חִירָם[b] וְעַבְדֵי שְׁלֹמֹה אֲשֶׁר[c]־הֵבִיאוּ זָהָב מֵאוֹפִיר הֵבִיאוּ[d]
11 עֲצֵי אַלְגּוּמִּים[e] וְאֶבֶן יְקָרָה׃ 11 וַיַּעַשׂ הַמֶּלֶךְ אֶת־עֲצֵי הָאַלְגּוּמִּים
מְסִלּוֹת[a] לְבֵית־יְהוָה וּלְבֵית הַמֶּלֶךְ וְכִנֹּרוֹת וּנְבָלִים לַשָּׁרִים ׀[b]וְלֹא־
12 נִרְאוּ כָהֵם לְפָנִים בְּאֶרֶץ יְהוּדָה׃ 12 וְהַמֶּלֶךְ שְׁלֹמֹה נָתַן
לְמַלְכַּת־שְׁבָא אֶת־כָּל־חֶפְצָהּ אֲשֶׁר שָׁאֲלָה מִלְבַד אֲשֶׁר־[a]הֵבִיאָה
13 אֶל־הַמֶּלֶךְ וַתֵּהֶפֶךְ וַתֵּלֶךְ לְאַרְצָהּ הִיא וַעֲבָדֶיהָ׃ פ 13 וַיְהִי
מִשְׁקַל הַזָּהָב אֲשֶׁר־בָּא לִשְׁלֹמֹה בְּשָׁנָה אַחַת שֵׁשׁ מֵאוֹת וְשִׁשִּׁים ׳וְשֵׁשׁ
14 כִּכְּרֵי ׳זָהָב׃ 14 לִבַּד מֵאַנְשֵׁי[a] הַתָּרִים[b] וְהַסֹּחֲרִים מִבִיאִים[c] וְכָל־
15 מַלְכֵי עֲרַב[d] וּפַחוֹת הָאָרֶץ [e]מְבִיאִים זָהָב וָכֶסֶף לִשְׁלֹמֹה[e]׃ 15 וַיַּעַשׂ
הַמֶּלֶךְ שְׁלֹמֹה מָאתַיִם צִנָּה זָהָב ׳שָׁחוּט [a]שֵׁשׁ מֵאוֹת זָהָב ׳שָׁחוּט יַעֲלֶה
16 עַל־הַצִּנָּה הָאֶחָת[a]׃ 16 וּשְׁלֹשׁ־מֵאוֹת מָגִנִּים זָהָב ׳שָׁחוּט [ba]שְׁלֹשׁ מֵאוֹת[b]
זָהָב יַעֲלֶה עַל־הַמָּגֵן הָאֶחָת[a] וַיִּתְּנָם הַמֶּלֶךְ בְּבֵית יַעַר הַלְּבָנוֹן׃ פ
17 וַיַּעַשׂ הַמֶּלֶךְ כִּסֵּא־שֵׁן גָּדוֹל וַיְצַפֵּהוּ זָהָב טָהוֹר[a]׃ 18 וְשֵׁשׁ מַעֲלוֹת
לַכִּסֵּא וְכֶבֶשׁ[a] בַּזָּהָב[b] לַכִּסֵּא מְאֻחָזִים[c] וְיָדוֹת מִזֶּה וּמִזֶּה עַל־מְקוֹם
19 הַשֶּׁבֶת וּשְׁנַיִם אֲרָיוֹת עֹמְדִים אֵצֶל הַיָּדוֹת׃ 19 וּשְׁנֵים עָשָׂר אֲרָיוֹת
עֹמְדִים שָׁם עַל־שֵׁשׁ הַמַּעֲלוֹת מִזֶּה וּמִזֶּה לֹא־נַעֲשָׂה כֵן לְכָל־מַמְלָכָה׃
20 וְכָל־כְּלֵי מַשְׁקֵה הַמֶּלֶךְ שְׁלֹמֹה זָהָב וְכֹל ׳כְּלֵי בֵּית־יַעַר הַלְּבָנוֹן
זָהָב ׳סָגוּר אֵין ׳כֶּסֶף ׳נֶחְשָׁב בִּימֵי שְׁלֹמֹה לִמְאוּמָה׃ 21 כִּי־אֳנִיּוֹת[a]
21 לַמֶּלֶךְ הֹלְכוֹת[a] תַּרְשִׁישׁ עִם עַבְדֵי[b] חוּרָם[c] אַחַת ׀ לְשָׁלוֹשׁ שָׁנִים

ל. כט וכל משיחה מצרים אשור ישראל דכות[10]
ה[11]. כה
כ[12] ר״פ בכתיב ט מנה בסיפ
חורם חד מן ג כת כן ק
ל[13]. ח בלש[14]
ד
ב. ב. ג[15]
ל
ב[16] ג. ו[17]
ג
ה. ה
ת
ב[18] ג ר״פ
ג[19]
ח[20] קמ וכל חומש המגילות דכות ב מ ב
ו ר״פ וכל ומ״פ וכל. ז. ד[21]
ה. ד וזגין[22]
ל מל[23]

[10]Mm 958. [11]Mm 3179. [12]Mm 4070. [13]Mm 1749. [14]Mm 1824. [15]Mm 4173 ה. [16]Mm 4146. [17]Mm 1264. [18]Mm 4173 ב. [19]Mm 744. [20]Mm 692. [21]Mm 3117. [22]Mm 1940. [23]Mp sub loco.

10 [a] 1 R 10,11 אֳנִי cf 21 [b] ‖ [b] cf 1 Ch 14,1[a] ‖ [c] > GSV ‖ [d] > GV ‖ [e] pc Mss אלמוגים cf 1 R 10,12 ‖ **11** [a] G(V) *ἀναβάσεις*, S *(l)spsl'* = subsellia, 1 R 10,12 מְסִלָּה ‖ [b–b] 1 R alit ‖ **12** [a] prb ins sec T נָתַן לָהּ מִלִּבּוֹ תַּחַת אֲשֶׁר (homtel) cf 1 R 10,13 ‖ **14** [a] sic c 1 R 10,15; 1 מֶעֱנְשֵׁי cf S ‖ [b] sic c 1 R; 1 הַתָּגְרִים; G *τῶν ὑποτεταγμένων*, S *dmdjnt'* = urbium ‖ [c–c] 1 R הָרֹכְלִים (ומסחר l) ומִסְחַר (ומסחר l) ‖ [d] 2 Mss מֵעֲרָב, mlt Mss Edd עֲרָב, 1 R הָעֲרָב ‖ [e–e] > 1 R ‖ **15** [a–a] G versio duplex ‖ **16** [a–a] > G^{B}V ‖ [b–b] 1 R 10,17 שְׁלֹשׁ מָנִים, it S ‖ **17** [a] 1 R 10,18 מוּפָז ‖ **18** [a] Ms Ed שׁ–, 1 R 10,19 (l עֵגֶל) וְרֹאשׁ עָגֹל ‖ [b] tr post מא׳ cf G (G^{-L} om וכבש et לכסא 2°, homtel) ‖ [c] 1 R מֻאֲחָזִים ‖ **21** [a] G sg cf 1 R 10,22 ‖ [b] 1 R אֳנִי cf 10[a] ‖ [c] pc Mss GSV חִירָם.

ב מל[24]. ב. ב. ב. ב תָּבוֹאָנָה׀ אֲנִיּוֹת תַּרְשִׁישׁ נֹשְׂאוֹת זָהָב וָכֶסֶף שֵׁנְהַבִּים וְקוֹפִים וְתוּכִיִּים[d]׃

ל פ 22 וַיִּגְדַּל֙ הַמֶּ֣לֶךְ שְׁלֹמֹ֔ה מִכֹּ֖ל מַלְכֵ֣י הָאָ֑רֶץ לְעֹ֖שֶׁר וְחָכְמָֽה׃

ו 25 23 וְכֹל֙[ו] מַלְכֵ֣י הָאָ֔רֶץ מְבַקְּשִׁ֖ים אֶת־פְּנֵ֣י שְׁלֹמֹ֑ה לִשְׁמֹ֗עַ אֶת־חָכְמָתוֹ֙

ב. ט ר״פ[26] אֲשֶׁר־נָתַ֣ן הָאֱלֹהִ֔ים בִּלְבָּֽוֹ׃ 24 וְהֵ֗ם מְבִיאִ֛ים אִ֥ישׁ מִנְחָת֖וֹ כְּלֵי־כֶ֣סֶף סׄ וּכְלֵי־זָהָ֑ב וּשְׂלָמוֹת֙ נֶ֣שֶׁק[a] וּבְשָׂמִ֔ים סוּסִ֖ים וּפְרָדִ֑ים דְּבַר־שָׁנָ֖ה בְּשָׁנָֽה׃

ר. ג מגוקדין כן בלישׁ[27]

ל פ 25 וַיְהִי֙ לִשְׁלֹמֹ֔ה אַרְבַּ֥עַת[a] אַלְפֵ֖י אֲרֻיֹ֣ות סוּסִ֑ים וּמַרְכָּבֹ֗ות

ב ובסיפ וּשְׁנֵ֥ים־עָשָׂ֛ר אֶ֖לֶף פָּרָשִׁ֑ים וַיַּנִּיחֵ֣ם בְּעָרֵ֣י הָרֶ֔כֶב וְעִם־הַמֶּ֖לֶךְ בִּירוּשָׁלִָֽם׃

יד מל. יד פסוק ועד ועד[28]. ב[29]. ד[30] 26 וַיְהִ֣י מוֹשֵׁ֔ל בְּכָל־הַמְּלָכִ֖ים מִן־הַנָּהָ֑ר וְעַד־אֶ֣רֶץ פְּלִשְׁתִּ֔ים וְעַד֙

גְּב֣וּל מִצְרָ֔יִם׃ 27 וַיִּתֵּ֤ן הַמֶּ֙לֶךְ֙[a] אֶת־הַכֶּ֣סֶף בִּירוּשָׁלַ֔ם כָּאֲבָנִ֖ים וְאֶת

ל[31] הָאֲרָזִ֣ים נָתַ֔ן כַּשִּׁקְמִ֖ים אֲשֶׁר־בַּשְּׁפֵלָ֑ה לָרֹֽב׃ 28 וּמוֹצִיאִ֥ים[a] סוּסִ֛ים

ל מִמִּצְרַ֖יִם לִשְׁלֹמֹ֑ה וּמִכָּל[b]־הָאֲרָצֹ֖ות׃ 29 [a]וּשְׁאָ֣ר ׀ דִּבְרֵ֣י שְׁלֹמֹ֗ה

כי יג מנה בסיפ. ו מל בסיפ[32]. ג בכתיב הָרִאשֹׁנִ֣ים וְהָאַחֲרֹנִ֔ים[b] הֲלֹא־הֵ֣ם כְּתוּבִ֔ים עַל־דִּבְרֵ֖י נָתָ֣ן הַנָּבִ֑יא וְעַל־

ב מל[33]. יעדו ק נְבוּאַ֣ת אֲחִיָּ֣ה הַשִּׁלֹנִ֗י וּבַחֲזוֹת֙ יֵעְדִ֣י[c] הַחֹזֶ֔ה עַל־יָרָבְעָ֖ם בֶּן־נְבָֽט׃

כ ח[34] מנה בסיפ 30 31 30 וַיִּמְלֹךְ֙ שְׁלֹמֹ֔ה בִּירוּשָׁלַ֖ם עַל־כָּל־יִשְׂרָאֵ֑ל אַרְבָּעִ֖ים שָׁנָֽה׃ 31 וַיִּשְׁכַּ֣ב

ו[35] שְׁלֹמֹ֔ה עִם־אֲבֹתָ֑יו וַיִּקָּבֵ֣רוּ בְעִ֔יר דָּוִ֖יד אָבִ֑יו וַיִּמְלֹךְ֙ רְחַבְעָ֣ם

בְּנ֔וֹ תַּחְתָּֽיו׃ פ

ו. ל **10** 1 וַיֵּ֥לֶךְ רְחַבְעָ֖ם שְׁכֶ֑מָה כִּ֣י שְׁכֶ֤ם בָּאוּ֙ כָּל־יִשְׂרָאֵ֔ל לְהַמְלִ֖יךְ

ה בטע בסיפ. ל אֹתֹֽו׃ 2 וַיְהִי֙ כְּשֶׁמַּ֣ע יָרָבְעָ֣ם בֶּן־נְבָ֔ט וְה֖וּא[a] בְּמִצְרַ֑יִם אֲשֶׁ֥ר בָּרַ֛ח

ג[a] מִפְּנֵ֥י שְׁלֹמֹ֖ה[b] הַמֶּ֑לֶךְ[c] וַיֵּ֣שֶׁב יָרָבְעָ֔ם מִמִּצְרָֽיִם׃ 3 וַיִּשְׁלְח֥וּ וַיִּקְרְא֖וּ־לֹ֑ו

לה וכל ר״פ דכות[3] וַיָּבֹ֣א יָרָבְעָ֗ם וְכָל־יִשְׂרָאֵל֙ וַיְדַבְּר֔וּ אֶל־רְחַבְעָ֖ם לֵאמֹֽר׃ 4 אָבִ֙יךָ֙

הִקְשָׁ֣ה אֶת־עֻלֵּ֔נוּ וְעַתָּה֙[a] הָקֵ֣ל מֵעֲבֹדַ֣ת אָבִ֔יךָ הַקָּשָׁ֖ה וּמֵעֻלּ֣וֹ הַכָּבֵ֑ד

ט[4] בכתיב ה[5] מנה חס בליש. יו חס בכתיב ט[6] מנה בסיפ. ל אֲשֶׁר־נָתַ֣ן עָלֵ֔ינוּ וְנַעַבְדֶֽךָּ׃ 5 וַיֹּ֣אמֶר֮ אֲלֵהֶם֒[a] עֹ֚וד[b] שְׁלֹ֣שֶׁת יָמִ֔ים וְשׁ֖וּבוּ

ב אֵלָ֑י וַיֵּ֥לֶךְ הָעָֽם׃ ס 6 וַיִּוָּעַ֣ץ[a] הַמֶּ֡לֶךְ רְחַבְעָם֩ אֶת־הַזְּקֵנִ֨ים אֲשֶׁר־

[24] Cf Mm 1579. [25] Mm 1264. [26] Mm 564. [27] Mm 4174. [28] Mm 1244. [29] 1S 27,8. [30] Mm 2906. [31] Mm 2681. [32] Mp sub loco. [33] Mm 4175. [34] Mm 4151. [35] Mm 1945. **Cp 10** [1] Mm 274. [2] Mm 1878. [3] Mp sub loco. [4] Mm 3919. [5] Mm 12. [6] Mm 4176. [7] Mm 1951.

21 [d] > 𝔊 ‖ **24** [a] 𝔊 recte *στακτήν* cf 𝔖𝔄 ‖ **25** [a] 1 R 5,6 בָּעִים– ‖ **27** [a] 𝔊 + *τὸ χρυσίον καί* cf 1,15 ‖ **28** [a] 1 R 10,28 ומוצא, it 𝔊 ‖ [b] prp ולכל ‖ **29** [a] v 29 > 𝔖 ‖ [b] sic L, mlt Mss Edd הָאַחֲ֫רֹנִים ‖ [c] nonn Mss ut Q, K יְדִי– ‖ **Cp 10,2** [a] 1 R 12,2 + עוֹדֶנּוּ ‖ [b] ins כִּי מֵת שְׁלֹמֹה (homtel) cf 𝔄 et 3 R 12,24d 𝔊 ‖ [c] 𝔊 + *καὶ κατῴκησεν Ιεροβοαμ ἐν Αἰγύπτῳ* cf 1 R 12,2 ‖ **4** [a] pc Mss ט וְאַתָּה עתה; l c 1 R 12,4 ואתה עתה, it 𝔖𝔗𝔄 ‖ **5** [a] 1 R 12,5 + לְכוּ, it 𝔊𝔖𝔙 ‖ [b] 𝔊(𝔗) *ἕως* = עַד ‖ **6** [a] sic c 1 R 12,6; 𝔊 *καὶ συνήγαγεν*.

הָיוּ עִמּוֹ וַיְהִי לִפְנֵי שְׁלֹמֹה אֲבִיו בְּהֵיוֹתוֹ חָי לֵאמֹר אֵיךְ אַתֶּם נוֹעָצִים ג. ג חס[8]. ה ומל[9]
7 לְהָשִׁיב לָעָם הַזֶּה דָּבָר׃ 7 וַיְדַבְּרוּ אֵלָיו לֵאמֹר אִם־תִּהְיֶה לְטוֹב[b] ל
לְהָעָם הַזֶּה וּרְצִיתָם[c] וְדִבַּרְתָּ אֲלֵהֶם דְּבָרִים טוֹבִים וְהָיוּ לְךָ עֲבָדִים ל. ל[10]. ג בסיפ. יו חס בכתיב ט[11] מנה בסיפ
8 כָּל־הַיָּמִים׃ 8 וַיַּעֲזֹב אֶת־עֲצַת הַזְּקֵנִים אֲשֶׁר יְעָצֻהוּ וַיִּוָּעַץ אֶת־ ל בסיפ. ג וחס
9 הַיְלָדִים אֲשֶׁר גָּדְלוּ אִתּוֹ הָעֹמְדִים לְפָנָיו׃ 9 וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם מָה אַתֶּם ט[12] בכתיב ה[13] מנה חס בליש. יו חס בכתיב ט[11] מנה בסיפ
נוֹעָצִים וְנָשִׁיב[a] דָּבָר אֶת־הָעָם הַזֶּה אֲשֶׁר דִּבְּרוּ אֵלַי לֵאמֹר הָקֵל ה ומל[9]
10 מִן־הָעֹל אֲשֶׁר־נָתַן אָבִיךָ עָלֵינוּ׃ 10 וַיְדַבְּרוּ אִתּוֹ הַיְלָדִים אֲשֶׁר ל
גָּדְלוּ אִתּוֹ לֵאמֹר כֹּה־תֹאמַר לָעָם אֲשֶׁר־דִּבְּרוּ אֵלֶיךָ לֵאמֹר
אָבִיךָ הִכְבִּיד אֶת־עֻלֵּנוּ וְאַתָּה הָקֵל מֵעָלֵינוּ
11 כֹּה תֹאמַר אֲלֵהֶם קָטָנִי[a] עָבָה מָמָתְנֵי אָבִי׃ 11 וְעַתָּה אָבִי הֶעְמִיס ט[12] בכתיב ה[13] מנה חס בליש. יו חס בכתיב ט[11] מנה בסיפ. ב. ב. ב
עֲלֵיכֶם עֹל כָּבֵד וַאֲנִי אוֹסִיף עַל־עֻלְכֶם יט ו[14] מנה חס ג מנה בסיפ
אָבִי יִסַּר אֶתְכֶם בַּשּׁוֹטִים וַאֲנִי בָּעַקְרַבִּים[a]׃ ס ו
12 וַיָּבֹא יָרָבְעָם וְכָל־הָעָם אֶל־רַחַבְעָם בַּיּוֹם הַשְּׁלִשִׁי כַּאֲשֶׁר נא מ״פ וכל ר״פ דכות ב מ ג[16]
13 דִּבֶּר הַמֶּלֶךְ לֵאמֹר שׁוּבוּ אֵלַי בַּיּוֹם הַשְּׁלִשִׁי׃ 13 וַיַּעֲנֵם הַמֶּלֶךְ קָשָׁה ל
14 וַיַּעֲזֹב הַמֶּלֶךְ רְחַבְעָם אֶת עֲצַת הַזְּקֵנִים׃ 14 וַיְדַבֵּר אֲלֵהֶם כַּעֲצַת יו חס בכתיב ט[11] מנה בסיפ
הַיְלָדִים לֵאמֹר
אָבִי הִכְבִּיד[a] אֶת־עֻלְכֶם וַאֲנִי אוֹסִיף עֲלָיו יט ו[14] מנה חס ג מנה בסיפ
אָבִי יִסַּר אֶתְכֶם בַּשּׁוֹטִים וַאֲנִי בָּעַקְרַבִּים[b]׃ ו
15 וְלֹא־שָׁמַע הַמֶּלֶךְ אֶל־הָעָם כִּי־הָיְתָה נְסִבָּה[a] מֵעִם הָאֱלֹהִים לְמַעַן ל. ב[16]
הָקִים יְהוָה אֶת־דְּבָרוֹ אֲשֶׁר דִּבֶּר בְּיַד אֲחִיָּהוּ הַשִּׁלוֹנִי אֶל־יָרָבְעָם ה[17]. ל כת כן[18]
16 בֶּן־נְבָט׃ 16 וְכָל־יִשְׂרָאֵל[a] כִּי לֹא־שָׁמַע הַמֶּלֶךְ לָהֶם וַיָּשִׁבוּ ה[19]. ג[20] מנה מל
הָעָם אֶת־הַמֶּלֶךְ ו לֵאמֹר
מַה־לָּנוּ חֵלֶק בְּדָוִיד וְלֹא־נַחֲלָה בְּבֶן־יִשַׁי
אִישׁ[b] לְאֹהָלֶיךָ[c] יִשְׂרָאֵל עַתָּה רְאֵה[d] בֵיתְךָ דָּוִיד ל

[8] Mm 2688. [9] Mm 1953. [10] וחד רציתם Ps 44,4. [11] Mm 4176. [12] Mm 3919. [13] Mm 12. [14] Mm 4177. [15] Mp sub loco. [16] Mm 4179. [17] Mm 4178. [18] Mm 4175. [19] Mm 3606. [20] Mm 910.

7 [a] 1 R 12,7 + הַיּוֹם, it 𝔊 ‖ [b] 1 R עֶבֶד ‖ [c] 1 R וַעֲנִיתָם ‖ 9 [a] sic c 1 R 12,9; 𝔊𝔙 sg ‖ 10 [a] mlt Mss Edd קָטֹנִי ‖ 11 [a] sic L, mlt Mss Edd בָּעַ׳ ‖ 14 [a] sic mlt Mss Edd; l c mlt Mss Edd Vrs אָבִי הִכְבִּיד ‖ [b] cf 11[a] ‖ 15 [a] 1 R 12,15 סִבָּה ‖ 16 [a] ins c mlt Mss 𝔖𝔗𝔈𝔄 רְאוּ cf 1 R 12,16 ‖ [b] > 𝔊 et 1 R ‖ [c] l יו־ cf 𝔖 et 2 S 20,1 ‖ [d] 𝔙 *pasce* = רעה.

17 וַיֵּלֶךְ כָּל־יִשְׂרָאֵל לְאָהֳלָיו׃ ס 17 וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל הַיּוֹשְׁבִים בְּעָרֵי
18 יְהוּדָה וַיִּמְלֹךְ עֲלֵיהֶם רְחַבְעָם׃ 18 וַיִּשְׁלַח הַמֶּלֶךְ רְחַבְעָם אֶת־
ד ול חס הֲדֹרָם[a] אֲשֶׁר עַל־הַמַּס וַיִּרְגְּמוּ־בוֹ בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל אֶבֶן וַיָּמֹת וְהַמֶּלֶךְ
יד[21] וכל אוריית ויהרשע דכות ב מ ג רְחַבְעָם הִתְאַמֵּץ לַעֲלוֹת בַּמֶּרְכָּבָה לָנוּס יְרוּשָׁלִָם׃ ס 19 וַיִּפְשְׁעוּ 19
יִשְׂרָאֵל בְּבֵית דָּוִיד עַד הַיּוֹם הַזֶּה׃ ס **11** 1 וַיָּבֹא רְחַבְעָם **11**
יְרוּשָׁלִַם וַיַּקְהֵל אֶת־בֵּית יְהוּדָה וּבִנְיָמִן מֵאָה וּשְׁמוֹנִים אֶלֶף בָּחוּר
עֹשֵׂה מִלְחָמָה לְהִלָּחֵם עִם־יִשְׂרָאֵל לְהָשִׁיב אֶת־הַמַּמְלָכָה לִרְחַבְעָם׃
ה׳ וכל ושמעיהו דכות ב מ א 2 וַיְהִי דְּבַר־יְהוָה אֶל־שְׁמַעְיָהוּ אִישׁ־הָאֱלֹהִים לֵאמֹר׃ 2 פ
יא זוגין בטע[2]. יא בכתיב 3 אֱמֹר אֶל־רְחַבְעָם בֶּן־שְׁלֹמֹה מֶלֶךְ יְהוּדָה וְאֶל כָּל־[a]יִשְׂרָאֵל 3
ב[3] בִּיהוּדָה[a] וּבִנְיָמִן[b] לֵאמֹר׃ 4 כֹּה אָמַר יְהוָה לֹא־תַעֲלוּ וְלֹא־תִלָּחֲמוּ 4
ח[4] עִם־אֲחֵיכֶם שׁוּבוּ אִישׁ לְבֵיתוֹ כִּי מֵאִתִּי נִהְיָה הַדָּבָר הַזֶּה וַיִּשְׁמְעוּ
ה. ה חס בסיפ[5] אֶת־דִּבְרֵי יְהוָה וַיָּשֻׁבוּ מִלֶּכֶת אֶל־יָרָבְעָם׃ פ
5 ל 5 וַיֵּשֶׁב רְחַבְעָם בִּירוּשָׁלִַם וַיִּבֶן עָרִים לְמָצוֹר בִּיהוּדָה׃ 6 וַיִּבֶן 6
כל מל. ג מל[6] אֶת־בֵּית־לֶחֶם וְאֶת־עֵיטָם וְאֶת־תְּקוֹעַ׃ 7 וְאֶת־בֵּית־צוּר וְאֶת־שׂוֹכוֹ 7
ל. ל 8 וְאֶת־עֲדֻלָּם׃ 8 וְאֶת־גַּת וְאֶת־מָרֵשָׁה וְאֶת־זִיף׃ 9 וְאֶת־אֲדוֹרַיִם וְאֶת־ 8 9
ל. ט[7] לָכִישׁ וְאֶת־עֲזֵקָה׃ 10 וְאֶת־צָרְעָה וְאֶת־אַיָּלוֹן וְאֶת־חֶבְרוֹן אֲשֶׁר 10
ב חד מל וחד חס[8]. ב. ה וכל דסמיכ לאדכרה דכות[9] בִּיהוּדָה וּבִבְנְיָמִן עָרֵי מְצֻרוֹת׃ 11 וַיְחַזֵּק אֶת־הַמְּצֻרוֹת וַיִּתֵּן בָּהֶם 11
ל. יז[10] נְגִידִים וְאֹצְרוֹת מַאֲכָל וְשֶׁמֶן וָיָיִן׃ 12 וּבְכָל־עִיר וָעִיר צִנּוֹת וּרְמָחִים 12
ג[11]. יח[12] וַיְחַזְּקֵם לְהַרְבֵּה מְאֹד וַיְהִי־לוֹ יְהוּדָה וּבִנְיָמִן׃ ס 13 וְהַכֹּהֲנִים 13
14 וְהַלְוִיִּם אֲשֶׁר בְּכָל־יִשְׂרָאֵל הִתְיַצְּבוּ עָלָיו מִכָּל־גְּבוּלָם׃ 14 כִּי־עָזְבוּ
ל. ד. ה[13]. ל הַלְוִיִּם אֶת־מִגְרְשֵׁיהֶם וַאֲחֻזָּתָם וַיֵּלְכוּ לִיהוּדָה וְלִירוּשָׁלִַם כִּי־הִזְנִיחָם
ב. ב מל[14] 15 יָרָבְעָם וּבָנָיו מִכַּהֵן לַיהוָה׃ 15 וַיַּעֲמֶד־לוֹ כֹּהֲנִים לַבָּמוֹת וְלַשְּׂעִירִים
ל קמ 16 וְלָעֲגָלִים אֲשֶׁר עָשָׂה׃ 16 וְאַחֲרֵיהֶם[a] מִכֹּל שִׁבְטֵי יִשְׂרָאֵל הַנֹּתְנִים
ל מל אֶת־לְבָבָם לְבַקֵּשׁ אֶת־יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל בָּאוּ יְרוּשָׁלִַם לִזְבֹּחַ
יז מל בסיפ. ב[15]. ל. ל 17 לַיהוָה אֱלֹהֵי אֲבוֹתֵיהֶם׃ 17 וַיְחַזְּקוּ אֶת־מַלְכוּת יְהוּדָה וַיְאַמְּצוּ אֶת־

[21] Mm 1523. **Cp 11** [1] Mm 2621. [2] Mm 915. [3] Mm 4180. [4] Mm 3609. [5] Mp sub loco. [6] Mm 4022. [7] Mm 1356. [8] Mm 1463. [9] Mm 1661. [10] Mm 94. [11] Mm 3954. [12] Mm 1199. [13] Mm 2159. [14] Mm 4181. [15] Mm 4182.

18 [a] 𝔊[Bal]𝔏(𝔖𝔄) *Αδωνιραμ*, 1 R 12,18 אֲדֹ֫רָם ‖ **Cp 11,3** [a–a] 𝔊* om בְּ֝יהוּדָה; 1 R 12,23 יְהוּדָה ‖ [b] 1 R + וְאֶל־יֶתֶר הָעָם, it 𝔖 ‖ **16** [a] 𝔊 *καὶ ἐξέβαλεν αὐτούς* cf 14b.

רְחַבְעָם בֶּן־שְׁלֹמֹה לְשָׁנִים שָׁלֹשׁ כִּי הָלְכוּ[a] בְּדֶרֶךְ דָּוִיד וּשְׁלֹמֹה ב ובפסוק
18 לְשָׁנִים שָׁלוֹשׁ: 18 וַיִּקַּח־לוֹ רְחַבְעָם אִשָּׁה אֶת־מָחֲלַת[a] בַּת־[b] ב ובפסוק . ף[16] .
יְרִימוֹת בֶּן־דָּוִיד אֲבִיחַיִל[c] בַּת־אֱלִיאָב בֶּן־יִשָׁי: 19 וַתֵּלֶד לוֹ בָנִים בת חד מן יא[17] קר ת ק
19 יְעוּשׁ וְאֶת־שְׁמַרְיָה וְאֶת־זָהַם[a]: 20 וְאַחֲרֶיהָ לָקַח אֶת־מַעֲכָה א בלישׁ .
20 בַּת־אַבְשָׁלוֹם וַתֵּלֶד לוֹ אֶת־אֲבִיָּה וְאֶת־עַתַּי וְאֶת־זִיזָא וְאֶת־שְׁלֹמִית[a]: ב חד פתּ וחד קמ[18]
21 וַיֶּאֱהַב רְחַבְעָם אֶת־מַעֲכָה בַּת־אַבְשָׁלוֹם מִכָּל־נָשָׁיו וּפִילַגְשָׁיו כִּי ל ל[19] . יה בסיפ .
נָשִׁים שְׁמוֹנֶה־עֶשְׂרֵה נָשָׂא וּפִילַגְשִׁים שִׁשִּׁים[a] וַיּוֹלֶד עֶשְׂרִים וּשְׁמוֹנָה כל סיפ מל[20] .
22 בָּנִים וְשִׁשִּׁים בָּנוֹת: 22 וַיַּעֲמֵד לָרֹאשׁ רְחַבְעָם[a] אֶת־אֲבִיָּה בֶּן־מַעֲכָה ג בסיפ . ל ומל בסיפ
23 לְנָגִיד בְּאֶחָיו כִּי לְהַמְלִיכוֹ: 23 וַיָּבֶן[a] וַיִּפְרֹץ[b] מִכָּל־[c] בָּנָיו לְכָל־ ל . יח בסיפ
אַרְצוֹת יְהוּדָה וּבִנְיָמִן לְכָל[d] עָרֵי הַמִּבְצָרוֹת וַיִּתֵּן לָהֶם הַמָּזוֹן לָרֹב ד[21] . י פסוק לכל לכל
12 וַיְבַקֵּשׁ[e] הֲמוֹן נָשִׁים: 12 1 וַיְהִי כְהָכִין[a] מַלְכוּת רְחַבְעָם ל ל . ג
2 וּכְחָזְקָתוֹ עָזַב אֶת־תּוֹרַת יְהוָה וְכָל־יִשְׂרָאֵל עִמּוֹ: פ 2 וַיְהִי ג . לה וכל ר״פ דכות[1] .
בַּשָּׁנָה הַחֲמִישִׁית לַמֶּלֶךְ רְחַבְעָם עָלָה שִׁישַׁק[a] מֶלֶךְ־מִצְרַיִם עַל־ ה בטע בסיפ
3 יְרוּשָׁלַ͏ִם[b] כִּי מָעֲלוּ בַּיהוָה: 3 בְּאֶלֶף וּמָאתַיִם רֶכֶב וּבְשִׁשִּׁים אָלֶף ה ג מל וב חס[2]
פָּרָשִׁים וְאֵין מִסְפָּר לָעָם אֲשֶׁר־בָּאוּ עִמּוֹ מִמִּצְרַיִם לוּבִים סְכִיִּים[a] ל
4 וְכוּשִׁים: 4 וַיִּלְכֹּד אֶת־עָרֵי הַמִּבְצָרוֹת אֲשֶׁר לִיהוּדָה וַיָּבֹא עַד־ ל[a] . ל
5 יְרוּשָׁלָ͏ִם: ס 5 וּשְׁמַעְיָה הַנָּבִיא בָּא אֶל־רְחַבְעָם וְשָׂרֵי יְהוּדָה ב . ב
אֲשֶׁר־נֶאֶסְפוּ אֶל־יְרוּשָׁלַ͏ִם מִפְּנֵי שִׁישַׁק וַיֹּאמֶר לָהֶם כֹּה־אָמַר יְהוָה ל[3] כל עזרא דכות[4]
6 אַתֶּם עֲזַבְתֶּם אֹתִי וְאַף־אֲנִי עָזַבְתִּי אֶתְכֶם בְּיַד־שִׁישָׁק: 6 וַיִּכָּנְעוּ יא[5] . יג[5] וכל עזרה דכות ב מ א
7 שָׂרֵי־יִשְׂרָאֵל וְהַמֶּלֶךְ וַיֹּאמְרוּ צַדִּיק יְהוָה: 7 וּבִרְאוֹת יְהוָה כִּי נִכָּנְעוּ ל . ל זקף קמ[1]
הָיָה דְבַר־יְהוָה אֶל־שְׁמַעְיָה[a] לֵאמֹר נִכָּנְעוּ לֹא אַשְׁחִיתֵם וְנָתַתִּי לָהֶם פסיק
8 כִּמְעַט לִפְלֵיטָה וְלֹא־תִתַּךְ חֲמָתִי בִּירוּשָׁלַ͏ִם בְּיַד־שִׁישָׁק: 8 כִּי יִהְיוּ־ יא[6] . יד[7] .
לוֹ לַעֲבָדִים וְיֵדְעוּ עֲבֹדָתִי וַעֲבֹדַת מַמְלְכוֹת הָאֲרָצוֹת: ס

[16] Mm 203. [17] Mm 3675. [18] Mm 4011. [19] Mm 4183. [20] Cf Mm 34. [21] Mm 1545. Cp 12 [1] Mp sub loco. [2] Mm 1976. [3] Mm 3037. [4] Mm 2621. [5] Mm 2682. [6] Mm 1625. [7] Mm 4152.

17 [a] G sg ‖ **18** [a] pc Mss מַחַ, pc Mss מָחַ ‖ [b] nonn Mss GCU ut Q, l; K בֶּן ‖ [c] G^{Aal} CU pr cop, l וַאֲ ‖ **19** [a] G^{B} *Poollaμ*, G^{Aal} *Zalaμ* ‖ **20** [a] 1 שְׁלֹמוֹת cf G et 1 Ch 23,9[b] ‖ **21** [a] G^{B}C 30 ‖ **22** [a] > G^{B}, dl? ‖ **23** [a] 1 כּוֹנֵן (כו hpgr), quod c 22 cj (cf G *διενοεῖτο* = בָּן) ‖ [b] prp וַיַּפְרֵד ‖ [c] prp הַמֶּלֶךְ ‖ [d] G *καὶ ἐν* ‖ [e] 1 וַיַּשְׂא לָהֶם (המ hpgr) ‖ **Cp 12,1** [a] 1 כְּהַכּוֹן cf Vrs ‖ **2** [a] nonn Mss שׁוּשַׁק cf G ‖ [b–b] > 1 R 14,25 ‖ **3** [a] GC(U) *Τρωγ(λ)οδύται* ‖ **7** [a] G recte *αὐτούς*.

9 וַיַּעַל שִׁישַׁק מֶלֶךְ־מִצְרַיִם עַל־יְרוּשָׁלַ͏ִם וַיִּקַּח אֶת־אֹצְרוֹת בֵּית־יְהוָה
וְאֶת־אֹצְרוֹת בֵּית הַמֶּלֶךְ אֶת־הַכֹּל לָקָח וַיִּקַּח אֶת־מָגִנֵּי הַזָּהָב אֲשֶׁר
עָשָׂה שְׁלֹמֹה: 10 וַיַּעַשׂ הַמֶּלֶךְ רְחַבְעָם תַּחְתֵּיהֶם מָגִנֵּי נְחֹשֶׁת וְהִפְקִיד 10
[a]עַל־יַד[a] שָׂרֵי הָרָצִים הַשֹּׁמְרִים פֶּתַח בֵּית הַמֶּלֶךְ: 11 וְהָיָה מִדֵּי־בֹוא 11

[a] כ בטע ר״פ[8]

הַמֶּלֶךְ בֵּית יְהוָה בָּאוּ הָרָצִים֙ וְנָשְׂא֔וּם וְהֵשִׁיבוּם֙ אֶל־תָּ֣א[a] הָרָצִים: [a] ב חד מל וחד חס[9]
12 וּבְהַכָּנְעוֹ שָׁ֫ב֥ מִמֶּ֫נּ֥וּ אַף־יְהוָה וְלֹא לְהַשְׁחִית לְכָלָה וְגַם בִּיהוּדָה סי׳ 11 [10] ב שובה אף
13 הָיָה דְבָרִים טוֹבִים: ס 13 וַיִּתְחַזֵּק הַמֶּלֶךְ רְחַבְעָם בִּירוּשָׁלַ͏ִם [11] ח
וַיִּמְלֹךְ כִּי בֶן־אַרְבָּעִים וְאַחַת שָׁנָה רְחַבְעָם בְּמָלְכוֹ וְשֶׁבַע עֶשְׂרֵה [ושבע־מחליפין]
שָׁנָה ו מָלַךְ בִּירוּשָׁלַ͏ִם הָעִיר אֲשֶׁר־בָּחַר יְהוָה לָשׂוּם אֶת־שְׁמוֹ שָׁם ג
מִכֹּל שִׁבְטֵי יִשְׂרָאֵל וְשֵׁם אִמּוֹ נַעֲמָה הָעַמֹּנִית: 14 וַיַּעַשׂ הָרַע[a] כִּי לֹא 14 [12] ל קמ

[a] כל סיפ מל[1] . יח בסיפ

15 הֵכִין לִבּוֹ לִדְרוֹשׁ אֶת־יְהוָה: ס 15 וְדִבְרֵי רְחַבְעָם הָרִאשֹׁנִים [13] ה
וְהָאַחֲרוֹנִים[a] הֲלֹא־הֵם כְּתוּבִים בְּדִבְרֵי שְׁמַעְיָה הַנָּבִיא וְעִדּוֹ הַחוֹזֶה [14] ג מנה בסיפ . ו מל בסיפ . ג בכתיב
לְהִתְיַחֵשׁ[b] וּמִלְחֲמוֹת רְחַבְעָם וְיָרָבְעָם כָּל־הַיָּמִים: 16 וַיִּשְׁכַּב רְחַבְעָם 16
עִם־אֲבֹתָיו וַיִּקָּבֵר בְּעִיר דָּוִיד וַיִּמְלֹךְ אֲבִיָּה[a] בְּנוֹ תַּחְתָּיו: פ [a] יח בסיפ

כל סיפ מל[1] . יח בסיפ

13 1 בִּשְׁנַת שְׁמוֹנֶה עֶשְׂרֵה לַמֶּלֶךְ יָרָבְעָם וַיִּמְלֹךְ אֲבִיָּה[a] עַל־ 13
יְהוּדָה: 2 שָׁלוֹשׁ[a] שָׁנִים מָלַךְ בִּירוּשָׁלַ͏ִם וְשֵׁם אִמּוֹ מִיכָיְהוּ[b] בַּת־ 2 [a] ה
אוּרִיאֵל מִן־גִּבְעָה[c] [d]וּמִלְחָמָה הָיְתָה בֵּין אֲבִיָּה וּבֵין יָרָבְעָם[e]: [b] יו מיחד מן . [c] יח בסיפ
3 וַיֶּאְסֹר אֲבִיָּה אֶת־הַמִּלְחָמָה בְּחַיִל[a] גִּבּוֹרֵי מִלְחָמָה אַרְבַּע־מֵאוֹת 3 [a] יח בסיפ
אֶלֶף אִישׁ בָּחוּר ס וְיָרָבְעָם עָרַךְ עִמּוֹ מִלְחָמָה בִּשְׁמוֹנָה מֵאוֹת כל סיפ מל
אֶלֶף אִישׁ בָּחוּר גִּבּוֹר חָיִל: ס 4 וַיָּקָם אֲבִיָּה מֵעַל לְהַר צְמָרַיִם[a] 4 [a] ג סביר גבורי . יח בסיפ . [4] ל
5 אֲשֶׁר בְּהַר אֶפְרַיִם וַיֹּאמֶר שִׁמְעוּנִי יָרָבְעָם וְכָל־יִשְׂרָאֵל: 5 הֲלֹא [5] לה וכל ר״פ דכות
לָכֶם לָדַעַת כִּי יְהוָה ו אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל נָתַן מַמְלָכָה לְדָוִיד עַל־יִשְׂרָאֵל
לְעוֹלָם לוֹ וּלְבָנָיו בְּרִית מֶלַח: ס 6 וַיָּקָם יָרָבְעָם בֶּן־נְבָט עֶבֶד 6
שְׁלֹמֹה בֶּן־דָּוִיד וַיִּמְרֹד עַל־אֲדֹנָיו: 7 וַיִּקָּבְצוּ עָלָיו[a] אֲנָשִׁים רֵקִים 7 [6] ל . ל . ג חס

[8] Mm 1017. [9] Mm 2128. [10] Mm 4184. [11] Mm 4195. [12] Mp sub loco. [13] Mm 3438. [14] Mm 3385.
Cp 13 [1] Cf Mm 34. [2] Mm 2183. [3] Okhl 196. [4] והר וצמרים Jos 18,22. [5] Mp sub loco. [6] Mm 4185.

10 [a–a] 𝔊 *ἐπ' αὐτὸν* (= עָלָיו) *Σουσακιμ* ‖ **11** [a] 𝔊 *εἰς ἀπάντησιν*, $\mathfrak{G}^{L}$ in additamento *εἰς τὴν τάξιν* ‖ **14** [a] Ms + בְּעֵינֵי יהוה ‖ **15** [a] sic L, mlt Mss Edd וְהָאַחֲרֹנִים ‖ [b] 1 זֶה (hpgr) לַהּ = gl propter 11,18 sqq; 𝔊 *καὶ (αἱ) πράξεις αὐτοῦ* (ex 13,22) ‖ **16** [a] 1 R 14,31 אֲבִיָּם ‖ **Cp 13,1** [a] cf 12,16[a] ‖ **2** [a] $\mathfrak{G}^{min}$ 6 ‖ [b] 𝔊𝔖𝔄 ut 1 R 15,2 מַעֲכָה ‖ [c–c] 1 R אֲבִישָׁלוֹם ‖ [d] 𝔊* *Γαβαων*, 𝔖(𝔄) *rmt'* = רָמָה ‖ [e–e] > 𝔖 ‖ **3** [a] prp בְּחַיִל ‖ [b] Ms עָשָׂר ‖ **4** [a] 𝔊 *Σομορων* ‖ **7** [a] 2 Mss אֲלֵיהוּ.

בְּנֵי בִלְיַעַל וַיִּתְאַמְּצוּ עַל־רְחַבְעָם בֶּן־שְׁלֹמֹה וּרְחַבְעָם הָיָה נַעַר
8 וְרַךְ־לֵבָב וְלֹא הִתְחַזֵּק לִפְנֵיהֶם׃ 8 וְעַתָּה אַתֶּם אֹמְרִים לְהִתְחַזֵּק ל7
לִפְנֵי מַמְלֶכֶת יְהוָה בְּיַד בְּנֵי דָוִיד וְאַתֶּם הָמוֹן רָב וְעִמָּכֶם עֶגְלֵי זָהָב ל. לג קמ8. ב
9 אֲשֶׁר עָשָׂה לָכֶם יָרָבְעָם לֵאלֹהִים׃ 9 הֲלֹא הַדַּחְתֶּם אֶת־כֹּהֲנֵי יְהוָה
אֶת־בְּנֵי אַהֲרֹן וְהַלְוִיִּם וַתַּעֲשׂוּ לָכֶם כִּמְעַמֵּי הָאֲרָצוֹת[a] כָּל־ ל. ח בליש
הַבָּא לְמַלֵּא[b] יָדוֹ בְּפַר בֶּן־בָּקָר וְאֵילִם שִׁבְעָה וְהָיָה כֹהֵן לְלֹא ב5. ז ול10
10 אֱלֹהִים׃ ס 10 וַאֲנַחְנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וְלֹא עֲזַבְנֵהוּ וְכֹהֲנִים מְשָׁרְתִים בליש ובסיפ. יא11
11 לַיהוָה בְּנֵי אַהֲרֹן וְהַלְוִיִּם בַּמְּלָאכֶת[a]׃ 11 וּמַקְטִרִים לַיהוָה עֹלוֹת ל. ג ב12 מנה בליש
בַּבֹּקֶר־בַּבֹּקֶר וּבָעֲרֶב־בָּעֶרֶב וּקְטֹרֶת־סַמִּים וּמַעֲרֶכֶת לֶחֶם עַל־ חד ר״ם וחד ס״ם וחס
הַשֻּׁלְחָן הַטָּהוֹר וּמְנוֹרַת הַזָּהָב וְנֵרֹתֶיהָ לְבָע�ֵר בָּעֶרֶב כִּי־ יג13. יד14. טו15.
12 שֹׁמְרִים אֲנַחְנוּ אֶת־מִשְׁמֶרֶת יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וְאַתֶּם עֲזַבְתֶּם אֹתוֹ׃ 12 וְהִנֵּה על־ מחליפין
עִמָּנוּ בְרֹאשׁ הָאֱלֹהִים וְכֹהֲנָיו וַחֲצֹצְרוֹת הַתְּרוּעָה לְהָרִיעַ עֲלֵיכֶם בְּנֵי ב16. ב17
יִשְׂרָאֵל אַל־[a] תִּלָּחֲמוּ עִם־יְהוָה אֱלֹהֵי־אֲבֹתֵיכֶם כִּי־לֹא תַצְלִיחוּ׃ ב מל. כל חס בסיפ
13 וְיָרָבְעָם הֵסֵב אֶת־הַמַּאְרָב לָבוֹא מֵאֲחֲרֵיהֶם וַיִּהְיוּ לִפְנֵי יְהוּדָה ל וכן בטע18. ח חס19 ב מנה בסיפ וכל עזרא דכות׳
14 וְהַמַּאְרָב מֵאֲחֲרֵיהֶם׃ 14 וַיִּפֶן יְהוּדָה וְהִנֵּה לָהֶם הַמִּלְחָמָה פָּנִים
15 וְאָחוֹר וַיִּצְעֲקוּ לַיהוָה וְהַכֹּהֲנִים מַחְצְצָרִים[a] בַּחֲצֹצְרוֹת׃ 15 וַיָּרִיעוּ כ20. ל. מחצרים
אִישׁ יְהוּדָה וַיְהִי בְּהָרִיעַ אִישׁ יְהוּדָה וְהָאֱלֹהִים נָגַף אֶת־יָרָבְעָם ד מל כ
16 וְכָל־יִשְׂרָאֵל לִפְנֵי אֲבִיָּה וִיהוּדָה׃ 16 וַיָּנֻסוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל מִפְּנֵי יְהוּדָה לה וכל ר״פ דכות׳22. יח בסיפ. ד מל23
17 וַיִּתְּנֵם אֱלֹהִים בְּיָדָם׃ 17 וַיַּכּוּ בָהֶם אֲבִיָּה וְעַמּוֹ מַכָּה רַבָּה וַיִּפְּלוּ ל. יח בסיפ. יג24
18 חֲלָלִים מִיִּשְׂרָאֵל חֲמֵשׁ־מֵאוֹת אֶלֶף אִישׁ בָּחוּר׃ 18 וַיִּכָּנְעוּ בְנֵי־
יִשְׂרָאֵל בָּעֵת הַהִיא וַיֵּאָמְצוּ בְּנֵי יְהוּדָה כִּי נִשְׁעֲנוּ עַל־יְהוָה אֱלֹהֵי ל. לא25
19 אֲבוֹתֵיהֶם׃ 19 וַיִּרְדֹּף אֲבִיָּה אַחֲרֵי יָרָבְעָם וַיִּלְכֹּד מִמֶּנּוּ עָרִים אֶת־ יז מל בסיפ. יח בסיפ
בֵּית־אֵל וְאֶת־בְּנוֹתֶיהָ וְאֶת־יְשָׁנָה[a] וְאֶת־בְּנוֹתֶיהָ וְאֶת־עֶפְרוֹן[b] וּבְנוֹתֶיהָ׃ ו מל בסיפ. ל וקמ׳ עפרין26. ו מל בסיפ. ק
20 וְלֹא־עָצַר כֹּחַ־יָרָבְעָם עוֹד בִּימֵי אֲבִיָּהוּ וַיִּגְּפֵהוּ יְהוָה וַיָּמֹת׃ פ נ
21 וַיִּתְחַזֵּק אֲבִיָּהוּ וַיִּשָּׂא־לוֹ נָשִׁים אַרְבַּע עֶשְׂרֵה וַיּוֹלֶד עֶשְׂרִים וּשְׁנַיִם ח27. נ

7 וחד ורך הלבב Dt 20,8. 8 Mm 264. 9 Lv 16,3. 10 Mm 879. 11 Mm 2442. 12 Mm 4186. 13 Mm 688. 14 Mm 2812. 15 Mm 580. 16 Mm 4187. 17 Mm 2099. 18 Mm 4243. 19 Mm 1586. 20 Mm 402. 21 Mm 145. 22 Mp sub loco. 23 Mm 2078. 24 Mm 2572. 25 Mm 486. 26 Mm 839. 27 Mm 4195.

9 [a–a] G(S) ἐκ τοῦ λαοῦ τῆς γῆς ‖ [b] C ימלא ‖ 10 [a] l בְּמַלְאַכְתּוֹ cf Hag 1,13 (ו hpgr) ‖ 12 [a] > G* (hpgr) ‖ 14 [a] cf 1 Ch 15,24[a] ‖ 19 [a] G[B] *Kava*, G[Aal] *Ava* ‖ [b] K Q[Mss] Vrs רון–.

יח בסיפ . ה[28] 22 בָּנִים וְשִׁשִּׁים עֶשְׂרֵה בָּנוֹת׃ ס 22 וְיֶתֶר דִּבְרֵי אֲבִיָּה וּדְרָכָיו וּדְבָרָיו
כתובים במדרש[a] הַנָּבִיא עִדּוֹ׃ 23 וַיִּשְׁכַּב אֲבִיָּה עִם־אֲבֹתָיו וַיִּקְבְּרוּ 23
ל וכל קריא חילוף . ה בטע . יח בסיפ אֹתוֹ בְּעִיר דָּוִיד וַיִּמְלֹךְ אָסָא בְּנוֹ תַּחְתָּיו בְּיָמָיו[a] שָׁקְטָה הָאָרֶץ[b]
עֲשֶׂר[c] שָׁנִים׃ פ

ד' 14 1 וַיַּעַשׂ אָסָא[a] הַטּוֹב וְהַיָּשָׁר בְּעֵינֵי יְהוָה אֱלֹהָיו׃ 2 וַיָּסַר אֶת־ 14
ל מִזְבְּחוֹת הַנֵּכָר וְהַבָּמוֹת וַיְשַׁבֵּר אֶת־הַמַּצֵּבוֹת וַיְגַדַּע אֶת־הָאֲשֵׁרִים׃
ב . יז מל בסיפ . ה[2] . ל 3 וַיֹּאמֶר לִיהוּדָה לִדְרוֹשׁ אֶת־יְהוָה אֱלֹהֵי אֲבוֹתֵיהֶם וְלַעֲשׂוֹת הַתּוֹרָה 3
וְהַמִּצְוָה׃ 4 וַיָּסַר מִכֹּל־עָרֵי יְהוּדָה אֶת־הַבָּמוֹת וְאֶת־הַחַמָּנִים וַתִּשְׁקֹט 4
ל הַמַּמְלָכָה לְפָנָיו׃ 5 וַיִּבֶן עָרֵי מְצוּרָה בִּיהוּדָה כִּי־שָׁקְטָה הָאָרֶץ 5
ב וְאֵין־עִמּוֹ מִלְחָמָה בַּשָּׁנִים הָאֵלֶּה כִּי־הֵנִיחַ יְהוָה לוֹ׃ 6 וַיֹּאמֶר 6
ל לִיהוּדָה נִבְנֶה | אֶת־הֶעָרִים הָאֵלֶּה וְנָסֹב חוֹמָה וּמִגְדָּלִים דְּלָתַיִם
ב מל ול בלישׁ[3] . ב . ב וּבְרִיחִים[a] עוֹדֶנּוּ הָאָרֶץ לְפָנֵינוּ[a] כִּי דָרַשְׁנוּ[b] אֶת־יְהוָה אֱלֹהֵינוּ דָּרַשְׁנוּ[c]
ו[4] . ל . לה וַיָּנַח לָנוּ מִסָּבִיב[d] וַיִּבְנוּ וַיַּצְלִיחוּ[d]׃ פ 7 וַיְהִי לְאָסָא חַיִל נֹשֵׂא 7
כו ו מנה בסיפ צִנָּה וְרֹמַח מִיהוּדָה שְׁלֹשׁ מֵאוֹת אָלֶף׃ ס וּמִבִּנְיָמִן נֹשְׂאֵי מָגֵן
וְדֹרְכֵי קָשֶׁת מָאתַיִם וּשְׁמוֹנִים[a] אֶלֶף כָּל־אֵלֶּה גִּבּוֹרֵי חָיִל׃
8 וַיֵּצֵא אֲלֵיהֶם זֶרַח הַכּוּשִׁי בְּחַיִל[a] אֶלֶף אֲלָפִים[a] וּמַרְכָּבוֹת[b] שְׁלֹשׁ 8
מֵאוֹת[b] וַיָּבֹא עַד־מָרֵשָׁה׃ 9 וַיֵּצֵא אָסָא לְפָנָיו וַיַּעַרְכוּ מִלְחָמָה בְּגֵיא 9
ל . ל . [5] . צא צְפָתָה[a] לְמָרֵשָׁה׃ 10 וַיִּקְרָא אָסָא אֶל־יְהוָה אֱלֹהָיו וַיֹּאמַר יְהוָה אֵין־
ח[6] . [7] . ל עִמְּךָ לַעְזוֹר בֵּין רַב לְאֵין כֹּחַ עָזְרֵנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ כִּי־עָלֶיךָ נִשְׁעַנּוּ
ב . כו מלעיל . ג וחס[8] וּבְשִׁמְךָ בָּאנוּ עַל־הֶהָמוֹן הַזֶּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ אַתָּה אַל־יֵעָצֵר עִמָּךְ
אֱנוֹשׁ׃ ס 11 וַיִּגֹּף יְהוָה אֶת־הַכּוּשִׁים לִפְנֵי אָסָא וְלִפְנֵי יְהוּדָה 11
ל וַיָּנֻסוּ הַכּוּשִׁים׃ 12 וַיִּרְדְּפֵם אָסָא וְהָעָם אֲשֶׁר־עִמּוֹ עַד־לִגְרָר[a] וַיִּפֹּל 12
ח[9] מִכּוּשִׁים[b] לְאֵין לָהֶם מַחְיָה כִּי־נִשְׁבְּרוּ לִפְנֵי־יְהוָה וְלִפְנֵי מַחֲנֵהוּ
מג וַיִּשְׂאוּ שָׁלָל הַרְבֵּה מְאֹד׃ 13 וַיַּכּוּ אֵת כָּל־הֶעָרִים סְבִיבוֹת גְּרָר[a] 13

[28]Mm 1077. Cp 14 [1]Mm 1131. [2]Mm 1376. [3]Mm 4188. [4]Mm 510. [5]Cf Mp sub loco Jon 3,4. [6]Mm 3927. [7]Mm 4189. [8]Mm 4190.

22 [a] G *ἐπὶ βιβλίῳ*, V *diligentissime in libro* ‖ **23** [a] G pro suff *Ασα* ‖ [b] G* *ἡ γῆ Ιουδα* ‖ [c] 𝔖𝔄 20 ‖ **Cp 14,1** [a] > G* cf 13,23[a] ‖ **6** [a–a] G[-B] *ἐν ᾧ τῆς γῆς κυριεύ(σ)ομεν* = 𝔄𝔗 ‖ [b] 1 וְנָדְרְשָׁנוּ cf G𝔖𝔄 ‖ [c] 1 c G𝔖𝔄 דָּרָשְׁנוּ ‖ [d–d] G *καὶ εὐόδωσεν ἡμῖν* = וְנָלְחָיְתָ ‖ **7** [a] G* 50 ‖ **8** [a–a] G[B] *ἐν χιλιάσιν* ‖ [b–b] 𝔖𝔄 30000 ‖ **9** [a] mlt Mss Edd צְפָתָה; G *κατὰ βορρᾶν*, 1 צְפוֹנָה (בַּגַּיְא) ‖ **12** [a] G-L *Γεδωρ* ‖ [b] 𝔗 מהכ׳ ‖ **13** [a] cf 12[a].

כִּי־הָיָה פַּחַד־יְהוָה עֲלֵיהֶם וַיִּבְזּוּ אֶת־כָּל־הֶעָרִים כִּי־בִזָּה רַבָּה
14 הָיְתָה בָהֶם׃ 14 וְגַם־אָהֳלֵי[a] מִקְנֶה[b] הִכּוּ וַיִּשְׁבּוּ צֹאן לָרֹב וּגְמַלִּים
15 וַיָּשֻׁבוּ יְרוּשָׁלִָם׃ ס 15 1 וַעֲזַרְיָהוּ בֶּן־עוֹדֵד הָיְתָה עָלָיו רוּחַ°
2 אֱלֹהִים׃ 2 וַיֵּצֵא לִפְנֵי אָסָא וַיֹּאמֶר לוֹ שִׁמְעוּנִי אָסָא וְכָל־יְהוּדָה
וּבִנְיָמִן יְהוָה עִמָּכֶם בִּהְיוֹתְכֶם עִמּוֹ וְאִם־תִּדְרְשֻׁהוּ יִמָּצֵא לָכֶם וְאִם־
3 תַּעַזְבֻהוּ יַעֲזֹב אֶתְכֶם׃ ס 3 וְיָמִים רַבִּים לְיִשְׂרָאֵל לְלֹא אֱלֹהֵי
4 אֱמֶת [a]וּלְלֹא כֹהֵן מוֹרֶה[a] וּלְלֹא תוֹרָה׃ 4 [b]וַיָּשָׁב בַּצַּר־לוֹ עַל־יְהוָה
5 אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל וַיְבַקְשֻׁהוּ וַיִּמָּצֵא לָהֶם׃ 5 וּבָעִתִּים הָהֵם אֵין שָׁלוֹם
6 לַיּוֹצֵא וְלַבָּא כִּי [a]מְהוּמּוֹת רַבּוֹת[a] עַל כָּל־יוֹשְׁבֵי הָאֲרָצוֹת׃ 6 וְכִתַּתָּה[a]
7 גּוֹי־בְּגוֹי וְעִיר בְּעִיר כִּי־אֱלֹהִים הֲמָמָם בְּכָל־צָרָה׃ 7 וְאַתֶּם חִזְקוּ
8 וְאַל־יִרְפּוּ יְדֵיכֶם כִּי יֵשׁ שָׂכָר לִפְעֻלָּתְכֶם׃ ס 8 וְכִשְׁמֹעַ אָסָא
הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה וְהַנְּבוּאָה[a] עֹדֵד הַנָּבִיא[a] הִתְחַזַּק וַיַּעֲבֵר הַשִּׁקּוּצִים
מִכָּל־אֶרֶץ יְהוּדָה וּבִנְיָמִן וּמִן־הֶעָרִים אֲשֶׁר לָכַד מֵהַר[b] אֶפְרָיִם
9 וַיְחַדֵּשׁ אֶת־מִזְבַּח יְהוָה אֲשֶׁר לִפְנֵי אוּלָם[c] יְהוָה׃ 9 וַיִּקְבֹּץ אֶת־כָּל־
יְהוּדָה וּבִנְיָמִן וְהַגָּרִים עִמָּהֶם מֵאֶפְרַיִם וּמְנַשֶּׁה[a] וּמִשִּׁמְעוֹן כִּי־נָפְלוּ
10 עָלָיו מִיִּשְׂרָאֵל לָרֹב בִּרְאֹתָם כִּי־יְהוָה אֱלֹהָיו עִמּוֹ׃ פ 10 וַיִּקָּבְצוּ
11 יְרוּשָׁלִַם בַּחֹדֶשׁ הַשְּׁלִישִׁי לִשְׁנַת חֲמֵשׁ־עֶשְׂרֵה לְמַלְכוּת אָסָא׃ 11 וַיִּזְבְּחוּ
לַיהוָה בַּיּוֹם הַהוּא מִן־הַשָּׁלָל הֵבִיאוּ[a] בָּקָר שִׁבַּע מֵאוֹת וְצֹאן שִׁבְעַת
12 אֲלָפִים׃ 12 וַיָּבֹאוּ בַבְּרִית לִדְרֹשׁ אֶת־יְהוָה אֱלֹהֵי אֲבוֹתֵיהֶם בְּכָל־
13 לְבָבָם וּבְכָל־נַפְשָׁם׃ 13 וְכֹל אֲשֶׁר לֹא־יִדְרֹשׁ לַיהוָה אֱלֹהֵי־יִשְׂרָאֵל
14 יוּמַת לְמִן־קָטֹן וְעַד־גָּדוֹל לְמֵאִישׁ וְעַד־אִשָּׁה׃ 14 וַיִּשָּׁבְעוּ לַיהוָה
15 בְּקוֹל גָּדוֹל וּבִתְרוּעָה וּבַחֲצֹצְרוֹת וּבְשׁוֹפָרוֹת׃ 15 וַיִּשְׂמְחוּ כָל־
יְהוּדָה עַל־הַשְּׁבוּעָה כִּי בְכָל־לְבָבָם נִשְׁבָּעוּ וּבְכָל־רְצוֹנָם בִּקְשֻׁהוּ

כ[9] ר״פ בכתיב ט מגה בסימ׳ . ט[10]

ה חס בסימ׳[11] . ג ב חס ול[1] מל . ה וכל שמואל דכות ב מה רוח יי

ז וכל ר״פ דכות[2]

ח פסוק ואם ואם[3]

ל . יא[4]

יא[4] ב מגה בליש . יא[4] ב מגה בליש . לא[5]

ב וחס . ו[6] . ב

ל . ב . לד מל ו מגה בסימ׳ . ל

ל וקמ

ל . ל ור״פ

ל[7] . ג חד מל ורב חס[8] . ט[9]

י[10] ג

ד קמ[11]

ג ב חס וחד מל[12] . ת

יא[13] ס

ה[14] . ב . יז מל בסימ׳

ד

ל . ג[15] לד פסוק ועד ועד[16]

ב . ב וחס

[9]Mm 4070. [10]Mm 1694. [11]Cf Mp sub loco 2Ch 11,4. Cp 15 [1]Mm 896. [2]Mm 2607. [3]Mm 4191. [4]Mm 2442. [5]Mm 486. [6]Mm 3765. [7]וחד ותנבואת Neh 6,12 et cf Mp sub loco. [8]Mp sub loco. [9]Mm 57. [10]Mm 4192. [11]Mm 807. [12]Mm 459. [13]TM plen contra Mm 506, cf Mp sub loco. [14]Mm 2027. [15]Mm 4193. [16]Mm 1244.

14 [a] cf 1 Ch 4,41[a] ‖ [b] **G** + *τοὺς A(λι)μαζονεῖς* cf 22,1 **G** ‖ **Cp 15,3** [a–a] > **G**[B] (homark) ‖ [b] huc tr v 5.6 ‖ **5** [a–a] **G** *ἔκστασις κυρίου* cf Sach 14,13 ‖ **6** [a] pc Mss וְכִ cf **GV** ‖ **8** [a–a] aut gl (ad 1a) aut pr בֶּן אֲשֶׁר נִבָּא עֲזַרְיָהוּ (cf 1) ‖ [b] **G** *ἐν ὄρει* ‖ [c] **G** *τοῦ ναοῦ* ‖ **9** [a] l c **C** pc Mss וּמִמְּ ‖ **11** [a] **G**(**SCV**) *ὧν ἤνεγκαν.*

16 וַיַּעֲשֶׂא לָהֶם וַיְנַח יְהוָה לָהֶם מִסָּבִיב׃ 16 וְגַם־מַעֲכָה אֵם[a] | 16
אָסָא הַמֶּלֶךְ הֶסִירָהּ [b]מִגְּבִירָה אֲשֶׁר־עָשְׂתָה לַאֲשֵׁרָה מִפְלֶצֶת[b] וַיְכָרֵת
אָסָא אֶת־מִפְלַצְתָּהּ וַיְדֻכֶּ[c]ק וַיִּשְׂרֹף בְּנַחַל קִדְרוֹן׃ 17 וְהַבָּמוֹת לֹא־סָרוּ 17
מִיִּשְׂרָאֵל רַק לְבַב־אָסָא הָיָה שָׁלֵם כָּל־יָמָיו׃ 18 וַיָּ֫בֵא אֶת־קָדְשֵׁי 18
אָבִיו וְקָדְשָׁיו בֵּית הָאֱלֹהִים כֶּסֶף וְזָהָב וְכֵלִים׃ 19 וּמִלְחָמָה לֹא 19
הָיְתָה עַד שְׁנַת־שְׁלֹשִׁים וַחֲמֵשׁ לְמַלְכוּת אָסָא׃ ס **16** 1 בִּשְׁנַת **16**
שְׁלֹשִׁים וָשֵׁשׁ[a] לְמַלְכוּת אָסָא עָלָה [b]בַּעְשָׁא מֶלֶךְ־יִשְׂרָאֵל[b] עַל־יְהוּדָה
וַיִּבֶן אֶת־הָרָמָה לְבִלְתִּי תֵּת יוֹצֵא וָבָא לְאָסָא מֶלֶךְ יְהוּדָה׃ 2 וַיּוֹצֵא 2
אָסָא כֶּסֶף וְזָהָב מֵאֹצְרוֹת בֵּית יְהוָה וּבֵית הַמֶּלֶךְ וַיִּשְׁלַח אֶל־בֶּן־ 3
הֲדַד[a] מֶלֶךְ אֲרָם הַיּוֹשֵׁב בְּדַרְמֶשֶׂק לֵאמֹר׃ 3 בְּרִית[a] בֵּינִי וּבֵינֶךָ וּבֵין[b]
אָבִי וּבֵין אָבִיךָ הִנֵּה שָׁלַחְתִּי לְךָ[c] כֶּסֶף וְזָהָב לֵךְ[d] הָפֵר בְּרִיתְךָ[d] אֶת־ 4
בַּעְשָׁא מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל וְיַעֲלֶה מֵעָלָי׃ 4 וַיִּשְׁמַע [a]בֶּן הֲדַד[a] אֶל־הַמֶּלֶךְ
אָסָא וַיִּשְׁלַח אֶת־שָׂרֵי הַחֲיָלִים אֲשֶׁר־לוֹ אֶל־עָרֵי יִשְׂרָאֵל וַיַּכּוּ אֶת־ 5
עִיּוֹן וְאֶת־דָּן וְאֵת אָבֵל מָיִם[b] וְאֵת כָּל־מִסְכְּנוֹת[c] עָרֵי[d] נַפְתָּלִי׃ 5 וַיְהִי
כְּשָׁמְעַ בַּעְשָׁא וַיֶּחְדַּל מִבְּנוֹת אֶת־הָרָמָה [a]וַיַּשְׁבֶּת אֶת־מְלַאכְתּוֹ[a]׃ ס
6 וְאָסָא הַמֶּלֶךְ לָקַח אֶת־כָּל־יְהוּדָה וַיִּשְׂאוּ אֶת־אַבְנֵי הָרָמָה וְאֶת־
עֵצֶיהָ אֲשֶׁר בָּנָה בַּעְשָׁא וַיִּבֶן בָּהֶם אֶת־גֶּבַע[a] וְאֶת־הַמִּצְפָּה׃ ס
7 וּבָעֵת הַהִיא בָּא חֲנָנִי הָרֹאֶה אֶל־אָסָא מֶלֶךְ יְהוּדָה וַיֹּאמֶר אֵלָיו
בְּהִשָּׁעֶנְךָ עַל־מֶלֶךְ אֲרָם וְלֹא נִשְׁעַנְתָּ עַל־יְהוָה אֱלֹהֶיךָ עַל־כֵּן 8
נִמְלַט חֵיל מֶלֶךְ־אֲרָם[a] מִיָּדֶךָ׃ 8 הֲלֹא הַכּוּשִׁים וְהַלּוּבִים הָיוּ לְחַיִל
לָרֶכֶב[a] וּלְפָרָשִׁים לְהַרְבֵּה מְאֹד וּבְהִשָּׁעֶנְךָ עַל־יְהוָה נְתָנָם

[17] Mm 3765. [18] Mm 510. [19] Mm 4070. [20] Mp sub loco. [21] Mm 639. [22] Mm 865. [23] Mm 3721.
Cp 16 [1] Mm 1979. [2] Mm 1509. [3] Mm 2118. [4] Mm 1980. [5] ותרין נשׁבת cf Mm 14. [6] Mm 2468. [7] Mm 1482. [8] Mm 2902. [9] Mm 486. [10] Mm 3954.

16 [a] prp אִמּוֹ cf 𝔊 et 1 R 15,13 ‖ [b–b] 𝔊 *τοῦ μὴ εἶναι τῇ Ἀστάρτῃ λειτουργοῦσαν* (= מְפַלֶּחֶת?) ‖ [c] > 𝔊𝔖𝔘 et 1 R 15,13 ‖ **Cp 16,1** [a] 𝔊 8 (> $\mathfrak{G}^{L}$) ‖ [b] pc Mss בעשׁא ‖ **2** [a] pc Mss Edd הדר cf 𝔊 ‖ **3** [a] 𝔊 pr *διάθου* ‖ [b] l כְּבֵין ‖ [c] 1 R 15,19 + שְׁחַד ‖ [d–d] 𝔊 *καὶ διασκέδασον ἀπ' ἐμοῦ* ‖ **4** [a–a] sic L, mlt Mss Edd בן־הדד ‖ [b] 𝔗 leg מַיִם, sic l? 1 R 15,20 בֵּית מַעֲכָה ‖ [c] prb tr c 𝔙 post ערי, sed l sec 𝔊 (*τὰς περιχώρους*) מְסִבּוֹת pro כְּנֵרוֹת 1 R 15,20, quod כִּכָּרוֹת legit ‖ [d] 1 R עַל־כָּל־אֶרֶץ; prp עַד־ ‖ **5** [a–a] 1 R 15,21 (corr) וַיֵּשֶׁב תִּרְצָתָה ‖ **6** [a] Ms et 1 R 15,22 + בִּנְיָמִן cf 𝔖𝔘 ‖ **7** [a] l יִשְׂרָאֵל? cf $\mathfrak{G}^{L}$ ‖ **8** [a] > 𝔖𝔘, dl (dttg) ‖ [b] 𝔊 *εἰς θάρσος*.

9 בְּיָדֶךָ׃ 9 כִּי יְהוָה עֵינָיו מְשׁוֹטְטוֹת בְּכָל־הָאָרֶץ לְהִתְחַזֵּק עִם־לְבָבָם׃ ל כת כן . ל
10 שָׁלֵם אֵלָיו נִסְכָּלְתָּ עַל־זֹאת כִּי מֵעַתָּה יֵשׁ עִמְּךָ[a] מִלְחָמוֹת[b]׃ 10 וַיִּכְעַס ב חד קמ וחד פת[11] . ב[12]
אָסָא אֶל־הָרֹאֶה וַיִּתְּנֵהוּ בֵּית הַמַּהְפֶּכֶת[a] כִּי־בְזַעַף[a] עִמּוֹ עַל־זֹאת ו דמטע[13] . ל
11 וַיְרַצֵּץ אָסָא מִן־הָעָם בָּעֵת הַהִיא׃ 11 וְהִנֵּה דִּבְרֵי אָסָא ל . ל
הָרִאשֹׁנִים וְהָאַחֲרוֹנִים הִנָּם כְּתוּבִים עַל־סֵפֶר הַמְּלָכִים לִיהוּדָה כי ג מנה בסיפ ול מל . ו מל בסיפ . ל
12 וְיִשְׂרָאֵל׃ 12 וַיַּחֲלֵא[a] אָסָא בִּשְׁנַת שְׁלוֹשִׁים וְתֵשַׁע לְמַלְכוּתוֹ לג ט מנה בכתיב . ד[14] . ד[15] מל ב[16] מנה בכתיב
13 בְּרַגְלָיו עַד־לְמַעְלָה חָלְיוֹ וְגַם־בְּחָלְיוֹ לֹא־דָרַשׁ אֶת־יְהוָה כִּי בָּרֹפְאִים[b]׃ 13 וַיִּשְׁכַּב אָסָא עִם־אֲבֹתָיו וַיָּמָת בִּשְׁנַת[a] אַרְבָּעִים וְאַחַת[a] ל ושאר וישכב ויקבר
14 לְמַלְכוֹ׃ 14 וַיְקַבְּרֻהוּ בְּקִבְרֹתָיו[a] אֲשֶׁר כָּרָה־לוֹ בְּעִיר דָּוִיד וַיִּשְׁכִּיבֻהוּ ב[17] . ל וכת כן
בַּמִּשְׁכָּב אֲשֶׁר מִלְאוּ בְשָׂמִים וּזְנִים[b] מְרֻקָּחִים[c] בְּמִרְקַחַת מַעֲשֶׂה ל . ד[18]
וַיִּשְׂרְפוּ־לוֹ שְׂרֵפָה גְּדוֹלָה עַד־לִמְאֹד׃ פ ל[19]
17 1 וַיִּמְלֹךְ יְהוֹשָׁפָט בְּנוֹ תַּחְתָּיו וַיִּתְחַזֵּק עַל־יִשְׂרָאֵל׃ 2 וַיִּתֵּן־ ח[1]
חַיִל בְּכָל־עָרֵי יְהוּדָה הַבְּצֻרוֹת וַיִּתֵּן נְצִיבִים בְּאֶרֶץ יְהוּדָה וּבְעָרֵי
3 אֶפְרַיִם אֲשֶׁר לָכַד אָסָא אָבִיו׃ 3 וַיְהִי יְהוָה עִם־יְהוֹשָׁפָט כִּי הָלַךְ ו בנ״ך
4 בְּדַרְכֵי דָוִיד[a] אָבִיו הָרִאשֹׁנִים וְלֹא דָרַשׁ לַבְּעָלִים׃ 4 כִּי לֵאלֹהֵי[a] כי ג מנה בסיפ
5 אָבִיו דָּרָשׁ וּבְמִצְוֹתָיו[b] הָלָךְ וְלֹא כְּמַעֲשֵׂה יִשְׂרָאֵל׃ 5 וַיָּכֶן יְהוָה אֶת־ ל זקפ קמ
הַמַּמְלָכָה בְּיָדוֹ וַיִּתְּנוּ כָל־יְהוּדָה מִנְחָה לִיהוֹשָׁפָט וַיְהִי־לוֹ עֹשֶׁר־ ל
6 וְכָבוֹד לָרֹב׃ 6 וַיִּגְבַּהּ לִבּוֹ בִּדְרָכֵי יְהוָה וְעוֹד הֵסִיר אֶת־הַבָּמוֹת כג
7 וְאֶת־הָאֲשֵׁרִים מִיהוּדָה׃ פ 7 וּבִשְׁנַת שָׁלוֹשׁ לְמָלְכוֹ שָׁלַח לְשָׂרָיו ל[2] ט מנה ר״פ וחד מן ג בסיפ
לְבֶן־חַיִל[a] וּלְעֹבַדְיָה[b] וְלִזְכַרְיָה וְלִנְתַנְאֵל וּלְמִיכָיְהוּ לְלַמֵּד בְּעָרֵי ז בסיפ וכל נביא דכות ב מ ב . ה[3] ול בלישׁ
8 יְהוּדָה׃ 8 וְעִמָּהֶם הַלְוִיִּם שְׁמַעְיָהוּ וּנְתַנְיָהוּ וּזְבַדְיָהוּ[a] וַעֲשָׂהאֵל ה[4] וכל ושמעיהו דכות ב מ א . ה . ג בלישׁ[5]
וְשֶׁמִרָמוֹת[b] וִיהוֹנָתָן וַאֲדֹנִיָּהוּ[c] וְטוֹבִיָּהוּ[d] וְטוֹבְיָהוּ וּשְׁמִרָמוֹת . ה ול בלישׁ בכתיב . ל
אֱלִישָׁמָע וִיהוֹרָם׃ 9 וַיְלַמְּדוּ בִּיהוּדָה וְעִמָּהֶם סֵפֶר תּוֹרַת יְהוָה מל . ז[6] . ז[7] מל ול[8] בלישׁ
וַיָּסֹבּוּ בְּכָל־עָרֵי יְהוּדָה וַיְלַמְּדוּ בָּעָם׃

[11] Mm 4194. [12] Neh 3,33. [13] Mp sub loco. [14] Mm 2767. [15] Mm 41 et Mm 4060. [16] Mm 3759. [17] Mm 3205. [18] Mm 2217. [19] וחד למאור פניך Ps 90,8. Cp 17 [1] Mm 4195. [2] Mm 3789. [3] Mm 2183. [4] Mm 2621. [5] Mp sub loco. [6] Mm 1088. [7] Mm 3182. [8] Mm 896.

9 [a] prp עִם־אָדָם לְעֻמָּתְךָ (homark) ‖ [b] pc Mss 𝔊𝔖 מָה — ‖ 10 [a–a] prp עִם וְכִי זוּעַ בָּעָם (hpgr) cf 10b ‖ 12 [a] pc Mss בָּ֫רְפָאִים; l וַיַּחַל (א dttg) ‖ [b] prp בָּרְפָאִים ‖ 13 [a–a] 𝔊^{min} 39, 𝔊^{B*} 30 ‖ 14 [a] pc Mss Edd בְּקֶבֶר, 𝔊𝔙 sg ‖ [b] l וּנְגִי? (מ dttg) ‖ [c] pr מְרֻקָּחִים (hpgr) cf 𝔗𝔙 ‖ Cp 17,3 [a] > pc Mss 𝔊*, dl (dttg) ‖ 4 [a] 𝔊 *κύριον τὸν θεόν* ‖ [b] 𝔊$^{-L}$ pro suff *τοῦ πατρὸς αὐτοῦ* ‖ 7 [a] 𝔊(𝔖𝔄) *καὶ τοὺς υἱούς* = וְלִבְנֵי ‖ [b] 𝔊𝔖𝔄 om cop cf [a] ‖ 8 [a] pc Mss 𝔖𝔗𝔄 וּזְכַרְיָה ‖ [b] K lapsus calami ‖ [c] > 𝔊* ‖ [d–d] > 𝔊^{Bmin}𝔖𝔄, dl (dttg) ‖ [e] add.

ב בסיפ ובפסוק אֱלִישָׁמָע וִיהוֹרָם הַכֹּהֲנִים׃ 9 וַיְלַמְּדוּ בִּיהוּדָה וְעִמָּהֶם סֵפֶר תּוֹרַת 9
ב בסיפ ובפסוק יְהוָה וַיָּסֹבּוּ בְּכָל־עָרֵי יְהוּדָה וַיְלַמְּדוּ בָעָם׃ 10 וַיְהִי | פַּחַד 10
ד[9] יְהוָה עַל כָּל־מַמְלְכוֹת הָאֲרָצוֹת אֲשֶׁר סְבִיבוֹת יְהוּדָה וְלֹא נִלְחֲמוּ
ב[10] עִם־יְהוֹשָׁפָט׃ 11 וּמִן־פְּלִשְׁתִּים מְבִיאִים לִיהוֹשָׁפָט מִנְחָה וְכֶסֶף 11
מא ד מנה בסיפ . יז מפק א[11] מַשָּׂא[a] גַּם הָעַרְבִיִּאים[b] מְבִיאִים לוֹ צֹאן אֵילִים שִׁבְעַת אֲלָפִים וְשִׁבְעַת
ב[12] מֵאוֹת וּתְיָשִׁים שִׁבְעַת אֲלָפִים וְשִׁבְעַ מֵאוֹת׃ פ 12 וַיֵּלֶךְ יְהוֹשָׁפָט 12
ג[13] . צ הָלוֹךְ וְגָדֵל עַד־לְמַעְלָה וַיִּבֶן בִּיהוּדָה בִּירָנִיּוֹת וְעָרֵי מִסְכְּנוֹת׃
ל . יח[14] . ג[15] 13 וּמְלָאכָה רַבָּה הָיָה[a] לוֹ בְּעָרֵי יְהוּדָה וְאַנְשֵׁי מִלְחָמָה גִּבּוֹרֵי חָיִל 13
ז בלישׁ[16] . יז מל בסיפ[17] בִּירוּשָׁלִָם׃ 14 וְאֵלֶּה פְּקֻדָתָם לְבֵית אֲבוֹתֵיהֶם לִיהוּדָה שָׂרֵי אֲלָפִים 14
ג ב כת א וחר כת ה עַדְנָה הַשָּׂר וְעִמּוֹ גִּבּוֹרֵי חַיִל שְׁלֹשׁ מֵאוֹת אָלֶף׃ ס 15 וְעַל־יָדוֹ 15
ט[18] ד מנה בסיפ . ח ב בטע[19] . ל יכת ה יְהוֹחָנָן הַשָּׂר וְעִמּוֹ מָאתַיִם וּשְׁמוֹנִים אָלֶף׃ ס 16 וְעַל־יָדוֹ עֲמַסְיָה 16
ד בטע בכתיב[17] . ג[20] בֶּן־זִכְרִי הַמִּתְנַדֵּב לַיהוָה וְעִמּוֹ מָאתַיִם אֶלֶף גִּבּוֹר[a] חָיִל׃ ס
ד בטע בכתיב[17] 17 וּמִן־בִּנְיָמִן גִּבּוֹר חַיִל אֶלְיָדָע וְעִמּוֹ נֹשְׁקֵי קֶשֶׁת וּמָגֵן מָאתַיִם 17
ד ב מנה בלישׁ ד בטע בכתיב[17] אָלֶף׃ ס 18 וְעַל־יָדוֹ יְהוֹזָבָד וְעִמּוֹ מֵאָה־וּשְׁמוֹנִים אֶלֶף חֲלוּצֵי 18
יד ר״פ בסיפ[21] צָבָא׃ ס 19 אֵלֶּה הַמְשָׁרְתִים אֶת־הַמֶּלֶךְ[a] מִלְבַּד אֲשֶׁר־נָתַן 19
18 הַמֶּלֶךְ[a] בְּעָרֵי הַמִּבְצָר בְּכָל־יְהוּדָה׃ פ **18** 1 וַיְהִי לִיהוֹשָׁפָט
ל עֹשֶׁר וְכָבוֹד לָרֹב וַיִּתְחַתֵּן לְאַחְאָב[a]׃ 2 וַיֵּרֶד לִקֵּץ שָׁנִים אֶל־אַחְאָב 2
ל . ל לְשֹׁמְרוֹן וַיִּזְבַּח־לוֹ אַחְאָב צֹאן וּבָקָר לָרֹב וְלָעָם אֲשֶׁר עִמּוֹ וַיְסִיתֵהוּ
יד[1] וכל אורית ויהושע דכות ב מ ג לַעֲלוֹת[a] אֶל־רָמוֹת גִּלְעָד׃ 3 וַיֹּאמֶר אַחְאָב מֶלֶךְ־יִשְׂרָאֵל אֶל־ 3
ל יְהוֹשָׁפָט מֶלֶךְ יְהוּדָה הֲתֵלֵךְ עִמִּי רָמֹת גִּלְעָד וַיֹּאמֶר לוֹ כָּמוֹנִי כָמוֹךָ
ל וּכְעַמְּךָ עַמִּי וְעִמְּךָ[a] בַּמִּלְחָמָה׃ 4 וַיֹּאמֶר יְהוֹשָׁפָט אֶל־מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל 4
דְּרֹשׁ־נָא כַיּוֹם אֶת־דְּבַר[a] יְהוָה׃ 5 וַיִּקְבֹּץ מֶלֶךְ־יִשְׂרָאֵל אֶת־הַנְּבִאִים 5
ס[22] בכתיב ה[23] מנה חס בלישׁ . יז חס בכתיב ס[24] מנה בסיפ אַרְבַּע מֵאוֹת אִישׁ וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם הֲנֵלֵךְ[a] אֶל־רָמֹת גִּלְעָד לַמִּלְחָמָה
יג[5] . ל אִם־אֶחְדַּל וַיֹּאמְרוּ עֲלֵה וְיִתֵּן הָאֱלֹהִים בְּיַד הַמֶּלֶךְ׃ 6 וַיֹּאמֶר 6

[9] Mm 4152. [10] Mm 4196. [11] Mm 411. [12] Mm 4197. [13] Mm 4198. [14] Mm 2952. [15] Mm 3039. [16] Mm 4025. [17] Mp sub loco. [18] Mm 3928. [19] Mm 3915. [20] Mm 4199. [21] Mm 4006. **Cp 18** [1] Mm 1523. [2] Mm 3919. [3] Mm 12. [4] Mm 4176. [5] Mm 157.

11 [a] Ms Ꝋ ומ׳ ‖ [b] l c Ms בִּים– (ad וּלִי cf vb sq) ‖ **13** [a] pc Mss הָיְתָה ‖ **16** [a] Seb mlt Mss רֵי– ‖ **19** [a–a] > 2 Mss (homtel) ‖ **Cp 18,1** [a] Ꝋ *ἐν οἴκῳ Αχααβ* ‖ **2** [a] Ꝋ + *μετ' αὐτοῦ* ‖ **3** [a] Ꝋ om cop, l עמך? ‖ **4** [a] > Ꝋ-*L* ‖ **5** [a] 1 R 22,6 הַאֵלֵךְ, it Ꝋ.

7 יְהוֹשָׁפָט הַאֵין פֹּה נָבִיא לַיהוָה עוֹד וְנִדְרְשָׁה מֵאֹתוֹ׃ 7 וַיֹּאמֶר מֶלֶךְ־ ה
יִשְׂרָאֵל ׀ אֶל־יְהוֹשָׁפָט עוֹד אִישׁ־אֶחָד לִדְרוֹשׁ אֶת־יְהוָה מֵאֹתוֹ וַאֲנִי
שְׂנֵאתִיהוּ כִּי־אֵינֶנּוּ מִתְנַבֵּא עָלַי לְטוֹבָה כִּי כָל־יָמָיו לְרָעָה הוּא ל
8 מִיכָיְהוּ בֶן־יִמְלָא וַיֹּאמֶר יְהוֹשָׁפָט אַל־יֹאמַר הַמֶּלֶךְ כֵּן׃ 8 וַיִּקְרָא ד ב כת ה וב כת א
9 סָרִיס אֶחָד וַיֹּאמֶר מַהֵר מִיכָיְהוּ[a] בֶן־יִמְלָא׃ 9 וּמֶלֶךְ מיכיהו ק ד ב כת ה וב כת א
יִשְׂרָאֵל וִיהוֹשָׁפָט מֶלֶךְ־יְהוּדָה יוֹשְׁבִים אִישׁ עַל־כִּסְאוֹ מְלֻבָּשִׁים י מל . ד
[a]בְּגָדִים וְיֹשְׁבִים בְּגֹרֶן[a] פֶּתַח שַׁעַר שֹׁמְרוֹן וְכָל־הַנְּבִיאִים מִתְנַבְּאִים ב . ד . ל מל בסיפ
10 לִפְנֵיהֶם׃ 10 וַיַּעַשׂ לוֹ צִדְקִיָּהוּ בֶן־כְּנַעֲנָה קַרְנֵי בַרְזֶל וַיֹּאמֶר כֹּה־ ה
11 אָמַר יְהוָה בְּאֵלֶּה תְּנַגַּח אֶת־אֲרָם עַד־כַּלּוֹתָם׃ 11 וְכָל־הַנְּבִאִים ה
נִבְּאִים כֵּן לֵאמֹר עֲלֵה רָמֹת גִּלְעָד וְהַצְלַח וְנָתַן יְהוָה בְּיַד הַמֶּלֶךְ׃
12 וְהַמַּלְאָךְ אֲשֶׁר־הָלַךְ ׀ לִקְרֹא לְמִיכָיְהוּ דִּבֶּר אֵלָיו לֵאמֹר ל
הִנֵּה דִבְרֵי[a] הַנְּבִאִים פֶּה־אֶחָד טוֹב אֶל־הַמֶּלֶךְ וִיהִי־נָא דְבָרְךָ ל . ג . ג[6] . לב
13 כְּאַחַד מֵהֶם וְדִבַּרְתָּ טּוֹב׃ 13 וַיֹּאמֶר מִיכָיְהוּ חַי־יְהוָה כִּי אֶת־אֲשֶׁר־ יב[7] . ג בסיפ
14 יֹאמַר אֱלֹהַי[a] אֹתוֹ אֲדַבֵּר׃ 14 וַיָּבֹא אֶל־הַמֶּלֶךְ וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ אֵלָיו ב
מִיכָה הֲנֵלֵךְ[a] אֶל־רָמֹת גִּלְעָד לַמִּלְחָמָה אִם־אֶחְדָּל[b] וַיֹּאמֶר[c] עֲלוּ ב בעינ[8]
15 וְהַצְלִיחוּ[c] וְיִנָּתְנוּ בְּיֶדְכֶם[d]׃ 15 וַיֹּאמֶר אֵלָיו הַמֶּלֶךְ עַד־כַּמָּה פְּעָמִים ב . ג[9]
16 אֲנִי מַשְׁבִּיעֶךָ אֲשֶׁר לֹא־תְדַבֵּר אֵלַי רַק־אֱמֶת בְּשֵׁם יְהוָה׃ 16 וַיֹּאמֶר ב
רָאִיתִי אֶת־כָּל־יִשְׂרָאֵל נְפוֹצִים עַל־הֶהָרִים כַּצֹּאן אֲשֶׁר אֵין־לָהֶן[a] ב חד מל וחד חס . יד[10]
רֹעֶה וַיֹּאמֶר יְהוָה לֹא־אֲדֹנִים לָאֵלֶּה יָשׁוּבוּ אִישׁ לְבֵיתוֹ בְּשָׁלוֹם׃ ה[11]
17 וַיֹּאמֶר מֶלֶךְ־יִשְׂרָאֵל אֶל־יְהוֹשָׁפָט הֲלֹא אָמַרְתִּי אֵלֶיךָ לֹא־יִתְנַבֵּא
סֵ[ח] עָלַי טּוֹב כִּי אִם־לְרָע[a]׃ ס 18 וַיֹּאמֶר לָכֵן[a] שִׁמְעוּ[b] דְּבַר־יְהוָה ל
רָאִיתִי אֶת־יְהוָה יוֹשֵׁב עַל־כִּסְאוֹ וְכָל־צְבָא הַשָּׁמַיִם עֹמְדִים עַל־ כל סיפ מל ב מ חד[12] חס . ב . ל
19 יְמִינוֹ וּשְׂמֹאלוֹ׃ 19 וַיֹּאמֶר יְהוָה מִי יְפַתֶּה אֶת־אַחְאָב מֶלֶךְ־יִשְׂרָאֵל ד[13]
וְיַעַל וְיִפֹּל בְּרָמֹות גִּלְעָד וַיֹּאמֶר[a] זֶה אָמַר כָּזֶה וְזֶה אָמַר כָּזֶה׃ ז רפ[14] . ג[15] . ו כת כן[16]

[6]Mm 2106 et Mm 1879. [7]Mm 361. [8]Mm 1495. [9]Mm 3156. [10]Mm 190. [11]Mm 232. [12]1 Ch 20,1. [13]Mm 522. [14]Mm 437. [15]Mm 2034. [16]Mm 1700.

8 [a] mlt Mss ut Q, K מִיכָהוּ ‖ **9** [a—a] sic sec 1 R 22,10 ‖ **12** [a] G *ἐλάλησαν* = דִּבְּרוּ ‖ **13** [a] ins c GV et 1 R 22,14 אֲלַי (hpgr) ‖ **14** [a] G sg cf 5[a] ‖ [b] 1 R 22,15 נֶחְ׳ ‖ [c—c] GSA et 1 R sg ‖ [d] SA suff sg ‖ **16** [a] mlt Mss et 1 R 22,17 להם ‖ **17** [a] 1 R 22,18 רע, it G ‖ **18** [a] G *οὐχ οὕτως* = לֹא כֵן ‖ [b] 1 R 22,19 שְׁמַע, it T ‖ **19** [a] > G[BL]V et 1 R 22,20, dl.

ו בסיפ[17] . ב
ח קמ[18] . ל[19]
ב . ב . ל[19]
ג[20]
לא
ט רפי וכל יחזק דכות[21]
ב פסוק דמטע[22] . ל וחס
ב . יו . ל . ב וחס
ג בטע[23]
ב[24] . ג
ג ב חס וחד מל[25]
ב
יו פסוק את את את . ל
ב
ב פסוק דמטע[26] . ל
ל
ל ומל

20 וַיֵּצֵא הָרוּחַ וַיַּעֲמֹד לִפְנֵי יְהוָה וַיֹּאמַר אֲנִי אֲפַתֶּנּוּ וַיֹּאמֶר יְהוָה אֵלָיו 20
בַּמָּה׃ 21 וַיֹּאמֶר אֵצֵא וְהָיִיתִי לְרוּחַ שֶׁקֶר בְּפִי כָּל־נְבִיאָיו וַיֹּאמֶר 21
תְּפַתֶּה וְגַם־תּוּכָל צֵא וַעֲשֵׂה־כֵן׃ 22 וְעַתָּה הִנֵּה נָתַן יְהוָה רוּחַ שֶׁקֶר 22
בְּפִי[a] נְבִיאֶיךָ אֵלֶּה וַיהוָה דִּבֶּר עָלֶיךָ רָעָה׃ ס 23 וַיִּגַּשׁ צִדְקִיָּהוּ 23
בֶּן־כְּנַעֲנָה וַיַּךְ אֶת־מִיכָיְהוּ עַל־הַלֶּחִי וַיֹּאמֶר אֵי זֶה הַדֶּרֶךְ[a] עָבַר
רוּחַ־יְהוָה מֵאִתִּי לְדַבֵּר אוֹתָךְ׃ 24 וַיֹּאמֶר מִיכָיְהוּ הִנְּךָ רֹאֶה בַּיּוֹם 24
הַהוּא אֲשֶׁר תָּבוֹא חֶדֶר בְּחֶדֶר לְהֵחָבֵא׃ 25 וַיֹּאמֶר מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל 25
קְחוּ אֶת־מִיכָיְהוּ וְהָשִׁיבֻהוּ אֶל־אָמוֹן[a] שַׂר־הָעִיר וְאֶל־יוֹאָשׁ[b] בֶּן־
הַמֶּלֶךְ׃ 26 וְאָמַרְתֶּם[a] כֹּה אָמַר הַמֶּלֶךְ שִׂימוּ זֶה בֵּית הַכֶּלֶא וְהַאֲכִלֻהוּ 26
לֶחֶם לַחַץ[b] וּמַיִם לַחַץ עַד שׁוּבִי בְשָׁלוֹם׃ 27 וַיֹּאמֶר מִיכָיְהוּ אִם־ 27
שׁוֹב תָּשׁוּב בְּשָׁלוֹם לֹא־דִבֶּר יְהוָה בִּי וַיֹּאמֶר[a] שִׁמְעוּ עַמִּים כֻּלָּם׃
ס 28 וַיַּעַל מֶלֶךְ־יִשְׂרָאֵל וִיהוֹשָׁפָט מֶלֶךְ־יְהוּדָה אֶל־רָמֹת 28
גִּלְעָד׃ 29 וַיֹּאמֶר מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל אֶל־יְהוֹשָׁפָט[a] הִתְחַפֵּשׂ וָבֹוא[a] בַּמִּלְחָמָה 29
וְאַתָּה לְבַשׁ בִּגְדֶיךָ[b] וַיִּתְחַפֵּשׂ מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל וַיָּבֹאוּ[c] בַּמִּלְחָמָה׃ 30 וּמֶלֶךְ 30
אֲרָם צִוָּה אֶת־שָׂרֵי הָרֶכֶב אֲשֶׁר־לוֹ[a] לֵאמֹר לֹא תִלָּחֲמוּ אֶת־הַקָּטֹן
אֶת[b]־הַגָּדוֹל כִּי אִם־אֶת־מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל לְבַדּוֹ׃ 31 וַיְהִי כִּרְאוֹת שָׂרֵי 31
הָרֶכֶב אֶת־יְהוֹשָׁפָט וְהֵמָּה אָמְרוּ מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל הוּא וַיָּסֹבּוּ[a] עָלָיו
לְהִלָּחֵם וַיִּזְעַק יְהוֹשָׁפָט[b] וַיהוָה עֲזָרוֹ וַיְסִיתֵם[c] אֱלֹהִים מִמֶּנּוּ׃ 32 וַיְהִי 32
כִּרְאוֹת שָׂרֵי הָרֶכֶב כִּי לֹא־הוּא מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל וַיָּשֻׁבוּ מֵאַחֲרָיו׃
וְאִישׁ מָשַׁךְ בַּקֶּשֶׁת לְתֻמּוֹ וַיַּךְ אֶת־מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל בֵּין הַדְּבָקִים וּבֵין 33
הַשִּׁרְיֹן וַיֹּאמֶר לָרַכָּב הַפֶּךָ יָדֶיךָ[a] וְהוֹצִאֵנִי מִן־הַמַּחֲנֶה[b] כִּי הָחֳלֵיתִי׃
וַתַּעַל הַמִּלְחָמָה בַּיּוֹם הַהוּא וּמֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל הָיָה מַעֲמִיד[a] בַּמֶּרְכָּבָה 34

[17] Mm 903. [18] Mm 96. [19] Mm 959. [20] Mm 4200. [21] Mm 136. [22] Mm 4201. [23] Mm 3397. [24] 1 R 22,28. [25] Mm 1885. [26] Mm 3313. [27] Mm 2036. [28] Mm 295.

22 [a] mlt Mss 𝔊$^{AL^{a1}}$𝔖𝔙 et 1 R 22,23 + כָּל־ ‖ **23** [a] > 1 R 22,24 ‖ **25** [a] 𝔊^{BVmin} *Εμ(μ)ηρ* ‖ [b] 𝔊 + *ἄρχοντα* (= ראש? versio duplex?) ‖ **26** [a] 1 R 22,27 וְאָמַרְתָּ, it 𝔊* ‖ [b] pc Mss צַר (ex Jes 30,20) ‖ **27** [a] > 𝔊* ‖ **29** [a–a] inf abs, Vrs recte 1 sg (𝔊 *κατακάλυψόν με* crrp ex -*λύψομαι*, sic 𝔊^{L}) ‖ [b] 𝔊 suff 1 sg ‖ [c] mlt Mss Vrs et 1 R 22,30 א(ו)– ‖ **30** [a] 1 R 22,31 + שְׁלֹשִׁים וּשְׁנַיִם, it 𝔖𝔄 ‖ [b] 1 c mlt Mss Vrs et 1 R ואת ‖ **31** [a] 1 R 22,32 וַיָּסֻרוּ ‖ [b–b] > 1 R 22,32 ‖ [c] 𝔊(𝔖𝔗𝔙) *καὶ ἀπέστρεψεν αὐτούς* = ויסירם ‖ **33** [a] mlt Mss 𝔊𝔖𝔙 ut Q, K יָדֶיךָ ‖ [b] sic c 1 R 22,34; 𝔊(𝔙) *τοῦ πολέμου* = הַמִּלְחָמָה ‖ **34** [a] 1 R 22,35 מָעֳמָד.

19 נְכַח אָרָם עַד־הָעֲרֶב וַיָּמָת לְעֵת בֹּוא הַשָּׁמֶשׁ׃ **19** 1 וַיָּשָׁב ה שובה לירושלם[1]
2 יְהוֹשָׁפָט מֶלֶךְ־יְהוּדָה אֶל־בֵּיתוֹ בְּשָׁלוֹם לִירוּשָׁלָ͏ִם׃ 2 וַיֵּצֵא אֶל־ ל[2]
פְּנֵיו יֵהוּא בֶן־חֲנָנִי הַחוֹזֶה וַיֹּאמֶר אֶל־הַמֶּלֶךְ יְהוֹשָׁפָט הֲלָרָשָׁע לַעְזֹר ל
3 וּלְשׂנְאֵי[a] יְהוָה תֹּאהֵב וּבְזֹאת עָלֶיךָ קֶצֶף מִלִּפְנֵי יְהוָה׃ 3 אֲבָל ל, ל[3], ח[4] וכל אוריית דכות ב מ ב
דְּבָרִים טוֹבִים נִמְצְאוּ עִמָּךְ כִּי־בִעַרְתָּ הָאֲשֵׁרוֹת מִן־הָאָרֶץ וַהֲכִינוֹתָ ג ב מנה בליש . כל סיפ מל
4 לְבָבְךָ לִדְרֹשׁ הָאֱלֹהִים׃ 4 וַיֵּשֶׁב יְהוֹשָׁפָט בִּירוּשָׁלָ͏ִם ס ז[5] חס וכל אוריית ובגיא דכות ב מ ב . ו[6]
וַיָּשָׁב וַיֵּצֵא בָּעָם מִבְּאֵר שָׁבַע עַד־הַר אֶפְרַיִם וַיְשִׁיבֵם אֶל־יְהוָה
5 אֱלֹהֵי אֲבוֹתֵיהֶם׃ 5 וַיַּעֲמֵד שֹׁפְטִים בָּאָרֶץ בְּכָל־עָרֵי יְהוּדָה הַבְּצֻרוֹת ז[7] מל בסיפ
6 לְעִיר וָעִיר׃ 6 וַיֹּאמֶר אֶל־הַשֹּׁפְטִים רְאוּ מָה־אַתֶּם עֹשִׂים כִּי לָא ד[7] . ו[8]
7 לְאָדָם תִּשְׁפְּטוּ כִּי לַיהוָה וְעִמָּכֶם[a] בְּדָבָר[b] מִשְׁפָּט׃ 7 וְעַתָּה יְהִי ב בסיפ . ג בכתיב[9]
פַּחַד־יְהוָה עֲלֵיכֶם שִׁמְרוּ וַעֲשׂוּ כִּי־אֵין עִם־יְהוָה אֱלֹהֵינוּ עַוְלָה
8 וּמַשָּׂא פָנִים וּמִקַּח־שֹׁחַד׃ 8 וְגַם בִּירוּשָׁלַ͏ִם הֶעֱמִיד יְהוֹשָׁפָט מִן־ ל וחס : ל[10] , כ[11] ר״פ בכתיב ט מנה בסיפ
הַלְוִיִּם וְהַכֹּהֲנִים וּמֵרָאשֵׁי הָאָבוֹת לְיִשְׂרָאֵל לְמִשְׁפַּט יְהוָה[a] וְלָרִיב ד[12] . ג[13] . ל[14] , ל[15]
9 יֹשְׁבֵי[a] יְרוּשָׁלָ͏ִם׃ 9 וַיְצַו עֲלֵיהֶם לֵאמֹר כֹּה תַעֲשׂוּן בְּיִרְאַת יְהוָה ה חס בסיפ . ל . נ[16]
10 בֶּאֱמוּנָה וּבְלֵבָב שָׁלֵם׃ 10 וְכָל־[a]רִיב אֲשֶׁר־יָבוֹא עֲלֵיכֶם מֵאֲחֵיכֶם ל
הַיֹּשְׁבִים בְּעָרֵיהֶם בֵּין־דָּם לְדָם בֵּין־תּוֹרָה לְמִצְוָה לְחֻקִּים ג פסוק בין בין . ב[17]
וּלְמִשְׁפָּטִים וְהִזְהַרְתֶּם אֹתָם וְלֹא יֶאְשְׁמוּ לַיהוָה וְהָיָה־קֶצֶף עֲלֵיכֶם ל
11 וְעַל־אֲחֵיכֶם כֹּה תַעֲשׂוּן וְלֹא תֶאְשָׁמוּ׃ 11 וְהִנֵּה אֲמַרְיָהוּ כֹהֵן הָרֹאשׁ נ[18] . ב . ג . ל[19] נ בנ מנה בסיפ
עֲלֵיכֶם לְכָל דְּבַר־יְהוָה וּזְבַדְיָהוּ[a] בֶן־יִשְׁמָעֵאל הַנָּגִיד לְבֵית־יְהוּדָה ו פסוק לכל לכל . ג בליש
לְכָל דִּבְרֵי־הַמֶּלֶךְ וְשֹׁטְרִים הַלְוִיִּם לִפְנֵיכֶם חִזְקוּ וַעֲשׂוּ וִיהִי יְהוָה ל ב
20 עִם־הַטּוֹב׃ פ **20** 1 וַיְהִי אַחֲרֵי־כֵן בָּאוּ בְנֵי־מוֹאָב וּבְנֵי עַמּוֹן
2 וְעִמָּהֶם[a] | מֵהָעַמּוֹנִים[a] עַל־יְהוֹשָׁפָט לַמִּלְחָמָה׃ 2 וַיָּבֹאוּ וַיַּגִּידוּ לִיהוֹשָׁפָט ב מל ול בליש . ב
לֵאמֹר בָּא עָלֶיךָ הֲמוֹן רָב מֵעֵבֶר לַיָּם מֵאֲרָם[a] וְהִנָּם בְּחַצְצֹן תָּמָר ל . לג קמ[1] . ב חד מל וחד חס[2]
3 הִיא עֵין גֶּדִי׃ 3 וַיִּירָא וַיִּתֵּן יְהוֹשָׁפָט אֶת־פָּנָיו לִדְרוֹשׁ לַיהוָה וַיִּקְרָא־ יב[3] ול חס בכתיב . ד[4]

Cp 19 [1]Mm 3963. [2]Mm 1094. [3]Mm 3190. [4]Mm 3083. [5]Mm 4226. [6]Mm 4104. [7]Mm 2457. [8]Mm 1168. [9]Mp sub loco. [10]Mm 4202. [11]Mm 4070. [12]Mm 4203. [13]Mm 3968. [14]Mm 3895. [15]Mm 1526. [16]Mm 393. [17]Mm 1153. [18]Mm 393. Cp 20 [1]Mm 264. [2]Mm 4204. [3]Mm 1590. [4]Mp sub loco.

Cp 19,2 [a] 𝔊 *ἢ μισουμένῳ ὑπό* || **6** [a] l הוא ע׳ (ה hpgr)? cf 𝔏 || [b] 𝔊 *λόγοι* || **8** [a–a] l וּלְרִיבֵי יִשְׂרָאֵל cf 𝔊𝔙 || **10** [a] 𝔊 *πᾶς ἀνήρ* crrp ex *πᾶσαν* (*ηρ* dttg), etiam 𝔙 om cop || **11** [a] pc Mss 𝔖𝔄 וזכריהו || [b] prb ins עשֵׂי || **Cp 20,1** [a] l sec 26,7 מֵהַמְעוֹנִים cf 𝔊 *ἐκ τῶν Μιναίων* || **2** [a] l c Ms 𝔏 מֵאֱדֹם.

צוֹם עַל־כָּל־יְהוּדָה׃ 4 וַיִּקָּבְצוּ יְהוּדָה לְבַקֵּשׁ מֵיְהוָה גַּם מִכָּל־עָרֵי 4
יְהוּדָה בָּאוּ לְבַקֵּשׁ אֶת־יְהוָה׃ 5 וַיַּעֲמֹד יְהוֹשָׁפָט בִּקְהַל יְהוּדָה 5 ז בסיפ׳
וִירוּשָׁלִַם[a] בְּבֵית יְהוָה לִפְנֵי הֶחָצֵר הַחֲדָשָׁה׃ 6 וַיֹּאמַר יְהוָה אֱלֹהֵי 6 לט . צא יט מנה ר״פ
אֲבֹתֵינוּ הֲלֹא אַתָּה־הוּא אֱלֹהִים בַּשָּׁמַיִם וְאַתָּה מוֹשֵׁל בְּכָל מַמְלְכוֹת ד[6] . יד מל
הַגּוֹיִם[a] וּבְיָדְךָ כֹּחַ וּגְבוּרָה וְאֵין עִמָּךְ לְהִתְיַצֵּב׃ 7 הֲלֹא־אַתָּה אֱלֹהֵינוּ 7
הוֹרַשְׁתָּ אֶת־יֹשְׁבֵי הָאָרֶץ הַזֹּאת מִלִּפְנֵי עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל וַתִּתְּנָהּ לְזֶרַע ג[7] . ל . ל
אַבְרָהָם אֹהַבְךָ[a] לְעוֹלָם׃ 8 וַיֵּשְׁבוּ בָהּ וַיִּבְנוּ לְךָ בָּהּ | לְשִׁמְךָ[a] 8 ל . י בטע׳
לֵאמֹר׃ 9 אִם־תָּבוֹא עָלֵינוּ רָעָה חֶרֶב שְׁפוֹט[a] וְדֶבֶר וְרָעָב נַעֲמְדָה 9 ב חד חס וחד מל . ב
לִפְנֵי הַבַּיִת הַזֶּה וְלִפָּנֶיךָ כִּי שִׁמְךָ[b] בַּבַּיִת הַזֶּה וְנִזְעַק אֵלֶיךָ מִצָּרָתֵנוּ ב[9]
וְתִשְׁמַע וְתוֹשִׁיעַ׃ 10 וְעַתָּה הִנֵּה בְנֵי־עַמּוֹן וּמוֹאָב וְהַר־שֵׂעִיר אֲשֶׁר 10 ב[10] . ל
לֹא־נָתַתָּה לְיִשְׂרָאֵל לָבוֹא בָּהֶם בְּבֹאָם מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם כִּי סָרוּ ג[11] חס ול למד״נ
מֵעֲלֵיהֶם וְלֹא הִשְׁמִידוּם׃ 11 וְהִנֵּה־הֵם גֹּמְלִים[a] עָלֵינוּ[b] לָבוֹא לְגָרְשֵׁנוּ 11 ב חד מל וחד חס׳ . 12
מֵירֻשָּׁתְךָ[c] אֲשֶׁר הוֹרַשְׁתָּנוּ׃ 12 אֱלֹהֵינוּ הֲלֹא תִשְׁפֹּט־בָּם כִּי אֵין בָּנוּ 12 ב וחס 13
כֹּחַ לִפְנֵי הֶהָמוֹן הָרָב הַזֶּה הַבָּא עָלֵינוּ וַאֲנַחְנוּ לֹא נֵדַע מַה־נַּעֲשֶׂה ל[14] וחס . ל
כִּי עָלֶיךָ עֵינֵינוּ׃ 13 וְכָל־יְהוּדָה עֹמְדִים לִפְנֵי יְהוָה גַּם־טַפָּם נְשֵׁיהֶם 13 ב[15]
וּבְנֵיהֶם׃ פ 14 וַיְחִזִיאֵל[a] בֶּן־זְכַרְיָהוּ בֶן־בְּנָיָה בֶן־יְעִיאֵל[b] בֶּן־ 14 ז וכל עזרא דכותי[16]
מַתַּנְיָה הַלֵּוִי מִן־בְּנֵי אָסָף הָיְתָה עָלָיו רוּחַ יְהוָה בְּתוֹךְ הַקָּהָל׃
15 וַיֹּאמֶר הַקְשִׁיבוּ כָל־יְהוּדָה וְיֹשְׁבֵי יְרוּשָׁלִַם וְהַמֶּלֶךְ יְהוֹשָׁפָט כֹּה־ 15 ח חס איש[17]
אָמַר יְהוָה לָכֶם אַתֶּם אַל־תִּירְאוּ וְאַל־תֵּחַתּוּ מִפְּנֵי הֶהָמוֹן הָרָב הַזֶּה ג[18]
כִּי לֹא לָכֶם הַמִּלְחָמָה כִּי לֵאלֹהִים׃ 16 מָחָר רְדוּ עֲלֵיהֶם הִנָּם עֹלִים 16
בְּמַעֲלֵה הַצִּיץ[a] וּמְצָאתֶם אֹתָם בְּסוֹף הַנַּחַל פְּנֵי[b] מִדְבַּר יְרוּאֵל[c]׃ ל
17 לֹא לָכֶם לְהִלָּחֶם[a] בָּזֹאת הִתְיַצְּבוּ עִמְדוּ[a] וּרְאוּ אֶת־יְשׁוּעַת יְהוָה 17 ב ר״פ . ג[19] . ל . ה[20] . ה[21]
עִמָּכֶם יְהוּדָה וִירוּשָׁלִַם אַל־תִּירְאוּ וְאַל־תֵּחַתּוּ מָחָר צְאוּ לִפְנֵיהֶם
וַיהוָה עִמָּכֶם׃ 18 וַיִּקֹּד יְהוֹשָׁפָט אַפַּיִם אָרְצָה וְכָל־יְהוּדָה[a] וְיוֹשְׁבֵי 18 ז וכל ר״ם דכותי[22] . ח חס איש[17]

[6]Mm 903. [6]Mm 1250. [7]Mm 4205. [8]Mm 3661. [9]Mm 2616. [10]Dt 32,1. [11]Mm 2970. [12]Mm 1058. [13]Mm 3045. [14]Mp sub loco. [15]Mm 4206. [16]Mm 1831. [17]Mm 2513. [18]Mm 3279. [19]Mm 3249. [20]Mm 3190. [21]Mm 463. [22]Mm 2607.

5 [a] pc Mss 𝔊𝔗 בֵּי׳ ‖ **6** [a] Ms הָאָרֶץ ‖ **7** [a] 𝔊[-L] *τῷ ἠγαπημένῳ σου* ‖ **8** [a] > 𝔊*𝔖𝔙 ‖ **9** [a] 𝔊[L] *ἀκρίς*; l וְשֶׁחֶף ‖ [b] pc Mss 𝔊[L] + נִקְרָא ‖ **11** [a] 𝔗 *et cameli eorum* ‖ [b] pc Mss 𝔗 + רָעָה ‖ [c] 𝔊𝔗 suff 1 pl ‖ **14** [a] 𝔊 *καὶ τῷ Οζιηλ*, 𝔖 *wḥz'jl* ‖ [b] 𝔊[BAal] *Ελε(a)ηλ*, 𝔖 *jwjd'* ‖ **16** [a] prp צִיץ חָצֵץ cf 2b ‖ [b] prp לִפְנֵי (ל hpgr) ‖ [c] 𝔊 *Ιεριηλ* ‖ **17** [a–a] 𝔊[-L] *ταῦτα σύνετε* cf 𝔖𝔙.

19 יְרוּשָׁלַ֑͏ִם נָפְל֣וּ לִפְנֵ֔י יְהוָ֖ה לְהִשְׁתַּחֲוֹ֥ת לַיהוָֽה׃ 19 וַיָּקֻ֜מוּ הַלְוִיִּ֗ם מִן־ בנ 23
בְּנֵ֤י הַקְּהָתִים֙ וּמִן־בְּנֵ֣י הַקָּרְחִ֔ים לְהַלֵּ֥ל לַיהוָ֖ה אֱלֹהֵ֣י יִשְׂרָאֵ֑ל בְּק֖וֹל גד 24. גד 25
גְּדוֹלָ֥ה לְמָֽעְלָה׃ 20 וַיַּשְׁכִּ֣ימוּ בַבֹּ֔קֶר וַיֵּצְא֖וּ לְמִדְבַּ֣ר תְּקֽוֹעַ
וּבְצֵאתָ֔ם עָמַ֖ד יְהוֹשָׁפָ֑ט וַיֹּ֣אמֶר[a] שְׁמָעֻ֤נִי יְהוּדָה֙ וְיֹשְׁבֵ֣י יְרוּשָׁלַ֔͏ִם ה חס איש 20
הַאֲמִ֥ינוּ בַֽיהוָ֖ה אֱלֹהֵיכֶ֣ם וְתֵאָמֵ֑נוּ הַאֲמִ֤ינוּ בִנְבִיאָיו֙ וְהַצְלִ֣יחוּ׃ 21 וַיִּוָּעַ֖ץ ל. ב 27 ול ס״פ 21
אֶל־הָעָ֔ם וַיַּעֲמֵ֥ד מְשֹׁרְרִ֖ים[a] לַיהוָ֑ה וּמְהַלְלִ֣ים לְהַדְרַת־קֹ֔דֶשׁ[a] בְּצֵאת גּ
לִפְנֵ֤י הֶחָלוּץ֙ וְאֹמְרִ֔ים בּ
הוֹד֥וּ לַיהוָ֖ה[b] כִּ֥י לְעוֹלָ֖͏ַם חַסְדּֽוֹ׃ גּ חס כי טוב
22 וּבְעֵ֣ת ׀ הֵחֵ֣לּוּ בְרִנָּ֗ה וּתְהִלָּה֙ נָתַ֣ן יְהוָ֔ה מְאָרְבִ֖ים[a] עַל־בְּנֵ֣י עַמּ֑וֹן ח 28. ל. ל
23 מוֹאָ֖ב וְהַר־שֵׂעִ֑יר הַבָּאִ֖ים לִיהוּדָ֣ה וַיִּנָּגֵֽפוּ׃ 23 וַיָּעֲמְד֣וּ בְנֵי־עַמּ֗וֹן ל
וּמוֹאָב֮ עַל־יֹשְׁבֵ֣י הַר־שֵׂעִיר֒ לְהַחֲרִ֤ים וּלְהַשְׁמִיד֙ וּכְכַלּוֹתָ֣͏ם בְּיוֹשְׁבֵ֔י ח 29 ה מנה בליש. ד 30. ב 31. ג זל מל ובליש
שֵׂעִ֖יר עָזָ֑רוּ[a] אִ֣ישׁ־בְּרֵעֵ֔הוּ לְמַשְׁחִֽית׃ 24 וְיְהוּדָ֕ה בָּ֖א עַל־הַמִּצְפֶּ֑ה ב ר״פ 32. ב בליש 33
לַמִּדְבָּ֔ר וַיִּפְנ֖וּ אֶל־הֶהָמ֑וֹן וְהִנָּ֣ם פְּגָרִ֔ים נֹפְלִ֖ים אָ֥רְצָה וְאֵ֥ין פְּלֵיטָֽה׃ ל
25 וַיָּבֹ֣א יְהוֹשָׁפָ֔ט וְעַמּ֖וֹ לָבֻ֣ז אֶת־שְׁלָלָ֑͏ָם וַיִּמְצְא֣וּ בָהֶ֗͏ם[a] לָרֹב֙ וּרְכ֔וּשׁ ו 34. ו 35
וּפְגָרִ֖ים[b] וּכְלֵ֣י חֲמֻדּ֑וֹת וַיִּנְבְּל֣וּ לָהֶ֗͏ם לְאֵין֙ מַשָּׂ֔א וַיִּֽהְי֥וּ יָמִ֖ים שְׁלוֹשָׁ֑ה ב. ח. ל. מא ד מנה בסיפ. ז 36 מל יב מנה בסיפ וכלמגלה דכות׳ 37
26 בַּיּ֣וֹם הָרְבִיעִ֔י נִקְהֲל֖וּ לְעֵ֣מֶק ג ר״פ 38. ג חס 40
בְּרָכָ֑ה כִּי־שָׁ֣ם בֵּרְכ֗וּ אֶת־יְהוָה֙ עַל־כֵּ֣ן קָרְא֣וּ אֶת־שֵׁ֔͏ם לְמָקוֹם֙ הַהֽוּא ל 41. ט בטע. ל ובכתיב
עֵ֥מֶק בְּרָכָ֖ה עַד־הַיּֽוֹם׃ 27 וַיָּשֻׁ֣בוּ כָל־אִ֣ישׁ יְהוּדָ֗ה וְיר֙וּשָׁלַ֔͏ִם[a] וִיהוֹשָׁפָ֥ט ט מיחד. ה חס בסיפ 27
בְּרֹאשָׁ֑͏ָם לָשׁ֣וּב אֶל־יְרוּשָׁלַ֔͏ִם[b] בְּשִׂמְחָ֖ה כִּי־שִׂמְּחָ֥͏ם יְהוָ֖ה מֵאוֹיְבֵיהֶֽם׃ יא 42. יג 43 וכל עזרא דכות׳ ב מ א 44. ו מל
28 וַיָּבֹ֣אוּ יְרוּשָׁלַ֔͏ִם בִּנְבָלִ֖ים וּבְכִנֹּר֑וֹת וּבַחֲצֹצְר֣וֹת אֶל־בֵּ֔ית יְהוָֽה׃
29 וַיְהִ֣י פַחַד֮ אֱלֹהִים֒ עַ֚ל כָּל־מַמְלְכ֣וֹת הָאֲרָצ֔וֹת בְּשָׁמְעָ֥͏ם כִּֽי־נִלְחַ֖ם ב 45. ד 46. ל. יג 47
סׂ יְהוָ֥ה עִם־אוֹיְבֵ֖י יִשְׂרָאֵֽל׃ 30 וַתִּשְׁקֹ֥ט מַלְכ֣וּת יְהוֹשָׁפָ֑ט וַיָּנַ֥ח לֽוֹ׃ אֱלֹהָ֖יו ב מל. ו 48. יד בטע 49
31 מִסָּבִֽיב׃ פ 31 וַיִּמְלֹךְ֙ יְהוֹשָׁפָ֔ט עַל־יְהוּדָ֑ה בֶּן־שְׁלֹשִׁ֤ים וְחָמֵשׁ

23 Mm 4207. 24 Mm 4208. 25 ותר לקרהים 1 Ch 26,1. 26 Mm 2513. 27 Mp sub loco. 28 Mp unica et falsa confusio cum Mm 1482, cf Mp sub loco. 29 Mm 3172. 30 Mm 1209. 31 2 Ch 24,14. 32 Mm 3049. 33 Cf Mm 2281. 34 Mm 2572. 35 Mm 3755 א. 36 Mm 452. 37 Mm 3927. 38 Mm 2959. 39 Mm 3920. 40 Mm 4113. 41 ותר וברכו Job 1,5. 42 Mm 2876. 43 Mm 2682. 44 Mm 3907. 45 Ps 36,2. 46 Mm 4152. 47 Mm 1748. 48 Mm 510. 49 Mm 3948.

20 [a] $\mathfrak{G}^{B}$ ($\mathfrak{G}^{Aal}$ pr) *καὶ ἐβόησεν* ‖ **21** [a–a] $\mathfrak{G}$ *καὶ αἰνοῦντας ἐξομολογεῖσθαι καὶ αἰνεῖν τὰ ἅγια* ‖ [b] nonn Mss $\mathfrak{S}$ + כִּי טוֹב ‖ **22** [a] prp מַעֲרָבִים vel מַרְהֲבִים cf $\mathfrak{G}$ *πολεμεῖν*, $\mathfrak{L}$ *insidias* ‖ **23** [a] $\mathfrak{G}$ *ἀνέστησαν*; prp עָרְרוּ (polal) ‖ **25** [a] $\mathfrak{G}$ *κτήνη*, l בְּהֵמָה ‖ [b] l c pc Mss $\mathfrak{LV}$ וּבְגָדִים; $\mathfrak{G}$ *καὶ σκῦλα* ‖ **27** [a] $\mathfrak{G}$ *εἰς Ιερουσαλημ* ‖ [b–b] > $\mathfrak{G}$* cf [a].

שָׁנָה בְּמָלְכוֹ וְעֶשְׂרִים וְחָמֵשׁ שָׁנָה מָלַךְ בִּירוּשָׁלִַם וְשֵׁם אִמּוֹ עֲזוּבָה
ב. ד[50] בַּת־שִׁלְחִי׃ 32 וַיֵּלֶךְ בְּדֶרֶךְ אָבִיו אָסָא וְלֹא־סָר מִמֶּנָּה לַעֲשׂוֹת 32
קלט. כג הַיָּשָׁר בְּעֵינֵי יְהוָה׃ 33 אֶךְ הַבָּמוֹת לֹא־סָרוּ וְעוֹד הָעָם לֹא־הֵכִינוּ 33
ט חס בסיפ. כג יג מנה בסיפ לְבָבָם לֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵיהֶם׃ 34 וְיֶתֶר דִּבְרֵי יְהוֹשָׁפָט הָרִאשֹׁנִים 34
ב וחס[51] וְהָאַחֲרֹנִים הִנָּם כְּתוּבִים בְּדִבְרֵי יֵהוּא בֶן־חֲנָנִי אֲשֶׁר הֹעֱלָה[a] עַל־
סֵפֶר מַלְכֵי יִשְׂרָאֵל׃ 35 וְאַחֲרֵיכֵן אִתְחַבַּר יְהוֹשָׁפָט מֶלֶךְ־ 35
ל. ל[52] יְהוּדָה עִם אֲחַזְיָה מֶלֶךְ־יִשְׂרָאֵל הוּא הִרְשִׁיעַ לַעֲשׂוֹת׃ 36 וַיִּתְחַבְּרֵהוּ 36
עִמּוֹ לַעֲשׂוֹת אֳנִיּוֹת לָלֶכֶת תַּרְשִׁישׁ וַיַּעֲשׂוּ[a] אֳנִיּוֹת בְּעֶצְיוֹן גָּבֶר׃
ל. ל. ב 37 וַיִּתְנַבֵּא אֱלִיעֶזֶר בֶּן־דֹּדָוָהוּ[a] מִמָּרֵשָׁה עַל־יְהוֹשָׁפָט לֵאמֹר 37
ל כְּהִתְחַבֶּרְךָ עִם־אֲחַזְיָהוּ פָּרַץ יְהוָה אֶת־מַעֲשֶׂיךָ וַיִּשְׁבְּרוּ אֳנִיּוֹת[b]
וְלֹא עָצְרוּ[c] לָלֶכֶת אֶל־תַּרְשִׁישׁ׃

21 1 וַיִּשְׁכַּב יְהוֹשָׁפָט עִם־אֲבֹתָיו וַיִּקָּבֵר עִם־אֲבֹתָיו בְּעִיר דָּוִיד **21**
מן רא סיפ ועד הנח[1]. ד ר״ם[2] וַיִּמְלֹךְ יְהוֹרָם בְּנוֹ תַּחְתָּיו׃ 2 וְלוֹ־אַחִים בְּנֵי יְהוֹשָׁפָט עֲזַרְיָה וְיחִיאֵל 2
ב. ל. ג סביר יהודה וקר ישראל[3] וּזְכַרְיָהוּ וַעֲזַרְיָהוּ[a] וּמִיכָאֵל[b] וּשְׁפַטְיָהוּ כָּל־אֵלֶּה בְּנֵי יְהוֹשָׁפָט מֶלֶךְ־
ל ומל יִשְׂרָאֵל[c]׃ 3 וַיִּתֵּן לָהֶם | אֲבִיהֶם מַתָּנוֹת רַבּוֹת לְכֶסֶף וּלְזָהָב וּלְמִגְדָּנוֹת 3
ב. ב עִם־עָרֵי מְצֻרוֹת בִּיהוּדָה וְאֶת־הַמַּמְלָכָה נָתַן לִיהוֹרָם כִּי־הוּא
הַבְּכוֹר׃ פ 4 וַיָּקָם יְהוֹרָם עַל־מַמְלֶכֶת[a] אָבִיו וַיִּתְחַזַּק וַיַּהֲרֹג 4
יא ס״פ[4] אֶת־כָּל־אֶחָיו בֶּחָרֶב וְגַם מִשָּׂרֵי יִשְׂרָאֵל׃ 5 בֶּן־שְׁלֹשִׁים וּשְׁתַּיִם שָׁנָה 5
כל סיפ מל יְהוֹרָם בְּמָלְכוֹ וּשְׁמֹנֶה שָׁנִים מָלַךְ בִּירוּשָׁלִָם׃ 6 וַיֵּלֶךְ בְּדֶרֶךְ | מַלְכֵי 6
ב[5] פסוק דמטע ול בליש. ג סביר לאשה[6] יִשְׂרָאֵל כַּאֲשֶׁר עָשׂוּ בֵּית אַחְאָב כִּי בַת־אַחְאָב הָיְתָה לוֹ אִשָּׁה[b]
ב ס״ם בסיפ וַיַּעַשׂ הָרַע בְּעֵינֵי יְהוָה׃ 7 וְלֹא־אָבָה יְהוָה לְהַשְׁחִית אֶת־בֵּית דָּוִיד 7
ב[5] פסוק דמטע ול בליש. ח[6] לְמַעַן הַבְּרִית אֲשֶׁר כָּרַת לְדָוִיד[a] וְכַאֲשֶׁר אָמַר לָתֵת לוֹ נִיר וְלִבָנָיו[b]
כָּל־הַיָּמִים׃ 8 בְּיָמָיו פָּשַׁע אֱדוֹם מִתַּחַת יַד־יְהוּדָה וַיַּמְלִיכוּ 8

[50] Mm 1978. [51] Mm 1430. [52] Mm 2091. Cp 21 [1] Mp sub loco. [2] Mm 1529. [3] Mm 4209. [4] Okhl 357. [5] Mm 4210. [6] Mm 2469.

34 [a] G *κατέγραψεν*, V *digessit* || **36** [a] GS sg || **37** [a] G[min] *Ἀωδια*, 1 דִּדָיָהוּ; S(𝔄) *ddh* = דּוֹדוֹ || [b] G + *σου* || [c] G* sg || **Cp 21,2** [a] prp וַעֲזַרְיָהוּ || [b] S *mlk'jl* || [c] Seb mlt Mss GSV𝔄 יְהוּדָה || **4** [a] sic L, mlt Mss Edd בָּת– || **6** [a] 1 אַחְאָב cf S𝔄 et 22,2b || [b] Seb C mlt Mss et 2 R 8,18 לְאִ׳ || **7** [a–a] 2 R 8,19 alit || [b] sic sec 2 R לבניו (ubi 1 לְפָנָיו cf 1 R 11,36).

9 עֲלֵיהֶם מֶלֶךְ׃ 9 וַיַּעֲבֹר יְהוֹרָם [a]עִם־שָׂרָיו וְכָל־הָרֶכֶב עִמּוֹ וַיְהִי֙ קָם׃ ב7 מסוק דמטע ול בסיפ
10 לַיְלָה וַיַּךְ [b]אֶת־אֱדוֹם הַסּוֹבֵב אֵלָיו וְאֶת׃ שָׂרֵי הָרָכֶב׃ 10 וַיִּפְשַׁע ג8
אֱדוֹם מִתַּחַת יַד־יְהוּדָה עַד הַיּוֹם הַזֶּה אָז תִּפְשַׁע לִבְנָה בָּעֵת הַהִיא
11 [a]מִתַּחַת יָדוֹ כִּי עָזַב אֶת־יְהוָה אֱלֹהֵי אֲבֹתָיו׃ 11 גַּם־הוּא עָשָׂה־בָמוֹת
בָּהָרֵי׃ [a]יְהוּדָה וַיַּזֶּן אֶת־יֹשְׁבֵי יְרוּשָׁלַ͏ִם וַיַּדַּח אֶת־יְהוּדָה׃ פ ג9 מיחד דמטע9 . ב10
12 וַיָּבֹא אֵלָיו מִכְתָּב מֵאֵלִיָּהוּ הַנָּבִיא לֵאמֹר כֹּה׀ אָמַר יְהוָה אֱלֹהֵי ל11 בכתיב וכל קריה
דָּוִיד אָבִיךָ תַּחַת אֲשֶׁר לֹא־הָלַכְתָּ בִּדְרָכֵי יְהוֹשָׁפָט אָבִיךָ וּבִדְרָכֵי אליהו דכות ב מ ה . ב בטע בסיפ12
13 אָסָא מֶלֶךְ־יְהוּדָה׃ 13 וַתֵּלֶךְ בְּדֶרֶךְ מַלְכֵי יִשְׂרָאֵל וַתַּזְנֶה אֶת־יְהוּדָה ל
וְאֶת־יֹשְׁבֵי יְרוּשָׁלַ͏ִם כְּהַזְנוֹת בֵּית אַחְאָב וְגַם אֶת־אַחֶ֫יךָ בֵּית׃ [a]אָבִיךָ ט13 . ל
14 הַטּוֹבִים מִמְּךָ הָרָגְתָּ׃ 14 הִנֵּה יְהוָה נֹגֵף׃ [a]מַגֵּפָה גְּדוֹלָה בְּעַמֶּךָ וּבְבָנֶיךָ ג ר״פ בסיפ14
15 וּבְנָשֶׁיךָ וּבְכָל־רְכוּשֶׁךָ׃ 15 וְאַתָּה׃ [a]בְּחֳלָיִים רַבִּים׃ [b]בְּמַחֲלֵה מֵעֶיךָ כ15 בטע ה16 מנה בליש
16 עַד־יֵצְאוּ מֵעֶיךָ מִן־הַחֹלִי יָמִים עַל־יָמִים׃ 16 וַיָּעַר יְהוָה עַל־ וחד מן ד17 בכתיב
ובליש . ל
17 יְהוֹרָם אֵת רוּחַ׃ [a]הַפְּלִשְׁתִּים וְהָעַרְבִים אֲשֶׁר עַל־יַד כּוּשִׁים׃ 17 וַיַּעֲלוּ ט18 . ל, ג19
18 בִּיהוּדָה וַיִּבְקָעוּהָ וַיִּשְׁבּוּ אֵת כָּל־הָרְכוּשׁ הַנִּמְצָא לְבֵית־הַמֶּלֶךְ וְגַם־ ח20 . ל בסיפ
19 בָּנָיו׃ וְנָשָׁיו׃ [a]וְלֹא נִשְׁאַר־לוֹ בֵּן כִּי אִם־יְהוֹאָחָז׃ [b]קְטֹן בָּנָיו׃ 18 וְאַחֲרֵי ל . ט21
20 כָּל־זֹאת נְגָפוֹ׃ יְהוָה׀ בְּמֵעָיו לָחֳלִי לְאֵין׃ מַרְפֵּא׃ 19 וַיְהִי לְיָמִים׀ ל . ל22 . ל
מִיָּמִים [a]וּכְעֵת צֵאת הַקֵּץ לְיָמִים׃ שְׁנַ֫יִם׃ [a]יָצְאוּ מֵעָיו עִם־חָלְיוֹ וַיָּמָת ל . ב23 ; ב24 . ח23 . ל
21 בְּתַחֲלֻאִים רָעִים וְלֹא־עָשׂוּ לוֹ עַמּוֹ שְׂרֵפָה׃ כִּשְׂרֵפַת אֲבֹתָיו׃ 20 בֶּן־ ב25 . ל
22 שְׁלֹשִׁים וּשְׁתַּ֫יִם׃ [a]הָיָה׃ בְּמָלְכוֹ וּשְׁמוֹנֶה שָׁנִים מָלַךְ בִּירוּשָׁלַ͏ִם וַיֵּלֶךְ ל חס . ה27 . ל
[b]בְּלֹא׃ חֶמְדָּה׃ [b]וַיִּקְבְּרֻהוּ בְּעִיר דָּוִיד וְלֹא בְּקִבְרוֹת הַמְּלָכִים׃ ל f ; כל סיפ מל
1 **22** וַיַּמְלִיכוּ׃ יוֹשְׁבֵי יְרוּשָׁלַ͏ִם אֶת־אֲחַזְיָהוּ בְנוֹ הַקָּטֹן תַּחְתָּיו כִּי ל
כָּל־הָרִאשֹׁנִים הָרָג הַגְּדוּד הַבָּא בָּעַרָבִים לַמַּחֲנֶה׃ [a]וַיִּמְלֹךְ אֲחַזְיָהוּ לד מל ו מנה בסיפ
בן ז1 מנה בסיפ

7 Mm 4210. 8 Mm 2589. 9 Mm 2945. 10 Mm 2150. 11 Mm 4211. 12 Mm 4212. 13 Mm 1395. 14 Mm 4213. 15 Mp sub loco. 16 Mm 4158. 17 Mm 3923. 18 Mm 98. 19 Mm 4031. 20 Mm 1315. 21 Mm 1694. 22 Mm 1285. 23 Mm 4214. 24 Mm 3927. 25 Mm 4215. 26 Mm 4216. 27 Mm 2512. Cp 22 1 Mp sub loco.

9 [a–a] 2 R 8,21 צְעִירָה (l שָׁע׳) || [b–b] sic c 2 R (ubi l אֹתוֹ אדום) || [c] 𝔊 + *καὶ ἔφυγεν ὁ λαὸς εἰς τὰ σκηνώματα αὐτῶν* cf 2 R || **10** [a–a] > 2 R 8,22 || **11** [a] Seb mlt Mss 𝔊𝔙 בְּעָרֵי || **13** [a] 𝔊(𝔖) *υἱούς* || **14** [a] 𝔊(𝔖𝔙) + *σε* || **15** [a] ins תָּבֹא? || [b] 2 Mss רָעִים cf 𝔊𝔙 || **16** [a] > 𝔊 || **17** [a] 𝔊 *καὶ τὰς θυγατέρας αὐτοῦ* || [b] Ms אֲחַזְיָהוּ cf 𝔊𝔖𝔗 || **19** [a–a] prp כָּל־ עֲמַת צאת הקץ לימי שָׁנָה cf Qoh 5,15 Est 1,17 || **20** [a] 2 R 8,17 + שָׁנָה || [b–b] 𝔊 *ἐν οὐκ ἐπαίνῳ*, 𝔙 *non recte*; rectius 𝔖(𝔄) *(w'zl) dl' rgt'* = (et abiit) non desideratus || **Cp 22,1** [a] 𝔊 *καὶ οἱ Αλιμαζονεῖς* cf 14,14[b] (crrp ex transcriptione *λιμαανε*?); l לַמִּלְחָמָה cf 18,33[b].

2 בֶּן־יְהוֹרָם מָלַךְ יְהוּדָה׃ פ 2 בֶּן־[a]אַרְבָּעִים וּשְׁתַּיִם שָׁנָה אֲחַזְיָהוּ
בְּמָלְכוֹ וְשָׁנָה אַחַת מָלַךְ בִּירוּשָׁלִָם וְשֵׁם אִמּוֹ עֲתַלְיָהוּ בַּת־עָמְרִי[b]׃
3 ל ומל 3 גַּם־הוּא הָלַךְ בְּדַרְכֵי בֵּית אַחְאָב כִּי אִמּוֹ הָיְתָה יוֹעַצְתּוֹ לְהַרְשִׁיעַ׃
4 קלט[2] 4 וַיַּעַשׂ הָרַע בְּעֵינֵי יְהוָה כְּבֵית אַחְאָב כִּי־הֵמָּה הָיוּ־לוֹ יוֹעֲצִים אַחֲרֵי
מוֹת אָבִיו לְמַשְׁחִית לוֹ׃ 5 גַּם בַּעֲצָתָם הָלַךְ וַיֵּלֶךְ אֶת־יְהוֹרָם בֶּן־
5 ל. וכת כן[3] אַחְאָב מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל לַמִּלְחָמָה עַל־חֲזָאֵל מֶלֶךְ־אֲרָם בְּרָמֹות וּלְעֵד
יא[4] ד[5] מנה בכתיב כת כן ומן ובשנת חמש עד ואלישע דמלכים דכות ב מ ג[6]
וַיִּכּוּ הָרַמִּים[a] אֶת־יוֹרָם׃ 6 וַיָּשָׁב לְהִתְרַפֵּא בְיִזְרְעֶאל כִּי[a] הַמַּכִּים
6 אֲשֶׁר הִכֻּהוּ בָּרָמָה בְּהִלָּחֲמוֹ אֶת־חֲזָהאֵל מֶלֶךְ אֲרָם וַעֲזַרְיָהוּ[b] בֶּן־
ו כת כן[7] ול בסיפ יְהוֹרָם מֶלֶךְ יְהוּדָה יָרַד לִרְאוֹת אֶת־יְהוֹרָם בֶּן־אַחְאָב בְּיִזְרְעֶאל
ח[8]. ל. ל. יא[4] ד[5] מנה בכתיב כת כן ומן ובשנת חמש עד ואלישע דמלכים דכות ב מ ג[9]
כִּי־חֹלֶה הוּא׃ 7 וּמֵאֱלֹהִים הָיְתָה תְּבוּסַת[a] אֲחַזְיָהוּ לָבוֹא אֶל־יוֹרָם
ג[9]. ב בסיפ וּבְבֹאוֹ יָצָא עִם־יְהוֹרָם אֶל־יֵהוּא בֶּן־נִמְשִׁי אֲשֶׁר מְשָׁחוֹ יְהוָה לְהַכְרִית
ל אֶת־בֵּית אַחְאָב׃ 8 וַיְהִי כְּהִשָּׁפְטוֹ[a] יֵהוּא עִם־בֵּית אַחְאָב וַיִּמְצָא אֶת־
ל שָׂרֵי יְהוּדָה וּבְנֵי[b] אֲחֵי אֲחַזְיָהוּ מְשָׁרְתִים לַאֲחַזְיָהוּ וַיַּהַרְגֵם׃ 9 וַיְבַקֵּשׁ
ח פסוק והוא הוא[2]. ז[10] אֶת־אֲחַזְיָהוּ וַיִּלְכְּדֵהוּ [a]וְהוּא מִתְחַבֵּא[a] בְּשֹׁמְרוֹן וַיְבִאֻהוּ אֶל־יֵהוּא
ג כת כן ובסיפ[11] וַיְמִתֻהוּ[b] וַיִּקְבְּרֻהוּ כִּי אָמְרוּ בֶּן־יְהוֹשָׁפָט הוּא אֲשֶׁר־דָּרַשׁ אֶת־יְהוָה
בְּכָל־לְבָבוֹ וְאֵין לְבֵית אֲחַזְיָהוּ לַעְצֹר כֹּחַ לַמְּמְלָכָה׃
ל 10 וַעֲתַלְיָהוּ אֵם אֲחַזְיָהוּ רָאֲתָה כִּי מֵת בְּנָהּ וַתָּקָם וַתְּדַבֵּר[a] אֶת־
ב ובפסוק כָּל־זֶרַע הַמַּמְלָכָה לְבֵית יְהוּדָה׃ 11 וַתִּקַּח יְהוֹשַׁבְעַת[a] בַּת־הַמֶּלֶךְ
ב אֶת־יוֹאָשׁ בֶּן־אֲחַזְיָהוּ וַתִּגְנֹב אֹתוֹ מִתּוֹךְ בְּנֵי־הַמֶּלֶךְ הַמְּמוֹתָתִים וַתִּתֵּן
ב. ב. ל. ב ובפסוק אֹתוֹ וְאֶת־מֵינִקְתּוֹ בַּחֲדַר הַמִּטּוֹת וַתַּסְתִּירֻהוּ [b]יְהוֹשַׁבְעַת בַּת־הַמֶּלֶךְ
יְהוֹרָם אֵשֶׁת יְהוֹיָדָע הַכֹּהֵן כִּי הִיא הָיְתָה אֲחוֹת אֲחַזְיָהוּ[b] מִפְּנֵי
ל. לז. ז עֲתַלְיָהוּ וְלֹא הֱמִיתָתְהוּ׃ 12 וַיְהִי אִתָּם[a] בְּבֵית[a] הָאֱלֹהִים מִתְחַבֵּא שֵׁשׁ

[2]Mp sub loco. [3]Mm 1700. [4]Mm 4018. [5]Mm 2087. [6]Cf Mm 2087. [7]Mm 2086. [8]Mm 1635. [9]Mm 3855. [10]Mm 1391. [11]Mm 2127.

2 [a–a] 𝔊* 20, 𝔙 16; l c 2 R 8,26 עֶשְׂרִים וּשְׁ, it $𝔊^{L}$𝔖𝔄 ‖ [b] $𝔊^{L}$ *Αχααβ* ‖ **5** [a] = הָאֲרִ׳ (sic 2 Mss 𝔗𝔙 cf 2 R 8,28); 𝔊 *οἱ τοξόται* = הָרֹמִים vel הַמֹּרִים ‖ **6** [a] nonn Mss 𝔊𝔖 et 2 R 8,29 מִן, sed ins c 𝔙 רַבִּים ‖ [b] l c nonn Mss 𝔊𝔖𝔙 et 2 R וַאֲחַזְיָהוּ ‖ **7** [a] 𝔊 *καταστροφή*; l וְסִבַּת cf 𝔗 et 10,15 ‖ **8** [a] mlt Mss בְּהִ׳ ‖ [b] 𝔊 om בני, dl cf 2 R 10,13 ‖ **9** [a–a] 𝔊 *ἰατρευόμενον* = מִתְרַפֵּא? ‖ [b] l c pc Mss 𝔊𝔖𝔄 ת֗י — ‖ **10** [a] pc Mss et 2 R 11,1 וַתְּאַבֵּד; l 𝔐 eodem sensu ‖ **11** [a] 2 R 11,2 יְהוֹשֶׁבַע cf $𝔊^{BL}$ *Ιωσαβεε* ‖ [b–b] > 2 R 11,2 ‖ **12** [a] 2 R 11,3 אַתָּה, it $𝔊^{Aai}$𝔖𝔄.

23 שָׁנִים וַעֲתַלְיָה מֹלֶכֶת עַל־הָאָרֶץ׃ פ 23 1 וּבַשָּׁנָה הַשְּׁבִעִית[a] ז12. ב כת כן׳
הִתְחַזֵּק יְהוֹיָדָע וַיִּקַּח אֶת־שָׂרֵי הַמֵּאוֹת לַעֲזַרְיָהוּ בֶן־יֵרֹחָם וְלִישְׁמָעֵאל ג זוגין2. ב3
בֶּן־יְהוֹחָנָן וְלַעֲזַרְיָהוּ בֶן־עוֹבֵד וְאֶת־מַעֲשֵׂיָהוּ[b] בֶּן־עֲדָיָהוּ[c] וְאֶת־ ט4 ד מגה בסיפ. ל
2 אֱלִישָׁפָט[d] בֶּן־זִכְרִי עִמּוֹ בַּבְּרִית׃ 2 וַיָּסֹבּוּ בִיהוּדָה וַיְקַבְּצוּ אֶת־ ה5. ל בכתיב
הַלְוִיִּם מִכָּל־עָרֵי יְהוּדָה וְרָאשֵׁי הָאָבוֹת לְיִשְׂרָאֵל וַיָּבֹאוּ אֶל־יְרוּשָׁלִָם׃ י, 6, יג7 וכל עוזרא דכות ב מ א
3 וַיִּכְרֹת כָּל־הַקָּהָל בְּרִית בְּבֵית הָאֱלֹהִים עִם[a]־הַמֶּלֶךְ[b] וַיֹּאמֶר לָהֶם ז
4 הִנֵּה בֶן־הַמֶּלֶךְ יִמְלֹךְ כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר יְהוָה עַל־בְּנֵי דָוִיד׃ 4 זֶה הַדָּבָר ל ב1
אֲשֶׁר תַּעֲשׂוּ הַשְּׁלִשִׁית מִכֶּם בָּאֵי הַשַּׁבָּת לַכֹּהֲנִים וְלַלְוִיִּם לְשֹׁעֲרֵי[a]
5 הַסִּפִּים׃ 5 וְהַשְּׁלִשִׁית בְּבֵית הַמֶּלֶךְ וְהַשְּׁלִשִׁית בְּשַׁעַר הַיְסוֹד[a] וְכָל־ ז8. ג. ל. ב. נא מ״פ וכל ר״פ דכות ב מ ג
6 הָעָם בְּחַצְרוֹת בֵּית יְהוָה׃ 6 וְאַל־יָבֹא בֵית יְהוָה כִּי אִם־הַכֹּהֲנִים[a] ב9
וְהַמְשָׁרְתִים לַלְוִיִּם הֵמָּה יָבֹאוּ כִּי־קֹדֶשׁ הֵמָּה וְכָל־הָעָם יִשְׁמְרוּ ל. ב. נא מ״פ וכל ר״פ דכות ב מ ג
7 מִשְׁמֶרֶת יְהוָה׃ 7 וְהִקִּיפוּ הַלְוִיִּם אֶת־הַמֶּלֶךְ סָבִיב אִישׁ וְכֵלָיו בְּיָדוֹ
8 וְהַבָּא אֶל־הַבַּיִת יוּמָת וְהָיוּ[a] אֶת־הַמֶּלֶךְ בְּבֹאוֹ וּבְצֵאתוֹ׃ 8 וַיַּעֲשׂוּ ב10. ז11. ב12
הַלְוִיִּם וְכָל־יְהוּדָה כְּכֹל אֲשֶׁר־צִוָּה יְהוֹיָדָע הַכֹּהֵן וַיִּקְחוּ אִישׁ אֶת־ ז וכל ר״פ דכות13. ד בכתיב
אַנְשָׁיו בָּאֵי הַשַּׁבָּת עִם יוֹצְאֵי הַשַּׁבָּת כִּי לֹא פָטַר יְהוֹיָדָע הַכֹּהֵן אֶת־ ז14. ד מל. ל
9 הַמַּחְלְקוֹת׃ 9 וַיִּתֵּן יְהוֹיָדָע הַכֹּהֵן לְשָׂרֵי הַמֵּאוֹת אֶת־הַחֲנִיתִים וְאֶת־
הַמָּגִנּוֹת וְאֶת־הַשְּׁלָטִים אֲשֶׁר לַמֶּלֶךְ דָּוִיד אֲשֶׁר בֵּית הָאֱלֹהִים׃ ל. מת
10 וַיַּעֲמֵד אֶת־כָּל־הָעָם וְאִישׁ ו שִׁלְחָו בְּיָדוֹ מִכֶּתֶף הַבַּיִת הַיְמָנִית ג15
עַד־כֶּתֶף הַבַּיִת הַשְּׂמָאלִית לַמִּזְבֵּחַ וְלַבַּיִת עַל־הַמֶּלֶךְ סָבִיב׃ ח16 וכל על המלך טוב ב מ ג
ס 11 וַיּוֹצִיאוּ אֶת־בֶּן־הַמֶּלֶךְ וַיִּתְּנוּ עָלָיו אֶת־הַנֵּזֶר וְאֶת־הָעֵדוּת וַיַּמְלִיכוּ יב17 ד מגה מל בסיפ. ב
12 אֹתוֹ וַיִּמְשְׁחֻהוּ יְהוֹיָדָע וּבָנָיו וַיֹּאמְרוּ יְחִי הַמֶּלֶךְ׃ ס 12 וַתִּשְׁמַע ב וחס18
עֲתַלְיָהוּ אֶת־קוֹל הָעָם הָרָצִים[a] וְהַמְהַלְלִים אֶת־הַמֶּלֶךְ וַתָּבוֹא אֶל־ ל
13 הָעָם[b] בֵּית יְהוָה׃ 13 וַתַּרְא וְהִנֵּה הַמֶּלֶךְ עֹמֵד עַל־עַמּוּדוֹ[a] בַּמָּבוֹא ו מל. ל

12Mm 4044. Cp 23 1Mp sub loco. 2Mm 509. 3Gn 17,20. 4Mm 3928. 5Mm 2027. 6Mm 3895. 7Mm 2682. 8Mm 4217. 9וחד ואל־יבא Lv 16,2. 10Lv 14,46. 11Mm 1773. 12Ex 28,35. 13Mm 2607. 14Mm 1664. 15Mm 3950. 16Mm 2106. 17Mm 2610. 18Mm 2107.

Cp 23,1 [a] $\mathfrak{G}^{B}$ *τῷ ὀγδόῳ* ‖ [b] $\mathfrak{S}$ *(wl)šm'j'* ‖ [c] $\mathfrak{S}$ *'dw* ‖ [d] $\mathfrak{G}$* *Ελισαφαν* ‖ [e] $\mathfrak{G}^{-L}$ *εἰς οἶκον* ($\mathfrak{G}^{Aal}$ + *κυρίου*) cf 2 R 11,4a ‖ **3** [a] 1 עַל ‖ [b] ins הַמֶּלֶךְ בֶּן־ אֶת יְהוֹיָדָע וַיַּרְא (homtel) cf $\mathfrak{G}$ et 2 R 11,4 ‖ **4** [a] prp וְלַשֹּׁעֲרִים לִשְׁמֹרֵי ‖ **5** [a] $\mathfrak{G}$ *τῇ μέσῃ*, $\mathfrak{S}$ *dṭbḥ'* = הַטַּבָּחִים, $\mathfrak{T}$ *gbrj'* = הַגִּבּוֹרִים, 2 R 11,6 סוּר (ex סוּס ?) ‖ **6** [a] $\mathfrak{G}$ + *καὶ οἱ Λευῖται* cf $\mathfrak{S}$ ‖ **7** [a] 1 c pc Mss $\mathfrak{GCV}$ וְהָיוּ ‖ **12** [a] $\mathfrak{G}$ + *καὶ ἐξομολογουμένων* ‖ [b] $\mathfrak{G}(\mathfrak{S})$ *τὸν βασιλέα* ‖ **13** [a] prp עָמְדוּ.

וְהַשָּׁרִים[b] וְהַחֲצֹצְרוֹת עַל־הַמֶּלֶךְ וְכָל־עַם הָאָרֶץ שָׂמֵחַ וְתוֹקֵעַ ד19 . ה20 וכל על המלך טוב דכות ב מג , 21 . ב חד חס רחד מל 22
בַּחֲצֹצְרוֹת וְהַמְשֹׁרְרִים בִּכְלֵי הַשִּׁיר וּמוֹדִיעִים לְהַלֵּל וַתִּקְרַע ל 23 . ה . ל מל
עֲתַלְיָהוּ אֶת־בְּגָדֶיהָ וַתֹּאמֶר קֶשֶׁר קָשֶׁר׃ ס 14 וַיּוֹצֵא[a] יְהוֹיָדָע 14 ל 24 . יב מל 25
הַכֹּהֵן אֶת־שָׂרֵי הַמֵּאוֹת | פְּקוּדֵי[b] הַחַיִל וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם הוֹצִיאוּהָ[c] אֶל־ כתיב ט 26 מגה 27 בכתיב ה 28 מגה בסיפ . ג 29
מִבֵּית הַשְּׁדֵרוֹת[c] וְהַבָּא אַחֲרֶיהָ יוּמַת בֶּחָרֶב כִּי אָמַר הַכֹּהֵן לֹא
תְמִיתוּהָ בֵּית יְהוָה׃ 15 וַיָּשִׂימוּ לָהּ יָדַיִם וַתָּבוֹא אֶל[a]־מְבוֹא שַׁעַר־ 15 ל . לה 23 ה 30 מגה בכתיב
הַסּוּסִים בֵּית הַמֶּלֶךְ וַיְמִיתוּהָ שָׁם׃ פ 16 וַיִּכְרֹת יְהוֹיָדָע בְּרִית 16 ל
בֵּינוֹ[a] וּבֵין כָּל־הָעָם וּבֵין הַמֶּלֶךְ לִהְיוֹת לְעָם לַיהוָה׃ 17 וַיָּבֹאוּ כָל־ 17 ל בכתיב
הָעָם בֵּית־הַבַּעַל וַיְיתַצֻהוּ וְאֶת־מִזְבְּחֹתָיו וְאֶת־צְלָמָיו שִׁבְּרוּ וְאֶת ב חס ול בסיפ
מַתָּן כֹּהֵן הַבַּעַל הָרְגוּ לִפְנֵי הַמִּזְבְּחוֹת׃ 18 וַיָּשֶׂם יְהוֹיָדָע פְּקֻדֹּת 18 פד . ב חס
בֵּית יְהוָה בְּיַד הַכֹּהֲנִים הַלְוִיִּם[a] אֲשֶׁר חִלַּק דָּוִיד עַל־בֵּית יְהוָה ג 31 , יג 32 וכל מלכים ישעיה וירמיה דכות ב מ יא
לְהַעֲלוֹת עֹלוֹת יְהוָה[b] כַּכָּתוּב בְּתוֹרַת מֹשֶׁה בְּשִׂמְחָה וּבְשִׁיר עַל יְדֵי ל
דָּוִיד׃ 19 וַיַּעֲמֵד הַשּׁוֹעֲרִים עַל־שַׁעֲרֵי בֵּית יְהוָה וְלֹא־יָבֹא טָמֵא 19 ל 33 מל ב מגה בסיפ . ב 34 . ב
לְכָל־דָּבָר׃ 20 וַיִּקַּח אֶת־שָׂרֵי הַמֵּאוֹת וְאֶת־הָאַדִּירִים וְאֶת־הַמּוֹשְׁלִים 20 ל ומל 23
בָּעָם וְאֶת | כָּל־עַם הָאָרֶץ וַיּוֹרֶד[a] אֶת־הַמֶּלֶךְ מִבֵּית יְהוָה וַיָּבֹאוּ 35 ו
בְתוֹךְ־שַׁעַר הָעֶלְיוֹן[b] בֵּית הַמֶּלֶךְ וַיּוֹשִׁבוּ אֶת־הַמֶּלֶךְ עַל כִּסֵּא ל ומל . ל
הַמַּמְלָכָה׃ 21 וַיִּשְׂמְחוּ כָּל־עַם־הָאָרֶץ וְהָעִיר שָׁקְטָה וְאֶת־עֲתַלְיָהוּ ב 21
הֵמִיתוּ בֶחָרֶב׃ ס

24 1 בֶּן־שֶׁבַע שָׁנִים יֹאָשׁ בְּמָלְכוֹ וְאַרְבָּעִים שָׁנָה מָלַךְ בִּירוּשָׁלִָם **24** ל חס
וְשֵׁם אִמּוֹ צִבְיָה מִבְּאֵר שָׁבַע׃ 2 וַיַּ֫עַשׂ יוֹאָשׁ הַיָּשָׁר בְּעֵינֵי יְהוָה כָּל־ 2 ג
יְמֵי יְהוֹיָדָע הַכֹּהֵן׃ 3 וַיִּשָּׂא־לוֹ יְהוֹיָדָע נָשִׁים שְׁתַּיִם וַיּוֹלֶד 3 ל בטע 1
בָּנִים וּבָנוֹת׃ 4 וַיְהִי אַחֲרֵיכֵן הָיָה עִם־לֵב יוֹאָשׁ לְחַדֵּשׁ אֶת־ 4
בֵּית יְהוָה׃ 5 וַיְקַבֵּץ אֶת־הַכֹּהֲנִים וְהַלְוִיִּם וַיֹּאמֶר לָהֶם צְאוּ לְעָרֵי 5 כא 2 . יז בטע 3

19 Mm 2109. 20 Mm 2106. 21 Mm 2108. 22 Mm 2110. 23 Mp sub loco. 24 Mm 4218. 25 Mm 2194. 26 Mm 3919. 27 Mm 12. 28 Mm 4176. 29 Mm 286. 30 Mm 4219. 31 Mm 1188. 32 Mm 324. 33 Mm 3889. 34 Mm 3611. 35 Mm 3042. Cp 24 1 Mm 40. 2 Mm 4144. 3 Mm 3998.

13 [b] pc Mss שׁ– cf 𝔏 *et principes cantorum* ‖ **14** [a] 1 c 2 R 11,15 וַיֵּצֵא, it 𝔖𝔄 cf 𝔊 (versio duplex) ‖ [b] sic c 2 R ‖ [c–c] sic c 2 R; 𝔊 *ἐκτὸς τοῦ οἴκου*, sim 𝔙 ‖ **15** [a] 2 R 11,16 דֶּרֶךְ ‖ **16** [a] 2 R 11,17 בֵּין יהוה ‖ **18** [a] 1 c pc Mss 𝔊𝔖𝔙 וְה׳ et ins וַיַּעֲמֵד אֶת־מַחְלְקוֹת הכהנים והלוים (homtel) cf 𝔊 ‖ [b] mlt Mss ׳לַי cf 𝔊𝔙 ‖ **20** [a] 1 c 2 R 11,19 et 𝔊𝔙 וַיֹּרִידוּ ‖ [b] 2 R 11,19 הָרָצִים, 𝔊 *τῆς ἐσωτέρας*.

יְהוּדָ֔ה וְקִבְּצ֥וּ מִכָּל־יִשְׂרָאֵ֖ל כֶּ֣סֶף לְחַזֵּ֗ק | אֶת־בֵּ֛ית אֱלֹהֵיכֶ֥ם מִדֵּי לי
6 שָׁנָ֑ה בְּשָׁנָה֙ וְאַתֶּ֣ם תְּמַהֲרֵ֔ו לַדָּבָ֖ר[a] וְלֹ֣א מִהֲרֵ֔ו הַלְוִיִּ֑ם: 6 וַיִּקְרָ֣א ג
הַמֶּ֜לֶךְ לִיהוֹיָדָ֣ע הָרֹ֗אשׁ וַיֹּ֤אמֶר לוֹ֙ מַדּ֣וּעַ לֹא־דָרַ֔שְׁתָּ עַל־הַלְוִיִּ֖ם לז כג מנה בסיפ
לְהָבִ֣יא מִיהוּדָ֗ה וּמִירוּשָׁלַ֤ם אֶת־מַשְׂאַת֙ מֹשֶׁ֣ה עֶבֶד־יְהוָ֔ה וְהַקָּהָ֖ל[a] ו
7 לְיִשְׂרָאֵ֥ל לְאֹהֶ֖ל הָעֵדֻֽת: 7 כִּ֣י עֲתַלְיָ֤הוּ הַמְרַשַּׁעַת֙[a] בָּנֶ֔יהָ[b] פָּרְצ֖וּ ז
8 אֶת־בֵּ֣ית׀ הָאֱלֹהִ֗ים וְגַם֙ כָּל־קָדְשֵׁ֣י בֵית־יְהוָ֔ה עָשׂ֖וּ לַבְּעָלִֽים: 8 וַיֹּ֣אמֶר מח
הַמֶּ֜לֶךְ וַיַּעֲשׂ֣וּ אֲרֹ֗ון אֶחָד֙ וַיִּתְּנ֣וּ בְשַׁ֔עַר בֵּ֖ית־יְהוָ֥ה חִוּצָֽה: 9 וַיִּתְּנ֣וּ־ ד ג חס וחד מל[8]
קֹ֔ול בִּֽיהוּדָ֖ה וּבִירוּשָׁלַ֑ם לְהָבִ֣יא לַיהוָ֔ה מַשְׂאַת֙[a] מֹשֶׁ֣ה׀ עֶבֶד־הָאֱלֹהִ֔ים כא . ו[6] . ט[9]
10 עַל־יִשְׂרָאֵ֖ל בַּמִּדְבָּֽר: 10 וַיִּשְׂמְח֣וּ[a] כָל־הַשָּׂרִ֗ים וְכָל־הָעָם֙ וַיָּבִ֣יאוּ נא מ״פ וכל ר״פ דכות
11 וַיַּשְׁלִ֔יכוּ לָאָרֹ֖ון עַד־לְכַלֵּֽה: 11 [a]וַיְהִ֗י בְּעֵת֙ יָבִ֣יא אֶת־הָאָרֹ֔ון אֶל־ ב במ ג . לו
פְּקֻדַּ֖ת הַמֶּ֑לֶךְ בְּיַ֣ד הַלְוִיִּ֔ם[a] וְכִרְאוֹתָ֗ם כִּֽי־רַב֙ הַכֶּ֣סֶף וּבָ֔א סֹופֵ֖ר ב בסיפ . יט כת ה[10] . יג[11]
הַמֶּ֑לֶךְ וּפְקִ֣יד כֹּהֵ֔ן הָרֹ֖אשׁ וַיָּרִ֣יקוּ אֶת־הָאָרֹ֑ון וַיִּשָּׂאֻ֣הוּ וַיְשִׁיבֻ֔הוּ אֶל־ כ . לב מנה בסיפ
הַמֶּ֖לֶךְ וּפְקִ֥יד סֹפֵ֛ר[a] וְעָרְכ֥וּ אֶת־הָאָרֹ֖ון וַיִּשָּׂאֻ֑הוּ וַיְשִׁיבֻ֖הוּ אֶל־ כה[12] . לא
12 מְקֹמֹ֥ו כְּזֹ֛את עָשׂ֖וּ לְיֹ֑ום | וַיֶּאֱסְפ֥וּ[a] כֶּ֖סֶף לָרֹֽב: 12 וַיִּתְּנֵ֣הוּ הַמֶּ֔לֶךְ יג[13] חס וכל אורית ואיוב
וְיְהֹויָדָ֑ע[a] אֶל־עֹושֵׂ֣ה[b] מְלֶ֔אכֶת עֲבֹודַ֖ת בֵּ֣ית־יְהוָ֑ה וַיְחַזְּק֣וּ שֹׂכְרִ֔ים דכות ב מ ב . יד[14]
חֹצְבִ֥ים וְחָרָשִׁ֖ים לְחַדֵּ֣שׁ בֵּ֣ית יְהוָ֑ה וְגַ֗ם לְחָרָשֵׁי֙ בַּרְזֶ֣ל וּנְחֹ֔שֶׁת לְחַזֵּ֖ק ב מל וכת ה למערב[15]
13 אֶת־בֵּ֥ית יְהוָֽה: 13 [a]וַיַּעֲשׂ֣וּ עֹשֵׂ֣י הַמְּלָאכָ֔ה וַתַּ֥עַל אֲרוּכָ֛ה לַמְּלָאכָ֖ה טז[16] כת י ו[17] מנה בסיפ . ד
בְּיָדָ֑ם וַיַּעֲמִ֣ידוּ אֶת־בֵּ֣ית הָאֱלֹהִ֔ים עַל־מַתְכֹּנְתֹּ֖ו וַיְאַמְּצֻֽהוּ: 14 וְכִכְלֹותָ֔ם מח . ב[18] . ג[19]
הֵבִ֖יאוּ לִפְנֵ֣י הַמֶּ֑לֶךְ וְיְהֹויָדָ֗ע אֶת־שְׁאָ֤ר הַכֶּ֙סֶף֙ וַיֵּעָשׂ֣וּ כֵלִ֔ים לְבֵית־ ג . ל . ג[20]
יְהוָ֖ה כְּלֵ֣י שָׂרֵ֑ת וְהָעֹלֹ֔ות וְכַפֹּ֖ות וּכְלֵ֣י זָהָ֣ב וָכָ֑סֶף וַיְהִ֤י מַעֲלִים֙ עֹלֹ֔ות
15 בְּבֵ֥ית יְהוָ֖ה תָּמִ֣יד כֹּ֣ל יְמֵ֣י יְהֹויָדָֽע: פ 15 וַיַּזְקֵ֣ן יְהֹויָדָ֔ע וַיִּשְׂבַּ֖ע לט . ל
16 יָמִ֑ים וַיָּ֥מָת בֶּן־מֵאָ֛ה וּשְׁלֹשִׁ֥ים שָׁנָ֖ה בְּמֹותֹֽו: 16 וַיִּקְבְּרֻ֣הוּ בְעִיר־דָּוִ֔יד
עִם־הַמְּלָכִ֖ים כִּֽי־עָשָׂ֣ה טֹובָ֣ה בְיִשְׂרָאֵ֑ל וְעִם־הָאֱלֹהִ֖ים וּבֵיתֹֽו: ס כא[21] . ו[22]
17 וְאַחֲרֵי֙ מֹ֣ות יְהֹויָדָ֔ע בָּ֣אוּ שָׂרֵ֣י יְהוּדָ֔ה וַיִּשְׁתַּחֲו֥וּ לַמֶּ֖לֶךְ אָ֣ז שָׁמַ֑ע ג[15]
18 הַמֶּ֖לֶךְ אֲלֵיהֶֽם: 18 וַיַּעַזְבוּ֙ אֶת־בֵּ֣ית[a] יְהוָ֔ה אֱלֹהֵ֖י אֲבֹותֵיהֶ֑ם וַיַּעַבְד֗וּ יז מל בסיפ

[4]Mm 3041. [5]Mm 3377. [6]Mm 326. [7]Mm 3092. [8]Mm 2182. [9]Mm 4036. [10]Mm 2122. [11]Mm 679. [12]Mm 1737. [13]Mm 489. [14]Mm 399. [15]Mp sub loco. [16]Mm 627. [17]Mm 4106. [18]Mm 2981. [19]2Ch 20,23. [20]Mm 3869. [21]Mm 242. [22]Mm 3090.

Cp 24,5 [a] G leg לְדַבֵּר ‖ **6** [a] G *ὅτι ἐξεκκλησίασεν (τὸν Ισραηλ)* = וְהַקְהֵל ‖ **7** [a] prp הַמְּרַשַּׁעַת cf Sa ‖ [b] GV pr cop; prp בְּנֶיהָ ‖ **9** [a] G *καθὼς εἶπεν* = אָמַר(כְּ)? ‖ **10** [a] G^{-L} *καὶ ἔδωκαν* ‖ **11** [a–a] > S ‖ **12** [a] Ms G + הַכֹּהֵן ‖ [b] nonn Mss Vrs עושי ‖ **13** [a] S om v 13.14 ‖ **18** [a] 1 c 2 Mss בְּרִית; > G*S.

אֶת־הָאֲשֵׁרִים וְאֶת־הָעֲצַבִּים וַיְהִי־קֶצֶף עַל־יְהוּדָה וִירוּשָׁלִַם
19 בְּאַשָׁמָתָם זֹאת׃ 19 וַיִּשְׁלַח בָּהֶם נְבִאִים לַהֲשִׁיבָם אֶל־יְהוָה וַיָּעִידוּ׃
20 בָּם וְלֹא הֶאֱזִינוּ׃ ס 20 וְרוּחַ אֱלֹהִים לָבְשָׁה אֶת־זְכַרְיָהוּ בֶּן־
יְהוֹיָדָע הַכֹּהֵן וַיַּעֲמֹד מֵעַל לָעָם וַיֹּאמֶר לָהֶם כֹּה אָמַר הָאֱלֹהִים
לָמָּה אַתֶּם עֹבְרִים אֶת־מִצְוֹת יְהוָה וְלֹא תַצְלִיחוּ כִּי־עֲזַבְתֶּם אֶת־
21 יְהוָה וַיַּעֲזֹב אֶתְכֶם׃ 21 וַיִּקְשְׁרוּ עָלָיו וַיִּרְגְּמֵהוּ אֶבֶן בְּמִצְוַת הַמֶּלֶךְ
22 בֶּחָצֵר בֵּית יְהוָה׃ 22 וְלֹא־זָכַר יוֹאָשׁ הַמֶּלֶךְ הַחֶסֶד אֲשֶׁר עָשָׂה יְהוֹיָדָע
אֲבִיו עִמּוֹ וַיַּהַרֹג אֶת־בְּנוֹ וּכְמוֹתָנוּ אָמַר יֵרֶא יְהוָה וְיִדְרֹשׁ׃ פ
23 23 וַיְהִי ׀ לִתְקוּפַת הַשָּׁנָה עָלָה חֵיל אֲרָם וַיָּבֹאוּ אֶל־יְהוּדָה
וִירוּשָׁלִַם וַיַּשְׁחִיתוּ אֶת־כָּל־שָׂרֵי הָעָם מֵעָם וְכָל־שְׁלָלָם שִׁלְּחוּ לְמֶלֶךְ
24 דַּרְמֶשֶׂק׃ 24 כִּי בִמְצַעַר אַנְשֵׁי בָּאוּ ׀ חֵיל אֲרָם וַיהוָה נָתַן בְּיָדָם
חַיִל לָרָב מְאֹד כִּי עָזְבוּ אֶת־יְהוָה אֱלֹהֵי אֲבוֹתֵיהֶם וְאֶת־יוֹאָשׁ עָשׂוּ
25 שְׁפָטִים׃ 25 וּבְלֶכְתָּם מִמֶּנּוּ כִּי־עָזְבוּ אֹתוֹ בְּמַחֲלָיִם רַבִּים הִתְקַשְׁרוּ
עָלָיו עַבְדָיו בִּדְמֵי בְּנֵי יְהוֹיָדָע הַכֹּהֵן וַיַּהַרְגֻהוּ עַל־מִטָּתוֹ וַיָּמָת
וַיִּקְבְּרֻהוּ בְּעִיר דָּוִיד וְלֹא קְבָרֻהוּ בְּקִבְרוֹת הַמְּלָכִים׃ ס
26 26 וְאֵלֶּה הַמִּתְקַשְׁרִים עָלָיו זָבָד בֶּן־שִׁמְעָת הָעַמּוֹנִית וִיהוֹזָבָד בֶּן־
27 שִׁמְרִית הַמּוֹאָבִית׃ 27 וּבָנָיו וְרֹב הַמַּשָּׂא עָלָיו וְיִסּוֹד בֵּית הָאֱלֹהִים
הִנָּם כְּתוּבִים עַל־מִדְרַשׁ סֵפֶר הַמְּלָכִים וַיִּמְלֹךְ אֲמַצְיָהוּ בְנוֹ
תַּחְתָּיו׃ פ

25 1 בֶּן־עֶשְׂרִים וְחָמֵשׁ שָׁנָה מָלַךְ אֲמַצְיָהוּ וְעֶשְׂרִים וְתֵשַׁע שָׁנָה
מָלַךְ בִּירוּשָׁלִַם וְשֵׁם אִמּוֹ יְהוֹעַדָּן מִירוּשָׁלִָם׃ 2 וַיַּעַשׂ הַיָּשָׁר בְּעֵינֵי
3 יְהוָה רַק לֹא בְלֵבָב שָׁלֵם׃ 3 וַיְהִי כַּאֲשֶׁר חָזְקָה הַמַּמְלָכָה עָלָיו
וַיַּהַרֹג אֶת־עֲבָדָיו הַמַּכִּים אֶת־הַמֶּלֶךְ אָבִיו׃ 4 וְאֶת־בְּנֵיהֶם לֹא

[23] Mm 3979. [24] Gn 1,2. [25] Mm 903. [26] Mm 4212. [27] Mm 4220. [28] Mm 296. [29] Mm 404. [30] Mm 3826. [31] Mm 285. [32] Mm 958. [33] Mm 3179. [34] Mm 896. [35] Cf Okhl 13. Cp 25 [1] Mm 3747. [2] Mm 1069.

18 [b–b] 𝔊^{L} *ἐν τῇ ἡμέρᾳ* (crrp ex *ἁμαρτίᾳ* cf 𝔏 *peccato*) *ταύτῃ* ‖ **20** [a] 𝔊* *Αζαρίαν* ‖ [b] 𝔗 pc Mss מצות ‖ **22** [a] mlt Mss ובמ׳ ‖ **23** [a] l c Ms לְמִ׳ ‖ **24** [a] l רַב (l dttg)? ‖ **25** [a] 𝔊𝔙 sg, l בֶּן (י dttg) ‖ **26** [a] l יוֹנָכָר (יו hpgr) cf 2 R 12,22 Vrs ‖ [b] 2 R שִׁמְרָת; prp שִׁמְרָת ‖ **27** [a–a] 𝔊 *πάντες καὶ προσῆλθον αὐτῷ οἱ πέντε* (= הַחֲמִשָּׁה) *καὶ τὰ λοιπά* ‖ [b] l c K 𝔊𝔗𝔙 וְרֹב ‖ Cp **25,3** [a] nonn Mss 𝔊𝔖 et 2 R 14,5 בְּיָדוֹ.

הַמָּיִת כִּי[a] כִּכְתוּב [b]בְּתוֹרָה בְּסֵפֶר[b] מֹשֶׁה אֲשֶׁר־צִוָּה יְהוָה לֵאמֹר ג וככתיב
לֹא־יָמֻתוּ אָבוֹת עַל־בָּנִים וּבָנִים לֹא־יָמֻתוּ עַל־אָבוֹת כִּי אִישׁ ג פסוק דמטע[3] . ל
בְּחֶטְאוֹ יָמוּתוּ׃ פ 5 וַיִּקְבֹּץ אֲמַצְיָהוּ אֶת־יְהוּדָה וַיַּעֲמִידֵם לְבֵית־ 5
אָבוֹת לְשָׂרֵי[c] הָאֲלָפִים[c] וְלִשְׂרֵי[c] הַמֵּאוֹת לְכָל־יְהוּדָה וּבִנְיָמִן וַיִּפְקְדֵם ד בלישׁ
לְמִבֶּן עֶשְׂרִים שָׁנָה וָמַעְלָה וַיִּמְצָאֵם שְׁלֹשׁ־מֵאוֹת אֶלֶף בָּחוּר יוֹצֵא ג[4]
צָבָא אֹחֵז רֹמַח וְצִנָּה׃ 6 וַיִּשְׂכֹּר מִיִּשְׂרָאֵל מֵאָה אֶלֶף[a] גִּבּוֹר חָיִל ג סביור גבורי . ד קמ 6
וכל אחתה ופ״ם דכות[5]
בְּמֵאָה כִכַּר־כָּסֶף׃ 7 וְאִישׁ הָאֱלֹהִים בָּא אֵלָיו לֵאמֹר הַמֶּלֶךְ אַל־ ה 7
יָבֹא עִמָּךְ צְבָא יִשְׂרָאֵל כִּי אֵין יְהוָה עִם־יִשְׂרָאֵל כָּל בְּנֵי אֶפְרָיִם׃
כִּי אִם־בָּא אַתָּה עֲשֵׂה חָזָק לַמִּלְחָמָה[a] יַכְשִׁילְךָ[c] הָאֱלֹהִים לִפְנֵי ה[6] חס בשמואל ובכתיב 8
ול בסיפ . ל
אוֹיֵב[b] כִּי יֵשׁ־כֹּחַ[c] בֵּאלֹהִים לַעְזֹר וּלְהַכְשִׁיל׃ 9 וַיֹּאמֶר אֲמַצְיָהוּ לְאִישׁ ל . ג מל 9
הָאֱלֹהִים וּמָה־לַּעֲשׂוֹת לִמְאַת[c] הַכִּכָּר אֲשֶׁר נָתַתִּי לְגְדוּד יִשְׂרָאֵל ב[7] . ב[8]
וַיֹּאמֶר אִישׁ הָאֱלֹהִים יֵשׁ לַיהוָה לָתֶת לְךָ הַרְבֵּה מִזֶּה׃ 10 וַיַּבְדִּילֵם 10
אֲמַצְיָהוּ לַגְּדוּד אֲשֶׁר־בָּא אֵלָיו מֵאֶפְרַיִם לָלֶכֶת לִמְקוֹמָם וַיִּחַר ל
אַפָּם מְאֹד בִּיהוּדָה וַיָּשׁוּבוּ לִמְקוֹמָם בָּחֳרִי־אָף׃ פ 11 וַאֲמַצְיָהוּ 11 ו[9] . ה
הִתְחַזַּק וַיִּנְהַג אֶת־עַמּוֹ וַיֵּלֶךְ גֵּיא[c] הַמֶּלַח וַיַּךְ אֶת־בְּנֵי־שָׂעִיר עֲשֶׂרֶת ה[10] . ל
אֲלָפִים׃ 12 וַעֲשֶׂרֶת אֲלָפִים חַיִּים שָׁבוּ בְנֵי יְהוּדָה וַיְבִיאוּם לְרֹאשׁ ד בטע מלרע[11] . כד 12
הַסֶּלַע וַיַּשְׁלִיכוּם מֵרֹאשׁ־הַסֶּלַע וְכֻלָּם נִבְקָעוּ׃ ס 13 וּבְנֵי הַגְּדוּד ב חד מל וחד חס[12] . יד . ג 13
אֲשֶׁר הֵשִׁיב אֲמַצְיָהוּ מִלֶּכֶת עִמּוֹ לַמִּלְחָמָה וַיִּפְשְׁטוּ בְּעָרֵי יְהוּדָה
מִשֹּׁמְרוֹן[a] וְעַד־בֵּית חוֹרוֹן וַיַּכּוּ[c] מֵהֶם שְׁלֹשֶׁת אֲלָפִים וַיָּבְזּוּ בִזָּה רַבָּה׃ ב בכתיב . ב[13] ול בכתיב
ס 14 וַיְהִי אַחֲרֵי בֹּוא אֲמַצְיָהוּ מֵהַכּוֹת אֶת־אֲדוֹמִים וַיָּבֵא אֶת־ ב ומל . נא[14]
אֱלֹהֵי בְּנֵי שֵׂעִיר וַיַּעֲמִידֵם לוֹ לֵאלֹהִים וְלִפְנֵיהֶם יִשְׁתַּחֲוֶה וְלָהֶם ב[15] . ג[16] . ח[17]
יְקַטֵּר׃ 15 וַיִּחַר־אַף יְהוָה בַּאֲמַצְיָהוּ וַיִּשְׁלַח אֵלָיו נָבִיא[a] וַיֹּאמֶר לוֹ
לָמָּה דָרַשְׁתָּ אֶת־אֱלֹהֵי הָעָם[b] אֲשֶׁר לֹא־הִצִּילוּ אֶת־עַמָּם מִיָּדֶךָ׃
16 וַיְהִי[c] | בְּדַבְּרוֹ אֵלָיו וַיֹּאמֶר לוֹ הַלְיוֹעֵץ לַמֶּלֶךְ נְתַּנּוֹךָ[a] [b]חֲדַל־לְךָ[b] ל . ל[18]

[3]Mm 4221. [4]Mm 275. [5]Mm 4138. [6]Mm 169. [7]Mm 4222. [8]Mm 4223. [9]Mm 1643. [10]Mm 1657. [11]Mm 1929. [12]Mm 1300. [13]Mm 1275. [14]Mm 639. [15]Mm 4224. [16]Mm 1790. [17]Mm 1053. [18]חדל ונתנוך Jdc 15,13.

4 [a] > 𝔊𝔙 et 2 R 14,6, dl? ‖ [b–b] 2 R בס׳ תּוֹרַת cf 𝔖𝔙 ‖ **6** [a] Seb 2 Mss רֵי– ‖ **8** [a] aut ins לָמָּה (homtel) aut l in 8a בָּם pro בֹּא et עֹשֵׂה חָזָק pro עֲשֵׂה חָזָק ‖ [b] l בְּיַד־ (hpgr)? cf 𝔊[L]𝔖𝔄 ‖ **13** [a] prp מִמְּגִדּוֹן ‖ **15** [a] 𝔊[-min] pl, 𝔈 + *Baneam* ‖ [b] 𝔖𝔄 pl cf 𝔈 ‖ **16** [a] nonn Mss 𝔗 נָתַנּוּךָ, 𝔊 *δέδωκά σε* ‖ [b–b] 𝔊 *πρόσεχε*.

ל לָמָּה יִכּוּךָ וְיִחַדֵּל הַנָּבִיא וַיֹּאמֶר וָדַעְתִּי כִּי־יָעַץ אֱלֹהִים לְהַשְׁחִיתֶךָ
כִּי־עָשִׂיתָ זֹּאת וְלֹא שָׁמַעְתָּ לַעֲצָתִי׃ פ 17 17 וַיִּוָּעַץ אֲמַצְיָהוּ מֶלֶךְ
יְהוּדָה וַיִּשְׁלַח אֶל־יוֹאָשׁ בֶּן־יְהוֹאָחָז בֶּן־יֵהוּא מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל לֵאמֹר
לְכָה נִתְרָאֶה פָּנִים׃ 18 18 וַיִּשְׁלַח יוֹאָשׁ מֶלֶךְ־יִשְׂרָאֵל אֶל־אֲמַצְיָהוּ מֶלֶךְ־ לכה חד מן ג[19] חס בלית ק
יְהוּדָה לֵאמֹר הַחוֹחַ אֲשֶׁר בַּלְּבָנוֹן שָׁלַח אֶל־הָאֶרֶז אֲשֶׁר בַּלְּבָנוֹן
לֵאמֹר תְּנָה־אֶת־בִּתְּךָ לִבְנִי לְאִשָּׁה וַתַּעֲבֹר חַיַּת[a] הַשָּׂדֶה אֲשֶׁר ל בסיפ
בַּלְּבָנוֹן וַתִּרְמֹס אֶת־הַחוֹחַ׃ 19 19 אָמַרְתָּ[a] הִנֵּה[b] הִכִּיתָ[c] אֶת־אֱדוֹם ג ר״פ[20]
וְנָשָׂאֲךָ לִבְּךָ לְהַכְבֵּיד[d] עַתָּה שְׁבָה בְּבֵיתֶךָ לָמָּה תִתְגָּרֶה בְּרָעָה ב. ל. נ
וְנָפַלְתָּ אַתָּה וִיהוּדָה עִמָּךְ׃ 20 וְלֹא־שָׁמַע אֲמַצְיָהוּ[a] כִּי מֵהָאֱלֹהִים ב. ב[21] נ
הָיָה לְמַעַן תִּתָּם בְּיָד[b] כִּי דָרְשׁוּ אֶת אֱלֹהֵי אֱדוֹם[a]׃ 21 וַיַּעַל יוֹאָשׁ ל
מֶלֶךְ־יִשְׂרָאֵל וַיִּתְרָאוּ פָּנִים הוּא וַאֲמַצְיָהוּ מֶלֶךְ־יְהוּדָה בְּבֵית שֶׁמֶשׁ נ
אֲשֶׁר לִיהוּדָה׃ 22 [a]וַיִּנָּגֵף יְהוּדָה לִפְנֵי יִשְׂרָאֵל וַיָּנֻסוּ אִישׁ לְאָהָלָיו׃ 22 ז פסוק מן ז מילין כל מילה דאית בהון י
22 ס 23 וְאֶת־ אֲמַצְיָהוּ מֶלֶךְ־יְהוּדָה בֶּן־יוֹאָשׁ [a]בֶּן־יְהוֹאָחָז[a] תָּפַשׂ יוֹאָשׁ
מֶלֶךְ־יִשְׂרָאֵל בְּבֵית שֶׁמֶשׁ וַיְבִיאֻהוּ יְרוּשָׁלַ͏ִם וַיִּפְרֹץ בְּחוֹמַת יְרוּשָׁלַ͏ִם ד מל
מִשַּׁעַר אֶפְרַיִם עַד־שַׁעַר הַפִּנָּה[b] אַרְבַּע מֵאוֹת אַמָּה׃ 24 24 וְכָל־[a]הַזָּהָב ז. ל[23] מל דסמיכ לעבר
וְהַכֶּסֶף וְאֶת כָּל־הַכֵּלִים הַנִּמְצְאִים בְּבֵית־הָאֱלֹהִים עִם־עֹבֵד אֱדוֹם
וְאֶת־אֹצְרוֹת בֵּית הַמֶּלֶךְ וְאֶת־בְּנֵי הַתַּעֲרֻבוֹת[b] וַיָּשָׁב[c] שֹׁמְרוֹן׃ פ יא מל[24]. 25[1]. ב וכת כן
25 וַיְחִי אֲמַצְיָהוּ בֶן־יוֹאָשׁ מֶלֶךְ יְהוּדָה אַחֲרֵי מוֹת יוֹאָשׁ בֶּן־יְהוֹאָחָז ג בטע
מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל חֲמֵשׁ עֶשְׂרֵה שָׁנָה׃ 26 26 וְיֶתֶר דִּבְרֵי אֲמַצְיָהוּ הָרִאשֹׁנִים כי יג מנה בסיפ
וְהָאַחֲרוֹנִים הֲלֹא[a] הֵנָּם[b] כְּתוּבִים עַל־סֵפֶר מַלְכֵי־יְהוּדָה וְיִשְׂרָאֵל׃ ו מל בסיפ. ג. לג ט מנה בכתיב
27 27 וּמֵעֵת[a] אֲשֶׁר־סָר אֲמַצְיָהוּ מֵאַחֲרֵי יְהוָה וַיִּקְשְׁרוּ עָלָיו קֶשֶׁר נ ור״פ
בִּירוּשָׁלַ͏ִם וַיָּנָס לָכִישָׁה וַיִּשְׁלְחוּ אַחֲרָיו לָכִישָׁה וַיְמִיתֻהוּ שָׁם׃ ג[27]. כת כן[26] ובסיפ

[19] Mm 2214. [20] Mm 2157. [21] Mp sub loco. [22] Cf Mm 2125. [23] Mm 4225. [24] Mm 1977 contra textum. [25] Mm 271. [26] Mm 2126. [27] Mm 2127.

18 [a–a] 𝔊 versio duplex ‖ **19** [a] > 𝔖 et 2 R 14,10 ‖ [b] 2 R 14,10 הַכָּה, it 𝔖𝔙 ‖ [c] l תִּי–? cf 𝔊[L]𝔖𝔗𝔙 ‖ [d] l prb לְהִכָּבֵד cf 𝔖𝔗𝔙 ‖ **20** [a–a] > 𝔖 et 2 R 14,11 ‖ [b] l בְּיָדוֹ? cf 𝔗(𝔈) ‖ **22** [a] v 22 > 𝔖 ‖ **23** [a–a] > 𝔊*; pertinet originaliter (cf 17.25) ad regem Israelitarum (post יִשְׂרָאֵל), sed Ch sequitur ordinem 2 R 14,13, ubi postea יְהוֹאָחָז in אֲחַזְיָהוּ commutatum (id hic in pc Mss 𝔊[L]) ‖ [b] l c pc Mss Vrs et 2 R 14,13 הַפִּנָּה ‖ **24** [a] 𝔖 *wnsb* = וַיִּקַּח, 2 R 14,14 וְלָקַח אֶת־כָּל ‖ [b] 𝔊 *τῶν συμμίξεων*, 𝔖 crrp, 𝔗 *rbrbnj'*, 𝔙 *obsidum* ‖ [c] ex 2 R 14,14; l הֵשִׁיב cf 𝔙𝔈 ‖ **26** [a] > pc Mss 𝔖𝔙 ‖ [b] pc Mss 𝔗 et 2 R 14,18 הֵם ‖ **27** [a] 𝔊 *καὶ ἐν τῷ καιρῷ*; prp וּ(לְ)עֵמַת.

28 וַיִּשָּׂאֻהוּ עַל־הַסּוּסִים וַיִּקָּבְרוּ אֹתוֹ עִם־אֲבֹתָיו בְּעִיר יְהוּדָה׃ [a]

26 1 וַיִּקְחוּ כָּל־עַם יְהוּדָה [a] אֶת־עֻזִּיָּהוּ [b] וְהוּא בֶּן־שֵׁשׁ עֶשְׂרֵה שָׁנָה
וַיַּמְלִיכוּ אֹתוֹ תַּחַת אָבִיו אֲמַצְיָהוּ׃ 2 הוּא בָּנָה אֶת־אֵילוֹת [a] וַיְשִׁיבֶהָ
לִיהוּדָה אַחֲרֵי שְׁכַב־הַמֶּלֶךְ עִם־אֲבֹתָיו׃ פ 3 בֶּן־שֵׁשׁ עֶשְׂרֵה
שָׁנָה עֻזִּיָּהוּ בְּמָלְכוֹ וַחֲמִשִּׁים וּשְׁתַּיִם שָׁנָה מָלַךְ בִּירוּשָׁלִַם וְשֵׁם אִמּוֹ
יְכָלְיָה [a] מִן־יְרוּשָׁלִָם׃ 4 וַיַּעַשׂ הַיָּשָׁר בְּעֵינֵי יְהוָה כְּכֹל אֲשֶׁר־עָשָׂה
אֲמַצְיָהוּ אָבִיו׃ 5 וַיְהִי לִדְרֹשׁ אֱלֹהִים בִּימֵי זְכַרְיָהוּ הַמֵּבִין בְּרְאֹת [a]
אֱלֹהִים וּבִימֵי דָרְשׁוֹ אֶת־יְהוָה הִצְלִיחוֹ הָאֱלֹהִים׃ ס 6 וַיֵּצֵא
וַיִּלָּחֶם בַּפְּלִשְׁתִּים וַיִּפְרֹץ אֶת־חוֹמַת גַּת וְאֶת חוֹמַת יַבְנֶה [a] וְאֶת חוֹמַת
אַשְׁדּוֹד [b] וַיִּבֶן עָרִים [b] בְּאַשְׁדּוֹד וּבַפְּלִשְׁתִּים׃ 7 [a] וַיַּעְזְרֵהוּ [c] הָאֱלֹהִים
עַל־פְּלִשְׁתִּים וְעַל־הָעַרָבִיִּים הַיֹּשְׁבִים בִּגּוּר [b] בָּעַל [d] וְהַמְעוֹנִים [ce]׃
8 [a] וַיִּתְּנוּ הָעַמּוֹנִים [b] מִנְחָה לְעֻזִּיָּהוּ [a] וַיֵּלֶךְ שְׁמוֹ עַד־לְבוֹא [c] מִצְרַיִם כִּי
הֶחֱזִיק עַד־לְמָעְלָה׃ 9 וַיִּבֶן עֻזִּיָּהוּ מִגְדָּלִים בִּירוּשָׁלִַם עַל־שַׁעַר
הַפִּנָּה וְעַל־שַׁעַר הַגַּיְא וְעַל־הַמִּקְצוֹעַ וַיְחַזְּקֵם׃ 10 וַיִּבֶן מִגְדָּלִים
בַּמִּדְבָּר וַיַּחְצֹב בֹּרוֹת רַבִּים כִּי מִקְנֶה־רַב [a] הָיָה לוֹ וּבַשְּׁפֵלָה וּבַמִּישֹׁר
אִכָּרִים [b] וְכֹרְמִים בָּהָרִים וּבַכַּרְמֶל כִּי־אֹהֵב אֲדָמָה הָיָה׃ ס
11 וַיְהִי לְעֻזִּיָּהוּ חַיִל עֹשֶׂה [a] מִלְחָמָה [b] יוֹצְאֵי צָבָא לִגְדוּד בְּמִסְפַּר
פְּקֻדָתָם בְּיַד יְעוּאֵל [c] הַסּוֹפֵר וּמַעֲשֵׂיָהוּ הַשּׁוֹטֵר עַל יַד־חֲנַנְיָהוּ
מִשָּׂרֵי [d] הַמֶּלֶךְ [b]׃ 12 כֹּל מִסְפַּר רָאשֵׁי הָאָבוֹת לִגְבוֹרֵי חָיִל אַלְפַּיִם
וְשֵׁשׁ מֵאוֹת׃ 13 וְעַל־יָדָם חֵיל צָבָא שְׁלֹשׁ מֵאוֹת אֶלֶף וְשִׁבְעַת אֲלָפִים
וַחֲמֵשׁ מֵאוֹת עֹשֵׂי מִלְחָמָה בְּכֹחַ חַיִל [a] לַעְזֹר לַמֶּלֶךְ עַל־הָאוֹיֵב׃
14 וַיָּכֶן לָהֶם עֻזִּיָּהוּ לְכָל־הַצָּבָא מָגֵנִּים וְרֻמָחִים וְכוֹבָעִים וְשִׁרְיוֹנוֹת

ד חס 28 . ל 20

ב חד חס וחד מל 1

יכליה ק . ג . קלט 4

ז 2 חס וכל אורית ונבואה דכות ב מ ב . ז 3 ד מנה בלישׁ . ב חד חס וחד מל 5

ל וחטף . ל

ג

ג 6 . ב 7 . ל

הערבים ק . ל קמ

ב מל בלישׁ . ל 8

ג

ד מל 8

יא 9

כו פסוק דאית בחתן א״ב . ד מל

יעיאל ק חד מן ד 10 כת כן . ל ומל

עה . ד קמ וכל אתנח וס״פ דכות 11

ל 12

יג 13 כת י 14 מנה בסיס ג 15 מנה מל . ה 10

---

28 Mm 1737. 29 Mp sub loco. Cp 26 1 Mm 2128. 2 Mm 4226. 3 Mm 4104. 4 Mm 498. 5 Mm 4103. 6 Mm 4227. 7 Mm 1604. 8 Mm 2021. 9 Mm 512. 10 Mm 4054. 11 Mm 4138. 12 ויחד חיל הצבא 1 Ch 20,1. 13 Mm 627. 14 Mm 4106. 15 Mm 4260. 16 Mm 2542.

28 a l c nonn Mss Vrs et 2 R 14,20 דָּוִיד? ‖ **Cp 26,1** a 2 Mss 𝔊 הָאָרֶץ ‖ b 2 R 14,21 עֲזַרְיָה ‖ **2** a 2 R 14,22 אֵילַת, it 𝔊𝔖𝔙 ‖ **3** a mlt Mss 𝔗 et 2 R 15,2 ut Q, K יְכֹלְיָה cf 𝔊$^{AL a1}$(𝔙) *Iexelia*; 𝔖^{A} *jknj'* ‖ **5** a mlt Mss בִּירֹאת, nonn Mss Edd 𝔊𝔖𝔗𝔄 בְּיִרְאַת ‖ **6** a 𝔖(𝔗𝔄) ''z'' = עַזָּה ‖ b–b prp וַיִּבֶן הֶעָ ‖ **7** a v 7 > 𝔖 ‖ b 𝔊 *ἐπὶ τῆς πέτρας*, 𝔙^{A} *in Tur(baal)*; l בְּגֶרֶר cf 𝔗 ‖ c–c l וַיַּעַל ה׳ cf 𝔊 ‖ d 𝔏 *Cabaa* ‖ e pc Mss וְהָעַמּוֹנִים, 𝔊 *τοὺς Μιναίους* cf 20,1a ‖ **8** a–a > 𝔖 ‖ b l הַמְעוּנִים cf 𝔊 ‖ **10** a sic L, mlt Mss Edd רַב ‖ b > 𝔊*; l וְאִ ‖ **11** a pc Mss עֹשֵׂי ‖ b–b > 𝔖 ‖ c 𝔗 nonn Mss 𝔊𝔖𝔙 ut Q, K יעוּ ‖ d 𝔊 *τοῦ διαδόχου* = מִשְׁנֵה cf 28,7 ‖ **13** a dl (dttg)?

15 וּקְשָׁתוֹת וּלְאַבְנֵי קְלָעִים׃ 15 [a]וַיַּעַשׂ | בִּירוּשָׁלַם חִשְׁבֹּנוֹת מַחֲשֶׁבֶת
חוֹשֵׁב לִהְיוֹת עַל־הַמִּגְדָּלִים וְעַל־הַפִּנּוֹת לִירֹוא בַּחִצִּים וּבָאֲבָנִים[b]
גְּדֹלוֹת[a] וַיֵּצֵא שְׁמוֹ עַד־לְמֶרְחוֹק כִּי־הִפְלִיא לְהֵעָזֵר עַד כִּי־חָזָק׃
16 וּכְחָזְקָתוֹ נִבַּהּ לִבּוֹ עַד־לְהַשְׁחִית וַיִּמְעַל בַּיהוָה אֱלֹהָיו
וַיָּבֹא אֶל־הֵיכַל יְהוָה לְהַקְטִיר עַל־מִזְבַּח הַקְּטֹרֶת׃ 17 וַיָּבֹא אַחֲרָיו
עֲזַרְיָהוּ[a] הַכֹּהֵן וְעִמּוֹ כֹּהֲנִים לַיהוָה שְׁמוֹנִים בְּנֵי־חָיִל׃ 18 וַיַּעַמְדוּ
עַל־עֻזִּיָּהוּ הַמֶּלֶךְ[b] וַיֹּאמְרוּ[c] לוֹ לֹא־לְךָ עֻזִּיָּהוּ לְהַקְטִיר לַיהוָה כִּי
לַכֹּהֲנִים בְּנֵי־אַהֲרֹן הַמְקֻדָּשִׁים לְהַקְטִיר צֵא מִן־הַמִּקְדָּשׁ כִּי מָעַלְתָּ
וְלֹא־לְךָ לְכָבוֹד מֵיְהוָה אֱלֹהִים׃ 19 וַיִּזְעַף עֻזִּיָּהוּ וּבְיָדוֹ מִקְטֶרֶת
לְהַקְטִיר וּבְזַעְפּוֹ עִם־הַכֹּהֲנִים וְהַצָּרָעַת זָרְחָה בְמִצְחוֹ לִפְנֵי הַכֹּהֲנִים
בְּבֵית יְהוָה מִצֶּלַע לְמִזְבַּח הַקְּטֹרֶת׃ 20 וַיִּפֶן אֵלָיו עֲזַרְיָהוּ[a] כֹּהֵן הָרֹאשׁ
וְכָל־הַכֹּהֲנִים וְהִנֵּה־הוּא מְצֹרָע בְּמִצְחוֹ וַיַּבְהִלוּהוּ מִשָּׁם וְגַם־הוּא
נִדְחַף לָצֵאת כִּי נִגָּעוֹ יְהוָה׃ 21 וַיְהִי עֻזִּיָּהוּ הַמֶּלֶךְ מְצֹרָע | עַד־יוֹם
מוֹתוֹ וַיֵּשֶׁב בֵּית[a] הַחָפְשִׁית[b] מְצֹרָע כִּי נִגְזָר מִבֵּית יְהוָה וְיוֹתָם בְּנוֹ
עַל־בֵּית הַמֶּלֶךְ[c] שֹׁפֵט אֶת־עַם הָאָרֶץ׃ 22 וְיֶתֶר דִּבְרֵי עֻזִּיָּהוּ
הָרִאשֹׁנִים וְהָאַחֲרֹנִים[a] כָּתַב יְשַׁעְיָהוּ בֶן־אָמוֹץ הַנָּבִיא׃ 23 וַיִּשְׁכַּב
עֻזִּיָּהוּ עִם־אֲבֹתָיו וַיִּקְבְּרוּ אֹתוֹ [a]עִם־אֲבֹתָיו[a] בְּשָׂדֶה הַקְּבוּרָה אֲשֶׁר[b]
לַמְּלָכִים כִּי אָמְרוּ מְצֹרָע הוּא וַיִּמְלֹךְ יוֹתָם בְּנוֹ תַּחְתָּיו׃ ס

27 1 בֶּן־עֶשְׂרִים וְחָמֵשׁ שָׁנָה יוֹתָם בְּמָלְכוֹ וְשֵׁשׁ־עֶשְׂרֵה שָׁנָה מָלַךְ
בִּירוּשָׁלַם וְשֵׁם אִמּוֹ יְרוּשָׁה בַּת־צָדוֹק׃ 2 וַיַּעַשׂ הַיָּשָׁר בְּעֵינֵי יְהוָה
כְּכֹל אֲשֶׁר־עָשָׂה עֻזִּיָּהוּ אָבִיו רַק לֹא־בָא אֶל־הֵיכַל יְהוָה וְעוֹד הָעָם
מַשְׁחִיתִים׃ 3 הוּא בָּנָה אֶת־שַׁעַר בֵּית־יְהוָה הָעֶלְיוֹן וּבְחוֹמַת הָעֹפֶל
בָּנָה לָרֹב׃ 4 וְעָרִים בָּנָה בְּהַר־יְהוּדָה וּבְחָרָשִׁים בָּנָה בִּירָנִיוֹת
וּמִגְדָּלִים׃ 5 וְהוּא נִלְחַם עִם־מֶלֶךְ[a] בְּנֵי־עַמּוֹן וַיֶּחֱזַק עֲלֵיהֶם וַיִּתְּנוּ־

[17] Mp sub loco. [18] Mm 2900. [19] Mm 4228. [20] Mm 520. [21] Mm 315. [22] Mm 357. [23] Mm 2131 et Mm 3761. [24] Mm 2406. [25] Mm 324. Cp 27 [1] Mm 2138. [2] Mp sub loco. [3] Mm 4229. [4] Mm 1748. [5] Mm 432.

15 [a–a] > Ⅎ || [b] pc Mss ובו || **17/18** [a] Ⅎ *wzj'* || [b–b] > Ⅎ || [c] Ⅎ sg || **20** [a] cf 17/18[a] || **21** [a] Seb בְּבֵית || [b] 2 R 15,5 ut Q, K וּת–; 𝔏 recte *libertatis* (euphemismus) || [c–c] 𝔊 *ἐπὶ τῆς βασιλείας αὐτοῦ* || **22** [a] sic L, mlt Mss Edd וְהָאַחֲרֹנִים || **23** [a–a] > pc Mss 𝕾𝖁𝕸, dl (ex 2 R 15,7) || [b] Ⅎ *l' bqbwrt'* = non in sepultura || **Cp 27,5** [a] > 2 Mss 𝕾𝖁.

כל חס לוֹ בְּנֵי־עַמּוֹן [b]בַּשָּׁנָה הַהִוא[b] מֵאָה כִכַּר־כֶּסֶף וַעֲשֶׂרֶת אֲלָפִים כֹּרִים
ב מל[9] חִטִּים וּשְׂעוֹרִים עֶשֶׂרֶת אֲלָפִים זֹאת הֵשִׁיבוּ לוֹ בְּנֵי עַמּוֹן ס [c]
6 וּבַשָּׁנָה הַשְּׁנִית וְהַשְּׁלִשִׁית: 6 וַיִּתְחַזֵּק יוֹתָם כִּי הֵכִין דְּרָכָיו לִפְנֵי יְהוָה
ח[7]. ל אֱלֹהָיו: 7 וְיֶתֶר דִּבְרֵי יוֹתָם [a]וְכָל־מִלְחַמְתָּיו[a] וּדְרָכָיו הִנָּם
8 כְּתוּבִים עַל־סֵפֶר מַלְכֵי־יִשְׂרָאֵל וִיהוּדָה: 8 [a]בֶּן־עֶשְׂרִים וְחָמֵשׁ שָׁנָה[a] ג
9 הָיָה בְּמָלְכוֹ וְשֵׁשׁ־עֶשְׂרֵה שָׁנָה מָלַךְ בִּירוּשָׁלִָם: 9 וַיִּשְׁכַּב יוֹתָם עִם־ ו
אֲבֹתָיו וַיִּקְבְּרוּ אֹתוֹ בְּעִיר דָּוִיד וַיִּמְלֹךְ אָחָז בְּנוֹ תַּחְתָּיו: פ
28 1 בֶּן־עֶשְׂרִים[a] שָׁנָה אָחָז בְּמָלְכוֹ וְשֵׁשׁ־עֶשְׂרֵה שָׁנָה מָלַךְ
2 בִּירוּשָׁלִָם וְלֹא־עָשָׂה הַיָּשָׁר בְּעֵינֵי יְהוָה[b] כְּדָוִיד אָבִיו: 2 וַיֵּלֶךְ
ה[1]. קלט . ב
ל . כג פסוק וגם ובתר תלת מלילין[2]. לג ר״פ
3 בְּדַרְכֵי מַלְכֵי יִשְׂרָאֵל וְגַם מַסֵּכוֹת[a] עָשָׂה לַבְּעָלִים: 3 וְהוּא הִקְטִיר
ט חס ג[3] מנה בלישׁ וחד מן ד בת כן בְּגֵיא בֶן־הִנֹּם וַיַּבְעֵר[a] אֶת־בָּנָיו[b] בָּאֵשׁ כְּתֹעֲבוֹת הַגּוֹיִם אֲשֶׁר הוֹרִישׁ
4 יְהוָה מִפְּנֵי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל: 4 וַיִּזְבַּח וַיְקַטֵּר בַּבָּמוֹת וְעַל־הַגְּבָעוֹת וְתַחַת
ט[4] 5 כָּל־עֵץ רַעֲנָן: 5 וַיִּתְּנֵהוּ יְהוָה אֱלֹהָיו בְּיַד מֶלֶךְ אֲרָם וַיַּכּוּ־בוֹ וַיִּשְׁבּוּ
לז . בא[5] ד[6] מנה קמ מִמֶּנּוּ שִׁבְיָה גְדוֹלָה וַיְבִיאוּ דַרְמֶשֶׂק וְגַם בְּיַד־מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל נִתָּן וַיַּךְ־בּוֹ
6 מַכָּה גְדוֹלָה: ס 6 וַיַּהֲרֹג פֶּקַח בֶּן־רְמַלְיָהוּ בִּיהוּדָה מֵאָה
ד[7] וְעֶשְׂרִים אֶלֶף בְּיוֹם אֶחָד הַכֹּל בְּנֵי־חַיִל בַּעֲזָבָם אֶת־יְהוָה אֱלֹהֵי
7 אֲבוֹתָם: 7 וַיַּהֲרֹג זִכְרִי | גִּבּוֹר אֶפְרַיִם אֶת־מַעֲשֵׂיָהוּ בֶּן־הַמֶּלֶךְ ל בכתיב . ל
ל . ד[8] וְאֶת־עַזְרִיקָם נְגִיד הַבַּיִת וְאֶת־אֶלְקָנָה מִשְׁנֵה הַמֶּלֶךְ: ס
ט[4] 8 וַיִּשְׁבּוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל מֵאֲחֵיהֶם מָאתַיִם[a] אֶלֶף נָשִׁים בָּנִים וּבָנוֹת וְגַם־
לג קמ[9]. לו . ה ר״פ[10] שָׁלָל רָב בָּזְזוּ מֵהֶם וַיָּבִיאוּ אֶת־הַשָּׁלָל לְשֹׁמְרוֹן: ס 9 וְשָׁם הָיָה
ג ב חס וחד[11] מל נָבִיא לַיהוָה עֹדֵד[a] שְׁמוֹ וַיֵּצֵא לִפְנֵי הַצָּבָא הַבָּא לְשֹׁמְרוֹן וַיֹּאמֶר
לָהֶם הִנֵּה בַּחֲמַת יְהוָה אֱלֹהֵי־אֲבוֹתֵיכֶם עַל־יְהוּדָה נְתָנָם בְּיֶדְכֶם
10 וַתַּהַרְגוּ־בָם בְּזַעַף[b] עַד־לַשָּׁמַיִם הִגִּיעַ: 10 וְעַתָּה בְּנֵי־יְהוּדָה וִירוּשָׁלַ ב
ב חד חס וחד מל[12] אַתֶּם אֹמְרִים לִכְבֹּשׁ לַעֲבָדִים וְלִשְׁפָחוֹת לָכֶם [a]הֲלֹא רַק־אַתֶּם[a]

[6]Mm 4058. [7]Mm 4195. [8]Mm 4230. Cp 28 [1]Mm 1821. [2]Mm 1629. [3]Mm 4251. [4]Mm 1694. [5]Mm 2838. [6]Mm 403. [7]Mm 1218. [8]Mm 1155. [9]Mm 264. [10]Mm 299. [11]Cf Mm 896. [12]Mm 4231.

5 [b–b] G *κατ' ἐνιαυτόν*; tr ante ובשנה 5b cf G || [c] sic (interv) L mlt Mss || **7** [a–a] G *καὶ ὁ πόλεμος* || **8** [a] v 8 > G*S, gl ad 28,1a || **Cp 28,1** [a] Ms G[min]ȿSA + וְחָמֵשׁ cf 27,8[a] || [b] mlt Mss S et 2 R 16,2 + אֱלֹהָיו || **2** [a] S *mdbḥ'* = altaria || **3** [a] Ms GSC וַיַּעֲבֵר cf 2 R 16,3 || [b] 2 R 16,3 בָּנָו, it S || **8** [a] G-L[min] 300 || **9** [a] S *'dw* || [b] sic L, mlt Mss Edd בְּ || **10** [a–a] G *οὐκ ἰδοὺ εἰμι*.

11 עִמָּכֶם[b] אֲשֶׁמוֹת[c] לַיהוָה אֱלֹהֵיכֶם׃ 11 וְעַתָּה שִׁמְעוּנִי וְהָשִׁיבוּ הַשִּׁבְיָה
12 אֲשֶׁר שָׁבִיתֶם מֵאֲחֵיכֶם כִּי חֲרוֹן אַף־יְהוָה עֲלֵיכֶם׃ ס 12 וַיָּקֻמוּ[o]
אֲנָשִׁים מֵרָאשֵׁי בְנֵי־אֶפְרַיִם עֲזַרְיָהוּ[a] בֶן־יְהוֹחָנָן בֶּרֶכְיָהוּ[b] בֶן־
מְשִׁלֵּמוֹת[c] וִיחִזְקִיָּהוּ[d] בֶּן־שַׁלֻּם וַעֲמָשָׂא בֶן־חַדְלַי עַל־הַבָּאִים מִן־
13 הַצָּבָא[d]׃ 13 וַיֹּאמְרוּ לָהֶם לֹא־תָבִיאוּ אֶת־הַשִּׁבְיָה הֵנָּה כִּי לְאַשְׁמַת
יְהוָה עָלֵינוּ אַתֶּם אֹמְרִים לְהוֹסִיף עַל־חַטֹּאתֵינוּ וְעַל־אַשְׁמָתֵנוּ כִּי־
רַבָּה אַשְׁמָה לָנוּ[a] וַחֲרוֹן אַף[b] עַל־יִשְׂרָאֵל[a]׃ ס 14 וַיַּעַזְבוּ[a] הֶחָלוּץ
14 וְהָעָם אֶת־הַשִּׁבְיָה וְאֶת־הַבִּזָּה לִפְנֵי הַשָּׂרִים וְכָל־הַקָּהָל׃ 15 וַיָּקֻמוּ הָאֲנָשִׁים
15 אֲשֶׁר־נֻקְּבוּ בְשֵׁמוֹת וַיַּחֲזִיקוּ בַּשִּׁבְיָה וְכָל־מַעֲרֻמֵּיהֶם הִלְבִּישׁוּ מִן־
הַשָּׁלָל וַיַּלְבִּשֻׁם וַיַּנְעִלוּם וַיַּאֲכִלוּם וַיַּשְׁקוּם וַיְסֻכּוּם וַיְנַהֲלוּם בַּחֲמֹרִים
לְכָל־כּוֹשֵׁל וַיְבִיאוּם יְרֵחוֹ עִיר־הַתְּמָרִים אֶצֶל אֲחֵיהֶם וַיָּשׁוּבוּ
שֹׁמְרוֹן׃ פ 16 בָּעֵת הַהִיא שָׁלַח הַמֶּלֶךְ אָחָז עַל־מַלְכֵי[a] אַשּׁוּר
16 לַעְזֹר לוֹ׃ 17 וְעוֹד אֲדוֹמִים בָּאוּ וַיַּכּוּ בִיהוּדָה וַיִּשְׁבּוּ־שֶׁבִי׃
18 וּפְלִשְׁתִּים פָּשְׁטוּ בְּעָרֵי הַשְּׁפֵלָה וְהַנֶּגֶב לִיהוּדָה וַיִּלְכְּדוּ אֶת־
בֵּית־שֶׁמֶשׁ וְאֶת־אַיָּלוֹן וְאֶת־הַגְּדֵרוֹת וְאֶת־שׂוֹכוֹ וּבְנוֹתֶיהָ וְאֶת־תִּמְנָה
וּבְנוֹתֶיהָ וְאֶת־גִּמְזוֹ וְאֶת־בְּנוֹתֶיהָ וַיֵּשְׁבוּ שָׁם׃ 19 כִּי־הִכְנִיעַ יְהוָה אֶת־
יְהוּדָה בַּעֲבוּר אָחָז מֶלֶךְ־יִשְׂרָאֵל[a] כִּי הִפְרִיעַ בִּיהוּדָה וּמָעֹל מָעַל
בַּיהוָה׃ 20 וַיָּבֹא עָלָיו תִּלְגַּת[a] פִּלְנֶאסֶר[b] מֶלֶךְ אַשּׁוּר וַיָּצַר לוֹ וְלֹא
חִזְּקוֹ[c]׃ 21 כִּי־חָלַק[a] אָחָז אֶת־בֵּית יְהוָה וְאֶת־בֵּית הַמֶּלֶךְ וְהַשָּׂרִים
וַיִּתֵּן לְמֶלֶךְ אַשּׁוּר וְלֹא לְעֶזְרָה לוֹ׃ 22 [a]וּבְעֵת הָצַר לוֹ[a] וַיּוֹסֶף
לְמָעַל בַּיהוָה[b] הוּא הַמֶּלֶךְ אָחָז׃ 23 וַיִּזְבַּח[a] לֵאלֹהֵי דַרְמֶשֶׂק הַמַּכִּים
בּוֹ[b] וַיֹּאמֶר כִּי אֱלֹהֵי מַלְכֵי[c]־אֲרָם הֵם מְעֹזְרִים[d] אוֹתָם לָהֶם אֲזַבֵּחַ
וְיֵעְזְרוּנִי וְהֵם הָיוּ־לוֹ לְהַכְשִׁילוֹ וּלְכָל־יִשְׂרָאֵל׃ 24 וַיֶּאֱסֹף אָחָז אֶת־[a]

[13]Mm 3928. [14]Mm 4232. [15]Mm 4233. [16]Mm 674. [17]Mm 4236. [18]Mm 1340. [19]Mm 3833. [20]Mp sub loco. [21]Mm 2227. [22]Mm 1694. [23]Mm 2135. [24]Mm 1356. [25]Mm 4022. [26]Mm 4268. [27]Mm 962. [28]Mm 4234.

10 [b] prp עַלֵיכֶם עִמָּכֶם ‖ [c] G *μαρτυρῆσαι* ex *ἁμαρτῆσαι* cf L *peccastis* ‖ **12** [a] G[B] *Ουδια* ‖ [b] G[B] *Ζαχαρίας* ‖ [c] cf 1 Ch 9,12[e] ‖ [d–d] > S ‖ **13** [a–a] > S ‖ [b] pc Mss GV אַף יהוה ‖ **14** [a] v 14 > S ‖ **16** [a] l c Ms Vrs מֶלֶךְ cf 20 ‖ **19** [a] Seb nonn Mss Vrs יְהוּדָה ‖ **20** [a] mlt Mss G[AL1a1]S תִּגְלַת cf 1 Ch 5,6 ‖ [b] Ms G[BL]S om נ cf 1 Ch ‖ [c] l חִזְקוֹ cf 29,34 35,2 ‖ **21** [a] prp חָלַץ cf Ps 7,5 ‖ **22** [a–a] G *ἀλλ' ἢ τῷ θλιβῆναι αὐτόν* ‖ [b–b] G *καὶ εἶπεν ὁ βασιλεύς* ‖ **23** [a] G *ἐκζητήσω* ‖ [b] G *με* ‖ [c] Ms G מֶלֶךְ ‖ [d] l ע�ֹזְרִים (מ dttg) ‖ **24** [a] nonn Mss + כָּל־.

כְּלֵי ׀ בֵּית־הָאֱלֹהִים וַיְקַצֵּץ אֶת־כְּלֵי ׀ בֵּית־הָאֱלֹהִים וַיְסַגֵּר אֶת־ ה . מת . ה . מת
25 דַּלְתוֹת בֵּית־יְהוָה וַיַּעַשׂ לוֹ מִזְבְּחוֹת בְּכָל־פִּנָּה בִּירוּשָׁלִַם׃ 25 וּבְכָל־
עִיר וָעִיר לִיהוּדָה עָשָׂה בָמוֹת לְקַטֵּר לֵאלֹהִים אֲחֵרִים וַיַּכְעֵס אֶת־ ב
26 יְהוָה אֱלֹהֵי אֲבֹתָיו׃ 26 וְיֶתֶר דְּבָרָיו ׀ וְכָל־דְּרָכָיו הָרִאשֹׁנִים ל . כי יג מנה בסיפ
27 וְהָאַחֲרוֹנִים הִנָּם כְּתוּבִים עַל־סֵפֶר מַלְכֵי־יְהוּדָה וְיִשְׂרָאֵל׃ 27 וַיִּשְׁכַּב ׀ ו מל בסיפ . ג . לג . ט מנה בכתיב . ה בטע . ל בסיפ
אָחָז עִם־אֲבֹתָיו וַיִּקְבְּרֻהוּ [a]בָּעִיר בִּירוּשָׁלִַם כִּי לֹא הֱבִיאֻהוּ לְקִבְרֵי ל ומל[29]
מַלְכֵי יִשְׂרָאֵל וַיִּמְלֹךְ יְחִזְקִיָּהוּ בְנוֹ תַּחְתָּיו׃ פ

29 1 יְחִזְקִיָּהוּ מָלַךְ בֶּן־עֶשְׂרִים וְחָמֵשׁ שָׁנָה וְעֶשְׂרִים וָתֵשַׁע שָׁנָה ל ר״פ[1]
2 מָלַךְ בִּירוּשָׁלִַם וְשֵׁם אִמּוֹ אֲבִיָּה[a] בַּת־זְכַרְיָהוּ׃ 2 וַיַּעַשׂ הַיָּשָׁר בְּעֵינֵי יה בסיפ ב מנה נקיבה
3 יְהוָה כְּכֹל אֲשֶׁר־עָשָׂה דָּוִיד אָבִיו׃ 3 [a]הוּא בַּשָּׁנָה הָרִאשׁוֹנָה ה ג[2] מנה מל בסיפ
לְמָלְכוֹ[a] בַּחֹדֶשׁ הָרִאשׁוֹן פָּתַח ׀ אֶת־דַּלְתוֹת בֵּית־יְהוָה וַיְחַזְּקֵם׃ סד[3] . ב בליש[4]
4 וַיָּבֵא אֶת־הַכֹּהֲנִים וְאֶת־הַלְוִיִּם וַיַּאַסְפֵם לִרְחוֹב הַמִּזְרָח׃ 5 וַיֹּאמֶר נא יה מנה ר״פ[5] . ד
לָהֶם שִׁמְעוּנִי הַלְוִיִּם עַתָּה הִתְקַדְּשׁוּ וְקַדְּשׁוּ אֶת־בֵּית יְהוָה אֱלֹהֵי ל
אֲבֹתֵיכֶם וְהוֹצִיאוּ אֶת־הַנִּדָּה מִן־הַקֹּדֶשׁ׃ 6 כִּי־מָעֲלוּ אֲבֹתֵינוּ וַיַּעֲשׂוּ ה[6] חס ב מנה בסיפ וכל עזרא דכות . ו
הָרַע בְּעֵינֵי יְהוָה־אֱלֹהֵינוּ וַיַּעַזְבֻהוּ וַיָּסֻבּוּ פְנֵיהֶם מִמִּשְׁכַּן יְהוָה וַיִּתְּנוּ־ ג[7] . ל
7 עֹרֶף׃ 7 גַּם סָגְרוּ דַּלְתוֹת הָאוּלָם[a] וַיְכַבּוּ אֶת־הַנֵּרוֹת וּקְטֹרֶת לֹא ל
8 הִקְטִירוּ וְעֹלָה לֹא־הֶעֱלוּ בַּקֹּדֶשׁ לֵאלֹהֵי יִשְׂרָאֵל׃ 8 וַיְהִי ׀ קֶצֶף יְהוָה ב . כה[8] ד[9] מנה בליש
עַל־יְהוּדָה וִירוּשָׁלִַם וַיִּתְּנֵם לְזַוְעָה[a] לְשַׁמָּה וְלִשְׁרֵקָה כַּאֲשֶׁר אַתֶּם לזעוה ק
9 רֹאִים בְּעֵינֵיכֶם׃ 9 וְהִנֵּה נָפְלוּ אֲבוֹתֵינוּ[a] בֶּחָרֶב וּבָנֵינוּ וּבְנוֹתֵינוּ יה . ח[10] מל ג מנה בסיפ וכל י ש ת דכות ב מ א . ד מל[11]
10 וְנָשֵׁינוּ בַּשְּׁבִי [b]עַל־זֹאת׃ 10 [a]עַתָּה עִם־לִבִּי לִכְרֹת בְּרִית לַיהוָה כה ר״פ[12] ח מנה בסיפ . ב מל
סנג אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל וְיָשֹׁב מִמֶּנּוּ חֲרוֹן אַפּוֹ׃ 11 בָּנַי[a] עַתָּה אַל־תִּשָּׁלוּ הי[13]
כִּי־בָכֶם בָּחַר יְהוָה לַעֲמֹד לְפָנָיו לְשָׁרְתוֹ וְלִהְיוֹת לוֹ מְשָׁרְתִים ב[14]
12 וּמַקְטִרִים׃ ס 12 וַיָּקֻמוּ הַלְוִיִּם מַחַת בֶּן־עֲמָשַׂי וְיוֹאֵל בֶּן־עֲזַרְיָהוּ[a] ג ב[15] מנה בליש חד ר״פ וחד ס״פ וחס
מִן־בְּנֵי הַקְהָתִי ׀ וּמִן־בְּנֵי מְרָרִי קִישׁ בֶּן־עַבְדִּי וַעֲזַרְיָהוּ[b] בֶּן־יְהַלְלְאֵל

[29] Mp sub loco. Cp 29 [1] Mm 978. [2] Mm 4132. [3] Mp sub loco. [4] Mm 1547. [5] Mm 639. [6] Mm 1586. [7] Mm 1503. [8] Mm 2364. [9] Mm 3921. [10] Mm 346. [11] Mm 3437. [12] Mm 1057. [13] Mm 976. [14] Mm 3776. [15] Mm 4186.

27 [a–a] G *ἐν πόλει Δαυιδ* ‖ **Cp 29,1** [a] 2 R 18,2 אֲבִי ‖ **3** [a–a] G *καὶ ἐγένετο ὡς ἔστη ἐπὶ τῆς βασιλείας αὐτοῦ* ‖ **7** [a] G *τοῦ ναοῦ* ‖ **8** [a] K לְזוָעָה cf Jer 15,4 ‖ **9** [a] Ms יכם– cf G in tot v ‖ [b–b] G cj c 10 et pr *ἐν γῇ οὐκ αὐτῶν ὃ καὶ νῦν ἐστιν* ‖ **10** [a] S om 10–19 ‖ **11** [a] G *καὶ*, L *edificate* = בְּנוּ ‖ **12** [a] G* *Ζαχαρίου* ‖ [b] cf [a].

ד
13 וּמִן־הַגֵּרְשֻׁנִּי יוֹאָח בֶּן־זִמָּה[c] וְעֵדֶן[d] בֶּן־[e]יוֹאָח׃ 13 וּמִן־בְּנֵי[a] אֱלִיצָפָן
יעיאל ק חד מן ד[16] כת כן .
14 שִׁמְרִי וְיעוּאֵל[b] וּמִן־בְּנֵי אָסָף זְכַרְיָהוּ[c] וּמַתַּנְיָהוּ׃ ס 14 וּמִן־בְּנֵי
יתיאל . ק[18]
15 הֵימָן יְחִיאֵל[a] וְשִׁמְעִי ס וּמִן־בְּנֵי יְדוּתוּן[b] שְׁמַעְיָה וְעֻזִּיאֵל׃ 15 וַיַּאַסְפוּ
כת כן כ ומטע[19]
אֶת־אֲחֵיהֶם וַיִּתְקַדָּשׁוּ וַיָּבֹאוּ כְּמִצְוַת־הַמֶּלֶךְ בִּדְבְרֵי יְהוָה לְטַהֵר
יב[20] ו מנה מל בסיפ
16 בֵּית יְהוָה׃ 16 וַיָּבֹאוּ הַכֹּהֲנִים לִפְנִימָה בֵּית־יְהוָה לְטַהֵר וַיּוֹצִיאוּ אֵת
ב
כָּל־הַטֻּמְאָה אֲשֶׁר מָצְאוּ בְּהֵיכַל יְהוָה לַחֲצַר בֵּית יְהוָה וַיְקַבְּלוּ
ד
הַלְוִיִּם לְהוֹצִיא לַנַּחַל־קִדְרוֹן חוּצָה׃ 17 וַיָּחֵלּוּ בְּאֶחָד[a] לַחֹדֶשׁ
טז וב בפסוק[19]
הָרִאשׁוֹן לְקַדֵּשׁ וּבְיוֹם שְׁמוֹנָה לַחֹדֶשׁ בָּאוּ לְאוּלָם[b] יְהוָה וַיְקַדְּשׁוּ
ל . טז וב בפסוק[18]
אֶת־בֵּית־יְהוָה לְיָמִים ׀ שְׁמוֹנָה וּבְיוֹם [c]שִׁשָּׁה עָשָׂר[c] לַחֹדֶשׁ הָרִאשׁוֹן
ג מל[21] . ה[22] . ה בסיפ[23] . ל
כָּלוּ׃ ס 18 וַיָּבֹאוּ פְנִימָה אֶל־חִזְקִיָּהוּ הַמֶּלֶךְ וַיֹּאמְרוּ טִהַרְנוּ
יד פסוק את את ראת ואת ראת . ל . ט מל בלישׁ ובסיפ . ג בכתיב
אֶת־כָּל־בֵּית ׀ יְהוָה אֶת־[a]מִזְבַּח הָעוֹלָה וְאֶת־כָּל־כֵּלָיו וְאֶת־שֻׁלְחַן
ג בכתיב . ל
הַמַּעֲרֶכֶת וְאֶת־כָּל־כֵּלָיו׃ 19 וְאֶת כָּל־הַכֵּלִים אֲשֶׁר הִזְנִיחַ הַמֶּלֶךְ
אָחָז בְּמַלְכוּתוֹ בְּמַעֲלוֹ הֲכִנּוּ וְהִקְדָּשְׁנוּ וְהִנָּם לִפְנֵי מִזְבַּח יְהוָה׃ ס
כ ז מנה בסיפ[24]
20 וַיַּשְׁכֵּם יְחִזְקִיָּהוּ הַמֶּלֶךְ וַיַּאֲסֹף אֶת[a] שָׂרֵי הָעִיר וַיַּעַל בֵּית יְהוָה׃ 20
לז . ז בליש . ב
21 וַיָּבִיאוּ פָרִים־שִׁבְעָה וְאֵילִים שִׁבְעָה וּכְבָשִׂים שִׁבְעָה[a] וּצְפִירֵי עִזִּים
כה[25] ג
שִׁבְעָה לְחַטָּאת עַל־הַמַּמְלָכָה וְעַל־הַמִּקְדָּשׁ וְעַל־יְהוּדָה[b] וַיֹּאמֶר
לִבְנֵי אַהֲרֹן הַכֹּהֲנִים לְהַעֲלוֹת עַל־מִזְבַּח יְהוָה׃ 22 וַיִּשְׁחֲטוּ הַבָּקָר
ה[26] וכל הקטרה דכות ב מ ג . ל חס בכתיב למערב[27]
וַיְקַבְּלוּ הַכֹּהֲנִים אֶת־הַדָּם וַיִּזְרְקוּ הַמִּזְבֵּחָה וַיִּשְׁחֲטוּ הָאֵילִים וַיִּזְרְקוּ
ה[28] וכל הקטרה דכות ב מ ג . ה[26] וכל הקטרה דכות ב מ ג . ג ב חס וחד מל[28]
הַדָּם הַמִּזְבֵּחָה וַיִּשְׁחֲטוּ הַכְּבָשִׂים וַיִּזְרְקוּ הַדָּם הַמִּזְבֵּחָה׃ 23 וַיַּגִּישׁוּ
ל
אֶת־שְׂעִירֵי הַחַטָּאת לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ וְהַקָּהָל וַיִּסְמְכוּ יְדֵיהֶם עֲלֵיהֶם׃
ב . ל . ה[26] וכל הקטרה דכות ב מ ג . כ ח[29] מנה בסיפ
24 וַיִּשְׁחָטוּם הַכֹּהֲנִים וַיְחַטְּאוּ אֶת־דָּמָם הַמִּזְבֵּחָה לְכַפֵּר עַל־כָּל־
ט מל בליש ובסיפ
יִשְׂרָאֵל כִּי לְכָל־יִשְׂרָאֵל אָמַר הַמֶּלֶךְ הָעוֹלָה וְהַחַטָּאת׃ 25 וַיַּעֲמֵד
ד[30] . ב[31]
אֶת־הַלְוִיִּם בֵּית יְהוָה בִּמְצִלְתַּיִם בִּנְבָלִים וּבְכִנֹּרוֹת בְּמִצְוַת דָּוִיד וְגָד

[16] Mm 4054. [17] Mm 4124. [18] Mm 399. [19] Mp sub loco. [20] Mm 2610. [21] Mm 2498. [22] Mm 717. [23] Mm 2203. [24] Mm 4234. [25] Mm 2759. [26] Mm 4235. [27] Mm 879. [28] Mm 1601. [29] Mm 4151. [30] Mm 4220. [31] Mm 1339.

12 [c] G *Zεμμαθ* ‖ [d] G *καὶ Ιωδαν* ‖ [e] G^{B} *οὗτοι υἱοί* ‖ **13** [a] Ms + מְרָרִי ‖ [b] nonn Mss Vrs ut Q, K עוּ– ‖ [c] G^{B} *Αζαρίας* ‖ **14** [a] nonn Mss Vrs ut Q, K יְחוּ (vel יְחוּאֵל?) ‖ [b] G^{A}(V) *Ιδιθουν* ‖ **17** [a] G *τῇ νουμηνίᾳ*, G^{B*} pr *ἡμέρᾳ τῇ τρίτῃ* (propter [c–c]) ‖ [b] G cf 7[a] ‖ [c–c] G^{B} 13 ‖ **18** [a] l c ⅁ואת? ‖ **20** [a] pc Mss Y + כָּל־ ‖ **21** [a] ins לְעֹלָה cf 24b ‖ [b] G *Ισραηλ*.

[a]חֹזֵה־הַמֶּלֶךְ׃ [a]וְנָתָן הַנָּבִיא כִּי [b]בְיַד־יְהוָה[b] הַמִּצְוָה בְּיַד־נְבִיאָיו׃ ס
26 וַיַּעַמְדוּ הַלְוִיִּם בִּכְלֵי דָוִיד וְהַכֹּהֲנִים בַּחֲצֹצְרוֹת׃ ס 27 וַיֹּאמֶר
חִזְקִיָּהוּ לְהַעֲלוֹת הָעֹלָה לְהַמִּזְבֵּחַ וּבְעֵת הֵחֵל הָעוֹלָה הֵחֵל שִׁיר־
28 יְהוָה וְהַחֲצֹצְרוֹת [a]וְעַל־יְדֵי[a] כְּלֵי דָוִיד מֶלֶךְ־יִשְׂרָאֵל׃ 28 וְכָל־הַקָּהָל
מְשִׁתַּחֲוִים וְהַשִּׁיר מְשׁוֹרֵר וְהַחֲצֹצְרוֹת מַחְצְרִים[a] הַכֹּל[b] עַד לְכִלּוֹת
29 הָעֹלָה׃ 29 וּכְכַלּוֹת לְהַעֲלוֹת כָּרְעוּ הַמֶּלֶךְ וְכָל־הַנִּמְצְאִים אִתּוֹ
30 וַיִּשְׁתַּחֲווּ׃ 30 וַיֹּאמֶר יְחִזְקִיָּהוּ הַמֶּלֶךְ וְהַשָּׂרִים לַלְוִיִּם לְהַלֵּל לַיהוָה
בִּדְבְרֵי דָוִיד וְאָסָף הַחוֹזֶה וַיְהַלְלוּ עַד־לְשִׂמְחָה וַיִּקְדוּ וַיִּשְׁתַּחֲווּ׃ פ
31 וַיַּעַן יְחִזְקִיָּהוּ וַיֹּאמֶר[a] עַתָּה מִלֵּאתֶם[b] יֶדְכֶם לַיהוָה גְּשׁוּ וְהָבִיאוּ
זְבָחִים וְתוֹדוֹת לְבֵית יְהוָה וַיָּבִיאוּ הַקָּהָל זְבָחִים וְתוֹדוֹת וְכָל־נְדִיב
32 לֵב עֹלוֹת׃ 32 וַיְהִי מִסְפַּר הָעֹלָה אֲשֶׁר הֵבִיאוּ הַקָּהָל בָּקָר שִׁבְעִים
33 אֵילִים מֵאָה כְּבָשִׂים מָאתַיִם לְעֹלָה לַיהוָה כָּל־אֵלֶּה׃ 33 וְהַקְּדָשִׁים
34 בָּקָר שֵׁשׁ מֵאוֹת וְצֹאן שְׁלֹשֶׁת אֲלָפִים[a]׃ 34 רַק הַכֹּהֲנִים הָיוּ לִמְעָט
וְלֹא יָכְלוּ לְהַפְשִׁיט אֶת־כָּל־הָעֹלוֹת וַיְחַזְּקוּם אֲחֵיהֶם הַלְוִיִּם עַד־
כְּלוֹת הַמְּלָאכָה וְעַד יִתְקַדְּשׁוּ הַכֹּהֲנִים כִּי הַלְוִיִּם יִשְׁרֵי לֵבָב
35 לְהִתְקַדֵּשׁ מֵהַכֹּהֲנִים׃ 35 וְגַם־עֹלָה לָרֹב בְּחֶלְבֵי הַשְּׁלָמִים וּבַנְּסָכִים
36 לָעֹלָה וַתִּכּוֹן עֲבוֹדַת בֵּית־יְהוָה׃ 36 וַיִּשְׂמַח יְחִזְקִיָּהוּ וְכָל־הָעָם עַל
30 הַהֵכִין הָאֱלֹהִים לָעָם[a] כִּי בְּפִתְאֹם הָיָה הַדָּבָר׃ פ 30 1 וַיִּשְׁלַח
יְחִזְקִיָּהוּ עַל־כָּל־יִשְׂרָאֵל וִיהוּדָה וְגַם־אִגְּרוֹת כָּתַב עַל־אֶפְרַיִם
וּמְנַשֶּׁה לָבוֹא לְבֵית־יְהוָה בִּירוּשָׁלַם לַעֲשׂוֹת פֶּסַח לַיהוָה אֱלֹהֵי
2 יִשְׂרָאֵל׃ 2 וַיִּוָּעַץ הַמֶּלֶךְ וְשָׂרָיו וְכָל־הַקָּהָל בִּירוּשָׁלַם לַעֲשׂוֹת הַפֶּסַח
3 בַּחֹדֶשׁ הַשֵּׁנִי׃ 3 כִּי לֹא יָכְלוּ לַעֲשֹׂתוֹ[a] בָּעֵת הַהִיא כִּי הַכֹּהֲנִים לֹא־
4 הִתְקַדָּשׁוּ לְמַדַּי וְהָעָם לֹא־נֶאֶסְפוּ לִירוּשָׁלִָם׃ 4 וַיִּישַׁר הַדָּבָר בְּעֵינֵי
5 הַמֶּלֶךְ וּבְעֵינֵי כָּל־הַקָּהָל׃ 5 וַיַּעֲמִידוּ דָבָר לְהַעֲבִיר קוֹל בְּכָל־

[32] Mm 4203. [33] Mm 2203. [34] Mm 2109. [35] Mm 4236. [36] Mp sub loco. [37] Q addidi, cf 1 Ch 15,24; 2 Ch 5,13; 7,6; 13,14 et Mp sub loco. [38] Mm 85. [39] Dt 31,29. [40] Mm 1254. [41] Mm 593. [42] Mm 4237. [43] Mm 1208. [44] וחד יחזקום Jer 10,4. [45] Mm 912. [46] Mm 3893. [47] Mm 4070. [48] Mm 698. **Cp 30** [1] Mm 4238. [2] Mm 4151. [3] Mp sub loco. [4] Mm 4236. [5] Mm 2036. [6] Mm 305. [7] Mm 968.

25 [a–a] $\mathfrak{G}^{B}$ *τοῦ προφήτου* || [b–b] prp בְּדָוִיד הָיָה || **27** [a–a] $\mathfrak{G}$ *πρός* || **28** [a] cf 1 Ch 15,24[a] || [b] > $\mathfrak{GSV}$ || **31** [a] ins לָעָם cf 31b || [b] prp מַלְּאוּ אַתֶּם cf 1 Ch 29,5 || **33** [a] $\mathfrak{G}^{B}$ + 500 || **36** [a] $\mathfrak{C}$ לרב; prp לָעֵת || **Cp 30,3** [a] ins לָעִתּוֹ vel בָּעִתּוֹ (hpgr).

ל 32. ל בסיפ
ה 33. ל בסיפ
ט מל בלישׁ ובסיפ
ל 34. ה; ה 35
כ"ל 36. ל 34
מחצרים 37 חד מן יחיר צ 36
ק
ה 38. ל
ל בכתיב. ל בקריא וכל אוריית דכות ב מ א 39
ג חס ול בכתיב 40. ל 41
ג מל בלישׁ 42. לו.
ג מל בלישׁ 42
ה בטע בסיפ
ל בסיפ
ז קמ וכל אחנח וס"פ דכות 43
ל. ל. ל 44
יז פסוק עד ועד 45. ל
ל. ל 46. כ 47 ר"פ בכתיב
ט מנח בסיפ
ה 48. נא מ"פ וכל ר"פ דכות ב מ ג 36
ל. ל. ד 1
כ ה? מנח בסיפ. ל
ל. ב 2
ה 4
מז פסוק לא לא לא.
ו זוגיך 3. ה וחס 6
חי. ג מל 7. קלט 3
,

ב[8] יִשְׂרָאֵל מִבְּאֵר־שֶׁבַע וְעַד־דָּן לָבֹוא לַעֲשׂוֹת פֶּסַח לַיהוָה אֱלֹהֵי־
יִשְׂרָאֵל בִּירוּשָׁלִַם כִּי לֹא[a] עָשׂוּ כַּכָּתוּב׃ 6 וַיֵּלְכוּ הָרָצִים 6
ל. ל בָּאִגְּרוֹת מִיַּד הַמֶּלֶךְ וְשָׂרָיו בְּכָל־יִשְׂרָאֵל וִיהוּדָה וּכְמִצְוַת[a] הַמֶּלֶךְ[b]
ד בליש[9]. לֵאמֹר בְּנֵי יִשְׂרָאֵל שׁוּבוּ אֶל־יְהוָה אֱלֹהֵי אַבְרָהָם יִצְחָק וְיִשְׂרָאֵל
לג ט מנה בכתיב
ה[10]. ל וְיָשָׁב אֶל־הַפְּלֵיטָה הַנִּשְׁאֶרֶת לָכֶם מִכַּף מַלְכֵי[c] אַשּׁוּר׃ 7 וְאַל־תִּהְיוּ 7
ל. יז מל בסיפ[8] כַּאֲבוֹתֵיכֶם וְכַאֲחֵיכֶם אֲשֶׁר מָעֲלוּ בַיהוָה אֱלֹהֵי אֲבוֹתֵיהֶם וַיִּתְּנֵם
כה[11] ר״פ ה מנה בסיפ. ג[12] לְשַׁמָּה כַּאֲשֶׁר אַתֶּם רֹאִים׃ 8 עַתָּה אַל־תַּקְשׁוּ עָרְפְּכֶם כַּאֲבוֹתֵיכֶם
[a]תְּנוּ־יָד[b] לַיהוָה[a] וּבֹאוּ לְמִקְדָּשׁוֹ אֲשֶׁר הִקְדִּישׁ לְעוֹלָם וְעִבְדוּ אֶת־
ה[10]. לא[13] יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם וְיָשֹׁב מִכֶּם חֲרוֹן אַפּוֹ׃ 9 כִּי בְשׁוּבְכֶם עַל־יְהוָה[a] 9
ג מל[14]. ג[15] אֲחֵיכֶם וּבְנֵיכֶם לְרַחֲמִים לִפְנֵי שׁוֹבֵיהֶם וְלָשׁוּב לָאָרֶץ הַזֹּאת כִּי־חַנּוּן
וְרַחוּם יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם וְלֹא־יָסִיר פָּנִים[b] מִכֶּם אִם־תָּשׁוּבוּ אֵלָיו׃ פ
ל 10 וַיְהִי הָרָצִים עֹבְרִים מֵעִיר | לָעִיר בְּאֶרֶץ־אֶפְרַיִם וּמְנַשֶּׁה וְעַד־ 10
ל. ל וחס. ל זְבֻלוּן[a] וַיִּהְיוּ מַשְׁחִיקִים[b] עֲלֵיהֶם וּמַלְעֲגִים בָּם׃ 11 אַךְ־אֲנָשִׁים מֵאָשֵׁר 11
ב[18]. ד בליש ול בסיפ וּמְנַשֶּׁה[a] וּמִזְּבֻלוּן נִכְנְעוּ וַיָּבֹאוּ לִירוּשָׁלִָם׃ 12 גַּם בִּיהוּדָה הָיְתָה יַד 12
ה[17] הָאֱלֹהִים לָתֵת לָהֶם לֵב אֶחָד לַעֲשׂוֹת מִצְוַת הַמֶּלֶךְ וְהַשָּׂרִים בִּדְבַר[a]
יג[19]. לג קמ[19] יְהוָה׃ 13 וַיֶּאֱסְפוּ יְרוּשָׁלִַם עַם־רָב לַעֲשׂוֹת אֶת־חַג הַמַּצּוֹת בַּחֹדֶשׁ 13
ה[18] הַשֵּׁנִי קָהָל לָרֹב[a] מְאֹד׃ 14 וַיָּקֻמוּ וַיָּסִירוּ אֶת־הַמִּזְבְּחוֹת אֲשֶׁר 14
ל ומל[8] בִּירוּשָׁלִַם וְאֶת כָּל־הַמְקַטְּרוֹת[a] הֵסִירוּ וַיַּשְׁלִיכוּ לַנַּחַל קִדְרוֹן׃
ח[20] 15 וַיִּשְׁחֲטוּ הַפֶּסַח בְּאַרְבָּעָה עָשָׂר לַחֹדֶשׁ הַשֵּׁנִי וְהַכֹּהֲנִים וְהַלְוִיִּם[a] 15
לו נִכְלְמוּ וַיִּתְקַדָּשׁוּ וַיָּבִיאוּ עֹלוֹת בֵּית יְהוָה׃ 16 וַיַּעַמְדוּ עַל־עָמְדָם 16
ו[21] כְּמִשְׁפָּטָם כְּתוֹרַת מֹשֶׁה אִישׁ הָאֱלֹהִים הַכֹּהֲנִים[a] זֹרְקִים אֶת־הַדָּם
ד דגש[22]. ג קמ מִיַּד הַלְוִיִּם׃ 17 כִּי־רַבַּת בַּקָּהָל אֲשֶׁר לֹא הִתְקַדָּשׁוּ וְהַלְוִיִּם עַל־ 17
ל. ל. ג[23] שְׁחִיטַת הַפְּסָחִים לְכֹל לֹא טָהוֹר לְהַקְדִּישׁ לַיהוָה׃ 18 כִּי מַרְבִּית 18
ל[24] הָעָם רַבַּת מֵאֶפְרַיִם וּמְנַשֶּׁה יִשָּׂשכָר וּזְבֻלוּן לֹא הִטֶּהָרוּ כִּי־אָכְלוּ

[8] Mp sub loco. [9] Mm 4147. [10] Mm 976. [11] Mm 1057. [12] Mm 1109. [13] Mm 486. [14] Mm 3380. [15] Mm 4239. [16] Mm 1419. [17] Mm 1549. [18] Mm 264. [19] Mm 3179. [20] Mm 1199. [21] Mm 3890. [22] Mm 3722. [23] Mm 1542. [24] וחד והטהרו Nu 8,7.

5 [a] > 𝔊 ‖ **6** [a] mlt Mss ובמ׳, Ms 𝔊𝔙 כמ׳ ‖ [b] prb ins דִּבְּרוּ אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בְּשֵׁם הַמֶּלֶךְ vel sim (homtel) ‖ [c] 𝔊𝔖𝔙 sg ‖ **8** [a–a] > 𝔖 ‖ [b] 𝔊 δόξαν ‖ **9** [a] ins יְהִיו cf 𝔊 (hpgr) ‖ [b] Vrs + suff 3 sg ‖ **10** [a] prp דָּן גְּבֻל ‖ [b] Mss מְשַׂחֲקִים ‖ **11** [a] l וּמִמּ׳ (מ hpgr) cf 𝔊 ‖ **12** [a] pc Mss 𝔖𝔗 כְּד׳ ‖ **13** [a] cf 24,24[a] ‖ **14** [a] prp הַמְקַטֶּרֶת cf Ex 30,1 ‖ **15** [a] dl וְ cf 27 ‖ **16** [a] pc Mss 𝔊𝔙 וְה׳.

אֶת־הַפֶּסַח בְּלֹא כַּכָּתוּב כִּי הִתְפַּלֵּל יְחִזְקִיָּהוּ עֲלֵיהֶם לֵאמֹר יְהוָה
19 הַטּוֹב יְכַפֵּר בְּעַד: [a] 19 כָּל־לְבָבוֹ הֵכִין לִדְרוֹשׁ הָאֱלֹהִים | יְהוָה אֱלֹהֵי ל 25.
20 אֲבוֹתָיו וְלֹא כְּטָהֳרַת הַקֹּדֶשׁ: ס 20 וַיִּשְׁמַע יְהוָה אֶל־יְחִזְקִיָּהוּ ג מל 26. ל
21 וַיִּרְפָּא אֶת־הָעָם: ס 21 וַיַּעֲשׂוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל הַנִּמְצְאִים בִּירוּשָׁלַם ב 27
אֶת־חַג הַמַּצּוֹת שִׁבְעַת יָמִים בְּשִׂמְחָה גְּדוֹלָה וּמְהַלְלִים לַיהוָה יוֹם | ג
22 בְּיוֹם הַלְוִיִּם וְהַכֹּהֲנִים [a] בִּכְלֵי־עֹז [ab] לַיהוָה: ס 22 וַיְדַבֵּר יְחִזְקִיָּהוּ ד 28
עַל־לֵב כָּל־הַלְוִיִּם הַמַּשְׂכִּילִים שֵׂכֶל־טוֹב לַיהוָה וַיֹּאכְלוּ [a] אֶת־ ב מל 29
הַמּוֹעֵד שִׁבְעַת הַיָּמִים מְזַבְּחִים זִבְחֵי שְׁלָמִים וּמִתְוַדִּים לַיהוָה אֱלֹהֵי ה 30
23 אֲבוֹתֵיהֶם: ס 23 וַיִּוָּעֲצוּ כָּל־הַקָּהָל לַעֲשׂוֹת שִׁבְעַת יָמִים אֲחֵרִים ז מל בסיפ
24 וַיַּעֲשׂוּ שִׁבְעַת־יָמִים שִׂמְחָה: [a] 24 כִּי חִזְקִיָּהוּ מֶלֶךְ־יְהוּדָה הֵרִים לַקָּהָל ה בסיפ 31
אֶלֶף פָּרִים וְשִׁבְעַת אֲלָפִים צֹאן ס וְהַשָּׂרִים הֵרִימוּ לַקָּהָל פָּרִים ל
25 אֶלֶף וְצֹאן עֲשֶׂרֶת אֲלָפִים וַיִּתְקַדְּשׁוּ [a] כֹּהֲנִים לָרֹב: 25 וַיִּשְׂמְחוּ | כָּל־ ח 32. ה 33. ל בלישׁ בסיפ
קְהַל יְהוּדָה וְהַכֹּהֲנִים וְהַלְוִיִּם וְכָל־הַקָּהָל הַבָּאִים מִיִּשְׂרָאֵל וְהַגֵּרִים
26 הַבָּאִים מֵאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל וְהַיּוֹשְׁבִים בִּיהוּדָה: 26 וַתְּהִי שִׂמְחָה־גְדוֹלָה ג 34. ל חד חס ורב מן י מל בלישׁ
27 בִּירוּשָׁלִַם כִּי מִימֵי שְׁלֹמֹה בֶּן־דָּוִיד מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל לֹא [a] כָזֹאת ג 35
בִּירוּשָׁלִָם: ס 27 וַיָּקֻמוּ הַכֹּהֲנִים הַלְוִיִּם [a] וַיְבָרְכוּ אֶת־הָעָם ג 36; ל
וַיִּשְׁמַע [b] בְּקוֹלָם וַתָּבֹוא תְפִלָּתָם לִמְעוֹן קָדְשׁוֹ לַשָּׁמָיִם: פ ל 37
31 1 וּכְכַלּוֹת כָּל־זֹאת יָצְאוּ כָל־יִשְׂרָאֵל הַנִּמְצְאִים לְעָרֵי יְהוּדָה
וַיְשַׁבְּרוּ הַמַּצֵּבוֹת וַיְגַדְּעוּ הָאֲשֵׁרִים וַיְנַתְּצוּ אֶת־הַבָּמוֹת וְאֶת־ ג
הַמִּזְבְּחוֹת מִכָּל־יְהוּדָה וּבִנְיָמִן וּבְאֶפְרַיִם וּמְנַשֶּׁה עַד־לְכַלֵּה וַיָּשׁוּבוּ ל ולא נעיא. ב בסיפ. ט כת ה
2 כָּל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אִישׁ לַאֲחֻזָּתוֹ לְעָרֵיהֶם: ס 2 וַיַּעֲמֵד יְחִזְקִיָּהוּ ל
אֶת־מַחְלְקוֹת הַכֹּהֲנִים וְהַלְוִיִּם עַל־מַחְלְקוֹתָם אִישׁ | כְּפִי עֲבֹדָתוֹ כא 2. ד חס בלישׁ ובסיפ
לַכֹּהֲנִים וְלַלְוִיִּם לְעֹלָה וְלִשְׁלָמִים לְשָׁרֵת [a] וּלְהֹדוֹת וּלְהַלֵּל בְּשַׁעֲרֵי ג ב חס וחד מל 3
3 מַחֲנוֹת [b] יְהוָה: ס 3 וּמְנָת [a] הַמֶּלֶךְ מִן־רְכוּשׁוֹ לָעֹלוֹת לְעֹלוֹת ל. ל. ב מל. ל

[25] Mm 4104. [26] Mm 4240. [27] Gn 20,17. [28] Mm 4203. [29] Mm 4241. [30] Mm 4051. [31] Mm 2203. [32] Mm 1199. [33] Mm 4236. [34] Mm 2592. [35] Mm 3569. [36] Mm 1188. [37] Mm 3112. Cp 31 [1] Mm 2122. [2] Mm 4144. [3] Mm 4077 ב.

18 [a] dl : cf Vrs ‖ **21** [a–a] prp בְּכָל־עֹז ‖ [b] > 𝔊 ‖ **22** [a] 𝔊 *καὶ συνετέλεσαν*, l וַיְכַלּוּ ‖ **23** [a] nonn Mss שָׂשׂ ‖ **24** [a] 𝔊 *καὶ τὰ ἅγια* ‖ **26** [a] pc Mss + הָיְתָה cf Vrs; 𝔊 + *ἑορτή* ‖ **27** [a] Mss 𝔊^{Aal} 𝔖𝔗𝔙𝔄 וְה׳ ‖ [b] l שָׁמַע (= וַיהוה) וַי׳ cf 𝔖𝔄 ‖ **Cp 31,2** [a] l וְלִ׳ (cf 𝔊) et tr ante בִּשְׁעֲרֵי ‖ [b] 𝔊 *ἐν ταῖς αὐλαῖς οἴκου*, l חַצְרוֹת? > 𝔖 ‖ **3** [a] prp וּמַתְּנַת cf 𝔖𝔄.

הַבֹּקֶר וְהָעֶרֶב וְהָעֹלוֹת לַשַּׁבָּתוֹת וְלֶחֳדָשִׁים וְלַמּוֹעֲדִים כַּכָּתוּב ג חס בלישׁ
בְּתוֹרַת יְהוָה׃ 4 וַיֹּאמֶר לָעָם לְיוֹשְׁבֵי יְרוּשָׁלַ͏ִם לָתֵת מְנָת הַכֹּהֲנִים 4 ל. בא
וְהַלְוִיִּם לְמַעַן יֶחֶזְקוּ בְּתוֹרַת יְהוָה׃ 5 וְכִפְרַץ דָּבָר הִרְבּוּ בְנֵי־ 5 ל וחס
יִשְׂרָאֵל רֵאשִׁית דָּגָן תִּירוֹשׁ וְיִצְהָר וּדְבַשׁ וְכֹל תְּבוּאַת שָׂדֶה וּמַעֲשַׂר כה. ב״ה. ל
הַכֹּל לָרֹב הֵבִיאוּ׃ 6 וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל וִיהוּדָה הַיּוֹשְׁבִים בְּעָרֵי יְהוּדָה 6 ל מל ב מנה בלישׁ ול בכתיב
גַּם־הֵם מַעֲשַׂר בָּקָר וָצֹאן וּמַעֲשַׂר קָדָשִׁים הַמְקֻדָּשִׁים לַיהוָה ד״ה
אֱלֹהֵיהֶם הֵבִיאוּ וַיִּתְּנוּ עֲרֵמוֹת עֲרֵמוֹת׃ ס 7 בַּחֹדֶשׁ הַשְּׁלִשִׁי 7 ל. ז ר״פ
הֵחֵלּוּ הָעֲרֵמוֹת לְיִסּוֹד וּבַחֹדֶשׁ הַשְּׁבִיעִי כִּלּוּ׃ ס 8 וַיָּבֹאוּ 8 ל
יְחִזְקִיָּהוּ וְהַשָּׂרִים וַיִּרְאוּ אֶת־הָעֲרֵמוֹת וַיְבָרְכוּ אֶת־יְהוָה וְאֶת עַמּוֹ ז״ע
יִשְׂרָאֵל׃ פ 9 וַיִּדְרֹשׁ יְחִזְקִיָּהוּ עַל־הַכֹּהֲנִים וְהַלְוִיִּם עַל־ 9 כ״פ. ל וכן בטע״ן. בא״ל
הָעֲרֵמוֹת׃ 10 וַיֹּאמֶר אֵלָיו עֲזַרְיָהוּ הַכֹּהֵן הָרֹאשׁ לְבֵית צָדוֹק וַיֹּאמֶר ס״ג ל״ז כג מנה בסיפ
מֵהָחֵל הַתְּרוּמָה לָבִיא בֵּית־יְהוָה אָכוֹל וְשָׂבוֹעַ וְהוֹתֵר עַד־לָרֹוב כ״ה. ב וכל לשון אריה דכות׳. ל מל. ב ומל. ר״ת. ב מל
בָּרַךְ יְהוָה אֶת־עַמּוֹ וְהַנּוֹתָר הֲמוֹן הַזֶּה׃ ס 11 וַיֹּאמֶר 11 ז״ע
יְחִזְקִיָּהוּ לְהָכִין לְשָׁכוֹת בְּבֵית יְהוָה וַיְכִינוּ׃ 12 וַיָּבִיאוּ אֶת־הַתְּרוּמָה 12 ל״ט. לז
וְהַמַּעֲשֵׂר וְהַקָּדָשִׁים בֶּאֱמוּנָה וַעֲלֵיהֶם נָגִיד כָּונַנְיָהוּ הַלֵּוִי וְשִׁמְעִי כתיב חד מן ג׳ יתיר ו קרי
אָחִיהוּ מִשְׁנֶה׃ 13 וִיחִיאֵל וַעֲזַזְיָהוּ וְנַחַת וַעֲשָׂהאֵל וִירִימוֹת וְיוֹזָבָד 13 ד״ה. ג. ז בלישׁ
וֵאֲלִיאֵל וְיִסְמַכְיָהוּ וּמַחַת וּבְנָיָהוּ פְּקִידִים מִיַּד כָּונַנְיָהוּ וְשִׁמְעִי אָחִיו ל. ל ב מל וב חס. כתיב חד מן ג׳ יתיר ו קרי
בְּמִפְקַד יְחִזְקִיָּהוּ הַמֶּלֶךְ וַעֲזַרְיָהוּ נְגִיד בֵּית־הָאֱלֹהִים׃ 14 וְקוֹרֵא 14 מת. ל מל בלישׁ
בֶּן־יִמְנָה הַלֵּוִי הַשּׁוֹעֵר לַמִּזְרָחָה עַל נִדְבוֹת הָאֱלֹהִים לָתֵת תְּרוּמַת 15 ל מל. ב
יְהוָה וְקָדְשֵׁי הַקָּדָשִׁים׃ 15 וְעַל־יָדוֹ עֵדֶן וּמִנְיָמִן וְיֵשׁוּעַ וּשְׁמַעְיָהוּ ג בלישׁ. ב
אֲמַרְיָהוּ וּשְׁכַנְיָהוּ בְּעָרֵי הַכֹּהֲנִים בֶּאֱמוּנָה לָתֵת לַאֲחֵיהֶם בְּמַחְלְקוֹת ג
כַּגָּדוֹל כַּקָּטָן׃ 16 מִלְּבַד הִתְיַחְשָׁם לִזְכָרִים מִבֶּן שָׁלֹשׁ שָׁנִים וּלְמַעְלָה ל. ל בסיפ. ג״ה ול בלישׁ

[4] Mm 4144. [5] Mm 4242. [6] Mm 3688. [7] Mm 791. [8] Mm 461. [9] Mm 761. [10] Mm 4243. [11] Mm 1149. [12] Mm 630. [13] Q addidi, cf Mp sub loco. [14] Mm 4128. [15] Mm 2660. [16] Mm 306. [17] Ps 119,108. [18] Mm 4109.

4 [a] G *ἐν τῇ λειτουργίᾳ οἴκου* || **5** [a] G *καὶ ὡς προσέταξεν* || **6** [a–a] G (om וּ) cj c 5 et addit *καί* || [b] frt add || [c] G(Ⅴ) + *ἤνεγκαν*, sed cf [f] || [d] ins כל־תבואת שדה cf 5 (aberratio oculi) || [e] G(Ⅱ) *αἰγῶν* ex *ἀγίων* || [f] huc tr ׀ || **7** [a] pc Mss ליס׳ || **10** [a] Seb לָהֲבִיא || [b] G *καὶ κατελίπομεν* = וַנּוֹתַר; l prb וְהִנֵּה נוֹתַר || **12** [a] > G, dl || **13** [a] pc Mss G^{BLal} ⅡⅤⅩ וְעַזּוּרָיְהוּ, pc Mss Ⅴ וַעֲזַרְיָהוּ || [b] G + *καὶ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ* (versio duplex) || [c] Ⅾ *mlk'* crrp ex *mrj'* cf Ⅹ || **14** [a] l וְלִ׳ || **15** [a] G* *Οδομ* || [b] pc Mss GⅤⅩ וּבְנִ׳ || [c] G *διὰ χειρός* || **16** [a] G^{B} *ἕκαστος* crrp ex *ἑκτός* (sic G^{Aal}); prp כֹּל יְדֵי.

לְכָל־הַבָּא לְבֵית־יְהוָה לִדְבַר־יוֹם בְּיוֹמוֹ לַעֲבוֹדָתָם בְּמִשְׁמְרוֹתָם׃ כ[19]ג. ב מל בלישׁ.
ב חד חס וחד מל[20].
ב פסוק דמטע[21].

17 כְּמִתְחַלְּקוֹתֵיהֶם׃ [b] 17 וְאֶת־[a] הִתְיַחֵשׂ הַכֹּהֲנִים לְבֵית אֲבוֹתֵיהֶם ל. ז בלישׁ[22].
יז מל בסיס

וְהַלְוִיִּם מִבֶּן עֶשְׂרִים שָׁנָה וּלְמַעְלָה בְּמִשְׁמְרוֹתֵיהֶם בְּמַחְלְקוֹתֵיהֶם׃ כ[23]ג. ב מגה בלישׁ.
ב פסוק דמטע[21].

18 וּלְהִתְיַחֵשׂ בְּכָל־טַפָּם [a] נְשֵׁיהֶם [b] וּבְנֵיהֶם וּבְנוֹתֵיהֶם [a] לְכָל־קָהָל כִּי כ[24]ג

19 בֶּאֱמוּנָתָם [c] יִתְקַדְּשׁוּ־[d] קֹדֶשׁ׃ 19 וְלִבְנֵי אַהֲרֹן הַכֹּהֲנִים [a] בִּשְׂדֵי [b] מִגְרַשׁ כ[25]כת י וכל רות דכות ב מ ב
עָרֵיהֶם בְּכָל־עִיר וָעִיר אֲנָשִׁים אֲשֶׁר נִקְבוּ בְשֵׁמוֹת לָתֵת מָנוֹת לְכָל־

20 זָכָר בַּכֹּהֲנִים וּלְכָל־הִתְיַחֵשׂ בַּלְוִיִּם׃ 20 וַיַּ֫עַשׂ כָּזֹאת יְחִזְקִיָּהוּ ל. ג בלישׁ[26]
בְּכָל־יְהוּדָה וַיַּעַשׂ הַטּוֹב וְהַיָּשָׁר וְהָאֱמֶת [a] לִפְנֵי יְהוָה אֱלֹהָיו׃ ד[27]. ג[28]

21 וּבְכָל־מַעֲשֶׂה אֲשֶׁר־הֵחֵל | בַּעֲבוֹדַת בֵּית־הָאֱלֹהִים וּבַתּוֹרָה ג פסוק ובכל בכל. ג[28½].
ל[30]. מה. ל
וּבַמִּצְוָה [a] לִדְרֹשׁ לֵאלֹהָיו בְּכָל־לְבָבוֹ עָשָׂה וְהִצְלִיחַ׃ ס ל. ז חס[31] וכל אוריית ונביא דכות ב מ ב.
ז ל בלישׁ[32]

32 1 אַחֲרֵי הַדְּבָרִים וְהָאֱמֶת הָאֵלֶּה בָּא סַנְחֵרִיב מֶלֶךְ־אַשּׁוּר ג[1]

וַיָּבֹא בִיהוּדָה וַיִּחַן עַל־הֶעָרִים הַבְּצֻרוֹת וַיֹּאמֶר לִבְקָעָם אֵלָיו׃ ל

2 וַיַּרְא יְחִזְקִיָּהוּ כִּי־בָא סַנְחֵרִיב וּפָנָיו לַמִּלְחָמָה עַל־יְרוּשָׁלִָם׃ ג[2]

3 וַיִּוָּעַץ עִם־שָׂרָיו וְגִבֹּרָיו לִסְתּוֹם אֶת־מֵימֵי הָעֲיָנוֹת אֲשֶׁר מִחוּץ לָעִיר ב חד מל וחד חס[3]

4 וַיַּעְזְרוּהוּ׃ 4 וַיִּקָּבְצוּ עַם־רָב וַיִּסְתְּמוּ אֶת־כָּל־[a] הַמַּעְיָנוֹת וְאֶת־הַנַּחַל ל ומל. לג קמ[4]
הַשּׁוֹטֵף בְּתוֹךְ־הָאָרֶץ [b] לֵאמֹר לָמָּה יָבוֹאוּ [c] מַלְכֵי [c] אַשּׁוּר וּמָצְאוּ [c] ג מל[5]
מַיִם רַבִּים׃ 5 וַיִּתְחַזַּק [a] וַיִּבֶן אֶת־כָּל־הַחוֹמָה הַפְרוּצָה [b] וַיַּ֫עַל [c] עַל־ ב וכל התחזק דכות[6]. ל
הַמִּגְדָּלוֹת [bc] וְלַחוּצָה הַחוֹמָה [d] אַחֶרֶת [e] וַיְחַזֵּק אֶת־הַמִּלּוֹא עִיר דָּוִיד ל. ל. ה וכל דסמיכ לאדכרה דכות[7]

6 וַיַּ֫עַשׂ שָׂלַח לָרָב וּמְנִנִים׃ 6 וַיִּתֵּן שָׂרֵי [a] מִלְחָמוֹת עַל־הָעָם וַיִּקְבְּצֵם ל. ז פסוק על אל על.
ה וכל עזרא דכות[8]
אֵלָיו אֶל־רְחוֹב שַׁעַר הָעִיר [a] וַיְדַבֵּר עַל־לִבָּם לֵאמֹר׃ 7 חִזְקוּ [a] ל. ג
וְאִמְצוּ אַל־תִּירְאוּ וְאַל־תֵּחַתּוּ מִפְּנֵי מֶלֶךְ אַשּׁוּר וּמִלִּפְנֵי כָּל־הֶהָמוֹן ל
אֲשֶׁר־עִמּוֹ כִּי־עִמָּנוּ רַב מֵעִמּוֹ׃ 8 עִמּוֹ זְרוֹעַ בָּשָׂר וְעִמָּנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ ד ר״פ[9]
לְעָזְרֵנוּ וּלְהִלָּחֵם מִלְחֲמֹתֵנוּ וַיִּסָּמְכוּ הָעָם עַל־דִּבְרֵי יְחִזְקִיָּהוּ מֶלֶךְ־ ל. ב וחס.
יְהוּדָה׃ ס 9 אַחַר זֶה [a] שָׁלַח סַנְחֵרִיב מֶלֶךְ־אַשּׁוּר עֲבָדָיו

[19]Mm 4082. [20]Mm 890. [21]Mm 4244. [22]Mm 4025. [23]Mm 4109. [24]Mm 1696. [25]Mm 2329. [26]Mp sub loco. [27]Mm 1131. [28]Mm 4245. [29]Mm 2217. [30]Mm 4034. [31]Mm 4226. [32]Mm 4104. **Cp 32** [1]Mm 4245. [2]Mm 2456. [3]Mm 2609. [4]Mm 264. [5]Mm 3344. [6]Mm 4209. [7]Mm 1661. [8]Mm 1968. [9]Mm 3479.

16 [b] mlt Mss S בְּמ׳ ‖ **17** [a] G *οὗτος* = זֹאת ‖ **18** [a–a] add ‖ [b] > G ‖ [c] 1 בַּאֲבוֹתָם ‖ [d] pc Mss הִת׳ ‖ **19** [a] Ms S ן֫ ‖ [b] mlt Mss דה– ‖ **20** [a] > G^{L} ‖ **21** [a] huc tr ‖ **Cp 32,4** [a] G *ὕδατα* ‖ [b] G *(διὰ) τῆς πόλεως* ‖ [c] GSA sg ‖ **5** [a] prp וְיִתְחַזְּקוּ, quod cj c 4 (cf G + *καὶ κατισχύσῃ*) ‖ [b–b] G *καὶ πύργους* ‖ [c–c] 1 עָלֶיהָ מ׳ cf Tg ‖ [d] GV om הַ ‖ [e] nonn Mss הָא׳ ‖ **6** [a] G *τῆς φάραγγος*.

ה[10] ול[11] מל . ח וְרוּשָׁלָ֑יִם וְהוּא֙ עַל־לָכִ֣ישׁ וְכָל־מֶמְשַׁלְתּ֔וֹ עִמּ֖וֹ עַל־יְחִזְקִיָּ֥הוּ מֶֽלֶךְ
יְהוּדָ֖ה וְעַל־כָּל־יְהוּדָ֥ה אֲשֶׁר בִּירוּשָׁלָֽם לֵאמֹ֑ר׃ 10 כֹּ֚ה אָמַ֣ר סַנְחֵרִ֔יב 10
ב . ל וכל ובמצוק דכות מֶ֣לֶךְ אַשּׁ֔וּר עַל־מָ֥ה אַתֶּ֖ם בֹּטְחִ֑ים וְיֹשְׁבִ֣ים בְּמָצ֔וֹר בִּירוּשָׁלָֽם׃ 11 הֲלֹ֣א 11
ל . ד[12] יְחִזְקִיָּ֣הוּ מַסִּ֣ית אֶתְכֶ֗ם לָתֵ֤ת אֶתְכֶם֙ לָמ֣וּת בָּרָ֔עָב וּבַצָּמָ֔א לֵאמֹ֕ר יְהוָ֥ה
אֱלֹהֵ֖ינוּ יַצִּילֵ֑נוּ מִכַּ֖ף מֶ֥לֶךְ אַשּֽׁוּר׃ 12 הֲלֹא־הוּא֩ יְחִזְקִיָּ֨הוּ הֵסִ֜יר אֶת־ 12
כל חס[13] . ד . ח[14] בָּמֹתָ֣יו וְאֶת־מִזְבְּחֹתָ֗יו וַיֹּ֙אמֶר֙ לִֽיהוּדָ֣ה וְלִירוּשָׁלַ֔͏ִם לֵאמֹ֕ר לִפְנֵ֥י [a]מִזְבֵּ֖חַ
ז . ב[15] . ז מל אֶחָ֑ד[a] תִּשְׁתַּחֲוּ֙ וְעָלָ֣יו תְּקַטְּרֽוּ׃ 13 הֲלֹ֣א תֵדְע֗וּ מָ֤ה עָשִׂ֙יתִי֙ אֲנִ֣י וַאֲבוֹתַ֔י 13
ח בליש . ב חד מל וחד חס . ב חס לא[13] . ב לְכֹ֖ל עַמֵּ֣י הָאֲרָצ֑וֹת הֲיָכ֣וֹל יָכְל֗וּ אֱלֹהֵי֙ גּוֹיֵ֣י הָאֲרָצ֔וֹת לְהַצִּ֥יל אֶת־
ל . ז מל אַרְצָ֖ם מִיָּדִֽי׃ 14 מִ֤י בְכָל־אֱלֹהֵי֙ הַגּוֹיִ֣ם הָאֵ֔לֶּה אֲשֶׁ֥ר הֶחֱרִ֖ימוּ אֲבוֹתַ֑י 14
ד מל[16] . ל אֲשֶׁ֣ר יָכ֗וֹל לְהַצִּ֤יל אֶת־עַמּוֹ֙ מִיָּדִ֔י כִּ֚י יוּכַ֣ל אֱלֹהֵיכֶ֔ם לְהַצִּ֥יל אֶתְכֶ֖ם
ה ב מל וג חס . ה בסיפ[17] מִיָּדִֽי׃ 15 וְעַתָּ֗ה אַל־יַשִּׁ֤יא אֶתְכֶם֙ חִזְקִיָּ֣הוּ וְאַל־יַסֵּ֔ית אֶתְכֶ֖ם כָּזֹ֑את 15
ו פסוק כל כל ומילה חדה ביניה[18] וְאַל־תַּאֲמִ֣ינוּ לוֹ֔ כִּי־לֹ֣א יוּכַ֗ל כָּל־אֱלֹהֵ֤[a] כָּל־גּוֹי֙ וּמַמְלָכָ֔ה לְהַצִּ֥יל
ז מל עַמּ֖וֹ מִיָּדִ֑י וּמִיַּד֙ אֲבוֹתָ֔י אַ֚ף כִּֽי־אֱלֹהֵיכֶ֔ם לֹא־יַצִּ֥ילוּ[b] אֶתְכֶ֖ם מִיָּדִֽי׃
כג ח[19] מנח ר״פ . לא[20] . ל[21] 16 וְע֤וֹד֙ דִּבְּר֣וּ עַבָדָ֔יו עַל־יְהוָ֖ה ׀ הָאֱלֹהִ֑ים וְעַל֙ יְחִזְקִיָּ֣הוּ עַבְדּ֔וֹ׃ 16
ג[22] 17 וְסֵפָרִ֗ים כָּתַ֤ב לְחָרֵף֙ לַיהוָ֣ה אֱלֹהֵ֣י יִשְׂרָאֵ֔ל וְלֵאמֹ֥ר עָלָ֖יו לֵאמֹ֑ר 17
ג מל וכל אורית דכות[23] . ב כֵּאלֹהֵ֣י גּוֹיֵ֣י הָאֲרָצ֗וֹת אֲשֶׁ֤ר לֹא־הִצִּ֙ילוּ עַמָּ֣ם מִיָּדִ֔י כֵּ֚ן לֹא־יַצִּ֣יל אֱלֹהֵ֔י
ז יְחִזְקִיָּ֖הוּ עַמּ֥וֹ מִיָּדִֽי׃ 18 וַיִּקְרְא֣וּ[a] בְקוֹל־גָּד֗וֹל יְהוּדִית֙ עַל־עַ֣ם יְרוּשָׁלַ֔͏ִם 18
ל . ל אֲשֶׁ֖ר עַל־הַחוֹמָ֑ה לְיִרְאָ֥ם וּלְבַהֲלָ֖ם לְמַ֣עַן יִלְכְּד֔וּ אֶת־הָעִ֖יר׃
ל . ב . ל ובסיפ 19 וַיְדַבְּר֣וּ[a] אֶל־אֱלֹהֵ֣י יְרוּשָׁלַ֔͏ִם כְּעַ֖ל אֱלֹהֵ֣י עַמֵּ֣י הָאָ֑רֶץ מַעֲשֵׂ֥ה[b] יְדֵ֖י 19
הָאָדָֽם׃ ס 20 וַיִּתְפַּלֵּ֗ל יְחִזְקִיָּ֤הוּ הַמֶּ֙לֶךְ֙ וְיֶשַׁעְיָ֣הוּ בֶן־אָמ֔וֹץ הַנָּבִ֖יא 20
ב זקף קמ . ב עַל־זֹ֑את [a]וַיִּזְעֲק֖וּ הַשָּׁמָֽיִם׃[a] פ 21 וַיִּשְׁלַ֤ח יְהוָה֙ מַלְאָ֔ךְ וַיַּכְחֵ֕ד 21
רמיציאי חד מן מח[24] כת ו קרי . ל רכת כָּל־גִּבּ֥וֹר חַ֖יִל וְנָגִ֣יד וְשָׂ֑ר בְּמַחֲנֵ֖ה מֶ֣לֶךְ אַשּׁ֔וּר וַיָּ֣שָׁב בְּבֹ֔שֶׁת פָּנִ֖ים
ע לְאַרְצ֑וֹ וַיָּבֹא֙ בֵּ֣ית אֱלֹהָ֔יו וּמִיצִיאָ֥יו[a] מִמֵּעָ֖יו שָׁ֥ם הִפִּילֻ֖הוּ בֶּחָֽרֶב׃
ט[25] 22 וַיּוֹשַׁ֤ע יְהוָה֙ אֶת־יְחִזְקִיָּ֣הוּ וְאֵת֔ יֹשְׁבֵ֖י יְרוּשָׁלַ֑͏ִם מִיַּ֞ד סַנְחֵרִ֣יב מֶֽלֶךְ־ 22
ג[26] . ו[27] אַשּׁ֗וּר וּמִיַּד־כֹּ֫ל[a] וַיְנַהֲלֵ֥ם[b] מִסָּבִֽיב׃ 23 וְרַבִּ֗ים מְבִיאִ֤ים מִנְחָה֙ לַיהוָ֔ה 23

[19] Mm 1939. [11] Mm 3747. [12] Mm 1206. [13] Mp sub loco. [14] Mm 2159. [15] Lv 2, 11. [16] Mm 911. [17] Mm 2203. [18] Mm 3316. [19] Mm 2227. [20] Mm 486. [21] Mm 1372. [22] Mm 4246. [23] Mm 2656. [24] Mm 3811. [25] Mm 1395. [26] Mm 4247. [27] Mm 4248.

12 [a–a] 𝔊 *τοῦ θυσιαστηρίου τούτου* ‖ **15** [a] sic L, mlt Mss Edd הַ– ‖ [b] nonn Mss Vrs יַצִּיל cf 17b, sic l? ‖ **18** [a] pc Mss 𝔊*𝔙 sg ‖ **19** [a] 𝔊𝔙 sg ‖ [b] Ms 𝔊𝔗 מעשי ‖ **20** [a–a] 𝔖 *wšm' bql' dṣlwthwn mrj'* ‖ **21** [a] K lapsus calami ‖ **22** [a] pc Mss + אוֹרְבָיו; ins חֵילוֹ ‖ [b] 𝔊(𝔙) *καὶ κατέπαυσεν αὐτούς*, l וַיָּנַח לָהֶם.

לִירוּשָׁלַ͏ִם וּמְגֻנָּדוֹת לְיַחְזְקִיָּהוּ מֶלֶךְ יְהוּדָה וַיִּנָּשֵׂא[a] לְעֵינֵי כָל־הַגּוֹיִם ב 28 ב חד חס וחד מל 29 .
מֵאֲחֲרֵי־כֵן׃ ס ג 30

24 בַּיָּמִים הָהֵם חָלָה יְחִזְקִיָּהוּ עַד־לָמוּת וַיִּתְפַּלֵּל אֶל־יְהוָה 25 וַיֹּאמֶר[a] לוֹ[b] וּמוֹפֵת נָתַן לוֹ׃ 25 וְלֹא־כִגְמָל עָלָיו הֵשִׁיב יְחִזְקִיָּהוּ כִּי ב 31 .
26 נָבָהּ לִבּוֹ וַיְהִי עָלָיו קֶצֶף וְעַל־יְהוּדָה וִירוּשָׁלָ͏ִם׃ 26 וַיִּכָּנַע יְחִזְקִיָּהוּ ה 32 . ל . ג . ל
בְּגֹבַהּ[a] לִבּוֹ הוּא וְיוֹשְׁבֵי יְרוּשָׁלַ͏ִם וְלֹא־בָא עֲלֵיהֶם קֶצֶף יְהוָה בִּימֵי לד 33 מל ו מנה בסיפ . ג 34
27 יְחִזְקִיָּהוּ׃ 27 וַיְהִי לִיחִזְקִיָּהוּ עֹשֶׁר וְכָבוֹד הַרְבֵּה מְאֹד וְאֹצָרוֹת עָשָׂה־ ב
לוֹ לְכֶסֶף וּלְזָהָב וּלְאֶבֶן יְקָרָה וְלִבְשָׂמִים וּלְמָגִנִּים[a] וּלְכֹל כְּלֵי ל 35 .
28 חֶמְדָּה׃ 28 וּמִסְכְּנוֹת לְתִבוּאַת דָּגָן וְתִירוֹשׁ וְיִצְהָר וְאָרֻוֹת לְכָל־ ל 36 .
29 בְּהֵמָה וּבְהֵמָה[a] וַעֲדָרִים לָאֻרְוֹת[a]׃ 29 וְעָרִים[a] עָשָׂה לוֹ וּמִקְנֵה־צֹאן ל . ל . ג 37
30 וּבָקָר לָרֹב כִּי נָתַן־לוֹ אֱלֹהִים רְכוּשׁ רַב מְאֹד׃ 30 וְהוּא יְחִזְקִיָּהוּ לג ר״פ וחד מן ה 38
סָתַם אֶת־מוֹצָא מֵימֵי גִיחוֹן הָעֶלְיוֹן וַיְיַשְּׁרֵם[a] לְמַטָּה־מַעְרָבָה[b] לְעִיר ב חד כת ס וחד כת ש 39 .
31 דָּוִיד וַיַּצְלַח יְחִזְקִיָּהוּ בְּכָל־מַעֲשֵׂהוּ׃ 31 וְכֵן בִּמְלִיצֵי[a] שָׂרֵי בָּבֶל ב . ל
הַמְשֻׁלְחִים[b] עָלָיו לִדְרֹשׁ הַמּוֹפֵת אֲשֶׁר הָיָה בָּאָרֶץ עֲזָבוֹ הָאֱלֹהִים ל . ב 42 . ז חס 43 וכל אוריית וגביא דכות בס ב . ב
32 לְנַסֹּתוֹ לָדַעַת כָּל־בִּלְבָבוֹ׃ 32 וְיֶתֶר דִּבְרֵי יְחִזְקִיָּהוּ וְחַסְדָּיו ל מל . ח 44
הִנָּם כְּתוּבִים בְּחֶזְיוֹן יְשַׁעְיָהוּ בֶן־אָמוֹץ הַנָּבִיא עַל־סֵפֶר מַלְכֵי־ ל . ג 45
33 יְהוּדָה וְיִשְׂרָאֵל׃ 33 וַיִּשְׁכַּב יְחִזְקִיָּהוּ עִם־אֲבֹתָיו וַיְקַבְּרֻהוּ[a] בְּמַעֲלֵה לג ט מנה בכתיב . ה בטע
קִבְרֵי בְנֵי־דָוִיד וְכָבוֹד עָשׂוּ־לוֹ בְּמוֹתוֹ כָּל־יְהוּדָה וְיוֹשְׁבֵי יְרוּשָׁלָ͏ִם׃ ל . ח חס איש 46
וַיִּמְלֹךְ מְנַשֶּׁה בְנוֹ תַּחְתָּיו׃ פ

33 1 בֶּן־שְׁתֵּים עֶשְׂרֵה שָׁנָה מְנַשֶּׁה בְּמָלְכוֹ וַחֲמִשִּׁים וְחָמֵשׁ[a] שָׁנָה
2 מָלַךְ בִּירוּשָׁלָ͏ִם׃ 2 וַיַּעַשׂ הָרַע בְּעֵינֵי יְהוָה כְּתוֹעֲבוֹת[a] הַגּוֹיִם אֲשֶׁר ב מל בלישׁ
3 הוֹרִישׁ יְהוָה מִפְּנֵי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל׃ 3 וַיָּשָׁב וַיִּבֶן אֶת־הַבָּמוֹת אֲשֶׁר נִתַּץ ל

28 Mm 4249. 29 Mm 2402. 30 Mm 1785. 31 Mm 4250. 32 Mm 2900. 33 Mp contra textum, cf Mp sub loco. 34 Mm 2785. 35 Mm 2781. 36 Mp sub loco. 37 Mm 188. 38 Mm 3908. 39 Mm 3735. 40 Mm 4129. 41 Mm 2457. 42 Mm 1959. 43 Mm 4226. 44 Mm 2238. 45 וחד חזון ישעיהו Jes 1,1. 46 Mm 2513. Cp 33 1 Mm 4251.

23 a 2 Mss ’ג– ‖ **24** a G(V) *καὶ ἐπήκουσεν*, sed cf b ‖ b ins מַרְפֵּא אֹתָנָה לְךָ vel sim (homark) cf 2 R 20,5b ‖ **26** a G(T) *ἀπὸ τοῦ ὕψους* ‖ **27** a G *καὶ ὁπλοθήκας*, V *et armorum universi generis*; prp וּלְמָגֵנִּים ‖ **28** a–a G(V) *καὶ μάνδρας εἰς τὰ ποίμνια*; > Sa, dl cf 29a ‖ **29** a l וַעֲדָרִים ‖ **30** a Q ’יֹּשׁ, K וַיִּישַׁ ‖ b S^A *mdnh’* = מְזָרָחָה ‖ **31** a l –שַׁר cf Ɛ et 2 R 20,12; nonn Mss T + מֶלֶךְ ‖ b l הַמְּשֻׁלָּל cf GV (vel הַם שְׁלֻחִים) ‖ **32** a GVa pr cop ‖ **33** a–a S *bqrjth* = in urbe ‖ **Cp 33,1** a > G^{Aal} ‖ **2** a G* *ἀπὸ πάντων τῶν βδελυγμάτων*.

יְחַזְּקֻנִּי[2] אָבִיו וָאֶקָּם מִזְבְּחוֹת[a] לַבְּעָלִים[b] וָאֶעֱשֶׂה אֲשֵׁרוֹת[b] וָאֶשְׁתַּחֲוֶה לְכָל־ כ״ב ל. ג בליש[3]
4 צְבָא הַשָּׁמַיִם וָאֶעֱבֹד אֹתָם׃ 4 וּבָנָה מִזְבְּחוֹת[a] בְּבֵית יְהוָה אֲשֶׁר אָמַר לט
יְהוָה בִּירוּשָׁלַ͏ִם יִהְיֶה־שְׁמִי לְעוֹלָם׃ 5 וַיִּבֶן מִזְבְּחוֹת לְכָל־צְבָא 5
הַשָּׁמַיִם בִּשְׁתֵּי חַצְרוֹת בֵּית־יְהוָה׃ 6 וְהוּא הֶעֱבִיר אֶת־בָּנָיו[a] בָּאֵשׁ לג ר״פ 6
בְּגֵי בֶן־הִנֹּם[b] וְעוֹנֵן וְנִחֵשׁ וְכִשֵּׁף[c] וְעָשָׂה אוֹב וְיִדְּעֹנִי הִרְבָּה לַעֲשׂוֹת ז כת ל[4]. ל. ד למערב[5]
פד הָרַע בְּעֵינֵי יְהוָה לְהַכְעִיסוֹ׃ 7 וַיָּשֶׂם אֶת־פֶּסֶל הַסֶּמֶל[a] אֲשֶׁר עָשָׂה 7
ו. ו[6] בְּבֵית הָאֱלֹהִים אֲשֶׁר אָמַר אֱלֹהִים אֶל־דָּוִיד וְאֶל־שְׁלֹמֹה בְנוֹ בַּבַּיִת
כא הַזֶּה וּבִירוּשָׁלַ͏ִם אֲשֶׁר בָּחַרְתִּי מִכֹּל שִׁבְטֵי יִשְׂרָאֵל אָשִׂים אֶת־שְׁמִי
ל ומל. ד[7]. יט ו[8] מנה חס ג מנה בסיפ לְעוֹלָם[b]׃ 8 וְלֹא אוֹסִיף לְהָסִיר אֶת־רֶגֶל יִשְׂרָאֵל מֵעַל הָאֲדָמָה 8
ל אֲשֶׁר הֶעֱמַדְתִּי[a] לַאֲבוֹתֵיכֶם[b] רַק | אִם־יִשְׁמְרוּ לַעֲשׂוֹת אֶת כָּל־אֲשֶׁר
יא זוגין דמטע בטע[9] צִוִּיתִים לְכָל־הַתּוֹרָה וְהַחֻקִּים וְהַמִּשְׁפָּטִים בְּיַד־מֹשֶׁה׃ 9 וַיַּתַּע מְנַשֶּׁה 9
ח חס איש[10]. כל עשייה רע פת ב מ ז[11] קמ״ ה אֶת־יְהוּדָה וְיֹשְׁבֵי יְרוּשָׁלַ͏ִם לַעֲשׂוֹת רָע מִן־הַגּוֹיִם אֲשֶׁר הִשְׁמִיד יְהוָה
ג בליש וחד מן ג[3] בטע דמטע. ב[12] מִפְּנֵי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל׃ פ 10 וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מְנַשֶּׁה וְאֶל־עַמּוֹ וְלֹא 10
גא יה מנה ר״פ[13] הִקְשִׁיבוּ׃ 11 וַיָּבֵא יְהוָה עֲלֵיהֶם אֶת־שָׂרֵי הַצָּבָא אֲשֶׁר לְמֶלֶךְ אַשּׁוּר 11
ל וחס. ג ב חס וחד מל[14]. כ וחס ד. כט וַיִּלְכְּדוּ אֶת־מְנַשֶּׁה בַּחֹחִים[a] וַיַּאַסְרֻהוּ בַּנְחֻשְׁתַּיִם וַיּוֹלִיכֻהוּ בָּבֶלָה׃
ל. ב בתרי לישנ[15]. ג. ל 12 וּכְהָצֵר לוֹ חִלָּה אֶת־פְּנֵי יְהוָה אֱלֹהָיו וַיִּכָּנַע מְאֹד מִלִּפְנֵי 12
ה. ב ומל אֱלֹהֵי אֲבֹתָיו׃ 13 וַיִּתְפַּלֵּל אֵלָיו וַיֵּעָתֶר[a] לוֹ וַיִּשְׁמַע תְּחִנָּתוֹ וַיְשִׁבֵהוּ 13
יְרוּשָׁלַ͏ִם לְמַלְכוּתוֹ וַיֵּדַע מְנַשֶּׁה כִּי יְהוָה הוּא הָאֱלֹהִים׃ 14 וְאַחֲרֵי־ 14
ד[16]. ג[17]. ד[18] כֵּן בָּנָה חוֹמָה חִיצוֹנָה | לְעִיר־דָּוִיד מַעְרָבָה[a] לְגִיחוֹן בַּנַּחַל וְלָבוֹא
ג[19]. פד בְשַׁעַר הַדָּגִים וְסָבַב[b] לָעֹפֶל וַיַּגְבִּיהֶהָ מְאֹד וַיָּשֶׂם שָׂרֵי־חַיִל בְּכָל־
ל הֶעָרִים הַבְּצֻרוֹת בִּיהוּדָה׃ 15 וַיָּסַר אֶת־אֱלֹהֵי הַנֵּכָר וְאֶת־הַסֶּמֶל 15
כא מִבֵּית יְהוָה וְכָל־הַמִּזְבְּחוֹת אֲשֶׁר בָּנָה בְּהַר בֵּית־יְהוָה וּבִירוּשָׁלָ͏ִם
ויבן חד מן ג[20] כת כ וקרי ב וַיַּשְׁלֵךְ חוּצָה לָעִיר׃ 16 וַיְכֹן[a] אֶת־מִזְבַּח יְהוָה וַיִּזְבַּח עָלָיו זִבְחֵי
ג מל ול בליש שְׁלָמִים וְתוֹדָה וַיֹּאמֶר לִיהוּדָה לַעֲבֹד אֶת־יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל׃

[2]Mm 1991. [3]Mp sub loco. [4]Mm 3989. [5]Mm 1158. [6]Mm 19. [7]Mm 2175. [8]Mm 4177 contra textum. [9]Mm 794. [10]Mm 2513. [11]Mm 824. [12]Mm 4252. [13]Mm 639. [14]Mm 4253. [15]Mm 4254. [16]Mm 2457. [17]Mm 4129. [18]Mm 1224. [19]Mm 1561. [20]Mm 4255.

3 [a] G *στήλας* = מַצֵּבוֹת ‖ [b] 2 R 21,3 sg ‖ **4** [a] sic c 2 R 21,4 (ubi l הַמִּ֫) ‖ **6** [a] S sg ut 2 R 21,6 ‖ [b–b] > 2 R ‖ [c] > 2 R ‖ **7** [a] 2 R 21,7 הָאֲשֵׁרָה ‖ [b] l c pc Mss GSCV לְעוֹלָם ‖ **8** [a] 2 R 21,8 נָתַתִּי, it GSV ‖ [b] l c 2 R יָהֵם–, it GSV ‖ **11** [a] S *bhjwhj* = vivum ‖ **13** [a] pc Mss C וַיֵּחָתֵר ‖ **14** [a] G^{Aal} *κατὰ νότον* ‖ [b] G *κυκλόθεν*, V *per circuitum* = סָבִיב? ‖ **16** [a] mlt Mss SCA ut Q, K GV וַיְכֵן.

17 אֲבָל עוֹד הָעָם זֹבְחִים בַּבָּמוֹת רַק לַיהוָה אֱלֹהֵיהֶם׃ 18 וְיֶתֶר ל
דִּבְרֵי מְנַשֶּׁה וּתְפִלָּתוֹ אֶל־אֱלֹהָיו וְדִבְרֵי הַחוֹזִים הַמְדַבְּרִים אֵלָיו ח21
19 בְּשֵׁם יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל הִנָּם עַל־דִּבְרֵי מַלְכֵי יִשְׂרָאֵל׃ 19 וּתְפִלָּתוֹ ל22
וְהֵעָתֵר־לוֹ וְכָל־חַטָּאתוֹ וּמַעְלוֹ וְהַמְּקֹמוֹת אֲשֶׁר בָּנָה בָהֶם בָּמוֹת ל25 . ב
וְהֶעֱמִיד הָאֲשֵׁרִים וְהַפְּסִלִים לִפְנֵי הִכָּנְעוֹ הִנָּם כְּתוּבִים עַל דִּבְרֵי
20 חוֹזָיb׃ 20 וַיִּשְׁכַּב מְנַשֶּׁה עִם־אֲבֹתָיו וַיְקַבְּרֻהוּa בְּבֵיתוֹ וַיִּמְלֹךְ אָמוֹן ל ו קמ
בְּנוֹ תַּחְתָּיו׃ פ

21 בֶּן־עֶשְׂרִים וּשְׁתַּיִם שָׁנָה אָמוֹן בְּמָלְכוֹ וּשְׁתַּיִם שָׁנִים מָלַךְ
22 בִּירוּשָׁלִָם׃ 22 וַיַּעַשׂ הָרַע בְּעֵינֵי יְהוָה כַּאֲשֶׁר עָשָׂה מְנַשֶּׁה אָבִיו קלט22
וּלְכָל־הַפְּסִילִים אֲשֶׁר עָשָׂה מְנַשֶּׁה אָבִיו זָבַח אָמוֹן וַיַּעַבְדֵם׃ ד מל22
23 וְלֹא נִכְנַע מִלִּפְנֵי יְהוָה כְּהִכָּנַע מְנַשֶּׁה אָבִיו כִּי הוּא אָמוֹן הִרְבָּה ל. ח23 וכל אורית דכות ב מ ב . ל. ל
24 אַשְׁמָה׃ 24 וַיִּקְשְׁרוּ עָלָיו עֲבָדָיו וַיְמִתֻהוּ בְּבֵיתוֹ׃ 25 וַיַּכּוּ עַם־הָאָרֶץ ג כת כן וכסיפ24
25 אֵת כָּל־הַקֹּשְׁרִים עַל־הַמֶּלֶךְ אָמוֹן וַיַּמְלִיכוּ עַם־הָאָרֶץ אֶת־יֹאשִׁיָּהוּ ב . ח25 וכל על המלך טוב דכות ב מ ג
בְּנוֹ תַּחְתָּיו׃a פ

34 1 בֶּן־שְׁמוֹנֶה שָׁנִים יֹאשִׁיָּהוּ בְּמָלְכוֹ וּשְׁלֹשִׁים וְאַחַת שָׁנָה מָלַךְ כל סיפ מל1 . ד
סנ״פ בִּירוּשָׁלִָם׃ 2 וַיַּעַשׂ הַיָּשָׁר בְּעֵינֵי יְהוָה וַיֵּלֶךְ בִּדְרָכֵי דָּוִיד אָבִיו וְלֹא ב . ד2
3 סָר יָמִין וּשְׂמֹאול׃ 3 וּבִשְׁמוֹנֶה שָׁנִים לְמָלְכוֹ וְהוּא עוֹדֶנּוּ נַעַר ל בלישׁ ומל
הֵחֵל לִדְרוֹשׁ לֵאלֹהֵי דָּוִיד אָבִיו וּבִשְׁתֵּים עֶשְׂרֵה שָׁנָה הֵחֵל לְטַהֵר ל . ל
אֶת־יְהוּדָה וִירוּשָׁלִַם מִן־הַבָּמוֹת וְהָאֲשֵׁרִים וְהַפְּסִלִים וְהַמַּסֵּכוֹת׃ ב וכסיפ
4 וַיְנַתְּצוּ לְפָנָיו אֶת מִזְבְּחוֹת הַבְּעָלִים וְהַחַמָּנִים אֲשֶׁר־לְמַעְלָה ג ולא בעיא3
מֵעֲלֵיהֶם גִּדָּע וְהָאֲשֵׁרִים וְהַפְּסִלִים וְהַמַּסֵּכוֹת שִׁבֵּר וְהֵדַק וַיִּזְרֹק עַל־ ב . ב וכסיפ . ל
5 פְּנֵי הַקִּבָּרִיםa הַזֹּבְחִים לָהֶם׃ 5 וְעַצְמוֹת כֹּהֲנִים שָׂרַף עַל־מִזְבְּחוֹתָיוa ב . מזבחותם חד מן ג3 מילין יתיר י מ״ת
6 וַיְטַהֵר אֶת־יְהוּדָה וְאֶת־יְרוּשָׁלִָם׃ 6 וּבְעָרֵי מְנַשֶּׁה וְאֶפְרַיִם וְשִׁמְעוֹן ד5
בחרבתיהם חד מן ח6 כת ב מילין ורקי חדה
7 וְעַד־נַפְתָּלִי a בְּחַרְבוֹתָם סָבִיב׃ 7 וַיְנַתֵּץ אֶת־הַמִּזְבְּחוֹת וְאֶת־

21 Mm 3438. 22 Mp sub loco. 23 Mm 3083. 24 Mm 2127. 25 Mm 2106. **Cp 34** 1 Cf Mm 34. 2 Mm 1978. 3 Mp sub loco. 4 Mm 4257. 5 Mm 4258. 6 Mm 214.

18 a–a > G ‖ **19** a G om ו ‖ b Ms G חוזים, l חוזיו (ו hpgr); S *(d)ḥnn nbj'* = חָנַן הִנְבִּיא ‖ **20** a ins c 2 R 21,18 בְּגַן, it G cf S ‖ **25** a exc 2 R 21,25sq (homtel) ‖ **Cp 34,4** a ins אֲשֶׁר קִבְּרִים (homtel)? ‖ **5** a 1 c Q G^{L} Ⅽ תָּם—; K lapsus calami ‖ **6** a–a sic L; K^{Mss} בְּרִחוֹבוֹתֵיהֶם; l prb בָּתֵּיהֶם cf Syr.

הָאֲשֵׁרִים וְהַפְּסִלִים כִּתֵּת לְהֵדַק[a] וְכָל־הַחַמָּנִים גִּדַּע בְּכָל־אֶרֶץ
יִשְׂרָאֵל וַיָּשָׁב לִירוּשָׁלִָם׃ ס 8 וּבִשְׁנַת שְׁמוֹנֶה עֶשְׂרֵה לְמָלְכוֹ[a] 8
לְטַהֵר הָאָרֶץ וְהַבַּיִת שָׁלַח אֶת־שָׁפָן בֶּן־אֲצַלְיָהוּ וְאֶת־מַעֲשֵׂיָהוּ שַׂר־
הָעִיר וְאֶת יוֹאָח בֶּן־יוֹאָחָז הַמַּזְכִּיר לְחַזֵּק אֶת־בֵּית יְהוָה אֱלֹהָיו׃
9 וַיָּבֹאוּ אֶל־חִלְקִיָּהוּ הַכֹּהֵן הַגָּדוֹל וַיִּתְּנוּ[a] אֶת־הַכֶּסֶף הַמּוּבָא בֵּית 9
אֱלֹהִים אֲשֶׁר אָסְפוּ־הַלְוִיִּם שֹׁמְרֵי הַסַּף מִיַּד מְנַשֶּׁה וְאֶפְרַיִם וּמִכֹּל
שְׁאֵרִית יִשְׂרָאֵל וּמִכָּל־יְהוּדָה וּבִנְיָמִן וַיָּשֻׁבוּ[b] יְרוּשָׁלִָם׃ 10 וַיִּתְּנוּ 10
עַל־יַד עֹשֵׂה[a] הַמְּלָאכָה הַמִּפְקָדִים בְּבֵית יְהוָה וַיִּתְּנוּ אֹתוֹ עֹשֵׂי[b]
הַמְּלָאכָה אֲשֶׁר עֹשִׂים בְּבֵית יְהוָה לִבְדּוֹק וּלְחַזֵּק הַבָּיִת׃ 11 וַיִּתְּנוּ[a] 11
לֶחָרָשִׁים וְלַבַּנָּים לִקְנוֹת אַבְנֵי מַחְצֵב וְעֵצִים לַמְחַבָּרוֹת וּלְקָרוֹת
אֶת־הַבָּתִּים אֲשֶׁר הִשְׁחִיתוּ מַלְכֵי יְהוּדָה׃ 12 וְהָאֲנָשִׁים עֹשִׂים 12
בֶּאֱמוּנָה בַּמְּלָאכָה וְעֲלֵיהֶם | מְפַקְּדִים יַחַת וְעֹבַדְיָהוּ הַלְוִיִּם מִן־בְּנֵי
מְרָרִי וּזְכַרְיָה וּמְשֻׁלָּם מִן־בְּנֵי הַקָּהָתִים לְנַצֵּחַ וְהַלְוִיִּם כָּל־מֵבִין
בִּכְלֵי־שִׁיר׃ 13 וְעַל[a] הַסַּבָּלִים וּמְנַצְּחִים לְכֹל[b] עֹשֵׂה[c] מְלָאכָה 13
לַעֲבוֹדָה וַעֲבוֹדָה וּמֵהַלְוִיִּם סוֹפְרִים וְשֹׁטְרִים וְשׁוֹעֲרִים׃
14 וּבְהוֹצִיאָם אֶת־הַכֶּסֶף הַמּוּבָא בֵּית יְהוָה מָצָא[a] חִלְקִיָּהוּ הַכֹּהֵן 14
אֶת־סֵפֶר תּוֹרַת־יְהוָה בְּיַד־מֹשֶׁה׃ 15 וַיַּעַן חִלְקִיָּהוּ וַיֹּאמֶר אֶל־שָׁפָן 15
הַסּוֹפֵר סֵפֶר הַתּוֹרָה מָצָאתִי בְּבֵית יְהוָה וַיִּתֵּן חִלְקִיָּהוּ אֶת־הַסֵּפֶר
אֶל־שָׁפָן׃ 16 וַיָּבֵא שָׁפָן אֶת־הַסֵּפֶר אֶל־הַמֶּלֶךְ וַיָּשֶׁב עוֹד אֶת־ 16
הַמֶּלֶךְ דָּבָר לֵאמֹר כֹּל אֲשֶׁר־נִתַּן בְּיַד־עֲבָדֶיךָ הֵם עֹשִׂים׃ 17 וַיִּתֵּיכוּ 17
אֶת־הַכֶּסֶף הַנִּמְצָא בְּבֵית יְהוָה וַיִּתְּנוּהוּ עַל־יַד הַמְּפַקְּדִים וְעַל־יַד
עֹשֵׂי הַמְּלָאכָה׃ 18 וַיַּגֶּד שָׁפָן הַסּוֹפֵר לַמֶּלֶךְ לֵאמֹר סֵפֶר נָתַן לִי 18
חִלְקִיָּהוּ הַכֹּהֵן וַיִּקְרָא־בוֹ[a] שָׁפָן לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ׃ 19 וַיְהִי כִּשְׁמֹעַ 19
הַמֶּלֶךְ אֶת דִּבְרֵי הַתּוֹרָה וַיִּקְרַע אֶת־בְּגָדָיו׃ 20 וַיְצַו הַמֶּלֶךְ אֶת־ 20

[7] Mm 3963. [8] Mm 3789. [9] Cf Mm 34. [10] Mm 4259. [11] Mp sub loco. [12] Mm 627. [13] Mm 4106. [14] Mm 4260. [15] Mm 2821. [16] Mm 2115. [17] וחד ולמחברות 1 Ch 22,3. [18] וחד לקרות Neh 2,8. [19] Mm 4135. [20] Mm 4208. [21] Mm 4076. [22] וחד וכל מבין Neh 8,2. [23] Mm 1946. [24] Mm 3889. [25] Mm 639. [26] Mm 2838. [27] Mm 2182.

ל. ל
ה[7] שובה לירושלם וכל בלישׁ. [8] ט מנה ר״פ ג מנה בסיפ. כל סיפ מל[9]
יח פסוק את ואת ואת את. ב
ד. ד
ד. ה
9 [a] prp וַיִּתְּכוּ
10 [a] mlt Mss עֹשֵׂי
[b–b] 𝔊 καὶ (𝔊ᴸ recte + ἐπιστάται; homark) ἐπὶ πάντων
11 [a] > 2 R 22,6
13 [a] dl ו
[b] cf 10[a]
[c] וּמְנַצְּחִים? cf 𝔗
14 [a] מָצָא? cf 𝔗
15 [a] 2 R 22,8 + וַיִּקְרָאֵהוּ
18 [a–a] 2 R 22,10 וַיִּקְרָאֵהוּ.

חִלְקִיָּהוּ וְאֶת־אֲחִיקָם בֶּן־שָׁפָן וְאֶת־עַבְדּוֹן[a] בֶּן־מִיכָהּ[b] וְאֶת | שָׁפָן ב בעי[28]
21 הַסּוֹפֵר וְאֶת עַשָׂיָה עֶבֶד־הַמֶּלֶךְ לֵאמֹר׃ 21 לְכוּ דִרְשׁוּ אֶת־יְהוָה
בַּעֲדִי וּבְעַד[a] הַנִּשְׁאָר בְּיִשְׂרָאֵל וּבִיהוּדָה[a] עַל־דִּבְרֵי הַסֵּפֶר אֲשֶׁר ח[29]
נִמְצָא כִּי־גְדוֹלָה חֲמַת־יְהוָה אֲשֶׁר נִתְּכָה[b] בָּנוּ עַל[a] אֲשֶׁר לֹא־שָׁמְרוּ[c] ל בכתיב
אֲבוֹתֵינוּ אֶת־דְּבַר יְהוָה לַעֲשׂוֹת כְּכָל־הַכָּתוּב עַל־הַסֵּפֶר הַזֶּה׃ פ ח[30] מל ג מנה בסיפ וכל ל שת דכות ב מ א
22 וַיֵּלֶךְ חִלְקִיָּהוּ וַאֲשֶׁר[a] הַמֶּלֶךְ אֶל־חֻלְדָּה הַנְּבִיאָה אֵשֶׁת | שַׁלֻּם בֶּן־ ל . ה כ[31] מנה בכתיב . יא חס ו[32] מנה בכתיב וכל נביא ד כות ב מ ג
תָּוְקָת[b] בֶּן־חַסְרָה[c] שׁוֹמֵר[d] הַבְּגָדִים[e] וְהִיא יוֹשֶׁבֶת בִּירוּשָׁלַם בַּמִּשְׁנֶה תקחת ק ויתיר ר . י מל[33]
23 וַיְדַבְּרוּ אֵלֶיהָ כְּזֹאת׃ ס 23 וַתֹּאמֶר לָהֶם כֹּה־אָמַר יְהוָה אֱלֹהֵי ל . ג[34] וכל נביא דכות ב מ א . כד
24 יִשְׂרָאֵל אִמְרוּ לָאִישׁ אֲשֶׁר־שָׁלַח אֶתְכֶם אֵלָי׃ ס 24 כֹּה אָמַר לב[35]
יְהוָה הִנְנִי מֵבִיא רָעָה עַל־הַמָּקוֹם הַזֶּה וְעַל־יוֹשְׁבָיו אֵת כָּל־[a]הָאָלוֹת[b] ב מל . ג ב מל וחד חס[36]
25 הַכְּתוּבוֹת עַל־[a]הַסֵּפֶר אֲשֶׁר [c]קָרְאוּ לִפְנֵי מֶלֶךְ יְהוּדָה׃ 25 תַּחַת | ל ומל
אֲשֶׁר עֲזָבוּנִי וַיְקַטְּרוּ[a] לֵאלֹהִים אֲחֵרִים לְמַעַן הַכְעִיסֵנִי בְּכֹל מַעֲשֵׂי ויקטרו[37] יתיר י . ו כת כן . יא כת ל
יְדֵיהֶם וְתִתָּךְ[b] חֲמָתִי בַּמָּקוֹם הַזֶּה וְלֹא תִכְבֶּה׃ 26 וְאֶל־מֶלֶךְ יְהוּדָה ל רפי
הַשֹּׁלֵחַ אֶתְכֶם לִדְרוֹשׁ בַּיהוָה כֹּה תֹאמְרוּ אֵלָיו ס כֹּה־אָמַר ב בליש[39] . ז[40] . כד
27 יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל הַדְּבָרִים אֲשֶׁר שָׁמָעְתָּ[a]׃ 27 יַעַן רַךְ־לְבָבְךָ
וַתִּכָּנַע | [a]מִלִּפְנֵי אֱלֹהִים[a] בְּשָׁמְעֲךָ אֶת־דְּבָרָיו[b] עַל־הַמָּקוֹם הַזֶּה וְעַל־ ב . ג[41]
יֹשְׁבָיו [c]וַתִּכָּנַע לְפָנַי[c] וַתִּקְרַע אֶת־בְּגָדֶיךָ וַתֵּבְךְ לְפָנַי וְגַם־אֲנִי שָׁמַעְתִּי ל . ח[42] . ל[43]
נְאֻם־יְהוָה׃ 28 הִנְנִי אֹסִפְךָ אֶל־אֲבֹתֶיךָ וְנֶאֱסַפְתָּ אֶל־קִבְרֹתֶיךָ ג וחס[44] . ב[45] . ג[46] . ב חד מל וחד חס[47]
בְּשָׁלוֹם וְלֹא־תִרְאֶינָה עֵינֶיךָ בְּכֹל הָרָעָה אֲשֶׁר אֲנִי מֵבִיא עַל־הַמָּקוֹם
29 הַזֶּה וְעַל־יֹשְׁבָיו וַיָּשִׁבוּ אֶת־הַמֶּלֶךְ דָּבָר׃ פ 29 וַיִּשְׁלַח הַמֶּלֶךְ ג מנה מל[48]
30 וַיֶּאֱסֹף אֶת־כָּל־זִקְנֵי יְהוּדָה וִירוּשָׁלִָם׃ 30 וַיַּעַל הַמֶּלֶךְ בֵּית־יְהוָה כ ז מנה בסיפ[49]
וְכָל־אִישׁ יְהוּדָה וְיֹשְׁבֵי יְרוּשָׁלִַם וְהַכֹּהֲנִים[a] וְהַלְוִיִּם וְכָל־הָעָם מִנָּדוֹל ג[50] . ח[51] . גא מ״פ וכל ר״פ דכות ב מ ג . ל
וְכָל־אִישׁ יְהוּדָה וְיֹשְׁבֵי יְרוּשָׁלַם וְהַכֹּהֲנִים וְהַלְוִיִּם[a] וְכָל־הָעָם מִנָּדוֹל

[28] Mm 1495. [29] Mm 2147. [30] Mm 346. [31] Mm 3958. [32] Mm 4232. [33] Mm 3634. [34] Mm 4261. [35] Mm 319. [36] Mm 1221. [37] Q addidi, cf Mp sub loco. [38] Mm 2706. [39] Mp sub loco. [40] Mm 369. [41] Mm 3712. [42] Mm 2449. [43] Mm 2185. [44] Mm 1608. [45] Mm 99. [46] Mm 4262. [47] Mp contra textum, cf Mp sub loco et 2 R 22,20. [48] Mm 910. [49] Mm 4234. [50] Mm 1520. [51] Mm 1199.

20 [a-b] 2 R 22,12 עַכְבּוֹר cf Jer 26,22 36,12 ‖ **21** [a-a] 2 R 22,13 alit ‖ [b] 2 R נִצְתָּה, it G ‖ [c] 2 R שָׁמְעוּ, it GS ‖ **22** [a] prp וְאַנְשֵׁי; Ms + צָוָה, Ms Sʏ + שָׁלַח; ins אָמַר (hpgr) cf G ‖ [b] 2 R 22,14 תִּקְוָה, it G^{L}S ‖ [c] pc Mss S^{W} חסדה, G^{B} *Χελλης*, 2 R et S^{A} חַרְחַס, mlt Mss in 2 R חַרְחַם ‖ [d] G pt f ‖ [e] G *τὰς ἐντολάς* (ex *στολάς*) ‖ **24** [a-a] 2 R 22,16 דִּבְרֵי ‖ [b] G *τοὺς λόγους* cf [a] ‖ [c-c] 2 R קָרְאָ ‖ **25** [a] mlt Mss et 2 R 22,17 ut Q, K וַיְקַטְּרוּ ‖ [b] cf Jer 7,20; G *καὶ ἐξεκαύθη* cf 2 R ‖ **26** [a] sic c 2 R 22,18, ubi lacuna ‖ **27** [a-a] G *ἀπὸ προσώπου μου* ‖ [b] pc Mss G רֵי– cf [a-a] et 2 R 22,19 ‖ [c-c] 2 R alit ‖ **30** [a] 2 R 23,2 וְהַנְּבִיאִים.

ח וְעַד־קָטֶן וַיַּקְרֵא בְּאָזְנֵיהֶם אֶת־כָּל־דִּבְרֵי סֵפֶר הַבְּרִית הַנִּמְצָא בֵּית
ז בסיפ[52]. י יְהוָה׃ 31 וַיַּעֲמֹד הַמֶּלֶךְ עַל־עָמְדוֹ[a] וַיִּכְרֹת אֶת־הַבְּרִית לִפְנֵי יְהוָה׃
ח מל[53]. ה[54] לָלֶכֶת אַחֲרֵי יְהוָה וְלִשְׁמֹר אֶת־מִצְוֹתָיו וְעֵדְוֹתָיו וְחֻקָּיו בְּכָל־לְבָבוֹ
וּבְכָל־נַפְשׁוֹ לַעֲשׂוֹת אֶת־דִּבְרֵי הַבְּרִית הַכְּתוּבִים עַל־הַסֵּפֶר הַזֶּה׃
ט וכל יהודה ויושב דכות[55]. לד[56] מל ו מנה בסיפ 32 וַיַּעֲמֵד אֶת כָּל־הַנִּמְצָא בִּירוּשָׁלַ͏ִם וּבִנְיָמִן[a] וַיַּעֲשׂוּ יוֹשְׁבֵי יְרוּשָׁלַ͏ִם
כִּבְרִית אֱלֹהִים אֱלֹהֵי אֲבוֹתֵיהֶם׃ 33 וַיָּסַר יֹאשִׁיָּהוּ אֶת־כָּל־הַתּוֹעֵבוֹת
יז מל בסיפ[57]. ט חס בלישׁ ג מנה כת כן מִכָּל־הָאֲרָצוֹת אֲשֶׁר לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל וַיַּעֲבֵד[a] אֵת כָּל־הַנִּמְצָא בְּיִשְׂרָאֵל
ל כת ד[58] ג מל בלישׁ [b]לַעֲבֹד אֶת־יְהוָה אֱלֹהֵיהֶם כָּל־יָמָיו לֹא סָרוּ מֵאַחֲרֵי יְהוָה אֱלֹהֵי
יז מל בסיפ[57] אֲבוֹתֵיהֶם׃ פ 35 1 וַיַּעַשׂ יֹאשִׁיָּהוּ בִּירוּשָׁלַ͏ִם פֶּסַח לַיהוָה וַיִּשְׁחֲטוּ 35
סד[1] הַפֶּסַח בְּאַרְבָּעָה עָשָׂר לַחֹדֶשׁ הָרִאשׁוֹן׃ 2 וַיַּעֲמֵד הַכֹּהֲנִים עַל־ 2
המבינים ק מִשְׁמְרוֹתָם וַיְחַזְּקֵם לַעֲבוֹדַת בֵּית יְהוָה׃ 3 וַיֹּאמֶר לַלְוִיִּם הַמְבִינִים[a] 3
ג מל וכ בלישׁ[2] לְכָל־יִשְׂרָאֵל הַקְּדוֹשִׁים[b] לַיהוָה תְּנוּ[c] אֶת־אֲרוֹן־הַקֹּדֶשׁ בְּבֵית אֲשֶׁר
ג[3]. מא ד מנה בסיפ בָּנָה שְׁלֹמֹה בֶן־דָּוִיד מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל אֵין־לָכֶם מַשָּׂא בַּכָּתֵף עַתָּה עִבְדוּ
ד[4]. והכינו[5] חר מן ז ב[6] ק מנה בסיפ אֶת־יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם וְאֶת עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל׃ 4 וְהָכִינוּ[a] לְבֵית־אֲבוֹתֵיכֶם
ד ג[7] מנה בסיפ כְּמַחְלְקוֹתֵיכֶם בִּכְתָב[b] דָּוִיד מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל וּבְמִכְתַּב[c] שְׁלֹמֹה בְּנוֹ׃
ל. ל 5 וְעִמְדוּ בַּקֹּדֶשׁ לִפְלֻגּוֹת בֵּית הָאָבוֹת לַאֲחֵיכֶם בְּנֵי הָעָם וַחֲלֻקַּת[a]
ב[8]. ז ב[6] מנה בסיפ בֵּית־אָב לַלְוִיִּם׃ 6 וְשַׁחֲטוּ הַפֶּסַח וְהִתְקַדְּשׁוּ[a] וְהָכִינוּ לַאֲחֵיכֶם לַעֲשׂוֹת סכה
כִּדְבַר־יְהוָה בְּיַד־מֹשֶׁה׃ פ 7 וַיָּרֶם יֹאשִׁיָּהוּ לִבְנֵי הָעָם צֹאן[9] 7
ג. ל כְּבָשִׂים וּבְנֵי־עִזִּים הַכֹּל לַפְסָחִים לְכֹל הַנִּמְצָא לְמִסְפַּר שְׁלֹשִׁים
אֶלֶף וּבָקָר שְׁלֹשֶׁת אֲלָפִים אֵלֶּה מִרְכוּשׁ הַמֶּלֶךְ׃ ס 8 וְשָׂרָיו 8
י וכל עזרא דכות[11] לִנְדָבָה[a] לָעָם לַכֹּהֲנִים וְלַלְוִיִּם הֵרִימוּ חִלְקִיָּהוּ[b] וּזְכַרְיָהוּ וִיחִיאֵל

[52]Mm 903. [53]Mm 1796. [54]Mm 1875. [55]Mm 334. [56]Mp contra textum, cf Mp sub loco. [57]Mp sub loco. [58]Mp sub loco et cf Mm 57. Cp 35 [1]Mp sub loco. [2]Mm 3030. [3]Mm 3569. [4]Mm 461. [5]Q addidi, cf Mp sub loco. [6]Mm 483. [7]Mm 4145. [8]Mm 4263. [9]Mm 1573. [10]Mm 3998. [11]Mm 4033.

31 [a] 2 R 23,3 הָעַמּוּד, it 𝔊 ‖ **32** [a] aut 1 aut ins בַּבְּרִית cf 2 R 23,3 ‖ **33** [a] pc Mss בר– ‖ [b–b] prp עֲבוֹדַת (ל dttg) ‖ **Cp 35,3** [a] mlt Mss ut Q, K lapsus calami, 2 Mss המוכנים; prp הַנְּתִינִים cf 3 Esr 1,3 *ἱεροδούλοις* ‖ [b] 𝔊 *τοῦ ἁγιασθῆναι αὐτούς* cf 3 Esr, 𝔖(𝔄) *'tqdšw* = sanctificate vos, 𝔙 *(Israhel) sanctificabatur* ‖ [c] 𝔊 *καὶ ἔθηκαν* cf 3 Esr *ἐν τῇ θέσει*, prp נָתְנוּ ‖ **4** [a] 𝔖𝔚𝔄 et 3 Esr 1,4 ut Q; 1 c K 𝔊𝔙 וְהָכוֹנוּ ‖ [b] pc Mss 𝔊𝔖𝔙 et 3 Esr כְּכִי ‖ [c] 2 Mss 𝔖𝔙 וּכְמִ, 𝔊 *καὶ διὰ χειρός*, 3 Esr *καὶ κατὰ τὴν μεγαλειότητα* ‖ **5** [a] prp –בֵּית וּלְכָל ‖ **6** [a] > 𝔊^{BL}; 𝔊^{Aal} (sim 3 Esr) *καὶ τὰ ἅγια* pro וְה׳ן; prp אָב לִבְנֵי העם ח׳ (homtel) ‖ [b] 1 וְח׳ cf 𝔖𝔙 et 3 Esr 1,8 (ן hpgr).

נְגִידֵי ׀ בֵּית ׀ הָאֱלֹהִים לַכֹּהֲנִים נָתְנוּ לַפְּסָחִים[c] אַלְפַּיִם וְשֵׁשׁ מֵאוֹת ל. מת. ג
9 וּבָקָר שְׁלֹשׁ מֵאוֹת: 9 וְכוֹנַנְיָהוּ[a] וּשְׁמַעְיָהוּ וּנְתַנְאֵל אֲחָיו וַחֲשַׁבְיָהוּ וכנניהו[12] חד מן ג[13] יחיר ו. ב. ג[14]
וְיעִיאֵל[b] וְיוֹזָבָד שָׂרֵי הַלְוִיִּם[c] הֵרִימוּ לַלְוִיִּם לַפְּסָחִים[d] חֲמֵשֶׁת אֲלָפִים ג
10 וּבָקָר חֲמֵשׁ מֵאוֹת: 10 וַתִּכּוֹן הָעֲבוֹדָה וַיַּעַמְדוּ הַכֹּהֲנִים עַל־עָמְדָם
11 וְהַלְוִיִּם עַל־מַחְלְקוֹתָם כְּמִצְוַת הַמֶּלֶךְ: 11 וַיִּשְׁחֲטוּ הַפֶּסַח וַיִּזְרְקוּ ל
12 הַכֹּהֲנִים[a] מִיָּדָם וְהַלְוִיִּם מַפְשִׁטִים: 12 וַיָּסִירוּ[a] הָעֹלָה לְתִתָּם[b] ל ומל. ל[15]
לְמִפְלַגּוֹת לְבֵית־אָבוֹת לִבְנֵי הָעָם לְהַקְרִיב לַיהוָה כַּכָּתוּב בְּסֵפֶר ל. ג ובכתיב
13 מֹשֶׁה וְכֵן לַבָּקָר[c]: 13 וַיְבַשְּׁלוּ הַפֶּסַח בָּאֵשׁ כַּמִּשְׁפָּט וְהַקָּדָשִׁים בִּשְּׁלוּ ל
14 בַּסִּירוֹת וּבַדְּוָדִים וּבַצֵּלָחוֹת[a] וַיָּרִיצוּ לְכָל־בְּנֵי הָעָם: 14 וְאַחַר הֵכִינוּ ל. ל. ל. ל כת כן[16]. ל
לָהֶם וְלַכֹּהֲנִים כִּי הַכֹּהֲנִים ׀ בְּנֵי ׀ אַהֲרֹן בְּהַעֲלוֹת הָעוֹלָה וְהַחֲלָבִים ה[17]. ד בלישׁ. ג[19]. ט מל בלישׁ ובסיפ
15 עַד־לָיְלָה וְהַלְוִיִּם הֵכִינוּ לָהֶם וְלַכֹּהֲנִים ׀ בְּנֵי ׀ אַהֲרֹן: 15 וְהַמְשֹׁרְרִים ח[17]. ד בלישׁ[18]
בְּנֵי־אָסָף עַל־מַעֲמָדָם כְּמִצְוַת דָּוִיד וְאָסָף[b] וְהֵימָן וִידֻתוּן[a] חוֹזֵהּ[b] ל. ב חס[20]. ל מל
הַמֶּלֶךְ וְהַשֹּׁעֲרִים לְשַׁעַר ׀ וָשָׁעַר אֵין לָהֶם לָסוּר מֵעַל עֲבֻדָּתָם כִּי־ ג. ד חס בלישׁ ובסיפ
16 אֲחֵיהֶם הַלְוִיִּם הֵכִינוּ לָהֶם: 16 וַתִּכּוֹן כָּל־עֲבוֹדַת ׀ יְהוָה בַּיּוֹם הַהוּא ג בלישׁ[21]
לַעֲשׂוֹת הַפֶּסַח וְהַעֲלוֹת עֹלוֹת עַל מִזְבַּח יְהוָה כְּמִצְוַת ׀ הַמֶּלֶךְ ׀ ג. ל
17 יֹאשִׁיָּהוּ: 17 וַיַּעֲשׂוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל הַנִּמְצְאִים אֶת־הַפֶּסַח בָּעֵת הַהִיא
18 וְאֶת־חַג הַמַּצּוֹת שִׁבְעַת יָמִים: 18 וְלֹא־נַעֲשָׂה פֶּסַח כָּמֹהוּ בְּיִשְׂרָאֵל ל. ין ר״פ ולא לא[22]. ח[23] קמ וכל חומש המגילות דכות ב מ ב
מִימֵי שְׁמוּאֵל הַנָּבִיא וְכָל־מַלְכֵי יִשְׂרָאֵל ׀ לֹא־עָשׂוּ כַּפֶּסַח אֲשֶׁר־עָשָׂה ז[24]
יֹאשִׁיָּהוּ וְהַכֹּהֲנִים ׀ וְהַלְוִיִּם וְכָל־יְהוּדָה וְיִשְׂרָאֵל הַנִּמְצָא וְיוֹשְׁבֵי ח[25]. ז וכל ר״פ דכות[20]. לג ט מנה בכתיב[12]. לד מל ול בלישׁ
19 יְרוּשָׁלָ͏ִם: ס 19 בִּשְׁמוֹנֶה עֶשְׂרֵה שָׁנָה לְמַלְכוּת יֹאשִׁיָּהוּ נַעֲשָׂה כל סיפ מל. ח[23] קמ וכל חומש המגילות דכות ב מ ב
20 הַפֶּסַח הַזֶּה[a]: 20 [a]אַחֲרֵי כָל־זֹאת אֲשֶׁר הֵכִין יֹאשִׁיָּהוּ אֶת־הַבַּיִת
עָלָה[a] נְכֹה ׀ מֶלֶךְ־מִצְרַיִם לְהִלָּחֶם [b]בְּכַרְכְּמִישׁ עַל־[b]פְּרָת וַיֵּצֵא כל סיפ כת כן[12]. ב כת כן[12]. ב ול כת כן
21 לִקְרָאתוֹ יֹאשִׁיָּהוּ: 21 וַיִּשְׁלַח אֵלָיו מַלְאָכִים ׀ לֵאמֹר ׀ מַה־לִּי וָלָךְ מֶלֶךְ ח בעט[27]. ד[28]

[12] Mp sub loco. [13] Mm 4128. [14] Mm 4265. [15] Mm 49. [16] Mm 839. [17] Mm 2111. [18] Mm 4228. [19] Mm 581. [20] Mm 3267. [21] Mm 885. [22] Mm 2708. [23] Mm 692. [24] Mm 1264. [25] Mm 1199. [26] Mm 2607. [27] Mm 4137. [28] Mm 1999.

8 [c] 3 Esr 1,8 + *πρόβατα* cf Vrs ‖ **9** [a] G^{-L} + *καὶ Βαναίας* ‖ [b] S *wjd'jl*, 3 Esr 1,9 *καὶ Οχιηλος (Οζι', Αχι')* ‖ [c–c] 3 Esr *χιλίαρχοι* ‖ [d] G(SCV) et 3 Esr + *πρόβατα* cf 8[c] ‖ **11** [a] G(CV) + *τὸ αἷμα*, ins דָּמָם (homtel) ‖ **12** [a] G *καὶ ἡτοίμασαν* ‖ [b] prp לַכֹּהֲנִים ‖ [c] nonn Mss GC לַבֹּקֶר, it 3 Esr 1,12 sim SA ‖ **13** [a] G *καὶ εὐοδώθη*, 3 Esr 1,13 *μετ' εὐωδίας* (crrp ex *εὐοδίας*) a צלח ‖ **15** [a] G^{Aal}(SV) *καὶ Ιδιθοῦν* ‖ [b] 1 c 2 Mss Vrs חוֹזֵי cf 3 Esr 1,15 ‖ **19** [a] G + eadem vb quae 2 R 23,24–27 et om 19b; 3 Esr 1 + nonn vb ‖ **20** [a–a] G *καὶ ἀνέβη Φαραω* ‖ [b–b] 2 R 23,29 עַל־מֶלֶךְ אַשּׁוּר עַל־נְהַר, it G.

יְהוּדָה לֹא־עָלֶיךָ אַתָּה[a] הַיּוֹם[b] כִּי אֶל־בֵּית[c] מִלְחַמְתִּי[b] וֵאלֹהִים אָמַר[cd] 20 ה[20]
לְבַהֲלֵנִי חֲדַל־לְךָ מֵאֱלֹהִים אֲשֶׁר־עִמִּי וְאַל־יַשְׁחִיתֶךָ׃ 22 וְלֹא־הֵסֵב[e] 22 ב[30]
יֹאשִׁיָּהוּ פָּנָיו מִמֶּנּוּ[a] כִּי לְהִלָּחֵם־בּוֹ הִתְחַפֵּשׂ[b] וְלֹא שָׁמַע אֶל־דִּבְרֵי ל בסיפ[31]
נְכֹה[d] מִפִּי[e] אֱלֹהִים וַיָּבֹא לְהִלָּחֵם בְּבִקְעַת מְגִדּוֹ׃ 23 וַיֹּרֻ֫ [a] 23 כל סיפ כתי כן[32]
הַיֹּרִים[a] לַמֶּלֶךְ יֹאשִׁיָּהוּ וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ לַעֲבָדָיו הַעֲבִירוּנִי כִּי הָחֳלֵיתִי ל וחס . ב[33]
מְאֹד׃ 24 וַיַּעֲבִירֻ֫הוּ עֲבָדָיו מִן־הַמֶּרְכָּבָה[a] וַיַּרְכִּיבֻ֫הוּ עַל רֶכֶב 24 ב וחס ו[34]
הַמִּשְׁנֶה[b] אֲשֶׁר־לוֹ וַיּוֹלִיכֻ֫הוּ וַיָּמָת וַיִּקָּבֵר[c] בְּקִבְרוֹת אֲבֹתָיו[b] ז וכל ר״פ דכות[36] . ג ב חס וחד מל[37]
וְכָל־יְהוּדָה וִירוּשָׁלַ֫ם מִתְאַבְּלִים עַל־יֹאשִׁיָּהוּ׃ פ 25 וַיְקוֹנֵן 25 ח בליש[38]
יִרְמְיָהוּ עַל־יֹאשִׁיָּהוּ וַיֹּאמְרוּ כָל־הַשָּׁרִים וְ֫הַשָּׁרוֹת בְּקִינוֹתֵיהֶם עַל־ ט מיחד . ג ב חס וחר מל[39] . ב . ל
יֹאשִׁיָּהוּ עַד־הַיּוֹם וַיִּתְּנֻ֫ם לְחֹק עַל־יִשְׂרָאֵל וְהִנָּם[ ] כְּתוּבִים[a] עַל־ 26
הַקִּינוֹת[a]׃ 26 וְיֶתֶר דִּבְרֵי יֹאשִׁיָּהוּ וַחֲסָדָיו[a] כַּכָּתוּב בְּתוֹרַת ה[40] . כי יג מנה בסיפ 27
יְהוָה׃ 27 וּדְבָרָיו[a] הָרִאשֹׁנִים וְהָאַחֲרֹנִים הִנָּם כְּתוּבִים עַל־סֵפֶר ג[41]
מַלְכֵי־יִשְׂרָאֵל[ ] וִיהוּדָה׃

36 1 וַיִּקְחוּ עַם־הָאָרֶץ אֶת־יְהוֹאָחָז בֶּן־יֹאשִׁיָּהוּ[a] וַיַּמְלִיכֻ֫הוּ תַּחַת־ 36
אָבִיו בִּירוּשָׁלָ֫ם[b]׃ 2 בֶּן־שָׁלוֹשׁ וְעֶשְׂרִים שָׁנָה יוֹאָחָז בְּמָלְכוֹ וּשְׁלֹשָׁה 2 ד
חֳדָשִׁים מָלַךְ בִּירוּשָׁלָ֫ם[a]׃ 3 וַיְסִרֵ֫הוּ[a] מֶלֶךְ־מִצְרַ֫יִם[b] בִּירוּשָׁלָ֫ם 3
וַיְעַנֶּשׁ אֶת־הָאָרֶץ מֵאָה כִכַּר־כֶּסֶף וְכִכַּר[c] זָהָב׃ 4 וַיַּמְלֵךְ מֶלֶךְ־ 4 ה
מִצְרַ֫יִם אֶת־אֶלְיָקִים[a] אָחִיו עַל־יְהוּדָה וִירוּשָׁלָ֫ם[a] וַיַּסֵּב[b] אֶת־שְׁמוֹ[b] ד . כל סיפ כתי ו׳ כה רל בכתיב[2]
יְהוֹיָקִים וְאֶת־יוֹאָחָז אָחִיו לָקַח נְכֹה[c] וַיְבִיאֵהוּ מִצְרַ֫יְמָה׃ פ
5 בֶּן־עֶשְׂרִים וְחָמֵשׁ שָׁנָה יְהוֹיָקִים בְּמָלְכוֹ וְאַחַת עֶשְׂרֵה שָׁנָה מָלַךְ 5

[29] Mm 371. [30] Dt 4,31. [31] Mm 1718. [32] Mp sub loco. [33] Mm 1759. [34] Mm 4266. [35] Mm 4267. [36] Mm 2607. [37] Mm 1724. [38] Mm 1824. [39] Mm 652. [40] Mm 1077. [41] Mm 4230. **Cp 36** [1] Mp sub loco. [2] Mm 84.

21 [a] G *ἥκω*, sim ⅁⅁ et 3 Esr 1,25 ‖ [b–b] G *πόλεμον ποιῆσαι* ‖ [c–c] 3 Esr *ἐπὶ τοῦ Εὐφράτου* (= פְּרָת) ‖ [d] ins מֶלֶךְ בָּבֶל (homark) cf 𝔙 ‖ **22** [a] 3 Esr 1,26 *ἐπὶ τὸ ἅρμα αὐτοῦ* crrp ex *ἀπὸ τοῦ ῥήματος* ‖ [b] l prb הִבָּה cf [c] ‖ [c] G *ἐκραταιώθη*, sim ⅁⅁ et 3 Esr; l שׁ– ‖ [d] 3 Esr *Ἰερεμίου προφήτου* ‖ [e] pc Mss מִפְּנֵי ‖ **23** [a–a] 3 Esr 1,27 *καὶ κατέβησαν οἱ ἄρχοντες* = וַיֵּרְדוּ הַחֹרִים ‖ **24** [a] 3 Esr 1,28 *ἀπὸ τῆς παρατάξεως* = מִן־הַמַּעֲרָכָה ‖ [b–b] 2 R 23,30 בְּקָבֶרְתּוֹ ‖ [c] G *μετά* ‖ **25** [a–a] 3 Esr 1,31 *ἐν τῇ βύβλῳ* (it S) *τῶν ἱστορουμένων περὶ τῶν βασιλέων τῆς Ἰουδαίας* ‖ **26** [a] G *καὶ ἡ ἐλπὶς αὐτοῦ* ‖ **27** [a] l וּדְבָרָיו? ‖ **Cp 36,1** [a] 2 R 23,30 + וַיַּמְשִׁחוּ אֹתוֹ, it G ‖ [b] > G^{B} et 3 Esr 1,32 et 2 R ‖ **2** [a] G + eadem vb quae 2 R 23,31b.32 ‖ **3** [a–a] G *ὁ βασιλεὺς εἰς Αἴγυπτον* ‖ [b] ins c 2 R 23,33 Q מִמֶּלֶךְ, it 𝔗 et 3 Esr 1,33 ‖ [c] sic c 2 R; 𝔗 pr (numerum) 12 ‖ **4** [a–a] G alit ‖ [b–b] 3 Esr 1,36 G^{L} *καὶ ἔδησεν τοὺς μεγιστᾶνας* = וַיֶּאְסֹר אֶת־שָׂרֵי ‖ [c] G + nonn vb sec 2 R 23,34bβ.35.

6 בִּירוּשָׁלַ֫ם[a] וַיַּ֣עַשׂ הָרַ֣ע ׀ בְּעֵינֵ֣י יְהוָ֔ה אֱלֹהָ֖יו[b]׃ 6 עָלָ֨יו עָלָ֜ה נְבוּכַדְנֶאצַּ֣ר
7 מֶֽלֶךְ־בָּבֶ֗ל וַיַּאַסְרֵ֙הוּ֙ בַּנְחֻשְׁתַּ֔יִם לְהֹלִיכ֖וֹ[a] בָּבֶֽלָה׃ 7 וּמִכְלֵ֣י בֵית־יְהוָ֗ה
8 הֵבִ֤יא נְבוּכַדְנֶאצַּר֙ לְבָבֶ֔ל וַיִּתְּנֵ֖ם בְּהֵיכָל֑וֹ בְּבָבֶֽל׃ 8 וְיֶתֶר֙ דִּבְרֵ֣י
יְהוֹיָקִ֔ים וְתֽוֹעֲבֹתָ֖יו אֲשֶׁר־עָשָׂ֣ה[a] וְהִנֵּ֣ם כְּתוּבִ֗ים עַל־סֵ֙פֶר
9 מַלְכֵ֣י[b] יִשְׂרָאֵ֔ל וְיהוֹיָכִ֥ין בְּנ֖וֹ תַּחְתָּֽיו׃ פ 9 בֶּן־
שְׁמֹנֶ֣ה[a] שָׁנִ֤ים יְהוֹיָכִין֙ בְּמָלְכ֔וֹ[b] וּשְׁלֹ֥שָׁה חֳדָשִׁ֖ים[c] וַעֲשֶׂ֣רֶת[b] יָמִ֑ים מָלָ֖ךְ
10 בִּירוּשָׁלַ֣ם וַיַּ֣עַשׂ הָרַ֣ע בְּעֵינֵ֔י יְהוָֽה׃ 10 וְלִתְשׁוּבַ֣ת הַשָּׁנָ֔ה שָׁלַ֣ח הַמֶּ֔לֶךְ
נְבוּכַדְנֶאצַּ֖ר וַיְבִאֵ֣הוּ בָבֶ֑לָה עִם־כְּלֵ֥י חֶמְדַּ֖ת בֵּית־יְהוָ֑ה וַיַּמְלֵךְ֙ אֶת־
11 צִדְקִיָּ֣הוּ אָחִ֔יו[a] עַל־יְהוּדָ֖ה וִירוּשָׁלָֽ͏ִם׃ פ 11 בֶּן־עֶשְׂרִ֥ים וְאַחַ֖ת
12 שָׁנָ֣ה צִדְקִיָּ֔הוּ בְּמָלְכ֑וֹ וְאַחַ֥ת עֶשְׂרֵ֖ה שָׁנָ֥ה מָלַ֖ךְ בִּירוּשָׁלָֽ͏ִם׃ 12 וַיַּ֣עַשׂ֮
הָרַ֣ע בְּעֵינֵ֣י יְהוָ֣ה אֱלֹהָ֔יו לֹ֥א נִכְנַ֖ע מִלִּפְנֵ֣י יִרְמְיָ֑הוּ הַנָּבִ֖יא מִפִּ֥י יְהוָֽה׃
13 וְגַם֙ בַּמֶּ֣לֶךְ נְבוּכַדְנֶאצַּ֔ר מָרַ֖ד אֲשֶׁ֣ר הִשְׁבִּיעוֹ֮ בֵּאלֹהִים֒ וַיַּקְשֵׁ֣ה אֶת־
14 עָרְפּ֗וֹ וַיְאַמֵּ֙ץ֙ אֶת־לְבָב֔וֹ מִשּׁ֖וּב אֶל־יְהוָ֥ה אֱלֹהֵ֖י יִשְׂרָאֵֽל׃ 14 גַּ֣ם כָּל־
שָׂרֵ֣י[a] הַכֹּהֲנִ֗ים וְהָעָם֙[b] הִרְבּ֣וּ לִמְעֹ֔ל[c]־לְמַ֖עַל כְּכֹ֣ל תּוֹעֲב֣וֹת הַגּוֹיִ֑ם
15 וַיְטַמְּא֗וּ אֶת־בֵּ֤ית יְהוָה֙ אֲשֶׁ֣ר הִקְדִּ֔ישׁ בִּירוּשָׁלָֽ͏ִם׃ 15 וַיִּשְׁלַ֨ח
יְהוָ֤ה ׀ אֱלֹהֵי֙ אֲבוֹתֵיהֶ֔ם עֲלֵיהֶ֖ם בְּיַד־מַלְאָכָ֑יו[a] הַשְׁכֵּ֥ם וְשָׁלֹ֖חַ כִּי־חָמַ֥ל
16 עַל־עַמּ֖וֹ וְעַל־מְעוֹנ֑וֹ׃ 16 וַיִּהְי֗וּ מַלְעִבִים֙ בְּמַלְאֲכֵ֣י ׀ הָאֱלֹהִ֔ים וּבוֹזִ֖ים
דְּבָרָ֑יו וּמִֽתַּעְתְּעִ֣ים בִּנְבִיאָ֔יו עַ֚ד עֲל֣וֹת חֲמַת־יְהוָ֥ה בְּעַמּ֖וֹ עַד־לְאֵֽין׃
17 מַרְפֵּֽא׃ 17 וַיַּ֤עַל עֲלֵיהֶם֙ אֶת־מֶ֣לֶךְ כַּשְׂדִּ֔ים[a] וַיַּהֲרֹ֨ג בַּחוּרֵיהֶ֤ם בַּחֶ֙רֶב֙
בְּבֵ֣ית מִקְדָּשָׁ֔ם וְלֹ֤א חָמַל֙ עַל־בָּח֣וּר וּבְתוּלָ֔ה זָקֵ֖ן[b] וְיָשִׁ֑ישׁ הַכֹּ֥ל נָתַ֖ן
18 בְּיָדֽוֹ׃ 18 וְכֹל֙ כְּלֵי֙ בֵּ֣ית הָאֱלֹהִ֔ים הַגְּדֹלִ֖ים וְהַקְּטַנִּ֑ים וְאֹצְר֤וֹת בֵּית
19 יְהוָה֙ וְאֹצְר֣וֹת הַמֶּ֔לֶךְ וְשָׂרָ֖יו הַכֹּ֥ל הֵבִ֖יא בָּבֶֽל׃ 19 וַיִּשְׂרְפוּ֙ אֶת־בֵּ֣ית

ב בסיפ . ה מל בכתיב
ו חס ו ול בלישׁ[3] . כט
ה מל בכתיב . ח[4] . ד בטע ר״פ[5]
ט חס בלישׁ
ג[6]
כל סיפ מל[7] . ד
ב ס״פ בסיפ
ח מל בכתיב . ל חס בכתיב[8] . כט . ד . ה
ב בסיפ
ל
כ[9] ר״פ בכתיב ט מגה בסיפ . ה מל בכתיב . ל זקף קמ . ל . ל
ב[10] . ל
ל . למעל[11] חד מן ב[12] מל . ק
ט חס ג[13] מגה בלישׁ
יז מל בסיפ[14] . ל מל
ה[15] . ל . ל . ל . ל ומל
ל . ג חס ב[16] ול בלישׁ . ו . ח[17] . ב[18]
כשדים . ג ק
ל
ז . ה . מח
מח

[3] Mm 1871. [4] Mm 2202. [5] Mm 2037. [6] Mm 4230. [7] Cf Mm 34. [8] Mm 1618. [9] Mm 4070. [10] Mm 2376. [11] Q addidi contra Mp et Mm, cf Mp sub loco. [12] Mm 4268. [13] Mm 4251. [14] Mp sub loco. [15] Mm 1593. [16] Mm 2582. [17] Mm 3927. [18] Mm 4215.

5 [a] G + eadem vb quae 2 R 23,36b ‖ [b] G + eadem vb quae 2 R 23,37b–24,4 ‖ **6** [a] G(ϑ𝔄) et 3 Esr 1,38 *καὶ ἀπήγαγεν αὐτόν* ‖ **8** [a–a] > S ‖ [b–b] G sec 2 R 24,5, tum addit eadem vb quae 2 R 24,6a et *καὶ ἐτάφη ἐν Γανοζα* (= בְּגַן עֻזָּא) *μετὰ τῶν πατέρων αὐτοῦ* ‖ **9** [a] ins c Ms G$^{AL\,al}$ et 2 R 24,8 et 3 Esr 1,41 G^{-B} עֶשְׂרֵה cf [c–c] ‖ [b–b] S𝔄 100 ‖ [c–c] > 2 R, ועי (orig וְעֶשְׂרֵה) gl recta (cf [a]) ad שמונה ‖ **10** [a] l אֲחִי אָבִיו cf GSϑ; Ms pr בֶּן ‖ **14** [a] ins יְהוּדָה וְ cf G et 3 Esr 1,47 ‖ [b] G *καὶ ὁ λαὸς τῆς γῆς* ‖ [c] Q עַל–, K עול– ‖ **15** [a] 3 Esr 1,48 *τοῦ ἀγγέλου αὐτοῦ* ‖ **17** [a] K כַּשְׂדִּיִּים–, Q כשדים– ‖ [b] l יָנִק cf S(𝔄) *w'l qšyš' w'pl' 'l jnqj ḥlb'* et 3 Esr 1,50 *πρεσβύτου καὶ νεωτέρου* (pro זְ וְ); G amplius.

ג.ג הָאֱלֹהִים וַיְנַהֲגוּ אֶת חוֹמַת יְרוּשָׁלִַם וְכָל־אַרְמְנוֹתֶיהָ שָׂרְפוּ בָאֵשׁ
ז.ב [a]וְכָל־כְּלֵי מַחֲמַדֶּיהָ לְהַשְׁחִית׃ ס 20 וַיֶּגֶל הַשְּׁאֵרִית מִן־הַחֶרֶב 20
ו אֶל־בָּבֶל וַיִּהְיוּ־לוֹ וּלְבָנָיו לַעֲבָדִים עַד־מְלֹךְ מַלְכוּת פָּרָס׃[a]
ו.ב.ב 21 לְמַלֹּאות דְּבַר־יְהוָה בְּפִי יִרְמְיָהוּ עַד־רָצְתָה הָאָרֶץ אֶת־ 21
ר ג חס ול מל 20. ל 21. ג 19 וקף קמ. ו ב חס וד מל 19 שַׁבְּתוֹתֶיהָ[a] כָּל־יְמֵי הַשַּׁמָּה שָׁבָתָה לְמַלֹּאות שִׁבְעִים שָׁנָה׃ פ
ט מגה ר״פ 22; ג מגה בסיפ. ב 22 וּבִשְׁנַת אַחַת לְכוֹרֶשׁ מֶלֶךְ פָּרַס לִכְלוֹת דְּבַר־יְהוָה בְּפִי[a] 22
ה 23. ט 24 ב מגה בלישׁ יִרְמְיָהוּ הֵעִיר יְהוָה אֶת־רוּחַ כֹּרֶשׁ מֶלֶךְ־פָּרַס וַיַּעֲבֶר־קוֹל בְּכָל־
ב וחד מן לא 25 ס״פ מַלְכוּתוֹ וְגַם[b]־בְּמִכְתָּב לֵאמֹר׃ ס 23 כֹּה־אָמַר כּוֹרֶשׁ | מֶלֶךְ 23
26 פָּרַס כָּל־מַמְלְכוֹת הָאָרֶץ נָתַן לִי [a]יְהוָה אֱלֹהֵי הַשָּׁמַיִם[a] וְהוּא־פָקַד
עָלַי לִבְנוֹת־לוֹ בַּיִת בִּירוּשָׁלִַם אֲשֶׁר בִּיהוּדָה מִי־בָכֶם מִכָּל־עַמּוֹ
ה 27. ה 28 רפי ול בסיפ יְהוָה[b] אֱלֹהָיו עִמּוֹ וְיָעַל׃

סכום הפסוקים של ספר
אלף ושבע מאות וששים
וחמשה׃
אן סה
וחציו׃ ועל אצרות המלך[29]
וסדרים כה
סכום הפסוקים של מקרא כולו
שלושה ועשרים אלף
ומאתים ושלושה׃
כגרג

[19] Mm 4269. [20] Mm 4270. [21] Mm 4271. [22] Mm 3789. [23] Mm 2363. [24] Mm 57. [25] Okhl 357. [26] Mm 3880. [27] Mp sub loco. [28] Mm 437. [29] 1 Ch 27,25, cf Mp sub loco.

19 [a–a] 3 Esr 1,53 *καὶ συνετέλεσαν πάντα* = וַיְכַלּוּ כֹל ‖ **20** [a] 𝔊 *Μήδων* ‖ **21** [a] 𝔊 + *σαββατίσαι* ‖ **22** [a] 𝔗 (Esr 1,1) *mpwm'* = מִפִּי ‖ [b] > 𝔊 ‖ **23** [a–a] 3 Esr 2,2 *ὁ κύριος τοῦ Ισραηλ κύριος ὁ ὕψιστος* ‖ [b] 1 c Ms (+ 2 Mss[vid]) Ed 𝔏 et Esr 1,3 יְהִי cf 𝔊 et 3 Esr 2,3.